ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ДНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 163.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 9·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Півріччно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41, Друкарні: 29-31. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

„Діло" у 1936 році.

У новому, 1936 р. „Діло" буде старатись якого поширити при своїх закордонних і краєвих постійних співробітників та кореспондентів, щоб зробити газету цікавішою та більше ріжноманітною.

Крім оригінальних фейлетонів цілого ряду старших і молодших наших письменників, які маємо вже в редакційній теці, міститимемо теж переклади творів кращих західно-европейських письменників.

Зокрема помітимо довші, предікав спомини із побуту та праці в Америці відомого діяча д. ОЛЕКСИ ПРИТАЯ, що стануть для читачів приємною несподанкою.

Як безплатний додаток діставати-муть усі наші передплатники цілий [illegible]

[illegible]

В якій господарській ділянці зосередити наші сили, щоб знищити український напів-первісного вложення?

Цим разом народжених буде

10 статтей,

а саме:

1. нагорода . . . . . 10 ам. дол.
2. — 5. нагорода по . . . 5 „ „
6. — 10. нагорода по . . . 3 „ „

[illegible]

турно-мистецький двотижневик „НАЗУСТРІЧ", з редакцією якого вийшло наше видавництво у порозумінні, щоб дати нашим читачам інтелігентну та легку лектуру.

У звязку з цією новинкою на висловлювані нераз бажання читачів замісць малого понеділкового числа „Діла" будемо видавати збільшене число недільне.

*

Крім цього у найближчих днях помістимо анкетний листок із списком 6 оригінальних українських і 6 перекладних творів, які маємо намір видати у 1936 р. і пустити між читачів по [illegible]

[illegible]

Заходи [illegible] річність. [illegible] конкурсової [illegible] перемо [illegible] статті (до [illegible] ли ма[illegible]

До оцінки конкурсових статтей запрошені будуть наші економічні теоретики і практики. Склад жюрі оголосимо небавком окремо.

Статті просимо надсилати в конвертах із зазначенням на них: **Стаття конкурсова.** Правдиве прізвище автора повинно бути в окремій меншій коверті, яка буде відчинена після оцінки статті.

Останній речинець — **29. лютого** н. р.

Амнестія 3. січня

Як мечувати з Варшави, ухвалений сеймом і сенатом амнестійний закон увійде в життя 3. січня 1936. р., себ-то сьогодня. Того дня в передполудневих годинах у всіх цілої Польщі розпічнеться звільнення амнестійованих [illegible]

Новий посадник Ужгороду.

Після іменування губернатором Підкарпатської Руси о. Константина Гробара стало вільне місце старости Ужгороду. На це місце було кілька кандидатів, між ними два чехи. Кінець-кінців рада міністрів ухвалила старостою посадника [illegible] світ [illegible] [illegible] [illegible]

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК НА ЯЛИНКУ:
КУПНЮ ГАРНОГО МАТЕРІЯЛУ
ВОВНЯНУ, ШОВКОВУ СУКНЮ
ПОЛОЗКУ і т. д. у фірмі

ДІМ МОДИ

Нагода з приводу великої знижки цін.
ЛЬВІВ, „ГОТЕЛЬ ЕВРОПЕЙСЬКИЙ".
10/11 1-3

ДОХА
АНТИЛЯ ПЕЧНИЙ
НЕЗМІННИЙ.
ЗА ЙЛІПШИХ НАЙДЕШЕВШИЙ

[illegible] — буває — „Діло" нераз мусить протиставитись настроям, на емоціональному чинникові до є кепським дорадником політичного [illegible]. У [illegible] — неодноократно наражується на атаки тих усіх, що завжди находяться [illegible] ребо атакувати та завжди щезають, коли [illegible] брати відповідальність. Трагізмом того [illegible] ісописів, що „Діло", є те, що воно з навіть [illegible] ного обовязку, для добра нації, мусить [illegible] ватись на втрату популярности і самоутруднювати екзистенцію!

„Діло" не може собі теж дозволити на той [illegible] ток, на той сензаційний газетний матеріял, на те потурання смакові сучасної публіки, [illegible] ною передусім мусить займатись всіми [illegible] льними темами, мусить мати завжди місце [illegible] звітів, дискусійних статтей, покликів, [illegible] стоїти на услугах усіх національних [illegible] та організацій. Як репрезентаційний [illegible] ганізації, перед усім чужинецьким світом [illegible] мусить рахуватись зі словами, мусить [illegible] ковати на можливі відгуки і серед своїх [illegible] чужих, мусить тямити, що його читають [illegible] ніклавляться великою всеукраїнською [illegible] ною.

Серед тої преважної ситуації „Діло" не сміє [illegible] бути, що воно є новочасним щоденником, [illegible] — [illegible].

[illegible] них українських землях і на чужині, „Діло" мусить інформувати теж про польські й міжнародні справи, — стверджуючи фактичний стан та коментуючи його з погляду української національної рації.

І та українська національна рація є найважнішим для „Діла" законом. Будучи громадською установою у переносному та буквальному розумінні, як власність видавничої кооперативи, до якої належать десятки найчільніших діячів, „Діло" зазнає тої самої незавидної долі, що всі наші громадські установи. І так до „Діла" слід ставитись. Коли чуємо: „Діло" дороге! — то відповідаємо: так, „Діло" дороге, але не тому, що каже собі багато платити, взоруючись на монопольних капіталістичних підприємствах, тільки тому, що через свій громадський характер, через свою бідність не може бути дешеве. Бо не може перетворюватись на зиск газети з масовим накладом, не може бути залежне від уподобань масового купця та не може користуватись — приватним капіталом.

„Діло" бідне, але мусить істнувати, мусить виконувати далі свою місію, не сміє покидати своєї стійки. Бо „Діло" само для себе є станицею, яка у білянсі національних надбань творить чільну позицію. Упадок „Діла" був би сьогодні просто національно-політичною катастрофою, бо він свідчив би про брак зрозуміння у громадянстві для того найважнішого чинника, яким є понадпартійний і понадстановий, всенаціональний, керуючий, репрезентаційний та відповідальний щоденник.

До упадку „Діла" далеко. Навпаки: збираємось розвиватись остільки, оскільки це можливо серед теперішніх умовин. Власними силами ми повстали — з нічого, з жертвенної праці кількох бідних громадян, — власними силами розбудуватись і на вірі у власні сили будуємо надії та плани на будуче. Замісць оповідати про них — будемо приходити з ділами. Довіря чи [illegible]

[illegible] ЖІНОЧИХ ТОРБИНОК ВІД 1 ЗОЛ.
[illegible] дарунків зі шкіри від 50 сот.
у фабриці валізок і торбинок РОЗЕНЦВАЙҐА
Львів, СИКСТУСЬКА ч. 5, телефон 229-20.
4/110 3-5

Головні лінії міжнародньої політики у 1935 р.

[illegible] ні роки внесли засадничу зміну в системі [illegible] ного укладу міжнародніх сил. Ан[illegible] нецьке напруження, викликане ударом [illegible] ріньському терені на валиці в Середній [illegible] а з другої сторони — перехід Польщі на [illegible] Німеччини змерли подій Европи — на [illegible] ничні таборі голодних і ситих, реакціоні[illegible] антиреакціоністи. 1935. року не було вже [illegible] міжарехніх принципів — залишився лише [illegible] держав, що в імя своїх інтересів лучилися [illegible] відповідно до нової ситуації.

[illegible] міжнародне життя останнього року о[illegible] ся довкола одної оси.

РИМСЬКИЙ ПАКТ.

[illegible] початку січня зайшла подія, що дала на[illegible] міжнародній політиці на всіх европейських [illegible]. Носить вона скромну назву римського [illegible] ку. Муссоліні та Лаваль, списуючи його, [illegible] ли три справи: колоніяльну, Середземноморя та німецьких збройнь.

[illegible] ного питання розвязали так, що Італія за[illegible] а спокою Туніс, дістаючи на спо[illegible] рішнані корисні між своїми і французькими колоніями: крім того — наскільки можна [illegible] дальшого розвитку події — Франція [illegible] ла свій вплив в Абісинії. Щодо Середньої Европи приняли оба державні мужі [illegible] ю, з якою слід поступати, щоб зберегти [illegible] ність Австрії: малаб вона опиратися на пакті, заключеному спершу з сусідами Австрії з винятком нейтральної Швайцарії, опісля-ж ще й із Францією, Польщею та Румунією. Крім того признали незаконним німецьке збросння.

Щоб не лякати Франції в обійми большевиків, Англія теж приняла паризький протокол, злагіднюючи лише дещо його протинімецьке вістря.

Три великодержави заняли одну платформу — Німеччина теж не вижилася усталювати свого міжнародного становища, тому супроти паризького протоколу зберегла спокій, а навіть пробувала вихіснувати його, зазначуючи, що постанови про невмішування у внутрішні справи Австрії повинні обовязувати також Францію та Італію.

НІМЕЧЧИНА ДОЗБРОЮЄТЬСЯ.

Таку льояльну постанову Німеччини слід завдячувати Англії, яка вплинула на Францію, щоб вона зріклась домагання повороту Німеччини до Ліги Націй, приймаючи у заміну проєкт летунської конвенції, якому зрештою теж відібрала його переісно протинімецький характер.

Ті події відтягнули дещо Францію від її радянофільської лінії (чим сильно занепокоїли большевиків) та довели до заупрочнення Західної Европи, що зробило немиле враження на Малу Антанту, яка через те втратила свою ранію істнування для Франції.

Не замирюся у великій вірі треба завдячувати обставині, що в тому часі, бо 13. січня саарська область на основі плебісциту вернулась до Німеччини. І тихомирним опік останній предмет непорозуміння на франко-німецькому кордоні. Англія не надала реверенсів у сторону Німеччини. Німеччина — саме миролюбства.

Ни [illegible] довго не втрималася. Німеччина не перестала дальше збройтися. Англія німецькій [illegible] вердила небезпеку з тої сторони, пускаючи [illegible] зв. „білу книгу" [illegible] вибух бомби створив несподівано воєнну атмосферу: 15. березня збільшила Франція свою армії, а на другий день Німеччина прийняла загальний обовязок військової служби.

Наразі отверте нарушення версайського мирного договору держави зареагували протестами: Англія й Італія поміркованими, Франція — гострішою а заразом спаргою до Ліги Націй. Саймон поїхав до праці, із заповідженою метою до Берліна, але відвернув чисто інформаційний її характер.

СТРЕЗА.

11. вітня стрілися у Стрезі три великодержави що вже раз нашли спільну мову — тим разом, щоб нанести спільний фронт проти Німеччини. Не приходило зовсім легко, бо Англія знову олабила протинімецьке розмах Франції й Італії — зрештою зайняли свій внесуд в тій справі в Женеві. Ліга Націй заняла сформульовано нами становище — осудила одновільний вступ Німеччини та створила комітет, що мав би зорганізувати плян економічних санкцій проти держав, що зламали односторонно міжнародні зобовязання у мирнім договорі.

Однак такий теоретичний осуд Німеччині не подобався. Вона сподівалась, що версайський мир зламає вам [illegible] [illegible] не вто[illegible]

СЛІД ПЛАНУ.

Британський премієр, мотивуючи осуд перед парляментом німецьке нарушення Версайського договору у Лівордоні довго до Німеччини не відозвався. Мирнолюбну промову Гітлера 21. травня стрінули вороже хіба в ССР за її протирадянські виступи. Зате прихильно поставили її поляки, французи, поляки — а вже найщирше англійці. Останні поставили раз такі питання, як Гітлер уявляє собі конкретно організацію миру в Европі і почали з ним переговори, які закінчилися 18. червня справжньою бомбою: Англія признала Німеччині право, підвести тоннаж своєї флоти до 35 прц. англійської, тим способом дала англійський уряд приверненню рівновагу, зазнану франко-радянським пактом взаємної допомоги. Таким заломанням фронту Стрези стягнула Англія на себе гнів невдоволених Франції і Італії, якого не [illegible] [illegible] ся [illegible] до тих держав. Зрештою і [illegible] ні [illegible] англійці дещо заниюбілися, коли [illegible] що Німеччина розбудує свою воєнну [illegible] у скорішому темпі, і це [illegible] [illegible].

На конгресі національ-соціялістичної партії [illegible] на свій Рейстаґу в Нюрнберзі у вересні, [illegible] Гітлер виголосив чимало сензаційних гасел, [illegible] а заразом виявив непримиренність супроти ССР. З трюмфом підкреслював факт, що Німеччина опирає свою безпекуване на власних повітряних збройних силах сухопутних, морських та у повітрі.

Супроти африканської справи Німеччина зберігає нейтральність, як почала Ліги Націй, а [illegible] [illegible] на боці Італії бо це скоріше Англії та перехиляючи на її бік [illegible] [illegible] — нпр. у зворотні [illegible]. Останніми часами, коли ситуація Італії погіршилася і Англія не [illegible] німецької помочі, в Берліні боялися, щоб продовження конфлікту не довело до надто сильного та тривкого [illegible] французького зближення.

Польсько-німецьке зближення стрілило і [illegible] [illegible] договором [illegible] [illegible] [illegible]

Розправа за вбивство міністра Перацького.

Докінчення двайтьшестого дня розправи.

ФОТОГРАФІЇ ДОКУМЕНТІВ І ВІДСУТНІ ОРИГІНАЛИ

ПАТ повідомляє [illegible] актах з т. зв. архіву — промовляв далі прокуратор Біленський — немає [illegible] ні негативів, ні ревеляцій, хоч вони дуже ріжнородні. Є лише низка відфотографованих документів і кілька от в оригіналах. Прокурор висувала тезу, що ці тих відфотографованих документів нерівноважних оригіналів. Тимчасом є згадка, що слідчий суддя [illegible] фотографії з оригіналами ствердив, що зпоміж 534 документів тільки 113, надто окремі документи мав рівноважники в оригінальних документах. Прокуратор запевняє, що в тих актах більше оригіналів, ніж фотографій. Низка документів відфотографована. Дійшло вже вияснене, що існують оригінали, які долучено до актів фотографії виконані з оригіналів, а не з посуваних документів. Є [illegible] докази на [illegible]ність з тим, що [illegible] документи і підсудні, так є згадка про [illegible] Підгайного на [illegible] Коновальця [illegible] у Женеви. [illegible] Коновальця не виселяли з Женеви. [illegible] ствердив цей факт [illegible]. Він згадує теж про військові курси [illegible], на що є [illegible] в актах Сеника. [illegible] торкається [illegible] Онищука, який багато [illegible], головно [illegible] Гнатківської. Це почав підс. Мигаль [illegible]? Св. Банко [illegible] що в 1932 р. [illegible] Дутко був конфіденцією поліції і його [illegible] спіровано. Про цього Дутка теж згадується у документах. Він мав [illegible] 1931 р. приготовлювати [illegible] у Варшаві. Прокурор відчитує [illegible], з якого виходить, що [illegible] експозиції у Варшаві був довгим конфідентом [illegible] і виконував [illegible] для [illegible]. Цей документ — каже прокуратор — має окрему вартість тому, що доказує, що [illegible] звали „Кавкою". Крім документу [illegible], що на приказ [illegible] Дутко мав [illegible], які є [illegible] або висадження варшавських [illegible] військових обєктів [illegible] подробиці [illegible] Складовського, [illegible] Наконечнікова [illegible] згаданого листу [illegible] Дутка [illegible] і поліцією [illegible] прокуратор [illegible] про [illegible] Федини [illegible], в якім [illegible] про Бандеру і є [illegible] незрозумілі [illegible], [illegible] згадується про посилку [illegible] 3 [illegible] шифровані [illegible] виходить, що тут [illegible] про шпигунство [illegible] згадується, що [illegible] придбання [illegible] Данцігського відділу [illegible] попав у руки [illegible] з 12 прихильниками бурі „На вічну [illegible]" і примірником „Реакції визвольна [illegible]". При першім переслуханні Ніч — каже прокуратор — добровільно на себе ролю [illegible], щоб лекше [illegible] решту. Фединців у [illegible] слідства [illegible] висуває [illegible] альтернативу: або [illegible] пятої конфіденції рішив арештувати [illegible] і [illegible] 26. [illegible] 1933 р. до Львова де 28. [illegible] 1933 р. вик[illegible] атентат на [illegible] поліції [illegible], [illegible] тяжкі. Після того суд [illegible] на 8—10 [illegible]. Якщо [illegible] документи чи у фотографіях чи в оригіналах мало [illegible] про вину [illegible], [illegible] вони раз на [illegible] [illegible] організації [illegible] метод, щоби [illegible] всі серію, реквізити [illegible], [illegible] і [illegible].

ДВІ ОСНОВИ ОБВИНУВАЧЕННЯ

Далі прокуратор [illegible]ює, що [illegible] акту обвинувачення т. зв. архівних є [illegible] рівні [illegible] вяжуться з [illegible]. [illegible] підсудні [illegible] [illegible] підсудних [illegible] вороги.

ТОВАРИШОТИ ПІДСУДНИХ

Прокуратор [illegible]ює, що [illegible] далі [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Сольського, [illegible], Горницького, [illegible] Журакінського, Шпойку та [illegible]. [illegible] слідчі [illegible] дали їм [illegible] обвинувачення, як [illegible] [illegible] або були членами членами ОУН. [illegible] прокуратор [illegible], що [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] будуть відкликувати свої зізнання. Прокуратор каже, що від початку не вірив, спираючись на „Аналізі українського націоналіста". Прокуратор пригадує з них [illegible]: 7-ма каже: „Не [illegible] [illegible] найбільшого проступку, якщо цього вимагатиме добро справи"; 8-ма: „Невдячністю і підступом приймати ворогів твого народу". Прокуратор звертається до суддів і каже: тими ворогами — ми є. Пригадує, щоби суді при оцінці зізнань тих людей, які мають такі заповіді, пам'ятали про ці заповіді, вони би на двох таблицях 10-ти заповідей ОУН були вписані слова: підступ і невдячність. Щож у таких умовинах є фальшиве зізнання. Прокуратор пам'ятає, що ці свідки говорять неправду і треба шукати протидоказу на це. На доказ прокуратор наводить зізнання свідка Сольського. Він зізнав і на поліції перед двома слідчими суддями свої зізнання потвердив. Щойно тут у суді відкликав свої зізнання кажучи, що вони неправдиві, бо їх вимушує Сольський — це представник краєвої екзекутиви, отже людина, яка своєю честю її тут репрезентує. Кількох інструктажів належало від зовнішньої доброї волі Сольського. Цей свідок заявив, що його бив начальник вязниці, який знову при конфронтації заперечив це. Цей Я. Сольський виказав поліції провідника організаційного референта і псевдонім Підгайного як боєвого референта. Вінці відрікся організації ОУН, осудив її та методи. Тепер усе те заперечив. Прийшов до суду, щоб усе відкликати, бо надійшов момент [illegible] супроти організації чи жаль, чи, що більше правдоподібне, страху перед організацією і тому якнайшвидше хотів відступити з організації. Одначе не сказав, що збудив, що був у духовій депресії, що це була якась помилка, тому відкликує. Тоді зберіг би якусь гідність. Але так не сталося. Прийшов, виславив і пробував чиститися. Чи його провідник Бандера, або організатор Лебедь в це повірив? Ніхто, ані на хвилину. Це є гра. Сольський 17. липня зізнає, що Малюца є організаційним референтом. Про це ніхто не знав. По півроці потвердив [illegible] Маєфушка. У Сольського найшли теж документи: т. зв. „грипси" та організаційні записки. Він теж вияснив їх зміст. Є там теж згадка про Климишина, в якого найдено 14. червня [illegible] „грипс" до Николишина від Сольського.

Прокуратор заявив, що про Сольського говорив так довго тому, що він є референтом краєвої екзекутиви і дав [illegible] за ним пішли інші свідки. І так св. Маєфушка у слідстві відпекався організації, осудив [illegible] методи і то дуже інтелігентно. Видно було, що ця людина [illegible] зломана і мусить відійти від ОУН. Зрештою у квітні дістав [illegible] з організації, бо не міг погодитися з терористичною організацією. Зате в суді цей свідок відкликав кажучи, що був у депресії. Крім то дістав грипс з невідомого джерела, про який [illegible], що походить від організації.

В грипсі нагадує йому, щоби „спав" Бандеру і Малюцу. Кілька місяців пізніше переконався, що цей грип не походить від організації, тільки з поліції і є провокацією. Св. Маєвський спершу [illegible], опісля відкликав свої подрібні зізнання кажучи, що втягнув багато своїх товаришів тому, бо хотів ратувати Лемика, вбивника Мазепи, хотів його справу продовжити. Якже справа виглядає в дійсності? Маєвський [illegible] свої зізнання 16. квітня, обтяжив інших товаришів 31. жовтня і 17 листопада, а перший суд над Лемиком відбувся 30 жовтня, отже перед зізнаннями Маєвського. Знову св. Шийко — говорить далі прокуратор — просив поліцію, щоби довше його переслухувала, щоби в організації могли здогадуватися, що він мусів заговорити. Св. Горницький відкликав свої зізнання кажучи, що тримали його на морозі — 7. вересня. Так само відкликав свої зізнання св. Івасик. Прокуратор приходить до висновку, що хоч згадані свідки відкликали свої зізнання, проте основа акту обвинувачення не змінилася. Прокуратор каже, що тоді має далі моральні і практичні основи покладатися на зізнаннях цих свідків.

АНАЛІЗА ЗІЗНАНЬ ПІДСУДНИХ.

Зізнання підсудних — заявив прокуратор — не були головною основою у цій справі, але тоді заперечити, що дали дуже багато. Справді це погане для підсудних, але мушу заявити, що зпоміж 12 підсудних одинаковий. Климишин не дав прокураторові згуту [illegible], бо весь час не сказав ні слова [illegible]. Прокуратор каже, що піде. Климишин [illegible] зізнавати тому, що найбільше з усіх [illegible]. Годі було на нього дивитися і переконати [illegible] хвилин. Доводилося подовати його [illegible] воду. Відмовивши зізнань у черзі [illegible] відмовився зізнавати щойно в серпні [illegible] у вересні. Позатим ніхто його не б[illegible]. Щож торкається інших підсудних [illegible] Підгайного щодо своєї інформації [illegible] сти і зізнання Чорнія та Ра[illegible] прокураторові. Якщо йде про зізнання [illegible] Лебедя і Бандери, то зізнання [illegible] він вияснює свою подорож до [illegible] в 1933 р. мають велику вартість. 2. [illegible] 1933 р. Бандеру притримали в Тчеві й після [illegible] не пустили на волю. Догадуючись [illegible] поліції відомий, оповів про цього [illegible] сказав теж тоді, що 5-го чи 6-го [illegible] бутися шлюб його сестри в Га[illegible] вислевішині. Отже він, якого [illegible] священиком, купує білет за 160 [illegible] до Данціґу, щоб запросити [illegible] Тороу на цей шлюб. Не знаю [illegible] тіції коли вертав, Бандера [illegible] Данціґу перестудився й мусів [illegible] сам на цьому шлюбі не був. Це [illegible] що не треба архіву Сеника, щоб [illegible] оповідання дійти до переконання, що [illegible] ґенізаційна подорож.

А Лебідь і Гнатківська по[illegible] подробиці про свій побут у Варшаві. [illegible] зі собою. День 15. червня, [illegible] і втечі подали дуже подрібно. [illegible] до кінця не згоджуються [illegible]. Це є [illegible] старшини революції. Це є той [illegible] що [illegible] вував низку організацій [illegible] Шітойка [illegible] стріляти і вирабо[illegible] в Городку і за мін. Перацького [illegible] суді і в слідстві не взяв зізнання. [illegible] Климишець признався, що бомб[illegible] на приказ ОУН в останніх днях травня. [illegible] Рет і Зірицька оповідали про втечі [illegible] Чорній, що дав нічліг Мацейкові.

Всі обвинувачені говорили неправду. Ні одному з них не вірю на 100 відсотків. Можливо більше ще вірю Мигалеві, але й цей Мигаль якщо йде про Зірицьку, чи Сав[illegible] говорить неправду. І не дивлячись на те, що [illegible] за парадокс, що за прокуратора [illegible] організації і для них самих. Бо всі разом [illegible] вану підставу для цього акту обвинувачення [illegible] мішну і ненарушну.

І щойно тепер — каже прокуратор — коли вдалось перейти серед цієї панорами [illegible] себто актів Сеника, річевих доказів, свідків і підсудних, можна приступити до властивої [illegible] до справи вбивство міністра Перацького.

ВБИВСТВО І ВБИВНИК

Опісля прокуратор переповідає [illegible] подробиці про вбивство міністра Перацького і [illegible] втечу вбивника. Ширше спиняється на особі [illegible] ця Мацейка. Мацейко — це дійсно [illegible] ство ні акт обвинувачення його не [illegible]. Згадує про його трагічну карієру [illegible] прокуратор — почалася тоді, ко[illegible] у 1931 р. на вулиці Мицика, який [illegible] УВО убив Бережницького. 1931 рік ста[illegible] тоді цього хлопця, бо попав у [illegible]. Від тоді він безвольний, бо його [illegible] до вбивства міністра. Мацейко під[illegible] цього. Починає вправляти, ходи[illegible] зброєю у кишені, слідкує за Ко[illegible] робить засідки на Бачинського [illegible] же, що Мацейко постійно рвався [illegible] ніть піти на смерть, бо має [illegible] мусить бути лишний, бо є неофіт [illegible] валяти найбільшу відвагу. Під[illegible] про те Бандері, який каже, що [illegible] Мацейкові іншу роботу й дешче. [illegible] Мацейко, має виїхати й йому треба [illegible] вану леґітимацію. Таку леґітимацію [illegible] кові Качмарському, чи дісталася [illegible] сб. Підгайний веде Мацейка до [illegible] прохід, але це був юнит, [illegible] Не[illegible] розмові Бандера каже, що [illegible] ється йому мало інтелігентний. [illegible] вибирають. При першій стрічі [illegible] принести револьвер, який взяли [illegible] дім конспірації. Мигаль вияснив, що [illegible] тому, щоб коли Мацейко згине, або [illegible] ження, експертиза ствердить, що він — Мацейко вбив Бачинського, організація буде мати щодо Бачинського спокій. У перших днях перед Підгайний мабуть доручив Мацейкові револьвер,

[illegible] Підгайцях, [illegible] Львові, під [illegible] пять кроків дальше доручив його Мацейкові. Опісля М цейко зникає зі Львова. Далі цікавий інцидент з карткою, яку Мацейко написав до свого вуйка, про що довідався Мигаль й інші [illegible] Шевоїв, сказав і заживів порт[illegible] дітися зі злости й викрикує [illegible] фрия" треба відкликати з Варшави. [illegible] ний успокоїв його, що ніхто [illegible] картка прийшла з Варшави й [illegible] а ухо „Пе" (Перацький). Сам [illegible] до Варшави, не знав, хто має [illegible] на вказівки 12. червня бачили [illegible] одного чоловіка у захисті при [illegible] 15. червня зникає з захисту, але [illegible] рушником і сорочкою; опісля, [illegible] при нуг Окульник плащ, на [illegible] нелюх. Плащ і капелюх є зви[illegible] стандартні: про них ми згори [illegible] певним доказом не будуть.

[illegible] тор обговорює широко річ, що [illegible] ський-Мацейко у захисті. [illegible] над сорочками, гостро висту[illegible] під білля Ігнатовського, який [illegible] у слідстві, а що його на роз[illegible]. Опісля прокуратор широко об[illegible] доказ тотожности Мацейка — [illegible] мешканців „Ольшанського" [illegible] — Мацейка розпізнали з фо[illegible], які бачили його в тому захи[illegible] його категорично. Різниця [illegible] ною фотографією в тому, що її [illegible] го побільшення, є тільки здо[illegible] могли тільки тоді пізнати, як[illegible] Берова, яка в слідстві бачи[illegible] фотографію, а в суді пока[illegible] фотографію, сказала, що [illegible]

[illegible] ХІТНИК Є ВБИВНИКОМ.

[illegible] ор обговорює висунений за[illegible] був сухітник. Чи бажають цим [illegible] він виконати діла, про яке [illegible] рівнозначне з самогубством [illegible] отже тому не міг би втікати. [illegible] ній мірі був сухітником. [illegible] Чемерова в слідстві які сло[illegible] про що [illegible] Мацейка й ви[illegible] сумніви, чи то [illegible] Тебель не є взагалі питанням.

[illegible] ча. Ми в Любліні, в „хаті", Мацейко признається Малаці[illegible] ському до свого злочину. За[illegible] не, що перевела вбивника до [illegible] візьмемо під увагу, що Ма[illegible] рецувся, не знати чому, то пи[illegible] є вбивником міп. Перацького. [illegible] ним питанням. Це в нього не [illegible] сумніву. Є це особисто, істо[illegible]

Двадцятьсемий день розправи.

У відповідь [illegible] прокуратор обговорив розо[illegible] них, а саме: Бандери, Підгай[illegible] ринця, Климишина і Чорнія. [illegible] ся в год. 10.45 передполудне.

[illegible] ЧІНСЬКИЙ, ФЕДАК І МАЦЕЙКО.

На [illegible] куратор пригадує, що це вже [illegible] фактом, що Гриць Мацейко є [illegible] Перацького. Хоч усіх подро[illegible] ще не вичерпав, але вважає [illegible] Так, як відомо, що вбивником [illegible] того в 1908 р. є Січинський, [illegible] що в 1920 р. атентат на життя [illegible] держави марш. Пілсудського ви[illegible] так само відомо вже раз на [illegible] Перацького убив Гриць Ма[illegible] цей злочин Мацейко був [illegible] альною зброю. Забезпечили [illegible] у до одної руки бомбу, до [illegible] р. Досвід у передбачуванні [illegible] ях, які Гриця Мацейка засо[illegible] вали. В дійсности один з цих [illegible] в, але зате використано дру[illegible] ки? ОУН поривається на чле[illegible] ні, виконує перший атентат [illegible] графічними землями у Поль[illegible] ського свого чину такого сво[illegible] який не має ні[illegible] відваги, ніс[illegible] дитись після злочину і заявити: [illegible] тому і тому..." Ні! Чен ОУН. [illegible] українського підземелля) речних [illegible] ського підземелля [illegible] ждати на наусь ентуніцію [illegible] довго так вагання [illegible] жуєтся, [illegible] ний подвійний фронт, дискоординація [illegible] за обі сторони, тоже питоме, постійне і клят[illegible] ниче для ОУН. Мацейко втік, його не судять, [illegible] не знаємо, де він, але знає є його співто[illegible] ниці.

На перший погляд [illegible] прірва у справі вбивства мін. Перацького, бо нема вбивника. Зате є ті, які думали [illegible] виконання, все під[illegible] готовили. І хоч нема тут Гриця Мацейка, зате вперше у Польщі посідає у суді краєвий провідник, краєвий комендант, а побіч нього сама еліта, самі найкращі. Я не певний — го[illegible] ворив прокуратор — чи всі причасні до цього злочину є тут присутні. Може в сутінках цієї зброї скриваються ще деякі постаті, може затаєні ще деякі чини. Не згадую вже про Степана Долинського — говорив прокуратор — його схопили так пізно, що слідство проти нього треба було вилучити. Прокуратор пригадує, що близько цієї справи є ряд людей, які виступали тут як свідки, а саме: Свєнціцька, яка товаришила Зарицькій, Ракові і Мацейкові у подорожі закордон; Осип Мацак, який — як це зізнав Мигаль — визначив стрічу і дуже хвилювався, що „дістав з Варшави" вернувся. Далі Роман Шухевич який в дні вбивства вже знав, що це чин організації. Це наш найкращий чин — заявив він. Шухевич був боєвим референтом, людиною з великим довірям, яка знала про все те, що є важне для орґанізації. Вкінці прокурор зачисляє Чайківську. На салі є тільки ті, що до яких не може ні на хвилину вкинути сумнів. Зате ніхто [illegible] інший [illegible] інспектори і до[illegible] руки.

РОЛЬ БАНДЕРИ К[illegible] ПРОВІДНИКА.

Степан Бандера — є краєвий провідник. Його псевдоніми „баба", „дно", „малий" і т. д. Зізнання Мигаля, Малиці й Онищука та показ[illegible] ня від Сапольського, що Бандера почав свою [illegible] в організації і пропаґандовий реферат у 1931 р. Це передом сидів, але його звільнив суд задля недостачі потрібних доказів. Від [illegible] 1932. р. є заступником краєвого провідника на місце Гітева, який утік за кордон. Перед[illegible] ним краєвим провідником був д-р Гнатевич, [illegible] міністер арештату, який мали виконати у Варшаві в 1933. р., якого з ґрадувала закордонна [illegible] ОУН. По Гнатевичі не цілий рік був в тулом краєвого провідника краєвим коман[illegible] дантом [illegible].

[illegible] продовження промови прок. Желенського про Бандеру та інших підсудних подамо [illegible].

ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.

(Телефоном від нашого кореспондента).

Варшава, 31. грудня 1935.

Сьогодні прок. Желенський переходив окрего по черзі обвинувачених, при тому пологав лише половині підсудних. Залишились ще: Гнатківська, Зарицька, Рак, Канмарський, Малюца і Мгаль. Тому думають, що цілий четвер зійде ще на промові прокурора. **(ік).**

З організаційного рух.

Повітовий Народній Зїзд УНДО в Копичинцях.

В четвер 26. грудня [illegible] р. відбувся в Копичинцях Повітовий Народній Зїзд УНДО копичинецького політичного по[illegible] при участи делеґатів з майже усіх громад [illegible] віту в числі поло 250 осіб. Численну участь у [illegible] взяло теж духовенство (11 священиків) і [illegible] повітом деканів о. [illegible] Малиновського з [illegible] та [illegible] Копичинець [illegible] Гусятина. Як і [illegible] у нарадах зїзду посол цієї округи д-р Степан Барен з Тернополя; прибув на зїзд найстарший наш парляментарист, сенатор д-р Антін Горбачевський з Чорткова.

Збори відкрив дотеперішній голова Повітового Народнього Комітет УНДО адвокат і [illegible] ник міста Копичинець м-р *Олександер Зеленецький*, присвячуючи на вступ довшу згадку померлому літом ц. р. нашому народньому діячеві й основникові усіх наших повітових установ о. Северинові Маткольному, парохові з Босир, що і на полі політичної організації повіту, мав трівкі заслуги. Прутні вислухали цієї промови стоячи і вшанували память покійного одномінутовою мовчанкою. З черги привітав п. Зеленецький сенатора д-р Горбачевського і посла д-ра Барана, яких зібані привітали від себе бурливими оплесками.

До президії зїзду вібрано м-ра *Михайла Шаховича* адвоката з усятина, о. *Павлика* з господаря п. *Олексюка*, секретарів пп. *Петра Стадника* і п. *Сулиму*. Зі з діяльности уступаючого Повітового Народнього Комітету зложив *д-р. Пенцак*. Останній рік був під зглядом виборів до рад громадських волосних, опісля до повітових рад, вкінці до сойму і сенату. В останньому році (1935.) відбулося одно велике віче в Копичинцях з участю посла д-ра Барана й кільканесять віч та політичних нарад у поодиноких громадах повіту, що мали на меті поглибити політичну організацію та підготовити населення до виборів. Наслідки виборів до самоуправних установ випали досить вдоволяючо, якщо взяти під увагу непорозуміння для на постанови виборчих регулям ніз та амбіції деяких наших місцевих одиниць. Вибори до сойму вийшли зовсім добре, участь у голосуванні наших виборців була м[illegible]сова і всі одноцилоєвно пішли за приказом нашого проводу. Доцільно поведінки нашчих адміністраційних державних чинників і поліції, то не всі ще поступають в інтенціям центрального уряду, що очевидно відчинюється до відпруженних відносин на місях. Звіт принято до відома й вибрано комісію статку для намічення кандидатів до нової повітової управи.

До голосу прийшо тепер сен. *д-р Горбачевський*, що виголосив догодинний реферат про наш сучасне політичне положення взагалі і в Польщі зокрема, обговорюючи теж докладно до[illegible] [illegible] Парляментарній Репрезентації і її [illegible] [illegible] Барон [illegible] [illegible] [illegible]

ПОБАЖАННЯ

Веселих Свят і з Новим Роком

пересилайте своїм знайомим і приятелям за посередництвом „Діла".

Побажання до 15 слів коштує 2 зол., кожне дальше слово по 20 сотиків.

Політичний дискусійний вечір у Тернополі.

В понеділок, 30. грудня 1935, відбувся заходами Повітового Народнього Комітету УНДО в Тернополі у салі „Української Бесіди" дискусійний політичний вечір. Обширний реферат на тему: „Наше сучасне політичне положення" виголосив голова УНДО ред. посол *Василь Мудрий*. Проводив на цьому вечорі голова тернопільського Повітового Комітету пос. д-р *Степан Барен*. У вечорі взяло участь 130 запрошених громадян і громадянок, у тому понад 20 студентів і студенток. По рефераті пос. В. Мудрого поставлено цілу низку запитів, на які дав вичерпуючу відповідь референт. Вечір почався о год. 6-ій і закінчився по год. 9-ій. Цілий вечір мав дуже поважний і діловий характер.

Того самого дня вполудне відбулося засідання Повітового Народнього Комітету, на якому голова УНДО *Вас. Мудрий* теж виголосив інформативний реферат на політичні теми.

Вибори у Франції.

ПАРИЖ, 31. 12. ПАТ. В політичних колах велике враження викликало остаточне потвердження вістки, що вибори до парляменту приспішать, вони відбулисьб при кінці березня. Приспішення речинця виборів, що мали відбутися аж у травні, безумовно матиме велику вагу для укладу внутрішньо-політичної ситуації.

Що спричинило зірвання дипльоматичних взаємин між СССР і Уруґваєм.

ПАРИЖ, 31. 12. ПАТ. „Еко де Парі" повідомляє, що безпосередньою причиною зірвання дипльоматичних взаємин уруґвайським урядом із СССР були висліди слідства, що його перевели з уваги на пересторогу, яку уруґвайський уряд дістав із Ріо де Жанейро. На пересторога вказувала на участь совітського посольства в Монтевідео в останніх революційних заворушеннях, що були недавно в Бразилії.

Димісія міністрів.

БУЕНОС АЙРЕС, 31. 12. ПАТ. Міністри фінансів, хліборобства й освіти зголосили димісію, яку прийняли. Міністром фінансів іменували Офтіза, хліборобства Каркано та освіти Кастільо.

Ґубернатор побив посла.

МАДРИД, 31. 12. ПАТ. Коли посол Сако говорив у кулюарах палати з кількома приятелями, підійшов до нього колишній ґубернатор Люґо та побив його по лиці. Присутні журналісти й посли не допустили до дальшої бійки. Люґо пізнірвав Сако, що він причинився до того, що Люґа усунули зі становища, яке займав.

ЗАКУПИ на Ялинку РОБІТЬ ТІЛЬКИ

ДОМИ ТОВАРОВІ **ТРУСТ** ГЕТЬМАНСЬКА 12 ГОРОДЕЦЬКА 85

18 СКЛЕПІВ ПІД ОДНИМ ДАХОМ

Помер б. віцекороль Індії.

ЛЬОНДОН, 31. 12. ПАТ. Вчора пополудні помер у Льондоні один із найбільших державних мужів 20. віку льорд Рідінґ. Льорд Рідінґ помер на запалення легенів у віці 75 літ. Льорд Рідінґ заки ще став льордом, називався Руфус Ізаакс. Був сином бідного жидівського купця в Льондоні. Коли мав 15 років, утік з дому та служив як корабельний хлопець на британських кораблях. На морі, коли мав час, з запалом учився головно економії та історії. По трьох роках Ізаакс вернув-

Знижка цін ґрамофонових кружків

Сирена Електро . . . . . зол. 2.50
Одеон і Колюмбія . . . . . зол. 3.25
всі інші, навіть закордонні на 10% дешевше.

Найбільший вибір.

КАІМ, Львів, ул. Коперника ч. 11

ся до Льондону та став працювати на біржі в одного з маклерів. Водночас ходив на виклади в льондонському університеті. Пізніше студіював право, а в 1884. став адвокатом. Вибився дуже скоро. В 1904. вибрали його як кандидата лібералів послом до палати громад. В 1910. р. ввійшов до кабінету як генеральний прокуратор. В 1913 р. стає начальним найвищим суддею і приймає тоді назвище Рідінґ.

З того часу Рідінґ, іменований льордом виконує найбільш відповідальні функції та стає одним з найчільніших державних мужів. В 1921. р. Рідінґа іменували віцекоролем Індії. На цьому становищі був він до 1926. р. Тоді Рідінґ усунувся від політичного життя, тільки деколи говорив у палаті льордів. Був головою ради англо-палестинського банку та найбільшого у світі хемічного тресту, що його заложив льорд Мельхет. В 1931. р. Рідінґ був британським міністром закордонних справ. Кілька місяців пізніше зовсім усунувся з політичного життя.

Рідінґ був по Льойд Джорджі чоловим політиком ліберального табору.

Зачувати, що в завіщанні Рідінґ висловив бажання, щоб його похоронили в Палестині.

Жорстовість африканської війни.

Протест негуса до Ліги Націй. — Що діється на фронтах. — Абісинський протест.

ПАРИЖ, 31. 12. ПАТ. Авас повідомляє з Аддіс-Абеби: Негус вислав протестаційну ноту до Ліги Націй проти того, що італійці вживали трійливі гази підчас відвороту з району Тембієн. Крім цього нота протестує проти того, щоб італійські війська вбивали цивільне населення після того відвороту та проти того, що вони ограбили кілька церков.

НЕЯСНА СИТУАЦІЯ НА ФРОНТАХ.

ПАТ оголошує такий комунікат про положення на фронтах в Абісинії.

Цісар Гайле Селясіє видав у своїй головній кватирі в Десіє прикази своїм військам, що оперують на північнім фронті. Райтер передбачує, що бої, які йтимуть у черговому тижні, будуть незвичайно завзяті.

Досі ще не вияснилась ситуація в Аббі-Адді. Згідно з англійськими вістками, це місто мають абісинські племена, що займаючи тепер операційні бази, загрожують комунікаційним полученям з Макале.

Італійці твердять, що в Аббі-Адді получилась італійська кольона, що 22. ц. м. відперла напад 5 тисячного абісинського відділу, з підмоговою кольоною. Аббі-Адді має велике стратеґічне значіння, бо замикає доступ абісинським відділам вдиратись у глибину Тембієну.

На південному фронті далі спокійно, деколи тільки атакують італійські літаки, що бомбардували Даггабур і перелетіли над місцевістю Аіша, яка лежить на залізничій лінії Джібуті-Аддіс-Абеба 12 км. від французького Сомалі.

Фльота Англії — річ велика
Та сильніша обув

ЧИКА

Львів, Костюшка 6.

Атентат на Сталінів памятник.

Паризький „Журналь" повідомляє із Москви, що останніми тижнями знову дійшло до подій, які доказують, що значно та скоро паде популярність Сталіна і його співробітників. Недавно у відомній заліниці у Москві найшли подерті всі Сталінові й Кагановичеві портрети, а в парку в Саратові розбили Сталінів памятник. У Свердловську арештували 18 студентів, що розкидали летючки проти Сталіна. До подібних подій дійшло теж у фабриках в Іваново.

Демонстраційний страйк єгипетських студентів.

КАІРО, 31. 12. ПАТ. На університеті відновили виклади, але студенти страйкують далі, домагаючись амнестії для політичних вязнів та скорої відповіди британського уряду, що взяла би на увагу домагання національного фронту.

Марш бандитів на Пекін.

ПЕКІН, 31. 12. ПАТ. Великі банди бандитів з Манджурії наближуються, як повідомляє Авас, до Пекіну. Від міста віддалені вони тільки 45 км. По дорозі бандити сальоґрували багато сіл і місцевостей, яких мешканці втікали до Пекіну.

НОВИЙ РІК — ДЕРЖАВНИМ СВЯТОМ ТУРЕЧЧИНИ.

СТАМБУЛ, 31. 12. ПАТ. День Нового Року зголосили національним святом Туреччини. Рішення це запало після введення в Туреччині григоріянського календаря.

Практичний дарунок на ялинку

SALAMANDER

найбільше ношена обува

Відділ: Львів. Леґіонів 18.

для найвибагливішого смаку

Найкращі глинянські килими

продає тільки фабричний склад

С. ҐАЛАНА ЛЬВІВ, ул. СИКСТУСЬКА 20 (Народня Гостинниця)

Ціни низькі. Продажа за готівку, на рати і за Народову Позичку. Власні склепи у всіх великих містах

877 3—3

ВІДГУКИ ДНЯ.

Новий Рік.

Чи я знаю коли він властиво є?! Дехто каже, що першого січня, дехто, що аж по Маланці. І тому в нас навіть і в новорічній квестії саламаха. Подібно, як у квестії мови, яку гарбують хоч і політики, але не до купи склікані.

Отже не знаю.

Згідно зі станом моєї кишені, з інформаціями календаря і досвідом — новий рік є таки першого січня. Згідно з традицією, сімейним колом і вінчуваннями — буде аж за чотирнадцять днів.

Так як я — думають і всі інші брати во Христу по цей і по той бік Збруча. Ще брати по той бік, то менше, бо їм новий стиль нагнувся щойно на еміграції, але нам — наддністрянцям, волинтинцям чи галичанам, то вже від малечку товпли:

— Від нового року аби цента на витребеньки...

— По новім році мусиш добре взятися до науки...

— До кінця грудня ще за тебе плачу...

І думали новим стилем.

Тому не дивно, що мені тяжко повірити в другу вашу правду — в Новий Рік, два тижні по новім році. І тому пишу нині новорічний фейлетон, хоч коло мене одна з моїх товаришів пише новорічну рецензію на... Маланки.

Глянемо назад себе.

Перейшло 365 днів і ночей, 52 тижні, 12 місяців. Немалий шмат часу. Можна було неодно зробити, а не більш сопрати.

Зачну від себе... Нічого путнього не зробив, завжди казав собі: маю час, а дні йшли і йшли і дійшли до краю. Знову один рік пройшов, відійшов на віки і головне: ніколи вже не вернеться. Виписав я свого часу на своїй візитівці: поет, новістяр, піснотворець, фейлетоніст. Що рік, то котресь замазую, а історія літератури либонь замаже всі.

Але я про себе і на сумну нуту, а тут не тільки я і не тільки сум на світі!

Загально треба!

Заложили два жидки інтерес з рибами і замовили вивіску: „Тут продають живі риби". Але що такий довгий напис дорого коштував, то почали думати, як його скоротити.

— Слухай — каже один. — Пощо писати „продають". Ясна річ, що не роздають. Вистане „Тут живі риби".

Погодилися, але й це ще було за дорого.

— Ізидор, нащо нам слова „тут". Ясно, що тут, а не на другій вулиці. „Живі риби" — і досить.

Погодилися.

Але згодом:

— Слухай, ми себе самі компромітуємо! Така поважна фірма і пише „живі". Так ніби в нас можливі є і здохлі... Напишім „Риби" — то розуміється само собою, що і тут, і продають, і живі.

А вкінці:

— Нащо „риби", пощо „риби"? Не треба нічого, бо і так і на пів кільометра чути.

Маємо ми національну вивіску з ріжними прикметниками. Боюся, щоб люди не почали медитувати, як би то коротше те все висловити...

В минулім році чув я вже від одного, чи двох, що треба дещо скреслювати.

І так — мовляв — наша справа голосна...

Галоктіон Чінка.

Другий уряд Валлядареса в Еспанії.

ПОПЕРЕДНІЙ УРЯД РОЗВЯЗАВ КОРТЕЗИ.

МАДРИД, 31. 12. ПАТ. Премієр Валлядарес заявив представникам преси, що уряд, заки ще зголосив димісію, одноголосно затвердив текст декрету про розвязання кортезів. Бракує тільки підпису президента республіки, щоб декрет міг обовязувати.

МАДРИД, 31. 12. ПАТ.

Портеля Валлядарес створив уряд у такому складі: премієр і внутрішні справи Портеля Валлядарес, міністер війни ген. Молеро, маринарки адм. Азарола, освіти Віллальбос, публичні роботи й комунікація Чірільо дель Ріо, хліборобство, торговля і промисл Мендізабаль, фінанси Ріко Авельо.

Міністра закордонних справ іще не іменували.

БЕЗ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ПАРЛЯМЕНТАРНИХ ГРУП.

МАДРИД, 31. 12. ПАТ. Міністром закордонних справ іменовано мін. фінансів Урсаір, міністром фінансів став дотеперішній високий комісар в Марокко Ріко Авеля.

У другім кабінеті Валлядареса парляментарні групи не є зовсім репрезентовані, з виїмком Чірільо дель Ріо, якого поступова партія має тільки 3-ох членів. До нового кабінету Валлядареса ввійшло 4 міністрів із попереднього кабінету.

ОПАСИСТІСТЬ

ослаблює серце.

Опасисті серця, обложені верствою товщу, працюють з напругою, вичерпуються і вчасніше відмовляють послуху. Опасистість приходить зі злої переміни матерії або з розладу чинности докровних залоз.

Зела Маґістра Вольського „DEGROSA" містять у собі органічний йод, що находиться в морській рослині Yhanga — який побуджує організм до спалювання надмірного товщу. Вживають їх проти опасистости і вони не вимагають спеціяльної діети.

Зела з охор. знак. „Degrosa" можна дістати в аптеках і дрогеріях (аптичних складах).

Виробник Маґістер Е. Вольський, Варшава, Злота 14, м. 1.

ЯПОНІЯ ПРАЦЮЄ НАД РОЗВИТКОМ ПІВН. КИТАЮ.

ТОКІО, 31. 12. ПАТ. „Асаґі Шімбун" повідомляє, що уряд буде домагатися від парляменту ухвали одного міліона єнів для піднесення хліборобських округ у Північнім Китаю. Гроші ці мають ужити передовсім для розвитку плекання бавовни і овець, для затіснення господарської співпраці між Японією і Китаєм. Для розвитку культурних японсько-китайських відносин Японія видає річно 6 міліонів єнів.

НОВА ЯПОНСЬКА ПРЕСОВА АГЕНЦІЯ.

ТОКІО, 31. 12. ПАТ. Замість агенції „Рейто" утворили нову урядову агенцію „Домеі". Вона почнеться свою діяльність 1 січня 1936.

НАЙШОВСЯ ЛІНДБЕРҐ.

ЛЬОНДОН, 31. 12. ПАТ. Тайна побуту полк. Ліндберґа і його родини вияснилася. Сьогодні одержали урядовий комунікат, який стверджує, що Ліндберґ з родиною є на чердаку корабля „Амерікен-імпортер", який причалить до Ліверпулю в 11 год. рано.

ІТАЛІЙЦІ БОМБАРДУЮТЬ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ.

ЛЬОНДОН, 31. 12. ПАТ. Авас повідомляє з Аддіс-Абеби: Абісинський уряд подає до відома, що вчора італійські літаки збомбардували амбулянс шведського Червоного Хреста у віддалі 20 миль від Дольо. Шеф амбулянсу ранений.

ЯПОНІЯ НЕ ВІДСТУПИТЬ ВІД СВОЇХ ДОМАГАНЬ.

ТОКІО, 31. 12. ПАТ. В новорічному відручному письмі до народу, міністер маринарки міністер заявив, що Японія рішучо не відступить від своїх домагань, щоб морські збросння основувалися на принципі, що забезпечує її перед нападом та перед загрозою нападу. Колиб ці домагання морська конференція відкинула, то Японія мусітиме поробити відповідні заходи, які забезпечували би її оборону.

БОРАҐ КАНДИДАТОМ НА ПРЕЗИДЕНТА ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ.

НЮ ЙОРК, 31. 12. ПАТ. Сенатора Бораґа поставила республиканська партія як кандидата на президента, а бурмістра Ню Йорку Ляґардія на віцепрезидента.

Нововідкритий Нововідкритий

Магазин мужеських мод

під фірмою

В. Чарнецький, ЛЬВІВ, ул. Гетманська 6.

поручає останні новини у **краватах, біллю, рукавичках і т. п.**

Ціни найнижчі.

НОВИНКИ.

— **Фризієрське заведення** для пань і панів Т. Куковського, Львів, Сикстуська 14, тел. 106-88. 4—6

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2,** 2) **Личаківська 50,** 3) **На Байках** ріг Глубокої, 4) **Жовківська 175.** 8—15

— **Футра** від 140 зол. робить Карпяк, Лукасінського 4. 8—?

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і приборн до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломаґа — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 1—115

— **На свята** поручаю скло, порцеляну у великім виборі. Накриття столове з мого складу порцеляни — першорядної якости. Хоч з торгу даю на „Рідну Школу" 2% (на провірні бльочки), то ціни моїх товарів є найдешевші у Львові. Прошу переконатись! — О. Онисько, управ. фірми „Кераміка", Галицька 5, в подвірі. 3-3

— **Дарунок на ціле життя** під ялинку — це Українська Заг. Енциклопедія.

— **Комета,** склад взуття, снігівців і кальошів Львів, вул. Личаківська ч. 11.

— **Знижка цін мусить бути реальна.** На заклик уряду в справі обнижки цін всі поважні фірми мають відповісти видатною обнижкою, щоб уможливити широким урядничим колам зберегти життєву стопу на давному рівні. Ту ціль можна осягнути тільки співпрацею всього громадянства а саме постійною контролею та інформуванням при допомозі преси широкого загалу населення про ті фірми, які справді піддали свої ціни контролі та обнизили до рівня, що відповідає теперішній ситуації, вдоволяючись меншим зиском. Можна бути певним, що й влада співділатиме, як це було в Італії, з громадянством над контролею обнижки цін, дбаючи про те, щоби під гаслом обнижки не загніздилася крикліва нечесна реклама, використовуючи обнижку поборів до нечесних інтересів та не маючи нічого спільного з обнижкою цін.

— **Імпреза школи кн. Льва в театрі Ріжнородностей.** Дітвора школи ім. кн. Льва на Личаківській виконує 12. ц. м. в селі театру Ріжнородностей виставу М. Підгірянки „В чужому пірю" й низку балетових сценок. Українське громадянство Львова повинно прибути на виставу якнайчисленніше, щоб таким чином допомогти матеріяльно найбіднішій молоді Личаківського передмістя.

— **Вищий гірничий уряд у Львові** розпічне свою діяльність від 1. січня. Територіяльний обсяг ділання цього уряду обіймає воєвідства: львівське, тернопільське, станиславівське, волинське, поліське і 8 повітів краків. воєвідства. Директором гірн. уряду став інж. Юл. Мокрий з Краснова. Бюро міститься при вул. Косцюшка 7.

— **Обнижка ціни соли.** Появився розпорядок міністра скарбу, що обнижує ціну білої соли із 36 на 32 сот. за кільо. Розпорядок обовязує від 1. січня, одначе продавці соли з виїмком гуртівників, що за їх посередництвом сільний мощо

МІСЬКІ ТЕАТРИ У ЛЬВОВІ В ДЕНЬ НОВОГО РОКУ ПІД ГАСЛОМ — ВИБИРАЙТЕ, ЩО ХОЧЕТЕ: —

У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ 12 год. величава містерія-вертеп **„Пасторалка"** Ціни найнижчі.

ДЗО непол. незрівнана у веселости по популярних цінах **„АВАНТЮРА В РАЮ"**

З веч. оперетка П. Абрагама з Іван. Кульчицькою **„ПРИГОДА В ҐРАНД ГОТЕЛЮ"**

У ТЕАТРІ РІЖНОРОДНОСТЕЙ — Востаннє!!! **„ІВАСЬ З МІСЯЦЯ"** Знаменита комедія Ашарда.

АДОЛЬФ БАРТ

поручає ПЛАЩІ, ВІЗИТОВІ, ВЕЧІРНІ СУКНІ і БАЛЕВІ найновіших фасонів по приступних цінах.

ЛЬВІВ, ул. ГАЛИЦЬКА ч. 10, І. поверх, тел. 226-91.

поль передає сіль до обороту, можуть ще до 5. січня продавати білу сіль по ціні вищій від 32 сот., аж до 36 сот. за кільо.

— **Отже нема постійної ціни цукру.** Міністерство внутрішніх справ повідомило адміністраційну владу І і ІІ інстанції, що вільно брати ціну вищу ніж 1 зол. за 1 кг. цукру (білого кришталу) виїмково в тих місцевостях, де це оправдують вищі кошти перевозу з гуртового складу. Означе та ціна ніяк не може перевищувати 1.05 зол. за кільо.

— **Нотаріяти у Сх. Галичині.** У „Вістнику Закону" оголошено розпорядок, що устійнює число нотаріяльних посад і їх урядових місць в державі. На терені львівського апеляційного суду устійнено в окружному суді: в Бережанах 12 нотаріяльних посад, у Чорткові 15, Коломиї 13, Львові 29, Перемишлі 18, Самборі 12, Станиславові 14, Стрию 11, Тернополі 12, Золочеві 14. В цілій Польщі створено 780 нотаріятів.

— **Нова трамваєва тарифа у Львові.** Львівський маґістрат установив нову трамваєву тарифу, що входить в життя від 1. січня 1936 р. На основі нової тарифи нормальний білет коштуватиме 20 сот., з пересіданням 25; знижковий (та год. 7.15 рано для всіх, цілий день для військових до сержанта включно, шкільної молоді за багаж і пси) 15 сот.; поворотний (робітничий) білет на два переїзди (рано до год. 7.15 і по пол. від год. 1 до 5.30) 30 сот.; дитячий білет (до 7-го року життя) 10 сот., з пересідкою 15 сот., немовлята на руці (до 1-го р. життя) безплатно; білет на 10 їзд просто для всіх 2 зол.; шкільний білет на 60 переїздів просто 4.50, з пересідкою 5.50. Місячна карта на необмежену скількість переїздів 20 зол. Одночасно знесено відтинкові білети за 15 сот., 10-разові з пересіданням, білети на 60 переїздів і всякі місячні знижкові карти.

— **Львів без світла.** На Сильвестра Львів потонув у пітьмі від год. 5 попол. до 5.30. Всі льокалі були без світла та електричного струму. На вулицях світилися лише ґазові лямпи.

Спорт.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ РОЗГРИВОК КОПАНОГО МЯЧА В ПОЛЬЩІ.

Управа П.З.П.Н. у Варшаві випрацювала недавно низку внесків на Загальні Збори П.З.П.Н., що мають на меті унормувати відносини в організації копаного мяча в цілій Польщі. Ці внески випрацьовані після кількох конференцій з тренерами та спорт. діячами.

Внески П.З.П.Н. у нововведеннях такі:

1) Задержати Ліґу з 10 клюбів. До Ліґи автоматично входить що року мистець Ґрупи з дружина, що є на останньому місці у клясифікації Ліґи розіграє дві елімінаційні змагання з другим фіналістом за вхід до Ліґи.

2) В поодиноких округах створять Окружні Ліґи з 10 клюбів. Кляса А. буде мати 6 до 21 клюбів. Якби було більше клюбів, то поділять клясу А на групи. Як відношення між клясами прийняли 1:2:3:4.

3) Систему ліґових змагань змінить так, що першу руннду розіграють восени, другу весною.

4) В 1936 р. змагання за мистецтво Ліґи та всіх інших клас зачнуть 15. серпня. У весняному речинці відбудуться змагання за чашу. Проект змагань за чашу передбачує створення груп у поодиноких округах з відповідних клас (напр. у Львові Погонь і дружини Окружної Ліґи). Змагання відбувалиб системою відпадання кожної дружини після програних змагань.

Нові книжки й журнали.

Ольгард І. Бочковський: АБІСИНІЯ Й АБІСИНСЬКА СПРАВА з 2 мапами та 29 образками. Львів 1935. Накладом Т-ва „Просвіта".

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа 1. 1. год 12, впол. ціни найнижчі „Пастораль"; год. 3.30 попол. ціни найнижчі „Авантюра в раю"; год. 8. веч. Аб. 6. „Пригода в Ґранд Готелю" з І. Кульчицькою.

Четвер, 2. 1. год. 8 веч. Аб 6. „Пригода в Ґранд Готелю" з І. Кульчицькою.

Театр Різнородностей.

Середа 1. 1. год. 8. веч. Аб. 7. ціни найнижчі „Ішась із місяця".

Кіна.

АДРІЯ: „Останній отаман Анненків".
АПОЛЛО: „Дедик на фронті" з Дімвею.
АТЛЯНТИК: „Кохаю всі жінки" з І. Керрою.
ВАНДА: „Велика подія", „Скінчена пісня".
ҐРАЖИНА: „Ч і пів мушкетерів".
КАСІНО: „Анна Каренїна" з Ґретою Ґарбо.
КОЛІСЕЙ: „Гра за жінку", ревія „Парада гумору".
КОНЕРНІК: „Весела розвідка" та Боксерський меч Макса Бера з Дж. Ґонсон.
МАРУСЕНЬКА: „Напад на Конґо".
МІРАЖ: „Ніч у Самої", ревія „Як бавиться у Львові".
МУЗА: „Ідемо до щастя".
ПАКС: „Острів скарбів".
ПАЛАС: „Любовні маневри".
ПАН: Сезон і додатки!
РАЙ: „Веселий ювилей Мікі Маус".
СОНЦЕ: „Жовтий князь", ревія „Сватання на ратн".
СВІТ: „Веселий ювилей Мікі Маус".
СТИЛЕВЕ: „Розкішні очі" із Шерлі Темпль і ревія.
ТЕАЧА: „Веселя вдова" та Хор і балядки.
ТОН: „Хрестоносні походи" Сесіля Б. Мідя.
УТІХА: „Перли ґрафині" та ревія.
ХИМЕРА: „Сьогодні вечором у мене".

Закордонне радіо.

Середа, 1. січня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 15.40 Бетовенові твори (смичк. квартет), **Брно** (325,4) 11.10 Бетовенів секстет, **Кошиці** (259,1) 17.30 Словацькі народні пісні, **Прага** (470,2) 8.30 Солісти, 9.15 Рел. пісні, 16.00 Чар Двожакові музики, **Париж** (1648) 18.00 Жан, Жак і Жоржет мікрофоном, 18.30 Симф. орк., 20.30 „Кур-Сіркіс" новорічна комедія Жерфея, **Білгород** (437,3) 15.00 Скрипка, 19.30 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 10.00 Легка музика, 18.00 Пісні, сценки та поезії, 19.00 Тріо на форт., скр. і віол. c-дур Шуберта, **Кенігсвустергавзен** (1571) 8.00 Вес. новорічний поранок, 16.00, 18.10 Концерт, 18.30 Танцюємо вже в Новому Році, **Кельн** (455,9) 18.30 Форт. твори Баха, 19.15 Пісні й танки 18-го століття (спів, музика), **Ляйпціґ** (382,2) 10.00, 15.30, 19.55 Концерт, 21.35 Нар. пісні, **мінхен** (405,4) 9.30 Мистці фасту, 10.30 Нар. музика, 15.45 Сольо на ґітарі, **Будапешт** (549,5) 12.30 Циг. музика, 15.30 Військ. орк., 19.40 „Соїбна мена" оперетка Бутикая, **Мілянo** (221,1) 13.10 Оперетокві мельоді, 21.30 Камер. музика, **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт, 20.30 „Дибук" оп. Людовіка Рокм.

Четвер, 2. січня 1936.

Відень (506,8) 17.25 Секстет г-моль Каміля Горна (перше виконання), 19.30 Легка музика, 21.10 Вес. вид. **Братислава** (298,8) 19.30 Спів, **Мор. Острава** (269,5) 17.30 Пісні, 18.10 Нім. вид., — муз., спів, **Прага** (470,2) 17.15 Сучасна форт. музика, 19.30 Скрипка, 20.25 Концерт орк., **Париж** (1648) 12.00 Легка музика, 18.00 Театр Уяви, 20.50 Вид. для дітей, 21.00 Спів, 21.45 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 12.15, 21.00 Нар. пісні, 17.00 Сольо-рецеталь, 11.30 Концерт орк., 20.00 Концерт Панча Владигерова, **Берлін** (356,7) 19.00 Вес. мельоді, 20.45 Клясична музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Концерт, 18.00 Солісти (спів, музика), 22.30 Нічна музика, **Ляйпціґ** (382,2) 16.00 Німецька музика з Японії (муз., спів), 18.30 Танц. музика, 20.10 Мельодії світа, **Мінхен** (405,4) 12.00 Концерт, 12.30 Солісти - муз., спів, **Будапешт** (549,5) 17.30 Сольо на тарогато, 19.30 Опера, 22.35 Циг. музика, **Мілянo** (221,1) 11.30 Легка музика, 17.15 Вок. концерт, 20.30 „Ернані" оп. Верді, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 17.15 Солісти, 20.30 Симф. конц.

Львівське радіо.

Середа, 1. січня 1936.

9.00, 9.30 Ранішня вадмінія, 11.00 Богослуження; весела церемонія з гр. пл., 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Проби інсценізації „Пасторалки" Шідера, 12.15 Концерт симф. орк., спів Шлемінська, 13.00 Театр Уяви: Фраґмент з „Вечору Трьох Королів" Шекспіра, 13.40 Легка музика з гр. пл., 14.00 „Новий Рік" гум. Б. Пруса, 14.20 Концерт бажань, 15.00 Нар. обр. рік із нув. заюстовшею, 15.25 Легка муз. з гр. пл., 15.45 Щасливого Нового Року — гутірка, 16.00 Для дітей: „Місяць-хлопчики", 16.20 Віольонч. рецеталь, 16.50 Про музику й радіо, 17.05 Танц. музика, 18.05 Огляд заклад. гумору, 18.15 Арії та пісні, 18.40 Театр Уяви: „Відкіля беруться дірки в швайцарському сирі" Гуковського (в перекладі), 19.10 Легка музика з гр. пл., 19.25 Реклам. концерт, 19.50 Актуальний репортаж, 20.00 „Гвалт! ратуйте" — вес. муз. вид., 20.45 Веч. доповіді, 20.55 Бажання для Антонатів, 21.00 Творчість Фр. Шопена — концерт, 21.35 На розстайній дорозі — гутірка Старого Року з Новим, 21.55, 21.56 Спорт. вістки, 22.10 Танц. музика, 23.05 Легка музика з гр. пл.; у перерві о 23.30 Літер. хвилина.

Четвер, 2. січня 1936.

6.30 Ранішня вадмінія, 7.55 Трохи інформацій, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий концерт, 13.15 Концерт, 13.00 Концерт орк., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Пісоньки в супр. форт., 16.00 Гутірка Старого Доктора про „Попелюшку", 16.15 Бах: Соната г-моль на скр. з гр. пл., Концерт а-моль на скр. з супр. орк. з гр. пл., 16.45 Колядн, 17.05 Срібний лис для сірої людини, 17.20 Популярні твори Сібеліюса - Хакер орк., 17.50 Про ритм Дженюшка „Кромера", 18.00 Форт. рецеталь, 18.30 Перший конкурс сільських півкольонь, 18.40 Турист. інформатор, 18.15 Бетовенові сонати з гр. пл., 19.00 Історія звуковика, 19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 20.00 Танц. музика, 20.45 Веч. доповіді, 20.55 Протилет.-ґаз. оборона, 21.00 Театр Уяви: Б'ла молодість, 21.35 Пісні Карла Шимановського (Корвін - Шимановська сопр.) з супр. форт., 22.00 Ґайдові квартети, 22.30 Легка музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.29—5.31.

Нім. марка 1.25—1.35, фр. франки 34.90—35.10, шв. франки 171.70—172.20, фунти стерлінґи 26.10—26.20, австр. шілінґи 98.50—100, чеські кор. 19.50—20.50, рум. леї 26.50—28.00, італ. ліри 33.00—35.00.

Золото: Долари 8.95—9.01, Рублі 4.70—4.85, Фр. франки 34.30—35.00, Корони 36.14—36.20, Дукати 82.70—83.20; 1 ґрам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.35, Рублі 1.60, Фльорени 0.85; 1 ґр. срібла 7—8 сот.

Збіже.

Ціни льоко Львів від до

Пшениця одн.		16.75—17.00
Пшениця об.		16.00—16.25
Кукурудза кр.		13.00—13.50
Овес		16.50—17.00
Вика техна		17.50—18.00
Вика сіра		16.50—17.00
Гречка на мд.		13.50—13.75
Конопл. сіна		26.00—27.00
Люпин синий		7.75— 8.00
Гнак літний		36.50—37.00
Мука пш. гат.	І А	31.50—32.00
Мука пш. гат.	І Б	30.00—30.50
Мука пш. гат.	І Ц	28.50—29.00
Мука пш. гат.	І Д	26.50—27.00
Мука пш. гат.	І Е	25.50—26.00
Мука пш. гат.	ІІ А	25.50—26.00
Мука пш. гат.	ІІ Б	24.75—25.25
Мука пш. гат.	ІІ Ц	24.50—25.00
Мука пш. гат.	ІІ Д	23.75—24.25
Висівки пш. середні		8.50— 8.75
Ячмінь пант.		11.25—11.50
Бульба		3.25— 3.50
Фасоля біла		18.00—23.00
Фасоля кол		12.00—13.00
Горох Вікторія		25.00—27.00
Горох пів Вікторія		22.00—24.00
Горох пільний		16.00—18.00
Горох зелений		18.00—20.00
Горох Фодьгера		19.00—21.00
Гречка паст.		10.50—11.50

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 31-го грудня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2.50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54-50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2.60	„
1 д. молока	0.16	„
1 д. сметани	0.75	„
1 к. яєць	3.50—3.60	„

Тенденція на масло і яйця знижкова. На молоко і сметану слабо.

Маслосоюз повідомляє, що від 31. XII. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг живої ваги птиці льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Цьогорічні курочки І. кл.	0.95 зол.
Однорічні, товсті курки І. кл.	0.90 „
Цьогорічні когути І кл. до 1.30 кг.	0.90 „
Товсті качки І. кл.	1.— „
Товсті індики І. кл.	1.— „
Товсті пантарки	1.00 „

Кури, качки, індики, пантарки приймає в кожній кількости.

Птицю не годовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, гречану муку, просо, ячмінь та овес.

Приймає нових доставців.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Здібних агентів до продажі приладів домашніх по селах шукаємо. Зголошення: Merkury' Łódź 6-go Sierpnia 41. 774 6-1

НАУКА

Найшвидша наука крою, шиття, моделювання новочасною системою Patron Express проф. К. Левинського, Львів Сикстуська 21. II. п. 885 2-6

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

Купець середніх літ, вільний — шукає товаришки життя. Для спільного добра потрібна невелика готівка. Зголошення до „Діла" під „Евген". 891 1-3

КУПНО - ПРОДАЖА

Новітні фіранкові матеріяли, коронки, брокати. Фабричні ціни. **Фрайліх,** Сикстуська 11. 64 8-1

Склеп делікатесовий і зарчений на продаж Потоцького 134. 887 1-1

Лещетарські та ріжного роду черевики поручає О. Берш, Руська 15, напроти церкви. 852 6-11

Увага! Християнська жіноча конфекція поручає плащі від 35 зол. Львів, Сикстуська 36, Бендерс 797 19-26

Дешева пирібня кап, фіранки і всякі ручних робіт, **Пік** Ягайлонська **11 а.** 11/110 13-30

„Orzech" у Заліщиках висилає на післяплатою 5-кг. пачки: Волоські горіхи зол. 13.50, душені зол. 18.—, лікувальний від 13.50. 863 4-9

Фланелеві сорочки, бренетові рукавиці, шерстяні, найдешевше джерело: Биржа „ПАЛЮХ" Гетьманська 22, побіч Музею. 12/110

Великий вибір білля, краватки, трикотаж і всяких поручає **Филип Лейфер,** Трибунальська 1. 893 1-3

ЗАКЛИК УРЯДУ - ЗНИЖКА ДЕТАЙЛЬНИХ ЦІН

МИ ЗНИЖУЄМО

87 ГОЛОВНИХ АРТИКУЛІВ

від 10% до 18%

ЦІНА ВМІЩЕНА НА ПІДОШВІ

5.- 6.-

Прунелеві човенця. Оксамитні зол. 6.—

8.- 9.-

Елегантний атласовий пантофлик. Прунелевий зл. 5.— оксам. зл. 6.—

9.- 10.-

До праці і на проходи. Шкіряна підошва і обпас.

27-30 9.- 10.-
31-34 11.-
35-38 13.—

27-30 6.- 7.-
31-34 7.-
35-38 8.—

з верхнім кожухом.

Для наших винителів півчеревики на гарантованих гумових сподах.

12.- 14.-

Елегантний лакерок.

6.- 7.-

Теплий жіночий черевик з фільцу на гумовій підошві.

Дуже тривкі черевики з дульбоксу на шкіряній підошві.

27-30 7.- 8.-
31-34 8.—
35-38 9.—

У бронзовім колірі на гарантованих гумових сподах.

23-26 5.- 6.-
27-30 6.—
31-34 7.—
35-38 8.—

ҐЕНЕРАЛКИ — цілі гумові, високі чоботи для дітей.

12.- 14.-

Жіночий вигідний лакерок на високу.

9.- 10.-

Мужеський півчеревик на гумових сподах у чорнім колірі.

5.- 6.-

Перед простудою хоронять наші снігівці суконці зол. 6.—

3.- 3.50

Кальоші з язиком і без язика.

14.- 16.-

Гарно перфоровані замшеві човенця.

6.- 8.-

Цілий гумовий „баганьч". Найвідповідніший черевик до праці.

ПОЛЬСЬКА СПІЛКА ОБУВИ

Bata

ФАБРИКА В ХЕЛМКУ.

16.- 19.-

Мужеські півчеревики на шкіряній підошві, чорні і бронзові.

Переконайтеся, що наша знижка цін є правдива.

Знана від 40 літ **робітня ковдер** Губса тепер Пасаж Гавсмана (вхід від ул. Сикстуської в брамі). 890 1-10

Фортепіяни, піяніна, найновіші моделі, дешево продає **Ганак**, Підсудського 21, перший поверх. 889 1-10

Святочні закупи прошу полагоджувати в споживчій кравниці Степанії Курдидик. Львів, Руська 1. 888 1-2

Найкращий дарунок на ялинку це знамените білля у відомій краківській фабриці „ПАВ", Львів, Сикстуська 1. 886 1-1

РІЖНІ

Чи ваш **годинник** ходить добре? Якщо ні, дайте направити до **Івана Зельгенрайха**, Львів, Вірменська ул. 3. — Прецезійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 82 52—?

Милий і практичний дарунок: шалики, апашки, рукавички, дреси ручної роботи

ДІМ ВОЛІЧКИ Сикстуська 2.

На складі панчохи і жіноче білля, теплі дюксусове по конкуренційних цінах.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 картон) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa на 450 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів „ зол. 3.—

53.50 Лещетарський комплет 53.50

який складається з доспок, кнікін, вязань, черевиків, вовняних скарпетов і рукавиць, штанів, штрипки і шапки тільки у фірми

„СИМФОНІЯ", Львів, Сикстуська 1.

878 2-10

ПАНТОФЛІ всякого рода. ПАПУЧІ теплі, вигідні БЕРЛЯЧІ і ФІЛЬЦОВІ ЧОБОТИ

поручає і виконує

одинока львівська виробня „ІВІС" ЛЬВІВ Галицька 5, 1. пов.

СЕРІЯ ТЕЛЕФУНКЕН 1936

ТЕЛЕФУНКЕН Спеціяль зол. 248·— 3-лямпові з 4-тою випрямною лямпою, знаменита селективність, прекрасний звук, низька ціна.

ТЕЛЕФУНКЕН Амбасадор зол. 420·— 4-лямповий з 5-ою випрямною лямпою, приймач з прикметами, що досі ми не стрічали, доставляє негайно

ТЕЛЕ-РАДІО М. Хубішин і С-ка Львів, вул. Хоружжи 7, телефон 205-23.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 2 (14.250). Львів, четвер 2. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem P. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-43. „ Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Концентрація італійських військ на островах Додеканезу.

ПАРИЖ, 1. 1. ПАТ. Кореспондент „Еко де Парі" повідомляє з Атен, що італійці зосередили на островах Додеканезу поважні війська, майже рівні загальному числу англійських ефективів в Єгипті. На островах Родос і Лерос сконцентрували 50 тис. вояків. Крім цього на Родосі італійці мають 80 гармат. У звязку з концентрацією італійських військ можна запримітити поважний рух турецьких військ на побережжі Анатолії, що лежить напроти Додеканезу. Італійці збільшують також дуже поважно число воєнних кораблів, стаціонованих у Додеканезі. Коли в листопаді італійці мали там тільки два кружляки, 12 контрторпедовців і 8 підводних човнів, то тепер мають там уже 4 кружляки, 17 контрторпедовців і 12 підводних човнів. Водночас зібрали в Додеканезі також 900 летунів і 250 літаків. Вкінці італійці вибудували три радіостанції та приготовили позиції для артилерії на Потмосі, Родосі та Лерості, де також мінами засипали вхід до пристаней.

Програма нового еспанського уряду.

МАДРИД, 1. 1. ПАТ. Премієр Портеля Валладарес після засідання ради міністрів заявив, що метою уряду є пацифікація настроїв і відбудова краю. Уряд має ліво-республиканські тенденції. Ладу у краю придержуватимуть з цілою рішучістю. Справедливі змагання робітничої кляси найдуть підтримку.

Італійці збомбардували шведський амбулянс Червоного Хреста в Абісинії.

АДДІС АБЕБА, 1. 1. ПАТ. Рас Деста повідомляє, що італійські літаки збомбардували відділ шведського Червоного Хреста та зовсім його знищили. Згинуло 9 шведів, членів місії та 23 абісинців, які їм товаришили.

Делеґат міжнародного Червоного Хреста в Абісинії вислав телеграму з протестом проти бомбардування місії до Женеви.

Відчаю бомбардування амбулянсу шведського Червоного Хреста згинув увесь персонал амбулянсу з виїмком начального лікаря Гіляндера, який важко ранений та д-ра Сміса Гольма й догладачки, що також ранені.

СТОКГОЛЬМ, 1. 1. ПАТ. Преса одностайно виголошує обурення на італійців за бомбардування амбулянсу шведського Червоного Хреста в Абісинії. Щоденник „Ніа Дагліґ Аллеганда" пише, що Італія нарушила міжнародні поняття чести, які не позволяють нападати на кого поза противником. Бомбардування шведського амбулянсу Червоного Хреста буде незмитою плямою на італійськім щиті.

„Геть з Анґлією! — Єгипет для єгиптян"!

Британський уряд візьме на увагу домагання Національного Фронту.

КАІРО, 1. 1. ПАТ. Перед університетом студенти зорганізували вчора маніфестацію, використавши до того свято відкриття конґресу хірурґів. Юрби студентів, що зібралися по обох боках головного входу витали делеґатів, що приходили на зїзд, окликами: „Геть з Анґлією", „Єгипет для єгиптян", „Геть з високим комісаремі". Поважніших подій не було, тому поліція не інтервенювала.

У святі відкриття конґресу не взяв участи ні король, ні високий комісар.

КАІРО, 1. 1. ПАТ. Високий комісар мабуть іще вчора передав зміст відповіді британського міністерства закордонних справ на меморіял національного фронту. Ця відповідь мабуть прихильна до єгипетських національних тенденцій. Британський уряд заявився за переговорами з єгипетським урядом, коли тільки дозволять на це обставини.

Смерть німецького амбасадора в Парижі.

Рібентроп наслідником?

ПАРИЖ, 1. 1. ПАТ. Німецький амбасадор у Парижі Роляндд Кестер захорів кілька днів тому на бронхіт. У понеділок стверджено, що виникло запалення легких. Хворого у дуже грізнім стані перевезли до американського шпиталю у Парижі, де він чергового дня помер.

ПАРИЖ, 1. 1. ПАТ. „Парі Міді" подає, що кружляють поголоски, що на місце Кестера німецьким амбасадором у Парижі буде Рібентроп. Ця номінація вказувалаб на те, що Гітлер хоче підкреслити, що на першому місці стоять питання можливих французько-німецьких розмов.

Повновласти для клайпедської директорії.

РИГА, 1. 1. ПАТ. З Коньна повідомляють: Клайпедський сойм у трьох читаннях ухвалив закон про повновласти для директорії. Цей закон дозволить директорії покрити видатки на адміністрацію до 31. 3. 1936., до якого то речинця мають опрацювати новий буджет.

Sygn. VI. 1. Pr. 252/35. Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. — Sąd okręgowy Wydział VI. I. karny we Lwowie, w składzie: Wiceprezes S. S. Ł. Malicki — jako przewodniczący, S. S. O. Dr. J. Locker i S. S. S. W. Boczar — jako głosujący, w sprawie konfiskaty Nr. (14234) czasopisma pt: „Dilo" z daty Lwów dnia 17 grudnia 1935 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 252/35. — na posiedzeniu niejawnem w dniu 21 grudnia 1935 r., po wysłuchaniu żądania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 17 grudnia 1935 r. przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt: „Dilo" Nr. 337 (14234) z daty Lwów, dnia 17 grudnia 1935 r., zawierającego w artykule pt: „Rozprawa za wbywstwo ministra Pierackoho", a) w ustępie od słów: „Obor. Szłapak" — do słów: „pacyfikacji", — b) w ustępie od słów: „taku" — do słów: „derżawy", znamiona zbrodni z art. 154 § 2 k. k. — zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl §. 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. — Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21 ust. druk. z dnia 17 grudnia 1862. Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863. t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. — Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów artykułu ma na celu szerzenie propagandy separatystycznej przez propagowanie haseł nacjonalistycznych. Według §§ 487, 489, 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ustawy prasowej jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: L. Malicki wr. Protokulant. J. Loryśiówna wr. Za zgodność: Janowicz kier. sekret.

З НОВИМ РОКОМ

Кооперативний Банк „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

видає знову премійні вкладкові книжечки, на які крім звичайних відсотків можна дістати ще й нагороду за ощадність у висоті 25—100 Зол.

Націоналісти, що не вірять у національну ідею.

Львів, 1. січня 1936.

„Львівські Дзвінки Народови" у числі з 29. грудня полемізує з тезою одної зі статей „Діла" про те, що на Великій Україні під ударами московського молота росте і кріпне міць української нації. Полемізує в цей спосіб, що не опрокидує ані одного аргументу „Діла", лише під своїм специфічним кутом погляду насвітлює історію російської та української революції і невдалі змагання українського народу. Український нарід не дорозрів був до власної державности — стверджує орган львівських ендеків. І цю тему вистарчає для того, щоб виявити важкою тезу, що український нарід прямує до незалежности від Москви.

Не знають, а радше не хочуть знати старі ендеки про те все, що пережив український нарід за останніх 15 літ. Їм все здається, що ніщо не змінилось хочби від 1920. року. Очевидно тим, що пустили в обіг найбільшу нісенітницю того роду, що українців — мовляв — видумав на злість полякам австрійський уряд, не поможуть ніякі переконування. Якщо нема українського народу з його віковічною культурою та державницькими традиціями, то справді не може бути й чуда національного відродження. А українці, особливо з Великої України, добре знають, що *таке чудо відродження дійсно було*, бо вони його особисто пережили. Та українська інтеліґенція, що вчилась по російських школах, що перейнялась була насрізь російською культурою, що в більшости своїй не гетьмана Івана Мазепу дивилась очима Пушкина. Щодо народніх мас на В. Україні, то вони ніколи не були такі зросійщені, як інтеліґенція. Віками цілими на московсько-українському пограниччі жили побіч себе часто в тих самих селах росіяни й українці, та ніколи не зближувались до себе, не різнились і не сходились по сусідськи. У 1917. році *на всіх величезних просторах України спонтанічно зявились на селах виключно українські школи* — і досі вони такими залишились. Українські маси ніколи не втратили у довгій політичній неволі свідомости своєї національної відрубности від москалів.

Якщо ж мусіло переорати національну психіку українського народу відродження української держави в рр. 1917—18 та війна в її обороні! Навіть коли УНР закинула збройну боротьбу з московськими большевиками, то на Україні ще повні два роки тривала масова селянська партизанка. А пізніше ніколи зі сторінок совітської преси не сходили вказки про боротьбу з „петлюрівською контрреволюцією". *Національно-політична свідомість на Україні все змінювала.* Хвильовий — український комуніст, кинув гасло про зірвання з культурою Москви. Скрипник, старий приятель Леніна, відвернувся від Москви і пережив трагедію, що звела його в могилу. Очевидно, *національний рух зростав і в ширину.* Тому почув світ про масове, перманентне нищення української інтеліґенції, про заслання на Соловки і Сибір, про масові переселення українців, особливо з Кубанщини, і вкінці про нечуваний голод на Україні в 1933. р., що його понад всякий сумнів свідомо викликали московські большевики [illegible]

тому саме Скрипник скінчив самогубством! Чи ці всі явища так таки ні про що не свідчать?! Не може бути немовляних фактів, що говорили би про боротьбу Москви з українською стихією, боротьбу безупинну і нелюдськи жорстоку.

Ця боротьба й дальше тріває. Все чуємо то про саботажі у колхозах, то про вбивства по селах агентів комуністичної влади, то про спори між большевиками в справі тактики щодо селянства, то про всякі зміни у цій політиці. Це все тому, що українська маса з її індивідуалізмом, який віками витворювався, не може без боротьби погодитись із насаряннім устроєм колхозів, в якому людина стає начеб складовою частиною одної бездушної машини. І ми бачимо, що *життя стало сильніше від комуністичної доктрини*. Большевики пішли на частинне розкріпощення людини і тепер самі піддержують т. зв. стахановський рух. Очевидно, стахановщину можна розглядати з ріжних точок погляду. Але безперечно є вона до деякої міри визволенням індивідуальности: робітник перестає бути машиною, що має працювати означений час за означену платню. Він з моментом стахановської системи може довільно працювати, при чому його платня тісно звязана з вислідами його праці. — Це визволення людини, що є додатковим небажаним для большевиків явищем стахановського руху, в дальшій своїй консеквенції скріпить і національно-визвольні змагання українців. Адже *чим сильніше почуття особистої гідности, тим більша мусить бути і національна свідомість людини.*

Зріст національної свідомости звязаний ще з одним явищем, якого хіба ендеки як правовірні католики, не можуть не признавати. У Совітах *все сильніше відроджується релігія*; боротьба з релігією потерпіла фіяско, що все виразніше зазначується. А чейже релігійний ренесанс мусить мусить сам собою зміцнити і національний ренесанс, бо релігійне і національне почуття — це начеб два струмочки, що випливають з одного джерела. Ось у такий спосіб терпіння і страждання українського народу під московсько-імперіялістичним і безбожницько-комуністичним ярмом гартують його національну міць і скріплюють волю до волі.

Старі ендеки цього не хочуть признати і тим виявляють брак віри у власне „вірую". Комунізм є їх очах є могутній і непоборний на Великій Україні, але не є і не сміє бути такий сильний у Польщі. З другого боку, націоналістична ідея, адептами якої і вони себе рахують, чомусь має спинитись у своєму переможному поході саме на границях з Совітами... У всій Европі, а навіть і світі, національна ідея тріюмфує і тільки на одній Україні вона безсила. То — що іншого. Справді дивно, як може вдоволитись політична думка ендеків цим безглуздим поясненням. Особливо цікавіше те, що саме таку магічно-кабалістичну формулку з 3-ох слів придумали якраз народовці того народу, який створив літературу, що чи не найсильніше з цілої світової літератури пересякнута національно-визвольними ідеями. Польські месіяністи справу визволення Польщі зробили складовою частиною світових плянів самого Провидіння. А буквально на другий день визволення Польщі польські ендеки так грунтовно про це забули, що повели свою внутрішню та закордонну політику всупереч своїй недавній святій вірі у силу національної ідеї. Справді, з дива не можна було вийти на вид такої *масової і щирої нарузи* не тільки над національною вірою, але й над людською льогікою!...

І щойно тепер приходить отверезіння, а приносять його — на диво — молоді польські народовці. Далеко більше послідовно, ніж навіть польські соціялісти, признають вони за українським народом усе те, що дороге і для них самих. І власне тому, що жива і сильна національна віра в їх душах, можуть вони сказати такі знаменні слова про українських націоналістів: „Хочби українських націоналістів уважати за горстку, то напиття жертвенности, посвяти і геройства цієї горстки таке велике, що його вистане не тільки до відродження, але навіть на створення народу".

Для цих благородних ентузіястів польської національної ідеї не улягає нікому сумнівові, що *на Великій Україні кріпне воля до національного визволення*. А вакою стала саме стара ендецька ідеольогія, оперта на вірі, що український нарід не є новочасною, потоварною нацією.

ЛЮДИ, ЩО ТЕРПЛЯТЬ НА ЗАПЕРТЯ СТІЛЬЦЯ і получене з цим перекровавлення органів підчеревя, удари крови до голови, болі голови і биття серця, як також терпіння болони кишок, недугу відходової кишки, гемороїди і фістули, лють по чверть століття природної гіркої води FRANCISZKA-JÓZEFA знана і вечором.

„Діло" у 1936 році.

У новому, 1936 р. „Діло" буде старатись якомога поширити гурт своїх закордонних і краєвих постійних співробітників та кореспондентів, щоб зробити газету цікавішою та більше ріжноманітною.

Крім оригінальних фейлетонів цілого ряду старших і молодших наших письменників, які маємо вже в редакційній теці, міститимемо теж переклади творів кращих західно-европейських письменників.

Зокрема помістимо довші, прецікаві спомини із побуту та праці в Америці відомого діяча о. ОЛЕКСИ ПРИСТАЯ, що стануть для читачів приємною несподіванкою.

Як безплатний додаток діставатимуть усі наші передплатники цілий рік ілюстрований літературно-мистецький двотижневик „НАЗУСТРІЧ", з редакцією якого ввійшло наше видавництво у порозуміння, щоб дати нашим читачам інтеліґентну та легку лектуру.

У звязку з цією новиною на висловлювані нераз бажання читачів замісць малого понеділкового числа „Діла" будемо видавати збільшене число недільне

Крім цього у найближчих днях помістимо анкетний листок із списком 6 оригінальних українських і 6 перекладних творів, які маємо намір видати у 1936 р. і пустити між читачів по мінімальній ціні окремими книжками

Головні лінії міжнародньої політики у 1935 р.

(Докінчення).

ДВА ОБЛИЧЧЯ СОВІТІВ.

Залякана розбудовою збройних сил Німеччини Франція перестає кокетувати ту останню та переходить беззастережно на радиофільські позиції. А всеж щойно 2. травня підписують обі держави пакт взаємної допомоги на випадок, якби одну з них атакувала якась европейська держава. Значить цей пакт дає большевикам гарантію лише проти Німеччини, не забезпечуючи їх зовсім від Японії; крім того він дещо загально сформульований та не передбачує автоматичної акції. Подібний пакт заключила два тижні пізніше з большевиками Чехословаччина.

Німеччина запротестувала проти франко-радянського пакту, вважаючи його суперечним із Льокарном. У Польщі теж приняли його холодно, тим більше, щоб ослабити немиле враження, що з Москву вступив до Варшави.

Щоб забезпечити свого союзника перед німецьким імперіялізмом, французька дипльоматія не жаліла зусиль над здійсненням т. зв. східного пакту, та не зуміла зєднати для тієї ідеї Німеччини ні Польщі. Перша з них виявляла готовість приступити до східного пакту лише коротко — під загрозою Стрези, зрештою постійно підкреслює критичне становище до всяких ріжносторонніх пактів.

СРСР здобув уже собі деяке місце між европейськими державами, навіть Бельгія рішила навязати з ним дипльоматичні зносини (щоб поправити свій торговельний білянс), коли тимчасом учасники конгресу III. Інтернаціоналу в Москві видвигнули плян революції в поодиноких капіталістичних державах. Уряди, що визнають С. Р.С.Р., приняли ту подію як грубий нетакт. Японія, Англія, Італія та Латвія вислали до Москви протест, а Злуч. Держави Америки загрозили навіть, що зірвуть дипльоматичні зносини. Комінтерн не обмежується до самих плянів — він поставив навіть свого французького союзника над берегом революції, а у грудні зорганізував революцію у Бразилії, та останнім виступом стягнув халепу: Уругвай, ствердивши, що револьту підготовили на його території, зірвав дипльоматичні звязки із СРСР.

Плян зближення між СРСР і Румунією викликав неприхильні настрої серед публичної опінії в Румунії.

БАЛТІЙСЬКА АНТАНТА

Питання безпеки західніх кордонів СРСР звернуло увагу світу на три дрібні балтійські держави. Ще минулого року, саме в часі, коли кружляли чутки про плани німецького нападу на СРСР, заключили три малі республики бльок З того часу їх представники відбувають часто конференції, узгіднюють свою політику в Женеві і домагаються місця в Раді та комісіях Ліги Націй.

З балтійських держав найбільш загрожена Литва — зі сторони Польщі та Німеччини. Зокрема від часу зближення між тими двома великими сусідами, погіршали литовсько-німецькі відносини на тлі виборів до директорії Клайпеди та політичних присудів над німцями.

НАД ДУНАЄМ.

Римський пакт мав поважний вплив і на Середущу Европу. Австрія вдоволена, що Франція й Італія поєдналися, щоб боронити її перед „анШлюсом", Мадярщина теж ставиться прихильно. Зате франко-італійське зближення викликало деяку трівогу у колах Малої Антанти, зокрема, коли у відповідь на проголошення загального військового обовязку в Німеччині, великодержави висунули для противаги плян дозволити на збільшення військ Австрії, Мадярщині та Болгарії. Туреччина вихіснувала ситуацію, щоб висунути в Женеві домагання ревізії постанов льозанського договору про заборону фортифікацій над Босфором та Дарданелями. Підтримав її одинокий СРСР; подібно стараються турки скапіталізувати тепер загрозу для Англії з боку Італії.

Останній рік сильно ослабив суцільність Малої Антанти. Чехословаччина та Румунія готові йти за Францією в її зближенні до Італії — це суперечить інтересам Югославії. Проголошений в Австрії довіл на поворот Габсбургам та поголоски про реставрацію престолу хвилюють Югославію та Румунію. Чехословаччина волілаб здаєтьcя реставрацію Габсбургів, ніж злуку Австрії з Німеччиною, чого зовсім не бояться два інші члени Малої Антанти, прихильні для Німеччини.

При такій розбіжности інтересів не має виглядів на франко-італійський проект „дунайського пакту", куди малиб увійти крім дунайських держав — Італія, Німеччина і Польща, із умовиною не нападати на себе та не вмішуватися у внутрішні справи. Все-ж удалося представникам членів Малої Антанти приняти два однозгідні рішення: всіми силами противитися реставрації Габсбургів та підтримувати ідею східного пакту.

Югославія звільнилася від італійського натиску завдяки африканським клопотам Італії, зате Чехословаччина через своїх підданих польської народности має сильне напруження з Польщею

АБІСИНСЬКА КРІЗА.

Франко-італійське зближення відвернуло італійську експансію від Тунісу, спрямовуючи її до Абісинії. У серпні Ліга Націй виділила арбітражну комісію, згодом конференція трьох великодержав, що урегулювали положення Абісинії договором з 1906 р. (Італії, Англії та Франції): Італія домагалася получення крізь Абісинію між обома своїми кольоніями та протекторату над рештою краю, коли Англія допускала лише менші спростування кордонів та господарські привілеї. Італія відкидає пропозиції комітету пятьох, вибраного Радою Ліги у вересні; Рада передає справу комітетові тринацяти.

Під загрозою італійської офензиви Абісинія проголошує мобілізацію — Італія вихіснює ту подію, щоб оправдати інвазію абісинської території; 3. жовтня вибухає війна. Комітет шести стверджує, що Італія почала війну, нарушуючи § 12. пакту Ліги Націй, супроти чого 10. жовтня всі члени Ліги з винятком трьох італійських сателітів Австрії, Мадярщини та Альбанії) рішають застосувати проти Італії економічні санкції 18. листопада санкції стають правосильні. Англія, боронячи своїх інтересів перед італійською експансією, вміло зводить боротьбу на площині Ліги Націй. Через те ставить у немиле становище Францію, якій дорога з одної сторони по-

...ізнь Італії, з друг... Женеву. Коли у... Італія погрожує з... британський уряд... т. зв. париські про... малу добичу, але... мусить їх відкина... бере знову гостри... випадок італійсько... між середземномор...

ДА...

Японія вихісно... заняті африканською... стан посідання в Аз... війною Джеголь, у...

„АС" Одинока україн... поручає свої найкращі... Львів, Львова С... Ж... Ч110 3-10

війська покинути Гопей, у жовтні проголосили на окупованій теряторії монгольську державу. У грудні поширився — під японським впливом — автономістичний рух у північному Китаю. Не можучи змоги його зліквідувати, нанкінський уряд увійшов у переговори з токійським, що може піддати ввесь Китай під японські впливи.

* * *

Події такі важні, як революція Венізелоса та реставрація монархії в Греції (на основі плебісциту з 15. листопада) або ліквідація конфлікту між Парагваєм і Болівією (протоколом у Буенос Айрес 12. червня), не звертають на себе більшої уваги на тлі італійсько-абісинської війни.

Цей рік принесе її розвязку, що залежатиме головно від того, чи Злуч. Держави прилучаться до санкцій та чи британська дипльоматія зуміє підтримати так майстерно збудований протиіталійський фронт.

М-р Богдан Галайчук.

ПОНІВЕНТАРНА ВИПРОДАЖА!
ШОВКОВИХ МАТЕРІЯЛІВ НА СУКНІ, БЛЮЗКИ, РЕШТКИ ЗА 50% ВАРТОСТИ. — Тільки один тиждень.
ДІМ МОДИ
ЛЬВІВ, „ГОТЕЛЬ ЕВРОПЕЙСЬКИЙ".

Розправа за вбивство міністра Перацького.

Доміняння двацятьсемого дня розправи.

ПРОКУРАТОР ПІ... РОЛЮ БАНДЕРИ.

Цей Новий, друг... приїхав до Праги, щоби... Варшаві. Бандера є з... коли виконують напа... невдачі цього нападу... організаційне с... Бандера перебирає й... провідник. На цьому... зання, себто до 14. ч... ського конґресу вихо... організаційній ерархії не лиш... стоїть провідник. В у... провідника сказано, і... межі сили і висліди... правильник організац... політично-суспільній ді... супроти ворожих сил, ... ть на видному місці, ... них очей, вожний його ... ний. Щож бажає провідник? В... руках провід якнайдо... ції), бажає не дарувати... винився, хоч би якрет... Провідник хоче удухо... ним поривом людини, яка хоче ... ще.

Хто був якийсь час ... провідника, опісля виконуючим обо... ці самим провідником, ... мовини та достосувався до ... — Бандера. В 1932 році ... гів ПУН-у і Бази Бандера ... діяльну участь. На цій ... що кожний референт відповідає за ... ність перед краєвим провідником, а ... відповідає за діяльність ... вання вказівок перед го... чем. Отже в краю себто ... найвищим зверхником. ... влада провідника, а не в... і провідника. Краєва ек... вала і з II голосом числ... жів від провідника, який ... ністю. Вже те вистало ... писати все те, що діялос... його урядування і щоби ... новий звязок між його о... раз трагічними наслідка... явлено. І так у січні 1933 ... ському повіті, стрілянин... ні напад у Корчині, атента... в серпні невдалий атента... ського, за який теж відпо... Сеника є документ, в як... повідомляє, що стрінулась ... дерою, який здавав звіт ... Тоді теж заявив, що у зв... виконати атентат на курат... його звязок є безпосеред... пригадує атентат на бол... Тоді Бандера доручив Ле... ловити і щоби вияснив у ... ли атентат на представни... вбивство Кособудського. ... це і приказ, який дав п... гайному вбити якогось ... за звязки з поліцією. Далі ... ства дир. Бабія. Справді п... арештували, але розгонове ... дир. Бабія вбили. Врешті ... во атентату на воєводу Ю...

нападів на пошту і банки — все те є ділом Бандери. Бандера, як зізнають про це всі товариші, мав спеціяльний вплив. У цьому 23-літньому, напів дитині бачимо часом, говорив прокуратор, що ми є близько якоїсь потольної. Це найбільше зворушливе. Щож торкається його ролі у справі вбивства мін. Перацького, Підгайний зізнав, що саме Бандера намовив Мацейка до подорожі до Варшави, щоб убити мін. Перацького. Револьвер, з якого убили Бачинського, дістав Мацейко. Цей факт потвердив інститут судових експертиз. Це теж доказ, що Підгайний говорить правду. З інших оповідань відомо, що Мацейка виїхав до Варшави Бандера, який дав теж йому фальшиві документи. Врешті відомо, що до цього вбивства йшла підготова вже від 1933 р. Це виконував Лебедь-Дацко, який оглядав фотографії, слідкував за ходом життя, бо вже тоді рішено виконати атентат. Тоді Бандера опікувався Лебедем. Малюца на приказ Бандери виїзджає „приготовляти „хати". І тут експертизи, зізнання взаїмно згоджуються і взаїмно вяжуться. Бандера завинив теж намовляючи і допомагаючи Мацейкові. Відомо теж, що Бандера був провідником до тієї хвилини, як також проводив у вязниці і писав поклики на дижках та їдунках. Це не тільки провідник, але один з найбільших виновників убивства мін. Перацького, який цілу організацію змонтував, зорґанізував і вкінці причинився, що діяла знаменито і виконала своє.

ВИКЛАД ЗАСАД КОНСПІРАЦІЇ, ЯКИХ НЕ ПРИДЕРЖУЄТЬСЯ ОУН.

Опісля прокуратор обговорив ролю підс. Підгайного, якого обвинувачують за те, що був боєвим референтом і одним з головних помічників убивства мін. Перацького. Підс. Підгайний заявив, що зовсім не хотів відривати полудневo-східних воєвідств ні не знав, яким міністром був мін. Перацький. Чи це найбільша хитрість, обєднана з невеликою відвагою, чи теж нечуване убожество думки. Здається, що в одному і в другому випадку є деяке убожество, убожество віри. Прокуратор простує при цій нагоді акт обвинувачення, що підс. Підгайний не має 31 років, але щойно за кілька днів матиме 30 рік. Про цього підсудного — заявив прокуратор — ходить легенда, що в 1926 р. „зробив" куратора Собінського разом з Романом Шухевичем — і що виконав це по геройськи. Псевдонім підс. Підгайного був „бик", арештовано його 14. червня 1934 р. напередодні убивства мін. Перацького. При ревізії забрали багато компромітуючих річевих доказів і тому то Підгайний так поводився у слідстві. Поліція забрала при ньому 40 револьверових набоїв калібру 9 мм., між ними 38 з обрізаними кулями, „саперську інструкцію знищення", яку — як запевняє — дістав від Бандери. Між річами Підгайного є теж леґітимація Романа Шухевича, записник з допискою „відїзд зі Львова до Варшави", з поданням години. Чомуж тяк цікавився Варшавою? Вкінці є т. зв. „личка", себто бібулка, на якій є обговорені теж організаційні стрічі. Підгайний признає, що в Данцігу належав до військової організації, працював на військових курсах і був секретарем організації в Данцігу. Коли Коновалець був у злопоті, тоді до Львова вислав саме Підгайного. Підгайний згадував теж у слідстві про доставу ртути, арсеніку і скорострілу, про свою ролю у звязку з атентатом на куратора Собінського і вже тоді згадує про Бандеру, який видавав йому прикази. Зі зізнань Малюци і Спольського та з цілої низки познак і доказів виходить ясно, що Підгайний обєднував боєвий реферат. Сам признає, що брав участь у замаху на большевицький консулят, на Бачинського і Кособудського і що давав деякі вказівки у справі вбивства дир. Бабія. Зізнав теж, що їздив до Луцька, щоби „дати традицію" для Волині, себто щоби підготовити атентат на волинського воєводу. Заперечив рішуче, начебто був боєвим референтом. Здогадувався, що ним не був, хоч мусів складати рахунки з грошей організації перед Бандерою. Крім того не брав участи в засіданнях екзекутиви. Прокуратор пригадує, що інструкція забороняла боєвому референтові деконспіруватись навіть перед членами ОУН. Справді це ще не вирішує питання чи Підгайний був боєвим референтом, але в кожному випадку те, що каже Підгайний, дає дуже мало. Зрештою тут не йде про стеню Підгайного, але про його вчинки. Отже вже Спольський зізнав, що віз вибухові матеріяли від Карпинця для особи з псевдонімом „бик", себто для Підгайного.

Знаємо від Мітоля, що Підгайний мав звязок з вибуховими матеріялами нпр. у справі консуляту, бомби під кріслом Кособудського у кіні і в друкарні Яськова. Підгайний не хоче до цих признатися, таксамо, коли йде про револьвери на Кособудського і Бачинського. Фактично Підгайний сам розділював револьвери. Не згадує, що мав доступ до магазинів революційної зброї, якщо вже не більших на провінції, то в кожному випадку менших у Львові. Щож торкається справи вбивства мін. Перацького, то тут щойно виходить на верха ціла сецпрість Підгайного. Прокуратор звертає увагу на недоречність оборони Підгайного, який заявив, що не знав, про який тут йде атентат. Сам Підгайний признає, що на 1—2 місяці перед атентатом Бандера оповідав йому, що закордонний провід домагається від бази, щоби похвалилася більшим чином і що підготовляється більшу справу. Бандера знав причини цього. Від Підгайного залежали людини, рішеної на все і зброї. Це зовсім певне. Одночасно Підгайний вдержував звязок з тими, які діяли перед убивством у Варшаві і це є найхарактеристичніше. Мітоль признав, що на доручення Підгайного у перших днях червня 1934. р. вислав до Варшави лист з рукописною вісткою, що мін. Перацький є на інспекції у Галичині. Насувається здогад, що скоро мін. Перацький був у Галичині — а відомо, що виїзди на інспекцію відбуваються без розголосу — то Лебедь міг у першій хвилині не знати про неприсутність у Варшаві мін. Перацького. Тому треба було його повідомити, щоби не наражувався. Це видається найтьогічніше.

Якби хтось сказав, що це було вершком нерозвати, всупереч усім засадам конспірації — прокуратор дає таку відповідь. Обсервуючи ОУН не треба від тих людей постійно ждати доказів, що є добрими конспіраторами. Ось кілька прикладів: Карпинець був людиною, яка складувала бомби й одночасно перевозив літературу. Чи-ж так вивоєціялізовану людину не слід тісно відме-

Міські Театри у Львові, четвер 2. січня 1936.
оперетка П. Абрагама з Іван. Кульчицькою
Вже недовго!
Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-ій:
„ПРИГОДА В ҐРАНД ГОТЕЛЮ"
Вже недовго!

...жувати від усіх інших завдань і берегти найбільше тайною від усяких контактів, до того ...донних, залізничих і транспортів? А далі, чи це доцільне, щоби провідник Бандера безпосередньо стрічався з Карпинцем? Не зважаючи на всі сторонність, цей лист має важне значіння. Підгайний не хоче признатися, хто дав йому ... Раз заявив, що це Бандера, пізніше Доніжний, бо здогадувався, що він є за кордоном, ...знову зміна фронт. Малюца зізнав у ...контакту з Лебедем, коли цей приїхав до Львова в 1934. р. Малюца, який не мав причини ...вати послідовно Підгайного тричі зізнав, що Бандера приказав йому звести Підгайного з Лебедем, хоч знав, що Підгайний заперечує. Вибе... Малюца потвердив це на розправі. Вкінці прокуратор пригадує, що до засуду Підгайного ...факт, що він дав Мацейкові револьвер для атентату. Зрештою байдуже, чи Підгайний злякав ...праву, що саме вбють міністра Перацького. Вистарчає, що Підгайний знав, що вбють людину, а це ...є замена злочину зі статті 225. к. з.

ОСТОРОГА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ.

З власних зізнань Малюци — заявив прокуратор — виходить, що він належав до ОУН від ...ця 1931. р. або від початку 1932. р. Малюца ...з псевдоніми: „Крук", „Емір", „Чорний" та ...ших не виявив. Його організаційна карієра ...ається по виїзді Іртева у травні або в ...1932. р. В актах Сеника згадується що ...виїзді Іртена з краю залишиться інша, енергійна людина на його місце. Цією енергійною людиною був Малюца. Сеник писав до Коновальця, що Малюца виявляє великі теоретичні здібності. Два роки був організаційним референтом, ...займав одно з найважніших становищ у ...бо мав безпосередній вплив над цілою організаційною сіткою. Коновалець теж — заявив прокуратор — зачинав свою карієру в УВО від ...ща організаційного референта. Малюцу ...ав" Спольський. Його арештували у звязку з убивством дир. Бабія. Сам він признається, що ...ував атентат на воєводу Юзефського і ...ював убивство дир. Бабія. Словом, був не ...чним членом організації. Чому Малюца ...тут такі заяви?

...ємо відкинутися до його власних ...: „Коли прийшло вбивство міністра Перацького — сказав Малюца — і я найшовся в арешті, ...ентувався, що у звязку з цим убивством ...влада енергійно буде пошукувати вбивників. Тому напевно підчас слідства багато невинних людей буде сидіти у вязниці. Отже чи це ...ушно, щоб кілька людей, які є вбивниками ...ували, а інші невинно не терпіли". Не можемо ...глянути Малюцу насерйоз і оцінити, чи ...ви є правдиві — заявив прокуратор. — Але ...маю ніякого доказу, що говорив би проти ...Внески до яких доходить прокуратор, є ...дуже цутні для долі неодного з підсудних. Прокуратор каже, що Малюца виявив участь ріжних підсудних, але тільки як участь у розвитку подій, а не як їхню вину. Все, що він зізнав, торкається фактів, а не свідомости цих людей. Чи говорить про Рака і Зарицьку як про тих, що відіграли деяку ролю, зостави не пересуджує, що ті люди сознали свою ролю свідомо, нераз навіть просто перечить. Йому йшло тільки про те, щоб, признавши вчинки деяких людей, обмежити їх відповідальність. Одночасно дбав про те, не ...ючи на свою правдомовність, щоб ті люди ...ли ще мали оборону. Зате Мигаль не щадить ...Мацейка, бо він є безпечний.

Опісля прокуратор зазначує, що багато суперечностей зізнань Малюци про Мацейка і навпаки, що в подробицях про Мацейка, Малюца ...говорив правду. Всі подробиці атентату, м. ...ву бомби міг знати Малюца тільки від Мацейка. Але слід підкреслити, що тільки величезна ...тина зізнань Малюци про атентат на міністра є правдива. Є теж речі недосказані і ...мовчані.

Щож торкається ролі Малюци прокуратор ...ує, що осінню 1933. р. Бандера доручив йому, ...б поїхав до Лебедя до Варшави і довідався, ...він не має яких побажань. Малюца мав теж організувати „хати" у Познані і в Любліні. Малюца зізнав про підготову до атентату на міністра Перацького. Доказ цього, що Лебедь показував йому у Варшаві фотографії прем. Сідзовича і міністра Міхаловського. Сам зрозумів тоді, що ...о боєву розвідку. Тоді теж говорилось про ...ку нижчого ступня, напр. про радника Івахова, про якого Лебедь сказав: „Знаю, де живе; знаю, що живе зі сином і що доступ до нього легкий".

Зі своєї подорожі Малюца здає звіт Бандері. Опісля висилає гроші Лебедеві. Експертиза устійнила, що було два перекази, Малюца впевняє, що висилав тільки раз. Першого переказу, висланого перед виїздом до Варшави, Малюца не хоче взяти на себе, бо це ствердило би, що він знав уже про побут Лебедя у Варшаві раніше. В 1934. р. Лебедь приїздить до Львова. Малюца признає, що вдержував звязок з Лебедем при допомозі Бандери і звів Лебедя з Підгайним. Лебедь говорив йому тоді, що закордонний провід наказав перейти від експропріяційних актів до „мокрої роботи". Малюца знав, що Лебедь їде до Варшави і що Бандера шукає помічниці для нього. Опісля заявив судові, що не знав, що все те стояло у звязку з атентатом на міністра. Перацького. Це неправдоподібне. Прокуратор пригадує розмову з Лебедем у Варшаві при оглядинні фотографій. Малюца не згадав прізвища міністра Перацького і сказав, що інших прізвищ не тямить, але таких прізвищ не забувається. Вина Малюци є абсолютно доказана як щодо участи в організації так і щодо помочі в убивстві міністра. Перацького. Крім цього Малюца відіграв ще дуже активну ролю при облегчуванню втечі Мацейка, але це зі заяснених причин не підлягає карі, бо як був помічником, то справді міг у власному інтересі безкарно, згідно з карним законом, облекшити втечу головному свідкові своєї вини. Вкінці прокуратор підкреслює, що Малюца, не маючи вже оборонця, склав деякі виясненя, в яких були дуже щирі і дуже трагічні нотки. Мав він цивільну відвагу звернутися до всіх молодих українців у Польщі й поза Польщею з осторогою, покликуючися й заклинаючися на власні терпіння і на власний досвід. Тому панове судді про цю його заяву ви не забудете, бо була вона дуже чесною й чисто людська.

НА ЯЛИНКУ
найпрактичніший ефектовний дарунок це
ГАРНА КАСЕТА.
Асортимент косметиків від зол. 1.20 почавши купите
в перфумерії
К. КОРАЛЬ, Львів, ул. Казимирівська 10. 1-2

НАЙСИМПАТИЧНІШИЙ ПІДСУДНИЙ.

Прокуратор обговорюючи ролю підс. Карпинця підкреслює, що це один з тих підсудних, який втішається найбільшою симпатією. До ОУН, як сам каже, вступив літом 1933 р. Не хоче виявити, хто втягнув його і взагалі не хоче виявити та не виявив ніякого прізвища. В актах Сеника є про нього згадка. У квітні 1928 р. затримала його поліція у Львові. Прокуратор каже, що ролю Карпинця можна обхопити кількома словами, бо все є вже надто висвітлене ретортами і тим цілим приладдям, що несе людям смерть. Підс. Карпинець є студентом хемії. Як стверджує письмо університету іспитів не здавав. Карпинець каже, що не мав грошей. Але коли його арештували мав 102 зол. В документах Сеника є згадка про те, що саме від 1931 р., себто від року, коли Карпинець зголосився у Кракові, організація видавала багато грошей, щоб створити лябораторію, щоб могти продукувати вибухові, може навіть отруйні засоби. Це дає багато до думання. Карпинець запевняє, що у винаходах шукав заспокоєння своєї цікавости. Не хочу виключати тієї можливости, що щось з особистого замилування було у праці Карпинця, але в кожному випадку роля Карпинця, як хеміка і піротехніка не обмежувалася до тієї одинокої бомби, бо ми чули про інші вибухи: напр. у друкарні Яськова. Бомбу віз теж Спольський та Іваськ. Приготовано теж бомбу на Коссобудського і була якась валіза у совітському консуляті. Опісля прокуратор вертається до одної подробиці з розправи. Це не є важне, чи ампулка у варшавській бомбі була нерухома та чи мали її здавити рухомим толоком, чи може була причіплена до толока і мала бути розбита ударом. Але не погоджуюсь, що бомба не була призначена до вбивства міністра чи когонебудь, лише нібито мала бути димовою заслоною, щоби ніхто не міг зловити втікача. Така теза є суперечна з опінією знавців, що бомба мала велику вибухову силу і тому по думці статті 225 к. з. є байдуже, коли мала вбити, чи при нападі, чи при відвороті. Тут бомбу вжито на міністра Перацького. Про це згадує свідок Зайонц, що бачив перші кроки Мацейка та його приготову. Треба памятати, що Мацейко говорив до Малюци те саме, що натискав бомбу, але не чув, щоб у ній щось діялося. Підс. Карпинець говорив, що він зладив цю бомбу тільки частинно. Виконав тільки зовнішню конструкцію і частину запальника з ...пулькою. В оцінці знавців є доказ, що підс. Карпинець зладив цілу бомбу. В Карпинця найдено безліч записок, які говорять про хемічні сполуки і такого ділення, що його мала варшавська бомба. Графольог зізнав, що це записки Карпинця; знову хемік-знавець Даєвоньський на основі тих записок каже, що Карпинець працював над такою субстанцією, яка є у варшавській бомбі. Карпинець мав псевдоніми: „Цигін" та „Ізидор"; як це зізнав св. Спольський, якому можна у цій справі вірити, бо у квітні 1934 р. найдено в Адріяновичівної бомбову піротехнічну інструкцію, підписану „Ізидор", в яких умовинах і з якою свідомістю Карпинець дав цю бомбу і навіщо? Не маю доказів на то, що Карпинця попередньо, що ту бомбу мали вжити на міністра Перацького. Прокуратор впевняє, що Карпинець знав, що бомба призначена на людину. Чи бомба ріжнилася, чи пригадує інші піротехнічні продукції Карпинця? Вона була цілком відмінна. Ця бомба була до того, щоб вбити людину, в інших ходило про експльозію. З виясненя Карпинця виходить, що він признався до її виконання і що згадані частини бомби виконав на приказ ОУН. Вина Карпинця доказана. Чи атентатчик мав вжити бомби, чи ні, чи вона експльодувала, чи ні, це для провини Карпинця байдуже.

ГОЛОВНИЙ ШЛЯХ У ПЕРЕПАЧКОВУВАННІ ЛІТЕРАТУРИ ОУН.

Опісля прокуратор згадує про приятеля Карпинця — Миколу Климишина, яких єднало багато річей. Оба вони займались перепачковуванням нелегальної літератури ОУН до Польщі, хоч може Климишин займався більшою цією справою. Шлях на Краків був дуже важний для масових транспортів. Прокуратор пригадує виїзди Карпинця і Климишина разом або одинцем до Тешина та їх поворот з кошами і валізами. Через Краків виїздили на ріжні конференції, туди їздили теж курієри і звязкові. Скрізь є тим діяльність Климишина і Карпинця, хочби тільки пригадати сфальшування легітимації на прізвище Іванюка або підпис Чемеринської на поздоровленні до Карпинця. Вони вдержували теж конктакти зі Спольським і Стецьком, члени екзекутиви бували у них, а в квітні навіть сам провідник Бандера. Це ствердили поліційні агенти. Але знаємо теж, що Бандера не тільки в квітні був у Кракові; був теж у травні і то до виїзді Лебедя до Варшави, себто після 15 травня. Інформатор інспектора Хомранського виявив, що контакт Климишина сягає аж до Барановського і Сціборського, який є організаційним референтом Проводу ОУН. Врешті зі зізнань Спольського та інших свідків виходить, що Климишин був кольпортером всієї літератури.

Псевдонім Климишина був „Непоборний". Він не сказав ні слова у слідстві і на процесі, але річеві докази перемагають. Одначе Климишин не обмежився до ролі кольпортера. Обсервація виявила, що він вдержував постійний контакт з Карпинцем у справі виробу бомб. Всякі транспорти бомб і кореспонденція у цій справі та виїзди курієрів переходили через руки Климишина, який був немов би їхнім опікуном. До нього спершу спрямовували, а він шле їхню до Карпинця. Врешті Климишин помагав при зладжуванні бомби на міністра Перацького. Опісля прокуратор пригадує приїзд Лебедя з ...дані частини бомби зладжено найвище на тиждень Варшави до Кракова в дні 30 травня 1934 р. і про його стрічі з Климишином, який завіз Лебедя до хати Карпинця. Незабаром Климишин виходить з дому до аптики Гожковського і вертається з малою пачкою в руці. Агент негайно устійнює, що в цій пачці було 5 дкг. каліхльорікум. Приїзжий сидить у помешканні Карпинця довго, опісля виходить з Климишином на обід. Потім вертається і залишається вже у Карпинця. Опівночі виходять з помешкання Карпинця тільки Климишин і приїзжий з течкою.

Докінчення промови прок. Желенського про інших підсудних подамо завтра.

НА СВЯТА ЖИВІ РИБИ
торгує по найнижчих цінах відома торговля делікатесів, овочів і маринат
З. Цімермана ЛЬВІВ, ул. ЛЕГІОНІВ 4 і СТАРОЗАКОННА 2
тел. 259-57 тел. 271-54

Конкурс „Діла" на економічні статті.

Завдяки нашому американському землякові п. В. Тихому наша Редакція має змогу розписати

НОВИЙ КОНКУРС
на економічні статті.

Тема:

В якій господарській ділянці зосередити наші сили, щоб двигнути український нарід з теперішнього положення?

Цим разом нагороджених буде
10 статтей,
а саме:

1. нагорода . . . . . 10 ам. дол.
2. — 5. нагорода по . . . 5 „ „
6. — 10. нагорода по . . . 3 „ „

Засадниче домагання: **річевість**

Розмір конкурсової статті не повинен переходити розміру нормальної газетної статті (до 300 рядків). Бажано, щоб писані вони були машиново.

До оцінки конкурсових статтей запрошені будуть наші економічні теоретики і практики. Склад жюрі оголосимо небавком окремо.

Статті просимо надсилати в ковертах із зазначенням на них: **Стаття конкурсова.** Правдиве прізвище автора повинно бути в окремій меншій коверті, яка буде відчинена після оцінки статті.

Останній речинець — **29. лютого ц. р.**

Найкорисніша рекляма
буде
у святочному числі „Діла"

бо
святочне
число вийде
у великому обємі
і накладі, а зредаговане
якнайкраще буде напевно лектурою десяток тисяч
читачів. Оголошення до святочного числа „Діла"
приймає

Адміністрація найдалі до 4. січня 1936., год.

Напередодні европейської війни?

Італійська преса недвозначно натякає про приготування деяких держав Европи до війни. До війни пруть усі ліві партії Франції. Воєнні настрої зміцнилися після упадку пропозицій Гора-Лявала. Італійська преса вище прихильні заяви про заходи Лявала у справі полагоди італьо-абісинського конфлікту.

Преса зазначує, що пропозиції Гора-Лявала впали ще перед зібранням великої фашистівської ради, ще перед промовою Мусолінія у новому місті Понтія. Виходить, в Европі поширилась вістка, що причиною невдачі згаданих пропозицій були промови Мусолінія. Італійська преса зазначує, що це неправда.

„Іль Пополо д' Італія" з 24. XII. ц. р. у своїй передовиці ще й таке пише: „Ще перед повідомленням Риму про пропозиції і перед ласуванням їх у Парижі, вимагали від деяких середземноморських держав вже від 8. XII. їти війною проти Італії, яка заявила, що не хоче брати відповідальности за поширення конфлікту по Европу. ...І як можна вияснити морську мобілізацію Британії на Середземному Морі?... І як Женева не дала своєї згоди на мобілізацію, то на підставі яких засад *вимагається* негайного поширення мобілізації й на інші середземноморські держави?"

З цих недоговорених питань можемо легко догадатись, що Англія, натискаючи на середземноморські держави до виступу проти Італії, хоче примусити Італію до уступчивости.

Цікаве й те, що в Парижі всі національні організації та колишні комбатанти виступають проти війни. Таксамо заявляються проти війни й інші праві організації всієї Франції *М. З.*

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Висвистали ґен. Кондиліса

АТЕНИ, 1. 1. ПАТ. Коли ген. Кондиліс голосував виборчу промову в Сеффес у Македонії, його висвистали. Тому Кондиліс перерв свій обід і вернувся до Сальонік.

Рай для безробітних

МОНТРЕАЛЬ, 1. 1. ПАТ. Місто Хеймсфорд у пров. Онтеріо вибрало міську раду, до якої війшли самі безробітні, що беруть підмоги. І мог не бере тільки майор міста.

У звязку з тим канадійська преса зазначує, що найбільше безробітних, які брали підмоги, була Канада в лютім 1935, бо аж 1,230.000, тепер на підмог для безробітних живе 1,100.000 осіб, значить більше, як одна десята населення. Одне тільки місто Монтреаль видає місячно 1,366.000 долярів на допомоги безробітним.

„Все вперед за мир, честь і силу нації".

Новорічний приказ Гітлера до армії.

БЕРЛІН, 1. 1. ПАТ. З нагоди Нового Року, канцлер Гітлер видав приказ до армії, в якім заявляє: Вирішний рік в історії німецької армії за нами. Німеччина знову вільна й сильна. Гасло на 1936 рік таке: „Все вперед за мир, честь і могутність нації".

Відозви подібного змісту видали теж мін. війни ґен. Бльомберг, мін. летунства ген. Ґерінґ, адмірал Редер і ген. Фріч.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

СОЮЗ ГІТЛЕРА З ЯПОНІЄЮ ПРОТИ КОМУНІЗМУ?

ВІДЕНЬ, 1. 1. ПАТ. На доручення Гітлера відбувають мабуть тепер у строгій тайні німецько-японські переговори у справі військового союзу та взаїмної помочі. Цей союз має на меті в першу чергу співпрацю у ділянці поборювання комунізму

Франція відмовилась видати Макса Брауера.

ПАРИЖ, 1. 1. ПАТ. Французька влада відкинула внесок німецького уряду у справі екстрадиції Макса Брауера, колишнього члена німецької соціял-демократичної партії, колишнього бурмістра Альтони, колишнього пруського сенатора та кол. делеґата Ліґи Націй у Китаю.

УРУГВАЙ ОГОЛОСИВ АМНЕСТІЮ.

МОНТЕВІДЕО, 1. 1. ПАТ. Уряд оголосив амнестію для політичних вязнів.

П. БОНДІ.

Образ незнайомої.

I.

Було це маленьке замріяне містечко, куди одного вечора приїхала Хуанта. Все дихало тут спокоєм, миром і Хуанта, що мала повні вуха та очі краси із давньої Европи рішила зупинитись тут на кілька днів, заки знову пірне у круговорот музеїв, бібліотек, концертів і театрів. Приїхала Хуанта з далекого Ріу де Шанейру і як молода, енерґійна дівчина вміла виборoти собі від своїх батьків дозвіл, що помандрує по Европі кілька місяців сама.

Змінила одяг, причесалась і вдоволена пішла поблукати старими вуличками містечка, захоплена його простотою. Сама вона мала в собі дещо з тої екзотичної краси та справжньої елеґантности, що приневолювала прохожих у такому середовищі обертатись за нею. Зупинилась перед одною кавярнею, сіла на терасі і дивилась, як плине юрба ділових людей, що квапляться і прохожуються з нудьги. Недалеко від неї сидів, спочатку нею незапримічений, пристійний молодець, що вдивлявся в неї, якби здивований. Коли вона замовила щось у кельнера ломаною німецькою мовою і він не міг цього якслід зрозуміти, молодець вмішався тоді у розмову і чемно переклав кельнерові її бажання.

Так почали вони ґутірку. Коли Хуанта сказала, що хотілаб оглянути таку чудову околицю, він відразу заявив, що радо стане її провідником.

Юліян — вона не почула виразно його прізвища — був уродженцем того міста і Хуанта ствердила у думці, що вигляд його симпатичний і у розмові він приємний. Тимто і приняла без труднощів його пропозицію.

Два найближчі дні проминули їм у літаку. Хуанта бачила все, що хотіла, а тому, що Юліян заявив їй на самому початку, що нема в цьому містечку ані музеїв ані інших історичних будинків, то вони сходили з літака по околиці. Раз попали на бурю і мусіли заховатись у самотній лісовій хатині, де провели дві години. Такі дрібні події наблизили одне до одного. Хуанта відчувала щораз сильніше, що Юліян їй таки справді подобається і він теж знав уже, що вона йому не байдужа. Але вони ніколи про це не говорили. Все те, що вона робила, мало в собі своєрідний чар невинности, якогось настрою, що не мали сміливости переломити. Та коли вони його вже переломили, зробили це так, що все видалось їм просте і природне. Слова стали для них зайві. Коли вони розсталися, то знали тільки свої імена. Юліян не питав про ніщо і Хуанта теж мовчала...

II.

Панна Дольорес Архуно, що студіювала у Парижі історію музики вислала своїм батькам у Ріу де Шанейру телеґраму, де повідомляла про свої заручини з паном Іверсом. Батьки річ ясна були цим дуже зажурені тому, що вони мали зовсім інші вигляди для своєї доньки. Тимто і рішили нашвидку, що мати Хуанта Архуно, мусіла вибратись якнайшвидше у подорож до своєї доньки.

Побоювання мами були виправдані. Нареченний її доньки був зовсім симпатичним малярем, але для такого мистецтва мати не мала великої пошани.

„Якщо ви за два роки мій пане, добетесь до чогось, тоді може..." так закінчила вона розмову з ним і взяла свою доньку Дольорес у подорож по Німеччині.

І трапилось так, що Хуанта зовсім випадково попала знову у те містечко, де колись, багато літ тому, пережила щасливі хвилини. Багато щастя не зазнала вона в подружі. Чоловік її, щоправда, був зразковий; ніколи за 18 літ спільного життя не мала вона з ним ніяких непорозумінь, але і не відчувала вона ніколи того, що зветься щастям, насолодою. І нараз усе те минуле знову вирнуло перед нею.

Коли Дольорес за ввесь час подорожі була в собі замкнута і відповідала тільки односложними словами, то цього вечора відкрила матері своє серце і присягла, що ніколи не покине свого вибраного. Тоді мама відповіла їй меланхолійно, але рішуче:

— Моя люба дитино, найкраще ще трохи почекати.

— Отже ще може два роки?

— Може...

Вона поцілувала її ніжно в чоло і сказала:

— Ніхто ще не вмер від того, що почекав трохи.

На другий день ішов дощ і мама з донькою рішила піти до малого міського музею. У тих трох салях не було ніодного гостя. Листопадовий дощ дзвонив тихо та одноманітно в шибки і широкі салі виглядали ще якось сумніше, ніж звичайно. Поволі переходили вони від одного образу до другого. Нараз Хуанта здрігнулась. Перед нею висів образ, досить у темних кольорах. На ньому видко було дівчину, що стояла на леваді над потоком і дивиться кудись за нею мана в далину. На образі не було нічого незвичайного.

З організаційного руху.

Дискусійний вечір в Чорткові.

Заходом Повітового Пар. Комітету УНДО в Чорткові, зокрема д-ра Івана Хичія, відбувся в Чорткові 26. м. м. дискусійний вечір на тему сучасної нашої політики в Польщі з відповідним рефератом посла д-ра Барана. Численні сходини місцевої інтелігенції, старшої і молодшої, відкрив сенатор д-р *Антін Горбачевський*. Потім посол д-р *С. Баран* у довшому рефераті вияснив різницю між політичною тактикою та політичною програмою, які наше громадянство часто мішає з собою, беручи за політичні програмові справи деякі тактичні сотягнення політичного проводу, що їх диктують обставини та потреби виходу з тяжкого політичного положення. У звязку з цим посол д-р Баран обговорив подрібно домагання до уряду, які предложила йому делеґація Української Парлям. Репрезентації і яких здійснення домагається від уряду. Дальше д-р Баран торкнувся справи нашої молоді, передовсім інтелігентської, якої частина між іншим теж наслідком сучасного нашого невідрадного положення в Польщі опинилась у політичному підпіллі, якого болючою партиною є теперішній варшавський процес ОУН. На думку референта на цьому підставі відтинку треба негайної акції, витягнення з варшавського процесу відповідних висновків. Мусить їх витягнути у першу чергу сама молодь цілковитою ліквідацією ОУН та своїм приготуванням до конструктивної громадянської праці, яку досі вона у своїй значній частині цілковито нехтувала. Досеперішня тактика підпілля, що терором та саботажами без позитивної творчої роботи старалася здійснити остаточну мету нації, показалася недоцільною і дуже шкідливою для моралі самої молоді та спричинила нам величезні шкоди, згадати хочби осінь 1930. р. Ця акція стоїть у тісному звязку з політичним відпруженням на польсько-українському фронті й нормалізацією політично-національних відносин на українських землях у Польщі. І саме в цьому напрямку працює провід УНДО й Українська Парляментарна Репрезентація і якщо їх заходи увінчаються успіхом, то настане й уздоровлення і цієї хорої частини нашого національного організму, якому імя — справа української інтелігентської молоді.

Над рефератом посла д-ра Барана розвинулася широка дискусія, що затягнулася поза 11-ту годину ночі. Численні дискутанти ставили запити й висували сумніви, що знаходили своє зрозуміле психольоґічне оправдання у прикладах з практики життя, які показують, що польське громадянство далеко ще не приготоване до т. зв. політичного відпруження, а не вказують на зміну теж і потягнення деяких органів низчої державної адміністрації. Дискусантам відповів посол д-р Баран і признаючи рацію декому з них у характеристиці сучасних невідрадних відносин на польсько-українському відтинку, завважив тим, що в нашому взаємному інтересі мусимо й дальше примушувати до політично-національного відпруження й нормалізації польсько-українських взаємин.

Вина і лікери
найдешевше у
WIN MONOPOL вул. Сикстуська 2

Большевицький посол протестує вдруге.

МОСКВА. 1. 1. ПАТ. Посол СССР в Уругваю вислав до уругвайського уряду другу ноту, де протестує проти закидів, які йому роблять, та домагається, щоб йому предложили конкретні факти і подробиці.

НОВИНКИ.

— Футра, всякого рода, найзбагливіші, поручає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 88—?

— А. Дуфанець, Кравецька робітня, виконує по запасних цінах мужеску гардеробу з матеріялів властника і поручених. Львів, Пасаж Коліша. Тел. 287-41. 4—10

— Найсмачніші і найдешевші вудженини продукує Центросоюз. Крамниці: 1) Ринок 2, 2) Личаківська 50, 3) На Бойках ріг Глубокої, 4) Жовківська 175. 9—15

Дольорес пішла далі, залишаючи маму по[illegible]. Хуанта мусіла зібрати всю силу волі, щоб [illegible]дивитися... Той образ... цеж була вона сама, [illegible], як виглядала багато літ тому. Вона пізнала себе ще на підставі золотого ланцюшка, що [illegible] носила тоді на шиї. Глянула на підпис [illegible]рая невідомої". Нарешті спитала Дольорес [illegible]рдито: „Мамо, чому ти не йдеш за мною?" [illegible]іта здригнулась

„Стривай хвилинку... я зараз іду" — відпо[illegible]

Після цього зайшла до дирекції музею, де в кустос і спитала про автора цього образу. Там довідалась, що артист цей помер іще [illegible] тому, зовсім молодою людиною і громадяни цього міста рішили його цей головний [illegible] купити для музею.

— Він був уродженцем нашого міста — говорив кустос — і це була головна причина, чому образ купили, бо нема там нічого незвичайного... молодець мав тільки талант...

— А хто ця молода жінка?

— Про цей його модель уже неодин ламав голову і нічого не видумав. Тут у нас не [illegible] таких екзотичних жінок... а молодий артист мав гроші, щоб міг подорожувати.

Після хвилини додав:

— Гадаю, що це плід уяви. У ті часи всі любили такий жанр

[illegible] подякувала і вернулась назад до музею. За хвилину взяла доньку за руку і сказала їй:

— Коли ти справді любиш цього молодого [illegible], то ти повинна йти за нього... Не тремтіти... Завтра їдемо в Париж.

Дольорес поглянула на маму з недовірям.

Перекл. а. б.

— **Футра** від 140 зол. робить Карпяк, Лукасінського 4. 9—?

— **„Distinction", косметичний кабінет**, Коперника 42а, тел. 272-18, виконує всі косметичні заходи найновішими методами й апаратами. Артистична регуляція брів автоматично без болю. Крашення брів спеціяльними нешкідливими засобами. Апарат „Regenerateur", що відновляє клітини шкіри. — Новість: Елястичні опаски під бороду (на обвислий підборідок) і чоло, що не дозволяють дальше творитись зморшкам. Солідна праця. — Умірковані ціни. Тамже концес. курси косметичні. 7—10

— **Якщо** хочете помогти „Рідній Школі", то потрібну Вам заставу столову й всяку посудину зі скла і порцеляни купуйте лише у **„Кераміці", під управою О. Ониська, Галицька 5, в подвірю;** якби всі громадяне у Львові купували скло і порцеляну у фірмі „Кераміка", то 600—1000 зол. місячно діставалаб „Рідна Школа".

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 2—115

— **З Українського Лікарського Товариства.** В пятницю 3. січня в год. 19-ій відбудеться у домівці Товариства при ул. Підвальна 7/І. відчит д-ра Каржинського С.: „Альвеолометрія, як метода ріжничкової діягностики при туберкульозі".

— **Старшина Кружка Р. Ш. ім. Бориса Грінченка** у Львові пригадує українському громадянству на Свят-вечерову свічку, яка традиційно повинна бути на столі в кожному українському домі на Свят-вечір. Її можна набути в Кружку Р. Ш. ім. Бориса Грінченка, Городецька 95. Окремо будуть розносити свічки уповажнені члени Кружка по домах за зложенням добровільних датків на цілі РШ.

— **Засідання Комісії старої історії України** при Історичній Секції НТШ відбудеться у четвер, 2. ц. м. год. 17, у Бібліотеці НТШ.

— **Українка.** Загребський щоденник „Hrvatska Straža" ч. 298 з 29 грудня 1935 р. приніс довшу статтю п. з. „Značajni jubilej lavovskoj metropolite Andrije Septyckoga" („Важний ювілей митр. Шептицького"). У статті подані важніші дати з життя Митрополита та заслуги для Церкви й культури українського народу.

— **Політичний бойкот супроти сіоністів.** На позачерговому засіданні міської ради у Львові радний проф. Біго зложив декларацію такого змісту: „У відповідь на протипольську демонстрацію жидівського національного клюбу, уладжену на засіданні міської ради 14. листопада 1935 р. у звязку з переіменуванням вул. Мурарської на вул. бриґадієра Мончинського, польське коло радних проголошує проти жидівського національного клюбу політичний бойкот". Радний д-р Шморак, член сіоністичного клюбу, хотів дати на це якусь заяву, одначе президент Дрочповський не дав йому голосу. Наслідком того сіоністи покинули салю.

Пожад 80 літ

істнує славний німецький родинний журнал „GARTENLAUBE". Покоління читають й люблять його настроєві оповідання, його прегікаві романи з ілюстраціями. Жінки і дівчата часто шукають у ньому ради при хатнім господарстві і в кухні, кравцюють, гачкують на підставі його оживленої частини моди. Нині є він ще живіший і більш змістовий як давніше. „GARTENLAUBE" є у всіх книгарнях і крамницях із часописами. Ціна 1 прим. тільки 23 фенігів.

— **Нові „русскі" пресові органи в Галичині.** Саме появилося у Львові 1-е число місячника „Очаг" (Огнище), органу „русского" жіноцтва. Перед місяцем вийшов теж у Львові „не зависимый журнал молодых" під наг. „Наш Путь". Оба ті органи виходять у російській мові, при чому „Очаг" друкується в друкарні Ставропигійського Інституту, а „Наш Путь" у друкарні Яськова, який є одночасно його відповідальним редактором.

— **Звільнили 50 службовців.** З днем 1. січня звільнено із суспільної обезпечальні у Львові 50 службовців. Ті звільнення, наказані міністерством суспільної опіки, стоять у звязку з грошевими зловживаннями, які викрито в цій обезпечальні.

— **Гуцульщина в Парижі.** Заходом п. Роза Бейлі влаштовано в салі париського щоденника „Журналю" вечір, присвячений Гуцульщині. Наперед висвітлено фільму про Гуцульщину, опісля п. Роза Бейлі виголосила гутірку про країну, яку учасники вечора оглядали у фільмі, коментуючи поезію Гуцульщини та барвистість гуцульської ноші. Для кращого унаглядненя виступили на естраді пп. Старчинська і Генріета Алявуан в оригінальних гуцульських строях. Вечір скінчився концертовою частиною. Розуміється, що увесь цей показ Гуцульщини пройшов крізь польську призму та під патронатом місцевої польської кольонії, зокрема амбасадора Хлаповського.

— **Вулиці коштом громади.** У звязку з рішенням найвищих судових інстанцій у правних спорах між громадою м. Львова і власниками всяких домів щодо коштів уладження нових вулиць, інтабульованих на гіпотеках тих домів, львівський магістрат рішив змінити дотеперішні будівельні приписи. Від тепер перше уладження нових вулиць буде переводитися коштом громади, при чому заінтабульовані вже тягарі мають бути з гіпотеки реальностей викреслені а доходжені вплати зачислені на рахунок майбутніх належитостей.

— **Одна несподіванка в Татрах.** Українське населення сягає в західних Карпатах по північному боці кордону до ріки Дунайця, по Шавнику. На полудневому боці Карпат, за кордоном сягає українське населення ще дальше на захід, бо аж до самих Татр. Одно українське село Остурня, влізло в самі Татри. В Остурні є українська гр.-кат. церква (але церкви майже ніяким не ріжняться назверх у Словаччині від інших святинь) і церковна гр.-кат. школа. На школі є словацький та український напис. Цей напис є великою несподіванкою для поляків, які в прогульках часто запускаються туди за кордон. Одна польська прогулька не могла недав-

Велику радість за малі гроші

Можете зробити своїм дітям обдаровуючи їх на ЯЛИНКУ ТЕПЛИМИ СНІГОВИМИ ЧЕРЕВИКАМИ АБО ДОМАШН. ПАНТОФЛИКАМИ зі спеціяльного магазину обуви для дітей і молоді

АЛЬ-СА-ДО

ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 19

...ко з дива вийти, як у Татрах може бути українська школа. Толкували напис: „церковна гр. кат. школа" на всі лади, врешті дали вияв своєї злости в україножерному „Іл. Курієрі". Дивні люди! **М. М.**

— **Охорона черепахи.** На основі розпорядку міністерства освіти черепаху зачислюється до тих звірят, яким на терені цілої Польщі належиться законна охорона. Розпорядок забороняє вбивати черепахи, ловити їх живцем, нищити їх яйця і т. п. Міністер освіти може тільки дати дозвіл ловити черепахи до наукових або годівельних цілей.

— **Громадські шкідники.** В коломийськім окружнім суді розпочався карний процес проти урядовців міського самоврядування в Заболотові. На основі акту обвинувачення громадський касієр Леон Рубін, писар Ляхович, оглядач худоби і шістьох міських сторожів допускалися довгі літа систематичних зловживань, наслідком чого містечко Заболотів потерпіло шкоди на грубі тисячі. М. ін. стягали ріжні оплати, накладали безправні грошеві кари і все те хавали до власної кишені. До розправи покликано 38 свідків, крім того відчитають зізнання 170 свідків.

— **Крадежі у Львові.** З хати Кляри Зелінгер при вул. св. Яцка 8. злодії вкрали столове срібло вартости 210 зол. — З крамниці І. Рапапорта при вул. Городецькій 47 забрали товару за 680 зол. — У нотаря Ст. Навроцького при вул. Сакраменток 30 вкрали ріжних річей вартости 1.200 зол.

— **Самогубства у Львові.** До шпиталю привезли 22-літну студентку університету Анну Чосниковську, що скочила із другого поверху (при вул. Личаківській) на вулицю і поломила собі ноги та хребетний стовп. Причиною самогубства нервовий розстрій. — Вчора на стриху дому при вул. Пілсудського 6 запримітила одна з льокаторок тіло 59-літнього сторожа тієї каменниці Андрія Дропи, що висів на шнурі, прикріпленім до поперечної дошки. Повідомлена про це поліція перевела слідство, яке виказало, що Дропа, який від 20 років працював у тій каменниці, мав опінію чесної людини. Від кількох днів був поденервований. Причиною самовбивства були родинні непорозуміння. Дропа попав у розпуку, бо його діти не велися так, як цього він хотів.

— **За вбивство вояка в часі війни.** Окружний суд у Луцьку видав присуд на двох селян, що вбили польського вояка в селі Милуші підчас відвороту польської армії злід Київа в 1920 р. Є це Пантелеймон Дзюма і Григор Войтюк, що пімстилися тим способом за реквізицію підвод. Убивство викрито перед кількома місяцями підчас меліораційних робіт. Дзюму засуджено на 15 літ вязниці, зменшеної на основі амнестії до 10 літ, а Войтюка на 12, зменшених на 8 літ.

— **Грабункове вбивство.** Торговець худобою Авраам Флакс із Миколаєва над Дністром виїхав перед кількома днями до Рудилич і більше не вернувся. За два дні річка Колодниця викинула на беріг його тіло, що було змасакроване ножами до непізнання. Флакс став жертвою невідомих покищо бандитів, що вбили його й ограбили із 250 зол., які він мав при собі. Поліція є вже на слідах грабіжників.

— **Краєва хроніка.** У Войнилові арештовано трьох 19-літніх парібків, що впродовж останніх двох років допустилися кільканацятьох крадіжей на суму понад 3.000 зол. — В Косові застрілився Маріян Гайзлер, передовець граничної сторожі, з причини родинних невзгодин.

— **Обікрав дві церкви.** До церкви в Новиці при Калуш добувся в ночі Фель Васильишин і не знайшовши у скарбоні ніякої готівки, вкрав кілька обрусів і інших церковних предметів. Опісля пішов до сусідного Угринова Середнього, добувся також до церкви і вкрав 1.70 зол. Васильишина арештовано.

— **Самогубство оперетковоі авторки.** Із Дунаю коло Регенсбурга добули тіло графині Марії Бінерт Шмерлінг, віренської аристократки й авторки оперетки „Теодора", яка після пятьох вистав зійшла з репертуару. Наслідком невдачі свого твору, в якого виставу вона вложила великі гроші, авторка попала в сильний нервовий розстрій і перед кількома тижнями пропала без сліду. Тепер показується, що вона кинулася в Дунай.

— **Райтерада совітської влади.** Совітський уряд оголосив розпорядок про принимання абітурієнтів до вищих наукових заведень і технічних шкіл у Совітах. Досі обовязувала заборона приймати до вищих шкіл особи, що не належать до трудової кляси. Тому непролетарі і т. зв. лишенці, що належали до давних упривілеєних кляс, не мали до них доступу. Тепер центральний виконний комітет відкликав цю заборону і до вищих наукових заведень мають тепер доступ усі совітські громадяни, що зложать відповідні іспити.

— **На висоті 25.121 метрів.** З аерольогічної обсерваторії в Борисполі на Совітській Україні пустили недавно реґістраційний бальон системи проф. Молчанова без залоги. Бальон осягнув висоту 25.121 метрів, установляючи новий світовий рекорд. Досі піднісся був до найбільшої висоти 24.810 метрів теж совітський реґістраційний бальон з аерольогічного інституту у Слуцьку.

— **Пять кораблів замерзло** на Каспійському морі. Наперед опинилися серед леду два транспортові кораблі. З допомогою для них вибралися три сильніші пароплави, але й вони замерзли серед моря. На пятьох кораблях, яких леди можуть роздусити, находиться коло сотні людей. Загрожує їм голодова смерть, бо всі харчеві запаси минулися. Подібна доля постигла один корабель на Охотському морі, що опинився серед замерзлої води. Висланий на допомогу ледолом „Красін" теж замерз.

— **Пожежа на кораблі.** На голяндському кораблі „Таракан", що віз вибухові матеріяли, вибухла пожежа. Корабель містоти 8 тисяч тон находиться на Атлянтійському океані і повною парою старається доплисти до англійського порту у Плімут. Портова влада приготовила все, щоби поспішити з допомогою загроженій залозі і взяти участь у гашенні пожежі, як тільки корабель явиться на овиді.

— **Сніговія над Атлянтиком.** Як повідомляють з Ню Йорку, на Атлянтику біля північної Америки шаліє сильна сніговія, від якої згинуло кількадесять осіб. Шкоди, які вона наробила, йдуть на міліони. Одночасно панує сильний мороз.

— **Завалилася церква** в мадярській місцевости Фельзе-Чолька недалеко Будапешту. Сталося це підчас богослуження, коли в церкві находилися люди. З тріскотом завалилася стеля і серед зібраних настав великий переполох. Всі кинулися до дверей. Одначе священикові із проповідниці вдалося їх успокоїти, так що тільки чотири особи тяжко потовклися. Інші зазнали тільки легких потовчень.

— **Міст над Босфором.** Турецький уряд рішив вибудувати міст над Босфором, що лучив би Азію з Европою. Турецькі інжиніри при допомозі европейських фаховців виготовили вже плани робіт. Міст буде довгий на 2.700 метрів і уможливить переїзд з Европи до Азії без пересідання. Ширина мосту обчислена на 21 метрів. Крім залізничого шляху мостом будуть переходити дві трамваєві лінії. Кошти будови предмінують на 50 міліонів зол. На початку мосту по турецькому боці має станути памятник у честь теперішнього президента Туреччини, Кемаля Ататюрка

— **Змарновані овочі.** Туреччина мала цього року величезну скількість помаранч і цитрин на експорт, але має за мало кораблів, щоби ці овочі вивезти на заграничні ринки. Як повідомляє турецька преса, міліони помаранч і цитрин кинули в Чорне Море в пристані Алянія.

— **Телевізійна стація в Берліні.** У телевізійній лябораторії центрального почтового уряду в Берліні наново урухомили телевізійну надаючу стацію Берлін-Вітлебен. Підчас радієвої вистави ця стація почасти згоріла. Тепер у можливо найкоротшому часі направили ушкодження. Нова телевізійна стація має назву „Павль Нікков". Вона сповнить велику ролю в році Олімпіяди, коли то буде трансмітувати хід олімпійських змагань.

Ваші знайомі і приятелі будуть шукати від Вас святочних побажань на сторінках „Діла". —— —— Побажання до 15 слів коштує 2 зол. Кожне дальше слово по 20 сот.

— **Конфіската маєтку.** Префект венецької провінції рішив відобрати одному землевласникові велику посілість, тому що не управляв її як слід. Це приносило шкоду інтересам провінції й стояло в суперечності з основами корпораційного ладу. Управу сконфіскованої землі переказали союзові хліборобів венецької провінції. У нас таке не в одному випадкові трапилося.

— **Зріст жінок більшає.** Американський д-р Рід оголосив друком працю, що є доповненням вийшлої в відомій праці ін високоцінним про вплив раціонального відживлювання на зріст людини. На основі кількадесятьлітних слідів д-р Рід доказує, що зріст сучасної жінки є пересічно від 6 до 10 цм. вищий, ніж тому 50 літ. На думку Ріда слід це приписати сприятливому впливові теперішнього способу відживлювання на нервову систему. Раціональне відживлювання зменшило нервові забурення у жінок, наслідком чого сучасна жінка розвивається нормальніше ніж у роках 1880-90.

— **Землетрус** дався чути в понеділок рано в Баденії, Надренії та Швайцарії. У всіх місцях захиталися доми, одначе обійшлося без більших шкід. У Франції завалилися закопи в кількох копальнях. Переполохані люди покинули мешкання і хоронилися на вільних полях та узгірях.

— **Ріжні вістки.** Біля Ленінграду поспішний потяг із Москви наїхав на особовий, при чому згинули чотири особи. Катастрофу спричинив пяний машиніст поспішного потягу. — В Аргентині скоїлося знову кілька лавин, наслідком чого згинуло кілька осіб. — Біля Кормаранш у Франції впав літак, при чому пільот і пасажири погибли. — Окружний суд у Берліні засудив німця Штерке на півтора року вязниці за знощання з жінкою, у якої мешкав як субльокатор. — Біля індійського побережя затонув прогулянковий байдак, на якому находилося 25 жінок з дітьми. Врятувалося семеро осіб. — В Букарешті у трамваєвому возі поручник Картуреяну зарізав свого товариша, пор. Муху. При нагоді вбивства була одна жінка з румунської аристократії. — На залізничій лінії Зальцбурґ-Інсбрук зударилися два потяги, причому три машини розбилися і 10 пасажирів є тяжко ранених. — Чеську спортову рекордистку Ганку Ковбкову признано урядово жінкою, якою зацікавилася тепер військова влада. — У Зєдинених Державах Північної Америки було минулого року 20 самосудів на мурнинах.

— Запір. Фахові свідоцтва лікарських повітових стверджують що природна гірка вода FRANCISZKA має дозитивний вплив на людей, які мають за...

ДИВОГЛЯДИ.

РЕВОЛЮЦІЙНЕ МАСЛО

Один із наших передплатчиків прислав 143. ч. „Штандару Польского", що є одночасно „Ґазетою Рибніцкою", бо виходить у Рибнику. Після статті про 2.000-ліття народин Христа друга, не менше наукова стаття п. з. „Купуйте українського масла!" Читаємо там: „Загально відома у Малопольщі річ, що найкрасше українське масельце займає почесне місце серед дверей, а яких ворохобниці зої... Ґонти та Залізняка черпають свої фо... — Жаль, що редактори „Штандару" не пишуть... лавіть ворони, яким „Маслосоюз" продає своє масло, беруть участь у революц... ґанізаціях

ЧОМУ БЕНЕШ СТАВ ПРЕЗИДЕНТОМ СЛОВАЧЧИНИ?

„Лідове Новіни" повідомляють, що в місцевости Карльова Весь вирішило... виборами президента в Чехословаччині, президентом треба вибрати д-ра Бенеша. На... них зборах, які скликав місцевий парох, ... редискутувати цю справу, устійнено, що Бенеш з таких причин повинен стати президентом: 1) має імя Едвард, а це імя дуже популярне в Англії; 2) називається Бенеш, а це... „бенс", що в латинській, французькій, італійській та еспанській мові значить „доб...

АДОЛЬФ БАРТ

поручає ПЛАЩІ, ВІЗИТОВІ, ВЕЧ
БАЛЕВІ найновіших фасонів по
цінах.
ЛЬВІВ, ул. ГАЛИЦЬКА ч.
тел. 226-91.

Театри.

Великий Міський Театр.
Четвер, 2. I. год 8 веч. Аб б. „Прибула в Гранд Готелю" з І. Кульчицькою.

Театр Різнородностей.
Сьогодні.

Кіна.

ДРІЯ: „Останній отаман Анненків".
ПОЛЬО: „Дедик на фронті" з Дикою.
АТЛЯНТИК: „Кохаю всі жінки" з І. Новрою.
ЛЮДА: „Забавка", „Пані та шофер".
РАЖИНА: „3 і пів мушкетерів".
КАСІНО: „Анна Каренина" з Греттою Гарбо.
ОЛІСЕЙ: „Молоді орли" та ревія.
КОНЕРНИК: „Весела розвідка" та всесвітній хіт Макса Бера з Дж. Гірсом.
МАРУСЕНЬКА: „Напад на Конго".
ПРАЖ: „Бал у Савої", ревія „Як веляться у Львові".
МУЗА: „Ти весь мій світ".
ПАКС: „Острів скарбів".
ЛАЛА: „Любовні маневри".
ТАН: Сенсон і додатки:
РАЙ: „Веселий ювілей Мікі Маус".
СОЛЦЕ: „Жовтий князь", ревія „Сьвання на ратн".
СВІТ: „Веселий ювілей Мікі Маус".
СТИЛЕВЕ: „Під гарячим небом Аргентіни" і ревія.
ТЕАТРА: „Весела вдова" та Хор і балетна.
ГОН: „Ти весь мій світ".
УТІХА: „Перли графині" та ревія.
ЛІЛЕРА: „Наше сонечко" (Шерлі Темпль).

закордонне радіо.

Четвер, 2. січня 1936.

Відень (506,8) 17.25 Секстет г-моль Ґустава Горна (перше виконання), 19.30 Легка музика, 21.10 Вес. авд., **Братислава** (298,8) 19.30 Спів, **Мор. Острава** (269,5) 17.20 Пісні, 18.10 Нім. авд., — муз., спів, **Прага** (470,2) 17.15 Сучасна форт. музика, 19.30 Скрипка, 20.25 Концерт орк., **Париж** (1648) 12.00 Легка музика, 18.00 Театр У'яви, 20.50 Авд. для дітей, 21.00 Опер, 21.45 Симф. концерт, **Білгород** (377,3) 13.15, 21.50 Нар. пісні, 17.00 Спів. ресіталь, 11.30 Концерт орк., 20.00 Концерт Панча Вандерова, **Берлін** (356,7) 17.00 Вес. мельодії, 20.45 Класична музика, 19.30 **Кенісвустергавзен** (1571) 16.00 Концерт, 18.00 Солісти (спів, музика), 20.30 Нічна музика, **Ляйпціг** (382,2) 16.00 Японська музика з Японії (муз., спів), 19.30 Танк. музика, 20.10 Мельодії світа, **Мінхен** (405,4) 12.00 Концерт, 12.30 Солісти — муз., спів, **Будапешт** (549,5) 17.30 Радіо на таросато, 19.30 Опера, 22.35 Танк. музика, **Мілано** (221,1) 11.30 Легка музика, 17.15 Вох. концерт, 20.30 „Ернаані" оп. Верді, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 17.15 Солісти, 20.30 Симф. конц.

Пятниця, 3. січня 1936.

Відень (506,8) 13.00, 13.10 Легкий концерт, 17.20 Твори Резіґа, 19.30 Старонар. пісні, 20.30 Концерт симф. орк., 21.10 Байнбергерові мельодії — музика, **Братислава** (298,8) 17.00 Флят, 19.00 Концерт, 20.10 Оп. арії, **Брно** (325,4) 20.10 Моравські нар. пісні, **Кошиці** (259,1) 20.00 Літочі пісні, 17.40 Мад. авд. — у 2 частині: Спів. ресіталь Остапчук-Гуменкової, **Мор. Острава** (269,5) 17.00 Нар. пісні, **Прага** (470,2) 16.10 Сальон. музика, 17.20 Квартет е-дур Бавалі, 19.15 Форт. ресіталь, **Париж** (1648) 17.00 Легка камер. музика, 18.30, 19.30 Концерт, 21.35 „Ля Бернет" оп. Месажера **Білгород** (377,3) 11.00 Концерт, 18.00 Танк. музика, 20.00 Флят, 20.50 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 14.15 Про кохання співає скрипка, 16.30 Двофорт. твори, 20.00 Легка музика, **Кенісвустергавзен** (1571) 18.00 Солісти (форт. альтівка), 20.00 Віденськ. марші, **Кельн** (455,9) 10.10 Концерт солістів, 20.15 „Фридрих Вільгельм фон Штойбер" оп. в 1. дії Буленна, **Ляйпціг** (382,2) 13.15 Нар. пісні й танки, 16.00 Брамсова соната на кларнет форт., 17.00 Концерт, **Мінхен** (405,4) 20.10 Соната е-дур Шуберта, 21.30 Кабарет, **Будапешт** (549,5) 12.05, 13.30 Циг. легка музика, 17.00 Із форт. програми, 19.30 Цимбали, 21.30 Концерт оп. орк., **Мілано** (221,1) 11.30 Легка музика, 20.30 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 17.00 Солісти (скр., форт.), 22.15 Танк. музика.

Львівське радіо.

Четвер, 2. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Концерт, 13.00 Концерт орк. 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Пісонька в упр. форт., 16.00 Гутірка Старого Доктора про „Попелюшку", 16.15 Бах: Соната г-моль на скр. з гр. пл., Концерт а-моль на скр. з супр. орк. з гр. пл., 16.45 Коляди, 17.05 Срібний лис для сірої людини, 17.20 Популярні твори Сібеліюса — камер орк., 17.50 Про кн Джелюсна „Кромвел", 18.00 Форт. ресіталь, 18.30 Перший конкурс сільських півколькоїй, 18.40 Турист. інформатор, 18.15 Бетовенові сонати з гр. пл., 19.00 Історія шуковина, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вісти, 20.00 Танк. музика, 20.45 Веч. дневник, 20.55 Протипает.-газ. оборона, 21.03 Театр У'яви: Б дна молодість, 21.35 Пісні Карла Шимановського (Корвін - Шимановська сопр.) в супр. форт., 22.10 Гайднові квартети, 22.30 Легка музика з гр. пл.

Пятниця, 3. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. дневник, 12.15 Концерт камер. орк., 13.00 Ріжні колядн з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 13.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Йосиф Шмідт із гр. пл., 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орк., 16.45 Для дітей: У клюбі вуличників, 17.00 Народини польської преси, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Спів у супр. форт., 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Смичк. квінтети, 18.30 Програм. скрипка, 18.45 Спів ресіталь Ґенхаза (баритн.) в супр. форт., 19.00 Літер. анекдоти, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вісти, 19.45 Сьогодні комунікат, 19.50 Бюро студії розмовляє зі слухачами, 20.00 Симф. концерт; у перерві ок. 20.50 Веч. дневник, Із сучасної Польщі, 22.30 Танк. музика.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 1-го січня ц. р. кооперативом платни за:

		лько Львів.
кг. масла десерового бльокового без опакування	2.50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54-50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2.60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0.15	„
1 л. сметани	0.75	„
1 кг. сиця	3.40	„

Тенденція на масло, сметану і яйця слаба, на молоко знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 31. XII. ц. р. платить своєм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахоінсарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Цьогорічні курочки I. кл.	0.95	зол.
Однорічні, товсті курки I. кл.	0.90	„
Цьогорічні когути I кл. до 1.50 кг.	0.90	„
Товсті качки I. кл.	1.—	„
Товсті індики I. кл.	1.—	„
Товсті пантарки	1.00	„

Кури, качки, індики, пантарки приймає в кожній кількости.

Птицю не годовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну шпитьовану муку, гречану муку, просо, ячмінь та овес.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

На Р дьу Школу зложив бп. д-р Йос. Бабій, стоматольог-дентист у Львові, 25 зол. замість вінця на могилу Батька, бп. п. д-ра Михайла Бабія, адвоката у Львові. 897

КУПНО - ПРОДАЖА

Фіранки прегарні, модельні. Фабричні ціни. Поручає вирібня **Фрайліха,** Сикстуська 21. 646 8-2

Купно годинника є справою довіря. Дешево купите добрий годинник у славнозвісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі **Іван Зельтенрайх,** Львів, Марійська пл. 5 82 37—f

Увага! Християнська жіноча конфекція поручає плащі від 35 зол. Львів, Гнилок 36, Ендерс. 797 20-30

Дешева вирібня кап, фіранок і всіляких ручних робіт, **Лік Ягайлонська 11 а.** 11/110 14-30

„Orzech" у Заліщиках висилає за попередньою 5-кг. пачки: Волоські горіхи зол. 10.50, лущені зол. 23.—, лікувальний від 13.50. 867 5-5

Найкращий дарунок на ялинку це знамените білля у відомій краківській фабриці „ПАВ", Львів, Сикстуська 1. 856 2-4

Святочні закупи прошу полагоджувати в споживчій крамниці Степанії Курдидик. Львів, Руська 1. 888 2-2

Дешеві білі

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН Н

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	
Мадаполям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	
Мадаполям 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж	
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові кор	
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдзл.	
Поплін на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осі	
Поплін шовкова „	1.60	Серветки	
Перкалїна колірова	0.65	Вафлеві ручники	
Димка на підшитанці	0.65	Кухонні ручники	
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	
Простирала віднас.	1.90	Хустинки до носа	
Вспи рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	
Вспи рожевий 150 шир.	2.—	Капи пікові	
Веба червона 90 шир.	0.95	Сінники	
Шифон на постіль 90 шир.	1.70	Ковдри сатинові	
Шифон постелев. 150 шир.			

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всіякі бавовняні товари
Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післ

Лещетарські убрання жіночі, мужеські, дитячі, найдешевше джерело! Вирібня „ПАЛІЮМ", Гетманська 23. побіч Музею. 12/110 4-8

Засобися на зиму в ковдри в найдешевшій львівській робітні, Леґіонів 33. 843 3-3

Великий вибір білля, прав'ат'я, трикотів і панчіх поручає **Фелікс Лавфер,** Трибунальська 1. 893 2-3

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

Купець середніх літ, вільний — шукає товаришки життя. Для спільного добра потрібна невелика готівка. Згодошення до „Діла" під „Евген". 891 2-3

НАУКА

Найшвидша наука крою, шиття, моделювання новочасною системою Patron Express проф. К. Леванського, Львів, Сикстуська 21, II. п. 885 2-6

ОГОЛОШЕННЯ.

Ново-відкритий САЛЬОН КВІТІВ

„ДАЛІЯ" ЛЬВІВ 3-го Мая 11 а

поручає щодня свіжі, гарні арізані квіти і у вазонках, вінки, шлюбні вінці, жардиніери і вінки. 857 2-4

ПІЯНІНА і ФОРТЕПІЯНИ

B. SOMMERFELD

Експорт до всіх частин світа (годочно до Лондону)
Догідні умовини купна.
Новацький, Пілсудського 17
Купно і продажа оказійних інструменів. 10/92 20-28

Комплетний **лещетарський виряд** купіть найдешевше у фірми **„СТАРГ"** Львів, Фредри 5. Тел. 110-93 5-8

НА СВЯТА!

Поручає знана від ряду літ, українська торговля вудженною першої якости й ласова всіх родів

ТЕОДОРА ПЯВКИ

Львів, ул. Руська 16. Тел. 259-74
„ „ Личаківська 87. Тел. 280-76
Замовлення з провінції виконуємо солідно й скоро. 879 2-3

Мила несподіванка — це ангоровий краватт у всіх колірах.

ДІМ ВОЛІЧКИ

Львів, Сикстуська 2.

На складі панчохи, рукавички, хустинки, жіноче білля по цінах дуже низьких. 839

Запрошуємо до на 1936

„РІДНА Ш

ілюстрований місячн
„Рідна Ш

„Рідна Школа" —
справа виховання мо
Подає докладний обра
діється в нас у рідни
ховання, інформує про
виховується українсь
на еміґрації, про
вчительства та про
полі шкільництва
народи.

З „Р дній Школ
праці найвизначніш
женщин-педагоги
і на кордону.

„Рідна Школа"
управління, де вони
ніших справах для
хованя.

Тому **„Рідна Шк**
тися в руках передо
мого українця, в
тальний, кооперат
бібліотеці.

Видавництво
влаш. ове з 1936 р

великих

дав тих передплатн
заległости і для но
ків, що пришлють
за одне чвертьріч

Минулорічні нагор
з великих признан
дуже вартісні твори
ська Загальна Кни
України Михайла Г
новіші методи пр
д-ра В. Лепкенько
д-ра Шухевича (3
нів („Історія україн
поле Ілляшевича („
ших бібліотек і т.

Цьогорічні нагор
добрані ексклюзивні
велику цінність д
водини й установ

Тому нові Перед
гайно пересилати
одне чвертьріччя
чином возьмуть уч
великому льосуван

Спис нагород,
сування між Перед
в чергових числах

Передплата:
Румунії і Австрії
і зол., піврічно:
(з гори) 10 зол.
2 і пів дол. на рі

Адреса Редакц
Львів, вул. С

Поручаємо на
і най
базар порц
шкл
Т. й. АВ
Філія: Яр

Читайт

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло"

ч. 3 (14.251). Львів, пятниця 3. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. P. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щяяк. 304·050, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Півріччю 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-36. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Велике обурення у Швеції.

Загальна жалоба. — Офіційний італійський комунікат. — Переборщені вістки.

ЛЬОНДОН, 2. 1. ПАТ. Агенція Райтера повідомляє з Аддіс-Абеби: Представник міжнародньої організації Червоного Хреста повідомляє телеграфічно Ліґу Націй, що перші вістки про бомбардування шведського амбулянсу під Діредавою були переборщені. У цій справі вчора вечором оголосили мабуть офіційний комунікат.

ЖАЛОБА У ШВЕЦІЇ.

ПАРИЖ, 2. 1. ПАТ. Авас повідомляє зі Стокгольму: Вся Швеція є у глибокій жалобі з приводу нещастя, що стрінуло шведську місію. Міністерство закордонних справ звернулось до італійського уряду домагаючись вияснення у цій справі, але досі не дістало ніякої відповіді.

Дуже багато шведських організацій приготовляється до великих маніфестацій, щоб запротестувати проти бомбадування шпиталів.

Шведська радіостація змінила передучора вечор програму радиції з приводу жалоби по жертвах італійських бомб, заступаючи легкі точки програми поважнішими. Між ін. надали промову архієп. Еідема про події в Абісинії.

ЧЕСТЬ УСЬОГО СВІТУ НАРУШЕНА.

СТОКГОЛЬМ, 2. 1. ПАТ. Більшість шведських часописів видала надзвичайні додатки про події в Абісинії. Багато визначних діячів гостро осудили бомбардування шведського амбулянсу. Проф. Фогт, член шведської делеґації до Ліґи Націй заявив, що не можна знехтувати ніякого засобу, який міг би довести до припинення війни. Багато єпископів твердить, що „ця траґедія нарушила честь цілого світа".

Шведський премієр переконаний, що протиіталійські настрої в публичній опінії зростуть іще більше. Фінляндський премієр і данський міністр закордонних справ висловили глибоке спожалення та заповіли, що візьмуть участь у жалобі Швеції.

Голова шведського Червоного Хреста, князь Карло, що переводив свята на селі, негайно вернувся до столиці. Король вислав до кн. Карла кондоленційну телеґраму.

ЩО КАЖУТЬ ІТАЛІЙЦІ?

РИМ, 2. 1. ПАТ. Агенція Стефані оголошує такий комунікат у справі бомбардування амбулянсу шведського Червоного Хреста: Бомбардування на сомалійськім фронті зовсім оправдане, бо доказали, що **двох італійських летунів, які впали в Дагабурі, абісинці убили, повідтинали їм голови та обносили з тріюмфом у Геррарі.** Італійські летуни не хотіли бомбардувати шатер шведського Червоного Хреста або інших амбулянсів Червоного Хреста, хоч **загально відомо, що абісинські команданти ховаються в цих амбулянсах, коли появляються італійські літаки.** Вістки про число збитих іще не провірені. Намагання анюристати цей епізод у протиіталійській пропаґанді є безосновні, тимбільше, що всі знають методи боротьби абісинців.

АДДІС-АБЕБА, 2. 1. ПАТ. Тутешній представник Міжнароднього Червоного Хреста заявив представникові Райтера, що підчас бомбардування шведського амбулянсу ранено двох шведських лікарів. Крім цього 30 абісинців убито та більш як 50 ранили.

Італійці приготовляються, щоб зайняти провінцію Бале.

АСМАРА, 2. 1. ПАТ. Підчас Різдва в районі Тембіен було багато боїв, у яких обі сторони зазнали важких страт. По італійському боці згинуло 6 італійських вояків і 8 туземців, 12 білих і 8 чорних вояків ранених.

АДДІС АБЕБА, 2. 1. ПАТ. Згідно з повідомленнями з південного фронту італійські війська ведуть далі підготовчу акцію, щоб зайняти провінцію Бале. Минулого тиждня, головно в останніх двох днях італійські летуни кілька разів збомбардували відділи раса Дести, при тім уживали мабуть тільки газових і запальних бомб. Не зважаючи на нагальне бомбардування, абісинські війська вдержались на своїх скріплених позиціях.

Як повідомляють з північного фронту, йдуть там далі оживлені бої. Абісинські війська у безупинних боях з італійськими відділами посуваються все вперед на північний захід від Макале.

Перебудова державного устрою в Естонії.

ТАЛЛІН, 2. 1. ПАТ. Президент республіки Пятс виголосив учора до радіо новорічну промову, в якій оголосив проект заведення в Естонії парляментарного устрою, опертого частково на професійних засадах. У лютім ц. р. відбудеться референдум у справі законопроекту, що дав би президентові повновласти скликати національні збори, які склали би нову конституцію. Коли нарід заявить, що теперішня конституція вимагає реформи, тоді нарід безпосередньо вибере національні збори.

На думку президента, новий естонський парлямент повинен складатися з двох палат. Першу палату повинен вибрати безпосередньо нарід, поодиноких послів вибиратимуть більшістю голосів. До другої палати ввійдуть представники професійних корпорацій і публичних інституцій.

Французький парлямент ухвалив буджет на 1936 рік.

ПАРИЖ, 2. 1. ПАТ. Французький парлямент ухвалив учора вранці цілість буджету на 1936. Остаточно ухвалений проект буджету виказує нинішку доходів у висоті 12.078.541 франків. Буджет передбачує 40.437.808.525 франків видатків та 40.449.887.066 франків доходів. Тепер ухвалили буджет з великим задоволенням приймила публична опінія і господарські кола.

Після ухвалення буджету прем. Даваль у соймі та міністер справедливости в сенаті відчитали декрет про замкнення парляментарної сесії.

Зменшена воєнна небезпека.

ЛЬОНДОН, 2. 1. ПАТ. Товариство обезпечень Ллойда рішило зменшити обезпеченні оплати на випадок війни й воєнної небезпеки для торговельних транспортів на Середземному й Чорному Морі з 5 шилінгів на 3 шилінги 4 пенси від 100 шилінгів вартости.

„Дейлі Телеґраф" пише, що те, що зменшили обезпеченні оплати позволю мати добродійний вплив у політичному й господарському житті, як зокрема, що зменшена воєнна небезпека.

СВЯТА без битої птиці „Маслосоюзу", це не свята.

ВИРОБИ Кооп. „ПЛАСТ": ДРІЖДЖЕВІ ПОРОШКИ і ВАНІЛІНЕВИЙ ЦУКОР користуються повним признанням тих, що їх фактично випробували.

На Волині порозуміння нема.

Луцьк, грудень 1935 р.

Різні люди кожну річ бачать інакше. Дивлячись на неї з різних точок. Це психологічне явище особливо сильно дає себе відчувати на Волині. Тут кожну сторону життя українські й польські громадяни бачать в іншому світлі. Звідси таке розходження в оцінюванні дійсности й — покищо така далека, майже безнадійна справа польсько-українського порозуміння, яку заінтересовані особисто чинники сідомо неправдиво пишуть, як про вже існуючий факт. Очевидно, пишуть у спеціяльній польській і спеціяльній українській пресі.

В дійсності на Волині ко[illegible] польсько-українського порозуміння [illegible] благословляється на нього. [illegible] факт, говориться, є або са[illegible] жем осіб, спрагнених цього [illegible] грубою інсценізацією інших [illegible] особисто в цьому заінтересовані.

Нам кажуть:

— А вибори, їзди, збори [illegible] леґрами, навіть фотографії, [illegible] сти, а не містифікації?

І всеж на Волині польсько-[illegible] розуміння, от такого, як у І[illegible]

В кожному порозумінні [illegible] сять бути дві сторони, як [illegible] говорюються між собою або [illegible] через своїх уповноважених [illegible] мужів довіря. В Галичині ви[illegible] чинники. На Волині польські рі[illegible] весь час „порозумівються" з [illegible] самі висунули чи найняли. М[illegible] й добрі люди і такіж добрі у[illegible] ська українська маса, що пр[illegible] лу демократизму, не визнає [illegible] ставників, а їхнє „порозумін[illegible] розуміння. Щож до польської [illegible] голошене нею „порозуміння" [illegible] цями й відпоручниками є в[illegible] ним із самим собою.

Другою необхідною стороною кожного порозуміння є обосторонні умови й користи. Де виграє тільки одна сторона, а друга програє, там нема, бо не може бути добровільного двостороннього порозуміння. Що від розрекламованого польсько-українського порозуміння на Волині „ідеально" (бо нереально) має користь польська сторона, для кожного очевидно. А які користи має український нарід? Організації й установи, як підстави розвитку української культури? Вільне українське життя? Кооперативництво? Фізичне виховання молоді і спорту? Належна участь українців із вільного вибору в самоурядах? Бібліотеки, музеї? Захисні [illegible] хорони? Українська церква й належне [illegible] виховання майбутніх пастирів? Пошанування [illegible] свобід?

Відповіди на ці питання зайві, бо їх кожний і українець і поляк — уже має.

Отже просимо подумати, чи міг би [illegible] ський нарід Волині погодитись [illegible] такі [illegible]

сти" для себе й апробувати таке „порозуміння". Без нього й за нього уложене?

Нас навіть більше дивує самосугестія польських чинників щодо реальности й корисности „законної польсько-української політичної трансакції", ніж поведінка наших земляків що всеж щось заробляють. Невже польським чинникам такий потрібний якийсь наркотик, щоб замість дійсних, сумних картин бачити світлі, приємні картини уявлень?

Нам відомо, що дехто з польських чинників дивиться на це волинське польсько-українське „порозуміння", як на незайвий документик згоди з українського боку на всі некорисні для українців заходи й намічення. Але чи й це не є самосугестією? Адже нарід не є якимсь мертвим предметом: має очі, вуха, серце, мозок і язик. Що для нього згода, якої він не давав і не акцептував? Це виглядає не зовсім поважно, а ще гірше, що є непоборною колодою на шляху до дійсного польсько-українського порозуміння. Скажемо навіть більше: подібні „порозуміння" зі своїми людьми, замість з українським народом — є передовсім і в найбільшій мірі шкідливі у майбутності для — польської сторони. Мусимо ствердити, що серед польського громадянства можна надибати щораз більше одиниць, які здають собі з цього справу дуже добре.

Чи українське громадянство Волині, те громадянство, за яким стоять маси та якому ці маси довіряють, є проти польсько-українського порозуміння? Ні. Навпаки, серед цього громадянства, силоміць відсунутого від життя, давно вже дозріла думка про необхідність такого порозуміння. Дозріла ця думка не під впливом якихось особистих міркувань чи передвзятих вражінь, а як голос життя та глибшого розуміння справи. Але це громадянство має на думці не ріжні модні фікції, а поважне, гідне обох народів порозуміння на підставі двох указаних вище передумовин: участи обох контрагентів та взаїмної користи.

Чи настав для такого порозуміння відповідний час? Гадаємо, що так. Дійсне, а не фікційне порозуміння сьогодні потрібне однаково обом сторонам, бо обі сторони несуть сьогодні, завдяки дотеперішнім фікціям і помилкам, однаково тяжкі жертви. Ми знаємо свої величезні й болючі втрати, але знаємо втрати й другої сторони.

Згадані втрати вимагають спеціяльного насвітлення й обміркування.

Тут ми лише зазначимо: хто хоче зрозуміти свій голос життя, нехай розплющить очі на волинську дійсність — незадоволення росте, життя антагоністичне, політичні процеси тягнуться нескінченним ланцюгом.

Чи справді, не час залишити фікції, самосугестії, неповажні заходи та негацію? Чи не взятися до розплутування небезпечного для всіх і поважно?

Senex.

Закарпаття.

ДИРЕКТОР ГІМНАЗІЇ, ЩО КАСУЄ НАЗВИ: УКРАЇНА Й УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД.

Директор ужгородської гімназії д-р Василь Сулінчак (завзятий москвофіл) зловживає рішенням Найвищого Адміністраційного Суду у Празі у справі вживання назв „українець", „український" і видав розпорядок для професорів та учеників своєї гімназії, в якому заборонив „під строгою карою" вживати згаданих назв, як нібито непрозвальних і протизаконних. Пішов у своїй завзятости аж так далеко, що взагалі намагається скасувати назви: Україна, український нарід, українська мова, пісня і т.д. Осьтак у „Всесвітній історії" проф. Ол. Іванча казав ученикам викреслити слово „Україна", хоч цей підручник затвердило й одобрило чеське міністерство освіти. Скрізь у згаданій історії заступив він слова „український", „українець" на „малоруський", „малорос" і т. д.

„Українське Слово", що подає цю вістку, гостро пятнує д-ра Сулінчака та зазначує, що рішення Н. А. С. говорить тільки про Підкарпаття і то умовно. Д-р Сулінчак переступив свої компетенції, а вже рішуче не має ніякого права заборонювати, ще й під загрозою кари, вживати назв „українець" та „український", коли вони відносяться до інших українських земель, бо заборонити це міг би хіба тільки празький парлямент. Та про це не може бути очевидно й мови, тимбільше, що посли-українці із Закарпаття називають себе в парляменті завжди свобідно українцями і наш нарід — українським.

ПРАВОСЛАВІЯ НА ЗАКАРПАТТІ.

Із закарпатської преси довідуємося, що в 1930. р. було на Закарпатті 145.583 православних. За останніх пять років їх число зросло до яких 180.000 душ. На Підкарпатській Руси є 103, у Пряшівщині 12 православних парохій зі 120 священиками. Крім цього на Закарпатті є 8 православних монастирів, з того 5 мужеських (в Ізі, Іванкові, Тереблі, Добрівці та Грабці) і 3 жіночі (в Ливчі, Домбоку і Чумалеві). Кандидати на священиків студіюють у Сербії, але незабаром оснують духовну семинарію на Закарпатті. Дорісі виховують у православному студентському інтернаті в Хусті. В Мукачеві, де постійно перебуває прав. еп. Дамаскин, кінчать будувати для нього резиденцію. — Православія на Закарпатті має зовсім москвофільський характер і в останніх роках вже майже не поширюється. Між священиками є досить москвофілів-еміґрантів; решта — переважно б. дяки, а навіть прості селяни.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ В УЖГОРОДІ.

Дня 18. XII. в гімнастичній салі учит. семинарії в Ужгороді дали наші пластуни миколаївську виставу. Пласт. хор під проводом учит. Мешка відспівав кілька пісень. Потім В. Ралис продеклямував „Каменярів" Франка, а при кінці відіграли пластуни одноактівку — „Святий Миколай". По виставі розділили подарунки. — Тогож дня вечором відбулась у „Короні" Миколаївська забава, яку влаштував разом з „Жіночим Союзом" та „Обществом русских женщин" директор К. Грабар. Гарний Миколаївський діяльоґ виголосив бездоганно українською мовою п. Юрко Лацанич. Чистий дохід призначено для згаданих двох жін. організацій.

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу, дитячу для інвалідів, вдів і сиріт
приймає
УКТОДІ, Львів, Потоцького 4.
З провінції висилайте почтою. У Львові забираємо самі за писемн. повідомленням.

Санкції і дійсність.

ПАРИЖ, 2. 1. ПАТ. Згідно з пресовими інформаціями, одно французьке заведення продало і вислало до Італії через Гамбург частину літакових моторів. У звязку з тією вісткою розпочали слідство. Коли ствердять, що вістка, яку подала преса, правдива, суд покарає винних, що допустилося згаданого проступку.

ЕРІО УСТУПАЄ?

У паризьких політичних колах зачувати, що Еріо в половині ц. м. уступить із кабінету Даладьє. Наслідником його буде мабуть сенатор Шотан, який у радикальній партії займає більш правий напрямок ніж Еріо.

ЛІНДБЕРГ УТІК ІЗ ЛІВЕРПУЛЮ.

Як ми вже згадували, Ліндберг із родиною приїхав корабльом до пристані в Ліверпулі. Хоч там на нього 500 уоундурованих поліцаїв і багато детективів. Ліндбергові придїлили 6 англійських детективів, тому американські детективи вертаються до дому. Ліндберг із родиною відлетів літаком у невідомому напрямі.

30 СКРИНЬ ЗОЛОТА.

Пресова аґенція з Джібуті повідомляє, що останніми тижнями негус вислав до Франції сто скринь золота вартости півтора мілярда франків. Гроші ці зложать в одному з французьких-банків.

РУДНИЦЬКИЙ.

Патріотизм і розвиток літератури.

Лист до П. Карманського.

Дорогий Петре!

У своїх симпатичних споминах про давні часи „Зорі" зокнулись Ви у „Новім Часі" з кількох загальних питань. Хотів би я почати міркування про літературу у новому році. Вибачаю Вам те, що після свого побуту на чужині не читали мої статтєї, я за останніх 15 літ на цю тему. Не можу читати критиків. Зате не можу [illegible] про „Молоду Музу", [illegible] про основне її духове змагання і нині зідхаєте за гаслами, які ми всі тоді вважали перестарілими і велітературними.

„Молода Муза" повстала як бунт проти літературних шабльонів і з туги за европейською літературою. Те, що найкращого дали тоді в поезії Ви, Лепкий, Чарнецький, Пачовський, у прозі Яцків, те, що захоплювало нас у Коцюбинськім, — не мало в собі нічого з тих рис „патріотизму", який Ви раді би бачити в тім, що я пишу.

З европейської літератури повинні би Ви знати, що коли народи виходили із стадії боротьби за національні права, тоді в їх літературах щораз менше було тих своєрідно-сентиментальних зітхань до образу нещасливої батьківщини, які ще досі в нас уважають патріотизмом. Суто національний твір може мати і всесвітнє значіння, але письменник не мусить, щоб дати великий твір, ударяти у ті тони, які література так часто залишає громадським діячам — залишає для добра власного і рідного краю.

Ми не вийшли ще із стадії примітивного розуміння патріотизму, і в літературі, і в політиці. Таксамо як нема доброї внутрішньої політики без знання закордонної — нема сильної та здорової рідної літератури, коли вона не рахується із рівнем европейської. Ібсен та Гамсун, сини малого селянського народу, стали всесвітніми письменниками тому, що вміли перемогти в собі той льокальний патріотизм.

Певне, що для письменників вигідніше, коли до них прикладати тільки рідну міру, краєву, домашню; поневолі всі з цим миримось, як і з політичною діяльністю, замкненою у тісних межах краєвих кордонів. Але навіщо змальовувати трагічні недостачі і немоги як прикмети і силу? Ніхто не зробить докору письменникові, коли він у трагічних хвилинах народу починає вживати свого пера, щоб писати популярні пісні, гимни, поклики, навіть статті. А проте ця похвальна його роля патріота дуже часто вбиває його талант. Члени „Мол. Музи", що пішли цим надто легким шляхом, мало принесли користи суспільній справі і ще менше — літературній.

Цитуєте Ґонкура: „Горе творам мистецтва, яких уся краса видна тільки мистцям" — забуваючи про приклад усього життя Ґонкура і великих творців. Мистець не повинен дуже журитись тим, чи розуміє його загал, коли він сам знає, чого хоче і працює у пересвідченні, що загал мусить дозріти, щоб дещо міг зрозуміти. Прокльоном наших письменників є те, що вони залізять занадто дешевих лавів політикам і достойникам. У письменській праці теж треба вибирати собі авдиторію і здати собі ясно, для кого пишемо, щоб оминути всіляких розчарувань. Тільки ґенії (і то рідко) можуть творити „для всіх"; сила-силенна творів мусить чекати 50 і 100 літ, щоб стали загальнолітературою.

Пора вже, щоб українська література дійшла до тої стадії, коли вона повинна диференціюватись — повинна мати твори для елітарних „інтеліґенцій", зрозумілі і незрозумілі, з простими сюжетами та ідеями. А те, що нею занедбано, що опікуються люди, які не знають зовсім розвитку всесвітньої літератури, не дозволяє відріжнити справжнього твору від мазанини, доказ її неорілости та ненормального розвитку.

Ненормальне це явище, коли письменники наївно уявляють собі, що вони стають борцями за батьківщину, коли у творі підкреслюють патріотизм — сюжетом або своїми „переживаннями" та „міркуваннями". Можемо назвати патріотом людину, що терпить за батьківщину, хочби безцільно і безглуздо. Можемо назвати патріотом і того, що бажає своїй батьківщині добра, хоч наївно і безуспішно. А всеж найбільші патріоти ті, що приносять своїй батьківщині користь тим, що добре роблять своє діло.

Український письменник найкраще виконає свій патріотичний обовязок, коли дасть досконалий твір, що піднесе рівень рідної літератури. Я ніколи не сумнівався в тому, що Ви, Петре, зробили краще патріотичне діло, якби оспівували поет італійські кипариси та бразилійські [illegible] замісць вести політичну кампанію, до якої як уроджений лірик, не міли ніколи [illegible].

(Докінчення опісля.)

Розправа за вбивство міністра Перацького.

ДВАЦЯТЬОСЬМИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

У четвер почалася розправа в год. 10.45 перед полуднем.

ПЕРЕВІЗ БОМБИ З КРАКОВА.

ПАТ повідомляє: Прок. Желенський, обговорюючи ролю Климишина запевняв, що Лебедь їздив до Кракова по бомбу. Що робив в цій течці? Карпинець зізнав, що бомбу дав 30. травня Лебедеві до течки і сам виніс її на умовлене місце і віддав невідомому мужчині, яким не був Лебедь. Карпинець боронить Лебедя, бо знає, що бомба була призначена на людину і знає, що ця бомба опинилася у справі за вбивство мін. Перацького.

Вертаючись до приїзду Лебедя до Кракова, прокуратор підкреслює, що саме тоді Карпинець не виходив з хати, бо з поспіхом докінчував зладжування бомби. Тому Карпинець висилає свого приятеля Климишина до аптики Гожуського по каліхльорікум. Цей порошок треба додати до тих частей, що їх вжив і виконав Карпинець. Це хемічний засіб, сутева частина запальника. Запальник потрібний до вибуху. Чи Климишин міг собі здавати справу? Прокуратор каже, що Климишин знав, що каліхльорікум потрібний до вибуху бомби; чи як засіб, що його можна заступити чи ні, це байдуже. Також справа, чи Карпинець міг цей порошок набути сам, чи вручитися Климишином, є під життєвим і правним оглядом несутеве і неважне. Климишин знав, що від Карпинця йшли інші бомби і це не була несвідома підмога. Бо пощо приїздив Лебедь і ждав цілий день? Що про це каже Лебедь? Признається, що 30. травня 1934 р. був у Кракові, але додає, що не знає ні Карпинця ні Климишина. До Кракова приїхав, щоби довідатися, чи може мешкати там без зголошення. Ніяких подробиць свого побуту у Кракові не памятає. Але мусілася на місті, тільки нічого не памятає, хоч Краків можна так легко запамятати. Якаж була роля Климишина? Спровадив Лебедя, бо знав про його приїзд і вийшов Лебедеві назустріч. Отже до нього звернулися, коли йшло про приїзд по бомбу. Це була справжня поміч.

ПРОКУРАТОР ПРО РОЛЮ ЛЕБЕДЯ.

Минувшина Лебедя — каже прокуратор — це минувшина ряду поколінь організаційних діячів. Його псевдоніми: „Марко", „Максим" і арештоніми „Скиба", „Сваричевський", може ще інші. Свідчать про це: Маєвський, Штойко, Малюца та акти Сеника, в яких є тричі згадка з великими для референта Марка-Лебедя похвалами. Він уже тоді заслужився для організації. Авансує і є боєвим підреферентом, заступником „Льолька", чи пак М. Ясінського, члена ОУН. Лебедь організує напад у Городку. Трагічний напад 12-ти боєвиків закінчився здобутям ледви коло 3 тисяч, з яких відібрали ще більше 1.000. Напад вагітний у наслідки. Цього дня Лебедь був у Кривих, подрібне „алібі", бо при нападі і при вбивстві мін. Перацького не був. Завжди є тільки організатором. Починаючи від Городка стежать за ним. Проти нього свідчать Журавський, акти Сеника та інші у справі наради перед Городком, вкінці приїзду Лебедя до Львова та орган. суду. Журавський, який пізнав Лебедя кілька разів у слідстві, на розправі вагався. Було видно, що не хоче пізнати. Журавський сказав: Був би це той самий чоловік, коли би не те, що має вуси, тоді вусів не мав. В дійсності Лебедь після арештування перші міг похвалитися вусами вже на розправі. На фотографії Лебедя з гімназійних часів його скитання вусів ніколи не мав. Це був претекст, що Журавський рішуче не розпізнав Лебедя. Але тому, що Лебедь має вирізне обличчя, будову голови і цілий вигляд такий характеристичний та індивідуальний, тут помилки бути не може і тому Городок є доказаний. Після Городка починається його побут за кордоном. Чи на все — до 14-го червня? Ні, бо приїздив до Польщі, як сам признає. Знаємо, що Лебедь бував у Чехословаччині та в Німеччині. Крім цього був в Італії та у Швайцарії. Є на це докази. Їздив теж до табору „Усташі" в Італії. Лебедь, був також у Женеві, як це сам сповідав. А в Женеві є Совіл, а переловсім був ред. полк. Коновалець...

Прокуратор каже, що Лебедь був безпосереднім організатором атентату на міністра. Підготову до атентату почав Лебедь у Варшаві вже в 1933. р. як Дацко. Це доказано зізнаннями свідків, каліграфічними експертизами та іншими доказами, хоч Лебедь це заперечує. Завданням Лебедя у 1933. р. у Варшаві було розглянутись серед місцевих умовин і слідкувати за жертвами, якими мали бути: тодішній прем. Єнджейевич і міністер справедливости Міхаловський. В 1934. р. Лебедь приїхав з Гнатківською до Варшави вдруге 15. травня з револьвером, який дістав від Підгайного. Не доказано, що Лебедь вів досліди перед атентатом, покликується прокуратор на зізнання кельнера „Европейської Каварні", де бував мін. Перацький. Далі на зізнання поліцая, який обсервував його на вулиці недалеко міністерства внутрішніх справ і на зізнання шофера Кочика. Каже, що вияснення Лебедя і Гнатківської неповажні та їм не вірить. З черги займається суперечностями в їх зізнаннях головно щодо побуту в дні вбивства міністра. Їхні зізнання згоджуються тільки в тому, що того дня попрощалися обоє в год. 3-ій пополудні. Опісля Лебедь мав стрінутися з Гнатківською в год. між 4-ою і 4½ в Уяздовськім парку. Цю перерву між 3-ою і пополудневою стрічею — каже прокуратор — виповнюють зізнання шофера Кочика. Лебедь і Гнатківська — каже прокуратор — виїхали з поспіхом. Чому, де і куди мали їхати — зізнання обоїх суперечить собі.

РОЛЯ ГНАТКІВСЬКОЇ.

На участь підс. Гнатківської у підготові до атентату вказує — на думку прокуратора — те, що Мацейко перед виходом у дні вбивства зі захисту при вул. Вольській заявив, що по плащ і капелюх зголоситься панна, яка буде легітимуватись карткою ч. 29. Цією панною мусіла бути Гнатківська. Організація не могла з конспіративних оглядів висилати до Варшави більшого числа осіб, а зі зізнань Малюци виходить, що Бандера вибрав до товариства Лебедеві у Варшаві Гнатківську зі становища, яке займала Гнатківська в організації. З ролі, яку їй визначив Бандера і з ситуації виходить, що Гнатківська мусіла знати про підготову атентату на мін. Перацького. Вона була членом ОУН і то не пересічним. По атентаті не втікала за кордон, бо не сподівалась, що у звязку з убивством її арештують. Опісля вже не мала змоги.

Лебедь з Данцігу не втікав, лиш їхав до Берліна складати звіт по атентаті проводові ОУН. Лебедь був дуже невдоволений з того, що по атентаті в Галичині спокій. Зі записки у найденім при ньому записнику виходить, що атентат слід використати і скапіталізувати. Лебедь — каже прокуратор — писав: „Мусимо створити гурт людей, виекіпований по боєвому, який навіть по арештуванні більшого числа членів буде могти вермувати боєвою роботою. Ще може дійде до зриву поодиноких сіл чи повітів. Мали партизанти. До неї ми не приготовані. Видати комунікат з насвітленням акту (за помсту)".

Далі прокуратор запевняє, що насвітлив ролю всіх, які безпосередньо помагали до вбивства мін. Перацького. Щодо одних підсудних є більше арґументів, щодо інших, як Гнатківської і Чорнія, менше.

ЧОРНІЙ І ВТЕЧА МАЦЕЙКА.

Прокуратор підкреслює на основі зізнань господині Чорнія Мацієвської, що до Чорнія прибув не перед 15. червнем якийсь мужчина без плаща. Мав це бути учитель, який їде на вакації. Прокуратор дивується, що хтось їдучи на вакації, не має плаща. Отже це мусів бути хтось, що цей плащ згубив. Далі прокуратор пригадує, що загублений плащ найдено при вул. Окульвік ч. 5. Зі зізнань Малюци виходить, що в Чорнія була зорганізована „хата". Чорній мусів знати з надзвичайних додатків про вбивство мін. Перацького, а розмовляючи з Мацейком, мусів здогадуватись, що це один з учасників атентату. З тією хвилиною зродився проступок, бо Чорній взявши під увагу цю можливість, згодився на неї і дбаї опікувався приїзним. Мацейко мусів покористуватися умовленим гаслом, отже Чорній мусів здогадуватися, що це не тільки один з учасників атентату, але і член організації. В обох випадках є проступок.

Хоч Чорній займає у цій справі останнє місце, але винен, що був членом організації, дав Мацейкові пахнет та влекшив йому дальшу утечу з Польщі.

СИЛЬВЕТКА МИГАЛЯ.

Прокуратор підкреслює, що Мигаль був членом ОУН від 1931 р. Його навіть судили, але вердикт суддів повсягаих скасовано, а прокуратор відкликав акт обвинувачення. Тому присуд може обняти і цей протяг часу. Мигаль займався поширенням літератури, в 1932 р. доставляв Малюці зброю. Опісля Мигаль був шефом боєвої розвідки, брав участь у замаху на большевицький консулят, у підготові до замаху на комісара Кособудського, вбив Бачинського, підготовав замах на М. Матчака, організував вбивство дра Бабія і брав участь у підготові замаху на дра карнію Яськова і брав платню з організації. У своїх зізнаннях старався бути щирим, але тут його зізнання не віродостойні. Його щирість типова для членів ОУН. Коли вони бачать, що обтяжені доказами, тоді намагаються відтяжувати інших, яких є надія врятувати. Так слід пояснювати його вияснення ролі Свєнціцької, Зарицької і т. д. Це безумовно шляхотні мотиви, викликують навіть симпатію і про них ви панове судді повинні памятати. Проте прокуратор їм не вірить і не може взяти їх за основу до осуду інших. Він є доказом того, до чого доводить жорстока і злочинна діяльність ОУН. Це ж тут знищена раз на завсіди. Якаж його роля в цій справі? Мабуть бажаючи боронити Малюцу зізнав, що по атентаті на мін. Перацького Малюца запевняв його, що це не ОУН вбила міністра, але це не торкається відомостей Мигаля по 15. червні. Вже 15. червня заявив йому Роман Шухевич, що вбивство міністра, ще „наш найкращий чин". Коли Качмарський втаємничив Мигаля в акцію, щоби рятувати Мацейка, тоді Мигаль довідався, що „це є гість, який „зробив" мін. Перацького". Мигаль дійсно допоміг Мацейкові в утечі. Навіть гався довести до зустрічей і вручив йому військову легітимацію. Мигаль навіть гратулював Мацейкові і тим висловив своє становище до вбивства і до його виконавця. Це вирішний доказ замислів Мигаля. Тому що Мигаль не може оборонця, слід підкреслити його добрі прикмети і навести умовини, що злагіднюють його вину. Одначе мусить бути строго покараний, бо його діяльність була вагітна наслідками і на то провинився. За вбивство Бачинського і Бабія судитимуть його у Львові. Нині злагіднюючою обставиною хай буде те, що убив він Бачинського у переконанні, що вбиває конфідента. Але тут з трагічним виглядом і згідно з правдою заявив, що Бачинський не був конфідентом. Це є трагедія, це є прокляття цієї організації, це приклад, як легковажиться людським життям, але це в деякій мірі слід покласти на терезку, що цього хлопця повинна рятувати.

КАЧМАРСЬКИЙ І МАЦЕЙКО

Обговорюючи ролю підс. Качмарського прокуратор отверджує, що Качмарський був засуджений на 5 років вязниці за напад на пошту. По виході з вязниці вступає негайно до організації, бере участь у богатьох замахах. Арештований в Бібрці. Далі бере участь у підготові до атентату на Кособудського, намагається убити Бачинського і зриває його ножем, а Мигалем підготовляє атентат на дир. Бабія і помагає в утечі Мацейкові. Качмарський був безпосередньо зверхником Мацейка. Вишукав захист Мацейкові і дав йому револьвер, погоджуючись на всі можливости користування револьвером.

Ціле пополудне прокуратор займався дуже широко характеристикою цілої ОУН, внутрішніми відносинами і виказував повну моральну безвартність ОУН та її членів.

РОЛЯ ЗАРИЦЬКОЇ ТА РАКА.

Чи Зарицька і Рак знали, що скривають вбивника мін. Перацького, та чи були в ОУН? У Зарицької найшли індекс Нидзи та Тинчаківської, сестри засудженої за переписування і редаґування бюлетенів ОУН. Працю в організації зачала Зарицька від того, що слідила кола Кособудського. Вона знала, що на нього мають виконати замах. Виконала теж приказ у звязку з замахом на друкарню Яськова. Признається, що від Косівної довідалася, що в цій друкарні друкується часопис, який виступає проти ОУН. Тому мусіла знати, що цим вже

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК НА ЯЛИНКУ!
ЦЕ КУПНО ГАРНОГО МАТЕРІЯЛУ
НА ВОВНЯНУ, ШОВКОВУ СУКНЮ,
БЛЮЗКУ і т. д. у фірмі
ДІМ МОДИ
Нагода з приводу великої знижки цін.
ЛЬВІВ, „ГОТЕЛЬ ЕВРОПЕЙСЬКИЙ".
3/II 2-2

нує акт пімсти та згодилася співділати. Годі сумніватися, щоби вона не знала, що веде Баранського на смерть. Зарицька активна і визначна робітниця у боєвому рефераті.

В хвилині, коли прокуратор став наводити уступ із зізнань Зарицької про її першу стрічу з Мацейком, д-р Ганкевич повідомляє, що підсудний Рак захорів, тому предсідник зарядив перерву, підчас якої Рака вивели зі салі.

Після короткої перерви, коли на салю вернувся Рак, прокуратор далі обговорює участь Зарицької у влекшенні утечі Мацейкові. Стверджує суперечности в її зізнаннях, якими хотіла сказати деякі подробиці, бо знала, що веде Мацейка, який вбив мін. Перацького. Приняла даром у пансіонаті своєї мами людину, про яку знала, що ледви раз колись її бачила та вважала її малоінтелігентною.

Підсудний Рак займав в ОУН визначне становище, бо після арештування Спольського, що був референтом і членом краєвої екзекутиви, вибрали Рака. Він намагався не приняти цього становища тому, що не розуміється на цьому а займався лише спортом. Свідок Жиборський ствердив, що ОУН цікавилася передовсім установами і союзами, які виховували фізично молодих українців. Рака відкомандувала ОУН до спортової організації і щойно в 1934 році по арештуваннях, як повстали люки в організації, поручили йому й інші організаційні справи. Ракові підлягав Горницький, що був теж визначним членом ОУН. Тому нема сумніву щодо участи Рака в організації.

Кінцевий етап втечі Мацейка, як незвичайно важний, поручив Барановський Ракові. Про подробиці повідомив підсудного Малюца, який зізнав, що тричі був у Рака, зате Рак впевняє, що щоправда знає Малюцу, одначе він ніколи у нього не був. Рак підвів Мацейка до кордону і там віддав його Барановському, а той, як це стверджують акти Сеника признається, що знає Рака. Колиб навіть Рак не знав, що переводить агентатчика, то як адвокатський аплікант знав, що через кордон втікають тільки проступники.

В годині 14.30 предсідник зарядив обідову перерву, після якої прок. Желенський промовлятиме далі.

*

ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.

(Телефоном від нашого кореспондента).

Варшава, 2. січня 1936.

Сьогодні до полудня в половині семого тижня тревання розправи прок. Желенський скінчив мову говорити про вину всіх поодиноких підсудних.

По полудні ввесь час прокуратор займається характеристикою ОУН. в цілости та її внутрішніх відносин, стараючись доказати передовсім моральну безвартість цієї організації та її членів. Користується при цьому відповідно підібраними цитатами з актів Сеника.

Триднева промова прок. Желенського довела до найвищого ступня ту загальну втому, яку відчувають уже всі учасники процесу. Через те зацікавлення процесом упало зовсім. Публику творять майже виключно самі жінки. Коли спершу казалося, що до наших свят будуть закінчені всі промови і лише сам присуд буде оголошений 10. чи 11. січня ц. р., то тепер здається, що промови оборонців, якщо ці останні дістануть свободу слова, відповідь прокураторів і репліка протягнуться після свят тимбільше, що не відомо, скільки схоче говорити Мигаль і Малюца. Всі мають одно бажання: коби вже скінчився той важкий процес.

(ік.)

ЯК БОМБАРДУВАЛИ ШВЕДСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ.

ЛЬОНДОН, 2. 1. ПАТ. Райтер повідомляє з Аддіс-Абеби: Згідно з офіціяльними даними подробиці бомбардування шведського амбулансу були такі: 12 літаків перелетіло над відділами раса Дести і розкидали летючки з підписом ген. Граціяні. В летючках було сказано, що двом італійським летунам, які попали в полон, відтяли голови, тому репресії конечні. Через години опісля літаки стали кидати бомби на амбулянс і стріляти зі скорострілів. Два шведські лікарі були ранні, 30 абісинців згинуло на місці, а 50 було ранених. Жертви бомбардування, це переважно хорі і санітарна служба. Італійські літаки вдержувалися на висоті кілька сотень стіп і скинули багато бомб, а між ними і газові, трійкові бомби.

„Діло“ у 1936 році.

У новому, 1936 р. „Діло“ буде старатись якомога поширити гурт своїх закордонних і краєвих постійних співробітників та кореспондентів, щоб зробити ґазету цікавішою та більше ріжноманітною.

Крім оригінальних фейлетонів цілого ряду старших і молодших наших письменників, які маємо вже в редакційній теці, міститимемо теж переклади творів кращих західноєвропейських письменників.

Зокрема помістимо довші, прецікаві спомини із побуту та праці в Америці відомого діяча о. ОЛЕКСИ ПРИСТАЯ, що стануть для читачів приємною несподіванкою.

Як безплатний додаток діставатимуть усі наші передплатники цілий рік ілюстрований літературно-мистецький двотижневик „НАЗУСТРІЧ“, з редакцією якого ввійшло наше видавництво у порозуміння, щоб дати нашим читачам інтелігентну та легку лектуру.

У звязку з цією новиною на висловлю[illegible] нераз бажання читачів замісць малого поне[illegible]кового числа „Діла“ будемо видав[illegible] збільшене число недільне.

*

Крім цього у найближчих днях помі[illegible] анкетний листок із списком 6 оригіналь[illegible] українських і 6 перекладних творів, які м[illegible] намір видати у 1936 р. і пустити між читачі[illegible] мінімальній ціні окремими книжками.

Українська національна територія.

(З приводу нарису доц. д-ра **Володимира Кубійовича: „ТЕРИТОРІЯ Й ЛЮДНІСТЬ УКРА[illegible]СЬКИХ ЗЕМЕЛЬ“** (Львів 1935, накладом фонду „Учітеся, брати мої“, ф. м. 8°., стор. 84+(4) мапи + 2 табл.) та вистави демографічно-господарських карт і діяграм у Музеї Наук. Тва[illegible] Шевченка у Львові в днях 1.—22. грудня 1935 р. н. „**Український народ — його життя і праці**“)

Хоч які несприятливі умовини для плекання й розвитку української національної науки серед нашої злиденної буденщини, все таки завдяки самопосвяті деяких наукових робітників дослідів з обсягу українознавства поступають вперед. А серед інших з великим признанням слід відмітити працю доцента краківського університету д-ра Володимира Кубійовича, дуже пильного дослідника демографії України. Саме в грудні 1935 р. мали ми нагоду побачити частину вислідів його студій у виді науково-популярного нарису про територію й людність українських земель та влаштованої в музеї НТШ вистави демографічно-господарських карт і діяграм здебільша його роботи, в меншій мірі роботи інших наукових працівників, але до цієї вистави дійшло тільки завдяки ініціятиві д-ра Кубійовича.

Про виставу читачі „Діла“ мали вже нагоду своєчасно довідатися („Діло“ чч. 320, 322 і 324 за 1935 р.). Згадую про неї тут тільки тому, що вона є ілюстраційним додатком до згаданої книжки Кубійовича. Обговорюючи її, сягатиму власне до вислідів його таки таки дослідів, зілюстрованих на картах.

В незвичайно цікавій для кожного українця книжечці обговорює д-р Кубійович на вступі трудноші при обчислюванні населення українських земель, що входять у склад 4-х держав, з яких кожна переводила в себе перепис людности в іншому часі й на відмінних основах; і саме львина праця автора лежить у тому, що він при такій ріжноманітности статистичних матеріялів представив нам національний стан українських земель до початку 1933 р. Перед обговоренням теперішніх границь української етнографічної території автор подає також стан української території впродовж століть; а далі обговорює автор: величину української етнографічної території, розміщення населення, його густоту та відсоток міської людности, рух населення; відтак пише зокрема про поодинокі українські землі в ріжних державах, про чужі народи, поселені поміж українською масою та про українців поза межами суцільної української етнографічної території; врешті подає число українців на світі та заняття й письменність населення українських земель. В додатку до тексту долучує автор мапу України (УСРР) й сумежних із нею країв, етнографічну карту України й сумежних країв та дві таблиці із зіставленням теперішнього адміністративно-територіяльного поділу й населення українських етнографічних земель та зокрема зіставлення поділу цього населення по національностям.

Ось-так виглядає коротенько зміст цієї книжки. Ширше його в нашій статейці не обговорюватимемо, обмежимося тут тільки до деяких меж української національної території.

Д-р Кубійович утотожнює українську національну територію з етнографічною і тому наші простері землі, Холмщину і Підляшя, зачисляє до мішаної української території, а про простір між Сяном і Вислоком, де залишилися останки української автохтонної людности, пише тільки те, що „на захід від українсько-польської граничної лінії мало українських островів“. На мою думку, при означуванні національної території слід брати під увагу також історичні моме[illegible] бо напр. не слід ставити на одній площині [illegible]хтонної української людности Лежайська, [illegible]навки, Дубна, Білої під Ряшевом та інших [illegible]їнських осель за Сяном з українською кольо[illegible] в якомусь там Александрові Куявському. Те[illegible] окраїни нашої національної території сюл[illegible]зували чужинці, як також винародовлення [illegible]ної більшости тамошнього автохтонного [illegible]лення не виключає зовсім потреби досліджу[illegible] і окраїни вкупі з матірним пнем. Адже чехи [illegible]ли не вирікалися своїх прав до знімчених [illegible]їн своєї батьківщини, хоч у відновленій [illegible] державі дали своїм німецьким співгромад[illegible] рівноправність.

При визначенні українсько-білоруської [illegible]ниці д-р Кубійович тримається дослідів [illegible]знавців; на Підляшші ця границя прох[illegible] здовж Нарви, на Поліссі попри Пружани, [illegible]туську Березу, Вигонівське Озеро, Люсн[illegible]рів і далі на схід здовж Припяти до Дніп[illegible] відтак Дніпром угору до Лоєва. Але ледв[illegible] можна прийняти цю українсько-білоруську [illegible]ницю за стійку. Сама справа українсько[illegible]руського розмежування дуже складна з [illegible] огляду, що оба ці народи кілька століть [illegible]ли спільну історію. А втім ціле Полісся, чи[illegible] добі істнування турівського князівства, чи[illegible]сах Гетьманщини, тяготіло туди, куди вка[illegible]бігі Припяти, себто до Києва, до України.

Микола Андрусяк

(Докінчення б[illegible])

ГАРНИЙ І ДЕШЕВИЙ ДАРУНОК НА ЯЛИНКУ це —

ХИМЕРНЕ СЕРЦ[illegible]

Ірини Вільде.

Ціна зо[illegible]

Висилає Адміністрація „Діла“. Порто [illegible]

ВЯЗНІ ВИХОДЯТЬ НА ВОЛЮ.

ВАРШАВА, 2. 1. ПАТ. На основі а[illegible] звільнять із вязниць у цілій Польщі 3 і 4[illegible] ня около 20.000 осіб.

ВИБОРИ У ГРЕЦІЇ.

АТЕНИ, 2. 1. ПАТ. Премієр Демерці[illegible] мив журналістів, що вибори до законод[illegible] лат будуть 26. січня.

ЦІСАР ЗАКЛИКАЄ ДО ЗБРОЇ.

ГАРАР, 2. 1. ПАТ. Сьогодні на р[illegible] звуках бубнів відчитали мобілізаційний р[illegible] дос цісаря, що взиває у ряди всіх мужчин [illegible] провінції, здібних до зброї. Всі мають з[illegible] тися з кінцем місяця в Джіджіга. Дезерт[illegible] тих, що не зголосяться, будуть строго [illegible] майно сконфіскують. Населення обов'я[illegible] магати вишукувати тих, що скривають[illegible] військовою службою. Ця акція вказує, [illegible] рал Насібу, нач. вожд південної армії [illegible] офензиву.

Міжорганізаційного Конґресового Комітету в Чехословаччині.

До Міжорганізаційного Комітету в ЧСР прийшло до цього часу 22 організації. В полов. січні Комітет скликає збори представників інших організацій для вирішення деяких важливих справ. До того часу вийде 1. число „Конґресових Вістей".

З життя Православної Церкви.

ДИПЛЬОМАТИ У МИТРОПОЛИТА ДЕНИСА.

„Слово", орган варшавської митрополії повідомляє, що в день 25. грудня 1935 р. в день Різдва Христового на богослуженні в катедральній церкві у Варшаві були присутні дипльомати православних держав: Румунії, Югославії, Греції та Болгарії. По богослуженні ці дипльомати складали святочні побажання митрополитові Денисові. Митрополит запросив потім гостей на чашку чаю.

ЦІКАВІ ЄПАРХІЯЛЬНІ ЗБОРИ У ГРОДНІ.

У кінці грудня 1935 р. відбулися збори православного духовенства з участю світських у Поліській та Гродненській Єпархії. Цікаво, що на епархіяльних зборах у Гродні правлячий єпископ Антоній промовляв до учасників зборів по польськи. Це очевидно, вважало потрібним підчеркнути Польське Радіо у своєму деннику.

З польської преси.

Юзефський, Певний — Косьцялковський, Мудрий.

Під таким наголовком помістив у „Часі" (з січня ц. р.) статтю Г. Лубенський, що в дуже гарний спосіб змальовує волинську політику Юзефського—Певного. Цій політиці автор протиставляє спробу нормалізації польсько-українських взаємин, що її ведуть п. Косьцялковський і Мудрий. У чомуж він бачить ріжницю між одною і другою політикою?

У львівському порозумінні — пише він — мало до діла зі союзниками, а на Волині — лише з клієнтами. Союзником у кожному політичному порозумінні („укладі") може бути лише той, що репрезентує якісь впливи і якусь силу в рідним громадянстві. Союзниками в історії були гетьман Виговський, отаман Петлюра, Мудрий. А клієнтами були ті бунчужні панки, що їх польські магнати утримували в своїх дворах і вживали для всякого роду грабіжницьких походів. Клієнтом є і група Певного. Адже в публичній польській думці ніхто Певного і його товаришів не вважає за репрезентантів українського громадянства Волині. Оскільки одна частина польського громадянства виразно про це говорить, то другий факт промовчує. Цілком непотрібно, бо тут це створиться фікція польсько-української ідилії на Волині. На одному тільки відтинку зазначився вплив групи Певного, і то тяжки очевидно урядовій підтримці. Це — факт. Але що він приніс? Дезорганізацію релігійного життя, пониження авторитету православного духовенства і то такими брутальними методами, як напр. демонстрацією у Почаївській Лаврі. Засадничою умовиною успішности акції Певного булоб передовсім те, щоб він здобувся на більшу ініціятиву і політичну самостійність. Прикметник „льояльний" не покривається з прикметником „слухняний". Нині треба за чужі помилки платити власним авторитетом.

Не може бути злуки між галицькими послами і волинськими в одну парляментарну репрезентацію, бо трудно сісти за спільний стіл з тими, чиї руки порожні. Між живими нема м'єсця для маріонеток. Злука з групою Певного булаб найкращим засобом до зміцнення сокальського кордону; ніщо так не підірвалоб авторитету українських політичних кругів Галичини на Волині, як саме порозуміння з Певним. (Чи чуєте, п. др Назарук? — Ред.). Проблему сокальського кордону можна розвязати однаково в інтересі держави й українців тільки тоді, коли угодовецький рух у Галичині стане такий поважний, що не буде страшна його експозія на Волинь (sic! — Прим. Ред.).

У кожнім разі тільки компроміс між сторонами, що мають дійсну силу, може привести до співжиття: компроміс з фікцією розвіється без сліду.

Кожний лещетар каліка,
Як не має чобіт

ЧИКА
Львів, Костюшка 6.

Іміґрація жидів до Палестини.

ЄРУСАЛИМ, 2. 1. ПАТ. Оголосили тут закон, що передбачує строгі кари для нелеґальних іміґрантів. У 1935 р. загальне число іміґрантів жидів перейшло 59.000 осіб.

Театри у Львові, пятниця 3. січня 1935.

Куліжницькою. **„Пригода в Ґранд Готелю"** оперетка П. Абрагама.
Величава вистава. Численні вкладки.

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій:

Облігації державної позички придаються!

Маючи цими заходами, щоб Рідна Школа своїм розвоєм зараз основніше й повніше спомнювала своє завдання, на переді мусить стояти заходи, щоб дати їй міцну тверду фінансову підставу. В теперішніх умовах грошеві недостачі не тільки здержують працю; вони можуть захитати істнування інституції, коли вона не буде зилі виповнювати своїх зобов'язань. Тому то попри звичайні датки (яких все ще за мало) треба час до часу помагати ще чимсь. І от на попередньо проголошений свого часу у пресі, надсилають Рідній Школі деякі громадяни свої облігації державних позичок разом із купонами. Свого часу ми вже були проголосили спеок 10 громадян, що в той час надіслали 23 облігації по 50 зол. кожна. Сьогодні подаємо дальший список.

До 2 облігацій: Федевич Юліян, учитель Черпова, Олена Левицька з Колодна, др Роман Цегельський зі Львова, Іжицький Омелян зі Струтина Нижного, Назарій Свенціц, Кутинський Олександер з Лукія, Чернюк Кирило з Болехова. По одній облігації: Володимир Покорко, ветер. лікар з Журомина, др Евген Дурдинець, лікар зі Львова, Володимир Шостак, емер. скарб. ур. з Немилова, Михайло Добрянський з Борислава, др Кунік Василь з Лопатина, Туркевич Лев і Грицина Антін (оба) з Модрина ад Седльце, о. Цегельський Теодор зі Струсова, Галаньова Вікторія з Корінці, Павейкіна Марія зі Львова, Крушельницька Анна зі Стружева, Стасюк Улас з Дубна, Струк Іван з Книжополя, Чуприн Пафнутій з Рокитна, Корольова Крися з Новиці, Єхнацький Юліян з Посвентного, Тарапанів Іван з Немовичів, Дарія Брикович-Горнякевич з Седлець, Фуртаєнка Михайлина з Балтова, Радчук Володимир з Шерців, Скибинська Стефанія з Борисова. — Дотепер усіх облігацій 71 на суму 2.950 золотих.

Деякі з добродіїв надсилають ще й теплі слова розради й заохоти; бажають „принаймеше тим чином причинитися чимсь у дорогій справі" (з листу заточення).

Булоб побажанним, щоб ця акція не зупинилася. Власники облігацій нехай швидко рішаються, а рішившися, нехай пересилають їх Рідній Школі. Списки добродіїв будемо проголошувати.

Головна Управа Рідної Школи.

Увага!
Знану Аспірину „Баєра" тепер виробляють у краю. Як знак доброти і тотожности видніє на опакованнях і таблетках баєрівський хрест.
АСПІРИНА
Можна дістати у всіх аптиках.
Ціна за 6 табл. тепер уже тільки зол. 0.90, за 20 табл. зол. 2.25.

Мистецьке життя.

ПАПА ПРО МОДЕРНЕ МИСТЕЦТВО.

У Феррарі в Італії відбувся „тиждень церковного мистецтва". Папа прийняв предсідника центральної папської комісії для справ церковного мистецтва прелата кнж. Чіяпетту та інших діячів мистецтва. Після нарад, у звязку зі згаданим тижнем папа вислав архиепископові Феррарі листа, у якім зазначує, що св. Отець чиниться з сучасними мистецькими напрямками, одначе домагається, аби мистці не нарушували засадничих принципів християнського культу.

Ваші знайомі і приятелі будуть шукати від Вас святочних побажань на сторінках „Діла". —— Побажання до 15 слів коштує 2 зол. Кожне дальше слово по 20 сот.

РЕСТАВРАЦІЯ НАЙЦІННІШИХ МИСТЕЦЬКИХ ПАМЯТОК НА УКРАЇНІ.

Фрески київського Софійського собору це найцінніші мистецькі памятки не лиш на Україні, а на цілому сході Европи. Повстали вони в XI столітті за князя Ярослава. Тепер переводять там дальше відчищування стін і відкривають нові фрески, замальовані за царя Миколи I. Цю справу доручена відомому реставраторові, ф. Юкинові, що із ріжними спеціялістами приступив до очищування зверхніх мальовнл. Фрески ці будуть доповненням чудових мозаїк, відомих у цілому культурному світі.

„УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО" — ВЕЛИКА ВИСТАВА У МОСКВІ.

Українські мистецькі кола у Совєтській Україні улаштовують велику мистецьку виставу у Москві. На неї зложаться кращі твори з усіх попередніх українських вистав, а також і праці, спеціяльно виготовлені, а саме: мистець Шовкуненко дає серію творів під назвою „Новий Київ", Трохименко — образ „Шевченко й Енгельгардт". На цій виставі будуть виставлені картони фресок харківського театру Бойчука, Седляр, Падалки і Павленкової. На виставі будуть основно представлені малярство, різьба, графіка й житкове мистецтво.

УКРАЇНСЬКІ ПЛЯКАТИ.

Відомо, яку ролю відограють плякати, що надати відповідний характер містам, вулицям, публичним установам і т. д. Видавництво „Мистецтво" на Сов. Україні випустило у великих накладах цілу низку плякатів на суспільні теми мистців Сливченка, Горілого, Савина, Бульдяєва, Єнджиєвського і ін. Плякати друковані найновішою друкарською технікою.

МОЛОДІ МИСТЦІ.

Свого часу повідомляла преса, що у Києві весні цього року улаштували велику розмірену виставу дитячих праць в образотворчім мистецтві. Вистава виявила багато молодих талантів — як Чечика, Причепу, Качука, Дядюшенка, Олійника, Браславського й інших. Тому для цих дітей зорганізували спеціяльну мистецьку десятилітню школу.

Присилайте передплату!

Ялинка для найбідніших.

Львівська філія Т-ва Опіки над Молоддю, що під головом свого голови, д-ра П. Цимбалістого веде жваву діяльність та охоплює своєю опікою щораз більше тих дітей та молоді, які пропадали для нас у Львові, влаштувала дня 1. ц. м. в салі „Бесіди" при вул. Руговського свою щорічну ялинку для найбідніших дітей.

Всю технічну сторінку свята, що було зворушливим початку до кінця, переводила секція згаданого Т-ва, п. Галина Матерова, яку веде, вкладаючи в неї безліч своєї праці, п. Раковська, маючи відданих собі та дітворі друзів, без яких ця секція не могла б проводити своєї діяльности.

На Ялинку прибуло яких 130 дітей, від немовлят до школярів, з батьками. Все це були найбідніші українські Львова і лишна ялинка, що стояла серед салі, була мабуть єдиною ялинкою, яку і ці діти і батьки бачили цього року. Діти дістали від пань гаряче какао, а потім, коли зібралися біля ялинки, промовив до них о. Саговський. Після цього янголик, що прийшов на салю, роздав усім дітям дарунки: черевички, білизну, светри, шапочки й ін., а діти проспівали кілька колед. З черги знову розібрали ялинку, обдаровуючи дітей солодощами та цукерками, а др Цимбалістий відфотографував їх під ялинкою.

Розсяні очі дітворя та батьків, багато радісного крику та шуму були п. Раковській та всім паням найкращою нагородою за їх жертвенний труд та за дари для дітвори, що якби не вони, мабуть не знали б, що таке ялинка, а може і що таке — новенька сорочечка чи сталі черевички. (в.)

Найкорисніша реклама
буде
у святочному числі „Діла"
бо
святочне
число вийде
у великому обємі
і накладі, а зреклаговане
якнайкраще буде напевно лектурою десяток тисяч
читачів. Оголошення до святочного числа „Діла" приймає
Адміністрація найдалі до 4. січня 1936., год. 12.

НОВИНКИ.

— Приймаю пацієнтів у моїм заведенні, вул. Сикстуська 17, від 9—1 і від 3—6.30. В неділі і свята за попереднім зголошенням. Урядовці і сільська молодь користають зі знижок при пломбуванні і встановлюванні зубів. Насс. 1-4

— Футра від 140 зол. робить Корпяк, Лукасінського 4. 10—?

— Найсмачніші і найдешевші вудженини продукує Центросоюз. Крамниці: 1) Ринок 2, 2) Личаківська 50, 3) На Байках ріг Глубокої, 4) Жовківська 175. 10-?

— Якщо хочете помогти „Рідній Школі", то купуйте Вам заставу столову й всяку посудину з скла і порцеляни купуйте лише у „Кераміці", яка управою О. Ониська, Галицька 5, в подвірю; якщо всі громадяне у Львові купували скло і порцеляну у фірмі „Кераміка", то 600—1000 зол. місячно діставалоб „Рідна Школа".

— Кравецька робітня І. Клюка, Кльоновича 3, виконує гарні мужеські гардероби по дешевих цінах. 1—10

— Членам Т-ва Письменників і Журналістів ім. Франка у Львові, місцевим і позамісцевим, звертаємо увагу, що вкладку за 1935 р. по 0.50 зол. місячно і вписове в сумі 10 зол. — ті, що досі не заплатили — треба заплатити найдальше до кінця січня ц. р. Вкладки і вписове висилати на руки: Мих. Островерха, Львів, Ринок 10 („Діло"). — Рада Т-ва.

— На карти „Рідної Школи", що звільняють від алькогольних напоїв з нагоди Різдва Христового зложили отці Вп. Громадяни (в золотих): по 20 зол. дир. Іван Тиктор; по 5: д-р Бурачинський Тит, Скрегота Іван, сен. Луцький Остап, д-р Мирон Коновалець, дир. Іван Филипчук, проф. д-р Іван Раковський; по 3: дир. Постолюк Петро, д-р Григорій Стецюк; по 2: дир. Мирона Заячківський, мец. Михайло Корчинський, Методій Гебус, Іван Бучківський, Йосиф Бучківський, інж. Олекса Дяків, Е. Я., М. С. — Хто черговий?

— В память М. Менцінського. В Бориславі 29. грудня відправив о. кан. Ліщинський панахиду за душу бл. п. Модеста Менцінського, якого бориславці тому 7 літ (в червні 1928 р.) ентузіястично оплескували підчас концерту в великій салі „Народного Банку". На панахиді було численне зібрання громадянство і місцева інтелігенція. Співали члени „Бориславського Бояна".

— У львівського воєводи Беліни Пражмовського зявилися в дні Нового Року представники всіх державних і самоврядних урядів і установ, культурно-наукових, фінансових, господарських, суспільних, політичних і т. п. організацій, щоби зложити новорічні побажання для президента Річ Посполитої та уряду. Від митрополита Шептицького зложили побажання оо. крилошани Ол. Ковальський і д-р Лаба; від Укр. Парл. Репрезентації, УНДО та українських культурно-освітних і господарських центральних установ зложили В. Мудрий і пос. В. Целевич, від Рідної Школи дир. М. Заячківський. Були теж представники москвофілів.

— Спекулюють на українській небезпеці. Віденський „Ілюстрований Курер Цодзенни", лякаючи цілого часу поляків зростом української стихії, пустив чергову вістку про те, що, мовляв, митрополит Шептицький хоче купити добра Боярки Домініканські під Львовом. І хоча сам „Курер" стверджує, що ця вістка показалася неправдивою, все таки він вказує на „українську небезпеку". Річ ясна, що українське страшило має іншу ціль: при помочі патріотичного алярму вибити шну либр, які хотять продати Домініканки. Таке було недавно з палатою Потоцького у Львові.

— Український мандрівник у Редакції „Діла". 11. Михайло Паньків, полом з Болехова, пов. Дрогобич, після розпаду Австрії опинився в Чехословаччині. Там прийшла йому думка розпочати подорожі по світі, щоб колись написати свої широкі спомини. Досі переїхав наш земляк Австрію, Німеччину, Швайцарію, Італію, Францію, Бельгію, Голландію, Люксембург, Еспанію, Корсику, Португалію, Мадеру і найменшу республіку світу Андору. Після того виїхав до Злучених Держав, звідти дістався до Китаю, Японії, потім до СССР і так опинився в Бесарабії, звідки перейшов до Румунії. З Румунії прибув отсе до Сх. Галичини, де перебув 9 місяців у вязниці, поки не вияснилась його невинність. Тепер п. Паньків хоче вибратись до Абісинії, а потім до Персії, Афганістану, Єгипту і Палестини. По дорозі збирає п. Паньків підписи найвизначніших політиків, дипльоматів, письменників, мистців та ріжних установ уряд із їх печатками. Досі зібрав 117.000 підписів. Одну книгу з такими підписами залишив наш мандрівник за границею у сейфі. В найближчому часі задумує п. Паньків видати книжку „Людина, що не знає перешкод".

— Варшава прогуляла за ніч міліон зол. Сильвестрова ніч минула у Львові дуже спокійно. Редукції платень і побільшені податкові обтяження так заставили людей до ощадностей в домових буджетах, що мала була охота зустрічати новий рік у прилюдних льокалях і підвищати гумор алькоголем. Зате у Варшаві кипіла забава як за найкращих часів. Кількадесять тисяч людей заповнило нічні спектаклі по кінах, каварнях, люксусових ресторанах і ріжних кавярнях. Найдорожчі льокалі забезпечилися перед надмірним напливом сильвестрових гостей спеціяльними вступними оплатами або домогалися спеціяльних задатків, т. зв. консумційних боянів. Ті бони коштували 5—20 зол. від особи, а в найелеґантнішому готелевому ресторані аж 50 зол. Шампана пішло тієї ночі величезна скількість. Обороти в деяких данчінгових льокалях доходили до кількадесять тисяч зол. Як стверджує місцева преса, у звязку зі сильвестровою забавою видано у Варшаві якийсь міліон зол. Всі самоходи були в руху, возячи гостей від одного льокалю до другого. Люди бавилися до білого дня, а навіть в полудне стрічалось на вулицях підхмелені товариства в балевих строях. Такого сильвестрового шалу не було у Варшаві вже довгі літа. А тимчасом міліони людей в краю живуть у нужді і терплять голод.

— Не цілувати вчительок в руку. Міністерство освіти видало розпорядок, яким заборонило дітям цілувати вчительки в руку не тільки у школі, але й у виховних заведеннях. Заборона подиктована гігієнічними мотивами.

— Зїзд українського сокільства за кордоном. Дня 26 ц. м. відбудеться у Празі черговий IV. зїзд Союзу Українського Сокільства за кордоном. Після зїзду вечором буде товариська забава.

— VII. Звичайний Загальний Зїзд Союзу Українських Пластунів Емігрантів відбувся 15. м. м. у Празі при участі делегатів від пластових частин і гостей з рядів молоді та старшого громадянства. Зїзд почався відспіванням пласт. гимну. Головою зїзду вибрано команданта СУПЕ проф. Р. Лісовського, до почесної президії покликано присутнього голову празького Пластприяту д-ра Н. Білика та старосту СУСЗК інж. П. Шісаря; секретарювали Р. Риндик-ина і М. Антонович. Після виголошення устних та писемних привітів, що надійшли на зїзд м. ін. від ЦеСУС-у, Союзу Українського Сокільства за кордоном, Краєвої Пластової Старшини з Ужгороду, б. к-з СУПЕ інж. Е. Кульчицького та ін., М. Бажанський виголосив реферат з нагоди двадцятиліття істнування зорганізованого Українського Пласту, підкресливши при тому позитивну ролю Пласту у вихованні української молоді, що найшла ідейний вислів своїх бажань у пластовій ідеольоґії. Опісля приступлено до ділових нарад, що тревали до 18 год. У їх висліді вибрано нову Команду в такому складі: командантом СУПЕ одноголосно знову проф. Роберта Лісовського, заст. коман. дант та реф. діяльности й організації Р. Ф. Фодчука, секретаркою І. Посацьку, проводдяткою М. Смолу, економ. реф. О. Голуб-ківну, реф. звязку д-ра О. Леонтович-Панасюку, реф. преси і пропаганди П. Богацького. На закінчення зїзду відспівано український національний гимн. (У. Т.).

— Львівська хроніка. 30-літня кравчиня Анна Ситникевич постріляла тяжко поліцая К. Ізбебського в його мешканні при вул. Гнилицькій, опісля вистрілом у серце відобрала собі життя. — При пл. Унії Берестейської перекупка З. К. кинула до каналу свою кількатиденну дитину, не маючи засобів на виживлення своїх дітей.

— Засудили фальшівників грошей. У Львові відбувся судовий процес проти шайки фальшівників однозолотових монет. Організатора шайки Рахміля Шлягера засуджено на 5 років, а Стефана Миська на 3 роки вязниці. Інших увільнено.

— Вкрали громадську касу. У Колодіївці поблизу Скалат, невідомі злодії дісталися до громадської канцелярії та вкрали громадську касу, в якій було кількадесять зол.

— Офіцир застрілив плютонового. Офіцир полку артилерії з Дубна, підпор. Г., перебуваючи на святах у Рибнику, звернув у ресторані увагу плютоновому Хронікові, щоби наложив пояс. Одначе плютоновий не відповів на цей закид, тільки звернувся до своєї жінки з пропозицією, щоби вийшла з ним з льокалю. Коли Хронік ішов до дверей, між офіцером і плютоновим прийшло до конфлікту, причому офіцер витягнув револьвер і стрілив двічи, ранячи плютонового. Хроніка перевезено до шпиталю, де він помер.

— Летунська катастрофа. Біля Александрії впав у море англійський літак, що летів із Аден до Єгипту. В часі катастрофи, якої причини досі не устійнено, втратило життя 12 осіб, з цього 9 пасажирів. Тільки пільота, що пять годин держався на поверхні води, врятував контрторпедовець „Бріллянт". Пільот був такий знесилений, що не міг дати ніяких вияснень.

— Старинні грецькі пісні. Археольоґічна комісія міляньского університету відкрила в селі Меді-Мадї в египетській провінції Фаюм святиню божка Ермутіса, якого почитали у старинному Єгипті як бога врожаїв, та чотири грецькі гимни, які виписав тому 4 тисячі літ поет Ізідорос. Гимни були закопані в підставах молюма і збереглися знаменито. Показується з них, що бога жнив і врожаїв Ермутіса почитали нарівні з його матірю, Ізидою. Одна з тих пісень описує панування Аменгата III. як одного з наймогутніших володарів 12-ої династії в Єгипті (2.200—1.700 перед Хр.). Були це часи найбільшого розцвіту Єгипту, особливо його будівництва.

— Міліонова дефравдація. Ціріхський банк „Дегвілер і С-ки" припинив виплати. Поліція арештувала власника банку Дегвілера і його сина, під закидом, що спроневірили міліон франц. франків на шкоду своїх клієнтів.

— Музей „Бойківщина" в Самборі мав від 1. жовтня до 31 грудня 1935 р. 140 катальогових чисел приросту до ч. 3995 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археольоґія 172, етноґрафія 257, ікони 3, різьби 6, церковне мистецтво 19, ризи церковні 26, монети 6, печатки 1, медалі 1, образи 2. Архів і бібліотека: книжки 45, рукописні книги церковні 1, стародруки 10, документ XIX. в. 1 фасц., світлини

афіші 6, часописи 435. Жертводав-Багрій В., дир. Бачинський М., Бі-о. Вань Л., Головей М., Городи-Городиський І., Зинич М., д-р Кни-д-р Кобільник В., Кобільнюова ульчицький І., Кульчицька О., дир. Літературний Кружок І. гімн. в Сам-січинський Я., Петелюга М., Саварин-ович, Хоминова М., Шембель І., о. о. Яросевич І. Жертводавцям скла-одяку Управа Музею „Бойківщина", Тиха 1.

З кіна.

ЛЯНТІК": „КОХАЮ ВСІ ЖІНКИ".

а комедія з Кепурою. Як і в попер-ат і всіх тих, де великий співак грає ою, сценарій складений так, щоб те-найбільше нагоди співати. Коли досі арії з Кепурою робили це досить меха-ен останній хоче тло зробити більше ім. Проведена тут зовсім дотепно двійняків, з яких один є світової сла-, другий скромним крамарчуком, що розуміється на огірках. Опера, огірки кладаються на добру інтригу. Навіть концерт у зоольогічнім саді небаль-диких звірів підчас концерту забав-их глядачів. Тільки в кіні можна без труднощів сцену, де виступає вод-ших самих співаків, співаючи дует.

РУСЕНЬКА": „НАПАД НА КОНГО".

, що нагадує славну колись „Конго-а-три більші репортажі із глибин Аф-одить вона тенденцію, якто англійські вміють своїм розумом тримати у ру-фриканські племена, не допускаючи до ними. Героєм є тут мурин, що втік із сидів за якусь дрібну провину і під-команду англійського губернатора у тати колись володарем. Як провідник го племени Охарі єднує він собі за-ря своїми прикметами людини та вояка показує нам багато цікавих картин африканських племен — їх обряди та Мурин у головній ролі — дуже до-льний актор з могутнім голосом.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

ОРОНЕНИЙ У 5 ЧАСТИНАХ СВІТУ

помер в англійському місті Сандер-світ Гай Стонс. Золишив він запо-ля його смерти тіло його спалили і ого похоронили в 5-ох частинах світу. ди над тим, чи можна вволити волю ка. Виконавець заповіту рішив спра-но: післав почтою попіл до Льондону, Капштадту, Сідней та Шангаю, де ровні підприємці поховали невтомно-ика.

УБКОВА СТАЄ КУБКОВИМ

ють може наші читачі скандальну ческою спортовою чемпіонкою Зде-ою, що збирала кілька літ лаври на кароднїх змаганнях та одного дня ни її як мужчину. Цей Здєнко Кубков 914. р. і мав папери, які доказували ка. Після скандалу, взяв собі адвока-і приєрнув йому судово права муж-чеська преса повідомляє, що Кубко-ке Кубковим.

4. р. Кубкова побила 14 чехословаць-ів і встановила у Льондоні два світові Як мужчина буде Кубков надалі зай-ортом. Преса твердить, що він зовсім в у те, що був жінкою. Тим то досі ще ї його рекорди будуть уневажнені.

Посмертні згадки.

о. АДРІЯН ДОБРЯНСЬКИЙ.

. грудня 1935. р. в Товмачику біля домі свого свояка і пароха Товмачика ва, помер о. *Адріян Добрянський*, катехит бучацької держ. гімназії, у ого трудящого життя. — Покійний по-ловські науки в б. ген. греко-кат. се-Відні в 1891. р., де був управителем дуктором питомців. По висвяченні вав як сотрудник на Буковині, а в катехитом держ. гімназії в Бучачі. овинці вислужив повні літа і вихо-ч молодого покоління в любові ого, приготовлюючи поручену собі у до беззастережної посвяти для до-ського народу, котрого вірним і до-м був до самого скону.

Крім ревного сповнювання обовязків свя-щенника і катехита, був покійний зразковим громадським і суспільним діячем. З Климом Ро-зиньським і пок. нотарем Костем Телішевським належав до основників і перших директорів коо-перативи „Праця" в Бучачі, яка сьогодні розви-нулася в поважну господарсько-фінансову уста-нову. При всіх починах українського життя в Бучачі і повіті стояв він все у перших рядах. На-лежав до основників місцевих установ, як: „Міщанське Братство", „Українська Бесіда" й інших; всюди як діяльний видітовий. Вів хори в гімназії і в „Українській Бесіді", був душею всяких релігійних і нац. концертів, маніфестацій та вистав. Славився знаменитим, з природи зворуш-ливим голосом і хистом проповідника та зразко-вого педагога. Вів у заступстві весь рік обовязки директора гімназії вже за польської влади, за-гально люблений і поважаний як учительським збором, так загалом учнів, без ріжниці віри й на-родности. Своя молодь горнулася до нього і лю-била його — не лиш як свого духовного провід-ника, але як найщирішого дорадника, помічни-ка, приятеля, батька, до котрого в кожній скру-ті і потребі прибігала не без успіху.

Передчасна смерть доночки, воєнне лихоліття і довголітня жура й опекунність за долю і жит-тя свого одинокого сина на большевицькому за-сланні розхитали нерви і вщербили залізне здо-ровля о. Добрянського. Відслуживши свої літа як катехит, не міг о. Адріян жити без священи-чої Служби Богові. Душпастирював ще якийсь час у Лузі біля Делятина; одначе підточені си-ли домагалися відпочинку. Останні роки пережив у Товмачику. Осиротив дружину Ольгу з Яросе-вичів (сестру знаного станиславівського лікаря — теж покійного) й одинського сина, інж. Яро-слава. В. Й. П'

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Одно вияснення. В „Ділі" з дня 27. XII. м. р. появив-ся допис п. н. „Де є „Зоря"? У відповідь ш. дописува-чеві, з уваги на незгідність з правдою його замітки, стверджую: Неправдою є, будьтоби перемиська філія „Зорі" „від трьох літ" не скликувала загальних зборів, натомість правдою є, що перші, установчі заг. збори фі-лії відбулися 17. VI. 1934 р., отже філія існує всього півтора року. Уступ и § 26 статуту „Зорі" каже: „Адмі-ністраційним роком є календарний рік". Щоб відповісти цій вимозі статуту, випадало було відбути заг. збори або з початком січня 1935 р., маючи за собою пів року діяльности — до речі: літніх місяців, коли рух у всіх міських освітніх установах припиняється, або продов-жити перший діловий період до кінця 1935 р. і відбути заг. збори в січні 1936 р. Виділ філії ставив на цьому другому становищі і заг. збори філії відложив на січень 1936 р. — **І. Гонтарський**, голова.

ЯНІВ.

Ювилейна академія в честь Митрополита Андрея, яку влаштував янівський деканат 12. грудня 1935 р. в Я-нові пройшла з повним моральним успіхом. На академію прибуло майже все духовенство з деканату і вірні з до-количних сіл. Рано в парохіяльній церкві в Янові відспі-вав Впр. о. декан і парох Вишенки Великої о. Радзикє-вич Службу Божу, а о. А. Целевич з Лозини виголосив проповідь про діла й заслуги Ювилята для церкви й у-країнського народу. В год. 11.30 почалась в салі „Сокола" академія вступним словом о. дек. Радзикевича про заслуги Митрополита. Опісля мужеський хор відспівав пісню „Ми з поклоном ідем". Далі хор з Домажира від-співав Бортнянського „Да воскреснет Бог", мішаний хор зі Страдча під управою свого пароха о. Волковського відспівав Дехтярова „Блажен муж", вивязавшися по-правно може з затяжних композицій для сільських хо-рів. Другу частину розпочав о. Кушкевич парох Янова, рефератом про заслуги і діяльність Ювилята, який при-сутні вислухали з дуже великою увагою. По рефераті виступив знову мужеський хор Вишенки під управою свого пароха і декана о. Радзикевича, котрий вже своєю появою зробив дуже велике враження. Члени цього хору одягнені в сільські одяги, саме в сірака, вояжні власноручної роботи. Хор відспівав з успіхом „Таїнство страшное" і „Нині отпущаєши", а публика нагородила незмовкаючими оплесками. Опісля з великим захоплен-ням вислухала публика поему Богдана Лепкого п. н. „В храмі св. Юра", яку відеклямував Теодор Лемех з Ви-шенки Великої. Дуже добре випала хореографічна мо-литва луговичок з Янова „Боже великий, Творче всесиль-ний". Католицьким гимном „О спомагай нас Діво Ма-рія" закінчено величаве торжество.

СТРИЙЩИНА.

Рідне жіноче свято в Корчині Рустикальнім. Засно-ваний перед 2-ома місяцями кружок „Союзу Українок" у Корчині Р-тім, устатковував дня 21. XII. м. р. концерт з нагоди 50 ліття заснування перших з жіночого товариства у Станиславові та рівночасно вшанував память пер-шої піонірки українського жіночого руху, Наталії Ко-бринської. Річеву святочну промову виголосила голова кружка п. Олена з Богданів Сойкова. Хор мішаний і му-жеський під веленням п. Емілїяна Сойки, абсольвента учит. семинарії, виконав бездоганно пісні укладу Котка як. „На горі василечки", „Ой пряду я кудельцю", „Ку-рівочка", Волошина „Чого мені тяжко" та „Кудеяра". Хор співав прекрасно. Пп. Марію Сойкову та Палажку Каригорт нагороджено рясними оплесками за гарно ви-голошені декламації. Велика сала Народного Дому була виповнена по береги, головно жіноцтвом старшим і мо-лодим. Жінки Корчина мали дійсно підставу тішитися, що їх „бабське свято" випало надзвичайно вдало.

ГОРОДЕЧЧИНА.

Районова ювилейна академія в честь Митрополита у Добростанах. Дня 29. XII. відбулася в Добростанах в са-лі Українського Катол. Дому величава ювилейна акаде-мія в честь Митрополита кир Андрея. Була вона не тіль-ки бальорним торжеством Добростан але й усіх доко-личних сіл. У програму входили хорові продукції хорів з Каменоброду і Добростан. Ювилейний реферат вигло-сив місцевий завідатель о. Микола Думанський. Прек-расною прикрасою академії були: збірна декламація „Св. Андрей на київських горах", а також ювилейна поема о. Миколи Думанського „Тобі, наш Архиерею!", що її прегарно віддеклямувала Анна Дмитрик. Відрецитування в українськім переспіві псальмів Давидових, що його виконав Степан Думанський та відспівання католиць-кого й національного гимну закінчило це радісне свято.

КОПИЧИНЦІ.

Театр ім. Тобілевича виставив у Копичинцях у днях 16.—19. грудня м. р.: „Дівча з Маслосоюзу", „Бешкет у грю", „Отаман Гісня" і „Гори говорять". Своєю грою ведував собі театр всю численну публику. Зокрема за ви-ставлення українських пес належиться театрові від гро-мадянства щира подяка. Ті пісні наповнили наші серця великим вдоволенням і почуттям гордости, бо оглядали ми свою рідну оперетку, про яку навіть чужонаціональ-на публика висказувалася з повним признанням. Інші у-країнські пісні влили в серця бадьорого духа і надію на краще майбутнє. Головно пісня „Отамани Пісня" заволо-діла всіми, як заволодів герой пісні, сам отаман Пісня, молоденьким студентом Шурою. Таких пес, виставле-них в такім добрім театрі, як театр ім. Тобілевича, треба нашій суспільности і про це повинні тямити автори спе-нічних творів та режисери театрів. Суспільність розумі-ється добре на вартости театру і його репертуару, дока-зом чого повна саля гостей з міста й сіл, звідки приїз-дило навіть по кільканадцять осіб. Додатною стороною театру є також точність у приїзді до Копичинець та в кожній виставі. Словом: театр лишив дуже миле враже-ння і може бути певний свого успіху при майбутнім при-їзді до Копичинець.

Рідна Школа влаштувала в Копичинцях в останнім часі кілька імпрез, як: Свято книжки, Свято ощадности, Гостину св. Миколая та передсвяточний ярмарок. На всіх імпрезах виступала дітвора 7-клясової народньої школи Р. Ш. Треба признати що багато труду вложили аранжери в підготову тих свят, одначе не треба їм за-бувати, що імпреза робить тоді гарне враження, коли вона не дуже довга і добайливо підготована. На жаль згадані імпрези не мали цих двох прикмет. — Гарною новинною є введена в цім році продажа святовечірних свічок. Свічки, убрані в паперові опаски з написом: „Ве-селих Свят — Рідна Школа", повинні знайтися на Святий Вечір на столі в кожній українській хаті. В цей спосіб кожний причиниться до збільшення фондів Р. Ш.

Т-во „Бесіда" по двоїтнім відпочинку відновило свою діяльність у цей спосіб, що в одній з кімнат Нор. Дому уладило свою домівку для членів, котрих — як на місто Копичинці — має за мало. На столах лежать всі наші щоденники, деякі тижневики та прибулий і жур-нали, колиб тільки українська інтелігенція хотіла зрозу-мітись що гасло „Єднаймося!" не призначене тільки для села.

Спортове Т-во „Стріла", яке гуртує головно молодь обох полів, проявляє більше зрозуміння для товариськ-ких сходин. У своїй домівці кожного дня сходяться чле-ни для милого переведення зимових вечорів. Виділ по-винен використати ці сходини для рефератів (що зреш-тою обіцяв робити), бо саме гра в „баламутка" чи у від-бивонку не вистарчає для нашої молоді.

Філія Т-ва „Просвіта" не подбала в цім році за ки-лятування „Свята книжки" і „Свята Просвіти". А це чейже найкраща нагода до поширення книжки та гасла: „Мілїон членів Просвіти". В грудні переводить Виділ за-гальні збори членів, щоб у січні прийти зі звітом перед заг. збори філії, як це введено в життя в минулім році.

Т-во „Копичинецький Боян", що з початку гарно розвивалося, в останнім часі не продовжує проб хору, які відбувалися тричі в тиждень. Це недільність хору є великою шкодою для Т-ва і хористів, бо тільки через безперервні вправи творяться гарні діла. З новим ро-ком повинен настати зворот до попередньої діяльности, щоб використати ще кілька зимових місяців.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Театри.

Театр „Заграва" під проводом В. Блавацького.

Журавно.
3. I. „Добре вишитий фрак".
4. I. Ой Морозе Морозенку".
5. I. „Мушина в минулим".
7. I. „Ой не ходи Грицю" (нова постановка).
8. I. „Земля" Стефаника".
9. I. „Батурин".

Великий Міський Театр.

Пятниця, 3. I. год. 8, веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю" з І. Кульчиньською.
Субота, 4. I. год. 8. веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю" з І. Кульчиньською.

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АДРІЯ: „Останній отаман Анненків".
АПОЛЛО: „Дома на фронті" з Дивнею.
АТЛЯНТИК: „Кохаю всі жінки" з І. Кепурою.
ВАНДА: „Забавка", „Пані та шофер".
ГРАЖИНА: „А і пів мушкетерів".
КАСІНО: „Анна Кареніна" з Ґретою Ґарбо.
КОЛІСЕЙ: „Молоді орли" та ревія.
КОПЕРНИК: „Весела розвідка" та Боксерський меч Макса Бера з Дж. Люїсом.
МАРУСЕНЬКА: „Напад на Конго".
МІРАЖ: „Бал у Савої", ревія „Як бавиться у Львові".
МУЗА: „Ти впесь мій світ".
ПАКС: „Королева Христина" з Ґретою Ґарбо.
ПАЛЛАС: „Любовні маневри".
ПАН: Сеанси і додатки:
РАЙ: „Веселий кавалер Мікі Маус".
СОНЦЕ: „Жовтий князь", ревія „Сватання на рати".
СВІТ: „Веселий кавалер Мікі Маус".
СТИЛЕНЕ: „Під гарячим небом Арґентини" і ревія.
ТЕАТА: „Весела вдова" та Хор і балядини.
ТОН: „Ти впесь мій світ".
УТІХА: „Перли графині" та ревія.
ХІМЕРА: „Наше сонечко" (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо.

Пятниця, 3. січня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Легкий концерт, 17.30 Твори Ґедіґа, 19.30 Старонім. нар. пісні, 20.30 Концерт симф. орх., 22.10 Найнберґерові мельоді — музика, спів. **Братислава** (298,8) 17.00 Флет, 19.00 Концерт, 20.10 Оп. арії, **Брно** (325,4) 20.10 Моравські нар. пісні, **Кошиці** (259,1) 17.00 Дитячі пісні, 17.40 Мал. анд. — у муз. частині: Спів. ресіталь Остапчук-Науменкової, **Мор. Острава** (269,5) 17.00 Нар. пісні, **Прага** (470,2) 16.10 Сальон. музика, 17.20 Квартет е-дур Бакалі, 29.15 Форт. ресіталь, **Париж** (1648) 17.00 Чеська камер. музика, 18.30, 19.30 Концерт, 21.45 „Лі Берцеа" оп. Месажера **Білгород** (437,4) 11.00 Концерт, 18.00 Танк музика, 20.00 Флет, 20.50 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 14.15 Про кохання співає скрипка, 16.30 Двофорт. твори, 19.00 Легка музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18.00 Солісти (форт. альтівка), 21.00 Військ. марші, **Кельн** (455,9) 10.10 Концерт солістів, 20.15 „Фридрих Вільгельм фон Штойбер" оп. в І. дії Булярина, **Ляйпціг** (382,2) 15.15 Нар. пісні й танки, 16.00 Брамсова соната на кларнет і форт., 17.00 Концерт. **Мінхен** (405,4) 16.10 Соната е-дур Шуберта, 21.30 Кабарет, **Будапешт** (549,5) 12.05, 13.30 Циг. і легка музика, 17.00 Із форт. програми, 19.30 Цимбали, 21.30 Концерт оп. орх. **Міляно** (221,1) 11.30 Легка музика, 20.30 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 17.00 Солісти (скр., форт.), 22.15 Танк. музика.

Субота, 4. січня 1936.

Відень (506,8) 15.15 Концерт цитристів, 17.30 Пчиси нар. пісень, 19.10 „Княжна долярів" оп. Лео Фаля, 22.10 Пісні й арії відсп. П. Вербер баритон, **Прага** (470,2) 11.05 Сальон. музика, 15.00 Концерт, 13.35 Оперетокові мельоді, 19.15 Народні нар. пісень, 20.05 Добрі, давні часи — вес. радіомонтаж, **Париж** (1648) 16.00 Анд. для дітей, 17.00 Легка музика, 21.45 „Драгони з Віяррсу" ком. опера Меляра, **Білгород** (437,3) 16.20 Нар. пісні, 18.30 Концерт, 19.30 Сербський вечір — нар. пісні, танки, мельоді, **Берлін** (356,7) 14.15 Фільм. і оп. мельоді, 16.00 Веселе пополудне, 18.15 „Над синім, гарним Дунаєм" муз. анд. на осн. Штравсів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18.00 Концерт, 19.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, **Кельн** (455,9) 11.30 Легка музика, 19.00 Ґріо форель Дворжака, **Ляйпціг** (382,2) 16.16, 20.10, 22.30 Весела програма, **Мінхен** (405,4) 15.15 Пісні Р. Штравса, 18.20 Давня музика, 19.05 Камер. музика, 20.10 Дотепне слово та вес. звуки, **Будапешт** (549,5) 12.05 Форт. ресіталь, 13.00 Військ. орх., 18.05 Саксофон, 18.55 Циг. музика, **Міляно** (221,1) 11.30 Легка музика, 13.20 Розр. концерт, 17.15 Танк. музика, 20.30 Концерт хору, 21.30 Неаполітанські пісні, **Рим** (420,8) 17.15 Квартет цитристів, 20.30 „Ізь матримоніо сеґрето" (Таємне подружжя) оп. Чімароси.

Львівське радіо.

Пятниця, 3. січня 1936

6.30 Ранішня вядомість, 7.55 Трохи інформацій, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. дениик, 12.15 Концерт камер. орх., 13.00 Ріжні колядн з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Йосиф Шмід із гр. пл., 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Для дітей: У клюбі вуличників 17.00 Народини польської преси, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Спів у супр. форт., 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Смичк. квінтети, 18.30 Програм. скрипка, 18.45 Спів ресіталь Ґенхаєн (баритон) в супр. форт., 19.00 Літер. анекдоти, 19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Сиґновий комунікат, 19.50 Бюро студія розмовляє зі слухачами, 20.00 Симф. концерт; у перерві ок. 20.50 Веч. дениик, Із сучасної Польщі, 22.30 Танк. музика.

Субота, 4. січня 1936.

6.30 Ранішня вядомість, 7.35 Трохи інформацій, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. дениик, 13.15 Концерт орх., 13.00 Концерт гармоністів, 13.35 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 14.30 У водні — з гр. пл., 15.00 Гумореска: Труба гра, 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Секстет, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Пісні в вик. Ол. Белькова в супр. форт., 16.30 Тезвічна скрипка, 16.45 Вся Польща співає, 17.50 Місто Тінкп, 18.00 Театр Униї вид. для дітей: Ключ до світа, 18.30 Огляд видань, 18.50 Сільва реруя, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Освітня мобілізація на підп. землях. 19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки. 19.50 Актуальна гутірка. 20.00 Веч. р колядн, 20.45 Веч. дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Новорічна вид., 21.30 Весела Сирена, 22.00 Легка муз. орх., 23.05 Прогулька по Европі — ретрансмісії із закорд. стацій.

Подяка.

Зворушені численними доказами співчуття, розради і потіхи, які стрінули нас від знайомих і цілого Громадянства з приводу несподіваної смерти Нашого Найдорожчого Голови Родини бл. п. **Льва Дольницького**, емеритованого професора укр. державної гімназії в Коломиї.

Почуваємося до морального обовязку зложити цією дорогою сердечну і горячу подяку Високопреподобним Отцям, з саме Впр. о. прелатові А. Русинові, о. сов. М. Гриньовському, оо. катехитам І. Станецькому, М. Капустинському, оо. парохам о. сов. К. Балицькому, Губатому, С. Михайловові і оо. сотрудникам Вонсулові і М. Кеслеві за участь у похоронах.

О. прелатові Русинові, дир. І. Пашкевичеві, проф. Б. Левицькому, проф. Д. Николишинові і мецен. д-р О. Ставничому за виголошення зворушливих і глибоко обдуманих нагробних промов, хорам „Коломийський Боян", церковному і орхестрі Тов. „Сокіл" в Коломиї за звеличання похоронного обряду, всім коломийським Українським Установам, всім Знайомим і всьому Громадянству міста Коломиї і околиці без ріжниці народности і віроісповідання за масову участь у похоронах і численні прояви співчуття і симпатії до Особи бл. п. Покійника.

Рівночасно дякуємо щиро Вп. Д-р В. Ганкієвському, Д-р М. Козакевичеві і Д-р В. Білозорові за безкорисну і дбайливу лікарську опіку в часі хороби.

Марія — дружина, Марія і Марта — доньки, Д-р Богдан і Д-р Ілярій Дольницькі — сини, Володимира — синова, Олександра і Ярема — внуки, проф. Теофіль і Іван Гадзінські — пасербя.

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних оборотах 8.29—8.31.

Нім. марка 1·25—1·35, фр. франки 34·90—35·10, шв. франки 171·70—172·20, фунти стерлінґи 26·10—26·20, австр. шілінґи 98·50—100, чеські кор. 19.50—20.50, рум. леї 26·50—28.00, італ. ліри 33.00—35.00.

Золото: Долари 8.98—9.01, Рублі 4.70—4.85, Фр. франки 34.30—35·05, Корони 36·18—36·20, Дукати 82.70—83.20; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.35, Рублі 1.60, Фльорени 0.85; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 2-го січня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.	
кг. масла десерового високого без опакування	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·15	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	5·40	„

Тенденція на масло, сметану і яйця слаба, на молоко знижкова.

ФІРМА **ЙОСИФ НОВАК** ПЛ. МАРІЙСЬКА 6.

поручає у великім виборі, по найнижчих цінах

ЖІНОЧЕ і МУЖЕСЬКЕ БІЛЛЯ, — ПАНЧОХИ, — СКАРПИТКИ, — ХУСТИНКИ, — РУКАВИЧКИ, — КРАВАТИ, — ЗИМОВЕ БІЛЛЯ, — ПУЛЬОВЕРИ, СВЕТЕРИ, ЖАКЕТИ.

Ціни наглядно знижені.

Чи Ви вже подбали за календар на рік 1936?

Настільний календар потрібний у кожній хаті.
Найкращий і найцікавіший є великий ілюстрований

КАЛЕНДАР „КРИНИЦЯ"

Ціна зол. 1.50, порто 30 сот.
Висилає Адміністрація „Діла", Львів, Ринок 10. ПКО 504.060.

Маслосоюз повідомляє, що від 2. I. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря штахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Цьогорічні курочки І. кл.	0·95	зол.
Однорічні, товсті курки І. кл.	0.90	„
Цьогорічні когути І кл. до 1·30 кг.	0.90	„
Товсті качки І. кл.	1.—	„
Товсті індики І. кл.	1.—	„
Товсті пантарки	1.00	„

Кури, качки, індики, пантарки приймає в кожній кількости.
Птицю не годовану приймає по дешевшій ціні.
Купує вівсяну питльовану муку, гречану муку, просо, ячмінь та овес.
Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

Порядок богослужень в Успенській церкві. Дня 6. січня в навечерие Різдва Христового в год. 9. Царські Часи, опісля Літургія св. Василія Вел. Дня 7. січня: Різдво Г. в. Іс. Хр. Год. 5. рано Повечерие велике з Всеночним. Читані Служби Божі год: 6, 7, 8, 9 і 12. Год. 10. Архиєрейська співана Служба Божа. Год. 5. попол. Вечерня з проповідю і благальною піснею. Дня 8. і 9. січня: Собор пр. Богородиці і св. Первоуч. Стефана, Служби Божі читані в год. 6, 7, 8, 9 і 12. І год. 10. Служба Божа співана. Год. 4. Вечерня. Дня 13. січня год. 6. вечором на закінчення старого року Вечерня з всеночним, проповідю і благальною піснею. Дня 14. січня: Новий Рік. Читані Служби Божі год. 6, 7, 8, 9 і 12. Год. 10. Співана Служба Божа. Год. 4. вечерня. Дня 17. січня, год. 9. Царські Часи. Дня 18. січня, год. 9. Співана Служба Божа з вечірнею і водосвяттям. Дня 19. січня, год. 5. рано Повечерие велике з всеночним. Читані Служби Божі год: 6, 7, 8, 9 і 12. Год. 9.30 виходить похід на ринок. 1-2

КУПНО - ПРОДАЖА

Мережки церковні до білля, ручної роботи, найдешевше **Фрайліх,** Сикстуська 21. 646 9-?

Золоті та срібні вироби, перстенні шлюбні обручки тощо, продає дешево славнозвісна католицька фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, Марійська пл. 5. Полагоджує всякі направки. 82

Лещетарські та ріжного роду черевики поручає О. Берн, Руська 18. напроти церкви. 852 7-11

Фортепіяни, піяніна, найновіші моделі, дешево продає **Ганак,** Пасудського 21. перший поверх. 889 2-10

Знана від 40 літ **робітня ковдер** дубси тепер Пасаж Гавсмана (вхід від ул. Сикстуської в брамі). 890 2-10

Увага! Християнська жіноча конфекція поручає плащі від 35 зол. Львів, Ринок 36, Ендерс. 797 21-30

Дешева вирібня кап, фіранок і всіляких ручних робіт, **Пік,** Ягайлонська **11 а.** 11/110 15-30

Найкращий дарунок на ялинку це знамените білля у відомій краківській фабриці „ПАВ", Львів, Сикстуська 1. 866 3-4

Лещетарські камізольки жіночі і мужеські найновіші моделі, найнижчі ціни, найліпші матеріяли — Вирібня „Надіюм", Гетманська 22. побіч Музею. 12/110

Кримську куртку оказійно продасть Карпан, кушнір, Лукасінського 4. 1-2

Вічні пера золоті від 5 зол. поручає „Машиноскип", Ягайлонська 24. 935 1-2

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

Купець середніх літ, вільний — шукає товаришки життя. Для спільного добра потрібна невелика готівка. Згодошення до „Діла" під „Евген". 891 1-3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Українська фірма приймє на практику мужчину із середньою освітою, наскрізь чесного, працьовитого, обовязкового, підприємчивого, рухливого, здорового. Оферти з поданням референцій слати до Адміністрації „Діла" під „Першорядний". 932 1-2

РІЖНІ

Фортепіяни піяніна, продаж, наймання, купно, оказії, **Марецький,** Львів, Ватория 7. 898 1-17

ОГОЛОШЕННЯ.

Адвокат

Д-р Генрик Мільвів

веде адвокатське бюро у Львові, вул. Коперника 10. II. п. Тел. 285-42 933 1-3

УВАГА ЛЕЩЕТАРІ!

Вязання до лещат **КОМПЛЕТ 2.70**

АДАМ Львів, Леґіонів 5. (в подвірю кіна Касіно). 879 2-?

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:
Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (150 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 450 урядів, оправлена зол. 2.50
на 950 урядів „ зол. 5.—

ПАНТОФЛІ всякого роду, ПАПУЧІ теплі, вигідні БЕРЛЯЧІ і ФІЛЬЦОВІ ЧОБОТИ поручає і виконує

одинока львівська вирібня „ІБІС" ЛЬВІВ Галицька 5, І. пов.

Поручаємо на свята першорядний і найдешевший

базар порцеляни шкла кришталів і ламп

Т. й. АВІН Львів, Пасаж Міколяша
Філія: Ягайлонська 4. 884 3-5

МЕБЛІ: їдальні, спальні, кабінети, тапчани клюби декорації поручає відомська вирібня столярсько-тапцерська

Івана Ортвера Львів Сикстуська 41. Телефон 229-79.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 4 (14.252). Львів, субота 4. січня 1936. Розстрочка оплати оплачена ґрошем. Р. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.522.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 223-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Зл. Держави поширюють закон про невтральність.

ВАШИНГТОН, 3. 1. ПАТ. Сенатори Нив Клярк і Ноно, члени комісії для справ торговлі зброєю й муніцією предложать сенатові в понеділок новий законопроект про невтральність.

Закон передбачує поширення ембарго на увесь воєнний матеріял щодо всіх народів, які беруть участь у війні, навіть коли вони діяють на основі мандату Ліги Націй або коли їх втягнули до війни через збройний опір одного з членів проти санкцій. Президент матиме право поширити заборону експорту на всі продукти, що їх уживають у воєнному промислі, отже між ін. на нафту, бензину та мідь. Американським громадянам не буде можна подорожувати на кораблях, що належать до держав, які ведуть війну. Американські кораблі не матимуть плисти у смузі, в якій ведуть війну.

Новий закон лишає собі президентові право вирішити, на які народи можна наложити ембарго. Він матиме також право розріжнити нападника і нападеного та великодержави, які діють згідно з міжнародним мандатом.

Промова Рузвельта на інавґураційнім засіданні конґресу.

ВАШИНГТОН, 3. 1. ПАТ. Інавґураційне засідання конґресу відбудеться у незвичайних обставинах. Вперше в історії парляменту Зл. Держав президент виголосить свою промову на тайному засіданні у присутности двох сполучених палат. Мову Рузвельта трансмітуватимуть до радіо.

Політичні наради між Зл. Державами та Францією.

ПАРИЖ, 3. 1. ПАТ. В політичних колах приписують велику вагу до візити Фінса у Лаваля, бо вона відбулась напередодні важливих нарад американського конґресу. Крім цього, як підкреслює „Еко де Парі", Біліям Фінс у справах закордонної політики є дуже близьким співробітником міністра Гулл.

Дальші студентські заворушення в Єгипті.

КАІРО, 3. 1. ПАТ. Студенти знищили зовсім внутрішнє улаштування одної з державних шкіл у дільниці Аббасієг. Поліція мусіла вжити пальної зброї. Щоб не було повнаніше ранених, стріляли шротом. 15 студентів і багато поліцаїв ранених.

КАІРО, 3. 1. ПАТ. Студенти анґльу Азгар зорганізували демонстрацію, підчас якої напали на поліцію та обкинули поліцаїв камінням. По обох боках багато ранених. Поліція розпорошила маніфестантів палками.

Німеччина висилає зброю до Совітів.

ПАРИЖ, 3. 1. ПАТ. Берлінський кореспондент „Інформасіон" повідомляє, що німецький уряд скасував заборону вивозити воєнний матеріял до Совітів. Цей розпорядок стоїть у звязку з великою кампанією, що її підготовляє німецький збройовий промисл, щоб з весною збільшити свій експорт. Ті намагання німецького воєнного промислу спричинені головно фінансовою ситуацією Німеччини, що не дозволяє вести в 1936 р. збройння у дотеперішньому темпі.

Хочуть поставити президента й уряд Еспанії перед конституційним трибуналом.

МАДРИД, 3. 1. ПАТ. Група послів монархістів зголосила внесок, щоб відкрити дискусію у справі обвинувачення перед трибуналом конституційних гарантій президента республіки, премієра й інших членів кабінету. Провідник народової акції Хіль Роблес підписав внесок монархістів щодо премієра й міністрів, але відмовився підписати внесок щодо президента Еспанії. Обвинуватити президента еспанської республіки можна тільки на основі ухвали кортезів, що її вирішать більшістю трьох пятих усього числа послів.

Стан французького летунства.

ПАРИЖ, 3. 1. ПАТ. Публична опінія пильно слідкує за зусиллями запевнити французькому летунству передове становище в Европі. Спеціяльну вагу привязують у цій справі до устійнення дійсної вартости французького військового летунства. Цікаві завваги подає „Ле Жур", який твердить, що теоретично французьке летунство є найсильніше у світі, але ця здогадна перевага криє в собі грізну небезпеку. Бо в летунстві треба брати на увагу не тільки теперішній стан, але технічні можливости в майбутньому. Франція має майже 1/3 перестарілих моторів.

Острів Гельґоляндзнову уфортифікований.

ПАРИЖ, 3. 1. ПАТ. Берлінський кореспондент „Ля Ліберте" повідомляє, що острів Гельґоляндзі, що грав важну ролю перед великою війною, тепер укріплено знову так, щоб він міг бути не тільки морською базою для воєнних кораблів, але також для гидроплянів. Гельґоляндзі вивинулися у прибережну артилерію, що має далекосяжні та протилетунські гармати.

Італійський буджет на 1936-7 р.

РІМ, 3. 1. ПАТ. Рада міністрів затвердила в понеділок буджетовий прелімінар на 1936-37. р. Буджет передбачує 20.312 міліонів звичайних доходів і 20.292 міліонів звичайних видатків. Цей буджет більший від тодішнього. Побільшили буджет маринарки 1.544 міліони (давніше 1.265), міністерства летунства 970 міл. (840), міністерства корпорацій 102 (74). Крім цього треба завважити, що міністерство преси і пропаґанди дістало вперше окремий буджет на 55 міліонів.

Трудися і щади, а не зазнаєш біди!

каже українська прислівка, тому складай свої ощадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

де крім звичайних відсотків зможеш дістати ще й премію за ощадність у висоті 25—100 зол.

Форма без змісту.

До епархіяльних зборів Православної Церкви.

Львів, 3. січня 1936.

Ніколи ще християнським церквам не приходилось так боротись за свободу своєї діяльности, як саме тепер. У Совітах релігію переслідують, бо комунізм сам хоче стати новою вірою. У Мексику, а до недавна в Еспанії, відділення церкви від держави згідно зі соціялістичною доктриною перетворилось — бо інакше бути не може — в позбавлення Церкви всяких прав. Новітні масові рухи — фашизм і гітлеризм — бачать суперника для своїх ідеїв на маси в церковних організаціях. Тим, в Італії та Німеччині, як не вибухають час до часу конфлікти з державою, то завсіди існує можливість такого конфлікту.

Це — те історичне тло, на якому слід розглядати політику польських чинників супроти Православної Церкви в Польщі. Безсумнівне рішальний вплив на політику уряду в цій справі мають польсько-католицькі круги і безпосередньо і через польську публичну опінію. І тому особливо незрозумілі напрямні дотеперішньої політики супроти Православної Церкви.

Найбільше характеристична риса цієї політики це — прямування до підпорядкування Православної Церкви урядовим чинникам. Це узалежнювання Церкви від держави й уряду проводиться в цілях полонізації та асиміляції самих мас віруючих. Очевидно, що правдивий соборний устрій був би перешкодою на цьому шляху до узалежнення Церкви. Адже соборний устрій створював би для Церкви точку опертя в боротьбі проти тих розпорядків влади, на які не могла б погодитись Церква. І тому засади соборноправности в Церкві виповіджено війну. Це було тим легше зробити, що церковна влада сама пішла назустріч урядовим чинникам, з ріжних причин, серед яких найважнішу ролю грав факт, що вища церковна єрархія — чужа національно своїй пастві. Можна зарисикувати парадоксальне твердження, що ідею соборного устрою потребано саме в цьому моменті, коли явився відомий декрет Президента держави з 31. травня 1930 р. про скликання Собору. Чейже відтоді справа Собору перестала бути чисто внутрішньою справою самої церкви, її постійно і свобідно функціонуючим найвищим органом. Вбито істоту соборноправности — лишились тільки деякі форми соборного устрою без всякого змісту, без душі.

Такою найбільшою, але бездушною формою соборности є епархіяльні збори. Саме в кінці грудня вони відбувались. У Поліській Епархії збори відбувались два дні: 26. і 27. грудня. У Гродненській Епархії один день: 31. грудня. У Рильні збори відбуваються саме тепер: вчора почались і можливо, що і скінчились. На Волині Епархіяльні Збори через хоробу архиєпископа Олексія перенесено на першу половину січня та передбачено їх тривати теж лише на два дні. Це тому, що одиноким предметом нарад на всіх цих епархіяльних зборах є затвердження бюджету Епархії на майбутній рік. Характеристичне це обмеження нарад виключно до бюджету. Але чи можна справді розглянути хочби і бюджет та дійсно вплинути на його уклад за один чи два дні? У таких умовинах бю-

дажетова розправа на епархіяльних зборах стає пустою формальністю.

Друга не менш характеристична риса теперішніх епархіяльних зборів, що виявляє нерозуміння характеру їх ідеольогічної підстави — це ось-які дрібнички: У Гродні правлячий епископ Антоній, а у Вильні Теодозій промовляли до духовенства і світських учасників зборів по польськи. Цеж просто наруга над ідеєю собор'ноправности, бо соборноправність — це найтісніший звязок із самими віруючими, це — найбільша пошана для „святая святих" цих віруючих. І — нагло... польська мова. Дивним дивом епископ Антоній колись уважав себе, а може ще й нині вважає, гарячим сторонником соборного устрою в Церкві. Друга пікантна річ: Саме на Волині, де стільки літ працює Т-во ім. Петра Могили, де „Українська Нива" без перестанку горлає про українізацію і соборноправність Церкви, де секретарем консисторії є редактор журналу „За соборність", органу Т-ва ім. Петра Могили, — там на епархіяльних зборах цього року не буде представників світських, а одинокою точкою нарад буде формальне затвердження бюджету епархії.... Може найчесніше поступив митрополит Денис, що в своїй Єпархії — Варшавсько-Холмській — і в теперішньому році, як зрештою й у всіх попередніх роках (за винятком лише одного) просто не скликав епархіяльних зборів. Пощо? Принаймні — ясно. Бож смішно говорити про реалізацію соборного устрою у Православній Церкві в умовинах нинішньої дійсности.

Але чи ті чинники, що витворили нинішню дійсність у сфері політики супроти Прав. Церкви, не ділають заразно короткозоро, прямуючи до цілковитого узалежнення Православної Церкви від держави й уряду?! Особливо з огляду на те історично-дієве гасло, на якому ведуть вони свою політику — якби роза часом і простором...

З української преси.

Голова У. П. Р. про актуальні політичні проблєми.

На сторінках 1. ч. „Неділі" з 1936 р. поміщено інтерв'ю редактора того тижневика, Романа Голіяна, з головою УНДО й УПР, пос. Василем Мудрим. Своє інтерв'ю починає ред. Р. Голіян таким вступом:

— Що нині уявляє собою українська проблема в Польщі?

— Недугу польського державного організму.

Це не моя відповідь. Дав мені її перед виборами один чужинець, що слідкує і добре знає польські та українські справи.

— І думаєте, що з цієї недуги той організм вийде? — запитав я зацікавлений. Відповідь мені так само ясно:

— Ні. В умовинах теперішньої польської політики — ні. Вас українців трактують чейже в Польщі ввесь час як предмет, навіть при зусиллях т. зв. порозуміння. Цеж суперечить усім біольогічним засадам новітньої держави. Навіть при „округлому столі" нема ніякої в Европі міцної для кольоніяльної політики.

Ця розмова пригадалася мені тепер, коли я взявся до нелегкого — здається — завдання висувати репортажевою технікою політичні настрої на наших зах. землях. Тема, з огляду на останні спроби польсько-українського компромісу, спеціяльно актуальна й цікава.

Цикль моїх репортажів на вище зазначену тему починаю з УНДО. Найбільша, найсильніша партія в краю, що в останньому часі перейшла масою на фронт активної позитивної політики в розумінні ефективних здобутків для українського населення в Польщі. Історія цього переходу загально відома та зокрема обоснована програмовою заявою голови Укр. Парл. Репрезентації, посла Василя Мудрого, що її виголосив він у соймі 6. грудня м. р. За тою промовою провідного краєвого політика стежила тоді з напруженням вся громадська думка в краю. Була добра. Дуже добра. Навіть найбільш опозиційні, принципіяльно настроєні кола не могли їй закинути нічого, що колідувалоб з національною гідністю. Називали її — властиво видиґнені у ній дезидерати — нереальними, немислимими до здійснення.

Так, скептицизму є дуже багато не лише в інтелігентській верстві нашого населення в Польщі, але й серед свідомого простолюддя. Масова участь в останніх виборах не була доказом, що цей скептицизм перевівся, але виявом політичної зацисцилінованости українських мас, виявом довіря до проводу. Це довіря істнує нині але далеко не покривається з вірою в успіх компромісу.

— Виведуть їх у ліс і там залишать — говорив мені один свідомий селянин зпід Львова.

Теперішня політична атмосфера в краю — це атмосфера вичікування. Чекають прихильники і чекають противники компромісової ініціятиви. І одним і другим ясно, що від дальшого ходу подій на лінії Львів-Варшава залежить перемога або сумерк УНДО. Теперішній момент є критичний для еволюції політичної думки українського населення в Польщі.

Чи провід УНДО уявляє собі повагу положення?

Безперечно так. В розмовах з послами мав я нагоду нераз це ствердити

— Нема більш нервуючого почування — говорив мені один з них — як відчувати за плечима оте спокійне, а проте скептичне вичікування маси".

На запит інтерв'юера щодо умовин праці УПР на варшавськім парляментарнім терені пос. Мудрий зазначив, що УПР є єдиним — коли не рахувати малого (всього 3 особи) жидівського — клюбом у безклюбному соймі й сенаті; УПР, ввійшла до сойму й сенату і її признали як „суцільну українську організацію з виразним національним і політичним обличчям. Ця Репрезентація дістала одинока в цілому соймі й сенаті відразу свій окремий льокаль". Дальше переповідає пос. Мудрий труднощі практичної тактики та ідею творення територіяльних парляментарних груп, зокрема такої групи з трьох східно-галицьких воєвідств, куди належать і члени УПР. (Всі ті справи знані вже зі статтей та окремих сиуцнія-цій у „Ділі").

Найцікавіший розділ інтерв'ю торкається взаємин УПР. із послами волинської групи п. Певного, про що недавно велася дискусія на сторінках „Діла" й „Нової Зорі". Зазначивши, що УНДО ніколи не зречеться права вести свою політично-організаційну працю на Північно-Західних Землях, пос. Мудрий сказав:

— Про співпрацю Української Парл. Репрезентації з групою Певного, як на парляментарному терені, так і поза ним, не може бути ніякої балачки. Парляментарна група п. Певного не має ніякого власного політичного обличчя, бо вона є виключно тільки виявом політики волинського воєводи. Ключ до політичної тактики і політичних цілей цієї групи лежить, на жаль, не в її руках, тільки в руках тогож воєводи. Сказано хіба досить, щоби зрозуміти великанську політичну пропасть, яка лежить між УПР і цією групою. Все те, що ми робимо і що проклямуємо на парляментарному терені й поза ним, — все те є виявом нашої власної волі, наслідком наших досвідів, життєвих потреб і вимог нашої національної раціі. Все те, що робить і проклямує група п. Певного, є наслідком інструкцій та інспірацій того, хто її витворив.

— Отже як розуміти посунення „Нової Зорі" в цій справі?

Пос. Мудрий здвигнув плечима:

— Скажу Вам хіба те, що до нашої Парл. Репрезентації належить двох представників Української Народньої Обнови, а саме посол д-р Іван Волинський, голова Обнови, член політичної комісії нашої Репрезентації, і сенатор о. Роман Лободич. Обидва вони солідаризуються вповні з нашим становищем у справі групи п. Певного і тимсамим не погоджуються зі становищем „Нової Зорі", яке вона заняла на своїх сторінках у кількох статтях до групи Певного. Що більше, недавно появилася була на сторінках „Нової Зорі" замітка, в якій говорилося, що... управа Української Народньої Обнови рішила на одному зі своїх засідань змагати до злуки Парл.

М. РУДНИЦЬКИЙ 2

Патріотизм і розвиток літератури.

Лист до П. Карманського.

(Докінчення).

II.

Як людин Ваш письменник, що повинен слухати тремтінь власного серця і не виходити поза те, що відчув і спостеріг. Ви, Петре, непотрібно торкаєтесь проблєм критики і замісць розвивати ідеї — затемнюєте їх собі та іншим. Із слів Ваших виходить, що я не розумію української душі. Припускаю собі, що Ви після дволітнього побуту в Італії вже розумієте італійську душу і довгі роки ви вважали Вас її знавцем. Маємо політиків та критиків, які, не знаючи історії ні психольогії чужих народів, пишуть про них романи. Чи сидіти більш 20 літ у рідному середовищі і займатись виключно літературою — це за мало, щоб її розуміти бодай так, як розуміємо ту чужину, яку так часто критикуємо?

Ніколи не був я тічий вайлий, щоб хотіти „французьку душу насильно вбгати в наше тіло" — хочби тому, що це неможливе. Автім якби в нашій літературі появились такі чужинці, як Морас або Аполінер у французів, Конрад в англійців, Гоголь у росіян — можнаб тільки радіти і гордитись ними.

Те, що ви говорите про якийсь інтернаціоналізм — звичайне блюмкуцтво. Плине воно з того, що нема критики „національної", як нема національної фізики, хемії або техніки. Тен, Сент-Бев, Пейтер, Арнольд, Брандес, Сантіяна, Кроче — всі критики мусіли бути „інтернаціоналістами" в тому значінні, що мусіли брати на увагу загальний розвиток літературних форм та ідей. Можна розуміти рідне середовище та умовини, в яких повстають твори і вважати деяко вільними їх „чуттєвий діяпазон". Ви самі ціле життя втікали від того середовища, бо воно гнітило Вас і навіть дуже важко творили Ви в ньому. Увесь штаб „Молодої Музи" при редакції „Світу" тримався тої розумної засади, що нині „Назустріч": друкувати те, що нове і цікаве, а політику залишити діячам.

Ніколи не „втікав я від того, що має посмак національности та ідейности", а завсіди стояв на тому, що національність та ідейність — це надто високі ідеї, щоб їх використовувати як струни, на яких можна зєднувати собі популярність і марку „патріота". Переберіть людей, що найбільше говорять нині про балкінщину, національне визволення, енергію, моральні та державні ідеї; — більшість із них своїм характером і дотеперішньою „еволюцією" з табору в табор наводить дуже сумні рефлексії про те, що таке „ідейність". Ідейна безхарактерність серед молодих авторів, що саме хотять виплисти наверх на „ідейности" — відоме явище; можу з Вами приватно перебрати всі прізвища. Під покровом патріотичної та моральної літератури знову маємо імпорт зогумінкових порывів і наївного сентименталізму.

На галицькому ґрунті, здається, я перший почав критику наших авторів, пригадуючи їм один із найбільше національних принципів літератури: дбати за рівень літературної мови. Гомінкий на всю губу галицький патріотизм ще 10 літ тому не хотів навіть чути про те, що нашим найбільше соборним елементом є спільна літературна мова з наддніпрянською і що письменники мусять над нею працювати із професійного обовязку — це а патріотизму. Патріотизм — це не заслуга, а природне явище в людини, що пишаєтся своєю працею із своїм народом. Погано, коли самі письменники борються один з одним за звання патріота, заслідуючи тих політичних крикунів, для яких такий патент звязаний з їх кавіяною.

Ідеї?

Ідеї в літературному творі — це велика річ, але треба їх мати. Коли „ідейністю", „ідеольогією", „світоглядом чи „патріотизмом" уважають у нас звичайні гасла, які кожний може перемалювати, то требаб скоріше сумувати, ніж радіти, що старші і молоді наші автори доходять так легко до „ідей". Нема ідей без фільософічної школи і вся „Молода Муза" ні разу не могла висувати, чого хоче, коли робила спроби заводити дискусію з Франком, який міг своїми ідеями обділити всіх нас, якби ми, недоуки, вміли з ним порозумітись.

Диспропорція між великими словами у сучасній нашій літературі та сорамленьою духовою силою творів — страшна. А причина її саме в тому, що письменники, замісць дбати про засоби свого мистецтва, перевірювати свій духовий запас, збагачувати його щораз-то новими надбаннями і досвідом інших, старших народів, — надягають на себе паперові шоломи і граються у війну, вигукуючи примітивні гасла.

Помиляєтесь, мій друже, що я хотів колинебудь використовувати конюнктуру, щоб стати „диктатором на неймолодшому Парнасі", або що роблю якісь „тактичні відвороти від усього того, що дотепер було предметом культу в мене самого і в моїх учнів". У літературі не знаю конюнктур, культів ані тактичних відворотів, учнів не маю. Нераз доводилось мені хвалити твори моїх особистих та ідеольогічних ворогів і говорити гостре слово про твори приятелів.

Головне завдання критика — вміти відріжнити добрий твір від кепського і не звязувати ніяких „конюнктур", ні „тактичних" оглядів з літературною оцінкою. Це його єдиний патріотичний обовязок: для добра розвитку рідної літератури, що повинна якомога зрівнятись із чужими передовими.

—o—

Репрезентації з групою Певного. Цю вістку давали дуже використав п. Певний у своїй промові в соймі дня 6 грудня 1935 р., коли вона ще появилася друком у „Новій Зорі“ отже вони дійшла до загального відома через той часопис. У відповідь на те, що сказав п. Певний у соймі й на те, що потім ми прочитали в „Новій Зорі“, виявили оба представники Обнови в Українській Парл. Репрезентації: себто голова тієї партії д-р Волянський і сенатор о. Лободич, що такої постанови управа партії не приймала і далі, що управа партії вислала в цій справі до „Нової Зорі“ спростування. Це „дементі“ досі на сторінках „Нової Зорі“ не появилося.

— Отже?

— Отже з усього сказаного можна хіба цілком безпечно зробити висновок, що не все те, що пишеться у „Новій Зорі“, покривається з тим, що політично робить і як поступає Українська Народня Обнова.

На закінчення заявив ще пос. Мудрий, що погляди праці У.П.Р. є на його погляд зовсім реальні. Якщо вийшлоб інакше — то теперішня спроба найти шлях до компромісу, що його диктує само життя, булаб остання. „Я і всі члени У.П.Р. розуміємо вповні тягар нашої відповідальности перед громадянством. Стоїмо лише в обороні гідности і загарантованих, та — на жаль — дотепер невиконаних прав нашого народу в Польщі. Хочемо вірити, що їх здобудемо“.

ПОНВЕНТАРНА ВИПРОДАЖА!
ШОВКОВИХ МАТЕРІЯЛІВ НА СУКНІ, БЛЮЗКИ, РЕШТКИ ЗА 50% ВАРТОСТИ — Тільки один тиждень.
ДІМ МОДИ
ЛЬВІВ, „ГОТЕЛЬ ЕВРОПЕЙСЬКИЙ“.

Розправа за вбивство міністра Перацького.

ДОКІНЧЕННЯ РОЗПРАВИ З ДВАЦЯТЬ ОСЬМОГО ДНЯ.

ПАТ повідомляє: У четвер ціле пополудне прок. Жолнєвський займався дуже широко характеристикою ОУН, внутрішніми відносинами і виказував повний моральний упадок ОУН та її членів.

ДОСАДНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОУН.

Прок. Жолнєвський звернувся до суддів зі питанням кажучи, що хоч на лаві підсудних нема ні Коновальця, ні Сеника, ні Барановського, ні Черемринської, ні Ярого, то — він певний — що при присуді суд у мотивах признає їм почесне місце. На думку прокуратора, члени проводу, не будучі воями, що з такої мирної держави як Швайцарія і Чехословаччина кермують підпольною роботою у Польщі. Ті люди — каже прокуратор — найшли дуже гарне гасло, найшли програму, що притягає й їх та інших. Це програма відбудови власної держави. З тієї програми зробили собі варстат праці й підставу істнування. Шукаючи грошей — каже прокуратор — продавалися чужим силам, виконуючи шпигунську роботу, нападали на скарбові й почтові каси, вбиваючи польських поліцаїв, поштарів і урядовців. Вони шукали грошей у власних братів за морем.

Але до цих людей треба підійти, треба вміти їх приєднати, бо українських цілей, на які збирають гроші, є багато. Треба їм сказати, що це найважніша ціль, бо йде про безупинну боротьбу, щоб український патріотизм не засипляв. І почалися збірки на боєвий фонд. Але треба мати легітимацію, що це є боєвий фонд, отже треба бойової акції. Прокуратор наводить такий уступ зі „Сурми“ з 1934. р., яка писала: „Сьогодні на нас спочиває обовязок не допустити, щоби революційна боротьба привела, доля призначила нам жити в початках української національної революції і тому нашим великим обовязкам не вільно протиставитися. Йдемо твердо і вперто вперед. Повороту для нас нема, бо ми спалили всі мости за собою, потопили всі кораблі“.

У БЕЗВИХІДНОМУ ПОЛОЖЕННЮ.

Це значить, що люди опинилися в безвихідному положенні й мають перед собою єдине: „все вперед, все вперед“, бо інакше все скінчилося би. Тому треба постійно організувати вбивства, хоч виявилося, що не час на ці вбивства, що це є найбільша шкода для українського народу, але вони мусять своє діло продовжувати, бо всі мости спалили за собою. Тут у своїй суспільности нічого не можуть зробити, бо є відсунені від неї, що веде свою організаційну працю. І пишеться так: „Метою теперішньої внутрішньої пропаганди, яку веде ОУН, є зберегти український нарід у дусі націоналістичної ідеольогії та спонукати всі здорові сили народу до боротьби за здійснення гасел українського націоналізму. Вплив діл на громадян є більший, ніж література“. І тому ведеться терористичні акти, а терор є основою програми. Терор є найкращим способом уможливити і накинути не тільки матеріяльне істнування, але також і політичну думку, що є в тій мірі висловлена тільки бомбою і револьвером. Висновок такий, що ці люди за кордоном, що є мізком цієї організації, вміють жити тільки нею і на ній кінчаються. Але закінчитися не хочуть і змушують суспільність і входять з нею у конфлікт. А коли суспільність противиться, шукають ратунку в молодших.

Історія ОУН є історією упадку батьох боєвиків, бо вже тільки наймолодші находяться ОУН. Входили до цієї організації старші, а лишили по того, що тепер провідником є 23-літній. Але і між молодшими треба пристосовувати терор. „Нема місця між нами — пишуть — для людей слабої волі, ні для тих, що мають розхитані нерви. Них треба без милосердя кинути собі під ноги, бо хто не дотримує кроку, той стоїть на перешкоді, на шляху до визволення нації“. Тому в цих страшних умовинах, коли Мигаль не міг витримати і нервого заломився, хотіли його вбити. Бо в цих умовинах терор зробився центральною точкою програми, зробився панальним ліком і зброєю. У протипільній акції терор є центральною точкою. Вбивати в таких умовинах мусіло цим людям страшно збудеяніти. Тимте, панове судді, одну з останніх хвилин, коли Підгайний є ще на волі? Бандера довідався, що в одній з львівських ґімназій якийсь ученик 5. чи 6. кляси вібито є конфідентом і Бандера приказує Підгайному того учня вбити. Підгайний починає приготування, але на перешкоді виконання злочину стає його арештування. Підгайний каже, що стидно було йому уліджувати замах на ученика і що приготування робив так, щоби до вбивства не дійшло. Ця картина є страшним свідоцтвом для Бандери та організації. В цій атмосфері дивну ролю відограють гроші. В їхніх умовинах слід сподіватися взаїмного довіря. Але частина цих людей виходить у дивному світлі. Підгайний оповідає, що коли на приказ Бандери приготовляв грабіжницький напад на провінції і в його доручення звернутися до Ярошу за автом, що було власністю організації, Ярош заявив, що авто є його власністю, а до того воно зіпсуте. Додав теж, що з організації дістав ледви 100 зол., а посередником при цьому був Онишкевич, один з найважнійших членів ОУН. Коли Підгайний довідався від Бандери, що Онишкевич дістав на цю ціль 300 зол., почав підозрівати, що Онишкевич 200 зол. присвоїв собі. В одному з листів „наддніпрянця“ є проєкт, щоби зорганізувати напад на банк на спілку з якимсь есером. Підгайний каже, що Ярош предложив два плани грабіжницьких нападів: один на якогось золотника, другий мав виконати якийсь вломник, що згодився на це під умовиною, що поділиться грішми з організацією, якщо організація офіцирує напад і допоможе людьми. Щоправда, Бандера оба ці проєкти відкинув, всеж сам факт, що така думка зродилася, є страшний. Дальше Підгайний каже про Мигаля, що Бандера остерігав, що у грошевих справах треба бути обережним.

Підгайний дав Мигалеві як зачет на закупно револьверів і ґранат 30 зол., але Мигаль не доставив ні зброї, ні не звернув грошей. Пізніше Мигаль дістав 20 зол. на купно ртути і ці гроші теж пропали. Так говорить Підгайний про Мигаля, студента-нужденного, що мусів ратуватися, продаючи яблука на стрітані й безперечно не одним день голодував. Так про товариша говорить зверхник. З одного боку вбивство й буденність смерти, а другого такі грошеві взаємини і дбайливість про честь товариша. Всюди бачимо недовіря. Підгайний подає, що вступив до організації, бо його підозрівали, що вдержує звязки з поліцією. А Качмарський? Його брать підозрівали, що має теж звязки з поліцією. Ці люди не мають до себе ніякої пошани. Що за атмосфера! У висліді, коли їх арештовано, у неодного відчувається пільгу, що врешті опинився поза волею, бо там з підозрілістю за грошевими непорядками страждають. Цей Нич, що їхав, щоб зреґабілітуватися, або щоби відмежуватися від ОУН, чи це не був шантаж? Мацейко теж є прикладом клясичної форми шантажування. Постійно пригадується йому випадок зі зловленням Мицика, доводжується до екзекуції і врешті йде та стріляє. А Лебедь? Він організував напад у Городку. Організація нападу завела. Отже ніхто інший тільки Лебедь є предисловнюваний до того, щоб зорганізувати атентат на мін. Перацького. У нормальних людей є інакше. Якщо хто недописав, то з цього висновок, що не надається і йому не доручують дальшої роботи. Але думки цих людей є дані. Якщо хтось вдушив і дав зброю проти себе, то вже з цієї сітки не вихопиться.

Згадавши опісля записки з актів Сеника про видатки на присяжних суддів, прокуратор говорить про лист Федина до Сеника у справі грошевої збірки на політичних вязнів. Цими збірками займався теж „Український Голос“, часопис заложений і субсидіований ОУН. Про цей часопис завжди говориться в рахунках і листах. Пізніше виявилося, що ці збірки не доходять до свого призначення. Тут прокуратор наводить випадки, що зібрані гроші не передано політичним вязням.

УВО РОЗСАДНИКОМ ІНСТИНКТІВ.

В листі Іртена, колишнього заступника хрового провідника, до Коновальця читаємо, що УВО є деструкційним розсадником, величезним розмаїттям інстинктів, щоб дешевим коштом стати героєм. З більшости його членів виростають напасники. Д-р Гнатевич писав: Що там організація поодиноких актів, вибирається одного або двох людей, дається, що треба, опісля нехай собі кірк скрутить.

Чиж можна дивуватися цим заявам, що їх на розправі складали Спольський, Макарушка, Мигаль і Малюца? Вони осуджують організацію українських націоналістів. Брехня сягає до верхів. Коновалець згадує про це. В бюлетині з 1931 р. є комунікат УВО в англійській мові: „Потверджуємо наші заяви, що акти доконані літом у 1930 році мали на мені протиставитись польській кольонізації. Але ці акти, якщо їх доконали члени боєвики, відносилися тільки до предметів і обектів неживих, не до людського життя бо здоровля“. Тимчасом у липні 1930 р. доконано нападу на поштовий амбулянс під Бібркою й забрали 26.000 зол., крім того вбито тоді поліцая, отже Коновалець заявив неправду для закордонної опінії. В тому самому бюлетині за апробатою Коновальця стверджено, що „вонуючі ворогів про фінансові джерела діяльности ОУН є неправдиві. А Литва? Отже знову неправда. Врешті третій приклад неправди. В 1931 р. Коновалець у женевському часописі „Ля Свіз“ помістив у відповіль на деякі заяви одного з польських щоденників, які компромітували УВО, спростування, що не керує УВО. А нам відомо — каже прокуратор — що в 1931 р. Коновалець був командантом УВО. В офіціяльній брошурі з 1931 р. читаємо, що провід організації ОУН спочиває в тих самих руках, що УВО. Отже з одного боку офіційна заява, що Коновалець є вождем УВО, а з другого заперечення для закордону. Потвердження цього факту находимо в буджеті, де видніє квота 150 долярів для „верховного команданта Коновальця“. Отже Коновалець зраджує прикмети, що не творять з нього лицаря, що відбирають йому моральне право проводити. Вони зганьбовані. Атмосферу брехні слід положити на рахунок політичних засновків та ідеольогії ОУН. Ті люди не висунули на своїм прапорі почесного гасла: „За нашу і вашу волю“. Нема між ними порпиву якогось ідеалізму чи романтизму, вони безсоромні імперіялісти. Перемагають на зимно те, чим самі відплатили би вдесятеро, якби були при владі. Була вже мова про те, що в їх програмі нема ні слова, яка була би доля тих, що тепер є в більшості, які тоді найшлись би в межах української держави. Чейже було би дуже гарно протиставити несправедливості справедливість, хочби в обіцянці й обіцяти добру поведінку. В декальозі є згадка про те, що ОУН буде змагати побільшити простір української держави шляхом покорення інших народів.

Який є справжній настрій в цих людей, треба шукати не в офіціяльних заявах, тільки в щоденних приватних заявах. Було вже згадка про садизм „наддніпрянця“. В інших листах з архіву Сеника сказано, що треба поширити межі української держави і звододіти Кавказом і Закавказзям та Каспійським Морем. Чорне Море треба злучити каналом з Каспійським для скріплення торговельного руху і щоб побільшити державні доходи. Крім того сказано, що треба буде поширити межі на захід аж по Краків і там

здобути коридор аж до Німеччини. Такі мрії, вимоги і забаганки мали люди, що про їхні характери говорять їх власні вислови, що їх видають про себе члени найвищих закордонних властей, себто ОУН. Коновалець про Федину пише до Сеника, що не зважає на його прикази і поступає супроти Коновальця несовісно та ніколи його обиджає. Про Мартинця, що був начальним публіцистом „Сурми" і „Розбудови Нації" К новалець пише до Сеника, що в Мартинця лавирує почування відповідальности за те, що пише і підписує. Про інших найвизначніших членів ОУН і своїх найближчих співробітників, головно в Празі, пише Коновалець, що є між ними атмосфера облуди й брехні.

В іншому листі Коновальця до Сеника кажеться, що відчув інтуїтивно в нього порожнечу. „Зачніть лікувати і то не тільки здоровля, але і лікуватися з цих декадентських настроїв, бо буде зле, не тільки з вами, але і зі справою, яку ведете". А дальше: „На генеральну сповідь маєте ще час". Це вже є „достоєвщина". Ця людина, з порожнечею, яка має якісь декадентські настрої, стоїть при кермі боєвого реферату головної команди. Він видає прикази смерти. В чиїх руках є істнування українців і поляків? Лист Сціборського зазначує: „На папері ми провід, а в дійсності не маємо відваги видавати директиви, бо побоюємося, що не будуть виконані. В цьому лежить наша недуга, як проводу і на тому полягає фальш нашої ситуації. Так дальше не можна". А тепер про Коновальця. В листі до Сеника він пише: „Останніми часами почуваюся дуже погано, так фізично, як і психічно. Відчуваю якесь загальне вичерпання і бачу, що треба мені на деякий час втекти від людей взагалі й зробити зі самим собою лад. Безперечно, впливають на мене цього роду події, як ускладнення вами справи Мацапури, як неполадження досі вами моїх прохань у справі розрахунків і т. п. Бачу, що з цими методами нашої діяльности, що закорінилися у нас так глибоко, не можу дати собі ради. До того треба нового чоловіка і більше сильного та більше рішучого!" А тепер інший лист: „Знаєте найкраще, що особливо в останніх часах переходжу велику, духову крізу. Я переконався, що на провідника того руху, що народжується, я не є якслід підготований. Але покищо, направду не бачу чоловіка, який міг би мене заступити".

Кваліфікуючи себе в той спосіб, Коновалець одночасно говорить, що кращого нема. І нема кому, навіть тимчасом доручити заступництва. Чи це є яке акційне або освітнє товариство? Ні. Це є товариство, що не даючи віддиху, організує тільки душегубства й душегубства.

Але є там ще якісь інші огляди. Напр. полк. Коновалець пише: „Мабуть для всіх нас стало ясне, що так дальше бути не може й коли не хочемо запропастити нашої ініціятиви і взагалі на довший час ліквідувати наші визвольні зусилля на ЗУЗ, то мусимо зробити рішучий зворот і перш за все мусимо бути між собою й самі зі собою щирі. Хай посиляться на мене закиди, але довше мовчати не думаю й при першій нагоді висловлю свою думку".

СПРАВА ВОЛОЩАКА.

Місяць по нападі в Городку відбулися сходини берлінської ОУН. Секретар відчитав комунікат ОУН у справі нападу членів ОУН на поштовий і скарбовий уряд у Городку. Вбитих: Березинського, Стрика, Данилишина й Біласа вшанували прилюдно однохвилинною мовчанкою. Опісля секретар відчитав листа одного з головних членів інж. Дмитра Волощака, якого не було на засіданні. Лист був такого змісту: „Хочу працювати для добра українського народу, але не для особистої користи і власної амбіції. Коли б це було інакше, я бачив би у групі, що нападала на державну власність, не молодих хлопців, але тих, що по 5—10 літ сидять за кордоном, які мали час навчитися не тільки стріляти, але й цілої тактики всяких нападів, а які знову думають, що без них не буде України. Одначе я не є за тим, щоби малпувати те, що робили інші гнобимі народи перед війною, коли техніка охорони, розвідка, радіо і т. д. не стояли на такому рівні розвитку як сьогодні. Тому прошу скреслити мене зі списку своїх членів".

Погляньмо, як на це зареаговано. Викликало це обурення поміж членами відділу. Рішення прийняти виступлення до відома, скреслити Волощака з листи членів і віддати справу до суду організації.

ГРОШЕВІ СПРАВИ І ПІДМОГА ЛИТВИ.

Обговорюючи фінансові справи організації, прокуратор наводить як приклад справу Шиманського, що з браку засобів до життя і по відмові ОУН наложив на себе руку. Взагалі з фінансами — говорить прокуратор — ОУН поводилась з людьми коротко. Коли почалася грошева криза в організації, Коновалець писав до Сеника: „У найближчому часі вишлю проект рестрикції в буджеті, щоби раз вибити з голови, що ми маємо гроші. Треба їх усіх раз уже поставити перед твердою дійсністю й показати їм, що добування фондів це не така легка справа, як вони це собі уявляють. Будуть правда деякі потрясення, але тільки в той спосіб зможемо очистити грунт і зірвати з тенденціями, що в нас закорінилися".

Чиж Коновалець не пише м. ін. тими словами те саме, що я говорив, що ОУН стала джерелом прожитку? Коли Коновалець укладає буджет на 1933 р., окреслює самочинно ріжним людям платні, що сягають від 20—40 долярів найвище. Рівночасно пише: „для Женеви, це є тільки його платня, по відчисленню всяких річевих видатків лишається тільки 50 долярів, а мені треба що найменше 125 долярів, супроти чого недобір мусить виносити коло 100 дол.".

Одночасно в іншому документі з того часу читаємо: „Згорлякевич повідомляє край, що на Литві є грошеві зловживання. Люди, що там є марнують гроші і нічого не роблять". А коли йде про те, щоби вплинували гроші і щоби покрити недобір особистого буджету Коновальця, то вживається таких засобів, про які сам Коновалець пише в листі до Сеника: „В мому листі до Мишуги я упокорився. Я зробив це тільки тому, що справа цього вимагала. Я цікавий, що він відповість на мій лист".

Тих цитатів і цифр доволі замість коментарів і кваліфікацій. Коли обговорюю фінансові справи цеї організації, мушу ще раз порушити справу Литви. Хочу обговорити цю справу з іншого боку. В традиціях цеї організації є шукати помочі чужих фондів. Шпіонажу вели ОУН для здобуття фондів. Але коли повстала ОУН, то в програмі поставлено цю справу доволі ліберально, бо сказано: „Будемо в союзі з народами, що ворожо відносяться до окупантів України і т. д.". Мірилом відношення до даної держави мало бути тільки те, як вона відноситься до Польщі. Треба мати на увазі тільки те, що організація постійно шукає грошей. Акти Сеника не виказали, від коли Литва помагає ОУН. Фактом є, що Литва робить це з найбільшою самопосвятою і з найбільшим трудом. Не легковажимо цеї суми, не думаємо, що коли є тільки 500 чи 600 дол. місячно, то це щось дрібне, що не можна займатися цим. Сама Литва уважає цей кошт затяжким для неї. Прокуратор цитує тут уступ розмови Коновальця з Завнюсом. Коновалець просить, щоби дотації дальше виплачувано в дотеперішній висоті. На це мін. Завнюс відповів, що старатиметься зробити все, що в його силі, бо в цій справі премієр Тубеліс має теж слово. Дальше Завнюс сказав, що Литва переводить великі ощадности, що навіть він сам не має в Женеві секретаря". Держава, що переводить найбільші буджетові ощадности в ділянці свого міністерства закордонних справ, коли вона виступає за кордоном, ця держава здобувається дійсно на великі жертви, коли платить квартально кількасот долярів. Литва воліє платити ОУН, ніж давати поміч у тяжкій праці свому міністрові. Видно, це поплачується; видно, це видаток значно важніший. З актів Сеника видно, що Коновалець багато працює в осідку Союзу Народів і то в користь Литви і в світлі цього доходимо до цікавих висновків дотично того, чим є Коновалець для Литви. Коновалець віддає Литві прислуги. І може їх віддавати, бо, як признається, є литовським громадянином. Не знаю, з якого правного титулу, бо ніде на світі нема такого права, що оправдувало би надання комусь громадянства в такій ситуації. Отже, що за прислуги? Ці прислуги стоять у звязку з шестійною акцією, спрямованою проти Польщі, бо тут є та спільна точка між програмою Литви, Завнюса та ОУН.

ЧОМУ ВБИЛИ МІН. ПЕРАЦЬКОГО?

Прокуратор каже, що міністра вбили тому, що ОУН знайшлася в грошевих клопотах. Коновалець пише до Сеника, що організація переживає найтяжчі місяці, отже підприємство є близько руїни. Коли завели всі литовські і американські джерела, сягається до резерв досі нерушених, сягається до Варшави, вбивається міністра, бо це „дасть віддих" і засоби, бо Коновалець вже у квітні висилає Сеника до Америки і коли там приходить страшна вістка, починається рух з скарбонками і вилизають гроші на боєвих і пропагандивний фонд.

ПРОКУРАТОР ДОМАГАЄТЬСЯ ТРЬОХ ПРИСУДІВ СМЕРТИ.

Високий суде! Все, що я говорив, вказує на вину і все що я говорив, домагається кари. Вас, панове судді, прошу про такий присуд, в якому кара вязниці **понижче 10 літ булаб вимірена підсудним: Чорнієві, Зарицькій, Ракові.** Панове судді, прошу про такий присуд, щоб **Климишин і Підгайний одержали досмертну вязницю**, прошу про такий присуд, в якому **Бандеру, Лебедя і Карпинця засудите на смерть**, бо це є присуд, якого від вас домагається сильна держава.

На цьому прок. Желенський закінчив свою тривожну промову.

Українська національна територія.

(Докінчення.)

Навіть сам білоруський дослідник самостійницьких змагань свого народу — Ад. Станкевіч („Да гісторыі беларускага палітычнага вызваленьня", Вільня 1934) не виказує у своїм нарисі історії білоруських політичних змагань таких моментів, які вязали б Полісся з білоруським національним рухом. Сепаратистичні змагання полоцьких князів у IX.—XIII. ст. супроти Києва мали на меті усамостійнити тільки територію полоцьких кривичів, та їхні завоювання не сягали на південь далі від Мінська. Щойно в литовсько-польській державі могли білоруські мовні впливи сягнути далі на південь; але хоча з литовсько-польської доби маємо виразні відміни української та білоруської мови в памятках, все таки спільна церковна ерархія, спершу православна, згодом уніятська, та потреба оборони своїх прав у польсько-литовській державі єднали предків нинішніх українців і білорусів в один руський нарід. Через те діячі, уроженці України працюють на Білорусі, і навпаки; також чимало білоруського елементу було в козацькому війську. Для Мозиря, Могилева, Слуцька чи Пинська митрополією був Київ, не Мінськ чи Вільно. Тому не дивно, що в часах Богдана Хмельницького бачимо змагання прилучити Мозирщину, Пинщину, Случчину, Новгородеччину й південну Могилівщину до української Гетьманщини; а в договорах Хмельницького й Виговського зі Швецією говорилося, що границі української держави мають сягати на північному заході по Німан.

В найновіших часах після берестейського миру в 1918. р. опанувала Українська Держава залізничу лінію Лунинець-Гомель; у переговорах гетьманський уряд домагався від большевиків признати таку північну границю України на відтинку її межі з Білоруссю: Вигоновське озеро, далі річка Шара, потім Любашево, Крутовичі, Локтиші, Чепелі, Погост, Урічча, Пісіка, Глуськ, Борова, Новий Степ далі Дніпром 4 верстви вище від Жлобина потім на Рачиц, Шепетовичі, річкою Сожем до р. Бесіди, далі на Святське до адміністративних меж колишньої Чернигівської губернії.

Одначе ця гранична лінія не охоплювала суто-білоруської етнографічної території; лінгвістична мапа, видана в 1915. р. Московською Діялектольоґічною Комісією, визначає смугу простору на північ від Припяти як територію перехідних українсько-білоруських говорів. До того слід додати, що є досить виразні українські впливи на білоруське пограничне населення навіть в околицях, куди не сягала українська державна експанзія в найновіших часах; серед білоруського населення Городенщини, Волковищини, Сокілщини й інших повітів на північ від українського Підляшшя й Західного Полісся поширюються стихійно українські народні пісні в галицькими стрілецькими включно; очевидно, завжди від місцевої мови перекручують українські слова більше або менше з білоруська.

Молодий білоруський національно-самостійницький рух скупчувався біля Вільна й Мінська та не сягав на Полісся; тільки большевицький уряд прилучив до створеної ним Білоруської Соціялістичної Сов. Республики Мозирське Полісся, через що відійшло туди майже сто-пядесять тисяч українців. Перехрещування українських і білоруських національних впливів на території Підляшшя, Полісся й колишньої північної Чернигівщини та перехідні говори на українсько-білоруському пограниччі промовляли б за тим, що межа між цими братніми народами устійнилась би на користь того, котрого впливи на національне освідомлення місцевого населення будуть сильніші. Але тут ріпають ще й сторонні чинники; користаючи зі слабої національної свідомости на Поліссі, польський перепис людности в 1931. р. означив мову людности Полісся як „тутешню", а не як українську, чи білоруську. Замітна також акція римо-католицької пропаґанди на Поліссі. Звозук большевицький уряд прилучив до західної московської области (брянської ґубернії) територію колишнього ковельського стародубського полку, де перехрещуються українські й білоруські впливи. Внаслідок цього є загроза винародовлення перехідного українсько-білоруського населення на заході на користь поляків, на сході на користь росіян.

Цікаве явище виказує д-р Кубійович на карті іміґрації до Києва; а саме значна кількість іміґрантів походить з БСРР, в першу чергу з території т. зв. перехідних українсько-білоруських говорів. Ця іміґраційна струя з півночі до Києва нагадує подекуди подібний рух у козацькій добі.

Питання границь української національної території на північному сході в Курщині і Воронежчині й далі на сході в Донщині й Підкавказі є складне з огляду на те, що ці терени кольонізували українці й росіяни майже одночасно й рівно мірно; через те скрізь на українсько-російському пограниччі є мішані смуги; як некорисне явище для одноцілости української території виказує д-р Кубійович сильну іміґрацію росіян до Харкова, Донбасу й Кубанщини. Устійнити границю Східної України тим трудніше, що Донщина й Кубанщина з Підкавказзям не входили в склад Української Держави 1918. р. Тільки північна українсько-російська границя була визначена українською делеґацією на переговорах з большевиками в 1918. р. Цю запропоновану українською делеґацією граничну лінію дещо справив на основі перепису з 1926. р. український дослідник-статистик д-р Тиміш Олесіюк (Північні кордони УНР, „Табор", Варшава 1930., ч. 14., ст. 65—95), беручи під увагу при тому крім етноґрафічних також стратеґічно-політичні умовини. Визначену д-ром Олесіюком північну межу України можна приняти без застережень.

І в своєму нарисі і на виставлених на виставі мапах іміґрації на Україну д-р Кубійович виказує небезпеку московського заливу Східної України: загрожений Харків, Донбас і Кубанщина. Повчальна для української суспільности є карта Кубійовича про надвижки й дефіцити українців на 1 км². На цій карті він виказує, які землі є сильніше опановані українцями й через те не грозить їм зміна національного обличчя, а на яких слід зміцнити український елемент. До останніх належать потрібні українські землі з усіх сторін із чорноморським побережжям включно.

Вже з наведених мною дорівочно тільки деяких питань, висвітлених д-ром Кубійовичем у книжці „Територія й людність українських земель" та на його демоґрафічних картах, видно корисність його наукової праці не тільки для фахівців, але й для широких мас українського народу. Тому його заміна повинна зявитися в кожній українській хаті та слід присвятити й видання атлясу його демоґрафічно-господарських картин і діяграм з додатком історичних карт України в ріжних часах з увагою навіть до тих її границь, які проектовано на міжнародніх переговорах, та які не війшли в життя.

Видання й поширення такого атлясу серед української суспільности причиниться без сумніву до зміцнення її національного самопізнання.

Микола Андрусяк.

Найкорисніша рекляма

буде

у святочному числі „Діла"

бо святочне число вийде у великому обємі і накладі, а зредаґоване якнайкраще буде нагнано лектурою десяток тисяч читачів. Оголошення до святочного числа „Діла" приймає Адміністрація найдалі до 4. січня 1936., год. 12.

Щоби не ширилося баламуцтво!

Деякі наші кравливі демаґоги в пресі й устно поширюють серед нашого громадянства вістки про великі посольські діети і доходи. Вони свідомі своєї клевети і забріханости, але ходять ріжними стежками, щоб дійти до своєї мети і кинути в український загал зневіру, а то й зневагу до нашого політичного проводу.

Щоб здемаскувати цю кавринну роботу, я обовязаний з доручення Української Парляментарної Репрезентації подати до прилюдного відома рахунковий звіт за місяці: жовтень, листопад і грудень 1935. р., зложений на засіданні УПР в дні 2. січня ц. р. А саме:

Місячні посольські і сенаторські діети є *976 зол.*, віцемаршала 1464 зол. В канцелярії сойму стягають 1 прц. до 2 прц. на „фонд праці" та 14 прц. і від віцемаршалів 17 прц. на податок. Отже канцелярія сойму виплачує послам і сенаторам по 829 зол., а віцемаршалам 1199 зол. З тої суми платять наші члени 25 прц. на потреби Народньої Канцелярії, на ріжні жертви та допомоги, на підтримку преси, загалі суспільні потреби в краю й окрузі і т. д. Коли прийдеться пократи кошти побуту у Варшаві на час сесії чи на виїзд у суспільних справах, то легенда про побережні тисячі нашими парляментарними діячами всеціло розвіється. У місяці січні я, як скарбник УПР, виплачував членам УПР найбільшу суму *571 зол.*, без зарахування коштів на мешкання, а віцемаршалові Мудрому *714 зол.* (отже не 1.750 зол., як деякі наші ґазетки проголошують).

Для ще докладнішого образу подаю виняти з рахункового звіту УПР за останній квартал 1935., а саме: 1) На потреби Народньої Канцелярії у Львові за 3 місяці виплачено 8.528.50 зол., 2) На канцелярію УПР у Варшаві виплачено 1.032.42 зол., 3) На допомоги й жертви 4.125.60 зол., 4) На ріжні громадські витрати 2.005.— зол. Разом 15.691.52 зол. 17 людей вложило через централю на національні потреби 15.691.52 зол. — не враховуючи витрат в окрузі і ріжних дрібних датків. Цікаво булоб знати більше тих, які стараються оклеветувати членів УПР та цікаво знати, чи є у інших народів подібні аномалії, щоб увесь тягар політичної роботи фінансував гурт 17 людей, яких би ще й за це рідні брати осуджували. Прикро про самих себе писати, але годі мовчати, коли злі люди шукають кожної нагоди, щоб обкидати нас болотом, в якому самі бібраються.

Посол Дмитро Великанович,
секретар і скарбник УПР.

Танцює так довго, як грає музика
Кожний, хто має обув від

ЧИКА

Львів, Костюшка 6.

Американська влада зліквідувала грізну банду Томмі Туші.

ШИКАГО. 3. 1. ПАТ. Арештування бандита Томмі викликало великий переполох у поріднених колах шикаґівських злочинців. Томмі Туші був одним з 6 братів, що зорґанізували велику банду схоплювачів. До неї належало більш як 100 злочинців. Банда була знаменито зорґанізована й висвеціялізувалась у схоплюванні дітей міліонерів, директорів і голов великих промислових товариств. Банда Томмі Туші схопила 30 дітей, пошкоджені родичі виплатили бандитам більше як пів міліона долярів окупу. Томмі Туші не обмежувався тільки до схоплювання дітей і багатих людей, щоб дістати окуп. Він виконав кілька збройних нападів. Один із братів Туші сидить у вязниці, має відсидіти 96 років. Трьох інших братів згинуло в боротьбі з конкуренційною бандою. За арештованим учора бандитом Томмі Туші поліція шукала два і пів року.

Міські Театри у Львові, субота 4. січня 1936.

„Пригода в Ґранд Готелю"

Величава вистава. Прегарні пісоньки.

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-ій: оперетка Павла Абрагама з І. Кульчицькою в гол. ролі. Знамениті танкові еволюції.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „поовірних бльочків Р. Щ.

Побажання до святочного числа „Діла“ приймаємо до суботи год. 1-шої вполудне. Побажання до 15 слів коштує 2 зол., кожне дальше слово по 20 сотиків.

Богослуження для вязнів і заточенців.

В часі Різдвяних Свят буде: В Скальцах 4.—5. січня 1936. р., Бережі Курт. 6.—8., Коросні 9.10., Фордоні 11.—12., Вронках 13.—14., Рарині 15.—16., Св. Хресті 17.—19., Самборі 20., Варшаві 21.—22., Плоцьку 23., Ґрудзьондзу 24.—25., Катовицях 26., Цешині 27., Вісничу 28.—29., Тарнові 30.—31., Володимирі Вол. 1.—2. лютого 1936. р., Ломжі 3.—4. лютого 1936.

З незалежних від мене причин вище поданий плян може піднести деяким дрібним змінам.

о. Д-р Осип Кладочний, капелян.

Відомий магазин обуви
OLD ENGLAND
вул. Галицька 1.
поручає на свята у великім виборі
ЛЮКСУСОВУ і ПРАКТИЧНУ ОБУВУ по значно знижених цінах.

З листів до Редакції.

До Хвальної Редакції „Діла“ у Львові.

У звязку зі заміткою п. н. „Непристойний виступ“, поміщеною в „Ділі“ з 20. XI. 1935., в якій представлено події незгідно з правдою, прошу помістити на видному місці Вашого щоденника отсе моє спростування:

Неправдою є, що я не брав участи в дискусії на засіданні Фільольоґічної Секції Наук. Т-ва ім. Шевченка 26. X. ц. р., а правдою є, що я в тій дискусії брав участь і сказав тоді ті самі свої критичні зауваження до викладу д-ра Михайла Рудницького, що їх у поширеній формі я подав і у своєму фейлетоні в „Меті“ з 10. XI. м. р. п. н. „Літературознавство д-ра Михайла Рудницького“. — Неправдою є, що досі не водилося переводити таку полеміку на шпальти преси, а правдою є, що про виклади, виголошені на недовірочних засіданнях, бували критичні зауваження в пресі. — Неправдою є, що я своєю критикою підриваю повагу наукової установи, а правдою є, що своєю критикою згаданого викладу, за якого вартість наукова установа не відповідає, я змагав до здорового розвитку цієї установи, бо як член і активний співробітник ріжних установ Наук. Т-ва ім. Шевченка я все змагаю до зросту його поваги.

У Львові, 1. січня 1936.

Д-р Константин Чехович.

•

Редакція „Діла“ передала мені, як директорові Фільольоґічної Секції НТШ, письмо д-ра Константина Чеховича до перегляду і я на нього відповідаю:

Отверджую.

1) що д-р Константин Чехович за згаданому засіданні Філ. Секції зрікся участи в дискусії;

2) що д-р Константин Чехович того, що написав у фейлетоні „Мета“ з дня 3. грудня 1935. р., на засіданні Філ. Секції *не говорив*. Це його пізніший елаборат;

3) що в дійсності досі не переношено полеміки до часописів з приводу недрукованих рефератів у Секції;

4) що Філ. Секція давала д-рові К. Чеховичеві змогу затерти його нещасливий виступ у „Меті“, але він на пропоновану ставіямцію не погодився;

5) що відповідна резолюція після нещасливого виступу запала *одноголосно*, і що опісля з нею солідаризувалися й ті члени Секції, що на засіданні не були.

Так виглядає *дійсний* стан справи.

Львів, дня 3. I. 1936. р.

Д-р Кирило Студинський.
директор Фільольоґічної Секції НТШ.

Забавки і дарунки
ДЛЯ ДІТЕЙ і НА ЯЛИНКУ
поручає
А. КОНЄВИЧ і СИН
Львів, Батория 12.
Ціни найнижчі — — найбільший вибір.

Ще одні цікаві збори православних достойників.

ВИЛЬНО, 3. 1. ПАТ. Вчора зачались наради церковного дієцезіяльного зїзду православних деканів виленської дієцезії, щоб полагодити ріжні дієцезіяльні справи. Нарадами проводив архиепископ Теодосій, що на початку виголосив до зібраних по польськи промову, в якій зложив чолобитню памяті марш. Пілсудського. Пізніше відбулась молитва за душу маршала. З черги вислав чолобитні телеграми до президента республіки і міністрів внутрішніх справ та освіти.

З великої хмари малий дощ.

ДВОХ ШВЕДІВ РАНЕНИХ.

СТОКГОЛЬМ, 3. 1. ПАТ. Шведська агенція повідомляє: Шведський консуль в Адіс-Абебі Ґаннер офіційно в телеграмі стверджує, що шатра шведського Червоного Хреста на південнім фронті, що згідно з міжнародньою конвенцією були відповідно означені, обстрілювали зі скорострілів. Д-р Гиляндер ранений у правий бік, другий шведський лікар у голову, інші шведи не віднесли ніяких ран. Преса обговорюючи цю справу заявляє, що гідною відповіді на це буде висилка нового шведського амбулянсу до Абісинії.

ІТАЛІЙСЬКЕ ВИЯСНЕННЯ.

РИМ, 3. 1. ПАТ. У звязку зі згаданими подіями міністерство преси оголошує такий комунікат: Жертвою бомбардування впало двох ранених шведів, але нема вбитих. Тому, що ворог біля шпиталів ставить військові шатра, летунам є незвичайно важко розріжнити підчас бомбардування воєнні шатра від шатер Червоного Хреста.

АБІСИНЦІ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ.

ЛЬОНДОН, 3. 1. ПАТ. Агенція Рейтера повідомляє з Аддіс-Абеби: Абісинський уряд, відповідаючи на закид Італії, що двом італійським летунам, яких абісинці взяли в полон, відрізали голови, оголосив комунікат, у якому говорить про цей закид, що є „осоружною брехнею, що має замаскувати вчинок справжнього розбишацтва“.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Еспанія побільшує свою фльоту.

МАДРИД, 3. 1. ПАТ. Президент республіки підписав декрет, що уповажнює міністра маринарки предложити постійній комісії кортесів, щоб нove затвердила програму будови двох контрторпедовців, двох канонірок, 6 моторових човнів і 2 гольовчиків.

Вісти з Львівської Архиепархії.

Крилошанськими відзнаками наділений о. Кодельський Йосиф, катехит у Збаражі.

Канонічну інституцію на парохів дістали: 1) о. Вовчук Лев, парох Розгадова поморянського деканату, на Стрілки бобрецького деканату; 2) о. Возняк Евген, парох Порини ширецького деканату, на Розділ миколаївського деканату; 3) о. Кармалита Григорій, парох Стрілок бобрецького деканату, на Розгадів поморянського деканату.

Ректорами церков іменовані: 1) о. Бонах Григорій, дотеперішній катехит у Чернці-Песочній, у Зарубинцях скалатського деканату; 2) о. Туронак Йосиф, сотрудник у Балевих Подорожніх журавенського деканату, в Сулятинах тогож деканату.

Сотрудниками назначені: 1) о. Гангущак Микола, капелян СС. Василіянок у Підгайчиках, у Липині Горішній рогатинського деканату; 2) о. Горинь Мирослав, завідатель Довгої войнилівського деканату, в Кізлові, козлівського деканату; 3) о. Дядьо Микола, сотрудник у Конюхах поморянського деканату, у Тернополі. 4) о. Малий Юрій, ректор церкви в Ярчеві Новім, у Ясеневих золочівського деканату; 5) о. Мулярчук Микола, сотрудник у Липині Горішній рогатинського деканату, в Малехові жидачівського деканату; 6) о. др Цегельський Ігнатій, дотеперішній катехит гімн. у Городку і б. заступник професора Богословської Академії, в Камінці Струмиловій.

Доїзджаючими сотрудниками назначені: 1) о. Божейко Роман, завідатель Ставчан городецького деканату, в Оброшині тогож деканату; 2) о. Весна Константин, парох Драгинівки тернопільського деканату, в Ходачові Великім козлацького деканату; 3) о. Зрада Іван, завідатель Стрілкова стрийського деканату, в Фалиші тогож деканату.

Іменування та призначення: 1) о. др Богонюк Василь, дотеперішній катехит у Скалаті, катехитом у Винниках; 2) о. Заяць Леонтій, дотеперішній катехит у Янові біля Львова, катехитом у Свенцицьку Вижнім; 3) о. Княт Омелян, дотеперішній сотрудник у Камінці Струм., катехитом середніх шкіл у Городку; 4) о. Лисовський Вячеслав, дотеперішній сотрудник у Кізлові козлівського деканату, тимчасом катехитом на один рік у Галичі; 5) о. Баслядинський Степан, сотрудник у Подусові парафіяльного деканату, капеляном СС. Василіянок у Підгайчиках; 6) о. Грицай Володимир, дотеперішній капелян СС. Василіянок у Підгайчиках, управителем митрополичої палати.

Похвальну грамоту дістає о. Леонтський Роман, парох Братковець стрийського деканату.

Перейшли в стан супочинку: 1) о. Дурбак Симеон, катехит у Теребовлі й б. експонований сотрудник у Залозцях теребовельського деканату (ур. 1874); 2) о. др Ерин Карло, б. завідатель Слободи болехівського деканату й б. заступник духовника у гр.-кат. Дух. Семинарії (ур. 1876).

Найпрактичніший дарунок на Ялинку
як ПЛАЩІ, БОНЖУРКИ, КАПЕЛЮХИ, БІЛЛЯ, КРАВАТИ, СВЕТЕРИ і т. п. по значно знижених цінах поручає
AMERICAN HOUSE
Львів, Коперника 5.

НОВИНКИ.

— **Приймаю пацієнтів у моїм заведенні, вул. Сикстуська 17, від 9—1 і від 3—6.30. В неділі і свята за попереднім зголошенням. Урядовці і шкільна молодь користають зі знижок при пльомбуванні і вставлюванні зубів. Насс.** 2—4

— **Футра,** всілякого роду, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський, вул. Капітульна 3. І п. Телефон 254-46. 10 89—?

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2,** 2) **Личаківська 50,** 3) **На Байках** ріг Глубокої 5 4) **Жовківська 175.** 11- 2

— **Футра** від 140 зол. робить Карпяк, Лукасінського 4. 11—?

— **Кравецька робітня І. Клюка, Кльоновича 3,** виконує гарні мужеські гардероби по дешевих цінах. 2—10

— **Повідомляю ВШ. Громадянство,** що склад порцеляни і скла „Кераміка“ — Галицька 5 (в подвірю), — буде відчинений в неділю, 5. січня ц. р. від год. 1—6 попол. Прошу відвідати мій склеп — та закупити потрібну посуду на Свята. — **О. Онисько.**

— **Якщо хочете помогти „Рідній Школі“,** то потрібну Вам заставу столову й всяку посудину зі скла і порцеляни купуйте лише у **„Кераміці“, під управою О. Ониська, Галицька 5, в подвірю;** якби всі громадяне у Львові купували скло і порцеляну у фірмі „Кераміка“, то 600—1000 зол. місячно діставалаб „Рідна Школа“.

— **Українська Пральня „Бріи“** повідомляє, що урухомила у Львові при вул. Зеленій 31 власну фабрику, вкінчовану в наймодерніші пральничі машини та веде своє підприємство під зміненою назвою **Механічна Пральня „АТА“.** Всякі роботи з обсягу пральництва, хем. чищення і фарбування приймає у своїх конторах у Львові при вул. **Бляхарській 21** і вул. **Зеленій 31** та на провінції. На бажання відбирає і доставляє роботу до хати. **Механічна Пральня „АТА“,** передше **„Бріи“. А. Тарнович і С-ка.**

— **Програма львівського радія на Різдво.** Беручи під увагу Різдвяні Свята, львівська радіостація передаватиме у своїй програмі у днях 6—8 ц. м. такі українські медиції: В понеділок 6 ц. м. в год. 19,30—19,45 українські колядки у виконанні архикатедр. хору св. Юра під упр. І. Охримовича; в вівторок (перший день Різдва)

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ.
Український
Технічно-Господарський Інститут
продовжує вписи на:
I. Високошкільний Економічно-Кооперативний відділ, по закінченню якого видають диплом з титулом економіста,
II. Курси українознавства — з широкою програмою,
III. Фахові курси — бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької і французької), пасічництва, садівництва, перероблення садовини і городовини, оброблення шкіри, книговедства, радіотехніки, фотографії. По закінченню курсів видається свідоцтво. — Передбачують відкриття й інших курсів.
Навчання кореспонденційною методою.
Проспекти і програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку.
ПОШТОВА АДРЕСА:
Ukrajinsky Technicko-Hospodarsky Institut Podebrady, Tchecoslovaquie — або Т-во „Сільський Господар", Львів, Ґнипа ч. 10/II. п. 1917

в год. 10,00—11,57 Богослуження з Волоської церкви у Львові, 20,45—20,48 грамоф. кружки з піснями „Сурми", 22,48—23,00 відчит В. Ковальчука в рамах літер. хвилини „Довбуш, карпатський опришок (стоп легенд)". У середу, 8 ц. м. в год. 10,00—11,57 Богослуження з Волоської церкви у Львові, 18,45—19,00 концерт українських мельодій з грам. кружків, 19,00—19,10 інформаційний нарис А. Курдидика „Як живе сучасне українське село". У програму колядок, що їх співатиме архикатедр. хор на Сьвят-Вечір, входять: І. Яциневича: Що то за предивно, К. Стеценка: Нова радість стала і М. Леонтовича: Пречиста Діво.

— **Радіостація в Кошицях** (259,1) надає авдиції для Закарпаття в середу 8 січня в год. 16,10 і 20,15; в четвер 9 січня в год. 18,00. У програмі коляди в вик. діточого хору та концерт хору студентів теольоґії.

— **На карти Рідної Школи, що звільняють від алькогольних напоїв з нагоди** Різдва Христового, зложили далі отсі Вп. Громадяни: по 5 зол.: Михайло Огерок — Львів, Українське бюро купна і продажі нерухомостей „Трансакція" — Львів, і Костюк П., учитель — Руда Пабяніцька, а крім того П. Костюк 10 зол. на **„коляду"**. — Хто черговий?

— **Перша різдвяна ластівка.** Серед нашого громадянства є одиниці, що пробують охоронитися від святочного дарку на Рідну Школу. Але є й такі, що їм задовго ждати до Різдва й дають заздалегідь. Перша цьогорічна „коляда" 200 (двіста) зол. прийшла від фабрики „Зоря", що виробляє першорядну пасту до обуви „Елеґант" і пасту до підлоги. Пригадуємо, що ця фабрика в розмірно короткому часі дала другу більшу готівку (недавно зложила 150 зол. на стінний календар Рідної Школи на 1936 р.). Українське громадянство повинно піддержати солідарно фабрику „Зорю", вживаючи виробів тільки цієї фірми.

— **Черговий виклад у Т-ві „Зоря" у Львові** на тему: „Петро Конашевич-Сагайдачний козацький гетьман галичанин", відбудеться в неділю, 5. ц. м. в год. 12 впол. в салі т-ва при вул. Вірменській ч. 25.

— **Читальня „Просвіти" Городецької дільниці** у Львові улаштовує в неділю, 5. ц. м., в малій салі Музичного Інституту ім. Лисенка з приводу 30-ліття свого істнування святочну академію. Початок в год. 5 попол.

— **Знесена конфіската книжки.** Окружний суд у Чорткові сконфіскував рішенням із 23 квітня 1932 р. книжку Евгена Бородієвича „У чотирокутнику смерти". Цю конфіскату зніс львівський окружний суд постановою з 5. листопада 1935 р. Книжка „У чотирокутнику смерти" не втратила досі нічого на вартости і тому вона повинна находитися у всіх приватних і публичних бібліотеках. Головний склад видання у книгарні Т-ва „Просвіта" у Львові, Руська 1.

— **Мистецька культура Львова.** Під таким наголовком принесло новорічне число варшавського „Часу" довшу статтю Е. Булинди, що подає обєктивний огляд мистецького життя, не тільки польського, але й українського у Львові. Ствердивши, що в останніх часах проявився серед львівських українців сильний мистецький рух, автор зупиняється на маркантніших орґанізаторах українського мистецького життя і подає докладні інформації про всі орґанізації, установи й осередки українського мистецького життя в цьому місті.

— **Полекші в академічних оплатах.** В міністерстві освіти у Варшаві відбулася 2 ц. м. під проводом міністра проф. Свєнтославського конференція 13 ректорів державних академічних шкіл. М. і. ухвалено низку постулятів, що торкаються скорої допомоги для молоді, перш усього полекш у шкільних оплатах. Для співпраці з міністерством освіти створено комісію, зложену з ректорів університету варшавського і краківського та варшавської політехніки.

— **Процент за проволоку у виплаті винагороди.** Міністерство опіки оголосило розпорядком, яким приготує, що працедавці обовязані виплачувати нагороду своїм працівникам, фізичним і умовним, з кінцем кожного періоду праці, отже умовним працівникам з кінцем місяця, фізичним що два тижні. На випадок проволоки у виплаті працедавець має заплатити процент у висоті 2—3 місячно від дня проволоки.

— **Інспектор міської адміністрації у Львові.** Президент міста Дрояновський підписав іменування м-ра Тадея Малька на інспектора міської адміністрації. Обовязком його буде пильнувати справного функціонування адміністраційного апарату в управі міста та контролювати праці в бюрах, урядах і міських заведеннях.

— **Ревізія докторських титулів.** В найближчому часі буде переведена ревізія докторських титулів, яких уживають ріжні особи, не маючи на це права. Як відомо, за те грозить карна адміністраційна відповідальність.

— **Дальша знижка цін вугля.** У звязку з переведеною знижкою коштів перевозу вугля львівський маґістрат у порозумінні з представниками продавців устійнив такі нові ціни вугля: За тону з доставою перед дім: 1) грубий — 38.65 зол., 2) кістка — 40.15 зол., 3) оріх — 37,30 зол., 4) дрібний — 26,15 зол. В дрібній продажі за 100 кг. льоко складу: 1) грубий — 4.30 зол., 2) кістка — 4.45 зол. 3) оріх — 4.15 зол. 4) дрібний — 2.90 зол. За побирання вищих цін загрожує кара до 3 місяців вязниці, або 10 тис. зол. Цінники вугля мають бути вивішені на видних місцях і доступні для всіх покупців.

— **Хто виграв долярівку?** Вчора анльосовано 95 премій на загальну суму 37.500 долярів. 12.000 дол. впало на ч. 569074, 3.000 зол. — на чч. 1026326 1387208, 1.000 дол. — чч.: 37821 127227 468220 762764 1298745 1371207 1386489, 500 дол. — чч.: 982227 446512 370359 335761 56542 109483 381386 405215 529719 809389, 100 дол. — чч.: 49906 58131 85250 113352 116611 127492 141989 164577 181175 193451 205266 206638 270955 338820 342643 367802 386917 390737 451779 487389 488888 490590 491860 494554 509792 513883 543222 549260 567755 589823 585279 591590 635602 660592 699234 707194 716702 721972 740640 792822 827649 834405 845043 909715 928168 944624 952048 966678 975700 980695 991694 1001204 1002490 1003589 1008761 1024148 1057468 1058932 1099426 1131695 1155580 1204187 1238909 1256511 1299632 1326356 1335740 1343972 1347173 1350044 1372002 1385665 1427687 1481974 1174163.

— **Розвязали недільні товариства.** Як відомо, львівський воєвідський уряд розвязав сто кількадесять товариств, які від довшого часу не виявляли ніякої діяльности. Між розвязаними польськими та жидівськими товариствами находимо теж кілька українських, а саме: т-во гр.-кат. священиків „Єдність", укр. клюбове т-во „Громада", культурно-освітнє т-во „Робітнича Громада" „Союз селянських спілок" і „Укр. т-во приятелів спорту".

— **Краєва хроніка.** На залізничому двірці в Бережанах повісився у своєму бюрі службовець Іван Кучерявий управитель залізничого відтинку. — Біля Заболотова переїхав потяг, що їхав зі Снятина до Коломиї, невідомого мужчину, що в останній хвилі розібрався до нага і кинувся на шини.

— **Французи цікавляться українськими справами.** В кінці грудня м. р. відбулися в Парижі, як повідомляє Офінор, річні збори французького Т-ва „Франс-Оріен" (Франція-Схід), на якому проводить знаменитий письменник, академік Клявдій Бернар і яке відділ займається українськими справами. Після складення звіту, в якому зазначено, що т-во впродовж року влаштувало три українські маніфестації, вибрано новий директорський комітет, що в його склад увійшли від туркестанців Чокай Бей, голова туркестанського національного центру, та від українців: проф. Шульгин і редактор Єремів. Опісля відбувся великий репрезентаційний концерт, в якому пописувалися українські співаки та танцюристи. Товариство „Франс-Оріен" грає поважну політичну ролю тому, що його почесним президентом є президент Франції.

— **Український хор у Франції.** Після довшої перерви, що тривала кілька років, українське музичне життя в Парижі починає відживати і робляться заходи, щоб заснувати Український

Знижка цін ґрамофонових кружків
Сирена Електро . . . . . зол. 2.50
Одеон і Колюмбія . . . . . зол. 3.25
всі інші, навіть закордонні на 10% дешевше. Найбільший вибір.
КАІМ, Львів, ул. Коперника ч. 11

Національний Хор, якого потреба відчувається вже багато років. Перед в цій справі веде, як повідомляє Офінор, т-во ім. О. Кошиця, яке вже заложило невеликий, але артистичний хор і старається його побільшити. Цю ініціятиву треба тільки привитати, бо хоча слава українського співу стоїть без порівняння вище всіх інших, ще з часів славної подорожі Української Капелі Кошиця, але в Парижі від давнього часу нема порядного українського хору і найліпші співаки співають по козацьких та російських хорах. Є надія, що цим разом українське громадянство у Франції зверне увагу на цю важну справу й українська пісня знову запанує в Парижі.

— **Українські колядки найкращі.** З нагоди латинських Різдвяних Свят поважне французьке товариство „Огнище Миру", яке дбає про зближення молоді ріжних націй, влаштувало конкурс різдвяних пісень ріжних народів, в якому приняли участь і українці зі своїми колядками. Українці співали мужеським ансамблем під орудою А. Чехівського і, як слід було надіятись, публика признала їх першими із шости хорів, які брали участь у змаганні. Перед виступом українського хору молодий студент Юрко Єремів виголосив у французькій мові реферат, пояснюючий походження колядок та їх зміст. Виступ українців, як доносить Офінор, зробив таке гарне враження, що т-во „Огнище Миру" вжило заходів, щоби відкрити у себе українську секцію.

З кіна.

Кіно „КАСИНО": **„АННА КАРЕНІНА"**

Бачили ми в німій фільмі за повістю Толстого Грету Гарбо з Джільбером. Тепер дістала Гарбо нового партнера Фредеріка Марча, кращого до цієї ролі. Марч грає прегарно російського офіцира, визбувшись усіх рис американського кінового акторства. Зате Гарбо, що має два-три глибокі моменти, не має у своїй грі характеристичних рис славянської жінки — метушливої, нервової, а наглими рішеннями, поривами та упадами. Побічні ролі підібрані вміло і дивлячись на фільму можемо мати хвилинами враження, що пригадуємо собі деякі розділи з Толстового оригіналу. Прегарно виведені збірні сцени: пиянства російських старшин, балю, лазні. Ясно, що фільма може заступити повість тільки тим, що її не читали. Усі психольоґічні моменти зведені тут до поодиноких ситуацій. Американське виробництво не вміє цього робити інакше.

Кіно „КОПЕРНИК": **„ВЕСЕЛА РОЗВЕДЕНИЦЯ".**

Чисто французький сюжет перенесений на американський ґрунт: молода жінка, що хоче розвестися, мусить за радою адвоката погодитись на прилюдну сцену зради. Помагає до такої зради професіонал, якого замовляють на означений час і означене місце. Те, що замісць нього приходить інший молодець — звичайний припадок, але в такій комедії — необхідний. З фільмою має це все мало спільного, хоч неодин сміється. Дійсна прикмета фільми — прегарні танці незрівняної пари танцюристів. Режисер свідомо призначив їм у фільмі таке велике місце. Забуваємо за дурну комедію, якби прийшли спеціяльно на балет.

‡ Посмертні згадки.

о. Бернацький Василь, парох Германова гнилицького деканату, ювилят, помер дня 5 грудня 1935, на 81-му році життя і 52-му священства. В. П. П.!

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Проф. д-р Іван Огієнко: СКЛАДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. Частина перша: Вступ до вивчення складні. 1936. Друкарня оо. Василіян у Жовкві. Стор. 196. ф. 16°.

О. Подільський: ПІСНЯ ПІСЕНЬ у вільних перекладах. Тернопіль 1936. Стор. 36. ф. 16°.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Театр „Заграва" під проводом В. Блавацького.

Журавно.
4. I. Ой Морозе Морозенку".
5. I. „Мушина в мінуле".
7. I. „Ой не ходи Грицю" (нова постановка).
8. I. „Земля" Стефаника".
9. I. „Батурин".

Великий Міський Театр.

Субота, 4. I. год. 8. веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю" з І. Кульчицькою.

Неділя, 5. I. год. 3.30 попол., ціни найнижчі „Авантюра в раю"; год. 8. веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю" з І. Кульчицькою.

Понеділок, год. 3.30 попол., ціни найнижчі „Пасторалка"; год. 8. веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю" з І. Кульчицькою.

Вінторок, 7. I. год. 8. веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю" з І. Кульчицькою.

Театр Ріжноманітостей.

Нечинний.

Кіна.

АДРІЯ: „Останній отаман Линенко".
АПОЛЛО: „Годин на фронті" з Дижмою.
АТЛЯНТИК: „Кохаю всі жінки" з І. Кепурою.
ВАНДА: „Забавка", „Пані та шофер".
ГРАЖИНА: „Епізод" із Павлею Весселі.
КАСІНО: „Анна Каренина" з Ґретою Ґарбо.
КОЛІСЕЙ: „Молоді орли" та ревія.
КОПЕРНИК: „Весела розвідка" та Боксерський меч Макса Бера з Дж. Люїсом.
МАРУСЕНЬКА: „Напад на Конґо".
МІРАЖ: „Не відходи від мене!" (Ев. Бергер.
МУЗА: „Ти весь мій світ".
ПАКС: „Королева Христина" з Ґретою Ґарбо.
ПАЛАС: „Любовні маневри".
ПАН: Сеанси і додатки:
РАЙ: „Веселий ювілей Мікі Маус".
СОНЦЕ: „Жовтий князь", ревія „Спасання на ратн".
СВІТ: „Веселий ювілей Мікі Маус".
СТИЛЕВЕ: „Під гарячим небом Арґентини" і ревія.
ТЕНЧА: „Весела вдова" за Хор і балядами.
ТОН: „Ти весь мій світ".
УТІХА: „Перли графині" та ревія.
ХИМЕРА: „Наше сонечко" (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо.

Субота, 4. січня 1936.

Відень (506,8) 15.15 Концерт цитристів, 17.30 Вечер нар. пісень, 19.10 „Княжна долярів" оп. Лео Фаля, 22.10 Пісні й арії відсп. 11. Вербер баритон, **Прага** (470,2) 11.05 Сальон. музика, 15.00 Концерт, 13.55 Оперетокові мельодії, 19.15 Пародія нар. пісень, 20.05 Добрі, давні часи — вес. радіомонтаж, **Париж** (1648) 16.00 Авд. для дітей, 17.00 Легка музика, 21.35 „Драгони в Відярсу" ком. опера Мешра, **Білгород** (437,3) 16.20 Нар. пісні, 18.30 Концерт, 19.50 Сербський вечір — нар. пісні, танки, мельодії, **Берлін** (356,7) 14.15 Фільм. і оп. мельодії, 16.00 Веселе попольудне, 18.15 „Над синім, гарним Дунаєм" муз. авд. на осн. Штравсів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00 Концерт, 14.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, **Кельн** (455,9) 11.30 Легка музика, 19.00 Тріо ф-моль Дворжака, **Ляйпціґ** (382,2) 16.16, 20.10, 22.30 Веселя програма, **Мінхен** (405,4) 15.15 Пісні Р. Штравса, 18.20 Давня музика, 19.05 Камер. музика, 20.10 Дотепне слово та вес. звуки, **Будапешт** (549,5) 12.05 Форт. реціталь, 13.00 Військ. орк., 18.05 Саксофон, 18.55 Цит. музика, **Мілано** (221,1) 11.30 Легка музика, 13.20 Розр. концерт, 17.15 Танк. музика, 20.30 Концерт хору, 21.30 Неаполітанські пісні, **Рим** (420,8) 17.15 Квартет цитристів, 20.30 „Іль матримоніо сеґрето" (Таємне подружжя) оп. Чімароси.

Неділя, 5. січня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Орк. концерт, 12.55 Легка музика, 15.40 Камер. музика, 20.00 „Віденни" ком. Герм. Бара, 22.20 Форт. твори Ліста. **Братислава** (298,8) 18.10 Мадяр. форт. твори, **Прага** (470,2) 9.15 Чеські коляди, 9.55 Сальон. квартет, 20.50 Концерт, **Париж** (1648) 12.00 Концерт, 18.00 Легка музика, 20.00 Спів, 21.45 „Пансіон д'ан гон лежер" ком. Донаї, **Білгород** (437,3) 13.15, 19.50 Нар. пісні, 18.30 Скрипка, **Берлін** (356,7) 9.30 Орг. музика, 11.15 Муз. дрібниці, 19.00 Музика в сумерку, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Веселий поранок, 10.00 Хор, 11.30 Перли німецької нар. пісні, 20.00 Вагнерівський концерт, **Ляйпціґ** (382,2) 21.00 Концерт, **Мінхен** (405,4) 15.05 Солісти, 18.00 Вальт. Німан відіграє власні твори, 19.00 Нар. музика, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт орк., 14.50 Легка музика, 17.00 Сучасна форт. музика, спів, 18.45 Цит. музика, 20.10 Оперетокові мельодії, **Мілано** (221,1) 13.10 Розр. концерт, 20.35 „Весна" оп. Оск. Штравса, **Рим** (420,8) 12.30 Солісти, 17.00 Симф. концерт.

Львівське радіо.

Субота, 4. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Концерт орк., 13.00 Концерт гармоністів, 13.05 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 14.30 У Відні — з гр. пл., 15.00 Гуморесна: Груба гра, 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Секстет, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Пісні в вик. Од. Белякова в супр. форт., 16.30 Технічна скринька, 16.45 Вся Польща співає, 17.30 Місто Тинец, 18.00 Театр Уяви: авд. для дітей: Ключ до світа, 18.30 Огляд видань, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Освітня мобілізація на півд. землях, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Вечр коляд, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Новорічна авд., 21.30 Весела Сирена, 22.00 Легка муз. орк., 23.05 Прогульна по Европі — ретрансмісії із закорд. станцій.

Неділя, 5. січня 1936.

9.00 Ранішня авдиція, 9.15 Музика з гр. пл., 9.40 Ранішній денник, 10.00 Велика опера з гр. пл., 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Театр. всячина, 12.15 Муз. поранок; у перерві: ок. 13.00 „Вічна казка" Ст. Пшибишевського (фраґм.), 14.00 Вимок із книжки Ю. Болошиновського „Було так", 14.20 Легка музика з гр. пл., 15.00 Хліборобська скринька, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.25 Огляд ринків рільних продуктів, 15.35 Музика з гр. пл., 15.45 Війти перед мікрофоном, 16.00 „Про лещетаря" для дітей, 16.15 Камер. концерт, 16.45 Коляди, 17.00 Канарки перед мікрофоном, 17.15 Співочі туги з гр. пл., 17.40 „Фінкель Чи вільний?", 18.00 Скрипковий рецталь у супр. форт., 18.30 Театр Уяви: „Ювілят" (із Ст. Ярачем), 19.10 Спорт. вістки, 19.15 Реклям. концерт, 19.30 Стилізовані танки з гр. пл., 19.45 Літер. новини, 20.00 У музикальному домі — Вечер балад, 20.45 Вимки з творів Н. Шасудського, 20.50 Веч. денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Історія з кінця світа, 21.45, 21.46 Спорт. вістки; 22.00 Танк. музика.

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватним обороті: 5.28—5.28 50.

Нім. марка 1·23—1·26, фр. франки 34·90—35·10, шв. франки 172.00—172·50, фунти стерлінги 26·00—26·15, австр. шілінги 98·00—100, чеські кор. 19.00—19.50, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 34·00—36.00.

Золото: Долярн 8.98—9.01, Рублі 4.75—4.85, Фр. франки 34.00—35·00, Корони 36·20—36·80, Дукати 82.60—83.20; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.32, Рублі 1.40, Фльорени 0.80; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Ячмінь одн.	13.00	13.25
Ячмінь на мливо	12.50	12.75

Інші курси без зміни.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 3-го січня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

кг. масла десерового високого без опакування	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·15	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	5·60	„

Тенденція на масло, сметану і яйця слаба, на молоко знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 6. I. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Молоді кури без острів І. кл.	0·95	зол.
Кури з острогами І. кл.	0.85	„
Товщені качки І. кл.	1.—	„
Товсті пантарки І. кл.	1.00	„

Приймає кури, качки, і пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питальовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає повних доставців.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

ФІРМА **ЙОСИФ НОВАК** ПЛ. МАРІЙСЬКА 6.

поручає у великім виборі, по найнижчих цінах

ЖІНОЧЕ І МУЖЕСЬКЕ БІЛЛЯ, — ПАНЧОХИ, — СКАРПИТКИ, — ХУСТИНКИ, — РУКАВИЧКИ, — КРАВАТИ, — ЗИМОВЕ БІЛЛЯ, — ПУЛЬОВЕРИ, СВЕТЕРИ, ЖАКЕТИ

Ціни наглядно знижені.

КУПНО - ПРОДАЖА

Ковдри вовняні, путові, ватові від зол. 11·— виробня **Фрейліха,** Сикстуська 21. 646 8—?

Фортепіяни, піяніна, найновіші моделі, дешево продає **Ганак,** Підсудського 21, перший поверх. 889 3-10

Увага! Християнська жіноча конфекція поручає плащі від 35 зол. Львів, Гнилов 36, Ендерс 797 22-30

Дешева виробня кап. фіранок і всіляких ручних робіт, **Пік** Ягайлонська **11 а.** 11/110 16-30

Фортепіяни піяніна, продаж, наєм, купно, оказії, **Марецький,** Львів, Баторія 7. 898 2-12

Лещетарські штани жіночі, мужеські, дитячі, найдешевше джерело: Виробня „ПАЛЮМ", Гетманська 22 побіч Музею. 12/110

Вічні пера золоті від 5 зол. поручає „Машиногиг", Ягайлонська 24. 935 2-2

Кримську куртку оказійно продасть Карпяк, кушнір, Лукасінського 4. 2-2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Посада інструктора. Шукаю інструктора — найрадше математика, фізика й германіста (знання німецької мови) — до учня VI-ої кляси народньої школи та учня VII-ої кляси української класичної гімназії в Перемишлі. Посаду (асаніо) можна обняти вже дня 15. січня 1936. Винагорода: мешкання, харч і готівкою 25—30 зол. місячно. Зголошення посилати на адресу: Коваль Генрик, управитель школи, Студінка, п. Калуш (Studzianka, p. Kałusz). 390 1-2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

Матуристка з практикою шукає місця лекторки, до дітей, помочі в господарці, до складу, найрадше у Львові. Зголошення до „Діла" під „23". 911

МЕШКАННЯ

Станція для ученика з нижчих кляс. Банько головної гімназії, Японська 6/III.

РІЖНІ

Чи Ваш **годинник** ходить добре? Якщо ні, дайте направити до **Івана Зельтенрайха,** Львів, Марійська пл. 5. — Прецезійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 82 53—?

Золотнича робітня, Аллянбреннера Пасаж Гавсмана 3, перероблює, направляє всіляку біжутерію солідно, дешево. 904 1-10

У Бізанца Сильвестрової ночі був у дуже поважнім українськім товаристві молодий пан; доктор, на чорно вбраний. Особа, з якою він танцював, просить сердечно цих панів, щоби подали йому телефон 245-77, Марія. 905 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Філія „Сільського Господаря" в Підгайцях оголошує конкурс на **агронома,** в першу чергу **годівельника.**

Платня згідно з умовою. Посада вільна від 1. лютого 1936 р.

Подання вносити до 20. січня 1936 р. на руки голови Філії „С. Г." адв. Олекси Яворського в Підгайцях. 919

Всі ощадні господині купують оцет

тільки у

фабриці оцту

С. Френкель - М. Камінкер

Львів 24 — Жовківська 185. Тел. 256-44 639 1-2

53.50 Лещетарський комплет 53.50

який складається з дощок, кийків, вязань черевиків, вовняних скарпиток і рукавиць, штанів, вітрівки і шапки тільки у фірми

„СИМФОНІЯ", Львів, Сикстуська 1.

878 3-10

Поручаємо на свята першорядний і найдешевший

базар порцеляни

шкла

кришталів і лями

Т. й. АВІН ЛЬВІВ, Пасаж Міколяша

Філія: Ягайлонська 4. 884 4-5

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник даром:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот

Gazetowa książka nadawcza оправлена (150 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 3.50 на 960 урядів „ зол. 5.—

Запрошуємо до передплати на 1936 рік.

„РІДНА ШКОЛА"

ілюстрований півмісячник, видає коопер. „Рідна Школа".

„Рідна Школа" — це трибуна для справ виховання молодого покоління. Подає докладний обоз всього того, що діється в нас у рідним шкільництві і вихованні, інформує про умовини, в яких виконується українська молодь в краю й на еміґрації, про праці українського вчительства та про важніші події на полі шкільництва й виховання в інших народів.

У **„Рідній Школі"** друкують свої праці найвизначніші українські письменники-педагоги і суспільні діячі з краю і зза кордону.

„Рідна Школа" обхимує духово всіх українців, де вони не жили б, у найважніших справах для нації, у справах виховання.

Тому **„Рідна Школа"** повинна найтися в руках передовсім кожного свідомого українця, в кожній шкільній, читальняній, кооперативній і приватній бібліотеці.

Видавництво журн. „Рідна Школа" влаштовує в 1936 році льосування

великих нагород

для тих Передплатників, що вирівнали залеглости і для нових Передплатників, що пришлють передплату бодай за одне чвертьріччя 1936 р.

Минулорічні нагороди стрінулися були з великим признанням. Були між ними дуже вартісні твори як: повна Українська Загальна Енциклопедія, „Історія України" Михайла Грушевського, „Найновіші методи природного лікування" д-ра В. Демнденського, Спомини (воєнні) д-ра Шухевича (3 томи), З моїх спомин (Історія української революції" Миколи Галагана (4 томи), 18 комплетів цінних бібліотек і т. п.

Цьогорічні нагороди будуть теж підібрані якнайкраще і представлятимуть велику цінність для кожної культурної людини й установи.

Тому нові Передплатники зволять негайно пересилати передплату бодай за одне чвертьріччя 1936 р. (3 зол.) і таким чином возьмуть участь в цьогорічному великому льосуванні.

Спис нагород, призначених до вильосування між Передплатників, оголошимо в перших числах „Рідної Школи".

Передплата: в краю, Чехословаччині, Румунії і Австрії виносить місячно: 1 зол., піврічно: (з гори) 5.50, річно: (з гори) 10 зол. Для решти заграниці 2 і пів дол. на рік.

Адреса Редакції й Адміністрації: **Львів, вул. Словацького ч. 14.**

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 5 (14.253). Львів. понед'лок 6. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. P. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 30 сот.

РОМАН КУПЧИНСЬКИЙ.

Христовий усміх.

ВЕРНУЛИСЬ ПАСТУХИ З ВЕРТЕПУ,
ТАКІ ВЕСЕЛІ І СВЯТІ.
ЗІБРАЛИ БРАТСТВО СЕРЕД СТЕПУ
(А В ОЦІ БЛИСКИ ЗОЛОТІ):

„О, БРАТЯ! ГЛЯНЬТЕ! ВСЮДИ ТЕМНО
А НАД КОЛИБОЮ ЗОРЯ!
СТАРІ ПРОРОКИ НЕДАРЕМНО
ЗВІЩАЛИ НАМ ВОЛОДАРЯ

ВЗЯЛИ МИ СИР І БРИНДЗЮ В ДАРІ,
ПРИГНАЛИ ЧЕТВЕРО ЯГНЯТ.
А ТАМ З ДАРУНКАМИ ТРИ ЦАРІ
УЖЕ НАВКОЛІШКАХ СТОЯТЬ...

ЗНІЯКОВІЛИ МИ, ЯК ДІТИ —
ВЕЛЬМОЖІ В РИЗАХ ЗОЛОТИХ...
А ВІН — ПОВІРТЕ І РАДІЙТЕ!
ДО НАС ВСМІХНУВСЯ — ПОНАД НИХ!

Д-Р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ.

Не затрачуймо віри у краще майбутнє!

Коли розважуємо обставини, в яких живе наша українська нація, тут і там, — як також дійсні прояви нашого громадянського життя, то щораз більше виступає назверх недомагання живого духа і видатної творчости в українському громадянстві. Ми привчились нарікати і в тому дорікані губимось, замісць підніматись бадьорим духом до боротьби з лихом. І це одна з наших найглибших похибок, бо ми забуваємо немінучу правду життя і його призначення: боротися з труднощами і страхіттями життя, щоб їх поборювати та добувати творчі засоби на свою кращу долю.

Те призабування конечних завдань життя в нашому громадянстві спричинює: **занепад віри у кращу будучність;** за цим іде загальне ослаблення охоти до праці — безперервної і доцільної, а за цим замітне є захитання характерів, — заломання старших діячів і трагедія молоді, що кладе на марно своє буйне життя, таке потрібне і конечне для життя рідної нації...

Зачнім з гори: Кілько є у нас **старших вислужених громадян** на добрих матеріяльних становищах, що у бездільности нидіють і гинуть, а не йдуть до громадянської праці? Чи це не гріх супроти себе самих і свого народу? А всяка праця в наших установах: освітніх, культурних, наукових, економічних, станових чи політичних — вижидає робітників та всякий громадянин може собі вибрати відповідну ділянку праці; він повинен та обовязаний це зробити!

А кілько є у нас активних **молодих громадян:** священників, учителів, професорів, урядовців вільних професій, що мають зайвий час, а його не вживають до громадянської праці?

Подивімся на **загальні збори** наших центральних установ — які труднощі вони стрічають, щоби зложити відповідну управу і провід, бо один за другим з призначених громадян зрікаються, а як під напором інших приймуть обовязок громадянської праці, то опісля не виконують цих обовязків. Як треба людей до роботи, то їх нема, але завсе є кому нарікати, що у нас зле діється та вишукувати причини лихого стану в усіх, лиш не у себе самих...

Ця бездільність переходить, на жаль, також на **молоде покоління,** бо наше студентство не є нормально зорганізоване і тому студ. наукові відділи і допомогові товариства розбрились — І тепер наймолодші студенти шукають прилуки до якоїсь організації, бо відчувають потребу фахового підготовлення до громадянської праці побіч теоретичних університетських студій. Нема у нас Студентської Громади і розвязався Академічний Дім наслідком незгоди між студентами і тому треба створити нормальну студентську організацію, щоб наша університетська молодь мала свій захист для самопомочі й облекшення науки, а не пропадала у підземеллях...

А тут безробіття і треба творити варстати праці для вільних професій громадян. До цього у нас підноситься ідеольогічне гасло пропаганди і збирання **масової ощадности,** щоб мати свій національний фонд на розбудову рідного промислу. За цим гаслом ідуть уже фанатично наші селяни навіть з найбідніших сторін, де люди голодують, а наша інтелігенція старшого покоління тай молодшого збуває це гасло фразами, що ми бідні і нема звідки збирати ощадности... Забувають наші громадяни вже навіть на приклад познанських поляків з передвоєнного часу, що своїми ощадностями створили були заборало проти пруської кольонізації. Тай ми перебуваємо тяжкі часи, і нам треба підсиу ідейних змагань.

І так іде далі — без кінця: у безрадність, бездільність, незгідливість та у лихоліття і в пропасть підземелля — доки не зрозуміємо тої предвічної звізди, **що дає віру у краще майбутнє.** А дійдемо до нього при помочі творчих діл, створених власними силами!

Зміст.

1) Роман Купчинський: ХРИСТОВИЙ УСМІХ (вірш).
2) Д-р Кость Левицький: НЕ ЗАТРАЧУЙМО ВІРИ У КРАЩЕ МАЙБУТНЄ!
3) Василь Мудрий: НА НОВИХ ДОРОГАХ.
4) Ст. Чарнецький: ЗА ЗБРУЧЕМ (вірш).
5) ПАСТИРСЬКИЙ ЛИСТ ГР.-КАТОЛ. ВЛАДИК ГАЛИЧИНИ.
6) Д-р Степан Баран: НА ФРОНТІ БЕЗ ЗМІНИ.
7) Дарія Ярославська: РІЗДВЯНА МРІЯ (фейлетон).
8) І. Кедрин: БІЛЯНС ВАРШАВСЬКОГО ПРОЦЕСУ.
9) В. Несторович: ЗА НОВІ ПРОЄКТИ.
10) Семен Демидчук: МАРК ТВЕЙН І АКТОРКА З ДРАМИ „МАЗЕПА І ТАТАРСЬКИЙ КІНЬ".
11) Д-р Ол. Кульчицький: КАЗКА ПРО ЩАСТЯ ДИТИНИ (Психольогічний нарис).
12) Август Стрінлберг: ЛЕОНТОПОЛІС (фейлетон).
13) Микола Ковалевський: ЯК Я ВТІКАВ З МОСКВИ ПІД РІЗДВО 1912 РОКУ.
14) Романа Голіян: В ДАЛЕКІЙ КРАЇНІ БІЛИХ НОЧЕЙ. (Фрагменти з подорожі по Фінляндії).
15) Л. Перрі: САМОТНІ (фейлетон).
16) Максим Гехтер: „УТЕЧА". Найкраща книга про світову війну.
17) М. Рудницький: НАША ГОСТИННІСТЬ.
18) М. Андрусяк: ДО СПРАВИ ОДНОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ Й ОДНОСТАЙНОГО ПРАВОПИСУ.
19) Василь Софронів: РОЗБУДЖЕНА ЕНЕРГІЯ (Щось ніби гумореска). Фейлетон.
20) Д-р Маркіян Дзерович: У ПОГОНІ ЗА НОВОЮ ЛЮДИНОЮ І ЗА НОВИМ ЛЮДСТВОМ.
21) РОЗПРАВА ЗА ВБИВСТВО МІН. ПЕРАЦЬКОГО. — 29-ий і 30-ий день розправи.
22) ВІСТИ ЗІ СВІТА.
23) Галактіон Чіпка: СВЯТОЧНІ ПОМИСЛИ (Відгуки дня).
24) НОВИНКИ.
25) ВСЯЧИНА.
26) ОГОЛОШЕННЯ.

ВАСИЛЬ МУДРИЙ.

На нових дорогах.

Львів, 4. січня 1936.

У минулому 1935 р. вступили ми в політиці та в громадянській праці на нові, незнані нам досі дороги в Польщі. Ці дороги ми мусіли для себе щойно самі прокладати і промощувати. І тому маємо вже тепер із цієї праці деякий досвід та деякі цінні спостереження. Ними бажалось би поділитися з нашими читачами і прихильниками.

На самому початку нашої праці ми мали величезні труднощі у власному середовищі. Були це передовсім труднощі моральної натури. Одні казали нам, що з нашої ініціятиви та найкращої волі нічого не вийде, бо нашої роботи не апробує українське громадянство. Демагоги горлали, що українська маса злінчує нас разом із нашими починами. Ясно, що ці демагоги підшивались під т. зв. „народню волю" і подавали себе за найавторитетніших представників політичного наставлення українських мас. Ми стояли на становищі, що політичні керманичі не є від того, щоби йти за „голосом" чи за „вказівками" мас, себто демагогів (бо це вони „персоніфікували" цей „голос"), але від того, щоби маси політично вести і їх відповідно виховувати. Вже при реалізації виборчого компромісу довелось нам змірити сили з демагогією та рівночасно переконатись, чи наші маси направду податні до тої міри на вплив демагогії, як про це запевняли самозванці їх „трибуни".

Практика виборів виявила, що конструктивні елементи в нашому населенні переважають, бо воно зрозуміло як слід і вагу хвилі в нашому національному житті і ціли та завдання нашої політичної та громадської праці і що найважніше зрозуміло, хто йому направду бажає добра. У часі виборів демагогія втратила всякий кредит в очах нашого населення.

На добро нашої провідної інтелігентної верстви треба вписати те, що вона в вісімдесяти відсотках протиставилась активно руйницьким починанням та кличам демагогії в часі виборів і підтримала вповні своїм авторитетом і впливами серед населення саме нас і ту політичну напрямну, яку ми репрезентували. У висліді цього всього ми вийшли з виборів переможно, а наша новообрана Парляментарна Репрезентація дістала твердий грунт для своєї праці.

Нова Парляментарна Репрезентація як емана́ція нашої політичної організації приняла на себе дуже важні та відповідальні завдання супроти всього українського населення. І коли вона лише оформилася та приступила до реальної праці, тоді вона щойно мала змогу переконатись, що найбільше пече та абсорбує наш загал. Були це передовсім буденні життєві, переважно особисті справи. Від початку своєї праці по нинішній день Парляментарна Репрезентація є засипувана не десятками і вже не сотнями, але попросту тисячами всяких листів, меморіялів і устних петицій в особистих приватних справах. Між тими вимогами і петиціями клієнтів нашої Репрезентації напевно нема навіть 25% таких, що відносились би до справ загальніших, громадських. На чоло висуваються справи приватні. Парляментарна Репрезентація просто не всилі всього того надміру матеріялу своєчасно полагоджувати та відповідно його склясифікувати. Всім петентам чи інтересантам іде передовсім про справи, звязані з їхньою екзистенцією. Між ними переважають передчасно зредуковані на державних і самоврядних становищах, покривджені при вимірах пенсій, неприняті на всякі становища, а далі нові молоді кандидати до праці в найріжнородніших ділянках, а між ними багато і висококваліфікованих фахівців.

Із того великого матеріялу, що його має в руках Парляментарна Репрезентація, видно, що в нашому громадянстві дуже і дуже багато добрих рук до праці, але вони марнуються невикористані. Далі видно, що поважний відсоток на-

Др. Микола Козицький
906 спеціяліст нервових недуг
Львів, вул. Льва Сапіги ч. 29.

КРАТЦ і РАЙС ЛЬВІВ Різницька 18 Продажа суконних товарів краєвих і англійських 8/110 2-?

шої інтелігенції не має взагалі ніяких варстатів праці і веде свою екзистенцію в злиднях безробіття. З уваги на те проблема безробітної інтелігенції, передовсім молоді, набирає в нас першорядної ваги. Ясно, що Парляментарна Репрезентація сама цієї складної проблеми не розвяже, але вона робить усе можливе, щоби її бодай частинно поладнати у політичній площині своєї праці, бож і в інтересі держави не може лежати те, щоби українське населення в Польщі продукувало інтелігенцію виключно тільки в тій цілі, щоби нею збільшувати кадр безробітних, або професійних підпольників.

Цей стан перманентного безробіття серед нашої особливо молодої інтелігенції довів до того, що в деяких випадках безробітні звертаються до Парляментарної Репрезентації не тільки за інтервенціями і допомогою в підшукуванню варстатів праці, але й за матеріяльною допомогою для підтримання їхньої екзистенції. Під цим оглядом Парляментарна Репрезентація поставлена нераз у дуже прикре положення, бо випадалоб їй перетворитись хіба у якесь благодійне товариство, а до того вона ні не покликана ні не має на таку ціль ніяких засобів. Одначе не зважаючи на те, вона приневолена часто виконувати і такі чисто гуманітарно-благодійні обовязки.

До найприкріших ділянок праці Парляментарної Репрезентації належить ділянка інтервенцій у справах тієї нашої молоді, що найшлася з одної сторони без спроможности вчитись по високих школах, а з другої сторони опинилась в ізоляційному таборі.

Парляментарна Репрезентація робила в своєму часі все можливе, щоби вся наша молодь могла найти доступ до науки в високих школах. Дещо в тому напрямі осягнено, а дещо ще осягнеться. Більше скомплікованою є друга справа, а саме, інтервенції за звільнюванням тих, що найшлися в Березі Картузькій. Заходами Парляментарної Репрезентації і на її поруку звільнилось досі з ізоляційного табору багато. Є надія, що звільниться ще більше. Одначе ця справа йде доволі важко, бо в таборі перебувають переважно наші молоді націоналісти. Ми пережили під цим оглядом уже декілька дуже прикрих і болючих досвідів. Інтервеніювали ми все на прохання родичів за їхніми синами і переважно з відома тих синів. Колиж сини вертались домів, тоді за перше своє завдання вважали оклевечувати та поборювати негідними засобами не кого іншого, лише Українську Парляментарну Репрезентацію та її інтервенційну політику. В наших відносинах і при нашій дійсности — це ніяке надзвичайне явище. Бо в нас буває і гірше ,але це без сумніву ненормальне явище, дарма, що в нас невідокремлене. І саме тому, що воно ненормальне, я його тут називаю. Коли хто не допускає політичних інтервенцій у таких справах, то нехай же ними не користується! Тоді все буде в порядку. В противному випадку це кидає не дуже симпатичне світло на мораль того нашого молодого світа.

Оклевечування і свідоме обнижування нашої Парляментарної Репрезентації нашими політичними противниками й демагогами та просто таки політичними авантюристами не перериваеться і не переводиться. Воно йде без упину. Це явище від нашого життя невіддільне. І воно в розумних і тверезих громадян позицію Репрезентації може хіба тільки скріплювати. Ці клевети, очевидно, для нас не страшні. Але коли вони будуть і надалі приймати навіть у нас неімовірні розміри, тоді терпець наш теж може урватися і клеветників ми не завагаємося притягнути до законної відповідальности без огляду на те, хто вони і з яких мотивів їх допускаються, а далі без огляду на те, чи ті клевети вони самі поширюють, чи тільки їх за вкритими авторами повторяють.

Та є ще один відтинок нашої праці, а саме польський. З нього в нас теж багато вражінь і спостережень. Там наша дорога ще важча, ніж на українському відтинку. Відповідальні урядові чинники дали докази, що бажають якось довести до нормалізації відносин, але польське громадянство, особливо на наших територіях, наглядно виявило, що для нього ця справа ні не пекуча, ні не важна. Державні чинники при тому кермуються перш за все вимогами державної рації, а польська суспільність наших теренів кермується при тому передовсім своїми шкурними інтересами і стоїть на становищі, що українці, мовляв, усе мають і нічого більше їм не належиться від держави. І саме тут є суперечність між центральними урядовими чинниками і польською суспільністю на наших територіях. При цьому найгірше те, що льокальна адміністрація і влада в переважі поділяє становище й наставлення польського громадянства в цій справі. Очевидно, що все те треба перебороти, але цього не вдасться зробити скоро, з дня на день.

І ще одно спостереження з державного центра, яке варто тут теж занотувати, а саме, почуття державних чинників т. зв. безтерміновости полагоджування українських справ. Це треба пояснити: При виборчому компромісі наприклад обовязували речинці і терміни і тому тоді й українських справ, звязаних із виборами, допильновувалось. По виборах ніякі речинці в українських справах не обовязують і тому там дуже часто находять безліч причин на те, чому ця або інша слушна українська справа досі не поладнана. Навал праць і наглячих загально-державних потреб стоїть, мовляв, цьому на перешкоді. Алеж українські справи хіба теж важні й наглячі і для них теж мусить найтися, не зважаючи на брак заздалегідь законом передбачених речинців, відповідний час. Це необхідно осягнути, хочби воно мало коштувати навіть дорого. Бож важко погодитися з тим, щоби світові цілому подавалося до відома, що тут польсько-українські відносини вповні наладнані, а тут фактично поза виборчим компромісом на цьому полі зроблено дуже мало, а цілий комплекс пекучих українських справ попав якби на мертву точку.

Відкладати справ важних і в житті двох народів переломових з дня на день не можна, а використовувати в тій цілі т. зв. безтерміновість тих справ недоцільно і шкідливо. Жиємо в часах скомпліковоних, у найвищій мірі напружених і нервових і тому варто українською справою в Польщі занятися під теперішню пору так само пильно, як і рівновагою державного буджету.

Веселих Свят
Своїм П. Т. Відборцям
бажає
ПТАХОМЯСАРНЯ „МАСЛОСОЮЗУ".
38/93

СТ. ЧАРНЕЦЬКИЙ.

ЗА ЗБРУЧЕМ.

І НІЧ І СНІГ ПОКРИЛИ СТЕП,
НА НЕБІ МРІЮТЬ СОННІ ЗОРІ,
У ВОЗДУСІ ПЛИВЕ ВЕРТЕП,
А В НІМ СВІТЛА ТРЕМТЯЧІ, ХОРІ...

ТА НЕ ЗАХОДИТЬ ВІН ДО ХАТ,
МИНАЄ ПРИСІЛКИ І СЕЛА
І ЗНОВ У НІЧ РІЗДВЯНИХ СВЯТ
БЛУКАЄ ПІСНЯ НЕВЕСЕЛА.

ВІДКІЛЯ ЦЕЙ ТРИВОЖНИЙ ЧАС?
ЧОМ ЖАХ СІВ НА ПОРОЗІ ХАТИ?
НЕВЖЕ ЗНОВ ІРОДА ПРИКАЗ?
ЦИТЬТЕ! „НЕЛЬЗЯ" КОЛЯДУВАТИ!

МОВ СОН НЕСЕТЬСЯ В ДАЛЬ ВЕРТЕП,
ВСЕ ВИЩЕ Й ВИЩЕ ПІДЛІТАЄ,
ЗІДХНУВ ГЛИБОКО СОННИЙ СТЕП
І ТИХО КОЛЯДУ СПІВАЄ...

А В НІЙ ЧОМУСЬТО ЧУТИ ЖАЛЬ...
НА НЕБІ ЗОРЯ ЗАСІЯЛА,
ВЕРТЕП НЕСУТЬ АНГЕЛИ В ДАЛЬ
ГОЛОСЯТЬ: „НОВА РАДІСТЬ СТАЛА".

СЯГАЄ ВЖЕ ДО ЗІР ВЕРТЕП,
МОРОЗНИЙ ВІТЕР ЛЮТО ВІЄ;
І РОЗСПІВАВСЯ СИЛЬНО СТЕП:
ЩЕ ПРОЦВІТЕШ, ПОЗЕЛЕНІЄШ!

„Діло" у 1936 році.

У новому, 1936 р. „Діло" буде старатись якомога поширити гурт своїх закордонних і краєвих постійних співробітників та кореспондентів, щоб зробити газету цікавішою та більше ріжноманітною.

Крім оригінальних фейлетонів цілого ряду старших і молодших наших письменників, які маємо вже в редакційній теці, міститимемо теж переклади творів кращих західно-европейських письменників.

Зокрема помістимо довші, прецікаві спомини із побуту та праці в Америці відомого діяча о. ОЛЕКСИ ПРИСТАЯ, що стануть для читачів приємною несподіванкою.

Як безплатний додаток діставатимуть усі наші передплатники цілий рік ілюстрований літературно-мистецький двотижневик „НАЗУСТРІЧ", з редакцією якого ввійшло наше видавництво у порозуміння, щоб дати нашим читачам інтелігентну та легку лектуру.

У звязку з цією новиною на висловлювані нераз бажання читачів замісць малого понеділкового числа „Діла" будемо видавати збільшене число недільне.

*

Крім цього у найближчих днях помістимо анкетний листок із списком 6 оригінальних українських і 6 перекладних творів, які маємо намір видати у 1936 р. і пустити між читачів по мінімальній ціні окремими книжками.

Найбільш бажаним святочним дарунком
це льос IV. популярної і незмінно щасливої колектури
„НАДІЯ" Львів Леґіонів 11
Головна виграна IV. кляси державної льотерії дає
Зол. 1,000.000 (міліон)
12/III
Ціна чвертки льосу для новокупуючих зол. 40.

Пастирський лист

АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО
Митрополита Галицького, Архієпископа Львівського, Епископа Каменця Подільського,
ГРИГОРІЯ ХОМИШИНА Епископа Станиславівського,
ЙОСАФАТА КОЦИЛОВСЬКОГО Епископа Перемиського,
НИКИТИ БУДКИ тит. Епископа Патарського, ГРИГОРІЯ ЛАКОТИ Епископа Помічника Перемиського, ІВАНА БУЧКА Епископа Помічника Львівського, ІВАНА ЛЯТИШЕВСЬКОГО Епископа Помічника Станиславівського.

МИР У ГОСПОДІ І АРХІЄРЕЙСЬКЕ БЛАГОСЛОВЕННЯ.

Пресвятую, пречистую, преблагословенную, славную Владичицу нашу Богородицу і Приснодіву Марію со всіми Святими помянувше, самі себе і друг друга і весь живот наш Христу Богу предадім.

На спільній Нашій конференції дня 23. грудня 1935. р. Ми радили в імя Боже над дуже важною справою нашого церковного життя, що зветься Католицькою Акцією, постановили її організацію і введення в життя, та надали їй статути. І в цій справі, заки все ухвалене приготовиться, хочемо з нагоди світлого празника Христового Рождества відізватися до Вас Дорогі Брати і Сестри спільним пастирським листом.

З вдячністю Всемогучому Богові, з радістю і признанням стверджуємо, що за кількадесять останніх літ релігійне життя нашого Українського Народу, та його звязь з Богом і Церквою піднеслися очевидно і то в усіх верствах. Є в нас багато людей доброї волі, багато братств, організацій, інститутів і товариств, що практикують релігійне життя. Є багато, що роблять до того перші кроки, признаються до християнства і щораз більше поважають Церкву як інституцію Божу і дуже потрібну в житті Народу. Зокрема тішить Нас, що наша молодь ставляє свою участь і діяльність у церковному і суспільному житті під вплив і провід Церкви. Коли пригадаємо собі ті паломництва, місії, духовні вправи в часі Великого Посту і в році, все з великим числом вірних і радих учасників, все зростаюче число Сповідей і св. Причастій, коли згадуємо духовні вправи для панів, пань, студентства, робітників і робітниць, академії в честь Христа Царя, коли зокрема спомянемо величаве свято „Українська Молодь Христові", то можемо тільки Богові дякувати і просити Його, щоб цю релігійність нашого Народу благословив і дав нам якнайбільше апостолів духовних і світських їх помічників та щоб цей рух обняв цілий наш Нарід.

Бо з болем серця бачимо теж між нашим Народом багато зла і грішників, що одинцем, а то і зорганізовано це зло поширюють. Серце болить, коли бачимо як на наших очах злі люди відважно й безсоромно словом говореним і писаним у книжках і часописах, ділом та Юдиним грошем апостолують в імя неправди й безвіря, а не видимо з нашого боку досить свідомих і відважних апостолів Христових засад, щоби тих висланників царства тьми вигнати і знищити. Нема апостолів Христової науки, моралі, життя з віри і християнської любови, то й нема побіди за Христове Церство в нашому народі.

Прийшли часи, що проти акції царства сатани треба конечно організувати акцію християнських апостолів або акцію католицьку. І справу треба тепер ставляти ясно: або з Христом, або проти Нього. „Ми не хочемо, щоб Він (Христос) над нами панував" — говорили і говорять ті, що Христа нищать і наново розпинають. „Ми виповідаємо боротьбу Богові і заповідаємо, що її виграємо" — говорять комуністи, комсомольська молодь з табору безбожників.

Такі гасла падають близько довкруги нас і серед нас. А що ми на це? Хто у нас має царювати — чи Варава розбійник, чи Христос Цар? Треба себе без самодурства ясно поспитати: з Христом Царем нашим, або проти Нього? Середини нема!

Відповідь українського нашого народу відома. Наші вірні на поклик Голови Церкви, Святішого Отця Папи Римського, щоб усі народи обновилися в Христі, щоби стали під прапор Христа Царя нашого та організувалися до оборони прав Христа і католицької Церкви в Католицькій Акції, — відізвалися одні з перших величавим пожертвуванням свого молодого покоління на службу Богові на незабутнім святі „Українська Молодь Христові". Католицьким гимном, що його так радо й сердечно всюди співають, заявляють усі: „Ми хочемо Бога" в нас, в наших родинах, школах, установах, товариствах та в цілому суспільному й політичному житті.

Цей здоровий і добре відчутий прояв релігійности нашого українського загалу свідчить, що в нас є жажда Бога і Його панування над нами та є охота до релігійної й апостольської організації, до будування Христового Царства внутрі Українського Народу.

Тож коли Ми, Ваші Архипастирі, промовляємо нині до Вас і за покликом Голови Церкви взиваємо Вас усіх до світського апостольства, то Ми певні, що Ви всі радо приймете цей голос Церкви як щось віддавна й щиро бажане. Ми певні, що організація релігійного життя й апостольства всіх вірних до помочі Нам Епископам і Вашим Отцям Душпастирям дасться без за великого труду перевести та що вона поширить доброго, здорового християнського духа на всі верстви і всі справи нашого життя.

Ми в цій справі відізвемося до Вас небаром ще раз спільно, коли статути Католицької Акції будуть вже готові і затверджені владою. Ми дамо тоді урядове пояснення цеї цілої дуже важної справи. А тепер взиваємо Вас усіх членів братств і релігійних організацій до щирих молитов підчас Різдвяних Свят і з Новим Роком до новонародженого Дитятка, нашого Спасителя, за навернення грішників і тих, що блукають, за скріплення й поширення релігійного духа в нашім Народі та у всіх народах, за зеднання цілого Українського Народу у правдивій Католицькій Церкві, за добрих душпастирів і помічників для них, світських апостолів, за нашу молодь, за тих, що голодні й терплять та за всіх, щоб ми сповнили Божу волю й подобалися Богові.

Покликом, що Ми поставили на чолі цього Нашого листа, який Ви, Дорогі, чуєте дуже часто в церкві на богослуженнях а може й не думаєте, що це якраз безнастанний поклик Церкви до Католицької Акції, — Ми кінчимо. Візвіть, Дорогі Брати і Сестри, помочі Пречистої Богоматері та всіх Святих і через Них віддайте наперед самих себе, а відтак апостолуйте між своїми й один другого віддайте Христові Богові. „Тобі Господи" нехай стане нашою сердечною печаткою на всіх наших ділах. Це буде найкращим нашим даром і колядою коло Вифлеємських ясел. Така наша спільна апостольська праця заведе нас в саму середину Католицької Акції, бо вона є її ціллю. Тому теж Ми Вас до цього завзиваємо за безнастанним голосом нашої Матері Церкви. Бо такі католики, що самі живуть у гріхах, є мертві на душі. Вони переступають Божі заповіди і заражують своїми душевними недугами своїх ближніх. Такі, що тримаються в практиці Каїнової засади: „А що мене мій брат обходить?" — є найбільшим нещастям для віри і Церкви.

До нас приходить Божий Син з апостольством, що Його ангели при Різдві співали: „Слава во вишніх Богу і на землі мир людям доброї волі". Додаймо Йому нашу найліпшу волю стати апостолами Його царства на землі. Всю нашу добру волю і все, що в нас дотепер зроблено, злучимо в одно спільне, добре зорганізоване діло під проводом наших Архипастирів і Душпастирів, а наш всенародній спів: „Тобі Господи" стягне на наш безталанний Нарід велике благословення Боже.

БЛАГОДАТЬ БОГА ОТЦЯ І СИНА І СВЯТОГО ДУХА НЕХАЙ ЗІЙДЕ ДО ВАС І ОСТАНЕ З ВАМИ НА ВСЕ. АМІНЬ.

Дане у Львові в день Празника Непорочного Зачаття Пречистої Діви дня 23. грудня 1935 року.

Подяка.

В імені моєї парохії складаю на цім місці Електротехнічній Кооперативі Е-КО, Львів, Сикстуська 29. щиро сердечне спасибі за незвичайно солідне та гарне зінсталювання електричного світла в нашій церкві. Артизм при розміщенні ламп по всій церкві, а особливо розкішний вінцевий орнамент при запрестольнім образі Матері Божої наповнив не лише гордістю, але й подивом чужих, які масою зібралися на посвячення цього світла. Ми всі розуміли, що ті люди, які так гарно прибрали нашу церкву не робили цього лише для заплати, але ще більше може йшли за амбіцією, щоб дати із себе якнайбільше, бо це було для нашої церкви і це було від рідної фірми!

Тому з чистою совістю поручаю українському громадянству цю нашу першорядну і розмірно недорогу фірму. Греко-кат. Парохіяльний Уряд у Будзанові

227 Будзанів, дня 23. грудня 1935.

о. Антін Борса.

У великім виборі **тапчани** і всілякого роду **меблі**
поручає фірма
І. СІВЕК Львів, Валова 11 в.
поденні у спатах. 3

ДР. СТЕПАН БАРАН.

На фронті без змін.

В історії польсько-українських взаємин буде завжди помітним минулий 1935 рік, а зокрема ще день 29. травня цього року як дата перших ширших розмов представників проводу УНДО й тодішньої Української Парляментарної Репрезентації з польським урядом на тему наладнання польсько-українських відносин. Від того часу пішли дальші розмови, а в першу чергу про актуальні тоді події польської внутрішньої політики у звязку з виборами до законодатних установ, що практично закінчилися відомим виборчим компромісом.

Остання подія заскочила у великій мірі як польське так і українське громадянство. Була вона дивною хочби із цього погляду, що зробив це уряд того режіму, що виповів безпощадну боротьбу партійництву і польським політичним партіям і який пізніше зліквідував свій власний політичний твір — Безпартійний Бльок співпраці з урядом.

Виборчий компроміс здійснено й у його висліді появилася теперішня Українська Парляментарна Репрезентація. Вона й є одинокою оформленою й суцільною політичною організацією на терені польських законодатних установ, яку признає й уряд мимо того, що реґуляміни нарад сойму й сенату не визнають зовсім партійних клюбів. Вона теж перенила на себе через свою президію ролю продовжувати розпочаті з урядом розмови про нормалізацію польсько-українських взаємин. Предложено урядові цілу низку — перший раз у Польщі — конкретних домагань з докладною їх мотивацією. Про ці постуляти знає наше громадянство із промови голови У. П. Р. виголошеної в соймі дня 6. грудня 1935 р. Ті усі постуляти є сьогодні в стадії розважувань в урядових колах. Найближча будуччина покаже, до якої міри ці постуляти найдуть заспокоєння, а це в свою чергу матиме рішальне значіння на дальшу тактику Укр. Пар. Репр.

Ще одно, що кидається в очі посторонньому обсерваторові, — це уміла тактика У. П. Р. на терені сойму і сенату, якщо брати під увагу тактику давніших Українських Парляментарних Репрезентацій з рр. 1928—1930 і 1930—1935. Обі попередниці У. П. Р. по суті ставилися негативно до польських парляментарних установ. Не старалися вони витворювати на цьому терені доконані факти, навпаки, ті факти їх завжди заскакували, а польського парляменту вживали як трибуни для пропаґанди й декларацій, а самої організації У. П. Р. та її засобів між іншим і до боротьби за українську справу на закордонному терені, зокрема на терені Ліґи Націй. Ця тактика позитивних успіхів нам не принесла й потреби життя змусили вибрати шлях, що ним йде нині У. П. Р., а що треба назвати занехаяним спрусиної тактики. До політичних явищ у польській державі — у першу чергу у парляменті — Українська Парляментарна Репрезентація поставилася річево і цей свій річевий підхід виявила наглядно, голосуючи на надзвичайній сесії з кінцем жовтня м. р. за господарськими і фінансовими повновластями для президента.

Те все діється на горі. А що у низах? Чи є там зміни у психіці, настроях й поступуванні в урядових низових колах й на фронті польсько-українських взаємин у польському й українському таборі?

Здавалося би, судячи по тактиці й потягненнях урядової верхівки, що й урядові низи та й саме польське громадянство зареагує на це додатно, що справді булоб величезним осягом у нормалізації — як нині звичайно говориться — фактично напружених польсько-українських

відносин. Так воно однак не є. Низи по польській стороні — як урядові так і громадянські — ще далекодалеко не відчувають досі навіть потреби хочби відпруження взаємин. Більшого заломання у їх дотеперішній психіці — що так скажу — Сенкевичівського Заглоби — ще й не слідно, зокрема в рядах бюрократії, що у своїй масі ставилася до нас завжди ворожо. „Переоцінку дотеперішніх цінностей" видно натомісць в кругах польських консерватистів, що звязані і традицією і своїми життєвими інтересами зі землею — бюрократія є перекотиполем — перші находять критичну оцінку сучасного внутрішнього положення у Польщі й доцінюють потребу основної його зміни, на що вказують меріжки й незвичайно характеристичні голоси консервативних публіцистів і політиків.

Мабуть ніде у нікого більшого народу брукова преса не взяла у свій виключний полон вулицю й душу звичайного громадянина, як це є у Польщі з польською бруковою й червоняцькою пресою, передовсім на так званих кресах. Панами тут червоняки й брукові, що вже є, а в майбутності ще більше буде загрозою катастрофи. Це тим більше, що на ґрунті зчоєнім всіними червоняцькими курієрками й експресами дуже леко жирує польська націоналістична преса навіть найбільш зоольоґічного типу. Вони є й причиною, що інтенції та потягнення центрального уряду тут у нас на місцях не знаходять зовсім відповідного резонансу, не то вже в кругах тутешнього польського громадянства, але навіть у низах державної бюрократії, що у своїй величезній більшости думають ще цілковито старими категоріями дотично українського питання. Тут ще нема демобілізації, а навіть не дійшли тут мабуть відповідні демобілізаційні прикази.

Така психічна демобілізація переведена вже натомісць у значній мірі по українській стороні. І тут не йшло легко, якщо брати під увагу психольоґію нашого громадянина, настроєного у 100% неприхильно до польського уряду, що крок за кроком постепенно й послідовно ліквідував наші довоєнні надбання. Були часи, що у нас дозволялося говорити хіба з возьним зі староства, а інтервенції у представників вищої влади вважалося просто за національний злочин. Про товариське зближення вже й не говорити. Згадати хочби цей крик, що вчинився у нашій пресі та у широких колах нашого громадянства з приводу участи декого з наших передових громадян у раті у львівського воєводи з нагоди отворення львівських східних торгів осінню 1927 р. Тоді виявлено такий безпощадний остракизм, що ті заслужені громадяни — між ними і довголітні політичні діячі нашої партії — були змушені або покинути ряди УНДО або фактично зійти з політичної арени.

Перші суто політичні розмови Української Парляментарної Репрезентації з представниками польського політичного світу на терені Варшави мали місце з початком 1931 р. Не говорено тоді однак безпосередньо з польським урядом, тільки з президією Безпартійного Бльоку співпраці з урядом в особах послів Януша Єнджеєвича (пізнійшого премієра), пок. Тадея Голувка і сенатора Седлецького. Відбулася одна довша стріча з ними з відома і за згодою уряду, що в остаточній меті мали знайти практичний вихід зі ситуації, що її у внутрі Польщі та на терені Ліґи Націй створила відома пацифікація у Східній Галичині в осінніх місяцях 1930 р. Як один з учасників цієї розмови мав я тоді нагоду говорити довше з покійним послом Голувком, головним аранжером цього першого товариського зближення на актуальну і нині та й досі ще не розвязану тему відпруження польсько-українських взаємин. У розмові з ним підніс я, що без психічної пацифікації польської вулиці, як теж і польського громадянства на українських етноґрафічних землях у Польщі взагалі та припинення часто просто злочинного цькування всяких курієрків, у першу чергу краківського — не можна навіть і говорити про польсько-українське політично-національне відпруження й нормалізацію відносин. Якщо цього не буде, то будуть зайві усі заходи. Дальші розмови У. П. Р. з польською стороною припинилися вже на другій черговій стрічі, бо умовини польської сторони, подані за апробатою уряду — щодо наших домагань у справі пацифікації були для нас неприємливі. Від цього часу, себто від лютого 1931 р. аж по кінець травня 1935 р. не було більших розмов з польським урядом дотично цілости української проблеми, не враховуючи тут інтервенцій в уряді щодо деяких поодиноких конкретних справ.

Час робив своє. Впродовж останніх чотирьох літ зайшли події на терені наших внутрішніх відносин, як рівнож і події поза нами, що стали пригожою почвою до ревізії нашої політичної тактики. Прийшло й у нас конечне політичне отверезіння, що у свою чергу спричинило зміну наших настроїв та зродило потребу думати реальними політичними категоріями, очевидно у тих наших політичних й громадянських колах, що здають собі справу з нашого сучасного положення й здають собі справу зі своєї історичної відповідальности. То все у сумі приготовило ґрунт до політичних розмов з польським урядом, що мали місце у другій половині минулого року.

Одинокий досі позитивний практичний вислід тих розмов — відомий. Є ним виборчий компроміс проводу УНДО з польським урядом при останніх виборах до польського парляменту. Дальше в дійсности справа не пішла і якщо брати цілість дотеперішніх польсько-українських взаємин — лишились вони без змін.

На польсько-українському фронті лишилось усе без змін. Можливо, що є деякі приготування до тих змін у головному командуванні, себто у центральному уряді, але приказів на зміну на фронті що зовсім не слідно. Можна помітити хіба деякі формальні полекші в особистому — більш товариського характеру — трактуванні української сторони у зносинах з урядовими чинниками (але й це не всюди), що однак не має суттєвого значіння. Психіка і настрої польського громадянства й низових урядових чинників — зокрема поліції — по виборчих місяцях підпала фізикальному праву маятника. Якщо вона в часі недавніх парляментарних виборів відхилилася у нашу сторону, то нині відскочила вона знову на свої давніші позиції. Обсервується щораз наглядніше давну не-

ХВАЛЬНИМ ДИРЕКЦІЯМ НАРОДНЬОЇ ТОРГОВЛІ ЦЕНТРОСОЮЗУ ПОВІТОВИХ СОЮЗІВ КООПЕРАТИВ І ІХ СПІВРОБІТНИКАМ ТА ВСІМ ВІДБОРЦЯМ З РІЗДВОМ ХРИСТА І НОВИМ РОКОМ БАЖАЄ ВЕСЕЛИХ СВЯТ — ФІРМА О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка У ЛЬВОВІ

ДАРІЯ ЯРОСЛАВСЬКА.

Різдвяна мрія.

Поїзд підїздив до стації. Кондуктор зіскочив зі ступенів і голосно викрикнув стацію. Заскрипів сніг під ногами небогатьох пасажирів. Дижурний руху поспішив до службового возу. Хтось відізвався з боку: „Ну, але мороз!"

Так, як тоді.

Скочив живо на східці та ввійшов на коридор. Не хотів іти до сепаратки. Хотів мати хоч на хвилину враження, що все буде так як тоді. Мав тоді цю саму куртку і зелений капелюх із плоскою головкою і стояв хвилину на коридорі як тепер.

Цілий віз був повний вояків. Їхали на святочну відпустку, були веселі та говіркі. Співали ріжних пісень, а вкінці почали колядувати.

„Землю юдейську нічка вкривала,
Сном благодати відпочивала..."

Так як тоді.

Їхав тоді до батьків на свята, і був безробітним, знеохоченим до життя, юнаком. Застав її в сепаратці, як сиділа біля відсуненого вікна із ногами вкритими подорожнім коцом і тулила голову в футрений ковнір плаща. Видно, бажала свіжого, морозного повітря. Говорила з якимось паном, що висів на найближчій стації — по німецьки, але так гарно та гладко, що взяв її за чімкиню. Мала коротко стрижене, хвилясте волосся, коліру ясного золота, чорні очі затінені темними віями, привабливі повні уста і бліде личко, на якому ледве зарисовувались румянці. Виглядала на 22—3 роки. В очах її миготіли якісь таємні вогники, які нараз несподівано прислонювала тінь смутку чи меляхолії. Зацікавила його. „Гарна німочка" — подумав. Коли опинилися самі, викликав із памяти всю свою німеччину та почав балачку. Відповідала весело та загально, так, що не міг нічого збагнути.

— Ви певно їдете з Катовиць?

— Ні. Із Праги.

— Далека дорога.

— О так! Часами довжиться немилосердно, часами виглядає дуже коротка.

— Чи можна знати від чого залежить? — нахилився до неї і мав дурень надію, що вчує щось милого для себе.

— Від богатьох річей. Погоди, настрою, цілі подорожі...

Ані слова про товариство!

— А нині?

— Трохи так, а трохи ні.

Вслухувався у стукіт коліс і думав, щоб іще сказати.

— Десь у березні вибираюся до Львова.

— Так?

— Потріває два місяці. Дуже тішуся. Львів — гарне місто.

— Миле.

— І львівські панночки гарні.

Всміхнулася, але не сказала нічого.

— Ви стало мешкаєте у Львові?

— Ніби так, ніби ні.

Підняв брови вгору. На устах її блукала посмішка.

— Чи можна знати куди їдете?

Хвилину мовчала, якби думала над відповідю.

— До Станиславова.

— В такому разі з жалем залишу вас. Висідаю у Ходорові.

Знову усмішка й ані слова.

— Їду на свята. Страшенно не хотілося мені їхати, але — і додав із притиском — тепер не жалую!

— Чому? Свята мають свій чар.

— Так. Святий вечір, кутя, вязанка сіна, дідух і ялинка...

— І дарунки!

— Колись!

Замовкли. Тільки стукотіли колеса. Тільки переливалася вода в рурах.

Стояв тепер біля вікна на коридорі та дослівно відтворював у памяти колишню балачку. Тямив добре коли й як усміхнулася, що сказала, якби це було вчора. Усю цю стрічу омотував дивний, незнаний чар.

Із сусіднього переділу доходило приглушене стукотом коліс:

„Їм то ангел ся являє
І таку пісню возвіщає..."

Нитка спогаду тягнулася дальше.

— Я дуже радо поїхав би до Станиславова, тільки нікого там не знаю.

Вона зідхнула.

— Я теж!

Глянув на неї.

— А виж там їдете?!

— Чи не можна їхати не знаючи нікого?

Тінь прислонила її гарні очі. Запримітив, що на рукаві мала чорну перевязку.

— Хто вам умер, пані?

— Хтось близький.

Відчув, що говорить чемно, навіть охоче, але холодно і зовсім виразно старається не сказати забагато. Це його заболіло. Відчув, що ця злотоволоса дівчина, про якої існування не знав іще перед годиною, починає брати його за серце. Почував усю смішність такого явища, але не було ради. Бачив, що він для неї є звичайним знайомим з поїзду, якого забуде зараз, як тільки він висяде. А не хотів цього. Нараз почувся дуже покривджений долею і якби хотів збудити в ній хоч співчуття, сказав:

— Я безробітний.

Але вона засміялася.

— Я теж!

Подивився на неї і не міг зрозуміти, чому їй так весело при цьому. Чи це не впливає на її життя? Чи вона така байдужа на все? Але звесь його гнів і згіршення, з яким дивився на неї, розплився зараз у широкій, щирій усмішці, яку віддав їй.

— Чи не вважаєте, що це цікаво?

— Ані трохи! Почуваюся змучений та знеохочений цими безнастанними, безплатними практиками та заведеними сподіваннями.

— Бо ви певно не змагаєте до нічого!

Кинувся:

— Як??!

— Я все осягаю те, чого хочу.

— Якжеж ви це робите?

Зла переміна матерії

є дуже часто причиною багатьох недуг (жовчеве каміння, артретизм, ісхіяс, недуги шкіри)

ЗЕЛА „ХОЛЕКІНАЗА“

Генр. Немоєвського

систематично й енергійно підсилюють чинности печінки, видалюють у цей спосіб шкідливі побічні продукти переміни матерії і рівночасно унеможливлюють їм виводитися в організмі.

Продажа: Головний склад: Warszawa, Nowy Świat 5. Й аптики та аптичні склади.

Жадайте безплатних брошур.

терпимість супроти нас. Є старости, що в нічому не змінили своєї давнішої тактики. Перепони в набуванні за добрі гроші і то в готівці — землі при парцеляції нашими селянами — а то й заказ, формально оперті на постановах закону про виконання земельної реформи — істнують дальше. Є сторони, що роблять перепони у влаштуванні невинних аматорських вистав, як теж і в економічній організації хочби районових молочарень. До цього треба додати численні перепони і колючі шпильки з боку недавно створеної у Східній Галичині самоуправної адміністрації у збірних громадах. Їх справді тьма-тьменна і на кожних наших повітових чи місцевих політичних зібраннях приходиться вислухувати цілої довгої низки фактів, що вказують, що на фронті є дальше без змін.

Словом на фронті положення загрозливе і грозить поважними комплікаціями, якщо вскорі не буде тим відповідних приказів головного командування — центрального уряду до підчинених собі низових органів. Прикази мусять бути виконані й обходити їх не можна. Зрозуміла річ, що не будуть вони популярні у тих, що привикли поступати зовсім інакше. Не будуть вони симпатичні і у великої більшости польського окраїнного громадянства, особливо у ріжносерстної бюрократії, що у своїй масі ще й сьогодні йде по лінії, веденій що до нас краківським Курієрком.

Мусить настати санація й психічне відпруження по польській стороні фронту. Покищо її ще нема — і тому положення на польсько-українському фронті без змін!

—o—

І. КЕДРИН.

Білянс варшавського процесу.

Залишім на хвилину на боці сентимент. Правда, це дуже важко: бо у підході кожного українця до варшавського процесу **мусить** переважати передусім елемент сентименту, без якого прецінь не можна думати про рідну молодь та ще й ту молодь — навіщену всіми нещастями. Але зупинімся на хвилину тільки на аксіоматичній правді, що цей процес це **історична** подія та ще й подія **історично-політичного** характеру і тому виречімся на хвилину тих усіх засновків, які моглиб пошкодити **обєктивній** оцінці історично-політичних фактів. Якщо всі ми погоджуємося, що ніякі важливі факти з національного життя не повинні минатися безслідно, що всі вони — радісні чи сумні — мусять збагачувати наш досвід і докидати маленькі цеголки до тої будівлі, яка зветься політичною культурою народу та політичним виробленням громадянства, то мусимо теж навчитися приємній чи неприємній правді відважно глядіти в очі. Такою правдою не є звіти з судової салі включно зі звітом про такий-то присуд: зате є нею „моральний сенс“ для усіх заінтересованих сторін (для кожної з них — власний) і наслідки глибші та дальші, ніж лише доля 12-ти одиниць — хоч як ми тією долею турбуємось і їй співчуваємо.

Безсумнівно, що найбільше безпосередньо зацікавлена процесом Організація Українських Націоналістів. Тому в першу чергу підведім плюси й мінуси, які ОУН добула з того процесу, — без огляду на те, чи твердження їх для нас або для ОУН приємне чи ні.

Твердимо, що білянс ОУН вийшов — негативний.

Кожний процес членів революційної організації це нерозривна частина її революційної діяльности: капіталізація судового процесу належить так само до завдань організації, як виконання вчинку, який доводить до процесу. Судовий процес, це безумовно одна з популяризаційних трибун програмових засад, ідеольогічних гасел даної організації. І коли прокуратор ремствував на той пропагандивний момент процесів ОУН, то зайво хвилювався та ніякої Америки не відкривав: адже так було, є і буде, відколи істнують та будуть істнувати політичні проступки, за які винуватці стають перед судом. Бо вони боронючи себе, **мусять** виправдувати свій вчинок тими політичними мотивами, які їх до вчинку спонукали. Не сягаймо далеко: чи це був австрійський соціял-демократ Фріц Адлер, чи польський ендек Невядомський, чи жидівський комуніст Шварцбарт, вони виголошували в суді промови, якими захоплювались їхні однодумці. Залишаємо на боці, хто і що завинило, що на тому процесі про ідеольогію ОУН говорила тільки одна сторона, в такому — очевидно дусі, як це було їй вигідно. Не хочемо цього теж твердити, що з погляду інтересів ОУН мовчанка підсудних була тактичною помилкою: це зовсім окрема — і дуже широка — тема. Але безумовно та мовчанка **згори** позбавила організацію змоги говорити **про себе:** про своє ідеольогічне вірую, про свої історично-політичні засновки, про свій світогляд. Можемо почути: не далиб говорити. Скажемо: не знаємо, — знаємо, що в першому слові підсудні можуть сказати, якщо не все, то багато, багато більше, ніж потім їхні оборонці, яких завданням є впливати на вимір кари.

Але колиб навіть прийняти, що й при мовчанці підсудних соборницько-визвольницький характер ОУН став відомий кожному чужинцеві, що хоч трішки поцікавився процесом, то проте ні на одному досі процесі ОУН польська сторона не використала так яскраво тих моментів української націоналістично-революційної ідеольогії, які ніяк не можуть трапити до переконання навіть найбільшим симпатикам **кожного** визвольницького руху (у засаді, що часто свариться з практикою!). Маємо на увазі оставлений „декальог“, 10 заповідей ОУН, якого вага у тому, що кидає на ОУН світло як на першу в історії визвольницьких рухів революційну ор-

Добрі відсотки
Найбільшу певність
Інтратний інтерес
Спокійну голову
Тріпке опроцентування
Естетичну книжечку
Резерву на старість

будете мати — складаючи свої ощадности в кооперативному банку „Дністер“, Львів, ул. Руська ч. 20.

— Зовсім звичайно. Спершу точно означую те, чого хочу, а чого не хочу. Часами треба ще відгадати, що можу мати, а чого не можу. Коли все це вияснене, починаю цього бажати. Не спрямовую своєї волі тоді на ніщо інше, тільки на те, чого бажаю і не знеохочуюся — тут усміхнулася до нього — так чимнебудь, хоч би як грізно воно виглядало. При цьому вірю, що те, що задумую — осягну.

— А якжеж ви самі досі безробітні?

— А відки ви можете знати до чого я змагаю? Може я не хочу мати посади? Може я подякувала за неї? Може я дістаю її? Що ви можете знати про моє життя?

Признав. Нічого не знав. Навіть цього, яке імя цієї чарівної дівчини. Нараз устав.

— Пані дозволять що представлюся. Називаюся Богдан Семчук.

— Ви німець? — чомусь засміялася вона.

— Ні пані. Я — українець — і стояв перед нею випрямлений як струна.

— Но то прекрасно! Чогож обоє розмовляємо чужою мовою?!

— Ви... ви...

— Я відразу відгадала, що ви не німець!

Але він образився:

— І ви нічого мені не сказали! І ви могли?!

— Мене незвичайно бавила ваша німеччина!

Але сміялася з нього так гарно та приманливо, що не міг довго гніватися. Відчував, що через те стала йому ще ближча та дорожча.

— Ніколи в житті не мав я подібної стрічі!

Не запримітив, що не сказала йому свого прізвища. Був очарований нею.

— В такому разі, скажіть мені щось про себе.

— Пощо? Прикагідно зазнайомилися і більше не стрінемося.

— Хто зна! Можемо стрінутися!

— Прожили кілька милих хвилин і це залишиться...

— Різдвяна мрія!..

— Чому мрія?

— Ви...

— Попросту скажемо собі, що їдучи на свята до своїх, не нудьгували в поїзді і це буде для нас милим, різдвяним спогадом.

— Чарівним... як мрія — і вдивлювався в неї палкими очима.

Засміялася, але вмить споважніла. Запримітив, що чим більше минали стацій, тим більше сумніли її очі.

Подивилася на нього і бачив, що зрозуміла, про що думав.

— Їду від радощів до смутку. Настроююся відповідно на це.

Очі стратили свій блиск. Відхилила голову на стінку сепаратки та заплющила очі. Не міг відірвати зору від неї.

— Пані! Скажіть мені — хто ви?

Розплющила очі та не випрямила голови. Глянула у вікно, за яким видніли вже хати. Доїздили до Ходорова.

— Сказати? — і коли хитнув головою із прохаючими очима. — Не їду до Станиславова, їду до Надвірної. Там помер недавно мій дідуньо, що заступав мені батька. Оце все.

— Ви там перебуваєте?

— Ні.

— Але ви то, ви то хто?

— А чи не краще, як я залишуся для вас — осмілююся повторити ваші слова — різдвяною мрією?

Не міг її зрозуміти. Але зрадів, що сказала хоч щось означено. У батьків дізнається хто помер недавно у Надвірній і хто мав золотоволосу внучку.

— То скажіть мені хоч ваше імя, пані — просив.

— Марта.

— Чудове! — і не подумав, що в її устах кожне звучало би так само гарно.

Поїзд зупинився. З жалем устав з місця. Вона теж. Побачив тепер, що вона була висока як він, а постать її незвичайно вюнка та ніжна. Подали собі руки.

— Знаєте пане що? Ви безробітний юначе! Приймітъ від мене на згадку нашої принагідної зустрічі щиру раду: вірте все в те, що бажаєте осягнути!

— Щось як дарунок на ялинку?

— Очевидно. Дарунок від напів знайомої із поїзду.

— Яка буде від тепер для мене мрією..!

— — — — — — — — —

Більше її небачив. Скільки разів їхав поїздом до батьків, чи назад, перешукував усі вози. Залишилася в памяті так виразно та тривко, начеб знав її роками, бачив часто, говорив безнастанно.

Дізнався хто був у Надвірній і мав золотоволосу внучку. Але зараз потім, дім там зліквідували і його „Різдвяна мрія“ десь пропала. Ніхто не міг сказати куди. Їздив на два місяці до Праги, теж там розглядався, але й там її не найшов.

У міжчасі дістав посаду. І не знати, чи тому, що навчила його змагати до чогось, — досить що дістав посаду, скромну покищо, але таку, про яку мріяв.

Хотів побачити свою незнайому. Хотів їй те сказати і відчував, що згодом образ її в його уяві не затирається, але більшає та стає виразніший.

Кондуктор підійшов до нього за білетом.

— Прошу до сепаратки. Є вільні місця.

Неохоче глянув на нього злий, що перервав йому мрії. Засунувся у сам кут коридора, якби на доказ, що не думає нікуди йти. Але коли поїзд зупинився, всіла до нього якась рідня із клунками та дітьми і мимохіть мусів поступитись у глиб коридора. Зір проти волі просунувся по шклі дверей. І... ах, ні! Бачить добре... Вона?!

Сидить біля вікна так само, як тоді. Те саме коротко стрижене золоте волосся, ці самі темні вії, що кидають тінь на лице і так само сидить при відсуненому вікні та кутає голову в футряний комір плаща. Щось читає.

Привид!

Підняла голову знад часопису на гуркіт відсуваних дверей та глянула байдуже. Він увесь затремтів, запалав, прояснів усмішкою.

— Ви?! — Пані?! — Марто!

Дивилася на нього уважно та трохи зчудо

Сотні — тисяч — курців ствердило, що
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ — ПОВНОВАТКИ
„КАЛИНА“
є добрі, здорові і дешеві.

ганізацію, що порвала з **принципом** свободолюбности (стосованим, очевидно, до всіх), правди для всіх і справедливости для всіх. Ніяка сильна, зорганізована **держава**, що у практиці проводить гасла національної асиміляції й екстермінації, не признається до цього отверто, лише заслонюється ріжними теоріями. Тимчасом ОУН, як організація, яка щойно **має на меті** здобути державність згори вже нині **заповідає** винищування інших народів та проповідує ненависть, як чинник визволення! Не знаємо, хто був автором того „декальогу“ і чи повстав він пляново чи випадково, як своєрідний „літературний“ плід духа одиниці, що не здавала собі справи з наслідків такої проповіди: але сумніваємося, чи в інтересах якоїнебудь нац.-револ. організації є проповідувати такі гасла, які наражують її на **морально-політичну ізоляцію в чужинецькому світі** і чи така організація може собі дозволити не рахуватися з **симпатіями** світа. Той „декальог“ є теж головним аргументом поляків, що всяку чужинецьку допомогу українському підпіллю пояснюють не симпатією тих чужинецьких чинників до українського визвольницького руху, а їх власними егоїстичними інтересами.

Те саме, що сказали ми про значіння політичного процесу для зясовування загального політ. світогляду й ідеольогії змовників, торкається зясовування мотивів **конкретного даного революційного акту.** Кожний політичний атентат є найгострішою формою політичної демонстрації. **Кожна демонстрація мусить бути для чужинців зрозуміла.**

Хоч як нам це дивно, а так воно є, і саме це уможливило державній прокуратурі представляти мін. Перацького, як політичного ліберала, — просто як однодумця Т. Голувка: на той момент звернув увагу навіть „Роботнік“. Мусимо ствердити, що вся увага ОУН була звернена на саму організацію замаху, при повному знехтуванні можливостей політичного його насвітлення. Чиж завданням революційної організації є тільки зводити людей зі світа?! Колиж хто покликується, що й при замаху на короля Олександра у Марселі не було ніяких летючок чи інших якихнебудь спроб популяризації мотивів змови, то можна відповісти: дай Боже, щоб українські справи були в Европі такі відомі, як є справи хорватські.

Третя поважна неґативна позиція у білянсі варшавського процесу для ОУН, це уявлення величезного **деконспіраційного матеріялу.** І не відомо навіть, що з погляду конспірації такої організації є прикріше: чи те, що до польських рук дісталося безліч фактичних подробиць про життя і внутрішні відносини ОУН з т. зв. архиву Сеника, чи те, що показалося, що конспіраційний характер ОУН поставлений так фатально, що сама верхівка ОУН у незрозуміло легкодушний спосіб зберігає у ріжних руках, у ріжних містах Европи, масенну масу деконспіруючого матеріялу (система мультиплікувати листи й документи, розсилані для відома відразу на кілька адрес). Довідалися ми теж уперше понад усякий сумнів, що польські конфіденти є не тільки у краєвих рядах членів ОУН, але й за кордоном: зізнання інсп. Хроманського з Катовиць і ін. були під цим оглядом розторощуючі і вони не були блефом, бо спірались на фактах. Знову теж показалось на цьому процесі, яким назагал кепським людським матеріялом орудує ОУН, які невідповідні одиниці займають чільні становища (очевидно, істнують і виїмки, що їх ми бачили на судовій салі, але справді тільки виїмки). У весь зріст виявилось знову безглуздя масового характеру революційної організації, підтвердилось знову те, що в усьому світі відомо й що ми давно вже твердили: що масовість та конспірація — це поняття, які себе взаємно виключають.

У звязку з цим процесом можна навіть дискутувати, чи взагалі українська вдача через деякі питомі свої риси, свою довірливість, щирість, балакучість, свій сентименталізм, врешті через брак глибокого політ. вишколення, — чи вона взагалі годить до революційної конспірації?

Останнім поважним прикрим наслідком із цього процесу для ОУН будуть, мабуть, ті труднощі, які вона може стрінути на закордонному терені: деякі звістки про це вже надійшли.

Але у варшавському процесі заінтересовані, поза ОУН, ще дві сторони: українське громадянство та польська сторона (про чужинецькі держави, про які казалося на процесі, та про большевиків, які стараються пекти на свій лад власну печеню, тут не говоримо). Українське громадянство, стурбоване долею рідної молоді, пережило кілька тижнів зрозумілого хвилювання, яке ще не улягло.

Бранка-Люкс
Чоколяда для вибагливого смаку!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
бажає своїм П. Т. відборцям
Фірма
МИХАЙЛО ФЛЯЙШЕР
фабричний склад паперу
Львів, ул. Сикстуська 23.
Тел. 240-87.

вано. Нараз усміхнулася.

— Ах, ви!?!

І відложила часопис на лавку. — Хто-би подумав! — додала.

Стиснув її руку, як старій знайомій. Мав охоту поцілувати та була в рукавичках, а не подумав, як це зробити, такий був збентежений і захоплений.

— Ах, панно Марто, якже тішуся!

— Ну, ми-ж старі знайомі.

— І уявіть собі, що стрічаємося саме у той самий день, що перед двома роками!

— Але що ви ще не забули?!

— „Різдвяну мрію“? Ніколи!

Засміялася так само як тоді. Була така сама, як перед двома роками, може навіть ще краща. Виглядало, якби їх тодішня стріча тревала далі. Тільки той інший плащ уже без чорної перевязки і голубий джамперок, що так незвичайно підходив їй. Очі дивилися так само весело, ті самі таємні вогники блискотіли у них, а тінь смутку не прислонювала вже їх.

— Тямите, як ми їхали?

Вдивлювався в неї захоплено, відчуваючи дивну втіху в серці.

— Так!

— І говорили по німецьки?

— Так! А ви смішно плутали слова і це мене бавило!

— І те, що ви вмовляли в мене, що їдите до Станиславова!

На мить тінь смутку — зперед двох років — замиготіла в її очах. Але вже пятав далі побачивши, що мимохіть доторкнув болючої рани — памяти дідуня.

— А тямите, що я був тоді безробітним, знеохоченим юнаком, а ви навчали мене віри, як осягнути те, чого бажаємо?

— Боже! Якже ви все докладно тямите!

— А ви — ні?!

— Але придалося вам?

— О так! Маю посаду і почуваюся до обовязку подякувати вам!

— Мені? — засміялася. — Прекрасна річ навіть у поїзді зробити якесь добре діло! Моральне, очевидно.

— Мушу признатися вам, панно Марто, що принагідна зустріч із вами, зробила з мене зовсім іншу людину.

— Ліпшу?

— На сто процент!

Всміхнулася мило та вдячно хитнула головою:

— Значить, ви спрямували всю свою волю на посаду?

— Так, але не додав: „а тепер на щось іншого“.

Рішуче почував, що кохає цю дівчину, про яку майже нічого не знає, а яку дивним дивом стрічає вдруге напередодні Різдва. Нараз зацікавило його, куди вона тепер їде, раз там нема дому? Але вона видно подумала те саме.

— Їдете до батьків на свята, пане?

— Так. Сестра вийшла в міжчасі заміж, побільшилася рідня, а...

— А ви одружилися.

Жахнувся.

— Я? Якжеж би я міг — і глянув на неї з докором, як може щось таке питати. Очі його говорили: „якжеж можеш дівчину кохана, а незнана, думати так?“

І спитав несміливо, щоб не нарушити засклепленої рани, а водночас дізнатися про неї чогось більше.

— А ви?

— Я зараз за цією стацією вас покину.

— Чи це так само правда — вибачте! — як поїздка до Праги перед двома роками?

— Ні. Пересідаю на бічний шлях.

Посумнів.

— Справді?

Але коли притакнула головою, подумав, що треба чимскоріше дізнатися про неї все, щоб потім не тужити та не шукати знову даремне її роками.

— До знайомих на свята?

— О, ні! Домів!

— До-мів? — і зрадів, що вона десь тут близько живе — значить ви не перебуваєте вже в Надвірній.

— Ні

— Ах! Значить ви дістали посаду?! Ваша віра теж дала вам те, чого ви бажали?

— О так!

— Чи можна знати де?

— Живу в Миколаєві.

Знав це містечко. Зрадів, що так близько Львова, що бодай раз на місяць зможе „скочити“, пізнати ближче і може хто зна, хто зна...

Вдивлювався в неї допитливими від щастя очима. Чи вона не зможе теж його покохати? Остаточно чим знайомість з поїзду гірша від знаймости на вечерницях?!

Нараз нагадав собі, про цукорки, які мав зі собою.

— Може дозволите?

— Якто зараз видно, що маєте посаду! Тоді цього не було!

— А правда? — засміявся щасливо.

Стягнула рукавичку з правої руки і нараз почув біля серця холод. Вдивився в руку, якою сягала до торбинки із переляканим видом. Побачив щось ненадіяного. Шукав очима за темною або ясною точкою каміння, то знову потішався, що перстенець перекрутився на тонкому пальці. Але ні. На четвертому пальці зовсім виразно виднілa обручка.

— Ви — ви заміжні?

Подивилася на нього зчудована.

— Так.

— Я нічого не знав!..

— Відки би!

Сказала це звичайним голосом, зчудована його тоном, якого не розуміла. Відгадав, що був для неї звичайним знайомим з поїзду, як сотня інших і що не посвятила йому ані одної думки за цілих два роки. І чому-ж малаб думати?! А він шалений мріяв! А він кохав! Сподівався чогось від дівчини, про яку зовсім нічого не знав!

— Чи тоді перед двома роками... ви вже були заміжні?

— Ні — і всміхнулася щасливо.

Вже стара мужатка. Майже два роки. Тямить як тоді казала, що їде від радощів до смутку. Їхала тоді від нареченого. Йшли тоді їх заповіни. У лютім був шлюб. І чи не сказала, що

ОРИГІНАЛЬНІ
PASTILLES
VALDA
подешевіли.
Теперішня ціна зол. 1.70.

Зате польський політичний світ живо зареагував. Десятки статтей у часописах усіх політ. напрямків засвідчили про дальшу **актуалізацію української проблеми:** це для української справи найбільша (єдина?) користь. Інша річ, чи та користь виправдує скількість жертв, які прийшлось задля неї принести...

Ще невідома жертва, яку прийдеться принести згідно з судовим присудом. Почуємо його за кілька днів, безпосередньо після наших Різдвяних Свят.

Формально процес ще далеко не скінчений: і після присуду прийде відклик, може прийти до нової розправи чи до зміни вимірених кар, — але суть воно не змінює. Цією суттю не є зміст акту обвинувачення, не є кара, не є спірні міркування про ріжні процесові моменти та наслідки. Цією суттю є безспірна правда, яка прозирає з процесу та якою є **трагедія української молоді.**

осягнула те, чого бажала? Кохає свого чоловіка та кохає свого синка, річного прекрасного хлопчика, якого не бачила цілий день і немилосердно затужила за ним. Везе йому забавки „від янголика" і дуже жалує, що нема ще для кого зробити ялинку, бо хоч синок дуже мудрий, то багато ще не розуміє. Може видається йому смішна та наївна, але на її думку це найгарніша, просто свята річ на світі: подружня любов і почування до дітей.

Слухав, як із безмежним егоїзмом щасливої жінки та молодої мамочки, розвивала перед ним картину свого щастя і відчував, як його власна мрія розсівається як марево, як кожне її слово ранить його і віддалює все більше від неї. На лиці в нього появилася якась безрадність. Мав подібне враження, як при сильному ударі, коли у першій хвилині не почуваємо ще болю. Дивився на неї із трохи тупим видом. Усміхався далекою посмішкою та похитував головою.

А вона всміхалася мрійливо.

— Задумую зробити із мого хлопчика відважну людину, пожиточного горожанина та — тут усміхнулася лукаво до нього — повного віри у власні сили! І уявіть собі, що смію при цьому думати, що задумане мною діло є одно з найкращих, які загалом можна на цьому світі зробити! Чи не так?

— Так, пані добродійко...

Нараз подивилася у вікно — ах! уже!

Живо встала, видно втішена, що дім, де жде на неї улюблений чоловік і син, уже чимраз ближче. Скорим рухом натягнула шапочку, зарвяла плащ і взявши течку, простягнула йому руку.

— До побачення! Може ще колинебудь стрінемося!

Приложив уста до теплої рукавички.

— Може... пані добродійко...

Вийшла з сепаратки, залишаючи по собі ніжну арому каліфорнійських маків, розвіявши його безглузду мрію, якою жив два роки.

Десь із глибини воза доходило приглушене:

„Лиш убогі пастушки-пастушки
Стада свого стерегли..."

В. НЕСТОРОВИЧ

За нові проєкти.

З приводу конкурсу „Діла" на економічні статті.

Уже втретє дістала Редакція „Діла" від одного з наших емігрантів із Ню Йорку письмо, якого зміст і стиль — як і в попередніх письмах — виявляє велику інтелігенцію автора й велике його зацікавлення долею рідного йому народу в далекій Европі. За кожним разом нова форма того самого бажання: найти серед нашого громадянства когось, що кинув би нове, нереалізоване ще в нас гасло і вказав би на способи його реалізації. Мета: **зміцнити життєву відпорність нашого народу.**

Василь Тихий (це псевдонім, бо справжнє прізвище мусить залишитись тайною Редакції) за кожним разом фундує новий конкурс і за кожним разом подає нову тему. Ось вони: 1) Як створити або розбудувати нові варстати праці для українців у рідному краю?"; 2) „Засоби й можливости розбудження та плекання енергії"; і врешті найновіша 3) „В якій господарській ділянці сконцентрувати наші сили, щоби двигнути український нарід із теперішнього положення?"

Та на фундуванні конкурсів не хоче п. Тихий покінчити своєї ролі. Він у першому вже листі заявив, що готов підтримати матеріяльно здійснення проекту, який йому подобається. І в цьому міститься **ближча**, зовсім конкретна мета його замислів: **допомогти збудувати підприємство** з широким обсягом праці та широкими можливостями на нашому національному ґрунті.

Слід підреслити, що в конкурсових темах фундатора переважає **господарський характер.** Він знає — може навіть тямить із автопсії — нашу господарську відсталість, нашу економічну незрілість і свідомий того, що найгіршим дорадником є нужда. Віддихаючи воздухом ділового, підприємчивого американського центру, зглибив наш земляк правду, що матеріяльна культура і добробут дають найтрівкіший фундамент для всестороннього розвитку нації, зокрема для її експанзивности й самопевности, для її віри в себе. Як пильний читач старокраєвої української преси, він знає також, що вже погребана легенда, немов би то наш нарід уміє тільки за плугом ходити. Йому напевно відомі наші досягнення останніх літ в економіці, перш за все відомий перелім, що назріває у настроях і звичках, які ще недавно заморожували всяку підприємчивість навіть у реемігранта, перед тижнями ще рухливого американського бізнесмена. Навіть той реемігрант, ставши на Галицькій Землі і дихнувши її воздухом, ведтався на село, будував хату, покривав її черепицею (це стало зверхньою ознакою його „американізму") і йшов... слідами своїх предків-хлібрбів.

Сьогодні ми вже таки чимало змінились. Але п. Тихий хотів би цю зміну поглибити і ці зроджує в нього бажання „відкрити" щось нове при помочі конкурсів.

Залишаючи на боці можливість найти якусь переломову „ідею" (це менш імовірне), ми все таки мусимо признати заходам п. Тихого сторонню, зате наявну заслугу: **його конкурси оживляють виміну думок** на тему доцільности такого чи іншого шляху національного розвитку. І цим він робить добре діло. Безумовно було б вказано, щоб один із проектів найшов своє **конкретне оформлення,** користаючи з готовости п. Тихого дати матеріяльну поміч. Що правда, ми не хочемо занадто звужувати інтенцій нашого шановного фундатора, але хочемо, щоб учасники конкурсу не розгублювались занадто у діялектиці і в нереальному підході до теми.

Тому поставили ми засадничу вимогу: **річевість,** знаючи з досвіду попередніх конкурсів що не всі автори є в своїх виводах річеві.

Гріш родить гріш, —
але тільки на вкладці
„Народній Торговлі"
Ближчі умовини подає
устно або писемно
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ, Львів, Ринок 36

СЕМЕН ДЕМИДЧУК

Марк Твейн і акторка з драми Мазепа і татарський кінь".

Ню Йорк, грудень 1935.

З нагоди століття народин американського гумориста Марка Твейна виставили в головнім будинку Нюйорської Прилюдної Бібльотеки рукописи, листи, ріжні видання книжок та загалом памятки, які мають якийнебудь звязок із великим письменником. Для декого може й незамітна, але для українця незвичайно цікава є фотографія Ади Ізаакс Менкен, а біля неї мала замітка, писана машиновим письмом: „Марк Твейн знав Аду Ізаакс Менкен з Вірджінії і з Сан Франціско. Він пізнав її вперше, коли вона грала ролю Мазепи у Вірджінській Опері. В листі до своєї рідні він написав, що він прохав її висловити критику про свої літературні твори". Під фотографією є скромний напис: „Ада Ізаакс Менкен як Мазепа в 1866."

Властиво є дві фотографії, обі в ролі Мазепи. Акторка має обстрижене волосся, саме ледви прикрита серпанком, в одній руці має меч, у другій щит округлої форми. Лежить боком, сперта на рамя зі щитом. З правої сторони фотографії є поміщена замітка: „Ада Ізаакс Менкен, 1835—1868, була славною у Злучених Державах в ролі Мазепи. Вона була приятелькою багатьох літератів і артистів своєї доби. Між ними був Свінберн, Дікенс і Олександер Дюма батько".

Після довгих розшуків у лябіринтах Нюйорської Прилюдної Бібліотеки можна устійнити такі дані про таємну Аду Ізаакс Менкен і про її „Мазепу":

Після появи Байронової поеми „Мазепа" в липні 1819. р. фантазія письменників звернулася в сторону українських степів. Одним із наслідувачів, а радше доповнювачів Байронового „Мазепи" був Віктор Гіго у Франції в р. 1829. Замітку Вольтера, що „Мазепа визначився в боях проти татар підхопив Генрі М. Мілнер і перекрутив її по вподобі у романтичній драмі „Мазепа і дикий кінь Татарії", що появилася в 1830-ти роках. Мільнер каже, що драма написана на підставі поеми Байрона, але справді є там лише бійка про прогнання Мазепи з двора польського шляхтича взята з Байрона. Решку якогось польського шляхтича) або татарська, як Мазепа, син татарського хана, загублений в якійсь татарській виправі проти Польщі, несподівано приїздить в татарський табор привязаний до коня і віднаходить свого батька. З ним разом робить виправу на двір польського шляхтича і відбиває там свою суджену.

Та хоч як перекручено оте оповідання про пригоди Мазепи, то всеж не можна було там закрити справжнього походження Мазепи. У сценах, виставлених на цирковий лад, та в величавих балетах чи турніях, виступали поляки й козаки крім татар та польської шляхти, а видці, які приходили на цю сензаційну виставу, писали навіть поезії з нагоди появи нього „Мазепи". І так у тижневику „Нюйорський Витинач" — „The New York Clipper", з з дня 12-го травня 1866. р. є така замітка з нагоди вистави „Мазепи" з Адою Ізаакс Менкен „Тут поміщуємо поему про правдивого Мазепу. Її написав чоловік, який каже, що був у тому краю. Поема певно викличе відповідне зацікавлення". Потім іде такий наголовок поеми „Правдива історія Мазепи і коня, написана автором, що був там в тому часі, отже знає все про нього". Поема обіймає 13 строф, а зачинається словами: „На Україні жив відважний і старий чоловік..." Але, хоч автор обіцює написати правдиву історію про Мазепу, то пише лише саркастичні замітки про хана.

Цей Мільнерів Мазепа був справжньою сензацією цілої половини століття. Його вперше грали в Рояль Амфітеатрі в Вестмінстер Бріджі в 1831, а в Америці то він не сходив зі сцени аж до 30-ти років минулого століття. У Прилюдній Бібліотеці в Нюйорку збережений один примірник цього „Мазепи" виданий накладом книгарні Френча в Нюйорку в 1830. р. і якімсь році із замітками театрального режисера, і другий примірник із 1846. р. Є також театральна афіша з оповісткою, що на Новий Рік, у вівторок 1-го січня 1839. р. виставлять драму „Мазепа" в „Гороженськім Театрі" в містечку Бікбурґ, у стейті Місісіпі. Там згадано, що Мазепа виїде на арабському коні Тімур, як уже

МИСТЕЦЬКІ ГЛИНЯНСЬКІ КИЛИМИ
Т. ФЕДОРИШИНА
Львів — Майдан Св. Духа 2. (кіоск).
Зайдіть оглянути, а купите найдешевше і на догідні сплати. 24/100 2-4

виступав в Балтимор і Вашингтоні, Нюйорку, Філядельфії, Бофальо, Синсинаті, Нашвіл, Ст. Люїс, Люїсвіл, Начез і ін.

Мільнерового „Мазепу" грали теж у Бостоні в лютім 1849. р. „з козаками, войовниками, отаманами і амазонками".

Замітною була вистава Мільнерового „Мазепи" в січні 1864. р. в театрі „Олімпік", в Нюйорку, а найбільшою сензацією була поява акторки Ади Ізаакс Менкен в ролі Мазепи в Бродвей Театрі, в р. 1866. Вона виступала тут 24 рази раз по разу і стягнула такий натовп публики, що театр був буквально виповнений, бо не було вільного місця навіть у переходах. Тому, що славна акторка взяла на себе ролю фантастичного Мазепи, що виступав тричі: раз як чура, другий раз як жертва шляхетської злости, привязаний ремінням до коня, а втретє як володар Татарії, сама її поява було чимсь небувалим. А ґазети, що тоді виходили в Нюйорку, не мали слів для висловлення свого подиву. Театральні оголошення були дуже короткі, зате багатомовні. Вистарчило нпр. сголосити: „Бродвей Теарт при Брум Стріт (нині недалеко Канал Стріт на долі міста). Буде виставлений: Мазепа, Мазепа, Мазепа, Мазепа, а ролю відограє панна Менкен".

В Ню Йорку відновлено ще Мільнерового „Мазепу" в „Вудс Мюзіюм" на розі Бродвею при 30-тій вулиці дня 13-го березня 1876-го року, а ролю Мазепи грала панна Катерина Фіш, теж з добрим успіхом. Воставнє занотували нюйорські ґазети виставу „Мазепи" в Ніблоо Театрі 2-го вересня 1878. р., а згадка про цю виставу поміщена в театральнім журналі цього театру „Ніблоо" з 7-го вересня. Ролю Мазепи грала тоді панна Фенні Люїза Кунінґгем.

Після того цей „Мазепа" сходить із сцени, а появляється вже Мазепа як опера Чайковського. Її між ін. грала російська оперова трупа в Бостоні в грудні 1922. р., а в Ню Йорку відограно його заходом арт. Д. Чутра в українськім перекладі д-ра Л. Цегельського в 1933. р.

Отакі відомости про собу нашого гетьмана, як реклями для американських театрів, довелося відшукати в Нюйорській Прилюдній Бібліотеці з нагоди замітки про Марка Твейна і його знайомство з артисткою Адою Ізаакс Менкен.

Кіно Аполло
найкраща комедія найновішої продукції
ДОДИК НА ФРОНТІ
де знаний хоміх хороль гумору Адольф Дитиа
1713 створює незвичайні кревні жовіра легіонового, австрійського і російського. — Фільма повна гумору. — Дальшу участь беруть: Г. Гросівна, М. Зніч, Галина, Грабовський, Цибульський, Цьвіклінська та інші.
Кіно Аполло

ДР. ОЛ. КУЛЬЧИЦЬКИЙ.

Казка про щастя дитини.

(Психольоґічний нарис.)

Від завіси, що скриває добрячу постать св. Миколая і від дзвінка Янгола, що приносить ялинку тягнеться в житті дітей немов антракт, що відриває їх подекуди від журби нашої дійсности, дозволяючи співраділи радощам дитини. А проте на дні цих наших радощів віднаходимо, найчастіше особливий сум дорослих: тугу за втраченим дитинством.

Дорослі не вміють розважити цієї нашої туги. Мрія про вороття такого наївного минулого це найчайдушніша із мрій, — більше неможлива як сподівання казкового майбутнього. Розсіяти оцю тугу може почасти тільки наша власна психольоґічна рефлексія, що однаково добре розумілаб тугу за дитинством, як і само дитинство.

У нашій тузі за дитинством добачує психольоґічна рефлексія як справжній мотив тієї туги, — не так пошуканки за „втраченим минулим", як **утечу від пригнітливої, теперішньої дійсности.**

Дитинство не без слушности виринає в нашій уяві як одинока пора життя забезпечена перед тиском дійсности тим, що дійсність сповита опалевим серпанком, ще не істнує для діточих очей, ще не почала істнувати. Саме ця полуда видається нам достаточною запорукою щастя дитини.

Та психольоґічна рефлексія — розуміючи якслід нашу тугу за дитинством, розуміє теж заразд і само дитинство. У світлі цієї рефлексії дитинство показується у справжній перспективі, розсіваючи хибний погляд про „щастя дитини".

Коли психольоґічна рефлексія шукаючи за щастям дитини вертається до найдавнішої нашої минушини, тоді звідти виходить їй на зустріч (як найсильніший доказ проти твердження про щастя дитини), велика дитяча туга та протилежна до нашої, **туга за щастям бути дорослим.**

Дитина, як каже пані Монтесорі, почуває себе у світі дорослих як карлик серед велитнів. Усі предмети хатньої обстанови є для неї за великі, недогідні, за важкі, — не надаються до вжитку. Усе є зависоко, усе є недоступне, усе домагається допомоги старших. Світ не є на міру дитини; не тільки світ матеріяльних річей, але тим паче моральний світ понять, переконань, поглядів, звичок дорослих. Дитина — щоб ужити влучно порівнання психольоґа Вексберга — почуває себе між дорослими немов чужинець у місті, якого мови, звичок, законів не знає, не вміє і не всилі зрозуміти.

Коли зважити, що „щастя" або „нещастя" є тільки пристосування людини до довкілля — не може бути двох гадок, що субєктивно оце непристосування дитини до світа мусить бути джерелом невпинних її розчарувань. І це почування фізичної і психічної кволости, особливо в несприятливих умовинах розніженого або надто суворого виховання — веде до т. зв. **почування меншевартности** (Адлер). Що комплекс „меншевартности" не є маловажним чинником, — доказом цього — його наслідки для майбутньої вдачі дитини. Дитяче почування меншевартности спричинює наслідки, які в житті дорослої людини викликують хіба тільки великі,

Машини до писання
Всіляких систем нові і уживані з українськими і польськими черенками

по цінах безконкуренційних
поручає
ЮЛІЯН ЛОМАҐА
Львів, вул. Валова ч. 11, тел. 228-70.
Всіляке приладдя і складові частини до машин у великому виборі. — Власне механічне заведення для направи машин.

929
Машини до шиття
для правдива ПФАФФ-НАУМАНН найкращої якости з довголітньою ґарантією

АВГУСТ СТРІНДБЕРҐ.

ЛЄОНТОПОЛІС

На західній вершині від старого єгипетського міста Геліополіс розтаборилась каравана. Було там сила народу та здебільша гебрейці. Вони вибрались через пустиню з Палестини на верблюдах та ослах; через ту саму пустиню, яку переходили діти Ізраїля тисяча літ тому.

У сутінках при слабому сяйві місяця можна було бачити тисячі вогнів серед табору; при них сиділи жінки із своїми дітьми, тоді як чоловіки носили воду.

Ще ніколи не бачила ця пустиня так багато істворі; і саме тепер, коли вона мала лягати спати, табор гудів від дитячих криків. Табор подобав на дитячу кімнату.

Мами пообмивали дітей, немовлята лежали при грудях, крики затихли одни за одним і над полем нависла повна тиша.

Під сикоморою сиділа одна жінка і годувала свою дитину; поруч її чоловік. Гебреєць підкидав своєму віслюкові галузки глогу. Після цього вийшов він вище на горбок і дивився на північ.

Якийсь чужинець, з вигляду римлянин, проходив мимо і приглянувся жінці з дитиною, немов би ратував її.

Гебреєць чимось схвилювався, але щоб зберегти свій настрій почав з римлянином балачку:

— Скажи, будь ласка, подорожнику, чи там на сході це місто сонця?

— Так, ти бачиш його — відповів римлянин.

— Значить Бет Семес?

— Геліополіс, звідки греки та римляни взяли свою мудрість. Сам Плятон жив там...

— Чи Леонтополіс можна теж звідси бачити?

— Мури його святині побачиш на дві милі на північ.

— Отже це є та земля Госен, яку відвідав наш батько Авраам і яку приділили Яковові — сказав гебреєць звернувшись до жінки, що відповіла йому тільки кивом голови.

На це римлянин:

— Ізраїл вимандрував з Єгипту до Ханаану. Але після вавилонської неволі частина з них знову прийшла сюди та осіла тут. Ти сам це знаєш.

— Так трохи знаю. А тепер ізраїльтяни розрослись до тисячі-тисячі душ... Навіть власну святиню вибудували. О, там далеко, де можеш її бачити. Чи ти знав про це?

— Знав трохи. Отже це римська земля?

— Еге-ж.

— Усе тепер римське: Сирія, Ханаан, Греція, Єгипет.

— Ґермінія, Ґалія, Британія; світ належить Римові, як це звіщувала кумейська Сибілля.

— Гаразд! Але світ має спасти ізраїль, як це звістив сам Бог нашому батькові Авраамові.

— Цю казку я теж чув, але покищо це пророцтво торкається Риму. Чи ти йдеш з Єрусалиму?

— Я йду пустинями, як усі інші, і маю з собою жінку та дитину.

— Певна річ, дитину! Навіщо ви тягнете з собою тим багато дітей?

Гебреєць замовк. Але маючи певність, що римлянин виглядав на багатого пана, рішив він сказати йому правду:

— Ірод, тетрарх, почув про пророцтво мудрців із Юди, що у Вифлеємі народився цар юдейський. Щоб оминути небезпеки, яка буцім то йому загрожувала, наказав Ірод вигубити всіх хлопців, що недавно народились у цілій околиці. Зовсім так само як фараон, що казав повбивати всі наші немовлята. А всеж Мойсей виратувався, щоб знаходити наш нарід з єгипетської неволі.

— А скажи-но, хто мав би бути цим царем?

— Месія... Довгожданний.

— Чи ти віриш, що він народився?

— Я не можу цього знати!

— А я знаю, що він народився — відповів римлянин. — Він запанує над світом і всі народи зєднає під своїм жезлом.

— Хто це може бути?

— Цісар Авґустус.

— Чи він походить з Авраамового насіння чи з дому Давида? Ні, він не з них. І чи прийшов він у мирі, як передсказав Ісая? „І царство його буде велике і мирові його не буде кінця"? Цісар напевне не є чоловіком миру.

— Прощавай, сину Ізраїля! Тепер ти римський підданий. Будь задоволений спасенням, яке приніс нам Рим, бо іншого ми не знаємо.

Римлянин відійшов.

Гебреєць нахилився до своєї жінки:

— Маріє!

— Йосифе! — відповіла вона — Тихше! Дитина спить.

Перекл. м. р.

переломові події; це почування під напором обставин і питомої реакції дитини формує її характер. Саме з нього родиться велика туга дитинства: „стати дорослим“.

Навіть відчуваючи оцю тугу — дитина лишається дитиною, — як каже Кляперед — чимось таким ріжним від дорослої людини, як пуголовиця від жаби. Дитина невдоволена собою, своєю кволістю і водночас усе те, що є „зрілістю“, „старшим віком“, є для неї чимось чужим, далеким, незрозумілим. Вона бажає собі будуччини і дивиться на неї з острахом. Так через психіку дитини переходить щілина, одно із тих роздвоєнь, що стають іноли джерелом трагізму, які ми дорослі вважаємо сумним привілеєм світа зрілих людей.

Правда: кажемо часто, що дитина має хист жити у світі власної уяви, в ілюзійному світі казки, з другого боку у світі забави.

Та не треба забувати, що забава зовсім не є тим для дитини, чим для дорослих. Для дорослих є забава **відпруженням від поважних зусиль** — для дитини зовсім поважним зусиллям. Можна нерідко подивляти витревалість дітей, що зайняті напр. конструктивними забавами. Коли зважити, що ці забави тягнуться цілими годинами, що діти уміють бавитися аж до повної втоми, — коли зважити обмеженість сил дитини, то треба піддати ревізії наші погляди на забаву дітей.

Не є парадоксом твердження, що в деякому розумінні треба **стати дорослим, щоби відчути справжній смак, справжній чар забави.** Так і треба розуміти гадку Ніцшого, що „стати дорослим — це значить віднайти повагу з якою ми бавились як діти“. Забава дітей не є запереченням поваги життя; вона є поважною підготовою до життєвих завдань. Не треба теж забувати, що забава як і поважна діяльність має свої невдачі та своїх невдачників.

Чи уява дитини наскільки проявляється вона поза забавою — може стати вирішним чинником щастя дитини? Дитина живе казкою — в казці, що її оповідають інші і в казці, яку сама собі творить. Та віра в казку є не тільки джерелом справжніх радощів, коли дитина радіє тріюмфами героїв, ця віра буває теж джерелом справжніх терпінь, коли дитина спочуває з їх терпіннями. А казка, що її собі дитина творить, не завсіди повна насолоди чарівних снів, але повна теж страховищ. Уяві дитини бракує одного, що для нас дорослих є особливо цінним: серія дитини не містить для дитячої свідомости нічого справді чудесного, нічого дивовижного, — вона не є **визволенням із невблаганої дійсности** — з тієї простої причини, що дійсність з її конечними умовинами для свідомости дитини ще не існує.

Пригадаймо ще своєрідну самотність дитини. Правда, діти богато гуторять одне з одним, вони радо бавляться, — але є теж у дитячій психіці характеристичні риси звані дитячим егоцентризмом. Дуже субєктивні уявлення, які вона творить собі на підставі досвідів у власному середовищі, часто мало зрозумілі для інших. Оця недосконалість дитячої психіки та мови (по мистецьки прослідженa швайцарським психольогом Пяжетом), стає нам на перепоні до порозуміння з дитиною. Великими незрозумілими самітниками людства є самітники-діти. Ця самотність дитини, яка не доросла до суспільного життя є чимось іншим як горда і добровільна самота тих, що суспільність переросли, та всеж не творить сприятливих умовин для дитячого щастя.

Усім тим нашим арґументам проти „міту про щастя дитини“ — можуть звеличники дитинства протиставити хіба тільки своє чуттєве одинування дитинства як стану необмежених можливостей. Дитина у нашій репроспективній рефлексії видається усім саме тому, що ще не є **нічим.** Шлях нашого життя ввесь засіяний як каже Бергсон „шматками того, чим моглиб ми бути“. Життя є невпинним **вибором** поміж можливостями. Те, що є, що існує, вбиває те, що моглоб бути. Чим дальше вертаємось у нашу минувшину, тим більше від дійсного нашого шляху життя розходиться доріг, якими ми — як нам здається — могли піти, а з яких не скористали. Та щоб відчути і оцінити все те багатство можливостей дитячого віку — треба його давно втратити; існує воно тільки як образ „втраченого окарбу“... Щастя дитини залишається тільки казкою старих і для старих мітом, мітом, що завдячує своє повстання легковірности дорослих.

—o—

1000 жіночих торбинок від 1 зол.
і дарунків зі шкіри від 50 сот. у фабриці валізок і торбинок **РОЗЕНЦВАЙҐА** Львів, ул. Сикстуська ч. 5. Телефон 229-20.
4/110 3-5

МИКОЛА КОВАЛЕВСЬКИЙ.

Як я втікав з Москви під Різдво

1912 РОКУ.

Це було так давно та проте всі навіть найдрібніші факти залишилися в памяті.

В осени 1912 року приїхав я до Москви, де вступив на історично-фільольоґічний факультет. В той час у Москві вчилося у високих школах багато української молоді. Число українських студентів сягало кількох тисяч. По всіх високих школах українська молодь гуртувалася в українські громади, а найдіяльніша та найчисленніша була громада наших молодих агрономів у сільсько-господарській академії в Петровсько-Розумовському під Москвою. Назва цієї чудової місцевости повстала з того, що належала вона колись Кирилові Розумовському, а заснована за давніших часів академію названо іменем Петра І. Таким чином у самій назві можна було вбачати парадоксальне сполучення імени найбільшого ворога України з іменем її останнього гетьмана.

Але й інші українські студентські громади у Москві вели дуже живу діяльність серед тисячних мас української молоді. Не даремно стару російську столицю називали тоді в нашому громадянстві лябораторією української національно свідомої молоді. Мало свідомі або й зовсім несвідомі під національним оглядом хлопці приїздили до Москви з ріжних кутків України, де їх виховувано в російських школах і тут переконувалися на кожному кроці в етнічній і культурній відрубності українців від росіян. Під тиском московських вражінь національне освідомлення молоді йшло дуже швидко. Цим і можна пояснити той факт, що діяльність українських студентських організацій у Москві, а також і в Петербурзі, мала досить широкі рямці, а наслідки її відчувались також і на Україні, куди врешті-решт верталися тисячі молодих свідомих українців.

Головою української громади на історично-фільольоґічному факультеті був Грицько Гринько. Мав він тоді приблизно 24 роки і дуже переймався обовязками свого відповідального становища голови громади. Походив він з Харкова, де мав і рідню і був типовий харківянин з зовнішнього вигляду: широке обличчя, трохи кирпатий ніс, ясне волосся, — тип обличчя, що його так часто можна бачити поміж Харковом та Курськом. У громаді, жартуючи називали Гринька кирпатим Мефістом, а це тому, що завжди був він задумливий і робив враження, що криє в собі якусь таємницю. З перших розмов моїх з Гринько здавалося мені, що ця таємничість його виникає з крайніх революційних поглядів. Очевидно, не міг я тоді припускати, що цей самий Гринько буде колись комісарем фінансів СССР.

Під впливом Гринька діяльність громади не позбавлена була революційного забарвлення. Громада брала участь у всіх революційних виступах студентства, а тих виступів було немало того часу. Саме тоді міністр освіти, відомий російський чорносотенець Касо скасував автономію університетів і призначав на вільні катедри своїх кандидатів, не числячися з опінією університетів. На нашому факультеті призначено на катедру історії церкви відомого реакціонера Алмазова. Рішено уладити демонстрацію протесту проти цього призначення. Коли професор Алмазов в супроводі ректора і декана ввійшов до переповненої авдиторії і зайняв місце на катедрі, всі студенти повставали з місць, викрикуючи під адресою нефортунного дебютанта ріжні лайки й обкидуючи його гнилими яйцями та кальошами. Виклад зірвано, але прийшли репресії. Між іншими Гринька арештували та виселили з Москви. Прощаючися зі мною він казав, що їде до Харкова і що якщо мені станеться щось подібного, то щоб я теж приїздив до Харкова, а він мені вже поможе вступити до харківського університету.

Не думав я, що змушений буду за місяць скористати з цієї пропозиції.

У Москві познайомився я також з молодим українським студентом з Полтави, Володимиром Гайдаровим.*) який студіював право. Однак правничі студії мало його цікавили. Гайдаров захоплювався театральним мистецтвом і майже щовечора ходив до театрів. Але крім того Гайдаров часто бував на нелеґальних революційних сходинах, дуже модних за тих часів. На тих сходинах виголошувано реферати на ріжні теми і Гайдаров звичайно виступав підчас дискусій з промовами, в яких чимало було театральности. Одного разу Гайдаров запросив і мене на такі сходини і там я познайомився з деякими членами московської організації соціялістів-революціонерів. Ці мої нові знайомі, що крилися під ріжними псевдонімами, запропонували мені виступити з короткою промовою підчас демонстрації, яка мала відбутися в університеті з приводу розстрілів кількох політичних вязнів, що перебували на засланні. Демонстрація ця відбулася на початку грудня, я свою промову сказав, а наслідки були такі: поперше мене виключено з університету, а подруге того самого дня до мого помешкання прийшла поліція з наказом перевести трус й арештувати мене. Однак передбачуючи цю візиту я сховався у наших агрономів у Петровсько-Розумовському і там чекав дальшого розвитку подій. Поліційні агенти залишилися в моїй кімнаті і кілька днів я не міг забрати своїх речей, щоб виїхати з Москви. Побачивши, що це безнадійна річ, я покинув свої речі в Москві і потайки виїхав до Харкова, пригадуючи запросини Гринька. Гринько прийняв мене дуже гостинно і я замешкав у нього в надії, що пощастить мені вступити до харківського університету. Гринько провадив зі мною довгі розмови, в яких мене вражало, що він, будучи сві-

*) Пізніше відомий фільмовий артист.

Оригінальні анґлійські
Матеріяли на убрання
продає гуртовно
С. ЕРЛІХ, ЛЬВІВ, ул. ЯГАЙЛОНСЬКА 20.

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу, дитячу для інвалідів, вдів і сиріт
приймає
УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.
З провінції висилайте почтою. У Львові відберемо самі за писемн. повідомленням.

Вже вийшла І. кн. „Вістника“ за січень 1936 р.

ЗМІСТ: Евген Маланюк: Місячна соната. Богдан Кравців: „*„ Богдан Кравців: З еротик. Вентура Гарсія Кальдерон: Капрічіо. Д-р Остап Грицай: Фенікс Еспанії (Льопе де Вега). І. Соловейчик: Росія в концентраційному таборі. Капітан М. А. Пітерс: Пропаганда підчас війни. Андре Моруа: Джозеф Конрад. М. Островерха: Нова Італія. О. Кей: На порозі нової доби. Вол. Дорошенко: Микола Устіянович. Дм. Донцов: Про баронів середновіччя і баранів з байки. Немо: При дворі Неґуса. М. Л.: З пресового фільму. О. Теліга: Лист до Редакції. Бібліоґрафія. — Передплачуйте „Вістник“ на 1936 р. під редакц. Д-ра Д. Донцова. — Хто в краю, або в Чехії пришле річну передплату до кінця січня н. р., платить за „Вістник“ лише зл. 20·—. Заповдовний передплатник, що в січні вишле одноразово зл. 25·—, матиме заплачений „Вістник“ за цілий 1936 р. — Передплата на „Вістник в краю річно 23 зл., піврічно 12·— зл. платні згори. — Ціна окремої книжки зл. 2·20. — Для заграниці річно зл. 30·—, або рівновартість в чужій валюті. Ціна окремої книжки зл. 2·50. — АДРЕСА: ЛЬВІВ, ЧАРНЕЦЬКОГО ч. 26 м. 5. — Чекове конто ПКО. 500.371 926

БЕЗСОННІСТЬ

винищує організм

а повстає часто наслідком розладдя нервової системи. Зела магістра Вольського „Passiverosa" мають у собі рослину з заспокійливими прикметами — Пасоїфльору (квіт Божих Страстей). Вони лагодять розладдя нервової системи (нервицю серця, болі голови і паморочки, почування неспокою), наводять цілющий, природний сон і вживаємо їх при терпіннях нервової системи. З огляду на своє лагідне ділання (не має шкідливих побічних впливів) можуть їх уживати, не лякаючись, всі без ріжниці віку. Зела з охор. знак. „Passiverosa" можна дістати в аптиках і дрогеріях (аптичних складах). **Виробн Маґістер Е. Вольскі, Варшава, Золота 14. м. 1.**

довним українцем, більше захоплювався революційними й соціяльними теоріями, ніж справою визволення України. На його думку соціяльна революція в цілій Росії принесе також визволення України. Після таких розмов я все більше переконувався, що впливи російського нігілізму, цього попередника комунізму, можуть принести величезну шкоду українській молоді та всій національній справі. Найбільшу суперечку з Гриньком мав я на тему кольоніяльного визиску України Московщиною, доводячи йому, що і після соціяльної революції в Росії в ролі імперіялістів виступить російський пролетаріят, заінтересований в розвитку російського промислу коштом української сировини і що соціяльна революція в Росії не принесе визволення Україні. На мої зауваження, що визволення України не можна вязати з революцією в Росії а треба розглядати, як зовсім окрему проблему, Гринько закидав мені шовінізм*). Зайвим булоб додавати, що наші розмови, в яких порушували ми складні питання, просякнені були молодечим революційним фанатизмом.

День минав за днем, а з заходів, щоб дістатись до університету, нічого не виходило. Маленький епізод прискорив мій відїзд з Харкова. Одного дня Гринько вернувся до дому досить занепокоєний тим, що в сусідному помешканні замешкав якийсь жандармський старшина. Тогож самого дня на сходах зустріли ми того жандарма, який показався мені дуже знайомим з обличчя. Виявилося, що був це той самий старшина жандармерії, який перед кількома місяцями переводив в Чернигові слідство у справі гуртка української молоді і від якого мені, теж замішаному у цій справі, пощастило втекти. Тогож вечора, а було це акурат 24. грудня ст. ст., Гринько відпровадив мене на двірець і виїхав до Києва.

Була морозна різдвяна ніч, у потязі було пусто. Проминули ми Полтаву, Решетилівку, Миргород, Ромодан, Лубні. Над раном, коли на світ стало благословлятися, — Переяслав. Всі ці місцевости викликували в уяві наше минуле і ріжні епізоди з рідної історії та водночас, коли хриплий голос кондуктора сповістив: Пе-е-е-ре-я-сла-а-в, мимоволі щось заболіло в серці. Може це був підсвідомий страх, що дорога, якою йшов Гринько і йому подібні, заведе Україну в її майбутній визвольній боротьбі до нового Переяслава, ще тяжчого і болючішого...

Був сонячний ранок, коли потяг віхав на старий київський двірець. Ідучи до міста помітив я на Безаківській вулиці велику вивіску Української Книгарні, а далі Володимирський собор, будинок Педагогічного Музею, де пізніше засідав парлямент самостійної України — Центральна Рада, а в перспективі Володимирської вулиці щирим золотом блиснули бані Святої Софії...

*) У 1928 р. прочитав я в час. „Плановое хозяйство" велику статтю Гриньки, в якій він критикував економічний централізм московського уряду і домагався збільшення інвестицій на Україні.

Кіно Палас

Перша польська оперетка! — Хто хоче забавитись, нехай спішить на:

„ЛЮБОВНІ МАНЕВРИ"

де буде розвеселювати Льора Галяська, Александер Жабчинський, Ст. Селянський. 23

Кіно Палас

РОМАН ГОЛІЯН.

В далекій країні білих ночей.

Фрагменти з подорожі по Фінляндії.

Фінляндія. Далека, тиха і задумана північна країна. Між Балтійським морем на півдні та Ледяним Океаном на півночі. Зліва Ботнійський залив, Швеція і вище Норвегія, зправа Совітська Карелія, а на південному сході — Ленінград. З фінляндського Віпурі (Виборгу) до Ленінграду всього година їзди залізницею. А в Раяйокі, ставувши на березі фінського заливу, у погідний ранок, бачив я цілком виразно вежі червоного Кронштаду, де в 1917 р. розгорілася бунтом моряків, російська революція.

Є тої фінської землі клапоть великий. Фінляндія більша від Польщі на кількасот кв. кільометрів. Але населення має всього 4 міліони. Воно розкинене широко по неплодній, каменистій землі, скупчилося головно над берегами моря та озер, що їх у Фінляндії 60 тисяч, крім 80 тисяч островів і острівців.

Вже чотири місяці минуло від часу, коли я вернувся звідти. За мною поверх дві тисячі кільометрів мандрівки по фінляндських просторах, почавши з Фінського та Ботнійського заливів, аж поза полярне, підбігунове коло, де тратимо орієнтацію між днем і ніччю.

Мої враження?... Їх багато. Перш за все, враження великого, розмірного спокою. Цей спокій вражає вас, охоплює, коли ще в Таліні сідаєте на фінський корабель, степенується, коли станете ногою на граніт гельсінґфорської пристані, а полонює вас на фінляндській провінції.

У Фінляндії авта не гудять, трамваї не дзвонять. Люди не поспішають. Навіть праця йде там поволі, неначе з надумою. Але у тій праці є солідність, систематика і впертість. Мовчазна завзятість, що її навчила фінів сама природа. Фінляндське населення бореться з нею вперто, видираючи їй скупі плоди, дослівно силою. На висоті 60 ступня геогр. ширини бачив я чепурні фінські оселі, де мешканці наносивши на гранітний ґрунт сірої землі, плекали городовину.

КОСМЕТИЧНИЙ ІНСТИТУТ

„Е В А" 14/3

ЛЬВІВ, ул. ЛИСТОПАДА ч. 32. II п.

Відмолоджує і поправляє найбільше знищені цери та виконує всі косметичні заходи для Пань і Панів. Ціни поміркованi. Значні знижки в абонаментах і для П. Т. Студенток і Студентів.

На складі пудри і крему.

Л. ПЕРРІ.

Самотні.

Була 2 год. 15. Дівчина закрила свій годинник на руці вовняною рукавичкою і потрясла головою. Яка досада: 2.15; пізно. В цій годині вона повинна б уже бути в лещетарському захисті. На Різдво хутко темніє на дворі. Ще з пів години дороги буде до цілі, певно не дальше. Не треба хвилюватись. Навіщо псувати собі нерви? І так усе не має сенсу.

Хіба тільки гори, чудові, сніжні гори і самотність мають якийсь глибший зміст. Поглянула довкола. Чудова околиця, як мрія. Сніг скрізь такий, як упав з неба. Ніодного сліду лещет. Слава Богу. Нелегко було найти таке місце; заблукати тут можна. Яка гарна думка провести Свят-Вечір на самоті, у самотній хатині.

Дівчина їхала вперед по гладеньких збіччях, тнялась по скелях. Нараз зупинилась як задубіла. Вітер, що повіяв на неї, мав у собі якийсь дим. Будка була вже недалеко, десь за закрутом, не було сумніву, що там сиділи якісь люди.

Думка провести такий вечір без товариства — розвіялась. На свіжому від морозного повітря личку виступило розчарування. На те втікла вона на Різдво від людей, на те рішила закопатись десь у снігах і мовчки простягнути свої мязні на таборовому ліжку, щоб накінець таки наткнутись на людей! Вертатись? Ні, вже запізно. Небезпека смерти в такій порі. Треба було йти слухняно за лещетарськими знаками, що вели просто до захисту.

Нарешті знова снігів виринули обриси хатини, вкритої грубою подушкою снігу. З даху йшов грубим клубком дим у кришталевне повітря. Підїхавши ближче побачила дівчина перед собою пару лещетарів. Пару!

При огнищі в хаті зарисувалась постать мужчини. Дівчині стало легше на серці, коли він похмуро відвернувся і ледве щось бовкнув на її привіт „Добрий вечір!" Добре, що не якийсь плізливець. Скинула наплечник, сіла на стіл і закурила папіроску. У світлиці було приємно від тепла, у мязнях приємно від утоми. Неприємно було тільки те, що той гість вовтузився.

Добре, що не звертав на неї уваги. Набив собі люльку і дивився наперед себе. І не думав встати, представитись.

— Дозволите... — сказала дівчина — я зроблю собі чай.

— Не маю на що дозволяти, бо я тут не господар. Хто сюди ввійде, той і господарює.

„Зустріти більшого бурмила важко" подумала дівчина і почала варити чай. Випила і дивилась крізь вікно. Не сказали ні слова; тільки вогонь шкварчав.

Сніг на дворі втратив свою ясність; почали виринати сірі тіні — небавком западе ніч. Різдво! „Тільки не думати про це!" сказала до себе згадавши, як рік тому під осяєною ялинкою в ріднім домі хтось тримав її міцно за руку. Три місяці пізніше — відїхав, прислав лист і за якийсь час оженився з іншою. Тепер уже сидить з тамтою та дитиною перед ялинкою. У першій хвилині, малощо не пережила вона цього трагічно.

Чи ніхто не йде? Постать мужчини при огнищі не рухається. На дворі чути, як хтось обтрушує лещета, за хвилину відчиняються двері і хтось щиро здоровкається. Йому відповідають досить холодно, але він вигідно розташовується. Оглядається, глипнув на дівчину і зовсім свобідно оглянув чоловіка перед огнищем. „Ні, ці обоє тут це не пара" — подумав новий гість — „і я їм не перешкодив". Це вспокоїло його.

У кімнаті темніло і всі троє мовчали. Кожне було заняте власними думами, із зачиненим серцем. Аж прийшла хвилина, коли треба було засвітити лямпу. Почали теж шукати в наплечниках чогось, що можна би зїсти на вечеру. Згодом засіли за стіл. Помовчали і почали:

— Я був тут перший — сказав довгаль — і гадав, що лишусь сам. Не хочу нікого образити, але нині я не хотів мати товариства, бо якби був хотів то мав би його...

Новий гість притакнув:

— Я не розумію. Я теж завсіди виїжджаю сам на Різдво, але тому, що не маю нікого у світі.

— Різдво? Ні! це такий самий день, як інші. Сентиментальна вигадка! Я відвик від неї.

— Як хтось може відвикнути то добре. Але я ні. Я наложив собі грубий наплечник і мушу весь час згадувати дитячі роки.

— Може ще й коника на гойдалці? — глузував довгаль. — Якби так згадувати все те, що було! Мав колись чоловік — дім, жінку, діти і нараз прийшов вітер і все те щезло, якби і не було ніколи. Різдво нині для щасливих людей, що можуть співати і танцювати! Я не вмію навіть... і ви пане теж певно ні, і ви пані ні... Кожний із нас утік від цієї метушні. І як на злість зійшлись тут разом. Та це нічого не шкодить. Ми позбулись різдвяного настрою.

Дівчина встала:

— Так, немов на злість. Нема ради. Коли панове згідні то я запропонувала би зложити спільно харчі і зробити пікнік. Буде нам краще смакувати. Я мої добрі речі. Ясно, коли ви годитесь.

— Добра думка...

— Дуже добра!

Стіл виглядав як крамничний стіл. Кожне з них вибираючись у дорогу не забуло за своє тіло. У кімнаті пахло пунчем. Стіни стали ясні та теплі.

Третій гість щез на дворі і за 15 хвилин прийшов з ялинкою повною снігу. Довгаль хотів запротестувати, але побачивши блиск в очах дівчини замовк. За хвилину на ялинці висіли свічки, яблука та горіхи. Всі мовчали, дивились на сяйво, що відбивалось у сніжинках. Серце тануло.

Вийшли на двір. Чудова зоряна ніч. Мовчали, майже не віддихали.

— Вифлеємська зірка! — сказала тихцем дівчина і склала руки, якби до молитви.

Мужчинам здалось, що чують якийсь янгольський голос.

Забули, що вони чужі. Подали одне одному руки і почали пісню: „Нова радість стала..."

Перекл. в. г

Кіно Марусенька

Імпонуюча святочна програма на підставі знаменитої і захопливої повісти Едгара Воллеса, режисерії З. Корди, випрібні United Artists на 1936.

„Напад на Конґо“

(В тіні Абісинії). В голов. ролях: феном. баритон Поль Робесон і прегарна абісинка Лільонго. Архитвір рівний фільмам „Бенґалі“ - „Трейдер Горн“ і т. п. Шалене темпо, небувала акція, нова тема, чудесні співи, могутня музика. Початок у св. дні в год. 12. Вільні білети неважні.

Кіно Марусенька

Нововідкритий Нововідкритий

Маґазин мужеських мод під фірмою

В. Чаржецький, ЛЬВІВ, ул. Гетманська 6.

поручає останні новини у **краватах, біллю, рукавичках і т. п.**

Ціни найнижчі.

Сказати це нашому селянинові — реготався би.

Фінські села?... Сіл у нашому розумінні, не бачив я у Фінляндії, якщо не брати під увагу осель ляпонців на далекій півночі. Кожне село у Фінляндії має вигляд культурного містечка. Широкі, дуже часто асфальтовані вулиці, биті, гладесенькі як стіл дороги, електричне освітлення. Домики майже виключно з дерева, мальовані на білий та цеглястий колір, з фіраночками та квітками у вікнах — виглядають як пуделочка. Коней на фінському селі обмаль, льокомоція майже вся змоторизована. Дуже багато роверів. Село живе здебільша з випасу худоби, молочарства, риболовлі, а на півночі ще й з полювання. Багато працює у деревному промислі, що тут після Совітів стоїть продукційно найвище в Европі. Саме хліборобство, хоч культура його поставлена у Фінляндії дуже високо, не всилі дати всім селянам прожитку. Вистане сказати, що на 389 тисяч кв. кільометрів простору, Фінляндія має всього 2 міліони гектарів орної землі й то в 60 відсотках поганої. Другою перепоною для хліборобства у Фінляндії — це підсоння, гірше, як у Скандинавії, хоч завдяки посередньому діланню гольфштрому воно краще, як в европ. Росії під тим самим ступнем ґеоґр.

Мужеські одяги

„THE GENTLEMAN“ (Джентельмен)

Львів, Рутовського 11 (ріг Кілінського)

Для урядовців знижка цін.

ширини. Пересічна температура року у Фінляндії не перевищує 2 і пів ступня, тоді як у Швеції вона має 3, а у Норвеґії 4 ступні.

Нпр. дуби, що знаменито ростуть на норвежськім узбережжі аж по Ослью і Мельде, не виходять поза межі південної Фінляндії (60 ст. ґеоґр. ширини). Вишні у Фінляндії не дають вже овочів на північ від міста Вааза, яблінки квітнуть ще, але не дають овочів поза 64 ступнем ґеоґр. ширини. Значить — більша половина Фінляндії не знає, що це взагалі овочевий садочок коло хати. Вже коло Торнїо, на шведсько-фінляндському кордоні бачив я все скупіші ліси, а далі на північ, аж до Ледяного Океану простягаються лише тундра і пустині, мохи і папороті, а лише сям-там, у місцях, що закриті від вітру, виростає карлувата береза.

В таких кліматичних умовинах хліборобська проблема у Фінляндії стоялаб просто безнадійно, якщоб не те, що природа робить часом і ласкаві жести. І так, тому, що ніч у Фінляндії треває вліті дуже коротко (а на півночі 4 місяці її майже нема), земля дістає в тому часі відразу дуже багато тепла і світла. Це приспішує очевидно рістню, а вслід за тим, нпр. ячмінь дозріває у Фінляндії за 12 тижнів, підчас коли в нас потребує для цього 18 тижнів. Завдяки цій приспішеній рістні, збіжева культура доходить у Фінляндії майже до межі лісів на північ. Жито дозріває під 67 ступнем (70-тий ступінь — це вже Ледяний Океан), ячмінь сягає до 64 ступня ґеоґр. ширини. З пшеницею очевидно гірше.

Трохи історії.

Фінського населення у Фінляндії 70 відсотків, 28 відсотків шведів, решта і ляпонці і москалі (ляпонців — 2 тисячі). Велика розмірно кількість шведів — це залишки спільного державного буття Швеції та Фінляндії, почавши з 12 століття аж до 1721 р. коли то вперше сягнула Москва по цю країну. Шведи дали Фінляндії в 13 столітті католицьке християнство, а в 16 столітті — протестантизм. Вони дали їй культуру та рівноправність, хліборобство та аграрну організацію. Під шведським впливом поділено землю між селян, беручи на увагу сонячні частини. Кожний селянин діставав частину поля і сінокосів на північ, південь, схід і захід сонця.

Нині, у самостійній фінляндській републиці, шведи, — хоч не живуть на якійсь суцільній етнографічній території — мають повну рівноправність з фінським населенням. Шведська мова має у Фінляндії повне і беззастережне право громадянства у всіх держ. урядах та установах. Це цікаве тимбільше, що між фінами та шведами існує сильний антаґонізм, спричинений не переслідуванням фінів з часів шведського панування (бо цього ніколи не було), а просто культурною супрематією шведів та їх більшою підприємчивістю. Взагалі фіни визначаються великим почутям справедливости і вродженою культурою. Чи повірите, що на головнім майдані в Гельсінґфорсі стоїть досі великий крицевий памятник царя Олександра II? Не скинули його, не зруйнували, бож він був „великим фінляндським князем, що в 1863 р. дав Фінляндії конституцію“. В міському музеї у Віпурі бачив я на почесному місці портрети російських царів, головно Петра Великого, Катерини II і Миколи II-го. Про шведське панування, про царат, говорять фіни, як про кусень своєї історії, а „кожний нарід має таку історію, на яку заслужив“ — як говорив мені преспокійно і самозрозуміло запитаний мною урядовець віпурського музею. Інше діло, що ні шведське панування, ні російський царат не накладали ярма на фінів. У Швеції мали вони повну рівноправність, в Росії — автономію, хоч нераз мусіли тяжко боротись. Жертвою оборони конституційних, автономних прав Фінляндії впав м. ін. у 1914 р. теперішній президент Фінляндії Свінґуфвуд. Суддя з професії, відмовився в одному із процесів прикласти закон, що його всупереч фінляндській конституції видав царський уряд. Губернатор покарав його дисциплінарно. Не повинувався. Тоді засудили його на рік вязниці. Не признав кари. Врешті прислали по нього до суду жандармів. Він не звертав на них уваги і вів дальше розправу. Тоді підійшов до нього жандармський старшина:

— Прошу припинити розправу і встати. Ви арештовані! — заявив.

А Свінґуфвуд преспокійно відповів:

— У Фінляндії суддя не встає навіть тоді, коли видає присуд. Закон у Фінляндії — сидить.

Жандарми винесли його зі салі. Дістав за це 10 літ заслання на Сибір, звідки вернувся аж вибухла в Росії революція.

„АС“ Одинока українська механічна пекарня поручає свої найкращі печива по конкуренційних цінах

Жадайте всюди!

Львів, Льва Сапіги 83. Тел. 284-54. 5/110 6-10

Про цю подію почуєте у Фінляндії постійно, коли лише запитаєте про президента. Нині мешкає колишній суддя Свінґуфвуд у скромній палаті президента обіч собору, що подібна до мешкального будинку львівського воєводи. А його донька ходить щоденно з торбою на базар, купувати рибу і городовину. Як перша-ліпша жінка. Або власне тому, що вона і перша і ліпша.

В столиці Фінляндії.

Гельсінґфорс, столиця Фінляндії, місто гарне, модерне. А властиво змодернізоване, бо історія його досить давня. Заснований в 1580 р. мав 800 мешканців, нині має їх 280 тисяч. Старих будинків обмаль і всі вони архітектонічно нецікаві. Зате нові будівлі — величаві. Всюди граніт і граніт. Червоний, чорний, сірий. Вулиці чисті, рівні, широкі. Море з трьох сторін. Прекрасний будинок парляменту, що виглядає як атенський Акрополь (жалію, що не можу подати тут своїх світлин). Залізничий двірець, що здалеку подобає на церкву і церква у західній частині міста, що виглядає, як залізничий двірець, або електрична стація. Фінські архітекти люблять оперувати масивами.

Темпо життя в місті повільне, як усюди у Фінляндії, хоч на вулицях людей багато. Фіни люблять спокій і вигоду.

Памятаю дансінґ в Гельсінґфорсі. Оригінально. Йду вечором, коло год. 9-тої Еспланадою, репрезентативною вулицею Гельсінґфорсу. Що зробити з часом? Вчасно ще. Бачу світляний напис на цілий фронтон каменниці: „Дансінґ-Бар“. Легкі тони музики лунають аж на вулицю. Заходжу. А властиво стаю перед зачиненими дверми. Стукаю. Раз, другий. Врешті відчиняє мені двері якийсь панок. Сказав кілька слів по фінськи і знову хоче зачинити двері. Не даю. Панок сердиться. Лає. Зовсім ясно, що лає. Починаю і я лаятися, по німецьки і по російськи. Дві мови, що ще у Гельсінґфорсі мають вигляди, що їх зрозуміють. Приходить ще якийсь панок. Штудерним воляпіком якось порозуміваємося. Довідуюся, що нема місця, але якщо я німець-прогульковець, то може щось вдасться зробити. Впустили, взяли нагортку до роздягальні, посадили при доставленому столичку. Я розглянувся по салі. І це називається повно?... Кількадесять столиків, а при кожному з них одна, дві, а дуже рідко — три особи. Та цеж порожньо! Що сказав би отой фінський добродій, коли прийшов би так нпр. на нашу „Молоду Громаду“ у Львові. Збожеволів би. А зрештою, назагал було нудно. Час до часу підносяться пари і гуляють. Поволі, щоб не змучитися. Щось сонне лежить у тому фінському гулянні. „Фешенебл“ — що виглядає в моїх очах на карикатуру. (Пізніше довідався я, що в барах треба собі замовляти місце наперед, бо з ментом, коли всі столики обсаджені хочаб одною лише особою при столику — льокаль уважають за переповнений і двері зачиняють. Прикрі досвіди в тому випадку мали вже нераз чужинці).

Подібних випадків, що зродилися з незнання звичаїв і мови, мав я багато, але годі їх тут описувати хочаб з браку місця. Згадаю лише, що в Гельсінґфорсі — подібно зрештою, як і у цілій Фінляндії — не знають, що таке: злодій. Не бачив я там ніодного склепу (навіть ювелірського), що на ніч зачинявсяб рулетою. На двірцях бачив я валізи і клунки, що їх залишив власник у чекальні, а сам ішов преспокійно до ресторану. Подібних доказів пошанівку чужої власности, стрічав я там багато.

Найпрактичніший дарунок на Ялинку

як ПЛАЩІ, БОНЖУРКИ, КАПЕЛЮХИ, БІЛЛЯ, КРАВАТИ, СВЕТЕРИ і т. п. по значно знижених цінах поручає

AMERICAN HOUSE

Львів. **Копернika 5.**

КОТРА ПАНІ

хоче бути гарно та практично убрана на баль, забаву, чи яке свято, хай спішить з замовленням до першорядної та найдешевшої робітні

ВОЛЯНСЬКА

ЛЬВІВ, Собіського 12. Тел. 217-04

І ще одно. У ресторанах подають до мяса замісць пива... молоко.

Що знають у Фінляндії про нас?

Я звик, що підчас своїх подорожей закордон все питаю моїх нових знайомих: — що вони знають про Україну та українців?... Роблю це з цікавости, для орієнтації: — яку силу має наша пропаґанда за кордоном? Бувало, нераз діставав я дивоглядні відповіди (нпр. в Естонії, в південній Мадярщині, в Люксембурґу), але у Фінляндії були вони просто фатальні. Україну та Ірак ставлять на рівні; нераз я довідувався, що моя батьківщина лежить у Малій Азії, або на Балкані, а вже в найкращому разі на Кавказі.

А чейже і у Фінляндії мали ми своїх приятелів, але самі не робили нічого, щоб ту приязнь закріпити. Чи чув у нас хто про визначного фінського поета Ейно Лейна, що у своїй збірці поезій п. н. „Вапауден Кірія“, захоплений революцією народів у Росії, написав у 1917 р. такі прекрасні рядки:

Terve, Ukraina!

Terve, Ukraina! Kunnias soiko so,
huutona huomenem valkenevan!
Voimasi, lempesi leimaus voikoon
vaatia, laatia maan vapahan!
Uljas Ukraina! Nyt llä hoju!
і т. д.

Витай Україно! Як ранній світанок
Величня у славі ти сходиш згори,
Як блискавка гордим вогнем полумяно
Ти край свій свобідний у співі твори!
Кріпись Україно! Держись непохитно,
Вже зáграва блисла народам усім!
На всі небезпеки йди сміливо в пітьму
А в мить перемоги — удар наче грім!

Сильна Україно! Як счиниться битва,
То ти як хоружий ведеш свою рать,
У бурі край фінів, Естонія, Литва,
І Латвія й Польща при тобі стоять.
Вперед Україно! Ти вже не робиня,
Якщо тільки хочеш і віриш сама.
Чи чуєш від моря грізне клекотіння?
— Народам як хвилям зупину нема.

*

Нова Україно, багата на плоди!
Далеко блищать твої ріки, жнива...
Далеку луну багряної свободи,
Почули грузини, татари й Мордва!

Кіно Капітоль

Весела програма 14 актова танкова комедія

„ВЕСЕЛА РОЗВЕДЕНИЦЯ“

Еротика! — Гумор! — Темпо! — Музика! — Спів! — Вистава!

Кіно Капітоль

Збудились крізь ночі в останню годину
Народи Росії усі в ланцюгах!
Скидають кайдани... Радій Україно!
Вкажи нам спокійний, осяєний шлях)!*
(Переклав М. Рудницький).

Так писав про нас у 1917 р. великий син Фінляндії Ейно Лейно. Людина, що вірила більше у нас, як ми самі в себе.

Хотів я відвідати його в Гельсінґфорсі. І переповісти йому те все, що діялося в нас від 1917 р. Але найшов я тільки на цвинтарі чорну, простокутну ґранітну плиту...

— — — — — — — —

Таких друзів, як Ейно Лейно, моглиб ми найти більше у Фінляндії. Але треба щось у тому напрямі робити. Багато моглиб тут помогти наші наукові установи, що чейже листуються з наук. закорд. установами. Звязок з фінськими інтелектуалістами був би легкий, а за науковим контактом, міг би прийти особистий. На те, що Фінляндія далека і не відограє більшої ролі в европейській політиці — не треба зважати. Треба тямити, що ця країна має спільний кордон із Совітами і до нині не відреклася Сх. Карелії, великої фінської країни, що простягається від озера Онеґі та ріки Свір аж до Північного Океану.

А зрештою, чи повинні існувати якісь межі для нашої національної пропаґанди у світі?...

*) Поезію цю поміщену в одній із збірок Ляйно (що помер недавно), написав поет під впливом подій на Україні 1917 р. Іще 1915 р. попалась йому в руки німецька граматика української мови В. Сімовича, якому він і переслав свою збірку поезій із присвятою, повною захоплення нашим відродженням.

Відомий магазин обуви
OLD ENGLAND
вул. Галицька 1.
пручає на свята у великім виборі
ЛЮКСУСОВУ і ПРАКТИЧНУ ОБУВУ по значно знижених цінах.

МАКСИМ ГЕХТЕР.

„УТЕЧА“.

Найкраща книга про світову війну

Коли зібрати всі книги, що досі були написані про світову війну, то вийшлаб величезна книгозбірня. Самих оповідань, повістей та романів набереться багато тисяч, починаючи від славного Барбісовского „Вогню“ й кінчаючи хочаб „Волянюю“ нашого Семчука. Але зпоміж цієї сили-силеної літератури у всіх мовах світу трудно вибрати ту книгу, про яку кожен сказав би: ось найкраща книга про світову війну. Свого часу була нашуміла Ремаркова „На заході нічого нового“, інші знов схилялись до того, що найкращою книгою є Гашків „Швейк“. Одностайности в кожнім разі й досі не осягнено.

Не буде одностайною й думка про „Втечу“, яку написав професор німецького університету у Празі **Герґард Геземан (Gerhard Gesemann: Die Flucht. Aus einem serbischen Tagebuch 1915—1916. München 1935. Albert Langen — Georg Müller. 223 ст.).** Одні скажуть, що книга занадто „вчена“, бо написав її проф., другі знов нарікатимуть, що в ній замало „вигадки“, бо автор власне розповідає лише сам про себе. Все залежить від того, чого вимагає читач від книги про світову війну: правдивости, цікавости, обєктивности, глибини — чи чогось іншого. Хто може задовольнитись перечисленими чотирьома прикметами (а я особисто ними задовольняюсь), той мусить без вагання сказати те, що написано в наголовку цього допису.

Насамперед кілька слів про автора. Професор, яких мало — німець, яких мало. Вже наверх він виглядає скоріше як анґлійський політик чи письменник, ніж як німецький професор. Високий, стрункий, жвавий, палкий, елеґантний, він скоріше будить асоціяцію про мистецтво, спорт, далекі країни, ніж про науку й Німеччину, та ще Чехословацьку Німеччину! Предвину він має на перший погляд і симпатію: він на ціле життя закохався в Сербії. Але ця мистецька натура все йде своїми шляхами і творить своє життя наперекір усім німецьким і професорським шабльонам.

Його професорська й письменницька діяльність, між іншим, не є зовсім байдужа і для українців. Вже восьмий рік він видає разом з проф. Спіною часоп. „Slawische Rundschau“, в якому Україна займає рівноправне місце поруч інших славянських народів. Якщо українського матеріялу в цім журналі появляється менше, ніж матеріялу з культурного життя інших славянських народів, то це вина не його, а обставин — насамперед тієї обставини, що українське культурне життя таке кволе й непокмане. Але це інша справа, тут нас цікавить лише факт, що проф. Геземан має дуже живі українські зацікавлення, і як професор славянських мов і літератур, і як людина вельми сучасна й чутлива.

„Утеча“ була великою несподіванкою навіть для людей, що його добре знають. Що він може написати добру книгу, в цім ніхто не сумнівався — але **таку** книгу!.. Несподіванка була тим більша, що він ніколи белетристики не писав, а все самі наукові праці. Правда, його наукові праці також визначаються незвичайним темпераментом, живістю викладу й захопливою цікавістю, але звідси до прегарної книги про світову війну всеж величезний крок. Та легкість, з якою він цей крок зробив, показує ще раз, що для людини талановитої й від природи багато обдарованої нема фахових і жанрових меж. Ґете міг бути рівночасно поетом і природознавцем, Бородин хеміком і компоністом, лікар Аксель Мунте міг написати на склоні життя нелікарську книгу, яка забиває всіх фахових письменників. Так і Геземан без напруження, наче граючись, перескочив межі свого „жанру“ і здивував світ книгою, якої від нього найменше сподівалися.

Вже **з боку форми** книга корисно відріжняється від усього, що досі написали про світову війну. Усі дотеперішні книги розповідають так чи інакше про саму війну, про військові події, себто про життя на фронті, в окопах, про боєві й буденні дні. Їх герої так чи інакше беруть живу участь у боєвих подіях — чи як вояки, чи як санітарі, чи як фронтові робітники. У Ґеземановій книзі війни, фронту взагалі немає: є запілля, де стрілянини майже не чути, де військові події відчувають герої лише посередньо. **Так показує** часто Архипенко людське тіло не з „позитивного“, а з „неґативного“ погляду: де природа творить випуклі форми, там Архипенко показує форми вгнуті (прим. жіночі груди). Що Архипенко робить свідомо, те Геземан зробив несвідомо: він просто інакше не міг, бо він справді не був на фронті і не воював, а лише пережив війну в сербськім запіллі. Але цей новий спосіб зображення війни дає ефект могутній: читач не бачить війни, але він її **відчуває**, вона на нім тяжить як кошмар, він увесь час почуває себе як звірята при сонячнім затміні — неясна тривога, тупий страх, почуття невимовного жалю не випускають його із своїх обіймів.

Геземан описує лиш те, що він бачив і пережив. Війна застукала його в Білгороді, де він був учителем німецької мови в сербській ґімназії. Як сербський урядовець він не був інтернований, серби йому навіть помагали, бо знали його щиру прихильність до них. Але до війська його не могли взяти, бо він всеж був чужинець, до німців він дістатись не міг, бо на перешкоді стояв фронт. Отож він мусів разом із сербською цивільною людністю втікати — через цілу Сербію, через Балканські гори, через Альбанію, пішки, одинцем або з випадковими товаришами. Голод, холод, воші, тиф, пониження людської гідности, деградація людини до ступня нерозумної істоти, що лише хоче їсти, пити й загрітись — цього всього зазнав він досхочу.

Але з самого, хоч би й майстерного опису цих страждань і поневірки не вийшлаб книга — або книга пересічна. Геземанів опис є лише тлом, на якому виступає тим виразніше, тим яскравіше постать **сербської людини**, постать **сербського народу.** Автор не ідеалізує, хоч безперечно любить свого анонімного й колективного героя. Він і самого себе не ідеалізує, бо показує себе на найнижчім щаблі, до якого тільки може опуститись людина. Але серед цих страждань і в цім найглибшім пониженні **людина** святкує один із своїх тріюмфів: людське милосердя, людська проста мудрість, людяність звичайного сербина сяє над цілою книгою, мов сонце над хмарами.

Нехитре людське слово досягає в цій книзі висоти, на яку ще не підносилась ніодна книга про світову війну. Без глибокого внутрішнього зворушення не можна її читати, притім це не пусте, а плідне зворушення, бо ново навчає й збагачує духово.

По ліквідації ф-ми „ТЕ-КА“
колишній управитель веде
кравецьку робітню при вул.
Клепарівській 7. І. п. — біля ст. Анни.

М. РУДНИЦЬКИЙ.

Наша гостинність.

Нарікала перед святами наддніпрянка, заміжна за галичанином: „Ех, ви гелішмени! Знайомих, як жидів на ярмарку! Тут „цілую руці“, там „моє поважання“, посередині „як сі маєте?“, а прийдуть свята, то ніхто не запросить на вечір“.

Скажете: є кріза, і після війни „взагалі якось знаєте...“ — своєрідні обставини... А поправді то галицьке товариське життя це щось таке, чого ні волами ні автом не обідеш. Гостинність? Чи можете ви уявити собі нашого засібного інтелігента, як він пропонує рідному еміґрантові кут у своїй хаті, заки той найде десь дах над головою? Чи бодай в одній нашій рідні залишать на Святвечір одно місце для бездомного та безрідного?

Хто жив довше на Наддніпрянщині, той знає, чим тамошні земляки ріжні від наших. Мають вони духову потребу жити близько з людьми, дружити з ними, обмінюватись враженнями і думками. Замісць цементу дружби є в нас два клеї, що звідять кумів: горілка і карти. Для багатьох людей з талантом, що не можуть на провінції (Львів теж сюди належить) найти збуту для своєї енерґії залишається часто тільки те єдине товариство: пияки та картярі.

Глянте на ріжні наші товариства: Пятьдесять осіб у них люди, що організують спільні засідання, збори та приймають ті самі резолюції. Але тоєї тією „офіціяльною“ працею не тільки не мають вони між собою нічого спільного, але і не хотять мати. Те, що на неодних дверях інтелігентного галичанина не найдете ні почтової скриньки ні білету — символічний знак: сторонні не входять туди майже ніколи.

Неодни із нас лякається такого непроханого гостя, що не знає чим забити час і починає розмову від „що чуєте?“ Не оповість ні одної сплітки, ніодної анекдоти і не всилі відійти. Маємо вже таку рідну силу в собі, що коли де засядемо то важко нам встати.

Сміємось з німців, що приходять у гості із своїми харчами. Покпуємо головою над скнирством французів, що роками сидять із вами у каварні і не запросять до хати. Анґлійський дім, як каже приповідка — „твердиня“: до клюбу.

НА ЯЛИНКУ І НОВИЙ РІК
практичні дарунки в шовках і вовнах поручає фірма
АДОЛЬФ АВЕРБАХ
Львів, Ринок 20.
925

не просиджує англієць довше, ніж дома, важче чужинцеві дістатись як до царства небесного. Але коли ви раз перейшли поріг дому француза або англійця, ви маєте вже не знайомого, а друга.

Приїде такий чужинець на два дні до Львова із Бостону або Ліону і ви показуючи йому місто, знайомитесь із ним. 5 літ пізніше зустріне він вас денебудь у світі як людина, що має супроти вас довг вдячности і хоче оживити спільні спомини. Ми, галичани, відбились від культури східних народів, де гостинність є святим словом і не засвоїли собі того розуміння товариських взаємин, що західно-европейським народам дає змогу ділити свій час на працю, відпочинок та розвагу і своїх знайомих — на принагідних, далеких, близьких і другів.

Галицький дім був завсіди за тісний для гостей; економічна нужда не дозволяла тримати дверей настіж, а серце витиснене як губка із палких почувань не відчувало туги за людиною. Тоді, як европеєць доповнював собі дім коварнею і ріжними товаристами, де давав волю своїм думкам та уяві, галичанин нудив світом і людьми. Від політичних організацій до літератури нависла над нами мряка мертвої офіціяльщини. Погляньте хочби на наші революційні організації молоді, навіть там члени одного гуртка незвязані нитками дружби і при першій нагоді, коли якесь кільце машини псується — відскакують один від одного. Члени одної партії або ідеольогічної групи дуже рідко тримаються у Галичині особливими духовими звязками тимто так легко переходять вони до іншого табору.

Хто буває постійно у чужому домі — нелегко забуває про нього або зриває з ним усі звязки. Тих звязків у галичан так мало, що земляк може за 24 години навіть змінити національність і не потребує зводити внутрішньої боротьби: „Що скажуть про це його приятелі?" Раз на місяць трапляється вам таке, що хтось хто клянився вам пів року, одного дня забув, що нас знає — зовсім щиро чи з „тактичних поглядів".

Галицька щирість завсіди перемішана з тактичними поглядами. Гостинність теж.

Веселих Свят і щасливого Нового Року

бажає всім відборцям і Прихильникам

769 **Парова Фабрика солодощів**

„ФОРТУНА НОВА"

Конкурс „Діла" на економічні статті.

Завдяки нашому американському землякові п. В. Тихому наша Редакція має змогу розписати

НОВИЙ КОНКУРС
на економічні статті.

Тема:

В якій господарській ділянці зосередити наші сили, щоб двигнути український нарід з теперішнього положення?

Цим разом нагороджених буде
10 статтей,
а саме:

1. нагорода . . . . . 10 ам. дол.
2. — 5. нагорода по . . . 5 „ „
6. — 10. нагорода по . . . 3 „ „

Засадниче домагання: **річевість.**

Розмір конкурсової статті не повинен переходити розміру нормальної газетної статті (до 300 рядків). Бажано, щоб писані вони були машиново.

До оцінки конкурсових статтей запрошені будуть наші економічні теоретики і практики. Склад жюрі оголосимо небавком окремо.

Статті просимо надсилати в ковертах із зазначенням на них: **Статти конкурсова.** Правдиве прізвище автора повинно бути в окремій меншій коверті, яка буде відчинена після оцінки статті.

Останній речинець — **20. лютого ц. р.**

М. АНДРУСЯК

До справи одної літературної мови

й одностайного правопису.

Як тільки українська інтелігенція усвідомила собі небезпеку розриву свого народу в наслідок того, що відроджена література розвивалася на підложжі місцевих говорів окремо на Наддніпрянщині та окремо в Галичині, виринула серед неї думка одної української літературної мови. Ця думка була вже на порядку дня в 60-их роках минулого століття, коли тільки дійшло до живих літературних звязків між Галичиною та Наддніпрянщиною. Ось у 4-ому ч. народовецького часопису „Вечерниці" за 1862. р. появилася статейка п. н. „Стрижено — гоєно", де висловлено тоту думку, щоб була одна літературна мова, в якій би галицький говір злився з українським в одну гармонійну цілість." У парі з тим змаганням до одної літературної мови бачимо також тенденцію устійнити один правопис.

Але політичне відокремлення Галичини й Наддніпрянщини не сприяло зовсім тим всеукраїнським змаганням. Тому мова й правопис всупереч заходам речників мовного й правописного обєднання Галичини з Наддніпрянщиною проявляли у ріжних виданнях незначні відхили. Ці відхили викликували занепокоєння у такого речника соборности всієї України, яким був Михайло Грушевський. І він докладав усіх своїх зусиль, щоб утримати єдність української літературної мови по обох боках Збруча, та щоб побороти партикулярну нехіть придніпрянців до всього того, що було галицьке.

Коли тільки велика російська революція в 1917. р. дала змогу придніпрянцям основувати власні школи, Грушевський забрав голос у справі творення наукової термінольогії для шкільних підручників. У статейці „Чергова справа", що появилася в березневій книжці видаваного у Москві журналу „Промінь" за 1917 р. (№ 3—4) він обстоював думку, щоб поруч того, що зроблено було на Наддніпрянщині для збирання народньої термінольогії, „галицький корібок теж повинен лягти основою теперішньої роботи над шкільними книжками й популярно-науковою літературою."

„Розуміється, — писав Грушевський — одно і друге повинно перейти через густе сито аналізи й критики нового покоління робітників. Але що пройде через нього, не має відкидатися, коли не може бути заступлене чимсь кращим, яке б не було його походження, народне, чи інтелігентське. Взагалі нема потреби так дуже різко розмежовувати ці дві сфери. Національно свідома, на народній основі вихована, від народу не відірвана, а з ним органічно звязана інтелігенція така ж органічна частина народуваціі, як селянство, міщанство, робітництво й посередні півінтелігентські верстви.

ВСІМ НАШИМ ВІДБОРЦЯМ
килимів і льняних самоділів
бажає
ВЕСЕЛИХ і ЩАСЛИВИХ СВЯТ
ФАБРИКА М. ХАМУЛИ
Глиняни п. Ісо
і ФАБРИЧНА СКЛАДНИЦЯ
938 Львів, пл. Марійська ч. 8

ВАСИЛЬ СОФРОНІВ.

Розбуджена енергія.

Щось ніби гумореска.

„Діло" оголосило в останніх двох роках два конкурси, фундовані п. Василем Тихим з Америки на економічні статті. Теми: нові варстати праці і розбудження енергії. Не перечу. Нові варстати праці — добра річ. Енергія — теж добра річ. Але... сьогодні з цілого серця кричу: геть із розбудженою енергією, геть із новими варстатами праці! Чому? Ось послухайте!

Маю доброго приятеля — товариша із шкільної лавки. Тепер він інжинір-хемік — від кількох літ безробітний. Бо деж нашому хемікові приміститися? Сидів сердега ввесь час досі на селі і не маючи іншої роботи — лисів собі помаленьки з тризоти та біди.

Незавидна доля безробітного! Тому, скільки разів я дістав від нього з далекого Поділля листа, щоб у його справі десь тут, або там, у Львові „поштуркати", я завжди „штурхав", як лиш міг, хоч завжди без успіху. Так було до часу, доки не появилися в „Ділі" відомі конкурси на статті, як поширити наші варстати праці і як розбудити енергію в українців.

І ось одного дня я дістав від мого приятеля такого листа:

„Дорогий!

Як певно знаєш, „Діло" розписало конкурс на статтю з темою, як розбудовувати нові варстати праці. Я післав їм таку статтю з моттом „Золото на дорозі". Пропоную, знаєш, закупити в Гдині кілька кораблів і зачати власну кольоніяльну торговлю. Свою ідею я розвиваю у статті дуже докладно, так сказати, з олівцем у руці. Ти маєш звязки з Редакцією, будь ласка, довідайся, чи є надія на тих 5 долярів. Конечно потребую. Було б добре їх дістати. Вибач і т. д.

Твій Петро".

Стаття нагороди не дістала, хоч не сумнівався, що могла бути окрасою числа в огірковому сезоні. Зате з того часу зачалося інше моє лихо.

Черговий лист від мого приятеля з Поділля був такий:

„Дорогий!

Жаль, що моя стаття не дістала нагороди. Однак з захватом читаю в „Ділі" інші статті на тему нових варстатів праці, та розбудження енергії. Бачу, що я змарнував кілька літ. Роздумую тепер над одним великим підприємством. Вгору серця! Конечно потребую на те 500 зол. Ти там у Львові маєш звязки, будь ласка вистарайся мені позичку. Ніколи Тобі цього не забуду. Незабаром відвдячуся. Вибач і т. д.

Твій Петро".

Я був радий, що Петро врешті сам собі створить якийсь варстат праці. Може й справді колись забагатіє! Треба бідоласі помогти вилізти з нужди. Вексель на 500 зол. підписав, позичку вирібив, гроші вислав. Недовго довелося мені відгадувати, до якого то інтересу візьметься мій приятель, у якого пробудилася пристрасть віками енергія.

Одного дня (було це минулої осени) спедиційне бюро доставило мені з двірця на мій третій поверх 20 скринок по 10 кг. винограду. Заняло це мені доброї пів кімнати. Треба було до того заплатити за доставу і носіїв. Рівночасно я дістав лист від Петра:

„Дорогий!

Беруся до перепродажі полудневих овочів, покищо винограду з наших сколиць. В „Ділі" була конкурсова стаття на цю тему. Знаменитий інтерес. Щоби оминути посередників-гуртівників, посилаю цей пробний транспорт до Тебе. Ти маєш у Львові звязки, будь ласка, продай його. Я платив тут по золотому кільограм. Заробимо! По відчисленні видатків візьми собі з чистого зиску 20 проц. Я не хочу, щоби Ти трудився дармо. Вибач і т. д.

Твій Петро".

Від того часу, замісць мому приятелеві, почало вискакувати волосся з голови — мені. З десять-кілевою скринькою під пахою почав я обходити всі овочарні Львова.

— Що? Золотий двацять за кільо? За такий виноград? Я сам продаю по золотому двацять. Навезли з Румунії, скільки хочете! Що це за виноград! Дрібний! а квасний! а побитий! Хочете по девятьдесять сотиків, то беріть. І то лише одну скриньку візьму, бо завтра може подешевіти!

Купці давали по 90 сотиків, гуртівники по 80, посередники ще менше. По кількох днях виноград у кімнаті почав плісніти і киснути. Я розпихав його по чому міг і їв скільки влізло. Останні скриньки розпродав уже між знайомих за половину ціни.

Тому що я дістав пропозицію від мого приятеля партиципувати на 20 проц. у зиску з цього винограду, я льояльно вирівнав тепер свою частину страти готівкою, і пересилючи гроші з продажі, тільки скромно попросив свого приятеля, щоб він на будуче не брав мене під увагу при своїх трансакціях. Адже й у Львові є

ПЕРШОРЯДНА МЕХАНІЧНА ПЕКАРНЯ

Іван Держко

Стрий, вул. Зелена

поручає своє печиво першої якости і хліб ґрагама.

914

Термін утворений зручно, в повній згоді з характером української мови і з певною льоґічністю змісту, що улекшує його асоціяцію з тим предметом чи поняттям, яке він означує, має більше права на істнування, ніж вислів народній запозичений і тільки притертий, або й вислів кострубатий, дивоглядний, нельоґічний — хочби він був документально записаний в якомусь селі Полтавщини чи Херсонщини." Грушевський уважав, що „як марною тратою сил було б творення наново всього, з ігноруванням раніш осягненого на цім полі на Великій Україні, так величезною національною помилкою було б виробловання паралельної окремішної термінольоґії для Великої України поруч галицько-української." При тому він признавав, що в тогочасній галицькій шкільній мові далеко не все добре, що в ній багато такого, що суперечить складні української мови те — на його думку — слід відкинути, якщо „нові підручники Великої України принесуть на місце того щось краще, народне чи утворене, але відповідне духові нашої мови, легке й льоґічне,... а не будуть тільки з усієї сили гнути в протилежну крайність." Зазначував, що тямущі галичани, не захоплені провінціональним вузькоглядством, чванькуватістю, своїми національними успіхами завсіди готові переймати від придніпрянців усе добре.

Як бачимо, Грушевський заступав таку думку, що українську наукову термінольоґію слід творити на основі дотогочасних галицьких і придніпрянських досягнень у цьому напрямі; критерієм при тому не повинно бути місцеве походження слова (терміну), тільки його згідність з характером української мови та льоґічність змісту. Врешті вимагав Грушевський, щоби ті, які займатимуться термінольоґічною справою, були добре обзнайомлені з мовами українською, староруською, російською, й польською, щоби могли „орієнтуватися в словах староруських і польських. Це для того, щоби не хапатись, як то часом буває, польонізмів, які заховалися в старих українських памятках і сучасних діялектах, та не цуратись слів, які вживаються в російській мові, але мають свій початок у нашій старій, київській мові і відповідають духові нинішньої української мови."

Так писав Грушевський тоді, коли перед Наддніпрянщиною були перспективи створити в себе справжній український Піємонт. І в такому моменті радив він своїм ближчим землякам не нехтувати досягненнями галичан у науковій термінольоґії. Через те провідна думка Грушевського в справі мови була така сама, як та, що її висловлено у „Вечерницях" у 1862 р. Тому вдоне вважаємо доцільним пригадати її нашому громадянству в часі, коли ще на денному порядку є справа одної літературної мови.

Правда, від 1917 р. західні українці багато перейняли від своїх східних братів, щоб українська літературна мова була одна на всіх українських землях. Перейняли все те, що придніпрянці мали кращого від них, і переймали досі, доки можливо було в придніпрянських виданнях засягнути цілющої води. В парі з кристалізацією літературної мови йшло устійнювання одного правопису. І в цьому напрямі галичани приняли все, що було конечне, льоґічне. Не приняли того, що зайве не тільки для них, але й для придніпрянців, дарма, що дехто з останніх починає робити символ національної єдности із неприйнятого галичанами апострофа чи пак „паврика". Що апостроф зайвий навіть для придніпрянців, бачимо це зі звіту професора київського державного університету — фільольоґа Д. Косеника в київських „Вістях" з 6. вересня 1935 (ч. 206; за „Вістями" подала це „Нова Зоря", ч. 80 з 1935 р. в статті: „Школа в УРСР"); він пише, що при вступних іспитах на університет роблять помилки при писанні апострофа, чужомовних слів, прикметників, дієприкметників і т. і. Наприклад слово „свято" багато лише через апостроф, а „звязок" — без апострофа. З того бачимо, що й для придніпрянців писуване апостроф труднощі й скоріше, чи пізніше, його й на Наддніпрянщині перестануть писати при словах, де він зовсім непотрібний. Автім при теперішнім положенні Придніпрянщини, де зчаста большевицька влада переводить „чистку" української мови й правопису, слід західним українцям триматися тієї літературної мови й правопису, яких тепер уживають у наших виданнях як незалежних від чужих накинених впливів. На західних українцях лежить обовязок плекати чистоту свого національного надбання та своєрідні знаки, що їх символізують.

Досвідчений дідусь казав усе мені;
„Купуй овес від хлібороба, а не від індика".
Не купуй чобіт в скогобудь чоловіка, тільки в

ЧИКА

Львів, Костюшка 6.

НА ЯЛИНКУ

найпрактичніший ефектовний дарунок це

ГАРНА КАСЕТА.

Асортимент косметиків від зол. 1.20 почавши купите в перфумерії

К. КОРДЛЬ, Львів, ул. Казимирівська 10. 1-2

Д-Р МАРКІЯН ДЗЕРОВИЧ.

У погоні за новою людиною і за новим людством.

Денебудь спочине наше око та пригадається точніше всім справам, що займають, ворушать та часто до краю нервують сучасне людство, побачимо, що всю цю метушню можна звести до одної проблеми, якою є шукання нових форм родинного, громадянського, суспільного та політичного життя.

Останні десятиліття перед великою всесвітньою війною а згодом сама війна з повною всекравістю виказали, що нема серед культурних націй ніякої глибшої фільософічної ситеми, що булоб тим ґранітом, на якім здвигається будівля сталевої характерности вподинокої людини. Показалося, що людство, зокрема християнські народи, відійшли дуже далеко від типу, що його намагалося століттями витворювати християнство. Гасла, що їх кинула велика французька революція, мали багато добрих сторінок, та були серед них і такі, що довели до нинішнього ідеольоґічного розбиття всього світу, репрезентованого в першу чергу християнськими народами. Гасла, що з найбільшою витратою сил виказали людству плекати безграничний індивідуалізм, за яким стоїть, мов страшне марево, трійливий егоїзм, довели до того, що людина сама в собі бачила початок і кінець не тільки мудрости, але буття. Цей егоїзм є одинокою психольоґічною передумовою для ліберального світогляду, що зовсім охопив перед- та післявоєнний світ. Був це дійсно вигідний світогляд, бо давав кожному змогу жити так, як йому вигідно, а неспокійній совісти заспокоював тезою, що не треба ніякого вірування, що не слід взагалі підтягати нічого під якінебудь трансцедентальні категорії і морально-етичні норми, які з з цього випливають, бож чейже розум — це найважніша нормуюча сила людини. І святкував цей світогляд свої великі тріюмфи. Усе християнське суспільство світу дало себе немов вколисати тій незвичайно вигідній фільософії і непомітно стало цілком сліпим виконавцем волі тих, для яких християнство було тільки „безглуздям і тупоумністю".

Факт заломання т. зв. ліберально-демократичних форм правління людськими масами є найбільш пророчистим доказом, що з людського матеріялу, виплеканого на ліберальістично-атеїстичному світогляді, не можна збудувати і здвигнути тривкої та морально здорової суспільно-державної машини. Тому то новіші будівничі державних організмів, що хотіли збудувати нові суспільно-державні організми, розправились в першу чергу з ліберальістичною фільософією, яку вважали найбільш їдкою отруєю, що точить без милосердя народні організми. Большевики втопили „буржуазно-ліберальний" провід у морі крови та заступили фільософію лібералізму страшнішою фільософією прак-

багато безробітних, то їм першим належиться місце при новім варстаті праці. Мій приятель мало що не образився. В листі закинув мені малодушність і недовіря, а щоб я міг повірити в його торговельний хист, заповів мені новий транспорт — цим разом 100 кг. гусячого пір'я з правдивих подільських гусок!

Головонько моя бідна! Повторилася історія з нинюгрядом. Два тижні я носив по жидівській дільниці прібки пір'я у кожній кишені, на одязі і у волоссі, заки продав це пір'я укомусь живові із стратою саме таково високою, як був сподіваний зиск. Цим разом випало мені заплатити із своєї кишені 30 проц. зі страченої суми, бо мій приятель рішуче домагався у своїм листі, щоби за мій труд я брав участь у зиску із транзакції на повних 30 проц.

„Уф!" — відітхнув я, відсилаючи мому приятелеві гроші за пір'я. Тепер уже мій добрий Петро напевно зречеться думки робити золоті інтереси на подільських „жовсах" і стане шукати золота на якійсь іншій, рівнішій дорозі!

Алеж-бо ні! Раз розбуджену енергію видно не так легко погасити одною - другою невдачею, тимбільше, коли щораз нові безробітні підгрівають її щораз то новими конкурсовими статтями про те, як легко стати міліонером.

За пір'ям прийшла Петрові охота торгувати при моїм посередництві — бжільним воском, а потім коли й це не пішло, прислав мені „до розпродажі" ні менше ні більше, тільки 10 сотнерів „подільського хрону"! „Він у Вас у Львові має бути дуже дорогий, а у нас копай, скільки скільки схоч".

Помислів у мого приятеля тепер було не купити. За якийсь час прийшла черга на 10-кілеву „пробку" олмунецького сира його власного виробу. Цим разом бодай не дорого коштувала мене відворотна телеграма. Було в ній лиш чотири слова: Готівка О. Сир ОО.

Після цієї телеграми і мого окремого листа мій приятель образився. Написав мені лист, зриваючи зі мною всі звязки. Назвав мене малодухом і „зачадженим перогризом", який ніколи не спроможеться „на зборчий крок у країну Велеса з мечем калькуляції в руці"!

Пів року не мав я ніякої вістки ані від свого приятеля ані про нього. Вже, засоромлений, почав я жалувати, що образив його і хотів саме писати до нього, щоб довідатися, як йдуть інтереси і як виплачується йому його розбуджена енергія. Аж тут учора післанець з Банку приніс мені до бюра рожеву карточку: повідомлення, що вексель з моїм підписом на 500 зол. платний — за три дні.

— Що? вексель? Я ніяких 500 зол. не значив — крикнув я і побіг до Банку.

— Це довг вашого приятеля з Поділля — сказали мені. — Хібаж він не підробляв би вашого підпису!

— Напевно ні! — сказав я приголомшений. Аж тепер я пригадав собі, що я підписав колись вексель на розбудову його варстату праці. Я зрезиґнував попросив розложити мені позичку на рати.

Ось до чого довела мене розбуджена енергія мого приятеля. Ні, панове! Я маю цього досить. Досить цієї енергії, досить нових варстатів праці! Твердю, що цьому всьому винен „Діло" і його конкурси! Геть із енергією! Геть із новими варстатами праці! Ну і геть із приятелями зі шкільної лавки!

Найгірше з цього всього те, що коли я їм сумом розповідаю комунебудь цю історію, то бачу, що всі симпатії моїх слухачів на боці мого приятеля, а сміються... з мене.

Коли хочеш
рік ціліський
Різдво памятати
Мусиш поруч куті, риби
ЛЬВІВСЬКЕ ПИВО мати!
921

Дирекція фабрики паперців і туток
„КАЛИНА“ в Тернополі
складає П. Т. своїм Відборцям Святочні і Новорічні Побажання.

гичного матеріялізму, що з найновішою послідовністю йде до майже божеського маєстату держави, для якої посвячує всі егоїстично-ліберальні риси людського характеру. З другого боку бачимо фашизм, що намагається теж перещепити в людську душу признання абсолютної омніпотенції держави, при чому дозволяє плекати доволі свобідно релігійно-моральні вартости, що пливуть із признаної вартости релігії взагалі.

Бачимо й гітлерівську Німеччину, де також похоронено ліберальні принципи народу, примушено ввесь народ визнати омніпотенцію держави та — щоб ще краще отрястись від останків лібералізму, що так легко знищив всі первні християнства, створено нову державну релігію, що має стати запорукою нового, хоч по-поганськи, але всеж трансцедентально й ідеалістично настроєного світогляду.

Як бачимо, всюди, де повстають нові державні організми, намагаються їх творці викинути зіпсовані і згангреновані лібералізмом та атеїзмом первні й будівлю оснувати на новім матеріялі, в якому послідовно стараються виплекати нові фільософічні підстави, що творили б противагу до бездушного егоцентризму, лібералізму і звязаного з ним атеїзму.

І серед української нації зродилася нова течія, що її загально знаємо під назвою націоналізму. Ніхто не заперечить, що це здоровий відрух нації, яка перебула так недавно короткі хвилини щасливого зриву до прегарної мети — волі нації, що з сором і важким болем нині мусить признати, що ніщо інше, як вузький егоїзм та затроєний лібералізм, довели до руїни всі жертви, не виключаючи крови найкращих синів народу.

І саме тепер, у день Різдва Христового, в день народження нового світогляду, що без решти обєднує в одну цілість всі змагання людства і поодинокої людини, матерії і душі, маємо найбільш відповідну хвилину до глибокої призадуми. Чи слід українському націоналізмові стати до боротьби з найбільшою отрутою, яка знищила наші всі найкращі надії на власну державність, тими самими, засобами, що ними користуються наші східні, західні й полудневі сусіди — народи? Чи може нам творити якусь нову фільософічну систему, що спрямує вроджені кожному трансцедентальні змагання і нормальне почуття права до істнування в одну нерозривну цілість?

Яцкевич Володимир
СТРИЙ, вул. Потоцького, філія 3 Мая
Головна мясарська продажа
гуртом і в детайлі, поручає свої вироби знані першою якістю.
914а
Своїм Вп. Покупцям бажає Веселих Свят!

Думаю, що серед українського громадянства багато енергії витрачується на оформлення відповіди на це питання, що покищо дуже несміливо добуває собі право громадянства в душі інтелектуальної еліти українського народу. Чим скорше викристалізується й оформить ся світогляд, чим тривкіше буде пень народу оформлений життєздатною на вічну мету фільософією, тим скоріше зможемо як нація сповнити ті завдання, до яких ми покликані в родині народів. Нехай при тім великім святі християнського світу заговорить і в глибині сердець українського народу великий і могутній голос, що вийшов не з царських палат, а з найбідніших ясел у ту дивну, таку нам близьку й рівночасно таку тяжку до зрозуміння Різдвяну Ніч!

Привчімся й ми до погоні за нову українську душу та не шукаймо нового типу українця в іншому оформленні, як у тім, що його нам дали св. Володимир Великий і княгиня Ольга. Нехай цьогорічні Різдвяні Свята не перейдуть на марне, нехай якнайбільше свідомих і відповідальних за керму національного життя членів Української Нації використає час, щоб призадуматись над створенням повних моральної й етичної вартости підстав під новий, відроджений тип українця-християнина!

Розправа за вбивство міністра Перацького.

ДВАЦЯТЬДЕВЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

ПРОМОВА ОБОР. Д-РА ГОРБОВОГО.

ПАТ повідомляє:

У пятницю розправа почалася в годині 11-ій.

Обор. д-р Ганкевич в імени всіх оборонців просить, щоби суд перервав розправу до 10. січня, щоб уможливити обороні ближче зазнайомитися з матеріялом і порозумітися з підсудними. Предсідник відповів, що не бачить достаточної причини переривати та дає голос оборонцям.

Перший почав промовляти д-р Горбовий. Він зазначує, що ст. 97. і 93., на яких основується обвинувачення є в тій частині карного кодексу, що має заголовок „державна зрада“. Ці проступки все вважали політичними. Опісля оборонець переходить до обговорення історії ОУН і причин, що ними керувалися підсудні, коли вступали до цієї організації. Після світової війни, на руїнах російської і австрійської імперії, стали творитися нові держави. Ідея волі розгорілася в серцях ширших верств і викликала бажання чину для здійснення незалежности. Те саме діється зауважити і серед української молоді, в якої умах і серцях повстали зміни. Вона перестала думати категоріями російського і австрійського націоналізму. Велика історична хвилина стала дійсністю, на якій будували свою будучину.

Коли оборонець став зясовувати польсько-українське співжиття від початків історії обох народів, предсідник звернув увагу, щоби не розводився над цими справами, лише над справами з акту обвинувачення.

Обор. д-р Горбовий зазначує, що хоче говорити про справу мови. Предсідник питається його, чи говоритиме зі становищем суду, на що д-р Горбовий відповідає, що хоче говорити в цій справі згідно зі становищем свого клієнта Бандери.

Предсідник зазначив, що не може дозволити на мотивування такого становища, бо в справі польської мови суд заняв уже своє становище.

Далі д-р Горбовий торкається справи імперіялізму українських націоналістів і відношення ОУН до ріжних держав, та предсідник звертає увагу, що ці справи не мають нічо спільного з убивством міп. Перацького, та ще раз просить, щоби обмежився до рямців обвинувачення. **Д-р Горбовий переходить до справи вбивства, та зазначує, що підсудні не мають нічого спільного з цим убивством, а одинокою причиною в цій справі є бажання органів безпеки достарчити громадській думці якогось субстрату, щоби цю думку успокоїти, бо вона домагалася вияснення вбивства.** Обвинувачення основується на вислідах розвідки та на вияснениях підсудних і на зізнаннях осіб, які зложили їх у слідстві. **До розвідки суд повинен віднестися дуже критично та з застереженнями,** бо годі повірити вісткам, яких джерело скрите, а автор їх невідомий, бо його вартости не можна справдити. Як можна устійнити чи це не уява і фантазія?

Що торкається зізнань підсудних або осіб, що зізнавали в слідстві, то карний кодекс виразно зазначує, що признання підсудного можна вважати доказом лише тоді, коли нема ніяких сумнівів і застережень. Це дуже важний припис, що випливає з глибоких студій людської психіки, якої прикметою є непостійність душі. Людина реагує на кожну зміну умовин, в якій найшлася.

На просьбу д-ра Горбового предсідник зарядив 10 хвилинну перерву.

ЧОРНІЄВІ НЕ ДОКАЗАЛИ НІ ПРИНАЛЕЖНОСТИ ДО ОУН НІ ВИНИ.

По перерві оборонець обговорював справу вини своїх клієнтів.

Підс. Чорній був спокійною людиною. Студіював право і ніколи до ОУН не належав. Розправа не дала ні одного доказу, який обтяжував би його або бодай здогаду, що Чорній належав до ОУН або щоби допоміг людині, яка — як запевняє Малюца — називався Гриць Мацейко. У справі т. зв. „хат“ ОУН зберігала найвищу обережність і тому ангажовано при творенні „хат“ тільки таких людей, які не були в колізії зі законом, щоб даною особою не цікавились спеціяльно органи публичної безпеки. Підс. Малюца, що нікого не щадив у своїх зізнаннях, виразно сказав, що не знав про те, будьтоби Чорній був членом ОУН, хоч Малюца знав Чорнія з легального студентського життя та пізнав його на якімсь студентськім зїзді. Значить, Чорній міг здогадуватись, що „хату“ приготовляли для студентської репрезентації, що є легальною інституцією. Через побут у вязниці психічний стан Чорнія дуже змінився. Знавець, професор університету ствердив у цього підсудного хоробливий стан і підкреслив, що виключає безумовно свідому симуляцію. Дотеперішні переживання навчили підс. Чорнія що не варта робити нікому чемности.

Щодо вини підс. **Качмарського,** оборонець зазначує, що підсудний найшовшись у вязниці хотів якнайскоріше звідти видістатись. Людина, що найшлась у такім положенні, як Качмарський не відкидає ніякого засобу, щоб тільки дістатись на волю. Зізнання підсудних можна брати тільки тоді на увагу, коли вони складені з власної ініціятиви й тільки перед судом.

Признаю, заявляє оборонець, що Качмарський був членом ОУН, але ціла розправа не дала матеріялу, який ствердив би, що підс. Качмарський у червні і липні 1934 р. у Львові віддав Мацейка під опіку Малюци та дав йому зброю і гроші, щоб уможливити йому втечу. Слідчі зізнання самого Качмарського не можуть бути основою, щоб оцінити його вчинки.

Пізніше оборонець говорить про Мацейка, зазначуючи, що докази у справі не вистарчають, щоби ствердити, що мін. Перацького вбив Мацейко. Були суперечні зізнання свідків щодо вигляду Мацейка, так, що не можна ідентифікувати його як він виглядав. Оборонець ділить підсудних на дві групи: одну, що послідовно трималась одної лінії оборони та другу, що ріжно боронилась і поводилась перед судом. До тієї другої групи оборонець зараховує Підгайного, Мигаля й Малюцу.

Підгайний на запит оборонця заявив, що не підтримує своїх слідчих зізнань. Те саме сказав би Малюца на розправі 22 листопада 1935, коли заявив, що буде зізнавати тільки по українськи. Третій підс. Мигаль рішився зізнавати по польськи, однак у його зізнаннях, слідчих і в суді, є поважні розбіжности та неточности.

ОСУД МАЛЮЦИ.

Довшу хвилину задержується оборонець на особі підс. Малюци і твердить, що його зізнанням не вірить, бо цей чоловік поводився нещиро та водив маніяцями тих, з якими співпрацював, і суд і публичну опінію. Його зізнання треба відкинути. Малюца сказав у другій половині червня 1934. свому близькому товаришеві Мигалеві, що замах виконала ОНР, а мабуть сказав це тому, щоб його ошукати. На думку оборонця Малюца сказав те, що сам думав. Він сам зазначив, що не відбирав звіту про замах від Мацейка, бо не почувався до цього покликаний, але хоч у суді твердив, що тоді був підпорядкований Чемерінській, в дійсности сам був тоді найвищим зверхником ОУН у краю. Тому або відобрав звіт від Мацейка або ціла втеча Мацейка є твором його фантазії. Вертаючись до особи Мацейка, оборонець звертає увагу на неточности в зізнаннях свідків між ін, щодо плаща.

МІН. ПЕРАЦЬКОГО НЕ ВБИЛА ОУН.

Щодо закиду, що Бандера наказав Мацейкові вбити мін. Перацького, оборонець зазначує, що не устійнено обставин, у яких Бандера видав такий наказ. Джерело тієї інформації, підс. Підгайний, ні одним словом не сказав докладно, коли і як Бандера такий наказ видав. Тому нема доказу, на якого основі можна би устійнити вину підс. Бандери. Бандера, якого чекає ще одна розправа у Львові, де також за-

Практичний дарунок на ялинку
SALAMANDER
найбільше ношена обува
Відділ: Львів. Леґіонів 11.

для найвибагливішого смаку

РАЙ ВЕСЕЛИЙ ЮВІЛЕЙ СВІТ!
Mickey Mouse
18 ГУМОР — СМІХ — ЗАБАВА ДЛЯ ВСІХ

грожує йому кара смерти та який на думку прокуратора є послідовним революціонером, рішений на все і здеконспірований як провідник, у такому положенні не міг би мовчати. В інтересі організації, яку нібито представляв, він мусів би виступити та подати причини, якими керувався видаючи приказ. Він мовчить, бо не зробив нічого такого, що не відповідалоб його ролі в організації.

Коли йде про замах на мін. Перацького, то оборонець твердить, що цього замаху не доконала ОУН. ОУН моглаб лекше перевести замах в осередку організаційних сітей, як виконати його поза цим тереном. ОУН досі ніколи не виконувала терористичних актів поза землями, де живе український нарід.

ОБОРОНЕЦЬ ТВЕРДИТЬ, ЩО АРХІВ СЕНИКА — НЕАВТЕНТИЧНИЙ.

Оборонець подає в сумнів автентичність документів з т. зв. архіву Сеника, бо не відомо, як вони дістались до Польщі. Оборонець здогадується, що Чехословаччина офіціяльно тих документів не видала, не могла цього зробити ні з дипльоматичних причин ні етичних, бо у загадному архіві є багато матеріялу, що міг би компромітувати ріжні держави, з якими ЧСР підтримує дипльоматичні звязки. Моральні огляди теж мусіли грати ролю, бо підчас великої війни чехословацькі леґіони користали з гостинности на українських землях. Чейже у Чехословаччині теж вели революційну роботу, якою проводив президент Масарик. Чехословаччина намагається стати другою Швайцарією в Европі.

На документах з архіву Сеника не можна сператись. Обговорюючи справу кари оборонець звертає увагу, що підсудні мали глибші мотиви, і ідеальні. Оборонець вносить, щоби трибунал звільнив підс. Чорнія тому, що йому не доказано вини. Для підс. Качмарського просить злагіднити вимір кари, якщо йде про його приналежність до ОУН та увеличнити його від інших закидів тому, що нема на них доказів. Щодо Бандери то тому, що він признався до вини, оборонець просить злагідно виміряти кару за його приналежність до ОУН та увільнити його від інших закидів

ПРОМОВА ОБОР. ШЛАПАКА.

Пополудні промовляв другий зчерги обор. м-р Шлапак. Свою промову зачав оборонець від ствердження, що на лаві підсудних сидить 12 людей під закидом приналежности до ОУН. Дивна доля, що переслідує українців від кільканцяти віків, завела підсудних до тієї лави, де відбувалося так багато політичних процесів. Якби через якийсь катаклізм згинуло все і залишились лише акти процесів, то з їх змісту можна би відтворити історію кільканцять років незалежної Польщі. Предсідник звертає увагу, що не вільно в цей спосіб підходити до цієї справи. Опісля обор. Шлапак заявляє, що підсудними від кількох місяців зацікавився не тільки польський нарід, але також український. Якіж історичні події і причини завели підсудних на цю лаву? Перед судом стануло 12 молодих людей під закидом, що хотіли створити українську державу і для цієї ідеї посвятили молодість, волю і навіть життя. Не дивуймося, що не бачимо на цій лаві досвідчених віком людей, які міряють наміри на сили, але маємо перед собою молодь, сіль землі, яка не має досвіду.

300 ЗОЛ. ГРИВНИ НА ОБОР. ШЛАПАКА.

Предсідник переривав обор. Шлапакові декілька разів звертаючи увагу, щоби придержувався закидів з акту обвинувачення. Оборонець намагався далі зясовувати політичне тло і мотиви діяльности підсудних. По перерві предсідник оголосив таку постанову: „Окружний суд покарав оборонця Шлапака гривною 300 зол. по думці ст. 61 закону про устрій загальних судів за те, що свідомо зневажив польський нарід і польську державу висловившись у своїй промові, що вже з актів карних справ з політичним підкладом можна би відтворити історію незалежної польської держави за час від 1918 р., якби навіть усі інші джерела пропали".

ХИСТ ДО ХЕМІЧНИХ СТУДІЙ.

По оголошенні цієї постанови обор. Шлапак почав обговорювати докази вини свого клієнта підс. Карпинця. Оборонець пригадує, що Карпинець спершу не признався до вини і до приналежности до ОУН. Виконував що лябораторією, яку найшли в його мешканні, користувався для приватних хемічних студій. Додав також, що не має нічого спільного з бляхою, яку йому показали і нічого не знає про атентат на мін. Перацького. При допиті з 15 серпня 1934 р. змінив свої зізнання і признався до приналежности ОУН від 1933 р. Заявив теж, що зладив коробку, де містилася бомба і запальник, але не признався, буцімто виповнив цю бомбу. Заявив, що не знав, до якої цілі призначена бомба. Підс. Карпинець вже віддавна виявляв хист до хемічних досвідів. Його цікавила передовсім проблема міжплянетарної комунікації при допомозі ракет. Усупереч тому, що каже акт обвинувачення, підс. Карпинець належить до ОУН не від 1931 р., але від 1933 р. Поза вияснениям самого підсудного про цю дату можна теж дійти до висновків на основі архіву Сеника, бо у звіті краєвої екзекутиви за 1932/33 не згадується про Карпинця. Карпинець признався до того, що мав лябораторію і що виробляв навіть вибухові матеріяли. Інтенсивніше почав займатися вибуховими матеріялами щойно від часу, коли вступив до ОУН., себто від 1933 р. Доказом цього поза виконеннями самого підсудного та архіву Сеника є зізнання численних свідків, власників аптичних складів у Кракові, які ствердили, що Карпинець набував хемікалії саме в 1933 р. і 1934 р. Далі оборонець покликується на свідків Хомяківну і Бенасівну, які були в помешканні Карпинця, але не запримітили нічого спеціяльного, лише реторти і пляшки. Знавець проф. Дзевоньський заявив теж, що лябораторія Карпинця була дуже примітивна і вбога, в всеж ОУН могла, підкреслює оборонець, вивінувати свою лябораторію у краще приладдя. Опісля оборонець признає, що запальники, які знайшли у Висли, не походять від Карпинця і доходить до висновку, що ОУН мала декілька лябораторій і кількох хеміків, напевно кращих від Карпинця. Ґранати, які випробовував у Львові підс. Підгайний ріжняться від ґранат, які походять від Карпинця. Доказом того, що існували ще інші лябораторії та ще передтим заки Карпинець вступив до ОУН, УВО доконала кілька атентатів перед кількома роками при допомозі вибухових матеріялів. Іншим доказом є свідок інс. Хомранський, якого його інформатор повідомляв, що провід ОУН у Чехословаччині призадумувався над потребою засобити організацію у вибухові матеріяли. Це доказує, що з Чехословаччини привозили не тільки літературу, але також вибухові матеріяли тимбільше, що в Данціґу ставало вже для членів ОУН небезпечно. Далі оборонець обговорює справу слідження підс. Карпинця у Кракові та те, що Карпинець залишив раз у мешканні Климишина валізки з ґранатами. Про це зізнав мабуть Карпинець перед слідчим суддею та просив, щоб цього не протоколували, бо він не говоритиме про це на розправі. Дійсно в актах слідства нема про це згадки, а це важна справа, бо обтяжує підс. Климишина. Оборонець наводить слова прок. Желенського, який мабуть сказав, що із зізнань самого Карпинця виходить, що він в цілости зробив бомбу.

Прок. Желенський заперечує це твердження та додає, що до тієї справи вернеться в репліці. Карпинець признався тільки до того, що зладив коробку, запальник, металеві і деревляні частини бомби та навіть до того, що перевязав їх ґумкою. Його зізнання є щирі й їм треба вірити. Якщо признався до дечого, признався би і до інших учинків. Покликуючись на хемічну експертизу оборонець спиняється на опісі вигляду бомби, вказуючи, що була в ній одна частина у формі вальця, набою, який вживають вуглекопи, ясного коліру. Вона була причеплена ґумкою до правливої частини бомби. Ця ґумка не походила від Карпинця і не має рівноважника в ґумках, які найдено у помешканні Карпинця. Карпинець не був конспіратором, не замазував слідів провини і щиро признається до того, що в дійсности зробив.

В год. 6.15 веч. предсідник відложив розправу до суботи год. 10-ої рано.

Трицятий день розправи.

ЗНОВУ 300 ЗОЛ. КАРИ НА ОБОР. ШЛАПАКА.

В суботу розправа почалася в год. 10.50. Далі промовляв оборонець підс. Карпинця адв. Шлапак. Оборонець покликується на оцінку знавця хеміка проф. Дзевоньського. Висновки знавця частинно піддержують тезу акту обвинувачення, частинно тезу оборони, що Карпинець не виповнив бомби вибуховими матеріялами і що ці матеріяли походять з іншого джерела. Матеріяли, які найдено в підс. Карпинця згідно з оцінкою можуть служити як вибухові частини і до щоденних лябораторійних досліди. Один зі знайдених хемічних складників — хльорян потасу — може мати ріжне призначення: можна користуватись для виробу вибухових речовин або бути складником симпатичного чорнила, а в підсудного знайшли фляшку з таким чорнилом, якого уживають у кожній нелеґальній організації. При порівнанні матеріялів з варшавської бомби з матеріялами, які знайшли в Карпинця знавець ствердив, що хемічний склад цих матеріялів є тотожний, а саме є там пікриновий квас. Крім того знавець ствердив тотожність запальної речовини — хльорану потасу. Детонаційного складника — громової ртути справді в Карпинця не найшли, але знавець дійшов до висновку, що Карпинець міг витворити громову ртуть, бо виріб цієї речовини дуже легкий. Одначе проф. Дзевоньський зізнав, що уладження і тіснота помешкання Карпинця створювали дуже примітивні умовини для виконання прецизійних досвідів з метою виробу вибухових матеріялів на більшу мірку. Насувається здогад, що підсудний робив щойно вступні спроби, підготовляв досвіди, які можна було виконати у прецизійний спосіб деінде. **Це доказувало би, що були ще інші місця і джерела продукції вибухових матеріялів, про які прокуратор знає, але з ріжних причин не вважав за потрібне виявити на цій розправі.**

Предсідник: На якій основі твердите це?

Прок. Желенський: Прошу запротоколувати цю заяву оборонця. — Предсідник доручив запротоколувати слова обор. Шлапака і звернув йому увагу на недопускальність такої заяви.

Опісля оборонець покликується на вияснення Карпинця, які склав судові на письмі, де він згадує, для яких цілей купував значну кількість хемічних речовин. Наводить теж оцінку проф. Дзевоньського, яку він видав на основі досліду вибухових матеріялів, що їх доставили йому зі Львова, Кракова, Познаня і Варшави. Тому що оборонець зазначив, що знавець досліджував вибухові матеріяли в бомбі, яка вибухла в друкарні Яськова у Львові, прок. Желенський стверджує, що знавець цієї бомби не досліджував, а предсідник звернув обор. Шлапакові увагу, щоби точно цитував оцінку знавця. Вказавши далі на оцінку проф. Дзевоньського, що пікринян потасу, який знайшли у варшавській бомбі, є продуктом дуже прецизійного, лябораторійного або фабричного походження, а рівноважник, який знайшли у Карпинця є примітивний, оборонець прийшов до висновку, що підс. Карпинець не мав змоги перекристалізувати пікриняну потасу так, щоби він мав прикмети фабричного походження. Далі обор. Шлапак обговорив оцінку проф. Дзевоньського у справі записок, які знайшли у Карпинця і підручників хемії, які доказують, що підс. Карпинець підготовлявся щойно до виконування досвідів і до вивінування лябораторії, яка могла пізніше служити боєвим цілям ОУН. Цей висновок піддержує примітивне уладження цієї лябораторії і свідоцтво проф. Дзевоньського, якого слухачем був підсудний як початкуючий хемік. По перерві предсідник оголосив таку постанову: *Окружний суд рішив* **покарати обор. Шлапака гривною 300 зол.** по думці ст. 61 закону про устрій загальних судів тому, що у своїй промові зневажив прокуратуру закидаючи їй затаювання суттєвих фактичних обставин для справи і доказів, які їх потверджували.

ОБОРОНЕЦЬ ШЛАПАК ЗРІКАЄТЬСЯ ГОЛОСУ.

Після того обор. Шлапак заявив, що вичерпав майже ввесь доказовий матеріял у справі свого клієнта і зрікся дальше промовляти.

ПРОМОВА ОБОРОНЦЯ Д-РА ПАВЕНЦЬКОГО.

З черги говорить **обор. д-р Павенцький.** Навязуючи до заваги прок. Желенського, що уступ декадьогу українського націоналіста, який каже, що кожний член ОУН відноситиметься до своїх ворогів з неначистю та підступом, торкається також суддів, оборонець на вступі зазначує, що хоче мати переконання і свідомість, що боронить тільки підсудних і що суд, як інституція, що стоїть понад усім, не має ворогів.

Приступаючи до оборони підсудних Климишина і Зарицької, оборонець заявляє, що розуміє, що між ним, оборонцем одиниці та прокуратором, речником права, є велика ріжниця. Тому, що боронить людину, мусить зглибити мотиви його учинків. У справі Климишина обо-

І. ЛЯВРУК першорядний склад виробу ножів
Львів, ул. Галицька ч. 6. Тел. 225-72.
2

ронець зазначує, що його положення є спеціяльно важке, бо підсудний, хоч йому закидають державну зраду та поміч в убивстві польського міністра, мовчить. Хто мовчить не конче признається до вини. Поведінка Климишина спричинена страхом. Розглядаючи закиди щодо державної зради Климишина оборонець підкреслює, що обвинувачення обосноване на розвідчих доказах а обвинувачення у помочі в убивстві тільки на внесках і дедукціях. Навязуючи до слів прок. Рудніцького, що в тім процесі мається до діла з хорою думкою та якимсь божевіллям та до домагання прок. Желенського кари досмертної вязниці для Климишина, оборонець заявляє, що тут ніяк нема злочину, за який можна би домагатись найвищої кари. На вступі оборонець обговорює підметовий бік вини підс. Климишина, вказуючи, що події з 1918 і 1919 викликали спеціяльне враження на покоління, до якого належить Климишин.

Традиції серед українського сільського населення звязані зі споминами з княжої доби, революцій, козацьких воєн і т. д., як також субєктивні моменти — все це перетворилось у Климишина в думку, що не дає йому спокою. Як бідний хлопець, що дійшов до університетських студій, Климишин вибрав собі такий фах, що мусів зустрічатись з цілою тією традицією. Пізнавав не тільки українську, але й польську літературу. Це ділало в нього на почування.

Климишин від 1930 р. читав „Розбудову Нації", бо вона була леґальною. Пізніше читав її далі, сам до цього признався. Климишин перевозив нелеґальну літературу не від 1931 р., як каже акт обвинувачення, але від 1933/34. На думку оборонця до підс. Климишина не можна застосувати статті 97 чи 93 к. з., але його діяльність можна вичерпати статтею 155 к. з. (переховування і перевоження з метою поширювання нелеґальних друків).

Коли суд уважав би, що Климишин допустився злочину, то хіба тільки того, що перевозив і переховував друки. Навіть те, що він виїздив за кордон і зустрічався з тамошніми звязковими, нічого не доказує. До цього перевоження була нагода. Климишина не арештували й уможливлювали йому ці перевози. Це спокусило його й осмілило.

Говорячи про злочин з 225 і 226 статті (помочі) оборонець твердить, що Климишин не мав поняття, що хльоран потасу, який купив для Карпинця, конечний до виробу бомб. Тому не може відповідати з 225 і 226 статті. Климишин не знав, на що купує каліхльорікум і треба йому доказати, що знав і хотів наслідку. Тоді щойно можна би прийняти правний стан з 225 і 226 ст. У нього нема наміру злочину, а коли може бути якась вина, то треба її доказати, чого не зроблено. Далі оборонець застановляється над твердженням акту обвинувачення, що Климишин пішов раз до крамниці, щоб купити 5 дкг. каліхльорікум, бо Карпинець не мав цього середника. Це твердження основане на зізнаннях св. Шкарадка, що бачив, як Климишин ніс малу пачку. Шкарадек пішов тоді до крамниці Ґоржковського, який заявив, що Климишин купив у нього 5 дкг. каліхльорікум і сказав, що цього треба його товаришеві хемікові. Якби Климишин, говорить оборонець, думав, що робить щось злого, був би затаїв для кого купує та був би цю маленьку пачку сховав у кишеню. Зрештою у Карпинця найшли багато хльорану потасу та напевно цього йому не бракувало. Коли йде про течку з ґранатами, то вина Климишина не виступає поза рями 222 статті к. з., що говорить про переховування вибухових матеріялів. Навіть, якби суд прийняв, що Климишин приніс тоді каліхльорікум, то вина його хіба з 218 ст.

Климишин мовчав не зі страху, його мовчанка це рід деякої відваги. Не хоче нікому зробити найменшої кривди. Мовчав увесь час аж до нині. Цієї мовчанки не можна йому брати за але, це ділянка психоаналітики. Це не є прояв боязливости, а коли йде про його вчинки, треба їх трактувати згідно з законом, значить, коли йде про злочин державної зради. Але про цей злочин говорить більше статтей і нема потреби стосувати 97 статтю. Коли йде про злочин з 225 статті, прошу, кінчить оборонець цю частину своєї промови, уневинити мого клієнта. — В год. 13. предсідник зарядив обідову перерву.

НЕМА НІЯКОГО ДОКАЗУ, ЩО ЗАРИЦЬКА НАЛЕЖАЛА ДО ОУН.

Пополудні говорив далі обор. д-р О. Павенцький. Акт обвинувачення у цій справі не є тільки зкром обвинувачення. Його автор у кожну подробицю, кожний документ, в суді говорив так переконливо і сугестивно, але помилився називаючи підс. Зарицьку зрівноваженою і гордою дівчиною. Нема ніякого доказу, що Зарицька належала до ОУН. Підс. Мигаль заявив, що був звичай виручуватись студентками або ученицями, які помагали, не здаючи собі справ зі своїх вчинків. Не може бути доказом приналежности Зарицької до ОУН той факт, що в неї знайшли індекс Танчаківської або Нича, члена ОУН. Якби Зарицька належала до ОУН і знала тактику організації, тоді інакше поводилась би у слідстві і не була би така щира. В слідстві заявила, що до ОУН ніколи не належала, а на питання, яке її становище до цієї організації відповіла, що її є вповні її прихильничкою. Ідеольоґія ОУН подобається їй, бо змагає до самостійної української держави, але кілька напрямків української ідеольоґії змагає до самостійної держави. Нікого не вільно карати за думки і внутрішні постанови, які не проявились ще на-зовні.

Прокуратор обвинувачує підс. Зарицьку за злочин зі статті 97 к. з. Згідно з постановою цієї статті проступник мусить порозумітись з іншими особами, щоб поповнити проступок зі ст. 93 к. з., щоби відорвати частину території Польщі. Метою цього порозуміння з іншими особами не може бути вдержування організаційних звязків, що закидається Зарицькій, але мусить змагати до того, щоби відорвати частину від цілости держави. Коли так не є, тоді годі пристосувати ст. 97 к. з. Ані підсудні Мигаль і Малюца, ні два поліційні службовики, які зізнавали як свідки, які знали добре людей з ОУН, не дали відповіди на питання, чи Зарицька була членом ОУН. Були деякі взаємини з організацією, користали з її послуг, а Зарицька, як говорить, не могла тих послуг відмовити, бо було би їй прикро. Якщо йде про слідкування за Кособудським, справу вбивства Бачинського і нападу на друкарню „Праця", то Зарицька буде відповідати перед відповідним судом. Тут відповідає за державну зраду і провину зі статті 148 к. з. Ці справи не мають ніякого звязку з діяльністю вбивника міністра Перацького. Зарицька з організацією ОУН згідно зі законом і дійсним станом не мала нічого спільного і сповняючи на прохання кількакратно деякі доручення, не знала справдивого їх призначення. І щойно опісля про це довідалася. Прокуратор запевняє, що вона вела Бачинського на смерть, але деж є правні докази, не згадуючи вже про фактичні, що Зарицька знала, хотіла знати всі наслідки намірів Мигаля та його товаришів і що дійсно вела його на смерть. Вона щиро заявила:

„Я здогадувалася, що йому (Бачинському) хотіли зробити щось злого. Коли довідалася кілька днів пізніше, що його вбили, тоді щойно зрозуміла це". Не можна, каже оборонець, підсувати комусь того, що сталося поза ним. Зарицька за це тут не відповідає, а акт обвинувачення згадує про це, бо це є тло цілої справи. Така конструкція не може вдержатись, бо нема кари без проступку — „nulla poena sine crimine".

Якщо йде про вину зі статті 148. к. з., акт обвинувачення запевняє, що Зарицька знала, хто є Мацейко. Закидається їй, що говорила неправду, бо у слідстві подавала інакше за кожним разом день, коли до неї прийшов Мацейко. Цю неправду виясняє оборонець відруховим інстинктом, що його викликав страх. При другім переслуханні Зарицька зізнала значно більше, ніж третім наворотом. Але вже 2.000 років тому римський правник заявив, що тому, хто забагато признається, не слід забагато вірити, бо буває так, що зі страху або з іншої причини зізнає проти себе. Щоб відповідати за провину зі статті 148 к. з. Зарицька мусіла би спершу знати і здавати собі з того справу, що прийде до неї не якась звичайна людина, українець, але що прийде вбивник міністра Перацького і що вона має йому допомогти в утечі за кордон. Доказів на те нема, є тільки здогади. Зізнань св. Коцінської не можна брати під увагу, бо її признав суд у Львові ненормальною. Колиж нема повного доказу щодо злочину зі статтей 97. і 148. к. з., то підс. Зарицьку слід уневинити від проступків з обох статтей. Може в її діяльности була деяка легкодушність, але нема доказів, що вона знала, що переводить Мацейка як убивника міністра. Обор. д-р Павенцький пригадує інтерв'ю з міністром справедливости Міхаловським, яке оголосила „Ґазета Польска" 10. липня 1934. р., в якому міністр заявив, що безпосередній убивник є поза кордонами Польщі. Коли Зарицька знала про це інтерв'ю міністра з липня 1934. р. як і всі інші, то — питає оборонець — який доказ, що 5. серпня могла здогадуватися і знати, що переводить убивника мін. Перацького. Не могла цього знати навіть, якби приняти, що була членом ОУН, бо була надто малим членом, щоб її про таку справу повідомляли.

Свою промову кінчить оборонець покликом до суду, щоби звернув Зарицьку тому середовищу, в якім вона виросла. Зарицька багато витерпіла — заявив оборонець — за півтора року вязниці. Тут нема скривленої душі, але є молода дівчина.

ОБОР. Д-Р Л. ГАНКЕВИЧ ПРОМОВЛЯТИМЕ НА ТРЕТІЙ ДЕНЬ СВЯТ.

На прохання обор. д-ра Л. Ганкевича трибунал відложив розправу до 9. січня ц. р. год. 10. рано. Таким чином на третій день наших Різдвяних Свят йтиме розправа далі і тоді промовлятиме обор. д-р Л. Ганкевич. По репліці прокуратора та відповідях оборонців присуду слід сподіватися у суботу 11. січня ц. р.

ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.
(Телефоном від нашого кореспондента).

Варшава, 4. січня 1936.

Коли обор. Шлапак дістав вдруге кару 300 зол., зрікся дальше слова. Черговий обор. д-р О. Павенцький говорив найкоротше, а проте дуже добре. Коли д-р Горбовий звертав велику увагу на красномовну форму промови, а м-р Шлапак дуже детально виказував, що Карпинець не виконав тих речей, що йому їх закидають, оборона д-ра О. Павенцького опиралася на суто правничих аргументах. Спокійно, тихо говорячи лише до трибуналу і прокуратора, обор. д-р О. Павенцький, цитуючи раз-у-раз авторитетні інтерпретації поодиноких статтей карного закону й оперуючи цитатами з римського права, доказував, що вчинки, яких допустилися його клієнти Климишин і Зарицька не відповідають правному змістові закидів акту обвинувачення, а ті закиди дефініції дотичних карних постанов.

Після промови д-ра О. Павенцького перший ґратулював йому прок. Желенський.

Розправа перервана до 9. січня ц. р., себто на третій день наших Різдвяних Свят, буде вже промовляти обор. д-р Л. Ганкевич (ік).

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 229-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

П. Т. Гостям, і постійним відборцям 944

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

Кляра

ВЕСЕЛИХ І ТВЕРЕЗИХ СВЯТ!

В боротьбі за сильний і здоровий український нарід кличемо: Геть з алькоголем! Геть з тютюном! Святкуйте без алькоголю! Не зачаджуйте святочних кімнат тютюновим димом! Не дозвольте дітям за заощаджені гроші купувати алькоголь та тютюн! Заощаджені гроші пересилайте на всенародні цілі та на „Відродження"! Не приймайте алькогольних частунків при колядї! При кожній нагоді повчайте всіх про свої переконання та навчіть всіх шанувати Ваш тверезий світогляд!

ГОЛОВНА РАДА „ВІДРОДЖЕННЯ":
Д-р Софія Парфанович, голова, **Ів. Костюк**, секр.

Міськ. Театри у Львові.

НЕДІЛЯ 5. I. 1936, Великий Театр: в год. 3·30 попол. — **Авантюра в раю** — ціни найнижчі, фарса Арнольда і Баха
год. 8-ма веч. — **Пригода в Ґранд Готелю** — знаменита оперетка Абрагана з Ів. Кульчицькою.

ПОНЕДІЛОК 6. січня 1936. год. 3·30 попол. — **„Пасторалка"** — по цінах найнижчих — востаннє.
год. 8-ма веч. — **Пригода в Ґранд Готелю** — з Ів. Кульчицькою в гол. ролі та В. Дядушицьким в ролі Альберта. Багатий балет.

ВІВТОРОК 7. січня 1936. год. 8-ма веч. — **Пригода в Ґранд Готелю** — з Ів. Кульчицькою.

СЕРЕДА 8. січня 1936. год. 8-ма веч. — **Пригода в Ґранд Готелю** — оперетка.

Фабричний склад
„LESZCZKÓW"
Р. Журовського
Львів, ул. Коперника 4.

запрошує П. Т. Клієнтелю оглянути останні новини
Лещківських Самоділів
на вбрання, костюми, також пледи, подорожні буриди і дерки. 26 1—10

Святочні і новорічні побажання.

З нагоди недалеких Свят Різдва і Нового Року складаємо щирі побажання Рідні і всім Знайомим — **Іванна і Дмитро Левицькі.**

Рідні і всім Знайомим бажаю „Веселих Свят" і „Щасливого Нового Року 1936". З нагоди скінченого 75-го року життя складаю на цілі Просвіти, Рідної Школи, Захоронки і Політ. Вязнів по 50.—, зол. — **Др. Стефан Фелак.**

Дорогій Родині та усім Приятелям і Знайомим щирі побажання Веселих Свят і щасливого Нового Року бажають, а замісць висилки індивідуальних бажань 10.— зол. на „Рідну Школу" складають — **Марія і Ярослав Колтунюки.**

Всім Знайомим і Приятелям побажання Веселих Свят складають — **Ольга і Володимир Залозецькі.**

Для моїх Знайомих і Приятелів замісць окремих письм цією дорогою складаю бажання Веселого Різдва Христового і щасливого Нового Року. — **Посол Дмитро Великанович.**

Д-р Олександер і Надія Лаврівські пересилають Рідні та Знайомим Святочні та Новорічні бажання.

Найщиріші побажання з нагоди Різдва Христового і Нового Роду складає — **о. Омелян Горчинський,** Львів, Підвалля 9/1.

Рідні і всім Знайомим найщиріші побажання складають — **Скопляки.**

Веселих Свят усім Приятелям і Знайомим бажаємо — **Ліна і Микола Малицькі,** Шляхтинці. На Рідну Школу складаємо 10 зол.

Усім Своякам, Друзям, Товаришам праці і Знайомим бажають Веселих Свят і щасливого Нового Року — **Мудрий Василь і Ярослава.**

Рідні, Приятелям, Знайомим і П. Т. Ворогам „Веселих Свят" — **Галактіон Чіпка.**

Знайомі, други, приятелі!
На свята будьте превеселі
І винайдіть цілющий лік
На сухітничий 36-ий рік!

М. Р.

Веселих Свят і щасливого Нового Року всій Рідні та Приятелям і Знайомим у Галичині, на Буковині й на еміграції бажають — **Дора й Василь Сімовичі.**

Вуйкам з Рідпею, Стрийкові, Приятелям і Знайомим Веселих Свят і щасливого Нового Року бажає — **Михайло Хомяк.**

Всій Рідні, Другам, Комбатантам і добрим Знайомим пересилають щирі побажання Веселих Свят і щасливого Нового Року — **Марія і Олекса Кузьми та Ольга Марку.**

З Різдвом Христовим — Родині, Друзям та Знайомим бажаємо всього найкращого — **Миколи Бонковські** — Львів.

Рідні, Приятелям і Знайомим пересилаю Святочні і Новорічні побажання — **Володимир Несторович.**

Дорогій Родині, Приятелям, Знайомим пересилаємо бажання Веселих Свят та щасливого Нового Року! — **Інж. Михайло, Дарія, Мирослав Хроновят.**

Своякам, Приятелям і Знайомим Веселих Свят бажає — **Теофіль Баландюк.**

Дорогій Рідні, Приятелям і Знайомим Веселих Свят та щасливого Нового Року бажають **Уляна, Гринь Терлецькі.**

Всім Своякам і Приятелям у краю та закордоном, пересилають щирі побажання Приємних Свят — **Ольга і Роман Голінни.**

Рідні, Приятелям і Знайомим у краю і закордоном привіт і щирі бажання з Різдвом Христовим та Новим Роком пересилає — **о. Я. Чемеринський і Рідня.**

З нагоди Свят Різдва Христового та Нового Року складаю Рідні і усім Знайомим найщиріші побажання Веселих Свят і щасливого Нового Року — **Степан Совик.**

Веселих Свят і щасливого Нового Року бажають Рідні, Приятелям і Знайомим — **Д-р Дмитро і Міра Блавацькі.**

Д-р Михайло і Вільгельміна Мельники — Скалат, засилають Родині, Приятелям, Знайомим найсердечніші побажання святочні і новорічні.

Корпорація Чорноморе — Данціг, складає щирі різдвяні і новорічні побажання Почесним Членам Добродіям, Почесним Паням, Старій Хаті, Братнім КК., Організаціям і Прихильникам.

З Різдвом Христовим і Новим Роком Кревним, Своякам, Другам і усім Знайомим складає щирі святочні побажання — **посол Д-р К. Троян.**

Зі Святами і Новим Роком бажаю всім Кревнякам, Товаришам, Знайомим Землякам — ясніших і щасливіших днів — **Роман Бачинський,** Кшоніка.

З Різдвом Христовим і Новим Роком Кревним, Своякам, Другам і усім Знайомим складає щирі святочні побажання — **посол Заваликут.**

З Різдвом Христовим і Новим Роком Кревним, Своякам, Другам і усім Знайомим складає щирі святочні побажання — **пос. Володимир Целевич.**

З Різдвом Христовим і Новим Роком Кревним, Своякам, Другам і усім Знайомим складає щирі святочні побажання — **пос. Д-р Степан Біляк.**

Всім Рідним і Знайомим у краю та моїм щирим Другам-Емігрантам з Великої України з Різдвом Христовим всього гарного бажає — **Ліза Круківна.**

З нагоди Різдвяних Свят пересилаємо всім нашим Своякам і Приятелям якнайсердечніші побажання. — **Д-р Іван і Олена Копачі.**

Дуже дорогій Рідні і Знайомим найкращі побажання Веселих Свят засилають — **Наталка, Стефан, Ірчик Поповичі** — Варшава.

Дорогій Рідні, Товаришам шкільної лавки, Співробітникам Кр. Мол. Союзу „Маслосоюз", всім Знайомим бажання Веселих Свят та щасливого Нового Року складають — **Степан і Софія Щуровські,** Бельсько.

Дорогій Родині, Приятелям, Товаришам і Знайомим у краю і поза ним, бажаю Веселих Свят і щасливого Нового Року. — **Інж. Степан Кульчицький,** Катовиці.

З Різдвом Святим вітаємо щиро Рідню й Знайомих — **Д-р Ярослав і Неоніля Селезінки.**

Різдвяні й Новорічні бажання Своякам і Знайомим пересилають — **Ярослав і Галя Винницька Лабії** в Соснівці.

Родині, Своякам і Знайомим замісць листівок пересилаємо побажання Щасливих і Веселих Свят і багато всього доброго, Христос раждається, — **Ольга та Іван Одіжинські.**

Всім Кревним, Приятелям, Знайомим бажаємо Веселих Свят і щасливого Нового Року. — **Софія, Клим Шанковські,** Лапшут.

Микола Капуста, директор Р. С. У. К. бажає Своякам і Знайомим Веселих Свят і щасливого Нового Року.

Теодор і Зофія Миссаки — Рідні, Своякам і Знайомим складають побажання Веселих Свят та щедрого Нового Року.

Усій нашій ближчій і дальшій Рідні в краю і затраницею, Приятелям і Товаришам складають з нагоди Христового Різдва щирі побажання всього найкращого — **Крушельницькі — Никифоряки,** Станиславів.

Рідні, Приятелям і Знайомим бажаю Веселих Свят і всього найкращого — **Д-р Михайло Драган.**

Святочне поздоровлення і бажання щасливого Нового Року засилає всім своїм Знайомим і Приятелям — **Олена Кривіцька.**

З нагоди Різдва Христового пересилаю якнайкращі бажання моїм Своякам, Приятелям і Знайомим — **Бачинська Оля** зі Стрия.

Українське Товариство Допомоги Емігрантам з України у Львові й **Видавнича Кооператива „Хортиця"** (Львів, Руська 3), поздоровляють усіх своїх Вп. Членів, Прихильників, Співробітників і Відборців **Календаря-альманаха „Дніпро"** й **видань „Хортиці",** а також усі краєві українські установи й емігрантські організації в Польщі й поза Польщею — із Різдвяними Святами й Новим Роком.

В світле Навечерие Різдва Христового пересилають слова сердечних побажань усім своїм Приятелям і Знайомим — **Софія і Михайло Тараньки.**

Дорогій Рідні, усім Товаришам та Знайомим шле щирі бажання Веселих Свят та щасливого Нового Року — **М-р Володимир Кривокульський.**

Стефанія і Іван Филиповичі — бажають Своякам і Товаришам(кам) праці Веселих Свят і щасливого Нового Року.

Дорогим Професорам Лепкому, Сімовичеві, Шановним Редакторам Пеленському, Рудницькому, Пану Голові, Послові Мудрому, всім Знайомим і Рідні щасливих свят бажає — **Мгр. Кабарівський Богдан.**

Всім Друзям, Знайомим і давнім Товаришам із шкільних та університетських лавок і їх Родинам пересилаю з нагоди свят Рождества Христового цією дорогою — найщиріші побажання Божого благословенства й опіки Пречистої Діви у всіх їх загадах і ділах, на многі літа! — **Василь Маковський.**

Дорогій Рідні, Приятелям та добрим Знайомим у краю і закордоном бажаю Веселих Свят і всього найкращого в Новому Році. — **Д-р Іван Німчук.**

Рідні і Знайомим желання Веселих Свят і щасливого Нового Року — **Надія і Любомир Макарушки.**

Всім своїм Клієнтам пересилає щирі бажання „Веселих Свят". — **Кравецька робітня Василя Хомина, Львів, Домініканська 11.**

Український Ресторан **„Вітаміна", Львів, Косцюшка 3,** — бажає для своїх Гостей Веселих Свят і солоденької куті.

Харчівня Д. Дружбяка, Львів, Ринок — бажає своїм постійним Гостям Веселих Свят.

Харчівня Чарнецького, Львів, Підвалля 9. — бажає своїм Гостям Веселих Свят!

Хемічна вирібня **„Атом", Львів, Перацького 38,** бажає „Веселих Свят" та щасливого Нового Року Хвальним Дирекціям „Маслосоюзу", „Народньої Торговлі", „Центросоюзу", Повітових Союзів, Районових Молочарень та всім своїм ПТ. Відборцям.

РЕСТОРАН
К. БІЗАНЦ і К. ПІКАВС
Львів, Ринок 17. 919
бажають своїм гостям
ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ.

Всім Кревнякам і Знайомим побажання всього найкращого — **Кл. і Т. Глинські — „Фортуна Нова".**

Сальон мод **„Мак"** своїм Клієнткам бажає Веселих Свят і щасливого Нового Року. — **Львів, Чарнецького 10.**

Веселих Свят і щасливого Нового Року своїм П. Т. Гостям бажає Управа Пансіону **„Надія", Черче.**

Веселих Свят та щасливого Нового Року пересилає оцією дорогою всім Високоповажаним Відборцям, Прихильникам та Приятелям — фірма **А. Терпиляк.** Розсадники овочевих деревець та насіння, господарство в Залукві, п. Галич.

Усім Відборцям Веселих Свят і щасливого Нового Року бажає — перфумерія **„Лотос", Львів, Сикстуська 21.**

Склад взуття **„Дерби", Львів, пл. Капітульна 3,** напроти катедри, бажає всім своїм Клієнтам Веселих Свят!

Своїм Покупцям Веселих Свят бажають — **інж. Богачевський,** інж. Мацюрак, електрорадієва фірма, **Львів, Руська 1.** тел. 116-48.

Українське бюро купна продажі нерухомостей **„Трансакція" у Львові, вул. Миколая 6** (ріг Длугоша 1) телефон 117-94 — бажає Веселих Свят всім Громадянам.

Українська переплетня **Павла Бабяка, Львів, Бляхарська 12** — бажає своїм Гостям Веселих Свят та щасливого Нового Року.

Е. Говикович, робітня футер, **Львів, Домініканська 4** — бажає своїм Гостям Веселих Свят і щасливого Нового Року.

Йосиф Красінський, столярська робітня **Стрий, Сінкевича,** — складає побажання Веселих Свят своїм Вп. Клієнтам і знайомим.

Кравчук Володимир, першорядна робітня всілякого роду обуви, **Стрий, Львівська 39** — бажає своїм Клієнтам Веселих Свят.

Пилип Борис, галантерійна торговля, **Стрий, Ринок** — бажає Веселих Свят і Нового Року, своїм П.Т. Покупцям.

„Фортуна Нова", Стрий, Гоша 4 — складає своїм Вп. Гостям побажання Веселих Свят і кращого Нового Року.

Бізанц Рудольф, ресторан у Нар. Домі, **Стрий,** — складає святочні і новорічні побажання своїм Вп. Гостям.

„Асторія", ресторан і сніданкові кімнати, **Стрий, Третього Мая** — своїм Вп. Гостям шле святочні й новорічні побажання.

„Труд", коопер. кравецька робітня, **Стрий, Смольки 9** — складає Шан. Гостям побажання Веселих Свят.

Диба Степан, фризерське заведення, **Стрий, Третього Мая** — ВШан. Гостям бажає Веселих Свят і Нового Року.

Струмеляк Іван, кравецька робітня, **Стрий, Потоцького** — бажає своїм Вп. Гостям Веселих Свят і Нового Року.

Купелеве Заведення під управою Рота, **Стрий,** — складає святочні побажання своїм Вп. Гостям.

Веселих Свят своїм Клієнтам бажає
Механічна Пральня „АТА"
передтм „Брін" Львів, Бляхарська 21
Зелена 31.

Вся коляда для Рідної Школи!

Всі українці й українки, українські товариства й установи, Церкви й церковні брацтва, співацькі, музичні й аматорські гуртки і вся українська молодь колядують і щедрують тільки на Рідну Школу, бо місяць січень — це місяць Рідної Школи! — Гроші слати на адресу. Рідна Школа, Львів, ул. Словацького ч. 14.

Вісти зі світа.

ГОСТРИЙ ОСУД ДЕРЖАВ, ЩО ХОЧУТЬ ВІЙНИ.

Велика промова през. Рузвельта. — Америка буде невтральна.

ВАШИНГТОН, 5. 1. ПАТ. Президент Рузвельт особисто відчитав свою промову до конгресу, що тревала 50 хвилин. Її часто переривали оплесками й демократи і республиканці.

На вступі през. Рузвельт заявив, що в Зл. Державах політика доброго сусідства є вже доконаним фактом, тоді, коли від кількох літніх місяців 1933. р. в Европі витворилась ситуація, що має багато елементів, які ведуть до трагедії загальної війни. На цих інших континентах є багато малих народів, що гарячо бажають мира й ведуть політику мира, але вони мусять бути приготовані на можливість, що нині або завтра нападе на них інший нарід, що не визнає засад мира. Тепер таке положення, що дає причини до песимізму. Нації, що змагають до того, щоб направити несправедливости, що є вислідом попередніх воєн, народи, що шукають ринків для торговлі та простору для населення не мають конечної терпеливости, щоб змагати до здійснення своїх цілей мировими переговорами або відкликом до інстинктів справедливости світу.

Великі Вечерниці Медиків

25. I. 1936 Касіно Почтовців

322

Вони навпаки вірять у закон меча та фантазують, що тільки вони покликані, щоб виконати післанництво, а всі інші народи повинні їм підчинятися. 85 до 90 відс. народів цілого світа вдоволені з територіяльних кордонів та погодилисяб зліквідувати ще більше свої зброєння, якби інші народи хотіли зробити те саме. Світовому мирові і добрій волі стає на шляху тільки 10 до 15 відс. населення світу, що їм протиставиться. Тому зусилля обмежити зброєння не то, що не повелися, але зброєння сухопутні і повітряні ще зросли та тільки мало обмежили морські зброєння. Тільки нечисленні загрожують мирові, значить ті, що змагають до егоїстичної влади. Світ знає вже такі часи. Здається, що світ не є напередодні таких подій, але, колиб до них прийшло, Зл. Держави й інші краї Америки можуть через свою невтральністць виминути все те, що могло би підтримати конфлікт і водночас причинитись до того, щоб інші народи вернулись на шлях миру і доброї волі.

Зл. Держави не причиняться до продовження війни, дозволюючи, щоб воєнні противники дістали зброю і муніцію та воєнний матеріял зі Зл. Держав. Зл. Держави будуть також старатись, щоб противники, що ведуть війну, не дістали американських продуктів, які могли би причинитись до продовжування війни. Цих продуктів не буде можна вивозити зі Зл. Держав більше як нормально.

ШВЕДСЬКІ ДОМАГАННЯ.

СТОКГОЛЬМ, 5. 1. ПАТ. Шведська преса пише, що справа нарушення конвенції Червоного Хреста є доконаним фактом, хоч ніхто з персоналу шведського амбулянсу в Дольо не згинув. Щоденники домагаються, щоби зложили демарш у Римі, покарали винуватих та дали відшкодування жертвам.

Однак демаршу не можна зробити, доки не дістануть вислідів слідства і звіту представників Швеції в Адіс Абебі.

НАЙСЕРДЕЧНІШІ БАЖАННЯ

прихильникам наших виробів

Склад хемічної фабрики „Тлен“

Гетьманська 10. 30

ВЕЛИКЕ ВРАЖІННЯ ПРОМОВИ ПРЕЗ. РУЗВЕЛЬТА.

Загальне враження. — Вдоволення в Англії.

ЛЬОНДОН, 5. 1. ПАТ. Хоч англійські щоденники не могли ще помістити коментарів до промови през. Рузвельта, всеж в Англії викликала вона велике враження. Найбільше враження викликав уступ, де Рузвельт осуджує автократичні уряди в Европі, а головно, в якім говорить про меншість, що заколочує мир. В англійських політичних колах твердять, що під тим оглядом промова Рузвельта вповні згоджується з промовою Болдуіна.

Ентузіязм в Америці.

У Вашингтоні промову през. Рузвельта прийняли ентузіястично. Конгрес зробив Рузвельтові овацію, коли вже появився в палаті. Під кінець промови овація тягнулась більш як дві хвилини. Рузвельт говорив поволі й дуже виразно. Коли осуджував автократичні уряди, слухали його у гробовій тиші. Уступ про невтральність конгрес прийняв прихильно, та коли президент говорив про впливи біржевих лихварів на американське життя вибух ентузіязм. Американські політики думають, що промова не була демагогічна та стояла на висоті великої промови державного мужа.

Французькі голоси.

ПАРИЖ, 5. 1. ПАТ. Тому, що промова Рузвельта прийшла дуже пізно, преса поміщує тільки невеликі коментарі.

„Журналь“ пише: Помилково булоб думати, що американці цікавляться тепер справами зовнішньої політики. Все, що зроблять, буде лише вислідом виборчих оглядів.

„Фігаро“ думає, що величезна більшість американського народу хоче повної невтральности та є противна воєнним користям. Крім цього американська політика виминатиме всі комплікації, що замоталиб Зл. Держави у війну.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

21 — своїм П. Т. Відборцям бажає **Н. Ерліхгоф**

Крамниця текстильна — ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 15. —

ЗМІНА КАБІНЕТУ В РУМУНІЇ?

БУКАРЕШТ, 5. 1. ПАТ. В усіх опозиційних колах далі переконані, що теперішній уряд іще цього місяця зложить димісію. Щодо складу майбутнього уряду говорять про малу концентрацію під проводом б. премієра Міронеску, який тепер не є в ніякій політичній партії. До цього уряду ввійдуть мабуть також: б. премієр Вайда Воєвода та можливо мін. Тітулеску.

СВЯТО ВРУЧЕННЯ КАРДИНАЛЬСЬКОГО БІРЕТУ КАРД. МАРМАДЖІЄВІ У ВАРШАВІ.

ВАРШАВА, 5. 1. ПАТ. Вчора дополудня відбулось на королівському замку велике свято вручення президентом держави кардинальського біретy апостольському пронунцієві Мармаджієві. У святі взяли участь високі державні достойники та вище духовенство.

—o—

ДЕСЯТЬ ТИСЯЧ ІТАЛІЙСЬКИХ БОМБ УПАЛО НА АБІСИНЦІВ.

АДІС АБЕБА, 5. 1. ПАТ. Згідно з офіціяльним абісинським комунікатом італійські літаки скинули минулого тижня в околиці Макале більш як 10.000 бомб, з яких більша частина була виповнена газами. Від тих бомб згинуло 10 осіб, у тому 2 цивільні особи. Ранених 15.

—o—

ЛІНДБЕРГ ВІДДАСТЬ СИНА ДО ШВЕЦІЇ.

Ліндберг сказав одному свому приятелеві в Англії, що останеться в Англії довший час, опісля вернеться до Америки. Сина віддасть до одного інституту в Швеції, відки, як відомо, походять його батьки. Сам Ліндберг осів тепер із сином у Кардіфі.

Д-Р ГИЛЯНДЕР ПОДАЄ ПОДРОБИЦІ БОМБАРДУВАННЯ.

Жахлива картина. — Д-р Люндстром помер. — Осуд італійців.

ЛЬОНДОН, 5. 1. ПАТ. Райтер повідомляє з Адіс Абеби: Вчора рано прилетів літаком туди шеф шведського амбулянсу Червоного Хреста д-р Гиляндер зі своїм товаришем д-ром Смісом. Як відомо, обох ранили підчас бомбардування.

Д-р Гиляндер привіз вістку про смерть свого асистента д-ра Люндстрома, що помер від ран.

Хоч стан д-ра Гиляндра важкий, всеж він дав інтерв'ю представникові Райтера, в якім дуже рішуче стверджує, що італійські літаки з повною свідомістю бомбардували амбулянс. Багато днів перед бомбардуванням італійські літаки острілювали все довкола амбулянсу. Рано в день бомбардування, подає д-р Гиляндер, я був в операційній салі. Ненадійно впав на нас град бомб і скорострільних куль. Заки я зімлів, я запримітив дві групи літаків, що кружляли над амбулянсом. Коли я відзискав притомність, побачив страшну картину, картину жахливої різні. Довкола мене валялось багато вбитих, конаючих і ранених. Крики і стогони ранених та тріскіт горіючих шатер збільшували ще страхіття. Важко сказати, кілько бомб скинули на амбулянс, здогадуюсь, що яких 200, не враховуючи тисячів скорострільних куль, які на нас посипались.

Італійські твердження, що абісинські команданти й вояки ховались в амбулянсі є безосновні. У шатрі не було навіть військової ескорти. Медичний персонал зізнав, що літаки кружляли дуже низько, не побоюючись, що будемо до них стріляти. Італійці мусіли знати, що бомбардують Червоний Хрест, бо шатра були значені згідно з конвенцією.

ПРИ ЗАТРОЄННІ викликаним зіпсутими стравами, як також алькоголем, нікотиною, морфіною, кокаїною і опієм природна гірка вода FRANCISZKA JÓZEFA є цінним помічним засобом. — Поручають її лікарі.

ПРОЦЕС ПРОТИ „СОЦІЯЛІСТИЧНИХ МІЛІЦІЯНТІВ“.

МАДРИД, 5. 1. ПАТ. Перед воєнним судом зачався процес 30-ох соціялістів, обвинувачених в участи у жовтневім повстанні 1934. р. в Мадриді. Тоді вони були соціялістичними міліціянтами.

Бажання Веселих Свят

і найкращого Нового Року складає всім своїм П. Т. Відборцям фірма

Ф. ОЖЕХОВСЬКИЙ

22 Львів, Ринок 29, тел. 225-55.

ШУШНІГ ЇДЕ ДО ПРАГИ.

ВІДЕНЬ, 5. 1. ПАТ. Канцлер Шушніг їде до Праги мабуть 16. січня.

СТАНИСЛАВА ВРОНСЬКА

сальон і робітня футер. Львів, Рутовського 10,

8 приймає футряні перерібки.

150 ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ НА ВОЛІ.

На основі амнестійного закону вийшло з вязниць Польщі яких 150 українських політичних вязнів. Багато вязнів відсиджували вже свої останні місяці, напр. так зв. „конгресівці“: Васіян, Бойдуник, Бабій, Ленкавський, кінчили свою 4-літню кару в лютім ц. р.

З львівської вязниці вийшло тільки 7 політичних вязнів.

Всім ВПов. Членам, Гостям і Прихильникам пересилає щиросердечні побажання з Різдвом Христовим.

„НАРОДНЯ ГОСТИННИЦЯ“

947 *у Львові.*

НОВИНКИ.

— **Усім нашим співробітникам, передплатникам, читачам і прихильникам бажаємо з нагоди Різдва Христового Веселих Свят.**

— **Вп. Авторів,** що їх праць ми не вспіли помістити у святочному числі, дуже перепрошуємо. Всі ті статті будуть видруковані на сторінках „Діла" в посвяточних числах.

— **Чергове число „Діла" появиться в четвер 9. н. м. пополудні з датою: пятниця 10. січня.**

— **Приймаю пацієнтів у моїм заведенні, вул. Сикстуська 17, від 9—1 і від 3—6.30. В неділі і свята за попереднім зголошенням. Урядовці і шкільна молодь користають зі знижок при пльомбуванні і вставлюванні зубів. Насс.** 3—4

— **„Distinction", косметичний кабінет.** Коперника 42а, тел. 272-18, виконує всі косметичні заходи найновішими методами й апаратами. Артистична регуляція брів автоматично без болю. Крашення брів спеціяльними нешкідливими засобами. Апарат „Regenerateur", що відновлює клітини шкіри. — Новість: Елястичні пласки під бороду (на обвислий підборідок) і чоло, що не дозволяють дальше творитись зморшкам. Солідна праця. — Умірковані ціни. Також концес. курси косметичні. 8—10

— **А. Дуфанець, Кравецька робітня,** виконує по знижених цінах мужеську гардеробу з матеріялів власника і поручених. Львів, Пасаж Міколяша. Тел. 287-41. 5—10

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 3—115

— **Фризієрське заведення** для пань і панів Т. Кутковського. Львів, Сикстуська 14, тел. 166-88. 5—6

— **Футра,** всілякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 90—?

— **Купуйте взуття,** снігівці, кальоші і домові пантофлі тільки в одинокім українськім складі взуття „Комета" у Львові, **Личаківська 11.**

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2,** 2) **Личаківська 50,** 3) **На Байках** ріг Глубокої, 4) **Жовківська 175.** 12- 5

— **Футра** від 140 зол. робить Карпяк, Лукасінського 4. 12—?

— **Поляка.** Вилічений з важкої недуги шлунка вважаю моїм милим обовязком зложити прилюдно щиру подяку Вп. П. Докторові Острові Пошімі за дійсно жертвенний труд, з яким він три місяці день у день відвідував мене, лікуючи мене і запобігаючи можливим наслідкам при помочі електр. апарату Цайлійса. — За світлу пораду, за жертвенний труд щиру подяку складає **Ярослав Витошинський,** ем. проф. гімн.

— **З Українського Лікарського Товариства.** В пятницю 10. січня в год. 19-ій відбудеться у домівці Товариства при вул. Підвалля 7/Л. реферат д-ра О. Філяса: Анрі Дінан та його діло (Червонохресні організації)

— **Тов. Укр. Захоронка** у Львові і Карпатський Лещетарський Клюб уладжують спільно **Маланчин Вечір** дня 13. січня 1936 в салях Почтовців, ул. Японська 9. Початок год. 21.

— **Одинока українська гарбарня** і красильня футер Перяїна, Львів 21, Скнилівок тел. 108-65 виконує всі роботи першорядно скоро і дешево. Для вигоди П. Т. клієнтелі улаштовано бюро приймання в робітні футер Е. Говиковича, Львів, Домініканська 4. 1—12

— **Порядок Богослужень** у Світлий Празник Різдва Христового в Архикатедральній Церкві св. Юра у Львові. Дня 6. січня: Навечерие Празника: год. 6. р. Утреня і читана Служба Божа; год. 9. р. Царські часи; год. 11. Служба Божа св. Василія Вел. з Вечірнею. — Дня 7. січня: Різдво Христове: год. 5.30 р. Повечерие вел. з Литією; год. 6. р. читана Служба Божа і проповідь; опісля що пів год. читані Служби Божі; год 9. р. Торжественна Архиерейська Служба Божа; год. 12. читана Служба Божа; год. 4. попол. Вечірня і колядн.— Другого і третього дня Свят порядок Богослужень як звичайно в неділі і свята з тим, що другого дня в год. 8. р. відправиться Братська Служба Божа.

— **Наша Служба Божа в радіо.** Львівське радіо трансмітуватиме Службу Божу з церкви Успення Преосв. Богородиці в першому і другому дні наших свят та на Новий Рік (14. І.).

— **Велика дитяча імпреза.** Дітвора школи ім. Льва у Львові відіграє 12-го січня ц. р. в год. 16, в театрі Ріжнородностей (Народній Дім) сценічну картину в 3-ох діях М. Підгірянки „В чужім пірю". Після вистави балет-танків (козачок, танець матросів, валець, китайський танець та гавотта). У кожному балеті інші строї. Дохід призначений на дожливлювання дітей. Білети в ціні 1—2 зол. продаються в книгарні „Просвіти" Львів, Руська 1.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Святочні помисли.

Свята дають багато вільного часу, то й не диво, що люди і йдуть до людей і просять людей до себе.

— Прийди — кажу до одного свого приятеля — до мене на свята, побалакаємо, перекусимо...

— Щодо „побалакаємо", то добре, але щодо „перекусимо", то ти, друже, зле вибрався.

— Ідеш кудись?

— Нікуди!

— Дивно... Знаю, що ти нежонатий, що господарства не провадиш...

— Тим разом проваджу. Справляю свята на цілу губу.

— Спадок? Харчева посилка? Флірт з кухаркою від „Жоржа""?

— Просфора!

— Просфора?!... А це знов що?...

— Бачиш, справа досить складна і не можу сказати, щоб не цікава. Послухай: Знаєш, я маю мягке серце. Набідувався сам, то й розумію чужу біду. А ще до бувших товаришів зброї, то направду маю великий сентимент. Приходить ото до мене один бідолаха, ліктями світить, з черевиків пальцями моргає, мізерний аж почорнів. „Пане поручнику" — каже, — „можеб якийсь заробіток!? Просто з голоду гину!"... Жаль зробилося. Від себе щось дати — знаєш сам... Але почав я думати і — врешті: геніяльний помисл! „Слухайте, товаришу! А якби ви так пішли з просфорою по домах. Старий звичай, гарний звичай... Органісти з оплатком ходять. А ви з просфорою! Як думаєте?"... „Звідкиж я возьму на просфору?" — відповів без надуми. „Я вам позичу, а ви мені потім звернете і самі заробите!"

Згодився зі сльозами в очах. Перевели ми калькуляцію, означили ціну, я виплатив йому з болем серця, але з радістю в оці, останніх пять золотих на „матеріял" і він пішов. Хлопець з нього оборотний, взявся з запалом до справи і за день розносив уже просфору по українських домах. Просфора — гарний звичай, напевно всім дуже подобався, то й усі радо брали. Бажав „Веселих Свят" — дякували, навіть усміхались і... на тім кінчилося. Мій підприємець забув додавати до побажань ще й ціну за просфору, евентуально бомкнути щось про добровільний датек.

Вчора вернувся з обходу. Лікті ще більш світилися, черевики ще ширше розявились, а очі ще глибше запалися в лоб.

— Ну, як там інтерес? — стрінув я його

— Ет! — махнув безнадійно рукою. — Просфори трохи пішли, але гроші не прийшли.

— Чому?

— Бо люди не давали.

— Не хотіли? А ви натякали на гроші?!

— Не було часу. Задзвоню, вважаєте, відчинять, я тоді, прошу вас, подаю просфору — беруть, бажаю „Веселих Свят" — дякують і замикають двері. А я постою і — йду далі. І ось приніс вам решту просфор. Ви видали на них гроші, то возьміть собі бодай решту з них.

І наклав мені на стіл цілу піраміду просфор.

Що було робити. Порахував я їх, половину відділив йому, а решту відкупив по зниженій ціні.

Бачиш тепер — кінчив мій приятель, — що можу робити свята дома.

— Пожди — сказав я — маю геніяльний помисл: Купи ще трохи меду і уладь у себе „спільну просфору" для знакомих. Напевно ціла гурма прийде. Побажаєш їм „Веселих Свят", а тоді... бодай — добровільні датки!

Приятель гірко посміхнувся:

— Ти хіба не знаєш фінансових успіхів з наших імпрез при добровільних датках?!... Ні вже краще сам собі побажаю і сам зім.

Галактіон Чіпка.

— **Новий лікар-українець у Львові.** На постійне переїхав до Львова лікар д-р Микола Козицький, що досі ординував у Зборові. Читачі нашого часопису знають д-ра Козицького із статтей на фільософічні теми; він спеціяліст від нервових недуг.

— **У справі салі Музичного Т-ва ім. Лисенка,** де міститься кіно „Стилеве" дістаємо спростування і від управи Т-ва і від тих, що її винаймають, що інформація про те буцімто українські підприємці внесли оферту на цю салю, щоб вести там кіно — невірна. Теперішній підприємець має ще контракт на цю салю і заки не втратить до неї прав, залишається її арендатором.

— **На будову Українського Дому у Празі.** День свята проголошення двох великих історичних актів 22. січня 1918. р. та 22. січня 1919. р. це день Музею Визвольної Боротьби України. Нехай на памятку цього дня кожний український громадянин і кожна українська громадянка прислужиться загально-національній справі пожертвою в міру своїх достатків на будову Українського Дому в Празі та на удержання Музею. Сповненням цього діла українське громадянство найкраще забезпечить істнування Музею, що своїми збірками не лише свідчить про тяжку путь, пройдену українським народом, але й кличе його до дальшої боротьби за незалежність України. Сповнімож усі сумлінно це діло на пошану памяти незабутніх борців за волю рідного краю. За Товариство „Музей Визвольної Боротьби України": акад. проф. д-р **Ст. Смаль-Стоцький** (в. р.), голова; проф. **Ст. Сірополко** (в. р.) секретар.

— **Регабілітація д-ра Г. Свергуна.** Свого часу суд першої інстанції засудив кол. директора кооперативи „Наша Хата" д-ра Григорія Свергуна за здогадні зловживання. Учора апеляційний суд скасував цей присуд і звільнив обвинуваченого від вини.

— **Нарешті зреалізували амнестію.** До вязничного будинку при вул. Казимира Вел. у Львові прийшли учора віцепрокуратор д-р Еплер та д-р Лашкевич і проголосили їм амнестійний акт, на основі якого 240 вязнів звільнено із вязниці. Амнестіовані вязні були вже до цього приготовані і переодіті у власні вбрання. Вязням, необнятим амнестією і тим, яким на основі амнестії обижено кару на половину або третину, пояснено амнестійний закон, при чому зазначено, що якщо комусь здасться, що його також повинні були випустити, а про це їх не повідомлено, нехай внесе відповідне представлення через вязничну управу, а справу розгляне влада. Випущені вязні були покарані переважно за звичайні кримінальні вчинки. Один із них Владислав Седлячек із Клепарова, покинувши Бригідки, добувся до одного склепу при вул. Сикстуській і вкрав 40 метрів шовкової матерії вартости кількасот зол. Його арештували і ще того самого дня привели назад до Бригідок.

— **Дім М. Коцюбинського.** У Чернигові відновили дім, де жив Михайло Коцюбинський. Дім цей перемінять на музей.

— **Великий радієвий конкурс** зорганізований Польськими Заведеннями Філіпса, щоб далі спопуляризувати рідну радіофонію зелнав собі великі успіхи у широких колах прихильників радія. До Секретаріяту конкурсу надійшло уже кілька тисяч карт від власників відбірників Філіпса, тому, що їх заохотили лагідні умовини конкурсу і надія, що зможуть придбати одну з численних цінних нагород, а передовсім гарного авта-лімозини Польський Фіят. Нагороди ці зможуть дістати ці учасники конкурсу, що найбільше причиняться до поширення відбірників Філіпса. Не я це важко з огляду на великі прикмети технічні і акустичні відбірників Філіпса, їх доступну ціну і догідні сплати. Конкурс поділений на 4 серії (одномісячні) кожна, а них замкнена для себе і тому кожний новий покупець Філіпса має змогу брати участь у цьому конкурсі і мати вигляди на цю нагороду.

Що вибрати?

Ішов вільним кроком. Приглядався виставам. Деколи приставав, оцінював критично гарні жіночі торбинки, срібні шпроснці, бранзолетки, шовкові шалі. Обіцяв принести жінці гарний дарунок з Варшави.

Дещо змучений довгою ізкрізкою людними вулицями, вступив до великої кавярні, зайняв місце при вікні. Бився з думками, попиваючи малими глотками чорну каву. Що купити? То гарне і тамто гарне, а інше ще гарніше... Що вибрати, щоб зробити жінці приємність?

Закурив папіроску і відрухово глянув через вікно на вулицю. Щось прикуло його увагу. Приглянувся уважно раз і другий. Закликав кельнера, заплатив і рішучим кроком звернувся до дверей. Вийшов на вулицю, перейшов їзню на другу сторону і зупинився на хвилинку перед виставовим вікном, де були видні рожеві карточки поукладані в рівні ряди. Льотерійна колектура. Війшов, узяв з поданих йому льосів один, заплатив і задоволений собою пішов просто на головний дворець.

Жінка приняла дарунок — льос на льотерію з дещо змушеним усміхом. Кілька днів панував дома незграбний настрій. Але і „пан муж вірив у свою звізду і не спускав з тону, та запевняв жінку, що поклін на адресу Долі в найзручнішім життєвім ходом.

— Чекаймо. Вірю, що зустріне нас щастя — успокоював жінку.

І дочекався. З колектури в столиці надійшло повідомлення, що на льос упала виграна в сумі 50.000.

—А що я не говорив? Хто вірить у Долю, тому сприяє щастя!

Театри.

Театр „Заграва" під проводом В. Блавацького.

Журавно.

5. I. „Мушина з нинудим".

7. I. „Ой не ходи Грицю" (нова постановка).

8. I. „Земля" Стефаника".

9. I. „Батурин".

Великий Міський Театр.

Неділя 5. I. год. 3.30 попол., ціни найнижчі „Авантюра в раю"; год. 8. веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю" з І. Кульчицькою.

Понеділок, год. 3.30 попол., ціни найнижчі „Пасторалка"; год. 8. веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю" з І. Кульчицькою.

Вівторок, 7. I. год. 8. веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю" з І. Кульчицькою.

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АДРІЯ: „Останній отаман Анненків".

АПОЛЛО: „Додик на фронті" з Дитмею.

АТЛЯНТИК: „Кохаю всі жінки" з І. Кепурою.

ВАНДА: „Імператриця Катерина" з Павлею Весселі.

ГРАЖИНА: „Епізод" із Павлею Весселі.

(Ґрета Ґарбо) та „Революція сміху".

КАСІНО: „Анна Каренїна" з Ґретою Ґарбо.

КОЛИСЕЙ: „Молоді орли" та ревія.

КОПЕРНИК: „Весела розвідка" та Боксерський меч Макса Бера з Дж. Люїсом.

МАРУСЕНЬКА: „Напад на Конго".

МІРАЖ: „Не відходи від мене!" (Ел. Берґнер).

МУЗА: „Ти ввесь мій світ".

ПАКС: „Королева Христина" з Ґретою Ґарбо.

ПАЛЯС: „Любовні маневри".

ПАН: Сеанси і додатки:

РАЙ: „Веселий ювилей Мікі Маус".

СОНЦЕ: „Жовтий князь", ревія „Свадьба на рати".

СВІТ: „Веселий ювилей Міні Маус".

СТИЛЕВЕ: „Під гарячим небом Арґентини" і ревія.

ТЕАЧА: „Весела вдова" та Хор і балалайки.

ТОН: „Ти ввесь мій світ".

УТІХА: „Перли ґрафині" та ревія.

ХИМЕРА: „Наше сонічко" (Перлі Гемоль).

Закордонне радіо.

Понеділок, 6. січня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 13.00 15.15, 19.30 Музика, 21.00 Година Р. Вагнера (муз., спів), 23.40 Віденська музика, **Братислава** (298,8) 17.25 Сальон. музика, 19.45 Тріо на цитрах, **Кошиці** (259,1) 17.10 Циг.музика, 18.00 Для Закарпаття (відчит, хор студентів теольоґії, **Прага** (470,2) 9.00 Новет Корнавта, 11.15 Кантата Баха, 15.00 „Тайна" оп. Сметани, 17.25 форт. твори Сметани, 17.50 Реліґ. музика, **Париж** (1648) 12.00 13.15 Концерт, 21.00 Спів, 21.45 Словно-муз. авдиц., **Білгород** (437,3) 16.00 Спів-ресіталь, 18.15 Хор, **Берлін** (356,7) 14.15 Балетова музика 17.00 форт. ресіталь, **Кенігсвустергавзен** (1571) 13.45 Весела музика, 18.00 форт. музика, 20.10 Орх. концерт, **Ляйпціґ** (382,2) 16.30 Твори на флет і форт., 20.10 Шуберт-Реґер. **Мінхен** (405,4) 16.50 Солісти. 18.00 Військ. орх., **Будапешт** (549-5) 14.00. Концерт орх., 15.45 Камер. орх., 19.40 „Ліст" муз. авд. з музикою Ліста, Шопена, Вагнера, 22.00 концерт оп. орх., 23.20 Циг. музика, **Мілано** (221,1) 13.20 Камер. орх., 17.15 Танк. музика, **Рим** (420,8) 13.10 Концерт, 20.30 Симф. концерт.

Вівторок, 7. січня 1936.

Відень (506,8) 17.25 Солісти (сопр. і форт.), 20.10 Оперетокові мельодії, 20.75 Огляд пробовників, 22.10 Пісні Юд. Біґнера (Ем. Біґнер альт). **Братислава** (298,8) 17.50 Скрипка, 20.15 Італ. оп. арії та пісні, 20.50 Спів, **Прага** (470,2) 17.20 Віольончели, 18.25 „Шість пісень нещасного кохання Пан-Ші-Ю" (спів, муз.). **Париж** (1648) 17.00 Лазня Італ. музика, 18.30 концерт, 21.45 „Ля фоар о шансон" вечір пісенькарів, **Білгород** (437,3) 15.00 хор, 16.00 16.45 Нар. пісні й мельодії, 19.50 Веселий вечір, **Берлін** (356,7) 16.00 Сучасна камер. музика, 17.00 Солісти, 20.10 Вечір танку, **Кенігсвустергавзен** (1571) 17.50 Спів, 20.10 Капела та солісти. **Ляйпціґ** (382,2) 12.00 Концерт, 16.30 Пісні та музика, 18.00 У царстві казок — музика, спів, **Мінхен** (405,4) 14.00 Концерт квартету, 16.50 Вес. концерт, 20.16 „Д' Ойлен фон Атен" комедія, **Будапешт** (549,5) 13.40 форт. ресіталь, 17.00 Сольо на флеті й віолоньо, 17.50 Танк. музика, 19.30 „Сила долі" опер. **Вердія, Мілано** (221,1) 11.30 концерт, 13.20 Камер. орх., 20.35 „Любук" оп. Льодовіка Роки. **Рим** (420,8) 19.00 Муз. вечірка, 20.35 „Ля казе інамората" оперет. Льомбарда.

Середа, 8. січня 1936

Відень (506,8) 12.00. 13.10 Орх. концерт. 17.00 Твори австр. композиторів. 19.30 Симф. концерт. **Братислава** (298-8) 15.00 Фр. оп. мельодії (муз., спів), **Кошиці** (259,1) 16.10 Для Закарпаття (в муз. частині концерт хору студентів теольоґії), 20.15 Ґалева авдиція для Закарпаття з нагн. приїзду югосл. студентів (промова югосл. нар. пісні), **Прага** (470.2) 16.10 Військ. орх., 20.15 Вес. лещетарська програма. **Париж** (1648) 13.15 Легка музика, 18.30 Симф. орх., 21.45 „Цезар і Клеопатра" Б. Шова, **Білгород** (437,3) 16.00 Концерт дутої орх., 16.30 Нар. пісні, 20.00 „Чар вальса" оп. Р. Штраєса, **Берлін** (356,7) 14.15 Мельодії Сходу, 16.45 Граємо та співаємо, 20.45 Симф. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 17.30 Пісні Гайдна та Шуберта, відсп. Моя Петриковська, 18.00 Скрипк. ресіталь Міґуеля Канделі. 20.45 Марші, **Ляйпціґ** (382.2) 10.15 Концерт, 22.30 Варіації та фуга Реґера на Бетовенову тему, **Мінхен** (405,4) 17.00 Орґ. музика барока, 22.50 Танк. капеля, **Будапешт** (549,5) 18.10 Хор, 19.10 Концерт професорів консерваторії, 20.45 Циг. музика, 22.00 Оп. орхестра, **Мілано** (221,1) 13.10 Легка музика, 21.50 Камер. музика, **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт, 20.35 „Сила долі" оп. Вердія.

Модерні приймачі на батерію,

що вдень відбирають Льондон, Париж, Рим і т. д., а вночі Америку виробляє одинокафірма в краю:

Радіотехнічні заведення

„EKRAVOX"

269 19-52 **Львів, Академічна 11.**

Четвер, 9. січня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.30 Солісти — муз., спів, 19.10 Веч. концерт. **Братислава** (298,8) 17.50 Романси, 20.25 Арґентинські пісні й танга, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття (у муз. частині: Коляди в вик. діточого хору), **Прага** (470,2) 11.05 Сальон. музика. 16.10 Концерт, 20.25 Форт. ресіталь, 22.15 Сальон. музика, 16.10 Концерт, 20.25 Форт. ресіталь, 22.15 Сальон. музика, 21.00 Вандейський фолььлор, 21.45 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 13.15. 22.30 Нар. пісні, 17.00 Танк. музика, 19.50 Сербський вечір, **Берлін** (356,7) 21.20 „Шехерезада" симф. поема Рімського-Корсакова, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18.00 Вок. концерт, 19.00 Музика у нім. домі. 20.40 Вес. музика, **Кельн** (455,9) 20.15 Музика, **Мінхен** (405,4) 17.00 Сучасна музика, **Будапешт** (549,5) 12.05 Скрипка, 17.30 Спів, 18.35 Циг. музика, 22.20 Форт. ресіталь, **Мілано** (221-1) 11.30 Популярна музика, 17.15 Вок. концерт, 20.35 „Фіґарове весілля" оп. Моцарта. **Рим** (420,8) 20.35 Концерт камер. музики (Арії Серато скрипка).

Пятниця, 10. січня 1936.

Відень (506-8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.30 Солісти, 19.30 Оперетокові пробовники, 21.20 Концерт на форт. і орх. Брамса, 22.10 Вечір болгарської музики, **Братислава** (298,8) 20.10 Форт. ресіталь, 21.00 Словацька фільг. орх., **Прага** (470 2) 12.35 Сальон. квартет. 16.10 Сальон. музика, 17.30 Секстет е-дур Бетовена, 20.00 „Еґмонт" траґ. Ґетого, **Париж** (1648) 13.15 Концерт симф. орх., 21.00 Спів, 21.45 „Ля тімбаля д' аржан" ком. опера Васера. **Білгород** (437,3) 11.30, 16.20, 20.00 Концерт, **Берлін** (356.7) 17.00 Родр. музика, 22.30 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18.00 Брамсові варіації на тему Гендля, 21.00 Танк. музика. **Ляйпціґ** (382,2) 15.30 Пісні Шуберта та Вольфа, 20.10 Оперетокові пробовники, **Мінхен** (405,4) 17.00 Солісти, 21.00 Дрезденський квартет, **Будапешт** (549.5) 13.30 Циг. музика, 17.30 Квінтет, 19.30 Опера. **Мілано** (221,1) 13.10 Камер. орх., 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 20.35 Військ. орх., 22.15 Вок. концерт (хор італ. співомів).

Львівське радіо.

Понеділок, 6. січня 1936.

9.00 Ранішня авдиція, 10.00 Балетова музика з гр. пл., 10.57 Сиґнал часу, 12.03 Три царі в легенді, 12.15 Муз. порвник, спів, 13.00 Театр Уяви „Дім жіноч" Софії Налковської, 13.20 Танк. музика 14.00 Із скельного Підгаєм — Каз. Ілярия Тетмаєра. 14.20 Популярні симф. твори з гр. пл., 15.00 Пасіянс і ручні роботи — ґутірка, 15.15 Колядкова вал., 15.35 Сільська авд. „Геця в Язьвинах" 15.55 Форт. ресіталь, 16.35 Театр Уяви „Велика стаєнка" Г. Лефебра, 17.05 Танк. музика. 18.00 Ґутірка: Венедикт Дибовський, 18.10 Поезії Вікт. Гомуліцького, 18.15 „Взятий на Старому Місті" Ор-Ота. 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.10 Спорт. вістки, 19.15 Реклям. концерт, **19.30 Коляда в вик. арх. катедр. хору св. Юра, під дир. І. Охримовича.** 19.50 Актуальна ґутірка, 20.00 Поезія авд., 20.30 Веч. дневник, 20.40 Із сучасної Польщі. 20.45 Арії та пісні в супр. форт., 21.15 Вечір присв. Ігн. Ходьковці, 21.45, 21.46 Спорт. вістки. 22.00 Симф. концерт — Ір. Дубиська скрипка. 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Вівторок, 7. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, **10.00 Богослуження з Успенської церкви у Львові.** 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. дневник. 12.15 Музика з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Пісоньки й мельодії Ант. Іжиковського (барит.) з супр. ґітари, 16.00 Скринька ПКО. 16.15 Концерт орх., 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Плинний путіль, 17.15 Концерт орх., спів; у перерві ок. 17.50 Говорена енциклопедія, 18.30 Техн. скринька, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Циг. романси з гр. пл., 19.00 Ґутірка: Галичина й Волинь, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна ґутірка, 20.00 Монольоґ, 20.10 Авд.: Мехівське весілля. 20.50 Веч. дневник. 21.00 Із сучасної Польщі, 21.05 Концерт камер. орх., спів (Шлемянська), 22.05 Відгомони Абісинії — репортаж із ориґ. абісинським пл., 22.30 Які чинники можуть впливати на лад потомка, **22.45 „Сонце заходить" хор „Сурми" з гр. пл., 22.48 Літер. хвилина: „Про Довбуша, карпатського опришка" вик. Вол. Ковальчук,** 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Середа, 8. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, **10.00 Богослуження з Успенської церкви у Львові,** 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. дневник, 12.15 Господиня та сучасні питання; як зрівноважимо наш дом. буджет, 12.30 Концерт орх., 13.25 Хвилина дом. господарства. 13.30 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Легка музика з гр. пл., 16.00 Для ст. дітей: муз. загадки, 16.20 Нар. пісні в вик. Ів. Кульчицької, 16.45 Ґутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Відношення до брехні в житті та вихованні. 17.20 Гр. пл. для знавців, амер. муз., 18.00 Огляд закорд. гумору, 18.10 Веселі коляди, 18.35 Спадкоємці Льва Толстого, **19.00 Як живе сучасне українське село — вик. Анат. Курдидик.** 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки. 19.50 Актуальний репортаж. 20.00 Зірки через кальку — пародійна авд. — тексти, конферансієрка, фортепіян, 20.45 Веч. дневник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Творчість Фр. Шопена — спів, музика, 21.35 Іза кулїс реформи ортоґрафії — вик. Бой-Желенський. 21.50 Ґутірка для купців: книжка, що дає зиски. 22.00 Танк. музика, орх., 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Четвер, 9. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій. 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. дневник. 12.15 Концерт орх., 13.00 Карнавал — гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Оперові фраґменти з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт сальон. трія, 16.00 Для дітей: „А Марселінок усе мандрує". 16.15 Бетовен: Вальдштайнівська соната ц-дур, з гр. пл., 16.45 Від Варшії до Куби, 17.00 У Фордовій фабриці, 17.15 Екзотична мандрівка, 17.50 Про книжку Ферерія: „Могутність і упадок Риму, 18.00 Форт. ресіталь. 18.30 Молн. 18.40 Турист. інформатор, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Про внеску пластинів, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна ґутірка. 20.00 Легка музика, пісоньки, 20.45 Веч. дневник, 20.55 Протилетунсько-газова оборона, 21.00 Театр Уяви: „Гості на вічу" Кав. Бронїчика, 21.35 Пісні відсп. Галина Дудич, 22.00 Симф. концерт, 23.05 Танк. музика.

Пятниця, 10. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція. 7.55 Трохи інформацій. 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. дневник, 12.15 Легенда про Ісусову Ялинку, 12.40 Сальон. музика, орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці. 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Фантастичний світ у музиці, з гр. пл., 16.00 Ґутірка для хорих, 16.15 Орхестра: у прогр. **5 українських пісень, 16.45** Для дітей: Хвилина питань, 17.00 Репортаж із зоол. музею: В ентомольоґічній робітні. 17.15 Поезії Йос. Вітліна, 17.20 Спів. ресіталь у супр. форт., 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Камер. концерт, 18.30 Прогр. скринька, 18.40 Сусп. хвилина, 18.45 Спів. ресіталь Марії Фалькенберг (меццосопр.) у супр. форт., 19.00 Фейл.: Зайві вартости. 19.20 Реклям. концерт. 19.35, 19.45 Спорт. вістки, 19.40 Сніговий комунікат. 19.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами радія, 20.00 Легка пісонька з гр. пл., 20.45 Веч. дневник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Оригін. і парафразований вальс Л. Мінкера, 21.30 „Ля серва падроне" (Неймичка-чванї) оп. Перголезія. 22.20 Китайський флет — камер. симф. на 14 сольов. інструментах і сопран (Марія Фетер Патакі), 22.40 Танк. музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.28—5.30.

Німецка марка 1·22—1·28, фр. франки 34·90—35·10, шв. франки 172·00 172·50 фунти стерлінґи 26·00—26·15, австр. шілінґи 98·00 100 чеські кор. 19.00 –19.50, рум. леї 26·00 –28.00, італ. ліри 34.00—36.00.

Золото: Долари 8.98—9.01, Рублі 3.75—4.85, [illegible] франки 34.00—35·00, Корони 36·20— [illegible] Дукати 82.60—83.20; 1 грам золота [illegible].

Срібло: Корони 0.30 Рублі 1.40, Фльорени 0.80; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 4-го січня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.	
кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54-50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·15	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	5·50	„

Тенденція на масло, сметану і яйця слаба, на молоко знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 6. I. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Молоді курки без острів І. кл.	0·95	зол.
Курки з острогами І. кл.	0.85	„
Товщеві качки І. кл.	1.—	„
Товсті пинтарки І. кл.	1.00	„

Приймає курн, качки, і пинтарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

ОПОВІСТКИ.

Порядок Богослужень в Успенській церкві. Дня 6. січня в Навечерію Різдва Христового в год. 9. Царські Часи, опісля Літургія св. Василія Вел. Дня 7. січня: Різдво Г. н. Іс. Хр. Год. 5. рано Повечерие велике з Всеночним. Читані Служби Божі год.: 6, 7, 8, 9 і 12. Год. 10. Архієрейська співана Служба Божа. Год. 5. попол. Вечірня з проповідю і благальною піснею. Дня 8. і 9. січня: Собор Пр. Богородиці і св. Первомуч. Стефана, Служби Божі читані в год.: 6, 7, 8, 9 і 12. Год. 10. Служба Божа співана. Год. 4. Вечірня. Дня 13. січня год. 6. вечором на зачінення старого року Вечірня з всеночним, проповідю і благальною піснею. Дня 14. січня: Новий Рік. Читані Служби Божі год.: 6, 7, 8, 9 і 12. Год. 10. Співана Служба Божа. Год. 4. вечірня. Дня 17. січня, год. 9. Царські Часи. Дня 18. січня, год. 9. Співана Служба Божа з вечірнею і водосвяттям. Дня 19. січня, год. 5. рано Повечерие велике з всеночним. Читані Служби Божі год.: 6, 7, 8, 9 і 12. Год. 9.30 виходить похід на ринок. 2-2

У дарі на інвалідів зложив п. Д-р Мих. Залипка, лікар у Заліхові, 2 облігації 6% Нар. Позичи по вон. 100 з усіма купонами і взиває своїх товаришів, що брали участь у визвольних змаганнях, до жертвенности на ціли УКТОДІ. Вп. Жертводавцеві щиро дякуємо — Українське Т-во Допомоги Інвалідам, Львів, ул. Потоцького 45. 628

Подяка. Почуваюся до милого обовязку зложити Вп. Пані Добродійці Гаврисевичевій, власниці косметичного кабінету Distinction і обох панни косметичкам щиру подяку за великорисне та успішне лікування. Степан Скалозуб.

Порядок Богослужень в празник Різдва Христового в храмі Преображення св. Спаса 1935 рік (1936), Понеділок 24. XII. (6. 1.) Навечерие Різдва Святий Вечір: год. 8. Читана Сл. Божа; год. 8.30 Царські Часи; год. 9.30 Літургія св. Василія Вел. з Вечірнею; Сповідь від години 7-ої рано. Второк 25. XII. (7. 1.) Різдво Христове: год. 5.15 рано Повечерие Вел. з Літією; год. 6. рано читана Сл. Божа; год. 8.30 рано Утреня; год. 7. і 8. читані Сл. Божі; год. 9. рано Торжественна соборна Сл. Божа без проповіди; год. 11. остання читана Сл. Божа (дванацятка нема); год. 4. попол. Вечірня вел. з проповідю і коляди. Середа — 26. XII. (8. 1.) Собор Прсв. Богородиці: год. 6.30 рано Утреня; год. 7, 8, 9. рано читані Сл. Божі; год. 10. рано Співана Сл. Божа з проповідю, год. 12. читана Сл. Божа (дванацятка); год. 4. попол. Вечірня вел. Четвер 27. XII. (9. 1.) Св. Первомученика Стефана: Відправа як звичайно в неділі й свята. — Завага: Від Різдва до Щедрого Вечора (Навечерие Богоявлення) загальниця і час закаляний. — Від Уряду Парохіяльного Церкви Преображення св. Спаса у Львові 3. січня 1936.

З нагоди Іменин Вп. п. дир. д-ра Чумана Степана, директора кооперативи „Будучність" в Тернополі, робітники фабрики „Калина" зложили зол. 30.— на ціли Українського Товариства Допомоги Інвалідам у Львові.

НАУКА

Єврейського, Біблії, Талмуду вчить, Всечесне Духовенство вченій Згодошення „Літературна сила" — „Хвиля".

Від січня нові курси французького, англійського, німецького, італійського. Новинки, заанонсовані. Книговодство, стенографія, польсько-німецьке листування, машини. Ecole Française, Баторія 34/1. 39/32 1-1

Записи на 3-місячний **курс крою, шиття,** який почнеться 15. січня. Наука індивідуальна новітньою легкою системою. Для провінції догідні умови. „АНІТА", Львів, Галицька 20. 933 1-3

Французького вчить, конверсація, вирекітація. W5712 дипльомована. Пекарська 14, мешкання 2—5).

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Здібних агентів до продажі приборів рільничих домашніх по селах шукаємо. Зголошення: Merkury' Łódź 6-go Sierpnia 41. 774 7-11

Українська фірма прийме на практику кухонну із середньою освітою, наскільки чесного, працьовитого, обовязкового, відповідального, рухливого, здорового. Оферти з поданням референцій слати до Адміністрації „Діла" під „Першорядна". 932 2-2

Посада інструктора. Шукаю інструктора — найперше математика, фізика й германіста (знання німецької мови) — до учителя V-ої класи народньої школи та учителя VII-ої класи української класичної гімназії в Перемишлі. Посаду (лекцію) можна обняти вже дня 15. січня 1936. Гонорарія: мешкання, харч і готівкою 20—30 зол. місячно. Зголошення посилати на адресу: Коваль Генрик, управитель школи, Студіянка, п. Калуш (Studzianka, p. Kałusz). 390 2-2

КУПНО - ПРОДАЖА

Купно годинника є справою довіря. Дешево купите добрий годинник у славнозвісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі: **Іван Зельтенрайх,** Львів, Марійська пл. 5 82 48—7

Великий вибір білля, краватів, трикотів і шкіряних поручах **Филип Люцфер,** Трибунальська 1. 893 3-3

Лещетарські та ріжного роду черевики поручає О. Берик, Руська 18, напроти церкви. 852 8-11

Знана від 40 літ **робітня ковдер** Любса тепер Пасаж Гавсмана (вхід від ул. Сикстуської в брамі). 890 3-10

Найкращий дарунок на ялинку це знамените білля у відомій краківській фабриці „ПАВ", Львів, Сикстуська 1. 886 4-4

Фортепіяни, піяніна, найновіші моделі, дешево продає **Ганак,** Підсудського 21, перший поверх. 889 4-10

Увага! Християнська жіноча конфекція поручає плащі від 35 зол. Львів, Ринок 38, Ендерс. 797 23-30

Дешева пирібня кап, фіранок і всіляких ручних робіт, **Пік, Ягайлонська 11 а.** 11/110 17-30

Фортепіяни, піяніна, продаж, наєм, купно, оказія, **Марецький,** Львів, Баторія 22. 898 3-13

Капи, подвійні фіранки, від шости зол. Вирібня фіранок **Фрайліха,** Сикстуська 21. 646 7-7

Купуйте ковдри в найдешевшій львівській робітні Легіонів 33. Перерібка ковдри 2 зол. 843

Фланелеві сорочки, брезентові рукавиці, вітрівки, найдешевше джерело: Наробіл „ПАЛЯЛЯ" Гетманська 22, поруч Музею. 12/110

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

Учитель нижче листування найрадніше з учителькою Warszawa Główna, Legitymacja 7/6 9/6

Інтелігентна, заможна, симпатична панночка нижче листування в цілі матримоніяльній з енергійним, на вищій становищі, симпатичним молодцем до 30 літ, високого росту. Невидимові зголошення до Адм. „Діла" для „Ірки".

Панна літ 23, вищі студії, пізнає інт. пана до літ 38. Листи до Адм. „Діла" „Бесіда". 949

Ельондинка інтелігентна, не погана, дуже кохала би, щоб хтось міг за українця на становищі. Невидимові листи „Діла" „Інвалідка". 945 1-1

З браку часу нижче знайомість з панною або вдовою бездітною до літ 35 листи до Адм. „Діла" під „Мале господарство". 948

З браку часу нижче знайомість з панною або вдовою бездітною літ 35 в певних цілях матримоніяльних. Зголошення до Адміністрації під „Крук". 949

Купець середніх літ, вільний — шукає товариша життя. Для спільного добра потрібна невелика готівка. Зголошення до „Діла" під „Евген". 891 4-4

ГАЛЬО!
Всі жадають світової слави:
ДАЙМОНА-батерії
ДАЙМОНА-лямпочки
ДАЙМОНА вироби
всюди можна дістати.

Усім приятелям марки Даймон бажаємо
ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

СЕРІЯ ТЕЛЕФУНКЕН 1936

ТЕЛЕФУНКЕН Спеціяль зол. 248·— 3-лямпові з 4-тою випрямною лямпою, знаменита селективність, прекрасний звук, низька ціна.

ТЕЛЕФУНКЕН Амбасадор зол. 420·— 4-лямповий з 5-ою випрямною лямпою, приймач з прикметами, що досі ми не стрічали, доставляє негайно

ТЕЛЕ-РАДІО М. Кубішин і С-ка Львів, вул. Хоружинів 7, телефон 205-23.

Чи Ви вже подбали за календар на рік 1936?

Настільний календар потрібний у кожній хаті.
Найкращий і найцікавіший є великий ілюстрований

КАЛЕНДАР „КРИНИЦЯ"

Ціна зол. 1.50, порто 30 сот.
Висилає Адміністрація „Діла", Львів, Ринок 10. ПКО 504.060.

Передплачуйте! **Читайте!**

„Український Бескид"

Найбільший провінціональний тижневик краєвого характеру, що появляється в Перемишлі.

„УКРАЇНСЬКИЙ БЕСКИД" обговорює докладно всі питання католицького релігійно-церковного життя і освітлює події національного, політичного і суспільного життя українського народу у всіх займанщинах.

„УКРАЇНСЬКИЙ БЕСКИД" містить щотижня огляд політичних подій цілого світа за минулий тиждень.

„УКРАЇНСЬКИЙ БЕСКИД" появляється кожного тижня, під неділю, на 8-ох сторінках друку, формату 47·5×32 цм. Річна передплата 8 зл. — Жадайте безплатних оказових чисел „Українського Бескиду".

Редакція „Українського Бескиду" в Перемишлі, вул. Водна 10.
Телефон Редакції і Адміністрації ч. 1675.
Конто Почтової Каси Ощадности ч. 504.987.

Передплачуйте! **Читайте!**
941 1—0

„ЦЕНТРОСОЮЗ"

Львів, ул. Зіморовича ч. 20/22.

ПРОДУКЦІЯ: фабрика мила виробляє мило до прання і миття зі запахом (картон), мило тоалетове (тройний формат), мило до голення. Напівальня ниток. — Мисарня, варстат Мартина 49. Мисарські крамниці: Ринок ч. 2, Личаківська ч. 56, Жовківська ч. 173. На Байки ч. 8, всі вуджениии й сире мясо водове, теляче, вепрове й товщі, молоко свіжі.

ЕКСПОРТ: мень, беконів, фасолі заграниці.

Штучні погної, насіння, господарські машини і приладдя.

Найкращою ощадністю — це обезпечення на життя!
Італійська акцийна спілка
Адрійське Товариство Обезпечень у Трієсті
Riunione Adriatica di Sicurta
приймає на найхосеннішиї умовах обезпечення на життя, від вогню, крадежі із взломом, та обезпечення від нещасливих випадків і законної відповідальности.
Дирекції:
У Львові вул. 3-го Мая 12 Тел. 207—75, 239—57.
У Варшаві вул. Монюшка 10. Тел. 546.000—06.
Представництва у всіх місцевостях Польщі 955

РІЖНІ

Сонні нерви і У свята передполудневі відчинено. Брама Андріолія (Ринок 29 — Рутовського 12). 938

Вічні пера направляє „ПРЕЦИЗІЯ" Ринок 29, Рутовського 12. 861 5-10

Золотнича робітня, Адамбреннера Пасаж Гавсмана 3, переробляє, направляє всілину біжутерію солідно, дешево. 904 2-10

ОГОЛОШЕННЯ.

Акушер ґінекольоґ оператор
Др. Іґнаци Шварц
перепровадився
на вул. Леґіонів ч. 3,
над кінон „Паляс". 943

Д-р ШЕЕР
недуги венеричні, шкірні і косметика
Львів, Скарбківська 4. Тел. 273-63.
Другий вхід: **Лукасінського 4.**
871 2—

Адвокат
Д-р Генрик Мільвів
веде адвокатське бюро у Львові,
вул. Коперника 10. II. п. Тел. 235-35
933 2-2

Д-Р МЕД.
Олександер Лаврівський
ГІНЕКОЛЬОҐ І АКУШЕР
Львів, Льва Сапіги 6, телеф. 244-50
930

Найновіша 885
НАУКА КРОЮ, ШИТТЯ, МОДЕЛЮВАННЯ
новочасною системою
PATRON EXPRESS проф. К. Леванського
ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 21, II. пов.

Вже III-тій рік появляється двотижневик
ТОРГОВЛЯ і ПРОМИСЛ
орган СУКІП у Львові.
В кожному числі найдете статті на насущні господарські теми і багато інформацій з економічної ділянки. Ціна півчисла 3 зол. Жадайте оказових чисел. — ПКО. ч. 504-254. — СУКІП поручає всім купцям, дрібним промисловцям, ремісникам, особам вільних звань і домовласникам свої видання — книжку В. Несторовича
УПРОЩЕНЕ КНИГОВОДСТВО І ПОДАТКИ
У цій книжці приступно представлені способи ведення упрощених книг і обчислювання податків. Багато зразків і 3 табелі.
Ціна 3 зол. ПКО як вище. 917

САНАТОРІЯ **„VITA"**
Львів, Листопада 22,
тел. 273-03 і 277-07.
Обнизила на 10% породільні ричалти. 943 1—3

Дім Дитячої Конфекції
„Рай Дитини"
І. ГІСС
Львів, ул. Рутовського ч. 1.
поручає дитячі убрання, плащики для хлопців і дівчат. — Ціни низькі конкуренційні. 920 1—2

ТОРГОВЛЯ МЕТАЛІВ
Вайдгорн і Канаренфоґель
Львів, Баторія 36
поручає пінфабрикати і металеві справи по найнижчих цінах. — Закуп старих металів. 954 1—2

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

Всі ощадні господині купують оцет
тільки у
фабриці оцту
С. Френкель - М. Камінкер
Львів 24 — Жовківська 185. Тел. 256-94
039 2-2

Поручаємо на свята першорядний і найдешевший
базар порцеляни
шкла
кришталів і ламп
Т. й. АВІН ЛЬВІВ, Пасаж Міколяша
Філія: Ягайлонська 4. 884 5-5

Приписові друки і книжки до вжитку часописів
потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.
Цінник друків:
Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa
на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів „ зол. 5.—

ПАНТОФЛІ всякого рода, ПАПУЧІ теплі, вигідні БЕРЛЯЧІ і ФІЛЬЦОВІ ЧОБОТИ
поручає і виконує
одинока львівська акрібка **„ІБІС"** ЛЬВІВ Галицька 5. І. пов.

53.50 Лещетарський комплет 53.50
який складається з дошок, кийків, вязань черевиків, вовняних скарпиток і рукавиць, штанів, вітрівки і шапки тільки у фірми
„СИМФОНІЯ", Львів, Сикстуська 1.
878 4-10

Комплетний **лещетарський виряд**
купиш найдешевше у фірми
„СТАРТ" Львів, Фредри 5. Тел. 110-93 6-8

Нововідкритий **САЛЬОН КВІТІВ**
„ДАЛІЯ" ЛЬВІВ 3-го Мая 11 а
поручає щодня свіжі, гарні зрізані квіти і у вазонках, вязанки, шлюбні китиці, жардиніери і вінки. 857 3-4

ВІЧНІ ПЕРА
направляє дешево, солідно
ОКІН тепер Львів
Пасаж Гавсмана 3. 2-2

НА СВЯТА!
Поручає знана від ряду літ, українська торговля вудженини першої якости й ковбаси всіх родів
ТЕОДОРА ПЯВКИ
Львів, ул. Руська 16. Тел. 259-74
„ „ Личаківська 87. Тел. 280-76
Замовлення з провінції виконуємо солідно й скоро. 879 3-3

МЕБЛІ: їдальні, спальні, кабінети, тапчани клюби декорації
поручає

денська вироби столярсько-тапіцерська
Івана Ортнера
Львів
Сикстуська 41.
Телефон 289—79.

ПІЯНІНА

Першорядні по знижених цінах на догідних умовинах.
Купно, продажа, заміна оказійних інструментів.
НОВАЦЬКИЙ
10/92 а Піксудського 17 21-28

Вітолд Транда
Автомобілеві артикули
Львів. Академічна 7.

Працюй Богатій Збирай

а ощадности складай у Повшехнім Банку Звйонзковим на вкладкові книжечки поіменні або на показчика, що гарантують безоглядну тайну вкладу. — Вклади платні на кожне бажання або за виповідженням у централі і відд'лах. Опроцентування від 5% до 6 1/2% річно.
POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE S.A
ЛЬВІВ, Варшава, Бельсько, Цешин, Дрогобич, Гдиня, Краків, Перемишль, Станиславів, Тарнів. 21/5

ФІРМА **ЙОСИФ НОВАК** ПЛ. МАРІЙСЬКА 6.
поручає у великім виборі, по найнижчих цінах
ЖІНОЧЕ і МУЖЕСЬКЕ БІЛЛЯ, — ПАНЧОХИ, — СКАРПИТКИ, — ХУСТИНКИ, — РУКАВИЧКИ, — КРАВАТИ, — ЗИМОВЕ БІЛЛЯ, — ПУЛЬОВЕРИ, СВЕТЕРИ, ЖАКЕТИ.
Ціни наглядно знижені.

Вовни і сукна найліпших бельських фабрик і оригінальні англійські
як також **лещетарські матеріяли** по фабричних цінах
поручає **М. Дірр і Ска**
Львів, пл. Голуховських 11.
Спортові клюби мають спеціяльний рабат.

Найелеґатніша Пані
задоволить свій смак у нововідчиненій українській фірмі
„МАК"
Для пань капелюхи, — рукавички, квіточки.
Для панів рукавички.
вул. Чарнецького ч. 10.

Дешеві білі дні
З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ
ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН
ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.
Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Мадаполям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Мадаполям 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові кор.	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдзл.	2.50
Поплін на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Поплін шовкова	1.60	Серветки	0.20
Перкаліна колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.28
Димка на підшитанці	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	0.45
Простирала відпас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Всип рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Всип рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Веба червона 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо асільні бавовняні товари 30% дешевше. Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

Вашу будучність найкраще й найпевніше забезпечить
„КАРПАТІЯ"
Товариство взаїмних обезпечень на життя
у Львові, Ринок ч. 38 (власна камениця)
Тел. 258-43. 940

ПІЯНІНА — ФОРТЕПІЯНИ ҐРАМОФОНИ — ПЛИТИ РАДІОАПАРАТИ
„ДІМ ШОПЕНА"
Львів, Сикстуська 11.
Ціни фабричні.
Український персонал. 819 2-3

НЕРВОЛЬ
Хеміка д-ра Францова, одинокий радикальний і випробований засіб (натирання) проти
РЕВМАТИЗМОВІ
кольок з причини простуди, пострілові, іcхясові і ін. — всюди можна дістати.
Виріб і головна продажа
АПТИКА МІКОЛЯША
Львів, Коперника 1. 15/104

ВОЛОДИМИР РУБИЧ
конц. майстер кафлярський
Стрий, вул. Словацького 11.
виконує свої праці солідно, точно й дешево. 914

Знаним часописом для жінок є
„ЖІНОЧА ДОЛЯ"
виходить
в Коломиї, вул. Замкова ч. 37.
Річна передплата 7 зол. — Там виходить і часопис для сільського жіноцтва „ЖІНОЧА ВОЛЯ".
Річна передплата 2 золотих.

НОВООСНОВАНА
українська механічна гарбарня
„АСТРА"
Стрий, вул. Цвинтарна
переробляє худобячі шкури на бокс і шевро, серняні й оленячі на ірху, та гарбує лейпцігським способом шкури футряних звірят. 907
Купуємо всякого роду сирі шкури.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
своїм П. Т. Відборцям бажає
Леопольд Гуттерер
Львів, Сикстуська 19. — Тел. 107-83.
Склад всіляких музичних інструментів Найбільший вибір українських плит. 13/III

Чахотка легенів
є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають лікарі
„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АҐЕ",
який уменшує виділювання блювотиння та усуває кашель. 13/III 1—36

Х. Вольф Стрий,
194 **Замкова 14.**
Поручає жидецьке і бузецьке пиво зі свого складу. — Своїм Вп. Відборцям бажає Веселих Свят.

Д. Найштайн і Ф. Клярсфельд
Стрий, Голуховського 15
головний склад кафлевих кухонь і печей. Поручають свій склад по цінах конкуренційних. 915

Михайло Сидор
гигієнічна пекарня
Стрий, Кілінського
поручає своє печиво знане знаменитою якістю. 915

Михайло Сенів
Стрий, Кілінського 2.
914 Одинока українська **римарська робітня**
поручає власного й тревалого виробу упряжі, валіви, течки і лещетарське приладдя.

АДОЛЬФ БАРТ

поручає ПЛАЩІ, ВІЗИТОВІ, ВЕЧІРНІ СУКНІ і БАЛЕВІ найновіших фасонів по приступних цінах.
ЛЬВІВ, ул. ГАЛИЦЬКА ч. 10. І. поверх. тел. 226-91.

Інвентар для друкарень

як:

машини друкарські і для переплетні, черенки, реґали та інше друкарське приладдя

6

ҐРАФІКА
Марко Зайде

Львів, св. Михайла 8.
Телефон ч.: 219-03 і 220-43.

Власна виробня вальцевої маси і пневматична відливня вальців.

Одинока у Східній Галичині фабрика друкарських фарб, чорних і колірових.

Ревізійний Союз Українських Кооператив

(Львів, ул. Міцкевича ч. 12.)

поручає такі свої видання:

1) „ГОСПОДАРСЬКО-КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС". Тижневик. Офіційний орган Союзу. — Статті: провідні, пропагандивні, технічно-орган заційні, правні поради. — Хроніка нашого господарського і кооперативного життя. Відділи: „Ощадність" і „Жінка в кооперації". — **Передплата:** 18·— зл. річно, 9 зл. піврічно, 4·50 зл. чвертьрічно. — Для кооперативних працівників 12·— зл. річно.

2) „КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА" Місячник. — **Обговорює:** Актуальні питання нашого суспільного і господарсько-кооперативного життя. Питання теорії і практики кооперації. — **Містить:** Огляди нашого і закордонного кооперативного руху. Багату господарську і кооперативну хроніку — **Постійний книжковий додаток!** — Для точних передплатників книжкові премії. — **Передплата:** 12·— зл. річно, 6·— зл. піврічно. — Кооператори і студіююча молодь дістає знижку.

3) „КООПЕРАТИВНА РОДИНА" — місячник для дому і родини. — Ширить ідеї свідчанства. Працює для кооперативного усвідомлення широкого загалу. — **Передплата:** річно 0·60 зл.

4) „КООПЕРАТИВНА БІБЛІОТЕКА" видала ряд цінних творів з теорії кооперації, інструкційних і пропагандивних книжечок для працівників нашого кооп. руху. Повний катальог тих видань — на жадання **безплатно**.

905

Земельний Банк Гіпотечний

АКЦІЙНА СПІЛКА

Централя: Львів, ул. Словацького ч. 14.
Філія: Станиславів, ул. Собіского ч. 11.

Тел. ч. 203-82, 252-92 **Адреса тел. ЗЕМЛЕБАНК — ЛЬВІВ.**

Конто в ПКО (Варшава) ч. 149.000
Конто в ПКО (Львів) ч. 500.170

Жировий рахунок в Банку Польськім у Львові.

Акційний капітал зол. 5,000.000. — Власна каменниця.

ВИКОНУЄ всякі банкові чинности.
КУПУЄ і ПРОДАЄ цінні папери, девізи, валюти по курсі дня на найкорисніших умовинах.
ПРИЙМАЄ і ВИПЛАЧУЄ вклади в золотих і золотих в золоті, та довери на біжучий рахунок.
ПЕРЕВОДИТЬ інкасо у всіх місцевостях у краю і на чужині.
ПОЛАГОДЖУЄ переказ заграничню до всіх місцевостей світа.

У всіх краях Европи й Америки власні кореспонденти.

924

Товариство обезпечень на життя „ФЕНІКС" Генеральне Представництво Львів, пл. Марійська 7.

Товариство працює в 26 державах Европи і близького Сходу. — Сума поліс на 31. XII. виносила 2,943.828.880 зол. капіталу і 5.273.664 зол. річної ренти.

Збір складок в 1934 р.	152.309.772 зол. 51 сот.
Сума виплачених обезпечень в 1934 р.	82.537.425 зол. 57 сот.
Гарантійні фонди	699.026.751 зол. 99 сот.

Нерухоме майно Товариства „Фенікс" поміщене на терені 13 держав обіймає 156 будинків вартости 103.877.661 — золотих.

Купуйте тільки

вироби

Маслосоюзу

вони здорові
й першорядної,
добірної якости

Центральний Кооперативний Банк

як Центральна Каса всіх родів української кооперації акредитує УкраїнБанки та Райфайзенки, фінансує кооперативний збут сільсько-господарських продуктів, молочарський промисл, та дає позички на розбудову українського промислу. — Тимто кожний український громадянин повинен льокувати свої ощадности в Центральній Касі укр. кооперації, бо в той спосіб причиняється до розбудови укр. торговлі, промислу та до усунення безробіття.

991

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ
В ПЕРЕМИШЛІ

якої вкладки надаються до льокацій пупілярних, фондаційних і т. п. капіталів приймає і виплачує вкладки ощадности, довгоречинцеві, короткоречинцеві і дрібної ощадности в золотих, або в золотих в золоті, як теж уділює позички на догідних умовах.

Одинока українська каса ощадности

Урядові год. від 8—14 в полудне.

923

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
„ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60
„ „ на першій сторінці	„ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480·—
„ „ 1/2	„ 250·—
„ „ 1/4	„ 130·—
„ „ 1/8	„ 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло" Львів, Ринок 10.

Ч. 6 (14.254). Львів, пятниця 10. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Р. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щацн. 504-350. 143.522.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Півріччо 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих країнах по 7·50 зол.

Телеф. Редакції 229-41.
„ Друкарні: 223-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Слово Митрополита Кир Андрея,

виголошене у львівському радіо дня 6. січня ц. р. в год. 19.15.

Христос Раждається!

Божий Син сходить із неба на землю і стає чоловіком для нашого спасення. Той, що перед віками зродився з Бога-Отця правдивим Богом, рівним Отцю, той нині родиться чоловіком з Преч. Діви Марії. Сонце сходить з неба, схід із висоти. Тайна Божої любови і Божого милосердя звершилася в укритті у вефлеємськім вертепі. Зразу лиш вибрані довідалися про народження Дитини-Бога, зчасом те сонце правди, що зійшло, з неба обнимає своїми проміннями чимраз ширші круги бідного упавшого людства, просвічує їх світлом Божої Правди, світлом певної надії спасення, світлом любови Бога й людей та бідному людству дає там правдиву радість, радість не з того світа. Це небесна, світла, ясна й чиста радість, що підносить, потішає і скріпляє пригноблених, утруджених, прибитих найбільшими тягарами життя. Тому то в свято Христового Рождества співаємо пісню радости, а яку вплітаємо слова, висказані більше як 700 літ перед Христом пророком Ісаєю: „З нами Бог, разуміте язиці (погани) і покаряйтеся, бо з нами Бог..." Люди, що сиділи у тьмі, бачили світло велике, небесне, з нами Бог, ви, що живете в стороні і темряві смерти, світло вас просвітить, бо з нами Бог. Дитя родиться нам і Син даний нам, бо з нами Бог. Він Богом могутнім, владикою, князем міра, з нами Бог, Вітцем будучого віка, з нами Бог!

Могутнє то світло з неба, як і могутня та пісня землі розходиться по світі доброю вісткою, радістю Євангелія. Якаж ріжна та радість від тої другої, що нею тішаться грішники! Якаж відмінна та добра вістка з неба від усякої вісти, що її грішники у своїй мерноті називають доброю! Вість з неба ясна як кришталь, а чиста як джерело свіжої води. Лиш чисті серця вповні відчувають ту радість, лиш щирі серця, хоч і слабі приймають добру вість Євангелія. Вона не з цього світа, можна її відчувати і під хрестом, а навіть під хрестом ліпше її розуміти й оцінити. Вона має дивну силу, осолоджує найбільші терпіння, вчить їх зносити, а душу підносить у небо, вказує на ліпшу, щасливу будучину.

Якаж інша і яка безконечно марна радість, що її світ дає, що ложний світ обіцяє. Бо це перша наука, вступ до Євангелія: є дві дороги, два життя і дві радости і дві які ріжні вічности. Є дорога Христа Ісуса й життя благодати і радість чистої совісти й по смерти вічне блаженство. А є й дорога, що в смерть веде, є життя в гріхах і радість з гріха та будучий суд, і вічна смерть.

Є радість Пребл. Преч. Діви Марії, про яку сама говорила: Возрадувався дух мій о Бозі, Спасі моїм" і є мерзенна радість тих богачів, до яких св. Письмо каже: „Ваші одежі поїли молі, ваше срібло й золото поржавіло, а їх ржа зїсть ваші тіла як вогонь; це платня робітників, що жали ваші ниви, котру ви задержали, кличе і крик жнецїв дійшов до ушей Господа Саваота. (Якова 5). Є смуток Преч. Діви Марії під хрестом, коли дивилася на смерть Сина, а є смуток проклятого Юди Іскаріота, що в розпуці безхосенного жалю скінчив життя самогубством.

Празник Христового Різдва є празником тої християнської радости, тихої, чистої і покірної, це празник, у якому тішаться вбогі духом, терплячі, упокорені й переслідувані, голодні і спрагнені справедливости. До вас усіх, деб ви не були, звертаюся з Євангелієм, з радісною потіхою: „Випростуйте опущені руки і знеможені коліна!"

І до вас це слово, бідні а сердечні браття над Дніпром: Приходіть до Христа Ісуса, Він потішить, піднесе, скріпить і спасе, на віки. Ідім усі за Ним, за Христом, побідоносним нашим Вождом! Він побідив, знищив смерть своєю смертю, але нам, що живемо в гробіх гріха, дарував життя вічне благодати. Це моя колядa, це мої побажання до вас, мені дорогі.

Най-же Всевишній Бог благословить вас усіх! Благодать Ісуса Христа і любови Бога-Отця і причастіє св. Духа най буде з усіми вами. Амінь. Христос раждається, славіте Його!

Львів, дня 6. січня 1936.

Велике святотатство у Відні.

Великого святотатства доконано у гр.-кат. церкві св. Варвари у Відні. В тій церкві находяться, як відомо, незвичайно цінні реліквії, а саме *глінні останки св. Йосафата Кунцевича*, полоцького архиепископа, вбитого православними в 1623. р. Ці реліквії перенесено до Відня і зложено в церкві св. Варвари в 1917. р. Перед кількома днями до церкви вломилися злодії, розбили шибу саркофагу *і зірвали зі шиї святого тяжкий золотий ланцюг з хрестом*. Поліція, повідомлена про святотатство, ствердила, що злодії працювали в ґумових рукавичках, щоб затерти сліди за собою.

Комуністичний страйк в Арґентині.

Сутички з поліцією, бомби і барикади.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Райтер повідомляє з Буенос-Айрес: Від 8 дня тревае страйк будівельних робітників. На знак солідарности страйк цих робітників піддержали всі професійні союзи крім робітників комунікації проголошуючи 24-годинний страйк. Підчас демонстрацій страйкарів у Буенос-Айрес дійшло до сутички між мулярськими робітниками і поліцією, вбито 6 осіб, з чого 5 поліцаїв. Демонстранти перервали вуличний рух, обкидали камінням поїзди та автобуси. В місцевости Вілля Уркіза дійшло до різних заворушень, від стрілів згинув поліцай і провідник страйкарів. Юрба жінок обкидала камінням трамваї, перевертала самоходи з поживою. Згоріло 30 автобусів, трамваїв і вагонів. Влада переконана, що комуністи намагались перемінити страйк у революцію в Арґентині. Тому поліція дістала приказ енерґійно виступити в обороні свободи праці. У відповідь страйковий комітет рішив у середу 8. січня ц. р. продовжити страйк на 24 години. З уваги на теперішнє виданя обмежуємо 5 ве-

тою запевнити працю по шпиталях, доставу харчів і рух самоходів Червоного Хреста в загрожених дільницях. Заміцнені стежі берегуть водогони, електрівні, двірці і торговиці. Залізничу комунікацію наладнано. У поштових і телеграфічних урядах та по радіостаціях заведено контроль, щоби не поширювались тривожні вістки. Крамниці і банки позамикані. На одним передмістю у Буенос Айрес кинули бомбу. Провідники страйкарів — це чужинці зі Східної Европи.

НАЙЦІКАВІША КНИЖКА НАШОГО ЦЬОГОРІЧНОГО СЕЗОНУ
Ірини Вільде
ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ
208 сторінок.
Замовляти в Адміністрації „Діла". Порто 30 сот.
Ціна 1.50 сот.

Сотик не завадить, а в біді порадить!
Адже наша приповідка, тому складайте свої ощадности в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Т-ВО „УКРАЇНСЬКА ЗАХОРОНКА" і КАРП. ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ
улаштовують спільно
Маланчин Вечір
з програмою і танцями
дня 13. січня ц. р.
в салях Касіна Почтовців, Яворська 9.
Початок год. 9. веч.

Спадщина 1935 року.

Женева, 1. січня 1936.

Рік 1935. полишає Европі нелегку спадщину. Він полишає їй розпочату італійсько-абісинську війну і незвичайно ускладнені відносини між великими державами.

Маємо політичну кризу у Франції та Англії. Плян Ляваля-Гора для ліквідації італійсько-абісинського конфлікту, що спричинив уступлення сера Самуеля Гора викликав нові труднощі для Ляваля в його боротьбі проти „народнього" фронту.

Коли Самуель Гор мусів уступити, а на його місце прийшов Іден, то причиною цього є перед усім те, що англійська опінія просто не мала часу і змоги зорієнтуватися у тій зміні фронту супроти Італії, яку мусів перевести англійський уряд. Але не виключено, що й деякі консервативні англійські кола можуть ще вважати становище Великобританії в Абісинії і на шляхах до Індій взагалі не досить забезпеченим. Отже й радикальна зміна становища Великобританії супроти Ліги Націй тим часом може бути ще не на часі.

Плян Ляваля-Гора лишається фактично основою майбутнього порозуміння між Англією та Італією. Наскільки він буде основою для порозуміння між Італією та Абісинією залежить на жаль, у значній мірі від дальшого ходу самої війни. Але вислід її без дальшого загострення санкцій не полишає властиво багато сумнівів. Плян цей забезпечує досить добре Великобританію від надмірного розвитку італійської експансії в Африці та на Індійськім Океані. Тимчасом Британії і цілій Европі загрожує небезпека більша, ніж італійська експансія.

Останні події в Єгипті, а почасти й у французькій Африці та в Китаю, а передовсім останній розвиток подій у самій Европі довели необхідність спільної одностайної акції чотирьох великих держав Европи, з можливим притягненням і Польщі.

Відомости про майбутню реформу Ліги Націй в напрямі підпорядкування її директорії великих держав спростовано. Але ясно, що важко уявити собі рівність Франції з Чехословаччиною, чи Англії з Портуґалією. Доки Ліга Націй служила по черзі інтересам того чи іншого угрупування держав, лиха великого в тім не було. Решта держав в ній мала фактично дорадчий голос, який вони матимуть і після утворення директорії Ліги Націй. Нестерпним і небезпечним зробилось становище в Женеві, коли московський уряд почав надуживати Лігу Націй як знаряддя в боротьбі проти „фашизму" на шкоду більшменш усіх великих держав.

В кінці 1935. р. справа зайшла так далеко, що московський уряд міг в деякій мірі впливати через Лігу Націй на політичні настрої не лише у

Франції, а навіть і в Англії. Яку небезпеку для Европи творилаб збольшевизована Франція поруч з Італією, в якій захитаєсь фашистівський режім, розуміють добре очевидно і в Льондоні.

Московське задурманення успіхами підчас основної сесії Ради Ліги Націй в грудні викликало належну реакцію у Франції і в Англії. Різкий засадничий конфлікт між Ливалем та Потемкіном в італійсько-абісинській справі зрадив недвозначно, що для сучасного французького уряду та урядових партій пакт підписаний в Москві не має ніякого реального значіння, незалежно від того, чи його ратифікують у Парижі чи ні. Уступленння Гора не змінює очевидно ані трохи в засаді тенденцій Англії до обляження з Німеччиною підкреслених останніми нарадами англійського посла в Берліні. Ці тенденції англійського уряду мають тим більше значіння, що велика промова Гітлера в травні та промови керманичів національного соціялізму в Нірнберзі в жовтні 1935. р. поруч зі зброєнями Німеччини не полишають ніякого сумніву щодо становища Німеччини супроти Московщини.

Дуже яскраво викристалізувалися італійсько-московські відносини. Італійсько-абісинський конфлікт має той додатній бік, що показав Італії дійсне обличчя московського уряду, який Італія перша формально визнала. Сучасного походу проти „фашизму" Мусоліні Москві очевидно не забуде. Це московський уряд знає дуже добре і кидає на женевський стіл останні карти, намагаючись тим тесом даремно спричинити загострення санкцій проти Італії.

Італійсько-абісинський конфлікт настільки поліпшив італійсько-німецькі, що і погіршив італійсько-московські відносини. Дуже стримане відношення Німеччини до акції санкціоністів, наскрізь льояльна позиція Німеччини в справі Австрії та рішуча тактика німецького уряду проти большевицької акції в Европі створили міцні основи для нового німецько-італійського зближення. А франко-італійське зближення з одного та німецько-італійське зближення з другого боку ставлять і Великобританію перед вибором, поглиблювати дотеперішнє зближення з Німеччиною чи бути ізольованою на европейськім суходолі.

Тим передумовини для порозуміння чотирьох держав полишає 1935. рік у спадщину новому в Европі. Але й події в Китаю спонукують великі держави Европи до скорішого порозуміння. Коли до такого порозуміння не дійде весною, інтереси европейських держав і Америки зазнають очевидно на Далекім Сході великої шкоди.

В часі китайсько-московського збройного конфлікту в 1929. р. великі держави виявили таку байдужість у цій справі, що Японії справді не лишалось нічого іншого, як розпочати самостійну акцію в Манджурії. Чи мали рацію виступити Японія із Ліги Націй, нехай за це скаже факт, що після неї небавком прийняли туди большевиків.

Сучасний хаос у міждержавних відносинах Европи спонукує цілком слушно Японію продовжувати свою акцію в Китаю. Сподіванки тих, які чекали, що Японія використає метушню в Европі, викликану італійсько-абісинською війною для збройного виступу проти Московщини, очевидно не справдяться. Японія має два органічно повязані між собою завдання: скріплення свого становища в Манджурії та Північнім Китаю для майбутнього виступу проти „Монгольської Народньої Республики" та акцію проти цієї збольшевизованої Монголії для охорони сучасного становища Японії в Манджу-Ко. Сучасні політичні суперечки між великими державами скріплюють Московщину і роблять тимчасом виступ Японії проти неї менше імовірним, але полишають Японії цілком вільну руку в Китаю. Навпаки: здійснення порозуміння чотирьох держав поставилоб Московщину під можливий удар від заходу і схору і далоб Японії найкращу нагоду, щоб відповідно зліквідувати московські впливи в Монголії.

Спадщина 1935. р. таким чином досить сприятлива для справи визволення поневолених націй зпід московського ярма. *М. Донько.*

„АС" Одинока українська механічна пекарня поручає свої найкращі печива по конкуренційних цінах. Жадайте всюди! Львів, Львів Сапіги 83. Тел. 284-54. 5/110 6-10

РЕВОЛЮЦІОНЕРИ ОПАНУВАЛИ РАДІО В ПЕРУ.

В середу 8. січня ц. р. вечором 20 узброєних і замаскованих людей напало на радіостацію в Лімі, столиці Перу. По короткій боротьбі обезоружили службовників та артистів і 10 хвилин подавали через радіо революційні і протиурядові промови. Зки прибули агенти політичної поліції революціонери пропали безслідно.

З сірих мурів на волю.

На основі амнестії вийшло з 14 вязниць 83 українських політичних вязнів. — У тих самих вязницях перебуває ще 209 українських політичних вязнів.

У звязку з амнестійним законом, що вийшов у життя 3. січня ц. р., вийшли на волю дня 4. січня ц. р. такі українські політичні вязні (без комуністів):

З вязниці у Вронках: Любомир Лампіка (засуджений на 6 літ), Михайло Кусність (5 л.), Гриць Бабський (5), Василь Конкульовський (4), Аннній Закоштуй (4), Дмитро Ільків (3), Олекса Сова (4), Ярослав Петиш (4), Данило Закидальський (5), Ігор Шубський (5), Іван Захарків (4), Лесів, Шкромида і Черевюк. Усіх вийшло з Вронок 14 українців; залишилось у Вронках ще 34 українських політичних вязнів.

З вязниці у Віснічу Новім вийшов Андрій Паньків, що був засуджений на 10 років. Залишилось там іще 6 політ. вязнів.

З вязниці в Коронові на Поморю вийшли: Василь Івахів (зас. на 6), Микола Метанчук (4), Павло Семик (3), Іван Хомин (6), Михайло Хомин (5 і пів), Дмитро Афтанасій (6), Андрій Волощук (8) та Андрій Цимбалістий. Усіх вийшло звідти 8, залишилось іще 5.

З вязниці у Катовицях вийшли: Олена Федорович (3), Петро Хома (3) й Осип Івашко; залишилось там іще 7 вязнів-українців.

З вязниці у Ломжі вийшли: Осип Бойдуник (4), Лєнковський (4), Ст. Баран (4), Ос. Федорика (4), Ос. Тильчак (5), Он. Шеманський, Іл. Сирота (4), Петро Андрухів (4) й Осип Корчинський. Усіх вийшло 9, залишилось іще 3.

З вязниці у Мисленицях вийшли: Ілля Масиник (3), Волод. Олесько (3) й Іван Демчук (3).

З вязниці у Плоцьку вийшли: Безхлібник (4), Микола Труш (4), Михайло Барон (3), Михайло Хорт (5), Петро Галушка (3), Антін Шидловський (3), Степан Трохимчук (3), Іван Ґураль (3 і пів), Іван Тибор (3 і пів), Василь Ликоват (3), Микола Левицький (3), Дмитро Хамуляк (3), Дмитро Барилка (3) і Богдан Зарицький (4). Усіх вийшло 14.

З вязниці в Радомі вийшли: Михайло Вишенський (вийшов без амнестії 2. 1. 1936), Степан Біноус (2) і Василь Кук. У радомській вязниці залишився ще 1 українець.

З вязниці в Сандомирі вийшов Іван Олеськів (2); залишилось іще 4 політичних вязнів-українців.

З вязниці у Седльцах вийшли: д-р Юліян Васіян (4), Василь Турковський (4), Іларій Покидько (7), Гнат Тимчук (4) і Дмитро Сомик. Залишилось іще 3.

З вязниці в Тарнові вийшли: Оля Соколовська (3), Евген Гарабич (3), Василь Тропак, Терентій Федевич, Кость Форостяк (3), Дмитро Янківський (3), Михайло Сабат (3), Микола Свистун, Степан Семенюк. Разом вийшло з Тарнова 9, залишилось іще 21.

З вязниці Св. Хреста („Свентокшиської"), вийшов тільки один українець Іван Мацьків (4). У вязниці залишилось іще 29 українських політичних вязнів. Це здебільша засуджені на високі кари.

З вязниці у Цешині вийшов Володимир Осідач (3); залишилось іще 4 українських вязнів.

З львівської вязниці вийшли: Стефа Куйбіда (2), Богдан Лаврівський (1½), Степан Забава (3), Петро Закаль, Петро Дзюба, Іван Черкавський, Олекса Пінтоха, Василь Мельник, Михайло Горбаль, Павло Крохмальний, Михайло Медвецький. Разом зі Львова вийшло 11 політ. вязнів; залишилось іще 14 засуджених вязнів і 46 слідчих.

Крім цього залишилось іще у вязницях: у Бідостоці 1, у Ґрудзьондзу 14, у Равічу 9, у Сєрадзю 2, у Фордоні 4 та в Рівному 2 українських політ. вязнів.

Разом із названих 14 вязниць вийшло у звязку з амнестією 83 українських політичних вязнів; залишилось іще в них 163 засуджених і 46 слідчих вязнів. Значить: у згаданих польських вязницях перебуває тепер **209 політичних вязнів українців.**

Крім цього куди більше українських політичних вязнів перебуває у вязницях у Дрогобичі, Тернополі, Золочеві, Станиславові, Сяноці, Бережанах, Чорткові, Самборі, Стрию, Перемишлі й інших місцевостях. Даних про те, кілько вязнів вийшло з вичислених тут місцевостей на основі амнестії та кілько їх ще там залишилось, не маємо.

Треба ще підкреслити, що велика частина, чи не більшість звільнених українських вязнів відсиділа вже майже вповні свою кару і тому скористала з добродійства амнестії мало, звичайно тільки кілька місяців, а то й кілька тижнів. — Для звільнених вязнів улаштували львівські пані в суботу 4 ц. м. спільний чай, на якім явилося яких 40 політ. вязнів.

Довкруги глечика

знає вона все „GARTENLAUBE", вона приносить все нові обіди, пікантні закуски і знамениті печива на святочні приняття. Крім цього вона подає на своїх практичних сторінках поради для господарства і городу, моду для власного кравецтва і ріжнородні спонуки до плетення гачком, дротом, тощо. Ви дістанете — „DIE GARTENLAUBE" у кожній книгарні.

Ціна 1 примірника тільки 23 фенігів.

Перед союзом між Японією і Китаєм.

Оживлена діяльність комуністів на Далекому Сході.

ШАНГГАЙ, ПАТ. Преса повідомляє: Нанкін і Токіо порозумілись щодо головних основ співпраці між Японією і Китаєм, але не устійнили ще дати китайсько-японської співпраці.

ТОКІО, ПАТ. Большевики уладили здовж північного і східного кордону Манджуко 12 радіостацій, при допомозі яких ведуть пляжову комуністичну пропаганду китайською, японською і манджурською мовою. У північнім Китаю зросла комуністична пропаганда, яку фінансує новоосноване большевицьке фінансове товариство у Тієн-Тсіні. Військові кола на квантунськім півострові і в північнім Китаю видали розпорядки у справі зміцнення охорони кордону перед спробою нарушення кордону большевиками і в справі поборювання комуністичної пропаганди.

ПАРИЖ, ПАТ. Велике зтрівоження у французьких правих колах викликує большевицька пропаганда у французьких кольоніях, головно в Індокитаю. У цій справі „Матен" помістив статтю пера Едварда Пфайфера, колишнього генерального секретаря радикальної партії.

Уживану одяж, білля, обуву мужеську, жіночу, дитячу для інвалідів, вдів і сиріт приймає

УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.

З провінції висилайте почтою. У Львові відберемо самі за писемн. повідомленням.

Вже завтра! Вже завтра!

у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ

премієра величавого твору Г. Б. Шова комедія з незвичайною динамікою й експресією

„Майор Варвара"

Величава вистава. Великий концерт акторської гри.

Розправа за вбивство міністра Перацького.

Трицятьперший день розправи.

Промова оборонця д-ра Л. Ганкевича.

ПАТ повідомляє: По чотироденній перерві з нагоди наших Різдвяних Свят у четвер 9. січня ц. р., третього дня наших Свят йде далі розправа, яка почалася в год. 10.45 передполуднем.

ОБОРОНА МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ.

У четвер промовляв обор. д-р Л. Ганкевич. На вступі оборонець підкреслив, що враз з товаришами боронить молодих людей, які в заранні свого життя попали вже у конфлікт зі законом і стоять під тяжкими закидами акту обвинувачення. Закинених їм провин допустились з політичних мотивів, отже ідейних, хоч лихих згідно з нашим становищем і переконанням. Для оборонців байдуже, до якої політичної партії або організації належать підсудні, хочби це навіть була терористична організація. Оборонці боронять людей, не організації, бо не мають ні формальної ні морально повновласти до того ОУН ніколи не зверталася з тим до оборонців. Тому то оборонці не боронять ні світогляду, ні тактики, ні ідеольогії, ні політичної програми ОУН.

Опісля обор. д-р Л. Ганкевич обговорює конструкцію акту обвинувачення, який складається з двох частин: перша займається навіть подробицями річевих доказів. Переломовим місцем в акті обвинувачення є 44-а сторінка, від якої починається обговорення великих міжнародніх і світових проблем. Цій другій частині недостає закінчення і вириває розчарування тому, що акт обвинувачення не подає справника.

ПРОКУРАТОР СПИРАЄТЬСЯ НА ДОКУМЕНТАХ. ОБОРОНЦІ НА ВІДЧУТТІ ДУШ ПІДСУДНИХ.

Обор. д-р Л. Ганкевич навязує до слів обор. д-ра О. Павенцького, що прокуратор надто зжився з паперами і документами, які долучено до актів справи. Оборонці не розпоряджали ними так, як прокуратор півтора року і тому не могли зжитися з ними у такій мірі. Мале знання актів намагалися оборонці заступити відчуттям душ підсудних хлопців і дівчат, які є їх клієнтами. Покликуючись на слова прокуратора, що головною віссю, довкола якої обертаються всі підсудні є Гриць Мацейко, оборонець розглядає справу, чи Гриць Мацейко є дійсно тим, якого змальовує акт обвинувачення.

ХТО Є ДІЙСНИМ УБИВНИКОМ МІН. ПЕРАЦЬКОГО?

Оборонець пригадує середовище, з якого походить Мацейко та згадує про його працю як літографічного челядника у Львові. Мацейко з нужди мусів мандрувати до міста, де знайшов стійку у тети Чучманової. Тут, як заявив прокуратор, познайомився з товаришами, займався спортом, арештували його і вернувся з якоюсь тайною в душі. Мав уже за собою придержання Мицика. Крім того належав до боївки і призначили його виконати атентат на Кособудського, дир. Бабія, большевицький консулят і на друкарню „Праця". Поліція постійно приходила до Мацейка. Все це могло викликати в душі цього хлопця стан, про який згадував прокуратор у своїй промові.

Опісля оборонець вказує на заяву прокуратора, що ОУН є сильною і фінансово заможною організацією. Міністер закордонних справ Литан д-р Завніюс власноручно видавав сфальшовані пашпорти полк. Коновальцеві, інші держави теж підпомагали її. Тому годі зрозуміти, щоби така організація могла вислати такого хлопця, як Мацейка з метою виконати атентат на міністра і щоб кілька днів по атентаті не мав він що їсти, як це зізнав підс. Мигаль. Чиж можливе, щоби справником атентату на життя міністра могла бути людина, прізвища якої не знав провідник організації Бандера, який казав собі його привести і ствердив, що він є неінтелігентним. Хоч ріжно можна ставитись до ОУН — проте годі відмовити їй т. зв. хлопського розуму. Чомуж справником атентату на життя, який вперше виконано на чужім терені, у столиці держави, мав бути доконче анальфабет і чому треба приймати, що цей справник мав згинути підчас атентату. Якщо не згинув, то слід запитати, чи ОУН не сподівалася того, що справник стане перед судом, мусить відповісти за свій чин і мусить подати його причини та мотиви.

В акті обвинувачення грають велику ролю такі предмети, як плащ, капелюх і

точка Мацейка. Оборонець погоджується з думкою прокуратора, що не є це докази певні, тільки побічні, тому не задержується над ними і переходить до обговорювання зізнань свідків, в яких бачить суперечности, дотично вигляду Мацейка, барви його волосся, росту, рисів лиця і коліру одежі. В світлі цих зізнань годі зідентифікувати Мацейка як виконавця атентату. Найбільше розторощуючий доказ, яким зпочатку була сорочка Мацейка, що її найшли в Лебедевій валізці, не вдержався також після зізнань знавця Ігнатовського, який виказав ріжницю величини сорочки. Що торкається фізичних прикмет Мацейка, то тяжко не вірити зізнанням його найближчої родини, яка ствердила, що він був сухітник, отже тяжко здогадуватися, що підчас утечі зумів би вибігти на 6-ий поверх, опісля збігти скоро з того поверха і втекти перед юрбою, що гналась за ним, головнож, що в погоні вигнали теж авто, а опісля перейшов пішки 50 км. Можливо, що Мацейко, який мав великий захил до фантазування, вмішаний вже в замах на Кособудського і Бачинського, турбований часто поліцією, боявся, що викриють його участь у тих замахах і його арештують, тому втік, а не маючи на життя, признався Малюці до вбивства мін. Перацького, щоби одержати фінансову підтримку від ОУН і поміч у втечі.

ВБИВСТВО МІН. ПЕРАЦЬКОГО — ІСТОРИЧНИЙ ФАКТ.

Оборонець пригадує слова прокуратора, що вбивство мін. Перацького Мацейком це історичний факт, так як і вбивство Андрія Потоцького і замах Федака на марш. Пілсудського та зазначує, що з трьох цих фактів лише перший є правдивий. На основі правосильного присуду заявляє, що Федак стріляв до воєводи Ґрабовського і хотів віддати револьвер марш. Пілсудському, одначе поліція схопила його і він не мав вже часу виконати цей рух. У тому процесі переслухали як свідка пок. марш. Пілсудського, який сказав: „Я виключаю, щоби син Федака стріляв до мене". Так само — заявляє оборонець — Мацейко не є вбивником мін. Перацького.

ЛЕГЕНДА ДОВКОЛА ПІДГАЙНОГО.

Переходячи до оборони першого зі своїх клієнтів, відс. Підгайного, оборонець стверджує, що Підгайний у слідстві говорив дуже багато, одначе оповідав лише про справи, які належать до компетенції львівського суду, отже про справу замаху на куратора Собінського, дир. Бабія, большев. консуля і т. п. Про варшавську справу зізнав дуже мало. У слідстві думав, що його товариш Степан Долинський втік за кордон, а щойно з акту обвинувачення довідався, що Долинського арештували в краю. Під впливом першого відруху Підгайний на письмі відкликав усе, чим обтяжив був Долинського. Що перед кінцем слідства Підгайний спростував ріжні речі у справі варшавського вбивства, головнож це, що на Горі Страчення не міг бачити у темряві, що третьою особою підчас стрічі Підгайного з Бандерою був Мацейко. Спростував теж нібито Бандера сказав йому, що Мацейко виїхав до Варшави. Дальше спростування зізнань торкається непорозуміння Лебедя на пляжі у Львові та контакту з Лебедем, головно за посередництвом Малюци. І Підгайний і Мигаль відкликали свої зізнання про особу, яка приїхала зі Стрия з повідомленням, що там є мін. Перацький, та що на нього можна би виконати замах. Щодо револьвера, то не маємо доказу чи Підгайний, як давав його Бандері, знав, що револьвер призначений до вбивства мін. Перацького. Не треба було тоді аж висилати вирізок із „Віку Нового" до Лебедя, бо на другий день після побуту міс. Перацького у Галичині, повідомила про це також варшавська преса. Кашерова зізнала, що вирізок з газети привіз у перших днях побуту Лебедя в її хаті, отже мусів прийти у другій половині травня 1934 р., коли тимчасом мін. Перацький був у Стрию 6. червня. Свідок начальник Сухотен зізнав, що про виїзд міністра не знав ніхто, отже цей виїзд не міг бути умовленим знаком між Лебедем і Підгайним. Влучно сказав п. прокуратор, що довкола Підгайного витворилася ціла легенда, починаючи від того, що він був одним із убивників куратора Собінського.

Деякі підсудним закидає прокуратор, що не вчилися і не здавали іспитів, а тимчасом Підгайний вчився видимо та скінчив механіку у данціґській політехніці в 1932, отже в вказаному

ПРИ
ГРИПІ
і простуді, в ревматичних і артретичних терпіннях, у болях хребта, суглобів і мязнів уживаємо таблеток Тогаль. Тогаль спричинює спадок температури. Ціна зол. 1.50.
ТОГАЛЬ приносить полекшу тим, що терплять.

речинці. Щодо загадочного Орка, про якого згадано у записнику Підгайного, а про якого прокуратор впевняє, що він ідентичний з Онишкевичем, то фактом є, що це син священика з рідного села Підгайного, для якого Підгайний мав купити фотографічні кліші. В записнику записані були не лише години відїзду варшавських поїздів, але також поїздів в напрямі Радехова з якого околиць походить Підгайний. При Підгайнім найшли леґітимацію академічної здоровнеї опіки Романа Шухевича, бо Підгайний хотів покористуватися безплатною лікарською помічю, як зломив собі ногу на лещетах, лежав хорий у помешканні Шухевича та взивав туди університетського лікаря.

Акт обвинувачення закидає теж Підгайному, що був боєвим референтом. Колиб так було, то він був би організував замах на міністра, був би вислав Мацейка, вишукував „хати" і давав револьвер Мацейкові. Ні розправа ні слідство того не виказали. Стрічні зізнання Підгайного, одначе в більшости торкаються львівських справ, про які приготований є вже акт обвинувачення у Львові. Оборонець просить увільнити Підгайного від закидів, які торкаються варшавського замаху, та відлучити решту справ, бо в тих справах, в яких Підгайного обвинувачують теж зі статті 93 і 97 к. з. відповідати він буде перед судом присяглих, до якого має право і якого тоді його позбавити.

ЛЕБЕДЬ — „НЕЛЕҐАЛЬНА ЛЮДИНА".

З черги оборонець переходить до схарактеризування підсудного Лебедя, якого називає „нелеґальною людиною". Лебедя від перших днів його молодости переслідують. У слідстві Лебедь не признався до приналежности до ОУН, зате признався, що жив життям нелеґальної людини.

ПІДЧАС НАПАДУ У ГОРОДКУ ЛЕБЕДЬ БУВ ЗАКОРДОНОМ.

Акт обвинувачення закидає йому, що був у Бельгії, Берліні, Празі, Женеві і навіть у консперативнім революційнім фільварку Усташі. Крім того був одним з тих, які організували напад на пошту в Городку. Ця остання справа не належить до цього процесу і якщо слідство дійсно вкаже участь, Лебедь буде відповідати за це перед судом присяглих у Львові. Одначе оборонець зазначує, що саме в часі нападу у Городку Лебедь був поза кордонами Польщі. Також св. Жураківський не міг пізнати рішуче в особі Лебедя організатора нападу у Городку, який виступав під псевдонімом „Максим".

НЕВИЯСНЕНА СПРАВА ПОБУТУ ЛЕБЕДЯ У ВАРШАВІ В 1933 Р.

Опісля оборонець обговорює двократний побут Лебедя у Варшаві в 1933 р. і 1934 р. Справа першого побуту Лебедя є невияснена. Вронцберти, в яких нібито мешкав Лебедь, пізнали його. Зате служниця не пізнала його ні у слідстві ні на розправі. Служниці слід більше вірити як тій особі, яка мусіла частіше стрічатися з мешканцем у Вронцбергів, від яких виїхав 6 грудня. Одночасно в актах справи є доказ, що цього Лебедя арештували 7 грудня на чесько-німецькім кордоні у Ціттав, де перебув до 16. грудня. Цих фактів годі собі пояснити.

ЩО МОЖЕ ГАРЯЧЕ КОХАННЯ.

Зате неспірним є побут Лебедя у Варшаві під прізвищем Сваричевського від 15 травня до 15 червня 1934 р. Лебедь приїхав тому, що дуже кохав Гнатківську. Оборонець вказує на лист, який Лебедь дістав від неї. Тоді Лебедь дбав про небезпеку, яка йому грозила і про стежні листи, що їх розіслала за ним львівська поліція. Щойно у Варшаві Лебедь переконався, що не може вернутись нелеґально через кордон. У Варшаві довідався, що кращою нагодою виїхати за кордон може бути поїздка до Ґдині на „свято моря".

Щож торкається суперечних зізнань, які сказали Лебедь і Гнатківська у справі свого побуту в дні 15 червня, оборонець вияснює, що

Лебедь зізнав непрозду, бажаючи рятувати кохану любку. Прокуратор може притягнути його до відповідальности за те, але як людина зрозуміє його мотиви. Правдиві зізнання склали Гнатківська.

Докінчення промови обор. д-ра Л. Ганкевича і промову підс. Мигаля подамо завтра.

•

ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.
(Телефоном від нашого кореспондента).

Варшава, 9. січня 1936.

До год. 4-ої говорив обор. д-р Лев Ганкевич, оборонець підсудних: Підгайного, Лебедя, Гнатківської і Бака. Першу частину промови присвятив оспорюванню головної тези акту обвинувачення щодо особи Мінейка та розслідові вакидів проти поодиноких названих 4-ох підсудних.

Друга частина промови мала політичні моменти (вже підчас промови обор. д-р Л. Ганкевич мусів її скоротити), врешті в третій частині промови обор. д-р Л. Ганкевич атакував правну будову акту обвинувачення.

Мовця зрікся слова. Зате Мигаль скористав зі слова і досі говорить вже третю годину. Його промова робить гнітуче враження: вона говорить про дитинство Мигаля, про пережиті моменти в 1919. р. і головно про вбивство Бачинського та Бабія та про внутрішні переживання підсудного.

Завтра буде репліка прокуратора. *(ік.)*

ІНВЕНТАРНА ПРОДАЖА МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ ПОНИЖЧЕ ФАБРИЧНИХ ЦІН
ФАБРИКА ОДЯГІВ **РОТ і РУДЕРФЕР**
ЛЬВІВ, Легіонів 3. І. п. над кіном „Паляс"
і в складницях „РЕР" Львів, пл. Марійська 8
Борислав, Косюшка 31 А.

Діяльність комінтерну перед Лігою Націй.

Нота СССР до Ліги Націй і відповідь уряду Уругваю.

У понеділок 6. січня ц. р. до секретаріяту Ліги Націй надійшла нота большевицького уряду, датована з 30. грудня з підписом Літвінова з домаганням, щоби Ліга Націй розглянула зірвання дипльоматичних взаємин Уругваю з СССР. Літвінов закидає, що Уругвай нарушив ст. 12. § 1. пакту Ліги Націй, зірвавши дипльоматичні взаємини з СССР і домагається, щоб секретаріят помістив цю справу на черзі нарад найближчої сесії Ради Ліги Націй.

МОНТЕВІДЕО, ПАТ. Уругвай вислав до СССР ноту у справі зірвання дипльоматичних взаємин з такими мотивами: Остання революція у Бразилії мала большевицький характер. Уряд СССР не тільки підбехтував большевиків у Бразилії до повстання, але навіть большевицьке посольство у Монтевідео допомагало повстанцям. Бразилія, яка вдержує приязні взаємини з Уругваєм, запросила Уругвай та всі інші полудневоамериканські держави до співпраці, щоби знищити цей рух, який загрожує Полудневій Америці. Інформації бразилійського уряду найшли підтвердження. Далі нота уругвайського уряду нагадує, що: 1) На VII. конгресі комінтерну, який відбувся у липні 1935. р. у Москві всі промовці висловились за зміною тактики, щоб комуністичні партії могли творити обєднання з усіми поступовими партіями, які не є комуністичними. 2) Посольство СССР у Монтевідео вислало великі грошеві суми на цілі, про які згадав голяндський делеґат на VII. конгресі комінтерну Ван Мен. 3) Наради VII. конгресу почались і закінчились оваціями для уряду СССР і для Сталіна. Ван Мен закінчив свій реферат про большевицький рух у Полудневій Америці так: „Комуністична партія та уряд СССР творять одну цілість. Їх шляхи є ріжні, лише в акції ріжняться від себе. Партія працює як організація внутрішньої міжнародньої пропаганди, уряд як влада держави". Нота кінчиться заявою, що президент Уругваю зірвав дипльоматичні взаємини з СССР на внесок міністра закордонних справ тому, щоб оминути тих кривавих заворушень, до яких дійшло у Бразилії. Нота Уругваю збиває запевнення большевицького уряду, що комінтерн є окремою міжнародньою організацією, за діяльність якої рада народніх комісарів не може брати ніякої відповідальности. Нота подає, що Сталін „вожд комуністичного пролетаріяту світа" є не тільки керманичем політичного бюра комуністичної партії, членом комінтерну, але також фактичним предсідником ради народніх комісарів, бо підписує урядові декрети і розпорядки, себто законодатні акти уряду СССР. І тому слушно пише „Морнінґ Пост", що „якби тепер Москва скинула відповідальність перед Лігою Націй за революційну діяльність комінтерну, це була би безличність".

Військовий союз між Францією і В. Британією.

Генеральний штаб обох держав зладив плян взаїмної допомоги.

ПАРИЖ, ПАТ. „Ле Жур" повідомляє, що військові знавці В. Британії, які приїхали до Парижа на розмови з представниками французького генерального штабу вже відїхали до Льондону. „Ню Йорк Геральд Трібюн" запевняє, що генеральний штаб В. Британії і Франції зладили конкретний плян взаїмної допомоги на випадок нападу. Французькі політичні кола висловлюють, що в париських переговорах обговорювали засаду французько-британської співпраці на суші, на морі і в повітрі на випадок неспровокованого нападу Італії на британську фльоту.

Англійська преса з вдоволенням пише, що саме в тому часі, коли Ліга Націй радитиме в Женеві, перша і друга ескадра французької фльоти, 92 кораблі відбуватимуть маневри, перша недалеко побережа Корсики, друга недалеко Касаблянки. Обі ескадри будуть перебувати на Середземнім Морі. Якщоби Ліга Націй ввела в життя нафтові санкції, а Мусоліні вважав би це ворожим актом, тоді французька фльота прийде з допомогою британській фльоті.

КЕРТИЧНА РОБОТА БОЛЬШЕВИКІВ В СЕРЕДУЩІЙ ЕВРОПІ.

ПРАГА, ПАТ. У звязку з перевезенням виновця крадежі в тутешньому большевицькому посольстві Козімова до Румунії а відтам до СССР, у тутешній пресі появилися сенсаційні подробиці про цю крадіж. Праві часописи впевняють, що в крадіж була вмішана англійська і німецька розвідка. Козімов мав украсти документи у справі діяльности III. Інтернаціоналу в Середущій Европі і шифровий ключ. Ці документи доказують, що большевицькі дипльоматичні станиці ведуть дальше переворотову роботу.

Наслідком крадежі Козімова арештували багато комуністичних агентів у Німеччині і Югославії. Югославії подали назвища агентів Німеччина. На думку згаданих часописів, агентура комінтерну є тепер у Празі. У звязку з арештуванням Козімова, має небаром покинути Прагу большевицький посол Александровський. Козімова видали большевикам, хоч між Чехословаччиною і СССР нема екстрадиційної умови.

НОВИНКИ.

— **Святочні і новорічні побажання** (надійшли після видрукування святочного числа). — Веселих Свят і щасливого Нового Року бажають родині, приятелям і знайомим, **Теофіля і Стефан Березюки,** Мукачево. — Дорогій Родині, всім Приятелям і Знайомим шлють щирі побажання зі святами й Новим Роком **Одарка й Дамян Горняткевичі.**

— **Приймаю пацієнтів у моїм заведенні, вул. Сикстуська 17, від 9—1 і від 3—6.30. В неділі і свята за попереднім зголошенням. Урядовці і шкільна молодь користають зі знижок при пльомбуванні і вставлюванні зубів. Насс.** 4—4

— **„Distinction", косметичний кабінет,** Коперника 42а, тел. 272-18, виконує всі косметичні заходи найновішими методами й апаратами. Артистична регуляція брів автоматично без болю. Крашення брів спеціяльними нешкідливими засобами. Апарат „Regenerateur", що відновляє клітини шкіри. — Новість: Елястичні опаски під бороду (на обвислий підборідок) і чоло, що не дозволяють дальше творитись зморшкам. Солідна праця. — Умірковані ціни. Тамже концес. курси косметичні. 9—10

— **Футра** від 140 зол. робить Карпяк, Лукасінського 4. 13—?

— **А. Дуфанець, Кравецька робітня,** виконує по знижених цінах мужеську гардеробу з матеріялів власника і поручених. Львів, Пасаж Міколяша. Тел. 287-41. 6—10

— *Машини до писання і до шиття всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає* **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 4—115

— **Футра, всілякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п.** Телефон 254-46. 10 91—?

— **Одинока українська гарбарня і красильня** футер Перзійна, Львів 21, Скнилівок, тел. 108-65 виконує всі роботи першорядно, скоро і дешево. Для вигоди П. Т. клієнтелі уладжено бюро приняття в робітні футер Е. Говиковича, Львів, Домініканська 4. 2-12

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2,** 2) **Личаківська 30,** 3) **На Байках** ріг Глубокої, 4) **Жовківська 175.** 13-.5

— **Кравецька робітня І. Клюка, Кльоновича 3,** виконує гарні мужеські гардероби по дешевих цінах. 3—10

— **Дальший розвиток українського промислу.** На днях урухомила **Українська Пральня „Брін"** у Львові при вул. Зеленій 31 свою ново уладжену фабрику. Як довідуємося є вона вивіювана в модерні пральні машини. У звязку з поширенням підприємства перемінено давню назву **„Брін" на Механічна Пральня „АТА", А. Тарнович і С'ка.** Як відомо, пральня „Брін" крім звичайної роботи, займається хем. чищенням і фарбуванням, веде свої власні контори принять у Львові при вул. Бляхарській 21, вул. Зеленій 31 та на провінції. Нашому молодому, вже знаному підприємству, бажаємо від себе дальших успіхів.

— **Спільне засідання всіх Секцій Наукового Товариства ім. Шевченка** у Львові в справі основання українського університету відбудеться в суботу 11 січня 1936 р. в Музею Товариства в 18 год. (6 год. вечір) з таким денним порядком: 1) Відчитання і приняття протоколу з попереднього спільного засідання Секцій. 2) Короткий огляд справи українського університету у Львові — реф. голова Товариства д-р І. Раковський. 3) Теперішній стан справи українського університету — реф. д-р Володимир Старосольський. — З огляду на важність справи приявність усіх ПТ. Членів на засіданні конечна. Запросини при вході.

— **Національні відносини у Сх. Галичині у світлі конскрипції з 1931 р.** Виклад на цю тему виголосить доцент д-р В. Кубійович 10 ц. м. в салі Українського Наук. Інституту в Берліні. Початок год. 8 веч.

— **Абонаментові трамваєві білети** для шкільної молоді будуть продавати додатково і днях 10 і 11 січня ц. р. в кіосках при Гетьманських Валах у годинах 7—11 і 13—16 та в касі при вул. Вулецькій ч. 2 щодень в год. 8—15. Ціна білету на 60 переїздів з пересідкою 5.50 зол., просто 4.50, на 30 переїздів з пересідкою 2.75, просто 2.25.

— **Гемар у Львові.** Один із найдотепніших польських сатириків Моріян Гемар, що пише постійно скетчі до ріжних кабаретів і дає перерібки чужих комедій, приїжджає до Львова на один вечір у пятницю 10-го ц. м. Вечір гумору та сатири дасть він у Т-ві Музичнім (кіно „Аполльо").

— **Хто виграв?** В нинішнім дні тягнення держ. клясової льотерії впали слідуючі виграні: 10.000 зол. на ч. 67120 189927, 5.000 зол. на ч. 61[illegible] 12953 50897 60164 65670 76830 81691 106438 133847 130608 143232 165999 169746, 2.000 зол. на ч. 3070 10460 13860 25168 35476 36767 4812[illegible] 51305 51496 52559 60382 64898 97717 102707 110813 122419 133828 138165 145508 148136 151657 165919 170926 183082 186572 190616, 1.000 зол. на ч. 13907 15994 24531 34803 50574 55249 58256 59887 63244 65416 66052 74817 79815 79908 112230 112879 115947 119464 127360 138015 137672 135097 139989 141687 141954 141934 148777 150680 164823 165919 169798 176309 176393 187688.

— **Смілий грабунок у Варшаві.** До льотерійної колектури Лянґера при вул. Таргувек у Варшаві прийшло в часі, коли в бюрі находилася тільки касієрка Целіна Островська, трьох молодих мужчин. Один станув у дверах, щоби не пустити більше нікого, а два другі перескочили барієру і коли один приложив до голови уряднички револьвер, другий звязав їй ланцушками руки та ноги, замикаючи ланцушок на колодку. Опісля зрабували залізну касетку, в якій находилася готівка 20.000 зол. і швидко вийшли всі на вулицю. З тим часом приволіклася касієрка до

входових дверей і почали кричати: ловіть бандитів! Одначе грабіжники тимчасом щезли без сліду серед юрби прохожих. Цікаве, що ту саму колекцуру вже раз ограблено на 4.000 зол.

— **Залізнича катастрофа** склалася в ночі на 8. ц. м. біля стації Нова Вілейка недалеко Вильна. Мішаний потяг, що їхав із Вильна до Молодечна, вискочив із шин, наслідком чого пять вагонів зовсім розбилося, а кілька ушкодилось. Жертвою катастрофи стала одна пасажирка, що згинула на місці і 27 інших пасажирів, яких тяжко або легко потовкло. Тяжко ранених відставлено до шпиталю. Причиною катастрофи були розкручені шини.

— **Українська дитяча ялинка в Парижі.** Українська кольонія в Парижі влаштувала, як повідомляє Офінор, величаву ялинку для дітей, з гарною програмою, якої ще тут не бачили від самого початку еміграції. Свято, яким керувала пані Косенкова, зібрало українську кольонію без ріжниці політичної приналежности і велика саля була по береги повна. Сотня дітей переважно в національних убраннях, дістали гарні дарунки і весело провели час серед веселої забави в національному окруженні, в якому розкиданій по величезній території міста українська еміграція дуже рідко має можливість бути.

англійського короля при Сен-Джемській палаті обряд, що наслідує момент, як східні царі принесли новонародженому Христу золото, ладан і миро. Цей обряд повторяється щороку вже 800 літ. У 1758 р. король Юрій III не міг особисто брати в ньому участи і від цього часу зберігся звичай, що його заступає один з його дружини. Дари кладуть у червоний шовковий мішочок, перевязаний шнурком. Там у маленьких коробочках находиться миро і східні пахощі, крім цього 25 спеціяльно вибарбованих соверенів. Коли хор починає різдвяний гимн придворні у святочних одностроях входять на середину каплиці. Тут зустрічає їх почесна сторожа. Йдучи поволі до вівтаря, зупиняються тричі і кланяються. Навколішках передають дари священикові і бють поклони. Гроші дістають бідні.

— **Дата народин Ісуса Христа.** У VI. столітті Діонізій Малий (Ексігнус) устійнив дату народин Христа на 25. грудня, то значить, 6 днів перед першим роком християнської ери. За тією датою пішли дальші письменники аж до XVII. ст. Нині деякі хронольоги пересувають народини Христа до 7 року перед християнською ерою. Щодо дня народин Спасителя св. Гіполит ,церковний письменник із III. ст., у своїм коментарі на пророцтво

— **Століття київського університету.** В Києві відбулося врочисте святкування століття місцевого університету. Врочисте засідання в міському оперовому театрі вів голова київської міської ради Перушанський російською мовою, ніби то з огляду на присутність чужих гостей. Збори вибрали почесним головою Сталіна та докторами „гонорис кавза" Сталіна, Кагановича та Ворошилова. Цікаво зазначити, що з нових „докторів" найбільшу освіту має Каганович, якого в свій час звільнили з шестої кляси ґімназії. Сталін дійшов лиш до третьої кляси, Ворошилов, по фаху шлюсар, спинився на народній школі. У звязку зі святкуванням дістали високі нагороди професори: Шмальгаузен, Палладін, Граве, Фін та Яворський. Про українських професорів невідомо навіть, чи вони були на врочистому засіданні, бо імен їх не видно ні серед промовців, ні серед нагороджених. Отже Москва святкує ювилей першого українського університету.

— **Школа українського танку в Парижі.** У столиці Франції буде невдовзі заложена школа українського танку, що на випадок успіху має бути перероблена в постійну Українську Хореографічну Студію. Справу має повести відомий балетний танцюрист Длугопільський, походженням з Камянця, який довший час був провідником балету у Варшаві, а недавно заангажовано його до одного з найліпших Мюзік-голів Парижа. Школа буде відкрита в спеціяльно побудованій для неї домівці.

— **Смерть від укушення безрогою.** Трагічним способом помер у шпиталі в Ішлю 39-літній Антін Маєр, господар з Агорну. Перед святами він зарізав безрогу, причому вона вкусила його в руку. Маєр не звертав спершу на цю рану уваги, аж за кілька днів виступили у нього прояви закаження крови. Його перевезли до шпитаню, одначе затроєння крови поступило так далеко, що лікарська штука показалася безуспішною. До вісьмох днів Маєр помер.

— **Однострої для совітських жандармів.** Совітське військо, що відбуває службу у прикордонній смузі і підлягає тайній поліції (колишня чрезвичайка) дістало нові однострої, що відріжняються значками та нашивками від загальних одягів сов. армії. Народній комісар внутрішніх справ теж має однострій інший, ніж решта комісарів: на рукаві велику золоту звізду із серпом і молотом посередині, обшиту синім, зеленим і червоним шнуром. Старшини тайної поліції починаючи від поручника будуть носити золоті або срібні звізди, тоді як старшини звичайної армії мають на рукавах квадрати, простокутники та ромби.

— **Корабельна катастрофа.** Совітський корабель „Донець" з містотою 2.150 тон, що виплив 29. грудня з Ленінграду до Гамбурґа і Ротердаму, затонув коло фінляндського побережа. Два совітські ледоломи вирушили в напрямі місця катастрофи. Тимчасом море викинуло останки корабля і кілька трупів на беріг біля Виборгу.

— **Свято Трьох Царів у Льондоні.** На свято Трьох Царів 6-го січня відбувається в каплиці

Даниїла каже: „Ісус уродився у вівторок 25. грудня у Вифлеємі". Цікаве, що говорить про дату народин Христа славна стигматичка Анна Катерина Емеріх, августіянка (1772—1824), якої ревеляції з біблійної археольогії дивували вчених спеціялістів. Вона писала, що Христос народився в 45 р. панування римського цісаря Августа, отже несповна вісім літ раніше від нашого числення часу..

— **Любовна драма з політичним кінцем.** Агенція Офінор дістала з Тегерану цікаві подробиці заняття китайцями незалежної держави Хамі, що находиться в Гімаляях на самих кордонах Тибету. В цій невеличкій гірській державі правив віддавна старий Максуд Хаджі, який всіми силами опирався впливам Совітів, що вже наложили руку на сусідній китайський Туркестан і був би певне втримав незалежність, якби на свою біду не мав красуні дочки одиначки. Почувши про її красу, а ще певніше про багацтва старого короля, губернатор китайського Туркестану заслав до неї сватів, думаючи при цій нагоді прилучити Хамі до свого краю та піддати таким чином під зверхність Совітів, з якими він був великий приятель. Знаючи, що силою нічого не вдіє, Максуд Хаджі дав свою згоду і зажадав зятя до себе, але тимчасом сховав всі свої скарби в криївку, до якої вхід був під підлогою фонтанни і затоплений водою. Потому з дочкою виїхав до Тибету. Коли наречений приїхав на весілля, йому сказали, що король недужий і показали молоду, яка, як і все її окруження, мала лице закрите чадрою, згідно музулманському звичаю. Не перечуваючи пастки, губернатор, виконавши приписаний ритуал, направився сам до кімнат молодої, але там мав неприємне здивування, коли молода та все її окруження поскидали чадри і показалися хлопцями музулманами, які відразу взяли китайця в руки. Тяжко побитий губернатор ледве вирвався живим з їх рук і по повороті до дому зараз вирушив на Хамі з більшим військом. Він узяв столицю, але впродовж двох тижнів не міг найти криївки, де лежали скарби. Нарешті знайшовся зрадник, який показав місце і здобув стільки золота, срібла та камінів, що мали їх везти на шости місцевих возах, запряжених кожний парою волів „зебу". Як відомо з телеграм, на каравану, яка перевозила добичу, мали напасти розбишаки, які нібито все забрали, але, як передають місцеві джерела, були це не злодії, але сам губернатор, який заінсценізував напад, щоб не ділитись добичею з іншими китайськими урядниками, які на такі випадки дуже ласі. Остаточно не знати, що з того скористав губернатор, але найперш з тих подій скористала Москва, яка відразу проголосила Хамійську Радянську Республику і посадила там своїх резидентів.

— **Понтінія, нове місто Італії,** Недавно скінчилися праці при будові Понтінії, нового міста, збудованого на просторах відвойованих від болот. Відкрив його урочисто сам Мусоліні, що дало привід до великої патріотичної маніфестації. Як сильне було загальне одушевлення, свідчить м. ін. факт, що одна чужинецька журналістка зняла зі себе дорогоцінну запонку, яка була її родинним майном, і кинула її в бочку, до якої

При грипі
простуді, болі голови і зубів вживаємо **Аспірини** краєвої продукції.

ASPIRINA

Можна дістати у всіх аптиках. Ціна за 6 табл. тепер вже тільки зол. 0.90, за 20 табл. зол. 2.25

мешканці нового міста та гості скидали на користь держави свої шлюбні обручки. Історія розбудовування цих нових міст варта того, щоб її оповісти .Коли при упадку старого імператорського Риму, населення ближчих його околиць повтікало і землі опустіли, вони поволі обернулися у величезні болота, звані „мареми", що були розсадниками малярії, тифу та інших тяжких недуг. Людське життя було на них неможливе. Рим знайшовся ніби то на якомусь зачарованому острові, окруженому колом смерти і до нього можна було дістатись лише в ясний день, переїздячи крізь ті болота. Той, кого ніч застала би в літі чи на весні, поза брамами вічного міста, той був засуджений як не на смерть, то на тяжку недугу. Від часу відбудування італійської держави уряди часто виготовлювали проекти запобігти цьому лихові, але труднощі були такі великі, що все було зайве і подорожній, який вже в люксусовому потязі підїздив до Риму, дивувався пустелі, що окружувала колишню столицю світу. На широких левадах, зарослих осокою та очеретом, в день ще можна було денеде побачити отару овець чи табун коней, але під вечір все те зникало і рятувалося на високі могили, де не могли долетіти комарі, а в маремах лишалися лише двотисячелітні руїни акведуктів, віль та касарень, німі та зруйновані свідки колишньої величі та слави. Фашистівський режім підійшов до справи цілком практично. Він зібрав охочих осісти на землі, в більшости колишніх вояків, і зажадав від них лише праці, давши їм в розпорядження всі технічні та фінансові засоби. Охочих спершу було небагато, опісля все більше та більше. Впертою працею, починаючи від берега моря, вони гнали перед собою болота і осідали на висушених місцях. Таким чином виросло спершу місто Літорія, потім Сабавдія і нарешті Понтінія. Кожне з них має свій стиль і свою історію. Літорія це місто фармерів, перших піонірів, що осіли на смертельних болотах. Сабавдія — місто авіяторів, побудоване в такому модерному стилю, що нагадує образок до фантастичного оповідання Велса про життя на Марсі. Зате Понтінія має бути місцем здоровля та відпочинку. Всі ці три міста, які вже мають десятки тисяч мешканців, виросли за ледви три роки і ще в 1931. р. там, де тепер величезні палати, залиті електричним сяйвом, кишать людьми, найбільш досвідчений мисливець боявся залишатись після заходу сонця, хоча дикі качки тисячами кружляли над його головою. Фашистівський уряд видав за три роки на цю операцію до три і пів мілярда лірів, але він відвоював від марем 4.250.000 гектарів землі, якої вартість принаймні в чотири рази перебільшує видану суму, не кажучи вже про те, яке гігієнічне значіння має знищення марем для такого міста як Рим, яке за вісім останніх років подвоїло своє населення і певно невдовзі має стати нарівні з найбільшими столицями Европи.

ДИВОГЛЯДИ.

4 і 5 БЛИЗНЮКІВ

У місті Матагальна у Нікарагуї Тимотея Лен уродила пятеро близнюків — чотири дівчинки і трьох хлопчиків. Мати і діти зовсім здорові. У горішній Франконії у місті Кронах жінка столяря Ціммерляйна вродила на самого Сильвестра четверо дітей. Міністерство внутрішніх справ переслало їй нагороду.

ЩО НАЛЕЖИТЬ ДО ІТАЛІЇ.

Італійський популярний денник, що веде боєвими статтями війну з Абісинією видав на 1936. р. календар для своїх читачів. У цьому календарі є інформації про Італію, яка складається з таких частин: 1) Власне італійське королівство

2) Республика Сан Маріно, 3) Монахійське князівство, 4) Французька Італія, до якої входять такі французькі міста як Ніцца, ну і Корсика. Шкода, що не додали ще цілої Абісинії для точних передплатників.

СКРОМНИЙ ПОСОЛ.

Колишній французький посол Філібер Бессон був небуденним чудаком. Його вигадки робили враження, що маємо до діла з гумористом або божевільним. Його білет виглядав так:

Філібер Бессон
посол

кол. комбатант, доброволець, кол. лейтнант гірської артилерії, відзначений воєнним хрестом і медалею на память оборони Азіяго, двічі ранений, магістер природничих наук, магістер математичних наук. Інжинір-електрик, інжинір-механік, механік торговельної фльоти (іспит із відзначенням). Колишній бурмистр, кол. член міської ради М. Ворей, звільнений без законної причини за те, що в добі електрифікації цієї території пробував боротись з бандою грабіжників та акул, боронив інтересів селянства, державного скарбу і споживників електрики. Мав для пропаганди виклади і відчити в ріжних громадах свого департаменту на такі теми: воєнні довги, електрифікація села, закон про боротьбу з недугами рогатої худоби, соціяльне обезпечення, криза, безробіття. Говорить свобідно італійською, англійською і еспанською мовою. Завсіди готовий боротись із феодалами, грабіжниками та акулами.

Цікаве з цілого світу.

Пластична маска. Один різьбар у Льондоні зробив винахід, що в недалекій майбутності заступить фотографію пластичною маскою. Від довшого часу він займався способом віддати обличчя людини зовсім докладно, навіть з найдрібнішими морщинками. Врешті як спеціяліст одного косметичного заведення він впав на помисл помазати лице масою, що лишається на лиці тільки кілька мінут і дається легко в цілости здерти, задержуючи всі риси лиця. А що маса для лиця нешкідлива і можна з неї робити пластичні маски, що відтворюють зовсім вірно людське лице, перед нами отвираються побіч фотографічної штуки нові можливости утревалити людські обличчя.

Свідоцтво здоровля перед шлюбом. У стейті Коннектікут увели новий подружній закон. Усі, що хотять брати шлюб, мусять представити цивільній владі свідоцтво здоровля. Багато громадян протестувало, але в день, коли проголосили закон, 500 осіб внесло прохання, прикладаючи потрібну аналізу крови.

Ресторан для вигідних. У Льондоні відкрили новий ресторан, що має більші вигоди, ніж усі дотеперішні. Його власник узяв на увагу те, що деякі люди добре собі попоївши, люблять відпочити на канапі. У його ресторані є окремі кімнати, де можна покластись спати, заявивши кельнерові, коли має гостя збудити.

Ялинка вернулась до Совітів. Совітський уряд змінив дотеперішню заборону, що не вільно продавати на Різдво ялинки. 28 грудня „Правда" за підписом Постишева видрукувала такий офіціяльний поклик до ріжних установ, організацій і „всіх, всіх, всіх": „Ану, зорганізуймо на Новий Рік для дітей гарну ялинку. У передреволюційній добі буржуазія та буржуйські урядовці завсіди влаштовували на Новий Рік ялинку для дітвори. Чому в нас школи, захисти і дитячі клюби, палати піонірів позбавлюють такої прегарної приємности дітей працюючої маси?" І пішли аргументи сюди і туди. Прийшов новий рік і прилюдно на вулицях люди купували масово ялинки та прикраси для них. На те треба було 17 літ боротись з ялинками, щоб тепер їх заводити офіціяльною статтею!

Могутня японська преса. В Японії виходить 1179 часописів, з цього в Токіо 208, в Осаці 90. Більші з них мають окремі вечірні видання. „Токіо Асахі Шінбун" друкує 1,100.000 примірників, „Токіо Нічі Нічі" міліон, „Осака Асахі Шінбун" півтора мільона, „Осака Майнічі" 1,200.000. Перший із них крім найкращих машин має 19 літаків, 500 почтових голубів, 2 телевізійні апарати і спеціяльну телефонічну та радіотелефонічну лучбу з ріжними частинами світа.

Телевізійні апарати в Америці. Від весни нічне в Ню Йорку свою працю найбільша у світі висильна телевізійна стація. Коли досвіди сьвердять, який рід апарату надається найкраще до поширення, міністерство почт і телеграфів нічне виробляти моделі. Образи на домашнім екрані будуть завбільшки 23×26 см. Ціна апарату буде приблизно та сама, що ціна продукції — 200 дол. Стація поміщена в найвищім будинку „Емпайр билдінг" буде передавати театральні вистави, фільми і ріжні події (нпр. спортові змаги).

Спосіб на необережних шоферів. Каліфорнійська влада найшла добрий спосіб, як боротись з автами, що калічать і вбивають людей необережною їздою. Крім кари для шофера, забирають вони авто... до вязниці. Авто засуджене на тиждень, два чи місяць, не може йти до праці і на цьому шофер тратить. „Вязниця для авт" це велитенська будівля. Шофери бояться її більше як тої, куди самі йдуть. Дуже імовірне, що інші краї покористуються практичною думкою каліфорнійців.

Хто перший фотографувався? В Відні відкрили виставу „Фотографія на службі науки і техніки". Її організатори пробували вияснити, хто перший в Европі зробив собі фотографію і не найшли його. Зате американці найшли таку особу. Є це Катерина Дреппер, що померла 10 грудня 1901, маючи 95 літ. Її фотографію зробив уперше її брат-професор, який у 1840 р. винайшов спосіб, як можна фотографувати. Тоді треба було довго насвітлювати платівку, щоб зняти відбитку обличчя. Фотографію Катерини Дреппер найшли серед її посмертних паперів.

Різдвяні дарунки для наслідників на престіл. Малолітній югославянський король Петро дістав на Різдво глюбус, що крутиться ввесь освячений. Сіямський молодий король, що живе тепер у Швайцарії дістав на власне бажання колекцію марок. Наслідник бельгійського престолу Бодуен дістав малий кораблик, який їде електрикою.

44 твори денно. Англійські видавництва дійшли цього року до рекордового числа книжок. Із самого красного письменства вийшло цього року в Англії 16.110 книжок; минулого року було їх 15.628. Денно 44 літературних творів виходило у світ — творів, що перейшло оцінку референтів відповідних видавництв!

Посмертні згадки.

Юлія з Пехів Палій, дружина колодійського майстра, мати директора Маслосоюзу інж. А. Палія, померла 3. січня ц. р. у Станиславові в 65-році трудолюбивого життя. Похорони відбулися 5. січня ц. р. В. Їй П-!

о. Михайло Паук, парох Середопілець, радехівського деканату, помер по тяжкій недузі дня 5-го січня ц. р. у 53. р. життя і 28 священства. Покійний знаний ще з часів, коли був студентом, як дуже діяльна людина у громадському житті. Тому Радехівщина глибоко відчула велику втрату, бо не стало між живими одного з перших народніх робітників і невтомних піонірів. В. Й. П-!

Василь Хирівський, вислужений професор гімназії, член українських товариств, помер 2. ц. м. у Тернополі в 58. р. життя. В особі Покійного зайшов у могилу один з оригінальних типів українського громадянства. Солідний у кожній справі, обовязковий і трудящий до самовідречення. Як старшина австрійської армії перебув цілу перемиську кампанію і дістався в 3-літний російський полон, який не зломив його духа, а навпаки, зміцнив і загострив. Час неволі він використав у цілій повноті, вивчившись кільоох світових мов, між ними й англійської. Крім того вивчився малярства та ріжних практичних робіт, нпр. шевства, так що опісля до смерти сам робив собі взуття. Брав теж участь в українській визвольній війні, з якої вернувся зпоза Збруча пізніше, ніж інші. З розвязанням української гімназії в Тернополі втратив не тільки посаду, але й узагалі всяку заслуженину, так, що останні роки свого життя перевів у злиднях. В. Й. П.!

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Святочні бажання нашому Єпископатові. На запрошення о.о. д-ра Миколи Рибака як повіт. політ. Проводу УНДО зібралися частково дня 2. січня вечером у домівці „Української Бесіди" представники всіх майже наших установ, щоб нарадитися над формою і способом зложення святочних і новорічних побажань владикам Кир Йосафатові й Кир Григорієві. По довшій дискусії вирішено вислати в імені всього українського громадянства дня 5. січня ц. р. впполудне делегацію до обох владик. Та делегація була у складі: д-ра Загайкевича Володимира як провідника й речника, д-ра Рибака М., м-ра Новорського Степана, п. Зятикової І., п. Колянковської В., д-ра Дідуха М., п. Маїнки І., п. Борка Евг., д-ра Бойтовича П. й д-ра Мандюка Івана. Окрім цієї делегації ходила того самого дня вечером з колядою орхестра „Просвіти". Окремо зложили впполудне побажання владикам шкільні діти й молодь під проводом відпоручників своїх учительських зборів і окремі представники Кат. Акції й духовенство. — Характер нарад, тон дискусії і підхід до цієї живої традиції підкреслили ще раз глибоко шановану пошану всіх українських кругів до обох Достойних Осіб на владичому престолі Перемишля. о. а.

РАВА РУСЬКА.

Свята „Просвіти" і книжки. У місяці грудні відчитували свята „Просвіти" і книжки такі місцевости равського повіту: Девятир, Любича Камеральна, Камінка Боброїдна і Динівська, в б. 1. 1936 святкуватимуть у Підлубцях, Тиглеві, Камінці Піратині, Вільці Вербицькій і Монастирку. Ті місцевости, які ще не відбули свят, відсвяткують свято „Просвіти" в січні.

Основання нових читалень. У 1935 р. основано нові читальні „Просвіти" в таких місцевостях: 1) дня 21. 4. 1935 у Вербиці-Боржи, 2) дня 5. 5. у Городиєві, 3) 20. 10 у Карові, 4) 13. 10. у Тарношині, 5) 27. 10. у Верхраті 6) 27. 10. у Верхраті Німиця, 7) 24. 11. у Василеві, 8) 24. 9 у Погариську Нижньому, 9) 1. 12. у Верхраті Монастир 10) 8. 12. в Ульгіну, 11) 8. 12. у Домашеві. — Крім того пороблено заходи на осмучення читальні у Корчеві, Сиськовичах і Гуті Любицькій. Слід зазначити, що в Карові, Тарношині, Верхраті, Василеві, Верхраті Монастирі, Ульгіну, Домашеві, Корчеві і Сиськовичах істнували вже читальні „Просвіти", але їх влада на основі донось людей злої волі розвязала.

ВОЙНИЛІВЩИНА.

Войнилівщина в 70-ліття Митрополита. Войнилівщина відзначувала 70-ліття уродин та 35-ліття пастирської праці Митрополита Андрея дня 22. грудня м. р. окремим величавим святом. Ранком відправлено в парохіяльній церкві у Войнилові Службу Божу в намірі Ювілята. Поподудні відбулася святочна академія в новій, поширеній салі, що міститься у будинку Районової Молочарні у Войнилові. На початку склали діти з місцевого захисту побажання Ювілятові, опісля мішаний хор читальні у Войнилові відспівав „Витай нам, наш Архиєрею!" та Бортнянського „Сей день". Принагідну, глибоко продумману промову виголосив д-р Н. Рудницький. Черговими точками програми були: декламація вірша Пачовського „Привіт владиці" — п. Лаврівної, сольо п. В. Дубрівної (сопран) „Горить моє серце", соната Бетовена на фортепяні п. І. Решетиловичевої, декламація п. Т. Олійника вірша Р. Дурбака „Вождові Христа", сольо п. Дубрівної „Плавай, плавай лебедоньку", вкінці псалом Бортнянського „Блажен муж", що його відспівав мішаний хор. Свято закінчилось відспіванням національного гимну. Ціла програма зложена з відповідним смаком, виконана дбайливо й без закиду, при чому деякі точки, як фортепянове сольо п. Решетиловичевої, сольоспів п. Дубрівної та декламація п. Олійника давали справжню насолоду навіть вибагливим слухачам. Салю, де відбувалася академія, виповнили гості по берегах що прибули навіть з подальших околиць на це свято, щоб дати доказ своєї пошани до Достойного Ювілята.

Святочне закінчення господ. ветеринарійного курсу у Войнилові. Дня 28. грудня м. р. відбулося святочне закінчення господ.-ветеринарійного курсу у Войнилові, уладженого Районовою Молочарнею у Войнилові разом із філією „Сільського Господаря" в Калуші. Від ранку до пізного пополудня прелеґенти інж. П. Дубрівний, д-р Н. Рудницький, інж. Шпаківський і лік.-вет. П. Кулинк іспитували курсантів у присутности о. дек. Л. Зарицького, голови Надз. Ради „Р. М.", м-ра В. Ничая, представника філії „Сільського Господаря" у Калуші, п. І. Павлика, представника Повіт. Союзу Кооп. у Калуші та представників місцевих установ. Курсанти своїми певними, ядерними відповідями з агротехніки, зоотехніки, молочарства й інших ділянок нашого с.-г. життя доказали, що часу не прогайнували, а засвоїли собі цінні відомости, потрібні не лише кожному молочареві чи контрольорові молочности чи пак кооп. робітникові, але взагалі кожному рільникові. Крім цього курсанти дістали оцінку за переведену ними практичну контролю молочности. Після обіду були члени курсу на зелебні, що його відслужив о. Зарицький у парох. церковці, а відтак відбулася розда-ча свідоцтв, попереджена промовами делегатів, які вказували на вагу праці над поправою господ. культури села, що чекає курсантів на місцях. З черги представник курсантів подякував установам за влаштовання курсу та прелеґентам за їхній труд, обіцяючи, що знадання своє розуміють і виконають його якнайкраще. Національним гимном покінчилося це рідке, дуже симпатичне свято. В курсі взяло участь 28 селян, покінчало його 26, у цьому 20 із калуського повіту, 2 із станиславівського, 2 із перемиського й 1 із Волині. Викладали на курсі: інж. П. Дубрівський, д-р Н. Рудницький і лік. вет. П. Кулинк та інж. П. Шпаківський.

БУРШТИН.

Поклін Князеві Церкви. Дня 22. грудня м. р. уладжено в салі читальні „Просвіти" в Бурштині заходом українського товариства під проводом пароха о. Олександра

Гутковського академію з нагоди 70-ліття уродин Митрополита Андрея. Свято почалося торжественною Службою Божою, яку відправив о. радн. Гутковський з сослуженні о. радн. Йосифа Мариньского, о. Миколи Лесика й о. Емануїла Кордубн. Співав гарно бурштинський хор. До численно зібраних парохіян і гостей з околиці виголосив гарну проповідь о. Степан Паламар. По Службі Божій відспівано многоліттє. Вечором у виповненій вщерть салі, прикрашеній килимами та портретом Ювілята, відбулася святочна академія. По відспіваній кантати о. Гутковський привитав гостей і згадав про великі жертви, любов та діла Ювілята. Опісля добре підготовані хори з Липиці під управою о. Юрія Дубинського і з Бурштина під управою п. Миколи Сироти полнувалися влатними продукціями. З великим захопленням вислухали присутні поеми Богдана Лепкого „В Храмі св. Юра", яку віддеклямував дуже гарно богослов Т. Любінець. Академію замкнув о. парох короткою промовою, після якої відспівано многоліттєвія та католицький і національний гимн.

РОГАТИН.

Кооперативний курс у Рогатині. Заходом Окружного Союзу Кооператив у Рогатині відбувся 6-тижневий кооперативний курс, який тревав від 15. листопада до 24. грудня м. р. В курсі взяло участь 57 осіб з цілої округи, а саме: Рогатин, Перемишлянн, Ходорів, Галич. Відрадне явище, що багато курсантів на свій власний кошт висилали низові сільські кооперативи оплачуючи їм прожиток у Рогатині і таксу за навчання. Виклади на курсі відбувалися в просторій салі Українбанку рано і пополудні. Крім фахових предметів у програму курсу звійшло українознавство, суспільна гігієна та в звязку з цим протиалькогольне питання. Науковий рівень курсу високий бо управа подбала заздалегідь про місцевих прелегентів-фахівців. Викладали на курсі: адв. Р. Шенкірик (кооп. закон), д-р Гр. Дрогомирецький (кредитові кооперативи), д-р Онуфрик (суспільна гігієна), проф. В. Ратич (історія України), проф. Угрин (українська мова), проф. Ю. Каменецький (протиалькогольне питання) та директори О. С. К. п. Д. Хоптяк, дир. І. Порідко і В. Воробець. Курсанти скористали дуже багато, що бачилося при іспитах, які відбулися по закінчені курсу. Організація курсу була поставлена зразково. Управа подбала про поміщення курсантів та зорганізувала для них харчіню по дуже приступних цінах (15 зол. за обіди і вечері за 6 тижнів). В організації курсу найбільше праці, енергії та ініціятиви виявив дир. Д. Хоптяк, душа курсу, якому на цьому місці зовсім справедливо належиться признання. Курси дають не тільки фахове кооперативне знання, але й викладами з українознавства поглиблюють національну свідомість. Вони випускають не тільки ряди фахових кооператорів, але і просвітних робітників, яких так потрібно нашим селам. Удатний почин повинен заохотити О. С. К. в Рогатині до організації нових курсів, лише довших, хочби 3- або 6-місячних. К.

Популярно-наукові відчити Учит. Громади. Як попередніми роками, так і цього року веде Учительська Громада в Рогатині оживлену освітню діяльність. Почавши від 10. листопада м. р. виголошено заходом Т-ва такі актуальні популярно-наукові реферати: проф. І. Вербяний: Новітні засоби війни, ч. І. і II.; проф. М. Угрин: Українські Січові Стрільці; д-р Гр. Дрогомирецький: Абісинія; адв. Р. Шенкірик: Амнестійний закон; М. Водопос: Рідна Школа. Виклади відбувалися при світляних образах. Крім викладів велике зацікавлення викликує т. з. живий часопис, у якому подаються найважніші події тижня, з увагою до українських справ. Референтами живого часопису є проф. В. Ратич, І. Вербяний та Ю. Каменецький. Як новину введено цього року правні поради, які перед кожним рефератом подає адв. Р. Шенкірик. Ці правні поради про найважніші актуальні закони (про відновження села, закон про зобовязання та інші) дуже корисні. На відчитах публіка виповнює салю по береги. Крім популярно-наукових викладів Учительська Громада організує ще наукові виклади для рогатинської інтелігенції. Відбуваються що два тижні, в суботу в год. 5-ій веч. З наукових рефератів виголошено такі: 1) радн. В. Кобринський з Коломиї: Музейництво. Цей реферат дав почин до вибору комісії для організації музею при Р. Ш. 2) Проф. Ю. Каменецький: Сучасна Італія. 3) Д-р Гр. Дмитрів: Психоаналіза Фройда. Наукові реферати є дискусійні. По рефераті численно зібрані гості в домівці Учит. Громади проводять час на гутірці при чаю та на читанні періодичної української преси.

СТАНИСЛАВІВ.

Панахиду за бл. п. М. Менціньского відправлено мин. суботи в каплиці оо. Редемптористів в год. 7.15 заходом трьох муз. станисл. товариств: „Станиславівського Бояна", Філії Муз. інст. ім. М. Лисенка й муж. хору „Думка". Підчас панахиди співав муж. хор „Думка". На панахиді явилось гремяльно станисл. громадянство, чим дало доказ, що завсіди шанує тих, які прославляють українське імя по широкому світі. Б. Л.

З дороги життя.

Милі несподіванки Різдва.

Було їх чимало в цьому році. Передовсім погода: тепло, — навіть тихі, несміливі усмішки зимового сонця були для бідного, безробітного населення святочним дарунком, що певно більше його радував, як символічні маґістратські ялинки, які розміщено на площах, освітлено жарівками, сподіючися, що бідні, обдерті, півголі, недужі, спрагнені й голодні стануть довкола них і колядуватимуть від ранка до вечора.

Бідні ялинки стояли самотно на львівських бруках, пріли від електричних лямпок, відхали й тужили за своїм — місцем приналежности...

Були в час Різдва ще й інші зворушливі моменти. Родили їх життя і дійсність „несли їх у світ телефони, телеґрами й радіо.

Першою милою несподіванкою був дрібний, та якже дуже характеристичний епізод із судової розправи у Варшаві, про який я читав у сусідських часописах.

„В останній день перед Різдвом, коли предсідник трибуналу закрив засідання, а трибунал вийшов зі салі, наблизився до лави обвинувачених прокуратор Желенський із драматургом Зельверовичем, якому прокуратор дозволив вручити одному з обвинувачених, а саме Карпинцеві, карточку із святочними побажаннями. На карточці було написано в польській мові; „Вам, Пане Карпинець, та Вашим Товаришам траґедії в день Св. Вечері сересилаю побажання спокою і полекші. Олександер Зельверович — приятель людини".

Про око ніби ніщо. Та проте яке воно гарне, а у своєму щирому жесті яке зворушливе, глибоке і людське! Кожне слово тут наче обсипане промінням Вифлеємської зорі.

Так, так! В часі святого егоїзму, зоольоґічного націоналізму, кровожерного фашизму, божевільного гітлеризму і спаверизованого бандитизму заблукалася якісь райська птаха: приятель людини.

Мав я ще один гарний момент тої днини.

Сів із ріднею до св. Вечері. Двоє дівчат, старенька, глуха тітка, подальше чорна кітка, що з огляду на прожитий вік та заслужений стан спочинку теж уважає себе за приналежну до нашої рідні. Ми зїли просфору, помурликали собі побажання; замуркотіла й кітка.

Посідали за стіл. Настала тиша, є властиво хвилина такої тиші, як сказав поет, що дзвоном дзвонить і поневолі несе думки людини далеко, далеко, в країну молодих літ, молодих снів...

Дитина наставила радіо.

І на диво: поплило українське слово. Знайомий, глибокий мужеський голос з таким характеристичним матовоповновим тембром.

Говорив князь нашої Церкви, галицький митрополит.

Неодну його промову чув я. Та двічі в житті зробили вони на мене незвичайно глибоке враження.

Тямлю. Було це в першу неділю після заливу царською армією Львова. Не переборщуючи, можна сказати, що хто переживав у Львові перші дні російського наїзду, дні переполоху, жаху, розпуки і знеміри, для того спомин про повну Митрополита у Волоській церкві та його проповідь залишиться в памяті на все, як записана мармурова плита...

Серед своїх заляканих вірних та перед ворожим військом, що теж було в церкві, станув найвищий достойник греко-католицької церкви, станув як викований з граніту, гарний, неломний і незахитаний, як втілення стародавньої „вірности романа", як велика постать на грані віків і подій, а якій недовго опісля довелось стати... царським вязнем і перестати шлях до суздальської монастирської тюрми...

Він закликав вірних молитися за свої родини, за ті міліони, які із зброєю в руці стоять проти себе, і за тих, що по цій чи по другій стороні, бо всі вони дивляться смерти у вічі... І закликав держатися кріпко своєї віри і всіх любити.

І в минулий понеділок враження слів митрополита було величезне.

Говорив і цим разом до людей сумних, до людей перетомлених, знеможених, голодних і спраглих — справедливости...

Якже інакше рисувалася тепер його постать у моїй уяві. Старенький, знеможений переживаннями й журбою, недугою прикований до крісла, з очима вдивленими у засвітню даль... І в голосі тремтіла втома.

І на цей раз говорив у особливу хвилину, коли західна вітка українського народу стануло на порозі нового етапу, чи, як дехто хоче, на нових дорогах.

І цей раз говорив про тверду віру та її силу для одиниці й народу.

І на цей раз казав вірити у краще майбутнє.

Чи і це несподіванка?!

Тиберій Горобець.

В морозні зимові дні

НІВЕА

Крем НІВЕА від зол. 0·40—2·5
Олійок НІВЕА від зол. 1·00—3.5

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

НАЗУСТРІЧ, двотижневик літератури, мистецтва, науки і громадського життя. Львів, січень 1936. Р. III. Ч. 1. Зміст: Михайло Островерха: Село, що було колись містом. — Українська „Студія" в Празі. — Шарль Ріше: Чи людина заслуговує на назву „розумної"? — Софія Парфанович. Дальматинська Мадонна. — Василь Барвінський: Дар недержавного народу державним — Модест Менцінський. — М. Пастернакова: Давня й сучасна пантоміна. — Мих. Рудницький: Весела ідея. — Замітки. — Три роки творчости Т. Шевченка. — Стефан Жоромський: Анатоле — переклав о. б. — Р. Пашківський: Від „Пригоди в Гранд Готелю" до „Готелю Жоржа" — розмова з Нінною Кульчицькою. — Святочні листівки. — О. Б., „Земля обітована". — На фонд літературної нагороди. — Літературний бімбам. — Нові видання. — Летілко 40 сорок.

ВІСТНИК, місячник літератури, мистецтва, науки і громадського життя. Львів, січень 1936. Р. IV. Ч. 1. — Зміст: Евген Маланюк. Місячна соната. — Богдан Кравців: * * *. З еротик. — Вентура Ґарція Кальдерон: Капрічіо. — Д-р Остап Грицай: Фенікс Еспанії (Льопе де Вега). — І. Солоневич: Росія в концентраційному таборі. — Капітан М. А. Пітерс: Пропаґанда підчас війни. — Андре Моруа: Джозеф Конрад. — М. Островерха: Нова Італія. — О. Кей: На порозі нової доби. — Вол. Дорошенко: Микола Устіянович. — Дм. Донцов: Про баронів середновіччя і баранів з байки. — Немо: При дворі петуха. — М. Л.: З пресового фільму. — О. Теліга: Лист до Редакції. — Бібліографія. — Від Адміністрації.

ДА ЗЛУЧЕНЬНЯ! Беларуская релігійная часопісь. Вільня. Сьнежань 1935. Год IV. Нр. 12.

ГОСПОДАРСЬКО-КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів, неділя 29. грудня 1935. Р. XV. Ч. 52.

МІСІОНАР Пресвятого Ісусового Серця. Жовква. січень 1936. Р. XXXIX. Ч. 1.

Що зможе в Абісинії без черевика
Італієць, що не взувається у

ЧИКА

Львів, Костюшка 6.

Спис жертв

НА БУДОВУ ШПИТАЛЮ ІМ. МИТРОПОЛ. АНДРЕЯ.

Виказ XLVII.

Зложили: 2.000 зол. Марія Сосновська, Львів, як фундація III. памятникового ліжка, 250 зол. Тов. УКТОДІ, як задаток на IV. фунд. ліжко, 200 зол. д-р М. Дзерович, Львів, 134 зол. ред. „Мета", Львів (збірка), 100 зол. Тов. свящ. ім. Андрея, 70 зол. Марія Гжовська, Львів, 53 зол. інж. В. Монастирський, Львів, 50 зол. зач. Ю. Русин, Львів, 30 зол. вінницький деканат, по 25 зол. Тов. „Бочи", Збараж, о. Я. Чемерінський (збірка) і Романа Турянська, Львів, у роковини смерти брата, 19 зол. кооп. Кривенське, 17 зол. церк. братство, Струтин Нижний, 15 зол. о. Ю. Левинський, Сановідсько Вижне, 14 зол. бобрецький деканат (дачі), по 12 зол. І. Кривецький, Львів (за портрети) й Учительська Каса, Львів, по 10 зол. о. І. Головкевич, Тейсарів, Самоморіч, Сороки Львівські пар. ур. Вишенка, М. Грушкевичева, „Мол. Громада" й наук. кружок пригім. Р. Ш., Станиславів та Ер. Бурачинська, Петра, 8 зол. пар. ур. Збараж, по 7 зол. пар. ур. Любінці, Новосілка й Кокотинці та П. Кавулева, Львів, по 6 зол. пар. ур. Підлисся й Сороки Щирецькі, по 5 зол. пар. ур. Григорів, Лукавиця Вижня й Бишки, о. В. Вірчак, Розділ та о. І. Городиловський, по 4 зол. пар. ур. Убіне й М. Гординська, Яворів, 2 зол. о. Я. Левицький, Львів.

І дол. амер.: о. О. Пристай, Ельрідж.

У чеських коронах зложили: по 400: проф. Горбачевський, д-р М. Елнів, д-р М. Киеть, по 200: д-р Белей, д-р Білик, д-р М. Малиський, д-р В. Наливайко та д-р М. Елнів, по 100: д-р Ортинський і Тов. „Єдність".

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 10. січня год. 8. веч. „Пригода в Ґранд Готелю".

Субота, 11. січня год. 8. веч. „Майор Варвара (премієра).

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Кіно.

АДРІЯ: „Останній отаман Анненкін".

АПОЛЛО: „Подяк на фронті" з Дитиною.

АТЛЯНТИК: „Кохаю всі жінки" з І. Кепурою.

ВАНДА: „Імператриця Катерина".

ГРАЖИНА: „Етюд" із Пандею беседі.

Ґрета Ґарбо) та „Революція сміху".

ВАСІНО: „Анна Каренїна" з Ґретою Ґарбо.

КОЛІСЕЙ: „Княжна Огара", ревія „Полюч мені два золоті".

КОНЕҐНІК: „Весела розвідка" та боксерський меч Макса Бера з Дж. Боксом.

МАРУСЕНЬКА: „Напад на Конґо".

МІРАЖ: „Не відходи від мене!" (Ел. Ґергнер.

МУЗА: „Ти весь мій світ".

ПАКС: „Королева Христина" з Ґретою Ґарбо.

ПАЛЯС: „Любовні маневри".

ПАН: Сеанси і додатки:

РАЙ: „Веселий ювілей Мікі Маус".

СОНЦЕ: „Жовтий князь", ревія „Спалення на ратн".

СВІТ: Ревія Маріонеток і фільма „Цілуй мене ще" з Анною Ондра.

СТИЛЕВЕ: „Остання серенада" та ревія.

ТЕНЧА: „Весела вдова" та Хор і балдайни.

ТОН: „Жінка з оголошення" із Фліпом і Фляпом.

УТІХА: „Червона дама" і ревія.

ХИМЕРА: „Наше сонічко" (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо.

Пятниця, 10. січня 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.30 Солісти, 19.30 Оперетковні пробовники, 21.20 Концерт на форт. і орх. Брамса, 22.10 Вечір болгарської музики, **Братислава** (298,8) 20.10 Форт. ресіталь, 21.00 Словацька фільг. орх., **Прага** (470.2) 12.35 Сальон. квартет, 16.10 Сальон. музика, 17.30 Секстет е-дур Бетовена, 20.00 „Еґмонт" трог. Гетого, **Париж** (1648) 13.15 Концерт симф. орх., 21.00 Спів, 21.45 „Ла ґімбалєт д' аржан" ком. опера Васера, **Білгород** (437,3) 11.30, 16.20, 20.00 Концерт, **Берлін** (356.7) 17.00 Розр. музика, 22.30 Концерт, **Кенїгсвустергавзен** (1571) 18.00 Брамсові варіяції на тему Гендля, 21.00 Танк. музика, **Лейпціг** (382,2) 16.30 Пісні Шуберта та Вольфа, 20.10 Оперетковні пробовники, **Мінхен** (405,4) 17.00 Солісти, 21.00 Дрезденський квартет, **Будапешт** (549,5) 13.30 Циг. музика, 17.30 Квінтет, 19.30 Опера, **Міляно** (221,1) 13,10 Камер. орх., 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 20.35 Військ. орх., 22.15 Вок. концерт (хор італ. співаків).

Субота, 11. січня 1936.

Відень (506,8) 15.15 Концерт хору, 19.30 Муз. всячина, 22.10 Пісні й арії, 22.20 Польські пісні відсп. Зуз. Карпи (сопр.), **Братислава** (298,8) 19.50 „Циганський барон" оп. І. Штравса, **Мор. Острава** (269,5) 18.00 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470,2) 15.00 Сп. ресіталь, 18.05 Триста літ форт. музики. **Париж** (1648) 13.15, 17.00 Легка музика, 21.00 Спів, 21.45 „Етіен Марсель" оп. Сен-Саенса, **Білгород** (437.3) 12.00 Концерт, 22.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 14.15 Вес. концерт, 18.15 Тріо, **Кенїгсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Нар. танки та пісні, 19.00 Концерт військ. орх., **Лейпціг** (382,2) 18.45 Вес. словно-муз. авд., 20.10 Звуковий альбом, **Мінхен** (405,4) 14.10 Вес. концерт, 18.20 Шопенові твори, **Будапешт** (549,5) 12.05 Форт. ресіталь, 14.00 Легка музика, 17.45 Сольо на тарогато, 18,35 Нар. пісні в супр. циг. орх., **Міляно** (221,1) 11.30 Популярна музика, **Рим** (420,8) 13.10 Муз. всячина. 20.35 „Неро" оп. Масканія.

Львівське радіо.

Пятниця, 10. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. дневник, 12.15 Легенда про Кусову Яшику, 12.40 Сальон. музика, орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 16.20 Біржа, 16.30 Фантастичний світ у музиці, з гр. пл., 16.00 Ґітара для хорих, 16.15 Орхестра: у проґр. 5 українських пісень, 16.45 Для дітей: Хвилина питань, 17.00 Репортаж із зоол. музею: В антомольоґічній робітні 17.15 Поезії Йос. Вітлїка, 17.20 Спів, ресіталь у супр. форт., 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Камер. концерт, 18.30 Проґр. скрипка, 18.40 Сусп. хвилина, 18.45 Спів, ресіталь Марії Фальксенберг (мецосопр.) у супр. форт., 19.00 Фейл.: Зайві вартости 19.20 Реклам. концерт 19.35, 19.45 Спорт. вістки, 19.40 Сиґнал комунікат, 19.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами родин, 20.00 Легка пісонька з гр. пл., 20.45 Веч. дневник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Оригін. і парафразований вальс Л. Мінцера, 21.30 „Ля серва падроне" (Наймичка-пані) оп. Перголезія, 22.20 Китайський флет — камер. симф. на 14 сольов. інструментах і сопрано (Марія Фетер Питаї), 22.40 Танк. музика.

Субота, 11. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. дневник, 12.15 Концерт камер. орх., 13.00 Хвилина Падеревського з гр. пл., 13.15 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 14.30 Польські ритми — камер. орх., 15.00 З геройських днів, 15.15 Польська морська торговля 15.20 Біржа, 15.30 Концерт Юрандового хору, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Твори на цитру, 16.30 Техн. скринька 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Із тайн столиці. Романтична ніч, 17.15 Новини з гр. пл., 17.45 Пінка. 17.50 Городно та Давидгородок, 18.00 Вес. авд. для дітей. 18.30 Огляд видань, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Популярна музика з гр. пл., 19.00 Вечорі літер. памятника — вит. ред. Карло Курилюк, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна ґітара, 20.00 Лете — тема для музики, 20.45 Веч. дневник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Зима, 21.30 Гунор, 22.00 Клясично, а всеж новочасно — радіопопурі Віят. Ґрубого, 22.05 Танк. музика.

Радіокутик.

КАМЕРАЛЬНІ КОНЦЕРТИ.

10. січня „Польське Радіо" дає два цікаві концерти камеральної музики. В год. 18.00 піяніст Лефельд і віольончелгот Ліфан виконають сонати майстрів XVIII ст., а саме — Баха і Льокателлі. В год. 22.20 — перший раз буде виконаний цілком новочасний твір Тоха „Китайська флейта". Це — симфонія на камеральну орхестру і сопранове сольо.

Подяка.

Прибиті горем по смерти невіджалованої памяти Жінки, Мами і Бабки Юлії складаємо сердечне Спаси-Біг: Всім добрим сусідам за те, що відвідували бл. п. Юлію у її важкій недузі та з християнською посвятою віддали останню поміч. Дякуємо Всч. о. Баліховському та Всч. о. Дзибінсі за відведення на місце вічного спочинку та християнське похоронення тлінних останків, зокрема Всч. о. Баліховському на будучі і сердечні слова розради виголошені в прощальній промові на могилі. Всеч. о. кап. Колянківському за відправу поминального Богослуження.

Дякуємо Іх Преосвященству Кир Іванові за пересланні нам щирі слова співчуття.

Дякуємо всім Приятелям і Знайомим на устні та письменні вислови співчуття в нашому горі та за численну участь у похоронах.

Зокрема дякуємо Вп. дир. Мудрикові, інж. Хроновятові та інж. Лукашевському за те, що не пожалували труду та приїхали зі Львова, щоби нас піддержати на дусі та взяти участь у сумних обрядах похорону і поминального Богослуження. Дякуємо теж Вп. п. Нач. Трачеві за поміч при полагодженні похоронних заходів.

Дякуємо орхестрі Т-ва „Зоря" у Станиславові за відіграння похоронних пісень.

Вкінці дякуємо п. Д-рові Гробельному за його заходи вдержати якнайдовше при житті Дорогу нам Покійницю.

Михайло, Андрій, Нуся і Лідія Гаші.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.28—5.30.

Збіже.

Ціни збіжа Львів	від	до
Жито Стандарт І.	12.75	13.00
Жито Стандарт II.	12.50	12.75

Інші курси без змін.

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори Українського Лікарського Товариства відбудуться у Львові дня 25. січня 1936 р. в год. 18. в домівці Товариства при вул. Підвальна ч. 7/Д. з таким порядком нарад. 1) Відчитання протоколу з попередніх Заг. Зборів. 2) Звіт Виділу, 3) Звіт Контрольної Комісії. 4) Дискусія над звітами. 5) Вибір нової Управи і Контр. Комісії. 6) Внески і запити. Якщо в означеній годині не прибуде достаточна спільність членів, то Збори відбудуться годину пізніше при кожній спільности членів з тим самим порядком нарад. У Львові, 6. січня 1936 р. **Д-р Я. Малис** секретар. Д-р Г. Е. Бурачинський голова.

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Маданолям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Маданолям 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові корон.	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдзл.	2.50
Поплеліна на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	8.—
Поплеліна шовкова	1.60	Серветки	0.20
Перкаліна колірова	0.55	Вафлеві ручники	0.28
Димка на пішитанні	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	0.45
Простирала віднас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Всиг рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Всиг рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Веба червона 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо асілякі блаватні товари 30% дешевше. Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

Передплачуйте! **Читайте!**

„Український Бескид"

Найбільший провінціональний тижневик краєвого характеру, що появляється в Перемишлі.

„УКРАЇНСЬКИЙ БЕСКИД" обговорює докладно всі питання католицького релігійно-церковного життя і освітлює події національного, політичного і суспільного життя українського народу у всіх займанщинах.

„УКРАЇНСЬКИЙ БЕСКИД" містить щотижня огляд політичних подій цілого світа за минулий тиждень.

„УКРАЇНСЬКИЙ БЕСКИД" появляється кожного тижня, під неділю, на 8-ох сторінках друку, формату 47×32 цм. Річна передплата 8 зл. — Жадайте безплатних оказових чисел „Українського Бескиду".

Редакція „Українського Бескиду" в Перемишлі, вул. Водна 10.

Телефон Редакції і Адміністрації ч. 1675.

Конто Почтової Каси Ощадности ч. 504.987.

Передплачуйте! **Читайте!**

941 2—2

КУПНО - ПРОДАЖА

Лещетарські та ріжного роду черевики поручає О. Берн, Руська 18. напроти церкви. 852 9-11

Знана від 40 літ **робітня ковдер** Дубса тепер Пасаж Гавсмана (вхід від ул. Сикстуської в брамі). 890 4-10

Фортепіяни, піяніна, найновіші моделі, дешево продає **Ганак,** Пілсудського 21. перший поверх. 889 5-10

Увага! Християнська жіноча конфекція поручає плащі від 35 зол. Львів, Ринок 36, Ендерс. 797 24-30

Дешева вирібня кап, фіранок і всіляких ручних робіт, **Пік**, Ягайлонська **11 а.** 11/110 18-30

Лещетарські убрання жіночі, мужеські, дитячі, найдешевше джерело! Вирібня „ПАЛЮМ", Гетманська 12. по боці Музею. 12/110 5-8

Засобися на зиму в ковдри в найдешевшій львівській робітні, Леґіонів 33. 843 4-5

Церковні корони ручної роботи, брокати. Фабричні ціни. **Фрайліх,** Сикстуська 21. 646 8-?

НАУКА

Найшвидша наука крою, шиття, моделювання новочасною системою Patron Express проф. К. Леванського, Львів, Сикстуська 31. II. п. 885 4-6

РІЖНІ

Золотинча робітня, Адамбреннера Пасаж Гавсмана 3, переробляє, направляє всіляку біжутерію солідно, дешево. 904 3-10

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Д-р ШЕЕР

венерні, шкірні і косметика

Львів, Скарбківська 4. Тел. 275-65

Другий вхід: **Лукасінського 4.**

871 4-6

53.50 Лещетарський комплет 53.50

який складається з дощок, нийків, вязань, черевиків, вовняних скарпиток і рукавиць, штанів, вітрівки і шапки тільки у фірми

„СИМФОНІЯ", Львів, Сикстуська 1.

878 5-10

ПІЯНІНА і ФОРТЕПІЯНИ

B. SOMMERFELD

Експорт до всіх частин світа (головно до Льондону)

Догідні умовини купна.

Новацький, Пілсудського 17

Купно і продажа оказійних інструменів. 10/92 21-28

МЕБЛІ: їдальні, спальні, кабінети, тапчани клюби декорації

поручає віденська вирібня столярсько-тапцерська

Івана Ортнера

Львів

Сикстуська 41,

Телефон 229—79

Комплетний **лещетарський виряд**

купиш найдешевше у фірми

„СТАРГ" Львів, Фредри 5. Тел. 110-93 7-8

ТОРГОВЛЯ МЕТАЛІВ

Вайдгорн і Канарєнфоґель

Львів, Боїмів 36

поручає півфабрикати і металеві сирівці по найнижчих цінах. — Закуп старих металів. 954 2—2

За редакцію відповідає Олександер Костик Видає Виділ Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10

Ч. 7 (14.255). Львів, субота 11. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Р. LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 144.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·20 зол.
Квартально 15·60 „
Піврічно 31·20 „
Річно 62·40 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції 229-41.
„ Адміністрації: 223-26.
З СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАЄМСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Сотні — тисяч — курців ствердило, що
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ — ПОВНОВАТКИ „КАЛИНА"
є добрі, здорові і дешеві.

Проти позички для Совітів.

ПАРИЖ, 10. 1. ПАТ. „Ле Жур" зачав загальну кампанію проти позички для СССР. Щоденник подає подробиці трансакції. Притім гостро нападає на міністерство фінансів і уряд. З уваги на те, що „Кее де депо е консінасіон" відмовила ґарантії на цю позичку, позичка є неактуальна. Щоденник однак побоюється, що згадана інституція може податися під натиском уряду, бож ця справа має чейже „дуже офіціяльний" характер.

Гостра критика законопроєкту про невтральність Зл. Держав.

ВАШІНҐТОН, 10. 1. ПАТ. Комісія заграничних справ сенату репрезентантів розслідкувала законопроєкт про невтральність і вислухала опінії Едвіна Боршарда, професора міжнародного права на університеті в Яле. Боршард між ін. заявив, що Зл. Держави втягнула до світової війни не торговля, але „брак компетенції виконавчої влади". На думку професора законопроєкт про невтральність був би великою небезпекою для закордонної торговлі зі сторонами, що ведуть війну та з невтральними, ображаючи на шкоду незалежну політику Зл. Держав. Законопроєкт про невтральність веде до участи у війні, помагаючи до перемоги найслабшого противника.

Боршард скритикував статті проєкту, що говорять про експорт у війні та твердив, що законопроєкт дозволяє президентові на те, „щоб був так дуже невтральний, як тільки сам захоче".

Наради центрального виконавчого комітету у Москві.

МОСКВА, 10. 1. ПАТ. Нині зачинається сесія центрального виконавчого комітету. На порядку нарад є справа звіту, як виконали буджет на 1934. р. та експозе щодо господарського плану і буджету на 1936. р. Прийде мабуть до вияснень щодо наміреної валютової реформи. Буджет на 1935. р. передбачував 65 міліярдів 900 міліонів рублів доходів і 65 міліярдів 500 міліонів видатків, з того 6 і пів міліярда на військові цілі.

Перед виборами в Еспанії.

МАДРИД, 10. 1. ПАТ. Розвязані кортеси мали 472 послів. Згідно з виборчою ординацією випадає один посол на 50 тис. мешканців. Окремий декрет має вирішити, чи округи, в яких кількість мешканців зросла більше як на 30.000, одмк не доходить до 50.000, будуть мати право до додаткових послів. Якщо цей декрет появився би, майбутня палата буде мати яких 500 послів.

Відпруження у французьких політичних колах.

ПАРИЖ, 10. 1. ПАТ. „Ле Матен" оцінює оптимістично політичне положення і пише, що до кабінетової кризи не прийде. В політичних колах є деяке відпруження. Ліві партії зачали розуміти, що викликати кризу уряду перед новими виборами некорисно. Крім цього радикальні посли, що досі голосували за урядом, не бачать причини, щоб змінити своє дотеперішнє становище.

За нові мирові пропозиції.

ПАРИЖ, 10. 1. ПАТ. „Евр" повідомляє, що Франція й Англія будуть тепер старатися натиснути на комітет 13-ох, щоб він зачав шукати нові основи для мирових пропозицій в італійсько-абісинському конфлікті. Добре поінформовані кола заявляють, що ці основи спиратимуться на загальній основі господарської співпраці трьох чинників: Ліги Націй, Італії й Абісинії.

Ревеляції про експорт зброї підчас світової війни зі Зл. Держав.

ВАШІНҐТОН, 10. 1. ПАТ. Вчорашні наради сенатської комісії для справ торговлі зброєю дали у висліді цікаві інформації щодо торговлі зброєю підчас світової війни. 84 відс. воєнного матеріялу, що його купили союзники у Зл. Державах зки вони приступили до війни, набуто за посередництвом Морґана.

Експорт зброї зі Зл. Держав у трьох дозоєнних роках перевищав 125.765.518. Цей експорт у 1915., 1916., і 1917. рр. зріс до 2. 187.318.059 долярів, значить більше як 16 разів. Морґан, що подав ці інформації, зазначив, що американці були вдоволені з того, що зросли торговельні обороти, але в тієї причини не хотіли приступити до війни.

Новий совітсько-манджурський інцидент.

МОСКВА, 10. 1. ПАТ. Повідомляють про новий інцидент на совітсько-манджурськім пограниччі. Японський військовий літак осів примусово по совітському боці кордону. Між двома летунами та совітською пограничною сторожею виникла стрілянина, підчас якої ранили обох японців. Совітська влада веде енерґійне слідство.

Тайна нарада японських старшин у Півн. Китаю.

ПЕКІН, 10. 1. ПАТ. Японські старшини з Північного Китаю зібралися у Тієн-Тсіні, щоб розслідити положення, яке витворили протияпонські почини військ ґен. Сун-Че-Юана. Вперше ці тієї конференції держать у тайні.

Нові НОТИ Супром-у.
ФОРТЕПІАНОВІ ТВОРИ для МОЛОДІ
Н. Нижанківського Ціна 2.50 зол.
УКР. НАРОДНІ ПІСНІ
З. Лиська Ціна 1.50 зол.
НАШЕ СОНЕЧКО, I. зшиток — цілком легкі фортепіанові твори для дітей на основі народних пісень. Ціна 2.50 зол.
Можна дістати в усіх книгарнях і в Секретаріяті Супром-у, Львів, Шашкевича 5.

Українці в Румунії і націоналістичний рух в Европі.

З розмови з послом д-ром Залозецьким.

Пан посол д-р В. Залозецький, предсідник Української Національної Партії в Румунії зволив мені відповісти на запити про минулорічні політичні події та свою парляментарну діяльність.

Передусім запитав я нашого буковинського посла про його оцінку останнього українсько-польського порозуміння.

„Згідно із теперішнім румунським законом, мусить кожна партія здобути щонайменше 2 прц із усіх відданих виборчих голосів, щоб осягнути місце в рум. парляменті. Задля цієї причини Українська Національна Партія була завсіди приневолена заключати із румунськими партіями виборчі пакти (картелі), бо власними силами не могла здобути ті 2 відсотки голосів. Цієї тактики У. Н. П. не одобрювали у Львові українські політичні кола.

— Тепер прийшов і для нас, буковинців, час запитати чи в Галичині УНДО було приневолене змінити свій дотеперішній напрям політики?!"

„Мій погляд, відповів мені далі на це п. др Залозецький, є такий:

„Міжнародне становище влехшило українцям це порозуміння. Протиставити большевизмові рішучий опір — ось перший успіх цієї угоди. Зрештою порозуміння УНДО з польською стороною не вважаю самоціллю — тільки способом для нормалізації відносин між народами, яких доля приневолила жити в такім близькім сусідстві. І під тим оглядом уважаю це зближення успіхом, а не втратою!"

— „Що сказали Ви, мене після, у своїй недавній заяві в румунськім парляменті?"

„В моїй останній заяві не сказав я, на жаль, нічого нового. За 9 літ — чи то в відповідях на королівські промови, чи то при розмовах над буджетом — все домагався я здійснення прав українців у Румунії. Все це старі скарги, — вони стають чимраз голосніші! У Румунії вкорінюється рух націоналістичних шовіністів, які мають м. іншим намір винародовити українців. По школах заборонено навіть виясновати українській дітворі в рідній мові те, що по румунськи вона не розуміє! Навіть молитовники є записані в румунській мові — і Службу Божу відправляють теж по румунськи.

— Чи всі румунські партії ставляться так ворожо до прав українського народу?

— Досі переконався я, що румунські партії вважають своїм святим обовязком винародовлювати наше сільське населення. Тому, що цей обовязок є для них „святий" — вони не дозволяють його критикувати. Розуміється, кожна румунська партія має для здійснення цього „святого обо-

язку" свій власний спосіб. Наприклад, колишній премієр Мініч дозволив на 6 годин навчання української мови. Коли уступили націоналцараністи і владу перебрали ліберали — потягнено до відповідальности всіх учителів, які вчили тих 6 годин української мови. Всім тим учителям закинули протидержавну діяльність! Тому, що жодної ірредентистичної діяльности не можна було їм доказати, приклувано тих „підозрілих" вчителів здавати наново іспити румунської мови. Вислід таких мовних іспитів був сподіваний: майже всі українські вчителі втратили свої посади, а деякі, в додаток, ще пройшли на пенсії. Це є лише одна сторінка із румунізаційної діяльности рум. партій.

— Чи Ви зв'язуєте, пане после, цей місцевий шовінізм із націоналістичними рухами в Европі?

— Без сумніву. Все таки вважаю, що шовіністичний настрій румунських політичних угрупувань є лише переборщенням того, що діється в державах із диктаторським режімом. Наприклад, німецький націонал-соціялізм противиться всякій асиміляції меншин із німецьким народом...

— Знаю, що майже всі румунські часописи навмисне промовчали або „переочили" Вашу заяву. А яке враження викликала вона в парляменті?

— Палата послів відповіла на неї також пречистою мовчанкою. У палаті послів засідає ще один „українець" (з походження), але урядовий кандидат посол о. Стасюк. Підчас моєї заяви уважав п. Стасюк за відповідне бути неприсутнім і тим одобрити урядову політику супроти українців. Але п. Стасюк не єдиний. З ним співпрацює ще й ліберальний сенатор — „теж українець" — учитель Мелесюк. Розуміється уряд не дав використовувати поведінку цих своїх залежних „парляментарів". Нераз покликувався румунський посол у Женеві на таких „українських послів", що вдоволені румунською розвязкою домагань цієї меншини. „В кожім разі лише в рядах У. Н. П. находиться кілька невдоволених політиків — але їх мало". Так звучить пересічна фраза румунських спеців у наших справах.

— Як поставляєся до Вашої заяви заступники німецької та мадярської меншини в Румунії?

— На жаль німці-сакси ведуть вузькогляду політику й не цікавляться змаганням інших меншин. Навіть мій особистий приятель посол Ганс Отто Рот, провідний політик семигородських німців, щоб зберегти прихильні звязки з урядовими колами, покинув салю, коли я почав вичислювати заподіяні нам кривди.

— Ви були, пане после, недавно в Берліні, де мали виклад про народне мистецтво?

— Так, я був офіціяльно запрошений на Науковий Зїзд Народнього Мистецтва й як учасник цього зїзду там не займався політичними справами.

— Яке враження зробив на Вас „Третій Рейх?

— Як політик меншини в Румунії стримуюсь від оцінки тієї основної зміни внутрішнього державного ладу Німеччини. Як знавець народнього мистецтва поділяю зацікавлення німецького уряду селянським станом. Досі мав я в Німеччині яких 40 викладів. Коли перед 7 роками німецькі слухачі захоплювалися абстрактним та ірреальним експресіонізмом в народнім мистецтві, то тепер цікавляться передусім символізмом та суспільною стороною цього мистецтва. У березні цього року мав я у берлінськім університеті виклад про північний символізм в українськім народнім мистецтві. Виклад, що ще перед 3-а роками був би неможливий, беручи на увагу тодішні обставини на берлінськім університеті.

— Який Ваш погляд про Український Науковий Інститут у Берліні?

— Для мене було приємною несподіванкою зглянути розбудовану книгозбірню цього Інституту та довідатися про праці цієї західно-европейської наукової установи. При тих оглядних оцінив я витревалість, організаційний талант і такт панів проф. Кузелі та Мірчука.

— Як дивитесь, пане после, на новітній націоналістичний рух?

— Часом потішають мене вибрики молодих людей, бо вказують на живучість молодшого покоління. Часом добачую я в цих скоках — хоч не безпосередньо — мої власні. Часом знов питаю себе, чи ці вибрики можна назвати дійсним поважним спортом?

Л-п О-ч.

Нововідкритий **магазин вовни і волічки**

„Ка-Ре-Ву" — Львів, Галицька 11 поручає наймоднїші й найлїпші гатунки та кольори по дуже низьких цінах. 1-15

969

Історія України в німецьких університетах,

Відень, 2. січня 1936.

Виклади з історії Східної Европи у неславянських університетах Заходу ніколи не були надто інтенсивні. Розмірно найбільше було їх у німецьких високих школах. Самозрозуміло, що особливо у Відні, де ще з часів монархії звязок із Сходом був якнайтісніший, створили науковий осередок для студій східноевропейської історії. Дальші місця, де у високих школах знайшла ця дисципліна відповідну увагу, були Берлін, Кенігсберг, Бреслав та й німецький університет у Празі. У всіх тих місцевостях істнують окремі наукові інститути або при самих університетських катедрах або в тісній співпраці з ними. У Відні теж знаний своєю величавою фаховою бібліотекою (що обіймає м. і. збірки б. рос. проф. Більбасова, польськ. проф. Йодко та югосл. проф. Ґречка), семінар для історії Східної Европи. Подібний інститут є в Берліні, який перед війною видавав Zeitschrift für osteuropäische Geschichte; окремий „Osteuropainstitut" працює у Бреславі.

Історії українській, як історії недержавної нації, зовсім було доволі трудно, займати у викладовій чи розслідчій програмі цих катедр більше місце. На це вплинуло головно те, що обовязковий науковий контакт тих німецьких фахівців приводив їх у взаємини з „офіціяльною" наукою тих східних держав, історію яких вони мали розслідити. Так вплинула силою факту перед війною російська, а по війні совітська та польська „казьонна" історіографія і на розслід історії Східної Европи на німецьких університетах. Під ті впливи підпали головно професори високих шкіл Німеччини, особливо відомий берлінський історик Геч, що визначився явним „москвофілізмом", не змінившися навіть і після большевизації Росії. Також віденський ординаріюс Іберсбергер мав великі симпатії до москалів, з огляду на постійний особистий контакт з лідерами російської повоєнної еміграції, як нпр. кн. Трубецького і т. д. Всеж становище проф. Іберсбергера до питань самостійної української історії, приймині новітньої, козацької та пізнішої, було прихильне та обєктивне. Українці підчас війни та по війні дуже численно відвідували семінар для історії Східної Европи у Відні. В роках 1918 до 1925, аж до строгої вимоги нострифікації заграничних дипльомів у Польщі, скінчили десятки українців свої студії у проф. Іберсбергера, між ними такі відомі імена, як д-ри Кисілевський, Німчук, Ніжанківський, Оюзлот, Скорик, Коренціївна, Пісячевська, Степанівна, Суровцова, Шкірпанівна і т. д. Також знані українські історики та політики, як проф. Грушевський, Антонович, Кузеля, Трильовський і т. д. користувалися часто бібліотекою того семінара.

На жаль в останньому часі віденський університет перестав майже зовсім грати свою давну ролю як захист української історичної науки. На місце покликаного до Бреславу, потім до Берліна професора Іберсбергера прийшов кол. доцент з Кенігсбергу, Вінклер. Вийшовши з москвофільської школи Геча той новий професор у своєму інавгураційному викладі при кінці 1935 займав щодо самостійної української історії явно негативне становище. Під тим оглядом має він союзника у віденському університеті професора славянської фільольогії, згаданого кн. Трубецького, який свої нудні евразійські теорії сполучає теж з негацією всього, що не входить у склад єдиної „неділимої" Росії. Таким способом пірвалася українофільська традиція віденської східноісторичної школи, перемінившись у гніздо русофілів. Викладові салі цих професорів теж прорідились.

Українська академічна молодь відвернулась від історичних студій у Відні. А що у Празі, де професор німецького університету Пфіцнер, хоч як незгідний в ріжних питаннях із своїм товаришем із чеської, Бідловим, згідно з ним ставиться не дуже то прихильно до українства, то звертаються наші студенти чимраз численніше до Німеччини. Там, як відомо, відкликано тамтого року москвофіла Геча. На його місце прийшов по короткому побуті у Бреславі Іберсбергер. Він не тільки має ще і свої впливи на „Остеуропаінстітут" у Бреславі, але й може рахувати в самому Берліні на співпрацю тамошнього Українського Наукового Інституту. Професура у Кенігсбергу обсаджена д-ром Кохом, особа якого, як кол. сотника УГА є запорукою, що не забуде і у східній Прусії про плекання історії України. Хоч як для нас болюче, що занехали українознавства у такому близькому нам здавна віденському університеті, то тим більше потішає нас те, що приміймні в німецькій історичній науці поклали край сліпому москвофілізмові.

Д-р Іван Турин.

Зол. 1.50 пришліть складанкою П.К.О. ч. 504.060, а вишлемо Вам великий настільний календар „Криниця" на рік 1936.

На африканських фронтах перемагають абісинці.

ЗАГАЛЬНА СИТУАЦІЯ.

ВАРШАВА, 10. 1. ПАТ оголошує такий комунікат про положення на фронтах в Абісинії: Рейтер повідомляє, що в цілій Абісинії почалася т. зв. мала доба дощів, що триває звичайно три тижні. У Гаррарі вже тиждень падуть дощі. Мокрий терен унеможливлює будь які воєнні дії. Захмарення зменшує овид і унеможливлює летунам розвідку.

Німецькі джерела подають, що війська раса Сеюма від двох днів приготовляли напад на Тембієн. Далеко наперед висунені абісинські відділи ще 6 січня перейшли до наступу, що на другий день довів до відзискання більшої частини провінції. Італійці рахували, що наслідком дощів абісинські війська будуть безчинні. Натомість вскочили їх настільки, що навіть не ставили опору. Абісинські стежі йдуть у напрямі на Адуу та Ґеральту.

На захід від Макале абісинці мабуть здобули укріплені італійські позиції та пять фортів. Решту фортів італійці покинули самі.

На південнім фронті йшли завзяті бої під Джінір, що лежить 110 км. на захід від Горагай. На відтинку Дольо йшов бій під Кереле. По обох боках великі страти. Ген. Граціяні мабуть зрезиґнував з офензиви на Гаррар.

ПЕРЕМОГА АБІСИНЦІВ.

АДДІС-АБЕБА, 10. 1. ПАТ. На основі офіційних абісинських інформацій, у битві під Керілле, в долині ріки Вебі Шебелі, біля Дольо, італійські втрати були більші, ніж абісинські. Крім радіостації, абісинці здобули значну кількість зброї. Здобуття абісинцями Керілле має велике стратегічне значіння. Відколи ген. Граціяні зажинув марш на Гаррар і спрямував акцію на провінцію Бале й Сідамо, ситуація змінилася. Італійські лінії, що переходять через Уаль-Уаль і Ґерльогубі, мають значіння вже лиш як позиції, що боронять італійські комунікаційні сполуки.

„Я ТОЇЖ ВІРИ, ЩО ГЕІЛЄ СЕЛЯСІ".

ЛЬОНДОН, 10. 1. ПАТ. Кореспондент Рейтерової аґенції мав у Дессі інтерв'ю з італійським старшиною, що попався до абісинського полону. Коли цей старшина побачив, що годі втекти, підніс руки вгору та кричав, що він християнин, так як Геіле Селясі. Як його відвели поза боєву лінію, дали йому абісинські страви, та він не міг їсти, хоч був голоден. Дальшого транспорту полонених у Дессі сподіються сьогодні.

Премієра! Премієра! Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ

МАЙОР ВАРВАРА Г. Б. Шова

комедія незвичайної динаміки й експресії. Величава вистава. Великий концерт акторської гри.

Розправа за вбивство міністра Перацького.

Докінчення розправи з трицятьпершого дня.

Докінчення промови оборонця д-ра Л. Ганкевича.

ВТЕЧА ПЯТЬОХ ОСІБ

По вбивстві мін. Перацького з Варшави втікло пять осіб: Лебедь, Гнатківська, Мацейко, Федина і Мосдорф. Де перебуває Мацейко — невідомо. Про місце побуту Мосдорфа свідок довідався щойно тут на розправі минулого місяця. Зізнання поодиноких свідків можуть обтяжити не лише Мацейка. Велику вагу мають зізнання особистого секретаря міністра Перацького Ставіцького, який заявив, що Мосдорф, довідавшися телефонічно, що міністер не може його приняти, заявив: „Це буде запізно". Оборонець застерігається, що не хоче тимсамим кинути підозріння і робити з Мосдорфа вбивцю та додає, що має право висувати цю справу на судовій розправі.

ВИЇЗД ЛЕБЕДЯ З ВАРШАВИ.

Опісля оборонець обговорює виїзд Лебедя 15. червня 1934. р. до Данціґу, а звідтіля до Свінемінде. Оборонець підкреслює, що пачка з річами Лебедя, яку видала німецька поліція по його арештуванні, мала інший вигляд — як це зізнали свідки — ніж при його арештуванні. Торкаючись справи чи Лебедь дійсно займав визначне становище в ОУН оборонець підкреслює, що деякі підсудні і свідки вичислювали поіменно членів краєвої екзекутиви і закордонного проводу, але не згадували ні словечком про Лебедя. Навіть Малюца, який основно знав справу, заявив, що здогадується, що Лебедь займався у Варшаві розвідкою. Якби Лебедь був визначним членом ОУН, тоді організація подбала би для нього про закордонний пашпорт і не мусів би переходити без пашпорту ні чесько-німецького ні польсько-німецького кордону та при останнім виїзді до Данціґу.

Далі оборонець обговорює кваліфікації Лебедя і призадумується, чи доручено би Лебедеві таке відповідальне завдання як організування атентату на міністра, якого — як це заявив прокуратор — притягнув Коновалець перед суд як того, який дуже нужденно приготовляв напад на пошту у Городку. Такого поважного завдання не могли доручити людині, що була вже підозріла, адекновірована і яку переслідувала поліція. Правда, в актах Сеника є згадка про „Марко", „Мірка Проклятого", але нема доказу на те, що це були псевдоніми Лебедя. Характеристичні є зізнання Кривої, яка каже, що колиб була знала, що поштова картка з Праги з 9. грудня, з підписом „Марко", походить від Лебедя, то чейже знечи, що за ним шукають, не булаб її переховувала. А чейже Лебедя 9. грудня придержали у Ціттав, отже він не міг одночасно висилати картки з Праги. Коли йде про зізнання кельнера в „Европейської Каварні", то він мусів помилитися. Лебедь ніколи не був в „Европейській Каварні" хоч би тому, що вона була для нього задорога.

ДВА ДОКУМЕНТИ З Т. ЗВ. АРХІВУ СЕНИКА.

Опісля оборонець спростовує вартість документів з архіву ОУН, на яких прокуратор спирає свої обвинувачення. Перший документ з половини липня зладжений екзекутивою ОУН, ніби відноситься до плянованого у Варшаві атентату. У документі кажеться: На базі її у кавці приготування протягом двох місяців. Марко їде до Відня. Марко підготовляє терен, опісля бере участь в акції виколення. На думку оборонця цей „Марко" не є ідентичний з тим, що підготовляв атентат протягом двох місяців, як це акт обвинувачення закидає Лебедеві. Другий документ, це „бюлетин" організації, в якому сказано, що боєвик з УВО доконав атентату на мін. Перацького. Зате в інших бюлетинах, коли згадується про УВО, кажеться про „боєвий відділ ОУН". Чи це можливе — питається оборонець. — щоби в такому історичному бюлетині, як цей, про вбивство мін. Перацького, помилково пропущено це означення? Поза тим, чому цей бюлетин видано щойно 6. жовтня? Чиж так довго мусіла організація надумуватися? І чому то перший примірник цього бюлетину найдено тільки в канцелярії адв. д-ра Шухевича? Обговоривши декілька дрібніших познак, оборонець спиняється над фактом, що Лебедь розлив склянку води у мешканні Кашерової на вістку про вбивство міністра, пояснюючи цей факт, що ця вістка була для Лебедя несподівана і що відразу зрозумів, що у звязку з тим атентатом його схоплять. Це тому, що Лебедь про атентат до цієї хвилини взагалі не знав.

ЗАЛЮБЛЕНА ГНАТКІВСЬКА.

По обіді обор. д-р Л. Ганкевич став характеризувати підс. Дарію Гнатківську. Це донька греко-католицького священника, до того одиначка. Ще на ґімназійній лавці залюбилася у хлопцеві, який мусів покинути край. Оборонець здогадується, що на основі переживаної туги міг зродитися у Гнатківської сумнів щодо любови її нареченого і тому вислала до нього листа з проханням, щоби він приїхав.

На основі зізнань ком. Єдлінського нема доказу на те, що Гнатківська була членом ОУН. Підозрівали тільки її батька, о. Гнатківського та її саму за звязки з ОУН, але в селі Смоднім, яке опанував комунізуючий Сельроб, що вороже ставиться до ОУН, о. Гнатківський не міг мати до діла з ОУН. Свідок Онищук, якого зізнання обтяжують Гнатківську, не зголосився на розправу. Оборонець переконаний, що він не мав сумління і не хотів повторити того, що зізнав у слідстві. Опісля оборонець пригадує сцену конфронтації Онищука з Бандерою, підчас якої Онищук Бандери не розпізнав. Пізніше признався до знайомости з ним. Оборонець звертається до суду, щоб не привязував ніякої вартости до зізнань цього свідка з моральних причин. Далі оборонець обговорює побут Лебедя і Гнатківської у Варшаві, зазначуючи, що вони зірвали тоді зовсім звязки зі зовнішним світом. Щодо 15. червня — оборонець підкреслює знову, що зізнання Лебедя є брехливі, правдиве те, що зізнала Гнатківська. Атентат знищив їхнє спокійне життя. Гнатківська мусіла товаришити Лебедеві при його виїзді за кордон.

Щодо заміту, що Гнатківська була курієркою між Мацейком і Лебедем, оборонець каже, що від хвилини, коли виявилося, що сорочка, найдена в течці Лебедя, не була сорочкою Мацейка, закид про звязок з ним є чисто теоретичний. Ні акт обвинувачення, ні прокуратори у своїх промовах не доказали, на чому полягало підбурювання Лебедя зі ст. 26 та закид вдержування звязку зі ст. 27 к. з. проти Дарії Гнатківської. Вони нічим не доказані в акті обвинувачення, ні у промовах прокураторів.

Обдумуючи питання, чи, якщо фактичною Лебедь був тим, що підготовляв атентат на мін. Перацького, Гнатківська знала, або могла знати про те, оборонець зазначує, що слідство, ні розправа ніяких конкретних доказів на те не дали. Одиноким звязковим між Лебедем і Гнатківською було кохання. Любовні листи Гнатківської до Лебедя лежать по сьогодні в його бюрку, любовні листи Лебедя до Гнатківської, як сама сказала, спалила. Завдяки німецькій поліції найшли в кишені Лебедя той лист, писаний по польськи, що його згадує акт обвинувачення. Цей лист мав евентуально вирішити долю цих двоє людей. Лебедь мусів його мати зі собою, бо цей лист мав бути предметом їх диску і й визнень. Чому лист був писаний по польськи, пояснює оборонець, що Гнатківська мабуть вважала, що польський лист не зверне такої уваги на Лебедя, як український. З листа ясно виходить, що Гнатківська велить приїхати Лебедеві на доказ, що залишився їй вірний. На думку оборонця, Малюца каже неправду, кажучи, що обдумували, кого вислати — Чемеринську чи Гнатківську, бо Чемеринська була визначна діячка і провідниця, а якою Гнатківської не можна навіть порівняти. Гнатківська вернулася з Данціґу окружною дорогою, бо в данціґських часописах уже навіть була світлина Скиби, отже інстинкт самозбереження велів їй змилити евентуальний слід. Гнатківська жила у Смоднім від румунським кордоном і якби хотіла втекти, моглаб легко дістати прикордонну перепустку й втекти туди. Вона зізнає з повною щирістю, що політикою не займалася, бо не надається до того, як жінка. На думку оборонця — і Лебедь і Гнатківська заплатили тільки за свою любов.

ЯРОСЛАВ РАК НЕ БУВ ЧЛЕНОМ ОУН.

Акт обвинувачення закидає Ракові, — пригадує оборонець — що 4 і 5 серпня на приказ Малюци поміг Мацейкові втікти до ЧСР. Обвинувачення спирається тільки на одному свідкові, на Малюці. Є зате ще зізнання підс. Зарицької і свідка Віри Свєнціцької, які згідно зізнають, що Рак не знав Мацейка особисто і не міг бути в Ясені. Сам Малюца стверджує, що коли предкладав Ракові перевести Мацейка, не поінформував його щодо його особи. У розмові Чемеринської з Барановським прізвище Рака як евентуального провідника Мацейка, впало з уст Чемеринської, але не як члена ОУН, тільки як члена студентської організації. З того виходить, що Рак не був членом ОУН, бо про нього знав би референт Проводу Барановський. Як ще один доказ, що Рак не був членом ОУН, наводить оборонець факт, що Малюца мусів намовляти Рака, причому Рак відмовлявся, що не має часу. Якби Рак був членом ОУН, Малюца, що заступав тоді підс. Бандеру, отже найвища фігура в ОУН в краю, не потребував би його намовляти, дав би йому лише короткий приказ. До того це неможливе, щоб Рак відбув простір до кордону туди і назад за 5 годин. Опісля оборонець обговорює саму прогульку в гори, вважаючи зовсім зрозумілою річчю, що Мацейко приєднався до групи Рака, бо так уже прийнято в горах, що незнайомі користають зі знайомости терену провідника і приєднуються до прогульок. Щойно коли Мацейко не вернувся від кордону, видалося це Ракові підозрілим і зовсім зрозуміле, що сказав тоді Свєнціцькій і Зарицькій, що краще про те нікому не говорити, бо боявся, що це може за собою потягти якісь наслідки, а не бажав наражати товаришок дівчат. Рак не міг 5-го серпня знати, що переводить за кордон обвинника мін. Перацького, коли, про що певно знав мін. Михаловський, вже проголосив раніше, що атентатчик утік за кордон. Як видатний спортовий організатор, Рак їздив, закладав філії Українського Спортового Союзу. Поліція стежила за ним пильно від трьох літ, але не найшла ніякого доказу його приналежности до ОУН. Свідок Горницький зізнав у слідстві про його приналежність до ОУН, але відкликав свої зізнання. Зізнання Малюци неправдиві. Малюца не любить Рака і хотів би йому пришити також приналежність до ОУН. Щож торкається псевдоніму „Мортик", то це звичайний „придомок", який надала Ракові родина і знайомі. Батько Рака є суддею окружного суду у Львові, мати відомою гуманітарною діячкою. Ті люди напевно не защіплювали у душі свого сина революційних переконань.

37 більших виграних

В 1-ім, 2-ім і 3-ім дні тягнення 4 кляси впало

В „Надії",

такі є перші, радісні вісти з льотерійної батальї, яка триватиме до дня 25. ц. м.

Оце листа наших виграних:

зол. 30.000	на	ч.	55290
„ 20.000			118374
„ 10.000		„	122046
„ 10.000		„	122440
„ 10.000		„	189927
„ 5.000		„	50897
„ 5.000		„	76191
„ 5.000		„	76830

По 2.000 зол.

чч. 26090, 45619, 55461, 60492, 68730, 84041, 149215, 149415, 153111, 165826, 178217, 186572, 189529.

по тисячу зол.

чч. 55249, 76158, 79846, 79938, 100729, 115748, 155239, 164748, 167219, 178314, 178869, 184648, 191093, 192154, 192726, 192726 і 192919.

Головна виграна 4 кляси

в квоті

Зол. 1,000.000

вийде в дні 21. ц. м.!

Наші щасливі льоси IV-ої кл.

в ціні зол. 40 за чвертку

можна ще дістати!

ПОПУЛЯРНА і НЕЗМІННО ЩАСЛИВА КОЛЕКТУРА

‚Надія'

Львів, Леґіонів 11.

КОШМАРНИЙ ПРОЦЕС.

По короткій перерві обор. д-р Ганкевич говорив далі, кажучи, що цей процес дуже кошмарний з деяких своїх постатями. Підс. Мигалеві випадається з грудей якийсь жахливий жест самообвинувачення. Щадить усіх, але всю вину приймає на себе. Другий — Мазепа, наче індуський брамін, сповідається одноманітним голосом і наче мокрими лапами пацюка, стягає жертву за жертвою. Я розумію би його, але не добро нації і добро молоді, про які він говорить, це вже за різке і жаве. Інші постаті свідків у цьому процесі є теж кошмарні.

ЩЕ ПРО 10 ЗАПОВІДЕЙ ОУН.

Полемізуючи з темою прок. Рудницького про те, що поляки не можуть відійти з Галичини тому, що там є деякий відсоток поляків, але тому, що колиб відійшов польський уряд, то залишиться польський селянин, польський інтелігент і польська культура. Тоді поляки залишились би у меншості і врешті тому, що Польща не може кинути на поталу цієї політики маси поляків там, де є 10 заповідей ОУН. Цей процес мусів світити політичним процесом — каже оборонець — і тому жаль, що прокуратор, який висловив стільки гарячих думок, протиставив польському громадянству терористичну організацію, бо на тій площині не може прийти ніколи до порозуміння, а не постарив — з одного боку — польського, з другого українського громадянства. Дальше підкреслює оборонець, що Леон Василевський, якого твір цитував прок. Рудницький, кажучи, що український нарід не є ще державотворчим і находиться ще в стадії етнографічної маси, в якої може повстати нарід, щойно опісля держава, написав у 1934. р. книжку п. н. „Українська проблема, як міжнародне питання" — до зовсім змінив своє становище і ствердив, що український нарід є вже державо-творчий. Кінчаючи свою промову, обор. д-р Лев Ганкевич просить увільнити підс. *Підгайного* від провини зі ст. 27. і 225. к. з., а щодо злочину ст. 93. і 97., коли відпаде 225. стаття, одноголосно компетентним буде львівський суд. Супроти того оборонець просить відіслати справу Підгайного до львівського суду. Щодо підс. *Лебедя*, оборонець просить також увільнити його з 225. статті к. з.; щодо статтей 93. і 97. просить відіслати справу до львівського суду присяжних. Щодо *Гнатківської*, оборонець просить увільнити її зі статтей 225. 93. і 97.; щодо *Рака*, увільнити його зі статтей 148. 93. і 97. к. з.

За три дні — кінчить оборонець — в усіх українських церквах пропатимуть старий рік і витатимуть новий. Тоді поплине до Бога і Богородиці молитва, щоби трьох суддів у Варшаві осудило підсудних справедливо і зі серцем. До того вашого серця відкликуються оборонці підсудних, щоби воно остерегло нас перед судовою помилкою.

ПРОМОВА ПІДС. МИГАЛЯ.

По промові обор. д-ра Ганкевича предсідник віддав голос підс. Малюці й Мигалеві, які не мають оборонців. Малюца зрікся слова, зате Мигаль виголосив тригодинну промову.

Мигаль зазначив на вступі, що йому байдужий вислід теперішньої розправи, бо у Львові відповідатиме за інші справи, що за них загрожує йому куди більша кара. Мигаль має заявити щодо вини зі ст. 148 к. з. Навязуючи контакт Малюци з Мацейком, не знав чи Мацейко хоче втікати, не знав теж, чи Мацейко — це вбивник міністра. Поміг Мацейкові, як членові ОУН. Опісля Мигаль застерігається, щоб він хотів себе боронити. Заявляє, що в ОУН працював для волі й незалежности України. Це була ціль і мрія його життя. ОУН зробила декілька помилок, які вплинули, що він заломився. Опісля підсудний подає спогади з діточих літ, коли то в день 1 листопада 1918 р. у Снятині учителька виписала на таблиці слова: **„Україна воскресла!"**, а він сам, під диктат учительки написав: **„Ми українські діти завсіди, всім серцем любити будемо рідний край".**

Ці слова — каже Мигаль — це моє „вірую" й легітимація. Ці слова я все тямив, забув на них лише раз, а саме: у січні, лютому, березні 1935 р., коли психічно заломився. До заломання дійшло внаслідок убивства Бачинського і дир. Бабія, як теж внаслідок відношення українського громадянства до тих вчинків. Підсудний мав постійно сумніви, чи Бачинський згинув слушно, чи ні. Тесаме торкається дир. Бабія. Водів би я бути вбивником міністра, ніж Бачинського — заявляє Мигаль — бо до сьогодні переслідує мене непевність, чи Бачинський був конфідентом чи ні. Стріляючи до Бачинського був певний, що стріляю до конфідента. Нині підсудний знає, що Бачинський згинув невинно. Щодо Сенькова то взмову тієї лютини до вбивства Бачинського вважає Мигаль жорстокістю і дайдацтвом. Підсудний заперечує, що Косівна остерігаючи його перед небезпекою, не заломилася як член ОУН, і не завагалась би її сдати його на смерть, якби була переконана про його вину супроти організації. Навпаки Косівна була переконана про його невинність.

Далі вияснює Мигаль, чому він склав свою відому зізнину перед слідчим суддею, подаючи, що в ОУН був тільки техніком, а знав, що варшавський атентат виконала ОУН. Не зважаючи на поголоски, що по вбивстві мін. Перацького дійде до пацифікації, видано доручення вбити дир. Бабія, після побиття посла Матчака. Підсудний вагався, чи виконати ці атентати, але на строгий приказ перевів атентати. Тоді українська громадянська опінія дуже вороже поставилась до ОУН. У розмові з автором статті в „Ділі", який писав, що членів ОУН слід випалювати білим залізом, останній його переконав. Похорони дир. Бабія, а першу чергу промова еп. Бучка викликали у підсудного дуже сильне враження. Непорозуміння, до якого дійшло між ним і його зверхниками в ОУН мало ще зуже підложжя. Воно торкалося поглядів підсудного щодо питання терору. Мигаль завжди запевняв, що терор є потрібний, але мусить бути продуманий. Вбивство дир. Бабія, на його думку, належить до непродуманих потягнень організації. Вбивство дир. Бабія було смертельним стрілом у груди ОУН.

Наприкінці Мигаль потверджує свої зізнання, які склав 14 червня та свої завваги щодо тактики ОУН і каже, що може бути, що добро ОУН спонукало його зложити ці зізнання. В організації працював з цілою самопожертвою, знаючи, що його місце в рядах ОУН. Так було до дня 12. червня 1934 р. Від того дня до 12. серпня вагався, від 12. серпня до моменту арештування хотів навіть протиділати ОУН.

На цьому Мигаль закінчив свою оборону і предсідник відложив розправу до суботи 10 год. рано.

Трицятьдругий день розправи.

У ПОНЕДІЛОК ПРОГОЛОСЯТЬ ПРИСУД.

У пятницю розправа почалася в год. 10.50 передполуднем. Предсідник трибуналу заявив: Суд приступає до вислухання голосу підсудних і приглядав, що підсудні обовязані складати виложення у польській мові. Хто з підсудних не пристосується до цього, предсідник відбере йому голос. На питання предсідника підс. Бандера відповідає по українськи і предсідник відобрав йому голос. Так само підс. Лебедь, Гнатківська, Карпинець, Чорній, Зарицька і Рак намагаються говорити по українськи. Їм теж предсідник відобрав голос. Підсудні: Климишин, Качмарський і Підгайний не дали ніякої відповіди, підс. Малюца відповів по польськи: „нічого", а підс. Мигаль заявив теж по польськи: „Я вже сказав учора".

Після того предсідник в год. 11-ій відложив розправу до понеділка 13. січня ц. р. год. 12. вполудне коли то суд проголосить присуд.

ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.
(Телефоном від нашого кореспондента).

Варшава, 10. січня 1935.

Під сам кінець розправи вийшла ще несподіванка з репліками прокуратора. Ще вчора прок. Желенський робив записки до своєї реплики і всі рахували, що промовлятиме цілий нинішній день. Тимчасом реплика відпала зовсім. З підсудних тільки Бандера встиг по українськи виголосити короткий оклик. Ціле сьогоднішнє засідання тривало неповна 15 хвилин, при зовсім порожній салі і порожніх лавках журналістів, які не сподівалися такого обороту справи. *(ік.)*

МАТЕРІЯЛИ
ДО НАШИХ ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ
найдете у книжці Михайла Галущинського
п. наг.
З Українськими Січовими Стрільцями,
що подає багато подробиць з життя нашого Січового Стрілецтва.
216 сторін друку на дуже гарному папері.
Ціна зол. 1·90. Порто 30 сот.
Замовляти в „Ділі".

НАРАДИ НАД БУДЖЕТОВИМ ПРЕЛІМІНАРЕМ.

ВАРШАВА, 10. 1. ПАТ. Нині буджетова комісія почала наради над буджетовим преліміна рем і скарбовим законом на 1936-37 р. Предсід ник віцемаршал Бирка дав голос пос. Похмурнику, який як референт буджету міністерства освіти звернувся з покликом до членів буджетової комісії, щоби на шкільництво призначили з інших позицій буджету ще бодай 10 міліонів золотих. Буджет президента реферував пос. Войцехоєський, який зменшено на 195 зол. Цей буджет принято без змін.

ДОБИЧА АБІСИНЦІВ.

АДДІС-АБЕБА, П.А.Т. У битві під Керелле, як повідомляє Рейтер, у руки абісинців попало 6 панцирних авт, 9 скорострілів і великі запаси муніції.

КАТАСТРОФА НА РІЦІ МОРАВА.

БІЛГОРОД П.А.Т. На ріці Мораві втонув човен, тому що дістався у небезпечну струю. Згинуло 8 людей.

РАТУШ ІЗ РАДНИМИ ВИЛЕТІВ У ПОВІТРЯ.

НЮ ЙОРК, ПАТ. Із Пендлетону (стейт Індіяна) повідомляють, що наслідком вибуху, вилетів у повітря ратуш. В ратуші відбувалося саме перше засідання нововибраної міської ради. Зпід звалищ добули 4-х убитих, 13 було тяжко ранених. Катастрофу спричинив шлюсар, що в пивниці запалив сірник, наслідком чого вибухли земні гази.

ХТО ВКРАВ БОЛЬШЕВИЦЬКІ ДОКУМЕНТИ?

БРАТИСЛАВА, ПАТ. У статті „Прага середовищем большевицьких палїв" „Сльовак" обговорює справу крадежі у большевицькому посольстві у Празі, та стверджує, що крім грошей вкрали дуже важні документи, що компромітують дуже большевицьку владу. Крадіж зорганізувала німецька Ґестапо, а виконала її разом з Комінтерном агентка цієї установи. Вона оставила свому спільникові гроші, а сама забрала ключ до шифрів III. інтернаціоналу і виїхала комуністичних агентів у більших европейських державах. На основі цього виказу арештували багато большевицьких агентів не лише в Німеччині, але і в Югославії, які дістали вказівки від большевицького посольства у Празі

ГАНДІ ВМИРАЄ.

До Льондону надійшли вістки, що ведуге Ґандія погіршується з дня на день. Ґанді дістає раз-у-раз атаки астми. Не хоче заживати ліків, які виписали йому лікарі і відмовився, щоби йому лікарі виконали вприскування. Ґанді далі пє лише козяче молоко. Побоюються, що організм Ґандія ослаблений голодівкою, не видержить нового атаку астми.

ПАЦИФІКАЦІЯ ПІВНІЧНОГО КИТАЮ.

ТІЕН-ТСІН, П.А.Т. У звязку з недавно оголошеними японськими домаганнями, зробить мабуть японська армія натиск на автономний уряд північного Китаю. Не виключене, що конференція японських старшин, яка відбувається в Тієн-Тсіні зажадає скріплення залог у північному Китаю, щоби вспокоїти цю частину краю.

ЗГИНУЛИ НА ЕЛЕКТРИЧНОМУ КРІСЛІ.

НЮ ЙОРК, ПАТ. Чотирьох молодих людей у віці около 20 літ, стратили на електричному кріслі у вязниці Сінг-Сінг. Вони сиділи у вязниці майже рік, засуджені за вбивство поліцая в одній крамниці 5-ої дільниці.

ІТАЛІЙСЬКІ ДЕЗЕРТИРИ.

„Івнінг Нюз" повідомляє, що сьогодні перейшов більший відділ тирольських дезертирів до Баварії. Досі перейшло туди 3.000 дезертирів. Табори дезертирів у Баварії є в Бад-Айблінг і в Дахав.

Агенція Авваса повідомляє з Білгороду: Югословянська влада має намір створити в Словенії або в Босні концентраційний табор для дезертирів з італ. армії, яких число вже перевищає 2.000 осіб.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Рейтер повідомляє з Белінцони, що швайцарська влада кантону Тессіно відповідальна за поліційні розпорядки заявляє, що за 2 тижні італійський кордон перейшло лише трьох дезертирів, передше бувало їх по 20 на тиждень

Кіно „КОПЕРНИК“ — Небувала несподіванка! — Від нині найліпші гумористи віденських сцен: Ганс Мозер, Лео Слезак, Аделя Вандрок, Георгія Голль, Рольф Ванка, також ПАТ і ПАТАШОН як незрівняні блазни — в найновішій капітальній, дуже веселій віденській музичній комедії в німецькій мові п. наз. „ЦИРК САРАН“. — Програма дозволена для молоді. — Від нині висвітлює Кіно Марусенька далі фільму п. н. ВЕСЕЛА РОЗВЕДЕНИЦЯ.

Нові українські часописи.

З польської преси довідуємося, що з новим роком появився в Бережанах український часопис під наголовком *„Бережанські Вісти“*. Видавці того часопису до нас його ще не прислали.

„Сонечко“, український двотижневий часопис для дітей, появляється з новим роком у Рівному. Видавцем „Сонечка“ є Т-во „Українська Школа“ в Рівному.

В Яблонній коло Варшави вийшло І. число квартального часопису *„Немезіда“*. Є це часопис, присвячений справам визволення українського народу, історії війська та утворення Української Козацької Держави двох частин світу — Европи й Азії. Редактором „Немезіди“ є підполк. Сергій Сидоренко-Сапорай.

В Ужгороді на Закарпатті появився новий суспільно-господарський та літературно-критичний місячник *„До перемоги“* (число І. за грудень 1935). Власником і видавцем „До перемоги“ є відомий діяч і посол Юліян Ревай.

Москвофільські „осяги“.

„Русскій Голос“ з 5. січня подає підсумки „осягів“ москвофільських освітніх та економічних організацій у минулому році. І так у 1935. р. засновано нібито 28 нових читалень „общества Качковського“ на загальне число 376 та розпочато будову 11-ти нових читальняних домів. Скільки читалень Качковського має свої власні доми, не подано. Поїздок по читальнях відбуто 123. У тім самім році засновано 32 нові кооперативи на загальне число 247 та переведено в них 238 ревізій. А „Русскій Земледѣльческій Союз“, що розпочав свою діяльність щойно в минулому році, заложив нібито досі 31 кружків.

Очевидно, ті читальні, кружки та кооперативи існують переважно тільки на папері та не ведуть майже ніякої позитивної праці. Вся діяльність нечисленних читалень Качковського (є їх найвище 50—60, а не 376!) зводиться звичайно до улаштовування забав з танцями та до ширення сліпої ненависти до рідних братів — українців.

Новорічне свято українців у Берліні.

Ще ніколи українські берлінські організації не впоряджували спільної зустрічі Нового Року. Заможніші українці розпорошувалися серед німців, а біднішa більшість звичайно мандрувала вулицями, щоб одинцем чи розбитими гуртками опинитися в шинках серед незнаних людей.

В інтересах плекання почуття національної спільноти і зближення українців з чужинцями-приятелями Спілка Українців у Німеччині (засн. 22. січня 1921. р.) рішила завести постійне „Свято Нового Року“. Для першого разу призначено це нове для української кольонії в Берліні свято в невеликому помешканні „Живої Ґазети“ в ресторані Льоренца (Ґервінусштр. 25.).

Різьбар Федір Ємець ще раз дав докіз свого мистецтва і смаку. Під його кермуванням похмура саля перетворилася в святочно-радісну світлицю. Новий великий український прапор на одній стіні був тлом незвичайно гарного тризубу з ялинками. Ріжноколірові свічки палахкотіли і на українському гербі і на всіх столах.

Поволі сходилися гості від 9. год. веч. аж до півночі. Серед надто „обережних“ чути було голоси, що „свято провалилося“... Одначе вже на 12 годину, коли всі разом піднесли чарки, зайняті були всі 8 столів. Зібралося понад 40 душ. Несподіванкою для самих впорядчиків була присутність понад 20 жінок-дружин і доньок українців або близьких чужинців. Як і завжди на всіх вечорах Спілки Українців у Німеччині, крім німців були з родинами також і ріжні чужинці зпоміж поневолених народів Радянщини.

Настрій зібраних був такий радісний, що непомітно минула ніч. А першого дня 1936. р. свято продовжувалося в приватних помешканнях ріжних українців і скінчилося щойно пізно у ночі в гостинній хаті п-і Олександри Томасової.

Фльота Англії — річ велика
Та сильніша обув
ЧИКА
Львів, Костюшка 6.

„ЩЕ ОДИН БЛЕФ ЛЯВАЛЯ“.

Справа нафтових санкцій.

ЛЬОНДОН, 10. 1. ПАТ. „Стар“ називає розпоряджені в останньому часі рухи французької фльоти „ще одним блефом Ляваля“. На думку щоденника ці рухи не значать бодай, що нафтові санкції дійсно застосують. Ця справа, на думку щоденника, неактуальна. Він твердить, що британський уряд формально ще не вирішив справи поширення санкцій, але й опінія „Форін Офіс“ і поодиноких членів уряду противиться, щоб В. Британія підіймала знову ініціятиву в ділянці санкцій, про що зрештою знає прем. Лявель. Якраз тому, твердить „Стар“, французький премієр остентаційно жертвує Англії поміч французької фльоти, знаючи, що її поміч не буде конечна. Щодо самого ембарґо на нафту, то цю справу залишать ініціятиві менших держав, Малій Антанті, або Балканському Бльокові з можливою підтримкою СССР.

ІТАЛІЯ СТРАШИТЬ СОЮЗОМ З НІМЕЧЧИНОЮ ТА ЯПОНІЄЮ.

ВАШИНҐТОН, ПАТ. Комісія закордонних справ радить над проектом закону про неутральність, який зреферував предсідник комісії Мек Рейнольдс. „Л' Евр“ пише: Льондонські кола здогадуються, що конгрес не прийме проекту Рейнольдса і залишить президентові змогу заборонити вивіз до одної з воюючих сторін. Зате сподіються, що конгрес прийме частинно внесок сен. Ніє згідно з яким доставу американської нафти до Італії обчисляють на основі пересічного вивозу з останніх трьох літ. Таким чином Італія могла би привезти 11 проц. американського імпорту нафти з мирних часів. Уряд Злучених Держав зможе зложити Італії, що не бере участи у бльокаді. Одночасно В. Британія зможе перевести політику бльокади згідно з постановою ст. 16 пакту Ліґи. Італійська преса гостро виступає проти промови през. Рузвельта. Одночасно італійська преса пише про необхідність підписати пакт між Італією, Німеччиною та Японією.

У звязку з сензаційним виступом італійської преси звертають увагу, що Муссоліні відбув довшу нараду з італійським послом у Берліні Атоліко. Французька преса пише, що маревом союзу з Японією Італія намагається залякати В. Британію і Злучені Держави, маревом союзу з Німеччиною — Францію.

ДЕМОКРАТИЧНІ КАНДИДАТИ НА ПРЕЗИДЕНТА ЗЛ. ДЕРЖАВ.

ВАШИНҐТОН, 10. 1. ПАТ. Національний демократичний комітет рішив скликати в Філядельфії 23. червня ц. р. національний партійний зїзд, на якім виберуть демократичних кандидатів на президента та віцепрезидента Зл. Держав.

ВАСИЛЬ СІМОВИЧ.

Нові методи мовознавчих дослідів.

Час від часу проскакують у наших журналах, а то й у щоденниках хоч натяки, хоч і коротенькі замітки про те, що в мовознавстві промощують собі шлях нові методи досліду мовних явищ. Рівночасно виринають нові погляди на суть самої мови й на її завдання. Мовознавство взагалі наука розмірно недавня, алеж сама мова — річ жива, розвиток її звязаний тісно з життям народу, то й не дивно, що і в такій новій (супроти інших наук) науці зміняються й погляди на мову й виринають нові й нові думки про те, як підходити до мовних явищ, як їх досліджувати.

Довгодвна всевладно в мовознавстві панував принцип роздріблювання, мову наче секціонували, виривали з неї окремі явища й ті явища студіювали. При тому велику вагу клали на історичний розвиток мовних явищ. А що тут дослідникам доводилося оперувати виключно писаним матеріялом, до тогож матеріялом, що його складали нераз і напівграмотні люди, то тут зараз відкривалося поле для найрізніших комбінацій — і гіпотез. Те саме вину було, коли на основі цих писаних матеріялів дослідники бралися робити зорієнтовання й установляти для поодиноких мов різні проформи. Все це знов було неначе повириване з цілої тої цікавої будови, що зветься людською мовою, й поза повиривавими явищами часто сама будова губилася, гинула.

А проте на школо мовознавців зробила незвичайно багато й посунула мовознавство сильно наперед. Від 70. рр. XIX. ст., коли вона крок за кроком завойовувала собі просто пробоєм у мовознавстві майже виключне поле — почали виростати нові й нові ділянки, де мовознавець оперував цією методою й доходив до дуже цікавих результатів. До великого значіння дійшли живі мови, хоч і непризнавані нераз досі, а поміж ними — передовсім говори. З року на рік зростали діялектольоґічні праці, з року на рік нагромаджувалося безліч історичного й порівняльного матеріялу, які дослідники на свій спосіб розясняли. Розяснення ці спиралися на двох засадах: звукові закони, що, мачe без винятків, проявляють скрізь свою силу й принцип психольоґічний, принцип аналоґії там, де звукові закони виявлялися безсильними.

Алеж незабаром показалося, що сама т. зв. аналоґія не дає повного розяснення явища, що вона нераз — порожній звук. Неясно було, чому саме дана форма, не дуже поширена, мусіла витворити таку форму, що мала за собою куди більше прикладів, чому в одних випадках переважила аналоґія якогось явища, у другому — ні. Дотепно сказав якийсь мовознавець, що пояснювати аналоґією тоє, де відмовляють своєї служби звукові закони, значить невідомі явища пояснювати новими невідомими.

Тимто виринула думка — брати мову як цілу певну систему, з якої не слід виривати поодиноких явищ, а трактувати ті явища в цілому на тлі власне цілої мовної системи. Кожна мова має свою власну, тільки їй притаманну структуру, будову, яка й утримується тільки тому, що в мові панує певен лад, що в ній є частинки, які відповідають одні одній — а тут для такої відповіді мова може і знехтувати звуковими законами, може не звернути уваги й на так звані, чисто механічні нерозривні закони т. зв. аналоґії. Приклад із української мови це вияснить. Як відомо, за українськими звуковими законами кожне праславянське „і“ дало в українській мові „и“. Тимто в наших західньо-українських говорах і повстали такі форми, як „синва“. Таксамо українська мова не знала такого „е“, що помягчувалоб попередній приголосний, тимто й там де мусіло бути таке „е“ (-є), згодом у нас появилося е (пор. земля, землі, але — земле з колишнього: землє), поля, полю, але — поле, полем). Таксамо й у середньому роді, з колишньої форми „синє“ — повстала цілком правильна форма — „синє“, форма, якої вживають у нас здебільша, в західньо-українських говорах. Алеж таким чином пропадів із мови т. зв. мягкий тип відміни прикметників, яких інші репрезентували форми жіночого роду: „синя“, „синю“ (в цих говорах вони теж уже пішли за твердим типом). Колиж мав у будові мови зберегтися і мягкий тип, а він *мусів* зберегтися з огляду на займенники, що тепер із прикметниками творять *одну* вже відміну, то й мова, всупереч законам звуковим, усупереч історії — витворила паралельно й відповідні закінчення мягкі, (як хочете — зодержала давні, праславянські). Так вона й утворила цілком нові відповідні форми з мягким о (нього, синього) бож старі з отверділим „е“ перечилиб „мягкому“ типові. Так структурально пояснюються й говорові форми: „медведьови“, „медведьом“ (пор. медвідь, медведя і т. д., скрізь мягкі), дарма, що в літературну мову вони не перейшли. Сама пояснення

З організаційного руху.

Віче УНДО в Чорній, суд. пов. Лютовиська.

Дня 9. м. м. відбулося прилюдне віче УНДО в Чорній, суд. пов. Лютовиськ. Присутніх було около 150 осіб, які виявили велике зацікавлення для організаційної праці. Реферував д-р *Зенон Присташ* про програму УНДО та його змагання. Ухвалено резолюції: 1) Учасники віча в Чорній зобовязуються чинно підтримати політичну організацію і працю УНДО, вступаючи масово в ряди його діяльних членів і поширюючи організацію УНДО по всіх місцевостях лісського повіту; 2) Одобрюють діяльність Проводу УНДО; 3) Протестують проти лемківського букваря. Національним гимном віче покінчено.

Політична нарада УНДО в Устріках Долішніх.

Дня 15. м. м. відбулася політична нарада УНДО в Устріках Долішніх, на якій вибрано Районовий Народній Комітет на судову округу Устріки Долішні. Головою Комітету вибрано *д-ра Михайла Бересту*, адвоката в Устріках.

Повітовий Народній Зїзд УНДО в Борщеві.

Дня 27. грудня 1935. р. відбувся в Борщеві Повітовий Народній Зїзд УНДО при участи 237 осіб, у ньому 7 священиків і коло 10 світських інтелігентів та кільканацятьох міщан; решта — селяни з усіх майже сіл борщівського судового повіту, бо мельницький судовий повіт має свою окрему повітову організацію УНДО. Як відпоручник Центрального Комітету УНДО прибув на зїзд посол цієї округи д-р Степан Баран з Тернополя.

Зборн відкрив і їм проводив при почесній президії дотеперішній голова Повітового Народнього Комітету УНДО о. *Семен Гребенюк*, парох з Більча Золотого; секретарював п. *Петро Горальь*, секретар П. Н. К. з Борщева.

Політичний реферат виголосив посол д-р *Ст. Баран*. Референт зясував наше теперішне політичне положення взагалі й у Польщі зокрема, обговорив потребу зміни нашої тактики без зміни основ нашої політичної програми і навів усі важніші домагання, що їх поставила до уряду теперішня Українська Парляментарна Репрезентація через свою президію. Переходячи до справ політично-організаційних, вказав посол д-р Баран потребу політичної організації, яку у нас у народніх масах веде УНДО та не меншу потребу політично-партійної дисципліни, яка єдиноко може нам принести позитивні політичні висліди.

Після реферату йшли численні запити учасників (кільканацять), переважно селян, що підносили потреби повіту чи свого села або околиці та наводили факти невідповідного поведення супроти українських громадян та українських установ деяких чинників державної і самоуправної адміністрації та державної поліції, що зовсім непотрібно дошкулюють нашому населенню й перешкоджують роботу наших установ. На усі підвесені в дискусії запити й побажання учасників дав відповідь і вияснення посол д-р Баран.

З черги приступлено до організаційних справ. Звіт уступаючої управи принято до відома по переведеній дискусії, після чого вибрано Повітовий Народній Комітет УНДО у такому складі: голова о. Семен Гребенюк, парох у Більчу Золотім; члени: д-р Володимир Чировський, адвокат; Петро Горальь, управитель спілки „Нівісмо"; Марія Романівська, жінка адвоката; Михайло Лоточинський, міщанин; Михайло Скорохід, міщанин — усі з Борщева; о. Володимир Чубатий, парох в Шупарці; Теофіля Ратнова, жінка приватного урядовця в Скалі; Андрій Стефанюк, господар у Жилинцях; Гриць Романюк, господар в Ообранах; Василь Стецко, господар у Сірківцях, Володимир Білинський, господар у Шевченцях та Іван Андрусин, господар у Волківцях.

При кінці ухвалено одноголосно резолюції з висловами повного довіря і признання проводові УНДО й Українській Парляментарній Репрезентації та її Президії з одобренням теперішньої політичної тактики і дальше зі зазивом до українського громадянства Борщівщини, щоб масово гуртувалося в рядах Українського Національно-Демократичного Обєднання та підтримало працю й заходи його проводу.

Подібний зїзд для Мельниччини з участю посла д-ра Ст. Барана відбудеться в Іваню Пустім у найближчих тижнях після Різдва.

Із срібного екрану.

Із нової фільмової продукції „Уфи" в Берліні.

З Берліна пишуть нам:

В останньому часі виступила берлінська „Уфа" з кількома новими добрими фільмами, які будуть мати успіх і за границею, тим більше, що деякі з них накручені теж і в інших европейських мовах.

Фільма **„Вікторія"**, основана на Гамсуновій „Історії одної любови", була для берлінської передової публики милою несподіванкою. Не зводити ніжности літературного твору до грубших рисів, відтворити у простій дії зворушливий кольорит оригіналу, використовуючи обережно могутнє тло краєвиду, піднести навіть Ахилеву пяту звукових фільмів — діяльог до мистецького виразу — це дійсні прикмети. Несподіванкою була й сама Вікторія Люїзи Ульріх: може назверх негарна та надто хлопяча, зокрема в давніших ролях, тут вона грає чудово (так як раніше у „Регіні"). Дуже добрий та видержаний М. Вімм у ролі поета з народу. Решта — тільки тло для головної пари. Оригінальні та сильні сцени такі, як вибух радости поета в своїй кімнатці після любовної зустрічі та сцена з промовою, коли на руїнах любовної дії дістає літературну премію.

На **„Чорні рожі"** з Ліляною Гарвей всі ждали нетерпеливо, бо німецька публика після кількалітньої розлуки мала вперше побачити свою давню улюблену артистку. Сама фільма цікава темою і грою, хоч титул „Чорні рожі" не характеризує змісту. Боротьба Фінляндії проти російського гнету — тема ідейна, для українців особливо цікава, в кавалерійських шаржах козаків проти публики, в поліційнім переслідуванні, в арештах і найдавах, повна яскравих спогадів на не так давно минуле. Ніжна любовна історія з Ліляною Гарвей (тут російською танцюристкою) і Віллім Фрічом (фінським революціонером) в осередку; високодраматичні сцени в театрі з промовою, зложеною справді не авторами фільми, а революційним поетом. Проти розумного, зрештою й культурного, в креації Віллі Біргеля майже симпатичного, але безоглядного губернатора не мають покищо революціонери успіху. Чудова картина, як після розгрому народнього свята (на зразок нашого святоіванського) на тлі розпучливо сумної пустки краєвиду пересуваються не то живі постаті, не то привид походу скованих вязнів. Вяне і любов у конфлікті чуття та боротьби ідей, але заповідається перемога ідеї. Загалом поруч із зрілою грою головної трійки артистів та іншого ансамблю — слідно всюди глибоку руку режисера П. Мартіна.

шляхом „анальогії", не пояснення. Таких прикладів є безліч. Структурільними законами, буковою самої мови ви поясните такі явища, яких не пояснює ні звуковий закон, ні т. зв. анальогія, (нпр. форми нашого наклонового способу). А далі — нова ця метода звертає увагу на функціональність явищ, на функцію, яку яка форма сповняє в мові, функцію, що живіша, тим і важніша, ніж звуковий закон, чи закон анальогії. Візьмемо приклад і знов із нашої мови. Якесь невеличке число іменників (т. зв. „у"-пні) чоловічого роду переважило в чоловічій відміні іменників у давальному відмінку (-ові), і в родовому множини (-ів) тільки тому, що ці закінчення краще вказували на функцію цих відмінків, ніж закінчення безлічі наших іменників (т. зв. „е-пні). Бож, нпр. закінчення давальнику -у було й закінченням родового (внаслідком поміщання пні, де знов на вибір закінчення впливало *значіння* слова), а родовий відмінок, на основі звукових законів, лишився без закінчення (пор. пара чобіт, кілька раз!). У грецькій мові залишилася сігма в майбутньому часі між голосними тільки тому, що вона там виконувала функцію, де індеж мусіла відпасти (пор. „ліо" — „лісь", але генос, род. генус із генесос).

І на це дуже багацько прикладів дає кожна мова. Ось на ці дві важні речі звертає увагу нова мовознавча метода (фонольогічна). І ще одне. Вона займається живими мовами, здебільша літературними. Коли фонольог студіює говори, то всеж має знов на оці цілу систему й говір бере як ціле. І ще одне. Він не вертає зовсім уваги на безліч звуків, а займається тільки їх типами — фонемами. Та ця справа потребує окремого пояснення і цю теж треба писати окремо.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДИЙ.

Український Технічно-Господарський Інститут

продовжує запис на:

I. Висоношкільний Економічно-Кооперативний відділ, по закінченню якого видають диплом з титулом економіста,

II. Курси українознавства — з широкою програмою,

III. Фахові курси — бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької і французької), пасічництва, садівництва, перероблення садовини і городовини, оброблення шкіри, лидоварства, радіотехніки, фотографії. По закінченню курсів видається свідоцтво. — Передбачують відкриття й інших курсів.

Навчання кореспонденційною методою.

Проспекти і програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку.

ПОШТОВА АДРЕСА:

Ukrajinsky Technicko-Hospodarsky Institut. Podebrady, Tchecoslovaquie — або Т-во „Сільський Господар", Львів, Ринок ч. 10/II. п. 1017

ПОВСТАННЯ НА СИБІРІ ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ.

200 бомбових атентатів на залізниці та військові обекти.

Зі стациї Манджуо Гсін-кіеу надійшли вісти, що у Східній Сибірі виконали коло 200 бомбових атентатів на залізниці і військові обекти. В околицях Байкалу дійшло до грізних селянських заворушень, бо селяни відмовились видавати збіжа. Відділи ГПУ кривво здавили бунт. Описи дійшло до заворушень у Нерчинську, Хабаровську і Владивостоку, в яких брали участь теж члени комуністичної партії. ГПУ масово арештує людей, яких без суду розстрілює. Присуди смерти видають так масово, що арештованих вивозять трійливими газами. На Сибір виїхав з Москви шеф ГПУ Ягода.

ГОРОДСЬКИЙ СУД У ЛЬВОВІ УСТІЙНЮВАТИМЕ ПІДСТАВОВЕ КОМІРНЕ

У городськім суді у Львові повстав окремий відділ, який устійнюватиме підставове комірне. Оплати до внесків такі: 1) до подання — 1 зол., 2) доручення при внесенні письма — 2 зол; 3) оплата до протоколу розправи — 1 зол.; 4) за дальші доручення по 50 сотиків. Крім того до подання у справі устійнення підставового комірного слід заплатити судову оплату за 1 зол і за доручення 2 зол., разом оплати за 3 зол. Розправи над внесками у справі устійнення підставового комірного йтимуть у городськім суді уже під понеділка 13. січня ц. р. При устійненні комірного судця піде сам до менших помешкань, у справі більших вишле знавців.

НОВИНКИ.

— **Кравецька робітня М. Білоуса, Львів, Домініканська 4, І. п.**, поручає на карнавал всякі вітові мужеські одяги. Солідне виконання. Власний матеріял на складі. 973 1—8

— **Футра** від 140 зол. робить Карпяк, Лукасінського 4. 13—?

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2**, 2) **Личаківська 50**, 3) **На Байках** ріг Глубокої, 4) **Жовківська 175**. 13-.5

— **Велика дитяча імпреза.** Дітвора школи ім. Льва у Львові відограє в неділю 12. ц. м. в театрі Різнородностей (Народній Дім) сценічну картину у трьох діях М. Підгірянки „В чужім пірю". Після вистави балет танків (козачок, танець матросів, вальс, китайський танок, гавот). У кожному танку інші строї. Дохід призначений на відживлювання дітей. Білети в ціні 1—2 зол. продаються в книгарні „Просвіти", Львів, Руська 1.

— **Маланчин Вечір у Колисею.** В понеділок, 13. ц. м. в год. 23-ій відбудеться на привітання Нового Року „Маланчина ревія" в 20-ти картинах. Участь беруть: М. Сабат-Свірська, Л. Кривіцька, С. Стадникіна, А. Фединякіна, П. Сорока, О. Олеський, ревелерси „Евгена", балет Віршнеського, Багата, веселя програма та імена виконавців дають запоруку, що наша публика в приємному настрої зустріне наш Новий Рік. Білети вже в розпродажі в Союзному Базарі.

— **Віче емеритів** із львівського повіту відбудеться в неділю, 12. ц. м. у Зимній Воді. Початок год. 11. На денному порядку справа загрожених емеритальних платень.

— **Арештування.** В Рогатині арештовано 2. січня ц. р. абсольвента гімназії Володимира Гладкого і перевезено до Бригідок у Львові. Причина невідома.

— 1935 рік у житті берлінських українців. Виклад на цю тему відбувся (П. Кожевників) на сходинах „Живої Газети" Спілки Українців у Німеччині в четвер, 9. ц. м. в год. 20,30 у ресторані Льоренца (Шарльотенбург, Гервінус штрассе 25). Перед викладом будуть подані останні вістки про українців у ріжних державах світу. Вступ вільний.

— Про святотатську крадіж в церкві св. Варвари у Відні пишуть нам: У звязку з повідомленням про крадіж золотого ланцюга з хрестом з мощів св. Йосафата варто зазначити, що цей ланцюг з хрестом жертвував архикнязь Вільгельм, набувши його за ордер золотого руна, яким австрійський цісар відзначував кожного повнолітнього члена цісарської родини. Це відмітив враз із зазначенням дати на пожертвованім хресті пок. редемптерист-бельгієць о. Боин.

— З приводу смерти проф. Василя Хирівського пишуть нам з Тернополя: В четвер, 2. ц. м. прийшов він до „Української Бесіди" на часописи та партію шахів. При грі у шахи він нараз без слова зісунувся з крісла на землю і на очах зібраних членів тва закінчив життя. Негайно прикликано двох лікарів, але всі їхні зусилля були безуспішні і вони ствердили тільки смерть від розриву серця. Похорон відбувся в суботу 4. ц. м. при участи семи священників та численного місцевого громадянства і рідні з Бушева. Співав хор „Тернопільського Бояна", якого Покійний був тильним членом. Прожив 58 літ, оставляючи дружину, що живе тепер у Стрию. Пок. проф. Василь Хирівський уродився в 1877 р. в Бушеві, тернопільського повіту, в селянській родині. Як нераз у нас бувало зі селянськими хлопцями, пок. В. Хирівський головно власними силами та серед злиднів перебивався в часі науки в гімназії в Тернополі та в часі студій на фільософічному факультеті львівського університету. Вчителювати прийшов опісля до Тернополя, де одержав посаду головного учителя української мови в мужеській державній учительській семинарії і де разом з проф. Іваном Боднаром та пок. Іваном Мариняком творили трійку українських професорів з університетською освітою, що мала чималий вплив на національне виховання нашого учительського доросту. Змобілізований з вибухом світової війни до австрійської армії, дістався до російського полону, з якого вернувся доволі пізно вже значно після большевицького наїзду. Тоді одержав посаду в українській державній гімназії в Тернополі, у якій вчителював аж до її розвязання у вересні 1930 р. і звязаного з тим передчасного переходу на емеритуру. Покійний був тихої і добрячої вдачі та завжди совісно сповнював приняті на себе громадянські обовязки. Був якийсь час головою філії „Музичного Інституту ім. Лисенка", основником і членом управи кооперативи „Трикотарня" та працював у виділах ріжних місцевих товариств, як у філії „Учит. Громади", Кружка Рідної Школи, „Укр. Бурси", „Укр. Бесіди" та „Терн. Бояна". Від громадянства, установ та товаришів праці попращав його щиро над могилою проф. Павло Диків, підносячи особисті і громадянські прикмети покійного.

— Підмоги для амнестіонованих. Фонд праці рішив признати амнестіонованим вязням право на підмоги, оскільки перед вязницею були заняті. Це рішення є виїмкове, бо звичайно карані вязницею тратять право до підмоги після звільнення. У цьому випадку підмоги признано всім, хто зголоситься дальше до суспільної обезпечальні.

— Чи матура буде знесена? В державній Раді Освіти у Варшаві розглядають внесення у справі скасування іспитів зрілости. Замісць тих іспитів мають іншим способом перевірювати умову зрілість молоді. Педагогічні кола піддержують це внесення як зовсім доцільне, тим більше, що матура стягають часто на молодь трагічні наслідки.

— Стигматичка Настя Волошин, що перебувала в останніх часах у львівському монастирі СС. Василіянок, виїхала на Різдвяні Свята назад до села Млинів яворівського повіту до свого дотеперішнього службодавця. В дорозі супроводила її одна черниця. Причиною виїзду був лист її матери, що забажала побачити доньку.

— Химерна зима. Південні вітри, що панують від довшого часу над Европою, принесли нам погоду, яка пригадує весняний березень. В деяких сторонах навіть зацвили фіялки. Народні метеорольоги на основі ріжних признак у природі кажуть, що така погода вдержиться ще довший час, хоча з огляду на засіви побажана покищо правдива зима. Зате на Сибірі зовсім інакше. В деяких місцевостях східної Сибірі мороз доходить тепер до 60 ст. Цельзія.

— Хто виграв на льотерії? В нинішнім тягненні держ. кляс. льотерії впали виграші на такі числа: 50.000 зол. на ч. 95423. 10.000 зол. на ч. 12102 152996. 5.000 зол. на ч. 9821 135548 153159 166701. 2.000 зол. на ч. 5919 8390 21728 34341 53161 62009 63785 66922 82560 85225 86461 90825 96253 97249 120114 123266 125335 133501 136827 139278 140960 142356 148572 160616 166004 185701. 1.000 зол. на ч. 2171 13982 14078 19812 21716 28224 29297 29938 36443 40409 40936 47563 47963 48242 59629 77405 82514 84861 88968 102804 105008 106446 109471 118607 119686 123184 127072 129938 135884 147187 147786 148645 148689 153158 166654 172811 175016 181791 182018.

— Емерити не дістають пенсій. Про скандальні відносини, які панують у ЗУПУ, свідчить факт, що емерити, обезпечені в цьому державному заведенні, досі не одержали за місяць січень ц. р. платень. Так само з великим спізненням виплачено їм платні за грудень. Яким правом засуджується умових працівників, що довголітною тяжкою працею добилися тієї мізерної заслуженини, на господівку? Невже нема кому зробити порядок в тій установі, що збила величезні маєтки зі складок умових працівників?

— Природний приріст населення. Головний статистичний уряд у Польщі оголосив обчислення щодо природного руху населення за третій квартал 1935 р. В тім часі зареєстровано 57.183 подруж або на 430 більше, ніж торік, та 215.525 живих народин або 526 менше. Зате випадків смерти було 95.738 або 24.500 менше ніж у тім самім часі торік. Остаточно вийшов природний приріст на 119.787 осіб. У порівнанні з 1934 р. показався приріст на 23.974.

— Містерії з обнижкою трамваєвих білетів. З приводу останньої „обнижки" трамваєвих білетів у Львові пишуть нам з міста: Користаю з трамваїв у Львові більше як 30 літ, бувало ріжно, але ствердити мушу, що ніколи дотепер маґістрат не закпив собі так зі своїх мешканців і ніколи не було такого обурення на його адресу, як тепер і зовсім слушно. Заповідається шумно знижку оплат за їзду, а в дійсности прийшла їх підвишка. Всі танші білети, а саме: карти на 10 їзд, місячні карти на дворазові їзди денно, карти для шкільної молоді, місячні карти для довільної їзди, місячні карти т. зв. „ульгові" для урядничих організацій, карти для дітей і т. д. а нарешті т. зв. відтинкові по 15 сот. одиноко радикальні, до яких населення ще не привикло, бо обовязували всего кілька тижнів — всі вони подорожіли, або їх знесено. Проголошувати знижку цін, а в дійсности підвищити їх це кпини з громадянства. В нинішніх тяжких відносинах повинно бути більше зрозуміння для потреб населення, не лише з огляду на тяжку економічну крізу, але й з огляду зниження цін. Тут сталося щось, що не повинно було статися. Тому апелюємо до відповідальних чинників, щоби цю помилку направили.

— Епільоґ кукурудзяної афери. Апеляційний суд у Львові розбирав справу Ст. Богосевича і товаришів, що допустилися зловживань при поділі румунської кукурудзи, спровадженої повітовим виділом з Косова для голодних гуцулів. Окружний суд у Коломиї засудив Богосевича на 14 місяців вязниці, а його спільників Креза на 6 і Шрєєра на 7 місяців. Апеляційний суд обнизив Богосевичові кару до одного року вязниці з припиненням, а його товаришів увільнив.

— Бузьки прилетіли. До Жолині Долішної пов. Ланцут прилетіла перед кількома днями пара бузьків і осіла на давному гнізді. Після двох днів один бузьків відлетів дальше, а другий залишився. Він проходжується по подвірі та городах і місцеве населення кормить його щедро.

— Скажений пес. У Волі Ржендзінській під Тарновом скажений пес покусав четверо осіб і 18 собак. Покусаними занялися лікарі.

— Краєва хроніка. З причини ремонту машин тартак фірми Ґредель у Скольому звільнив на 10 днів від праці коло 40 робітників. — На дорозі у Ваньковичах пов. Рудки три невідомі напасники побили тяжко Івана Паньчишина, який помер від ран у шпиталю. — На дорозі до Рудок Йосиф Содома і Ян Вуйцік із Никлович пов. Мостиська стрінули Марка Пастуха з Мужилович пов. Яворів, причому Вуйцік пробив Пастуха багнетом, кладучи його на місці трупом. Вбивника арештовано. — В почтовім уряді Олешичі, пов. Любачів, введено цілоденну телефонічну і телеграфічну службу. — В лісі Білявина портківського повіту, згоріла стирта збіжа побережника Йосифа Дижди. Шкоди було на 500 зол. Підпалили мабуть парубки з околиці, що мали порахунки з побережником. — У Тучному пов. Перемишляни пострілив хтось Йосифа Гурського, який щойно вернувся з вязниці на основі амнестії. Підозрівають, що пострілити Гурського свояки з пімсти за те, що він побив смертельно їх стрия. Гусього відвезли до шпиталю. — В Кошилівцях пов. Перемишляни на забаві вдарив хтось пляшцею Каролину Гажику так, що розбив їй череп, наслідком чого вона померла. — Побережник Іван Підгородецький пострілив в лісі лісового злодія з Нирків пов. Заліщики. Раненого відставили до шпиталю.

— Ратунок переплатила життям. На ріці Скло в Лазах пов. Ярослав совгалася кількалітня дитина одного господаря. Під дитиною заломився лід і вона почала тонути. На поміч їй поспішила 62-літня Катерина Пирч і врятувала дитину, одначе сама дісталася під лід і утонула.

— Хрущі — у січні. До редакції „Полъонії" в Рибнику приніс один мешканець живого хруща, що влетів до нього крізь вікно.

— Перетяження вчительства працею. В салі Великого театру у Варшаві відбувся 8. ц. м. зїзд учительства всеродних шкіл, щоб обговорити стан загальної освіти в Польщі. Референт Маховський вказав на перетяження учительства працею, на недостачу достаточного числа етатів і на велику скількість типів навчання. Також референт Колянко ствердив перетяження працею вчителя, який поза працею в школі займається ще безінтересовною суспільною працею. Після дискусії принято низку резолюцій.

— Викрили грабіжників колектури. У підрядній варшавській каварні „Мала несподіванка" поліція викрила злодіїв, що вкрали в колектурі Лянгера на Празі 20.000 зол. Вивязалася стрілянина, в часі якої одного грабіжника, Яна Котовського, брата власника каварні, вбито. Другого перевезено до шпиталю, де він від ран помер. У мешканні Котовського знайшли кілька тисяч з украдених грошей.

— Огнетревале скло. Скляні гути в Польщі розпочали новий рід продукції на основі патентованого винаходу, огнетревалого скла. Новий рід скла буде служити до виробу ріжної кухонної посуди та приладів до аптичних і лікарських цілей.

— Українець літає на Чайна Клиппер. Недавно відбув першу подорож з Америки до Філіпінських островів великий американський почтовий літак Чайна Клиппер. Тим літаком літає 28-літній Федір Криворіжка, як помічник пільота. Він син українського фармера з Алберти, в Канаді. Вчився в технічній школі в Едмонтоні, потім поїхав до Фльориди, в Америці, де працював в летунській компанії. Ця компанія була зислала його на три роки до Південної Америки, де Криворіжка навчився літати. Опісля дістав роботу на Чайна Клиппер.

— Гармата, що рішатиме в майбутній війні. Англійська фірма Вікерс збудувала новий тип протилетунської гармати, що може відограти вирішну ролю в майбутній війні. На праці коло будови тієї гармати фірма видала коло 200 тисяч фунтів штерлінгів. Гармати закупило вже кілька урядів чужих держав.

— Перед страченням Гавптмана. В цілій Америці зацікавилися тепер долею Гавптмана, вбивника Ліндбергової дитини. Як відомо, 17 січня ц. р. мають його стратити на електричному кріслі у вязниці у Трентоні. Гавптман поводиться спокійно і все ще має надію, що до виконання смертного присуду не прийде. На всякий випадок просить, щоби після виконання екзекуції його тіло піддали лікарській секції, бо деякі американські лікарі кажуть, що чоловік, страчений на електричному кріслі, не все гине відразу, тільки попадає часом у летарґ, наслідком пораження всіх органів, а вмирає аж у домовині. Тому Гавптман побоюється, що його поховають живцем. Тимчасом вязнична управа робить наперед проби ділання електричного фотелю і ствердила, що апаратура діяла добре. В Америці панує загальна думка, що Гавптмана не помилують і то з огляду на настрій у краю після втечі Ліндберґа до Европи. Помилування викликало би загальні заворушення.

— Недуга Ґрети Ґарбо. Голосна фільмова артистка Ґрета Ґарбо занедужала перед кількома тижнями на анґіну у своїй віллі біля Стокгольму. В останньому часі виступили у неї прояви затроєння крови як наслідок тієї анґіни. Лікарі дивляться дуже песимістично на стан здоровля артистки.

— Вічне перо шкодить китайській культурі. В Китаю появився розпорядок міністерства освіти, що забороняє вживати у школах т. зв. вічні пера. Розпорядок стверджує, що китайська азбука, яка є складовою частиною вічної китайської культури, вимагає, щоби послугуватися пеналем і тушом, а не европейським пером. Вічне перо, призначене головно для людей, що швидко пишуть, причиняється до занепаду первісного характеру китайського письма, якого не можна писати, тільки малювати.

Театри.

Великий Міський Театр.

Субота, 11. січня год 8. веч. „Майор Варвара (премієра).

Неділя, 12. І. год. 3.30 попол. ціни нап. вечі „Попелюшка"; год. 8. веч. Аб. 8 „Майор Варвара".

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АДРІЯ: „Останній отаман Анненків".
АПОЛЛО: „Доля на фронті" з Дяжем.
АТЛЯНТИК: „Кохаю всі жінки" і Кепурою.
ВАНДА: „Імператриця Катерина" Грети Гарбо) та „Революція сміху".
ГРАЖИНА: „Епізод" із Павлею Веселі.
КАСИНО: „Анна Каренина" з Гретою Гарбо.
КОЛІСЕЙ: „Княжна Огара", ревія „Поцілуй мене для золоті".
КОНЕ'ЛЛІ: нат з Пагаком — Цирк Сарах.
МАРУСЕНЬКА: „Напад на Конго".
МІРАЖ: „Маскарада", „Примхи кохання".
МУЗА: „Для тебе танцюю".
ПАКС: „Королева Христина" з Гретою Гарбо.
ПАЛЯС: „Любовні маневри".
ПАН: Сеанси і додатки:
РАЙ: „Веселий ювілей Міжі Мазс".
СОНЦЕ: „Жовтий князь", ревія „Сватання на рати".
СВІТ: Лешія Маріонеток і фільма „Цілуй мене ще" з Анною Ондра.
СТІЛЕВЕ: „Остання серенада" та ревія.
ТЕНЧА: „Весела вдова" та Хор і балалайки.
ТОН: „Жінка з оголошення" із Фрізом і Фаном.
УТІХА: „Червона дама" і ревія.
ХИМЕРА: „Наше сонечко" (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо.

Субота, 11. січня 1936.

Відень (506,8) 15.15 Концерт хору, 19.30 Муз. вечірка, 22.10 Пісні й арії, 22.20 Польські пісні відсп. Зуз. Карін (сопр.), **Братислава** (298,8) 19.50 „Циганський барон" оп. І. Штраусса, **Мор. Острава** (269,5) 18.00 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470,2) 15.00 Сп. ресіталь, 18.05 Тріста дит форт. музики, **Париж** (1648) 15.15, 17.00 Легка музика, 21.00 Спів, 21.45 „Етіен Марсель" оп. Сен-Саенса, **Білгород** (437,3) 12.00 Концерт, 22.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 14.15 Вес. концерт, 18.15 Тріо, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Нар. танки та пісні, 19.00 Концерт військ. орх., **Ляйпціг** (382,2) 18.45 Вес. словно-муз. вад., 20.10 Звуковий альбом, **Мінхен** (405,4) 14.10 Вес. концерт, 18.20 Шопенові твори, **Будапешт** (549,5) 12.05 Форт. рестіталь, 17.00 Легка музика, 17.45 Сольо на гарогато, 18.35 Нар. пісні в супр. циг. орх., **Мілянно** (221,1) 11.30 Популярна музика, **Рим** (420,8) 13.10 Муз. вечірка, 20.35 „Неро" оп. Масканія.

Неділя, 12. січня 1936.

Відень (506,8) 11.45 З опер Кіцлера, 12.55 Популярна музика, 17.45 Розр. концерт — музика, пісеньки, 22.30 Нар. пісні інших століть — Фальцнер бас, **Кошиці** (250,1) 16.00 Концерт, 18.00 Концерт шк. хору, **Прага** (470,2) 11.35 Моцартів квінтет на клярнет і смички 12.20 Концерт орх. Бурліанового театру, сольо Вл. Бурліна, 20.05 Концерт фільг. орх., спів, **Париж** (1648) 14.00 Легка музика, 20.00 Пісенька р. 20.30 Театр Уяви, 21.45 „Ле жокрс де льмур" ком. Бріера, **Білгород** (437,3) 13.15, 18.20, 20.30 Нар. пісні, 16.00 Хор 19.50 Скрипка, 21.20, 22.20 Концерт. **Берлін** (356,7) 10.00 Концерт, 14.15 Весела вечірка 20.00 „Цід" оп. Корнеліюса, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Веселий поранок, 10.45 Баєтова музика з Гумодового „Фавста", 15.30 Сільська молодь танцює, 18.00 Мельодії та ритм. **Кельн** (455,9) 20.00 Концерт вел. радіорхестри, **Мінхен** (405,4) 9.30 Музика, 16.05 Твори Вольф-Феррарія, 16.00 Концерт — легка музика, танки, пісеньки, 19.00 „Юпітрова Симфонія" Моцарта **Будапешт** (549,5) 15.00, 22.00 Циг. музика, 17.00 Концерт, **Мілянно** (221,1) 12.30 Солістів 13.10 Вок. вадиція, 20.35 „Аве Марія" оп. Анджеля Беґіолія, **Рим** (420,8) 13.10 Розр. концерт, 17.00 Симф. концерт, 20.00 Вечір.

Львівське радіо.

Субота, 11. січня 1936.

6.30 Ранішня вадиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. дениик, 12.15 Концерт камер. орх., 13.00 Хвилина Падеревського з гр. пл., 13.15 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 14.30 Польські ритми — камер. орх., 15.00 З героїчних днів, 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт Юрандового хору, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Твори на цитру, 16.30 Техн. скринька, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Із тайн столиці: Романтична ніч, 17.15 Новини з гр. пл., 17.45 Пляка, 17.50 Народне та Давнигородок, 18.00 Вес. вад. для дітей, 18.30 Огляд видань, 18.40 Сільна рерум, 18.45 Популярна музика з гр. пл., 19.00 Вечорі літер. памятника — вит. ред. Карло Курилюк, 19.20 Реґіон. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Літо — тема для музики, 20.45 Веч. дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Зима, 21.30 Гумор, 22.00 Класично, а всеж новочасно — радіопопурі Вікт. Грубого, 22.05 Танк. музика.

Неділя, 12. січня 1936.

9.00 Ранішня вадиція, 11.00 Співочі тури з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театр. вечірка Юр. Тепи, 12.15 Муз. поранок симф. орх. спів; у перерві в год. 13.00 Театр Уяви: фраґм. із комедії „Тяжкі часи", 14.00 Сільський знахор, 14.20 Легка музика з гр. пл., 15.00 Хлібороб, скринька, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.25 Огляд ринків рільних продуктів, 15.38 Музика з гр. пл. 15.45 Дійлог на шосі, 16.00 На гуцулку — оповідання для дітей, 16.15 Концерт орх., 16.45 Після комади, 17.00 Танк. музика, 17.40 Моменти, 18.00 Цезар Франк: Форт. квінтет фмоль, 18.30 Театр Уяви: Підгалянське весілля, 19.10 Рекл. концерт, 19.30 Ерна Зах із гр. пл., 19.45 Літер. новина, 20.00 Підгальяні, 20.20 р., 20.50 веч. дениик, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Фейл.: На Поділлі, 21.45 Боксерський метч Познань-Берлін, 22.10 Концерт піяністів, 23.05 Спорт. вістки, 23.15 Танк. музика з гр. пл.

Радіокутик.

ТРАСМІСІЯ З ВІДНЯ.

11. січня в год. 22.00 „Польське Радіо" трансмітуватиме велике попурі в виконанні віденської орхестри. Авдиція ця, назва якої — „Класично але й новочасно" — протиставить музику чисто класичних і теперішніх. Через оперетку, звукову фільму, танкову музику авдиція на полрсвадить радіослухачів до мельодії, яка залишиться вічно класичною, але й модною і новочасною, а саме — до мельодії Штраусса „Над гарним Дунаєм".

КОНЦЕРТ ХОРУ ЮРАНДА.

11. січня в год. 15.30 виступить перед мікрофоном знини радіослухачів хор Юранда

ЗБІРНЕ СЛУХАННЯ РАДІЯ.

Розвиток радіотехніки йде постійно вперед. Щораз то нові винаходи щораз то нові удосконалення відкривають перед радієм величезне поле, а слухачам приносять з дня на день нові несподіванки.

У будові апаратів призначених для замкнених просторів невеликих розмірів, як нпр. кімната радіослухача, маємо удосконалення, які можуть зробити радієву авдицію доступною для більшої кількости радіослухачів. На підставі розмірів помешкання, для якого призначений відбір, можна поділити на три групи змінювачі, що істнують для цього.

Перша група, до якої зараховуємо всі ретрансмісії живого слова й музики для великих збірень що відбуваються на великих вільних майданах, відноситься тільки до великих фірм, які пристосувалися до продукції таких змінюючих інсталяцій переважно у пропагандових самоходах, що мають цілу низку ґіґантофонів. Ці змінювачі обслуговують спеціяльно для цього знинолені техніки.

До другої групи змінюючих уряджень належать ті, що знаходять застосування в більших замкнених помешканнях, нпр. у салях (бальових і ґімнастичних) або на вільному просторі для меншої кількости слухачів. До змінювача можна долучити мікрофон, адаптер або радіоприймач, коли звук віддається одним або кількома голосниками (нпр. при авдиції для шкіл в окремих клясах).

Цей тип збірного слухання можна вживати в ріжних організаціях і товариствах, де кількість слухачів вагається в межах від 50 до 80 осіб. Подібні уряджения інсталюємо тільки в деяких випадках з огляду на обмежені звичайно грошеві засоби. Переважно ці інсталяції роблять й обслуговують аматори після чого звичайно щойно міркують, чи ця інсталяція була влала. Найтрудніше буває окреслити силу авдиції, яка є необхідна для доброго сприймання.

Добре приймання можна мати в спокійній кімнаті (в місті) вже при 1—20 фонів (1 фон є найменшою одиницею сили голосу, при якій чуємо його нормальним вухом). У кімнаті від сторони вулиці треба 40 фонів, при чому може слухати авдиції щонайбільше 20 осіб. Коли ці слухачі сидять не досить тихо, то треба 60 фонів. Така кількість є найменшим мірилом сили голосу, потрібного при згаданих випадках збірного слухання. Таку силу голосу може запевнити тільки голосникова лямпа з більшою вихідною силою, як нпр. 9-ваттова пентода.

Очевидно це торкається тільки помешкань звичайних під оглядом акустичним, які не мають виняткових зовнішніх перешкод. Коли маємо в свому розпорядженні більше голосників треба їх розмістити відповідно до розмірів кімнати, при чому взяти під увагу, щоб жадна група слухачів не загрожували акустичні перешкоди. Взагалі, виразність слів є мірилом якости репродукції. Ніколи не можна осягнути її на 100 проц., а що найбільше на 96 проц. Коли осягаємо тільки 75 проц. то й тоді слухи у нормальних умовинах помешкання без особливих труднощів докомбінують собі решту слів.

Щоб достосувати вислід характер звуку до типу авдиції, треба вжити так зв. регулятор барви тону, який може бути змонтований до скриньки голосника, якщо його нема в приймачу. Він складається із сталого конденсатора й змінного опора.

Практично не робимо в той спосіб, що в скриньці приймача вмішаємо контактовий розділник до якого можна з одної сторони влучити голосник, а з другої — регулятор барви тону.

Здебільшого слід інсталювати голосник так, щоб радіослухачі при нормальному положенні голови могли його бачити. При цьому треба уживати для осягнення належної вихідної сили властивих голосникових ламп та підібрати голосник відповідно до розмірів помешкання. Крім того треба старатися зменшувати надто великий резонанс, який спричиняє відгуки, а також треба сидіти тихо в часі авдиції та вирегулювати силу приймача.

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.28—5.30.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.30, 89.48, 89.12, Берлін 213.45, 213.98, 212.92, Голяндія 360,01, 360.72, 359.28, Лондон 26.19, 26.26, 26 12, Ню Йорк чеки 5.29 і 3/4, 5.31, 5.28 і 1/2, Ню Йорк кабель 5.29 і 7/8, 5.31 і 1/8, 5.28 і 5/8, Осльо 131.45, 13 .78, 131.12, Париж 35.01, 35.08, 34.94, Прага 21.97, 22.01, 21 93, Стокгольм 135.09, 135.38, 134.72, Швайцарія 172.30, 172.84, 172.16, Мадрид 72.60, 72.15, 72.45.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 10-го січня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.	
1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2,54·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·15	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	3·40	„

Тенденція на масло, сметану і яйця слаба, на молоко знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 10. І ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахо-вихарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Молоді курки без остріг І. кл.	0·95	зол.
Курки з острогами І. кл.	0.85	„
Товщені качки І. кл.	1.—	„
Товсті пантарки І. кл.	1.00	„

Приймає кури, качки, і пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

Подяка. Українські політичні вязні, увільнені з вязниці амнестійним законом, складають Вп. Д-рові Федакові найщирішу подяку за моральну та матеріяльну підмогу в часі їхнього побуту у вязниці. Дальше складають подяку Вп. Паням і Всім, що не жалували трудів та заходів при несенні помочі тим, які опинились за тюремними кратами. **Б. Лаврівський**, б. пол. вязень.

КУПНО - ПРОДАЖА

Лещетарські камізольки жіночі і мужеські найновіші моделі, найнижчі ціни найліпші матеріяли — Вирібня „Шаліюм" Гетьманська 2. побіч Музею. 12/110

Широкі інформації про положення на Великій Україні, про становище української справи на міжнародній арені, про життя і працю української еміграції у всіх осередках її перебування дає

„ТРИЗУБ"

тижневик політики, культури, громадського життя та мистецтва, що від 1925 року виходить у Парижі.

В Польщі передплата „Тризуба" лише 18 зол. на рік.

Адреса Редакції: Le Trident, 42, rue Denfert-Rochereau, Paris V. Адреса у Польщі: I. Łypowećkyj, Warszawa, Czerniakowska 204 m. 25.

Жадайте оказових чисел „Тризуба"! Передплачуйте „Тризуб"!

Фортепіяни піяніна, продаж, наєм, купно, оказії. **Марецький**, Львів, Бакторія 7. 898 4-13

Фортепіяни, піяніна, найновіші моделі, дешево продає **Ганак**, Пісуцького 21, перший поверх. 889 6-10

Увага! Християнська шіноча конфекція поручає одяці від 35 зол. Львів, Ринок 36, Ендерс. 797 25-30

Дешева вирібня шуб, фіранок і всіляких ручних робіт, **Лік**, Ягайлонська **11 а.** 11/110 19-30

Новітні фіранкові матеріяли, коронки, брокати. Фабричні ціни. **Фрайліх**, Сикстуська 12. 646 9-7

Машину до шиття дешево продам. Личаківська 117 м. 2. 970 1-2

Ощадностеві жарівки, електротехнічні і радієві матеріяли поручає найдешевше нова фірма **„Elektrosprzęt"** Коперника 22. 974 1-2

МЕШКАННЯ

Сикстуська 14. Ясне, сонячне фронтове мешкання 3 покоїв, повний комфорт до винайму. 42/56

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

Маґістер прав (жид), перший рік, шибко пише на машині, шукає посади у Львові або на провінції за 100 зол. місячно. Перший пробний місяць безплатно. Бюро деннників, Косцюшка 2. „Власна машина". 971 1-1

НАУКА

Найшвидша наука крою, шиття, моделювання новочасною системою Patron Express проф. К. Леванського, Львів, Сикстуська 21, II. п. 885 5-6

РІЖНІ

Золотнича робітня, Алявнбреннера Насаж Ґавсмана 3, переробляє, направляє всіляку біжутерію солідно, дешево. 904 4-10

Першорядне, добре впроваджене електрорадієве підприємство у центрі Коломиї, з добрим урядженням, запасом товару і комплетною механічною робітнею з приводу виїзду корисно до відступлення. Потрібний капітал коло 8000 зол. Оферти під „Певна екзистенція" до Адміністрації. 972 1-2

Шукаю спільника з особистою співпрацею і капіталом коло 5000 зол. до вже істнуючого і добре просперуючого підприємства в цілі його поширення. Зголошення до Адміністрації під „Певні шанси". 975

ОГОЛОШЕННЯ.

ЯН СУДГОФ

Давніше ГІБНЕР

у Львові, Ринок 38.

поручає найдешевше всілякі фарби пасти, мила, щітки

і перфумерію.

Товар найліпший. Ціни найнижчі. 968 1-4

ПАНТОФЛІ всякого рода, ПАПУЧІ теплі, вигідні БЕРЛЯЧІ і ФІЛЬЦОВІ ЧОБОТИ поручає і виконує

одинока львівська вирібня „ІБІС" ЛЬВІВ Галицька 5, І. пов.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Зитує Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 8 (14.256). Львів, неділя 12. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. P. LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щад. 504.060. 144.522. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед. полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 227-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

І там цькують проти українців.

БУКАРЕШТ, 11. 1. ПАТ. „Куренткуль" обговорює у широкій статті терористичну діяльність українців на Буковині. Твердить, що українськими організаціями на Буковині кермує волк. Коновалець, який після того, як йому заборонили побут у Швайцарії, тайно поселився в одному з малих містечок у Чехословаччині, звідси кермує терористичною акцією у Польщі, Румунії і Совітах. Українська терористична централя у Празі вислала на Буковину якогось Роготного (?), що недавно приїхав та організує український рух, який загрожує суверенности румунської держави. Центральною точкою українського руху на Буковині є газета „Самостійність" і організація тієї самої назви. У вислідї рум. щоденник домагається гострої інтервенції влади, щоб зліквідувати ту протидержавну діяльність, що у Польщі довела до вбивства мін. Перацького. („Куренткуль" у своїх методах нагінки на українців у Румунії нічим не ріжниться від нашого „І. К. Ц.").

Перед новим процесом ОУН у Львові.

Зломія 12 підсудних у варшавському процесі 7-ох підсудних судитимуть ще раз перед судом присяглих у Львові. І так перед львівським судом відповідатимуть підсудні: Бандера, Лебедь, Мигаль, Малюца, Зарицький, Підгайний і Кечмарський. Коли відбудеться проти них розправа у Львові — ще невідомо. Зіте присуд у варшавському процесі проти Карпинця, Климишина, Гнатківської, Рика і Чорнія обійме всі заключені їм провини.

Напередодні створення Панарабії.

Реалізація ідеї полк. Льоренса.

ПАРИЖ, 11. 1. ПАТ. „Ле Пті Парізієн" повідомляє з Александрії, що ідея панарабської федерації, що її голосив полк. Льоренс є напередодні здійснення. Так бодай пояснюють в Александрії політичну діяльність деяких держав Близького Сходу. На чолі цього руху стоїть Туреччина й Персія, що наперед передбачують стислу політичну й економічну співпрацю. Таке саме значіння може мати договір про ненапад, що його рішили недавно заключити Туреччина, Персія й Ірак. Істнують намагання втягнути до цього договору також Геджас та Афганістан, згодом Ємен і Трансйорданію.

Престольна промова шведського короля.

Король заповідає збільшення видатків на військо, розбудову летунства і маринарки та отворення нових дипл. станиць.

СТОКГОЛЬМ, 11. 1. ПАТ. Підчас святочного відкриття сесії шведського парляменту у присутности членів пануючого дому, уряду й дипломатичного корпусу, король відчитав престольну промову.

На вступі король сказав, що взаємини Швеції з іншими державами добрі, згадав, що міжнародне положення тепер непевне та зазначив, що Швеція прилучилась до санкцій. Король заповів збільшення військових видатків до 126 міліонів корон (в м. році 120,9 міл.) та зазначив, що підчас теперішньої сесії предложать законопроекти про реорганізацію збройних сил, зі спеціяльною увагою для летунства і протилетунської оборони. Крім цього скріплять фортифікації на острові Готланд. Морська програма передбачує будову двох підводних човнів та закінчення будови 1 контрторпедовця і 14 сторожних кораблів.

В 1936 р. відкриють шведське посольство в Тегерані та вишлють шведське посольство до Ковна. В 1937 і 1938 рр. відкриють посольства в Атенах і Каірі.

Передбачують також реформу доходового і маєткового податку та збільшення видатків на суспільну опіку. Цілість зрівноваженого буджету замикається по обох боках цифрою 1,167 міліонів корон, значить буджет збільшений на 111 міл.

Галицька Каса Ощадности у Львові

видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.

ВКЛАДКИ

ощадностеві зложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.

ФОНД 6/45

резервовий понад 4,000.000 золотих.

Рузвельт непопулярний у Зл. Державах.

НЮ ЙОРК, 11. 1. ПАТ. Відомий тижневик „Літерарі Дігест" розписав анкету, що мала виказати, як дивиться американське громадянство на політику президента Рузвельта. Досі обчислили 1.370.774 голосів, з яких виходить, що 60.47 відс. учасників анкети заявилось проти Рузвельта. Анкета виказує, що у стейті Ню Йорк противників Рузвельта є 65.30 відс., у стейті Пенсильванія 68.63 відс., Коннектікут 71.86 відс., у стейті Ню Джерсі аж 71. 96 відс. Значить, противники Рузвельта найчисленніші у найлюдніших стейтах.

Комуністи хотіли викликати революцію у Чілі.

БУЕНОС АЙРЕС, 11. 1. ПАТ. З Сантіяго де Чілі офіційно повідомляють, що чілійська влада безпеки викрила широко закроєні плани комуністичної революції. Організатори хотіли вжити до своїх цілей робітників державної залізниці, щоб унеможливити скорий транспорт військ. Вони вже приготовили відповідні відозви.

Катастрофальний землетрус.

300 людей убитих.

НЮ ЙОРК, 11. 1. ПАТ. З Боготи в Кольомбії повідомляють, що в департаменті Наріно землетрус знищив три села. У цій живловій катастрофі згинуло 200 до 300 людей. Найбільше потерпіло село Ля Хоррера, в якім розпалась глибока щілина та похоронила живцем більше як 100 осіб.

Рахуй гроші з тиха — не зазнаєш лиха!

навчає стара українська приповідка, тому складайте свої ощадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20,

що зберігає вкладки у строгій тайні.

Гріш родить гріш, —

але тільки на вкладці

в

„Народній Торговлі"

Ближчі умовини подає устно або письменно

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ, Львів, Ринок ч. 36.

Центральний Кооперативний Банк

„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,

вул. Третого Мая 15.

приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив всіх видів уділяє кредити на піднесення господарства і промислу.

В обороні прероґатив вулиці.

Львів, 11. січня 1936.

У святочному числі „Діла" в статті „На фронті без змін" посол С. Баран стверджує, що покищо добра воля урядової верхівки полагодити польсько-українські взаємини ще не викликала ніяких змін ані в адміністрації на місцях, ані в польському громадянстві. І тому зовсім слушно гадає, що центральна влада мусить видати відповідні зарядження нижчій адміністрації без огляду на те, чи ці зарядження прийдуть до вподоби місцевому польському громадянству.

Становище посла Барана зродило трівогу в органі львівської санаційної ендеції. Нічеб справді побоюючись якихось страшних приказів з гори, п. Грабик у „Дзеннику Польскім" з 10. січня заявляє, що метода приказів не тільки недоцільна, але й обосічна. Адже можна би і навпаки рекомендувати засвоєння українському громадянству пропольських настроїв за помічю приказів. П. Грабик наче не помічає, що саме так все було досі. І тому його осуд для методи приказів однобічний. По його думці приказ влади добрі, коли вони торкаються українського громадянства, а погані, коли — не дай Боже! — мали би відноситись до польського громадянства.

Ще цікавіше, що страх перед якоюсь фактичною зміною в політиці супроти українців хочби й без шкоди для поляків, так засліплює орган санаційної ендеції, що він навіть не бачить, як проповідує просто бунт проти центральної влади і то з боку нижчої адміністрації. Адже посол Баран говорив лише про накази центральної влади для цієї нижчої адміністрації, а про накази для польського громадянства не згадував, бо давати громадянству безпосередньо якісь приказ — це абсурд. Тільки п. Грабик упрощує собі полеміку в той спосіб, що як не утотожнює адміністрації з польським громадянством, то нічеб висловлює тезу, що політика супроти українців не може йти в розрів з опінією польського громадянства.

Ця теза зрештою вічно повторюється на сторінках польської преси і то різних таборів. Мо-

АНТИМАҐНЕТНИЙ

жна було її пустрінути, крім ендецької преси, в „Польско-Українськім Бюлетині", в „Ґазеті Польскій" (ось хочби недавно в статті п. Кавалковського) то-що. Тому варто ближче до цієї теми приглянутися. Здається, не повинно би оспорювати цієї тези орґан української політично-демократичної думки. Очевидно, політика державної адміністрації не може йти цілковито в розрізі із настроями громадянства. Але ця думка має слушність тільки в пристосуванні до життя національно-одноцілих державних орґанізмів та й ще з парляментарно-демократичним устроєм. Колиж її застосувати в умовинах хочби сучасної польської держави, не роблячи ніяких поправок з уваги на істнування в межах цієї держави інших національних організмів, то ця теза приймає зовсім інший вигляд.

Адже безастережне застосування цієї тези до політики польської держави супроти українського народу означало би ні більше ні менше, тільки те, що найважніша проблема взаємин між польським та українським народом просто віддана на „розвязку" безкритичної і перед ніким невідповідальної польської вулиці. Не знати, чи таке ставлення справи лежить в інтересі самого польського громадянства, бо чейже воно повинно зрозуміти, що істнують проблеми такої історично-державної рації, що їх розвязка не може залежати від хвилевих змін у настроях і поглядах громадянства. А власне до таких справ безсумнівно належить проблема польсько-українських відносин, як учить болючий історичний досвід обидвох народів.

Особливо дивно виглядає це примушання узалежнити вирішення польсько-українських взаємин виключно від польської вулиці саме тепер, на тлі історично-політичних процесів в інших державах і зокрема без уваги на доконану зміну конституції польської держави. Колиб хотілось найти якусь спільну і найважнішу рису в тих політично-устроєвих процесах, що відбуваються у Німеччині, Італії та Польщі, то можна би підчеркнути одно: держава перестає бути конґломератом одиниць та не тільки їм має служити; держава стає самостійною особовістю, що може мати свої цілі й завдання, які не мусять покриватися з егоїстичними інтересами, на коротку мету, її членів-громадян. Зокрема нова польська конституція, з якою мусимо числитись, хоч її і поборювали, побудована на тій засаді, що громадянство може бути як не аполітичне, то повинно свої політичні права начеб відступити державному апаратові. Адже безсумнівно керма державною політикою і відповідальність за неї тепер лежить виключно в руках урядових чинників. Тому незвязані вони у своїх рішеннях ніякою опінією громадянства. В цих умовинах обовязком уряду є виховувати та кристалізувати опінію громадянства своєю політикою як відповідними актами, так і пропаґандою. А вже ні в якому разі не може уряд пасивно прислухуватись до безкритичної і невідповідальної опінії громадянства. Та й як устійнити, за чим висловлюється публична опінія? Де для цього є критерій, коли згідно з новою конституцією неможлива боротьба політичних партій за владу в державі, а тимсамим виключена і боротьба між ріжними політичними програмами. Зокрема у справі польсько-українських взаємин тепер є надзвичайно велика ріжнородність думок і поглядів; до того вони ще так ґрунтовно змінюються, як нпр. у польських радикалів-народовців, і нарешті в публичній опінії з ріжних причин можуть мати більшість за собою явно застарілі та шкідливі погляди.

Тому з лива не можна вийти, коли такі поважні орґани, як „Ґазета Польска" чи „Польско-Українські Бюлетин", що чейже є прихильниками нової конституції, часто забувають про підставову ідею тотальности держави в новій конституції та саме на тому відтинку державного життя, який повинен особливо далеко стояти від змінливих настроїв безкритичної і невідповідальної польської вулиці.

Цікава, хоч і дивна, ця риса в ментальности польського громадянства — справу нормалізації польсько-українських взаємин зробити прерогативою польської вулиці. Витворюється в цей спосіб догідний параван, за яким все можна критися і навіть урядовим чинникам, щоб не брати на себе тягару відповідальности. Та ледви чи такий параван може вистарчити на довшу мету! Зате нічого дивного нема у тому, що в обороні прерогатив вулиці виступає саме ендеція, і стара і ново-санаційна. Чейже вулиця, що була і є виховувана на ендецькій ідеольоґії, є ще й нині по її боці. А як і ні, то тільки на вулиці може найбільше жирувати ендецько-шовіністична ідеольоґія

Найшли собі Уруґвай.

Уруґвай і Совітський Союз перед Лігою Націй.

Женева, 7. січня 1936.

Кого Бог хоче покарати, тому відбирає розум. Це твердження можна прикласти до тих корманичів закордонної політики СССР, які витягають скандал большевицької місії в Уруґваю перед женевський трибунал.

Ця справа вона як божий день. Як свого часу московський уряд вів у Відні централю большевицької акції для цілої центральної Европи та Бажану, поки не викликав позаторік кривавих розрухів в Австрії, як він провадить тепер свою акцію з Праги, так мав він до останніх днів і в Монтевідео центр своєї акції в Бразилії та по інших південно-американських республиках. Останні кривавi большевицькі заворушення в Бразилії надірвали видко терпеливість держав Південної Америки і пана Мінкіна попросили з справжньою еспанською чемністю забратися геть негайно разом з цілою своєю місією. Причин хвилюватися надмірно, здавалось би, московський уряд не мав ніяких. Представників його, поважніших ніж пан Мінкін, викидали вже рішуче колись і з Англії, і з Китаю, і з Мексика, навіть з малої Альбанії. Чомуж московські можновладці хвилюються так цього разу? Передовсім тому, що вони дуже залежні після прийняття їх до Женеви, а по друге, боються вони, що добрий приклад Уруґваю вплине зразливо й на деякі інші держави. По останнім комуністичнім конґресі в Москві Злучені Держави Америки загрозили також досить виразно зірвати дипльоматичні зносини з Москвою.

Страх московського уряду перед наслідками уруґвайського скандалу виразно зраджує московський офіціоз писучи: „Зірвання дипльоматичних зносин є актом, що дезорганізує міжнародній мир та підбурює міжнародню агресію в ріжних формах. Про це можна переконатися, коли подивнемо, як охоче і цинічно витають акти зірвання зносин авантурницькі та напасницькі елементи в ріжних країнах. Зрозуміло зокрема і те, чому уруґвайські писаки та наклепники знайшли таких захоплених прихильників серед німецьких фашистів". („Ізвестія", 30. XII. 1935).

Колиб московські можновладці не були такі збентежені і перестрашені, вони не рискували би більшим женевським скандалом для злагіднення меншого південно-американського скандалу, але п. Літвінов сподівається очевидно примусити бажаний результат від держав, що за всяку ціну хочуть загострити санкції проти Італії, і жадає, щоб поставити цілу справу на денний порядок найближчої сесії Ради Ліги Націй. Але коли він навіть осягне це, то справу передадуть мабуть до комісії.

Чи Ліга Націй схоче примусити Уруґвай тримати у себе большевицьку місію — сумніваємося. Сама нота Літвінова до генерального секретаря Ліги Націй закидає уруґвайському урядові залежність від іншої держави, неправду, подає фальшиві факти і т. ин., що цілком суперечить женевським звичаям і зраджує нервовість Кремля. В своїй ноті до уруґвайського уряду полпред Мінкін рішуче заперечує відповідальність московського уряду за діяльність Комінтерну: у ноті Літвінова нема і найменшої згадки про Комінтерн. Тимчасом позбутися відповідальности за Комінтерн московському урядові не вдасться. Він мусів признати цю відповідальність при відмові зірваних дипльоматичних зносин з Анґлією, та й Сполучені Держави Америки рішуче стверджують цю відповідальність.

Для погляду Женеви на цю справу дуже характеристична стаття „Журналь де Женев", де повторяють відомий усім факт, що Комінтерн є лише знаряддям Москви. Становище провідного женевського денника знайшло цілковите зрозуміння в поважній частині французької преси. Саме противники Москви в Парижі сподіваються, що справа ця не омине женевський трибунал. Вони уважають, що „тактика Уруґваю є дуже доброю законною самообороною, та що він не дозволить, щоб цю справу в Женеві приховали".

Кореспондент „Жур. де Жен." пише з Парижа між іншим: „Французький уряд тепер дуже добре може підтримати Уруґвай. Франція є тепер дійсно країною, де большевицька акція найбільш жвава. Останнє арештування большевицького аґента Еберляйна в Страсбурзі дало валлі дуже цінні інформації. Всюди по Франції, а особливо в Ельзасі та Льотарингії та у всіх кольоніях розкладова праця Комінтерну йде дуже інтенсивно. Люсієн Роміє повідомляє у „Фігаро", що число большевицьких комірок зросло за час 1934—35 з 2725 на 4221. Нарешті відомо, що згідно з наказами Москви комуністична партія спромоглась здобути деякий вплив у парляменті".

„Едуард Пфейффер, колишній ґенеральний секретар радикальної партії теж повідомляє в „Матені" про революційні приготування большевиків в Індокитаю".

Поза сучасним французьким урядом Москва прилбала собі досить ворогів в Женеві і збільшує їх число далі своєю, легідно кажучи, нахабною поведінкою в уруґвайськім конфлікті. В зірванні дипльоматичних зносин з Уруґваєм „Ізвестія" обвинувачують не лише Бразилію, а й Ватикан і італійського посла в Уруґваю, „що приятелює з президентом".

Отже, коли справа конфлікту між Уруґваєм та СССР прийде на порядок денний найближчої сесії Ліги Націй, що починається 20 ц. м., то можна сподіватися, що московська делеґація знайде в Женеві настрій досить неприхильний. Цікаво буде стежити за дискусією, в якій большевики будуть покликуватися на принципи, що їх самі не перестерігають супроти поневолених націй у себе!

М. Данько.

„АС" Одинока українська механічна пекарня поручає свої найкращі печива по конкуренційних цінах. Жадайте всюди!
Львів, Льва Сапіги 83. Тел. 284-54. 5/110 7-10

З українського життя на Далекому Сході.

ПРАЦЯ ХАРБІНСЬКОЇ ФІЛІЇ Т-ВА „ПРОСВІТА".

В кожному числі „Манджурського Вістника" маємо чимало вісток про працю харбінської „Просвіти", що вважає своїм матірнім Т-вом „Просвіту" у Львові. Згадана газета помістила в числі з 16. грудня велику статтю, присвячену 68-ам роковинам Т-ва „Просвіта" у Львові. В закінченні цієї статті читаємо ось-що:

В нас, у Харбіні, заслуги місцевої філії Т-ва „Просвіта" також величезні, бо саме вона втримала українську роботу після розгрому 1922 р. Вона зібрала розбиті сили і спрямувала їх до нової праці. Вона дала можливість зорганізувати також видавництво нашої газети, боролась за побіду українських ідеалів в Азії і мала цілі роки свої відділи в інших пунктах Азії, а саме в м. Хабаровськ і Шанхаї.

Редакція „М. В." вияснює, чому статтю, присвячену своєму матірному Т-ву „Просвіта" у Львові, друкує по російськи. Це тому, щоб прочитали її також численні друзі українців, зокрема „прометеївці". Клюб „Прометей" теж звязаний у своїй появі з харбінською „Просвітою", бо саме „просвітяни" пішли працювати в ньому разом із кавказцями, татарами й іншими переслідуваними народами большевицько-московської імперії. Вони замінили мрію в дійсність і створили солідарність та взаїмне зрозуміння.

Лещета і санки комплетний лещетарський виряд, по найнищих цінах поручає
А. Конєвич і Син
38 **Львів. Баторіа ч. 12.** 1-

З біжучої діяльности харбінської „Просвіти" згадаємо курси англійської мови, правильні проби хору (двічі в тиждень) під диригентурою п. С. Кукурузи, постійні сходини членів що четверга та численні реферати.

— СМЕРТЬ ЗАСЛУЖЕНОГО ДІЯЧА

В листопаді м. р. помер на тиф визначний український діяч на Д. Сході О. Я. Ступак. На Зелений Клин прибув ще до війни і там вчителював по селах. Після революції був дуже діяльний. Заснував Д. С. Українську Вчительську Спілку, яка дала ініціятиву до скликання І. Українського Далекосхідного Зїзду, в якому діяльну участь брали теж полонені галицькі українці (числом 8). Зїзд, що дав основи для широкої національної праці серед українських переселенців, відчинив пок. Ступак. Після большевицької навали переїхав він до Манджурії. Там поховав він свою дружину, теж щиру українку. Не зважаючи на болючі удари долі — зокрема зобольшевичення його дітей, яких старався виховати на добрих українців — покійник був до останньої майже хвилини діяльним членом української кольонії. Залишив масу матеріялів до історії українського руху на Зеленій Україні.

СВЯТО ГЕРОЇВ БАЗАРУ У ШАНХАЮ.

„Українська Громада" у Шанхаю гідно відсвяткувала память 359 героїв-мучеників зпід Базару. Домівка згаданої організації не могла помістити всіх учасників і вони заповнили навіть коридор. Зявилось теж чимало грузинів під проводом д-ра Мехарадзе.

На свято зложилися: промова голови „Громади" п. О. Мельника, зворушлива бесіда архимандрита Дениса і проводжена ним молитва за Україну та за її героїв, накінець два реферати: Квашенка і Тоцького.

Перший польський тягаровий самохід будований у великих серіях

POLSKI FIAT 621/L

СИЛА ВАНТАЖУ НЕТТО

2250 кґ.

Ціна 10.000 зол.

ПІДВОЗЗЯ, ЩО ВИТРИМУЄ БРУТТО 3.000 КҐ. МОТОР 6 ЦИЛ. 50 КМ. НА ПОДВІЙНИХ ЗАДНИХ КОЛЕСАХ ВИМІРУ 32×6 І З ҐУМОВИМ ЗАПАСНИМ КОЛЕСОМ.

POLSKI FIAT

35-ліття митрополичої діяльности.

„Львівські Архієпархіяльні Відомости оголосили таку відозву до духовенства львівської архієпархії: В день 17. січня 1936. р. минає 35 літ від хвилини вступлення на митрополичий престіл галицької церковної провінції нашого Архипастиря Високопреосвященного Митрополита Кир Андрея. Цей радісний ювилейний день несе нашому духовенству й вірним добру нагоду виявити Князеві нашої Церкви й Батькові українського народу належні сердечні почування вдячности, любови, послуху й віддання для його найдостойнішої особи, а найкращим виявом тих почувань нехай будуть наші побожні, святі молитви, якими будемо дякувати Всевишньому Богові за даного нам такого Архієрея та випрошувати для Нього від Бога обильного благословення на майбутнє, на довгі, ще довгі благословенні літа.

Слідкуючи з вдоволенням намічення Ювилейного Комітету й Т-ва св. Андрея, що з тієї самої нагоди бажають дати ще й особливий вислів ювилейних почувань, для найдостойнішої особи нашого Ювилята, про що нашому духовенству й вірним відомо з окремих комунікатів, вважаємо за відповідне для якнайгіднішого відсвяткування того ювилею по всіх церквах нашої Архієпархії поручити таке:

1) В навечерія ювилейного дня, а саме в четвер, 16. ц. м. всі священики Архієпархії відправлять благодарственну Службу Божу в намірені найдостойнішого Ювилята. У всіх парохіяльних церквах оо. душпастирі в часі торжественної Служби Божої виголосять ще й відповідні проповіді, в яких заохотять вірних до належної пошани, любови й відданости для нашого Великого Владики-Ювилята та візвуть їх, щоби з нагоди того ювилею зложили Йому свої сердечні побажання-молитви перед Престолом Всевишнього, благаючи в Бога всіх небесних благодатей для правопревяшного слово Господньої істини" у нашій Церкві. По Службі Божій відспівають торжественно „Тебе Бога хвалим", а в 12-ій годині вполудне наказують оо. душпастирі чвертьгодинне радісне дзвонення всіх дзвонів у всіх матерних і дочерних церквах.

2) У престольному храмі св. Юрія у Львові тогож дня відправиться в 9-ій год. торжественна Архієрейська Служба Божа в тому самому намірені в сослужінні Митрополичої Капітули й вищого львівського клиру, при участі представників усіх наших національних установ. По св. Літургії представники духовенства і національних установ підуть до митрополичої палати, щоби на руки Найдостойнішого Ювилята зложити ювилейні побажання.

3) В архикатедральній парохії св. Юра в неділю, дня 3. травня перед празником патрона парохії зачнуться тридневні духовні вправи зі св. Сповідями й св. Причастями в намірені Ювилята. Тогож дня (неділя 3-го травня) в год. 12 вполудне зійдуться до Святоюрського престольного храму процесії всіх львівських церков під проводом духовенства з поклоном для найдостойнішого Ювилята і з проханням архієрейського благословення.

4) На зразок тридневних духовних вправ у Святоюрській парохії оо. душпастирі цілої АЕпархії, а також оо. катехити, будуть по змозі старатись уладити такіж духовні вправи впродовж цілого року при іншій відповідній нагоді, чи то храмових празників чи то в деяких днях місяця травня чи червня.

ВІД ГЕНЕРАЛЬНОГО ВІКАРІЯТУ.

У Львові, дня 10. січня 1936.

† *Іван* Епископ Помічник — † *Никита* Епископ тит. Паврський

МАТЕРІЯЛИ
ДО НАШИХ ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ
найдете у книжці Михайла Галущинського
п. заг.
З Українськими Січовими Стрільцями,
що подає багато подробиць з життя нашого Січового Стрілецтва.
216 сторін друку на дуже гарному папері.
Ціна зол. 1·90. Порто 30 сот.
Замовляти в „Ділі".

Місце України в італьо-абісинському конфлікті.

На таку тему виголосив у Парижі, як повідомляє Офінор, прилюдний реферат ж. Єремиїв, голова місцевої Української Громади. Прелеґент зясував в першу чергу, що в такому поставленні питання нема нічого дивного, бо Україна вже на сьогодні визнана світовою опінією „де факто" великим народом і що тих майже 10 міліонів українців, які сьогодні перебувають поза межами СССР, можуть більше заважити на терезах світової політики, ніж деякі з держав, що пишно засідають у Женеві в той час, коли все їхнє населення не досягає й десятої частини цієї цифри. Отже українці мусять заняти становище до всякого явища світової політики. Далі прелеґент спинився на факті, що Абісинію несправедливо рівняють деякі політики з Україною, нападеною большевиками-москалями. На його думку вона скорше подібна до самого СССР, або царської Росії, яка загарбала силу народів і тримає їх в неволі. Хоча певне, що італійці пішли до Африки не з метою альтруїстичною, але й Україна, нападена ворогами, шукала свого часу спільників, не питаючи, у що обійдеться їх допомога. Застерігаючися, що він не хоче входити в дійсні причини конфлікту та права тої чи другої сторони, промовець спинився лише на його політичному боці і висунув тезу, що тут йде фактично не про конфлікт італьо-абісинський, а про боротьбу двох сил, які змагаються за володіння світом.

Одною з тих сил є італійський фашизм та співзвучні з ним уґрупування по інших державах, а другою всі політичні сили, що стоять на ґрунті довоєнних ідей і вважають всяку їх критику нападом на здобуті людиною вольности. В цій групі головну ролю грають рештки соціялістичних партій, таємні міжнародні організації та по дорозі з ними йдуть большевики. Отже завданням другої групи є в першу чергу вдержання статус кво в Европі й оборона Совітського Союзу тоді, як перша ґрупа не лише не дбає про статус кво, але безпосередньо виграє від упадку Совітів і нової зміни карти в Европі. Отже українці в цьому конфлікті мусять, залишаючи на боці всякі особисті симпатії та антипатії, стати рішуче по боці тих сил, які є за знищенням большевиків є тимсамим і за поділом СССР. Оригінальне поставлення цього драматичного питання викликало спочатку жваві дебати, але принципіяльні тези прелеґента принято одноголосно.

При блідій, сіраво-жовтій цері, пригаслих очах, злім самопочуванні, зменшеній охоті до праці, загальнім пригнобленні, тяжких снах, шлункових болях, тиску на мозок, та хоробливім подразнені поручаємо пити кілька днів з рана натще склянку природної гіркої води **Franciszka Józefa.** Поручають її лікарі. 1-1

Демагогія та її оборонці.

У відповідь п. д-рові В. Ільницькому та „Українським Вістям".

Завелось, на жаль, у нас таке ненормальне явище, що на загальних зборах наших центральних, головно культурно-освітніх установ забирають голос доволі часто люди, які не тільки не мають що цікавого сказати, але навпаки: зводять свої партійні чи особисті порахунки, підтягаючи їх під плащик оборони найсутніших інтересів дотичної установи, а часто-густо й цілої нації. І якщо в установу бє селянин, робітник чи молодий студент — це можна ще бодай зрозуміти. Зате не можна ніяк зрозуміти, коли авторитет центральної установи підважує своїми неоправданими, до того тяжкими закидами людина, яка має претенсії до почесної назви суспільного діяча. Такі парадокси можливі, здається, тільки у нас. Бож кожному, хто хоч дещо вникається у нашому громадянському житті, відомо, що при надмірній підозрілости і недовірю, яке в нас панує, дуже легко підкопати авторитет установи. Про демоналізуючий вплив, що його викликує таким своїм виступом інтелігентна людина між масою делегатів селян та молоді, нема що навіть говорити. Кінцевий ефект таких виступів той, що селянин вертається зі загальних зборів огірчений, що інтелігенція сварится між собою; між молодю паде ще більше пошана до „старших", до „батьків", а загально-національна установа дістає щораз то менше гроша на свої статутові потреби, робить боками і вкінці обмежує свою діяльність зі шкодою для нації. І чи не найбільше тут, у демагогічних виступах на загальних зборах наших центральних установ, лежить корінь лиха: паде моральний авторитет установ, — маліє жертвенність нашого громадянства і зникає зацікавлення загально-національними справами серед широких верств народу.

Ясно теж, що осуд таких демагогічних виступів у нашій національній пресі, яка ставить вище інтерес нації від дешевої популярности — нераз зі шкодою для своїх матеріяльних інтересів — стрічається з лайкою тих нібито покривджених людей. За такий осуд накинувся з лайкою на „Діло" адв. д-р В. Ільницький в „Українських Вістях" (ч. 5), а згодом і сама редакція „Укр. Вістей" (ч. 7).

В чомуж справа? „Діло", подаючи підсумки Загальних Зборів Рідної Школи, осудило між рядками гострий виступ п. д-ра Ільницького на Зборах, не називаючи його зрештою по імени тому, що при звіті з дискусії на Зборах не згадано ні словечком тих необдуманих закидів, що їх видвигнув п. Ільницький під адресою Головної Управи і цілої рідношкільної установи. Цей осуд подало „Діло" у загальних підсумках зі Зїзду Р. Ш. у статті „Після Зїзду Рідної Школи" (ч. 347) двома рядками: „...на жаль, один з них (з адвокатів — прим. Ред.) „подивавши" так, як 195 відсотковий крикун вперед трьох літ"...

За це п. д-р Ільницький накинувся на мене і на „Діло" з лайкою, що „невідома" фігура пана дописувача „Діла", „...можливо навіть мені суспільно нерівна, яка одним почерком пера, озброєна в ґангстерство друкованого слова (підкреслення Ред.), перечеркує ціле моє життя і цілу мою дотеперішню діяльність, спеціяльно на рідношкільній ниві, та розправляється зі мною одним словом — крикун". Натомість редакція „У. Вістей" (ч. 7) вкидає нам, що „кожний голос критики того, що діється по наших товариствах та установах, якщо вони в руках УНДО — ундівська преса підтягає під одну рубрику: „демагогія і крикунство".

Рукавицю підіймаємо і свій осуд підтримуємо далі. Ось чому:

На Загальних Зборах Р. Ш. 25 грудня 1935 р. п. д-р Ільницький у дискусії гостро виступив з такими закидами: 1) Історичний для нас день 1. листопада поминається у наших школах Р.Ш. мовчанкою, зате одночасно святкується день 11 листопада (державне свято Польщі — прим. Ред.). Це викривлює характери нашої молоді. Якщо школи РШ. мали би бути подібні до державних шкіл, тоді треба поставити під знак запиту їх істнування. Для нації байдуже, кілько є послів і сенаторів. Рідношкільна молодь не має доступу не тільки до державних посад, але навіть до вищих шкіл. А маємо компроміс з поляками. 2) Досі нема в Р. Ш. програми навчання української мови, ні історії та географії України. Це упокорююче. Виголосивши з емфазою і пафосом такі закиди, п. д-р І. відчитав коротеньку резолюцію, що по школах Р. Ш. може бути лише національне виховання.

З місци зареґстрував на цей виступ наша відома й заслужена виховниця молодого покоління, п-ні Константина Малицька, доказуючи, що Гол. Управа вислала обіжник ще при кінці жовтня 1934 р. у справі святкування 1. листопадового свята по наших рідношкільних заведеннях. Цього обіжника Гол. Управа не відкликувала і він далі обовязує. Це на нашу думку повинен хіба знати правник та ще й рідношкільний діяч, що як довго якогонебудь обіжника не відкликано, так довго обовязує далі. І якщо 1. листопадового свята не святкували минулого року рідношкільні заведення у Дрогобичі, то цьому винен у першу чергу сам д-р Ільницький, що не допильнував справи на місці. П. Ільницький, як голова кружка Р. Ш. у Дрогобичі, міг хіба перевірити, чи такий обіжник Гол. Управа видала і чому його не виконали у Дрогобичі.

Зате такий виступ п. Ільницького на Заг. Зборах Р.Ш. викликав ілюзію, що Р. Ш. просто саботує таке дороге всім нам 1. листопадове свято і свідомо змагає у своїх школах до викривлення характерів молоді. Чиж такий виступ, та ще й рідношкільного діяча, був на місці?

Щож торкається другого поважного закиду, то п. Ільницький міг з друкованого звідомлення Гол. Управи в журналі „Рідна Школа" з 15. грудня 1935 р на ст. 356-ій прочитати, що „педагогічно-програмова комісія при Р. Ш. не тільки випрацювала програми навчання української мови, але й видала їх друком". А далі там читаємо: „Також уже випрацьовані програми до навчання історії та географії України". Пощож виступати з такими закидами, не завдавши собі передтим труду, щоб перестудіювати друкований звіт Р. Ш.? Пощо на Зборах баламутити селян і молодь?

І на цей закид дістав п. д-р І. належну відправу, а саме від голови Р. Ш. проф. І. Галушинського та інсп. д-ра М. Терлецького. А якщо п. д-р І. протестуватиме, що в дискусії так не говорив і лише ствердив, що дотепер Р. Ш. не постаралася про затвердження цих програм міністерством освіти, то нехай прочитає „Укр. Вісти" ч. 35 з 1935 р., де поміщено ту його промову майже повнотою, зовсім так, як ми це вгорі навели і як ми на Зборах чули.

Тому не диво, що Вашу резолюцію, пане меценасе, вкинули до коша і резолюційна комісія навіть її не розглядала.

А тепер ще одно питання: Як Ви це назвете, що після Педагогічного Зїзду, який повних два дні радив з початком листопада м. р. над напрямними нашого національного виховання і приняв цілу низку резолюцій у цій справі. Ви демонстративно зголошуєте резолюцію про національне виховання в Р. Ш.!? Ми це називаємо демагогією і все якнайстрогіше осуджуватимемо такі й подібні виступи. Тому закид про „ґангстерство друкованого слова" Ви, п. д-р, заадресували під злою адресою. Хто тут зловжився друкованим словом?

Щож до того, що ред. „Українських Вістей" так поквапно відступила свої шпальти на полеміку в цій справі — не дивуємось: вони на те й є, щоб бити навіть по такій установі, як Р. Ш., коли тільки при цій нагоді можна „переїхатись" по... УНДО й „Ділі".

М-р Михайло Хомяк,
представник „Діла" на Заг. Зборах Р. Ш.

Промова мін. Бека.

ВАРШАВА, 11. 1. ПАТ. Сойм. буджетова комісія радила нині над буджетом міністерства закордонних справ. Мін. Бек виголосив довшу промову, в якій зарисував праці міністерства в 1935. р. Політичні справи мін. Бек обговорить на засіданні комісії закордонних справ у вівторок 14. січня ц. р. Промову мін. Бека трансмітуватиме радіо. Міністер звернув увагу, що ощадности видатків 1.900.000 зол. є надто великі, беручи під увагу преліміновану суму 38.100.000 зол. До того обсяг діяльности міністерства закордонних справ в останніх роках збільшився.

Опісля міністер широко обговорив діяльність міністерства у господарській ділянці. По довшій дискусії комісія приняла буджет без змін, відкинувши дрібні ощадностеві поправки пос. Бокова.

СТАТИСТИКА У СВІТЛІ ВІРОІСПОВІДАНЬ.

На основі останніх обчислень гол. статистичного уряду на загальне число 215.525 уродин у Польщі в третьому кварталі м. р. припадає на римо-католиків 138.348, греко-католиків 25.602, православних 28.414, евангеликів 4.226, жидів 17.617, інші відоісповідання 1.316 уродин. Із загального числа 95.738 смертей в тім часі припадає на римо-кат. 63.048, греко-кат. 12.065, православних 10.952, жидів 6.578 і т. д. Природний приріст на основі віроісповідань виходить такий: римо-кат. 75.300 (14 на тисячу мешканців), греко-кат. 13.537 (15), православні 17.462 (16,5), жиди 11,039 (14) і т. д. із загального числа подруж припадає на римо-кат. 39.514 подруж (7.4 на тисячу мешканців), греко-кат. 5.026 (5,6), жидів 5.978 (7,6), православних 4.738 (4,5), евангеликів 1.637 (7,5).

ВИЙШЛИ НА ВОЛЮ.

З вязниці у Бережанах вийшли на волю 1. січня ц. р. Семко Левицький та Іван Івашків з Бишок, бережанського повіту, яких арештовано ще 5. жовтня 1935 р. під закидом побиття Ониськи Михайлишин у Бишках і приналежности до ОУН

ДОМАГАЮТЬСЯ ЛАТИНСЬКОГО ЄПИСКОПСТВА У СТАНИСЛАВОВІ.

Польське громадянство зі станиславівського воєвідства робить вперті заходи у справі створення римо-католицького епископства у Станиславові.

ВІЙСЬКОВА СПІВПРАЦЯ ЄГИПТУ З ВЕЛ. БРИТАНІЄЮ.

Представники Єгипту і В. Британії обговорюють справу військової співпраці з метою охорони східного кордону Єгипту вздовж Червоного Моря і Суезького Каналу та західного кордону, який сильно обсадили вже британські та італійські війська.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

КРІВАВІ БІЙКИ ПЕРЕД ВИБОРАМИ В ЕСПАНІЇ

МАДРИД, 11. 1. ПАТ. Дійшло до кількох сутичок між робітничими організаціями різних політичних напрямків. Один робітник убитий, чотирьох тяжко ранених.

Нова перемога абісинців.

Італійці відступили з Макале.

ВАРШАВА, 11. 1. ПАТ. Німецькі джерела повідомляють з Адіс Абеби, що праве крило армії раса Сеюма пішло сильним наступом на Макале. Завзяті бої за Макале йшли у пятницю рано. Місто переходило кількома переворотами з рук до рук і вкінці після завзятих боїв на багнети, абісинці заняли вечором Макале та здобули багато полонених, великі запаси зброї, муніції і воєнного матеріялу. Італійське міністерство преси і пропаганди рішуче заперечує вістки, будьтоби абісинці здобули Макале.

Англійські і французькі джерела повідомляють, що в цілій Абісинії падуть зливні дощі, яких не памятають від довшого часу. Дорога з Адіс Абеби до Дессі зовсім розмоклася і багато вантажних авт застрягло в болоті.

Райтер повідомляє з Адіс Абеби: Негус надумує створити окремий відділ танків. Зпоміж 24 здобутих танків 23 танки є здатні до вжитку. З Дессі вислали на північний фронт кількох механіків, які мають навчити абісинських вояків, як орудувати танками.

Міські Театри у Львові на понеділок 13. січня.

Нині у Великім Театрі **Майор Варвара** Г. Б. Шова

Один із найкращих і найдотепніших творів великого англійського автора.

Першорядна обсада. **Прегарна сценічна обстанова.**

З кооперативного руху Дрогобиччини.

Відрадний прояв. — Зміна статуту П.С.К. — Більше праці — більше права. — Направа помилки.

В дні 28 грудня м. р. відбулися надзвичайні Загальні Збори Повітового Союзу Кооператив у Дрогобичі, які слід відмітити як відрадний прояв протверезіння з демагогічного туману, що ним так часто сповивається наше громадське життя.

Першою точкою нарад Загальних Зборів була справа зміни статуту Повітового Союзу щодо права голосування на Загальнім Зборі, зокрема уст. III. § 31 тогож статуту. В тій постанові сказано, що на Загальних Зборах має кожний член Союзу один голос і крім того кожна кооператива, що є з Союзом у торговельних звязках, має ще стільки додаткових голосів, скільки процентових десяток припадає на закупно нею товарів у Союзі та на збут продуктів через Союз, разом взятих у порівнанні до цілої суми закупів і збуту кооперативи. Отже тою постановою була установлена плюральність права голосування, в багатьох випадках несправедлива. Бо на основі такого статутового припису кооператива з малими потребами й малим оборотом заспокоювала всі свої торговельні потреби в повітовім кооперативнім центрі і в той спосіб зберігала нераз на 100% свою тзв. торговельну дисципліну, даючи торгувати Союзові нпр. місячно не більше 200—300 зол. Знову інша кооператива з оборотом без порівнання більшим давала торгувати повітовому кооперативному центрові місячно нпр. 5000 зол., але маючи інші потреби, як дрібна кооператива, і не маючи змоги їх покрити в Союзі, мусіла закупляти деякі свої товари поза Союзом. Таким чином вона могла тільки на 50% зберегти свою торговельну вірність і мала на половину менше голосів, як згадана мала кооператива.

Отже Надзірна Рада і Дирекція Повітового Союзу після довших нарад і порозуміння з Ревізійним Союзом рішили оперти право голосування на загальнім зборі на інших, справедливіших критеріях. Справу зміни статуту реферував д-р Блажкевич, який у своїм узасадненні проектованої зміни статуту заявив, що у творенні збірної кооперативної волі в даній установі повинен той мати більше ваги і впливу, хто до тої установи вносить більше моральної чи матеріяльної сили, хто їй більше від себе дає. Так отже скількість голосів, які мають прислугувати поодиноким кооперативам на Загальних Зборах, радше залежати повинна від скількости вплачених уділів і висоти торговельного обороту кооперативи, яка стоїть у відносинах зі Союзом. Пропоновану зміну ухвалили надзвичайні Загальні Збори ПСК величезною більшістю. На цій основі кожному членові буде прислуговувати на Загальних Зборах один голос, крім того кожних пять повно вплачених у Союзі уділів дають кооперативі право на один додатковий голос. Незалежно від того кооперативи, що з ними Союз стоїть у торговельних зносинах і в звітовому році оборот Союзу з ними перевищить 5000 зол., мають ще один додатковий голос від кожних дальших повних 5000 зол. обороту, з тим, що число тих додаткових голосів не може перевищувати чотирьох. На всякий випадок кооператива не може мати більше, як девять додаткових голосів.

Коли мова про річевий хід Загальних Зборів та громадянську зрілість їх учасників, то треба згадати про другу точку нарад, а саме про частинне виконання буджетового прелімінаря, яке реферував голова Надз. Ради д-р Витвицький. Ось на попередніх звичайних Загальних Зборах із внесення кількох „приятелів народу" скреслено з буджетового прелімінаря квоту 3000 зол. з позиції платень урядовців і службового персоналу, хоч буджетовий прелімінар був уповні активний і на ту позицію — як виявляє буджетовий рік — було повне покриття. Голова Надз. Ради вказав на те, що така постанова попередніх Загальних Зборів ударила по урядовцях з моральною кривдою для них тим більшою, що таку постанову принято в ювилейнім році 10-літнього істнування Союзу, якого зріст і силу виявив саме відсвяткований у липні м. р. величавий ювилей. Діло тут не в грошевій квоті, а в нельояльнім відношенні Загального Збору до Дирекції і Надз. Ради ПСК і невшанування авторитету тих органів. Д-р Витвицький вказав на те, що всеж таки таку хибну й недушну постанову Надзірна Рада вишкувала, стоячи на грунті законности, і відповідно обнизила платні урядовцям і службовикам, хоч фінансовий стан Союзу того не вимагав. Вислухавши того звідомлення, Загальні Збори одноголосно направили похибку та моральну кривду, заподіяну службовикам дотичною постановою попередніх Загальних Зборів і теж одноголосно рішили уповажнити Надзірну Раду в межах фінансової спроможности підвищити обнижені платні.

В дискусії, яка велася на Загальних Зборах у цих справах і в дальших справах торговельних, забирало голос 19 промовців, з того 15 селян. Дискусія була незвичайно ділова, поважна і в своїх вислідах для кооперативної праці хосенна. З тою заввагою замкнув голова Надзірної Ради те зібрання, пожиточне для громадського, зокрема кооперативного життя.

КАШЕЛЬ
МУЧИТЬ
Велику полекшу приносять
оригінальні
PASTILLES
VALDA
Продають в аптеках
і аптичних складах

Посланіє владик - П. К. О. - Жидівське Різдво - і „Львовскі Дзєннік Народови".

Відомо, що післятрівнева сусідська бригада вапстила в собі дуже ріжношерстні елементи. Просто до вибору і до кольору. Вступили до неї всі, що кожної хвилини готові на похід до... повного жолобу. Отже помандрували тули і соціяльні демократи і народові демократи і християнські демократи та ще деякі дикі й освоєні демократи. Хто знає, чи не найкомічніша в цій громаді роля тої частини ендеків, що, перемалювавши голову санаційною ультрамариною, йшла туди з великими сподіваннями на великі успіхи. Склали свою лепту і національні меншини. В першу міру зручні сини вибраного народу. Затерши сліди свого віроісповідання, пірвали звязки з родовою традицією і родовими прізвищами. Ось і так з Фаєрштайнів стали Кшемінські, зі Штайнбахів — Камінські, з Ґотлібів — Боголюбецци, з Файвлів Рапопортів — Вільгельми Раорти...

Є й такі між ними, що їх діло був ще пастухом або гуменним у дворі і кликали його: Гаврило чи Кирило, а вже їх онуки „перерафінувалися" на Ґабріелюф, Королюф чи Клявдіюшуф і готові присягати, що вони з крови й кости, а традиції й виховання — расові сусіди, без ніякої примішки, домішки, налетлости. Отсі „расові" складають теж вияви найбільшої ненависти до

М. ВОЗНЯК.

Записи пісень латинкою

в першім збірнику Максимовича.

Яків Головацький сердився, що Пипін у своїй „Истории русской этнографии" приписав навіть походження першого збірника Максимовича з 1827 р. українських пісень „із польських рук", і іронізував собі з цього приводу, що „поляки скрізь напереді". В своїй думці Пипін був залежний від польської літератури про Ходаківського. Там не раз стрічаються такі думки й вислови, як ось Еразма Ізопольського про Максимовича як „видавця збірки Ходаковського".

Тут нема потреби збирати всі вислови цього роду, вистане навести їх відгомін і завершення з монографії Фр. Равіти-Гавронського „Zorjan Ołęga Chodakowski. Jego życie i praca" — виданої у Львові 1898 р. Навівши декілька дат із життя Максимовича від часу вступлення на московський університет у 1819 р., Гавронський стверджував, що „Максимович від хвилини приїзду Ходаковського до Москви аж до його смерти не опускав міста; отже знався з нашим ученим. В яких умовах наступила ця знайомість, не лишив нам Максимович ніяких про це згадок. Одначе що знав його, це не підлягає ніякому сумнівові. Як збирач пісень і переказів українського народа, Ходаковський був цікава особистість; про нього говорили в учених кругах, хтось із тих, що цікавились польською літературою, міг знати те, що Лях Ширма писав про збірки, міг знати про це навіть сам Максимович, молодий і гарячий прихильник народа. Спільні ідеї неминуче зблизили їх до себе — й тут наступило те, що мусіло наступити: Ходаковський, ученний і охочий завжди, показав молодому ентузіястові свої фоліяли народніх пісень, позичив їх переглянути, як позичав Ляхові Ширмі, — й помер. Про продаж цих збірок не може бути мови з уваги на те, що Ходаковський в найкритичніших хвилинах свого життя не продав і не дарував нікому ані шматочка паперу, який записав; більше навіть треба сказати — просто говорив, що „ніколи не розстанеться з ними". Автім це була ясна річ у такого фанатика ідеї, який він був дійсно.

„Максимович у цитованій вже передмові до свого видання українських пісень 1834 р. згадує, що **„набув** від Ходаковського його багату збірку обрядових пісень, а зокрема весільних". З уваги на те, що ми вище дещо сказали, те набуття від Ходаковського безпосередньо стає дуже сумнівим, тим більше, що шановний професор признався до того щойно девять літ по смерті Ходаковського й що не подає ніяких подробиць цього набуття, що булоб дуже бажане з огляду на чутки про розшарпання спадщини нашого вченого. Набуття просто від жінки бл. п. Зоряна цілком непровдоподібне зогляду на те, що Ходаковський звелів віддати рукописи Полевому, що аж занадто пильно беріг цього права. Автім поставмо поруч дати: 1827 року Максимович іще не мав збірки, лиш **бачив** її; 1834 р. **набув.** Від кого? „Від удови" — говорить Максимович. Тимчасом удова по смерті чоловіка не мала відразу рукописів, бо їх передали в цілості Полевому й до нього вони перейшли, про це знаємо з процесу, який мала Ходаковська з Полевим. Погодім прийшов до посідання рукописів Ходаковського щойно 1836 р., — отже яким робом міг Максимович купити їх від жінки 1834 р., коли були ще в руках Полевого? Це таємниця Максимовича.

„Поставивши поруч усе, що ми про це сказали, можемо прийти до висновку, що Максимович на короткий час перед смертю Ходаковського **позичив** збірку його пісень до перегляду, а набув її, будучи вже фактичним посідачем усієї збірки. Перший здогад сливе не підлягає сумнівові, другий має менші вигляди слушности.

„До цього невиясненого досіль **„набуття"** багатих збірок Ходаковського Максимович признався щойно по 1827 р., себто по першому виданні своїх пісень".

Перше друковане признання Максимовича до того, що пісенний збірник Ходаковського був в його руках, маємо в його передмові до „Украинских народых песен" із 1834 р., а саме він тут писав, що протягом сімох років він зібрав до 2½ тисячі пісень і відривків і в низці тих, кому завдячував згадане пісенне багацтво, на останньому місці зазначував: „Збірка народніх пісень покійного **З. Я. Ходаковського,** багата піснями образовими й зокрема весільними".

А втім Гавронському була відома й згадка про те, що Максимович уже 1833 р. мав у своїх руках збірку Ходаковського, з листування Миколи Гоголя з Максимовичем. В листі з 9. листопада 1833 р. до Максимовича Гоголь дуже тішився прилученням багатої збірки Ходаковського до пісенного збірника Максимовича та прохав його дати переписати всі пісні збірок Максимовича з винятком друкованих і переслати їх собі. Одначе вже з 1827 р. маємо власне признання Максимовича, що він особисто знав Ходаковського й що останній показував йому свої збірки пісень. У своїй праці „О народной поэзии в общественном и литературном обыходе первой трети XIX века" підкреслив Трубецький, що збіркою пісень (Ходаковського) зокрема користувався Максимович. У відомій передмові до „Собрания малороссийских песен",

всього, що українське. І хоч нема між ними талантів, дають про себе знати на кожному кроці. Пригадується мені, якто

Пішла в письменники блоха
І день і ніч кусає,
Та хоч дурна, така лиха,
Що злоба меж не має.

Диким полем для бушування таких блох є сьогоднішній „Дзєннік Польскі" та вірно ендецький „Львовскі Дзєннік Народови". Цей останній в ч. 6. з дня 7. січня надрукував на першій сторінці статтю п. з. „Лист пастерскі біскупуф гр.-кат.", а після своїх дурних коментарів, не відділивши статті навіть лінією, помістив (що ніби мало бути дотепом чи сатирою) таке штубацьке оголошення: „ПКО бажає жидам „Веселих Різдвяних Свят". В чому тут дотеп чи сатира? Через таке зіставлення цих двох статтей йшло очевидно про спробу осмішити чи понизити в очах закукуріченого читача послання наших владик, яке не дуже то припало до вподоби ендецькому письмаці тому, що „гр.-кат. церква в Галичині має в собі, на жаль, багато націоналістичних елементів, а львівська дієцезія веде в цьому перед", бо, мовляв, дефіляду молоді в часі свята У. М. Х. відбирає не лише Митрополит, але й посли з УНДО... Що за злочин!

Вісті „Л. Д. Н." плаче, що „в українському громадянстві сходиться часто управа політична з церковною". (А чому не малоб сходитися?).

Справді! Бож то наші владики і наші пастирі! Тому й радіти нам із цього приводу! Сумно було б, якби було інакше.

Т. Г.

Неслушна образа.

Замітка до вияснення управи української гімназії в Рівному.

У свій час „Діло" помістило вияснення управи рівенської української гімназії щодо замітки „Wołyn-i". „Wołyń" писала, що українська гімназія в Рівному відмовилась від пропозиції шкільної кураторії, щоб українська гімназія перейшла під спільний дах з польською державною гімназією, творячи окремі паралельні українські кляси цієї гімназії. Управа гімназії чомусь уважала потрібним спростувати цю замітку „Wołyn-i", зазначуючи, що ніякої пропозиції гімназія від кураторії не дістала. „Діло" цьоялно помістило вияснення управи гімназії, але висловило при цьому своє здивування з приводу того роду спростування. Несподівано для „Діла" почув себе ображеним редакцією ною приміткою п. Пекарський, колишній директор рівенської гімназії і теперішній її концесіонер. Знаємо, що п. Пекарський не є однодумець теперішнього директора гімназії, але що могло зробити „Діло" з тим фактом, що спростування управи рівенської гімназії п. Пекарський підписав разом з директором, що явно належить до табору п. Певного? Якщо п. Пекарський хоче, щоб його не змішувати з деякими людьми, то мусить подбати про те, щоб уможливити це розріжнення. А поки становище п. Пекарського буде фігурувати разом із назвищем тих людей, від яких він хоче відріжнитись, на одному і тому самому документі, то хай він не має претенсії до Редакції, коли вона скористала з доброго свого права дати свій коментар до замітки, яку він підписав.

Не припускаємо, щоб управа рівенської гімназії написала спростування на замітку „Wołyn-i" з тим, щоб здемаскувати через це редакцію „Wołyn-i", себто начеб зазначити, що „Wołyń", не бажаючи допустити навіть до створення паралельних українських кляс при польській державній гімназії, поспішила спаралізувати цей плян шкільної кураторії і тому власне помістила замітку, начеб гімназія відмовилась від цієї пропозиції.

Міські Театри у Львові на неділю 12. січня 1936.

Нині у Великім Театрі дві вистави 3·30 попол. „Попелюшка" Першорядна обсада.

„популярна вистава по найнижших цінах 8-ма неч. Майор Варвара одна з найкращих комедій великого Г. Б. Шоя. Евангелія гроша у боротьбі з евангелією душі. Великий концерт авторської грн.

Тардіє хоче боротись за новий лад у Франції.

ПАРИЖ, 11. 1. ПАТ. Колишній премієр Тардіє вислав до голови республиканського центру пос. Фульда лист, де підтримує свою димісію зі становища члена групи. Тардіє мотивує свою димісію переконанням, що французька політична система не може далі функціонувати у своїй дотеперішній формі. Тому пос. Тардіє хоче мати повну свободу діланя для боротьби за ідеї, які незабаром зясує у своїй книжці.

Буджетова сесія Ц. В. К. СССР. на Кремлю.

МОСКВА, 11. 1. ПАТ. Вчора відкрили на Кремлю буджетову сесію ЦВК СССР. У президії між ін. засіли: Сталін, Калінін, Молотов і Ворошилов. Після того, як Калінін відкрив нарди, довшу промову виголосив Молотов на тему господарського пляну і буджету СССР на 1936. р. На відкриття сесії явився дипльоматичний корпус.

Смертний присуд на большевицьких достойників за зловживання.

МОСКВА, 11. 1. ПАТ. Суд у Свердловську засудив на кару смерти віцедиректора й головного бухгальтера футряного тресту. Оба засуджені у двох роках наробили зловживань на суму більш як міліон рублів. Ці гроші видали на подорожі, побут у санаторіях та інші приємности.

В. Британія не розуміє промови през. Рузвельта.

ЛЬОНДОН, 11. 1. ПАТ. Рейтер офіціяльно повідомляє, що британський уряд звернувся з запитом до Зл. Держав, як треба розуміти заяву президента Рузвельта про нейтральність.

За мирову розвязку африканського питання.

МИРОВІ РОЗМОВИ.

ПАРИЖ, 11. 1. ПАТ. „Л' Еко де Парі" повідомляє з Риму, що тамошні політичні кола вважають можливим використати останню ноту негуса до Ліги Націй, що домагається слідства у справі воєнних метод, як основу до початку мирових розмов, що мали би на меті скоро розвязати теперішній конфлікт. Ця процедура спиралась би на тому, що Ліга Націй створила би спеціяльну комісію з широкими повновластями перевести відповідну провірку внутрішньої ситуації в Абісінії, беручи водночас на увагу дані з італійського меморіялу до Ліги Націй з 4 вересня 1935 р.

„ІТАЛІЯ СВИСТАЛА, СВИЩЕ І БУДЕ СВИСТАТИ НА ЛІГУ НАЦІЙ".

РИМ, 11. 1. ПАТ. Перед кількома днями появилась у „Реджіме Фашіста" стаття, яка каже, що в теперішній ситуації мирові пропозиції могли би вийти тільки від негуса або від Ліги Націй. Тому, що ця стаття викликала широкий відгук і коментарі у французькій пресі, що добачує в ній зміну в фашистівській опінії, вчорашній „Реджіме Фашіста", полемізуючи з париським „Матеном" і „Парі Міді", пише: Французька преса ділає або у злій вірі або помиляється. Італія, щоб боронити своїх інтересів у Східній Африці, свистала, свище і буде свистати на Лігу Націй, аж до повної перемоги. У трудному положенні є не Італія, але Ліга Націй, що мусить найти вихід зі сліпої вулиці. Італія нічого не сподіється від Женеви, яку вважає союзницею Абісінії.

„ЛЯВАЛЬ МАЄ НАДІЮ..."

ПАРИЖ, 11. 1. ПАТ „Ле Журналь" заявляє, що премієр Ляваль не зажинув іще всякої надії на віднову негоціяції з Мусоліні. У цій справі слід підкреслити, що французько-британську співпрацю діяльно продовжують. Цю мету мала також остання візита британського шарже д' афер Гаг Льойда Томаса на „Ке д' Орсей".

надрукований зразу в „Вестнику Европы", 1827, ч. 155, ст. 184—200, він вказує, що „багато заклинальних пісень показав мені Зорян Ходаковський, по якому зосталось багато матеріялів для видання українських пісень". У тому самому журналі, 1829, ч. 165, ст. 244—250, ч. 168, ст. 303—305, ч. 169, 62—66, 153—155, друкувалася ціла низка українських пісень, головно галицьких, які, здається, усі взяті зі збірника Ходаковського". А що звязок Максимовича з „Вестником Европы", як показує надрукована там передмова до його збірки пісень і надрукування пятох пісень п. з. „Малороссійские песни" та з зазначенням „Из драгоценного собрания малороссійских песен, приготовляемого к печати г-ном Максимовичем" (1827, ч. 2, № VIII, сс 315—319 і 419—420), безсумнівний, набирає великої правдоподібности здогад, що Максимовичеві треба завдячувати також появу 15 пісень у „Вестнику Европы" з 1829 р. Несколько народных песен, известных за Днепром и в Галиции (из собранных покойным Ходаковским)".

Правда, пізніший дослідник життя й праці Адама Чарноцького Василь Доманицький в роботі „Піонер української етнографії (Зоріян Доленга-Ходаковський)" в 65 р. львівських „Записок Наукового Товариства ім. Шевченка" твердив, що то не Максимович дав 1829 р. 15 пісень до „Вестника Европы", але не сказав, хто дав і чому не міг не бути Максимович. Таке заперечення потрібне було Доманицькому для його реагування на виводи Гаврєнського. На думку Доманицького „ніяк не можна собі уявити на що Максимовичеві, який сповістив про таку новину Гоголя, очевидно як про свіжу новину, булоб таїтися з цим такий довгий час (по Р. Гавронському виходить цілих 8—10 літ)? А набувши їх в р. 1833, він зараз і заходився коло нового видання пісень, що вийшли в р. 1834, і тут вже значно покористувався із збірки Ходаковського: без малого не половина усіх історичних пісень увійшла в видання р. 1834, не кажучи про інші".

Одначе й справи записів Ходаковського в першому збірнику пісень Максимовича з 1827 р. не можна уважати за вирішену. На 4-ій сторінці цього збірника читаємо дивачну строфу:

Казав собі: насипали
Високу могилу;
Казав собі: посадили
В головках калину.

Подібна чудасія приходить і в пісні про бондарівну на ст. 81:

Ой, лежала бондарівна з вечора до ранку,
Поки сказав пан Каньовський: викопали ямку.
Ой, сказав же пан Каньовський: музики позвали,
Молодої бондарівні до гробу заграли.

Ясно, що в обох цих випадках переписувач, транскрибуючи тексти пісень із латинки на граждянку, перечитав латинське **т** як **л**, а Максимович перепустив переписування тексту лиш тому, що як східний українець не підозрівав ідентичности східньо-українського „веліти" з західньо-українським „казати" в значінні „веліти" на зразок польської мови. Звідки ж узялись у Максимовича писані латинкою тексти українських пісень? Відповідь на це питання буде зразком розвязкою справи записів Ходаковського в „Малороссійских песнях" Максимовича з 1827 р.

Нові НОТИ Супром-у.

ФОРТЕПЯНОВІ ТВОРИ для МОЛОДІ Н. Нижанківського — Ціна 2.50 зол.
УКР. НАРОДНІ ПІСНІ З. Лиська. — Ціна 1.50 зол.
НАШЕ СОНЕЧКО, І. зшиток—цілком легкі фортепянові твори для дітей на основі народніх пісень Василя Барвінського — Ціна 3.50 зол.
Можна дістати в усіх книгарнях і в секретаріяті Супром-у, Львів, Шашкевича 5.

НАСЕЛЕННЯ ПОЛЬЩІ.

Згідно з обчисленням Статистичного Уряду було в Польщі дня 1 січня ц. р. 33,800.000 населення. За останні чотири роки прибуло 1,600.000 населення, себто річно приростало 400 тисяч людей. Густота населення у Польщі доходить до 87 мешканців на 1 км². Найгустіше заселене шлеське воєвідство, де пересічно на 1 км² припадає 308 мешканців. Найгустіше заселений повіт Бендзін у келецькім воєвідстві, бо на 1 км² припадає 505 мешканців. Найрідше населення на Поліссі у повіті Лунинець, бо ледви 19 мешканців на 1 км².

Кожний лещетар каліка,
Як не має чобіт

ЧИКА
Львів, Костюшка 6.

ЗНИЖКА ЗАЛІЗНИЧОЇ ТАРИФИ.

Дня 10 січня радив економічний комітет міністрів. Зі звіту міністра комунікацій виходить, що вже тепер знизили тарифи у справі перевозу залізницями. Дальші знижки прийдуть на другий тиждень.

Зол. 1.50 пришліть розрахунковим переказом або складанною П. К. О. ч. 504.060, а вишлемо Вам великий цікавий настільний календар „Криниця" на 1936 р.

ЖАХЛИВА БУРЯ НАД АНГЛІЄЮ.

ЛЬОНДОН, 11. 1. ПАТ. Всю Англію, головно її середущу й південну частину, навістила в останніх 36 годинах жахлива буря, що заподіяла величезні шкоди. Вітер шалів зі скорістю 80 миль на годину. Довготревалі дощі спричинили в багатьох місцевостях вилиги, що через розшалілу бурю стали тим грізніші. Багато мостів і домів знищених. Багато кораблів на морі найшлось у небезпеці. Досі відомо, що згинуло 20 осіб.

Повну обстанову

ДИВАНИ, ФІРАНКИ, ТАПЕТИ, МЕБЛ. МАТЕРІЯЛИ, ТАПЧАНИ
ТЕОДОР КИСЯК і Сини
26/92 1—2 **пл. СМОЛЬКИ 4. — тел. 240-09**

РОЗБУДОВА БРИТІЙСЬКОГО ЛЕТУНСТВА.

ЛЬОНДОН, 11. 1. ПАТ. „Дейлі Телеграф" пише: Від часу, коли уряд у мин. місяці заповів розбудову військового летунства, зорганізували 10 чи 11 ескадр. Тепер після закінчення підготови, приспішать розбудову та що тижня творитимуть одну нову повітряну ескадру.

ASPIRINA
подешевіла!

В кожній аптиці можна тепер дістати виробловану в краю Аспірину.
Пуделко з 20 таблетками коштує тільки **2.25**
Пуделко з 6 таблетками **0.90**

Самостійна чеська ґімназія в Ужгороді.

Чеські паралельні класи при державній реальній ґімназії в Ужгороді з українською (руською) мовою навчання виділено в цьому шкільному році і створено з них самостійну реальну ґімназію з чеською мовою навчання.

24 італійські танки в руках абісинців.

Бої під Макале. — Сплетні про здобуття цього міста.

ПАРИЖ, 11. 1. ПАТ. Агенція Аваса подає, що бої між абісинськими й італійськими військами відбуваються біля Макале, що мабуть спричинили поголоски будьтоби абісинці зайняли це місто. Однак абісинський уряд не потверджує тієї вістки, яку треба прийняти з великими застереженнями. В офіціяльних колах Аддіс'Абеби оптимістичний настрій, головно тому, що в останніх боях абісинці здобули великі військові добичі: 24 італійські танки. Цісар Гайле хоче мабуть створити спеціяльну секцію танків з 30 одиниць.

Зміна бельґійського кабінету.

Пересунення речинця виборів до парляменту.

БРІССЕЛЬ, 11. 1. ПАТ. У статті присвяченій господарській політиці уряду, ліберальний орґан „Ля Ґазетте" запевнює, що премієр Ван Зелянд рішений уступити, коли перестануть обовязувати повновласти, що їх признав урядові парлямент. Повновласти кінчаться з кінцем березня.

БРІССЕЛЬ, 11. 1. ПАТ. Уряд предложив у соймі законопроєкт, що пересуває речинець виборів до парляменту з травня ц. р. на вересень ц. р. Повновласти уряду кінчаться з кінцем березня ц. р. Уряд хоче вминути того, щоб дискусія парляменту над виконанням цих повновластей зійшлася з періодом виборчої кампанії.

Кіно Палас
Прегарна мельодійна віденська оперетка в німецькій мові вирібі 29 Мондіяль-фільм у Відні п. н.
Шалений поручник
в гол. ролях Ліні Гольцнуг і Лідія Барова.
Кіно Палас

Спільний фронт індійців проти нової конституції.

БОМБАЙ, 11. 1. ПАТ. Провідники індійських націоналістів рішили відбути з Ґандієм нараду над проєктом злуки ріжних політичних ґруп з метою створити спільний фронт для поборювання нової конституції. Нарада в цій справі відбудеться незабаром у Дельгі.

Присилайте передплату!

ҐЕРТ ҐЕРТНЕР.

Поезія і фабрика.

Вже замалку писав Жіль вірші. Вірші ці брали за серце найближчих, коли в них гарно римувалось „сонце" і „віконце". Пізніше, як неодин ґімназіст написав він драму з римських часів, що не подобалась його товаришам на шкільній виставі. Після ґімназії треба було подумати про заробіток на хліб насущний і він почав заробляти пером.

У Парижі заробляє пером тисячі письменників. Вотель або Бірабо заробляють не менше, як директори великих банків. Жіль заробляв менше. Він мусів небавком подумати про побічне заняття, завдяки якому міг би купувати собі досхочу гарного паперу на свої вірші. Після кількох літ побічне заняття стало головним. Жіль познайомився з ріжними підприємствами. Він мав ніжну поетову душу і з цією душею писав листи про авта, льотерійні білети, килими та всякі домашні винаходи, які ріжні фірми давали на сплати. Можливе, що його листи були занадто елеґійні, його стиль занадто поетичний для таких практичних предметів. Його шефи не мали з нього потіхи, поки одного дня пан Новеллі не відкрив таланту Жіля.

Фірма Новеллі була завзятою новою суперницею славних перфумових фабрик Коті, Губіґана і Ґерлен. Це молоде бадьоре підприємство мало капітал і могло собі дозволити на щомісячну платню для поета. Цей поет не робив нічого більше, як тільки придумував щораз то нові назви на пудер, перфуми, креми то шмінки своєї фірми. Ні, не придумував, а поетизував. Кожна жінка має якийсь свій улюблений олівець до уст — одна любить „Червону рожу", друга „Коралевий сніг", а третя не купує іншого флякону, як з надписом: „Тільки Ти".

Жіль плавав у своєму царстві. Він видумував імена, компонував рекламові проспекти і всі цінили його у фірмі „Брати Новеллі" як людину, що причинялась до розвитку підприємства. Жіль був романтиком. Він назвав останню свою перфуму „Ілюзією кохання" і коли вона мала несподіваний успіх, побиваючи конкуренційний виріб, що звався „Орхідеї з 1001 ночі", тоді Жіль дістав уперше окрему ґратифікацію.

Цей успіх завдячував Жіль одній жінці. Була це особа, що змільовувала всі вироби фірми незвичайно легкою рукою, надаючи їм вигляд усміхненого збиточника. Звалась Каміля Новеллі і була донькою шефа фірми. Вона була чарівна, кокетлива і вміла приємно розмовляти не тільки з Жілем, але і всіми іншими співробітниками фірми. Жіль закохався в Камілі. А що вона не любила од, то він придумував для неї пречудові назви для нових зразків мила та кольонської води. Небувалий успіх мав крем для рук „Тільки для тебе", далі „Королева мрій" перфума за 136 франків. Пудер „Порошинка зір" купували всі, хоч і були між ними коліри менше придатні для жіночої цери.

Жіль здобув собі таке становище, що ворожі фірми пробували прихилити його до себе. Він дістав навіть анонімові листи від ріжних дам, що закохались у поета, який творить перфуми. Вони вірили зовсім щиро, що крім нашо, він творить теж хемічні сполуки.

Одного дня поглянула Каміля на Жіля уважливіше. Він сподобався їй своєю мрійливістю, своїм ідеалізмом. І коли він після першого поцілунку спитав Камілі, чи вона хоче стати його жінкою, вона відповідала так.

Старий Новеллі був скажений три дні. Але після трьох днів згодився, щоб його коханка донька вийшла за його найкращого урядовця. У пошлюбну подорож дав тесть своєму зятеві три нові есенції, до яких він мав підібрати відповідні назви.

Першу есенцію, воду з левяді, купували всі, хоч називалась вона досить банально „Перше велике кохання". Кілька місяців пізніше охрестив Жіль новий виріб „Солодка жіночка". Був це олівець до губ і фірма Новеллі мусіла ствердити, що назва була досить недотепна. Те саме було і з назвою на кольонську воду „Для мого чоловіка". Коли після цього прийшла назва на новий сезон „Чарівна жіночка" — невдача була повна.

Жіль був щасливий і задоволений. Те саме можна було сказати і про вироби, яким він надавав назву. Бракувало їм полиху туги, новини, таємничости, що приваблював жіноцтво. Солідні зрівноважені назви, які так добре надаються на пасти до черевиків, для перфум зовсім непридатні. Тесть мав поважну розмову з зятем і зять обіцяв поправитись. Але його щастя було таке безжурне, що його уява не працювала, піддавалась лінощам.

Аж одного дня дістав він листа від Камілі:

„Мій дорогий! Я поїхала з Леоном і приятельками до Еспанії. В останніх часах мені було дуже нудно. Ще не знаю, коли вернусь. Може скоро, а може зовсім ні. Не можу зрікатись моєї молодости і життя..."

Жіль був приголомшений. Так само як день

Буджетова сесія сойму.

ВАРШАВА, П.А.Т. Після святочних ферій сойм відновив свої праці, до яких у теперішній сесії його покликали. Нарадами проводив віцемаршал Бирка. Перед денним порядком говорив референт буджету міністерства освіти пос. Похмарський. Він заявив, за тим, щоб буджет міністерства освіти збільшити бодай на яких 10 міліонів.

Буджет президента реферував пос. Войцеховський. Сам президент зменшив свій буджет на 60 тис. зол., значить до суми 195 тис. зол. буджет президента прийняли без змін.

Під політичним оглядом цікава була дискусія над буджетом сойму і сенату. Пос. Валевський говорив про конечність піднести авторитет теперішнього сойму. Парляментові і послам треба запевнити належний авторитет і на зовні. Видатки сойму передбачені на 3.273 тис. зол., у тому посольські діети 2.489.417 зол. На репрезентацію призначено 31 тис. зол. У сойм ковому бюрі працює 44 урядовців і 90 нижчих функціонарів, їм виплачують 432.020 зол. річно. Видатки сенату дають квоту 1.486 тис., з того сенаторські діети дають квоту 1.177.610 зол. На репрезентацію призначено 28 тис. У бюрах сенату працює 12 урядовців і 23 нижчих функціонарів, яких спільна винагорода виносить 135.480 зол.

Буджет президії ради міністрів преліміновний на 3.311 тис., з того на бюро президента випадає 1,182 тис., на Найвищий Адміністраційний Трибунал 904 тис., компетенційний трибунал 15 тис., фонд народ. культури 1.011 тис. та диспозиційний фонд премієра 200 тис. зол. У бюрі президії ради міністрів є 64 урядовців і 39 нижчих функціонарів, у Н. А. Т.-є 39 суддів, 75 урядовців і 16 нижчих функціонарів.

Щодо П.А.Т.-ої, то річний дохід брутто цього підприємства давав 6,348.255 зол., зиск нетто 79.880 зол. Дирекція ПАТ-ої пропонує до скарбу вплату квоти 60 тис. зол. ПАТ має 167 кореспондентів у краю, 13 постійних кореспондентів европейських і позаевропейських і 82 надзвичайних кореспондентів закордоном.

В дискусії говорив між ін. **пос. Володимир Целевич,** який підкреслив те, що у президії ради міністрів нема тепер ніодного урядовця українця. Водночас промовець домагається, щоб у комунікатах ПАТ-ої брали на увагу також події з українського життя.

В дальшій дискусії пос. Валевський домагався реформи пресового закону.

Врешті після коротких вияснень референта буджет президії ради міністрів прийняли. В суботу розглядатимуть буджет міністерства закордонних справ.

Курс мистецької емалії.

Не треба багато писати про те, яке значіння має сьогодні якесь нове фахове знання. На кожному кроці відчуваємо брак своїх фахівців, брак фахових шкіл чи підприємств — особливо таких, яких у краю нема і які змонополізовані в західній Европі.

У нас уже була згадка про те, що у Львові з 1. лютого відкривається мистецький курс емалії. Сьогодні подаємо докладніші інформації про завдання цього курсу і про те, що може дати цей курс та які будуть можливости для тих, що його покінчать.

На курсі будуть викладати техніку і способи праці в емалії. Що таке емаль, — всі знаємо, бо бачимо щодня багато речей вироблених способом емалії, від найпростіших — від домашнього начиння, аж до найскладніших — мистецьких технічно високовартісних творів. Вистарчає перейтися по вулиці кожного більшого міста, щоб переконатися, що вироби з емалії це дуже широка ділянка праці, що дає величезні можливости спеціяльно у нас, де всі ці вироби здебільша закордонного походження. Отже бачимо цигорниці, брансолети, жіночі горбинки, ціла міса жіночих прикрас до капелюхів, плащів чи взагалі жіночого одягу. Бачимо емаль у багатьох інших речах — у хрестах, у прикрасах евангелій, бачимо чаші — всякі додатки до радієвих і інших апаратів — відзнаки, цілі образи і т. д. — на що все є великий збут. Усе це є закордонного походження, бо брак своїх фахівців, брак своїх шкіл, де можна би було придбати знання для виробу цих речей.

Курс мистецької і декоративної емалії улаштовує Асоціяція Українських Мистців у Львові, спроваджуючи для цього визначного фахівця в цій ділянці, свого члена мистця Марію Дольницьку. Пані М. Дольницька від 20 років працює в Західній Европі і Америці та є одним із кращих, широко відомих спеціялістів в емалії.

Курс обійме всі дисципліни, що належать до праці над емалю. Рисунок, обріб металів, ряд теоретичних предметів і т. д.

На курс можуть вписуватися особи обох полів, особи обзнайомлені з рисунком і новики. Оплата на курсі 25 зол. місячно, та 10 зол. 50 сот. вписового. Особи, що закінчать повний курс дістануть свідоцтва, та всі учні возьмуть участь у спеціяльних виставах.

Вписи відбуваються щодня — Львів, Чарнецького 26. II. пов., в президії Асоціяції Незалежних Українських Мистців, від 2—3 год. пополудне тел. 255-26. До подання долучити 2 фотогр. знимки і короткий життєпис.

Відозви й комунікати.

ГОСПОДИНСЬКА ШКОЛА ДЛЯ ДІВЧАТ У СТРИЮ.

Затяжна господарська кріза налягла своїм важким тягарем на всі майже верстви суспільности. Всеж таки значно більше відчуває цей тягар бідніша частина населення, як богатша. А що наш нарід майже в цілости селянський і складається у величезній більшості з убогих малоземельних селян, приходиться йому важче, як іншим народам, боротися з цією кризою та її наслідками. Проте він бореться, як лише може і вже, бо є живий і хоче жити. Ця боротьба з кризою і нуждою проявляється передусім у тому, що наш селянин у першу чергу старається змінити свій дотеперішній спосіб господарки та пристосовити її до нових важких обставин. Ми є свідками, як наш селянин переходить з чисто збіжевої господарки (себто майже виключно управи збіжжа) на господарку мішану, в котрій попри зменшену управу збіжжа звертає головну увагу на годівлю домашніх тварин (головно молочних корів, ріжних пород курей, безрог), збільшує управу городовини та промислових рослин (цукрових буряків, льону, конопель і т. д.) та приділяє більшу увагу садівництву й пасічництву.

Таку основну зміну господарки не легко перевести без відповідного знання. Тому бачимо, що наші селяни вимагають від наших господарських та кооперативних осередків удержування інжинірів-агрономів, котрих обовязком є давати селові фахову господарську пораду та взагалі вести в своїй окрузі агрономічну роботу. Бачимо дальше, що, не зважаючи на кризу, наш селянин не жалує такого потрібного йому гроша, але переплачує фахові господарські часописи, купує ріжні популярні книжки та використовує кожну нагоду щоби взяти участь у ріжних господарських курсах і якнайбільше на них навчитися.

В цих змаганнях на шляху господарського поступу беруть, на жаль, участь майже виключно мужчини, підчас коли наші селянки і самі мало цікавляться цим поступом, і ніхто майже не турбується тим, щоб цей стан змінити. А чейже так не повинно бути! Наша народня пословіка каже, що жінка-господиня в сільському господарстві підпирає три угли в хаті, а господар лиш один. В цьому дуже багато правди, особливо тепер коли переводиться ота зміна господарки. Чейже в годівельній господарці (годівлі молочної худоби, безрог, курей) та в управі городовини і деяких промислових ростин бере більшу участь господиня, як господар. Також уся домашня господарка, кухня, надзір над дітьми і їх виховання — це все ділянка праці жінки-господині. Тому дуже важною справою є дати відповідну господинську освіту селянкам.

Цю конечність вже давно зрозуміли інші культурні народи. Напр. у Чехах основано господинську школу в Кромержі ще в 1884 р. Це була перша господинська школа не лише в Чехах, але взагалі в Европі. Сьогодні є таких шкіл у Чехах 53, а покінчило в них дотепер науку понад 30.000 сільських дівчат. Абсольвентки тих шкіл стали не лише добрими господинями, але й добрими матерями, що вміють як слід виховувати свої діти на гідних і корисних громадян своєї батьківщини.

Маючи вище сказане на увазі, рішили представники стрийських українських установ на своїй спільній нараді, що конечно є подбати про урухомлення такої господинської школи в Стрию. Цього вимагає не лише престіж нації, але є це життєва конечність, яку вже давно відчули і зрозуміли свідоміші одиниці зпоміж селян, що при ріжних нагодах ставили в цьому напрямі відповідні домагання.

На згаданій нараді дійшли її учасники до переконання, що наука в такій школі повинна тревати найменше один рік. Одначе помимо трудно урухомити однорічну школу. Тому рішено улаштувати в 1936 р. **тримісячний господинський курс у Стрию.**

На цьому курсі мають учениці-сільські дівчата навчитися всього того, що повинні знати як майбутні господині і матері. Програма навчання опрацьована на основі заграничних зразків з увагою до наших особливих обставин. Курс буде тревати **від 1. лютого до 30. квітня 1936 р.** На курс прийдуть кандидатки, що покінчили народню школу і 16 літ життя. Кошти удержання на курсі будуть умірковані, так, що навіть малоземельні господарі-батьки зможуть післати своїх доньок на цей курс. Інтересовані вишлють на домагання проспект, з котрого довідаються точніше про умовини прийняття на курс. Число учасниць курсу буде обмежене (найбільше 20 кандидаток.

Зголошення на курс треба прислати найдальше **до 20. січня 1936 р.** на адресу: Ольга Бачинська, Маслосоюз, Стрий, Шевченка 5.

Вуйоб бажано, щоб цією справою зацікавилися Всч. Отці Парохи, управи наших кооператив, виділи читалень „Просвіти", кружків „Сільського Господаря", „Рідної Школи", „Союзу Українок" та інших установ і подбали, щоби з кожного села вписалася на цей курс хоч одна учениця.

ВИДІЛ ФІЛІЇ Т. О. В. М. У РАВІ РУСЬКІЙ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА.

Подаємо до відома українського громадянства, що предложений Воєвідському Урядові у Львові проект будови памятника полеглим у Раві Руській вже затверджений і з весною відомий артист-різьбар Сергій Литвиненко зі Львова розпічне його будову. Будова памятника коштуватиме 4.500 зол. і буде покінчена найпізніше до кінця червня 1936.

Тому, що Т-во не має потрібних засобів, прохаємо українське громадянство складати на будову свої жертви. Зокрема апелюємо до тих, що звязані з історією визвольних змагань взагалі й равського повіту зокрема, прийти нам з поміччю.

Зауважуємо, що ті Вп. Громадяни й Установи, які зложать на будову памятника квоту 25 зол. будуть іменовані фундаторами памятника, а ті, що зложать по 10 зол., будуть іменовані почесними членами комітету будови памятника. Фундатори відзначені будуть почесними грамотами, почесні члени відповідними жетонами.

Жертви прохаємо пересилати на адресу: Українбанк „Віра" у Раві Руській, вул. Міцкевича 12, І. із зазначенням: На будову памятника.

При цій нагоді складаємо щиру подяку Вп. інж. Володимирові Кумієничеві у Празі за присилку 21.65 зол. на будову памятника.

ЗА ВИДІЛ ФІЛІЇ Т-ВА ОХОРОНИ ВОЄННИХ МОГИЛ У РАВІ РУСЬКІЙ:

Інж. Василь Терпелюк. **Степан Совик.**

Українські часописи в краю і за кордоном прохаємо цей комунікат передрукувати.

Поминальне Богослуження

за

бл. п. о. Прелата **Евгена Гузара,** його дружину бл. п. **Елисавету** і сина бл. п. **Романа** відправиться вівторок 14. січня в год. 12-ій в Успенській церкві (Волоська) на яке запрошує РОДИНА 976

рніше був щасливий, так тепер був нещасливий. Кілька днів не ходив до фабрики. Коли зважився туди війти зараз при вході вийшов йому назустріч хемік з якимсь новим виробом, з якого йшов запах диких рож. Жіль назвав його „Прощальний привіт".

Старий Новеллі був у розпуці, як можна вживати перфуму так меланхолійно. Те саме сказав він про другу назву на польську воду „Останній спогад". А всеж паризькі жінки купували масово два нові флякони.

Терпіння Жіля переходило поволі в тугу. Туга була основним мотивом нових виробів фірми Новеллі. Туш на брови називався „Солодка омана", вода на волосся „Далека туга". Новеллі ходив задоволений, майже щасливий.

Одного дня Каміля вернулась додому — поблідна, ніби нічого не змінилось. Вона обняла Жіля і сказала йому ніжно, що тужила за ним і тільки його одного кохає.

Батько покликав доньку до себе:

— Ти зарізнижувала цілу справу чудово, мої тигрико. Треба було його трохи оживити, розбурхати, щоб він знову вернувся до посвіт. Але мене хвилює тепер одна думка: він знову буде щасливий з тобою і знову не схоче працювати, не матиме нових фантазій. Як ти уявляєш собі нашу будучину?

Каміля усміхнулася. Вона зокропила собі волосся „Останнім спогадом", потягла брови „Солодкою оманою" і сказала:

— Я приїхала, таточку, у відповідну хвилину. Пізніше він може був би вже відвик від мене... Забув. А, щоб він трохи терпів і тужив, то я ще на не подбаю.

Перекл. в. к.

НОВИНКИ.

— **Маланчин вечір відложений.** Тво Українська Захоронка і Карп. Лещ. Клюб порішили із незалежних причин відложити заповіджений вечір. Про час і місце новорічних вечерниць подасть комітет в найближчому часі.

— **Футра, всілякого рода, найвибагливіші,** поручає Юліян Глушівський. пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 92—?

— **Одинока українська гарбарня і красильня** футер Перзіяна, Львів 21, Скнилівок, тел. 108·65 виконує всі роботи першорядно, скоро і дешево. Для вигоди П. Т. клієнтелі уладжено бюро приймання в робітні футер Е. Говиковича, Львів, Домініканська 4. 2-12

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2,** 2) **Личаківська 50,** 3) **На Байках** ріг Глубокої, 4) **Жовківська 175.** 14-?

— **Футра** від 140 зол. робить Карпяк, Лукасінського 4. 14— 5

— **Кравецька робітня І. Клюка, Кльоновича 3,** виконує гарні мужеські гардероби по дешевих цінах. 4—10

— **Кравецька робітня М. Білоуса,** Львів, Домініканська 4, І. п., поручає на карнавал всякі візитові мужеські одяги. Солідне виконання. Власний матеріял на складі. 973 2—8

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 5—115

— **„Distinction", косметичний кабінет,** Коперника 42а, тел. 272·18, виконує всі косметичні заходи найновішими методами й апаратами. Артистична регуляція брів автоматично без болю. Крашення брів спеціяльними нешкідливими засобами. Апарат „Regenerateur", що відновляє клітини шкіри. — Новість: Елястичні опаски під бороду (на обвислий підборідок) і чоло, що не дозволяють дальше творитись зморшкам. Солідна праця. — Умірковані ціни. Тамже концес. курси косметичні. 10 —10

— **Порядок Богослужень** в архикатедральній церкві св. Юра на Новий Рік і в Празник Богоявлення Господнього. 13 січня — Навечерие Нов. Року; год. 4/6 веч. Вечірня з Литією. Проповідь. Благословення Найсв. Тайнами. 14. січня — Новий Рік: Порядок як звичайно в Свята. 17. січня — литиця: Читані Служби Божі в год. 6, 7, 8, год. 9 р. Царські Часи. 18. січня — Навечерие Богоявлення: год. 6 р. читана Служба Божа і Утреня; год. 10 р. Співана Служба Божа св. Івана Золотоустого — опісля Вечірня і Водосвятіє. 19 січня — Празник Богоявлення: год. 4/6 р. Повечерие Вел. з Литією; год. 6 р. Служба Божа і проповідь. Опісля читані Служби Божі до год. 9, коли то вийде процесіональний похід до ринку на Водосвятіє. По повороті з ринку — в год. 12 пол. Читана Служба Божа; год. 4 пол. Вечірня і Коляди.

— **Альбом УСС,** що стрінувся з загальним признанням, вийде внедовзі другим повторним накладом. Бажанням редакції доповнити його світлинами учасників подій. Тому звертаємося до всіх б. УСС, їх рідні або знайомих, присилати особисті світлини з докладним подачиням дат (імя і прізвище, рік і місце уродження, дата воєної служби, перебуті бої, військовий степень, ранення, смерть). Світлини пересилати до 30 січня ц. р. на адресу: В-во „Червона Калина", Львів, вул. Зіморовича ч. 12, почт. скр. ч. 43 (з зазначенням „для Альбому УСС"). Світлинами пошириться кінцевий ілюстраційний додаток пропамятної книги УСС від стор. 159, так що власники Альбому першого накладу зможуть одержати додаткові сторінки за малою оплатою. Просимо спішити з присилкою світлин! — **В-во „Червона Калина".**

— **З радія.** Львівська радіостанція передає у вівторок 14. січня в год. 10.00 Богослуження з Успенської церкви у Львові, а в год. 19.00 відчит Анат. Курдидика п. з. „Новий Рік у віруваннях українського народу".

— **Межимістові телефонічні розмови.** Міністерство почт і телеграфів завело з днем 1 ц. м. полекшу в оплатах за межимістові розмови на віддаль понад 25 км. За кожну дальшу мінуту розмови понад 3 мінути платиться тепер третину цілої оплати а не, як досі, цілу оплату за три мінути.

— **У справі обнижки чесного** у вищих школах відбулися в міністерстві освіти наради спеціяльної комісії ректорів. Комісія предложила міністрові освіти обчислення 13 вищих шкіл щодо можливости зменшення впливів з академічних оплат у висоті 10—15 прц. Рішення міністра освіти про нову табелю оплат западе в найближчих днях. Правдоподібно воно не буде обовязувати взад, отже не буде торкатись першої рати, якої платність минає в січні ц. р.

— **Мусять здати іспит.** У вселюдних школах учили досі абсольвенти університетів з дипльомами магістрів, що не мали державного педагогічного іспиту. У шкільному році 1936/37 магістри не дістануть дозволу вчити у вселюдних школах, оскільки не здадуть педагогічних іспитів. Всі інтересовані особи дістали наказ виказатися цим іспитом.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім дні впали такі виграні держ. клас. льотерії: 20.000 зол. на ч. 123745 130615, 5.000 зол. на ч. 48323 67734 90460 97882 103004 187443, 2.000 зол. на ч. 8387 24934 25797 30773 38068 40317 45770 66881 68857 69132 78358 78718 82855 85371 87230 88462 104314 112984 125943 141114 149661 149225 153866 179619 188443, 1.000 зол. на ч.: 5071 15735 19696 33849 35002 59122 61671 61947 62199 80182 80988 93118 108170 109163 122428 126163 126273 127292 129134 133845 145886 154023 165605 166437 169106 170377 174628 175076 188997.

— **Цьогорічний січень** буде записаний в історії метеорольогії як велика ріджість. З ріжних сторін краю повідомляють про теплу весняну погоду, якої в цій порі не памятають найстарші люди. На Підкарпатті температура доходить до 12 ст. Цельзія. На левадах зазеленіла трава, зацвили перші весняні квіти. На корчах бозу в Самбірщині і деяких овочевих деревах появилися пупянки. В інших сторонах почали вже літати мотилі. Нема сумніву, що цей вибрик природи скорше чи пізніше скінчиться та що будемо ще мати зиму. В північній Европі зазначився вже значний спадок температури, а в західних краях виступили сильні бурі. Якщо теперішня погода потревалаб довше і ростинність почала розвиватись, то майбутні морози можуть наробити в садах і озиминах великої шкоди.

— **Львівська хроніка.** Трибунал присяжних суддів у Львові засудив 28-літного Миколу Кудзя з Борової Гори пов. Любачів на 5 літ вязниці за вбивство тестя Миколи Качала. — В готелі „Сіті" при вул. Сикстуській застрілився 51-літний Макс Ференц, емер. урядовець із Станиславова, напившись наперед денатурату.

— **Великі касові зловживання** викрито в перемиському магістраті. Арештовано касиєнта Людвика Кабалу, що спроневірив більшу грошеву суму, маніпулюючи неправильно т. зв. убоєвими асигнатами. Кабала старається звалити вину на інших урядовців магістрату.

— **Самогубство душогуба.** У Винятинцях пов. Заліщики кількох людців напало на Франца Венгжина і побили його тяжко, так що треба було відставити його до повітового шпиталю, де він досі не прийшов до памяти. Поліція арештувала всіх учасників нападу з виїмком одного, Франца Сосновського, який сховався. Коли поліція попала й на його сліди, Сосновський застрілив свою наречену Каролину Гарапяк, після чого відобрав собі життя.

— **Арештували театрального інтенданта.** У Варшаві арештували інтенданта міського театру Витолда Ланевського, якого після несподіваної контролі його господарки передано слідчій владі. Викрито ріжні зловживання на шкоду міста, суспільної обезпечальні і т. п. З огляду на слідство ближчі подробиці афери держать у тайні.

— **Злодії значили вагони.** Виленський апеляційний суд розглядав справу голосної залізничої крадіжі на лінії Варшава-Баранович-Берестя. Шайка складалася з 11 залізничників. Вони означували вагони, в яких находилися вартісні товари, словом „так", а вагони без цінних предметів словом „ні". По дорозі спільники отвирали значені вагони й ограблювали. Провідниками шайки були мешканці Берестя, Гадомський і Борухів. Суд затвердив присуд першої інстанції.

— **З чеської статистики.** В цілій Чехословаччині є кругло 300 середніх шкіл, себто гімназій усіх типів і шкіл реальних (без учительських семинарій і фахових шкіл). — Усіх кінотеатрів має Чехословаччина 1.987. З того в самій Чехії 1.191, у Моравії-Шлеську 597, у Словаччині 184 на Закарпатті 15 кін. Місто Прага має 103 кіна. Власниками кінових підприємств є: сокільські товариства (888), громадські управи (214), товариства інвалідів (123), інші товариства (532), приватні особи (167). — Активних копунів (футболістів) має тепер Чехословаччина 110.000. — З кінцем 1935-го року мала Прага 960.000 мешканців. Домів у Празі є 37.000, дозорців кругло 30.000. Значить: кожний 35-ий мешканець чеської столиці є дозорцем.

ВІДГУКИ ДНЯ.

„Пора дощів".

Нині 11. січня. Сама середина, саме ядро зими. Ось-ось і Йордан зі спомином тріскучого морозу, скреготу снігу і білої пари в уст.

Дивлюся на світ Божий і не пізнаю його...

Об шиби дзвонить дощ, на вулиці світяться калабані, а теплий вітер віддертим куснем афіші. Не кожухи, а гумові плащі, не наушники, а парасолі, носи як червоні, то не з холоду, а з катару.

Така цього року зима абісинська.

На розі, коло „Народної Гостинниці" продавець горячих каштанів звинув інтерес і перейшов на диньки та зернята з соняшників.

— Ней чорт бере таку зиму! — казав до мене вчора. — Кому треба горячих каштанів, як кожному в пальті за горячо.

— А диньки купують?

— То скорше. Іде фацет з панною до парку — купить, іде тато з дітьми на прохід — також. Тамше від цукорків і довша забава.

Склепи з футрами стоять посоловілі, неменш від своїх власників. Дехто з них аж до самого Ленінграду їздив, сибірської всячини понавозив, рекламувався, виставу робив, а зима — ані руш. Неодна пані думала собі: „Большевицькі футра, ах!" і вже обмірковувала, якто вона одного дня замерзне, почне кашляти і тоді: „Чоловіче, без футра я весни не побачу!"... Тепер виходить, що й без зимового плаща обійдеться.

— Нещастя, пане! — скаржився власник складу футер. — В таку зиму треба вважати, щоб молі не замножились.

По хатах, де не прийти — всюди тепло.

— Чи ви вже палять?

— Перепалюю трохи, бо воздух вохкий.

— А я ще ні. Наша хата і тепла і суха. Пощо!

На моїй вулиці власник складу з опалом уже два рази накладав на себе руку. Врешті вспокоївся, зрезиґнував зі штучної смерти і почав при кінці грудня ставити каменицю.

— Побачите, що ще за тепла скінчу.

— А все таки грошики якісь знайшлися — докоряв я.

— Останні резерви з благословенного 1928. року. Ото, пане, був рік... Двацять, тридцять, тридцятьпять ступнів. Люди палили а палили. А нині?!...

— Не бійтеся і нині палять. От я, наприклад, тому два дні я спалив цілий стіс листів.

— Жартуйте здорові — і пішов доглядати робітників на будові.

Мисливі ходять як чорні хмари. На засіданнях „Тура" тільки зідхання і нарікання.

— Много стріч! — витаю одного мисливським привітом.

— Много стріч... Та з ким? Та з чим? Вигнала мене лиха мара минулої суботи в поле. На кожнім чоботі десять кіль болота, а заяць обтелепаний, що не знати, що з ним робити. Забив я дві. Одного подарував хлопцеві з нагінки, а другого привіз до дому. Потім жінка прала і наплечник і заяця.

Перед святами ціла пачка моїх знакомих-лещетарів вибралася до Славська. Намовляли й мене (маю під ліжком від трьох літ лещети!), але я викрутився.

— Снігу нема!

— Нема, але буде. На наші свята?! В наших горах?!...

І поїхали.

А за три дні прислали мені привіт з прогульки і дописку: „Сухою ногою 7. січня на Ільові".

Чиж можна дивуватися, що така зима створює спеціяльний настрій, спеціяльний психічний стан?! Перевернулось усе до гори коренем у природі, то й життя не може плисти як плило. Дехто спілює мости за собою, дехто гріє вуха... своєму сусідові, дехто хухає на тепле.

А все таки є багато, що благословлять европейську „пору дощів".

З розмови двох молодих, бідних людей:

— Богу дякувати, друже, що зими ще не було. А то булиб у тих мурах заковзали здається...

А двох жінок у лахмітті.

— Цього року діти зими не знають. Цілий дощ на хаті, не в ліжку.

Чим супроти цього журби невдоволених?!...

Галактіон Чінка.

— **Болгарська королева Джованна**, що є донькою італійського короля, прислала до Риму як власну жертву для державного скарбу 445 грамів золота і 9.365 грамів срібла. Це золото і срібло походить з дарів, які вона одержала від італійських земляків у вінчальному дарі.

— **Найбільший тунель на світі** пробили перед кількома днями в Сан Бернардіно (Калифорнія). Це тунель водотяговий, що має провести воду ріки Кольорадо до південної Каліфорнії. Американські інжиніри доконали цим ділом неабиякої штуки. Тунель довгий на 29 км., отже не має рівного собі на світі. Для порівняння слід пригадати, що найдовший досі залізничий тунель крізь гору Сімпльон у Швайцарії є 19 км. завдовжки, крізь гору Готарда 14 км. і Монт-Сені 12. Дальші роботи над великанською будівлею в Калифорнії потревають до літа ц. р.

— **Рідкі вістки.** Шведський пароплав „Сумотра" місточи 5 тисяч тон запалився в часі бурі на повному морі. З допомогою вислано з порту два ратункові кораблі. — У кредитовій касі жандармів у Празі викрито спроневірення на два мілїони корон. — В Голівуді оголошено розвід фільмової артистки Мері Пікфорд з Даглясом Фербенксом. Розведена артистка має вийти замуж за Буді Роджерса. — Лікарське бюро в Люрді занотувало 88 вилічень, з яких 14 признано чудесними. — Підчас пробного лету італійського літака „Брева" біля Міляна норвеський летун Гольм упав з висоти 1.200 метрів і тяжко потовкся. Раненому відтяли ногу.

— **Трійнята, четвернята, пятернята.** Донедавна Канада була одинока країна, що мала пятерятка, а саме пять дівчаток Діон, яким минуло по півтора року. На Різдво в містечку Матагалпа в Нікарагві, Тімотея Лаїнес привела на світ пятерятка: троє дівчат і двох хлопців. Показалося, що в Бомонт, Техас, Филип Перрікоєв, має четвернята, чотирьох хлопців, що мають по 6 років. Дальше в Ленсінг, Мишиген, Карл Морлок має четвернята, чотири дівчатка, що мають по 5 років. В додатку в Клівленді, Огайо, Тиллі Рупрехт привела на світ на Різдво, трійнята, трьох хлопців.

— **На совітській Україні живуть ще австрійські бранці.** Чеські газети повідомляють, що один столяр зпід Оломуцу, Вільгельм Заплеталь, якого смерть на російському фронті стверджено урядово, прислав недавно із совітської України лист до свого шефа. В листі Заплеталь оправдується, чому так довго не давав про себе знаку життя. Діставшись в російський полон, пережив революцію і живе тепер на Україні серед досить можливих умовин. Дальше вичислює прізвища інших чехів, що живуть у Совітах, хоча доми думають про них, що вони впали на фронті. З ріжних причин вони не хотять вертатись до рідного краю. З приводу цього листу счеркнули прізвище Заплеталя і вичислених ним товаришів із таблиці, яку в честь поляглих поставили в його селі.

— **Велика нагода для власників відбірників Філіпса.** Багатотисячна маса радіоматорів, що мають відбірники Філіпса, повитала з великим вдоволенням відомість про організований польськими заведеннями Філіпса „Конкурс Філіпс Радіо". Умовини участництва в тім конкурсі є дуже легкі, бо не вимагають розвязки ніяких „конкурсових загадок", ні займатись продажю радіоапаратів. Учасник конкурсу має завдання демонструючи відбірник Філіпса своїм знайомим причинятись якнайбільше до поширення радіофонії в Польщі. Для признання нагороди буде міродайна кількість ефективно проданих відбірників особами яких прізвища й адреси подадуть учасники секретаріятові конкурсу на спеціяльних зголошеннєвих картках. Докладні інформації і відповідні карти зготовлені можна дістати в кожнім більшім радіевім складі. За найліпші аналіди визначено цінні нагороди, між якими фігурують 4 новочасні самоходи „Польський Фіат". Конкурс триває до кінця березня і кожний місяць становить окрему цілість.

ДИВОГЛЯДИ.

МОРОЗИВО НА ПІВНІЧНІМ БІГУНІ

Одне заокеанське підприємство рішило влаштувати в Гренландії кілька фабрик морозива. Думку цю підказ один промисловець, що улітку побував у цій країні зелів і дав уперше її мешканцям розкушати лакомінку, якою ми насолоджуємось у спеку. Есімоси непробувавши морозива були захоплені ним і їли щедрі кілька порцій поспіл страви. Данські підприємці не матимуть собі клопоту з одним: леду їм не забракне.

МАЙНО ЗА ОДНОГО КАНАРКА.

У французькому місті Ліму одній старшій французиці втік цими днями канарок із клітки. Вона не має рідні і канарок заступав їй товариство. Вона пробувала в розпуці наложити на себе руку, але її відратували. Тепер призначила вона нагороду 10.000 фр. для того, хто найде її канарка. Це ціле її майно. Деякі пропонували їй ріжних канарків, але вона хоче тільки свого, що має малу червону обручку на лівій нозі. Якби хтось з наших читачів зловив такого канарка, то просимо його передати до нашої редакції, щоб ми могли поділитись нагородою наполовину.

РЕКОРД БЕЗСОННОСТИ.

Професор університету в Шікаго Андреас Фішер побив рекорд свідомої безсонности: 135 годин не клався спати, ввесь час читаючи, пишучи і розмовляючи. При цьому записував стан свого організму, щоб дати матеріял до дослідів учених.

✝ Посмертні згадки.

ЗАМІСТЬ ГРУДКИ ЗЕМЛІ НА МОГИЛУ БЛ. П. О. АНДРІЯ ГАВРИЩАКА.

При кінці світової війни у пропамятну осінь 1918. року Покійний приїхав до Борщович, ще в однострою військового капелана на парохію. Перед тим був 12 літ у св. Юра. Село було знищене воєнною хуртовиною. Населення, головно мужчини, що вертали з війни, здеморалізоване. Треба було великої витревалости і завзяття, щоб поставити його „на ноги". Та не зі злакаєв Покійника — він зумів своїм авторитетом, доброю радою, а як треба було, то й публичним нападуванням оздоровити погані відносини в селі, наражуючись часто на докори влади. В 1922. р., коли проголосили бойкот виборів до польського сойму, його арештували за те, що накликав громадян до послуху українському політичному проводові. Вийшовши з вязниці, далі працює над освідомленням села. У 1925. р. з його ініціятиви повстає кружок „Рідної Школи", рік пізніше відновлює читальню „Просвіти", що з вибухом війни завмерла і засновує для молоді руханкове т-во „Сокіл". Але й це Його не вдоволило, тому вже в 1927. р. дає почин до заснування кооперативи „Надія", де вибрали його головою Надзірної Ради. Розуміючи, яку велику вагу має для організованого життя власна хата, відступає, на дозволом консисторії з ерекціонального грунту площу під будову дому, якого основи посвячує ще тогож року. З кінцем 1928. року переноситься до Устя Зеленого, але духом „я з вами" — писав нераз до Борщович. І коли „Сокіл" в Борщовичах улаштував окружне сокільське свято з посвяченням хреста на стрілецькій могилі, Покійний приїздить з Устя, щоб гарячим словом заохотити до витревалости в дальшій праці, яку Він започаткував. І коли 28. грудня м. р. громадяни Борщович довідалися про передчасну смерть свого „духовного батька", то не одному закрутились сльози в очах. В неділю 29. м. м. відправив о. Ощипко панахиду, а якій взяло участь все громадянство Борщович; в суботу перед Різдвяними Святами о. Ощипко відправив теж Службу Божу за упокій душі покійного о. Гавришака.

Тих кілька щирих слів хай буде подякою за його велику працю над освідомленням нашого села. Земля Йому пером! *Борщовичани.*

Дописи.

ЩИРЕЦЬ Б. ЛЬВОВА.

Свято „Просвіти" і книжки. В неділю 29. 12. м. р. відсвяткувала чит. „Просвіти" у Щирці-Острові свято книжки у власній новозбудованій домівці. Свято зачалося в год. 4. пополудні просвітянським гимном, що його відспівав місцевий хор. З черги др Петро Хрептовський, голова читальні, відкрив свято короткою промовою. Промова, незвичайно основно опрацьована, застосована до місцевого громадського життя та виголошена з ораторським талантом, зробила дуже велике враження на всіх учасників свята. О. декан Володимир Семків парох Щирця, у довшім, дуже основнім рефераті говорив про історію та значіння друкованого слова. Реферат був гарний, тільки трохи за довгий. Спеціяльну увагу прослухав о. декан у своєму рефераті добрій та лихій книжці, як також справі поширення місцевої читальняної бібліотеки. Дві декламації маленької Евгенії Відлянної-Провізорівної і Теодора Глуховецького були виконані дуже добре й викликали бурхливі оплески. У програму свята входило ще кілька виступів хору, що співав, дуже гарно народні пісні. Хористи виступали у народнім строях. Про вагу освіти та значіння Тов. „Просвіта" говорив делегат Філії п. Е. Лазор. Під кінець свята місцевий аматорський гурток відіграв картину Ю. Шкрумеляка „Оба та Просвіта". Національним гимном і ще одною промовою вл. д-ра Хрептовського закінчилося свято. Слід підкреслити, що ці дві дуже важливі ділянки просвітянської праці: хор та аматорський гурток стоять у Щирці на належній висоті. Диригент хору Лев Колодій і режисер Теодор Микитка вклали, як ми бачили з продукцій, дуже багато праці. І хор і аматорці, між якими деякі мають небудьякий талант, заслуговують на найвищу похвалу. Доволі неприємно вражало хіба те, що на святі було тільки кількох інтелігентів, яких, думаємо, у Щирці доволі багато. Ч.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Загальні Збори членів Т-ва „Бурса ім. св. о. Николая" відбулися 24. грудня м. р. при участи 34 членів. Це Товариство істнує від 1888 р. За 47 літ праці виховало воно тисячі питомців. Це безперечно одна з найважніших і найбільше заслужених станиць національного виховання нашої молоді, що поруч Українського Інституту для дівчат була завжди гордощами нашого міста. В минулому році вдержувало Товариство 127 хлопців у двох великих будинках, положених при вул. Баштовій у найздоровішій частині Перемишля. На цей рік принято до обох бурс 164 хлопців, у тому 145 з гімназії і 16 з народніх шкіл. Всі питомці жиставали однакові харч і були під спільною управою. З друкованого звідомлення видно, що управа й настоятелі стараються виховати нашу молодь на найкращих громадян своєї церкви й народу, піднести всі її культурні, духові й умові сили, підготовити її господарчо й розвинути фізично. Всеж таки з дискусії членів і пояснень управи виходило, що серед молодих настоятелів слід би було дати одного старшого педагога-безженного, навіть емерита, що досвідом і знанням покерував би декотрими впертішими учнями. Не зашкодило би теж „модернізувати" фізичну культуру питомців і дати вихованкам більше змоги і нагоди до спортів та змагів, при чому слід виробляти сильні характери, особовість і волю. Наглядним доказом помочі Товариства для бідних батьків дітей є те, що на 127 хлопців 30 платили нижче 30 зол. місячно, а 14 було принятих безплатно. А теж одна третина. При звідомленні про майно Товариства не вистане подати загально, що власністю його є три необложені реальности; слід подати вартість тих реальностей і способи амортизації. Членів має Товариство 57, а це рішуче за мало. Ще дивніше те, що батьки вихованків не є членами Товариства. Тому то новий виділ мусить повести пропаганду кампанію за кількакратним збільшенням числа членів. Членська складка (на рік усього 3 зол.) не сміє бути перепоною вступати в члени. Дискусія над звідомленням виділу тягнулася три години, дала дуже багато вказівок і дезидератів до нового виділу й закінчилася ухваленням згідно з внесенням контрольної комісії абсолюторії уступившому виділові. При виборі нового виділу забезпечено вплив на ведення реліг. виховання в обох бурсах найповажнішим педагогам в особах голови о. д-ра Решетила Романа, заст. голови дир. Шаха Степана, секретаря Зубрея Михайла, членів о. проф. Годинського Петра, проф. Дубляниці Романа, д-ра Грицака Евгена й інших найповажніших громадян, що цікавляться й розуміють завдання виховних наших установ. Склад нового виділу дає найпевнішу запоруку, що Товариство піде дальше шляхом і засадами найкращих реліг. виховних зразків у минулому й поведе цю дорогу й цінну нашу установу до найкращого розвитку з хосен молоді, на славу церкві й народові. о. Й.

СТАНИСЛАВІВ.

Повітове свято „Просвіти" в честь Митр. Шептицького. Доцінюючи величезні заслуги Митр. Шептицького на всіх ділянках нашого життя, влаштувала Філія „Просвіти" повітове свято в честь Митр. Шептицького. Почалось воно Службою Божою (співаною) в каплиці оо. Редемптористів в год. 10.30, підчас якої виголосив проповідь о. Величковський. У своїй проповіді змалював о. В. всесторонньо величню постать Ювилята, засував прикмети правдивої просвіти й закрив усі верстви до національної єдности під прапором Церкви. Людей на богослуженні було дуже багато. Після богослуження відбулася в год. 12. в залі „Сокола" святочна академія на яку прибуло, не зважаючи на погану погоду, досить численно селянство, як також інтелігенція. Сала і сцена були прибрані так само, як на попер. святі в честь Митр. Шептицького. Могутнє враження робив особливо трьметровий портрет Ювилята, твір артиста-маляра М. Зорія. На програму академії зложились: 1) Інсценізація-картина чолобитні дітей і всіх верстов громадянства (артистів, студентів, представників інтелігенції, селян, ремісників, купців, робітників і т. д.). Представники кожної групи складали подяку й поклін перед портретом Митрополита; 2) „Кантата" Стеценка — відспіваи муж. хор „Думка" з форт. (При форт. проф. І. Лісікевич-Світуровичева); 3) Промова д-ра О. Чорненка, в якій промовець представив всесторонньо величезні заслуги Ювилята для народу; 4) Сольоспів п. Л. Каратницької (при форт. п. М. Тарнівна); 5) „Причинок у Гакові" — декл. п. С. Бриндзея; 6) „Господи, силою Твоєю" Бортнянського — відспіваи „Стоянел. Боян" 7) картина, в якій п. Пуйда, член аматорського гуртка філії „Просвіти", представляючи Митр. Шептицького, виголосив до зібраного громадянства промову, в якій висказав і високі погляди й думки нашого Архипастиря, які так мічис

й нерозривно звязали цілий український нарід з Його Достойною Особою. Обі інсценізації виконав аматорський гурток філії „Просвіти“. Закінчилась академія відспіванням цілою салею нац. гимну. Академія була зовсім удатна і зробила на всіх присутніх дуже гарне враження. Б. Л.

Спорт.

КОМУНІКАТ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО СОЮЗУ.

У доповненні до оголошеного календаря краєвих лещетарських змагань подається до відома округ і клюбів ось що:

I. Змагання відбуваються згідно з приписами міжнародного правильника змагань (Ф. І. С.) з 1932 р.: У краєвих лещетарських змаганнях обовязують правила Українського Спортового Союзу, зокрема „Правильник Краєвих Лещетарських Змагань“, оголошений в „Урядових Вістях“ Ради Українського Спортового Союзу, „Готові“, ч. 2, рік 1935.

II. Речинець зголошень змагунів означується на час до 1. лютого 1936. Зголошення присилати через округи на адресу Українського Спортового Союзу, Львів, вул. Пекарська ч. 7.

III. Змагання відбуваються в конкуренціях для мужчин, жінок та юніорів. Програма змагань змінена так, що замість проголошеного на день 12. лютого 1936 р. плоского бігу на 18 км. (8 км.) до індивідуального і клюбового мистецтва, відбудуться змагання гінців 4×10 (4×5) км. Змагання у плоскому бігу відбудуться дня 15-го лютого 1936 р.

IV. У Краєвих Лещетарських Змаганнях змагаються учасники за такі мистецтва:

Індивідуальні конкуренції.

Мужчини: 1) За першенство краю у зложеним бігу, 2) альпейській комбінації, 3) довільнім бігу на 30 км., 4) плоскім бігу на 18 км., 5) отвертім конкурсі скоків, 6) індивідуальне.

Жінки: 1) За першенство краю у плоскім бігу на 8 км., 2) альпейській комбінації, 3) індивідуальне.

Юніори: 1) Першенство краю в плоскім бігу на 8 км., 2) в альпейській комбінації, 3) індивідуальне.

Збірні конкуренції.

1) Першенство краю гінців: 4×10 для мужчин; 2) 4×5 для жінок; 3) 4×5 для юніорів.

Клюбове першенство краю для найкращого клюбу.

(Змагання за „Велику Плякету Української Кооперації“).

V. Точкування у краєвих лещетарських змаганнях таке:

1) Норвежська комбінація. Точкується: а) біг на 15—18 км. (залежно від атмосферичних умовин); б) скоки до комбінації.

2) Альпейська комбінація. Точкується: а) біг зімовий, б) „Слялом“.

3) Індивідуальне першенство краю мужчин. Точкується: а) норвежська комбінація; б) альпейська комбінація.

4) Індивідуальне першенство краю жінок. Точкується: а) плоский біг на 8 км.; б) альпейська комбінація.

5) Індивідуальне першенство краю юніорів. Точкується: а) плоский біг на 8 км., б) альпейська комбінація.

6) Першенство краю найкращого спортового товариства на 1936 рік. Точкується: а) норвежська комбінація мужчин, б) альпейська комбінація мужчин, в) гінці 4×10 мужчин.

VI. Касується додаткові розпорядки до Правильника Краєвих Лещетарських Змагань, проголошеного в 1935.

Рада У. С. С.

ВЕЛИКЕ ЛЕЩЕТАРСЬКЕ СВЯТО В КОСМАЧІ.

відбудеться 19. січня ц. р. У програму свята входять: Год. 10. прийняття рейдів; год. 11. панахида на могилі пок. А. Кіфяка й зложення вінців; год. 12. лещетарські змагання на 12 км. за мистецтво Космача і за відзнаку справности. Вписове 49 сот.; год. 16. концерт з багатою програмою, що її виконають найкращі сили в окрузі. Вступ 0.49—1.50 зол.; год. 19. комерс — вступ 1.— зол. Забава 0.49 зол.

До комерсу слід зголосити число осіб найпізніше до 17. січня ц. р. Нічлег для позамісцевих безплатні. Лікарські оглядини на місці. Якщоб не було снігу, свято невідклично відбудеться з виїнятком лещетарських змагань.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ, ілюстрований журнал історії та побуту. Львів, січень 1936. Р. VIII. Ч. 1. — Зміст: Ф. Невестюк: Буволо. — Степан Лесняк: Січень. Вечір під Хировом. — о. Іван Бобилик: До історії III. Бережанської Бригади II. Галицького Корпусу. — З записок бл. п. отамана Богуслава Шашкевича (частина автобіографії в Берліні 3. липня 1922 р.). — Гнат Пономаренський: Памятна ніч у повстанчому штабі. — Т. Щурський. Нарис санітарної служби Українських Січових Стрільців І. І. Бригади УСС. — Анатоль Курдидик: Мати краще. — Теодор Марітчак: На переломі. — Тимко Ганчарик б. У. С. С.: Бої У. С. С. на відтинку Ужок в рр. 1914 і 1915. — Від Видавництва.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Львів, грудень 1935. Р. XXX. Ч. 12. Зміст: Х.: За красу наших богослужень. — о. Е. Я.: Христос — Цар. — о. Михайло Лада: Етіопська Церква. — о. д-р Г. Костельник: Посмертне життя. — Іван Миронюк: За самоліквоний напів по наших церквах. — о. Теодор Цегельський: Довкруги українського перекладу єврейського молитословя. Відозва Тов. св. Андрея. — о. Михайло Лада: Моя відповідь на контроверсії довкола катихизму „Божа наука“. — Нові книжки. — Всячина.

СЛУЖБОВИК, орган Союзу Українських Приватних Службовиків „Супруга“.

ШЛЯХ МАЛАДЗІ. Вільня Сьнежань 1935. Год. VII. Ч. 13.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення не такти відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 12. I. год. 3.30 попол. ціни найнижчі „Попелюшка“; год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара“.

Понеділок, 13. I. год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара“.

Вівторок, 14. I. год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара“.

Середа 15. I. год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара“.

Четвер, 16. I. год. 8. веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю“ з І. Кузьчиньскою.

Пятниця, 17. I. год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара“.

Театр Різнородностей.

Середа, 15. I. год. 8. веч. Аб. 9. „Віяльце леді Віндермір“ виступ Ірини Сольської.

Четвер, 16. I. год. 8. веч. Аб. 9. „Віяльце леді Віндермір“ виступ Ірини Сольської.

Пятниця, 17. I. год. 8. веч. Аб. 9. „Віяльце леді Віндермір“ виступ Ірини Сольської.

Кіна.

АДРІЯ: „Останній отаман Анненків“.
АПОЛЛО: „Додик на фронті“ з Дитиною.
АТЛЯНТИК: „Кохаю всі жінки“ з І. Чепурою.
БАНДА: „Імператриця Катерина“
ГРАЖИНА: „Епізод“ із Павлею Веселі.
КАСІНО: „Анна Каренїна“ з Ґретою Ґарбо.
КОЛІСЕЙ: „Княжна Огара“, ревія „Позич мені два золоті“.
КОПЕРНИК: Пат і Патахон — Цирк Сараш.
МАРУСЕНЬКА: „Напад на Конго“.
МІРАЖ: „Маскарада“, „Примхи кохання“.
МУЗА: „Для тебе танцюю“.
ПАКС: „Королева Христина“ з Ґретою Ґарбо.
ПАЛЯС: „Навісний полковник“.
ПАН: Сеньон і додатки:
РАЙ: „Веселий ювилей Мікі Маус“.
СОНЦЕ: „Жовтий князь“, ревія „Сватання на рати“.
СВІТ: Ревія Маріонеток і фільма „Цілуй мене ще“ з Анною Ондра.
СТИЛЕВЕ: „Остання серенада“ та ревія.
ТЕНЧА: „Весела вдова“ та Хор і балалайки.
ТОН: „Жінка з оголошення“ із Флїпом і Флапом.
УТІХА: „Червона дама“ і ревія.
ХІМЕРА: „Наше сонічко“ (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо.

Неділя, 12. січня 1936.

Відень (506,8) 11.45 З опер Кінцля, 12.55 Популярна музика. 17.45 Розр. концерт — музика, пісоньки, 22.30 Нар. пісні пятьох століть — фальшер бас. **Кошиці** (259,1) 16.00 Концерт, 18.00 Концерт шк. хору, **Прага** (470,2) 11.35 Моцартів квінтет на клярнет і смички. 12.20 Концерт орх. Бурянового театру, сольо Вл. Бурян, 20.05 Концерт фільг. орх., спів, **Париж** (1648) 14.00 Легка музика, 20.00 Пісеньки рі, 20.30 Театр Уяви, 21.45 „Ле жокрис де ламур“ ком. Барьєра, **Білгород** (437,3) 13.15, 18.20, 20.30 Нар. пісні, 16.00 Хор. 19.50 Скрипка, 21.20, 22.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 10.00 Концерт, 14.15 Весела всячина. 20.00 „Ціа“ оп. Корнеліюса, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Веселий поранок, 10.45 Балетова музика з Гунодового „Фавста“, 15.30 Сільська молодь танцює, 16.00 Мельодії та ритм, **Кельн** (455,9) 20.00 Концерт вел. радіорхестри, **Мінхен** (405,4) 9.30 Музика, 15.05 Твори Вольф-Феррарія, 16.00 Концерт — легка музика, танки, пісоньки, 19.00 „Юпітрова Симфонія“ Моцарта, **Будапешт** (549,5) 15.00, 22.00 Циг. музика, 17.00 Концерт, **Мілано** (221,1) 12.30 Солісти. 13.10 Вок. авдиція, 20.35 „Аве Марія“ оп. Анджеля Бетнелія, **Рим** (420,8) 13.10 Розр. концерт, 17.00 Симф. концерт, 20.00 Ноні.

Понеділок, 13. січня 1936.

Відень (506,8) 16.05 Концерт — сопран, скрипка, фортепіян, 22.10 Віденські мельодії, **Брно** (325,4) 21.05 Скрипка, **Прага** (470,2) 17.40 Пісні. 21.05 Концерт ґ-дур Бетовена, **Париж** (1648) 13.15, 18.30 Концерт, 21.00 Пісні, 21.45 Словно-муз. авдиція, **Білгород** (437,3) 13.15 Спів, **Берлін** (356-7) 17.00 Вольончели, 21.10 Розр. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18.00 Зінґінґові твори, 21.00 Віденські вальси, **Ляйпціг** (82,2) 16.30 Камер. музика, 18.45 Співані танки сімох століть. 20.10 „Ганнуся з Таравъ“ муз. комедія Штрекера, **Мінхен** (405,4) 16.30 Солісти, 18.00 Орх. концерт, **Будапешт** (549,5) 12.00 Дзвони, 17.20 Хор, 18.40 Сольо на тарогато, 19.40 Симф. концерт. **Мілано** (221,1) 13.10 Популярна музика, 19.00 Легка музика, **Рим** (420,8) 20.35 Симф. концерт, 21.45 Всячина й танк. музика.

Вівторок, 14. січня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт. 17.30 Солісти — музика, спів, 20.10 Спів, два фортепіяни, 20.40 Граючий Відень — попурі, 22.10 Форт. й орг. твори Баха, **Братислава** (298,8) 17.40 Мал. авд., спів, 20.50 Форт. ресіталь, **Брно** (325,4) 18.30 Пісні Чайковського, 20.05 Моравські пісні й танки, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, Сп. ресіталь Чарускої, 20.50 Нар. пісні (хор), **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Шлеські нар. пісні, 20.00 Шотляндська фантазія Бруха на скр. й орх., **Прага** (470,2) 17.20 Пісні 18.10 Концерт давньої музики, 19.10 Військ. орх., 21.25 Симфонія ч. 3. ф-дур Деожана, **Париж** (1648) 12.00 Концерт симф. орх., 21.45 Славні пісеньки, пера мікрофоном, **Білгород** (437,3) 13.15, 16.20 Пісні й арії, **Берлін** (356,7) 14.15 Серенади й інтермеццо, 17.00 Тріо ч. 1. Бетовена. 20.10 Орх. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 17.30 Нар. дуети, 19.00 „Діти приносять радість і терпіння“ драма Літеки, **Ляйпціг** (382,2) 16.20 Солісти — спів, музика, 22.20 Септет Гуммля, **Мінхен** (405,4) 13.15 Легка музика, 16.30 Форт ресіталь, 18.00 Концерт, **Будапешт** (549,5) 12.05 Спів. ресіталь Маргіти Кетелі, 17.00 Дуети на ґітарах, 17.55 Циг. музика, 19.25 Сп. ресіталь Марії Шандор, 22.10 Вок. концерт, 23.10 Танк. музика, спів, **Мілано** (221,1) 11.30 Легка музика, 20.35 „Аіда“ оп. Вердія, **Рим** (420,8) 17.15, 20.35, 22.00 Музика.

Львівське радіо.

Неділя, 12. січня 1936.

9.00 Ранішня авдиція, 11.00 Співочі гутірки з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театр. всячина Юр. Тепи, 12.15 Муз. поранок симф. орх. спів; у перерві в год. 13.00 Театр Уяви: фраґм. із комедії „Тяжкі часи“, 14.00 Сільський знахор, 14.20 Легка музика з гр. пл., 15.00 Хлібороб. скринька, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.25 Огляд ринків рільних продуктів, 15.35 Музика з гр. пл., 15.45 Діяльог на шосі, 16.00 На гутцулщину — оповідання для дітей, 16.15 Концерт орх., 16.45 Після коляди, 17.00 Танк. музика, 17.40 Моменти, 18.00 Цезар Франк: Форт. квінтет ф-моль, 18.30 Театр Уяви: Підгалянське весілля, 19.10 Рекл. концерт, 19.30 Ерна Зак із гр. пл., 19.45 Метеор. новини, 20.00 Плебісцитний і 1863 р., 20.50 Веч. дневник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.20 Фейл.: На Поділлі, 21.45 Боксерський метч Познань-Берлін, 22.10 Концерт піяністів, 23.05 Спорт. вістки, 23.15 Танк. музика з гр. пл.

Понеділок, 13. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. дневник, 12.15 Легка й сальон. музика, 15.25 Хвилинка дом. господарства, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Еспорт, 15.20 Біржа, 15.30 Популярна музика, 16.00 Скрипка ПКО, 16.15 Прелюдії з гр. пл., 16.45 Пся Польша співає, 17.00 Гутірка: Машина до писання, 17.15 Концерт орхестри, Діхур-Задуська спів, 17.50 Куток мови, 18.00 Форт. ресіталь, 18.30 Техн. скринька, 18.40 Сільна рерум, 18.45 Сп. ресіталь Слєчковської (кол. сопр.) у супр. форт., 19.00 Рік у віруваннях українського народу, вигл. Анатоль Курдидик, 19.20 Реклам. концерт, 19.33 Гятнення держ. льотерії, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Актуальний монольог, 20.10 Симф. концерт (Фельдеші віольончеля); у перерві в год. 20.50 Веч. дневник, Із сучасної Польщі, 22.30 Для лікарів: Одінчування недуг, 22.35 Больцоні: Менует із гр. пл., 22.48 Новелєт І. Бжови „Міст“, 23.05 Танк. музика.

Модерні приймачі на батерію,

що вдень відправить Льондон, Париж, Рим і т. д., а вночі Америку виробляє одинонаФірма в краю:

Радіотехнічні заведення

„EKRAVOX“

Львів, Академічна 11.

2206 9-52

Радіокутик.

КРУЖКИ ДЛЯ ЗНАВЦІВ.

„Польське Радіо“ вводить новий тип авдицій з кружків. Ці авдиції будуть призначені для тих радіослухачів, яких цікавлять композиції мало знагал знані й мало продуковані в концертових залях. Тоді як надавані що суботи „Новинки з кружків“ обіймають музику всякого роду (поважну, легку, симфонічну, вокальну і т. п.), авдиції „для знавців“ будуть приносити твори виключно поважної музики. Завдяки цим авдиціям радіослухачі матимуть нагоду пізнати високовартісні музичні твори.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.28—5.30.

Нім. марка 1·22—1·28, фр. франки 34—90, 35·10, шв. франки 172.00—172·50, фунти стерлінґи 26·00—26·15, австр. шілінґи 98·00—100, чеські кор. 19,00—19,50, румунські 26.00—28.00, італ. ліри 34.00—36.00.

Срібло: Корони 0.32, Рублі 1.40, Флорени 0.80; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 11-го січня ц. р. кооперативам платити за:

		льоко Львів.
1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·15	„
1 л. сметани	0·75	„
1 кг. яєць	5·40	„

Тенденція на масло, сметану і яйця слаба, на молоко знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 11. I. ц. р. платить своїм достанцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахоексари „М. С." у Львові, (вул. Десеф та ч. 4):

Молоді курки без остріг I. кл.	0·95	зол.
Курки з острогами I. кл.	0.85	„
Гонщеві качки I. кл.	1.—	„
Гонсті пантарки I. кл.	1.00	„

Приймає кури, качки, і пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає повних достанців.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Т-ва Укр. Бесіда в Станиславові відбудуться 19. січня 1936. в год. 19. в льокалі товариства при вул. Собіського 3. — Виділ. 980

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Здібних агентів до продажі приладів рільничих домашніх по селах шукаємо. Зголошення: Merkury' Łódź 6-go Sierpnia 41. 774 8-11

Господиня між 40—50, зі священичої родини, потрібна до самітнього священика. Зголошення листовно до Адміністрації „Діла" під „Скромні у жінки". 982 2-2

Агентів до продажі рільничих приладів по селах шукає „ЖНИВО", Львів, Кушевича 6. 43 56 1-3

КУПНО - ПРОДАЖА

Лещетарські та ріжного роду черевики поручає О. Берн, Руська 18. напроти церкви. 852 10-11

Інана від 40 літ **робітня ковдер** Дубса тепер Пасаж Гавсмана (вхід від ул. Сикстуської в брамі). 890 5-10

Фортепіяни, піяніна, продаж, наєм, купно, оплати, **Марецький**, Львів, Баторія 7. 898 5-13

Фортепіяни, піяніна, найновіші моделі, дешево продає **Ганак**, Шілсудського 21. перший поверх. 889 7-10

Увага! Християнська жіноча конфекція поручає плащі від 35 зол. Львів, Ринок 36, Ендерс. 797 26-10

Дешева вирібня шап, фіранок і всіляких ручних робіт, **Пік, Ягайлонська 11 а.** 11/110 20-30

Машину до шиття дешево продам. Личаківська 117 м. 2. 970 2-2

Засобися на зиму в ковдри в найдешевшій львівській робітні, **Легіонів 33.** 843 5-5

Лещетарські штани жіночі, мужеські, дитячі, найдешевше джерело: Вирібня „ПАЛІЮМ", Гетманська 22. побіч Музею. 12/110

Фіранки прегарні, модельові. Фабричні ціни. Поручає вирібня **Фрайліха,** Сикстуська 21. 616 9-7

Ведемо перед в обниці цін: виборні мужеські бонжурки, теплі 9.80, чисто вовняні 12.80, фляненеві піжами жіночі і мужеські 8.90, дитячі 4.30, мужеські ранні плащі 12.80, теплі жіночі шафрони по 8.90 у величезнім виборі. Фабрика „Астра", Львів, Сикстуська 2. 440 7

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

Панночка українка, середня освіта, здорова, господарна, працьовита, інтелігентна, маючи посагу 5.000 золотих у готівці і реальність, вартости 15.000 зол., вийде за урядника на державній посаді, учителя або за заліжничого урядника. Скоро прошу оферти слати до Адм. „Діла" під „Чи усміхнеться доля". 977

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.33	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Мадаполям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.20
Мадаполям 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові корон	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдаль.	2.50
Попеліна на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Попеліна шовкова	1.80	Серветки	0.20
Перкаліна кольорова	0.65	Вафлеві ручники	0.28
Димка на підштанці	0.65	Кухонні ручники	0.30
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчівські	0.45
Простирала віддас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Всип рожевий 90 шир.	1.65	Мужеські хустинки	0.35
Всип рожевий 150 шир.	2.20	Капи нікові	2.50
Веба червона 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелен. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всілякі бавовняні товари 30% дешевше. Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

Гарні й дешеві книжки

Видавничої Спілки „Діло"

		почтова ціна	пересилка
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2·80	зол.	0·50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·90	„	0·30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина I. II. III.**	4·50	„	0·50
Окрема частина по зол 1·50			
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·50	„	0·30
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1·40	„	0·30
Ст. Левицький: **З японського дому**	1·50	„	0·30
М. Рудницький: **Між ідею і формою**	1·50	„	0·30
Е. Бронте: **Буреверхи,** переклав М. Рудницький	(а вичерпане)		
Проспер Мериме: **Блаженна кімната та інші оповідання,** переклав Василь Софронів	0·95	„	0·25
	1·50	„	0·30
Альфонс Доде: **Маціцький,** із французької мови переклав М. Рудницький	1·00	„	0·30
Володимир Островський: **Сміх землі**	0;80	„	0·15
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·50	„	0·15
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0·50	„	0·15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Релніка**	0·80	„	0·15
Михайло Возняк: **Белей і Кониський**	0·50	„	0·15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·80	„	0·15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло" Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

НАУКА

Вписи на 3-місячний **курс крою, шиття,** який починається 15. січня. Наука індив дуальна новітньою легкою системою. Для провінції догідні умови. „АННА", Львів, Галицька 20. 953 2-3

Найшвидша наука крою, шиття, моделювання, новочасною системою Patron Express проф. К. Левинського, Львів, Сикстуська 21. II. п. 889 6-6

Французького вчить, конверсація, корепетиції. WSHZ дипльом оплата. Пекарська 1 ц, мезанін (5—6). 975

РІЖНІ

Вічні пера направляє „ПРЕЦИЗІЯ" Ринок 29, Рутовського 12. 861 6-10

Першорядне, добре впроваджене електрорадіяне підприємство у центрі Коломиї, з добрим урядженням, запасом товару і компетентною механічною робітнею з приводу виїзду корисно до відступлення. Потрібний капітал коло 8000 зол. Оферти під **„Певна екзистенція"** до Адміністрації. 972 2-2

Д-р ШЕЕР

недуги венеричні, шкірні і косметика

Львів, Скарбківська 4. Тел. 275-65.

Другий вхід: **Лукасінського 4.**

871 5-6

Д-р Нарциз Лукіянович

орд. в нервових недугах від 3—5

Львів, Листопада 37.

т. тел. 114-10. 981 1-3

ФІРМА **БРАТИ ЯНІЦКІ**

Львів, Баторія 9.

нововідкрите фахове

годинникарсько-золотарсько-граверське заведення. 979 1-3

НЕРВОЛЬ

Хеміка д-ра Францова, одинокий радикальний і випробований засіб (натирання) проти

РЕВМАТИЗМОВІ

кольок з причини простуди, пострілові, ішіясові і ін. — всюди можна дістати.

Виріб і головна продажа

АПТИКА МІКОЛЯША

Львів, Коперника 1. 15/104

ПІЯНІНА — ФОРТЕПІЯНИ ҐРАМОФОНИ — ПЛИТИ РАДІОАПАРАТИ

„ДІМ ШОПЕНА"

Львів, Сикстуська 11.

Ціни фабричні.

Український персонал. 819 3-3

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50 на 960 урядів „ зол. 5.—

ПІЯНІНА

Першорядні по знижених цінах на догідних умовинах.

Купно, продажа, заміна оказійних інструментів.

НОВАЦЬКИЙ

10/92 а Шілсудського 17 22-28

Заступництва у всіх більших містах Польщі.

Запрошуємо до передплати на 1936 рік.

„РІДНА ШКОЛА"

ілюстрований місячник, видає коопер. „Рідна Школа".

„Рідна Школа" — це трибуна для справ виховання молодого покоління. Подає докладний обрез всього того, що діється в нас у рідним шкільництві і вихованні, інформує про умовини, в яких виконується українська молодь в краю й на еміґрації, про праці українського вчительства та про важніші події на полі шкільництва й виховання в інших народів.

У **„Рідній Школі"** друкують свої праці найвизначніші українські письменники-педагоги і суспільні діячі з краю і зза кордону.

„Рідна Школа" обєднує духово всіх українців, де вони не живуть, у найважніших справах для нації, у справах виховання.

Тому **„Рідна Школа"** повинна найтися в руках передовсім кожного свідомого українця, в кожній шкільній, читальняній, кооперативній і приватній бібліотеці.

Видавництво журн. „Рідна Школа" влаштовує в 1936 році льосування

великих нагород

для тих передплатників, що вирівнали залеглости і для нових Передплатників, що пришлють передплату бодай за одне чвертьріччя 1936 р.

Минулорічні нагороди стрінулися були з великим признанням. Були між ними дуже вартісні твори як: повна Українська Загальна Енциклопедія, „Історія України" Михайла Грушевського, „Найновіші методи природного лікування" д-ра В. Дежидевського, Спомини (воєнні) д-ра Шухевича (3 томи), З моїх спомнів („Історія української революції" Миколи Галагана (4 томи), 18 комплетів цінних бібліотек і т. п.

Цьогорічні нагороди будуть теж підібрані якнайкраще і представлятимуть велику цінність для кожної культурної людини й установи.

Тому нові Передплатники зволять негайно переслати передплату бодай за одне чвертьріччя 1936 р. (3 зол.) і таким чином возьмуть участь в цьогорічному великому льосуванні.

Спис нагород, призначених до вильосування між Передплатниками, оголошено в чергових числах „Рідної Школи".

Передплата: в краю, Чехословаччині, Румунії і Австрії виносить місячно: 1 зол., піврічно: (з гори) 5.50, річно: (з гори) 10 зол. Для решти заграниці 2 і пів дол. на рік.

Адреса Редакції й Адміністрації:

Львів, вул. Словацького ч. 14.

САНАТОРІЯ **„VITA"**

Львів, Листопада 22,

тел. 273-03 і 277-07.

Обнизила на 10% породільні ричалти. 943 2—3

МЕБЛІ: їдальні, спальні, кабінети, тапчани клюби декорації поручає віденська вирібня столярсько-тапіцерська

Ізидора Ортнера

Львів

Сикстуська 41.

Телефон 229—79.

53.50 Лещетарський комплет 53.50

який складається з дощок, кийків, черевиків, вовняних скарпетик і рукавиць, штанів, вітрівки і шапки тільки у фірми

„СИМФОНІЯ", Львів, Сикстуська 1.

878 6-10

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 9 (14.257). Львів. в'второк 14. січня 1936. Рос'ітова оплата оплачена ryczałtem. Р. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

КРАТЦ і РАЙС ЛЬВІВ Різницька 18
Продажа суконних товарів краєвих і англійських
8/110 4-5

Присуд у варшавському процесі.

Три смертні присуди.

У понеділок 13. січня ц. р. предсідник Посмкевич оголосив в год. 12.10 вполудне у щерть виповненій салі такий присуд:

1) Степана Бандеру, 2) Миколу Лебедя і 3) Ярослава Карпинця трибунал засудив

на кару смерти,

яку замінив на основі амнестійного закону на досмертну вязницю.

4) Миколу Климишина і 5) Богдана Підгайного трибунал засудив на

досмертну вязницю

і позбавив усіх згаданих пятьох підсудних на завсіди публичних та громадянських прав.

6) Підс. Дарію Гнатківську трибунал засудив на 15 років вязниці,

7) Івана Малюцу, 8) Евгена Качмарського і 9) Романа Мигаля трибунал засудив по 12 років вязниці.

10) Катрусю Зарицьку трибунал засудив на 8 років вязниці.

11) Якова Чорнія і 12) Ярослава Рака трибунал засудив по 7 років вязниці.

Крім того трибунал позбавив Д. Гнатківську, І. Малюцу, Е. Качмарського, Р. Мигаля, Я. Чорнія, Яр. Рака і К. Зарицьку публичних та громадянських прав на 10 років. Одночасно трибунал зачислив цим сімом підсудним слідчий арешт до 13. січня 1936 р. На всіх 12 підсудних трибунал наложив заплату по 600 зол. судової оплати до державного скарбу.

Тому що С. Бандера і М. Лебедь підносили оклики в українській мові, предсідник наказав усунути їх зі салі.

Оборонці зголосили від цього присуду апеляцію.

Централя большевицької акції на Европу у Празі.

Нездорові відносини в Чехословаччині.

БРАТИСЛАВА, 13. 1. ПАТ. „Сльовак" обговорюючи політичну ситуацію в Чехословаччині стверджує, що чехословацьке політичне життя виказує щораз більше розкладових елементів, що прямо загрожують істнуванню держави. Крім гострих зударів і конфліктів серед урядових партій, що зросли головно після вибору нового президента, можна ствердити також поважний зріст комуністичної акції у Чехословаччині, що набирає дуже небезпечних розмірів. В останньому часі виявилось, що осередком комуністичної пропаганди не є ні Париж, ні Берлін, тільки Прага, звідки комуністичні агенти, що працюють у порозумінні з совітським посольством, поширюють гниль большевизму на всю Европу. Це вислід заведмкого зближення між Чехословаччиною і Совітами. Фатальні наслідки тієї політики уряду видно щораз ясніше. Найвищий уже час, щоб уневожливити большевикам на терені Чехословаччини акцію, що загрожує не тільки чехословацькій державі, але й сусідним державам. Це тим конечніше, що Чехословаччина має доволі інших труднощів, які уряд мусить перемогти з усією енергією і посвятою. Йде тут головно про проблему безробіття, що у грудні мин. року в застрашливий спосіб зросла.

Совіти не бояться Японії.

Бліхер про можливість совітсько-японської війни.

АТЕ подає: Згідно з інформаціями агенції „Кокутсу" з Москви, комендант армії Дал. Сходу Бліхер виголосив у військовій академії у Москві відчит на тему можливости конфлікту з Японією. Бліхер доказує, що якби вибухнула війна, СССР має шанси перейняти стратегічну ініціятиву у свої руки. Бліхер висловив погляд, що війну можуть дуже скоро вирішити, коли Совіти використають свою летунську перевагу, що набирає спеціяльного значіння.

Французькі студенти погрожують загальним страйком.

Демонстрації проти проф. Жезе.

ПАРИЖ, 13. 1. ПАТ. Тому, що замкнули правничий факультет, з уваги на інциденти, що були підчас викладів професора Жезе, правного дорадника абісинського уряду, серед студентів панує велике схвилювання. Головно праві студентські організації протестують проти закриття факультету та заповідають, що якби до студентів, що брали участь у маніфестаціях, застосували санкції, положення може дуже погіршитись. „Ам ді Пепль" твердить, що треба було навіть рахуватися з можливістю страйку студентів усіх французьких університетів.

Жахлива буря над Зл. Державами.

Згинуло 35 моряків.

НЮ ЙОРК, 13. 1. ПАТ. Над західнім побережжям Зл. Держав шаліє загальна буря. Як повідомляють з Портленд у стейті Орегон, багато кораблів є в дуже поважній небезпеці. Американський пароплав „Джова" осів на скелях і зовсім розбився. Йому на поміч поплили два надбережні кораблі, що були свідками катастрофи, не могучи наблизитись до корабля, що затоплювався, бо шаліла буря. Вся залога „Джови" 35 осіб утонула. Загрожені також два інші американські кораблі.

Що в молодості придбаєш — те на ціле життя маєш! — тому від молодих літ складай свої ощадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Традиційний вечір

Комітету допомоги вдовам і сиротам по священиках
4. лютня
в салях „Народнього Дому".

Україна на порозі нового року.

Женева, 5. січня 1936.

З новим роком Україна вступила в нову стадію боротьби проти Московщини. За минулий рік СССР перетворився остаточно в країну невільницького капіталізму. Рік, що розпочався скасуванням карток на хліб, скінчився вакханалією стахановщини.

Московський, невільницький капіталізм має також внутрішні закони свого розвитку, яких він поминути не може. Колхозна кріпаччина скасувала і всі межі визиску робітництва. В Німеччині казали колись — Аккордарбайт іст Мордарбайт. Ця убийча, ганебна форма праці, яку на Заході уживають лише в домашній роботі вільній від кожної законної регляментації, стала від початку нового року в єдиній „соціялістичній" країні основою господарських відносин між московською олігархією та міліонами її невільників у сільськім господарстві та промислі. Ліга Націй та Інтернаціональне Бюро Праці, що мають намір перебрати небавом мандат над Абісинією, зробилиб справді краще, виступивши в обороні 70 міліонів населення поневолених націй СССР, яке московський уряд десятнує нелюдськими формами визиску.

В днях 21.—25. грудня відбулися загальні збори ЦК ВКП(б). Резолюції приняті на цих зборах не полишають найменшого сумніву щодо сучасної господарської політики московського уряду. ЦК ганить істнуючу систему і практику устійнення норм виробу як невідповідну для осягнення рівня передової техніки СССР."... „При устійненню норм виробу треба виходити з досвіду стахановців. Справу нормування передати інжинірно-технічному персоналові під проводом директора підприємства, притягаючи до справи вироблення нових норм кадри стахановців. Сучасні **норми виробу заступити новими, вищими.** Сучасна оцінка праці лишається в умовах поступового виробництва, фонд зарібної платні має бути збільшений з огляду на зріст стахановського руху. Поступовість зарібної платні в межах норм **недопускальна**". (Ізв. 26. XII).

БУРЖУАЗНІ УМОВИ ПРАЦІ І ПРОЛЕТАРСЬКІ.

Москва сказала, справа скінчена. І хоч лише в СССР істнує „справжня" демократія, всеж мінімальні норми виробу там збільшують директори та інжиніри не збільшуючи платні, а навіть не питаючись робітничих організацій, як це робиться в „буржуазній" Европі. Щож до інжинірів, які ще не втратили решки сумління та тримаються разом з робітниками, то уряд наказує — „Передусім зломити останки спротиву протистахановського руху з боку консервативної частини господарників та інжинірно-технічних робітників усіх галузей промислу і транспорту..."

До цього офіціоз московського уряду додає таке пояснення: „Перед нами величезна робота в справі остаточної ліквідації „уравнілівки" (рівної зарібної платні за час, як в Европі та світо

ження для всіх без винятків категорій робітників, інжинірів і техніків такої системи оплати праці, яка буде залежати безпосередньо від виробництва".

„Цю величезну роботу стріне безумовно опір клясово-ворожих елементів. Треба помнити, що **останки капіталізму ще міцні** у свідомості деяких відсталих груп робітників". (Ізв. 27. XII. 35). Це признання московського офіціозу дуже цінне; воно свідчить про те, що совітські робітники виступають проти невільницького капіталізму Москви та в обороні форм праці модерного капітової класи, яке тимчасом доводиться московським визиском. Хоч „Ізв." запевняють, що новий лад у совітських підприємствах творить усі умови для дальшого зросту добробуту робітничої кляси", але тимчасом доводиться московському урядові запроваджувати ці умови праці насильством і терором найгіршого ґатунку. На них відповідає робітництво подекуди пасивним опором, саботажами та терористичними актами проти стахановців. В самій совітській пресі багато скарг на те, що підприємства не пристосовані до поважного збільшення видатности праці, що самі стахановці мусять працювати в дуже тяжких умовах, що ріжнородність у методах праці викликає її дезорганізацію, брак сирівців з одного і накопичення напівготових виробів з другого боку. Тисячам стахановців збільшено справді поважно зарібну платню, але сотням тисяч робітників збільшено норму мінімального виробу без помітного збільшення платні. В тім і полягає значіння цілої реформи для московського уряду.

„НАЙЩАСЛИВІШИЙ" КРАЙ НА ЗЕМЛІ.

Наслідки цієї „реформи" для України без порівнання розуміється гірші ніж для Московщини, бо головний тягар визиску московський уряд звичайно перекладає на плечі поневолених націй. „Вісті" з 18. XII. принесли велику промову Постишева, виголошену на „третьому зльоті колгоспників ударників київської области 26. XI. 35". В цій промові накопичено, як звичайно, силу-силенну статистичних дат, які мають довести, що Україна під московським пануванням є найщасливішим краєм на землі. Бракує, розуміється, як звичайно, головних дат, чисел смертности та народжень, пересічної платні робітників та колхозників, виселення українського селянства, нагнання московських робітників до українських міст, числа розстріляних, увязнених засланих і т. і.

Але можна знайти й деякі цікаві деталі навіть і в промові московського сатрапа на Україні. Наприклад, „За десять місяців 1935 р. Донбас **при зменшенні кількости робітників** дав вугілля на 10,7 відс. більше, ніж за 10 місяців в 1934 р.". Що Москва приспішеним темпом грабує українські поклади вугілля, це відомо, але що зробили з робітниками Донбасу, які показались зайвими наслідком стахановщини, коли на канальські роботи заслано безробітних?

Що на Україні, як і по цілому Союзі на особу населення припадає фактично без порівнання менше збіжжа, ніж перед війною, це відомо з останньої промови самого Сталіна, але не краще стоїть справа і з буряками. „У нас на Україні найвищий валовий збір буряків був у 1911 році і становив він тоді 103.540 тис. сотн. У 1935 р. валовий збір буряків по Україні **становитиме** (або й ні — М. Д.) близько 112 міл. сотн.".

ЛЮДИ ПРАЦЮЮТЬ НА ХУДОБУ.

При такім очевиднім браку збіжжа та городини досить неймовірним видається зріст числа худоби. Тимчасом Постишев повідомляє: „1935 р. ми мали 1.453 тис. безкорівних колхозників, або 42 відс. загальної кількости колгоспних дворів України, а на 1. січня 1936 р. ми матимемо тільки 786 тис. колгоспних дворів без корів, або до загальної кількости колг. дворів 22.5 відс.". А це значить, що колхозникам накинули телиць з тваринницьких совхозів примусово, без огляду на те, чи мають вони чим їх годувати, чи ні. За життя цих телиць колхозник відповідає. А коли вони виростуть на корів, то він мусить постачати „державі" молоко, масло і мясо майже задурно. Таким чином було можливо, що кількість худоби на Україні зросла поважно, розмірно навіть значно більше ніж на Московщині, коли на Україні в 1932—33 р. лютував найгірший голод. Коли біблійні худі корови пожерли товстих, то на Україні завдяки московському пануванню худоба справді пожирає людність.

ДІТИ І МАСЛО.

Для ілюстрації жахливої трагедії варто порівняти цифри дітей шкільного віку на Україні, подані московськими сатрапами Косіором і Постишевим. Перший з них заявив в листопаді 1933 р. в промові на обєднанім пленумі ЦК і ЦКК КП(б)У між іншим таке: „...Щойно совітська влада сотворила на Україні українську совітську школу, в якій цього часу вчиться понад 4 і пів міліона дітей. В цім випадку мова йде про дітей **одної лише** української національности, а ще окрім того 500 тисяч дітей національних меншин вчаться в школах в рідній мові... Літом 1933 р. в українських школах училось вже понад 4.200 тис. дітей, а **тепер** згідно з попереднім обчисленням є понад 4.500 тис. дітей". (Ізв. 2. XII. 1935). Отже в кінці 1933 було на Україні **понад 5 міліонів дітей** по школах.

У згаданій промові Постишев хвалючись совітськими добродійствами на Україні між іншим заявив: „А в 1934-35 рр. шкіл на Україні нараховується 21.941, в яких навчалося вже **4.685.000 дітей**. З загального числа шкіл на Україні тепер є українських 17.327; російських 1.394, жидівських 432 і т. д." (Вісті, 18. XII. 1935). Отже нема сумніву, що зазначене повище число містить в собі дітей усіх національностей на Україні. А коли це так, то повстає питання, від якого кров холоне в жилах — де зникли **тристапятнацять тисяч** дітей, що жили ще в 1933 та ті, що народились в 1934 р.? Це питання повинні поставити відповідальні українські чинники перед Лігою Націй, яка має боронити жінок і дітей, яка провадить боротьбу проти торгу живим товаром, наркотиками і т. і.

Пояснення до жахливо високої смертности дітей на Україні можна знайти і в цинічній заяві Микояна: „Ми виробляємо на Україні масло такої доброї якости, що воно славне не лише у нас, а й за кордоном. Якість українського масла була настільки краща, що ми його вивозили за кордон" (Ізв. 27. XII. 1935). А в часі цього на Україні вмирали сотні тисяч дітей за браком молока та інших засобів поживи...

БОРОТЬБА ПРОТИ ГНЕТУ.

І не зважаючи на все це геройська боротьба проти московського визиску та панування на Україні шириться невпинно. Українське робітництво Донбасу мужньо бореться проти стахановського визиску чинним опором, ломанням машин, саботажем всякого роду, відповідає терористичними актами на терор московської влади, убиваючи навіть окремих стахановців.

Але й українське село дало справжніх героїв протистахановського руху. Зокрема в проскурівськім, бердичівськім та солобківецькім районах шириться боротьба проти стахановщини на бурякових плянтаціях. Відомости про боротьбу „куркульсько-петлюрівських недобитків" дістаються до преси лише тоді, коли московський уряд хоче цими відомостями настрашити своїх ворогів. Тон і правдомовність цих відомостей справжні большевицькі. Наприклад „Вісті" повідомляють: „Орденоносець Кароліна Ченаш запрошена до села Заріччя проскурівського району, розповідала колгоспницям про прийом пятисотенниць (керівниць лавки бурякових робітниць, з яких вони обовязалися витиснути 500 сотнарів буряків з гектара) товаришем Сталіном. На колгоспні збори ввірвалось двоє зухвалих ворогів народу — Йосип Врес і Антін Тохаля. Вибиваючи стахановців колгоспних ланів, вчинивши бійку, вони зірвали збори. В с. Скрасовка, бердичівського району, Василь Аксенюк, Семен Давиленко, Павло Степанюк та Данило Стасюк напали на пятисотенницю Надію Макарчук та побили її та бригадира Присяжного. Ворогів цих незабаром судитиме військовий трибунал". А кілька днів пізніше „Ізв." вже повідомили, що Аксенюка та Степанюка розстріляно, а інших засуджено на багато років вязниці. Двох інших, Омелька Кирика та Михайла Ольхового засуджено лише за те, що вони порадили „пятисотенницям" не зобовязуватися на 500 сотнарів з гектара.

Яких розмірів прибрав протистахановський рух по селах України, можна бачити з малої замітки у „Вістях": „Як видно з інформацій з Проскурівщини, там представники місцевих органів влади прямо потурали зривницьким діям клясового ворога". Можна собі й легко уявити, який геройський дух панує по селах України, коли кари смерти не спиняють там боротьби проти московського визиску. **Невідомий українець**, що провадить таку геройську боротьбу проти Москви заслуговує справді, як невідомий вояк, що впав у війні, на почесну могилу.

Господарська боротьба сама по собі на Україні тепер не має поважних виглядів на успіх, бо її не підтримує належно московський нарід, що боїться втратити Україну знесиливши московський уряд. Але ця боротьба має всі вигляди на успіх як складова частина великої національної боротьби за державну самостійність України.

М. Данько.

Програма праці сойму.

ВАРШАВА, 13. 1. ПАТ. Календар праць сойму на цей тиждень такий:

Нині 13. ц. м. буджетова комісія сойму розглядала буджет найвищої палати контролі та ренти й емеритури.

У вівторок буджетова комісія рядитиме над буджетом міністерства військових справ.

У середу в год. 12-ій відбудеться засідання комісії закордонних справ, де мін. Бек виголосить заповіджене експозе.

Дискусія над експозе міністра відбудеться в четвер в год. 11-ій. У пятницю має відбутися пленарне засідання сойму, щоб полагодити справи, опрацьовані комісією та для першого читання виголошених законопроєктів.

Дорожнеча в Москві.

Закордонні журналісти змушені виїхати до Риги.

ПАРИЖ, 13. 1. ПАТ. Риський кореспондент „Журналь де Деба" повідомляє, що закордонні журналісти, що перебувають у Москві, склали мабуть спільний демарш у комісаріяті закордонних справ, щоб журналістам признати деякі права, які зменшили би кошти їх удержання. Після того, як замкнули магазини Торгзіну, багато закордонних кореспондентів мусілоб зрезигнувати з побуту в Москві, тому що там дорожнеча. Якби демарш не мав успіху, закордонні журналісти перенеслисяб з Москви до Риги

Хіль Роблес обвинувачує през. Замору.

МАДРИД, 13. 1. ПАТ. У промові виголошеній у Кордобі, провідник „народньої акції" Хіль Роблес гостро напав на през. Замору за те, що не доручив створити уряду партії Роблеса. Промовець підкреслив, що Замора походить зі села Тріего, у провінції Кордобі.

В обороні мира побив сенатора.

ПАРИЖ, 13. 1. ПАТ. У Монтпелє за соціяліста сен. Ребуля напав один член крайньої правої партії та вдарив його пястуком у лице. Напасник, якого арештували, твердить, що побив сенатора тому, що сен. Ребуль нібито з трибуни „говорив у користь війни".

Фабричний склад „LESZCZKÓW“ Р. Журавського Львів, ул. Коперника 4.

запрошує П. Т. Клієнтелю оглянути останні новини **Лещківських Самоділів** на вбрання, костюми, також пледи, подорожні бунди і дерки.

26 2-10

До Українського Громадянства!

Наш Високопреосвященний Митрополит **Андрей Шептицький**, святкуючи цього року 70-ліття Своїх уродин, закінчує також дня 17. січня 1936 р. 35-ліття Свого митрополитування. Саме перед 35-ти роками відбулася в той день Його інтронізація на Галицький Митрополичий Престіл.

Велику історію перейшов і створив собі Український Нарід у тих останніх три і пів десятиліттях, а Митрополит Андрей був у тому часі не лише головою нашої греко-католицької Церкви, але й чоловим представником Народу. Кровю Свого серця записався Він на скрижалях нашої історії як світлий провідник, муж науки, оборонець, добродій, меценат і батько всіх.

В почуванні святого обовязку взиваємо все Українське Громадянство гідно відсвяткувати цей рідкий і великий ювилей, щоб дати вислів нашої подяки Ювилятові за його труди на славу Українського Народу.

16. січня 1936, напередодні роковин вступлення на престіл, вполудне серед гомону дзвонів на Святоюрській Горі у Львові представники Головних Установ зложать многозаслуженому Ювилятові привіт і поклін.

Львів, дня 10. січня 1936 р.

ЗА ГЕН. ІНСТИТУТ КАТ. АКЦІЇ:
Д-р Маркіян Дзерович. Роман Гайдук.

ЗА БОГОСЛОВСЬКУ АКАДЕМІЮ:
о. Мітр. д-р Йосиф Сліпий.

ЗА БОГОСЛ. НАУК. Т-ВО:
о. Мітр. Д-р Йос. Сліпий, голова. Д-р К. Чехович, секр.

ЗА Т-ВО СВ. АНДРЕЯ:
о. Юл. Дзерович, голова. о. Олекс. Малиновський, секр.

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ КАТ. СОЮЗ:
Модест Каратницький, голова. М-р Демкович-Добрянський, за секр.

ЗА Т-ВО ДОПОМОГИ УБОГИМ ЦЕРКВАМ ІМ. СВ. ПЕТРА:
† Никита Єп., голова. о. Яр. Чемеринський, секр.

ЗА МАР. Т-ВО ПАНЬ:
Бачинська Ольга.

ЗА УКРАЇНСЬКУ ПАРЛ. РЕПРЕЗЕНТАЦІЮ:
Пос. Василь Мудрий, голова. Пос. Дм. Великанович, секр.

ЗА НАУК. Т-ВО ШЕВЧЕНКА:
Проф. д-р Раковський.

ЗА НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ:
Волод. Дещинович. Іляріон Свєнціцький.

ЗА Т-ВО „ПРОСВІТА“:
Д-р Іван Брик, голова. Микола Дужий, секр.

ЗА РІДНУ ШКОЛУ:
Микола Заячківський, голова. Д-р Ганицький, секр.

ЗА Т-ВО ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ ІВ. ФРАНКА
Роман Купчинський, голова. Д-р Гнатишак, за секр.

ЗА НАРОДНЮ ОРГАНІЗАЦІЮ УКРАЇНЦІВ М. ЛЬВОВА
Пос. д-р Біляк Ст., голова. Агатон Добрянський, секр.

ЗА УЧИТ. ГРОМАДУ:
Вол. Радзикевич, голова. Д-р Василь Лев, секр.

ЗА ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК:
Вол. Сінгалевич, нач. дир.

ЗА „УКРАЇНСЬКУ БЕСІДУ“:
Д-р Іван Копач, голова. Волод. Іванець, секр.

ЗА НАРОДНЮ ЛІЧНИЦЮ:
Д-р Тит Бурачинський.

ЗА РЕВІЗ. СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ:
Юліян Павликовський.

ЗА КРАЄВЕ Т-ВО „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“:
Д-р Евген Храпливий.

ЗА СОЮЗ УКРАЇНОК:
Мілена Рудницька.

ЗА КРАЄВЕ Т-ВО ОХОРОНИ ДІТЕЙ ТА ОПІКИ НАД МОЛОДЮ:
Модест Каратницький, голова. Д-р Р. Мармаш, секр.

ЗА МАР. Т-ВО МОЛОДІ:
о. Іринней Назарко ЧСВВ, голова. Вол. Онуфрик, секр.

ЗА Т-ВО „ОБНОВА“:
Паук, голова. Білинська, секр.

ЗА Т-ВО ВАКАЦІЙНИХ ОСЕЛЬ:
Ольга Бачинська, голова. Марія Ліщинська, секр.

ЗА Т-ВО „УКРАЇНСЬКА ЗАХОРОНКА“:
С. Ракова, голова. М. Донцова, секр.

ЗА МУЗ. Т-ВО ІМ. М. ЛИСЕНКА:
Йосиф Дрималик, голова. Іляріон Гриневецький, секр.

ЗА ВИЩИЙ МУЗ. ІНСТИТУТ ІМ. М. ЛИСЕНКА:
Д-р Василь Барвінський, директор.

ЗА СУПРОМ:
Д-р Н. Нижанківський. Роман Савицький.

ЗА МАСЛОСОЮЗ:
Інж. А. Палій, дир. Інж. А. Мудрик, дир.

ЗА Т-ВО „ДНІСТЕР“:
Ярослав Колтунюк. Інж. Юліян Мудрак.

ЗА Т-ВО „КАРПАТІЯ“:
Д-р Іван Гижа. Ярослав Колтунюк.

ЗА НАРОДНЮ ТОРГОВЛЮ:
Бариляк. Лазорко.

ЗА ЦЕНТРОБАНК:
Д-р Кость Левицький.

ЗА „НАРОДНЮ ГОСТИННИЦЮ“:
Пашак. Окпиш.

ЗА Т-ВО СОКІЛ-БАТЬКО:
Інж. М. Хроновят, голова. Евген Благітка, справник.

ЗА „ВЕЛИКИЙ ЛУГ“:
Д-р Роман Дашкевич, голова. Мамчак, секр.

ЗА КООП. „ДОЛЯ“:
Наталія Дзерович, голова. Ольга Ловчинова, секр.

ЗА СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ І ПРОМИСЛОВЦІВ:
Ярослав Скопляк, голова. Дмитро Конюх, секр.

ЗА МІЩАНСЬКЕ БРАТСТВО:
Петро Берест, голова. Яросл. Прошишин, секр.

ЗА УКРАЇНСЬКЕ ГІГІЄНІЧНЕ Т-ВО:
Д-р М. Панчишин, голова.

ЗА Т-ВО ВЗАЇМНА ПОМІЧ ДЯКІВ:
о. Евген Дудкевич, голова. Харина Яків, секр.

ЗА Т-ВО „БУДУЧНІСТЬ“:
Евст. Тишинська, голова. Яр. Липська, секр.

ЗА Т-ВО „ЗОРЯ“:
Юр. Сидорак, голова. Дм. Хомяк, секр.

ЗА Т-ВО „ВОЛЯ“:
Квічоловський Харитон, голова. Сивуляк Мих., секр.

ZENITH

. . . завжди знаменитий!

Що робить Лев Троцький?

Берлінська „Національцайтунг“ подає такі сензаційні ревеляції про життя Л. Троцького: По вигнанні з СССР Троцький осів на острові Ірінкіні біля Царгороду. І нікому тоді й на думку не прийшло, що він там стояв у дуже близьких взаєминах із диктатором Туреччини. Саме тоді Туреччина зачала дуже наближуватись до СССР. Аж одного гарного дня турецький посол у Москві офіціяльно завершив тайне діло, якого нитки так уміло і потайки повязував був „ненавиджений емігрант“ Троцький.

Після цього Троцький переселився до Франції. І там він не дармував, але навязав взаємини з ріжними впливовими людьми та розвинув діяльність і не лише приготовив, але й до подробиць випрацював франко-совітський союз. Тоді „хорий“ Троцький почав лікуватися і місцем лікування випадково вибрав собі околицю Женеви, і то „припадково“ саме тоді, коли там появився Літвінов. Люксусовий автомобіль пана Літвінова нераз задержувався перед мешканням „переслідуваного вигнанця“ Троцького, який — як подає одна добре поінформована особа — дав Літвінову неодну добру раду. Тяжко „переслідуваному вигнанцеві“ Троцькому завдячує Москва чи не всі свої успіхи в Женеві.

Коли в Женеві СССР міг похвалитись успіхами, Троцький спакував малатки і виїхав до... Осльо. Майбутність покаже, чого там шукає і що нового приготовляє в Норвегії таємний муж, що діє в тіни.

Зол. 1.50 пришліть розрахунковим переказом або складанкою П. К. О. ч. 504.060, а вишлемо Вам великий цікавий настільний календар „Криниця“ на 1936 р.

Діяльність Найвищого Адміністраційного Трибуналу і ПАТ-а.

Промова посла В. Целевича, виголошена у буджетовій комісії підчас дискусії над буджетом Президії Ради Міністрів 10. січня ц. р.

Висока Комісіє!

Голова Української Парляментарної Репрезентації В. Мудрий у своїй промові, що її виголосив на пленумі сойму в дискусії над буджетовим прелімінарем на 1936/37 рік, зясував загальне положення українського народу в Польщі, його змагання і найбільш актуальні домагання у всіх ділянках нашого життя та насвітлив докладніше справу нормалізації польсько-українських взаємовідносин. Мені хай вільно буде подати одну заввагу.

В останніх часах найбільші зусилля уряд зосереджує у справі направи господарського життя, зрівноваження державного буджету і поборювання найбільшої в історії людства господарської кризи. Інші справи, хоч такі важні, як нормалізація польсько-українських відносин, відсуваються на дальший плян. Вслід за тим у цій справі не бачимо якихнебудь потягнень уряду. На мою думку таке відношення уряду до української справи мусить неминуче вплинути шкідливо не тільки на політичні польсько-українські відносини, але також на зусилля уряду в справі санації господарського життя.

Є історичним фактом, що великі простори земель, що їх замешкують українці, є відсталі під господарським оглядом. Признав це зовсім отверто віцепремієр п. Квятковський, стверджуючи, що село у східних і полудневих воєвідствах не має засобів на купно промислових виробів і що воно вертається до часів первісної виміняної господарки. Дотеперішня господарська політика влади припиняє природний розвиток українського народу в господарській ділянці і ставить українські господарські установи в далеко гірше положення від польських господарських установ. Адміністраційні шикани, обмеження чи навіть відмова кредитів у державних банках обмеження діяльности українських господар. установ до Галичини, упослідження тих земель під оглядом інвестицій і багатобагато інших перешкод не дають змоги розвиватися господарському життю українського населення. Думаю, що розвиток української кооперації, організація експорту хлібороборських продуктів, піднесення рільничої культури українського села, розвиток українського промислу, а вслід за тим творення нових варстатів праці і поборювання безробіття серед українського населення лежить також в інтересі держави, бо господарське життя може успішно розвиватися тільки в національно самостійних організаціях. Тимто оздоровлення господарського життя в Польщі ніколи не буде повне, коли не буде переведена нормалізація польсько-українських відносин, або іншими словами: господарських справ не можна ніяким робом відмежувати від політики супроти непольського населення.

А тепер обговорю кілька справ, що відносяться до буджету Президії Ради Міністрів. Здається мені, що не помилюся, коли стверджу, що між урядовцями Президії Ради Міністрів нема жодного службовика української народности. Такий стан повинен основно змінитися, коли має бути здійснений принцип рівноправности всіх громадян.

Куди більше застережень маємо до діяльности Найвищого Адміністраційного Трибуналу. Як відомо, Найвищий Адміністраційний Трибунал є судовою владою, яка має рішати про правовість оконечних рішень державної і самоуправної адміністраційної влади. Цього великого завдання Найвищий Адміністраційний Трибунал не сповняє як слід, головно з причини дуже пиняв'ого вирішування справ. Залеглости в Адміністраційному Трибуналі дуже великі. Згідно з урядовою статистикою з 1935 р. було

МИСТЕЦЬКІ ГЛИНЯНСЬКІ КИЛИМИ
Т. ФЕДОРИШИНА
Львів — Майдан Св. Духа 2. (кіоск).
Зайдіть оглянути, а купите найдешевше і на догідні сплати. 24/100 3-4

в 1933 р. аж 16.655 неполагоджених позів з минулих літ; у 1934 р. було — 14.060 неполагоджених справ. З правила від внесення позву до Трибуналу до його вирішення минає довший час, а саме: 3, 4, 5 і навіть більше років. Наслідком цього населення в багатьох випадках, головно тяжких, де йому залежить на швидкій полагоді, не вносить позвів, бо напр. який змисл вносити позви в справі самоуправних виборів у якійсь громаді, коли Найвищий Адміністраційний Трибунал розгляне справу щойно по закінченні законної каденції дотичного самоуправного органу. Я переконаний, що органи державної і самоуправної адміністрації куди менше нарушувалиб закон, якби знали, що Найвищий Адміністраційний Трибунал швидко вирішить позов. Тому то необхідно поробити рішучі заходи, щоб Найвищий Адміністраційний Трибунал полагоджував кожну справу у невідкличному речинці від 6 місяців до одного року.

До підчинених премієрові Ради Міністрів установ належить державне підприємство: Польська Агенція Телеграфічна (ПАТ). З жалем мушу ствердити, що між редакційним персоналом цієї установи і то як у централі, так і у львівському відділі нема українців. ПАТ видає загальні і краєві комунікати, але ні одні ні другі майже зовсім не подають інформацій про життя, настрої і важніші події серед українського громадянства. Льояльно мушу признати, що в загальних комунікатах видно деяку поправу. Зате по давньому редагуються краєві комунікати. Найлекше справу можна розвязати в той спосіб, щоб до редакційної праці в ПАТ-і прикликати українських публіцистів, завданням яких булоб подавати українські справи. До ПАТ-а належить також виключне посередництво у справі платних оповісток державних підприємств і державних банків. Політика ПАТ-а в справі оповісток є неприхильна у відношенні до української преси. Деяких оповісток українська преса взагалі не дістає, деякі дістає в дуже малій кількости і в мінімальних розмірах, за мінімальною заплатою. Думаю, що і в цьому напрямі повинна бути зміна.

Мушу ствердити, що українська наука, українські вчені, українські установи не користають зовсім з державного фонду національної культури. І тут на будуче повинна наступити зміна на краще.

В імені Української Парляментарної Репрезентації заявляю, що буду голосувати за буджетом Президії Ради Міністрів з огляду на особу премієра і його почини в справі наладнання польсько-українських взаємин.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

1936

В нинішнім дні вступаємо у 54-ий рік нашої праці.

Солодощі БРАНКА доходять нині до всіх закутин краю.

Що за причина їх майже з дня на день зростаючої популярности?

Висока якість, низька ціна!

Оце програма нашої праці — тай на нашого успіху.

Бранка А. С. Львів

За український університет.

Спільне засідання Секцій Наукового Товариства ім. Шевченка у справі оснування українського університету.

Спільне засідання Секцій НТШ відбулося в суботу 11 січня ц. р. в Музею Товариства в год. 18. Засідання, на яке явилося коло 80 дійсних та звичайних членів і представники преси, відкрив голова НТШ проф. **д-р І. Раковський**, відчитуючи привіти, які наспіли на це засідання від українських учених в Празі. Відтак попросив на провідника засідання директора Математично-Природописно-Лікарської Секції **д-ра В. Левицького** і на секретаря засідання **д-ра Андрія Ластовецького.**

З черги голова НТШ виголосив реферат на тему: **„Короткий огляд справи українського університету у Львові“**, в якім представив з історичного боку змагання українців за свою високу школу у Львові.

Проф. д-р В. Старосольський мотивував у рефераті **„Теперішній стан справи українського університету у Львові“** конечність заснування українського університету науковими й педагогічними оглядами.

У дискусії над рефератами забирали голос: **проф. д-р К. Студинський, сен. інж. Ю. Павликовський, та проф. д-р В. Верганівський.**

Вкінці приявні дійсні та звичайні члени НТШ ухвалили такі резолюції:

1. Заснування українського університету на українських землях у межах польської держави є необхідною потребою і для розвитку української науки і для виховування нових кадрів української інтелігенції.

2. Ця, взагалі необхідна потреба заснування українського університету серед сучасних умовин життя цілого українського народу стала особливо пекуча і її заспокоєння невідкладне.

3. З огляду на ці обставини зібрані звертаються до Виділу НТШ з дорученням ужити всіх потрібних заходів, щоб у можливо найкоротшому часі був заложений український університет, якого оснування до 1924 р. постановляє закон з 26 вересня 1922 р.

Інструкція
для японської делеґації на морську конференцію.

ЛЬОНДОН, 13. 1. ПАТ. Токійський кореспондент „Таймса“ так скорочує інструкцію, що її вчора ухвалив японський кабінет і переказав до Льондону для японської делеґації на морську конференцію: Делеґація має виконати останню пробу узгіднення японських пропозицій, але мусить минати форсування формального рішення, що змусилоб її залишити конференцію. Делеґація повинна спрецизувати японське становище у справах зменшення агресивних типів боєвих одиниць. Японія не може приступити до порозумінь, опертих на продовжуванню теперішнього стану нерівности, але хоче далі брати участь у переговорах на тему підводних човнів і інших справ, звязаних і з тим. В дискусії над пропозиціями, що їх зголосять інші великодержави, Японія повинна заховати ролю обсерватора, але знову візьме повну участь у конференції, коли конференція зачне радити над спеціяльними порозуміннями меншої ваги.

Узгіднення совітських і британських
інтересів щодо магометанських держав в Азії.

ЛЬОНДОН, 13. 1. ПАТ. „Таймс“ повідомляє з Анґори, що в найближчій будучности підпишуть мабуть у Баґдаді договір про ненапад між Туреччиною, Персією, Афганістаном і Іраком на зразок балканського договору. Проєкт цього договору парафували в Женеві підчас зборів Ліґи Націй. У британських політичних колах приписують до цього договору велику вагу та підкреслюють, що його заключать у повнім порозумінні з Анґлією і Совітами. Це свідчить, що між СССР і Британією узгіднено спірні ще донедавна політичні інтереси щодо магометанських держав в Азії.

Комуністичні заворушення
в Дебліні.

ДЕБЛІН, 13. 1. ПАТ. На одному передмісті Дебліна підчас комуністичних зборів, де мав говорити секретар британської комуністичної партії Толліт, прийшло до кривавої бійки, що її викликала демонстрація католицької молоді. Багатьох ранили, з них кількох важко, яких примістили у шпиталю.

Гавптмана не помилували.

НЮ ЙОРК, 13. 1. ПАТ. Засідання касаційного трибуналу у справі помилування Гавптмана тягнулось 8 годин. Рішення трибуналу, що відкинуло просьбу Гавптмана помилувати його, ухвалили без узасіднення та без висліду голосування. До касаційного трибуналу входить 8 суддів. Тепер Гавптманові остає тільки просити ґубернатора стейту Гофмана, щоб відложив екзекуцію на 90 днів, або зачати нову розправу, якби оборона предложила нові річеві докази.

ТРЕНТОН, 13. 1. ПАТ. Вістку про те, що касаційний трибунал відкинув просьбу помилувати його, прийняв Гавптман з повним спокоєм, заявляючи, що завжди говорив тільки правду, та що тепер не має нічого сказати.

Хочуть якнайбільше українських авдицій.
(За радіом.)

Нам удалось 12. ц. м. в год. 17-20 вислухати без перешкод „поштову скриньку“ радіостанції ім. Гаджієвича в **Дніпропетровську.** Спікерка відповідала на ріжні бажання і міркування, що їх пересилають листовно радіослухачі до редакції радіопередач цієї стації.

Замітне, що всі без винятку листи повні похвал за останню передачу „Наталки Полтавки“, а перед нею за „Запорожця за Дунаєм“. Колхозники, робітники, урядовці, вчителі й учні з широкої околиці і з самого Дніпропетровська прохають повторити ці радіопередачі, а деякі просто зазначують: **давайте ще більше українських пес і пісень!** Спікерка очевидно запевнювала, що редакція радіопрограми дніпропетровської стації з приємністю приймає до відома всі похвали і виконає всі бажання радіослухачів.

В. Н.

Міські Театри у Львові, вівторок 14. січня 1936.
Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій веч.:
Г. Б. Шов **Майор Варвара**
Архитвір комедії великого письменника Англії. Євангелія душі у боротьбі з євангелією гроша.

Нині поривний архитвір совітської вирібні у Ленінграді говорений і співаний в російській мові
У БОРОТЬБІ З ЦАРАТОМ (ЛЮБОВ МАКСИМА)
Фільма основана на тлі конспіративної праці революціоністів у боротьбі за визволення мас з пут неволі.
Кіно „АТЛЯНТІК" Кіно „АТЛЯНТІК"

Присуд у варшавському процесі.

ПАТ повідомляє: У понеділок 13 січня ц. р. предсідник Посежевич проголосив в год. 12.10 попол. такий присуд у варшавському процесі за вбивство мін. Перацького:

1) Підс. **Степана Бандеру**, уродженого 1. січня 1909 р. у Старім Угринові пов. Калуш, сина Андрія і Мирослави, **трибунал засудив за приналежність до ОУН** (злочин державної зради зі статтей 97 § 1 і 93 § 1 к. з.) **на 15 років вязниці і втрату публичних та громадянських прав на 10 років;** за **намову до вбивства** (по думці статтей 26, 27, 225 § 1 к. з. і 47 § 1 к. з.) на **кару смерти** і на втрату публичних і громадянських прав назавжди. По думці ст. 4 уст. 4 амнестійного закону з 2 січня 1936 р. замінив йому кару смерти на досмертну вязницю. **На основі ст. 31 к. з. трибунал вимірив Степанові Бандері спільну кару на досмертну вязницю і на повну втрату публичних та громадянських прав.**

2) Підс. **Миколу Лебедя**, ур. 11 січня 1909 р. у Стрілиськах пов. Бібрка, сина Михайла і Катерини, **трибунал засудив за приналежність до ОУН на 15 років вязниці** і на втрату публичних та громадянських прав на **10 років; за намову до вбивства на кару смерти і на повну втрату** публичних та громадянських прав. На основі ст. 4 уст. 4 амнестійного закону замінив йому кару смерти на досмертну вязницю. **На основі ст. 31 к. з. трибунал вимірив Миколі Лебедеві спільну кару на досмертну вязницю і на повну втрату публичних та громадянських прав.**

3) Підс. **Дарію Гнатківську**, ур. 22 жовтня 1912 р. у Сокалі, доньку Омеляна та Олександри **трибунал засудив за приналежність до ОУН на 10 років вязниці.** На основі ст. 4 уст. 4 амнестійного закону з 2 січня ц. р. трибунал зменшив її кару до 6 років і 8 місяців; **за допомогу в убивстві на 15 років вязниці.** На основі ст. 31 к. з. **трибунал вимірив Дарії Гнатківській спільну кару на 15 років вязниці і на втрату публичних та громадянських прав на 10 років.**

4) Підс. **Ярослава Карпинця**, ур. 1 квітня 1905 р. у Станиславові, сина Петра і Павлини, **трибунал засудив за приналежність до ОУН на 15 років вязниці** і на втрату публичних та громадянських прав на 10 років; **за допомогу в убивстві на кару смерти і на повну втрату публичних та громадянських прав.** На основі ст. 4 уст. 4 амнестійного закону з 2 січня ц. р. трибунал замінив кару смерти на досмертну вязницю. **На основі ст. 31 к. з. трибунал вимірив Ярославові Карпинцеві спільну кару на досмертну вязницю і на повну втрату публичних та громадянських прав.**

5) Підс. **Миколу Климишина**, ур. 25 лютого 1909 р. у Мостищі пов. Калуш, сина Дмитра та Анни, **за приналежність до ОУН трибунал засудив на 15 років** і на втрату громадянських прав на 10 років; **за допомогу в убивстві на кару досмертної вязниці. На основі ст. 31 к. з. трибунал вимірив Миколі Климишинові спільну кару на досмертну вязницю і на повну втрату публичних та громадянських прав.**

6) **Богдана Підгайного**, ур. 2 січня 1904 р. у Полоничній пов. Камінка Струмилова, сина Володимира і Марії, **трибунал засудив за приналежність до ОУН на 15 років вязниці** і на втрату публичних та громадянських прав на 10 років; **за допомогу в убивстві на досмертну вязницю і на повну втрату публичних і громадянських прав. На основі ст. 31 к. з. трибунал вимірив Богданові Підгайному спільну кару на досмертну вязницю і на повну втрату публичних та громадянських прав.**

7) Підс. **Івана Малюцу**, ур. 21 квітня 1910 р. у Токах пов. Збараж, сина Івана та Олени, **трибунал засудив за приналежність до ОУН і за допомогу в убивстві на 12 років вязниці** і на втрату публичних та громадянських прав на 12 років. На основі ст. 31 к. з. трибунал вимірив **І. Малюці спільну кару на 12 років вязниці і на втрату публичних та громадянських прав на 10 років.**

8) Підс. **Якова Чорнія**, ур. 15 листопада 1907 р. у Хишевичах пов. Рудки, сина Івана та Ксені **трибунал засудив за приналежність до ОУН на 8 років вязниці; за провину зі ст. 148 § 1 к. з. на 5 років вязниці і на втрату публичних та громадянських прав на 10 років.** На основі ст. 4 уст. 3 і 2 трибунал зменшив йому кару з 8 років на 5 років і 4 місяці і за другу провину з 5 років на 2 роки і 6 місяців. На основі ст. 31 к. з. **трибунал вимірив Я. Чорнієві спільну кару на 7 років вязниці і на втрату публичних та громадянських прав на 10 років.**

9) Підс. **Евгена Качмарського**, ур. 22. вересня 1910 р. у Львові, сина Осипа та Анни, **трибунал засудив за приналежність до ОУН на 12 років вязниці** і на втрату публичних та громадянських прав на 10 років; за провину зі ст. 148 § 1. к. з. на 5 років вязниці, яку зменшив на основі ст. 4 уст. 2 амнестійного закону до двох років і 6 місяців. **На основі ст. 31 к. з. трибунал вимірив Е. Качмарському спільну кару на 12 років вязниці і на втрату публичних та громадянських прав на 10 років.**

10) Підс. **Романа Мигаля**, ур. 14 березня 1911 р., сина Степана і Веронїки, трибунал засудив **за приналежність до ОУН на 12 років вязниці і на втрату публичних та громадянських прав на 10 років; за провину зі ст. 148 к. з. на 5 років вязниці**, яку трибунал зменшив на основі ст. 4 уст. 2 амнестійного закону до двох років і шістьох місяців. **На основі ст. 31 к. з. трибунал вимірив спільну кару на 12 років вязниці і на втрату публичних та громадянських прав на 10 років.**

11) Підс. **Катрусю Зарицьку**, ур. 3 листопада 1914 р. у Коломиї, доньку Мирона і Володимири **трибунал засудив за приналежність до ОУН на 9 років вязниці; за провину зі ст. 148 § 1 к. з. на 5 років вязниці** і на втрату публичних та громадянських прав на 10 років. На основі ст. 4 уст 3 і 2 амнестійного закону трибунал зменшив кару з 9 років до 6 років і з 5 років до 2 років та 6 місяців. **На основі ст. 31 к. з. трибунал вимірив Катрусі Зарицькій спільну кару на 8 років вязниці і на втрату публичних та громадянських прав на 10 років.**

12) Підс. **Ярослава Рака**, ур. 28 липня 1908 р у Винниках, сина Антона і Софії, **трибунал засудив за приналежність до ОУН на 8 років вязниці, за провину зі ст. 148 к. з. на 5 років вязниці** і на втрату публичних та громадянських прав на 10 років. На основі ст. 4 уст. 3 і 2 амнестійного закону трибунал зменшив кару з 8 років вязниці до 5 років і 4-ох місяців, кару з 5 років до 2-ох років і 6-ох місяців. **На основі ст. 31 к. з. трибунал вимірив Я. Ракові спільну кару на 7 років вязниці і на втрату публичних та громадянських прав на 10 років.**

На основі ст. 58 к. з. трибунал зачислив сімом засудженим до їхніх кар слідчий арешт до 13 січня ц. р., а саме: Дарії Гнатківській від 10 жовтня 1934 р., Іванові Малюці від 15 грудня 1934 р., Яковові Чорнієві від 28 вересня 1934 р.,

ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КОМПЛЕТ
в першоряднім гатунку
зол. 74·50
AMERICAN HOUSE
Львів, Коперника 5.

Танцює так довго, як грає музика
Кожний, хто має обув від
ЧИКА
Львів, Костюшка 6.

КУРТ МІНЦЕР.

Одна жертва.

Звалась вона Мілада і працювала у Празі в ріжних багатших домах як прачка. Мала 20 літ, приїхала до міста із села, коли всі її близькі померли і не вміла нічого більше, як невтомно працювати. Прала в сутеренах, досвітка ставала за балією, їла свій сніданок і вечеру на мокрій лавці і ввечір ішла через міст до своєї малої кімнатки на передмістю. Коли засипала, чула, як хвилі Молдави шумлять, заколихуючи її до сну. Нераз, коли верталась до дому дуже пізно, пробували до неї заговорити парубки і старші панове. Але вона проходила мимо цих спокус, у неділю виїзджала на село, на горбок і зовсім свобідна лежала на траві, в сонці, свіжому повітрі, тихо, бездумчиво, щаслива.

Одного понеділка зранку, після тієї неділі, коли вона сильно зосталa — бо не працюючи, тратила почуття часу — спізнилась до праці. Коли вона підбігла майже без віддиху до воріт шпиталю, вдарилась з якимсь молодцем. Вона крикнула, а він засміявся, затримавши її на одну мить в обіймах; колиж побачив, що вона схвильована, відступив і поважно спитав її:

— Хто ви такі?

— Мілада — відповіла і поглянула на нього ясно-синіми очима. Він звернув увагу на її обгоріле обличчя. Одна з її кіс при зударі з ним перекинулася через її плече так, що висіла вище бедра, як чорна, лисніюча галюзі або густий плій чорного шовку, ще вся у пахощах від трави і сонця.

— Я беру у панів — сказала вона збентежена, коли він мовчав, придивляючись їй довше. Неодин мужчина вже дивився на неї, але досі не відчувала вона ніякого погляду. Погляд цього студента колов її солодко та болюче. Вона почервоніла, зклонилась і вбігла до дверей. Мала на голові сільську хустину, підвязану під шию і на плечах видко було чудові коси, доказ молодечої невинности.

Коли виходила вона ввечір в год. 8-ій із цього дому, чудовий, квітневий вечір ясних сутінків, повний уже травневих пахощів — ішов за нею той самий молодець. Вхопив її ззаду за коси і вона зупинилась як кінь, коли стягають йому вуздечку.

— Мілядо! ти чудова дівчина. Чи я міг би тобі подобатись?

Чесновтлива, наївна дівчина відповіла зовсім щиро:

— Мені здається, мене...

А він на це:

— Ти маєш чудове волосся, Мілядо. Я дуже тішусь, що ти стаєшся до мене симпатично. Ти не повинна втікати передімною. Я буду дуже тебе любити. Скажи мені, де я можу з тобою зустрітись.

І цілий тиждень чекав він на неї перед ріжними домами. Тиждень пізніше йшли руч-об-руч, він тримав її коси і на надбережній Молдаві цілував її. Вона була тиха та чемна.

— Чи ти любиш мене, Мілядо?

— О, дуже.

На десятий день спитав він її:

— Чи не міг би я зайти до тебе і трохи посидіти?

Вона сильно перелякалась думки, що такий багатий, елегантний панич має ввійти до її тісної кімнатчини. Не було там образів на стінах, ані килиму на підлозі, тільки дешева перкалева завісочка на вікні. У важкій голівонці почали бігтись усякі думки. Після довшої надуми сказала:

— Добре, але аж післязавтра. Прийдіть в девятій годині ввечір, я буду чекати.

— А вже ні?

— О, ні!... — відповіла вона перелякана.

Цілий день думала вона над тим, якби прибрати кімнату гідно на його гостину. Ввечір була майже у розпуці від цілодневних, безвиглядних думок. Аж нараз, коли почала розчісувати своє волосся, прийшла їй до голови щаслива думка. На другий день звільнилась вона на одну годину від кухарки в домі, де працювала. Пішла до першого великого фризієра і спитала, чи він не відкупив би від неї її коси. Той узяв коси в руки, важив їх довго у жмені, вкінці сказав, що тепер, коли прийшла мода на коротке волосся, він властиво не міг би що зробити з косами. Та на кожний випадок можна би їх використати до театральних перук.

Зробив їй пропозицію щодо ціни і Мілада негайно згодилась. Коли вона вийшла від фризієра, мала під хустиною тільки хлопячі кучері. Всеж була втішена і бігала від одної крамниці до другої, витрачуючи зароблені корони. В год. 8-ій веч., коли ввійшла до своєї кімнатки подобала на ворожку, що розкидає дари: тут кинула яскраву подушечку, там завісила образочок. З паперу витягнула пучок рож, пляшку вина та овочі і поклала їх на стіл. Так уявляла вона собі вечеру у багатих людей. Коли поклала на єдине своє крісло мягеньку подушечку, здавалось їй

Велику радість за малі гроші

Можете зробити своїм дітям обдаровуючи їх ТЕПЛИМИ СНІГІВЦЯМИ, ЧЕРЕВИКАМИ АБО ДОМАШН. ПАНТОФЛИКАМИ зі спеціяльного магазину обуви для дітей і молоді

АЛЬ-СА-ДО

ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 19

Евгенові Качмарському від 18 грудня 1934 р., Романові Мигалеві від 20 грудня 1934 р., Катрусі Зарицькій від 17 грудня 1934 р. та Ярославові Ракові від 17 грудня 1934 р.

СЦЕНА З БАНДЕРОЮ і ЛЕБЕДЕМ.

На основі ст. 74 закону про судові кошти і на основі статтей 578 та 584 к. к. п. трибунал наложив на всіх підсудних солідарну заплату по 600 зол. державному скарбові. Річеві докази трибунал сконфіскував. По оголошенні сентенції присуду засуджені Бандера і Лебедь підносили оклики в українській мові. Предсідник наказав їх винести зі салі.

Опісля предсідник устно подавав довше ніж годину обширні мотиви присуду. Після оголошення мотивів предсідник пригадав, що засуджені до трьох днів можуть зголосити апеляцію. Суд рішив далі держати всіх засуджених в арешті. В год. 1.30 предсідник замкнув розправу.

ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.
(Телефоном від нашого кореспондента).

Варшава, 13. січня 1936. р.

У переповненій судовій салі серед гробової тиші відчитано присуд у найбільшому з усіх дотеперішніх українських політичному процесі. Та тиша поглибилась з останнім словом присуду. Не перервав її також оклик Бандери і сцена, яка після того розігралась.

Після відчитання мотивів присутні мерщій розійшлися, волючи мовчанку від слів. Судових присудів критикувати не вільно. Можна тут тільки зазначити, що навіть ті, які предсказували найсуровіший присуд, були його змістом заскочені. Нема сумніву, що у справі усіх засуджених буде проголошена апеляція. Враження присуду у Варшаві дуже сильне, що тим цікавіше, що сам процес досі загал зацікавлення не викликував. З важким серцем справоздавці українських часописів їхали до Варшави і зі ще важчим вертаються. *(ік.)*

що пробила в нього королівський престіл. Про себе не думала вона довсім; хотіла прибрати кімнату якнайкраще для свого вибраного. Тепер була горда і щаслива.

В год. 9-ій зістукав він до дверей. Навіть не оглянувся по кімнаті. Не бачив ані подушечки, ані вина, ані рож.

— Мілядо! — сказав він і підніс руки. — Нарешті можу... твоє чудове, таке...

Коли стягнув їй хустину з голови, як відступив здивований.

— Я продала його — відповіла весело.

— Чому продала?

— Подивіться — сказала тихо, майже переляканa — гарна подушка, вино...

І вона замовкла від його погляду. Після хвилини мовчанки, якої вона не могла зрозуміти, сказав до неї молодець:

— То ти не могла почекати на мене? Не могла ти хоч слова сказати, що хочеш накупити цього сміття? Хто ти така, Мілядо? Чи мені здається, що це був сон? За одну подушечку, за кілька вина ти продаєш своє волосся? Чому вже не продати відразу цілу свою душу?! Хіба, що ти не маєш взагалі душі? Я так страшно люблю твоє волосся, а ти його відрізаєш за якийсь безвартісний крам.

Вона не мала сили відповісти: „Це для тебе"...

Він попрощався з нею. Вона не затримувала його. Навіть не вибігла за ним. Чула як він виходив з дому і відчувала, що він відкинув її жертву. Стягнувши подушку на землю, впала на коліщки і припала до неї головою, яку продала на те, щоб собі його зедвати. Перекл. *о. б.*

ЛІТВІНОВ ПРОТИ ДИМІТРОВА.

Берлінські часописи повідомляють, що Літвінов постановив скликати до Москви в лютому зїзд усіх амбасадорів і послів СССР. Зїзд скликують у звязку з нефортунною пропаґандою Комінтерну за кордоном. Літвінов має запротестувати проти системи, якої вживає Комінтерн головною Димітров, якого вважають одним з головних керманичів Комінтерну.

ТАНЕВ ВИБИВ ДИМІТРОВА.

Берлінські часописи повідомляють, нібито Танев, один із співобвинувачених у підпалі райхстаґу на засіданні московського совіту вибив Димітрова по лиці. Танева арештували, а на другий день вже звільнили на домагання самого Димітрова, який сказав, що не хоче, щоби вязнили його товариша за таку дрібницю.

Нововідкритий магазин вовни і волічки

„Ка-Ре-Wu" — Львів, Галицька 11 поручає наймодніші й найліпші гатунки та кольори по дуже низьких цінах. 1-15

969

НОВИНКИ.

— **Зі святом Нового Року пересилаємо нашим Передплатникам, Читачам і Прихильникам щирі побажання всього найкращого!**

— **Чергове число „Діла"** з причини свята вийде у середу вечором.

— **А. Дуфанець, Кравецька робітня,** виконує по знижених цінах мужеську гардеробу з матеріялів власника і поручених. Львів, Пасаж Міколяша. Тел. 287-41. 7—10

— **Футра, всілякого рода, найвибагливіші,** поручає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 93—?

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2,** 2) **Личаківська 50,** 3) **На Байках** ріг Глубокої, 4) **Жовківська 175.** 16- 5

— **Футра** від 140 зол. робить Карпяк, Лукасінського 4. 16—?

— **Кравецька робітня М. Білоуса,** Львів, Домініканська 4, І. п., поручає на карнавал всякі ніжтові мужеські одяги. Солідне виконання. Власний матеріял на складі. 973 3—8

— **Фризієрське заведення** для пань і панів Т. Кутковського, Львів, Сикстуська 14, тел. 106-88. 6-6

З НОВИМ РОКОМ

бажає

всій своїй Шан. Клієнтелі

всього найкращого

ЮЛІЯН ГЛУШЕВСЬКИЙ

робітня футер

Львів, пл. Капітульна 3.

— **Безплатний додаток до „Діла" журнал „Назустріч"** можуть діставати тільки ті наші передплатники, що платять передплату безпосередньо в адміністрації „Діла". Інші, що передплачують наш часопис через ріжні книгарні, не можуть, на жаль, користати з цього додатку, бо адміністрація нашого часопису дає вже знижку дотичним фірмам.

— **Відкликання „Маланчиного Вечора".** Сьогоднішний „Маланчин Вечір", що мав відбутися в Корісею відкликаний, зате вистава ревії з тою самою програмою відбудеться в неділю, 19 ц. м. в год. 12.15 вполудне. Передпродажа білетів в Союзному Базарі.

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу, дитячу для інвалідів, вдів і сиріт

приймає

УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.

З провінції висилайте почтою. У Львові відсилемо свої за письмем. повідомленням.

Українці. Відомий шванцарський денник „Ґазета Трібюн де Женев" помістив в ч. 304 з дня 25 і 26 грудня м. р. більшу статтю Евгена Бачинського про Різдво в Україні і про те, як там співали коляди.

ПОДЯКА.

Мило нам приємно зложити подяку і признання артистові-маляреві п. Горняткевичові Данилові, за мистецьке і незвичайно совісне розмалювання церкви в Угнові в роках 1933—35.

За Комітет о. Александер Трешневський, парох, Іван Рубинович, Михайло Рубинович, Гриць Онишкевич, м-р Володимир Петришин.

— **П. Марія Олена Левицька** зі Суховолі к. Львова зложила дня 19 грудня м. р. дипльомовний іспит із гри на фортепяні.

— **Марійське Т-во Пань** просить всі свої членки взяти участь у Службі Божій та опільнім св. Причастю з нагоди ювилею Покровителя Т-ва Митрополита Кир Андрея в дні 17. І. ц. р. в год. 8.30 у церкві ОО. Василіян. — **Управа.**

— **Відкриття нової станиці краєвого промислу у Львові.** Не зважаючи на тяжку торговельну конюнктуру заложила фірма Рудольф Сьвітальський — Тадеуш Гаєр у Львові при вул. Батория 20 текстильний склад бельських виробів. Власників фірми знають широкі кола суспільности. Перший довголітний управитель фірми М. Залеський і Малоп. Заведення Одягів (передтим власник складу сукна при вул. Сенкевича 5). Другий колишній власник складу сукна при вул. Романовича 9, вернувшись після довшого побуту з закордону, оба першорядні фахівці в ділянці текстильного промислу, дають повну запоруку солідного і фахового ведення згаданого підприємства. На складі всіляких роду матеріяли першорядних бельських фабрик на мужеські і жіночі вбрання. Ціни конкуренційні, догідні умовини купна, а передовсім солідність і добірний товар це головні засади, за якими йтимуть власники фірми.

НА НОВИЙ РІК.

...Здоровля, щастя, успіхів і великої виграної на Льотерії — оце новорічні бажання для наших близьких і приятелів.

Але щастю треба помочи, тому, що само з власної ініціятиви приходить рідко. Бажання ці легко сповняються на загальну радість, якщо їх буде супроводити дарунок у форці льотерійного льосу.

Саме тепер є велика нагода, тому що 21. ц. м. за новим стилем відбудеться тягнення головної виграної в квоті міліона золотих.

А безпосередньо по тім вступимо в новий період тої класи 35-ої Льотерії, що дає так само багато виглядів виграти. Тягнення тої класи починається 20. лютого.

— **Городський староста у Львові,** Казимир Протасевич вернувся з короткої відпустки і обняв з нинішнім днем урядування.

— **Панорама давнього Львова.** В салі польського артистично-письменницького касина відбулося перше засідання громадянського комітету, що занявся справою будови пластичної панорами давнього Львова. Головою комітету став проф. Осінський. Комітет рішив приступити в найближчому часі до праці над виконанням моделю міста зперед 150 років.

— **Хто виграв?** В нинішнім дні тягнення держ. льотерії впали такі виграні: 50.000 зол. на чч.: 13070 21723, 5.000 зол. на чч.: 10798 42193 58646 99439 27489 32212 35117 38212 38592 45328 54000 77759 81270 98395 103982 118861 180480 192092, 1.000 зол. на чч.: 35087 37412 50383 60632 64449 74448 89703 93483 103369 116997 117944 119003 129335 129465 137401 139959 142768 142917 144863 152198 159119 162805 165344 168325 185113.

— **Будівляні кредити для Тернополя.** Банк Краєвого Господарства признав комітетові розбудови м. Тернополя 220 тисяч зол. до роздачі між тих, що будують. З тієї суми комітет розбудови призначив на дрібне мешканеве будівництво 100 тисяч зол., на бльокова будівництво 70 тисяч зол., на ремонти домів 50 тис. зол.

— **Українська вистава в Берліні.** Географічний інститут берлінського університету й Український Наук. Інститут у Берліні влаштовують у днях 14—19. січня ц. р. у салі географічного інституту виставу демографічно-наукових карт і діяграмів сучасного українського терену. У звязку з відкриттям вистави доцент краківського університету, д-р В. Кубійович виголосить 14. ц. м. (год. 18.) у салі музею для мореознавства виклад на тему: „Нарід і господарство України". В четвер, 21. ц. м. говоритиме доц. інж. Р. Диміньский на тему: „Промисл і торговля України".

— **Українські концерти в Голяндії.** Дня 15. січня ц. р. відбудуться в Газі в місцевій концертовій салі „Ділігенція", концерти української історично-клясичної та народньої пісні. Виступатиме відомий вже своїми попередніми концертовими виступами і в радіо, український співак баритон Микола Вайда. В програму концертів входять найкращі твори українських компози-

горів, а саме: М. Лисенка, проф. А. Кошиця, Січинського, Стеценка, Коцюпінського, Колесси і інших. П. Микола Вайда виступає в українсько-історичній ноші. Радіопередача буде повідомлена окремо.

— **Знову зима.** Хто рахував на те, що цього року не буде вже зими, сильно завівся. Після всяких весняних проявів природи в суботу стали падати дощі, вечором надтягли студені північно-західні вітри а в ночі став падати сніг, що й ввів зиму назад в її природні права. Зраділи не тільки хлібороби, яким погрожувала катастрофа, але ще більше спортовці, що досі не мали ще доброї змоги використати лещета, совги та санки. Поворот зими попередили в західній і середущій Европі сильні бурі з дощами і громовицею, а у Франції та Німеччині виступили з берегів ріки. Пята частина Франції находиться під водою.

— **У фейлетоні „Записи пісень латинкою в першім збірнику Максимовича"** в ч. 8 „Діла" треба справити такі більші помилки: с. 5 шп. 1 р. 27 знизу „Ходаківського" на „Ходаковського", шп. 3 р. 20 зн. „З. Я. Ходаковського" на „З. Д. Ходаковського", р. 19 „образовими" на „обрядовими", р. 3 „Трубецький" на „Трубіцин" (Миколай); с. 6 шп. 1 р. 24 зн. „пятох" на „пятьох", шп. 2 р. 3 зн. „Ходаківського" на „Ходаковського".

— **Вечірнє прибрання голови.** Цієї зими є модне вечірнє прибрання голови. Елегантна жінка не виходить з відкритою головою, навіть тоді, коли їде власною лімузиною до ресторану або на дансінґ. Отже бачимо на гарно ондульованім волосі квіти- рвери, а передовсім перо, егрети і райські птахи. Але увага! Штучне світло не є корисне для цери: воно підкреслює безоглядно найдрібніші риски шкіри... А при цьому лице не є прилоплене малим рондом капелюха. Плекай старанно церу. Щодня рано і вечором присвяти їй стільки часу, щоб її утримати у знаменитім здоровлі і зберегти для неї свіжу красу. Памятай, що ніщо дотепер не могло заступити оливного олійку для прикраси цери. Не забудьте, що мило Пальмолів виробляють на підставі таємної мішанини олійків, маслинового і пальмового. Тому-то ідеальне мило для гарних жінок таке економічне дозволить Вашій цері, навіть при небезпечнім штучнім світлі, зберегти привабливий чар молодости.

— **Буде ліпше.** У дні Нового Року охоплює нас усіх погідний настрій оптимізму. Надіємося, що сповняться наші бажання та наші мрії, здійсняться наші задуми. Чуємо в собі приплив нових сил і пробудження запалу до боротьби з великими супротивностями долі. Мимоволі шукаємо доказів, якто навіть у тяжких і трудних умовинах, сильна воля і вміла праця мусять видати нові овочі. З вистав усіх цукорняних крамниць усміхаються до Вас знамениті солодощі. Серед них щораз більше видно милі картоники з написом БРАНКА. Всі в Польщі вже знають, що найліпше печиво, бішкопти, вафлі, кекси і сухарки — це БРАНКА. Знавці вміють уже оцінити знаменитий аромат чоколяди БРАНКА-ЛЮКС, не кажучи про мігдали в чоколяді, какао, ліндрини, чоколядки, помаранчеву шкірку. Другий рік щойно виробляє БРАНКА улюблений наш присмак зимну халву, а в кожній майже крамниці усміхається до Тебе амарантове опакування халви БРАНКА. Важко повірити, що цей молодечий розмах і творчу енергію має фірма, яка в цім році входить у 54. рік істнування. Не є ще так зле, коли бачимо стільки запалу і праці з добрим вислідом... Надією на ліпші часи починаємо 1936 рік — Буде ліпше! — Оптиміст.

— **Велика нагода для купуючих радієві апарати.** Щоби зробити доступ якнайширшим кругам населення користати з добродійства радія, Польські Заведення Філіпс А. С. зорганізували перший Великий Радієвий Конкурс з великою скількістю цінних нагород для учасників. Кожний власник або новонабуваючий відбірника Філіпса, випродукованого в Польщі, стає не лише власником предмету найвищої якости, але одночасно здобуває право учасництва у Великім Конкурсі Філіпса. Конкурсові умови є дуже легкі: учасники мають лише за завдання демонструвати своїм знайомим прикмети відбірника Філіпса і подавати Секретаріятові Конкурсу на спеціяльних картках прізвища та адреси осіб, які вислухали у нього авдиції. Від скількости продажі доконаних на підставі отриманих в цей спосіб карт зголошень буде залежати признання нагороди. Варт зазначити, що між великою скількістю цінних нагород є 4 самоходи „Польський Фіят". Ближчі інформації дають всі більші радієві фірми. Конкурс тревае до кінця березня ц. р., а кожний місяць становить окрему цілість.

З театру.

Великий Міський Театр: „Майор Варвара", комедія на 4 дії Б. Шова.

Якби цю песу ставили тепер в Америці, то могли би на афішах написати для реклями „Актуальне з нагоди італьо-абісинської війни". 30 літ тому виклав Шов у цій песі головні засади англійського імперіялізму, який зрозуміє взагу трьох „г": грошей, гармат і голоду. Геройка цієї песи, донька одного з найбільших світових фабрикантів зброї, маючи серце вражливе на людську нужду і людські гріхи, вступає до релігійно-філянтропійної організації „Армії спасення". Це поширене в Англії Товариство вміє зєднувати собі серця бідаків і грішників ложкою теплої страви, зворушливими проповідями і гомінкою юрхестрою, що барабанить і сурмить по вулицях аж вуха вянуть.

Шов сміливо відкриває тайну успіху добре обдуманих державних організацій: чим краще почувають себе громадяни матеріяльно забезпеченими, тим менше мають охоти до бунту проти суспільного ладу. Даючи жорстоку сатиру капіталістичного ладу, що вміє єднати філянтропію з фабриками смертоносних стрілен, великий драматург дає при цьому цілий ряд типів, з яких кожний нездужає іншим суспільним болячкам. Хто не знає поглядів Шова міг би при кінці песи подумати, що він дає апотеозу англійського імперіялізму. Єдине, що примирює його із фабрикантом гармат Андершафтом це ненависть до людської бідноти, матеріяльної нужди. Неодну його думку і нинішня авдиторія зустрічала оплесками.

Песа виведена живо, добре вирежисерована. А проте тип світового потентата зброї, дуже реального, хитрого, цинічного і безоглядно щирого уявляємо собі зовсім інакше, не у такій абстрактно-програмовій постаті. Дуже добрі креації дали п-і Якубінська, Канський, Качмарський, Шпіґанович; крім першої всі на других ролях.

м. р.

✝ Посмертні згадки.

Д-р Ярослав Лопатинський, лікар у Гологорах, відомий композитор, помер у льв. шпиталі 12. ц. м. Похорони в Гологірках к. Золочева 14. ц. м. В. Й. П.!

Добрий початок року.

Добре почався новий рік для мешканців Стшемешиць, бо саме там впала зараз у першім дні тягнення четвертої кляси 34-ої Льотерії виграна 100.000 зол. на ч. 123.694.

Одною з четвертин поділилися пп. М. Гершман електромонтер і Богуслав Кийотек, помічник залізничого машиніста. Другу четвертину дістав

п. Владислав Ольчик, емеритований машиніст. Кількох спільників мало третю четвертину щасливого льосу та в їх імени заінкасував виграну 20.000 зол.
п. Йосиф Рейманек, токар у фабриці „Штрем" у Стшемешицях.

Остання четвертина помандрувала до Лодзі, її мала пані Марія Краковінська, хравчиня, яка була в дуже тяжкому положенні.

Усі учасники щасливого льосу є дуже вдоволені, що тягнення IV-ої кляси ще тревае, бо це дає їм змогу взяти участь в льосуванні міліона, яке відбудеться 21. ц. м.

Розуміється будуть вони грати в найближчій 35-ій Льотерії. Тягнення I-ої кляси цеї Льотерії почнеться 20. лютого.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

SLOVANSKY PREHLED, sborník pro poznávání politického, socialního a kulturního života slovanských států a národů. Praha, prosinec 1935. R. XXVII. Čís. 10.

PRZEGLĄD SPOŁECZNY. Lwów, grudzień 1935. R. IX № XII.

PLON. Chorzów, styczeń 1936. R. III. № 1.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Театр „Заграва" під проводом В. Блавацького.

Калуш, саля Народнього Дому.
14. I. 1936 „Гарно вшитий фрак".
15. I. „ „Ой не ходи Грицю" (нова мод. постановка).
16. I. „Ой Морозе-Мороженку".
17. I. „Кравари Слави" остання вист.

З Калуша Театр загостить на кілька вистав до Станиславова, де виставить премієру нової песи Мерінн-Лужницького „Дума про Нечая".

Великий Міський Театр.

Вівторок, 14. I. год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара".
Середа 15. I. год. 8. веч. Аб. 8 „Майор Варвара".
Четвер, 16. I. год. 8. веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю" з І. Кульчицькою.
Пятниця, 17. I. год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара".

Театр Різнородностей.

Четвер, 16. I. год. 8. веч. Аб. 9. „Вільне леді Віндермір" виступ Ірини Сольської.
Пятниця, 17. I. год. 8. веч. Аб. 9. „Вільне леді Віндермір" виступ Ірини Сольської.

Кіна.

АДРІЯ: „Мілїон", „Демон пустині".
АПОЛЛО: „Подяк на фронті" з Дяжнею.
АТЛЯНТИК: „Кохаю всі жінки" з І. Кепурою.
БАНДА: „Імператриця Катерина"
ҐРАЖИНА: „Етюд" із Павлею Веселі.
КАСІНО: „Анна Каренїна" з Ґретою Ґарбо.
КОЛІСЕЙ: „Книжка Огара", ревія „Позич мені два золоті".
КОПЕРНИК: Пат і Патахон — Цирк Саран.
МАРУСЕНЬКА: „Напад на Конго".
МІРАЖ: „Маскарада", „Примхи кохання".
МУЗА: „Для тебе танцюю".
ПАКС: „Королева Христина" з Ґретою Ґарбо.
ПАЛЯС: „Навісний полковник".
ПАН: Сеновя і додатки:
РАЙ: „Веселий ювилей Мікі Маус".
СОНЦЕ: „Жовтий князь", ревія „Сватання на рати".
СВІТ: Ревія Маріонеток і фільма „Цілуй мене ще" з Анною Ондра.
СТИЛЕВЕ: „Остання серенада" та ревія.
ТЕЧА: „Весела вдова" та Хор і балалайки.
ТОН: „Жінка з оголошення" із Фліпом і Флапом.
УТІХА: „Червона дама" і ревія.
ХИМЕРА: „Наше сонічко" (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо.

Вівторок, 14. січня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.30 Солісти — музика, спів, 20.10 Спів, два фортепіяни, 20.40 Ґрацький Відень — попурі, 22.10 Форт. й орг. твори Баха, **Братислава** (298,8) 17.40 Мал. авд., спів, 20.30 Форт. ресіталь, **Брно** (225,4) 18.30 Пісні Чайковського, 20.00 Моравські пісні й танки, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, Сп. ресіталь Чаруської, 20.30 Нар. пісні (хор), **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Шлеські нар. пісні, 20.00 Шотляндська фантазія Бруха на скр. й орг., **Прага** (470,2) 17.20 Пісні 18.10 Концерт давньої музики, 19.10 Військ. опх. 21.25 Симфонія ч. 3, ф-дур Дворжака, **Париж** (1648) 12.00 Концерт симф. орх., 21.45 Славні пісеньнарі перед мікрофоном, **Білгород** (437,3) 13.15, 16.20 Пісні й арії, **Берлін** (356,7) 14.15 Серенади й інтермеццо, 17.00 Ґріо ч. 1. Бетовена. 20.10 Орх. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 17.30 Нар. дуети, 19.00 „Діти приносять радість і терпіння" драма Літена, **Ляйпціг** (382,2) 16.20 Солісти — спів, музика, 22.20 Секстет Гумля, **Мінхен** (405,4) 13.15 Легка музика, 16.50 Форт ресіталь, 18.00 Концерт, **Будапешт** (549,5) 12.05 Спів. ресіталь Маргіти Кетеї, 17.00 Дуети на ґітарах, 17.55 Циг. музика, 19.25 Сп. ресіталь Марії Шандор, 22.10 Вок. концерт, 23.10 Танк. музика, спів, **Міляно** (221,1) 11.30 Легка музика, 20.35 „Аїда" оп. Вердія, **Рим** (420,8) 17.15, 20.35, 22.00 Музика.

Середа, 15. січня 1936.

Відень (506,8) 17.05 Твори на сопр і форт., 19.30 Симф. концерт, **Братислава** (298,8) 15.30 Форт. квінтет, 19.25 Фібікові пісні, **Париж** (1465) 15.30 Фестіваль фр. музики, 21.00 Фр. музика XVI. ст., 21.45 „Жорж Данден, „Ле Сісіліен у амур пентр" вон. Моліера", **Білгород** (437,3) 16.30 Форт. ресіталь, 19.50 Нар. пісні, 20.40 Танк. музика, **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, 18.00 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 19.00 Два фортепіяни, 22.30 Музика, **Ляйпціг** (382,2) 13.15 Вальси, 20.45 Російська музика, **Мінхен** (405,4) 11.00, 13.15, 18.00 Музика. 20.55 Симф концерт, **Будапешт** (549,5) 12.05 Циг. музика, 15.30 Військ. орх., 18.30 Форт. ресіталь, 21.40 Твори Губая (оп. орх., дир. композитор), **Міляно** (221,1) 11.30, 19.00 Легка музика, 20.35 Нар. фантазія на тосканські теми, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 20.35 „Ромео і Джуліета" оп. Зандонаї.

Четвер, 16. січня 1936.

Відень (506,8) 12.03, 13.10 Концерт 17.30 Віольонч. ресіталь Р. Крочана, 19.20 „Дзеркало мельодій", 20.00 Тирольська авдиція, 22.35 Камер. твори Ґеґера, **Братислава** (298,9) 17.50 Скрипка, 19.30 Орх. цитристів. 21.35 Скрипковий концерт Зінґінґа, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття — нар. українські пісні, **Прага** (470,2) 12.11 Сальон. музика, 20.05 Фільг. концерт — хор, солісти, 22.00 Сальон. музика, **Париж** (2648) 16.00 Еспанська музика, 18.00 Театр Уми, 21.00 Спів, 21.45 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 12.00, 21.40 Концерт, 13.15, 17.00, 21.10 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 10.15 Нар. пісні, 14.15, 16.30 Концерт, 20.10 Мандрівка по Берліні — трансп. з ріжних берл. льокалів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 17.50 Пісні Шуберта й Вольфа, **Кельн** (455,9) 14.15 Весела музика, 20.10 „Егмонт" траґ. Ґетого, муз. Бетовена. **Ляйпціг** (382,2) 16.30 Пісні Шумана (Перельбах сопр.) 18.00 Вес. музика й пісоньки, 19.15 Сольо на цитрі, **Мінхен** (405,4) 12.00 Давні улюблені мельоді, 17.00 Смичковий квартет, 20.10 Моцартівська концерт, **Будапешт** (549,5) 13.30 Камер. музика, спів, 19.30 „Канарі Срібної Рожі" оп. Р. Штраусса, **Міляно** (221,1) 17.15 Вок. концерт, 20.35 „Сила долі" оп. Вердія, **Рим** (420,8) 17.25 Інстр.-вок. концерт, 19.00 Легка музика, 21.50 Камер. концерт.

Львівське радіо.

Вівторок, 14. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, **10.00 Богослуження з Успенської церкви у Львові**, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Для мод. дітей: Співаймо

пісеньки, 12.30 Хвилина Р. Штраусa з гр. пл., 13.35 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Популярна музика, 16.00 Серенька ЛКО, 16.15 Прогноз з гр. пл., 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Гутірка: Машини до писання, 17.15 Концерт орхестри, Цідур-Залуська; спів, 17.50 Кутюк жонц, 18.00 Форт. ресталь, 18.30 Техн. скрипка, 18.40 Сільна рерум. 18.45 Сл. ресталь Цечановської (вол сопр.) у супр. форт., **19.00 Рік у віруваннях українського народу, вог. Анатоль Курдидик,** 19.20 Реклям концерт, 19.33 Гігієнна держ. льотерії, 19.35, 19.40 Спорт вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Актуальний монольог. 20.10 Симф. концерт (Фельдеші віольончеля); у перерві в год. 20.50 Веч. денник, із сучасної Польщі, 22.30 Для лікарів: Одіничування недуг. 22.45 Бальцоні: Менует із гр. пл., 22.48 Новеля І. Бжози „Міст", 23.05 Танк. музика.

Середа, 15. січня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Гутірка: Домашня бібліотека, 12.30 Концерт камер. орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Відомі пісенькарки з гр. пл., 16.00 Гутірка Майстерклепки з Ліпиганною, для ст. дітей, 16.20 Мур. пісні в вик. Ольги Ліди в супр. форт., 16.45 Гутіркамузика зі слухачем радія, 17.00 Дискусія: „Кримінальна повість", 17.20 Муз. національних країв у вик. камер. орх., 17.50 Огляд закорд. гумору, 18.00 Орг. ресталь, 18.20 Літ. нарис: Неправдиві книжки, 18.45 Музика з гр. пл., 19.00 Лінина дитина, 19.20 Реклям. концерт, 19.33 Гігієнна клас. льотерії, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальний репортаж, 20.00 Година Домбровського басейну, 20.45 Веч. денник, 20.52 Із сучасної Польщі, 20.57 Авд: Творчість Фр. Шопена, 21.25 Поет. чвертьгодина, 21.50 Гутірка для купців: безплатна реклама, 22.00 Під італійським небом — гр. пл., 22.30 Танкова музика.

Четвер, 16. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Муз. поранок, Шафранівна (спів), 13.00 Хвилина Фр. Ліста з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Сантимент і гумор у пісоньках тому сто літ — муз. репортаж, 16.00 Гутірка Старого Доктора (для дітей), 16.15 Брамс: Квартет оп. 51. ч. 2. в гр. пл., 16.45 Новини, 17.00 Що це таке самоосвіта, 17.15 Сальон. музика, 17.50 Книжка та звання: Письменник і читач, 18.00 Форт. ресталь, 18.30 Білянс львівського спорту за 1935 рік, 18.40 Туристичний інформатор, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Жінка в себе: Будуар чи студіо, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Тут продають маски — легка авдиція з музикою та пісоньками, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Театр Уяви: „Гадьо, тут бригада!" прем. К. Поганза, 21.45 Пісні, 22.00 Симф. концерт, 23.05 Танк. музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.28—5.30.

Нім. марка 1·22—1·28, фр. франки 34—90, 35·10, шв. франки 172.00—172·50, фунти стерлінги 26·00—26·15, австр. шілінги 98·00—100, чеські кор. 19.00—19.50, рум. леї 26·00—28.00, італ. ліри 34.00—36.00.

Золото: Долари 8.98—9.01, Рублі 4.75—4·85, Фр. франки 34.00—35·00, Корони 36·20—36·80, Дукати 82.60—83.20; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.32, Рублі 1.40, Флорени 0.80; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 13-го січня н. р. кооперативи платили за:

	льоко Львів.	
1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2,54·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·15	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	3·40	„

Тенденція на масло, сметану і яйця слаба, на молоко знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 15. I. н. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахоексарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Молоді кури без остріг І. кл.	1·—	зол.
Кури з острогами І. кл.	0.90	„
Індики товсті І. кл.	1.—	„
Пантарки товсті І. кл.	1.10	„
Товщені качки І. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, і пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

Радіокутик.

ЮВИЛЕЙНИЙ АЛЬБОМ „ПОЛЬСЬКОГО РАДІЯ".

Ювилейний альбом уже вийшов з друку. Це — гарне й старанно виконане видавництво, яке містить на 48 сторінках силу інформацій цікавих для читача.

Цей альбом видано в накладі 100.000 примірників. Ця величезна кількість причинилася до деякого спізнення. Досі замовило альбом майже 80.000 радіослухачів, які отримають його найпізніше до 15. січня 1936 р.

РАДІО В МИНУЛОМУ ДЕСЯТИЛІТТІ.

В Альбомі „Польського Радія" знаходимо цікавий графікон, що ілюструє розподіл прибутків „Польського Радія" від 1926 року до 1935 р.

Цей графікон інформує нас, що за цей час видати на соціяльні свідчення 1.227.000 зол. радієвий промисл дістав 9.381.000 зол., а виконавцям і творцям виплачено 11.470.000 зол.

Ці цифри виразно кажуть, яке величезне майбутнє стоїть перед радіофонією не тільки під оглядом культурної й суспільної його діяльности, але й в царині господарського життя.

Сотні міжів і рук можуть знайти працю й зарібок. Цілі маси творців на кожному полі діяльности, поетів, драматургів і т. п., як теж маса артистів знаходять щораз то більше праці в царині радіофонії.

Не кажемо вже про можливість висунення молодих талантів, часто зовсім невідомих, які тільки завдяки радієві можуть дійти до голосу й розвинути свої природжені здібности.

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори Спорт. Т-ва „Україна" відбудуться дня 2. лютого 1936 в год. 10. передполуднем (місце Заг. Зборів подамо пізніше) з таким порядком: 1) Відкриття Зборів. 2) Вибір предсідника по думці § 6. ст. 3) Відчитання протоколу з попередніх Заг. Зборів. 4) Звіти: касовий, господарський і поодиноких секцій. 5) Звіт Контрольної Комісії й ухвалення абсолюторії уступаючому Виділові. 6) Вибір нового Виділу. 7) Зміна статуту. 8) Внески й запити. — **За Виділ С. Т. „Україна": Е. Нагірний** в. р., голова, **С. Ковашевич** в. р. секретар.

IX. Загальні Збори Союзу українських власників реальностей у Львові відбудуться в неділю, 26. січня 1936 р. в годині 10-ій рано в домівці Товариства в Ринку ч. 10, II. п. Порядок нарад: 1) Відкриття Зборів. 2) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 3) Звіт секретаря. 4) Звіт скарбника. 5) Звіт перевірної комісії. 6) Вибір голови, членів Виділу, їх заступників мирового суду і Контрольної Комісії. 7) Ухвалення висоти членських вкладок. 8) Внесення і запити. На випадок браку комплету вимаганого статутом Загальні Збори відбудуться того самого дня в годині 11. — **За Виділ: Юліян Русин**, голова, **І. Олексин**, секрет.

Команданта панцирного поїзду У. Г. А. (здається п. четар Бережницький або котось зі свідків) на лінії Самбір-Хирів, що зачепив, як машиніст того поїзду був ранений від бомби, киненої з польського літака дня 10. V. 1919 р., прошу ласкаво подати негайно адресу для зложення зізнань при інвалідській комісії. — Дорогяк Дмитро. Перемишль. Івашкевича 58, аптека „Золотий Колос".

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Господиня між 40—50, зі селянської родини, потрібна до самітнього священика. Зголошення листовно до Адміністрації „Діла" під „Скромні умовини". 982 2-2

Нотарят шукає концептової сили. Відомість під нотарят до Адміністрації.

Лікареві молодому, здібному ткажу місце осіду в більшім місті. Зголошення „Нова Реклама", Шайнохи 5 під „Витревалий". 44/56

Місце для лікаря негайно відступлю. Зголошення до „Діла" під „Місце". 984

НАУКА

Впис на 3-місячний **курс крою, шиття,** який починається 15. січня. Наука згідно дуальна новітньою легкою системою. Для провінції догідні умови. „АННА", Львів, Галицька 20. 953 3-3

КУПНО - ПРОДАЖА

Мережки перлині до білої ручної роботи найдешевше **Фрайліх,** наступ. 6.6 .0-7

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАГАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Мадаполям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Мадаполям 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.50	Простирала ковдрові корон	5.20
Шифон 90 шир.	0.60	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдзя.	2.50
Поплін на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Поплін шовкова	1.60	Серветки	0.20
Перкаліна колірова	0.65	Бафлеві ручники	0.28
Димка на підштанці	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	0.45
Простирала віднас.	1.90	Хустинки до носа	0.16
Всип рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Всип рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Веба червона 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всілякі бляватні товари 30% дешевше.

Замовлених з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

Ощадностеві жарівки, електротехнічні і радієві матеріяли поручає найдешевше нова фірма **„Elektrosprzęt"** Коперника 22. 974 2-5

Лещетарські та ріжного роду черевики поручає О. Беряк, Руська 18. напроти церкви. 852 11-11

Знана від 40 літ **робітня ковдер** Дубса тепер Пасаж Гавсмана (вхід від ул. Сикстуської в брамі). 890 6-10

Фортепіяни, піяніна, найновіші моделі, дешево продає **Ганак,** Піясудського 21. перший поверх. 889 8-10

Увага! Християнська жіноча пошивальня поручає плащі від 35 зол. Львів, Ринок 36, Ендерс. 797 27-30

Дешева вирібня кап, фіранок і всіляких ручних робіт, **Пік, Ягайлонська 11 а.** 11/110 21-30

Купуйте ковдри в найдешевшій львівській робітні Легіонів 53. Перерібка ковдри 3 зол. 843

Фляпелеві сорочки, брезентові рукавиці, вітрівки, найдешевше джерело: Вирібня „ПАЛІЮМ" Гетьманська 22. побіч Музею. 12/110

Щиру радість приносять: гарні жіночі сорочки строїні 1.50, 2.25, шовкові 3.20, комплет теплого білля 3.25, нічні жіночі модні фасони 2.90—3.90, в фабриці Біляя „АСТРА", Львів, Сикстуська 2.

РІЖНІ

Вічні пера направляє „ПРЕЦИЗІЯ" Ринок 29, Гутовського 12. 861 7-10

ОГОЛОШЕННЯ.

Оператор

Д-р М. КОЗАК

вернувся з заграниці і ординує в положництві і жіночих недуг. х.

Станиславів, ул. Голуховського ч. 23.

Тел. 605. 987 1-3

Д-р Нарциз Лукіянович

орд. в нервових недугах від 3—5

Львів, Листопада 37.

ч. тел. 114-10. 981 2-3

САНАТОРІЯ **„VITA"**

Львів, Листопада 22,

тел. 273-03 і 277-07.

Обнизила на 10% породільні ричалти. 943 3—3

Дім Дитячої Конфекції

„Рай Дитини"

І. ГІСС

Львів, ул. Рутовського ч. 1.

поручає дитячі вбрання, плащики для хлопців і дівчат. Ціни низькі конкуренційні. 920 2—2

Ново-відкритий **САЛЬОН КВІТІВ**

„ДАЛІЯ" ЛЬВІВ 3-го Мая 11 а

поручає щодня свіжі, гарні вязані квіти і у вазонках, вязанки, шлюбні китиці, жардиніери і вінки. 857 4-5

Чахотка легенів

є необлаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетоплює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який улекшує видіювання блювотиння та усуває кашель. 13/III 2—36

53.50 Лещетарський комплет 53.50

який складається з дощок, кийків, вязань, черевиків, новіяних скарпеток і рукавиць, штанів, вітрівки і шапки тільки у фірми

„СИМФОНІЯ", Львів, Сикстуська 1.

878 7-10

Комплетний **лещетарський виряд**

купиш найдешевше у фірми

„СТАРГ" Львів, Фредри 5. Тел. 110-93 8-2

ПАНТОФЛІ всякого рода, ПАПУЧІ теплі, вигідні БЕРЛЯЧІ і ФІЛЬЦОВІ ЧОБОТИ

поручає і виконує

одинока львівська вирібня **„ІБІС"** ЛЬВІВ Галицька 5. І. пов.

ЯН СУДГОФ

Давніше **ГІБНЕР**

у Львові, Ринок 38.

поручає найдешевше всілякі фарби пасти, мила, щітки

і перфумерію.

Товар найліпший. Ціни найнижчі. 968 2-4

ФІРМА **БРАТИ ЯНІЦКІ**

Львів, Баторія 9.

повідомляють фахове

годинниарсько-золотарсько-граверське заведення. 979 2-3

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza оправлена (150 картон) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50

на 960 урядів „ зол. 5.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 10 (14.258). Львів, четвер 16. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem P. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 145.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Перед розправою ОУН. у Луцьку.

ПАТ повідомляє: Окружний суд у Луцьку визначив на день 22. січня ц. р. розправу проти *Олександра Кудого*. Акт обвинувачення каже, що *О. Кудий підготовляв атентат на волинського воєводу Г. Юзефського*. Цей атентат — каже акт обвинувачення — підсудний мів виконати на воєводу у хвилині, коли він виходив з театру у Луцьку. Як свідки зізнаватимуть у цьому процесі Підгайний і Малюца, засуджені у варшавському процесі. Підс. О. Кудого боронитиме адв. *д-р Ст. Шухевич* зі Львова.

Переговори за створення Панарабії.

ДЖЕДДА, 15. 1. ПАТ. Райтер повідомляє, що тепер переговорюють у справі панарабського союзу. Седицька делегація виїхала до Баґдаду. У цих переговорах бере участь британський посол у Джедда. Здогадуються, що Ємен приступить до проектованого союзу, що припинить часті спори Ємену з седицькою Арабією.

КАІРО, 15. 1. ПАТ. З Джедда повідомляють, що седицько-англійські переговори у справі панарабського союзу не дадуть таких вислідів, як хотіла би Англія. Король Абдуль Азіз відмовив транзитові летовища для англійських літаків. Щодо інших справ, як кордон з Єменом, нафтові терени, порт Акаба, арабська сторона займе мабуть неуступчиве становище. Не зважаючи на те, Англія розбудовує порт в Акабі у прискішеному темпі.

КАІРО, 15. 1. ПАТ. З Мекки повідомляють: Британський уряд запитав тутешній уряд, чи седицько-арабське королівство визнає за обовязуючі для себе ухвали Ліги Націй щодо санкцій та на випадок війни підтримає на Червоному Морю ескадри держав, що підчиняються ухвалам Ліги Націй. На цей запит уряд короля Абдуль Азіза не дав ніякої відповіді, але в колах зближених до короля твердять, що король хоче зберегти строгу неутральність, щоб уникнути всякої акції не зв'язаної безпосередньо з арабськими інтересами.

Пощо Шушніґ їде до Праги?

Співпраця Австрії та Чехословаччини проти Німеччини.

БЕРЛІН, 15. 1. ПАТ. Німецькі політичні чинники дуже невдоволені з заповідженої візити д-ра Шушніґа у Празі. Преса в обширних статтях і кореспонденціях з Відня, Праги і Будапешту або іронізує або висуває найріжніші здогади щодо мети подорожі. Всі щоденники підкреслюють, що ця візита спрямована проти Берліна. Кореспондент офіційного „Фелькішер Беобахтера", покликуючись на інформації з міродатного джерела, подає такі домагання Шушніґа, які він хоче предложити у Празі: 1) не встрявати у внутрішні справи Австрії, значить, вільна рука для Габсбурґів в Австрії, 2) визнати статус кво, 3) договір взаїмної помочі (проти Берліна — завважує „Ф. Б."), 4) повна рівноправність щодо зброєнь, 5) стисла господарська співпраця.

Водночас кореспондент подає такі домагання Праги:

1) безоглядна вірність політиці Ліги Націй, 2) відкинути ревізіонізм (цю точку щоденник підкреслює), 3) договір взаїмної помочі (проти Берліна — додає „Ф. Беобахтер")

Порядок Богослужень

на празник Богоявлення у церкві св. Спаса у Львові.

Пятниця (4. I.) 17. I.: в год. 8.30 рано Царські часи з Обідницею (в той день Сл. Божої нема). — Субота (5. I.) 18. I.: Навечеря Богоявлення: **в год. 7.30 рано** читана Служба Божа, опісля сповідь; в год. 9.15 рано Сл. Божа св. Івана Златоустого. Вечірня, і около 10.15 Водосвятіє в загороді або церкві. Завваґа: Сьогодня піст на мясні страви. — Неділя (6. I.) 19. I.: **Богоявлення Господнє;** в год. 5. рано Повечеріє Вел. з Всеночним, в год. 6.15 рано Утреня, в год. 6 і 7 читані Сл. Божі; **в год. 8.30 співана Архієрейська Сл. Божа св. Василія Вел., по замвонній молитві похід на ринок,** по повороті з обходу остання читана Сл. Божа; в год. 4 попол. Вечірня. — Водосвяття при керниці напроти аптики М. Терлецького. — Управа храму св. Спаса прохає П. Т. вірних, всі установи й товариства, щоби корпоративно взяли участь в Архиєрейській Сл. Божій в храмі, а підчас походу для вдержання конечного порядку безумовно підчинялися зарядженням впорядчиків походу

Sygn. VI. 1. Pr. 11/36. Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. — Sąd okręgowy Wydział VI. 1. karny we Lwowie, w składzie: Wiceprezes S. O. Ł. Malicki — jako przewodniczący, S. S. O. T. Będaszewski i S. S. O. Dr. Locker — jako głosujący, w sprawie konfiskaty Nr. 4 (14.252) czasopisma pt: „Diło" z daty Lwów, dnia 4 stycznia 1936 r., do Sygn. VI. 1. Pr. 11/36, — na posiedzeniu niejawnem w dniu 10 stycznia 1936 r., po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 4 stycznia 1936 r. we Lwowie przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt: „Diło" Nr. 4 (14.252) z daty Lwów, dnia 4 stycznia 1936 r. zawierającego w artykule pt: „Telefonem" wid naszoho korespondenta" — w całości wraz z tytułem, znamiona występku z art. 127 k. k. — zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego czasopisma. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. — Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z dnia 17 grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. — Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu znieważyć władzę wymiaru sprawiedliwości. Według §§ 487, 489, 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ustawy prasowej jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: Ł. Malicki wr. — Protokulant: Z. Sankowski wr. — Za zgodność: Janowicz, kier. sekret.

Sygn. VI. 1. Pr. 12/36. Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. — Sąd okręgowy Wydział VI. 1. karny we Lwowie, w składzie: Wiceprezes S. O. Ł. Malicki — jako przewodniczący, S. S. O. T. Będaszewski i S. S. O. Dr. Locker — jako głosujący, w sprawie konfiskaty Nr. 5 (14.253) czasopisma pt: „Diło" z daty Lwów, dnia 6 stycznia 1936 r., do Sygn. VI. 1. Pr. 12/36, — na posiedzeniu niejawnem w dniu 10 stycznia 1936 r., po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 6 stycznia 1936 r. przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt: „Diło", Nr. 5 (14.253) z daty Lwów, dnia 6 stycznia 1936 r., zawierającego: w artykule pt: „Bilans warszawskoho procesu", a) w ustępie od słów: „Pry wbywstwi" — do słów: „i jaku", — b) w ustępie od słów: „Nema sumniwu" do słów: „i t. d.", — c) w ustępie od słów: „Ledwy czastyna" — do słów: „pobilszytsia", znamiona występku z art. 127 i 170 k. k. — zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego czasopisma. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z dnia 17 grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863. t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. — Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu znieważyć władzę sądową oraz szerzyć świadomie fałszywe wiadomości mogące wywołać niepokój publiczny przez podawanie fałszywych wiadomości o rzekomem stosowaniu szykan wobec więźniów ukraińskich w procesie warszawskim. Według §§ 487, 489, 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ustawy prasowej jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: Ł. Malicki wr. Protokulant: Z. Sankowski wr. Za zgodność: Janowicz, kier. sekret.

ДОЛЮ злобудеш
Нарід збогатиш
Інтерес зробиш
Старість забезпечиш
Тами придбаєш
Европу зідеш
Радости життя зазнаєш
складаючи свої ощадности в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20,

Наслідки присуду.

Львів, 15. січня 1936.

Три присуди смерти, два досмертної вязниці і 7 присудів на кару по 15, 12, 8 і 7 літ вязниці. При тому серед 12-ти засуджених нема самого вбивника, велика більшість засуджених досі ніколи у Варшаві не була, ані вбивника ніколи на очі не бачила. А в самих мотивах присуду щодо декого зі засуджених на довготермінову вязницю сказано: Суд прийняв, що не можна припустити щоб (підсудний) не був втаємничений у злочинному характері свого діяння..."

Судові присуди не підлягають критиці. І ми не бажаємо займатись становищем суду. Правними підставами присуду, *такого* присуду, займуться теж компетентні фахово-правничі чинники, оборонці засуджеників у своєму відклику до апеляційного суду. Суду ми не критикуємо. Ми звертаємо тільки увагу на один цікавий момент, що так яскраво кидається в очі: що в отому своєму присуді *трибунал на 100 відсотків прийняв внески прокуратора.*

На варшавському процесі чули ми раз-у-раз, що на лавках обвинувачених сидять поодинокі особи, а не цілий нарід. Чули ми також, що дічого при цій справі говорити про політику, бо суд судить підсудних за злочини, окреслені у відповідних статтях карного закону, а що годі пристосувати до них обсервацію, що вони діяли „в афекті", то й мотиви вчинку байдужі. Бачили ми теж боротьбу проти використовування процесу для брукової сензації. Словом, поруч із гарними заявами про відречення від засади круговоі поруки, бачили ми з польської сторони зусилля, щоб варшавський процес не вплинув на політичну польсько-українську ситуацію, щоб не причинився до загострення відносин, щоб не спаралізував істнуючих спроб порозуміння. Ту тенденцію ми, будучи прихильниками тих істнуючих спроб наладнання польсько-українських відносин та рішучими противниками метод, яких уживає українське підпілля, ми в засаді одобрювали. Розуміли одночасно польську сторону, що того роду процес, перший процес проти української революційної організації у столиці польської держави, та ще й за вбивство міністра, мусить бути ведений ригористично. Якщож ми не погоджувалися з деякими моментами, якщо виступали проти перетягання струни, проти ріжних відомих жестів, то ми робили не з тих самих оглядів, з яких виходили вище згадані польські діла й розпорядчики: з уваги не суто політичні наслідки. Бо можна було говорити про аполітичний характер процесу, скільки хотілося, можна було відмежовуватись від політики а найбільшою рішучістю, можна було обмежити політикум процесу тільки до закордонного ґрунту, арґумент а вимогами поль-

ського закордонно-політичного інтересу, елімінуючи внутрішню політику, — все одно був і є факт: цей політичний процес *мусів* бути звязаний з українською дійсністю, він *не міг* залишатися поза скобками політичних відносин, він *мусів* мати свій розвиток у *політичних настроях*. І на це нема ради. І присуд у такому процесі мусить мати свої наслідки: *такий* присуд мусить мати *політичні* наслідки, бо ніяка політика й ніякий політик не може легковажити *настроїв мас*, витворених таким присудом.

Ми не є прихильниками методи потурати масовим настроям, піддаватися їм, давати себе кермувати ними. *Але у розумінні та відчуванні долі тих 12-ти молодих українських хлопців і дівчат нема поділу на: „маса" і „ми"*. Маса і ми у даному випадку це одно, це один нарід, це одна і та сама журба за долю української молоді, це одна і та сама свідомість її трагедії. І маса і ми однаково, точнісько так само відчули понеділковий присуд. Тільки ми, що не тільки відчуваємо, але й думаємо політичними категоріями, відчули і миттю зрозуміли, що *понеділковий присуд є перекресленням тенденцій, про яку ми стільки разів чували...*

Не треба довго чекати на відгуки: той самий краківський „ІКЦ", який увесь час процесу мусів мовчати, відразу сьогодні розперезався: на першій сторінці у статті „Ополечеськство руске повінно одгрозіць сеи од політикі невівісьці і зброднї" дозволяє собі на хуліганські інсинуації, на вибух цинічних уваг, як у старих „добрих" часах, коли можна було „русінув" змішувати з болотом, як твір нижчої породи. Для панів з „ІКЦ" існують передовсім усе ще тільки „русини": цілком слушно, бо чейже і в мотивах присуду говориться про „мішану польсько-руску людність". Для „ІКЦ" треба, щоб українське громадянство щойно давало польській стороні докази свого відмежування від ОУН, бо все ще досі тих доказів ніби не було і нема. Для „ІКЦ" треба українського „ясного і мужеського становища", бо досі ще його ніби не було!..

І не буде. Для тих, що не хотять бачити, чути і знати, ніякі факти доброї волі ніколи не існують і не будуть існувати.

Австрійський канцлер приїздить до Праги.

Прага, січень 1936.

На днях відвідає Прагу австрійський канцлер д-р Шушніґ. Приїде він сюди, щоб тут у клюбі німецьких промисловців дати виклад про господарську організацію Подунайщини. Виклад цей був призначений на 16. грудня 1935, але з огляду на те, що Чехословаччина стояла тоді напередодні президентських виборів, мусіли його відкласти.

Хоч ця поїздка д-ра Шушніґа до Праги має на око зовсім приватний характер, викликала вона в політичних кругах, і то не лише Австрії й Чехословаччини, але й цілої Европи, велике зацікавлення, тимбільше, що за свого побуту в Празі австрійський канцлер має відвідати премієр-міністра і міністра закордонних справ Чехословаччини д-ра Годжу і самого президента д-ра Бенеша. Таким чином ця приватна на око поїздка набирає великого політичного значіння.

Загально вважають, що це перший крок до тісної співпраці обох держав, а далі Австрії і цілої Малої Антанти, при упорядкуванні не лише господарських, але й політичних відносин Подунайщини, себто іншими словами: Середущої Европи. Особливо тісно звязують цю поїздку д-ра Шушніґа до Праги з тою широкою концепцією політичного і господарського упорядкування Середущої Европи, яку недавно накреслив у своїм експозе чехословацький премієр-міністер д-р Годжа.

Вже перед 15. грудня м. р., себто перед першим речинцем поїздки д-ра Шушніґа до Праги, вся чехословацька й австрійська преса, а за нею і вся европейська, були повні ріжних коментарів, здогадів та комбінацій на цю тему. Нині це явище знову повторюється. Самозрозуміло, що як передтим, так і тепер найцікавіші є голоси чехословацької й австрійської преси.

Основний тон чехословацької преси можна коротко представити так: Одною з найважніших умовин для вдержання трівкого мира в Европі є впорядкування відносин у Середущій Европі; одним з найголовніших засновків для такого впорядкування є безпосереднє взаїмне порозуміння між сусідними придунайськими державами, в першу чергу між Чехословаччиною й Австрією та Чехословаччиною й Мадярщиною. Без цього ціннього проєкт розвязки т. зв. середущо-европейської проблеми не зможе найти своєї реалізації. Треба сподіватися, що саме стоїмо перед важним кроком до такої реалізації, є саме перед поглибленням чехословацько-австрійської приязни, що в дальшу чергу мусілоб довести до чехословацько-австрійського договору, як першого етапу до остаточного вирішення всіх інших середущо-европейських питань.

Для точнішої ілюстрації політичних настроїв Чехословаччини перед приїздом д-ра Шушніґа в Прагу дуже замітне те, що пише з цього приводу братиславський „Словенський Денник" у статті „Майбутня Австрія і Подунайщина". „Австрія — читаємо в цій статті — найшлася нині в цілковитому становищі: з одного боку вона почуває себе нині вільнішою супроти Італії, з другого вона мусить боятись нового напору Німеччини, який нині, в пору загального ослаблення впливу Італії в Европі, може стати остільки сильнішим і небезпечнішим. Така політична і господарська ситуація примушує Малу Антанту, а з нею і Францію, до нової активности, а це находить відповідний відгомін і в Австрії. Нині вже можна рішуче сказати, що помилюються всі ті песимісти, які гадають, що сяк чи так, а до т. зв. анцлюсу прийти мусить. Є всі конкретні дані, і то як політичної, так і господарської натури, які наказують удержати незалежність Австрії не лише для упорядкування господарських відносин у Подунайщині, з якої ніхто не думає виключати Німеччину, але і для збереження трівкого мира в Европі. Далі є такіж конкретні дані, щоб дійшло до порозуміння між сусідними придунайськими державами і то не лише в рямках т. зв. римських трактатів, але й у рямках італійсько-французького договору. Іншого виходу з нинішнього політично-господарського хаосу, від якого найбільше терпить Австрія й Мадярщина, нема. Крім цього і внутрішньо-політичні відносини нині в Австрії вже такі, що теперішній режім, який твердо стоїть на принципі повної незалежности Австрії, находить підтримку у всіх тих груп, які є проти т. зв. австрійської політики гітлерівської Німеччини. Так само і в Чехословаччині демократична опінія головнож соціялістичні партії, не ставляться вже так негативно до теперішніх внутрішньо-політичних відносин в Австрії, як передше.

Подібно дивляться на праську поїздку д-ра Шушніґа теж австрійські політичні кола. І вони вбачають у ній головний крок на шляху до тісного зближення і співпраці Австрії не лише з Чехословаччиною, але й із цілою Малою Антантою. Таке зближення і таку співпрацю вони вважають просто конечністю для Австрії при її теперішній ситуації. На їх думку римський італійсько-австрійсько-мадярський пакт не є вже нині такою заручкою незалежности Австрії, як був колись, коли ще міжнародне становище Італії було сильне. Далі цей пакт утратив для Австрії своє колишнє значіння ще й унаслідок теперішнього „балянсування Мадярщини між Римом і Берліном". Навіть самі провідники гаймвери вже нині признають, що італійська „сторожа на Бреннері" за слаба, щоб на випадок конфлікту Австрії з Німеччиною могла належно оборонити австрійську самостійність. Зате таку оборону може дати нині Австрії Мала Антанта, бо в її інтересі, головнож в інтересі Чехословаччини, є вдержати за всяку ціну самостійну, незалежну Австрію.

Крім цього в Австрії вірять, що тісне зближення з Малою Антантою поможе Австрії осягнути і прискорити рівноправність у збройних.

Цікаво, що і найбільш стримано і найменше говориться про поїздку д-ра Шушніґа до Праги в мадярській пресі. Але й у Празі й у Відні вірять, що австрійсько-чехословацьке, чи пак австрійсько-малоантантське зближення мусілоб найти свій належний відгомін теж і в Будапешті. Що більше, як подає віденський кореспондент праських „Народніх Листів", у Відні говорять уже про те, що на випадок такого зближення дійшлоб навіть до уступлення теперішнього міністра закордонних справ Мадярщини Кеєія, як того, що надто експонується за політикою гітлерівської Німеччини, та заміною його таким політиком, що був би найменшою перешкодою в наближенні Мадярщини до Малої Антанти і Франції.

М—н.

Славні німецькі поети

відомі письменники беруть участь у розривковій частині „GARTENLAUBE". Вони оповідають у своїх творах про німецький нарід і німецьку країну та передають свої прецікаві оповідання і захопливі романи в цьому родинному журналі. — — „DIE GARTENLAUBE" дістанете у кожного торговця книжками й часописами.

Ціна 1 прим. тільки 25 фенігів.

У справі інвалідів УГА й австрійських емеритів.

Промова посла В. Целевича на буджетовій комісії в дискусії над буджетом інвалідських рент та емеритальних забезпечень, виголошена 13. січня 1936 р.

ПИТАННЯ ІНВАЛІДІВ УКРАЇНСЬКОЇ АРМІЇ.

В дискусії над буджетом інвалідських рент обговорю одну болючу для українського громадянства справу. Є це питання забезпечення інвалідів Української Галицької Армії, себто тої армії, яка вела війну з Польщею за панування над Східною Галичиною. Подам коротку історію цієї справи. Інвалідський закон з 1921 р. зовсім не брав на увагу інвалідів УГА, навпаки, виключував від забезпечення тих інвалідів, що боролися проти польської держави. Інвалідами УГА зайнялася ціла українська суспільність через українське Товариство Допомоги Інвалідам (УКТОДІ) у Львові. Товариство зареєструвало 2.021 інвалідів УГА і давало постійно допомогу 520 тяжко пошкодованим інвалідам, у формі місячної ренти у висоті від 540 зол. та покривало кошти лікування і протез. До 1933 р. удержувало Товариство у Львові дім інвалідів, де інваліди вчились ремесла. Річний буджет витрат на опіку над інвалідами був у 1935 р. около 100.000 зол. Ту діяльність веде Товариство дальше. Відношення державної влади до УКТОДІ було звичайно неприхильне. Міністерство комунікації відмовило видавати інвалідам залізничі знижки при поїздках на лікування. Воєвідські уряди часто відмовляли дозволу на збірки в хосен українських інвалідів.

Щойно новий інвалідський закон з 17. березня 1932 в арт. 69. признає частинно інвалідську ренту і інвалідам УГА. Цей артикул звучить:

„Уповажнюється Міністра Скарбу признавати грошеве забезпечення в вимірі, передбаченім для військових інвалідів, інвалідам, які потерпіли на здоровлі по причині хороби, або каліцтва, яке спричинило втрату щонайменше 45 проц. здібности зарібкування, наслідком участи в українських відділах у боротьбі з польським військом у часі від 1. листопада 1918 до 1. червня 1919, якщо вони є позбавлені інших засобів утримання, мають польське горожанство і викажуться своєю державною льояльністю"

До цих постанов появився виконавчий розпорядок міністра суспільної опіки і скарбу з 13. II. 1934, який дає українським інвалідам одноріч-ний речинець, щоб зголошували свої претенсії до забезпечення. Українські інваліди внесли прохання, від видання закону минає 4 роки і я панам скажу, що з того всього вийшло. Досі ні один інвалід УГА не дістав забезпечення. Щодо цього можемо певність устійнену в порозумінні з владою. Коли ми перед воєвідською владою твердили, що інваліди УГА не побирають підмог влада заперечила наше твердження і дала нам

„АС" Одинока українська механічна пекарня поручає свої найкращі печива по конкурентійних цінах. Жадайте всюди! Львів, Льва Сапіги 83. Тел. 235-55. 5/110 8.10

Фабричний склад „LESZCZKÓW“ Р. Журавського Львів, ул. Коперника 4.

запрошує П. Т. Клієнтелю оглянути останні новини **Лещківських Самоділів** на вбрання, костюми, також пледи, подорожні бунди і дерки.

26 2-10

змогу перевірити цю справу на основі воєвідських актів. Виявилось, що по нашій стороні слушність, а воєвідська влада мала на думці інвалідів У. Н. Р., які дістають інвалідську ренту на основі закону з 1921. Як до цього дійшло, що інваліди УГА мають за собою закон, а не дістають інвалідських рент? Дуже просто. Влада не спішиться з полагодою українських зголошень, а коли полагоджує їх, то відмовно по причині, мовляв, браку державної льояльности. Подам клясичний приклад, як виглядає вимога льояльности супроти українських інвалідів. Повітове староство в Стрию повідомило інваліда УГА Марка Сташкова із Перегринського повіту письмом з 11. квітня 1935, що відмовляє йому ренти тому, що ствердило його нельояльність. Інвалід Сташків є 100 проц. інвалідом, який внаслідок каліцтва став ідіотом, який не виходить з хати, сам не їсть, не може добре говорити. Є тайною староства, в який спосіб така людина може бути нельояльна.

Факт, що ніодин інвалід УГА не дістає досі забезпеки, підкопує авторитет влади у населення, бо далеко краще не видавати закону, як його не виконувати. Українське громадянство ставиться з пієтизмом до своїх інвалідів і тому така поведінка влади є успішнішою агітацією проти держави, ніж пропаганда ОУН. Мушу признати, що останніми днями влада робить заходи, щоб приспішити полагоду зголошень. Побачимо, що з цього вийде.

Пропу Панів! Негайної полагоди справи забезпечень інвалідів УГА вимагає передовсім престіж уряду і сойму і тому я не ставлю в цій справі ніяких внесків.

На закінчення цієї справи мушу кілька слів сказати про постанови закону щодо забезпеки українських інвалідів. Є вони для нас, українців, прикрі. Законодавець уживає соромливо терміну „українські відділи, що були в боротьбі з польським військом“ замість того, щоб називати „Українська Галицька Армія“. Український народ уважає чимсь образливим урядову термінольогію. Відтак інвалідам УГА признає інвалідський закон ренту військового, а не воєнного інваліда. Інвалідам УГА признають інвалідське забезпечення у випадку, коли докаже 25 проц. нездібности до заробітку, як воєнним інвалідам б. австрійської армії, лише вимагають від них щонайменше 45 проц. нездібности. Дальше інвалід УГА дістає інвалідську ренту тільки у випадку, коли не має інших засобів на своє удержання. Зкінці дуже елястична і податлива на всякі інтерпретації є вимога, що український інвалід мусить виказатися державною льояльністю. На мою думку постанови про забезпечення інвалідів УГА повинні підпасти новелізації і Українська Парляментарна Репрезентація змагатиме до цього.

СПРАВА ЗЛЬОКАВТОВАНИХ СЛУЖБОВИКІВ Б. АВСТРІЙСЬКОЇ МОНАРХІЇ.

По розвалі австрійсько-угорської монархії і по закінченні польсько-української війни, польська держава не приняла до служби кілька тисяч службовиків б. австрійської монархії переважно української народности і не признала їм емеритального забезпечення. Вище сказане торкається також колишніх австрійських професійних військових старшин. Всі вони повинні дістати забезпечення наскільки воно їм прислуговувало на підставі віденської конвенції, яку заключили держави, що повстали по розвалі кол. австро-угорської монархії. Є це т. зв. віденська конвенція. Польща підписала цю конвенцію 30. листопада 1923 р. Ратифікувала її в грудні 1928 р., а оголосила у Вістнику Законів 31. січня 1931 р. Зпоміж усіх тих держав, які підписали віденську конвенцію одна Польща не видала до цього закону виконавч. розпорядку і не признала заінтересованим службовикам кол. австрійської монархії емеритального забезпечення.

П. віцеміністер скарбу Лехніцький твердить, що постанови конвенції не накладають на Польщу ніяких спеціяльних зобовязань. Покликується в цій справі на опінію визначних правників. Я не входжу в питання, чи думка п. міністра вірна чи ні. Знаю, що інтерпретувати закон можна ріжно і що один із найвизначніших світових правників Ігрінг назвав право шерком діялектично-акробатичних штучок. Відомо мені теж, що віцеміністер скарбу п. Матушевський мав відмінний погляд на цю справу і доручив нам скарбовим палатам перевести реєстрацію тих всіх осіб, яким навіть на основі віденської конвенції прислуговувало право до емеритального забезпечення. На жаль один із віцеміністрів скарбу, що прийшов після п. Матушевського, заявив півповажно, пів-жартом при інтервенції українського посла в справі виконання віденської конвенції, що найкращим розвязанням справи було би, якби заінтересовані вимерли. І справді, в літах від 1919 до 1935 р. поважно скількість управнених до емеритального забезпечення на основі віденської конвенції розсталася з життям. Внаслідок невимовно трудних умов життя. Невелика скількість тих, що лишилися при житті живе в нужді. До тих осіб, яким на основі віденської конвенції належиться емеритальне забезпечення належить начальний вожд УГА ген. Тарнавський. Деякі, як нпр. австрійський майор жандармерії Олександер Красіцький живе в нужді і грає на скрипці в кіні, заробляє на свій нужденний прожиток. Думаю, що ідея слушности стоїть вище понад інтерпретацію букви закону і що престіж влади вимагає, щоб ту справу полагодили зокрема тепер, коли влада пробує наладнати польсько-українські відносини. Не можу, з огляду на постанови арт. 59 конституції ставити внесків на підвищення буджету емеритальних рент і забезпечення. Одначе звертаюся з гарячим покликом до уряду, щоби він розтяв у хосен заінтересованих гордійський вузол, яким є без сумніву віденська конвенція

ВИСОТА ЕМЕРИТАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДАВНІХ АВСТРІЙСЬКИХ СЛУЖБОВИКІВ.

Розпорядок Президента з 1935 р. про зміну емеритальних постанов є вінятковим законом проти державних емеритів, які служили у т. зв. чужих державах. Цей розпорядок звертається своїм вістрям виключно проти емеритів з Галичини. Вважає дуже нещасливим цей розпорядок, бо він відбирає емеритам кол. австрійської монархії добре придбані права, бо він викликує серед них огірчення, бо він ставить їх у безвихідне матеріяльне положення. Дуже некорисною і небезпечною для держави справою є викликувати у широких сферах громадянства переконання, що держава може відібрати горожанам раз приділені права. Стверджую, що серед емеритів без огляду на народність панує велике огірчення, великий фермент, який мусить не повинен бути в інтересі держави. Думаю, що нові емеритальні постанови щодо службовиків давньої австрійської монархії непередумані і що влада в найкоротшому часі схоче їх змінити. Цього вимагає ідея справедливости, цього вимагає інтерес держави, цього надіється громадянство Галичини без огляду на народність і віроісповідання.

* * *

У відповіді на цю промову забирали голос у дискусії: пос. Похмарський із Кракова, пос. Строжський зі Станиславова і пос. ген. Желіговський із Вильна. Всі вони домагалися полагоди справи інвалідів УГА в найкоротшому часі, признаючи слушність виводам промовця. Зокрема ген. Желіговський заявив, що і він, і його жовніри, які боролися з українською армією під Станиславовом і Ягольницею, вважають слушним, щоб інвалідам української армії, згідно з лицарським звичаєм, признати забезпечення нарівні з інвалідами польської армії.

Представник Міністерства Скарбу віцеміністер Лехніцький заявив, що доложить усіх зусиль, щоби справа інвалідів української армії була швидко і корисно полагоджена.

Від пос. В. Целевича дістали ми деякі цікаві інформації, а саме: інвалідську ренту дістає 33.683 інвалідів, що повнили службу в польській армії, 1.698 інвалідів, що повнили службу в леґіонах, 19.591 інвалідів російської армії, 61.486 інвалідів німецької армії і 55.065 інвалідів австрійської армії. Щодо національности, то з інвалідів, які дістають забезпечення, є 131.663 поляків, 26.617 українців, 6.676 москалів, 5.169 жидів і 3.890 білорусинів.

Зол. 1.50 пришліть розрахунковим переказом або складанкою П. К. О. ч. 504.060, а вишлемо Вам великий цікавий настільний календар „Криниця“ на 1936 р.

Невдача морської конференції.

ТОКІО, 15. 1. ПАТ. Предсталники міністерства закордонних справ і маринарки відбули конференцію у справі звіту адмірала Нагано. Думають, що рішення японської делеґації у Льондоні одобрять. Речник міністерства закордонних справ заявив, що те, що японська делеґація покинула морську конференцію, у Токіо вважають за закінчення конференції. Пізніші розмови будуть відбуватися поза рямами вашингтонського і льондонського договору, що вигаснуть у нормальний спосіб.

ЛЬОНДОН, 15. 1. ПАТ. „Дейлі Телеграф“ обговорюючи те, що японська делеґація покинула морську конференцію пише, що цей вступ може спричинити поважні наслідки на Тихому Океані. Якщо Зл. Держави рішаться виконати пляни створення нових морських баз, тоді В. Британія буде змушена застановитись над стратегічним положенням на Пацифіку та над обороною Гонґ-Конґу. Крок Японії не спричинить перегонів оброєнь, бо В. Британія і Зл. Держави порозумілись уже щодо відношення морських сил. Провокуючий жест Японії спричинить те, що Зл. Держави доповнять свою величезну програму будови кораблів та в 1942. р. матимуть найбільший фльоту на світі.

Мін. Бек говорить про польську закордонну політику.

ВАРШАВА, 15. 1. ПАТ. Нинішнє засідання комісії закордонних справ сойму присвячене експозе мін. Бека, яке викликало дуже велике зацікавлення членів парляменту. На комісію прийшли: маршал сенату Пристор, маршал сойму Цар, віцемаршали сенату й сойму та сенатори й посли.

Точно в год. 12-ій до будинку сойму прийшов мін. Бек у товаристві віцемін. Шембека і вищих урядовців міністерства. Предсідник комісії віцемаршал Шецель дав голос міністрові Бекові, що виголосив експозе. У своїм експозе міністер зараз на вступі заторкнувся італійсько-абісинського конфлікту. Хоч африканська справа для Польщі обєктивна й безінтересовна, всеж Польща бере участь у санкціях. Щодо Ліґи Націй, то польський уряд бере живу участь у працях Ліґи та підтримує її поведінку.

Польська політика шукала конструктивних елементів. Її й намагання почали свій новий вислів між 1932. і 1934. рр. у формі конкретних договорів, як договір з СССР та Німеччиною. Польща бере живу участь у міжнародній співпраці. Польща старається удержувати дружні звязки з усіми сусідами. З Німеччиною і СССР заключені договори. Румунія є союзником Польщі, але щодо Литви, то вона стосує до польської держави нецивілізовані сусідські норми. На цю справу кинув жмут світла закінчений процес за вбивство міністра Перацького. Це вже давні речі, але істнуюча постійно акція литовського уряду вказує на те, що Литва є небезпечним елементом для мира.

Дуже прикра є також справа з Чехословаччиною, де але поводяться з поляками. Польща завжди підкреслювала, що засадничою умовиною добросусідських взаємин з ЧСР є дійсний стан: поведінка з поляками, що живуть у ЧСР. Не поможе дипльомація. Всеж польський уряд належно оцінить кожний прояв доброї волі празького уряду.

Промову мін. Бека приняли рясними оплесками. Комісія збереться завтра в год. 11, коли відбудеться дискусія над експозе міністра Бека.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Недуга Гітлера.

Як повідомляють з Берліна, Гітлер хорий на горло. Наслідком перемучення горла при частих промовах повстав новотвір, не грізний для життя, але докучливий тому, що часто відростає. Після операції, яку вперше переведено в травні м. р., новотвір знову відріс і лікарі рішили оперувати канцлера ще в останніх днях грудня. Дальше відволікання може спричинити комплікації в тому операція необхідна.

ЗО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Важка недуга Кіплінга. Відомий англійський письменник Редіярд Кіплінг, що має 70 років, ненадійно занедужав. Хворого негайно перевезли до шпиталю, де перевели черевну операцію. Лікарі твердять, що стан здоровля Кіплінга дуже важкий. Причиною важкої хвороби Редіярда Кіплінга є болях у череві.

— Зміна у грецькім кабінеті. З причини ріжниці поглядів між міністром освіти й іншими членами кабінету щодо привернення прав багатьом професорам університетів, міністер освіти Балянос зголосив димісію. Димісію прийняли. Теку міністра перейняв після Балянноса тимчасово міністер справедливости Льоготетіс.

— Арештували атентатчика на президента. В Алеппо арештували провідника курдійської банди, що намагався виконати замах на президента Туреччини. Французька влада, ствердивши, що мотиви наміреного замаху не були політичні, видала його турецькій владі.

— Японія відкинула совітський демарш. Японський міністер закордонних справ Гірота заявив совітському амбасадорові, що протест СССР у справі здогадного шпигунства двох японських старшин-летунів, що осіли на північ від Владивостоку й яких совітська влада арештувала, неузасаднений. Гірота пояснює, що японський літак заблудив і мусів осісти на совітській території. Гірота домагався, щоб звільнити арештованих летунів, що Юреніев обіцяв підтримати.

— Два вибухи. Під Фуджуї на північ-захід від Нагоя вибух бензини знищив два вагони. Четверо шкільних дітей убило, 20 важко ранило. Бензина була в багажі одного з подорожних. Щоби найти винуватця задержали всіх подорожних. У Мінасакі на острові Кін-Сію прийшло до вибуху у фабриці пороху. Фабрика знищена, 15 осіб згинуло.

— Совітська експанзія в Азії. Японська агенція Домеі повідомляє: Згідно з тайним договором між Совітами й Зовнішною Монголією, команда над збройними силами у Східній Сибірі й у Зовн. Монголії має бути спільна. Крім цього зовнішна Монголія має дістати від Совітів позичку 15 міліонів рублів.

— Драматична сцена після присуду в суді. Підчас засідання суду у Шикаго, один із адвокатів, невдоволений присудом, убив вистрілом з револьвера адвоката протилежної сторони, пізніше двічі стрілив до предсідника, але не вцілив. Убивник намагався наложити на себе руку. У процесі йшло про цивільну справу на суму 2 міліонів долярів.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Протиукраїнські колючки львівського радія.

Українські абоненти перед жалувалися на авдиції львівської радіо-стиції, яких виконавці нерідко зневажливо ставляться до українців, або просто ображають українські національні почування, одначе зміни на кріще якось не видко.

Возьмім нпр. авдицію п. н. „Поділля" з циклю „Подружуймо!", яку в неділю 12. січня 1936. р. виголосив у львівському радіо референт тих справ. Прелеґент у поетичній формі зобразив красу Поділля від Бродів по Заліщики, від Гнилої Липи по Збруч, задержався довше над подільським степом „Панталікою" (себто наша — Пантлиха!), описав ріжні краєвиди північного й полудневого Поділля і заохотив відвідувати цю урожайну полосу краю. Якщо референт обмежився би був до цього, булоб усе в порядку. Одначе він уважав потрібним торкнутися й історії подільської землі. Очевидно, про українську минувшину й українські історичні памятки чи подій ані слова. Натомість підніс, що тут всевладно панувала польська культура, про що пророчисте говорять розвалини польських замків. Поділля терпіло від нападів „орд татарських і козацьких", а в часі світової війни і після неї було покинуте, а в часі світової війни і після неї було поле боєвищем ріжних чужих армій. Сюди перевалювались армії: австрійська, російська та українська... І закінчив знимсь старим цитатом, що на Поділлі більшість населення уживає польської розговірної мови.

Поминувши, що того роду освітлення не відповідає ані історичній правді, ані фактичному станові справи, — питаємо: Яка ціль таких протиукраїнських колючок? Чи в той спосіб налаштовується деклямоване польсько-українське „возулжиє"?

Один з українських радіоабонентів.

Мотиви присуду у варшавському процесі.

Предсідник Посемкевич оголосив у понеділок 13. січня ц. р. присуд у варшавському процесі, який наші читачі вже знають. Опісля подав устно дуже обширні мотиви, текст яких передаємо за ПАТ-ом.

ЗАЯВА У БЮЛЕТИНІ КРАЄВОЇ ЕКЗЕКУТИВИ.

Дня 15. червня 1934 р. згинув у Варшаві від револьверових куль міністер внутрішніх справ Б. Перацький. Згинула людина великих заслуг для Польщі, вояк і державний муж, якого головною засадою була служба для Польщі і для всіх громадян. Вже перші висліди слідства виявили, що вбивник мін. Перацького походив з кол ОУН. На це вказувала жовто-блакитна стяжка, яку знайшли у плащі атентатчика, таку, яку продають у Галичині українські товариства на фонд ОУН. Доказом була теж бомба, яку покинув атентатчик і яка, як це на другий день по вбивстві стверджено, походила з української лябораторії, що її викрили у Кракові. Підчас подрібного і дуже основного слідства вповні доказано відповідальність ОУН за це вбивство. Зрештою відповідальність приняла на себе і сама організація оголосила у своїм офіційнім бюлетині краєвої екзекутиви ОУН на західно-українських землях (число 4—7 за 1934 р.) заяву, що „боєвик УВО виконав у Варшаві атентат на одного з катів українського народу. Боєвик УВО вбив міністра внутрішніх справ польського окупаційного уряду на західних українських землях Б. Перацького". Подібні заяви оголосили українські американські часописи: „Наш Клич", орган української стрілецької громади в Арґентині і „Вістник О. Д. В. У" у Ню Йорку.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОУН. ЗА ВБИВСТВО.

Тому першим завданням слідства і судової розправи було устійнити, чим є ОУН, яка є її роля і хто зпоміж провідників відповідає за чин атентатчика, як опісля виявилось, молодої людини з малою освітою, яка без сумніву не могла здавати собі справи з поважних політичних наслідків свого чину та яка була знаряддям у руках відповідальних провідників організації. ОУН є продовженням УВО і головним своїм завданням уважає створення української держави, яка обєднувала би всі етнічні українські землі. Це означало би відірвання від Польщі Галичини, Волині, Холмщини і Полісся. Єдиним засобом в осягненні тієї мети ОУН признає боротьбу з Польщею і з іншими державами, які захопили українські землі; як форму цієї боротьби признає національну революцію. У теперішній хвилині, як невідповідної до вибуху революції, ОУН підготовляє умовини до вибуху такої революції викликуючи революційний настрій в українських масах, поширює ненависть до Польщі послуговуючись терором до поляків і тих українців, які змагають до співжиття з польським народом і вкінці вишколює революційні кадри. Слід підкреслити, що за 15 років істнування УВО й ОУН ця діяльність обмежується лише до витворення постійного напруження у Польщі і до ширення ненависти лише до поляків. Правдиве відношення ОУН до Польщі найкріпше окреслює 10 заповідей українського націоналіста, в яких кажеться: „ненавистю і підступом приймати мешь ворогів свого народу", або „не завагаєшся поповнити найбільшого проступку, якщо цього вимагатиме добро справи".

Моральність та етику ОУН найкраще характеризують засади, що їх оголошено в офіційних органах організації: „український націоналізм не числиться з ніякими загально-людськими постановами солідарности, справедливости, милосердя і гуманітаризму", а далі: „кожний шлях, який веде до найвищої мети, є нашим шляхом, без огляду на те, чи інші називатимуть це геройством чи теж „підлотою".

На таких моральних засадах ОУН виховує своїх членів, впоює в них від ранньої молодости (бож членами доросту є вже діти від 8 року життя) поняття, суперечні зі засадами загально-людської та християнської моральности і нищить таким чином їхні душі та викривлює молодечі характери. Нічого дивного, що вщіплювання моральної отрути в молоді душі видає свої висліди і доказує, що 15-літня історія УВО й ОУН, це один ланцюг душегубств, грабункових нападів, підпалів, братовбивчих замахів, взаїмного обмовування і вбивства, на спогад яких жахається почуття кожної людини, вихованої на засадах християнської етики.

Устрій ОУН спирається на засадах монократизму. Справді теоретично згідно з засадами устрою найвищою законодатною владою є „Збори українських націоналістів". Одначе склад цих зборів залежить виключно від рішення проводу. Збори мали відбуватись що два роки, в дійсности за ввесь час істнування організації відбулися одні збори. З тих оглядів, як також з технічних оглядів, себто побуту поодиноких членів проводу в ріжних містах Европи, повноту влади має у своїх руках голова Проводу ОУН та головний комендант УВО Коновалець. На нього і на його найближчих співробітників спаде в першу чергу моральна відповідальність за цілу діяльність організації, відповідальність супроти людства та українського громадянства.

Досвідчений дідусь казав усе мені:
„Купуй овес від хлібороба, а не від індика".
Не купуй чобіт в якогобудь чоловіка, тільки в

ЧИКА

Львів, Костюшка 6.

Резолюції Ц. В. К. СССР.

МОСКВА, 15. 1. ПАТ. Агенція Тасс подає: На вчорашньому засіданні ЦВК промова Молотова закінчила дискусію над плянном національного господарства на 1936. р. Одноголосно прийняли таку резолюцію:

1) Виконавчий комітет одобрює в цілости й неподільно зовнішню і внутрішню політику та практичну діяльність уряду СССР.

2) Одобрює плян національного господарства на 1936. р. (четвертий рік другої пятилітки), що його предложила рада народніх комісарів.

Плямистий тиф у Надвірнянщині.

Санітарна влада приступила до боротьби з плямистим тифом, що появився на терені надвірнянського повіту. В громаді Журавки стверджено 7 випадків плямистого тифу, в Росільній 2. В громаді Пнівя урухомили першу в повіті парову лазню з ватрисками та деазинфектором для відвошивлювання одягів. Будова лазні коштує 7 тисяч зол., з чого половину дало міністерство суспільної опіки. Подібну лазню мають побудувати в Надвірній.

Автономна округа для циган.

Центральний виконний комітет СССР рішив утворити автономну округу для циган на зразок жидівської автономної округи в Біробіджані. В совітській Росії живе коло 61 тисяч циган, що кочують з місця на місце. Большевицька влада хоче, щоби вони осіли на ріллі.

Як судова розправа виявила, поодинокі українські організаційні органи, які виконують владу у т. зв. базі (на західно-українських землях), між ними і провідник як начальна влада і краєва екзекутива як дорадний і допоміжний орган, залежать від рішення Евгена Коновальця в усіх поодиноких починах більшого значіння.

Документи з т. зв. архіву Сеника доказують, що про атенат мін. Перацького рішив провід українських націоналістів на внесок краєвої екзекутиви. Тут слід згадати, що багато подробиць, які торкаються ОУН, її метод діяльности, фінансових та організаційних основ знайшло своє вияснення в документах „архіву Сеника". Ці документи, що їх автентичність ствердив авторитативний і відповідальний представник головного штабу та за якою промовляє форма і зміст тих документів, кинули світло на куліси провідних чинників організації та довели між іншим до виявлення тісних взаємин ОУН з деякими сусідними державами.

ВЗАЄМИНИ ОУН ЗІ СУСІДНИМИ ДЕРЖАВАМИ.

В першу чергу устійнено понад усякий сумнів, що ОУН дістає від Литви постійно доволі високі грошеві субвенції. Литовські урядові чинники влекшують теж організаційну діяльність доставляючи членам ОУН урядово сфальшованих особистих документів (пашпортів) і влекшуючи переїзд під фікційними прізвищами на агітацію до Америки та вкінці даючи гостину видавництву УВО „Сурма" в Ковні.

Діяльність ОУН супроти Польщі змагає до відірвання від польської держави земель Галичини, Волині, Холмщини, земель — заявив предсідник — від віків нерозривно звязаних з Польщею, які замешкує від віків мішане населення польське і „руське", виховані в польській культурі і цивілізації та тяготить завжди до польськости. Це змагання ОУН відорвати від польської держави його полудневo-східні воєвідства є — згідно з поглядом законної кваліфікації — державним злочином по думці ст. 93 § 1 к. з. Участь у цій організації і всяке порозуміння з членами цієї організації, щоби здійснити її завдання, є злочином зі статті 97 § 1 к. з.

ЯКІ Є ДОКАЗИ ПРИНАЛЕЖНОСТИ ПІДСУДНИХ ДО ОУН?

Судова розправа виказала, що всі підсудні належали до ОУН. Докази цієї приналежности супроти поодиноких підсудних є такі: 1) Степан Бандера був визначним членом ОУН. Це виходить з вияснень підс. Підгайного, Качмарського і Мигаля та зі зізнань св. Онищука. Іван Малюца і в слідстві і на судовій розправі заявив, що Ст. Бандера був краєвим провідником, отже найвищою владою ОУН в краю, залежним лише від закордонного проводу українських націоналістів. Повищі зізнання підс. Малюци потвердили зізнання св. Ярослава Макарушки, які він склав у слідстві. Цей свідок також ствердив, що Бандера був краєвим провідником. І хоч св. Макарушка ці зізнання на розправі відкликав, суд признав їх за достаточний доказ, бож нема сумніву, що Макарушка склав свої зізнання у слідстві без ніякого примусу і без ніякої користи для себе, а на розправі діяв під впливом наказів, які обовязують його як члена ОУН. Зрештою зізнання Макарушки, які він склав у слідстві і зізнання підс. Малюци є такі подрібні і вичерпуючі, а їх віродостойність справджено в цілій низці подробиць так, що нема сумніву, що вони є правдиві. Вкінці факт, що підс. Бандера був краєвим провідником, потвердили зізнання св. Владислава Хімяка і Тадея Щенсного, перед якими Ярослав Спольський заявив, що Бандера був дійсно краєвим провідником. Характеристичне, що повищі три докази того, що Бандера був краєвим провідником, подали члени краєвої екзекутиви, бо як устійнено, у склад краєвої екзекутиви входили і Малюца і Макарушка і Спольський. Тому зрозуміле, що інші свідки або підсудні знаючи, що Бандера був визначним членом ОУН, могли не знати того, що Бандера займав найвище становище в краєвій владі ОУН., з уваги на дуже тайні засади конспірації, які панували в організації. Крім згаданих доказів, багато інших даних вказує на приналежність підс. Бандери до ОУН. Згадатиб лише про його подорожі за кордон, до Чехословаччини в 1932 р. і до Берліна в 1933 р., куди їздив на організаційні наради. Далі св. Хомранський ствердив, що Бандера мав псевдонім „ершек" і дістав зброю до замаху на большевицький консулят. Вкінці низка документів з архіву Сеника згадує про організаційного діяча у краю з псевдонімом „лиса", яким — як стверджено — був Ст. Бандера. На основі цих даних суд приняв за доказане, що підс. Бандера був членом ОУН і що в цій організації займав становище краєвого провідника.

Також багато доказів вказує на те, що підс. Лебедь був членом ОУН і займав визначне становище. Першими хронольогічно доказами є зізнання св. Жураківського і Мацюка, з яких перший пізнав у слідстві підс. Лебедя рішуче як того, який підготовляв організацію нападу на поштовий уряд у Городку. Другий свідок заявив, що Лебедь є дуже подібний до тієї особи. Ці дані згоджуються з вияснениями підсудних Підгайного і Малюци, які крім того ствердили, що Лебедь був визначною особою в ОУН. Дальшими доказами є зізнання св. Ярослава Штойки, який у справі вбивства Майлова зізнав, що до ОУН втягнув його Микола Лебедь. Вкінці багато документів з т. зв. архіву Сеника називає Миколу Лебедя „Марком". Ці документи вказують, що Лебедь відзначався спеціяльною енергією і міг похвалитися дуже добрими вислідами своєї організаційної діяльности. Між цими документами знайшли теж фотографію Лебедя, як він йшов вулицею якогось міста у Чехословаччині.

Доказом приналежности підс. Дарії Гнатківської до ОУН є зізнання свідка Евгена Онищука, який зізнав, що Гнатківська в 1934 р. кермувала в косівськім повіті поширюванням літератури ОУН. Підс. Малюца ствердив, що підс. Бандера застановлявся, кого приділити Лебедеві до допомоги у Варшаві, чи Анну Чемеринську чи теж Дарію Гнатківську. Далі стверджено, що підс. Гнатківська вдержувала організаційні звязки з діячами ОУН у краю і за його межами. Вкінці головним доказом приналежности підс. Гнатківської до ОУН є її роля у Варшаві у звязку з приготовою до вбивства мін. Перацького.

Підс. Ярослав Карпинець признався у слідстві до участи в ОУН. І це його признання згоджується з доказами, що Карпинець з підс. Климишином займався перевозом літератури ОУН з Чехословаччини через Тешин до Польщі, і у Кракові мав у своїм помешканні лябораторію, в якій виробляв вибухові матеріяли для цілей організації.

Вину підс. Климишина щодо його участи в ОУН потверджують докази кількамісячної постійної обсервації, яка устійнила, що він перевозив з Чехословаччини до Польщі літературу ОУН., вдержував звязок з Ярославом Барановським, діячем ОУН у Чехословаччині, а в краю з підс. Бандерою та іншими діячами ОУН, в першу чергу з підс. Карпинцем.

Підс. Богдан Підгайний признався до участи в ОУН і до того, що на приказ підс. Бандери був керманичем одного боєвого відділу. Його признання згоджується з вияснениями підс. Малюци та іншими устійненнями слідства.

Підс. Іван Малюца признався д участи в ОУН, в якій займав становище організаційного референта краєвої екзекутиви. Його зізнання щирі, вичерпуючі і навіяні переконанням про шкідливість ОУН для українського народу, суд приняв за безсумнівний доказ у цій справі.

Доказами приналежности до ОУН підс. Якова Чорнія є зізнання підс. Малюци зі слідства. Малюца ствердив, що у Чорнія, якого на основі вказівок Василя Кука, вважав членом ОУН, зорганізував хату, себто захист для членів організації. Цей захист використав убивник мін. Перацького. Згадані зізнання з даними, що підс. Чорнія підозрівали в 1930 р. у приналежности до ОУН і двократний підпал стирт поляків, признав суд за доказ приналежности підс. Чорнія до ОУН.

Підс. Евген Качмарський признався до участи в ОУН і це признання згоджується з вияснениями підс. Підгайного і Мигаля та не викликує ніякого сумніву. Підс. Качмарський належав до боєвого відділу у Львові, яким проводив підс. Підгайний.

Підс. Роман Мигаль признався до участи в ОУН, де займав становище керманича боєвої розвідки. Щирі вияснення підс. Мигаля, в яких він признався теж до вбивства Якова Бачинського і до зорганізування вбивства дир. Бабія, не насувають сумніву.

Суд приняв за доказаний факт приналежности до ОУН підс. Катрусі Зарицької. З вияснень підс. Підгайного і Мигаля виходить, що підс. Зарицька належала до боєвої розвідки, якою керувала Марія Косівна. Зарицьку використала організація, щоби слідкувала за підком. Коссобудським, щоби прослідила розміщення у друкарні Яськова і перевела вбивство Якова Бачинського. Все те доказує на приналежність Зарицької до ОУН.

Участь підс. Ярослава Рака в ОУН доказує зізнання підс. Малюци, який ствердив, що підс. Рак займав визначне становище в ОУН, далі зізнання Адріяна Горніцького зі слідства, який зізнав, що підс. Рак по арештуванні Спольського обняв керму над ширенням організаційної літератури. Крім того свід. Фіц зізнав, що знає віддавна підс. Рака як члена ОУН і що Рака двічі потували та арештували як підозрілого у протидержавній діяльности.

Вище згадані докази з цілою низкою інших доказів і поодак, які взаїмно вяжуться і доповняються, доказують без сумніву, що всі підсудні брали участь в ОУН і тому підлягають карі згідно зі статтями 97 § 1 і 93 § 1 к. з.

Докінчення мотивів присуду подамо в черговому числі.

АБІСИНЦІ ЗІСТРІЛИЛИ ІТАЛІЙСЬКИЙ ЛІТАК.

Абісинський уряд оголосив комунікат, який стверджує, що абісинська артилерія зістрілила вперше італійський літак. Літак цей запустився був далеко на південь від Макале в сторону Дессі. Як летуни вертались, не завважили, що перелітають над абісинською провінцією. Замаскована протилетунська артилерія почала загальну пальбу і одна шрапнеля поцілила літак. Два летуни згинули.

ЯПОНСЬКИЙ ОБСЕРВАТОР НА КОНФЕРЕНЦІЮ 4-Х.

ТОКІО, ПАТ. Токійський уряд переслав каблем адміралові Нагано офіціяльну інструкцію, в якій поручає йому покинути конференцію та іменує його рівночасно обсерватором на плянованій конференції чотирьох.

НОВА КНИЖКА!

Із жіночої психольоґії

Химерне серце

Ірини Вільде.

Ціна 1.50 зол.

Порто 30 сот., висилає Адміністрація „Діла", Львів, Ринок 10.

СКІЛЬКИ КОШТУВАЛА ВАРШАВСЬКА РОЗПРАВА.

VIII. карний відділ при окружному суді у Варшаві почав зладжувати протокол розправи за вбивство мін. Перацького.

Протокол займе мабуть тисячу сторінок машинового друку. Переписувати мотиви будуть більше як два місяці.

Судова канцелярія обраховує, що розправа коштувала понад 10.000 зол. Це тому, що треба було покликати багато свідків, заангажувати спеціяльних службовців у канцелярії і т. д.

ХОРІ ЖІНКИ, які вживають природну гірку воду FRANCISZKA-JÓZEFA дістають легке випорожнення, що нераз надзвичайно добре ділає на хорі органи. — Поручають її лікарі.

НАЙБІЛЬША КАТАСТРОФА АМЕРИК. ЛЕТУНСТВА.

НЮ ЙОРК, ПАТ. З Арканзас Сіті повідомляють: В катастрофі пасажирського літака біля Гудвіну згинуло 18 осіб. Це найбільша катастрофа, яка навістила американське цивільне летунство. Довкол. фармери блукали кілька годин по мочарах, заки вдалося їм віднайти місце катастрофи. Останки літака найшли порозкидувані на 100 м. Тіла жертв так обезображені, що годі їх розпізнати. Причини катастрофи досі не устійнили.

Міські Театри у Львові, четвер 16. січня 1936.

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ, год. 8-ма:

улюблена оперетка львовян

Пригода у Ґранд Готелю

з І. Кульчицькою.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ, год. 8-ма:

Нині премієра!

„Віяльце Леді Віндермір"

Знаменита артистка Ірина Сольська як пані Ерлін у величавій пісі Оскара Уайльда

НОВИНКИ.

— Найсмачніші і найдешевші вудженини поручає Центросоюз. Крамниці: 1) Ринок 2, 2) Личаківська 50, 3) На Байках ріг Глубокої, 4) Жовківська 173. 17- 5

— Машини до писання і до шиття всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, крещальна і праска машини всяких систем поручає Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11. Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 6—115

— Одинока українська гарбарня і красильня футер Перлмана, Львів 21, Скнилівок, тел. 108'65 виконує всі роботи першорядно, скоро і дешево. Для вигоди П. Т. клієнтелі уладжено бюро приймів в робітні футер Е. Говиковича, Львів, Домініканська 4. 3-12

— Кравецька робітня І. Клюка, Кльоновича 3, виконує гарні мужеські гардероби по дешевих цінах. 5—10

— Косметичний Інститут „ЕВА", Львів, ул. Листопада ч. 32, II. п. Відмолоджує і поправляє найбільше знищені цери та виконує всі косметичні заходи для Пань і Панів. Ціни помірковані. Знані знижки в абонаментах і для П. Т. Студенток і Студентів. На складі пудри і креми. 1—10

— Футра від 140 зол. робить Карпяк, Лукасінського 4. 17—?

— Комітет помочі найбіднішій українській дітворі в Букачівцях складає подяку всім жертводавцям, зокрема о. мітратові Базюкові, Тов. Карпатія, Фортуна Нова, Суспільний Промисл. О.С.К. Рогатин та бажає з Новим Роком всього кращого.

— Львівська філія Т-ва Прихильників Астрономії повідомляє, що в суботу, 18. ц. м. в год. 18 вечором, в салі Геольогічного Інституту при вул. Длугоша 8 відбудуться звичайні загальні збори членів Т-ва і відчит п. Юрія Гупперта п. з. „Життя і твори Миколая Коперника" зі світлинами. Вступ вільний. Гостям раді.

— В доповненні до підписів під відозвою в справі ювилею Митрополита Кир Андрея подаємо ще отсі установи: За „Молоду Громаду": Юліян Шепарович, голова, Микола Богословський, секр. За Українське Краєве Т-во Допомоги Інвалідам: д-р Іван Гижа, голова, д-р Ярослав Олексишин, секр. За Взаїмну Поміч Українського Вчительства: Андрій Зелений, Денис Петрів. За Центросоюз: Юліян Шепарович, інж. Микола Творидло. За Т-во „Львівський Боян": Ів. Гриневецький, голова, Оксана Левицька, секр. За Т-во „Сурма": Ярослав Гузар, голова, м-р Маріян Дзьоба, секр.

— 17-ті Роковини 22-го січня 1919 р. відсвяткує українське студенство м. Львова академією в дні 22 ц. м. у вел. салі Музичного Інституту ім. М. Лисенка. Подробиці в афішах.

— З Українського Лікарського Товариства. В пятницю 17. І. в год. 19-ій відбудеться у домівці Товариства при вул. Підвалля 7/I. відчит д-ра Я. Малиса: Київ у другій половині 1917 р.

— Обнижка цін нафти. Президент м. Львова в порозумінні з представниками інтересованих продавців устійнив ціну нафти в роздрібній продажі на 34 сот. за літру. За побирання вищої ціни передбачена кара арешту до 6 тижнів або гривна до 10 тисяч зол.

— До курсу емалії. На запити у справі викладів на курсах емалії п. Дольницької повідомляємо, що наука відбуватиметься у ранніх і пополудневих годинах, тобто, особи, що до полудня не мають часу, зможуть користати з пополудневого курсу. Рисунок і теоретичні предмети будуть викладати у вечірніх годинах. Організатори звертають увагу на цей курс матуристам і матуристкам.

— Товариство опіки над сліпими у Львові (секретаріят: вул. Охоронок 4а, тел. 212-60) приймає зголошення на членів з поданням прізвища, імени, місця замешкання, де курсор відбирає гроші. Місячна вкладка від 50 сот. вгору. Одночасно секретаріят приймає зголошення сліпих, що потрібують помочі, також під тою самою адресою.

— Зворот грошей за невикористаний залізничий білет. На основі нових залізничих приписів за невикористаний залізничий білет належиться зворот грошей не тільки, як досі, у випадках недуги або смерти пасажира, але й у всіх випадках, коли пасажир не міг використати білету. Навіть при частинному використанні білету залізниця обовязана заплатити ріжницю між цілою оплатою і належитістю за проїхану дорогу. Те саме при знижкових білетах.

— Шкоди в садах. Наслідком несподіваного снігу і морозів, що наступили після довготривалої теплої температури, взимку овочеві дерева покрилися ледом і снігом. Багато галузей не видержало тягару і поломилися. Власники садів побоюються, що дерева покриті ледом перемерзнуть і в весною не повернуть до вегетації.

— Кара за запальнички. Міністер скарбу обнизив монопольну оплату від податку від запальничок і заборонив користуватися запальничками, що не мають податкового знечка. Хто має запальничку, привезену із заграниці для особистого вжитку, а не заплатив монопольної оплати, наражується на грошеву кару почавши від 20 зол.

— Хто виграв? В нинішнім тягненні держ. льотерії клас. впали такі виграні: 10.000 зол. на чч.: 22887 115360 167535, 5.000 зол. на чч.: 430 20090 97455, 2.000 зол. на чч.: 50842 73355 83263 84331 90059 91675 99207 105535 108790 116274 126184 147882 155308 163761 168226 180880, 1.000 зол. на чч.: 560 1554 9578 13928 14188 220550 27504 42280 50966 52990 57130 65976 73192 78488 80850 87087 100365 103234 106531 107202 116175 128870 130875 135424 138901 145328 150057 155459 156166 162144 171510 175742 191218 192548.

— Нові залізничі приписи. Міністерство шляхів обмежило обовязок визначувати окремі переділи для жінок у залізничих вагонах, якщо потяг складається з менше ніж чотирьох вагонів. Якщо потяг є переповнений і переділи для жінок не є вповні заняті, кондуктори мають право приділити місця мужчинам у цих переділах. Нові залізничі приписи обнизили кари, які накладають кондуктори в потягах. Кару за куреня в переділах для некурців і жінок обнижено з 5 до 1 зол. Також доплату за багаж, перевожений в переділах у недозволених скількостях, обнижено із 5 до 1 зол. Власникам перенового білету дозволено входити до вагону, щоби примістити особи хорі або такі, що потребують опіки. Після приміщення тих осіб власник перонового білету має негайно вийти, інакше заплатить кару 5 зол. Для двох дітей у віці 4—10 літ вистарчить один перонoвий білет.

— Релегований з усіх шкіл. Міністерство освіти повідомило, що б. ученя VIII кляси державної гімназії в Сяноці, Авраама Тича, не вільно приняти до ніякої школи на терені держави ані допустити до якихбудь іспитів без дозволу міністерства.

— Нові джерела нафти у Сх. Галичині. На терені громади Пасічної пов. Богородчани доконано глибоких верчень копальні „Хоробрий", глядаючи за нафтою. На глибині 1.112 метрів попали на богаті нафтові джерела. При сильному тисненні вибухли гази і парафінова ропа, що дає поверх 20 тон денно. Це відкриття викликало велике зацікавлення і горячковий рух у набуванні вільних теренів у сусідстві копальні „Хоробрий", де нафтові фірми задумують орухомити нові копальні.

— Поклади міди на Волині. Нові мінеральні скарби на Волині відкрили на просторі 200 км. біля Янової Долини і ствердили поклади міди. Аналізу мідяної руди переводять у варшавському геольогічному інституті. Крім того відкрито поклади високоцінного базальтового каменя, що надається до промислової експльоатації.

— Тифова пошесть. В Бориславі шириться від довшого часу тиф. Досі стверджено урядово 200 випадків цієї недуги, хоча в дійсности захорувало вдвоє стільки людей. До Борислава приїхала воєвідська санітарна комісія і видала відповідні розпорядки.

— Конфлікт селян із парохом. Як повідомляє І.К.Ц. на подвіря о. Антона Рудницького, гр.-кат. пароха у Волошиновій, пов. Старий Самбір, прийшло 15 селян і висловили депутацію під проводом Миколи Олексишина, домагаючись, щоб о. Рудницький покинув парохію. Справою зайнялася поліція. Перед кількома днями на його сина напали на дорозі за селом селяни й обкидали камінням. Щоб уможливити йому переїзд фірою, вони забарикадували дорогу камінням і дошками. У звязку з тим арештовано 17-літнього Івана Петрикевича.

— Львівська хроніка. Емер. професор мистецтва львівського університету д-р Влад. Козицький, критик мистецтва й автор кількох повістей, помер 11. ц. м. у 57-ому році життя. — На залізничому шляху між Підзамчем і Личаковом перейшов потяг незнану, коло 20-літну жінку. — Із заведення для умовонедужих у Кульпаркові втік 37-літний Михайло Ґазда, родом із Волощини бобрецького повіту. — При вул. Шептицьких відобрала собі життя 23-літна студентка університету Яніна Токар, напившись оцтової есенції. — При вул. Кривчицькій застрілилася 28-літня Юлія Черняк, жінка власника дому і споживчого склепу.

Повну обстанову

ДИВАНИ, ФІРАНКИ, ТАПЕТИ, МЕБЛ. МАТЕРІЯЛИ, ТАПЧАКИ

ТЕОДОР КИСЯК і Сини

26/92 2—2 пл. СМОЛЬКИ 4. — тел. -09240

— Зловживання з інвалідськими рентами. У відділі воєнних інвалідів при львівському повітовому старостві викрито зловживання. Урядовці Долечек, Дзм, Спихала і Стшельбіцкі фальшували документи і підвищували декому інвалідську ренту. Все те очевидно за хабарі. Всіх трьох урядовців і кільканацятьох посередників арештовано. Інтересовані інваліди мусять тепер стати вдруге перед клясифікаційною комісією. У справу є вмішаних 60 осіб.

— Краєва хроніка. Підчас недавньої січневої весни в багатьох місцевостях Бережанщини селяни, що спізнилися в осени з озиминою, засівали жито та пшеницю. — В Журавниках пов. Львів хтось тяжко зранив Миколу Гербурта, стріливши вечором крізь вікно до хати. — В Ошмянах пов. Товмач Наталя Фаса вбила свого чоловіка Івана, причому помагав їй син Михайло. — 25-літня селянка Олена Гортюк із Заставної (північна Буковина) породила четвернята. — В Перемишлі арештовано шайку фальшівників долярів. — В Гаях Старобрідських пов. Броди згоріли чотири селянські загороди. В Поникониці тогож повіту згорів один дім. — У Станиславові відобрав собі життя, зачадившись, 30-літній купець Мозес Шехтер, чоловік жонатий, що залюбився в одній панні. — В Довгому пов. Дрогобич 17-літний Дмитро Кобільник застрілив свого товариша Волошевського, орудуючи необережно крісом. — В селі Ковалівці біля Монастириск хтось убив різника Сам. Фогля і зрабував 20 зол. призначених на закупно худоби.

— Гімназист убив батька. Перед самбірським судом відбувся епільог родинної трагедії, що у вересні м. р. розігралася в мешканні нафтового вертача Стан. Тенеровича в Бориславі. Він підозрівав свою жінку в зраді і часто сварився з нею. Дня 20. вересня м. р. кинувся на неї і почав її руками дусити за горло. В обороні матери станув її 17-літній син Бронислав, учень VII. кл. гімн., і вхопивши сокиру, вдарив нею батька 10 разів по голові так, що цей згинув на місці. Суд засудив Бронислава Тенеровича на рік вязниці, з тим, що половину кари дарується йому на основі амнестії. Його матір увільнили від вини і кари.

— Арештували б. оборонця берестейських вязнів. У Варшаві арештували бувш. оборонця берестейських вязнів, адвоката Мечислава Рудзінського. Йому закидають, що критикував присуд у розправі за вбивство ген. Перацького.

— Ріжні вістки. В англійській місцевости Тільдеслей згорів дім, а в ньому мати з вісьмома дітьми. — В Голівуді помер недавно нагло голосний фільмовий артист Джон Джільберт, перший партнер Ґрети Ґарбо. В завіщанні він записав Ґреті Ґарбо міліон долярів. — На 13.000 акторів у Німеччині 8.500 не має заняття. — Управа міста Риму рішила вибудувати 235 нових вулиць коштом 700 міліонів лір. — В околиці Бомбаю шириться пошесть холери, на яку вмирають сотки людей.

— Контрасти чи гармонійна цілість? Це питання дня. Чи елегантія і кокетливість жінки має опиратись на контрастових колірах, чи на симфонії барв? Мода плятинових бльондинок — з навіть волосся білого, червоного і голубого вийшла переможно завдяки контрастові цих барв із бронзовим, загорілим лицем. Але контрасти цього роду вийшли з моди, бо не подобались. Нині вертаємось до гармонії... Гармонійна цілість у ділянці строю, у відтінках волосся, віч... І за цим вертаємось також до „природної" цери, цери що сяє здоровлям і молодістю. Це чудова мода, бо чи природа не заступає найліпші косметики? Але ця мода вимагає відповідної дбайливости. Передовсім треба старанно плекати церу. Є це нині незвичайно легко, завдяки милу Пальмолів. Оливний олійок у милі Пальмолів — це новочасна і практична реалізація античної рецепти краси, стосованої Клеопатрою і королевами краси. 3.000 літ успіху! Тому 20.000 спеціялістів косметики поручає мило Пальмолів! Уживайте мила Пальмолів постійно для своєї щоденної тоалети як також до купелі. Його низька ціна дозволить Вам на це. Так здобудете не лише гарну церу, але також гладке і делікатне тіло. Ваша щоденна купіль буде завдяки милу Пальмолів справжнім успіхом краси.

— Запір. Вже старі мистці лікарського знання з признанням висказувалися за природною гіркою водою FRANCISZKA JÓZEFA, як знаменитим засобом до чищення кишок.

—o—

З кіна.

КІНО „ПАЛЯС": „ШАЛЕНИЙ ПОРУЧНИК".

Австрійська легка сальонова комедія з життя офіцирів та аристократії, цим разом англійської. Молодий поручник має багато фантазії, темпераменту і дотепу, — нудьгує у війську і дома. При першій нагоді, коли замісць сидіти у „домашнім арешті" за наказом полковника, вибирається він на забаву, попадає у веселу ситуацію в ролі візника. Вся фільма показує цікаву любовну гру між ексцентричною (хоч нічого екстравагантного не бачимо) молодою графинею та її молодим, гарним конюшим. На цю тему бачили ми вже неодну німецьку фільму і оригінального не приносить ця остання нічого. Всеж публика проводить приємно час. Головні ролі грає відомий гарний молодець Ґустав Фреліх і симпатична талановита артистка Барова.

КІНО „ХИМЕРА": „МОЄ СОНЕЧКО".

Найменша зірка екрану Шерлі Темпльй притягає до кіна не тільки дітвору, але і старших, що не можуть надивуватись її простоті та всесторонньому талантові. Заголовок цієї фільми навіть не натякає на дуже глибоку проблему використаду в ній: як маленька дитина вміє інстинктово, вмів свідомо здавати собі справу з дуже важних подій у родинному житті, закритих перед її оком або таких, що на думку старших і так недоступні для її нерозвиненого інтелекту. Мала дівчинка відограє тут ролю рішального чинника у прикрому конфлікті в розєднаному подружі: чинника, що зєднує та примирює.

КІНО „КОПЕРНИК": „ЦИРК САРАН".

Сюжет цієї фільми приємно відріжняється від сотні тих, що пересуваються перед нашими очима — банальних, роблених у професійних робітнях, де „все вже було". Австрійська комедія із Пітом і Патахоном. Ці два данські коміки не мають тут великої ролі, але вносять в атмосферу провінціяльного цирку і в любовну інтригу молодої пари оригінальний сентимент. Дотепно поєднані циркові вистави з історією молодої пари і трагічною ноткою, що на одну хвилину наводить на нас таки справжню мелянхолію. Директорів цирку грають Слезак і Мосер, як не можна краще. Сам мотив батьківської любови і трагічного на одну хвилину переживання доньки — має в собі дещо свіжого. Погідна, цікава фільма.

ДИВОГЛЯДИ.

ПРОЦЕС ПРОТИ ВІДЬМИ

Офіціяльно останній процес проти відьми в Европі відбувся в 1748. р. у Швеції у кантоні Глярус. Тимчасом із північно-американського стейту Канзас повідомляють, що громадяни одного містечка звернулись поважно з домаганням потягнути до відповідальности за чари 79-літню старушку. Її арештували і піддали лікарським оглядинам. Причина арештування була наглядна. Один молодець назвав чоловіка цієї старушки злодієм. Тоді старушка написала лист до мами молодця висловившись, що помолиться до Бога, щоб Бог покарав молодця за його негідні слова. На другий день молодець помер. За якийсь час молочар не хотів привозити старушці молока. Вона написала до нього: „Заложімся, що ваші свині занедужають". Так і сталось. За якийсь час написала вона йому, що він і його жінка занедужають. Молочар занедужав на якусь заразу, його жінка померла. Лікарі не найшли у старушки ніяких ненормальних проявів, крім легкої істерії. Та наслідок процесу проти „відьми" був такий, що мусіла вона разом із чоловіком виїхати із стейту Канзас, бо населення не хотіло жити з ними.

РІДКИЙ ПРОЯВ ЛЮБОВИ.

В англійському місті Бредфорд у шпиталі померли в тій самій хвилині дві рідні сестри Фанні і Фейт Гольмес. Вони були від дитячих літ так сильно привязані одна до одної, що не годились навіть вийти заміж зокрема, коли одній хтось освідчався і пропонував корисне подружжя. Коли одна з них занедужала в 65-м році життя, друга так довго ходила коло неї, аж сама поклалась до ліжка. Хоч недуги їх були зовсім ріжні, померли вони, якби зєднані тою самою електричною струєю.

ДОБРОВІЛЬНИЙ АРЕШТ.

До поліції в Дебречині зголосився цими днями особисто один сільський парубок з проханням перетримати його в арешті цілу ніч. Мотив поважний: він випив забагато і боїться в такому стані наробити якогось бешкету. Його зачинили в келії на цілу ніч, де він висвіжився і вранці подякував поліції чемно за гостину.

З дороги життя.

Серед наймолодших талантів.

І ціла сцена, що уявляла собою ліс і та дітвора, перебрана за цвіти — навівали на мене подих зачарованого саду, розіспіваного весною хором пташок, залитого запахом фіялок, саду, в якому кожне дерево і кожна квітка процвіли усміхками і поцілунками...

Тому ще довго після вистави лунали довкола мене голоси дітвори зі школи ім. князя Льва на Личакові, їх милий щебет і ті щирі, невимовкаючі оплески, якими публика— від маленьких дітей починаючи, на д-рові Федькові кінчаючи (в секреті вам скажу: скінчив 75 років саме на Степана) — нагороджувала симпатичних, чи не наймолодших адептів оценічного мистецтва.

Наперед кілька слів для взаїмного порозуміння. Вечір виповнила вистава драматизованої поетичної казки Марійки Підгірянки „В чужому піраю" і тілки. Виконавці: більш-менш від 6—12 років, себто від 75—125 цм. росту. Всі продукції приготовані напричуд дбайливо, дітвора сміливa, то й виконання перевищило значно мої сподівання. Ролі опановані памятево досконало, співи вивчені солідно. Серед того театру наймолодших талантів зарисувалися справжні таланти, а котрих може неодин міг би бути колись звіздою. Вітрець, Нічка — це просто вроджені актори. Свобода рухів, дикція, як і вся поведінка на сцені — бездоганні.

Все це заслуга молодої, неструдженої п. І. Полюгової, яка горить замилуванням до свого дитячого театру і вкладає в нього ввесь свій запал та енергію. Як старий театрал-ник і великий прихильник дитячого театру, бажаю всім українським школам, щоб у своїх батьківських кружках мали по одній Полюговій.

Другу частину вечора виповнили хореографічні продукції, що їх вивчила дітвору п. Тамара Панченко. Попри дуже дбайливе вивчення слідне було й велике знання хореографічного мистецтва. П-і Панченко має повне право бути не лиш вдоволена, але й горда з виступу своїх учениць та учеників і з висліду своєї праці. І той козачок, що його відтанцювали чотири около 90 цм-ві козирлюги зі шаблюками в руці, і вальс, і танок моряків, і чудовий китайський танок, що його виконали найменші дівчатка, і прегарний, дистинґований ґавот — усе те мало свою форму, свою мову і стиль.

Піднести ще треба дуже дбайливу і вибагливу декорацийну і середовсім костюмольогічну сторону та використання свіляних ефектів.

Словом: бравісімо! Бували хвилини, коли хотілось булоб розцілувати і ті розкішні чепурні діти, і тих, що їх вчили.

Менше признання має для шановної старшої публики, що — признати треба — доволі численно виповнила салю. З поведення таки не добру ноту вона не заслужила. Адже на третій голос ґонґу вже треба сидіти на своєму місці. Особливо, коли виступають діти, які при стукоті крісла, при тріснені дверми, чи ходженні по салі в часі дії можуть легко „вийти з ролі". А так діялося увесь вечір. Бували хвилини, коли мені здавалося, що я в театрі не у Львові, а десь у містечку недалеко — Аддіс Абеби...

Вистава заслуговує безумовно на те, щоб її повторити.

Тиберій Горобець.

ДОБРОВІЛЬНИЙ ТРУП.

Мешканець французького села Авіон, Франц Пошуа пішов на війну з початку її вибуху 4. жовтня. Від цього часу жінка нічого не чула про нього. У 1921. р. суд в Аррасі затвердив факт, що він загинув на фронті і жінка почала діставати вдовичу пенсію. Недавно треба було їй метрики чоловіка. Вона написала до громади Невіль-Сан-Васт, де він родився. Здивувалась вона дуже, коли дістала звістку, що там живе її чоловік зовсім здоровий. Перевели слідство. Виявилось, що після полону в Німеччині, коли він вернувся на батьківщину, рішив залишитись офіціяльно неживим, щоб його жінка і діти могли діставати пенсію. Зате з батьком і братами він листувався і вони досі не видали його.

Спорт.

ПІНГ-ПОНГ У СТАНИСЛАВОВІ

1. I. 1936:

Пролом II — Стшелец Гурка I 1:5. Мист. Ц. кл. Олиновий пункт здобув Безрукий.

Пролом I — Адміра II. 5:1. Мист. Б-кл. Пролом виграв зовсім легко, хоч Адміра була зміцнена двома гравцями з першої дружини.

5. I. 1936:

Пролом II — Гакоаг III 3:3. Мист. Ц. кл. Пункти здобули Смола, Калічук і Ліськевич Б.

Пролом I — Ревера II 4:2. Мист. Б. кл. Відплатні змагання вирішив Пролом певно у свою користь, хоч вислід цифровий міг бути до зера. Найкраще грав Бурделюк, а Осевешімським (мистець А-кл. Ревери) 21:16, 21:18. Бурделюк грав дуже ефектовно й певно і на виграну вповні заслужив.

12. I. 1936:

Пролом II — Ревера III 3:3. Мист. Ц-кл. Пункти здобули: Андрейшин I, Калічук і Новаківський.

Пролом I — Адміра II 4:2. Мист. Б-кл. Відплатні змагання вирішив Пролом знову у свою користь. Пункти здобули: Саєвський, Новаківський, Бурделюк і Голинський II. Програли: Андрейшин II по завзятій боротьбі й Перейма I, який скоро денервується.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ВІДРОДЖЕННЯ. Ілюстрований журнал українського протиалькогольного і протинікотинного руху. Львів, грудень 1935. Р. VIII. Ч. 12. Зміст: 614 членів. — Никита Котульський: Дорога традиція — ганебний додаток. — Н. Цюк. Як в нас святкували минулорічне Різдво — о. Л. Чирський: Так мусить бути (заповіт Відродженця) — Микола Палій: Дискусія над вином. — Осип Рідний: Покажи в більшості українських часописів та байдужість їхніх редакцій і адміністрацій до відродженських справ. — Вісті з протиалькогольного руху. — Голоси наших читачів. — Ріжне.

СВІТ ДИТИНИ. Львів, січень 1936. Р. XVII. Ч. 1.

БОГОСЛОВІЯ, науковий тримісячник. Львів 1935 Т. XIII. кн. 4. Зміст: Д-р Артур Сандграф: Петрі Абакарлі Експозіціонис ін епістолям С. Паулі ад Романос Аббреміцо. — д-р Іван Шпитковський: Рід і герб Шептицьких (Продовження). — Михайло Возняк: Перший історик Церкви з вихованців львівської духовної семинарії (Кінець). Ярослав Гордитський: Петро Пасславський (Продовження). Гетити та їхня культура (Д-р Ярослав Пастернак). Огляди й оцінки. Всячина. Хроніка. Книжки й часописи.

Театри.

Театр „Заграва" під проводом В. Блавацького.

Калуш, саля Народнього Дому.

16. I. „Ой Морозе-Морозенку".

17. I. „Крамарі Слави" остання вист.

З Калуша Театр загостить на кілька вистав до Станиславова, де виставить премієру нової пєси Меріям-Лужницького „Дума про Нечая".

Великий Міський Театр.

Четвер, 16. I. год. 8. веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю" з І. Кузьчинською.

Пятниця, 17. I. год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара".

Театр Різнородностей.

Четвер, 16. I. год. 8. веч. Аб. 9. „Вдяльце леді Віндермір" виступ Ірини Сольської.

Пятниця. 17. I. год. 8. веч. Аб. 9. „Вдяльце леді Віндермір" виступ Ірини Сольської.

Кіна.

АДРІЯ: „Мілїон". „Ленон пустині".
АПОЛЬО: „Подих на фронті" з Лиш-шею.
АТЛЯНТИК: „Боротьба з пиратом".
ВАНДА: „Імператриця Катерина"
ГРАЖИНА: „Епізод" із Павлею Неседі.
КАСІНО: „Анна Каренїна" з Гретою Ґарбо.
КОЛІСЕЙ: „Світ іде вперед", ревія: „Вальс вертається".
КОПЕРНІК: Пат і Патахон — Цирк Саран.
МАРУСЕНЬКА: „Напад на Конго".
МІРАЖ: „Маскарада", „Примхи кохання".
МУЗА: „Папуа".
ПАКС: „Біля зелїя" й актуальности.
ПАЛЯС: „Навісний поручник".
ПАН: „Я збігаєть" (Пандо Муні).
РАЙ: „Веселий ювилей Мікі Маус".
СОНЦЕ: „Жовтий князь", ревія „Сватання на рати".
СВІТ: ревія Маріонеток і фільма „Цілуй мене ще" з Анною Ондра.
СТИЛЕВЕ: „Єгипетські ночі" (Едді Кантор).
ТЕНЧА: „Весела вдова" та Хор і балєтіки.
ТОН: „Жінка з оголошення" із Фліпом і Флапом.
УТІХА: „Червона дама" і ревія.
ХИМЕРА: „Моє сонечко" (Шерлі Темпль).

Ширіть наш часопис!

Закордонне радіо.

Четвер, 16. січня 1935.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт 17.30 Віольонч. ресіталь Р. Крочана, 19.20 „Дзеркала мельодій", 20.00 Гіровська авдиція, 22.35 Камер. твори Регера, **Братислава** (298,9) 17.50 Сарнинка, 19.30 Орх. штрестів 21.35 Сарнинський концерт Зиґіґа, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття — нар. українські пісні, **Прага** (470,2) 12.11 Сальон. музика, 20.05 Симф. концерт — хор, солісти, 22.00 Сальон. музика, **Париж** (26.8) 16.00 Еспанська музика, 18.00 Театр Уяви, 21.00 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 12.00, 21.40 Концерт, 13.15, 17.00, 21.10 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 10.15 Нар. пісні, 14.15, 16.30 Концерт, 20.10 Мандрівка по Берліні — трансм. з ріжних Берл. льокалів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 17.30 Пісні Шуберта й Вольфа, **Кельн** (455,9) 14.15 Весела музика, 20.10 „Егмонт" граф. Ґетого, муз. Бетовена, **Ляйпціґ** (382,2) 16.30 Пісні Шумана (Перльбах сопр.) 18.00 Вес. музика й пісоньки, 19.15 Сольо на цитрі, **Мінхен** (405,4) 12.00 Давні улюблені мельоди, 17.00 Смичковий квартет, 20.10 Моцартівський концерт, **Будапешт** (549,5) 13.30 Камер. музика, спів, 19.30 „Кавалір Срібної Рози" оп. Р. Штравса, **Міляно** (221,1) 17.15 Вок. концерт, 20.35 „Сила долі" оп. Верді, **Рим** (420,8) 17.25 Інстр.-вок. концерт, 19.00 Легка музика, 21.50 Камер. концерт.

Пятниця 17. січня 1936.

Відень (506,8) 12.10, 13.10 Концерт, 17.30 Солісти (муз., спів), 19.30 Легка музика, **Кошиці** (259,1) 15.00 Концерт, **Мор. Острава** (269,5) 19.30 „Маскота" оп. Одрана, **Прага** (470,2) 17.10 Концерт дутого квінтету, 21.00 Европ. концерт, **Париж** (1648) 13.15, 18.30 Концерт, 21.00 Форт. ресіталь, 21.45 „Дочка пані Ангот" оп. Лекока, **Білгород** (437,3) 11.00, 12.00, 21.00 Концерт, 16.00 Спів, 18.00 Танк. музика, **Берлін** (356,7) 10.45 Німецькі нар. пісні, 14.15 Концерт, 17.00 Муз. дрібниці, **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Концерт, 18.10 Клясична танк. музика, 20.10 Шуман-Дворжак, **Ляйпціґ** (382,2) 16.30 Соната на скр. і форт., 20.10 Муз. фасверки, нес. муз., **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для хлібороба, 17.00 Солісти, 21.00 Танк. музика, **Будапешт** (549,5) 17.30 Циг. музика, 19.10 Попурі, **Міляно** (221,1) 11.50 Популярна музика 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 15.10 Популярна музика, 20.35 „Сі" оп. Масканьї.

Львівське радіо.

Четвер, 16. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Муз. поранок, Шефрмана (спів), 13.00 Хвилина Фр. Ліста з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.20 Сантимент і гумор у пісоньках тому сто літ — муз. репортаж, 16.00 Ґутірка Старого Доктора (для дітей), 16.15 Брамс: Квартет оп. 51. ч. 2. з гр. пл., 16.45 Новинки, 17.00 Що це таке самоосвіта, 17.15 Сальон. музика, 17.50 Книжка та знання: Письменник і читач, 18.00 Форт. ресіталь, 18.30 Білянського спорту за 1935 рік, 18.40 Туристичний інформатор, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Жінка в себе: Будуар чи студіо, 19.20 Рекляв. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна ґутірка, 20.00 Тут продають маски — легка авдиція з музикою та пісоньками, 20.45 Веч. дневник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Театр Уяви: „Гольо, тут бриґада!" прем. Е. Боганда, 21.45 Пісні, 22.00 Симф. концерт, 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Пятниця, 17. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. дневник, 12.15 Для ст. дітей. „Літаком над Африкою", 12.40 Сальон. музика, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Хвилина Мусоргського з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Легка муз. з гр. пл., 16.00 Ґутірка для хорих, 16.15 Концерт орк. Колади, 16.45 Для ст. дітей: Природа в січні, 17.00 Репортаж із вольог. інституту, 17.20 Квінтет на дуті інструменти, 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Пісні „Мінвон" у ріжних композиціях (Громничиська альт), 18.30 Програмова скринька, 18.40 Сусп. хвилина, 18.45 Скринковий ресіталь, 19.00 Фейдеон Раорта: Ворожба п. Антона, 19.20, Рекляв. концерт, 19.35 Тягнення клясової льотерії, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Сиґовий комунікат, 19.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.00 „Від хатини до хатини" сер. суїта Сиґетинського, 20.45 Веч. дневник, 21.00 Трансмісія з Ляйпціґу: Европейський концерт, 22.00 Концерт із цикляю: Гайднові квартети, 22.30 Танк. музика.

БІРЖА.

Збіже.

Ціни льоко Львів

	від	до
Жито Стандарт I.	12.50	12.75
Жито Стандарт II.	12.25	12.50

Інші курси без змін.

ГРОШІ.

Долар у Львові в приватних оборотах 5.27.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.50, 89.68, 89.32, Берлін 213.45, 213.95, 212.92, Копенгаґа 117.34, 116.76, Монтреаль 5.27 і 1/4, 5.25 і 3/4, Голяндія 361.53, 361.32, 359.88, Льондон 26.22, 26.29, 26.15, Ню Йорк чеки 5.2[illegible] і 5/8, 5.29 і 7/8, 5.27 і 3/8, Ню Йорк кабель 5.28 і 3/4, 5.30, 5.27 і 1/2, Осльо 131.70, 132.03 131.39, Париж 35.00 50, 35.07.50, 34.93.50 Прага 21.96, 22.00, 21.92, Стокгольм 135.25, 135.56, 134.92, Швайцарія 172.60, 172.75, 172.26, Мадрид 72.60, 72.75, 72.45.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 15-го січня н. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2.30 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.34.30 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає нетет по	2.60 „
1 л. молока від 28. XII. 1935	0.15 „
1 л. сметани	0.75 „
1 п. яєць	5.40 „

Тенденція на масло, сметану і яйця слаба, на молоко знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 15. I. н. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Молоді курки без остріг I. кл.	1.— зол.
Курки з острогами I. кл.	0.90 „
Півники тонкі I. кл.	1.— „
Пантарки товсті I. кл.	1.10 „
Товщені качки I. кл.	1.10 „

Приймає курки, качки, і пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

На українських інвалідів зложила Філія „Союзу Українок в Дрогобичі 60 зол, як дохід з чайного вечора в дні 17. XI. 1935. За жертву цю щиро дякує УКТОДІ. 993

КУПНО - ПРОДАЖА

Фортепіяни, піяніна, продаж, наєм, купно, оказ. **Марецький**, Львів, Баторія 7. 898 6-13

Увага! Християнська жіноча конфекція поручає плащі від 35 зол. Львів, Гнінок 36, Ендерс. 797 28-30

Дешева вирібня кап, фіранок і всіляких ручних робіт, **Пік**, **Ягайлонська 11 а.** 11/110 22-30

Лещетарські убрання жіночі, мужеські, дитячі, найдешевше джерело! Вирібня „ПАЛЮМ", Гетманська 12. побіч Музею. 12/110 6-?

Ковдри вовняні, пухові, ватові від зол 11.— вирібня **Франліха,** Сикстуська 21. 646 9—?

Ощадностеві жар-вки, електротехнічні і радієві батерейки поручає найдешевше нова фірма **„Elektrosprzęt"** Коперника 22. 974 3-5

Знана від 40 літ **робітня ковдер** Дубси тепер Пасаж Гавсмана (вхід від ул. Сикстуської в брамі). 890 7-10

Фортепіяни, піяніна, найновіші моделі, дешево продає **Ганак,** Підсудського 21. перший поверх. 889 9-10

Засобися на зиму в ковдри в найдешевшій львівській робітні, **Леґіонів 33.** 843 5-5

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Інструкторки для гімназисток шукаємо. Музикальні мають першенство. Приходство Махнівці, Pomorzany. 997 1-2

РІЖНІ

Золотнича робітня. Аллянбреннера Пасаж Гавсмана 3, переробляє, направляє всіляку біжутерію солідно, дешево. 904 5-10

На карнавал візитові, смокінґові, убрання. Низькі ціни, Коллонтая 10. Тел. 215-37. 992 1-3

Купую лиси, тхори та інші сорі шкірки. Також виправляю і фарбую. Юліян Глушеньский, пл. Капітульна 5. Тел. 254-46. 998 1-10

Взори до гафту гарні, дешево, Гетманська 24. напротив Міського Театру. 1-3

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Мадаполам 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Мадаполам 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові корон	8.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френзел.	2.50
Поплін на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Поплін шовкова	1.80	Серветки	0.20
Перкалїна колірова	0.55	Вафлеві ручники	0.28
Димка на підшитиці	0.65	Кухонн. ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	0.45
Простирала віднас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Всип рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Всип рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Боба червона 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всілякі бляватні товари 30% дешевше.

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

ОГОЛОШЕННЯ.

Оператор

Д-р М. КОЗАК

вернувся з заграниці і ординує в положництві і жіночих недугах.

Станиславів, ул. Голуховського ч. 23.

Тел. 605. 987 2-3

Д-р Нарциз Лукіянович

орд. в нервових недугах від 3—5

Львів, Листопада 37.

ч. тел. 114-10. 981 3-3

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ І АКУШЕР

Д-р О. Шпрехер

Львів, Косцюшка 5 (ріг 3. Мая).

Тел. 217-40. 994 1-10

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають ліварі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АҐЕ",

який улекшує виділювання блювотиння 13/III та усуває кашель. 3—36

ПАНТОФЛІ всякого рода, ПАПУЧІ теплі, вигідні БЕРЛЯЧІ і ФІЛЬЦОВІ ЧОБОТИ поручає і виконує

одинока львівська вирібня „ІБІС" ЛЬВІВ Галицька 5. І. пов.

ФІРМА **БРАТИ ЯНІЦКІ**

Львів, Баторія 9.

нововідкрите фахове

годинникарсько-золотарсько-ґраверське заведення. 979 3-3

Передплачуйте „КНИГОЗБІРНЮ ВІСТНИКА" на 1936 р. під редакц. Д-ра Д. Донцова.

Річна передплата на „Книгозбірню Вістника" (4 книжки) виносить зол. 5.— річно для передплатників „Вістника" зол. 2.50. Для заграниці зол. 6.— для передплатників зол. 3.50.

Досі в „Книгозбірні Вістника" вийшли такі книжки:

Ч. 1. Мих. Островерха: МУСОЛІНІ, ЛЮДИНА Й ЧИН, ціна 1 зол.

Ч. 2. Микола Макіявель: ВОЛОДАР, ціна 2 зол.

Ч. 3. Д-р М. Антонович: ЙОЗЕФ ПЕРРЕС, ВІСТУН НІМЕЦЬКОЇ ЄДНОСТИ, ціна 1 зол.

Ч. 4. Д-р Р. Ендик: ГІТЛЕР, ціна 1 зол.

Ч. 5. Д. Варнак: КАРДИНАЛ МЕРСІЄ ціна 1 зол.

Ч. 6. Л. Мосендз: ШТАЙН, ІДЕЯ І ХАРАКТЕР, ціна 1.50 зол.

Ч. 7. Д. Варнак: ДАНИЛО О' КОНЕЛЬ, ціна 1 зол.

Ч. 8. В. Темляк: ВОГНИСТИЙ ХРЕСТ ПОЛКОВНИКА ЛЯ РОК, ціна 1.50 зол.

Опуст комісовий — 20 проц. А при заплаті згори за 7 книжок, вишлемо 10.

Адреса: ЛЬВІВ, Чарнецького 26, м. 21. Чекове конто П. К. О. 500371.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.	
Gazetowa książka nadawcza оправлена (150 карток)	зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена	зол. 2.50
на 960 урядів „	зол. 3.—

ПІЯНІНА і ФОРТЕПІЯНИ

B. SOMMERFELD

Експорт до всіх частин світа (головно до Льондону)

Догідні умовини купна.

Новацький, Підсудського 17

Купно і продажа музикальних інструментів. 10/92 22-28

Загальні Збори Т-ва св. Андрея у Львові.

20. лютого 1936. відбудуться у Львові в салі „Бесіди" Рутовського 22/I. пов. в год. 10. передполудневі Загальні Збори Т-ва св. Андрея з таким порядком нарад:

1. Відкриття Загальних Зборів.
2. Відчитання протоколу.
3. Звіт Дирекції з діяльности Т-ва: а) організаційний. б) біляне.
4. Звіт Контрольної Комісії, дискусія, уділення абсолюторії.
5. Вибір Комісії Мітків.
6. Проєкт зміни статуту.
7. Вибір 5 членів Надз. Ради на місце вильосованих 5 заступників та Контрольної Комісії.
8. Внески і запити.

Коли в год. 10. передполуднем не зійшлося число членів, вимагане до правосильности рішень Загальних Зборів Загальні Збори згідно з §. 26. статуту відбудуться годину пізніше, а їх рішення будуть правосильні без огляду на кількість присутніх членів.

В дні Заг. Зборів в год. 9. відправиться в Преображенській Церкві Св. Служба Божа в намірені Т-ва.

Під рішення Заг. Зборів прийдуть лише ті внески членів чи окружних ділів, що будуть зголошені до Дирекції Т-ва на письмі в короткій сконкретизованій формі найдальше до 10. лютого ц. р. по принятю їх Заг. Зборами стануть вони обовязковими постановами для діяльности членів та Органів Т-ва.

Президія Надзірної Ради Т-ва св. Андрея
о. Юліян Дзерович н. р., голова.
о. Олександер Малиновський н. р. секретар.

МЕБЛІ: їдальні, спальні, кабінети, тапчани клюби декорації

поручає віденська вирібна столярсько-тапцерська

Івана Ортнера

Львів

Сикстуська 41.

Телефон 229—79

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 11 (14.259). Львів, пятниця 17. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Р. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Півріччо	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих країнах по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Адміністрації: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

СВЯТО МИТРОПОЛИТА.

Львів, 16. січня 1936.

З ініціятиви Комітету українських установ для вшанування 35-тих роковин перебування Кир Андрея на митрополичому престолі, відбулися в четвер 16 січня у Львові, в 9. год. ранку, в церкві св. Юра архиєрейська Служба Божа, яку відправив Преосв. епископ *о. д-р Іван Бучко*, при співучасті Преосв. еп. о. Н. Будки і в асисті всієї капітули. Прегарну проповідь виголосив *о. д-р Г. Костельник.*

В 12. год. у великій салі митрополичої палати зібрались представники всіх установ, товариств і організацій, щоб скласти привіт і поклін Достойному Ювилятові. Простора саля була вщерть переповнена, — не бракувало мабуть справді ні одної організованої української спільниці, щоб не вислала туди свого делеґата.

Від українського духовенства промовляв Преосв. *о. Никита Будка*, який у простих і невимагливих, а проте тимбільш переконуючих словах казав про любов і пошану всіх українців до свого Архипастиря. „Що було би, колиб впродовж останніх 35-ти літ на митрополичому престолі не сидів Митрополит Андрей?" — ось той хвилюючий запит, який є може найглибшим джерелом зрозуміння ваги заслуг Митрополита для української греко-католицької Церкви й українського народу.

Потім від організованого українського світського громадянства промовляв *сен. інж. Юліян Павликовський:* у красномовній формі промовець старався зясувати тайну вічної свіжости ума і духа сідоглавого Ювилята, Його надзвичайної приступности для всіх найновіших течій та ідей, Його всесторонности та одночасно надзвичайної особистої скромности. Промовець досить широко зупинився на найбільш характеристичній прикметі Митрополита, як аналітика й синтетика, при чому покликувався на свої довгі особисті розмови з Митрополитом літом мин. року у кетровій палаті в Підлютому.

Очевидно, що найцінніщою частиною свята були *промови самого Ювилята.* Щоб могти лекше бачити всіх і говорити до всіх, Митрополит просив підняти Його з Його кріслом на підвищення: так і панував над усім численним зборищем своєю могутньою постаттю, своєю пишною головою, гідною долота найбільшого різьбіря, кисти найбільшого маляря...

Промова Митрополита, виголошена без ніякого приготування, під впливом враження, що Ювилар побачив перед собою знані йому особи голов ріжних установ, і під впливом враження почутих слів найбільшого признання та похвали, — та промова була справді красномовним „майстерпитвом". Глибінь думки, блискучі метафори, легкість при порушенні цілої низки тем, незрівняні чисто ораторські звороти, — при тому простота і безпосередність, — те вміння навязувати контакт з масовим слухачем, яке є тайною тільки промовців з Божої ласки, — переплітання моментів просто трагічних з дотепом, — все це робило і зробило у слухачів справді незабутнє враження. Сьогоднішній виступ Митрополита Шептицького доказав зайвий раз, що це безперечно найбільший український промовець, який був, є і якому довго ріжного не буде, та що це — величезна індивідуальність, високо понад звичайну мірку.

Вийшов Митрополит із того, що бачить чимало голов товариств, які проте не повинні чванитися, що праця їх установ — це їхня особиста заслуга. Казав далі про ту жертвенну працю і свій подив для її вислідів при таких страшних обставинах. У надзвичайно яскравий образовий спосіб описував труднощі переборювати ті обставини і труднощі реалізувати поривні широкі пляни. Тут зупинився на моменті жертвенности і знову порвав слухачів описом прикладів тієї жертвенности, яка не знає меж. Жахом повіяло по салі, коли Митрополит пригадував тисячі і сотки тисяч жертв української крови — і траґедію старих провідників, які мусять задавати собі питання: якими заслугами вони дорівнюють тим жертвам ідеї та обовязку, що виплатили своїм життям...

Повний текст промови Митрополита будемо старатись подати у черговому числі. Покищо ще раз прилучуємось до слів пошани і любови для Достойного Ювилята.

Зол. 1.50 пришліть розрахунковим переказом або складанкою Ґ. К. О. ч. 501.062, а вишлемо Вам великий цікавий настільний календар „Криниця" на 1936 р.

Винен завжди сильніший.

Львів, 16. січня 1936.

Польська преса, зокрема недавно орган львівської санаційної ендеції „Дзєнік Львовскі" та останнє число „Веку Нового", оправдуючи польське громадянство перед закидом, що воно ні в чому ще не виявило своєї доброї волі причинитись до нормалізації польсько-українських взаємин, висловлює думку, що головно самі українці винні, чому досі такі невідрадні польсько-українські взаємини панують. Зрештою цю думку часто можна було стрінути й раніше: винуваті в цьому тільки українці, бо польська сторона „то по іншого". Пише „Дзєнік Львовскі": Від 17-ти літ існувала майже 100-відсоткова нехіть українського громадянства супроти поляків і — як реакція на це — така сама „неприхильність" польського громадянства до українського. Маленька, але яка характеристична неточність в оцінці ролі обох сторін, польської та української! Чейже у передвоєнній Галичині поляки все були тією сильнішою та активнішою стороною, що своєю політикою витворювала ту або іншу реакцію в українському громадянстві, а не навпаки. Чи треба сягати ще далі, до часів шляхетчини у Польщі перед розборами? Здається, що сама польська нова історіографія — від Лєлєвського до Гурки — перевела достаточну аналізу тодішньої національної політики. Знову тепер, після виграної війни, по польській стороні є могутній державний апарат. Просто смішно у таких умовинах за вигляд польсько-українських взаємин винити українців. Крім того не підлягає ніякому сумнівові, що на настрої широких мас, особливо кожних селянських мас, рішаючий вплив мають діла, активна політика уряду, а не та або інша словесна пропаґанда. Супроти активної і анраяної політики уряду скрізь майже безсильна аґітація партій. Це такі елементарні та ясні речі, що просто соромно їх повторяти.

Всеж, для ілюстрації наведемо цікаве спостереження якоїсь п-і З. К., „кресової" поміщиці, ніби письменниці. Вона написала відповідь на недавні знамениті статті К. і М. Прушинських у „Часі" (про які була мова у „Ділі"), що не вагались жадати для українців широких політичних концесій. Баламутний політичний зміст відповіди п-і З. К., але вона вірно схоплює еволюцію, що йде в настроях українських мас Волині, Полісся та Холмщини супроти поляків. Ось що пише п-і З. К.:

„Тут українська проблема донедавна не існувала, сама назва України не була відома. Одинокою формою антаґонізму була клясова чи релігійна нехіть; одну й другу підсилював російський уряд. Відношення поляків до населення було в кожному разі приязне. Ще й нині багато серед них твердить, що під ріжними поглядами вище ставлять вони українську людність від польської, хоч треба признати, що ця симпатія однобічна. Бо всупереч тому, що проголошують урядові чинники, фактом є, що хвиля ненависти також сюди напливає та кріпшає. Над „пробудженням України" працює багато елементів, не тільки нечисленна свідома своєї цілі інтеліґенція".

До них належать (впевняє польська патріотка) також комуністичні аґітатори, російська еміґрація та — страшно сказати — і польські урядовці.

„Польські урядовці впродовж 17 літ виконали неперехідну безодню між Польщею і місцевим населенням та постійно поглиблю-

За будову дому для Музею Визвольної Боротьби України у Празі.

Збіркова акція на будову дому для Музею Визвольної Боротьби України у Празі почалася в осени 1932. р. За ті три роки вплинуло на згадану ціль 188.000 чеських корон, що з відсотками в банках дає другі 200.000 ч. кор. Як відомо, кошти будови того дому обчислені на 450.000 ч. к., значить: потрібно ще яких 250.000 ч. к.

Зложити бракуючу суму повинні українці всіх земель ще в цьому році!

Революція в Абісинії.

Провінція Ґоджам збунтувалась проти неґуса.

ВАРШАВА, 16. 1. ПАТ. Кореспондент ПАТ-а повідомляє з Асмари, що у провінції Ґоджам вибухнула революція. Ріжні джерела подають, що провінція Ґоджам, в якій є озеро Тана, здавна була вороже настроєна до центральної влади в Аліс Абебі. Перед кількома роками намісника тієї провінції раса Гаїлю мабуть отруїли. Збігці з тамошніх околиць оповідають, що війська тієї провінції збунтувалися проти центрального уряду та звели кривавий бій з військами уряду в околицях Дебра Маркос. У тій битві урядові війська зазнали невдачі. Положення є аж таке поважне, що неґус в поспіхом вислав поважні відділи зі столиці, щоб здушити повстання. Про деякі заворушення в цій провінції повідомляли вже перед 10-ома днями. Найстаршого сина отроєного раса Гаїлю держать тепер в Аліс Абебі під строгою контролею, бо побоюються, що його прихильники намагатимуться його звільнити з вязниці.

Замах на матір президента.

БУЕНОС АЙРЕС, 16. 1. ПАТ. З Панами повідомляють, що влада безпеки арештувала там 17-літню Розуальду Мартінез, служницю. Вона показалась, що хотіла отруїти матір президента панамської республіки п. Кармен Мадрід де Аріяс, всипавши їй до кави більшу дозу ціянку потасу. Причини цього злочинного замаху досі не ще устійнили.

Нововідкритий магазин вовни і волічки
„Ка-Ре-Wu" — Львів, Галицька 11
поручає наймодніші й найліпші гатунки
969 та кольори по дуже низьких цінах. 3—15

ють цю пропасть. Треба пригадати собі 1919-20 роки. Населення, збідоване війною, біженецькими злиднями, голодом і знову війною вичікувало спокою, влади, ладу та вичікувало цього саме від поляків, як тих, що прийшли останні і лишилися тут. Завелось у своїх сподіваннях, як багато інших. Сьогодні кожний секвестратор є агітатором на користь України (!), заплаченим державою; так само кожний урядовець, озброєний в закони й новелі до законів. Це є сутні джерела ненависти, ненависти органічної, що в ріжних повітах щораз то вибухає опором і забуреннями..."

Пригадується тут твердження польської преси з минулих літ, сентиментально перебільшене: селяни на тих північно-західних землях — мовляв — цілували стремена польських кіннотчиків за те, що визволили їх зпід большевицького ярма. У кожному разі безперечним фактом є, що відчас перших виборів до сойму в 1922-му р. на тих землях деякі наші дядьки таки добровільно віддавали свій голос на листу польської лівиці, соціялістів і визволенців: напр. на Поліссі на 235.901 голосів тільки 75.696 голосів віддано на українську листу, себто 32 відсотки. Після 1922 р. вже не було на північно-західних землях таких виборів, що їх можна було би вважати правдивим мірником настроїв мас. Тимбільше характеристичний вислід чергових виборів з 1928-го р. Тоді з 315.813 голосів на українські листи впало 136.000 голосів, отже 43 проц., а не 32, як раніше. А що важніше, поділ голосів на непольські листи був надзвичайно знаменний: на чисто національну листу (Українсько-Білоруський Бльок) віддано 23.254 голосів, на комуністичну сельробівську 90.997 і на російську, що грала на симпатіях до Сходу, 20.457 голосів. А чейже 5 літ передтим, у 1922 р., не могли навіть постати такі листи, що велиб пропаганду за Сходом — червоним (сельроби), чи білим (російська листа).

„Але це сліпа, темна маса, що легко піддається агітації та демагогічним гаслам" — може дехто сказати. Тому слід навести надзвичайний факт лінії еволюції політичних переконань, що її перейшов не простий, темний поліщук, а талановита, високо освічена людина, Броніслав Тарашкевич, колись студент петроградського університету, найчільніший білоруський діяч. У гімназії він належав до польської революційно-незалежницької організації, за часів т. зв. Осередньої Литви Тарашкевич разом з пізнішим білоруським послом Рак-Міхайловським вербував білоруснів до польських формацій військових добровольців для боротьби з большевиками. Після виборів 1922 р. Тарашкевич став головою Білоруського Клюбу, який брав участь і в виборах президента держави та голосував за буджетом го урядом ген. Сікорського. Особливо близьким був тоді Тарашкевич до „Визволеня" і до його голови, Ст. Тугута. Теп. премієр уряду, п. Костелковський, що тоді належав до „Визволеня", певне дуже добре памятає це. І чим-же скінчив Тарашкевич, борець за незалежність Польщі? Після довшої еволюції створив він націон.-білоруську, соціяльно дуже радикальну партію „Громаду", а згодом разом з тією „Громадою", що в надзвичайно короткому часі здобула 80.000 реєстрованих членів, які точно платили партійний податок, перейшов у... комуністичний табор! Тарашкевича судили, кілька добрих літ відсидів він у польській тюрмі й урешті опинився за кордоном Польщі в Совітській Білорусі, де його — як ходять поголоски — самі вже большевики „ліквідували". Члени комуністичної „Громади" з цілою певністю в 1922 р. голосували на більшовицку листу національних меншин, та частинно навіть на листи польської лівиці.

Ці давно забуті речі мусілиб завжди пригадувати собі ті, що хочуть аналізувати ролю польської й української сторони в їх взаєминах. Ниці, коли від кількох місяців всі лади говорять про нормалізацію польсько-українських взаємин, варто було пригадати ці елементарні речі, щоб не тупцювати на одному місці. Варто пригадати, що завжди сильніший має більший голос і що завжди сильніший має змогу — і направляти і псувати міжнаціональні відносини.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Земляки жертвують на Ювилей Музею Визвольної Боротьби України.

Українське громадянство з усіх кінців світу відгукнулося на заклик Музею ювилейним даром, щоб допомогти виведенню окремої будови для збірок з часу нашої визвольної боротьби. Окреме побільшене число „Вістей" Музею подало вже точний список жертводавців, але цікаво навести також і деякі витяги з листів українців з усіх кінців світу, які показують з якими почуттями приняло наше громадянство заклик до пожертви. Можна сміло сказати, що немає на землі кутика, деб жили українці, що не відгукнулися лептою на цю справу. Навіть з далеких частин світу приходили пожертви і листи, які доказували щире бажання морально і матеріяльно допомогти Музеєві. Так колишній вояк української армії І. Батрак з Крезо у Франції, пересилаючи від себе з родиною 40 франків (крім зібраних інших), пише: „...Це моя лепта не перша... але і не остання. Я закликаю усіх дочок і синів України допомогти своїй рідній святій українській справі — Українському Музеєві в Празі". „Нехай Бог помагає нам двигнутися та здвигати якнайбільше народніх музеїв на рідній свобідній землі", пише о. Пристай зі Сполучених Держав Америки (Гудсон, Н. Й.), долучуючи як пожертву одного доляра. Не бракувало виявів симпатії і від української еміграції в Канаді. Як приклад можна навести витяг із листа з манастиря ОО. Василіян у Монтреалі: „Розуміючи, як високо патріотична і для українського народу корисна є така інституція, як Музей Визвольної Боротьби України, бажаємо своєю скромною жертвою причинитись до його піддержання і розвою. Тому оцим залучаємо чек на долярів 10.—, як дар на Музей В. Б. У. від оо. Василіян у Канаді". Д-р Осип Німилович з Кенігсбергу, пересилаючи пожертву на Музей замісць вінка на могилу поручника Німиловича, що згинув у бою під Бабушкамн 22 квітня 1920 р., пише: „Сподіваюсь, що скоро зможу знову прислужитись кількома цеголками до будови. Цим разом прохаю приняти цей скромний дар і шлю гарячий привіт почтому „Великому Ділу" та бажаю якнайкращого розвитку".

Задовго було би перечисляти всі пожертви та вислови симпатій, що надійшли із бразилійських пущ, зі степів Манджурії, зпід мінаретів Царгороду і т. д. Вже від кількох літ стало традицією день 22. січня присвячувати збіркам на будову Музею. Нехай же і цього року кожен громадянин вшанує цей дорогий для України день пожертвою на здвигнення Музею Визвольної Боротьби в Празі. Нехай кожна українська інституція поставиться до справи так, як поставилась кооператива „Калина" у Вінніпегу, що, пересилаючи 16 долярів, написала: „Відчуваємо, що справа Музею це справа нашої національної чести і як одна з наймолодших українських установ у Канаді складаємо цю скромну жертву. Віримо, що і всі інші кооперативні та просвітні українські установи Канади, які ще досі не сповнили свого обовязку, поспішать та зложать жертву до кінця цього ювилейного року".

Ласкаві пожертви надсилати на адресу: Prof. D. Antonovyč, Praha — Nusle, 245, Czechoslovakia

SAMODZIAŁY LESZCZKÓW
Фабричний склад
„LESZCZKÓW"
Р. Журавського
Львів, ул. Коперника 4.
26 1810
запрошує П. Т. Клієнтелю оглянути останні новини
Лещківських Самоділів
на вбрання, костюми, також пледи, подорожні бунди і дерки.

Успіх Українського Сокола в Празі.

Прага, в січні 1936.

11. ц. м. чеський Сокол на Сміхові у Празі влаштував „III. Славянський Вечір". Участь у цій славянській маніфестації крім чеського Сокола взяли: Чеськословенсько-Югославянська Ліга, Організація Славянських Жінок, югославянське, болгарське і польські академічні т-ва в Празі, Спілка прихильників Лужицьких Сербів, Союз Українського Сокільства Закордоном, Московська Сокільська організація в Празі та ін.

Метою свята було: маніфестація славянського „братерства" та симпатій до народів Югославії. Як виглядає славянське „братерство" український нарід мі би дечого сказати. А всетк праські українці, які обєднані довкола Сокола вирішили взяти участь у цій загальній славянській маніфестації вже хоч би для того, щоб не дати нагоди москалям виступати по старій звичці з „малоросійськими" точками і тимсамим не допустити до приниження нас і нашої національної гідности перед чужинцями та показати чужим людям наше справжнє мистецтво народнього танку.

Вечір почався походом учасників — гостей, що були вбрані у свої народні строї. Кожна група йшла за своїм національним прапором. На чолі походу несли Славянський прапор. Орхестра грала югославянський і славянський („Гей, Слівяне...") гимн. Саля виглядала як велика грядка живих цвітів. Очі впивалися красою народніх одягів югославянських, болгарських, польських, чеських... Про українську групу, яка складалася з десятка пар хлопців і дівчат, чужинці говорили, що від неї очей годі відірвати. Лише московська група була справді великим контрастом. Жінки були вбрані в довгі безбарвні „сарафани" з дешевенького кумачу і підперезані не в поясі, а під руками та з хустинками на голові. Кількох москалів парадувало у кавказьких чумарках.

Танки югославян, також і болгар хоч і до деякої міри одноманітні, відзначалися великим запалом танцюристів і зібрали багато оплесків. Гарно була проведена „Мазурка" польською парою у краківських строях.

Українці виконали чотири точки: Подільський козачок, Коломийка, Катерина і Запорожець. Як тільки на салі появилася перша пара наших танцюристів розлилися гучні оплески. Далі вони все збільшувалися і цілковито заглушували орхестру... Своїм виступом українці завінчили офіціяльну частину Славянського Вечора.

Міські Театри у Львові, пятниця 18 січня 1936.
У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ, год. 8-ма веч.: Г. Б. Шов
До вибору для театральних смакунів:
„МАЙОР ВАРВАРА"
одна з найбільш актуальних, найдотепніших комедій цього мистця.
У ТЕАТРІ РІЖНОРОДНОСТЕЙ, год. 8-ма веч.:
Оскар Уайльд: „ВІЯЛЬЦЕ ЛЕДІ ВІНДЕРМІР"
з незрівнаною Іриною Сольською в ролі Мрс. Ерлін

Перемога італійців.

ПАРИЖ, 16. 1. ПАТ. Агенція Авась повідомляє з Риму, що згідно з повідомленнями, які туди наспіли, зачата 12. січня ген. Грацієнім битва з військами раса Деста закінчилась повною перемогою італійців. Італійські втрати мабуть дуже великі.

Загроза генерального страйку французьких студентів.

ПАРИЖ, 16. 1. ПАТ. Щоденники повідомляють, що коли нині не відкриють провінчого факультету, то в пятницю зачнеться генеральний страйк, до якого прилучаться інші факультети та студенти всіх високих шкіл у Парижі. Страйк буде пересторогою і покищо триватиме 48 годин. Можливе, що до страйку прилучаться також провінціональні високі школи.

Мотиви присуду у варшавському процесі.

Нині подаємо за ПАТ-ом текст мотивів присуду у справі участи підсудних в убивстві мін. Перацького.

КОНФІДЕНЦІОНАЛЬНІ ВІСТКИ ПРО ВБИВНИКА.

Слід ствердити, — заявив предсідник — що доказано понад усякий сумнів, що безпосереднім убивником був Гриць Мацейко, член ОУН зі Львова.

Перші конфіденціональні вістки, які дістав слідчий уряд у Львові, згадували, що Гриць Мацейко від довшого часу неприсутній у Львові, знайшли повне своє виправдання. Слідство зібрало докази, що Гриць Мацейко є вбивником мін. Перацького, за яким шукають. Ці докази з ріжних джерел взаїмно потверджуються і доповняються та творять таку доказову цілість, що суд — не зважаючи на те, що судової розправи проти Мацейка не переведено — міг дійти до повного переконання, що він є вбивником мін. Перацького.

Перші докази походять від самого Мацейка, який скривався у Львові по вбивстві. Це зізнання Качмарського і Мигаля, до яких Мацейко по повороті з Варшави звернувся з проханням допомогти йому і яким навіть заявив, що це він убив мін. Перацького. Це згоджується зі зізнаннями підс. Малюци, який з черги заопікувався Мацейком і якому Мацейко теж представився як убивник мін. Перацького, описуючи основно цілий хід убивства. Ці дані доповнили вияснення підс. Підгайного, який зізнав, що Гриць Мацейко входив до боєвого відділу, якого Підгайний був провідником і що на домагання Ст. Бандери передано під його прикази, щоби міг виконати якусь роботу поза Львовом. Зрозуміле теж, що після повороту зі Львова Мацейко не міг зустрінутися ні з Підгайним ні з Бандерою, бо вони були вже арештовані. Тому звернувся до Качмарського, з яким від часу виїзду зі Львова вдержував увесь час звязок, а який дійсно до повороту Мацейка не міг знати нічого про його ролю у Варшаві.

Поза згаданими доказами, які походять від підсудних, розправа дала докази, які крім того потверджують згадані докази, що вбивником мін. Перацького був Гриць Мацейко.

У вияснениях підс. Малюци є запевнення, що Гриць Мацейко (щодо якого тотожности нема сумніву, бо Малюца видів правдивий документ тотожности Мацейка) заявив йому, що у Варшаві послуговувався прізвищем „Володимир Ольшанський". Це ствердження потвердили зібрані раніше дані, а саме свідки Марія Бер, Фелікс Мель та інші мешканці захисту при вул. Вольській ч. 42 у Варшаві пізнали з фотографії Мацейка як того мужчину, який мешкав кілька днів у захисті під прізвищем Володимира Ольшанського. Як виходить зі зізнань цих свідків, цей мужчина 15 червня 1934 р. пропав залишаючи течку з ріжними предметами.

Дальшими доказами, які стверджують тотожність Гриця Мацейка з Володимиром Ольшанським є зізнання свідків Евгена Чучмана й Анни Чучман (більше рішучі у слідстві, ніж на розправі). Вони то ствердили, що деякі речі, які залишив здогадний Мацейко у захисті при вул. Вольській, походять від них. Чучмани позичили їх Мацейкові.

До того признання Мацейка до вбивства мін. Перацького, як це виходило зі зізнань підсудних Малюци, Качмарського і Мигаля, потвердили ті свідки, які брали участь у безпосередній погоні за вбивником. Ці свідки ствердили з фотографій Мацейка велику подібність до вбивника, якого здогоняли. Крім того плащ і капелюх, які залишив справник, допомогли ідентифікувати справника зі здогадним Володимиром Ольшанським, бо свідки Мель і Зайонц пізнали ці речі як ті самі, які мав Ольшанський. Плащ справника причинився теж до безпосереднього ідентифікування вбивника з Мацейком, бо Анна Чучманова ствердила, що такий плащ купила Мацейкові у крамниці Адлера. Слід ще згадати, що підс. Зарицька пізнала з фотографії Гриця Мацейка. Признала теж факт, що 5 серпня 1934 р. ходила на прогульку з невідомим мужчиною у напрямі чехословацького кордону і підчас цієї прогульки цей мужчина пропав. Ось таким чином устійнено понад усякий сумнів, що вбивник мін. Перацького Володимир Ольшанський і Гриць Мацейко, якого називав Підгайний „Гонтою" — це одна особа, а її правдиве прізвище є Гриць Мацейко. Всі згадані докази стверджують, що Гриць Мацейко був тим боєвиком, який — як каже „Бюлетин краєвої екзекутиви ОУН" — 15. червня 1934 р. у Варшаві виконав атентат на мін. Перацького.

ЗГОДА ЗАКОРДОННОЇ ВЛАДИ ОУН.

Згідно зі засадою ОУН, про яку згадує документ з т. зв. архіву Сеника, саботаж, терор, „акси" можна виконати у порозумінні з горою. Доказано, що вбивство мін. Перацького виконано на приказ найвищої влади ОУН. Розправа виявила, хто Грицеві Мацейкові видав приказ і хто допоміг виконати вбивство. Слідство виявило, що атентат підготовляли від довшого часу. Вбивство попередила довша розвідка, метою якої було устійнити хід життя мін. Перацького, вибрати відповідне місце і час атентату. Приказ виконати атентат видав краєвий провідник підс. Степан Бандера. Так зізнали підсудні Малюца і Підгайний. Підс. Малюца зізнав, що Микола Лебедь перебував у Варшаві в осени 1933 р., в травні та в червні 1934 р., де на приказ Бандери переводив боєву розвідку. Самому Малюці Бандера доручив в осени 1933 р. зорганізувати хати, себто схови для членів ОУН перед владою.

Ці зізнання Малюци зі слідства про ролю підс. Миколу Лебедя, потвердили інші дані, які устійнено ще перед зізнанням Малюци. І так після ствердження конфіденціональних вісток устійнено, що підс. Лебедь мешкав від 6 вересня до 6. грудня 1933 р. у Варшаві при вул. Злотій ч. 59 під прізвищем Осипа Дацка, а від 16. травня до 15 червня 1934 р. при вул. Кошиковій ч. 19 під прізвищем Любомира Сваричевського. З дальших зізнань Малюци, які потвердили вповні обєктивні докази, виходить, що Бандера висилав гроші Лебедеві на побут у Варшаві: в 1933 р. Малюцою, в 1934 р. сам, висилаючи поштою під адресою Ванди Квєціньської, себто Дарії Гнатківської. Ці обставини потвердили висліди графольоґічної експертизи, з якої виходить, що переказ на грошеву посилку на адресу Ванди Квєціньської виповнив підс. Бандера, додаючи на переказі фікційне прізвище „Квєціньський"; перекази на адресу Дацка—Лебедя виповнив підс. Малюца, додаючи прізвище „Кусніцов". Підгайний зізнав, що Степан Бандера заявив, що плянується поважнішу терористичну організацію поза Галичиною. Тоді Бандера здогадувався, що польська влада створить для українців концентраційні табори. Підгайний вяже цю розмову з домаганням Бандери, яке він висловив у травні 1934 р., щоб передати йому Гриця Мацейка до іншої роботи, звязаної з виїздом зі Львова на два тижні. Свої зізнання доповнив Підгайний низкою подробиць, які підтвердили інші докази. Між іншим Підгайний подав, що мотивом, який вплинув на Мацейка, псевдонім „Гонта", зголоситись добровольцем, щоб виконати атентат, було бажання зреабілітуватись перед ОУН за здогадну допомогу поліції при схопленні Івана Мицика, вбивника Евгена Бережницького. Цю подробицю потверджують факти справи Івана Мицика з 1931 р., з яких виходить, що дійсно Гриць Мацейко схопив утікача Мицика. Одначе найважнішим ствердженням було признання Підгайного, що він доручив Степанові Бандері револьвер марки „Гішпан" кал. 7.65 мм., той самий, з якого підс. Мигаль убив Якова Бачинського. Опісля Бандера передав цей револьвер „Гонті", себто Грицеві Мацейкові. Це потвердили висліди експертизи інституту судових експертиз, які устійнили, що револьверові кулі і гільзи, що їх вжили до атентату на мін. Перацького та кулі, що їх добули з тіла Бачинського і які знайшли на місці злочину, мають такі самі знаки від вистрілу. Це означає, що оба злочини виконано при допомозі того самого револьверу. Ця подробиця потверджує не тільки правдивість вияснень Підгайного, але є теж безпосереднім та обєктивним доказом того, що підс. Бандера видав Грицеві Мацейкові приказ виконати атентат і дав йому зброю. З того виходить, що Бандера звів Гриця Мацейка з Миколою Лебедем, передаючи під його прикази. Згадані вчинки Степана Бандери мають прикмети намови до злочину вбивства, отже прикмети злочину зі статтей 26 і 225 § 1 к. з. Щож торкається розвідки Лебедя, пересилки йому грошевих засобів, підготови схованок і доставки зброї вбивникові — ці вчинки Бандери мають прикмети допомоги зі статтей 27 і 225 § 1 к. з.

Зі зізнань Підгайного і Малюци виходить, що роля підс. Лебедя у справі вбивства мін. Перацького зводилась до т. зв. боєвої розвідки, вибору часу і місця та найбільше відповідних умовин, щоби виконати атентат. Малюца і Підгайний ствердили це на основі власних вісток та обсервацій. Зі зізнань Малюци виходить, що потвердив теж Гриць Мацейко, який оповідав Малюці у Львові, що по атентаті був у Варшаві раз зі Скибою. З оповідання Мацейка Малюца дійшов до висновку, що Мацейко у Варшаві був під командою Скиби—Лебедя.

ТАЄМНА АКЦІЯ ЛЕБЕДЯ І ГНАТКІВСЬКОЇ.

Щож торкається діяльности Лебедя і Гнатківської у Варшаві, то на основі низки доказів, абстрагуючи від зізнань Малюци і Підгайного, можна дійти до таких висновків. Завданням Лебедя і Гнатківської було перевести у Варшаві якусь спеціяльну, таємну акцію. Доказом цього їх довгий і дорогий побут у Варшаві перед убивством мін. Перацького. Цілі цього побуту підсудні не могли льоґічно вияснити. На звязок акції з убивством мін. Перацького вказує факт, що обоє негайно в дні вбивства виїхали з Варшави. Після арештування не признавалися до того, що взагалі були у Варшаві. До того Лебедь по арештуванні у Свінемінде намагався навіть усунути слід свого побуту у Варшаві, а саме знак варшавської фірми, в якій купив капелюх. Далі дуже скривав свій побут у Данціґу (зізнання св. Будного) і вкінці факт, що обоє, зрозумівши недоцільність дальшого відлежування від побуту у Варшаві, вияснювали свій нагалий виїзд з Варшави тим, що нібито почули розмову Гліценштайнової. Ця остання мала казати, що вбивство виконали українці. Ця розмова виявилась видумкою, щоби боронитись на випадок арештування. Згадані обставини довели до висновку, що побут Лебедя і Гнатківської у Варшаві без сумніву вяжеться з убивством мін. Перацького. Зізнання Малюци і Підгайного вияснили цю проблему основно, льоґічно і згідно з усіми подробицями цієї справи. Слід згадати, що доказом співучасти підс. Лебедя в замаху на мін. Перацького, є факт, що Лебедь 30. травня 1934 р. перебував у Кракові, у помешканні Карпинця, в якім зладжено бомбу, що її кинув Гриць Мацейко підчас утечі по атентаті. З цього факту і з факту, що того дня підс. Климишин купив в аптиці Гошковського та заніс до помешкання Карпинця 5 дкг. каліхльорікум, який знайдено в бомбі Мацейка, слід прийти до висновку, що Лебедь був у Кракові, щоби привезти бомбу і що Карпинець дійсно виконав бомбу та передав її Лебедеві.

Італійці знову збомбардували амбулянс Червоного Хреста.

14 убитих, 150 ранених.

ЛЬОНДОН, 16. 1. ПАТ. Райтер повідомляє з Дессіє, що абісинський амбулянс Червоного Хреста, на чолі якого стояв англійський старшина майор Бургуайн острілювали вчора більш як годину три італійські літаки. Червоний Хрест був у місцевості Вальдія, в половині дороги між Дессіє й озером Ассінг. Майор Бургуайн вийшов ціло, але зпоміж населення міста вбили 14 осіб та яких 150 осіб ранили. Це переважно жінки, старці й діти. Літаки скидали на місто головно запальні бомби, що спричинювали пожежі, які через вітер дуже скоро поширювались. На терені амбулянсу знищили шатро майора Бургуайна, його інструменти та припаси згоріли. На шатрах амбулянсу видно було виразно знаки Червоного Хреста. Вночі вислали до Вальдія британський амбулянс, відповідаючи на телеграму майора Бургуайна, в якій він повідомляє про бомбардування та кінчить словами: Пробудіть Женеву, є зовсім ясне, що знак Червоного Хреста став улюбленою метою для італійських бомб.

Вкінці св. О. Беньковський ствердив, що підс. Лебедь бував в „Европейській Коварні" в тому часі, коли там приходив мін. Перацький. Св. О. Тищінський зізнав, що бачив часто підс. Лебеля недалеко будинку міністерства внутрішніх справ. Вкінці шофер О. Кочик зізнав, що 15. червня 1934. р. між год. 3-ою і 3.30 пополудні (вбивство доконали в год. 3.40 пополудні) завіз своєю таксівкою мужчину на вулицю Томи ч. 44. і вказав на Лебеля як на свого пасажира. Підс. Лебель мав там зустрінутися з убийником по атентаті та вдержати йому дальшу втечу, але не виконав цього з причин від себе незалежних. На основі цих даних суд прийшов, що підс. Лебедь намовляв Гриця Мацейка до убийства мін. Перацького (ст. 26. і 225. § 1. к. з.), бо Мацейко був у Варшаві під командою Лебеля та допомігся до убийства (ст. 27. і 225. § 1. к. з.), бо він розробив і доручив Мацейкові бомбу.

Вчинок підс. Гнатківської, себто допомогу Лебедеві у розвіці, суд признав теж як свідому допомогу зі ст. 27. к. з. Гнатківська мусіла теж знати, чому слідкує за мін. Перацьким, бож годі прийняти, щоб її не втаємничено, з якою метою це робить. Це втаємничення було безсумнівно необхідною умовиною успішної акції та охороняло перед необережністю.

Як уже згадано, Гриць Мацейко відчас утечі покинув бомбу, яка — на думку знавців — була здатна до вжитку і мала велику вибухову силу. Після вивстрелювання бляшаної пушки, в якій була бомба і після порівнання цієї бляхи з частинами бляхи, яку найдено в лябораторії Карпинця у Кракові виявилось, що пушку зладжено з тієї бляхи саме у лябораторії Карпинця. Тому то підс. Карпинець признався у слідстві, що дійсно зладив цю пушку, але заперечив, ніби сам сконструював бомбу. Це вияснення слід відкинути, бож це ясне, що Карпинець як хемік, мав у першу чергу виробляти бомби, а не пушки до них. На це вказує його лябораторія і якість хемікалій, що їх купував Карпинець. На тій основі, що складники бомби знайшли свої рівнобіжники у лябораторії, заведення хемії львівського університету видало оцінку, що лябораторія Карпинця була придатна до виробу таких бомб, що її кинув убийник у Варшаві, в лябораторії були відповідні до цього матеріяли і сам Карпинець займався основно студіями над хемічними способами виробу вибухових матеріялів. Вкінці слідство виявило, ще кілька інших випадків, що з лябораторії Карпинця вивезли до Львова кілька бомб та інших вибухових матеріялів. Таким чином варшавська бомба не була єдиним твором такої праці підс. Карпинця. На цій основі слід приняти, що бомбу, яку мав убийник у Варшаві, зладив підс. Карпинець у своїй лябораторії.

З діяльністю Карпинця у Кракові тісно зв'язується діяльність підс. Миколи Климишина. Оба вони були ядром краківської експозитури ОУН, причому Климишин виконував головну ролю. Розправа виказала, що підс. Климишин причинився до виробу бомби, якою користувались у варшавському замаху. І так обсервація устійнила, що Климишин у дні побуту підс. Лебедя у Кракові приніс до помешкання Карпинця 5 дк. хльорану потасу з аптики Гошковського. Карпинець і Климишин вдержували постійно зі собою звязки і тому зайво згадувати, що Климишин мусів знати, що робить Карпинець і до чого потрібний був хльоран потасу. Вкінці важною умовиною, яка доказує вину Климишина і Карпинця є ствердження факту, що 19. квітня 1934. р. був у них Степан Бандера, безсумнівно у звязку з хемічною лябораторією Карпинця то з виробом вибухових матеріялів. Нема конкретного доказу, що Карпинець і Климишин знали про те, що бомбу використають саме до атентату на мін. Перацького. Але ця умовина бійдужа для законної кваліфікації, бо оба знали, що бомбу призначив провід ОУН до вбивства людини або богатьох людей у звязку з терористичною акцією ОУН. Тому суд прийшов, що Карпинець, зладжуючи бомбу, а Климишин достарчаючи йому матеріяли, допомогли до убийства, себто до злочину зі ст. 27. і 225 § 1. к. з.

Докінчення мотивів цього присуду подамо у черговому числі з технічних причин.

СТРАШНИЙ ВИБУХ НА КОРАБЛІ.

БУЕНОС-АЙРЕС, ПАТ. Із Сантосу (Бразилія) повідомляють, що підчас вивантажування в гамошній пристані салітри і сірки з „Біг-Марі" наступив страшний вибух. Корабель розірвало і він затонув до кількох хвилин. Згинуло 6 осіб, кільканацять було ранених. Вибух спричинив теж пожежу, якої жертвою впали два митні магазини. На кораблі було 810 тон салітри і 1950 тон сірки.

Нині кіно КАСІНО | ЛІЛІЯН ГАРВЕЯ, ВІЛЛІ ЯНХБЕРГЕР у найновішій фільмі в пребагатій виставі п. н. ЗАПРОШЕННЯ ДО ВАЛЬСА

Голоси анґлійської преси про експозе міністра Бека.

ЛЬОНДОН, 16. 1. ПАТ. Анґлійська преса широко подає експозе мін. Бека, цитуючи головно уступи, спрямовані проти Литви, та уступи, які відносяться до польсько-анґлійських взаємин і Ліги Націй. „Дейлі Телеграф" повсюю промову мін. Бека як підкреслення льояльности Польщі до Ліги Націй. Мін. Бек запевнив, що Польща хоче щиро продовжувати далі свою співпрацю з В. Британією та остане вірна Лізі Націй. На думку щоденника зарисовується осторожно зміна польської закордонної політики в користь збільшення звязку з Лігою.

„Морнінґ Пост" підкреслює, що експозе мін. Бека було найщирішою декларацією на тему закордонної політики Польщі, яку від кількох літ вона склала. Головно щоденник підкреслює ясність заяви міністра щодо Литви та Чехословаччини.

„Дейлі Геральд" твердить, що міністер Бек гостро вдарив Литву та здогадується, що Польща схоче справу участи Литви у фінансуванні українських терористів порушити в Лізі Націй.

Румун на чолі Православної Церкви.

Синод запропонував патріярхові Миронові становище константинопільського патріярха.

БУКАРЕШТ, 16. 1. ПАТ. У тутешніх церковних колах говорять, що голова румунської Православної Церкви патріярх Мирон дістав від константинопільського Синоду пропозицію зайняти опорожнене становище константинопільського патріярха, що є ерархічним головою всієї Православної Церкви. Тутешні церковні й офіціяльні кола відносяться до тієї пропозиції прихильно, добачуючись у ній зросту престижу румунської церкви. Якби Мирон виїхав до Константинополя, найповажнішим кандидатом на румунського патріярха був би нововибраний митрополит Буковини Висаріон.

Лають тільки большевиків.

Французькій пресі заборонено висловлюватися в неповажний спосіб про голови чужих держав та про їхніх міністрів закордонних справ. Хоча це обмеження преса зустріла критичними коментарями, але всеж назагал підчинилася розпорядженню за одним одиноким винятком. Від оголошення згаданого розпорядку вона не дає нікого іншого з чужинців, лиш большевиків. Коли переглянути французькі журнали за останній місяць, можна подумати, що все, що французи хотіли б сказати неприємного на адресу своїх політичних ворогів, вони сконцентрували на особах Літвінова та Сталіна. Розбійники, вбивці, шахраї, банда міжнародніх злодіїв — це найлагідніші вислови, вживані правою французьких пресою на їх адресу у звязку з конфліктом в Монтевідео. „Злодій кричить, держи злодія" — пише великий франц. журнал „Жур" на адресу Літвінова з нагоди його скарги до Союзу Народів і наводить всю біографію большевицького міністра, починаючи від ограблення банку в Тифлісі і до відроблювання грошей у Франції. Цікаво зазначити, що на це явне порушення закону уряд не звертає зовсім уваги, очевидно розуміючи, що поважити Літвінова не можна примусити ніякими законами.

Довголетні літаки британської повітряної фльоти.

ЛЬОНДОН, 16. 1. ПАТ. „Дейлі Телеграф" довідується, що новий тип військового літака „Вікерс Веллеслей" матиме такий великий збірник бензини, що зможе долетіти до кожного з европейських міст і вернутись на місце старту. Тому, що новий літак може мабуть перелетіти 12.800 км. без осідання, новий рекорд довжини лету безсумнівно знову здобуде Анґлія.

Домагання китайських студентів.

Чан-Кай-Шек говоритиме про політику уряду.

НАНКІН, 16. 1. ПАТ. На запрошення Чан-Кай-Шека до Нанкіну приїхало яких 300 студентів, представників університетської молоді з усіх сторін краю. Студентів прийняв учора Чан-Кай-Шек, якому вони предложили домагання студентського руху. Найважливіші студентські домагання такі: започаткувати національну політику сильної руки та здушити автономний рух у північному Китаю. Чан-Кай-Шек має нині виголосити промову, в якій зачує головні напрямні політики уряду.

Американсько-анґлійське морське порозуміння.

Наслідки зірвання морської конференції.

ЛЬОДОН, 16. 1. ПАТ. „Дейлі Телеграф" обговорюючи наслідки того, що Японія покинула морську конференцію, передбачує, що це буде мати великий вплив на взаємини між В. Британією, Зл. Державами та Японією. Безпека Австралії й Азії залежить від могутньости воєнної фльоти, яку зможе зосередити В. Британія в Сінгапоре, що тепер набирає найпершорядніщої ваги. Щоденник передбачує, що заключать анґлійсько-американське порозуміння, яке виключить перегони в морських збройнях між тими двома великодержавами та яке загарантує мир на Пацифіку.

Єгипетський протест проти бомбардування Червоного Хреста.

КАІРО, ПАТ. Єгипетсько-абісинський комітет у відповіді на італійські заперечення в справі нового збомбардування єгипетського амбулянсу в Дагабурі оголосив комунікат, який стверджує, що в Дагабурі є єгипетська санітарна місія, яка 6 тижнів перед бомбардуванням заступила амер. місію. Комунікат для ствердження віродостойности своїх слів наводить уступ телеграми кн. Ізмаіла Дауда, який говорить про бомбардування і обстрілювання з скорострілів шпиталів в Дагабурі. Єгипетський уряд жде додаткових вісток, заки вишле офіціяльний протест.

Страшна катастрофа літака.

НЮ ЙОРК, 16. 1. ПАТ. З Боготи в Колюмбії наспіла вістка, що 3-моторовий літак упав біля Пуерто Бой, у гористім терені, над долиною ріки Какуетта, де живуть дикі індійські племена. У катастрофі згинуло на місці 7 людей а 7 важко ранених.

ІТАЛІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ ОСІВ НА МІЛИНІ.

КІЛЬ, ПАТ. В Кільськім каналі осів на мілині італійський корабель Давдоля (5.000 тон). Два кораблі поплили йому на поміч. Корабель Дондоля плив з Данцігу до Італії з вантажем вугля.

З польської преси.

Кавалковський і Домашевич.

У „Нових Часах" (з 15. ц. м.) сенатор А. Домашевич висловлює обурення на одне твердження у недавній статті А. Кавалковського з „Ґазети Польскої" з. ц. м. А. Кавалковський (слушно на наш погляд) пише, що

„Польське громадянство у полудневo-східних воєвідствах все ще постійно підлягає стрійі психозі, що її витворила народова демократія, та радше займає позицію боротьби, повної ізоляції і виключности, все ще постійно не виявляючи того, що воно достаточно зжилось з ідеєю польської держави".

Сенатора А. Домашевича сильно дітмули останні слова, і він відразу займає позу глибоко ображеної у своєму гонорі людини, зазначуючи, що відповідатиме *тільки з уваги на орган*, в якому появилась стаття А. Кавалковського. Але не видержує тону і відразу атакує варшавські кола кажучи, що це тільки з варшавського Олімпу видається, нечеб польське громадянство займало становище ізоляції..

„Нам, (читаємо) польському громадянству у полудневo-східних воєвідствах, часто густо видається, що це не ми ізолюємось, а нас ізолюють, що не ми блукаємо по манівцях вузького етнічного націоналізму, але що *всупереч нам* (підкресл. автора) петрифікують як обовязуючу засаду боротьби і політичної конкуренції".

Далі йдуть затетичні фрази про „щирий від рам, хрести, примат боєвої і політичної репрезентації ідеї польської держави, що його признав Великий Авторитет" то-що. І кінчиться стаття пересторогою, що „свідоме своєї сили" і „терпеливо" польське громадянство Галичини буде ще якийсь час „чекати", чи виліковуються варшавські кола від свого упередження до галицьких поляків, але вже тепер „випрошує" воно собі „лекцію", як має „достаточно зживатись з ідеєю держави.

Цікаво що так надзвичайно сильно оброзився за ендецьку публику саме вожд львівської санації: цілком слушно, бо п. Домашевич це духовий брат ріжних Грабських. Ще цікавіше, що п. Кавалковський саме в тій своїй статті, в якій знайшовся цей вислів — камінь образи для п. Домашевича, — займає позицію ідеольогічно таку саму, яку завсіди займала ендеція супроти українців, бо все торочить про якусь „виразно акцентовану" льояльність та про занехання українцями якоїсь боротьби. Справді, непорозуміння у власній і близькій духом родині!

Зрештою, видно п. Домашевич краще знає свою силу — силу галицької ендецької санації: бо ось п. Кавалковський мерщій відкликує свої слова, впевняючи („Ґаз. Польска" з 15. ц. м.), що він мав на увазі лише „надмір чуттєвого чинника (у галицьких поляків) супроти національної проблеми, що утруднює нормалізацію явищ, які вимагають також розумового підходу".

Курс господинських інструкторок у Львові.

Болючим місцем у нашій господарській праці на селі є господарська справа. Тоді, коли для господаря працюють сьогодні десятки агрономів, садівників, насічників „Сільського Господаря", то для наших господинь зроблено досі вправду мало. Рідкістю є інструкторки господарської справи на повітах, а ще менше є їх при праці на селі. Це тому, бо нема у нас школи для господинських інструкторок, хоч потреба їх і при організації „Сільського Господаря", і при інших організаціях, головнож жіночих, велика. Щоб цьому бракові інструкторок зарадити, уладжує Краєве Господарське Товариство „Сільський Господар" у Львові у порозумінні із зацікавленими центральними установами *Курс господинських інструкторок*, що тревітиме *від 3. лютого до 15. червня 1936. р.* і буде відбуватися у Львові. На курс приймати́муть кандидаток зі середньою освітою, є подання треба вносити найдальше *до дня 25. січня 1936. р.* до Краєвого Господарського Т-ва „Сільський Господар" у Львові, Ринок 10. Оплата за навчання місячно зол. 15. Удержання на кошт курсанток. Філії „Сільського Господаря", філії „Союзу Українок", Окружні Союзи Кооперативів, повинні скористати з цієї нагоди та вислати на цей курс своїх кандидаток, що будуть потім в окрузі інструкторками домашнього і хатнього та подвірянного господарства, організаторками сільського жіноцтва, кооперативно-господарськими пропагаторками, тощо. Знову-ж для нашої інтеліґентної жіночої молоді є це нагода набути фахове знання бодай у цій одній, такій важній галузі народньої праці.

НАЙЦІКАВІША КНИЖКА
НАШОГО ЦЬОГОРІЧНОГО СЕЗОНУ
Ірини Вільде
ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ
208 сторінок.
Замовляти в Адміністрації „Діла". Порто 30 сот.
Ціна 1.50 сот.

На оглядинах автоматичної централі львівських телефонів.

Представники львівської преси — а в цьому числі і співробітник „Діла" — мали на днях нагоду, по запрошення дирекції ПАСТ-и оглянути нову автоматичну інсталяцію львівських телефонів. Опроваджували нас, показували і пояснювали: дир. Спіра і конструктор цієї подивугідної модерної інсталяції інж. Дорош. Яке це все просте, а проте яке дуже складне! У великій галі, де колись сиділи довгою чергою телефоністки, стоять у рядах високі скрині-апарати, а в них безліч рурок, дротиків, ґудзичків та тисячі електричних лямпочок, що безупину блимають і гаснуть. Саме ці мінливо-блимаючі світелка — це процес сполучення абонента з потрібним числом. Інж. Дорош пояснює: Ось тут, де блиснуло світелко, абонент рухнув щитом апарату і накрутив першу цифру. Тепер у рядочку друге світелко — це абонент накрутив другу цифру. І так пять разів, аж до менту накручення пятицифрового числа. В цю хвилину, апарат самочинно при допомозі „шукача" та цілої низки допомічних уладжень, вишукує число, що його бажає абонент. Апаратура незвичайно складна, дійсне чудо XX. століття. Весь процес сполучення відбувається під механічною контролею інших апаратів, що кожне технічне недомагання сиґналізують відповідним світелком, даючи цим робом дежурним механікам змогу, негайно інґерувати.

Зацікавлені слухаємо пояснень: — У цій салі сиділо ще недавно, пересічно 54 телефоністок, нині виконує їхню працю 296 „мертвих" телефоністок, себто реєстрів. Вслід за цим абонент дістає получення негайно, куди скорше ніж давніше. При тій нагоді звертають нашу увагу на важливу подробицю: після закінченої розмови слід завісити слухавку обовязково на вилках, бо інакше апарат „блькоується" і щойно пізніше це заблькування усуває механічна контроля автоматично. Взагалі ця контроля працює постійно і нераз трапляється, що помагає абонентові правильно сполучитися.

Кожну розмову реєструє рахівничий апарат. Ті рахівниці приміщено окремо в ґрупах по 50. Кожне число телефону має свою рахівницю. Щомісяця всі рахівниці фотоґрафують і щойно на підставі фотоґрафічного зазначення, вносують кількість розмов у картотеку та виставляють рахунки. Очевидно, що при такому вписі можуть трапитися помилки, тож заряд телефонів докладно перевірює кожну рекламацію.

— А чи є можливе, що рахівниця запише більше розмов, як на ділі було? — питаємо.

— Виключене, — відповідає дир. Спіра. — Є лише одна можливість: що рахівниця зіпсується і стане, але тоді не зазначує вже взагалі ніяких розмов, отже шкода йде тільки на нашу некористь.

Автоматизація львівських телефонів є третім етапом їх розбудови, після ручної й півавтоматичної фази. Абоненти — як нас інформують скоро звикнули до цієї вигідної новинки. Зокрема, безплатні інсталяції телефонів, що тревати́муть ще до 14. лютого ц. р. збільшили дуже наплив нових абонентів. Буде їх до цього часу коло 2 тисячі. На деяких лініях (стрефах) є вже перевантаження так, що нових зголошень не приймають.

На цьому закінчився показ. Був дуже цікавий і повчаючий.

Р.

ПРИ
ҐРИПІ
і простуді, в ревматичних і артретичних терпіннях, у болях хребта, суглобів і мязів уживаємо таблеток Тогаль. Тогаль спричинює спадок температури. Ціна зол. 1.50.
ТОГАЛЬ приносить полекшу тим, що терплять

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— **Нема вже ворожнечі між Чан-Кай-Шеком і кантонськими провідниками.** Вертаючись з Европи до Китаю гриїхав до Сінґапоре один із найстарших провідників куомінтангу Гу-Ґан, який ствердив, що кантонські провідники вповні помирилися з маршалом Чан-Кай-Шеком щодо політичної платформи супроти Японії. Як відомо, на тім тлі істнував довголітній розрив між Нанкіном і Кантоном та неприязнь між Чан-Кай-Шеком і Гу-Ґаном.

— **Справа виборів у Франції.** Ліва преса з тріюмфом підкреслює, що Лавалеві не повелося приспішити виборів. На вчорашньому засіданні ради міністрів, пише „Ля Репюблік", міністри Еріо, Мандель і Фроссар виразно спротивились приспішенню виборів. Отже вибори відбудуться у квітні або травні.

— **Проєкт створення африканської комісії.** „Еко де Парі" подає, що данський уряд перебрав мабуть на себе ініціятиву запропонувати в Женеві, щоб створити спеціяльну комісію що провірилаб умовини, в яких відбувається війна між Італією й Абісинією. Говорять, що ця комісія ніяк не може перетворитись в інституцію, що малаб на меті шукати умовин мирового полагодження конфлікту.

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу, дитячу для інвалідів, вдів і сиріт приймає
УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.
З провінції висилайте почтою. У Львові відберемо самі за писемн. повідомленням.

НОВИНКИ.

— **А. Дуфанець, Кравецька робітня,** виконує по знижених цінах мужеську гардеробу з матеріялів власника і поручених. Львів, Пасаж Міколяша. Тел. 287-41. 8—10

— **Футра,** всілякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 94—

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2.** 2) **Личаківська 50,** 3) **На Байках** ріг Глубокої. 4) **Жовківська 175.** 18- 5

— **Футра** від 140 зол. робить Карпяк, Лукасінського 4. 18—7

— **Засідання Комісії національної економіки, соціольоґії і статистики** при Історичній Секції НТШ відбудеться в понеділок 20. січня ц. р. в 6-ій год. вечором у Бібліотеці НТШ. На порядку дня реферат інж. д-ра Е. Храпливого про вплив кріпак на українське село.

— **Національне свято 22-го січня** святкує українська молодь і громадянство міста Львова великим концертом акад. хору „Бандурист", що кінчить 30-ліття свого істнування в середу 22-го ц. р., год. 8.15 вечором, у великій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка. Подрібна програма в афішах. Карти вступу набувати в Союзнім Базарі по ціні від 0.50—2.00 зол. і вечором при касі.

— **Бідермаєр у Львові.** Заходом міського музею артистичного промислу буде відкрита в суботу, 18 ц. м. в год. 12 в пол. вистава, присвячена епосі Бідермаєра.

— **Хто виграв?** В нинішнім дні тягнення першої кляс. льотерії впали такі виграні: 50.000 зол. на ч.: 117633, 20.000 зол. на ч.: 142621, 10.000 зол. на чч.: 4248 4656 9488 9683 18762 28559 32711 33296 3701 39351 51851 55018 66583 62949 63053

70704 85215 108513 119570 131841 133052 135925 144789 164134 165661 176163 188565, 1.000 зол. ві чч.: 6411 7626 25340 26155 28089 28961 33274 33800 36578 38857 40468 44149 50508 50638 56087 56517 60256 60453 62161 79037 94948 100275 107654 109584 113552 121885 122153 127011 130518 134975 145831 147163 149004 150375 150813 151291 154067 164142 166935 192940 193426.

— **Україніка.** Грудневий випуск праського місячника „Словянскі Пшеглед" приніс в огляді словянського життя інформації із Совітської України, Сх. Галичини та Закарпаття. — В останніх двох числах париського „Прометеї" подано дальші уступи праці ген. Удовиченка „Українська армія". Н. Ковалевський пише про „Комінтерн без України". Стаття В. Кубійовича приносить багато цікавого про „Популяцію Сов. України за останні роки". В бібліографії преферовано французьку книгу О. Шульгина „Україна проти Москви". — Праський щоденник „Народні Політіка" у різдвяному числі приніс статтю Фр. Д. „Русинські різдвяні свята", в якій знайомить зі звичаями гуцулів, з ілюстраціями. — Тижневик „Пражскі Обзор" подає свої замітки до варшавського процесу п. н. „Польсько-український бій. Українська проблема як проблема міжнародня". — В органі Союзу Словацького Учительства в Братіславі „Národná škola slovenská", ч. 8—9 з 1. січня 1936 р., в розділі „Словацьке шкільництво" вміщено інформацію про українське шкільництво під Польщею. Автор замітки — і. р. — подає спочатку статистичні дані про кількість українських народніх шкіл в рр. 1923 і 1929 та про середні школи, згадуючи тут про діяльність Т-ва „Рідна Школа". Далі є коротка згадка про недавній український університет у Львові, зліквідований перед 13 роками, а також про Т-во „Просвіта" у Львові.

— **Проєкт залізничої лінії Красне — Камінка Стр.** висувають господарські кола Сх. Галичини. Повіти Камінка Стр. і Радехів комунікуються тепер з осідком свого воєвідства, Тернополем і Поділлям через Львів-Підзамче, а це продовжує дорогу і причиняється до подорожіння транспорту. При помочі лінії Красне — Камінка Стр. Поділля одержало би безпосереднє получення з Луцьком. Кошти проектованої залізничої лінії обчисляють на кільканацять міліонів зол.

— **Земля за податки.** На основі рішення тернопільського воєводи перейшов державний скарб на власність 155 моргів з маєтку Бурківка пов. Заліщики, що належать до Марії з Рожашканів Бонди. Переняті ґрунти будуть розпарцельовані згідно з законом про рільну реформу.

— **Арештування за війну.** Як повідомляє польська преса, в Золочеві арештовано б. старшину української армії, Гр. Мекітру, під закидом, що в часі українсько-польської війни в 1919 р. брав участь у воєнних присудах на поляків.

— **Новий український педагогічний часопис.** У Мукачеві почав виходити місячник „Наша Школа" під редакцією Івана Васка. Часопис буде звертати головну увагу на потреби українського шкільництва на Закарпатті.

— **Концерт українських колядок у Парижі.** З відновленням діяльности Музичного Т-ва ім. Кошиця українське артистичне життя в Парижі значно оживилося. Підчас Різдвяних Свят відбулося кілька прилюдних імпрез, з яких найповажнішою є, як повідомляє Офінор, концерт українських колядок, що на Маланчин вечір зібрав до української церкви численну українську та французьку публику. Невеликий ансамбль Т-ва Кошиця складався з найкращих українських артистів, з яких треба відмітити пані Яменко, Курчинську та Ковалеву та пп. Кучерова, Солонаря, О. Чехівського, Топільського та Литвина, всіх з оперовими голосами, які співали під артистичним проводом А. Чехівського. Публика, серед якої було чимало українських і французьких знавців співу, признала, що вже давно не було такого вдалого українського концерту. Чистий прибуток призначено на українську церкву в Парижі. Концерт закінчився промовою пароха місцевої французької церкви, який висловив від присутніх французів подяку за велику артистичну приємність та надію, що подібні концерти будуть повторені для ширшої французької публики.

— **Засудили бандитів.** Перед львівським судом присяжних відбулася розправа проти трьох бандитів із Старого Села пов. Бібрка, які застрілили крізь вікно господаря Миколу Чайковського і заткавши його жінці шматою рот, пограбували 300 зол. Засуджено Івана Сарамагу на 8 літ і Йосифа Ґарнсаржа на 7 літ вязниці, а третього обвинуваченого Олексу Лихача увільнено.

Зміна в обчислюванні емеритальних складок.

Рада міністрів приняла на засіданні в суботу 11. січня ц. р. декрет президента про обниження складок за емеритальне обезпечення фізичних та умових робітників. Ці знижені складки платитимуть обезпечені лише два роки, себто так довго, доки обовязує надзвичайний податок від платень.

І так у гутництві обнизили складку з 5.8 відс. на 4.8, в інших категоріях — з 5.2 на 4.2 відс., себто на 1 відс. З тієї обнижки припадає на обезпеченого 0.7, на працедавця 0.3 відс. Умовним робітникам обнизили з 8 відс. на 6.1 пів, себто на півтора відс., обезпеченому обнизили на 0.8 відс., а працедавцеві на 0.7. Тимчасом обезпечений, який дістає 100 зол. платні платитиме 80 сот., працедавець 70 сот. менше ніж дотепер.

Властідок цих змін обовязуватимуть оснівні складки:

При місячній платні до 60 зол. включно — 6.5 відс., що їх у цілости вплачує працедавець;

При платні понад 60 зол. до 400 зол. включно на обезпеченого припадає 2.4 відс., на працедавця 4.1 відс.;

При платні понад 400 зол. на працівника припадає 3.2 відс., а на працедавця 3.3 відс.

Додаючи до емеритальної складки умових робітників обезпеченеву складку на випадок безробіття, що виносить 2 відс. і яку при платні 60 зол. вцілости оплачує працедавець, при платні понад 60 зол. до 400 платить 0.8 працівник, 1.2 проц. працедавець; при винагороді до 725 зол. по 1 відс. працівник і працедавець, а при вищих платнях 1.2 відс. працівник і 0.8 працедавець. Складка на емеритальний фонд і на випадок безробіття виноситиме разом:

При платні до 60 зол. — 8.5 відс., що їх в цілости платить працедавець;

При платні від 60 до 400 зол. платить 3.2 відс. робітник і 5.3 працедавець;

При платні від 400 до 725 зол. платить 4.2 відс. працівник і 4.3 відс. працедавець;

При платні від 725 зол. платить 4.4 відс. працівник і 4.1 відс. працедавець. Незалежно від того працівник, що дістає платню вищу, ніж 725 зол. платить ще додатково на обезпечення на випадок безробіття 1.2 відс. від різниці, що її дає його платня зменшена на 725 золотих.

ВІДСОТКИ ЗА ПРОВОЛОКУ ПРИ ОБЕЗПЕЧЕННІ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ.

Декрет передбачує теж нормальні відсотки за проволоку 0.75 відс. і пільгові 0.5 відс. місячно. Обидві ці знижки пристосовуватимуть не тільки до залежностей, що повстануть після цього декрету, але й до тих, що повстали перед ним.

— **Львівська хроніка.** На Марійській площі арештовано Юду Зікрайха, що ніс у мішку кільканацять кг. комуністичних друків. — За вбивство львівського апоша Пиці засуджено Тад. Ужстова на 7 літ, Каз. Коцура на 4 роки і Дмитра Дурбака на рік вязниці. — Зі складу сукна фірми Белака при вул. Скарбківській вкрали злодії матерії вартости 5.000 зол. — Зі склепу Давида Шрайбера в пасажі Фелерів при вул. Легіонів украдено текстильні товари вартости 5.600 зол.

— **Краєва хроніка.** В Мозолівці пов. Підгайці помер Андрій Липка з бучацького пов. Попередньої ночі приловили його громадські вартівники на крадіжи. Мав він на голові рану, з чого виходить, що хтось його побив. — В Косові пов. Чортків вбив хтось біля фільварку форналя В. Юркишина, вдаривши його колом по голові. — В Ягольниці пов. Чортків застрілився інж. Веслав Пшибора, заступник директора місцевої фабрики тютюну. — Біля стації Розвадів знайшли тіло вояка Войтіха Мишки з Любачева, що вискочив необережно з потягу і згинув на місці. — В селі Іздебні пов. Березів 38-літній Михайло Точек убив свого 65-літнього батька у спорі за ґрунт.

— **Нову залізничу аферу викрили** у варшавській дирекції. При електрифікаційних роботах на лініях Варшава і Ловіч — Скерневіце — Лодзь діялися великі зловживання. На деяких підміських лініях перебудовано стаційні перони, які показалися невідповідними до вжитку і треба їх розібрати. Арештовано кілька осіб.

— **Редукція залізничих дирекцій в Румунії.** Румунське міністерство шляхів звинуло недавно черновецьку залізничу дирекцію й опісля перенесено всіх менших урядників (між ними більшість українці) в глиб краю. На місце звиненої дирекції засновано інспектуру, яка не мала ще часу зорганізуватися, бо вже ходять слухи, що й вона буде розвязана. Ці слухи оправдані перенесенням останніх ще вищих урядників до старого королівства. Подібне сталося з колишньою дирекцією залізниці в Кишеневі.

— **400 осіб занедужало на скаженину.** В місті Берлад (Румунія) настав від кількох днів переполох. Різник Йос. Вальдман купив вола і мясо з нього продав місцевим різникам. На другий день довідався, що віл був хорий на скаженину, що ствердили опісля лікарі. Всі люди, що їли мясо з того вола, числом 400 осіб, занедужали на скаженину. Санітарна влада зажадала спеціяльних лікарів з пастерівського інституту в Ясах.

— **Земля пересувається.** Біля міста Кан у південній Франції почала пересуватися маса землі в скількости поверх міліона кубічних метрів. Маса посувається три метри денно в напрямі міста, засипала річний канал і створила штучне озеро, якого води загрожують містові. На південь від Ґренобль посувається великий горбок і випер ріку з русла. Цілу околицю зі селами залляла вода.

— **Музей Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові** (вул. Чарнецького 24) мав у місяці грудні мин. року 179 катальогових чисел приросту до ч. 26000 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археольогія 37 і дві збірки черепів, побутова старовина 13, історичні пам'ятки 4, церковна старовина 1, етнографія 31, рисунки 2, графіка 6, портретові репродукції 77, мапи 1, видівки портретові й топографічні 18, альбоми репродукцій 2, фотографії різного змісту 476, медалі 4, відзнаки 2, фото-кліші 141, екзотика 1. Жертводавцями були пп.: д-р Барвінський Б., Береза Я., Бучко, проф. Гайдучок С., Гринюк Д., Грозикова О., Дорош Ю., Драмай Д., дир. Дорошенко В., Жерський К., Заклинський З., Іваночко О., Іжицька М., дир. Калиневич С., Канцір, д-р Криницевич І., паст. Кузів В., проф. Кіт М., Лютий Д., Матчакова С., дир. Маґаляс С., Мойсейович, Нижанківський Т., ред. „Нової Хати", Островерха М., д-р Полянський Ю., д-р Паньківський К., Панас М., Стельмах М., Сольський П., Талащук І., Український Спортовий Союз, мгр. Фіголь Д., д-р Федів І., Чайковський Е., ред. Чарнецький С., Чучман М., проф. Шендрик І., д-р Іванець І. Управа Музею складає всім щиру подяку. Виставу демографічну відвідало 1360 осіб.

— **З годинникарського ринку.** Швайцарський годинник „Зеніт", який в останньому часі захоплює наші очі на всіх годинникарських виставах багатством моделів і естетикою зверхнього виконання є синонімом прецизії і 100 проц. усіляких прикмет, яких вимагаємо від годинника. Це не новина для нас: фабрика „Зеніт", яка має на головних ринках світу усталену традицію, запустила недавно на краєвий ринок ряд моделів опираючи організацію продажі на новій системі та викликала небувале зацікавлення, так що владовні опанує цілий ринок. „Зеніт" це швайцарський годинник завсіди знаменитий і справді розхоплюють його всі завдяки його прикметам. Небавом найдеться він у кожній хаті.

ДИВОГЛЯДИ.

6 МІСЯЦІВ ВЯЗНИЦІ ЗА 40 СОТИКІВ.

Буде це дивоглад тільки в вищих очах, згідно з нашими поглядами на т. зв. континенті. Один льондонський друкар відчинив витрихом телефонічний автомат і витягнув звідти гроші. Грошей було 4 пенси, себто 40 сотиків. Крадіж відкрили і засудили друкаря на 6 місяців вязниці з мотивом, що це кража публичного майна на публичному місці. Саме завдяки таким „дивоглядам" в Англії є так мало злодіїв — не стає шкірки за випрему.

ЩОБ ПООБІДАТИ В МОСКВІ..

Французька журналістка Жанін Буїссуну поїхала оглянути Москву. У паризькому дневнику „Ентрасіжан" описує вона свої відвідини в крамниці, що зветься гордо „Ґастроном № 1". Ціни там такі: 15 рублів кільо волового мяса, масло 30 руб. кільо, чорний хліб 1 руб. 10 коп. У крамниці натовп. Щоб купити сухариків або одну помаранчу треба стояти в черзі перед касою. Заплативши гроші покупець дістає квиток; з цим квитком треба стояти знову в черзі, заки добєтесь до прилавки. Кожний „хліст" — 15 хвилин. Щоб купити все потрібне на обід, треба на це бодай дві години. Забагато покупців, замало крамниць і в цих крамницях усе тягнеться дуже довго.

Ширіть наш часопис!

Дописи.

РАВА РУСЬКА.

Освітньо-господарський, кооперативний і куховарський курс. Як минулого року, так і в цьому році видїл Філії Т-ва „Просвіта" при співучасти філії Союзу Українок, Повітового Союзу Кооператив, Філії Краєвого Т-ва „Сільський Господар" та Українбанку „Віра" в Раві Руській уладив у часі від 2. грудня до 22. грудня м. р. у домівці Українбанку „Віра" в Раві Руській тритижневий освітньо-господарський, кооперативний і куховарський курс для молоді равського повіту. На курс зголосилось 15 дівчат і 13 мужчин з повіту, покінчило його лише 11 дівчат і 13 мужчин. Між тими, що не покінчили курсу було три таких, що не могли відповісти вимогам курсу, одна по двох тижнях побуту на курсі захорувала. Курсисти мешкали і харчувалися на бурсацький лад (дівчата мешкали у Народньому Домі, мужчини у домівці Українбанку „Віра"). Загальний нагляд над курсом виконував дир. Совик Степан. У програму занять на курсі війшли такі предмети: 6 годин етики (викладав о. декан М. Дороцький); 24 години української мови (дир. Совик Степан); 9 годин історії; 9 годин географії (інж. В. Терлецюк); 10 годин організації і загального правознавства (д-р Д. Богачевський, д-р Б. Карпевич і дир. Совик Степан); 8 годин рахунки, хемія і фізика (інж. О. Богачевський); 9 годин загального господарства (інж. М. Мастикаш); 12 годин кооперативного діловодства споживчих і банкових кооператив (дир. С. Котович і І. Богачевський) 4 години пічарства (дир. С. Котович); 9 годин гігієни (д-р Р. Гура). 14 годин про самоосвітні гуртки, діловодство культурно-освітних установ (дир. Совик Степан); 2 години молочарства (Й. Сідельник); 4 години садівництва (інж. Мудрак зі Львова); 6 годин громадянського виховання (д-р К. Коберський зі Львова); 12 годин кооперації (д-р К. Коберський і дир. С. Котович); 4 години руханка-спорт (М. Дороцький). Крім цих предметів у вечірних годинах п. О. Терпелюкова і д-р Б. Карпевич викладали науку нотного письма. Крім згаданих теоретичних викладів відбувалося щоденно окремо для дівчат від год. 7. до 8., 10—13 і 19—20. практичне навчання куховарства, яке вела інструкторка п. Ірина Сурсківська з Комарна. В неділю 22. грудня м. р. відбувся перед іспитовою комісією іспит. До іспитової комісії входили д-р Коберський як предсїдник і прелегенти. На іспиті були приявні також представники усіх установ і рідни курсантів. Іспит зложили такі курсанти і з таких місцевостей: Кіщак Микола з Любичі Кулайців, Іваць Василь з Потелича, Задорожний Василь, Лушик Дмитро з Сінькович, Мань Зеновій з Вільок Мазовецьких, Процик Софія, Жмудзінський Іван з Корнів, Шумило Анна з Камінки Дубрівка, Притула Анастазія з Забіря, Чорнобай Микола, Вітишин Іван з Махнова, Климко Параска, Рис Іван, Филь Теодор з Верхрати, Артишко Параска, Сторожинська Катерина з Новосілок Карлинальських, Хомутник Марія, Іваць Катерина з Улицька, Семків Марія, Радинський Петро з Корчмина, Тимчина Пелагія, Покідко Володимир з Вільки Вербицької, Лушик Анна з Вербиці і Чорний Гриць з Голого Равського. На загал іспит перейшов з дуже добрим успіхом. По іспиті відбулася спільна вечера, до якої засіли прелегенти, представники установ, рідні і курсанти. Підчас вечері прощали курсантів від установ інж. Василь Терпелюк, від прелегентів д-р Данило Богачевський, від центральних установ д-р Карло Коберський. Окремо від жіноцтва прощала курсантів голова Філії Союзу Українок п. Ростислава Богачевська. Всі вони підчеркнули вартість і значіння питовання, взиваючи курсантів до дальшої праці над собою та використання набутого знання для громадянства по їх місцевостях. У відповідь на те іменем курсантів склали подяку проводам тих установ, які зорганізували і вели цей курс та прелегентам за жертвенну працю Жмудзінський Іван, Притула Анастазія і Лушик Анна, складаючи одночасно приречення, що набуте знання на курсі використають на користь усього громадянства у своїх селах. Спільну вечеру закінчено відспіванням многолітствія для прелегентів, стрілецьких пісень і національного гимну.

ЛЮБЛИН.

Гостина св. Миколая між українськими дітьми. В неділю 15. грудня м. р. завитав і до українських дітей у Любліні св. Миколай. Українські діти з Любліна і найближчої околиці зі своїми родичами зібралися пополудні в салі, що лежить побіч гр.-кат. церкви при вул. Зеленій ч. 30. Святомиколаївська імпреза і дарунки та діточа забава розвеселили наших найменших заточенців і лишили у них гарне враження. Треба було бачити їх розсміяні із радости личка. Батьки теж раділи разом з дітьми.

Українські імпрези. В зимі відбудеться в Любліні ціла наших забав. Декуди вже йдуть на ці теми балачки і дехто „гострить собі зуби" на ці забави. Одної забави, як це було минулими роками, буде за мало. І про Шевченківський концерт у Любліні говорять уже між собою. Тут вже більше ініціятиви проявляють православні українці, які мають також добрий хор. Але вони йдуть разом рука в руку з гр.-кат. українцями. І це ще одно потішаюче явище між заточеними.

З дороги життя.

Маланчині гріхи.

Прийшов до мене сумний, зажурений, осовілий, схвашений, заболочений, зімнятий і сів край столика.

— Не дивуйся — зачав лірично

Я зразу перебив, щоб його не допустити до снування ліричної поеми.

— Тиж знаєш, що я ніколи, нікому й нічому не дивуюся. І я щось в житті чув, дещо бачив, а немало пережив. Куди мені ще дивуватися? Лишім це телятам, як побачать мальовані ворота. Кажи, друже, щиро, чом тобі на душу туга впала, може й серце рветься?

— Малєнка — простогнав глухо. Неодного вже з ума звела, неодного поклала в могилу.

І став зідхати:

— Я після здорового сну в годині сьомій вечором виспартував з хати з девізним наміром полиштись, як люди у Львові маланкують. Та вже на розі Підвальної й Руської почув я звук одного дефекту: загуркотіло в животі. Я вступив до „Клярці", випив одну горівку. Наскільки тямлю, то пята вже мені зробила лекше, а сьома привела до фізичної й духової рівноваги. Опісля пустився я до Львова. Ти знаєш, як я люблю Львів. Кожен дім, кожен мур, кожен переулок, кожна лавка на якихнебудь Вілах шепочуть мені спомини з ранніх днів, днів весни...

„З почутям погорди минув я середмістя і справився на Жовківську дільницю. Там колись гуляла по ночі наша перша богема шістьдесятих років. Там „на сходах" у Манеса закроплювали хробака Володимир Шашкевич, Федір Заревич, Евген Згарський, Остап Левицький, Ксенофонт Климкович, пізніше Володимир Стебельський, Луцик, Шпитко. Спомини страшенне бють до голови.

„Гей, гей, де я не був, кого я не відвідав!... А знідти вернувся в місто. Тут щойно довідався я про жалобу. Але всюди був гамір, клекіт, що свідчили наглядно про святкування Маланки без алькоголю. Люди мали злість і жаль до світа.

У каварні „Ріц" сиділа в кутку громала жалібників і кожний в іншій тонації співав: „Ой пю, ой гуляю". Дивував мене цей індивідуалізм у хвилині збірних одноцушних почувань.

Ех, носило мене по Львові й кидало мною де лиш горіли жарівки і де грала музика.

Далі не тямлю. Знаю лиш, що ранком я збудився, а надомною стояв незнаний мені ні з лиця, ні з імени гранатовий добродій і з дитячою цікавістю розпитував мене: „Коли я вродився і де, чим я труджуся, і чому я вчора розбив у Лінтвера дзеркало, зломив в каварні пальму, перевернув в Енгелькрайса буфет, збив у Каганого лямпу, набив коморника VII. району, і викинув моторового з трамваю № 1?

Вмовк і сумними зажуреними очима глядів на мене.

— Добре воно не є — стараюся потішити свого друга — але до траґедії ще далеко.

— Та це ще не кінець — перебиває. Опісля мені тепер Петро, що я після всього пішов ще до родичів моєї судженої. Що там могло бути ніяк не пригадаю. Найгірше те, що не можу собі пригадати, кого я розбив, кого збив і що кому зломав з надміру почувань. Була там і моя майбутня теща.

Тиберій Горобець.

І при домашній праці ніжні руки

Зробить це

НІВЕА

в пуделках і тубах від зол. 0.40—2.60

СТАНИСЛАВІВ.

Окружна анкета „Союзу Українок". Минулої неділі в год. 9. рано в салі „Народньої Торговлі" відбулась анкета кружків „Союзу Українок", яку скликала станиславівська філія. На анкету прибули около 150 делегатки, які заступали 26 кружків. Анкету отворила голова філії „С. У." п. А. Рублева. Цілаю анкети зробити обрахунок і перегляд праці в минулому діловому році, намітити плани праці на зимові місяці та порушити справу книговодства і діловодства, яке не у всіх кружках на належне як слід. Після того промовляв дир. Кушнір від філії „Просвіти" про масове членство та пригадав, щоб закуповувати свічки „Р. Ш.", а всю коляду відсилати до „Р. Ш.". З черги п. М. Мельникіївна здала звіт з поїздок організаційної секції на заг. збори кружків. Праця йде в кружках взагал добре, жінки розуміють своє завдання, нові кружки повстають там, де їх ще досі не було. Дальше порушила п. М. Мельникіївна справу доросту. Опісля делегатки можного кружка подавали свої плани на майбутнє. Далі порушено справу курсу для секретарок та скарбничок, який буде відбуватися по ріжних місцевостях, щоб уможливити якнайбільшу участь заінтересованим. Закінчилась анкета спільною фотографією в год. 1-ій. Анкета була вдатна й напевно додала всім зібраним охоти та нової енергії до праці. Побажатиб лише, щоб намічені плани і проекти переведено в діло.

Б. Л.

Коляда на „Р. Ш.", в якій взяли участь майже всі товариства, дала коло 600 зол. доходу (місто з передмістями). І хоч преса зазначувала, що „вся коляда Р. Ш.", то всетаки в Станиславові, деякі т-ва колядували на свої цілі, ослаблюючи в цей спосіб жертвенність на „Р. Ш.".

Б. Л.

Фінал конкурсових змагань. Мин. неділі відбувся фінал конкурсових змагань аматр. гуртків „Просвіти". До змагань станули 3 гуртки: Бельведер, Черніїв і Єзуполь. Всі гуртки відіграли 5. дію Грінченка „Ясні зорі". Перше місце признано за однакову гру гурткам Бельведеру й Черніева з тим, що срібний лавровий вінок, як мандрівну нагороду на 1936 рік, признано Черніеву. Єзуполеві признано в загальній табелі друге місце.

Б. Л.

Спорт.

З ЖИТТЯ К. Л. К.

Заповіджений курс їзди на лещетах для початкуючих починається у неділю 19. січня ц. р. від год. 10—12. вполудне у Стрийському парку. Збірка курсантів в год. 10. при вході до парку від вул. Пуласького (коло стайнку). З курсу можуть користати безплатно також четвертокласники К. Л. К. Дальші зголошення на курс приймають у канцелярії К.Л.К. (вул. Домініканська 11) в урядових годинах, або на місці. Черговий день курсу оголосимо після порозуміння з курсантами. Видїл Філії К.Л.К. у Львові кличе всіх охочих до якнайчисленнішої участи в курсі.

СПОРТ У СТАНИСЛАВОВІ.

Загальні Збори У. С. Т. „Пролом". В неділю 29. грудня м. р. відбулися Заг. Збори Українського Спортового Т-ва „Пролом". Присутніх було 43 осіб, отже далеко не всі члени Т-ва. На початку Зборів вшанували присутні повстанням з місць память померших членів, покійного Як. Циганика, члена Видїлу і пок. О. Маркова, добродія Т-ва. На внесок мґра Ковальського вибрано предсїдником Зборів Т-ва дир. Т. Мартинця. Після того секретар Т-ва Дм. Прідун відчитав протокол з попередніх Зборів який прийнято без змін. Опісля дир. Мартинець склав звіт з діяльности. Зі звіту того довідались ми, що число членів Т-ва зросло і постійно зростає. Це доказ, що Т-во йде правильним шляхом. Дальше подав дир. Мартинець звіт із 2 секцій Т-ва: копаного м'яча і пінґ-понґової. При кінці звіту довідались ми, що Видїл Т-ва робить заходи, щоби придбати власну площу, з якої користав би не лише „Пролом", але все українське громадянство. Недостача такої площі дається у Станиславові дуже в знаки і тому почин „Пролому" повитає громадянство з вдоволенням та напевно допоможе йому матеріяльно здобути площу. Касовий звіт зложив скарбник Т-ва дир. Цибрико. З його звіту довідались ми теж про розвиток Т-ва, бо коли минулого року оборот Т-ва доходив до 1.500 зол., то цього року перейшов 2.500 зол. Та все таки жалувався скарбник, що члени не завсіди точно платять вкладки. Після того розвинулась широка дискусія в якій промовці вказували на недотягнення й помилки Видїлу і змагунів, яких на будуче треба вистерігатись. Найважнїше те, щоб до Видїлу добирати людей, які як слід розуміють спортову ідею, а зпоміж змагунів усувати тих, які хочуть вводити т. зв. „зелєство", що деморалізує лише інших та причиняється до застою і непотрібних терть у Т-ві. Інж. Семинчук вказував на ціль Т-ва і звернув увагу, щоб виховувати змагунів на правдивих спортовців і гідних репрезентантів українського спорту перед чужими. П. Бриндзей домагався, щоб Видїл улаштовував відчити на спортові теми і таким способом предсїдував та виховував членів Т-ва. П. Витрикуш вказував на недостаточну амбіцію у деяких грачів, а п. Андрейцив О. на недостачу юніорів у Т-ві. Відповідали на деякі закиди та завваги давали дир. Мартинець, д-р Кутинський та п. Прідун. На внесок комісії-матки вибрано такий новий Видїл: голова дир. Мартинець, І. заст. голови д-р Кутинський, II. заст. голови д-р Хмілевський, секретар Дм. Прідун, скарбник — Гречаник, господар п. Монот, бібліотек., мґр П.Крупельницький, два члени Видїлу: д-р Гонятний і радн. Величко і два заст. видїлових: Поліщуте дир. Цибренко. До контрольної комісії вибрали мґра Ковальського, інж. Семинчука та п. Витрикуша. Після того дир. Мартинець подякував зібраним за участь і Збори замкнув.

Б. Л.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Михайло Приймак: У НУЖДАРІВ, різдвяна картина в 3 діях. Вид. „Світ Дитини". Львів 1935. Ст. 36, ф. 16°.

Іван Филипчак: ДМИТРО ДЕТЬКО, історична повість. Львів 1935. Накладом Івана Тиктора. Стор. 128, ф. 16°.

ЖУРНАЛИ:

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, ілюстрований популярно-науковий журнал-місячник. Львів, січень 1936. Р. IX. Ч. 1. — Зміст: Богдан І. Антонич: У січневе свято, вірш (портрет М. Грушевського з 1910 р.). — Соте число. — Іван Брик: Картина з історії видання „Життя і Знання". — Василь Пачовський: Свято „Коляди" на Гуцульщині. — Михайло Островерха: Зжд лави Везувія (5 обр.). — І. Костенко: „Тесть" Европи (1 обр.). — М. Миханько: Вже не Перемо а. — Іван. — Микола Бажалук: Дещо про діяманти (7 обр.). — А. Курдидик: Різдво на бігуні й у прапісах (як святкували Різдво великі дослідники). — д-н: Лісова господарка в Англії. — Б. Романенчук: Лесь Мартович (у 20. роковини смерти. 1 портр.). — Ярослав Рудницький: Земля до нас говорить (дещо про наші географічні назви). — Хр. Омзіль: Омела (Віскум альбум) (1 обр.).

Ф. Дудко: Татарську протоку засипають (1 мапка). — Андрій Ластовецький: Техніка у природі (7 образків). — Григорій Г. Скегар: Північно-Західній Університет" у Шікаґу. — Роман Застирець: Іван Кремінецький — найвизначніший електротехнік Европи (1 портр.). — Церква в Михайлівцях (2 обр.). — Д.: Чудеса радієвих хвиль. — Передріздвяні звичаї у Швайцарії (3 обр.). — Новий народ ясеї. — Зимовий птахковаль. — Франц Коковський: Правні приписи про вигоду та позичку. — Ярослав Пастернак: Перші сліди утрів у Галичині (3 обр.). — д-н: Музика при польовій праці на Філіпінах. — Едвард Жарський: 4.000 років лещетарського спорту (1 обр.). — В. Гай: Жива отрута (про дерево отрути „богонупас"). — М. М-о: Деякі різдвяні й йорданські звичаї на Холмщині. — Найбільше дзеркало для далековиду. — Ювилейна вистава „Запорожця за Дунаєм". — Ті, що від нас відійшли (Модест Менцінський) (1 портр.). — Бібліографія.

ЗАПИСКИ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА, том CLIII, випуск IV. Праці фільольоґічної секції за ред. Ярослава Гординського. Іван Огієнко: Загублена українська грамота половини XV віку. Михайло Возняк: З української лірики XVII віку. Два „Старосвітські Отченаші" з часу Шашкевича. Кирило Студинський: Псевдопослання Мерсіяна Шашкевича. Галичани в гостині у М. Максимовича 1872 р. Львів 1935. Накладом Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Стор. 165—235. Ф. 8°.

ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ, ч. 1 (31) з 1. січня 1936 р. Зміст: Старий рік за нами — новий перед нами (ред.). Д-р І. Фодів: Більше доцільности! (До справи наших торговельно-промислових вистав). „Торговля і Промисл" у 1936 р. І. Краєва Анкета Секцій Корішників. Три анкети у 1936 р. Обмін думок і порад. Хто до цього візьметься? Привіт із далекої Аргентини. Все, що рідне — нам. Спогад про Менцінського, як пропаґатора українського промислу). Інж. Р. Кахникевич: Ціна чи якість? (Міркування на тему конкуренції). У передсвяточному сезоні. Урядова акція обниження цін. Очима репортера на український промисл. Коли можна завірити упрощені друки? Голоси критики про видання СУКІП. Різні вісти. Організаційні звідомлення. Акція проти жидів. Дешеве паливо. Видавничі новини. Нові фахові книжки в чужих мовах. Нові скалі дох. податку. Видумки і правда. Ринок і ціни. 2 малі фейлетони: Северко. Дві „золоті неділі" і Свят-Вечір. Пахнит Брунька: Прикрася на ялинку. — Число на 16 сторін.

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЯТЕЛІСТ, місячник. Відень, листопад-грудень 1935. Р. XI. Ч. 11—12. Зміст: І. Мороз: Криза української філятелії. — Риболовля на марках. — І. Шрамченко: Доля марочних запасів У. Н. Р. — Н. Н.: До нашої марки. — Пресовий фонд „У. Ф.". Осторога. — І. Турин: Проблема предтечів марок У. Н. Р. — Ще раз про вподобання до марок України. — Нові марки. — Дрібні вісти. — Критика і бібліографія. — З філятелістичних журналів. — Від Адміністрації: Дарові премії. — Оголошення.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 17. І. год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара".

Субота, 18. І. год. 8. веч. Аб. 6. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Ґранд Готелю".

Неділя, 19. І. год. 3. попол., ціни від 30—2.50 „Пасторалка"; год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара".

Понеділок, 20. І. год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара" вистава продана.

Вівторок, 21. І. год. 8. веч. Аб. 6. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Ґранд Готелю".

Театр Різнородностей.

Пятниця, 17. І. год. 8. веч. Аб. 9. „Вільне леді Віндермір" виступ Ірини Сольської.

Субота, 18. І. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".

Неділя, 19. І. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".

Понеділок, 20. І. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".

Вівторок, 21. І. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".

Кіна.

АДРІЯ: „Міліон". „Демон пустині".
АПОЛЛО: „Годин на фронті" з Дившею.
АТЛЯНТИК: „Боротьба з наратом".
ВАНДА: „Імператриця Катерина"
ГРАЖИНА: „Мала нена" з Фр. Таль.
ЖАСІНО: „Анна Каренина" з Ґретою Ґарбо.
КОЛИСЕЙ: „Світ іде вперед", ревія: „Вальс вертається".
КОПЕРНИК: Пат і Патахон — Цирк сарки.
МАРУСЕНЬКА: „Весела розведенина"
МІРАЖ: „Маскарада", „Примхи кохання".
МУЗА: „Папуа".
ПАКС: „Біля зелія" й актуальности.
ПАЛЯС: „Навісний поручник".
ПАН: „Я зоглець" (Пандо Муні).
РАЙ: „Веселий ювилей Мікі Маус".
СОНЦЕ: „Жовтий князь", ревія „Сватання на ратн".
СВІТ: Ревія Маріонетох і фільма „Цілуй мене ще" з Анною Ондра.
СТИЛЕНЕ: „Єгипетські ночі" (Едді Кантор).
ТЕНЧА: „Віденські ночі" та додатки".
ТОМ: „Папуа".
УТІХА: „Гальо Льондон!" і ревія.
ХІМЕРА: „Наше сонечко" (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо.

Пятниця 17. січня 1936.

Відень (506,8) 12.10, 13.10 Концерт, 17.30 Солісти (муз., спів), 19.30 Легка музика, **Кошиці** (259,1) 15.00 Концерт, **Мор. Острава** (269,3) 19.50 „Маскота" оп. Одрана, **Прага** (470,2) 17.10 Концерт струнного квінтету, 21.00 Европ. концерт, **Париж** (1648) 13.15, 18.30 Концерт, 21.00 Форт. ресіталь, 21.45 „Дочка пані Анго" ком. опера Лекока, **Білгород** (437,3) 11,05, 12.00, 21.00 Концерт, 16.00 Спів, 18.00 Танк. музика, **Берлін** (356,7) 10.45 Німецькі нар. пісні, 14.15 Концерт, 17.00 Муз. дрібниці, **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Концерт, 18.10 Класична танк. музика, 20.10 Шуман-Дворжак, **Лейпціг** 382,2) 16.30 Соната на скр. і форт., 20.10 Муз. фаєвверки, нес. муз., **Мілан** (405,4) 11.00 Музика для хлібороба, 17.00 Солістки, 21.00 Танк. музика, **Будапешт** (549,5) 17.30 Циг. музика, 19.10 Попурі, **Міляно** (221,1) 11.30 Популярна музика 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 13.10 Популярна музика, 20.35 „Сі" оп. Масканія.

Субота 18. січня 1936.

Відень (506,8) 19.10 Аргентинські танки, ґутірка з муз. ілюстрацією, 19.35 Хор, 20.15 Вправа за пробоєнками, 22.10 Сер. ресіталь **Умінської, Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, 19.15 Легка музика, **Мор. Острава** (269,3) 18.00 Нок. квінтет, **Прага** (470,2) 11.05 Сальон музика, 12.35 „Завуля" оп. Янковича, 16.05, 21.20 Концерт, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 17.00 Легка музика, 21.45 „Дон Кіхот" ком. в муз. Масснета, **Білгород** (437,3) 13.15, 19.50 Спів, **Берлін** (356,7) 14.15 Танк. мотиви, 18.15 Кабарет, 20,10 „Донна Хуаніта" оп. Суппе, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18.00 Нар. пісні й танки, 19.00 Віньєкова музика, **Лейпціг** (382,2) 16.00 Веселе пополудне, 20.10 „Фаріненді" оп. Г. Цумпе, **Мінхен** (405,4) 15.15 Сучасна форт. музика, 18.30 Сопран і форт., 19.00 Гайднові твори, **Будапешт** (549,1) 17.00 Дуети на арфах, 18.00 Циг. музика, 19.10 Словно-муз. авдиція, **Міляно** (221,1) 11.30 Тріо, 20.35 Хор, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 17.15 Квартет цитристів, 20.35 „Орсеольо" оп. Пінетіа.

Львівське радіо.

Пятниця, 17. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Для ст. дітей. „Літаком над Африкою", 12.40 Сальон. музика, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Хвилина Мусоргського з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Легка муз. з гр. пл., 16.00 Ґутірка для хорих, 16.15 Концерт орк. Колиди, 16.45 Для ст. дітей: Природа в січні, 17.00 Репортаж із зоольог. інституту, 17.20 Квінтет на дуті інструменти, 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Пісні „Міньон" у ріжних комп. історія (Громчинська альт), 18.30 Програма скрипки, 18.40 Сусп. хвилина, 18.45 Скрипковий ресіталь, 19.00 Фейлетон Раорта: Ворожба п. Антоня, 19.20, Реклям. концерт, 19.33 Тягнення клясової льотерії, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Сиґновий комунікат, 19.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.00 „Від хатини до хатини" сел. суїта Сиґетинського, 20.45 Веч. денник, 21.00 Трансмісія з Лейпціґу: Европейський концерт, 22.00 Концерт із цикцю: Гайднові квартети, 22.30 Танк. музика.

Субота, 18. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу. 12.03 Полудневий денник, 12.15 Легка й сальон. музика, 13.00 Котра з них співає найкраще? гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 14.30 Концерт мандолністів, 15.00 „Розвіє" новеля, 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Орхестра, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Пісні з супр. форт., 16.30 Техн. скрипка, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Із тайн столиці „Туз-черінь і чотири дами", 17.15 Новини з гр. пл., 17.45 Сон, 17.50 Константинів, 18.00 Для дітей: „Про Оленку", 18.30 Огляд видань, 18.40 Сільва ревю, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Того сподіватися від „Коли львовяни", 19.20 Реклям. концерт, 19.33 Тягнення клас. льотерії, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна ґутірка, 20.00 „Заручини під ліхтарнею" оп. Офенбаха, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Самоосвітні кружки молоді, 21.30 Весела Сирена, 22.00 Концерт симф. орк., 23.05 Танкова музика.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

БІРЖА.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Жито Стандарт І.	12.50	—12.75
Жито Стандарт II.	12.25	—12.50

Інші курси без змін.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.28—5.30.

Нім. марка 1·22—1·28, фр. франки 34.90, 35·10, шв. франки 172.00—172·50, фунти стерлінґи 26·00—26·15, австр. шілінґи 98·00—100, чеські кор. 19.00—19.50, рум. лей, 26 00—28.00, італ. ліри 34.00—36.00.

Золото: Долари 8.98—9.01, Рублі 4.75—4·85, Фр. франки 34.00—35·00, Корони 36·20—36 60, Дукати 82.60—83.20; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.32, Рублі 1.40, Фльорени 0.80; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 16-го січня ц. р. кооперативам платим за:

	льоко Львів.	
1 кг. масла десерового бльонового без опакування . .	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.34·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·15	„
1 л. сметани	0·75	„
1 п. яєць	5·40	„

Тенденція на масло, сметану і яйця слаба, на молоко знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 16. І. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Молоді курки без остріг І. кл.	1·—	зол.
Курки з острогами І. кл.	0.90	„
Індики товсті І. кл.	1.—	„
Півтарки товсті І. кл.	1.10	„
Товщені качки І. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, і півтарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевших цінах.

Купує вівсяну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає всяких доставців.

КУПНО - ПРОДАЖА

Увага! Християнська жіноча конфекція поручає плащі від 35 зол. Львів, Ринок 36, Ендерс. 797 29-30

Дешева вирібня кап, фіранок і всіляких ручних робіт, **Пік, Жайлонська 11 а.** 11/110 25-30

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

Маґ. прав, пише на машині, шукає безплатної посади в адвоката як мундант. Власна машина. Бюро денників, Коперника 2 „Мундант". 1001

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Інструктори для ґімнастик шукаємо. Музикальні мають першенство. Приходство Махнівці, Pomorzany. 997 2-2

Ощадностеві жарівки, електротехнічні і радієві матеріяли поручає найдешевше нова фірма **„Elektrosprzęt"** Коперника 22. 974 4-5

Капи, подвійні фіранки, від шости зол. Вирібня фіранок **Фраяліха,** Сикстуська 21. 646 8-7

Лещетарські камізольки жіночі і мужеські найновіші модели, найнижчі ціни, найліпші матеріяли — Вирібня „Пеліон", Гетманська 22, побіч Музею. 12/110

РІЖНІ

На карнавал пізнтові, смокінґові, вбрання, лінькі ціни. Колонтая 10 Тел. 215-37. 992 2-3

Взори до гафту гарні, дешево, Гетманська 24, напроти Міського Театру. 2-5

Золотнича робітня, Адамбреннера пасаж Гавсмана 5, переробляє, направляє всілину біжутерію солідно, дешево. 904 5-10

ОГОЛОШЕННЯ.

ЯН СУДГОФ
Давніше ГІБНЕР
у Львові, Ринок 38.
поручає найдешевше всілякі фарби пасти, мила, щітки
і перфумерію.
Товар найліпший. Ціни найнижчі. 968 3-4

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Ціни друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.30

Książka rozsyłkowa на 450 урядів, оправлена зол. 2,50
на 960 урядів „ зол. 5.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 12 (14.260). Львів, суботи 18. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. P. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих країнах по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
Адміністрації: 223-26.
З СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Сотні — тисяч — курців ствердило, що ПАПЕРЦІ і ТУТКИ — ПОВНОВАТКИ „КАЛИНА" є добрі, здорові і дешеві.

Морська конференція продовжує свої праці.

ЯПОНІЯ РАДІЄ.

ТОКІО, 17. 1. ПАТ. Надзвичайні додатки тутешніх часописів помістили докладний звіт з останнього засідання морської конференції. Японська делеґація в Льондоні дістала з усього краю телеґрами з подякою. Міністер маринарки Осумі видав спеціяльний приказ до воєнної фльоти, в якім повідомляє, що зірвали морську конференцію та зохочує до дальшої ревної служби для добра батьківщини.

ЗЛ. ДЕРЖАВИ ДОЗБРОЮЮТЬ СВОЮ ФЛЬОТУ.

ВАШИНҐТОН, 17. 1. ПАТ. В міродатних колах переконані, що після того, як Японія покинула морську конференцію, департамент маринарки домагатиметься від конґресу, щоб ухвалив нові кредити на розбудову фльоти, як доповнення теперішньої програми.

МОРСЬКІ ДОГОВОРИ.

ЛЬОНДОН, 17. 1. ПАТ. „Таймс" обговорюючи те, що японська делеґація залишила морську конференцію, пише, що конференція відбуватиме свої наради далі. Коли праці конференції підуть доволі вперед, тоді інші морські держави, як Німеччина і СССР запросять мабуть, щоб вони взяли участь у випрацюванні нового договору. „Таймс" сподіється, що Японія у висліді приступить до кожного порозуміння у справі обмеження розміру воєнних кораблів.

ДАЛЬШІ ПРАЦІ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЛЬОНДОН, 17. 1. ПАТ. На вчорашнім засіданні морської конференції без участи японців заключили першу умову. Устійнили, що бажана є виміна інформацій про програми будови кораблів. Заки це вирішили, постановили вислати до адм. Нагано лист, щоб японська делеґація брала далі участь у конференції, як обсерватор. Нині пополудні технічний комітет устійнить спільну формулу для плянів будови кораблів і зачне дискусію про якісне обмеження морських зброєнь.

Як говорять, японський обсерватор братиме участь тільки в нарадах т. зв. першої комісії, про праці інших комісій будуть його тільки повідомляти.

Марш абісинців на Аксум.

Італійці евакуували Макале.

АДДІС-АБЕБА, 17. 1. ПАТ. Райтер повідомляє, що війська раса Аелю мабуть наближуються до Аксум. Повідомляють також, будьтоби італійці частинно евакуували Макале, залишаючи тільки кілька відділів аскарисів. Абісинські офіційні кола про ці вістки вповні мовчать. Італійські вістки про революцію у Годжамі потверджуються. В Аддіс-Абебі думають, що революцію здушили та привернули лад. Ті інформації доходять з ріжних провінцій до Аддіс-Абеби з великими труднощами.

Домагаються реорґанізації британської армії.

ЛЬОНДОН, 17. 1. ПАТ. „Морнінґ Пост" поміщує отверті листи багатьох визначних діячів, що підтримують кампанію, що її зачав цей щоденник у користь реорґанізації оборонних сил В. Британії. Такі листи прислали архієпископ Йорку, адмірал Бітті, що між ін. домагається поважного збільшення числа кружівників, б. амбасадор у Парижі льорд Тіррель та Остен Чемберлен.

Ще три місяці життя для вбивника дитини Ліндберґа.

Пересунення речинця екзекуції. — Матеріяли, що доказують невинність Гавптмана.

НЮ ЙОРК, 17. 1. ПАТ. Гарольд Кеес, детектив, що працює в користь оборонців Гавптмана, заявив учора представникам преси, що зібрав доказовий матеріял, який, на випадок ревізії процесу, мусить спричинити звільнення від вини й кари Гавптмана. Цей матеріял оголосить. Губернатор Гофман заявив, що знавець графольог Самуель Смаль твердить, що листів з домаганням окупу не писав Гавптман.

ТРЕНТОН, 17. 1. ПАТ. Після заяви губернатора Гофмана, що страчення Гавптмана пересуне на 30 днів, ґенеральний губернатор Віленц заявив, що ця проволока дає засудженому бодай три місяці життя, бо суддя Тренчард буде мусіти устійнити новий речинець екзекуції.

НЮ ДЖЕРЗІ, 17. 1. ПАТ. Губ. Гофман заявив, що хоче відложити екзекуцію Гавптмана востаннє, зазначуючи, що його рішення не є актом милосердя виконавчої влади. Жінка Гавптмана заявила, що є дуже щаслива. Акт відложення губернатор підпише щойно нині. Вістка про пересунення екзекуції негайно розійшлась серед інших вязнів, що зробили бурхливу демонстрацію, кричучи та розбиваючи двері.

Реконструкція чехословацького кабінету.

ПРАГА, 17. 1. ПАТ. Премієр Годжа заявив, що покищо у складі уряду прийде тільки до тієї зміни, що націонал. соціяліст пос. Тучни буде іменований міністром почт і телеґрафів, а дотеперішній міністер цього ресорту Франке — покищо міністром освіти. Міністер освіти Крчмар уступив би з уряду. Ця реконструкція кабінету є конечним наслідком вибору Бенеша на президента републики, через що націонал. соціялісти стратили одно місце в уряді.

Страйк французьких студентів.

ПАРИЖ, 17. 1. ПАТ. Нині на всіх факультетах зачався страйк студентів. Частина слухачів прийшла на виклади, що відбуваються під охороною поліції, яка обсадила всі виходи. Збори студентів розпорошували тільки тоді, коли вони ставали за численні та утруднювали уличний рух. У Карті. Лятеєн велике навруження. Допоруччя не було поважніших інцидентів.

Хто добре ґаздує, той ґараздує!

кажуть старі люди, а господарюєте добре, складаючи свої ощадности на ПРЕМІРНУ КНИЖЕЧКУ

Кооперативного Банку „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

на яку крім звичайних відсотків можете дістати ще й нагороду за ощадність 25—100 зол.

ПСИХОЛЬОҐІЧНА РЕАКЦІЯ.

Львів, 17. січня 1936.

Коли 30. липня 1930. року був під Бібркою напад на почтовий амбулянс, при якому вигинув молодий український студент, українська прилюдна опінія захвилювалась. Виявлення при цьому факту, що революційне підпілля старалось оснувати леґальну і надзвичайно для національного виховання молоді позитивну орґанізацію „Пласту", загінув з цього приводу на взнос „Пласт" і розвязання його теж схилювання поглибило. Колиж показалось, що напад під Бібркою був іще гаслом до акції масових підпалів, коли почали горіти стирти і коли в черги до тієї акції примазались найріжнородніші елементи, особливо асекурраційна спекуляція, — українське громадянство було дорого збентежене. Діялось це у передвиборчому часі, — у політично найгіршому часі, що його можна було придумати; ініціятори тієї акції не взяли під увагу, що український селянин, побожно привязаний до землі і її плодів, болюче відчуває, коли взагалі „хліб горить" — байдуже: у нього, чи в його сусіда, хочби навіть посваренного. Словом, первісне схилювання й збентеження перетворилося в отверте обурення, яке вийшло вислів у становищі всіх орґанізованих партійних чинників, у голосах преси. ОУН тоді „лежала", настрої мас звернулися проти неї так яскраво і так рішуче, що здавалося, прийшов їй остаточний кінець. І вже прийшла — „пацифікація". В настроях мас настала несподівана реакція. Про ОУН тоді вже ніхто не говорив. Створився єдиний національний фронт без ріжниці політичного світогляду, без ріжниці віку й темпераменту. Психольоґічну реакцію скапіталізувала — ОУН. Тоді теж, здається вперше, масово поплили щедрі датки заморської еміґрації на цілі українського підпілля, а його виставники так знаменито використовували той настроєвий момент, що на американських вічах виголошували просто „привіти від братів з окопів під Львовом"!...

...30. листопада 1932. р. скоївся напад на почту у Городку. Знову у політично фатальному моменті, серед сільсько-жнивських подій, і знову при залишенні на місці трупів, з того двох українських козаків. Прийшов наглий суд, який виявив подробиці для ОУН розторощуючі: фатальний вибір місця для революційної демонстрації, фатальну орґанізацію, страшний людський матеріял (Журавівський), легкодушне марнотравство людської крови, взагалі повне політичне й орґанізаційне безголовя в орґанізації, що орудує зброєю. Українська преса на чолі з „Ділом" гостро виступила проти того акту, наповідаючи послідовну кампанію. Чекала тільки на кінець вітлого суду. Той кінець прийшов, а з ним присуди смерти. Очевидно: коли відсудили довершили попад усякий сумнів напад зі зброєю у руках та вбивство поліціянта, тоді було сподіватися інш-

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ.
Український
Технічно-Господарський Інститут
продовжує записи на:
I. Високошкільний Економічно-Кооперативний відділ, по закінченню якого видають диплом з титулом економіста.
II. Курси українознавства — з широкою програмою.
III. Фахові курси — бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької і французької), пасічництва, садівництва, перероблення садовини і городовини, обробленння шкіри, виноварства, радіотехніки, фотографії. По закінченню курсів видається свідоцтво. — Передбачують відкриття й інших курсів.
Навчання кореспонденційною методою.
Проспекти і програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку.
ПОШТОВА АДРЕСА:
Ukrajinsky Technicko-Hospodarsky Institut, Podebrady, Tchecoslovaquie — або І-во „Сільський Господар", Львів, Гнилок ч. 10/11. п. 1047

го присуду. Але ціла низка моментів на самому процесі (головно виявлення трагічної сцени у Бірині над Дністром) вплинула на те, що весь світ своїми почуваннями підтримував прохання оборонців помилувати засуджених. Наскільки той настрій був сильний, оказував на це відгук і в деяких поважних польських колах, бо навіть пожвавлена інтервенція гурту колишніх польських боєвиків. Але внесок на помилування був відкинений і — в настроях українських мас прийшла гостра реакція. Ті самі люди, сірі громадяни, читачі часопису, які ще кілька днів тому приходили до редакції *домагатися* статтей проти ОУН, — тепер булиб побили смільчака, що зважився би писати таке, а часопис збойкотувалиб. Може і тямно — але так було.

І коли в обороні екзекуції Біласа й Данилишина на сеймовій трибуні виступив чільний діяч санаційного табору, посол ББ адвокат Пасхальський, вживаючи аргументу, що польська державна не має потреби церемонитися з українськими фанатиками, коли не церемониться і з польськими, — покликуючись на Елігія Невядомського, — та закликаючи українців, що вони виявлять „сентиментальну слабку", то автор цих рядків дозволив собі відповісти тоді п. Пасхальському на сторінках польської преси: що аналогія може бути тільки формально-правна, але нема ніякої аналогії політичної, бо „екзекуція Невядомського була з погляду сенації польських внутрішніх відносин *доцільна*, а екзекуція Данилишина з погляду польсько-українських відносин — *недоцільна*". „...Якщо п. мец. Пасхальський (писали ми тоді) вважає настрої і бажання суспільних мас „сентиментальною слабкою", то він безумовно є з собою в порядку. Але коли *психологічний момент* будемо трактувати як одну із підставових і головних передумовин взагалі політичної політики та особливо національної політики держави, то найфатальнішою слабкою є критерій правної формалістики, яка той політично-психологічний момент закриває..."

Виразні історія *не* повторюється, але існують історичні *аналогії*. І хоч міністер Бек слушно висловив (передучора на закордонній комісії сойму), коли ставить під знак запиту практичну партість політичних прецедентів, — проте історичні прецеденти таки існують. І мимохіть пригадуються ті аналогії, коли читаємо нпр. палке оправдування варшавського присуду, з яким п. Кавалковський виступає у „Газеті Польскій", чи п. Рубель або інший курієрковий публіцист в ІКЦ": річ тут абсолютно не в тому, чи „справедливість перемогла", річ тільки й виключно у моменті *політичної доцільности, єдиному* моменті, який рішає: чи якийнебудь акт, що відбивається у політичній практиці, є добрий чи ні.

Варшавський процес доставив чимало аргументів проти ОУН: маємо на увазі не польський суд, а українське громадянство. Безглуздя масовости, провал конспірації, невідповідний людський матеріял, стріляння власних таки земляків на підставі голого підозріння у зраді, користування терором для терору, а не для політичної демонстрації і т. д. і т. д., — безліч моментів сказалося на те, що ми отверто ствердили, що більше того процесу для ОУН неґативний. І мали на увазі розвивати цю думку далі. І настрої українського громадянства відчас варшавського процесу були для революційного підпілля — делікатно кажучи — дуже невеселі. І прийшов присуд. І з присудом прийшла психологічна реакція. Чи це значить, що настрої змінились у користь революційного підпілля? Далеко ні, але — нема нині місця взагалі про те підпілля і про все, що з ним вважає, писати ні говорити. Думки зайняті вже чим іншим — не організацією, а виключно тими 12-ти молодими одиницями. Психольоґічна реакція зовсім зрозуміла: громадянство раптом утратило почуття, що це йде боротьба держави з ворожою їй організацією, зате залишилось почуття, що потерпіло 12 слабих одиниць. І завжди так є, що масовий інстинкт є по стороні — слабого. (Який чудовий приклад на підході світової опінії до італьо-абісинського спору).

Чи добре є, що польська національна політика раз-у-раз нехтує психольоґічний момент, що не бере під увагу українських громадських настроїв, українського специфічного вразливого і чуттєвого ґрунту, який має всі підстави бути правдивим і чуттєвим? Польська сторона послідовно домагається від українського проводу, від української преси, щоб впливали на рідні маси, щоб учили їх думати розумовими катеґоріями, щоб притуплювали їх емоціональне перечулення та щоб ми, українські політики і публіцисти, розуміли одночасно вразливість і настроєвість польського громадянства, яке треба щойно „перевиховати". Чи в такому разі ми не маємо справа вимагати, щоб польські вирішні чинники не творили актів, які мусять поглиблювати українську вразливість і мусять загороджувати дорогу — холодному розумові?!

І. Кедрин.

*) „Елігія Невядомський і Дмитро Данилишин". „Заміть відповіді п. мец. Пасхальському". „Бюлетин Польсько-Український" за березень 1935.

„України ніхто не переможе".

На останньому засіданні центрального виконавчого комітету СССР виступив з рефератом про економічний плян на 1936. рік „таварищ" Межлаук, предсідник Держпляну.

На основі даних Межлауа загальна вартість промислового виробництва усього СССР обчислена на 81 міліярдів рублів (в 1935. р. було тільки 66 міл.). Торговельний оборот осягне 100 міліярд. (в 1935. р. сільки 80 міліярд.) Продукція вугілля винесе 135 міліонів тон, нафти 30 міл., заліза 14 міл., сталі 16 міл. і міди 110.00 тон. Мають випродукувати 161.000 авт, 154.000 тракторів і 610 тисяч комбайнів, 110 міл. тон збіжа і т. п. Число робітників зросте у 1936. р. до 25 міліонів (себто на 1 міл. більше ніж у 1935. р.), які дістануть 63 міліярди заробітньої плати.

Після реферату відбулася дискусія, в якій промовці висловлювали готовість всіма силами підтримати внутрішню політику СССР. Засідання закінчилось великою промовою Любченка, предсідника української ради народніх комісарів.

Любченко погрожував зовнішнім ворогам „що острять зуби на Україну" та висловив переконання, що „Україну, яка має такого ґеніяльного вождя як Сталін, не в силі ніхто перемогти".

Лещета і санки комплетний лещетарський
вирад, по найнищих цінах поручає
А. Конєвич і Син
Львів, Баторія ч. 12. 38 2—1

З польської преси.

До становища польської преси у варшавськім процесі.

Як подає консервативний „*Час*", якась пані З. К., польська поміщиця з „кресів", застановляючись над тим, чим ріжняться українські терористи від героїв Бездан, знайшла такий критерій: „Існує одна велика ріжниця, а саме інтервенція чужого гроша. Це зменшує драматичність справи до нулі, це робить з боєвиків сліпе знаряддя в сорітних руках, бо мутить аж до дна чистоту і велич жертви молодости й життя, вводить чинник перекупства і найму". Ніхто з українців не реаґував на вибрик нікому невідомої особи, тим більше, що ціла стаття її надзвичайно баламутна своїм політичним змістом.

Але ось „*Ґазета Польска*" з 15. І. приносить статю п. А. Кавалковського під наголовком „Після присуду". Рішуче здистансував п. Кавалковський пані З. К. Ось що він пише: „З багатого судового матеріялу вирвав образ неправдоподібної моральної гидоти, що сповита у зміри крови та позбавлена нормальних людських почувань і всякого стриму — розуму і чести. Коли ми, поляки, читаючи звіти з судової розправи, вдігались в обридження до морального багна, в якому загрузла організація українських націоналістів, то якуж трагедію мусіло переживати українське громадянство, яке мало нераз оману, що чейже в підставах діяльности ОУН мусять істнувати якісь ідеалістичні мотиви". Згідно з тим автор твердить далі, що „українська боєва організація виконує службу платної аґентури, що узалежнена від неукраїнських диспозиційних осередків, а... частина членів ОУН навчилася вже трактувати вбивство, як звичайне ремесло". Отже — на думку А. Кавалковського — як мара розвіялась думка про ідейні мотиви діяльности ОУН.

*

А тепер перенесімся на інший бігун. „*Час*" (з 13. І.) помістив статю К. Прушинського у відповідь на цитовану статю пані З. К. Між іншим автор так відповідає пані З. К.: „Шкода, що пані З. К. не чула про поїздку Йосифа Пілсудського до Японії та про ціль тієї поїздки до чужої держави, яка воювала з Росією. Шкода, що не памятає про те, що остаточно і великопольське повстання по битві під Єною не відбулось без чужої помочі... Наполеона, а неодно польське повстання рахувало або чекало тільки на чужу допомогу. Ми в тієї ріці не уважали їх за наємників... Віра в те, що незалежницький рух, польський, італійський чи інший, діставали поміч виключно в Неба, була би остаточно одним з проявів політичної наївности. На жаль, для пані З. К. ця „загранична поміч", що її дістали українці, вистарчає, щоб обвинувачених з останнього процесу назвати „перекупленими наємниками". Не знаю, чи пані З. К. зважила тягар цього обвинувачення, що його так легко кидає в лице людям, перед якими стоїть — може бути — пибениця. Не знаю, чи застановилась вона над ціною, за яку перекуплено і винайнято лиш плітних розбишак. Вбивники — згода. Є це безсумнівно — вбивники. Злочинці — згідно з карними поняттями безсумнівно злочинці. Але навіть убивників і злочинців відпроваджує до місця страти чи кари мовчанка суду. Образа тут найменше на місці і вона принаймні не лежить у ніякій польській традиції".

К. Прушинський не одинокий у культурно людському та благородному підході до трагедії української молоді. Ще передтим вся українська преса з признанням відмічувала виступи „*Робітника*" та особливо молодих польських радикалів-народовців. Редактор „*Просто з мосту*" п. С. Пясецький, як відомо, висловив знаменну опінію про українських націоналістів, що її ще раз слід пригадати: „Хочби українських націоналістів уважати за горстку, то напняття жертвенности, посвяти і геройства тієї горстки безсумнівно таке велике, що його вистарчить не тільки до відродження, але навіть на створення народу".

*

К. Мацкевіч у виленському „Слові" пише між іншим: „Варшавський процес був драмою, а не плиткою комедією... І тому тішуся, що в присуді за вбивство Перацького нема присуду смерти. „Кров є особливою мішаниною" — сказав Гете. Не зрезигнуємо з Червоної Руси ані з Волині, але кров є поганим засобом клеєння держави".

Не звернув, як видно, Мацкевіч уваги на те, на кілько літ вязниці засуджено обвинувачених і то всіх без винятку. А з певністю задоволення п. Мацкевіча не змінить трагічности українського політичного процесу у Варшаві та не поліпшить польсько-українських взаємин, хоч п. Мацкевичеві лежать вони на серці. П. Мацкевіч взагалі не виявляє своєї програми в розвязці української проблеми. Добре бодай і те, що розуміє необхідність її розвязки: згадує він, як ґраф С. Вітте сказав Олександрові III.: „Ваша цісарська високосте! Чи можете втопити якусь національність у морі?"

Значно глибший підхід до варшавського процесу „Робітника", який домагається цілковитої ревізії дотеперішньої політики супроти українців. Він слушно твердить (стаття Недзвєдковського з 16. І.), що досі незмінно реалізується стара ендецька політика „на знищене Русі". Цій політиці „Робітник" протиставляє програму польського соціялізму, яка „виходить із заложення, що істнує український нарід з великими засобами творчости та свідомости. Цей нарід, як кожний інший, має право до місця під сонцем. Зрозуміння цієї правди і практичні висновки з цього є в історичнім інтересі польської держави. Ця давня суперечка двох польських політик, як нераз уже бувало, дозріває знову до зудару у великому стилі. Для нас варшавський процес ОУН був не тільки трагедією українського народу, але заразом і драмою польської державности".

Жертви праці й обовязку.

Промова Й. Е. Митрополита Шептицького до представників українських установ і орґанізацій на ювилейному святі 16. січня 1936.

„За зроблену мені велику честь складаю сердечну подяку. Відповідь моя коротка. Я не заслужив на такі прояви зичливости, прихильности. Я був би щасливий, якщо міг би сказати, що виконав тільки свій обовязок. Та цього, думаю, не можу сказати, бо знаю, скільки мені бракує до повного виконання душпастирських обовязків.

Але коли бачу провідників і представників усіх наших центральних установ, я радий, що замість говорити про себе, свій уряд та сповнені чи несповнені свої обовязки, можу ВП. Панам, Панам і Отцям та передовсім Вам, Преосвященні, погратулювати успіхів Вашої праці. Поміж установами є одні у найтіснішому звязку з Церквою, інші в більшій або меншій мірі злучені з нами, духовними, але — можна сказати — всі ми працюємо разом, а провідною гадкою нашої праці є любов батьківщини, християнська любов ближнього. Всі працюємо для добра нашого народу. І думаю, кожний мусить признати — наші установи живуть у надзвичайно важких часах, у часах, про які і я сам місяць тому говорив, що в них ми ледви живемо. У цих часах наші установи виявили стільки життєвої сили, що дивлячись на них, справді можна тою працею тішитися і можна з кращою думкою і ліпшою надією глядіти в будуччину. Між установами бачу і Ваші, Вп. Пані, установи, що працюють для добра найбіднішої нашої дітвори. Всі ті оселі і лівоселі і захисти і захоронки і приюти і поради і опіки — вони стільки добра роблять поміж тими маленькими і стільки Ви вкладаєте і трудів і праці і щирого материнського серця і жертв у ту покірну і тиху працю, що не можу залишити тої нагоди, щоб Вам не подякувати цілим серцем за всю ту Вашу таку жертвенну працю. Дозвольте мені і Ви, Панове, що як здисциплінований громадянин, що по силам і під Вашим проводом у ріжних товариствах та установах працюю, що зложу Вам подяку за Ваш провід. Не маю мандату дякувати у чиїмнебудь імені. Дякую сам за себе, але дякую за те, чим Ви цілому Народові і Церкві прислужилися — жертвенною працею, щирою і доброю волею та Вашим званням. Завдяки Вам багато з наших установ світло стоїть і прегарно розвивається. До признань за дотеперішнє долучую і бажання кращого розвитку на будуче.

Перейду до праці Духовенства й до того проводу, що його Духовенство дає. Той провід називаємо загально пастирюванням, пастирською працею. Це метафора подібна до тої, якої вживаємо, коли говоримо про голови товариств. Як у цій метафорі не маємо на думці монополю інтелектуальної праці для голови якогось товариства, так і в пастирському уряді ми в цій метафорі не бачимо ані тіни старшування. Метафори пастиря, як Панове пригадуєте собі, вживали від дуже давніх часів на означення проводу. Пригадую наприклад, що Гомер в Іліяді Атриду Агамемнона не називає інакше як „поймен. лаон" — пастирем народів, начальним вождом армії, зложеної з ріжних народів, де кожний із них мав свого вождя. Але Гомер не називає нікого з них — пастирем народів. Щоб іще виразніше слову „пастир" дати якнайбільш абстрактне значіння провідника, греки говорили про пастирів кораблів „поймен лаон" (у Софокля), ба навіть про пастирів зозів „поймен оxон" (Айсхиль). Та сама метафора є і в староєврейській літературі. Пророки називали пастирями всіх провідників ізраїльського народу, себто і священиків і царів і суддів і пророків, але докладніше ніж Гомер розріжняли обовязки пастиря і надуживання цього уряду.

Колиж Ісус Христос ужив того слова, вже метафору розтягнув на ріжні обовязки пастиря і поміж тими обовязками натиск положив на головний обовязок — класти душу-життя за овечки, і в тому метафора розтягнена. Таким вона перейшла у християнську літературу і в практику християнського чи церковного життя. Класти душу за братів, за ближніх, цей головний обовязок пастиря був у Євангелії представлений як обовязок усіх. „І Ви всі повинні" — казали Апостоли. Практика християнської любови поволі ту спершу чисто християнську прикмету розтягала, сказатиб, і на ті сфери, що Євангелії були майже чужі, і люди вчилися чимраз більше й більше оцінювати те, що Христос таким яким словом висказав, а що в суті річи є тою жертвенністю праці, яку я перед хвилиною, Вп. Пані і Панове, подивляв. Бо душу свою кладе за братів не тільки той, що кров проливає, але і той, що життя своє кладе в службу, у працю для братів, для ближніх.

У тому світлі, дозвольте, що приглянуся на пастирювання Духовенства. Нашою задачею, метою цілої нашої праці є — людей по змозі всіх зробити ліпшими і щасливішими, довести їх усіх до вічного спасення, а тимчасом пхнути їх вперед на дорозі правди і добра. І в Ваших обовязках, Вп. Пані і Панове, знаєте таке положення, велич праці, високі завдання, що просто неначе Гімаляї стоять на нашій дорозі. Чоловік каже собі, що треба ту велику гору перенести, і не має сили. І щоб це виконати — нігтями, пазурами, пальцями хворої руки чоловік хапається ґранітної скелі і зубами кусає, щоб її скрушити, розбити в кусники і викопати собі в середині скелі дорогу крізь скелю: **щоб гору на рамена брати і двигнути її з місця.** Хтож тих Гімаляїв на дорозі не знає? Хтож не знає зусиль, щоб двигнути гору? Ще до того і в Євангелії ідеалом поставлено перенесення гори, і то ідеалом, що відповідає не найвищій мірі могучости та сили, а що відповідає найменшій мірі — того, що у християнстві є початком і основою віри — зеренця гірчиці.

Та як знаєте такі гори, так само знаєте і те, що одно може їх порушити, а ним є жертва життя. Так як знаєте гори, що їх треба пересунути, так само знаєте і ті хвилини, в яких життя віддати для справи стає таким обовязком, таким імперативом, що і найбільший боягуз прийме смерть і радо життя віддасть. Бо як цього не зробить, уже не може показатися поміж людьми. Не тільки геройська відвага, але й часами страх і стид є причиною геройського діла. Таким є положення капітана на потопаючому кораблі. Він **мусить** до останньої хвилини витривати на становищі, бо не сміє рятувати життя, як довго хоч одно життя на кораблі не є забезпечене. А якщо того обовязку не сповнить, або якщо доля таке принесе, що він хочби випадково врятувався, коли інші з його корабля погибли, — він до смерти вважає це за найбільше нещастя, яке могло на нього впасти, і не сміє людям в очі подивитися.

Наша історія, хочби лише з останніх двадцяти літ, знає неодну хвилину, що рівнялася розбиттю корабля. І кожний з нас знає і те, що історія над нами пересувається з тим докором на устах: **І ти ще живеш?!**

Зачнім від початку світової війни. Уся наша молодь у рядах армій і від першої днини безмилосерна коса смерти починає класти їх покосами. Щоб тільки про свої переживання згадати, пригадую молодців у 20, 19, 18-ім році життя мені близьких, моїх вихованців, питомців наших шкіл, наших бурс, що густими рядами йшли в обійми смерти, йшли складаючи жертву зі свого життя, хоч може й не боролися за свою справу. Йшли з послуху Божій волі. Досить, що сотки їх і тисячі кров проливали і кожний із них питав себе: Чому не я, чому мені не вільно хочби в перших рядах життя покласти? Відтак прийшли ті страшні евакуації, і засуди воєнних судів, і екзекуції без судів, табори полонених тут, табори інтернованих там, і діти розлучені з батьками і безконечні страждання цілого народу, та передусім тих молодих, що мусіли життя своє віддати, і віддавали — видавалося — намарне. А потім прийшли Листопадові Дні, і бої, і перехід нашої Армії за Збруч, і „трикутник смерти", і лунав над нами докір історії, і ми самі себе питали: **І ти ще живеш?!** І бої з большевиками, бої з Денікіном, і неволя, і знову табори полонених та інтернованих і голод на Україні, і раз, і другий раз, і третій, і знову суди і засуди... **І ти ще живеш?!**

Що серед таких відносин спомини душпастиря веселі та тим сумніші, чим довші, це здається ясне. Але ось віртує і досвід таких часів і наука таких часів. Ось хочби для Вас, Дорогі Питомці! Бачите, скільки і які жертви принесла молодь, Ваші попередники, на кілька літ старші від Вас. Ви бачите, що ось хочби тепер в італійській війні творяться бататьйони молодих людей, що при першій нагоді з торпедою чи з бомбою у руках кидаються з аероплану на певну смерть для ідеї, *хоч та ідея не є ідеалом ані справедливости ані любови.* Ви бачите, як ось і ті Пані і ті Панове з пожертвуванням і часу і майна і сил працюють у своїх установах: і з богословії знаєте, що класти душу за братів — це обовязок християнина, як обовязком душпастиря є класти душу за своїх вірних. Є обовязком, себто не є християнським душпастирем той, що не кладе душі, що не проливає своєї крови. Час, у якому з Семинарії приготовляєтеся до праці, має Вам служити на те, щоб навчитися *працею кров проливати*, боротьбою зі собою самими, боротьбою зі своїми пристрастями, боротьбою зі злом, сердечним бажанням добра. Щоб ті гори перенести, треба многочисленних жертв, треба хочби лиш жертв волі і наміру, щоб осягнути ті цілі душпастирської праці, що їх вказують Христові ідеали. Коли всі, кожний на своїм становищі, так жертвенно працюють, коли й Ви, Дорогі, день у день приступаєте до тої школи жертви, якою є Пресвята Евхаристія — вчіться, як колись буде Вашим обовязком поступати, працювати. Нехай не буде можна примінити до наших обставин того страшного висказу св. Письма: *„Пастирі Ізраїля самих себе пасоша"!* Їх ідеалом замісць спасти інші, спасти себе. Нехай ніхто з Вас не діждеться того страшного для недбалого душпастиря засуду: *„Він згине, а з крови його буду домагатися з твоїх рук"*.

Час скінчити. Вп. Панство простіть, що я трохи розговорився і приймі ще раз найсердечнішу мою подяку за Вашу прихильність, за Вашу зичливість, за всі Ваші праці. Дякую Вам, Преосвященний, що Ви підчалися труду нинішньої промови і за тепле серце і щиру зичливість. І Вам, Вп. Пане Сенаторе, дякую за високу честь, яку Ви мені зробили такими глибокими і такими для мене зичливими словами.

Боюся, що моя промова випала може занадто песимістично чи занадто сумно, хоч думаю, що не сумно тоді, коли понад усіми бурями і завірюхами, які передбачуємо, всетаки ясна перед нами будуччина. Ясна, бо справи, для яких праці жертви складає, і народи, які мають людей посвяти, *такі справи і такі народи марно не пропадають.* Тому в Бога надія, що найдуться поміж молодими, поміж Вами, Дорогі Питомці, люди, що всеціло посвятяться, що дійсно кров пролють, що підуть тими дорогами, про які говорю, що, на жаль, нині я не вмію їти.

Най Вам Бог, Вп. Пані, Панове, Отці і Питомці благословить і нехай благословить Ваші труди і Ваші праці у всіх напрямках громадянської праці, в яких стараєтеся добути для українського народу кращу будуччину!

Студенти бойкотують професора.

Паризька Сорбона (університет) стала у зв'язку з італьо-абісинським конфліктом ареною інцидентів, яких не було від часів ген. Буланже, себто більш 60 років. Студенти правничого факультету проголосили бойкот проф. Жезу, відомого знавця міжнародного права, за те, що він виступив на зборах Союзу Народів як заступник Абісинії та вимагав якнайскоршого вжиття санкцій проти Італії. Від цього часу професор не може показатися на катедрі без того, щоб на нього не посипався цілий дощ предметів, з яких гнилі овочі ще найбільше приємні. Всі зусилля сенату, який звертався до студентів, не привели ні до чого і факультет зачинено на невідомий час. З цього приводу відомий французький публіцист Леон Доде, провідник королівської партії у Франції, написав цікаву статтю, в якій зазначує, що за його студентських часів, себто 60 років тому, були на університеті подібні заворушення, але з цілком протилежного приводу. Тоді майже всі студенти належали до лівих угрупувань і підчас буланжистської справи обкидали гнилими овочами правих професорів. Тепер майже всі студенти належать до правих організацій та поступають таксамо з лівими професорами. Цей конфлікт може набрати великого розголосу, бо інші факультети вирішили підтримати товаришів.

ціна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

КІНО МАРУСЕНЬКА. СЕНЗАЦІЙНА ПРЕМІЄРА!
КЛЬОД РЕЙНС незабутній герой фільми „Невидний чоловік". ФЕЙ РЕЙ славна з фільми „Кінг Конг" і Джейн Бекстер у найвеличавішій повній емоцій і напруги несамовитій фільмі **ЯСНОВИД.** Приваблива тема тримає глядача в сильнім напруженні від першої до останньої сцени.

Промова Рузвельта та її відгомін в Італії.

Промова Рузвельта на інавґураційному засіданні конґресу, викликала в Італії живий відгомін невдоволення. Головно те місце, де Рузвельт говорить, що „мир і добру волю світу нарушують лише 10 до 15 відсотків населення світу" і що „мир загрожений кількома, а не багатьома; загрожений тими, які хотять верховодити. Маємо докази, що автократизм у міжнародніх справах загрожує мирові..."

Щодо автократизму, то в італійській пресі появилися гострі передовиці на тему, що Рузвельт мішається у чесвої справи; що він не дивиться на автократизм як на явище, що є „конечністю національного і суспільного нового устрою, нового духа і економії, які є більше здатні витрівати напір автентичних „супрематій" правдивих імперіялізмів, що ховаються під покришкою демократії". („Іль Джіорнале д' Італія" 7. I. 1936.). Закидають там Рузвельтові, що він у даному випадку поступив некорисно. Приходується йому, що першою причиною кризи в Европі є те, що Америка спинила вибід еміґрантів з Европи до себе. Автор статі доказує, що земних багацтв має найбільше Америка з усіх держав світу і кінчить її так: „Лишається ще сказати, що ця спроба Рузвельта інтервеніювати в справах Европи і Ліґи Націй є передуступом до того, щоб Европа чи інші континенти інтервеніювали у справах Америки".

Зупинитися варто ще й над тим місцем, яке торкається нас: що в Европі лиш 10—15 відс. населення є невдоволене теперішнім станом річей. І обговорюючи цю справу автор передовиці в римському щоденнику „Іль Месаджеро" (з 7. I. ц. р.) каже таке: *„А чи задоволені народи, що живуть у Росії? Чи вдоволені українці, які, недавно зазнали такого жахливого голоду, замісць політичної незалежности, яку їм приобіцяно?"* Ми зумисно підкреслюємо те місце, в якому автор звертається до Рузвельта з цим болючим для вас питанням.

Либонь найбільше відчули ми політику Америки супроти Европи, яка дуже для нас вийшла на некористь. Вільсон із своїми 14 точками, серед яких була одна про самоозначення народів, кинув нас на поталу сусідів. Той самий Вільсон дав почин до такої установи як Ліґа Націй, де наші справи завсіди тратили свою вартість і опинялися в коші. І тепер Рузвельт находить невдоволених в Европі лише 10—15 прц. населення, себто: цифра, над якою сильні народи переходять до денного порядку тому, що примушують їх мовчати.

М. Заламський.

КІНО КОПЕРНИК. ВЕЛИКА ПРЕМІЄРА!
3 великі прізвища — вперше разом! Фасцинуюча кинка АННА СТЕН — герой фільми „Бенгалі" ҐЕРІ КУПЕР у прегарнім любовнім романсі режисерії КІНҐА ВІДОРА **ВЕСІЛЬНА НІЧ.** Поривний зміст — рай і пекло любови — польська мова — польські обичаї — польське весілля.

Що вартий союз зі Совітами?

Цим питанням, як подає Офінор, займається вже від довшого часу французька преса. В той час, коли одні вважають відновлення давнього франко-російського союзу за єдиний спосіб забезпечити Францію на випадок конфлікту з Німеччиною, інші заводять арґументи, що цей союз не принесе Франції нічого іншого як тільки прискорення конфлікту в центральній Европі та зелюблення інших союзних груп. Між цією живою полемікою звертає на себе увагу стаття ґен. Жанена, колишнього військового міністра й одного з найкращих військових авторитетів Франції.

Автор звертає найперше увагу на незаперечний факт, що боєвий рівень червоної армії годі рівняти з рівнем армії цісарської. Нема в ній ні козаків, ні литинів, ні лотишів, які з військового погляду без порівнання ліпші ніж москалі. Щодо командування, то воно і в царській Росії стояло далеко нижче, ніж в західно-европейських арміях з огляду нижчого рівня культури мас. Большевизм не лише не підніс цієї культурности, є навпаки, понизив її, а до того винищив всі рештки бувших старшинських кадрів, що залишилися після війни. Отже з цього боку червона армія стоїть тепер значно нижче царської. Щодо комунікації, то про це шкода говорити. Досить прочитати совітську пресу, щоби переконатися, що транспорт знаходиться в жахливому стані і в без порівнання гіршому, ніж у часах великої війни. Щодо озброєння, то згідно з провіреними даними Совіти його не купують, а бодай не купують в потрібній кількости. Колиж вони самі його виробляють, то воно мусить бути також жалюгідне, як і інші сов. технічні вироби. Отже лишається тільки авіяція, яка ніби то стоїть добре, але автор питає, чи не ходить тут лише про ріжні „баталіони смерти" та „ударні сотні", на які москалі такі ласі. Чи справді є всі потрібні фабрики, матеріяли, запасні частини, постачання палива та кадри фаховців, які далеко потрібніші, ніж „баталіони смерти". А головне, каже він, я не бачу тих, хто буде кермувати армією на випадок мобілізації. Вони щезли у революційному крутіжі і досі ніхто їх не заступив. (Тут очевидно автор просто соромиться сказати, що колишній генеральний штаб тепер замінений шлюсарем Ворошиловим та підстаршиною Буденним).

Таким чином не може бути сумніву, що на випадок війни з Німеччиною червона армія нічим нам не може бути корисною. Правда, на випадок, колиб і Польща виступила проти нас, совітська авіяція моглаб їй соравити труднощі, але правдоподібніше, що Польща не виступить і тоді червона армія не зможе досягнути Німеччини. Але що нам цей клопіт і це ризико, яке таке велике в порівнанні з тими неприємностями, які вони за собою тягнуть. Коротко кажучи, кінчить ґенерал, колиб підчас мого кермування в часі великої війни штабом фронту маршал Жофр мене спитав, яка моя думка про подібну армію, то я дав би лаконічну відповідь: її вартість — зеро.

„Що нам дала республика за 54 місяці?"

Правий еспанський часопис „Насіон" помістив статю п. з. „Що нам дала лаїстична республика за 54 місяці?" І дає таку відповідь: 2 парляменти, 26 кріз, 65 міністрів і 17 партій, які напереміну доходили до влади, 1 революцію (2.500 убитих), 7 бунтів, 9.000 страйків, 5 незатверджених буджетів, збільшення видатків на 2 міліярди пезетів, 1.000 припинених в урядуванні громадських управ, 114 заборонених часописів, півтретя року „вибмкового стану", згоріло Овіедо, знищено бібліотеку з 80.000 книжок, з вогнем пішло 200 церков, 700.000 безробітних і 100 мільонів пезетів утрачених наслідком страйків.

Непевне положення кабінету Ляваля.

ПАРИЖ, 17. 1. ПАТ. Не зважаючи на поважний успіх Ляваля, ситуація кабінету викликує занепокоєння, що видно у париській пресі. Загально вважають за дуже правдоподібну димісію Ерріо, хіба, що прийшло би до непередбачених подій. Найцікавіше є питання, чи димісія Ерріо спричинить уступлення деяких радикальних міністрів. Тільки „Пті Парізієн" стверджує, що більшість палати заявилась за політикою внутрішнього мира та що ніхто, навіть Ляваль не міг передбачувати такої більшости.

Помер провідник індійських комуністів.

У Льондоні помер на 62-ому році життя провідник індійських комуністів Саклатвали. Був рішучим противником Ґандія. Індійський уряд заборонив Саклатвалі повернутися до Індії.

Відгуки варшавського процесу.

Українські адвокати-оборонці склали за посередництвом „Роботніка" подяку тим варшавським адвокатам, які „виявили їм багато сердечности і правдивого товариського тепла". Становище частини варшавської адвокатури стає ще ясніше на тій події, про яку була вже у нас вістка, а саме про арештування відомого польського адвоката, колишнього оборонця у процесі берестейців, *Рудзінського*, „за критику варшавського присуду". Де і в яких обставинах та в який спосіб адв. Рудзінський допустився того проступку — ніде про це у варшавських часописах не сказано.

НОВА КНИЖКА!
Із жіночої психольоґії
Химерне серце
Ірини Вільде.
Ціна 1.50 зол.
Порто 30 сот., висилає Адміністрація „Діла", Львів, Ринок 10.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Гітлер здоровий. Німецьке інформаційне бюро повідомляє: Поширювані закордоном поголоски про важку хворобу горла канц. Гітлера та про конечність спровадити закордонних хірургів, є безосновні. Канцлер Гітлер тішиться найкращим здоровлям. Учора виголосив годинну промову та в найближчому часі промовлятиме на багатьох великих зборах.

— Шушніг у Празі. Канцлер д-р Шушніг виїхав учора зі східного двірця до Праги, куди приїхав учора в год. 17-ій. На двірці привитав його віцеміністер закордонних справ Крофта. Вечером канцлер виголосив відчит про господарську політику Середущої Европи.

— Протидержавна змова в литовській армії. Авас повідомляє, що в Ковні викрили змову в армії. Змовники мали на меті арештувати президента і міністрів. Змовників арештували у хвилині, коли вони хотіли виконати свої пляни. Серед змовників є шеф авіяції. Здогадуються, що змовники є прихильниками Вальдемараса.

— Знову довіря для уряду Ляваля. Парляментарна група соціяльних радикалів ухвалила 62 голосами проти 20 (6 здержаних голосів) внесок пос. Шовена на недовіря для уряду. Проти тієї ухвали виступив дуже гостро голова групи соціяльних радикалів пос. Дельбо. — На вчорашньому засіданні палати послів прем. Ляваль поставив квестію довіря, домагаючись такої черги інтерпеляцій, щоб над інтерпеляціями щодо справ хліборобства палата застановилась перед іншими. Предложений урядом порядок і вотум довіря палата ухвалила більшістю 315 голосів проти 252.

— Совіти зброяться. Заступник комісара оборони Тугачевський виголосив підчас дискусії над буджетом Совітів промову, в якій мотивував збільшення військового буджету СССР. Тугачевський присвятив велику частину своєї промови зясуванню німецьких і японських зброєнь, які окреслив, як величезні й горячкові у всіх ділянках. Ситуація витворена через ці зброєння змушує Совіти поважно розглянути військові розпорядки. Треба приняти засаду конечности та приготовити одночасно оборону, вповні від себе незалежну на двох фронтах, віддалених один від одного на 10.000 км.

— Ревізита б. німецьких комбатантів у Льондоні. Німецьке інформаційне бюро подає, що 19 ц. м. приїде до Льондону делеґація колишніх німецьких комбатантів, щоб ревізитувати делеґацію Британського леґіону, що була в Німеччині в липні мин. року.

— Буджет СССР ухвалений. Аґенція Тасс повідомляє, що Ц.В.К. СССР одночасно ухвалив буджет на 1936 р. Після ухвалення буджету звітову промову виголосив народній комісар споживчого промислу Мікоян.

— Не було британського демаршу у прем. Ляваля. Авас повідомляє: Міністерство закордонних справ рішуче заперечує вістку париської преси, будьтоби британський амбасадор склав демарш у прем. Ляваля, намагаючись довідатись про наміри французького уряду щодо французько-совітського договору. Ніякого такого демаршу не було.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Мотиви присуду у варшавському процесі.

Нині подаємо за ПАТ'ом докінчення тексту мотивів присуду.

ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДГАЙНОГО І МАЛЮЦИ.

Родю підс. Богдана Підгайного — заявив предсідник — обговорено вже частинно пізніше тому, що вона тісно вяжеться з діяльністю підс. Степана Бандери. Підс. Підгайний признав факт, що віддав під прикази Бандери боевика зі свого відділу Гриця Мацейка і передав теж Бандері револьвер марки „Гішпан" кал. 7.65 мм. Одначе підс. Підгайний запевняв, що нічого не знав про вбивство мін. Перацького, бо Бандера зберігав усе те в найбільшій тайні. Суд не повірив вияснениям підс. Підгайного. Зі справи виходить, що Бандера вдержував тісний контакт з Підгайним, який займав в ОУН високе становище. Підгайний сам признає, що був втаємничений у справу замаху на Якова Бачинського і підготовляв замах на підком. Кособудського. Словом, годі припустити, щоби Бандера забираючи Мацейка з боевого відділу натякнув лише Підгайному про якусь поважнішу „роботу" і не обговорив з ним основно цілої справи хочби у звязку з питанням, чи Мацейко взагалі надається до такої справи на невідомім собі терені. Правильність тих висновків стверджують ще інші дані. Підс. Малюца зізнав, що в травні 1934 р. з доручення Бандери звів Підгайного з Миколою Лебедем. Тому що Лебедь уже тоді мав доручення зорганізувати замах на мін. Перацького, зі зізнань Малюци виходить, що Підгайний стрінувся з Лебедем, щоб обговорити підготову до атентату. Другою обставиною, яка вказує, що Підгайний був втаємничений у справу атентату на мін. Перацького це зізнання Мигаля, що він на доручення Підгайного вислав до Варшави 8. червня 1934 р. на адресу Любомира Сваричевського—Лебедя „Вік Нови" з вісткою про побут мін. Перацького у Галичині. Коли підс. Підгайний знав де і під яким прізвищем перебуває підс. Лебедь, який цікавився вісткою про подорож мін. Перацького, то у звязку з усіми обставинами справи можна прийти до висновку, що він був втаємничений у плян замаху. Тому поодинокі вчинки, які мають звязок з убивством, слід приняти за свідому допомогу до вбивства.

Про підс. Малюцу вже теж згадувалось у звязку з убивством 15 червня 1934 р. Іван Малюца признав, що половину усі вчинки, які закидає йому акт обвинувачення (крім висилання одної з двох грошевих посилок під адресою Лебедя—Дацка). Одначе він запевняв, що він не знав про плян атентату на мін. Перацького і поодинокі вчинки виконав не знаючи, що вони призначені до переведення цього атентату. Ці запевнення Малюци суперечать його власним вияснениям про те, що знав від Лебедя про „боеву розвідку" у Варшаві. Тоді теж Лебедь назвав йому кілька прізвищ членів польського уряду, за якими слідкує. До того слід памятати, що Лебедь не був звичайним членом ОУН, не був виконавцем своїх зверхників, але був членом краєвої екзекутиви і як організаційний референт стояв у тіснім звязку з краєвим провідником Степаном Бандерою. Годі припускати, щоби Бандера не поінформував свого найближчого співробітника чого має стрінутися з Лебедем у Варшаві і навіщо має передати йому деякі вказівки, з якою метою має організувати захисти і з якою метою має звести Лебедя з Підгайним. Таку можливість слід відкинути як зовсім неправдоподібну і тому суд приняв, що підс. Іван Малюца свідомо допомагав у виконанні злочину вбивства мін. Перацького.

ЗА ВЛЕКШЕННЯ ВТЕЧІ МАЦЕЙКОВІ.

Підсудних Якова Чорнія, Евгена Качмарського, Романа Мигаля, Катерину Зарицьку і Ярослава Рака притягнено до відповідальности за свідоме влекшення утечі Грицеві Мацейкові, щоб оминути відповідальности. Без труднощів вдалось устійнити фактичні обставини щодо закидів акту обвинувачення під адресою тих підсудних. Підсудні признали ці обставини у слідстві крім кількох дрібних подробиць. Одначе коли підсудні Мигаль і Качмарський признались, що знали про те, що Мацейко є вбивником мін. Перацького і влекшували йому організаційні стрічі, давали гроші і зброю — то підсудні Чорній, Зарицька і Рак признаючи на загал факти заявили, що не знали, наче би мали до діла з убивником мін. Перацького.

Гриць Мацейко прибув з Варшави до Любліна 15. червня 1934. р. вечором або теж черговоого дня. Тоді увага населення цілої Польщі звертилась на атентат і прихід до Чорнія невідомого молодого українця без плаща і без клунків мусів викликати у Чорнія здогад, що ця візита стоїть у звязку зі злочинним атентатом. Але сама свідомість у Чорнія не викликувала би ще карної відповідальности, якби не факт, що саме в Чорнія зорганізував Малюца ще передтим захист для таких проступників як Мацейко. Чорній знав, до якої цілі призначене його помешкання, згодився на це та обговорив з Малюцою гасло і відповідь „булан верхи", яким Мацейко безсумнівно покористувався.

Тому то став ясним, що Чорній знав про те, що мужчина, який шукав у нього захисту був справником, або співучасником убивства мін. Перацького.

ПРОГУЛЬКА В ГОРИ.

Підсудні Катруся Зарицька та Ярослав Рак з Вірою Свєнціцькою і мужчиною з псевдонімом „Богдан" (зі зізнань Малюци і з розпізнання Зарицькою на фотографії виходить, що це був Мацейко) вибралися 5. серпня 1934. р. на прогульку з пансіону Зарицьких в Ямнім у напрямі чехословацького кордону до Ясіня. По дорозі Ярослав Рак і „Богдан" відлучилися і — як про це зізнали Зарицька і Рак — пішли у напрямі кордону. По кількох годинах Ярослав Рак вернувся сам і заявив, що „Богдан" перейшов кордон, зустрівся з якимсь мужчиною і вже не вернувся. На характер цієї прогульки кидають деяке світло зізнання підс. Івана Малюци. Гриць Мацейко був під опікою Малюци і його завданням було перевести Мацейка за кордон. Малюца зізнає, що 29. липня 1934. р. розмовляв в Ясіні з визначним діячем ОУН у Чехословаччині з Ярославом Барановським і він рішив, що прийме сам особисто Гриця Мацейка в Ясіні 5. серпня 1934. р. Переведення Мацейка через кордон доручено передати Ракові. Виконуючи цей плян Малюца доручив Ракові поїхати до Ямного, де на двірці 4. серпня вечором мав зустрінутись з відомим собі мужчиною, якого треба перевести через кордон і віддати в руки Барановського. Хоч Малюца запевнював, що не втаємничував ні Рака ні Зарицької, що тим мужчиною є вбивник мін. Перацького, але це не згоджується з правдою. Бож годі навіть припустити, щоби Малюца не попередив Рака та Зарицької про це важне завдання і про відповідальність за його невиконання. Тим більше, що і Рак і Зарицька були членами ОУН, яким доручували важні конспіративні завдання. Крім того за тим фактом, що Рак і Зарицька знали, що перевели Мацейка через кордон, промовляє ще й те, що обоє підсудні спершу відпекувались від якогонебудь звязку з цією справою. Опісля признали деякі факти, складали неправдиві вияснення щодо деяких подробиць. Підс. Рак заперечив, будьто би дістав якінебудь доручення від Малюци і взагалі з ним не бачився від 31. липня до 4. серпня 1934. р. Все те доказує, що обоє підсудні Зарицька і Рак знали, що мають перевести через кордон якогось проступника, тому, що його переслідує влада.

Тому то суд приняв, що Чорній, Качмарський, Мигаль, Зарицька і Рак свідомо допомогли Грицеві Мацейкові втечи перед карною відповідальністю за вбивство мін. Перацького, себто допустились провини зі ст. 148. § 1. к. з.

Чому суд вимірив такі кари ?

При вимірі кар суд виходив з таких засновків: За саму участь в ОУН слід строго карати тому, що організація змагає відорвати полудневосхідні воєвідства від Польщі і з уваги на методи, якими послугується ОУН. Слід підкреслити, що характер ОУН, її методи і взагалі моральне обличчя є загально відомі і кожний, хто вступає до цієї організації — знає про них. Підсудні, крім Чорнія, займали визначні становища, деякі самі надавали тон і напрям цілій організації у Польщі. Всі крім Рака і Чорнія брали безпосередню або посередню участь у злочинах, які поповнило ОУН. З цих причин вимір кари зі статтей 97 § 1. к. з. мусів бути високий.

Щож торкається вбивства мін. Перацького, суд взяв під увагу при вимірі кари те, що справники атентату вбили високого держ. достойника. Всі підс., яким доказано участь у цьому злочині, діяли з розмислом. Довга підготова, слідкування і саме вбивство, яке виконано холоднокровно, доказують, що в поведінці не діяли ніякі емоціональні спонуки і їх вчинки були вислідом лихого і довготреваючого наміру. Якщо безпосередній справник убивства повинен понести найвищу кару, то ця кара повинна спрямувати теж тих, які безпосередньо підготовили плян і видали приказ до вбивства. Поза тими загальними обставинами суд взяв під увагу щодо Бандери факт, що він був провідником організації в краю, кермував усіми важнішими починами, у справі вбивства мін. Перацького був душею змови і з тих мотивів суд вимірив йому найвищу кару, кару смерти.

Підсудних Лебедя і Карпинця суд теж покарав карою смерти за участь у вбивстві мін. Перацького, бо перший з них, Лебедь, був організатором атентату, а Карпинець доставив бомби до вбивства. Розправа виявила, що Карпинець зладив теж інші бомби.

Головних помічників у вбивстві мін. Перацького, а саме головного помічника Бандери підс. Підгайного і головного помічника Карпинця суд засудив на досмертну вязницю.

Усіх згаданих підсудних суд засудив по думці ст. 97. § 1. к. з. на найвищу кару, бо всі вони займали в ОУН кермуючі становища і їх діяльність була дуже шкідлива та небезпечна.

Підс. Іванові Малюці, який як член краєвої екзекутиви займав кермуюче становище, суд вимірив нижчу кару тому, що щиро жалував і покаявся по доконанні проступку.

Підс. Гнатківській суд вимірив м'ягшу кару, беручи під увагу, що на неї мав вплив підс. Лебедь.

При вимірі кари підс. Качмарському суд приняв як обтяжуючу обставину факт, що він був уже покараний 5 літною вязницею за цей самий проступок і цю кару відсидів у 1933. р.

За влекшення втечі Мацейкові суд засудив підсудних на найвищу кару, себто по 5 років, по думці ст. 148. § 1. к. з.

Публичних і громадянських прав суд позбавив підсудних по думці ст. 47. § 1. к. з.

Кару смерти суд замінив на досмертну вязницю, кари вязниці до 10 років зменшив на основі амнестійного закону

ПРИ
ГРИПІ
і простуді, в рематичних і артретичних терпіннях, у болях хребта, суглобів і мязів уживаємо таблетки Тогаль. Тогаль спричиняє спадок температури. Ціна 1.50.
ТОГАЛЬ приносить полекшу тим, що терплять

Курс для провідниць дитячих садків.

Головна Управа Рідної Школи відкриває з днем 15 лютого 1936 р. 6-тижневий курс у Львові для провідниць дитячих садків.

Прохання в справі приняття вносити до Головної Управи Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська 46, найдалі до 5 лютого 1936 р. До прохання долучити: метрику уродження, свідоцтво зрілости вчительської семинарії, гімназії або іншої рівнорядної школи та життєпис.

Оплата за курс 20 зол., яку треба зложити 15. лютого 1936 р. в управі курсу у Львові, вул. Городецька 95.

Головна Управа Рідної Школи.

Ширіть наш часопис!

НОВИЙ ВОЄВОДА У СТАНИСЛАВОВІ.

Воєводою у Станиславові призначений поморський віцевоєвода Ст. Стажинський, який довший час був начальником виділу безпеки у воєвідськім уряді у Львові.

ПАПА ЗАНЕДУЖАВ.

З Риму повідомляють, що папа захорів на запалення олегочної, бо хоч лікарі відраджували, взяв участь в інавгурації викладів в папській академії.

МІСЬКІ ТЕАТРИ У ЛЬВОВІ, В СУБОТУ 18. СІЧНЯ 1936.

Нині у Великім Театрі год. 8ма:
Знаменита оперетка П. Абрагама з ІВ. КУЛЬЧИЦЬКОЮ
„Пригода в Ґранд Готелю"
Люксусова вистава — балет — гарні пісеньки — гумор.

Нині у Театрі Різнородностей год. 8ма:
ІРИНА СОЛЬСЬКА в головній ролі у комедії Уайльда
„Віяльце леді Віндермір"
Незвичайний концерт акторської гри найвищої кляси.

Літературна нагорода.

Дальші жертви на літературну нагороду за 1935 р. зложили: Союз українських накладень і книгарень „Лвів 50 зол.; д-р Решетило, Сокаль 2 зол.; Мазицькі, Шляхтинці 50 зол.; Іван Тиктор, Львів 150 зол.; Фортуна Нова, Львів 30 зол.; Мих. Терлецький, Львів 50 зол.; УНДО 50 зол.

Жертводавцям щира подяка. Ті, що декларували свої датки, а досі їх ще не зложили, повинні зложити їх негайно до Центробанку на рахунок Літературного Фонду.

В. Софронів-Левицький,
реф. літ. нагороди.

ЗМОВА СТАРШИН ПРОТИ МОНАРХІЇ В ГРЕЦІЇ.

АТЕНИ, ПАТ. Мін. війни ген. Папагос потвердив, що почалося слідство проти 26 старшин з відділу танків. Вони хотіли в жовтні виступити проти демократичної монархії, яку легально введено на основі постанови національних зборів. Тепер, ствердив міністер, в грецькій армії немає ніяких військових ліг.

МАРШАЛ БАДОЛІО УСТУПАЄ.

Льондонська преса повідомляє, що маршал Бадоліо уступить зі становища начального командента італійської армії в Абісинії. Це становище перейняв Бадоліо тому півтора місяця після уступлення маршала Де Боно.

Причиною уступлення є, мовляв, лише стан здоровля марш. Бадоліо та погане підсоння, що дуже впливає на стан здоровля марш. Бадоліо. Марш. Бадоліо вже від довшого часу недужає на серце, а як приїхав до Абісинії, захорів уже двічі на малярію, тому лікарі поручили йому вертатися до Італії.

„Ню Кронікл" звертає увагу, що від коли марш. Бадоліо перейняв команду після марш. Де Боно положення на фронті не покращало, а навпаки погіршилося. Як наслідника марш. Бадоліо називають віцеміністра війни ген. Баістрокія, ген. Граціані, теперішнього командента сомалійського фронту. З Риму прийшли вістки, що найвищі військові кола висувають на це становище марш. Бальба.

Є теж вістки, що зять Мусолінія Чіано, міністер пропаганди, буде міністром закордонних справ.

ВІДНАЙШЛИ АМЕРИКАНСЬКОГО ЛЕТУНА.

СІДНЕЙ, ПАТ. Згідно з телеграмою, що її вислав командант корабля „Діскавері II", корабель робить усі старання, щоби взяти на чердак льодовину, яку запримітили серед полярних ледів. Корабель запримітив теж літак американського дослідника Ельсворта.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Командант корабля „Діскавері II" повідомив, що Ельсворт і Кеніон живуть і є здорові.

НОВИНКИ.

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2,** 2) **Личаківська 50,** 3) **На Байках ріг Глубокої,** 4) **Жовківська 175.** 19- 5

— **Футра** від 140 зол. робить Карпяк, Лукасінського 4. 19—?

— **З нагоди Свята 22. Січня** відбудуться ширші сходини Кружка ім. Ганни Барвінок з відчитом д-ра Ігора Лоського — у вівторок дня 21. січня 1936 р. в год. 17.30 в домівці при вул. Мохнацького 12. Гостям введенням членами Кружка — раді. — Старшина Кружка.

— **Коляди** відспіває в неділю 19. ц. м. у Преображенській церкві у Львові мішаний хор під управою Т. Кучинського в часі читаної Служби Божої після водосвяття на ринку.

— **Нова домівка Рідної Школи.** Повідомляємо, що від 1. лютого ц. р. Головна Управа Рідної Школи у Львові перенесе свої бюра до дому при вул. Сікстуській ч. 46, партер. — **Головна Управа Рідної Школи.** 1—2

— **Засідання Комісії Мови при НТШ** відбудеться в понеділок, 20. січня ц. р. в 6 год. веч. в канцелярії Т-ва. Бажана участь усіх українїстів.

— **Українська ревія в Колісеї.** В неділю, 19. ц. м. в год. 12.15 відбудеться українська ревія в Колісеї при участи арт. Л. Кривицької, М. Сабат-Свірської, Стефи Стадниківної, А. Федиськівної й ін. та О. Ольського, М. Комаровського, П. Сосюки, П. Лавоpищука, хору ревелерсів Евгена й балету. Білети від 1—4 зол. у Союзному Базарі і в неділю від 9-тої рано при касі.

Апеляція від присуду у варшавському процесі.

150.000 зол. сягають кошти процесу.

До VIII. виділу окружного суду у Варшаві Роман Миголь і Яросл. Карпинець надіслали письма з повідомленням, що вони заповідають апеляцію. Такі письма від инших підсудних наспіють до варшавського окружного суду мабуть пізніше. Кошти варшавського процесу сягають 150.000 зол. „Газета Польска" повідомляє, що апеляційна розправа засуджених у варшавському процесі відбудеться уже в травні або в червні ц. р.

— **Хто виграв на льотерії.** У минішнім дні тягнення держ. клас. льотерії виграні на такі числа: 100.000 зол. на ч. 51047. 10.000 зол. на ч. 45393 68465 81723. 5.000 зол. на ч. 4305 123513 151985. 2.000 зол. на ч. 3731 14322 14997 43206 74301 74968 133281 136134 136814 140245 143758. 1.000 зол. на ч. 8884 10440 14262 18657 19999 39813 40456 47475 58049 58285 62170 54251 67418 69189 71871 81793 81866 82237 89304 90776 92802 92941 120281 121803 147440 153048 161182 162413 165971 175653 178482 188121.

— **Дерево подешевіє.** З днем 15. ц. м. увійшла в життя нова тарифа на перевіз деревних матеріялів залізницями. Обнижено оплати на перевіз необробленого будівельного дерева й опалу. При менших віддалях обнижку зредуковано до 25 проц. а кошти перевозу впливають значно при калькуляції деревного опалу.

— **Засудили комуністку.** Суд присяжних у Львові розглядав справу Рифки Гербстман і Хулі Вальзенбаум, обвинувачених у кольпортажі комуністичних друків. Рифку Гербстман засуджено на 6 літ вязниці, другу обвинувачену увільнено.

— **Судля у Львові не знає нашої мови.** Дня 10 січня ц. р. відбувалася у городськім міськім суді у XXXI відділі карна розправа п. Івана Домбчевського. На розправі судля п. Ольхава відмовився заприсягнути нашого свідка в українській мові кажучи, що по „руськи" не вміє. І такий факт непошанування мовного закону діється у Львові. Щож на це скаже зверхня влада?

— **Темні духи гуляють.** Пишуть нам: В одним гірським селі сяніцького повіту склалась така подія: Дня 9. січня ц. р. отже в третій день Різдвяних Свят в домі, що знаний в селі з розпусти, загуділа циганська музика. На музику шнурком потягнули темні духи, що є пострахом для села, і забава готова, аж хата ходором ходить. Не помагає представлення поважних громадян, що чейже то час, коли церква забороняє гучні забави. „Ми, кажуть, маємо позволенє з ґміни". Немає ради! Іду до ґміни і питаю, на що позволили на танці в заборонений час. Відповіли мені: „Ти, мені під ніс запрошення на забаву в Сяноці в Народнім Домі в день 3. січня ц. р. „А це — питають мене — не деморалізація?" Я остовпів. Якже це можливо? В Народнім Домі? Невжеж також „чорна сотня гуляє?" Ні! це товариство К. Л. К. До ґміни, де панують ріжні темні духи, не маю найменшої претенсії, але з Сяноком, а властиво з Т-вом К. Л. К. і Народним Домом щось не в порядку. Бо висилати запрошення на танці в заборонений церковою час і то до священиків — це не на місці. Невже в Сяноці не було тямущої людини, щоби проти цього запротестувала? — **М. Ю.**

— **Львівська хроніка.** Марії Карабан, власниці реальности при вул. Жулінського, вирвав із рук якийсь злодійчук на вулиці заручок, в якому находилося 200 зол. — З канцелярії адвоката д-ра Шраґля при вул. Костюшка хтось украв мужеське футро вартости 600 зол. — Арештовано аптикаря Арнда при пл. Голуховських за продажу заборонених специфіків. — Поліція арештувала 14-літнього Як. Флайшера та 12-літнього Дов. Кеслера, які крали від довшого часу килими, що їх найнички вивішували на ґанках для перетріпування. Килими, нераз вартости 200 зол. продавали вони по 5 зол. — Володислав Вагнер повідомив поліцію, що з його хати з незачиненої шафи пропала біжутерія та австрійські золоті монети вартости 3.805 зол. — Злодії вкрали Адерштаґові Бертольдові з хати при вул. Шпитальній 16. ґардеробу вартости 640 зол.

— **Душегубство на селі.** У Стинаві Вижній біля Сколього хтось стрілив вечором крізь вікно до 28-літнього господаря Михайла Сенева і вбив його на місці. Арештовано одного сусіда, що часто йому відгрожувався.

— **Втікав до Абісинії.** Син емеритованого підстаршини поліції в Обертині 15-літній Данило Слічак, ученик III гімн. кляси, зложив собі 45 зол. і втік з дому, щоби вступити до абісинського війська. Хлопця придержали в Бродах і відставили до батьків.

— **Вовк ухопив дитину.** До загороди господаря Владиславa Сухомлинова в Михайлишках Великих на Виленщині, що находиться під лісом, дістався вовк і з гуртка дітей схопив 6-літнього хлопця, якого потягнув за кожух у ліс. Діти заробили крику і за вовком пустилася погоня із псами. На вид людей вовк пустив хлопця і втік до ліса. Хлопець не зазнав ніякого лиха, тільки сильно налякався.

— **Вуглекопам грозить втрата праці.** Переговори горішношлеських вуглевих промисловців з робітниками були безуспішні. Промисловці домагаються для себе обнижки податків, залізничих і митних тариф та спеціяльних оплат, а для робітників погіршення умов відпусток, редукції робітників, замкнення менших копалень. Коли б ці умовини приняли, втратило би працю 14.000 шахтярів і 6000 гутників. Професійні союзи домагаються 10-відсоткової підвишки платень і 6-годинної праці.

— **Концерт українських совбандуристів у Москві.** Після нового поневолення України Москвою бандура довший час вважалася контрреволюційним інструментом і щойно після „остаточного розгрому жовтоблакитного бандитизму", себто після смерти Скрипника, стало відомим, що грати на бандурі дозволено, тай то з деякими обмеженнями. Бандуру проголошено інструментом бідників, які при його допомозі „співали пісні горя, гніву та протесту", як пишуть „Ізвестія". А тому бандуристам дозволяється співати лише пісні бідняцькі, бурлацькі, чумацькі та рекрутські, але Боже борони козацькі чи духовні. Ідучи далі назустріч народнім бажанням, совітський уряд дозволив створити на Україні „українську державну капелю бандуристів", яка з першим виступом поїхала до Москви, де грала в присутности самого Сталіна. Московські газети дуже похвалили мистецтво бандуристів, але закинули їм, що грають лише українські, а не „общесоюзні" пісні. Отже треба надіятись, що невдовзі українська державна капеля включить в свій репертуар: „Ой яблочко, куда котишся"...

— **Досліди над втомою.** В інституті фізіольоґії загребського університету стверджено, що від втоми зменшується поле бачення, то значить, що чоловік обіймає зором менший простір. На цій основі збудовано новий прилад, яким можна буде швидко змірити втому робітника. Прилад називається кматометер.

— **Політичне вбивство.** Як повідомляють „Ізвестія" із Мінська, вбили там начальника білоруського колхозу, „Победа", Крівлека.

— **Вінчання в альбанській королівській родині.** В королівській палаті в Тирані відбулося вінчання альбанської княжни Єнідсе з турецьким князем Абідом. Крім короля Зогу та його родини були присутні представники уряду, військовости та заграничні дипльомати. Після вінчання молода пара відїхала до порту Дурацо, звідки вибралася в дальшу подорож.

— **Рідкий випадок.** З Риму повідомляють про рідкий випадок телепатії, який стався на днях в Неполю. Молодий залізничих Гнат Торнаторе, якого батько був тяжко хорий і находився в небезпеці життя, пішов до своєї щоденної праці і мав вирушити з льокомотивою, щоби взяти потяг. Нараз він з невідомої причини, на очах багатьох людей, впав з машини і погиб на місці. Люди, що несли його до дому, зустріли на дорозі його брата, який біг попередити його, що батько вмер. Коли перевірили годину, показалося, що якраз в цю хвилину, коли він упав з льокомотиви, батько його несподівано підвівся, скрикнув його ім'я та упав мертвим. Справа показується настільки цікавою з наукового боку, що перевіркою її занялася королівська академія наук.

— **Мігрена.** Мігрена є дуже докучливим терпінням, на яке нападають переважно жінки. Раптовий біль голови що наступає нагло, зростає щораз більше і який відчуваємо тільки в одній половині голови, є головним для цього терпіння. Вразливість на зверхні чинники побільшається підчас мігрени в незчислений спосіб. У багатьох

осіб виступає підчас приступу мігрени чимало нервових зривів, як нпр. миготіння перед очима, темні плями в полі видження, подвійне видження, тремтіння кутиків уст. У пальцях виступає часом болісне зрожіння мертвоти. Першою умовиною для втихомирення такого болю є усунути особу від гомону і неспокою. Біль зменшується, якщо зажиємо кілька разів таблетки Аспірини, які можна дістати в кожній аптиці. Таблетки Аспірини поширюють кровоносні посуди, наслідком чого усувають перешкоди, які спричинюють біль. Треба звернути увагу, що Аспірина є тепер краєвим продуктом; таблетки Аспірини виробляють в Польщі точно на підставі припису Хемічних Заведень Баєр.

З театру.

Театр Ріжнородностей: „Віяльце леді Віндермір", комедія на 4 дії О. Уайльда.

44 роки має ця песа, написана льордом Парадоксом для заробітку, як і інші його комедії. Неодна думка, яку вважали колись за парадокс, навіть глум над суспільними і товариськими законами, нині вже не обурює глядача, навіть не дивує своєю оригінальністю. Навчились від Уайльда менше талановиті письменники гри слів і каламбурів, і мало хто з нинішніх глядачів хоче в театрі думати над афоризмами.

Хотів Уайльд дати у своїй песі зразок поважного жіноцтва: як виглядає часом в очах т. зв. товариської еліти жінка із поганою славою. Хто не знає мотивів поведінки людини часто може помилятись в оцінці її моральности — ось і все, показане на дотепно складеній ситуації, що може зворушувати навіть своєю сентиментальністю. І не оглянувся Уайльд, як написав зразково моральну песу, кепкуючи собі ввесь час із моралі.

Бачили ми її 20 літ тому у Львові з І. Сольською в тій самій ролі. Велика це кривда для артистки, коли майже втратила голос і змагається з віком, казати їй грати нині таку ролю. Здається, що саме для неї відновили цю песу. На те, щоб бодай частина парадоксів Уайльда віднайшла свій давній блиск, треба вести діяльоґ у такій песі так, щоб самі артисти брали в ньому участь.

м. р.

✝ Посмертні згадки.

Д-Р МИХАЙЛО ЛЕПКАЛЮК.

Несподівано й передчасно помер 16-го ц. м. у Галичі повітовий суддя д-р Михайло Лепкалюк, колишній сотник УГА, член культурно-освітніх установ у Галичі, людина рідких чеснот характеру, добрий громадянин і суддя, що серед несприятливих внішніх обставин не понизив ніколи національної чести.

Земля, яку він так любив, що доказав ділом, як старшина УГА, хай буде йому пером.

Похорони у Галичі 17-го ц. м. в полудне, після чого тлінні останки відвезуть до родинного села Косова Старого, де остаточний похорон відбудеться у неділю 19-го ц. м. в 10. год. ранку.

В. Й. П!

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Свято „Просвіти" в Пасічній. Мин. неділі влаштувало чит. „Просвіти" в Пасічній під Станиславовом свято „Просвіти" в нагоди 67-ліття матірного Т-ва. На програму зложились: дуже гарна промова п. Івасютяка, хорові продукції мужеського хору „Думка", кілька декламацій, між якими найкраще враження зробила декламація маленького (6 літ) Федика „Я знаю за „Просвіту" і наприкінці інсценізація, в якій умираючий батько з вдоволенням довідується від своїх синів, що найбільшим скарбом людини є книжка, освіта. Свято було добре підготоване, так, що загальне враження зі свята дуже гарне.

Б. Л.

Зол. 1.50 пришліть розрахунковим переказом або складанкою П. К. О. ч. 504.060, а вишлемо Вам великий цікавий настільний календар „Криниця" на 1936 р.

КАЛУЩИНА.

Оплати на брошнівській залізничці. Як довідуємося, дирекція залізниць у Львові ввела на вузькоторовій залізничці Брошнів-Осмолода й Пороги окремі оплати, досить високі, що їх побиратимуть від подорожних. Як відомо, досі подорож залізничкою була безплатна. Сумніваємося, чи ці оплати, що мають бути призначені на фонд скріплення турист. руху, у тих сторонах і так дуже слабого, дійсно до нього причиняться.

Коляда на „Р. Ш." у Калущині. Т-во „Калуський Боян", Сокіл, „Зоря" й дорісі зголядували в цьому році на Р. Ш. коло 250 зол. Коляду, як також гроші, добуті із розпродажі ялинок та безалькогольних напоїв, передано до Р. Ш. у Львові. По селах також коляду призначено на Р. Ш., при чому деякі села зібрали на ту ціль досить поважні квоти, нпр. Долинів поверх 50 зол., Завій 36 зол. і т. д.

Театр „Заграва" у Калуші. Після майже цілорічної неприсутности загостив до Калуша симпатичний театр „Заграва" на декілька вистав. На Новий Рік (14. І.) відіграв „Добре скроєний фрак", комедію Д'Ірелі, чергового дня „Ой не ходи Грицю" у новій постановці. Першорядна гра артистів, добра постановка, декорації й оркестра — це все становило смачний кусок для спрагненої доброго театру публики. Вистави йдуть у салі Народн. Дому, в якій слід перевести деякі адаптації. Зокреме заняліса, що світить лірами, домагається заслуженої емеритури, бо цілком не причиняється до естетичнішого вигляду цієї української салі, що має бути репрезентаційною. Управа театру повинна подбати про кращий порядок на салі підчас вистав.

БІРЧА.

Велике свято „Просвіти" в Бірчі. Ще ніколи Бірчанщина не святкувала роковин оснування і праці Т-ва „Просвіта" спільно і так святочно як 8. грудня минулого року. Хоч Бірчанщина — це один з найтемніших закутин нашого краю, однак нарід із найдальших сіл спішив того дня до Бірчі на спільне свято „Просвіти", яке влаштувала новоутворена філія „Просвіти" в Бірчі. В год. 11-ій станули священики з доколичних сіл з о. деканом І. Лебедовичем до соборної Служби Божої за кращу долю нашого народу. Святочну до глибини душі зворушливу проповідь виголосив о. І. Філяс, завідатель Яворника Руського. По богослуженні перейшли всі до „Народнього Дому", де відбулася святочна академія у переповненій виповненій просторій салі. Академія почалася піснею: „Засяло сонце золоте", яку відспівав мішаний хор місцевої читальні під дир. о. І. Філяса. Опісля гарну промову виголосив м-р Р. Гуглевич, заохочуючи прибутніх щоби вступали в ряди борців з темнотою. В дальшому на переміну співали кілька пісень хори чит. „Просвіта" з Яворнику Руським під дир. о. І. Філяса та з Липі під дир. Мирона Голови, та хор чит. в Бірчі, який виконує Давидовського: „Бандура". Опісля декламує З. Команицький: „Рубіж своїх не опустім!", С. Шустакевська: „Гей, над нами круки крачуть...", а 5-літня дівчинка: „До науки" і 3-літній хлопчина „Мово рідна, слово рідне, хто вас забуває...". Захоплена публика нагороджує кожну точку програми рясними оплесками. Вінці найбільш інтересантна точка програми, а саме інсценізація-містерія у виконанню І. Добушовської, М. Джуґалової та місцевого хору. Ген далеко видніють святі гори, на них розсіяв золотоверхий Київ...; видно синій Дніпро... Ближче на могилі під хрестом сидить Україна... Хвилина мовчанки і з уст України паде скорбне слово... З болем згадує той час, ту велику данину надій, підйому духа, сили, коли — здавалось — іде година, що Дніпро і могили побачуть знову козацьку славу... Простягає руки до Києва, матері наших городів... Зза сцени доходить гомін пісні: „Боже, вислухай благання...". Україна голосно кличе до Всевишнього, щоб вислухав благальну молитву вболілих сердець. Нараз на сцені зявилася „Просвіта" зі смолоскипом і книжкою в руках та звернулась зі словом потіхи до України і сильним голосом взивала всіх: „Не спіть! До праці, а пропаде тьма і засяє нам сонце на ввесь світ!" З повним напруженням слідкувала публика за цим символічним образом на сцені. Свято закінчилось відспіванням національного гимну.

ЛЮБЛИН.

Гр.-кат. богослуження. В Любліні відбуваються постійно гр.-кат. богослуження. В неділі і наші свята співана Служба Божа починається в 11 год. Всякі зміни і порядок богослужень є виписані зовні на дверях церкви при вул. Зеленій. Всі українці з Люблина й околиці можуть зголошуватися зі своїми справами й болячками до голови гр.-кат. церковного комітету в неділі і свята по Службі Божій або в часі проб хору, які відбуваються постійно в суботу вечором у салі побіч церкви. На наші богослуження в Любліні повинні ходити також наші залізничники, що є хвилево та постійно на залізничій стації в Любліні, як також українці з Ломківщини, з промислового села Лосе (між Горлиць), що перебувають хвилево в філії фабрики дегтю в Любліні, вул. Фабрична 41; далі також українці з Яворівщини, що перебувають хвилево у своїм складі забавок і виробів з дерева (з Яворівщини), які розносять по околицях Любліншини і взагалі по цілій Холмщині. Також повинні наші заточені знати, що в Любліні при гр.-кат. церкві гр.-кат. священик учить релігії наших дітей. Дітей, що будуть ходити на гр.-кат. науку релігії, слід записати у комітеті гр.-кат. церкви при вул. Зеленій. У Любліні істнує кружок наших пань і дає часто ріжні імпрези та забави загального характеру. У Любліні є ще одна велика недогода для гр.-кат. парохії в тому, що ця парохія не залежить від нашої матірної митрополії у Львові, але від латинського епископа в Любліні. Це такий наслідок конкордату, до якого довів відомий Грабський, внесивши у Римі цю залежність гр.-кат. церкви за „сокальським кордоном" від римо-католицьких епископів.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ДЗВОНИ, літературно-наукових журнал. Львів, грудень 1935. Р. V. Ч. 12. Зміст: Б. Лепкий: Під Різдво. — Недомовлені речі. — Вибір з кінновідної творчости. — Р. Дурбак: Перший грудня. — Лемерда Ладина Чесі: В Різдвяну Ніч. — Н. Кобрезка: „Брати" Шевчук. — Е. К. Пеленський: Християнські елементи в поганській ґрецькій поезії. — Н. Кочубей: Дещо з минулого (про московську окупацію Галичини). — Дм. Коваль: Природа як момент релігійного переживання. — Хроніка. — Рецензії. — Нові книжки.

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА, економічно-суспільний місячник. Львів, січень 1936. Р. IX. Ч. 1. Зміст: На окраю днів. — О. Мишко: Економічні кулісі італьо-етіопської війни. — В. Доманицький: Вплив збіжжевого монополю на народне господарство Чехословаччини. — Німецька споживча кооперація. — Хроніка. — З життя української кооперації. — З господарського життя. — Серед книг. — З преси і життя. — Додаток: Василь Нагірний: З моїх спогадів. Ст. 49—56.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. — Львів, 1. січня 1936. Р. V. Ч. 1. Зміст: Нові нагороди для Вп. Передплатників „Рідної Школи". — Святкуймо без алькоголю. — Українка Громадо! — Василь Пачовський: Щедрівка Рідній Школі. — Загальний Зїзд Рідної Школи. — Редукції працюючих жінок і учительство. — Комітети допомоги у буковинських школах. — До Вп. Передплатників нашого журналу. — Цікава імпреза. — Важкі справи українського учительства. — Інж. Гр. Денисенко: Український Технічно-Госп. Інститут у Подєбрадах. — Д-р В. Білинюк: Потреби й основні завдання виховання. — З життя Рідної Школи. — Бібліографія. — Ріжні вісті.

НАШ СВІТ, ілюстрований журнал літератури, мистецтва, науки. Львів, січень 1936 р. Р. VI. Ч. 1. Зміст: Пилип Серпенко: Різдво. — Гр. Лушпа-Мулик: Коляда. — Семен Гордій: Молоді літа. — Федір Кіндратюк: О, жити, жити! — Микола Гурко: Забуту. — В. Островський: Вогнене око. — О. Цинкаловський: Волинь. — Верус: Пане Мирний. — А. Дубляньський: З українки в Вильні. — Петро Звіченко: Згадки про різдвяні обряди. — В. Павлович: „Війна і Революція". — Д-р мед. Роман Мотильницький: Необхідний склад харчів. — Володар Крушельницький: Назустріч. — Теофан Лебідь: З судівництва в Кременці в XVI ст. — Смішне в житті славних. — Чуда техніки. — Про все потроху. — Розвага й гумор.

ЖИТТЯ І ПРАВО, вістник теорії і практики. Львів, грудень 1935. Р. VIII. Ч. 4. Зміст: М-р М. Бараболяк: Доживіття в світлі польського кодексу про зобовязання. — Д-р В. Лисий: Знижка ціни купна земельних нерухомостей. — М-р Я. Падох: Рільнича мораторія і суд. — З організаційного руху. — З карно-адміністраційної юдикатури. Компетенційний Трибунал. — Бібліографія. — Кутик мови. — З оречень Найвищого Суду. — Посмертні згадки. — З адвокатського руху. — Надіслані журнали. — Загальні Збори СУА.

ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ, ч. 2 (32) з 15. січня ц. р. Зміст: Лиха прислуга важливій справі (Методи пропаганди господарського патріотизму)...Демаркаційна лінія" — До питання змісту української господарської політики. Драчки. Вирізки з преси: Чи і дрібним провінціональним купцям потрібна стаснова організація? Протиканцлерські гасла польського купецтва (Познанський декальоґ). Ціни товарів мусять бути виписані. Обовязок купецтва й обовязок громадянства. Трибуна читача: Де найкраще збути цибулю (Ломко). Головна Агентура „Центроторг" при СУКУП-і. Втримати підприємство не так легко. Цікава всячина. Організаційні вісти. Огляд госп. преси. Ріжні вісти. Ринок і ціни. Вел. фейлетон: Інж. Дерезенко: Енергія і дух співпраці у промислі (Система Лейка).

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО, ілюстрований журнал української молоді. Львів, січень 1936. Р. IV. Ч. 1.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО, ілюстрований місячник. Львів 1. січня 1936 р. Р. XI. Ч. 1.

ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, бюлетень Головної Управи Українського Центрального Комітету в Польщі. Січень-лютий 1936. Р. III. Ч. 14—15.

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів, неділя 5. січня 1936. Р. XVI. Ч. 1—2.

ВІСТІ УКРАЇНСЬКОГО ТЕХНІЧНО - ГОСПОДАРСЬКОГО ІНСТИТУТУ позаочного навчання при Українській Господарській Академії в Ч. С. Р. Ч. 13.

SITZUNGSBERICHTE der Mathematisch—Naturwissenschaftlich—Ärztlichen Sektion. Heft XX (Jänner—Juni 1934), Heft XXI (Juli—Dezember 1934), Heft XXII (Jänner—Juni 1935). Lemberg 1935. Verlag und Buchdruckerei der Sevcenko Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. Стор. 12+8+10, ф. 8°.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Театри

Український Театр ім. І. Тобілевича

ПІДГАЙЦІ: 17. І. „Лев з Абісінії".
18. І. „Дівчина з Маслосоюзу".
19. І. „Отамани Пісня".
20. І. „Горя говорять".
З Підгайців Це театр до Бережан.

Великий Міський Театр.

Субота 18. І. год. 8. веч. Аб. 6. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю".
Неділя, 9. І. год. 3 попол., ціни від 90—2.50 „Пастораля"; год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара".
Понеділок, 20. І. год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара" вистава продажа.
Вівторок, 21. І. год. 8. веч. Аб. 6. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю".

Театр Різнородностей.

Субота, 18. І. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".
Неділя, 19. І. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".
Понеділок, 20. І. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".
Вівторок, 21. І. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".

Кіна.

АДРІЯ: „Мілїон", „Девон пустині".
АПОЛЛО: „Доднх на фронті" з Дмиленко.
АТЛЯНТИК: „Боротьба з царатом".
ВАНДА: „Ескімо", „Лятко полюбайстер".
ГРАЖИНА: „Мала нена" з Фр. Галь.
КАСИНО: „Запросини до вальса" (Лянна Гарвей).
КОЛИЗЕЙ: „Світ іде вперед", ревія: „Вальс перетається".
КОПЕРНИК: „Весільна ніч".
МАРУСЕНЬКА: „Ясновидець".
МІРАЖ: „Маскарада", „Прихти кохання".
МУЗА: „Папуа".
ПАКС: „Біла зелія" й актуальности.
ПАЛЯС: „Останнім поручник".
ПАН: „Я вбігаєм" (Пало Мумі).
РАЙ: „Веселий юнгаєм Мікі Маус".
СОНЦЕ: „Жовтий диявол", ревія „Сьогодня на рати".
СВІТ: Ревія Маріонеток і фільма „Шаєй мене ще" з Анною Ондра.
СТИЛЕВЕ: „Єгипетські ночі" (Едді Кантор).
ТЕНЧА: „Віденські ночі" та додатки".
ТОН: „Папуа".
УТІХА: „Вальс Льондон" і ревія.
ХИМЕРА: „Наше сонечко" (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо.

Субота 18. січня 1936.

Відень (506,8) 19.10 Аргентинські танки, гутірка з муз. ілюстрацією, 19.35 Хор, 20.15 Виправа за пробоєнцями, 22.10 Сяр. рестраль Умінської, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, 19.15 Легка музика, **Мор. Острава** (269,5) 18.00 пок. квінтет, **Прага** (470,2) 11.05 Сальон. музика, 12.35 „Зазуля" оп. Янкоєнка, 16.05, 21.20 Концерт, **Париж** (26,8, 12.00, 13.15, 17.00 Легка музика, 21.45 „Дон Кіхот" ком. з муз. Масенета, **Білгород** (457,3) 12.15, 19.30 Спів, **Берлин** (356,7) 14.15 Танк. мотиви, 18.15 Кабарет, 20,10 „Донна Хуаніта" оп. Суппе, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18.00 Нар. пісні і танки, 19.00 Військова музика, **Ляйпціг** (382,2) 16.00 Веселе пополудне, 20.10 „Фірнелі" оп. Г. Цумпе, **Мюнхен** (405,4) 15.15 Сучасна форт. музика, 18.30 Сопран і форт., 19.00 Гайднові твори, **Будапешт** (549,1) 17.00 Дуети на арфах, 18.00 Цит. музика, 19.10 Словно-муз. авдиція, **Мілано** (224,3) 11.30 Тріо, 20.35 Хор, **Рим** (422,8) 13.10 Легка музика, 17.15 Квартет цитристів, 20.35 „Орсеольо" оп. Пінетті.

Неділя, 19. січня 1936.

Відень (506,8) 11.30 Симф. концерт, 12.55, 17.55 Розривкова музика, 20.05 Народні пісні великих композиторів, 21.00 Це Париж — місто та пісонька, 22.20 Шопенівський концерт, **Братислава** (298,8) 12.00 Зломане серце. 18.05 Концерт, 19.10 Форт. концерт г-дур Бетовена, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття — з муз. частині „Пастух" слов.-муз. авд., **Мор. Острава** (269,5) 19.55 Попурі зі співом, **Прага** (470,2) 7.30, 19.10 Концерт, 9.20 Сальон. квартет, 11.15 Легка музика, 21.00 „Зазуля" оперетка Янковеця, **Париж** (1648) 12.00, 15.00 Концерт, 15.15 Спів, 18.00 Легка музика, **Білгород** (457,3) 16.00 Нар. пісні, 18.30 Концерт, 20.00 Весела авдиція, **Берлін** (356,7) 11.00 Симфонія І. ц-моль Брамса, 14.15 Баранний концерт, 18.00 „Полюкують субльонатора" весела сценка", 18.45 Музика в сумерку. **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Веселий поранок, 14.30 Весела муз. авдиція, 16.00 Капела, **Кельн** (455,9) 20.00 Баранний світ опери, **Ляйпціг** (382,2) 10.00 Веселі пісні, 15.10 Скрипка, 18.30 Цитристи, **Мінхен** (405,4) 10.30 Давні нар. пісні, 13.00, 21.00 Концерт, 15.05 Соната на скрипку та форт. Петерса, 19.00 Давні й нові танки, **Будапешт** (549,1) 12.30 Концерт оп. оркестри, 15.30, 21.20 Легка музика, 17.30 Концерт, хор і солісти, 22.30 Тисяча й одна ніч, концерт орк., **Мілано** (224,1) 12.30 Концерт вальсів, **Рим** (422,8) 13.10 Солісти, 17.00 Симф. концерт, 21.30 „Мамі ді Теб" оп. Льомбардо.

Львівське радіо.

Субота, 18 січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Легка й сальон. музика, 13.00 Потра з них співає найкращі гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 14.30 Концерт мандоліністів, 15.00 „Гонвіт" новела, 15.15 Польська морська торговля, 15.25 Біржа, 15.30 Орхестра, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Пісні з супр. форт., 16.30 Техн. скринька, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Із тами столиці „Гуз-черлінь і чотири дами", 17.15 Новини з гр. пл., 17.45 Сон, 17.50 Константинів, 18.0 Для дітей: „Про Оленку", 18.30 Огляд видань 18.40 Сільна реферат, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Чого сподіватися від „Нова львовяни", 19.20 Сільськ. концерт, 19.35 Інгенини клас дьотерн, 19.55, 19.50 Спорт. вістки, 19.20 Актуальна гутірка, 20.00 „Заручини під дахтарнею" оп. Офенбаха, 20.45 Веч. дениик, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Самоосвітні кружки молоді, 21.30 Весела Сирена, 22.00 Концерт симф. орх., 23.05 Танкова музика.

Неділя, 19. січня 1936.

9.00 Ранішня авдиція, 10.00 Оп. музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театр. всячина, 12.15 Муз. поранок, симф. орх., фортепіян; у перерві о год. 13.00 фраг. із „Фантазії або нова Деміра", драма Ю. Словацького, 14.00 „Помилки" новела Ст. Жеромського, 14.20 Великі артисти у звукозапису з гр. пл., 15.00 Городець із неделиною для малолетніх родин, 15.15 Гей, іду я діс! — спів і дуда з гр. пл., 15.25 Огляд ринків рільних продуктів, 15.35 Музика з гр. пл., 15.45 Імпорт і інтереси хліборобства, 16.00 Лонгоголовки для дітей. 16.15 Квінтет сальон. музики, 16.45 Концерт муз. хору, 17.00 Танк. музика, орх., 17.45 Моменти, 18.00 Т. Бюмер: Танкова суїта оп. 93, 18.30 Театр Уляв. „Гекіт" у вик. Ст. Ярача, 19.10 Спорт. вістки, 19.15 Реклям. концерт, 19.30 Джамета Мендональд із гр. пл., 19.35 Політичні новини, 20.00 Концерт солістів (Мокшицька спів, віолончеля, форт.), 20.45 Вимки з творів Н. Пісудського, 20.50 Веч. дениик, 21.00 На веселий львівські хвилі: „Прийдіть у тиждень", 21.30 Фенд: Румунія в ля Фуріет, 22.45, 21.46 Спорт. вістки, 22.00 Танк. музика, орх., 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Радіокутик.

РІЛЬНИЧА ПРОГРАМА

У понеділок 20. січня год. 19.00 — „Рільнича скринка".

У второк 21. січня год. 18.55 — бесіда на тему болючих місць у малорільних селян.

У середу 22. січня год. 18.55 — „Ветеринарні поради".

У четвер 23. січня год. 18.55 — правно-суспільний фейлетон.

У пятницю 24. січня год. 18.55 — „Рільнича скринка".

У суботу 25. січня год. 12.15 — Огляд рільничих видавництв.

СИМФОНІЧНІ КОНЦЕРТИ.

19. січня год. 12.15 — симфонічний поранок з Лоді. У програмі: увертюра „Федра" Массене, „Танок кістяків" Сен-Санса, симфонічна поема Ліста і увертюра до опери „Ріенці" Вагнера. Солісткою концерту буде піяністка Поля Шмуклер, яка виконає концерт ґезоль Сен-Санса.

24. січня год. 20.00 — концерт з Варшави. Солістом концерту буде піяніст С. Асгенаци, який виконає фортепіяновий концерт ґедур Моцарта і низку дрібних творів. У симфонічній частині почують слухачі: V Симфонію Чайковського і низку перших виконань еспанських і французьких композиторів.

ЦІННІ НАГОРОДИ В КОНКУРСІ „ПОЛЬСЬКОГО РАДІЯ".

„Польське Радіо" оголосило вже листу нагород у Великому Конкурсі, який улаштовує з нагоди зголошення абонентів ч. 500.000. Абоненти, що зголосилися після 28. грудня 1935 р., мають право взяти участь у конкурсі та можуть рахувати на одну із 100 цінних нагород.

Між цими нагородами є такі: 1) місячний побут у купелевій місцевості разом з білетами. 2) Приймач Супергетеродина „Олімпік. 3) супергетеродина „Мажестік, 4) приймач „Амбасадор". 5) закордонна екскурсія пароплавом. 6) двотижневий побут у купелевій місцевості разом з білетами. 7) лещета з приладдям або хак з повним устаткуванням. 8) фотографічний апарат. Крім того є кілька таких нагород як рільничі знаряддя та комплети начиння для домового господарства.

АБОНЕНТИ ПИШУТЬ ДО „ПОЛЬСЬКОГО РАДІЯ".

Як виходить із справоздання оголошеного на закінчення 1935 року Бюром Студій „Польського Радія", численні прихильники радіофонії підтримують живий контакт з централею і регіональними станціями.

В минулому році дістали всього 81.000 листів, що дає пересічно по 220 листів денно. На Варшаву з цього припадає половина.

Розуміється, що не листування торкається також ріжних конкурсів та імпрез, що їх організує „Польське Радіо". Одних 12.000 з цих листів торкається критичних завваг, присвячених програмам. Серед них знаходимо 2.600 критич. часом дуже зідливих, 4.300 пропозицій і „добрих порад", 3.800 похвал для програм „Польського Радія". Листів задоволених слухачів прийшло вдвоє більше, ніж критичних.

НЕСПОДІВАНКИ РАДІОСТАЦІЇ „ЛЮН".

Станція „Люн-ля-Дока" надає щодня в год. 19.30 авдицію п. н. „Пар години несподіванок", в якій виступають артисти й прелегенти, що перебувають у місті проїздом. Це надає такій авдиції характеру артистичної актуальности. Всі власники ламповних апаратів можуть користати щодня з цієї небувалої оказії пізнати артистичні сили всякої величини і характеру.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 5.26.50.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.50, 89.68, 89.32, Берлін 213.45, 213.95, 212.92, Голландія 360.55, 361.27, 359.83, Льондон 26.23, 26.30, 26.16, Ню Йорк чеки 5.29 і 7/8, 5.30 і 1/8, 5.27 і 5/8, Ню Йорк кабель 5.29, 5.30 і 1/8, 5.27 і 3/8, Париж 35.00.50, 35.07.50, 34.93.50, Прага 21.97, 22.01, 21.93, Швайцарія 172.70, 173.04, 172.36, Мадрид 72.60, 72.75, 72.45.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 17-го січня ц. р. кооперативним платив на: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2.30	зол.
1 кг. масла десерового в боках враз з опакуванням	2.34-30	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2.60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0.15	„
1 л. сметани	0.75	„
1 к. яєць	5.40	„

Тенденція на масло, сметану і яйця слабка, на молоко знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 17. І. ц. р. платить свої доставщиків за 1 нетто ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Молоді курки без остріг І. кл.	1.—	зол.
Курки з остроґами І. кл.	0.90	„
Іванки тонсті І. кл.	1.—	„
Пантарки тонсті І. кл.	1.10	„
Товщені качки І. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, і пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевших цінах.

Купує вівсяну питьовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

Спорт.

Подика. — А розвився казковий світ за театральними лаштунками... відлиски бальних зорниць; ніжні квітки, серпанкові крилоплини, екзотичні птахи зникли мов ефемерний привид. Погасли феєричні світла. Залишився тільки милий спогад, а в ньому небудення краса. І за цей спомин, за цю красу, а передовсім за добуті в цей спосіб засоби, які допоможуть нам втерти неодну сльозу вбогої дітвори нашої школи сердечна дяка. Дяка високоповажаній Пані Тамарі Панченко, що вивчила танець, Впов. Панам Козаковій і Юрчаковій за працю при зладженні костюмів та всім тим, що своєю жертвенною працею причинилися до влаштування дитячої імпрези 12. січня ц. р. в салі Театру Різнородностей. — Львів, дня 16. січня 1936. За Батьківський Кружок школи ім. кн. Льва на Личакові: І. Полюгова, голова, І. Волощакова, за секр.

На Рідну Школу зложили як надзвичайні датки: Т-во „Єдність" у Празі в Т-во українських інжинірів у Ч. С. Р. 350 чи. (51.50 зол.) замість вінка на могилу бл.п. Є. Горбачевської. — З нагоди вінчання Вп. Наталії Гумнілович — Володимир Жолкевич у Топорівцях — збірка 17. зол. Щиру подяку складає **Головна Управа Р. Ш.**

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

КУПНО - ПРОДАЖ

Знана від 40 літ **робітня кордер** Дубса тепер Пасаж Гавсмана (вхід від ул. Сикстуської в брані). 890 8-10

Фортепіяни, піяніна, найновіші моделі, дешево продає **Гаман**, Пілсудського 21, перший поверх. 889 10-10

Увага! Християнська жіноча конфекція поручає плащі від 35 зол. Львів, Ринок 36, Ендерс. 797 30-30

Дешева вирібня пл. фіранок і всіляких ручних робіт, **Пін**, Ягайлонська **11 а.** 11/110 2a-30

Ощадностеві жарівки, електротехнічні і радієві матеріяли поручає найдешевше нова фірма **„Elektrosprzęt"** Коперника 22. 974 5-5

Церковні вороння ручної роботи, брокати. Фабричні ціни. **Фрайлях**, Сикстуська 21. 646 9-7

Лещетарські штани жіночі, мужеські, дитячі, найдешевше джерело: вирібня „ПАЛЛКОМ", Гетманська 22. побіч Музею. 12/110

Централя панчіх ПФАВ, Львів, Бойма ч. 2, поручає найновіші вироби **найдешевше.** 1003 1-10

Гарні вечірні квіти поручає найдешевше Централя Панчіх ПФАВ, Бойма ч. 12. 1004 1-5

Сорочки, піжами віденський крій найдешевше у Поляньскій Шваль! Казимирівська 21. 1009 1-6

НАУКА

Школа жіночого крою, шиття, моделювання, яку веде моделіст Біндер, дипльомований у Парижі, Дрездені, Відні, перенесена на вул. Оссолінських 12, починає вечірні курси. 1008 1-12

РІЖНІ

Фортепіяни, піяніна, продаж, наєм, купно, оказ. **Марецький**, Львів, Ратуша 7. 898 7-13

Купую лиси, тхори та інші сирі шкіри. Також вирабляю і фарбую. Юліян Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46. 996 2-10

На карнавал візитові, смокінгові вбрання, низькі ціни. Колодонтан 10. Тел. 215-37. 993 3-5

Взори до гафту гарні, дешево, Гетманська 24. напроти Міського Театру. 3-5

Золотнича робітня, Алявибреннера Пасаж Гавсмана 3, переробляє, направляє всіляку бижутерію солідно, дешево. 904 7-10

ОГОЛОШЕННЯ.

Оператор
Д-р М. КОЗАК
вернувся з заграниці і ординує в положництві і жіночих недуг. х.
Станиславів, ул. Голуховського ч. 23
Тел. 605. 987 3-5

Приписові друки і книжки до вжитку часописів
потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діло" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.
Ціни друків:
Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa
на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів „ зол. 5.—

„LUX" АКАДЕМІЧНА 15, поручає найдешевше **електричні лямпи:** звичні, стаєні і новочасні абажури 1004 1-5

АЛЬФОНС ДОДЕ.
МАЦІЦЬКИЙ
Переклад із французької мови М. Рудницького. — Ціна 1.— зол., з почтовою пересилкою 1.30 зол.

Читайте „Діло"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 13 (14.261). Львів, неділя 19. січня 1936. Poczytna opłata opłacona ryczałtem. Р. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

КРАТЦ і РАЙС ЛЬВІВ Різницька 18
Продажа суконних товарів краєвих і англійських
8/110 5-9

Канц. Шушніг у Празі.

Торговельний договір. — Продовження договору про арбітраж.

ПРАГА, 18. 1. ПАТ. Австрійський канцлер д-р Шушніг зложив учора вранці візиту кардиналові Каспарові, пізніше прийняв його през. Бенеш, у якого був на сніданні. На сніданні були теж прем. Годжа і міністр Крофта. Пополудні канц. Шушніг і прем. Годжа відбули нараду.

ПРАГА, 18. 1. ПАТ. Вечором оголосили офіціяльний комунікат, який стверджує, що канцлер Шушніг і премієр Годжа обговорили низку справ, що цікавлять оба краї, головно господарські питання. Згідно ствердили важливе значіння торговельного договору, який незабаром буде заключений та продовження, навіть поширення договору про арбітраж, який кінчить обовязувати 1 травня ц. р.

Канц. Шушніг мав підчас прийняття у през. Бенеша нагоду обговорити питання, що цікавлять оба краї.

Премієр Годжа видав у честь канц. Шушніга сніданя, в якім узяли участь члени уряду й вищі урядовці мін. зак. справ. Канцлер Шушніг виїхав до Відня в год. 23-ій.

На африканських фронтах знову оживлення.

Ситуація на фронтах в Абісинії.

ВАРШАВА, 18. 1. ПАТ. На основі вісток з ріжних джерел ПАТ оголошує такі вістки про положення на фронтах в Абісинії 17 ц. м.

Воєнні операції на південнім фронті перервані, бо італійці мусять зорганізувати постачання харчів і муніції для своїх військ. Та ген. Граціяні мабуть скористає з неладу в рядах абісинської армії раса Дести, щоб як найскорше відновити напад. Передні сторожі італійської армії є у постійному контакті з відділами раса Дести. Це доводить до дуже частих боїв.

Англійські джерела подають, що армія ген. Граціяні має 75 тис. вояків. Вона займає фронт на просторі 700 км.: десь на яких 80 км. на захід від Дольо через Горагаї, Сассабанег до кордону англійського Сомалі. Армія раса Дести має менше-більше 60 тис. вояків.

В Аддіс-Абебі ставлять під знак запиту величину перемоги ген. Граціяні. Згідно з абісинськими інформаціями у боях на південнім фронті брало участь тільки 4 тис. вояків раса Дести. Поважніша абісинська стійка була у віддалі 65 км. від Дольо на ріці Ганале Дорія. Цю стійку дійсно зайняли італійці, які однак не посунулись далі. Рас Деста дістає тепер з кількох сторін підмоги. Райтер інформує, що 4 італійські літаки бомбардували вчора Корам, місцевість 160 км. на північ від Дессіє. Кількість жертв бомбардування невідома.

ЛИХА ВІЙСЬКОВА СИТУАЦІЯ В АБІСИНІЇ.

АСМАРА, 18. 1. ПАТ. Чужинці, що приходять з Абісинії подають такі подробиці про військову ситуацію:

В останніх часах дуже змалів довіз зброї до Абісинії на головних артеріях і дорозі Бербера—Джіджіга та залізниці Джібуті Аддіс-Абеба. Це пояснюють тим, що абісинці не мають грошей на закуп зброї. Абісинські вояки продають кріси населенню, що знову відпродує кріси урядові. Абісинська армія не має достаточного числа одностроїв ні виряду для вояків. Військові взагал бракує харчів, муніції і одностроїв.

Вишкіл абісинських відділів бельгійськими інструкторами не дає ніяких виглядів.

В Огадені є яких 200.000 вояків.

АНГЛІЯ ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ ПЕРЕД ІТАЛІЙСЬКИМ НАПАДОМ.

„Ле Пті Парізієн" повідомляє з Каіро, що минулого тижня приїхало до Єгипту 20.000 англійських вояків, а тепер приїхала ще одна бригада піхоти під командою ґенерала Говарда. Переводять оборонні праці відколи італійці стали концентрувати свої війська в Лібії. Як зачувати, англійського війська в Єгипті є більше як 75.000 вояків, а залоги в Судані постійно скріплюють.

Галицька Каса Ощадности у Львові
видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.
ВКЛАДКИ
ощадностеві зложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.
ФОНД
резервовий понад 3,000.000 золотих
9/45

Розвяжуть японський парлямент.

Вотум недовіря для уряду.

ТОКІО, 18. 1. ПАТ. Агенція Домеі повідомляє: Всі дані вказують на те, що розвязання парляменту неминуче. До цього прийде мабуть 21 ц. м., коли парлямент зачне свої цьогорічні праці. Найбільша політична партія Сейюкай ухвалить мабуть після премієра та міністрів закордонних справ і фінансів внесок недовіря для уряду.

Німеччина не хоче непорозуміння з Китаєм.

ТОКІО, 18. 1. ПАТ. Д-р Кіп, голова німецької господарської делеґації, що веде переговори з Манджуко у справі заключення договору, їде завтра до Нанкіну, щоб вияснити непорозуміння, які зродились у звязку з торговельним манджурсько-німецьким договором.

Низка політичних процесів у Ковні.

КЕНІГСБЕРГ, 18. 1. ПАТ. Як повідомляють з Клайпеди тамошній „Мемелер Дампфбот" поміщує вістку, що 20 лютого перед апеляційним судом у Ковні зачнеться нова низка політичних процесів проти багатьох мешканців Клайпеди. Всіх підсудних притягнуть до відповідальности на основі литовського закону про охорону нації і держави.

Присилайте передплату!

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третого Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив всіх видів уділяє кредити на підносення господарства і промислу.

Гріш родить гріш, —
а тільки на вкладці
в
„Народній Торговлі"
Ближчі умовини подає устно або письменно
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ, Львів, Ринок ч. 36

За український університет.

Львів, 18. січня 1936.

Наукове Товариство ім. Шевченка відновило акцію за створення українського університету після кількох літ перерви у цій справі, що її викликала повна безнадійність її реалізації. Не входимо в це, чи дійсно тепер настало вже якась радикальна зміна під цим оглядом. Здається, що постулат створити український університет видвигнуло наше наукове товариство *без огляду на те, чи істнують тепер більші або менші виглядн на реалізацію цього постуляту.* З усією рішучістю можна ствердити, що створення університету для західної вітки українського народу стало тією *конечністю* при теперішньому ступні розвитку української національної культури, що після боротьби за український університет мусить стати просто начальним серед усіх інших, від якого відступити ми вже не можемо.

Довга за нами історія боротьби за свій університет. Відома вона всім добре. Оскільки за неї згадуємо, то тільки на те, щоб відкреслити один момент у справі українського університету — зміну у змісті цієї справи. Бо в залежності від історичних обставин змінювався характер проблеми українського університету, виступали в ній ріжні риси. Чейже безсумнівно, що перед світовою війною у цій справі дуже значну ролю грав момент нашої політичної репрезентації перед світом. Свій університет мав бути для нас свого роду леґітимацією, щоб ми могли увійти в цей широкий світ. Тепер ослабла, як не цілковито щезла ця риса у проблемі українського університету. Світ нас вже добре знає і, коли за нами героїчна спроба, хай і невдатна, відновлення власної української державности, то перед *тією* леґітимацією блідуть ріжні інші.

Тепер справа українського університету прийняла інший характер. У нїй на перший плян *виступає момент національно-культурний.* Простіший, але рівночасно яснїйший та яскравіший став зміст цієї проблеми. Чи через це менш важливою для нас стала справа українського університету? Саме навпаки: вона тепер для нас значно важніша, як була, та з ходом часу вона буде зростати й вага, в міру нашого культурного зросту й розвитку. Найважливіший момент в університетській справі — це саме те, що вже й тепер ми доросли у своєму національно-культурному розвитку до того рівня, що *без власного університету не може більше успішно розвиватись наша національна культура.* Тому боротьба за український університет у повному значінні стає *боротьбою за українську культуру.*

Для нас стали вже занадто докучливі ті дрібничкові шпильки, що їх викликує „нумерус клявзус"; понижуючі для всіх нас разом і покре-

Фабричний склад „LESZCZKÓW“ Р. Журавського Львів, ул. Коперника 4.

запрошує П. Т. Клієнтелю оглянути останні новини **Лещківських Самоділів** на вбрання, костюми, також пледи подорожні бунди і дерки.

26 5-10

ма для кожного петенті пошукання за протекцією та обмежання порогів при заходах, щоб дістатись до вищих шкіл; глибоко несправедливе нічим спитання по корінєм у погоні за вищою освітою. Та найважніша річ — ціла наша нація глибоко відчуває відмову українського університету, як дитину батьку пізнати нашу національну честь: бо це річ просто національної чести кожного народу — виконати культурно-історичну місію серед інших культурних народів світу. Після того, як промайнула хуртовина світової війни, український нарід не тільки заходився біля створення власної державности. Відновлення власної державности пробудило в нашому народі нестримний гін до відкоти й нашої давньої культурної ролі серед людства. Ми не забули і ніколи не забудемо, що український нарід у часах київської Руси-України був поза Византією чи не найкультурнішим народом у всій Европі. Сліпий, хто цього не бачить і з цим не рахується. Такий не зрозумів, чому то навіть нечисленна і бідна українська еміграція у XX. ст. всюди находиться коло створення вогнищ вищої освіти й науки, і в Празі, і в Берліні, й у Варшаві, в той час, як багата і численна російська еміграція на ніщо подібне не здобулась. Без огляду на здобутки цих наукових установ (здобутки дуже поважні), ще важніша ця аспірація, цей гін до інтенсивної культурно-наукової творчости. Українське автохтонне громадянство на землях у Польщі не тільки не байдуже до цих культурних аспірацій, але навпаки: відчуває, що саме на ньому, на галицькому громадянстві, найсильніше тяжить цей обовязок, тим більше, що годі перекреслити культурно-історичні традиції давньої Галицько-Волинської Держави. Треба ще признати під увагу і те, що в житті всіх народів період утрати політичної самостійности, а то навіть ослаблення політичного життя, завжди був тим періодом, коли вся творча енергія нації з конечности спрямовується на творчість у ділянці культури.

Українські культурні змагання сучасности відомі у світі; знає він про наших мистців — малярів, різьбарів, співаків, музик; — знає і про високу мистецьку культуру наших народніх мас. Українські вчені займають університетські катедри у чужих народів.

Тому наші змагання за український університет мусять знайти прихильний відгомін у цілому культурному світі. Адже не тільки наша національна культура, але й культура всього людства заінтересована в тому, щоб врешті повстав український університет, як нове вогнище, нова станиця наукового життя, що мусить причинитись до збагачення загально-людської культури. Завдяки цьому значіння проблеми українського університету надзвичайно збільшилось і саме через те, що ця проблема стала яскраво культурною проблемою.

Щораз нові наукові здобутки, могутній поступ техніки, величезний розвиток цивілізації, все воно пасує границі між народами, справді обєднує і лучить культурно всі народи світу та витворює в них почуття й розуміння цієї культурної спільноти. (Яким могутнім чинником обєднання світових культур є нпр. радіо). У таких умовинах ставити перешкоди будьякій нації в її культурних змаганнях значить: йти в розріз з ходом цілого світового культурного життя. І таких перешкод, штучних, анахронічних, неістотних, ніхто в світі не зрозуміє і не одобрить.

Тому слід актуалізувати знову гасло боротьби за український університет, за ту станицю української культури, яка нам *належить* і яку ми *мусимо* здобути.

С. Хрущський.

Пшениця і закулісова дипльоматія.

Прага, січень 1936.

Не Різдвяні свята з пшеничною кутею і не Новий Рік зі своїм „Сіяся, родися жито-пшениця“, а середземноморський конфлікт спонукує мене писати про пшеницю, як то вона вмішалася до світової політики та що з цього вийшло.

Заки зачнемо про саму пшеницю, мусимо собі дещо пригадати.

ІТАЛІЯ, АНГЛІЯ, ЯПОНІЯ.

Перше: Коли говоримо „італійсько-абісинський конфлікт“, то ця назва не вичерпує цілої сути конфлікту. Колиж говоримо про „італійсько-женевський конфлікт“, то це є щось, чого ще властиво нема, але чого дуже хотілиб деякі держави — нпр. СССР. — та деякі ліві групи нпр. у Франції. Та й Англія закриває перед світом Женевою цей суто італійсько-англійський конфлікт за Середземне Море.

Друге: Сам по собі цей конфлікт не був би для Англії такий дуже страшний, якби не... Японія, яка на другім кінці світа робить собі те саме, що Італія у Середземнім Морі, себто використовуючи неприготованість Англії та її клопоти з Італією — старається виперти Англію покищо з Китаю, може згодом і з інших позицій у Тихому Океані. Крім Китаю, який правда не є англійський, але в якому, головно в останньому часі, шукала для себе порятунку англійський капітал, найбільше і найактуальніше загроженою англійською домінією є Австралія. А Австралія цеж пшеничний шпихлір Англії.

Трете: Господарська структура самої Великої Британії, де великий промисл і капітал цілковито знищили хліборобство, є її найслабшою стороною. Без постійного довозу харчів з доміній і кольоній Англію за дуже коротний час знищили би голод.

АНГЛІЙСЬКІ ДОМІНІЇ.

Четверте: У закордонній політиці Англії чимраз то більшого вагу і значіння зачинають набирати домінії. Домінії, крім загальних клопотів і загальних інтересів Британської Імперії, мають ще свої власні клопоти і свої власні інтереси. Що ті інтереси, головно економічні, не все покривають побачимо на прикладі з цією пшеницею.

Пяте: Всі ці питання дуже тісно вяжуться зі собою та переплітаються. Цього не треба мабуть й доказувати. Вистарчить тут тільки нпр. пригадати, що найкоротший шлях з Великої Британії до її найбільших кольоній і домінії, до Індій і до Австралії, а далі й до Китаю веде через Середземне Море і Суеський Канал. Зачіпка на однім місці, нпр. на Середземнім Морю, зараз спричиняє конфлікт у Тихому Океані і навпаки: коли настає відпруження на одному відтинку, то це викликає відпруження і на другому фронті, бо тоді Англія може на ньому зосередити більше сил. Сама Англія збройної зачіпки не шукає, як колись не шукала її й старинна Картагіна, до якої Англія й своєю соціяльною структурою, і своїм промислом, і військовим устроєм, і силою та слабістю свого капіталу і своїм положенням дуже подібна.

На цьому загальному тлі треба розглядати і поодинокі „скоки“ англійської закордонної політики.

Від самого початку т. зв. італійсько-абісинського конфлікту здавалося, що Англія послідовно і незмінно стає на боці Абісинії. (Не з ідеалізму і не в імя т. зв. міжнародньої справедливости, а тому, що перемога Італії загрожувалаб найбільш життєвим інтересам Англії.) Аж тут нараз завалюється одна із спроб англійського капіталу до опанування Китаю — т. зв. монетарна реформа. Загострюється конфлікт з Японією, а на це Англія неприготована. Рівночасно питання санкцій супроти Італії висуває можливість, що введуть нафтове ембарго, що згідно з погрозами Мусолінія доведеб до воєнного конфлікту між Італією й Англією. Но це Англія знову не приготована. Велика Британія майже зовсім без пшениці!

МІЖ АНГЛІЄЮ І ФРАНЦІЄЮ.

І захиталося неуступчиве становище Англії в італійсько-абісинському чи там в середземноморському конфлікті. Пішли нові переговори, яких вислідом був плян Лявала-Гора, в якому Англія годиться на розпарцелювання Абісинії — повсім наперекір всім своїм дотеперішнім заявам і запевняванням. Премієр британського уряду на всякі запити відповідає тяменчо, що його уста замкнені, але якби він мав все сказати то певно велика більшість громадянства підтримала би уряд в його намірах до замирення. Пізніше англійські політики старалися приписати цілий цей плян Лявалеві і цілу відповідальність за невдачу пляну скинути на Францію та на недискретність французької преси, яка — мовляв — Англію здивувала. Але ці виясненя англійських політиків не витримують критики. У Палаті Льордів льорд Галіфакс сказав, що „Сер Гор зовсім не збирався їхати до Парижа і що він там опинився тільки випадково та що до переговорів не мав ніяких інструкцій“. Самже сер Гор заявив, що „хоч як не мав охоти їхати до Парижа, то вкінці не мав сили відмовити — так на нього зі всіх сторін напирали“. А премієр Болдуін таки признав, що сера Гора післали до Парижа, але всю вину він складає на брак порозуміння між ними обома вересневих неділі. Далі він заявив, що аж в понеділок (9. XII.) перемолуднем він дістав листа з повідомленням про заключення умови та що ще заки британський кабінет міг перестудіювати документи, через французьку недискретність дістався вістю про всі подробиці пляну до преси ще того самого понеділка. А тимчасом фактом є, що ще в пятницю (6. XII.) — отже три дні перед цим несчасливим понеділком, кореспондент „Таймса“ подав вістку про всі подробиці пропозицій, називаючи їх *британськими* пропозиціями.

В 8-ім дні тягнення

V. кляси Державної Льотерії, впала на закуплений у нас льос

ч. 186.121

І більша виграна у квоті

10.000 зол.

Колектура Державної Льотерії

„РУНО“ РАВІЧ і С-ка

Львів, пл. Марійська 4. 36

Коментуючи їх він написав: „Можливо, що Ляваль, не маючи змоги їх приняти покищо в цілости — закомунікував їх наперед Мусолінієму, щоб дізнатися про його погляд на них. Можливо навіть, що рішення Лявала буде головно залежати від того, як до цього британського пляну поставиться Італія“

ПРИЗБИРАНІ ЗАПАСИ ПШЕНИЦІ.

Ціла справа ще більше ускладнюється, коли пригадаємо, що було загально відоме, що цілий цей тиждень перед сензацією з мировим пляном, розглядалися певні мирові пропозиції та що навіть сам сер Гор говорив у парляменті про „голос розуму“ та звертався до Мусолінія, щоб викинув з голови думку про якінебудь темні загрі Англії. З цього всього виходилоб, що ані Франція не заскочила Англії, ані Ляваль не вкинув своїх пропозицій сер Горові.

Та все це може не булоб таке цікаве, якби не той факт, що саме тоді, коли так-то почала проявлятися надія на скоре замирення і закінчення війни в Африці, почали до Англії напливати кольоніяльні засоби пшениці з Австралії та з Канади. В цих домініях та в Арґентині були призбирані величезні засоби пшениці, якої ціна на випадок введення нафтового ембарго — отже на випадок дійсної загрози війни, булаб сильно підскочила вгору. Колиж почала зроджуватися надія на мир, то Австралія і Канада радо почали позбуватись величезних засобів і по дешевшій ціні. Отже прийшло до великих замовлень на пшеницю для Великої Британії і в січні і лютім велику скількість цієї пшениці вже туди перевезли... ну, а Велика Британія знову виграє сильну позицію, потрібну до ведення твердшої і певнішої закордонної політики.

Так тимчасовим відпруженням у середземноморському конфлікті виграли англійські капіталісти — на кошт австралійських і канадійських — дешеву пшеницю, а ця пшениця дала Великій Британії більшу безпечність на випадок збройного конфлікту та більшу свободу у закордонній політиці.

Чи ще що більше сталося? Ні. Тільки один міністер пішов в стан відпочинку.

Р. М—ий.

З польської преси.

За період реформ.

„Бюлетин Польсько-Українські" з 10. ц. м. приносить на першій сторінці статю п. н. „Після процесу", в якому висловлює почуття полекші, що вкінці скінчився той процес. Двічі натякає на можливість злагіднення самого виміру кари у вищій судовій інстанції при нагоді відклику і тому вважає, що той процес і його присуд не повинен вплинути на заходи мирно полагоджати польсько-українські спори.

„Життя народів плине своїм річищем, життя народів має свої вимоги. Можна перетяти нитку життя одиниці, — можуть виновники наразитися на коротання свого віку у вязничних мурах. Але життя народу ані куля не порве, ані судові присуди не засудять. І добре сталося, що так яскраво на варшавському процесі підкреслювано, що українське громадянство осудило вбивство польського міністра і що суд судить одиниці а не нарід.

Був і є польський нарід, був і є нарід український. Тревали народи і тревати будуть. Політична мудрість і сам зберігаючий інстинкт вимагають від них, щоб вони взаємно уможливили собі те тревання у якнайкращих умовинах: у таких умовинах, в яких моглаб творитися і розвиватися духова і матеріяльна культура, підстава пруживости і сили народу і його здорової політичної думки.

Щоб якнайскорше розвіялись всі вихари, шкідливі для виховання тих тривких вартостей, що не ділять а лучать обидва народи: польський і український. Щоб тепер справді прийшов період не замахів і не судових процесів, але розмов, — хочби і пристрасних спорів, але при одному „округлому" столі, — щоби справді прийшов період *реформ* (підкресл. оригіналу), сягаючи углиб потреб обох громадянств, і щоб той період виключив і стріли і присуди.

Якщо не здійсниться наше бажання, висловлене при нагоді закінчення процесу, то це не буде помилка одного часопису й одного гурту одиниць: це буде нещастя двох великих народів. Хто бажає не допустити до того?-

На жаль, нам здається, що таких, які не бажають допустити до цього, є дуже багато, справді, аж занадто багато..

„АС" Одинока українська механічна пекарня поручає свої найкращі печива по конкуренційних цінах. Жадайте всюди!
Львів, Льва Сапіги 83. Тел 284-54. 5/110 10-?

Українці й армія.

Промова пос. В. Целевича на буджетовій комісії у дискусії над буджетом міністерства військових справ дня 14. січня 1936 р.

Висока Комісіє!

У дискусії над буджетом міністерства військових справ забираю голос у хвилині, коли польсько-українські відносини входять на нові шляхи, коли українська політика й українське громадянство вступили на шлях конструктивної праці для свого розвитку у всіх ділянках життя, оперті на Польщу, а уряд виявляє волю в порозумінні з українською стороною перевести нормалізацію польсько-українських відносин. Думаю, що нормалізація польсько-українських відносин, що виконання слушних постулятів української нації лежить також в інтересі оборони краю, що причиниться воно до скріплення оборонних сил держави тому, що суспільні і національні відносини не є байдужою справою для питання інтегральної оборони в краю. Думаю, що супроти нової ситуації прийшов вже час, щоби й політика міністерства військових справ супроти українського громадянства підпала основній зміні у кількох напрямках і була наставлена на нові шляхи. Не буду перечити, що давніше настрої і відносини в українському таборі могли спонукати міністерство військових справ до певної резерви чи недовіря супроти українського населення, але в теперішній хвилі ситуація зовсім інша.

ЛЮДСЬКИЙ РЕЗЕРВУАР. — ДОСТУП ДО ВІЙСЬКОВИХ ШКІЛ І СТАРШИНСЬКИХ СТУПНІВ. — ДУХОВНИКИ. — СУДІВНИЦТВО.

Український нарід у Польщі з огляду на свою чисельність творить великий людський резервуар для армії. Досі громадян української національности допускали до військової служби зправнда лише у характері рядовиків. Українська молодь не мала доступу до високих військових шкіл. Не допускається також військових української національности до професійної військової служби чи то у старшинському чи підстаршинському характері. Українська молодь зі середньою чи університетською освітою не має доступу до шкіл підхорунжих, зокрема таких, які мають на меті технічне виполнення та зупиняється аважи до старшинських ступнів тим, які відбули однорічну службу.

Нема також узгідненої термінольогії, якої вживають військові власти до вояків української національности. В одних військових округах називається їх українцями, в інших „русинами", а це викликує небажані для нікого настрої в українському громадянстві.

Військовий Науково-Освітній Інститут, що кермує культурно-освітньою працею у війську, творить військові бібліотеки і переводить акцію поборювання неграмотности серед вояків, не бере під увагу національних питоменностей вояків, не допускає культурно-освітньої праці і на курсах неграмотних у застосуванні до вояків української національности, української мови. У військових бібліотеках і читальнях нема українських книжок і українських часописів.

З огляду на недостаточну скількість парохій греко-католицького і православного віроісповідання, вояки української національности не мають часто-густо духовної опіки. 8 греко-катол. військових парохій і 6 православних, це рішучо замало, коли пригадати чисельність і розміщення українських вояків.

Коли річ іде про військове судівництво, то українських адвокатів зправда не допускається виконувати оборону у військових справах.

УКРАЇНСЬКЕ ЗБІЖЖЯ ДЛЯ ПОЛЬСЬКОЇ АРМІЇ — АЛЕ ЧЕРЕЗ ПОСЕРЕДНИКІВ.

Армія є найбільшим у державі покупцем рільничих плодів. На жаль на територіях, заселених українцями, військові інтендатури і військові відділи ставляться нерадо до того, щоб купувати рільні плоди для заосмотрення війська, які їм предкладають українські господарські установи. Інструкція закупна збіжжя з дня 1 липня 1935 р., що її видало міністерство військових справ, наказує військовим інтендатурам купувати жито, пшеницю, овес і ячмінь на потреби армії в першу чергу у продуцентів-рільників і в організаціях рільних продуцентів. Вище згадана інструкція зясовує точно, що під цими організаціями розуміє „союзи рільних продуцентів, що оферують і постачають рільні продукти, випродуковані їх членами". Такою саме українською установою є кооперативна Централя сільського господарства для закупу і збуту „Центросоюз". „Центросоюз" багато разів у місяцях жовтні, листопаді і грудні 1935 р. оферував військовій інтендатурі у Львові (кап. Ролінському) купівлю збіжжя. Кап. Ролінський давав постійно відповідь, що не купує збіжжя. У тому самому часі львівська інтендатура купувала жито і овес від приватних купців і то по цінах таких високих, що приватні купці купували збіжжя від „Центросоюзу" і з зарібком від 6—8 зл. (пересічно один золотий за 100 кг.) відпродавали львівській інтендатурі. В той спосіб продав „Центросоюз" львівській інтендатурі через посередників 18 вагонів збіжжя. Перед кількома днями кап. Ролінський заявив, що не має інструкції купувати збіжжя у „Центросоюзі" і тому „Центросоюз" перестав вносити дальше оферти. Така поведінка львівської інтендатури виходить лише на користь приватних посередників а на шкоду і армії і приватних продуцентів рільників

ВІЙСЬКОВІ МАЙСТЕРНІ. — ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ.

В останніх часах українське громадянство було дуже немило діткнене фактом, що з краківських і шевських військових варстатів у Львові видалено зі служби занятих там від кількох літ робітників української національности. Замітне те, що та судьба не постигла тих робітників, які змінили віроісповідання і що на місце звільнених прийнято нових робітників, але вже польської національности.

Міністерство військових справ, через державний Уряд фізичного виховання і військового приготування та через Наукову Раду фізичного виховання, приготовляє далекосяжну реформу фізичного виховання і поглиблення впливів на спортові товариства і клюби. Для українського громадянства є справою першорядної ваги, щоб українські товариства, які мають на меті фізичне виховання, могли дальше істнувати, як самостійні одиниці з українським національним характером.

Думаю, що всі ті представлені вгорі відносини мусять підпасти зміні. Думаю дальше, що ця зміна є і в інтересі армії і в інтересі українського громадянства, яке у щораз більшій мірі починає оцінювати вагу фізичного і військового виховання. Маю певність, що так, як рядовики української національности виконують чесно і зразково свій обовязок військової служби, так само будуть виконувати той обовязок допущені до професійної військової служби підстаршини і старшини української національности.

ЗАГРОЗА ВОЄННИХ КОНФЛІКТІВ. — РОБОТА КОМІНТЕРНУ. — НЕБЕЗПЕКА ДЛЯ ОБОХ НАРОДІВ.

Нема найменшого сумніву, що політична ситуація світа непевна, що кожної хвилини можуть вибухнути у світі льокальні чи навіть світові воєнні конфлікти. Від довшого часу відбуваються у цьому світі, а зокрема в Европі, божевільні перегони воєнних зброєнь. М. ін. східній сусід Польщі видає байонські суми на організацію і технічне заосмотрення червоної армії в матеріяльні засоби, потрібні на ту ціль, здобуває навіть коштом голодової смерти міліонів свого населення. Не може бути також сумніву щодо остаточної цілі тих зброєнь, хочби ті цілі маскувано зручно пацифістичними гаслами. Зовсім наглядно вказує на це політика Комінтерну. Ціллю тої політики є викликати світову революцію і збройний підбій світа у дальшій чи в ближчій будучині. Найбільше загрожені тою політикою Комінтерну є сусідуючі з Совітами держави, а між ними польська держава та найбільше — східні простори цієї держави, які заселює український нарід. У нинішніх часах, коли війну ведуть не тільки армії, але цілі народи, коли для висліду збройних конфліктів є майже рішучі настрої дотичних громадянств, коли Комінтерн у приспішеному темпі скріпляє розкладову роботу внутрі держави серед українського і польського громадянства, використовуючи зручно важке господарське положення держави і національну боротьбу, коли червоний імперіялізм мобілізує все населення Совітів для цілей війни заявляю в імені Української Парляментарної Репрезентації ось що:

Політична ситуація світа, перегони зброєнь і ясні для всіх цілі Комінтерну загрожують в однаковій мірі державі та українському народові. Це все вимагає від держави сильної, численної і добре під технічним оглядом вивіюваної армії. Така армія є в життєвому інтересі українського народу і тому будемо голосувати за буджетом міністерства військових справ.

PASTILLES
VALDA
проти
катару
Продають в аптиках і аптичних складах.

Нема ліпших

як вістря
„ПОЛЬОНІЯ"

Водотяги, ґаз, санітарні уладження
центральне огрівання, виконує солідно по приступних цінах
М. Ґрінберг
Львів, вул. Рутовського 7.
Телефон: 264-69 1—1
Постійне поготівля для направ.

В 4-ій клясі впали виграні:

зол. 10.000 на льос ч. 172888
зол. 5.000 на льос ч. 71578
зол. 5.000 на льос ч. 177519
зол. 5.000 на льос ч. 179231
також багато виграних понижче зол. 5.000

в колектурі

„ЩАСТЯ“

ЛЬВІВ, вул. СИКСТУСЬКА ч. 12.

яка поручає нині льоси до 1-ої класи 35-ої Державної Льотерії. 37

Будова Народнього Дому в Підгайцях.

З приводу Загальних Зборів філії „Просвіти“ в Підгайцях

Нема вже, здається, ніодного повіту, який сьогодні не мав би свого власного Нар. Дому. Що більше, мало вже таких сіл, які не мали би власного чит. будинку. Деякі з них мають власні Нар. Доми з просторими театральними сілями і кімнатами, в яких приміщуються всі місцеві установи.

В той час Підгайці ще досі не можуть похвалитися власним Нар. Домом. Вправді виставили ми величезні мури, будову обтяли з одного і другого боку і спокійно ждемо, поки нам хто викінчить Народній Дім. А стоять уже ті мури 5 чи 7 літ і, як кажуть, будуть стояти так до судного дня, поки не буде розрахунків за попередню будову. Та яких рахунків — питаю до мари — та тут уже рахували всі виділи, всі комісії і надзірні комісії! Була вже теж контрола з Головного Виділу Т-ва „Просвіта“ — і чогож хотіти? Ні і ні, і ніяк справі не йде вперед. А що справа будови Нар. Дому в Підгайцях пекуча, тому я відважусь дати проект докінчення будови Н. Дому. Дня 20. січня 1936. року приходять усі члени „Просвіти“ на Загальні Збори і на них по скінченні офіційної частини виберуть з повіту і з міста *7-членний Комітет докінчення будови Н. Д. в Підгайцях*, на час 4 літ. У разі потреби можна буде його на чергових З. З. змінити чи доповнити. З цього ширшого комітету вибрати 3-членний вужчий комітет. Згаданий комітет вибираємо зпоза членів Виділу Філії. Комітет не мішаємо в нічому з Виділом Філії, філія веде дальше свої вправи, а комітет займається виключно добудовою Нар. Дому. Щоб йому дати змогу вести діло фін. обтяження філії, я рахую головно на допомогу наших сільських установ. І так: маємо в повіті 67 читалень, кожна читальня хай дасть раз у рік одну виставу і признаєть чистий дохід на відбудову Нар. Дому, нпр. 10 зол., отже 67 чит. по 10 зол. — 670 зол. Маємо 26 театр. гуртків по 10 зол. — 260 зол., 25 хорів по 10 зол. — 250 зол., 5 орхестр по 10 зол. — 50 зол., 18 жін. гурт. по 10 зол. — 180 зол., 55 сам. гурт. по 10 зол. — 550 зол., 44 гурт. Р. Ш. по 10 зол — 440 зол., 34 дит. сад. по 5 зол. — 170 зол., 4 хори Р Ш. по 10 зол. — 40 зол., 1 орх. Р. Ш. 10 зол., 12 театр. г. Р. Ш по 10 зол. — 120 зол., 36 гр. С. Г. по 10 зол. — 360 зол., 31 шпих. секц. по 5 зол. — 155 зол., 60 кооперетив по 20 зол — 1.200 зол Разом: 4.185 золотих.

Суму 4.185 зол. беремо 4 роки, виде — 17.740 зол. Коли Комітет буде підприємчивий, рухливий, використовуючи кожну нагоду, то матиме ще кращі осяги. А саме, візьмім, що у повіті буде 100 весіль і хай на них беруть лише по два зол., будемо мати 200 зол. Візьмім священиків, учителів, наших сільських організаторів, нашу свідому сільську і міську інтелігенцію 100 осіб по 2 зол. — 200 золотих.

Союз Українських Купців і Промисловців — 50 членів по 5 зол. — 250 зол.

Візьмім самі установи в Підгайцях раз на рік 50 зол. Разом отже 700 зол.

Тих 700 зол. через 4 роки — 2.800 зол., а попередні 17.740 зол. разом за 4 роки 20.540 зол.

Разом отже 20.000 зол., а такої квоти до викінчення будови нам треба. Вже в першому році за квоту 4.185 зол. зможемо викінчити салю, потра буде давати самі-такі доходи. Коли люди побачать на власні очі, що праця поступає вперед не пожалують гроша.

Тому кличу до всіх з цілого повіту: Геть зневіра, геть брехні і сплетні. Прибувайте на З. Збори філії „Просвіти“ в дні 20. січня ц. р. Вибирайте комітет будови — вибирайте молодих підприємчивих, з ініціятивою, а певно вже у 1937. р. відбуватимемо З. Збори у власнім Нар. Домі

Осип Ткачук.

Закарпаття.

ВИСЕЛЮЮТЬ УКРАЇНСЬКИХ ЕМІГРАНТІВ ІЗ ЗАКАРПАТТЯ?

З доручення краєвої управи Закарпаття, почала закарпатська поліція стягати пашпорти від польських громадян, що жили на Закарпатті. Зразу думали всі, бо так і вловчили, що це перевірка пашпортів, згодом вияснилося, що тих, в яких забрано пашпорти, будуть як польських громадян, виселювати до Польщі. Серед загрожених таким виселенням є яких 800 українських емігрантів, б. вояків УГА, яких положення стає отак незавидне. В тій справі до президента Закарпаття, Розсипала, ходила делегація, у склад якої входив д-р Брашайко, пос. Ревай та ред. Клочурак, але президент заявив їм, що в тій справі виконує тільки доручення Праги, яка віддячується Польщі за виселювання польських громадян і сам нічого в тій справі зробити не може. Закарпатські часописи огірчено стверджують, що Польща виїздає тільки чехів і зовсім не торкається політичної еміграції, тоді як Прага йде безоглядно й за її політичні порахунки мусять відповідати українські емігранти, яким Чехословаччина чимало завдячує доброго з розбудови своєї державности.

НОВИЙ ГОЛОВА „УЧИТ. ГРОМАДИ“.

Дня 12 ц. м. відбулися в Севлюші Заг. Збори „Учительської Громади“, на яких відомий інсп. Гусний зрікся свого головства в т-зі. На його місце обрано головою пос. Ю. Ревая.

30-ЛІТТЯ ТРАГІЧНОЇ ПОДІЇ.

Закарпатські часописи з 15 січня присвячують свої передові статті трагічній події, що сталася якраз 30 літ тому, 15 січня 1906 р., в селі Білки іршавської округи. Тоді селяни тієї громади зійшлися були на подвіря нотаріяльного уряду, щоб запротестувати проти війта-мадяра, якого настановив староста. До громади стягнено з околиці постерунки жандармерії і коли вона кинулася розганяти юрбу, хтось стріляв з неї і ранив одного жандарма в плече. Тоді жандарми стріляли сальвою в зібраний нарід, що розбігся, залишаючи на місці 13 вбитих з того 8 жінок та 30 осіб важко ранених. Після цього пішли арешти, а хоч того, що стріляв, не викрили, 13 демонстрантів засуджено в 1907 р. на місяць вязниці. Жертви масакри похоронили у спільному гробі в городі одного селянина, а населення ще довго скривалося після кривавої події по лісах, боючись вернутись до села.

УСПІХ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ВИСТАВИ У ПРАЗІ.

У Празі закінчилася вистава закарпатського нар. мистецтва, що тривала від 3 грудня 1935 р. і була на бажання публики продовжена з 25 грудня до 3 січня ц. р. Виставою проводила предсідниця Жіночої Секції Чехословацького Обєднання у Празі, д-р Бокосова, яка недавно говорила про виставу зі співробітником „Нашої Путі“ й заявила йому, що вистава мала повний успіх: за місяць відвідало її 30.000 осіб, крім 11 прогульок зі середніх та 20 з народніх шкіл, а оборот за час її отворення дав 40.000 чк., з якого покрили всі видатки. Глядачі цікавились головно закарпатською керамікою, але й інші нар. вироби, як от ліжники, рушники й вишивки, повертали до себе загальну увагу. Досить, що після вистави празькі торговельні кола вирішили заснувати станицю для посередництва і збуту закарпатських товарів у Чехах.

Мистецьке життя.

ДО МІЖНАРОДНЬОЇ ВИСТАВИ ЕКСЛІБРІСІВ У ЛЬОС-АНДЖЕЛЕС.

Український представник для організації українського відділу на XIII. міжнародній виставі екслібрісів в Льос-Анджелес п. Марія Терлецька дістала запрошення перевести цей відділ на 1936 рік. Українські мистці повинні надсилати свої екслібріси для висилки їх на адресу: Львів, ул. Гродзіцьких 2, п. Марія Терлецька, до 1 лютого 1936 року.

ВИНАХІД УКРАЇСЬКОГО МИСТЦЯ.

Енкавстикою називається таке малярство, що повстає зі сполуки сухих фарб з комбінованим воском, які входять у площину образу, де артист має класти малюнок. Це одна з найстарших малярських технік, що знана була вже у V столітті перед нашою ерою в Греції. Енкавстика тривкіша як фреска, і дає кращі ефекти. Цю техніку перейняли греки від єгиптян, та нею пізніше ще широко користувалися римляни. Одначе ця техніка вмерла, здавалося, безповоротно. Ніяк не можна було дослідити композиції (складу) воску, що називався пунтійським. Ефекти цієї техніки захоплювали мистців. Уже у XVI ст. маляр Кранах пробував відновити енкавстику. У XVII і XVIII ст. захоплюються нею широкі кола малярів, а граф Кайлюс навіть винайшов щось подібне до енкавстики. Коло сто років тому, одночасно, французький маляр Монтабер і німецький маляр та хемік Фернбах винайшли техніку подібну до енкавстики. При пробах у 1837 році енкавстика Фернбаха показалася міцніша і ввійшла у малярську технольогію під його назвищем. Одначе це не була енкавстика в повному розумінні того слова, як пізніше винайдена малярем Беклiном.

Фахова німецька преса подала у 1917 році, що німецький маляр Шмідт працює енкавстичним способом, що і потвердилося, одначе мистець ще не оголосив свого способу і тримає його в таємниці.

Тепер, у цьому році, як подає українська радянська преса мистець Хвостенко винайшов спосіб виготовлення енкавстичних фарб, дуже подібний до грецького. Його фарби мають незвичайну прозорість і виняткову міць. Ними можна малювати на мармурі, граніті, мурах, вапняку, цеглі, дереві, полотні, залізі і ін.

На цьому місці треба згадати другого нашого мистця, знавця малярської техніки — Петра Омельченка, автора блискучої праці — „Наука про малярські фарби, матеріяли та техніки“, одної з найкращих книжок, які маємо з усіх мов, а із українських — першої у такій повноті. Видана вона у Харкові, має 368 сторін. П. Омельченко також винайшов певну удосконалену темперу, і також не оголосив її. Які рідкі видання з обсягу малярської технольогії нехай покаже факт, що перша книга в польській мові вийшла щойно у цьому році.

п. к.

Великий вибір найкращих
матеріялів шовкових і вовняних
поручає
Н. ЕРЛІХГОФ
Львів, Сикстуська 15.

Смерть Редіярда Кіплінґа.

Помер у 71. р. життя письменник, якого імя знає весь світ не тільки тому, що писав мовою поширеною на сотні міліонів читачів, але тому, що залишив книжку, записану невитертими споминами в уяві міліонів дітей. „Книга Джунглів“ доповнила низку безсмертних творів, які дала англійська література дітям усіх народів, таких як „Робінзон Крузо“ або „Подорож Ґулівера“.

Уродився Кіплінґ у Бомбаю, як син маляра, різьбаря та письменника. Батько його був довгі роки директором музею в Індії, збирав народні індійські казки та ілюстрував свої книжки і пізніше книжки свого сина. Гімназійну освіту дістав молодий Редіярд у Вестворлськім коледжі в Анґлії, в 19-ім р. вернувся до Індії. Як журналіст обїхав західню Азію, Австралію та півд. Африку, жив 4 роки в півн. Америці. Від 1898. р. осів він у відомому купелевому місті в Анґлії — Брайтоні, напереміну проводячи якийсь час щороку в Льондоні.

Крім двох томів „Книги Джунглів“ найславніші з його творів повість „Кім“, „Стокі і товариші“, „Звичайні оповідання з горбків“ та „Короткі оповідання“. У 1907. р. дістав Кіплінґ нагороду Нобля. Поза Анґлією ширший загал читачів майже не знав Кіплінґа як поета, що дав кілька збірок могутніх поезій, звеличуючи в них головно сміливість і волю анґлійських вояків.

Економічний огляд.

Українська хроніка.

ВАЖНЕ ПІДПРИЄМСТВО.

З нових наших підприємств треба відзначити — як підприємство непересічне — механічну гарбарню **„Астра“**, урухомлену від початку цього року в Стрию. Коли зважимо, що досі мали ми тільки одну кооперативну гарбарню в Яворові (яка зрештою зовсім добре обслуговує свій повіт), що шкіра є артикулом першої потреби, що селяни за безцін продають сирі шкіри жидівським посередникам, бо великі гарбарні не хочуть брати їх поодиноко — тоді оцінимо як слід вартість гарбарні „Астра“. Як довідуємось — вона вилінована так, що може свою продукцію легко поставити на 1.500 шкір у місяць. Урядження повністю змоторизоване, погін електричний, а провід має фахівець зі заграничними студіями і практикою. Очевидно покищо буде продукція скромна, а її збільшування залежатиме від потреб ринку і підтримки громадянства.

Польська хроніка.

ПОЛЬЩА МІЖ ДЕФЛЯЦІЄЮ І ДЕРЖАВНОЮ КОНЮНКТУРОЮ.

Під таким наголовком помістив німецький часопис „Ді Банк“ статтю, в якій стверджує, що зріст критичного наставлення до дотеперішньої госп. політики і брак обявів поліпшення змусили президента змінити кабінет. Сподівання, що дефляційна політика буде негайно закинена і що держава візьметься до накручування конюнктури — не здійснились. Щоправда мін. Квятковський є прихильником активної господарської політики, та проте він знає, що попередити її мусить гостра дефляція. Змагаючи до відпруження на ринку капіталів, уряд закинув пляни дальших внутрішніх позичок. Коли таке відпруження вдасться осягнути, то уряд тоді безумовно **зачне накручувати конюнктуру**. Очевидно буде це у скромних розмірах, бо Польща, розпоряджаючи тільки скромними засобами капіталів і кредитів, не може повести „політику доставлення праці“ в таких розмірах, як Німеччина і Зл. Держави.

Мін. Квятковський — пише дальше німецький журнал — має вже в найближчій майбутности **оснувати інвестиційний банк** для фінансування публичних робіт. Коли уряд осягне свою дефляційну мету, то вигляди його великі.

Від себе додамо, що прихильників накручування конюнктури щораз більше. В тому напрямі висказався також І. Матушевський на сторінках нового журналу „Політика Господарча“.

ТРИ ЦУКРОВІ РАЙОНИ У СХ. ГАЛИЧИНІ.

У трьох визначених цукрових районах сх. Галичини — **тернопільському, сокальському і чортківському** мають повстати по черзі нові цукроварні, збільшаючи рівночасно плянтації буряків. До комітету будови цукроварні в Тернополі ввійшов від українців п. Мирон Луцький. Міське самоврядування дало площу і заповіло інші полекші

ГОСПОДАРСЬКЕ ПОЛОЖЕННЯ ПОЛЬЩІ В 1935 РОЦІ.

Огляд економічного життя Польщі за минулий рік, який подекуди з дослівним текстом появився в ріжних польських виданнях, містить ось-такі засадничі думки: На тлі неоднакової світової конюнктури Польща виказала невеличку поправу і проявила спокійний хід господарських процесів. Промислова продукція дальше постепенно зростала, віддалюючись від крізового мінімум. Хліборобство в другій половині року — під впливом дещо кращих цін і зменшених актів у його користь — виказало, що поправа все таки можлива. Експорт дещо зменшився, а імпорт незначно збільшився, що віддзеркалилось у сальді білянсу. Не зважаючи на зусилля поправити державні фінанси, буджетовий дефіцит дальше тяжів на поль. господарці. Ріжні заходи уряду для її поліпшення змінили дещо ситуацію в грудні, але циферно цього схопити не можна. Число картелів зменшилось на 107 картелів, що обєднували 774 фірм. Запас золота Банку Польського, хоч упродовж року змінявся, на порозі нового року був такий, як при минулорічній зміні. Норму статутову перевищав на 11 пунктів. Пром. свідоцтв викуплено на поверх 22 тисячі більше, ніж в р. 1934. Зі взаємин з закордоном найважнішим актом є підписання госп. умови з Німеччиною 4. листопада

Світова хроніка.

КОНСТИТУЦІЯ ЗЛ. Д. П. АМЕРИКИ І ПРОГРАМА РЕФОРМ. — ЧЕРГОВИЙ ШУМ ДОВКОЛА ДОЛЯРА.

Найвищий Суд визнав закон про поміч хліборобству (ААА від початкових букв назви цього закону в оригіналі) незгідним з конституцією Зл. Д. П. Америки і президент Рузвельт знову обмежений у своїй реформаторській діяльности. Чи і якими засобами продовжуватиме він свою фармерську програму, яка вимагає поважних грошевих сум, — про це нема ще зпоза океану остаточних вісток. Ті, що приходять, говорять про постанову президента йти дальше наміченим шляхом і обтяжити потрібними сумами державний буджет. І саме цей замір вяжуть зі зниженою курсу доляра, що появилась на світових біржах. Ще більшою погрозою, що повисла — мовляв — над доляром, уважають продовження повновлести Рузвельта дотично доляра на ще один рік. Значить — дальше істнує *можливість девалюації доляра* до половини його первісної вартости. Не зважаючи на рішуче заперечення самого президента, немов би то він замірив обезцінити доляр до максимально дозволеної йому в повновластях границі, настрої дальше є тривожні. Доказом того поважна кількість статтей у пресі про „непевного доляра“, про девалюаційну небезпеку. Нема сумніву, що дальше слаблення доляра на біржах — колиб воно довше потревало — загострить світову валютову ситуацію ще більше.

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО В 1935 РОЦІ.

Про світове господарство — як цілість — говорити вже важко. Так як із потопаючим [illegible] ля цілість його пасажирів розбиваєть[illegible] мі групи, що на ратункових човнах [illegible] своє життя, так і господарська опільн[illegible] лась на групи держав, що йдуть окремими шляхами до оздоровлення своєї економіки. І є держави, яким наступ на злидні крізи вдався. Ось так *Англія* завдяки девалюації фунта осягнула такий рівень господарського добробуту, що завидують їй усі інші держави. Також *Зл. Д. П Америки і Японія* значно побільшили свою продукцію і обороти, в чому допоміг їм також експеримент валютовий. Поза господарськими чинниками про-

100
ВИТУК
ЗВІЙОК (ТУТОК)
Morwitan
СТАНИСЛАВА ВОЛОШИНСЬКОГО
це найвищого гатунку
ямостевий виріб.

МИХАЙЛО ЗОЩЕНКО.

КРАДІЖ.

Образок із совітської кооперативи.

Трапилась, знаєте, крадіж у нашій кооперативі. Кооператива, так сказати — для своїх. Краму багацько. За вікном лежать качки, приємний голяндський сир, жіночі панчохи, кольонська вода, папіроски..

Все це було виставлене у вітрині. І само собою притягало людські очі.

Одно слово: вночі з заднього ходу вдерся злодюга, підрізав двері, зняв гачок і погосподарив у крамниці. Стягнув крам на більшу суму.

І головне — сторож у воріт спав, нічого не запримітив.

— Якісь страшні сни — каже — справді бачив я і вони казали мені щось недобре, але я не чув нічого.

Коли ствердили крадіж, перелякався він сильно. Бігав по крамниці, всіх чіпався. Благав, щоб його позиції не захитувати.

Директор каже до нього:

— Твоя роля тут невеличка. За те, що ти заспав напевне по голові тебе не будуть гладити, але сумніваюся, щоб аж тебе обвинувачували. Отже не маєш чого лякатись, не путайся під ногами і не хвилюй своїх співробітників усякими вигуками, тільки йди собі до хати і досипляй, що ще не доспав.

Сторож не йде геть. Стоїть і хвилюється.

Найбільше хвилює його те, що так багато стягнули:

— Цього вже, каже, попросту не можу знати. Я завсіди сплю чутко і завсіди витягаю ноги здовж порога. Якже це може бути, щоб через мене два мішки цукру перенесли?

Директор каже:

— Дуже твердо спав ти, собако. Стягнули таку силу-силенну, що ой-ой-ой.

Сторож каже:

— Щоб багато стягнули, то це не може бути. Я був би прокинувся.

Директор каже:

— Ну, зараз складемо актив і побачимо, яка ти гава, яку ти шкоду спричинив державі.

Почали складати акт у приявності міліції. Почали виписувати цифри, підраховують, додають, відіймають.

Сторож тільки в руки плескає і малощо не плаче — видко, що терпить чоловяга, спочуває державі і вважає себе винуватцем за свій сонний стан.

Директор каже:

— Пишіть: 9 пудів цукру в кістки, папіросок „Ант“ 160 пачок, дамських панчіх два тузини, вісім звоїв ковбаси.

Він диктує і сторож при кожній цифрі аж підстрибує; морозить його.

Нараз касієрка каже:

— З каси, запишіть, махнули бони на 132 рублі. Три хемічні олівці і ножиці.

При цих словах сторож почав уже присідати, так і видко, що огірчився своєю ганебною невідповідальністю.

Директор каже міліції:

— Заберіть цього сторожа, він тільки перешкоджає нам своїми вигуками.

Міліціонер каже:

— Слухай, дядьку, йди до хати. Коли тебе буде треба, тоді тебе і покличуть.

Водночас рахівничий кричить з другої кімнати:

— У мене висів тут шовковий шаль, тепер його нема. Запишіть до підрахунку, бо я буду домагатись, щоб мені вернули шкоду.

Нараз сторож каже:

— „Зволоч!“ Не брав я твого шалю і вісім звоїв ковбаси, це вже попросту глум. Узяли тільки два звої ковбаси...

У крамниці настала страшна тиша.

Сторож каже:

— Чорт з вами. Признаюся. Я вкрав. Але я чесний чоловік. Мене обурює, як можна так нахабно списувати акт. Не дозволю, щоб дописувати більше, ніж бракує.

Міліціонер каже:

— Отже то ти, падлюко, влів до крамниці?

Сторож на це:

— Я. Але не рухав ані бонів, ані ножиць, ані цього паршивого шалю. Я взяв пів мішка цукру, дамські панчохи один тузин і два звої ковбаси. Я не дозволю на таке ошуканство під моєю покривсою.

Директор на це:

— Для всіх зрозуміла річ, що ми можемо помилятись. Але ми перевіримо. Я дуже радий, — коли менше вкрали. Зараз іще раз зважимо.

Касієрка каже:

— Вибачте, бони лежали тут на боці. Бони не пропали, але ножиць нема.

Сторож до неї:

бували накручувати кон'юнктуру *Німеччина і Італія.* Ці чинили: публичні роботи і дозброювання. Але їх фінансове положення погане, зокрема Італії, яка висилюється докраю, щоби побороти господарські труднощі війни в Абісинії. Деякі держави пробують використати африканську війну для ратування свого господарства. *„Золотий блок"* стратив у мин. році одного члена (Бельгія). Позатим витримав атаки міжнародньої спекуляції, однак натримав „подесність автіріщного дня", яка його від самого початку переслідує.

В. Н—вич.

З життя Товариства „Зоря" в краю.

ТЕРНОПІЛЬ. В історії відродження українського міщанства в Тернополі залишиться на завсіди милим спогадом день 22. грудня 1935 р., в якому Т-во „Зоря", що обєднює українських ремісників, купців і промисловців, посвячувало власний прапор. Свято почалося величавим походом, який, вирушивши в 9-тій год. рано з домівки Т-ва пройшов вулицями міста до церкви. В перших рядах походу станули відпоручники львівської „Зорі" з прапором Матірнього Товариства. У виповненій вщерть церкві посвятив прапор і склав щирі побажання якнайкращого розвитку середній міщанській верстві о. крил. Громницький. Після того сформовано великий похід, що пройшов містом до сали „Української Бесіди", де відбулася друга частина свята — святочна академія. Академію відкрив голова „Зорі" в Тернополі п. Іван Майка, святочну промову виголосив проф. П. Дяків. Хор „Зорі" відспівав пісні, що складалися на програму свята, п. Оля Бенцалівна зі зрозумінням і чуттям виголосила „Не хиляйте вниз прапора", а хорунжий п. Вол. Мурій склав присягу, що викликала зворушливе враження. На свято наспіли численні привіти, які відчитав радн. Онуферко, після чого присутні вбивали пропамятні цвяшки. Вечором у цій самій салі відбувся комерс, що серед бадьорого настрою та веселої гутірки протягнувся до пізної ночі та залишив в учасників якнайкращі спогади. Слід підкреслити, що до оживлення цього вечора, як і цілого свята, причинився у великій мірі голова Т-ва, п. Іван Майка.

ЖОВКВА. Діяльне жовківське Т-во „Зоря" перед роком дещо припинило свою діяльність з причин незалежних від самого Товариства. Та згодом прийшло успокоєння і настрій на Заг. Зборах, які відбулися 22 грудня м. р., був якнайкращий. У річевій дискусії забирав слово і відпоручник Гол. Виділу львівської „Зорі" п. Мик. Галушка, що між ін. звернув увагу на орґанізацію жіноцтва в „Зорі". По одобренні діяльности на внесок Виділу іменовано почесним членом „Зорі" багатозаслуженого дир. Германа Бідолаха, Бр. ЧСВВ та відслонено його портрет у домівці Товариства. Дир. Бідолаха вибрано теж головою Товариства на черговий рік. Крім того до виділу ввійшли: А. Ковальський, М. Хавунка, Г. Саламаха, З. Сачик, С. Яремко, С. Оссагеївський та як заступники: Л. Гаврон-ський і В. Радух. До Контр. Комісії вибрано: І. Цюропайловича і К. Сало. Ольга Слободянівна і Надя Гадівна увійшли до Виділу як представниці жіночої секції.

ТРУСКАВЕЦЬ. Загальні Збори Т-ва „Зоря" відбулися 22-го грудня м. р. Збори відкрив голова п. Гриць Метіль, що покликав на предсідника о. пор. Івана Валюха; секретарював п. Іван Гандзюк. По звітах розвинулася оживлена дискусія, в якій присутні підкреслювали повільний розвиток Товариства та слабу працю (особливо літом), головно внаслідок недостачі вигідного поміщення для Т-ва. Промовці звертались до нововибраного Виділу, щоби якось цьому зарадив. Після признання абсолюторії вибрано новий Виділ, до якого ввійшли: голова Василь Мотика, виділові Ізидор Гобшій, Гриць Метіль, Михайло Главач, Гриць Петравіський, М. Ґресько, С. Данилишин; як заступники: П. Турик і М. Гурбяк. Контрольна Комісія: о. Іван Валюх та Іван Гандзюк. Збори вибрали почесним членом „Зорі" о. пароха Івана Валюха.

КАЛУШ. Дбайливий провід калуської філії Т-ва „Зоря" від довшого часу заходився коло призбирання фондів на те, щоб купити власний прапор. І хоч усе було підготоване, справа пропрапор. І хоч усе було підготоване, справа протяглася з незалежних від Т-ва причин. Щойно в останніх днях провід дістав зі староства повідомлення, що проект прапору затвердили. Тим чином посвячення прапору відбудеться на весну.

Ялинка для дітей еміґрантів.

11. ц. м. відбулося в салі Лугу свято ялинки для українських еміґрантських дітей. Це традиційне свято відбулося і цим разом з великим успіхом і викликало багато радости між еміґрантськими дітьми та гостями. Зібралося доволі не тільки еміґрантської публики. Завитали і деякі представники (представниці) преси.

Колядами, які відспівали діти на сцені, при засвіченій ялинці, витворився святочний різдвяний настрій. Тимбільше, що діти відспівали ці колядки надзвичайно чисто, точно і з гарним відчуттям. Слідна навіть на дітях культура співу, безнастанно плекана серед наших братів-еміґрантів. Декламації показали, що вміє Л. Кривіцька дбайливою, вмілою підготовою видобути навіть з тих найменших. Малий Трохименко виступав аж двічі і говорив справно і з виразом. Надзвичайну дикцію мав і з добрим відчуттям виголосив вірші Горбачів. Дуже мила Юріївна, яка ніжним, дитячим голосом і приємною поставою потішала і зворушувала. Надзвичайна була теж у ролі відчинника. Вартісно віршована дитяча пєса Олеся „Соломяний бичок" доповнила вечір. Годі назвати поіменно всіх артистів-дітей, які брали участь; можемо тільки ствердити, що всі грали гарно. Особливо добре грав хлопець у ролі баби, далі мандрівний дід, решта вміло достроювалась. Це вже друга вистава, виведена Кривіцькою, яка пройшла з дуже добрим успіхом. На грі дітей замітна добра школа: грають природно, оминають зайвого патосу. Якби в кожній школі вчили декламації, то і наші аматорські вистави виглядали би інакше. Це злекшило би завдання вчителям, далоб можливість відкривати таланти, які може під менше дбайливим проводом і змарнувались би. По офіціяльних точках прийшла чи не найприємніша з цілого вечора точка: роздача дарунків. Солодкі павуночки діставали навіть діти-гості, які прийшли тільки подивитись. Після забави у піднесенім, оживленім настрою вертались діти і батьки додому.

М. Н—а.

Адміністраційно-судові книги й акти старого Львова.

Влітку зреферував я на шпальтах „Діла" працю віцедиректора Архіву давніх актів міста Львова д-ра Кароля Бадецького про теперішній стан Архіву та його реорґанізаційні й видавничі потреби. Кілька тижнів пізніше вийшла брошурка цьогож автора з проектом видавництва катальоґів Архіву (**Projekt wydawnictwa katalogów Archiwum akt dawnych miasta Lwowa**). Обмежившись до передрозборових часів, автор запропонував таку чергу катальоґування архівних матеріялів Львова: І. Пергамінові документи. II. Паперові документи. III. Адміністраційно-судові книги й акти. IV. Рахункові книги. V. Книги нецромадських інституцій. VI. Фасцикули розсипаних актів і листи. VII. Плани й мапи. У цьому поділі застереження можуть викликати „фасцикули розсипаних актів" із безсумнівним матеріялом для томів III—V., одначе автор забезпечився щодо цього додатком у дужках „доповнення до III.—V. томів". Річ у тому, що призначений до VI. тому матеріял обіймає 1513 річевих і реґістратурово списаних фасцикулів дотеперішнього II. відділу Архіву й 534 досіль цілком незінвентаризованих фасцикулів, отже величезну масу матеріялу, що вимагає довгого часу для свого методичного розкатальоґування.

Видавництво катальоґів Архіву припішив шостий зїзд польських історників, що відбувся в днях 17.—20. вересня 1935. р. у Вильні в пятьсотліття кревської унії Польщі з Литвою. З приводу цього зїзду й видало місто Львів і йому присвятило книгу з таким заголовком: „**Archiwum akt dawnych miasta Lwowa. A. Oddział staropolski. III. Księgi i akta administracyjno-sądowe. 1382—1787. Z 82 ilustracjami na XXX tablicach. Opracował dr. Karol Badecki.** (сс. XXIV+236) з передмовою віцепрезидента д-ра Яна Верінського, якому головно й завдячує свою появу ця розкішно видана книга.

Видавництво катальоґів Архіву почалось від третього тому лиш із тієї причини, що він завдяки кільканацятьлітній праці д-ра Бадецького був готовий до друку. Том обіймає 694 нумерів, поділених на 7 таких скуплень і в скуплення на потрібне число груп, зазначених у дужках: І. Акти уряду радних (1—8). II. Акти міського: лавничого суду (9—13), III. Акти війтівського суду (14—21), IV. Акти міського вірменського суду (22—25), V. Акти підгородського, старостинського суду (26—28), VI. Акти бурмістрівського або президентського суду (29—30) і VII. Різні адміністраційні й судові книги (31—38).

В XIV.—XVIII. століттях самоуправа Львова опиралась на магдебурському праві. Виконували її Рада, Лава й Громада, підчинені в своїх адміністраційних і судових функціях владі старости, як представника держави. Вибирали їх щороку 22. лютого під проводом і протекторатом гродського старости, як заступника короля.

Верховну й абсолютну владу над містом мала Рада, як законодатний, адміністраційний і до деякої міри також судовий уряд. До Ради входило до 1520. р. шістьох, пізніше дванацятьох досмертних і з Лави коолтованих радних, а проводив їм бурмістр. З повного числа радних половина виконувала що другий рік владу в місті. Владою бурмістра ділилися протягом року три радні: розпочинав урядування королівський бурмістр, якого вибирав староста з рамени короля; по ньому заступав вибраний громадою громадський бурмістр; нарешті приходила черга на бурмістра радних, якого вони вибирали, а під кінець року вертався до урядування королівський бурмістр і виконував свою владу аж до нових виборів. У половині XVIII. ст. міський бурмістр одержав титул президента.

Міський суд творила виключно судова влада в місті — Лава, зложена з лавників або присяжних суддів, вибраних із представників Громади, під проводом війта. Ґенеза війта й судової його компетенції сягає без сумніву ще княжих часів. Війта вибирала Рада або споміж радних, або споміж лавників, зразу сімох, від 1385. р. девятьох, а від початку XV. стол. дванацятьох досмертних, разом із війтом.

Свій окремий міський вірменський суд мали вірмени, зложений уже від середньовіччя з дванацятьох старших, що урядували щороку по шістьох зразу під проводом власного війта, а від 1469. р. під проводом міського війта. Членам окремої вірменської судової організації признав король Ян Собеський навіть титул суддів.

Рада й Лава з низкою окремих комісій, число яких росло з розвитком міської господарки, творили т. зв. маґістрат, на який мала деякий вплив Громада, загал католицького міщанства,

Зол. 1.50 пришліть розрахунковим переказом або складанкою П. К. О. ч. 504.060, а вишлемо Вам великий цікавий настільний календар „Криниця" на 1936 р.

— Я тобі зараз плюну між очі. Я не брав твоїх ножиць, пошукай ліпше.

Касієрка:

— О, найшлись. Упали за касу.

Рахівничий каже:

— Шаль теж знайшли. Він лежав у моїй бічній кишені і я його не доглянув.

Директор каже:

— Поправте там у нашім акті; цукру справді бракує тільки пів мішка.

Сторож каже:

— Свиня ти, показуй ліпше ковбасу! А як ні, то я не знаю, що буде. Я маю свідків — тітку Нюшу.

Швидко підрахували товар, показалось, що фактично бракує тільки те, що сказав сторож.

Узяли його під пахи і відвели на поліцію. Тітку Нюшу теж потягли туди. Вона сховала все накрадене. Все в неї відобрали за винятком одного свою ковбаси, який вона встигла перепродати на ринку.

*

Що хотів автор сказати цією сатиричною дрібничкою? Куди спрямував він своє сатиричне жало?

Жало нашої сатири звернене на дальші події. Ми хотіли би випередити деякі факти. Бо бачите, є такі випадки, що як накрадуть на сотики, то запишуть на сотні.

На кожний випадок цей мій твір можна читати як веселу історію, тільки треба бачити підчас лектури — живих людей.

Перекл. д. з.

що мало горожанське право міста. З міщанства, зорганізованого в ріжних цехах і професійних стоваришеннях, які обіймали всіх ремісників і купців, вибиралися щороку цехмістри, що їх затверджувала Рада. В боротьбі Громади за вплив на управу міста й законодавство станув король Стефан Баторій по боці Громади, що здобула тоді право вибору власної Сороківки, зложеної з 20 купців і 20 ремісничих цехмістрів під проводом регента громади, вибираного в день загальних виборів зразу щороку, а від XVIII. стол. що три роки напереміну споміж купців і ремісників. Одначе тільки регент тішився більшим впливом і значінням, а Сороківка зі своєю досмертною гідністю й щорічними квартальними нарадами зустрічала безупинні перепони у своїй контролі й праздливій співпраці в управі міста.

Увівши читача своєї цінної книги в організацію міських властей давнього Львова та зясувавши багатство його адміністраційно-судових книг і актів з одного боку й великість і рід своєї праці з другого, автор згідно з вимогами сьогоднішньої науки дає докладний річевий внутрішній і зверхній опис кожного катальогового числа, при чому кожну групу попереджує окремими вступними поясненнями до матеріялу даної групи. Та глибше входити в такі питання це вже справа наукових і зокрема фахових журналів.

М. Возняк.

З організаційного руху.

Повітовий Народній Зїзд у Радехові.

Дня 29. грудня м. р. відбувся Повітовий Народній зїзд у Радехові. Приявних було 150 делегатів з громад: Ербин, Волиця Барилова, Дмитрів, Ганушин, Грицевля, Гутисько Турянське, Криве, Мукані, Немилів, Пилів, Ператин, Синьків, Стоянів, Середпільці, Станин, Сушко, Теребчині, Топорів, Трійця, Хмільно, Холоїв, Радехів. Нарадами проводив о. дек. **Халавка Іван з Хмільна** і п. **Демчук Стефан з Холоєва.** Секретарюють п. **Кудрик Василь з Радехова.**

Звідомлення з діяльности ПНК зложив голова **д-р Я. Селезінка.** Він подав, що організаційно УНДО обхопило всі місцевости повіту. Життя політичне ще недавно досить кволе, тепер помітно оживилось. Найбільшою болячкою, яку в минулій діяльности ПНК прийшлось пережити, це самоуправні вибори, що з вини другої сторони прийшли для українського населення під кожним оглядом фатально. Організація УНДО виявила в тому напрямі велику рухливість, але безуспішно. Після виборів зроблено 11 протестів, одначе усі вони відкинені. Вибори до сойму переведено як слід. В повіті відбуто 11 віч. 62 проц. населення взяло участь у виборах. З голосуючих український кандидат дістав 22 тисячі голосів, себто 95 проц. москвофільський усього 203. Після цього голова здав короткий звіт з інших царин діяльности П. Н. К.

З черги виголосив політичний реферат про теперішнє положення, заходи Української Парляментарної Репрезентації і завдання повітової політичної організації та взагалі організації нашого громадського життя **посол В. Кузьмович.** Реферату вислухали приявні з незмінчайним зацікавленням.

Дальший реферат про господарські справи повіту і про потреби населення на всіх царинах господарського життя виголосив **Інж. І. Герасимович.** Його реферат був дуже цікавий і став опісля підставою до ухвалення резолюцій.

Потім розвинулася дуже жива дискусія, в якій забирало голос кільканацять промовців, що порушили дуже багато болячок свого життя і просили Парляментарну Репрезентацію поробити відповідні заходи перед компетентними чинниками. Незвичайно різко висказалися промовці про хід самоуправних виборів, про деякі випадки дальшої підтримки москвофілів на шкоду „Просвіт" і про язву волокитства та злодійства. Дуже багато промовців домагалося уніфікації податків і знесення наказів платности за дрібниці. Подавали приклади, де за 20 сот. були накази платности і де один селянин мусів платити 4 упімнення у висоті 12 зол. за податок у сумі кількох золотих. Також піднесли дискутанти деякі полекші, які в останніх часах можна було підмітити: а саме знесення мит від ввозу до міста та стійок у місті і більшу свободу в улаштовуванні імпрез.

Після закінчення дискусії ухвалено резолюції, в яких зібрані іменем 22 громад повіту домагалися знесення збірних громад, привернення повної автономії всім давнім громадам і з огляду на те, що при останніх виборах до самоуправних установ у повіті діялись надужиття, переведення нових виборів. Далі зібрані домагались обсадження становищ у самоуправних тілах українцями, фондів для Філії „Сільського Господаря" в Радехові на вдержання фахового агронома, потрібних кредитів на піднесення господарств, фінансової допомоги для зорганізування меліораційних робіт у повіті, уможливлення місцевому населенню набути землю при парцеляції, обнижки цін на промислові продукти, комасації податків, знесення утраквізму у вселюдних школах та оснування для українських дітей українських шкіл усіх типів до українського університету включно. У ділянці розбудови спортових і рухливкових товариств домагалися зібрані свободи їх закладання. Висунули теж вимогу реконструкції знищених війною грунтових книг для громад судової округи Лопатин, далі рішучої боротьби з волокитством і злодійством. Зібрання запротестувало і проти підтримки державними чинниками москвофільського руху серед українського населення та доручило Українській Парляментарній Репрезентації занятися зреалізуванням повищих постулятів. Резолюції закінчено ухвалою вотум довіря для Проводу УНДО й УПР та подякою за їхню політичну працю.

З черги вибрано новий Повітовий Народній Комітет у такому складі: голова д-р Ярослав Селезінка, адвокат у Радехові, члени: інж. Грець Герасимович — Радехів, Михайло Панасюк — Радехів, Осип Герасимик — Радехів, д-р Роман Мотлюк, лікар — Радехів, д-р Василь Возняк, адвокат — Радехів, Неонілія Селезінкова — Радехів, о. Петро Мінко — Дмитрів, Грець Лобай — Стоянів, Петро Нікон — Холоїв, Пилип Проць — Ператин, інж. Роман Фейгель — Тетеячці, Петро Вітюк — Хмільно. Заступники: Антін Маланик — Радехів, Василь Лотоцький — Волиця Барилова, Мирон Лешок — Радехів, Кирило Лиховид — Радехів.

Повітова нарада у Стрию.

Дня 21. грудня м. р. відбулась у Стрию в салі Народнього Дому довірочна нарада запрошених представників установ і видніших громадян Стрийщини та Сколищини, в якій взяли участь посли д-р Білик і д-р Троян. Нараду отворив і їй проводив о. **Андрій Пеленський,** парох Лисятич, який покликав до президії **д-ра Гарасимова і д-ра Калуського** зі Стрия та на секретаря **д-ра Булака** зі Сколього. Відтак привитав прибувших послів та всіх присутніх, аказуючи на потребу тісного звязку між Українською Парляментарною Репрезентацією і ширшим громадянством.

Посол **д-р Білик** у довшій промові представив положення українського народу на тлі міжнародніх ускладнень, а також внутрішніх відносин у Польщі і вияснював зміну нашої тактики. Потім забрав голос посол **д-р Троян,** який вказав на те, що не зважаючи на зміну виборчої ординації, яка зносить у польській соймі представництво партійне і національне, українці одиноко створили національну репрезентацію в соймі, де можуть

Нововідкритий **магазин волни і волічки**
„Ка-Ре-Wu" — Львів, Галицька 11
поручає наймодніші й найліпші гатунки
969 та кольори по дуже низьких цінах. 4—15

ПРИ
ГРИПІ
і простуді, в ревматичних і артретичних терпіннях, у болях хребта, суглобів і мязів уживаємо таблеток Тогаль. Тогаль спричинює спадок температури. Ціна зол. 1.50.
ТОГАЛЬ приносить полекшу тим, що терплять.

МИСТЕЦЬКІ ГЛИНЯНСЬКІ КИЛИМИ
Т. ФЕДОРИШИНА
Львів — Майдан Св. Духа 2, (кіоск).
Зайдіть оглянути, а купите найдешевше і догідні сплати 24/10

ОСИП ЗАЛЄСЬКИЙ.

Щедрий вечір на фронті.

(Один спомин).

Було це на Буковині недалеко села Глибока, яке тепер нові господарі перезвали на „Адінкарта". Щоправда, фронт тоді не був уже дуже різний, бо був це початок 1918 р. і в російській армії зачиналася „свобода", яка проявлялася між іншим і у тім, що ми підтримували з „салдатами" деякі товариські та купецькі звязки, а саме вимінювали австрійський алькоголь на російський чай і тютюн. І по австрійській стороні пізнати було безпеку фронтової служби по ріжних „активних" старшинах, що мов щурі стягалися на фронт задля підвищеної гажі та в надії на медалі.

Між цими „активними" старшинами були й такі дивогляди, як наш сусідній сотенний, що, не знаючи фронтового життя (бо прийшов з кадри вже в часі перемиря), казав вояком у стрілецьких ровах чистити щодня убрання і черевики „на глянц". Я належав до малого телефонічного відділу, де зібралися були самі земляки. Був там між нами нинішній відомий кооператор Іван М., а командантом нашим був молодий четар Семен Ц. В день перед Йорданом рано почули ми у наших земляках голоси ізза дротяних звеків: „Пан, пан, австріяк" — кликали нас російські вояки, що прийшли попрощатися з нами, бо покидали фронт і йшли домів.

Вночі покинула позицію ціла дивізія, а ранком кінна розвідка обїздила фронт та прощалася з недавнім неприятелем. „Досить а нас війни, йдемо домів ділити землю, а як у вас не стане землі, то приходіть до нас, у нас землі багато, всім стане" — говорили прощаючись. Не знали бідолахи, що ця земля в кілька літ пізніше не вигодує навіть їх самих, ще будуть гинути голодовою смертю.

Австрійська команда відтинку трохи здурніла, коли дізналася, що на фронті нема ворога, одначе не було наказу йти вперед, а навіть заборонено воякам виходити із стрілецьких рядів. Наш відділ, що користувався деякою свободою, вийшов зараз за глядачів з рожих позицій. Двох нас перейшло стрілецькі рови і з деяким недовірям пішли у сусідне село, щоб покріпитися овиточними пирогами, бо у нас з їжею було трохи ощадно. Розуміється, пирогів у селі не найшли, бо село під фронтом було знищене війною і військовим постоєм та ледви животіло.

Ми удвійку крутилися по селі, розпитуючи про москалів, а наш комендант четар Ц. пішов оглядати російські позиції артилерії у недалекому лісі і випадково зайшов до мешкання лісничого, щоб дізнатися дещо про російські війська. Лісничого не було, але була його молоденька донечка, якій відразу „запав в око" наш четар, довго очікуваний член визвольної армії. І нашому четареві сподобалась молода лісничівна і певно не було вже мови про рухи ворожої армії, а про серцеві справи. Наш четар вернувся у доброму настрою і після обіду пішов знов на студії артилеорійських становищ коло лісничівки. Ввечер вернувся вже залюблений, бо на фронті все йшло з відповідною скорістю.

На другий день був Йордан і була сонячна тепла днина, без традиційного морозу. Ми зібралися знову в гостину у село, а наш четар до лісничівку. Коло полудня, коли ми були на дорозі за селом, стрінули сільських хлопців, що бігли нам назустріч з криком: „Румуни йдуть!" Ми бачили відділ румунського війська, що наближався до села і мусіли зробити стратеґічний відворот та вертатись до своїх землянок. Вернулися і наш четар з тяжким серцем, бо кляті румуни зайняли російські позиції, тимсамим і лісничівку. Та любов сильніша нераз від фронту, тимбільше, що не була це правдива фронтова лінія, а стійки старих молдаванських ополченців. Пляшка горівки, хитро підсунена румунському підстаршині на другий день зранку, зєднала його для нас і він дозволив дівчині з лісничівки приходити на позицію, а згодом і переходити стрілецькі рови. Кілька днів мали ми сто потіх, дивлячись, як між двома дротяними засіками, по нейтральній смузі, проходжувалася залюблена пара.

Мене скоро перекинули на інше місце, я попрощав свого четаря і від тоді не стрічався з ним більше. Та все, коли наближається Йордан, пригадую собі цю картину з воєнних часів. Не знаю, чи живуть її герої, чи живе тодішній молоденький четар Семен Ц., чи воєнна хуртовина пощадила його та чи тямить ще синьооку дівчину, що завоювала його серце на буковинськім фронті на щедрий вечір?...

виступати інтереси українського народу в Польщі. Дальше обговорив поодинокі постуляти, що їх предложила У. П. Р. урядові.

По рефератах виявалась дискусія, в якій численні учасники ставили до послів ріжні завчи і домагались пояснень щодо земних порушених справ. Відповіди давали оба посли.

У висліді нарад ухвалено резолюції: 1) Нарада одобрює політику У. П. Р. та висказує їй признання та довіря. 2) Взиває всіх українців повіту до національної солідарности і співпраці під проводом УНДО.

Нараду замкнув предсідник о. Пеленський, після чого присутні відспівали національний гимн.

Повітова нарада інтелігенції і селян

У ГОРОДЕНЦІ

Дня 10. січня ц. р. скликав Повітовий Народній Комітет УНДО повітову нараду в Городенці. Явилося понад 250 селян та інтелігентів з 31 сіл повіту й самої Городенки, не зважаючи на дощ і велике болото. Нараду відкрив голова ПНК др Р. Комаринський, що поклонив до президії о. Пісецького, пароха Корнева і двох селян, Дмитра Боклашука з Городенки й Гарасима Матіяша з Чернятина.

Від Української Парляментарної Репрезентації виголосив реферат посол коломийської округи п. Завалькут, що зясував теперішне політичне й господарське положення в краю і відтак звернув увагу на організаційні справи Городенщини.

В дискусії забирали слово пп.: сеніор др Т. Окуневський, о. Пісецький, сел. Герасим Матіяш з Чернятина, сел. Винницький з Поточиськ, сел. Степан Благий зі Семенівки, о. Ю. Мелянюк з Черепиці й ін. Промовці запитували посла про всі актуальні політичні справи, а крім того всі жалувались на ненормальні на нинішні часи відносини в повіті і практику політ. адміністрації. На домагання учасників вибрано делегацію з о. Ю. Милянюка, сел. Миколи Боклашука, сел. Мих. Коїляка і сел. Гарасима Матіяша, якій доручено піти під проводом посла Завалькута до місцевого староства та представити свої скарги й домагання, що й зроблено.

З дискусії вийшло, що селяни Городенщини цікавляться політичними справами і є надія, що наша праця піде вповні іншими як дотепер, шляхами. На внесок д-ра Комаринського, голови Повітового Комітету, ухвалено одноголосно повне довіря для Проводу УНДО й УПР та рішуче підтримку в дальшій праці. Відспіванням національного гимну нараду закінчено.

Духовий корм для наших найменших.

Всі наші видавництва борються з чималими фінансовими труднощами. Але здавалось би, що саме видавництво дитячої літератури могло би бути виїнятком. Тисячу дітей у Львові, а діти так радо читають. Та як довідалась я із статті ред. О. Боднировича у 44. ч. „Назустріч" з 1935. р., то справа дитячого видавництва представляється катастрофально. На кількадесять тисяч українців у Львові, які можнаб приділити до пересічно 10.000 родин, передплачують тільки пятьдесять осіб „Світ дитини", а 100 примірників розходиться у Львові по книгарнях і то здебільша між гостей із провінції. Страшне число. І в тому вина не дітей, а родичів, які думають про їжу, одяг, обув, а про рідну книжку для дитини ні. Колись ми відчували болюче брак дитячої книжечки. Чому-ж тепер, коли знайшлась ідейна людина, яка посвятилась справі дитячої літератури, батьки, якби і не знали нічого про це. Сумно, коли заглянеш часами в редакцію „Світу дитини", бачиш річники „Світка" і безліч книжок чепурно складених рядами у незміненому, сумному порядку.

Ось передімною річник „Світу дитини" 17-ий рік видання того часопису. Син угледівши його, так і вирвав мені річник з рук і не заспокоївся, аж не прочитав дещо і не оглянув їх ілюстрацій. Живе зацікавлення мого сина навело мене на думку: чи не булоб доцільно засягати осуду дітей у справах їх часопису. Така анкета моглаб зацікавити і ширші кола громадянства, нехай батьки довідаються дещо від своїх дітей про їх потреби. Зверхній вигляд „Світу дитини" приятне, надрукований він на добрім, чистім папері і здоблений окладинкою Бутовича. Ілюстрації добре підібрані і виконані дбайливо. При ілюстраціях новини з цілого світу, які особливо цікавлять дітей і збогачують їх уяву. Чимала скількість сценічних картин. У кожному числі одна, а в деяких числах (Свято матери) і дві пєси. Це зовсім оригінальні твори, які повинні мати для учителів, що постійно ставлять якісь сценічні картини і або для учителів декламації чимале значіння. Авторами їх є вісім письменників, які в більшости працюють і в іншій ділянці дитячої літератури: Богданко, Горбачева Лідія, Підгірянка Марійка, Король Степан, Лотоцький Антін, Мерчук Петро, Леонтович Роман, Шпаковський Олександер.

Поезії пише аж 40 авторів: є тут і вірші Богдана Лепкого та Спиридона Черкасенка. Серед оповідань стрічаємось ще раз із невсипущим і неоцінним Антоном Лотоцьким, який дає чимало прегарних історичних оповідань для молоді.

Окрім оповідань, байок, віршів, сміхотворок і т. д., бачимо на сторінках „Світу дитини" багато добре виконаних і доцільно дібраних ілюстрацій. Є теж ріжні штучки і загадки. Приклади славної минувшини в історичних оповіданнях знайомлюють молодь з історією. Віршиками і сценічними картинами закликують до пильности, єдности, до науки в „Рідній Школі". Інформують дитину про всякі ремесла: ковальство, кравецтво і т. д. Навчають любови до звірят, говорять про рідну мову і конечність зберегти її чистоту.

Де раз у хаті був „Світ дитини" — дітвора без нього не обійдеться і батьки мусять найти 5 зол. річно на такий дарунок своїм малим. Те, що запрошено до співпраці повіжних авторів, стає запорукою літературної вартости того журналу. В нинішніх часах культу дитини не давати дітворі духового корму це майже злочин.

Меланія Нижанківська.

ПРИ БРАКУ АПЕТИТУ, квасним відбиванні, зіпсованім шлунку, злім травленні, обструкції, здутті кишок, розладі переміни матерії, кропливці і сверсбі шкіри природна гірка вода FRANCISZKA-JÓZEFA усуває з організму гнильні субстанції, що затроюють організм.

Цукроварня на Поділлі.

Підготовні праці над оснуванням цукроварні в Тернопільщині.

Відомо вже з попередніх повідомлень у пресі, що заходами хліборобських кругів, в тому і „Сільського Господаря", призначено новий контингент цукру, а то 40.000 сотнарів білого піску, (коло 2.500 моргів цукр. буряка), для нової хліборобської цукроварні в Тернопільщині. Ця цукроварня має бути саме хліборобською, себто такою, яка має повстати засобами самих хліборобів, одначе має і всі користи та доходи обертати тільки для своїх членів-хліборобів.

Щоби перевести всю потрібну організаційну і фінансову працю для утворення нової цукроварні і надання їй бажаної організаційної форми, основано 13. січня 1936. р. „Тернопільське Цукроварське Товариство", до якого увійшли як члени: Львівська Хліборобська Палата, Краєве Господарське Т-во „Сільський Господар", Союз Землевласників і Малопольське Товариство Рільниче. На основуючих зборах заступали „Сільський Господар" інж. Ю. Павликовський і д-р Е. Храпливий. До управи цього товариства вибрано: Мирона Луцького, члена Гол. Ради „Сіл. Господаря", Ст. Трачевського та дир. Канка. Усі три хліборобські установи входять до цього Товариства на рівних правах і мають рівну кількість уділів.

Чергове завдання цієї нової установи буде означити, яку кількість нових плянтацій цукрового буряка дістануть малоземельні й великі власники, а з малоземельних — скільки припаде „Сільському Господареві". Це справа засадничa, яка дуже важна для дальшої праці „Сільського Господаря" і його членів, що належать саме до малоземельних, а не до поміщиків.

„Сільський Господар" почав уже підготовчу акцію і дня 15. січня ц. р. відбулись в Тернополі нарада таких філій „Сільського Господаря": Тернопіль, Скалат, Збараж, Зборів, Копичинці і Бережани (не прибули: Золочів і Теребовля), на якій поінформували представники централі М. Луцький та Е. Храпливий про дотеперішні підготовчі праці над урухомленням цього важного діла.

Ці почини над оснуванням нової цукроварні треба очевидно привитати, одначе арґу треба підкреслити, що коли ця цукроварня має бути хліборобською, а не капіталістичною і коли наш селянин має бути її співвласником, то треба, щоби малоземельні мали у ній належну участь, а не були тільки додатком до головних власників-поміщиків.

НОВА КНИЖКА!

Із жіночої психольоґії

Химерне серце

Ірини Вільде.

Ціна 1.50 зол.

Порто 30 сот., висилає Адміністрація „Діла", Львів, Ринок 10.

Знов клієнти колектури

Дім Банковий О. ГРІСС

ЛЬВІВ, ЛЕГІОНІВ 1

виграли вчора в 11 дні тягнення дві великі премії на

зол. 20.000

а саме:

зол. 10.000 на ч. 45393

зол. 10.000 на ч. 68465

Крім цього впали у нас у цій серії великі виграні:

зол. 50.000 на ч. 95423

зол. 20.000 на ч. 31412

зол. 5.000 — ч. 95438	зол. 5.000 — ч. 104063
зол. 2.000 — ч. 91473	зол. 2.000 — ч. 95458
зол. 1.000 — ч. 95426	зол. 1.000 — ч. 16754
зол. 1.000 — ч. 45381	зол. 1.000 — ч. 64478
зол. 1.000 — ч. 100046	зол. 1.000 — ч. 149004
зол. 1.000 — ч. 37600	зол. 1.000 — ч. 25484

Банковий Дім О. ГРІСС

Львів, Легіонів 1. 35

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Присуд у процесі спільників Ставіського. Вчора проголосили присуд у сензаційному процесі спільників відомого афериста Ставіського. Від вини і кари суд звільнив 11 підсудних, між ними жінку Ставіського Арлетту. Інших засудили на кари вязниці або тяжких робіт від 1 року до 7 літ.

— Жорстокости африканської війни. До секретаріяту Ліги Націй прийшла довша італійська нота, підписана міністром Сувічом щодо того, як абісинці ведуть війну. У ноті говориться про те, що абісинці зловживають знаками Червоного Хреста та на докази наводить два конкретні випадки. Абісинці вживають також куль дум-дум. В останній частині нота говорить про жорстокости, подаючи також поодинокі випадки знущання над полоненними й раненими. Найжахливішим із випадків є те, що між 44 убитими в битві 28 грудня, найшли 25 трупів з обрізаними в жорстокий спосіб ґеніталіями (абісинські санкції!). Полоненого в Огадені італійського летуна Міннітія, мучили живцем, пізніше відрізали йому голову, яку трюмфально занесли до головної абісинської квартири. Це потвердив французький старшина Ліпман. До ноти залучені фотографії, що ілюструють ці події.

— Руджутак у неласці. З Москви наспіла поголоска, що один із 7 членів політичного бюра, що від жовтневої революції займав низку визначних становищ, „старий большевик" Руджутак в останньому часі найшовся у неласці. Руджутакові закидають нібито недостачу „політичного пуризму".

— Роковини прилучення Клайпеди до Литви. З Ковна повідомляють: В усій Литві відбувались 15 ц. м. свята з нагоди роковин прилучення Клайпеди до литовської держави. Осередком цих маніфестацій було Ковно та Клайпеда.

— Мін. Іден говорить про міжнародню політику. Мін. Іден виголосив учора ввечорі у своїй виборчій окрузі у Лімінґтон промову, в якій заторкнувся питань міжнародньої політики. Промовець заявив: Збірної безпеки не можна легко осягнути. Вона вимагатиме безупинних зусиль і посвяти усіх, що будуть співпрацювати над її реалізацією. Чим готовіші будемо до зусиль і посвяти, тим більше готові будуть до цього інші нації.

— Мін. Еріо уступає з уряду. Політичні події у Франції розвиваються дуже скоро. Вчора ввечорі Еріо потвердив офіційно перед делеґацією партії радикалів, що уступає. Димісію зголосить до 48 годин.

— Демарш французького амбасадора в Берліні. Французька преса дуже уважно коментує вістки на тему демаршу французького амбасадора в Берліні Франсуа Понсета в нім. міністерстві закордонних справ. „Ля Ліберте" повідомляє, що амб. Понсет заявив фон Більовові, що: 1) французько-совітський договір не є спрямований проти Німеччини, 2) французько-англійські договори відносяться тільки до італійсько-абісинського конфлікту, 3) у Франції здивовані, що німецька преса веде кампанію проти льокарнеських договорів, 4) Франція не може погодитись на те, щоб у здемілітаризованій надренській смузі заложили ґарнізон.

ЧИСТКА У БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ АРМІЇ.

З Москви надійшли вістки, що Ворошилов наказав усунути зі старшинського корпусу всіх старшин колишньої царської армії і тих старшин, які політично є непевні. Ворошилов приказав, щоби старшинський корпус большевицької армії складався виключно з певних на 100 відсотків комуністів.

НАЙШЛИ ЛІНДБЕРГОВОГО СИНА?

НЮ ЙОРК, ПАТ. Поліційна влада в Акроні, стейт Огайо, веде слідство в справі 5-літнього хлопця, що згідно з зізнаннями якоїсь жінки є сином полк. Ліндберга. Хлопцем заопікувався шофер ватажного авта Дольсен.

30 ВОЯКІВ ЗАНЯЛО МІСТО.

ХАРБІН, ПАТ. Оголосили тут урядову вістку, що 30 вояків зовнішньої Монголії заняло місто Гей-Льомото, 15 миль на південний захід від Манчулі. Мабуть взяли вони в полон 7 прикордонних поліцаїв та примусили мешканців евакуувати місто. Шефа японської військової місії в Манчулі та його співробітників заатакувало 20 монголів на терені Манджуко. Напад відперли, сподіються поважних наслідків.

—o—

ВАЖКА НЕДУГА АНГЛІЙСЬКОГО КОРОЛЯ.

ЛЬОННОН, 18. 1. ПАТ. Вчора пізним вечором розійшлася вістка, що король Юрій важко захорів. Король є тепер у палаті Сендрінгтем у графстві Норфольк. Прибічні лікарі мусіли присовувати кисень, щоби влекшити віддих хорому і провели цілу ніч біля хорого.

Лікарі видали такий бюлетин: Бронхіт, на який недужає король, не є небезпечний, одначе замітне є ослаблення серця, а це викликає деякі занепокоєння.

ЛЬОНДОН, 18. 1. ПАТ. Сьогодні стало відомим, що перестуда короля є поважніша ніж зпочатку думали. Тому, що король має вже 70 літ, а тяжка недуга зперед б-ти літ оставила сліди, навіть найменші недомагання викликають поважні занепокоєння. Вчора візвали до хорого короля наслідника престолу, князя Валії. Він негайно покинув Льондон і виїхав до Сендрінгтему. Крім князя Валії біля хорого короля є теж королева Марія та другий син кн. Йорку, дочки кн. Йорку.

Серце короля дуже ослаблене, тому для підкріплення дали дві інекції камфори. Згідно з останнім комунікатом, стан здоровля хорого не змінився.

БОЛЬШЕВИКИ ТОРГУЮТЬ З ІТАЛІЄЮ.

НЮ ЙОРК, ПАТ. „Нюйорк Таймс" повідомляє в дописі з Греції, що СССР не зважаючи на санкції вдержує торговельні взаємини з Італією, доставляє матеріяли, яких вживають у теперішній війні, як вугілля, асфальт, збіже і цемент. Ці матеріяли перевозять грецькими кораблями.

Перед розправою за вбивство дир. Бабія і Бачинського.

У найближчому часі перевезуть з Варшави до Львова засуджених Бандеру, Лебедя, Підгайного, Мигаля, Малюцу, Качмарського і Заонську, проти яких прокуратура при окружнім суді у Львові зладжує акт обвинувачення за вбивство дир. Бабія і Бачинського. Розправа відбудеться проти них перед судом присяжних у Львові вже мабуть у березні ц. р. Підсудних обвинувачуватиме прок. Прахтель-Моравянський.

ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ
МЕДИКІВ
25. I. 1936.
у салях Касина Почтовців.

Збірка на Нар. Дм у Підгайцях.

На підставі дозволу підгайцького староства в Підгайцях з дня 13. I. ц. р. до ч. В-32-48 дозволено *в часі від 18.—27. січня ц. р.* на терені цілого підгайцького повіту перевести по збірковій листи *публичну збірку, призначену на сплату зобовязань Нар. Дому в Підгайцях.* Виділ Філії „Просвіти" в Підгайцях як власник Нар. Дому взиває всі товариства та свідоме наше громадянство прийти в тропевою помічю, чим дасть не вперше доказ, що величавий Нар. Дім є гордістю цілого підгайцького повіту.

Ширіть наш часопис!

КОСМЕТИЧНИЙ ІНСТИТУТ
„E W A"
ЛЬВІВ, ул. ЛИСТОПАДА ч. 32. II пов.
Відмолоджує і поправляє найбільше знищені цери та виконує всі косметичні заходи для Пань і Панів. Ціни помірковані. Значні знижки в абонаментах і для П. Т. Студенток і Студентів.
На складі пудри і креми.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Наш шовінізм.

Кричимо: „Кривда нам!", нарікаємо на сусідський шовінізм, а ніколи не подивимося у своє нутро, чи не поглянемо на свій загумінок. Тоді певно змінилиб дещо думку, а наші очі побачилиб неодно в іншім світлі.

Щодня довідуюся, а то й переконуюся, скільки ріжних помилок уважаємо за непомилки, скільки безпутя за правильний путь.

Ось недавно трапився такий випадок: Приходить один мій знайомий до уряду у Львові і питає за якимсь референтом. Показують йому на молодого чоловіка, що з олівцем у роті думав над якимись широкими рефератовими плянами.

— Вибачте, пане, — почав мій знакомий. — Я в справі...

— Не розумію по українськи — відповідає референт.

— Алеж пане, ви є обовязаний. Адже...

— Прошу говорити в зрозумілій мові, або не перешкаджати мені.

Мій знакомий обурився:

— В такому разі я піду до вашого начальника.

І пішов...

— Пане начальнику! Ф[illegible]рент не хотів мене вислухати.

— Чому?

— Бо я говорив по українськи.

— Це неможливе! Ми тут не робимо жадної політики!

— Нам це законом забезпечено і не можете дивуватися, що ми з цього користаємо.

— Алеж очевидно, очевидно..

— Що ви подумалиб про мене, якби я з цього не користав?

— Ну... гм... так... Розуміється...

— Супроти цього прошу зі мною спишати протокол.

Задзвонив і казав покликати секретаря.

Ввійшов молодий чоловік.

— Пан спише з тим паном протокол.

— В якій справі, пане начальнику?

В справі пана референта, що не хотів розуміти по українськи.

— Пане начальнику, я такого протоколу не спишу.

— Алеж, пане секретарю!

Старий начальник встав, взяв за бік молодого секретаря і почав йому щось виясновати, про щось переконувати.

Але секретар мав одну тільки відповідь: ні!

— Га! — розложив безрадно руки старий начальник. — В такому разі дякую вам.

І відпустив секретаря.

А сам сів, зітхнув, почіхався і врешті:

— Нема ради! Сам спишу.

І почав писати.

А скінчивши, похитав головою і сумно-прихильним голосом сказав:

— Якби то було добре, мій пане, якби надалось співжиття, колиб не віш український шовінізм.

Скажіть, Шановні Читачі, чи не мав рації?!..

Галактіон Чіпко.

СУКНА
Склад текстильних товарів РУДОЛЬФ СЬВІТАЛЬСЬКИЙ-Тадей Ґаєр Львів, Баторія 20 — Готель Саський. Великий вибір першорядних матеріялів мужеських, жіночих і для учеників та сукна для Всеч. Духовенства. — Ціни винятково низькі. — Догідні умовини сплати. 1—30

На могилу лікаря-композитора.

Д-р Ярослав Лопатинський, що помер цими днями у Львові, лікарував в останніх роках у Гологорах біля Золочева. Уродився він 1871. р. у Долині. Вчився теорії музики у Відні та Дрездені. Компонувати почав у 1887. і в 1891. р. видав першу свою композицію.

Його музична творчість обіймала в першій мірі сольові пісні в супроводі фортепіяну (між ними правдиві перлини як: „Її душа, то чайка над водою" або „В неділеньку вранці"). Пісні ці в числі около пів сотні, а частина їх видана друком у видавництві „Торбан". Крім цього написав він комічну оперу „Еней на мандрівці", яка була постійно в репертуарі українського театру Т-ва „Бесіда". Останнім його твором була 3 дієва опера „Казка скал" (із власним текстом). Раніше ще написав музику до комедії Л. Лопатинського „Свекруха". Багато його рукописів пропало в часі війни, коли він перебував на Наддніпрянщині. В останнім часі вийшла друком у Відні його композиція на фортепіян, яку він присвятив В. Барвінському.

Лопатинський був колись популярним піснярем; його твори виконували на концертах. За любили співали їх Сальомея Крушельницька та Адам Людвіг.

Усунувшися в приватне життя як лікар у Гологорах, не підтримував він звязків із нашим музичним молодняком, тому й відходив у тінь і забуття.

Лишилася по ньому деяка спадщина, яку слід би компетентним людям переглянути й оцінити. *С. Ч.*

МІСЬКІ ТЕАТРИ У ЛЬВОВІ НА НЕДІЛЮ 19. I. 1936.

Нині у Великім Театрі в год. 3.30 попол.
„ПАСТОРАЛКА"
вертепна містерія Л. Шіллера по популярних цінах від 30 до 250 сот. В год. 8 веч.
„Майор Варвара"
одна з найкращих комедій великого Шова.

Нині в Театрі Різнородностей в год. 8-ій веч.
„Віяльце Леді Віндермір"
Завсіди атракційна повна дотепу комедія з найліпшою польською трагічкою ІРИНОЮ СОЛЬСЬКОЮ у ролі — Міссіс Ерлін. Вибір для найвибагливішого знавця театру.

НОВИНКИ.

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 7—115

— **Кравецька робітня І. Клюка, Кльоновича 3,** виконує гарні мужеські ґардероби по дешевих цінах. 6—10

— **Кравецька робітня М. Білоуса,** Львів, Домініканська 4, І. п., поручає на карнавал всякі візитові мужеські одяги. Солідне виконання. Власний матеріял на складі. 973 4—8

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2,** 2) **Личаківська 50,** 3) **На Байках** ріг Глубокої, 4) **Жовківська 175.** 20-25

— **Футра,** всілякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський. пл. Капітульна 3. I. п. Телефон 254-46. 10 95—?

— **Одинока українська гарбарня** і красильня футер Перзіяна, Львів 21, Скнилівок, тел. 108-65 виконує всі роботи першорядно, скоро і дешево. Для вигоди П. Т. клієнтелі уладжено бюро принять в робітні футер Е. Говиковича, Львів, Домініканська 4. 4-12

— **Реферат на тему „Післявоєнна людина"** виголосить др Маркіян Дзерович в суботу, 25. січня 1936, год. 19. в домівці Марійського Товариства Пань, вул. Руська 10. Вступ за добровільними датками на цілі харитативної сестрії Марійської Дружини Студенток. 1—2

— **Усі діти** міста Львова тішаться, що Українська Захоронка уладжує діточу маскараду до 16. лютого 1936 в салях Ремісничої Палати! Мами! Приготовляйте гарні, дешеві і дотепні костюми!

— **Засідання Комісії Мови** відбудеться в понеділок 20. ц. м. в канцелярії НТШ. у Львові. Початок в год. 18.

— **Памятайте всі,** що в неділю, 19. ц. м. в год. 12.15 відбудеться українська ревія в театрі „Колізей" вул. Сонячна 25 при співучасти найкращих українських артистів: М. Сабат-Свірської, Л. Кривіцької, Стефи Стадниківної, О. Ольжиного, ревелерсів „Евгена" й балету. Білети від 1 зол.

— **Члени Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові** місцеві і позамісцеві повинні заплатити залеглі членські вклади — місячно 0.50 зол. і вписове 10.00 зол. — найпізніше до 31. січня ц. р. Вкладки і вписове висилати на адресу: М. Островерха, Львів, Ринок 10 „Діло". — **Рада Т-ва.**

— **Промова Митрополита Шептицького,** транслітована у Святий Вечір на всі стації Польського Радія, буде ще раз зарепродукована дня 19. ц. м. після Святоіорданського водохрестя в Ринку апаратом Телефункен перед сальоном тієї фірми при площі Марійській ч. 9. Хто не має свого радія, має нагоду вислухати промову цю на площі.

— **Про Українську Загальну Енциклопедію** помістила у числі з 18. ц. м. львівська „Хвиля" у відділі „Україніка" статтю відомого знавця наших справ А. Брата. Стаття написана в легкому тоні, із добрим знанням усіх обставин, які довелось поборювати видавництву та редакції УЗЕ.

— **Українська пісня в білгородському радіо.** Після успішного першого виступу в липні м. р. у білгородському радіо з українським репертуаром відома українська співачка й артистка пані Є. Мозгова-Винниченкова виступить знову з українськими піснями в білгородському радіо в середу, 22. січня ц. р. в год. 16.

— **Протиукраїнська демонстрація.** В салі другого Дому Техніків у Львові відбулося вчора віче польської ендецької молоді у справі польсько-українського зближення. Референт м-р Роек виступив проти якихнебудь уступок польського уряду в користь українців, зокрема проти створення українського університету. Учасники, яких було півтора сотні, не ухвалили ніяких резолюцій.

— **Хто виграв на льотерії.** В нинішнім тягненню держ. клас. льотерії впали м. і. виграні на такі числа: 10.000 зол. на ч. 3508 38548. 5.000 зол. на ч. 2884 68785 179341 192658. 2.000 зол. на ч. 7666 10596 22103 50593 56827 64851 71088 107973 112634 110795 127577 160230 165009 173050 179787 186041 191927. 1.000 зол. на ч. 1730 2569 2829 5216 5413 7348 15078 21798 26013 2890 29654 34593 38378 37925 39868 42617 47831 54215 56666 62501 63154 63793 69239 70142 81577 88051 92055 92072 102955 106389 107717 107789 121028 122094 126794 137091 146974 148542 148755 150019 158979 165489 168822 170342 171601 172241 185078 191027 192711 194226.

— **Фальшиві поголоски.** „Львовскі Дзенник Народови" помістив письмо провінціяла ОО. Домініканів, кс. Генрика Якубца, який стверджує, що ніколи не мав намару продавати фільварку в Борках Домініканських, а тимсамим і митрополитові Шептицькому. Таксамо фальшива поголоска про якусь парцеляцію фільварку в Давидові, бо цей фільварок проданий тому два роки в польські руки, а врешті про парцеляцію добр у Підкамені. Як відомо, польська преса счинила була недавно крик, що всі ті добра мають перейти в українські руки.

— **За обнижку академічних оплат.** Міністер освіти проф. Свентославський приняв на послухання делегатів „Братніх помочей" на університетах і політехніках, які зясували вожке матеріяльне положення академічної молоді і просили міністра, щоби причинився до обниження оплат за студії. Зокрема домагалися обнижки чесного на третину та виділення іспитових оплат. Міністер заявив, що покищо не може дати певної відповіди у справі обнижки оплат і вказав, що тимчасом громадянство повинно зайнятися допомогою для академічної молоді.

— **Затяжна зима.** Метеорольоги кажуть, що друга половина цьогорічної зими буде строга і сніжна, а при цьому дуже довга. Коли в часі Різдвяних свят була у нас весна, то на Великдень, що припадає в половині квітня, будемо мати ще сніги. Подібна зима була в 1906/7 р., в першій половині дуже тепла, але у квітні лежали ще сніги. Дальше зима 1911/12 і 1916/17 можуть нам сказати, що нас цього року чекає. Отже в лютім і березні сильні морози та великі сніги, що затягнуться на квітень.

— **Допомогова акція в Коломийщині.** За почином коломийського старости в Коломийщині зорганізовано кілька громад, комітетів для несення допомоги безробітним і бідним. Комітети збирають пожертви збіжем, бараболями і т. п. В усіх школах у місті і повіті ведеться акція доживлювання шкільної молоді. Майже всі лікарі згодилися давати безплатну лікарську поміч для безробітних, а крім того в Коломиї мають створити нічліговий дім для бездомної й безробітної молоді.

— **Ще один шовіністичний алярм.** Польська преса вдарила у дзвін тривоги, що знову один земельний маєток має перейти з польських рук в українські. Цим разом у гру входить фільварок у Горохівцях під Перемишлем, зложений із 240 моргів орної землі і 300 моргів ліса. Хоче його купити, мовляв, перемиська гр. кат. капітула від дотеперішнього власника Долинського.

— **Старинні гуцульські документи.** Д-р Петро Ковтун знайшов у Кутах збір давних актів у 52 томах, з яких 25 томів торкається 17 громад знад Білого Черемошу. Є це документи з другої половини 17-го століття, що ілюструють невідому ще історію господарських відносин на Гуцульщині. На перше місце висуваються трансакції землею, отже купна, дарованини, тестаменти, спори і т. п., що кидають світло на тодішнє життя й обичаї Гуцульщини.

— **Краєва хроніка.** Від довшого часу непокоїть злодії мешканців селя Яблінка (Турчанщина). М. ін. злодії викраяли ножицями кілька метрів бляхи з дому Геніга. — В Порогах пов. Надвірна рядовик 58 п. п. Іван Кощук напився денатурату і до двох днів помер.

— **Не 3-го, але 9-го січня** була забава в Сяноці. У вчорашньому числі „Діла" (ч. 12) в новинці п. н. „Темні духи гуляють" зайшла прикра друкарська помилка, бо забава в Сяноці відбулася не 3., але 9. січня ц. р. Одночасно ми дістали таке вияснення від поважної особи зі Сянока, яка приїхала до Львова: Минулими роками виділи наших товариств зі Сянока звертались за дозволом на забави до Преосвященного Кир Йосафата у Перемишлі і діставали їх. Цього року за таким дозволом звернулись своєчасно до апостольського адміністратора о. д-ра Й. Масцюха. Тому що не прийшла заборона, в салі „Народнього Дому" відбулася забава.

— **Одинацять народів в одному селі.** Болгарія може пославитися одним селом, яке можна назвати міжнароднім, бо його 2.500 мешканців належить аж до 11 національностей. Село, що називається Царевбрад і лежить у східній Болгарії біля міста Шумен, істнує вже 860 літ. Крім болгар живуть у ньому турки, вірмени, альбанці, німці, чехи, москалі (чи не українці?), поляки, мадяри, татари, а навіть голяндці. Всі вони живуть у найбільшій згоді між собою і займаються переважно хліборобством. Міжнароднє село має три школи, а саме болгарську, турецьку і німецьку, одну православну й одну католицьку церкву, жіночий монастир і одну мошею.

— **Масове нищення домашніх звірят.** У звязку з пошестю скаженини, яка шириться між звірятами в Істамбулі та околиці, вбито там в останніх двох місяцях 12.000 псів, 7.00 котів, дві малпи і велику скількість дробу. Мають ще вбити коло 15.000 псів і стількиж котів.

— **Летунські катастрофи.** В гористому терені біля джерел ріки Какста, допливу Амазонки, впав з невідомих причин тримоторовий пасажирський літак. Сім подорожних згинуло, а других сімох тяжко потовклося. В тій країні живе дике індіянське племя. — В заливі Пенсаколе на побережі Фльориди затонув підчас бурі найбільший гидроплян на світі, французький літак „Ляйтнинг де Весо Парі". З людей не згинув ніхто. Гидроплян відбув великий лет над південним Атлянтиком.

— **Лісничий стріляє людей.** В лісі біля Котулі Вінатор на Буковині лісничий Брандель приловив селян Василя Калинюка і Тимофія Тацука при рубанню бука й стріливши на них з короткої віддалі, положив трупом 34-літнього Василя Калинюка. Тимофій побіг у село й дав знати двірникові й жандарям, що прийшли на місце злочину. Та тут прийшов їх цей сам лісничий стрілами в рушниці. Видно, що лісничий Брандель стріляє не лише тих, що крадуть дерево, але й всіх, що йдуть через ліс. Його потягнено до судової відповідальности.

— **Цікаві психотехнічні досліди.** Американський лікар, д-р Лірд ствердив експериментальним способом, що праця людського мозку підвищується, коли голова лежить по змозі низько. Він є професором психольогії на університеті в Гамільтоні і займався від довшого часу проблемою, яке положення голови найсприятливіше, щоби використати вповні умову силу. На основі дослідів з різними особами він прийшов до висновку, що нпр. математичні задачі розвязується лекше і швидше, коли чоловік не сидить, але лежить. Ті осяги він побільшив ще тим, що клав голову нижче ніж ноги. На жаль практичне застосування цього досвіду не все можливе. Що мають робити люди, що виконують працю в бюрах?

— **Гигієна куріння тютюну!** Не всім може відомо, що на цілім світі зуживають тютюну з 30 мілїонів сотнарів річно. Нічо дивного, що при такій величезній консумції тютюну проблема куріння є першорядної ваги, передусім у країнах, де, як у Польщі, здебільша вживають його у папіросах. Бо в папіросі сполюється рівночасно з тютюном звійка (гільза), якої властивий вибір рішає про гигієну куріння. Добра звійка, сполюючись разом з тютюном, не лише не може витворювати побічних, небажаних продуктів спалювання, але мусить також уможливити правильне спалювання тютюну і при тому мати достатньо абсорбційні прикмети. Ця справа у Польщі ідеально розвязана у відомій загально звійці „Морвітан" Станислава Волошинського. Звійка „Морвітан" вироблена зі спеціяльної, делікатної, вільної від деревника рослинної бібулки самопальної, що дозволює їй цілковито і рівномірно сполятись. Це є підставова прикмета доброї папіросової бібулки, що науково ствердив учений французький дослідник Д'Аннель. Достаточний доплив кисню, потрібний до спалювання тютюну, дістається до звійки „Морвітан" завдяки її пороватій структурі, вислідом цього є її незвичайний смак і аромат папіросів в тій звійці. Якщо до того візьмемо на увагу найновочасніші технічні уладження і педантичну чистоту при продукції звійок „Морвітан", тоді маємо повний образ беспересічних прикмет цієї марки, якими вона відріжняється від інших подібних виробів.

З кіна.

Кіно „КАСІНО": „ЗАПРОСИНИ ДО ВАЛЬСА".

Комедія на легкому історичному тлі з 1802 р., коли Англія використовувала віртемберське князівство позичаючи йому гроші взаміну за військо: 12.000 вояків, яких постачала Віртемберґія. Навіть тінь Наполеона промайнула на цьому тлі; не тінь, а власна його особа, коли він зробив 300 миль дороги на те, щоб загрозити віртемберському князеві „санкціями", коли надалі підтримуватиме Англію своїм військом. Та всі ці факти можна забути, навіть переплутати, бо в цій легкій комедії грає головну ролю молода англійська танцюристка, що для добра своєї батьківщини витягає з віртемберського скупого князя останні гроші. Грає цю ролю Ліліяна Гарвей і поправді тільки вона одна притягає до себе більше уваги. Трохи музики, трохи балету, дві-три любовні сцени, зовсім нехарактеристичний Наполеон — видовище, щоб забити час.

Кіно „МАРУСЕНЬКА": „ЯСНОВИДЕЦЬ".

Одна з кращих і цікавіших фільм. Зручно використана тема, яка завжди всіх нас хвилює: надприродних здібностей людини глядіти в незнану будуччину й передбачати великі події. Велика прикмета фільми — її логічність та імовірність. Зручно вплетена любовна інтрига, цікаві дві вкладки: кінні перегони й катастрофа у копальні. Вкінці найбільша прикмета фільми: глядач стежить за нею з цікавістю, яка зростає, чим ближче до її кінця. Кльод Рейнс — артист з виразним обличчям і очима для такої ролі.

Дописи.

БІРЧА.

Велика просвітянська нарада Бірчанщини. На день 24. грудня м. р. скликав Виділ новооснованої Філії Т-ва „Просвіти" у Бірчі нараду відпоручників усіх сіл Бірчанщини, в яких істнують читальні та з сіл, в яких уже полагоджено формальности, щоб відкрити читальні. Від 9 істнуючих читалень прийшли на нараду представники 7; крім того прибули відпоручники з 10 інших сіл, де мають відкрити читальні. В присутности понад 100 таких відпоручників і членів Філіяльного Виділу нараду відкрив голова д-р М. Ільницький, адвокат у Бірчі, який подав до відома зібраним вістку, що в останньому часі почала свою працю Філія Т-ва „Просвіта" у Бірчі. Опісля виголосив обширний річевий реферат м-р Р. Гуглевич.

МІСЬКІ ТЕАТРИ У ЛЬВОВІ НА ПОНЕДІЛОК 20. СІЧНЯ.
У Театрі Ріжнородностей в год. 8-ій
виступ найбільшої з польських трагічок ІРИНИ СОЛЬСЬКОЇ в ролі Мрс. Ерлін у пєсі Оскара Уайльда
„Віяльце Леді Віндермір"

адвокатський аплікант і просвітний організатор у Бірчі. Референт змусив у першій мірі ролю „Просвіти“ в українському житті взагалі, обговорив завдання та методи праці цієї найважнішої в освітній організації клітини, якою є читальня, що бере безпосередню живу участь у творенні духових сил села, та є вогнищем, з якого наше селянство має безпосередньо черпати потрібне йому знання і виховання. Підкреслив високу гідність проводу читальні, його права і обовязки, який безпосередньо керує перевихованням населення своєї місцевости. Зокрема вказав на необхідність обєднання в рядах читалень і Матірного Т-ва „Просвіта“ громадянства повище 14 літ. на поширення доброї книжки, яка вирізьбить у душі людини тревалі цінности, поширить здорові ідеї. Вкінці заохотив до будови власних домів, упорядкування читальняних фондів, читальняного діловодства та взивав до плянової і систематичної праці по читальнях. Над порушеними прелегентом справами розвинулася жива дискусія, після якої принято такі резолюції: I) Читальняні проводи поведуть сильну акцію за обєднанням в читальнях українського громадянства понад 14 літ та зрідненням у найкоротшому часі до Матірного Т-ва „Просвіта“ у Львові що найменше 18 членів у кожному селі. II) Признаючи велику ролю книжки у житті читалень читальні подбають про добре виліковані бібліотеки совісних бібліотекарів. III) Вважаючи неграмотність великою перешкодою у перевихованні загалу, читальняні проводи обовязані зорганізувати в найкоротшому часі курси для неграмотних. IV) Читальняні проводи поведуть по читальнях плянову і систематичну освітну працю і зорганізують плянове та систематичне голосне читання. V) Читальняні проводи упорядкують в найкоротшому часі ціле читальняне діловодство. Вкінці голова д-р М. Ільницький заохотив читальняні проводи до витревалости та послідовности в своїй праці. Відспіванням національного гимну закінчилась ця перша спільна просвітянська нарада Бірчанщини.

СТАНИСЛАВІВ.

Вистава „Міс Гобс“. У короткому часі по „Казці старого млина“ виставила драм. сценка при філії „Просвіти“ чергову пєсу, якою була комедія на 4 дії „Міс Гобс“. Вистава пройшла з повним моральним успіхом. На чоло виконавців вибились Л. Каратницька (Міс Гобс) Т. Лєсьмевич (Уолф Кінґсл), які створили дуже добрі типи від 1. до 4. дії. Гра тих двоїх могла задовольнити кожного, часом забували ми, що це не професійні актори, а лиш аматори. Побіч того дуету добре вийшла Мойсєєвна (Міс Ферай), яка може занадто грає руками, але кладемо це на рахунок дебютантського виступу. Дуже добре вийшла Понятівна (Чарлз). Грицьківна (Міс Ебен) і Лисківна (Бесі) на місці, хоч перша не зовсім добре віддала тип тітки, що „з фаху“ займається „лагодженням“ родинних колотнеч, а друга, здається, не чувся добре в тій ролі. Сворж (Персівал Кінгсл), хоч ролю зрозуміла, то вогтаки типу англійця не зла. Стеткевич (Джорджі Джексон) і Захарчук (капітан) зовсім слабі. Дві корощі арт. М. Зорія добрі, а наюта в 3. дії робила дуже гарне враження. Публики з незнаних причин дуже мало. Громадянство повинно хібаб зрозуміти, що коли „Просвіта“ заложила постійну драм. сценку, то воно повинно прийти їй з помічю, тимбільше, коли видає гроші не лише тому, що „випадає“, але коли та „Просвіта“ дає в заміну громадянству виставу, з якої можна бути зовсім задоволеним. Маємо надію, що до чергової вистави поставиться громадянство прихильніше. Б. Л.

Спорт.

ВСТУПАЙТЕ У ЧЛЕНИ К. Л. К.!

Довго очікувана зима нарешті прийшла. Чи білий сніг, що грубою верствою вкриє наш край і чарівним, срібним серпанком сповне зелену фою карпатських смерек, застане вас за печею, чи при перегляді лещетарського взірця? Виберете сидження в хаті серед побоювань перед перестудою, чи рішитесь подбати про своє здоровля, про загартування тіла, скріплення мязів, відсьвіження легенів, про добре травлення шлунка і про рівновагу Вашого духа? Якщо признаєте, що тільки рух є життям і не захочете прогайнувати радісних можливостей зими — вступіть негайно у члени Карпатського Лещетарського Клюбу і заложіть у вашій місцевости філію Карпатського Лещетарського Клюбу. Інформації подає секретар К. Л. К. Зенонія Гнатейко, Львів, Бартоша Гловацького 23.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

О. Когут-Б. Котецький: ІЛЮСТРОВАНИЙ ПРОВІДНИК ПО ЛЬВОВІ. Накладом Т-ва „Рідна Школа“. Львів 1936. Стор. 48, формат 8°. В тексті 20 світлин Бориса Б. д-ра Дмоховського Ст. Моха О. і Щурата Ст.

Сильвестер Саламон: НАШИМ ДЗЕЦОМ. Загреб. 1936. Стор. 16. ф. 8°.

ПРОТИ БОЛІВ

Аспірина, вироблювана тепер у Польщі. Знак „Баєр“ у формі хреста на опакуванні і таблетках дає гарантію чистоти препарату.

ASPIRINA BAYER

Можна дістати у всіх аптиках. — Ціна 6 табл. тепер уже тільки зол. 0.90, за 20 табл. зол. 2.25

Володимир Лясовський: ГЕНЕРАЛ ТАРНАВСЬКИЙ. Репортаж. Видавниче Кооперативне „Червона Калина“, Львів, 1935. Стор. 192 + 8 сторін знимок. ф. 18°. Обгортка роботи В. Лясовського.

ТАЙНА ХЛОПЯТИ, (за М. П. переповів о. Тим. Ч.С.В.В.). Вінета з ілюстрації Якова Гніздовського. Львів 1935. Накладом В-ва „Наш Приятель“. Стор. 78. ф. 8°.

UKRAINE IN KARTEN UND DIAGRAMMEN. Berlin 1936. Ст. 20. 8°. (Видано з приводу вистави демографічно господарських карт і діаграм у Берліні від 14. до 19. січня 1936, улаштованої Географічним Інститутом Берлінського Університету й Українським Наук. Інститутом у Берліні)

ЖУРНАЛИ:

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів, неділя 19. січня 1936. Р. XVI. Ч. 3.

СВІТЛО Й ТІНЬ. Місячник. Журнал Українського Фотографічного Т-ва у Львові та його філій. Рік IV., ч. 1 (25) за січень 1936. Зміст: Слово до читачів про великий конкурс „Світла й тіни“ на 1936 р. — Наша Батьківщина в світлині. — М. Д.: Як добрати папір відповідний до негативу? — С. К.: Як робити знимки в ночі? — А. Вейтович: Зимові і спортові знимки. — М. Голубець: Найблизчі завдання краєзнавства. — Наші Ілюстрації. — М. З.: Критичний куток. — Новини фотопромислу. — З вистав і конкурсів.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення і реклями не відповідає.

Театри

Український Театр ім. І. Тобілевича.

ПІДГАЙЦІ:

19. I. „Отаман Пісня“.

20. I. „Горе говорить“.

З Підгайців їде театр до Бережан.

Великий Міський Театр.

Неділя, 19. I. год. 3. попол., ціни від 30—2.50 „Пасторалка“; год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара“.

Понеділок, 20. I. год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара“ вистава продана.

Вівторок, 21. I. год. 8. веч. Аб. 6. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю“.

Театр Різнородностей.

Неділя, 19. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільце леді Віндермір“.

Понеділок, 20. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільце леді Віндермір“.

Вівторок, 21. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільце леді Віндермір“.

Кіна.

АДРІЯ: „Маяон“, „Демон пустині“.

АПОЛЬО: „Додик на фронті“ з Диньою.

АТЛЯНТИК: „Боротьба з царатом“.

ВАНДА: „Ескімо“, „Антко полюмайстер“.

ГРАЖИНА: „Мала нема“ з Фр. Галь.

КАСІНО: „Запросини до вальса“ (Лізіна Гарвей).

КОЛІЗЕЙ: „Світ іде вперед“, ревія: „Вальс вертається“.

КОПЕРНИК: „Весільна ніч“.

МАРУСЕНЬКА: „Ясновидець“.

МІРАЖ: „Маскарада“, „Прихи кохання“.

МУЗА: „Папуа“.

ПАКС: „Біла лелія“ й актуальности.

ПАЛЯС: „Навісний поручник“.

ПАН: „Я збігець“ (Пальо Муні).

РАЙ: „Веселий ковалей Мікі Маус“.

СОНЦЕ: „Жовтий князь“, ревія „Сватання на рати“.

СВІТ: Ґенія Маріонеток і фільма „Цілуй мене ще“ з Анною Ондра.

СТИЛЕВЕ: „Єгипетські ночі“ (Елді Кантор).

ТЕНЧА: „Віденські ночі“ та додатки“.

ТОН: „Папуа“.

УТІХА: „Гальо Льондон!“ і ревія.

ХИМЕРА: „Наше сонічко“ (Шерлі Темпль).

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕЯЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

Закордонне радіо.

Неділя, 19. січня 1936.

Відень (506,8) 11.30 Симф. концерт, 12.55, 17.35 Ґозрикова музика, 20.05 Невідомі пісні великих композиторів, 21.00 Це Париж — місто та пісонька, 22.20 Шопенівський концерт, **Братислава** (298,8) 15.00 Зломане серце. 18.05 Концерт, 19.10 Форт. концерт ґ-дур Бетовена, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття — в муз. частині „Пастух“ слівно-муз. авд., **Мор. Острава** (269,5) 19.55 Попурі зі співом, **Прага** (470,2) 7.30, 19.10 Концерт, 9.20 Сальон. квартет, 11.15 Клясична музика, 21.00 „Зазуля“ оперетка Янковеца, **Париж** (1648) 12.00, 14.00 Концерт, 15.15 Спів, 18.00 Легка музика, **Білгород** (437,3) 16.00 Нар. пісні, 18.30 Концерт, 20.00 Весела авдиція, **Берлін** (356,7) 11.00 Симфонія І. к-моль Брамса, 14.15 Барвний концерт, 18.00 „Пошукують субльоватора“ весела сценка, 18.45 Музика в сумерку, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Веселий поранок, 11.30 Весела муз. авдиція, 16.00 Капели, **Кельн** (455,9) 20.00 Барвний світ опери, **Лейпціг** (382,2) 10.00 Веселі пісні, 15.10 Скрипка, 18.50 Цитристи, **Мінхен** (405,4) 10.30 Давні нар. пісні, 12.00, 21.00 Концерт, 15.05 Соната на скрипку та форт. Петерса, 19.00 Давні й нові танки, **Будапешт** (549,9) 12.30 Концерт оп. орхестри, 15.50, 21.20 Легка музика, 17.30 Концерт, хор і солісти, 22.30 Весна й одна ніч, концерт орх., **Мілано** (221,1) 12.30 Концерт вальсів, **Рим** (420,8) 13.10 Солісти, 17.00 Симф. концерт, 20.30 „Мадам де Теб“ оп. Льонбарда.

Модерні приймачі на батерію,

що вдень відіграють Льондон, Париж, Рим і т. д., а вночі Америку виробляє одинока фірма в краю:

Радіотехнічні заведення

„EKRAVOX“

206 21-52 Львів, Академічна 1.

Понеділок, 20. січня 1936.

Відень (506,8) 12.20, 16.05 Концерт, 20.00 Музика краєзнаву, 21.30 Австрійські пісні, 22.10 Легка віденська музика, **Братислава** (298,9) 15.00 Концерт, 21.15 Скрипка, 21.40 Спів, **Кошиці** (259,1) 17.15 Цит. музика, **Мор. Острава** (269,5) 17.55, Давні італ. арії, 18.10 Нім. авдиція, пісні в супроводі лютні, **Прага** (470,2) 16.10 Легка музика, 17.10 Нар. пісні, 18.25 Соната Шварца на скрипку та фортепіян, **Париж** 206.8 18.30 Концерт, 21.00 „Ле пантен де Віолет“ оп. Адама, 22.30 Фр.-фламандський концерт, **Білгород** (437,3) 11.30, 13.15, 20.30 Нар. пісні й танки, **Берлін** (356,7) 14.15 Веселі звуки, 17.00 Концерт на клявесин, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.00, 16.00 Музика, **Лейпціг** (382,2) 16.30 Два фортепіяни, 18.00 Військ. орх., 18.30 Селянська музика, спів, **Мінхен** (405,4) 12.00 Концерт симф. орх., спів, 16.50 Барвний концерт солістів, **Будапешт** (549,1) 15.50 Спів, 17.00 Цит. музика, 18.30 Симф. концерт, 20.30 Солісти, муз., спів, 22.00 Джез, спів, **Мілано** (241,5) 11.30, 13.10 Легка музика, 20.15 Військ. орх., **Рим** (424,8) 17.15 Танк. музика, 20.35 Симф. концерт

Вівторок, 21. січня 1936.

Відень (506,8) 17.30 Вок. концерт, 20.00 Концерт Прага-Відень, 22.10 Форт. квартет піс-моль Райдінґера, **Братислава** (298,8) 16.10 Концерт, 17.50 Форт. реціталь, 21.50 Спів, **Брно** (325,4) 18.50 Фаєт, 21.40 Форт. реціталь, **Прага** (470,2) 17.20 Соната ґ-дур Бетовена, 18.05 Нар. пісні, 19.10 Військ. орх., 20.00 Концерт Прага-Відень, **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Концерт симф. орх., 21.45 „Ля Газет де Монмартр“ — вес. авд., **Білгород** (437,3) 16.20 Болгарські пісні, 17.00 Танк. музика, 19.50 Нар. пісні, 21.00 Концерт солько **Берлін** (356,7) 8.30 Концерт, 17.00 Шубертові балади та пісні (Дітмар барітон), 20.05 Грепьно-німецький концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика 17.50 Пісні Шальт. Німана в пам. композитора, 20.10 Танк. музика, **Лейпціг** (382,2) 16.30 Віольончеля, 18.00 Концерт, 23.20 Англ. музика, **Мінхен** (405,4) 16.30 Веселий концерт нар. музики, 20.10 Веселий вечір, **Будапешт** (549,5) 12.05, 22.05 Цит. музика, 19.30 „Дон Хуан“ оп. Моцарта, **Мілано** (221,1) 13.20 Орх. концерт камер. музика, 20.35 „Адріяна Лекуврер“ оп. Чілеї, **Рим** (420,8) 17.15 Муз. всячина, 20.35 „Цінеро“ кон. новелія. 22.00 Танк. музика.

Львівське радіо.

Неділя, 19. січня 1936.

9.00 Ранішня авдиція, 10.00 Оп. музика з гр. пл., 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Театр. всячина, 12.15 Муз. поранок, симф. орх., фортепіян; у перерві в год. 13.00 фраґмент з „Фантазії або Нова Левіяра“, драма Ю. Словацького, 13.00 „Поклики“ новела Ст. Жеромського, 14.25 Дитячі артисти у звуковому з гр. пл., 15.00 Городець із зеленицею для надземельних родин, 15.15 Ген, іду в ліс! — спів і дуда з гр. пл., 15.25 Огляд ринків різних продуктів, 15.38 Музика з гр. пл., 15.45 Імпорт і інтереси хліборобства, 16.00 Ліквідовано для дітей, 16.15 Квартет сальон. музики, 16.45 Концерт муз. хор., 17.50 Танк. музика, орх., 17.45 Моменти, 18.00 Т. Бакмер: Танкова суїта оп. 55, 18.30 Театр Уяви „Ґенія“ у опр. Ст. Ярача, 19.10 Спорт. вістки, 19.15 Реклям. концерт, 19.30 Джаєта Мекдональд із гр. пл., 19.45 Шекспірівські новини, 20.00 Концерт солістки (Мосницька спів, віольончеля, форт.), 20.45 Лірика з творів П. Пісудського, 20.50 Веч. дневник, 21.00 На веселій львівській хвилі: „Прийдіть у тиждень“, 21.30 Фейєт: Румунія в ля Фурнет, 23.45, 21.45 Спорт. вістки, 22.00 Танк. музика, орх., 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Понеділок, 20. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.5 Гроки інформаційні, 8.05 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. дневник, 12.15 Сальон. музика, 13.35 Домашнє господарство, 13.50 Популярна та сальон. музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.25 Пірна, 15.50 Попурі з оперетов, гр. пл., 16.00 Лекція нім. мови, 16.15 Концерт сальон. музики, 16.45 „Новорічні бажання“ Арк. Аверченка, 17.05 Домашнє господарство та промисл, 17.15 Поезії Ор-Ота, 17.20 Скрипка та форт., 17.50 Жінні легенди, 18.00 Форт. реціталь, 18.30 Пісні від дітей, 18.40 Сільна реруя, 18.45 З Відня гр. пл., 19.00 Нова доба вищої школи інформ. торговлі у Львові, 19.20 Великий концерт 19.55, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Воєнна авд., 20.30 Хвилина Д'Обера з гр. пл., 20.45 Веч. дневник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.05 Концерт орх., інтересна, 21.30 Літ. вечір присв. Вацл. Сєрошевському, 22.00 Симф. концерт, Шаєнська сюїта, 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Поспилайте передплату!

Вівторок. 21. січня 1935.

6.30 Ранішня гімнастика, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 8.10 Тигнення клас. інтерп., 11.57 Сигнал часу, 12.00 Полудневий дзвінок, 12.15 Для мол. дітей: Казка про мишачого короля, 12.30 Тирчна капела музики, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Кітиця із Штраєса з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Хвилина Петра Чайковського з гр. пл., 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Американські пісні в вик. Франки Річі (сопр.) у супр. форт.; англійські пісні в вик. А. Пікавера з гр. пл., 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Льокомотива, 17.15 Гр. плити для знавців, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Форт. рецеталь, 18.30 Технічна скринька, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Форт. рецеталь, 19.00 Скавтизм, як метода сусп. виховання, 19.20 Реклями, концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Монольог, 20.10 Концерт Данового хору, 20.45 Веч. дзвінок, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Концерт орх., спів, 22.00 Шуберт: Смичковий квартет д-мол (Смерть і дівчина), 22.30 Сьогодні цікаве: стан науки про вітаміни (вітамін для лінарів), 22.45 Поганські танці з гр. пл., 22.48 Літ. хвилина: Переклади, 24.05 Музика з гр. пл.

Радіокутик.

ЧИ МОЖНА СТАРУ СУПЕРГЕТЕРОДИНУ ПРИСТОСУВАТИ ДЛЯ СПРИЙМАННЯ УЛЬТРА-КОРОТКИХ ХВИЛЬ?

Це питання недавно знову розбудило велике зацікавлення серед загалу радіослухачів. Відповідь на це питання залежить від цілого ряду ріжних причин. Якщо під „старою супергетеродиною" будемо розуміти апарат з новіших часів, що має екранову лямпу або навіть велмоі частоти, як остилятор-модулятор, то при утриманні старого укладу схоплювати ультракоротні хвилі неможливо. В цьому напрямку досліджено вже багато ріжних метод, між іншим застосовано пікову зміну вхідних сполук при помочі пікового переключника.

Одначе вживаючи октоду переводимо грунтовну зміну. Ця лямпа працює в супергетеродині в усіх засягах хвиль майже з ідеальною рівномірністю, як це стверджують останні радіоапарати.

ДРЕЗДЕНСЬКИЙ КВАРТЕТ У РАДІО.

„Польське Радіо" анґажувало на 21. січня год. 22.00 один з найкращих камеральних квартетів — Дрезденський Квартет. Ідеальний дострій, горний звук усіх інструментів досконала інтерпретація — здобули цьому квартетові велику славу.

У програмі концерту: один з найкращих творів камерольної музики, квартет д-мол Шуберта п. т. „Смерть і дівчина". Одначе часто слухач має тільки стару супергетеродину, що не має октоди, і виходить, що не може сприймати ультракоротких хвиль. У цьому випадку залишається тільки один спосіб — добудувати окремий малий сприймач, який має тільки голосникову й кінцеву лямпу, так що будова його та кошти утримання є дуже незначні. Однак ділання цього додаткового апарату для сприймання ультракоротких хвиль треба добре узгіднити з діючим самої „супергетеродини" щоб його строєння не викликало розладдя в апаратї.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.23—5.27.

Нім. марка 1·25—1·30, фр. франки 34.90—35·10, шв. франки 171.50—172·50, фунти стерлінги 26·10—26·25, австр. шілінги 98·00—99.50, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 33.50—35.50.

Золото: Долари 9.02—9.05, Рублі 4.75—4.85, Фр. франки 34.40—34·85, Корони 26·20—26·80, Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.95.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 18-го січня ц. р. кооперативам платив за: дьоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортним опакуванням дає зачет по	2·60	„
1 д. молока від 28. XII. 1935	0·14	„
1 д. сметани	0·75	„
1 к. яєць	4·90	„

Тенденція на масло вображна, на молоко, сметану та яйця слаба.

„Маслосоюз" повідомляє, що від 20. I. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, дьоко подвірн птахоінкарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Курки молоді без острігу I. кл.	1·15	зол.
Курки з острогами товсті I. кл.	1.—	„
Індики товсті I. кл.	1.10	„
Гантарки товсті I. кл.	1.20	„
Гоцені качки I. кл.	1.15	„

Приймає кури, качки, і гантарки в необмеженій кількості.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

Святочний Концерт з нагоди 18-их роковин проголошення Самостійности Української Держави відбудеться у Львові заходом Українського Центрального Комітету **16-го лютого ц. р. у салі Великого Театру.** Цього року запрошено до співучасти у святі нашу світової слави піяністку **Любку Колессу**, яка дала вже свою згоду на виступ і спеціяльно для цієї цілі приїде закордону на концерт. Буде це рідка нагода для нашого ширшого громадянства почути нашу знамениту піяністку. Крім неї виступлять у концерті Марія Сокіл, Леся Кривицька і симфонічна орхестра під проводом Антона Рудницького. Подробиці незабаром. З огляду на особливе зацікавлення Святочним Концертом просимо бідти заздалегідь замовляти у Союзовому Бюрі. Чистий дохід піде на будову Захоронки для дітей і сиріт бідних українських еміґрантів.

З нагоди імяни Вп. П. Директора, зложили учениці Дівочого інституту в Перемишлі 15 зол. на Укр. Шкільн.

Заява: Жалую і перепрошую п. інж. Богдана Лучанівського за образу, яку я йому заподіяв в днях 10. і 14. травня в Станиславові. — **О. Шепарович.**

У дарі на укр. інвалідів зложив Вп. Мих. Панашій у Миловані і облігацію 6 прц. Нар. Позички, вартости 50 зол. з купонами. За дар і память про інвалідів дякує УКТОДІ, Львів.

МАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Агентів до продажі рільничих приладів по селах шукає „ЖНИВО", Львів, Кушевича 6. 43 56 2-3

КУПНО - ПРОДАЖА

Фляпелеві сорочки, брезентові рукавиці, вітрівки, найдешевше дистрибутор: Виробни „ПАЛІЮМ" Гетманська 22. побіч Музею. 17/110

Новітні фіранкові матеріяли, коровки, брокати. Фабричні ціни. **Фрайліх,** Сикстуська 12. 64) 10-7

Сорочки, піжами віденський крій найдешевше у Познанській Шкільні Казимирівська 21. 1009 2-6

НАУКА

Школа жіночого крою, шиття, моделювання, яку веде моделіст Біндер, дипльомований у Парижі, Дрездені, Відні, перенесена на вул. Оссолінських 12, починає вечірні курси. 1008 2-12

Французького вчить, конверсація, корепетиція, WSHZ дипльомована. Пекарська 1 ц, Мезанін (3—6). 1017

Танців учить швидко, першоклясно, сольово, збірно. „Mondain" Сикстуська 23.

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

Власник аптичного складу, літ 32, оженитьcя з гарною молодою, по матурі українкою з доброї родини. Зголошення до Адмін. „Діла" під „Фармацевт". 1016

РІЖНІ

Вічні пера направляє „ПРЕЦИЗІЯ" Ринок 29, Грутовського 12. 861 8-10

Дешева вирібка кап, фіранок і всіляких ручних робіт, **Пік, Ягайлонська 11 а.** 11/110 25-30

Взорн до гафту гарні, дешево, Гетманська 24. напроти Міського Театру. 5-5

Приймаю всіляні тапіцерські роботи та виконую їх дешево, солідно, **Збігнєв Сюбінський**, Львів, 3-го Мая 4. в подвірю. Тел. 266-10. 1011 1-4

Панна по семінарійній матурі шукає лекцій у Львові дуже радо за помешкання. Зголошення слати до „Діла" під „Солідна". 1022

Мужеське, жіноче і постелеве білля виконує солідно і дешево С. Монцібовичева, Львів, ул. Хмельовського 15. 1-2

Ґумова опаска усуває обвислі мязи. Індивідуальне плекання краси. Тревале фарбовання брів. Косметичний кабінет **„Метаморфоза"** Сапіги ві'ндесятьсот. 1024

Читайте „Діло"!

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Мадаполям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Мадаполям 90 шир	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові коров	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдзл.	2.50
Поплін на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Поплін шовкова	1.60	Серветки	0.20
Перкалін колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.28
Дамка на відштанці	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	0.45
Простирала відпас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Всит рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Всит рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Веба червона 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всіляні бавовняні товари 30% дешевше.

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

Гарні й дешеві книжки

Видавничої Спілки „Діло"

	ціна		почтова пересилка
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2·80	зол.	0·50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·90	„	0·30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина I. II. III.**	4·50	„	0·50
Окрема частина по зол 1·50			
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·50	„	0·30
Василь Софронів: **Лилнева отрута**	1·40	„	0·30
Ст. Левинський: **З японського дому**	1·50	„	0·30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·50	„	0·30
Е. Бронте: **Буреверхи,** переклав М. Рудницький			(вичерпане)
Проспер Мерме: **Блакитна кімната та інші оповідання,** переклав Василь Софронів	0·95	„	0·25
	1·50	„	0·30
Альфонс Доде: **Маціцький,** із французької мови перекладе М. Рудницький	1·00	„	0·30
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·80	„	0·15
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·50	„	0·15
Гордій Брасюк: **Безсутні**	0·50	„	0·15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Рєпніна**	0·80	„	0·15
Михайло Возняк: **Белей і Кониський**	0·50	„	0·15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·80	„	0·15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло" Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

ОГОЛОШЕННЯ.

СПЕЦІЯЛІСТ ЖІН. НЕДУГ І АКУШЕР

Д-р О. Шпрехер

Львів, Косцюшка 5 (ріг 3. Мая). Тел. 217-40. 994 2-10

Д-р Ігнатій Левенгек

ординує в недугах сечового проводу, венеричних і шкірних

Львів, вул. Трибунальська 4. Тел. 248-11. 1014 1-4

Д-р ШЕЕР

недуги венеричні, шкірні і косметика

Львів, Скарбківська 4. Тел. 275-65. Другий вхід: **Лукасінського 4.** 871 6-6

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. й сот.

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 картон) зол. 2,50

Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2,50 на 960 урядів „ зол. 3.—

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетоплює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який улекшує видіювання блювотини 12/III та усуває кашель. 4—16

ПІЯНІНА

Першорядні по знижених цінах не догідних умовинах.

Купно, продажа, заміна оказійних інструментів.

НОВАЦЬКИЙ

10/92 а Підсудського 17 23-28

НЕРВОЛЬ

Хеміка д-ра Францова, одинокий радикальний і випробований засіб (натирання) проти

РЕВМАТИЗМОВІ

кольок з причини простуди, пострілові, ішіясові і ін. — всюди можна дістати.

Виріб і головна продажа

АПТИКА МІКОЛЯША

Львів, Коперника 1. 12/104

53.50 Лещетарський комплет 53.50

який складається з дощок, ліжків, вязань черевиків, вовняних скарпиток і рукавиць, штанів, вітрівки і шапки тільки у фірми

„СИМФОНІЯ", Львів, Сикстуська 1.

878 8-10

МЕБЛІ: їдальні, спальні, кабінети, тапчани клюби декорації поручає віденська вирібна столярсько-тапцерська

Івана Ортнера Львів Сикстуська 41. Телефон 229—79

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 14 (14.262). Львів, вівторок 21. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. P. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 145.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Півріччо	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Адміністр.: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ МЕДИКІВ
25. I. 1936 КАСИНО ПОШТОВЦІВ

Представники У. П. Р. у премієра М. Косцялковського.

В суботу 18. січня ц. р. приняв премієр Ради Міністрів п. М. Зиндрам-Косцялковський представників Української Парляментарної Репрезентації в особах послів *Вас. Мудрого і Волод. Целевича*. На авдієнції обговорено низку актуальних справ, звязаних з українським національним життям.

З Берези Картуської на волю.

У пятницю 17. січня ц. р. приїхав до концентраційного табору у Березі Картуській віцеміністер внутрішніх справ Кавецький. Тогож дня вийшло на волю з Берези Картуської *12-ох українців*, 4-ох комуністів і 2-ох ендеків.

Тепер залишилося ще у Березі Картуській 28 осіб: *16 українців*, 8 комуністів і 4 ендеків.

З українців вийшли на волю: Ґенгало Павло з Перемищини і студ. Гаковський Богдан, обо сиділи від початку оснування Берези. Далі Мирович Роман, студ. з Калущини і Грабець Омелян, студ. з Мостищини (по 10 міс.), Тимчій Володимир, студ. зі Стрийщини (9 міс., передше просидів 5 міс.), Бусел Олександер, студ. з Рівенщини (6 міс.), Атаманюк Микола, студ. з Коломийщини (5 міс.), м-р Боднарчук Юліян зі Львова (5 міс.), Климів Іван, студ. зі Сокальщини (4 міс.), Климишин Степан (5 міс.), Гладкий Ярослав студ. зі Львова (5 міс.) та Опришко Микола, студ. зі Стрийщини (2 тижні, передше просидів 4 міс.).

В Березі з українців залишилися: студ. Штикало Дмитро, студ. Грицай Дмитро (оба сидять від початку Берези). Далі Врецьона Евген, студ. зі Львова (15 місяців), Колодій Володимир, студ. з Долинщини (13 міс.), інж. Базилевич Роман зі Станиславівщини (близько рік), інж. Дерлиця Остап (бл. рік), Біласюк Павло, студ. з Волині (бл. рік), Рудакевич Осип зі Львова (10 міс.), Скопюк Микола, кунець з Луцька (10 міс.), Ясінський Микола, студ. зі Станиславова (6 міс.), Сопоцький Петро, студ. із Сокальщини (5 міс.), Маслик Ярослав, студ. з Тернопільщини (5 міс.), Вітошинський Борис, студ. з Тернопільщини (5 міс.), Качмар Михайло, студ. з Тернопільщини (5 міс.), проф. Іван Тесля зі Львова (5 міс.) і Клим Павло, студ. зі Стрийщини (2 міс., передше сидів 5 і пів місяця).

Реґенційна рада в Анґлії.

Безнадійний стан короля. — Нарада кн. Валії з прем. Болдуїном. — Мін. Іден відложив поїздку до Женеви.

ЛЬОНДОН, 20. 1. ПАТ. Тепер уже не є тайною, що стан здоровля англійського короля Юрія є такий дуже грізний, що треба кожної хвилини числитися з поважнішими консеквенціями. Короля вдержують при житті, застосовуючи штучне віддихання киснем. В політичних колах найбільше зацікавлення викликало те, що кн. Валії і кн. Йорку виїхали вполудне з палати Сендрінгем до Льондону, де кн. Валії відбув з прем. Болдуїном годину нараду. Офіційний комунікат оголосять пізніше. Покищо переконані, що нарада торкалась створення т. зв. державних радників, які заступили би короля головно при підписуванні державних документів, якби недуга короля продовжувалась.

ПАРИЖ, 20. 1. ПАТ. З Льондону повідомляють: З міродатних кол повідомляють, що на час хвороби короля створять реґенційну раду, до якої ввійдуть: королева, кн. Валії, кн. Йорку, льорд канцлер, льондонський архієпископ і прем. Боллуїн.

ЛЬОНДОН, 20. 1. ПАТ. Мін. Іден не виїхав до Женеви. Це рішення спричинене хворобою короля.

ЛЬОНДОН, 20. 1. ПАТ. Стан здоровля короля в ночі не поліпшився. Біля хворого постійно перебувають лікарі.

ЛЬОНДОН, 20. 1. ПАТ. Нині рано у Сендрінгем відбудеться засідання приватної королівської ради. **Передбачують іменування 6 членів державної ради, яка підчас недуги короля виконуватиме його функції. Членами ради будуть: князь Валії, кн. Йорку, кн. Кенту, льондонський архієпископ, голова ради міністрів і льорд канцлер.**

ЛЬОНДОН, 20. 1. ПАТ. Нині приїдуть до Сендрінгем такі члени уряду: голова тайної королівської ради Макдональд, льорд канцлер Гейльшем і міністер внутрішніх справ Саймон. Їм буде товаришити секретар тайної королівської ради і секретар ради міністрів Генкей. Приїде також сестра короля Юрія V. норвеська королева.

У сусідній кімнаті з кімнатою, де лежить король відбудеться засідання тайної королівської ради, що створить реґенційну раду на час недуги короля. Двері, що лучать обі кімнати, будуть підчас наради відчинені.

Перед новою кабінетовою крізою у Франції.

Уряд Ляваля висить на волоску. — Новий уряд створять радикали?

ПАРИЖ, 20. 1. ПАТ. Преса майже одноздно твердить, що постанови виконавчого комітету партії соціяльних радикалів мусять неминуче спричинити димісію уряду.

„Л'Ордр" оцінює положення більш оптимістично, але рахується з відмовою Ляваля творити новий уряд. Якби упав цей кабінет, то на майбутніх премієрів найбільші вигляди мають Ренє, Боннє, Фланден і Мандель.

„Ле Жур" виключає можливість уряду на чолі з Ерйо, Даладіє, Шотаном або Поль-Бонкуром. Більші шанси мав би Буйсон, але він майже певно не згодиться.

Еко де Парі" доводжує Ляваля, щоб не зважав на постанову виконавчого комітету соціяльних радикалів, щоб протиставився їм, відкликуючись до краю. На думку щоденника, Ляваль має запевнену підтримку поміркованих елементів та яких 40 послів соціяльних радикалів, які не хочуть „прилучитись до політики крайніх соціяльних радикалів".

„Пті Журналь" здогадується, що през. Лебрен доручить місію створення уряду одному з радикальних політиків. Завданням цього уряду будуть в першу чергу актуальні справи. Це був би уряд політично невтральний. Його метою буде ускорення умів і підготова майбутніх виборів.

Без грошей, як без очей!
каже українська приказка. Тому складайте свої гроші на вкладкову книжечку ощадности в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Їм це невигідно...

Львів, 20 січня 1936.

Представник Української Парляментарної Репрезентації сказав у буджетовій комісії заяву, яка не залишає ніякого сумніву щодо українського становища: не тільки супроти польської армії, про яку була там мова, але й супроти всіх тих проблем, які стоять перед українською нацією. Бо заява посла В. Целевича не є заснованим, лише льоґічним висновком тих міркувань, які лягли в основу нової політичної тактики УНДО та які стоять у найтіснішому звязку з історією всеукраїнської політичної думки. Хто знає українську політичну літературу, хто слідкував за українською публіцистикою останніх 15-ти років та за змаганнями ріжних ідеольоґічних течій, для того не є ревеляцією речі, які є нерозлучні з тезою про конечність спільного фронту українців із Заходом проти Сходу, з тезою, яка не може перекреслювати факту, що до того Заходу належить і Польща. Ще у 1921 році Дмитро Донцов писав буквально: „...Длятого у наших інтересах сильна Румунія, Угорщина і Польща", — у 1925 році Василь Кучабський протиставив сучасні завдання українського заходу большевизмові та московському імперіялізмові і ці думки не сходили зі сторінок і кревої преси. Практична політика їх не приймала остільки, що — не було ніякої змоги вести тактику, оперту на таких думках: коли з одного боку неподільно панувала польська ендецька концепція „поділу впливів" на европейському сході з признанням тільки двох тривких сил — польської і московської, — коли панувала і практично реалізувалась програма національної асиміляції, коли на салі польського сойму вибухав реґіт на сам згук про мільйони українського народу, коли взагалі по польській стороні вперто втримувалась тенденція негувати само істнування українського народу, — то ясно, що не було місця для того, щоб політична думка перейшла з теорії у практику.

Відносини вже настільки у польському таборі змінилися, що Українська Парляментарна Репрезентація вважала можливою річчю виступити з заявою, що кладе точку над „і". Польська преса прийняла ту заяву слушно, як крок поважний, політично обовязуючий. Маємо, очевидно, поважну пресу на увазі, отже передусім офіціяльний орган володіючого табору „Ґазету Польську", якої голос наводимо на іншому місці. Зазначимо тільки, що коли той часопис уважає, що сказані послом Целевичем слова є тільки слова, за якими мають ще піти діла, то мусимо звернути увагу на непорозуміння: такий виступ є вже сам собою величезним ділом, так само, як величезним ділом було з українського боку заключення виборчого компромісу, голосування за повновластями для уряду, декларація голосувати за буджетом президії ради міністрів. Чи це не є діла?!

Колиж „Ґазета Польська" всетаки до заяви посла В. Целевича ставиться поважно, як до знаменної події, то вся інша польська преса, головно крева, тією заявою — збентежилась. „Вік Нови", який від якогось часу пригадав собі і відновив свою вже невже забуту традицію українофобського органу вуличної тромтадратії і в останніх днях виписує речі на рівені колишньої „Ґазети Цодзенної" Тумена, той „Вік Нови" виступив зі статейкою, в якій політична тупоумність суперечить з звичайним хуліганством. Передусім той орган находить собі доб-

Фабричний склад „LESZCZKÓW“ Р. Журавського Львів, ул. Коперника 4.

запрошує П. Т. Клієнтелю оглянути останні новини **Лещківських Самоділів** на вбрання, костюми, також пледи, подорожні бунди і дерки.

26 6-10

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу, дитячу для інвалідів, вдів і сиріт приймає

УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.

З провінції висилайте почтою. У Львові відберемо самі за писемним повідомленням.

ру нагоду, щоб ще раз утотожнювати найбільшу українську політичну партію, з якою переговорює та заключує компроміс уряд держави, а революційно-підпольною організацією: як можна при нагоді заяви представника УНР прирівнувати діяльність УВО й ОУН! І далі: чи не є це хуліганство квестіонувати **чесність** заяви відповідального політика, генерального секретаря старої, найчисленнішої і найвпливовішої, єдиної на парляментарному терені репрезентованої політичної партії?! „Век Нови“ і його редактори належать до тієї категорії політиків, які вважають можливим і доцільним влазити з чоботьми в душу. Їм потрібно, крім політичної заяви авторитетних осіб на авторитетному форумі, ще присяги на всі святощі, — і того було б їм теж за мало, бо вони такої заяви ...не хочуть.

Панове з „Веку Нового“ говорять про „дворову політику“, маючи на увазі український табор. Цікаво, як назвати ту політику, що одночасно признає виборчий компроміс уряду з українцями та веде проти тих українців нагінку?! Як назвати політику тих усіх пп. Островських і Домашевичів, які стараються „торпедувати“ польсько-українські розмови антиукраїнськими імпрезами у краю? Як назвати тих усіх санаційних ендеків, як Грабик і компанія, що вважають можливим причепитись до урядового табору (читай: мішка), та одночасно робити тому урядові найбільші пакости на відтинку національної політики? Як взагалі мають українці назвати дійсність, що виявляє два обличчя: гарні заяви у Варшаві і погані діла у краю?! Чи це не „ІКЦ“, „Век Нови“ і всі інші „Куріерки“ вводять і проводять ту двоторовість супроти українців, підважуючи їхні зусилля направити дещо національні відносини мирними і чесними розмовами відповідальних представників обох сторін та чесною реалізацією висліду тих розмов.

Але тим усім польським „Куріеркам“ не потрібно ані злагода пануючих національних відносин, ані нічо, що до тієї злагоди веде. Навпаки: це їм шкодить, це їм просто хліб відбирає. Бо свою екзистенцію вони звязали саме з найбільшим напруженням між двома народами, бо вони жирують на ворожнечі двох народів, бо вони своєю місією признали — вічно цькувати. „Чим гірше, тим ліпше“ — ось їхня засада, з якої вони як єдиний засіб розвязки національних питань виводять постулят вічних „пацифікацій“, політику гнету й асиміляції. Тому заява посла Целевича для них велика прикрість. Вони воліли би, щоб мали до діла з заявою українців **проти** польської армії, бо тоді могли б досхочу виконувати свою улюблену ролю: покровителів і безпосередніх спричинників перманентної польсько-української борні. Через те їм далеко миліші діла революційного підпілля, на які вони покликуються, ніж діла Української Парляментарної Репрезентації, яка своєю політикою стоїть їм на заваді.

З польської преси.

„ЗНАМЕННА ЗАЯВА“.

Офіціоз теперішнього уряду „Ґазета Польска“ помістив на передовому місці в числі з 20. І. статтю під наголовком „Знаменна заява“. В ній дає цей орган свою оцінку відомої заяви посла Целевича щодо буджету міністерства військових справ. Наведемо з цієї статті найважніші місця. Пише „Ґазета Польска“:

„Заява посла Целевича у яскравий і рішучий спосіб рве зі сумною традицією (голосування проти військового буджету всіх попередніх УПР. — Прим. Ред.). Слід це в рівно ясний спосіб ствердити. Справді, лінія політики більшости українських партій від довшого вже часу відхилювалась від засновків попередньої негації, — однак щойно тепер саме завдяки змістові заяви, що виразно звязує інтерес українського народу з добром польської держави, вийшла вона з державне русло. Таких фактів не забувається. Слід їх чесно оцінити та признати, що вони накладають обовязок взаємної льояльности і це не тільки на сторону, що складає декларації, але й на ту, що її приймає“.

Зазначивши далі, що „такі зміни в політичній психольоґії не приходять ані занадто легко ані занадто скоро“, автор пише, що саме через це „привязуємо до них, всупереч запереченням, що їх з ріжних сторін підносили, поважне значіння. Вільно припускати, що з черги факти такогож характеру повинні стати початком дальших і глибших психічних перемін, а в їх висліді — рішити про витворення в полудневій области Річипосполитої відносин, які відповідатимуть найкращим з традиції шістьсотлітнього спільного співжиття на цій землі поляків та українців. Маємо надію, що заява посла Целевича причиниться до того, що потеплє атмосфера в польсько-українських відносинах і це облекшить дальше невязування співжиття. Треба лише, щоб зі салі комісійних розправ розійшлась вона по краю, щоб стала правдою щоденного життя, яку відчувалоб і розумілоб так само ясно все українське населення. Польське громадянство безсумнівно привитає мужний і відважний виступ посла Целевича з цілим належним йому признанням. А на діла, які повинні йти за словами — зумів відповісти також не тільки словами“.

„Вразливе місце“.

„Журналь де Женев“ про положення на Сов. Україні.

Під таким наголовком „Журналь де Женев“ із 18. січня ц. р. помістив передовицю. В цій статті автор п. П.-Е. Б. широко говорить про положення на Совєтській Україні і про московську політику супроти України. Згадує про голод 1933 р., про смерть Скрипника, про те, що тепер Москва стягнула на Україну **нових 18 дивізій** війська. В статті говориться і про те, що й совітська преса пише, що населення України виявляє супроти Москви опір, що виступає проти

ЖАН ЛЯПОРТЕН.

Чарка вина.

За Данилом Жідом зачинились із скреготом важкі ворота вязниці. Не оглянувшись, пішов він навпрямки на двірець і купив білет третьої кляси до Парижа.

Кілька днів пізніше мужчина у віці приблизно 45 літ зупинився перед віллею полковника Берталя і прирівняв надпис на воротах із паперчиком, який тримав у руці. Задзвонив і чекав, поки не відчинять. Жінці, що відчинила, імовірно кухарці, передав клаптик паперу із проханням, щоб передати його пану полковникові. За кілька хвилин узела вона його до середини.

Полковник, вислужений у війні старий вояка, глянув на гостя допитливо.

— Вас післало сюди бюро. Чи ви маєте якісь свідоцтва, що служили вже як льокай?

Полковник пильно переглянув передані йому папери.

— Но, добре. Ваш попередник діставав 70 франків місячно. Чи на це ви погодитесь?

Льокай кивнув головою.

— Від коли можете почати працю?

— Хочби зараз, пане полковнику.

— То добре, бо я маю сьогодні ввечір гості. Можете почати підготовляти вечеру, Тереса вам допоможе.

— Дуже добре, пане полковнику.

Коли полковник поглянув дві години пізніше на їдальню, не міг стримати свого признання:

— Як на нового в нашім домі ви зробили це прегарно. Я сяджу за кінчику стола навпроти пана Преляра.

Льокай здивувався: „Чи пан директор поліції?“

Пан Берталь притакнув і пояснив:

— Так, ми склали собі комітет, що займається кримінальними справами. Головно цікавить нас те, як допомогти звільненим вязням, щоб вони могли ввійти на шлях чесноти і стати чесними громадянам.

Коли полковник вийшов, Жан упав важко на крісло. Та він швидко заволодів собою і як гості появились був уже спокійний. Після вечері Берталь боронив у дискусії думки, що одна людина не має права судити другу так, щоб змінювати все її життя.

— Ми повинні би такі справи скоріше полишати припадкові, що є символом вищої сили понад нами.

— Припадкові — сказав директор поліції — або як середневічні люди це робили божому судові.

Побачивши, що його чарка порожня, кивнув на льокая, щоб наповнив її вином.

— Ще повніше, аж по береги. Добре. Потримайте чарку хвилинку, я зараз її візьму.

Жан стояв безрадний; вино було налите вщерть так, що кілька краплин упало на скатерть. Преляр почав говорити:

— А тепер, мої панове, хочу оповісти вам історію життя одного славного злочинця. Його фотографію та відтиски пальців мають усі поліційні дирекції. Він називається Данило Жід, але виступає теж під іменем Жана. Він уродився в Марселі. Його батько був кишеньковим злодієм і навчив у своєму ремеслі свого синка так, що той як 16-літній уже попав до карного заведення.

Преляр обернувся. Жан стояв як статуя і тримав пусто чарку.

— Першим великим подвигом Жіда, за який дістав він сім літ, був влом до золотаря. Помилуваний після пяти літ надав він на банк. Тоді підозріння не впало на нього і ми ніколи не були би його зловили, якби його не була зрадила його давня приятелька Рікарда Анджельо.

Рука Жана ледви замітно тремтіла, але ніодна краплина не перелилась з його чарки.

— Послухайте далі. Він заснував банду ґанґстерів, що нападала на почтові каси. Одна із наших детективів ствердив, що є між ними у спілці один листоноша. Підчас нападу на них зловили ми теж інших членів банди. Тоді вбили нам поліцая. Але, що допит дав ріжні суперечні дані, не найшли ми того, хто вбив. Та недавно справа вийшла у зовсім іншому світлі: до нас зголосилась як свідок одна жінка, що бачила тоді бійку з вікна. Вона була за кордоном і щойно тепер могла скласти свій звіт. У альбомі злочинців вона пізнала негайно вінуватця і заявила, що може перед судом присягти, що вбивником був Данило Жід.

Преляр відвернувся легко, щоб побачити, яке враження зробило його оповідання. Та на скатерть не впала ніодна краплина червоного вина з його чарки. Обличчя Жана було бліде, але непорушне, як мармур.

Директор поліції спокійно перебрав чарку з рук льокая:

— Вибачте, мої панове, але я дозволю собі не вірити в те, на що хоче прягнути пя дама Бо нашого поліцая напевне вбив хтось інший.

Перекл. в. г.

Хочете організовано нести поміч українським інвалідам, то впишіться в члени УКТОДІ, Львів, Потоцького 48. Річна вкладка 6 зол., або 50 сот.

„стахановщини". Наводить і те, що Совіти заборонили вільно їздити міжнародним журналістам по територіях Совітів, у першу чергу по землях України. „Ця актуальна заборона доказує, як Москва боїться, щоб правда не виринула наверх".

„Совітський несупокій — цитуємо дальше цю статтю — це загроза для европейського миру. Колись Кремль з нагоди одного політичного процесу обвинувачував французький генеральний штаб у тому, що веде змову за відірванням України. Ці здогади сьогодні Совіти скермовують проти Берліна, Варшави чи Токіо. Тимчасом те все криється в самому СССР. А саме — в нетерпимости української нації".

„Чи можна оперти мир і безпеку Европи на гнобленні і постепенному винищуванні 35 міліонів людей? Чи будувати цей мир і безпеку на згаданій несправедливости, це не те саме, що будувати його на бочці пороху?" — питає автор статті.

Слід згадати, що ця стаття цінна ще й тим, що актуалізує нашу справу перед зібранням Ліги Націй, яке почалося 20. І. ц. р. М. З.

Свято Йордану у Львові.

Цьогорічне свято Йордану у Львові, що припало на неділю, пройшло ще більш величаво, як минулими роками. Вже коло год. 10. рано до ринку надійшли перші процесії з брацтвами і вірними. За пів години непроглядні маси заповнили простору площу львівського ринку з усіх чотирьох сторін. Акту посвячення води доконав преосвященний Кир Іван в асисті цілої Капітули. У поході бачили ми процесії з брацтвами усіх львівських церков делегації ріжних товариств з прапорами, орхестри „Волі" і „Зорі" та представників установ. Співав хор питомців, а в поході й інші хори, так, що ввесь ринок гомонів від українських колядок і щедрівок. Величі свята сприяла добра погода (було тепло й сонячно, як у квітні).

Одночасно на Марійській Площі відбулося водосвяття для вояків греко-католиків, а біля православної церкви для вояків православних. На Марійській Площі доконав акту водосвяття Преосв. Кир Никита в асисті військових капелянів греко-католицького й римо-католицького обряду. На цьому водосвятті були представники військової та світської влади і грала військова орхестра. Військові відділи віддали, як щороку, почесні сальви.

Українська ґеоґрафічна вистава
в Берліні.

В днях 14.—19. січня ц. р. відбулася в Берліні в сілях Ґеоґрафічного Інституту берлінського університету *вистава демоґрафічних і господарських карт та діяграмів української національної територій*, улаштована заходами Ґеоґрафічного Інституту берлінського університету й Українським Науковим Інститутом у Берліні. Ця вистава була вже улаштована у краю в грудні минулого року в Науковім Т-ві ім. Шевченка у Львові. Вистава мала на цілі інформувати культурний науковий німецький світ про українське життя і має бути доказом життєздатности нашої науки.

Виставу відкрив 14. січня у великій салі Океаноґрафічного Мувею *проф. Кребс*, директор Ґеоґрафічного Інституту, відтак д-р В. Кубійович, доцент краківського університету, мав відчит, у якому вясував цілі й методи вистави та обговорив найважніші карти.

Вистава викликала велике зацікавлення серед німецьких наукових і політичних кругів, які були сильно репрезентовані (на отворення вистави прибуло понад 200 осіб).)

В довгій, живій дискусії брали участь визначні німецькі учені, як знаний професор геоґрафії А. Пенк, проф. Н. Кребс, д-р Леш, директор Інституту для студій над закордонними німцями й ін. Зокрема треба піднести промову проф. Пенка, дійсного члена Наукового Т-ва ім. Шевченка, який теплими словами згадав колишнього свого ученика, великого нашого ґеоґрафа Степана Рудницького та підкреслив велике значіння наукової діяльности Н. Т. Ш. і зокрема заходи над виданням атляcу українських земель.

І в дискусії і в німецькій пресі підчеркнено велику наукову вартість вистави та висловлено повне признання її орґанізаторам і авторові львівної частини карт д-рові В. Кубійовичеві.

З нагоди вистави видав Український Науковий Інститут у Берліні гарний каталоґ із вступним словом куратора У. Н. І., проф. *А. Пальме*, поясненнями д-ра Кубійовича й артистичною обгорткою проф. Масютина. Вистава причинилася дуже до поширення знання про нашу батьківщину серед німецької суспільности, доказом чого велике число відвідувачів вистави.

Большевицька оліґархія у фраках.

(„ФОРМА ОДЕЖИ — ФРАК".)

„Якщо ви є дипльоматом, виїзджою приділеним у цей час до Москви, або в іншому, менше щасливому випадку моск. кореспондентом, то дістанете перед 1. січня з народнього комісаріяту закордонних справ, що зветься у скороченні „наркоміндел", запрошення, щоб ви виславли шану панні й панові Літвіновим та відвідали їх у новому році у вечір на Спірідоновці ч. 17. Цілком внизу, у лівому розі, маленькими буквами дописано *„форма одежи — фрак"*. Тоді впадете в песимізм. Ваш фрак лежить на батьківщині, бо ви були певні, що нема в СССР непотрібнішої речі понад фрак... Журитеся, треба дістати фрак. Починається біганина по приятелях і знайомих, але вона зовсім безнадійна, бо в Москві живе лише де кілька десятків людей, що потребують раз у рік фраку до *„прийому"* на Спірідоновці. З цих вам ніхто не позичить, а решта його не має"...

Так скаржився своїм читачам московський кореспондент чеського щоденника „Лід. Новіни" в ч. 1. з 1. січня ц. р.

Але варто було шукати за фраком, бо потім він побачив „народнього комісаря Максима Максимовича Літвінова, як він у бездоганному фраку підскакує під звуки зі сусідньої салі. Максим Максимович знаменитий танцюрист і мало який танець залишить. Урядовці наркоміндела, дипльомати совітського союзу, всі в нових фраках останнього крою... Там-же сидів з величезними вусами командант совітської кавалерії Буденний, що цього року явився в новій маршальській уніформі зі золотими зірками"... і т. д.

Вважаємо непотрібним виписувати всі ці подробиці забави московських большевицьких еліт. Лише стверджуємо, що цивільна „смета" московської червоної оліґархії „в нових фраках останнього крою", а червоні маршали в „уніформі зі золотими зірками". Цього вистане.

Тепер повстає питання: кілько міліонів людей винищили московські большевики „под стяной", на Соловках, у Сибірі, виморили голодом і т. д. на те, щоб дати змогу цим панам одягнутись у „фраки останнього крою" та маршальські „уніформи зі золотими зірками"? Ми звикли читати в совітській пресі щось інше: нібито все це робиться в імя „майбутнього соціялістичного ладу". Мало того, в цьому хотять переконати робітничі й селянські маси в тих краях, де у фраках ходять лише „акули капіталізму", а в „уніформі зі золотими зірками" „капіталістичні ландскнехти", що вони мають жертвувати своє життя — за фрак Максима Максимовича й золотої зірки Буденного. Але ми знаємо інших громадян у СССР. — „єдиній у світі країні соціялізму", — що не мають чим прикрити свого тіла та підскакують не під музику, як Максим Максимович, а від холоду. Багато знаємо про життя в СССР цих людей, що не мають у що одягнутись та чогось попоїсти — з совітської преси, з кіна, радія та оповідань очевидців. Дивуємося лише тим, які звуть себе „ідейними комуністами", що мають ще нахабство проводити пропаґанду між нашим народом про якийсь соціялізм у СССР.

Тепер в Европі зовсім правильно оцінюють значіння СССР — лише як мілітарну силу. А большевики, надягнувши на себе маршальські уніформи, не відчувають того, що їх колишня гасло світової революції викликає лиш усміх у капіталістичному світі, а всі ці союзи з капіталістичними державами ставлять цих комуністичних революціонерів у фальшиве становище справжніх буржуазних ландскнехтів одної частини капіталістичного світу. Гора світової революції пройшла комуністичну миш, одягнену у фрак останнього крою та маршальську уніформу із золотими зірками. М. О.

Повінь декретів.

СОЛІДАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОДАТОК.

Новеля до податкової ординації.

Податкова ординація обовязує ледви від 1. жовтня 1934 р., а вже по році, 15. січня ц. р. оголошено декрет президента (Дениик Законів ч. 3) зі змінами цього закону. Новеля усуває численні недомагання податкової ординації і вводить такі суттєві зміни: Міністер скарбу може доручити самоуправним установам і деяким орґанізаціям стягати податки за відповідною винагородою. Зізнання про дохід і оборот правні особи складатимуть до 1. травня, раніше мусіли зложити найпізніше до 1. червня. Якщо без до 1 травня не могли скласти відповідних зізнань тому, що їх білянси ще не затверджені, скарбові уряди можуть дозволити скласти таке зізнання у пізнішому речинці. Платникові в кожному випадку, а не лише на домагання доручуватимуть скарбові уряди відпис протоколу про перегляд книг. Змінена ст. 113 податкової ординації наказує скарбовим палатам розглянути кожний відклик без огляду на зміст і форму. Раніше скарбова влада II. інстанції звертала платникам їхні відклики навіть не розглядаючи їх, якщо відклики не відповідали формальним вимогам щодо змісту. Далі скарбовий уряд матиме від тепер право вирішувати всі відклики у справі промислових свідоцтв. Міністер скарбу матиме змогу відписувати гривни в ширшому розмірі. Новеля вводить нову постанову про забезпечення невиміреного ще податку. Ця постанова торкається належитостей за промислові свідоцтва на мандрівну торговлю, професійне закупно ріжних товарів і на промислові заняття. Упрощено теж обчислювання речинців, в яких треба заплатити податок. (Новеля ділить карне за податкові проступки на арешт тимсамим і на гривну та касує окреме поняття грошевої кари, яке знала податкова ординація. Новеля знає теж заміну гривни на арешт і тому платники не зможуть тепер відхилитись від вложеної кари. Влада зможе злагіднювати кари або і зовсім увільняти від них. Скарбова влада буде могти припинити доходження навіть без прохання обвиненого (дотепер треба доконче вносити такі прохання). Далі влада зможе карати обвиненого гривнею на основі податкової ординації навіть тоді, якби за дотичний вчинок грозила суворіша кара на основі карного закону. За невикуплення або за викуплення невідповідного промислового свідоцтва скарбові уряди накладатимуть гривну у трикратній висоті належитости за свідоцтво (дотепер до 20-кратної квоти).

Власники будинків обовязані до 30 днів повідомити дотичний скарбовий уряд про всі зміни з льокаторами. Платники обовязані предкладати провірним органам торговельні книги і господарські книги та всі інші документи, які мають значіння для виміру податків. Ці книги і документи урядові скарбового уряду можуть забрати зі собою і держати їх 30 днів.

Платник може відобрати відклик лише за згодою влади, яка полагоджує відклики. Якщо платник не вдоволиться рішенням скарбового уряду може до 14 днів зажадати, щоби відклична влада розглянула його відклик.

Новий власник маєтку правної особи відповідає солідарно з тією особою за доходовий податок. Члени родини відповідають з платником за ту частину доходового податку, якій припадає розмірно до їх доходу враз з доходом голови родини.

Якщо ґрунт, будинки, торговельне, промислове підприємство або капітал перейшов на власність дружини платника, свояка до третього ступня, тоді новий власник або той, що користується тим маєтком відповідає солідарно з платником за доходовий податок.

Власник нерухомости обовязаний з попереднім власником солідарно заплатити ґрунтовий податок і податок від нерухомостей.

Сплата судових коштів.

Рада міністрів приняла теж проект декрету президента, який уповажнює міністра справедливости відписувати і розкладати на сплати залеглі судові кошти, якщо годі було би їх стягнути або на довжника впали надто великі кошти. Міністер справедливости може уповажнити президента апеляційних судів відписувати судові кошти до 1.000 зол., начальників судів розкладати на сплати або відсувати речинці заплати цих коштів.

Конверзія державних позичок.

У „Деннику Законів" (ч. 3 з 15. січня ц. р.) оголошено декрет про конверзію державних, внутрішніх позичок. Конверзії підлягатимуть: 5-відс. державна земельна рента серії I, 4-відс. премійна інвестиційна позичка, 3-відс. премійна будівельна позичка серії I., 5 і пів відс. будівельна позичка серії II., 5-відс. державна довічна рента серії I., 6-відс. інвестиційна позичка. Новий папір, який дістануть посідачі згаданих позичок, буде називатися консолідаційною позичкою. Сплата цієї позички обчислена на 45 років. Консолідаційна позичка буде емітована у золотих в золоті. Купони від облігації цієї позички вільні від податків. Відсотки від позички устійнює декрет на 4 від сто річно і будуть платні що півроку здолини. Перший купон буде платний 15. липня ц. р. Облігації цієї позички можна буде виміняти по номінальній вартости себто по курсі 100 зол. за 100 зол.

Демонстрації польських студентів
у Львові.

Польський „комітет обивательскі" у Львові скликів на неділю 19. січня ц. р. на год 11.30 передполуднем віче до салі II. Дому Техніків при вул. Абрагамовича. В суботу розліплено по місті великі афіші з повідомленням, що на вічу обговорюватимуть „загрожені" польські справи у Галичині. Тому, що саля в II. Домі Техніків не надається на віча, городське староство віче заборонило і наказало заліпити афіші. Та проте в означений годині зійшлося перед будинком II. Дому Техніків коло 250 студентів, що застали замкнену браму. Тоді м-р Адам Мицелінський відчитав студентам заборону городського староства і на поклик одної студентки демонстранти рушили походом до міста. Недалеко трамваєвої ремізи поліція розігнала демонстрантів. З юрби полетіло каміння і вибили шибу у крамниці при вул. Томіцького. Поліція арештувала двох безпосередніх справників: одного студента університету і колишнього студента політехніки. Тимчасом студенти знову згуртувались і рушили походом вул. Сикстуською на вул. Легіонів, бажаючи дістатись під пімятник Міцкевича. На Марійській Площі дійшло до більшої сутички між поліцією та демострантами, які підносили оклики проти процесії українців, що саме туди переходила. Поліція розігнала демонстрантів та арештувала 13 осіб. Вечором арештованих звільнили.

Коли монархія, то тільки
Габсбургів.

Австрія не хоче аншлюсу. — Великі маніфестації у Відні.

ВІДЕНЬ, 20. 1. ПАТ. Приказ 1800 регіональних провідників „Патріотичного Фронту" замінився у велику маніфестацію. Почування зібраних дійшло до кульмінаційної точки, коли канц. Шушніг у своїй промові назвав Дольфуса символом нової Австрії, а пізніше коли кн. Штаремберг заявив, що „Патріотичний фронт" відкидає аншлюс з Німеччиною. У своїй промові кн. Штаремберг, заявив, що якби в Австрії мали привернути монархію, то це моглаб бути тільки монархія Габсбургів і це ніколи через державну зміну, але тільки з волі австрійського народу.

Новий японсько-совітський кордонний інцидент.

МОСКВА, 20. 1. ПАТ. Агенція Тасс повідомляє з Улан Батор, що 15. січня на територію монгольської народньої республики знову вдерлися відділи манджурської армії. 18. січня монгольський уряд зголосив гострий протест у Манджу-Ко з натиском домогатись, щоб „перестали висилати диверсійні відділи на монгольську територію. Щодо 7-ох манджурських вояків, яких придержали 15. січня на монгольській території, то монгольський уряд, беручи на увагу, що ці вояки ділали на приказ своєї влади, не зі злої волі, виміняє їх за вояків, яких схопив японсько-манджурський відділ підчас нападу на Булун-Дерсун 10. грудня.

Совітська агенція повідомляє, що в Улан Батор закидають манджурським агентам, що незгідно з правдою насвітлюють граничні інциденти.

Нововідкритий магазин вовни і волічки
„Ка-Ре-Ву" — Львів, Галицька 11
поручає наймодніші й найліпші гатунки
969 та кольори по дуже низьких цінах. 5—15

Дивні заборони ліського старости.

Розвязують читальні „Просвіти" і забороняють закладати „Луги".

Від членів основників т-ва „Луг" у Лукавиці пов. Ліско дістаємо такого листа з проханням помістити його: „Підписані громадяни села Лукавиці внесли минулого року підписаний ними статут українського руханково-спортового товариства „Луг" до повітового староства в Ліську. Рішенням з дня 1. червня 1935 р. до ч. В. Р. 6/58/35 староство заборонило заснувати згадане товариство мотивуючи так: „Do rąk Pani Anny Pełechowicz w Łukawicy. Na zasadzie postanowień art. 14 i 41 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 27. X. 1932 w przedmiocie prawa o stowarzyszeniach Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 808 zakazuję założenia Oddziału stowarzyszenia pod nazwą „Gimnastyczno-Sportowe Towarzystwo „Łuh" z siedzibą w Łukawicy, ponieważ według otrzymanych już wiadomości, w razie powstania wymienionego stowarzyszenia, niewątpliwie wytworzą się tarcia pomiędzy członkami czytelni Proświty i Oddziału Ochotniczej Straży Pożarnej, a nowopowstałem Stowarzyszeniem, w następstwie czego zostałoby zagrożone bezpieczeństwo, spokój i porządek publiczny. Od tej decyzji wolno wnieść odwołanie do Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie, które podać należy w terminie do 14 dni, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia. Starosta powiatowy wz. (підпис нечиткий), витиснене печаткою прізвище: Mazurkiewicz. Відклик у цій справі воєвідський уряд у Львові відкинув, покликуючись на мотиви ліського староства. Крім того воєвідський уряд подає ще такі причини: „W szczególności stwierdzono, że w skład projektowanego stowarzyszenia weszły osoby w znacznej liczbie wrogo usposobione do innych grup społecznych, skutkiem czego zachodzi uzasadniona obawa, iż użyją oni formy stowarzyszeniowej do innych celów, aniżeli określonych statutem. Zakaz Starosty pow. leskiego znajduje uzasadnienie w art. 14. prawa o stowarzyszeniach. Decyzja niniejsza jest ostateczną w administracyjnym toku instancyj. Za Wojewodę (підпис нечиткий), печатка: Kazimierz Sambor, Naczelnik Wydziału.

„Підписані запитують: 1. Хто є ті особи, що ворожо відносяться до інших суспільних верств? 2. До яких інших цілей вжиють форми товариства, ніж ті, які означені статутом? 3. Чому Повітове Староство не потягнуло до відповідальности виновників, але наперед уже карає всіх членів основників".

Ідуть підписи шіснацяти селян-громадян і дата: „Лукавиця, 15-го грудня 1935"

*

Але це не є вже перша заборона заснувати „Луг" у Лукавиці. Вже 1934 р. хотіли заснувати громадяни Лукавиці т-во „Луг" на новому статутах. Тоді підписало нові статути 12 мужчин і 5 жінок. Одначе Староство рішенням з дня 25 VI. 1934 до ч. ВР 6/103/стов/34 заборонило оснувати „Луг", мотивуючи так: „...ponieważ w tej gminie istnieje już legalne stowarzyszenie p. n. Oddział Ochotniczej Straży Pożarnej, gdzie pomiędzy członkami tego stowarzyszenia a młodzieżą do niego nienależącą są często tarcia partyjne. Ponadto w skład Zarządu projektowanego Oddziału stowarzyszenia wchodzi Osyp Minda pozostający w dochodzeniach sądowych z powodu kradzieży cudzej własności, wobec tego w razie założenia wymienionego Oddziału stowarzyszenia mogłoby nastąpić zagrożenie bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego." Відклик воєвідський уряд відкинув тоді, як спізнений.

Подібна доля стрінула „Луги" в Янківцях, який ліське староство заборонило заснувати рішенням до ч. ВР 6/59/35; у Стефковій рішенням з дня 22 травня 1935 ВР 6/60/35 і в Ліську з дня 24 травня 1935 ВР 6/61/35. В Лукавиці не дозволяється заснувати не тільки „Луг", але також виставу п. з. „Пещена дитина", мовляв, з уваги на „місцеві настрої та публичний лад". Зате тиждень пізніше „Стшелец" дістав дозвіл уладити забаву навіть у тім самім будинку. Цього року місцеве староство розвязало читальні „Просвіти" на Глинній і в Стефковій. На інтервенцію у воєвідстві голова одного товариства дістав таку відповідь: „занятися іншими повітами, ліський повіт покищо залишити". З цього приводу громадянство ліського повіту огірчене і невдоволене, бо не може зрозуміти, чому заборонюється засновувати взагалі в цілому повіті руханково-спортові товариства „Луги" і розвязується нечисленні читальні „Просвіти". Невже ліський повіт призначений теж під експерименти, які йдуть на всій Лемківщині і де припинено вже діяльність майже всіх читалень „Просвіти", кружків „Сільського Господаря" і т. д. Можеб Українська Парляментарна Репрезентація інтервеніювала у справах тих заборон ліського старости п. Гонсьоровського у міністерстві та внеднала зміну цієї системи у ліському повіті.

Летючки з меморіялом колишніх президентів і премієрів на Литві.

РИГА, 20. 1. ПАТ. З Ковна повідомляють: В останніх часах до ріжних осіб на Литві зачали приходити листи, в яких є летючки зі змістом відомого меморіялу колишніх президентів і премієрів, що досі не був оголошений у литовській пресі. Ці листи підписує „Національний Литовський діловий комітет", якого склад і адресу литовська владе мабуть знає. Урядові кола твердять, що під тією назвою криються американські литовці, комуністи, згруповані при газетах „Вільніс" і „Ляіеве".

Заява недовіря для японського уряду.

ТОКІО, 20. 1. ПАТ. Агенція Домеї повідомляє, що з уваги на становище найсильнішої тепер політичної партії Сеюкай, неминучим є розвязання парляменту. Представники Сеюкая, згідно з ухвалами, що їх вирішили на конгресі партії, намірюють завтра заявити урядові вотум недовіря.

МІСЬКІ ТЕАТРИ У ЛЬВОВІ НА ВІВТОРОК 21. СІЧНЯ.
Нині у Великім Театрі в год. 8-ій
Прегарна оперетка П. Абрагама „ПРИГОДА В ҐРАНД ГОТЕЛЮ" з І. Кульчицькою.
Нині в Театрі Ріжнородностей в год. 8-ій виступає ІРИНА СОЛЬСЬКА в незрівняній креації як мрс. Ерлен у
„ВІЯЛЬЦІ ЛЕДІ ВІНДЕРМІР" Оскара Уайльда.

Зол. 1.50 пришліть розрахунковим переказом або складанкою П. К. О. ч. 504.060, а вишлемо Вам великий цікавий настільний календар „Кринц я" на 1936 р.

РАЙ пл. Марійська 6-7 **СВІТ Городецька 2Б**
Рівночасно в двох кінах — Нині премієра — Вперше у Львові монументальний фільмовий архитвір під наг. —
„ДВІ СИРОТИ“ — В гол. ролі Рене Сен-Сір, Івет Джільбер, Габріель Габріо,
Париж, кохання, багацтво вибагливих сальонів, нужди і проступ.

Анґлієць про російську окупацію Галичини.

В січневій книжці анґлійського журналу, присвяченого східно-европейським справам „The Slavonic and East European Review“ (ч. 41), подає д-р Микола Андрусяк огляд політичних змагань галицьких українців від часу заведення загального виборчого права в Австрії до її розвалу (1906—1918 рр.).

Слід відмітити замітку одного з редакторів цього журналу до ствердженого українським істориком факту, що з початком світової війни галицькі українці однодушно і стійно стояли по боці Австро-Угорщини проти російської імперії, як найбільшого ворога України. А саме Бернард Перс (Pares), професор російської мови, літератури й історії у льондонському університеті та директор катедри славянських і східно-европейських студій у ньому, зазначує в замітці, що він перебув у Галичині майже ввесь час російської інвазії і міг би сильно заперечити цьому твердженню, бо бачив серед місцевого галицького населення багато обявів власне чогось протилежного; і нічого дивного — додає він, — бо велика частина російських військ складалася з українців, подібних до місцевих, і вважала за свою остаточну ціль визволення України.

Очевидно прихильне відношення галицького населення до українців у російській армії зовсім не перечить ворожому відношенню тогож таки населення до царської влади й рос. державности. Як бачимо, анґлійський обсерватор не завважив нищення російською окупаційною владою національних і культурних надбань галицьких українців та вязнення неюж таки українських національних діячів. Але через це не можна робити ніяких докорів проф. Персові, що як чужинець не міг збагнути докладно взаємовідносин між російською владою та галицьким населенням.

В тій самій книжці „The Slavonic Review“ поміщена також рецензія д-ра В. Ю. Кисілевського на альманах „25-ліття Учительської Громади“.

Передвиборча діяльність „Вогняного Хреста“.

ПАРИЖ, 20. 1. ПАТ. Після деякого часу тиші полк. Де Ля Рок знову зачав інтенсивну діяльність. У суботу відбулись у Парижі чотири збори „Кроа де Фе“ з участю яких 40 тис. людей. Провідник „Вогняного Хреста“ зясував своє становище до виборів. Він заявив, що „Вогняний Хрест“ не дасть нікому права репрезентувати його, бо нікому не буде служити тільки Франції.

Вчора рано відбулись два великі маніфестаційні зібрання „Кроа де Фе“ у двох найбільших салях Парижа. Говорив полк. Де Ля Рок, зясовуючи передвиборчу тактику організації.

В Ірляндії касують сенат.

ДЕБЛІН, 20. 1. ПАТ. Післясвяточна сесія сенату є остання перед скасуванням вищої палати в Ірляндії. На порядку нарад є справа скреслення з конституції параграфів, що говорять про сенат. Противнесок ґрупи сенаторів каже, що сенат прийме внесок під умовиною, що вища палата буде в іншій формі. Та не зважаючи на рішення сенату, конституційно справа пересуджена. Проєкт сойму буде обовязувати навіть, якби сенат його відкинув. Так скінчиться конфлікт між урядом і одного боку соймом, другого боку сенатом, що тревав 4 роки.

Кріваві бійки венізелістів із прихильниками Кондиліса.

АТЕНИ, 20. 1. ПАТ. Рада міністрів під проводом Демерціса вислухала звіту поліційної влади й міністерства справедливости у справі подій, що скоїлись в Атенах у суботу ввечорі. Цей звіт стверджує відповідальність венізелістів, що викликали бійки і прихильників Кондиліса, що прийняли напасників стрілами з револьверів. Поліція виконала свій обовязок. Поголоски про можливу димісію президента поліції неправдиві. Підчас суботніх бійок одна особа згинула, 8 ранених. Уряд має видати строгі розпорядки, щоб унеможливити такі інциденти на будуче.

Живлові катастрофи в Америці.

НЮ ЙОРК, 20. 1. ПАТ. Над південними стейтами перейшла нагальна буря, що головно дошкульна була на Фльориді. 17 осіб згинуло, 35 ранених. Страти дуже великі. Цей ґураган перейшов також над стейтами Алябама і Джорджія. Вітер був такий сильний, що в одній місцевості на Фльориді схопив дитину та кинув тілом об дерево, віддалене яких 100 метрів.

У північних стейтах великі морози і заметіль. Комунікація в багатьох місцевостях перервана. У стейтах Ню Йорку і Ню Джерсі 20 тис. людей і 15 тис. вантажних авт вивозять сніг із вулиць

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Щодня нові богачі.

Кожний день приносить нам тепер вісти за великі виграні, які подають у тягненні четвертої кляси 34-ої Льотерії. Оце знимки кількох зпосеред щасливих грачів.

Оце мешканець Познаня, п. Олександер Міллер, власник четвертини льосу ч. 150704, на який впало 100.000 золотих.

Виграною поділиться з гуртом товаришів, що належать до спілки.

П. Северин Ковальський з Ґнезна, заінкасував 10.000 зол., як власник четвертини ч. 95423, що виграв 50.000 золотих.

Одна із денних виграних 30.000 зол., впала у Скерневичах на ч. 2633. Половину цього вимріяного числа купила п. Ванда Олішевська, яка займається доставою сільських продуктів столичним консументам. Вона дістала 12.000 зол.

Тягнення міліона відбудеться 21. ц. м., а в вищий місяць пізніше (20. лютого) почнеться тягнення І-ої кляси 35-ої Льотерії.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш

ПЕРЕДВЧОРАШНІ ВІСТКИ ПРО ПРОЦЕС ЗА ВБИВСТВО ДИР. БАБІЯ.

Варшавська преса подала кілька інформацій про процес за вбивство бл. п. дир. Бабія і студента Бачинського у Львові. Аґенція Всхуд подає, що всі інформації на тему тієї розправи передчасні.

АНЬЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ ПЕРЕДАВ ВЛАДУ КОРОЛІВСЬКІЙ РАДІ.

ЛЬОНДОН, 20. 1. ПАТ. У кімнаті, що межує з королівською спальнею відбулось засідання тайної королівської ради, де після звичайних формальностей предложили королеві документ про покликання державної ради. На основі цього документу король передає на час хвороби державній раді свою суверенну владу та право підписувати державні акти.

AMBASADOR TELEFUNKEN
МИСТЕЦЬ ТОНУ, ПРЕЦИЗІЇ І ФОРМИ.

АНҐЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ ВИДУЖАЄ.

ЛЬОНДОН, 20. 1. ПАТ. Райтер повідомляє що король не відчуває ніякого болю. На доручення лікарів зберігають спокій, щоб король міг відпочити та заснути. На здоровля короля корисно вплинулаб погода. Нині вранці погода в Сендрінґгем покращала, є тепло й соняшно. Райтер подає з Сендрінґгем, що організм короля перемагає недугу. Сподіються, що король видужає

НІМЕЦЬКІ ВОЯКИ ВШАНУВАЛИ ПАМЯТЬ БУВШИХ ВОРОГІВ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Делеґація союзу німецьких фронтовиків вшанувала дня 20. ц. м. пямять анґлійських вояків, які згинули у світовій війні та зложили пропамятну таблицю і лавровий вінець у Гвайтголі.

НЕҐУС ОСОБИСТО СТРІЛЯЄ ЗІ СКОРОСТРІЛУ ДО ІТАЛІЙСЬКОГО ЛІТАКА.

АДДІС-АБЕБА, 20. 1. ПАТ. Підчас бомбардування місцевости Корем на північнім фронті трьома італійськими літаками вбили 4 цивільні особи, 7 ранили. Цю вістку подали з головної кватири неґуса в Десіє. Неґус особисто острілював скорострілом італійський літак, що вчора перелітав над Десіє.

НОВИНКИ.

— **А. Дуфанець, Кравецька робітня,** виконує по знижених цінах мужеську ґардеробу з матеріялів власника і поручених. Львів, Пасаж Міколяша. Тел. 287-41. 9—16

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2,** 2) **Личаківська 50,** 3) **На Байках** ріг Глубокої, 4) **Жовківська 175.** 21-5

— **Деякі наші читачі і передплатники,** які дістали календар „Криницю“ на рік 1936, не вирівнали ще належитости за нього. Просимо при висилці передплати на лютий не забути вирівняти належитости за календар у квоті зол. 1.50.

— **Дитячу маскараду** уладжує дня 16 лютого в салях Ремісничої Палати Товариство Українська Захоронка. Заздалегідь приготовляйте барвисті, веселі і дешеві костюми.

— **Національне свято 22-го Січня** святкує українська студентська молодь великим концертом, що відбудеться в середу 22-го січня ц. р. в год. 8.30 вечором у великій салі Муз. Т-ва ім. М. Лисенка, на який академічна молодь запрошує усе наше львівське громадянство. Подрібна програма на афішах. Карти вступу по ціні від 0.50 до 2.00 зол. набувати в Союзнім Базарі та в дні концерту від год. 6 вечором при касі.

— **Управа хору „Бандурист“** спростовує оповістку, подану в „Ділі“ дня 17 ц. м., що хор „Бандурист“ з нагоди 30-ліття свого істнування влаштовує концерт-академію в дні 22. січня ц. р. в салі ім. Лисенка. Оповістка не відповідає остільки правді, що цю академію влаштовує студенство м. Львова з нагоди 17-ліття проголошення Соборности України. На запрошення комітету бере в ній участь також хор „Бандурист“.

— **18-ті роковини проголошення самостійности Української Держави відсвяткує громадянство міста Львова святочним концертом, який відбудеться 12-го лютого в салі Великого Театру.** В програмі концерту виступить — поруч **Марії Сокіл і Лесі Кривіцької — наша славно-**

авісна піяністка **Любка Колесса,** яка спеціяльно на цей концерт приїде зза кордону. Виступи Любки Колесси і Марії Сокіл відбудуться в супроводі **симфонічної орхестри Львівської Фільгармонії і Муз. Інституту ім. Лисенка під проводом Антона Рудницького.** Замовлення на білети вже приймає Союзний Базар.

— **До львівських Бриґідок** привезли із сокальської вязниці: Івана Бойка, Володимира Андрущака, Петра Максимця, В. Семенюка і Дмитра та Омеляна Олеська.

— **Артур Рубінштайн,** світової слави піяніст дасть концерт 24-го ц. м. у салі Польського Т-ва Музичного. Між іншими творами виконає теж композиції славного сучасного російського композитора Д. Шостаковича.

— **Спілка Українців у Німеччині** влаштує в четвер, 23 січня ц. р. в ресторані Льоренца в Шарльотенбурзі (Ґервінусштр. 25) сходини, присвячені роковинам проголошення самостійности і соборности Української Народньої Республики. Промовлятимуть Федір Ємець і Петро Кожевників. Початок год. 20.30. Вступ вільний.

— **Національні відносини у Східній Галичині в світлі перепису з 1931 р.** На таку тему виголосив д-р В. Кубійович дня 10 січня ц. р. в салі Українського Наукового Інституту в Берліні дуже цікавий виклад, в якому обговорив критично вислід перепису й поставив тезу, що лише точні наукові досліди з українського боку доволять нам пізнати національні відносини у краю і зміни, що в них відбуваються. В дуже живій дискусії брало участь кількох дискутантів. У дискусії виставлено побажання, щоб у краю при кожній церкві у кожній парохії веденю докладні обрядові й народностеві зміни населення та щоб епархіяльні шематизми подавали більше й докладніші статистичні дані.

— **Винагороди вільні від податків.** Скарбова влада устійнила, що від спеціяльного податку від винагород, побираних із публичних фондів, є вільні: додатки виплачувані вояком, діети і кошти службових подорожей, посмертні відшкодування і похоронні кошти, виплачувані родинам урядовців.

— **Українець головою організації студентів-чужинців.** Головою Громади студентів чужинців при Високій Господарській Школі в Берліні вибрали на два семестри 1935/36 Миколу Шаповала, студента цієї школи. М. Шаповал став рівночасно членом виділу Верховного Проводу всіх студентів чужинців у Німеччині.

— **Хто виграв?** В нинішнім тягненні держ. клас. льотерії впали такі виграні: 50.000 зол. на ч. 173404, 10.000 зол. на чч.: 19627 68557 88940 122070 157409 168387, 5.000 зол. на ч.: 37615, 2.000 зол. на чч.: 19200 29021 52716 67393 84420 111584 115328 137942 155942 171109 173558 178752 186375 186923 191509, 1.000 зол. на чч.: 45549 6072 79874 84420 8561 10597 14364 16046 23117 39349 45028 45549 49980 55864 56214 57037 63603 67962 68179 71291 74084 79325 79873 80117 87001 92032 92485 97552 106395 108145 111257 111142 112584 114968 118737 122004 123443 130181 135213 135253 143089 144108 149041 149492 151285 151594 156775 159056 173494 173558 176013 182637 185682 192557 192651 193169.

— **Зміни на становищах старость.** Повітовим старостою в Сяноці іменований майор Буцьор. Дотеперішній управитель староства в Сяноці Сидір Вагнер іменований старостою в Турці. Дотеперішній повітовий староста в Турці Добошинський іменований старостою в Мостиськах. Дотеперішній староста в Мостиськах д-р Помянковський іменований радником воєвідства у Львові.

— **Суддя погрожує гривною за користування законом.** Пишуть нам із Турки н/С.: Дня 10. ц. м. переслухував начальник городського суду в Турці, м-р Тадеуш Міллер, у справі проти Евгенії Ґвоздзінської в характері свідка директора кредитової кооперативи „Сила" в Турці, Стефана Кузьминя і зажадав від нього присяги в польській мові. Колиж він заявив, що на основі мовного закону Станислава Грабського має право присягати і зізнавати в українській мові, відібрав вправді суддя присягу в українській мові, але опісля загрозив С. Кузьминові грошевою карою, якщо він на будуче не хотів би присягати і зізнавати по польськи. Як можна вимагати від інших урядовців пошани української мови, коли суддя на становищі начальника грозить за користування нею там, де її закон виразно дозволює?

— **Маніфестаційний ювилей.** Польські католицькі організації рішили святкувати цього року 50-ліття священичої діяльности архиепископа Болеслава Твардовського. Зясовуючи з цього приводу заслуги ювилята, „Львовскі Дзєннік Народови" підкреслює його акцію задля польонізації Сх. Галичини. Ще як парох Тернополя кс. Твардовський подбав за будову костелів у таких українських селах з деяким процентом латинників, що говорили по українськи, як Біла, Янівка, Глубічок Вел. і Петриків. За його 12-літньої діяльности на становищі архиепископа повстало у львівській дієцезії поверх 250 костелів ареконструованих або нововибудованих. Часопис зазначує прицьому виразно, що будова костелів і каплиць на східних землях є справою не тільки релігійною, але й національною, бо костели і каплиці творять „релігійно-національні редути" і хоронять польськість перед напором ворожих затій". Переведенням ювилейної маніфестації має заняти окремий комітет під проводом кс. біскупа Баваяка.

— **Трагічні вправи.** В часі військових вправ під Коломиєю вибухла ручна граната в руках стрільця Ігната Яржемба. Раненого стрільця відвезли до шпиталю, де відтяли йому обі руки. Стан його безнадійний.

— **Дисциплінарне слідство проти начальника городського суду.** На приказ президента львівського апеляційного суду почали дисциплінарне слідство проти начальника городського суду в Ярославі, та проти кільканацяти службовців. Є це в звязку з аферою депозитових надужить в городському суді в Ярославі.

— **Арештували начальника маґістрату.** У Перемишлі на приказ слідчого судді арештували рахункового начальника перемиського маґістрату Ричая. Є це у звязку з касовими надужиттями, де ствердили брак 7.000 зол., які спроневірив касієр Кабала.

— **Краєва хроніка.** В Германовичах пов. Перемишль, згорів млин Тарнавського. — У Кросні скінчився страйк робітників скляної гути. Управа зобовязалася заплатити робітникам залягаючі платні найдалі до 30. квітня ц. р. — На залізничому шляху Касне-Ожидів поїзд переїхав невідомого около 35-літнього мужчину. Здогадуються, що це було самогубство. — В Ігровиці пов. Тернопіль, громадський вартівник постріляв злодія, що хотів вкрасти коні зі стайні Альтштетера. — У каменеломах у Пільній пов. Львів наступив вибух, мабуть наслідком необережности. Вибух відірвав праву руку Вацлавові Колодзейові, а його брата поранив на лиці.

— **Під колесами самоходу.** Польський письменник Станислав Міхашевський у Варшаві, переходячи їздню на вул. Новий Світ, дістався під авто, що їхало з великою швидкістю. Нещасливця зі зломаною ногою і потовченого на цілому тілі перенесено до поблизької аптики, де його перевязали, опісля відставлено до шпиталю. Шофер з автом утік.

— **З Польщі.** На головній почті в Кракові викрито зловживання на 2 тисячі зол., наслідком чого арештовано урядовця Масальського. — Службовці державної металюрґічної фабрики „Урсус" в Чеховицях і фабрики моторів на Окенцю від трьох тижнів не хотять приймати нагороди за працю на знак протесту проти обниження платень. — В Кельцях арештовано провідників тайної ендецької організації. В мешканні одного з них знайшли лябораторію бомб.

— **Самогубство адвоката.** У Варшаві застрілився Чеслав Висоцький, адвокат із Радомя, що був на самоврядній службі і в останньому часі втратив посаду.

— **Стежні листи** розіслала поліція за Борухом Бріком, родом із Фрамполя на Холмщині, що дався пізнати як налоговий торговець дівчатами. В часі війни вславився тим, що на фронті ограблював убитих вояків і взагалі допустився багатьох крадіжей і зловживань. Відсидівши кару, виринув на Моравії й вписався на берненський університет, одначе за ріжні зловживання його видалили із Чехословаччини. Вернувши до Польщі, Брік взявся до торговлі жінками. Між іншим вивіз до Буенос Айрес доньку одного варшавського промисловця, Мірлю З. Одначе арґентинська влада, повідомлена телефонічно батьком уведеної дівчини, арештувала Бріка і засудила на пять літ вязниці. Відбувши кару, вернувся до Польщі і заложив у Варшаві тайне бюро торговлі жінками, удержуючи звязки з подібними бюрами в Парижі та в інших містах Европи й Америки. Послугувався широко розвиненою сіткою аґентів, причому особисто оцінював підшуканий „товар". Обїздив місточка у східних воєвідствах, познайомлювався з дівчатами і вдаючи жениха, вивозив їх за границю. М. ін. в Дубні познайомився з донькою багатого купця і подаючись за банкира з Парижа, заручився з нею. Коли поліція хотіла його арештувати, бо показалось, що він мав фальшиві документи, Брік утік, залишивши в готелі всі свої річи. При ревізії його мешкання у Варшаві знайшли кореспонденцію з заграничними централями торговлі дівчатами.

— **Секретаріят Великого Конкурсу Філіпс-Радіо при праці.** У секретаріяті Великого Конкурсу Філіпс Радіо кипить горячкова праця. Тисячі зголошень, які надсилають з усіх дільниць краю давніші і нові власники відбірників Філіпса, треба посортувати і полагодити перед рішенням першої серії конкурсу. Вже в лютім буде признана учасникам перша серія цінних конкурсових нагород за місяць грудень, між якими на першому місці запрошений „Польський Фіят 508". Конкурс буде тревати до кінця березня, а кожний місяць становить окрему замкнену цілість. На кожний місяць призначено по 31 цінних нагород із самоходом „Польський Фіят" як перша нагорода. Подрібні умовини конкурсу і карти зголошень можна дістати у всіх більших радієвих фірмах.

Відвідини владик у Митрополита Шептицького.

Агенція Всхуд повідомляє: У звязку з ювилеєм митрополита Шептицького, митрополит одержав цілу низку побажань і ґратуляцій. М. ін. побажання особисто зложили: архиепископ Твардовський, архиепископ Теодорович, епископ Базяк, епископ Коциловський і епископ помічник Лакота з Перемишля.

Тому кілька днів приїхав з Кракова до Львова краківський архиепископ Сапіга та відвідав митрополита Шептицького.

За права словацької мови.

Цікава дискусія, що ілюструє спори між чехами і словаками, відбулася недавно в Науковому Товаристві ім. Шафарика у Братиславі. Темою дискусії було питання, в яких розправах можна вживати в урядах словацької мови, а коли чеської. Віцепрезидент Закарпаття, Межнік, заявив, що на Словаччині чеська мова в урядах є рівноправна зі словацькою, та урядовці в Чехословаччині мусять уживати мови чеської.

Ця заява зустрілася з протестом словацьких промовців, які доказували, що мовний закон на території Словаччини вводить урядування тільки в мові словацькій. Виступ високого чехословацького урядовця називають словацькі кола новим наступом на їхні права.

Ширіть наш часопис!

Щедрий вечір для членів кооп. „Вогні".

Минулої неділі кооператива „Вогні" уладила щедрий вечір для своїх членів і запрошених гостей. Просторну домівку Т-ва „Основа" (пл. св. Юра ч. 5.) виповнила вщерть молодь. На щедрий вечір прийшли теж запрошені представники „Молодої Громади", а саме: голова дир. Ю. Шепарович і секретар М. Бовковський, проф. І. Галущинський та інж. Сербин. До спільної трапези запросила гостей та молодь п. Уляна Старосольська, складаючи всім побажання іменем молодих господинь з „Вогнів", які приладили спільну вечеру. Від управи кооп. „Вогні" привитав гостей і склав побажання молоді д-р Р. Мармаш. Помітне зворушення між молодю викликало символічне запалення ватри, яке нагадувало їм спільні ватри на горі Соколі, спільні труди і милі переживання на прогульках. Молодь задивлена у ватру мов на вивок чародійної палочки повернула з місць і заспівала юнацьку пісню та полинула спогадами... ген, ген далеко, у простори, де „ясні зорі і тихі води". Принагідні промови виголосили ще М. Кузьмович, проф. І. Галущинський, інж. Пясецький, дир. Ю. Шепарович та інж Сербин. При співі колядок закінчилась офіційна частина свята. Опісля йшли товариські забави, що тягнулись до пізного вечора.

✝ Посмертні згадки.

Д-р Іван Кунців, адвокат, власник посілости, представник повітової української влади у Раві Р. в часі наших визвольних змагань, член-основник і довголітній голова всіх повітових установ, помер у Раві Руській дня 19. січня ц. р. Похорони відбудуться в Раві Руській 21. січня о год. 1-ій з полудня з дому Українського „Відродження" на місцевий цвинтар. На похорони запрошують все українське громадянство і всі установи. В. Й. П.!

Зі судової сали

АДВОКАТ ПОСОЛ Д-Р С. БАРАН УВІЛЬНЕНИЙ ВІД ВИНИ І КАРИ.

Читачі „Діла" певно памятають небуденний інцидент між оборонцем послом д-ром С. Бараном і предсідником судового трибуналу д-ром Вендриховським на процесі ОУН в тернопільськім окружнім суді, хоч це було досить давно — 22 вересня 1933 р. Посол С. Баран на тій розправі зголосив внесення про вилучення від розправи предсідника трибуналу д-ра Вендриховського на тій підставі, що предсідник — на його думку — сторонничо вів розправу на некористь клієнтів д-ра Барана. Суд відкинув внесення д-ра С. Барана, а предсідник трибуналу д-р Вендриховський потягнув до відповідальности д-ра Барана за образу по думці арт. 132 к. к.

Після ріжних перипетій цієї справи, про які „Діло" своєчасно повідомляло своїх читачів, 18 січня ц. р. відбулась остаточна розправа проти д-ра С. Барана перед городським судом у Тернополі. Городський суддя Саковський переслухав як свідків самого д-ра Вендриховського, інших членів тодішнього трибуналу й оборонців з цієї розправи, д-ра Бриковича і д-ра Ладику. Після того суддя Саковський проголосив вирок, яким **у цілости уневинив д-ра Ст. Барана**, признаючи, що д-р Баран, ставлячи внесок на вилучення від розправи предсідника трибуналу д-ра Вендриховського, не переступив як оборонець своїх упрвнень і, ділаючи в добрій вірі та в інтересі своїх клієнтів, не допустився закиненого йому проступку з арт. 132 к. к.

ДИВОГЛЯДИ.

ЯК ВИЙТИ ЧИСТИМ З МОСКОВСЬКОЇ ЛАЗНІ.

Совітська „Вечерная Москва" приносить образок із „урядової" лазні. Є їх у Москві з десять і перед кожною довгий хвіст, як скрізь. Люди з клунками терпеливо чекають, коли їх покличуть. А кличуть так: „Гей, тем у касі, процутіть десяток людей, що ждуть". Десять пробивається, кілька десятків жде і йде між ними така розмова:

— Возьміть лазню число 3 Дзержинського району на Лазничному переулку. Препотаненька штука. Добешся до рури, нічвеш голову намилювали, а тут нараз води не стало. З очей сльози йдуть, усі кричать, паніка.

Другий оповідає таке:

— До лазні на Пісоченській вулиці взагалі без парасолі ходити не можна. Одною рукою миєшся, а другою тримаєш парасолю, бо з туші йде брудна вода. Це так згори тече.

— А на Сущевському валу — каже третій — лазня „можна витримати", тільки треба туди брати з собою ґазети. Коли викупаєшся і хочеш одягтись, то чистою ногою до білля не дістанеш. Мусиш підкидати під ноги одну ґазету, потім другу, далі третю...

Одно слово: хочеш вийти з московської лазні чистим, мусиш спершу дома подумати, як це зробити. Сама вода і мило не поможе.

АМАТОР СМЕРТНИХ ПРИСУДІВ.

Варшавський кат має жаль до уряду, що видав амнестійний закон. Мав він умову, що за кожного страченого дістає крім своєї платні окремий гонорар. Коли амнестія припинила на якийсь час смертну кару, ці його сподівані гонорарі відпали. Кажуть, що він вніс судову скаргу домагаючись відшкодування. Якби створився комітет проти амнестії, то кат міг би стати його головою.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Дописи.

БРОДИ.

Ювилей Муз. Т-ва „Боян". Дня 1. січня ц. р. святкувало Музичне Товариство „Боян" у Бродах своє 10-ліття. Рано відправив о. декан Демчишський благодарственну Службу Божу, а о. А. Зафійовський виголосив дуже гарну принагідну проповідь, після чого відправлено панахиду за померших членів Товариства. В часі Служби Божої і панахиди співав хор „Боян". Вечором відбувся музично-вокальний концерт. Хор „Боян" відспівав з бравурою кантату Людкевича, Бортнянського: „Блажен муж", Воробкевича: „Заквенімо" й „Огні горять" і Шумана: „Циганське життя" в супроводі орхестри. Д-р І. Сірко відспівав тенорові соли: Ніжинковського: „Минули літа молоді" та „Ах деж той цвіт?" і Е. Дель Аква: „Вілянелле", за що публика нагородила його гучними оплесками. Реферат про діяльність „Боян" виголосив д-р Т. Жолнірчук, а п. Марія Жолнірчукова відекламувала з чуттям при акомпаніяменті фортепіяну Б. Лепкого „До народньої пісні". Свято розпочав голова Товариства о. проф. Михайло Осадца привитанням прийшлих і відчитанням назвищ осіб та установ, які на це свято прислали свої привіти. Фортепіяновий супровід був у руках п. Стефи Осадцівної, яка вже не перший раз дала доказ не лиш вроджених здібностей, але й відповідального вишколення і своєю вільною грою причинилась немало до піднесення успіхів того свята. Хором мужеським і мішаним диригував о. проф. Михайло Осадца, довголітній голова „Бояна", який своєю витревалою, жертвенною й умілою працею довів ті хори до високого рівня. В признаній його заслуг для „Бояна" п. Жолнірчукова у приявности цілого хору при гучних оплесках авдиторії вручила о. Осадці китицю цвітів. У другій частині концерту симфонічна орхестра під диригентурою п. Маркіяна Осадци відіграла увертуру Келера-Белі, фантазію О. Фетраса „Свято квітів", Воронського „Думку-коломийку — гуцулку" і М. Осадци „Українське танго". Рівтак відіграла орхестра скомпонований п. Ляхетою з нагоди ювилею марш, присвячений голові „Бояна" о. Осадці. На закінчення відіграно народню оперету „Наталка Полтавка", в якій вирізнялася своїм милозвучним голосом п. Люба Плавюківна в ролі Наталки.

САМБІР.

Популярні виклади для молоді і старших. Заходом Товариств „Рідна Школа" і „Бойківщина" уладжено в Самборі від 5. XI. до 20. XII. м. р. популярні публичні виклади для молоді і ширшого громадянства на такі теми: 1) Адв. д-р М. Галущинський: Понічні підстави суспільного життя (4 виклади). 2) Дир. д-р М. Скорик: Нариси з історії України (Козацька доба, 3 виклади). 3) Проф. д-р А. Кямминський: Вибрані питання з українського письменства (3 виклади), 4) Проф. М. Кинасевич: Напрямки сучасної психольоґії (3 виклади). 5) Проф. Г. Мартинець: Радіотелеграфія (2 виклади). 6) Лікар д-р В. Кобільник: Звідки походимо? (1 виклад). 7) Проф. І. Филипчак: Вагання економічних ідей (1 виклад). 8) Лікар д-р Хомин: Життєва здібність тканин (2 виклади).

БЕРЕЖАНИ.

Вшанування ювилею Митрополита Шептицького. В дні 15. січня ц. р. відбулися в Бережанах святочні сходини тутешнього громадянства, присвячені ювилеєві Митрополита Кир Андрея. Численним сходинам проводив о. декан Евзевій Бачинський, який у змістовній промові змалював надзвичайні заслуги Ювилята для Церкви й Народу і візвав тутешнє громадянство відповідно вшанувати його ювилей. По дискусії ухвалено приступити до створення організації, яка займеться постійним веденням харитативної діяльности у Бережанах, а відтак вибрано комітет, який ту справу має безпроволочно перевести в життя. Постійна праця над зменшенням у Бережанах людської недолі має свідчити про вдячність Ювилятові тутешнього громадянства й охоту того громадянства наслідувати Достойного Ювилята у його службі Народові. Рівночасно ухвалено також вислати Ювилятові привітну телеграму. У найближчому дні відбулась у тутешній церкві в намірений Ювилята торжественна соборна Служба Божа, у якій взяла участь молодь усіх шкіл і непроглядні маси народу.

СОКАЛЬ.

Курс для кооперативних робітників. Заходом Кооп. Союзу в Сокалі відбувся тритижневий курс для дошколу кооперативних робітників, на якому викладали: 1) Історію та ідеольогію кооперації (9 годин) дир. інж. Шепарович Юрій; 2) Рахунковість та калькуляцію (17 год.) дир. Чарнецький Василь, 3) Книговедення і білянсування (73 год.) люстр. Гарванко Михайло, 4) Товарознавство (8 год.) дир. Величко Володимир, 5) Правознавство (17 год.) мґр Стефанишин Волод., 6) Орґанізацію кред. кооперації (5 год.) дир. Кохан Володимир. Виклади тревали від 5. до 26. XII. включно по 8—9 год. денно. Закінчення курсу при співучасти крамарів у днях 25. і 26. XII. (лят. свята) відбулося офіціяльно 26. XII. м. р. Присутні курсанти, крамарі та прелеґенти разом з дирекцією К. С. Всіх курсантів зголосилось 50, покінчило курс 43-х. Висліди курсу дуже поважні.

КОПИЧИНЦІ.

Католицька Акція і читальні Т-ва „Скала". У виконанні наказу Станиславівського Епископату духовенство Копичинеччини розпочало підготовну працю до основування читалень Т-ва „Скала", які мають служити до ширення Католицької Акції. Щоб приєднати до тої праці світську інтеліґенцію, скликав місцевий сотрудник о. Ряжевський дня 16. І. ц. р. вечором у домівці Т-ва „Українська Бесіда" сходини копичинецьких громадян, які зійшлися в поважнім числі. По рефераті про Католицьку Акцію і про потребу основування читалень Т-ва „Скала" розвинулася широка й поважна дискусія, в якій брали участь пп.: мґр Чабан, мґр Зеленецький, д-р Бобій, дир. Понцак, Сафін, Марак Микола, мґр Фірчук, Червоняк та Елиїв Дамян. Усі бесідники висказувалися прихильно про потребу ведення Катол. Акції в нашому народі, одначе рівночасно одностайно твердили, що цієї праці не треба розпочинати від закладання читалень Т-ва „Скала". В усіх селах — казали дискутанти — істнують вже читальні Т-ва „Просвіта", які мають власні домівки, що дають приміщення всім іншим українським товариствам і тому духовенство має змогу розвивати Катол. Акцію, працюючи в тих усіх товариствах. Коли ж духовенство позакладає окремі читальні Т-ва „Скала" і разом з членами того Т-ва відмежується від істнуючих вже товариств, то це причиниться до розділу громадянства на два ворожі табори: „правдивих католиків", зєднаних в Т-ві „Скала" і „неправдивих католиків", що будуть гуртуватися при інших товариствах. Такий розділ не бажаний ані для добра Нації, ані для добра Церкви, бо в цей спосіб дамо нагоду до страшної аґітації ріжним сектантам, які вже тепер, використовуючи непорозуміння парохіян з парохами, опановують деякі села копичинецького повіту. На внесення м-ра Фірчука присутні рішили одноголосно вибрати делеґацію, яка малаб ужити заходів у відповідних духовних чинників, щоб духовенство копичинецького повіту було звільнене від обовязку закладати читальні Т-ва „Скала". До цієї делеґації вибрано: м-ра Зеленецького, дир. Понцака і м-ра Фірчука. Рівночасно присутні ухвалили одноголосно таку резолюцію: „Зібрані представники українських товариств Копичинеччини і громадяни Копичинець витають прихильно заходи духовенства в поширюванні Катол. Акції в копичинецькім повіті, одначе заразом стверджують, що з уваги на істнування в повіті читалень Т-ва „Просвіта" зайво є закладати читальні Т-ва „Скала". — В годині 22-ій розійшлися присутні домів у переконанні, що їх думка знайде зрозуміння у вищих кругах духовенства, якому теж залежить на єдности громадян.

Спорт.

СЕНЗАЦІЙНІ ВНЕСКИ НА ЗАГ. ЗБОРАХ Л.О.З.П.Н.

В неділю 19. січня ц. р. понад 10 годин радили загальні збори членів Л.О.З.П.Н. Зборами проводив інж. Тадей Кухар, делеґат П.З.П.Н. з Вршовиця. Головні наради йшли довкола внесків поодиноких клюбів, які доведуть до основної зміни в копаному мячі, якщо їх здійснять. І так від клюбу „Чорних" вийшов внесок, щоб розвязати державну Лігу, припинити змагання за мистецтво, створити чотири територіяльні ліги, підвищити львівську Окружну Лігу до 18 клюбів і т. д. Внесок „Чорних" перейшов більшістю голосів. Тому нема двох думок, що цією справою займуться ще загальні збори П.З.П.Н. і тоді западе остаточне рішення, чи державну лігу розвяжуть і чи її місце займуть чотири окружні ліги. Багато уваги присвячено теж внескові у справі побільшення львівської Окружної Ліги. Спеціяльна комісія предложила такі три внески: побільшити львівську Окружну Лігу до 18 клюбів та поділити її на три групи (дві львівські) по 6 клюбів. Якщо П.З.П.Н. не згодився би на цей внесок, тоді комісія запропонувала побільшити львівську Лігу до 16 клюбів а поділом на дві групи, між ними одну провінціональну. Вкінці комісія видвигнула третій внесок на випадок, якби два перші перепали: побільшити Окр. Лігу двома клюбами: „Україною", яка злетілаб у протилежному випадку до А-кл. і стрийською „Погонею". Що буде з цими внесками, не відомо, бо інж. Кухар заявив, що є вже зладжений проект окружних ліг для всіх округ. — Внесок припинити змагання за мистецтво справді перепав, але всеж таки здобув велике число голосів. Його піддержували дуже завзято робітничі клюби. Перепав також внесок скасувати каренцію.

Найважніші становища в новому виділі Л.О.З.П.Н. обсадили представники „Погоні" і „Чорних" і тому представники „Лехії" відмовилися приняти місце у виділі. Головою виділу Л.О.З.П.Н. вибрано проф. Дренгевича, секретарем Кінера — обох від „Погоні". До виділу вийшов м. ін. від „України" п. Копишенич, до виділу змагань і дисципліни вийшов від „Сяну" п. Дицьо.

„КРАКОВІЮ" УСУНУЛИ З ЛІГИ.

У Варшаві радили два дні Загальні Збори Ліги копаного мяча. На зборах устійнено початок змагань на перші дні квітня. Рішено теж скасувати каренцію. Внесок „Погоні", щоб задержати „Краковію" в Лізі перепав у тайному голосуванні. Таким чином „Краковія" спадає до Окружної Ліги.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ, gminy król. stoł. m Lwowa. Lwów, 1. stycznia 1936 r. R. V, № 1.

NASZA PRZYSZŁOŚĆ, trybuna polskiej myśli państwowej. Warszawa, październik—grudzień 1935. № XLVI.

RYCERZ NIEPOKALANEJ. Niepokalanów, styczeń 1936. R. XV, № 1.

PŁOMYK, tygodnik dla dzieci i młodzieży. Warszawa, 13. stycznia 1936 r. R. 20, № 18.

PŁOMYCZEK, tygodnik dla młodszych dzieci. Warszawa, 13 stycznia 1936 r. R. 20, № 18.

MAŁY PŁOMYCZEK, tygodnik dla dzieci szkół miejskich i wiejskich. Warszawa, 13 stycznia 1936 r. R. 20, № 18.

BULLETIN MENSUEL DE RENSEIGNEMENTS ECONOMIQUES ET SOCIAUX. Rome, decembre 1935, Année XXVI. № 12.

MORZE. Warszawa. styczeń 1936. R. XXII. № 1.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 21. I. год. 8. веч. Аб. 6. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю".

Середа, 22. I. год. 8. веч. Аб. 5. „Майор Варвара".

Театр Різнородностей.

Вівторок, 21. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільце леді Винде, м р".

Середа, 22. I. нечинний.

Кіна.

АЛЯЯ: „Мідіон". „Денон пустині".
МІЦЬЬО: „Людин на фронті" з Дижмею.
АТЛЯНТИК: „Боротьба з царатом".
ВАНДА: „Зводниця", „Вкрали люлинку".
ГРАЖИНА: „Мала вена" з Фр. Галь.
КАЛІНО: „Запросини до вальса" (Лізіна Гарвей).
КОЛИСЕЙ: „Світ іде вперед", ревія: „Вальс вертається".
КОПЕРНИК: „Весільна ніч".
МАРУСЕНЬКА: „Ясновидець".
МРАЖ: „Правда про кохання", „Дочка ворожка".
МУЗА: „Папуа".
ПАКС: „Біля ліжка" й актуальности.
ПАЛЯС: „Навісний поручник".
ПАН: „Я збігець" (Пальо Муні).
РЕКС: „Дві сироти".
СВІТ: „Дві сироти".
СТИЛЕНЕ: „Єгипетські ночі" (Едді Кантор).
ТЕАТРА: „Віденські ночі" та додатки".
ТОН: „Папуа".
УТІХА: „Людина, що продала голову" та ревія.
ХАЛЕРА: „Наше сонечко" (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо.

Вівторок, 21. січня 1936.

Відень (306,8) 17.30 Вок. концерт, 20.00 Концерт Прага-Відень, 22.10 Форт. квартет віо-поль Райдингера, **Братислава** (298,8) 16.10 Концерт, 17.50 Форт. ресіталь, 21.40 Спів, **Брно** (325,4) 18.20 Флет, 21.40 Форт. ресіталь, **Прага** (470,2) 17.20 Соната ц-дур Бетовена, 18.15 Нар. пісні, 19.10 Військ. орх., 20.00 Концерт Прага-Відень, **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Концерт симф. орх., 21.45 „Ля Гавет де Монмартр" — вес. авд., **Білгород** (437,3) 16.20 Болгарські пісні, 17.00 Танк. музика, 19.50 Нар. пісні, 21.00 Концерт, соліо **Берлін** (356,7) 8.30 Концерт, 17.00 Шубертові балади та пісні (Дітмар барітон), 20.05 Грецько-німецький концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика 17.20 Пісні вальт. Німана в вик. композитора, 20.10 Танк. музика, **Ляйпціг** (365,0) 16.20 Віольончеля, 18.00 Концерт, 23.20 Англ. музика, **Мінхен** (405,4) 16.50 Веселий концерт нар. музики, 20.10 Веселий вечір, **Будапешт** (549,5) 12.05, 22.35 Циг. музика, 19.30 „Дон Хуан" оп. Моцарта, **Милано** (221,1) 15.20 Орх. концерт, камер. музика, 20.35 „Адріяна Лекуврер" оп. Чілеї, **Рим** (420,8) 17.15 Муз. вечірка, 20.35 „Цінеро" ком. Бонелія, 22.00 Танк. музика.

Середа, 22. січня 1936.

Відень (306,8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.00 Сучасні австр. композитори, 19.20 Твори Елм. Айзаєра (спів, форт.), 20.00 „Христос" орат. Ліста, **Брно** (325,4) 22.30 „Польська проп" оп. Недбаля, **Кошиці** (259,1) 16.10 Концерт, 17.40 „Король волонтер" оп. Фесса — в нід. мові, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. музика, 19.30 „Костана" оп. Коньовича, **Париж** (1648) 17.00 Спів, 17.30 Легка музика, 18.30 Симф. орх., 21.55 „Манфред" Байрона, **Білгород** (437,3) 13.15, 16.00 Спів, **Берлін** (356,7) 8.30, 12.00, 20.45 Концерт, 18.45 „Ф. Шуберт" слівно-муз. авд., **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.15 Італійська та німецька барокова музика, спів, 18.15 Форт. музика, **Ляйпціг** (382,2) 13.15 Концерт, 17.30 Межі пання — відчит, 20.45 Хай живуть дешевта — весела програма (музика, спів), **Мінхен** (405,4) 17.00 Форт. ресіталь, 18.00 Розр. концерт, 20.45 Баварський вечір — музика, спів, **Будапешт** (549,5) 17.00 Військ. орхестра, 18.40 Циг. музика, 21.35 Форт. ресіталь, 22.20 Оп. орхестра, **Милано** (221,1) 13.10 Концерт, 20.35 Скрипка, 21.45 Комедія, **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт, 20.35 „Лунія з Линермуру" оп. Доніцетія.

Львівське радіо.

Вівторок, 21. січня 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 8.10 Читання клас. літератури, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Для мол. дітей: Казка про мишачого короля, 12.30 Тисяча такта музики, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Китиця м. Штраєвса з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Хвилина Петра Чайковського з гр. пл., 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Американські пісні в вик. Франки Річчі (сопр.) у супр. форт.; англійські пісні в вик. А. Пжавера з гр. пл., 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Льокомотива, 17.15 Гр. плити для знавців, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Форт. ресіталь, 18.30 Технічна скринька, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Форт. ресіталь, 19.00 Скаутизм, як метода сусп. виховання, 19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Монольот, 20.10 Концерт Данового хору, 20.45 Веч. дневник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Концерт орх., спів, 22.00 Шуберт: Смичковий квартет д-моль (Смерть і дівчина), 22.30 Сьогоднішній стан науки про вітаміни (відчит для лікарів), 22.45 Поганські танки з гр. пл., 22.48 Літ. хвилина: Переклади, 23.05 Музика з гр. пл.

Середа, 22. січня 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. дневник, 12.15 Косметика й ушкодження шкіри, 12.30 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Славні рапсодії з гр. пл., 16.00 „Еспанія, країна лицаря, що боровся з вітряком", для ст. дітей, 16.20 Вок. дуети Софії Темницької й Ірини Барди в супр. форт., 16.45 Гутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Справедливі ціни, 17.20 Суїти зі старих опер, 17.50 Огляд закорд. гумору, 18.00 Камер. концерт із гр. пл.: Мануель де Фалля: „Ель амор брухо" (Заклите кохання), 18.30 Поети в уніф., 18.45 Ріжні мельодії з гр. пл., 19.00 Іра Олдрідж — чорний актор, 19.30 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальний репортаж, 20.00 Легка музика, пісоньки, 20.45 Веч. дневник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Творчість Фр. Шопена, відч., фортепіян, 21.35 Про повістеву творчість, 21.50 Гутірка для купців: Змінюємо товар, 22.00 Концерт присв. творчості Желенського — форт., спів, 22.30 Танк. музика.

Радіокутик.

КОНКУРЕНТИ ЧИ СОЮЗНИКИ?

Зріст значіння й популярности радія викликає часом у кінових та театральних підприємствах, що впливають — як і радіо — на ширшу масу публики, ніби відрухи заздрости. Чи вони побоюються конкуренції чи хотять виторгувати для себе якусь більшу користь, — в кожному разі протестують і нерідко спиняють поширення радіофонії на нові ділянки.

У данському радіо є нпр. звичай надавати репортажі з премієр кращих фільм, при чому надають якусь мельодію з цієї фільми. Однак, підчас двох останніх репортажів цього типу, фільмова виробна, підоджена грамофоновим промислом, гостро виступила проти радія. В Данії сподіваються, що фільмовий промисл запротестує взагалі проти трансмісій звукових фільм через радіо.

Зате у Франції взаємини між радіофонією й театром укладаються зовсім добре. Театр бере субвенції від радіофонії, а зате дає трансмісії із своїх сцен. Від 15. січня французькі радіослухачі матимуть щоденно театральну виставу щонайменше з одної висильної стації.

„Французька Комедія" сама зобовязалася давати радію в разі потреби дві вистави денно: одну із сцени, другу із студії. А цей театр має нині 120 пєс у своєму репертуарі...

РАДІО ПРОВОДИТЬ ХЛІБОРОБСЬКОЮ ПРОДУКЦІЄЮ.

Зрозуміння важливої ролі радія для рільництва проникає щораз до ширших кол хліборобського світа, доказом чого є постійний мірчний зріст сільських радіослухачів. Однак у Польщі використані далеко не всі можливости співпраці радія з рільниками. Характеристичним прикладом використання радія для цілей рільництва є акція Латвійського Радія.

Латвійське Радіо тісно співпрацює з краєвим рільництвом у ділі управи лену, який становить поважну позицію краєвого експорту. Площа зайнята під управу лену поділена на кілька округ, на чолі яких стоять вишколені фахові інструктори. Кожен рільник, що займається управою лену, має радієвий приймач, куплений на догідних умовах. Латвійське Радіо на підставі комунікатів окружних інструкторів, що співпрацюють із рільним відділом Латвійського Радія, щоденно видає в пообідніх годинах комунікати, де подає технічні вказівки щодо денного стану управи у звязку з передбаченим станом погоди, а крім того комунікати біржеві й експортові.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.27.50.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.60, 89.78, 89.42, Берлін 213.45, 213.96, 212.92, Голяндія 360,65, 361.57, 359.93, Льондон 26.25, 26.32, 26.18, Ню Йорк чеки 5.30 і 7/8, 5.32 і 1/8, 5.29 і 5/8, Ню Йорк кабель 5.31, 5.32 і 1/4, 5.29 і 3/4, Осльо 131.85, 132.18, 131.52, Париж 35.00, 35.07, 34.93. Прага 21.97, 22.01, 21.93, Стокгольм 133.45, 133.78, 133.12, Швайцарія 173.00, 173.34, 172.66, Мадрид 72.59, 72.73, 72.43.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 20-го січня ц. р. кооперативам платив за:

		льоко Львів.
1 кг. масла десерового бльокового без опакування	. .	2·50 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням		2.50·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	. .	2·60 „
1 л. молока від 28. XII. 1935		0·14 „
1 л. сметани		0·75 „
1 к. яєць		4·50 „

Тенденція на масло вдержана, на молоко, сметану та яйця слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 20. I. ц. р. платить свої доставцям за 1 кг. жирної ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Курки молоді без остріг I. кл.	1·15 зол.
Курки з острогами товсті I. кл.	1.— „
Індики товсті I. кл.	1.10 „
Пантарки товсті I. кл.	1.20 „
Товщені качки I. кл.	1.15 „

Приймає курки, качки, і пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

Оголошення.

Подаємо до відома, що оголошені в ч. 9. з дня 14.січня 1936 „Діла" Загальні Збори членів Союзу укр. власників реальностей у Львові в дні 26-го січня 1936 не відбудуться з причини, що в цьому дні саля зборів буде занята на інші цілі. Збори ці відбудуться в дні 9. лютого 1936 в годині 10. або 11 рано в тому самому льокалі і з цим самим денним порядком. — За Виділ: **Юліян Русин**, голова, **Іван Олексин**, секретар.

КУПНО - ПРОДАЖА

Старинні меблі, притали, бронзи, образи, свічники продає оказійно та приймає в комісі Комісовий Салон, Собіського 20. 1029 1-2

Знана від 40 літ **робітня кожух** Дубса тепер Пасаж Гавсмана (вхід від ул. Сикстуської в брамі). 890 9-10

Централя панчіх ПФАВ, Львів, Боїмів ч. 2. поручає найсолідніші вироби **найдешевше.** 1003 2-10

Гарні вечірні квіти поручає найдешевше Централя Панчіх ПФАВ, Боїмів ч. 12. 1004 2-5

Дешева вирібня кап, фіранок і всіляких ручних робіт, **Пік, Ягайлонська 11 а.** 11/110 26-30

Продам зараз дім у Бережанах вул. Королевої Ядвиги 20 близько гімназії. Відомість: Біжн. Trzebinia koło Krakowa.

Сорочки, піжами віденський крій найдешевше у Познанській Шкільні Казимирівська 21. 1009 3-6

Лещетарські убрання жіночі, мужеські, дитячі, найдешевше джерело: Вирібня „ПАЛЮМ", Гетманська 22. побіч Музею. 12/110 7-7

Фіранки прегарні, модельові. Фабричні ціни. Поручає вирібня **Фрайліха,** Сикстуська 21. 646 10-?

НАУКА

Школа жіночого крою, шиття, моделювання, яку веде моделіст Біндер, дипльомований у Парижі, Дрездені, Відні, перенесена на вул. Осолінських 12, починає вечірні курси. 1008 3-12

Танців учить швидко, першоклясно, сольово, збірно. „Mondain" Сикстуська 23.

РІЖНІ

Купую лиси, тхори та інші сирі шкіри. Також виправляю і фарбую. Юліян Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46. 998 3-10

Вічні пера направляє „ПРЕЦИЗІЯ" Ринок 29, Рутовського 12. 861 9-10

Взори до гафту гарні, дешево, Гетманська 24. напроти Міського Театру. 5-5

Старший, емерит. держав. урядовець шукає від 1. II. або й від пізніше окремої, неумебльованої комнати з утриманням або без; найрадше при самітній, старшій, господарній і інтелігентній жінці. Зголошення до Адміністрації під „Емерит". 1027

Жіноче і дитяче кравецтво виконує робітня С. Монцібовичевої, Львів, ул. Хмельовського ч. 15. 1019 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

ЯН СУДГОФ

Давніше ГІБНЕР

у Львові, Ринок 38.

поручає найдешевше всіляні фарби пасти, мила, щітки

і перфумерію.

Товар найліпший. Ціни найнижчі. 968 4-4

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетоплює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який улекшує виділювання блювотини 13/III та усуває нашель. 5—36

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінних друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів „ зол. 5.—

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60
„ „ на першій сторінці .	„ 0·60

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаймі і т. п.	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	. . . . .	зол. 450·—
„ „ 1/2	. . . . .	„ 250·—
„ „ 1/4	. . . . .	„ 130·—
„ „ 1/8	. . . . .	„ 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 15 (14.263). Львів, середа 22. січня 1936. Рік видання одинадцятий. Р. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 3·00 зол.
Чвертьрічно 10·00 „
Піврічно 20·00 „
Річно 40·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Єдність нації.

Львів, 21 січня 1936.

Наче далекий сон, наче подія з неістнуючої дійсности пригадується найбільша дата тисячелітньої історії України: дата святочного добровільного обєднання двох частин одного народу в одній державній організації. Живі ще свідки тієї живої, повної романтики революції того часу, сиєми вперед 17-ти літ: і здається їм, наче не 17 літ, а цілі віки минулись з того часу. З чим далі, тим більш затираються у памяті подробиці самої події, тим дальшою вона стає — і тим більше її значіння: не для політичних картографів, не для дипльоматів, не для державного апарату, що ввесь у чужинецьких руках, а для **рідної нації.**

Був формальний акт державної злуки і не мав відгуку у фактичному стані речей; нарід був не роздертий внутрішніми суперечками, і різною психікою, і різним розумінням громадських явищ, — і держава крізавилась у нерівній боротьбі на всі фронти та хилилась до упадку. І минувся той акт і впала держава: Не стало ані двох окремих, ані одної спільної держави. Але дві частини народу почали перетоплюватись в **одну націю.** І не тільки ті дві частини: не тільки не стає галичан і наддніпрянців, але й буковинців та закарпатців, — усі вони тільки уроженці ріжних частин одної української етнічної території і члени одної української свідомої нації, так само як кашуби, мазури, підгаляни чи познанці члени одної польської етнічної території й одної польської нації, — чи тирольці, баварці, саси і пруси — члени одної нації німецької.

Опинились ріжні частини одної землі й одного народу у межах ріжних чужонаціональних держав. Ріжні їх умовини буття, вони є предметом ріжної чужонаціональної політики, на жаль, і ріжних експериментів, ріжними методами борються за свою екзистенцію і за свободу свого розвитку. А проте всі ті частини одної нації змагають до одної цілі: щоб між ними було якнайменше ріжниць, — не в обласних говорах і звичаях і місцевих традиціях, а у свідомості найтіснішого взаємного звязку й найтіснішої **спільноти ідей.**

Упала дата 22. січня як акт державної ваги. Перейшла вона до історії як невдала спроба ратувати воєнно-політичну ситуацію у часах революційного зриву. Та залишилась як **символ обєднання нації.** Були у Станиславові й Києві 17 літ тому прихильники і противники формального проголошування такого акту злуки: одні брали під увагу ріжні практичні моменти, інші кермувались підсвідомою нехтю, що витворилась під впливом ріжних чужих культур. Але не може викликувати ніяких сумнівів, ніяких найменших застережень — символ, і може саме тому сьогодні дата 22. січня 1919 року єднить біля себе всі вітки народу, всі політичні світогляди всіх українців на землі сущих: у часах, коли навіть науково-теоретичного оформлення діждалась ідея національної спільноти (вона зветься сьогодні „тотальністю нації"), політичні невдачі включно зі зміною державних кордонів та упадком цілих держав — не мають давнішого значіння. Мабуть годі найти кращий приклад, як саме приклад відродження української нації, що упадок державности **не йде** впарі з упадком народу. Навпаки: під впливом політичної невдачі приходить реакція у формі зросту національної свідомости та поглиблення політичної думки. Як „Книги паломництва польського" Міцкевича зродились з нещастя польського народу, як „Листи до німецького народу" Фіхте повстали з перемоги ворожої зброї, — так після упадку ЗУНР й УНР слово **„соборність"** перестало бути пустим звуком. І хто з тим фактом не рахується, хто думає все ще, що може вдасться розбити велику українську націю на окремі етнічні групи, хто рахує, що державні кордони поглибують ріжниці між великими відломами народу, той зазнає великого розчарування.

Не було ще ніколи таких високих паспортових мурів, як сьогодні, не було ще ніколи таких величезних ріжниць між державними устроями країв, у яких живуть українці. А проте непохитно й безупинно істнує і кріпшає культурний звязок всіх розділених українських земель, росте взаємне зацікавлення братів спільною своєю долею і, не вважаючи на всі перепони й заборони — політична думка українців ріжних земель щораз цупкіше тримається всеукраїнського грунту, щораз сміливіше виходить зі засновків — **всеукраїнського інтересу.**

Непохитно й безупинно йде процес перетоплювання 40-ка міліонів одиниць в одну велику, свідому своїх завдань та своєї історичної місії — **націю.** Може той процес ще незавершений, може ріжні частини української нації стоять ще на ріжному рівні культури та свідомости своєї політичної особовости, може довгі роки прийдеться ще пережити у ролі міжнародного предмету, а не підмету. Але одно вже минулося раз назавжди і ніколи не вернеться: перестав український нарід бути предметом при витворюванні його національного обличчя і став раз на все підметом при кристалізації свого національного „я". Імя „українець" перестає бути незмінною величиною: дата 22-го січня кинула яскраве сяйво на ту величину. Обовязком усіх нас є дбати, щоб те сяйво ніколи не погасло.

Смерть анґлійського короля.

ОФІЦІЯЛЬНИЙ КОМУНІКАТ.

Офіціяльний комунікат про смерть короля такий:

Король Юрій V. помер спокійно без терпінь о год. 23.55 у присутності королеви, кн. Валії, кн. Йорку, кн. Мері, князя і княгині Кенту.

Бюлетин підписали три лікарі: Фридерик Віліямс, Станлей Гевет і Довсон оф Пен.

ЯК УМИРАВ КОРОЛЬ ЮРІЙ V.?

ЛЬОНДОН, 21. 1. ПАТ. Про останні хвилини короля Юрія подають такі подробиці: Король умирав спокійно без терпінь. Коли лікарі запримітили, що находить смерть, повідомили про це королеву й діти, що підійшли до ліжка та залишились там аж до кінця. Королева, що панувала над собою ввесь час хвороби короля, заломилась із болю та розплакалась. Пізніше підійшла до найстаршого сина та щиро його пригорнула. Новий король Едвард VIII. разом з братами і сестрою пішов до сусідної кімнати на нараду. Коли стало ясним, що наближується кінець короля Юрія, у палаті Сендрінгем зачали приготовлятися до офіціяльних актів. Коли ствердили смерть короля, королева вдова телефоном повідомила про смерть свого мужа всіх членів родини, що не були присутні у Сендрінгем. Пізніше королева пішла до своїх апартаментів з княжною Кенту, що хотіла її потішати, але даремно.

ЛЬОНДОН, 21. 1. ПАТ. Тіло короля Юрія V. перевезуть до Льондону і виставлять в історичнім Вестмінстер Галю. Короля поховають у Віндсорі

Присилайте передплату!

Вечір народньої ноші
12. лютого 1936 р.
ЦІКАВІ НАРОДНІ ОБРЯДИ.
Підготовляйте народні строї!
Саля театру Ріжнородностей і всі салі Народнього Дому.

Край найвищої культури у жалобі.

Львів, 21. січня 1936.

Помер Юрій V., якого титул був: „король з Божої ласки злученого королівства Великої Британії й Ірляндії та британських домінів з того боку морей, оборонець віри, цісар Індії". І рідко коли так, як на цьому прикладі пізнати, що титул це не пустий звук: бо все злучене Королівство Великої Британії, без огляду на внутрішні спори, всі складові частини Великої Британії без огляду на їх спільні та окремі, інколи суперечні, тенденції, — покрились нині жалобою. Бо помер король у країні з найвищою у світі культурою, де найбільш гармонійно обєднані дві непарушні підвалини держави: пошана для ролі народу і честь для голови держави.

Нема у світі політика, що заслугував би на те почуття та якщо не знав би історії англійського народу й Великої Британії. І немає людини, яка читалаб ту історію — без почуття подиву: як у тому народі наростала політична культура й політична традиція, як у тій державі уформлювався та еволюціонував державний лад. Як середньовічний нарід, далеко не найбільший у світі (не більший від українського народу) здобув не тільки під своє володіння далекі заморські краї і народи, але — важніше — здобув собі у всьому світі, на двох півкулях глобу, найбільший вплив і повагу. І як сьогодні, у часах найглибших потрясень у старих і молодих, великих та малих державах, може він зберегти всі свої вікові традиції, не нарушивши з одного боку ні в чому ролі короля ні його престіжу, з другого — культ для справжньої чистої демократії. І тому слушно не виглядає не тільки загадрий погляд інших народів, але інколи обчудування тих, що не розуміють складної суспільної будівлі англійської конституційної монархії та далекої для мешканців суходолу психольоґії англійців.

Особа короля є для підданих англійської імперії неначе символом того розуміння свободи, якою їм найлекше брати участь у правлінні державою. Король стоїть понад партіями і понад політичними конфліктами. Своєю нейтральністю у боротьбі політичних ідей, що виливають постійно на зміну партії, яка доходить до влади, він пригадує, що відповідальність за помилки уряду не паде на нього. Міністри, що правлять державою, це уряд вибраний на демократичних принципах: він є виразником волі більшости народу і цей нарід може змінити його, коли ним невдоволений.

Репрезентаційною своєю ролею король підкреслює тільки єдність імперії та її непарушність. Непарушність ця, хоч теж тільки символ у часах великих суспільних перемін, стає одним із найвищих ідеалів англійського громадянина, коли він боронить непарушности своїх великих прав: свободи слова, свободи преси, непарушности своєї особи.

Смерть англійського короля, хоча нічим не нарушує державного ладу, стає лавсіди великою подією в Англії та її домініях. Вона є водночас великою маніфестацією народу, який своєю масовою участю у похоронах висловлює своє почуття та свої симпатії для покійного. Коли смерть голови держави в інших народів викликує в найвищих часах хвилювання і трівогу за майбутнє, в Англії вона не нарушує в нічому самовпевнености громадян, які довіряють тому державному апарату, досвідченим літтям.

Факт, що від часів панування англо-сасів у половині 5-го століття англійська історія знає дільки 11 (одинацять) літ республіки (Олівер і Ришард Кромвелі у XVII. ст.), будучи зрештою знову під володінням монархів, той факт увійшов так глибоко у психіку англійців та всю їх політичну ментальність, що король в їх понятті стоїть поза межами політичної боротьби, поза межами політичних програм. „Велику Карту Свобод" дістав англійський нарід на початку XIII. ст. від своїх королів і всі пізніші історичні акти англійського законодавства прийшли з волі чи за згодою королів, аж до реформи англійського парляментаризму у XIX. ст. та до розбудови невалежницьких прав велико-британських домінії та Вільної Держави Ірляндії. І тому король в Англії вшановується такою повагою, якою мусить вшановувати володар, про якого кожнісінькому рядовому громадянинові відомо, що той володар ніколи не спротивиться народній волі, ніколи не буде діяти на шкоду народові. І тому корона, палата лордів та палата громад, це три нероздільні чинники англійського державного устрою, опертого на засаді дідичної конституційної монархії. Через те й найзапальніші звеличники демократії мусять признати рацію істнування такої монархії, як англійська, яка обєднує культ старовинних звичаїв з умінням пристосовуватись до наймодерніших течій. І тому тільки у такій державі можливе й природне, що провідник парляментарної опозиції дістає державну платню і вшановується однаковою повагою, що лідер урядової партії, або що недавній лідер соціялістів стає головою Тайної Королівської Ради.

Не диво, що зі смертю короля вся Британська Імперія вкривається жалобою. Край найвищої культури сьогодні у жалобі, — жалюючи за своїм старим володарем та вітаючи його наслідника, людину так само досвідну, так само приступну і популярну, як його покійний батько. І ввесь світ опівчуває народові найвищої культури та — завидує йому *таких* володарів.

*

ЖИТТЄПИС ЮРІЯ V.

Покійний Юрій, що мав ще імена Фридерика, Ернеста та Альберта, уродився у 1865. р. як другий син Едварда VII. У 1877. р. разом із своїм старшим (на два роки) братом Альбертом Віктором вступив він до морської служби; пізніше виїхав на кораблі до Схід. Індії, Півд. та Півн. Африки, Австралії, островів Фіджі, Японії, Цейльону, Єгипту, Палестини та Греції. Коли у 1892. р. помер його брат, він став єдиним престолонаслідником, залишаючись у військовій маринарській службі. У 1893. р. оженився він із княжною Вікторією Марією, донькою князя Тека. Мали вони шестеро дітей: Едварда Альберта, Альберта Фридерика, Вікторію Александру, Генриха Віліяма, Джорджа Едварда і Джона Карла.

У 1889 р. обїхав він як князь із своєю дружиною Ірляндію; в 1901. р. Австралію, Півд. Африку та Канаду.

Вступив він на престіл 6. травня 1910. р. Особисті прикмети короля та його дружини зєднували йому симпатію серед усіх кляс населення. Він тримався строго принятих норм, в яких король проявляє свою діяльність назверх. Підчас війни ця діяльність мусіла бути трохи живіша; він мусів підписувати поклики, брати участь у ріжних національних маніфестаціях.

У 1917. р. зрікся він у своєму імені і в імені своєї рідні всіх титулів, признаних йому німецьким урядом (своєї Вільгельма). Королівська англійська рідня перестала виводитись з Саксонсько-кобурсько-готської династії, принявши назву Віндсорської.

Із замітніших прилюдних виступів короля, що могли мати політичне значіння була, його промова у нововідкритім парляменті Півн. Ірляндії, де він закликав до згоди з Англією у 1921. р. У тому самому році урядові Льойда Джорджа пощастило дійти до такого порозуміння. Інші його виступи мали тільки офіціяльне значіння, чи то, коли підчас війни відвідував він фабрики і шпиталі, виїздив на французький і бельгійський фронт, брав участь у похоронах льорда Кітченера, бував у квітні 1917. р. урядові американської армії, приймав у себе Вільсона з дружиною, відкривав виставу у Вембліі, посвячував катедру в Ліверпулі тощо.

Остання його велика недуга була у січні 1910. р. і тяглась два місяці і вже тоді дуже боялись за її вистіх.

ЕДВАРД VIII.

Від хвилини смерти Юрія V. наслідником престолу стає князь уельський як **Едвард VIII.** Звичай, що від смерти короля престолонаслідник стає автоматично королем, тягнеться від Генриха VIII-го. Новий король висилає негайно особисту телеграму до міністра внутрішніх справ, повідомляючи його про смерть батька. Міністер внутрішніх справ передає цю вістку бурмістрові Льондону, що доручає бити у великі дзвони храму св. Павла.

Негайно після смерти короля скликають засідання тайної королівської ради. Новий король складає на цій раді свою першу заяву, яку пізніше оголошують, як відозву до народу. Тайні королівські радники складають присягу новому королеві, пізніше проголошують, що новий король вступив на престіл. Це проголошення підписують усі члени королівської родини — мужчини і льондонський бурмістр. Проклямація сповіщає нарід про смерть короля та що став володіти його наслідник.

Згідно з традиційною термінольогією проголошують „високого і могутнього князя Едварда Альберта Християна Юрія Андрія Патрика Давида на законного найвищого володаря Едварда VIII. з Божої ласки короля Великої Британії, Ірляндії і британських домінії поза морями, оборонця віри і цісаря Індії".

Зберуться також обі палати парляменту та складуть присягу вірности новому королеві. Від часу закону з 1867 р. палати громад не розвязують з хвилиною смерти монарха, але парлямент мусить негайно зібратись, а до трьох днів по смерти короля формально проголошують його наслідника.

Святочна коронація відбувається щойно за рік, коли скінчиться двірська жалоба.

ДВІРСЬКА ЖАЛОБА.

Королівський двір буде мабуть у повній жалобі 6 місяців і у півжалобі дальших 6 місяців. Так було після смерти Едварда VII. Спеціяльна жалоба обовязує фльоту і військо. Вістку про смерть короля приймає військо гарматніми збір ними вистрілами, на кожний рік життя короля припадає один вистріл; тому, що король Юрій V жив 70 років, вистрілять 70 разів із гармат.

У Льондоні жалібну сальву віддає військо у Гайд-Парку, де спеціяльно уставляють 70 гармат. Поза 10 місцями у В. Британії, де військо прощає гарматніми сальвами померлого короля, так само сповіщають про смерть короля британські відділи у Гібральтарі, на Мальті, в Адені, на Цейльоні, в Індії, Гонконгу, на Ямайці і т. д.

ДРАМАТИЧНІ СЦЕНИ В ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, 21. 1. ПАТ. Вістка про смерть короля зробила велике враження у столиці та провінціональних містах. Населення столиці збиралося до пізна перед світляними екранами, дожидаючи жалібної вістки. Коли ця вістка наспіла всі відкрили голови у глибокій мовчанці, яку переривали час до часу плачем.

Жалібне богослуження за спокій душі короля Юрія V відбудеться нині в год. 13-ій у храмі св. Павла. Королівське тіло перенесуть до малої церкви св. Магдалини, де буде, аж доки не устійнять порядку похоронів.

ЖАЛОБА В ЖЕНЕВІ.

ЖЕНЕВА, 21. 1. ПАТ. Смерть короля Юрія викликала щирий жаль серед закордонних делегацій на сесію Ради Ліги. Міністер Іден і премієр Австралії Бруге виїхали негайно до Льондону. Засідання комітету 13-ох і Ради Ліги, що мали нині відбутись, відкликали. Офіціяльна жалоба в Лізі Націй по смерти короля тревати-ме бодай 24 години.

Смерть короля викликала велике враження у Зл. Державах, у Франції, в Австрії та в Італії.

ЖАХЛИВЕ ЯВИЩЕ.

З приводу виселювання українських емігрантів з Чехословаччини.

Як уже знаємо з часописів, чехословацький уряд почав масово виселювати всіх чужинців, польських громадян. Є це наслідки напружених відносин між обома державами, які тривають вже кілька місяців.

Реторсійні зарядження чехословацької влади звернулися і проти української еміграції в межах чехословацької републики. Хтож ця еміграція? Бувші вояки Української Галицької Армії, що довший час перебували в таборах інтернованих, опісляж осіли по містах і селах, головно на Підкарпатті, де мали постійний заробіток. Свідоміші, що зрезигнували з повороту до місць походження, передовсім ті, які на Підкарпатті поженилися, своєчасно постарались приняти чехословацьке громадянство. Більшість не привязувала до цієї справи великої ваги, не припускаючи навіть, щоб це могло колись їм пошкодити. Вони зжилися з новою батьківщиною, стояли осторонь політичного життя і всім здавалося, що своєю працею автоматично набули ті права, що їх мають уроженці Підкарпаття. У щоденному житті за таких уважала їх місцева адміністрація, вважало їх місцеве населення.

Раптом, наче грім з ясного неба, впало на них домагання, щоб до означеного часу залишили межі чехословацької республики, а коли цього не зроблять добровільно, тоді їх виселять насильно.

Це насильне виселювання вже відбувається. Чеські жандарми відводять емігрантів до польської границі й роби дальше, що хочеш. Коли емігрант сам, то ще пів біди. Але багацько їх вертається з жінками й дітьми, а зимова пора не дуже надається до таких прогульок.

Но тім ще не кінець трагедії українських емігрантів.

Прибувши до рідного села, кожний мусить зголосити свій приїзд і старатися дістати вимагані документи. Справа йде до староства, звідти до воєвідства і врешті показується, що той, що вернувся до рідного села чи міста, вже не є польським громадянином, бо перед роками того громадянства зрікся. Емігрант починає собі пригадувати, чи такий факт мав колись місце, врешті пригадує собі, що перед кількома роками дістав якийсь документ до підпису з польського консуляту, але що він тим робом зрікся польського громадянства, щойно тепер довідується.

Справді трагічне положення! Куди така людина має дітися? Польська влада уважає поворотця чужинцем і домагається, щоб він до кількох днів виїхав з Польщі, куди сам захоче. А чеський консуль у Львові здвигає раменами і заявляє, що він безрадний. Іншого виходу нема, хіба що такий виселений буде безперервно переходити з одної території на другу так довго, доки не покінчить самогубством під граничним каменем з написом Ч. С. Р...

Поведінка чехословацької влади в цій справі викликала велике негодування серед українського населення на Підкарпатті. Не менше схвильована українська громадянська опінія тут у нас. Не можемо й не сміємо мовчки переходити коло тих жахливих фактів невдячности й нелюдяности супроти спокійних, чесних українських емігрантів, яких викидають неначе американських ґангстерів, хоч чехословацька республика не зазнала від них не тільки ніколи ніякої кривди, але навпаки: своєю важкою працею за час кількалітнього перебування в межах Чехословаччини вони здобули там направду право громадянства. Розуміємо реторсії, що є познакою сучасних міжнародніх відносин, але ніколи цього не зрозуміємо, чому тут має терпіти саме українська еміграція.

Японія хоче творити жовтий бльок.

Напрямні закордонної політики Японії. — Експозе мін. Гіроти.

ТОКІО, 21. 1. ПАТ. Міністер закордонних справ Гірота виголосив учора в парляменті довше експозе про закордонну політику. Гірота заявився за створенням бльоку трьох держав Японії, Китаю і Манджуко. Щоб здійснити цю мету Японія висуває три домагання: 1) Китай повинен заявитись недвозначно за співпрацею з Японією, що дасть тоді Китаєві поміч та не допустить, щоб встрявала третя сторона. 2) Китай повинен визнати Манджуко та підготовити це визнання згодою на автономію Північного Китаю, і 3) всі три держави повинні зєднатись для боротьби з комунізмом. Це конечне, на думку Гіроти, щоб наладнати відносини з Совітами, які через великі зброєння на східному кордоні спиняють порозуміння та створюють небезпеку.

Далі Гірота говорив про взаємини Японії зі Зл. Державами. Про конфлікт не буде навіть мови, коли обі сторони візьмуть на увагу географічне положення обох держав. Також з В. Британією може Японія порозумітись на широкій політичній і господарській основі, коли Британія погодиться на вирішення в дусі давньої приязни. Японія домагається, щоб закордонну торговлю звільнити від несправедливих і непозважних обмежень.

Літературна нагорода на 1935 рік.

КОМУНІКАТ ЖЮРІ РАДИ Т-ВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ.

Члени жюрі, вибрані Радою „Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка" для призначення трьох літературних нагород за найкращі твори видані у 1935 р., на своєму засіданні дня 17. січня 1936 р. порішили не давати цього року першої нагороди, а **другою одноголосно відзначили Ірину Вільде за її дві книжки: „Химерне серце" і „Метелики на шпильках".** Третьої нагороди теж не призначили нікому.

Члени жюрі погодились із становищем Ради Т-ва, щоб не брати на увагу книжок авторів уже нагороджених за два останні роки, коли вони не проявляють нічого нового у порівнянні з їх творами вже нагородженими.

З жалем зазначуємо, що член жюрі д-р М. Гнатишак, не погоджуючись із думкою більшости жюрі, що тільки один автор заслуговує на вирізнення, і стоячи на становищі, що слід вирізнити рівнорядно двох авторів, зрікся перед останнім голосуванням участи у цьогорічному жюрі.

К. Малицька, В. Радзикевич, М. Рудницький, В. Сімович.

(Рада Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка визначила таку висоту нагород: перша нагорода — 600 зол., друга — 400 зол., третя — 300 зол.).

КОМУНІКАТ РАДИ Т-ВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ.

Рада Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові, вислухавши звіту жюрі в справі літературної нагороди за 1935 р., стверджує правосильність рішення жюрі. Одночасно на основі звіту д-ра Миколи Гнатишака заявляє, що в мотивах його зречення не добачує засадничих моментів.

РАДА Т-ВА: Р. Купчинський, голова, д-р М. Стахів, д-р М. Коновалець, І. Кедрин, В. Софронів-Левицький.

22. січня „Музеєві визвольної боротьби України".

Перед нами 10. ч. „Вістей Музею визвольної боротьби України" у Празі. Крім маленької відозви управи — самі числа. Воно може і краще. Бо і справді, чого доказувати, що така установа, як „Музей визвольної боротьби України" незвичайно потрібна, що вона має велике культурне значіння, що вага його — всеукраїнська, що обовязком усіх свідомих громадян її підтримати. Числа, що їх наводить останній випуск „Вістей", краще за всі відозви освітлюють ці справи. Алеж освітлюють їх так, що нам, власне повинно робитися ніяково. Ніяково, бо вони вказують на те, що розуміння в нас, у краю, тієї ваги, яку повинен мати „Музей" для народу, все ще нема.

„Вісти" називають із Галичини 36 жертводавців (супроти 97 жертводавців-еміґрантів із Чехословаччини) індивідуальних і 7 орґанізацій. Числа, які нас засоромлюють.

Хтось із визначніших громадян у Львові сказав був раз непароком, віддаючи свою невеличку жертву на „Музей", що справа з пожертвами в нас піде тільки тоді, коли хтось „Музеєм" — „запалиться", себто, цілий захопиться. Це, мовляв, така в нас, у Галичині така психоза, такий настрій, така ментальність. Треба, щоб накотилася відповідна хвиля, й тоді з нею покотяться і жертви. Це було два роки тому. Захоплення не бачимо, хвиля не накочується. І наслідки — 36 жертводавців, з орґанізаціями — 43.

А тимчасом захоплюється по всіх краях наша політична еміґрація. Буковина. Америка. Скрізь там справу „Музею" вважають за свою. А там, де вона найбільш повинна бути *своя*, ми того розуміння не находимо. Так, на жаль, не находимо.

А проте так бути не може. Ми мусимо справу Музею вважати за свою. Вона така сама наша, як справа „Просвіти", Рідної Школи, чи Наукового Т-ва ім. Шевченка. Те, що „Музей" зорґанізований не на нашій землі, що не в рідному краю має повстати для нього домівка „Український Дім", що ми з краю не маємо безпосереднього впливу на ведення „Музею" — все це не може бути причиною для того, щоб „Музей" уважати за справу для нас далеку. На все це склалися окремі причини. Усеж це зробили обставини, всім нам добре відомі, що так воно склалося. Автім це виключно від нас самих залежить, щоб „Музей" тісніше звязати з краєм, щоб край міг у його праці брати участь активнішу. Початки в цьому напрямі вже зроблені.

Ми за велику ціну повинні допомогти в тому, щоб задумане „Музеєм" діло — збудувати у Празі для „Музею" Український Дім — довести до кінця.

Зачуваємо, що з весною „Музей" буде складати перше каміння під будову „Дому". Коли ця вістка правдива, то не може бути радіснішої вістки для свідомого українського громадянина. Бо ми віримо, що той свідомий громадянин не допустить, щоб будова Українського Дому спинилася на середині. Свідомий український громадянин допоможе в тому, що будова буде докінчена.

У нас, у краю, завівся від недавна звичай звязувати місяці, чи святки з якоюсь установою. Всі ми вже знаємо, що — грудень „Просвіті", що — вся колядa „Рідній Школі". Від яких пятьох років несміливо проскакує в наших часописях скромний голос „Музею визвольної боротьби України" — 22. січень Музеєві. Скромний, бож тільки *один*, правда, великий, незабутній, день, просить „Музей" українське громадянство посвятити справі „Українського Дому". Просить, щоб дохід із свят, що їх ми влаштовуватимемо з приводу 22. січня, ми віддавали на потреби „Музею визвольної боротьби України" у Празі.

Вволімо волю „Музею". Нехай у нас свято 22. січня стане — днем „Музею визвольної боротьби України", так, як уже став грудень місяцем „Просвіти", січень — місяцем „Рідної Школи". Складаймо того дня жертви на „Музей"! У краю приймає їх Земельний Банк Гіпотечний у Львові. Посилати можна на поштову складанку ПКО 500170 з допискою МУД (Музей Українських Дім). Хоч і найменшу жертву — але даймо!

В. Сімович.

У середу уряд прем. Ляваля зголосить димісію?

ПАРИЖ, 21. 1. ПАТ. Сподіються, що прем. Ляваль нині вернеться до Парижа. Засідання кабінетової ради відбудеться мабуть у середу рано. На цьому засіданні Еріо зголосить свою димісію, також інші міністри радикали повідом лять премієра, що хочуть уступити з уряду. Після засідання Ляваль піде до президента, щоб зголосити йому димісію всього уряду. Здогадуються, що Ляваль не буде противитись рішенню радикальних міністрів та, що більше пропозиції творити новий уряд, якби йому це запропонували.

Студентські заворушення в Еспанії.

МАДРИД, 21. 1. ПАТ. На університетах у Мадриді, Севіллі, Валенсії й Овіедо прийшло на політичному тлі між ріжними групами студентів до заворушень. В Овіедо ректор університету, прихильник революційного фронту, доручив покарати студентів за те, що вносили оклики в честь Еспанії. У Мадриді прийшло між студентами до бійок. У Валенсії припинили виклади. На університеті в Севіллі проголосили страйк, бо один з професорів погрожував правим студентам револьвером.

Наради шкільних кураторів.

В міністерстві внутрішніх справ у Варшаві відбулася під проводом міністра освіти проф. Сьвентославського нарада всіх шкільних кураторів. Після звітів про стан організації та найближчі потреби вселюдного шкільництва в поодиноких шкільних округах обговорено загальне положення вселюдних шкіл, справу ліквідації учительських семинарій, організацію ліцеїв, реорганізацію фахових шкіл, організацію шкільних варстатів і співпрацю школи з громадянством і господарським життям. Крім того обмірковано спеціяльні питання, зголошені кураторами.

Що це таке?

Ми дістаємо письма з ріжних місцевостей краю з повідомленням, що в останніх часах являються на селах якісь люди, які називають себе делегатами Рільної Палати, Виділу Повітового, то знову „Млечарского Звйонзку" і т. п. та намагаються орґанізувати якісь нові молочарські кооперативи. Дуже часто діється це на терені істнуючих і добре просперуючих Районових Молочарень. На зауваги селян, що мають уже добре наладнаний збут набілу при своїй молочарні, що всі села району вже зорґанізовані в Районовій Молочарні, що нема потреби ані місця закладати нову молочарню, відповідають такі „делегати", що це все не має значіння, бо тепер настав на підставі якихсь законів чи „умови" новий поділ районів. Зновуж в іншому місці інформують названі „делегати", що терен діяльности Районових Молочарень, обєднаних в РСУК, уже обмежений і їм не вільно дальше поширятись на сусідні села та вживають інших подібних „аргументів".

Ми звернулись до компетентних чинників за інформаціями у цій справі та дістали достовірну відповідь, що **ніяких таких законів ані порозумінь нема.** Так само рішучо виключають, щоб поважні інституції займались баламученням селян, зорґанізованих у Районових Молочарнях.

Тому в подібних справах найкраще звертатись до РСУК або до Маслосоюзу, які подадуть радо потрібні вияснення і вказівки.

Зол. 1.50 пришліть розрахунковим переказом або складанкою П. К. О. ч. 504.060, а вишлемо Вам великий цікавий настільний календар „Криниця" на 1936 р.

Абісинія та Україна.

Під таким дивним наголовком подає, як повідомляє Офінор, бельгійська газета „Відновлення" велику статтю, присвячену італьо-абісинському конфліктові, в якій пише: „Мусоліні, що звільнив від комунізму 40 міліонів італійців, вважається за потвору, а в той сам час Союз Народів вислухує з повагою Літвінова Валаха, який разом зі Сталіном держить під большевицьким ярмом Україну, нарід з 30 міліонів, якого незалежність була свого часу визнана як Леніном і Троцьким, так і Францією, Англією та іншими державами. Але в 1920 р. червона армія набігла на Україну, яку червоний терор лише за перших 6 років большевицького панування коштував понад 1.700.000 мучеників і на те ніхто в Союзі Народів не звертає уваги".

Хоча в цьому випадку Україну приводять лише як приклад, але цікаво зазначити, що цей приклад наводиться дуже часто в справах світової політики і що про Україну вже говорять без ніяких пояснень, як про нарід, якого політичні справи мусять бути відомі кожному політикові.

Лещета і санки комплетний лещетарський виряд, по найнижчих цінах поручає

А. Конєвич і Син

83 **Львів, Баторія ч. 12.** 3—4

Сесія Ради Ліґи Націй.

ЖЕНЕВА, 21. 1. ПАТ. Вчора в год. 11-ій рано відкрили 90 сесію Ради Ліґи. Нарадами проводив делегат Австралії, Бруче. Після короткого тайного засідання, де устійнили денний порядок, відбулось явне засідання Ради. Предсідник Бруче відкрив сесію промовою, присвяченою покійному голові розброєнної конференції Генерсонові.

Пізніше Рада прийняла звіт фінансового комітету та звіт щодо залізничої комунікації. Далі Ляваль зголосив пропозицію, щоб до Женеви скликати на 3 вересня 1936 конференцію, що випрацювала б міжнародню конвенцію щодо ралієвих авдиції у користь мира.

НОВА КНИЖКА!

Із жіночої психольоґії

Химерне серце

Ірини Вільде.

Ціна 1.50 зол.

Порто 30 сот., висилає Адміністрація „Діла", Львів, Ринок 10.

Підрахунок коляди на Рідну Школу.

Час коляд і щедрівок покінчився. Проминув уже речинець на дозволену владою прилюдну збірку для Рідної Школи. Закликаємо всі рідношкільні організації, щоб зараз підрахували збірку й вислали її почтовим чеком Рідної Школи ч. 503.624. Розрахункових переказів не вживати на пересилку тих грошей. Збіркові листи і розрахунок вислати зараз до Повітового Союзу (Кружки) РШ для зладження загального підрахунку з округи. *До 25. січня ц. р. має вже бути вся готівка в касі Головної Управи РШ.* Грошей не можна перетримувати під ніякою умовиною, ані вживати на інші цілі, хочби навіть також дуже корисні. Якби дійшло до нашого відома, що хтось надужив нашої повновласти й не віддав усіх зібраних грошей, проти такого мусітимемо виступити з усією рішучістю.

Найдальше *до 17. лютого ц. р. надішлють Повітові Союзи (Кружки) РШ писемні звіти з розрахунком за цілу округу.*

Звертаємо увагу, що точний розрахунок зі збірки перед владою уможливить нам дістати дозвіл на іншу збірку.

Вислід збірки на коляду по загальному підрахунку проголосимо в журналі „Рідна Школа". Тому непотрібно звертаються до нас у цій справі з окремою вимогою. До інших часописів не будемо подавати вислідів з окремих місцевостей.

Головна Управа Рідної Школи.

Військовий союз між Японією і Німеччиною.

Консервативний англійський щоденник „Морнінг Пост" оголосив сензаційну вістку, що в Токіо Японія і Німеччина підписали 4. січня ц. р. тайний військовий союз проти СССР. Щоденник пише, що японсько-німецькі військові переговори йшли у Берліні ще від першої половини грудня 1935 р. Провідник японської делегації генерал Іто конферував не лише з репрезентантами німецького генерального штабу, але також безпосередньо з фон Рібентропом. Здогадуються, що головна клявзула тайного союзу торкається японсько-німецької допомоги летунства.

Большевицька преса вже від довшого часу веде нагінку проти Німеччини за її зближення з Японією. Москва запевняє, що ініціятива тайного союзу між Німеччиною та Японією вийшла від канц. Гітлера. Якщо вістки англійської преси виявились би правдивими, союз Японії з Німеччиною матиме величезне значіння. Союз матиме величезний вплив на політику великих держав на Далекому Сході, головно Злучених Держав і В. Британії.

ЯПОНІЯ ЗАПЕРЕЧУЄ.

ТОКІО, ПАТ. Агенція Ренго повідомляє: Представник міністерства закорд. справ рішуче заперечує вістки закорд. преси, начебто Німеччина підписала 4. січня ц. р. у Токіо союз взаїмної допомоги з Японією. Ця поголоска безпідставна, що офіційні кола Японії не потребують її коментувати. Представник міністерства війни теж заперечив рішуче цю поголоску.

—o—

Після смерти короля Юрія V.

ВАШИНГТОН, 21. 1. ПАТ. През. Рузвельт вислав до нового короля Едварда VIII та королевої вдови телеграми, в яких висловлює спочування з приводу смерти короля в імени своїм і всього американського народу.

ТОКІО, 21. 1. ПАТ. Вістку про смерть короля Юрія V приняв ввесь японський нарід з глибоким спочуванням, що найшло свій вислів в усій японській пресі. Цісар і цісарева вислали до королевої вдови кондоленційні телеграми. Цісар нарядив на дворі 3-тижневу жалобу. Обі палати парляменту ухвалили жалібні резолюції.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, 21. 1. ПАТ. На вістку про смерть короля Юрія V. папа довго молився. Державний секретар кардинал Пачеллі дістав приказ вислати спочування королевій вдові. Смерть Юрія V відчули в Ватикані як велику втрату, бо за його володіння значно покращали відносини між Англією і Ватиканом. Це був перший монарх, який зірвав з традицією своїх попередників, і не хотів вживати у своїх престольних промовах звичаєвих слів, ворожих католицизмові і папству. Перервані від століть дипльоматичні взаємини між В. Британією і Ватиканом відновлено підчас світової війни.

ВАРШАВА, 21. 1. ПАТ. На вістку про смерть короля Юрія V, президент Мосціцький вислав телеграми зі спочуванням до короля Едварда VIII. та до королеви-вдови. Такуж телеграму вислав премієр Косцялковський.

ЛЬОНДОН, 21. 1. ПАТ. Великий дзвін катедри св. Павла сповістив сьогодні згідно з традицією про смерть короля. Дзвонили 2 години. Столиця від рана виглядає жалібно. Люди на вулицях переважно в жалобі. В Сендрінгемі сьогодні від рана повна тишина. На всіх будинках повівають прапори опущені до половини щогли, лише на каплиці, до якої перенесуть тіло короля, королівський прапор не опущений. Кентенберійський архієпископ відправив богослуження, на якому була княжна Марія і кількох членів королівської родини.

РОЗВЯЗАННЯ ЯПОНСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

ТОКІО, 21. 1. ПАТ. Премієр Окада оголосив учора вполудні розпорядок про розвязання парляменту. В політичних колах вважають це маневром, який має на меті виминути ухвалення урядові заяви недовіря, до чого змагала партія Сейюкаї, що має більшість у парляменті. Нові вибори 22 лютого.

ЛІТВІНОВ ПІД ОХОРОНОЮ ЧЕКІСТІВ.

З Женеви повідомляють, що большевицька делегація на сесію Ліги Націй працює завзято, тому, що Літвінов підготовляє генеральний наступ проти Уругваю. Літвінов майже щодня розмовляє телефонічно з Москвою. Літвінов побоюється, що держави Полудневої Америки піддержать Уругвай і предложать обширний матеріял Лізі про революційну діяльність комінтерну у Полудневій Америці. В Женеві звертають загальну увагу, що Літвінов привіз з Москви кількох чекістів, які ходять за ним крок за кроком. Дотепер Літвінов вдоволявся опікою швайцарської поліції. Кружляють поголоски, що Літвінов дістав в останньому часі багато листів з погрозами.

З НОВИХ КНИЖОК.

Українці роблять
у Петрограді революцію.

Остап П. Білозерський: **„Напередодні".** Історична повість у 2-ох частинах. Львів, 1935 „Українська Бібліотека" з передмовою Л. Нигрицького.

Автор цієї книжки — відомий публіцист, що написав на свому віці неодну сотню статтей. Чому він прибрав собі псевдонім, коли мусів до книжки дати свою фотографію — ось перша дужка, що виринає при такій другій: чи не заховався він за псевдонім із скромности?

Повість ця має зображувати вибух лютневої революції 1917 р. у Петрограді. У цій революції відограли велику ролю українці, що складали тодішній волинський полк, який стояв там гарнізоном і численна українська кольонія, що брала участь у конспіративних організаціях і ширила революційні настрої. Український фер-

ФРАНСУА ДЕ РІВ.

Індійський танок.

Було це після обіду, в якому взяли участь члени жюрі одної малярської вистави. Ми сиділи у вітальні, попивали мокку і ділились своїми враженнями. Альберт Берталь, славний маляр орієнтальних образів почав нам оповідати таку одну історію:

Ви знаєте мій образ „Індійський любовний танок, що висить у моїй робітні. Я не продав би його за ніякі гроші. Десять літ тому, підчас свого побуту у Калькуті я намалював його. З цим образом звязаний спомин найстрашніших хвилин мого життя.

Винув я за містом домик у гарному садочку. У перших днях намалював я два краєвиди: схід сонця та індійську ніч. Скінчивши другий образ, пішов я на прохід по околиці. У померках не запримітив я, що звійшов до чужого саду. В одним вікні побачив я світло.

Була це хатина тубільця. Стіни покриті сороватим лахмітям, звіричими шкірами. В одному кутку стояв стіл із блишаною лямпою. Нараз остовпів я: відчув на собі своєрідний індійський зір.

На землі лежав чудовий барвистий килим, на якому мов статуя сидів індієць з дуже повяжним поглядом. Посередині килиму стояла дівчина незвичайної краси. Світло лямпи падало на її розпущене волосся. Її очі всміхались спокусливо до мужчини, що тримав у руках якийсь музичний інструмент, грючи сумовиту, одномаїтну, заморочену мельодію.

Усмішка дівчини змінилась. Вона почала повільним ритмічним рухом танець. Музичний супровід ставав щораз більше пристрасний. Дівчина блискавкою скинула із себе одяг, лишивши тільки серпанок, що йшов довкола її пояса.

„Якби я був письменником, то описав би аксід приваби цієї жінки. Її очі та усіх підчас танцю мали дивну красу. А проте індієць із непохитним спокоєм своєї раси сидів на своєму місці, перебираючи пальцями по струнах. Ця оцена так мене захопила, що я рішив зробити з неї образ. Нараз побачив я старця, що наближався до дому. Він гадав спершу, що я злодій, але коли дістав від мене одну рупію, змінив свою думку.

Коли я йому сказав, чого хочу, він спитав переляканий:

— То ви хочете намалювати мою доньку?

За кілька рупій увів він мене до хати, де і познайомив з дівчиною та її нареченим. Розмовляв я з ними цілу годину; дівчина сиділа вся без волі. Я обіцяв цій парі кілька золотих монет і умова була готова. А всеж молодий мужчина дивився на мене дуже ворожо. Мені було дуже важко їм розяснити, що саме хочу змалювати; ще й нині дивуюсь, що в мене було так багато терпцю. Дівчина не тільки згодилась на мою пропозицію, але немов би сама хотіла віддати мені її. В її серці інстинктово прокинулось вроджене кокетство, може й тому, що знала мою щедрість. За тиждень сама приходила до мене і добровільно танцювала передімною танок кохання.

Я думав тільки про свій образ і відкидав її жіночі хитрощі. Дівчина вважала мій холод мабуть за образу, бо коли я поставив перед нею одного дня холодну лімоняду, вона відсунула її.

— Чому не пиш? — спитав я здивований, бо знав, що вона любить такі ласощі.

— Дівчата не хоче нічого від Саґіба.

Даремне розпитував я за причиною; вона не брала нічого. Але танцювала так само кокетливо, як раніше; може тому, що я не додав їй двох рупій поза гонорарем.

Більше не пропонував я їй нічого, тільки завзято малював. Та чим виразніше виступала дівчина на образі, тим більше змінився її суджений на лиці. Його ненависть уже давно злагодили мої гроші; зрештою і так не дбав я дуже про те, що він відчуває для мене.

Одного дня Дівага не прийшла до мене. По годині вислав я за нею свого слугу. Її не було дома. Я працював над образом сам, а потім пішов до міста до знайомих.

Додому вернувся я пізно ввечір. У моїй кімнаті світилася усю ніч лямпа. Так радили мені досвідчені люди. Заки клався я спати, перешукував завсіди всі кутки кімнати. Я не мав страху ніколи, довіряючи свому револьверові. Боявся я тільки індійських гадюк, що шукають у людських ліжках тепла. Я знав, що в такому випадку треба спокійно лежати і думав про це навіть у сні.

Коли я заснув, мав я враження, що саме така гадюка вилізла мені на груди. Я відчував її холод і як вона пестилась довкола мене. Я прокинувся облитий потом: на мені лежав холодний тягар. Мені здавалось, що я божевільний. Якесь щастя охоронило мене від смерти, бо в ліжку була справді гадюка.

„Як вона могла сюди дістатись?" думав я. Нараз звернув я увагу на шелест на підлозі. Як би це був злодій чи злочинець, то я був тепер безборонний. У дзеркалі побачив я постать нареченого Дівагі. Я заплющив очі, приготований на все...

Коли я ще раз прокинувся, сонце сильно світило у вікна. Я лежав непорушно і не вірив своїм очам. Гадюки в ліжку не було, але довкола мене не було теж мого годинника, одягу, черевиків. Я побіг до робітні. Мій образ був розрізаний у трьох місцях ножем на три частини.

Поліція дала мені найкращих детективів, але я не міг найти винуватця. Коли я відвідав Дівагу, вона сказала мені сміючись:

— Коли мій наречений утік і ти шукаєш за ним, то даремне робиш те, Саґібе, бо не найдеш його ніколи!

Так і сталось. Єдиною моєю потіхою було те, що я міг напрівити свій порізаний образ. Тепер уже розумієте, чому мені так тяжко було з ним розстатись.

Перекл. *а. б.*

мент як дріжджі великої російської революції! — цікава, приваблива тема.

Як узявся за неї автор? На героїв повісти вибрав двох молодих українців, молоду українську дівчину та московського старшину, що всі зосереджувались довкола цієї одної дівчини як приятелі чи закохані. Поруч цих вигуманих постатей стоять т. зв. історичні: Распутін, Кшесінська, деякі політичні російські діячі. Фактично ці „історичні" постаті — тільки епізодичні: так само епізодичні ще інші прізвища — бо це тільки прізвища — осіб, щодо яких читачеві байдуже, чи вони жили справді, бо роля їх у змальованих подіях мінімальна.

Три сцени висуваються у цій повісті на перший плян: відвідини у Распутіна молодої дівчини, яка не знає, нащо її туди затягли, спроба визволити дівчину з вязниці і перший бунт військових частин у Петрограді, що стає першою іскрою революційної пожежі. Читаючи повість і закриваючи її, не знаємо гаразд, який був намір автора: чи на тлі революційних подій змалювати історію кількох одиниць, чи дати само це тло як головну картину революційних настроїв.

Намір автора був би для читача байдужий, навіть не виринув би, як питання, якби повість була цікава. Книжка написана як спроба дати повість на підставі подій, з яких частину пережив сам автор. Хоч і находимо в ній сліди перестудійованих матеріялів і правдивих фактів, нема у змальованих сценах необхідної живучости, мистецьких елементів, що відріжняють публіцистику від літератури. **м. р.**

Необхідна книжка.

М-р Микола Топольницький: **Спадщинне право.** Накладом „Книги". Львів 1935. Стор. 160, ф-о мала 8°.

Нема двох думок, що правнича література у нас найбідніша. Але якщо нечисленні наукові праці з ділянки права лежать у рукописах, бо на їх видання нема фондів, то основно обговорені закони знаходили і знайдуть у нас уже читачів, а вслід за тим і видавців. Найкращий доказ, що „Правотар" адв. д-ра Ф. Евина, виданий ще перед війною, негайно розхопили і нині він є цінною бібліографічною рідкістю. Тесаме сталося з брошуркою д-ра М. Стахова „Закон про збори", яка дочекалась навіть другого накладу. Така щаслива доля зустріне певно і „Спадщинне право", яке розяснить нашим селянам, міщанам і фізичним та умовим робітникам складні постанови про ріжні форми дідичення, про законну частину спадщини дітей і батьків, чоловіків і жінок. Кільканацять дуже добрих зразків кодицилів і тестаментів дасть змогу селянинові чи міщанинові зладити правильне завіщання останньої волі для себе або для інших осіб і таким чином не наражувати своїх наслідників на довгі і страшенно дорогі процеси за спадщину. Автор зі знанням справи обговорив теж у першій частині даровизни і подружі маєткові умови на основі обовязкових законів у Галичині, у другій частині обговорив спадщинне право на наших північно-західних землях, на Волині, Поліссі і Підляшшу. Кожний фаховий правник прочитає цю книжку з великим вдоволенням і напевно поручатиме її нашим громадянам. Книжка написана теж доброю мовою. **м. к.**

З почнів нашої регіональної літератури.

Іван Филипчак: **Історія села Берегів самбірського повіту.** Львів, 1936. Стор. 80. Ціна 1 зол. Накладом Читальні „Просвіти" в Берегах.

Ця книжка — це дуже гарний приклад дбайливости села за виховання чергових поколінь. Як довідуємося з передмови, молодь села Берегів самбірського повіту живо цікавиться минулим своєї рідної оселі. Вона і провід місцевих культурних та економічних установ попросили відомого працьовника на полі історичного письменства, проф. І. Филипчака, написати історію Берегів. Кошти видання покрили місцеві установи. І ось перед нами симпатичний почин сільської історіографії — оригінальний і вартий наслідування. Є в цій книжці все, що зберегли хроніки (церковна, шкільна), як також городські акти про село: є також, зібрані вже з уст очевидців, огляди освітньої та господарської розбудови села перед війною і після неї. Є і статистика розвитку трьох кооператив у селі (господарсько-споживчої, молочарської, кредитової). Є фотографія „Січового Дому", є знимки діячів села. Молоде покоління с. Берегів знатиме тепер, чиї вони сини, яких батьків, яких приятелів мало село, хто чим заслужився в розбудові культури їх рідного села ітд.

Цю книжку варто поширити скрізь, по всіх закутках нашої землі. Нехай би вона стала прикладом для інших громад, а література, яка з цього виросла, сталаб щойно гарним доповненням загально-національної історії.

НОВИНКИ.

— **Деякі наші читачі і передплатники,** які дістали календар „Криницю" на рік 1936, не вирівнали ще належитости за нього. Просимо при висилці передплати на лютий не забути вирівняти належитости за календар у квоті зол. 1.50.

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2,** 2) **Личаківська 50,** 3) **На Байках** ріг Глубокої, 4) **Жовківська 175.** 22-/5

— **Футра, всілякого рода, найвибагливіші,** поручає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 96—?

— **Вечір народньої ноші у Львові.** Показ народніх обрядів та ноші тепер дуже в нас популярні; доказом цього є часті такі імпрези в цілому краю. На львівський вечір наспіло вже багато зголошень. І так із Лемківщини відгукнулася п. Евгенія Дудова, що привозить цікаві лемківські строї, з Болехова п. Октавія Голендюк, із Яворова п. Марія Велигорська. Новістю у Львові будуть строї з околиць Болехова. Бойківщина, хоч не така віддалена, має прецікаве, архаїчне вбрання, що нагадує собою княжі часи.

— **„Драгоманів і сучасність".** Заходом Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові відбудеться в суботу 25. січня ц. р. в 6. год. веч. у селі „Української Бесіди" у Львові дискусійний вечір під вище згаданим наголовком. Вечір започаткують: д-р Карло Кобер'ський і д-р Константин Чехович.

— **Загальні університетські і політехнічні виклади.** У рямцях четвертого циклю цих викладів п. н. „У сороклїття відкриття промінів Рентгена" виголосить асистент львівського університету д-р Андрій Ластовець'кий два відчити: в четвер 23. січня ц. р. на тему „Рентген і його діло" і в суботу 25 січня ц. р. на тему „Значіння промінів для науки". Оба відчити, ілюстровані діяпозитивами, відбудуться в салі Коперника нового університету (вул. Маршалківська) в 19-ій годині.

— **Вистава епохи бідермаєру** отворена в салях міського музею артистичного промислу (вул. Гетьманська 20) щодень в год. 9—14 і 16—19 тільки до 10 лютого ц. р.

— **З Українського Лікарського Товариства.** Пригадуємо, що Звичайні Загальні Збори відбудуться в суботу 25. І. в год. 18-ій у домівці Товариства при вул. Підвальля 7/І.

— **Від нині** касо кінотеатру „Атлянтік" буде продавати підчас висвітлювання фільми „У боротьбі з царатом" білети вступу тільки перед початком кожного сеансу і з важністю тільки на даний сеанс. Початок сеансів: 3.30, 5.30, 7.30 і 9.30. **Дирекція кінотеатру „Атлянтік".**

— **Зміни в почтових агенціях.** З днем 22 ц. м. звинено почтову агенцію в Дуплисках пов. Заліщики, а її почтовий обсяг зі селами Дуплиска, Блищанка і Бедриківці приділено до обсягу почтової агенції Угринківці. Крім того приділено до цієї агенції місцевости Берестик, Харханівці, Гнилиці, Мишків, Теклівка і Ворвулинці.

— **Хто виграв?** В нинішнім тягненні держ. кляс. льотерії впали такі виграні: Премія 1,000.000 зол. впала на ч. 44794, 50.000 зол. на ч. 49428 194122, 20.000 зол. на 4083, 30.000 зол. на ч. 182803, 10.000 зол. на ч. 12856 89464 102843 189917, 5.000 зол. на ч. 194290, 2.000 зол. на ч. 87417 117697 124422 125773 137094 165203 169522, 1.000 зол. на ч. 3663 4074 7218 9808 11961 28691 34569 38808 40772 43184 43189 49741 51247 51272 57199 58291 629943 65987 70009 73930 78918 79506 85199 87099 88745 93214 95371 97827 98020 98888 101373 103544 104095 111271 119590 122982 123770 125879 126467 134048 137513 138274 143026 151641 154481 165711 184571 189930.

— **Нова збірка українських казок.** Державне Видавництво у Празі випускає збірку українських казок Підкарпаття. Казки зібрав та упорядкував В. Гренджа-Донський. Книжка буде ілюстрована працями відомого українського графіка.

— **Вистава української графіки в Фінляндії.** В Гельсінках (Фінляндія) в початках лютого з ініціятиви наших прихильників фінів буде влаштована вистава української графіки (гравюра, книга, екслібріс і т. д.).

— **Новий чеський переклад з української мови.** Цими днями накладом вид. Fr. Borovy появилася книжка: „V. M. Leontovyč. Revoluce jde. Obrazy revoluční doby na Ukrajině. S úvodním slovem prof. D. Doroženka". Стор 238, з портретом В. Леонтовича. Коротка передмова проф. Дорошенка (ст. 5—9) містить огляд життя й характеристику літературної творчости Леонтовича. До книги звійшли головно твори останніх років Леонтовича, а зі старших — історичне оповідання „Абдул-Гавіс". Накладом того самого видавництва вийшли не так давно в чеськім перекладі „Захар Беркут" Ів. Франка і „Борці за правду" А. Кащенка. **(У. Т.).**

— **Йорданське свято в Кракові** відбулося, як звичайно, в асистенції війська. Після богослуження в церкві св. Норберта рушила процесія, ведена гр.-кат. парохом, д-ром П. Хрушем і військовим капеляном гр.-кат. обряду, в асистенції представників латинського духовенства, з військовою орхестрою та відділом війська до Ринку. Під аркадами Суконниць устаснено вівтар, де відбулося водосвяття в приявності представників державної, військової та цивільної влади. Після водосвяття військова орхестра відограла коляди. Народу було багато.

— **В обороні сестри.** Львівський апеляційний суд розбирав учора справу урядовця суспільної обезпечальні в Кельцях, Клявдія Копця, якого засуджено в Станиславові на 7 літ вязниці за вбивство свого шваґра, Виростка, урядовця станиславівської обезпечальні. Виростек жив погано з жінкою і мав часто конфлікти зі шваґром, який приїздив із Кельц, щоби боронити своєї мальтретованої сестри. Критичного дня Виростек після авантури зі шваґром заявив, що вернеться до жінки, якщо заплатять йому довги, яких він наробив у звязку з подорожею до Палестини в товаристві одної жидівки. Копець згодився і дав Виростекові кілька тисяч зол., взяті безправно з обезпечальні. Колиж Виростек на другий день таки втік від жінки, Копець пішов до обезпечальні і сімома револьверовими стрілами положив його трупом. Апеляційний суд обвинуватив йому кару до 3 літ вязниці.

— **Дефравдації в податковій палаті.** У львівській скарбовій палаті викрито перед кількома місяцями великі зловживання, яких допустились урядовці VI. скарбового уряду, Стефан Ірса й Альфред Глеґер. Зловживання викрито наслідком рекламацій податників, які хоча заплатили податки, діставали упімнення й екзекуційні накази. Показалось, що оба дефравданти, беручи від податників гроші, записували тільки кошти екзекуції, а решту ховали до своїх кишень, при чому залеглости переносили на другий рік. Тим способом спроневірили 4.833 зол. Оба дефравданти станули на днях перед судом. На домагання оборони розправу відложено, щоби психіятри прослідили умовний стан Ірси.

— **Смерть від порошків на біль зубів.** 25-літня вчителька Марія Матушевська, вернувши із святочних ферій зі Львова до Синяви, зажила кілька порошків на біль зуба. Коли зуб болів дальше, вона зажила більшу скількість порошків і звеліла шкільному сторожеві рано її не будити, бо буде довше спати. В полудне другого дня вчителька ще спала. Коли годі було її добудитись, її перевезли до шпиталю в Ярославі, де вона не прийшовши до свідомости за три дні померла.

— **Львівська хроніка.** Приватна вчителька Стефанія Мурська пострілила в голову абсольвента політехніки Казимира Домбровського в його мешканні при вул. Новий Світ. Мурську арештовано. — Поліція придержала кишенькового злодія Владислава Стасенка, при якому знайшла 300 зол. у жовтому портфелі, який комусь украв.

— **Банкроцтво килимкарської фірми.** В Косові оголосила банкроцтво одна з поважних килимкарських фірм з причини зловживань аґента Ернета, що заступав кілька косівських килимкарських виробництв. Здефравдувавши 200.000 зол., він утік до Львова і тут, побоюючись кари відповідальности, відобрав собі життя.

— **Краєва хроніка.** До церкви в Надорожній пов. Товмач добулися злодії й вкрали із скарбони 50 зол. — Підчас йорданського водосвяття в Панівцях пов. Борщів розсадило моздір при стрілянні, причому згинув 19-літній Павло Григоришин, а двох парубків тяжко ранило. — В Озірній пов. Зборів невідомі напасники вбили 29-літнього Стефана Сютру.

— **Чи видавці визискують авторів?** Цікаву справу розглядає варшавський суд. Радієвий прелеґент Сверський сказав у своєму відчиті, що видавці книжок визискують авторів. Тим твердженням видавці почулися ображеними і за посередництвом союзу видавців книжок заскаржили преле-

гента до суду. Обвинувачений Скерський пізнався перевести доказ правди і покликав на свідків кільканацятьох письменників.

— **Два лікарі побилися через жінку.** До Варшави привезли лікаря із Плоцька, д-ра Гугона Шмідта, якого ранено трьома револьверовими кулями. Після операції д-р Шмідт помер. Був це епільог родинної драми у Плоцьку, де практикував також лікар д-р Карпінський, який підозрівав д-ра Шмідта, що залицяється до його жінки. Оба лікарі зустрілися в аптиці. Підчас суперечки д-р Карпінський образив д-ра Шмідта, який зневажив д-ра К. чинно. Тоді д-р К. витягнув револьвер і стрілив тричі, ранячи д-ра Ш. в хребетний стовп, легені та руку. Опісля пішов на поліцію і зложив протокол з акції. Його арештовано.

— **З Польщі.** В Отвоцьку під Варшавою згоріло до тла двоповерховий дім. Стверджено, що вогонь постав від недокуреної папіроски. — Окружний суд у Варшаві засудив працівника державних друкарських заведень Паству на 3 роки вязниці за спроневірення 42 тисяч зол. — У Гродзіску Мазовецькому арештовано секретаря повітового сойму Радлівського й інжиніра Спіку у звязку зі зловживаннями при будові доріг.

— **Арабська евангелія гетьмана Івана Мазепи.** Українське громадянство в Парижі мало змогу почути спеціяльний реферат В. Прокоповича у справі знайденої в Румунії евангелії Івана Мазепи, про яку була вже у нас вістка. Згідно з його повідомленням евангелія була видана в 1708 р. в місті Алепо в арабській мові і на кінці першої сторінки находиться віршована посвята видавцеві та добродієві в старо-грецькій мові. Зроблено це очевидно для того, щоб гетьман, який міг арабської мови не знати, всеж таки особисто прочитав посвяту. Евангелія прикрашена гербом гетьмана, дуже своєрідного виконання і з деяким волоським впливом. Під гербом титул гетьмана старо-словянською та старогрецькою мовою. Дуже цікаве, що титул гетьмана починається не звичайною відомою формулою, а словами „Божою Милостию Ми...". Це показує, що в ті часи гетьмани України вважалися суверенами, рівними з іншими християнськими володарями. Розвідка В. Прокоповича, якого виклад авдиторія вислухала з незвичайним зацікавленням, є цінним вкладом у розроблення історії великого патріота.

— **Поворот з російського полону.** До одного кашубського села біля Тільзіту у Східних Прусах вернувся після 21-літного побуту на Сибірі, колишній вояк німецької армії Теофіль Кайзінський, що підчас світової війни 1914 р. під Ловічем дістався в російський полон. На Сибірі він спершу був на примусових роботах, опісля оженився зі сільською дівчиною, росіянкою, і довгі часи був зовсім ізольований від світу. Колиж пробував покинути Росію, стрічався з непереможними перешкодами большевицької влади. Аж за інтервенцією німецької дипльоматичної служби дозволили йому виїхати до дому. Приїхав з жінкою і шестерма дітьми, що говорять тільки по російськи. Привезли зі собою два мішки пшеного хліба, бо в Росії говорили їм, що в Німеччині панує голод.

— **Еманципація туркинь.** Ще недавно життя турецьких жінок не виходило поза стіни гаремів. На протязі кількох останніх десятиліть туркині перейшли велику еманципацію і нині вони грають щораз більшу ролю в громадянському житті. В Анґорі, столиці Туреччини, є вже 19 суддів жінок і 12 адвокатів. У вищих школах викладає 20 професорок, що користується великою пошаною студенства. Росте також число лікарок. У державній адміністрації працює тепер 8.000 жінок, що мають переважно вищі студії, в промислі і торговлі є зайнятих 1.500 жінок, а поверх 2.000 працює у фабриках як інжиніри, адміністраційні урядничкі і робітниці.

— **Зіла серце любка.** В містечку Ріо Гранде (Арґентина) населення здичувало місцевого мешканця, який вбив свою жінку. Передтим він присилував іще жінку, щоби всмажила і зіла серце свого любка, якого він теж убив.

— **Дівчина зперед 3.600 літ.** Данські археольоги відкопали в старинній могилі кістяк 18-літньої дівчини, що мала ще волосся, зуби й одіж. Найдені в могилі прикраси із золота й останки одежі свідчать про те, що дівчина походила з високої суспільної касти. Одіж зроблена з вовни і прикрашена на плечах коштіром з медвежої шкіри. До плетінки в поясі був вложений гребінь артистичної роботи. Ріст дівчини вчені означили на 177 цм. Кістяк походить з бронзової доби, менше-більше з 1.700 р. перед Христом. Виконку передали до національного музею в Копенгазі.

— **Населення Японії.** На основі останнього перепису населення Японія мала в дні 1 жовтня 1935 р. 97,694.628 мешканців. На протязі останніх пятьох років населення Японії зросло на 7.296.585 осіб. Більше мешканців від Японії мають тільки чотири держави: Китай (400 міліонів), Британська держава (359 міл.), Совіти (165 міл.) і Зл. Держави Півн. Америки (125 міл.).

— **Велика залізнича катастрофа** сталася під Шрівенгавен (Голяндія). Згинуло 5 осіб а 27 є ранених. Між убитими находиться теж машиніст, що вмер у шпиталі наслідком попарення.

— **Вовки роздерли двоє дітей.** Біля місцевости Дофтани в Румунії напало стадо вовків на фільварок Івана Константина. В часі, коли служба запрягала коні, вовки кинулися на двоє дітей, що стояли на подвірі і роздерли їх на смерть. Крім того вовки, яких було кільканадцять, вхопили кільканацять овець.

— **Вчений серед людоїдів.** Австралійський антропольог д-р Томзон відбув недавно наукову подорож до непрослідженої досі пустині на півночі від ріки Ропер. Він перебував довший час між людоїдами і мисливими на людські голови, що уходили досі з найдиші народи. Д-р Томзон ствердив, що це люди добродушні, чесні, з примітивною, але цьяхотною культурою. До білих ставляться дуже прихильно і довірчиво. Він навчився їхньої мови і прослідив звичаї. Коли занедужав, людоїди доглядали його і робили все, щоби подужав. Споживають людське мясо тільки підчас релігійних церемоній, підчас боїв з ворожими племенами, в тій надії, що переймуть прикмети зїджених противників.

— **Убивник інжиніра Форміса?** Чеські часописи принесли вістку, що судові в Моравській Остраві передано чеського громадянина Ганса Мільера, мабуть торгового з одним із убивників, що 24 січня ц. р. у Загоржі біля Праги сприяли зі світа німецького інжиніра Форміса. Як відомо, Форміс уладив був там тайну радіостацію, з якої надавав ворожі для гітлерівської влади авдиції.

— **Дорога статуетка.** Суд в Атенах засудив антиквара Михайла Русоса на чотири роки вязниці, 2.000 драхм гривни і заплату державі відшкодування за те, що продав до берлінського музею старинну статуетку грецької богині за півтора міліона марок золотом і вивіз її крадком із Атен. Засуджений виїхав швидко до Франції й перебуває тепер у Парижі.

— **Ощадний президент.** Президент еспанської республіки, Алькаля Замора, є одним із найощадніших громадян свого краю. Він звернув міністрові скарбу 130.481 пезетів, які заощадив зі своєї пенсії впродовж минулого року. Від часу, коли займає своє становище, президент Зомора переказав державному скарбові 357.568 пезетів, заощаджених зі своїх поборів. Крім того він, як кожний інший громадянин, заплатив у тім часі 45.600 пезетів податків.

— **Ріжні вістки.** Від землетрусу в Коломбії згинуло коло тисячки осіб. — Наслідком сильних морозів, які панують у Зл. Державах, замерзло 161 осіб. — В італійському місті Барі згоріла рафінерія нафти, при чому згинуло 7 осіб.

Відозви й комунікати.

ДИТЯЧА ОСЕЛЯ, ЗАХИСТ І МУЗЕЙ ПАМЯТОК ІВ. ФРАНКА У НАГУЄВИЧАХ.

За почином культурно-освітнього Т-ва „Робітнича Громада" у Дрогобичі і Головної Управи „Робітничої Громади" у Львові переведено 12. жовтня 1935. р. публичну збірку і закуплено від родини Ів. Франка у Нагуєвичах площу з будинками, на якій колись стояла хата, де народився Іван Франко. Контракт купна списано 2-го листопада 1935. р. Таким чином у Нагуєвичах, родинному селі Ів. Франка, який змалював прегарно у своїх творах життя й внесок бориславських робітників та злидні селянства 60-их—80-их років минулого віку, повстане дитяча оселя, захист і музей памяток. Це буде живий памятник великого Сина України.

Але закупно площі стало лише трівкою основою до дальшої праці. Щоби створити в найкоротшому часі *дитячу оселю імени Івана Франка* і здійснити дальші плани, треба якнайскоріше сплатити довг родині Ів. Франка, який згідно з контрактом, сягає 1950 зол. Тому то комітет будови дитячої оселі ім. Ів. Франка і Головна Управа культурно-освітнього Тва „Робітнича Громада" звертаються з покликом до українського громадянства, щоб надсилало на подану вище ціль грошеві жертви на адресу: Кружок культурно-освітнього Т-ва українських робітників „Робітнича Громада" у Дрогобичі, вул. Міцкевича 17., або на адресу: Кооперативний Банк „Дністер" у Львові, вул. Руська, вкладкова книжечка ч. 17.780.

Добрі Романи

багато історій

в місячнику

GARTENLAUBE

GARTENLAUBE є славне своїми визначними авторами і мистецькими співробітниками. — Чи знаєте його практичні сторони: смачні рецепти, моди для домашнього кравецтва. Поради для хатнього господарства і плекання квітів — також важні вказівки про обезпечення від нещасть і на випадок смерти? Перегляньте останній зшиток гарного німецького журналу для родин.

Ціна примірника 23 феніґів.

VERLAG SCHERL BERLIN SW. 68.

ДИВОГЛЯДИ.

ЧИМ ЗАСТУПИТИ ХУСТИНУ ДО НОСА?

Від віків уживаємо хустини до носа як необхідного предмету, який носимо при собі. Аж тепер лікарі та гиґієністи догадались, що хустина це один із найпростіших способів, щоб поширювати недуги. У кишенях, де носимо хустину, лежать теж інші предмети буденного вжитку, на ці предмети теж переходять бактерії. Багато осіб, що чистить ніс, обтирає хустиною теж лице, — жінки нерідко і сльози. При прощанні, головно на залізничих двірцях, хустинка до носа заступає прапор, яким вимахують. Трапляється це теж при таких нагодах, як спортові змагання, де люди збираються, щоб славити здоровля. У всіх цих випадках хустина розносить бактерії. Що робити з хустиною до носа? Чим її заступити? Піддавши суворій критиці її ролю, лікарі не знають, що відповісти на її питання. „Треба зміняти її якнайчастіше" — відповідають, забуваючи, що бідні люди не можуть цього зробити, коли не мають великого запасу хустинок і нечасто перуть своє білля.

РИБИ НЕ ПЮТЬ КАВИ.

Одним із найбільших дивоглядів сучасних економічних відносин є факт, що великі підприємці, які торгують кавою у Бразилії, воліють нищити великі її запаси, ніж продавати її по знижених цінах. Мішки кави кидають у море і — ціна її йде вгору. У морі назбиралось тої кави так багато, що вона надала навіть смак воді. Виявилось, що риби, головно найшляхотніші, яких ціна на ринку найвищо, бо вони найсмачніші, не терплять кави і втікають від неї до іншого моря. Так бразилійські плянтатори стягнули самі на себе кару: піднесли ціну на каву, але втратили риби на своєму побережжі.

Дописи.

СТРИЙ.

Передсвяточний ярмарок на дохід убогих українців міста Стрия. Заснований у грудні м. р. комітет для допомоги убогим українцям міста Стрия під проводом о. Гаврилишина уладив дня 22. грудня м. р. передсвяточний ярмарок у салі Народнього Дому. Зібрано велику скількість фантів і фантова льотерія дала теж значний дохід, який допоміг комітетові обдарити харчами найбідніших мешканців на свята.

Відчити у Стрию. Дня 29. грудня м. р. відбувся другий відчит о. д-ра Костельника на тему „Друге життя". Велику салю Нар. Дому виповнили щерть цікаві слухачі.

Малювання іконостасу. Заходами о. Гаврилишина підписано умову з артистом Дядиюком. Артист зобовязався за 3.000 зол. розмалювати іконостас до 15. серпня 1936 р.

Традиційна Ялинка. На другий день Різдвяних Свят уладжено в салі Нар. Дому для дітей і молоді традиційну ялинку. Численно зібрана молодь при співі колядок і товариських забавах приємно й весело провела весь час.

Театр Старицького. Третього дня Різдвяних Свят відбулася театр.вистава театру Старицького зі Стрия п.н. „Гріхи молодости". Вистава підготовлена солідно, був гостинний виступ п. Ірини Косенкової. На жаль публики було небагато.

„Вифлеємська Ніч“. Заходом комітету для убогих українців м. Стрия відограв аматорський кружок з Грабовець релігійну пєсу І. Луцика „Вифлеємська Ніч“. Публика виповнила вщерть велику салю Н. Дому. Це знак, що релігійна тема притягає широкі маси. Чистий дохід відсвидив касу комітету убогих.

Посвячення дзвона на Ланах. Громадяни передмістя Стрия Лани Долішні вшанували 35-ліття митрополитування Кир Андрея уфундуванням 600-кг. дзвона, що його посвячено 14. січня ц. р. і надано йому імя „Андрей“. Дзвін посвячено у приявности 300 кумів, трьох священиків і великої маси народу. — „Нехай цей дзвін пригадує нам і нашим дітям великого Провідника, Добродія і Батька, всім нам любого Митрополита Кир Андрея та кликнучи нас у молитвах своїх згадувати дорогого Ювілята“ — закінчив святочну промову о. парох Цурковський.

Традиційне Йорданське свято відбулося цього року винятково святочно. Сприяла прегарна сонішня погода, весняна температура, а передовсім ласкава участь о. мітрата Базюка зі Львова. Службу Божу в асисті оо. катехитів Сивицького і Мартинкова відправив о. мітрат, виконував о. Лишинський; співав поправно місцевий церковний хор. У церкві бачили ми представників усіх українських стрийських установ і непроглядні маси народу були теж процесії з Ланів, Заплатина й Верчан зі своїми оо. парохами. В год. 11. вирушив величавий похід з процесіями на ріку Стрий при звуках сокільської стрийської орхестри, яка грала коляди на зміну церковним хорам. У традиційнім поході на ріку взяли участь непроглядні маси народу з міста і з дооколичних сіл. — Окремо для місцевого гарнізону відправив Службу Божу і посвятив воду на ріці в год. 9. місцевий завідатель парохії о. Гаврилишин. Цього самого дня відбулась заходом Рідної Школи для членів усіх установ традиційна просфора у великій салі Нар. Дому.

Новий парох Стрия. Дня 20. січня ц. р. повна міська рада (християнських радних) одноголосно рішила надати презенту на гр.-кат. парохію міста Стрия о. Іванові Винницькому, деканові і пароховi в Зялісцях коло Ходорова. Надання парохії знаному організаторові Бобреччини і духовому провідникові Ходорівщини дає запоруку, що і в нашім місті повсле він працю для піддержання гарної традиції Стрийщини.

СТАНИСЛАВІВ.

Опіка над сиротами. В нашім місті при вул. Голуховського пишається від 4 літ величава 2-поверхова камениця з написом: „Приют Пр. Троїці“. Домівка ця — це мешкання найбіднішої нашої дітвори, що без батька й матери полишилися сиротами; батьками їх — Сестри чини св. Вінкентія, під котрих опікою працює цей приют. У приюті є 103 сиріт; їх число щораз то більше, бо не лише сироти з міста, але й із передмість, а навіть з дооколичних сіл знаходять тут приміщення. Здавалося би, що незвидна мусить бути доля тих сиріт та ще серед такого натовпу. Але поведінка цієї дітвори, а перш у чергу приязне її відношення до своїх опікунок вказує, що вона не відчуває своєї сирітської недолі. Заслуга в цьому Сестер, опікунів цієї дітвори, які не тільки зі свого обовязку, але радше з почуття християнської любови ближнього відносяться з материнською любовою до цих сиріт і поводяться з ними, як зі своїми власними дітьми, хоч дуже часто приходиться їм боротися з недостатками. Наше Громадянство, пізнавши при нагоді кількох імпрез дуже хосенну працю Сестер цього приюту для нашої нації, ставиться до цієї інституції з найбільшою пошаною і симпатією. Повстало й товариство під назвою: „Комітет Допомоги Сиротам“, яке дрібними датками, зібраними від своїх членів, приходить приютові кожного місяця з невеличкою допомогою. Дня 18. м. м. загостив до цього захисту св. Николай і захоплений гарним співом та руханковими вправами дітвори, головно чудово відспіваним діяльогом між молодою дівчиною-сиротою та чортом і ангелом, обділив дітвору щедрими дарунками. Радість обдарованої дітвори годі описати. Присутні гості теж раділи, бо провели цей вечір у веселому настрою. При цій нагоді слід теж згадати ті пані, які є душею комітету та яких щирим трудом приют завдячує свій розвиток. Передовсім щира подяка належиться п. д-р О. Полотнюк-Гробельній за безкорисну лікарську опіку над сиротами. Багато заслуг для приюту поклали пані: Марта Даняшева, Стефанія Литвиновичева, Ольга Чорненкова, Олена Колянковська, Анас. Тимкова, Теофіля Савкова і Вячеслава Ткачукова. Б. Л.

Йордан у Станиславові. Традиційним звичаєм свято Йордану почалося архиєрейською Службою Божою, яку відправив Преосвященний Кир Григорій в асисті цілої капітули. Принагідну проповідь виголосив Преосвященний Григорій, який теж доконав акту посвячення води на площі Падеревського. У процесійному поході взяли участь непроглядні маси народу, представники наших установ та хори, які співали колядки. На богослуженні і при свяченні води був міцевоєвода Качмарчик з представниками влади та почесна компанія 48 п. п. з орхестрою, яка грала наші колядки.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Во єдино.

Був морозний, погідний день зими. Над столицею держави напинало груди блакитне небо, довкола Київські гори в горностаєвих шубах, а долом Дніпро під ледом мов лицар у сталевій зброї.

На Софійській Площі море голов, ліс прапорів, повінь згуків....

Врешті — молитовна тиша.

І на чотири сторони світа:

„Від нині во єдино.....“

Море голов захвилювало, ліс прапорів похилився, повінь згуків розлилася далеко-широко, на схід і захід, на північ і південь.

Захвилювало... Похилився... Розлилася...

„Від нині во єдино...“

О, русичі! Ще досі не розуміємо цих великих слів.

Злитися — це значить: одного бажати.

Зчитися — це значить зєднати руки і мозок.

Злитися — це значить: увести серце на пригадку.

А ми?!...

Пустили серце пташкою під синю блакить, під жовте сонце, а руки звисають, а мозок слухає, що серце щебече.

— Хоч порубайте — не буде цього!

А по році:

— Колись знаття, а то бачите здавалося, мабуть до того: відчувалося... Хто знав, що воно так вийде!

Граматика одно, а нація друге.

В граматиці „ми“ і „ви“ мусить бути, в нації — не сміє.

— Ех, Ви!

— Що ми? А ви!?...

Дехто рахує 40, дехто 50.

Приймім 45 міліонів.

Чи може 45 міліонів однаково їсти, обертися, говорити, співати, танцювати, всміхатися сердитись?!...

Повинні тільки однаково розуміти і порозумітися.

А ми....

— Хіба ж ви українці?! Який до біса, борш у вас?!

— А ніби ви що? Українці? Дивився я на ту вашу Україну, що голова то „фурашка“.

Півтори тисячі кільометрів уздовж, тисячі вшир, тут гори, там доли, тут поле, там ліс, ті ще до того стільки літ ріжної неволі...

А ми:

— Хіба ви співаєте по українськи? От як треба співати! — і по-степовому.

— Ні, пане добродію, це мені Волгою пахне. А ось послухайте! — і по лісовому.

А коли розходяться, один про другого думає: ще наш.

„Від нині во єдино“...

Але — родимці золотенькі! Не в борщі, чи в галушках!... Галактіон Чіпка.

ЧОРТКІВ.

Свято Йордану. Надзвичайно теплий день 19. січня ц. р. причинився до звеличання свята Йордану в Чорткові, на яке прибули непроглядні маси народу та українська дітвора всіх шкіл народніх і української гімназії. Після богослуження в обох церквах рушив похід вулицями міста на площу перед магістратом, де відбулось торжественне свячення води, що його довершив о. Теодор Чубатий, парох Чорткова, в асисті оо. Черника, Таруцького і Гаврилова. На Службі Божій в церкві на Вигнані були присутні військові гр.-кат. обряду, стаціоновані в Чорткові, на чолі з комендантом гарнізону полк. Мінїхом, комендантом боєну полк. Цепельовським та іншими старшинами і військовою орхестрою, а дальше повітовий староста Юрій Мушинський і шк. інспектор Вегльотт. Всі вони взяли участь у поході і торжественому свяченні води. Підчас походу співав хор Старого Чорткова та грали орхестри Т-ва „Сокіл“ у Чорткові і військова чортківського гарнізону. Всіх учасників на святі Йордану було коло десять тисяч.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“
Львів, Ринок 10. Тел. 229-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

СКІЛЬЩИНА.

Загальні Збори Філії „Просвіти“ у Сколім. Дня 7. м. м. відбулися Заг. Збори Філії „Просвіти“ в присутності 36 делегатів від 26 читалень та членів Т-ва „Просвіта“. Перед Зборами відправив о. М. Мосора богослуження і панахиду за померших членів „Просвіти“. Збори почалися в год. 11 рано і тягнулись до год. 3-ої попол. Зі звітів голови д-ра Булика, секретаря м-ра Кошова, о. Притулика, референта поширення книжки і „дару Просвіти“, урядовця і повітового організатора членства „Просвіти“ м-ра Цепка та другого урядовця, організатора Олександра Накловича, довідалися присутні про змагання та здобутки Філії на просвітньо-організаційному полі. І так засновано три нові читальні, відновлено 4 недільні, улаштовано дві повітові та 11 районових конференцій, вилагоджено діловодство по читальнях на друках, приписаних „Просвітою“. Виділ Філії відбув 26 засідань, уладив понад 60 організаційних поїздок до читалень, улаштував величаве свято 25-літнього ювилею Філії Т-ва „Просвіта“, майже на 100 відсотків виконав наложений контингент „дару Просвіти“ та побільшив число членів „Просвіти“ зі 144 в 1934 р. на 1007 фізичних членів та коло 100 правних осіб у 1935 р. Присутні з увагою і зрозумінням вислухали всіх звітів та організаційних рефератів про плян праці на найближчу майбутність. Вибрано новий Виділ у такому складі: голова д-р Степан Булик, о. Притулик, м-р Копів, Роман Билець, м-р Цепко, Ізась Норичко, Поля Гренин та Остап Івасенко. Сподіємося, що новообраний Виділ зпоміж досвідчених просвітянських робітників, маючи тепер новоприйнятого організатора О. Накловича та урядовця м-ра Цепка, буде ще енергічніше вести просвітянсько-організаційну працю у занедбаній Верховині.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

УГНІВ.

Академія в честь Митрополита Андрея в Угнові. Заходом ювилейного комітету під проводом о. пар. Олександра Трешневського уладжено в Угнові 1. м. м. ювилейне свято в честь Митрополита Андрея. Рано відбулася співана Служба Божа в намірені Митрополита, яка закінчилась відспіванням многолітствія Ювилятові. Вечором в год. 6-ій відбулася в салі читальні „Просвіти“ святочна академія. Сцену, прибрану дуже гарно килимами і цвітами, прикрашував портрет Митрополита роботи арт.-мал. Д. Горняткевича. Академію відкрив о. Трешневський зжестовою промовою, підкреслюючи заслуги нашого Ювилята на церковному і громадянському полі. По промові відспівав дитячий хор під орудою Ярослава Ощудляка „Витай нам, наш Архиєрею!“ Поява малих дітей у народніх строях, їх чисті, звінкі голосочки й енергійний провід диригента залишили між присутніми якнайкраще враження. Опісля д-р Іван Козак виголосив дуже річевий реферат про заслуги Митрополита Андрея для нашої нації. З черги голова читальні „Просвіти“ в Угнові мр Іван Скрипчук відчитав текст привіту, що його вислано до Митрополита. По короткій перерві почалася друга частина свята. На сцену вийшов мішаний хор, при чому всі жінки виступили у старих міщанських строях. Хор виконав псалом Д. Бортнянського „Рече Господь“. Опісля мала дівчинка Віра Скрипчуківна відекламувала дуже гарно вірш І. Франка п. н. „Хрест“, який доповнила у деяких місцях І. Трешневська. Дитячий хор відспівав дві пісні, а саме „Минуло літо Боже“ й „О, спомагай нас, Діво Маріє“ (католицький гимн). Виступ дитячого хору вилався тісно з дитячою декламацією і робив тим краще враження, що і малі діти звеличували нашого Ювилята по своїм силам. Взагалі дитячий хор переспівався краще від мішаного, в мішаному відчувався брак деяких голосів (за слабі були альти й тенори), до того був за мало зіспіваний. З черги Демян Горнятькевич виголосив зі зрозумінням поему Б. Лепкого „В храмі св. Юра“. На закінчення мішаний хор виконав Ярославенка „Ой ідуть“ і „Видить Бог“. Академія закінчилась відспіванням двох гимнів: „Боже великий“ і „Ще не вмерла“. Публика виповнила вщерть салю читальні. Чистий дохід з концерту та зі збірки в церкві підчас Служби Божої вислав комітет до Львова на шпиталь ім. Митрополита Шептицького. Улана Жуковська.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ШЛЯХ НАЦІЇ, місячник української національної політики і громадського життя. Львів, січень 1936. Р. II. Ч. 2. Зміст: Ф. Ліх Майнеке: Істота державного резону. — Анатоль Курандіж: „Па живое їдьом да живих“. — Зенон Пеленський: Новий наступ Комінтерну. — Д-р В. Ю. Кисілевський: Рубель рублем нерівна. — Володимир Целевич: Посади!... — Гриць Гладкий: Політична дволичність. — М-р Богдан Галайчук: Міжнародня політика в нашій публіцистиці. — Рецензії. — Культура й наука. — Міжнародні справи. — Надіслані книжки й журнали.

СОКІЛЬСЬКІ ВІСТИ, орган Українського Сокільства. Січень 1936. Ч. 1. Рік IX. Зміст: Олешко: У Свят-Вечір. — Плян праці на 1936 р. для сокільських гнізд у краю. — Олешко: Шаховий турнір. — Зі сокільського життя. — IV. Зимові Олімпійські Ігрища. — Організаційні справи. — Руханковий додаток. — Загальновий кутик.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 22. I. год 8. веч. Аб. 8. „Майор Варнава".

Четвер, 23. I. год 8. веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю" виступ І. Кульчицької.

Пятниця, 24. I. год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варнава".

Театр Різнородностей.

Середа, 22. I. нечинний.

Четвер, 23. I. год 8 веч. Аб. 9. „Більше леді Віндермір" виступ Ірини Сольської.

Кіна.

АПОЛЬО: „Годин на фронті" з Лимисею.

АТЛЯНТИК: „Боротьба з пиратом".

ВАНДА: „Зводиння", „Вкрали людину".

ГРАЖИНА: „Мала пепа" з Фр. Галь.

КАСІНО: „Запросини до вальса" (Лянна Гарвей).

КОЛІСЕЙ: „Світ іде вперед", ревія: „Вальс вертається".

КОПЕРНИК: „Весільна ніч".

МАРУСЕНЬКА: „Ясновидець".

МІРАЖ: „Правда про кохання", „Дочка ворожка".

МУЗА: „Папуа".

ПАКС: „Біла леді" й актуальности.

ПАЛЯС: „Навісний поручник".

ПАН: „Я збігець" (Павло Муні).

РАЙ: „Дві сироти".

СВІТ: „Дві сироти".

СТІЛЕВЕ: „Єгипетські ночі" (Едді Кантор).

ТЕНЧА: „Віденські ночі" та додатки".

ТОН: „Папуа".

УТІХА: „Людина, що продала голову" та ревія.

ХІМЕРА: „Наше сонічко" (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо

Середа, 22. січня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт 17.00 Сучасні австр. композитори, 19.20 Твори Едм. Айзлера (спів, форт.), 20.00 „Христос" орат. Листа, **Брно** (325,4) 12.30 „Польська кров" оп. Недбаля, **Кошиці** (299,1) 16.00 Концерт. 17.40 „Король волощук" оп. Феста — в над. мови, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. музика, 19.30 „Костана" оп. Коньовича, **Париж** (1648) 17.00 Спів, 17.30 Легка музика, 18.30 Симф. орх., 21.55 „Манфред" Байрона, **Білгород** (437,3) 13.15, 16.00 Спів, **Берлін** (356,7) 8.30, 12.00, 20.45 Концерт, 16.45 „Ф. Шуберт" словно-муз. вид., **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 15.15 Італійська та німецька барокова музика, спів, 18.15 Форт. музика, **Ляйпціг** (382,2) 13.15 Концерт, 17.30 Межі знання — відчит, 20.45 Хай живуть леще та — неділя програма (музика, спів), **Мінхен** (405,4) 17.00 Форт. рецітаць, 18.00 Розр. концерт, 20.45 Баварівський вечір — музика, спів, **Будапешт** (549,5) 17.00 Військ. орхестра, 18.30 Цит. музика, 21.25 Форт. рецітаць, 22.20 Оп. орхестра, **Міляно** (221,1) 13.10 Концерт, 20.35 Скрипка, 21.45 Комедія, **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт. 20.35 „Лунія з Ламмермуру" оп. Доніцетті.

Четвер, 23. січня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 19.20 Концерт, 17.30 Англійські пісні (Бадьфур сопр.), 20.00 „Король Іван" Шекспіра, **Братислава** (298,5) 17.30 Спів, 19.30 Флет, 17.30 Нар. пісні, **Прага** (470,2) 16.10 Легка музика, 19.30 Сальон. квартет, 20.50 Твори Месснера, муз., спів (дир. композитор), **Париж** (1648) 13.15, 22.45 Концерт, 18.00 Театр Уяви, 21.00 Гумор, **Білгород** (437,3) 17.00 Нар. пісні, 20.00 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 8.30, 12.30 Концерт, 16.00 Твори сучасних композиторів, 17.00 Сучасна музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15,30 Пісні на два діточі голоси, 18.00 Пісні про зиму, 20.10 Скандинавія — концерт, **Ляйпціг** (382,0) 19.00 Веселий вечір, 22.30 Спів, **Мінхен** (405,4) 21.00 Вечір опер, **Будапешт** (549,5) 12.05 Форт. рецітаць, 17.30 Концерт квінтету, 20.30 Концерт з консерваторії, 22.15 Цит. музика, **Міляно** (221,1) 11.30 Концерт, 17.15 Бок. концерт, 20.35 „Манон Лесско" оп. Пучіні, **Рим** (420,8) 17.15 Концерт, 22.00 Камер. музика.

Львівське радіо.

Середа, 22. січня 1936.

6.30 Ранішня видпіся, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. дешпи, 12.15 Консетина й увиходження шпіри, 12.30 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа. 1.50 Славні рапсодії з гр. пл., 16.00 „Еспанія, країна лицаря, що боровся з вітряком", для ст. дітей, 16.20 Вок. дуети Софії Тенницької й Ірини Барди в супр. форт., 16.45 Гутірка музика зі слухачем радіо, 17.00 Справедливі ціни, 17.20 Суїти зі старих опер, 17.50 Огляд закорд. гумору, 18.00 Камер. концерт із гр. пл.: Мануель де Фалл: „Ель амор бруто" (Заклятє кохання), 18.30 Поезія з уяви, 18.45 Ріжні мельодії з гр. пл., 19.00 Іра Оддріян — чорний актор, 19.30 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальний репортаж. 20.00 Легка музика, пісоньки, 20.45 Веч. дешпи, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Творчість Фр. Шопена, відч., фортепіян, 21.35 Про новістеву творчість, 21.50 Гутірка для купців: Зміняємо товар, 22.00 Концерт присв. творчості Желенського — форт., спів, 22.50 Танк. музика.

Четвер, 23. січня 1936.

6.30 Ранішня видпіся, 7.20 Ранішній дешпи, 7.30 Музика з гр. пл., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дешпи, 12.15 Муз. поранок, танок і гумор у музиці, 13.00 Клясична музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Танк. музика, орх., 16.00 Гутірка Старого Доктора (Забава в корабель), 16.15 Музика з гр. пл., 16.45 Хор, 17.00 Про шляхи самосвіти, 17.15 Сальон. секстет, 17.50 Про збірку листів вперед 100 літ, 18.00 Форт. рецітаць, 18.30 Найвища у світі дивова залізниця, 18.40 Туристичний інформатор, 18.45 Для контрасту — гр. пл., 19.00 Пластичне мистецтво Абісинії, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 19.55 Муз. гутірка, 20.05 Симф. концерт; у перерві в год. 21.00 Веч. дешпи; Протипечуневсько-газова оборона, 22.00 Пісні в вик. Ол. Грабівни, 22.25 Мрячний Альбіон, муз. репортаж.

Радіокутик.

РАДІЄВІ ТРАНСМІСІЇ З ЗИМОВОЇ ОЛІМПІЯДИ.

Добре відома у спортовому світі клімятична місцевість Гармішпартенкірхен у Німеччині буде приймати в лютому ц. р. гузів зимового спорту з цілого світу. Тим відбудуться змагання 11-ої Олімпіяди.

Вже від довшого часу в баварських горах йде гарячкова праця, щоб відповідно підготовити Гармішпартенкірхен до цієї незвичайної спортової імпрези. Радіо також вислало своїх майкращих техніків, щоб уможливити всім країнам слухання репортажів про хід і вислідки Олімпіяди зимового спорту. Тисячі метрів кабелю втягають із великими труднощами при дуже тяжких атмосферичних умовинах на гори. Збудовано ряд помешкань для телефонічних розмов для змінювачів і інших необхідних технічних урядженьь. Уряджено розділчу централю та змонтовано велику кількість получень при помочі дротів.

Між іншим на лещетарському шляху збудовано 14 приміщень для телефонічних розмов, по дві з обох сторін суддів при скочні та десять на трасі змагань. Таким чином спікери матимуть змогу свобідно приглядатись змаганням. Кабіни розмовниць мають мікрофони, сполучені із підсильною стацією. Звідти вістки дістаються по дротах через Гармиш до радієвої централі безпосередньо на дворі, де збудовано для цього спеціяльне приміщення, де міститься телефонічна централя, розмовниці, бюра, сигнальні урядження, резервові акумулятори і т. п. Це — серце радія в Гармиш, звідки розходяться відомості на цілий світ.

Шістьома ріжними шляхами йдуть вістки на всі сторони. Один з них призначений для інформування сусідних країн, як Чехословаччина, Польща і Австрія. Польща висилає на ці змагання своїх спеціяльних радіо-репортерів.

Не забули також про урядження короткохвильної стації, що дасть змогу подавати відомості з Олімпіяди до країн найбільш екзотичних.

Очевидно, що низка змінювачів дозволить передавати ці відомості далі. Їх уміщено при дротових інсталяціях на всіх їх довжині.

Сирий білянс

Земельного Банку Гіпотечного С. А. у Львові

на день 31. грудня 1935.

Чинний стан: Каса і суми до диспозиції в Банку Польськім П. К. О. і Держ. Банку Гольнім 283.005.46. Заграничні валюти 45.636.93. Цінні папери: а) державні 164.234.78, б) заставні листи 32.693.59, в) акції 4.565.60. Консорційні інтересия 45.989.50. Краєві банки 12.004.28. Заграничні банки 24.768.49. Векселі 1.621.886.86. Біжучі рахунки (дебет. сальда) 534.765.83. Термінові позички 2.121.247.87. **Належ.** з конверс. договорів 852.355.98. Дім 474.469.31. Ріжні рахунки 2.004.170.28. Кошти і т. п. 299.483.06. Відділи 445.617.24. Довготермін. гіп. поз. 215.722.72. Ріжні гіп. відділу 29.628.70. Належитости з титулу трансакцій девізових на термін. і репорт. Разом зоз. 10,233.248.48.

Довжний стан: Власні капітали: а) закладовий 5.000.000, б) запасовий 237.329.65, в) ріжні резерви 27.870.21, г) амортизаційний 165.694.69. Вклади: а) термінові 956.635.31, б) à vista 1,407.517.06. Біжучі рахунки (сальда кредит) 329.268.39. Інкасові зобовязання 1,471.72. Реесконт 367.472.68. Дисконто акцептів Б-ку Акцепт 602.998. Краєві банки — — Заграничні банки 2.609.70. Гіпотечні вірителі — Ріжні рахунки 355.119.18. Проценти, провізії і ріжні внески 386.897.56. Відділи 478.795.31. Заставні листи (облігації) 215.722.72. Акцепти —}— Зобовязання з титулу трансакцій девізових на термін. і репорт — — Разом зоз. 10,233.248.48. Гарантій зоз. 4.699. Інкасо 34.294.56

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних оборотах 8.28.25.

Нім. марка 1·25—1·30, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 171.50—172·50, фунти стерлінги 26·10—26·25, австр. шілінги 98·50—99.50, чеські кор. 19.00—20.00, рублі 26.00—28.00, італ. ліри 33.50—35.50.

Золото: Долари 9.02—9.05, Рублі 4.75—4·85, Фр. франки 34.40—34·80, Корони 36·20—36·80, Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.32, Рублі 1.40, Фльорени 0.80; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Збіже.

Ціни льоко Львів

	від	до
Ячмінь одн.	13.50	13.75
Ячмінь на мливо	13.00	13.25
Ячмінь пост.	11.75	12.00
Овес Станд. I.	13.75	14.00

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 21-го січня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.	
1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.34·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·14	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	3·60	„

Тенденція на масло вдержана, на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 21. I. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птакомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки молоді без остріг I. кл.	1·15	зол.
Курки з острогами товсті I. кл.	1.—	„
Індики товсті I. кл.	1.10	„
Пантарки товсті I. кл.	1.20	„
Товщеві качки I. кл.	1.15	„

Приймає курки, качки, і пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну цитьльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

Шукаєте праці? --

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

ОПОВІСТКИ.

Надзвичайні Загальні Збори Кружка Т-ва Рідна Школа в Коломиї відбудуться дня 26. січня 1936 р. год. 12-та в полудне в салі Народнього Дому з таким денним порядком: 1) Відкриття Зборів. 2) Звіт Старшини про матеріяльний стан Кружка і предложення буджетового прелімінарія до затвердження. 3) Дискусія над звітами і ухвалення відповідних внесків. На випадок недостачі комплету. Збори відбудуться годину пізніше при якомубудь числі членів. — За Старшину Кружка Т-ва Рідна Школа в Коломиї: Д-р Ярослав Шпойло, голова. Михайло Навроцький, секретар.

КУПНО - ПРОДАЖА

Фортепіяни, піяніна, продаж, наєм, купно, оказії, **Марецький**, Львів, Баторія 7. 898 8-13

Дешева вирібня кап, фірашон і всіляких ручних робіт, **Пік Ягайлонська 11 а.** 11/110 28-30

Лещетарські камізольки жіночі і мужеські найновіші моделі, найнижчі ціни, найліпші матеріяли — Вирібня „Паліюн", Гетманська 22. побіч Музею. 12/116

Мережки церковні до білля, ручно роботи, найдешевше **Фрайліх,** Сикстуська 21. 646 11-

Мужеське, жіноче і постелеве білля виконує солідно і дешево С. Монцібовичева, Львів, ул. Хмельовського 15. 2-3

Добра льоката капіталу. Мурований дім, десять кімнат, кіоск, господарський будинок, сад, город, при найкращій вулиці на догідних умовинах продамо. Близчі інформації у адасника: Станиславів, Алеї Уланів Креховецких 3. 1-1

Комплети кухонних начинь по оказійних цінах поручає фірма **Андрій Берлінський,** Львів, Собієського 9. 1032 1-1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Рутиновану мундатку, яка пише на польсько-українській машині „Underwood" зі стенографією шукає адвокат Петро Хрентієвський, Щирець к. Львова. 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

„LUX" АКАДЕМІЧНА 15. поручає найдешевше **електричні лямпи:** звисні, стаєні і новочасні абажури 1004 2-

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 картек) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів „ зол. 5.—

Важне для Управ Громад.

Значки для псів

Ковтки для худоби

Таблички на вози

достарчає

ФІРМА **Андрій Берлінський**

Львів, Шевченка 11. 1032 1-11

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60
1 „ „ на першій сторінці	„ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·07
слова товстим друком подвійно.	

Остання сторінка 1/1	зол.	480·—
„ „ 1/2	„	250·—
„ „ 1/4	„	130·—
„ „ 1/8	„	70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 16 (14.264). Львів, четвер 23. січня 1936. Російська орґаїз. оріасона русалітем. Р. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячна	5·00 зол.
Чвертьрічна	15·00 „
Піврічна	30·00 „
Річна	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голандії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Бандера і чотири тов. у чеснохрестській вязниці.

„Дзенник Познаньскі" з 21. 1. ц. р. пише: В неділю 19. ц. м. в год. 11.40 прибули особовим поїздом з Варшави до Кельц під сильною ескортою поліції головні спричинники вбивства мін. Перацького. Перед двірець зїхав великий автобус, у якім поліція, при всіх засобах осторожности, уміщила по черзі Бандеру, Лебедя і Карпинця, засуджених на кару смерти, яку замінено завдяки амнестії на досмертну вязницю, й опісля Климишина і Підгайного, засуджених на досмертну вязницю.

По відїзді поїзду засуджені під сильною ескортою відїхали з двірця до Чеснохрестської вязниці. Розмовляли вони голосно по українськи і сміялися. В год. 13. по залагодженні канцелярійних формальностей умістили засуджених у приготованих вмонтованих келіях Чеснохрестської вязниці.

Вся Анґлія у глибокій жалобі.

НОВИЙ КОРОЛЬ ЕДВАРД VIII.

ЛЬОНДОН, 22. 1. ПАТ. Після смерти короля Юрія V. вчора вступив на престіл кн. Валлі, як король Едвард VIII. Хоч офіціяльна коронація нового короля відбудеться по похоронах і двірській жалобі, аґенди суверена веде вже новий монарх. До цивільної і військової королівської канцелярії наспівають кондоленційні телеграми. Вся Анґлія у глибокій жалобі. На всіх державних, самоврядних і приватних будинках мають чорні прапори. У багатьох вікнах виставили великі портрети померлого короля у жалібній декорації. На вчорашній родинній нараді в палаці Сендрінґгем устійнили, що тіло померлого короля перевезуть у четвер на ляветі з Сендрінґгем до Льондону. Король Едвард VIII. зазначив жалобу на 9 місяців від 21. ц. м. Від 21. на дворі обовязуватиме півжалоба, а 21. жовтня жалоба буде скінчена. У цьому тижні члени парляменту зложать присягу на вірність новому королеві. Великий дзвін храму св. Павла дзвонив дві години. Столиця від рана мала жалібний вигляд. Люди на вулицях переважно в жалобі. Архієпископ Льондону відправив уранці богослуження, на якім були присутні кн. Мері і кількох членів королівської родини.

КОРОЛЬ ІДЕ ЛІТАКОМ.

ЛЬОНДОН, 22. 1. ПАТ. Король Едвард VIII. відлетів літаком в год. 11.05 з кн. Йорку до Льондону. Це перший випадок, що британський монарх подорожує літаком. Приватна королівська рада відбудеться у палаті Ст. Джемс у Льондоні. Літак короля Едварда VIII осів у Гендон в год. 12.15. Вечорами король вертається до Сендрінґгем.

ПОХОРОННІ СВЯТА

ЛЬОНДОН, 22. 1. ПАТ. Тіло короля Юрія перевезли вчора ввечорі з палати у Сендрінґгем до каплиці місцевої церкви, де король звик був молитись. У четвер вполудне тіло примістять на гарматі та перевезуть до найближчої залізничої стації Вольфертон, звідки залізницею до Льондону. Королева вдова, король Едвард VIII і вся королівська родина йтиме за трумою від каплиці аж до стації. У Льондоні виставлять королівське тіло у святочнім саркофагу у Вестмінстері бодай на 8 днів, пізніше перевезуть тіло до Вінсдору, де відбудуться похорони. Лявету з королівським тілом тягтиме 5 пар коней. Порядок придержуватиме поліція графства Норфольк.

На жалібнім богослуженні у катедрі св. Павла було вчора більш як 3000 осіб. Святочні богослуження правитимуть щодня в год. 16-ій аж до похоронів.

На похорони короля приїде данський король та шведський король і королева.

ЖЕНЕВА, ПАТ. 21. ц. м. в год. 15.30 відбулось коротке засідання Ради Ліґи Націй, присвячене памяті покійного анґлійського короля.

Мінстер Ідеи не покидає Женеви і остане ся до кінця сесії.

Перша промова короля Едварда VIII.

ЛЬОНДОН, 22. 1. ПАТ. На святочнім учорашнім засіданні королівської тайної ради, де формально проклямували короля Едварда VIII., король виголосив таку свою першу промову:

„Ваші королівські високости, льорди і панове. Невідступна утрата, що її зазнала британська імперія через смерть Його Королівської Високости, улюбленого мого батька накладала на мене обовязок виконувати суверенну владу. Я свідомий того, як дуже ви всі, мої піддані, співчуваєте зі мною у моїм смутку та знаю, що виявляєте моїй дорогій матері в її важкій недолі.

Коли мій батько 26 років тому стояв тут перед вами, він заявив тоді, що одною з цілей його життя буде оборона конституційного ладу. Я зобовязаний їти слідами мого батька та працювати так, як це робив він усе своє життя для щастя і добробуту всіх кляс моїх підданих.

З довірям числю на льояльність і відданя моїх народів на просторі всієї імперії та на мудрість їх парляментів, що в тому важкому завданні підтримають мене та молюсь до Бога, щоб вермував мною, коли виконуватиму це завдання".

Ще одна буферна держава в Азії — Менґуо.

Нове Манджуко — Внутр. Монголія.

ЛЬОНДОН, 22. 1. ПАТ. Райтер повідомляє з Токіо, що монгольський князь Теванг проголосив нову монгольську державу — Менґуо. Кн. Теванг це заступник голови політичної ради Внутрішньої Монголії. Він працює у тісним звязку з військовими японськими колами. Проклямацію про повстання нової держави підписав також ґен. Тсошеґін, командант зорганізованої японцями манджурської армії. Мабуть прийшло вже до сутички японських відділів з китайськими. Внутрішня Монголія має 1 міліон кв. км. і 1 мл. населення.

Заборона культурного плебісциту в Румунії.

БУКАРЕШТ, 22. 1. ПАТ. Аґенція Радор повідомляє, що мінстер внутрішніх справ заборонив керманичам німецької меншини в Румунії зорганізувати плебісцит, що мав на меті заманіфестувати солідарність членів німецької меншини з новими суспільними і культурними рухами в Німеччині.

Достатнє життя
Найкращу пошану
Дальші відносини
Суспільне становище
Торговельні звязки
Економічну незалежність
Реальні користи
запевните собі, складаючи свої ощадності в Кооперативному Банку „ДНІСТЕР", Львів, вул. Руська ч. 20.

Вечерниці К. Л. К.
1. лютого 1936 р.
у всіх салях НАРОДНЬОГО ДОМУ

Наша жидівська проблема.

Історичні умовини склалися на те, що українські землі виказують сьогодні високий відсоток жидівського населення, зокрема на тих її частинах, котрі входили колись у склад історичної Польщі, як теж на Підкарпатській Русі та Буковині. Живе тут понад півтора міліона жидів, отже приблизно одна десята частина загального числа жидів у світі. Їх причислюють до східно-европейських жидів („Остюден"), яких низи послуговуються ще й нині питомою їм мовою будня т. зв. „Ідіш", себто відомим у нас німецько-жидівським жарґоном. З цього огляду відносини у нас подібні до відносин у Польщі і Литві, Румунії та Угорщині, а дальше Чехословаччині (Словаччина і Підкарпатська Русь — до світової війни жидівське ельдорадо), Латвії і Естонії, не згадуючи вже про білоруські землі, що у деяких своїх районах мають найвищий відсоток жидів у світі.

Жиди займаються усюди передовсім купецтвом, посередництвом, промислом і реміснитвом, опановують банковість, пресу і вільні заняття, не виказуючи у своїй масі ніякого більшого зацікавлення для хліборобства. З цієї причини поселювалися вони у першу чергу по містах і то у їх історичних осередках, які з часом опанували в цілості. Сталося не передовсім у Польщі, котра з більших европейських держав виказує нині найвище абсолютне і релятивне число жидів, що у її історичних містах — Кракові і Варшаві — виперли з часом цілковито поляків з найближчого сусідства резиденції колишніх польських королів: на Вавелі у Кракові (Стрийом і Казімеж) та Замку у Варшаві (знане сьогодні „Старе місто" і Налевки). Подібне явище є в у Львові з Жовківською і Краківською дільницями, що межують з Високим Замком, осередком колишніх наших князів.

Та не тільки з демографічних і урбанізаційних оглядів на теренах історичної і сучасної Польщі жидівське питання представляється некорисно для місцевого нежидівського населення. Жиди, творячи відрубну замкнену у собі одиницю з власною національно-релігійною орґанізацією (кагали і відомі гетто, що у польських містах не перевелися ще й до сьогодні), причинилися тут у Польщі до некорисної соціяльної і економічної структури, що відділювує нежидівське окруження сильно ще і нині. Тут виходить у гру не тільки велике число жидів по містах, але і їх матеріяльні засоби в конкуренційній боротьбі на економічному відтинку.

Для цієї останньої справи — конкуренційна боротьба за існування й перемогу — жиди вдвоє старалися приставати до пануючої в державі суспільної верстви по нації, перейняли її мову (культуру перед лише частково і то дуже більша зовнішньо), а навіть і темні звичаї. Від

Водотяги, ґаз, санітарні уладження
центральне огрівання, виконує солідно по приступних цінах
М. Ґрінберґ
Львів, вул. Рутовського 7.
Телефон: 254-69 2—1
Постійне поготівля для направ.

недержавних націй держатися осторонь, або, що більше, були асиміляційним знаряддям у руках пануючих.

Те все наглядне і в історії нашого народу. За княжих часів не грали жиди ніякої помітної ролі у наших містах, де їх розмірно дуже мало, або й зовсім не було. Жидівська роля зачинається щойно з приходом польського панування на українські землі після захоплення Східної Галичини Казимиром Великим та після польсько-литовської люблинської унії. Вони були теж одною з причин козацько-польських воєн, що у своїх остаточних наслідках довели до ліквідації історичної Польщі.

На сторінках нашої історії у давній Польщі не затислно додатньо ролі жидів, яких і не було у нашому таборі, але зате були, як помічники, у таборі противника. Тому й не диво, що великі українські рухи з 17 і 18 віків своє вістря звертали й проти жидів, дарма, що це діялося здебільша у жалюгідній формі.

Своєї ролі не змінили жиди й після упадку історичної Польщі. На наших землях осталась польська шляхта, остачась ще довго й панувала, залишився і жидівський арендар та фактор. З часом в Австрії скасовано всі протижидівські обмеження, головно у набувсані землі, деякі з них остались в Росії, передовсім заборона купувати землю та поселюватись на постійне по селах. Зате жидівський характер дістали цілком міста і містечка від Вепру і Бугу аж по Дніпро там, де колись була Польща. Рештки протижидівських обмежень відпали з хвилиною упадку царату.

Сказано вже, що Польща належить сьогодні до держав, де найбільше жидів із найбільшими впливами не тільки в Европі, але мабуть і у світі: вони грають тут чималу ролю в економіці, літературі й пресі. Прожидівські ремінісценції є і в історії польських визвольних змагань, згадати хоч би Міцкевичівського Янкля з „Пана Тадеуша", не кажучи про полковника Берка-Йосельовича з покосцюшківських часів і навіть недавні леґіони Пілсудського, в яких теж були й жиди: жидівські комбатанти мають у Польщі свою орґанізацію, якою опікуються провідні польські військові чинники. Орґанізаційно завдячують багато жидам польські соціялісти (ППС), серед них жиди грали провідну ролю. Була у руках жидів і пропаґанда Польського Начального Комітету Народового з Краковa в часах світової війни (Фельдман — д-р Діямнд). Словом, жиди записали добре неодну сторінку польської історії.

У нас не те. З нашої бувальщини знаємо жидівські типи з Шевченкових „Гайдамаків" і Франкових „Панських жартів". У нашій літературі й публіцистиці до недавна не було зовсім жидівських імен. Був перед війною жидівський письменник Херхеренко, нині в українській совітській літературі відомі прізвища Куника, Лейтиса, Щупака, Троянкера і ін. З поважних публіцистів-жидів, що працювали в українській пресі, найбільш відоме прізвище М. Гехтера. Зате нема їх буквально зовсім у ніяких українських організаціях економічних, освітньо-культурних, шкільних, спортових, станових й політичних (Комуністична Партія Західної України — КПЗУ — це по суті жидівська організація з величезною переважою жидів), та у першу чергу нема їх цілковито у пресі.

Жиди є зовсім поза нашим національним організмом. Але живуть вони у поважній скількості на українській землі і ми не можемо мовчки поминути жидівської проблеми. Не маємо власної держави і суто політична сторінка жидівського питання не є сьогодні у нас злободенна. Зате була вона у часах нашого недавнього державного будівництва. До нього поставилися інакше східно-галицькі, інакше наддніпрянські жиди. І у Києві й у Львові проголошено національно-культурну автономію жидів, хронологічно першу у світі, а київська Центральна Рада випустила навіть державні гроші (сто карбованців) з жидівським написом (унікат у світі поза Палестиною). Те все не приєднало там жидівської маси для української державної ідеї. З дуже малими виїмками осталась вона чужою для неї. Жиди — як купецький нарід — по своєму дусі універсалісти — були на Великій Україні чинником русифікації і здебільша поставилися ворожо до нової української держави. Нечисленні громадяни-жиди, що держали з українським урядом, в роді Марголіна, Красного й Гольдельмана, не були там ніякою противагою на жидівські протиукраїнські настрої. Нічого пригадувати всі інші відомі моменти совітського правління та вбивство Шварцбартом голови Української Народньої Республики Симона Петлюри.

Інакше було у Східній Галичині. В історії жидівського національно-політичного відродження і ми мали деякий свій голос. Ще на довго перед світовою війною галицько-український політичний провідник віцепрезидент віденського парляменту пок. Юліян Романчук лізніс перший у австрійській палаті послів справу признання жидів окремою нацією. При перших загальних виборах послів до австрійського парляменту в 1907 р. ми власними голосами вибрали двох жидівських сіоністичних послів — пок. д-ра Ґабля, адвоката зі Львова, в окрузі Бучач—Підгайці проти знаного на Поділлі польського діяча і каноніка з Бучача пок. кс. Громніцького і в окрузі Чортків—Підгайці пок. д-ра Малера, доцента університету з Праги, проти одного з вшехпольських провідників теребовельського судді пок. д-ра Сохи, допомагаючи рівночасно своїми голосами до вибору третього сіоністичного посла у золочівській окрузі пок. Штанда, одного з перших піонірів сіонізму в Галичині.

Без українських голосів жодин з них не увійшов би до віденського парляменту, а тим своїм ми — українці — з усіх народів світа були перші, що свідомо увели до одного зі світових парляментів першу національну жидівську парляментарну репрезентацію, яку створили східно-галицькі жидівські посли Штанд, д-р Ґабель і д-р Малер, до котрих прилучився черновецький посол пок. д-р Штраухер, на котрого теж голосували тамошні українці. Цей великий факт з історії сучасного жидівського національного й політичного ренесансу мало або й зовсім невідомий теперішньому жидівському поколінню. Тоді був я вже чинний у нашій політиці і можу ствердити з власної автопсії, що зроблено це не для протипольської демонстрації, але свідомо з політичних рахунків, не ставляючи там навмисне своїх других кандидатів, навпаки, ставляючи заступником д-ра Ґабля — д-ра Льонґіна Цегельського, що теж пізніше у цьому характері ввійшов до парляменту після передчасної смерти посла д-ра Ґабля.

Взаємини між українцями і жидівським національним табором у Східній Галичині у політичній ділянці до війни були цілковито коректні. Це й було причиною, що східно-галицькі жиди не поставилися ворожо до проголошеної Українською Національною Радою у Львові української держави, займаючи до неї у своїй масі прихильно-вижидаюче становище. Не рідкі були одиниці з жидівських кругів, що чинно співпрацювали з нашим урядом як українські державні урядовці, або і у ширшій політиці — як д-р Вальдман, адвокат з Тернополя, а деякі навіть вступили в ряди УГА (української галицької армії) і перейшли з нею за Збруч. Були жидівські одиниці і в леґіоні УСС; був цілий жидівський курінь при УГА (головно тернопільців), а в УСС була сотня добровольців з Волині, де було чимало жидів.

Ці коректні взаємини задержалися у Східній Галичині ще й довший час і після війни. Жидівська преса — передовсім львівська „Хвіля" — пильно реєструвала події з нашого національного життя, обєктивно їх насвітлюючи. Знані виборчі бльоки з 1922 р. і 1928 р. у Східній Галичині не мали пристосування, а східно-галицький жидівський політичний світ в останніх роках щораз більше відсепаровував себе навіть від підозрінь у платонічних проукраїнських симпатіях. Так воно є й до нині, що слідно і з львівської „Хвілі", на якої сторінках вже рідше появляються українські.

Причин цього вацца більше. Очевидно, не без значіння для нас остає роля жидів у Сов. Союзі та УССР, дарма, що сіоністи вмивають руки від якоїнебудь спільноти з ними. Можливо, що й жидівська література (пр. Сол. Аш), що свої сюжети бере з часів козаччини і життя жидів на Україні, своїм однобічним змальованням тодішніх відносин, причиняється теж до зросту протиукраїнських настроїв у жидівської публики.

„Пунктум саліенс" є проте жидівсько-українські взаємини з економічної царини. Потреби нашого національного життя в Галичині створили нашу економічну — у першій мірі кооперативну — орґанізацію, яка витискає щораз більше жидівських купців і посередників, головно з нашого села, яке жиди вважали чомусь за свою виключну торговельну домену. Силою природних обставин, зросту національної свідомости наших мас, скріплення наших економічних установ і організацій та творення нових варстатів праці наших ремісників, промисловців і приватних купців, — мусів і мусить звужуватися щораз більше дотеперішній економічний обсяг жидів на нашій національній території у Польщі. Це передовсім актуалізує у нас жидівське питання і то без якогонебудь поширювання антисемітизму серед наших мас. На наші емансипаційні змагання дивляться тепер жиди недовірливим оком і не дуже раді теж зі заходів про нормалізацію польсько-українських взаємин. Сподіються — і слушно, — що нормалізація скріпить нас у Польщі і економічно, а це знов у свою чергу звузить ще більше жидівський засяг на наше економічне життя.

Словом, жидівська проблема у нас загострюється. Ми далекі від гітлерівських метод поборювання жидів, однаково з етичних оглядів як теж здаючи собі справу з великої ваги жидівства в остаточній розвязці нашої державної справи. Жидівське питання не може бути у нас екзотикою і від його можливо корисною розвязкою повинні працювати заздалегідь наші провідні політичні уми. Але повинні зрозуміти і самі жиди значіння і вагу доброзичливих взаємин з нами і у своєму власному інтересі над їх здійсненням чинно співпрацювати. Сьогодні ми є знову свідками протижидівських виступів польської молоді і у Львові і в корінній Польщі. Жидівська преса повна звісток про протижидівську акцію у Познанщині та б. Конґресівці. З такими методами боротьби, яких хапалися і деякі наші молоді люди по селах, ми ніколи не погоджувались і рішуче не погоджуємось. Але гадаємо, що той протижидівський вітер, що віє в усьому світі, повинен казати жидам шукати а не оминати звязку з українськими колами.

Д-р Степан Баран.

Нововідкритий магазин вовни і волічки
„Ка-Ре-Wu" — Львів, **Галицька 11**
поручає наймодніші й найліпші ґатунки
969 та кольори по дуже низьких цінах. 6—15

Кріза шкільництва.

Катастрофальний стан шкільництва в Польщі.

Підносилися нераз голоси, що шкільництво, особливо народне шкільництво в Польщі недомагає. Одначе необізнане ближче з тими справами громадянство не могло навіть припускати, що стан сучасного шкільництва в Польщі такий катастрофальний, як дійсно він є. Страшну й болючу правду відкрив зїзд представників 120 польських орґанізацій і союзів виховних, освітніх і культурних та суспільних товариств, що їх скликала Головна Управа Союзу Польського Вчительства до Варшави на день 8. січня 1936. р.

„Заломилася загальність та одностайність школи — говорив заступник голови Союзу Польського Вчительства п. Новіцький. — Не тільки маємо *міліон дітей поза народньою школою*, але щонайменше й *другий міліон дітей марнується*, бо школи не можуть помістити учнів і діти не осягають ніякої користи з науки, що ведеться серед нечувано фатальних відносин. Великою трагедією учительства є те, що воно здає собі справу з безцільности своєї праці й безнадійности сучасного положення".

Другий референт п. Станислав Маховський виголосив реферат про „катастрофу загальної освіти в Польщі".

„Катастрофа ця є не тільки наслідком господарської кризи в останніх літах — говорив бесідник. — Вже від 1922. р. органи освітньої влади алярмували, що від 1928. р. зачнеться масовий наплив дітей до шкіл. І вже тоді обчислювано, що треба буде на будову нових шкільних будинків та на створення нових учительських етатів кругло *9 міліярдів зол.* Одначе в тому напрямі не зроблено нічого та не приготовано навіть ніякого реального пляну, що почати з дітьми, як масово наплинуть до народніх шкіл".

„У 1928. р. шкільництво стояло найкраще, бо 97 прц. дітей у шкільному віці побирало науку в школах. Від того часу починається збільшений приплив дітвори (в 1929. р. — 262.000 дітей, в 1930. р. — 340.000, в 1931. р. — 348.000, в 1932 р. — 375.000), господарська кріза і редукції учительських етатів, годин навчання і т. д.

„Нині маємо в Польщі *5 і пів міліона дітей* у шкільному віці. Замість одностайности школи маємо тепер *16 типів навчання в народніх школах*. Учитель перетяжений понад міру і бувають не

рідко випадки, що він учить поверх 200 дітей при половині законно приписаному числі годин навчання. Радіти треба, якщо учень за 7 літ скінчить з відділи. Навчання серед таких обставин сталося фікцією. До тогож учитель, не зважаючи на слабі поступи в науці внаслідок незавидних обставин, не має права задержати учня другий рік у клясі. „Абсольвенти" народніх шкіл стають поворотними анальфабетами, що численно стверджено при поборі рекрута.

Номінально припадає *на одного вчителя в Польщі 75 дітей*, але в Англії тільки 35, у Баварії 32, у Болгарії 31, у Данії 30, в густо залюдненій Бельгії 28, у Швеції 25 дітей. Очевидно й успіхи навчання в тих державах без порівнання кращі! Досі існував загальний шкільний обовязок і *шкільний примус*. Батьків, що не посилали своїх дітей до школи, карали. Але тепер існує внутрішній обіжник, який *поручає не виконувати консеквенцій з того закону*.

„Грізною аномалією є, що держава затрудняє біля 2.000 *безплатних практикантів*, які, сповнюючи всі обовязки етатових учителів, не побирають ніякої винагороди. Вони голодують, або живуть з жебрачих датків. Не дивуватися, що між 20. і 30. роком життя смертність між народнім учительством більша, ніж при найбільше небезпечних званнях як впр. у летунстві чи в поліції.

„Обвинувачуємо всіх, що відповідальні за освіту, а не приготовили на час пляну ділення. *Зріст числа дітей привитано редукцією 4.500 учительських етатів — з 75.000 на 70.500*. До тогож в імя загально-державної буджетової рівноваги зведено й дальші нові ощадности саме в освітній ділянці. *Буджет освіти впав з 16 на 14 прц. загальної буджетової суми*.

„Ситуація дуже грізна і тому не дивуватися, що тут і там говориться вже про опіку філянтропійних інституцій школами. Філянтропійні установи малиб виручити державу, — добродійність малаб заступити державну місію, а держава тільки підпомагала би..."

Бесідник звернувся з кінцевим апелем до всіх, щоби ратували шкільництво й освіту в Польщі.

Черговий референт, голова п. Колянко, говорив про обставини істнування і праці учителя. Взявши за основу висказ пок. марш. Пілсудського до учительства: „ Ви маєте відроджувати людські душі", бесідник кличе, щоб це уможливлено учительству. Нині учитель перелякаваний з усіх сторін небезпеками, що чигають на нього, понижений, упосліджений, — стає байдужий до всього. Він підлягає надзорові всіх: інспектора, освітнього урядовця, старости, двора і т. д.

„Одна з найтяжчих змор, що висять над учителем — *не арт. 51. прагматики*, що дозволяє переносити учителя з місця на місце без подання причини. За останніх 8 літ на 75.000 учителів *перенесено 55.000!* Учитель, що ціле життя присвячує на те, щоб учити чужі діти, не має де опісля що виховувати власні діти!"

Після відчитання привітів (м. ін. від ген. Ридза-Сьміґлого і віцепремієра Квятковського) приступлено до дискусії, яка була дуже оживлена. На особливу увагу заслуговує промова письменника сен. Сєрошевського, який підніс, що *добробут учителя і доля школи залежні в першу чергу від хлібороба і від села*.

Посол Похмарський підніс, що негайно й необхідно треба щонайменше 15.000 учительських етатів, одначе буджетові труднощі не дозволяють на таку цифру; тому він буде старатися побільшити бодай на 2.000 учительських етатів.

Голова Союзу Польського Вчительства Колянко, замикаючи зїзд, ствердив, що оправдуватися господарськими труднощами й буджетовими ощадностями в освітньому ділі годі, бо при добрій волі можна й тепер зробити багато.

Ухвалено низку резолюцій з ріжними домаганнями в цілі поправи відносин у польському шкільництві. Покищо ті резолюції і домагання можуть мати очевидно тільки платонічне значіння, бо нема ніяких реальних виглядів, щоб у передбаченому часі ситуація змінилася на краще в користь шкільництва в Польщі.

Коли так катастрофально виглядає справа з польським народнім шкільництвом, коли польське народне вчительство переживає таку кризу, то можна собі уявити, в якому просто безвихідному положенні найшлося тепер українське шкільництво й безхисне українське учительство в Польщі! Та до цієї наболілої справи ще вернемось.

І. Г.

Зол. 1.50 пришліть розрахунковим переказом або складанкою П. К. О. ч. 504.060, а вишлемо Вам великий цікавий настільний календар „Криниця" на 1936 р.

В кожнім мешканні

TUNGSRAM

з двоскрутним дротиком

За океаном.

СВЯТО В ЧЕСТЬ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.

В неділю 22. грудня вечором відбувся у Філядельфії у великій салі Товариства Горожан святочний концерт для вшанування ювилею Митрополита. Свято відкрив короткою промовою о. канцлер Олександер Пик, зказавши на життя Митрополита й вказавши головні його заслуги для Української Греко-Католицької Церкви й народу. Потім ішли продукції хору Українського Сиротинця під проводом Сестер Василіянок з Філядельфії. Гарно вийшли співи, декламації і вправи. Дуже гарно списалась орхестра проф. Павла Келичави. Дві маленькі доньки Келичави, Доротея й Елінор, відспівали вміло кілька пісень.

Опісля п. Антін Цурковський, головний рекордовий секретар „Провидіння", виголосив реферат про життя і труди Митрополита Шептицького. Промова була трохи довша, але така цікава, що всі слухали її з великим зацікавленням. Добре вийшли теж продукції катедрального хору під проводом п. Василя Коцюбинського. При кінці хор відспівав „Многая літа". Тоді вся публика встала з місць і співала торжественно разом з хором. Свято закінчено гимном „Ще не вмерла Україна".

На святі була несподіванка, а саме відомий литовський патріот і письменник п. Казіс Відікавскас відчитав привітну віршу в честь Митрополита Шептицького литовською мовою. По українськи зміст тої вірші переповів п. Антін Цурковський.

Друга несподіванка та, що після свята відспівала ще для зібраної публики кілька пісень українських та анґлійських відома співачка з американської сцени, п. Віра Ніні, родом українка з Галичини, яка тепер співає у великому ресторані Аркадія у Філядельфії, а набором їде до Фльориди й Калифорнії. Вона запрошена до виступу у фільмовій опереті в Голівуд, Калифорнія.

ПРИ РЕВМАТИЧНИХ БОЛЯХ ГОЛОВИ, у болях, раменах, нервоболях, болях в уцях і пострілових, уживайте природної гіркої води **FRANCISZKA-JÓZEFA** до щоденного прочищення кормового проводу. Поручають лікарі.

ЖУРНАЛ ДЛЯ СПРАВ ГРЕКО-КАТОЛ. ЦЕРКВИ ПО АНГЛІЙСЬКИ.

До українсько-католицьких священиків у Зєднених Державах розіслано оказове число журналу, присвяченого справам греко-католицької Церкви. Його назва: „Хризостом", а виходить він в анґлійській мові в місцевості Ґренвіл, у горішній частині стейту Ню Йорк. Як редактор підписаний о. Іван Калок, як управитель Михайло Любас, як редактор спортового відділу Стефан Ґілберт. Цілі, як написано в журналі на першій сторінці, такі: 1) Познайомити нашу молоду ґенерацію з нашими релігійними, історичними та культурними скарбами; 2) Познайомити з тим всім інших; 3) Пропаґувати ідеї св. Кирила й Методія для релігійної славянської культури; 4) Помогти злуці („рівнія"). Випуск названий як 2-ий, на місяць листопад, обіймає 36 сторінок 4-ки і містить по черзі: календар східний і західний на листопад; передовицю: „Наші цілі й політика", статтю „Церкви на Закарпатській Руси" з численними образками, промову о. Теофіля Жатковича на американському крайовому Евхаристичному Конґресі в Клівленді, коротку біографію Преосв. Константина Богачевського, статтю про рідкі рукописи про орієнтальні церкви у ватиканській бібліотеці, замітки про літургію статтю про Святих Східної Церкви (на початок про св. Михайла), короткі вісти зі східних церков, замітки для родинного кружка, дитячий куток, перегляд нових видань, спорт, відповіди на запити, гумор. Крім того є в журналі ріжні короткі замітки, перемішані із статтями.

Для вияснення становища каже редакція що журнал не призначений для одної лише національности або обряду, але для всіх народностей і обрядів Східної Церкви. Треба признати, що в оказовім числі редакція дострілася до гасла і подає любо статті так, як це в інтересі кожної групи, що визнає якийбудь східний обряд. Тому й український відділ вийшов зовсім поправно і симпатично.

Нема ліпших

як вістря

„ПОЛЬОНІЯ"

ДВА ДНІ УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНОГРАФІЇ В ДІВОЧІЙ КОЛЕҐІЇ.

У Ню Йорку в дівочій „Гунтерс Коледжі" у Бронксі є одна учителька українка (Іванна Берлинська) і кілька студенток. Завдяки їх зусиллям приділено в „Товариськім Будинку" тої високої школи під опікою „Культурного Комітету" спеціяльний день української етнографії в середу 11. грудня. Міс Вінт, директорка колеґії, проголосила що справу в цілій школі і тому враження студенток та учительок була велика. Цілий день у середу наші студентки виясняли слідувачам українську етнографію. До помочі послужила вистава українських предметів, розложених то порозвішуваних по цілій салі. Було це досить богата збірка від Союзу Українок та приватних осіб. Відвідувачі так зацікавлялися експонатами, що настирливо домагалися ще повернення старинних обрядів. І тоді наші студентки мали нагоду до показу. Марія Шуст давала лекції з історії й теперішности, Розалія Олексин демонструвала танці, а Леся Лікен та Марія Мариняк прилучилися зі співом. На цілі тої четверо спорили наборні хор, щоб відспівати характеристичні народні мельодії. До методій долучив ще весільний обряд, яким зацікавлялася дуже живо молода публика. Неділюк був такий, що виставу продовжено ще на цілий день у четвер, коли прийшла черга на українські різдвяні та великодні обряди і співи. Чотири студентки працювали із справжньою козацькою витревалістю і їм треба завдячити, що ця вистава і лекції принесли надзвичайні успіхи. Четвер відзначився ще виказом про українську літературу та читанням поезії з „Кобзаря".

З польської преси.

„Львовскі Дзеннік Народови" і „Век Нови".

„Львовскі Дзеннік Народови" повідомляє про зібрання польських народовців 19. І., на якому ріжні промовці зали „висловили справжнім настроям польської суспільности Львова й Східної Малопольщі" щодо польщини нашої области. Виявилося, що в цій суспільности помимо стількох переживань не погасли вогні патріотизму, що нема мови про те, щоби можна було заключити якісь „угоди" без її волі й згоди".

Начеб реляції ендецького органу, „Век Нови" з 23. І. помістив передову статтю, що правдоподібно здивувала навіть ендеків своїм патріотичним вогнем та рівнобіжно висотою своєї „культури".

В очах „Веку Нового" нічого не змінилось по боці українців. Все, що було досі, це „ще не чини, що їх домагається навіть розміряння „Газета Польска"; це все ще не є ця гранітна підстава, на якій можна і варто будувати історичну концепцію; це все ще не вистарчає, щоби збудити довіря в польському громадянстві та переконати його, що „новий приятель не є вовком, який прибрав овечу шкіру та й досить недбало, бо не позапинавши всіх „вентиляторів".

Обмежуємось до того одного уступу, бо і він достаточно характеризує цілу статтю. А наш нинішній коментар до неї дуже короткий — „Горбатого могила не виправить".

Велика перемога італійців.

ПЕРЕМОГА ГЕН. ГРАЦІЯНІЯ. — РАС ДЕСТА РОЗБИТИЙ.

РИМ, 22. 1. ПАТ. Комунікат ч. 101. Маршал Бадоліо повідомляє: Армію раса Дести, розбиту в околицях Ґанале Дорія, далі переслідують наші відділи. Кольони армії ген. Ґраціяні вийшли до провінції Галля Борана і 18. ц. м. зайняли місцевість Фільту, що лежить 230 км. від Дольо. Опір відділів противника зломаний. Наступ іде далі. Здовж караванних шляхів стрічають наші війська численні ґрупи абісинських дезертирів. Вони в жалюгідним положенні. Благають води й харчів та піддаються. Це свідчить про те, що служба прохарчування в абісинців у повній дезорганізації. Одночасно здовж Дауа Парма й Веб Ґестро наші відділи йдуть швидко вперед та очищують зайняті території.

На північнім еритрейськім фронті йде жива акція летунства, артилерії та стежних відділів на відтинку від Макале до ріки Такасе

ІТАЛІЙЦІ БЕЗ СТРАХУ МОЖУТЬ ІТИ ВПЕРЕД.

РИМ, ПАТ. „Ґазетта дель Пополо" обговорює наслідки перемоги ген. Ґраціянія над расом Дестою. Часопис каже, що здобуття Фільгу має велике стратегічне значіння. Ця місцевість віддалена всього 100 км. від Неґеллі, осередку постачання.

Ген. Ґраціяні зайняв тепер дуже догідне місце, бо його позиції панують над важним шляхом каравана і над дорогами, куди схоче машерувати рас Деста.

В останніх боях брав участь дедзак Беене Мерет, що зайняв центральні позиції між силами раса Насібу на лівому абісинському крилі й силами раса Дести — на правому.

Дедзак Беене Мерет, що осторожно пішов вперед здовж Ґанале Дорія й Вебі Ґестро, має завдання заатакувати італійські війська з правого боку й увійти до італ. Сомалі. Нині війська дедзака розгромили й розбили.

Преса надіється, що ген. Ґраціяні вповні використає свою велику перемогу й після розбиття раса Дести й дедзака, змірятеся з расом Насібу під Ґорагай.

Донедавна відношення сил було як 3:1, сьогодні можна говорити про відношення 1:1. Ген. Ґраціяні може без страху йти вперед у напрямі Огадену й не боятися загрози на лівому крилі. Може теж рахувати на поміч сомалійських султанів, що заявили свою льояльність супроти Італії. З другого боку, негус не всилі вислати расові Дести підмоги, бо недалеко Аліс-Абеби є всього 30 тисяч війська.

ПОВНА СТИҐМАТИЗАЦІЯ.

ПОВОРОТ НАСТІ ВОЛОШИН ДО ЛЬВОВА.

Перед кількома днями стиґматичка Наста Волошин вернулась з Млинів, пов. Яворів до Львова, де перебуває в монастирі СС. Василіянок під опікою черниць. В останньому часі появились у Насті вже рани на чолі. Крім того Настя каже, що має теж рани на серці у формі терневого вінка, а серце пробите мечем і списом. З усіх ран — на руках, на ногах, лівій груди і на чолі спливає багато крови. Стверджено, що Настя терпить великі муки, коли воду по митті її рук і тіла зливають до загального зливу. Колиж воду виливають до городу, або на інше чисте місце, Настя не відчуває мук. Друге дивне явище стверджено в господаря в Млинах, у якого перебувала Настя. І так виявилось, що шиби в помешканні господаря у Млинах опалізують, на шибах виднїють якісь постаті, між якими виразно видно постать Матери Божої. Це явище пояснюють промінюванням душі стиґматички.

Справою Насті Волошин цікавиться дуже Митрополит Кир Андрей, якому складають постійно про її стан вичерпуючі звіти.

Перед кількома днями львівський вірменський архиепископ Теодорович відбув довшу розмову з о. проф. д-ром Г. Костельником на тему стиґматизації Насті Волошин. Архиепископ Теодорович студіював спеціяльно справу відомої німецької стиґматички Тереси Найман з Коннерорайту і написав розвідку у справі Тереси. Вчені тісно вяжуть стиґматичні явища Насті Волошин з явищами німецької стиґматички Тереси Найман. Цікаве теж, що багато стиґматичних явищ Насті Волошин тісно вяжеться з гр.-кат. святами.

Настя оповідає теж цікаві подробиці з мандрівки своєї душі по далеких краях, напр. по Соловках, Сибірі, Америці, Франції та інших країях, де живуть українці або українські еміґранти.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

ВИБУХ В АБІСИНСЬКІМ СКЛАДІ МУНІЦІЇ.

КАІРО, 22. 1. ПАТ. Щойно тепер наспіли тут вістки, що під Ґорагаї, між Гарраром і Джджіґою, прийшло до вибуху у складі муніції. Жертвою вибуху впало яких 50 убитих і ранених. Абісинська влада вдержувала цей випадок у строгій тайні.

Ю МІЛЛЕР.

ПРОТЕКЦІЯ.

Знеохочений вернувся Андре із міністерства, де його заходи не вдались. Там йому сказали, що вільна посада залежить виключно від міністра і що ніяких прохань не приймають. А для нього це було дуже відповідне місце. Стати директором шпиталю, де директором був уже довгі роки його дідо замісць працювати у нужденній провінціяльній дірі на приватній практиці! Йому було би так приємно мешкати в старім родиннім домі і сидіти у великій бібліотеці, дивлячись крізь її великі вікна на чудову зелень саду. Він був огірчений і ходив нервого по кімнаті.

Механічно взяв книжку з довгих полиць, перекидав листки, поставив її на місце і взяв іншу. Були це ще старі медичні книжки з дідової бібліотеки, солідно оправлені, дуже ненаручні; ось узяв одну з них, а вона зачіпила своїм тягарем за інші і не можна було втримати цілий ряд, що розсипався. З одної із них випав якийсь звій паперів, оправлений у жовто-золоту шкіру із золоченими берегами.

Адже це не медичний твір... Якісь ліричні поезії з 80-их років минулого століття. Зверха якась присвята, виведена чистеньким, трохи дитячим письмом:

„Мому дорогому приятелеві, що вирятував мені життя, до смерти зобовязана Іфіґенія Ґотіє".

Ах, так, мав цей старий гарні і багаті пацієнтки, але минулося! Поклав том на полицю, сів безсило за бюрко, зчалив пацірску і почав перекидати машинально часописи. У голові сиділа вклізлива думка про міністра, що рішав про посаду. І що за чудернацькі імена вибирають нераз батьки для своїх дітей! „Іфіґенія". І як вона ніжно написала цю присвяту... Цікаво, яку недугу вона мала. Ґотіє, Ґотіє! Адже його міністер теж так називався! І бувають-же ріжні випадки. Але чим могла бути ця Іфіґенія? Цікаво чи вона живе ще досі...

Андре заглянув, яка дата. 1884. рік. Гого! ця молода жінка мусіла бути сьогодні вже старою дамою. Може є якісь рода, якась нитка.

Подзвонив телефонічно до одного знайомого журналіста і довідався, що мама міністра зветься Іфіґенія. Після цього спитав він телефонічно цю даму, чи внук славного професора може скласти візиту пані Ґотіє в одній особистій справі.

Відповідь була прихильна і він у радісному настрою вибрався туди на другий день.

Гарна, сива жінка приглядалась йому цікаво. Прочитала ще раз півголосом його прізвище і при цьому легка, якби дуже далека усмішка осяла таємним блиском її обличчя. Відповівши на привіт головою, вона спитала:

— Чи ви є той молодий Андре? Чому ви не носите такої самої темної, гарної бороди, яку носив ваш дідо?

— Мені здається, що тепер ніхто не носить уже бороди.

Він повів рукою по своєму густому волоссю і мимохіть зупинив її на своєму голеному обличчю. Дама всміхнулась:

— Я тільки так собі пригадала...І подумала, що це була колись гарна мода. Щож, маєте рацію... тепер її нема. Чим можу собі пояснити вашу гостину?

— Я приходжу до вас, пані добродійко, з великою просьбою. Я чував про вашу дружбу з моїм дідом... Знаю навіть, що ви присвятили йому одну свою книжечку. Чи не моглиб ви допомогти мені, щоб я дістав посаду директора у шпиталі, названім у честь мого діда? Усе залежить від рішення пана міністра Ґотіє — вашого сина. Я маю всі дані на це місце... добру освіту, студії, із запалом працював би... якби ви сказали одно слово...

— Отже ця мала книжечка ще існує? У тій самій кімнаті ми вже раз розмовляли про неї з вашим батьком. Він пригадав мені, якто ваш дідо вирятував мене з тяжкої недуги. Він був тоді молодим архітектом і хотів дістати працю при світовій виставі, а мій покійний чоловік як посол мав вплив тоді. Я ніколи не використовувала становища свого чоловіка, щоб просити за кимсь, робити протекцію, але зробила цей єдиний раз винятоп. І можу бути горда, що тим причинилась до слави вашого батька.

— Отже і мій батько був у вас у такій справі? Дивне, що він ніколи не згадував мені про це. Чи його вислав до вас мій дідо, чи може ця ідея прийшла йому під впливом книжечки?

Дама знову легенько всміхнулась і сказала:

— Сумніваюсь, чи ваш дідо міг би його до мене вислати. Але тепер вернімся до вашої особи... Чи ви все ще мешкаєте в цьому великому старому домі з вікнами на сад? Бачу його так, немов би була тим учора.

— Так, мешкаю там тепер сам і радо залишився би в ньому.

— Коли ви вже до мене прийшли, то мушу відступити від своєї засади. Гадаю, що мій син мені не відмовить.

Андре вернувся додому бадьорий, що так легко переборов усі труднощі. Справа була, немов виграна... А все завдяки його дипльоматії та красномовству. Як чемно розмовляла з ним ця старенька жінка! А яка в неї память! І як давно переплутались ці нитки! Тільки його батькові та йому вона обіцяла допомогти! Як гарно мусіла виглядати ця старенька Іфіґенія 50 літ тому. І як смішно подумати, що його старенький дідо теж мусів колись бути закоханий! Зовсім звичайна історія лікаря та гарної пацієнтки!

І думав далі:

...Такий то був він ці 80-ті роки минулого століття... А йому і на думку ніколи не впало, що таке могло діятись у його рідні.

Аж тепер прокинулась у ньому цікавість. Діло робив ріжні записки, вів навіть щоденник із замітками про своїх пацієнтів. Почав шукати по всій бібліотеці, вилазив багато разів на драбину, заглядав з електричною лямпою до всіх закутків, поки не найшов щоденника.

Увесь спітнілий і запорошений сів на фотель і відшукав прізвище та дату:

11. жовтня 1884. Іфіґенія Ґотіє. зовсім неможлива. Хоче покинути чоловіка і дитину, щоб залишитись при мені. Я вигнав її і сказав, що відтепер може лікуватись тільки в мого асистента".

Перекл. в. с.

Зріст злочинности у Польщі.

ПРОМОВА МІН. РАЧКЕВИЧА.

ВАРШАВА, 22. 1. ПАТ. Вчора відбулося засідання соймової буджетової комісії, на якому міністер внутрішніх справ виголосив довшу промову. Прелімінар буджету передбачує видатки міністерства внутрішніх справ на 1936/37 в сумі 191.650.000; минулого року видатки сягали 196.868.000. Таким чином обниження видатки на 5.218.000 зол., себто 2,6 відсотків буджету. Доходи міністерства внутрішніх справ не відограють більшої ролі, бо сягають ледви 8,3 відсот. видатків і вже не збільшаться. Опісля міністер широко обговорив завдання міністерства внутрішніх справ, яке: 1) пильнує безпеки і публичного ладу у державі, 2) стежить за виконуванням законів і адміністраційних розпорядків та 3) виконує нагляд над територіяльною самоуправою і кермує харчевою та будівельною політикою у державі.

Міністер ствердив, що безпека у державі минулого року погіршилась. Одночасно зросли кримінальні проступки, головно грабежі, а далі злочини державної зради. На стан безпеки матиме вплив теж звільнення з вязниць кільканацять тисяч осіб на основі амнестійного закону. Збільшилось теж число заворушень і спротивів проти влади та нарушення публичного ладу. Збільшились теж збірні виступи проти влади, нелеґальні збори і сходини та поширення нелеґальних видань. Такий стан є до деякої міри наслідком постійної і послідовної діяльности деяких політичних організацій, які викликують заворушення і розгнуздують найнижчі людські інстинкти, щоби здобути політичну владу у краю. Під деяким оглядом зросла теж діяльність протидержавних і терористичних організацій. Влада безпеки мусіла збільшити чуйність тому, що протидержавні організації намагаються зорганізувати масові виступи, головно на просторі східних воєвідств. Зріст злочинности є сумним явищем і тісно вяжеться з тяжкою господарською скрутою.

По промові мін. Рачкевича пос. Здзіслав Стронський зреферував буджет міністерства внутрішніх справ. Референт підкреслив, що понад 25 міліонів призначено на воєвідства і старости, 93 міліони на державну поліцію, 37 міліонів на КОП, 6 міліонів на диспозиційний фонд і т. д. Референт згадав, що поліційний корпус складається з 774 старшин, 28.592 постерункових, 291 урядовців і 653 службовців.

ЗА ЗМІНУ ПОЛІТИКИ СУПРОТИ УКРАЇНЦІВ.

У дискусії промовляло понад 20 послів. Від Української Парляментарної Репрезентації промовляв двічі **пос. Володимир Целевич.** Хід думок промови пос. Целевича такий: Нормалізація польсько-українських взаємин вимагає зміни поведінки адміністраційної влади супроти українців без огляду на те, чи це буде Волинь чи Лемківщина. При цій нагоді пос. Целевич закинув послам групи П. Певного, що вони не зорганізували українського життя на Волині, де тому ширяться секти, безбожництво, бандитизм і комунізм. Навпаки в усіх ділянках життя на Волині видно занепад. Промовець згадав, що поліційні репресії не припинять комуністичної агітації. Комунізм можуть знищити самі українці, але треба дати змогу українському населенню на Волині зорганізуватись на зразок українців Галичини і допустити на Волинь діяльність українських товариств з Галичини, де комунізм знищено. Зажадав, щоб уряд нарешті передав Народний Дім у Львові в українські руки і спинив маєткову руїну тієї великої установи, яка опинилась над берегом пропасти в руках москвофільського комісаря. Пос. В. Целевич висунув теж цілу низку домагань. Звернув увагу, що є дуже мало українців-урядовців. Все те недобитки зперед війни і до того працюють у корінній Польщі, далеко від своїх. Ці урядовці зовсім не авансують. Українська молодь взагалі не має доступу до урядів. Це мусить змінитись. Те саме діється у самоуправі.

Концентраційний табор у Березі Картуській слід зліквідувати, а карання залишити судам. Політична розвідка дається надто в знаки українцям. Це мусить змінитись. Звернув увагу, що нижча адміністраційна влада куди гірше ставиться до українського громадянства, ніж вища влада. Польська суспільність під впливом ендеків ставиться вороже до нормалізації польсько-українських взаємин. Польська влада і польська суспільність замало виявляє ініціятиви у справі нормалізації цих взаємин. Найкращим прикладом цього є хвилі польської преси з нагоди виступу промовця при буджеті міністерства військових справ.

Пос. Тимошенко (з групи Певного) накинувся на пос. Целевича і закинув, що віцемаршал В. Мудрий у 1929 р. витав у Львові з іншими українськими послами у Галичині ком. Скрипника, який був найбільшим катом України.

Пос. В. Целевич дав належну відправу пос. Тимошенкові за його брехливі напади. Заявив, що віцемаршал В. Мудрий ніколи не витав ком. Скрипника у Львові, зате стояв на чолі протибольшевицької акції і був головою комітету допомоги голодуючим на Совітській Україні.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Проти совітсько-югословянського порозуміння.

БУКАРЕШТ, 22. 1. ПАТ. Щоденник „Куренталь" обширно обговорює політичну ситуацію в Югославії з точки бачення нормалізації взаємин зі Совітами. Навязуючи до викритих недавно комуністичних змов, щоденник твердить, що згідно з інформаціями, які має, у провідних колах Югославії число противників нормалізації взаємин зі Совітами постійно зростає. Це спричинює те, що справу постійно відкладають.

Британська відповідь на домагання єгипетських вафдистів.

КАІРО, 22. 1. ПАТ. Англійський уряд у відповіді Нагасові Паші мабуть підкреслює, що хоче негайно зачати переговори з коаліційним урядом, щоб вирішити питання щодо Судану та питання військового англьо-єгипетського союзу. Сер Міль Лямпсон повідомив також Нагаса Пашу, що зірвання теперішніх переговорів спричинилоб повну ревізію британської політики щодо Єгипту. Британія хоче договору з усіми партіями, не тільки з партією Вафд. У висліді тієї розмови відбулись збори національного фронту, де застановлялись над створенням коаліційного уряду згідно з британським бажанням. Пополудні король прийняв премієра Нессіма Пашу. Загально здогадуються, що король заявляється за димісією Нессіма Паші в користь нового уряду, що підписав би договір з Великою Британією.

—o—

Жиди відновлюють світову агітацію проти націстів.

НЮ ЙОРК, 25. грудня. (Вл. кор.) Рада Конґрес Америки видала вчора апель до „моральних сил світа" із зазивом до оборони релігійних меншин у Німеччині. У зазиві сказано, що жиди в Німеччині дуже упосліджені, а це потягає за собою руїнні наслідки. „Через те загрожена західна воля і західна культура... Ніяка держава не може бути свобідна, коли в ній меншість позбавлена цілковитої рівности перед правом... Ми не просимо ласки, а домагаємося людського права" — сказано в апелю, який кінчиться закликом до „совісти християнства".

ЧИНІ В ЧЕТВЕР В МІСЬКИХ ТЕАТРАХ в год. 8-ій веч. у Великім Театрі — капітальна оперетка П. Абраґама
„Пригода в Ґранд Готелю" з ІВ. КУЛЬЧИЦЬКОЮ.
У Театрі Ріжнородностей — гостинні виступи великої артистки ІРИНИ СОЛЬСЬКОЇ в її слав. ролі мре. Ерлен
„Віяльце Леді Віндермір" комедія Оскара Уайльда.

Свята 22. січня.

„МОЛОДА ГРОМАДА"

У черзі заповіджених свят 22-го січня, перша виступила зі своїм вечором „Молода Громада". У вівторок 21. ц. м., у салі „Української Бесіди" зібрались в пів до 7-ої год. вечором члени „Молодої Громади", яких привитав голова Т-ва *інж. Ю. Шепарович*, після чого коротку промову виголосив *інж. Андрій Мельник*, колишній високий український старшина у тих історичних роках. Промова інж. Мельника відзначалась добрим тоном та закінчилась покликом до праці, що не зганьбилоб придбаної історичної традиції.

Після перерви для ширшого гурту громадян відбувся у тій самій салі вечір-академія з виявів концертовою програмою. Суттєвою точкою програми був короткий реферат *ред. Михайла Матчака*, в якому промовець пригадав найцікавіші моменти історичних подій 22. січня 1918 р. і 22. січня 1919. року, вказав на покутуючий ще тоді партикуляризм і звернув увагу на виховне значіння національної традиції. Хор „Сурма" під орудою п. І. Охримовича відспівав дві пісні: Людкевича—Бабяка „Присягу" та Леонтовича „Ледолом". *Ред. Роман Купчинський* відчитав вірш Невестюка „Свято злуки". Національним гимном закінчився той милий вечір, що робив дуже культурне враження та віддавав поклін великій Ідеї 22. січня.

Товариська гутірка зібраних гостей протяглась до пізньої ночі.

SPECIAL TELEFUNKEN ЦІНА зол. 248
МИСТЕЦЬ ТОНУ, ПРЕЦИЗІЇ І ФОРМИ.

РАБІНИ М. ЛЬВОВА У МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО.

У середу 22 ц. м. зявилися в митрополичій палаті рабіни м. Львова, д-р Леві Фрайнд і д-р Єшескіль Левін. В 12 годині вполудне прийняв їх митрополит у своїй палаті. Рабіни в імені жидівського населення зложили в гебрайській мові побажання. Митрополит відповів їм по гебрайськи, після чого йшла довша гутірка.

ЗАСІДАННЯ СОЙМУ

В пятницю 24 ц. м. відбудеться засідання сойму. На денному порядку перше читання проектів законів, а саме про прагматику та платню самоврядних службовців. Сойм вибере комісію, яка займеться випрацюванням тих проектів.

ВБИВСТВО ЯПОНСЬКОГО ПОЛІЦІЙНОГО СЛУЖБОВЦЯ.

ТОКІО, 22. 1. ПАТ. Японський кружляк „Юбарі" дістав приказ відплисти з Амой до Сватав, де вчора вбили одного службовця японської поліції.

ВИБОРИ В ЯПОНІЇ.

ТОКІО, 22. 1. ПАТ. Оголосили тут цісарський розпорядок, який проголошує речинець виборів до парляменту на день 20 лютого ц. р.

КОРОЛЬ ЕДВАРД VIII ОБІЦЯВ ОЖЕНИТИСЯ.

В колах близьких до королівського двора кажуть, що король Юрій V день перед смертю просив свого сина наслідника престола, щоби приобіцяв йому, що вжениться ще цього року.

ДИМІСІЯ УРЯДУ В ЄГИПТІ.

КАІРО, 22. 1. ПАТ. Уряд подався до димісії. Король поручив створити коаліційний кабінет провідникові нац. партії „Вафд" Нагасові Паші.

Сніг засипав 80 людей.

ТОКІО, 22. 1. ПАТ. На залізничій лінії Тоуруґа—Ніїґата снігова лавина засипала 80 робітників. Чотирьох робітників згинуло на місці. Доля кільканацятьох засипаних іще невідома.

АРЕШТУВАННЯ В АВСТРІЇ ЗА ЛЕТЮЧКИ.

БЕРЛІН, 22. 1. ПАТ. Німецьке інформаційне бюро повідомляє з Відня, що в місті Еґенберг біля Ґрацу арештували 60 нац. соціялістів. Арештування є в звязку з масовим поширюванням нац. соціялістичних летючок.

—o—

МОБІЛІЗАЦІЯ З ПРИВОДУ СТРАЙКУ.

АТЕНИ, 22. 1. ПАТ. Уряд приготовив мобілізаційні зарядження на випадок евентуального страйку почт, телеграфів і телефонів.

ПАЛЯС

Фільма, яка побиває всі дотеперішні. Найкращий акторський ансамбль в історії кіна. В гол. ролі Волес Бірі Клерк Гебл, Жан Гарльов — у фільмі

КИТАЙСЬКІ МОРЯ.

Ліцій йде між життям і смертю... на 7 китайських озерах. Фільма нагороджена на міжнар. виставі у Венеції

Дня 21. січня ц. р. в год. 15-ій упокоїлась в Бозі по коротких і тяжких терпіннях в Загальній Лічниці в Перемишлі

Теодора з Леськів Борисова

жінка купця

проживши 27 трудолюбивих літ.

Похорони відбулися 22-го ц. м. в год. 2.30 пополудні з дому жалоби при вул. Гродзькій ч. 13.

ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ відправиться 23-го ц. м. в год. 8-ій рано в катедральній церкві гр.-кат. обр. в Перемишлі.

Муж, діти, батьки, родина.

ЯК ПРОГОЛОСИЛИ НОВОГО КОРОЛЯ В АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 22. 1. ПАТ. Нині в годині 10 рано прилюдно проголосили королем Едварда VIII. князя Валлі. Це традиційне свято відбулося у старовинному рундуку палати св. Якова. На площі перед палатою були відділи війська, а сусідні вулиці щільно заповнила публика. На хвилину перед год. 10-ою на бальком рундука увійшли в гарних традиційних одягах чотири окличники, попереду них ішов князь Норфольку, який є маршалом родової аристократії в Англії. За ними ступали 4 сурмачі та 10 членів спеціяльної цивільної гвардії.

Сурмачі уставлені по обох боках окличників відіграли гейнал, сповіщуючи, що відбудеться відчитання проклямації. Головний з окличників секретар капітули „Ордеру Підвязки" Джеральд Вульстон розвинув пергамін і голосно відчитав традиційну формулу про проголошення Едварда VIII з Божої ласки королем Великої Британії, Ірляндії і доміній поза морями, королем-оборонцем віри і цісарем Індії.

Коли стали відчитувати проклямацію, годинник на вежі палати св. Якова став бити 10-ту годину. В цій же хвилині з батерії гармат, уставленої на одному з палатних подвір, роздалися почесні сальви в честь нового короля. Відтали 62 вистріли, а саме 41 вистрілів на кожний рік життя нового короля та 21 вистрілів як почесну сальву у честь короля.

Після відчитання проклямації сурмачі відтрубили гейнал, а окличники зійшли з бальконy та всіли до спеціяльно приготованих гарних карит. Попереду їхав відділ королівської гвардії, окличники та їх почот у чотирьох каритах переїхали вулицями Льондону, щоби повторити проклямацію ще в трьох інших місцях, а саме: біля скверу ЧейрінґКрос, перед найвищим судом опісля в Сіті, на площі перед біржею.

Король Едвард VIII весь час стояв в одному з великих вікон палати св. Якова і слідкував з цікавленням за ходом свята.

ЖАЛОБА В АБІСИНІЇ.

АДІС-АБЕБА, 22. 1. ПАТ. З приводу смерти вигл. короля Юрія V, проголосили на абісинському дворі 8-денну жалобу. На всіх прилюдних будинках вивісили прапори спущені до половини щогли

НОВИНКИ.

— **Косметичний Інститут „ЕВА", Львів, ул. Листопада ч. 32, II. п.** Відмолоджує і поправляє найбільше знищені цери та виконує всі косметичні заходи для Пань і Панів. Ціни помірковані. Значні знижки в абонаментах і для П. Т. Студенток і Студентів. На складі пудри і креми. 2—20

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 8—115

— **Одинока українська гарбарня і красильня** футер Перзіяна, Львів 21, Скнилівок, тел. 108'65 виконує всі роботи першорядно, скоро і дешево. Для вигоди П. Т. клієнтелі уладжено бюро принять в робітні футер Е. Говиковича, Львів, Домініканська 4. 5-12

— **Кравецька робітня І. Клюка, Кльоновича 3,** виконує гарні мужеські гардероби по дешевих цінах. 7—10

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2,** 2) **Личаківська 50,** 3) **На Байках** біг Глубокої, 4) **Жовківська 175.** 23-5

— **Цьогорічний карнавал розпочинається Великими Вечерницями Медиків 25. І. у салях Касина Почтовців,** вул. Японська ч. 9. Запрошення дістати можна в книгарні Н.Т.Ш. в днях 24 і 25 січня в годинах від 13—18.

— **Виповнюючи гасло „свій до свого", помагаєте „Рідній Школі".** При готівкових закупах домагайтесь провірних бльочків „Р. Ш.". Видають їх у Львові такі фірми: Девоціоналії: 1. Дім торг. пром. „Достава, Ринок 43, І., склеп: Руська 20. Порцеляна і скло: 2. „Кераміка" веде Олекс. Онисько, Галицька 5 в подвірю. Склярська робітня, рами і оправа образів: 3. В. Стельмах, Коперника 22. Ортопедичне і бандажове заведення: 4. Іван Угрин, Вірменська 15. Листовий і пляшковий лак і кредки: 5. „Етан" Я. і М. Головчак, Війтівська 4. Гуртівні: кооп. „Рідна Школа" і Союзний Базар. Штучні погної для цвітів: 6. Волод. Блаженко і Максим Маліш, Цвітова 14, Замарстинів. Печиво: 7. Мойсей Сенкця, будка в Ринку напроти „Просвіти". Споживча гуртівня: 8. Українська Гуртівня, Бляхарська 14. Харчівні: 9. Дмитро Дружбяк, Ринок 40. 10. „Вітаміна", Костюшка 3. Фризієрські заведення: 11. Теодор Кутковський, Сикстуська 14. 12. Андрій Кузик, Гродзіцьких 4. Кравецькі робітні: 13. Гриць Клюк, Академічна 14, І. офіцини. 14. Василь Хомин, Домініканська 11. Цукрово-овочева крамниця: 15. „Амата", Личаківська 19. Склади взуття і шевські робітні: 16. Олександер Беряк, Руська 18. 17. „Комета", Фльоріян Півпінок, Личаківська 11. 18. „Арс", Теодор Мирош, Зибликевича 4. 19. Іван Фостяк, Софії 25. 20. Володимир Качмарський, Льва Сапіги 57. Полагоджуйте свої закупи у згаданих фірмах, а поможете „Рідній Школі". Сподіваємося, що всі українці, які закуповують у Львові, використають ці наші пояснення. — **Повітовий Союз Кружків Р. Ш. у Львові.**

— **Безробітні!** Прохаємо українських безробітних інтелігентів-фахівців, мужчин і жінок (абсольвентів вис. техн. шкіл чи фах. абіт. курсів усіх родів), ремісників майстрів-фахівців і учителів (льок) та учит. кандидатів народніх і середніх шкіл **зголошуватися письменно в референтурі середніх шкіл Рідної Школи у Львові** (Сикстуська ч. 46). В зголошенні слід зазначити крім імена і назвища рід студій, ев. перебуту службу, адресу та залучити короткий опис життя.

— **Управа Львівських Телефонів** пригадує про речинець замкнення періоду безплатного принимання нових абонентів, що кінчиться з днем 14. лютого ц. р. Водночас Управа звертає увагу, *що доцільним було б скоріше робити замовлення,* бо в останніх днях з причини великої кількости зголошень нараз, годі буде скоро перевести інсталяцію апарату.

— **Новий французький консуль у Львові.** У Львові почав урядувати новопризначений французький консуль **Анрі Більок,** на місце попереднього Пилипа Мегре, якого призначили до амбасади в Ню Йорку. П. Анрі Більок був досі консулем у Братиславі, де не були йому чужі славянські справи. Це людина молода, енергійна, з усіма найкращими рисами французької вдачі, товариська, з гострим обсерваційним хистом, що дає йому змогу легко орієнтуватись у чужому середовищі та загальних проблемах.

— **Амнестіоновано коло 17.000 вязнів.** Із звітів, надісланих прокуратурами всіх окружних судів міністерству справедливости, показалося, що число вязнів, звільнених на основі амнестії, не перевищить 17.000 осіб. Причинилася до цього принята соймом поправка про вилучення від амнестії вязнів рецидивістів, наслідком чого передбачуване число 30.000 осіб зменшилося майже на половину.

— **Звишка цін на терте дерево.** В останніх часах зазначилася велика звишка цін на терте дерево, що доходить до 75 прод. Недавно ще плачено 70 зол. за кубічний метер тертого дерева, а тепер треба платити 130 зол. Наслідком того столярі не в силі докупитися деревного матеріялу і тому подорожіли меблі. Найбільше відчувається недостача соснового дерева першої і другої якости.

— **Ще у справі телефонів.** В звязку з недалеким замкненням речинця безплатної інсталяції телефонів у Львові (14 лютого ц. р.) довідуємося, що нових абонентів зголосилося дотепер поверх 1.600. Багато з них вписалося на тарифу „А" (оплата 13 зол.), беручи під увагу, що ця тарифа калькулюється ще при 165 розмовах у місяць. Повище 165 розмов, калькулюється вже тарифа „Б" (20 зол. в місяць). З другого боку слід зазначити, що в тарифі „А" понадконтингентові розмови рахуються по 8 сот., підчас коли в тар. „Б" коштують вони по 6 сот. за розмову.

— **Туберкульоза в Тернопільщині.** Статистика про знищення, які роблять сухоти на терені тернопільського воєвідства, дає сумний образ. В одним тільки тижні місяця листопада м. р. на 46 випадків сухіт занотовано велику скількість випадків смерти від цієї недуги, бо 46. В наступному тижні на 9 випадків 6 було смертних, у дальшому тижні на 12 зголошених 8 випадків смерти. Крайна пора розпочати широку санітарну акцію плянової боротьби з тією грізною недугою.

— **Громадські шкідники.** У громаді Гаврилівка пов. Надвірна переведено люстрацію громадської господарки і викрито грошеві зловживання, що сягають суми поверх 5 тисяч зол. Участь у зловживаннях брали війт Іван Соломка, заступник війта Іван Паньчук, касієр Іван Андрусяк і писар Іван Пилипяк. Усіх припинено в урядуванні, а справою занялася прокуратура.

— **Самогубство.** На сходах камениці при вул. Хорущини ч. 7 пострілився Мих. Ферендович, возний спортового клюбу „Погонь". Ратункове поголівля відставило його в безнадійному стані до шпиталю.

— **Заболотівські скандали.** Перед коломийським судом розпочався процес проти урядовців міського самоврядування в Заболотові пов. Снятин, касієра Л. Рубіна, секретаря Ляховича, оглядача худоби Волощука і шістьох стражників. Акт обвинувачення розкриває справжнє багно лайдацтв, яких вони допускалися в роках 1930—4. До розправи покликано кількадесять свідків.

— **Краєва хроніка.** В Ходорові шириться пошесть корости. — На ріці Пруті під Тулуковом заломився лід під 16-літним учнем Мих. Мокрим. За годину витягнули його з води, але він умер від паралічу серця. — В Млинських пов. Жидачів викрили тайну горільню. Поліція сконфіскувала приладдя і засоби самогонки. — Автобус, що їхав з Тернополя до Заліщик наїхав на Волод. Козака і тяжко його поранив. Опісля автобус впав на дім Ротбера в Копичинцях та ушкодив мури. — На залізничих шинах між Красним і Ожидовом знайшли трупа невідомого мужчини, якому колеса відтяли голову й обі ноги. — На румунській стації Гіка Водэ стягнули з даху вагону львівського шофера Д. Грикая, що пробував тим способом переїхати зі Львова до Черновець.

— **З Польщі.** Городське староство у Варшаві засудило на 50 зол. гривни Лею Гробвінґер, що будучи анальфабеткою, вела тайну жіночу школу. — У склянній гуті „Таргувек" у Варшаві вибухли хемікалії, при чому ранило дві робітниці. — У Вильні пропала без сліду 20-літня Йосифа Нежай, яку хтось запросив до авта і кудись вивіз.

— **Часописи в Югославії.** У всіх містах Югославії виходить 330 тижневників і 42 щоденники. В Загребі появляється 50 тижневників і 10 щоденників, у Білгороді 74 тижневики і 8 щоденників, у Любляні 5 щоденників. В українській мові виходить тільки два часописи у Пішкоревцях біля Дякова: тижневик „Руски Новини" і двотижневик „Рідне Слово". Перший з них редагований у у бачванському діялекті.

— **Ріжні вістки.** В Одесі арештували большевики апостольського вікарія, епископа Фрісона, що був назначений для таргспільської дієцезії. — В Букарешті викінчено будову королівської палати і віддано в розпорядження короля Кароля II. — У Санта Круз на Тенерифі напала юрба на команду поліції й вбила одного поліциста, а чотирьох ранила. — В Ясах ограблено в білий день ювилерський склеп на 26 тисяч зол.

— **Цікавий показ.** У льокалі корабельних ліній „Гдиня-Америка" у Варшаві відбувся у присутности численно зібраних представників столичної преси спеціяльний показ фільми з першої подорожі нового трансатлантійського корабля „Пілсудський" до Америки. Ця фільма, що має багато цікавих знимок зображує життя на кораблі, з багатою обстановою та показує чудове прийняття у Новім Йорку офіціяльними колами й американською польонією. К висвітлювали на рухомій апаратурі філіпса.

— **Жіночі недуги.** Твори клясичних підручників, що обговорюють жіночі недуги, підкреслюють успішне діяння природної гіркої води FRANCISZKA JÓZEFA також в обсягу своєї практики.

Відозви й комунікати.

КУРСИ ГОСПОДИНСЬКИХ ІНСТРУКТОРОК У ЛЬВОВІ.

З ініціятиви Краєвого Господ. Т-ва „Сільський Господар" розпочинаються у Львові 3. лютого ц. р. курси господинських інструкторок, що закінчаться 15-го червня. Курси ці улаштовуються з метою вишколити добрі, інтелігентні сили для праці над культурним і господарським підненесенням нашого села, особливо для праці над сільським жіноцтвом, господарська підготова якого є надзвичайно занедбана.

В програму курсів входять такі головні предмети: куховарство (теоретично і практично), хатнє господарство, крій і шитт, трикотарство, молочарство, городництво, садівництво, годівля безрог та рогатої худоби, рахівництво, суспільна агрономія, народне господарство, гігієна, кооперація, рахівництво та ін.

Щоб улегчити нашій інтелігентній жіночій молоді можливість покінчити цей курс, устійнено дуже низьку оплату за навчання, а саме 15 зол. місячно. Тому, що число курсанток обмежене до 20-ти, зголошення треба слати якнайскорше на адресу Краєвого Господарського Т-ва „Сільський Господар" у Львові, Ринок 10. До подання треба долучити: відпис матурального свідоцтва та короткий життєпис.

Дописи.

КАЛУШ.

„Совраніє" москвофілів у Калуші, в канцелярії адвоката д-ра Івана Гумецького відбулося недавно „собраніє" Р. С. О., перший раз по світовій війні. Нараду відкрив д-р М. Гумецький, предсідником вибрали о. М. Підлісецького з Підмихайля. На цю нараду прибуло кільканацятьох москвофільських недобитків з повіту. Реферат про положення на москвофільському „фронті" виголосив представник РСО зі Львова М. Марко, потім промовляв ще д-р Ів. Гумецький. По народі вибрано, хоч і не було з кого, повітовий комітет РСО, до якого ввійшли: д-р І. Гумецький як голова і В. Ковальчук з Тужилова як секретар. — Так отже комусь забажалося зробити диверсію і в нашому повіті і до тої цілі дались ужити такі люди, як д-р І. Гумецький та о. Підлісецький. Одначе думаємо, що здоровий народній інстинкт вкупі зі щораз більшою свідомістю широких кругів населення не дозволить більше поширитись москвофільській отруї в Калущині, а ініціяторам і організаторам народнього розвору скажи голосно: Руки геть!

КАМІНКА СТРУМ.

Свято „Просвіти" і книжки. Дня 14. січня ц. р. з нагоди 67-их роковин „Просвіти" влаштувала наша Філія в салях Народнього Дому концерт-академію та виставу книжки. Реферат на тему „Просвіта в українському житті", опрацьований дуже дбайливо, виголосила п. З. Кобтяньска. Декламації п. Д. Цегельської та п. І. Давидовича випали дуже влатно. В точках музично-вокальних брали участь хори з Камінки, Спаса, Талань та Батятич, що дали зі себе те максімум, що тільки могли дати. На перше місце вибивається молодий ще, але сильний мішаний хор з Батятич, який у своїх чудових народніх строях збирав бурю оплесків. Хор цей має молодого диригента, який певно розуміє, що хорова культура приходить по довгих і поважних зусиллях та праці і що він має матеріял голосовий такий, з якого можна дуже багато витягнути. Хор цей при солідній праці повинен у короткім часі вибитись на перше місце в повіті. Сольо скрипкове т. А. Цегельського в супроводі фортепіяну п. Л. Дмитрукової випало прекрасно. Свято закінчив промовою голова Філії, наш старенький ювілят о. протопресвітер Цегельський, який з молодою вервою завзяв усіх до праці на всіх ділянках нашого національного життя. Велика сала Народнього Дому була битком заповнена. Багато селян з доосоличних сіл, а навіть, не зважаючи на дуже лиху дорогу, бачили ми священників з далеких Перевлян та Вир-ва. На жаль, не було деяких місцевих кращих священників, лікарів, адвокатів, учителів та урядовців. Виставка книжки, уладжена естетично п. Михайлишином і С. Литвином, дала досить малий прихід. **М.**

СТАНИСЛАВІВ.

Гостина „Заграви". Мин. неділі й понеділка гостив у нас театр „Заграва", виставляючи першого дня драму Могема „Святе полумя", другого — пєсу Паніоля „Маріюс". Обі вистави пройшли з успіхом. Рівень цього театру тепер дуже високий, у чому пізнати руку реж. В. Блацького. Дивлячись на гру „Заграви", забуваємо, що це театр: кожний глядач має враження, що він бере живу участь у пєсі разом з акторами. Докладна й совісна режисерія та дбайливі декорації дозволяють перебути в театрі з повним вдоволенням кілька годин. Публіки в оба дні надсоплівано багато, якій теж мусимо пригадати кілька слів. Передовсім слід вже нарешті публіці знати, що коли початок назначений на год. 20, то це не значить, що публика має вийти з хати в год. 20, а в тій годині має вже сидіти в салі. Дальше слід теж запамятати, що на салю треба входити по другому дзвінку, а не по третьому, коли на сцені вже йде акція, бо це перешкоджає іншим та ще в такій салі, як саля „Сокола", де немилосердно усе скрипить: крісла, двері, підлога. Управа салі повинна цьому абсолютно запобігти. А білетери не повинні ніяк пускати людей на салю по третьому дзвінку. Людей треба вчити, коли самі не хотять розуміти того, що повинна знати кожна культурна людина. **Б. Л.**

Дешевше

тепер дістанете у всіх аптиках

АСПІРИНУ

бо коробка з 20 таблетками коштує вже тільки ЗОЛ. 2.25

Коробка з 6 таблетками ЗОЛ. 0.90

ВІДГУКИ ДНЯ.

Зміни назв.

Памятаю, за світової війни неодну таку сцену:

На дорозі стоїть наш дядько з Передгрмихів чи іншого Волосатого і застрашеним голосом відповідав австрійському старшині. А цей хмурив бровці і чимраз грізнішим голосом домагався:

— Ти кльопа, не маркируй. Повец, де єст Чіке Ляне?

— Кажуж панові. Такого в нас нема.

— Думмер керль! Сакрамент вох амаль! Мусі бриц! Ту на карти стої.

Дядько хрестився, переступав з ноги на ногу і вимолювався як міг:

— Абимсі з того місця не рушив, приєнябо нема.

Ще добре, коли старшина плюнув з досади і пішов шукати „мудрішого", але бувало, що за несміння Чіке Ляне відводили чоловіка до полевого суду, як саботажиста, або й шпіона. А там процедура була коротка: Хоч уроджений у тім селі, хоч прожив у нім пів віку — не хотів сказати, де є одно поле. Отже: винен! А винен — значило на гилку. До останньої хвилини життя не знав вешаний, що це його питали про „Дикі Лани" такі близькі і тоні йому добре знані.

Слухаю колисьтут радія і нараз — чи причулося, чи прелєгент з клюсками в роті!?... „На щиці Розєсвяним"... Що за верх? Де він? Хіба в Татрах?!... Але ні, він біля Говерлі — Піп Іван! Коли брати звуково, то Поп Іван можна було легко переробити на „Попіван, чи „Попівош". Але Розєсвяни? Хто догадається, що це наш почтений Піп Іван?

Є коло Местищ село Підгаття, змінили його назву на Полгаць. Так і залізнича зупинка називається. Коли з нарядом тому селянинові, який догадається, що воно є!

Коли панове колятори по добрім обіді, замісць дрімати, сядуть собі у вигідний фотель і роздумують, якби то перезвати якесь Підгаття — не маємо до них претенсій. Коли туристи, в приступі доброго гумору а у відступі здорового розуму перезвуть Поп Івана на „Розєсвяни" — то це нікому не шкодить, а їм не помагає. Але на мапах, сітках, таблицях, у радіо — це вже справа інша. Думаю, що й для тих, які схочуть поінформуватися в місцевого населення про якісь „Чіке Ляни", чи інші „Розєсвяні" це немаловажна річ.

Для П. Т. Туристів, що приїзджають у наші гори, можу кожної хвилини подати цілу низку перезвань, які затруть безслідно віковічну назву і... утруднять розшуки за даними обєктами.

На початок проектую дві зміни, які аж пищать, так просяться на світ. Є собі гора „Парашка". Не кожний є фільольог і не кожний зрозуміє, що значить „Парашка". Так само і з верхом, що зветься „Кострича". Пропоную замінити „Парашку" на „Пшеграшім", а „Кострича" на „Ґосць ричи".

Разом із „Розєсвяним" буде вже три. Думаю, що за тим підуть і інші.

Галактіон Чуйко.

Спорт.

„Т-ВО ПРИХИЛЬНИКІВ СЛАВСЬКА".

На днях основано у Львові „Т-во Прихильників Славська", яке поставило собі за мету піднести розвій Славська як літнього і лещетарського й туристичного осередка.

ТУРНІР ВІДБИВАНКИ В САЛІ.

Цьогорічна зима, непригожа покищо до зимових спортів, спричинила, що навіть у львівській окрузі спортове життя від довшого часу притихло. Щоб дати змогу львівським спортовцям трохи розрухатись, організує с. е. „Пляй" у найближчу суботу й неділю (25. і 26. ц.м.) в салі Сокола-Батька **тріїковий турнір відбиванки.** Атракційність цього турніру в тому, що дружину творять три змагуни, а не шістьох. Ці три мусять заступити цілу шістку, отже кожний мусить працювати за двох. Через це гра набирає великого темпа, стає цікавіша та богата в емоційні моменти. Організатори надіються, що їхня спортова новинка стрінеться із загальним зацікавленням і спортових товариств, що зголосять свої найкращі трійки, і любителів відбиванки, що виповнять цілком салю Сокола-Батька.

Початок в суботу, год. 16., а в неділю год. 15. (фінали).

ПІНГ-ПОНГ У СТАНИСЛАВОВІ.

Пролом І — Гакоаг II 1:5. Мист. Бжл. По трьох виграних заломився Пролом, хоч повинен був зремісувати. Одинокий пункт здобув Андрейшин II, який цього року грає надзвичайно амбітно й жертвенно. Крім того добре грав Саєвський.

Пролом II — Гакоаг III 3:3. Мист. Цжл. Пункти здобули Калінчук, Безрукий і Голинський І. Найліпше, не зважаючи на програну, грав Щербій П. **Б. Л.**

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ.

Австрія — Еспанія 5:4 (2:2). У Мадриді відбулися в неділю 19. січня ц. р. змагання у копаному мячі між Еспанією й Австрією, які закінчились несподіваною перемогою австрійської дружини. Змаганням приглядалось зі запертим віддихом 40.000 людей. Судив бельгієць Лінгенус.

ПРАГА. **Спарта — Вікторія Жіжков 5:0 (2:0).**

Славія — Ботеміенс 3:1 (2:1).

Оба ці зимові товариські мячеві змагання відбулись 19. січня ц. р. на площі Спарти. Дружина Спарти була у кращій формі, ніж дружина Славії і тому вийшла з змагань з високоцінною перемогою. На обох змаганнях було коло 8.000 видців.

БАРСЕЛЬОНА. **Жіленіце — Тім Барсельона 1:1 (1:0).** Великий успіх чеської дружини. Видців 20.000

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. — Львів 15. січня 1936. Р. V. Ч. 2. Зміст: Митрополит Андрей гр. Шептицький. — А. Домбровський: Перше Різдво під большевиками 1918 р. (фейлетон). — Катастрофальний стан народнього шкільництва в Польщі. — Курс для провідниць дитячих садків. — Омелян Терлецький. Великі Роковини. — Інж. Гр. Денисенко: Український Технічно-Госп. Інститут у Подєбрадах. — Д-р П. Біланюк: Потреби й основні завдання виховання. — Буковинець: Румунізаторський наступ на Буковині. — Без учителя війни не виграємо. — В. Безушко: Новий твір Катрі Гриневичевої. — Краєва анкета доросту Р. Ш. — Бібліографія. — З життя Рідної Школи. — Надіслані журнали й книжки. — Ріжні вісти.

ВІСТИ З ЛУГУ. Рік XI., Ч. 1. за січень 1936. Зміст: Ридаючий сон малої Вірочки. — Василь Пачовський: Святе Січня (вірш.) — Зенон Пеленський: 22. Січня. — Плян праці Луг. Організації на січень. — Повітові ювилейні лугові свята. — Місцеві ювил. свята. — Заг. збори лугових товариств.

Театри

Великий Міський Театр.

Четвер, 23. І. год. 8. веч. Аб. 5. „Пригода в Ґранд Готелю" виступ І. Кульчицької.

Пятниця, 24. І. год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варнгельм".

Субота, 25. І. год. 8. веч. Аб. 6. „Пригода в Ґранд Готелю".

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 23. І. год. 8. веч. Аб. 9. „Більше леді Віндермір" виступ Ірини Сольської.

Пятниця, 24. І. год. 8. веч. Аб. 9. „Більше леді Віндермір" виступ Ірини Сольської.

Субота, 25. І. год. 8. веч. Аб. 8. „Більше леді Віндермір" виступ Ірини Сольської.

Кіна.

АПОЛЛО: „Подяк на фронті" з Лиманек.
АТЛЯНТІК: „Боротьба з піратами".
БАНДА: „Звезднта", „Пірати лавини".
ГРАЖИНА: „Мала пенк" з Фр. Галь.
КАСІНО: „Запросини до вальса" (Лізанна Гарвей).
КОЛИСЕЙ: „Світ іде вперед", ревія: „Вальс вертається".
КОПЕРНИК: „Весільна ніч".
МАРУСЕНЬКА: „Ясновидець".
ОПРАЖ: „Правда про кохання", „Добра порожка".
МУЗА: „Будити шаління".
ПАКС: „Біда нелія" й актуальности.
ПАЛЯС: „Китайські ворожки".
ПАН: „Я збігець" (Панно Муні).
РАЙ: „Дві сироти".
СВІТ: „Дві сироти".
СТИЛЕВЕ: „Любовні маневри" і ревія.
ТЕНЧА: „Віденські ночі" та додатки".
ТОН: „Папуа".
УТІХА: „Людина, що продала голову" та ревія.
ХИЖЕРА: „Наше сонечко" (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо.

Четвер, 23. січня 1936.

Відень (306,8) 12.00, 19.20 Концерт, 17.30 Англійські пісні (Бальфур сопр.), 20.00 „Король Іван" Шекспіра, **Братислава** (298,8) 17.50 Спів, 19.30 Фолкт, 17.20 Нар. пісні, **Прага** (470,2) 16.10 Легка музика, 19.30 Сальон. квартет, 20.50 Твори Лісснера, муз. спів (дир. композитор), **Париж** (1648) 13.15, 22.45 Концерт, 18.00 Театр Уявп, 21.00 Гумор, **Білгород** (437,3) 17.10 Нар. пісні, 21.00 Симф. концерт. **Берлін** (356,7) 8.30, 12.30 Концерт, 16.00 Твори сучасних композиторів, 17.00 Сучасна музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.30 Пісні на два діточі голоси, 18.00 Пісні про зиму, 20.10 Скандинавія — концерт, **Ляйпціг** (382,0) 19.00 Веселий вечір, 22.30 Спів, **Мінхен** (405,4) 21.00 Вечір опер, **Будапешт** (549,5) 12.05 Орт. рестраль, 17.30 Концерт квінтету, 20.30 Концерт з консерваторії, 22.25 Цит. музика, **Міляно** (221,1) 11.30 Концерт, 17.15 Вок. концерт, 20.35 „Манон Леско" оп. Пучінія, **Рим** (420,8) 17.15 Концерт, 22.00 Камер. музика.

Пятниця, 24. січня 1936.

Відень (306,8) 12.00 Легка музика, 14.00 Спів (Майра бас), 17.30 Концерт квартету та сольо, 19.15 „Нізини" опера Д'Альбера, **Братислава** (298,8) 19.40 Словацькі нар. пісні, гармонія, **Прага** (470,2) 17.15 Квартет ґ-дур Бетовена, 19.10 Нар. пісні, 20.30 „Ромео та Джульєта" траг. Шекспіра, **Париж** (1648) 12.15, 18.30, 21.45 Концерт, **Білгород** (437,3) 16.10 Спів, **Ковно** (1935) 19.30 „Князь Ігор" оп. Бородіна, **Берлін** (356,7) 10.45 Весела музика, 20.10 „Аврора" оп. Гофмана, 21.30 Пронова мін. Лерінґа, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18.00 Норвезька музика, 21.00 Улюблені увертюри, **Кельн** (453,9) 22.30 Сучасна музика, **Ляйпціг** (382,2) 16.30 Пісні Р. Штраусса (Едм. Ольшевський баритон), 18.00 Муз. вакейдоскоп, вес. програма, **Мінхен** (405,4) 17.00 Сучасні композитори, 19.30 Пісонька, 20.10 „Гарна Ґалятея" оп. Супе, 21.10 Вальдштайнівська соната Бетовена. **Будапешт** (549,5) 12.05 Військ. орк., 13.40 Скрипка, 17.00 Цит. музика, 19.30 Опера, **Міляно** (221,1) 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 13.10 Розр. концерт, 17.00 Концерт неаполіт. квартету, 22.00 Концерт хору.

Львівське радіо.

Четвер, 23. січня 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 7.20 Ранішній дзвінок, 7.30 Музика з гр. пл., 7.55 Троки інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дзвінок, 12.15 Муз. поранок, танок і гумор у музиці, 13.00 Класична музика з гр. пл., 15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Танк. музика, орк., 16.00 Гутірка Старого Доктора (Забава в порабець), 16.15 Музика з гр. пл., 16.45 Хор, 17.00 Про шляхи самоосвіти, 17.15 Сальон. секстет, 17.50 Про збірку листів вперед 100 літ, 18.00 Орт. рестраль, 18.30 Найвища у світі пивна залізниця, 18.40 Туристичний інформатор, 18.45 Для контрасту — Гр. пл., 19.00 Пізнаємо мистецтво Абісинії, 19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вісті, 19.45 Актуальна гутірка, 19.55 Муз. гутірка, 20.05 Симф. концерт; у перерві в год. 21.00 Веч. дзвінок; Протилегунсько-газова оборона, 22.00 Пісні в вик. Ол. Грабівни, 22.25 Мрячний Альбіон, муз. репортаж.

Пятниця, 24 січня 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 7.35 Троки інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. дзвінок, 12.15 Мандрівка українською країною — для ст. дітей, 12.50 П. Чайковський: V. Симфонія, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 М. Фог у своєму репертуарі, 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орк., 16.45 17.00 В архівальній роботі, 17.15 Недруковані поезії Ал. Совінського, 17.20 Вок. музика з гр. пл., 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Французька музика з гр. пл., 18.30 Програмова сторінка, 18.40 Суспільна хвилина, 19.35 Пісні в вик. Корвін-Шиманівської (сопран) у супр. форт., 19.00 Поклади арогантні, 19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вісті, 19.45 Сьогодні комунікат, 19.50 Як виповнити радіоту анкету, 20.00 Симф. концерт (орх., форт.) у перерві в год. 20.50 Веч. дзвінок, Із сучасної Польщі, 22.35 Танк. музика.

Радіокутик.

НОВЕЛІЗАЦІЯ БЕРНЕНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ.

Берненська конвенція, зновелізована вже в 1928 році, має бути знову зновелізована у Брюсселі в 1936 р. Ця конвенція, маюча на меті охорону літературних і мистецьких творів, має чималі приписи великого значіння для радіофонії щодо авторських прав у ріжних ділянках, звязаних з діяльністю радіостанцій, як напр. права на репродукцію і т. п.

У часі конференції, що відбулася в 1928 р. в Римі, берненська конвенція не містила в собі жадних приписів, звязаних з радіофонією. Тому признано необхідним пристосувати засади охорони авторських прав та права публичної репродукції до радієвих авдицій.

Це здійснено так, що ввели до Конвенції нові статті, що запевнюють одночасно авторам „виключне право на авторизування популяризації їх творів для публики радіофонією. Ці статті висловлюють надію, що кращі закони ріжних держав усталять умовини виконання прав, передбачених у попередньому артикулі".

Особливо звернено увагу на виключність авторського права, що оправдується в виняткових значіннями радіофонії. Її характеру „публичної служби" та культурною місією, яку вона має виконувати.

Пропозиції змодифікувати берненсько-римську Конвенцію вже опрацьовані бельгійським урядом і бюром для охорони літературних та мистецьких творів. Ці пропозиції розглянуть нова конференція, що відбудеться в Брюсселі в 1936 році.

Читайте „Діло"!

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 8.27.75.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.80, 89.98, 89.62, Берлін 213.45, 213.92, 212.92, Голландія 360.69, 361.37, 359.93, Льондон 26.28, 26.33, 26.21, Ню Йорк чеки 5.30 і 1/2, 5.31 і 3/4, 5.29 і 1/4, Ню Йорк кабель 5.30 і 3/4, 5.32, 5.29 і 1/2, Осльо 131.95, 132.28, 131.62, Париж 34.99.50, 35.06.50, 34.92.50, Прага 21.98, 22.02, 21.93, Швайцарія 172.85, 173.19, 172.51.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Жито Стандарт I.	12.00	—12.25
Жито Стандарт II.	11.75	—12.00
Кон. черв. пр.	100.00	—110.00
Кон. черв. вільна від кап.	110.00	—120.00
Кон. черв. насіння 96 прц.	120.00	—130.00
Мука жит. гат. I. 0-65 прц.	18.25	—19.75

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 22-го січня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2.50 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54-50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2.60 „
1 л. молока від 28. XII. 1935	0.14 „
1 л. сметани	0.75 „
1 к. яєць	3.80 „

Тенденція на масло здержлива на молоко і сметану слаба, на яйця нижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 22. I. ц. р. платить своїм достацям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Дзеєрґа ч. 4):

Курки молоді без острігів I. кл.	1.45	зол.
Курки з острогами товсті I. кл.	1.—	„
Півники товсті I. кл.	1.10	„
Пантарки товсті I. кл.	1.20	„
Товщеві качки I. кл.	1.15	„

Приймає курці, качки, і пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових достацїв.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.58	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 180 шир.	2.35
Мадаполям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Мадаполям 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові корон.	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдел.	2.50
Поплін на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Поплін шовкова	1.60	Серветки	0.20
Перкалїна колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.28
Димка на підшитанці	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	0.45
Простирала віднас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Всит рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Всит рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Вебе червона 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всілякі блаватні товари 30% дешевше.
Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

ОПОВІСТКИ.

Подяка. Управа Філії Союзу Українок Емігранток у Львові складає оцим щиру подяку усім нашим Центральним Установам та всім Особам, що своїми пожертвами причинились до успіху ялинки для дітей емігрантів, яка відбулась 11-го січня 1936 р. Зокрема щире Спасибі Тову „Луг" за безплатно віддану в користування салю та допомогу Луговиків при самому святі. Радість дітей, нехай буде найліпшою нагородою всім жертводавцям. — Вассо Панченко, голова. Любов Дудко, секретарка.

Жіноча Секція Кружка Р. Ш. Галицької дільниці (Сушінського 23) уряджує від 1. лютого 1936 р. курс крою суконь, блюзів і костюмів. Зголошуватися щоденно від 9—10. рано у п. Соневицької, Миколая 17.

Замісць квітів на могилу бл. п. проф. В. Хиріївського складають на Рідну Школу 5 зол. Водяні.

Замість живих квітів до вінка на могилу бл. п. Найдорожчого Мужа Василя в день Його іменини 10.— зол. на найбідніших складає Ірина Гузій.

КУПНО - ПРОДАЖА

Централя панчіх ПФАВ, Львів, Боїмів ч. 12, поручає найсильніші вироби **найдешевше.** 1003 3-20

Гарні вечірні квіти поручає найдешевше Централя Панчіх ПФАВ, Боїмів ч. 12. 1004 3-8

Сорочки, піжами віденський крій найдешевше у Познанській Швальні Казимирівська 21. 1009 4-6

Дешева вирібня кап, фіранок і всіляких ручних робіт, **Пік, Ягайлонська 11 а.** 11/110 28-30

Добра льоката капіталу. Муроване дім, десять кімнат, ніоси, господарський будинок, сад, город, при найкращій вулиці на догідних умовинах продаємо. Ближчі інформації у власника: Станиславів, Алеї Уланів Креховецких 5. 2-3

Лещетарські штани жіночі, мужеські, дитячі, найдешевше джерело: Вирібня „ПАЛЮМ", Гетманська 22. побіч Музею. 12/110

Старинні меблі, кришталі, бронзи образи, свічники продає оказійно та приймає в комісі Комісовий Склеп, Собіського дванадцять. 1029 1-2

НАУКА

Танців першорядна школа Брисьової, Ірантової і Сина. Вінси Баторія 28. 1-6

РІЖНІ

Жіноче і дитяче правецтво виконує робітня С. Монцібовичевої, Львів, ул. Хмельовського ч. 15. 1019 2-2

Увага! Небаром появляться в продажі нотувочки до пакування (шпагат) та шнурівки до обуви української продукції під маркою „МОТОК". 1041

Золотнича робітня, Александрівнера Пасаж Гавсмана 3, переробляє, направляє всіляку бижутерію солідно, дешево. 904 8-10

Знана від 40 літ **робітня ковдер** Дубса тепер Пасаж Гавсмана (вхід від ул. Сикстуської в брамі). 890 10-10

Купую лисиці, тхори та інші сирі шкірки. Юліян Глушевський, ул. Капітульна 3. Тел. 254-46. 998 4-10

Приймаю всілякі тапицерські роботи та виконую їх дешево, солідно, **Збігнєв Скібінський,** Львів, 3-го Мая 4. в подвірю. Тел. 266-10 1011 2-4

СПЕЦІЯЛІСТ ЖІН. НЕДУГ І АКУШЕР

Д-р О. Шпрехер

Львів, Косцюшка 5 (ріг 3. Мая).
Тел. 217-40. 994 3-10

ПІЯНІНА і ФОРТЕПІЯНИ

B. SOMMERFELD

Експорт до всіх частин світа (головно до Льондону)
Догідні умовини купна.
Новацький, Пілсудського 17
Купно і продажа оказійних інструменів. 10/99 23-29

53.50 Лещетарський комплет 53.50
який складається з довгих, шипків, вязань, черевиків, мовняних скарпеток і рукавиць, штанів, нітрівки і шапки тільки у фірми
„СИМФОНІЯ", Львів, Сикстуська 1
878 9-10

МЕБЛІ: Їдальні, спальні, кабінети, тапчани клюби декорації поручає віденська вирібня столярсько-тапицерська

Івана Ортнера
Львів
Сикстуська 41.
Телефон 229—79

Чахотка легенів
є невблаганна і щороку, без різниці поду, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають лікарі
„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН ДҐЕ",
який улекшує виділювання блювотинні 13/III та усуває кашель. 6—36

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa
на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів „ зол. 5.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 17 (14.265). Львів, пятниця 24. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Р. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

9 років вязниці за плянований атентат на волинського воєводу.

У вівторок 21. січня ц. р. відбулася перед окружним судом у Луцьку розправа проти залізничого Олександра Куца, якого прокуратор притягнув до відповідальности за приналежність до ОУН. (Злочин державної зради зі статтей 93 і 97 к. з.) та за протидержавну діяльність. Трибуналові проводив заступник президента окружного суду Закшевський, обвинувачував прок. Боричко, підс. Куца боронив *обор. д-р Ст. Шухевич* зі Львова.

Акт обвинувачення закинув підсудному, що як повітовий командант ОУН у Луцьку плянував атентат на волинського воєводу Г. Юзефського.

У слідстві підсудний признався, що до ОУН вступив 1933. р., щоби боротись з комунізмом, який ширився тоді між українською молодю і який може поборoти лише український націоналістичний рух. Далі підсудний заявив, що ініціятива виконати атентат на волинського воєводу вийшла від Малюци і Підгайного або від краєвої екзекутиви ОУН. До виконання не дійшло тому, що підсудний цьому перешкодив.

На розправі відчитано зізнання неприсутніх свідків Підгайного і Малюци. Св. Гайхель, заграничний сторож обтяжив підсудного кажучи, що Куц уже з вязниці керував далі акцією ОУН.

Прок. Боричко піддержував акт обвинувачення і домагався найстрогішої кари для підсудного.

Обор. д-р Шухевич підкреслював, що підсудний признався до вини і вступаючи до ОУН бажав боротьби з комунізмом. Своїм спротивом усе можливив виконати атентат на воєводу Юзефського. Тому оборонець домагався для підсудного низької кари.

По реліці прокуратора і відповіді оборонця підсудний просив за лагідну кару. Трибунал засудив підс. О. Куца за приналежність до ОУН по думці ст. 97. § 1. і 93. § 1. к. з. на 9 років вязниці і на позбавлення громадянських та публичних прав на 10 років. На основі амнестійного закону *трибунал обнизив йому кару до 6 років вязниці* і зачислив на рахунок кари майже два роки слідчого арешту.

Проти масового видалювання українців із Закарпаття.

„Діло" вже повідомляло про це, що в справі видалювання українців із Закарпаття інтервенювала у місцевих урядових чеських чинників українська делегація в складі: *д-ра Михайла Брацайка, посла Юлія Ревая і ред. Степана Клочурака.* Колиж ті інтервенція (передовсім у краєвого президента Антона Розсикала) нічого не помогла, *делегація виїхала до Праги,* щоб домагатись припинення масової висилки українських емігрантів із Закарпаття у державних чинників. До хвилини, коли даємо ці рядки до друку, не маємо ще вістки, чим покінчилась інтервенція української делегації у Празі

Димісія кабінету Ляваля.

У Франції знову кабінетова кріза. — Політики не хочуть прийняти місії творити уряд

ПАРИЖ, 23. 1. ПАТ. **Кабінет Ляваля зголосив димісію.**

ЗАЯВА ПРЕМ. ЛЯВАЛЯ.

Після зголошення димісії кабінету премієр Ляваль заявив представникам преси, що не прийняв пропозиції през. Лебрена створити новий кабінет. Я не хотів влади, заявив Ляваль, на чолі уряду я станув, щоб виконати обовязок супроти краю. Я мав великі труднощі та всеж якось їх поборював. Тепер, коли одна партія відкликала своїх представників з уряду, не можу бути в уряді. Співпраця і стисле порозуміння між усіми партіями було засадничою вимогою моєї діяльности. Уступаючи, прошу всіх, щоб у теперішніх обставинах давали приклад конечної рівноваги, зимної крови, і єдности.

КРІЗА УРЯДУ МУСИТЬ СКІНЧИТИСЬ ДО ПОНЕДІЛКА.

ПАРИЖ, 23. 1. ПАТ. Авас подає: З уваги на те, що през. Лебрен виїде в понеділок на похорони до Льондону конечне є зліквідувати кабінетову крізу до того часу. Президент буде у приспішеному темпі переговорювати, обмежуючись до того, що відбуде конференції з предсідниками обох палат та кількома визначними політиками

БУЇССОН ВІДМОВИВ.

ПАРИЖ, 23. 1. ПАТ. Ферман Буїссон заявив представникам преси, що не прийняв місії створити уряд, бо не міг на другий день після того, як його вибрали предсідником палати, залишити це становище

4 РАДИКАЛЬНІ МІНІСТРИ, НЕ 6.

Політичні кола звертають увагу на те, що димісійний лист до прем. Лявала підписали тільки 4 радикальні міністри, не 6. Нема назвищ Монуаля і Реніє. Це потверджує мабуть поголоску, що ці міністри не солідаризуються з Еріо та хотілиб залишитись в уряді, якби Ляваль не зголосив був димісії, тільки перевів зміни в кабінеті.

ЕРІО, ДЕЛЬБО ЧИ РЕНІЄ?

ПАРИЖ, 23. 1. ПАТ. Еріо говоритиме нині в год. 10 рано з през. Лебреном. Приятелі Еріо твердять, що він відмовиться рішуче місії творити кабінет. Коли відмовить Еріо, президент доручить створити уряд голові групи соціяльних радикалів у палаті послів Дельбосові, який правдоподібно теж відмовить. Можливими кандидатами на премієрів є також Марсель Реніє, колишній міністер фінансів та Альберт Сарро

Арештування і присуд на прихильників Вальдемараса на Литві.

РИГА, 23. 1. ПАТ. Як подає ковенський кореспондент „Явнакас Зінас", литовська влада перевела арештування серед старшин, замішаних у пучу Вальдемараса з червня мин. року. Цих старшин за участь у пучу звільнили були з армії, але не притягнули їх до карно-судової відповідальности. Теперішні арешти спричинені мабуть тим, що ці старшини не зложували нового слова, що не будуть брати участи у політичному житті.

Той самий щоденник подає, що щойно вчора розійшлась у Ковні вістка про присуд військового полевого суду, що засудив 3 учасників пучу на кару смерти, 4 на ріжні кари вязниці, разом на 15 років. 3 підсудних звільнили.

ВЕЛИКІ
ВЕЧЕРНИЦІ МЕДИКІВ
25. I. 1936.
Касино Почтовців

Як скінчити війну в Африці?

Прага, січень 1936.

„Конфлікт загострюється. Санкції будуть поширені. Мир вмирає". Так писав один із женевських кореспондентів до свого часопису у Празі ще 16. грудня м. р. Нині, при тій ситуації, яка витворилася після зриву франко-англійської мирової ситуації, ці слова стають ще актуальніші.

Конфлікт загострюється. Що воно так є, на це вказують всі ті вісти, які доліталь до нас з поля боїв в Африці. Він не лише загострюється, але і затягається. І сам Мусоліні вже нині признає і рахується з тим, що війна в Африці, як і всі дотеперішні кольоніяльні війни, може протягтися дуже довго. І не можна й подумати, щоб Мусоліні *добровільно* покінчив цю війну скорше, ніж дібється того, за чим пустився на таке непевне — і для нього самого і для фашистівського режиму і для Італії рівнокоже — підприємство. На це недозволяє йому його престіж, престіж „луче, який ніколи не помиляється", ні це не дозволяє йому „честь і велич старої римської імперії, відродженої у фашистівській Італії" і на це не дозволяють йому і ці досі незраховані величезні видатки, які вже витрачено на цю війну. А війну за всяку ціну закінчити треба. Цього вимагає і престіж Ліги Націй і життєвий інтерес Англії і міжнародня позиція Франції і сильне захитаний европейський мир і ті чорні хмари, що знов так грізно повисли над Далеким Сходом. Домагається вкінці і ця т. зв. міжнародня справедливість.

Але як її скінчити?! Були вже різні спроби скінчити „по доброму", аж до пропозиції відступити половину Абісинії і до трагічного упадку англійського міністра закордонних справ включно. Не пішло! Лишається одно: примусити Італію скінчити війну, а для цього треба — кажуть — поширити санкції.

Санкції, це тяжкий експеримент у міжнародній політиці. Досі не було ще нагоди їх випробувати, а цей короткий досвід з ними показав, що вони не дали тих висліків, яких від них сподівалися. Вони лише скріпили заняття „луче" і фашистівської Італії і війна ведеться далі. Отже треба їх скріпити, поширити, а тому треба на думку деяких втягнути в їх орбіту той чинник, який вже стільки разів відограв ролю, а деколи й вирішну ролю у міжнародній політиці: *нафту.*

Про те, яку ролю грає нині нафта і її продукти в модерній армії, не треба тут і говорити. Мусоліні навіть погрожував, що введення в життя ембарго на нафту буде зустрінуте військовими санкціями проти Італії. Ця погроза мала бути навіть одним із найбільш переконливих аргументів для відомої франко-англійської паризької мирової пропозиції, отже слід думати, що це ембарго на нафту буде дійсно тим засобом, який таки примусить Італію закінчити ганебну війну. Дехто навіть думає, що погроза Мусолінія лишиться лише погрозою, бо можливе з пятдесятьма державами війна не ведеться. Але з другого боку здається, що і цей відомий вислів Сесіля залишиться тільки пустим словом. Повстає питання, чи і ці нафтові санкції не скінчаться таким самим висліком, як всі дотеперішні? Чи дасться їх перевести так, щоб їх Італія дійсно відчула? Не треба забувати, яку ролю грає нині нафта і у світовій економіці і у світовій політиці. Не треба забувати, що при світовій продукції нафти находять працю і прожиток мілїони людей та що [illegible]

лить до грубих міліярдів. Для ілюстрації вистарчить тут привести таких кілька дат: за один лиш місяць серпень 1935. р. вивезельовано у цілому світі 18.836 міліонів сотнарів нафтових деревятів. Найбільше припадає з цього на Півн. Америку 11.531 міл. сот., вітак ідуть Совіти з 1.952 міл., за ними Венезуеля з 1870 міл., далі Румунія з 676 міл., Іран з 610 міл., Голяндські Індії з 523 міл., Мексик з 513, Колюмбія з 215 міл. Арґентина з 193 міл., Перу з 182 й т. д. З цієї цілої світової кількости добутих нафтових деревятів Італія довозила в нормальних часах повад півтора міл. сот. річно, головно з Румунії і Півн. Америки.

І ось питання: що переможе, чи міжнародня солідарність у рямцях пакту Ліґи Націй чи інтерес нафтових земель?! Вже нині підноситься багато голосів, які цю справу розглядають дуже й дуже скептично. Дехто думає, що навіть при найбільш строгім виконуванні нафтових санкцій, Італія їх не відчує так, щоб мусіла за всяку ціну кінчити війну. Знавці кажуть, що Італія вже заздалегідь нагромадила собі такі засоби нафти і нафтових продуктів, що навіть при найстрішому ембарго на нафту, вона видержить з ними цілий рік. Що воно мабуть справді так, вистарчить знову для ілюстрації привести декілька дат. І так зі статистичних дат, які появилися останніми днями, виходить, що американські вивіз нафти і до самої Італії і до італійських африканських кольоній від вибуху італійсько-абісинської війни надзвичайно зріс, а саме: у серпні 1935. р. довезено до Італії і до італійських кольоній в Африці нафти з Америки за 305.000 долярів, у вересні вже 1.185.000 дол., а в листопаді за 1.703.000 дол. Статистика ця далі показує, що в листопаді пішло до Італії повад 26 проц. цілого американського нафтового експорту. А де Румунія, де Совіти, а де найновіші джерела ввозу нафти до Італії — Альбанія?! Все це вказувалоб, що Італія дійсно має великі засоби нафти і нафтових продуктів і тому нафтових санкцій не мусить дуже боятися. Іншими словами, хто знає, чи і ці нафтові санкції виконають своє завдання, і чи примусять Італію якнайшвидше закінчити війну в Африці.

Перед світовою дипльоматією стає в цілій своїй ширині питання: щож його робити, щоб не мав правди отой женевський кореспондент, що говорить про „вмираючий мир"?! *М—м.*

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу, дитячу для інвалідів, вдів і сиріт

приймає

УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.

З провінції висилайте почтою. У Львові відберемо самі за писемн. повідомленням.

Адвокатське звання як станова орґанізація.

Перед Загальними Зборами С.У.А

В житті кожної нації мають своє значіння не тільки добровільні орґанізації культурні, економічні і політичні, але також постійні станові орґанізації, що займаються наладнанням фахової суспільної праці: вишколенням і підготовленням молодих сил, відповідним розміщенням тих сил для доцільної праці в хосен свого громадянства й обороною прав та інтересів свого звання.

Тому розвій станових орґанізацій стає справдішнім **мірилом культури, сили і самостійности нації.** До цих орґанізацій належить наша адвокатура; її розвій, як передового суспільного стану, є у нас зв'язаний з історією життя і відродження нашої української нації.

З нагоди ювилею Союзу Українських Адвокатів у 1934 році висказав наш князь Церкви Митрополит Андрій Шептицький памятні думки, що українські адвокати від самого початку нашого політичного життя виконували **провідну ролю в політиці** та ще більше заслуг поклали вони **в розвою економічного життя** цілого народу, коли український адвокат був не тільки правним дорадником, але й приятелем усіх; а найважнішу ролю відограла українська палестра на тернистому шляху політичних процесів, якого не можна висловити без зворушливих висказів болючого і зраненого патріотизму...

Отсю долю і шлях українського адвоката відчув і глибоко зрозумів наш найбільший громадянин. За ним повинно це зрозуміти і памятати наше українське громадянство, в якому живе і далі працює український адвокат, не зважаючи на тяжке лихоліття, що його переживає, ані на ті супротивности, що їх нині ставлять адвокатській палестрі у виконуванні її великого завдання: оборони права і справедливости...

Зберігаючи ті змагання оборони прав, інтересів і достойности адвокатського звання, що стає не тільки правним дорадником, але й громадянським елементом рідного народу, здобуває наш Союз Українських Адвокатів **належне значіння і повагу** не тільки між своїми, але й серед адвокатських орґанізацій інших народів.

Одначе при цьому не можна поминути одного тяжкого недомагання нашої станової адвокатської орґанізації, а саме, що **не всі товариші, українські адвокати, є солідарні** і дбаються зорґанізувати, не зважаючи на всякі небезпеки, що нам загрожують. Ми мусимо бути всі разом без огляду на партії і політичні групи, бо цього вимагає від нас інтерес стану, як також вищий інтерес нашої нації. Та отсю справу мають розважити і вирішити найближчі Загальні Збори Союзу Українських Адвокатів у Львові, що відбудуться дня 25 ц. м.

Д'р Кость Левицький.

КІНО МАРУСЕНЬКА. Нині ревеляція! Велика сензаційна кримінальна фільма найновішої продукції вирібні Metro-Goldwyn-Mayer на рік 1936 п. з. ЗАМАХ У КАСИНІ.

Фільма найбільших емоцій! Електризує своєю напругою! У голов. ролі **Павло Люкас.**

Заворушення еспанських студентів.

МАДРИД, 23. 1. ПАТ. Заворушення студентів усіх еспанських університетів тревають. Союз католицьких студентів візвав до загального страйку, домагаючись, щоб привернули виклади в еспанській мові в Барсельоні, замість катальонської мови, покарали студентів соціялістів та усунули соціялістичних ректорів університетів в Овіедо й Мадриді.

А. ЄҐЕР.

ЦІЛУНОК.

Вона зупинилась у готелі відомого купелевого міста. Виїжджала над море без охоти, наче примусово. Як молода заміжна жінка робила цю подорож зовсім у тім самому настрою, як дівчиною ходила на лекції чужих мов. У глибині душі була це чесна жінка, поводилась як личить поважній, заміжній домі, не тужила за іншим чоловіком і до власного ставилась із чемно-товариською ніжністю. І він був цим задоволений, бо для нього родинний дім був одозначний із щоком.

Коли заїздили до готелю займали звичайно дві сумежні кімнати, лоджа з ванничкою, з видом на море, з якого доречі мало користали. Кімнати, де мешкали, подобались їй дуже, бо інших з інших готелів не бачила ніколи.

Сьогодні ввечір була щаслива; щаслива думкою, що вбере вперше нову сукню, на яку всі певно звернуть увагу. Вона і не подумала, що в тому самому часі про те саме мріяли й інші жінки в тому самому великопанському готелі.

Коли вона сиділа в ґеґлїжі, що легко вкривав її плечі і поправляла перед дзеркалом волосся, за нею відчинились двері. Відомим мягким кроком хтось підійшов ззаду до неї і поклав їй цілунок на шию. Тому, що віддавна звикла вона до такої ніжности, перехилила легко голову та чемно всміхнулась. А проте уста, що торкнулись її шиї не відорвались як звичайно, тільки сховзнулись легко по плечах.

І саме в цій хвилині відчула, що це якийсь чужий доторк. Підстрибнула. Перед нею стояв чужинець, дивився на неї задубілий, відкривши широко рот з безрадними руками. Він був такий здивований, що вона навіть не могла обуритись. Вона хутко закрила себе купелевим плащем, якби соромлячись, що він мимо опінити красу її плеч.

Нервовим кроком подався він назад. Не був джентельмен. Хоч і не молодий, але як глянула на нього, не могла відорвати очей від його великих соковитих уст.

— Чи можете, мій пане, пояснити мені...

— Вибачте дуже, високоповажана, мені, справді сам не розумію, як це сталось...

Нараз пригадав собі щось:

— А який це поверх?

— Якто? другий — відповіла здивована.

— Тепер уже розумію. Ми маємо кімнати на третьому, ті самі, під вами і навіть обстанова тим така сама. Ввійшовши сюди, був я переконаний, що це моя жінка. Так і помилився, наближившись до вас із цим поцілунком...

— Навіть трохи за сильним.

— Прошу ще раз вибачення, але ви підтримали мою ілюзію самі довшу хвилину, теж помилившись...

— Боже мій! — відповіла роздратовано — ясна річ, що я була пересвідчена, що це мій чоловік.

— Якби я знав, як маю виправдатись. Але повірте, що я не мав наміру вас образити.

— Алеж я розумію дуже добре — і почала хвилюватись. — Найкраще забудемо зовсім про цей смішний інцидент. Це попросту так само, як лист, що попадає на не відповідну адресу. Лист у даному випадку не перечитаний.

— Шож, треба буде передати його на власну адресу — відповів незнайомий, трохи почервонівши, але вже тоном людини, що заволоділа собою.

Та заки він вийшов, дама не могла стриматись, щоб не спитати:

— Вибачте, чи ви вже довго жонаті?

— Пятнацять літ, пані — відповів трохи здивований і вклонившись відійшов.

Вона сіла ще раз перед дзеркало.

— Пятнацять літ — прошепотіла і нервово перекинула фляконик. І думала далі: „І так він її цілує. Ні, він напевне викрутився передімною непрацею. Це мусить бути якийсь старий донжуан, що їдить собі"...

Подзвонила. Ввійшла служниця.

— Скажіть мені, хто мешкає над нами? Вночі мушу мати повний спокій, щоб заснути. Чи це якісь люди добре виховані?

— О, будьте зовсім спокійні, пані. Цей старший пан приїджає сюди щороку на літо із своєю жінкою.

— Чи вона молода?

— Якби то сказати?... Має яких сорок. Дама з найліпшого товариства.

— Дякую.

Почула, що хтось наближується мягкою ходою. Але думка про ту другу старшу жінку, яку тепер цілує той так само, як перед хвилиною її — хвилювала її. „І так воно тягнеться пятнацять літ"... Плечі її мимохіть затремтіли, плащ сховзнувся.

Відчинились двері. Тужливий зір... але не відчула доторку на своїх плечах:

— Моя дитинко! як тільки мої інтереси мені дозволяють у вільній хвилині, сам ловлю себе на тому, що за мало присвячую тобі часу.

Вона заплющила очі і чекала на пестощі, до яких звикла.

— Я хотів зробити тобі несподіванку і купив тобі нашийник, який минулого року так тобі подобався.

— Бодай поцілуй мене — зітхнула, не відвертаючи голови.

— Що? Ага! Само собою...

Нахилився до неї. Уста торкнулись її плеч і в тій самій хвилині відірвались від них. Її голова впала на груди і вона не поглянувши на нашийник, зайшлась гірким плачем.

Він поглянув на неї збентежений. Налякався, що жінка хоче зробити йому якусь сцену і ніжно погладив її.

— Моя коханка, ти щось дуже нервова. Це реакція після великоміського життя.

Вона піднесла голову і німий усміх появився на її обличчі, вкритім сльозами. Мовчки взяла нашийник і вложила його на себе.

Перекл. *д. з.*

Проти реґіональної політики.

ПРОМОВА ПОС. ВОЛОДИМИРА ЦЕЛЕВИЧА, ВИГОЛОШЕНА ДНЯ 21. СІЧНЯ Ц. Р. НА БУДЖЕТОВІЙ КОМІСІЇ В ДИСКУСІЇ НАД БУДЖЕТОМ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ.

ЗАГАЛЬНІ ЗАУВАГИ

Довгі літа політика міністерства внутрішніх справ супроти українського народу в межах Польщі йшла по лінії гальмування розвитку українського життя на всіх ділянках, при допомозі ріжних адміністраційних заборон і перепон. Щойно у половині мин. року міністерство внутрішніх справ у порозумінні з українським політичним представництвом підняло ініціятиву в справі нормалізації польсько-українських відносин на просторі бувшої Галичини. Маю на думці акцію п. міністра, тепер премієра М. Косцялковського. Компроміс у справі виборів до польських законодавних установ — це один із перших етапів цієї політики. Дальші праці й заходи у справі нормалізації ведуться безупинно. До цієї останньої справи хай вільно буде мені докинути кілька загальних завваг і змалювати ці чималенні труднощі і перепони в терені, які спиняють процес нормалізації.

ВИМОГА ОДНОЇ ПОЛІТИКИ НА ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ.

Український нарід, як кожний інший нарід у світі, не є механічною сумою одиниць, лише окремішним живим організмом, що має собі питомі духові, суспільні, господарські, національні та політичні прижети й аспірації. Всі спроби розбити український нарід на атоми і підпорядкувати ці атоми волі державної адміністрації, є неминучо засуджені на невдачу. Влада щораз більше переконується про недоцільність того рода спроб. Український нарід змагає стихійно до того, щоби розвивати своє самостійне, політичне, культурне і господарське життя. Коли нормалізація польсько-українських відносин має бути тривкою і найти твердий грунт в українському громадянстві, мусять бути закинені всі спроби розбиття українського народу в межах Польщі на окремі реґіональні одиниці, або іншими словами — політика влади супроти українців мусить бути одна і та сама, і на просторі був. Галичини з Лемківщиною включно, і на Волині, Поліссі, Холмщині та Підляші

ГРУПА ПЕВНОГО Й ПОЛІТИКА ВОЛИНСЬКОГО ВОЄВОДИ.

Істнує на Волині політична група під назвою Українське Волинське Обєднання (УВО) й Українська Волинська Парляментарна Репрезентація під проводом пос. Певного. Частина польської публичної опінії, частина преси, а може дехто з пп. приявних послів думає, що давніше ріжниця між нами і ними, між УПР та волинськими послами, полягала виключно у тому, що вони вели політику проурядову, а ми опозиційну, і що тепер нема властиво між ними та нами ніякої есенціональної ріжниці, крім може амбіції галицьких українців накидати своїм братам в Волині свою волю, свою супремацію, свої форми організації життя. Такі погляди є з ґрунту помилкові. Між нами і ними є глибокі, сутні ріжниці. В першу чергу мушу рішуче опрокинути погляд, що УВО виросло з волинської землі, і є виявом волі і змагань українського населення Волині. УВО покликав до життя п. волинський воєвода. Чільні діячі УВО включно з пос. Певним дістали польське громадянство з ласки державної влади і мусять так поступати, щоби цієї ласки не втратити. Вслід за тим вони мусять бути сліпим і слухняним знаряддям у руках державної адміністрації.

При політичній оцінці діяльности УВО рішає відповідь на питання, як під їх пануванням на Волині розвивається українське церковне, політичне, освітне, шкільне, господарське і спортове життя. У відповіді на це питання обвинувачуємо перед нашою історією провідників УВО, що вони зовсім свідомо стали гробокопателями українського життя. Ще можнаб зрозуміти їх, колиб вони старалися захопити у свої руки, підчинити свому впливові „Просвіти" й українські кооперативи і відсепарувати їх зпід впливу львівського центра. Вони зробили щось іншого — гіршого. Вони разом з адміністраційною владою **ліквідували** „Просвіти" й українські кооперативи на волинській землі, підчинюючи кооперативи **польським** Ревізійним Союзам. Що більше, вони це робили у хвилині, коли ми побороли у тих установах комуністичні впливи, коли ці установи перейшли в національні руки. На місце зліквідованих українських установ не дали вони українському волинському громадянству майже нічого, бо зовсім лихим сурогатом є кільканацять Рідних Хат, освітньо-клюбових товариств, що залишаються під впливом УВО. Ми висуваємо до влади рішуче домагання, щоби про те, хто має мати політичний вплив на Волині, ми чи вони, — рішало свобідною волею українське населення Волині, а не адміністраційні і поліційні власти. Ми вважаємо недопускальним в обличчі нормалізації польсько-українських відносин, щоб адміністраційна влада обмежувала під територіяльним оглядом діяльність таких наших установ, як „Просвіта", „Рідна Школа", кооперація, „Відродження", Луги і т. п. Хай українське населення Волині, а не адміністрація, рішає про організаційні форми українського життя.

Після зліквідування на північно-українських землях соток українських освітніх і господарських установ, перемінюється ці землі в дикі поля. На Волині витворюються анормальні відносини, яких не всилі опанувати адміністраційна влада і група посла Певного. У народніх масах, що не мають можливости організованим порядком заспокоїти своїх культурних і господарських потреб і аспірацій, шириться в жахливий спосіб анальфабетизм, сектярство і звичайний бандитизм. На тому підложі витворюється сильний комуністичний рух, що у великій мірі є живловою реакцією проти теперішнього положення всіх тих земель. П. міністер внутрішніх справ ствердив у своїй промові, що у східних воєвідствах комунізм робить спроби масових виступів. Влада нищить цей рух фізичною силою, переводючи на просторі волинського воєвідства пацифікацію кількома наворотами.

Але комуністичного руху не можна здавити фізичними репресіями. Треба змінити почву, на якій він виростає. Лише допущення на Волинь галицьких українських культурно-освітніх, господарських і руханкових товариств може позбавити комуністичний рух пригожої почви і спонукати українське населення Волині, щоб воно перейшло до конструктивної праці для свого розвитку. Політика УВО і волинського воєводи збанкротувала на цілій лінії. Чим скорше це уряд зрозуміє і витягне з цього відповідні висновки та залишить волинську реґіональну політику, тим краще для нього, тим краще для нормалізації польсько-українських відносин.

ПІДТРИМКА РУСОФІЛЬСТВА.

Донедавна адміністраційна влада всіми можливими чи радше неможливими засобами per fas et nefas підтримувала русофільський рух на просторі галицьких воєвідств. В той спосіб влада намагалася створити фікцію істнування на тих землях двох народів — українського і „руского". Русофілам і їх установам признавано виїмкове упривілеєне становище. Адміністраційна влада забороняла основувати українські Просвіти у тих селах, де істнували русофільські читальні ім. Качковського. Органи державної поліції впливали на населення у напрямку віднови діяльности читалень Качковського, повітові виділи признавали субвенції русофільським товариствам, а влада підпомагала русофільську пресу. При самоуправних виборах форсувала влада русофілів до громадських і волосних рад і робила натиск на населення, щоб русофілів вибирали солтисами і війтами. Від половини 1935 р. припинюється за виїмком Лемківщини підтримування русофільського руху в яскравих формах. Всетаки в деяких повітах старости тишком-нишком підтримують русофільський рух. Домагаємось від влади, щоби вона залишила підтримувати русофільський рух. Хай влада збереже в цій справі невтральність, а ми самі швидко зліквідуємо русофільство на наших землях

СПРАВА „НАРОДНЬОГО ДОМУ".

Велика фондація українського народу „Народній Дім" у Львові залишається від 1918 р. неупорядкована. Великим майном управляє урядовий комісар-русофіл. Він веде таку господарку тим фондаційним майном, що два великі земельні комплекси Білка і Костенів виставлено на ліцитацію, а інші маєтки цієї фондації обтяжені довгами на суму ок. 2 міліони зол. Дальша така господарка фондаційним майном грозить повною руїною. Домагаємося упорядкувати й санувати цілу фондацію і віддати її в руки представників українського народу на основі окремого порозуміння між урядом та представниками зорганізованого українського громадянства.

ЗА ЗМІНУ ПОЛІТИКИ НА Т.ЗВ. ЛЕМКІВЩИНІ

На просторі т. зв. Лемківщини провадить влада специфічну політику, яка йде у трьох напрямках, а саме: в напрямку підтримування русофільського руху, у напрямку творення окремого „лемківського народу", в напрямку заборонювання українським установам вести на Лемківщині свою діяльність. Маю в руках кільканадесять заборон основування українських Просвіт і Лугів по селах Лемківщини. Територію Лемківщини перемінила влада у свого рода резерват, на якому можуть істнувати тільки русофільські товариства. Розуміється, що така поведінка влади викликує негодування українського населення і мусить вплинути шкідливо на нормалізацію польсько-українських відносин. Доходить до того, що влада не допускає на Лемківщину навіть українських часописів.

Ціни від 0.40 — 2.60

Реасумуючи вище сказане, висуваємо щодо Лемківщини такі домагання:

1) змінити поведінку адміністраційної і шкільної влади, що торкається підтримування русофільства,

2) скасувати т. зв. лемківський буквар, інші лемківські підручники і привернути до всеродних шкіл український буквар,

3) не ставити ніяких перепон діяльности українських освітніх, господарських і руханкових товариств

СПРАВА ТЕРИТОРІЯЛЬНОЇ САМОУПРАВИ

З огляду на обмеження часу промов і на візвання предсідника, обговорю тільки найважніші справи і то у скороченню. Не буду обговорювати нашого засадничого становища до нового самоуправного закону з 1933 р. Представлю тільки, як виглядає реорганізація самоуправи у практиці. На українських землях переведено реорганізацію самоуправи під кутом скріплення польського стану посідання і ослаблення чи навіть усунення українців з самоуправних установ. Під тим кутом переведено вибори до міських рад, до сільських рад, до волосних рад і до повітових рад, та до всіх провідних органів вичисленої самоуправи. Є численні випадки, де наслідком ріжних виборчих зловживань у чисто українських громадах, польське населення має більшість у громадських радах. Зменшення стану посідання можна устійнити на основі офіціяльної статистики висліду виборів в 1927 р і 1934 р.; прим. у 1927 р. у тернопільському воєвідстві у сільських громадах українці радні мали 62 прц., в 1934 р. тільки 46,9 прц. Те саме торкається у ще більшій мірі волосних і повітових рад. Проведено засаду, що чим вищий ступінь самоуправи, тим менша процентова участь українців в ухвалюючих і управляючих органах дотичної самоуправи. Дійшло до такого куріозу, що ні в одній повітовій раді на просторі галицьких воєвідств українці не мають більшости. Наслідком такого стану справи є те, що українське громадянство не має можливости вибрати у львівському, станиславівському і тернопільському воєвідстві ні одного члена воєвідської ради. Через те українське населення не має в багатьох громадах і волостях довіря до органів самоуправи й уважає їх чужими для себе.

Територіяльна самоуправа на наших землях вимагає основної реформи. З огляду на те, що це не може статися в скорому часі, домагаємося, щоб негайно щонайменше частинно в індивідуальних випадках яскравого покривдження

українців: розвязувати тепер існуючі громадські і волосні ради і розписувати нові вибори.

Ще гірше виглядає справа з управляючими органами самоуправи. Сталися численні випадки, що навіть у громадах і волостях, яких громадська чи волосна рада є в українських руках, старости не затверджували вибраних українців-солтисів і війтів або постановляли державних комісарів, або примушували раду вибирати солтисами і війтами поляків.

Треба перевести нові вибори солтисів і війтів у найбільш яскравих випадках, скасувати громадських і волосних комісарів і допустити у більшому відсотку, як це мало місце досі, українців до управляючих органів територіяльної самоуправи.

ТЕРИТОРІЯЛЬНА САМОУПРАВА ТА ОСВІТНО-КУЛЬТУРНІ І ГОСПОДАРСЬКІ ПОТРЕБИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Є історичним фактом, що територіяльна самоуправа в галицьких воєвідствах не заспокоює зовсім освітніх, культурних і господарських потреб українського населення. Волосна та ще в більшій мірі повітова самоуправа утримує захоронки, захисти, освітніх і рільничих інструкторів, які розвивають діяльність в хосен польського населення. Рівнож субвенції самоуправних фондів дістають зправила тільки польські установи. Коли навіть громадські волосні ради ухвалюють субвенції на українські цілі, то надзірна влада не затверджує тих ухвал.

Звертаємось з проханням до уряду, щоби видано розпорядок у тому напрямку, щоби територіяльна самоуправа могла давати субвенції на українські цілі, а надзірна влада їх не заборонювала.

УКРАЇНЦІ-УРЯДОВЦІ В АДМІНІСТРАЦІЇ І В ТЕРИТОРІЯЛЬНІЙ САМОУПРАВІ.

Слід ствердити, що на просторі 3-х галицьких воєвідств майже нема урядовців української національности, які виконували б службу чи то при воєвідствах чи повітових старостах. Деяка невелика скількість урядовців українців служить в державній адміністрації у корінній Польщі. Вважаю, що відповідало би духові нормалізації, щоби тих урядовців перенесено з корінної Польщі на українську територію, щоб їх авансовано, а відтак щоби принято деяку кількість молодих сил української національности до служби в державну адміністрацію.

Бюровий персонал територіяльної самоуправи є майже виключно польської національности. Відноситься це до волосних секретарів і до ін. службовиків, занятих при волостях чи при повіті. Замітно, що на курси волосних писарів не принимано кандидатів українців. Дійшло до того, що в цілому ряді повітів чисто українських нема ні одного волосного писаря української національности. Думаю, що персональний склад самоуправної бюрократії мусить підпасти радикальній зміні. Влада повинна вжити всіх заходів, щоби український елемент був репрезентований в поважному відсотку в бюровому персоналі територіяльної самоуправи

ПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.

Є фактом, що самоуправні установи й органи державної адміністрації не придержуються постанов мовного закону з липня 1924 р. Маю в руках прецікавий документ. Одна волосна рада ухвалила ввести українську мову до свого урядування, згідно з постановами мовного закону. Цю постанову не затвердив повітовий староста, що більше, він видав обіжник до всіх війтів свого повіту, з якому випливає, що ухвала волосної ради у справі української мови є виявом нельояльности до його особи як старости і предсідника повітового виділу. П. староста вважає, що користування з постанов закону може бути актом нельояльности! Свідомо не подаю повіту, де згадана подія мала місце, з огляду на те, що повітовий староста зачисляється ще до кращих старостів супроти українського населення. Мав він тільки те нещастя, що увіковічнив своє розпорядження на письмі, підчас коли інші старости роблять точ-в-точ те саме устними розпорядками.

В ділянці прав української мови треба би видати такі розпорядки: устійнити термінольогію „українець", „український", в ужитку державної і самоуправної адміністрації, ввести двомовні записи на всіх урядах і самоуправних установах і взагалі привернути українській мові належні їй права.

СПРАВА ЛІКВІДАЦІЇ БЕРЕЗИ КАРТУСЬКОЇ.

Багато важних причин промовляє за скасуванням табору у Березі Картуській. Коли хто завинив, хай карні суди потягнуть його до відповідальности. До Берези дістаються люди на основі поліційного донесення. Приміщення там о тих людей викликує у населення почуття кривди. З тих усіх причин висуваємо домагання скасувати табор у Березі Картуській. Був час, де около 75 проц. інтернованих у Березі було української національности. Мушу ствердити, що наші інтервенції у п. міністра внутрішніх справ у справі звільнювання з табору були в численних випадках успішні і що скількість інтернованих українців значно зменшилася і за те складаємо подяку п. міністрові. Вправді ще не усунено лиха, яким є Береза, але значно обмежено його розміри.

СПРАВА ПОЛІТИЧНОЇ ЛЬОЯЛЬНОСТИ.

Органи державної поліції шляхом тайних розвідів виробляють опінію про кожного громадянина польської держави. Ця опінія рішає дуже часто про долю громадянина. Спеціяльно українці мають дуже часто до діла з неслушними опініями, які повстають наслідком того, що органи державної поліції дуже часто з упередженням відносяться до українського населення. Треба би у цій ділянці перевести реформу, щоб заінтересований мав змогу боронитися проти неслушних опіній. Скупість часу не дозволяє мені ілюструвати порушену справу численними примірами з життя

РЕЖІМ У КРАЮ.

З признанням мушу ствердити, що по побуті п. міністра внутрішніх справ Косцялковського у Галичині, змінилось на краще відношення органів державної адміністрації і поліції до українського населення і до українських установ. Можна було улаштовувати без перешкод свята, фестини, курси, збори, вистави і т. п. На жаль, по соймових виборах адміністрація повертає круто до давніх звичок. Щораз частіше сиплються ріжні заборони і перепони, як рівнож адміністраційні кари. Слід ствердити, що чим нижчий єрархічний ступінь влади, тим більше труднощів зустрічає нормалізація польсько-українських відносин. Частина адміністрації і державної поліції залишається під впливом суґестивної ворожої українському населенню ідеольоґії вшехполяків. Навзагал польське громадянство остає під впливом ендеків і цим пояснюється ворожий підхід польського громадянства 3-ох галицьких воєвідств до спроб нормалізації польсько-українських відносин. Нема мені протиукраїнські демонстрації у Львові, які мали місце останніми днями, становище польської львівської преси є пророчистим доказом правдивости мого твердження.

Не перечу, що нормалізація польсько-українських відносин є справою трудною і не дасться перевести за кілька днів. Українська Парляментарна Репрезентація зробила багато у тому напрямку. Тепер черга за урядом шляхом цілого ряду розпорядків, шляхом виконання найбільш пильних наших домагань, реалізувати цю нормалізацію.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

З польської преси.

„Век Нови" у ролі ментора.

„Век Нови" здивувався: як можна було назвати „політичною тупістю" невинний собі „короткий коментар", у якому автор політичну декларацію посла Целевича розглядав з погляду „чесности" автора, і як можна було хуліганством назвати той коментар, у якому автор дозволив собі на „дотеп", що, мовляв, годі вірити українському політикові, „хочби він навіть на неділю одягав конфедератку на голову". Трудна справа: раз трапився такий випадок, що один подорожний у трамваю поклав свому сусідові заболочені черевики на коліна і здивувався, коли той обурився на такий прояв доброго виховання. Цікаво тільки знати, як „Век Нови" назвав би такий вискок якоїсь української ґазети, колиб вона при нагоді якоїсь промови видавця і редактора „Веку" на українські теми дозволила собі нпр. на висліб: „ви, українці, мовляв, і так не повіримо панові іксу, навіть колиб він зголив бороду та заустив на голові козацького оселедця". Але ми певне почуємо, що „то що іншого"...

Вертаємось до статті „Веку Нового" п. н. „Трохи тихіше" (який соковитий наголовок ображеного ментора!) з 23. ц. м. тому, що признаємо льояльно, що польська вулиця, відома протиукраїнська вулиця, думає катеґоріями „Веків" і в свою чергу „Веки" підхлібюють протиукраїнським інстинктам тієї вулиці своїми виводами на актуальні політичні теми.

„Век" образився на закид політичної тупости, але далі оперує такими арґументами: 1) заяви нинішніх керманичів УНДО не мають політичної вартости, бо „одного дня УНДО виречеться свого голови і секретаря (так буває), або раптом вирве в УНДО опозиція і перекреслить все підписане та заявлене, щоб під новою вивіскою прямцювати до нової конюнктури, бо і так бувало", 2) польський уряд є міродайним партнером, бо дає ґарантії, що дотримає того, що обіцяв, а УНДО не є таким міродайним партнером, бо „Мудрий ще є Гітлером" і УНДО, як демократична партія, є залежна від українських настроїв і 3) українські настрої не гармонізують з заявами українських послів у Варшаві і тому треба „коректур у терені"... Такі міркування вичерпують, на думку передовика „Веку", „дуже поважну і дуже засадничу справу".

Справа дійсно надзвичайно поважна і засаднича, але не в такій інтерпретації „Веку": і нічого тут обурюватись на „корчемні лайки" „Діла", бо „Діло" не лається, тільки влучно характеризує такий неповажний підхід до поважних і засадничих справ

Річ у тому, що 1) ніяка партія не дезавуює, не „вирікається свого голови й секретаря тоді, коли той голова і секретар ведуть політику добру, 2) єдиним критерієм доброї чи злої політики є її практичні висліди у ділянці покращання долі народу і 3) практичним доказом правильности примирної української політики супроти польської сторони може бути тільки і єдино *зміна польського режіму супроти українців та ділові реформи по лінії слушних українських вимог.* Здається, що це такі ясні правди, що нічого про них спорити: є річю цілком ясною, що провід партії, який зриває з попередньою тактикою і своєю новою тактикою добуває для свого народу низку поважних дійсних *користей*, що такий партійний провід свою позицію у власному громадянстві і свою повагу назовні *скріплює*, а не ослаблює її: комуж тоді охота і який глузд перекреслювати заяви і зобовязання того проводу?! Очевидно, що політичний провід тратить свою позицію, коли у своїй політиці потерпить невдачу: так діється з політиками на терені партії, з головами урядів у державі, з дипльоматами у міжнародньому світі, — це льоґічна і безспірна аксіома.

Те саме торкається другої наведеної точки арґументів „Веку": УНДО є демократична партія і залежить від волі своїх членів, від волі українських зорґанізованих мас; але чи можна уявити собі, що ті маси зроблять „переворот" в УНДО після того, коли вони дістали б ефективні користи з даної політики партійного проводу?! Колиж автор статті з „Веку" злорадно стверджує, що настрої українських мас у краю не йдуть так далеко, як українські посли у своїх заявах у Варшаві, то це арґумент не проти українських послів, а *проти польської сторони*, яка не дає жаявних доказів, що змінилась українська дійсність у Польщі, це арґумент, що українські посли саме проявляють максімум доброї волі ще раніш, заки йдуть польські реформи, це арґумент проти всіх отих „Веків", які цькують уряд проти українців і внеможливлюють вправу відносин, демонструючи перед українськими масами безупинно польську вуличну непримиренність.

„Коректури у терені" в розумінні радикальної зміни масових українських настроїв не можуть прийти через те, що УНДО чи яканебудь інша партія видасть „наказ": така зміна може прийти тільки наслідком поважних і справдешніх *реформ*, наслідком зміни істнуючої *дійсности*.

Розвязали македонський національний комітет.

СОФІЯ, 23. 1. ПАТ. Розвязали македонський національний комітет та сконфіскували його майно. Дозволюють, щоб істнували тільки такі македонські організації, що мають культурні цілі

ВНИНІ Кіно КАСІНО Першорядна віденська комедія в німецькій мові п. н
„МОЯ МАЛЕНЬКА"
В гол. ролі найліпший ансамбль віденських коміків Ліпці Гольцшуг, Ґусті Губер, Вольф Ванка, Ганс Мосер.

Нагінка на українського вченого.

В польській україножерній пресі читали ми вже кількома наворотами випади проти відомого українського вченого географа, доцента краківського університету д-ра Володимира Кубійовича. Раз їй не подобається зладжена і видана ним карта України, іншим разом зорганізована демографічна вистава, а цим разом „Львовскі Дзенник Народови" цькує проти доц. Кубійовича, бо, мовляв, „краковскі доцент потемня в Берліне польскі спіс людносьці" (у відчиті з приводу отворення демографічної вистави в Берліні).

Хто знає наукові праці д-ра В. Кубійовича, тому добре відомо, яким наскрізь обєктивним і солідним ученим є той молодий дослідник. Колиж вшехпольський орган висунув проти нього велику гармату, то не тому, що квестіонує його наукові досліди (які покриваються щодо перепису населення в Польщі з дослідами „Інституту Справ Народовосьцьових" у Варшаві, публікованих в його органі „Справи народовосьцьове"), а за те, щоб вчетвертий раз переїхатись по зневаджених українцях і перестерегти перед якимипебудь уступками для нашого народу.

Щож? Вшехполяки не булиб собою, якби перестали цькувати проти меншостей у Польщі й українців зокрема...

Перед похоронами Юрія V.

ЗАКОРДОННІ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ.

ЛЬОНДОН, 23. 1. ПАТ. У похоронах короля Юрія V братиме участь дуже багато закордонних репрезентацій. Прибудуть такі монархи: бельгійський, данський, норвеський і румунський. Швецію буде репрезентувати престолонаслідник кн. Густав Адольф, Югославію князь регент Павло, Грецію престолонаслідник кн. Павло, Францію репрезентуватимуть през. Лебрен, марш. Петен і міністер закордонних справ, Чехословаччину през. Бенеш, Німеччину міністер закордонних справ фон Нойрат і по одному представникові всіх трьох родів зброї. Австрію репрезентуватиме мабуть віцеканцлер кн. Штаремберг, Зл. Держави Норман Дейвіс, як спеціяльний амбасадор през. Рузвельта, Португолію мін. закорд. справ Монтейра, Мадярщину мін. закорд. справ Каня, Фінляндію марш. Маннергайм.

ПЕРШІ ДЕРЖАВНІ ЧИННОСТИ НОВОГО КОРОЛЯ.

ЛЬОНДОН, 23. 1. ПАТ. Коли закінчаться похоронні свята короля Юрія V. новий король Едвард VIII цьогож дня у вівторок 28. січня в год. 10 вечорі виголосить до радія промову до народу.

Першим актом нового короля було те, що він помилував маніяка, вбивника жінок, капраля Мортімера, якого засудили на смерть і мали стратити. Король замінив йому кару смерти на кару досмертної вязниці.

БІЛЯ ТРУНИ БАТЬКА.

ЛЬОНДОН, 23. 1. ПАТ. Вернувшись до Сендрінгем король Едвард VIII у товаристві кн. Глайчестеру пішов через темний парк до церкви, де був біля труни з тілом батька яких дві години. Пізніше вернувся до палати.

Неґус відобрав расові Десті команду.

РАС ГАІЛЮ ЖИЄ.

АДІС-АБЕБА, 23. 1. ПАТ. Тому, що італійці поширюють вістки, нібито раса Гайлю струїли та він помер, абісинський уряд позволив закордонним журналістам відвідати цю частину цісарської палати, де від 3 літ живе під надзором рас Гайлю. Журналісти бачили раса Гайлю на власні очі та говорили з ним. Рас Гайлю був зодягнений у военний бурнус зі стрільбою на ремені. Він заявив журналістам, що почуваєтьсяя добре і терпить тільки на ревматизм, зі своєї долі вдоволений і вдячний негусові, якого тепер уважає своїм приятелем. Раса Гайлю стережуть від часу заворушень в 1932 р. у провінції Ґоджам, де він був губернатором.

ДИМІСІЯ РАСА ДЕСТИ.

АСМАРА, 23. 1. ПАТ. Кружляють тут поголоски, що у висліді невдачі раса Десту усунули з команди, та що його армію передали під приказ Вегіба Паші. Говорять, що це зробило велике враження на абісинські війська на північнім фронті та може вплинути на зміну у ході операцій на тому фронті.

Нагас Паша відмовився творити кабінет.

КАІРО, 23. 1. ПАТ. Вчора ввечорі, після наради провідників партії Вафду, Нагас Паша відмовився прийняти місію створити кабінет. Як говорять, король Фуад хоче покликати на Нагаса Пашу, щоб ним відкликав своє рішення.

На вчорашньому засіданні управи партії вафдистів, присвяченому розглядові ситуації, що її витворила міністеріяльна криза, не вирішили нічого. В поінформованих колах твердять, що вафдисти рішили покищо не брати на себе ніякої ініціятиви щодо створення коаліційного уряду.

Заворушення сирійських націоналістів.

ПАРИЖ, 23. 1. ПАТ. Авас повідомляє з Бейруту, що сирійські націоналісти зорганізували сітку народніх домів імени померлого провідника націоналістів Гаваро та поширюють ворохобні відозви. У Дамаску студенти зробили з приводу заслання провідника націоналістів Факра Баруді, бурхливі демонстрації, викликали страйк в електрівні та спалили два трамваї. Інтервенювала поліція і військо. Дві особи вбиті, яких 40 поліцаїв і жандармів ранених.

В Алеппо арештували 140 націоналістичних агітаторів. Учора в Дамаску, Алеппо і Бейруті був спокій. Страйкарям-студентам вгрозили, що викинуть їх з університету.

МІСЬКІ ТЕАТРИ У ЛЬВОВІ НА ПЯТНИЦЮ 24. СІЧНЯ
Великий Театр Нині в год. 8-ій
„Майор Варвара" комедія Г. Б. Шова
Виступ ІРИНИ СОЛЬСЬКОЇ як мрс. Ерлен
Театр Ріжнородностей Нині в год. 8-ій
„ВІЯЛЬЦЕ ЛЕДІ ВІНДЕРМІР".

ТРАНСПОРТИ ІТАЛІЙСЬКИХ ВІЙСЬК.

ПАРИЖ, 23. 1. ПАТ. Аг. Авасе повідомляє з Порт Саїду: Вчора пристанею Саїд переплили з Неаполю до Масави такі італійські кораблі: „Льомбардія" з 4 тис. вояків, „Прінчіпеса Марія" з 2.800 вояків, „Поленцо" та „Батерфляй" з военним матеріялом і шпитальний корабель „Тевере" з 250 особами санітарного персоналу.

ВИКРИЛИ ЗАМАХ НА ВІЦЕКОРОЛЯ ІНДІЇ ТА ГАНДІЯ.

Індійська поліція викрила комуністичну змову з осідком у Калькуті. Комуністи планували замахи на визначних англійців і індійців, м. н. на віцекороля Індії, на багато англійських службовців і на Гандія. Комуністи мали власну радіостанцію.

Свята 22. січня.

КОНЦЕРТ У САЛІ Т-ВА ІМ. М. ЛИСЕНКА.

Роковини 22. січня відсвяткували львівські студенти гідно, дійсно гарним концертом у середу 22. січня ц. р. Велику салю Музичного Т-ва ім. М. Лисенка виповнила молодь і старше громадянство буквально по береги, ба навіть у всіх переходах товпилась молодь, так, що годі було протиснутись. На свято прибув теж Преосв. еп. Н. Будка, було теж чимало чільних світських громадян.

Концерт розпочав в год. 9.05 вечором (бо майже до 9-ої год. тягнулось висвітлювання фільми) вступним словом М. Дужий, який говорив про значіння історичних подій 22. січня; на жаль, надмірний патос промовця шкодив повалі промови. Мужеський хор студентів „Бандурист" під орудою п. О. Плешкевича відспівав відому настроєву пісню „Чорна ріля"... Ст. Людкевича (з гарним баритоновим сольом п. Я. Придаткевича). Обі рецитації, що їх виголосили: п. З. Тарвавський — Прийдешнім (К. Малянюка) і п-на Люба Собота — Сонет (Б. Кравціва) і Поворот Наполеона (Пелішек) зійшли бездоганно. Молоденька піяністка Марта Кравців захопилювала всіх мистецькою грою і збирала сердечні оплески. Відограла настроєву Поему-Легенду В. Косенка, а фінезійю Рапсодію фіс-дур — В. Барвінського і бозну рапсодію ес-дур — Брамса. По 15 хвилинній перерві І. Гуменний, В. Цісик, Р. Согор, О. Березовський (три скрипаки і віольончеліст) та Б. Перфецький (піяніст) відограли з повним успіхом довгий Квінтет а-дур — Дворжака. Полонив публику наш молодий баритон студент Я. Придаткевич, який у супроводі фортепіяну відспівав дві відомі сольові пісні М. Лисенка: „Ой, Дніпре, мій Дніпре" і „Гетьмани, гетьмани". Оксамітний сильний баритоновий сольоспів і дискретний супровід піяністки п-ни Ірини Миколаєвичівної викликали бурю оплесків. Концерт закінчив виступ хору „Бандуриста", який відспівав бадьору і бозну пісню „Присяга Батави" — Ст. Людкевича у супроводі фортепіяну.

Ця миле свято закінчилося в год. 10.45 відспіванням національного гимну.

БАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ
8. II. 1936
САЛІ ПОЧТОВЦІВ

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ УНДО.

В середу 22. січня в домівці УНДО зійшлись в год. 6-ій вечором наші поважні громадяни і члени партій, між якими бачили ми през. д-ра К. Левицького, сен. Ю. Павликовського й ін. Свято відкрив заступник голови УНДО о. прал. *Л. Кунецький* і запросив ред. *З. Пелеського*, який виголосив обширний, продуманий реферат на тему великих роковин. „22. Січня (говорив референт) є в ментальности політичного зрілого українства нині вже не тільки одним суцільним поняттям. На ділі, на зміст цього поняття складаються два ріжні акти: дня 22. I. *1918*. проголошення у Києві *самостійности* Української Держави (IV. Універсал) і дня 22. I. *1919*. проголошення у Києві державної *соборности* всіх українських земель. Істотної політичної ваги цих обидвох актів не можна зрозуміти вислід, якщо собі не освідомити історичного тла, на якому ці два акти треба розглядати. Сучасне українське покоління є глибоко скептичне; воно піддає політичні події революційно-визвольних років безпощадній критиці. І ця критика є слушна та оправдана; вона є навіть дуже потрібна. Проте критицизм наших днів, викривання й аналіза всіх наших політичних помилок цих великих днів не може зменшити істотної ваги подвійної дати 22. січня. Не те нарешті важне, що тимчасом наша нац.-політична програма, заключена в обидвох актах 22. січня, не зреалізувалася. Безконечно важніше є, *було* з цих днів *поставлення* тієї програми, її сформулювання в площині ідей.

Крім того сучасне українство не повинно забувати, що після століть українського політичного відступу й відборони, цими двома актами 22. січня українство перейшло на всіх своїх землях і у всіх площинах життя до контратаки, до великої історичної контрофензиви. Висловлюється вона особливо в акті 22. I. 1919., отже в акті проголошення нашої державної соборности. Ці обидва акти є висловом наскрізь динамічного, навіть революційного підходу українства, яке через повну реалізацію цих обидвох актів прямує

до соборної перебудови усіх відносин на Сході Европи.

Свято в УНДО закінчилось відспіванням національного гимну.

СВЯТО СОБОРНОСТИ У ЛЬВІВСЬКОМУ „ЛУЗІ".

Львівський „Луг", що традиційно святкує щороку день 22. січня, визначивши його своїм організаційним святом, відсвяткував у середу 22. ц. м. роковини цього дня, як міг найкраще. Свято складалося з двох частин, а прибули на нього крім львівських луговичок і луговиків в однострях ще й представники Української Парл. Репрезентації, УНДО, преси і гурти громадян.

Офіційну частину свята почав звіт лугових фет, що його відібрав на великій сцені „Лугу" д-р *Данкевич*. Після цього чет. *Мамчак* відчитав Універсал, а д-р *Данкевич* виголосив приватідну промову, відмічуючи значіння цього свята та закликаючи Лугове Братство до праці над реалізацією ідеалів Універсалу. Цю частину закінчило врочисте прийняття нових членів „Лугу" та гимн „Ой, у Луві", що його лугові чети (160 осіб) відспівали на „поспір"

Після того йшла концертова частина свята. На неї зложилися виступи лугового хору, що під дир. проф. *Ющишина* відспівав у супроводі орхестри „Вкраїно-Мати" Стецелка, „Слава, слава, отамане" Гайворонського та вязанку нар. пісень Кошиця. Між поодинокими виступами хору виголосив святочну промову про 22. січня проф. *В. Пачовський* а луговичка *М. Дідурівна* й луговик *Черкес* віддеклямували дві поеми (М. Матіїв-Мельника „Батурин" і „22. січня" В. Пачовського). Свято закінчив нац. гимн.

На святі панувала щира атмосфера, можлива тільки у такій організації, як „Луг", де голова і члени Т-ва — це майже одна родина, сповна довірливости за свою організацію та за якнайкращу її працю.

(а).

Смерть арештованого В. Ґерети і вияснення аґенції „Всхуд".

Перед двома тижнями помер студент Володимир Ґерета, якого арештувала поліція ще з весною минулого року. Тіло покійного видала влада родині, яка похоронила його в Козовій. Аґенція „Всхуд" повідомляє: „Володимир Ґерета помер у загальнім шпиталі у Львові, а не у вязниці. Ґерета студіював на курсі абітурієнтів Рільної Школи і не був студентом експортової академії. Поліція арештувала його 6 червня 1935 р. під замітом зорґанізування вбивства Марії Ковалюківної і студента Михайла Косича 22. квітня 1935 року. Крім того Ґереті закидали намагане вбивство студента Юліяна Дмитерка. Ґерета пострілився в ногу розбираючи зброю, яка була призначена до атентатів. Ґерета довший час скривався і лікував рану, яка не гоїлася. Тому, що Ґерета вже давніше нездужав на сухоти, рана приспішила розвиток сухіт. Після арештування Ґерету відставили до вязничного шпиталю, де ним опікувалися три вязничні лікарі. Одначе тому, що недуга сухіт збільшувалось, Ґерету перевезли до шпиталю, де він помер".

Страшне безробіття у Польщі.

Гостра критика суспільних убезпечалень.

У середу 22 січня ц. р. соймова буджетова комісія радила над буджетом міністерства суспільної опіки. Довшу промову виголосив міністер суспільної опіки Яцолт. Згадав, що хоч прелімінар буджету зменшує доплати на забезпеку безробітним на 14.5 міл. зол., безробітні діставатимуть далі підмоги. Справді кредити фонду праці зменшено зі 127 міл. зол. до 95 міліонів зол., але плянова політика уряду доведе в найближчому часі до оживлення господарського життя. Головні причини зросту безробіття такі: занепад хліборобства, слабий розвиток господарського життя, постійний приріст щороку 400.000 осіб здатних до праці і припинення еміграції. Все те довело до того, що хоч від половини 1933 р. число занятих робітників у промислі збільшилось, одночасно зростає теж число безробітних. Опісля міністер обговорив справу залеглих складок, обниження висоти складок, емеритальне обезпечення умових робітників та їх реформу. Зчерги референт пос. Томашкевич обговорив зріст безробіття у Польщі, де понад 1.400.000 осіб шукає праці. Пос. д-р Кравчинський виголосив реферат про здоровний стан, кажучи, що в 1934 р. у Польщі було 11.434 лікарів, себто один лікар припадає на 3.000 осіб. Промовець домагався, щоб уряд предложив проекти законів: проти сухіт, проти венеричних недуг і психіятричного закону. В дискусії над буджетом промовляло багато послів і тому дискусія затягнулась до пізної ночі. Посли гостро критикували велитенські тягарі суспільних обезпечалень і домагали

НОВИНКИ.

— **Управа Львівських Телефонів повідомляє П. Т. Абонентів, що офіціяльний Список Абонентів вже видрукований і буде доручений П. Т. Абонентам доперва від 1. лютого 1936.**

— **Просимо В. П. Пань** прикрашувати свої великі вечірні тоалети нашими ручної роботи квітами. Сальон Мод „Мак", Львів, Чарнецького 10, тел. 295-54. 1—2

— **А. Дуфанець, Кравецька робітня,** виконує по знижених цінах мужеську гардеробу з матеріялів власника і поручених. Львів, Пасаж Міколяша. Тел. 287-41. 10—10

— **Футра,** всілякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський. пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 97—?

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2,** 2) **Личаківська 50,** 3) **На Байках ріг Глубокої,** 4) **Жовківська 175.** 24-25

— **Дискусійний вечір** на тему „Драгоманів і сучасність" відбудеться 25. січня ц. р. в год. 18. у салі „Української Бесіди" (вул. Рутовського 22). Дискусію започаткують Вп. пп. д-р К. Коберський і д-р К. Чехович. Цей вечір улаштовує Т-во Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові.

— **Дві мистецькі вистави.** У салях польського Т-ва прихильників мистецтва і Союзу мистців-пластиків у Львові (будинок Промислового музею при вул. Дідушицьких) уладжено виставу „РИТУ", організації мистців графіків, що дає найновіші праці польських графіків. Одночасно уладжено посмертну виставу праць маляря Станислава Новковського.

— **Державне видавництво шкільних книжок** вертається з Варшави до Львова з днем 1. квітня ц. р. Коли взяти на увагу, що недавне перенесення цього видавництва зі Львова до Варшави коштувало коло 100 тисяч зол., а з Варшави до Львова коштуватиме коло 150 тисяч, то державний скарб викинув чверть міліона зол. в болото. Польська преса стверджує, що видавництво шкільних книжок перенесено зі Львова тільки для одного державного достойника, який іменований директором цього видавництва, не хотів покинути свого мешкання у Варшаві. Минуло півтора року і завважили інші аргументи, задля яких видавництво перекидають назад до Львова.

— **Два міліони коштували вибори.** Міністерство внутрішніх справ обчислило кошти останніх виборів до сойму і сенату. Кошти дали суму 2 міліони зол. В порівнанні з попередніми виборами ці кошти значно зменшилися, головно завдяки механічним прилядам до укладання виборчих списів.

— **Арештували комуністів.** Львівська поліція попала на сліди комуністичної організації, що від довшого часу вела свою роботу на терені міста. Арештовано Ад. Ґутермана, Пінкаса Лянґа, Як. Катера, Йосифа Саву і Михайла Небога, що будучи ремісниками, належали до КПЗУ.

— **Продавав маргарину за масло.** Арештовано Хаїма Льокмана, купця з Любичі Корол. пов. Рава Руська, що продавав кількадесять кг. „десерового" масла, яке складалося з маргарини, переробленої з кепським маслом.

— **Будова шкіл на кредит.** Головна дирекція державних лісів уповажнила дирекції державних лісів продавати самоврядним установам на кредит дерево на будову шкіл. При відборі будівельного матеріялу слід заплатити 10—20 прц. ціни, решту розкладається на пять річних рат. Дирекції лісів можуть скредитувати на рахунок податків, що належаться від адміністрації лісів.

— **Облудив людей.** Перед дентистичним заведенням д-ра Мора при вул. Подлевського у Львові зібралося около півтора сто осіб і пробували дістатися до середини, щоби говорити з д-ром Мором. Юрба росла щораз більше, аж поліція мусіла робити порядок. Показалося, що у бруковій газеті „Гонец Вечорни" появився анонс, нібито д-р Мор дасть працю шоферам, візникам, доворцям і взагалі безробітним. Анонс був фальшивий і хтось подав його на збитки лікареві та цілій масі безробітних. Тепер д-р Мор хоче викрити, хто це зробив.

— **Краєва хроніка.** В Ожидові пов. Золочів якийсь Волянин орудував так необережно пістолетом, що пострілив у груди Сеня Яцкова, якого привезли до золочівського шпиталю. Два ученики промислової школи в Тернополі, 15-літний Тадей Фалінський і його товариш Ів. Федорович, пішли у світ за очи, залишивши повідомлення, що не мають охоти до науки. Перед кількома днями щез із Тернополя 16-літний Мих. Курочка, родом із Дарахова, ученик 1 кл. державної гімназії. — Господаря з Ляшок Мурованих, Володимира Брика за вбивство глухонімого Галянта засуджено на 2 роки вязниці. — В селі Воютичах пов. Самбір застрілено 27-літного Василя Мельника. Під закидом цього злочину арештовано Ів. Буца і Михайла Боголю. — В Дитківцях пов. Броди згоріла одна господарська загорода вартости 3.000 зол. Вогонь спричинили палії, що втікли до ліса. — У Ставчанах пов. Городок Василя Дідуха пострілив один з його кревних. Справою занялася поліція.

— **Скаженина у Брідщині.** У Бродах і повіті, особливо в селах Берлин і Пеняки показалася скаженина між псами. Староство видало відповідні зарядження.

— **Недуга архиепископа Олексія.** Волинський архиепископ Олексій, перебуваючи у Варшаві, занедужав на сліпу кишку і находиться у клініці св. Йосифа. В дієцезії заступає його острожський епископ Симон.

— **Розпороли 3.251 кас.** Централя слідчої служби зладила статистику касових зломів у Польщі. Показується, що впродовж 10 років розпороли в Польщі 3.251 кас, із яких украли поверх 30 міліонів зол. У самій Варшаві розпороли в тім часі 397 кас. У варшавському слідчому уряді є зареєстровних 144 фахових касярів, з яких 30 проц. творять жиди! Цікаве, що майже всі „фахівці" мають також ріжні ремісничі фахи. Деякі були купцями, інші мали власні доми.

— **Збирав гроші для жидівської делеґації на похорон анґлійського короля.** У Варшаві ходив по жидівських купцях якийсь осібняк із „секретарем" та збирав складки на подорож жидівської делеґації на похорон анґлійського короля. Представлявся як представник сіоністичної організації та леґітимувався посвідкою сіоністичної організації. Багато жидів давало гроші. Пізніше виявилося, що то був ошуканець, який вихіснував смерть короля на свою користь. Цікаве, що він дуже добре говорив по жидівськи, а виявилося, що зветься Михайло Качмарський.

— **Маєток Кіплінґа.** Анґлійський письменник Редіярд Кіплінґ, що помер недавно в Індіях, залишив маєток вартости 750.000 фунтів штерлінґів або 19 і пів міліона зол. Є це найбільший маєток, якого доробився колишньо письменник пером. Одна „Книга джунґлів" приносила йому кругло 10 тисяч фунтів авторського гонорару річно.

— **Душегубство в університеті.** В Коломбійському університеті москаль Віктор Куссов-Кузнецов убив револьверовими кулями професорів Артура Рова та Павла Виберга, і ранив д-ра Вилліяма Крофорда, а потім відобрав собі життя. Куссов мав 50 років й хоч мав сьімчені

ТРИ ЯПОНСЬКІ КРУЖЛЯКИ У КИТАЙСЬКІЙ ПРИСТАНІ.

ПАРИЖ, 23. 1. ПАТ. До пристані в Сваткі причалив кружляк „Джюбарі", висланий з Армою, тому що китайці вбили японського старшину. Вбивство виконано в хвилині, як старшина виходив із поліційної стениці. Японський консуль вислав до китайської влади гострий протест. Тепер у сватовській пристані є на якорі три японські кружляки.

НЕМА КАНДИДАТА НА ПРЕМІЄРА.

ПАРИЖ, 23. 1. ПАТ. Після того, як Еріо відмовився створити кабінет, президент Лебрен приняв нині на авдієнції Дельбоса, предсідника радикальної групи в парляменті. Івон Дельбо не приняв місії створити кабінет.

АБІСИНЦІ ЗІСТРІЛИЛИ ТРИ ЛІТАКИ.

Абісинські джерела повідомляють, що абісинці зістрілили три італійські літаки підчас бомбардування в провінції Вальвайт.

університетські студії в Росії, в Ню Йорку виконував в медичному осередку університетську ручну роботу. Він був невдоволений з праці й думав, що його переслідують та попав у манію, що привела його до божевільного вчинку.

— **„Не можете добре писати, коли ви не робили нічого“.** Маргарета Флінт, 44-літна жінка, мати шестеро дітей, дістала нагороду в сумі 10.000 дол. від нюйорської накладні Дод, Мід і Сп. Вона живе в стейті Місісіпі і приїхала до Ню Йорку, щоб дістати особисто нагороду за свій літературний твір, повість для „Пікторіал Рівю“. Її запитали, як вона могла написати твір, що видержав критику і був признаний першим зпосеред 2.600 інших, які наспіли на конкурс, а при цьому має стільки родинних клопотів. „Правда, відповіла вона, що родина дає клопоти, але зате дає й досвід і тему до писання. Ви не можете написати чогось, коли не мали нагоди чогось пережити, або нічого не робили“. Пані Флінт має покінчений університет в стейті Мейн. Її нагороджена повість називається „Старе місто Ашбурн“.

— **Продовження людського життя на століття.** Д-р Олекса Карел, біольог із Рокефелеровсго Інституту для медичних дослідів, передбачує можливість продовження людського життя на ціле століття. Це станеться в той спосіб, що життя буде здержане і людина буде нечутна. Щоб це осягнути, людину зложуть до медичного магазину на склад і там будуть тримати так довго, як хто цього забажає. Потім знов її розбудять і зроблять діяльною і знов можуть спрятати так, як от переховується музейні предмети. Відложити смерть можна двоякими способами: або висушити тканину, з якої збудоване людське тіло, або через відмолодження. Це останнє є складне і тому перша метода має кращі виглядн на здійснення. Продовження життя є на дорозі до здійснення через винахід штучного серця. Цей винахід оголосили недавно теж у Рокефелеровім Інституті. Його приписують славному Карлові Ліндбергові. Але, не зважаючи на можливости продовження життя, не можна усунути смерти, — сказав д-р Карел. Смерть мусить прийти і її не треба вважати нещастям. Навпаки, вона є благословенням. На необхідности смерти спираються наші установи, а нація живе тим, що одні покоління приходять на місце других. Смерть не допускає до перелюднення землі. Вона звільняє молоде покоління від тягару удержувати старих людей. На відчит д-ра Кареля зібралася така маса людей, що поліція мусіла припинити вступ до салі.

— **Загроза для европейської цивілізації.** Під таким наголовком появилася в Америці книжка д-ра Людвика Фрайнда. Вона представляє европейську цивілізацію у всіх добах. Автор виказує, як ця цивілізація хилиться до упадку не конче через останню світову війну, але і з інших причин. „На випадок нової світової війни — каже він — цей нормальний процес розкладу, який тревав би десятиліття, сконцентрується на місяці та дні. Осередною точкою цілого того явища є те, що на місце релігії прийшла політика — пояснює Фрайнд. Всі держави ставляться до себе ворожо. Міжнародніх угод нема, бо кожна держава має свою національну тактику. Теперішня Европа виконує лише середньовічні засади Макіявеллія. Гітлер це вислід такої політики. Кожна нація має свого потенціяльного Гітлера, але на нього мусить прийти відповідна хвилина. Демократія мала нагоду вирятувати цивілізацію, але впертість Франції після війни зруйнувала цю нагоду. До европейських держав не можна зараховувати Росії. Вона азійська і протиевропейська. Білі панували над Азією. Тепер Азія стала під впливом Японії і не боїться білих. Азія запанує всюди, бо Европа після самогубства не може прийти до себе“.

— **Поле з діямантами.** В південній Африці біля Преторії, на полі селянина Йонкера знайшли діямант завбільшки тенісового мяча і ваги 1,268 каратів. Тому два року на тому самому полі знайшли також великий діямант, званий „діямантом Йонкера“. Посілістю щасливого селянина зацікавилися тепер великі капіталісти і хотять купити її за грубі гроші.

— **Найцінніший дар для дослідника.** В готелю Астор у Ню Йорку відбувся бенкет у честь адмірала Бирда, відомого дослідника південного бігуна. На бенкеті були визначні люди з наукового та товариського світа. Перед обідом президент американського музею природної історії, Трубі Девисон іменем комітету дав Бирдові лист капітана Роберта Ската, що написав його саме перед смертю коло південного бігуна в 1912 р. В листі написані такі слова: „Ми були на бігуні і тому можемо по лицарськи вмерти“. Скат помер з голоду, бо не міг дійти до складу харчів. Бирд, діставши лист, сказав: „Це найбільш цінний скарб, який я колинебудь дістав“. Лист був власністю вдови по сер Едгарі Спайрі, що фінансував Скатову виправу.

— **Відіслав ордер.** Абісинський цісар Гайле Селясіє тому кільканацять років підчас відвідин у італійського короля одержав від нього високий ордер Аколята, якого власники мають право називати італійського короля свояком. Негус до останніх днів виступав з тим ордером, аж нарешті прийшов до переконання, що це не в порядку і відослав його італійському королеві.

— **Різні вістки.** В Білгороді панує весняна температура при 20 ст. Цельзія. — В Будапешті виконано смертний присуд на трьох бандитах, що напали були на банк і вбили три особи. — В північній Америці настали великі морози, що доходять до 20 ст. Ц. нижче зера. Багато осіб згинуло від сніговиці та морозу. — Як повідомляють з Моравської Остравы, на Білому Хресті у західних Бескидах згорів 3-поверховий готель вартости півтора мілїона чеських корон. — Нідерляндська королева іменувала світового шахового мистця Еве офіцером ордену Оранієн-Насау.

— **Справлення помилки.** У вчорашньому числі „Діла“ (ч. 16), в передовій статті п. наг. **„Наша жидівська проблема“**, назвище передвоєнного українського поета жидівської народности, що писав під псевдонімом Грицько **Керкеренко**, перекручено на Херхеренко.

— **Небезпечний клімат.** Живемо в краю, де клімат нагалом спричиняє розвоєві ріжнородних недуг, яких початком є незначні простуди: кашель, хрипка і т. п. Коли занедбаємо ті початкові схорювання, можемо довести до поважніших недуг і тоді навіть знамениті профілактичні засоби не поможуть. Отже доцільно усвідомити суспільність, що передовсім тепер у зимовій порі треба оборонитись перед недугами. Велику поміч у такім випадку принесуть випробовані на цілій земній кулі оригінальні пастильки Вальда. Чи це буде кашель, чи прикра хрипка, чи прояви небезпечної грипи, всюди оригінальні пастильки Вальда приносять знамениту полекшу. Великий збут пастильок Вальда вплинув на обнижку ціни, отже кожний може їх купити в аптиках і дрогеріях.

—o—

З кіна.

Кіно „ПАЛЯС“: „КИТАЙСЬКІ МОРЯ“.

Пригоди на англійському кораблі, що перевозить пасажирів і золото з Гон-Конгу до Англії. Капітан — повний енергії молодий чоловік, що щораз більше втягається у життя моряка і сталить свої нерви щораз суворішою дисципліною для інших, дорма, що сам не і має деякі грішки супроти жіноцтва... на суходолі. Боротьба двох суперниць за серце цього 100-відсоткового мужчини; з одного боку мандрівна птаха з неясним минулим, з другого англійська аристократка, що переплила тисячі миль, щоб віднайти свій ідеал із літ першої молодости. Серед пасажирів — тип темного купця, що є у змові з піратами; тип нещасливого колишнього капітана, що хоче змити свою ганьбу якимсь геройством; одного журналіста, що поза горілкою світа не бачить, хоч вибрався списувати свої подорожні враження. Дві-три могутні сцени, коли тайфун напирає на корабель і коли малайці хотять мухами добути від капітана тайну, де сховав гроші. Трійка у головних ролях Клярк Гебл, Джон Гарльов і Волес Біррі передають ті типи, які найближчі їх темпераментові.

ДИВОГЛЯДИ.

ЗАПОВІТ НА ВЛАСНІЙ ШКІРІ

Прийшла в Америці мода на татуовання. Люди з найкращої сфери дають собі вирізувати на шкірі всякі прикраси, імена, символи. Підприємці, що тягнуть зиски з цієї моди, збивають мітки. Один бізнесмен з міста Ешвіл, у стейті Каролїна, хотів побити рекорд таких живих малюнків і казав собі на шкірі витатуовати свій заповіт. Цілими місцями різьбив його останню волю на його плечах мистець у цьому ділі. Під заповітом мусіли бути ще підписи двох свідків, щоб він був законно важний. Свідки були при цьому, як татуовник різьбив підписи на шкірі; був теж присутній судля, щоб скріпити цю останню волю урядово. Тепер старий чудак може бути певний, що ніхто вже не пофальшує його останньої волі.

200 МЕТРІВ МАКАРОНІВ ЗА 5 ХВИЛИН

У Шікаго, місті славнім ґанґстерами і багато дечим, живе італієць Кальдаріно Назаріно, який має славу найшвидкішого їдуна макаронів. Він приїхав туди з Неаполю 20 літ тому і 5 літ тому при переговах їдження макаронів дістав першу нагороду. Їв і пив при цьому. За 5 хвилин з'їв він 200 метрів макаронів. За це дістав 100 долярів. Велика юрба приглядалась цій штуці і билі браво. Тепер хоче Назаріно стоїчувати ще нового рекорду.

Дописи.

ЗОЛОЧІВ.

Йордан у Золочеві. Традиційним звичаєм по богослуженні у Воскресенській церкві вирушив в год. 11-ій похід з процесією, духовенством і масою вірних до криниці під „Замком“. Акту посвячення води доконав о. прб. Юрик в асисті духовенства. На богослуженні і підчас походу грала колядки сокільська орхестра (на жаль, Золочів дотепер не має церковного хору!). У поході брав теж участь відділ вояків греко-католицького обряду. Зате не було представників старшинського корпусу, які бували минулими роками.

СЯНІК.

Йордан у Сянові. Торжественну Службу Божу відправив у нас апостольський адміністратор о. В. Масцюх в асисті трьох священиків. Опісля вирушив з церкви похід з процесією під проводом священиків на ріку Сян, де акту посвячення доконав апостольський адміністратор. У поході взяли участь дві почесні компанії війська й орхестра, яка весь час грала колядки. У богослуженні й поході взяла участь теж представники влади та маси народу.

ПІДГАЄЧЧИНА.

Нові читальні. Дня 5. і 12. січня ц. р. відбулись установчі загальні збори читалень „Просвіти“ ім. кн. Осипа в Угринові і в Дворищах у присутності делегатів філій „Просвіти“ Осипа Мушкевича та Івана Данькова. В Угринові вибрано головою Ілька Кружилецького, у Дворищах Андрія Сербина.

Йордан у Підгайцях. Традиційний похід на Йордан у Підгайцях відбувся цього року дуже величаво. В поході під проводом трьох священиків йшли церковні процесії з Підгаєць, Старого Міста, Галича, Сільця Підгаєцького й Угринова. Співали колядки три хори, а саме: з Підгаєць під проводом м-ра Е. Сени, з Галича під проводом О. Мостового та з Угринова під проводом Ілька Томина. Підчас свячення води молодь пустила коло 20 голубів з жовто-блакитними стяжками, які кружляли над масою народу. На святі було понад 4.000 осіб.

Спорт.

ЛЕЩЕТАРСЬКЕ СВЯТО ФІЛІЇ К. Л. К. В КОСМАЧІ.

Як щороку, так і цього року уладила Філія К. Л. К. в Космачі на Йордан в роковини смерти заслуженого трагічно помершого на змаганнях, бувшого свого голови бл. п. Андрія Кіфяка, лещетарське свято. На це свято прибули делегати від Ради К. Л. К. у Львові спорт. референт Рибачек Роман і Славецький Богдан, Філія ворохтянська під проводом Василька Мочерника з 16 членами і березівська Філія зі своїм головою Кузичом і 20 членами. На жаль, заповіджені у великому числі інші філії через брак снігу не прибули.

Свято розпочалося в 10. год. принятям рейдів. В год. 12. вирушили лещетарі і громадянство Космача на могилу покійного Андрія. По молитві і зложенні вінків учасники рейду перейшли до читальні „Просвіти“, де в год. 16. гимном К. Л. К. „На лещетах мов на крилах“ розпочалась пополудневa частина свята. Програму виповнили отсі точки: вступне слово Майданського Івана, хорові виступи сокільського хору з Печеніжина під диригентурою п. Чемериса, вправи рушниками космацьких дівчат, декламації „Довбуша“, „Каменярів“ і „Хлібороба“ та вправи топірцями дорослу філії К. Л. К. в Березові. На закінчення академії відіграли місцеві гуцули на фрелах (сопілки) і трембітах прегарні гуцульські мельодії. По академії відбувся спільний комерс.

Велику заслугу у влаштуванні цього величавого і гарного свята має голова філії К. Л. К. у Ворохті п. Василько Мочерник, у Космачі п. Бобик та один з найенергічніших членів космацької філії п. Гаврищук.

Учасник.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ВІСТНИК УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КОНГРЕСУ. Видання неперіодичне. Ч. 1. Прага. Січень 1936. Стор. 20. формат 4°. Зміст: Від Редакції. — Великі роковини. — К. Мацієвич: Центральна ідея Конгресу. — І. Мазепа: Конгрес і міжнародня ситуація. — Н. Григоріїв: Склад Національного Конгресу. — М. Славінський: Нова база визвольної боротьби. — С. Русова: Національний Конгрес та українське жіноцтво. — В. Приходько: На які кошти збереться Конгрес. — Відгуки з преси. — Львівська конференція українських політичних партій. — Друга конференція ПКТ-ту. — З діяльности львівського П. К. Т-ту. — З діяльности П. К. Т-ту за кордоном. — Інструкції та матеріяли.

УКРАЇНСЬКИЙ САМОСТІЙНИК, часопис Союзу українських провінціональних організацій (СУПО) в ЧСР. Рік II., ч. 1 (11). Л.берень, січень 1936.

КООПЕРАТИВНА РОДИНА. Рік III., ч. 1 за січень 1936.

НАШ СВІТОГЛЯД, науково-виховний журнал, виходить що другої неділі під ред. Петра Мечуги з Стрию. Рік I. ч. 4. з 12. січня 1936.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Великий Міський Театр.

Пятниця, 24. I. год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варнава".

Субота, 25. I. год. 8 веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю".

Неділя, 26. I. год. 3·30 попол. Аб. 6. Виступ. І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю"; год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара".

Понеділок, 27. I. год. 8. веч. Аб. 8. Новове представлення „Майор Варвара".

Вівторок, 28. I. год. 8. веч. Аб. 6. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю".

Театр Різнородностей.

Пятниця, 24. I. год. 8. веч. Аб. 9. „Вільне леді Віндермір" виступ Ірини Сольської.

Субота, 25. I. год. 8. веч. Аб. 8. „Вільне леді Віндермір" виступ Ірини Сольської.

Неділя, 26. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".

Понеділок, 27. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".

Вівторок, 28. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".

Кіна.

АПОЛЬО: „Доктор на фронті" з Дениєю.
АТЛЯНТИК: „Боротьба з царатом".
ВАНДА: „Зводниця", „Вкрали людину".
ГРАЖИНА: „Їх Екзеленція шофер".
КАСІНО: „Моя маленька" (віденська комедія).
КОЛІСЕЙ: „У пошукуванні кохання" та ревія.
КОПЕРНИК: „Весільна ніч".
МАРУСЕНЬКА: „Замах у касині".
МІРАЖ: „Правда про кохання", „Добра ворожка".
МУЗА: „Вулиця шаліних".
ПАКС: „Біла лелія" й актуальности.
ПАЛЯС: „Китайські ночі".
ПАН: „Я збігець" (Пандо Муні).
РАЙ: „Дві сироти".
СВІТ: „Дві сироти".
СТІЛЕВЕ: „Любовні маневри" і ревія.
ТЕНЧА: „Віденські ночі" та додатки".
ТОН: „Папуа".
ЗТІХА: „Людина, що продала голову" та ревія.
ХІМЕРА: „Буря над світом".

Закордонне радіо.

Пятниця, 24. січня 1936.

Відень (506,8) 12.00 Легка музика, 14.00 Спів (Манра бас), 17.30 Концерт квартету та сольо, 19.15 „Нинини" опера д'Альбера, **Братислава** (298,8) 19.40 Словацькі нар. пісні, гармонія, **Прага** (470,2) 17.15 Квартет ґ-дур Бетовена, 19.10 Нар. пісні, 20.30 „Ромео та Джульєта" траг. Шекспіра, **Париж** (1648) 13.15, 18.30, 21.45 Концерт, **Білгород** (437,3) 16.10 Спів, **Ковно** (1935) 19.30 „Князь Ігор" оп. Бородіна, **Берлін** (356,7) 10.45 Веселя музика, 20.40 „Аврора" оп. Гофмана, 21.30 Промова мін. Ґерінґа, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18.00 Норвеська музика, 21.00 Улюблені увертюри, **Кельн** (455,9) 22.30 Сучасна музика, **Ляйпціг** (382,2) 16.30 Пісні Р. Штраусса (Едн. Ольшевський барит.), 18.00 Муз. калейдоскоп, нес. програма, **Мінхен** (405,4) 17.00 Сучасні композитори, 19.30 Пісоньки, 20.10 „Гарем Ґалянтен" оп. Супе, 21.10 Вальдштайнівська соната Бетовена, **Будапешт** (549,5) 12.05 Військ. орх., 13.40 Скрипка, 17.00 Циг. музика, 16.30 Опера, **Міляно** (221,1) 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 13.10 Розр. концерт, 17.00 Концерт неаполіт. квартету, 22.00 Концерт хору.

Субота, 25. січня 1936.

Відень (506,8) 19.10 „Віденський вальс" муз. авд., 21.50 Карнавал у Відні, **Братислава** (298,8) 20.35 Веселя муз. авд., **Прага** (470,2) 12.35 Легка музика, 22.30 Сальон. музика, **Париж** (1648) 13.15 Легка музика, 21.00 Камер. музика, 21.45 „Каліф із Багдаду" ком. оп. Боальдіє, **Білгород** (437,3) 13.15, 18.30 Спів, **Берлін** (356,7) 15.30 Пісоньки, 19.00 Музика, 22.30 Танок і забава, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, 20.10 Улюблені орхестри, **Кельн** (455,9) 16.00 Веселе попоудне, 19.00 Соната а-дур Бетовена, **Мінхен** (405,4) 11.20 Весела програма, 18.40 Пісні на сопран. 19.05 Камер. музика, 20.10 Веселий вечір, **Будапешт** (549,5) 12.05, 21.35 Циг. музика, 17.30 Два форт., 19.01 Скрипка, 22.45 Оп. орх., **Міляно** (221,1) 11.30 Камер. концерт, 17.15 Танк. музика, 20.15 „Граф Люксембург" оп. Лєгара, **Рим** (420,8) 13.10 Розр. концерт, 17.15 Квартет, 20.35 „Сиранo де Бержерак" оп. Фр. Альфана.

Львівське радіо.

Пятниця, 24 січня 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. дениик, 12.15 Мандрівка українською країною — для студен, 12.40 П. Чайковський: У. Симфонія, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Еспорт, 15.20 Біржа, 15.30 М. Фоґ у свому репертуарі, 16.00 Ґітара для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 17.00 В архівальній роботі, 17.15 Недрукована поезії Ад. Совінського, 17.20 Вок. музика з гр. пл., 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Французька музика з гр. пл., 18.30 Програмова скринька, 18.40 Суспільна хвилина, 18.45 Пісні в вик. Корвін-Шимановської (сопран) у супр. форт., 19.00 Похвала ароганції, 19.20 Реклям концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Сьогодні комунікат, 19.50 Як виповнити радіову анкету, 20.00 Симф. концерт (орх., форт.); у перерві в год. 20.50 Веч. дениик, із сучасної Польщі, 22.45 Танк. музика.

Субота, 25. січня 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Огляд видань, 13.25 Сальон. орхестра, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 14.30 Два фортепіяни, 15.00 Як Ев. Ожешкова перевела Траєтуа, 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Легка музика з гр. пл., 16.00 Лекція фр. мови, 16.19 Авд. для дітей: Славно маємо гостей, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Із тайн столиці. Малі клопоти Геніди, 17.15 Новини з гр. пл., 17.44 Світ наших звірів: Бібр, 17.50 Штабіна — місто, що живе легендою, 18.20 Концерт румунського хору, 18.30 Румунська нар. музика з гр. пл., 18.40 Сільна реґуля, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Найновіша архітектура Львова, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Сьогодні комунікат, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Легка музика, 20.45 Веч. дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Польська преса у закордоні, 21.30 Віденська мазурка, 20.00 Спів. реціталь Еви Бандрівської-Турської, 22.40 Танк. музика, орх.

Радіокутик.

КОМІСІЯ ДЛЯ БОРОТЬБИ З ПЕРЕШКОДАМИ У СПРИЙМАННІ.

Сьогодні майже нема такої країни в Европі, де ячейки правники не дійшли до переконання, що охорона радієвих залізниць від перешкод викликаних електричними апаратами, є необхідна та цілком можлива під технічним оглядом.

Майже всі европейські країни видали приписи і розпорядки, що реґулюють проблему перешкод у сприйманні.

У Польщі правні приписи не дають покищо виразної та належної охорони від перешкод для пошкодованих абонентів.

Щойно спеціяльна Комісія, покликана Міністром Пошт і Телеграфів з участю представників „Польського Радія" опрацювала проект приписів у цій справі. Цей проект тепер тепер розглядають урядові чинники і правдоподібно появиться в найближчому часі.

МУЗИЧНИЙ БІЛЯНС ПОЛЬСЬКОГО РАДІЯ ЗА 1935 РІК.

Мала орхестра „Польського Радія".

На самому початку минулого року зорганізовано так зв. „Малу орхестру" Польського Радія", якій доручено легку музику. Трансмісії з каварень Варшави не задовольняли вимог Радія, бо рівень тамтешніх орхестр не вистачав для потреб мікрофону. Організація нової орхестри, проби, пертрактації — забрали багато часу. Сьогодні Мала Орхестра є вже організованою музичною групою, що її оцінюють якслід не тільки краєві радіослухачі, але й закордонні, бо напр. Берлін кілька разів трансмітував легку музику у виконанні Малої Орхестри.

Симфонічна орхестра.

До жовтня 1935 року в Польському Радіо грала симфонічна орхестра Варшавської Фільгармонії. Досконала, заслужена з довголітньою традицією вона не могла виконувати двох завдань водночас, тимбільш, що програмові потреби Польського Радія постійно зростають. Без огляду на великі трудноші та на суперечні голоси преси та публичної опінії, рішення утворити власну орхестру прийняли в тій добрій вірі, що нікому не роблять шкоди, а Польське Радіо матиме орхестру, що працює виключно для радіослухачів.

Нова симфонічна орхестра виказала в короткому часі стільки справности, що могла вже 3. грудня 1935 р. виступити в европейському концерті, що був трансмітований за 14 країн.

Склад симфонічної орхестри збільшено на 50 осіб. У той самий час дбаючи про добрий звук симфонічної музики, перероблену велику студію Польського Радія, акустика якої тепер значно поправилась.

Реґіональні симфонічні орхестри.

До дуже поважних позицій у більшої Музичного Виділу Польського Радія в минулому році належать нові симфонічні орхестри у реґіональних радіостаціях, а через те — побуджують інтенсивно музичне життя провінціяльних осередків. Симфонічні концерти, трансмітовані всіма радіостаціями, дають змогу широкому загалові радіослухачів зазнайомитися із станом музичної культури всіх частин країни.

Програма.

Програми минулого року обіймали музику всіх типів. Довелось почути симфонічні концерти зі студії та з Варшавської Фільгармонії; не бракувало й трансмісій взакордону, трансмісій опер з „Ля Скалі", з Варшавської Опери та із студії.

У відділі камеральної музики радіослухачі пізнали великий репертуар — починаючи від клясичної музики, кінчаючи на модерній. Ці заняття переважно звязувано в циклі, як напр. — цикль квартетів Гайдна або Шопенівські вальсиї.

У підборі музичного репертуару та його відтворчого рівня наміри Польського Радія не йшли тільки по лінії кожноразових заінтересувань слухачів, але намагалися поглибити музикальність суспільства та залізнати його з найбільш вартісними творами.

Легка музика.

Багато здібности вимагав репертуар легкої музики. Ця царина — на вигляд легка — вимагає всеж великого накладу праці, уваги, зручного опрацювання та відповідної режисерії

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27.

Нім. марка 1·25—1·30, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 171.50—172·50, фунти стерлінги 26·10—26·35, австр. шілінги 98·00—99.50, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 33.50—35.50.

Золото: Доляри 9.02—9.07, Рублі 4.75—4·85, Фр. франки 34.40—34·85, Корони 36·20—36.80, Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.95.

Срібло: Корони 0.28, Рублі 1.20, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 23-го січня ц. р. кооперативам платив за:

	льоцо Львів.	
1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.50·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·14	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	3·80	„

Тенденція на масло вдержана на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 23. I ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Донер та ч. 4):

Курки молоді без остріг I. кл.	1·15	зол.
Курки з острогами товсті I. кл.	1.—	„
Качки товсті I. кл.	1.10	„
Пантарки товсті I. кл.	1.20	„
Товщені качки I. кл.	1.15	„

Приймає курки, качки, і пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну цитьовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових достацїв.

КУПНО - ПРОДАЖА

Старинні меблі, кришталі, бронзи образи, свічники продає оказійно та приймає в коміс Комісовий Склеп, Собіського дванацять. 1029 2-3

Добра льоката капіталу. Мурований дім, десять кімнат, ніоск, господарський будинок, сад, город, при найкращій вулиці на догідних умовинах продаємо. Ближчі інформації у власника: Станиславів, Алеї Уланів Креховецких 5. 3-3

Фляпелеві сорочки, брезентові рукавиці, вітрівки, найдешевше джерело: Виробни „ПАЛЮМ" Гетманська 22. побіч Музею. 12/116

НАУКА

Курс крою, моделювання, шиття — ранішній пополудневий — починаю **М. Козловська**, Львів, Академічна 22. I. п. 30/22 1-5

РІЖНІ

Золотничка робітня, Адмінбреннера Пасаж Гавсмана 3, переробляє, направляє всіляку біжутерію солідно, дешево. 904 9-10

Дешева вирібня кап, фіранок і всіляких ручних робіт, **Пік, Ягайлонська 11 а.** 11/110 29-30

Нотаріят шукає концептової сили. Листи до Адмін. „Діла" під „Нотаріят".

ОГОЛОШЕННЯ.

Важне для Управ Громад.

Значки для псів
Ковтки для худоби
Таблички на вози
достарчає
ФІРМА **Андрій Берлінський**
Львів, Шевченка 11. 1032 2-15

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діло" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 картон) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів „ зол. 5.—

КОМПЛЕТИ КУХОННИХ НАЧИНЬ

по оказійних цінах поручає фірма

Андрій Берлінський

Львів, Собіського 9. 1032 1-3

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол.	0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках	„	0·60
1 „ „ на першій сторінці .	„	0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол.	0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„	0·10
шукаючі праці	„	0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол.	480·—
„ „ 1/2	„	250·—
„ „ 1/4	„	130·—
„ „ 1/8	„	70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло" Львів, Ринок 10.

Ч. 18 (14.266). Львів, субота 25. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. P. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції 239-42. Адміністрації 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Сотні — тисяч — курців ствердило, що ПАПЕРЦІ і ТУТКИ — ПОВНОВАТКИ „КАЛИНА" є добрі, здорові і дешеві.

Арештували членів центрального комітету К. П. З. У.

Львівська поліція арештувала членів центрального комітету КПЗУ, а саме: Адольфа Ґутермана, Пінкуса Лянта, Якова Коппера, Йосифа Сову і Михайла Небогу. Поліція слідкувала за арештованими від 1933. р. Тоді то поліція арештувала комуністичну дівчину Шлюфрігову, у якої забрала ріжні доказові матеріяли. На основі добраних матеріялів поліція слідкувала за ріжними людьми два роки і тепер ліквідувала центральний комітет КПЗУ. Ліквідація комітету припізнилась тому, що головний член комітету Ґутерман утік по арештуванні Шлюфрігової до СССР і щойно недавно вернувся до Львова. При цій нагоді поліція арештувала також комуніста з Луцька І. Тишка, який скривався у Львові.

Завзятий бій в Африці.

СУПЕРЕЧНІ ВІСТКИ.

АДІС-АБЕБА, 24. 1. ПАТ. Велика битва зачата ще на північнім фронті 21. січня відбувається далі. З абісинських джерел подають, що абісинські війська відперли італійський напад, зайняли важні стратегічні позиції та здобули багато воєнного матеріялу, між тим кілька гармат.

Офіціяльний абісинський комунікат твердить, що вже кілька тисяч вояків італійців згинуло. Абісинські страти докладно невідомі. Майор Воладзо Дагно зістрілив мабуть зі скорострілу великий італійський літак. Ця вістка потверджує поголоску, що цісарська гвардія бере живу участь у битві, бо згаданий старшина є командантом одного з баталіонів. Дуже нетерпеливо дожидають подробиць щодо битви, бо невідомо досі, де йде битва. Здогадуються, що бої ведуть на північний захід від Макале. Бої дуже завзяті, в багатьох випадках борються багнетами й ножами.

АДІС-АБЕБА, 24. 1. ПАТ. Кружляє тут поголоска, що дворські кола звернулись до цісаря, щоб приїхав з Десіє до столиці, щоб нарадитись над тим, чи не потрібна була би його присутність на південному фронті. Цісар незабаром відповість.

РИМ, 24. 1. ПАТ. Агенція Стефані повідомляє з Асмари: Бої, які недавно зачали у провінції Тембієн поширюються на ввесь північний фронт та розвиваються корисно для італійських військ. На кількох відтинках італійські війська зайняли вже нові важні позиції відпираючи великі протинаступи противника. Страти противника доходять до кількох тисяч людей.

Остання дорога анґлійського монарха Юрія V.

Перевезли тлінні королівські останки до Льондону. — Юрба маніфестує в честь померлого короля

З СЕНДРІНГГЕМУ ДО ЛЬОНДОНУ.

ЛЬОНДОН, 24. 1. ПАТ. Тлінні останки короля Юрія V перевезли вчора з місцевости Сендрінґгем до Льондону й виставили в Вестмінстер-Голю.

Домовину з покійним перевезли на ляветі гармати з Сендрінґгему до залізничої стації Вольфертон. Цілу дорогу 4 км. королівські сини з королем Едвардом VIII-им ішли за домовиною. За ними в чорній повозці їхала королева вдова з княжнами. Похід замикав сивий кінь померлого короля.

На стації Вольфертон військова орхестра відіграла жалібний марш Шопена. Вояки зняли домовину з гармати та вложили її до помальованого на чорно й фіолетно спеціяльного вагону. В інших вагонах заняли місця: король, королева вдова, королівська рідня і дружина.

Здовж цілої дороги (160 км.) стояли товпи народу, що віддавали почесть тлінним останкам короля Юрія V. Точно в год. 14.45 поїзд приїхав до Льондону. Домовину зложили знову на ляветі гармати, прикритій королівським прапором. На фіолетовій подушечці лежала брилянтова корона короля і друга корона з живих цвітів. Похід ішов до Вестмінстер-Гавзу, де в готицькій салі зложили домовину з померлим на марах. Архиепископ Кентербери відправив відповідні молитви, а хор відспівав жалібні пісні. Опісля присутні вийшли, а коло домовини залишилося чотирьох королівських гальбардистів.

Сьогодні від 8-ої рано отворений доступ до домовини для публики.

ПРОМОВА ПРЕМ. БОЛДУІНА ТА ЛЬОНДОНСЬКОГО АРХИЄПИСКОПА.

ЛЬОНДОН, 24. 1. ПАТ. Вчора відбулося засідання палати громад, ще перед походом до Вестмінстерської катедри. Премієр Болдуін виголосив промову. Довший уступ присвятив історичним спогадам з останнього століття і підніс заслуги короля Юрія V. Рівночасно, в імені палати, висказав співчуття королевій-вдові.

Болдуін закінчив свою промову побажанням для нового монарха заявляючи, що палата з довірям глядить у майбутність, певна, що новий король закріпить ще дужче монархію, будуючи на найпевнішому грунті, бо на серцях підданих.

В палаті льордів виголосив зворушливу промову архиепископ Кентербері, описуючи останнє засідання королівської ради при постелі вмираючого короля. Король, що очевидячки слабнув, останками сил відповів по прочитанні акту про створення реґентійної ради: „годжуся", а дальшим нарадам прислухувався усміхаючись. Промова архиепископа зробила в палаті велике враження.

ОСТАННЯ ДЕФІЛЯДА ПІДДАНИХ ПЕРЕД ЮРІЄМ V.

ЛЬОНДОН, 24. 1. ПАТ. У Вестмінстері передефілювало перед тлінними останками короля Юрія V яких 8000 осіб. Деякі чекали цілу ніч аж до 8 рано, щоб відчинили катедру. Чолобитно помершому королеві складає все населення без ріжниці станів. Всі носять жалобу.

Добрий інтерес, коли повний черес!
Щоб мати повний черес, складайте свої ощадности в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

ВАТРА
ПРАВНИЧА ГРОМАДА
ТОРГОВЕЛЬНИК
ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ
18. лютого 1936
у всіх салях Касина Почтовців,
вул. Японська 9.

Народини 100-го кабінету.

Львів, 24. січня 1936.

Десь ми вичитали, що кабінет Лявиля, який провалився після півчасного правління, був 99. в черзі кабінетом III. Французької Республіки. За 66 літ 100 кабінетів — це імпонуюче число „живучости" політичного устрою; це, на превеликий жаль, також найповажнійший арґумент у руках противників демократично-парляментарного ладу. Фактом є, що в таких умовинах держава мусить переживати повільну кризу: перманентна устроєва криза є теж найбільшою болячкою сучасної Франції. І тільки величезний політичний досвід, величезна політична культура та глибоко вкорінений у психіку кожного француза державницький патріотизм — зберігають Францію серед цієї устроєвої кризи від таких потрясень, які підмулили би екзистенцію кожного іншого, слабшого й молодшого, державного організму.

З урядом Лявиля, або точніше кажучи з іменем премієра того уряду, звязана одна сторінка історії Франції і навіть історії світа. Для Франції імя Лявиля означає усунення катастрофального буджетового дефіциту і переведення тих фінансових реформ, перед якими над державою повисла була загроза заломання валюти. Для Европи і світа з іменем Лявиля звязаний італійсько-французький пакт, який фактично був головною спонукою для Мусолінія при його абісинській авантурі. Далі: Лявиль був головним автором франко-німецького порозуміння у справі Сари, останній територіяльній справі, що ділила обидві держави. Лявиль причинився головно до ліквідації югославянсько-угорського конфлікту після марсейського вбивства. Лявиль допровадив до фронту трьох західних держав у Стрезі, якщо Лявиль став наймаркантильним представником політики лявірування поміж симпатіями до Італії та вірністю Лізі Націй: поміж союзом з Італією і союзом з Анґлією. Ту політику проводив він і супроти Совітів: ніби продовжував лінію свого попередника на становищі міністра закордонних справ. Барту, і підписав франко-совітський пакт, але до самого кінця свого урядування зволікав з предложенням його парляментові до ратифікації.

Ту саму політику — просмикуватися поміж суперечними течіями й оминати різких постанов — провадив Лявиль і у внутрішній політиці: навіть при виході повновластей обмежив свої бажання виключно до економічної ділянки та зоїк-

Посилайте передплати!

ся уповноваження переводити реформу конституції. Надзвичайно зручним маневром оминув удару двох радикальних політичних груп — лівиці і правиці — при нагоді парляментарної дебати над патріотичними лігами: він перевів ніби то братерське замирення і поєднання через „добровільне саморозвязання" ліг, — фактично відсунув справу на пізніше, щоб вирішила її не патерова постанова, не штучно накинений закон, а — життя.

Така зручність запевнила Ляваля розмірно — як на французькі відносини — довге істнування при владі. Однак через ту політику вижидати переломових рішень — Франція стоїть далі перед тими всіми труднощами, які стояли перед нею давніше. Внутрі держави змагаються дві течії — правий фронт „патріотичних ліг" і т. зв. народний фронт, підпорядкований фактично комуністам. Далі йдуть приготування радикальної лівиці захопити владу у свої руки, а засобами цієї кампанії є комуністична агітація серед війська і серед вчительства і серед робітників воєнних портів. І далі патріотичне громадянство орґанізується для самооборони у лігах: один і другий табор, всупереч „історичній" злагоді на парляментарному грунті безумовно розпоряджає зброєю і творить поруч державної армії — дві інші армії, що готові повести братовбивчу війну. А понад тією важкою невирішеною внутрішньою ситуацією знімається мабуть ще важча міжнародня ситуація: затяжна африканська війна грозить небезпекою, що Італія втратить на довший час своє значіння в Европі; хитається вся установа Ліги Націй, найтривкіша дотеперішня підпора французької політики, опертої на принципі збірної безпеки (читай: петрифікації післяверсайського стану з французькою військово-політичною гегемонією); введений Францією до Женеви совітський партнер став небезпечним партнером, погрожуючи розкладом внутрі Франції; рішучість Великої Британії поставила перед Францію альтернативу: Італія або Англія, але рішитись у користь Англії значить одночасно зректися впливів у середній Европі, де єдина Італія могла зупиняти експанзію Німеччини; провізорія супроти Німеччини не може теж тягнутись до безконечности.

Після упадку кабінету Ляваля приходить до влади сотий з черги кабінет III. Республіки — Саррота. Він мусить теж спіратись на помірковані елементи і забігати ласки у химерних однодумців, соціялістів-радикалів, які грають у французькому парляменті ролю язичка при вазі і ту вагу раз-ураз перекидують. Скільки місяців, тижнів чи може тільки днів проживе той кабінет, який ніби то вже склався, покаже найближча будучність: але поки не прийде основна зміна французької конституції Франція переживатиме вічно кабінетові кризи, які їй добра не приносять, які є вислідом випадкової гри сил та аритметичних штучок, та які дискредитують ідею демократії, утотожнюючи демократію зі слабістю і безголовлям, коли демократія може і мусить бути — сильна і повна ладу.

Доля українського шкільництва в Польщі.

Найважніша з усіх дуже важних справ — це безперечно справа рідного шкільництва й виховання. Це річ така самозрозуміла, природна й науково доказана, що вважаємо зайвим тратити час на арґументацію цієї безспірної правди.

У звязку з алярмом представників 120 польських виховних освітніх і суспільних польських союзів, товариств та орґанізацій у варшавському зїзді 8. січня 1936 р. в справі упадку шкільництва в Польщі — кинемо оком на українське шкільництво в Польщі від часу закінчення світової війни до нині.

Ніде правди діти — й за Австрії переходило українське шкільництво в Галичині під крилами львівської ц. к. Краєвої Шкільної Ради справжню Голгофту і рубрика „Українська школа в армі" не сходила тоді зі шпальт української преси. Одначе у важкій боротьбі із супротивними чинниками український нарід всеж таки розбудував до деякої міри українське шкільництво.

В 1911-12 шк. році було в Галичині 2.496 українських народніх шкіл, а до 1914 р., себто до вибуху світової війни, це число дійшло до 2.612. В часі світової війни за австрійської окупації Волині і пізніше в часі короткого панування української влади повстало на північно-західних українських землях 1.050 українських нар. шкіл. Отже разом **3.662 українських народніх шкіл перейшло під польське володіння.** Ще 1. грудня 1923 р. — як виказує „Справоздане Комісії буджетової" Міністерства Освіти за 1925 рік — було 3.027 українських народніх шкіл у Польщі. В тому часі не було ще ніодної утраквістичної школи.

Коли керманичем шкільництва в Польщі став сумної памяти проф. Станислав Ґрабський, починається систематична польонізація й утраквізація українського шкільництва. З початку польонізують українські школи шляхом натиску на громадські ради чи — на наказних війтів (бо давній австрійський закон вимагав ухвали громадської ради для зміни мови навчання в народній школі), опісля, як цей спосіб польонізування й утраквізування українських шкіл показався п. Ґрабському за повільний, то він створив відомий т. зв. плебісцитовий закон з 31. 7. 1924.

Не зважаючи на геройську поставу українських батьків, які при першому шкільному плебісциті в 1925 р. внесли поверх 100.000 шкільних декларацій з домаганням української мови навчання в школах і це домагання особисто боронили й обстоювали — українські школи таки масово перемінювано на польські й утраквістичні. Офіціяльний міністеріяльний шематизм „Школи повшехне Жечипосполітей Польскей в року школьним 1925-26" виказує вже всього 1055 українських народніх шкіл у Польщі. З того виходить, що **до того часу С. Ґрабський спольонізував і зутраквізував 2.607 українських шкіл.**

Після травневого перевороту в 1926 р. надіявся дехто привернення українського шкільництва і то тим більше, що перший потравневий міністер освіти Суйковський осудив був шкільну політику С. Ґрабського і заповів знесення „лекс Ґрабскі". Та внаслідок єрихонського крику вшехполяків, які тоді представляли ще велику силу, міністер Суйковський уступив і лишилося все по давньому. Ба, не тільки лишилося, але декретом През. Річипосполитої Польської з 29. 9. 1930 р. створений законом Ґрабського стан шкільництва зафіксовано на 7 літ у відношенні до кожної школи.

Статистичний виказ, виданий у 1928 р. Президією Ради Міністрів п. н. „Матеріяли одношоніце сеймі до дзялальносьці Жонду в часе од 15. 5. 1926 до 31. 12. 1927", виказує дальше постепенне зменшування числа українських народніх шкіл у Польщі, а саме: в 1926-му шк. році було українських шкіл 925, а в 1927-28 шк. р. вже тільки 774.

У звязку з відомими подіями в Галичині в 1930 р. начальник п. Сухенек, високий міністеріяльний урядовець, інформував дня 10. жовтня 1930 р. представників закордонної преси м. ін. також і про стан українського шкільництва в Польщі. Він тоді заявив, що в 1930 р. було **716 українських і 1.794 утраквістичних шкіл.** Одначе тут зайшла якась недокладність чи помилка, яка виявилася щойно в 1933 р. В тому році вийшов накладом Міністерства Освіти великий шематизм всіх шкіл у Польщі п. н. „Школи Жечипосполітей Польскей в року школьним 1930-31". Под редакцийон Д-ра Маряна Фальского, Варшава 1933". З того офіціяльного шематизму довідуємося, що **в 1930-31 шк. році було 134 українських і 2378 утраквістичних** (польсько-українських) народніх шкіл. Крім цих загальних цифр є в шематизмі подрібний виказ всіх шкіл по місцевостям з поданням мови навчання в кожній школі зокрема. Не беремося провірювати, де зайшла помилка чи недокладність: у п. нач. Сухенека, чи в офіціяльному шематизмі Міністерства Освіти і чому. Ствердимо тільки, що ця помилка відноситься до 582 одиниць і то в некористь українських шкіл.

Від 1930-31 шк. р. не можемо на підставі доступних урядових джерел ствердити стану шкільництва, бо до нині не появився ще урядовий шематизм шкіл і вчителів.

Черговий масовий плебісцит після 7 літ припадав у 1932 р. Українські батьки перевели поновно шкільний плебісцит, в якому **чверть міліона батьків внесло шкільні декларації за 350.000 дітей у шкільному віці з домаганням української мови навчання в школах.** Не від речі буде пригадати, що п. куратор Гадомський поручив був тоді своїм підчиненим орґанам приймати українські шкільні декларації „на вагу" або як „зиток паперу", та Міністерство Освіти після того, як минув речинець передачі декларацій, визнало це зарядження куратора Гадомського протизаконним.

У міжчасі на скарги українських батьків з попередніх літ видав був Найвищий Адміністраційний Трибунал присуд з 2. грудня 1932 р., що відмовні рішення шкільних властей у справі плебісцитів за українською мовою навчання були протизаконні. Одначе Кураторія Л. Ш. О. не зважаючи на це рішення, полагодила в 1933 р. відмовно українські шкільні плебісцити, спіраючись на мотиви, опрокинені Найвищим Адміністраційним Трибуналом у 1932 р. Тоді з української сторони поставлено оправдане домагання, щоби внаслідок рішення Найвищого Трибуналу шкільна влада перевела з уряду ревізію всіх своїх протизаконних рішень. На це домагання аґенція „Всхуд" оголосила в польській пресі знаменне вияснення з урядової сторони, а саме: Кураторія Л. Ш. О. у висліді присуду Н. Т. А. взяла назад тільки коло 60 відмовних рішень, яких не встигла була доручити заінтересованим особам. Про масову ревізію всіх відмовних рішень, виданих в останньому (1933) році, нема мови, бо **„скількість рішень Кураторії Л. Ш. О. про мову навчання в школах Л. Ш. О. переступила число 2.500!** Сумарична ревізія тих рішень є **неможлива з технічних оглядів,** а саме через велику скількість тих рішень". — Таким чином внаслідок технічних недомагань апарату у шкільній владі не привернено школам законно належної української мови навчання...

Який стан українського шкільництва в Польщі нині? — На це питання дав м. і. відповідь нач. Сухенек з нагоди великого процесу ОУН у Варшаві в грудні 1935 р., а саме заявив, що **в цьому шкільному році є 589 українських шкіл.** Не сумніваємося, що ця цифра вірна, а на всякий спосіб така, яку п. Сухенек дістав від компетентних шкільних властей. Та хто заручить, чи за кілька літ знову не вийде якась подібна недокладність чи помилка з чиєїсь сторони, як це сталося в 1930 році?!

В кожному разі фактом є, що до нині втратили ми поверх 3.000 українських шкіл, які спольонізовано та зутраквізовано!

А де ті, нечисленні вже, українські школи і яка їх вартість? — Бож **українські школи в Польщі не мають досі ніяких програм навчання.** Українські шкільні підручники застарілі і переважно „вичерпані", а ті нечисленні, що ще є, уложені не відповідно і багато дорожчі, ніж аналогічні підручники польські.

Знаємо випадки, що учителі-поляки самочинно вводять безжарно в українських школах польську мову навчання, а навіть говорять з українськими дітьми молитви по польськи. А школа „до рахунку" зачислюється як українська...

В багатьох школах покасували українських катехитів та відобрали право навчання українським священикам.

Якщо польські організації і польське громадянство зовсім слушно турбується упадком польського шкільництва, то що має казати українське громадянство супроти такого українського шкільництва?! Чи можна уявити собі таку українську школу, де нема програм навчання української мови, української історії та географії, де нема українських шкільних підручників, де нема учителя українця? — Яка вартість такої української школи!?

Не буде перебільшенням, коли скажемо, що з українського шкільництва в Польщі залишилась тільки фікція.

І. Г.

Зол. 1.50 пришліть розрахунковим переказом або складанкою П. К. О. ч. 504.062, а вишлемо Вам великий цікавий настільний календар „Криниця" на 1936 р.

Що таке суспільна опіка?

ПРОМОВА ПОС. З. ПЕЛЕНСЬКОГО, ВИГОЛОШЕНА 22. СІЧНЯ 1936 Р. НА БУДЖЕТОВІЙ КОМІСІЇ ПРИ ОБГОВОРЮВАННІ БУДЖЕТУ МІНІСТЕРСТВА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ.

ШКОДА СЛІВ „НА ГОРІ", КОЛИ НЕМА ДІЛ „НА ДОЛАХ".

Висока Комісіє!

Статут міністерства суспільної опіки, як рівнож нинішнє експозе п. міністра та зачитуючі виводи обох панів референтів вказують, який широкий обсяг діяння цього міністерства. Міністерство суспільної опіки веде людину, так мовити, від колиски крізь усе життя. Переходить через селянську хату, ремісничий варстат, фабрику, йде на еміграцію, словом, це міністерство зобовязане піклуватись потрібуючими на кожному кроці.

І що за диво! Міністерство приходить зі зменшеним, в порівнянні до минулих літ, буджетним прелімінарем. Чи може в державі поправитись так відносини, щоб у майбутньому році треба було менше допомоги, менше опіки для широких мас населення?! Напевне скажемо всі, що щось подібного не сталося: навпаки, нужда серед населення поглиблюється. Маси потребують чимраз більшої помочі й опіки. І напевне, колиб 59. ст. нової конституції не забороняла ставити внесків на підвищення буджету поза внесками уряду, то малиб ми цілу низку внесків на підвищення буджету, потрібного для широких мас. З відомою річю, що висота буджету на шкільництво і суспільну опіку є доказом культурного стану краю.

Промовляю іменем Української Парляментарної Репрезентації, іменем широких мас бідного українського села і міста. Промовляю в той час, коли теперішній уряд під проводом премієра Косцялковського кладе перші кроки у напрямку нормалізації польсько-українських відносин. Я певний, що новий теперішній міністер суспільної опіки знає, які великі завдання припадають йому в цій ділянці. Міністерство суспільної Опіки має дати доказ широким масам українського населення, що дійсно йде нормалізація, що дійсно українець-громадянин буде нарівні трактований з іншими громадянами. Бо шкода, мої панове, тут „на горі" говорити гарні слова про співжиття і нормалізацію, коли вони не мають стати ділом, коли не мають цього відчути найширші маси українського населення. І тому хотів би я бодай у коротких словах представити, як було досі, в надії, що на майбутнє зайдуть поважні зміни у становищі міністерства суспільної опіки до українського населення.

ШОВІНІСТИЧНА ПОЛІТИКА В ОБЕЗПЕЧАЛЬНЯХ.

Світ праці встрівожений станом суспільного обезпечення. Від хвилини усунення самоуправи в суспільнім обезпеченні і колишніх Касах Хорих, йдуть безперервно реформи. І кожна реформа приносить з собою погіршення ситуації обезпечених. Зменшуються можливости лікування, зменшуються ренти, зменшується час виплат на безробіття. Вкінці дійшло до знаного всім нам „сполення" обезпечень. Проти того закону виступали ми якнайенерґічніше, доказуючи, що він нічого доброго не принесе. Та що було діяти? Прийшов приказ і послушна більшість в минулому соймі ухвалила той закон. І вже в короткому часі той сам міністер, який жадав прийняти його проєкт, заявив, що закон не був до глибини передуманий, що прийшов завчасно. А проте він істнує, він погіршив ситуацію обезпечених і вже нині говориться про потребу нової реформи суспільних обезпечень. Видно, що суспільні обезпечення на похилій дошці. Куди вони докотяться, не знаю. Світ праці слушно боїться, що пропадуть вложені ним міліони. І знов прийшов новий удар для обезпечених, для емеритів, бо декретом президента підтягнено ренти зі суспільної обезпеки під декрет „спеціяльного податку від платень з публичних фондів". Світ праці питається, як могло це статися. Таж суспільні обезпечення є приватною організацією публичного характеру під доглядом уряду! Форми суспільної опіки це гріш обезпечених. Там не докладала ані держава, ані самоуправа і тому вважаємо неправильним, щоб ренти емеритів зі суспільної опіки підтягнено під цей закон. Ці ренти вже і так низькі, що не вистарчають на прожиток бідних емеритів. Домагаємось новелізації цього декрету в той спосіб, щоб звільнити ренти емеритів від вищезгаданого податку.

Право говорити про фонди суспільних обезпечень маємо в першу чергу ми, що походимо з теренів полудневo-східних воєвідств, бо в тих теренах забрано до Варшави величезні фонди суспільних обезпечень, складені десятками літ всіми обезпеченими, без огляду на народність маємо право говорити і ми, українці, бо держава забрала нам і Український Пенсійний Інститут приватних службовиків. Як я згадав, обезпечення почали гіршати від моменту впровадження комісарщини до суспільних обезпечень. Та комісарщина вдарила нас, українців, ще в одній ділянці. В Суспільній Обезпечальні у Львові на 150 лікарів, було заледви 8 українців. Прийшли редукції лікарів і в цій редукції зредуковано відразу 4-ох районових українців-лікарів. Прийшла друга редукція. В бактеріольоґічнім і рентґенівськім заведенні на 10 лікарів, де було 2-х українців, зредуковано обох. Мушу ствердити, що українські лікарі були високо-кваліфіковані і втішалися якнайкращою опінією серед обезпечених. Отже не брак фаховости був причиною тих редукцій. За лікарями пішла редукція українців урядовців Суспільного Обезпечення. Мої панове, чи десятки тисяч обезпечених українців не мають права до того, щоб в Суспільній Обезпечальні працювали українці-лікарі? Чи українці обовязані лише платити вкладки? Проти такої поведінки комісарських урядів Обезпечалень мусимо якнайрішучіше застерігтись. Хочу вірити, що новий міністер суспільної опіки відмовиться від шовіністичної політики панів комісарів.

ОПІКА НАД МОЛОДЮ, МАТІРЮ І ДИТИНОЮ.

Буджетовий прелімінар передбачує досить поважну суму на цілі опіки над молодю, над дитиною, над матірю.

Українське громадянство, розуміючи вагу і значіння виховання молоді, допомоги дітям і матерям вже від десяток літ має зорганізовану низку установ, які ведуть ту відповідальну працю для народу. Хочемо мати здорове і кріпке покоління. Власними фондами будуємо ті організації.

Українська Захоронка має під своєю опікою около 1.700 найбідніших дітей, даючи їм виховання, прохарчування, а в міру можливости навіть і одежу. У минулому році було 450 дітей у захоронках, 360 користало з харчівні, а з півкольоній користало 1000 дітей шкільного віку. Буджет цього товариства виносив 50.000 зол. Це все зі збірок, це все з пожертв українського громадянства. З цього бачимо, як корисно працює ця заслужена установа. Та що з того! Чи думаєте, що може ця установа находить відповідне зрозуміння в міністерстві суспільної опіки? Ні, панове! Подання на допомогу цього товариства до міністерства досі лишились безуспішні. Товариство користується лише невеликою допомогою львівського маґістрату. Чи є хто тут на салі, хто мав би відвагу сказати, що цьому товариству не належиться допомога з державних фондів на таку корисну й успішну працю?

Українське Краєве Товариство охорони дітей і опіки над молодю істнує майже 20 літ, має 24 філії у краю. У Львові веде „Порадню Матери", яка має в своїй опіці постійно понад 300 дітей веде амбуляторію для дітей і порадню для немовлят, має дентистичну амбуляторію для дітей і молоді. В цій установі працює постійно 2-х лікарів, крім помічного персоналу. Не хочу тут розводитись про значіння такої установи. Не хочу тратити слів про значіння опіки над бідною матірю і її дитиною. Ця установа тішиться повним признанням за її працю від урядових чинників. І чи думаєте, панове, що ця установа має поважну допомогу? Направду, стидно мені сказати, якою допомогою користується це товариство. Якби я цього не знав напевно, то не відважився цього перед вами, панове, сказати. Ця установа, що щойно від травня мин. року, дістає через воєвідство місячну допомогу **у висоті аж 25 зол.** Те саме товариство, удержує, як я сказав, кілька філій у краю. Найбільшу допомогу дістала філія в Тернополі через тамошнє воєвідство — 250 зол. на загальні цілі товариства і 100 зол. на „Світлицю". Хочу ще сказати про одно місто вже в іншому воєвідстві і направду не знаю казати чи не казати. В місті Стрию, станиславівського воєвідства, діточий захист дістає місячно, — згадайте, панове, скільки? — Не більше не менше, як 12 зол. 50 сот. місячно. Здається, що до цього не треба додавати більше слів. Сам факт говорить за себе. І так міг би я говорити про дальші наші установи, як вакаційні оселі, ремісничу бурсу і т. д.

ОПІКА НАД СІЛЬСЬКОЮ ДИТИНОЮ.

Ми знаємо, що в місті біда. Знаємо, що дитина міська потрібує помочі, але рівночасно знаємо, що у більших містах, а вже в деяких містечках зорганізовано так опіку, що у школі не може бути голодна дитина, що вона має запевнену ту теплу страву. А щож на селі! У тому такому бідному нужденному селі, де як відомо, вже від грудня нема кусника хліба. На тім селі ніхто не цікавиться, чи дитина у школі голодна чи ні! Ніхто її в школі не спитає, чи їла теплу страву, як ішла до школи. Голодна, заморена, боса, в зимний день, біжить до школи, бодай там загріється. А що голодна, то байдуже. Сільська дитина до голоду звикла. Новий закон накладає здебільша суспільну опіку на громади. Чи можна подумати, що в теперішній фінансовій ситуації громади мають змогу дати поміч голодним дітям? Таж в останнім часі у Східній Галичині ми дістали нове „спалення" у вигляді збірних громад і нині громада мусить журитися, як оплачувати Бог знає звідки спровадженого війта, секретаря, а в додатку купити їм модерну машину до писання, удержувати штат урядовців. Чи в голові їм опіка над дитиною? Ми чули від референтів про непомірно високий стан туберкульози серед дітвори. Невже держава не має дати помочі, щоб у майбутньому мати здорових громадян? Думаю, що держава мусить розуміти цей свій власний інтерес.

Українське село, яке воно нині бідне і нужденне, а всетаки розуміє вагу виховання дітворе й організує через кружки Рідної Школи в літніх місяцях „Діточі Садки". З власних фондів оплачують учительку, дають приміщення, а густочасто і харч для дітей. Чи думаєте, мої панове,

Щастя

знайдеш в

„ЩАСТЮ"

Колектурі Державної Льотерії,

ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 12.

яка виплатила вже своїм грачам такі виграні:

Зол. 100.000
на ч. 156488

Зол. 20.000
на ч. 40712

Зол. 20.000
на ч. 160620

Зол. 20.000
на ч. 168801

Зол. 15.000	на ч. 73262
Зол. 15.000	на ч. 90228
Зол. 15.000	на ч. 99736
Зол. 10.000	на ч. 15665
Зол. 10.000	на ч. 34203
Зол. 10.000	на ч. 110228
Зол. 10.000	на ч. 164414
Зол. 10.000	на ч. 172888
Зол. 10.000	на ч. 178599
Зол. 10.000	на ч. 179249

та величезну скількість нижче 10.000 зол.

Отже не зволікай з замовленням і замов негайно льоси І. кл. 35-ої Льотерії, які вже можна дістати. Тягнення І. кл. починається 20. II. 1936 р. Замовлення з провінції виконуємо відворотною почтою.

„ЩАСТЯ"

ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 12.

УЛЬТІМАТ МАНДЖУ-КО ДО СССР.

ТОКІО, 24. 1. ПАТ. Агенція Домеї повідомляє з Гейн-Кінгу: Тому, що монгольські війська Чанг-Єн-Чінга нарушили кордон, міністер закордонних справ Манджу-ко вислав на руки комісаря закордонних справ совітської Монголії телеграму з домаганням, щоби большевики негайно відкликали монгольські війська з прикордонної смуги. Уряд Манджу-ко заявив у телеграмі, що скидає всяку відповідальність за інциденти, якщо уряд совітської Монголії не виконає цього домагання. Агенція Домеї додає, що від 1. січня н. р. війська совітської Монголії вже тричі нарушили кордон Манджу-ко.

—o—

АНГЛІЙСЬКІ КОРАБЛІ В ҐІБРАЛЬТАРІ.

ҐІБРАЛЬТАР, 24. 1. ПАТ. Сьогодні причалили тут панцирники „Нельсон", „Родні", кружляки „Лендер", „Кейр", „Сідней" та фльотиля контрторпедовців під командою адміралів сера Роджера Бекгавза.

6.000 ЛЮДЕЙ ПРИ ТРУНІ КОРОЛЯ.

ЛЬОНДОН, 24. 1. ПАТ. Вестмінстергол, де є труна з тілом короля Юрія V, відчинили для публики. Частина населення ждала вже від півночі, щоб відчинили двері. Від год. 8 до 9 рано передфілювало перед труною ок. 6.000 людей.

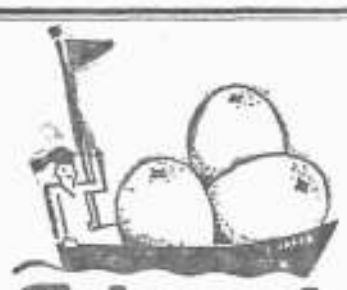

Яфські помаранчі

є всюди

Якщо хочете направду соковитої помаранчі — домагайтеся Яфської помаранчі. Яфські помаранчі мають життєдайний сік, що незвичайно відсвіжує. Сік цього яфського овоча, скупаного в сонці, очищує організм, зберігає молодечу церу і охороняє перед недомаганнями зими.

Що впливає на незвичайну доброту цих знімково великих помаранч? — Сонце, земля і клімат Палестини.

Яфські помаранчі і ґрейпфрути

ЗАВЖДИ БІЛЬШЕ СОКОВИТІ

Палестинський овоч.

Представники українців у мін. освіти.

У четвер 23 січня ц. р. міністер освіти проф. д-р Войтіх Свентославський приняв на авдієнції представників У.П.Р.: голову В. Мудрого; пос. Д. Великановича і пос. В. Кузьмовича та президію Взаїмної Помочи Українського Вчительства.

За зміну політики супроти українців у суді.

БЕЗУСПІШНІ ПОДАТКОВІ ЕКЗЕКУЦІЇ.

У четвер 23. січня ц. р. соймова буджетова комісія радила над буджетом міністерства справедливости. Прелімінар буджету реферував пос. Сьода, який обговорив по черзі законодівство, вимір справедливости і відносини у вязницях, згадав, що міністерство зладжує проект пресового закону і закону про журналістів. Віддовженеві закони не тільки що не уздоровили господарського життя, але ще й підкопали довіря. Тому ці закони слід в найкоротшому часі зновелізувати. Організаційні засади в судівництві не змінилися. Між суддями, прокураторами та адвокатами доходить до все більшого розлому. Екзекуції кінчаться безуспішно. Бувають і такі дивоглядн, що комірник записує і такі дрібнички як ковламар.

Вязниці нікого не поправляють ні не відстрашують. Тому міністерство справедливости шукає нових шляхів, щоби підвести моральність простуків. Виходить зі засновків, що можна ще поправити тільки тих, які припадково нарушили закон. З тією метою міністерство переводить якнайдальший розподіл вязнів. Опісля референт зясував поодинокі роди вязниць і дійшов до висновку, що при обмежених грошевих засобах санітарний стан вязниць буде далі обнижуватись.

У дискусії пос. Козловський домагався, щоби суд карав не лише всіх авантюристів, які свідомо впиваються, щоб опісля могли викликувати бійки ножами, але також і власників де вони впиваються. Пос. Гуттен-Чапський зашитує, чи не могли би вязні із святохресної вязниці, де відсиджують досмертні кари, працювати поза цією тяжкою вязницею, нпр. в дооколичних лісах.

ЛОМАННЯ МОВНОГО ЗАКОНУ.

Пос. В. Целевич ствердив, що мовного закону з 1924. р. належно не виконують, бо судді не володіють українською мовою. Тому необхідна інструкція, щоб судді во мішаних під національним оглядом територіях навчилися по українськи. Друга справа торкається українців у судівництві як суддів і бюрового персоналу. Українці мали доволі поважний відсоток у судівництві. Це основно змінилося за попереднього президента львівської апеляції. Українські судді зовсім не авансують. При приниманні нових сил до судівництва слід би брати під увагу й українські сили. У цій справі предложили ми меморіял міністрові справедливости.

У Львові повстав нотаріяльний „картель". Завдяки цьому багато осіб, бажаючи оминути високу тарифу, їде до підміських місцевостей і там зладжує нотаріяльні акти. Слід би скасувати нотаріяльний примус, бо трапляються такі паралокси, що за контракт нерухомости вартости 100 зол. платиться кількадесять золотих.

Далі пос. Целевич просить вияснити, як мають поступати ті українці, що в рр. 1919—1921. виїхали на студії за кордон і не виконали військового обовязку у Польщі. На основі розпорядку ради оборони держави з 1920. р. цим людям відобрали польське громадянство. Тепер амнестійний закон обняв і ці проступки і ці люди хочуть вернутися до Польщі, але не знають, як мають це зробити, бо консуляти вибуть не видадуть їм пашпортів.

Пос. Целевич домагався теж, щоби міністерство привернуло окружний суд у Сяноці. Вкінці згадав про кримінальну політику у політичних процесах. Можу цю справу порушити тим лекше, говорив пос. Целевич — що група, до якої належу, заняла зовсім ясне становище до нелегальної діяльности ОУН. Спершу за саму приналежність до ОУН карали пересічно 1—2 роками вязниці. Опісля пристосовувано щораз вищий вимір і дійшло вже до кільканацять літ. За приналежність до комуністичної організації суди пристосовують менше суворі кари. У політичних процесах високі кари нераз осягають протилежний вислід від задуманого і думаю, що цей високий вимір слід би обнизити. Теж не слід би до молодих людей пристосовувати як додаткову кару втрату громадянських і політичних прав. Знаю, що критика судових присудів недопустима, але присуди у політичних процесах мають теж політичні наслідки. Стверджую, що у звязку з варшавським процесом українська опінія радше була ворожа до діяльности ОУН, про яку згадувалося у цьому процесі. Одначе нерівна поведінка з обороною, зокрема суворі кари для підсудних спричинили те, що українська опінія знову почала прихильно дивитися на тих тяжко засуджених підсудних. Порушую це тому, що публична опінія є важним чинником у формуванні взаємин. Вкінці просив би я, щоб українських політичних вязнів перевезли з найтяжчої чесно-хрестної вязниці до інших вязниць, де є лекший режім.

На промови послів відповів міністер справедливости **Міхаловський**. Зазначив, що на присуди суддів міністерство не має найменшого впливу та що в справі нотарів видано обіжник. Далі заявив таке: „Мушу признати неслушним закид пос. Целевича, щодо здогадного покривдження суддів, прокураторів і нотарів української національности. Пристосовую однакові засади до всіх осіб без ріжниці національности". Ствердив, що обставини промовляли за кількома суддями української національности, яких звільнили підчас реорганізації судів. Їх приняли назад, один з них навіть перейшов на вище становище.

У львівській апеляції на 549 суддів і прокураторів поляків є 161 українців, число нотарів українців доходить до 20. Українців приймається на всі становища. Одначе не роблю тайни, що першенство признаю тим, які ніколи не забули про свої обовязки супроти держави. П. Целевич висунув теж деякі закиди проти предсідника й прокуратора у процесі за вбивство мін. Перацького. З цими закидами не погоджуюся, у справі присуду не думаю дискутувати.

По промові інших послів говорив ще віцеміністер судівництва Сєчковський, який між іншим ствердив, що розділ адвокатури від нотаріяту переведено згідно з домаганням великої більшости опінії і спроби вернутись до давного стану не обосновані. Зі справою селянських гіпотек дійсно багато клопоту, але праці кодифікаційної комісії у цій справі вже пішли далеко наперед. По промові референта комісія приняла буджет міністерства справедливости.

Нововідкритий магазин вовни і волічки „Ка-Ре-Wu" — Львів, Галицька 11 поручає наймодніші й найліпші гатунки та кольори по дуже низьких цінах. 7—15
969

ПЛЄНАРНЕ ЗАСІДАННЯ СОЙМУ.

На початку пленарного засідання вшанували память англійського короля Юрія V. Опісля сойм ратифікував кілька конвенцій, відослав до комісії три проекти уряду самоуправних законів і вибрав самоуправно-адміністраційну комісію та комісію здоровля і публичної опіки — з 25 послів. Без дискусії відіслано до правничої комісії проект закону про видавання денника залізничих тариф і вибрано спеціяльну комісію, яка розгляне проект закону про користування зброєю цивільних сторожів, які виконують обовязки в поодиноких ділянках військової адміністрації й у військових підприємствах. Після відчитання інтерпеляцій маршал замкнув засідання.

МАТЕРІЯЛИ ДО НАШИХ ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ

найдете у книжці Михайла Галущинського п. наг.

З Українськими Січовими Стрільцями,

що подає багато подробиць з життя нашого Січового Стрілецтва.

216 сторін друку на дуже гарному папері.

Ціна зол. 1·90. Порто 30 сот.

Замовляти в „Ділі".

13-ЛІТНІЙ КНЯЗЬ — КОМАНДАНТ ДИВІЗІЇ. Дощ і град в Абісинії.

АДДІС-АБЕБА, 24. 1. ПАТ. В Аддіс-Абебі та в ріжних частинах краю паде знову від 24 години дощ і лютує градова туча. Князь Гарару, 13-літній цісарів син, переймає команду над дивізією із 10.000 абісинської молоді.

Партійна чистка в Сов. Союзі.

(За радіом.)

Початок січня приніс нову чистку членів і кандидатів большевицької партії. Як довідались ми із радіо, в *Україні усунено з партії коло 10 відсотків членів.* Провірка була так строгша, як в інших частинах Сов. Союзу. „Чистка" арештою ще остаточно не закінчена, бо заміна партійних білетів, що має сягнути до лютого, буде також переведена ригористично. В довгих рефератах на цю тему, що їх виголошено в усіх большевицьких радіевих стаціях, підкреслено, що членів до партії приймали „райпарткоми" майже або таки зовсім без розбору. Вистало навіть, що хтось приніс вирізок із ґазети, де було його оголошення про загублення партійної леґітимації. Йому видавали негайно другу, не слідкуючи за тим, чи і де його приймали були до партії. В багатьох місцевостях приймали в партію гуртом на „парадних" зібраних комсомольців.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР

Міські Театри у Львові, субота 25. січня 1936.

„Пригода в Ґранд Готелю"

в год. 8-мій веч. оперетка з Іван. Кульчицькою

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ в год. 8-мій веч.

„ВІЯЛЬЦЕ ЛЕДІ ВІНДЕРМІР".

Оскара Уайльда. Гостинні виступи Ірини Сольської.

Великий концерт акторської гри. Справжня мистецька насолода.

Кабінетова кріза у Франції затягається

Сарро намагається створити кабінет.

ПРИЗНАННЯ І ДОВІРЯ ДЛЯ ЛЯВАЛЯ.

ПАРИЖ, 24. 1. ПАТ. Група републиканського центру палати послів ухвалила одноголосно денний порядок, де стверджує, що уряд Лявала мав постійно в усіх ділянках апробату парляменту, тому кабінетова кріза зачалась у ненормальних і нелеґальних умовинах. Крім цього денний порядок протестує проти натиску ріжних комісій, що не мають до такого натиску ніякого права й мають на меті тільки заколотити нормальну діяльність парляментарних інституцій. В закінченню денний порядок висловлює Лявалеві вдячність за працю, яку він виконав та повне довіря. Журбу зліквідувати крізу залишає тим, що її викликали.

САРРО ПРЕМІЄРОМ?

ПАРИЖ, 24. ПАТ. Сарро згодився прийняти місію створити кабінет, але застеріг собі, що остаточно відповість, коли відбуде деякі наради зі своїми політичними приятелями. Журналістам Сарро заявив, що він не хотів прийняти місії та вказував през. Лебренові людей, що більше від нього до такого завдання покликані.

УМОВИНИ СУСПІЛЬНИХ РАДИКАЛІВ.

ПАРИЖ, 24. 1. ПАТ. На пленарному засіданні групи суспільних радикалів уповажнили Даладіє повідомити Сарро, що партія суспільних радикалів візьме участь в уряді під умовою, що в його програмі будуть такі три точки: 1) боронити франка перед спекуляцією, 2) боронити публичних свобід перед ріжними замахами, 3) вести закордонну політику в рямах договору Ліги та згідно зі засадами Ліги Націй.

САРРО СТВОРИВ УРЯД?

ПАРИЖ, 24. 1. ПАТ. Авас повідомляє, що Сарро засадничо створив уже кабінет, з застереженням, що Перно прийме теку справедливости або стане державним міністром. Склад нового уряду був би такий: премієр і внутрішні справи Сарро, державний міністер Дельбо, справедливість Перно (?), закордонні справи Фляндєн (?), фінанси Реніє, війни Поль Бонкур, маринарка Пієтрі, торговля Бонне, почта і телеграф Мандель, публичні роботи Шотан, летунство Льорен Ейнак, освіта Рустан, хліборобство Каталя, кольоніі Жак Стерн (?), праця Фроссар, емеритури Шанпеліє де Ріб, торговельна маринарка Бардон, здоровля Гарнї, державний підсекретар у президії ради міністрів Жан Зей, державний підсекретар у міністерстві внутрішніх справ Жакіно.

Коли не прийде до непередбачених подій Сарро сподівається, що ще нині до полудня предложить президентові республики список нового кабінету.

Поль Бонкур, залишаючи вчора вночі Сарро, заявив журналістам, що Сарро виглядає на людину, що хоче дійти до мети. Шанпеліє де Ріб сказав, що справа створення кабінету є на добрій дорозі та що Сарро нині рано поновить свої зусилля.

АБІСИНЦІ ВЗЯЛИ В ПОЛОН ДВОХ ЛЕТУНІВ.

АДДІС-АБЕБА, 24. 1. ПАТ. Два італійські летуни та три вояки-туземці з розбитого літака в районі Дагогамодо попали в абісинський полон. Їх відвели до Дагабуру.

Криваві бійки у Сирії.

ДИМІСІЯ ДВОХ МІНІСТРІВ. — УБИТІ Й РАНЕНІ.

ЄРУСАЛИМ, 24. 1. ПАТ. Підчас учорашніх заворушень у Дамашку вбили 3 студентів, кільканадцять демонстрантів і 40 поліцаїв ранили. Студенти змушували купців у жидівській і християнській дільниці замикати крамниці. У Гомс прийшло до зудару, в якім згинуло 3 особи, 20 поранено.

В Дамашку й Алеппо арештували загалом 750 осіб. В обох цих містах оголосили стан облоги. Високий французький комісар Де Мартель приїхав до Дамашку і заявив на пресовій конференції, що Сирію поділять на 8 округ. Міністри фінансів і віроісповідань зголосили димісію, хоче мабуть уступити також голова держави.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— **Лявіна засипала робітників.** Біля Тсуруґі лявіна засипала 51 робітників, що очищували залізничий тор. 8 робітників згинуло, 11 ранених, решту врятували.

— **Вафдисти не хочуть творити уряду.** Провідник партії Вафд далі відмовляється творити коаліційний уряд для переговорів з Великою Британією. Ситуація далі неясна.

— **Тлінні останки Кіплінґа у катедрі Вестмінстеру.** Вчора зложили тлінні останки Редіярда Кіплінґа у Вестмінстерській катедрі у т. зв. „Гробниці поетів". Жалібне богослуження було незвичайно скромне.

— **Урядовці мусять пити молоко та їсти парівки й гуси.** Латвійське товариство „Експорт беконів" звернулось до поодиноких міністерств і урядів з пропозицією, щоб підчас бюрового снідання видавати урядовцям гарячі парівки. Такі розпорядки мали би на меті причинитись до збільшення консумції мяса. Як відомо, минулого року литовський уряд наложив на своїх урядовців обовязок купувати гуси, деякі уряди примушували урядовців пити молоко.

— **Штаремберг у б. цісаревої Зити.** Авас повідомляє з Відня, що віцеканцлер Штаремберг разом з адютантом кн. Віндішгрецом, вертаючись з похоронів короля в Льондоні, задержить ся напевно у Штенкерцель, де живуть б. цісарева та її син арх. Оттон Габсбург. Однак це покищо не вирішене. Безсумнівно, що кн. Штаремберг відбуде в Льондоні розмови, що рішать про програму його повороту.

— **Маніфест претендента до бразилійського престолу.** З Ріо де Жанейро повідомляють: В останніх місяцях дуже зросла діяльність бразилійських монархістів. Кн. Педро Енрік оголосив недавно маніфест-програму політичної акції, що має на меті повалити републиканський устрій у Бразилії. Князь Педро Енрік є претендентом до бразилійського престолу.

— **Засудили мурина на 75 років вязниці.** Мурина Гейвуда Петтерсона, одного з підсудних у відомому процесі у Скотсборо остаточно засудили на 75 років вязниці. Три комплети присяглих суддів засудили його давніше на смерть. Інших підсудних судитимуть пізніше.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

З успіхів нашого співака за кордоном.

Концерт Олександра Носалевича у Вісбадені.

Ми дістали кілька вирізків з німецьких газет про нові тріюмфи візового нашого оперного співака Олександра Носалевича, члена оперного театру у Вісбадені. Ось деякі з них, що відносяться до виступу Ол. Носалевича в творі Гендля „Месія":

„Вісбаденер Тагеблят" з 21. XI. м. р. пише так: У басовій партії найкраще заслужився Олександер Носалевич. Совісність і музична культура, з якою він виконав свою бравурну арію, видвигнула його як правдивого мистця-співака, того ми зрештою цінимо від років.

„Вісбаденер Цайтунг" з 21. XI. м. р. пише: Побіч сопрану найбільше сольових партій мав бас, і ті партії пройшли з великим успіхом. Арії „Хто знає день своєї майбутности", „Нарід, що у темноті", „Чому горять пустині", „Вона грає на сурмі" є басовими партіями і мають своєрідну вартість у цілій літературі. З подивугідною силою голосу і дуже влучною характеристикою зумів Олександер Носалевич по мистецьки оживити не тільки ці відомі, але теж дуже трудні арії.

„Нассавішес фольксблят" з 22. XI. м. р. пише так: З тим більшою насолодою мали ми змогу захоплюватись великим мистецтвом Олександра Носалевича. Його сильний, глибокий бас надається до виконання найтрудніших партій.

Яка шкода, що наш знаменитий співак-мистець живе так далеко від нас і ми не мали нагоди його почути вже від кількох літ!

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

ЦЕ КНИЖКА ВІДЗНАЧЕНА ЦЬОГОРІЧНОЮ НАГОРОДОЮ „Т-ВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ"

ІРИНИ ВІЛЬДЕ —

що тільки одна дістала цього року літературну нагороду.

НОВИНКИ.

— **Концес. Курси косметичні Стефанії Гаврисевич під проводом д-ра Е. Дурделли та д-ра хемії космет. Львів, вул. Коперника 42а, тел. 272-18.** Вписи приймаємо щоденно. Початок викладів 15 лютого. Проспекти на бажання висилає Дирекція. 1—10

— **Деякі наші читачі і передплатники,** які дістали календар „Криницю" на рік 1936, не вирівнали ще належитости за нього. Просимо при висилці передплати на лютий не забути вирівняти належитости за календар у квоті зол. 1.50.

— **Реферат на тему „Післявоєнна людина"** виголосить д-р Маркіян Дзерович в суботу, 25. січня 1936, год. 19. в домівці Марійського Товариства Пань, вул. Руська 10. Вступ за добровільними датками на цілі харитативної секції Марійської Дружини Студенток.

— **У цьогорічному карнавалі** знову найбільшою атракцією буде БАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ, який відбудеться 8-го лютого (в суботу), у салях Касина Почтовців, при вул. Японській. Баль Української Преси впровадило минулого року Товариство Письменників і Журналістів у щорічний звичай, наслідуючи подібний звичай у всіх культурних народів світа. Балі Преси — це репрезентаційна карнавалова імпреза, на якій стрічається не тільки молодь, щоб танцювати, але й усі найповажніші представники громадянства, щоби на товариському ґрунті маніфестувати свою солідарність з таким могутнім чинником прилюдної опінії, яким є скрізь — преса.

Хочете організовано нести поміч українським інвалідам, то впишіться в члени УКТОДІ, Львів, Потоцького 48. Річна вкладка 6 зол., або 50 сот.

— **Комітет Допомоги Вдовам і Сиротам по священниках** уряджує у вівторок, 4. лютого ц. р. в салях Театру Ріжнородностей, Народнього Дому й Української Бесіди, вул. Рутовського ч. 22, І. поверх, **Традиційний Вечір** при ласкавій співучасти Вп. Пань: Евгенії Зарицької й Люби Німцівної, Вп. Панів: оперового співака Івана Романовського й радника д-ра Юліяна Заяця та хору „Евгена" під управою Вп. П. Е. Козака. Декламацію виголосить Вп. П. мгр. філь. Ірина Ґургулівна. При фортепіяні Вп. Пані: проф. Лідія Шпитковська, Марія Головківна та мгр. Іван Заяць. По вечорі танці під проводом Вп. П. проф. Павла Зимака. Стрій візитовий. Початок год. 9 веч. Буфет у власній управі. Вступ на салю тільки за запрошеннями, які можна відобрати 1 і 3 лютня у крамниці „Доставі", вул. Руська 20.

До Впов. Передплатників

Складанки П. К. О.

розсилаємо з нинішнім числом, якими просимо надсилати передплату на лютий 1936 р.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

— **Традиційну просфору** уладжує Комітет будови церкви СС. Василіянок у Львові в салі монастиря при вул. Потоцького ч. 95 в неділю, 2. лютого ц. р. Початок год. 5.30. В програму входять хореографічні й музикально-вокальні продукції, спільна просфора, привіти, коляди й щедрівки.

— **Дискусія над ідеями Драгоманова.** Заходом Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові відбудеться 25 січня ц. р. в год. 18. в салі „Української Бесіди" (Рутовського 22) дискусійний вечір на тему „Драгоманів і сучасність". Дискусію започаткують д-р К. Кобер'ський і д-р К. Чехович.

— **Засідання Мат.-Прир. Лік. Секції Н. Т. Ш.** відбудеться в неділю, 26 січня в год. 10.30 в Прир. Музею НТШ II. пов. В год. 11.30 відбудеться засідання Фізіографічної Комісії НТШ. Президія просить явитись точно.

— **Нове цивільне право в українській мові.** В найближчому часі вийде у Львові з друку кодекс нового закону про зобовязання (облігації) в українському перекладі, разом з популярним коментарем. Як відомо, цей закон (з 1933 р.) уніфікував всі приписи про зобовязання в цілій Польщі і почав обовязувати від 1. липня 1934 р. Містить в собі найбільшу та може найважнішу групу цивільного права і є у правно-економічному життю суспільности надзвичайно важний. У тому підручнику будуть обговорені такі справи, як купно-продаж, даровизна, наєм, аренда, вигода, позичка, договори про працю і діло, доживіття, порука і т. д. Автором підручника є м-р Микола Топольницький.

— **Протестаційний студентський страйк.** У звязку з неприхильним поладнанням міністерством освіти справи академічних оплат відбулися у пятьох львівських студентських домах віча, на яких рішено проголосити 24-годинний протестаційний страйк у львівських вищих школах. Такий самий страйк проголошено в Кракові.

— **Важке матеріяльне положення студентів.** 800 студентам вищих шкіл у Кракові, між ними 400 студентам університету грозить скреслення, тому що не заплатили першої рати чесного у продовженому речинці. Подібно стоїть справа у Львові. Щоб управильнити залеглу заплату і не втратити року, крім нормальної рати чесного вони мусять заплатити ще 40 зол. нового вписового і канцелярійної такси.

— **Амнестіоновано 31 прц. вязнів.** На основі амнестії звільнено, як відомо, в часі від 3 до 15 ц. м. загалом 17.106 вязнів. По день 1 ц. м. находилося у вязницях 55.336 осіб, між ними 42.279 карних і 13.057 вязнів слідчих, а в дні 16 ц. м. залишилось 38.230 осіб. На основі амнестії звільнено 31 прц. вязнів. У числі 17.106 звільнених вязнів було 14.200 звичайних проступників і 2.906 політичних. Карний департамент міністерства справедливости обчисляє тепер вязнів, обнятих амнестією, але досі невипущених на волю, себто таких, яких кари амнестія не обняла в цілости.

— **Намагане самогубство.** При вул. Руській ч. 8 скочив з третього поверху на подвіря 24-літній торговельний помічник Ізидор Гальпер і тяжко потовкся. В грізному стані відставили його до шпиталю.

— **Плямистий тиф у Самбірщині.** В селі Дорожеві пов. Самбір ствердженo кілька випадків плямистого тифу. Санітарна влада розпочала відповідну охоронну акцію.

— **Еміграційний рух у Польщі.** В часі 11 місяців м. р. виїхало з Польщі 50.914 емігрантів, з того 18.966 до европейських країв і 31.949 до позаевропейських. У тім самім часі вернулось до Польщі 44.143 осіб, з того 42.572 з країв европейських і 1.571 позаевропейських.

— **Фахова читальня для книговодців.** В четвер 23. ц. м. відбулося святочне відкриття „Читальні імени проф. д-ра Франца Томанка". Читальня міститься при львівському відділі „Заборгу Кооперативних", вул. Буйнова ч. 5. з II книжковий інвентар складається головно з багатої спадщини відомого торговельно-економічного письменника і вченого, пок. Ф. Томанка. На святі відкриття виголосив дуже гарну промову голова відділу дир. Бельський, накреслюючи духову сильветку імениника читальні. З цієї читальні, що має багато фахової літератури і преси, можуть користати також нечлени.

— **Сян виступив із берегів.** Наслідком дощів і сніговиці вилляв горішній Сян з гірськими потоками. Під Сяноком вода піднеслася на 3 метри понад нормальний рівень. Між Сяноком і Перемишлем води залляли прибережні поля і загрожують поблизьким селам.

— **Комуністи перед судом.** Перед трибуналом присяжних суддів у Львові розпочався процес проти 11 комуністів Матвія Кравчиків, Вацлава Марека, Анни Блажеєвської, Сам. Шіфа, студ. політехніки, Клари Абердом, Адольфа Лернера, Давида Лазара, Іти Жнікер, Макса Віса, Абрам. Білера і Берн. Райхштайна. Свого часу поліція викрила при пл. Більчевського і при вул. Клепарівській велику скількість комуністичних друків, друкарню і зброю. Ці домівки винаймив обвинувачений Лазар вибито на фабрику паперових торбинок, а поправді друкували там комуністичні відозви.

— **Загадочна крадіж.** Слідча влада веде дохідження в загадочній крадежі на шкоду Кредитового Т-ва Земського. Возьний з цього банку, 70-літній Онуфрій Осичин, вийняв у Загальнім Банку Союзнім 4.400 зол. і сховав до портфелю на грудях. По дорозі до свого банку ставр дня, що гроші пропали. Переслухений на поліції зізнав, що його певно обікрали у дверях банку, коли перетискався серед юрби інтересентів. Управа банку, в якому він служив довгі літа, видала йому якнайкраще свідоцтво.

— **Рудрофа знову засудили.** В окружному суді в Золочеві відбувся новий процес проти Стан. Рудрофа з Бродів. Тим разом він відповідав за нелегальну фабрикацію овочевих вин на більші розміри. Рудрофа засуджено на гривну 820 зол. із заміною на 40 днів арешту.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ.
Український
Технічно-Господарський Інститут
продовжує вписи на:

I. **Високошкільний Економічно-Кооперативний відділ**, по закінченню якого видають диплом з титулом економіста,
II. **Курси українознавства** — з широкою програмою,
III. **Фахові курси** — бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької і французької), пасічництва, садництва, перероблення садовини і городовини, оброблення шкіри, мидоварства, радіотехніки, фотографії. По закінченню курсів видається свідоцтво. — Передбачують відкриття й інших курсів.

Навчання кореспонденційною методою.
Проспекти і програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку.

ПОШТОВА АДРЕСА:
Ukrajinsky Technicko-Hospodarsky Institut Podebrady, Tchecoslovaquie — або Т-во „Сільський Господар", Львів, Ринок ч. 10/II. п. 1047

— **Краєва хроніка.** В кількох місцевостях ярославського повіту склалися пожежі. М. ін. в Пискоровичах згоріла загорода Дмитра Гарасюка, правдоподібно наслідком підпалу. — При рубанні дерева в лісах Лянцкоронського в Роздолі пов. Жидачів згинув 16-літній робітник Василь Мельницький із Крупська, привалений стятим деревом. — В Ляшках Мурованих під Львовом арештовано Юрка Молочія, що постріляв тяжко Михайла Зезлона.

— **Теперішні війти.** Війта громади Мшани пов. Дубно, Генрика Глушковського припинило дубенське староство в урядуванні і поставило в стан обвинувачення. Люстрація його господарки викрила великі грошеві зловживання.

— **Трагічна риболовля.** В селі Прилуках пов. Рівне господар Павло Корнелюк ловив риби при помочі вибухового матеріялу, який закладав під тонку верству леду. Після вибуху забирав убиті риби. Один набій вибухнув, заки Корнелюк успів утекти. Вибух був такий сильний, що Корнелюка розірвало на шматки і розкинуло їх далеко. Тяжко ранило теж Мирона Басалського, що припадково туди переходив.

— **Обезділена.** З Новгородка до Вильно прибула мотуристка Регіна Янковська шукати праці і знайшлася у великій біді. Питаючи за працею, прийшла до одного промисловця і коли виходила з його кабінету, забрала із жардиньєрки цінний портрет, який продала. Добуті цим способом гроші позволили їй жити кілька тижнів. Коли гроші минулися, зголосилася на поліцію й просила, щоби її арештували за крадіж. Справою занялася суд. Обвинувачена призналася до крадіжи, мовляв, що зробила це з голоду та просила, щоби дали їй яку-небудь кару. Суд засудив її на 6 місяців арешту з припиненням на три роки. Виходячи зі суду, вона заявила, що не знає, що зі собою діяти.

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА
і ПАНАХИДА за душу бл. п.
ВОЛОДИМИРА ГЕРЕТУ,
політ. вязня,
студ. Вищої Торг. Школи,
який помер 14. січня 1936 р.,
відбудеться в церкві св. Юра 26. січня в год. 12 впол., на яку запрошує українське громадянство

Студенство.

— **З Польщі.** У Варшаві появилися масово фальшиві 1-золотівки. — В Ряшеві зі власника банкового дому Сімона Абдермана напав вечором якийсь грабіжник і вирвав йому течку з готівкою 300 зол. Втікаючи грабіжник стріляв до поліції й щез серед темряви. — На залізничій дорозі Люблин-Свидник біля села Семборіжка кинувся під потяг студент четвертого року духовної семинарії в Люблині, 23-літній Франц Шевчик, родом з Яновець під Люблином.

— **Єзуїта засудили на вязницю.** Німецького єзуїта патера Йосифа Шпікера в Кельні засуджено на один рік і три місяці вязниці. У присуді сказано, що Шпікер на богатьох зборах католиків і з проповідниці виступав гостро проти націонал-соціялістичної партії та державної влади.

— **Геркулянум відкопане.** Щораз більше виходить на денне світло староримське місто Геркулянум, якого засипав вибух Везувія в 79 р. Гоз колжи, перевезені в останньому році, надали старинному містові новий вигляд. Відкопано величаві будинки, двоє і триповерхові, з великими партеровими салями, аркадами і городами. За кілька місяців ціле Геркулянум стане перед очами цікавих видців.

— **Ріжні вістки.** В румунському місті Балтич уродилася дитина з двома головами, що жила тільки кілька годин. Передали її до заведення судової медицини в Будапешті. — До ріки Еми у Швеції впав особовий самохід, причому втонуло 4 мужчини і дві молоді жінки — Англійська летунка Бетті Мальборн, що відбувала окружну подорож довкола Европи стала жертвою катастрофи і згоріла.

ДИВОГЛЯДИ.

НАЙВИЩИЙ ШЛЮБ

Американець Генрі Трютер установив новий рекорд. Не подружжя і не розводу, а шлюбу. Був жонатий тричі. Остання його жінка була донькою стального короля Чеменера. Маючи такого батька, могли свобідно виїхати на зиму на французьку Рівієру. За той час Трютер працював у бюрі. Мав секретарку, бо бачні без секретарки не працюють. Одного дня ствердив, що він закохався. Саме у своїй секретарці. Що робити? Каже себе получити телефонічно в Рівієрою із славним купелевим містом Канн, де в готелі проводить безжурно час його жінка. „Хочу з тобою розвестись" — каже — „годишся?" „Чому ні?" „То я поладнаю всі розводові формальности". Скоро, ясно і телефон коштує не дорого. Деньшлюбу із секретаркою. Трютер замовляє бальон, пастора, двох свідків і всі їдуть під хмари. Всі учасники святочної хвилини мають на собі маски з киснем. На висоті 9.000 метрів пастор вінчає підхмарну пару. Та в повороті на землю буря заніяла бальон до стейту Пенсильванії. Не де-небудь, а на пустині. 12 годин пізніше новоженці торкнулись ногами землі. Якесь авто взяло їх з ласки. Американська преса мала про що писати на другий день.

МЕДОВИЙ МІСЯЦЬ ПІД ВОДОЮ.

Ще цікавішу спробу зробила донька американського банкира Гульда. Вийшовши заміж за англійського льорда Сесіля Фальсборо, підлала йому думку, щоб провести медовий місяць справді далеко від людей. А що над хмарами не можна літати досить довго, то вона запропонувала зробити це на дні моря. Купила вона підводний човен і просто із церкви в Ню Йорку поїхала на пристань. 30 днів їздили під водою і місяць пізніше доплили до берегів Англії, де вже чекала тритну американку чекала рідня. Її чоловіка-аристократа.

Посмертні згадки.

ЗЕНОН СЕНАТОВИЧ.

Емерит-начальник почти з Рончиць, мешканець Бережан, заснув у Бозі 27. грудня 1935. р. Покійний, син священичої рідні, був тихим і вірним сином свого народу. Перевесений в 1908. р. з уряду на захід відбув більшу частину своєї служби в Яворові та в Рончицях, не перериваючи зв'язків із рідним краєм і народом. Емеритований вернувся до Бережан, однак важка серцева недуга прикувала його на довший час до ліжка. Помер у 56-тім році життя; полишив дружину Ольгу та сина Павла, студ. б. р. богословія. Численне громадянство взяло участь у його похороні.

В. Й. П!

Спорт.

ТРІЙКОВИЙ ТУРНІР ВІДБИВАНКИ.

Заповіджений трійковий турнір відбиванки відбудеться в суботу 25. ц. м. між год. 15—20. і в неділю 26. ц. м. від год. 12—14. в салі С.-Б., а не — як було подане — в суботу від год. 16. та в неділю від год. 15. Дотеперзголосилися дружини: Сокола-Батька, Сокола IV УСКу, Стрілки Дніпра з Винник, Черника, Богуна, Буревію і с. с. Пляй. Всі зголошені змагуни (чки) являться в суботу на год. 14.45 у салі С.-Б.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Юрій Горліс-Горський: ХОЛОДНИЙ ЯР. Частина II. Зшиток 1. Львів 1936. Стор. 32. 8°.

ЖУРНАЛИ:

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ gminy król. stoł. miasta Lwowa. Lwów, dnia 15 stycznia 1936 r.

RYCERZYK NIEPOKALANEJ, styczeń 1936. Nr. 1, Rok IV.

PŁOMYK, tygodnik dla dzieci i młodzieży. Warszawa, 20. stycznia 1936. R. 20. Nr. 19.

PŁOMYCZEK, tygodnik dla młodszych dzieci. Warszawa, 20. stycznia 1936. R. 20. Nr. 19.

MAŁY PŁOMYCZEK, tygodnik dla dzieci szkół miejskich i wiejskich. Warszawa. 20 stycznia 1936. R. 20. Nr 19.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Субота, 25. I. год. 8 веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю".

Неділя, 26. I. год. 3·30 попол. Аб. 6 Виступ І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю"; год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара".

Понеділок, 27. I. год. 8. веч. Аб. 8. Вонове представлення „Майор Варвара".

Второк, 28. I. год. 8. веч. Аб. 6. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю".

Театр Ріжнородностей.

Субота, 25. I. год. 8. веч. Аб. 8. „Вільце леді Віндермір" виступ Ірини Сольської.

Неділя, 26. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільце леді Віндермір".

Понеділок, 27. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільце леді Віндермір".

Второк, 28. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільце леді Віндермір".

Кіна.

АПОЛЬО: „Амок".
АТЛЯНТИК: „Боротьба з паратом".
ВАНДА: „Зводниця", „Вкрали людину".
ГРАЖИНА: „Їх Ексцеленція шофер".
КАСІНО: „Моя маленька" (віденська комедія).
КОЛІЕЙ: „У пошукуванні кохання" та ревія.
КОПЕРНИК: „Весільна ніч".
МАРУСЕНЬКА: „Замах у касині".
МІРАЖ: „Правда про кохання", „Добра ворожка".
МУЗА: „Буйна шаліна".
ПАКС: „Біла лелія" и актуальности.
ПАЛЯС: „Китайські мори".
ПАН: „Я збігець" (Павло Муні).
РАЙ: „Дві сироти".
СВІТ: „Дві сироти".
СТЦЕНЕ: „Любовні маневри" і ревія.
ТЕАЧА: „Віденські ночі" та додатки".
ТОН: „Папуа".
УТІХА: „Людина, що продала голову" та ревія.
ХИМЕРА: „Буря над світом".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 3.)

Палестина, Вефлеєм.

Закордонне радіо.

Субота, 25. січня 1936.

Відень (506,8) 19.10 „Віденський вальс" муз. авд., 21.50 Карнавал у Відні, Братислава (298,8) 20.35 Веселя муз. авд., Прага (470,2) 12.35 Легка музика, 22.30 Сальон. музика, Париж (1648) 13.15 Легка музика, 21.00 Камер. музика, 21.45 „Каліф із Багдаду" ком. оп. Боельдіє, Білгород (437,3) 13.15, 18.30 Спів, Берлин (356,7) 15.30 Пісеньки, 19.00 Музика, 22.30 Танок і забава. Кенігсвустергавзен (1571) 14.00 Музика. 18.00 пар. пісні й танки, 20.10 Улюблені орхестри, Кельн (455,9) 16.00 Веселе пополудне, 19.00 Соната в-дур Бетовена, Мінхен (405,4) 14.20 Веселя програма, 18.40 Пісні на сопран, 19.00 Камер. музика, 20.10 Веселий вечір, Будапешт (549,5) 12.05, 21.35 Циг. музика, 17.30 Два форт., 19.01 Скрипка, 22.45 Оп. орх., Мілано (221,1) 11.30 Камер. концерт, 17.15 Танк. музика, 20.15 „Граф Люксембург" оп. Легара, Рим (420,8) 13.10 Розр. концерт, 17.15 Квартет, 20.35 „Цирано де бержерак" оп. Фр. Альфана.

Неділя, 26. січня 1936.

Відень (506,8) 11.00 Монартінський концерт, 13.00, 15.20 Легка й камер. музика, Братислава (298,8) 16.00 Концерт, 20.30 Віольончелі, Прага (470,2) 12.20 „Лише ти і я" оперетка Вінера, 20.05 Концерт орх., Париж, (1648) 18.00 Концерт, Білгород (437,3) 16.00 Спів, 16.30 Танкова музика, Берлін (356,7) 11.00 Патетична соната Бетовена, 19.00 Смичк. квартет, 20.0 Династія Штравсів. концерт, Кенігсвустергавзен (1571) 9.00 Вес. поранок, 13.10 Концерт, 18.30 Концерт бажань, Кельн (455,9) 18.00 „Трістан і Ізольда" опера Р. Вагнера, Ляйпціг (382,2) 11.30 Кантата Баха „Гайст унд Зеле вірд фервірет", 20.00 Концерт, Мінхен (405,4) 10.30 Вес. пар. музика, 20.00 „Фавст" Гунода на стцю, Будапешт (549,5) 15.50 Циг музика, 18.30 Концерт симф. орх., 21.30 Скрипка, спів, Мілано (221,1) 12.30 Легка музика, 20.35 „Нерон" оп. Масканія, Рим (420,8) 17.00 Симф. концерт, 22.00 Танк. музика.

Львівське радіо.

Субота, 25. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.20 Ранішній денник, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Огляд видань, 13.25 Сальон. орхестра, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 14.30 Два фортепіяни, 15.00 Як Ева. Ожешкова перевела Трамвуя, 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Легка музика з гр. пл. 16.00 Лекція фр. мови, 16.19 Авд. для дітей: Славно масло гостей, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Із тайн столиці. Малі класики Гендля, 17.15 Новинки з гр. пл., 17.44 Світ наших звірів: Бобр, 17.50 Штабіки — місто, що живе легендою, 18.00 Концерт румунського хору, 18.30 Румунська нар. музика з гр. пл., 18.40 Сільна реґум, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Найновіша архітектура Львова, 19.20 Гекзим. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Світовий комунікат, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Легка музика, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Польська преса у закордоні, 21.30 Віденська казуля, 20.00 Спів. рецталь Еви Бандрівської-Турської, 22.40 Танк. музика, орх.

Неділя, 26. січня 1936.

9.03 Ранішня авд., 9.15 Музика з гр. пл., 9.40 Ранішній денник, 10.00 З ріжних країн — гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театральна всячина, 12.15 Симф. поранок; у перерві ок. 13.00 Фрагмент із драми Вальдерона „Життя це сон", 14.03 Легка музика з гр. пл., 15.00 Година хлібороба, 12.25 Сальон. музика з гр. пл., 15.45 Від сорочки до шпенцера, 16.00 Для дітей: Самовар знову являється, 16.15 Еспанські танки й мельоді у вих. мар. Монасіньи, 16.45 Моменти, 17.05 Танкова музика, 18.00 Театр Уяви: „Історія про ковка" Рамуза, 19.10 Спорт. вістки, 19.15 Гекз. концерт, 19.50 Сцени з опери „Фавст" Гунода з гр. пл., 20.45 Вільки з творів Ів. Пісудського, 20.50 Веч. денник, 21.00 На весілля львівській хвилі, 21.30 Кавком по пустині Сарі, 21.45 Спорт. вістки, 22.00 Гекз. музика, орх., 23.00 Танк. музика з гр. пл.

Радіокутик.

РІЛЬНИЧА ПРОГРАМА.

У неділю 26. січня год. 9.03 — „Рільнича Газета". Год. 15.00 — „Огляд ринків рільних продуктів". Год. 15.15 — бесіда п. т. „Від чого починати поправу в господарстві?", в якій обговорить сучасну господарчу ситуацію в рільництві та передбачення на найближче майбутнє, і год. 15.45 бесіда на тему селянського одягу і народньої ноші.

У понеділок 27. січня год. 18.55 — „Рільнича скринька".

У вівторок 28. січня год. 18.55 — „Ветеринарні поради".

У середу 29. січня год. 18.55 — бесіда про фінансово-рільничі приписи.

У четвер 30. січня год. 18.55 — Рільнича скринька".

У пятницю 31. січня год. 18.55 — „Кутов для сільської молоді".

У суботу 1. лютого год. 12.15 — „Огляд рільничої преси" (з Вильна).

ПЕРШІ БЕЗПОСЕРЕДНІ ВІДОМОСТІ З ЗИМОВОЇ ОЛІМПІЯДИ.

Починаючи від 6. лютого до 15. лютого включно „Польське Радіо" надаватиме безпосередньо з терену зимової Олімпіяди в Гармш-Партенкірхен короткі 5-хвилинні репортажі, що інформуватимуть про хід олімпійських змагань.

Ці репортажі надаватимуться щодня в год. 22.30. „Польське Радіо", не обмежуючись цими щоденними інформаціями, буде транслювати деякі змагання, що особливо цікаві для радіослухачів. Речинці цих трансмісій будуть подані в окремих комунікатах.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25.50.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.70, 89.88, 89.52, Берлін 213.45, 213.93, 212.92, Голяндія 363.35, 361.07, 359.63, Льондон 26.28, 26.33, 26.21, Ню Йорк чеки 5.20 і 1/2, 5.27 і 3/4, 5.25 і 1/4, Ню Йорк кабель 5.26 і 3/4, 5.28, 5.25 і 1/2, Париж 35.00.50, 35.07.50, 34.93.50. Прага 21.98, 22.02, 21.94, Стокгольм 135.50, 135.83, 135.17, Швайцарія 172.86, 173.02 172.54.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 24-го січня ц. р. кооперативні платять за:

		льоко Львів.
1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·14	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	3·80	„

Тенденція на масло вдержана на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 24. I. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки молоді без остріг I. кл.	1·15	зол.
Курки з острогами товсті I. кл.	1.—	„
Півні товсті I. кл.	1.10	„
Пантарки товсті I. кл.	1.20	„
Товщені качки I. кл.	1.15	„

Приймає кури, качки, і пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових достаців.

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори Українського центрального Комітету в Польщі — відділ у Львові, відбудуться в неділю, **дня 9. лютого** 1936 року, в салі Т-ва „Великий Луг" у Львові, вул. Коперника ч. 5. **в годині 9-ій**, з таким порядком дня: 1. Відкриття і вибір Президії Зборів, 2. Відчитання й затвердження протоколу попередніх Звичайних Загальних Зборів. 3. Затвердження ухвал Управи про приняття нових членів. 4. Звіт Управи і Ревізійної Комісії. 5. Вибір нової Управи і ревізійної Комісії. 6. Біжучі справи. Якщо на годину 9-ту дня не прибуде вимагана статутом кількість членів, то в год. 10-ій того самого дня відбудуться другі Звичайні Загальні Збори, що будуть мати право вирішувати правосильно всі справи, обняті порядком нарад. **Управа відділу.**

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

Філософка шукає лекцій. Зголошення до Адмін. „Діла" під „Маґістер".

КУПНО - ПРОДАЖА

Централя панчіх ПФАВ, Львів, Боїмів ч. 12. поручає найсильніші вироби **найдешевше.** 1003 4-20

Гарні вечірні квіти поручає найдешевше Централя Панчіх ПФАВ, Боїмів ч. 12. 1004 4-5

Сорочки, піжами віденський крій найдешевше у Новаківській Швальні Казимирівська 21. 1009 5-6

Дешева вирібня кап, фіранок і всіляких ручних робіт, **Пік, Ягайлонська 11 а.** 11/110 30-36

Лещетарські убрання жіночі, мужеські, дитячі, найдешевше джерело: Вирібня „ПАЛЮМ", Гетманська 22. побіч Музею. 12/110 8-9

НАУКА

Школа жіночого крою, шиття, моделювання, яку веде моделіст Віндер дипльомований у Парижі, Дрездені, Відні, перенесена на вул. Оссолінських 12, починає вечірні курси. 1008 4-15

Курс крою, моделювання, шиття — ранішній пополудневий — **починаю** М. Козловська, Львів, Академічна 22. I. п 10/22 2-5

РІЖНІ

Кулую лиси, тхори та інші сорі шкірки. Юліян Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46. 998 5-10

Золотнича робітня, Аллянбреннера Пасаж Гавсмана 3, переробляє, направляє всіляку бінутерію солідно, дешево. 904 10-10

Карнавалову елеґантну візитову одіж поручає по знижених цінах кравецька робітня Василя Хомика, Львів, Домініканська 11. партер. 1031 1-4

Українку пізнам — інжинір Воєвідка Варшава, Новий Сьвіт 66—14. 1049

„LUX" АКАДЕМІЧНА 15 поручає найдешевше **електричні лямпи:** звичні, стаєні і новочасні абажури 1004 3-5

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів „ зол. 5.—

Продам

Толочальню десенів на плюшах

одиноку у Львові

враз з приладдям як також із наукою.

Адвокат д-р Осип Когут

Богородчани. 105

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 19 (14.267). Львів, неділя 26. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem P. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-25.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Новий уряд Франції.

Чи уряд прем. Сарро довго вдержиться?

ПОЛІТИЧНИЙ СКЛАД КАБІНЕТУ САРРО.

ПАРИЖ, 25. 1. ПАТ. Вчора в год. 14.35 оголосили офіціяльно таку листу кабінету: Премієр міністер внутрішних справ — Альберт Сарро, міністер без теки Поль Бонкур, мін. справедливости Івон Дельбо, мін. закорд. спр. в П. Е. Флянден, мін. фінансів Марсель Рене, мін. національної оборони ген. Морен, мін. летунства Деа, мін. маринарки Пієтрі, мін. торговлі Бонне, мін. почт і телеграфів Мандель, мін. публичних робіт Шютан, мін. освіти Герні, мін. хліборобства Теліє, мін. кольонії Стерн, мін. праці Фроссар, мін. публ. здоровля Ніколь, мін. торговельної маринарки Шанделен, мін. емеритур Рене Бес, держ. підсекр. у президії ради міністрів Жан Зей, держ. підсекр. у мін. внутр. справ Богіт, держ. підс. у мін. нац. оборони Жакіне, держ. підс. у мін. справедливости Бібі, держ. підсекр. у мін. публ. робіт Мез і держ. підсекр. для справ технічного виховання Жіліен.

У новому кабінеті Сарро є 9 радикалів, 4 членів соціялістичної унії і незалежних соціялістів, 10 членів груп радикальної лівиці, лівих републиканців, републиканського центру та републикансько-соціялістичної, один міністер ген. Морен, не є членом парляменту. Міністер почт і телеграфів Мандель має також справи Альзації і Льотарингії.

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ — В НЕДІЛЮ.

ПАРИЖ, 25. 1. ПАТ. В год. 17-ій Альберт Сарро пішов до Елізейської палати та предложив президентові Лебренові список членів свого кабінету, який президент підписав. Перше засідання нового кабінету відбудеться в неділю, а в майбутній четвер кабінет представиться в парляменті.

ВДОВОЛЕННЯ В АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 25. 1. ПАТ. Номінація Флянденa на становище французького міністра закордонних справ викликала в Льондоні велике вдоволення. В англійських політичних колах уважають Флянденa великим англьофілем, навіть кружляє політичний дотеп, що мін. Флянден говорить по французьки з британським наголосом. Флянден частинно студіював в Англії. Перед роком премієр Флянден більш як Ляваль, що тоді був. мін.зак.справ, причинився до того, що Франція прийняла відому програмову заяву, що досі є вихідною точкою політики співпраці В. Британії з Францією.

СКЕПТИЧНІ ГОЛОСИ ПАРИСЬКОЇ ПРЕСИ. — ФРАНЦІЯ ЗААНГАЖУЄТЬСЯ В САНКЦІЯХ.

ПАРИЖ, 25. 1. ПАТ. Великі інформаційні щоденники у своїх департаментальних виданнях обширно обговорюють створення нового уряду.

„Ле Журналь" підкреслює, що до нового кабінету Сарро не ввійшли представники републиканської федерації ні републиканського центру. Новий уряд має ліву орієнтацію й тому може сподіватись неатральности, навіть підтримки соціялістів. Не зважаючи на все, уряд Сарро має запевнене істнування. Щоденник пояснює номінацію Флянденa міністром закордонних справ як охоту Франції наближитись до В. Британії.

Більше скептично оцінює положення „Ле Пті Журналь", який твердить, що новий кабінет на зверхній вигляд робить враження гармонійної рівноваги, але після провірки виявляється, що ця рівновага тільки позірна, не реальна. Концентрація осіб повелася, але не знати, як буде з концентрацією голосів.

Праве „Еко де Парі" займає становище рішуче неприхильне та пише, що премієр Сарро створив найдивоглядніший і ненадійний список кабінету, без будьякої провідної думки. Номінація Флянденa значить, на думку щоденника, що Франція заангажується у протиіталійських санкціях.

ПОЛЬ БОНКУР ПОСТІЙНИМ ДЕЛЕГАТОМ ДО ЛІГИ НАЦІЙ.

ПАРИЖ, 25. 1. ПАТ. Офіційний дзенник оголошує номінаційні декрети нових міністрів. Декрет щодо Поль Бонкура каже, що він іменований міністром без теки та постійним делегатом до Ліги Націй.

Галицька Каса Ощадности
у Львові
видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.
ВКЛАДКИ
ощадностеві вложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.
ФОНД 6/45
резервовий понад 4,000.000 золотих

Як перед роком в Абісинії.

Знову інцидент на монгольсько-манджурському кордоні.

МОСКВА, 25. 1. ПАТ. Агенція Тасс повідомляє з Улан Батор, що уряд монгольської народньої републики вислав до манджурського уряду протестаційну ноту проти того, що японсько-манджурський відділ напав 22 січня на граничну стійку у Джінгісгані, що є на монгольській території біля Кгаранур. Монгольський уряд домагається в ноті, щоб понехали такі провокаційні напади на монгольську територію та напади на монгольські прикордонні стійки та кладе на манджурський уряд відповідальність за наслідки, що можуть прийти з таких провокацій, або й уже прийшли.

Імперіялістичні держави боронять свого стану посідання.

Чому Україна не має представника у Лізі Націй?

РИМ, 25. 1. ПАТ. На засіданні Ради Ліги прийшло до гострої виміни думок між комісарем Літвіновом та італійським делегатом Альоізієм. На цю тему в італійській пресі появилось багато коментарів.

Між ін. „Ґазетта дель Пополо" питає, чому в Літвінов підюджує всіх у Женеві проти Італії, коли совітський уряд постійно запевняє Рим, що африканська імпреза не цікавить Совітів, Совіти побоюються прецеденсу, яким є те, що з Абісинії місцеве населення добровільно піддається італійським військам. СССР боронить у Женеві того самого, чого боронила царська Росія та чого боронить Англія, а саме імперіяльного стану посідання. **Якби Ліга Націй не була союзом держав, але справді лігою націй, тоді в ній сиділи би також представники Єгипту й України.**

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

На закінчення карнавалу
МАСКАРАДА
дня 22. лютого ц. р.
в усіх салях Народнього Дому й Бесіди.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третого Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив всіх видів уділяє кредити на піднесення господарства і промислу.

Гріш родить гріш, —
але тільки на вкладці
„Народній Торговлі"
Ближчі умовини подає
устно або письменно
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ, Львів, Ринок ч. 36.

В обороні наших емеритів.

Львів, 25. січня 1936.

Є такі висловлювання: „Закон як дишло, де повернеш, туди і вишло". А робиться це за помічи магічної палички, що зветься інтерпретацією. Тепер досить голосна у польському громадянстві і пресі справа обниження емеритур усім тим урядовцям, що колись служили за часів займанців. І саме тут бачимо застосування інтерпретаційної магії.

У „Курієрі Варшавскім" проф. Степан Глязер, критикуючи нові розпорядки у справі зараховування літ служби в установах займанців, між іншим зазначує, що льотіка тих розпорядків доводить справу до абсурду. Пише проф. Глязер: „З такою самою рацією можна було постановити, що зі служби в установах займанців зараховується тільки одна пята, одна пятнаста, одна сота літ служби, або що від цих взагалі нічого не враховується". Проф. Глязер, видно, ще ідеаліст, бо не знає або не хоче знати, що у практиці давно вже застосовано те, що він вважав абсурдом: знає й абсурди.

Цікаво, чи проф. Глязер знає, що з українців, колишніх австрійських урядовців, **ніхто не користає з прав**, що їм прислуговують на підставі римської і віденської конвенцій. Вже 13 літ повинні би вони діставати емеритуру. В дійсності цілковито їх права на емеритуру нехтується, себто українцям, колишнім австрійським урядовцям зараховано за емеритуру те „ніщо", про яке думав проф. Глязер, як про неможливий абсурд. Що з того, що істнують конвенції — римська і віденська, що добровільно підписала їх польська держава, що вони нормують емеритальні права б. австрійських цивільних і військових урядовців у т. зв. сукцесійних державах (Польщі, Австрії, Італії, Югославії, ЧСР і Румунії), — що ті конвенції оголошені у Дзеннику Законів, отже досі обовязують, — коли ніхто і не думає їх виконувати. І ніхто з польського громадянства ніколи не підніс голосу у цій справі. Аж поки не вдарила на сама палка — непошанування набутих прав — другим своїм кінцем по колишніх австрійських (німецьких і російських) урядовцях-поляках. Тепер щойно загомоніли вони, та ще й загомоніли сильно і голосно.

НЕОХИБНИЙ...
АНТИМАҐНЕТНИЙ

Писати закони з думкою, щоб їх не виконувати, це не новий винахід: Петро Великий ніби навіть ремствував з цього приводу. Дивніше те, що новий правничий абсурд — негацію емеритальних прав з титулу римської і віденської конвенції — хоче дехто прикрити авторитетом найвищої правничо-адміністраційної установи, дарма, що дотичної постанови не оголошено.

Очевидно, це можливе лише при відповідній інтерпретації, бо годі сказати просто, що римська і віденська конвенція не обовязують. При тій інтерпретації в гру входить 8 ст. віденської конвенції. Вона звучить так: „Постанови статтей від 1 до 7 не нарушують законів ані внутрішніх розпоряджів, що торкаються взаємин між кожною з Високих Сторін, що між собою договорюються та її громадянами". Цю 8-у ст. інтерпретують тепер в той спосіб, начеб віденська конвенція ні у чому не могла змінити польського законодавства у справі емеритури для бувших австрійських урядовців. Отже колиб була суперечність між польським емеритальним законом і віденською конвенцією, як у дійсности і є, — то рішаючими є постанови польського законодавства.

Навіщо тоді віденської конвенції? Вона очевидно стає безвартісним клаптиком паперу, що не дає нікому ніяких прав. Пощо тоді взагалі було підписувати цю конвенцію, коли так своєрідно її інтерпретувати? Далі, яким чином одна з точок конвенції може перекреслювати всі сім точок попередніх, себто **цілу конвенцію?** Очевидно була би зразком абсурду так написана міжнародня конвенція. На щастя, так воно не є. Віденська конвенція має свій зміст, ясний та безсумнівний, бо вона накладає на всі держави, що її підписали, обовязок дати емеритуру або відправу від 1-го грудня 1923 всім тим колишнім австрійським урядовцям, що згідно з приписами австро-угорської монархії мали з днем розвязання їх службового обовязку, а саме з днем 3. листопада 1918 р., право до емеритури або відправи, незалежно від їх здібности виконувати дальше службу. Тут законодавець недвозначно підкреслює дві річи, про які він слушно міг припускати, що вони можуть колідувати з законодавством спадкоємницьких (сукцесійних) держав. Він зазначує, що про право до емеритури рішають приписи колишнього австрійського законодавства, а не законодавство сукцесійних держав. Далі він стверджує, що емеритура мусить бути признана без огляду на стан здібности до праці б. австрійських урядовців, бо цю обставину (здібність до праці) звичайно приймають під увагу у звичайному емеритальному законодавстві. Отже смішно твердити навіть і на підставі аналізи самої віденської конвенції, що вона не встановляє ніяких точно означених прав.

Щож у такому разі значить славетня 8-а стаття та який її правдивий зміст? Як виходить зі змісту віденської конвенції, вона лише отвертими деякі питання, що звязані з емеритурою або відправою. Це справа висоти емеритури або відправи; справа устійнення в деяких спірних випадках, до якої держави мають належати окремі урядовці (право громадянства); справа способу виплати емеритури, якщо емерит живе в іншій державі; нарешті, справа устійнення того факту, чи дійсно заходять причини, коли б. австрійський урядовець тратить право до емеритури. А втрата права до емеритури може статись, коли б. австрійський урядовець відмовиться від державної служби, сам її покине та не прийме її в разі особистого чи загального завізвання, а також, коли він відмовиться скласти заяву льояльности (присягу) або коли йому відмовлять прийняти його на державну службу з огляду на публичне добро. Це тільки ці справи має на думці 8-а точка віденської конвенції, коли каже, що ця конвенція не може нарушувати внутрішнього законодавства, яке кермує справу відносин між державою і її громадянами. Але ніколи та точка не негує **самих прав на емеритуру**, що їх установляють попередні постанови того закону, та не узалежнює самих цих прав на емеритуру від невідомого майбутнього внутрішнього емеритального законодавства всіх окремих держав, що підписали ті конвенції, — римську і віденську.

Ріжні можуть бути інтерпретації, але не може бути такої, що робилаб з міжнародніх трактатів, якими є римська і віденська конвенція, безвартісний клаптик паперу.

Х.

Фабричний склад
„LESZCZKÓW"
Р. Журавського
Львів, ул. Коперника 4.
запрошує П. Т. Клієнтелю оглянути останні новини
Лещківських Самоділів
на вбрання, костюми, також пледи, подорожні бунди і дерки.

„Прорив" у вихованні дітей на Совітській Україні.

Ще п'ятнацять років тому большевицька влада, призначила, що виховання дітей на Сов. Україні має створити нове покоління громадян, свідомих своєї солідарности з трудящими масами Союзу Сов. Республик і цілого світу та здібних боротися за диктатуру пролетаріяту.

Не дивлячись на те, що большевицька влада енергійно наслідує цю виховну засаду у всіх дитячих установах, не дивлячись на те, що справі виховання дітей у комуністичнім дусі багато уваги присвячує, за висловом українських большевицьких педагогів, „мудрий вожд трудящих усього світу" Сталін та „вірний друг дітей" Постишев — на виховному фронті Сов. України викрито „прорив": серед української молоді росте національна свідомість, або „український націоналізм", за термінольоґією большевицької влади.

Щоб зміцнити комуністичне виховання молоді, народній комісар освіти В. Затонський скликав у минулому році спеціяльну конференцію, що мала своїм завданням встановити засоби, які моглиб у зарозку знищити в українській дитині національне почуття, а натомість прищепити їй свідомість братньої єдности з російським народом та його культурою.

Головними референтами на тій конференції були обидва заступники В. Затонського — А. Хвиля та І. Хайт, — що у своїх доповідях подали практичні вказівки, як слід боротися з нац. свідомістю української молоді*). Так А. Хвиля закликав учителів і виховників якнайактивніше слідкувати не лише за поведінкою учнів, але й за їх думками та прагненням. Ніяк не можна, на його погляд, попускати серед учнів товаришування, якщо воно не виходить з основних засад соціялістичного будівництва, а — крий Боже — ґрунтується на якихось ідеалістичних засадах. На доказ істнування серед дітей такого небажаного товаришування А. Хвиля прочитав на конференції такий витяг з щоденника одного учня старшої класи трудової школи, скромно замовчуючи про те, яким чином цей щоденник опинився в його руках: „Розмови наших хлопців завжди одноманітні. Що — сплітки, пересуди й т. п. В той самий час ці хлопці говорять про приязнь. Та хтож буде приятелювати, знаючи, що кожне твоє слово ловлять, а потім „продадуть" тебе за нього. Що й казати! Я почуваю себе добре не в школі, а з моїм приятелем". Прочитавши цей витяг, А. Хвиля з жалем додав: „Хто його друг, він не може, але безперечно можна твердити, що цей друг ворожа нам людина".

Порада А. Хвилі не містить у собі нічого нового, бо шпигунства давно вже практикувалися в школі на Україні за царських часів і при большевиках. Ще з часів Миколи І. директор гімназії на Україні повинен був давати про кожного абітурієнта таємну референцію на імя куратора шкільної округи про те, яку мову — українську чи російську — вживає в розмові з товаришами то чи дбає про удосконалення себе в російській мові; чи прихильно ставиться до релігії, чи навпаки — схиляється до вільнодумства; чи виявляє відданість до Росії й взагалі до російського, чи навпаки.

Другий референт — І. Хайт — був щасливіший у цьому відношенні, бо він знайшов засіб справді незнаний у старій школі: І. Хайт радить виховникам доручати найкращому учневі розповісти в класі про те, як він організує свій „режим", замісць того, щоб устно проробляти в класі питання про „режим у школі".

У своєму рефераті І. Хайт докладно розказав про те, як Харківська 21-а школа присвятила збори учнів девятої класи заслуханню доповіді Колі Савенка. В цій доповіді Савенко розповів учням про те, як він працює, а діти, що знали його життя, додали дещо від себе. Так, один товариш Савенка додав: „На столі в його кімнаті електрична лямпа, над столом два портрети Леніна і Сталіна, а другий розказав, що „книг у Колі не дуже багато, але підібрані вони з великим смаком; в кімнаті він бачив портрет П. П. Постишева, намальований самим Колею".

Дійсно, до такого антипедагогічного засобу самокреклями й підготови вправних підлесників — не доходила й стара школа царської Росії.

Нема чого доводити, що й поради А. Хвилі та І. Хайта також нічого не поможуть у боротьбі большевицької влади з національною свідомістю української молоді: національне почуття є реальний факт, який істнує незалежно від нашого абстрактного думання. Про це найкраще може свідчити *націоналізм* російських комуністів-*інтернаціоналістів*.

Отож розвиток національної свідомости серед української молоді це процес неминучий, — дарма його спиняти, дарма йому перешкоджати.

Ст. Сірополко.

*) Реферати А. Хвилі та І. Хайта вміщено в ч. 4—5. „Комуністичної Освіти" за 1935 р.

КОСМЕТИЧНИЙ ІНСТИТУТ
„Е В А"
ЛЬВІВ, ул. ЛИСТОПАДА ч. 32. II пов.
Відмолоджує і поправляє найбільше знищені церя та виконує всі косметичні заходи для Пань і Панів. Ціни помірковані. Значні знижки в абонаментах і для П. Т. Студенток і Студентів.
На складі пудри і крани.

Завзяті бої у Шанґаю

З КОМУНІСТАМИ-БАНДИТАМИ.

ШАНҐАЙ, 25. 1. ПАТ. Тому, що комуністичні відділи під командою відомого китайського бандита Го-Люнга, посуваються в напрямі Кусі-Чанг, столиці провінції Кусі-Чу, закордонні місіонарі виїхали з східної частини Кусіту та перенеслися до західних міст тієї провінції. Урядові війська ведуть завзяті бої з комуністами. Згідно з поголосками похід комуністів вперед припинили, бо для урядових військ прийшли підмоги з провінції Кванг-Сі.

Присилайте передплату!

П. К. О.

Певність — Довіря

Вимова цифр...

	1925 р.	1930 р.	1935 р.
Скількість клієнтів	128.460	699.424	2.088.037
Вклади	64.980.880 зол.	431.311.744 зол.	881.686.879 зол.
Готівка	18.440.987 „	115.994.966 „	181.982.428 „
Льокати власні .	36.755.740 „	347.018.552 „	699.463.339 „

Оборот у 1935 році — 29 міліярдів золотих

ПОЛІТИЧНІ ЗЛОЧИНИ І ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ.

(Виїзок з промови пос. В. Целевича при дискусії над буджетом міністерства судівництва в дні 23 січня 1936).

Суть політичного злочину діяметрально протилежна суті звичайного злочину. Проступники при політичних злочинах діють дуже часто зле, але діють не з особистих, не з матеріяльних а з ідейних мотивів. Те саме торкається політичних процесів. Відтак політичні злочини й політичні процеси мають частотуство рішаючий вплив на публичну опінію, а через неї на політику. Є відомі випадки, що політичні злочини й політичні процеси були зворотною точкою в житті народів.

Буду говорити про політичні злочини й політичні процеси одної категорії, а саме ті, які повстали в звязку з діяльністю підпільної Організації Українських Націоналістів (ОУН). Нема сумніву, що порушування цих справ є дразливою справою. Однак гадаю, що дразливий характер справи не сміє стояти на перешкоді у висвітлюванні її, коли таке висвітлення є потрібне для політики. Мені це лекше зробити тому, що політична група, до якої маю честь належати, зайняла ясне й недвозначне політичне становище супроти діяльности ОУН.

Торкнуся політики вимірюваних кар у процесах ОУН. Коли підсумуємо висоту кар, вимірюваних у політичних процесах ОУН за останніх 10 літ, то можемо зауважити певну означену лінію поведінки. Спершу перед 10-ти роками за саму приналежність до ОУН без якоїсь конкретної, підпадаючої під постанови карного закону діяльности, давали кари одно- літньої або найвище дволітньої вязниці. Опісля постепенно йшли кари щороку вищі, як останнім часами дійшло до кари 10 і більше літ вязниці за саму приналежність до ОУН. Прим. у варшавському процесі вимірено кари за саму приналежність до ОУН від 8 до 15 літ. Боюся, щоби вимір кар у варшавському столичному процесі не взяли інші суди як аказівку в інших процесах. Отже бачимо у політичних процесах ОУН велику розбіжність кар. На мою думку **висота кари у політичних процесах ніколи не має відстрашаючого впливу на громадянство,** як це буває у звичайних процесах, а навпаки, дуже часто витворює пригожий грунт для поширення впливів підпільної діяльности. Не кари, лише інші засоби можуть вплинути корисно на скількість політичних злочинів. Цікаво, що в комуністичних процесах висоти вимірюваних кар є куди нижчі. Думаю, що у звязку з новою політикою супроти українців треба би повести кримінальну політику по лінії зменшування висоти кар.

Черговою справою яку хочу обговорити, є справа додаткових кар, а саме кари позбавлювання публичних і громадянських прав. Вимірювання цієї додаткової кари у політичних процесах є недоцільне тимбільше, коли засуджені є молоді люди. Коли молода людина після відсидження кари вязниці не може найти для себе вартату праці відповідно до своєї освіти через ту додаткову кару, тоді вона дуже часто змушена працювати дальше в нелегальній організації тому, що це одинокий вихід в її житті. Більшість засуджених у процесах ОУН, це молоді люди з середньою або навіть з високою освітою. Позбавлення їх публичних громадянських прав відчувають вони спеціяльно боляче. Новий амнестійний закон відчинив для багатьох політичних вязнів двері тюрем, одначе не перечеркнув додаткової кари позбавлення громадянських прав. Требаб ужити рішучих заходів, щоби дарувати їм і цю кару, щоби вони всі могли вернутись у суспільне життя і заняти ся конструктивною працею. Цього очікує з нетерпеливістю українська публична опінія.

При цій нагоді хотів я порушити одне недомагання у діяльности судівництва, яке хвилює українську публичну опінію. Вслід переводить забагато арештувань і карні слідства тривають незвичайно довго. Багато арештованих осіб по півчиній а навіть річній слідчій вязниці виходить на волю і слідство припиняється. На мою думку треба далеко обережніше поводитись при арештах.

Політичні вязні українці, засуджені за діяльність ОУН на кари довголітньої вязниці, у значній скількості є приміщені по вязницях, де є дуже погані санітарні відносини (вязниця св. Хреста), і де нема робітень та варстатів праці. Звертаюся з просьбою до пана міністра, щоби тепер, коли по виконанні амнестійного закону є більше місця у вязницях, перенесено тих вязнів до краще улаштованих вязниць, а в першу чергу до вязниць, положених на сході держави (Дрогобич).

Дальше залишається неупорядкована справа релігійної помочі для вязнів греко-католицького і православного віроісповідання, розміщених у вязницях на західних просторах держави, де нема цілих духовних станиць названих віроісповідань. Минулого року пан міністер справедливости обіцяв вжити заходів у цій справі, зокрема у справі винагороди о. Кладочного з державних фондів. Стверджую, що ця справа до сьогодні ще не є полагоджена.

Знаю добре про те, що судові присуди не підлягають критиці й не думаю критикувати варшавського присуду. Всетаки присуди у політичних справах мають все й усюди політичне значення і ними займається і хвилюється публична опінія. Вона займає супроти них одобрюючe або неодобрюючe, прихильне або неприхильне становище. Публична опінія має великий вплив на національні відносини. Тому вважаю своїм обовязком засувати становище української публичної опінії до варшавського процесу й до присуду в ньому. Нема сумніву, що варшавський процес розкрив багато незнаних сторінок діяльности ОУН і то таких, які не могли настроювати українську публичну опінію прихильно до діяльности ОУН. Одначе сам хід процесу виказав недомагання і по стороні суду. Маю на думці деякі методи предсідника й другого прокуратора. Вкінці висота вимірених у присуді кар буде для української публичної опінії великою несподіванкою, головно, коли мова йде про скількість кар досмертної вязниці, про висоту кар середущої і кінцевої групи засуджених. Таке є становище української публичної опінії супроти трагедії молодих людей. Кримінальна політика впливає злагоднюючe або загострюючe на співжиття народів. Це факт і з цього факту треба витягати відповідні висновки.

Єгипет хоче відзискати

НАЦІОНАЛЬНІ СВОБОДИ.

КАІРО, 25. 1. ПАТ. Загально тут рахуються з можливістю, що те, що партія Вафд відмовилась створити новий кабінет викличе невдоволення великої частини єгипетської опінії, що хоче працювати над відзисканням національних свобід, зберігаючи внутрішній лад і єдність громадян. Ця обставина мабуть улекшує завдання короля Фуада. Крім людей, яким король міг би доручити створення нового уряду, треба згадати шефа королівського кабінету Алмагера Пашу та провідника лібералів Могамеда Магмуда Пашу. Ці оба політики мають велике довіря і мають усі дані на те щоб довести до коаліції партій.

Спільний фронт Японії і Китаю

ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

Порозуміння жовтих — відповідь на большевицькі погрози.

ТОКІО, 25. 1. ПАТ. Шоденники здогадуються, що військова влада та члени японської місії у Китаю зберуться разом, щоб застановитись над конкретними розпорядками, щоб втілювати протияпонський рух у Китаю. На конференції обговорюватимуть також справу спільної китайсько-японської організації проти комуністичних погроз та для оборони монгольсько-манджурських кордонів. Конференція може принести у висліді сензаційний переворот у дотеперішніх китайсько-японських взаєминах.

СУКНА Склад текстильних товарів РУДОЛЬФ СЬВІТАЛЬСЬКИЙ-Тадей Ґаєр Львів, Баторія 20 — Готель Саський. Великий вибір першорядних матеріялів мужеських, жіночих і для учеників та сукна для Всеч. Духовенства. — Ціни винятково низькі. — Догідні умовини сплати. 2—50

Чи українські еміґранти, що втратили

польське громадянство, можуть користати з амнестії?!

Інтерпретація одної постанови амнестійного закону.

Посол В. Целевич у своїй останній промові у буджетовій комісії порушив м. і. цікаву справу, що близько торкається наших еміґрантів:

„Ст. 5. уст. 2. нового амнестійного закону постановляє ось що:

„Нема карної справи, а існуючі карні справи мають бути припинені, коли річ іде про проступки з 43 до 48 статтей карного кодексу (проступки проти обовязку військової служби), довершені перед днем 30. березня 1923 р., якщо винуватець впродовж року від появи цього закону зголоситься до розпорядження влади, щоб унормувати своє відношення до військової служби".

Наведені вгорі постанови мають пристосування до численних українців, які в роках 1919 і 1920 виміґрували за кордон і не служили у польському війську. Їх оправдує та обставина, що правно-державне становище Галичини було в тому часі невирішене на міжнародній арені. Між тими особами находиться багато уроженців Лемківщини.

Користування наведеними постановами амнестійного закону утруднене тому, що всі згадані особи на основі розпорядку Ради оборони держави з дня 11. серпня 1920 р. втратили польське громадянство. Тому, що амнестійний закон не говорить нічого про привернення громадянства, залишається відкритим практичне питання, в який спосіб особи, що перебувають за кордоном та втратили своє громадянство у звязку з проступком, який тепер підлягає амнестії, — можуть зголоситись до розпорядження влади, щоб унормувати своє відношення до військової служби. Зокрема повстає питання, чи зголошення їх у польському консуляті буде рівнозначне з віддачею себе до розпорядження влади і чи на тій основі дотична особа зможе дістати грамоту на поворот до краю.

Думаю, — казав пос. Целевич — що ті питання повинні бути авторитативно вияснені в хосен осіб, які мають добру волю скористати з постанов амнестійного закону".

Перед кінцем стахановщини.

Стахановщиною, як відомо, називається система праці, ніби то видумана большевиком Стахановим. В дійсности була вона розповсюджена в старинному Єгипті, за часів фараонів. Згідно з цією системою один добрий робітник може зробити вчетверо а навіть вшестеро більше, ніж нормально, якщо не буде жалувати сил і буде мати все необхідне до праці. Як лише чутка про цей винахід дійшла до Кремлю, то комісарі, яких вся освіта обмежується до творів Леніна та Сталіна, признали його знаменитим і проголосили, що це єдиний шлях, по якому большевицьке державне господарство може випередити Европу та Америку. Отже при всіх фабриках заснували стахановські комітети, а робітники, які запишалися в стахановці, діставали подвійну і потрійну платню.

Реакція робітництва на цю новину була дуже проста. Воно бачило, що йде про поверлення панщини і то жорстоким способом, але протестувати не могло, бо стахановщину признали в Кремлі. І воно вжило інших способів. На зборах стахановців хвалили та славили, а тимчасом меткі хлопці псували їм варстати, підрізували шини, або просто дожидали в темному місці з ножем чи колом у руках. Чекісти гостро розправлялися зі зловленими, але вдіяти нічого не могли, бо всі мусів, спасаючи свою шкуру від певної загибелі, накинулась на стахановців. Старі робітники отверто говорили, що при царському режимі, коли не було чека, неодин стахановець не пережив би до вечора. Не вважаючи на це, загальна лінія уряду не змінювалася і стахановці були у великій пошані. Їм платили багато грошей, давали всілякі нагороди, возили до Москви на зїзди і вони мали ріжку честь бачити навіть самого Сталіна, якого, як відомо, трудніше побачити, ніж когось царя.

Але тут життя ще раз показало, що воно має свої закони, незалежні від бажання Сталіна чи Кагановича. По кількамісячному досвіді показалося, що стахановська система нічим не помагає, а лише все псує. Стахановець, щоб працювати і ставити рекорди, мусів мати за собою іноді десятки людей, які збирали, підносили, відвозили продукцію та сирі матеріяли. І то з великим госпіком, а як він втомлювався і відпочивав, то і вся ватага мусіла йти за його прикладом. В тяже час інші робітники, які не мали ні помічників ні струменту, бо все давалося стахановцям, стояли годинами, склавши руки, бо не мали що робити.

Справа завалювалася, продукція падала, доки після майже півроку в Кремлі не зрозуміли того, що від початку було ясне для пересічного робітника чи селянина. У „Правді" з 4. січня ц. р. знаходимо першу статтю проти стахановщини. Часопис повідомляє, що перші дні після нового року більшість фабрик працювала дуже помалу або стояли цілком. Причина цього явища була почасти в тому, що бракувало матеріялів, струменту та машин, а головне в безладді, яке внесла стахановщина. Тому, щоб досягти добрих наслідків у праці, „Правда" відкриває новий економічний закон, який певне відомий і в Абісинії, а саме, що „не рекордами окремих робітників, а організацією праці всіх робітників та всіх відділів досягається найкращого ведення фабрики".

Після цього можна чекати, що небавком стахановці будуть оголошені ворогами соціялізму, а совітські економісти зачнуть видумувати нову систему, щоб випередити Европу та Америку, які все втікають наперед. (Офіцер.)

Водотяги, ґаз, санітарні уладження
центральне огрівання, виконує солідно по приступних цінах
М. Ґрінберг
Львів, вул. Рутовського 7
Телефон: 254-69 3—1
Постійне поготівля для направ.

Політичне вбивство китайського делеґата.

ПЕКІН, 25. 1. ПАТ. Делеґата японського уряду при монгольській владі убили, коли він їхав автобусом, вертаючись до Калгану після конференції з князем Тег. Убивство виконали невідомі справці. Тому, що вбитий був дуже популярний, це вбивство викликало велике враження серед монголів. Китайські кола переконані, що вбивство має політичний характер

Міські Театри у Львові, понеділок 27. січня.

У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ бонова вистава!
В год. 8-мій веч.: Театральні бони важні.
„Майор Варвара"
комедія Г. Б. Шоу

У ТЕАТРІ РІЖНОРОДНОСТЕЙ:
в год. 8-мій веч.: Оскара Уайльда.
„ВІЯЛЬЦЕ ЛЕДІ ВІНДЕРМІР".
З Іриною Сольською, керівницею польською трагічною.

Вводіть гарні звичаї!

Свят-Вечір у читальні „Просвіти" в с. Колтові.

Незвичайно важною справою у житті читалень „Просвіти" є створити з членів читальні одну духову сімю, щоб члени почувались супроти себе чимсь ближчим, як тільки членами даної читальні. Це виробить у членів взаїмне довіря, улегчить працю проводові та дасть спромогу навіть з найбільш занедбаних читалень створити примірні, щиро працюючі читальні. Головним засобом до витворення у читальнях такої атмосфери є улаштовування імпрез чисто родинного характеру. Такою імпрезою є м. ін. також спільний Свят-Вечір, улаштовуваний для членів читалень, що поволі починає ставати звичаєм наших читалень „Просвіти".

Такий спільний Свят-Вечір улаштовано заходом о. Ярослава Совяка, місц. сотрудника, для членів читальні „Просвіти" в с. Колтові. Цей Свят-Вечір прибрав характер нашого традиційного щиро родинного Свят-Вечора. О. Совяк вяче голова родини теплими словами привітав усіх присутніх та обдивився з усіми просфорою. Коляди і веселі бесіди переплітали подавані традиційні українські страви, що про них подбала жіноча секція при читальні. Родинного тепла цьому Свят-Вечорові додавала ще й ялинка, що заходом членинь була багато прибрана. Свят-Вечір закінчено спільними побажаннями, щоб усі присутні ще довго працювали для добра українського народу.

Слід замітити, що згаданий Свят-Вечір був наповнений правдивим родинним теплом тому, що не було ніяких штучних виступів, як пр. виступів хору на сцені, академічних вступних слів і т. д. Дуже веселий настрій дав доказ членам, що й без алькоголю можна перевести свята весело.

Також милою несподіванкою для членів згаданої читальні було закінчення старого року. При численній участи членів о. Я. Совяк попрощав старий рік, підсумовуючи успіхи й невдачі читальняної праці, та повитав новий рік, бажаючи читальні якнайкращих успіхів у її праці. Старий рік закінчено „ліцитацією" ялинки з Свят-Вечора, з якої дохід призначено на Рідну Школу.

Учасник.

Большевики знову зміняють тактику.

НЮ ЙОРК, 31. грудня. (Вл. кор.) Цікаві основи російського большевизму оголосив у „Таймсі" Волтер Дюранті в телеґрамі з Москви. „Одною з найбільш інтересних справ СССР є те, що ця держава динамічна і пливка. Москва із сьогодні є все інше місто від того, чим було перед трьома місяцями" — сказано в телеґрамі. І на доказ цього наводить такі приклади: В армії не можна вже кожного старшину називати „товариш командир", але треба віддати йому належну почесть від старшини до маршала. Маршал це ранґа ґенерала.

Є вже і патріотизм серед большевиків. Досі це була соціялістична батьківщина. Тепер уже „родіна". Хто має зайо, може вже вживати приватних авт, вигідних мешкань, шовкових панчіх і інших недавно заборонених культурних вигід. Сергій Рахманський може навіть співати славний релігійний твір „Месія", написаний Генделем, лише не можна ще вважати цього твору релігійним, а просто слухати його як музичний твір.

Кажа кореспондент також таку вість, що Совітська Росія це не комуністична республіка, а соціялістична. А на доказ цього це, що сам Сталін впевнював ще в 1931-ім році, що в Росії виплачують заплату по заслузі. Отже тому в Росії нема цілковитої рівности. Вона може прийти, а покищо треба брати посередну дорогу.

—o—

Совіти не будуть платити.

НЮ ЙОРК, 31. грудня. (Вл. кор.) Сенатор Гемилтон Луїс з Ілиноїс вернувся недавно з подорожі в Совітську Росію. Він мав розслідити можливости заплати американських довгів. Його враження такі, що Росія не заплатить. Урядовці в Москві не відмовляються платити, але не кажуть, що заплатять. Тепер вони зайняті важнішими ділами. На думку сенатора Луїса Росія відбудує себе економічно і тоді стане до конкуренції з Америкою.

Сенатор був у Німеччині. Там завважив велику мілітарну справність і готовість до війни з Росією. Німеччина побоювалася російсько-японського союзу, який став би на перешкоді плянам Німеччини. Тимсамим нараблем, що ним прибув сен. Луїс, приїхав теж американський амбасадор Буліт. Він не мав що сказати ґазетярам.

Як виглядає дурничка?

Які дива бувають під боком львівського маґістрату.

Хто проходить Ринком у Львові, мусить завважити своєрідну „крамницю" з набілом, яка міститься на розі вул. Сербської і Ринку. В дійсности є це звичайне заглиблення в мурі, що пригадує ще середньовічні часи та мабуть з тих оглядів — як музеальна пам'ятка — тішиться поблажливістю консерваційного бюра львівського маґістрату. Саме при тій „крамниці", що є власністю Солі Зальцберг, товпляться щоденно сині і служниці, щоб закупити „дешеве десерове масло".

Численні клієнти загально знаної Сальці захоплювалися дешевою ціною масла, бо й подумайте: вона продає „десерове масло" по 2.60 зол. за кг., тоді, коли у всіх поважних набілових крамницях ціна десерового масла пересічно 3 зол. за кг. Аж тут несподіванка і розвязання загадки.

Постерунковий поліції, як ми вже подавали, приловив на днях носія, що приніс до Зальцбергової масло, в якому стверджено ні менше, ні більше, а 70 прц. домішки маргарини! „Масло" це фабрикував Мозес Феніґ (вул. Сенявська 6), в якого помешканні відкрили спеціяльно уладжену фабрику для виробу „дешевого масла".

Названий Феніґ доставляє Зальцберговій коло 100 кг. такого „масла" денно по 1.60 зол. за 1 кг. Значить: отся добродійка людства заробляла скромних 100 зол. на день, або міністеріяльну пенсію на місяць... Нічого дивного, що за цю добродійну торговлю закупила собі гарну камяницю у Львові.

Епільоґ цієї афери такий, що Феніґ опинився у вязниці, а Зальцберговa... торгує дальше. Є це, на перший погляд, дрібна подія, над якою можна би перейти до денного порядку. Але нам всеж таки тиснуться під перо деякі завваги під адресою компетентних чинників: Чому консерваційний уряд, що так дбає за естетику міста, зокрема Ринку, терпить отсю стелюнку в самому Ринку майже напроти головного входу до Маґістрату? Чому до „крамниці" п. Сальці Зальцберг не застосовано ще розпорядку міністра сусп. опіки про надзір над молоком і його перетворами з 9/IX 1932 Д.З.Р.П. ч. 19/1933, де поставлено високі гіґієнічні вимоги до крамниць з набілом? Чому дозволяють дальше торгувати особам, що грубо обманюють мешканців міста, і то саме цю найбіднішу й несвідому верству населення, зі шкодою для її здоровля та зі шкодою для бідного сільського продуцента набілу?

Ходять слухи, що таких фабрикантів дешевого масла є ще значно більше у Львові, але їм якось удається продовжувати своє шкідливе діло. Ба, що більше, ця зараза переноситься вже і на глуху провінцію, бо ось часописи принесли вістку, що в Любичі Королівській якийсь Хаїм Льокман продавав теж маргарину за масло...

Чи не час уже поставити край цьому каригідному обманству?

Нововідкритий маґазин вовни і волічки „Ка-Ре-Wu" — Львів, Галицька 11 поручає наймодніші й найліпші ґатунки та кольори по дуже низьких цінах. 8—15
969

ДО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Африканські націоналісти проти Едварда VIII. На засіданні палати послів Південної Африки трапився знаменний інцидент. Коли голосували над адресою до короля Едварда VIII, де були побажання з приводу вступлення на престіл та заяви льояльности, 13 послів з партії націоналістів-републиканців з д-ром Маляном на чолі вийшло зі салі нарад, підкреслюючи в такий спосіб своє протимонархістичне становище.

— Не буде страйку вуглекопів в Анґлії. У Льондоні вуглекопи прийняли нову пропозицію підприємців копалень вугілля. За прийняттям пропозиції голосувало 360 тис. робітників, проти 112 тис., білі картки віддало 34 тис. У висліді голосування страйк зліквідували.

КНИЖКА ВІДЗНАЧЕНА ЦЬОГОРІЧНОЮ НАГОРОДОЮ „Т-ВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ"

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

ІРИНИ ВІЛЬДЕ —

що тільки одна дістала цього року літературну нагороду.

Загальна табеля більших виграних 34-ї Льотерії,

від 1.000 зол. вгору, які впали

в популярній і незмінно щасливій Колектурі

„НАДІЯ", Львів, Леґіонів ч. 11.

Зол. 100.000 на Ч. 84272

Зол. 50.000 на Ч. 173404

30.000 Зол. на ч. 55290
25.000 Зол. на ч. 16467
25.000 Зол. на ч. 161914
20.000 Зол. на ч. 118374

По золотих 10.000 на числа:

84084 122046 122070 122440 189917 189927

По золотих 5.000 на числа:

9683 52908 76191 81691 161344 169746 189791
50897 65670 76830 159716 165999 187443 192658

По золотих 2.500 на числа:

24359 55134 84209 111120 158301 163149 169105 178803 187460
25700 57366 88018 137017 158932 163381 169613 183186 191273
26075 65607 99255 144936 161925 164855 177900 183520 192156
27526 73151 105216 157332 162097 164996 178248 186698 192218
38702 79923 108851 157527 163129 166669 178756 186704 192672
45519 80844

По золотих 2.000 на числа:

21472 64851 84420 111124 149215 159751 168226 183082 189833
26090 64898 88056 111584 149225 161558 169292 186572 191027
45619 67393 90825 122419 149415 164134 173958 186808 191065
50842 68730 99262 136001 153111 165259 177955 186923 192092
54000 73913 104778 137094 155308 165826 178217 189529 192738
55461 78358 108513 139278 155942 165919 178752 189713 192930
60492 84041 110813 143758 157516 167137 180880

По золотих 1.000 на числа:

3924 55249 80850 111142 137137 155239 167219 178482 192154
5854 60453 81577 112807 142684 158338 167374 178177 192548
15078 64922 81650 112810 144653 158418 167381 178869 192557
27504 67418 81866 118737 147163 158979 168[illegible]5 184571 192584
27536 73930 84051 118748 147187 159870 168333 184632 192651
44698 76118 88051 122004 149427 163304 169106 184648 192711
45549 76158 88096 122094 149492 164142 169478 186609 192726
50966 78488 88745 122426 150019 164240 169615 187472 192737
52990 79815 93051 122428 150575 164296 169631 189507 192764
55162 79846 93118 130875 150680 164748 173494 189930 192834
55178 79873 100729 134928 153138 165971 178314 191093 192919
55181 79900 108550 137091 153272 166654 178334 191161 192940

Купуйте льоси І-ої кляси в „НАДІЇ"!

З організаційного руху.

Повітова нарада інтеліґенції в Косові.

Дня 31. грудня м. р. відбулася в Косові в салі „Рідної Школи" повітова нарада інтеліґенції міста й повіту, скликана місцевим Комітетом під проводом д-ра Петра Рондяка, найстаршим з місцевих адвокатів. На нараду прибуло 28 інтеліґентів у цьому 6 священиків. Провід наради обняли: **д-р Рондяк, п. Ґардецька й радн. Сабат.** На нараду прибув посол **Іван Заваликут** з Коломиї, який зясував теперішнє політичне положення українського народу в Польщі, пояснив, які заходи поробив дотепер Провід УНДО й УПР у справі нормалізації українсько-польських відносин, а наприкінець зясував організаційні справи взагалі і справи організації самої Косівщини зокрема.

Присутні вислухали з зацікавленням того реферату, після якого вивязалась довга й оживлена дискусія, в якій забирали голос: о. д-р Скобельський, декан зі Старих Кут, д-р Рондяк, радник Сабат і ред. Библюк з Косова, о. Могильняк з Москалівки і дир. Бавник з Косова. Дискутанти цікавилися політикою УПР, справою Волині й ін. пів. земель, справою Лемківщини, справами шкільними, справою українського університету у Львові, справою послів т. зв. певняків, відношенням нашої УПР до волинської групи, справами, порушеними в меморіялах, які предложено урядові, справою перенесення наших учителів зі заходу Польщі на національну українську територію і т. д. На всі запити дав основну відповідь пос. Заваликут.

Наприкінець обговорено організаційні справи повіту й у висліді рішено утворити під проводом д-ра Рондяка тимчасовий діловий комітет з 12 осіб, який зачне організаційну працю, розділившись на 4 комісії, а саме: освітньо-культурну, господарсько-кооперативну, комісію організації молоді й комісію організації жіноцтва. Ті комісії по кооптації дальших членів поведуть у повіті плянову працю, яка дотепер внаслідок непорозумінь була занедбана. Члени комісій угрупуються на основі фахової підготови та спільно з виділами істнуючих установ повинні зактивізувати повіт.

Хід дискусії був дуже поважний. Ця нарада є доказом, що громадянство Косова зрозуміло повагу хвилини на Гуцульщині й візьметься до планової органічної праці на занедбаній ниві тимбільше, що є вже на місці фахові робітники-організатори: п. Зіхинський, організатор кооператив РСУК і п. Когут, організатор „Просвіти". Висліди їх праці можна вже всюди запримітити по селах.

Нарада інтеліґенції в Снятині.

Дня 11. січня ц. р. відбулася у Снятині нарада інтеліґенції міста й повіту, скликана дир. **В. Тисяком, О. Прицем і п. Ст. Александруком.** На нараду явилося 38 інтеліґентів, у цьому 3 священиків. Реферував посол **Заваликут** з Коломиї.

По рефераті вивязалась кількагодинна дискусія над порушеними справами, в якій забирали голос: д-р Ганкевич, як предсідник наради, студ. Лишкевич, ред. Керницький, д-р Подюк, міш. лікар, ред. Печенюк, п. Александрук та інші. Дискутанти порушували всі актуальні політичні справи й домагались вияснень. По чотирогодинній дискусії закінчив предс. д-р **Ганкевич** нараду, яка викликала серед приявних повне вдоволення.

З огляду на зацікавлення приявних справами повіту, що їх на нараді порушено, можна мати повну надію, що ця нарада стане початком до ширшої організаційної праці в Снятинщині.

Нинішні вистави у Міських Театрах:

У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ по нормальних цінах: год. 3.30 прегарна оперетка П. Абрагама

„Пригода в Ґранд Готелю"

з І. Кульчицькою. Вперше як сополуд. вистава.

Год. 8 веч.: величава комедія великого Шоу:

„Майор Варвара"

У прекрасній сценічній оправі і в чоловій премієровій обсаді.

З преси.

Несамовитий виступ.

Князь Радзівіл, що двічі репрезентував Волинь в польської листи ББ, а жалем говорив у сенаті про те, що про волинську дійсність довідується із заграничної преси або з радіо. Після того орган волинського воєвідства „Волинь", до живого ображений виступом волинського маґната, рід якого від 600 літ мешкає на Волині, назвав в одній передовій статті князя Радзівіла ні більше ні менше, а тільки „товаришем Радзівілом". А для більшої авторитетности ще покликався на московське радіо, що мало витати виступ князя Радзівіла в сенаті.

Одначе видно, цього було за мало. І тому приготовили бомбу для парляментарного терену. Бомба справді вибухла, але піротехніки, що її начинили, правдоподібно перемішали хемічні складники. Бо бомба показалася... звичайною смердючкою. Новоспечений посол в Волині Тимошенко, як подає польська преса, сказав, що і підчас революції в 1905. р. і також в останнім визвольнім зриві для українців на Великій Україні важніша була справа польської державної незалежности, ніж справа української державности.

З церковного життя.

СОБОР СТАРООБРЯДЦІВ.

17., 18. і 19. лютого відбудеться у Вихлі 3-ій всепольський собор старообрядців. Перший собор зібрався в 1925. р., другий у 1930. р. Тепер має бути третій. Отже реґулярно що 5 літ збираються собори старообрядців. Участь у них беруть духовні верхи громад старообрядців (старообрядці не мають священиків. — Прим. Ред.) та делеґати від всіх цих громад, а в їх 50 і числять вони коло 100.000 душ. На соборі відбуваються перевибори членів двох начільних орґанів орґанізації старообрядців у Польщі — Ради та Духовного Суду. Очевидно, що попередня Рада і Духовний Суд здають звіт зі своєї діяльности. Треба додати, що 1-ий собор розглянув та ухвалив статут про відношення до держави церковної громади старообрядців.

А тепер порівняйте це з тим, що діється з Православною Церквою, що має поверх 4 мілїони вихованців, які збитою масою заселюють всю східну третину польської держави. А коли внаслідок порівняння зродиться у вас повне незрозуміння, чому саме є так, прийміть під розвагу у своїх міркуваннях ось такий характеристичний факт з життя вже Православної Церкви.

ВІКОПОМНІ УХВАЛИ.

У Гродні в кінці грудня відбувся з'їзд деканів гродненської епархії, який чомусь названо епархіяльним з'їздом, хоч не було там ані вибраних делеґатів від духовенства, ані представників від мірян, світських. І цікаво, на цім з'їзді промовляв до деканів єпископ Антоній (Марченко, наш „землячок") по польськи. Що більше, цей „епархіяльний з'їзд" приняв постанову, що навчання релігії по народніх школах *священики мають вести по польськи, як також по польськи мають виголошувати проповіді в церквах.*

Дуже при цьому характеристичний мотив цих вікопомних постанов: „польська мова є загально зрозуміла". Як це живцем вогадує „общепонятний язик" — російський, який все мав панувати у Православній Церкві в Польщі, без огляду на те, що Церква ця складається майже в цілости з українців і білорусів. Не хотіла ані православна єрархія ані духовенство станути на національно-різному ґрунті, а все цупко трималися російської мови — мови бувшої державности. Тепер їм зовсім логічно переходять вони на мову теперішньої державности...

Коби хоч цей небезпечний і гріховний для Церкви факт відкрив очі православному духовенству на те, яку згубну ролю відограло в житті Церкви російсько-чорносотенне політиканство!

Зол. 1.50 пришліть розрахунковим переказом або складанкою П. К. О. ч. 504.067, а вишлемо Вам великий цікавий настільний календар „Криниця" на 1936 р.

Італійські війська далі перемагають.

НЕГЕЛЛІ В РУКАХ ІТАЛІЙЦІВ.
Офіційний комунікат.

РИМ, 25. 1. ПАТ. Урядовий комунікат ч. 105 Марш. Бадольо телеграфує: Італійська команда довідалась, що збройні абісинські сили, під командуванням раса Касси в останніх днях змінили місце побуту в південній частині Тембієну і там намагались розпочати наступ. Супроти того команда вирішила випередити противника й заатакувала його з усієї сили.

Ця несподіванка викликала завзяті бої, що тревали 21, 22. і 23. ц. м. аж до пізньої ночі. Бої закінчились остаточним успіхом нашого маневру.

Один італійський літак упав підчас боротьби безпосередньо перед здобуттям Негеллі.

ІТАЛІЙЦІ СКИНУЛИ 39 ТИСЯЧ КІЛЬОГРАМІВ БОМБ.

РИМ, 25. 1. ПАТ. Агенція Стефані подає з Маґадішо: 9 днів, на передодні здобуття Негеллі, відбули італ. летуни 141 бомбардуючих летів, з чого 62 лети на віддаль 800 кільометрів. 49 розвідок зі скорострілами й бомбами.

Дня 20. ц. м. на годину перед здобуттям Негеллі, цю місцевість бомбардувало 26 літаків, що перебули 400 км. Загалом відбулось 109 летів за 673 години при чому скинули 39.027 кг. вибухових матеріялів.

Літаки проводили у наступі кольони й ломили кожний абісинський опір. Підчас здобуття Негеллі, літаки кружляли понад містом.

СУПЕРЕЧНІ ВІСТКИ.

ПАТ подає на основі ріжних джерел про положення на фронтах Абісинії 24. січня таке:

На північнім фронті, згідно з італійськими джерелами, тріденні бої закінчилися розгромом абісинців.

Абісинські джерела, в противенстві до італійських, подають, що в боротьбі на південнім заході від Макале втратили італійці 1.700 убитих, а 800 віддалось абісинцям. Більшість полонених — це тирольці.

З південного фронту подають італійські джерела про розпорядки ген. Ґраціяні у справі знесення невільництва.

Знову ж абісинці комунікують звідтіль, що армія раса Дести зайняла нові позиції й дістала в підмогу війська недавно Маконена в числі 75 тисяч вояків. Абісинці переконані, що ген. Ґраціяні заперестане операцій на південнім фронті в напрямі Гаррару, зате зачне наступ із Дольо в напрямі на північ.

ВІСТИ З БУКОВИНИ.

НАСЕЛЕННЯ ЧЕРНОВЕЦЬ ЗМЕНШУЄТЬСЯ.

Третє більше місто в Румунії (по Букарешті та Кишеневі) — це столиця Буковини Чернівці, в яких у перших 8 роках після війни помітний був сильний зріст населення, головно через доплив чужого елементу з Бесарабії та Молдавії. В 1914. населення Черновець доходило до 75.000 душ, сьогодні доходить воно до 115.000 душ. Цей наглий зріст ішов у нашу некористь, бо нові „міщани" — це були і є головно жиди, що розвинули широку торговельну та промислову діяльність і притягнули до Черновець ще й інших чужинців. Та в останньому часі статистичний уряд Черновець ствердив, що економічна скрута спинила не тільки дальший зріст населення, але й число уродин: хоч число подруж росте (в р. 1930 — 934, в р. 1935 — 1017), то проте число уродин паде (в р. 1930 — 2.194, в р. 1935 тільки 1.819). Ще сумніші цифри виказує статистика смертних випадків (у 1930 р. 1.636, у р. 1935 аж 2.151).

Ці „великоміські" явища обходять не так черновецьких українців, як передусім жидів, що творять нині поважну більшість населення міста. Число українців у Чернівцях не змінилося: його нараховують 30.000 душ. **Д-р О—ч.**

СВЯТКУВАЛИ СТАРІ СВЯТА.

Як відомо, в Румунії приєднані православні свята разом з римо-католицькими. Вже кілька літ видає румунський патріярхат (православної церкви) розпорядки, в яких взиває місцевих священиків відправляти богослуження лише згідно з „новим стилем". Сільське православне населення Буковини й Бесарабії зустріло ці розпорядки здержливо й далі святкує „свої старі свята". Очевидно, з цієї причини приходить нераз до непорозумінь між вірними і священиками, які мусіли підчинитись розпорядкам патріярхату й відмовлялися відправляти богослуження тоді, коли цього бажало населення. Рум. преса виступала довго проти цього „стилізму", як проти „замаскованого іредентизму" (!) українців, але згодом виявилося, що й румунське православне населення не захоплюється новим календарем і також святкує „по старому". Так було м. ін. і підчас цьогорічних Різдвяних свят. **оч.**

НОВИЙ ЧАСОПИС В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.

Як довідуємося, з початком лютого н. р. вийде в Чернівцях новий щоденник, писаний по українськи, але чужий нам духом — „Українські Вісти". Повстання цього часопису звязують з загальним тепер радянофільським курсом значної частини румунської преси.

Як ми вже в „Ділі" згадували, прибув рік тому до Букарешту перший совітський пресовий аташе Столипін і відтоді переганяються в Букарешті щоденники „Діменяца", „Алеверуя", „Зоріле", „Лупта", „Темпо", „Кредінца" та ціла низка тижневиків у похвальних статях про рай у Совітах. Очевидно, що призначений для Буковини новий щоденник „Українські Вісти" — хочби в обережнім виді „демократичного органу" має направляти опінію про положення українців під Совітами. Ми певні, що часопис з такою ж метою, як колишня „Боротьба", „Борець", „Нове Життя", зустріне такаж доля, як ті органи. Через такі часописи, розкинені підчас стану облоги по наших селах, жандарми знущалися цілими десятиліттями над „українськими большевиками" і щойно згодом влади переконалися, що українське сільське населення не є „комуністичним передовиком Совітів". З другого боку й тайні фінансісти такої „української преси" неблизком переконаються, що дальше видавання її безцільне. Та тепер часи змінилися. Східні союзники числять на доброзичливість теперішнього уряду й надіються перевести своє діло так, як його переводять по промислових осередках Семигороду.

Якщо „Українські Вісти" появляться й зачнуть свою розкладову роботу серед нашого населення, нехай знають, що тріш, видертий від голодуючого населення України — не переконає буковинських українців! **оч.**

ЮВИЛЕЙ МИТР. ШЕПТИЦЬКОГО В ЧЕРНІВЦЯХ.

Буковинські українці готовляться святкувати ювилей 35-ліття владичої праці митр. Шептицького й 19 ц. м. з цієї нагоди відбулося у греко-кат. церкві в Чернівцях врочисте богослуження, на якому була маса українського населення буковинської столиці

БУКОВИНСЬКИЙ РОМАНЧУК — АТАНАС РУСНАК.

На днях відвідали делеґати українських черновецьких установ корпоративно хату Нестора українського організованого життя на Буковині, Атанаса Руснака, що саме тепер скінчив 85 літ. Атанас Руснак — це втілене відродження української Буковини, для якого працював він решто все своє життя від первопочинів того відродження до сьогодні, як основник, член і провідник всіх майже українських т-в у Чернівцях, де до емеритури був учителем. Буковинські часописи відмічують незвичайну працю тієї людини, а в Нар. Домі висить вже віддавна його портрет, як одного з найважніших лічців Буковини.

КОЛЯДА НА „УКРАЇНСЬКИЙ БУКВАР".

Тов. „Українська Школа" в Чернівцях візвало окремою відозвою буковинське громадянство колядувати на фонд закупна букварів для приватного навчання української мови по селах. Як пройшла ця коляда — покищо не знаємо.

КОНЦЕРТ „БУКОВИНСЬКОГО КОБЗАРЯ".

Традиційний цьогорічний концерт колядок і щедрівок, що відбувся 6 ц. м. у Чернівцях, заходом „Буковинського Кобзаря", не був такий, як давніше. У програму його вставлено трохи „світського елементу" — нар. пісні й інструментальні твори, а це, як і високі ціни, настроїли публику опозиційно. До тогож трохи одноманітно вийшли колядки в модерній гармонізації Ігря Войченка, струнний квартет зовсім не вдоволив публики, а казав про музику, яку співали по українськи, румунськи й німецьки, доповни-

ла нефортунну програму й публика почала нудитись і розходитись під кінець концерту. Д-р Бойченко — талановитий композитор, але на такі концерти, як цей, він повинен підбирати іншу, більш українську й популярну програму.

В БЕСАРАБІЇ ГИНУТЬ З ГОЛОДУ.

Український комітет допомоги голодній Бесарабії веде далі жваво свою акцію. В останньому тижні вислав він знову в навіщені голодом околиці 2 вагони збіжжя, разом досі 10 вагонів. Водночас комітет просить дальших жертв, бо в Бесарабії починають люди гинути з голоду і м. ін. у Тагінській окрузі згинуло вже так кількоро дітей.

ДРІБНІ ВІСТКИ З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ.

Заг. Збори „Української Нар. Книгозбірні" відбудуться в Чернівцях 26 ц. м. — Т-во „Міщанський Хор" улаштувало 31 м. м. новорічний Маланчин Вечір, на який зложилися комедійки „Медвідь" і „Новорічний дарунок" та декламація О. Довганчука. Вечір удався і пройшов мило. — В салі евангелицької школи в Чернівцях відбувся на запрошення нім. культурного гуртка виклад д-ра В. Гувара на тему „Молоді і старі" (з лікарського погляду) по німецьки.

ДБАЙЛИВІ ЖАНДАРМИ.

В Кіцмані заборонив місцевий жандарм танцювати українській молоді в Нар. Домі, кажучи, що від папіроски може запалитись будинок, а тоді він буде відповідати. Ця „дбайливість" за українське добро дуже характеристична. В с. Гаврилівцях жандарм здер підчас водосвяття 6 січня ц. р. жовто-блакитні стрічки, що були на хресті. Нарід палко запротестував, а тоді зявилися інші жандарми й пограничники і розігнали всіх. Справа опинилась у прокуратурі, яка веде слідство.

НАРАДИ СОЙМОВОЇ І СЕНАТСЬКОЇ КОМІСІЇ.

ВАРШАВА, 25. 1. ПАТ. У понеділок радитиме буджетова комісія над прелімінарем буджету міністерства пошт і телеграфів, у вівторок розгляне прелімінар буджету міністерства освіти. Сподіються довшої дискусії з приводу тяжкого положення шкільництва. В середу комісія розгляне прелімінарі буджетів міністерства промислу і торговлі та хліборобства.

Одночасно буджетова комісія сенату розглядатиме буджет президії ради міністрів. Наради цієї комісії протягнуться до 25 лютого ц. р.

Похорони короля Юрія V.

НЕ СТАЛО ЧОРНИХ РУКАВИЧОК.

Всю ніч тисячі людей ждали на відчинення Вестмінстерської катедри. Катедру відчинили рано. Всі приходять до церкви в чорній одежі, з жалібними перепасками на рамені. В усіх льондонських торговлях до кількох годин розпродали засоби чорних рукавичок, а нові транспорти спроваджують літаками із Чехословаччини та Польщі, де фабрики працюють день і ніч, щоб на час прислати замовлення.

ЯК ІТИМЕ ПОХОРОННИЙ ПОХІД.

Двохвилинна мовчанка.

Обраховують, що похоронний похід вулицями Льондону та Гайд Парком до стації Паддінгтон потреває дві години. Поїзд до Віндсору відійде точно вполудне, а прийде в год. 12.35. Відси жалібний похід піде до Віндсорської каплиці св. Юрія, що є при замку. Там тіло монарха зложать у королівській гробниці. Около год. 1.15 почнеться в каплиці св. Юрія богослуження, яке відправить кентерберійський архиепископ і віндсорський декан. Кульмінаційною точкою богослуження буде 2-хвилинна тишина, яка заволоділа в усій В. Британії в год. 1.30.

МОБІЛІЗАЦІЯ ПОЛІЦІЇ.

Тому що на похорони прийдуть ріжні монархи та члени володіючих домів ріжних держав, змобілізували льондонську поліцію та Інтелідженс Сервіс (тайна поліція). Чужинців, що приїзджають до Льондону, контролюють дуже гостро.

ШОТЛЯНДСЬКІ ЖАЛІБНІ МЕЛЬОДІЇ.

В похоронному поході йтиме 12 „пайперів" шотляндської гвардії, що на народніх інструментах відіграють шотляндські жалібні мельодії.

У ДЕНЬ ПОХОРОНУ В АНГЛІЇ ПРАЦЮЮТЬ

Урядово проголосили, що на бажання короля Едварда VIII, в дні похорону, себто вівторок і середу в урядах і підприємствах не припинять.

—o—

Кружок правників-парляментаристів.

На терені варшавського сенату пролилась ініціятива утворити в законодатних установах ґрупочку групу, якої завданням було б піддуматись поширенню форми проєктів законів, ухвалюваних у соймі й сенаті та їхньою згідністю з цілістю обовязуючого законодавства, як теж випрацьовуванням засад, на яких законодавство повинно опертися.

Інформаційна нарада в цій справі на терені сенату вже відбулася давніше, а в пятницю 24. січня ц. р. з ініціятиви віцемарш. сойму Подоського і віцемарш. сенату Маковського відбулося таке установче засідання послів і сенаторів правників, у якому від Української Парляментарної Репрезентації взяли участь посли д-р Степан Баран і д-р Ігнат Волинський. Зібрання отворив і йому проводив віцемарш. сенату Маковський, професор карного права у варшавському університеті, що теж начеркнув коротко майбутню програму праць правничої групи, яку названо Кружком (коло) правників-парляментаристів і які не має ніякого політичного характеру, а є тільки згуртуванням фахівців-правників послів і сенаторів. З цієї причини УПР. у цій засіданю 8 послів і 2 сенаторів правників на її загальне число 19. рішила взяти участь у працях цього Кружка, бо це в нічому не обмежує її самостійности й діяльности на терені законодатних установ і краю.

По переведеній дискусії вибрано президію Кружка, до якої увійшли проф. Маковський як голова і віцемарш. сойму Подоський та сенатор д-р Антін Горбачевський як заступники голови. Рішено звернутись до Кодифікаційної Комісії щоби представила Кружкові дотеперішній стан кодифікаційних праць, та до міністра справедливости, щодо способу правничого узгіднювання тексту урядових законопроєктів, врешті, щоби президія Кружка постаралася на одному з чергових зібрань в окремому рефераті начеркнути докладніше плян праці Кружка, очевидно з тим, що для законодатних установ може це мати лиш дорадчий характер.

ГІТЛЕР ТАКИ ХОРИЙ НА ГОРЛО?

Празький часопис „Соціяльдемократ" приніс із Берліна вістку, нібито лікарі ствердили, що Гітлер недужіє на рака в горлі. Це, мовляв, відновилася недуга після операції зперед пів року. Тканки вирізані з полипа піддали дослідам, які виявили, що це зачаткі ознаки рака. Тоді звернулися до інституту боротьби з раком, не подаючи назвища пацієнта, й інститут ствердив іще раз попередню діягнозу.

Часопис звертає увагу, що тиждень тому вг. Анаса принесла була вістку, що з окруження німецького уряду звернулися до славного спеціяліста горляних недуг проф. Пітмана з Бордо, чи не схотів би лікувати Гітлера. Тому, що запитували неофіціяльно й загально, проф. Пітман не відповів. З таким самим запитом звернулися до славного спеціяліста горляних недуг у Відні проф. Ноймана.

ДЖУЛЯ ПЕКАР.

КЛЮЧ.

Важка літня ніч нависла бурею, величезними чорними хмарами, що здоганяли місяць...

Якийсь чоловік дивиться на небо та йде під густими каштанами алеї. Сопе нерівно і бурмоче, якби кляв, що дорога така погана. Опасистий, пізбігає. А хоч квапиться що-хвилини зупиняється нерішуче, навіть завертає, але якби пригадував собі щось обтирає своє чоло та біжить у напрямку залізниці. Конче мутить їхати до Будапешту... Цікаво, чи цей Дон-Жуан Александер теж поїде цим поїздом... адже це останній... Обіцяв йому. А що, як не прийде?

Почекальня — порожня. Перон теж. Ще чотири хвилини часу... може ще надійти. Ще раз обтер собі чоло і ходить перед рейками. Боже! Яка це мука носити на собі стільки тіла, ще й мати жінку вищу на голову, ну, і гарну, дуже гарну, чудову як краля! Нераз уже йому натякали за це... але він вірив силі свого гроша.

Роля його була несимпатична і неясна. Був пізнерливий, дрібничковий і жінка його, вища від нього фізично і морально, водила його за ніс. Що-ж, що вона належала до нього, коли душі її не міг схопити! Якими світами ця її душа блукала? При якому з її численних звеличників зупинялась? Ах, як їх багато! Він уже звик до них. І так помітують ним. Але сьогодні він відчуває небезпеку... Цей гнилозаний Александер...!

Поїзд підійшов, а з нього нема. Вже до нього, але в останній хвилині вискочив. Поїзд рушив. Прибігає задиханий до веранди. Гоп! що скаже тепер своїй жінці чому вернувся? Мій Боже! Сам волів би був поїхати... Входить як шпигун до передпокою, йде коридором, та заглядає кімнати. Нема нікого. Але Марії теж нема. У дитячій кімнаті чути голоси; це діти моляться. Голосу мами серед них не чути. Де вона могла б бути? У хаті страшенне душно. Може пішла до парку? Вибігає задньою терасою і шляхом іде поза кущами. Побачив щось як марево: Марія всю в білому. Оперлась об старий платан і місячне проміння грається її волоссям. Почувши кроки здригнулась і відгорнула з чола свої кучері:

— Чи це ти?

— Так, я... спізнився на поїзд.

Жінка із злобним усміхом:

— Розумію... мала інспекція...

— Вибач...

— Шо-ж! ніхто не може тобі заборонити вертатись до свого дому!

— Я вагався... Александер...

Марія схрестила руки. Мовчання, хвилина гордовитий сміх зупинився на її устах:

— Ти хотів може перехопити мене з ним на гарячім учинку?

— Бог зна що вигадуєш. Александер сказав мені, що теж поїде, а що я не застав його на звірці то теж лишився.

— Дуже добре. І прихопив саме в пору.

— Яку пору?

— Зараз його тут побачив. Александер [illegible] хвилина.

— Що може бути. Отже не прийшов.

— Нема „зрадника"... Твоя [illegible] нічого.

— Навіть не зміниш того, що він у тобі закоханий?

Марія знизує плечима, дивлячись згори на малого чоловіка.

— Скажи, будь ласка, чи це для тебе таке неможливе, що я можу подобатись мужчинам? Отже знай, що за хвилину я тут з ним зустрінусь. Навіть показу тобі місце. При малій залізній фіртці у парку.

— Я на це не можу дозволити!

— Дуже помилишся, мій пане. Я сама собі можу дозволити. Навіть шкода вести розмови на цю тему, бо я вже йду туди. Як хочеш, можеш піти зі мною. На кожний випадок можеш піти. Можеш сховатись у тіні від муром...

Марія забула за свого чоловіка, йде сама. Він іде назирцем за нею і дійшовши до паркового муру, ховається. Жінка зводить внутрішню дерев'яну. Стає перед фіртцею, обертає ключ у замку. І вона його ховає. Дивиться довго на цей ключ і після нього чути, як якийсь малий тяжкий предмет впав серед кущів. Чи вона викинула його?

Марія оперлась з похиленою головою на фіртку і жде.

Ніч тиха. Тільки десь із віддалі чути ще відгомін грому. Нарешті наближаються нервові кроки. Перед фіртцею зарисовується постать високого, випрямленого мужчини. Тихенько стукає палицею до фіртки. Жінка ледви може встояти. Оперлась на пень дерева і затягнула міцніше на грудях білий шаль, що нагадує хмарку. Тепер пізнала себе.

— Марія! то ви прийшли?

— Як бачите, Александре.

Закарпаття.

ОДИН ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС І ЙОГО ПЕРИПЕТІЇ.

В Королевім на Закарпатті вже 8 років поліція переслідує родину Купчиків, а саме двох братів, Юрка та Івана. До тієї вийшли вони, крім старшого брата Юрка, зі всіх судових процесів щасливо. Юрка засудив найвищий суд у Празі на 1 місяць в'язниці ще мин. рік тому, що заступав в пресі державної влади. Івана Купчика судили за те, що сказав на приложнім місці: „Україна тут була й буде". Одначе вищий суд у Кошицях його звільнив. — Син Івана, студента судили 49 разів, та не могли йому ніколи нічого доказати. І тепер дістав він два судові присуди, один з вищого суду в Кошицях, другий з краєвого суду в Берегові. Вищий суд у Кошицях розглянув присуд кр. суду в Берегові, де підсудного покарано на 240 к. ч., із завішенням на два роки. За строгину йому вважали: 1) легке зачіпання жандарма Врани, 2) перешкоду Врані в урядуванні, 3) спротив його вимогам. Одначе вищий суд звільнив Івана Купчика від вини й кари. Проти безпідставних виступів жандарма у Королевім подали обмежений меморандум: до міністерства справедливости, міністерства внутр. справ і вищевищий президента республіки.

—o—

ПРИПИНЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ МІЖ СССР І ЯПОНІЄЮ.

ТОКІО, 25. 1. ПАТ. Агенція Домей повідомляє: Большевицько-японські переговори у справі риболовства припинились. Японські рибацькі товариства рішили продовжувати далі ловлю риб на північних водах, не чекаючи, аж обговорили уточнять подробиці большевицько-японського договору, який підписано в 1905 р. у Портсмуті. Становище рибацьких товариств піддержує міністерство хліборобства. Переговори припинились тому, що большевицький уряд домагається усунути японських рибалок з північних вод.

ЗДОРОСТАЮЧА МОЛОДЬ пливна вживати на ніч одну чашку природної гіркої води FRANCISZKA JÓZEFA. Хто вживає її, цьому прочищує вона кров і направляє шлунок і кишки. Зі всіми усіх. Поручають її лікарі.

ПОЛЬСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ ДЛЯ АБІСИНІЇ.

ВАРШАВА, 25. 1. ПАТ. Головна управа польського Червоного Хреста вислала під адресою абісинського Червоного Хреста 4 скрині з 17 ліжок із санітарним матеріялом, а саме 5.000 штук перевязок, 10 кг. ходини в кришталях, 100 стекл рентгенових ножів, усе загалом вартости 10.000 зол.

Підвишка податку від нерухомостей.

Новооголошений податок від нерухомостей (Дневник законів ч. 3, з 15. січня ц. р.) вводить, крім деяких засадничих змін, нові обтяження міських домів. Декрет обєднав усі державні додатки до податку від нерухомостей та заводить таку суцільну податкову ставку: а) податок від нерухомостей з приходом до 1.000 зол. — 8 відсотків цієї суми; б) якщо прихід перевищує 1.000 зол. — податок сягає 12 відсотків від цієї суми. Крім дотеперішніх тимчасових додатків декрет зачислив до нової податкової ставки ще надзвичайну маєткову данину (кінчиться у 1937. році) і при доходах понад 1.000 зол. підвищено податкову стопу на 0.45 відсотків.

Другою несподіванкою, яку ввів декрет, це приспішення платности податку від нерухомости. Дотепер можна було платити цей податок у чотирьох чвертьрічних сплатах. Новий декрет установив такі дві речинці платности: 30. червня і 30. листопада.

Після обнижки комірного на 45 міліонів зол. і при мораторії для безробітних бова підвишка податку від нерухомостей на 25 відсотків обтяжує непомірно власників нерухомостей. Вже дотепер залеглости податку від нерухомостей до кінця 1933. р. дійшли до 50 міліонів золотих. До цих залеглостей не вчислено 10 відсоткового самоуправного додатку ні оплат на фонд праці.

НОВІ МОНЕТИ В АНГЛІЇ.

Король Едвард VIII видасть небаром розпорядок до державної скарбниці, щоб викарбувала нові монети з його портретом. Зараз стануть карбувати нові монети король Едвард VIII. затвердить предложені йому проекти погруддя, що буде зображене на монетах.

Вчора під тягарем клопот в — нині незалежні люди.

Головна виграна четвертої кляси 34-ої Державної Льотерії виграно, як відомо, 21. ц. м. на ч. 44.794 в колектурі Йосифа Машлера в Тарнові при площі Казимира І (ця площа буде тепер напевно називатись „Щасливою"). Всі вибрані фортуни зреалізували вже виграну, дістали з Генеральної Дирекції Державної Льотерії по 200.000 зол. за четвертину. Покажче подаємо подробиці, що торкаються власників двох перших четвертин.

П. П. Станислав Врубель і Францішек Габік грають від довгого часу до спілки, крім цього кожний з них має власні четвертини різних льосів. Пан Врубель дістав раптом якийсь проблиск, що виграє, якщо льос витягне йому музика. Отже звернувся до знайомого сліпого органіста, п. Едварда Островського і завдяки йому став власником четвертини щасливого льосу до спілки із приятелем. П. Врубель емеритований хорунжий 78-го полку піхоти заявив, що тішиться головно з того, що його дитина, яку покинула мама, буде мати майно. Рівночасно, як і п. Габік, власник тютюневого кіоску мають змогу вибудувати собі дім у родинним Тарнові.

П. Фрібург, домашня вчителька, не вміє покищо змінити своїх проектів на майбутнє; купує собі негайно радіяний апарат, бо досі не могла вислухати трансмісії тягнення і довідатись про своє щастя щойно у колектури.

Усі залишили тимчасом свої виграні в Банку Краєвого Господарства, а по дорозі вступили до колектурнооб'єднатись в льоси до 1-ої кляси 35-ої Льотерії, якої тягнення почнеться 20. лютого ц. р.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, вічниці, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— **Просимо В. П. Пань** прикрашувати свої великі вечірні товзети нашими ручної роботи квітами. Сальон Мод „Мак", Львів, Чарнецького 10, тел. 295-54. 2—2

— **Футра, всякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський** пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 48—?

— **Кравецька робітня І. Клюка, Кльоновича 3,** виконує гарні мужеські гардероби по дешевих цінах. 8—10

— **Одинока українська гарбарня і красильня** футер Перзіяна, Львів 21, Скнилівок, тел. 108-65 виконує всі роботи першорядно, скоро і дешево. Для вигоди П. Т. клієнтелі улаштовано бюро принять в робітні футер Е. Говиковича, Львів, Домініканська 4. 6-12

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 9—115

— **Кравецька робітня М. Білоуса, Львів, Домініканська 4, І. п.,** поручає на карнавал всякі вітгові мужеські одяги. Солідне виконання. Власний матеріял на складі. 973 5—?

— **Коляди у Львові.** В неділю 26. ц. м. відспівають церковні хори низку колядо у церкві св. Юра та Успення Преса. Богослужиці в 12. год., а в церкві Непор. Зач. Преч. Діви Марії при вул. Сьвєнтокшицької в год. 11.

— **Вже від сьогодні** приготовляється цілий Львів і околиця на вечерниці К. Л. К., які відбудуться 1. лютого у всіх салях „Народнього Дому" і „Української Бесіди".

— **Нова домівка Рідної Школи.** Повідомляємо, що від 1. лютого ц. р. Головна Управа Рідної Школи у Львові перенесе свої бюра до дому при вул. Сикстуській ч. 46, партер. — **Головна Управа Рідної Школи.**

— **Комітет Допомоги Вдовам і Сиротам по священиках** уряджує у вівторок, 4. лютого ц. р. в салях Театру Ріжнородностей, Народнього Дому й Української Бесіди, вул. Рутовського ч. 22, І. поверх, **Традиційний Вечір** при ласкавій співучасти Вп. Пань: Евгенії Зарицької й Люби Німпівної, Вп. Панів: оперового співака Івана Романовського й радника д-ра Юліяна Залозецького, хору „Евгена" під управою Вп. П. Е. Козака. Декламацію виголосить Вп. П. м-р філ. Ірина Гергулівна. При фортепіяні Вп. Пані: проф. Лідія Шевтковська, Марія Головківна, а м-р Іван Зелінь. По вечорі танці під проводом Вп. П. проф. Павла Зимака. Стрій вівтовий. Початок год. 9. веч. Буфет у власній управі. Зступ на свою тіль-

— Ах, я випросту пляма від рідешів і трем... при ньому... Ви прийшли! Це заступає відчуття.

— Стрінайте, мій приятелю.

— На що мою чекати? Я кохаю вас, як не кохав ніхто на світі... Чи можете мені повірити?

— Знаю про це, Александре.

— Ви говорите не таким байдужим голосом! Подайте мені свою руку...

Марія відхиляє подає йому через столову руку. Александер із другого боку пале навколішки і перериває її руку цілунками.

— Подайте мені ще другу... Відчиніть!

— Чи ви обіцяли вам щого?

— Якщо не обіцяла? Чи так будемо стояти?

— Хто вже...

Вона — Тоді я не розумію.

Вона сумно і жалібно!

— А якби вас я була закликала сюди, щоб з вами попрощатися?

— Ні, ви кпите собі! Ви знаєте, що я не можу терпіти такої прикрости.

— Якби і шукали, то не більш не могли би.

— Марія, не мучте мене! Виїдіть за мене. Зараз звідсіли виїдемо, втечемо. Відчиніть.

— Ви знаєте, що я не вільна.

— Ах! ви-ж знаєте, що ваш чоловік негідний... що тільки його гроші...

— Замовчіть. Це батько моїх дітей.

— То й візьміть їх із собою.

— А закон? Батько відобрав би мені їх і я не могла би без них жити.

— А вищий закон серця?!

— А як не вищий закон сліпе, що ми не можемо залишити одне до одного? Послухайте. Алеке... Я вас не люблю.

Той крикнув дико:

— Це неправда!

— Я тільки для цього запросила вас сюди.

— Не вірю!

— Не побачимось ніколи.

— Відчиніть.

— Якби і хотіла, то не маю ключа. Я викинула його.

— Мрієш! Ти мене любиш, тому ти викинула ключ...

— Я вже сказала своє... я вас не... не... лю...

— Не вірю... Ще одно слово. Я розібю цю фіртку...

— Вибач мені.

— Не можу...

— То проклени!

Александер хоче схопити її руку через фіртку і трясе залізом.

— Робіть, як хочете — кричить Марія — прощайте!

Чоловік Марії зявляється нараз перед нею. „Досаднно було йому хвилюватись... бути заздрісним"...

Жінка побачила його. Вона має сльозу на очі. Чоловік підходить до неї:

— Ах, як ти гарно йому відповіла! І позбулась його. Не розумію тільки одного: Чому ти не позбулась у такій гострій формі всіх наших твоїх... тільки його?

І хотів при цьому її... Вона... цілувала його і сказала:

— Бо я справді його... люблю!

З малярського пенкл. а. б.

ки за запрошеннями, які можна відобрати 1. і 3. лютого у крамниці „Достава", вул. Руська 20.

— **Дальші протижидівські ексцеси.** На львівській політехніці перед викладом проф. Бартля (б. премієра) ендецькі студенти викинули зі салі студентів жидів і побили їх. Коли жидівська делегація звернулася до проф. Бартеля за порадою, він відповів, що між жидами є провокатори, які викликують ексцеси й паніку. Також на викладі проф. Ахентуска поляки викинули жидів, заявляючи, що не будуть сидіти з жидами на одній лавці. Жидівська делегація виїхала зі Львова до Варшави за інтервенцією в міністерстві.

— **Також герої...** На днях відбулися збори львівського кола Союзу легіоністів, на яких стверджено, що то за люди сюди належали. Ще недавно львівський відділ легіоністів мав 1.100 членів, але коли перевірено їх історію, цей стан упав до числа 700. Отже 400 осіб підшивалося безправно під назву легіоніста, щоби витягнути з цього ріжні користи. Але ця перевірка була дуже побіжна. Польська преса стверджує ще й тепер, що членами союзу є люди, що не тільки в легіонах, але й взагалі при війську ніколи не були.

— **Засуд за карикатуру.** Відомий польський письменник і голова польської академії літератури, що є теж сенатором, почувся ображеним карикатурою в літературно-мистецькому тижневику „Просто з мосту" і заскаржив редактора цього тижневика Ст. Пясецького та артиста графіка Ї. Полінського до суду. Карикатура представляє його в російському одностою з підписом „Сен. Серошевський говорить про Березу". Процес скінчився засудом ред. Пясецького на 1000 зол. гривни з заміною на 6 тижнів арешту і Полінського на 50 зол. з заміною на 5 днів арешту.

— **До Палестини** прибуло минулого року 61 тисяч жидів, з того більша половина жінок. Іміґранти були громадянами 56 держав. Найбільше жидів було з Польщі, бо 29.407, опісля з Німеччини 5.464, Румунії 1.616, Греції 2.105, Чехословаччини 1.347 і ін. Іміґрація до Палестини зростає з року на рік. В 1934 р. було 42.359 іміґрантів, в 1933 р. поверх 30 тисяч, в 1932 р. 9.533, в 1930 р. тільки 4.944.

— **За зловживання в суді.** В окружнім суді в Перемишлі оголошено присуд у процесі Мих. Балоня, б. секретаря городського суду в Ярославі, що відповідав за ріжні зловживання в числі 204. Обвинуваченого засуджено на кару 3 і пів року вязниці, яку на основі амнестії зменшено на пів року.

— **Крадежі на почті.** Перед карним трибуналом окружного суду у Львові, відбулася відложена тому кілька місяців розправа проти б. управительки почтової аґенції в Любіні Вел. пов. Городок, Стефанії Борецької та її сестри Марії Сокальської, яким закинено спроневірення 18.492 зол., виставлення фальшивої щадничої книжечки та недоручення адресатам 37 книжечок. Борецька приняла сестру до помочі в бюрі без уповажнення дирекції. В часі слідства не признавася до спроневірення грошей, мовляч, що 5.000 зол. згоріли припадково. Пізніше сказала, що гроші забирав або громадський післанець або сестра. Зате із зізнань Сокальської виходить, що обі обвинувачені брали з почтової каси до схочу. На розправі обі сестри виговорилися зовсім винні. Присуд западе в суботу.

— **Велика спадщина.** В Рівному кружить поголоска, що два брати Ліхтмани одержали величезну спадщину по своєму вуйкові в Америці. Спадщина перевищає суму 500 міліонів долярів. Ліхтмани одержали лист від адвоката з повідомленням про спадщину.

— **20 разів жонатий.** Виленська поліція одержала від 20 жінок скарги на Адольфа Кона, що вдаючи нежонатого допустився з ними многоженства. Тому що Кон утік, поліція розписала за ним стежні листи.

— **Самогубство учениці.** В Домброві під Тарнувом відобрала собі життя 20-літна ученниця VII. кл. гімн., Станислава Левандовська, стріливши до себе з револьвера. Кілька годин перед самогубством Левандовська зголосилася на поліції й повідомила, що шлюсар Ян Зелінський переслідує її своєю любовю і погрожує їй смертю, якщо стрінеться з відмовою. Наслідком того Зелінського арештовано, але за кілька годин Левандовська, написавши лист до родичів, скінчила з самогубством.

— **З Польщі.** В Кельцах придержано двох 14-літніх хлопців Леона Назаревича і Казимира Шеора із Кракова, що втікли з батьківського дому і їхали до Ґдині, щоби дістатися кораблем до Абісинії. — В Отвоцку вибухла в оптичному складі петарда, наслідком чого переведено ревізії серед польських народовців.

— **Півтора тисяч рибаків серед моря.** З Ґурієва над Каспійським морем повідомляють, що сильний вихор поніс на повне море величезну кригу, на якій находилося 1.683 рибаків з 1.489 кіньми. Рибаки мають при собі радієвий висильний апарат і комунікуються з Ґурієвом. Харчів і топливо мають на 40 днів. На ратунок має небавком вирушити відповідна експедиція.

— **Шукайте архикнязика.** З місцевости Стенокерзе, де перебуває б. цісарева Зита зі своїми дітьми, надійшла вістка, що тому кілька днів щез без вісти один з наймолодших братів архикнязя Оттона, 17-літний Фелікс. Здогадуються, що молодий архикнязь утік з дому до Італії, бо давно мріяв про вступлення до італійської армії в Абісинії. За втікачем вислано стежні листи.

— **Летунські катастрофи.** Підчас пробного лету під Берліном упав літак, при чому згинули два летуни, капт. Нойгофен і один інжинір. — В Казаблянці на військовому летовищі вітер кинув об землю літак, який запалився, при чому згинули пільот і один офіцир. — Біля голяндського летовища Вальгафен розбився військовий літак, при чому згинули два офіцири.

— **Песик короля Юрія гине з туги.** Льондонські часописи принесли вістку, що песик покійного короля Юрія V. фокстеріер „Бобі" від смерти свого пана нічого не їсть. Ветеринар мусів пристосувати штучне відживлювання. Бобі ні на хвилину не кидає кімнати, в якій помер король і кидається на кожного, хто до нього підійде. Ветеринар сумнівається, чи песика вдасться урятувати.

— **Сильні морози в Америці.** З Ню Йорку повідомляють, що від тижня панують там морози поверх — 20 ст. Ц. Ще нижча температура панує в середущих стейтах, доходячи до — 49 ст. Замерзло 129 осіб. Від надмірного огрівання домів вибухають масові пожежі. Про гостроту морозів свідчить факт, що водопади Ніяґари замерзли.

— **Сумна статистика.** Впродовж 19-го століття було в цілій Европі півтора до двох міліонів самогубств. У 20-му ст. число самогубств зросло незвичайно. Німецький соціольог Ганс Рост, що займається соціяльним боком самогубств, ствердив, що число самогубств у цілій Европі доходить до 60—70 тисяч річно, отже поверх два міліони до 1935 р. Показується, що й без війни вигибає маса людей що року і то з власних рук.

— **Ріжні вістки.** В Букарешті арештовано інжиніра Сюлей під закидом отроєння із заздрости артистки Тіти Крітеску, колишньої королевої краси в Румунії. Артистка хотіла вийти замуж за одного румун. дипльомата. — Наслідком довготревалих дощів в Арґентині виллали ріки. Води залили кількадесять місцевостей, при чому згинуло багато людей.

Листування Редакції.

М-н. **Прага:** Статті цікаві, одначе всі, крім одної спізнені.

ІЗ СВІТОВОЇ ПАНОРАМИ.

Неймовірні історії.

Один із нюйорських клюбів придумав для своїх членів приємну, розумну та корисну забаву. Кожний з них мусить прилюдно оповісти якусь неймовірну брехню або казку. Найбільше неймовірне оповідання дістає нагороду. Громадянин із Шікаґо Джім Джордан дістав нагороду за таку вістку: „Сніговія розбила термометр; з термометру вилала крапля живого срібла і вбила миш". Другий рекордист повідомив, що так швидко їхав світом, що мусів аж звільнити його хід, бо лямпи його авта переганяли придорожні ліхтарні.

Все це тільки доказ, що в Америці ніщо не діється. У нас, коли кілька днів тому впав сніг, то люди думали, що це пале живе срібло й автами їздили оглядати його, а львівський маґістрат казав засвітити всі ліхтарні, щоб люди могли сніг бачити.

•

Ще іншу штуку вигадав маґістрат у Гонґ-Конґу. Ухвалив він податок на жіночі нігті китаянок, коли вони мальовані на червоно. Кожна китаянка, яка хоче фарбувати собі нігті, мусить заплатити окрему таксу. Коли поліцай побачить жіночі червоні нігті на вулиці, має право домагатись, щоб їх власниця показала дозвіл на це.

З огляду на те, що в нас податків дуже мало, можна би для загального добра і для слави жіночої краси ввести, крім податку від нігтів, ще й податок від червоних уст. Окремі інспектори, що перевіряли би, чи колір уст — правдивий чи мальований, могли би діставати нагороду. Може навіть найшлись би такі, що доплачували би до такої посади, як це роблять напр. портієри у великих готелях.

•

Найбільше неймовірну історію передали в конвіці останньої волі Кіплінґа, автора „Книги джунґлів". Цей письменник залишив у спадщині 750.000 фунтів штерлінґів, себто яких 20 міліонів. І все це заробив тільки пером. Чули ми вже давно, що Кіплінґ дістає долярів за одне слово, а слова в англійській мові такі короткі, що на один рядок іде їх нормально 10—12, коли в нас міститься тільки половина.

Ніяк не можна зрозуміти, що анґлійці роблять із книжками своїх великих письменників. Хіба палять ними у печах або продають на мило? У нас теж виходять книжки і ми теж міліонова нація, але таки не можемо платити авторові за книжку більш, як дістає в Анґлії машиністка за переписання рукопису. Тут головна вина тільки наших письменників. Якби кожний з них робив те, що Кіплінґ, то напевно мав би міліони. Кіплінґ починав свою працю як журналіст в Індії і в місцевих ґазетах писав фейлетони. А анґлійці в Індії такі наївні, що не тільки книжки, але й ґазети читають. Там і відкрили Кіплінґа.

Діоген Бочка.

З кіна.

КІНО „КАСІНО": „МОЯ МАЛЕНЬКА".

Віденська комедія. Син власника великої фірми у Відні студіює в Анґлії, в Оксфорді. Це один із передових спортсменів, завдяки якому оксфордська дружина требців виграє свої змагання. Коли несподівано вмирає його батько, він мусить стати директором фірми, яку дістає у спадщині. Його анґлійський погляд на справи каже йому, що найкраще заняти під прибраним прявищем місце скромного урядовця в його власній фірмі. Так і робить. Водночас до цієї фірми попадає інший молодець, що не має найменшої охоти працювати і його там приймають, як шефа. Можна уявити собі, що діється в такім бюрі і як виглядає справедливість у відношенні до занятих там урядовців! Комедія має першорядно виведені типи та прекомічні ситуації. Давно ми вже не бачили такої доброї фільми. У головних ролях Ліві Гольшу, Ганс Ванка, Ґусті Губер і незрівнаний Мозер.

Нові книжки й журнали.

Instytut Spraw Społecznych: KALENDARZ BEZPIECZEŃSTWA I HIGJENY PRACY, 1936. Warszawa, 1936. Wydano na koszt Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 26. I. год. 3·30 попол. Аб. 6. Виступ. І. Кульчицької „Пригода в Ґранд Готелю"; год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара".

Понеділок, 27. I. год. 8. веч. Аб. 8. бонове представлення „Майор Варвара".

Вівторок, 28. I. год. 8. веч. Аб. 6. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Ґранд Готелю".

Середа, 29. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".

Четвер, 30. I. год. 8 веч. Аб 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".

Пятниця, 31. I год. 8. веч. Аб. 9. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Ґранд Готелю".

Субота, 1. II. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".

Театр Різнородностей.

Неділя, 26. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".

Понеділок, 27. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".

Вівторок, 28. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".

Апарати й радієві частини
найдешевше тільки у
SUPER - RADJO
Львів, Ягайлонська 16. Тел. 111-74
1055 1-6

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
Палестина, Вифлеєм.

Ширіть наш часопис!

Кіно.

АПОЛЬО: „Амок".
АТЛЯНТИК: „Боротьба з пиратом".
ВАНДА: „Зводниця", „Вкрали людину".
ГРАЖИНА: „Їх Експеленція шофер".
КАСІНО: „Моя маленька" (віденська комедія).
КОЛІСЕЙ: „У пошукуванні кохання" та ревія.
КОПЕРНИК: „Весільна ніч".
МАРУСЕНЬКА: „Замах у касині".
МІРАЖ: „Правда про кохання", „Добра ворожка".
МУЗА: „Вулиця шаління".
ПАКС: „Біла лелія" й актуальности.
ПАЛЯС: „Китайські моря".
ПАН: „Я збігець" (Панно Муні).
РАЙ: „Дві сироти".
СВІТ: „Дві сироти".
СТІЛЕЯ: „Любовні маневри" і ревія.
ТЕНЧА: „Віденські ночі" та додатки".
ТОН: „Папуа".
УТІХА: „Людина, що продала голову" та ревія.
ХІМЕРА: „Буря над світом".

Закордонне радіо.

Неділя, 26. січня 1936.

Відень (506,8) 11.00 Моцартіянський концерт, 13.00, 15.20 Легка й камер. музика, **Братислава** (298,8) 16.00 Концерт, 20.30 Віольончелі, **Прага** (470,2) 12.20 „Лише ти і я" оперета Вінера, 20.05 Концерт орх., **Париж** (1648) 18.00 Концерт, **Білгород** (437,3) 16.00 Спів, 16.30 Танцова музика, **Берлін** (356,7) 11.00 Патетична соната Бетовена, 19.00 Смичк. квартет, 20.0 Династія Штравсів, концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Вес. поранок, 13.10 Концерт, 18.30 Концерт бажань, **Кельн** (455,9) 18.00 „Тристан і Ізольда" опера Р. Вагнера, **Ляйпціг** (382,2) 11.30 Кантата Баха „Гайст унд Зеле вірд фервірет", 20.00 Концерт, **Мінхен** (405,4) 10.30 Вес. нар. музика, 20.00 „Фавст" Гунода на сцені, **Будапешт** (549,5) 15.30 Циг. музика, 18.30 Концерт симф. орх., 21.50 Скрипка, спів, **Мілано** (221,1) 12.30 Легка музика, 20.35 „Неро" оп. Масканія, **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт, 22.00 Танк. музика.

Понеділок, 27. січня 1936.

Відень (506,8) 12.20, 20.00 Вок.-муз. концерт, 17.20 Оп. арії, 17.40 „Візії" симф. поема Л. Мозера, **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Шубертові пісні з суп. кларнету, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. квартет, 17.40 Бетовенові пісні, **Париж** (1648) 15.30 Спів, 18.30 Концерт симф. орх., 21.00 Пів години пісеньків, **Білгород** (437,3) 16.20 Концерт, 22.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 16.30 Нар. танки, 17.40 Два фортепіяни, 22.40 Моцартові твори, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Ремісничі пісні й танки, **Ляйпціг** (382,0) 20.10 Вес. авдиція, 21.00 Орх. концерт, 22.20 Пісня великого кохання, **Мінхен** (405,4) 16.15 Камер. музика, 18.00 Легка музика, 20.10 Баварська музика, спів, **Будапешт** (549,5) 17.00 Циг. музика, 19.40 Концерт, **Мілано** (221,1) 11.30 Легка музика, 13.10 Орх. концерт, 22.00 Хор, **Рим** (420,8) 13.10, 20.35 Концерт орх., 22.00 Вечірка, танк. музика.

Вівторок, 28. січня 1936.

Відень (506,8) 16.05 Нар. пісні, 17.30 Сп. рецітаці, 20.00 Концерт орх. і хору, 22.10 Смичк. квартети Моцарта — джез, спів, **Братислава** (298,8) 20.25 Нові словацькі рефрени, 21.00 Форт. рецітаці, **Брно** (325,4) 17.30 Ін. серенади — спів, **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Спів, 18.10 Нім. авт., спів, 20.45 Соната Кванціяа, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. музика, 17.20 Спів, 18.10 Концерт, **Париж** (2648) 12.00, 18.30 Концерт, 22.15 Давні й нові пісеньки, **Білгород** (437,3) 11.00 Концерт, 16.20 Нар. музика, 19.30 Твори Іпполітова-Іванова — солісти, 21.20 Нар. пісні й танки, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, 17.04 Шуберт-Ліст (форт., спів), **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Розр. концерт, 18.00 Пісні В. Берґера, **Ляйпціг** (382,2) 16.30 Кантати та пісні Пурселя — спів, музика, **Мінхен** (405,4)) 16.30 Твори франкоївських композиторів, 21.10 Симфонічна творчість Р. Штравса,

Львівське радіо.

Неділя, 26. січня 1936.

9.00 Ранішня авд., 9.15 Музика з гр. пл., 9.40 Ранішній дневник, 10.00 З ріжних країн — гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театральна новинка, 12.15 Симф. поранок; у перерві ок. 13.00 Фрагмент із драми Кальдерона „Життя це сон", 14.03 Легка музика з гр. пл., 15.00 Година хлібороба, 15.25 Сальон. музика з гр. пл., 15.45 Від сорочки до шпенцера, 16.00 Для дітей: Самовар знову видається, 16.15 Еспанські танки й пельоні у вик. Мар. Понасенки, 16.45 Моменти, 17.05 Танкова музика, 18.00 Театр Уяви: „Історія про воєнка" Рамуза, 19.10 Спорт. вістки, 19.15 Реклам. концерт, 19.30 Сцени з опери „Фавст" Гунода з гр. пл., 20.45 Вимки з творів Л. Пісудського, 20.50 Веч. дневник, 21.00 На весеннім львівськім хвилі, 21.30 Канцон по пустині Сирії, 21.45 Спорт. вістки, 22.00 Танк. музика, орх., 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Понеділок, 27. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дневник, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. дневник, 12.15 Сальон. музика, орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Гадей Ольша у свому репертуарі, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Бетовен: Крайцерова соната з гр. пл., 16.45 „Еврена" скеч, 17.00 Госп. перешколення жінок, 17.15 Хвилина поезії Вірші Л. Стафа, 17.20 Спів у супр. форт., 17.50 Із психольоґії звірів, 18.00 Форт. рецітаці сучасної музики, 18.30 Листи від дітей, 18.40 Слава рерум, 18.45 Із забутих опер — гр. пл., 19.00 Жовнірам позашкільного комітету, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Концерт орх. маринарки, 20.45 Веч. дневник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Симф. концерт, 22.00 Забутий поет Фед. Фаденський, 22.30 Куняська капела, спів, 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Вівторок, 28. січня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.50 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дневник, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. дневник, 12.15 Колядки й пісоньки, орх. мандр., 12.30 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Вальси з гр. пл., 16.00 Сарнинська ПКО., 16.15 Легка музика, орх., пісоньки, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Сало та порцеляна, 17.15 Легка музика, орх., 17.20 Куток моди, 18.00 Камер. концерт, 18.30 Техн. скринька, 18.40 Сільна ґрруя, 18.35 Форт. рецітаці, 19.00 „Бандо Монне-Театрічо Ґротера" відч., 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Симф. концерт, орх., форт.; у перерві о 20.50 Веч. дневник, Із сучасної Польщі, 22.30 Здобутки хемії в діяниці штучних вітамін, 22.45 Рімський-Корсаков: „Лет дикиня" з гр. пл., 22.45 „Бандити" поеми Вол. Тужанського, 23.05 Танк. музика, орх.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27.

Нім. марка 1·25—1·30, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 171.50—172·50, фунти стерлінґи 26·10—26·25, австр. шілінґи 98.00—99.50, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 33.50—35.50.

Золото: Доляри 9.02—9.07, Рублі 4.75—4.85, Фр. франки 34.40—34·8., Корони 36·20—36·60, Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.28, Рублі 1.20, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 23-го січня ц. р. кооперативні платив за:

		львівю Львів.
1 кг. масла десерового бльокового без опакування	. .	2·30 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням		2.54·30 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	. . .	2·60 „
1 л. молока від 28. XII. 1935		0·14 „
1 л. сметани		0·75 „
1 к. яєць		3·80 „

Тенденція на масло вдержана на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова

Маслосоюз повідомляє, що від 27. I. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Дезерта ч. 4):

Курки молоді без остріг I. кл.	1·05	зол.
Курки з острогами товсті I. кл.	0.90	„
Індики товсті I. кл.	1.05	„
Пантарки товсті I. кл.	1.10	„
Товщені качки I. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає новит достацін.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Агентів до продажі рільничих приладів по селах шукає „ЖНИВО", Львів, Кутевича 6. 53 56 3-6

Рутиновану мундантку, яка пише на польсько-українській машині „Underwood" із стенографією шукає адвокат Петро Хрентівський, Щирець в. Львова. 2-2

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

Панна, літ 21, пізнає інт. пана до літ 30 на середнім становищі. Листи: „Діло" „Спільна доля". 1059

Лікар навяже листування з панною поважною і пристійною найрадше волинянкою або з Лемківщини. Ціль матримоніяльна. Писати: Lwów I. Poste restante. Okazicielowi legitymacji Nr. 16194. 1-2

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Мадаполям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Мадаполям 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. нереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові корон.	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френзал.	2.50
Попеліна на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Попеліна шовкова	1.60	Серветки	0.20
Перкалінн колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.28
Димка на підшитаці	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчнські	0.45
Простирала віллас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Всин рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Всин рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Вебе червона 90 шир.	2.—	Сінники	4.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.96	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо зелені блаватні товари 30% дешевше. Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

КУПНО - ПРОДАЖА

Сорочки, піжами віденський крій найдешевше у Поляньській Швальні Казимирівська 21. 1009 6-6

Лещетарські камізольки жіночі і мужеські найновіші модель, найнижчі ціни, найліпші матеріяли — Вирібня „Паліюм", Гетьманська 22. побіч Музею. 12/110

НАУКА

Танців першорядна школа Брисьової, Іраптової і Сина. Вулиця Баторія 28. 2-6

Школа жіночого крою, шиття, моделювання, яку веде моделіст Біндер, диплькований у Парижі, Дрездені, Відні, перенесена на вул. Оссолінських 12, починає вечірні курси. 1008 5-12

РІЖНІ

Вічні пера направляє „ПРЕЦИЗІЯ" Ринок 29, Гутовського 12. 861 10-10

Фортепіяни, піяніна, продаж, наєм, купно, оказії, **Марецький**, Львів, Баторія 7. 898 9-13

Приймаю всіляки тапіцерські роботи та виконую їх дешево, солідно, **Збігнев Скібінський**, Львів, 3-го Мая 4. в подвірю. Тел. 266-10 1011 3-4

Карнавалову елеґантну візитову одіж поручає по знижених цінах крамниця робітня Василя Хомина, Львів, Домініканська 11. партер. 1051 2-2

Приступлю з капіталом 5.000 зол. до якогось українського підприємства у Львові або на провінції. Зголошення слати до Адмін. „Діла" для „Хлібороба". 1057 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

СПЕЦІЯЛІСТ ЖІН. НЕДУГ (РАКУШЕР)

Д-р О. Шпрехер

Львів, Косцюшка 5 (ріг 3. Мая). Тел. 217-40. 994 4-10

Д-р Ігнатій Левенгек

ординує в недугах сечевого проводу, венеричних і шкірних

Львів, вул. Трибунальська 4.

Тел. 258-11. 1014 2-4

Одинока українська

Механічна Пральня

Львів — Бляхарська 21 Зелена 31

пере коверці, білля, фіранки **красить і хемічно чистить** одежу, капелюхи, хидини, перкоїні ризи. 45/111 1-6

Шукаєте праці? --

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

ПІЯНІНА

Першорядні по знижених цінах на догідних умовинах.

Купно, продажа, заміна оказійних інструментів.

НОВАЦЬКИЙ

10/92 а Пісудського 17 24-28

НЕРВОЛЬ

Хеміка д-ра Францова, одинокий радикальний і випробований засіб (натирання) проти

РЕВМАТИЗМОВІ

кольок з причини простуди, пострілові, ісхіясові і ін. — всюди можна дістати.

Виріб і головна продажа

АПТИКА МІКОЛЯША

Львів, Коперника 1. 15/104

53.50 Лещетарський комплет 53.50

який складається з дошок, кийків, вязань черевиків, вовняних скарпетов і рукавиць, штанів, вітрівки і шапки тільки у фірми

„СИМФОНІЯ", Львів, Сикстуська 1.

878 10-10

МЕБЛІ: їдальні, спальні, кабінети, тапчани клюби декорації

поручає віденська вирібня столярсько-тапіцерська

Івана Ортнера

Львів

Сикстуська 41.

Телефон 229—79

КОМПЛЕТИ КУХОННИХ НАЧИНЬ

по оказійних цінах поручає фірма

Андрій Берлінський

Львів, Собіського 9. 1032 2-5

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що переходить в т. ін. вживають ліпші

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АҐЕ",

який успокоює хорих плюватн та усуває кашель. 13/III 7—36

Важне для Управ Громад.

Значки для псів
Ковтки для худоби
Таблички на вози

достарчає

ФІРМА **Андрій Берлінський**

Львів, Шевченка 11. 1032 3-12

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 20 (14.268). Львів, вівторок 28. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. P. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шекд. 504·060, 144.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Вже відчинений знаний в українських колах ресторан Флїссера у Львові, Ягайлонська 11.
Там: Торгівля делікатесів і покій до снідань.
Солідна обслуга. Дешеві ціни.
46/112 1—:

Представники Української Парляментарної Репрезентації у Ґенерального Інспектора Армії ген. Ридз-Сьміґлого.

У понеділок 27. січня ц. р. в год. 13-ій вполудне приняв Ґенеральний Інспектор Армії *ген. Ридз-Сьміґлий* представників Української Парляментарної Репрезентації в особах послів голови *Василя Мудрого і Володимира Целевича* на домній авдієнції.

Чехословацький премієр д-р Годжа про автономію для Підкарпатської Руси.

Чехословацький премієр д-р Годжа заявив у своїй декларації для преси: „Відносини на Підкарпатській Руси дозріли до того, щоб полагодити їх у спосіб, згідний з мировими договорами та рамами нашого устрою. Русини мають уже власну інтелігентію та національну культуру і підростає молода ґенерація, що голоситься до голосу". Далі премієр сказав, що вся реформа обмежиться до створення при ґубернаторі автономних референтів культурного та господарського, при тім очевидно йде тут про такий уклад, що запевнить би координацію діяльности цього уряду з політичною владою.

Сензаційне інтервю з канц. Гітлером.

У „Парі Суар" появилось таке інтервю берлінської кореспондентки цього часопису з канцлером Гітлером.

„Інший є французький пацифізм, як німецький, — говорив канцлер — Німеччина не признає такого пацифізму, що є зреченням прав до життя. *Кожний нарід має право жити, не лише животіти.* Щоб вдержати мир, треба передовсім признати право народів".

Далі канцлер сказав, що ніхто у Німеччині не бажає війни. Вона вимагає таких великих жертв, що не оплачується бути навіть переможцем. Щоб здобути край з двома міліонами населення, треба втратити два міліони полягли, які належать до „еліти" німецького народу. Зате ми дістали би територію з двома міліонами мішаного населення. Отже звичайна людська льоґіка промовляє проти всякої війни за територіяльні здобутки.

На питання кореспондентки: як змінити версайський договір так, щоб не нарушити при цьому інтересів інших народів, канцлер звернув увагу, що переможці дістали не тільки матеріяльні, але й моральні здобутки. Договір 1871-го р. нітим не нарушив чести Франції. Зате версайський договір зробив Німеччину відповідальною за світову війну і наложив великі відшкодування.

На запит, чи Німеччина не веде пропаганди за приростом населення, отже за війною — канцлер відповів, що европейські народи творять одну спільноту, яка на основі почування справедливости зможе вирішити легко цю проблему.

Далі на запит чи Німеччина потребує колоній, канцлер відповів, що потребує.

Щодо комунізму канцлер Гітлер сказав, що надмір людських сил в Японії мусить одної днини довести до зудару з СССР. Комунізм держиться у СССР тільки тому бо, держить населення на низькому рівні потреб і на зовсім замкненій території. Комунізм для Німеччини був би катастрофою.

На запит про „анплюс", себто про обєднання Австрії з Німеччиною канц. Гітлер відповів, що це примара, якою Відень страшить світ з причини власної внутрішньої політики. В Берлині ця справа не стоїть так гостро.

Вкінці канцлер висловив задоволення, що в нагоди Олімпіяди прийдуть до Німеччини французи та інші чужинці, яких німецький нарід приймає сердешно. Вони зможуть переконатися, що в Німеччині працюють мирно і для мира.

Кореспондентка „Парі Суар" додає, що канцлер Гітлер зовсім здоровий і що чутки про його хоробу є неправдиві.

Египет буде переговорювати з В. Британією.

Вафдисти погодилися на уряд Алі Магера Паші.

КАІРО, 27. 1. ПАТ. Король Фуад доручив голові свого кабінету Алі Магерові Паші створити безпартійний уряд. Алі Магер запевнив собі підтримку всіх партій, що належать до національного фронту та співпрацюють з партією Вафд. Тепер Алі Магер зачне безпосередні переговори з вафдистами.

КАІРО, 27. 1. ПАТ. Нагас Паша погодився, щоб негайно вели переговори з В. Британією та на створення тимчасового кабінету без виразної політичної закраски і водночас узяти на себе відповідальність за переговори. Вафдистичний щоденник „Аль Гігад", який подає цю вістку, додає, що Нагас Паша поставив умовину, що сам стане на чолі комісії, яка вестиме переговори та що в цій комісії вафдисти будуть мати більшість.

Заворушення проти чужинців у Сирії.

Стан облоги в Дамаску й Алепо.

З Каіра повідомляють: Націоналістичні заворушення вибухли знову в цілій Сирії. В Дамаску та в Алепо ситуація стала така поважна, що влада мусіла проголосити стан облоги в обох цих містах.

Суди працюють днем і вночі. Кільмеот арештованих учасників заворушень станули перед наглими судами. Їх покарали на кари від 2 до 15 місяців вязниці. В Алепо відбувся вчора похорон трьох жертв останніх заворушень. Підчас похорону спокою ніхто не нарушив. У Бейруті і по інших містах позамикали купці крамниці. Де крамниці були отворені, їх знищила і сплюндрувала юрба.

Високий французький комісар Сирії де Мартель відбув нараду з головами політичних партій Сирії і видав гострі розпорядки.

Є вістки, що британська влада в Палестині вислала на сирійсько-палестинський кордон більші відділи війська, щоби не допустити заворушень проти чужинців до Палестини. В Єрусалимі араби скликали нараду, щоб вирішити своє становище щодо заворушень у Сирії.

—o—

Трудися і шади, а не зазнаєш біди!
Каже українська приказка, тому складай свої ощадности в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.
де крім звичайних відсотків зможеш дістати ще й премію за ощадність у висоті 25—100 зол.

Від конфлікту до конфлікту у Женеві.

Женева, 25. січня 1936.

Остання сесія Ліги Націй іде в атмосфері безпорадности, неспокою і розгубленості. Представники преси, що захотіли бути справді щирі, мусіли висловити сократівське признання: „знаємо лише, що нічого не знаємо". Загальну непевність збільшила криза французького уряду, вкінці смерть короля Великобританії спричинила фактичне перервання сесії.

Французька політична криза ускладнила і так складну ситуацію Ліги Націй, передовсім через те, що не стало зручного Ляваля, людини з авторитетом, а далі через можливу більшу подітливість нової французької закордонної політики на совітські суґестії. Большевицька акція в межах радикально-соціялістичної партії, щоб повалити уряд Ляваля, викликала цілковиту анархію не лише у цій партії, але й у парляментарному ладі Франції. Радикали-соціялісти зломили міжпартійну умову, заключену для переведення фінансових та соціяльно-політичних реформ. Інтригуючи проти Ляваля Бріє втратив провід у партії, на чолі якої він так довго стояв. Його наслідник Даладіє поспішився оголосити деякі деталі своєї фінансової програми, зокрема щодо спасування автономії французького державного банку; стало ясно, що в разі переведення тієї програми прийшов би безперечно запевнений французької валюти в новою гострою фінансовою кризою у Франції. „Ровмах" Даладіє переляканий частину його власної партії, що боїться перебрати відповідальність за сучасну кризу уряду в усіми її наслідками перед майбутніми виборами до парляменту. Зміна зовнішньої політики Франції зокрема її тактики у Женеві, могла би мати наслідки для цілої Европи, які тепер тяжко передбачити. Тимчасом перед Лігою Націй стоять питання, що їх вона намагається, коли не розвязати, то бодай оминути, щоб не заразитися на власне розбиття чи затирання решток авторитету.

Не зважаючи на останні ніби поважні успіхи Італії в Абісинії, погляди на близький кінець війни в Африці далі дуже малі. Поширення санкцій Італії поважне не загрожує. Комітет місімацяти активности не проявляє. Питання про ембарго на нафту не є актуальне до часу конкретних рішень Сполучених Держав Америки у цій справі. Англія та Голяндія, маючи більшість цистерн-кораблів могли би справді у значній мірі спинити доміз нафти до Італії, але перед дотичним рішенням Ліги Націй цього очевидно не будуть робити.

Конфлікт між вільним містом Данціґом та самою Лігою Націй, на який тут витрачено багато слів і часу, якогось більшого значіння не має і викликує мало зацікавлення, бо ані Польщі ані Німеччини ближче не дотичить. Коштом цього конфлікту даремно хоче Ліга збільшити свій престіж.

Тимбільше зацікавлення викликав тут уруґвайсько-совітський конфлікт, який приняв поважне дипломатичне інтернаціональне значіння. По приводі цього конфлікту виявилось недвозначно, що тактикою московського уряду є добути свої цілі тероризуючи малі держави. Мені довелось недавно розмовляти з делеґатом одної з балканських держав про сьогодні протиріччя між Московщиною та Европою. Міг сьогоднішень ви-

явив острах, що в разі можливого збройного конфлікту у центрі Европи найбільше можуть потерпіти малі держави, незалежно від того, яка сторона переможе. Ці побоювання московський уряд свідомо збільшує і використовує. Одностайна підтримка, яку найшов Уругвай в інших південно-американських республиках може зменшити страх малих східно-европейських держав перед Москвою.

Ціла справа прибрала в Женеві оборот, якого Літвінов очевидно не очікував. Спроби московської дипльоматії в Женеві відокремити Комінтерн від московського уряду ніхто поважно не бере. А щодо діяльности того знаряддя Москви у чужих державах ніякого сумніву ніхто тут не має. Основний інтернаціонально-державний зміст конфлікту незвичайно влучно означив „Журналь де Женев" у своїй передовій статті під наг. „Ліга Націй чи Комінтерн", зазначаючи, „що працювати одночасно з Лігою Націй та Комінтерном Москва не може, не наражаючи Ліги на небезпеку працювати разом з комінтерном. З огляду на те, що Комінтерн від московського уряду невідділимий, пропонує орган Ліги Націй посередньо московському урядові полишити Женеву. У тексті статті вміщено три фотографії, передруковані з „Правди": дві з них представляють Оглін а й Димітрова разом з іншими терористами з Комінтерну, а третя — у товаристві Литвина. Стаття ця викликала величезне враження у колах Ліги Націй та безсилу лють Літвінова, Мінкіна й інших московських представників у Женеві.

Скористав я з запросин оглянути приватну виставу документів про акцію Комінтерну у Південній Америці та цілому світі, уряджену женевською Національною Унією. Тутешній Союз Боротьби проти Комінтерну звернувся з листом до Ради Л. Н., пропонуючи дати їй до розпорядження документи про акцію Комінтерну та його органічний звязок з московським урядом.

Таким чином витворилась у Женеві політична атмосфера досить неприємна для Літвінова. Щоб полишити її заявляє він уже, що цілий „компльот" проти московського уряду в Уругваю уладив Гітлер. Ця версія тим слабша, що московська преса вже обвинувачувала й італійського посла в Монтевідею, і папу, і Бразилію. Протинімецькі пляни московського уряду в Женеві мають тим менше виглядів на здійснення, що Італія противиться навіть найменшим спробам відбудувати протинімецький фронт Стреза. Соломонове вирішення опору, щоб Літвінов узяв назад свою скаргу на Уругвай а Ліга „поручила" Уругваєві наказати дипльоматичні взаємини з Совітами, те вирішення є фактично великою поразкою Совітів: бо воно виказало мінімальний авторитет Совітів у Женеві та на ділі дало сатисфакцію Уругваєві, який тоді послухає „поручення", коли йому це сподобається...

М. Данько.

Нечувана нужда українських адвокатів та аплікантів.

Загальні Збори СУА. й адвокатських аплікантів.

В суботу 25. січня ц. р. відбулися XIII. Загальні Збори Союзу Українських Адвокатів у домівці УНДО при вул. Підвалля ч. 7/III. Збори відкрив в год. 5.30 вечором президент **д-р Кость Левицький**, вказуючи на ріжні болячки наших адвокатів та згадуючи про політику уряду, яка довела адвокатів над беріг пропасти. Страшне положення адвокатського стану повинно обєднати всіх наших адвокатів у рядах СУА. і спільним зусиллям усіх адвокатів треба прямувати до зміни теперішньої політики уряду. Далі голова згадав, що в діловому році померло 9 наших адвокатів. Присутні вшанували память померших повстанням з місць. На секретарів покликав голова адвокатів: д-ра В. Лициняка і д-ра Р. Кришталського. Опісля д-р В. Лициняк відчитав протокол з попередніх Заг. Зборів, який принято без змін.

СУМНЕ ЯВИЩЕ.

Обширний звіт з діяльности Виділу СУА за час від 22. вересня 1934 р. до кінця 1935 р. склав секретар **адв. д-р Лев Ганкевич.** Виділ відбув 33 засідання, полагоджав безліч особистих справ, витавав опінії у правних справах і гонорарів. Промовець вказав на одно сумне явище: на всіх 487 українських адвокатів членами СУА є ледви 315 звичайних членів (адвокатів) і 105 надзвичайних членів (адвокатських аплікантів). Дуже погано ставляться до СУА колишні судді, прокуратори та скарбові урядовці, які тепер відкрили адвокатські канцелярії. Але найболючіша є поведінка наймолодших українських адвокатів, себто тих, які перед відкриттям своїх канцелярій приходять до Виділу СУА і до інших представників в Адвокатській Раді за інтервенціями в їхніх особистих справах і користають з видатної допомоги СУА, а опісля не почуваються навіть до обовязку записатись у члени СУА. І так з 39 адвокатів, які отворили в зв. р. канцелярії, до СУА вписалось лише 9. Щоби припинити дальше зубожіння адвокатів, Виділ СУА повів таку оборонну акцію: робив заходи у справі: 1) обниження судових оплат, 2) привернення контрактів нерухомостей, 3) недопущення вислужених службовиків до адвокатури. Робив теж заходи, щоб адвокати могли заступати суддів та учителів у дисциплінарних справах, заступати перед адміністраційними властями І. інстанції в карно-скарбових і карно-адміністраційних справах. Завдяки інтервенції Виділу СУА вдалося зберегти синдикатуру у Земельнім Банку. В Адвокатській Раді у Львові є представники СУА, які боронять там наших справ. І так заходом Виділу СУА від Адвокатської Ради інтервенювали адв. д-р Тіль і адв. д-р М. Волошин у скарбових властей у податкових справах. По смерти адв. д-ра Маріяна Глушкевича львівська Адвокатська Рада вибрала на домагання СУА делегатом до Начальної Адвокатської Ради у Варшаві адв. д-ра В. Старосольського, щоб там боронив інтереси українських адвокатів. У справі користування українською мовою в Адвокатській Палаті у Львові президія СУА відбула нараду з представниками Союзу Польських Адвокатів у цій справі. Крім того саме Адвокатська Рада у Львові звернулась із меморіялом до Начальної Адвокатської Ради у Варшаві, щоб не обмежувала прав української мови. Позатим І. заступник голови СУА д-р М. Волошин зладив у мовній справі дуже обширний меморіял, що його вислав виділ СУА до Нач. Ради Адвокатів у Варшаві. Одначе небезпека у цій справі істнує далі тому, що деякі наші адвокати самі вносять письма до Адокатської Ради у Львові в польській мові. Заходом Виділу СУА. уладжено 6 відчитів, наладнано звязок з американськими і канадійськими адвокатами. На інтервенції Виділу СУА люблинська Адвокатська Рада передала справу адв. Реттінгера, який образив усіх українських адвокатів, до вирішення варшавському дисциплінарному судові.

Про делегатури СУА склав звіт адв. **д-р Евген Щуровський.** Сходин делегатур було 12. Ніякої діяльности не проявили делегатури: на Волині, у Стрию і Сяноці, дуже малу в Бережанах. Найбільшу діяльність вели делегатури в Коломиї, Перемишлі й Тернополі.

ДЕЩО З КАСОВОГО ЗВІТУ.

Скарбник адв. **д-р Кость Паньківський** склав касовий звіт із фонду підмог. В 1935 р. надійшло ледви 455 зол. на вкладки, тоді як кожний член повинен заплатити 12 зол. річно до СУА. 220 членів не заплатило ні сотика, за орган „Життя і Право" теж слабо впливає передплата. Найтрагічніше те, що адвокати не платять вкладок до посмертного фонду в Адвокатській Палаті і СУА. Наслідок такий, що деякі вдови по смерти своїх чоловіків адвокатів не дістають ні сотика підмоги. З плачем приходять тоді до Виділу СУА, щоб інтервенював у цій справі в Адвокатській Палаті і щоб з каси СУА виплатити їм деяку підмогу.

ЖАХЛИВЕ ПОЛОЖЕННЯ АПЛІКАНТІВ.

Вкінці **м-р Семен Стефаник** склав звіт з діяльности секції адвокатських аплікантів при СУА. Згадав, що перед цими Заг. Зборами СУА відбулися 3. Збори секції адвокатських аплікантів, на яких вибрано головою секції **м-ра Юрка Старосольського.** Положення адвокатських аплікантів просто жахливе. Вони не тільки не дістають ніякої винагороди за свою працю, але тяжко їм навіть записатись до українського адвокатства. Тому Заг. Збори аплікантів звернулися з побажанням до СУА, щоб члени СУА давали винагороду аплікантам розмірно до їх матеріяльної спроможности, давали працю аплікантам українцям і щоб приймали аплікантів, за яких поручить СУА.

ДИСКУСІЯ І ВНЕСКИ.

В довшій дискусії над звітами забирали голос адвокати: д-р Ст. Баран (адвокати заробляють тепер до 150 зол.), д-р Альфред Говникович, д-р Олександер Повенцький, д-р Евген Давидяк (мовна справа), д-р Корнило Троян, д-р Степан Федак і д-р Михайло Волошин (мовна справа). Опісля Заг. Збори одноголосно признали абсолюторію Виділові за його діяльність (на внесок адв. д-ра Олександра Марітчака), устійнили висоту членської вкладки для адвокатів 1 зол. місячно, для аплікантів 25 сот. місячно та рішили більшістю голосів, що членство до посмертного фонду в СУА є добровільне. Далі Заг. Збори одноголосно приняли внесок, щоб У. П. Р. внесла до сойму новий проект мовного закону.

ВИБІР ВИДІЛУ.

Головою СУА вибрали Заг. Збори президента **д-ра Костя Левицького,** І. його заступником **д-ра Михайла Волошина.** До Виділу ввійшли: д-р Лев Ганкевич, д-р Евген Щуровський, д-р Степан Біляк, д-р Осип Назарук, д-р Володимир Старосольський, д-р Дмитро Сосюрко, д-р Кость Паньківський, д-р Лев Петрушевич, д-р Юліян Струсевич (Золочів) і д-р Володимир Лициняк. До Контрольної Комісії ввійшли: д-р Евген Давидяк, д-р Олександер Надрага і д-р Олександер Марітчак. Делегатом до Виділу СУА від аплікантів увійшов голова секції м-р Ю. Старосольський.

При кінці довша дискусія розвинулась над поведінкою з нашими оборонцями у варшавському процесі. Заг. Збори одноголосно приняли внесок пос. д-ра Біляка, щоб адвокати боронили і берегли прав української мови та склали подяку оборонцям у варшавському процесі за їх оборону у винятково тяжкому положенні.

Заг. Збори закінчилися в год. 9.50 вечором.

Англійська преса про варшавський процес.

I.

Англійська преса присвятила досить багато місця звідомленням про політичний процес, який недавно закінчився у Варшаві. Подаємо без коментарів тільки цікавіші місця.

„Дейлі Експрес" в дня 18. листопада пише: „Розправа готова спричинити дипльоматичні комплікації між Польщею й Литвою, яка мала фінансувати українських терористів у їхніх змаганнях створити незалежну Українську Державу".

„Стар" з дня 18. листопада м. р. подав про те, що в акті обвинувачують також і „чеський уряд в тому, що перетримував і терпів на своїй території українських терористів" і литовський уряд, що „давав гроші".

„Манчестер Ґардіян" з 10. листопада повідомляє про те, що обвинувачені відмовилися зізнавати по польськи.

„Дейлі Експрес" з 19. листопада м. р. подає опис першого дня розправи з його сенсаційними зворотами. Весь опис обертається біля обв. Дарії Гнатківської.

„Манчестер Ґардіян" з 22. листопада м. р. помістив редакційну статтю під заголовком „Український процес", в якім обговорюється польсько-українські відносини. „Ґенерал Перацький — пишеться в статті — був міністром внутрішніх справ". Дальше автор говорить про події 1930. Цього місця з цензурних оглядів не цитуємо. Далі автор статті пише, що „нарешті повіяв трохи лагідніший вітер і поляки пробують тепер краще ставитися до українця, є навіть помітки замирення між українським проводом і польським урядом. В Польщі слідно зворот до „лібералізму", а також трохи людяніше починають відноситися до політичних вязнів. Коли процес поведеться з повною справедливістю, а почуття справедливости в Польщі стоїть вище, ніж в її двох сусідок, то саме тепер буде нагода довести до кращого порозуміння між українцями й поляками, а не як це було дотепер, що кожна політична розправа тільки побільшувала прогалину".

Закінчення процесу і проголошення присуду принесло знову ширші коментарі в англійській пресі. Ліберальні часописи звертали увагу на гострі присуди, інші обмежилися до подання висліду процесу.

„Дейлі Телеграф" з дня 14. січня ц. р. подає вістку про присуд під заголовком „Засудження

дванцятьох терористів". Починає словами: „Сьогодні (дня 13. січня) вполудне розправа проти дванацятьох українських терористів дійшла до свого апогея. Степана Бандеру й Миколу Лебедя, провідників революційної ОУН, винесено з судової салі, коли вони кликали... Судця проголосив на них присуд смерти". Слідують подробиці присуду.

„Дейлі Геральд" з дня 14. січня ц. р. подає подібне звідомлення, з тою ріжницею, що оклики... подає по українськи латинським письмом. Згадує також, що всі обвинувачені, з виїмком двох відмовилися зізнавати по польськи і через те втратили змогу обороняти свою справу. За ріжні перериванння розправи в українській мові, яка допущена тільки в трьох провінціях з мішаним населенням, обвинувачених часто виводили зі салі розправ. Прокуратор гостро накинувся на литовський уряд, який, як він каже, давав терористам фальшиві пашпорти, а також і гроші".

„Манчестер Ґардіян" з дня 15. січня ц. р. згадує про відкликання всіх новорічних забав. Далі переповідає вислід розправи. Крім тої новинки помістив „М. Ґ." також редакторську статтю під заголовком „Гострий присуд".

Автор згадує боротьбу поляків за незалежність, яка викликувала подив, а дальше переводить порівнання. З цензурних оглядів цього місця не цитуємо. Стаття закінчується словами: „Престіж Польщі, через її ворожу та мирну закордонну політику й її більш людяне відношення дома, постійно зростав. Тепер вона потерпіла сильне потрясення. Може президент Польської Республики схоче скористати зі свого права до помилування і злагіднить присуди, усуваючи ту ганьбу й зло, яке в противному разі готово статися. (УКБЮРО, ЛЬОНДОН.)

Нововідкритий магазин вовни і волічки
„Ка-Ре-Wu" — Львів, Галицька 11
поручає наймодніші й найліпші ґатунки
969 та кольори по дуже низьких цінах. 9—15

Чай у Митрополита.

Щоб подякувати українським громадянам за їхні прояви пошани й любови, висловлені Митрополитові з нагоди його ювилею, — Митрополит запросив до 200 осіб до себе, до митрополичої палати, на чай. А що мабуть ні одна особа, що дістала запрошення, не відмовила собі радісної нагоди відвідати Митрополита, то вчора, у неділю 26. ц. м. в 6 год. попол. заповнились рецепційні кімнати митрополичої палати при св. Юрі, майже двома сотками українських громадян і громадянок, голов і чільних представників (представниць) усіх українських установ, товариств та організацій — політичних (Укр. Парл. Репр. була майже в комплеті), культурно-освітніх, господарських, суспільних, харитативних та ін. Очевидно, присутній був передусім представницький духовний світ, на чолі з львівськими владиками Іваном Бучком і Никитою Будкою та перемиським владикою Йосафатом Коциловським. Були теж брати Митрополита: протоігумен Климентій і Лев.

Сам Митрополит сидів на своєму фотелі у першій кімнаті та вітався з кожним своїм гостем. У дальших салях були приладжені закуски й вина. Тому, що не було ніякої офіціяльщини, ніякого примусу чи то сидіти на означеному місці, чи триматися годин прийому, ніяких промов, ніяких офіціяльних тостів, — панувала повна свобода і невимушений настрій; всі почували себе, як справді у когось близького і рідного, як у власній хаті. Товариська гутірка тревала до 9.30 вечора. Хто за ввесь той час хотів розмовляти з Митрополитом, підходив до Його фотелю і для кожного Він з питомою собі ввічливістю мав добре слово, просив сідати коло себе та вів розмову на тему, яка близько цікавила дану людину, виявляючи надзвичайну поінформованість про справи всіх установ та організацій. На тому нетільному чаю можна було найбільш наглядно переконатися, що значить живий, у буквальному розумінні безпосередній звязок Високопреосвященного Митрополита Шептицького з Його вірними, з усім українським громадським світом, з усім українським національним життям.

НОВА КНИЖКА!
Із жіночої психольоґії
Химерне серце
Ірини Вільде.
Ціна 1.50 зол.
Порто 30 сот., висилає Адміністрація „Діла". Львів, Ринок 10.

POLSKI FIAT 621
СИЛА ВАНТАЖУ НЕТТО
2250 кґ.
Ціна 10.000 зол.
ПІДВОЗЗЯ, ЩО ВИТРИМУЄ БРУТТО 3.000 КҐ. МОТОР 6 ЦИЛ. 50 КМ. НА ПОДВІЙНИХ ЗАДНИХ КОЛЕСАХ ВИМІРУ 32×6 І З ЗАПАСНИМ КОЛЕСОМ, ПОКРИТИМ ГУМОЮ.

POLSKI FIAT

Затії на старозбараську церкву.

Зі Збаража пишуть нам:

В „Ділі" ч. 316 з 26 листопада 1935 р. появилася стаття посла д-ра Степана Барана під наголовком „Exempla trahunt" про спроби насильного захоплення місцевими латинниками у храмовий день св. Михайла 21. листопада 1935 греко-кат. парохіяльної церкви у селі Старий Збараж збараського повіту. Підбурені деким з польської інтеліґенції зі Збарама-міста місцеві старозбараські латинники зорґанізовано вдерлися тоді до церкви, співом, криком і бешкетом не допустили до відправи урочистої Соборної Служби Божої і до сповіди вірних, бажаючи таким чином церкву окупувати для себе і перемінити її на костел. Бешкет латинників у самій церкві тягнувся майже до самого вечора і щойно при чинній інтервенції поліції усунено нападників з церкви і зачинено її на ключ. Церква довший час стояла зачинена, бо латинники під проводом місцевих стшельців відгрожувалися, що таки не уступлять і церкву силою перемінять на костел.

Стаття посла д-ра Ст. Барана знайшла негайно відгомін у кругах воєвідського уряду в Тернополі, звідки до Збаража делеговано одного вищого воєвідського урядовця для переведення доходжень. Воєвідський делеґат заїхав очевидно до староства, а староста п. Ріґ вислав безпроволочно авто по старозбараського пароха о. Ярослава Богатюка. Оба адміністраційні урядовці старалися затушувати якось помилу для них справу з нападом латинників на церкву у Старому Збаражі, і то у храмовий день у селі та з недопущенням до богослуження, що вірно й обективно описав посол д-р Баран у згаданій своїй статті.

На цьому не кінець. У відповіді на згадану статтю появилася стаття у краківському „Ілюстрованому Курієрі Цодзенному" (ч. 347 з 15. грудня 1935 р.) під наголовком „Walka o polską „cerkiew" w Starym Zbarażu", де зовсім не опрокинено фактів, зведених у статті д-ра Барана, а зазначено тільки, що до згаданої церкви мають право місцеві латинники, яку й вони будували і де давніше відбувалися латинські богослуження. Зазначено там теж, що в селі є всього 12 родин греко-католиків, у котрих колись пробудиться польське національне почуття, бо й вони, мовляв, походять з польського роду. Зазначено теж і жаль, що місцеві поляки при останніх соймових виборах голосували на д-ра Барана.

Усе те неправдиве. Посол д-р Барен не кандидував зовсім у Збаражчині, але в Чортківщині, і тимсамим місцеві поляки не могли навіть на нього голосувати. Зрештою вони у своїй величезній більшости як визначні сметівського „Зельон-ого Штандару" взагалі збойкотували останні соймові вибори. Щодо числа греко-католицьких вірних — то їх є нині в селі 196 душ і всі вони свідомі українці. З латинників селяни у селі всього яких десять осіб уміє говорити по польськи, всі інші вживають як розговірної української мови, а щойно дехто з них в останніх часах старається говорити з панами українсько-польським жарґоном. У 80- і 90-тих роках мин. стол. греко-кат. парохом Старого Збаража був активний поляк о. Клеменс Свідзінський, що жив тільки з Бернардинами й поляками в Збаражі, не дбав цілковито про свою парохію і тоді дуже багато греко-кат. родин перейшло на латинський обряд та щойно від того часу латинники дістали в селі більшість. Цей масовий перехід на латинство викликав відгомін у греко-кат. Митрополичім Ординаріяті у Львові і митроп. Сильвестер Сембратович письменно у 1895 та опісля ще в 1896 р. поручив тодішньому збараському деканові о. Григорієві Чубатому зі Ступок розслідити справу цього небувалого тоді на Поділлі явища — себто масового переходу греко-кат. у Старому Збаражі на латинство. Відповідні документи є ще й досі в актах місцевої греко-кат. парохії.

У Старому Збаражі костела, ні навіть римо-кат. каплиці ніколи не було. Нечисленні колись римо-католики ходили до парохіяльного костела оо. Бернардинів у Збаражі-місті. В актах старозбараської парохії є інвентар з 1784 р. з точним описом майна парохії, де сказано, що є там деревляна церква „chylaca się do upadku". Тому трицятькілька літ пізніше (в 1818 р.) приступили до будови нової мурованої церковці на місце старої розібраної, як що є оригінальна грамота на посвячення фундаментів (у латинській мові) для збараського декана о. Михайла Могильницького з 24 березня 1818 р., підписана адміністратором Митрополії о. Михайлом Гарасевичем, автором „Annales Ecclesiae Ruthenae". Вибудовану церковцю посвятив у 1829 р. збараський декан о. Антін Бохенський на основі грамоти митроп. Мих. Левицького з 24. жовтня 1829 р. До цієї будови ніхто з поляків чи римо-католиків нічим не причинився.

З часом показалася церковця за мала і треба було її поширити й відновити. Зроблено це мурованою добудівкою і піднесенням мурів церкви в 1898 р. до теперішнього вигляду і акту посвячення довершив тодішній збараський декан о. Сидір Рейтаровський на основі грамоти з 26 жовтня 1898 р. На цій грамоті є обширна дописка тодішнього пароха о. Северина Наконечного з історією відбудови церкви в 1898 р. Ціла відбудова коштувала 1500 золотих ринських, з чого частину зложили місцеві парохіяни, а решту зібрано колектою в 1898 р. у Східній Гали

чині. З місцевих громадян найбільше причинились до будови Іван Дроздовський і Титуся Редчук, Мурувів Кафтанський, а тесельські роботи перевів Андрій Колоденський — оба зі Збаража міста. Є там теж цікава дописка, що звучить: „Колядки, особливо інтеліґенція з міста, дуже нерадо виділи тую церкву зреставровану, а особливо була солею в оці тодішньому старості Йосифові Бродніцькому і ґвардіянові Бернардинів Летусові Ольшевському".

По 40 роках небагато змінилося, хіба на гірше, бо місцеві латинники не виреклися ще надії силою забрати церкву для себе, хоч воєвода і староста обіцяли їм вибудувати костел з публичних фондів чи пак при помочі відповідних субвенцій. Ця обіцянка, видко, небагато помагає та ще не успокоює стшельців, котрі нападають на наших людей, як виходять з церкви і їх побивають. Так нпр. у неділю 29 грудня ц. р. побили кількох наших людей, а знаки від побиття ствердили лікарські оглядини і справа опинилася в суді.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Англійці прощають померлого короля. Наплив публики до Вестмінстерської катедри був учора дуже великий. Причинились до того знамениті атмосферичні умовини, гарна й тепла погода. До год. 18 передефілювало 170 тис. людей. Тому, що Вестмінстер відчинений нині до год. 1 над раном, сподіються, що за добу передефілює перед труною короля Юрія бодай чверть міліона людей.

— Франція, що дає позички, сама хоче позичити. „Ле Котідіен" повідомляє, що французький міністер зак. справ Флянден буде підчас свого побуту у Льондоні на похоронах короля Юрія V переговорювати, щоб Англія позичила Франції 3 міліярди франків під застав золота або без заставу. Щоденник твердить, що така позичка поставилаб Францію в залежність від Англії та тому згаданій позичці противиться, зазначуючи, що французький уряд повинен найти інший спосіб направи господарської і фінансової ситуації.

— Абісинське свято перемоги. Абісинська влада візвала вчора населення до радісного свята з приводу великої перемоги абісинців на фронті Тіґре. Влада міста Адіс-Абеби доручила мешканцям столиці зібратись під памятником Менеліка, де виголосить патріотичні промови. Згідно з офіційними інформаціями абісинські війська на північному фронті переґруповуються а на південному фронті наближуються до раса Дести підмоги з Огадену під командою його брата дедзіяка Абада.

— Стан облоги в Півн. Китаю. У Куеі-Янь, столиці провінції Куеі-Чеу оголосили, як повідомляють із Шанґаю, воєнний стан з уваги на те, що війська червоної китайської армії з Гонану наближуються до тієї провінції.

— Большевики судять. З Москви подають, що у процесі за шпигунську й диверсійну діяльність на Дал. Сході воєнний суд у Хабаровську засудив із 21 підсудних: 5 осіб на кару смерти через розстріл, інших 16 осіб засудив на кари тяжкої вязниці.

— Програма нового французького уряду. На вчорашніх зборах центрової партії демократичної унії під проводом голови Фляндена, ухвалили передосім чолобитню політиці й ділу прем. Ляваля та осудили спричинників кабінетової кризи. Після промови Фляндена, який заявив, що новий уряд боронитиме франка та мирової політики зовнішної і внутрішної, ґрупа згодилась на співучасть своїх членів у теперішньому кабінеті. — Перше засідання кабінету Саррота відбулось учора в Матіньон в год. 17.30 та тревало до 19.15. По дискусії устійнили напрямні урядової декларації, яку кабінетова рада ухвалить у четвер 30. січня рано, а того самого дня пополудні її відчитають у парляменті.

— Присуд на еспанських революціонерів. З Мадриду повідомляють: Воєнний суд у Пампелюні засудив у процесі за участь у заворушеннях у жовтні 1934 три особи на кару смерти, 19 осіб по 25 років вязниці, 20 осіб на кари вязниці від 3 до 20 років та звільнив від вини і кари 105 осіб.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 229-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

Свята 22. січня.

Роковини 22. січня у Стрию.

Великі роковини 22. січня відсвяткувало громадянство Стрия святочними сходинами в „Українськім Касині", де зібралися члени, їх родини і запрошені гості. В год. 8 веч. отворив святочні сходини голова Касина д-р **Гарасимів** короткою промовою і віддав голос **д-рові Калуському**, який виголосив реферат про вагу і значіння обох дат: 22 січня 1918 і 1919 для українського народу. Реферат був дуже дбайливо підготований, змістовний і викликав піднеслий настрій у всіх присутніх.

Того самого дня в год. 6 веч. те саме свято святкували в „Союзі Українок" у Стрию між своїми членами, де молода референтка п. **Похмурська** критикувала помилки тих великих днів.

В год. 7.30 відбулися також короткі сходини молоді, на яких реферат виголосив **п. Дмитришин.**

Спільне свято обєднаної української кольонії у Празі.

Прага, в січні 1936.

Мабуть чи не вперше наша кольонія у Празі святкувала свято 22. січня спільно. Велика саля Геольоґічного Інституту заповнена українцями з усіх наших земель та ріжних партійних переконань. Замість акад. **д-ра І. Горбачевського**, який через хворобу не міг прибути, свято відкрив у імени Міжорганізаційного Комітету **п. І. Мірний.**

Проф. **М. Славинський** у своїй промові зазначив, що як маґнітна вказівка все звернена одним кінцем на північ, а другим на південь, так і людська думка у святочні дні звернена в минуле і майбутнє. Минуле наше світле, а майбутнє — ясне. Одно і друге невгасаючою зіркою світить нам над серцем України, над Києвом. Сучасне-ж наше, хоч може воно і виглядає занадто дрібничкове, вяже минуле з майбутнім і є повне жертвенности того „невідомого українця", який складає щоденно жертву на вівтар Батьківщини незалежно від того, де він перебуває: на рідній землі чи на еміґрації. А жертвенність ця є запорукою скорої реалізації назавше Великих Ідей 22. січня.

Проф. **Н. Григоріїв** указав на те, що ми, хоч і маємо ріжні погляди, приходимо вже до переконання, що ми всі є вояками одної боєвої ко-

Ґ. БЕТТЕ.

ПОХІД.

Він знав: усе поставлене на одну карту. Якщо ця спроба не вдасться, то легко може він утратити життя. Станеться так, як на це заслужив. Як буде мати щастя то сонце слави засяє над ним іще раз. Ще раз сміливо спробує він зєднати під своїм скиптром усю Европу.

Він вірив у свою щасливу зорю непохитно, молився до неї.

Наполеон оглянувся у задумі. Там холітався у пристані бриг, на якому він приїхав з Ельби у першому ранньому світі. Десь далеко блищало Кан у блакитному морі. Мешканці міста і не передчували, що цісар був від них так недалеко. Чайки літали понад кораблем, хигикаючи. „Кричуть дуже мельодійно, мов лиховісні ворони" — подумав імператор.

Наполеон зробив перегляд своїх людей. Було це жмінка довірених йому приятелів, на яких жаль було дивитись. Чи при помочі тих кількох, погано одягнених людей, які не мали нічого більше, крім любови до свого імператора, гадав він відвоювати престіл? Він мусів усміхнутись. Поправді то той стан довкола нього був нужденний. Струснув пальцями і положився на довгім кріслі. „О, ні — думав він — навіть з тими кількома приятелями мусить якось піти. Навіть якби він був сам, то і тоді мусіло б піти. Він сам та його ясна зоря над хмарами".

Один старшина підійшов ближче і заявив, що кольона готова до дороги. Імператор вскочив одним рухом на свого білого коня і поглянув на вірну собі громаду.

„Позір!" дав команду.

І за хвилину пізніше:

— Приятелі! Перший етап нашого походу минув щасливо. Під нашими ногами земля нашої дорогої Франції. Тепер — ідемо на Париж! Ми мусимо мати успіх, мусимо, і я вас по імператорськи нагороджу! Вперед!

— Нехай живе імператор! — крикнули вояки із блиском в очах і рушили з місця.

Імператор прямував на Ґренобль. Він вибрав альпейський шлях, щоб оминути більші міста і якнайменше звернути на себе увагу. У перших селах, які він проходив, люди дивувались. Затискали пястуки в кишенях — чи знову вертається бич Европи? Чи хоче знову увесь суходіл скупати в огні та крові? Жінки за вікнами вишком проклинали його. Але ті, що вже раз служили в його армії, вибігали з хат, питаючись, чи можуть іти разом з ним. Хто не мав рушниці, той брав ґраблі або ціп. Похід виглядав щораз більше сорокато та чудернацько.

Звістка, що йде військо ширилась як звістка про пожежу. У кожному селі чоловіки з окликами „Хай живе імператор!" приєднувались до походу. „Добрий знак, — думав імператор — є ще люди, які вірять у мене". Та що він мав робити з цією ватагою? Спершу подумав: Ґренобль. У ґренобліському ґарнізоні стоять три реґіменти. Там мусить усе рішитись.

За чотири дні кольона зросла до кількасот людей. Співали, пили добре вино, на постоях забавлялись. На пятий день досвітком виринули обриси Ґренобля.

Комендант міста мав уже вістку про цей похід голодранців. 5-ий реґімент дістав наказ вийти назустріч і взяти імператора в полон. Реґімент пішов бадьоро вперед. Наполеон знав, що наближається одна з вирішних хвилин його життя. Чи його зоря ще раз блисне із усією силою і переможе всі труднощі, наче сніг, що тане від сонця чи може зайде вона?

Ще ніколи не йшли на себе два такі ріжні відділи війська як того ранку в Ґренобль.

Наполеон казав своїм зупинитись. Він сам виїхав проти реґіменту у своєму сірому плащі. Виглядав дуже блідо. Білка його очей пожовтіли. Всі вояки пізнали його. Комендант реґіменту казав своїм воякам зупинитись і рішуче відійхав свою лінію.

— Приціл! — закомендував без надуми. Усі рушниці піднялись уверх. Бракувало ще тільки „Стріляй!", але до цього Наполеон не допустив.

— Приятелі зпід Маренго, Єни та Аспери. — крикнув він виразно — чи знаєте мене?

— Так, Ваша Величносте!

— Коли є хтось між вами такий, що хоче до мене стріляти то нехай не вагається!

Розстібнув сірий плащ і відкрив свої груди. Глибока мовчанка.

— Ніхто? — спитав цісар мовчки. — Я знав про це. Ви мої щирі приятелі і я люблю вас. Я знову поведу вас, товариші, — нехай живе Франція!

— Нехай живе імператор! — кричали всі захоплені, кидаючи вверх шапками. Очі їм блистіли.

Наполеон пропустив реґімент з такою безжурністю, як ніколи. Комендант зупинився і йому стало ніяково. Наполеон кивнув йому головою.

— Хто зробив вас офіцером? — спитав бадьоро.

— Ви, сер.

— Хто звісив вам на грудях ордер?

— Ви, сер.

— Хто зробив вас капітаном?

— Ви, сер.

— Шефом батальону?

— Ви, сер.

— Добре. Мені здається, що я міг би від вас вимагати трохи вдячности, але знаю, що нема вже її. Стягніть свої еполети і передайте їх найстаршому капітанові реґіменту.

Старшина послухав.

— Шкода, — сказав імператор у задумі — перший учинок, який я мушу зробити це деградація.

Тоді казав він реґіментові станути на переді своєї кольони і цілий відділ посунувся вперед.

Ту ставку виграв він знаменито. Із веселою музикою ввійшов він до Ґренобль. Тисячі народу витало його з вікон білими хустинами.

Звідти пішов далі на Париж, назустріч долі

Назустріч — Святій Олені.

— Від Кан до Ґренобль — повторяв пізніше Наполеон — був я тільки звичайним бурлакою. Щойно у Ґренобль став я знову французьким імператором.

Перекл. м. г.

льони. Нас вяже до-купи не тільки обовязок спільно боронитись, але й память наших попередників, як тих, що полягли за спільну ідею, так і тих, які торували шлях до неї. Не можемо ж ми справді опоганювати себе тільки тому, що нас переможено! Мусимо вже навчитись однаково шанувати і тих, що думають так, як ми і тих, що думають інакше. Шануймо живих, а ще більше почитаймо память мертвих! Шануймо інших за все те, що вони зробили доброго для нашого народу, критикуймо — за їхні людські помилки. Реалізувати право своє може нарід тільки боротьбою. Українська Центральна Рада й Українська Національна Рада тільки завдяки боротьбі довели нас до найсвітлішних подій у нашій історії — до незалежности і соборности. А що українська державність на якийсь час занепала, то виною тому не наша нездібність як дехто помилково думає, а те, що нам не стало сил вести війну з усіма сусідами на фронті зовнішньому та переводити одночасно національну і соціяльну революцію на фронті внутрішньому. Лише тому нас перемогли...

Інж. **А. Галька** подав короткий хід тих подій на наших західних землях, які довели пізніше до акту злуки в Києві.

Останній промовець доц. д-р **П. Феденко** зупинився на всіх тих несприятливих умовинах, серед яких приходилось українському народові творити своє державно-незалежне життя. На думку промовця навіть свідоміші та краще підготовані народи ледви чи змогли б при такій ситуації щось ліпшого зробити.

Підчас свята переведено досить успішну збірку жертв для Музею ВБУ. Свято закінчилося відспіванням українського та чесько-словацького гимну.

Українське державне свято у Берліні.

Врочисті сходини Спілки Українців у Німеччині з нагоди 18-ліття проголошення самостійности і 17-ліття проголошення соборности України відбулися в четвер 23. січня в помешканні „Живої Ґазети" (Шарльотенбурґ, Гервінусштр. 25). Присутніх було понад сорок душ. Крім членів Спілки та інших українських орґанізацій зявилися й німці (представники ріжних установ Німеччини і кольоністи на Україні), турко-татари Туркестану й Ідель-Уралу, грузини та козаки. Державний прапор, герб Української Народньої Республики та цінні образи Богдана Хмельницького, Івана Мазепи і Симона Петлюри, удекоровані свіжими вінцями, творили при світлі багатьох свічок гарний вівтар Української Ідеї.

Федір Ємець у своїй повній чуття промові змалював роки українського життя перед 1917 р. і після нього. **Петро Кожевників** говорив про невмирущість українського національно-державницького генія від Великого Князя Володимира до Головного Отамана Петлюри.

До пізньої пори зібрані українці і чужинці залишалися спільно. Мимоволі в розмовах виринало питання: **Хто винен, що українські орґанізації в Берліні не обєднуються принайменше у дні роковин української державности?**

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

З товариського життя.

ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ МЕДИКІВ.

Цьогорічні мясниці вже офіціяльно розпочалися. Почали їх традиційні великі вечерниці медиків, що відбулися в суботу 25. ц. м. у просторих салях касина поштовців при вул. Японській. Вечерниці ці під кожним оглядом гідно виправдали свою традиційну дотеперішню добру славу й численно запрошеним гостям дали чимало гарних вражінь. На вечерницях медиків, як звичайно, побіч великого числа молоді бачили ми чимало представників старшого громадянства, головно український лікарський світ, що явився майже у комплеті. Окремо слід зазначити гарне виведення офіціяльного відкриття вечерниць: опівночі в окремій салі зібралися представники українського лікарського світа та лікарі-професори з колишнього українського університету і голова „Мед. Громади" в оточенні комітетових прапорів їх короткою промовою та на руки д-ра М. Панчишина і д-ра М. Музики, як голови Лікарського Т-ва, виніс тоаст на честь дорогих гостей. По відспіванні старого студентського гимну „Ґаудеамус" і окликах у честь Комітету Пань, що, як щороку, працював під умілим проводом Вп. д-рової Бурачинської, вислухали всі присутні прекрасної відповіди д-ра М. Музики.

На обох танкових салях йшла весела забава до самого ранку. Усюди царила веселість і погідний, невимушений настрій. Загальне враження з отсих перших великих вечерниць якнайкраще.

Анґлійці складають останню чолобитню своєму королеві.

ЛЬОНДОН, 27. 1. ПАТ. Перед труною з тлінними останками короля Юрія V. дефілюють майже безперервно величезні юрби мешканців та гостей із провінції. Вестмінстер Гол відчинений до год. 4-ої над ранком, коли приїде королева коротка перерва до год. 8-ої. В цій годині ворота святині знову відчиняться перед юрбами, що чекають усю ніч, на відкриття святині. Досі за три дні передефілювало перед трубою 565.000 осіб. Нині дожидають також великого наплину осіб, що хочуть скласти останню чолобитню померлому королеві. Вчора через Вестмінстерську катедру перейшло більше як 300 тисяч осіб. На просторі більше як 4 км. тягнулись ряди людей, посуваючись повільно в напрямі Вестмінстерського храму.

Льондонське радіо оголосило вечором, що дефіляда тревати ме до год. 6. рано. Це спричинило величезний наплив публики по год. 4-ій, коли ворота Вестмінстерської катедри вже замкнули. Звідти вийшло велике невдоволення зібраних та тільки завдяки тактові поліції вдалося вимінути поважніших інцидентів. Більш як 3.000 осіб терпеливо дожидали від год. 4-ої до 8-ої рано, щоб відчинили храм. Льондонські омнібуси тому, що збільшився рух, який тревав усю ніч, безперервно кружляли по вулицях Льондону

Канц. Гітлер говорить про відбудову Німеччини.

МІНХЕН, 27. 1. ПАТ. У звязку з 10-літтям істнування нац.-соціялістичної ліги студентів у неділю ввечорі у величезнім будинку цирку відбулися збори, де виголосив промову канцлер Гітлер. Вістка, що говоритиме канц. Гітлер стягнула величезну юрбу публики, що виповнила будинок цирку по береги. Канц. Гітлер говорив три чверти години. Говорячи про ролю нац.-соціялізму у розвою сучасної Німеччини канц. Гітлер зазначив, що відбудова Німеччини могла прийти тільки завдяки застосуванню насильства коштом станових інтересів, а навіть пізніше коштом країв, що входять у склад Німеччини.

Японсько-манджурські війська в Монголії.

ШАНГАЙ, 27. 1. ПАТ. З Калгену надійшли вістки, що манджурсько-японські війська заняли це місто. Китайська влада покинула це місто.

ТОКІО, 27. 1. ПАТ. Аґенція Домеї повідомляє: Війська совітської Монголії, які ввійшли до округи Гайлюмото у Манджу-Ко, мали модерну зброю і танки, яких не могли випродукувати в совітській Монголії.

Реорґанізація війська.

ЛЬОНДОН, 27. І. ПАТ. Райтер повідомляє з Адіс Абеби: Тишина на північнім фронті панує тому, що абісинські та італійські війська вичерпані до краю останніми боями. Команди обох армій переорґанізовують свої війська. Шведська санітарна місія візвала, щоби надіслано літак, бо двох членів з її місії ранені. Літак годі вислати тому, що в Абісинії велика злива.

Спільна просфора українського жіноцтва.

В домінці Марійського Т-ва Пань при вул. Руській у Львові зібралося в неділю 26. ц. м. коло сотні членець на традиційну спільну просфору. Свято звеличили своєю присвою о. ігумен ЧВВ д-р Чепіль, провідник Т-ва о. Сеньківський та о. Наварко, оба ЧВВ. Після короткого привітання о. Сеньківського довшу промову про значіння орґанізації виголосив о. Наварко. Від Товариства промовляла п. Олесницька, щирі побажання вложила делеґатка Марійських Дружин студенток. Вечір проминув серед дуже сердешного настрою, при веселій товариській гутірці, перепліталій співом колядок. Господарською частиною вечора завалися пані Гвоздецька, Струмінська і Міка Зелена на правдиве вдоволення зібраних. Наприкінці голова Т-ва, пані Ольга Бачинська, подякувала присутнім гостям, що причинилися до такого вдатного товариського вечора.

Присилайте передплату!

Звідомлення Комісії Мови при НТШ. у Львові.

В останньому десятиліттї виявилась пекуча потреба устійнити українську граматичну термінольоґію в науці й у школі. Це завдання взялася реалізувати Комісія Мови, що постановила подати до відома громадянства проект такої термінольоґії, продуманої та передискутованої на своїх засіданнях.

З доручення Комісії її член м-р Я. Рудницький опрацював відповідний проект на основі студій наших і чужих термінольоґій та відчитав його дня 9. грудня 1935 р. В дискусії над його „Спробою систематики української граматичної термінольоґії", що відбулася 20. січня ц. р., брали участь: м-р Б. Антонич, проф. Я. Білецький, пп. Волошуки, м-р Н. Глібовицька, д-р Н. Деркачева, д-р К. Кисілевський, д-р І. Копач, м-р Б. Кравчук, д-р В. Лев, м-р Б. Романенчук, м-р Н. Пшепюрська, проф. д-р В. Сімович, м-р Й. Шемлей.

Досі вирішено такі терміни: звучня, мовний, прилад, дишиця, гортанка, голосниці, голосова щілина, ротова, горлова, носова яма; мяке, тверде, передне, середне, задне піднебіння, язичок, ясна, щелепи, (горішній, долішній), артикуляція, артикульований звук; голосівка, приголосівка, голосівочня (vocalismus), приголосівочня (consonantismus), голосівковий, приголосівковий.

Референт предложив до дальшої дискусії такі терміни в ділянки звучні: передні, середущі, задні, високі середні, низькі, напнуті, свобідні голосівкі; давінкі, недавінкі, чисті, носові, тверді, мякі, губно-зубні, двогубні, передньоязикові, середньоязикові, задньоязикові, зубні, ясові (ясенні), свистові (сичні), шупячі, хапливі, тривкі, проривні, протисненні, проривно-протисненні, півідриті, плавкі, носові приголосівки; склад, відкритий, закритий, звукозміни: живі, неживі, історичні; (звук) складотворний, нескладотворний; чергування звуків, черґівний (чергувальний) відповідник, основний (звук); приподібнення, назадне, поступне; зовнішня, внутрішня звучня; відподібнення; подовження, стверділня, (з)мицнення, часокількість, часокількісний, піголосівки (їри): ер, йор; наголос: притиск, топ, спадний, підносний, вставний, випадний звук, перенесений наголосовий, назвук, середозвук, низвук. Опісля будуть на черзі терміни із семантики (значіння), словотвору, складні.

Виділ просить всіх українців висказати свої думки щодо проекту. Адреса Комісії: Львів, Чарнецького 26. Чергові дискусійні сходини Комісії відбудуться 28. січня ц. р. в 6. год. веч. у канцелярії Н. Т. Ш.

Міські Театри у Львові, вівторок 28. січня 1936.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР в год. 8-мій:

„Пригода в Ґранд Готелю"

оперетка П. Абрагама з І. Кульчицькою.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ в год. 8-мій:

Ірина Сольська як Мрс. Ерлін у

„Віяльці Леді Віндермір"

Оскара Уайльда.

Чолова обсада. **Концерт акторської гри**

Кіно АТЛЯНТИК. Нині премієра найбільшого архитвору віденської продукції, режис. Е. Костерліца і композитора Павля Абрагама — п. н.

МАРІЯ БАШКІРЦЕВА (Tagebuch der Geliebten.)

Головні ролі відтворюють артисти Бурґтеатру у Відн. Ліді Дарвас, Ганс Ярай, Шеке Шакаль і Атілля Гарбіґер, яких знамениті креації залишають сильне враження.

Кн. Штаремберґ у Льондоні.

ЛЬОНДОН, 27. 1. ПАТ. „Дейлі Телеграф" повідомляє, що віцеканцлер кн. Штаремберґ, який бере участь у похоронах короля Юрія, остане в Льондоні до кінця тижня. Штаремберґ відбуде мабуть низку розмов з премієром Болдуїном та іншими членами уряду.

Будова 46 воєнних кораблів.

У Німеччині будують тепер 46 воєнних кораблів, а саме 2 панцирники по 26.000 тон, 2 кружляки по 10.000 тон, 16 торпедовців по 1625 тон, 8 підводних човнів по 250 тон, 6 по 500 тон і 2 по 750 тон та 10 допоміжних кораблів по 600 тон містоти.

Вибори у Греції.

Найбільше голосів дістали народні ліберали Цалдаріса.

АТЕНИ, 27. 1. ПАТ. Атенська телеграфічна агенція повідомляє, що вибори до парляменту, що зачались учора в цілому краю, минули спокійно. Участь голосуючих дуже поважна.

АТЕНИ, 27. 1. ПАТ. Зі заходом сонця закінчили голосування. В год. 21 знали вже висліди виборів в Атенах, в округах Аттики і Беотії.

Яких 40 відс. голосів у цих округах впало на републиканську партію т. зв. венізелістів, 50 відс. голосів на листи груп Кондиліса, Теотокіса і Цалдаріса, решта 10 відс. впало на інші партії. У Сальоніках ліберали Венізельоса здобули більший відсоток голосів, як в Атенах. В Атенах вибрали ген. Кондиліса, Теотокіса, Цалдаріса, комуніста Кенелюпулоса, венізелістів Пипенастазію та Кафандаріса. Спокою не заколотили ніде.

АТЕНИ, 27. 1. ПАТ. Атенська аґенція повідомляє, що згідно з обчисленнями переведеними над ранком найбільшу кількість голосів дістали народні ліберали Цалдаріса, далі коаліція Кондиліса і Теотокіса. Інші партії дістали багато менше голосів. Остаточних вислідів виборів іще не знають.

ПАРИЖ, 27. 1. ПАТ. Кореспондент Авваса повідомляє з Атен, що хоч висліди виборів ще точно не відомі, часописи передбачують, що партія венізелістів і антивенізелістів здобуде майже однакову скількість мандатів. Малі партії лишуть з виборів з великими втратами, а недавно створена партія Канельо Пульосам, яка старалася створити національну єдність понад давніми партіями, не здобуде мабуть ані одного мандату.

ІТАЛІЯ СКАСУВАЛА СПОРТОВІ ПРОТИСАНКЦІЇ.

Заступник генерального секретаря фашистівської партії Стараче скасував офіціяльно спортові санкції, що були звернені проти держав, які беруть участь у господарських протиіталійських санкціях. Італійські спортовці могтимуть брати участь у змаганнях в Італії з усіми державами.

ДЕЛЕҐАЦІЇ НА ПОХОРОН КОРОЛЯ.

ЛЬОНДОН, 27. 1. ПАТ. Румунський король Карло приїхав нині до Льондону. Крім нього приїхала нині німецька, голяндська і сіямська делеґація.

ЛІНДБЕРҐ ВЕРТАЄТЬСЯ ДО АМЕРИКИ.

Ліндберґ поїде з Англії на короткий час до Зл. Держав. В інтерв'ю з кореспондентом американського часопису „Рефлектор" Ліндберґ сказав: „Я втік із Зл. Держав, не тому, щоб боявся замаху на моє життя, а тому, що я бачив, що життю моєї родини грозить поважна небезпека. Я покинув рідний край так ненадійно, що забув полагодити низку особистих справ. У лютому вернуся до краю, та не вірю, щоб якийсь ґангстер відважився напосістися на моє життя".

Американські часописи принесли вістку, що одна з детективних установ заявила, що готова дати Ліндбергові до послуг 20 людей.

—o—

СПОЧУВАННЯ ВІД ТИБЕТУ.

ПЕКІН, 27. 1. ПАТ. Британська амбасада одержала кондоленційне письмо в тибетанській мові від Таші Лями з Кокенору. В цьому письмі він каже, що довідався, що король вступив на великий віз змія і посилає слова розрали британському монархові і народові.

ЛЕТУНСЬКА КОМУНІКАЦІЯ НАД АТЛЯНТИКОМ.

БЕРЛІН, 27. 1. ПАТ. Згідно з комунікатом з міністерства летунства, з початком лютого відлетить до Вашингону німецька делеґація представників летунства, міністерства почт і німецької летунської Ганзи, щоби на місці переговорювати з міродатними чинниками в справі наладнання летунської комунікації над північною частиною Атлянтику.

—o—

Що таке Баль Української Преси?

Баль Української Преси, заповіджений у цьому році на день 8. лютого, є імпрезою Товариства Письменників і Журналістів ім. І. Франка, яке гуртує робітників пера усіх політичних напрямків та найчільніших українських письменників у Польщі. Вже сам той факт вказує на специфічний характер того вечора: це одночасно карнавалова забава і поважний *репрезентаційний вечір*. Наше громадянство до інституції Балів Преси ще не зовсім звикло і тому минулого року можна було чути ріжні завваги: для одних було надто „мляво", для інших надто — весело. Тимчасом саме у цьому полягає характер таких вечорів, що вони єднають забаву з репрезентаційним характером. На всіх чужинецьких Балях Преси є присутні найвищі державні достойники, найвищі представники Церкви, політичного, господарського й культурного світа, ввесь дипльоматичний корпус, словом — вся столична еліта. Ми не маємо державного апарату, не маємо у себе дипльоматичних репрезентантів, але маємо нашу власну еліту — представників світа церковного, політичного, господарського, культурного. Хто до того світа причисляє себе, хто займає в ньому якунебудь чільнішу позицію, той уважає своїм обовязком бути присутнім на Балі Української Преси. Бо своєю присутністю на тому Балі кожний з них засвідчить, що признає культурні форми товариського життя і що зокрема висловлює свою симпатію для — преси. Дохід з Балю Української преси йде на ремонт Оселі Товариства Письменників і Журналістів у Камені Довбуша та, частинно, на Допомоговий Фонд для членів Товариства. Через те на цьогорічному Балі Української Преси не може забракнути ні старших ні молодших громадян.

НОВИНКИ.

— **Вечерниці „Червоної Калини" 14. II. 1936.**

— **Футра**, всілякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 99—?

— **Концес. Курси косметичні Стефанії Гаврисевич під проводом д-ра Е. Дурделли та д-ра хемії космет. Львів, вул. Коперника 42а, тел. 272-18.** Вписи приймаємо щоденно. Початок викладів 15 лютого. Проспекти на бажання висилає Дирекція. 1—10

— **У світлицях В-ва „Червона Калина"**, при вул. Зіморовича ч. 12 відкрили **постійну виставу творів видатних українських мистців.** Гостям раді! На догідних умовах можна набути мистецькі праці тривкої вартости. 1054 2—10

— **Посмертна вистава творів О. Новаківського.** Заходом Українського Товариства Прихильників Мистецтва відбудеться в половині лютого ц. р. отворення посмертної вистави творів О. Новаківського в салях Музею Т-ва ім. Шевченка. Будуть виставлені всі найвизначніші праці, шкіци, студії та рисунки, що обіймають цілість творчости покійного мистця.

— **Свято Крут.** В роковини кривавої жертви української молоді під Крутами відбудеться в неділю 9. II. 1936, год. 12.15 вполудне, в салі театру Ріжнородностей святочна академія, яку уладжує Т-во „Молода Громада".

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу, дитячу для інвалідів, вдів і сиріт

приймає

УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.

З провінції висилайте почтою. У Львові відберемо самі за писемн. повідомленням.

— **Прилюдне проголошення літературної нагороди за 1935 р.** відбудеться заходом Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові в четвер 30 січня ц. р. в салі Української Бесіди (вул. Рутовського 22) у Львові. Початок у 18 год. Короткий вступний реферат про літературну творчість та нагороджені твори за 1935 р. виголосить член жюрі проф. Володимир Радзикевич. Після реферату дискусія.

— **Богослуження за пок. англійського короля у Львові.** Заходами англійської кольонії у Львові при співучасти англійського консуляту буде вівторок, 28 січня, заупокійне богослуження за англійського короля Юрія V. в евангелицькій церкві. Початок в год. 16. На богослуження запросили представників влади, закордонних консулів, акредитованих у Львові й ін. В англійському консуляті складають далі спочування. Від митрополії зложив спочування еп. Будка.

— **Виставу польської фотографіки** уладжує львівське фотографічне т-во в салях міського артистичного музею у Львові в часі від 23 лютого до 22 березня ц. р. Ближчі інформації дає секретаріят т-ва і секретар вистави у Львові, вул. Реймонта 6. Виставові праці надсилати до 10 лютого під адресою: Львівське Фотографічне т-во, вул. Підгайцьких ч. 1.

— **Віддовження галицьких міст.** Ощадно-віддовжна комісія при тернопільському воєвідському уряді рішила розпочати віддовжну акцію в користь самоврядних установ у Перемишлянах і Підгайцях. Крім того комісія має перевести подібну акцію щодо міських громад Бережани, Бучач, Будзанів, Камінка Стр., Гусятин, Микулинці і Заліщики.

— **Львівська радіостація** має побільшити силу із 16 на 50 кільоватів, без підвищення антен. Через те можна буде відбирати авдиції на детектор майже в цілій Сх. Галичині, по Перемишль, Тернопіль, Станиславів і Коломию.

— **Обїздове шкільне кіно.** Міністерство освіти позволило зорґанізувати перше обїздове шкільне кіно. Буде висвітлювати наукові фільми, як природничі і спортові образи і т. ін.

— **Львівські делеґації у Варшаві.** Міністер освіти, проф. Свентославський приняв минулої суботи громадянську делеґацію зі Львова у справі лісного виділу львівської політехніки та делеґацію львівських жидів у справі протижидівських ексцесів на політехніці. Міністер відповів, що уряд візьме під увагу обі справи.

— **Cui bono?** Деякі села коломийського повіту натрапляють в культ.-освітній праці на постійні перешкоди зі сторони адміністраційної влади. До таких належать: Корнич, Королівка, Михалків, Вербіж Нижний. Одна читальня в Корничі дістала в останньому часі аж 7 заборон. Інтервенція Філії „Просвіти" безуспішна.

— **Присуд на комуністів.** В суботу вечором завів присуд у процесі 11 обвинувачених за комуністичну діяльність. Матвія Кравчука засуджено на 9 літ, Францішку Марек на 4, Адольфа Лерпера і Авр. Білера по 2, Дав. Лявера на 8, Іт. Цінкера на 5 літ вязниці. Двох увільнено, а проти трьох припинено справу на основі амнестії.

— **Проєкт розбудови електричної сітки на Волині** обмірковують у Варшаві. В Дубні хотять вибудувати велику окружну електрівню, опалювану торфом, якого велика скількість находиться в околиці. Другу більшу електрівню мають побудувати в Луцьку.

— **Тепла зима катастрофою для Полісся.** Хліборобство на Поліссі має, як відомо, годівельний характер. Збірка паші відбувається тим способом, що з лук, положених ближче, звозиться сіно до села, але це тільки незначна частина збору. Решту сіна з причини мочарного і трясавинного ґрунту збирають на місці в стоги і щойно зимою, в часі морозів, коли ґрунт стверднє, а баюри замерзнуть поліщуки звозять його до села. Цієї зими з причини довго-

тревалих дощів і браку морозів не тільки Пинщина, Лунинець і Столин, але й південні сторони повітів: кобринського, дрогичинського і косівського стоять під водою. Про звіз пашні в цих сторонах нема бесіди. Стоги сіна на луках гниють і селяни вважають їх пропащими. Отже по селах забракло пашні, тимбільше, що в осені в поліських селах були масові пожежі, причому згоріло багато звезеного сіна. Щоб ратувати худобу, селяни мусять кормити її бульбою та зерном, якого ніколи не мають під достатком. Але й на це не кожний може собі позволити, — загал селян починає випродувати масово живий інвентар, бо на весну ні людям ні худобі нестане поживи. Остаточно ціле Полісся стоїть перед великою господарською катастрофою. Справою повинні зайнятися господарські організації та інші компетентні чинники.

— **Зріст злочинности в Польщі.** Появилася праця д-ра Радзіновича п. н. „Злочинність у Польщі в роках 1924—1933. Статистично-кримінальна студія". Подані автором числа виказують дуже сумне явище: постійний зріст злочинности в останніх часах. На 100.000 осіб населення Польщі в 1924 р. було 1.267 ріжних проступків, а в 1933 р. було аж 1.977, отже близько дві тисячі. Самих ошуканств на сто тисяч осіб було тоді 13.235; за десять літ це число подвоїлося, бо дійшло до 27.659. Крадіжей занотовано перед десяти роками 215.386, тепер було їх 471.717. Характеристичне при цьому, що крадежі творять майже три четвертини всієї злочинности.

— **Літературна нагорода.** Польська академія літератури у Варшаві признала нагороду для молодих у висоті 2.000 зол. Святополкові Картінському за том поезій п. н. „Тринацять віршів". Одночасно редакція „Вядомосьці Літерацкіх" признала нагороду 2.000 зол. за найкращу книжку, видану в 1935 р. Нагороду одержав Йосиф Вітлін, автор повісти п. н. „Сіль землі".

— **Нові подвиги львівських вломників.** До магазину сукна фірми Валях у Ринку добулися в ночі з підкопу крізь канал злодії і винесли велику скількість товару, який вивезли мабуть самоходом. — Менше щастя мала партія вломників, що добулася в неділю вполудне до склепу з жіночою мануфактурою Увери при вул. Галицькій. Ця фірма забезпечила свій склеп алярмовими дзвінками. Сполошені три вломники втікли на другий поверх. Коли туди подався покликаний з вулиці поліцай, злодії скочили на дах одноповерхової прибудівки. Поліцай ранив одного з них револьверовим стрілом, а два другі зіскочили з даху на подвіря і сховалися у виходку. Тоді окружено дім поліцією й обох злодіїв придержано в приватних мешканнях. Раненим у руку вломником показався Моес Шварцвальд, а два другі Станислав Рибка і Леон Гохберг. У пивниці під склепом Увери знайшли цілий комплет знарядів, що служать до влому, як ломи, долота, шість ліхтарок, мішки і т. п.

— **Кривавий порахунок.** На зелізничій стації в Ходорові явився минулої неділі управитель лісів фундації гр. Скарбка Станислав Оганович із Бездовець, щоби відїхати до Борнич. Коли виходив на перон, приступив до нього б. лісничий, Віктор Гидзік і засипав його револьверовими стрілами. Від двох перших куль Оганович упав трупом на землю, а тоді Гидзік стрілив до нього ще тричі. Опісля віддав револьвер поліцистові і відійшов з ним спокійно на поліцію. Показалося, що Гидзік кандидував свого часу на війта в Бездівцях, але до його вибору не допустив Оганович. Тоді Гидзік написав доноси на нього та його сестру, почтову урядничку в Ходорові, закидуючи їй зловживання. Оба доноси були клеветою і за те Гидзіка засуджено на 12 місяців вязниці. В суботу Оганович приїхав до Ходорова на зїзд резервових старшин і бавився в місцевому Соколі до рана.

— **Що коштує Італію Суезький канал.** Від початку італійсько-абісинської війни крізь Суезький канал переплило із східної Африки до Европи 388 кораблів, везучи 35.627 ранених і хорих. Одночасно італійський уряд заплатив досі півтора міліона фунтів штерлінгів оплат за перевіз людей крізь цей канал.

— **Золоті ворота на Схід. Яффа — стара і нова.** Проекти розплянування одного із найстарших міст світа і перебудови порту, близькі до досконалости. Вулиці вже зарисовані, якщо ще не вибруковані золотом. Цим містом є Яффа, славний старий порт Святої Землі, з його золотом — золоті помаранчі. Стільки цього золота перелилось в останніх літах через старі, вузькі і грязні вулиці, що побільшення і поліпшення портових уладжень були конечні. Як доказ величезного зросту торговлі помаранчами може послужити факт, що за 10 літ експорт помаранчевих плантацій зросла від 7.500 до 37.062 вагонів. Ще перед 30-ти літами Яффа могла без труднощів вивозити пів міліона скринь помаранч, ввесь її тодішній експорт. Але відколи надзвичайна якість яффських помаранч завоювала світ, старий порт має щораз більше труднощів при експорті дводесятьох 20.000.000 скринь. Менш-більше перед 80-ти роками перші скрині яффських помаранч вислано за кордон як дар британського консуля в Яффі для королеви Вікторії. В міжчасі яффська помаранча здобула заслужену славу, бо така солодкість аромат, соковитість і величина, получені в одним оцці мусіли звернути увагу світа.

Нині Кіно КАСІНО Предивний і невиясненний нахил увособлювання молодих жінок дегенератом людської потвори в першій фільмі, яку зовсім накрутили в природних колірах п. н.

КАБІНЕТ ВОСКОВИХ ФІҐУР

реж. Михайла Куртіза. Найбільша загадка XX. віку.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Відчити.

Слово „відчит" пахне трохи закуреними фоліялами. Хто ніколи не був на відчиті, уявляє собі його меш-більше як недільну проповідь: проповідник говорить, каже, мовить, балакає, а слухачі віають, дехто навіть хропне собі під ласкавою стіною. Тільки, коли трапиться якась сильніша фраза, тоді миряни очуваються і здивовано розглядаються довкола, що властиво сталося.

Галичани мають марку аммокровних сотворінь і тому галицький відчит мав і має такий запах, як сказано на початку.

Але не все воно так буває, а останніми часами дуже рідко. З бігом літ, з числом відчитів і з досвідом прелегентів та слухачів відчити в нашій країні змінили своє обличчя. Витворився тип „відчитового підлюдника", що не дає нікому подрімати, а неодного змушує обурюватися і... забирати голос.

— Хто забирає голос? — питається предсідник.

Но салі тиша, дехто розклеїть вії і виглядає, що ось-ось забере голос, але потім махне рукою і знову погружується в сонну контемпляцію.

— Значить ніхто!? — підносить голос предсідник. — В такому разі замик...

Тоді зривається „підлюдник":

— Я попрошу.

— Пан Ікс має слово.

— Мої панове! Шановний прелєгент позволив собі на дуже незручний дотеп, мовляв, українці істнують від пятнацятого століття. Як можна в той спосіб ображувати стару націю?! Мик істнуємо від десятого століття перед Христом...

Голоси:

— Що, що-о-о?!

— Як, я-а-к?!

— Слухайте, слухайте!!

Пан Ікс:

—Так! Від десятого століття перед Христом і то — щонайменше!... Я скінчив.

Тоді предсідник не потребує навіть питати, хто записується до голосу. Зразу вголошується два, а часом і три. Очевидно, що й прелєгент є між ними.

Слова його тим разом звучать горячіше і далеко більше розворушують як монотонія „відчитового" голосу.

Дискусія тревае часом чверть, часом навіть пів години, але опісля починає розвлекти. Салі знову затихає і знову мусить предсідник:

— Хто ще з панства?

Тиша.

— Значить ніхто!? В такому разі замик...

— Я прошу!

Це знов „відчитовий підлюдник".

— Мені здається, що справа ще не досить вияснена. Шановний прелєгент, що правда признався до карнігійного „лапсусу"...

Тоді зривається прелєгент:

— Простую вислів перебебешника і простую...

— Прошу не перериватн! Заберете голос опісля.

А опісля, то вже не тільки прелєгент

І знову дискусія і знову бажане скінчення.

Але в рефераті, в яких і підлюдника не треба.

Це буває у двох випадках:

1) Або не відчиті є ідеольогічні хлібодавці якихось слухачів і тоді вони пруться до голосу, без огляду на те, чи мають що сказати, чи ні.

2) Або сама тема пахне не фоліялами, а життям і тоді дискусія аж кипить.

Оповідали мені про один такий відчит.

Відчитовий народ дійшов до стану кипіння і почав уже хапати на кріслі. Тоді підлюдник перекинувся у миротворця і спрямував течію слів його кипятку на себе. Всеж таки кілька крісел потерпіло аварію від пересування, а одна лавка залочилася під вагою аргументів. Кажуть, що навіть по замкненні дискусії, коли вже всі вийшли із салі, один дискутант уділив собі сам голосу і виказав як на долоні, що по його боці правда. Щось як Протаси з „Пана Тадеуша" на горешківськім замку серед поломаних лав і столів.

З усіх наведених тут прикладів можемо лишень радіти. Вони стріпують порох зі слова „відчит" і роблять імпрезу цікавою.

Галактіон Чінка.

З кіна.

Кіно „Аполльо": „Амок".

Що це таке той амок мають глядачі змогу довідатись із самої фільми, або як хто хоче раніше: з енциклопедії. Фільма перероблена з відомої повісти Стефана Цвайга, французької продукції у французькій мові з добрими артистами Жаном Жонелем, Марселею Шанталь та Інкишиневим. Краще не знати повісти, щоб не псувати собі враження фільмою, що не може давати психольогічного розвяснення дивних фактів, які пересуваються перед нашими очима. Невиключене, що деякі сцени могла не пропустити цензура. Фільма має могутні сцени, що хапають, навіть приневолюють заплющити очі. Все-ж це скоріше сценічна трагедія, ніж кінова. Жан Жонель — першорядний артист і дав викінчений тип, наскрізь оригінальний.

ДИВОГЛЯДИ.

ЖІНКА, ЩО ГОВОРИТЬ ЗА БАГАТО.

Трамваєвий кондуктор у Льос Анджельос — Роберт Кларк став славний. Написав він один твір, але про цей твір пише вся Америка. Бодай малі фейлетоністи великих ґазет. Цей твір — судова скарга. У скарзі домагається він, щоб суд видав наказ його жінці мовчати. Його жінка не мовчить ні хвилини і ввесь час, коли тільки він дома, його навчає. „Тому, що я веду трамвай — пише Кларк — не можу ручити за безпеку моїх пасажирів. Нерви мої від базікання моєї жінки зовсім розстроєні. На мене найшла нова біда. Як тільки бачу на вулиці якусь жінку, зараз відчуваю непереможну охоту її переїхати. Мушу панувати над своєю волею, щоб не пустити трамваю з цілим розгоном уперед. Домагаюсь, щоб суд заборонив моїй жінці говорити у моїй присутности і то в інтересі жінок, що ходять у місті по вулицях. Мешканці Льос Анджельос поділились на дві партії — кожна боронить іншу сторону. Судді ходять по вулиці і покивують головами. Коли суд видасть присуд, може рішити, скільки жінка має право говорити дня денно, щоб не нарушити нервів свого чоловіка.

✝ Посмертні згадки.

Евген Чумак, колишній учитель німецької мови у філії академічної гімназії у Львові, політичний емігрант і щирий працьовник у ріжних українських установах Відня, помер після довгої недуги 18 ц. м. у Відні. В. Н. П.!

Дописи.

ЖОВКВА.

Опера „Снігова краля" у Жовкві. В неділю 12. січня ц. р. виставлено заходом філії „Просвіти" в Жовкві — оперу п. н. „Снігова краля" (слова Дніпрової Чайки, музика М. Лисенка). Хоч це коротенька фантастична опера на дві дії, всеж таки треба подивляти відвагу ініціяторів, які вложили дуже багато праці і вивели навіть таку маленьку оперу маючи дуже слабі сольові сили. Жовква, одно з менших повітових міст, має свої болячки, одною з найбільших це розбиття сил у суспільній праці. Істнує тут кілька аматорських гуртків, які навіть рідко переліцитовують себе кількістю (на жаль не якістю) вистав. Тому виведення цеї опери можна в ріжсто повитати як перший почин поважнішої праці і сприємої під мистецьким оглядом. Безперечно цю найбільшу заслугу треба дати філії „Просвіти", яка від початку 1935 р. провадить дуже жваву діяльність. Інсценізацію вела від проф. Утрискіної Евгенії, проект костюмів і де-

ворений від проф. Буцманюка Юліяна, відомого артиста-маляра, який по мистецьки розмалював церкву оо. Василіян у Жовкві; режисерував і диригував проф. Гіжевський Лев. фортепіяновий супровід спочивав у руках проф. З'трискіної Евгенії. Вистави опери пройшла з повним успіхом. Були теж слабші місця, а саме: сніг І. дія 2-га партія осені („трем"), дует зими і мороза- виступ метелиці; II. дія виступ весни. Зате дуже добрі хори колядників і щедрівників. Фортепіян зле настроєний. Слабо теж випали виступи дорослу і метелиці, зате дуже добрі були збірні виступи (колядники, щедрівники весняники). Добре грали осінь і зима. Декорації: Гарне тло (задня стіна роботи проф. Буцманюка), гарні костюми зими, вітру, ожеледи дуже добрі колядників, передовсім весняних. Загальне враження: добре. Видко було збайдиву підготову під кожним оглядом, побажатиб лише, щоби цей добрий почин не пройшов безслідно, наші аматорські гуртки повинні вже відтепер стояти на вищому рівні. З повною відвагою належалоб дозаграти ще раз „Снігову кралю" на жовківській сцені.

Учасник.

Спорт.

ТРАГІЧНИЙ ВИПАДОК ШВЕДСЬКОГО ЛЕШЕТАРЯ.

СТОКГОЛЬМ. ПАТ. Найкращий шведський лещетар Герберт Ольсон підчас їзди на лещетах упав так нещасливо, що зломив собі кілька ребер і зранив груди. Тяжко раненого перевезли до шпиталю.

ТРІЙКОВИЙ ТУРНІР.

Трійковий турнір відбиванки в салі С-Б. стрінувся з великим зацікавленням українських спортовців. Десять товариств Львівщини зголосили до нього 29 дружин. Це доказує, які потрібні були того роду змагання тепер, коли про лещета навіть зріяти не можна.

Мин. суботи й неділі покінчено майже зовсім еліміняційні розгривки. Від початку до кінця відбувалися вони **під знаком великих несподіванок.** Для прикладу подаємо кілька вислідів: Плай II. — Черник 2:1, Черник II. — УССК 2:0. УССК II — Сокіл-Батько члени 2:0. Богун — УССК II 2:1.

Найкращою і найцікавішою грою у дотеперішніх змаганнях була безперечно стріча: **Сокіл-Батько** участ- ки — **Плай II. 2:1** (3:10, 11:9, 13:11). Сам вислід вказує на те, яка вона була завзята, до того стояло на дійсно високому рівні.

Зпоміж жіночих розгривок слід вирізнити змагання Стріла — Буревій (Левандівка) 2:1 і Плай II — Дніпро (Винники) 2:0.

З уваги на дуже велику кількість зголошених дружин турнір ще не покінчився. Лишились до розіграння фінали жінок і мужчин, що — як відомо — будуть розіграні точковою системою („кожний з кожним"). До фіналу дійшли **жінки:** Плай I., Плай II., УССК і Стріла та **мужчини:** С.-Б. учасники, Черник II (юніори), Сокіл IV і переможець змагань Плай — Богун.

Продовження турніру правдоподібно в суботу, 1. лютого, про що повідомимо окремо.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ, місячник Чина Найсвятішого Ізбавителя. Йорктон, січень 1936. Р. VIII. Ч. 1.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 28. I. год. 8. веч. Аб. 6. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю".

Середа, 29. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Віяльце леді Віндермір".

Четвер, 30. I. год. 8. веч. Аб 9. Виступ Ірини Сольської „Віяльце леді Віндермір".

Пятниця, 31. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю".

Субота, 1. II. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Віяльце леді Віндермір".

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 28. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Віяльце леді Віндермір".

Апарати й радієві частини

найдешевше тільки у

SUPER - RADJO

Львів, Ягайлонська 16. Тел. 111-74 1035 2-6

Кіно.

АПОЛЬО: „Амок".
АТЛЯНТИК: „Марія Башкірцева".
ВАНДА: „Зводниця", „Вкради людину".
ГРАЖИНА: „Іх Експеленція шофер".
КАСІНО: „Кабінет воскових фігур" (колірова фільма).
КОЛІСЕЙ: „У пошукуванні кохання" та ревія.
КОПЕРНИК: „Весільна ніч".
МАРУСЕНЬКА: „Запах у касині".
МІРАЖ: „Правда про кохання", „Добра ворожка".
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Вередлива Маріета" (Дж. Мекдональд).
ПАКС: „Петрусь" із Фр. Галь.
ПАЛЯС: „Китайські моря".
РАЙ: „Дві сироти".
СВІТ: „Дві сироти".
СТИЛЕВЕ: „Любовні маневри" і ревія.
ГЕНЧА: „Віденські ночі" та додатки".
ТОН: „Зі спогадів Чарлі Чапа" з Варнером Олендом.
УТІХА: „Тайна замку Лебанон" і ревія.
ХИМЕРА: „Буря над світом".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Палестина. Вефлеєм.

Закордонне радіо.

Вівторок, 28. січня 1936.

Відень (506,8) 16.05 Нар. пісні, 17.30 Сп. рецталь, 20.00 Концерт орх. і хору, 22.10 Симф. квартети Моцарта — джез, спів, **Братислава** (298,8) 20.25 Нові словацькі рефрени, 21.00 Форт. рецталь, **Брно** (325,4) 17.30 Іт. серенади — спів, **Мор. Острава** (269,3) 17.35 Спів, 18.10 Нім. авд., спів, 20.45 Соната Квапіля, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. музика, 17.20 Спів, 18.10 Концерт, **Париж** (2648) 12.00, 18.30 Концерт, 22.15 Давні й нові пісоньки, **Білгород** (437,3) 11.00 Концерт, 16.20 Нар. музика, 19.50 Твори Іполітова-Іванова — солісти, 21.20 Нар. пісні й танки, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, 17.04 Шуберт-Ліст (форт., спів), **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Розр. концерт, 18.00 Пісні В. Бергера, **Ляйпціг** (382,2) 16.30 Кантати та пісні Бурхеля — спів, музика, **Мінхен** (405,4) 16.50 Твори франконських композиторів, 21.10 Симфонічна творчість Р. Штравса, **Будапешт** (549,1) 12.05 Циг. музика, 17.30 Концерт орх., 19.20 Твори Руткая та Варадія — инг. орх., солісти, 21.15 Мельодії з фільми „Дібарі" з Джітою Альпар, 21.40 Мадярська камер. музика, **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 21.55 Солісти — скрипка, форт., **Рим** (420,8) 13.20 Камер. орх., 20.35 „Ля льотерія ді Купідо" оп. Маріотія.

Середа, 29. січня 1936.

Відень (506,8) 16.35 Сучасні австрійські композитори, 19.25 „Викрадення зі Сераю" оп. Моцарта, 22.10 Легка музика, **Братислава** (298,8) 19.25 Джез. музика, 20.30 Любовні пісні Двожака, **Мор. Острава** (268,5) 18.00 Скрипка, 19.25 Оп. мельодії, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. орх., **Париж** (1648) 17.00 Віольончели, 18.00, 19.30 Концерт, 21.45 Театр Уяви, **Білгород** (437,3) 13.15 Спів. рецталь, 16.00 Концерт, 19.50 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 8.30 Концерт, 16.45 Спів, музика, 20.45 Вагнерівський концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Камер. музика, 19.00 Нова форт. музика. **Ляйпціг** (382,2) 12.00 Концерт, 18.00 Танок у пісоньці (спів, музика), **Мінхен** (405,4) 10.15 Пісні дзядскнехтів, 22.15 Перед зимовими іграшками в Гармш-Партенкірхен, **Будапешт** (549,5) 13.30 Вок. концерт, 17.30 Легка музика, 19.00 Форт. орх., **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 20.35 Орг. рецталь, **Рим** (420,8) 13.10 Концерт, 19.00 Легка музика, 20.35 Вечір опер Пучіні.

Львівське радіо.

Вівторок, 28. січня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.50 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. дениик, 12.15 Колядки й пісоньки, орх. мандр., 14.30 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Вальси з гр. пл., 16.00 Скрипка ПКО., 16.15 Легка музика, орх., пісоньки, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Скло та порцеляна, 17.15 Легка музика, орх., 17.50 Куток мо и, 18.05 Камер. концерт, 18.30 Техн. скрипка, 18.40 Сільна реруи, 18.35 Форт. рецталь, 19.00 „Ванда Монне-Беатріче Іротера" відч., 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.05 Симф. концерт, орх., форт.; у перерві в 20.50 Веч. дениик, із сучасної Польщі, 22.30 Здобутки землі в діяниці штучних вітамін, 22.45 Рімський-Корсаков „Лет джміля" з гр. пл., 22.48 „Бандити" новеля Вол. Тужанського, 23.05 Танк. музика, орх.

Середа, 29. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. дениик, 12.15 Гігієна устної ями, 12.30 Музичні романтики, з гр.пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт орх., 16.05 Для дітей: „Малпочка Мікакінью" опов. Арн. Фідлєра, 16.20 Концерт муж. хору, 16.45 Гутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Молодь говорить про себе, 17.20 Спів у супр. фортепіяну, 17.50 Огляд закорд. гумору, 18.00 Квартетові мініятури, 18.30 Про сучасну большевицьку прозу, 18.45 Попурі з творів Цірера, гр. пл., 19.00 Бавовна росте на Дарієвому шляху, 19.20 Реклям. концерт., 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальний репортаж, 20.00 Ріжні мельодії з хр. пл., 20.45 Веч. дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Творчість Фр. Шопена, 21.35 Поет. чертьгодіня, 21.50 Про фабричні крамниці, 22.00 Танк. музика, орх., 23.25 Танк. музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27.

Нім. марка 1.25—1.30, фр. франки 34.90 35.10, шв. франки 171.50—172.50, фунти стерлінги 26.10—26.25, австр. шілінги 98.00—99.30, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 33.50—35.50.

Золото: Долари 9.03—9.07, Рублі 4.75—4.85, Фр. франки 34.40—34.80, Корони 36.20—36.80, Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.28, Рублі 1.20, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Збіже.

Ціни льоко Львів від до

Пшениця одн.	18.00—18.25
Пшениця об.	1.725—17.30
Ячмінь бр.	16.00—17.00
Ячмінь одн.	13.75—14.00
Ячмінь на мливо	13.52—13.50
Ячмінь пас.	12.00—12.25
Висівки пш. грубі	10.25—10.75
Висівки пш. середні	9.75—10.00

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 27-го січня ц. р. кооперативні платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2.50 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54-50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2.60 „
1 л. молока від 28. XII. 1935	0.14 „
1 л. сметани	0.75 „
1 к. яєць	3.80 „

Тенденція на масло вдержана на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 27. I. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахо-ферми „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Кури молоді без остріг І. кл.	1.05 зол.
Кури з острогами товсті І. кл.	0.90 „
Індики товсті І. кл.	1.05 „
Пантарки товсті І. кл.	1.10 „
Товщеві качки І. кл.	1.10 „

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

НАУКА

Гарні вечірні квіти поручає найдешевше Централя Панчіх ПФАВ, Боїма ч. 12. 1004 3-5

Курс крою, моделювання, шиття — ранішній пополудневий — починаю. **М. Козловська, Львів, Академічна 23. І. п.** 30/22 3-5

Танців першорядна школа Брисьової, Ірантової і Сина. Вписи Баторія 28. 3-6

Школа жіночого крою, шиття, моделювання, яку веде моделіст Біндер, дипльомований у Парижі, Дрездені, Відні, перенесена на вул. Оссолінських 12, починає вечірні курси. 1008 6-12

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

Шукаю навіки листування з панною вихованою і пристійною найкраще Волинянкою або з Лемківщини. Ціль матримоніяльна. Писати: Lwów I. Poste restante. Okazicielowi legitymacji Nr. 18194. 2-2

КУПНО - ПРОДАЖА

Купую лиси, тхори та інші сирі шкірки. Юліян Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 259-46. 998 6-10

Централя панчіх ПФАВ, Львів, Боїма ч. 12. поручає найсильніші вироби **найдешевше.** 1003 5-24

РІЖНІ

Шукаю мешкання, евентуально харчів за лекції. Ласкаві зголошення до Адміністрації „Діла" під „Студент прав".

Приступлю з капіталом 5.000 зол. до якогось українського підприємства у Львові або на провінції. Зголошення слати до Адмін. „Діла" для „Хлібороба". 1057 2-2

ОГОЛОШЕННЯ.

„LUX" АКАДЕМІЧНА 15 поручає найдешевше **електричні лямпи:** анисні, стальні і новочасні абажури 1004 4-5

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Ціник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів „ зол. 5.—

Чахотка легенів

є небезпечна і шороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетворює і т. ін. вживають лікар

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який улекшує хорим плювати та усуває кашель. 13/III 8—36

Важне для Управ Громад.

Значки для псів
Ковтки для худоби
Таблички на вози

достарчає

ФІРМА **Андрій Берлінський**

Львів, Шевченка 11. 1032 4-10

Віддавайте комірці, білля, одежу

лише до української

ХЕМІЧНОЇ ПРАЛЬНІ

Львів Бляхарська 21 — Львів Зелена 31

передше „Брін" 45/112 1-6

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10

Ч. 21 (14.269). Львів, середа 29. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Р. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

„Віддайте все для батьківщини".

Відозва абісинського уряду до населення. — Бог сприяє абісинцям.

АДДІС-АБЕБА, 28. 1. ПАТ. Абісинський уряд оголосив відозву до населення, взиваючи його до ревнішої співпраці при обороні краю. Відозва каже, що краще нарвитись на матеріяльні страти, як на страту батьківщини. Одні повинні боротись зброєю, інші складати жертви. Нехай абісинські жінки беруть приклад з італійок, що разом зі своєю королевою жертвували батьківщині свої дорогоцінности. Давайте все, що можете, щоб не стати невільниками чужого володаря. Моліться горяче до Бога та думайте, що Він зробив уже для Вас. Бог боронить слушної абісинської справи, бо вислав в Огадені зливні дощі у порі, коли звичайно спека. Дякуйте Богу за гарну перемогу, яку дав нашим воїнам на фронті Тігре. Злучіть свої душі, свої руки та свої молитви а нічого не зробить вам наймогутніша зброя

Непевна внутрішня ситуація в Єгипті.

Кабінетова кріза затягається.

СТУДЕНТСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ.

КАІРО, 28. 1. ПАТ. Студенти всіх університетів страйкують далі. 1200 студентів університету в Гізі намагались дістатися до Каіру, але їх туди не пустила влада. До Гізи вислали сильні відділи кавалерії. У вис. школі мистецтва й ремесла студенти хотіли підпалити будинок. Інтервенювала поліція, при тім богатьох студентів ранили. У Дамангурі ранили 5-ох судентів. У Мансурі, столиці Долішнього Єгипту вчора вибухнули заворушення. Поліція стріляла до юрби та багато осіб ранила. Думають, що припинення кабінетової кризи успокоїть населення.

ДИКТАТОРСЬКИЙ УРЯД АЛІ МАГЕРА ПАШІ.

КАІРО, 28. 1. ПАТ. Алі Магер Паша заявив представникам преси, що король хоче рішучо взвати партію Вафд до співпраці в коаліційному кабінеті. Якби ця партія знову відмовила, тоді король доручить Алі Магерові створити уряд з диктаторськими повновластями. Офіцільні кола сподіються, що нині скінчиться кабінетова криза. Уряд створить Алі Магер Паша

Протибритійська пропаґанда італійців

в Індії.

БОМБАЙ, 28. 1. ПАТ. Італійську пропаґанду в Індії, що її досі вела „Італійська спільнота в Індії" при помочі летючок і брошур, веде тепер в індійській мові римська радіостація. Предметом нападів цієї пропаґанди є Анґлія та телеграфічні агенції, що подають ворожі для італійців вістки. У цій пропаґанді підкреслюють журбу Італії за азійські народи. Італійську радіяну пропаґанду ведуть також у китайській мові.

Перемога венізелістів у виборах у Греції.

КОРОЛЬ ДОРУЧИТЬ ПРИХИЛЬНИКАМ ВЕНІЗЕЛЬОСА СТВОРИТИ УРЯД.

АТЕНИ, 28. 1. ПАТ. Міністерство внутрішніх справ оголошує висліди виборів з усіх округ, крім острову Корфу. Групи Цалдаріса, Кондиліса і Теотокіса здобули разом 127 мандатів, прихильники Венізельоса (ліберали) 126 мандатів, народовці 2. Між вибраними лібералами є: Венізельос, Кафандаріс, Папанастасію, Папандреу і Маврокордатос.

АТЕНИ, 28. 1. ПАТ. З уваги на вислід виборів політичні кола числяться з можливістю створення коаліційного кабінету. Місію створити кабінет дістане мабуть венізеліст Софуліс, як провідник найсильнішої партії.

КОРОЛІВСЬКІ ГРАТУЛЯЦІЇ.

На вістку про величезний успіх венізелістів грецький король Юрій вислав до Венізельоса, що перебуває за кордоном ґратуляційну телеграму, взиваючи його вертатись до краю та співпрацювати дальше з королем. Безсумнівно, що Венізельос незабаром вернеться до Атен і знову ґратиме визначну ролю в політичнім житті.

Декларація французького уряду

в парляменті.

ПАРИЖ, 28. 1. ПАТ. Преса пише, що після того, як уряд у четвер зложить свою заяву, в парляменті зголосять велику скількість інтерпеляцій. Тому дискусія протягнеться і голосування над урядовою декларацією відбудеться щойно в пятницю. Преса висловлює переконання, що вислід голосування буде корисний для уряду.

Кордонний договір між Арґентиною і Болівією.

БУЕНОС АПРЕС, 28. 1. ПАТ. Міністри закордонних справ Арґентини й Болівії підписали договір, що потверджує підержання статус кво у справі прикордонних мешків.

Жахлива пожежа дитячої санаторії.

Двоє дітей згоріло. — Багато важко попарених.

НЮ ЙОРК, 28. 1. ПАТ. У місцевості Гельберн у стейті Пенсільванія вибухнула минулої ночі пожежа в санаторії для дітей сухітників. Доглядачка, що перша запримітила пожежу, врятувала, наражуючи власне життя, 16 дітей. Двоє дітей найшло страшну смерть у вогні. Одна доглядачка та багато дітей дуже важко попарених. Ратунковій акції дуже перешкоджував незвичайно сильний мороз.

Міські Театри у Львові, середа 29. січня 1936.
Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій: гостинний виступ Ірини Сольської
Одинока нагода побачити велику артистку в її славній ролі.

„Віяльце Леді Віндермір"
Оскара Уайльда.

Традиційні Великі Вечерниці „ОСНОВИ"
відбудуться 11. ЛЮТНЯ ц. р.
в салях Касина Почтовців
(вул. Японська).

ОУН і заморська еміграція.

Перша дія трагедії молодої української дванцятки, що офіціяльно звалася процесом проти Степана Бандери і тов. за державну зраду й убивство міністра Перацького, на судовій оцені вже закінчена. У весняних місяцях ц. р. буде ще й друга дія в мурах варшавського апеляційного суду; можлива ще й третя, якщо від апеляційного присуду буде касація. Однак все те не змінить основно суті справи. Тому вже нині, коли минули ся перші кримінна присуду, можна спокійно зайнятися деякими явищами і фактами нашого життя, що їх виявлено в часі судової розправи. На цьому місці хочу порушити справу становища нашої американської еміграції до ОУН і УВО, до їхньої діяльности на українських землях в Польщі.

Про сему організацію, програму й тактику ОУН (Організація Українських Націоналістів) та істнуючої побіч неї і злученої з нею персонально майже тим самим проводом УВО (Українська Військова Організація), не буду багато говорити; вони відомі нашому загалові зі звітів численних карно-судових розправ, цілої довгої низки часописних статтей, подекуди і з брошури Вол. Целевича „Нарід, нація, держава". Наша критика — очевидно з винятком самого заінтересованого націоналістичного табору — вийшла для нашого сучасного підпілля цілковито некорисно. Всі наші громадянські відповідальні чинники, у першу чергу у цій справі найбільш авторитетні українські леґальні політичні партії, осудили без застережень ці обі підпольні організації, признаючи одностайно їхню діяльність шкідливою для наших національних інтересів.

Підпілля ОУН, як і давніше УВО, дуже перестало бути конспіративною організацією. Прибравши масовий характер і вербуючи у свої ряди навіть дітвору, дало сему змогу польській поліції цілковито її розшифрувати. Не говорю вже про конфідентів і провокаторів, яких класичним типом був пок. Р. Барановський з самбірського процесу. Як оборонець у численних процесах ОУН мав я нагоду на основі актів і розмов з підсудними заглянути і туди, куди не заглядає око звичайного громадянина. У кожній майже справі брав мене жах, що гине *марно* стільки надійних молодих людей. Вони у своїй уяві та у найліпшій вірі прислужитися Великій Справі вчинили, що колідують з обовязуючим карним кодексом, як терор, саботаж і „акси" (експропріяції), принесли зі *себе безцільну й непотрібну* жертву, йдучи за тюремні крати або й на шибеницю. У тій майже кожного процесу можна було дослухати поліційного конфідента, або що гірше, нераз і провокаторів, що видали підсудних у руки влади. Усюди майже виступали типи „сидячів", так добре знані сьогодні з останнього варшавського процесу, що ще у слідстві обтяжили інших обвинувачених та товаришів на волі. В сумі давно вже стало те все причиною надзвичайного морального занепаду у кругах самого підпілля і стало загрозливим явищем для морального здоровля нашої національної цілости.

Історія польського революційного підпілля особливо з рр. 1905—1907 — на яке ОУН і УВО часто покликувалися, не навчила їх багато. Зокрема забули вони, що сам керманич польських бойовок з початків польського революційного руху — Йосиф Пілсудський — дав почин у 1907. Із [illegible]

Понад 80 літ

істнує славний німецький родинний журнал „GARTENLAUBE".
Покоління читають й люблять його настроєві оповідання, його прецікаві романи з ілюстраціями. Жінки і дівчата часто шукають у ньому ради при хатнім господарстві і в кухні, кравцюють, гачкують на підставі його оживленої частини моди. Нині є він ще живіший і більш змістовий як давніше. „GARTENLAUBE" є у всіх книгарнях і крамницях із часописами.
Ціна 1 прим. тільки 23 фенігів.

„екеми"", що часто-густо перероджувалися у звичайний бандитизм. Ще менше внесли вони науки в історії російського революційного руху, зокрема з історії російських соціялістів-революціонерів (есерів), — завдяки конфідентству й провокації опанованого з часом у цілости царською охраною. Забули й те, що нині без порівнання тяжче вести конспірацію у Польщі, як давніше у царській Росії і що голошена ними перманентна національна революція у сучасних відносинах є повним абсурдом. Не кажу вже про заглядні величезні шкоди не тільки моральні, але й матеріяльні, напр. в осени 1930. р. в часі відомої пацифікації, що була вислідом діяльности ОУН.

У варшавському процесі говорилося багато про т. зв. архів Омеляна Сеника. Урядова тайна закриває й досі спосіб, у який цей архів, зібраний при нагоді ревізії у Сеника і інших діячів УВО і ОУН (Володимира Забавського, Ярослава Барановського, Володимира Мартинця, Остапа Чучкевича, Дмитра Равича й Евгена Кульчицького) в Чехословаччині в рр. 1933. і 1934., дістався у руки польського уряду. Трибунал відкинув внески оборони, що заміряли до висвітлення цієї справи, стверджуючи тільки на основі зізнань свідка з кругів генерального штабу автентичність документів, найдених у цьому архіві й передтіних опісля польській владі.

На основі документів того т. зв. архіву Сеника, що складався з 418 оригіналів і 2.055 фотографій оригіналів-машинописів і рукописів, на які складалися листи, звіти, протоколи, рахунки та інші організаційні документи, — як теж і зізнань коронного свідка прокуратури Вацлава Жиборського, начальника виділу безпеки в міністерстві внутрішніх справ, стверджено, що ОУН значну частину своїх грошевих засобів черпала з датків української американської еміграції, головно нашої еміграції у Злучених Державах Північної Америки. У квітні 1934. р. вибрався там Омелян Сеник (псевдонім в Америці Грибівський), давній діяч УВО, пізніше член проводу ОУН і її боєвий референт та командант акції у „базі", себто з краю, що на підставі документів архіву виїхав до Америки на литовський паспорт як Омелян Грибаускас (Грибівський). На американську еміграцію звернув увагу поляк. Коновалець ще давніше і згодом вдалося йому приєднати деяких діячів для акції УВО і ОУН. В Америці УВО не оснувало власних відділів, тільки створило там нові організації як свої фактичні експозитури, звані з Головною Командою УВО.

Тими організаціями на американському терені є: 1) О.Д.В.У. (Організація Державного Відродження України), що ділиться на 47 відділів у Злучених Державах і видає свій орган „Вістник О.Д.В.У.", 2) Обєднання Українських Націоналістів, яке веде свою діяльність теж у Злучених Державах і 3) У.Н.О. (Українське Національне Обєднання) в Канаді, що веде свій орган „Новий Шлях". Діяльність УВО чи пак ОУН знайшла відгомін і в Південній Америці (Бразилія і Аргентина), а її цілям на терені Бразилії служить „Український Хлібороб" з Куритиби в Бразилії. В допомоговій акції для ОУН працювали на північно-американському терені тамошні українські організації, а саме Чорноморські Січи і Стрілецька Громада та ціла низка пресових органів, у першій мірі „Народне Слово" з Пітсбурга в Пенсильванії, а частково й щоденник „Свобода".

В часі побуту у Злучених Державах Омеляна Сеника-Грибівського оголошено в кінцем 1934 р. в деяких тамошніх українських часописах відозву з підписом Евгена Коновальця („Постій, в місяці жовтні 1934") — як головного вожда ОУН — до української еміграції в Америці зі зазивом дати грошеву піддержку ОУН для переведення в життя її цілей. Коновалець у відозві пише: „Я, вперше на протязі 14-літнього істнування й діяльности організованого Революційного Руху звертаюся з оцим зазивом у такій безпосередній формі. І роблю це свідомий відповідальности кожного мого слова. До цього приневолює мене вага переломового історичного часу, що його переживаємо, й свідомість сумних наслідків, які виринулиб, колиб ми так дуже важливу хвилю прогавили". Відозву передрукували й деякі українські часописи в Канаді і Бразилії, а з редакційних зазивів („Нар. Слово" ч. 47 з 29/XI 1934) виходить, що рішено зібрати впродовж одного року 1934/35 — 40.000 долярів на фонд ОУН для переведення кровавої розправи. „Укр. Хлібороб" ч. 1 з 2Л. 1935 р. у редакційній статті „Приходить час" пише, що „приходить останній час на старокраєвих рабів в докторських фраках і в ризах князів церкви, що бють чолом перед ворогом і в польських державних інтересах виговіли війну своїм українським дітям та разом з поляками прирекли знищити організацію ОУН, цю єдину нашу національно-політичну течію, що невпинно бореться за нашу державу". „Тому вожд української національної революції, Евген Коновалець, у цю рішаючу хвилю звертається до всеамериканської еміграції, як до національно-фінансового резервуару, щоби став йому до помочі в боротьбі", — до якої бракує „лише грошей на муніцію і переведення терору".

Це тільки принагідні виїмки, бо цілої української американської преси з останніх часів не довелось мені переглянути, бо наслідком заборони дебіту в Польщі не мають її навіть редакції краєвої української преси.

Другим емісарем — на Канаду — був теж один з керничів ОУН полк. Роман Сушко, що виїхав за океан як Микола Мельничук. Оба вони — Сеник і Сушко — розвинули за морем дуже живу пропаганду за піддержкою акції ОУН серед нашої еміграції — доплином долярів. Очевидно, пропаганда не перебирала у засобах. На старокраєвих легальних товариствах і організаціях, у першу чергу на її передових діячах, не лишали вони сухої нитки. Назви „раби з уядо-клерикально-радикального табору", „хрусі", „зрадники" — на наших відомих й заслужених старокраєвих діячів, були ще доволі „парляментарні" вислови в їх устах.

ВАТРА
ПРАВНИЧА ГРОМАДА
ТОРГОВЕЛЬНИК
ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ
18. лютого 1936
у всіх салях Касина Почтовців, вул. Японська 9.

А вислід цієї демогогії ОУН за океаном? Поширення недовіря у широких кругах нашої заморської еміграції до краю, обмеження, а то й припинення піддержки на старокраєві культурні, харитативні і взагалі загально-національні потреби, на які наша американська еміграція давала досі свій гріш. Але й сама акція емісарів ОУН і співпрацюючих з нею закордонських організацій, про які вище згадано, з фінансового боку не зовсім дописала. Не зібрано тим отих 40.000 долярів впродовж одного року 1934/35, як цього жадав провід ОУН на залізний фонд ОУН. Згідно з деповиціями св. Жиборського (зізнавав мабуть на основі актів з архіву Сеника і з конфіденціональних відомостей) за час від 1930/31 по 1935 рік зібрала ОУН серед нашої заокеанської еміграції суму 24.000 долярів, з чого половину призначила на боєву акцію в краю.

Виправа емісарів ОУН до Америки по золоте руно не дуже дописала. Зате ОУН осягнула одно — в краю непотрібне заповнення польських вязниць і концентраційного табору в Березі Картуській нашою молодю, поширення у своїх власних рядах конфіденства й провокації і, як їх вислід, моральну деправацію молоді за усунення її від позитивної конструктивної праці. Це фактичний білянс діяльности ОУН в краю з великим відємним сальдом. Та й за океаном це білянсове сальдо діяльности ОУН не є додатне. Великим мінусом є передовсім **відчуження значних кругів нашої заморської еміграції від живих звязків з краєвими творчими національними організаціями та взагалі нехтування конструктивної праці в краю.** Величезний хаос у поглядах на старокраєві справи й потреби з трудом прийдеться тепер усувати та привернути давні **щирі взаємини заморської еміграції з краєм.**

Упадок впливів ОУН оздоровить теж і відносини серед нашої заморської еміграції і приверне її до нормальної співпраці з краєм та його національними установами для здійснення нашої спільної Великої Справи.

Д-р Степан Баран.

З польської преси.

„Маршал" Тухачевський за домовиною короля Юрія.

Як відомо, на чолі совітської делеґації, що виїхала на похорони анґлійського короля Юрія, станув свіжо-спечений „маршал" Тухачевський, що їхав з Москви до Льондону через Варшаву й Берлін. З цього приводу „Час" поміщує цікаві уваги:

„Співаний на цілих 15 літ станув прецінь маршал Тухачевський у Варшаві, до якої не судилось ввійти йому слідами фельдмаршала Пашкевича з вересня 1831. року. Станув переїздом, отже подібно, як подав це зробити й тоді, ломлючи польську барієру, щоб через совєтську Німеччину вилити на Захід Европи велику ляву комунізму. Тільки теперішній переїзд маршала був інший, трохи скромніший. Маршал вдовольнився одним переділом звичайного цивільного поїзду, забравши на дорогу кілька французьких романів і — як це підхопили брукові ґазетки — останнє число „Кіна". Дорога маршала Совітського Союзу вела через неприязну сьогоднішню Німеччину до заприязненої — чи радше „майже" заприязненої — Анґлії, щоби в імені батьківщини клясової революції завести нікі залевнення про жалобу, в якій потонув Союз Соціялістичних Республик Рад на звістку про смерть анґлійського короля. Маршал Тухачевський, переїзджаючи через Варшаву, мав нагоду до міркувань над дорогами, якими котиться маленький людський світок. Щодо ролі, яку сам має виконувати на дворі короля Едварда VIII., то вона не позбавна була його заскочити: колишній ученик „корпусу пазів" і вихер ґвардійського полку Миколи II. міг остаточно припускати, що військова карієра в армії цісарсько-російській може готовити йому ті самі репрезентаційні можливости, які сьогодні стали участю маршала армії російсько-совітської..."

До тих іронічних уваг слід додати, що варшавські журналісти мали на двірці розмову з Тухачевським, в якій той останній „дипльоматично" натякав на замір довше залишитись у Льондоні для якихось дипльоматичних розмов. Товариш Тухачевського, генерал Вітолд Путна, розмовляв з журналістами чистою польською мовою. При тій нагоді „Час" пригадує і поляка Станіслава Косіора, премієра УССР, „не стільки зукраїнізованого, скільки зрусифікованого"...(Про Дзержинського і Менжинського „Час" забув.)

З пізніших телеграм знаємо, що коли Тухачевський приїхав до Льондону, то якийсь робітник почав викрикувати оклики на честь Совітів. Товариші того робітника моментально запитькали його і втягнули вглиб юрби. Сам Тухачевський — ніби з „делікатности", з огляду на жалібний настрій — негайно станув заповіску на вікні вагону. З делікатности, чи може з тої самої причини, яка казала анґлійській поліції перевести справжню мобілізацію для охорони „дорогих гостей", що більше клопоту собою роблять і більше своєю появою при таких нагодах несмаку викликують, ніж радости з приводу „міжнародньої солідарности" у виявах жалю?!

Бої в Північнім Китаю.

ПЕКІН, 28. 1. Між відділами армії ген. Сун Че-Юана й відділами міліції автономної східної частини Гопеї прийшло до битви біля Чан-Пін-Чу, у віддалі 30 км. від Пекіну. Згідно з вістками з міродатних джерел битва тревае далі.

Совіти видають міліярди на зброєння.

Як подає „Морнінг Пост" з дня 15. і „Таймс" з дня 17. січня, Центральний Виконавчий Комітет Совітів ухвалив буджет на 1936. рік. У тому буджеті призначено величезну суму, бо аж 14 міліярдів і 800 мілїонів рублів (майже три міліярди долярів!) на самі зброєння і на удержання війська. Цьогорічний совітський буджет перевищає вдвоє суму, видану на військові цілі минулого року. Таку фантастично високу суму призначує на зброєння держава, якої представник у Союзі Народів удає найбільшого прихильника розброєння і представляє Совіти як найбільше миролюбиву державу світу.

Совітські політики стараються усправедливити перед світом причину своїх зброєнь; „маршал Тухачевський — як подає „Таймс" — заявив, що цей видаток представляє мінімум, потрібне на забезпечення границь, які є загрожені Японією і Німеччиною".

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Делегація парляменту у короля Едварда VIII. Король Едвард VIII. прийняв в понеділок у королівській палаті делегацію парляменту, зложену з представників усіх партій, що вручила королеві адресу, ухвалену в четвер. Адресу вручив прем. Болдуін. Свято тревало дуже коротко.

— Переможний марш комуністичної армії у Китаю. 30-тисячна комуністична армія посувається, як подають з Кантону, з провінції Гунан на південь. Вона зайняла Квеі-Янг, столицю провінції Квеі-Чу. Кожної хвилини жовті комуністи можуть зайняти місто Куе-Тін, віддалене 50 км. на схід від Квеі-Янг. Щоб стримати похід комуністів, на боєву лінію з поспіхом висилають усіх вояків, які є до диспозиції.

— Остання чолобитня королеви-вдови Юрієві V. Англійська королева-вдова Марія разом з членами королівської родини склала вчора пополудні останню чолобитню тлінним останкам короля Юрія V у Вестмінстерській катедрі, де була 10 хвилин. Публику просили, щоб на цей час вийшла з каплиці.

— „Хай живе магометансько-християнська єдність". З Єрусалиму повідомляють, що у заворушеннях у Дамаску в минулому тижні багато осіб ранили й убили. Між християнами та магометанами прийшло до порозуміння. Це викликало ентузіязм. Маніфестували окликами „Нехай живе магометансько-християнська єдність" і т. п. Водночас кінчиться у Дамаску тижневий страйк. На вулицях придержує ладу 2 тис. мароканських і сенеґальських вояків. Провідники політичних партій домагаються від французького високого комісаря, щоб привернув конституцію з 1928 р., який відмовився переговорювати під натиском. Загально вважають, що президент Сирії напевно уступить.

Купуйте льоси І-ої Кляси

у відомій зі щастя колектурі

„РУНО", РАВІЧ і С-ка ЛЬВІВ пл. Марійська 4

яка в минулій, 34 Льотерії виплатила такі більші виграні:

10.000 зол. на Ч. 68557
10.000 зол. „ „ 81723
10.000 зол. „ „ 186121

2.500 Зол. на ч. 58801
2.500 Зол. на ч. 118515
2.500 Зол. на ч. 128598
2.500 Зол. на ч. 140221
2.000 Зол. на ч. 32575
2.000 Зол. на ч. 68525
2.000 Зол. на ч. 108790
2.000 Зол. на ч. 108796
2.000 Зол. на ч. 118527
2.500 Зол. на ч. 147503
2.500 Зол. на ч. 168195
2.500 Зол. на ч. 186188
2.000 Зол. на ч. 118530
2.000 Зол. на ч. 141114
2.000 Зол. на ч. 147547
2.000 Зол. на ч. 185701
2.000 Зол. на ч. 185719

12 виграних по 1.000 Зол. на ч.ч.:

32574	127292	135112
55953	129937	185682
107359	129938	185753
118526	135097	185785

та велика скількість виграних нижче 1.000 зол.

Льос з „РУНА", — це заповідь багатства і добробуту.

З нашої кооперації.

СТАН НАШОЇ КООПЕРАТИВНОЇ ПРЕСИ В 1935 Р.

Українська кооперативна преса в 1935 р. представлялася так: 1) офіційний орган Ревіз. Союзу Українських Кооператив „Торговельно-Кооперативний Часопис" виходив як ілюстрований тижневик у 3.600 примірниках; 2) популярний ілюстрований місячник для членів кооператив „Кооперативна Родина" виходив у 20 тисячах примірників. Ціна цього масового органу РСУК дуже низька — 5 сот. від числа. 3) „Кооперативна Республика", популярно-науковий кооперативний журнал, виходив накладом РСУК що місяця в 1000 примірниках. Передплачували його переважно службовці Централь та Окружних Союзів, молочарень, банків та більших кооперативних обєднань 4) орган Маслосоюзу „Кооперативне Молочарство" виходив у 1000 примірниках. Коли порівняти з чужими народами — це все таки слабі висліди. Взяти хочби німців у Польщі: їхнє кооперативне обєднання видає також три часописи (2 тижневики й 1 півмісячник), одначе на кожну німецьку кооперативу у Польщі припадає аж 1.195 прим. цих часописів на рік, а на кожного члена 19 примірників на рік. У нас припадає на 1 кооперативу на рік 140 прим. кооперативної преси, а на одного члена всього 1 прим. річно.

ОБНИЖЕННЯ ВІДСОТКОВОЇ СТОПИ ВІД КРЕДИТІВ У ЦЕНТРОБАНКУ.

Президія Надзірної Ради Центробанку рішила на внесок Дирекції обнизити процентову стопу від кредитів, уділених кредитовим кооперативам, на 8% у річному відношенні.

МАНДРІВНА КООПЕРАТИВНА БІБЛІОТЕКА Р. С. У. К.

Ревізійний Союз Українських Кооператив зложив три мандрівні кооперативні бібліотеки для вжитку Окружних Союзів, які самі не всилі покищо закупити для себе власних бібліотек. Ці мандрівні бібліотеки складаються кожна з 59 книжок і так: 14 книжок з економії та кооперативної історії і теорії, 6 з групи біографії визначних кооператорів та економістів, 8 про кооперативні підприємства, 4 з ділянки кредитової кооперації, 5 про кооперацію в чужих краях, 4 про шкільну кооперацію і кооперативне виховання, 6 про організацію і господарку кооператив та 12 пропаґандивної літератури.

СВЯТОЧНЕ ПРИРЕЧЕННЯ ПРОВОДІВ КООПЕРАТИВ.

На недавнім краєвім зїзді Окружних Союзів у Львові піднесено думку, щоби для більшого пошанування обовязків, що їх перебирають на себе члени управ і надзірних рад кооператив, ввести святочні приречення цих нововибраних членів кооперативного проводу перед загальними зборами дотичної кооперативи. Згідно з цим побажанням випрацював РСУК текст такого приречення і передав Окружним Союзам до виконання. Технічно будуть переводитись ці приречення так, що після вибору предсідник загальних зборів взиває усіх приявних встати і відчитує текст приречення, після чого кожен нововибраний член управи і надзірної ради по черзі словом „приріклаю" зобовязується виповнювати наведені в приреченні обовязки.

В. Л.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Гостра критика політики міністерства пошт і телеґрафів.

Високі оплати за листи і телефони.

У понеділок 27. січня ц. р. соймова буджетова комісія радила над прелімінарем буджету міністерства пошт і телеґрафів. Референт пос. Сікорський заявився за комерціялізацією пошт і телеґрафів, бо тоді дійде до обнижки оплат за листи, телефони, радіо і т. д.

У Польщі оплати за листи куди вищі ніж за кордоном, бо оплата за пересилку листа сягає 25 сот. тоді, як за кордоном лише 9 до 17 сот. Те саме можна сказати про оплати пошт. пачок. Хоч Польща на основі кількости населення займає 6-те місце в Европі, то щодо кількости посилок і телефонічних розмов займає 26 місце, щодо радіослухачів 19-те місце, щодо телеґрам 17-е місце.

Дохід Польського Радія зріс з 75.000 зол. у 1933-4, в 1934-35 р. на 372.000 зол. зиску. „ПАСТ-а" повідписанні на амортизацію 6.370.000 зол. і по заплаті податків 2,898.000 зол. мала чистий зиск 5.731.000 зол. За перший рік 1935 р. зиск „ПАСТ-и" сягав 7,170.000 зол. Тому оправданим є домагання, щоби обнизити телефонічні оплати касуючи чисельники, контингенти й оплати за заложення телефонів. Референт ствердив, що оплати за міжмістові і міждержавні розмови є дуже високі розмірно до загальної дефляції. Радіо збюрократизоване і нині має 700 урядовців. Село нарікає, що радіо доходить лише до мешканців міст. Місто нарікає, що авдиції для селян тягнуться 10 годин, а для промислу і торговлі призначується 2 години місячно, хоч на загальне число 458.000 радіоабонентів є 428.000 міських абонентів.

У дискусії промовляло кілька послів, між ними довшу промову виголосив пос. З. Пеленський зміст якої подаємо окремо.

По промовах послів виявлення давав мін. Кадінський. Ствердив, що господарське положення „ПАСТ-и" є дійсно дуже добре, бо спілка виплачує 12 відсотків. Уряд веде переговори зі шведами у справі зміни некорисного для Польщі договору з 1929 р., що обовязуватиме до 1947 р. Дир. Польського Радія Стажинський боронив діяльности радія перед закидами послів. Домагання, яке вилвигнув пос. Пеленський, висунули вперше українці. Дирекція Польського Радія вперше звернулась цього року до Митрополита Шептицького, який теж виголосив на Свят-Вечір Різдва промову. Радіо передавало теж коляди і запросило українську співачку до співпраці. Одначе львівська радіостація не може присвячувати на льокальні програми більше часу ніж годину, бо радіопрограма є загально-польська. Зрештою так діється в Анґлії.

МАТЕРІЯЛИ ДО НАШИХ ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ

найдете у книжці Михайла Галущинського

п. наг.

З Українськими Січовими Стрільцями

що подає багато подробиць з життя нашого Січового Стрілецтва.
216 сторін друку на дуже гарному папері.

Ціна зол. 1·90. **Порто 30 сот**

Замовляти в „Ділі".

Кіно „МУЗА“ висвітлює на загальне домагання пробовна п. н.

„Сон літньої ночі“.

Кожний обовязково мусить оглянути цю небуденну фільму реж. Райнгардта.

МІНІСТЕРСТВО ПОЧТ І ТЕЛЕҐРАФІВ.

Зміст промови пос. З. Пеленського, виголошеної дня 27. січня ц. р. на буджетовій комісії при дискусії над буджетом Міністерства Почт і Телеґрафів.

Обговоривши почти і телеграфи, як підприємство, яке має старатися, щоб у торговельний спосіб, якнайліпше обслужити своїх клієнтів, себто громадянство, пос. Пеленський звернув увагу, що почта і телеграф зовсім не беруть під увагу, що працюють на величезних просторах, заселених більшістю українського населення. Почта і телеграф зовсім нехтують права української мови та не вважають за відповідне обслуговувати українського громадянина як свого клієнта так, якби це повинно робити торговельне підприємство. Розпорядком був. Ґенеральної Дирекції Почт постановлено, що поручені листи, грошеві перекази і т. д. мають бути адресовані виключно в польській мові. Звичайні листи на нашу територію мусять мати місцевість і почту виписані польською мовою. Що це значить? Чому Міністерство Почт нехтує права української мови? Український громадянин має право, згідно з законом у 5-х воєвідствах, писати у своїй рідній мові до всіх урядів і вимагати відповіди в українській мові. Напевно почуються голоси, що це зроблено для усправнення функціонування почти, що не всі урядовці знають українську мову. Питаю панів, хто для кого: чи загал громадян для урядовців, чи урядовці для загалу? Таж кожний урядовець, що працює на нашій землі, обовязаний знати українську мову в письмі і слові. Це наше добре право і ми домагаємося зміни дотеперішнього розпорядку в цьому напрямку, щоб, як це було давніше, в перших роках істнування Польщі, було можна користуватись на почті без обмежень українською мовою. Коли мова про урядовців, то слід ствердити, що Міністерство Почт і Телеграфів зуміло повести так персональну політику, що нині зі свічкою в руках тяжко знайти урядовця чи листоноша українця. Доходить до того, що робляться труднощі навіть для українців листоношів на селі. Домагаємося припимання українців до служби на нашій території.

БЮРОКРАТИ ВІД ЗЕЛЕНОГО СТОЛИКА.

На комісії говорили про бюрократизм у дирекціях почт і телеграфів. У звязку з цим посол Д. наводить приклад, як то видають приписи для влаштовування внутрішніх — домових — телефонів у фірмах чи установах, наказують робити ріжні дороги, пляни получень і т. д., а коли фірми й установи це зробили, видали багато гроша, приходить повідомлення з дирекції почт у Львові, що міністерство відкликало своє зарядження, видане перед кількома місяцями і вже не треба тих плянів та описів доставляти. Чи не ліпше було наперед подумати і не наражувати громадян на втрати? Цеж очевидний розпорядок бюрократів від зеленого столика!

Дальше обговорив промовець кепську доставу листів на селах у звязку з зведениям волостей у полуднево-східних воєвідствах. Тепер не знати, хто є властиво почтовий уряд — волость чи почта? Листи мандрують з почти до волости, чи пак з волости до почти і в кожному разі село дістає опізнену почту. Давніше без волостей доставка почти відбувалася значно справніше і треба би привернути давній стан, коли то кожна громада сама відбирала почту через свого післанця.

РАДІО.

З черги перейшов пос. Пеленський до обговорення радієвих авдицій. Львівська радієва надавча стація не подала в 1935 р. ані одної української мовної авдиції, крім кількох богослужень та деяких українських пісень. У мин. році були дві авдиції в українській мові з Варшави: проф. Стоцького і Лотоцького. Чи дирекція польського радія не знає, що львівська стація працює на терені, заселенім великою українською більшістю? Відома річ, що в инших державах, де живуть побіч себе ріжні національности, радіо відступає для кожної національности якусь скількість часу. Хочби взяти за приклад Чехословаччину, де щодня йдуть у Празі дві години німецькі авдиції, а в іншій радієвій стації (Кошиці) дуже часто подають українські авдиції. Є навіть в Америці часті українські авдиції, лиш львівська стація ніяк не хоче давати українських авдиції. Не вважаю за українські авдиції, коли дозволяють українцям говорити в польській мові про українську літературу і т. п. Домагаємось авдиції в українській мові зі всіх ділянок життя. Щодня є час 2—3 год. на муринську музику (всякі танго). Кількож у нас муринів живе? Чи це не дивно? Нині читав я в „Ґазеті Польскій“ подяку поляків зза границі для польського радія за те, що мають можливість чути щодня своє рідне слово в радіо. Невжеж ми не маємо права чути з радія нашого рідного слова? Цеж річ природна і всім зрозуміла і кожний хоче чути свою мову, свою пісню, свою музику. Бо щож діється? Нема цього у Львові, то треба наставляти радіо на Київ, Харків чи Одесу. Одначе звідти йде не лиш українська пісня, не лиш українська музика, але й большевицька пропаганда. Стверджую, що львівське радіо, тому, що не надає українських авдиції, є одним з дуже поважних чинників у поширюванні комунізму на сході. Ми з нашого національного погляду цього собі не бажаємо і вважаємо нашим добрим правом домагатися щоденних українських авдиції у львівському радіо. Є на це відповідні українські мистецькі й наукові сили. Про це, чи така поведінка львівського радія, що причинюється до поширення комунізму на сході, відповідає міністрові внутрішніх справ, не берусь рішати.

Українське громадянство домагається рішуче введення повновартних українських авдиції зі всіх ділянок життя.

П. К. О.

На закінчення обговорю Почтову Касу Ощадности і її національну політику. До 1925 р. можна було чеки П. К. О. виповняти по-українськи, тепер це заборонено. П. К. О. є банковим підприємством і не можна ніяк зрозуміти, чому не уважає за потрібне обслуговувати українських клієнтів в українській мові. Не можна виправдуватись тим, що урядовці не володіють українською мовою. Всі урядовці, в якім би це уряді не було, що хочуть працювати на наших землях, обовязані знати українську мову в письмі і слові. Стверджую, що П. К. О. ані у Львові ані в централі не дає праці українцям

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

---

§19.

Львів, 27. I. 1936.

Львівське Городське Староство, Пресове Бюро.

На основі § 19. пресового закону прошу помістити це спростування тими самими черенками і на тому самому місці, на якому була замітка в „Ділі“ ч. 14. з 21. I. 1936. під заг. „Дивні заборони ліського старости“.

Городський Староста
К. Протасевич

Неправдиве є твердження в наголовку згаданої статті, начебто на терені ліського повіту були видані „дивні заборони ліського старости“, натомість правдою є, що заборони закладання деяких товариств видані були згідно з постановами розпорядку Президента Річипосполитої з дня 27. жовтня 1932. р. (Д. У. Р. П. ч. 94. пол. 808)

Неправдою є, що в ліському повіті розвязують читальні „Просвіти“, натомість правдою є, що розвязано тільки читальню „Просвіти“ в Степковій з причини переступлення обсягу діяльности, очерненої статутом, що передбачено в статті 26-й згаданого вище розпорядку.

Неправдою є, що в ліському повіті заборонюють закладати „Луги“, натомість правдою є, що позволяли і позволяють засновувати „Луги“, а заказують виключно у випадку, передбаченому в законі про товариства.

Неправдою є, начеб то Староство в Ліську не позволяло на вистави в Лукавиці, натомість правдою є, що Староство в Ліську позволило читальні „Просвіти“ в двох останніх роках на 4 вистави і 4 забави з танцями.

Неправдою є, начеб то голова одного товариства на інтервенцію у Воєвідстві дістав відповідь „занятися іншими повітами, ліський повіт покищо залишити“, натомість правдою є, що такої відповіди ніхто у Воєвідстві нікому не давав.

Неправдою є, начеб то з цього приводу громадянство ліського повіту огірчене і невдоволене, бо не може зрозуміти, чому забороняється засновувати взагалі в цілому повіті рухнково-спортові товариства „Луги“ і розвязується нечисленні читальні читальні „Просвіти“, натомість правдою є, що загал громадянства тими справами не займається, а навіть істнуючі відділи спортово-ґімнастичного Т-ва „Луг“ його не інтересують, доказом чого те, що громадянство не піддержує діяльности тих відділів і позволяє на ліквідацію вже істнуючих товариств, як напр. „Лугу“ в Райськім і 6 читалень „Просвіти“ в повіті, що є вже від ряду літ цілковито нечинні.

Неправдою є, начеб то ліський повіт призначений був під експерименти і що в тому повіті припинено вже діяльність майже всіх читалень „Просвіти“, кружків „Сільського Господаря“ і т. п., натомість правдою є, що ліський повіт не призначений під ніякі експерименти і що в тому повіті не припинено діяльности читалень „Просвіти“, кружків „Сільського Господаря“ і т. п. доказом чого є істнування на терені ліського повіту 77 українських товариств.

Похорони анґлійського короля Юрія V.

ЛЬОНДОН, 28. 1. ПАТ. Нині відбудуться похорони. 11 тисяч вояків створить шпалір від Вестмінстеру до стації Педдінґтон. В Гайдпарку примістяться комбатанти всіх закордонних комбатантських союзів. Похід ітиме вулицями Льондону щонайменше дві години. Батерії гармат дадуть почесні сальви. Похорони, на бажання короля Едварда VIII. будуть по змові, якнайскромніші.

ХОЧУТЬ ВОСТАННЄ БАЧИТИ СВОГО КОРОЛЯ.

ЛЬОНДОН, 28. 1. ПАТ. 15 тисяч вояків і моряків та 10 тис. поліцаїв береже ладу здовж хідників льондонських вулиць, куди йтиме жалібний похід. На шляху в Вестмінстеру до Педдінґтон, на просторі 7 км. від скорого ранку дожидають незчислені юрби, що хочуть побачити жалібний похід...

Знову перемога італійців.

Оптимістичні італійські вістки з африканських фронтів.

РИМ, 28. 1. ПАТ. Марш. Бадоліо телеграфує: Кольонне, зложена з чорних сорочок під проводом ґен. Агостінія зайняла 26. січня місцевости Мальа, Меврі, що віддалені на 210 км. від Дольо. Підчас сутички з ворожими відділами згинуло 1467 абісинських вояків. Провідник племени Діґалія — Ґебеадді з воїнами піддався італійській політичній владі.

Підчас бою в околиці Ґанале і Дорія і в дальшій акції згинуло 10 тисяч абісинців. Італійські втрати незначні.

В руки італійців попали харчеві склади й муніція, всякий воєнний матеріял та радіостація. Серед добичі найшли теж ланцюги для полонених. Один із відділів найшов шатро з вирядом бельґійського старшини, що є дорадником раса Дести. У бою стріляли абісинці кулями дум-дум.

На еритрейськім фронті далі очищують район Тембієн. Над рікою Сетіт намагались абісинці наблизитись до італійських стійок в околиці Абенаві. Їх відігнали скорострілами.

На всіх відтинках проявили живу діяльність літаки.

ПАРИЖ, 28. 1. ПАТ. Згідно з італійськими інформаціями, абісинці збираються в районі Андіно-Аббе-Адді, Енда-Маріян-Кворам під проводом раса Касси й раса Сеюма. Вони задумують наступити в північнім напрямі й хочуть перетяти лучність між фронтом та підніллям італійців. Супроти того італійська команда вирішила розпочати наступ у районі Тембієн-Ендерта. В тій офензиві мають взяти участь еритрейський корпус і відділи другого і третього корпусу народньої армії. Відділи третього корпусу зачали наступ 19-го й заняли Дебрія Негаїде. Військова акція в Тембієні почалася 20-го а тимчасом інша колумна еритрейських військ посунулась від просмику Аларо до верхів на схід від Мельфа й

зустрінула відділи противника біля Цербон-Керката. Після завзятого бою, що тревав від ранку до вечора, італійці відкинули ворога до Мельфи. Рівночасно дивізія чорних сорочок, що мала забезпечити просмик, пішла вперід під Адді-Аббі

З відчитової салі.

„ДРАГОМАНІВ І СУЧАСНІСТЬ", дискусійний вечір, уладжений 25-го ц. м. Т-вом Письменників і Журналістів. Саля „Української Бесіди".

На тему „Драгоманів і сучасність" виголосив довший (трохи задовгий) реферат д-р Карло Коберський, який для вигоди слухачів списав навіть його головні думки на одній сторінці та роздав присутнім. Ті думки референт сформулував у 21 тезах. Доказував передовсім високу позитивну вартість Драгоманова, його духової спадщини, для сучасного українського покоління. Драгоманів був свідомим українським соборником і то теоретиком та практичним діячем і дорівнював йому тільки Грушевський. Драгоманів був чільним борцем за політичну свободу одиниці і національностей; був ворогом московського централізму, хоч би під революційною вивіскою. В основні права людини включав право на самоуправу громад, областей і національних територій.

Протиставився пропаґанді рев. тероризму, пропаґуючи у свою чергу систематичну підготову до масової боротьби проти царату. Противився, щоб втягати молодь у революційну роботу. Був ідеалістом та життєвим оптимістом і вірив мабіже містично у поступ людства та народів. Критика Драгоманова потрібна, його погляди вимагають коректур, але більшість тих поглядів має завжди свою вартість і тривке значіння. Словом, Драгоманів — це велитень праці й жертвенности для України, для якого треба мати найбільшу пошану навіть при критичному підході до нього, чого — на думку прелеґента — не тримаються деякі його сучасні українські критики.

Реферат д-ра Коберського був палкою обороною імени Драгоманова, дарма, що не дав одного суцільного образу постаті Драгоманова та вражав однобокою тенденцією. Корреферат *д-ра Константина Чеховича* був технічно більш прозорий і внутрішньою конструкцією більш одностайний, а проте відзначався ще яскравішою тенденцією — у зовсім протилежному напрямку. Корреферент розглядав значіння Драгоманова для церкви, українського народу і проблем української державности (чи держави взагалі) і в усіх трьох точках доказував при помочі цитатів наскрізь неґативну ролю Драгоманова як атеїста, анархіста й москвофіла, чи навіть моск. великодержавного патріота. При кожній із трьох точок д-р К. кінчив висновком, що „прапор з іменем Драгоманова слід зняти" тим, що цінують віру й церкву, націю та державність. Д-р К. Чехович тримався пристойного тону, а проте перескравлена тенденція змісту і ті різкі його висновки вплинули саме на загострення дискусії.

Тому, що на салі були присутні однаково переконані свідомі драгоманівці, чільні діячі радикального й соціялістичного українського табору, то з другого боку були там і активні діячі табору католицького, зокрема чимало молоді з КАУМ, атмосфера на салі була досить „гаряча". Предсідник сходин *д-р Мирон Коновалець*, звернувся з покликом, щоб стриматись з надто яскравим виявлюванням своїх симпатій для окремих промовців і щоб самі промовці трималися академічного тону дискусії, та — на жаль — це не мало повного успіху. Прикро вражало теж, що дехто з дискутантів уважів можливим виступати, не знаючи творів Драгоманова.

Перший із промовців д-р *М. Сталів* закинув *д-рові Чеховичеві* тенденційний підбір цитатів лише із одного — найдавнішого — періоду діяльности Драгоманова та промовчання еволюції Драгоманових поглядів. *Д-р Юрій Студинський* казав про імя Драгоманова на чужині. *О. д-р Конрад* підкреслював думки д-ра Чеховича. *Д-р Кирило Студинський* казав про потребу шанувати людей праці і заявив, що „критикувати діячів з европейською освітою можуть тільки люди з европейською освітою". Д-р І. Копач звернув увагу на величезний позитивний вплив Драгоманова на цілий великий гурт чільних галицьких громадян та на піятизм Павлика до Драгоманова. Ред *З. Пеленський* говорив про нові ідеї націоналізму, що заступають ідеї Драгоманівщини. *М-р М. Добрянський* признавав значіння Драгоманова як методика-вченого, але твердив, що його ідеї мали погубний вплив на практиці 1917-18 року. *Ред. І. Кедрин* звернув увагу на загальний арієт непримиренности у полеміці на академічні теми та висловив острах, щоб українській католицькій церкві не принесла шкоди надто велика непримиренність тих деяких католицьких діячів, які воюють всіми засобами з дійсними і уроєними ворогами, так само, як колись радикальному таборові пошкодила дика боротьба проти церкви і духовенства. М-р Ісаїв уважав можливим схарактеризувати погляди ред. Кедрина, як „оборону брата в його полеміці з д-ром Чеховичем" (т. сам той виступ п. Ісаїва вже дискваліфікує й адже нечувана річ, щоб у полеміці та ще і прилюдному форумі, добачувати й витягати якісь фамільйні моменти, — так, начеб когось цікавить брат, сват чи тітка п. Ісаїва або проф. Чеховича, який, замісць відмежуватись від того високу п. Ісаєва, вважав можливим покликуватись на нього).

Дискусія затягнулася поза 11. год. вночі. Той дискусійний вечір виказав ще раз велике зацікавлення нашої публики суспільними темами: таких вечорів повинно бути якнайбільше.

Анґлійська преса про варшавський процес.

II

Як відгомін процесу помістила анґлійська преса також довші статті про політичне положення Польщі і про відносини Польщі до Литви, яку міністер Бек обвинувачує у своєму експозе за піддержування українських націоналістів.

„Таймс" з 16. ц. м. містить довшу політичну статтю під наголовком „Положення Польщі в Европі. Намічення ширшої політики". Стаття обговорює докладно експозе міністра Бека і його закордонну політику, цитує його слова, що „хто хоче з нами співпрацювати, мусить перше прийти з нами до порозуміння. Себто іншими словами — нема готових на міру Східних Пактів". Згадуються „знамениті відносини, базовані на давній традиції та спільні інтереси з Італією", а також приятельські взаємини з Францією, Німеччиною, Латвією, Румунією і Совітами. Міністер Бек, як пише „Таймс", особливо підчеркнув сердечні відносини з Великою Британією. Натомісць гостро виступив проти Литви, називаючи її „небезпекою мира" за те, що „піддержувала і піддержує" акти терору в Польщі. Стаття закінчується: „Хоч не прямий, але не менше впадаючий в очі обрієць, як зареаґували на той присуд українці, показує факт, що вчора в соймі підчас голосування в буджетовій комісії міністерства військових справ посол Целевич заявив в імені Української Парляментарної Репрезентації, що поляки й українці стоять тепер на дорозі до наладнання формальних і конструктивних взаємин і хоч українці все ще мають свої застереження дотично справ в армії, вони розуміють, що істнування сильної польської армії лежить також і в українському інтересі. Він опісля заявив, що Українська Парляментарна Репрезентація буде голосувати за приняттям буджету. Це перший раз в історії сойму, що українці, як ціла ґрупа, сказали своє „так" до військового буджету".

Статті на тему експозе міністра Бека подали ще „Дейлі Геральд" (16. січня); „Морнінґ Пост" (16. січня); „Манчестер Ґардіян" (16. січня) та ін.

Крім того „Манчестер Ґардіян" по січня ц. р. довшу статтю під наголовком

ФЕЛІКС ЛЯНҐЕР.

Свято уродин.

Того дня, коли Франц скінчив 40 літ, рішився він на сміливу річ: підійшов до телефону і покликав Ізу. Не говорив він з нею від літ, а проте вона негайно пізнала його голос.

— Що чувати?

— Дякую. Що чувати у тебе?!

Ті зовсім буденні фрази мали на меті замаскувати ніякове почування обоїх. Минуло вже 20 літ від їх першої дружби, коли саме він скінчив ґімназію і вступив до підприємства з хемічними виробами, а вона 17-літня була машиністкою в адвоката. З повним запалом першої великої симпатії ходили вони в ті часи разом, щоб ділитись вечірньою перекускою і склянкою пива. Ніякий Крез не міг би був відкупити від них такого бенкету.

Тепер Франц був сам директором фабрики, де почав колись практику, Іза зробила теж свою карієру — вийшла замуж за свого шефа. Ах, ця доля! Довго мусів Франц чекати, заки став власним паном.

— Чи ти знаєш, що нині мої уродини? — спитав Франц.

— Справді? Всього найкращого! Ах, правда, що це твій день. Які це уродини з черги?

— Сороковi!

— Боже — зідхнула Іза — як ми хутко старіємось.

— Вже 20 літ, як ми знаємось — сказав Франц. — Чи ти хотілаб відсвяткувати нині мої уродини?

— Я?

Голос її звучав здивовано, але і з приємним відтінком неначе радости.

— Правду кажучи, то це добре складається. Я дома сама; мій чоловік виїхав. Куди хочеш піти?

Франц не мав сміливости відповісти просто: „Зайди до мене" і сказав:

— Чи ти пригадуєш собі той день, коли ми вперше вийшли разом за місто? Було це у мої двацяті уродини. Ми виїхали до „Казкового замку" над озером і були би з приємністю зайшли до середини, либи були мали гроші на дорогий ресторан. А теж пішли до звичайного шиночку і приємно провели час. Чи не могли би ми нині поїхати до „Казкового замку"? Я саме маю нове авто, а з касою дамо собі якось раду.

Іза засміялась:

— Двацять літ це нецонебудь, величезний шмат часу, але щож? Я годжусь. Заїдь коло 6-ої вечір перед мою хату.

Іза мала 37 літ, але все ще була молода, струнка, виглядала по дівочому. Ілюзію, що вона все ще колишня молоденька Іза, яка з Францом вибирається на прогульку — розвівала єдина річ: занадто дорога сукня, дуже ріжна від її давніх скромних суконок. Вона оповідала Францові по дорозі про свої діти, її хлопчисько здасть за два роки матуру, її донька теж приготовляється до якогось самостійного фаху.

Франц зустрів Ізу у легкосентиментальному настрою, але тон її оповідання змусив його теж до подібних вражінь. Отже оповідав про свої подорожі, про нові меблі, нове мешкання і плани на новий сезон. Коли вони підїхали до „Казкового замку" не пізнали його.

— Но, добре, що його відновили, бо вже на твердих кріслах не можна було тут сидіти і зовсім невигідно було танцювати. Їжа теж не була тут першорядна.

Рішили, що переїдуть через озеро на другий бік до ресторану „Тьєсіа". Їхати човном теж приємна розвага; навіть є в цьому трохи емоції. Коберси недавно мало у возу не попадали при переїзді.

Франц хотів замовити добірну панську вечеру, але Іза запротестувала:

— Що за вигадки! Я живу тільки вітаміями!

Рішила взяти щонайдешевше склянку чаю без цукру. Вона не дасть себе намовити на ніяку лакомінку. Ну, щож! Франц сам заїдав шницель і пошивав вином, а Іза, що нічого не їла, весь час тільки оповідала...

Франц мусів мимохіть думати над тим, як то вона, коли була ще 17-літнім дівчуром, не вміла відріжнити авта від парового льокомобіля, а тепер розмовляла про автові марки та ріжні місця подорожі так, начеб ціле життя цим займалась. Тоді, коли їхала трамваєм, то тішилась більше, ніж нині виправою до „Казкового замку" та до зимових літниць. І про кальорії не знала тоді нічого, а проте була молода, природна, пригарна. І з якою гордістю дивилась тоді на Франца, коли він щедро витрачував кільно срібняків на вечеру. Не то, що нині, коли це все їй не імпонувало.

Нараз стало йому смішно, що сидить він ось так тут і святкує день, що поправді не є ніяким для нього святом. І побачив, яка ріжниця буває між бажаннями і метою, між мріями і дійсністю, між молодістю і зрілим віком, що дивиться на світ поблідлим оком. Мав він таке враження, якби з рук вихопилась йому ясна куля і він не може її схопити, хоч здогадує.

На терасі появилась пара молодих людей: юнак в окулярах з довгим волоссям і дівчина, бльондинка, гарна як обрієчок. Кельнер підійшов із картою страв.

— Чи можете нам дати воду і тісточка?

Кельнер відложив карту на стіл з погірдливою і поправив молодиця:

бералькі тенденції в Польщі". В статті обговорено, у звязку з ексцесе мін. Бека, політику Польщі супроти Союзу Народів, Данціґа, Німеччини й зсібно польське відношення до українців. „Шкода, що серед таких сприятливих відносин,— пише „М. Г." — різкий дісоване внесли важкі присуди на українських революціонерів у Варшаві. З польської сторони запевняють, що в присуді пристосовано тільки букву закону і суд не мав іншого вибору. Так наказувало право". Далі пише: „Українська меншість є таки сильна, що для Польщі це дуже важно, щоб між українцями й поляками наладнались можливі відносини, бо без такого наладнання справі оборони польської держави стане далеко трудніша.

„Велике вдоволення викликала заява, яку зробив у буджетовій комісії польського сойму в імені Української Парляментарної Репрезентації, яка заступає головну масу українського населення, один з українських провідників посол Целевич. Він уважає, що сильна польська армія є також в інтересі українців. Подібної заяви дотепер ще не було, а вийшла вона з уст людини, яка є українським патріотом до глибини душі, яка багато натерпілася за українську справу. (Він був один з тих, що сиділи у вязниці в Бересті підчас „виборів Пілсудського" в 1930. р.).

„В таких обставинах лагідність супроти українських вязнів малаб незвичайно велике політичне значіння і без сумніву, всі поділяють цей погляд. Що українські крайні круги особливо УВО (так звуть їхню тайну військову організацію) можуть ставити великі перешкоди в наладнуванні порозуміння, цьому нема що дивуватися". (УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

—o—

Нагінка на учителів-українців.

Чернівці, січень 1936.

Відомий жовтий букарештенський щоденник „Універсул", якого головним завданням є доносити урядові великі неможливі вісти про „ірредентизм учителів та священиків на північній Буковині", вишукує собі все нові жертви. Тепер найшов собі такі жертви в особах надучителів Головацького то Буцури.

В одній статті (дописі із Чернівців із 29. м. м.) пригадує „Універсул", що при іспитах румунської мови для учителів із т. зв. меншин, які відбулися в серпні м. р., „перепали лише 42 учителі українці" (із Буковини). В осени м. р. відбулися знов такі іспити і з подібним вислідом.

Дивує „Універсула", чому міністерство освіти, „яке має гарний намір вичистити румунське шкільництво від меншинних елементів, що не володіють державною мовою", не загострює цієї чистки! Для невдоволеного „Універсула" незрозуміло, чому „міністерство стримувалося від дальших таких розпорядків і є нерішуче у своїх постановах?"

„Ось — читаємо тім — учитель Головацький перепав при іспиті рум. мови і його видалили зі служби, щоб потім знову прийняти. А учитель Дмитро Буцура став навіть директором школи, не зважаючи на те, що він українець. Цей шкільний директор із Іванківців ніколи не скривав своїх національних переконань; що більше, увів у своїй школі навчання української мови, якої вказав зрештою і на всіх годинах. Цього вчителя треба викинути із служби, бо він не хотів за 17 літ навчитися державної мови. Його мали видалити 1. грудня м. р., але він відмовляється передати провід школи іншим учителям".

„Універсул" уважає таку поведінку „безличністю пересічного українського учителя". Але коли згадує про „катастрофальне положення румунського шкільництва в Болгарії" (у придунайській смузі), то тоді находить той самий „Універсул" лише слова безмежного огірчення проти „болгарського варварства" та похвали для своїх „геройських піонірів".

Нема то, як румунські „культуртрегери"!

О—ко.

НОВИНКИ.

— **Деякі наші читачі і передплатники,** які дістали календар „Криницю" на рік 1936, не вирівнали ще належитости за нього. Просимо при висилці передплати на лютий не забути вирівняти належитости за календар у квоті зол. 1.50.

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2, 2) Личаківська 50, 3) На Байках ріг Глубокої, 4) Жовківська 175.** 25-.5

— **„Неділя" у новій домівці.** В минулу неділю 26 ц. м. редакція й адміністрація тижневика „Неділя" святкували переносини до нової, самостійної домівки, Ринок 5, III поверх. Домівку посвятив о. кан. Дамян Лопатинський, після чого члени редакції й адміністрації того симпатичного й надзвичайно корисного українського часопису гостили скромним сніданком гурток своїх найблизчих приятелів і симпатиків. До всіх милих слів, які впали тоді під адресою „Неділі", її теперішніх видавців і редакторів, долучуємо на цьому місці окремі бажання найкращого розвитку й успіху того тижневика у новій його домівці.

— **Дискусійний вечір** із нагоди проголошення літературної нагороди за 1935 р. відбудеться заходом Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові в четвер 30 січня ц. р. в салі Української Бесіди (вул. Рутовського 22) у Львові. Початок у 18 год. Короткий вступний реферат про літературну творчість по нагороджені твори за 1935 р. виголосить член жюрі проф. Володимир Радзикевич. Після реферату дискусія.

— **Українське Фотографічне Т-во** у Львові відбуло 25 ц. м. Загальні Збори. Головою вибрано п. Моха. Органом „УФОТО" є добре редагований місячник „Світло й Тінь".

— **Кілька опер у Львові.** Від 7-го до 14-го лютого дадуть у Великому Міському Театрі у Львові кілька опер з гостинними виступами позамісцевих артистів. Опери виводять Т. Мазуркевич і Р. Враґа. Гратимуть „Севільського Цирульника", „Фавста", „Ріґолетто" та „Мадам Баґерфляй". Крім Еви Бандровської виступить париський тенор з Опери Комік Віктор Брежі, далі Софія Федичковська, Й. Чапліцький, Евген Моссаковський, Евген Мей, познанський бас Роман Враґа, меццосопраністка Ада Ленчевська. Диригенти: Мазуркевич і Йосиф Лерер.

— **Черговий алярм.** „ІКЦ" повідомляє, що на терені громади Звиняч пов. Чортків польський землевласник парцелює фільварок між українців. Часопис закликує очевидно до рятування „польськості на кресах", зазначуючи, що державна рація вимагає швидкого протиділання.

— **Гостре стрілянна на Замарстинові. 7, 8, 10,** 12, 13, 15, 17, 19, 20, 22, 24, 26, 27, 28 і 29 лютого ц. р. будуть на військовій стрільниці в Замарстинові військові вправи з гострим стрілянням. Загрожений стрільнами терен обставлять військовими стійками і до їх заряджень всі прохожі мусять пристосуватись.

— **Розбудова Львова.** Як виходить із статистики маґістрату, будівельна акція у Львові виказала в минулому році велике оживлення. Видано 540 дозволів на нові будови, одначе фактично вибудовано 214 будинків партерових, 102 одноповерхових, 19 двоповерхових і 12 триповерхових. Крім того перебудовано 75 будинків, розбудовано 15 і надбудовано 17. Будівельний рух, з почину приватного і комітету розбудови міста, розвивається головно в південну сторону міста, отже в околицях Стрийського парку, гори св. Яцка, горішньої вулиці Зеленої й Погулянки, Залізної Води, Кульпаркова і Сигнівки. Одначе будуються також у середмісті.

— **Центральний судовий будинок** мають побудувати у Львові. Буде це збірний будинок для всіх судів, від городських до апеляційного. Загальні розміри будинку передбачені на 35.000 куб. м. (4 до 5 поверхів), а потрібну площу на 12.000 кв. м. місця під будову ще не вибрали. Правдоподібно стане вона на площі Бема.

— **Опір виливає.** Як повідомляють із Сколього, з причини припливу великої маси гірських вод вилила ріка Опід під Рожанкою Нижною і зірвала міст на дорозі до залізничого пристанку. Колова комунікація перервана.

— **Винагорода приватного вчительства.** У Львові відбулися збори вчительства польських приватних середніх шкіл при участи їхніх власників. Після реферату дир. Голендра устійнено норму винагороди учительства і висоту шкільних оплат на майбутній рік на терені львівської шкільної округи. В заведеннях, які не зможуть платити винагороди в тій висоті, буде складена фінансова комісія як учительський чинник, що співділає в господарці школи. Устійнено мінімум винагороди 2.50 зол. за годину у Львові і 2 зол. на провінції. Супроти учителів, що вилом ляться від тих норм, будуть стосовані організаційні загрози.

— **Туристичні імпрези.** В дирекції залізниць у Львові відбулася конференція, скликана заходом польської Туристичної Ліги, при участи представників самоврядних і господарських установ. Предметом нарад була справа туристичної пропаганди в користь Львова і Сх. Галичини. Рішено м. ін. влаштувати впродовж літа прогульки до Львова, Жовкви, Олеська та Підгорець, до Тернополя і Заліщик, на Гуцульщину в долину Прута і Черемошу і т. д. Все те під гаслом: „пізнай свій край". Про подібні імпрези української туристики не чувати.

— **Львівська хроніка.** На Клепарові арештовано Юрка Долиняка, в якого знайшли річи вкрадені в церкві в Домажирі біля Янова. — В Городку придержано 13-літнього учня І. кл. гімн. зі Львова Макс. Берґера, що втік з дому батька, вибираючись до Абісинії. — Кавалова бриґада львівської поліції найшла в каналі текстильні товари фірми Валах, яку злодії обікрали на днях, заподіюючи шкоди на 6.000 зол. Злодії забрали лише кільні коців. — Арештували Стан. Сукача, Мих. Мельника й Евг. Лущейка, що від довшого часу обкрадали міську різню. За один рік різня мала шкоди 4.000 зол.

— **Упромисловлення Станиславова.** Ремісничо Палата в Станиславові виладила плян упромисловлення цього міста. Як осідок воєвідського уряду Станиславів має ріжні уряди, розпоряджає дешевими парцелями під фабрики і ремісничі варстати, має дешеві харчеві продукти, електричну енергію і газ. Млинівки дають дешеву розгонову силу, вода спеціяльно відповідна для парових кітлів. Місто положене на важному залізничому вузлі і має догідну комунікацію. Великі промислові можливости отвираються у звязку з дешевим деревним матеріялом в околиці, з плеканням овець, розвиненим садівництвом, нафтовими перетворами, земним воском, сіллю і т. д. Ближчі інформації дає станиславівська ремісничо палата.

— **Арештували по 18 роках.** В одним селі коло Станиславова поліція арештувала селянина під замітом, що він убив підчас листопадових боїв у Львові в 1918. р. Йосифа Лінтвера, власника фабрики вудженин при вул. Пястів. Убивник називався Михайло Хомяк. По закінченні польсько-української війни поліція шукала за убивником Лінтвера 18 років, арештуючи по черзі кілька осіб, які мали те саме імя і прізвище, але опісля випускали їх на волю, бо вони не мали нічого спільного з убивником. Вчиці поліція арештувала Василя Кузьмика як справжнього убивника Лінтвера Михайла Хомяка, який змінив своє прізвище. Арештованого привели до Львова, де ведеться проти нього слідство.

— **Краєва хроніка.** В Заліщиках отруїлася 37-літна Гелена Сопотніцька, знайшовшись у безвихідному положенні після втрати винайму книгарні. — В Домажирі пов. Городок украли з церкви церковну утвар вартости 700 зол. — У Хлібичині пов. Надвірна обікрали церкву, забираючи з пушки кількадесять зол. — Управитель школи в Нов. Тичині пов. Теребовля орудуючи необережно мисливською рушницею, убив Кароля

— Порцію кави в вавнику..

— А нема кави у шклянках?

— Ні — пробурмотів кельнер.

Молодець мусів поневолі згодитись на цілий горнятко.

Франц придивлявся цьому і мусів усміхатись, хоч у серці щось його пекло. Здалось йому, що це він самий, двацять літ тому, Іза-ж та білява панночка. Зовсім так само вагався він тоді і тремтів, коли мусів замовляти у ресторані для обоїх. Із дивним почуванням, майже батьківської симпатії дивився на цю молоду пару, яка почувала себе ніяково у першорядному ресторані. Вони напевне мусіли з трівогою думати про те, як зведуть докупи завтрішні свої рахунки, коли нині заплатять за багато.

Франц встав і підійшов до кельнера. Замовив добру вечеру, якби для себе.

— Коли ми відійдемо, тоді подайте цей обід цій парі там і ту карточку.

На листку записника написав: „Відсвяткуйте нинішній вечір так, як хотів би його відсвяткувати той, що теж був колись таким молодим, як ви".

Іза хотіла відразу відїхати, але Франц відтягнув її на бік, щоб показати їй пару, як сиділа за столом. Кельнер саме підійшов із першою стравою. Дівчина глянула на нього здивованими очима. Молодець запанував над собою і сказав, що це значить. Прочитав записку і передав її своїй сусідці...

Вона засміялась.

Він немов би завагався, чи може прийняти такий дарунок. Вона почервоніла: зовсім як Ева, коли хотіла попробувати яблука з райського дерева.

Молодець рішився, бо не міг відкинути пропозиції. Кельнер поніс раки.

Перекл. *а. б.*

Шкотніцького, абсольвента семинарії із Чорткова. — В селі Зушицях пов. Городок згорів дім Давида Гогенберга, в якому находився склад футряних шкірок.

— **Обікрали церкву.** В Лукївку пов. Броди добулися до церкви злодії і вкрали дві позолочувані чаші, 100 австрійських передвоєнних корон сріблом, коло трьох кг. старих австрійських монет та передвоєнні банкноти. Шкоду оцінюють на 150 зол.

— **Закрили кооперативу.** В Яворі Долішній, пов. Турка, повстала перед місцем українська кооператива. Дня 20 січня ц. р. прийшов до села постерунковий і запечатав кооперативу, кажучи, що вона не має статутів.

— **Великі грошеві зловживання** викрито при продажі вугля в Яворжні. Експедиційні службовці Кусперчик і Косовський здефраудували впродовж 7 років коло 200 тисяч зол. Косовського арештовано, а Кусперчик укривається.

— **Велика пожежа в Рівному.** В неділю, 26. ц. м. вибухла в склепі Поліщука в Рівному пожежа, що перекинулася на інші склепи, що находилися в одному бльоку т. зв. брамі. Тому що склепи були наповнені легкопальними матеріялами, вогонь ширився дуже швидко і загрожував цілому містові. Чотири години боролися дві пожежні сторожі з розшалілою стихією. Згоріло коло 40 склепів. Шкоди йдуть на сотки тисяч зол.

— **Дезертир душогубом.** На основі стежних листів у Хоржові арештовано дезертира Стефана Гленду, що втік із війська тому місяць в повному озброєнні. Показалося, що крім дезерції тяжить на його сумлінні ще й злочин грабункового душогубства. Щоби роздобути цивільний одяг, він приїхав до Закопаного на терен Ольчицької долини і зомешкав у пустому шалясі. Два дні чатував на туристів, але вони переходили все в більшому товаристві. Аж нарешті самітний турист Стефан Дилюн із Варшави. Гленда придержав його і подаючи себе за волка граничної сторожі, завів до шалясу. Тут велів йому скинути вітрівку, пульовер і плечак та відійти. Коли Дилюн зробив кілька кроків, Гленда вистрілом із кріса в голову, вбив його на місці. Опісля стягнув з нього решту вбрання, забрав готівку 60 зол. та біжутерію і сховав тіло в шопі. Передягнувшись по цивільному, кинув військовий однострій з крісом на стрих шалясу і зійшов лещетами до Закопаного. Звідси вибрався на лещетах горами до Бельська, де заставив біжутерію й льорнетку, а врешті опинився в Хоржові, звідки був родом. Тут його й арештовано.

— **Спадщина в Югославії.** В Сараєві помер інжинер С. Грицак, родом із Сх. Галичини і лишив без тестаменту 120 тисяч динарів (коло 15 тисяч зол.). Сараєвський суд здецонував спадщину в місцевому банку гіпотечному, аж зголосяться спадкоємці.

— **Загадочною крадіжю** займається варшавська слідча влада. Перед кількома місяцями на лікуванні в санаторії „Омега" перебував професор політехніки Чоповський, який після невдатної операції помер. Він мав золотий скарб, що складався з кільканацятьох тисяч золотих 10-рублівок і кількох тисяч золотих 20-долярівок, перехованих у скритці ПКО. Найближчою спадкоємницею проф. Чоповського була своячка, що живе у Сталінграді. Вона уповажнила свою доньку, що живе у Вильні, щоби відобрала спадщину. Коли отворили сейф ПКО показалося, що золото щезло без сліду. Повідомлена слідча влада ствердила, що кілька днів перед своєю смертю проф. Чоповський покликав до себе одного городського суддю і сказав: „Не знаю, чи довго ще поживу, тому принеси мені мій скарб, нехай ще його побачу". Суддя на основі повновласти пішов до ПКО, забрав золото до великої валізи і привіз до лічниці, де поставили його в кімнаті вмираючого професора. Що сталося опісля з тим скарбом по смерти Чоповського, ніхто не знає.

— **Жахлива сцена в суді.** У виленському суді відбувалася розправа проти 17 комуністів з новогрудського повіту і Полісся. Коли перед судом станув свідок Яків Стрільчук і почав обтяжувати обвинувачених, з останньої лавки для публики на салі вийшов швидко молодий чоловік з двома револьверами в руці і підбігши до свідка, дав до нього три стріли. На салі настало величезне замішання, з якого скористав атентатчик і не задержаний ніким вибіг на коридор. Аж тут кинувся за ним поліційний агент Лесманович, що був свідком у цій справі, і стріляв за ним двічи. Втікач, поцілений одною кулею, упав на сходах, але швидко підвівся і знову почав утікати. Тоді Лесманович стрілив ще раз і тяжко ранений атентатчик звалився мовчки на сходи. На місце прибули незабаром два вози рятункового поготівля, з яких один забрав тяжко раненого Стрільчука, а другий атентатчика. Показалося, що атентатчиком є Сергій Притицький. Втікаючи перед поліцією, він відстрілювався і поцілив у ногу якогось чоловіка, що досі не зголосився. Є надія вдержати Стрільчука при житті, зате стан Притицького дуже тяжкий. Тимчасом розправу перервано.

— **Кіно проти телевізії.** У звязку з практичною реалізацією телевізії англійське радіо звернулося до фільмових підприємств з предложенням, щоби деякі кращі фільми надавати радієвою дорогою. Одначе фільмові підприємці відмовили, тому що це було би шкідливе для їхніх інтересів. З уваги на таку відмову англійське радіо рішило накручувати у власному обсязі фільми, щоби надавати їх шляхом телевізії. Фільмові підприємства спротивилися й цьому і заборонили своїм режисерам, операторам і акторам брати участь в накручуванні фільм для радія під загрозою зірвання контрактів. Вони побоюються, що маючи змогу оглядати фільми дома, люди перестануть ходити до кін.

— **Що будуть читати українські діти в Совітах у 1936 р.?** Дитвидав у 1936 р. випускає 420 назв дитячих книг. Будуть це такі книги: Марка Твена „Принц й нищий", казки Грімма, Андерсена, девять однотомників російських клясиків. За вибором М. Горкого будуть видані „Дитинство" Толстого, „Дитячі роки Багрового внука" Аксакова, „Бурса" Помяловського, „Дитинство" Горкого, „Як це було" Ів. Вольнова, „Моє дитинство" Бондіна і ін. Для дітей молодшого віку видадуть 50 назв, рівнож творів російських й чужинецьких клясиків. Будуть видані ще книги зирянською, карельською, комі, циганською, чукотською, ескімоською та ріжними іншими мовами, лише не українською.

— **Гумовий літак.** Совітська преса повідомляє, що у варстатах експериментального інституту комісаріяту тяжкого промислу викінчено модель одноособового літака з гуми. Літак важить 80 кг. Можна його зложити і сховати до невеликої скрині. З кінцем квітня ц. р. новий літак відбуде пробні лети. При масовій продукції кошт одної машини не перевищить 1000 рублів.

— **Дезерція із жіночого полу.** Ще не забули про чеську спортсменку Ковбкову, що перемінилася в справжнього мужчину, а вже повідомляють про два подібні випадки із Югославії. 16-літна учениця у Спаляті піддалася недавно операції і стала хлопцем. Подібне було з 28-літною дівчиною в Сомбро. Вона перемінилася в мужчину й оженилася зі своєю приятелькою.

— **Ріжні вістки.** На Кеспійському морі відійшли на ледовій кризі 118 рибаків, яким літаки скинули харчі. — На амурській залізниці пав у ріку Сею військовий потяг, наслідком чого згинуло або тяжко потовклося поверх 100 осіб. — Наслідком зливних дощів цілу Португалію, Еспанію й південну Францію навістили повені. — Совітський уряд загострив закон про побут чужинців на терені цілої Росії. — Жінка ославленого Ставіського виїхала до Америки, заангажована до фільмової песи за 100 тисяч долярів. — Колишній цісар Вільгельм II опровадив 27. ц. м. у Дорні в родинному колі 77-му річницю своїх уродин.

Сліпий, але щасливий припадок.

Всі нові мілїонери вже підняли в Генеральної Дирекції Державної Льотерії свої виграні, себто по 200.000 зол. на четвертину льосу.

Панове Владислав **Гемза**, шлюсар і Яків **Котапка**, шофер, працюють у Мосціцах і грають до спілки. Кожний з них дістане по 100.000 зол.

П. **Колодзьова**, жінка механіка в Мосціцах, має багато безробітних в родині. Нині має не лише сама запевнене істнування, але може також допомагати багатьом кревним.

Вибранці фортуни залишили покищо свої виграні в Банку Краєвого Господарства; засобились також негайно в льоси до 1-ої кляси 35-ої Льотерії, якої тягнення почнеться 20. лютого.

✝ Посмертні згадки.

о. **Александер Петро Мійський**, парох Вовкова, упокоївся дня 27. січня ц. р. по короткій і тяжкій недузі приймши Найсв. Тайни, проживши літ 67. — Похорони відбудуться 29. січня 1936 р. у Вовкові к. Львова.

ТЕОДОР ЧЕРНЯВСЬКИЙ.

Дня 5 січня ц. р. помер у Станиславові представник давного станиславівського міщанства, Теодор Черняївський, у 76 році життя. Належав він до свідомих громадян уже тоді, коли в Станиславові не було ще ніяких організацій нечисленного тоді станиславівського міщанства, а національна свідомість проявлялася самим лише ходженням до церкви і приналежністю до братства. Хто тоді ходив до костела, то був „поляк", а хто до церкви, то був „русин". Черняївський ходив усе до церкви і як член братства тримав що неділі враз з братством свічку перед великим вівтарем. З хвилиною основання перед 58 роками філії „Просвіти" у Станиславові стає він її членом.

Коли з початком цього століття осів у Станиславові д-р Вол. Янович і розпочав організацію міщанства, пок. Черняївський, враз із першим організатором міщанства у Станиславові, пок. Гнатом Полотнюком, організує Т-во „Руська Хата" (тепер „Українська Хата"). Далі враз із пок. першим начальником польського „Сокола" у Станиславові Генриком Будзиновським, що забажав працювати для свого народу, стає Черняївський основником українського „Сокола", а враз із першим організатором нашого шкільництва у Станиславові, пок. проф. Андрієм Шахновичем, закладає „Українське Т-во Педагогічне" в Станиславові. Колиж знову д-р Янович взявся за економічну організацію міщанства, стає Черняївський враз із ним основником і першим директором „Руської Міщанської Каси" (тепер „Українського Кооперативного Банку") і на тому становищі перебув 30 літ, поки перед двома роками, ставши з причини старости неспосібним до праці, перейшов на емеритуру. Позатим був пок. Черняївський членом всіх українських товариств у Станиславові.

Похорон цього характерного представника міщанства і кооператора був величавий. Були його оо. Редемптористи: ігумен Вавдемале й Антонишин. Надто були ще оо. д-р Василик і Валіхновський. Співав хор „Думка", грала музика „Зорі". З бальконy Українського Кооперативного Банку прощав покійного іменем банку і кооперативних організацій Станиславівщини директор Швалюк. На цвинтарі промовляв о. д-р Василик, а іменем станиславівського громадянства і всіх українських культурно-освітніх установ д-р Ю. Олесницький та іменем міщанства купець Жаровський.

Ю. Є. О.

—o—

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Чергові вистави „Заграви". В мин. суботу й неділю дав театр „Заграва" три вистави: в суботу „Верблюд вухом голки", в неділю „Ой не ходи Грицю" (попол.) і „Стефко". Всі вистави пройшли знову з великим успіхом, потверджуючи високий рівень „Заграви". Велике зацікавлення викликала вистава змодернізованого „Гриця", на якій сали була виповнена вщерть. Змодернізований „Гриць" загально подобався, публика приняла його навіть із захопленням. „Заграва" дає в середу „Думу про Нічая", до якої давав театр нові, ефектовні декорації, що приневолять глядача перенестись у ті далекі історичні часи. В суботу дає „Заграва" в салі „Сокола" забаву, на яку напевно зійдеться громадянство дуже численно.

Вдом у Маслосоюзі. В ночі з суботи на неділю (з 25 на 26. 1.) вломилися вломники до відділу Маслосоюзу де розпорали фортушковою системою касу і забрали з неї готівкою 2.625.55 зол. Готівка і каса були обезпечені в цілости в Асекурацийному Т-ві, тому Маслосоюз не потерпів ніякої шкоди.

СТРИЙ.

Ювилейні свята в честь Митрополита Андрея. Дня 16. січня відсвяткували шкільна молодь усіх стрийських шкіл ювилей Митрополита Кир Андрея. В год. 8. рано відправили катехити оо. Ліщинський, Мартинків і Сявицький при трьох престолах рівночасно благодарственні Служби Божі. Ювилейну довгу проповідь виголосив о. Ліщинський. Свято закінчено благодарственною молитвою „Тебе Бога хвалим" і католицьким гимном. — Дня 26. січня відбулося в Стрию повітове свято в честь Митрополита. Торжественну Службу Божу відправив сеніор деканату прат. о. Пеленський з Лисятич в окруженні оо. Сявицького і Хиріївського. Дімконували оо. Флюнт і Ліщинський, проповідав відповідно до хвилини гарно, змістовно та з чуттям о. Цурковський. Співав прекрасно хор з Гнояного під проводом п. Яремка. На пе

лято прибула велика кількість населення, а представники українських установ заняли призначені для них місця. По Службі Божій відбулася святочна академія в честь Ювілята у великій салі Нар. Дому з багатою програмою. На академії співав хор з Гірного і хор „Стрийського Боєна", форт. сольо виконав молоденький віртуоз Северко Сапрун, декламувала п. Леся Покиданець. Святочну промову виголосив проф. Е. Форостина. Всі точки при виповненій добірною публикою салі були виведені не лиш поправно, але й захоплювали й викликували ентузіязм. На святі між учасниками зауважили ми повітового старосту, президента міста, місцевого латинського прелата, директора гімназії Павлика і кс. катехита Куліновського.

„Вифлеємська Ніч" на Лавах. Дорісл Рідної Школи на передмісті Лани Долішні улаштував дня 26. І. релігійну виставу „Вифлеємська Ніч". Вистава пройшла гарно: успіх моральний, як і матеріяльний великий, багато людей мусіло відійти з браку відповідної салі. Коли нарешті Лани Долішні з 3.000 українського населення (переважно середньо заможні міщани) спроможуться вибудувати собі відповідну салю, конечно потрібну для всіляких імпрез, які там доволі часто відбуваються?

Спорт.

ПРОГРАМА IV. ЗИМОВИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРИЩ.

Від 6. до 16. лютого ц. р. відбудуться у Ґармішпартенкірхен у Німеччині IV. Зимові Олімпійські Ігрища. У підніжжя Альп будуть змагатися найкращі лещетарі світу за імя найкращого мистця.

І. Зимові Олімпійські Ігрища відбулися 1924 р. у Шамоні, у Франції; в них взяло участь 1500 змагунів; II-гі з черги були у 1928 р. у Ст. Моріц у Швайцарії; III-ті у 1932 р. у Лейк-Плейсід в Америці при участи 2.000—3.000 змагунів. У IV-тих візьме участь коло 5.000 змагунів. Німецькі спортові організації докладають усіх зусиль, щоб це свято вийшло якнайкраще. На програму Ігрищ складаються конкуренції всіх зимових спортів.

Святочне відкриття IV. Зимових Олімпійських Ігрищ відбудеться у **четвер 6. лютого ц. р.** в год. 11-ій на Олімпійському Стадіоні. Пополудні відбудуться в год. 14.30 і 21-ій гаківкові змагання. Дальша програма така:

Пятниця, 7. лютого: Гаківка; зїздові змагання жінок і мужчин.

Субота, 8. лютого: Гаківка; сляльом жінок; бобслейові змагання.

Неділя, 9. лютого: Гаківка; сляльом мужчин; бобслейові змагання; штучна їзда на совгах (обовязкові їзди); керлінґ.

Понеділок, 10. лютого: 4 × 10 км.; совгова штучна їзда; керлінґ; вечором баль.

Вівторок, 11. лютого: Штучна їзда та швидка їзда на совгах на 500 м.; бобслей; гаківка.

Середа, 12. лютого: Штучна їзда на совгах та швидка на 5 км.; 16 км. лещет. біг (до комбінації і спеціяльний); бобслей; гаківка.

Четвер, 13. лютого: Совговий біг 1500 м.; лещетарські скоки до комбінації; штучна їзда на совгах (парами); гаківка.

Пятниця, 14. лютого: Лещетарський біг військової стежі; совгова їзда на 10 км.; гаківка; штуч. їзда мужчин.

Субота, 15. лютого: Лещетарський біг 50 км.; гаківка; штучна їзда жінок.

Неділя, 16. лютого: Скоки (спеціяльні); 14.30 гаківка (фінал) і святочне замкнення Ігрищ.

ЯК ЗОРГАНІЗОВАНІ НІМЕЦЬКІ КОПУНИ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Німецький Союз Копунів Мяча Чехословаччини, що є членом Чеської Футболевої Асоціяції, відбув минулої неділі свої загальні збори в місті Ассіґ. З тим днем згаданий Союз вступив у 25-ий рік свого істнування і праці. А праця та дуже багата у висліди: Нім. Союз мав у мин. році 273 товариства своїми членами. З тих товариств 3 були в чеській Державній Лізі, 12 у Дивізіях (Окружних Лігах), 50 у I. клясі, 81 у II. клясі і 127 у III. клясі. Нім. Союз Копунів Чехословаччини користується як член Чеської Футболевої Асоціяції, широкою автономією.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

PŁOMYK, tygodnik dla dzieci i młodzieży. Warszawa 27. stycznia 1936 r. R. 20. № 20.

MAŁY PŁOMYCZEK, tygodnik dla dzieci szkół miejskich i wiejskich. Warszawa, 27. stycznia 1936. R. 20. № 20.

Листування Редакції.

Вп. Б. Л., Станиславів: Звідомлення зі зборів за велике; можемо помістити найвище третину.

ОГОЛОШЕННЯ

(в оголошення редакція не відповідає)

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 29. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Віяльце леді Віндермір".

Четвер, 30. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Віяльце леді Віндермір".

Пятниця, 31. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Ґранд Готелю".

Субота, 1. II. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Віяльце леді Віндермір".

Театр Різнородностей.

нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Амок".
АТЛЯНТИК: „Марія Башкірцева".
ВАНДА: „Зводниця", „Вкрали людину".
ҐРАЖИНА: „Їх Екселенція шофер".
КАСІНО: „Кабінет воскових фігур" (колірова фільма).
КОЛИСЕЙ: „У пошукуванні кохання" та ревія.
КОПЕРНІК: „Весільна ніч".
МАРУСЕНЬКА: „Замах у касині".
МІРАЖ: „Правда про кохання", „Добра ворожка".
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Вередлива Маріета" (Дж. Макдональд).
ПАКС: „Петрусь" із Фр. Ґаль.
ПАЛЯС: „Китайські моря".
РАЙ: „Дві сироти".
СВІТ: „Дві сироти".
СТІЛЕВЕ: „Любовні маневри" і ревія.
ТЕНЧА: „Для тебе танцюю" (Жан Сарльон).
ТОН: „Зі спогадів Чарлі Чаплі" з Варнером Оленд.
УТІХА: „Тайна замку Лебанон" і ревія.
ХИМЕРА: „Буря над світом".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 3.)

Палестина, Вефлеєм.

Закордонне радіо.

Середа, 29. січня 1936.

Відень (506,8) 16.55 Сучасні австрійські композитори, 19.25 „Викрадення зі серая" оп. Моцарта, 22.10 Легка музика, **Братислава** (298,8) 19.25 Джез. музика, 20.30 Любовні пісні Двожака, **Мор. Острава** (263,5) 18.00 Скрипка, 19.25 Оп. мельодії, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. орх., **Париж** (1648) 17.00 Віольончеля, 18.00, 19.30 Концерт, 21.45 Театр Уяви, **Білгород** (437,3) 13.15 Спів. рецеталь, 16.00 Концерт, 19.50 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 8.30 Концерт, 16.45 Спів, музика, 20.45 Ваґнерівський концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Камер. музика, 19.00 Нова форт. музика, **Ляйпціг** (382,2) 12.00 Концерт, 18.00 Танок у пісоньці (спів, музика), **Мінхен** (405,4) 10.15 Пісні дванадцятіх, 22.15 Перед зимовими ігрищами в Ґармішпартенкірхен, **Будапешт** (549,1) 12.30 Сол. концерт, 17.50 Легка музика, 19.00 Форт. орх., **Мілано** (368,6) 11.20 Легка музика, 20.35 Орг. рецеталь, **Рим** (420,8) 13.10 Концерт, 19.00 Легка музика, 20.35 Вечір опер Пучіні.

Четвер, 30. січня 1936.

Відень (506,8) 17,25 Вокальний концерт, 19.20 Давня балева музика, 22.15 „Дер тіґіґе Антоніюс" оперетка И. Бенеша. **Братислава** (298,8) 17.55 Форт. рецеталь 20,40 Словацькі нар. пісні, **Брно** (325,4) 19.00 Музика, спів, **Кошиці** (249,1) 17.40 Орхестра, 20.40 Пісні півн. народів, **Мор. Острава** (269,5) 12.35 Військова орх., 8.10 Німецька авд., оперетові арії 19.30 Шлеські нар. пісні, **Прага** (470,2) 11.05, 16.10 Сальон. музика, 17.15 Креольські сантиментальні романси, 21.00 „Мандрівка п. Бручка на місяць" оп. Яначека, **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Концерт, 21.45 „Борис Ґодунов" оп. Мусоргського, **Білгород** (437,3) 17.00 Нар. пісні, 19.00 Анґл. пісні, 20.30 Сп. рецеталь, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, 16.00 Пісні праці та ремесла, 22.30 Веч. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 13.00 Музика, 16.00 Розр. концерт Дреґер, Йоллєрна, 18.00 Квінтет, 19.00 Камер. музика, **Ляйпціг** (382,2) 16.30 Ґрієгові твори (муз., спів), **Мінхен** (405,4) 17.00 Мінхенські композитори, 20.10 Вечір маршів і пісеньок, **Будапешт** (549,1) 13.40 Скрипка, 18.30 Сольо на тароґато, 19.30 „Масковий баль" оп. Верді, **Мілано** (368,6) 41.30 Концерт, 17.15 Вок. концерт (Роза Бернардо сопр., Кантельмо тенор), 20.35 „Лучія з Ламмермуру" оп. Донцетія, **Рим** (420,8) 13.10 Концерт орх., 17.15 Інстр.-вок. концерт, 20.35 Солісти, муз., спів.

Львівське радіо.

Середа, 29. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Гиґієна устної ями, 12.30 Музичні романтики, з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт орх., 16.05 Для дітей: „Малпочка Мікаківо" опов. Арк. Фіддера, 16.20 Концерт муж. хору, 16.45 Ґутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Молодь говорить про себе, 17.20 Спів у супр. фортепіяну, 47.50 Огляд закорд. гумору, 18.00 Квартетові мініятури, 18.30 Про сучасну большевицьку прозу, 18.45 Попурі з творів Ціреря, гр. пл., 19.00 Бавовна росте на Дарієвому шляху, 19.20 Реклям. концерт., 19.35, 19.45 Спорт. вістки, 19.50 Актуальний репортаж, 20.00 Ріжні мельодії з хр. пл., 20.45 Веч. денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Творчість Фр. Шопена, 21.35 Поет. чвертьгодина, 21.50 Про фабричні крамниці, 22.00 Танк. музика, орх., 23.25 Танк. музика з гр. пл.

Четвер, 30. січня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішний денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Муз. вок. поранок, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 При чоловій каві, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Легка музика з гр. пл., 16.20 Ґутірка Старого Доктора, 16.15 Настроєві місольки і мельодії (спів, вібрафон), 16.45 Концерт хору, 17.00 Про самосвіту: Читання книжки, 17.15 Концерт сальон. трио, 17.50 Про книжку М. Здвєховського „Шатобріян", 18.00 Форт. композиції Брамса, 18.30 Про телевізію, 18.40 Туристичний інформатор, 18.45 Хвилина И. С. Баха, з гр. пл., 19.00 Про найстарший львівський музей (зб. кн. Любомірських), 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна ґутірка, 24.00 Акустична повість — легка авд. Теодозії Лісевич і Юрія Тепи, 20.55 Античний театр оживлений, ґутірка, 21.00 Театр Уяви: „Цар Едип" Софокля, 21.35 Спів у супр. фортепіяну, 22.00 Симф. концерт, орх., 23.05 Танк. музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27.

Нім. марка 1·25—1·30, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 171.50—172·50, фунти стерлінґи 26·10—26·25, австр. шілінґи 98.00—99.50, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 33.50—35.50.

Золото: Долари 9.02—9.07, Рублі 4.75—4·85, Фр. франки 34.40—34·80, Корони 36·20—36.80, Дукати 83.00—83.50; 1 ґрам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.28, Рублі 1.20, Фльорени 0.70; 1 ґр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 28-го січня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.	
1 кг. масла десерового бльокового без опакування . . .	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.34·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·14	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	3·80	„

Тенденція на масло вдержана на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 28. I. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки молоді без остріг I. кл.	1·05	зол.
Курки з острогами товсті I. кл.	0.90	„
Індики товсті I. кл.	1.05	„
Пантарки товсті I. кл.	1.10	„
Товщені качки I. кл.	1.10	„

Приймає курки, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевших цінах.

Купує пшеничну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

Старшина Кружка Рідної Школи ім. Ганни Барвінок у Львові складає щиру подяку всім жертводавцям, які своїми датками причинилися до успішного уладження передсвяточного вечірку.

25. січня 1936 р. відбулося у Централі П. К. О. у Варшаві 28-ме з ряду льосування книжечок на преміовані ощадностові вклади II-ої Серії. По зол. 1000 дістануть власники таких книжечок: 52.729, 52.817, 64.451, 55.805, 56.050, 56.620, 57.391, 60.196, 60.360, 60.978, 61.548, 62.342, 62.379, 62.826, 63.075, 63.247, 63.589, 64.505, 65.428, 65.698, 66.478, 66.501, 67.035, 67.125, 67.350, 67.896, 68.038, 69.507, 69.743, 70.114, 71.445, 73.240, 73.517, 76.517, 76.515, 76.841, 76.934, 77.717, 78.145, 79.244, 80.404, 83.201, 83.696, 84.142, 84.248, 84.347, 86.097, 86.912, 89.061, 90.447, 91.147, 91.557, 91.767, 91.864, 93.501, 93.956, 94.167, 94.368, 94.590, 94.626, 95.978, 96.117, 96.184, 97.083, 98.098, 98.691, 98.989, 99.104, 100.311, 100.469, 101.717, 102.090, 102.111, 102.451, 102.604, 104.300, 104.452, 105.922, 107.452, 107.692, 108.356, 108.623, 109.382, 109.434, 110.258, 111.288, 112.162, 113.108, 113.678, 113.963, 114.040, 114.296, 114.593, 114.666, 114.840, 116.094, 116.337, 116.453, 117.263, 117.342, 117.494, 118.564. Книжечки II-ої серії вильосовані давніше а не зреалізовані: ч. 74.453 П., 78.088 П.

ОГОЛОШЕННЯ.

Дешева виробня кап, фіранок і всіляких ручних робіт, **Пік, Ягайлонська 11 а.** 11/110 30-30

Одинока українська
Механічна Пральня
Львів — Бляхарська 21, Зелена 31
пере ковдрі, білля, фіранки **красить і хемічно чистить** одежу, капелюхи, килими церковні ризи. 45/111 5-4

КОМПЛЕТИ КУХОННИХ НАЧИНЬ
по оказійних цінах поручає фірма
Андрій Берлінський
Львів, Собіського 9 1032 3-3

Приписові друки і книжки до вжитку часописів
потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:
Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 картон) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 450 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів „ зол. 5.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 22 (14.270). Львів, четвер 30. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Р. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих країнах по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Адміністрації: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Вже відчинений знаний в українських колах ресторан Флїссера у Львові, Ягайлонська 11.
Там: Торговля делікатесів і покій до снідань.
Солідна обслуга. Дешеві ціни.

Добрі відсотки
Найбільшу певність
Інтратний інтерес
Спокійну голову
Трівке опроцентування
Естетичну книжечку
Резерву на старість
будете мати — складаючи свої ощадности в кооперативному банку „ДНІСТЕР“, Львів, ул. Руська ч. 20.

Роковини геройського пориву.

З усіх історичних дат, які пригадує календарець місяця січня — дата 30-го січня 1919 року є одною з найтрагічніших у довговічній історії України. Бій під Крутами — це не тільки одна історична подія: це ціла проблема, яка своєю актуальністю сягає по нинішній день і напевне довго ще тієї актуальности не втратить. Це проблема така: що важніше для нації: чи бравурний порив, який залишає по собі традицію геройської боротьби, чи життя й енергія молоді, потрібні для творчих діл і для справді переломових хвилин народу?! І друга проблема: чи кожний геройський порив, чи кожний жертвенний пролив власної крови є ділом творчим, позитивним, — чи кожна пролита кров є цілющим засівом рідної землі, з якої виростає сила народу?!

30. січня 1919 року кількасот київських студентів і гімназистів лягло головами під Крутами, не маючи сили ні змоги зупинити московської навали, що сунула на Україну з півночі. Трагедія того бою полягає в тому, що більшість вояків із Студентського Куріня зпід Крут вперше у своєму житті тримала в руках рушницю і не вміла нею якслід орудувати, не перейшовши ніякого військового вишколу. Трагедія полягала у тому, що той Курінь ішов проти регулярної армії, просто голіруч, всупереч опінії досвідчених старшин і навіть всупереч виразному наказові київської військової команди. Тих молодих людей порвав боєвий запал, порвало стихійне бажання іти рідному краєві на поміч: пішли і вигинули до ноги. Вигинув тоді квіт молодої підростаючої інтелігенції, в той сам час, коли в краю були сотки тисяч досвідчених старих вояків, які з туги за миром і з байдужности до рідної державности „здемобілізувались“, та тисячі вояків, які сиділи по касарнях і проголосили „неутральність“.

Жертви зпід Крут збільшили хроніку української мартирольогії. Бій під Крутами не був програним боєм, — нічого він у військово-політичній ситуації не змінював, це був ніякою історичною переломовою подією. Був тільки я одинокою подією, яка мала і має два обличчя: виявляла те саме найвище геройство, ту саму погорду смерти, що їх стільки разів в українській історії проявляла українська молодь, та одночасно докидала до всіх дотогочасних гекатомб молодих жертв ще одну гекатомбу, не причиняючись ні трішки до покращання долі рідного краю.

Наша молодь рік-річно славить бій під Крутами, який увійшов у традицію найбільш геройських поривів. Однак це не тільки справа молоді: при святкуванні роковин Крут є присутнє все українське громадянство: може в ріжними почуваннями, з ріжними рефлексіями, з ріжним історіософічним підходом, а проте разом з своєю молоддю набожно згадує тих кількасот молодців і дітей, що віддали життя за Рідний Край.

З Берези Картуської на волю.

З концентраційного табору у Березі Картуській вийшов на волю студ. *Осип Рудакевич* зі Львова, де сидів 10 місяців. Крім того вийшов на волю один комуніст. У таборі залишилося ще 24 інтернованих.

Що сказав премієр Годжа про автономію Підкарпатської Руси.

До нашої замітки про цю справу (див. „Діло“, ч. 20.) подаємо ще отсе доповнення:

Чехословацький премієр д-р Мілян Годжа виголосив 23. ц. м. до представників преси велику промову, в якій представив у цілій ширині політику чеського уряду і його вплив на найближче майбутнє як на внутрішньому, так і на закордонному форумі. Для нас найцікавіша частина промови, в якій він говорив про недалеку реалізацію автономії Підкарпатської Руси, де ця справа вже дозріває до переведення.

Уворгування відносин у Підкарпатській Руси — говорив прем. Годжа — стало вже нині політично актуальне. Передовсім *дістане губернатор також губерніяльну владу (уряд)* з рефератами для тих ділянок внутрішнього управління, які повинні бути поруч політичної управи автономії; значить: він дістане *реферати для культурних і господарських справ*. Очевидно, йде про таку розвязку, яка передбачує *координацію діяльности губерніяльного уряду з політичною управою*, щоб між ними обома не приходило до спорів на тлі компетенції.

Програма еспанського уряду.

Заява еспанського премієра у звязку з виборчою кампанією.

МАДРИД, 29. 1. ПАТ. Премієр переслав до преси комунікат, де виясняє свою участь у виборчій кампанії та підкреслює вагу виборів, що мають вирішити, чи Еспанія знову найдеться у четвертих домашньої війни або червоної революції, чи стане понад партійними інтересами, щоб перевести діло пацифікації та національної відбудови“. Тому також члени уряду, беручи участь у виборчій кампанії, користають не тільки з права, яке мають, але виконують свій обовязок супроти нації.

Премієр предкладає такі основні точки урядової програми: 1) вдержати істнуючий суспільний лад. Біла демагогія є так само небезпечна як демагогія червона. 2) Боротись з господарською кризою, оставляючи повну свободу приватній ініціятиві. 3) Окреслити національні ідеали та запевнити як найбільшу доцільність ділання державним органам.

ВЕЧЕРНИЦІ К. Л. К.
1. ЛЮТОГО 1936.
у всіх салях
„Народнього Дому“ і „Української Бесіди“.

ВЕЧІР НАРОДНЬОЇ НОШІ
дня 12. лютого ц. р.
САЛЯ ТЕАТРУ РІЖНОРОДНОСТЕЙ
Й УСІ САЛІ НАРОДНЬОГО ДОМУ.
Народні строї випозичає:
кооп. „У. Н. М.“, Ринок 39.

Міжнародні трудноші Москви.

Наближення Німеччини до Франції й Англії. — Все ще нема ратифікації франко-совітського пакту. — Загострення на Далекому Сході. — Німецько-японські та італійсько-японські залицяння. — Скандал з Уругваєм і поразка в Женеві. — Морська конференція.

Женева, 25. січня 1936.

Початок нового року виявив тенденції в політиці деяких держав, які дуже турбують кремлівських можновладців. Совітська преса повна алярмів. Частина їх виявляє безперечно щирий острах московського уряду; інші вістки, розповсюджувані москвофільською пресою в Европі, мають звичайно на меті змобілізувати прихильників московського уряду для оборони СССР. Не підлягає у всякому разі сумнівові, що московська акція стрінула в цілому світі протиакцію, якої московський уряд очевидно не передбачав.

Найбільше турбує Кремль можливість зближення Німеччини з Францією та Англією. „Правда“ з 3. ц. м. пише між іншим: „У справі підготування англо-франко-німецької конференції „Юнайтед Прес“ повідомляє з Парижа, що між Англією та Францією відбуваються переговори щодо суходільних та повітряних зброєнь, які мають бути темою цієї конференції. У цих справах відбулися наради між Лявалем та англійським амбасадором у Парижі Клерком. Ще не рішено, чи обидві держави мають звернутися разом до Німеччини, чи сама лише Англія від імени обидвох держав. У всякому разі істнує вже згода щодо потреби спільного виступу“.

На московську потіху часопис наводить погляд Густава Ерве у побратимовому „Вікторі“ на цю справу, який в засаді не є проти порозуміння з Німеччиною, але висловлює побожну надію, що ні Франція, ні Англія, ні Союз Народів не допустять до того, щоб Німеччина захопила совітські території та перевела війну СССР.

Нововідкритий магазин вовни і волічки
„Ка-Ре-Ву" — Львів, Галицька 11 поручає наймодніші й найліпші гатунки та кольори по дуже низьких цінах. 10-15
969

як колись Польщі". Добре у всякому разі, що п. Ерве ставить з приводу майбутньої англо-франко-німецької угоди справу розподілу СССР на його складові національні частини взагалі під дискусію.

Той сам московський часопис подає повідомлення агенції ТАСС з Шанґаю, в якому між іншим говориться: „В останньому часі німецька дипльоматія дуже натискає на Францію, щоб уларемнити ратифікацію совітсько-французького пакту. Вона вживає також заходів, щоб дістати підтримку японського уряду в цій справі. Інциденти на монгольському кордоні мають викликати враження різкого погіршання совітсько-японських відносин, а навіть безпосередньої небезпеки війни, а це — на думку Японії та Німеччини — має відстрашити Францію від ратифікації пакту".

Згідно з інформаціями, які мають журналістичні кола Женеви, не штучно й фіктивно, а справді „різко погіршилися" відносини між населенням Монгольської „Народньої" Республіки та її сучасним урядом, який тримається завдяки підтримці Москви. В останньому часі щораз більше множаться криваві сутички між монгольським населенням та большевицькими військовими частинами. В останньому часі президент Монгольської Республіки перебував у Москві і давав американським журналістам інформації — очевидно диктовані п. Літвіновим — про монгольсько-манджурські відносини. Одночасно з московського боку запевняють у Парижі та Женеві, що справа Монголії ні в якому разі не може довести до війни на Далекому Сході, бо в крайньому разі московський уряд готовий зректися всякого впливу на внутрішні відносини Монголії. Наскільки ці запевнення подиктовані дійсно страхом Москви перед Японією, чи вони мають лише на меті заспокоїти французький уряд та примусити ратифікацію пакту, це питання інше.

Здогадні німецько-японські переговори турбують Кремль не менше, ніж німецько-французькі переговори. „Правда" з 2. ц. м. подає повідомлення ТАСС: „Всі чехословацькі часописи докладно повідомляють з Льондону про німецько-японські переговори. „Народні Освободені" пише між іншим: Німеччина має намір набути кольонії в прибалтійських державах та на Україні. Ці пляни моглиб показатися реальними, колиб Німеччині пощастило добути невтральність Франції та Англії". (Цікаво, ким журиться чеський часопис: Україною, чи Московщиною...).

Нарешті алярм „Ізв." з 9. ц. м.: „Преса звертає тенденцію Італії орієнтуватися на Берлін та Токіо. Дехто гадає, що такий зворот має на меті видобути деякі уступки від Союзу Народів. Добувати уступки в Женеві при допомозі держав, незаступлених там, це видно спосіб, який виринув наслідком присутности представників Москви у Союзі Народів. Але й позатим зазначений зворот у Римі є досить загрозливий для Москви.

Далі маємо рішучу поведінку Уругваю, що зірвав зв'язки з Совітами та викинув їх посла. Істнують познаки, що це початок систематичної акції південно-американських держав проти розкладової діяльности агентів Москви та III. Інтернаціоналу. Це солідарне і рішуче становище Південної Америки стало головною причиною ганебної поразки Совітів у Женеві: вони мусіли відкликати свою скаргу на Уругвай та задовольнитися плятонічною формулою „бажання" направи відносин, при чому Союз Народів різко відмежувався від нападів п. Літвінова на президента Бразилії та фактично зсолідаризувався зі становищем делеґата Уругваю.

Деякі надії можуть виринути в Москві у зв'язку з розбиттям морської конференції в Льондоні. Ці надії великі бути не можуть. Погроза запросити на місце Японії Німеччину та СССР зробила на Токіо очевидно дуже мале враження. Та й ледаж чи Німеччина пішлаб на таку безпредметову демонстрацію проти Японії, до тогож разом з Москвою. Поминаючи технічні суперечки великих морських держав, треба передусім зазначити, що усунути їх не можна поки не наладнана систематична співпраця великих держав на Далекому Сході. А головною перешкодою до такої співпраці є присутність воєнних сил Московщини на побережжі Тихого Океану і в Монголії та большевицьких банд у Китаю. З цього погляду Франція й Англія, підтримуючи Московщину в Лізі Націй та Европі, перешкаджають і тревалому порозумінню всіх великих держав на Далекому Сході. Приклад Злучених Держав Америки, які обмежили до найменшої міри політичні зносини з Москвою, міг би бути для Франції та Англії дуже корисний.

Колиж Японія рішуче відмовляється бути слабшою від інших тихоокеанських держав, то це не дивниця: адже у відносинах з Москвою вирішальною може бути лише збройна сила.

М. Данько.

Народній Дім у Холмі перейшов у чужі руки.

24. І. в Холмі відбулась ліцитація продажа Українського Народнього Дому, будови якого не довершено *з причин від волі українського населення незалежних*. У свій час будова цієї першої української домівки в жертв не тільки усього населення Холмщини, але й українців зпоза меж Холмщини, витворила великі надії і бадьоро-творчий запал серед українців всієї нашої землі, на яку сиплються найтяжчі удари долі. Знівечені ці пляни, цей запал давно, а тепер прийшов траґічний епільоґ, бо вбито на довгі часи надію, що зміниться доля Холмщини.

Народній Дім у Холмі купила за 22.100 золотих комунальна каса, а коштував він 40.000 золотих. Найболючіше, що перехід Народнього Дому у чужі руки для неприхильних українцям цілей є повною несподіванкою, ні для кого незрозумілою. Серед вірителів були лише два жиди з невеликими претенсіями на кілька тисяч зол., а головним вірителем був колишній голова Т-ва „Рідна Хата", що будувало Народній Дім, п. Олександер Рочняк. Він міг піднести ціну до будь-якої висоти, тому тайною вкрито, бо чейже на простий здоровий розум незрозуміло, чому п. Рочняк ціну будинку з 9.000 зол. набив лише на 22.000 зол., а дальше вже відступив. Чейже відступити можна було і при сумі 40.000 зол. Тоді бодай українці нічого не втратилиб, а так маємо на чисто втрату 18.000 зол.

А найважніше: вбита на довгі роки можливість заклику українського населення Холмщини до будь-якої іншої поважнішої народньо-творчої імпрези. Так соромом вкриється лице кожного українця, не тільки холмщака, при згадці, що такий сумний кінець стрінув Народній Дім, що його будова розпочалась була з таким запалом!

Але не тільки сором зродиться в душі українців; побіч нього, хай поки що в другу чергу прийде до голови думка про *причини*, що до цього сумного епільоґу довели з Народнім Домом у Холмі. І ця друга рефлексія з часом все буде витискати перше почуття — болю і сорому та залишиться в душі кожного українця назавжди.

ЛІЗБЕТ ГОРОДЕЦЬКА

Відмолодження.

Молода жінка відчинила вікно. З парку повіяло маєвим леротом. Вона віддихнула глибоко і заплющила очі. Нараз найшла на неї незясована туга, якийсь несупокій, раніше їй невідомий... Так, вона любила свого чоловіка — щодо цього не мала сумніву. Цеж була її велика любов... Як багато труднощів мусіли вони перебороти, заки одружились! Була заміжня пять літ. Перша велика буря втихла і на її місце прийшла тиха симпатія. Вона була вірна свому чоловікові; ані одинтінь чужого мужчини не сколихала її уяви.

Та хоч була гарна, гарна як ясні, ніжні бльондинки, ніколи ще жодин мужчина не сказав їй цього. Від часу, як вийшла заміж ніхто ще не зважився наблизитись до неї. Чи вона справді не подобалась, чи може мала в собі щось таке, що всім казало явно: „Шкодо твоїх заходів!"

Тепер, коли так стояла вона перед вікном і вінгала у свої груди свіже повітря мала таке враження, якби щось у житті просвяла. Вона тужила за чимось гарним і невідомим, що надало би їй життю якийсь зміст, якого вона досі не мала. І майже несвідомо прокинулась у ній думка: „Чи міг би хтось іще раз у мені закохатись?" І нараз мала вона теке почування, якби потребувала доказів, що вона молода. Коли цих доказів не буде — життя тратить увесь зміст!

Покрутилась по кімнаті і сіла машинально за бюрко. Почала писати лист. Пригадала собі одного друга з часів молодости, що колись у ній кохався, як була дуже молодою. Тепер він живе десь далеко на чужині. Те, що писала до нього, не мало великого значіння, але слова „весна" і „туга" повторялись у листі кілька разів.

Пішла до бюра свого чоловіка за маркою. Два урядовці у цьому бюрі кудись вийшли і вона почала шукати марки в одній шуфляді. Коли відчинила її, найшла там наверху лист. Так, це був почерк того молодця, який дістав тут посаду кілька місяців тому:

„Поважана Пані! Чи зможу відважитись виплати цей лист колись до Вас? Все одно! Мушу Тобі це ще сьогодні сказати, чим Ти є для мене, яке враження робить на мене сама твоя присутність, як я Тебе обожаю. Байдуже мені, що Ти належиш до іншого..."

Жінці забилось живіше серце; вона читала далі:

„Коли Тебе я вперше побачив, зараз знав, що це само Призначення промовило... Ти певно аж до нинішнього дня не догадуєшся, що Ти стала змістом усього мого життя. У цьому житті мають для мене значіння тільки ті рідкі хвилини, коли Ти звертаєшся до мене з якимсь словом, коли Ти спочиєш на мені своїм поглядом.."

Руки почали жінці тремтіти. А в листі було написане далі:

„Знаю, що Ти маєш чоловіка, якого любиш і який Тебе обожає. Але дозволь бодай, щоб я був Твоїм слугою, Твоїм рабом".

І дочитала лист до кінця. Це була звичайна пустомельщина молодників, які закохані, пишуть під впливом гарячки все, що їм прийде в голову.

Поклала лист на своє місце. Здивувалась, що охопило її нараз якесь тепле почування, досі їй невідоме. Побігла до свого помешкання, одягла на себе нову суєню та малий модний капелюшок, перекинувши його набакир. Потерла ще уста червоною помадкою, чого досі ніколи не робила і вийшла хутко з дому. Нараз стала горна — про що сама не знала досі.

Коли йшла вулицею, запримітила, що очі мужчин зупинялись на її особі. Тішились цим як дівчур. Якийсь молодець, що тримав у руках пучечку квітів, підійшов до неї із запитом: Чи не має вільної хвилинки? Передав їй квіти, вона взяла їх і втікла як засоромлена гімназистка. Прохожі дивились за нею з усміхом.

На другому розі вулиці зустріла вона давнього знайомого. Він крикнув: „Гальо! Лена... що за щаслива зустріч! Скажи мені, що ти робиш, що так молодо виглядаєш? Ти так змінилась, вигарніла".

Розмовляв і повторяв їй компліменти, а вона сміялась. Вона сказала:

— Но, а тепер мушу вже йти додому.

— Почекай ще трохи, Лено

Відпровадив її до воріт:

— Я з приємністю зустрів би тебе ще колись... зовсім невинно, наприклад, в якійсь цукорні, або сорку...

— Ні, ні, виключене! — відповіла рішуче — ...мій чоловік гнівався би...

— Ах, правда, ти заміжня... я зовсім забув! Вибач... Цілую руці, до побачення!

Вона ввійшла по сходах поволі. У кімнаті вложила ніжно весняні квіти до блакитної корнитійської вази, поставила на стіл, приготований до вечері і дивилась на них довго зворушена. Небавком прийшов чоловік. Він зараз запримітив, що вона якась дивно змінена. Підійшов до неї близько і довго дивився їй з ніжністю в очі. Вона притулилася до нього і сказала: „Я тяжко вина... нині я найшла доказ, за яким я давно шукала і знаю вже, що я ще дуже молода...

Чоловік неначе зрозумів з цього і вважав це звичайною жіночою примхою. Але відчув наново, що вона любить його і тішився.

Зате молодий урядовець з його бюра не міг ніяк зрозуміти, чому жінка його шефа від якогось часу так дивно всміхалась до нього, коли зустрічала його в коридорі і червоніла. Лист, який він написав, уже був вислав до тої іншої, що в ній закохався

Переклад з ч.

Польська освітня політика супроти українців.

ЗМІСТ ПРОМОВИ ПОС. В. КУЗЬМОВИЧА, ВИГОЛОШЕНОЇ У БУДЖЕТОВІЙ КОМІСІЇ СОЙМУ ПРИ ДИСКУСІЇ НАД БУДЖЕТОМ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ ДНЯ 28. I. 1936.

НАСЛІДОК ШК. КАТАСТРОФИ: 1,100.000 ДІТЕЙ ПОЗА ШКОЛОЮ.

Можна без дискусії приняти тезу, що наслідком катастрофи шкільництва й господарської кризи є два небезпечні явища: зріст числа дітей, що опинилися поза школою до міліона сто тисяч з тенденцією дальшого зросту, і погана наука у вселюдній школі наслідком переповнення сель. Однак не можна погодитись з тезою, що шкільна реформа не мала ніякого впливу на ті явища. Адже наслідком ліквідації двох перших кляс старої гімназії приблизно 60 тисяч дітей заповнює вселюдну школу, отже причинюється до погіршення її стану. Зате остались салі, які після ліквідації цих двох кляс не є якслід використані. Їх залишилося около 1500 і не думаю, щоби була зайвою дискусія, чи не можнаб тих сать виповнити вищими клясами народньої школи. Чи не можнаб напр. витворити кляси вступні й передвступні, які за відповідними оплатами дали б у прибутку около міліона зол. Цей прибуток можнаб ужити саме для розбудови вселюдного шкільництва нижчого ступня. Не погоджуюся з тезою референта, що треба шукати виходу з важкої ситуації, апелюючи до інших буджетових ресортів. Буджет міністерства не буде відповідно направлений, коли не буде змінена та політика, на якій спираються буджетові цифри. Ось до тої саме передісторії буджету, до тієї державної політики на освітньому відтинку, якої виразом є буджетові цифри, хочу забрати голос.

БЮРОКРАТІЯ.

На комісії не порушено досі ні словом справ т. зв. персональних бюр. Не підлягає найменшому сумнівові, що вони дуже дорогі й що відповідна їх реорганізація надзвичайно влекшилаб урядування у нижчих інстанціях шкільного апарату, а також звільнилаб частину персоналу, який можнаб ужити в інших ділянках. Двадцятькілька тисяч справ річно, що їх кожне з цих бюр полагоджує, є лише покажчиком величезного бюрократизму, що в них запанував. Вони не дають ніякої гарантії, що справи (особливо складніші) полагоджується там якслід.

ВІДКИНЕНІ УКРАЇНСЬКІ ОФЕРТИ.

Дальшою справою, яка могла причинитись до великого оживлення освітнього руху є те, що моглоб українське громадянство внести напр. до шкільного будівництва й до позашкільної освіти. Ми запропонували поміч у будові шкіл під умовою, що ці школи будуть з українською мовою навчання і з українським учителем. Цієї оферти не прийнято! Також запропонували ми на терені одної дієцезії додаткове безплатне навчання у висоті 1800 годин релігії (приблизно) тижнево. Однак і цієї оферти не прийнято: мовляв, є обава, що прийшлось би опісля за це заплатити. Так само в ділянці позашкільної освіти українське громадянство своїм організаційним апаратом готове впродовж короткого часу створити 1000 чи навіть більше осередків позашкільної освіти, де можнаб вести боротьбу з неграмотністю, ввести домове навчання, фізичне виховання молоді і т. п. Нам напр. не можна домагатися прав гімназіяльности для фахових шкіл, якщо не приймемо умовини, що вони будуть утраквістичні. Цей один приклад вказує потребу дискусії саме над політикою міністерства освіти, яка попереджує буджетові цифри.

Та вже найважнішою справою, яку слід тут дискутувати, це проблема шкільництва для українського народу. Пан міністер у своїх тезах шкільної політики не згадав про цю справу й одним словом. Так, неначе тут було все в порядку. Час, призначений мені, не дозволяє вичерпати всієї величезної проблеми, ані навіть торкнутися деяких її частин. Уважаю, що наслідки тієї політики на нашому терені є не лише дуже дорогі, але й до деякої міри деморалізуючі апарат державної адміністрації та зокрема не заспокоюють культурних аспірацій українського громадянства. Це створює постійні ферменти, які легко переходяться на політичний відтинок, що остає чимраз трудніший до опанування.

ЗАКОН ГРАБСЬКОГО І ШКІЛЬНІ ПЛЕБІСЦИТИ

Правною підставою того, що можна назвати національним обличчям українського шкільництва, є закон Грабського з 1924 р. Після аналізи того закону, добре всім нам знаного, та опису шкільних плебісцитів, наслідком яких 2.607 українських шкіл спольонізовано або зутраквізовано, промовець подає два конкретні приклади плебісцитової практики: Кураторія розпорядила на кілько днів перед речинцем, до якого мав відбутися другий плебісцит, щоби декларації інспекторати приймали на вагу, на фунти, що противляться законові. Міністерство щоправда це розпорядження знулювало, але вже... після речинця. Другий приклад: Кураторія і міністерство видали таку інтерпретацію цього закону, що після її застосування у приблизно 1000 шкіл змінено мову навчання. Найвищий Адміністраційний Трибунал ту інтерпретацію скасував. Одначе це оречення Найвищого Трибуналу не потягнуло за собою привернення первісного стану в усіх тих школах, у яких згідно з тією помилковою інтерпретацією його змінено. На підставі нашого підрахунку таких шкіл залишилося ще около 800, отже маємо около 800 осередків стану екс лекс.

ВСІ ПРИЗНАЮТЬ ПОТРЕБУ РЕФОРМИ — І РЕФОРМИ НЕМА.

На нашу думку в нижчому апараті шкільної адміністрації ще далі панує дух створювання непотрібних труднощів заходам українських установ, сторонничість, ломання й обходження права. В українському громадянстві затрачується чимраз більше віра в сенс леґальної боротьби, витворюється саме стан розпуки, що його — признаю — дуже важко опонувати. Не дивно, що ціла та теорія і практика закону Грабського не лише не розвязує проблеми української мови навчання у школах, але стала невигідною навіть для держави. Признав це перший післятравневий міністер освіти п. Суйковський і поставився дуже критично до шкільної політики, рекомендованої п. Грабським. Признав це п. віцепремієр Бартель у своїй промові в травні 1928 р. і заповів, як пильну, ревізію закону Грабського. Признав це теж п. премієр Я. Єнджеєвич осіню 1933 р., який сказав, що помилки, зроблені і урядом і українським громадянством треба направити. Врешті признав це пан міністер В. Єнджеєвич підчас буджетової комісії осіню 1934. Думаю, що цього вистане, щоби теперішній пан міністер освіти приступив до праці над скасуванням чи зміною цього закону.

ПАНУЮЧИЙ ДУХ.

Кілька прикладів для ілюстрації власне цього духа, що панує серед органів нижчої держ. адміністрації супроти українців. Ось передімною рішення постовити одного українця вчителя перед лікарською комісією тому, що він „загорілий українець і не дає гарантії, що виховає дітвору в державному дусі". Тимчасом той українець боявся своєї тіні і навіть не належав до своєї станової української організації. Ось рішення інспектора, який відбирає священникові навчання релігії між іншими за те, що він буцімто „удержує тісний звязок з місцевою українською боївкою і керує її акцією". Священник зажаржив інспектора до суду тому, що цей закид не лише не відповідав правді, але був поставлений без попереднього переслухання. Очевидно священник програв у двох інстанціях, але Кураторія таки привернула йому навчання релігії. Чи потрібна була ця тяганина, яка тривала більше року? Маю розпорядок куратора, який привернув священникові право навчання, знулюючи рішення інспектора. На підставі цього письма священник зголосив в управителя школи, що другої днини прийде на релігію. Не діставши відповіди прийшов і тут почалася сцена, яка викликала згіршення не лише у школі серед дітвори, але в цілій околиці. До кляси вбіг управитель школи і заказав, щоби священник вийшов зі салі. Почалися безуспішні переговори й управитель післав письмо по поліцію. Священик уступив. Опісля наступило донесення до прокуратури, відбулася вже розправа за „перешкоду в провадженні непокликаною особою". Розправу відложили. Відбудеться певно ще одна а може й дві. Додам, що цей священник є вже душпастирем понад 36 літ, отже мабуть стільки, скільки років має управитель школи. Признаю, що тут була помилка з боку Кураторії, що не написала, що священникові не вільно без дозволу інспектора війти до кляси. Алеж чи не можна було цього всього полагодити при добрій волі управителя? Чи був би можливий цей випадок при іншому підході органів шкільної адміністрації?

Промовець далі наводить цілу низку прикладів про безкарну жорстоку поведінку вчителя поляка в українському селі, про шикани з концесіями, про труднощі для „Просвіт" і т. д.

АНАЛЬФАБЕТИЗМ І ЙОГО ПОЛІТИЧНІ ВІДГУКИ.

Чи ті й інші виладки перешкод таким товариствам, як „Просвіта" й „Рідна Школа" в їхній освітній праці є навіть з державного огляду корисні, дуже сумніваюся. Маю статистику анальфабетизму Головного Статистичного Уряду, з якої виходить, що анальфабетизм на наших землях жахливий. У борщівському повіті на селі маємо 44,2% анальфабетів, у заліщицькому 42,3% в городенському 46,9%, у надвірнянському 56,3%, у ліському 58,8%, у турчанському 56,5 проц., у косівському 62,1% анальфабетів. Прочитаю один цитат промови п. Любченка на Зїзді В. Ц. І. К. у Москві: „Сказав я вам, що Радянська Україна цілковито зліквідувала анальфабетизм, а от що говорить матеріял Головного Статистичного Уряду у Польщі, матеріял перепису населення у Західній Україні, особливо в Галичині, яка перед війною виказувала високий відсоток письменних людей. (Калінін з місця: „безумовно було більш письменна ніж Східна Україна"). Любченко: Слушно. Той відсоток був більший ніж на Східній Україні." Слідують числа.

Не дивно, що українські часописи ось як описують настрої селян на Волині: „Не можемо замикати очей на факт, що перш усього у масах неосвічених, там, де є важка господарська ситуація, відгомін того, що діється на Совітській Україні приходить невідомо звідки, його повторяють з уст до уст і він робить своє".

УТРАКВІЗМ ЯК ЗАСІБ ПОЛЬОНІЗАЦІЇ.

Другою такою ідеольоґічною підставою шкільної політики супроти українського народу є утраквізм. Його вважається засобом, що спровадить мирне „співжиття" обох народів на наших землях. Не дискутую про нього як про педаґоґічний засіб, якого ніхто розумний не признасть добрим. Українське громадянство вважає його засобом насиліз політичним, який має довести при помочі школи до денаціоналізації. Це потверджують цифри. Пан міністер В. Єнджеєвич подав у соймі, що на території бувшої Галичини є тільки 0,6% польських дітей в українських школах, 16,7% в утраквістичних, а 82,4% у чисто польських. Чомуж тієї мірки не стосують до українських дітей? Чомуж величезна більшість українських дітей дістає науку у школах двомовних, що на ділі є польськими? Ось передімною офіціяльний розклад годин для двомовних шкіл: У ньому кажеться, що науку рідної мови в першій клясі українська молодь дістає лише у формі „погадянки". Зате польської мови вона мусить вчитися читати й писати. Про розклад дальших предметів не згадую, важніші й рішаючі предмети, як історія і географія викладається у польській мові.

Це все неможливе без якоїсь — скажім — ідеольоґії на терені міністерства. Те, що сказав нам п. референт буджету, що меншини мають змогу розвивати свою національну окремішність зовсім свобідно у польській державі, це на жаль світлі теорії, як у практиці шкільної політики залишаються декламацією, ще й до того болючою.

ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ.

Кілька прикладів. Ось як міністерство мотивує відмову дати апробату „Нашому Приятелеві" у школах: „Не відповідає (часопис) умови-

чам, яких треба вимагати від часописів, призначених для молоді, що має польське громадянство й дістає науку та виховання у школах польської держави". Що це значить — не вмію здоровим глуздом розчовгати. Ось і закид Кураторії радному священикові: „Всечесніший Отець навчив молодь греко-католицького обряду відмінного способу складати руки у часі молитви, щоби таким робом звернути дітям увагу й тим виразніше заакцентувати національну окремішність." У програмах міністерства що до історії для державних гімназій находимо таку гарну фразу: „Відомости про минувшину й культуру національних меншин повинні збуджувати у польській молоді зацікавлення культурою меншин і пошану для неї, а також збудити в неї зрозуміння потреби громадянського співжиття з меншинами у рямцях державного життя". Як це переводиться на практиці? З первісної програми з 1933 р. викинено в другому проекті програми навіть такі теми, як розвиток культури на Русі, про Берестейську Унію, про життя на Січі, а залишено війни короля Болеслава Хороброго, похід Казимира Великого й козацькі бунти. Ось і все. У дальших клясах ані одного уступу напр. про Мазепу, про боротьбу Козаччини з Москвою, про національно-культурне відродження України, про її державу у 1918 р., хоч ця держава стояла у приязних взаєминах із Польщею. В програмі географії для II кляси не говориться ніде одним словом, що у СССР істнує Україна як окрема географічна одиниця. Здається, вернулась назад теорія „обєдіненія". На чому має полягати ця взаємна пошана польської більшости до української меншини, не знаю. Радше польську молодь навіть при помочі програм навчання призвичаюється трактувати українців як елемент меншевартний, що потрібує постійної кураделі й не має кебети нічого творити.

Не маю часу ані змоги обговорити дуже важливий відтинок молоді, відтинок українського високого шкільництва, болючу справу навчання релігії в українських школах, справу персональної політики супроти українців, не можу теж порушити цифрових зіставлень стану посідання українського шкільництва ані врешті тих більше, ніж скромних, позицій у буджеті міністерства освіти на українські цілі. Та вже й того, що сказане вистане, щоб зрозуміти, що школа на нашому терені має бути — згідно з дотеперішньою політикою міністерства — засобом для притуплення українських національних почувань, для відірвання того, що дитина в школі вчиться від української національної традиції і культури.

ДИЛЕМА ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ.

На мій погляд тепер наступає критичний момент для політики міністерства. Або воно рішить для себе, що кожна Просвіта чи кожний почин Кружка Рідної Школи, ведений для українського народу у звязку з українською національною культурою і традицією, не є протидержавний, або міністерство рішить, що те все не є допускальне з погляду його політики. Можемо висловити хіба бажання, щоби при цьому рішенні методика боротьби, витворена на нашій території, не стала вихідною точкою. Якщо держава й міністерство освіти вирішить перше, то думаю, повинен наступити момент довіря до тої політичної української думки, яка хоче розвязати польсько-українську проблему як проблему політичну, не захитуючи при тому підставами польської держави. А тоді й школа, призначена для української молоді, зможе навязати до традицій української культури й історії щиро, без відхилів і без фальшу, тоді звільниться ціла велика маса творчої енергії, сьогодні звязаної у безнадійній боротьбі на освітньому відтинку. Боротьбу за мову й межу з терену бувшої Галичини піднесено до ступня боротьби двох народів. Треба дійти, чи поза традицією боротьби на малому терені, найдуться спільні точки, які не накидують тієї боротьби при ширшій перспективі. Ми готові підхопити всі спроби на цьому відтинку, але не згодимося на спробу національно перекреслити нас.

Величаві похорони британського монарха.

Тлінні останки Юрія V. спочили у Віндсорі. — На дві хвилини завмерло життя у британській імперії. — Остання чолобитня англійців.

ЛЬОНДОН, 29. 1. ПАТ. Жалібний поїзд, що віз тлінні останки короля Юрія V. приїхав до Віндсору в год. 13.08. Здовж простору 20 англійських миль, що відділюють Віндсор від Льондону, юрба населення складала останню чолобитню померлому королеві. На всіх будинках маяли жалібні прапори. У Віндсорі приїзду жалібного поїзду дожидала безчисленна юрба. Ладу придержував потрійний кордон поліції.

З обох боків перону уставились делегації „Британського Легіону" з 40 прапорами. Достойники, що мали брати участь у похоронах зачали вже від вчасного ранку збиратися на перові. Всю ніч приходили до Віндсору незчисленні вінці. Каплиця св. Юрія в історичнім Віндсорськім замку потопала у квітах. 101 ударів дзвону сповістило, що приїхав жалібний поїзд. В год. 13.15 винесли з поїзду труну. Поніся гук гарматніх вистрілів, які повторювались що мінути аж доки не зложили королівських тлінних останків у каплиці.

На чолі жалібного походу йшли герольди та сурмачі у багряних одностроях, відділ прибічної гвардії і военної маринарки.

Король Едвард VIII. ішов безпосередньо за труною. В год. 13.30 вся британська імперія віддала почесть померлому монархові двохвилинною мовчанкою. На звук дзвону з храму св. Павла в Льондоні припинили всяку працю, завмер вуличний рух, прохожі пристанули, відкриваючи голови. Труну з тлінними останками короля Юрія зложили в історичній крипті на Віндсорському замку в год. 14.15. Жалібне богослуження у крипті відправив льондонський архиепископ, пізніше хор співав релігійні псальми та орган відограли жалібний марш. Король Едвард VIII. разом з членами королівської родини відїхав в год. 14.50 до Льондону. Вернувшись до столиці король і королева-вдова пішли до королівської палати. Водночас вернулися до Льондону делегації, що репрезентували голови держав і закордонні уряди.

7 ТИС. ЗАНЕДУЖАНЬ І ОДНА СМЕРТЬ ПІДЧАС ПОХОРОНІВ.

ЛЬОНДОН, 29. ПАТ. Райтер повідомляє, що підчас похоронів короля захворіло яких 7 тис. людей, яким дало поміч 40 амбулянсів. 150 осіб примістили у шпиталях. Одна особа померла. Санітарну службу виконувало 5.000 лікарів і доглядачів. Вони диспонували 30 санітарними автами.

Після виборів у Греції.

Найбільше мандатів (127) здобули венізелісти. — Венізелісти вдоволені з короля. — Королівський буджет.

ОФІЦІЯЛЬНИЙ КОМУНІКАТ ПРО ВИСЛІД ВИБОРІВ.

АТЕНИ, 29. 1. ПАТ. Офіціяльний комунікат про вислід виборів подає: венізелісти (ліберали) дістали 127 мандатів, цалдаристи (монархісти — народовці) 69, крайні монархісти (Кондиліс і Теотокіс) 63, група Метаксаса 7, група Коцаманіса 4, републиканці 7, незалежні републиканці 4, аграрії 4, комуністи 15. Отже венізелісти мають усіх 142 мандати, всі інші противенізелістичні партії 143.

Атенська агенція передбачує, що новий кабінет буде формуватись доволі довго. Король зачне наради з провідниками щойно після остаточного офіціяльного оголошення виборів. Після цих нарад король доручить Софулісові, провідникові венізелістів, як групи, що здобула найбільше мандатів створити кабінет національної єдности, або, може, широкої коаліції. Після офіціяльного оголошення висліду виборів премієр Демерціс зголосить димісію, яку король прийме щойно тоді, коли полагоджають справу створення нового кабінету. Софуліс, Цалдаріс і Метаксас хочуть створити уряд національної єдности.

КОРОЛЬ ШАНУЄ КОНСТИТУЦІЙНІ СВОБОДИ.

АТЕНИ, 29. 1. ПАТ. Голова ліберальної партії Софуліс у пресовому інтерв'ю між ін. заявив, що „для ліберальної партії питання державного устрою вже пересуджене. Демократичні засади партії ніяк не стоять у суперечності з теперішнім устроєм, від коли король своєю поведінкою дав доказ, що прихильний до демократичних засад, шанує народню владу та конституційні й індивідуальні свободи".

ГРЕЦІЯ ДБАЄ ЗА КОРОЛІВСЬКІ ФІНАНСИ.

АТЕНИ, 29. 1. ПАТ. Оголошений у „Щоденнику законів" виїмковий закон устійнює висоту цивільної листи короля на 24 міліони драхм річно та 4 міліони річно апанажів для престолонаслідника. Цейже закон визначує з теперішнього буджету 10 міліонів драхм на інсталяцію короля та кошти відновлення королівської палати. Інший закон звертає королеві маєток Татої з усім живим і мертвим інвентарем. Ці закони обовязують від часу, коли король приїхав до Греції.

Зріст неграмотности у Польщі.

З нарад буджетової комісії сойму.

ВАРШАВА, 29. 1. ПАТ. Соймова буджетова комісія радила вчора над буджетом міністерства освіти і віроісповідань.

Довшу промову виголосив міністер освіти проф. Свентославський. Прелімінар буджету міністерства освіти сягає 342,940.000 зол., отже менший у буджетовому році 1936-37 на 2,740.000 зол. Міністер заявив, що буде далі переводити реформу шкільництва по думці засад закону з 11. березня 1932 р. Жахливе положення шкільництва не залежить від реформи шкільництва. Загальне число дітей у шкільному віці у Польщі перевищає 5,400.000. Тому що число дітей зростає, слід було збільшувати число учителів та будувати нові школи. На жаль постійне зменшування буджету міністерства освіти довело до того, що **коло міліон дітей залишиться цього року поза школою.** Найгрізніше положення у східних і центральних воєвідствах. Без збільшення числа учителів народні школи не сповнять свого завдання. Загальне зубожіння села і міського населення поглиблює ще грізне положення народнього шкільництва. Розвязка проблеми народнього шкільництва є найважнішою справою. Тому необхідно приняти коло 30 тисяч нових учителів при теперішньому числі 67.000 учителів.

Положення середніх шкіл дещо краще. З великою увагою приступило міністерство до зладження програм. Спеціяльну вагу прикладає міністер до фахових шкіл. Статистика виказує, що фахових шкіл, головно хліборобських дуже мало. Господарські кола поставились прихильно до організації фахових шкіл і помагають їм. Далі міністер обговорив справу фізичного позашкільного виховання. Справу вищого шкільниц-

Зл. Держави відмежовуються від Европи.

НЮ ЙОРК, 29. 1. ПАТ. У звязку з недалекими виборами на президента Зл. Держав сен. Борах, промовляючи на вічу, скликаному своїми прихильниками між ін. заявив:

„Наша лінія закордонної політики повинна змагати, щоб уповні відділитись від політичних комплікацій інших націй. Одиноким способом, щоб стояти осторонь европейських справ, є рішуче держатись одалекі від Европи. Тайні договори, істнуючі у хвилині вибуху світової війни творять частину европейської політичної машини, над якої цілістю має сторожити Ліга Націй".

ПРИ ЗІПСУТІМ ШЛУНКУ, розладді травлення, несмаку в устах, болі у висках, горячці, запертті стільця, блювоті або розвільненні вже одна шклянка природної гіркої води FRANCISZKA-JÓZEFA діває певно, скоро й додатно.

Присилайте передплату!

ґва залишив собі до пленарного засідання сойму. З полекш в оплатах у високих школах зможе користати 63 відсотків студентів. Крім того 17 відсотків студентів користатиме зі стипендій та допомог. Вкінці міністер підкреслив, що уряд зголосить внесок з побільшенням буджету міністерства освіти на 7,800.000 зол., з яких 4 і пів міліона будуть призначені на платні у звязку з автоматичними авансами учителів, 3,300.000 на побільшення етатів учителів у народніх школах.

Опісля довшу промову виголосив референт пос. Похмарський.

У дискусії, яка затягнулась до півночі, промовляло багато послів. Про положення українського шкільництва і наші домагання виголосив довшу промову пос. В. Кузьмович, якої широкий зміст подаємо окремо.

Крім того промовляв пос. Скрипник (ґрупа П. Певного з Волині), який домагався від міністра, щоб збільшив число народніх шкіл на Волині, щоб у школах учили учителі, які походять із Волині та щоб уведено підручники до навчання української мови й релігії. Далі бесідник домагався утворення в Ковлі держ. ґімназії з українською викладовою мовою і теольоґічного ліцею в Кремянці. Це все на лише для добра українського народу, й для добра держави. В українському народі зростають усе більше настрої позитивного відношення до держави й можна лише жаліти, що змарновано більше як 15 літ часу та праці для народу.

Пос. Сімонов (москаль, старообрядовець) від імені російської меншини просив міністра, щоб обєктивно ставився до його меншини та вказував, що співжиття російської меншини із польським громадянством укладалося досі якнайкраще. Бесідник просив міністра щоб створив російську ґімназію.

Послам відповідав мін. Свентославський. По вияснениях ґен. Ольшина-Вільчинського у справі фізичного виховання і вияснениях референта пос. Похмарського комісія приняла буджет міністерства освіти.

Чи знаєте?

оригінальна Аспірина виробляють є тепер також у Польщі! Можна її дістати в кожній аптиці. Аспірина із хрестом „Баєр" на опакуванні і таблетках ділає при болях голови і недугах із простуди.

ASPIRINA BAYER

Дістанете у всіх аптиках. Ціна за 6 табл. тепер вже тільки зол. 0.90, за 20 табл. зол. 2.25

Українці домагаються скасування Берези Карт.

До маршалківської ліски вплинуло на останньому засіданні сойму внесення Української Парляментарної Репрезентації в справі скасування Берези Картуської. Внесення це, виготовлене іменем У. П. Р. посл. д-ром Ст. Бараном, подамо повністю завтра.

За державний підсекретаріят для українських справ.

Сенатська буджетова комісія розглядала на своєму засіданні дня 28-го ц. м. буджет Ради Міністрів. У дискусії промовляв від УПР сен. *Луцький*. Між іншим домагався він створення централізуючого осередка для українських справ у формі державного підсекретаріяту для українських справ у Президії Ради Міністрів.

З українського життя у Празі.

Прага, в січні 1936.

ЯЛИНКА НА МОГИЛІ НЕЗНАНОГО ВОЯКА.

Свят-Вечір. За селом, ген аж під лісом у снігу вояцька могила. На ній невеличкий білий похилений хрест. Від села до могили прямує гурт дітей. Старшенький хлопчик несе деревце. Інші — прикраси на нього. За хвилину на могилі стоїть із запаленими свічками прикрашена ялинка. Чутно коляду: „Добрий вечір Тобі"...Стороною припадково проходить бувший стрілець — тепер безробітний. Він побачив на могилі ялинку і дітей коло неї. Підходить до гурту. Довідується, кому присвячена ялинка і пісня-коляда. З великим зворушенням дякує дітям і просить їх завсіди шанувати святі для кожного українця могили і память лицарів України. Саля, що з прилушеним віддихом слідкує за цією надзвичайною сценою, після цих слів стає як одна душа. Присутні в німій мовчанці хилять чоло перед далекими, роскиданими по цілій Україні дорогими вояцькими могилами... Неначе далекий щебет пташок полилися ніжні звуки „Ще не вмерла Україна". Голоси дітей, батьків, дідів переплітаються і зливаються в один могутній акорд національного гимну.

Так розпочалася дня 25. січня ц. р. ялинка, яку влаштувала для дітей еміґрантів Українська Жіноча Національна Рада у Празі. Далі йшли: декламація, танці, балетні соля, соля на фортепіяні, балетна сценка „Світ-ляльок" та ін., де наші найменші громадяни — чумаки козаки й козачки робили конкуренцію своїми декламаціями Н. Дорошенковій, танцями — Аврамеєкові, піснями Марії Сокіл. А присутні — великі і малі (були чотири покоління нараз!) — переживали мінути великого національного піднесення.

ЗЇЗД СОЮЗУ УКРАЇНСЬКОГО СОКІЛЬСТВА ЗА КОРДОНОМ У ПРАЗІ.

26. ц. м. відбувся у Празі Зїзд представників сокільських гнізд за кордоном. По відкритті Зїзду вислухано привітів, у першу чергу привіту-побажання від творця українського „Сокола", проф. І. Боберського з Югославії. Після реферату виховника побр. інж. В. Проходи вислухано звіту управи Союзу та ревізійної комісії, з якого видно, що управа намагається поширити свою діяльність як у нутрі Союзу, так і назовні. Уступаюча управа дістала від Зїзду подяку й абсолюторію одноголосно. Нова управа залишилася майже в незміненому вигляді. На чолі її й далі стоїть побр. інж. П. Цісар.

Зїзд вислав привітні телеґрами до президента республіки д-ра Е. Бенеша, проф. І. Боберського та Сокола-Батька у Львові. Після Зїзду відбулася товариська сокільська вечірка.

Король Юрій V. після смерти прислужився мирові.

Зїзд керманичів европейських держав у Льондоні.

ПАРИЖ, 29. 1. ПАТ. Сен. Бріс у „Ле Журналь" пише, що король Юрій V. ще після смерти прислужився европейському мирові. На його похоронах зібралось багато керманичів европейських держав. Поза розмовами між мін. Флянденом, Іденом та канцлером скарбу слід звернути увагу на зустріч трьох королів балканських держав, Бориса болгарського, кн. регента Павла югославського й короля Карла румунського. З цими розмовами звязують теж приїзд до Льондону мін. Тітулеску. Анґлія тепер особливо цікавиться балканським питанням. Зїзд цих трьох монархів дав змогу обговорити цілість тієї справи. Водночас звертають увагу на важливість зустрічі італійського престолонаслідника Губерта з бельґійським королем Леопольдом, який інтервенював у Анґлії у справі італійсько-абісинського конфлікту.

З ЖИТТЯ НАШИХ УСТАНОВ.

Виклад про білорусів у Товаристві „Луг".

В циклі викладів, що відбуваються кожної пятниці в Т-ві „Луг" при вул. Коперника ч. 5. у Львові, на які все приходить доволі багато лугового брацтва, відбувся мин. пятниці виклад ред. А. Курдидика про білорусів у Польщі.

Прелеґент, що мав змогу познайомитися з білорусами на місці, змалював слухачам сучасне життя цих наших північних сусідів, їх організацій та працю в сучасних умовинах. Багатий інформаційний матеріял, ілюстрований показом білоруської преси та виданьь, зокрема оригінальними білоруськими поезіями, створив дуже цікаву цілість. Авдиторія вислухала реферату в запертім віддихом, ніби чуло оце про якусь екзотичну країну.

По відчиті дир. І. Юцишин доповнив прелеґента, згадуючи про позитивну участь білорусів у будівництві нашої держави в Києві 1918. р. На закінчення диригент лугового хору взяв від прелеґента ноти білоруських пісень зявляючи, що навчить і луговиків кількох білоруських пісень.

(п.)

Свята 22. січня.

РОКОВИНИ 22. СІЧНЯ І КРУТ У КАЛУШІ.

Заходом філії „Відродження" у Калуші відбулося дня 26. І. ц. р. свято 22. січня і Крут, у протроєму якого увійшли продукції хорів зі Сівки Кал., Підгорок, Долпотова і Вістової, продукції трубної орхестри з Хотіня, декламації пп. Яськівної, Павлова і Мирона, промови п. О. Капка і реферат п. Павлова та вкінці принагідна, настроєва сценічна картина.

В цілости було це свято гарною, виховуючою імпрезою, що місцями зворушувала до глибини. Та всеж таки були й деякі хиби, яких слід не будуче вистерігатись. А саме: майже годинне опізнення і довгі перерви, що проволікли свято на 3 і пів години, що при обідній порі абсолютно не вказане. Позатим при деяких точках зауважили ми якийсь штучний, неприродний патос, без якого можна було зовсім добре обійтися.

РОКОВИНИ 22. СІЧНЯ В КОВЛІ.

В Ковлі на Волині улаштовано свято 22. січня заходом Т-ва „Союз Українок" у неділю 26. січня. На програму склалися: хор „С. У." під проводом п. д-р М. Пирогової, реферат адв. С. Підгірського і дві декламації: Е. Цепинської („Золотий гомін" Тичини) та П. Вітрик „Крути" В. М. Янова). Свято було скромне та проте залишило по собі глибоке враження на всіх учасниць (ків).

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— **Айнштайн громадянином Злуч. Держав.** З Ню Йорку повідомляють: Відомий учений проф. Альберт Айнштайн, що живе у Прінстаун у стейті Ню Джерсі, дістав у них днях т. зв. „перші громадянські документи". Це значить, що за два роки проф. Айнштан стане повноправним громадянином Зл. Держав.

— **11 тисяч ранених та убитих абісинців.** Чужинці з Аддіс-Абеби подають, що в армії расів Сеюма, Мулюґети та Насібу вбили й ранили більш як 11.000 людей, не враховуючи в те страт партизантських відділів.

— **Наради французьких професійних організацій.** Нині, в середу, відбувались у Парижі наради верхівки 2 зєднаних уже тепер французьких професійних організацій т. зв. ґенеральної та унітарної конфедерації праці. Темою нарад була тимчасова влада, що керувала б злученою організацією аж до надзвичайного конгресу нової, вже одної ґенеральної конфедерації праці, що відбудеться 5 лютого. Ця квестія викликала багато труднощів, бо провідники давньої унітарної організації є водночас членами начальної влади комуністичної партії. Провідники давньої ґенеральної конфедерації домагаються, щоб професійний рух був незалежний від політичних партій. Під кінець нарад створили комітет, до якого ввійшло 2-ох представників унітарної конфедерації.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"

Львів, Ринок 10. Тел. 229-26.

Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи

по найдешевших цінах!

КРОВАВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В ЄГИПТІ.

КАІРО, 29. 1. ПАТ. Вулицями міста патролюють сильні відділи кінноти й поліції. Підчас маніфестацій, що були нині рано, ранили около 60 студентів, 5 поліцаїв і 4 студентів відвезли до шпиталю. Шурин голови націоналістів Нагаса Паші мабуть ранений кулею в лице.

Підчас маніфестації дійшло до нагальної сутички з поліцією, яка окружила студентів.

КАІРО, 29. 1. ПАТ. Нині рано прийшло знову до гострих сутичок між студентами та поліцією. Студенти спиралися передістати до будинку одної із зачинених шкіл, а поліція хотіла не допустити до того, тому дали сальву, причому було ранених кілька студентів. Схвилювання в місті зростає. Вулицями ходять сильні поліційні та військові патрулі.

ПЕРЕРВАЛИ ЄГИПЕТСЬКО-ЯПОНСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

ТОКІО 29. 1. ПАТ. Агенція Домеі повідомляє, що японсько-єгипетські торговельні переговори в Каірі перервано з причини політичного положення Єгипту.

—o—

З організаційного руху.

Районова політична нарада у Щирці.

Дня 21. січня ц. р. в год. 11-ій передполуднем відбулася у Щирці районова політична нарада. Прибуло до 80 осіб, представників отсих 13 громад щирецького судового повіту: Щирець, Дмитре, Вербіж, Попелини, Сердиця і Гонятичі. Від Повіт. Нар. Комітету у Львові приїхав на нараду голова Комітету ред. **Гриць Гладкий.** Метою наради було обговорити нову політичну тактику УНДО, про що говорив ред. Гладкий, вияснити можливости створення зі Щирця організаційного осередку громадянського життя та підготовити Повітовий Народній Зїзд. Зібрані з увагою вислухали реферату і по короткій дискусії постановили: висловити довіря Проводові УНДО й УПР, висловити побажання, щоб з уваги на віддалення від Львова створити в Щирці організаційний осередок громадянського життя того району та щоб зі всіх громад району були представники на Повітовому Народньому Зїзді.

НОВИНКИ.

— **Деякі наші читачі і передплатники,** які дістали календар „Криницю" на рік 1936, не вирівнали ще належитости за нього. Просимо при висилці передплати на лютий не забути вирівняти належитости за календар у квоті зол. 1.50.

— **Косметичний Інститут „ЕВА", Львів, ул.** Листопада ч. 32, II. п. Відмолоджує і поправляє найбільше знищені цери та виконує всі косметичні заходи для Пань і Панів. Ціни помірковане. Значні знижки в абонаментах і для П. Т. Студенток і Студентів. На складі пудри і креми. 3—20

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 10-115

— **Одинока українська гарбарня і красильня** футер Перзіяна, Львів 21, Скнилівок, тел. 108-65 виконує всі роботи першорядно, скоро і дешево. Для вигоди П. Т. клієнтелі уладжено бюро при нять в робітні футер Е. Говиковича, Львів, Домініканська 4. 7-12

— **Кравецька робітня І. Клюка, Кльоновича 3,** виконує гарні мужеські гардероби по дешевих цінах. 9—10

— **Концес. Курси косметичні Стефанії Гаврисевич під проводом д-ра Е. Дурделли та д-ра хемії космет. Львів, вул. Коперника 42а, тел.** 272-18. Вписи приймаємо щоденно. Початок викладів 15 лютого. Проспекти на бажання висилає Дирекція. 1054 3—10

— **Футра, всілякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський. пл. Капітульна 3. І. п.** Телефон 254-46. 10 100—?

— Укр. Касино в Стрию повідомляє, що замість „Маланки" улаштовує Великі Вечерниці з дні 1/II. 1936. Запрошення на Маланку обовязують на ті Вечерниці. 1069

— **Вечір народньої ноші у Львові.** Цьогорічний вечір ноші матиме оригінальну програму: народні обряди у виконанні самих таки селян. Провідне сільське весілля (40 осіб) приїде з Лисятич коло Стрия, сільські хлопчаки з Полянки коло Львова поставлять різдвяний вертеп, а колядники заколядують. Перенесемося на хвилину у світ старовинних наших обрядів... Багато з них уже загинуло під впливом нових звичаїв, багато перетворилося в нові, модерніші. А тут почуємо пісню про „брата татаринка, що сестру продає за талер" та вертеп із трьома царями, традиційним жидом та смертю... Замовляти білети можна вчасніше в кооп. Українське Народнє Мистецтво, Львів, Ринок 39.

Міські Театри у Львові, четвер 30. січня 1936. Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій:

„ВІЯЛЬЦЕ ЛЕДІ ВІНДЕРМІР" в роді Мрс. Ерлін Ірина Сольська.

Вже тільки кілька разів!

— **Старшина Кружка Рідної Школи ім. Ганни Барвінок** подає оцим до відома, що в дні 5. лютого ц. р. (в середу) в год. 18-ій в домівці при вул. Мохнацького ч. 12 — відбудеться відчит п. д-ра Льва Осичука — „Між життям і смертю". Гостям раді.

— **З Українського Лікарського Товариства.** В пятницю 31. І. в год. 19-ій відбудеться у домівці Товариства при вул. Підвалля 7, І. реферат д-ра Я. Малиса: Рік лікування діятермією в Народній Лічниці.

— **З приводу смерти англійського короля** зложив кондоленцію в англійському консуляті іменем Української Парл. Репрезентації сен. Володимир Дециневич. На жалібному богослуженні в евангелицькій церкві у Львові, що його влаштував учора англійський консулят, була теж українська делегація під проводом сен. Дециневича.

— **Академічні Вечорі у Львові.** В неділю 2. лютого в салі „Української Бесіди" (Рутовського 22) відбудеться в год. 18. виклад під наг. „Княжий Львів" (зі світлинами). Прелегент: д-р Роман Зубик.

— **Засідання фільольогічної секції Наук. Тов. ім. Шевченка** відбудеться в суботу 1-го лютого в год. 6. веч. Денний порядок: 1. Д-р М. Рудницький: „Значіння літературних напрямків". 2. Біжучі справи.

— **Дискусійний вечір** із нагоди проголошення літературної нагороди за 1935 р. відбудеться заходом Тва Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові в четвер 30. січня ц. р. в салі Української Бесіди (вул. Рутовського 22) у Львові. Початок у 18 год. Короткий вступний реферат про літературну творчість та нагороджені твори за 1935 р. виголосить член жюрі проф. Володимир Радзикевич. Після реферату дискусія.

— **В Українськім Науковім Інституті в Берліні** виголосить в пятницю, 31. ц. м. ред. І. Витвицький виклад на тему: „Крим і чорноморський басейн". Початок год. 8 веч.

— **„Німецький дух і католицизм у XIX. в.".** Це наголовок праці Тараса Бородайкевича, що появилася в німецькій мові (Зальцбург. 1935, 8°, 180 ст.). Автор, віденський українець, що пише тільки по німецьки, розглядає в цій праці відношення німецького ідеалізму до християнства та розвиток німецького католицизму в XIX в. Зокрема багато уваги приділяє історикові Конрадові Гефлерові, що був професором університету у Празі (1852—1881), авторові „Історії німецьких пап", студій над Гусом та гуситизмом і т. д.

— **Обнижка емеритальних оплат.** Агенція „Під" повідомляє, що вже 1. лютого входять в життя нові приписи, які обнижують оплату в емеритальнім обезпеченні. Умовним працівникам обнижено на півтора процент, фізичним робітникам на 1 проц.

— **Лісний виділ львівської політехніки** залишиться у Львові. Таке запевнення одержала від міністра освіти і рільництва львівська депутація, зложена з трьох професорів і президента міста.

— **„Прагер Прессе" про І. Вільде,** у числі з 25. січня помістило маленьку замітку з нагоди її нагороди. Читаємо там: „Обі нагороджені книжки визначаються небуденною в українській літературі ніжністю вислову та пронизливістю психольогічного малюнку".

— **Шкоди від впливу Сяну.** Шкоди, які спричинив минулого тижня вилив Сяну, доходять на основі провізоричних обчислень до 50 тисяч зол. Новий доказ, що регуляція берегів горішнього Сяну є необхідна.

— **Чеський учений про українську мову.** В Товаристві славянського мовознавства у Празі мав 21. ц. м. відомий наш прихильник проф. д-р Фр. Тіхи, автор багатьох перекладів українських творів, цікавий реферат про історичний розвій української мови. Він назвав нашу мову найкращою з усіх славянських і подав огляд її розвою від її обновлення за часів Котляревського аж до наших часів. Багато уваги присвятив сучасному станові української літературної мови в Галичині, Совітській Україні та на еміграції. Наприкінці зреферував попередній стан української лінгвістики в Росії, що тепер зовсім зруйнована політичною тенденцією. В дискусії забрав голос ректор українського університету, проф. д-р Ол. Колесса, що подякував голові Тва за організацію викладу а прелегентові за його виклад і пригадав слова през. Масарика про те, що про самостійність української мови рішає нарід і життя. Кілька зауваг додав ще проф. Сірополко.

— **Багацтво нашої землі.** В Липю пов. Турка довертілася фірма Польмін значних джерел нафтової ропи, що дають три вагонни денно. Відкрито їх у глибині 94 метрів. Липе лежить 24 км на південь від Устрик.

— **Помер шурин Вільгельма.** У Люксембурґу помер 35-літний Олександер Зубков, який одружився з кн. Вікторією, сестрою колишнього цісаря Вільгельма.

— **Комунікація з Ґдині до Південної Америки.** Корабельне товариство „Ґдиня-Америка" завело постійно комунікацію кораблем „Пуласкі" між Ґдинею і пристанями Південної Америки, себто Ріо де Жанейро, Сантос, Монтевідео та Буенос Айрес. Пароплав відійде покищо 28. лютого, 30. квітня і 1. липня.

— **Краєва хроніка.** В Тернополі помер ротмістр 9 п. уланів із Теребовлі Роман Заремба, затроївшись рибою, яку зїв у ресторані готелю „Польонія". — В Сайкові біля Дербіжа пов. Рудки хтось стрілив крізь вікно до хати Івана Опришка і вбив його на місці. — В Угерську пов. Стрий 24-літній Йосиф Кочан, топник фірми Польмін, ідучи крізь поля до закопу, заблудив і замісць до потока увійшов до відноги ріки Стрий, де й втопився. — В Перемишлі повісився 71-літній емеритований залізничник Тройнар, попавши в нервовий розстрій після обмежки плотні. — В Комарові пов. Стрий згорів дім Федя Пристанюка, правдоподібно наслідком підпалу. — На залізничому шляху біля Цунева пов. Городок згинув 38-літній Іван Жук із Ґвердині пов. Мостиска, що їхав зайцем і дістався під колеса потягу. — На стації в Золочеві згорів вагон з декораціями і лаштунками польського подільсько-покутського театру.

— **Ошуканці перед судом.** У Самборі розпочався процес проти адвоката з Дрогобича, д-ра Германа Кавфмана, якому закинено, що підписував чужими прізвищами векслі, фальшував документи, перекупляв урядовців і т. п. Разом допустився ріжних ошуканств і зловживань на кільканасот тисяч зол. Разом з Кавфманом засіли на лаві обвинувачених б. управитель дрогобицького відділу Банку Краєвого Господарства, д-р Шелінський, б. прокурент того банку Юркевич і б. скарбовий урядовець Бодзюк під закидом, що улекшували Кавфманові зловживання, а врешті спільник головного обвинуваченого, Адольф Парівер.

— **З Польщі.** В Супраслі біля Білостоку має повстати філія касина гри в Монте Карльо. Шулерня має станути в палаті серед парку, власности промисловця Ґаера з Лодзі. — У склепі порцеляни Вінтера в Лодзі вибухла петарда, яку хтось підложив, і знищила товари та виставові шиби.

— **Або клятва або гроші!** У Варшаві голосна була свого часу кривава афера родини Кітів. Інжинір Александер Кіт пострілив тяжко свого брата, а потім відобрав собі життя. В завіщанні він записав жидівській громаді у Варшаві 100 тисяч зол. під умовиною, що жидівська громада кине клятву на цілу родину Кітів, яка загнала його до гробу. Очевидно громада приняла дуже радо 100-тисячну суму, але справу клятви відложила на необмежений час. Аж нарешті родина Кітів заскаржила громаду до суду, домагаючись не обложення себе клятвою, але звороту 100 тисяч зол. Родина каже, що жидівська громада неправно присвоїла собі цю суму, бо не виконала головної умовини, себто не кинула клятви. Крім того впевняє, що інж. Кіт був несповна розуму.

— **Еміграція з Польщі до Палестини.** В р. 1934 виїхало з Польщі до Палестини 13.567 осіб, а в р. 1935 аж 25.092, себто еміграція жидів з Польщі до Палестини зросла в м. році подвійно.

— **Різанина в церкві.** Підчас богослуження в церкві дальматинського села Шіян біля Спалато прийшло до сварки, а потім до бійки між селянами двох громад. Селянин Юрес упав біля вівтаря трупом, порізаний ножами. Бійка перенеслася перед церкву і була така завзята, що

було пятьдесять людей вийшло з тяжкими або легкими ранами. Священик припинив богослуження, щоби закликати жандармерію, яка арештувала кількадесять осіб. Церкву опечатано.

— **Самоходові катастрофи.** В Мулен у Франції особовий самохід упав до каналу Домпієр, причому втонуло пять пасажирів. — Біля Ґвадаляра в Мексику впав у пропасть вантажний самохід із 30-прогульковцями, ведений пяним шофером. 6 осіб згинуло а інші тяжко потовклися. Чотири трупи згоріли на вуголь, бо наслідком експльозії бензини повстала пожежа. — В Японії вискочив із шин і впав у ріку робітничий потяг, наслідком чого згинуло 20 осіб, а 40 потовклося.

— **Міст над Босфором.** Турецький уряд затвердив пляни американського інжиніра Ральфа Моджеєвського на будову величезного мосту над Босфором, що сполучить Европу з Азією. Цей інжинір, родом поляк, побудував великий міст під Сан Франціско. Будова тревати-ме три роки. Міст буде довгий 2.650 метрів, з чого 700 м. буде спочивати на сильних стовпах над самим Босфором. Кошти будови обчислено на 12 міліонів турецьких фунтів. Міст буде мати три шляхи, з яких один буде частиною анатолійської залізниці та шляху, що веде з Багдаду до Єгипту. Отже за кілька літ можна буде їхати без пересідання з Берліна до Багдаду або до Каіра. Другий шлях буде призначений для трамваїв та іншої колової комунікації, а третій для пішого руху. Попід міст будуть переїздити без перешкоди найбільші кораблі.

— **Ріжні вістки.** Біля Порту Судану впав англійський військовий літак, причому згинули два офіцири і один вояк. — Від сильних морозів у Зл. Державах згинуло в минулому тижні 235 осіб. — На Сахаліні снігова лавина засипала одно село, причому згинуло двацятькілька осіб. — З початком березня ц. р. розпічнеться летунська комунікація між Китаєм і Францією. — При німецькому міністерстві внутрішніх справ створено окремий відділ „для охорони німецької крови" при затверджуванні подруж.

—o—

З кіна.

КІНО „КАСІНО": „КАБІНЕТ ВОСКОВИХ ФІҐУР".

Ця фільма, попереджена в усіх столицях величезною рекламою, належить до фільм справді оригінальних: однаково сюжетом, як технікою. Сполука нових наукових винаходів, головно з ділянки хемії, з кримінальними мотивами — річ не нова. Проте у цьому випадку маємо річ багато складнішу: мисця, що під впливом катастрофи став божевільним маніяком і не всилі відділити злочину від того, що вважає найвищим мистецтвом. Кімнати з довгими рядами воскових фіґур — це вимріяна обстанова для несмовитої атмосфери. На тлі кримінальної загадки зручно вплетена теж любовна інтриґа. Новиною є теж спроба дати всю фільму у природних колірах: покищо цей винахід ще не досконалий. Для аматорів сильних емоцій фільма знаменита.

КІНО „АТЛЯНТІК": „МАРІЯ БАШКІРЦЕВА".

Один із австрійських невідомих іще ширше письменників написав минулого року повість з життя славної малярки, яку як полтавку, маємо право вважати за свою. Саме на підставі цієї повісти зроблена австрійська фільма. Башкірцева померла тому 24 роки в Парижі на сухоти. Залишила по собі „Щоденник", що став славною книгою і кілька образів, що дістались до державних музеїв у Парижі. Навіть її листи вилились цінним документом літератури. В основу фільми лягла її знайомість з відомим письменником Мопасаном, в якій він кохався. Екрен попереджує глядачів, що у цій фільмі не треба дошукуватись правдивих історичних фактів, бо сценарист пішов за своєю фантазією. Треба признати, що фантазія ця зроблена дуже добре, бо взяла за підставу один важний психольоґічний факт: змагання Башкірцевої за всяку ціну добитись успіхів у малярстві. Тип Мопасана відтворений Гансом Яраєм теж дуже вірний. Лілі Дарвас, що грає головну ролю навіть фізично нагадує дещо Башкірцеву; це постать дуже чарівна то наскрізь оригінальна. Секе Сакаль вносить до всієї траґедії потрібну ноту гумору. Фільма дуже цікава.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

SPRAWOZDANIE Pocztowej Kasy Oszczędności z działalności w roku 1935. Warszawa 1936.

PŁOMYCZEK, tygodnik dla młodszych dzieci. Warszawa. 27. stycznia 1936 r. R. 20. № 20.

КОПЕРНИК ліпша як дотепер, славніша як колинебудь Нині премієра!
МАРУСЕНЬКА ФРАНЦІШКА ГААЛЬ КАТЕРИНКА показується в найновішій і найвеселішій віденській комедії в нім. мові

З дороги життя.

Розмова на Бернардинській площі.

Треба блисти з духом часу і за стрічею моди.

Тепер в моді репортажі, інтерв'ю, „розмови" з видними людьми. Можуть це бути президенти, маршали, міністри, ґенерали, голови, предсідники або їх заступники, навіть бодай заступники заступників. — При цьому зникає лишається деякий запах і посмак актуальности. Людина поговорить, поставить кілька запитів, дістане відповіді, пояснення, а на кінець таке спростування, що як пес зїв би, то напевне сказився би.

Та тут уже завдання журналіста все те поєднати, згармонізувати, заокруглити, доповнити і все склеїти так, щоб виходила цілість: і форма, і зміст, і все, що треба.

Вибрався я вчора на таку розмову на Бернардинську площу, де стоять дорожкарські коні. На самому переді стояв мій старий знайомий, гнідий „Мундик". Знає його ціле Бернардинське.

— Що нового? — питаюся звичаєм молодого емеритованого вчителя.

Підніс голову, потряс мішком та сумними очима глянув на мене...

— От бачите. Гаразди. Обіцювали овес, а годують сіном, що від нього вже в очах зелено... Тай роботи нема. Кого тепер возити? Всіх возить кріза і нужда. Не маю зовсім руху!

— Ще треба дещо підождати — старюся заспокоїти. — Знаєш ми в спадщині по найманці перебрали тяжку бюрократію. Тому все у нас проволікається.

Всміхнувся гірко:

— Може трапитися й так, що наш овес прийде, ноги мені зідубіють. Стільки потіхи як хлопці наднесуть „Вік Нови" чи „Експрес Вечорни", а вищі господарі читають та й ми дещо довідаємось, що у світі діється. Тепер шо-дійни молотять буджет. Може й вийде що путнього. От відрадна пропва, що військовий буджет пройшов як по маслі. Ви знаєте, мій давній пан служив при язловецьких уланах. Тепер послує з Золочівщини. І в мені все ще дрімає сентимент до війська, особливо до кавалерії.

— А внутрішні справи?

Мундик пчихнув:

— Не розумію, чому внутрішні так називаються, коли вони боком лізуть. Оброку не дають, нема чим тягнути. Чекаю, може небавком перейдемо за пенсію, бо чую, що в Америці вже в музею повіднуть. Усі автами їздять.

— Шож? Конкуренції з автами не витримаєте! Авто їде швидше!

— То-то і є, що швидше... швидше до катастрофи. Все йде тепер швидше, але чи до кращого? Колись, як люди нам довіряли, мали під собою чотири міцні ноги, а тепер — усе гума! Ґума замісць підкови. А підкова теж символ щастя! Попробуйте найти її тепер на нашій вулиці!

І я пішов шукати. *Тиберій Горобець.*

ДИВОГЛЯДИ.

КІТКА МАНДРУЄ.

Коти привязуються до місця, пси до людей. Хто не вірить, нехай прочитає таку новинку, виписану з паризької преси: Один паризький купець переїхав до Марселі разом з улюбленою своєю кіткою. За якийсь час кітка щезла; гадав, що пропала. Небавком приятелі з Парижа повідомили його, що кітка вернулась у Париж, до його старої хати. Кітку відослали до Марселі. Вона втікла знову до своєї паризької хати; дорогу з Марсель до Парижа (16 годин поїздом) перебігла за 8 днів. Як інститут показав їй цю дорогу — теж річ подиву гідна.

ШІСТЬ МОВ ПЕРЕПЛУТАНИХ.

Другий випадок, яким зацікавились уже вчені, теж трапився цими днями в Марселі. Авто переїхало одного ґімназійного вчителя. Наслідок: стрес мізку. Пролежав у шпиталі і вернувся до своєї праці. Показалось, що не може свобідно говорити і мішає слова ріжних мов. А що володів він аж 6 мовами, то речення в нього складається із ріжних слів цих ріжних мов: французьких, англійських, німецьких... Ясно, що ті, які не знають цих мов, не можуть його розуміти. Хист володіти мовами знаємий із деякими осередками мізку, але чому, коли ці центри нарушені — слова ріжних мов плутаються, над цим думають саме психіятри і психольоґи.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Дописи.

КАЛУЩИНА.

25-ліття міської кооперативи. В цьому році святкує своє двацятьпятьліття істнування кооператива „Повітова Спілка Торговельна" у Калуші, міська споживча кооператива, основана в 1911 р. бл. п. д-ром Куріцем та іншими передвоєнними діячами Калуша. Підчас війни кількакратно обрабована і спалена москалями, після війни розвинулася завдяки вірцевому веденню у поважну господарську установу, здобуваючи собі признання у своїх і чужих. При цій нагоді слід жалати, що багато наших інтелігентів, зокрема зпоміж священиків та учителів з повіту, минає цю установу, йдучи до чужих, хоч, як згадано, вона під оглядом якости і кількости товару небиваєтьcя на першорядний споживчий маґазин у Калуші, а позатим, як видно із її бібліянсу, поважні квоти приймачує щорічно на народні і добродійні цілі.

Коляда на „Рідну Школу" у Рожнітові. Коляда на „Р. Ш." у Рожнітові не відбулася через брак відповідних літ, які повинен був заздалегідь прислати Кружок „Р. Ш." у Долині. Всеж таки переслано на „Р. Ш." 25 зол., заколядованих церковним хором.

Спорт.

ДИСКУСІЙНИЙ ВЕЧІР У С. Т. „УКРАЇНА"

С. Т. „Україна" улаштовує в пятницю 31. І. в год. 6.30 веч. у домівці Міщанського Братства, вул. Руська 3, І. пов., дискусійний вечір, на якому п. Евген Чучман виголосить реферат на тему: „Діяльність С. Т. „Україна" в останніх роках і її завдання на будуче". По рефераті дискусія. Вступ вільний не лише для членів, але і для прихильників С. Т. „Україна".

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ С. Т. „УКРАЇНА".

Повідомляємо, що Загальні Збори С. Т. „Україна" відбудуться в неділю 2. лютого в салі Сокола-Батька, вул. Руська ч. 20. Початок в год. 10. рано.

ХТО ПЕРЕМОЖЕ?

У дотеперішніх змаганнях відбиванки звичайно можна було передбачити, хто буде у фіналі, хто може здобути першенство. Тимчасом висліди трійкового турніру заперечили всякім теоретичним обчисленням. Такі знані дружини, як Черник, Сокіл-Батько (члени) й УССК відпали в елімінаціях, а дальше будуть змагатися трійки молодих: С.-Б. учасники, Черник II. (юніори), Богун. Добули вони це право не завдяки щасливому льосуванню, але після тяжко випрацьованих перемог. Ще тільки Сокіл IV і Плай не даються.

Хто добуде першенство — тяжко згадати. Всі фіналісти грають добре, менше-більш на однаковому рівні. Щойно висліди на границі покажуть, чи переможе змагова рутина старших, чи амбіція і запал молодших.

Фінальні змагання трійкового турніру відбудуться вже остаточно в суботу 1. лютого, год. 16. в салі Сокола-Батька. Після змагань, коло год. 20.30. святочна роздача почесних грамот („дипльомів").

СПОРТ ЗА КОРДОНОМ.

ПРАГА. Змагання товариські. Славія — Вікторія Жіжков 0:1; Спарта — Богемінс 10:1; Д. Ф. Ц. — Славой Жіжков 15:0.

МАДЯРЩИНА. Мистецтва. І. ряда мистецтв дала такі висліди: Ґунгарія — Кішпешт 8:0; Ференцварош — Бочкай 6:3; Теремаєш — III. Округа 2:0; Фебуе — Сегед 2:0; Шальготаріян — Уйпешт 0:5.

ОПОРТО (Портуґалія). Міждержавні змагання Австрія — Портуґалія закінчились виграною Австрії 3:2 (2:1). Відвідів 25.000. Судля еспанець Мельком.

Листування Редакції.

Вп. Дописувачеві в Раві Руській: За довге, тому не можемо використати.

Д. М-ч, Прага: Дякуємо за посилки, які завжди радо використовуємо. Статті п. н. „Оцінка міжнародного положення" не помістили, бо за велика; постараємось використати у скороченні.

Ширіть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Рогатин.

30. I. „Дівча з Маєдосоюзу".
31. I. „Отаман Пісня".
1. II. „Лев з Абісинії".
2. II. „Гори говорять".

З Рогатина їде театр до Ходорова, Жидачева, Стрия і Дрогобича.

Великий Міський Театр.

Четвер, 30. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільце леді Віндермір".

Пятниця, 31. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю".

Субота, 1. II. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільце леді Віндермір".

Театр Ріжнородностей.

нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Анок".
АТЛЯНТИК: „Марія Башкірцева".
ВАНДА: „Зводниця", „Вкрали люлину".
ГРАЖІНА: „Ін Експеленція шофер".
КАСІНО: „Кабінет воскових фігур" (колірова фільма).
КОЛІСЕЙ: „У пошукуванні кохання" за ревія.
КОПЕРНИК: „Катеринка" (Фр. Галь).
МАРУСЕНЬКА: „Катеринка" (Фр. Галь).
МІРАЖ: „Котячий пазур" (Гарольд Льойд), „Тайна малої Шірлі".
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Вередлива Маріета" (Дж. Мекдональд).
ПАКС: „Петрусь" із Фр. Галь.
ПАЛЯС: „Китайські моря".
РАЙ: „Дві сироти".
СВІТ: „Дві сироти".
СТІНЕВЕ: „Любовні маневри" і ревія.
ТЕНЧА: „Для тебе танцюю" (Жан Гарльов).
ТОН: „Зі спогадів Чарлі Чана" з Варнером Олендом.
УТІХА: „Тайна замку Лебанон" і ревія.
ХІМЕРА: „Буря над світом".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)

Палестина, Вефлеєм.

Закордонне радіо.

Четвер, 30. січня 1936.

Відень (506,8) 17,25 Вокальний концерт, 19.20 Давня балева музика, 22.15 „Дер ґітіре Антоніюс" оперетка Н. Бенеша, **Братислава** (298,8) 17.55 Форт. рецеталь, 20,40 Словацькі нар. пісні, **Брно** (325,4) 15.00 Музика, спів, **Кошиці** (259,1) 17.40 Орхестра, 20.40 Пісні нім. народів, **Мор. Острава** (263,5) 12.35 Військова орх., 18.10 Німецька авд., оперетковий арії 19.30 Шлеські нар. пісні, **Прага** (470,2) 11.05, 16.10 Сальон. музика, 17.15 Креольські сантиментальні романси, 21.00 „Мандрівка п. Бручика на місяць" оп. Яначека, **Париж** (264,8) 12.00, 13.15 Концерт, 21.45 „Борис Годунов" оп. Мусоргського, **Білгород** (437,3) 17.00 Нар. пісні, 19.00 Англ. пісні, 20.30 Сп. рецеталь, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, 16.00 Пісні праці та ремесла. 22.30 Веч. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 13.00 Музика, 16.00 Розр. концерт Дрезер, Йоллєрка, 18.00 Квінтет, 19.00 Камер. музика, **Ляйпціґ** (382,2) 16.30 Грігові хори (муз., спів), **Мінхен** (405,4) 17.00 Мінхенські композитори, 20.10 Вечір маршів і пісеньок, **Будапешт** (549,1) 15.30 Скрипка, 16.30 Сольо на тароґато, 19.30 „Масковий баль" оп. Вердія, **Міляно** (368,6) 41.30 Концерт, 17.15 Вок. концерт (Роза Бернардо сопр., Кантельмо тенор) 20.35 „Лукія з Ламмермуру" оп. Донцетія, **Рим** (420,8) 13.10 Концерт орх., 17.15 Інстр.-вок. концерт, 20.35 Солісти, муз., спів.

Пятниця, 31. січня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.00 Концерт легкої музики, 15.20 Тріо п-дур Брамса, 17.20 Сп. рецеталь Ганни Шварц, 20.55 Концерт симф. орх., форт., **Кошиці** (259,1) 17.30 Скрипка, 18.00 Дар Закарпаття, спів, **Мор. Острава** (263,5) 15.00 Концерт, 20.25 „Людське серце" радіомонтаж, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. орх., 17.15 Симфон. квінтет, 20.00 Жін. хор, 20.25 „Чародійна ріка або відмолодження Леон. Когана" муз. авд., **Париж** (1648) 15.30 Джез, 16.00 Сучасна фр. музика, 17.00 Дутий квінтет, 18.30 Симф. орх., 21.00 Сп. рецеталь М. Жюрар, 21.30 „Таїс" оп. Маснета, **Білгород** (437,3) 13.15 Рос. пісні, 16.00 Концерт, 20.00 Опера, **Берлін** (356,7) 10.45 Романтична нім. музика, спів, форт., 20.10 Турнір танк. орхестр, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18.00 Соната оп. 1. ч. 2. Бетовена, 22.30 Музика, **Ляйпціґ** (382,2) 8.30 Весела музика, 22.25 Весела кляс. музика, спів, ґітара, скрипка, **Мінхен** (405,4) 12.00, 13.15 Легка й популярна музика, 17.00 Солісти, **Будапешт** (549,5) 17.30 Форт. рецеталь, 18.25 Концерт квінтету, 19.00 Спів, 22.00 Концерт оп. орхестри. **Міляно** (368,6) 11.30, 17.00, 21.00 Концерт, 19.00 Муз. вечірка, **Рим** (420,8) 13.10 Популярна музика, 17.00 Трансмісія з академії св. Сесилії, 21.45 Концерт хору.

Львівське радіо.

Четвер, 30. січня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. дениник, 12.15 Муз. вок. поранок, 13.25 Домашнє господарство, 15.33 При чорній каві, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Легка музика з гр. пл., 16.10 Ґутірка Старого Доктора, 16.15 Настроєві пісоньки й мельодії (спів, вібрафон), 16.45 Концерт хору, 17.00 Про самосвіту: Читання книжки, 17.15 Концерт сальон. трія, 17.50 Про книжку М. Здзеховського „Шатобріян", 18.00 Форт. композиції Брамса, 18.30 Про телевізію, 18.40 Туристичний інформатор, 18.45 Хвилина Й. С. Баха, з гр. пл., 19.00 Про найстарший львівський музей (зб. кн. Любомирських), 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна ґутірка, 24.00 Акустична повість — легка авд. Теодозії Лісевич і Юрія Тепи, 20.55 Античний театр оживлений, ґутірка, 21.00 Театр Уяви: „Цар Едип" Софокля, 21.35 Спів у супр. фортепіяну, 22.00 Симф. концерт, орх., 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Пятниця, 31. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. дениник, 12.15 Для ст. дітей: Про польські легіони в Італії, 12.40 Музика з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Оп. фрагменти з гр. пл. („Аїда" з оп. Ля Скали), 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт, 16.00 Ґутірка для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Для дітей: Жиґмонт президентом самоврядування, 17.00 Із геольоґічного заведення крак. університету, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Музика з гр. пл., 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Камер. концерт, 18.30 Програмова скринька, 18.45 Суспільна хвилина, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 „Кіп смайлінґ" фейл., 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Сніговий комунікат, 15.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.00 Муз. ґутірка, 20.10 „Іоганна" оп. Вод. Жеменського; у перерві оп. 21.00 Вечірний дениник, Із сучасної Польщі, оп., 22.00 Техн. скринька, 23.20 Танк. музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27.

Нім. марка 1·25—1·30, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 171.50—172·50, фунти стерлінґи 26·10—26·25, австр. шілінґи 98.00—99.50, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 33.50—35.50.

Золото: Долари 9.02—9.07, Рублі 4.75—4·85, Фр. франки 34.40—34·80, Корони 36·20—36·60, Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.28, Рублі 1.20, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Ячмінь бр.	15.00	16.00
Ячмінь одн.	13.50	13.75
Ячмінь на мливо	13.00	13.25
Ячмінь пост.	11.75	12.00
Гречка на мл.	14.00	14.25
Гречка пост.	11.25	12.25

Інші курси без змін.

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 29-го січня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.	
1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.34·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . .	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·14	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	3·80	„

Тенденція на масло вдержана на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 29. I. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвір птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Курки молоді без остріг І. кл.	1·05	зол.
Курки з острогами товсті І. кл.	0.90	„
Індики товсті І. кл.	1.05	„
Пантарки товсті І. кл.	1.10	„
Товщені качки І. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевші ціні.

Купує мясну пятльовану жуку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Мадаполям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Мадаполям 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові корон	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдзл.	2.50
Попеліна на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Попеліна шовкова „	1.60	Серветки	0.25
Перкаліна колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.28
Димка на підштанці	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	0.45
Простирала відпас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Вовн. рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Вовн. рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Вебе червона 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всілякі бляватні товари 30% дешевше. Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

Подяка.

Щиру подяку складаємо на цім місці всім тим, що своєю участю звеличали похорон бл. п. **Теодори Борисової** в дні 22. ц. м.

Передовсім дякуємо всему Вспр. Духовенству, а головно Вспр. о. Прал. Гментрасевичеві, Всч. о. Ігум. Маньхові, Вспр. о. Прал. Гриниєві, Вс. о. Дек. Мариновичеві також за ґлибоко-зворушливу надгробну проповідь.

Зокрема дякуємо всім членам дутої орхестри місцевої Читальні „Просвіта" та членам хору й всім, що особисто та писемно зложили вирази співчуття.

Муж, діти, батьки, родина.

НАУКА

Дирекція Державної Школи Економічно-Торговельної у Львові, пл. Стрілецька 8, оголошує вписи на 5-місячний Курс Книгово-кооперативний разом із писанням на машині і стенографією. Вписи щодня в годинах 18—19. Курс починається 3-го лютого 1936. 1-3

Курс крою, модельовання, шиття — ранішній пополудневий — починаю. **М. Козловська, Львів, Академічна 22. I. п.** 30/22 4-5

Танців першорядна школа Брисьової, Іравтової і Сина. Вписи Баторія 28. 4-6

КУПНО - ПРОДАЖ

Централя панчіх ПФАВ, Львів, Бойма ч. 2. поручає найсильніші вироби **найдешевше.** 1003 6-20

РІЖНІ

Приймаю всілякі таніцерські роботи та виконую їх дешево, солідно, **Збігнев Скібінський,** Львів, 3-го Мая 4. в подвірю. Тел. 266-10. 1011 4-4

Купую дикі, тхорі та інші сирі шкіри. Юлян Гаушенський, пл. Капітульна 3. Тел. 234-46 998 7-10

ОГОЛОШЕННЯ.

СПЕЦІЯЛІСТ ЖІН. НЕДУГ І АКУШЕР

Д-р О. Шпрехер

Львів, Косцюшка 5 (рог 3. Мая).
Тел. 217-40. 994 5-10

Віддавайте комірці, білля, одежу
лише до української
МЕХАНІЧНОЇ ПРАЛЬНІ

Львів Бляхарська 21 — Львів Зелена 31

передше „Брін" 45/112 2-6

ГОРДІЙ ЕРАСЮК.
БЕЗПУТНІ
Ціна 0.50 зол., з почт. перес. 0.65 зол.

ПІЯНІНА І ФОРТЕПІЯНИ

B. SOMMERFELD

Експорт до всіх частин світа (головно до Льондону)
Догідні умовини купна.
Новацький, Пілсудського 17
Купно і продажа оказійних інструменів. 10/92 24-25

Чахотка легенів
є небезпечна і щорону, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг, бронхіту, грипи, докучливого кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають ліки
„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АҐЕ",
який улекшує хорим плювати та усуває кашель. 13/III 9—36

Важне для Управ Громад.

Значки для псів
Ковтки для худоби
Таблички на вози
достарчає
ФІРМА **Андрій Берлінський**
Львів, Шевченка 11. 1032 5-15

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Ціцник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2·50
Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів „ зол. 5.—

МЕБЛІ: Їдальні, спальні, кабінети, тапчани клюби декорації
поручає віденська вирібня столярсько-таніцерська
Івана Ортнера
Львів
Сикстуська 41.
Телефон 229—79

ПРОСПЕР МЕРІМЕ
БЛАКИТНА КІМНАТА
ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ
Переклад із французької мови Василя Софронів. — Ціна 0.85 зол., з почт. пересилкою 1.20 зол.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 23 (14.271). Львів, пятниця 31. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem P. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції 229-41. Адміністрації 227-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Совіти провокують війну на Далекому Сході.

Концентрація совітських військ. — Совітські старшини в монгольській армії

ТОКІО, 30. 1. ПАТ. У звязку з останніми інцидентами на манджурсько-монгольському пограниччю японська преса звертає увагу, що концентрація совітських військ на Дал. Сході заохочує зовнішню Монголію займати зачіпне становище супроти Японії і Манджуко. Щоденники здогадуються, що Зовнішня Монголія і далі стоятиме на тому становищі, коли Совіти не змінять своєї політики.

ТОКІО, 30. 1. ПАТ. Штаб квантунської армії оцінює військові сили Зовн. Монголії на 150 тис. людей, новочасно озброєних. Командантом летунства є мабуть старшина червоної армії. Кількість совітських громадян у технічних формаціях доходить мабуть до 50 відс. Згідно з цими повідомленнями вислали мабуть з Москви до Улан-Батору 20 літаків і багато старшин летунів. Водночас можна запримітити концентрацію монгольських військ на пограниччю Манджуко.

Дипльоматична праця в Льондоні.

Достойники використовують нагоду, що разом зїхались

ЛЬОНДОН, 30. 1. ПАТ. З нагоди присутности закордонних державних мужів було багато нарад між Форін Офіс і міністрами закордонних справ поодиноких держав. Офіціяльно повідомляють, що мін. Іден прийняв у понеділок фон Нойрата, у вівторок Фландена і Ван Зеляндa. Вчора пополудні Іден прийняв віцеканцлера Австрії кн. Штаремберга, міністра закордонних справ Португалії Монтейру, Мадярщини Кіня та Афганістану Фаіза Мохамеда Хана. Пізніше Іден має зложити візити королеві Болгарії, а ввечорі румунському королеві Карлові.

ЛЬОНДОН, 30. 1. ПАТ. Король Едвард VIII. прийняв Літвінова у королівській палаті.

Італійський престолонаслідник виїхав учора з Льондону. На двірці прощали його мн. Йорку й амбасадор Ґранді, що товаришив престолонаслідникові до Довер.

ЛЬОНДОН, 30. 1. ПАТ. Премієр Болдуін прийняв багато закордонних достойників, що приїхали на похорони короля Юрія V., між ін. кн. Штаремберга та міністрів зак. справ Мадярщини, Німеччини, Португалії і СССР.

Справа анґлійських зброєнь.

На ту ціль розпишуть 200-міліонову внутрішню позичку.

ЛЬОНДОН, 30. 1. ПАТ. Британський кабінет відбув учора двогодинне засідання, де радив між ін. над остаточною редакцією внесків, які як Білу Книгу мають предложити парляментові у справі широко закроєної програми зброєнь. Минулого тижня підкомітет оборони відбув 6 засідань, де перепискутували подробиці тієї програми. Мабуть незабаром справу перенесуть до палати громад, тимбільше, що вже 4 лютого лідер опозиції хоче інтерпелювати уряд щодо відбутих у короткому часі аж шість засідань підкомітету оборони. Справа покриття цих видатків внутрішньою позичкою або додатковим буджетом є в компетенції канцлера скарбу, що виявить своє становище щойно в палаті громад. Однак загал переважає опінія, що на цю ціль оголосять внутрішню позичку у висоті 150 до 200 міліонів фунтів штерлінгів.

Італійці не бояться нафтових санкцій.

Шведський Червоний Хрест перевозить муніцію?

РИМ, 30. 1. ПАТ. „Джіорнале д' Італія" коментуючи один з останніх воєнних комунікатів, який повідомляє, що італійці зайняли шведський шпиталь на возах, які під прапорами Червоного Хреста везли водночас 27 окрин з муніцією, звертає увагу на аґітацію деяких анґлійських щоденників, що, як „Дейлі Геральд" домагаються застосувати нафтові санкції, щоб унеможливити італійцям бомбардування з літаків невинних жертв. Відповідаючи на це „Джіорнале д' Італія" твердить, що італійці не припинять летів навіть, коли застосують до них нафтові санкції. Бо італійці мають можливости, що їх санкційним державам виявлять щойно після закінчення господарської облоги. Щоденник подає також низку подій зі світової війни, які свідчать про те, що анґлійсько-французькі війська бомбардували з літаків шпиталі Червоного Хреста на західному фронті і в Дарданелях. Ці події були від 1915 до 1918 року. „Джіорнале д' Італія" кінчить, що санкціоністи промовчують усі факти, щоб тільки пошкодити італійським інтересам.

Нині скінчиться кабінетова кріза в Єгипті.

КАІРО, 30. 1. ПАТ. Нині сподіються розвязання кабінетової кризи. Алі Магер Паша має створити уряд, що буде приязно відноситись до всіх партій.

Прем. Сарро дістане заяву довіря у парляменті.

ПАРИЖ, 30. 1. ПАТ. Перед нинішньою дискусією у палаті послів будуть старатись, щоб обмежити число інтерпеляцій і час промов так, щоб іще нині ввечорі могли голосувати над заявою довіря для уряду Саррота. Мабуть зараз скінчать дискусію премієр Сарро знову буде говорити, щоб відповідати. Напевно говоритиме також Ерріо, щоб вияснити своє становище підчас останньої кабінетової кризи і свій погляд на питання закордонної політики.

ПАРИЖ, 30. 1. ПАТ. Преса переважно здогадується, що кабінет дістане в парляменті більшість. Деякі щоденники переконані, що більшість буде мати, коли соціялісти вдержаться від голосування, більш як 60 голосів. Вислід голосування дуже багато буде залежати від ходу парад, який годі передбачити.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

КНИЖКА ВІДЗНАЧЕНА ЦЬОГОРІЧНОЮ НАГОРОДОЮ „Т-ВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ"

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

ІРИНИ ВІЛЬДЕ — що тільки одна дістала цього року літературну нагороду

Спізнений мандат.

Тло сирійських заворушень проти Франції.

Французи мають гарний заворот на означення чогось, що видається гарним так довго, доки не увійдемо з ним у безпосередній контекст: „princesse lointaine". Саме ролю такої „далекої княжни" відіграла Франція в Сирії.

Перед вкою сотою літ та багата і славна минулим країна була не менше зопущена, як і інші области, що мали сумнівне щастя підпадати палишахові. Не диво, що в тих часах сирійці, зокремаж їх християнська частина — маронити — з тугою звертались на захід, вигядаючи на обрію Середземного Моря французьких кораблів, що везли з далекого Заходу культуру. Завдяки піонірській праці французьких місіонарів покривається Сирія — зокремаж над морський Ливан — сіткою ріжних шкіл, до високих включно. Колиж мусулманське населення Сирії, в першій лінії друзи, кинулося грабити і вбивати християн-маронітів, до сирійських побереж причалила французька військова експедиція, щоб урятувати життя жертвам мусулманського фанатизму й турецької анархії. Культуру, освіту, безпеку — все те завдячували сирійці не своєму суверенові, а далекій Франції, що мала над їхньою країною справжній моральний мандат.

І коли те саме населення так вороже прийняло французів, що після світової війни обняли над Сирією зовсім формальний мандат, то виходить, що за той час виросло воно понад рівень народів, що потребують чужої опіки.

Справді, під кінець минулого століття слідне в Сирії пробудження національної свідомости: сирійці зясовують собі, що побіч віроісповідання, яке їх ділить, існує чимало вузлів, що їх вяжуть: спільне минуле, спільна територія, спільна арабська мова, спільна семітська раса, спільна доля під турецьким ярмом. Поволі зміцнюється прірва між християнами та мусулманами і в початках нашого століття витворюється спільний сирійський фронт, що входить на шлях політичної боротьби проти Туреччини. В Парижі повстає осередок, що кермує тим рухом, видає часописи та веде пропаганду — країна покривається сіткою тайних протитурецьких гуртків.

Не диво, що під кінець світової війни сирійці з тугою глядять на Південь, відкіля посувається — на пятах відступаючих турків — британська армія, а в її рядах добровольчі арабські частини під командою Фейзаля, сина шерифа Мекки Гусейна, що разом з батьком обняв провід арабського повстання проти Туреччини. Переможні арабські війська з тріюмфом входять у мури Дамаску — старої столиці арабських калїфів і сирійський національний конгрес віддає Фейзалеві престіж арабсько-сирійського королівства.

Французи, що тоді держалися лише на середземноморському побережжі, з прикрістю дивились на державницьку еманципацію тієї традиційної смуги їхніх інтересів, тим більше, що Фейзаль підпадав впливам Англії. Вони висилають на париську конференцію делеґацію християн-маронітів, щоб домагалася французького мандату. Маневр пошестия і в квітні 1920 року

антантська конференція в Сан Ремо віддає Сирію під опіку Франції, що силою зброї розбиває незалежне арабське королівство.

Приступаючи до зорґанізування мандатної території, французи ділять її на кілька т. зв. держав, а саме: одну християнську (мароніт-ську) — Ливан, виділюючи з неї автономні мусулманські рейони, та три мусулманські: Сирію, з автономною округою Александретти, країну Алявітів та Джебель Друз. Того роду пристосування принципу „divide et impera" дратує сирійців, що виявили вже дідом волю до незалежности та єдности. Упокорює їх і заведений Францією політичний устрій. Всі ті „держави" мають свої законодавні та виконавчі органи, обсаджені туземцями, які „суверенно" володіють, але... предкладають свої постанови до затвердження французькому високому комісареві.

Найсильнішим висловом невдоволення сирійців та їхнього бажання незалежности і соборности було грізне повстання, що 1925 року охопило було всю Сирію з винятком Ливану, та примусило французів до деяких уступок. Ними сирійці не вдоволилися. Останні події в Сирії виявляють, які напружені відносини між французькою владою і населенням. Вистарчило французам видалити провідника сирійських націоналістів, щоб змобілізувати проти себе маси і кинути їх на барикади. Спроба оперти своє володіння на релігійних антаґонізмах, на фаворизуванні мароніт та на підюджуванні їх проти мусулман, не повелася французам. Коли 1860. року французький експедиційний корпус відчалював, мароніти благали його команданта задержати їх під французьким володінням та охоронити їх від мусулманських кинжалів. Сьогодні французький високий комісар має приємність обсервувати з вікон своєї палати багатотисячну юрбу, що демонструючи проти нього, підносить оклики: „Нехай живе мусулмансько-християнська єдність!"

Політика по лінії „divide et impera" дає часом неочікувані висліди.

М-р Богдан Галайчук.

Уживану одіж, білля, обуву
мужеську, жіночу, дитячу
для інвалідів, вдів і сиріт
приймає
УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.
З провінції висилайте почтою. У Львові відберемо самі за писемн. повідомленням.

З польської преси.

Відгук авдієнції у ґен. Ридза-Сміґлого.

Відгуком промови посла В. Целевича при буджеті міністерства військових справ та авдієнції послів В. Мудрого й В. Целевича у ґенерала Ридза-Сміґлого слід уважати передову статтю міністерства військових справ щоденника „Польска Збройна" п. н. „Фікція і реалізм" з 29. ц. м. Читаємо там м. ін. таке:

„Єдиним мірилом, на підставі якого маємо оцінювати співжиття обох народів, мусить бути політичний реалізм, позбавлений всіх залишків ні то сентименталізму чи упереджень, партикуляризму чи фікційности. На ґрунті того реалізму станув теж творець нашої самостійности від першої хвилини воскресення нашого державного буття і тоді, коли лінія державних границь стала доконаним фактом. Але саме від тої хвилини почали виводитись різні фікції — скажім це собі щиро — не тільки серед українського населення, але й серед частини громадянства польського, якщо річ іде саме про „модус процеденді" супроти факту, що в границях польської держави найшлось — як від віків — більше міліонів українського народу.

Спільна господарська доля, спільний фронт боротьби з напором кризи, ось що почало позбавляти атракційної сили політично-диверсійного діяла і скермувало розважну частину українського населення на шляхи реалізму. І на ті самі шляхи починає скермовуватись те населення не тільки під господарським оглядом. Реальний погляд на одну ділянку життя мусів відбитись на більш реальному підході до інших ділянок... Ми чули вже запевнення про позитивне становище до проблеми оборони держави

Чуємо вічно вимоги реалізму щодо полагоди освітніх і культурних справ. Це ділянки, в якій однаково ми, як і українці мусимо стосувати виключно критерій здорового і тверезого реалізму з повним виключенням фікцій і міражів.

Візьмім, щоб навести якнайпростіший приклад, одну з тих фікцій, які не тільки не можуть встоятись перед дійсністю, але з цілою свідомістю свого фікційного характеру вдерлись поміж польську державну рацію та українське громадянство. Візьмім пр. т. зв. закон Грабського з 1924. року, який вже виключно про права польської мови і — „рускої" у південно-східних воєвідствах. І знову не висилюємось на фільольоґічні й історичні досліди, чи та номенклятура має підстави. Це спір чисто теоретичний супроти факту, що національне освідомлення населення тих теренів не погоджується з такою назвою, не признає її, ба навіть вважає її штучною і накиненою, що викликує психольоґічне задразнення. Коли від літ маємо у наших законодатних палатах офіціяльно признану українську парляментарну репрезентацію, то не бачимо підстави оминати її і в інших ділянках державного і громадського життя. Треба бути послідовним у цілій площині проблеми, не тільки в її фраґментах. Це річ слушна, а ми досить сильні, щоби йти за голосом слушности. Для того населення назва „русский" значить „російський", а назва „руский" це — коли річ іде про мовні права — фікція. І чи, тримаючись тієї фікції, що — слушно чи неслушно — отірчує те населення, — мостимо дорогу до кращого співжиття і співпраці? Здоровий реалізм мусить заступити омани".

Виленський процес та Береза.

Недавно у польській пресі відбувалась цікава полеміка між двома відломами санаційного табору, між т. зв. ґрупою полковників, орґаном яких є „Ґазета Польска", та консервативними кругами, що їх речником є „Час". Полеміка спочатку велась коло т. зв. виленського процесу. Як відомо, група есистентів і студентів виленського університету, що колись належали до санаційної молоді, була суджена за комунізм. Варшавський „Час" і виленське „Слово" Мацкевича підчас процесу на своїх сторінках висловили думку, що в державі не може бути двох справедливостей та що за приналежність до комунізму виленську інтеліґентську молодь слід так само покарати, як будьяку молоду неосвічену жидівочку („дурну гуску" по вислову Мацкевича) чи українського хлопця з села.

„Ґазета Польска" з цього приводу впала у палкий гнів, кидаючи під адресою „Часу" такі вислови, як „виверотова демаґоґія". Обурилась „Ґазета Польска", як можна писати про вимір кари ще підчас процесу, як можна домагатись від суду тієї або іншої кари, дарма, що цього всього не було у статті „Часу".

Але істотною причиною гніву було що інше — становище консервативних кругів до амнестії для Вітоса та до Картуської Берези. Зі становищем консерватистів, що подиктоване засадою безастережного правопорядку в державі та домагається скасувати Березу, не може погодитись „Ґазета Польска", для якої сила є, здається, найбільш імпонуючим чинником.

В обороні Картуської Берези виступав колишній дипльомат і міністер, один із редакторів „Ґазети П." Матушевський. Він впевняє, що „як довго уряд не вважає можливим занехати такого надзвичайного засобу для удержання ладу, так довго не вважаємо річчю слушною, щоб намовляли владу до таких кроків ті, що не несуть безпосередньої відповідальности за лад у державі".

Цей погляд на ролю публіциста „Варшавскі Дзєнник Народови" з кинеми прирівнює до ролі „когутика на даху", що все достосовується до вітрів, які віють від президії ради міністрів".

Другий арґумент п. Матушевського в обороні Берези — цікавіший:

„Напися з боку опозиції зміряє до заквестіонування в публичній оцінці моральних підстав діяльности тих урядів, що були урядами маршала Пілсудського.

Цей арґумент, подиктований почуттям пієтизму до памяти Пілсудського, каже безкритично ґльорифікувати все, що тоді за життя Пілсудського сталося, не задумуючись над тим, чи в міжчасі не зайшли зміни в обставинах. Чейже, не слушно замічає цитований вже „Варшавскі Дзєнник Народови", Береза могла бути перехідним, надзвичайним засобом.

„Але — кпить собі орган ендеції — Матушевський як видно з думки, що Береза була для тих урядів не перехідним політичним засобом, що був подиктований хвилевими міркуваннями та специфічною чуттєвою оцінкою ситуації, але що це була істотна фундаментальна риса цих урядів, що звязані на завжди з пануючим режімом. Хтоб її виріков, той поступив би так, як Петро, що виріков Христа... Ніякий санаційний уряд не може відступити від Берези, бо, як твердить сам Матушевський, викликав би тим враження, що репресії (Березу) пристосовували безпідставно, непотрібно, садистично".

Чиж би Береза мала бути вічна?

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Димісія раса Дести. З Аддіс-Абеби подають, що загально там переконані, що раса Десту усунуть зі становища за останній відворот його армії на північ від Дольо. Команду південної армії перейме мабуть Ґобре Маріям, теперішній міністер внутрішніх справ і колишній ґубернатор Гаррару.

— У Сирії спокій. З Бейруту повідомляють: У всій Сирії поволі вертається спокій. У понеділок прийшло до зудару в Дамаску між ґрупою 300 маніфестантів і поліцією. Жандарма й одного маніфестанта смертельно ранили. Авас подає, що від початку заворушень згинули дві особи в Алеппо і чотири в Дамаску.

— Шпигунська афера на Литві. Авас повідомляє з Ковна, що в окрузі Навмістіс викрили шпигунську аферу, що ділала в користь одної чужої держави. Поліція арештувала 5 осіб.

— Методи египетської поліції. З Каіро телеґрафують: Поліція застосувала вчора нову методу, щоб розпорошувати маніфестуючих студентів, а саме виливає на студентів барвну течу, що не робить ніякої шкоди, але важко її усунути. В цей спосіб поліція має алекшене завдання устійнювати тотожність студентів, що беруть участь у заворушеннях.

Міські Театри у Львові, пятниця 31. січня 1936.

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ одна з останніх вистав

„ПРИГОДА В ҐРАНД ГОТЕЛЮ"

оперетки П. Абрагама з І. Кульчицькою в головній ролі.

Вперше ціни найнижчі.

Король Едвард VIII. виберетьcя в подорож по британській імперії.

ЛЬОНДОН, 30. 1. ПАТ. „Дейлі Геральд" подає, що король Едвард VIII. виберетьcя після коронації, яка відбудеться в найближчому році, у подорож по імперії. Підчас неприсутности короля заступати його буде державна рада, зложена з королеви-вдови Марії і трьох королівських князів. Ця справа ще невирішена, але бажане, щоб король після коронації відвідав кожну домінію. Щоденник додає, що плян королівської подорожі, яка має зачатися в осени 1937. р., передбачує святочне проголошення в Дельгі короля Едварда VIII. цісарем нової індійської федерації.

Комуністична революція.

ТІЄНТСІН, 30. 1. ПАТ. Згідно з вістками з японських військових кол, в південній частині провінції Гопеї вибухнула комуністична революція.

Внесок пос. д-ра Ст. Барана

на ліквідацію ізоляційного табору в Березі Картуській.

Від Української Парляментарної Репрезентації зголосив посол д-р Степан Баран на засіданні сойму в пятницю 24. січня ц. р. внесок з зазивом до уряду, щоб остаточно ліквідувати табор відокремлення у Березі Картуській і звільнити тих, що там сидять. Внесок передано маршалкові сойму і він поставить його на денний порядок нарад щойно на одному з чергових пленарних засідань сойму згідно з постановами соймового регуляміну.

Мотивуючи свій внесок, посол д-р Баран покликується на те, що у звязку з трагічною смертю міністра внутрішніх справ Перацького оголошено розпорядок президента держави з дня 17. червня 1934. р. у справі осіб, що загрожують безпеці, спокоєві й публичному порядкові (В. З. П. Р. ч. 50, поз. 473), що обовязує від дня оголошення, себто від 18. червня 1934. р.

У виконанні цього розпорядку влаштовано ізоляційний табор у Березі Картуській у полісському воєвідстві вже з кінцем червня 1934. р. і звільнено обіджено там на основі арт. 1. цього розпорядку особи, яких діяльність або поведінка, на думку загальної адміністраційної влади, давала підставу до висновку, що з їх боку загрожує порушення безпеки, спокою й публичного порядку.

Розпорядок не вимагає, щоб мати якісь безпосередні докази вини щодо придержаних осіб. У мотивах внеску посла д-ра Барана є ще такий, що про приміщення в ізоляційному таборі в Березі Картуській рішає фактично нічим невязане оцінка адміністраційно-поліційної влади, бо інтервенція слідчого судді, передбачена в арт. 3. цього розпорядку, мала й має радше формальний характер, тим більше, що приділений до Берези Картуської слідчий суддя не переводить згідно з постановами згаданого розпорядку ніякого розсліду.

На основі повищої постанови арт. 1. осаджено в ізоляційному таборі в Березі Картуській велике число осіб, яких відокремлення в таборі згідно з арт. 4. могло простягатись на три місяці, а у звязку з поведінкою ізольованого могло бути продовжене на дальші три місяці у спосіб, означений в арт. 2. розпорядку. Одначе у практиці вийшло таке, що у більшості випадків інтернування тяглось дуже довго, часто понад один рік, а навіть понад 15 і більше місяців. Ізольовані у цьому часі були цілковито відтяті від своїх родин, а в перших місяцях істнування табору поводились із ними там значно гостріше, як із звичайними вязнями в карних заведеннях.

Абсолютну більшість ізольованих творили українці, підозрілі у приналежности до ОУН і ці найдовше перебували в таборі. Значно меншу групу творили підозрілі у комунізмі, а найменшу у приналежності до вшехпольського радикального табору.

В дальших мотивах внеску посла д-ра Барана зазначено, що в останньому році внутрішні відносини в Польщі дещо знормалізувалися, зокрема на польсько-українському відтинку, та що сьогодні нема ніякої річевої причини, що оправдувалаб дальше істнування ізоляційного табору в Березі Картуській. З другого боку політичні, національні і суспільні моменти промовляють теж за тим, щоб для психічного успокоєння зліквідовано негайно ізоляційний табор у Березі Картуській і звільнено поміщені там особи. Треба це зробити тим більше, що від 3. січня ц. р. обовязує амнестійний закон з 2. січня ц. р. (В. З. П. Р. ч. 1. поз. 1), що обіймає й політичні проступки. Коли з добродійства амнестійного закону скористали тепер у широких розмірах не тільки політичні, але й звичайні проступники, засуджені правосильними судовими присудами, то на думку внескодавця посла д-ра Ст. Барана повинні теж скористати й ізольовані ще досі в Березі Картуській особи, яким не доказано ніякої вини у фактах, що стоять у колізії з карними законами, і яких часто навіть не можна підозрівати у т. зв. підпольній роботі, і які до Берези Картуської дісталися нераз на підставі фальшивого донесу на тлі особистих порахунків.

В кінцевих виводах внеску пос. д-ра Барана підкреслено врешті, що ліквідація ізоляційного табору в Березі Картуській вказана ще й тому що внаслідок останніх доручень міністерства внутрішніх справ випущено недавно більше число інтернованих, так що нині в ізоляційному таборі в Березі Картуській є всього 28 осіб, а точ: 16 українців, підозрілих у приналежності до ОУН., 8 підозрілих у комунізмі та 4 у приналежності до вшехпольського радикального табору. Звільнення з ізоляційного табору і цієї невеличкої рештки та остаточна формальна ліквідація самого табору причиниться немало до психічної нормалізації внутрішніх відносин у державі, а передовсім у відносинах на польсько-українському відтинку.

З організаційного руху.

Політична нарада в Коростні коло Хирова.

Заходами Повіт. Нар. Комітету в Добромилі відбулася в Коростні коло Хирова довірочна нарада 5. січня ц. р. На нараду прибули громадяни ще й із Нанови й Волиці. Зібралося поверх 300 осіб. Замітне, що між присутніми була яка третина жінок. Нараду отворив і провадив мею місцевий парох о. **Олександер Хархаліс.** Крім того до президії входили пп.: **Онуфрій Родик і Михайло Голубець.** Про політичне положення українського народу, про нашу участь у виборах та про політику УНДО зреферував пос. **Гринь Тершаковець**, якого зібрані дуже щиро вітали. З черги про організаційні справи говорив голова ПНК в Добромилі **д-р Антонович.** По нараді зібрані висловили довіря Проводові УНДО й Українській Парляментарній Репрезентації. Потім багато селян звертало ся до посла за ріжними порадами і зі скаргами, особливо на шкоди на полях від дичини.

ГЕРТ ГЕРТНЕР

Великий льос.

— Я маю тільки пять шилінгів — сказала Вера до Фрітца — але страшенне хотіла би купити собі льос. Чи ти не міг би...?

Фрітц любив Веру, тому міг їй легко додати те, чого бракувало до ціни льосу. Вона ледве подякувала.

— Я мала сон, що виграла на льотерії. Уважай! Завтра тягнення і за три дні я вже багата... Тоді подарую тобі... Ага, що ти хотів би мати?

Фрітц надумувався. Він так звик до своєї місячної платні і до постійного буджету, що і в голову ніколи йому не прийшло, що поза ними можуть бути ще інші цифри. За той час підійшли вони до льотерійної колектури, Вера зайшла до середини, купила льос, а коли вийшла, обоє зовсім забули за те, над чим Фрітц почав думати. Вера сяла від радощів:

— Що за чудове число 78194, правда?

Фрітц знизав плечима:

— Якто чудове? Таке саме, як усі інші.

Вера заперечила рішуче:

— А я кажу тобі чудове. 7 це число мого дому, 8 це рік мого народження, маю 19 літ і 4 букв має моє імя... Тепер уже розумієш?

Фрітц був педантом:

— Коли ти вродилась у 1908. році, то не можеш мати 19 літ, тільки...

Вера поглянула на нього поглядом серни пробитої смертельною стрілою:

— Ти не розумів мене ніколи... Я не з тих жінок, що в кожній хвилині змінюють собі літа. Коли раз маю 19 літ, то їх маю. Та ти все мусиш обраховувати, вираховувати...

І всіла із своїм льосом до трамваю. Фрітц почував себе дуже пригнобленим.

*

Чай пила вона з Ериком. Земсен з смітливо велику порцію морозиво з суниць.

— Завтра вранці буду мати імовірно багато грошей — мріяла вона. — Маю льос, що може вийти на головну виграну чверть міліона. Коли вийде, поберемось.

Ерик любив Веру: — Що ти зробиш з тією сумою?

Вера всміхнулась апетитно до морозива:

— Куплю собі авто, домик над берегом моря, гермелінове футро і два кільо шпечевої соли, зеленої та фіялкової.

Ерик засміявся:

— То гроші твої хутко щезнуть. Я радив би тобі жити тільки з процентів. Подумай кілько чвертьміліона дає місячно проценту! З цього можна вигідно жити. Почекай...

Взяв олівець і почав рахувати. Вера обурилась:

— З процентів?! А що я зроблю з самим капіталом? Має він лежати і чекати аж постаріюсь? А може аж шлях директор банку збанкрутує чи злефраудує гроші? Чи може аж не попаду в руки якогось ошуканця, що схоче оженитись зі мною для мого маєтку?!

Ерик скінчив рахунок.

— Кажу тобі, що з самих процентів зможемо зовсім добре жити, ще й гарне помешкання собі влаштувати.

Вера поважно розглядалась: — Я не хочу ніякого мешкання, я хочу віллю і яхту на Середземному Морі.

Ерик протестував: — Вере! треба ж думати теж про будуччину!

Вера встала: — Можеш собі думати про будуччину, а я собі їду.

І легкою ходою завтрішньої міліонерки пройшла мимо Ерика, що сумно заплатив за чай, тісточка та морозиво, збовлені Верою на рахунок найблизчого чвертьміліона.

*

Вера пішла танцювати з Віллім. Правду кажучи, то вона була умовлена з Людвиком, але він почав так погано поводитись з нею, що розбулась його. На щастя зявився Віллі зовсім випадково. Виговорилась перед ним на Людвика і камінь упав їй із серця. Людвик дратував її своїми доказами, які найшов буцім то у статистиці, що рік-річно більше людей гине від громів, ніж виграє на льотерії велику премію.

У каварні грав джезбенд і якийсь повнощокий тенорик співав про мрії зві та соловії.

— Правда, Віллі, — говорила Вера — що люди не завсіди мусять жити тільки з самих процентів і що не мусять завсіди думати про будуччину? Часом можна наруштити навіть капітал?

Віллі був веселий, симпатичний хлопчище. Він і не догадувався, що Вера має на думці якийсь льос. Капітал? що він тим буде розпитувати її, який вона має капітал! З молодою гарною дівчиною вдаватись у дискусію про гроші? Смішне. Він узяв руку Вери і поцілував її: — Маєте повну рацію.

Вера лекше відлихнула.

— О, ви, мене розумієте. І не будете вважати мене марнотратною, коли я куплю собі авто?

Віллі випив коктейль. Комічна історія: він і не знав, що ця дівчина має такі гроші... Якто можна щодо жінок помилитись!

— Купіть собі, Веро, авто зовсім спокійно. Але велике, електричне.

І знову поцілував її в руку. Вона хапнула до нього щастям. Нарешті чоловік, що її розуміє.

— І пізніше куплю собі тучки шовкових панчіх.

— Віллі сміявся:

— Тучки? Купіть собі два-три тучки? Навіщо ощаджувати, коли можна собі купити?

Йому крутилось уже в голові від коктейлів і він готов був кинути Вері під ноги всі шовкові панчохи з цілого світа. Нараз Вера споважніла:

— А коли мій льос не виграє? Що тоді?

Віллі на мить протверезився. Отже вона зовсім не така багата... До чорта! а він розігнався він на чотири коктейлі! Погана справа, дуже погана. Але підбадьорений музикою, алькоголем сусідством молодої дівчини і власним молодечим оптимізмом, відкинув усі меланхолійні думки про рахунок і заявив: „Веро! ви певне виграєте!"

Показалось, що Віллі був пророком. Вера справді виграла. Правда, не головну виграну. Тільки 20 шилінгів. За ці гроші купила гарненьку пудерничку для себе і краватку для... Для — Карла.

Перекл. *а. б.*

Ще один скарб нашої землі.

Манганові поклади на Чорногорі

Вже кілька літ ходять менше або більше вірогідні чутки про те, що в Чорногорі, в дорічці Білого й Чорного Черемоша, найдено великі поклади металів. Віддаль та брак фахівців на місці не дозволяли досі зорієнтуватись, наскільки ці здогади правдиві і щойно тепер, коли преса всієї Польщі заговорила про „польські зложа манґану", можемо подати в тій справі кілька вісток.

Про Чорногору здогадувались завжди, як про богату в копалини полосу гір. Згадки про старі рудокопи, сусідство богатого в поклади металів Мараморощу та нахідки в алювіях, рік назад догадуватись, що в тій геольоґічно непрослідженій части наших Карпат мусять лежати під землею теж пребогаті скарби. На розшуки їх і виправлено в 1929 р. заходом львівської політехніки та університету, першу, а чотири чергові виправи в наступних роках, які при фінансовій допомозі Банку Крозв. Господарства та мін. торговлі і промислу перевели на місці основні теренові та хемічно-мікроскопійні досліди. У висліді — експедиції найшли великі поклади манґану, про який і заговорили, як про чергові „скарби польської землі".

Манґан — у природі доволі рідкий первень і виступає в будові твердого шару землі в кількости 0.08%, звичайно не самостійно й не у чистій формі, а в сполуках — окисях (піролюзит, бравнштин, бравніт, гавсманіт), вуглянах (родохрозит) і кремнях (родоніт). Приявність його стверджено в багатьох мінеральних водах (м. і. у Черчі), в морі, в попелі ростин та тваринних організмах.

Щоправда, з чистого манґану техніці користь невелика. Всеж у суміщі з іншими металями має він визначне місце у металюрґічнім промислі, де він стоплений з залізом дає допомічний продукт до металюрґії спеціяльної сталі — феромангав, крім цього манґанову мідь, манґановий бронз (4%), манґановий мосяж (10—15%) і манґанін — мішанку міді, манґану й нікелю.

До війни продукція манґану давала два й пів міліона тон річно. В повоєнних роках зросла вона в 1929 і 1930 до трьох і пів міліона тон, при чому найбільшу частину тієї продукції (один мілісн, в 1930 р. навіть півтора міліона тон) постачали Совіти, потім англійські Індії (який один міліон тон), врешті Золоте Побережжя і Бразилія. В Польщі виступав манґан подекуди в Татрах та Сяніччині, але без практичної вартости.

Недавно вивчені та прослідженні поклади манґану лежать на висоті 1600 м., біля джерел Білого й Чорного Черемоша, між потоками Прилуки, Маскатин і Стримба. Йдуть вони хвилею, хитаючись між 1.360 і 1.580 м., грубою місцями до 10 м., а приявність їх стверджено на просторі яких 5.5 км. довгім, поверхні близько 2 кв. км. Якщо ці поклади грубі пересічно тільки на 2 м., то це дає запас більш як 10 міліонів тон руди.

На місці виступає ця манґанова руда в подвійному виді: окисневих сполук, що мають 41 проц. манґану та вуглянових. Лябораторійно стверджено, що поклади мають пересічно 32% манґану, 6 відс. заліза і 23 крему. Іншими словами — це низьковідсоткова руда, якої прикмета — малий відсоток фосфору і хиба — поважний відсоток крему.

Експльоатація цих покладів дозволилаб Польщі стати незалежною від закордону, звідки вона спроваджує багато манґанового сирівця — і не диво, що польська преса втішно витає відкриття експедицій. Нам може це бути втішно остільки, що це ще один доказ богацтва нашої вужчої батьківщини, богацтва, що з політично-економічного боку стало траґедією її визвольницької боротьби в 1918 р.

Еміґраційні справи.

КОНТИНҐЕНТ БРАЗИЛІЙСЬКИХ ВІЗ ДЛЯ ПОЛЬЩІ.

Бразилійська влада визначила вже контингент віз для еміґрантів з Польщі на перший квартал 1936. р. Візи можуть бути уділені загалом для 510 осіб, у тому 51 віз для нехліборобів (з візванням) і 459 для хліборобів.

З огляду на обмежене число треба скоро клопотати за документи подорожі. Хлібороби мусять при візі представити окремі рільничі контракти, прислані з Бразилії і засвідчені тамошнім міністерством робіт.

Хліборобські родині, що вибираються до Бразилії на кольонію, дістають візи на основі умов, заключених з кольонізаційним товариством у Варшаві.

Жінки і діти (неповнолітні дістають візи поза контингентом на основі поіменного візвання (афідавіту) бразилійського.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЕМІҐРАНТІВ ДО БРАЗИЛІЇ.

Кожний еміґрант, що їде до Бразилії, має вручити капітанові пароплаву власноручно підписаний спис річей, які можна уважати за предмети торговлі. Як цього не зробить, повинен вручити спис бразилійському митному урядовцеві перед його урядуванням. Інакше еміґрант наражується на грошеву кару, а навіть на вязницю.

Вільно везти уживані вбрання, заряди і предмети щоденного вжитку, уживані скрині, куфри, мішки і прикраси для власного ужитку.

Вплив декретів на господарське положення села.

Нарада у львівській Хліборобській Палаті.

Заходом Хліборобської Палати у Львові відбулася у пятницю 30 січня ц. р. нарада, на якій представники преси і хліборобських та економічних організацій довідалися дещо про господарське положення хліборобів у Галичині у звязку з оголошенням низки декретів в останніх трьох місяцях. Нараду відкрив в год. 10.30 передполуднем **д-р К. Папара**, голова Хліборобської Палати і згадав про політику уряду, щоб поправити тяжке положення хліборобства. Це положення найкраще характеризують такі два числа: 38 відсотків хліборобського населення у Чехословаччині мало 34 відсотки із загального суспільного доходу; зате 70 відсотків хліборобського населення у Польщі мало ледви 12 відсотків загального сусп. доходу.

Довший реферат про господарське положення на тлі нових декретів виголосив інж. **Суходольський.** Зпоміж 42 декретів, які оголосив уряд в останніх трьох місяцях, 14 декретів торкаються безпосередньо хліборобів, інші декрети відносяться до фінансово-господарських справ з ріжних ділянок життя. Положення хліборобів погане, бо їх теперішній дохід сягає ледви 40 відсотків доходу з 1928 р. Уряд намагався злагіднити тяжке положення села, але декрети приходили все за пізно. Життя постійно випереджувало їх. Воно довело в дійсности до каренції хліборобських довгів і декрети лише леґалізували цей стан. Декретами управильнено сплату приватних довгів хліборобів та їх довгів по банках (крім державних банків) і по кредитових кооперативах. Інші декрети принесли хліборобам деякі полекші супроти державного скарбу і самоуправних установ. І так декрети обнизили відсотки, змінили податок від нерухомостей та маєткові данини. Сюди слід зачислити і скасування оплат за візд до міст, з яких маґістрати міст мали великі доходи. Згадати тиб лише, що в буджетовому році 1934/35 маґістрат м. Львова мав доходу з цих оплат 420.000 зол., маґістрат м. Перемишля 14.000 зол. і т. д. Ці оплати були господарськими дивогляндами і лягали на хліборобів великим тягарем. Вкінці декрети управильнили частинно продукцію хліборобів (цукровий буряк, акція у справі цукроварні в Тернопільщині, зміна контингенту для горелень і т. п.). Головною метою декретів проти картелів було пересунути суспільний дохід. Референт згадав теж про зміну залізничої тарифи та її вплив на дохідність села.

По рефераті розвинулася довша дискусія, в якій забрав між іншими слово **ред. Карло Коберський.** Промовець доказав на основі публікацій Інституту для досвіду хліборобських господарств у Пулавах, що дохід хліборобів у Польщі доходить найбільше до 33 відсотків у порівнанні з 1928 р., а не 40 відсотків, як це доказував референт. Декрети не вплинули зовсім на знижку цін найбільших картелів, як вугля, заліза, монополів і т. д. До того декретами може не виникати ефективні наслідки, але лише на короткий час. Противагою картелям може бути лише добре розбудоване господарське життя в суспільних формах. На жаль, уряд обмежує приватну ініціятиву. Доказом цього обмеження обсягу діяльности для української кооперації і заходи накинути закон про молочарні, який завів би монополістичні молочарні. А тимчасом вони довелиб до упадку і так слабо зорганізовану сільсько-господарську тваринну продукцію. Це бачимо тепер у Німеччині (криза з прохарчуванням) і в Чехословаччині (великий недобір збіжевого монополю).

Інші промовці домагалися правдивої обниж ки (не паперової) цін на нафту і смари, обниж ки за високих відсотків від кредитів і залізничої тарифи, яка в дійсности є миленням очей і не приносить для хліборобів ніяких полекш.

Цікаво, що за проектом нового молочарського закону дуже розбивався директор Польського Ревізійного Союзу Кооператив Еннер.

По вияснениях референта і принятті деяких побажань до президії Хліборобської Палати нарада закінчено в год. 12.45 вполудне.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 229-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

Меморіял берлінських українців до Ліґи Націй.

Українська Громада в Німеччині звернулася до Секретаріяту Ліґи Націй з обширним меморіялом, у якому сказано між іншим ось-що:

Українська Громада в Німеччині щиро витає заяву п. Дж. Мекдональда, б. комісаря для еміґрантських справ, яку він вислав на адресу Ліґи Націй. У ній зазначив він, що „моральна совага Ліґи Націй і заступлених у ній держав вимагають від Л. Н. чину в імя людськости й основ міжнародного права". Між власне думаємо, що саме там пора виявити просту людяність, де загинули й гинуть несчисленні міліони людей у підвалах Чека і ГПУ, в тайзі й тундрі то внаслідок пляново викликаного голоду, з явною метою винищити наших братів.

Цю моральну вимогу п. Дж. Мекдональда підтримуємо і просимо Вас зажадати від п. Літвінова, члена Президії Л. Н., дати звідомлення Ліґі Н. про ці всі страшні злочини, яких допустився сов. уряд на українськім народі, та на всіх тих, хто попав у його ярмо. Ми просимо зорґанізувати нарешті розслідну комісію, що складалася би з безпартійних представників тих урядів, які не є в ніякому союзі з Совітами, щоб дослідити і ствердити на місці нечувані звірства совітського уряду.

Підняти наш слабий голос у цій страшній справі змушує нас те, що п. Дж. Мекдональд визнав жидівську справу найтяжчою несправедливістю нашого часу, а на біду еміґрантів з окупованих большевиками земель, та ще страшніший стан їх роди, що залишилися під большевиками, зовсім не звертає уваги.

Вашим обовязком, Панове, є вжити всіх Ваших впливів, щоб дати дійсну допомогу переслідуваним большевиками народам і тим, що встигли уратуватися з Совітів втечою на кордон.

Вірючи в право і справедливість, Українська Громада в Німеччині з осідком у Берліні звертається до Вас, Панове, як членів Л. Н., з гарячим зокликом: Зорґанізуйте нарешті слідчу комісію, яка б прослідила і ствердила нелюдські звірства совітського уряду та поклала нарешті кінець тим мукам, які тревають уже мало не два десятиліття.

Меморіял підписали: голова Української Громади в Німеччині О. Скоропис-Йолтуховський і секретар Р. Дзиміньский.

Зол. 1.50 пришліть розрахунковим переказом або складанкою П. К. О. ч. 504.060, а вишлемо Вам великий цікавий настільний календар „Криниця" на 1936 р.

Присилайте передплату!

На парляментарній арені.

ВИСТУП ПОСЛА З. ПЕЛЕНСЬКОГО ПРИ РОЗГЛЯДІ БУДЖЕТУ МІНІСТЕРСТВА ТОРГОВЛІ Й ПРОМИСЛУ.

У буджетовій дискусії, при дискусії над буджетом міністерства торговлі й промислу забрав голос посол З. Пеленський і заявив м. ін. таке:

...Українці мають самостійно зорганізовану чималу власну господарку і це треба взяти під увагу. Тимчасом з політичних оглядів вбивається у східних воєвідствах українську господарсько-суспільну ініціятиву. Нищиться українську кооперацію на Волині і Поліссі, а до першорядних споживчих установ стосується § 14 промислового закону, який наказує переводити ревізію у підприємствах, що грозять життю сусідів. Коли торгівля і промисл мають іти на схід, то треба вможливити громадянству піднести його добробут. Українці дали доказ, що вміють господарськи організуватись без ніякої субвенції. „Маслосоюз", який має закордонний експорт, — найкращим доказом на це. Якщо ті торговельні шикани є політичним протиукраїнським засобом, то слід заявити, що українці є конструктивно-творчою силою і не дадуть винародовити себе.

Промовець домагається дальше, щоби припинити спекуляцію, що полягає на продажі експортових посвідок. Такі посвідки слід видавати кооперативам, а українські кооперативи не повинні бути гірше трактовані від інших. Промовець стверджує з вдоволенням, що Промислово-Торговельна Палата розуміє це і співпрацює з українськими кооперативними установами. Вкінці порушує інтервенцію адміністраційних властей при стосуванні нового молочарського закону. Промовець перестерігає перед новим нездоровим експериментом. Треба залишити громадянству приватну ініціятиву та скінчити з експериментами пп. старостів, які кермують найріжнороднішими ділянками життя і не повинні встрявати у детайлі економіки

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

ВИСТУП СЕН. ОСТАПА ЛУЦЬКОГО ПРИ БУДЖЕТІ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ У СЕНАТІ.

У буджетовій комісії сенату при розгляді буджету закордонних справ забрав голос сенатор Остап Луцький і заявив м. ін., що вправді тримається традиції не порушувати політичних справ при розгляді буджетових цифер, а проте не може промовчати становища міністра до справи охорони національних меншин: ми схильні підтримати його становище, очевидно морально, бо українці ніколи не мали тенденцій робити прикрощі спеціяльно міністрові закордонних справ через використовування меншинного трактату, але завжди були готові полагоднати ці справи на місці. Маю враження, казав сен. Луцький, що та політика, яку я розпочав та яку тепер веде посол Мудрий, вможливлює міністрові вийти зі ситуації, що її витворила його женевська декларація, і що ті розбіжности, які ще істнували, будуть надалі зменшуватись. Однак принципіяльно не можемо зрікатися прав, які нам прислуговують.

Дальше промовець казав про долю українців поза межами Польщі, якою міністер закордонних справ повинен цікавитись так само, як долею власних земляків.

Міністер Бек досить обширно відповідав сенаторові Луцькому. Заявив, що він не хоче прикриватись аргументом, що його як міністра закордонних справ не цікавить внутрішня політика. Як кожного громадянина обовязує мене, казав п. Бек, конституція, яка каже про рівність громадянських прав. Ту засаду признаю не тільки формально, але з цілим переконанням. Отже справа меншин є дуже проста. Далі міністер вияснює, що кажучи про міжнародню співпрацю мав на увазі Лігу Націй, де обовязує принцип рівних прав. Коли інші закривались суверенністю й відмовлялись дискутувати на тему своїх внутрішніх справ, то аналогічне становище мусів зайняти і представник Польщі. Річпосполита не претендує до того, щоби втручатися не до своїх справ, які теж не хоче відгравати ролю більшу, ніж має на це засобів і значіння.

Ще гірше повелося черговому оборонцеві адв. Шляпакові, який у ході своєї промови дістав дві гривни по 300 зол. Одну за висловлення переконання, що прокуратор знає теж про інші місця, де виробляють вибухові матеріяли (поза т. зв. лябораторією Карпинця), але „з ріжних оглядів не вважав за потрібне виявити цього на розправі, в чому суд доглянув на внесок прок. Желеньського „зневагу прокуратури, підсуваючи їй, що вона нібито затаює суттєві для справи фактичні обставини і докази, які їх потверджують. Другу таку гривну за вислів, що зі змісту самих актів цього процесу можна би відтворити історію кільканацятьох років незалежної Польщі, чи — на думку суду — образив честь польського народу і держави. Одначе маючи перед собою обидві повищі енунціації оборонця, трудно хіба заперечити, що їх можна виложити зовсім добре у позит. змислі і що вони не мають нічого спільного ні зі зневагою прокуратури, ні зі зневагою народу і польської держави. Згідно з освяченою практикою в повітньому вимірі справедливости слід було перед гривнею бодай візвати оборонця, щоб ближче вияснив слова, які — на думку суду чи прокуратора — можна було розуміти як зневагу. Одначе того, як виходить зі звітів, не зроблено. Але що гірше, першу з цих гривен наложено вже тоді, як предсідник звернув увагу оборонцеві, що не можна дозволяти собі на такі звороти і дозволяючи йому продовжувати свою промову, в чому містилося вже, наче слід було сподіватися, повне полагодження інциденту зі становища сесійної поліції. У подібний зрештою спосіб покарано вже раніше, в ході розправи, визначного оборонця адв. **Ганкевича,** хоч цей на заввагу предсідника негайно і льояльно признав, що вжив до зізнань свідка невідповідного вислову.

Всі ті переживання і клопоти оборонців у процесі українських боєвиків здається вказують на те, що не до всіх ще суддів і прокураторів дійшло належне зрозуміння становища і ролі оборонця як речника права і слушности (ст. 15 закону про устрій адвокатури) у судовім процесі або теж (на що вже звернув увагу **Юлій Варга** у славнім своїм творі „Ді Фертайдігунґ ін Штрафзахен", 1879, ст. 289 і далі) — що далі ще покутує в деяких урядових головах примітивне розуміння ролі адвоката як чинника, який „утруднює і затаює" осудження справи. В дійсності є навпаки, бо не зважаючи на загально-людську помильність, якою адвокат по братерськи ділиться зі суддею і прокуратором — адвокат є тим чинником у судовім процесі й адміністраційній процедурі, якому державний вимір справедливости — може в найвищій мірі завдячувати — основне і належите розглянення

Польські правники про варшавський процес.

У місячнику „Ґлос Права", який виходить у Львові під редакцією д-ра Анзельма Лютвака находимо в числі 9—10 (за вересень—жовтень 1935) цікаву статейку „В обороні оборони" з варшавського процесу, яку передаємо з малими пропусками.

„З подрібних, але згідних звітів поважної польської преси виходить, що оборонці підсудних у процесі за вбивство мін. Перацького сповнили своє будь-що-будь дуже тяжке завдання з небуденним опануванням нервів і темпераментів, зберігаючи уважливо межі закону та обичаєвих засад адвокатського стану. Одначе проте не зуміли ні в ході виснажуючої двомісячної розправи, ні навіть підчас своїх кінцевих промов, оминути дошкульних і пригнітливих переживань, які саму доцільність, саму можливість виконування оборони у карному — тай ще до того політичному — процесі ставлять під знаком запиту.

ПОВНА СВОБОДА СЛОВА ДЛЯ ПРОКУРАТОРІВ.

Представники прокуратури користали в цьому процесі — річ ясна — з повної свободи слова. По кількагодинній промові прокуратора апеляційного суду Рудніцького — до речі знаменитої щодо форми, змісту, стилю і розумного такту — прийшла кількаденна, виснажлива, бо дрібничково-загоріла промова віцепрокуратора окружного суду Желеньського, переповнена теж політичними дигресіями й екскурсами, які зрештою теж були у промові п. прок. Рудніцького. Одначе ні один раз, ні на хвилину провідник розправи не спротивився потокові слів віцепрокуратора Желеньського, хоч вони нераз зовсім далеко розливалися поза береги позитивного обвинувачення, бо нераз обіймали енунціяції, які належать до виключної компетенції міністра закордонних справ, на тему протипольської політики і праці урядів Литви і Чехословаччини — отже енунціяції, які хто знає, чи були на руку нашому керманичеві міжнародньої політики.

Не зважаючи на все те не думаємо, щоб провідник розправи заступник президента (окружного суду — прим. Ред.) Посемкевич міг стрінутись зі закидом надмірної чи виняткової толеранції і зрозуміння для промов прокураторів. Бож цей досвідчений суддя мусів добре здавати собі справу, що у політичному процесі неможливо оминути політичних міркувань... і що — взагалі — кожний судовий процес від непамятних часів є „боєвою акцією", що „на війні як на війні" або як каже наша приповідка: „де рубають дрова, там тріски летять". Отже кінцева промова прокуратора й оборони у карному процесі, при найкращій навіть волі, не може бути однаково річева, поважна і докладна як нпр. науковий виклад про вексель in bianco і що неможливо у новітнім устнім та явнім процесі обміркувати і відміряти спокійно кожну думку, яка прийде до голови, бо на це нема часу. Дотого таке відмірювання або остуджування думок минулось би з ціллю й ефектом. Тому без сумніву досвідчений суддя признає, що в таких „природних" умовинах кожного судового поєдинку не випадає, щоби предсідник розправи дуже педантично цензурував промови або заяви сторін, щоби занадто часто переривав промови і витикав „невластивости", щоби свою судейську увагу розсівав на підхоплювання та прибивання кожної тріски, яка летить від рубаних дров.

ГРИВНИ І ПЕРЕРИВАНІ ПРОМОВИ ОБОРОНЦІВ.

Як собі вияснити, що коли по віцепрокураторові Желеньському дійшов до голосу перший з оборонців, адв. Горбовий, предсідник увесь час переривав йому? Ми читали в одвозгідних взагал звітах поважної преси, що предсідник не дозволив йому зносувати співжиття польського й українського народу в минувшині, не дозволив порушувати взагалі політичних моментів, заборонив йому обговорювати мовну справу, якщо оборонець не заявиться у цій справі за становищем суду, яке він заняв у цій справі, не дозволив порушувати справи імперіялізму українських націоналістів і взаємин ОУН з іншими державами і вкінці візвав його, щоби „обмежився до меж акту обвинувачення, які є дуже ясні". Тоді оборонець, який згубив провідну думку, мусів — як це ми читали — просити короткої перерви, щоб міг охолонути і прикроїти оборону до вказаних предсідником „доволі ясних меж акту обвинувачення".

—o—

З нових видань.

О. Ольжич: „РІНЬ". Львів, 1935. Накладом Богдана Кравцева. Окладинка М. Бутовича. Ст. 46.

Збірка поезій — невеличка, але досить того, що в ній, щоб зорієнтуватись у головних рисах таланту поета. Автор володіє добре віршем, свідомо добирає слів, образів, — тільки за темами блукає за далеко. Коли прочитати її одним віддихом залишається досить неясне враження, що саме — крім легкости віршувати — спонукує поета писати поезії та які переживання вродили їх. Відчуваємо холод надуманих тем. Це ще не докір; є такі майстри слова, що на тему ґалів, готів, манастирів та революції вміють виріжьбити строфу, де рефлексія блищить як вістря або міниться веселкою. В Ольжича рідко яка строфа лишає враження останньої; — те, що буває в поезії рефлексією або її останнім ліричним акордом, обірване, недокінчене.

Ольжич має розмах, порив; тут і там блисне гарним образом чи порівнянням, але в його головному зусиллі, яке відчуваємо в усій збірці щоб настроїти себе на крицевий тон, гартувати нас темами та думкою, щось надривається, замазується враженнями, що не мають із цим гарним наміром нічого спільного.

Ось характеристичний зразок такої неясности:

На хмурих сходах вуникнись на мить
Заглянути у казку багровінну.
Оя промінь впав впосеред верховіть
І засвітив його цьвітком бурштину.

На листя ти надивишся бліде,
На черепашку равлика прозору,
І в цю хвилину дівчина пройде
З школярським ранцем сходами нагору.

І ти вже знаєш: проминуть роки,
А ти ховатимеш, немов коштовність.

Води бурштин і одягу кратки,
Однаково прекрасну невимовність.

Поетам відкрита вільно перебільшувати. І тут віримо поетові, що „кратки одягу“ мають таку саму прегарну „невимовність“, як чудові перелиги морської води. Поезія ця називається „Акваріюм“. Чи маєте хоч на хвилину враження, що такий настрій розбуджує „акваріюм“? Не розуміємо „бітозійної“ (!) казки, ані сили спомину, що дорогоцінністю залишається нам роками після відвідин акварія.

Три сторінки дальше „Робітня“ кінчиться такою строфою:

І десь на розі, десь, де ми беремо
До рук газету, в поспісі зімнату,
Тебе розітне лезами сурем
Невблічана екстаза атентату.

„Леза сурем“ — наче із словника футуристів; чому „екстаза атентату“ має епітет „невблічана“ — (невблочаніна?) не розуміємо, як і бітого дечого в таких строфах без заголовка:

Хтось метнув неминучу стрілу,
Захиталось струнке оперіння,
І негаданий креслячи лук,
Під ногами тіпів каміння.

Коли „струнке оперіння“ це птах, то „стрункість“ тут тільки претенсійний прикметник; коміння, що паде, ясна річ, не думає і тому лук його „негаданий“ (!).

Скажуть поети, що так можна всі поезії звести до абсурду, бо поезія має іншу льоґіку. Так: льоґіка в поезії підпорядкована творчій уяві і коли те, що нам зображує поет, не дає нам змоги бачити ні відчувати, щойно тоді починаємо у словах шукати змісту, щоб зрозуміти. І саме тоді виявляється, що там, де нема поетичної уяви, нема і льоґіки.

Не хочемо заперечувати таланту Ольжичові. Такий його вірш як „Гомбаль в Італії“ — повний сили і розмаху, є доказом, що й інші могли би бути кращі. Друкував Ольжич неодну поезію, яка могла була ввійти до збірки замісць слабших і невиразних, які дає нам „Рінь“. Знає Ольжич добре мову, тимто і вражає нас у збірці кілька москалізмів як „вождя“, „ранець“, „ніка“, „неповторимий“.

Залишає вся збірка таку рефлексію: Коли поет хоче конче проявити свою енергію і починає вживати багато сильних слів тоді від патосу переходить занадто швидко до реторики. А ще реторику шкода таланту Ольжича. *м. р.*

Дві політичні наради в Рогатині.

В Рогатині відбулися дві політичні наради, а саме: одна 22. грудня м. р. і друга 26. січня ц. р.

В дні 22. грудня м. р. відбулася **нарада інтелігенції**, на якій пос. **Великанович** виголосив реферат на тему „Нинішня наша політика“. В нараді взяли участь громадяни ріжних переконань і всі в дуже поважній формі дискутували про наші актуальні справи.

В дні 26. січня ц. р. відбувся в Рогатині **Повітовий Народній Зїзд** при участи вище сотні делегатів з 30 громад і пос. Дмитра Великановича та уступаючого голови, був. посла Стефана Кузика. **Наради** отворив довголітній політичний провідник Рогатинщини **пос. Ст. Кузик**, що покликав до президії **гром. Борачка** з с. Потік та гром. Будного з Бурштина і на секретаря п. **Бойчишина**.

Звіт з праць Повітового Комітету за час від 1932 р. зложив **дир. Кузик**. Він обговорив нашу політику від р. 1922 до 1935 р., зокремаж політичну працю попередніх Українських Парляментарних Репрезентацій. Дальше обговорив праці П. Н. К. над самоурядними виборами та боротьбу з ріжними політичними й національними противниками в повіті. Промовець ствердив, що через ріжні виборчі штучки наш стан посідання в самоуправах зменшився з 90 до 60 проц., та що внаслідок партійної боротьби національна справа в повіті хоч не заломилася, але поважно ослабла. Коли йде про партійні впливи, то у відношенні до радикалів ми свій стан посідання вдержали. На кінці промовець підчеркнув, що політична тактика може бути ріжна, але йде про те, щоб нарід дружив і ділав згідно. Треба вірити у свої сили, бо упадок віри — це для народу смерть.

Другий реферат виголосив **пос. Дмитро Великанович**, а саме про нашу теперішню політику, про праці в соймі і в терені та про організацію УНДО. Його реферат був продовженням реферату дир. Кузика, а саме за час від травня 1935 р. по нинішній день.

В дискусії забирали слово численні промовці, які в поважній і річевій формі висказувалися про теперішню нашу політику та про ріжні справи, що вижуться з нашим громадським життям. Промовляли: о. Петрів, о. Сайкевич, сел. Стефан Горобець, сел. Ромах Дмитро, проф. Камінецький, дир. Поритко та інші. Всі промовці стверджували своє повне довіря до нашого політичного проводу, але рівночасно висказували велике негодування, що від часу розмов з урядом не полагоджено з польської сторони ані одної справи з тих постулятів, які предложив наш провід урядовим чинникам. Всі висказували побоювання, що хоч верхівка польської суспільности виявляє деяке зрозуміння до української проблеми, то низи і польська преса тої сорти, що краківський „Курер Цодзенни“ або львівський „Век Нови“, роблять усе, щоб не допустити до якихнебудь полекш для українського народу в межах Польщі. Прикладами з ріжних практик адміністраційної влади на терені Рогатинщини доказували всі, що є оправдані побоювання, що не скоро діждемося полекш у наших національних справах. Зокрема піднесено факт, що місцевий староста забороняє гр.-кат. священикам складати урядові акти чи відписи з метрик в українській мові, що не затверджує війтів-українців, яких бажає собі населення та що зитів Повітової Ради начеб на провокацію нас вставив до буджету 50 зол. допомоги для Т-ва ім. Качковського, а нічого не вставив на нашу „Просвіту“. Промовці стверджували, що треба нам нормалізації українсько-польських відносин, але хто знає, чи тої нормалізації не потребує більше польська, як українська сторона. Коли розпочата нормалізація урвалась би, то не буде це винною нашого проводу, тільки противної сторони.

По закінченні дискусії поставлено таку низку резолюцій, з яких замітніші отсі:

1) Повітовий Народній Зїзд приймає до відома звіт посла нашої округи Дмитра Великановича, одобрює тактику Української Парл. Репрезентації та проводу УНДО і висловлює своє повне довіря обом політичним установам.

2) Повіт. Зїзд, прощаючи був. посла Стефана Кузика, висловлює йому свою подяку з цілого повіту за його довголітню політичну й економічну працю з повіті.

3) Домагається знесення збірних громад та ухвалення нового закону, який привернув би попередній громадський устрій.

4) Протестує проти практики шкільної влади, яка позбавляє наших священиків права навчання релігії у школах і передає це навчання нераз учителям чужої народности й віри, які не мають місії до навчання нашої релігії.

5) Домагаються від Української Парл. Репрезентації, щоб негайно в Соймі зголосила законопроект про викладову мову в школі і домагалася усунення закону Ґрабського з 1924 р.

6) Домагається, щоб українська дітвора мала для себе українську школу з українським учителем.

7) Ставить вимогу, щоб і Повітова Рада і громадські ради уділювали при буджетових прелімінарах відповідні суми на українські культурні установи.

8) Домагається пошанування української мови у внутрішньому і зовнішньому урядуванні як державних, так і самоурядних установ.

Ті всі резолюції ухвалено одноголосно.

Відтак вибрано Повітовий Народній Комітет, зложений з 12 осіб, а саме: о. Теліщук Денис, парох з Потока, голова, Дмитро Хоптяк, директор П. С., заст. голови, адв. Роман Шенкірих, секретар, д-р Гриць Драгомирецький, скарбник і члени: д-р Лотоцький з Болшовець, д-р Добротвір з Липичі Долішньої, о. Скарскій Гриць, парох з Дібринова, Михайло Левицький, госп. з Васючина, Іван Яськів з Мартинова, Петро Войчишин, госп. з Коростовин, Теодор Мрочко, ремісник з Бурштина, Степан Воробець, госп. із Залужа.

—o—

ЧОГО ДОМАГАЮТЬСЯ СЛОВАКИ ВІД СВОГО УРЯДУ?

ПРАГА, 30. 1. ПАТ. „Прагер Тагблят“ повідомляє, що народня партія (автономісти о. Гліки) постановила у переговорах поставити до уряду такі умовини: 1) Створення окремого міністерства для Словаччини або бодай окремого словацького департаменту в кожному міністерстві. 2) Зміни закону про адміністраційне самоврядування, щоби краєвий словацький сойм мав право видавати закони в деяких господарських, культурних і суспільних справах. 3) Поширення управнень краєвого президента Словаччини так, щоби іменування, звільнення і перенесення службовиків могли відбуватися за його згодою. 4) Усунення політики з урядів і культурних та суспільних установ. 5) Низки інших домагань господарського, суспільного і культурного характеру.

ЗГИНУЛО 8 МІЛЬОНІВ ОВЕЦЬ

СІДНЕЙ, 30. 1. ПАТ. В західній частині провінції Квінсленд наслідком посухи згинуло 8 мільонів овець.

Для нашої будучности не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затягнений довг, чи покине їх безпомічних власному терпінню!

СЛОВАЦЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ.

ПАРИЖ, 30. 1. ПАТ. Зі Женеви повідомляють, що словацькі організації зложили в Лізі Націй меморіял, який звертає увагу, що в большевицько-чеському військовому союзі Чехословаччину вибрали за базу для большевицького військового летунства. Крім того меморіял звертає увагу, що провідники деяких словацьких партій звертали свого часу увагу міродатних чеських чинників на те, що комінтерн вибрав собі Чехословаччину як осередок військової і політичної пропаганди. Осередком большевицької пропаганди є Прага, якою переїздять сотки агентів комінтерну, які діставали у Празі вказівки.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— Деякі наші читачі і передплатники, які дістали календар „Криницю“ на рік 1936, не вирівнали ще належитости за нього. Просимо при висилці передплати на лютий не забути вирівняти належитости за календар у квоті зол. 1.50.

— **Хто хоче** добре і весело забавитися, той спішить на **Вечерниці К. Л. К. дня 1. лютого ц. р.** до Народнього Дому. Грає „Дерої-банд“, добірний буфет, а в окремих кімнатах столики до бріджа. Білети дешеві, бо по 2.50 і 1.50 зол. Запрошення можна ще дістати в суботу від год. 4-ої в салях Нар. Дому.

— **Відчит „Італія — місто і село“ у Стрию** відбудеться заходом тамошнього „Союзу Українок“ у неділю 2. лютого ц. р. в 6. год. веч. Відчит матиме п. Мих. Островерха.

— **Діти на сцені.** На загальне бажання публики повториться заходом батьківського кружка школи ім. кн. Льва на Личакові вистава „У чужому піррі“, балет під проводом Тамари Панченко у великій салі інституту ім. Лисенка дня 12. лютого. Початок год. 12 впол. Вступ за добровільними датками на доживу дітвори.

— **Тиждень допомоги для бездомних.** У Львові повстав, як відомо, громадянський комітет, зложений із представників польських суспільних і харитативних організацій, і рішив уладити тиждень зимової допомоги для бездомних на терені цілого міста в часі від 1. до 7. лютого. В суботу рано виїдуть на місто трамваї, везучи орхестри і квестарів з пушками, які займуть свої становища в ріжних місцях. В місті уставлять коло 100 збіркових столиків, а крім того будуть збирати по домівках. До збірки зголосилося коло 500 осіб, між ними багато визначних діячів.

— **Знову фальшивий алярм.** Як звичайно, алярм польської преси про те, що перемиська гр.-кат. капітула хоче купити більшу земельну посілість в Горохівцях під Перемишлем, показався фальшивим. Власник цих дібр п. Роман Долинянський заперечив цю вістку, стверджуючи, що в справі купна переговорювала з ним **латинська** капітула, але до порозуміння покищо не прийшло.

— **Арештування протигітлерівського комітету.** У Львові зліквідовано жидівський антигітлерівський комітет, що істнував нелеґально, а його членів потягнено до судової відповідальности. Арештовано м-ра прав Адольфа Крумана, м-ра Самі Собля і Юліяна Еренпрайза.

— **Суди валяться.** Будинок, в якому находиться суд у Перемишлі, валиться, так що треба його негайно опорожнити. В подібному стані находяться судові будинки в Тернополі і Коломиї.

— **Перед новою зимою.** Як повідомляє Дирекція Польського Метеорольоґічного Інституту в останніх часах північну Америку навістила небувала хвиля морозу, що посувається від північного бігуна на південь. Подібна хвиля зимного полярного повітря наближається крізь північну Росію до Польщі від північного сходу. В середу маса дуже зимного повітря дійшла до Риги, де температура обнизилася до — 15 ст. і вже в найближчих днях розпічнеться у нас гостра зима.

— **Напад на фабрику чоколяди.** У четвер рано 3-ох бандитів напало на бюровий льокаль фабрики „Сішар“ у Кракові, звязали шнурами сторожа, розпороли огнетревалу касу та забрали більше як 6 тисяч золотих у більоні.

— **Війт і його секретар перед судом.** Перед карним трибуналом у Львові станули Мих. Вонсо-

вич, війт із Грибович і його секретар Щепан Вінсович. Прокуратура закинула їм грошеві зловживання на шкоду громади в сумі 3.713 зол. Крім того Щепан В. відповідає за сфальшування чеку ПКО. Обвинувачені заявляють вину один на другого.

— **Затроїлися рибою.** Адміністраційна влада закрила й запечатала реставрацію готелю „Польонія" в Тернополі, де затримався на смерть зіпсутою рибою ротмістр Роман Зоремба з Теребовлі. Крім нього захорувало з тої самої причини ще інші чотири особи, з яких одна вмирає. Власником реставрації був Шварцбарт.

— **Крівавий порахунок.** В окружному суді у Львові відбулася розправа проти 28-літнього Богдана Гоцького із Двірців пов. Жовква за намагане душогубство. Дня 14. травня ц. р. він їхав селом у товаристві нареченої та кількох знайомих. З корчів вибіг парубок Стодольний, що мав з Гоцьким особисті порахунки, й образив його словами. На це Гоцький добув револьвер і стрілив до Стодольного, ранячи його в бік. Трибунал засудив Гоцького на 3 роки вязниці, з чого половину даровано на основі амнестії, а виконання другої половини припинено. Гоцький, як відомо, син греко-кат. священика, змінив недавно обряд і оженився з полькою.

Молочарня „Павільон"

ЛЬВІВ, 3-го МАЯ ч. 10. тел. 276-51

поручає **смачні обіди і вечері мясні й ярські.**

1—4 Ціни дуже низькі.

— **Львівська хроніка.** Городське староство остерігає перед ошуканцями, що безправно збирають гроші на патронат опіки над вязнями. — Арештовано купця Ізр. Опера, що сфінгував крадіж своїх галантерійних товарів на 7.500 зол., щоби забрати асекураційну премію.

— **Краєва хроніка.** В Колиївці пов. Бережани згоріли два господарства. В Денисові пов. Тернопіль згоріла одна загорода, в цьому 240 кіп збіжа та інвентар загальної вартости 6.000 зол. — До складу матерії І. Варшавського в Тернополі вломилися крізь отвір у мурі злодії і забрали товари вартости 5.300 зол. — У Станиславові відбулося вінчання 20-літнього студента львівського університету з 14-літною ученицею 3 кл. гімназії Уршулянок у Львові. — До львівського шпиталю привезли Владислава Ціса із Цецової пов. Зборів, якого покалічило гарматне стрільно з часів світової війни. — В Тернополі застрілився капраль 54 п. п. Казимир Бучковський.

— **Заворушення через стодолу.** Громадський уряд у Тишківних пов. Городенка рішив розібрати стодолу, яку побудував один господар всупереч приписам будівельного закону. Одначе власник стодоли не хотів до цього допустити і зібрав кількасот людей, головно молоді, що обкинули, як повідомляє ПАТ, камінням робітників і чотирьох поліцаїв. Коли зеклик поліції розійтися, був безуспішний, постерункові дали пість стрілів у повітря, а потім розігнали юрбу, причому одну особу легко ранено багнетом у бік. Тоді сам господар з родиною взявся розбирати стодолу.

— **З Польщі.** До мешкання римо-кат. пароха у Бельшовіцах на Шлеську, кс. Недзелі, добулися два замасковані злодії й забрали готівку 300 зол. та револьвер. В часі крадежі кс. Недзеля правив богослуження в костелі. — На шляху Демблін—Луків наїхав особовий потяг на селянський віз і вбив двоє людей. — В селі Бржег пов. Єнджеїв хлопець Віталій Міхальський в неприсутности родичів повісив на гаку свого молодшого 13-літнього брата.

— **Пандекти счеркнені з правничих студій.** Австрійський уряд перевів великі зміни в університетських правничих студіях. В програмі викладів на другий семестер у віденському університеті зредуковано сильно римське право, счеркнувши зовсім т. зв. пандекти. При правно-історичному іспиті пандекти відгравали значну ролю і були великим тягарем для студентів, що не знали добре латинської мови. Тепер цей тягар, що відстрашував студентів від іспитів, відпаде, але тільки в Австрії.

— **Ріжні вістки.** Відомий атлет Збишко Цигаревич засаржив перед льондонським судом свого противника Джека Пей за відшкодування 1000 фунтів штерлінгів за те, що положений на обі лопатки зломив йому палець при лінії руці. — Біля Касаблянки наїхав вантажний самохід на автобус, причому згинули 2 особи і 17 є ранених. — Державний склад пороху в Ментуку біля Пекіну вибухів у повітря, причому вибух знищив 50 домів.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Друкарський чортик.

Так часто здибаємось із тим заголовком у часописах. Коректори — неботи, всього не доглянуть, а сатана не спить: він не тільки щиро сопе до редакції, але й по друкарнях і робить усякі пости. Тут переставить рядок, там зїсть слово, в однім місці переставить наголовок, а в іншім змінить тільки букву. І потім реготається, що зробив пакість.

Буває, що не тільки чорт реготається. Адже й нам приємно, як щось нашому сусідові не вдається. („Нашому сусідові" — в цім випадку — це не тільки конкуренційна газеті, але й ваєному коректорові!)

Читаю недавно в одним щоденнику:

„Величава маніфестація в Льондоні".

А під сподом... про якесь лічниче зілля, чи щось подібного.

Ясно, що уступ про величаву маніфестацію мав заголовок: „Продукція лічничого зілля в Галичині".

Завдав я собі труду і через кілька місяців обирав сам, є то й від товаришів довідувався про пошту друкарського чортика.

Подам деякі з них.

Про одного нашого визначного громадянина: „Він, як новітній варят"...

Мене аж осліпило! Невже можна так просто з моста?! Щойно по хвилині подумки догадуюся: мало бути „варяг".

Або:

„Архітект Євлогій"...

Тут уже кожний побачить, що мова про архиєпископа Євлогія.

Або:

„Вчені навпаки дійшли до дуже цікавих висновків".

Тут справа дуже неясна. Ніхто не має під рукою оригіналу, щоб сконтролювати, а само речення нічого собі. Хто знає, чи „вчені навпаки" не можуть щось путнього видумати! Але в тім випадку мало бути „вчені правники".

Часом помилка може ліквідатися і конфіскати. Але видно і П. Т. Цензор знає друкарські чортики, коли пускає таке речення: „В цьогорічнім буджеті приняли великі кретини..." Замісць: „В цьогрічнім буджеті приняли великі кредити..."

Часом помилки бувають навіть приємні. На приклад: „Політична лінія нашої партії ніколи не ломилась"...

Чи не симпатично!? Чи тільки ліки можуть мати лінію і тільки вони можуть хвалитись нею? Лінія — ознака непорочности і разом з тим — політична партія. Як гарно! Дай Боже таких ліній якнайбільше!

(Не треба хіба додавати, що в цім випадку мало бути „лінія"!).

Похорони короля Юрія ліквідалися теж друкарського чортика.

В описі похоронів стояло в одній газеті: „Коло домовини робило сперщу службу шість галабурдників". Перша думка: нечо шотляндці! Вони звані ще з часів Марії Стюарт як авантурники і горлорізи. Може англійська архитрадиція вимагає таких галабурдників при домовині короля?!...

Але ні! Це друкарський чортик. Зробив з галябардників — галабурдників!

Може дехто скаже: видумані слова!

Отже ні. Все це взяте з друкованого письма, а кілька помилок — найкращих не можу, на жаль, подати, бо... можна їх шукати тільки на вухо, дармо, що були видруковані.

Та крім слів, букв, чи переставлених заголовків бувають ще й інші помилки. Друкарський чортик забігає, як я згадував, не тільки до друкарень. Буває він і по редакціях.

І напевно помістить навіть цілу статтю, яку редакція вважає і толкує потім як звичайну... друкарську помилку. *Галактіон Чінка.*

ДИВОГЛЯДИ.

ЧОЛОВІК БЕЗ ПЕРЕСУДІВ.

У французькім селі Ербевіль, недалеко Верлена, власник малої коварні виграв 3 міл. франків. Як він дійшов до цієї виграної пояснив просто: — Я чоловік без пересудів, тимто завсіли любив число 13. Отже в пятницю 13. в годині 13-ій я купив собі льос. Шукав льосу з 13-кою, але такого не було. А що я чоловік без пересудів, то кажу: нехай буде і без 13-ки. І зробив розумно, бо саме з 13-кою я не був би виграв.

ХТО ЖИВЕ З МИЛОСТИНІ.

На розі віденської вулиці Відпер вистоювала старенька жінка і просила милостині. Виглядала так сумно, що прохожі милосердились і кидали їй гроші. Нараз одного дня почала вона кричати: „На поміч!" Поліцай підтримав її, бо казала, що не має вона сама сил. Так проводив він її пів години, вона-ж оповідала йому про свою недугу та нужду. Поліцай змилосердився і дав їй підмогу. Та коли він відійшов від неї побачив, що вона ввійшла до коварні і замовила собі каву з тістечками. Почав він за нею стежити. Виявилось, що вона має два великі доми і живе з капіталу, який вони їй приносять. Суд засудив її на тиждень вязниці.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Дописи.

РОГАТИН.

Прощання дир. Ст. Кузика. Дня 26. січня ц. р. вечором, після закінчення Повіт. Нар. Зїзду, відбулося прощання дотеперішнього голови ПНК і директора О. С. К. п. Ст. Кузика, котрий відійшов на становище директора Центробанку у Львові. Саля прибрана була в зелень і заповнена чільними громадянами з Рогатина й політу. Явилися представники духовенства, селянства, учительства і т. д. При спільній вечері виголошено багато промов, у яких висказувано дир. Кузикові признання і подяку за його довголітню працю в повіті. Промовляли представники всіх установ господарських, просвітніх і політичних. З признанням треба піднести (що й підкреслив пос. Великанович у своїй промові), що наш нарід високо цінить громадську працю і дякував усім тим, які разом з ним клали цеголки під будову національних установ і вказав до єдности та до скріплювання своїх сил, таких потрібних до будівництва нашого кращого завтра.

РОЖНІТІВЩИНА.

Освітне життя у Рожнітівщині. Оглядаючи просвітянську працю в Рожнітівщині, слід з жалем ствердити, що поза малими винятками вона занепала. Частину вини цього незавидного стану поносить таки філія „Просвіти" у Рожнітові, яка проявляє надзвичайно мало ініціятиви й енергії в напрямі оживлення поручених їй опіці читалень та їх здисциплінування. Зокрема брак їй живчика, що ним є по інших окрутах вислід наладнані філіяльні канцелярії чи пак їх урядовці, що постійно, так сказати в уряду, стежать за працею поодиноких читалень, підсувають їм ініціятиви, контролюють їх господарку. Цього бракує багатьом читальням Рожнітівщини. Тому брак гроша на вдержання такої канцелярії не може бути міцним аргументом, як це зрештою доказали інші філії, що теж зачинали з нічого. Практика ця вказує, що є ріжні джерела прибутку філії, треба тільки вміти і хотіти їх пошукати. А в Рожнітівщині, районі майже у 95 проц. українськім, ці джерела мусять теж найтися. Інакше освітні установи Рожнітівщини готові стати осередком проваги всяких ідей, тільки не просвітних.

Просвітянський концерт у Рожнітові. В неділю 19. І ц. р. відбувся заходом читальні „Просвіти" у Рожнітові просвітянський концерт. У програму увійшли такі точки: „Просвітянський гімн" — мішаний хор, зложений з міщанської молоді та скріплений силами місцевої інтелігенції, під уміло диригентурою п. Бойчука, вступне слово — виголосив адв. д-р Ст. Грубський, „Задзвенімо разом братте" — муж. хор, „За вас завзяті юнаки" — декламація, „Горе-ж мене, горе" та „Ой у полі могила" — мішаний хор, „Не забудь юних днів" — сопранове соло, „Замело Тебе снігом", „Ой пущу я коциченька" — муж. хор, „За Україну" і „Розрита могила" — міш. хор, скрипкове соло студ. Бурака при фортепіновому супроводі д-ра Р. Курбоса, „Гамалія" — декламація п. Гринишака. У загальному свято це зробило симпатичне враження своєю підготовленістю і солідним виведенням поодиноких точок. Життя української громади у Рожнітові, хоч останніми часами досить оживилося, терпить всеж таки через брак власної хати. Ця обставина не дає розвинутись місцевим установам так, якби це повинно бути. Тому треба з аплавзом прийняти ініціятиву кількох енергійних одиниць, щоб побудувати власну хату, та підтримати їх ініціятиву з усіх сил. Треба кожний добутий гріш відкладати сумлінно на ту ціль, щоб оминути евент. закиду щодо безпотрібної і нерентовної господарки.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА.

Виклади у 24 селах повіту. Союз Українських Кооператив у Теребовлі враз з Філією „Сільського Господаря" улаштували в 24 селах свого району в місяцях листопаді і грудні ц. р. низку викладів. Ось імена предиґентів і теми їхніх викладів: Інжиніри Богдан Волинець та Володимир Радловський: Про продукцію рослинну та годівлю худоби; д-р Петро Палійчук і п. Михайло Малич: Про значіння кооперації в господарському житті; п-і Ірина Домбчевська: Про вагу жіночої організації в суспільному житті; п. Т. Копачівський: Про значіння

освіти в сільсько-господарському житті; д-р Тома Воробець та д-р Олег Мохнацький: Про гігієну села. Виклади відбувалися перед і пополудні і тревали в кожному селі 3—4 дні. Під кінець грудня відбулися виклади в таких селах: Глещаві, Іванчі, Іванівці, Г.-вилові Вел., Мшанці, Деренівці, Будаганові, Вербівці, Ласківцях, Могильниці Новій і Старій, Романівці, Винятці, Заздрости, Різдвянах, Зубові, Слобідці Струсівській, Острівці, Застіночу, Гуменських, Зеленчі, Заланю, Сущині, Лошневі і Кровінці. По селах виклади розпочалися 16. січня. Яке зацікавлення викликали ці виклади на селах, можна побачити по числі учасників. Більше як 6.000 слухачів було на викладах у 24 селах. Великі читальняні салі були переповнені — число слухачів доходило в деяких селах до 450 осіб. Зокрема дуже цікавилися викладами жіноцтво. Участь його була масова. Число слухачок доходило нераз від 100—200 осіб. Практичні висліди цих викладів це: збільшення членів у кооперативах, зріст торгів, зменшення боргів, велике зацікавлення населення збутовими ділянками Союзу: безрог, збіжжа та клоча. Тимсамим зросли торги П. С. К. Багато скористала на цих викладах і жіноча організація. Жінки поодиноких сіл запізналися ближче із завданнями жінки-селянки під теперішню пору і то у відношенні до жіночої організації та до інших наших установ. По таких викладах потворилися в повіті кружки „Союзу Українок". Вони знову висунули слушні домагання до повітових установ занятися в їхніх селах улаштуванням куховарських курсів, получених з викладами на освітні, кооперативні і господарські теми. До виконання цих завдань П. Союз Українських Кооператив у Теребовлі рішив приняти жіночу силу.

Як працює філія „Сільського Господаря". Філія „С. Г." в Теребовлі, йдучи за недавніми рішеннями краєвих анкет „Ц. С." і „С. Г.", рішила принити другого інжиніра-агронома, щоб у цей спосіб поглибити дотеперішні здобутки агрономічної ділянки, зокрема, щоб налагодити якнайбільше збут всіх сільсько-господарських продуктів, у тім і живини. Крім того філія „С. Г." відбула вже в місяці грудні м. р. 5-денний вишкіл передовників хліборобської молоді, в якому взяло участь 31 хлопців з 10 сіл повіту. Дня 13. січня переведено іспит курсантів, які вповні вивязалися з наложених на них завдань. Дня 31. грудня м. р. філія „С. Г." відбула зїзд ред кружків „С. Г.", на якому обговорено плян праці на найблизчі 3 місяці. Намічено теж речинці річних заг. зборів по всіх кружках у місяцях січні й лютому. Обговорено теж актуальні організаційні справи, які мають чималий вплив на хід праці по кружках. Зокрема Рада Філії „С. Г." звернула увагу на підготовну працю по кружках до збуту жнивних себто безрог і худоби, яку то ділянку слід продовжувати на місцях. Філія „С. Г." хоче не тільки закріпити здобуті позиції в цій ділянки, але їх також поглибити.

Районова Молочарня. В Теребовлі повстала в остатньому часі Районова Молочарня, яка має свої збірні в повіті. Крім цього істнують вже давніші Районові Молочарні в Ласківцях і Романівці. Всі три Р. М. працюють з успіхом.

Нові книжки й журнали.

Adolf Muslanowicz: ZARYS TEORJI PRACY STATYSTYCZNEJ. Kolomyja 1936. Nakładem autora.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Рогатин.

31. I. „Отаман Пісня".
1. II. „Лев з Абісинії".
2. II. „Гори говорять".

З Рогатина їде театр до Ходорова, Жидачева, Стрия і Дрогобича.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 31. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю".

Субота, 1. II. год. 8. веч. Аб 9. Виступ Ірини Сольської „В яльце леді Віндермір".

Неділя, 2. II. год. 12. впол. VI. Концерт Фільгармонії; год. 3.30 попол. Аб. 6. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю". Ціни найнижчі; год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільце леді Віндермір".

Понеділок, 3. II. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільце леді Віндермір" бонова вистава.

Театр Різнородностей.

нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Амок".
АТЛЯНТИК: „Марія Башкірцева".
ВАНДА: „Циганські мельодії", „Біла отруя".
ГРАЖИНА: „Їх Ексцеленція шофер".
КАСІНО: „Кабінет восковиx фігур" (колірова фільма).
КОЛИСЕЙ: „У пошукуванні кохання" та ревія.
КОПЕРНИК: „Катеринка" (Фр. Галь).
МАРУСЕНЬКА: „Катеринка" (Фр. Галь).
МІРАЖ: „Котячий назур" (Гарольд Льойд), „Тайна малої Шірлі".
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Вередлива Маріета" (Дж. Мекональд).
ПАКС: „Петрусь" із Фр. Галь.
ПАЛЯС: „Китайські моря".
РАЙ: „Дві сироти".
СВІТ: „Дві сироти".
СТИЛЕВЕ: „Любовні маневри" і ревія.
ТЕНЧА: „Для тебе танцюю" (Жан Гарльов).
ТОН: „Зі спогадів Чарлі Чана" з Варнером Олендом.
УТІХА: „Тайна замку Лебанон" і ревія.
ХИМЕРА: „Буря над світом".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Болгарія в 1935 р.

Закордонне радіо.

Пятниця, 31. січня 1936.

Відень (506,8) 12.03, 13.00 Концерт легкої музики, 15.20 Тріо ц-дур Брамса, 17.30 Сп. ресіталь Ганни Шварц, 20.55 Концерт симф. орх., форт., **Кошиці** (259,1) 17.00 Скрипка, 18.00 Для Закарпаття, спів, **Мор. Острава** (263,5) 13.00 Концерт, 20.25 „Людське серце" радіомонтаж, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. орх., 17.15 Симф. квінтет, 20.00 Жін. хор, 20.25 „Чародійна ріка або відмолодження Леоп. Когана" муз. авд., **Париж** (1648) 13.30 Джез, 16.00 Сучасна фр. музика, 17.00 Дутий квінтет, 18.30 Симф. орх., 21.00 Сп. ресіталь М. Жірар, 21.30 „Таїс" оп. Масенета, **Білгород** (457,3) 13.15 Рос. пісні, 16.00 Концерт, 20.00 Опера, **Берлін** (356,7) 10.45 Романтична нім. музика, спів, форт., 20.10 Турнір танк. орхестр, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18.00 Соната оп. 1. ч. 2. Бетовена, 22.30 Музика, **Ляйпціг** (382,2) 8.30 Весела музика, 22.25 Весела клас. музика, спів, г.-тра, скрипка, **Мінхен** (405,4) 12.00, 13.15 Легка й популярна музика, 17.00 Солісти, **Будапешт** (549,5) 17.30 Форт. ресіталь, 18.25 Концерт квінтету, 19.00 Спів, 22.00 Концерт оп. орхестри, **Міляно** (368,6) 11.30, 17.00, 21.00 Концерт, 19.00 Муз. всячина, **Рим** (420,8) 13.10 Популярна музика, 17.00 Трансмісія з академії св. Сесилії, 21.45 Концерт хору.

Субота, 1. лютого 1936.

Відень (506,8) 15.40 Хор, 19.10 Легкий концерт, 20.25 Австр. нар. музика, 22.10 Форт. ресіталь, **Братислава** (298,8) 17.55 Танк. музика, 21.00 „Дівчата без мужчин" оп. Супе, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття (жін. хор), **Прага** (470,2) 16.05 Танк. музика, 17.55 Хор, 20.15 Забуті мельодії, 22.30 Сальон. музика, **Париж** (1648) 12.00 Легка музика, 21.45 Фестіваль Рабода, **Білгород** (457,3) 18.30 Форт. ресіталь, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, 18.15 Камер. музика, 20.10 Вок.-муз. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.10 Вес. Моцартові твори, 18.00 Нар. пісні й танки, **Ляйпціг** (382,2) 15.40 Два фортепіяни, 20.10 „Велика грішниця" оп. Кімеке, **Мінхен** (405,4) 15.15 Грізові пісні (Зель сопран), 19.00 Камер. музика, 20.10 Оп. творчість Вердія (спів), **Будапешт** (549,1) 12.05, 13.10 Циг. музика, 19.15 Спів, 22.10 Карнавалова музика, **Міляно** (368,6) 11.30 Популярний концерт, 17.15 Танк. музика, 20.35 „Долярі є Гондоле" оп. Д. Нігріса, **Рим** (420,8) 13.10 Орх. концерт, 17.15 Квартет цитристів, 20.35 „Масковий баль" оп. Вердія.

Львівське радіо.

Пятниця, 31. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Для ст. дітей: Про польські легіони в Італії, 12.40 Музика з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Оп. фрагменти з гр. пл. („Аїда" з оп. Ля Скали), 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт, 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Для дітей: Жигмонт президентом самоврядування, 17.00 Із геольоґічного заведення крав. університету, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Музика з гр. пл., 17.50 Спорт. поради, 18.00 Камер. концерт, 18.30 Програмова скринька, 18.45 Суспільна хвилина, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 „Кін сайдінг" фейл., 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вісти, 19.45 Сьогодні комунікат, 19.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.00 Муз. гутірка, 20.10 „Гоплина" оп. Вол. Жеївського; у перерві ок. 21.00 Вечірний денник, із сучасної Польщі, ок. 22.00 Техн. скринька, 23.20 Танк. музика з гр. пл.

Субота, 1. лютого 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Огляд жіночих видань, 12.25 Концерт камер. орх., 13.00 Російська сучасна симф. музика з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 14.30 Орхестра, 15.00 „Камінна жінка" опов., 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Легка музика з гр. пл., 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Авд. для дітей. „Музикам вступ заборонений", 16.45 Вся Польща співає, 17.50 Сергій Рахманінов як композитор і відтворець, гр. пл., 18.40 Сільна рерум, 18.45 Мандоліністи, 19.00 Заручини Львова з Познанем, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вісти, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Концерт симф. орх., спів, 20.45 Вечр. денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Усміх із краю, 21.30 Весела сцена, 22.00 Оперетковий вечір, 23.05 Легка музика з гр. пл.

Гарні й дешеві книжки

Видавничої Спілки „Діло"

	ціна		почтова пересилка
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2·80	зол.	0·50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·90	„	0·30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина I. II. III.**	4·50	„	0·50
Окрема частина по зол 1·50			
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·50	„	0·30
Василь Софронів: **Лилнева отрута**	1·40	„	0·30
Ст. Левинський: **З японського дому**	1·50	„	0·30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·50	„	0·30
Е. Бронте: **Буревершн**, переклав М. Рудницький			(вичерпане)
Проспер Мерме: **Блакитна кімната та інші оповідання**, переклав Василь Софронів	0·95	„	0·25
	1·50	„	0·30
Альфонс Доде **Маціцький**, із французької мови переклав М. Рудницький	1·00	„	0·30
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·80	„	0·15
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·50	„	0·15
Гордій Брасюк: **Безлугні**	0·50	„	0·15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0·80	„	0·15
Михайло Возняк: **Балай і Кониський**	0·50	„	0·15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·80	„	0·15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло", Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.23—5.25.

Нім. марка 1·23—1·30, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 171.50—172·50, фунти стерлінґи 26·10—26·25, австр. шілінґи 98·00—99.50, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 33.50—35.50.

Золото: Долари 9.02—9.07, Рублі 4.75—4·85, Фр. франки 34.40—34·80, Корони 36·20—36·60, Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.28, Рублі 1.20, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 30-го січня н. р. кооперативи платили за:

	ціна	
	льоко Львів.	
1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2,54·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·14	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	3·80	„

Тенденція на масло вдержана на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 30. I. н. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки молоді без остріг I. кл.	1·05	зол.
Курки з острогами товсті I. кл.	0.90	„
Індики товсті I. кл.	1.05	„
Пантарки товсті I. кл.	1.10	„
Тонщені качки I. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питальовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ? ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Дентист(тка) — техніч (може бути неупр.) замешканий у Львові потрібний. Зголошення до „Діла" „Виробленої вказівки". 1076

РІЖНІ

Не можу скінчити студій, хто допоможе — за мешкання радо дам лекції з обсягу всіх шкіл. Ласкаві зголошення до Адмін. „Діла" під „Студент прав".

На карнавал убрання вінтові, смокінгові, фракові позичаємо. Ціни низькі. Коллонтая 10. Тел. 215-37. 1074 1-т.

ОГОЛОШЕННЯ.

„LUX" АКАДЕМІЧНА 15 поручає найдешевше **електричні лямпи:** звисні, стаючі і нічні абажури 1004 5-т.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2·50

Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2,50 на 960 урядів „ зол. 5.—

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10

Ч. 24 (10.272). Львів. субота 1. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. P. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Адміністрації: 227-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Сотні — тисяч — курців ствердило, що ПАПЕРЦІ і ТУТКИ — ПОВНОВАТКИ „КАЛИНА" є добрі, здорові і дешеві.

Японсько-совітські бої на Дал Сході.

ЗНОВУ КОРДОННИЙ ІНЦИДЕНТ.

МОСКВА 31. 1. ПАТ. Агенція Тасс повідомляє: Згідно з інформаціями з Хабаровська, 30 ц. м. совітська гранична стежа запримітила 3 км. від кордону, біля Гродекова 4-ох манджурів і японців, вдягнених по цивільному. Коли їх хотіли задержати, вони зачали стріляти. Водночас зявились і зачали стріляти ще дві озброєні групи японців і манджурів, яких 30 людей. Коли прийшла совітська підмога, з прикордонної стійки, 25 людей, японсько-манджурський відділ, що перейшов на совітську територію, змушували відступати в напрямі кордону. Тоді на совітську територію зійшли нові японські та манджурські відділи. Загальне число напасників було більше як компанія. У висліді сутички, що хвилинами змінювалась у боротьбу на білу зброю, японсько-манджурський відділ змусили відступити на манджурську територію.

ГОСТРИЙ ПРОТЕСТ СОВІТІВ.

МОСКВА, 31. 1. ПАТ. Заступник народнього комісаря закордонних справ Стомоняков зложив японському амбасадорові в Москві Оті енергійний протест у зв'язку з нападом відділу японсько-манджурської армії на совітську територію 30 січня в окрузі Гродекова.

Покищо нема мови про реставрацію Габсбурґів.

ЛЬОНДОН, 31. 1. ПАТ. „Дейлі Телеграф" пише про можливости зустрічі віцеканц. Штарембега з архикнязем Оттоном перед або після побуту віцеканцлера в Парижі. Щоденник твердить, що розмови, які відбуде кн. Штаремберг з архикнязем Оттоном, зовсім не будуть торкатись реставрації Габсбурґів. Кн. Штаремберг у інтерв'ю для дипльоматичного редактора „Дейлі Телеграфу" підкреслив, що члени дому Габсбурґів уважають реставрацію небажаною ще кілька років. Леґітимісти й австрійський уряд переконані, що передчасні спроби реставрації створилиб поважні труднощі для політики, яку хочуть вести.

Вже відчинений знаний в українських колах — ресторан Флїссера у Львові, Ягайлонська 11. Там: Торговля делікатесів і покій до снідань. 36/1-2 Солідна обслуга. Дешеві ціни. 3—3

Кабінет Саррота має запевнену більшість у парляменті.

ПАРИЖ, 31. 1. ПАТ. Нинішні щоденники передбачують, що підчас голосування над заявою довіря для уряду кабінет Саррота дістане більшість, виразно зорієнтовану на ліво.

„Ле Матен" стверджує, що на вчорашньому засіданні і в кулюарах палати був спокій. Це доказує те, що ніхто не сумнівається у висліді нарад. Більшість, що заявиться за урядом, буде тим значніша, що більша частина соціялістів рішена підтримати уряд Саррота. „Ле Журналь" здогадується, що число голосів, які дістане уряд, буде вагатися коло 350. Урядова більшість запевнена навіть, якби від голосування здержались соціялісти.

Також „Евр" не сумнівається в перемогу уряду, не передбачуючи, щоб в останній хвилині могли прийти якісь непередбачені події.

Румунський король у Парижі.

ПАРИЖ, 31. 1. ПАТ. Минулої ночі приїхав спеціяльним поїздом з Льондону до Парижа румунський король Карло, що вертався з похоронів короля Юрія V.

ПАРИЖ, 31. 1. ПАТ. У звязку з візитою короля Карла в Парижі, „Матен" передбачує, що відбудуться неофіціяльні французько-румунські розмови щодо фінансових питань і міжнародньої політики.

Абісинці підготовляються до поважного маневру.

КАІРО, 31. 1. ПАТ. Повідомляють з Аддіс-Абеби, що ліве крило війська раса Дести звязало контакт з армією раса Насібу, що посунулась значно на південний захід. Також у тому напрямі вирушили частини корпусу Вегіба Паші, обильно засоблені в перевозові зата та в гармати. Вегіб Паша поїхав мабуть до Сассабінет, щоб там зустрінутись з расом Насібу. Команду над уфортифікованим районом Тембієну перейняв рас Кесса. Рас Сеюм командує самостійною армією, що є летною передовою сторожею північного фронту.

Важкі присуди за комунізм.

ЕССЕН, 31. 1. ПАТ. Народній трибунал засудив 8 комуністів, у тому одну жінку на вязницю від 6 до 15 років за підготову змови проти безпеки держави.

Нове слідство у справі схоплення дитини Ліндберґа.

НЮ ЙОРК, 31. 1. ПАТ. Губернатор стенту Ню Джерзі у письмі до шефа поліції Шварцкопа доручив перевести нове слідство у справі схоплення й убивства дитини Ліндберґа. Губернатор доручає перевести обєктивне слідство та висловлює переконання, що Гауптман сам один не міг виконати злочину.

Сотик не завадить, а в біді порадить!
Може наша поповідка, тому складайте свої ощадности в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Комунізм із етеру.

Ще до справи радіопередач.

Львів, 31. січня 1936.

Справа українських авдицій у львівському радіо виринула на парляментарному терені. І слушно зазначив пос. З. Пеленський, що брак рідних авдицій у тутешньому радіо примушує громадянина-українця наставляти апарат на котрусь з чотирьох радіостацій Сов. України (а не трьох, бо крім Києва, Харкова й Одеси є ще Дніпропетровськ, якого можна слухати не гірше тамтих трьох станцій). Він чує звідтам українську пісню, рідні і чужі (в українській мові) опери, він чує звідтам літературні передачі, знамениту програму для дітей, тощо. Все те — хоч тенденцією часто йому чуже, то проте мовою близьке, а через те й цікаве.

І тут саме — як слушно підкреслив наш представник у соймі — міститься небезпека: більше авдицькі радіопередачі не тільки заспокоюють цікавість тутешнього українця, але впливають теж поволі на його політичну ментальність. Відомо: краплям, що йдуть одна за одною, і камінь не встоїться. А в політичній пропаганді большевики є просто мистцями. Не зважаючи на крайньо поганий підхід нашого громадянства до большевицьких займанців, не зважаючи на рецидиву московського шовінізму під фірмою сталінського комунізму, українська мова і пісня, яку чують постійно день-у-день з чотирьох радіостацій Сов. України, не може бути позбавлена атракційности і деякого впливу на українця, який шукає радієвим апаратом рідних звуків.

Відомо, що большевицька преса не має сюди доступу не то до сірого громадянина, але навіть до редакцій щоденників. Усім совітським українським періодикам відібрано лебіт, бажаючи в той спосіб зволювати нас від материку. Та в етері немає кордонів і нема митних урядовців та цензорів. Усе, що надають радіостанції, можна зловити, навіть найбільші єреси з погляду „державної рації".

З погляду нашої „національної рації" не є корисно, щоби наших громадян розлагітовувало день-у-день совітське радіо. І з цим ми вийшли (після безуспішних пресових нотаток) на форум сойму. Та що з того?

Ми почули у відповідь з авторитетних уст директора Польського Радія п. Стержинського, що „льокальні" станції мають для своїх власних програм тільки одну годинку денно, бо решта йде на цілу Польщу. Не зла воля, а — мовляв — технічні труднощі...

В дійсності — на нашу думку — ніяких труднощів нема, крім може незрозуміння справи або — злої волі. Уважний слухач радіопередач московської станції Комінтерну знає добре, скільки місця в її програмі займають українські пісні й українська музика. А треба знати, що призначенням цієї станції є промовляти до цілого світа, не тільки до громадян СССР. І нож сталось

би — позвольте спитати — колиб мешканець центральної чи західної Польщі почув українську програму? Чи булаб вона для нього менше цікава ніж мугинські джези, про які говорив наш посол зі соймової трибуни? А врешті: тепер по всій Польщі скрізь багато наших заточенців, службово призначених до місця з чужим оточенням. Чи з людського становища не булоб справедливо, а з державного — щонайменше нецідливо, щоби ці відірвані від рідного окруження люди почули в рідній-годі свою Службу Божу, пісню, тощо та щоб краще себе почували на посаді на Полі нашім чи на Поморі? Чи вони теж мають ловити з пієтизмом українські звуки, що чують воздушними просторами... з Большеві?!

Настрої не тільки тут і там на наших етнографічних землях, але також — може навіть ще більше — у корінній Польщі є того роду, що комуністичної пропаганди не слід недоцінювати. Виленський процес чи хочби різдвяні враження, що їх приніс з східного Підкарпаття Адам Ромер (гл. „Час" з 2. січня ц. р. „Враження вейсхе") повинні відчинити очі незрячим на спільну небезпеку, яку представляє собою комунізм.

В. Н-вич.

Багацтво це сила!

яку може тобі принести льос з відомої в цілій Польщі КОЛЕКТУРИ

„ЩАСТЯ", ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА Ч. 12.

яка виплатила своїм грачам такі ВЕЛИКІ ВИГРАНІ:

100.000 зол. на ч. 156488, 20.000 зол. на ч. 40712,
20.000 зол. на ч. 160620, 20.000 зол. на ч. 168801,
15.000 зол. на ч. 73262, 15.000 зол. на ч. 90228,
15.000 зол. на ч. 99736, 10.000 зол. на ч. 15665,
10.000 зол. на ч. 34203, 10.000 зол. на ч. 110228,
10.000 зол. на ч. 164414, 10.000 зол. на ч. 172988,
10.000 зол. на ч. 178599, 10.000 зол. на ч. 179249,

крім величезної скількости нижче 10.000 зол. Отже не розмивайся зі своїм щастям і замов негайно льоси I. кл. 35-ої Льотерії.

„ЩАСТЯ", ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА Ч. 12.

Тягнення I. кл. починається вже 20. II. 1936 р.
Замовлення з провінції виконуємо відворотною почтою.

ТЕШИНСЬКЕ ПИТАННЯ.

„Тешинська проблема ще не діждалася своєї розвязки".

Прага, січень 1936.

Так називається книжка, яка в перших днях січня ц. р. вийшла в Берліні у видавництві „Фольке унд Райхе Ферлаг". Автором книги є німецький письменник Курт Вітт. Передмову до книжки написав довірений Ґебельса, визначний член товариства „Ферейн фір дас Дайчтум ім Аусланд" та видівець журналу „Дер наге Остен", Карль фон Леш.

Книжка незвичайно цікава і своєю тенденцією і діяпазоном порушених питань та своєю актуальністю з огляду на істнуюче чехословацько-польське напруження.

Автор зазначує, що його книжка — це виклад студій, переведених у семинарі німецької високої школи політичних наук у Берліні та, що матеріял до неї він черпав з „живих архівів" та тисячних відповідей багатьох осіб, які „беруть участь у подіях, що відбуваються кругом цього питання".

Приступаючи до реферату про цю цікаву книжку, мусимо підкреслити, що вона написана з точки погляду Гітлерівської Німеччини.

В перших словах книжки автор подає історію Тешинська, при чому точніше вдержується над історією плебісциту й поділу Тешинська і над нинішнім його станом. В цілому цьому історичному нарисі автор особливу увагу звертає на економічні питання, які все відігравали вирішну ролю у взаємовідносинах між Польщею й Чехословаччиною. Рушійними елементами цих взаємовідносин автор уважає: вугля, коксу, воду і залізниці.

Після такого історичного вступу йде аналіза — так би мовити — самої суті нинішнього стану тешинської проблеми. Опираючись на деяких статистичних даних, автор розбирає по черзі всі питання політичного, громадського, культурного, соціяльного і господарського життя чехословацької частини Тешинська. Не минає автор і військових питань і питання стратеґічного значіння цього межового чехословацько-польського простору. Він докладно вираховує кількість військових сил обох держав, розміщених у цім межовім просторі й аналізує доцільність і вартість такого розміщення для обох сусідніх держав.

Окремий уступ присвячує автор бувш. польському консулеві в Моравській Острові Мальгомові і хоча з точки погляду міжнародніх звичаїв доволі гостро критикує його діяльність, усе таки признає, що ця його діяльність принесла Польщі в т. зв. тешинському питанні великі користи.

Але найцікавіші у цілій книжці Курта Вітта є його *висновки про суть теперішнього польсько-чехословацького напруження* і його міркування про „можливости" розвязки цілої т. зв. тешинської проблеми:

„Деж шукати причин такого сильного напору Польщі на цей малий межовий простір?" — питає автор і дає на це таку ясну відповідь: „Не дасться нічим і ніяк заперечити, що ми є свідками перших видних кроків пляновоі і самостійної політики Польщі в Подунайщині, за якими можуть логічно слідувати й дальші". Господарські і лучбово-політичні мотиви були вже нераз в історії рушійними силами й теперішня політична ґенерація Польщі вже своїм забором Вильна на межовому залізничому шляху Ґродно-Динабурґ ясно показала, що вона має для таких мотивів повне, належне зрозуміння. Польська політика, при її нинішній поставі, яка основує своїм вуглям цілу Середущу, а частинно і Східну Европу, має вже нині в своїх руках такий великодержавний засіб, що його не можна недоцінювати. Перешкоджає їй у цьому одиноко Чехословаччина. З Відня і Будапешту є такожо далеко до Карвіни чи до Катовиць, як до Штутґарту чи до Мінхену. Всюди стоїть Польщі на перешкоді лише чехословацька конкуренція, а Словаччина є природною перегородою між Польщею і придунайськими землями. Право контролює тарифи й визначує ціни. Для Праги нема самостійної політики на Дунаю.

В такій ситуації для Польщі істнують лише дві евентуальности щодо скріплення її великодержавницької позиції на південному сході: *пересунути державні кордони в тешинському межовому просторі і привернути давні північні кордони Мадярщини.* Вже лише малесеньке пересунення границь Польщі на 20 км. на захід до річки Остравиці булоб для неї ідентичне з великим зростом її великодержавної сили. Таке пересунення кордонів знівелювалоб одним ударом чехословацьку угольну політику і далоб Польщі всі можливости стати необмеженим паном у постачанні вугля й коксу для цілої Середущої Европи, а тимсамим і вирішним господарським та політичним чинником і в самій Чехословаччині. Ці нові кордони втягнули би в орбіту Польщі теж найважніші вузли великих залізничих шляхів і таким чином зробилиб з неї головного нормалізатора конкурентних цін. А знову повстання самостійної словацької держави, чи пак привернення давних угрицьких кордонів Мадярщини, булоб для Польщі наче закінченням, завершенням її політичних концепцій на південному сході. *Польща й Мадярщина,* як державний бльок під супрематією Польщі, *булиб разом дійсно великою політичною силою, що сягалоб від Балтику аж по Дунай,* а на випадок втягнення в цей бльок ще й Австрії — *одною нерозривною цілістю від Балтику по Італію.* Але навіть і без Австрії Польща й Мадярщина опановуваліб усі шляхи південно-східної Европи, з винятком лиш одного шляху: Відень-Загреб.

Ціла книжка кінчиться дуже замітною думкою: „Нема сумніву, що тешинська проблема ще не діждалася своєї розвязки".

М—н.

Чоновідкритий магазин вовни і волічки „Ка-Ре-Ву" — Львів, Галицька 11 поручає наймодніші й найліпші гатунки та кольори по дуже низьких цінах. 11-15
969

БУДЖЕТ У СЕНАТІ.

Від 23 січня ц. р. розглядає сенатська буджетова комісія прелімінар державного бюджету на наступний рік. Умовини праці дещо інакші ніж у соймовій комісії. Президія і всі члени комісії з представниками уряду сидять при однім столі, підчас засідання ніхто не виходить з салі, наради мають характер дискусії, у якій беруть участь майже всі присутні, член комісії не може бути ніким заступлений. Першим уступом неписаного реґуляміну цієї комісії є „гідний сенату" високий рівень дискусії. Українську Парляментарну Репрезентацію заступає на цій комісії сен. О. Луцький.

ЗА ЗВЯЗОК З ЧУЖИМИ ПАРЛЯМЕНТАМИ. — ДЕРЖАВНА КОНТРОЛЯ.

На першім засіданні, 23. січня, розглянено буджет президента Р. П., сойму та сенату. Наш представник звернувся при цій нагоді з поданком до маршала сенату, щоби він спонукав президію секцій послів і сенаторів, які творять ґрупу „Міжнародньої Парляментарної Унії", щоби ця секція наново уконституовалася, бо звязки послів та сенаторів з закордонними парляментарними обєднаннями є дуже важні. Друга сугестія, яку висунув сен. Луцький до маршала сенату була та, щоби він дав почин до зорганізування прогульок послів і сенаторів до чужих країв і парляментів.

На другому засіданні комісії, дн. 24 січня, розглянено буджет Державної Контролі. Сен. О. Луцький висунув при цій нагоді домагання, щоби Державна Контроля вимагала від державних підприємств правильного білянсування і взагалі скріпила нагляд над тими підприємствами, бо чимало з них не має ніякої рації істнування з господарського боку тільки деякі з них є сяк так рентовні. Колиб ті державні підприємства, в які вложено кільканацять міліярдів золотих, правильно господарювали, тоді щорічний дохід тих підприємств дозволив би або знизити податки, або перевести такі дуже потрібні інвестиції, як будова доріг, реґуляція рік і т. п.

7.000 НЕПОЛАДНАНИХ СПРАВ В АДМІНІСТРАЦІЙНОМУ ТРИБУНАЛІ.

На наступному засіданні комісія розглянула буджет ради міністрів. Сен. Луцький висунув домагання, щоби уряд застановився над потре-

Як довго істнує африканська війна

Німеччина не хоче летунського договору.

ЛЬОНДОН, 31. 1. ПАТ. Розмови мін. Ідена з мін. Нойратом утвердили добре поінформовані кола в переконанні, що Німеччина не хоче начинати переговорів у справі заключення летунського договору аж доки не аліквідують італійсько-абісинський спір.

В еспанських університетах спокійно.

МАДРИД, 31. 1. ПАТ. Виклади в високих школах, що їх припинили минулого тижня, відновили на всіх видїлах. До університетських будинків допускають студентів щойно після виле-гітимування. У всіх університетах спокійно.

—o—

бою креувати окружні адміністраційні трибунали, які мериторично розглядалиб відклики від рішень адміністраційної влади і для яких теперішній Найвищий, але й одинокий, Адміністраційний Трибунал був би другою касаційною інстанцією. Один на цілу Польщу Адміністраційний Трибунал у Варшаві не може полагодити на час усіх справ. Тепер є у Трибуналі поверх 7 тисяч справ, які чекають на свою чергу вже довше ніж цілий рік. При теперішньому стані державного скарбу і господарських відносин годі й думати про прбільшення числа суддів. І не треба, бо до Адміністраційного Трибуналу напливалоб менше справ, якби не було в нас безприкладного хаосу у законодавстві і колиб апарат адміністраційних урядовців краще відповідав вимогам життя.

ФОНД КУЛЬТУРИ. — ПАТ. — МІНІСТЕР НАЦІОНАЛЬНИХ СПРАВ.

Президия ради міністрів адмініструє фондом народньої культури. Сен. Луцький звернув увагу присутнього підсекретаря при президії ради міністрів на потреби Наукового Тва ім. Шевченка і Національного Музею у Львові, які з цього фонду досі ніколи не користали. Тому, що ПАТ є підприємством, яким кермує президія ради міністрів, з нашого боку зголошено побажання, щоби в централі ПАТ-а був хоч один редактор-українець з кількома кореспондентами-українцями в осередках нашого життя в краю і за кордоном. Нарешті висунув сен. Луцький таке домагання: українці це окремий організм, якого природні потреби мають бути заспокоєні в буджетах усіх ресортових міністерств; ці потреби мусять бути заспокоєні рівномірно і тому стає конечною потребою, щоби на сторожі цієї справи стояв окремий відповідальний міністер при президії ради міністрів.

СПРАВА МЕНШИНЕВИХ СКАРГ.

Про виступ сен. О. Луцького при розгляді буджету м-ства закордонних справ ми вже згадували вчора. Доповнюємо ту замітку іншими подробицями. Сен. Луцький завважив, що Українська Паляментарна Репрезентація в багатьох справах та передусім у тих, що вяжуться з т. зв. східним пактом, завсіди є готова підтримати морально лінію міністра Бека, однак не може акцептувати відомого його становища в Лізі Націй до трактату про т. зв. національні меншини. Ми засадничо не можемо згодитися на зречення з прислугуючих нам прав, однак, як досі, так і на будуче будемо дуже раді, коли міністер закордонних справ поможе нам лагодити всі конфлікти без потреби нашого відклику до Ліги Націй, на внутрішньому терені. Справедлива і добра внутрішня політика є конечною передумовиною таких відносин.

У відповіді сен. Луцькому міністер Бек заявив, що розуміє звязок між внутрішньою і закордонною політикою та одинокою причиною його не зовсім приязного становища до трактату про національні меншини, є нерівноправність Польщі з іншими державами, які також мають меншини, а цьому трактатові не підлягають. Тому це міжнародня квестія, а не протиукраїнський підхід уряду.

Дуже цінним проявом сенатської праці є **дискусійні вечори** в помешканні маршала сенату Пристора. На запрошення маршала у кожному такому вечорі беруть участь звичайно щоразто інші сенатори, групами по 20—30 учасників. Досі таких вечорів було три, — кожним разом був там присутний і сен. Луцький.

Лещета і санки комплетний лещетарський виряд, по найнищих цінах поручає
А. Конєвич і Син
Львів, Баторія ч. 12. 1—4

Ціла Польща грає і виграє

ТАМ, ДЕ ПОСТІЙНО ПАДУТЬ ГОЛОВНІ ВИГРАНІ.

ТАМ, ДЕ ВЖЕ РАЗ УПАВ МІЛІОН НА Ч. 129512.

ТАМ, ДЕ В КОЖНІЙ ЛЬОТЕРІЇ ВИПЛАЧУЮТЬ МІЛІОНАМИ ЗЛОТИХ.

ТАМ, ДЕ В ПОПЕРЕДНІЙ ЛЬОТЕРІЇ ВПАЛА ВЕЛИКА ВИГРАНА 100.000 ЗОЛОТИХ НА Ч. 84272.

ТАМ, ДЕ СПРАВДЖУЄТЬСЯ ЗАКОН БЕЗПЕРЕРИВНОЇ СЕРІЇ ЩАСТЯ.

ОТЖЕ В ПОПУЛЯРНІЙ і НЕЗМІННО ЩАСЛИВІЙ КОЛЄКТУРІ.

„НАДІЯ" ЛЬВІВ, ЛЕҐІОНІВ 11.

Тягнення 1. кляси вже 20. лютня ц. р.

День Ремісничої Бурси.

Кілька слів про вагу Ремісничої Бурси у Львові і її пляни на найблизче майбутнє.

В неділю 2. лютого ц. р. переведе Т-во „Ремісничa Бурса" на основі дозволу влади публичну збірку на терені міста Львова на свої виховні цілі. Користаємо з цієї нагоди і йдемо по інформації, щоб наш загал пригадав собі про життя і змагання цієї важної для нас установи.

Ось кілька важніших вісток:

Т-во „Ремісничa Бурса" удержує у Львові дві бурси — одну при вул. Ходоровського 3, другу при Пасічній 2. В цих бурсах є ледви 80 вихованків. Це число в порівнанні до 10.000-ої нашої ремісничої і купецької молоді м. Львова говорить само за себе. Кілько ще треба праці і зусиль, щоби всю цю молодь забезпечити від впливів сутерин і вулиці! Теперішній Виділ під енергійним проводом о. проф. Бучацького старається перш за все про нову, простору хату. Але це справа не легка. Удержання двох бурс коштує багато енергії і гроша. Бо в бурсах мешкають найбідніші з найбідніших. Зі своїх марних заробків (3—4 зол. на тиждень) вони, очевидно, не моглиб удержатися у Львові. Бурса про таких не забуває. За мінімальні оплати (5—20 зол. місячно), творенням стипендій Рем. Бурса уможливлює науку не одному з наших спосібних хлопців. Яка радість, коли з цих хлопців виробиться добрий фризієр, електротехнік, купець! На селі змарнувавсяб ще один талант. Бурса докладає всіх зусиль, щоб таланти росли. Бо є для кого.

На питання, звідки Бурса дістає грошеві субвенції, дістаємо таку відповідь:

„Від 5 літ ні уряд, ні самоврядування не помагають нам — коли не числити 8 тон вугля, жертвованого нам львівською управою міста в останніх двох роках. Зате помагають нам наші члени. Маємо цих добродіїв 260. Місячними вкладками (0.50 зол.) постійно підсилюють наш невеличкий буджет і помагають нам у нашій праці. Крім цього дістаємо час до часу якусь більшу жертву від наших установ і свідомих громадян. У цей спосіб при дуже ощадній господарці маємо змогу запевнити нашим питомцям здоровий і простий харч, дуже скромне приміщення і відповідну опіку й виховання.

„Більше зусиль вкладаємо в купно нової хати. До цієї справи змобілізували ми всі сили й надії. **Мусимо придбати нову хату вже в найближчих місяцях!** Годі відправляти з нічим десятки хлопців, що ждуть від нас помочі і підтримки. Коли не ми — то велике місто заопікується нашим доростом. А від тієї опіки нема чого ждати ні нашому народові ні нашій церкві".

— Які заходи робите, щоби придбати гроші на нову бурсу? — питаємо дальше.

„Це справа нелегка **добути нині 50.000 зол.** Громадянство має досить тягарів, а на меценатів того покрою, що пок. мистець Ол. Мишуги, нині велика посуха. Всетаки не тратимо надії. Тернопіль має свого д-ра Якова Турина — чомуж би Львів мав залишитись між останніми?

„В першу чергу популяризуємо справи Рем. Бурси. В найближчім часі запросимо нашу пресу на нараду. Знаємо її силу, значіння і цінимо її поміч у кожній важній справі. Надіємося знайти зрозуміння для наших змагань. — Крім цього зачали ми акцію збіркову. Маємо вже 2.000 зол. До 50.000 далека дорога. Це правда. Але не менша правда в тім, що наші зусилля і поміч нашого громадянства не підуть надармо: у **Львові збудуємо нову ремісничу бурсу!"**

Розмова скінчена. Відходимо з Ремісничої Бурси сильніші, бальоріші.

Ярослав Сперан.

Спільний політичний бльок арабських держав.

БАГДАД, 31. 1. ПАТ. Уряд Іраку ставив в порядку нарад Ліги Націй свій граничний спір з Іраном з уваги на дружні взаємини, що тепер зчачать обі держави. Спір торкається передовсім спільної плавби на Долішньому Тигрі й Евфраті. Відложення тієї скарги має ще більше політичне значіння, бо вказує, що переговори у справі затіснення відносин між Іраком, Іраном, Туреччиною й Афганістаном пішли вперед, та творять з тих чотирьох держав однородний політичний бльок на зовні. Іракська преса підкреслює у цій справі заслуги турецького президента Кемаля Ататурка.

Ліквідація відомої курдійської банди Кгаґіля.

МОСУЛЬ, 31. 1. ПАТ. У Північнім Іраку ведуть енергійну поліційно-військову акцію проти відомого курдійського бандита Кгаґіль Кгоєгної, що останніми часами часто нападав на іранську та турецьку територію. Тепер під напором турецьких відділів частина банди Кгаґіля вернулась на територію Іраку, де її розбили та частинно взяли до неволі. Дальшу акцію, щоб зовсім ліквідувати цю банду, продовжують.

КАЛЄНДАРІ
„КРИНИЦЯ"
НА РІК 1936.
продають книгарні і висилає Адміністрація „Діла".

Святочне проголошення літературної нагороди.

Вечір „Т-ва письменників і журналістів.

Як і минулого року, „Т-во письменників і журналістів" проголосило прилюдно вислід цьогорічного літературного конкурсу, запрохавши на такий вечір членів жюрі і публику. Вечір відкрив голова „Т-ва письменників і журналістів" **Р. Купчинський** короткою промовою, проголосивши лавреатою цьогорічного конкурсу п-ю **Ірину Вільде** відзначену другою нагородою. Рада „Т-ва письм. і журн." зазнайомившись з протоколами засідань жюрі признала цю оцінку правосильною. Рівночасно заявив він, що залишені гроші з цьогорічної нагороди підуть тільки на літературні премії, а не на ніяку іншу ціль.

Після цього член Ради Т-ва **Василь Софронів** прочитав лист від п-і Ірини Вільде, яка не маючи змоги приїхати на це свято, пояснювала, чому може і краще, коли не буде її в атмосфері, де йтиме палка дискусія про доцільність признаної нагороди. Лист цей мав у собі ту саму безпосередність і простоту, що і нагороджені твори молодої авторки.

Референт літературної нагороди прочитав теж спис усіх жертводавців за минулий рік підкреслюючи, що між ними є дуже мало приватних осіб і дрібних жертв.

Після цього реферат про нагороду виголосив **проф. В. Радзикевич**, подаючи загальну характеристику творів, що могли бути кандидатами до нагороди. Характеристика ця була не тільки оригінальна, але і дискретна. Прелегент зупинився на поодиноких творах у символічній формі так, що кожний, хто читав їх, знав про який твір іде мова, хоч не було згадки про прізвище автора та наголовок твору. Одна книжка залишала враження лісної гущавини, крізь яку треба було продиратись навмання, шукаючи даремне стежки, що моглаб вивести мандрівника з хащів; друга високої будівлі, куди треба було пнятись по стрімких ступнях та чим далі ми йшли — розчарувались, бо сходили вниз замісць підходити уверх; третя гарно різьблених, але холодних камінців, пороссипуваних на березі ріки, четверта села, чепурного, милого, але яке ми вже колись бачили у кращому вигляді., і т. д. І так перейшло жюрі всі твори поки не зупинилось на одному, що схвилював більшість, бо мав у собі свіжість сучасности, щирість вислову і ту велику прикмету, яка дозволяє книжку дочитати до кінця з цікавістю.

Після реферату проф. В. Радзикевича розвинулась широка дискусія, що протяглась до 9-ої год. веч. Дала вона нагоду висловити свої думки всім, що були невдоволені присудом жюрі. У дискусії забирали голос пп.: **П. Ісаїв, Б. Кравців, М. Гнатишак, М. Донцова, М. Рудницький, д-р І. Копач, М. Добрянський, д-р о. Застирець, Б. І. Антонич, М. Стахів, Королюк, Струтинська, проф. В. Сімович.** Деякі із промовців обороняли прикмети творів інших кандидатів, що на їх думку більше заслужили на нагороду з огляду на вищу „тематику" свого твору або вищий ідеольогічний підклад, без огляду на те, чи мова цих творів, як вони самі признавали, „залишає багато до бажання". Проф. В. Сімович і проф. В. Радзикевич розвіяли при кінці подвійне непорозуміння в оцінці твору тих, що невірно освітлювали ролю „тематики", мови та ідеольогії.

Такі прилюдні дискусії з нагоди признання літературних нагород улаштовує Т-во П. і Ж. що року і що року мають ці дискусії одну й ту саму хибу. Більшість дискутантів не може вдержати свого темпераменту бодай настільки, щоби особисто не ображувати людей. Тон дискусій дуже часто не відповідає ні місцеві ні справі, яку дискутанти обороняють. Більше спокою і річевости, а напевно буде з цього більше користи і для слухачів і для дискутантів і для милих їм авторів.

Міські Театри у Львові, субота 1. лютого 1936.
Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ перший з останніх трьох разів виступ Ірини Сольської в славній ролі як мрс. Ерлен в комедії Оскара Уайльда

„ВІЯЛЬЦЕ ЛЕДІ ВІНДЕРМІР".

Великий концерт акторської гри.

Єгипетсько-британські переговори.

НОВИЙ ЄГИПЕТСЬКИЙ УРЯД.

КАІРО, 31. 1. ПАТ. Вчора Алі Магер Паша створив новий египетський кабінет. У цьому кабінеті премієр Алі Магер Паша сам обняв теку міністра закордонних справ. Міністром скарбу є Абд-ель-Вагаб Паша. Кабінет складе нині ріно присягу королеві та покличе комісію для переговорів з В. Британією, що зачне свою працю 15. лютого. До цього часу уряд підготовить переговори. У комісії буде 6 вафдистів і 5 членів інших партій. Головою комісії буде голова Вафду Нагас Паша. Уряд матиме владу до виборів.

ЗАЯВА НОВОГО ПРЕМІЄРА.

ЛЬОНДОН, 31. 1. ПАТ. Новий египетський премієр Алі Магер Паша заявив кореспондентові „Дейлі Телеграфу" в Каірі, що уряд зробить усе, щоб створити догідну атмосферу для англійсько-египетських розмов, що незабаром зачнуться. Завдання нового уряду підготовити ці розмови, далі зорганізувати вибори, що відбудуться мабуть 2. травня.

АНГЛІЙЦІ ВДОВОЛЕНІ.

ЛЬОНДОН, 31. 1. ПАТ. У британських офіціяльних колах дуже вдоволені з того, що король Фуад іменував голову партії египетських націоналістів „Вафд" Нагаса Пашу головою египетської делегації до переговорів з В. Британією. Крім Нагаса Паші у складі делегації, що незабаром їде до Льондону є також провідник лібералів Могамед Магмуд Паша та б. премієр і провідник консерватистів Сідкі Паша. В такий спосіб до делегації ввійшли найбільш впливові египетські діячі. Делегація має 9 членів, 5 вафдистів, що мають у делегації більшість. Переговори зачнуться в Льондоні в другій половині лютого та треватимуть кілька тижнів. У звязку з тим вибори пересунули до 2. травня. Тимчасом усі партії погодились на створення невтрального уряду Алі Магера Паші.

Катастрофа експресу.

НЮ ЙОРК, 31. 1. ПАТ. Близько Сандбері в стейті Пенсильвенія вилетів з рейок експрес, що їхав до Ню Йорку. Катастрофа сталась на мості. Машина і два вагони впали до ріки. 3 вагони в тому два спальні впали перед мостом в насипу та згоріли. Спершу подали, що 1 особа вбита і 30 ранених. Але число жертв куди більше.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Жюрі сидить „на цензурі".

З нагоди цьогорічного літературного конкурсу.

Рішення літературних жюрі, так само, як жюрі присяглих суддів, не підлягають плебісцитові. Але тому, що ми, не вважаючи на великий у нас арсіт фашистів, імперіялістів та інших прихильників диктатури, покищо демократична нація, то радо вислухуємо „голосу народу" у справах, в яких кожен може забирати голос. „Т-во письменників і журналістів" знову влаштувало на вечері проголошення літературної нагороди прилюдну дискусію на тему призначених цього року нагород. Як влучно і дотепно завважив д-р Копач — тіка дискусія, злучена з проголошенням нагороди, це вже наш оригінальний винахід.

Винахід, на мою думку, щасливий; нехай ті, що судять авторів, самі після цього „сидять на цензурі". При такій ширій виміні думок можна довідатися про деякі настрої і погляди на літературу звичайних читачів. Були на салі теж деякі критики, що вже раніше підготовляли атмосферу для кандидатів, яких уважали гідними нагороди.

Становище члена жюрі, який хотів би всім догодити або дуже рахується з настроями публики та приятелями розмовами — прикре. Прикре воно і для тих, які вважають своїм обовязком виріжнити твір з огляду на його справжню вартість, а мають між контркандидатами особи близькі собі приятно, симпатичні чи чимось іншим заслужені. Цьогорічне жюрі має за собою ту спокійну совість, що виконало саме такий обовязок супроти літератури, забувши про всі інші огляди. Чи воно помилиться? На це дасть найкращу відповідь розвиток таланту нагородженої авторки.

Деякі сумніви прокинуло питання: чому жюрі не взяло на увагу вже нагороджених минулими роками авторів? Якщо дивитись на літературний конкурс як на перегони, то зовсім послідовно нагороду повинен би дістати найсильніший змагун, без огляду на те, чи вже вийшов із змагань переможцем минулого року. Але й у спорті змагун мусить побити свій власний дотеперішний осяг новим рекордом.

Сказав хтось у дискусії, що цього року несправедливо піднесло жюрі свої вимоги, тимто і деякі кандидати відпали. Коли воно справді так, то з цього скористати може тільки наш рівень літератури. Маленькі збірочки, що появились цього року в надії на нагороду, вказують на дуже невисокі вимоги, які ставлять собі самі автори. Хоч посвій ніхто не важить ні кілько, маленька збірочка, що заслуговувалаб на нагороду, повинна мати в собі бодай потенціяльну силу.

Дивно звучали цього року відгуки деяких молодих, які обороняли молодість гаслами старих, лисих рідників. Вони журились виховним впливом книжок і то таких, що виховувалиб не тільки молодь, але і старших. Чи є така література у світі, що сповняла би це завдання? Нема, і велетко буде тим, які хотять показати такі твори, найти письменників, що взялиб на себе ролю большевицьких робітників пера — каторжан.

Коли минулих літ нагорода припала декому з молодих дискутантів, тоді не підлавіли вони в сумнів критичного хисту членів жюрі. Мало коли маємо відвагу назвати дурнями тих, які нас хвалять. Та природна це річ, що кожний має найбільше довіря до свого критичного хисту, хоч би не прочитав у житті жодної книжки про те, з якими критеріями великі критики підходили до літературних творів. На цьому саме полягає весела літературна забава: нашим талановитим авторам закидають часто те, чого бракує навіть великим письменникам, а вихвалюють книжки без нараз віднайшли там відблиски своїх „ідей".

У дискусії від вартісто творів чуємо часто слово „обєктивність". Коли залишити на боці філософічну аналізу, що це слово значить (бо гобзем фільософії), то можна в суперечці при ріжних книжки, які вважаєте кандидатами до нагороди прирівняйте з оцінкою жюрі і пошукайте відповіть на питання: чому мій осуд так дуже ріжниться від тамтого? Така умова працю може завдати іще потреби передумувати найважнішу основу всіх оцінок — мотиви, психольогічні та льогічні.

Не можна сподіватися, щоб усі однаково оцінювали твори; тут ріжне є оцінюванні досвід, смак, знання літератури, що дає майже безмірно хисту. Хто замісць цього матеріялу користується тільки тим, що сам має, той справді і не дуже журиться літературою.

Активність селянства
львівського повіту.

Зїзд Повітового Народнього Комітету УНДО.

У пятницю 31. січня ц. р. відбувся Зїзд Повітового Народнього Комітету УНДО при виповненій вщерть салі „Бесіди". На зїзд прибуло 305 осіб (найбільше селян) з 87 сіл (на всіх 125 сіл) львівського повіту. Масова участь у нарадах є найкращим доказом, що наше селянство живо цікавиться політичними і громадянськими справами та горнеться до організованого життя під проводом УНДО.

Наради відкрив в год. 11.10 передполуднем голова ПНК ред. *Гриць Гладкий*. Основний реферат про діяльність УПР, наше теперішне положення та теперішні польсько-українські взаємини виголосив голова УНДО й УПР пос. *Василь Мудрий*. По рефераті присутні ставили низку запитів у податкових, шкільних і мовних справах та одобрили теперішну політику УНДО й УПР.

Звіт з діяльности ПНК склав секретар *Михайло Данко*. Самоуправні справи і наші болячки в самоуправі основно обговорив член Повітового Виділу *о. Микола Землинський* з Ярничева Старого. Організаційні справи ПНК обговорив дуже основно голова ред. *Г. Гладкий*.

Над рефератами вивязалася жива дискусія, після чого присутні вибрали нову управу ПНК в такому складі: ред. Гриць Гладкий — голова, та Ілько Лисий — оба зі Львова; адв. д-р Петро Хрептовський (Щирець), о. Іван Пелехатий (Дмитровичі), о. Іван Дорик (Хоросно), Петро Крочак — селянин (Сороки), о. Роман Ганко (Зболіска), адв. м-р Евген Жизневський (Львів), о. Максиміліян Коверко (Бродки) та Іван Кристиняк (Лісневичі).

Як заступники ввійшли: о. Матвій Демчук (Руданці), Микола Любуська (Вербіж), Іван Доманський (Товщів), Михайло Файда (Ситіхів) і Михайло Кальмук (Миклашів).

Крім того присутні приняли одноголосно такі резолюції: 1) Зїзд одобрює діяльність проводу УНДО й УПР та висловлює їм повне довіря. 2) Зїзд стверджує, що успіх проводу залежить головним чином від підтримки сильно зорганізованого громадянства і тому взиває все свідоме громадянство вступити в ряди партії УНДО та як карні члени виконувати всі обовязки своєї політичної організації. 3) Зїзд взиває всіх громадських і волосних радних до організованої праці в самоуправі, а все громадянство зацікавитися вислідами цієї праці і своєю піддержкою влекшити працю наших радних. 4) Зїзд доручує ПНК дальше вести працю у напрямі співпраці всіх громадянських організацій, щоби таким чином успішніше опанувати національною організованістю повіт.

Вкінці зїзд вибрав представників на Народній Зїзд УНДО. Відспіванням національного гимну наради закінчилися в год. 3-ій пополудні.

—o—

Не мають навіть на сіль.

Зріст задовження. — Доходи з тютюну і горівки.

ВАРШАВА, 31. 1. ПАТ. Соймова буджетова комісія радила над прелімінарем буджету на сплату державних довгів і над прелімінарем буджетів державних монополів.

Про сплату державних довгів говорив референт пос. Гуттен-Чапський. Прелімінар буджету передбачує 285,700.000 зол., себто понад 13 міліонів більше ніж минулого року. На сплату закордонних довгів призначено 110,303.000 зол., на внутрішні довги 94,823.000 зол. Закордонні довги зменшились головно наслідком девальвації багатьох валют. Внутрішні довги зросли на 334 міліони зол., головно внаслідок недобору буджету. Тому, що державний скарб забирає і так невеличкі грошеві засоби суспільности, відсотки від кредиту дуже високі. Конверзія внутрішніх довгів дала державі великі ощадности. Вкінці референт зголосив низку поправок, щоби міністерство скарбу зценталізувало цілу фінансову політику. Тому, що ніхто не забирав голосу у цій справі, комісія приняла буджет з внесками референта.

Опісля той сам референт реферував прелімінарі буджетів державних монополів. Державний скарб матиме доходу з монополів 595 міліонів золотих, себто 35 міліонів золотих менше ніж минулого року. Монополі дадуть 32 відсотки прелімінованого доходу в буджеті.

ПРОДАЖ ЧОРНОЇ СОЛИ БІЛЬШАЄ.

Опісля референт подрібно обговорив діяльність поодиноких монополів. Згадав, що продаж чорної соли постійно більшає, білої меншає. Другим тривожливим обявом є недостаточна продажа соли розмірно до приросту населення. Це доказ, що покупна сила сильно зменшилась. Одною з головних причин є невідповідна політика сільного монополю, який продає сіль закордоном нижче власних коштів продукції. Референт заявився за реорганізацією коштів продукції.

Тютюневий монополь дасть державному скарбові 300 міліонів доходу, себто 30 міліонів менше ніж минулого року. І тут пекучою справою є вирівнання заробітних платень. Справа емеритури теж вимагає свого вирішення. У звязку з тим референт натякнув про необхідність зміни статуту монополю. Ціни тютюну не можна зменшити з уваги на теперішній стан скарбу.

Спіртовий монополь дасть державному скарбові 170,700.000 зол. Кількакратна обнижка цін дала позитивні успіхи. Треба, щоби промисл збільшив доконче консумцію спірту. Обговоривши корисну господарку державної льотерії, яка дасть півтора міліона більше доходу ніж минулого року, референт обговорив політику сірникового монополю. Стверджив, що продажа сірників постійно зменшується. Договір з акційною спілкою для експльоатації цього монополю утрудняє вплив уряду на ціни цього монополю. Нелегальний виріб і продажа неостемпльованих запальничок постійно зростає. Стверджив, що цього року остемпльовано ледви 99 запальничок.

В дискусії промовляв пос. Вагнер і після того предсідник перервав наради на обід.

Ненадійна смерть ґен. Кондиліса.

БІЛГОРОД, 31. 1. ПАТ. Агенція „Авала" повідомляє з Атен: Ґенерал Кондиліс помер несподівано.

АТЕНИ, 31. 1. ПАТ. Безпосередньою причиною смерти ґен. Кондиліса був аневрізм серця.

Ґенерал Кондиліс після завалення Венізельосового повстання ввів формально диктатуру в Греції та головно причинився до повороту короля Юрія на престіл. Король після повороту відсунув Кондиліса від уряду та покликав ліберальний уряд. Цей уряд розписав вибори до парляменту. Кондиліс, усунений від уряду, вів потайну агітацію проти короля. Положення уложилося так, що Кондилісові монархісти стали в опозиції до короля, а Венізельосова партія сприяла королеві. Останні вибори принесли перемогу Венізельосу.

Сконфіскували 400 скринь цитрин.

ЛЬОНДОН, ПАТ. На одному з льондонських залізничих двірців митні службовці сконфіскували 400 скринь цитрин з Італії. Це перша конфіската від хвилини проголошення санкцій. Цитрини були задекляровані й опаковані, нібито зі Сирії, одначе устійнили, що корабель „Ферні де Зебріж" привіз їх із Сицилії.

—o—

ДВІ КАТАСТРОФИ В КОПАЛЬНЯХ.

КАЛЬКУТА, 31. 1. ПАТ. Наслідком катастрофи в копальні вугля в провінції Бігар, яку спричинив вибух ґазів, було багато жертв. Розміри катастрофи ще точно невідомі, бо з побоювання дальших вибухів, мусіли перервати ратункову акцію. Втратили вже надію, щоби вдалося врятувати 4 европейців, які були в копальні підчас вибуху. У копальні засипаних багато туземних шахтарів.

ЛЬОНДОН, 31. 1. ПАТ. У копальні вугля в Кільмергорст у графстві Йоркшір вибухли ґази. Згинули тон шахтярі.

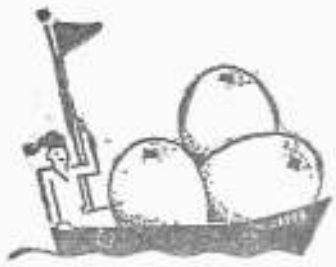

Яфські помаранчі

є всюди

Якщо бажаєш направду соковитої помаранчі — домагайся яфської помаранчі.

Яфські помаранчі і ґрейпфрути

ЗАВЖДИ БІЛЬШЕ СОКОВИТІ

Палестинський овоч.

КОРОЛЬ ЮРІЙ НЕ ЗАБУВ ПРО ЦАРСЬКУ РОДИНУ.

Після покорону короля Юрія приїхало інкогніто до Льондону кількох членів родини Романових. Покійний король Юрій у завіщанні не забув і про членів царської родини. Один із молодих російських князів, що працює як приватний службовець у Данії, одержав 25.000 фунтів, щоб міг скінчити студії.

ШЕФ ПОЛІТИЧНОЇ РАДИ.

ТОКІО, 31. 1. ПАТ. Агенція Домеі повідомляє з Гсінь-Кінгу, що потверджується чутка, що ген. Догара приняв становище шефа політичної ради провінції Гопеі та Чагар.

ОПЕРАЦІЯ ГРЕЦЬКОГО ПРЕМІЄРА.

АТЕНИ, 31. 1. ПАТ. Премієр Демерціс піддасться в понеділок операції лівого ока.

ВИБОРИ В ЄГИПТІ.

КАІРО, 31. 1. ПАТ. Єгипетський уряд визначив парляментарні вибори на 2 травня ц. р.

НОВИНКИ.

— **Приймаю пацієнтів у моїм заведенні, вул. Сикстуська 17, від 9—1 і від 3—6.30. В неділі і свята за попереднім зголошенням. Урядовці і шкільна молодь користають зі знижок при пльомбуванні і вставлюванні зубів. Насс.** 1—3

— **Концес. Курси косметичні Стефанії Гаврисевич під проводом д-ра Е. Дурделли та д-ра хемії космет. Львів, вул. Коперника 42а, тел. 272-18.** Вписи приймаємо щоденно. Початок викладів 15 лютого. Проспекти на бажання висилає Дирекція. 1054 4—10

— **Футра, всілякого рода, найвибагливіші, получає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46.** 10 101—1

— **Перший Рідно-шкільний Чайний Вечір.** Кружок Рідної Школи ім. М. Шашкевича (серед міста) у Львові улаштовує в неділю 2-го лютого ц. р. Чайний Вечір з танцями в салях „Вітаміни" при вул. Костюшка ч. 3. Орхестра Яблонського. Одяг буденний. Дешевий буфет. Вступ за добровільними дарами. Початок в год. 20-ій. Окремих запрошень не висилаємо. 1081

— **На „Ремісничу Бурсу"** у Львові відбудеться в неділю, 2. лютого ц. р. публична збірка під українськими церквами та установами.

— **Засідання Комісії національної економіки, соціольоґії й статистики при Історичній Секції НТШ** з рефератами: д-ра Івана Карпинця про продукцію заліза в Галичині в 1772—1848 рр., та д-ра Карла Коберського про вплив кризи на кредитові відносини — відбудеться в понеділок, дня 3 лютого в 6-ій год. вечором у Бібліотеці НТШ.

— **Засідання Комісії нової історії України при Історичній Секції НТШ** з рефератами: д-ра Іла Витановича про Михайла Грушевського як соціольога, та д-ра Миколи Андрусяка про досліди над політичною діяльністю Грушевського — відбудеться в середу, дня 5 лютого в 6-ій год. вечером у Бібліотеці НТШ.

Основні досліди

виказали, що ЛИШЕ

Вівсяні платки Knorr

мають ті відживні складники, які потрібні для здоровля.

— **Учасник бою під Крутами про його хід.** Заходом Комітету Студентських Товариств сотник Гончаренко, учасник бою під Крутами, представить у понеділок 3 лютого ц. р. в салі „Української Бесіди" докладний хід бою під Крутами. Початок в год. 19-ій.

— **Панахида за поляглих.** В неділю, 2. лютого ц. р. впоцусне відбудеться в церкві св. Юра у Львові торжественна панахида за поляглих в бою під Крутами. Всі студентські товариства і українських громадян запрошує до найчисленнішої участи **Товариство Укр. Студ. Католиків „Обнова".**

— **Колядки і щедрівки в кошицькому радіо.** Дня 2 лютого ц. р. радіостація в Кошицях буде передавати від год. 18 до 18.30 українські колядки і щедрівки у виконанні читальняного хору в Нересниці.

— **В роковини Крут.** Укаїнська студентська молодь у Львові у звязку з роковинами Крут зійшлася 29 січня в домівці Української Бесіди. Після однохвилинної мовчанки вислухали реферату про історичну боєву подію під Крутами.

— **Ревізії й арештування.** Дня 29 січня ц. р. постерунок поліції з Гійча і Рави Руської перевів ревізію у Дмитра Пилипа, Теодора Чорного, Дмитра Балуха, Юрка Чорного, Еви Балух і Михайла Богуша в Голім Равськім. Хоча підчас ревізії нічого не зібрали, усіх арештовано і відпроваджено на постерунок поліції у Гійчу. Причина арештування покищо невідома.

— **Трахома у школах.** Державна служба здоровля одержала звідомлення про багато випадків трахоми серед молоді вселюдних шкіл. Наслідком того по школах цього типу переведуть контролю очей у молоді.

— **Емеритальне обезпечення самоврядних службовців.** Головна рада професійних союзів самоврядних працівників предложила міністерству меморіял у справі проекту закону про емеритальне обезпечення. Меморіял виступає рішучо проти нарушення набутих прав, домагаючись емеритального обезпечення у власному обсязі, причому зазначує, що хоче тільки вдержати свої права на рівні емеритур державних службовців.

— **Зловживання на почтовій агенції.** Карний трибунал у Львові розбирає справу 29-літньої Софії Векерман, управительки почтової агенції в Бродках пов. Ланця, яка при виплаті інвалідських рент присвоїла собі 3.832 зол. Обвинувачена не признається до вини і каже, що гроші виплатила людям, тільки вони не хотять до того признатися.

— **Неграмотність на Волині.** Головний статистичний уряд оголосив дані, що торкаються освіти у пятьох повітах волинського воєвідства на основі перепису з 1931 р. В любомильському повіті серед населення від 10-го року життя не вміло ні читати ні писати 85.5 прц., в здолбунівському 79.4 прц., в костопільському 75.5 прц., в сарненському 75.5 прц., в горохівському 74 прц.

— **Ограбили кооперативу.** До будинку читальні Просвіти в Рекшині пов. Жовква вломилося ночі вісьмох озброєних бандитів і заставши там двох партійників, що пильнували кооперативного сейфу, звеліли їм положитись лицем до землі. Те саме зробили з двома іншими партійниками, що надійшли зі села. Опісля ограбили сейф з товарів і готівки на 670 зол. Всіх арештовано в Перемишлі пов. Сокаль, при чому відобрано часть добичі.

— **Продукція механічної обуви.** На основі обчислень головного статистичного уряду торік випродуковано в Польщі загалом 2.161.000 пар механічної шкіряної обуви.

— **Львівська хроніка.** Арештовано адвоката д-ра Саломона Ґерсера за участь у зловживаннях в інвалідському відділі повітового старостства у Львові. — В мешканні при вул. Лисенківській 83 студент філософії, 25-літній Тадей Полех у приступі божевілля порубав сокирою свою матір і 50-літню сублокаторку Чернякову. — Арештовано Марію Завалкевич із Старого Села, що подаючись за графиню, виманювала гроші від людей, обіцяючи їм посади при залізниці. — При вул. Рицерській попеклася молоком 10-місячна дитина шевця Кульчицького і перевезена до шпиталю померла.

— **Краєва хроніка.** В Негівцях пов. Калуш чотири хлопці, вертаючись зі школи, почали совгатись на річці Болохівці. Лід заломився і трьох хлопців утопилось. — У Стоянові 26-літній Василь Бачинок пострілив смертельно під церквою свою наречену і сам відобрав собі життя. — В каміноломах дібр Комінки в скалатському повіті підчас добування каміння присипало робітника Микиту Вересюка з Богданівки. Він згинув на місці.

— **Втопилися в торфовищі.** В селі Дорогійськ пов. Холм 30-літній Антін Попик, вертаючи додому підхмелений, збився з дороги і вїхав возом у торфовище. Віз з конем так швидко почали западатися в багні, що Попик не встиг урятуватися і також утопився.

— **Також реформатор.** Як повідомляє станиславівська місцева преса, новий начальник городського суду в Станиславові видав низку розпорядків, що зустрілися в судових колах з неприхильними коментарями. М. і. він заборонив суддям вигатися з адвокатами, подаючи руку. Крім того звелів своїм урядовцям говорити „пане адвокат", а не „пане меценас", як досі було принято.

— **З Польщі.** В Лодзі мають зорганізувати жіночу поліцію в однострояx, подібно як у Варшаві. — Перед варшавським окружним судом станув б. скарбник слідчого уряду у Варшаві, агента Кароля Кубсяка, що впродовж 8 літ здефрадував 16.000 зол. — З мосту Кербедзі у Варшаві скочив до Висли і втопився Йосиф Мициx, що приїхав зі Львова шукати посади.

— **Обеліск у Києві** мають побудувати на пам'ятку залишення цього міста польськими військами в 1920 р. Проект обеліску вже виладжений у трьох варіянтах і 1 квітня ц. р. мають його затвердити. Обеліск стане в центрі Києва на площі Третього Інтернаціоналу.

— **Отже Юрій Добрий** має називатися в історії англійський король Юрій V, що вмер недавно. Його меч, який він носив при однострою кавалера одеру підвязки, зложать у спеціяльній ґабльотці в салі с. Юрія на замку у Вінзсор. Під ґабльоткою помістять офіціяльний напис: „Меч Юрія Доброго".

— **Новий воєнний винахід.** Американський інжинір Вальтер Крісті зладив танк, який можна перевозити літаком. Танк важить 4.500 фунтів і його можна скидати з висоти 30 метрів просто до боєвої лінії. Десять тисяч таких танків могли би заступити всі полки американської піхоти. Інжинір каже, що Німеччина давала йому за цей винахід 600 тисяч долярів. Крім того він одержав оферту від Совітів, Франції, Італії та Китаю.

— **Доходи нового англійського короля.** Як повідомляє англійська преса, новий англійський король Едвард VIII побиратиме цивільну лісту в тій самій висоті, що його батько, отже 472.000 фунтів або 12 і чверть міліона зол. річно. Є це найвища цивільна ліста, яку дістає тепер голова держави. Перед війною найвищу цивільну лісту дістав в російський цар — майже втроє більшу від англійського короля. Австрійський цісар мав теж дуже високу лісту, бо двічі більшу від ліста англійського короля.

— **Найбільше фільмове місто в Европі.** Минулої середи відбулося посвячення угольного каменя під кінематографічне місто, яке Мусоліні рішив побудувати біля Риму. Місто проектується на зразок американського Голівуду і буде найбільшим фільмовим підприємством в Европі. Призначено під нього простір на 600 тисяч кв. м., з чого 120 тисяч кв. м. займуть студіо, уряди й службові поміщення, 480 кв. м. піде під зовнішні знімки, всякі сценерії і масові сцени. Роботи розпічнуться вже у квітні ц. р. і за рік будуть готові. Першу фільму возьмуть із життя Сціпіона Африканського. Інші фільми будуть теж історичні.

— **Торговля людським товаром.** У звязку з італійсько-абісинською війною опінія цивілізованого світу стверджує з обуренням, що в Африці є ще досі легальна торговля невільниками. Централею цієї торговлі є арабська провінція Геджас над Червоним Морем. Король цієї країни Гусеін унормував торговлю невільниками законно і сам оголосив у часописі „Квібла" низку статтей, доказуючи, що ця торговля є згідна з нашою вірою, бо сам Магомет її захвалював. На думку поступових магометан королівська інтерпретація науки пророка занадто зосереджена на натягнена до практичних цілей. Торговля живим товаром приносить поважні зиски. Невільники, яких привозять до Геджасу, це переважно мурини із Судану та пограниччя Абісинії. Головними ринками збуту є Міджі, Бірк і Ель-Таїф. Сюди привозять кораблями сотні невільників. Хоча на Червоному Морі стежать безустанно, кораблі европейських держав, що поборюють це варварство, торговля невільниками триває дальше. Стверджено, що також у середущій Сагарі провинтає торговля людським товаром. Централею для цілої Сагари є місто Тауденї, яке можна назвати справжнім пеклом. Тут є салїни, в яких працюють невільники. Европейські експедиції дістаються сюди дуже рідко. Нема тут дерев, а умовини праці є такі важкі, що найсильніші невільники гинуть після кількох місяців. Їхня доля є гірша ніж доля вючних звірят в найбідніших краях Европи. Культурне людство толерує це варварство, бо є за слабе, щоби накинути Африці свою цивілізацію.

— **Хорі на видокровність і блідницю** вернуться скоро до здоровля і сил, якщо будуть відживлятись раціонально себто повинні споживати якнайбільше відживок. Такою доброю поживою є „Вівсяні платки Knorr", про їх вартісні відживні складники всі знають. Гасло „Вівсяні платки це джерело здоровля і сили" коротко і розумно характеризує їх незрівняний вплив на людський організм. Гадка, що „вівсяні платки Knorr" є найліпшим цього роду перетвором" є зовсім виправдана і що з огляду на їх видайність, знаменитий смак і незвичайні відживні вартости при дуже низькій ціні продукту. Від кількох літ у фірмі Knorr Заведення Відживчих Виробів у Познані перетворюють старанно вибрані першорядні гатунки вівса в оригінальних опакуваннях на першорядних машинах. Овес старанно чищений і душений зберігає свої високовартісні відживні складники. Тому просимо домагатись тільки найліпшої якости „Вівсяних платків Knorr", які легко пучнявіють, в смаку є молочно солодкі і багаті у вітаміни.

З кіна.

КІНО „КОПЕРНИК" і „МАРУСЕНЬКА" і „КАТРУСЯ".

Весела комедія з Францускою Ґаль, що від свого першого великого успіху „Чібі" створила власний оригінальний тип, який відтворює у дальших кінових комедіях. „Катруся" нагадує найбільше „Весняну параду" з молодою, наївною, сільською дівчиною, що у великоміському середовищі вміє дати собі раду вродженим інстинктом та ніжним серцем. У цій своїй останній ролі Ф. Ґаль доводить тип наївної дівчини до тої межі, де всі ми віримо весь час, що маємо перед собою звичайну „оферму" та „дурепу". Саме цей контраст між умовним рівнем і незвичайно ніжним відчуванням уперше закоханої дівчини робить велике враження, бере нас за серце. Вся комедія збудована на комічних ситуаціях і належить до найкращих з участю цієї талановитої та пресимпатичної артистки.

Відозви й комунікати.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ОСВІТНІЙ КУРС ДЛЯ СІЛЬСЬКИХ РІДНОШКІЛЬНИХ ПРОВІДНИКІВ.

Для поширення та поглиблення рідношкільної діяльности в кружках Рідної Школи по селах львівського повіту приступає в другій половині лютого ц. р. Рада Повітового Союзу Кружків Р. Ш. у Львові на внесення своєї організаційно-реферової комісії до зорганізування **однотижневого курсу для вишколення сільських рідношкільних провідників.**

Курс матиме такі предмети: 1) Організаційні справи. 2) Книговедення. 3) Культурно-освітню працю. 4) Організацію доросту. 5) Дошкільне виховання. 6) Бібліотекарство. 7) Аматорські театральні вистави та інші імпрези. Викладатимуть фахові сили.

Кожний кружок Р. Ш. у львівському повіті обовязаний висилати одного делегата зпоміж членів своєї Старшини, який після скінчення курсу повинен довший час працювати в кружку Р. Ш. і підготовляти інших у рідношкільній роботі. Окрім того можуть зголошуватися члени кружків, одначе за порученням Старшини місцевого кружка Р. Ш.

Курс безплатний. Проміщення і удержання учасників (учасниці) курсу коштуватиме 10 зол.

Зголошення треба слати по день 9. лютого ц. р. до канцелярії Повітового Союзу Кружків Р. Ш. у Львові, вул. Сикстуська ч. 46.

Найменше число учасників 15.

Можуть зголошуватися кандидати також з інших повітів.

Про точний розклад курсу буде повідомлений кожний кружок Р. Ш. після зголошення учасників.

Рада Повітового Союзу Кружків Р. Ш. у Львові.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ.
Український
Технічно-Господарський Інститут
продовжує вписи на:
I. Високошкільний Економічно-Кооперативний відділ, по закінченню якого видають диплом з титулом економіста,
II. Курси українознавства — з широкою програмою,
III. Фахові курси — бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької і французької), пасічництва, садництва, перероблення садовини і городовини, оброблення шкіри, виноварства, радіотехніки, фото рафії. По закінченню курсів видається свідоцтво. — Передбачують відкриття й інших курсів.
Навчання кореспондениійною методою.
Проспекти і програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку.
ПОШТОВА АДРЕСА:
Ukrajinsky Technicko-Hospodarsky Institut. Podebrady, Tchecoslovaquie — або Т-во „Сільський Господар", Львів, Гнилок ч. 10/II. п. 1047

ДИВОГЛЯДИ.

КОЛИ АНГЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ ОЖЕНИТЬСЯ?

Одним із найбільших клопотів, які має британська імперія це парубоцький стан нового її короля Едварда VIII. 20 літ їздить він по світі, познайомився з усіма княжими кандидатками на ролю жінки англійського короля, але волів бути „свобідним". З огляду на те, що справжній король великої держави повинен мати нащадків, славний англійський астрольоґ жінка Анна Марітца вичитала тепер із зоряних і книжкових знаків, що цього року король Едвард VIII. ожениться. Жінкою його буде англійка і то особа великої культури. Навіть місяць уже визначений — жовтень. Передбачений теж нащадок. Щодо літака, яким їздить часто король замісць авта та коней, то його король не потребує боятись і може ширяти під хмарами безпечно. На землю вперше він аж у жовтні.

МАЛЬОВАНІ ВУЛИЦІ.

Постійний зріст нещасливих випадків у великих містах, підсунув інжинірові в анґл. місті Шефільд спробувати зробити вулиці колірові. Тепер саме пробують там, які фарби найкращі, щоб людське око могло відріжняти поодинокі смуги, якими їдуть авта, автобуси, наколесники і пішеходи, куди ходять люди. Коли проби будуть вдатні у Зл. Державах колірові вулиці поширяться дуже швидко. Тільки тоді треба буде шукати нових способів для охорони очей, бо сильні колірі можуть псувати очі.

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Свято 22. січня уладжено у нас заходом УКТОДІ в салі Народнього Дому. Великі афіші заповідали святочну академію, тому й йшли ми у святочному настрою. Почалась академія „Червоною Калиною", опісля були ще два хори, декламація й національний гимн та прикладна промова. На жаль, і хорові точки і декламація, як і промова, стояли на рівні нижчому, ніж пересічний. Видно було, що підготови до свята не було, „роблено" програму в останній хвилині. Публики було небагато. Вражало, що встановлено вступ по 25 сот. і 1 зол. — а досі так водилося, що були добровільні датки. Місць по 1 зол. куплено всього 64. Сантенті сат!

Святочна просфора Міщанського Братства пройшла дуже гарно. Улаштував її новий виділ під проводом духовного свого голови п. Дідуха дня 26. I. в домівці під замською церквою. Зійшлося коло сотні міщан, яких привітав від парохії в імені обох владик молоденький, загально люблений сотрудник о. д-р Граб. Промовляли на святі д-р Загайкевич Володимир і п. Дідух. Оба вони ворушили цілу низку організаційних та ідейних справ Товариства, у першу чергу справу побільшення числа членів. Серед колядок і дуже милої атмосфери минув скоренько вечір і веселі та вдоволені міщани з родинами розійшлися з гарним спомином. о. й.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

КОПИЧИНЦІ.

Т-во „Стріла" вступило на добрий шлях діяльности. Виказали це загальні збори, що відбулися дня 26. 1. ц. р. у власній відновленій домівці в Нар. Домі. Звіти виділу виказали, що Т-во має сьогодні 100 членів, які в 75 проц. вплатили повні членські вкладки. Члени сходяться щоденно вечором у домівці, де читають часописи і журнали, яких мають 13, слухають радія та грають у шахи, доміно і столовий пінґ-понґ. В останнім часі почали відбуватися даючі в тижні лекції з історії України, а в дні 29. 1. ц. р. виголошено в Т-ві реферат про Крути. Відрадним явищем є те, що молодь обох полів громільно бере участь у всіх рефератах та викладах і то навіть численніше, як на дансінґах, що їх виділ теж уладжує для своїх членів. За щиру і продуману діяльність виділу під головуванням проф. Р. Бриковича загальні збори через аклямацію вибрали той самий виділ на черговий рік. Завданням виділу на майбутнє є розвинути теж спортову ділянку, бо до цього покликане Т-во „Стріла" та приєднати вдвоє стільки членів. У цій праці повинна виділові помагати перша сотня членів.

Свято просфори, улаштоване Рідною Школою дня 25. 1. ц. р. вечором у великій салі Нар. Дому, пройшло дійсно імпозантно. При довгих столах, накритих білими скатертями та прикрашених голубими серветками, засіло 300 осіб зі всіх дільниць міста. На сцені стояла гарно прибрана ялинка, освічена маленькими електричними жарівками, а побіч на столі приміщено просфору, яку посвятив о. В. Рижевський, що виголосив теж коротку промову. Опісля голова кружка Р. Ш. мґр О. Зеленецький та дир. Пенцак у продуманих промовах вказали на значіння свята Просфори та на потребу зєднання всіх громадян у Т-ві Рідна Школа. Оживлений настрій ввели колядки, щедрівки, народні і стрілецькі пісні, що їх на переміну співали всі гості та грала дута орхестра „Коп. Бонна". Слід підчеркнути, що ця орхестра під управою п. Зварича зробила великі поступи, про що переконалися присутні саме на святі просфори. На закінчення цього гарного свята відбулася в салі загальна забава з танцями.

Філія „Союзу Українок" відбула дня 26. 5. м. р. загальні збори, на яких вибрано новий виділ у такому складі: З. Радзівілова, голова, М. Мандзійова, заст. голови, М. Фірчукова, секретарка, О. Стадникова, скарбн., А. Зеленецька, С. Червончикова і Шведакова — члени виділу. Є надія, що новий виділ під проводом загально поважаної п. Радзівілової приєднає до співпраці також дотеперішню „опозицію".

Спорт.

У. С. К. „СЯН" У ЗИМОВОМУ СЕЗОНІ.

Секції легкоатлетичні, спортових гор і пінґ-понґова У. С. К. „Сян" у Перемишлі увійшли в розгар міжклюбових мистецьких змагань. Нема тижня, щоб одна зі згаданих секцій, а часом усі три нараз, не ставали до змагань, у яких здобуття добрих осягів дає можливість витягнути руку по гегемонію в Перемишлі в даній ділянці спорту.

*

Ределяцією спортового Перемишля в зимовому сезоні є легкоатлетична секція У. С. К. „Сян", яка цієї зими вже тричі заняла дружинове перше місце в легкоатлетичних міжклюбових змаганнях у спортовій галі.

В суботу 25. січня ц. р. відбувся тризмаг спрінтерів, який закінчився генеральною перемогою „Сяну", що дав собі видерти у трьох конкуренціях лиш одно перше місце, одно друге і два треті, здобуваючи решту для себе. Коли зважити, що поміж стартуючими в бордах інших клюбів, як Польонія, Чуваї, Гагібор, Сокіл і т. д., були змагуни з поважним спортовим іменем і розголосом, то успіх легкоатлетів „Сяну" при таких конкуренціях має свою питому вагу.

В неділю 26. 1. ц. р. відбулися змагання ґінців (штафет), а саме: 4×50, 4×125 і 3×800. У цих змаганнях заняв „Сян" впрозалі лиш одно перше місце, а саме в ґінцях 4×125, у часі 1:01, зате заняв обидва другі місця, що дало йому дружинову знову перше місце.

В згаданих двох днях стартували отсі легкоатлети У. С. К. „Сян": Бінецький, Романець, Турко, Мартинович, Олександер, Потічний, Кишакевич. Не стартував, перешкоджений професійними заняттями, найкращий середньодистансовець Сяну Медвіть, через що перше місце в ґінцях 3×800 виховалося з рук „Сяну".

*

В четвер і пятницю, 23. і 24. 1. ц. р., зустрілися дружини відбиванки й кошівки У. С. К. „Сян" з такими дружинами Сокола і Чуваїв. З першим конкурентом здобув Сян по 2 пункти (у відбиванці й кошівці), натомість з Чуваєм утратив по 2 пункти, при чому у відбиванці програв Сян з Чуваєм у високому відношенні (24:8). В кошівці держався Сян надсподівано добре, так, що остаточний вислід стояв під знаком запиту майже до самого кінця змагань. Щойно останні хвилини дали перевагу І. дружині Чуваїв, яка держить уже від літ у своїх руках мистецтво Перемишля й віцемистецтво львівської округи у спортових грах. Дружина відбиванки й кошівки У. С. К. „Сян" виступає в складі: Романець II., Романець III., Турко, Малецький II., Кліш, Шехович, Побідинський, Лозинський, Олександер, Яків, Шпиталь, Мохнацький II.

*

В суботу й неділю 25. і 26. I. ц. р. почалися змагання за мистецтво перемиської підокруги у пінґ-понґу. У. С. К. „Сян" зустрівся в суботу з Орлом, у неділю з Чуваєм. На Орлі здобув 2 пункти, з Чуваєм зрезиґнував. В дальших змаганнях жде Сян тяжка стріча з Польонією і Гагібором. Пінґ-понґова дружина Сяну виступає в складі: Побідинський, Онисик, Бурий, Мохнацький II., Федорович I., Яцків, Ярецький, Антоняк.

*

Підготова Сяну до змагань кожного мича в повному ході, з огляду на товариські змагання з Ресовією у Ряшеві дня 1. березня ц. р. й Огніском у Ярославі дня 15. березня ц. р.

ВЕЛИКА КОМЕДІЯ БОГІВ І ЛЮДЕЙ!
АМФІТРІОН
фільма повна гумору і архикомічних ситуацій на модерністичному музичному підкладі.
Небаром в АПОЛЬО.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН

Пожиточні дарунки.

Хабарів редакція не бере. Не тому, що люди не дають, а тому, що не знають потреб редакції. Прийшов я раз до „Діла" і приніс свою промову. Виголосив я її на святочній академії неодержавників з нагоди смерти Автономії. Казали мені самі посли, що навіть у соймі могли би подобатись. Приходжу і питаюся дипльоматично:

— Може би, панове редактори, були такі добрі і зайшли на малу перекуску... Куди ви звичайно ходите?

— Ви кажіть просто, з яким скриптом ви прийшли?

Я так збентежився, що вже не признався. Вони не бачили перекуски, ані я своєї промови.

Та ось на днях зайшов я до редакції зовсім випадково; передплату приніс. Входжу, а лиця всіх аж сяють. Гадаю собі: певно дістали платню за грудень або вістку, що амнестійний закон касує цензуру. Нюхаю: щось пахне, — таки щось, а не чимось, отже реальна річ, не політична. На бюрку перед кожним редактором мала пачечка.

— Бачите, — каже один з них, — є ще люди, що за нас не забувають. „Центросоюз" прислав нам трохи мила, а „Лотос" додатки до нього.

— За що?! — вирвалось мені по-дурному, заки я ще встиг подумати.

— Якто за що? — сміється один з редакторів. — На доказ, що інтелігентні люди розуміють інтелігентних людей і знають, чого нам треба.

Я мусів мати дуже дурну міну, бо другий редактор хотів мені мабуть розяснити в голові і додав:

— То ви не знаєте, що є 8-го лютого?

Я зацукався.

— Баль! Баль української преси. На той день, чи пак вечір, чи ще точніше: на ту ніч усі ми мусимо мати чисті руки, но і зуби, но, і наші жінки трошечки перфуми. У „Центросоюзі" знають, скільки треба мила, щоб вимити пальці журналістів. Щодня перемо в газеті такі бруди...

— А щітечки та порошок на зуби від „Лотосу" — це делікатний натяк, що мусимо берегти зуби, щоб мати чим гризти...

— І гризтись — додав хтось злобно.

— А я — всунув я своє слово — не приняв би такого дарунку. Розумію: книжки, квіти...

— Гов'тов, добродію! — перебили мені — то ви не знаєте, що мило — це перше мірило культури? Де нема мила, нема і книжок. Книжок нам не треба, бо ми собі самі їх вибираємо, а квітів нема в нас кому підливати... Перфума пахне краще і довше. Ну, і може витримати до балю преси...

— Дивіться, навіть є вазеліна! — крикнув один редактор, відкривши пачку від „Лотосу". Що з нею зробити?

— Це затримайте на всякий випадок для людей, що шукають легкої карієри.

— А я поставив би одну пачку на стіл нашим малим фейлетоністам, щоб намазували собі перо, бо нераз то так дряпнуть...

Тепер я осмілився:

— А може би, панове редактори, мали нині охоту на маленьку горілочку?

— А то з якої нагоди?! — гукнули одні весело, другі гнівно.

— Я хотів би видрукувати у вас один малий фейлетон...

Так я попав до ґазети.

Діоґен Бочка.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ. Львів, лютий 1936. Ч. 2. Зміст: Ф. Невістюк: День злуки. — Др М. Авич: Традиція визвольної боротьби. — Микола Миронович. Сильна військова українська школа. — З приводу польської вистави т. зв. „Оборони Львова". — Інж. М. Скиданн: Шлях 1-го Галицького Корпусу в поході на Київ. — Іван Іванець: Білий Баранчик або нечиста сила. — Осип Микула: Зі спомнів залізничника. — Після трагічної смерти д-ра Т. Кучковського. — Ігнат Порохівський: Памяти на ніч у повстанчому штабі. — Теодор Марітчак: На перелом! Посмертні згадки.

СОНЕЧКО, український двотижневий часопис для дітей, Рівне, 15. січня 1936. ч. 2.

МІСІОНАР Пресвятого Ісусового Серця. Жовква, лютий 1936. Р. XXXIX. Ч. 2.

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС Львів, 26. січня 1936. Р. XVI. Ч. 4.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Рогатин.

1. II. „Лев з Абіссінії".
2. II. „Гори говорять".

З Рогатина їде театр до Ходорова, Жидачева, Стрия і Дрогобича.

Великий Міський Театр.

Субота, 1. II. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільце леді Вінермір".

Неділя, 2. II. год. 12. впол. VI. Концерт Фільгармонії год. 3.30 попол. Аб. 6. виступ І. Кульчицької „Пригода в Ґранд Готелю". Ціни найнижчі: год. 8. веч. Аб. 9. виступ Ірини Сольської „Вільце леді Вінермір".

Понеділок, 3. II. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільце леді Вінермір" бонова вистава.

Театр Різноманітостей.

вечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Амок".
АТЛЯНТИК: „Марія Башкірцева".
БАЛДА: „Циганські мельодії", „Біла втруя".
ҐРАЖИНА: „Їх Ексцеленція шофер".
КАСИНО: „Кабінет воскових фігур" (подорожа фільма).
КОНСЕРТ: „Кохання без завтра", ревія „Хвиля морозів".
КОПЕРНИК: „Катеринка" (Фр. Галь).
МАРУСЕЄВКА: „Катеринка" (Фр. Галь).
МРАЖ: „Котячий пазур" (Гарольд Льойд), „Тайна малої Шрлі".
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспира.
ПАН: „Вередлива Маріета" (Дж. Мекдональд).
ПАНС: „Петрусь" із Фр. Галь.
ПАЛЯС: „Китайські моря".
РАЙ: „Діти сироти".
СВІТ: „Діти сироти".
СТИЛЕВЕ: „Любовні маневри" і ревія.
ТЕАТА: „Для тебе танцюю" (Жан Гарльов).
ТОНІ: „Зі спогадів Чарлі Чана" з Варнером Оленсом.
УЛЯХА: „Тайна замку Лебанон" і ревія.
ХІМЕРА: „Буря над світом".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(вул. Лазарська 2.)

Болгарія в 1935 р.

Закордонне радіо.

Субота, 1. лютого 1936.

Відень (506,8) 15.40 Хор, 19.10 Легкий концерт, 20.25 Австр. нар. музика, 22.10 Форт. рестіталь, **Братислава** (298,9) 17.35 Танк. музика, 20.05 „Дівчата без мужчин" оп. Суне, **Кошиці** (249,1) 18.40 Для закриття (вон. хору), **Прага** (470,2) 16.05 Танк. музика, 17.35 Хор, 20.15 Забуті мельодії, 22.30 Сальон. музика, **Париж** (458,8) 12.00 Легка музика, 21.45 Рестіталь Рабода, **Будапешт** (342,1) 18.30 Форт. рестіталь, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, 18.15 Камер. музика, 20.10 Вок.-муз. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.10 Вес. Моцартова теорія, 19.00 Нар. пісні і танці, **Мюнхен** (535,9) 19.10 Два фортепіяни, 20.10 „Велика грішниця" оп. Пісне, **Мюнхен** (405,9) 19.10 Ірлові пісні „Зель сварц", 9.00 Камер. музика, 20.10 Оп. творчість Верді (опер), **Будапешт** (342,1) 12.05, 15.10 Танк. музика, 19.15 Опер, 22.10 Карнавалова музика, **Міляно** (368,6) 11.20 Полудневий концерт, 17.15 Танк. музика, 22.45 „Шарлє і Ґонделє" оп. Д. Ґріса, **Рим** (422,6) 13.10 Орк. концерт, 17.15 Квартет цитристів, 20.35 „Масковий Балъ" оп. Верді.

Неділя, 2. лютого 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт 12.55 Легка музика, 15.10 Квартет в-дур Дворжака, 16.50 „Що шакал сьпіцуть", Розр. концерт, 22.20 Арії та пісні (Дзяне сонрь), **Братислава** (298,9) 8.20 Сьвинка, **Кошиці** (249,1) 10.10 Для Закриття, **Прага** (470,2) 9.10 Моравські дуети, 9.50 Сальон. квартет, 11.05 Концерт орк., 20.5 Опера, 22 фільг. орк., **Париж** (1648) 12.00 Концерт, 15.15 Опер, 16.00 Довоєнуз. авд., 20.00 Опер, **Будапешт** (342,1) 12.15, 21.00 Пісні й танці, 18.20 Сьвинка, **Берлін** (356,7) 8.10 Музика, форт., 16.00 Веселе полудне, 19.00 Опер, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Вес. поранок, 18.00 „Ді Ґроссе Зальзеїн" оп. Кіпке, 20.00 Лінскучна сьніг — вес. вечір, 22.30 Кларнет і фортепян, **Кельн** (455,9) 19.15 Популярна музика, 0.00 Нічний веч. р. Ів. Штравса, **Ляйпціг** (382,2) 10.30 Нар. музика, 14.25 Пісні — хор мо одр., 15.10 Камер. музика, **Мюнхен** (405,4) 10.30 Давні марші, танці й арії, 14.45 Муз. авд., пісні на жін. голоси та 4 інстр., 18.00 Чоловіче, не журися, вес. авд., **Будапешт** (342,1) 12.30 Концерт оп. орх., 17.00 Циг. музика, 18.30 Концерт, орх., сьпіванн. **Міляно** (368,6) 12.30 Форт. рестіталь, 20.40 Розр. програма, 22.30 Літ.-мист. програма, **Рим** (422,6) 12.30 Форт. рестіталь 14.40 Розр. програма, 17.00 Симф. концерт, 20.35 „Мудріна" оп. Пеллія.

Львівське радіо.

Субота, 1. лютого 1935.

6.30 Ранішня авд., 6.5, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішня деклама, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для жін., 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. деклама, 12.15 Огляд жіночих видань, 12.35 Концерт камер. орх., 13.00 Гостинська сучасна симф. музика з гр. пл., 13.55 Домашнє господарство, 13.50 Концерт бажань, 14.30 Оркестра, 15.00 „Замужна жінка" опов., 15.15 Польська мова в торговлі, 15.20 Біржа, 15.30 Легка музика з гр. пл., 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Авд. для дітей, „Музикам вступ заборонений", 16.45 Вся польща співає, 17.50 Сергій Рахманінов як композитор і в творець, гр. пл., 18.00 Сальва ревум, 18.45 Мандоліністи, 19.00 Заручини Любова в сновидінях, 19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Концерт симф. орх., спів, 22.45 Веч. деклама, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Усміх із краю, 21.55 Весела сьпівана, 22.00 Опереткований вечір, 22.05 Легка музика з гр. пл.

Неділя, 2. лютого 1.36.

9.00 Ранішня авд., 10.00 Богослуження, ок. 11.00 Музика з гр. пл. (Пер Ґинт сюїта 1. і II), 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Театр. огляд, 12.15 Симф. полудн. орх., форт., у перерв. ок. 13.00 Фраґмент із траґ. Шіллера „Змова Фієська в Ґенуї", 14.10 Гумореска Дженкобса, 14.20 Легка музика з гр. пл., 14.40 Народний обхідний рід., 15.10 Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Музика з гр. пл., 15.2 Жартова авд. на сеї за сто літ, 16.0 Оповідання для дітей, 16.15 Г. Мельцер і Сальмонова сонята г-дур, 16.45 Концерт. муз. хору, 17.00 Танк. музика, 17.45 Моменти, 17.55 Муз. загадка з нагородами, 18.50 Театр Ізьки: „Молодість", 19.15 Спорт. вістки, 19.20 Легка музика з гр. пл., 19.55 Літер. новин, 20.00 Оперова музика, оркестра, спів (Лосаковсь ки баритон), 20.45 Вимоги з творів Б. Шедрівського, 20.50 Веч. деклама, 21.00 Із весел. львівські хвилі, 21.30 Подорожуємо, 21.45 Конкурсова авд.: Олімпіада теорів, 22.00 Танк. музика, орх., 22.10 Ріжні мельодії з гр. пл.

Шлюбні сукні, Убрання
Смок... Гоз вал.зн.ю. Ул. Теодора 4.

Біржа.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.23—5.25.

Ціни марки 1.25—1.33, фр. франки 34.90 35.10, шв. франки 171.40 172.50 фунти стерлінґи 26.10—26.35, австр. шілінґи 95.00 99.40 чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 26.00—25.00, італ. ліри 33.50—35.50.

Золото: долари 9.02—9.07, Рубелі 4.75—4.85, Фр. франки 34.45—34.8 Корони 36.20—36.40 Злотий 65.00—65.25 1 грам золота 3.93.

Срібло: 1 рони 0.28, Рубелі 1.20, Франки 0.70; 1 гр. срібла 2.— сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 31-го січня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2.50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках вряз з опакуванням	2.50	„
1 кг. масла дес. експорт. вряз з експортним опакуванням два качет по	2.60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0.14	„
1 л. сметани	0.75	„
1 к. яєць	3.80	„

Тенденція на масло вдержана, на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 31. I. ц. р. платить своїм доставцям за 1 шт. живої ваги птиці льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки молоді без острігу I. кл.	1.05	зол.
Курки з остьогами товсті I. кл.	0.90	„
Індики товсті I. кл.	1.05	„
Пантарки товсті I. кл.	1.10	„
Товщені качки I. кл.	1.10	„

Приймає курн, качки, індики й пантарки в необмеженій кількості.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питьовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

Подяка.

Дня 19. січня 1936 у ранішніх годинах помер несподівано мій незадорожний і невіджалуваний Брат **д-р Іван Кунцо,** адвокат у Гаї Гуській. З приводу цеї болючої для мене страти приходиться мені отсюю дорогою подякувати Всім, що своєю присутністю звеличали похорони покійного, які відбулися в дні 21. січня ц. р.

Сердечно дякую Всеч. о. деканові Дорошенку Михаилові й о. канонікові Твердохлібові Антонові за горячі молитви та відслуження поминальних богослужень, Всеч. о. деканові Володимирові і сидешені о. канонікові Твердохлібові, о. проф. Лешикові о. Мудрицькому, о. Данцеві, о. Дутчові, о. Густавському, о. Гарасовичеві, о. Матевачкові, о. Кудиничеві, о. Михаєві й о. Ґітерові за віднесення на місце вічного спочинку та християнське похоронення та вінок останнім покійного.

Щиро дякую Дирекції Українбанку Бірка, Видділові Філії Товариства „Просвіта", всім повітовим установам, сп. Ганцеву з Отовським і п. Мирославові Молоровці за щирі сьпівчуття та дасьвану пісню при уладженні похорону.

Дякую щиро делеґатові Матрицького Товариства „Просвіта" у Львові сп. Міньові Дужому, д-рові Д. Богаченському, д-рові о. Парпеничеві, Д-рові Жандаєві, Голові Читальні „Просвіти" п. Вільцеві Михайлові, за будучі і сердечні слова розради, виголошені у прощальних промовах над домовиною покійного.

З глибоким душі дякую Членам оркестри Читальні „Просвіти" у Пенкрові, диригентам і членам хору Читальні „Просвіти" у Гаї Гуській, Вербиці, Нютеличі, Камінки-Старого Села і Кружків Гуської Школи з Гнїла, Голого Гаєського та сільок Мазовецьких за відіграння і відсьпівання похоронних пісень.

Дякую також всім Приятелям і Знайомим за усні та письменні висловлення співчуття, вложені у тяжкому моєму горі.

Зокрема щиро дякую представникам повітових Установ, Українського Громадянства, Дирекції Українбанку у Бірках, Філії Т-ва „Просвіта", Товариства Любительного, установам Вербиці Мазовецьких, любичі Кужанця Улиця Зарудного, Сеєдьевич, сільок Маз, Ґенетінські, любичі Мінеральної, Міддубець і п. поштовським за віддання вінків.

Окремо щиро дякую Громадянству Українська за те, що так численно прибуло на похорони та віддало останню прислугу покійному.

Рава Руська, 29. січня 1936.

Сестра.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОСЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

КУПНО - ПРОДАЖА

Вечорові сукні по зол. 25, 35, 45 і вище, **Нижче.ольові плащі** з футрянним коміром і без по зол. 40, 50, 60, 70 і вище. **Окремий відділ** суконь і плащів асортоване в цінах від 15 до 25 зол. порчає відома фірма **Й. Посамент,** Львів, Академічна 2 (готель Жоржа) 1-2

Кулую лиси, тхори та інші сорі шкірки. Юлян Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 234-56 998 8-10

Централя панчіх ПФАВ, Львів, Бойма ч. 11. поручає найсильніші вироби **найдешевше.** 1005 7-20

НАУКА

Дирекція Державної Школи Економічно-Торговельної у Львові, пл. Сікстуса 8. оголошує вписи на 5-місячний Курс Книгово-кооперативний разом із писанням на машині і стенографією. Вписи щодня в годинах 18—19. Курс починається 3-го лютого 1936. 2-3

Курс крою, модельовання, шиття — ранішній полудневий — починаю. М. Козловська, Львів, Академічна 22. I. п. 10/22 3-3

Школа жіночого крою, шиття, модельовання, яку веде моделіст Біндер, дипльомований у Парижі, Дрездені, Відні, перенесена на вул. Оссолінських 12, починає вечірні курси. 1008 7-11

РІЖНІ

Фортепіяни піяніна, продаж, наєм, купно, оказ. **Марецький,** Львів, Баторія 7. 898 10-11

На карнавал убрання вінтові, смокінгов, фрачові позичаємо. Ціни низькі. Коліївтая 10. Тел. 215-37. 1074 2-6

Не можу скінчити студій, хто допоможе за нещасним радо дам лекції в обсягу всіх шкіл. Ласкаві зголошення до Адм. „Діла" під „Студент прав".

Якщо тобі зашиться капелюх дай відновити на 1 пов. до **„Капельльо"** Кенгшинського 18. 1078 1-12

ОГОЛОШЕННЯ.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Ціни друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 картон) зол. 3.50

Książka rozsyłkowa на 450 урядів, оправлена зол. 2.50
на 900 урядів „ зол. 5.—

Важне для Управ Громад.

Значки для псів
Коатки для худоби
Таблички на возе

достарчає

ФІРМА **Андрій Берлінський**
Львів, Шевченка 11. 1032 6-15

ГЕРДІ, ЕРАСЮК.
БЕЗПУТНІ
Ціна 1.50 зол., з почт. перес. 0.65 зол.

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олексанцер Костюк. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 25 (14.273). Львів. неділя 2. лютого 1936. Pojedyńczy egzemplarz egzaminu ryczałtem. Рік VII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих країнах по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Вже відчинений зканий в українських колах - ресторан Флїссера у Львові, Ягайлонська 11.
Там: Торговля делікатесів і покій до снідань.
46/112 Солідна обслуга. Дешеві ціни. 1—5

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третого Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив всіх видів уділює кредити на піднесення господарства і промислу.

Українська приватна школа в Харкові.

Дуже цікаву і характеристичну вістку подали „Ізвестія" в 14. січня ц. р. про те, що в Харкові істнувала в останніх 11 роках приватна українська школа. Безправне істнування цієї школи виявилося зовсім припадково, бо фінансовий відділ уважав власничку школи за приватного підприємця і накладав на неї щороку спеціяльні податки. Власничка школи Коїнська, зовсім не звертала уваги на совітські шкільні програми і вела свою школу в українському національному дусі. В цій школі викладало не трьох учителів. Дітям пояснювали, що Совітську Україну безправно позбавлено політичної самостійности. „Ізвестія" пояснюють цілу справу як відокремлений факт і зовсім невідповідний. Одначе з вістки виходить, що про цю школу знав дуже добре шкільний інспектор у Харкові, який навіть мав вплив на уклад програми і навчання цього чи іншого предмету. (РО)

Велика українсько-кавказька маніфестація в Парижі.

Сумний політичний момент, який дозволяє Літвінову грати першу ролю в Союзі Народів і в европейській політиці, не перешкодив Комітетові Приязни Народів України, Кавказу та Туркестану влаштувати в Парижі виклад Жана Мартена, директора „Журналь де Женев", який обернувся в величаву українсько-кавказьку маніфестацію. Імя Жана Мартена є відоме в цілій Европі не лише як директора часопису, що має світове поширення, але й як одного з найкращих знавців східних питань, а надто відоме українцям як імя їх щирого приятеля, який радо віддає сторінки свого часопису для оборони прав України та інших поневолених народів. Тому нічого дивного, що велика саля „Королівського Палацу" була настільки повна, що значна частина публики не могла до неї дістатися. Серед присутніх було видно велику кількість французьких симпатиків України, поміж якими можна назвати ген. Анриса, колишнього коменданта французьких армій на Балкані, а тепер голову Т-ва Українознавства, проф. Рене Пінон, відомого своїми лекціями про Україну, а також чільніших заступників української, кавказької, туркестанської та козацької політичної еміграції. Збори відкрив вступним словом проф. Шульгин, голова Комітету Приязні Народів, який представив прелегента авдиторії і зазначив, що керований ним часопис є на сьогодні одним з небагатьох, які стоять на засадах чести та справедливости і не є на послугах хвилевої політики. Прелегент взяв за тему свою подорож по Кавказі у хвилину, коли кавказькі республіки були самостійними державами, що дало йому привід скваліфікувати ролю Москви в дальшому поневоленні Кавказу та України. Виклад був ілюстрований світлиними обрізками, зробленими референтом підчас подорожі і закінчився правдивою овацією на його честь. Тогож дня ввечері Комітет Приязні влаштував в салях готелю „Лютеція" пишне приняття-концерт у честь докладчика, на якому чільніші заступники еміграції мали можливість ближче запізнатися зі своїми французькими прихильниками. Ця маніфестація мала широкий відгук в чужій пресі і певне примусить декого із прихильників безоглядного зближення з Совітами призадуматися. (Офінор).

Галицька Каса Ощадности у Львові
видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.
ВКЛАДКИ
ощадностеві зложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.
ФОНД
резервовий понад 4.000.000 золотих. 6/42

ЗА І ПРОТИ САРРО.

ОСТАННІЙ РОЗКЛАД СИЛ У ФРАНЦУСЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ.

ПАРИЖ, 1. 2. ПАТ. На останньому голосуванні за урядом взяло 361 послів, а саме: 10 з робітничої єдности, 96 соціялістів, всі присутні соціяльні радикали, разом 145, 40 з соціялістичної унії, 15 з незалежної лівиці, 15 з радикальної лівиці, 10 незалежних лівих та кілька лівих і незалежних республиканців. Проти уряду Сарро впало 165 голосів, з того 1 від робітничої єдности, 16 від лівих республиканців, 18 від радикальної лівиці, 2 від незалежної лівиці, 11 від народніх демократів, 11 від незалежних лівих, 10 від незалежних, 12 від республиканської та соціялістичної групи, 31 від республиканського центру, 38 від республиканської федерації та 15 поміж безпартійних. 65 послів, центровців та комуністів, стрималися від голосування.

„Збірний абсурд".

В Англії домагаються нафтових санкцій.

ЛЬОНДОН, 1. 2. ПАТ. Підчас промови на вічу в Нюкестел лідер ліберальної опозиції Сінклер назвав нафтові санкції пекучою необхідністю. В страху перед збройною реакцією Італії відводятися недостаточними санкціями це — на думку промовця — „зводити збірну безпеку до збірного абсурду".

СССР і АФҐАНІСТАН.

МОСКВА, 1. 2. ПАТ. В половині лютого сподіваються в Москві візити афганського міністра заграничних справ. Булаб це перша афганська офіційна візита в СССР після поїздки Аманули 1928. року.

Виглядалоб, що большевики домагаються знову привернути свої впливи в тій країні, що творить ключ до Індії: захитало було їх проґнання радикофіла Аманули.

Чисто культурна справа.

Львів, 1. лютого 1936.

Саме коли даємо до друку проспект наміченої нової літературної бібліотеки „Діла", як продовження колишньої Бібліотеки найславетніших новелістів „Діла", і коли маємо ще в ухах дискусію з останнього вечора „Т-ва письменників і журналістів" з приводу цьогорічної нагороди, приходить нам на думку, як мало в році маємо днів, коли можемо написати статтю про чисто культурні справи. Політична діяльність кожного нашого громадянина та загальна громадська боротьба перов їде на культурні цінности, але серед цієї метушні самі ці цінности відходять на такий задній плян, що безпосередньо мало хто з них користає.

Здавалось би, що найдоступніша форма взаємин із культурою, нині така поширена у світі — книжка, могла би заступити кожному нашому інтелігентові подорожі та пізнання чужих мов, позбавити його почування, що живе лісним, провінціяльним життям. Та саме книжки не займають у нашому культурному житті такого місця, як повинні би, щоб це життя справді заслуговувало на назву „культурного". Якби перелічити хати наших інтелігентів, що займають високі становища в нашому громадянстві, то можна би ствердити явище, в яке ніхто не повірив би: нема там справжньої бібліотеки. В всякі випадкові книжки, що залишились там у спадщині, підручники або фахові книжки, потрібні для виконування професії, але таких, що вказували би на зацікавлення людини сучасною літературою, наукою та фільософією — шукати треба зі свічкою.

Коли наші інтелігенти відповідають часом, що „нема що читати", то хотять поки переважно випрівдати той факт, що не читають того, що є. Літературний рух завсіди залежний від атмосфери тієї суспільности. Діти, які виростають у домах, де нема ні бібліотек ні книжок і де не чують ніколи розмов на літературні теми, не можуть пізніше мати зрозуміння для справ різної культури. На всьому просторі наших земель у Польщі нема ніодного чисто літературного видавництва, що видавало би твори сучасних авторів. Наші популярні видання, що йдуть на село або стають лектурою півінтелігенції, не можуть навіть виробити доброго смаку серед шкільної молоді. Молодь ця, під впливом чужих книжок, хоч би кращих літературних взірців, які бачать у кіні або чують у радіо, має щораз нові духові потреби. Вона знеохочується до різних книжок, коли відчуває, що ці книжки не йдуть з духом часу, не стоять на відповідному літературному рівні.

Цьогорічне рішення жюрі „Т-ва письменників і журналістів" не випадкове, а характеристичне саме для нього дуже сумного стану: на три нагороди найшовся тільки один автор, якого можна було відзначити — так мало творів появилось за минулий рік! Може і є в нас молоді таланти, що могли би дати неодну цікаву книжку, але куди вони мають звертатись із своїми першими спробами, коли нема видавництва, що мають за завдання друкувати книжки?

Як довго книжка не стала в нас предметом купна і продажі, так довго не може вона теж стати буденною лектурою і духовою потребою інтелігента. У цій ділянці духові та матеріяльні потреби так тісно звязані, що не можна нарікати на брак видавців, не признаючись водночас до того, що книжки, друковані ними, чекають гроші на ту мінімальну спільність читачів, які покрили би кошти накладу.

Заадрим оком дивимось на народи, в яких книжки стають культурними подіями, так само, як інші проти їх життєдатности. Це менше одиці подій, які залежать виключно від нас самих, такого особистого зацікавлення і щодо яких не можемо скидати вини на „обставини", на позаші сили, що не дозволяють нам свобідно проявляти своїх духових потреб. Пишемо це не для покпшку, бо поклони в таких духових справах, на мають великої сили. Пишемо з почуванням ганьбости і делікого сорому, що ці справи так стоять і що всі разом так мало маємо на них впливу.

Український інтеліґенто! Скажи мені, що ти читаєш і скажу тобі, хто ти — кілько ти вартa!

PASTILLES
VALDA
прочищують і зміцнюють
віддихові дороги.
Продають в аптиках
і аптичних складах.

Вартість і мета утраквізму в польському освітленні.

Утраквізм має свою історію в польсько-українських відносинах. Вже у вісімдесятих роках минулого століття старалися предтечі галицьких впехполяків перевести утраквізм у школах не тільки всупереч одностайному фронтові українських послів, які домагались українських національних шкіл, але також всупереч голосам розважніших польських послів.

Перша кампанія проти утраквізму в галицькому соймі відбулася в 1886 р., коли то проти внеску посла Ю. Романчука за українськими національними школами на дневний порядок прийшов внесок посла Антона Малецького у справі введення утраквізму у школах. Проти того внеску промовляли всі українські посли, а з польських послів промовляли м. ін. Романович і д-р Бобжинський. На підставі стенограм з галицького сойму (V. період, 3. серія з 1886 р.) посол Романович м. ін. говорив так:

„Засадничою підставою громадянських прав є те, щоб кожний громадянин міг свою дитину вишколити в мові, яка є рідною мовою тої дитини, в мові, в якій та дитина виробляла собі перші поняття, в якій училася любити своїх родичів, любити Бога і людей. Ми ту засаду вважали і вважаємо по нинішній день за найважнішу. Якби хтовебудь з двох ворожих нам урядів, з яких один нас германізує, а другий русифікує, став перед нами й одною рукою давав нам широкі громадянські права, а другою давав національну школу і сказав, що тільки одно з двох можна взяти, то всі ми вхопилиб за національну школу, залишаючи решту історичній справедливості!...".

Посол д-р Бобжинський, тодішній професор краківського університету, опісля віцепрезидент Краєвої Шкільної Ради, а відтак намісник цісаря у Львові, висказався проти утраквізму м. ін. так:

„Якщо ученик українець (русін) не має ходити до українських шкіл, тоді в молодечий ум кидається зерно гірчиці і зацілюється в нім переконання, що терпить гнет, бо вправді в братній мові, але не у своїй мусить побирати освіту. Одначе як ученик має змогу від І. кляси аж до останньої вчитися в рідній мові, то тимсамим відібране найуспішніше оруддя аґітації, притуплене його вістря, яке нам найбільше шкодить... Таж ми завсіди виступали як оборонці засади, що правом кожної людини є побирати освіту в рідній мові. Мусить нам якнайбільше залежати на тім, щоб уникнути підозріння, що там, де ми маємо змогу зреалізувати ту засаду у відношенні до інших, ми їй противимося..."

Як можна було сподіватися — польська більшість відкинула внесок посла Ю. Романчука на введення українських національних шкіл та ухвалила внесок посла Антона Малецького на введення утраквізму. Одначе ця соймова ухвала не дістала цісарської санкції, бо противорічила § 19. австрійської конституції, який заборонив силувати дітей одної народности вчитися мови й у мові другої народности.

Новий утраквістичний наступ повторила галицька більшість у 1903 і 1904 р., коли то Краєвий Виділ виготовив і вніс у соймі відповідний законопроект. Одначе тоді не тільки вся українська соймова й парляментарна репрезентація, але також всі українські наукові й фахові кола якнайрішучіше запротестували проти утраквізму. Проти цього експерименту висказалося також дуже рішучо й чимало здорово думаючих польських педагогів і вчених та фахових польських організацій.

„Muzeum" з 1903 і 1904 рр. містить цілу низку розвідок, звітів з педагогічних нарад, з анкет та ухвал станових організацій проти утраквізму. Для прикладу наведемо маркантний осуд зі вступної статті в „Muzeum" з 1904 р. п. н. „O utrakwizmie w szkołach":

„...Справа утраквізму — читаємо там — повстала виключно й одиноко на політичному ґрунті і тільки з того становища слід її оцінювати".

„...Зрештою така утраквістична школа стала би в нинішніх обставинах новою костею незгоди".

А „Słowo Polskie" (ч. 503—507 з 1903 р.) в статті п. н. „W sprawie utrakwizmu", переходячи до обговорення науки предметів, „які прихильники утраквізму схотіли віддати на поталу політики", пише дослівно:

„Термінольоґію географії лекше зрозуміти й запамятати в рідній мові. Історія в чужій мові стратилаб просто свою вартість і зійшла би до механічного мовлення з книжки. Адже попри науку рідної мови й літератури є наука історії найважнішим вишшем для виховання серця й почувань, благородної любови вітчини, призвання до минулого, замилування до рідних памяток і слідів. Учитель чужого походження не може дати того всього, хоч навіть хотів би, а що було би, як учитель з неохотою, може з ненавистю, трактував би історичну минувшину і ображував найсвятіші почування молоді... Скажемо не за багато, що віддати навчання історії на річ

Від 1—8 лютого ц. р. випродуємо решту з нашого інвентаря
100 пальт і 100 убрань
чисто вовняних, ручно шитих по одностайній ціні зол. 39.—
ФАБРИКА МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
РОТ і РУДЕРФЕР, ЛЬВІВ, ЛЕПОНІВ 3. І. пов. (над кіном Паляс).

ПЕТРО ВАЛЬДОН.

Кримінальний роман.

Росі, розстаючись із Фредом, який ішов до хати, глянула на нього допитливо і спитала:

— Отже ти будеш розмовляти сьогодні з Ґретою?

Коли Фред відповів досить нерішуче „так", вона розчарована додала:

— А може маєш трему?

Він замовк. Тоді Росі взяла його під руку, притиснулась до нього і у ніжно-дитячому тоні, що, як вона гадала, мусів зробити враження на Фредові, сказала:

— То ти вже не любиш своєї Росі?

Тоді Фред витягнув свою руку зпід її рамени і відповів їй з ноткою докору:

— Тиж сама знаєш, як я тебе люблю.

Після цього обіцював він їй, що ще нині ввечір поговоритиме із своєю жінкою щиро та рішуче. Попрощався ніжно і почув іще на прощання від цілунної Росі заохоту „Тримайся міцно, Фреде!"

Фред стояв іще хвилину на вулиці і дивився з захопленням на дівчину, що щезла у воротах великої камениці. Відвернувся і вертався додому: спочатку енерґійною ходою, що ставала щораз поволішою, чим ближче було до хати. Бачив у своїй уяві ту симпатичну дівчину, як вона певна своєї перемоги щасливо цього вечора піде спати.

Фред мав перед собою сумнішу перспективу. Він мусів перевести із своєю жінкою прикру розмову, завдати їй болісний удар навіки, що хоче розвестись, бо людить іншу і хотів би з тамтою оженитись. Він потішив себе, що вона може трохи підготовлена до цього його шелінкою і віддавна чекав, чи вона перша не промовить у цій справі. Але вона мала той здоровий розум жінок, який наказує чекати, як чоловік не поправиться. Він здавав собі справу, що завсіди вертався до неї і що вона рахувала на це. Якжеж вона прийме нараз його нежадану постанову розвітись?

Думав Фред у ніяковому почуванні, як може виглядати така сцена. Пригадав собі момент, коли обмежив її буджет на косметику — як вона кидалась тоді, дістала істеричного шалу. Тоді Ґрета, що мала завсіди таку лагідну вдачу, перемінилась у страшну мегеру. „Нехай би бодай цим скінчилось", думав собі. „Може тоді я зважився би на гостріше слово".

На таких непевних думках минула йому дорога додому. Як довго тягнулось, заки він відчинив браму, зійшов нагору на сходи, відчинив двері до свого помешкання, стягнув із себе плащ...

Нарешті зійшов до кімнати. Настрій його був досить поганий. Ґретї лежала на отомані і читала книжку. Він був здивований, що вона зовсім не загнівалась його пізнім поворотом, навпаки, глянула на нього із приязною усмішкою:

— Я таки догадалась, що злочинцем був той поганий нотар — сказала їй переможною мовою.

Він зрозумів, що вона докінчує лектуру свого кримінального роману.

— Вибач мені ще кілька хвилин — сказала вона, пірнувши у книжку. — Ще тільки кілька сторінок; конче мушу знати, як детектив порадив собі в такій ситуації.

Читала так, якби забула про істнування свого чоловіка.

Фред стояв і придивлявся своїй жінці. За той час думав над тим, як багато часу потребує жінка на лектуру кількох сторінок. „У такій хвилині Росі напевне встала би з отомани і кинулась би мені на шию" — думав він, сідаючи на гойдак. Знову думав про те, що він тілки не міг би довго витримати, либи так його жінка щодня кидалась йому на шию. Ґрета навіть у перших місяцях після шлюбу не була така дика у своїх вибухах і він пригадував собі тепер, що це йому тоді саме подобалось. Але нині...

А проте, коли дивився спокійно на неї, як вона із румяними і повними блиску очима читала повість, стверджував трохи здивований, що вона гарна. Що більше: так, як лежала вона простягнена на отомані, то мала багато більше жіночости, ніж Росі, ще й коли пригадав собі її надуті губи у хвилинах прощання.

Нараз почув шум закритої книжки і запит Ґретн: „Щож тім нового?" зовсім спокійний, без ніякої злоби. Це пригадало йому, що він обіцяв Росі: рішальну розмову.

— Чи ти може втомлений? — спитала вона знову, заки він відважився почати розмову. Тепер пригадав собі, що такий запит він уже чув раз. Було це зараз після їх заручин. Вони мали зустріч у каварні; він спізнився на пів години, бо був дуже занятий цього дня. Як його зворушила її поведінка, коли вона замість докору звернулась до нього з ніжним запитом!

„Погано — думав він — що вона саме тая безжурно настроєна і треба би якось..." Хотів вивести її з рівноваги і дійшов до висновку, що вже запізно.

— Ніщо не шкодить! — сказала Ґрета зовсім спокійно... — Маю ще дочитати роман до кінця! Він повний напруження, інтриги! Ти теж повинен би його прочитати! Послухай короткого змісту...

І почала поволі дуже подрібно переходити від завязки роману аж до характеристики осіб. Фред не перебивав їй і слухав зовсім абсентеженний. Згодом заколиханий музикою її слів, заснув...

— Бідний хлопчисько — сказала вона і поцілувала його в чоло.

Цього вечора не міг Фред розмовитись із Ґретою у розводовій справі. На другий день Росі зробила йому авантуру з істеричним плачем, саме таку, на яку він був приготований від своєї жінки. І він не мав наміру більше розмовляти на цю тему. Час зробив своє.

Так кримінальний роман у відповідній хвилині може бути дуже корисною лектурою для нервових жінок.

Перекл. в. г.

утраквізму булоб просто злочином... Наука математики, фізики та природи, подавана в нерідній мові, булаб предметом погнідження (остренту)".

Дуже рішучо виступив проти утраквізму проф. д-р Курпель, який від львівської Краєвої Шкільної Ради відбув інформативну подорож за границею по утраквістичних школах і по повороті мав виклад про утраквізм на Заг. Зборах „Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych", що відбулися в Кракові 23 і 24 травня 1904 р. На підставі зібраного дуже багатого матеріялу і

„...на підставі досвіду зі шкільних літ — реферував д-р Курпель — і знайомости нинішніх відносин між польською та українською шкільною молодю передбачую, що замість солідарности і дружности та тої сердечної приязни, яка лучить у школі людей нераз на ціле життя, розбудиться в молодих серцях зависть і ненависть... Не буде в утраквістичній школі любови серед учеників, не буде також взаїмного довіря між учителями й учнями... Українці не будуть вірити учителеві поляко, а поляки прийматимуть з недовірям уваги учителя українця. Одні і другі будуть скриватися зі своїми переконаннями, нераз відпиратися їх і брехати... Утраквістична школа навчить облуди й фальшу, скривить характери, полишить память пристрасних спорів і сварок та зправить до шовіністичної боротьби на ширшому терені публичного життя"...

Повищі Загальні Збори „T. N. Sz. W." у Кракові осудили утраквізм як крайно шкідливий з кожного огляду та ухвалили резолюцію проти його введення у школах. З огляду на те, що й Краківська Академія Наук та обидва університетські сенати (у Львові і в Кракові) висказалися рішучо проти утраквізму, а в додатку й Відень був тому противний — утраквізм і цим разом провалився. Перемогла ідея національного виховання в рідних школах.

Та україножери не дали за виграну. Від 15. до 18. травня 1908 р. радили в Кракові „Prawica Narodowa" і на внесок Фелікса Конечного, редактора „Świata Słowiańskiego", ухвалено одноголосно:

„Завести утраквізм, себто про людське око викладати по польськи і по українськи (по руску), а в дійсності український виклад зіпхати взад та підтримувати польщину".

На тій конференції „Prawicy Narodowej" був проф. Станислав Грабський і виголошував проти українців пламенні промови, а опісля в 1924 р. на становищі міністра освіти зреалізував передвоєнне домагання „Prawicy", вводячи закон з 31 липня 1924 р. про утраквізацію шкіл.

Щоб не було ніякого сумніву в тому, яка правдива мета форсування утраквізму на західно-українських землях, С. Грабський означив ясно на політичних зборах у Львові дня 10. травня 1931 р. ціль утраквізму і створеного ним закону.

„Утраквізм добрий — говорив С. Грабський — як скріпляє польську цивілізацію; одначе суперечний з дуком мого закону, якщо до польських шкіл вводиться українську мову. Йде про це, щоб українська дитина могла вирішити, чи волить Міцкевича від Шевченка!" („Курієр Львовскі" з 12. травня 1931).

Ляпідарно і недвозначно.

Та виконавці закону Грабського, себто польські учителі перейшли у своїй ревности навіть самого Грабського, бо самовільно викидають українську мову з т. зв. утраквістичних шкіл (як напр. у І. клясі в Галичі, Богородчанах та інших місцевостях), а на протести українських батьків заявляють, що таке поручення дістали від своїх інспекторів.

Ніякий нарід, що не бажає живцем лягати в могилу, але хоче жити й розвиватися, ніколи не погодиться з утраквістичними експериментами в роді закону С. Грабського. Також український нарід масовими індивідуальними плебісцитами і збірними ухвалами на вічах, зборах і конгресах (останній 2 і 3 XI. 1935 р.) виявив непохитне домагання: **знести утраквізм і привернути українські національні школи з українським учительством.** Український нарід так довго не спічне, доки це природне і справедливе домагання не буде зреалізоване. Бож це безумовно найважніша і найжиттєвіша для нас справа.

І. Г.

З ЖИДІВСЬКОЇ ПРЕСИ.

НЕПОРОЗУМІННЯ ЧИ СВІДОМІ ВИКРУТИ?

Варшавський „Гайнт" з 28. м. м. поміщує статтю М. Індельмана п. н. „Українська оферта". Та „оферта" — це ніби стаття посла С. Барана, чи радше її висновок, у якому автор звертав жидівським діячам увагу, що тепер менше, ніж колинебудь, лицює вести політику „недобачування" українців. Фальшивий наголовок статті головного органу сіоністів у Польщі, фальшивий увесь хід її думок і тому й фальшиві висновки.

Коротенький зміст тої статті такий:

Факт, що українці після порозуміння з урядом, що зробив з них (себто українців) „упривілеєну меншину", — звертаються тепер з офертою до жидів, свідчить, що жиди мають силу. Польсько-українське порозуміння прийшло коштом жидів, що признає (ніби) сам д-р Баран. Однак українська оферта не притягає жидів, бо з неї виходить, що жиди мають бути союзником тільки на всякий випадок, такою собі „сезоновою любовницею". Жиди рішуче відкинули пропоновану їм за Стан. Грабського ролю агентів польської культури, але й не хотять стати знаряддям тактики якоїнебудь меншини: щоб при помочі жидів вимушувати на поляках більші уступки. Загострення українсько-жидівських відносин не прийшло з вини жидів. Тепер жиди мусять мати певність, що становище українців до них змінилося справді й остаточно. Співпрацювати на позиціях рівного з рівним жиди завжди готові.

Як бачимо, вся та стаття — це або одно велике непорозуміння, або свідома нехіть — відповідати ясно і щиро. **Отже передусім ніхто нікому ніякої оферти не складав.** Д-р Баран звертав тільки увагу на те саме історичне явище, про яке була вже кількакратно мова й на сторінках „Діла", а саме, що жиди на українській території не бачать українців і що та „політика" виходить їм на зло, — чого пророчисті докази маємо одинаково на землях українських, як і корінно-польських. Висновки д-ра Ст. Барана можнаб що-найвище назвати публіцистично-політичною суґестією, але ніколи — офертою: бо казалось тим про жидівську політику та стверджувалось історично відоме становище „Діла" проти тих нагальних і брутальних метод „розвязування" жидівської справи у Польщі, які стосує час до часу вулиця чи нерозважні молодечі елементи. Варшавському публіцистові радимо не твердити так категорично, що „не є виною жидів, що українсько-жидівські відносини бувають скаламучені антисемітською агітацією", бо тоді прийшлось би повчати його про **факти** з тутешнього краєвого життя, про ту ролю жидів, якої характер має для галицьких і волинських жидів традиційний, незмінно-фасцинуючий вплив ще від панщинняних часів по нинішній день, без огляду на радикально змінені відносини. Тому в їм саме можливостей покращення українсько-жидівських відносин (якщо жидівським діячам на цьому залежить) радимо такої дискусії не заводити: коли мова про антисемітизм, то треба казати і про його причини, специфічні причини на українському ґрунті, взагалі інші, ніж інші причини расового антисемітизму німецького, — але ще — прикріші. Отже трохи смішно слухати претенсіональні заяви, що ніби жиди мусять щойно переконатися, чи українці „справді" змінили своє становище": що це таке, чи наслідування метод польських політиків які вимагають спершу заяв „льояльности", коли перейдуть на ґрунт конкретних розмов?!

Не ми до жидів чинимо змінити своє становище, лише навпаки, — не ми є слабшою стороною, лише жидівська меншина серед нас українського населення, та меншина, яка з тією масою не рахується, хіба тільки як з предметом власної своєї господарської експансії, політично йдучи на руку завжди — істнуючій державній владі, навіть у часах найбільшого напруження між тією чужонаціональною владою та українською національно-територіяльною більшістю. Українці завжди були і є за признанням жидам належних їм культурних прав, українці доказали це ділом у законодавстві і Центральної Ради на Наддніпрянщині і Української Національної Ради в Галичині. На тому самому становищі стоять і нині. Але, спитаємо, коли і в яких випадках жиди доказали, що вони солідаризуються з українцями в їх боротьбі за їх хочби тільки національно-культурні права? Навпаки: навіть те „зречення" з місії польського культуртреґерства істнує у жидів тільки теоретично, бо у практиці ми є свідками цілком інших фактів.

Тому дорога до поправи українсько-жидівських відносин залежить не від тих засновків, від яких виходить п. Індельман у своїх міркуваннях. Хай радше п. І. призадумається над таким ґротесковим фактом, що бували жидівські відповідальні політики у Львові, які боялися стрінутись у каварні з українським діячем, щоб не втратити ласки у воєвідстві, і що подібні явища істнують по нинішній день, — а потім щойно хай зачне роздумувати над сутнім значінням українських „оферт".

Нововідкритий магазин вовни і волічки
„Ка-Ре-Wu" — Львів, Галицька 11
поручає наймодніші й найліпші гатунки
969 та кольори по дуже низьких цінах. 12-15

Міські Театри у Львові, неділя 2. лютого 1936.

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 3.30
одна з останніх вистав
„Пригода у Ґранд готелю"
оперетка Абрагама з Ів. Кульчицькою

8-ма веч. передостання вистава з виступом
незрівняної Ірини Сольської
твір Оскара Уайльда.
„Віяльце Леді Вендермір".

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

КОСМЕТИЧНИЙ ІНСТИТУТ
„ЕВА“
ЛЬВІВ, ул. ЛИСТОПАДА ч. 32. II пов.
Відмолоджує і поправляє найбільше знищені цери! та виконує всі косметичні заходи для Пань і Панів. Ціни помірковані. Значні знижки в абонаментах і для П. Т. Студенток і Студентів.
На складі пудри і крема.

Денатурат і етер винищують наше населення.

На Волині найбільше пють денатурований спірт, на Підкарпатті етер.

Як нашим читачам уже відомо, соймова буджетова комісія радила в пятницю 31. січня ц. р. над преліміпарем буджетів державних монополів.

У дискусії промовляв між іншими **пос. З. Пеленський** висуваючи низку домагань українського населення до державних монополів. Державні монополі відмовляються рішуче давати працю українським урядовцям і робітникам. Заплати нашим людям належиться і будемо домагатись його. Звертає увагу, що на Волині найбільше продають денатурованого спірту. Це сумне явище затрівожує всіх, бо тут йде про здоровля цілих поколінь. Це є ті волинські взаємини, ті дикі поля, про що говорив уже кн. Радзівіл. Тому в інтересі держави слід обмежити продаж денатурату на Волині лише до тих випадків, коли потрібний до палення. Монополь повинен позбути теж пропаганду проти вживання етеру, який перепачковують зпоза Карпат і який винищує наше населення. Домагався теж обнижки цін на сірники, бо бідне населення дійшло вже до перфекції ростинаючи сірники на чотири частини. Виступив проти числової льотерії, бо це був би неморальний спосіб на витягання грошей від найбідніших.

На закид пос. Козіцького пос. Пеленський вияснив, що не уряд, але волинська адміністрація робить такі великі труднощі, що майже неможливе заснувати кружки і філії Українського Протиалькогольного Т-ва „Відродження“.

Опісля складали вияснення віцемін. Городинський і референт.

ЩАВНИЦЬКА ЮЗЕФІНА
лікує недуги віддихових дорік.

Лікарі-професіонали, вчені й громадяни.

Загальні Збори Українського Лікарського Товариства у Львові.

В суботу 25 січня ц. р. відбулися Звичайні Загальні Збори Українського Лікарського Товариства у власній домівці при вул. Підвальна 7/I.

Приявних на Зборах було 42 членів, в тім 10 з краю, між іншим голови філій у Коломиї, Станиславові та делеґат з Перемишля. Збори відкрив голова д-р Т. Е. Бурачинський, який привитав гостей, зокрема члена основника Товариства д-ра Козакевича прохаючи його до почесної президії. З черги голова відчитує список померлих в останньому році 8-и українських лікарів, яких память присутні вшанували повстанням з місць. З відчитаного звіту пригадано, що рік 1935 був для Українського Лікарського Товариства роком 25-ти річного ювилею та роком 5-того зїзду українських лікарів і природників. Ювилей та Зїзд відбулися при участи 120 лікарів у другій половині квітня м. р.

Виділ Товариства перевів розподіл праці — творенням комісій, що їх в діловому році працювало 9, а саме: зїздова, редакційна, кооперативна, відчитова, організаційна, станових справ, суспільної опіки, звязку з Медичною Громадою та забавова.

Товариство обєднює в діловім році 304 звичайних членів та 18 членів кореспондентів — разом 322 членів. Все ще 20—25 прц. українських лікарів не розуміє ваги станової організації ні для себе, ні вартости організованої праці для народу.

НАУКОВА ПРАЦЯ

Праця членів скупчувалася перш за все у науковій ділянці. Оригінальні (лябораторні та досвідні) наукові праці виголошено на Зїзді та друковано у власнім органі Товариства „Лікарський Вісник“. Окрім Зїзду праця ішла у щотижневих сходинах, що їх було 36, на яких виголошено разом 46 відчитів рефератів, демонстрацій з таких ділянок: хірургії 10, інтерни 4, педіятрії 2, гінекольоґії 2, дерматольоґії 2, бактеріольоґії 2, неврольоґії 2, аналітики 3, дентистики 1, загальних 1, звітів з Лікарської Палати 5. Учасників на сходинах було 12—35. „Лікарський Вісник“ виходить правильно 4 рази у рік, а від нового року 1936 виходитиме як двомісячник. В діловому році у перше призначено та роздано конкурсову нагороду для вшанування памяти бл. п. д-ра Курінця, за три наукові праці. Першу: Д-р Т. Е. Бурачинський: „Лікар практик у боротьбі з пістряком“, другу: Д-р Я. Малис: „Про апендицит“, третю: Д-р Р. Сліпий: „Боротьба організму з туберкульозою“. Конкурс розписаний вже й на цей 1936 рік.

ГРОМАДСЬКА ПРАЦЯ.

Члени Товариства у праці не оминали майже ні одної ділянки конструктивної праці зорганізованого громадянства. Працювали вони у верхах Р. Школи, Просвіти, Католицької Акції, Сокола, Відродження, Львівської Філії Тов. Опіки над молоддю, Заховорки, Вакаційних Осель. Львина частина праці лежала на лікарях в Українськім Гиґієнічнім Товаристві, що улаштовало цілу низку гиґієнічних виставок, виголосило численні виклади від Самбора по Миколаїв. Члени Товариства дали почин до основання в Укр. Гиґієнічнім Товаристві — Секції Суспільної Опіки, що як окрема установа не могла втриматися.

Гордістю українського лікарського світа є постійна, вперта праця в напрямку викінчення будинку й урухомлення українського шпиталю у Львові. У діловому році відкрили там два відділи: неврольоґічний та аналітичний. На ювилейних зборах ухвалили заклик до загалу українських лікарів поспішити Комітетові будови шпиталю на поміч енерґічною збірковою акцією та організуванням збіркових комітетів. Заклик підхопили українські лікарі — найкраще вивязалися у цій справі українські лікарі в ЧСР — рішаючи зібрати відповідну суму гроша. Частину її вже переслали. В краю досі — лише д-р Тома Воробець у Теребовлі зумів зорганізувати збірковий комітет з представників усіх установ в повіті.

Крім праці у верхівках установ працювали українські лікарі, як шкільні лікарі у школах Р. Школи у Львові та всіх повітах, в дитячих садках, вакаційних оселях на підготовчих курсах для провідниць дитячих садків, господинських курсах Сільського Господаря та Союзу Українок і у І-ім Педаґоґічнім Конґресі Р. Школи у Львові.

СТАНОВІ СПРАВИ.

Виділ боронив станових справ членів через близький звязок з Українською Парляментарною Репрезентацією — перед всякою владою, інтервенював куди слід в справах обсади місць українськими лікарями у самоуправі, обезпечальнях та подібних випадках.

У Лікарській Палаті боронили прав членів Товариства члени Ради Лік. Палати д-р Бурачинський, д-р Музика, д-р Пододинський.

ФІНАНСОВИЙ СТАН ТОВАРИСТВА.

Фінансовий стан Товариства добрий: виказує чистий прибуток 180.— зол. за діловий рік, після покриття всіх коштів адміністрування (річний буджет 3.000 зол.) та коштів видавання власного органу „Лікарський Вісник“, при чому з нагоди ювилею видруковано окремий Ювилейний Збірник разом з Медичною Громадою. Добрий фінансовий стан завдячує Товариство своєму скарбникові д-рові Кашубинському, що від 15 років веде касовий реферат Товариства зразково, за що на внесок президії та контрольної комісії Загальні Збори висловили йому окрему подяку. Стан матеріяльної скрути загалу українських лікарів відбивається також в меншій інтенсивній розбудові кредитово-допомогової кооперативи „Лікарська Самопомічі“, що до неї належить всупереч закликам Виділу та президії на жаль ледви 10 прц. українських лікарів.

ЗВЯЗКИ З УКРАЇНСЬКИМИ ЛІКАРЯМИ ЗА КОРДОНО.

Вони затіснились та скріпились завдяки ювілеєві та з нагоди V-го Зїзду. Найтісніші вони та товариско-сердечні зі Спілкою українських лікарів у ЧСР, що виявилось і на Зїзді, в участі у видавництві Лікарського Вісника та у дарі для Товариства портрету сеніора українських лікарів і заслуженого ученого проф. д-ра Івана Горбачевського, кисти маляра Громницького. Живі товариські звязки були з групою українських лікарів у Румунії, слабші з українськими лікарями у Піван. Америці та Канаді, зовсім перервані від двох років з лікарями на східно-українських землях.

Після звіту голови — здавали звіт голови та делеґат філій у Коломиї д-р Козакевич, у Станиславові д-р К. Воєвідка, у Перемишлі д-р Ста-

НОВА КНИЖКА!
Із жіночої психольоґії
Химернесерце
Ірини Вільде.
Ціна 1.50 зол.
Порто 30 сот., висилає Адміністрація „Діла“, Львів, Ринок 10.

рух. Всюди йде наукова та організаційна праця, однак докладчики з другого боку підчеркнули дуже небажаний обяв інерції деяких товаришів у краю. Докладчики висловили згідно побажання до нового Виділу вжити заходів, щоб розбудити зацікавлення та охоту товаришів до праці на всіх ділянках організованого життя та в осередках філій.

НОВИЙ ВИДІЛ.

Збори вибрали одноцушно головою Товариства д-ра **Максима Музику**. Новий Виділ уконституовався в той спосіб: заст. голови: **д-р В. Щуровський**, секретар: **д-р О. Філяс**, скарбник: **д-р В. Кашубинський**, бібліотекар: **д-р Я. Малис**, господар: **д-р Ст. Коренець**, члени: **д-р Б. Макарушка, д-р В. Лаврівський**.

Міські Театри у Львові, понеділок 3. лютого. **Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій останній виступ Ірини Сольської в комедії Оскара Уайльда**
„Віяльце Леді Віндермір“.
Театральні бони важні!

Князь Штаремберґ у архикнязя Оттона?

Австрія між Габсбурґами і Малою Антантою.

ЛЬОНДОН, 1. 2. ПАТ. Австрійське посольство заперечило вісткам, буцімто кн. Штаремберґ виїхав до Бельгії, щоб стрінутися з архикнязем Оттоном. У політичних колах припускають, що Штаремберґ виїде в неділю до Парижа, а якщо опісля й відвідає Оттона, то хіба на те, щоб переконати його, що реставрація монархії в Австрії під цю пору неможлива. Англійські політики мали переконати Штаремберґа, що перш за все слід оминати всякого невдоволення Малої Антанти, бо на ній найліпше оперти безпеку Австрії.

Нема ніякого японсько-німецького пакту.

ПАРИЖ, 1. 2. ПАТ. Японська амбасада категорично заперечила чутки, немов то Японія підписала з Німеччиною антикомінтерновий договір.

РІКИ, ДОРОГИ І КОМУНІКАЦІЯ.

Зміст промови пос. З. Пеленського, виголошеної дня 30. січня 1936 р. на буджетовій комісії при буджеті Міністерства Комунікації.

РЕГУЛЯЦІЯ РІК І ДОРОГИ.

При дебаті над буджетом Міністерства Комунікації, до котрого влучено бувше міністерство публичних робіт, іменем Української Парляментарної Репрезентації забрав голос **пос. З. Пеленський**, що обговорив конечність регуляції рік у полудневo-східних воєвідствах. Референт вказав на те, що всі дотеперішні праці щодо регуляції рік ведуться головно на Вислі та її допливах. Нема й згадки про регуляцію рік у Карпатах. Відомою річю є, що щороку східно-карпатські ріки виливають і забирають дорібок та землю бідного українського хлібороба. Нинішній реферат потвердив слова міністра Кватковського, що всякі інвестиції відбуваються лише на заході, що для сходу нема гроша. Отже не дивниця, що полудневі і східні воєвідства не лише не мають ніяких інвестицій, але в додатку води нищать їх маєток. Є конечною річю приступити до регуляції Білого й Чорного Черемошу, Пруту, Стрия і Дністра та забудування гірських потоків, бо кожної хвилини може прийти така повінь, як була на заході, що коштувала державу і все населення держави понад 100 міл. зол. По великій повені на заході прийшла нешасним велика поміч. На сході бідні селяни по повені не мають звичайно ніякої допомоги. У нас робітник дешевий, дешеві фашини, отжеж невеликим коштом можнаб перевести регуляцію тих рік. Фонд праці платячи в мин. році за праці при дорогах мукою, мав великий успіх. Також Міністерство Комунікації має змогу в той спосіб поробити великі інвестиції, головно в горах. Ліпше дати за збіжа працю, як його експортувати і дуже часто до експорту доплачувати. Про стан наших доріг, здається, не треба тратити багато слів. Вони найгірші в Польщі. І рацію мав одчи з послів, коли казав, що у нас тому такі злі дороги, бо високі достойники з Варшави подорожують по нашім терені в більшости літаками. Якби прийшлось їм ними бодай раз поїхати, то певно знайшлись би фонди на поправу цих доріг. П. міністер і референт згадали, що є випрацьований великий пятилітній інвестиційний плян у Польщі. Ближчих даних про це не маємо. Домагаємося, щоб цим пляном були обняті полудневo-східні і східні воєвідства. Українське населення має право домагатись інвестицій на своїх землях, а не лиш обовязок платити податки.

ЗАЛІЗНИЧІ ТАРИФИ.

Бесідник обговорює значіння залізничих тариф у господарському житті і їх вплив на ціни товарів. Уважає конечним, що залізничі тарифи мусять бути і для внутрішнього товарового обороту обнижені. Не вистане, що низькими тарифами є тарифи для експорту чи транзиту. Є конечна якнайбільша обнижка тариф для внутрішнього обороту зі сходу на захід, бо лише в цей спосіб можна запевнити хліборобам східних і полудневих воєвідств збут продуктів. Для прикладу наводить, що транспорт одного яйця з Тернопільщини до Варшави коштує півтора сотика — якеж це відношення до ціни на цей хліборобський продукт! Без обнижки тариф на хліборобські продукти не можна думати про піднесення хліборобства. Тому домагаємось якнайбільшої обнижки цих тариф.

ДЛЯ УКРАЇНЦІВ НЕМА ПРАЦІ.

Дальше бесідник стверджує, що Міністерство Комунікації зуміло перевести повну чистку серед українців залізничих службовиків. У львівській Дирекції звільнено, або післано на емеритуру майже всіх українців як з Дирекції, так і зі служби руху. Доходить до того, що звільнено також увесь нижчий дороговий персонал, і до праці на лініях спроваджують робітників зі заходу. Українець робітник не має права дістати праці на залізницях! Маємо факти, що на лінії Станиславів-Коломия вимагали переходу на латинський обряд. Референт ствердив, що залізниця потребує нових фахових інжинірських сил, головно механіків. Стверджуємо, що всі подання молодих українців на службу полагоджують негативно. Не приймають українців до залізничої школи. Це стан фактичний. Така була дотеперішня політика Міністерства Комунікації супроти українців. Хочемо вірити, що новий п. міністер розгляне цю справу і признать право українцям до праці.

ЗАЛІЗНИЧІ ДОСТАВИ

Українські ремісники і промисловці виключені від достав до залізниць, не зважаючи на те, що складають найнижчі оферти і є знаними добрими фірмами. При оферуванні задержують їх водіюм як найнижчих оферентів, одначе виконання праці вони не дістають. Що це значить? Чи український ремісник і промисловець має платити лише високі податки, а не має права дістати праці? Новий п. міністер повинен заглянути в цю поведінку львівської Дирекції залізниць супроти українців.

ЗНОВУ ГУЦУЛЬЩИНА.

Членам комісії роздали пропагандовий матеріял туристики в Польщі. Є проспекти туристики для сходу і заходу, є й Гуцульщина. І щож за диво! В цім проспекті пишеться, що Карпати „замешкале од векуф пшез племя гуцулуф". Яким правом дозволяє собі це видавництво Міністерство Комунікації ображувати наших гуцулів? Вони не є ніяке племя, а свідомий український нарід. Чому не пишуть у проспекті Закопаного чи Татр, що там мешкає „племе гуралі"? Застерігаємося проти цього як найенергічніше, щоб Міністерство Комунікації робило політику ділення нас на племена. Не менше цікаві проспекти в німецькій, англійській і французькій мові, де, пишучи про населення Польщі, не згадується взагалі про українців, а про „кулявяка" і „коломийку" пишеться так, якби вони були одно обіч другого. Чи уважаєте, панове, за потрібне скривати перед світом, що в Польщі живе український нарід? Направду дивна і незрозуміла політика. Також рішуче застерігаємося проти всяких дефіцитових імпрез на Гуцульщині. Ті гроші ліпше видати на потрібні для Гуцульщини справи, от хочби дороги. Шкода всякого труду і гроша, бо гуцула ніхто не зможе спольщити. Він був, є і буде українцем

ЗАЛІЗНИЧІ НАПИСИ.

Їдучи поїздом по наших територіях, знайдете у вагонах написи у французькій, німецькій, а то й румунській мові, лише не в українській. Нема теж написів в українській мові на залізничих стаціях. Залізниці — цеж підприємство, і воно мусить памятати, на яких територіях воно працює. Міністерство Комунікації не хоче знати, що українці мають право домагатись на своїх територіях написів в українській мові. У сусідній Чехословаччині, на Закарпатті, написи на залізниці в українській мові. Є в Чехословаччині написи на мадярській території по мадярськи, на німецькій — по німецьки. Чому в Польщі на території, що її замешкують українці, нема написів в українській мові? Дотепер на деяких стаціях видніють ще зле затерті українські написи з передвоєнних часів. Український громадянин, український подорожний домагається, щоб усі написи на залізницях і на стаціях були також і в українській мові.

В дискусії забрав голос польський посол зі Самбора п. Еккерт, що обурювався на домагання українців до Міністерства Комунікації. Цьому послові дав коротку, рішучу відповідь пос. **Целевич** при фактичних спростуваннях, кажучи, що хоч пос. Еккерт застерігається, що не є ендеком, але з кожного його слова вичувається його „народове настановене" до українського народу.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ І ЕМІГРАЦІЯ.

ВАШИНҐТОН, 1. 2. ПАТ. Федеральний комісар для справ іміграції та натуралізації домагається, щоб уряд розширив систему видалювання чужинців, що поповнили проступки, за які примусове видалення з держави дотепер не передбачене.

При тій нагоді подає він декілька цікавих цифер: Минулого року більше чужинців виїхало зі Злучених Держав, ніж туди приїхало. Примусово видалив уряд 8.319 чужинців, що допустилися злочинів, а 7.978 чужинцям, що перебували у Злучених Державах, дозволили виїхати добровільно. Крім того виїхало 38.834 осіб, що не мають американського громадянства. Дозвіл на віїзд одержало 34.956 чужинців. Разом живе в Злучених Державах 4,922.000 чужинців; 131.378 з них домагаються натуралізації.

ЦУКРОВИЙ ЦУКОРОК
В КОЖНІЙ ПОТРЕБІ

ЗА ЗМІНОЮ ПОДРУЖОГО ЗАКОНУ.

ВАРШАВА, 1. 2. ПАТ. Вчора радила сенатська буджетова комісія над прелімінарем буджету міністерства справедливости, який реферував сен. Терліковський. По рефераті розвинулася оживлена дискусія, в якій між іншим підкреслювали, що вже нарешті слід покінчити з жирардівською аферою. При обговоренні положення вязнів вирнув проект, щоби вязні працювали в деяких рійонах при меліорації або, щоби створено табори праці для вязнів. Промовці домагалися теж швидкого полагодження подружого закону у Польщі.

Вияснення давав мін. Міхаловський. Чергове засідання відбудеться 4. лютого ц. р.

„СОВІТСЬКА БАЗА В ПОХОДІ НА ЗАХІД".

Фінський часопис про чеську меншину та закордонну політику.

ГЕЛЬЗІНКІ, 1. 2. ПАТ. Покликуючися на меморіял деяких словацьких організацій, які жаліються на те, що Прага стала базою большевицької мілітарної пропаганди, фінський щоденник „Аян Суукте" пише м. ін.: „Чехословацька держава теоретично визнає демократичні ідеї, але на ділі стала найсумнішим прикладом гноблення національних меншин. Чехословаччина є також небезпечою для европейського мира. Відколи заключила вона аляйс з Совітами стала базою большевиків у їхньому поході на захід. М. ін. чехи збудували низку летунських майданів для большевиків. Якщоб і Румунія приступила до совітсько-чеського союзу, дорога до серця Европи стояла б отворена для большевиків.

СИН ТРОЦЬКОГО УВЯЗНЕНИЙ?

НЮ ЙОРК, 1. 2. ПАТ. Жінка Троцького, що живе у Норвеґії, просить американську суспільність, щоб помогла синові та невістці, яких большевики мабуть увязнили, реаґуючи так на діяльність Троцького за кордоном.

ДЛЯ ВЛЕКШЕННЯ ІМІҐРАЦІЇ ЖИДАМ.

ВАШИНҐТОН, 1. 2. ПАТ. Сенатор з Юти, Уіллем Кінг, виголосив в сенаті промову, де домагається злагіднення іміграційного закону, щоб уможливити віїзд німецьким жидам.

—o—

ВУЛЬКАН ВІДЗИВАЄТЬСЯ.

НЕАПОЛЬ, 1. 2. ПАТ. Вулькан Стромболі на Ліпарійських островах (на північ від Сицилії) вибух, але не спричинив ніяких шкід.

—o—

БОЛЬШЕВИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В МАНДЖУРІЇ.

ТОКІО, 1. 2. ПАТ. На основі комунікату головної кватири квантуської армії стверджує аґенція „Домеі", що недавній бунт манджурської прикордонної сторожі був без сумніву наслідком большевицької аґітації. Стверджують це найдені при вбитих бунтівниках предмети совітського походження.

НЕСПОКОЇ В КАТАЛЬОНІЇ.

МАДРИД, 1. 2. ПАТ. Сепаратистично настроєні студенти університету в Барсельоні напали на кольпортерів еспанських часописів; в бійці було 4 ранених.

НАЙКРАЩІ ТАНКОВІ ОРХЕСТРИ
світової слави гратимуть на **вечерницях** і дансінгах, коли замовите **мегафонову** інсталяцію з ґрамофонових кружків у фірмі

„ЕКО"

ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА ч. 29. Тел. 20330
На бажання **передача мови та** радіових авдицій. 1—3

СМЕРТЬ ЯПОНСЬКОГО МІНІСТРА.

ТОКІО, 1. 2. ПАТ. Помер від серцевого удару міністер освіти Мацуда, один із провідників партії Міншеіто, що тепер є при владі. Супроти недалеких виборів, це для згаданої партії дійма юча втрата.

Полекші для нових будинків.

Нові будинки і надбудовані або добудовані старі будинки звільнені від сплати податків від нерухомостей на 15 років на основі трьох відмінних законів. Першим був закон з 1922 р., другим розпорядок президента з 1930 р. і вкінці закон з 1933 р. При звільнюванні від податків скарбовими урядами виринали великі труднощі, головно щодо речинця, до якого слід внести подання. Сумніви в цій справі вияснило міністерство скарбу обіжником з 16. січня ц. р., яке оголошено в 2-ім числі урядового „Дневника" міністерства скарбу з 1936 р. Згідно з цим вияснінням нові будинки, добудовані і надбудовані частини у старих будинках **по дні 1. січня 1922 р.**, в яких замешкали вже перед днем 16. січня 1930 р., звільнені від податків без складання спеціяльних подань. Власники нових домів, надбудованих і добудованих частин, обовязані лише предложити скарбовим урядам посвідки міської або сільської управи. В посвідці треба подати дату, коли закінчено будову і дату від коли будинок передали до вжитку. Якщо скарбовий уряд вимірив уже податок від тих будинків, слід внести зідклик і податок скасують. Якщо до означеного речинця не внесеться відклику, тоді директор скарбової палати може дарувати припізнення.

Якщо нові будинки, надбудовані або добудовані частини старих будинків передано до вжитку бодай частинно **по дні 16. вересня 1930 р., але перед днем 1. квітня 1933 р.**, скарбові уряди признають звільнення від податку на 15 років після внесення подання і то без огляду на час, коли таке подання внесуть. До такого подання слід долучити дозвіл на будову, затверджений плян будови і посвідку міської або сільської управи. У посвідці треба ствердити, що будинок є новий або що частина старого будинку є добудована або надбудована. Крім того в посвідці слід подати дату, від коли бодай частинно будинок передали до вжитку. Власники нових партерових будинків по селах не потребують подавати затвердженого пляну будови і дозволу на користування будинком.

Зате власники нових будинків, надбудованих або добудованих частин, які передано до вжитку **по дні 1. квітня 1933 р.** повинні внести подання до 60 днів після передання до вжитку і долучити вище згадані документи. Подання, які власники внесли до кінця 1934 р., вважається внесеними в означеному речинці.

Якщо власники внесли подання по означенім речинці тоді скарбові уряди вимірять податок від нерухомостей за час від якого передано до вжитку до чергового чвертьрічча після внесення подання.

Звільнення від податку від нерухомостей на 15 років обчислюється від дати, коли бодай частинно передано до вжитку нові будинки, надбудовані або добудовані частини старого будинку.

Слід додати, що подання про звільнення від податку від нерухомостей слід вносити незалежно від подань про звільнення від доходового податку.

З ЖИТТЯ ВОЛИНІ.

НЕ МОЖУТЬ ЗАСПОКОЇТИСЬ.

Вже 2 місяці минуло, як у Кремянці почали відправляти в Чеснохрестній церкві Службу Божу українською мовою. На кожній відправі буває стільки людей, що вони не можуть помістись у церкві. Однак вороги відродження української православної Церкви до цієї пори ніяк не можуть заспокоїтись. Спочатку парохіяльного священника протоєрея Васькевича лякали тим, що його парохіяни після першої-ж Служби Божої українською мовою скинуть його з церковних сходів і замкнуть перед ним церкву. Це не сталося, не дивлячись на шалену агітацію прихильників славянської відправи. Тоді стали залякувати хористів, що, коли вони будуть співати в церкві по-українськи, то поліція до них буде чіплятися, як до політично-ненадійних. Але й це не помагає. Дійшло до того, що на лекціях православної релігії у першій вселюдній школі у Кремянці законовчитель о. Ковшевський на запит учнів, чи можна ходити до Чеснохрестної церкви, відповів, що він забороняє учням ходити туди, де правлять Службу Божу в такій мові, в якій лаються на ринку!! Всякі темні духи поширюють серед народу чутки, що причиною хороби архиепископа Олексія є кара Божа за те, що він не противиться впровадженню української мови до церкви.

Але вся ця агітація не помагає. Вона лише більше обєднує прихильників українізації православної Церкви і загартовує їх до дальшої та успішної боротьби.

ВІДЛОЖЕННЯ ВОЛИНСЬКОГО ЄПАРХІЯЛЬНОГО ЗІЗДУ.

У днях 24 і 25 січня мав відбутись у Кремянці Єпархіяльний Зїзд волинського православного духовенства, але в звязку з недугою волинського архиепископа Олексія Громадського, зїзд відложили до часу його виздоровлення.

У ПОЧАЄВІ НЕ ХОТЯТЬ МОЛИТИСЬ ЗА Т. ШЕВЧЕНКА.

У Почаєві для вшанування дня 75 роковини смерти Т. Шевченка зорганізовано громадський комітет, який між іншим звернувся до намісника Почаївської Лаври о. архимандрита Пантелеймона з проханням дозволити в день смерти Шевченка відправити у Лаврі парастас українською мовою; однак на своє здивування дістали категоричну заборону. Тоді Комітет звернувся про це з листом до митрополита Дениса у Варшаві, але ніякої відповіди не дістав і напевне не дістане, бо в Почаївській Лаврі міцно ще тримається московська чорна сотня, яка не може ще відмовитись від думки, що „здесь русский дух, здесь Руссю пахне"...

Сам намісник о. Пантелеймон тому і став на чолі Лаври, що він завзятий навпів інтелігентний москвофіл. О. архимандрит Пантелеймон родом з Галичини, отже перекінчик; прийшов молодим хлопцем до Лаври і на своє щастя, став служкою у митрополита Дениса, коли він приїзджав до Почаєва. Відтоді почалась його блискуча кар'єра. Для ока людського о. Пантелеймон вписався вільним слухачем варшавської теольогії і після того відразу зайняв пост намісника Лаври, як свого рода найвірніший слуга митрополита. Чи в нормальних умовинах міг би він рахувати на таке високе становище? Шож для нього значить геній України, Т. Шевченко!

ЯЛИНКА.

Рік-річно „Союз Українок" уладжує в Кремянці для українських дітей ялинку з подарунками. І цього року 14 січня відбулася ялинка, котра зібрала більш 300 дітей, які весело бавилися.

19 січня філія Українського Добродійного Т-ва уладила в салі палати кн. Вишневецьких у Вишнівці ялинку для бідних дітей. Дітей зібралося коло 500; всі вони дістали подарунки від діда Мороза, нагодували їх і забавляли кілька годин іграми, забавами, співами, музикою і танцями. Тою першою прилюдною імпрезою недавно засновна філія придбала собі серед місцевого населення прихильність. Управа філії вмірне організувати дожинювання бідних школярів місцевих шкіл. Філія має власну домівку з читальнею, аматорський гурток, хор і орхестру.

ЗНОВУ ПОВСТАННЯ В АБІСИНІЇ?

Агенція Стефані повідомляє: Від учора кружляють в абісинській столиці алярмуючі поголоски, що в південній частині Абісинії вибухла військова револьта. Повстання захоплює чимраз ширші круги абіс. армії. Причиною револьти — невдачі на півд. фронті та жахливі гігієнічні умовини. Вістку італійської офіційної агенції слід приняти з резервою.

СИТУАЦІЯ В ЄГИПТІ.

КАІРО, 1. 2. ПАТ. В Каірі створився безпартійний уряд під проводом Алі Магер Паші. За цим урядом стоїть обєднання кількох партій. Створення кабінету вплинуло дещо на відпруження політичної атмосфери. Дня 15 лютого зачнуться єгипетсько-англійські переговори. Премієр Алі Магер Паша, в письмі до короля підкреслює, що начальним обовязком буде втримати національну єдність. В переговорах, що їх підготовляється, обговорюватимуть передовсім справу військових взаємин між Єгиптом і Вел. Британією, рівночасно видвигнуть справу комунікацийних ліній. Коли ці дві справи поладнають, то далі вчерги можна буде в дискусії перейти на дальші теми, а саме: 1) капітуляції, 2) участи Англії в адміністрації і поліції, 3) вступ Єгипту до Ліги Націй, 4) режім в англійсько-єгипетськім Судані.

Згідно з опінією достовірних політичних кругів, перед новими виборами не підпишуть ніодного договору.

В Олександрії слухачі всіх шкіл рішили зачати ген. страйк. Поліція розігнала три маніфестації студентів.

ГАНГСТЕРИ ЗАХОПИЛИ РАДІОСТАЦІЮ В ШІКАГО.

До Льондону надійшли такі вістки: Американські гангстери захопили на кілька хвилин у пятницю 31. січня ц. р. вечором головну радіостацію в Шікаго. До студії радіостації прийшло в год. 7-ій вечором 4-ох гангстерів з автоматичними револьверами, приклали спікерові револьвер до грудей і не кажучи ні слова, вручили йому жартку такого змісту, яку спікер мусів відчитати перед мікрофоном: Джордж, утікай негайно з міста. Твою адресу знають. Утікай, бо кожної хвилини поліція впаде на твій слід. Зміст цієї карточки спікер мусів повторити кілька разів. Щойно коли один з інжинерів студії зорієнтувався в чому діло, вилучив антену. Тимчасом бандити покинули радіостацію і відстрілюючись, всіли до самоходу та втікли. Як опісля виявилося ця вістка відносилося до відомого бандита Джорджа Бльоді, за яким поліція шукала від кількох тижнів і який скривався на передмісті Шікаго. Бандит порозумівався зі своїми товаришами при допомозі тайної радіостації. Поліція викрила цю радіостацію і таким чином довідалася, де скривається бандит. Негайна облава поліції була безуспішною, бо на алярм радіостації бандит утік.

ПРИ РІЖНИХ НЕДОМАГАННЯХ природна гірка вода FRANCISZKA-JÓZEFA ділає приємно і значно зменшує ті недомагання, часто мала скількість вже ділає певно. Поручають її лікарі.

КОМУНІЗМ ПІД ОСУДОМ ФРАНЦУСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

ПАРИЖ, 1. 2. ПАТ. У свойому вчорашньому експозе обіцяв Сарро попирати Лігу Націй, змагаючи до закінчення абісинської війни, а у внутрішній політиці — боронити республиканського устрою. В дискусії посол Льоран зватакував совітофільську політику і висловив думку, що „політика народнього поєднання є неможлива з участю членів соціялістичного інтернаціоналу". Франклін Буйон добачує у складі теперішнього уряду першу перемогу нар. фронту над національним. Зорганізували її в трьох четвертих закордонні елементи, користуючися зрадою умірованих елементів і лагідністю радикалів". І комуністи заатакували Сарро за те, що дотепер солідаризувався з Лявалем.

ПО СМЕРТИ КОНДИЛІСА.

АТЕНИ, 1. 2. ПАТ. Багато вищих офіцирів, приклонників померлого генерала Кондиліса, висказує побоювання, що тією смертю покористуються сторонники Венізельоса, щоб повернути на становище до армії. У відповідь на це офіцири, що брали участь в березневій революції мин. року, не мають наміру вертатися до армії.

Смерть ген Кондиліса є досить таємнича. Є вістка, що ген. Кондиліс помер на аневрізм серця підчас розмови з послом Меркурісом.

—o—

ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРОТЕСТ.

Італ. посол доручив єгипетському урядові нову ноту з протестом проти санкцій. Єгипет приєднався до санкцій, не будучи до того обовязаний.

Імянини президента Польщі.

В суботу 1. лютого ц. р. у дні імянин президента Мосьціцького духовенство відправило богослуження в цілій Галичині. На богослуженнях були присутні представники цивільної та військової влади, шкільна молодь і т. д. У Львові духовенство відправило богослуження в год. 9. рано в усіх костелях, церквах і святинях. У св. Юрі був присутний на богослуженні з воєвідства нач. Квасьневський, делеґація старшин і підстаршин, у римо-католицькій катедрі був присутний віцевоєвода Коханський, комендант корпусу ґен. Литвинович з вищими старшинами, представники всіх урядів, делеґації організацій і товариств. У вірменській катедрі від воєвідства був нач. Тейшерський, у православній церкві радн. Тилько. По школах після богослужень відбулися обходи й гутірки. (Аг. Всхуд.).

НЕПЕВНЕ ПОЛОЖЕННЯ У ГРЕЦІЇ.

Проти повороту повстанців до війська.

АТЕНИ, 1. 2. ПАТ. У військових колах панував учора великий рух. Відбулася нарада вищих старшин летунства, піхоти і маринарки. На нарадах виступали рішуче проти повороту старшин до війська, яких усунули в березні 1935 р. за участь у повстанні. Кажуть, що уряд Демерціса хоче поладнати справу повороту усунених старшин до війська ще перед сходинами парляменту. Уряд звернувся до обох більших партій з пропозицією, щоби залишили йому вільну руку і довіряли його безсторонности. Уряд Демерціса залишиться при владі до першого засідання парляменту щойно тоді, коли венізелісти та їх противники залишать йому повну свободу у вирішенні справи повороту старшин. Прем. Демерціс піддався операції ока. Його обовязки міністра закордонних справ виконуватиме міністер летунства.

—o—

АНГЛІЙСЬКА ЖАЛОБА.

Консеквентний лібералізм англійського короля.

ЛЬОНДОН, 1. 2. ПАТ. Едвард VIII уважає, що підчас жалоби можуть відбуватися офіційні прийняття як також імпрези харитативного і пропаґандивного характеру.

—o—

МЕКДОНАЛЬДА ВИБРАЛИ ПОСЛОМ.

ЛЬОНДОН, 1. 2. ПАТ. Офіційні висліди виборів до палати громад у шотляндських університетах оголосять щойно в понеділок. Одначе вже тепер знають, що Рамзей Мекдональд вийшов послом великою більшістю голосів.

НЕВДАЛА ВТЕЧА ЗІНОВЄВА.

З Москви повідомляють, що до Ериваню на півд. Кавказі прийшла вістка, що Зіновєв, який є на засланні недалеко того міста, приготовлявся до втечі до Персії. Помагали Зіновєву при тому два службовці ГПУ, яких були призначили пильнувати його. Як відомо, Зіновєва в звязку з убивством Кірова засудили були на заслання на Сибірі, та тому, що Зіновєв хорий на легені, дозволили йому переїхати на Кавказ.

АРЕШТУВАЛИ ШПИГУНІВ НА ЛИТВІ.

КЕНІГСБЕРГ, 1. 2. ПАТ. У Волкомирі поліція арештувала Леопольда Бормана під замітом шпигунства. При ревізії поліція ствердила, що Борман зумів уже передати сусідній державі вістки про озброєння і склад литовської армії.

Молочарня „Павільон"

ЛЬВІВ, 3-го МАЯ ч. 10. тел. 276-51

поручає смачні обіди і вечері мясні й ярські.

2—4 Ціни дуже низькі.

НОВИЙ ГОЛОВА ІНДІЙСЬКОГО КОНҐРЕСУ.

НЮ ДЕЛЬҐІ, 1. 2. ПАТ. Головою конґресу вибрали п. Пандіт Джаваґарляль Неґру, що вже 5 разів був увязнений. Уважають його наслідником Ґандія.

ГІТЛЄРІВСЬКІ РОКОВИНИ.

В Берліні в треті роковини нац. соціялізму відбувся похід 25.000 пробоєвиків перед Гітлером.

НОВІ ТРАНСПОРТИ ВІЙСЬКА ДО АФРИКИ.

НЕАПОЛЬ, 1. 2. ПАТ. З Неаполю відійшло до Східної Африки 6.000 вояків 8 полку саперів з Риму.

З дороги життя.

Погуляєм на вдови і сироти!

Привіяла мені оноді пошта на столик письмо і не можу здержати себе, щоб на нього не відгукнутися.

Комітет допомоги вдовам і сиротам по священиках уладжує у вівторок 4. лютого в салях театру Ріжнородностей, Народнього Дому й „Української Бесіди" традиційний вечір при участи відомих у Львові співаків-солістів і хору „Евгена". Багата і ріжнородна програма, в яку входять музичні продукції, рецитації і т. д. Але про це довідаєтеся деінде. Одно лиш зраджу, що після вечора відбудуться танці, а булаву танцового отамана матиме в руках проф. Павло Зимак.

Та я про що інше.

Чи чули ви що про комітет допомоги вдовам і сиротам по священиках? Чи чули ви щонебудь про незавидну долю такої вдови чи сироти?

Ще малим хлопцем ставив я собі питання, чи є більше видідичена й упосліджена катеґорія людей, як ті вдови й сироти? Пригадую собі, що моя мама, вдова по священику з Поділля, мала колись пять ґульденів місячної платні і пятеро дітей посилала до школи.

Отже вивінування вдови слабше, як по вольному чи державному слузі.

Здавалось би, Богом, людьми, урядом і громадянством забуті ці вдови.

І ось серед них самих зродився гарний почин самооборони й допомоги в чорній годині. Львівські жінки священиків заснували перед якимсь десятьма роками комітет. Не зважаючи на важкі часи та умовини, комітет цей вже придбав камяницю (правда, ще поважно обтяжену!) при вулиці Шептицьких, де вже сьогодні найшло безплатний захист вісім вдовиць та одна сирота. Та дні щораз тяжчі. Провінція зовсім замовкла, не відгукується. Вливають жертви вже лиш від львівського духовенства.

Якби так львівське громадянство спромоглося на гарний жест і явилося у вівторок на вечорі бодай так, як на „Запорожці за Дунаєм"! І салі найкращі, і програма добірна, і забава певна, і ціль високошляхотна.

Допоможіть важкій долі нашої вдовиці і сироти!

Пригадайте сторінки Кобринської, що ту долю знала і змалювала її в чудовій картині від гірких переживань аж до драстичної приповідки, якто „попові дзвонять — а попадю з села гонять"...

Отже у вівторок увесь Львів у салі театру Ріжнородностей. І до побачення!

Тиберій Горобець.

Жахливе положення хліборобства.

Нарада над буджетом міністерства хліборобства.

ВАРШАВА, 1. 2. ПАТ. Нині соймова буджетова комісія радила цілий день над буджетом міністерства хліборобства при виповненій салі нарад послами. Тяжке положення хліборобства зясував у кількагодинній промові референт буджету пос. Камінський, обговорив поодинокі позиції буджету і діяльність міністерства та зясував цілу низку домагань. Звернув увагу, що загальна вартість вивозу зменшилась з 1,500.000 зол. у 1931 р. до 492.000.000 у 1934 і 1935 р. Привіз хліборобських продуктів зменшився майже на 8 відсотків. Референт висловився за дальшим обмеженням привозу і піддержкою краєвої продукції. Необхідно теж управильнити внутрішний ринок. Справа залізничої тарифи грає теж велику ролю у хліборобстві. Обнижка тарифи змінила дещо на краще, але хліборобство домагається дальшої обнижки. Закони про віддовження хліборобства не сповнили своєї ролі головно щодо приватного довгоречинцевого та облігаційного меліораційного кредиту. Хліборобство має право до зиску. Тому не можна вважати боротьби з картелями скінченою. Від монополів хліборобство домагається теж уступок. Ширше референт обговорив лісові справи. З державних лісів скарб мав доходу 23,162.000 зол., з чого 16 міліонів зол. вплачено готівкою, решта деревом для поселян і на будову знищених мостів. На цей рік референт за згодою уряду підвищив вплати з лісів на 3 міліони золотих себто до 27 міліонів золотих. Референт звернув увагу на швидку ліквідацію приватних лісів у Польщі, обговорив меліораційні справи та домагався обнижки цін за землю. Вкінці висловив надію, що міністерство хліборобства з хліборобськими організаціями матиме вирішний вплив на господарську політику у Польщі.

Велика перемога абісинців.

АДІС-АБЕБА, 1. 2. ПАТ. Абісинська головна квартира з Дессіє повідомляє про повну перемогу, яку вважає найбільшою від початку війни. В битві, що покінчилася вчора, мали абісинці знищити зовсім армію ґен. Діманті разом зі славною фашистівською бриґадою „28. жовтня" та забрати до сотки бранців і багату воєнну добичу.

Стан італійської армії.

ПАРИЖ, 1. 2. ПАТ. Спеціяльний висланник аґенції Аваса, що обїздив італійські позиції, ділиться осьяними враженнями: Моральний та фізичний стан війська дуже добрий. Італійські оборонні лінії роблять враження нездобутих: на крилах мають малі форти, між ними ґасіки з кільчастого дроту, а стежі держать ворога під такою сильною обсервацією, що несподіваний напад неможливий.

Враження кореспондентів — як бачимо з попередньої вістки — часом доволі субєктивні.

Французький парлямент перед дразливим питанням.

ПАРИЖ, 1. 2. ПАТ. У вівторок займеться палата послів проектом зміни виборчої ординації, а 11 лютого ратифікацією франко-совітського тексту.

НОВИНКИ.

— *Приймаю пацієнтів у моїм заведенні, вул. Сикстуська 17, від 9—1 і від 3—6.30. В неділі свята за попереднім зголошенням. Урядовці і шкільна молодь користають зі знижок при пльомбуванні і вставлюванні зубів, Н а с с.* 2—3

— **Одинока українська гарбарня** і красильня футер Перзіяна, Львів 21, Скнилівок, тел. 108'65 виконує всі роботи першорядно, скоро і дешево. Для вигоди П. Т. клієнтелі уладжено бюро принять в робітні футер Е. Говиковича, Львів, Домініканська 4. 8-12

— **Кравецька робітня І. Клюка, Кльоновича 3,** виконує гарні мужеські гардероби по дешевих цінах. 10—10

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 1-115

— **Кравецька робітня М. Білоуса,** Львів, Домініканська 4, І. п., поручає на карнавал всякі візитові мужеські одяги. Солідне виконання. Власний матеріял на складі. 973 6—8

— **Комітет допомоги вдовам і сиротам по священиках** пригадує, що Традиційний Вечір відбудеться вже 4 лютня ц. р. і подає з приємністю до відома, що в концертовій частині (побіч оголошеної програми) виступить знаний молодий еліст Іосько Барвінський з Вп. п. Наталією Барвінською при фортепіяні. Запрошення можна ще відібрати у крамниці „Достави", вул. Руська 20, від 5—7 год. вечором. 986

— **Засідання Комісії Мови при Н. Т. Ш.** відбудеться в понеділок, 3. лютого в 6 год. веч. у канцелярії т-ва. Бажана участь усіх українців у дискусії над граматичною термінольоґією.

— **Знаменна конфіската.** Орґан виленських консерватистів „Слово" вилав спеціяльне пропагандове число з 26 м. м. Число сконфіскувано за статтю Л. Прушинського „Трагедія українського народу".

СУКНА РУДОЛЬФ СВІТАЛЬСЬКИЙ — ТАДЕЙ ГАЄР
Львів, Баторія 20. — готель Саський.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР ПЕРШОРЯДНИХ МАТЕРІЯЛІВ МУЖЕСЬКИХ.
Ціни низькі. — Догідні умовини сплат. — Кооперативам відповідний рабат. з—?

— **Колиди у Львові.** В неділю, 2. лютого н. р., парахіяльні хори відспівують низку старосвітських колиди у церквах: Св. Юра, Св. Спаса та Успенія Пресв. Богородиці в год. 12, а в год. 11 в церкві Непороч. Зачаття Преч. Діви Марії при вул. Зиблкевича.

— **Традиційна просфора** відбудеться в неділю 2. н. м. в таких установах Львова: в монастирі СС. Василіянок при вул. Потоцького на дохід будови церкви (год. 5.30); в читальні „Просвіти" на Личакові при вул. Крушельницької ч. 15 заходом усіх установ того передмістя (год. 6—); у читальні „Просвіти" на Замарстинові при вул. Львівській ч. 56 (год. 5—); у читальні „Просвіти" на Жовківській при вул. Мартина ч. 9; у читальні „Просвіти" в Знесінні і Старому (год. 5—); у Т-ві „Воля"; у Т-ві „Зоря", вул. Вірменська 25 (год. 12 впол.).

— **Заг. Збори Союзу Українських Купців і Промисловців** відбудуться в неділю 2 н. м. у власній новій домівці при вул. Гродзіцьких ч. 1, І. п. Початок в год. 10 передполуднем.

— **Вийшов на волю.** З Берези Картуської випущений на волю студента Степана Климишина, родом з Верхні коло Калуш. В ізоляторі тримали його 4 і пів місяця.

— **3 проц. премієва позичка.** Сьогодні відбувся льосування 3 проц. премієвої інвестиційної позички першої емісії. 200.000 зол. Серія 3317 обліґація 11. 50.000 зол. Серія 10107 обл. 29. 25.000 зол. С. 10679 обл. 17. 10.000 зол. С. 6388 обл. 83. С. 6692 обл. 49, С. 5616 обл. 20, С. 19501 обл. 33, С. 258 обл. 33. 5.000 зол. Серія 1259 обл. 34, С. 3533 обл. 1 С. 3545 обл. 20, С. 4353 обл. 9, С. 12696 обл. 6, С. 18908 обл. 26. С. 19363 обл. 13, С. 21849 обл. 22, С. 22455 обл. 17, С. 22872 обл. 7. Крім того вильосовано 40 премій по 2.000 зол., 60 по 1.500, 350 по 500 і 750 по 300, разом 1.200 виграних на загальну суму 949.000 зол.

— **Черевний тиф** шириться в Тишівниці, Поруні і Трухановій біля Сколього. Щоби припинити пошесть, всі три села відокремлено від інших.

— **Сулові урядовці в однострою.** Нижчі сулові урядовці і прокуратори мають дістати однострої на основі нових зразків, яких рисунки оголошено у „Вістнику Законів". Однострої будуть темносірі мореного з жовтими ґудзиками.

— **Святотатство.** В Серниках пов. Зборів дістатися злодії крізь вікно до церкви і забрали монстранцію, хрест, вишивані фелони і кілька зол. готівкою. Опісля знищили ціле нутро церкви, особливо вівтар і хоругви.

— **Стан засівів.** На основі звідомлень, які зібрала головний статистичний уряд, брак снігу в більшости воєвідств не вплинув відомно на стан засівів при одночасній недостачі морозів. Зате часта відлига спричинила в північно-східних воєвідствах надмірну вогкість або води, які відбилися некорисно на отавах. Одначе стан засівів у більшости воєвідств є добрий. Найкраще представляються засіви у воєвідствах північних і шлеському, найгірше у воєвідстві гнезненському, новогродському і поліському.

— **Кривава хроніка.** В лісі біля Рипча пов. Станиславів повісився ученик народньої школи з причини відрази до науки. — На купця Лейбу Берзо що вертався з Почаєва до Вишневця, напали коло села Комарина невідомі грабіжники і забрали йому коло 1.500 зол.

— **Душогубство і самогубство.** В Стоянові пов. Рудехів 26-літній Василь Мавнюк тяжко ранив з револьверу Настю Писарчук, яка по дорозі до шпиталю померла. Опісля Мавнюк сам скінчив самогубством. Причиною трагедії цих молодих людей нещаслива любов.

— **Засудили дефравданта.** Рівенський окружний суд у Кремянці засудив техніка повітового відділу Бракоповського за грешені зловживання при будові дороги Вишневець—Збараж на 3 роки вязниці і 5.000 зол. кари.

— **З Польщі.** В ЗУПУ викрито великі грошеві зловживання, наслідком чого арештовано одного урядовця. — На околиці варшавської вулиці знайшли трупа невідомого мужчини, що умер з голоду. — Варшавський маґістрат рішив розібрати 93 домів, що валяться зі старости, причому евакуовано 617 осіб. — Біля Кишинева знайшли на дорозі тіло податкового секретаря Вл. Дудзінського та його візника, яких хтось убив задля грабунку. — У Кракові арештовано банкнотів Шиловського і Сузера, що вбили в Ропчицях вистрілами з револьвера ста-рожа Мондрицького. — В Ланцуті засуджено почтового урядовця Б. на 9 місяців вязниці за окрадання американських листів із доларів. — На дорозі до Кремпи Річицької пов. Тарнобжеґ убито 24-літню Фелїцію Ґжибовську, що вертала вдовж Сяну зі суду в Розвадові.

— **Кошти процесу Ставіського,** що тревав два місяці, обчислено офіціяльно на 1.157.981 франків і мають їх покрити засуджені особи. Одначе заможними між ними є тільки Ґебен, директор асекураційного т-ва „Конфіянс" і радикальний посол Ґарс. Якщо ці кошти не дадуться стягнути, засуджені мусять їх відсидіти.

— **Японський підводний тунель.** Коли англійці і французи обмірковують уже цілі десятки літ проект тунелю попід канал Ла Манш, але його не виконують, Японія показалася більш енерґійною і приступає до будови першого підводного тунелю, що получить острови Гондо і Кіншім. Тунель буде три кільометри довгий, з цього півтора кільометра під водою. Буде складатися із стальево-бетонової рури з проміром 7,6 м.

— **Фільмові артисти вмирають молодо.** Дивне це явище пояснив директор здоровля в Льос Анджелес. Високу смертність серед фільмового артистичного світу він пояснив м. ін. розкішним життям, вибагливою поживою і недостаточним відпочинком. Все те впливає некорисно на серце й ослаблює відпорність організму. Крім Джона Гільберта, що вмер недавно у віці 38 літ, слід згадати про таких визначних артистів, що в розмірно молодому віці розпрощалися зі світом, як Валентіно (31 літ), Джек Пікфорд (30 літ), Мебль Норманд (35 літ) і Уоллес Рейд (31 літ).

— **Сто смертних випадків денно.** Величезний самоходовий рух у Зл. Державах Півн. Америки спричинив торік 36.400 смертних випадків, отже майже сто випадків денно. Крім того 1.250.000 осіб ранило або потовкло. Кожний сотний американець став жертвою самоходової катастрофи. Впродовж останніх 15 літ утратило життя від самоходових випадків 388.000 людей. Отже число самоходових випадків є на 30 прц. більше від числа американців, що вмерли в останніх чотирьох війнах, в яких Зл. Держави брали участь.

— **Ріжні вістки.** Турецький уряд рішив замкнути австрійську християнську школу ім. св. Юрія в Стамбулі, тому що два учні цієї школи виявили бажання змінити мохометанську віру на християнську. — Німецький суд у Галле засудив на кару смерти Анну Гроше за участь у лушеґубстві. За таку саму провину засуджено 25-літну Августу Кель у Сарбрікен. — Японію нолістила фіяла сильних морозів, незнаних від 10 літ. Від великих снігових опадів склалося кілька залізничих катастроф. — В американській місцевости Скотсборо, стейт Алябама, згорів вязничний самохід, в якому находилося 20 мурнинів і 2 білі дозорці. Мурини згоріли, дозорці тяжко попеклися.

З театру.

МІСЬКИЙ ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: „ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ".

Треба щиро подякувати батьківському крузкові при філії української гімназії у Львові, зокрема голові імпрезової секції п. Михайлові Таранькові за таку щасливу думку повторити для нашої молоді виставу „Запорожця за Дунаєм". Вистава ця відбулась 31. січня ц. р. в год. 16. при виповненій вщерть салі. Вступне слово про твір і автора сказав Степан Чернецький.

Піднеслась завіса і засяло ясне сонце просто хмар: усміхнулось до нас на мент так гарно освічене Шевченком рідне село, хоч і перенесене на придунайські левади. Здавалось, що справді несеться запах вишневих садочків, наші молоді і наймолодші вдячні глядачі та слухачі, розщебетані в антрактах мов ті хрущики між вишнями гудуть, а згодом наслухані у прегарних ефірах наших мистців, тихнуть і забувають, що дома чекає матері їх з вечерею ждуть...

Бо молодь це не вигадка, живими вливними пробиті люди, молоді і для ентузіязму неприступні, — молодь уміє щиро та сердечно безпосередньо втягати у свою душу всю красу без решт щоб потім свою потенціяльну енерґію перемінити в мистецтво в ідейних порывах.

І ви праса, що спливала вчора із сцени до очей молодих слухачів може стати колись підставою творчих порывів, може і розбудить музичні таланти... І коли за 27 літ будуть святкувати 100-ліття премієри „Запорожця за Дунаєм" уже серед майбутнього багацтва нашої музичної літератури — згадає хто вчорашню виставу як своє велике враження.

Ми ніколи не грішили завеликим пієтизмом для нашого минулого. Ми недоцінюємо вартости традиції у кожній ділянці нашого народнього життя, через що так багато гарних зусиль і осягів пропадає безслідно.

З великими труднощами стрічався автор історії „Запорожця за Дунаєм" З. Лисько, та історик Українського Театру Степан Чарнецький, коли ратували зпід пороху забуття важні культурні події. Кооператива „Український Театр" в нагоди ювилейної вистави „Запорожця за Дунаєм" видала гарну програмку, яку на вчорашній виставі розходилювала молодь. Відчитували підписи під знимками та питали родичів, хто такі артисти на груповій знимці вперед 30 літ. Батьки пояснювали своїм дітям, що це трупа тодішнього українського театру і знаходили там незабутнього Рубчака як Караса — тощо.

Інформації були фальшиві. Групова знимка у програмці — це оперовий гурток „Львівського Бояна", що оснований перед 30 літами ставив з успіхом „Запорожця за Дунаєм" та інші наші оперети у Львові.

Найбільш заслуженим його основником і організатором був його голова Йосиф *Домбник*, довголітній член і голова „Львівського Бояна". Ні ні недуга не дає йому змоги дальше працювати, але не вільно нам забувати про сердечний, щирий і успішний його труд. (На знимці у II. ряді перший від ліва коло п. Марини Дроздовської. У першому ряді сидять бл. п. Л. Лопатинський (Кірась), П. Бачинська (Одарка), п. Анна Крушельницька (Оксана), М. Волошин (Андрій), Султана співав п. Мартинець, Івана п. Т. Купчинський. У третьому ряді Т. Шухевич, Іванець В., Е. Форостина, Гладилович, З. Сушко, якого доля вчора так гарно заспівала „одаліску" за сценою).

Отсе лишень для спростування хибних інформацій — у зв'язку з колишніми виставами „Запорожця за Дунаєм". До оцінки „Запорожця за Дунаєм" хочу додати ще кілька завваг. Хоч архітектура взагалі не зносить усякого рода прибудівок і добудівок — то в цьому випадку вставка нового цілого акту (лібретто Р. Купчинського, музика С. Людкевича) — виявив не лише зовсім удатно, але і з користю для цілости. Арієти Караса і султана та їх дует у цьому новому акті вважаю під кожним оглядом (музика і слова) такими перлинами цілої опери. „Запорожець за Дунаєм" у теперішньому вигляді по музичній редакції цілости Ст. Людкевича ще довго буде займати у нашій оперовій літературі таке почесне місце як у німецькій „Циґанський барон" Й. Штраусса.

Обсада головних партій у вчорашній виставі „Запорожця за Дунаєм" була дещо змінена. В ролі Одарки виступила знову п. *Марія Сокіл*. Можна сміло сказати, що це найкрасша Одарка, яку ми колинебудь бачили на сцені нашого театру. Прегарний, хоч радше ліричний сопран п. Сокіл заспів теж у драматичних моментах блискучими акцентами. А коли додамо ще знамениту до подробиць обдуману гру і гарну дарицію, мітимемо зразково виліплену креацію. П. Сокіл нині найбільша наша оперова співачка, яка подібно як незрівнана Сальомея Крушельницька, гідно нас репрезентує перед світом.

Оксану співала п. *Леся Кривіцька*. Великого голосу тут партитура не вимагає, тимто симпатичний, ніжний і рівний голос п. Кривіцької випав тут дуже добре. А гра п. Кривіцької всім добре знана. Кожда поява її на сцені це сонце і радість для глядача і слухача. Такою щирою і солодкою у жесті і слові може бути лише артистка тої міри, якою є Леся Кривіцька.

З чоловічих роль — Кірася співав *І. Романовський*. Це гідний партнер п. М. Сокіл. Один з найкращих басів, які колинебудь появлялись на львівській сцені, у грі дбайливий і точний дав заокруглену, добре обдуману креацію запорожця. Коли зважити, що артист мусів виступити серед важких своїх внутрішніх почувань (свіжа смерть батька) то його розуміння мистецького обовязку заслугує на тим більшу пошану. Якнеж справдились слова з „Пання" —„Хоч серце стисне ся болем — ти смійся..."

П. *Михайло Мартині* у ролі султана проявив усі вальори свого металічного голосу. Цим разом облягнув ролю так, що і зверхня сильвета відповідала повазі слова і тону.

М. Голинського виступав у ролі Андрія п. *Балтарович*, молодий, талановитий музика, що має теж ролю Ахмета і мусіна за сценою. У цих останніх двох креаціях був далеко кращий, ніж у ролі Андрія.

Панове *Сніжок*, *Ольський*, *Ганжа* і інші гарно достроїлись до цілости, як також члени балету львівської опери у танку одалісок.

Та серед усіх тих осіб, що при видатній помочі голови кооперативи „Український Театр" п. рад. Дрималика стільки потрудились коло повнолітньої вистави „Запорожця за Дунаєм" найважнішою є особа, що репрезентувала музичний провід, а саме диригент *Антін Рудницький*. Відповідальність і важку працю диригента може зрозуміти лише той, хто колинебудь сам сповняв такі чинности. П. Рудницький вибивається серед наших музиків на одного з найбільш репрезентативних талантів. Його всесторонній музичний талант, як піяніста, композитора, диригента і вчителя промощує йому шлях у ширший світ. Крім цього має він іще організаційний хист, якого так часто і здебільша бракує найвизначнішим музикам. Мав теж і це щастя стрінути на своєму шляху ад астра таку знамениту зірку першої величини у співочому всесвіті як Марія Сокіл.

Обоє вони не лиш в краю, але і за кордонами високо, гордо і сміло несуть прапор із гаслом: „Краса української музики".

Не диво, що на вчорашній виставі вдячна молодь улаштовуючи сердечну овацію виконавцям на сцені — запросила на сцену теж і диригента А. Рудницького як центральну особу цілого цього гарного монтажу та наділила його в доказ вдячности прегарними цвітами, на що цей, дуже добрий диригент, уповні заслужив.

Д-р Михайло Волошин.

✝ Посмертні згадки.

Юлія з Борисевичів Матюкова, вдова по бл. п. о. Вікторі, упокоїлась в Гуті Зеленій 25. січня ц. р., приняши Найсв. Тайни, проживши 74 літ. В. Їй П.

Андрій Тершаковець, адв. солісітатор, б. хорунжий УСС, помер у Комарні дня 21 грудня 1935. Покійний уродився 1895 р. в Якимчицях коло Комарна. В 1914 році вступає у ряди УСС. Підчас боїв у Карпатах сильно перестуджується, що було причиною його довгої хороби і довело до передчасної смерти. По розвалі Австрії служив у Галицькій Армії і пережив з нею всі веселі й сумні хвилини. В 1920 році вернувся з армією УНР до Галичини. Похорони відбулися дня 22 грудня 1935 р. у Комарні. Покійний осиротив жінку і троє дітей. В. Її. П.!

ЖИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Опіка над сиротами. Поміщуючи перед кількома днями допис про приют „Преси. Тройці", через неувагу не згадали ми про д-ра К. Воєвідку, який вже від кількох літ совісно сповняє в тому приюті лікарський нагляд. Д-р К. Воєвідка не лише виконує свою опіку зовсім безкорисно, але дуже часто дає даром і потрібні ліки.

Останні вистави „Заграви". В неділю 2. II. попол. повторяє театр „Думу про Нечая", премієра якої відбулася з успіхом перед кількома днями, а вечором дає знамениту комедію „Гарно вшитий фрак".

ВІДГУКИ ДНЯ.

Малі рецензенти.

Вчора був шкільний „Запорожець". Себто: грали „Запорожця за Дунаєм" для школярів. На жаль, не міг я піти на цю виставу, не тільки, щоби побачити її в трохи зміненій обсаді, але й щоби приглянутись молодій публиці. Тому мушу обмежитись до оцінки одного й другого, яку передали мені діти, вернувшись до дому.

Отже перше:

Забагато було старшої публики.

— Як для шкіл, то для шкіл! — каже мені один малий рецензент. — Старші мали свої дві вистави, а ще й тепер було їх досить. Всі ліпші місця заняли. Передімною сиділа якась пані з таким чупром, що я тільки голови на сцені бачив.

Має рацію! Заплатив цілого золотого, а бачив тільки часть акторів...

— А ти чому не шукав за мною? — каже до нього знакома дівчинка. — Коло мене було вільне місце.

— Як я можу сідати на чуже крісло!? А чуж хтось прийде, або скажуть доплатити!?

Яке неймовірне почуття порядку та справедливости! Колиб так воно додержалося в школярикові до пізної старости. Але ні!... Відвічать...

— А якаж була вистава?

— Дуже гарна. Тільки Оларка била Карася неправдивим маногоном.

Це говорила дівчина і для мене її обурення зовсім зрозуміле. Як уже бити чоловіка, то добре, щоб памятав.

„Маногоном руки-ноги
Поламаю, будеш знать,
Ночувати у небоги,
Дома чом не ночувать"..

Якщо, що будуча жінка вимагала за те правдивого маногона.

— А султан мав чомусь черевики на високих запятках! — дивується хлопець, який не мав пані з великою фризурою перед собою і тому бачив цілого актора.

— Може так турки ходили!? — пояснює вірішучо другий.

— Йди дурний. А якжаж би козаки вбиралися в такі черевики!? Вони ж вераз стягали з турків і одіння і взуття!..

Мушу пояснити:

— Видно султан був малий ростом, а хотів бути вищий.

Вистарчає...

— Але буфет дорогий! Шклянка содової води 20 грошів. Ми з Іркою мали по пять, підходимо: скільки коштує чеколяда? — Золотого! А бананка? — 50 грошів. Рішаємось на шклянку води. Випила я половину, Ірка половину, а він каже двацять. А потім вже: Ах, правда, то шкільна вистава! Дайте десять...

— А ми — каже хлопець — зложилися з пятку і купили одну ліску андрута.

— По кількож ви склали?

— Хто кілько мав.

— А як ділили?

Подивився на мене здивовано:

— На пять частей.

— Рівно?

— Певно. Якже інакше?

Знову неймовірне! В сільнім віці люди так не ділять. Стараються якнайменше дати грошей а потім ділять андрут на чотири рівні частини і на пяту... грубо більшу.

— А що вам найбільше подобалося?

— Все було гарно. І Оларка і Оксана і Карась і Ахмет А пані Оларка, то мала дуже гарний стрій...

Цим останнім реченням я незвичайно зрадів. Наші діти, видно, будуть відмічувати красу народньої ноші ліпше, як ми. Про стильовий убір Оларки не завдував нічим старший рецензент.

Галактіон Чінка.

Гемороїди
є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути ті дошкульні недомагання. При гемороїдах вживаємо
Чопків
Anusol
>Goedecke<
ДІСТАНЕТЕ В АПТИКАХ
12 чопків 5 зол. - 6 чопків 9 зол

Спорт.

ЗАВДАННЯ С. Т. „УКРАЇНА" В НАЙБЛИЖЧІЙ БУДУЧНИНІ.

Заходом Виділу С. Т. „Україна" відбувся дискусійний вечір у пятницю 31. січня ц. р. в год. 6.50 вечором у салі „Міщанського Братства" при вул. Руській. На вступі голова Т-ва дир. Е. Нагірний згадав відчутними словами про смерть грача „України" Микитина, який саме у пятницю пополудні помер. Це був один з кращих змагунів, молодий, надійний воротар, який виконував дуже совісно свої обовязки. Присутні вшанували Покійного повставанням з місць. Опісля п. Е. Чучман виголосив короткий реферат про історію та розвиток С. Т. „Україна", зокрема про діяльність Т-ва в останніх роках. Референт згадав, що Виділ „України" сплатив довги так, що перед новим Виділом і грачами „України" вирисовується одно настирливе домагання: стати репрезентативною українською дружиною копаного мяча і вернутись до давніх добрих часів та форми з 1930 р.

В дискусії забирало голос кілька осіб. Засоби на розбудову спорт. дружини, забезпечення грачів та їх здоровля були головною темою дискусії. Дехто з промовців (п. Верхола, о. Бучацький) радив розбудувати чи пак оживити працю в усіх інших секціях „України", не тільки в секції копаного мяча і гакіяки, далі старатись нанизати зв'язок з У. С. С., щоб нарешті довести до якогось порозуміння з нашому спорті.

Всі ці й інші пекучі справи будуть напевно темою нарад Заг. Зборів С. Т. „Україна", які відбудуться в неділю 2. лютого ц. р. в 10 год. рано в салі С.-Б.

—o—

Нові книжки й журнали.

PROF. MICHAEL HRUSCHEWSKYJ, SEIN LEBEN UND SEIN WIRKEN. Причинки до українознавства. Статті проф. д-ра Антона Пальме, доц. д-ра Бориса Крупницького, проф. д-ра Зенона Кузелі і розвідка М. Грушевського про схему „русскої" історії. Видання Українського Наук. Інституту, Берлін. III. зшиток. 1935. Стор. 48. 8°

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Ходорів.

4. II. „Лев з Абісинії".
5. II. „Гори говорять".
6. II. „Спадкоємець".

Жидачів.

7. II. „Лев з Абісинії".
8. II. Спадкоємець".
9. II. „Гори говорять".

Великий Міський Театр.

Неділя, 2. II. год. 12. попол. VI. Концерт Фільгармонії; год. 3.30 попол. Аб. 6. Виступ І. Кузьмицької „Пригода в Ґранд Готелю". Ціни найнижчі; год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір".

Понеділок, 3. II. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вільне леді Віндермір" бонова вистава.

Вівторок, 4. II. з причини загальної проби Театр нечинний.

Середа, 5. II. год. 8. веч. Аб. 10. премієра „Пер Ґінт".

Четвер, 6. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Ґінт".

Пятниця, 7. II. год. 8 веч. Опера „Сільський цирульник".

Субота, 8. II. год. 8 веч. Аб. 10. „Пер Ґінт".

Театр Різнородностей.

нечинний.

Найдешевше **радієві апарати ощадностеві жарівки**
дістанете у фірмі
SUPER - RADJO
Львів, Ягайлонська 16. Тел. 111-74
1055 3-6

Кіна.

АПОЛЬО: „Амок".
АТЛЯНТИК: „Марія Башкірцева".
ВАНДА: „Циганські мельодії", „Біла отруя".
ГРАЖИНА: „Їх Ексцеленція шофер".
КАСІНО: „Кабінет московських фігур" (кольорова фільма).
КОЛІСЕЙ: „Кохання без завтра", ревю „Хвиля морозів".
КОПЕРНИК: „Катеринка" (Фр. Галь).
МАРУСЕНЬКА: „Катеринка" (Фр. Галь).
МІРАЖ: „Котячий пазур" (Гарольд Льойд), „Тайна малої Шірлі".
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Вередлива Маріста" (Дж. Мекдональд).
ПАКС: „Петрусь" із Фр. Галь.
ПАЛЯС: „Китайські моря".
РАЙ: „Дві сироти".
СВІТ: „Дві сироти".
СТИЛЕВЕ: „Любовні маневри" і ревія.
ТЕНЧА: „Для тебе танцюю" (Жан Ґрегьєр).
ТОНІ: „Зі спогадів Чарлі Чана" з Варвер и Олівером.
УКРАЇНА: „Тайна замку Лебанон" і ревю.
ХІМЕРА: „Буря над світом".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)

Болгарія в 1935 р.

Закордонне радіо.

Неділя, 2. лютого 1936.

Відень (506,8) 11.15 Симф. концерт 12.55 Легка музика, 15.40 Квартет з-дуо Двожака, 18.30 „Що співають свищуть" розр. концерт, 22.30 Арії та пісні (Клавесор.), **Братислава** (298,8) 8.30 Скрипка, Кошиці (259,1) 15.00 Для Захарпаття, **Прага** (470,2) 9.10 Моравські дуети, 9.50 Сальон квартет, 11.05 Концерт орк., 20.05 Концерт фільг. орк., **Париж** (1648) 12.00 Концерт, 15.15 Спів, 16.00 Словномуз. авд., 20.00 Спів, **Білгород** (437,5) 13.15, 21.00 Пісні й танци, 18.30 Скрипка. **Берлін** (356,7) 8.10 Музика, форт., 16.00 Веселе пополудне, 19.00 Спів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Вес. поранок, 18.00 „Ді тросе Зінлерін" оп. Кінеке 20.00 Лискучий спів — вес. вечір, 22.30 Кларнет і фортепіян, **Кельн** (455,9) 19.15 Популярна музика. 20.00 Великий вечір Ів. Штраусса. **Ляйпціг** (382,9) 10.30 Нар. музика, 14.25 Пісні — хор молоді, 15.10 Канер музика, **Мінхен** (405,1) 10.30 Давні марші, танці й арії, 14.45 Муз. авд., пісні на жін. голоси та 4 інстр., 18.00 Чоловіче, не журися, вес. авд., **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орк., 17.00 Циг. музика, 18.30 Концерт. орк., скрипка. **Мілано** (368,6) 12.30 Форт. реціталь, 20.50 Розр. програма, 20.30 Літ.-мист. програма. **Рим** (420,8) 12.30 Форт. реціталь, 14.40 Розр. програма, 17.00 Симф. концерт, 20.35 „Муджіка" оп. Белліні.

Веселий карнавал при звуках РАДІОВІДБІРНИКА

ELEKTRIT C°

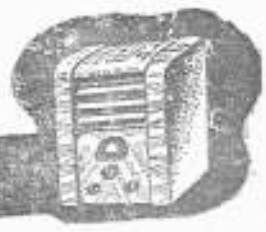

МОЖНА ДІСТАТИ У ВСІХ РАДІОСКЛАДНИЦЯХ

у Львові: ФОТО-РАДІО-ПАЛЯС, пл. Марійська ч. 8., тел. 286-08.

Понеділок, 3. лютого 1936.

Відень (506,8) 11.30 Сільська музика, 16.05 Солісти, **Братислава** (298) 17.15 Форт. Соната оп. 109. Бетовена, 19.50 19.70 Веселя муз. анд., **Брно** (325,4) 21.00 „Виправа п. Бручика в XV. ст." оп. Яначка, **Кошиці** (259,1) 17.15 Циганська музика, 19.30 Спів, 20.25 Скрипковий концерт, **Прага** (470,2) 12.35, 16.10 Концерт, 17.40 Форт. рестіталь, **Париж** (2648) 12.00, 13.15, 18.30 Концерт, 21.45 Камер. музика, **Білгород** (437,3) 20.00 Опера, **Берлін** (356,7) 17.00 Шопенові творп. 17.30 Пісні гамбурського моряка, 21.00 Розривковий концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.15 Вокальна авдиція, 14.00 Музика, 18.00 Форт. рестіталь, 19.00 Берлінське повітря — розр. вечір, пісоньки, 22.30 Скрипка та фортепіян, **Мінхен** (405,4) 12.00 Концерт орх., 16.30 Солісти — спів, форт., **Будапешт** (549,1) 13.30 Концерт, 16.00 Циг. музика, 19.45 Листів рестіталь (муз., спів), **Мілано** (368,6) 13.10 Концерт орх., 19.00 Легка музика, 20.35 Орг. рестіталь, **Рим** (420,8) 17.15 Танк. музика, 20.35 Симф. концерт.

Вівторок, 4. лютого 1936.

Відень (506,8) 13.10 Концерт, 17.25 Солісти, 20.30 Вечір маршів і пісень, 22.10 Квартет, **Братислава** (298,8) 16.10 Концерт, 17.10 Скрипка, 19.20 Словацькі лар. пісні, 21.00 Оп. арії **Брно** (325,4) 18.30 Соломонові пісні, **Кошиці** (259,1) 17.00 Словацо-муз. анд., 18.05 Для Закарпаття, 21.10 Пісні скандинавських народів, **Прага** (470,2) 12.35 Концерт орх., 15.30 Концерт квінтету, 17.20 Скрипка, 18.25 Пісні на тему давніх індійських поем, 21.00 Пісні Форстера, **Париж** (1648) 17.00 Форт. рестіталь, 21.35 „Ля Газет де Монмартр", **Білгород** (437,3) 12.00 Рос. мельоді в супр. балалайк. орх., 19.20 Нар. пісні, 20.20 Симф. концерт., **Берлін** (356,7) 12.00 Концерт, 14.15 Легкий концерт капелі, 16.00 Мельоді з оп. „Пундер ун Марі", 17.00 Нім. пісні, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Балади Леке (Мензінг бас), 19.00 „Де майнорнок співає" оп. Лігара, **Ляйпціг** (365,0) Вок.-муз. концерт, 16.30 Данні танки на форт., 18.00 Танки й пісні, **Мінхен** (405,4) 14.15 Концерт, 20.10 „Кожко та Джульєта" траг. Шекспіра з муз. ілюстрацією, **Будапешт** (549,5) 13.30 Солісти, фортепіян, 18.20 Хор, 20.00 Концерт віденської музики, **Мілано** (368,6) 11.30 Концерт, 19.00 Легка музика, 20.35 Вечір опер, 20.35 Вечір опер Пуччіні, **Рим** (420,8) 13.20 Концерт орх., 17.15 Солісти — форт., спів.

Львівське радіо.

Неділя, 2. лютого 1936.

9.00 Ранішня авд., 10.00 Богослуження, зв. 11.00 Музика з гр. пл. (Пер Гінт" Сюїта І. і II.), 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театр. огляд, 12.15 Симф. поранок, орх., форт., у перерві оп. 13.00 Фрагмент із траг. Шідера „Змова Фієська в Ґенуї", 14.00 Гумореска Джекобса, 14.20 Легка музика з гр. пл., 14.40 Народний обрядовий рік, 15.00 Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Музика з гр. пл., 15.25 Квартова авд.: На селі за сто літ, 16.00 Оповідання для дітей, 16.15 Г. Мельцер: Скрипкова соната ґ-дур, 16.45 Концерт муж. хору, 17.00 Танк. музика, 17.40 Моменти, 17.55 Муз. загадки з нагородами, 18.30 Театр Уяви: „Одна молодість", 19.15 Спорт. вістки, 19.00 Реклям. концерт, 19.35 Легка музика з гр. пл., 19.45 Літер. новинки, 20.00 Оперова музика, орхестра, спів (Московський баритон), 20.45 Вінки з творів П. Пасудського, 20.50 Веч. денник, 21.00 На весел й львівські танці. 21.30 Подорожуємо, 21.45 Конкурсова авд.: Олімпіяда теноріз, 22.05 Танк. музика, орх., 23.10 Ріжні мельоді з гр. пл.

Понеділок, 3. лютого 1936.

6.30 Ранішня авд., 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Ранішній денник, 12.15 Домашнє господарство, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Квінтет, 16.00 Лекція нім. мови, 16.15 Брамс: Квартет оп. 51, ч. 2. з гр. пл., 16.45 Медичний вертел, 17.00 Чи наука деморалізує жінки, 17.15 Новелі Ігн. Крашевського, 17.50 Мор. Лесснер: Рапсодія на саксофон, трубку, віольончелю, фортепіян, 17.50 Гутірка Бр. Вішнера, 18.00 Канцонети й оп. арії старих мистців бельканта з 16—18 ст. (Волинський тенор), 18.30 Скринька для дітей, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Музика з гр. пл., 19.00 Місто шепіцїв Ґтиїн — у будучині, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Воєнна авдиція, 20.30 Сальон музика з гр. пл., 20.45 Веч. денник, 20.55 Із сучасної Польщі. 21.00 Муз. мозаїка (спів. музика) 21.30 Літ. вечір присвячений Ів. Кохановському, 22.00 Істор. концерт присв. польській музиці (Збоїньска-Рушковська сопр., Крушевський бас), 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Вівторок, 4. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Для мол. дітей: Співаймо пісоньки, 12.30 Концерт камер. орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка муз. з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Секстет, 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Оп. фраґменти з гр. пл. 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Історія часу, 17.15 Солісти — скрипка, спів, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Смичк. квартети Гайдна. 18.30 Техн. скринька, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Пісні Ст. Неня", донського в супр. форт., 19.00 Нов. літер. сигнали, 19.20 Реклям. концерт 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Репортаж із Олімп. Ігрищ у Ґармін Партенкірхен, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 „Троянда Стамбулу" оп. Л. Фаля; у перерві: Веч. денник, Із сучасної Польщі, 21.45 Хвилина Р. Штраусa з гр. пл., 22.30 Вітаємо в людській помині, 22.45 Подіяли: Маркезіта з гр. пл., 22.48 Літер. хвилина: „Буду пекарем" І. Копідевича 23.45 Танк. музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.23—5.25.

Нім. марка 1·25—1·30, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 171.50—172·50, фунти стерлінґи 26·10—26·25, австр. шілінґи 98.05—99.30, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 26.05—28.00, італ. ліри 33.50—35.50.

Золото: Долари 9.02—9.07, Рублі 4.75—4.85, Фр. франки 34.40—34·85, Корони 36·20—36·60, Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.28, Рублі 1.20, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 1-го лютого ц. р. кооперативам платив за:

		льоко Львів.
1 кг.	масла десерового бльокового без опакування . .	2·50 зол.
1 кг.	масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54·50 „
1 кг.	масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . .	2·60 „
1 л.	молока від 28. XII. 1935	0·14 „
1 л.	сметани	0·75 „
1 к.	яєць	3·80 „

Тенденція на масло вдержана на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 3. II. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіри птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки молоді без остріг І. кл.	1·05	зол.
Курки з острогами товсті І. кл.	0.90	„
Індики товсті І. кл.	1.00	„
Пантарки товсті І. кл.	1.10	„
Товщеві качки І. кл.	1.05	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує висану питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

КУПНО - ПРОДАЖА

Вечорові сукні по зол. 25, 35, 45 і вище. **Міжсезонові плащі** з футрянними коміцями і без по зол. 40, 50, 60, 70 і вище. **Окремий відділ** суконь і плащів асортованих в цінах від 15 до 25 зол. поручає відома фірма **Й. Посамент,** Львів, Академічна 2 (готель Жоржа) 2-3

Хто любить гарне і добре виключене білля, **хто шукає** солідної і чемної обслуги, **кому залежить** на низьких цінах — купує постійно всяке білля мужеське, жіноче, дитяче і постелеве в знаній краківській фабриці **„ПАЛ"**, Львів Сикстуська 1.

Не виплатиться шити дома гарне білля постелеве готове і до міри купите значно дешевше в краківській фабриці **„ПАЛ"**, Львів, Сикстуська 1. 1083 1-2

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.38
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Маданолин 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Маданолин 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові корон	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдзл.	2.50
Попеліна на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Попеліна шовкова	1.60	Серветки	0.20
Перкаліна колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.28
Димка на підшитанці	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчневські	0.45
Простирала білпос.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Всит рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Всит рожевий 150 шир.	2.20	Кили пікові	2.50
Веба червона 90 шир.	2.—	Сиськи	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сетинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всілякі блаватні товари 30% дешевше.

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

НАУКА

Танців першорядна школа Брисьової, Іраєтової і Сина. Вписи Баторія 28. 5-6

Школа жіночого крою, шиття, моделювання, яку веде моделіст Біндер, дипльомований у Парижі, Дрездені, Відні, перенесена на вул. Осолінських 12, починає вечірні курси. 1008 8-12

ОГОЛОШЕННЯ.

Д-р Ігнатій Левенгек

ординує в недугах сечового проводу, венеричних і шкірних

Львів, вул. Трибунальська 4.

Тел. 248-11. 1014 3-4

Спеціялістка дитячих недуг

Д-р Наталія Ліфшиць-Гайстова

тепер **ГОФМАНА 7.** тел. 275-53

Порадня для матерей. Кварцева лямпа

СПЕЦІЯЛІСТ ЖІН. НЕДУГ І АКУШЕР

Д-р О. Шпрехер

Львів, Косцюшка 5 (ріг 3. Мая).

Тел. 217-40. 994 6-10

Найбільша антикварня найнижчі ціни.

„Книжковий Міль"

Книгарня і Антикварня **М. Г. РУБІН** перенесся до нового льокалю **при вул. Баторія 6.** — Антикварські катальоги з усіх ділянок на бажання.

Останними часами появилися такі антикварські катальоги:

1. Класична фільольоґія. 9. Німецька література. 11. Географія-Подорожі. 16. Антропольоґія-Фольклор. 17. Математика-Фізика-Астрономія-Хемія. 18. Біольоґія-Зоольоґія-Ботаніка-Геольоґія. 21. Соціольоґія-Економія. 23. Книжки для молоді — Театрик для молоді. 24. Повісти.

Дальші катальоги в приготованню.

Комплетний книгарський катальоґ з ділянки права.

До винайму

8 покоїв з повним комфортом на III. поверсі в реальности земельного банку гіпотечного при вул. **Словацького 14.**

Інформації в ліквідатурі Банку.

ПІЯНІНА

Першорядні по знижених цінах на догідних умовинах.

Купно, продажа, заміна оказійних інструментів.

НОВАЦЬКИЙ

10/92 а Шпасудського 17 35-27

НЕРВОЛЬ

Хеміка д-ра Францова, одинокий радикальний і випробований засіб (натирання) проти

РЕВМАТИЗМОВІ

кольок з причини простуди, пострілові, ісхіясові і ін. — всюди можна дістати.

Вкріб і головна продажа

АПТИКА МІКОЛЯША

Львів, Коперника 1. 15/104

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Ціннік друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 картон) зол. 2·50

Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2,50 на 960 урядів „ зол. 5.—

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, то перетомлює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який уласкує хорим шлункам та усуває кашель. 12/III 10—36

Віддавайте комірці, білля, одежу

лише до української

МЕХАНІЧНОЇ ПРАЛЬНІ

Львів Бляхарська 21 — Львів Зелена 31

переміє „Бріп" 45/112 3-6

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 26 (14.274). Львів, вівторок 4. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік VII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Вже відчинений знаний в українських колах ресторан Флїссера у Львові, Ягайлонська 11. Там: Торговля делікатесів і покій до снідань.
46/112 Солідна обслуга. Дешеві ціни. 5—5

Засідання Центрального Комітету УНДО.

Дня 1. лютого ц. р. відбулося засідання Центрального Комітету Українського Національно-Демократичного Обєднання, на якому голова Ц. К. партії й УПР пос. *Василь Мудрий* зложив обширний звіт з діяльности партійного проводу й Парляментарної Репрезентації за останніх чотири місяці.

Над звітом вивязалася дискусія, в якій забирало слово кільканацять членів Ц. К. З висліду дискусії ухвалено три постанови, а саме: 1) принято до одобрюючого відома звіт із діяльности проводу партії й УПР та ухвалено йому повне довіря за всю дотеперішню працю (один член Ц. К. був проти цієї ухвали й один стримався від голосування); 2) доручено Українській Парляментарній Репрезентації стояти непохитно на становищі заспокоєння польським урядом висунених Президією УПР і зясованих у промові голови УПР з дня 6. грудня 1935. р. домагань, бо тільки сповнення цих домагань може бути запорукою успішного переведення в життя започаткованої нормалізації польсько-українських відносин; 3) взвати все українське громадянство до підсилення конструктивної праці на всіх відтинках національного життя.

Д-р Амендe в Америці.

НЮ ЙОРК, 10. січня. (Вл. кор.). Цими днями перебував у Ню Йорку д-р Евальд Амендe, секретар Конґресу Національних Меншин у Женеві. Він був тут перед півтора роком для поширення акції допомоги вигибаючим з голоду у Совітах. В розмові з деякими українцями тепер сказав, що національна свідомість на Україні незвичайно зросла і нема причини дивитися чорно на майбутнє українського народу. Але ратунок для України мусить прийти від неї самої, а не з надій на посторонню поміч. Всякі вісти про воєнний похід західних держав на Україну є хіба виливом бажань одиниць, а не якоїсь справжньої акції урядів сусідніх держав — сказав д-р Амендe.

Ситуація на фронті в абісинському насвітленні.

ПАРИЖ. 3. 2. ПАТ. Авас наводить цікаву опінію абісинських військових кругів. Макале — мовляв — можнаб заняти безпосередньою атакою, та це вимагалоб чималих зусиль та жертв. Тому абісинське командування волів осягнути ту саму мету, перетинаючи шлях до Макале з півночі. Дорога з Адуї до Макале є головною ціллю абісинських операцій на північному фронті.

Зате абісинці не укривають занепокоєння південним фронтом, де італійські війська посунулися в глибину краю понад 300 кільометрів від Долло і тепер є недалеко Вадара. Абісинська армія реорганізується під проводом деджасмача Бальча, досвідченого військового, що відзначився ще в битві під Адуєю 1896. року.

Абісинія супроти Ісляму.

КАІРО, 3. 2. ПАТ. Щоб здобути симпатію своїх музулманських підданих, Гайле Селасіє поручує деякі вищі державні становища впливовим музулманам. На сторінках найбільшого каірського вечірнього щоденника „Бояґу" відомий етиєтський публіцист Мувіб Ад-Дін Аль-Ганіб звертає своїм абісинським одновірцям увагу, наскільки не оправдана їхня льояльність супроти негуса, що не допускає музулман до впливу на управу державою. „Абісинія — кінчить він — повинна якнайскоріше затерти спогад недавніх переслідувань Ісляму".

Штаремберґ не побачиться з Габсбурґами?

ПАРИЖ, 3. 2. ПАТ. Брюсельський кореспондент „Тану" твердить, що австрійський віцеканцлер Штаремберґ не відвідає б. цісаревої Зити та архиняня Оттона, лише вияснить їм через свого емісаря і письмом, що теперішній час не підхожий для реставрації Габсбурґів.

ПАРИЖ. 3. 2. ПАТ. Штаремберґ приїхав і проведе в Парижі кілька днів.

„Европа йде до війни".

РИМ, 3. 2. ПАТ. Італійське міністерство преси та пропаґанди оголосило вчора такий комунікат: Ситуація на фронті корисна, зате на европейському терені не слідно тенденцій до замирення. „На нашу думку, Европа йде до війни".

РИМ, 3. 2. ПАТ. На сторінках ґазети „Попоало д'Італія" є неподписана стаття. Автор звертається до студентської молоді всієї Европи й каже, що Европа котиться похилою рівнею санкцій до війни. Стаття кінчиться закликом до молоді всієї Европи духово обєднатися проти всякої війни.

Перед обєднанням французької правиці?

ПАРИЖ, 3. 2. ПАТ. Як здогадується „Еко де Парі" для противаги лівиці, обєднаної у „людовому фронті", дійде до порозуміння між „народніми силами", себто правими ґрупами. Утворили вони окремий комітет, правдоподібно під проводом колишнього міністра де Лястеріє, що він розвину діяльність підчас виборів.

Кондиліса не отроїли?

АТЕНИ, 3. 2. ПАТ. Як повідомляє вчорашній комунікат Атенської Телеґрафічної Агенції, причиною смерти ґен. Кондиліса був звичайний серцевий. Похорони покійного відбулися в неділю на державний кошт; король не взяв у них участи.

Рахуй гроші з тиха — не зазнаєш лиха!
навіть стара українська приповідка, тому складайте свої ощадности в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.
що зберігає вкладки у строгій тайні.

Організація мира чи війни?

Львів, 3. лютого 1936.

Давно вже Европа не бачила такої дипльоматичної метушні. Здається, наче всі европейські володарі та міністри закордонних справ тільки й чигали на відповідну нагоду, щоб сісти до вагонів та з найбільшою поквапністю вхопились за таку нагоду, якою став похорон Юрія V. Скількість авдієнцій і конференцій, що їх перевели закордонні короновані й некоронованні голови у Льондоні, у нового англійського короля Едварда VIII., у премієра Болдуіна, міністра закордонних справ Ідена то взаємно між собою, — була така велика, що звіти про ці наради суперничали зі звітами про похоронний церемоніял. Ніхто теж з закордонних делеґатів не спішився виїздити після похорону, колиж і виїхав то недалеко: до Парижа, де продовжував наради, що тревають і досі. Це торкається і румунського короля і югославянського регента і п. Літвінова і кн. Штаремберга і ріжних дипльоматів інших країв. Европейська преса переповнена теж поголосками про всякі „можливости", чи навіть конкретними звістками ніби вже про довершені нові факти й порозуміння.

Очевидно, що найметкіша з усіх (завжди була і є) — пресова пропаганда Совітів, яка поширює звістки про наближення з Анґлією чи навіть про бльок Анґлії, Франції і Совітів, як про довершений факт. Здається, що у цій звістці є більше вислів жагучого бажання совітської дипльоматії, ніж істнуючого факту, а проте й само те бажання дуже характеристичне: гарячкова пошуканка Совітів за такими союзниками на захід Европи, які розвязали їм руки у Близькому і Далекому Сході, дозволили закріпити свої впливи у Середній Европі, атомизувати м., остаточно острах Румунії, вкінці дозволили перестати лякатись німецької небезпеки та спокійно зайнятись — внутрішнім розкладом і союзницьких і ворожих країв. Очевидно, найбільшим аргументом п. Літвінова є німецький страшак: цифри німецької збройної сили, якими він лякає передусім французів. Чи прихід до влади нового, лівішого, кабінету у Франції, чи аргументи Літвінова були такі переконливі, фактом є, що появився комунікат, що французько-совітський пакт буде 11. ц. м. ратифікований: це безперечний великий успіх совітської дипльоматії. Цей факт вплине на зріст совітських впливів на закордонну політику Франції: воно мабуть відібється на зогострені протиіталійських сажкій. Не дурно останній офіціяльний італійський комунікат надзвичайно песимістично оцінює ситуацію, закінчуючи словами, що „Европа йде до війни".

Тимчасом всі ті розмови йдуть ніби під гаслом орґанізації мира. Тим аргументом орудують австрійські леґітимісти, актуалізуючи знову питання повороту Габсбурґів на австрійський престіл (відпадає, мовляв, „аншлюс", що погрожує тепер наслідком ослаблення Італії), — аргументом воєнної небезпеки протиставляться тому плянові румуни, що лякаються відродження ревізіоністичних тенденцій після евент. злуки Австрії й Угорщини під скиптром Габсбурґів. Всі

Найкращі танкові орхестри

світової слави гратимуть на **вечерницях і дансінгах,** коли замовите мегафонову інсталяцію з грамофонових кружків у фірмі

„Е К О"

Львів, Сикстуська ч. 29. Тел. 203-30.

На бажання **передача мови** та радіових авдиції.

зусиллям довести до перемоги тези про „збройну безпеку" йдуть ніби для забезпеки мира, але підтримують ту тезу ті дві великодержави, які мають найбільші військові буджети (Франція і Совіти), найбільші й найсильніші армії. Доказуючи, що та засада веде до нової европейської війни, бо помагається втягнути до всяких неминучих льокальних зударів всіх „гарантів" мира, Німеччина в свою чергу повела зброєння на велику мірку, все населення, увесь державний організм наставляючи на потреби творення модерної сильної збройної сили. Само й Англія, ведучи кампанію за миром в Африці, використала ситуацію для збільшення своєї збройної сили. І сьогодні ми є свідками безприкладних перегонів у збройнні всіх, великих та малих держав.

Великі й малі держави вгинаються під тягарем військових буджетів, а проте ані кабінети військового міністерства ані парляментарні палати не відважуються пропонувати знижку, маючи перед очима висоту сум, що їх видають на зброєння — сусіди. У Польщі буджет військового міністерства виказує суму 768 міліонів зол., що робить 34 прец. всього буджету. У Німеччині військовий буджет має 2 і пів міліярда, але польська преса впевняє, що за три останні роки Німеччина видала 16 міліярдів поза військовим буджетом на військові цілі. Одночасно Совіти зміцнюють 14-міліярдовий буджет, який дозволить їм довести армію у стані мира до висоти міліона триста тисяч вояків. Рівнобіжно йде військове вишколювання всього населення та взагалі пристосування всього краю, всіх його ділянок, до можливости війни, згідно з теоріями про нову війну, в якій будуть взаємно себе винищувати не фронтові армії, але цілі народи.

В той спосіб ми є свідками організації у всьому світі не мира, а війни. Стара римська засада „коли хочеш мира — готуйся до війни", має два кінці. Безупинне вкладування всієї своєї енергії у накопичування військової сили, мусить находити своє вкладування: така є льогіка історії і на це нема ради. Розбиття морської конференції у Льондоні, загострення ситуації на Далекому Сході, загострення страхітливих метод боротьби в африканській війні, зрет совітських впливів над Секвоєю і Тамізою, одночасно поглиблення в Европі господарської скрути, все вони погано говорить про тривкість мира.

Українська справа — актуальною політичною проблемою.

Відчит Леона Васілевського у Львові.

В суботу, 1. лютого ц. р. **Леон Васілевський,** колишній польський міністер закордонних справ, відомий діяч П.П.С., публіцист і національ, виголосив на тему: „Національна справа — актуальною політичною проблемою" двогодинний реферат у великій „жовтій" салі Торговельно-Промислової Палати при вул. Бурлярда ч. 5. Найкращим доказом зацікавлення тією проблемою є те, що велику салю виповнила рівнонаціональна публика (найбільше було мабуть жидів!), не зважаючи на розмірно високі ціни вступу. Референт виклав тяжке знання справи, що присутні і не стямились, як швидко минув час і з великою увагою слідкували за ходом думок референта від початку до кінця.

На вступі референт зясував еволюцію національної проблеми від найдавніших часів. Згадав, що національна проблема дуже загострена тепер у богатьох державах, головно там, де панує диктаторський режім і тотальна система. Найкращою розвязкою національної проблеми були би національні держави. Але створення чисто національних держав у богатьох випадках неможливе. Національна проблема перед французькою революцією не грала ніякої ролі, бо тоді всевладно панувала засада: **cuius regio, eius religio.** Одночасно йшов процес асиміляції вищих верств завойованих народів з пануючими верствами державних народів і то під релігійним та культурним оглядом. Такий процес асиміляції був не тільки в західній Европі, але також на Сході Европи. І так у колишній Польщі провідна верства: бояри, князі та шляхта „руського" народу покинула свій батьківський обряд і згодом спольонізувалась. Щойно з проголошенням прав людини і громадянина підчас французької революції на історичній, а згодом і політичній арені XIX в. виринає національний рух. Боротьба за право людини викликала теж боротьбу поодиноких народів за свої права. Цей процес відбувався всюди згідно з одною схемою. Спершу жмінка інтелігенції досліджує народню словесність, пісні і мову свого народу. Згодом від боротьби за культурні права свого народу інтелігенція переходить до боротьби за автономію і таким чином національний рух дістає крім культурного ще й політичне обличчя. У XIX в. не тільки що дійшло до поглиблення національного руху, але також до частинного здійснення гасла власної державности поневолених народів, бо греки, болгари, румуни і серби здобули свою незалежність. Національні рухи в XIX в. розвивалися головним чином у великих державах національностей, якими були колишні Австро-Угорщина і царська Росія. Провідну ролю у національних рухах — говорив референт — відограли найбільше соціялісти, головно поневолених народів (нпр. П.П.С.). Вони спопуляризували теж гасло самоозначення народів, яке теж частинно здійснено по великій світовій війні. Таким чином повстала Польща, Чехословаччина, Литва, Латвія, Естонія і Фінляндія. Зате не вдержали своєї незалежности Західньо-Українська Народна Республика, Українська Народна Республика, Грузія, Вірменія, Азербейджан та інші малі кавказькі республики. Одначе по війні цієї справи самоозначення народів не вирішено і тому маємо нині до діла з меншиневими справами у численних державах. І цікаво, що нині мабуть нема вже держави, яка не мала би меншиневого питання. Має його навіть Франція, Еспанія та Англія. Про новоповсталі держави навіть не приходиться вже згадувати. Діло тільки в тому, що меншиневі справи — чим далі на Схід Европи — виринають з більшою гостротою. Вправді на сторожі прав національних меншин поставлено Лігу Націй, але практика виявила, що Ліга Націй не має впливу на ці справи. Національних справ не розвязано не лише у Чехословаччині, але також у Польщі і в СССР. Тут референт пригадав історію з незалежністю Совітської України, яка спершу мала навіть свої окремі дипльоматичні посольства за кордоном. Після їх скасування Москва обмежувала постепенно права Совітської України та вводила централізм. Одначе національна боротьба в СССР не втихає. Після винищення інтелігенції боротьба перейшла до комуністичної партії, де раз-ураз виринають „національні ухили" і т. д. Централістична політика Москви довела до страшного голоду на Совітській Україні в 1933/34 р., до самогубства Хвильового і Скрипника, розстрілів Крушельницьких і т. д. Словом, українська національна проблема істнує в Совітах і домагається своєї розвязки...

На тлі цієї історичної еволюції національної проблеми референт спинився довше над меншиневими справами у **Польщі,** яких не розвязано. Меншиневі справи у Польщі поділив референт на дві категорії: екстериторіяльні і терито-

Міські Театри у Львові, вівторок 4. лютого 1936. Нині у вівторок Театр нечинний.

Вже завтра архитвір Генрика Ібсена: **„ПЕР ҐІНТ"**

Величава вистава. Музика мистця над мистцями Едварда Ґріґа.

Хто не схоче послухати малої суїти Пер Ґінта? Хто не схоче побачити найславнішого твору всесвітньої літератури? **Режисерія К. Татаркевича.** Декорації А. Пронашки.

РАЛЬФ УРБАН.

ЖІНКА ВЖЕ НЕ ЗОВСІМ МОЛОДА.

Пан Дімерт сидів у своїм бюрі, де урядував як шеф. Була це година, коли він звичайно полагоджував свої найважніші інтереси. Коли він так сидів над бюрком, увійшов його секретар і передав білет:

— Якась пані хоче з вами конче бачитись.

Дімерт поглянув розсіяний на білет і зморщив брови: „Ерна Ляебе" — і думав.

— Як виглядає ця дама?

— Но так — вагався секретар — жінка вже не зовсім молода.

„Ерна Ляебе? Ага, з дому Гельміх"...

Підписав якийсь папір механічно, але на його чолі зявилась негайно велика зморшка.

— Скажіть їй, нехай почекає трохи. Коли я вдяжу, тоді можете її сюди впровадити.

Секретар вийшов, а пан Дімерт підійшов до вікна. У його душі щось захвилювалось, спомини насунули хмарою, якась рана розкрилась. „Так, двацять, ні: двацятьшість літ минуло від того часу, коли він через ту жінку хотів умерти. Вони кохали одне одного і хотіли одружитись. Та нараз зявився молодий композитор і він, малий урядовець у торговельному підприємстві, не міг витримати конкуренції. Ерна покинула його і вийшла заміж за музику. Для неї це була зовсім проста справа — власне життя кожному з нас надоїдає і кінець! Але він не брав цього так просто: мусів вікусити губи, змагатись із собою, щоб перемогти крізу. Виїхав на чужину, прожив там багато літ, щоб свій біль і свою ненависть заглушити працею. Так, так... час багато дечого вміє доказати... 25 літ!... А тепер Ерна нараз тут"...

Відвернувся рішуче від шиби, наблизився до свого стола і задзвонив. Гіркий вираз його лиця щез і перемінився у холодну діловитість.

Пані Ерна увійшла. Вона пробувала надаремне скрити своє вагання самовпевненими руками. Сліди давньої краси вже починали затиратись.

Дімерт вклонився їй дуже чемно і прохав її сісти. Дама не почувала себе добре під його гострим поглядом і хотіла вичитати з його очей, чи зробила на ньому своєю появою якесь враження. Почала розмову тоном дуже інтимним:

— Щож, Оттоне! ви зайшли на своїй дорозі дуже далеко і стали великим. Мій чоловік не мав такого щастя і нині нам живеться тяжко. Може це кара за те, що я колись суворо вас...

Дімерт заперечив чемно рукою:

— Високоповажана пані! Нівіщо нам вертатись до таких давніх часів...

І спитав зовсім діловито:

— Чим можу вам служити?

— Нелегко мені у такій справі звертатись саме до вас. Але кожна мама мусить уміти перебороти в собі такі почування. Я прийшла у справі мого сина. Це талановитий хлопець, але втратив посаду і не може від довшого часу найти іншої. Я подумала собі про вас. Знаю, як багато людей працює у вашій фірмі, отже...

І дивилась на нього непевно, навіть з деяким тугом. Дімерт прилиплявся за той час свому перстеневі з печаткою і видно було, як нераз хотів сказати щось рішучого. Щойно по хвилині підніс голову і придивлявся уважно дамі. Мовчанка ставала нестерпною і треба було її розсіяти. Нараз Дімерт встав із свого місця і сказав:

— Ваш син може прийти до мене, щоб представитись, а я видам відповідне доручення своєму головному директорові, щоб його приняв!

Пані Ляебе стиснула йому сердечно руку.

— Дякую вам з цілого серця — сказала. Я знала, що ви шляхотна людина. Ти не гніваєтесь, коли поставлю вам іще одно питання: чи ви мені вибачили мою давню поведінку?

— Так — відповів він — саме нині, тепер, я вибачив вам.

Пані Ляебе чекала цього вечора аж й чоловік піде спати. Тоді підійшла до своєї шафи з білям і з малої шуфлядки витягнула свій щоденник. Написала нагорі дату і записала там таке:

„Я була холодною егоїсткою, коли тоді зломила йому серце. Покута приходить звичайно запізно. Бідний добрий Отто все ще кохає мене і ще нині терпить через мене. Я — дуже нещаслива..."

І на цю сторінку впала й сльоза.

У тому самому часі Дімерт сидів у себе дома за столом і пив із своєю молодою, гарною жінкою вино. Вона запримітила, як він ласідно всміхнувся, якби задумався над чимсь.

— Про що ти думаєш так, Оттоне?

— Думаю над тим, які смішні історії робить з людьми час. От минає двацять літ і цього досить, щоб якесь велике терпіння видалось нам дитячою дурницею і далі, щоб те, що ми вважали своїм нещастям, перемінилось у щастя. Цим щастям є ти, моя кохана!

Перекл. *а. б.*

ріяльні. До екстериторіяльних народів зачислив німців і жидів, до територіяльних: литовців, білорусів та українців. Німці є упривілеєною меншиною завдяки своїй високій культурі, добрій організації і видатній піддержці Німеччини. Мають не лише приватні, але також державні школи. Тому не мають ніяких обективних причин до жалоб, але субективні причини невдоволення існують, бо колись були пануючим народом, нині не мають впливу на хід державних справ.

Жидівська справа була раніше суспільною справою. З хвилиною, як сіоністи ріжних напрямків рішили виборoти жидам батьківщину, жидівська справа зі специяльної стала національною справою. Одначе її можна розвязати лише на міжнародній площині, коли світ допоможе жидам відбудувати свою батьківщину. **Жиди у Польщі, яких є понад три міліони, мають більші права ніж білорусини та українці.**

Литовці теж мають майже такі самі привілеї, як німці. Мають свої школи та організації. Тому теж не мають обективних причин до жалоб, але субективні існують, бо не мають впливу на хід державних справ. Найкращою розвязкою була би виміна територій з Литвою, якій Польща моглаб відступити дві полоси на Виленщині взамін за дві полоси замешкалі поляками над Німаном.

Білоруська справа у Польщі в жалюгідному стані. Два міліони білорусів не мають жодної народньої школи, ледви декілька часописів, слабкі організації, кількадесять осіб інтелігенції. Решта, це темна маса, поділена ще дотого двома обрядами: на католиків і православних. На цій релігійній боротьбі білоруси вийшли так, що втратили велику частину свого населення у користь поляків, подібно як українці на Холмщині.

Найповажнішою справою для Польщі є українська справа.

Тому, що точка її тяжости лежить у Галичині, референт кількома словами приталав з історії відомі факти переходу вищих верств до польського табору по прилученні земель галицько-волинської і частини земель київської княжої держави до Польщі. Опісля довше зупинився над нац. відродженням українців у Галичині в XIX. в., коли то процес польонізації інтелігенції припинився. Згадав, що домагання Головної Ради в 1848. р. щодо поділу Галичини на східну і західну були головним гаслом української галицької політики аж до розвалу Австрії. Тому, що українська інтелігенція спиралась в Галичині лише на селянство, тому вона домагалась не лише народніх шкіл і прав для української мови, але також ліквідації великої земельної власности. Через те національна боротьба ще поглибилась, бо крім культурних домагань виринули теж суспільні домагання. Одначе польське громадянство було богатше, швидше зорганізувалось і в тій причини боротьба між обома народами за поділ влади йшла аж до ліквідації Австрії. Закид, що українців винищив ґр. Стадіон, є звичайною байкою. По розпаді Австрії галицькі українці проголосили незалежність, опісля соборність з В. Україною, але боротьбу програли і на основі рішення ради амбасадорів з 1923. р. опинились у Польщі.

Українську справу у Польщі розглядав референт на таких чотирьох відтинках: на Поліссі, Холмщині і Підляші, Волині і в Галичині.

Якщо йде про Полісся, — то населення говорить безумовно українською мовою, але не має національної свідомости і що важніше — своєї інтелігенції. На Холмщині і Підляші справа теж для українців погана, бо народня маса не має своєї інтелігенції. До того під впливом насильного навертання уніятів на православія 300.000 уніятів перейшло на римо-католицький обряд і пропало для української нації. Крім того підчас утечі російських військ підчас світової війни, майже всі православні виміґрували до Росії. По війні вернувся мінімальний відсоток населення так, що нині на Холмщині і Підляші села, які мають ледви кілька відсотків українського населення, хоч перед війною творили тим майже 90 відс.

На Волині справа куди краще виглядає бо там є вже суцільне етнічно українське населення. Одначе національна свідомість там досить слаба(?). Нині на Волині нема жодної української державної школи. На Волині позакладали перші українські школи українці з австрійського війська.

Найбільша національна свідомість і найбільше політичне вироблення у Галичині. Референт приталав, що в Галичині було перед війною понад 3.000 українських народніх шкіл, 12 катедр у львівськім університеті, українська мова здобула майже рівноправність у суді і публичному житті.

Перед самим вибухом світової війни дійшло до компромісу між поляками й українцями; українці на основі нової ординації до краєв.сойму здобули би великі права та вплив у Галичині. Але прийшла світова війна, боротьба за незалежність, рішення ради амбасадорів, розчарування до антанти і пригноблення. Тоді зросли надії на Радянську Україну, але і тут прийшло до розчарування. Процеси, розстріли інтелігенції, масовий голод у 1933-34 р. довели до звороту в політиці УНДО.

Теперішні заходи над нормалізацією польсько-українських взаємин слід щиро повитати. Українці мають багато що відшкодувати, бо *втратили 4/5 усіх своїх здобутків, які мали за Австрії.* Шкільництво майже все зутраквізоване, молодь відсунена від життя, заповняє вязниці. Польська суспільність скористає на нормалізації польсько-українських взаємин з огляду на міжнародній характер української проблеми. Вкінці референт висловив думку, що польсько-українські національні взаємини можна розвязати вже тепер. Зразком такої чесної розвязки національної проблеми може бути Штайцарія, та взаємини між Швецією та Норвегією.

Присутні нагородили референта голосними оплесками, а представники преси і деякі визначні наші діячі підходили до референта, щоби подякувати йому і познайомитись з цією дійсно високо культурною людиною.

Танцююча Спілка...

Загальні Збори Союзу Українських Купців і Промисловців.

В неділю 2. ц. м. відбули українські купці і промисловці XII. Заг. Збори свого Союзу. Зявилось на них поверх 150 членів, так, що обширна саля **в новій домівці**, яку винаняв саме тепер Союз разом із Українським Технічним Т-вом (вул. Гродзіцьких ч. 1/І. — з фронтом також до Ринку), була битком набита.

В год. 11 ранку отворив Збори голова СУКІП радник **Скопляк.** Він у першу чергу відчитав **письмо митрополита Шептицького,** почесного члена Союзу, з привітом для Зборів. Саля приняла письмо довгонезмовкаючими оплесками і вигуками „Слава Князеві Церкви!".

Після того привітав голова інших присутніх почесних членів, а саме паню О. Левицьку, през. Федака, дир. Коренця і сеніора українських купців, делеґата з Надвірної, п. Свища. Дальше віталв голова присутніх, щоб повставанням з місць віддали честь померлим у звітовому році членам, яких прізвища відчитав.

У промові, що її виголосив радн. Скопляк на вступі звідомлень із діяльности Т-ва, підкреслене було значіння організації українських купців і промисловців, яка росте з року на рік, а проте не осягнула ще того ступня розвою, який повинна була осягнути. Є ще багато купців і промисловців, що волять стояти осторонь усякого організаційного життя. Кооперація випередила приватників, особливо переросла її організаційною дисциплінованістю і господарськими осягами.

З довгого звідомлення секретаря Д. Конюха присутні довідалися про теперішний стан Т-ва. При львівській централі працювала весь час **Група Промисловців** (провід дир. Нагірний — Скопляк), **Секція Корінників** (гол. М. Ковалів), **Секція Торг. Молоді** (пп. О. Левицький і Говикович). У стадії реорганізації є **Торг.-Пром Банк,** а у стадії організації аґентура для закупу і збуту **Центроторг.** Централя нав'язала живу лучбу з краєм і заанґажувала окремого організатора п. Д. Купчака. **Філій** має досі СУКІП 14 з них 4 повстали в 1935 р. Кілька нових філій чекає на приняття. Крім того створено в деяких місцевостях делеґатури.

Касовий звіт здав інж. **Б. Дурбак.** Вручений усім присутнім білянс виказав 264 зол. страти. Відтак прийшли до голосу делеґати з місць, а саме пп.: **Свищ (Надвірна), Томчак (Сокаль), Гут-Кульчицький (Самбір), Вощак (Стрий), д'р Прибитківський (з доручення Косова), Сенечко (Дрогобич), Трач (Тернопіль), Банах (Підгайці), Гумен (Жовква).** Письменні звідомлення і привіти прислали дві філії: **Перемишль і Золочів.** Делеґати представили всі організаційні успіхи, а також труднощі і висказували побажання філій та їх членів. Для ширшого нашого громадянства цікаво буде зі звідомлень ствердити, що **українські покупці не домагаються від купців провірних бльочків Рідної Школи, а** коли їм без домагання вручає їх купець, то часто зустрічається з нехіттю. Варто теж згадати, що жидівські домовласники не хочуть українським купцям віднаймити локалів на крамниці (Тернопіль).

Коротке звідомлення про стан **Пром.-Торг Банку** подав дир. Ковалів.

Іменем Контрольної Комісії здав звіт **радн. Генуляк** і поставив внесення признати абсолюторію уступаючій Раді. До дискусії над звітами зголосився гурт бесідників. Вибрана комісія-матка, яка в міжчасі радила, запропонувала ось такий склад нової Ради: **голова ради. Скопляк** (кандидатура принята серед бурхливих оплесків), члени: **інж. В. Рижевський, М. Ковалів, дир. С. Герасимович, Д. Конюх, Ю. Ломага, дир. М. Лазорко, І. Ільчишин, Т. Пивка, інж. М. Колтунюк, Е. Говикович, інж. Т. Глинський, М. Проць.** Заступники: Трач (Тернопіль), В. Гудз, Емілія Рудницька, інж. Б. Попович; Контрольна Комісія: Г. Гнатюк, інж. Гавалко, інж. Дурбак.

Нововідкритий магазин вовни і волічки
„Ка-Ре-Ву" — Львів, Галицька 11
поручає наймодніші й найліпші гатунки
969 та кольори по дуже низьких цінах. 13-15

Нині премієра великої комедії БОГІВ І ЛЮДЕЙ у кіні **АПОЛЬО**
Могутній архитвір, знаменитий гумор, фантастична вистава і прекрасна музика п. н.
АМФІТРІОН Акція повна настрою і веселости! Небувала обсада. Небачені досі ефекти.
В головних ролях: Віллі Фріч, Кет Ґольд, Павло Кемп та Аделя Сандрок.
Надпрограма: Ревеляційна фільма **ТАЙНИ ПЕРАКУ, жах джунглів.**

Після того вибору обговорено справу вкладки, а відтак через аклямацію прийнято внесок президії, щоб іменувати **д-ра Якова Турина з Відня і його дружину почесними членами Союзу.** Вони уфундували в Тернополі власним коштом гарну камяницю на приміщення торговельної, промислової і ремісничої молоді і цим дали вияв рідкого в нас розуміння ваги господарських кадрів.

Дуже широка дискусія розвинулась у „внесках і запитах". Порушено низку актуальних справ, а саме: справу станового органу **„Торговля і Промисл"** (загальне вдоволення зі змісту). **Центроторгу** (торговельний контакт потрібний, хоч організація гуртового закупу і збуту не може бути оперта на кооперативних зразках). **Гуртівня закупів** (зокрема в нар. Торговлі), **Посмертного Фонфу, оборотового податку** (тепер піднесеного через кумуляцію на поверх 20 відс., домагатись обниження), справи **конкуренції, відношення громадянства до рідних купців і виробів, шильдів (в якій мові?),** відносин з кооперацією, тощо. Цікаво підкреслити, що взаємини з кооперацією є в ріжних місцях ріжні. І так напр. п. Мельник з Лисинич нарікав, що в цьому підльвівському селі, де були досі українські приватні купці, засновано тепер кооперативу, поведено протиприватницьку пропаґанду і в селі повстав роздор. Це — з уваги хочби на близькість Львова — шкідливе явище. Зате п. Псутський з Ожидова підчеркував повну гармонію, яка в цій місцевості є у взаєминах приватників з кооперативою. В усіх названих справах забирали голос пп.: Гут-Кульчицький, ред. Несторович, дир. Герасимович, дир. Лазорко, Пявка, Угрин, Гумен, Ковалів, Прибитківський, Трач, Банах, Рибарук, Мельник, Антонюк та інші. На запит сокальського делеґата: Як — на думку централі — **повинні виглядати взаємини з кооперацією** — відповів голова Сковляк, що не тільки треба оминати конфліктів, але навпаки: де можливо — дбати за співпрацю. **Щодо „Центроторгу",** який викликав особливо горячу дискусію, заявив голова, що ця організація остаточно ще не оформлена.

На цьому (год. 15.30) офіціяльна частина Зїзду скінчилась. Поважна кількість членів і всі делеґати з провінції залишились на спільному обіді. При столі виголошено кілька тостів. Спогадів п. Свища з Надвірної і дир. Лазорка (ще кільканацять літ тому були тільки одиниці в торговлі, а організація їх видавалась безнадійним підприємством) вислухали всі з великим зацікавленням.

Просторо, гарна домівка і миле товариство задержали до пізного вечора присутніх при товариській гутірці і танцях.

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу, дитячу для інвалідів, вдів і сиріт
приймає
УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.
З провінції висилайте почтою. У Львові відберемо самі за писемн. повідомленням.

Замикають сметанкові стації Маслосоюзу.

Пишуть нам із Заліщиччини:

Дня 20. 1. ц. р. рішенням повіт. віцестарости **замкнено сметанкові стації Маслосоюзу у цілій західній частині заліщицького повіту. Мотив:** недоставлення якихсь плянів, яких ніхто не домагався. Замкнення цих стацій відчуває широкий загал селян дуже болюче, бо молока нема де продати, а корови годувати треба. Тепер одинокі молочарні дають який-такий гріш до села. Дивно, що ця заборона зовсім не торкається приватних жидівських молочарень, ані від гок створених польських сметанкових стацій — вони працюють, як звичайно. Селяни поносять очевидно втрати, бо приватні молочарні, чи хочби польські, використовують „конюнктуру" і платять менше, як платив Маслосоюз.

Від Ред.: В цій справі дістали ми ще широке письмо з численними підписами селян із **села Базар, де** існує зразково ведена Районова Молочарня, якій заліщицьке староство серед характеристичних обставин замкнуло на днях дві сметанкові стації: в селі **Цапівцях і Садках.** Це письмо помістимо завтра.

Велика Британія зброїться.

ЛЬОНДОН, 3. 2. ПАТ. „Обсервер" та „Сандей Кронікл" твердять, що анґлійський Комітет Оборони Держави предложить урядові проєкт збільшення армії. Малаб вона нараховувати пів міліона вишколених вояків, себто дорівнювалаб становій мецьких військ на найблизшу весну. Крім того сухопутна армія малаб одержувати 4 міліони фунтів річно на моторизацію, воздушні війська одержувалиб щороку 2000 нових літаків, а маринарка збільшилабся 11 лінійниками і 36 кружлянами, крім того будувалиб річно 16 торпедовців.

Кошти тих зброєнь — 360 міліонів фунтів — булиб розложені на 6 літ, а покриваб їх два і пів процентова позичка.

Фабричний склад
„LESZCZKÓW"
Р. Журавського
Львів, ул. Коперника 4.
26 8-10
запрошує П. Т. Клієнтелю оглянути останні новини
Лещківських Самоділів
на вбрання, костюми, також пледи, подорожні бунди і дерки.

Розміри абісинської перемоги.

Урядове звідомлення абісинської головної квартири відноситься до боїв абісинських військ з бриґадою чорних сорочок ґен. Дельмасо Діманті від 19 до 30 січня. Ці бої кипіли за три твердині на захід від Макале. Абісинці відкинули наступ чорних сорочок і спричинили італійцям поважні втрати. Італійці втратили 3.000 вбитих. Число ранених італійців є 30 проц. більше. Абісинці втратили 1200 людей. Добича абісинців складається з 34 полевих гармат, 175 скорострілів, 2653 крісів і 18 танків.

ІТАЛІЙСЬКЕ ДЕМЕНТІ

РИМ, 3. 2. ПАТ. Італійські офіціяльні крути заперечили вчора абісинські вістки про розбиття італійських військ в Тембієн. Дивізія чорних сорочок — мовляв — не знищена, навпаки, вона здержала абісинський наступ. Втрати в людях по обох сторонах, а абісинська добича виносить лише 3 гармати, 10 скорострілів та 10 крісів.

Новий памятник у Києві.

У київській міській раді отворили виставу проєктів обеліска на згадку евакуації міста польськими військами в 1920. р.

Преса про майбутнє кабінету Сарро.

ПАРИЖ, 3. 2. ПАТ. „Ле Пті Бле" заповідає теперішньому урядові довге істнування поза виборі. Лише голосування над новими законами про державну оборону буде причиною його реконструкції. Зате „Ле Капіталь" уважає, що Сарро ждуть поважні труднощі, але він, здається, вдержиться, бо ніхто не схоче творити нового уряду підчас виборчої кампанії. „Журналь де Деба" уважає, що кабінет Сарро може тепер рахувати на опору лише своїх дотеперішніх прихильників.

СЕСІЯ ЦЕНТР. ВИК. КОМІТЕТУ УССР.

Сесія Центрального Виконавчого Комітету УССР збереться 7. лютого ц. р.

Поширення арабського націоналізму.

ЄРУСАЛИМ, 3. 2. ПАТ. Райтер повідомляє: Тутешні араби творять націоналістичну організацію т. зв. „зелених сорочок", на взір єгипетських вафдистів.

Історія одних Загальних Зборів.

Рефлексії по Загальних Зборах львівської Філії Союзу Українок.

Дня 29. січня ц. р. відбулися звичайні Загальні Збори львівської філії Союзу Українок. Не заходилаб ніяка потреба зупинятись над ними довше, як над іншими зборами подібних установ, колиб не надзвичайно цікава та характеристична передісторія тих зборів та колиб не відгомін, який ті збори найшли у прилюдній опінії. Нпр. львівський щоденник „Українські Вісти" представив ці збори як терен зудару між УНДО і теперішнім проводом Союзу Українок. З цих причин варто приглядутися ближче найновішим подіям на терені львівської Філії С. У. Думаємо, що буде воно цікаве й повчальне не лише для членів львівської філії, але й для широкого загалу.

Конфлікт на терені львівської Філії Союзу Українок розпочався ще осінню ж. р. Головний Виділ Союзу Українок під проводом п. Мілени Рудницької, невдоволений із того, що три члени Виділу Філії С. У. у Львові підписали *як члени УНДО* разом з іншими жінками відозву *за* участю жіноцтва у виборах, розпочав вагінку на Виділ Філії. Безпосередньо по літніх феріях, бо вже в дні 10. вересня 1935. р., скликав Головний Виділ С. У. засідання Виділу Філії, мотивуючи це тим, що... „в останніх місяцях (час літніх ферій!) Виділ Філії не проявляв діяльности" (!). На ділі, на Заг. Зборах Філії стверджено, що діяльність Виділу львівської Філії С. У. була жива і звідомлення Виділу та Контрольної Комісії прийнято без найменшого заміту до одобрюючого відома. Хоча Виділ львівської Філії розпочав небавком нормальну повакаційну працю, Гол. Виділ рішив у дні 7. жовтня м. р. скликати Збори Філії на день 2. листопада м. р. Виділ Філії прийняв це до відома, повідомив Гол. Виділ, що згідно з його дорученням *підготовить звіти* на наказані Заг. Збори, одначе для протесту проти такої поведінки Головного Виділу рішив внести резиґнацію.

Досі було „все в порядку". Одначе тут зачинається своєрідна містерія. Гол. Виділ, переконавшись, що настрої серед членів Філії є проти такої поведінки Гол. Виділу, *не* відбуває наказаних Заг. Зборів у дні 2. листопада, хоча сам ще в місяці жовтні розпорядив їх скликання! Члени львівської Філії вичікували спокійно якийсь час. Але не дочекавшися скликання зборів, одна третина членів Філії внесла в місяці листопаді, опираючись на відповідній постанові статуту, письмо до Гол. Виділу С. У., з домаганням скликати в якнайкоротшому часі розпоряджені вже раз Заг. Збори. Це письмо підписало 59 членів Філії. Одначе зборів і цим разом *не скликано*, бо у відповідь на свої домагання дістали члени повідомлення, що в міжчасі Філія мала вже більше членів, тому 59 підписів не вистачило до скликання важних Зборів (!). Слід зазначити, що письмо за скликанням Зборів підписали найдавніші члени Філії та відомі з громадянської праці жінки.

Тому тих Зборів не скликано, виявилось доцільно щойно на Заг. Зборах Філії в дні 29. січня ц. р. Визначена в міжчасі т. зв. Кураторія львівської Філії... *прийняла до Філії коло 50 нових членів*, здебільша членів львівських кружків. Отже нема нічого дивного, що вислід Зборів у дні 29. січня ц. р. був заздалегідь приготований і пересуджений. Прийшовши на салю нарад, члени львівської Філії застали салю переповнену зовсім новими членами, які досі до львівської Фі-

лії не мали найменшого відношення і ніколи у Філії не працювали. Ясно, що при того роду „техніці праці“ і при такій чудодійно створеній більшості Гол. Виділ і дотеперішня Кураторія Філії перевели свій плян і вибрали такий новий виділ, якого хотіли. Головою вибрано п. Бережанську. Одначе нема найменшого сумніву, що ні Гол. Виділові, ані Кураторії львівської Філії нема чого радіти з ходу цих зборів. Дискусія виявила, що майже всі бесідниці (п. Павликовська, п. Конрадова, п. Залізнякова, п. Макарушкова, п. д-р Дзеровичева, п. Лотоцька) осудили дотеперішню поведінку Гол. Виділу і наявно виказали, що дотеперішні методи проводу Союзу Українок ведуть до повного розбиття організації.

„Українські Вісти“, як ми вже згадали, роблять зі Заг. Зборів Філії Союзу Українок велику політичну подію і твердять, що ті Збори є мірником сил УНДО на терені Союзу Українок. Не дивуємось „Українським Вістям“, що саме в той спосіб насвітлюють справу, бо відомо — що таке „Українські Вісти“! Йде тут передовсім про ствердження обєктивної дійсности. Так, як і по інших українських установах, так само й у „Союзі Українок“ УНДО ніколи не творило й не думає творити якоїсь своєї групи, отже не було такої групи й на Заг. Зборах Філії. Що дотеперішня голова Виділу львівської Філії п. Евгенія Мазарушкова була і є членом УНДО, то це ніяк не вказує на те, що на Зборах Філії йшов удар між двома таборами — „ундівським“ і „протиундівським“. Дуже довгий час головою і заст. голови Гол. Виділу С.У. були визначні члени УНДО, отже п. Мілена Рудницька й п. Олена Шепаровичева, в додатку в характері членів Центрального Комітету партії! Одначе з цієї причини члени Союзу Українок ніколи не вважали цієї своєї організації тереном політичних впливів УНДО. Внесла на терен Союзу Українок ундівську і протиундівську політику щойно п. Мілена Рудницька через свої відомі нефортунні виступи в справі виборів.

Але йдім дальше. Ми з розмислом вичислили бесідниці, які гостро й різуче виступили *проти* поступків проводу Союзу Українок, який з партійних мотивів розбиває єдність жіночого руху. Є це поважні громадянки, відомі зі суспільної праці, відомі з їх політичних та суспільних переконань і навіть по дуже побіжному прочитанні назвищ відразу впадає в очі, що були це бесідниці, приналежні до *ріжних* політичних напрямків. Без огляду на те, яких політичних переконань була бесідниця, — чи лівіших чи правіших, чи зближена вона до соціялістичного табору, чи до католицького, чи вкінці до УНДО, *всі вони одностайно виступили проти теперішньої розбивацької системи голови Союзу Українок.* І тому нема що тішитися з тієї „перемоги“ ані Гол. Виділові Союзу Українок, ані „Українським Вістям“. Твердять напр. ці останні, що за „ундівською“ кандидаткою голосувало 27 членів. Але в найгіршому разі це вказує на те, що навіть при *такій системі* переведення Зборів усеж одна третина присутніх у тому часі на Зборах членів (голосування відбувалося в год. 8.30 вечором — Збори почалися в год. 3-ій пополудні) голосувала *за* кандидатурою голови дотеперішнього виділу — мимоходом кажучи, кандидатурою, поставленою виключно в демонстраційних цілях.

Одначе це без значіння, бо не в тому річ, як випало голосування і вибір висліду. Правдива суть справи лежить значно глибше. Щойно найближча будучність покаже, чи правильний той шлях, на який пішов теперішній провід Союзу Українок, отже чи правильна засада, що членам Союзу Українок не можна мати інакших політичних переконань, як їх мають особи, що є *провідно* у проводі С. У. Ця будучність виявить теж, чи доцільно є легковажити домагання членів, чи вказане усувати від праці в Союзі Українок особи, які працювали в ньому десятки літ і які не раз і не два відіграли визначну ролю саме в українському жіночому русі. Суть справи далі в тому, що останні Заг. Збори ще більше скріпили те напруження, яке в останньому часі повстало на терені Союзу Українок; воно в тім, що резиґнують довголітні члени Гол. Виділу, що резиґнують голови Філій, що голові Союзу Українок приходиться виключати з Т-ва визначних і довголітніх членів. Завдяки такій політиці голови Союзу Українок до числа тих визначних українських жінок, які дотепер були поза Союзом Українок, прибувають *зі* Союзу нові. І вкінці суть справи в тому, що всі ці львівські громадянки, які працюють по якихнебудь львівських чи то чисто жіночих чи загально-національних установах, на ділі, найшлися сьогодні *поза Союзом Українок, бо* зі системою, яку до С. У. внесла її теперішня голова, не хочуть і не можуть мати нічого спільного. А голова С. У. п. Мілена Рудницька може мати нині лише ту суму сатисфакцію, що завдяки ображеній амбіції і неодержаню мандату розбиває довкола себе все, до чого тільки доторкнеться.

Учасниця Зборів.

Гемороїди

є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути ті дошкуль нінедомагання. При гемороїдах вживаємо

Чопків

Anusol

»Goedecke«

ДІСТАНЕТЕ В АПТИКАХ

12 чопків 5 зол. - 6 чопків 9 зол.

Збірне зусилля цілої суспільности може врятувати хліборобство.

В суботу 1. лютого ц. р. соймова буджетова комісія — як ми вже повідомляли — радила над преліміварем буджету міністерства хліборобства і земельних реформ.

Після реферату пос. Камінського забрав голос міністер хліборобства *Поняговський*, який заявив, що піддержує оцінку положення хліборобства, що її висловив минулого року. Вихід з тяжкого положення хліборобства неможливий ні при помочі якогось наглого потягнення уряду, ні завдяки припадковому чи щасливому ходові обставин. З цього положення вихід можна найти тільки в довгому, тяжкому труді цілої суспільности, а не тільки хліборобського стану.

В конкуренції штучної обнижки ціп не видержить Польща боротьби зі сильнішими державами від неї. Конкуренцію може видержати тільки тоді, коли перенесе її в площину конкуренції у продукції товарів

Якщо могли би ми собі уявити на хвилину, що суми, видавані на преміовому відтинку у хліборобстві, будуть присвячувані на добро хліборобства на іншому відтинку господарського життя, отже на організацію сітки збуту, підвесення хліборобської культури або на обниження податкових жертв, то без сумніву ефект був би дуже сильний, коли вразливість ослабленого хліборобського організму навіть на малі зміни є така велика. Всі могли ми зважити, що ті дрібні потягнення на податковому відтинку в 1935. р. викликали непомірно сильну реакцію. Ці дрожання в показчику законів, приготовані інститутом дослідів конюнктур, слід приписати дрібним податковим пересуненням. Слушне є відтяження буджету хліборобства і буджету всієї держави в ділянці преміової політики.

Обговорюючи питання розвитку експорту, міністер пригадує, що треба числитися з перепонами, які робить зусиллям Польщі в експортовій торговлі чужа воля. З огляду на велику постійність цифр хліборобського експорту, надії на поправу слід вязати радше з можливостями покращання ситуації на внутрішньому ринку. Контингенти і вивозові можливости залежать від міцности власного ринку. В дискусії забирали голос посли: Єдинак, Гуттен-Чапський, Дембіцький, Длуґош, ґен. Желіґовський, *З. Пеленський*, Шмочкевич, Трачкевич та інші.

Пос. З. Пеленський домагався, щоб покінчити вже раз з етатизмом у ділянці організації хліборобства. Рівень хліборобської культури на Волині був би вищий, якщо не відсунули би від праці українську кооперацію. Виступив проти переросту апарату хліборобського самоврядування. Навязуючи до слів ґен. Желіґовського, зазначив, що не можемо дозволити собі на люксус великого бюрократичного апарату в хліборобстві. Тепер повстав ще й союз хліборобських палат. Перебудова земельного устрою, головно парцеляція має першорядне значіння на терені південно-східних воєвідств з огляду на перелюднення цих земель. Нерозпарцельовані терени слід віддати місцевому населенню і вкінці дати собі спокій з осадництвом. Слід теж покінчити з організаціями, штучно накиненими адміністраційною владою. З пос. Пеленським полемізував пос. Шмочкевич (осадник з Волині), який заявив, що осадники не пустять галичан на Волинь. Полемізував теж з пос. Пеленським пос. Трачевський (дідич з Золочівщини), який боронив хліборобських палат, мовляв — вони не є новим бюрократичним тавром. У голосуванні комісія відкинула поправку референта в справі збільшення доплати держ. лісів до скарбу міністерство на три міліони і приняла буджет міністерства хліборобства у другому читанні.

25.000 ДОЛЯРІВ СПАДЩИНИ.

Англійський консулят повідомив 19-літню служницю Марію Антоняк, що її батьки померли в Канаді і залишили 25.000 долярів. Батьки М. Антоняківної знеміґрували перед кількома роками до Канади, а їх донька пішла на службу, бо не мала з чого жити. М. Антоняківна виїхала до Львова, де поробить відповідні заходи у справі спадщини. На питання, що зробить з грішми заявила, що купить поле і буде господарити.

ПЛЯН ОБОРОНИ ВЕЛ. БРИТАНІЇ.

ЛЬОНДОН, 3. 2. ПАТ. На передодні сесії парляменту, як повідомляє Авас, на перше місце виступає справа оборони держави. На думку „Дейлі Експресу“ плян нової організації збройних сил В. Британії буде основуватися на 3 принципах: 1) справу оборони всієї імперії треба розглядати як одну цілість, 2) створять імперіяльний комітет оборони, у склад якого ввійдуть представники всіх доміній, 3) британський воєнний промисл на якийсь час змонополізували би, щоб дати змогу для реорганізації, опертої на спільній основі та запевнити максімум видатности.

ЛЬОНДОН БЕЗ МЯСА.

ЛЬОНДОН, 3. 2. ПАТ. Нині в ночі дійшло в Льондоні до страйку продавців мяса, до якого приступило вже 10.000 осіб. Побоюються, що до страйку прилучаться робітники з доків і залізниць, якими перевозять мясо. Страйк не має покищо офіційного характеру, бо його не затвердив професійний союз робітників мясного ринку, ні союз транспортових робітників. Поки що не дійшло до сутичок з поліцією. Причина страйку та, що продавці мяса домагаються підвишки платень і 40 годин праці на тиждень.

АНАРХІСТИ ПЛЯНУВАЛИ АТЕНТАТ НА ПРЕЗ. РУЗВЕЛЬТА.

Тайна федеральна поліція арештувала трьох анархістів, які від двох тижнів підготовлялись до атентату на през. Рузвельта. В одного з арештованих анархістів італійця Піліотія поліція перевела ревізію знайшла бомбу великої вибухової сили, багато зброї та муніції.

РУМУНСЬКИЙ КОРОЛЬ КОНФЕРУЄ.

ПАРИЖ, ПАТ. Румунський король Карло приняв на авдієнції ґен. Жоржа, опісля переговорював із мін. Фланденом, який передтим розмовляв із мін. Тітулеску. Король Карло приняв теж чсл. посла Осуцького.

ЛЕДИ ОКРУЖИЛИ ОСТРІВ.

ВАШИНҐТОН, 3. 2. ПАТ. Острів Танґієр, що є в заливі Чіспік, у віддалі 90 анґл. миль від Вашинґтону, від кількох днів окружили величезні ледяні поля, хоч підсоння є південне. Поміж ті ледяні даремне старалися передістатися кораблі та ледоломи. Тому, що загрожує голод, федеральна влада вислала літаком на острів харчі та ліки. Населення на острові є 1500 душ.

НЕ ВІРЯТЬ В АНГЛІЙСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПОРОЗУМІННЯ.

ТОКІО, ПАТ. Аґ. Домеі повідомляє: Представник японського м-ства закордонних справ сказав журналістам, що в Японії ніхто не вірить чуткам про японсько-німецький союз.

Про англійсько-большевицьке зближення у звязку з гостиною Літвінова в Льондоні представник м-ства сказав, що є малоправдоподібне англійсько-большевицьке порозуміння у справі політики на Дал. Сході. Рівночасно звернув увагу на наглі зміни в европейському положенні, та запримітив, що вони не заторкнуть Японії.

НЕ ХОЧУТЬ КОНФЛІКТУ З СССР.

ТОКІО, ПАТ. Аґ. Домеі довідується, що військова влада квантунської та манджурської армії постановила льокалізувати прикордонні інциденти, щоб не загострювати взаємин із СССР.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

З організаційного руху.

З життя й діяльности Народньої Організації Українців ім. Львова.

КЛЕПАРІВ.

Клепарів — нова церква, читальня, школа, захоронка, філія Музичного Інституту, „Сокіл", — усе це на одному подвірю. Добре продумано, гарно й організовано виглядає. Там і дільниця Народньої Організації.

26 січня вполудне відбулися річні Заг. Збори ДНО. Приявних 76 осіб. Зборами проводив місц. дільний парох о. Яценків Волод. По відчитанні і прийнятті протоколу відчитав о. Яценків короткий звіт з діяльности Д.Н.О. Над звітом розвинулася дискусія. Представник централі А. Добрянський започаткував її та осмілив зібраних до участи в ній. Промовляли: управитель місцевої школи **п. Полянський**, який заявив, що робота Д. Н. О. вяжеться тісно з іншими товариствами і тому не дасться її строго відділити. П. **Прийма** взиває старшину Д.Н.О. до більшої активности. **П. Олійник** до виконання обовязків дисциплінованих членів Н. О. та вплачування точно вкладок. П. **Дачкевич** казав, що пасинки Народньої Організації, кинена у землю львівську дасть у пригожій порі гарні плоди. **П. Мигак** домагався, щоб громадяни більше читали. Промовляли ще й інші члени, які своїми внесками внесли багато живого й корисного для майбутньої роботи Д. Н. О. **П. Процик** як член контрольної комісії поставив внесок ухвалити абсолюторію уступаючій старшині. Внесення п. Процика принято одноголосно.

Потім вибрано комісію-матку з пятьох членів з провідником радником Маєром на чолі. В часі нарад комісії-матки виголосив п. А. **Добрянський** короткий політичний реферат на тему українсько-польських відносин. Безпосередньо по політичному рефераті зясував промовець трізний стан браку заробітку серед українців та його наслідки. Подав зарадні засоби, незалежні від посторонніх чинників. Приявні приняли розумування прелегента з повним одобренням та нагородили його промову рясними оплесками.

Радник **Маєр** оголосив вислід нарад комісії-матки. Головою Д.Н.О. вибрано на рік 1936 о. пароха **Яценкова Володимира** та пороблено деякі зміни в складі Старшини. Серед бадьорого настрою відспівано національний гимн та закінчено Збори в год. 14.35.

В год. 15 почалося в тій самій салі свято ялинки для місцевої захоронки, що пройшло дуже гарно.

СПРОНЕВІРЕННЯ 750 ТИСЯЧ РУБЛІВ.

Совіт. комісар внутр. справ Ягода прийшов до будинку ГПУ в Москві й арештував трьох комісарів, що спроневірили 750 тисяч рублів. Цю суму дали їм на реорганізацію відділів і вербування нових конфідентів. Один з арештованих пробував скінчити самогубством, вискакуючи з вікна, одначе його зловили в останній хвилині.

НОВИНКИ.

— **Приймаю пацієнтів у моїм заведенні, вул. Сикстуська 17, від 9—1 і від 3—6.30. В неділі** свята за попереднім зголошенням. **Урядовці і** шкільна молодь **користають зі знижок при** пльомбуванні і вставлюванні зубів. **Нас с.** 3—3

— **Футра, всілякого рода, найвиоагливіші, по**лучає Юліян Глушівський. пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 102—?

— **Концес. Курси косметичні Стефанії Гаврисевич під проводом д-ра Е. Дурделли та д-ра** хемії **космет. Львів, вул. Коперника 42а, тел.** 272-18. Записи приймемо щоденно. Початок викладів 15 лютого. Проспекти на бажання висилає Дирекція. 1054 5—10

— **Запрошення на Вечерниці „Основи".** Як відомо вже з оголошень, цьогорічні вечерниці „Основи" відбудуться у вівторок, 11 ц. м., перед українським святом Трьох Святих, у салі почтовців при вул. Японській ч. 9. Вступ тільки за запрошеннями. По запрошення звертатися в полудневих годинах до канцелярії „Основи", пл. Юра ч. 5, — устно зі Львова, а писемно з провінції; або телефонічно на ч. 278-61. При тім хто має кого знайомого між техніками повинен на нього покликатися.

— **Назначений на 4 лютого ц. р.** в салях „Народнього Дому" Традиційний Вечір заповідається — як зачуваємо — знаменито. Комітет допомоги вдовам і сиротам по священиках дав завсіди доказ, що вміє приготувати ріжні атракції для старших і молоді, ще й буфет, що нагадує кухню старих, добрих часів. І цього року доложив чимало труду, щоб традиційний вечір випав якнайгаріше, бо ввесь дохід призначив як щороку — на найбідніших з найбідніших себто на вдови і сироти по священиках. З дотеперішніх складок та з імпрез закупив двоповерхову камениицю, примістив у ній 8 вдів з їх численними рідними, іншим оплачує мешкання, дає допомоги на удержання, одяг і шкільну оплату. Отже ціль гарна. Тому той комітет неначе взиває нас: Приходіть на традиційний вечір 4 лютого всі родини священиків зі Львова й провінції. Приходи вся світська інтелігенціє, тими численними нитками звязана із священичими рідними! Приходи молоде! Приходіть усі, щоб не загибала традиція, щоби неодній вдові й сироті втерти гірку сльозу.

Щорічний учасник.

Молочарня „Павільон"

ЛЬВІВ, 3-го МАЯ ч. 10. тел. 276-51

поручає смачні обіди і вечері мясні й ярські.

3—4 Ціни дуже низькі.

— **Запрошення на Баль Української Преси** вже готові і можна їх особисто або письменно вимагати у нашій редакції. Звертаємо увагу, що вступ на Баль без запрошень рішуче недозволений, так само, як само запрошення ще не дає права вступу. Білети вступу по 5 зол. від особи, родинні (3 особи) 12 зол., студентські і для членів Товариства Письменників і Журналістів по 2 зол. Коли дехто нарікає на високі ціни вступу, то хай візьме під увагу величезні кошти, звязані з такою імпрезою, репрезентаційний характер самого вечора і — що найважніше — ціль, на яку йде чистий дохід: оселя і допомоговий фонд Товариства Письменників і Журналістів. Цього року карнавал не такий гучний, як минулого; складається на це короткий речинець всього карнавалу („нема — мовляв — як розігнатися", або „не варта на такий короткий час купувати нової сукні"), — далі, нема грошей ще гірше, ніж їх не було торік, вкінці й по-правді нема так занадто багато причин до веселости. А проте всі ці причини не відібються на Балі Української Преси, саме через його характер, який вимагає саму присутність гостей а не їх „репрезентаційних" одягів! Тому, що з запрошеннями звязані великі кошти і вони видруковані тільки в обмеженій скількості та розсилані виключно тим, по яких можна гадати, що напевне не відмовляться, просимо не мати до Товариства Письменників і Журналістів жалю, коли хто з охочих запрошення не дістав: це звичайний недогляд. Просимо теж по змові забезпечитись у запрошення і білет вступу раніш, перед Балем. Очевидно, що одно й друге можна буде дістати при касі: в суботу, 8-го цього місяця, вул. Японська 9, касино почтовців.

— **Концерт української пісні** буде передавати голяндське радіо зі студії з міста Гільверзум 10 ц. м. в год. 9.50 веч. Співатиме відомий наш співак Микола Вайда (баритон), який після свого концерту в Газі, одержав запрошення до голяндського радія. В програму входять українські народні пісні і колядки укладу Стеценка, Колесси, Січинського, Артемовського і інших.

— **Курс емалії.** Курс мистецької і декоративної емалії під проводом проф. Мэрії Дольницької з Відня лічнеться щойно 1 березня з огляду на труднощі при перевозі технічного приладдя.

— **Полекші в академічних оплатах.** Міністер освіти змінив розпорядок у справі державних академічних оплат. Признавані досі відкладення оплат на 12 літ від укінчення студій будуть тепер признавані також у половині або четвертині річної оплати. Замісць дотеперішнього устійнювання процентів, на які досі обнижувано оплати (5 прц. на першому році, 10 прц. на другому, 15 прц. на третьому і 20 прц. на четвертому) устійнюється для кожної академічної школи загальну квоту, на яку можна зменшити впливи з оплат, відкладаючи їх на пізніше, на 25 прц. Ця зміна дає змогу академічним школам обняти полекшами в оплатах усіх незаможних студентів.

— **Упадок літературного журналу.** „Тиждень Ілюстровани", варшавський літературний журнал, що має великі заслуги для розвитку польської літератури, перестав виходити з причини фінансових труднощів.

— **Ревізії й арештування.** Поліція перевела ревізію й арештувала в Лісневичах пов. Стрий Миколу Курила, Ілька Мельника, Юрка Мельника, Василя Козака, М. Яблонського та Івана Фарсуна.

— **Львівська хроніка.** Жінка службовця нафтової фірми, Петра Панасюка, посварившись з пяним чоловіком, облила його бензиною і підпалила. Тяжко попеченого Панасюка врятували сусіди, а його жінку арештовано. — Управителя міського впровізаційного склепу, Емгу Л. потягнено до судової відповідальности за зпроневірення 2.000 зол. — Музиканта Стефана Шеретка засуджено на 4 і пів року вязниці за збивство свого субльокатора Мечислава Ямроза. — У фабриці мила Брікенштайна при вул. Пленсній застрайкувало 15 робітників, які домагаються підвишки платні. Робітники прийшли до фабрики, але не працюють.

— **Краєва хроніка.** У Явірнику пов. Ряшів з головного престола місц. костела вкрадено вота. — В селі Косина пов. Ланцут підчас суперечки 14-літній Юліян Вільк розпоров ножем живіт своєму товаришеві Ем. Ухманові, якого в безнадійному стані забрали до шпиталю. — В селі Підсадки пов. Львів Іван і Василь Мартиняки тяжко поранили ножами 24-літнього Романа Огородніка, який помер по дорозі до шпиталю від упливу крови. Вбивників арештувала поліція. — Недалеко стації в Лавочному найшли тіло 16-літньої Марії Пішко. Поліція арештувала її нареченого Петра Ніжка під замітом, що він убив свою нареченку, яка була вагітною, опісля кинув під поїзд. — У волости Жураки пов. Надвірна було 7 занедужань, у волости Росоха 2 занедужання на черевний тиф. — Підчас сопаки на річці Сівці двох братів 9-літній Ян і 10-літній Казимир Падесь з Неговець заломились і пропали під ледом. Третього хлопця вдалося врятувати. — До почтового уряду в Куликові вломилися в ночі вломники і забрали почтові марки вартости 900 зол. та готівкою кількадесять зол. у звязку з тою крадіжю арештовано трьох львівських бандитів із Замарстинова. — В Станиславові в домі купця Леона Левона вибухла підложена петарда, від якої в усіх околичних домах вилетіли шиби. — У Бродах 30-літній капраль 43. п. п. Ерик Штенцель застрілив свою 23-літну приятельку Марію Бодек і потім стрілив собі в голову. Тяжко раненого відставлено до шпиталю.

— **Демонстраційний страйк у Варшаві.** У понеділок 3. лютого ц. р. застрайкували у Варшаві трамваєвики та обслуга автобусів. Страйк є протестом проти обнижки емеритури, збільшення доходового подаку й нових проектів законів, які обмежують права самоуправних робітників. До страйку прилучилися робітники чищення міста.

— **Білянс чеського шлунка.** Чехословацька статистика обчислила, що один мешканець Чехословаччини споживає пересічно в однім році 57 кг. пшеничної муки і 44 кг. ячмінної, крім того 4 і пів кг. рижу. З мяса споживає пересічно 28 і пів кг., з того 13 і пів кг. вепрового і 11 і пів кг. волового, з овочів 17 кг. яблок, отже кожного третього дня одно, 6 кг. грушок, 4 кг. черешень і т. д. Цукру потрібує один мешканець 21 і пів кг. річно. З напоїв випиває пересічно 52 і пів літрів пива, 2 і пів літра вина і т. д. Кожний чехословак викурює річно 2.044 папіросок, 30 цигар, зуживаючи при цьому 30 пуделок сірників. Як значно гірше випала би подібна статистика у нас!

— **Поховали приятеля українства.** В Ню Йорку помер театральний підприємець, звісний під іменем Ракcі. Його властиве імя Самуїл Ротафель. Він мав у Ню Йорку славний театр під своїм іменем, а якийсь час був управителем музичної Галі в Ракефелеровім центрі. Ракcі інтересувався українським мистецтвом і укладав пляни вивести український водевіль на сцену при Бродвею. Перед двома роками він дав дозвіл пані Скубовій укладити виставу українського домашнього мистецтва у притворі свого театру при 50 вулиці, а перед двома тижнями прибув на відкриття балетної студії Авраменка і тут виголосив промову, в якій зазначив свої наміри.

— **Спільні обіди в Німеччині.** Населення міста Бравншвайгу запрошено на день 9 ц. м. до касарень, щоби зїсти спільний обід. В означеній годині зберуться групи націонал-соціялістів з орхестрами у збірних точках і помашерують до касарень. Кожний з учасників обіду мусить принести зі собою таріль і ложку, причому в поході мають нести ложки в бутонірках.

— **Ріжні вістки.** Нову Зеляндію знищила буря. Місто Пальмерстон виглядає як після землетрусу. — В околицях Мерсей в Англії впав туристичний літак, причому згинуло кілька осіб. — В дорозі з Араду до Букарешту впав на території Банату літак, причому летун і два пасажири згинули на місці. — В околиці Йога

жесбурга перейшла сильна градова буря, від якої згинуло кількадесять людей. — В Ню Йорку арештовано 70 жінок і 8 мужчин, що займались торгівлею людським товаром. —

— **Мавзолей Великого Шевця.** Мало хто знає, що у Зліні, осідку величезного шевського підприємства „Баті" находиться дивне диво. Це великих розмірів „мавзолей" основника цього підприємства, геніяльного Томи Баті. Цілий збудований зі скла, що міниться сонячними барами, містить памятки по геніяльнім промисловці, організаторі та фундаторі злінських заведень, почавши від дрібних річей домашнього вжитку аж до завішеного там літака, за яким згинув він у катастрофі 12. липня 1932 р. Мавзолей повний памяток по померлім. Між іншими є там контрольно-фабрична карта бл. памяти Томи Баті, який нарівні зі своїми робітниками приходив точно до праці в год. 7-ій рано і підлягався контролі годинника при вході. Мавзолей має багато фотографій зі щоденного життя бл. п. Томи Баті, його знимки в товаристві найславніших поваг світа, моделі машин, над яких удосконаленням працював залюбки цей промисловий потентат, його записки і річи щоденного вжитку, які показують простоту і скромність того чоловіка, якого одинокою девізою в житті було слово „праця". Тисячу людей подивляє памятки по померлім. Минулого року більш як 200.000 людей відвідало мавзолей, одинокий у світі цього роду памятник збудований на славу „чоловіка праці". Найчисленніші відвідувачі були з Австрії, далі з Німеччини, Угорщини, Франції, Злучених Держав і всіх країв світа.

Коли щастя сприяє?

До всього треба мати трохи щастя. Так усі звичайно зідхаємо, але не всі застановляємося над дійсним значінням цих слів. Трохи щастя — це не значить, щоб печені голубці самі впадали в рот. Справу треба належно приготовити, опрацювати і, з вірою і надією у своє щастя, йти вперед. Тоді щастя сприяє.

Якщо кому вдасться, кажемо: має щастя. Але чи застановляємося над тим, що він це щастя собі сам приготовив? Якщо виграв на Державній Льотерії, чи не зусіля собі приготовити виграну купуючи льос? Бо прецінь дотепер ще ніхто не виграв, хто не мав льосу. Отже виграну на льотерії може собі кожний легко приготовити, хто цього направду хоче. Вистарчить піти або написати до колектури і засобитись в льос. Коли це зробить, має вже великі шанси виграти.

Тягнення І-ої кляси 36-ої Льотерії починається 20. лютого і триває 4 дні.

Із сцени та естради.

Саля „Богеми": *„ПРОСТИМ ШТИХОМ"*, сатирично-політичний „Вертеп" на 1936. р. В. Раорта та Т. Голендра.

Вертеп цей іде під фірмою товариства львівських польських журналістів. Це сатира на ріжні особи та події; у першій частині бачимо популярні особи із Львова у другій із Варшави, у третій з міжнародньої арени. Вся сатира — вірнозаних; з сіллю та перцем і не вагається сказати неодне щире та терпке слово. Думаємо підчас вистави про те, чи така сатира була би можлива в нашому громадянстві; маємо сумніви — неодин достойник очинив би крик в обороні власній або установи, яку заступає. Деякі ляльки зроблені дуже добре так, що і не треба чекати аж промовлять, щоб вгадати, хто вони.

Маємо в цьому „Вертепі" гостру характеристику неодного діяча; слухачі відповідають на деякі дотепи загальним реготом та оплесками. Дуже добра дія у „Лізі Націй", зустріч міжнародніх дипльоматів, Ляваль, Мусоліні, Гітлер, Літвінов, абісинський король, наче живі карикатури. Єдиний закид, який можна би зробити ревії це надмірна її балакучість; в тім цілі уступи з поетичним патосом зовсім зайві. Видко теж, що автори не могли стримати своєї особистої вражи до деяких осіб і розділили свою жовч нерівномірно: впр. Г. Збєяховському (який сидів між запрошеними гістьми!) не пощадили зовсім особистих колючок із приватного життя так, що перейшли межу джентельменської сатири.

—o—

✝ Посмертні згадки.

Тарас Евген Микитин, член Спорт. Т-ва „Україна", упокоївся у Бозі дня 31 січня ц. р. Похорони відбулися у неділю 2 лютого при численній участи змагунів і громадянства. З Покійним зійшов у могилу один з небагатьох у нас спортовців-джентельменів. Будучи воротарем І. дружини „України", виконував завжди свої обовязки совісно й жертвенно і був любимцем усієї спорт. публики. Останні змагання розіграв у червні мин. року в Ярославі з „Огніском" і вже тоді почував себе зле. Страшна недуга чахотка перервала життя цієї молодої надійної людини у цвіті віку. В. Й. П.!

Кожний може

дістати в аптиках Аспірину виробловану в краю. Відоме є її діяння при болях голови, простуді і ревматизмі. Продукція відбувається на підставі оригінальних приписів фабрики „Баєр". Опакування і таблетки є значені баєрівським хрестом, що гарантує чистість і тотожність

АСПІРИНИ

Можна купити у всіх аптиках
Ціна за 6 табл. тепер вже тільки 90 сот., за 20 табл. зол. 2.25.

ДИВОГЛЯДИ.

25 ЛІТ ПРОСПАЛА.

Із Капштадту повідомляють про цікаву подію, що має за собою ....25 літ історії. У 1910 р. 20-літня дівчина дістала вістку, що її наречений згинув на війні. З переляку втратила вона память і впала у сон. Найчільніші лікарі півд. Африки пробували прокинути її, але надаремне. Виринула думка, що перелях спаралізував деякі осередки її мізку. Дівчина спала роками і треба було її штучно відживлювати. Щойно тепер із зовсім незрозумілої причини вона назад збудилась. З її слів стало ясно, що вона зовсім затратила почування часу і гадала, що це 1910-ий рік. Нинішня 45-літня посивіла жінка розмовляє і думає зовсім так, якби мала 20 літ.

ЩО МОЖЕ ТРАПИТИСЬ ПЕРЕД МІКРОФОНОМ.

Цими днями один із членів „Французької Академії" мав заповіджений відчит у радіо. Коли станув перед мікрофоном побачив, що забув дома окуляри і не міг відчитати рукопису. Після цього інциденту дирекція радія в Парижі рішила у салі для відчитів зібрати цілу колекцію запасових окулярів. Добре би теж було, якби в усіх дирекціях радіо мали теж на кожний випадок приготовані рукописи, бо поети і професори легко їх гублять і забувають.

—o—

Дописи.

РАВА РУСЬКА.

Свято 22. січня у Раві Руській. Як що року, так і в цьому році відбулись у домівці „Української Бесіди" в Раві Руській святочні сходини в память історичного 22. січня. Сходини отворив короткою промовою др Данило Богаченський, у якій приступно підчеркнув вагу і значіння цього історичного дня. По нім п. Богдан Осідач відчитав реферат, у якому на тлі історичних фактів з нашого минулого зясував присутнім значіння 22. січня для теперішности і майбутности. По рефераті п. Ростислава Богачевська віддеклямувала із зрозумінням відповідний до хвилини вірш. Святочні сходини покінчено відспіванням національного гимну.

Нові кружки „Союзу Українок". За 1935 р. основано нові кружки „Союзу Українок" у таких місцевостях равського повіту: у Прісю, Вільках Мазовецьких, Гійчу, Забірю, Матерові і Синьковичах. Усіх кружків „С. У." у равській судовій окрузі завдяки активности теперішнього проводу філії „С. У." істнує вже 11. В останньому часі пороблено заходи за оснуванням кружка „С. У." у Любичі Кулайцях.

Нові читальні. Дня 12. січня ц. р. відбулися установчі загальні збори читальні „Просвіти" в Гуті Любицькій. По рефератах, виголошених місцевим парохом о. Гнатом Заяцем, делегатом філії д-ром Б. Карпевичем і п. Совяком Степаном, вибрано виділ читальні з головою Притульським Василем. Дня 26. січня ц. р. відбулися установчі загальні збори читальні „Просвіти" у Синьковичах. Головою читальні вибрали п. Задорожного Василя. Слід пригадати, що і в Гуті Любицькій і в Синьковичах істнували читальні „Просвіти" вже передтим, та адміністраційна влада їх порозвязувала, як і по інших селах равського повіту, ще у 1931 р.

Спорт.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ С. Т. „УКРАЇНА".

В неділю 2. лютого ц. р. відбулися в салі С.-Б. Загальні Збори С. Т. „Україна" при численній участи членів. В год. 11. передполуднем відкрив Збори голова Т-ва п. Е. Нагірний і проводив ними. По звітах поодиноких членів Виділу знялася оживлена дискусія. Заг. Збори переложено до чергової неділі тому, щоб члени С. Т. „Україна" могли взяти участь у похороні воротаря „України", бл. п. Тараса Микитина. Докладний звіт зі Зборів подамо щойно завтра в огляді на обшаль місця.

СТРІЛА І С.-Б.-УЧАСНИКИ ПЕРЕМОЖЦЯМИ У ТУРНІРІ ВІДБИВАНКИ.

В суботу 1. 2. покінчився трійковий турнір відбиванки в салі С.-Б., що був в останнім тижні предметом зацікавлення нашого спортового світу. Висліди останнього дня змагань були так само несподівані, як і попередні. Півфінальова стріча Плай-Богун принесла по драматичній грі тяжко виборену перемогу Плаю 2:1. Богун мав у третім сеті останній меч („мечбол") при стані 9:4, але Плай зумів витягнути 9:9 і виграти.

У фінальних змаганнях жінок Стріла запевнила собі перше місце після перемоги над Плаєм II 2:1 і „воковеру" з Плаєм І. Більше амбітна трійка Плаю II. виграла 2:0 зі своїми клюбовими товаришками (Плай І.). УССК програв усі стрічі в двох сетах.

Всі фінальні змагання мужчин були дуже завзяті та кінчилися зовсім трисетовими вислідами. Молода дружина С.-Б.-учасників не програла жодної стрічі. Зате друга трійка молодих змагунів — Черних II. — зуміла виграти тільки по одному сетові з кожним фіналістом і лишилась на четвертому місці. Одинокий двосетовий вислід фіналу Плай — С. IV. 2:0.

Кульмінаційною точкою турніру були змагання С.-Б.-учасники — Плай 2:1, що рішили про перше місце.

Після закінчення змагань відбулася святочна роздача нагород. Іменем організуючого Т-ва промовляв голова с. с. „Плай" п. Рзк Богдан, що опісля роздав вісьмох фіналістам естетично виконані почесні грамоти с. с. „Плай" — згідно з вислідом турніру: **Жінки: 1) Стріла 6 точок; 2) Плай II. 4 т.; 3) Плай І. 2 т.; 4) УССК. Мужчини: 1) Сокіл-Батько-учасники 6 т.; 2) Плай 4 т.; 3) Сокіл IV. 2 т.; 4) Черник II.**

Шахи.

ЗМАГАННЯ ШАХОВИХ ГУРТКІВ.

Дня 1. II. ц. р. відбулася нарада шахових гуртків: Буревій, Каменяр, Скала та Український Рем. Шах. Гурток. На нараді рішено влаштувати мистецькі змагання українських шахових гуртків м. Львова. Зголошення нових гуртків приймають найдалі до суботи 8. II. щодня в домівці Каменяра, вул. Міцкевича 7, II, від год. 9—3 і 5—9.

Український Шаховий Комітет.

ШАХОВІ ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТА.

Перші шахові змагання поміж українським студентством добігають кінця. Елімінаційні розгрітки вже покінчені і рішається остаточно боротьба за першенство в головнім турнірі. Участь у ньому здобули отсі змагуни: Кордуба, Костецький, Мончук, Романишин, Свика, Тучапський, Шевчик і Хомик. На чоло таблиці в першій руїді головного турніру висунулися знані шахісти-техніки Шевчик і Романишин, що змагаються за першенство. Третє місце найкраще завдаткують Мончук і Хомик.

Рівень гри досить високий. Кожна перемога — це вислід кількагодинної праці над використанням малої нераз позиційної перевади.

Переможці жде гарна шахового мистця українського студентства і нагорода, готовлена арранжерами турніру, себто Культурно-освітньою Комісією Т-ва технічна „Основа".

СОКІЛЬСЬКЕ ДРУЖИННЕ ШАХОВЕ ПЕРШЕНСТВО.

Сокіл Батько — Сокіл III. 7:3.

В неділю 2. ц. м. відбулися перші змагання у шахах за сокільське першенство Львова. Висліди: О. Пачковський — Яцевич 1:0, В. Савка — І. Андрейчук 0:1, д-р В. Ленець — М. Бубела 0:1, С. „Бянський" — І. Демчишин 1:0, інж. Я. Блаїтка — В. Жирко 1:0, Е. Блаїтка — О. Слюзар 1:0, О. Козачок — І. Пурій 1:0, Ю. Корейба — Е. Оришин 1:0, О. Лозиньский — О. Верхола 1:0, М. Тріль — Я. Мороз 0:1.

Вислід змагань Сокіл IV. — Сокіл V. подамо завтра.

Нові книжки й журнали.

W OBRONIE OŚWIATY POWSZECHNEJ, Nakładem Związku Nauczycielstwa Polskiego, Warszawa, rok 1936. Стор. 68. вол. 8°.

Театри

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Ходорів.

4. II. „Лев з Абісинії".
5. II. „Гори говорять".
6. II. „Спадкоємець".

Жидачів.

7. II. „Лев з Абісинії".
8. II. „Спадкоємець".
9. II. „Гори говорять".

Великий Міський Театр.

Вівторок, 4. II. з причини генеральної проби Театр нечинний.

Середа, 5. II. год. 8. веч. Аб. 10. премієра „Пер Гінт" Ібсена.

Четвер, 6. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Гінт".

Пятниця, 7. II. год. 8. веч. Опера „Севільський цирульник".

Субота, 8. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Гінт".

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Найдешевше **радієві апарати ощадностеві жарівки**
дістанете у фірмі
SUPER - RADJO
Львів, Ягайлонська 16. Тел. 111-74
1055 4-6

Кіна.

АПОЛЬО: „Амфітріон", „Тайни Петербургу".
АТЛЯНТИК: „Марія Башкірцева".
ВАНДА: „Циганські мельодії", „Біля вогня".
ГРАЖИНА: „Їх Ексцеленція шофер".
КАСІНО: „Кабінет воскових фігур" (колірова фільма).
КОЛИСЕЙ: „Кохання без завтра", ревія „Хвиля морозів".
КОПЕРНИК: „Катеринка" (Фр. Ґаль).
МАРУСЕНЬКА: „Катеринка" (Фр. Ґаль).
МІРАЖ: „Котячий пазур" (Гарольд Льойд), „Тайна малої Шірлі".
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Вередлива Маріета" (Дж. Мекдональд).
ПАКС: „Петрусь" із Фр. Ґаль.
ПАЛЯС: „Китайські моря".
РАЙ: „Дві сироти".
СВІТ: „Дві сироти".
СТІДЕВЕ: „Любовні маневри" і ревія.
ТЕНЧА: „Для тебе танцюю" (Жан Гарльов).
ТОН: „Зі спогадів Чарлі Чана" з Варгер ом Олендом.
УТІХА: „Тайна замку Лібавон" і ревія.
ХІМЕРА: „Буря над світом".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
Болгарія в 1935 р.

Закордонне радіо.

Вівторок, 4. лютого 1936.

Відень (506,8) 13.10 Концерт, 17.25 Солісти, 20.30 Вечір варіяв і пісень, 22.10 Квартет, **Братислава** (298,8) 16.10 Концерт, 17.10 Скрипка, 19.50 Словацькі нар. пісні, 21.00 Оп. арії **Брно** (325,4) 18.30 Словацькі пісні, **Кошиці** (259,1) 17.00 Словно-муз. авд., 18.00 Для Закарпаття, 21.0 Пісні скандинавських народів, **Прага** (470,2) 12.35 Концерт орх., 15.40 Концерт квінтету, 17.20 Скрипка, 18.05 Пісні на тему давніх індійських поем, 21.00 Пісні Форстера, **Париж** (1648) 17.00 Форт. ресіталь, 21.55 „Ла Ґавет де Монмартр", **Білгород** (437,3) 12.00 Рос. мельодії в супр. балалайк. орх., 19.30 Нар. пісні, 20.20 Симф. концерт., **Берлін** (356,7) 12.00 Концерт, 14.15 Легкий концерт капелі, 16.00 Мельодії з оп. „Вундер ун Марі", 17.00 Нім. пісні, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Балади Лоде (Меззіпт бас), 19.00 „Де майвороник співає" оп. Легара, **Лейпціг** (382,0) Вок.-муз. концерт, 16.30 Давні танки на форт., 18.00 Танки й пісні, **Мінхен** (405,4) 13.15 Концерт, 20.10 „Ромео та Джулієта" траг. Шекспіра з муз. ілюстрацією, **Будапешт** (549,5) 13.30 Солісти, фортепіян, 18.30 Хор, 20.00 Концерт віденської музики, **Міляно** (368,6) 11.30 Концерт, 19.00 Легка музика, 20.35 Вечір опер, 20.35 Вечір опер Пучіні, **Рим** (420,8) 13.20 Концерт орх., 17.15 Солісти — форт., спів.

Середа, 5. лютого 1936.

Відень (506,8) 12.00 Орх. концерт, 14.00 Спів, 18.55 „Тангайзер" оп. Вагнера, **Братислава** (298,8) 20.45 Легка музика, 21.30 „Старий пастир не спить" кантата Кіевського на сольові голоси й хор, **Кошиці** (259,1) 19.05 Пісні словацького села, **Прага** (470,2) 16.10 Сальон квартет, 20.00 Галевий концерт, 21.25 Лірична суїта Берга, **Париж** (1648) 13.15 Легка музика, 18.30, 19.30 Концерт, **Білгород** (437,3) 13.15, 16.00 Спів, 16.30 Концерт, **Берлін** (356,7) 8.30 Концерт, 14.15 Танк. ритми, 16.45 Нар. музика на флет і клявесин, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Солісти — скрипка, форт., 20.45 Військ. марші, **Ляйпціг** (382,2) 12.00 Концерт військ. орх., 16.30 Пісні, **Мінхен** (405,4) 17.00 Концерт, сучасна музика та пісні, 18.00 Веселий розр. концерт, 20.45 Пісоньки, музика, **Будапешт** (549,5) 12.05 Цит. музика, 22.00 Спів, 22.40 Військ. орх., **Міляно** (368,6) 11.30 Камер. музика, 12.10, 17.15 Попул. й танк. музика, 20.35 „Анна Кета" оперетка Пієтрі, **Рим** (420,8) 17.15 Легка музика, 20.35 Опера.

Львівське радіо.

Вівторок, 4. лютого 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для мол. дітей: Співаймо пісоньки, 12.30 Концерт камер. орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка муз. з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Секстет, 16.00 Скрипка ПКО, 16.15 Оп. фрагменти з гр. пл., 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Історія чаю, 17.15 Солісти — скрипка, спів, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Смичк. квартети Гайдна, 18.30 Техн. скринька, 18.40 Сільна ферум, 18.45 Пісні Ст. Невдомського в супр. форт., 19.00 Новелітер. сигнали, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Репортаж із Олімп. Ігрищ у Ґарміш Партенкірхен, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 „Гронда Стамбулу" оп. Л. Фалля; у перерві: Веч. денник, Із сучасної Польщі, 21.45 Хвилина Р. Штраєса з гр. пл., 22.30 Вітаміни в людській поживі, 22.45 Подіядо: Маркета з гр. пл., 22.48 Літер. хвилина: „Буду пекарем" І. Копідевича 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Середа, 5. лютого 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Заслужені жінки, 12.30 Концерт, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Пісня з гр. пл., 16.00 Муз. загадки для ст. дітей, 16.20 Концерт Ерінового хору, 16.45 Гутірка музика зі слухачем радіо, 17.00 Дискутуймо: „Говорім про пропінцію", „Чому я такий невдоволений". 17.20 Концерт орхестри, 17.50 Огляд медичного гумору, 18.00 Спів: ресіталь у супр. форт., 18.30 Літер. парис, 18.45 Легка муз. з гр. пл., 19.00 Іван Местрович, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт вістки, 19.45 Репортаж із Олімпійських ігрищ у Ґарміш Партенкірхен, 19.50 Актуальний репортаж, 20.00 Радіокабарет із гр. пл.: Мішанина для кабарків, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Творчість Фр. Шопена, 21.35 Джередо крім в театрах, 21.50 Гутірка для купців: Про традицію для купців, 22.00 Олімпіяда теноріа, 22.25 Танк. муз., орх., 23.30 Льокальне закінчення авдиції.

Подяка.

Прибиті горем по смерти невіджалованої памяти сина і брата нашого **Тараса Евгена Микитина,** складаємо сердечну подяку всім, які відвідували бл. п. Тараса підчас його важкої недуги та підтримували його на дусі. Дякуємо Всч. о. парохові Дуткевичеві, о. Чемеринському, о. Яросевичеві й о. Попеделі за відведення на місце вічного спочинку та християнське похоронення тлінних останків. Дякуємо співакам і Змагунам Сп. Т-ва „Україна", що віддали останню присугу свому співтоваришеві, як також Товаришам і Товаришкам Покійного. Дякуємо п. дир. Чучмамові за гарну прощальну промову від С. Г. „Україна". Вкінці дякуємо п. радн. Купчинському і членам хору за концертове відспівання похоронних пісень.

Родичі, сестра, брат і родина

Радіокутик.

ОПЕРЕТКА Л. ФАЛЛЯ — „РОЖА СТАМБУЛУ".

Зпосеред опереток Л. Фалля особливим успіхом користується знана на цілому світі „Рожа Стамбулу". Вона представляє сучасну Туреччину, назагал вже европеїзовану, але зберігаючу ще деякі східні традиції. Такий підхід дозволяє впровадити до музики певні екзотичні елементи, повні краси й своєрідности.

Дочка Кемаліставші, вихована цілком по модерному, захоплюється творами письменника Андре Лері, в якому навіть на відділь закохується. Одначе батько її наказує їй вийти замж за якогось Ахмеда-бея. Слухняна дочка мусить погодитися з бажанням батька, але не хоче дати свого чоловіка, хоча й признає, що він симпатичний і гарний. Вона розуміється не знає, що цей Ахмед ідентичний з її улюбленим письменником Андре Лері, а Ахмед не зраджує свого інкогніта, бажаючи, щоб його кохали не як письменника, але як людину.

Щойно коли дочка Кемаля не може більш опертися чарові Ахмеда, він відкриває їй свій літературний псевдонім.

Цю оперетку надає Варшава 4. лютого о год. 20.00.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.21.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.35, 89.83, 89.17, Берлін 213.45, 213.98, 212.92, Голяндія 359.85, 360.37, 359.13, Льондон 26.22, 26.29, 26.15, Ню Йорк чеки 5.23 і 1/4, 5.24 і 1/2, 5.22, Ню Йорк кабель 5.25 і 1/2, 5.24 і 3/4, 5.2 і 1/4, Осльо 131.65, 131.98, 131.32, Париж 35.00.50, 35.07.50, 34.93.50. Прага 21.95, 21.99, 21.01, Стокгольм 135.52, 135.88, 134.92, Швайцарія 172.56, 172.99, 172.31.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 3-го лютого ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·50 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.34·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . .	2·60 „
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·14 „
1 л. сметани	0·75 „
1 кг. сиру	3·80 „

Тенденція на масло вдержана на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 3. II. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки молоді без острігів І. кл.	1·05 зол.
Курки з острогами товсті І. кл.	0.90 „
Індики товсті І. кл.	1.00 „
Пантарки товсті І. кл.	1.10 „
Товщені качки І. кл.	1.05 „

Приймає курн, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує пшеничну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових достацій.

ОПОВІСТКИ.

30. січня 1936 р. відбулося в П. К. О. третє прилюдне премовання книжечок на премовані ощадностеві вклади ІІ-ої серії.

В премованні брали участь книжечки на які зложено всі вкладки за минулий чвертьрік у речинці до 2. січня 1936 р.

Премії по 1.000 зол. впали на чч. 166.021, 173.263, 193.086.

Премії по 500 зол. впали на чч.: 150.369, 150.783, 151.904, 153.546, 161.399, 172.118, 173.422, 175.709, 179.330, 181.421, 191.193, 192.673, 200.134.

Премії по 250 зол. впали на чч. 151.100, 152.251, 152.886, 155.740, 156.025, 158.274, 158.541, 162.008, 162.188, 164.691, 166.234, 169.604, 171.151, 172.099, 175.301, 177.366, 177.813, 178.060, 178.093, 180.822, 182.140, 182.649, 183.273, 183.314, 184.767, 184.795, 185.625, 186.016, 190.009, 190.671, 192.622, 194.110, 194.457, 195.695, 196.083, 197.373, 197.786, 199.332, 199.921, 204.863, 210.012.

Премії по 100 зол. впали на чч. 150.800, 151.325, 151.462, 151.764, 151.962, 152.907, 152.821, 152.974, 153.211, 153.526, 154.059, 154.092, 154.605, 154.971, 155.791, 156.129, 156.145, 156.920, 157.035, 157.458, 158.037, 159.650, 160.387, 160.549, 161.337, 161.791, 162.600, 162.848, 163.057, 163.194, 163.244, 163.685, 163.712, 164.029, 164.045, 165.603, 165.733, 166.016, 166.394, 166.447, 166.459, 167.095, 167.335, 167.340, 167.853, 168.289, 169.155, 169.836, 169.914, 170.599, 171.797, 172.365, 172.365, 173.360, 174.186, 174.666, 175.508, 175.636, 175.815, 176.279, 176.680, 177.312, 177.968, 178.281, 178.722, 178.772, 178.795, 179.339, 179.412, 181.104, 181.142, 181.188, 181.189, 181.681, 181.758, 182.448, 182.975, 183.229, 183.557, 183.587, 183.776, 183.945, 184.050, 184.465, 184.806, 185.041, 185.072, 185.422, 186.336, 186.380, 187.040, 187.238, 187.738, 188.448, 188.706, 189.506, 189.583, 189.710, 189.896, 190.021, 190.383, 190.455, 190.491, 190.538, 190.711, 191.004, 191.331, 192.078, 192.236, 192.415, 192.771, 192.910, 193.492, 193.626, 193.894, 194.097, 194.641, 195.163, 195.278, 195.918, 196.249, 196.399, 198.822, 199.032, 199.148, 199.200, 199.839, 199.972, 200.012, 201.738, 207.013 208.472, 209.003, 210.011, 210.704, 211.219.

Загалом впало 192 премій на загальну квоту зол. 33.250.

Заінтересовані вкладчики будуть про це повідомлені листовно.

Треба зазначити, що засадою ощадностевих прем. вкладів ІІІ-ої серії є постійний зріст числа премій в міру зросту вкладів на книжечці, при чому по одержанні премій, книжечки не тратять своєї важности, але надалі беруть участь у преміях під умовою, що треба точно вносити дальші вкладки.

Книжечки ІІ-ої серії, на які впали премії по зол. 250.— в попереднім льосуванні, дотепер не відібрані: ч. 161.830 П. і 169.486 П.

На Рідну Школу за календар зложив п. Ярош, Тарнів 5 зол.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

НАУКА

Дирекція Державної Школи Економічно-Торговельної у Львові, пл. Стрілецька 8, оголошує вписи на 5-місячний Курс Книгово-кооперативний разом із писанням на машині і стенографією. Вписи щодня в годинах 18—19. Курс починається 3-го лютого 1936. 5-5

Танців першорядна школа Брисьової Іравтової і Сина. Вписи Баторія 28. 6-6

Школа жіночого крою, шиття, моделювання, яку веде моделіст Бідерманьмонований у Парижі, Дрездені, Відні, перенесена на вул. Оссолінських 12, починає вечірні курси. 1008 9-12

КУПНО - ПРОДАЖА

Купую дяси, творі та інші сирі шкіри. Юліян Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46. 998 9-10

Централя панчіх ПФАВ, Львів, Бойміт ч. 12, поручає найсильніші вироби **найдешевше.** 1003 8-10

Вечорові сукні по зол. 25, 35, 45 і вище, **міжсезонові плащі** з футрянними повнірами і без по зол. 40, 50, 60, 70 і вище. **Окремий відділ** сукон і плащів висортованих в цінах від 15 до 25 зол. поручає підона фірма **Я. Посамент,** Львів, Академічна 2 (готель Жорка). 1-3

Хто любить гарне і добре виконане білля, **хто шукає** солідної і чемної обслуги, **кому Залежить** на низьких цінах — купує постійно всяке білля мужеське, жіноче, дитяче і постелеве в знаній краківській фабриці **„ПАВ"**, Львів Сикстуська 1.

Не виплатиться шити дома гарне білля постелеве готове і до міри купите значно дешевше в краківській фабриці **„ПАВ"**, Львів, Сикстуська 1. 1083 2-2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Нотаріят шукає концептової сили. Листи до Адмін. „Діла" під „Нотаріят". 1092

ОГОЛОШЕННЯ.

Важне для Управ Громад.

Значки для псів
Ковтки для худоби
Таблички на возн
достарчає
ФІРМА **Андрій Берлінський**
Львів, Шевченка 11. 1032 6-15
ГОРДІЙ ВРАСЮК.
БЕЗПУТНІ
Ціна 0·50 зол., в почт. перес. 0·65 зол.

Шлюбні сукні, Убрання смокінгові випозичаю. Пл. Теодора 4.
Тел. 1.6.85. 1179 6-5

Чахотка легенів
є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: брошіту, грипи, доскульного кашлю, що перетовлює і т. ін. вживають ліквір **„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ"**, який уменшує хорим плювати та усуває кашель. 13/III 11—36

До винайму
8 покоїв з повним комфортом на III. поверсі в реальности Земельного Банку Гіпотечного при вул. **Словацького 14.**
Інформації в ліквідатурі Банку.

Одинока українська
Механічна Пральня
передше „Бріш"
Львів — Бляхарська 21
Зелена 31
пере коверці, білля, фіранки
красить і хемічно чистить
одежу, капелюхи, кидини, церковні ризи. 45/III 3-4

Читайте „Діло"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 27 (14.275). Львів, середа 5. лютого 1936. Rocznowa opłata opłacona ryczałtem. Рік VII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Півріччю 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Американський „акт про нетральність".

ВАШИНҐТОН, 4. 2. ПАТ. В палаті послів суворо скритикували проєкт нового „акту про невтральність" авторства Рінолдса. Тому, що обговорюючий тепер закон про невтральність витасає 29. лютого, прийдеться його мабуть продовжити.

40,000.000 ҐАЗОВИХ МАСОК.

ДАЛЬШІ ЧУТКИ ПРО БРИТІЙСЬКІ ЗБРОЄННЯ.

ЛЬОНДОН, 4. 2. ПАТ. „Дейлі Геральд" пише: Британський уряд приготовлює фабрикацію 30 до 40 міліонів ґазових масок. До кінця року фабрикацію покінчилиб і кожна громада малаб окремий маґазин ґазових масок.

„Івнінґ Нюз" подає чутки, що в 1936/37 буджет міністерства війства піднесеться до 35 міліонів фунтів, себто подвоїться в порівнанні з роком 1934/5.

В Сирії дальше несупокій.

Страйк у вищих школах Дамаску тревае далі. Чотирьох студентів прогнали, кількадесятьох засудили на пару вязниці. По місті ходять сильні відділи жандармерії. Трамваї не їздять, окрім одної лінії.

Після похорону жертв останніх випадків дійшло до нових сутичок між поліцією і юрбою, що виходила з мечету. Поліція й військо стріляли до юрби. Чотирьох убитих і кількадесять ранених по обох сторонах.

НАПЕРЕДОДНІ ЗДОБУТТЯ МАКАЛЕ?

ЛЬОНДОН, 4. 2. ПАТ. Райтер подає: Абісинці окружили Макале та позбавили тамошню італійську залогу води, відвертаючи русло ріки, що плила крізь місто. Тому в абісинських кругах сподіються, що дні Макале почислені.

ІТАЛІЙСЬКІ ТРАСПОРТИ ПЛИВУТЬ.

КАІРО, 4. 2. ПАТ. Пароплави „Льосандра" та „Італія" з вантажем понад 5000 вояків та военним матеріялом увійшли в Суезький канал, прямуючи до Еритреї.

Морська конференція.

ПАРИЖ, 4. 2. ПАТ. Як подає Авас на основі вісток з офіційних кругів, британський уряд не запросить Німеччини на морську конференцію, заки не дійде до порозуміння між чотирма дотеперішніми її учасниками.

ПРОЦЕС „УСТАШІВ".

Три учасники замаху на югославянського короля Олександра висказали побажання, щоб їх оборону перебрав адвокат Де Сентобан. 5. лютого зачинається вдруге розправа в Ез-ан-Прозанс. На першій розправі боронив підсудних адв. Дезбон, що його предсідник усунув з приводу невідповідної поведінки. Новий оборонець звернувся до адвокатської палати в Ез-ан Провансе з проханням додати йому ще 3-ох місцевих оборонців до помочі.

Американська преса проти Анґлії.

НЮ ЙОРК, 10-го січня. (Вл. кор.) „Ню Йорк Амерікен" містить довшу передовицю, звернену проти „віроломного Альбіона" з нагоди военної погрози Італії. Ґазета каже, що Італія зовсім отверто проголосила свої наміри і тому кожний знає, яке її становище. Але яке становище Анґлії, цього ніхто не знає, бо вона „не виложила на стіл карт", як це зробила Італія. Зате Анґлія послугується Лігою Націй як своїм параваном і хоче прикрити свою неясну політику. Це все тепер, коли вона заволоділа половиною Африки. Коли Анґлія заперечує Італії її аспірації на Африку, то це тому, що вона сама хоче забрати цілу Африку. Коли мова про цивілізаційну місію в Африці, — пише „Амерікен" — то Італія скорше була цивілізованою державою, ніж Анґлія і тому має підставу йти тепер з цивілізаційною місією на Абісинію, де ще панує невільництво. Стаття кінчиться характеристичною заміткою: „Коли Анґлія протестує проти загарбування Абісинії Італією, то нехай наперед сама зверне ті африканські посілости, що вона їх давніше загарбала. Щойно тоді можна буде вірити у щирість Анґлії".

Сан Маріно в руках фашистів.

Відома маленька республика в Італії, Сан Маріно, перейшла до фашистів. Її паризький представник, Еврікі Ґарда, дарував 20.000 лірів Муссолінієві на війну проти Абісинії. Тим покінчилася славна воля республики, що давала захист неодному політичному втікачеві. Вона була колись основана на те, щоб дати пристановище невільникам утікачам.

Хвиля страйків.

ЛЬОНДОН, 4. 2. ПАТ. Настрій страйкуючих мясних робітників ворохобний: вони окружили т. зв. Смітфільд Макт і не пускають до саль, де продають мясо. Страйк потягнеться кілька днів: небезпечний він тим, що обнимає 10 тисяч людей та продукцію, що покриває 80 прц. споживання Льондону. Може перекинутися і на транспортових робітників у доках. На вчорашньому вічу рішили продовжувати страйк.

ГАВР, 4. 2. ПАТ. 500 робітників корабельних варстатів у Сен Нозер рішило сьогодні почати страйк.

САНТІЯҐО ДЕ ЧІЛЕ. 4. 2. ПАТ. В Чіле вибух частинний страйк залізничників, що може перекинутися на цілу державу. Уряд бореться з саботажами, та проте в кількох місцях хтось розкрутив рейки і три поїзди вискочили із шин.

НЮ ЙОРК. 4. 2. ПАТ. Посадникові Ню Йорку вдалося не допустити до страйку обслуги війл, що був би сваралізував рух у хмародерах.

Японія не хоче арбітражу.

ТОКІО, 4. 2. ПАТ. Міністерство війни рішуче протиставиться принятю предложення большевицького командування, щоб граничні конфлікти між Манджурією та Монголією передати „безсторонній комісії", себто міжнародньому арбітражеві. Більш доцільно булоб стягнути війська обох великодержав назад кордону, або провести домаю нейтральну лінію.

Представники міністерств закордонних справ, війни та маринарки відбули вчора нараду над напруженою ситуацією на манджурсько-совітському пограничі та над можливістю полагодження большевицько-японських взаємин.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками

КНИЖКА ВІДЗНАЧЕНА ЦЬОГОРІЧНОЮ НАГОРОДОЮ „Т-ВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ"

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

ІРИНИ ВІЛЬДЕ — що тільки одна дістала цього року літературну нагороду.

На перехрестю господарської політики.

Примани експериментів та омани стійного гроша.

Зміплутана господарська ситуація в Польщі вимагає точної аналізи і докладної обсервації щоби можна було зміркувати, що є і що буде, чи вже чим грозить майбутності теперішність.

Дотеперішні засоби оздоровлення мають свої добрі і разом з тим лихі сторінки. Взяти хочби акцію відсоблення хліборобства. Чи перебільшені є нарікання на занепад моралі довжників, на шкідливість атмосфери піддоваення, лиху волю платників, тощо? Досвід показав, що неґативної сторінки не можна недоцінювати. Та це тільки один пункт програми, що її накреслив собі уряд ідучи до оздоровлення господарства, програми яка засадничо спирається на т. зв. деформації. І ціла та програма викликує багато застережень, а чутки, заперечені недавно мін. Кьятковським, немов би то уряд замірав покинути дотеперішню політику деформації, є саме виявом настроїв поважної частини громадян Польщі, яка воліла б іншу господарську „офензиву", як та, що її проводить тепер Варшава.

Закордонні зразки щасливого „накручування конюнктури" мають свою атракційну силу особливо в обличчі польської господарської дійсности, яку відчуває кожний рядовий громадянин. І саме цікаво приглядуться лужкам людини, яка з ґеоґрафічної перспективи слідкує за господарським життям Польщі та намагається бути у своїх міркуваннях до праю сміливо.

Маємо на увазі статтю, яку прислав до радикально-санаційного „Куріера Поранного" з столиці Анґлії Ф. Барер-Чарнецький, видруковану під багатомовним наголовком „Під тягарем панщини". Попробуємо дати тут хід думок цього талановитого обсерватора і строгого критика господарської політики уряду:

Найвеличніша ініціятива для подужання хворого господарського орґанізму Польщі зустрічається з консервативним окликом: нас не стати на експерименти! Так, дійсно не стати! Але плід клуат рости найбільш фантастичну з усіх експериментів „власичну" й „ортодоксійну" госп.-фінансову політику... у країні, яку неволя, пайди і воєнне знищення позбавили всіх капіталів?! Чи це не самогубство *ускладнювати всяку госпактивність найбіднішого з усіх европейських народів від кількости кільограмів чистого золота в пивницях Польського Банку?* Публичні видатки забирають щораз більшу частину доходів громадян, які з великою швидкістю стають народом невільників. Чи на це треба було самостійности?

Польщу (читаємо там далі) не стати на експерименти! Але перш на все, не стати її на те, щоб дихати у порожнечі і пекти хліб без муки. Невже не цікавить Польщі відмо з того, що за останніх 5 літ стоїть у світі, що такі багаті капіталом країни, як Анґлія і Зл. Держави, ведуть собі з ортодоксійних теорій про „стійкість валюти", що заможна Швеція, Данія, Норвеґія, пішли слідами двох попередніх держав, а міці роблять якісь чародійні штуки з валютою! Тільки Польща, построшна в ніжні пер золотого стандарту горло ходить по кладовищі свого добробуту!... Громадянам Польщі кажуть: помножуйте національне багацтво внутрішнього капіталізацією. Для цього потрібно „стійкість валюти".

І автор розглядає ті дві справи. Отже наперед „стійкість валюти". Він стверджує, що „для величезної більшости населення Польщі саме нестійкість валюти є щоденною траґедією" і це Б. Чарвомський ілюструє численними прикладами зросту покупної сили гроша. Він питає, що цікавить пересічну людину паритет між золотим і золотом?! Чи не є тій людині байдуже, яка є вартість золотого у грамах чистого золота, коби тільки залишилась та сама вартість мірена хлїбом, мясом, сіллю?!

Пересудом є твердження, неначе у Польщі зростає *внутрішня капіталізація*. Це просто оманa („злудзенє")! Процес внутрішньої капіталізації не тільки не почався ще в Польщі, але навпаки *йде з величезною швидкістю декапіталізація*, занік національного багацтва. І автор виказує, чим є фетиш внутрішньої капіталізації. Коли йде про грошеву капіталізацію, то польський нарід (автор уживає цей вислів, розуміючи під ним безперечно населення Польщі) вібрав за 18 літ самостійности 3.500 тисяч міліонів. Рівночасно його задовження дійшло до 4,691 тисяч міліонів, з того 1.346 т. м. внутрішній довг скарбу. Колиб навіть цей внутрішний довг признати паперовим, то все одно висліди процесу внутрішньої капіталізації рівняються нулі. Та автор бере справу докладніше, а не хоче тільки дивитись на нац. багацтво через призму грошевої капіталізації. Який справжній дорібок?

Польщі бракує міліон домів, 10 тис. шкіл, 3 тис. кільометрів водних каналів, сто річних пристаней, 100 тисяч кільометрів рік чекає на реґуляцію, руйнуючи щорічно надбання убогого населення. Польщі брак 200 тис. особових і 50 тис. тваровних авт, щоби дорівняти тільки ЧСР. Навіть стан воєнного поготівля є дуже проблематичний.

Ну і щож? При тому танцю нужди — ніщо інше, як навликування до ощадности. Чи в умовинах, створених „ліберальною" госп. політикою, Польща бодай за 100 літ здобуде це мінімум нац. багацтва, без якого грозить їй поневірка?! Чи Польща зможе інвестувати міліярд золотих річно? Відповідь на ці питання залишає автор тим, які кажуть, що з Польщі можна вигнати нужду тільки ощадкуванням і працею...

Треба завважити, що зреферована стаття писана незвичайно гострим пером, бо — як автор зазначує — громи самі влазять під перо. Ми тільки подали невеличкий зміст довгих міркувань, які мабуть в редакції „Курієра Поранного" найшли симпатиків, бо стаття поміщена була без застережень.

Як відомо, польський уряд приступає тепер до акції, що має оживити господарство Польщі у прискішеному темпі. На першому плані стоять *великі інвестиції*, а саме роботи над залізничими, бітними і водними шляхами, будівельні і меліораційні роботи, тощо. Однак фінансування цього плану йтиме не через валютові експерименти чи обтяження буджету, а з джерел таких, як: кредит промислу, продаж деяких державних підприємств і т. і. Вся валютова політика має залишитись дальше ненарушена, не зважаючи на валютово-міжнародні події і на те, що останні місяці поважно погіршили положення Банку Польського (значний відплив золота). Уряд відкидає рішуче не тільки думку про зниження вартости золотого і т. зв. „контрольовану інфляцію", але й не хоче слухати підшептів ультрадефляціоністів, які доказують необхідність гострої контролі грошевої господарки, себто обмеження вивозу польської валюти з одночасною реґляментацією девізового обороту.

В. Н-вич.

За океаном.

КОНЦЕРТ РЕЛІГІЙНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ В ЧЕСТЬ МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО.

НЮ ЙОРК, 10. січня (Вл. кор.). Вісімка злучених українських хорів із Ню Йорку та околичних громад: Бруклина, Йонкерсу, Джерзи Сити, Нюарку, Пассейку, Елизабету та Бейону уладжує в неділю, 31. травня цього року, у головній концертовій салі Карнеґі Голл у Ню Йорку великий концерт української релігійної музики для вшанування сімдесятьліття Митрополита Кир Андрея Шептицького. Злученими хорами управлятиме проф. Олександер Кошиць, який уже відбуває проби. Вони відбуваються в Українськім Народнім Домі в Джерзи Сити. Програма обійме всі напрямки релігійної музики, як теж будуть заступлені композиції з усіх українських земель. Концерт відбудеться названої неділі увечорі, ціни місць будуть популярні, щоб дати кожному змогу взяти участь у цьому святі. Плянують теж видання окремої памяткової книжки з програмою і в ній мають бути поміщені відповідні статейки про діяльність Митрополита, про українську творчість на полі релігійної музики, про наші хори і т. п. Професорові Кошицеві помагають у підготові хорів диригенти Теодосій Каськів у Нюарку, Андрій Ґела з Джерзи Сити, Теодор Онуфрик у Ню Йорку, Михайло Фатюк у Йонкерс, Василь Савицький у Бруклині, Василь Мельничук у Бейоні, Михайло Ядловський в Елизабеті і Степан Грабар у Пассейку. Хористів є понад 300. Це переважно ті самі співаки, що брали участь у концерті в честь Шевченка в Тавн Голл у Ню Йорку у квітні минулого року.

РІЗДВО В НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, 10. січня (Вл. Кор.) З огляду на гарну погоду цьогорічне українське Різдво притягнуло великі маси народу до церков. У святоюрській нюйоркській церкві було багато народу опівночі. Тоді теж прибули на відвідини студенти Коломбійського університету, зорґанізовані в так звану „Виправу для поєднання", разом із своїми професорами. В передполудневому богослуженні на само Різдво взяли участь вірні в такому числі, що в церкві не стало місця. Прибули теж і чужі гості, щоб прислухатися українським церковним співом.

Вечором на третій день свят відбулася в залі університету Ню Йорк заходами гуртка українських студентів вистава картин із українського

ФРАНЦ ПАВЛЬ.

Добрий інтерес.

До „Роялю" найдорожчого готелю, де найбагатші багачі витанцьовують чарльстона, увійшов елеґантний панок.

— Чи може наняти окреме мешкання?

Портієр поклонився глибоко:

— До ваших послуг! Три кімнати з лазенкою на першому поверсі!

— Добре! Прошу вислати когось за моїм багажем!

*

У суботу ввечір хтось застукав до дверей багатого гостя. Кельнер, що „урядував" на цьому поверсі передав рахунок за минулий тиждень. Гість кинув недбайливо оком на цифру, витягнув чекову книжечку і підписав чек. Кельнер завагався:

— Вибачте, пане Вебс, але каса ваша приймає тільки готівку...

— Готівки не маю, але касієр може зателефонувати до банку за інформацією, чи чек має покриття.

*

З банку сказали, що чек добрий. Коли містер Вебс переходив пополудне через голь, директор готелю виправдувався за кельнера, який поводився так нечемно.

— Все в порядку — відповів Вебс з усміхом. — Це недовіра повсім зрозуміле,.. яж тут у вас перший раз. У нинішніх часах треба завсіди бути обережним... Ага, чи не могли би мені поручити якогось першорядного ювеліра?

— Зараз тут коло нас на розі стара фірма Сандерс.

— Дякую!

Підніс два пальці до капелюха і пійшов.

*

Містер Вебс оглядав перстень з усіх боків:

— Яка ціна?

— 2.000 долярів — відповів ювелір — бриліянт чотирокаратовий з ґарантією щодо чистоти.

— Добре — сказав Вебс по надумі — я його візьму.

Лице ювеліра засяяло, але зараз і захмурилось, коли гість виписував чек.

— Вибачте, але ми не мали досі приємности з вами... якби ви могли готівкою...

— Я принципіяльно не ношу при собі готівки, але ви можете спитати в банку.

— Тепер уже банки зачинені.

— То зателефонуйте до мого готелю, там вам дадуть відповідь.

Ювелір пішов до телефону з квасною міною, але вернувся врадуваний:

— Справа полагоджена. Ми можемо приняти чек і просимо вас дуже вибачити нам...

— Нема за що. Ви повелись зовсім правильно. У нинішніх часах...

І з усмішкою, приймаючи компліменти ювеліра, відійшов.

*

Пів години пізніше до фірми Сандерс задзвонив телефон.

— Гальо? Хто говорить, Ґрінберґ? Що чувати? Що таке? Продали вам бриліянт за 800 долярів, ну, і що з того? Що чотирокаратовий бриліянт?! Певне, що це мій перстень! Змилуйтесь, ловіть цього злодія, він дав мені фальшивий чек! Що, вже пішов?! Я зараз біжу на поліцію!

*

Поліція прийшла саме тоді, коли містер Вебс пакувався.

— Чи ви купили у фірмі Сандерс бриліянтовий перстень за 2.000 долярів і відпродали його зараз за 800 долярів фірмі Ґрінберґа?

— Так — відповів Вебс спокійно.

— Чи ви признаєтесь, що купили цей перстень на підставі фальшивого чеку? — питав детектив.

— Ні — протестував Вебс — чек зовсім добрий... спитайте в дирекції готелю.

— Готель ви теж ошукали! Чи хочете в мене вмовити, що маючи добрий чек, можна перстень вартости 2.000 долярів зараз відпродати за 800? Як ви можете це пояснити?

— Дуже просто. Я мусів негайно виїхати і потребував готівки. А що банки були вже зачинені...

— Ха-ха! — глузував детектив — банки були вже зачинені! Дійсно пех! Ми розуміємось на таких трюках! Завсіди, коли банки вже зачинені ви, круті, витягаєте свої паперчинки! Арештую вас за обман! Ходіть зі мною.

Вязень узяв спокійно свій капелюх.

— Добре піду. Але попереджаю вас, що я подам фірму Сандерса до суду за незаконне арештування, яке принесло мені матеріяльну шкоду. Коли я не можу відїхати, то страчу гроші...

— Добре, добре! Будете оповідати ці небилиці в дирекції поліції!

*

Адвокат фірми Сандерса так закінчив свій звіт із процесу:

— Мушу вам сказати, дорогий приятелю, що ви трохи занадто поквапились. Не можна казати арештувати чоловіка на підставі самого підозріння. Як ви вже знаєте, банк викупив чек без ніяких труднощів, а пан Вебс сидів у вязниці три дні! У своїй скарзі проти вас доказав він, що втратив інтерес вартости десять тисяч долярів. За те, що ви підорвали його честь теж домагався десять тисяч долярів і суд мусів признати йому рацію, засудивши вас на двацять тисяч.. Я не міг нічого зробити...

*

У великому голі в „Паляс-Готель" у Льос Анджельос проходжується елеґантний панок. До нього підбігає директор:

— Містер Вебс! прошу мені вибачити! Цеж звичайне непорозуміння з цим рахунком. Зовсім зрозуміло, що ми приймаємо ваші чеки без застережень...

— Все в порядку — відповідає містер Вебс і поклепує директора по плечах. — Тому, що я у вашім готелі перший раз, то вважаю зовсім природною вашу обережність. У нинішніх часах ніколи не можна сказати... Ага, я хотів вас спитати: чи не могли би ви поручити мені якогось першорядного ювеліра?

Перекл. *в. з.*

Святого Вечора, складених д-ром Л. Цегельським. Прибули студенти і професори, щоб оглянути українські різдвяні звичаї. Саля була переповнена, присутніх було понад 600 осіб.

У Бруклині, як у північній частині, так і в полудневій, церкви були теж зовсім виповнені. В Джерзі Сити рання Служба Божа зібрала багато молоді, а передполуднева зібрала старших.

У Нюарку прибули всуміш старші й молодші. Але загально чути було критику нашої дотеперішньої інерції із заведенням американського календаря, щоб улекшити всій молодій ґенерації бути приявною на святах української церкви.

УДАЧНЕ СВЯТО КОЛЯДИ НА РІДНУ ШКОЛУ.

НЮ ЙОРК, 13. січня. (Вл. кор.) В неділю 12. січня відбулося в Українськім Народнім Домі в Ню Йорку свято коляди на Рідну Школу від год. 3. зполудня до 9. веч. Свято складалося з трьох частин: із коляд, промов і ярмарку. Ввесь дохід призначений на Рідну Школу.

Концертову програму виконала смичкова орхестра проф. Михайла Гайворонського. Програма була зложена із колядок і щедрівок Ф. Котесси, М. Леонтовича, К. Стеценка й інших в орхестральній перерібці Гайворонського. Популярні коляди співала вся публика разом з орхестрою під спільною диригентурою Гайворонського. Це робило дуже велике враження, тимбільше, що світла на салі були погашені, а блимали лиш колірові лямпки на двох різдвяних деревцях, уставлених по обох боках сцени. Крім цього виконала орхестра прегарну рапсодієту Антоніо Кужелі, вальси Брамса, а додатково популярну пісню Дениса Січинського в обробці Гайворонського й „Український танок". Ця орхестра, до 30 осіб, це молодь середня й вищешкільна, що має за собою цілу низку виступів серед нашої кольонії, між чужими і а радіо. Вона й цим разом зробила велику прислугу українській громаді.

Свято отворив заступник голови Центрального Комітету Українських Національних Товариств, П. Сокальчук, пояснюючи причину уладження такої коляди цього року. Він теж подав до відома повну програму після концертової частини і потім переводив збірку. Промову із виказанням потреби Рідної Школи для перевиховання нації сказав д-р С. Демидчук, а о. Петро Понятишин говорив про значіння культури в народі. Від себе зложив промовець 100 долярів, потім склали свої жертви товариства Дністер (теж 100 долярів), св. Михайла (16 дол.), Запорожська Січ (11 дол.), Золота Липа (10 дол.), відд. 204 У. Н. С. (10 дол.) і збірку при вступі до церкви св. Юрія на Різдво (27 дол.). За товариствами пішли громадяни та із збірок разом прийшло 400 долярів. Інші товариства ще не були готові з колядою, тому мають скласти її пізніше.

У третій частині вів перед Андрій Дубас як продавець ріжних предметів, дарованих громадянами Василем Пуйдою (вартости к. 50 долярів), Мироном Сурмачем (радіо на розгривку за 25 дол.), Петром Задорецьким (ріжних предметів на 15 дол.), Яковом Корнатом (сорочки шовкові і краватки), Антоном Пасічником (вишиваний настільник), Анастазією Королишин (вишиваний шлях на стіл), Анастазією Залужною (подушечку на софу). Більші річи продавано на вигривку льосами, менші на ліцитації. Це була радісна забава, яка не закінчилася через недостачу часу і тому буде ще уладжений окремий вечір для докінчення коляди. Є надія, що коляда перевищить суму 500 долярів.

С. Д.

У Львові продає: „Фото-Радіо-Палас", пл. Марійська 8. Тел. 286-08.

Сіль, тютюн, денатурат.

Зміст промови пос. З. Пеленського, виголошеної на буджетовій комісії дня 31. січня ц. р. при буджеті державних монополів.

СІЛЬ.

Державні монополі — це найбільший податок, яким обтяжені працюючі маси населення. Чема людини, щоб цим податком не була обтяжена, тому то цей податок є для нас, як представників широких мас сільського населення, першорядної ваги. Промовець обговорює сільний монополь і вказує, що з року на рік паде споживання білої і сірої соли. Це доказ зубожіння населення. Статистика виказує зріст продажі камінної соли, призначеної для худоби. Невжеж селяни, не маючи гроша для себе на сіль, купують для худоби? Ні! Вони її самі споживають. Ціна соли безумовно за висока. Остання обнижка ціни соли на 2 сот. безумовно за мала. Є конечне дальше і то видатне обниження цін соли, щоб убоге сільське населення бодай сіллю могло „помастити" собі свою щоденну картофельну страву. Обнижка соли є конечною вимогою найширших мас населення. Дальше бесідник обговорює підкарпатські саліни та виказує конечність признання їм більшої скількости продукції соли, бо в той спосіб обнижаться кошти продукції. Спротивляється якнайрішучіше ріжним замірам ці підкарпатські саліни зліквідувати. Це наш довголітній промисл, каже промовець, ми маємо право домагатись його удержання і праці для наших робітників.

ТЮТЮН.

В дальшій частині своєї промови обговорює посол П. тютюневі плянтації і вказує на конечність їх поширення та вимагає здержання імпорту заграничних тютюнів. Є ще цілі повіти, в яких можна повести широку плянтаційну акцію і вказує на повіт Теребовлю, де з невідомих причин здержано тютюневі плянтації, а той повіт до цих плянтацій дуже добре надається. Дирекція монополю в полудневих воєвідствах може похвалитись повною чисткою українців-урядовців і робітників по тютюневих фабриках. Всюди спроваджують робітників із заходу, лиш деколи мала горстка українців-робітників дістає сезонові роботи. Напр. у Борщеві на 28 урядовців був один українець, але й того звільнено по 3-х роках праці! Таксамо у всіх інших фабриках. Селяни жалуються на шикани при відданні тютюну й оцінці його. Домагаємося, щоб при оцінці товару могли бути представники нашої хліборобської організації „Сільський Господар". У додатку практикують і таке, як це мало місце в мин. році, що при виплаті за тютюн вийти з гмінах стягали безпощадно військовий податок, і то в поважних квотах, так, що селяни майже нічого не дістали на руки. Уважаємо таку політику дуже шкідливою. Домагаємось допущення на наших територіях українців робітників та урядовців до тютюневих фабрик.

ДЕНАТУРАТ.

Напевно всіх на салі діткнули глибоко слова референта, що на Волині й Поліссі зуживають найбільше денатурованого спірту. Мене як українця заболіло це може більше, як вас усіх. Це йде про наш нарід, про його здоровля. Напевно всі розуміємо, до якої катастрофи веде масове уживання денатурату. Напевно всім вам, як і мені, залежить на здоровлі громадян. Одначе є глибока причина, чому власне на Волині й Поліссі зуживають стільки денатури. Причина — це тамошні славнозвісні відносини. Цеж країна, де не вільно працювати нікому освітньому товариству, де зложення протиалькогольного товариства „Відродження" уважають небезпекою для держави. (Голоси з лавок: Вам не йде про денатурат, ви поборюєте монополі. Лишіть у спокою Волинь! і т. д.). Ви, панове, можете кричати, скільки хочете, ми сповняємо наш обовязок і вказуємо, до чого доводить адміністрація східних воєвідств. Ми маємо право домагатись для нашого народу нормального життя і розвою. Хто з вас хоче, нехай обороняє волинський денатурат. Ми домагаємось від уряду, щоб на Волині вільно було продавати денатурат на підставі спеціяльних концесій і докладного нотування, хто купив, чи пак має спіртову машинку та її уживає.

СІРНИКИ.

Що сірники за дорогі, всі в цьому згідні. Ми маємо тим більше право про це говорити, бо в часі заключення договору з концерном Крюґера ми проти цього протестували і вказували, що з цього вийде. На жаль, наші сподівання сповнилися. Що року гірше. Що року менше зуживає громадянство сірників. Знаємо, що є спеціялісти, які вміють ділити сірники на 4 частини. (Голос із салі: Вже зголошений патент!). А з запальничками дійшли ми в цім році дійсно до величавого успіху. Як казав нам референт, оштемпльовано в цьому році аж 99 запальничок. Знаємо дійсні гумористичні історії, якто деякі громадяни зголошували запальнички до оштемплювання і їх потягнули до відповідальности за нелегальний „шмугель". Мало не трапитись навіть одному дуже високому державному урядовцеві. Вже найвищий час, щоб уряд розвязав цю тяжку умову з концерном Крюґера.

ДЕРЖАВНА ЛЬОТЕРІЯ.

Коли державна льотерія виказує поважні прибутки, то нема причини тішитись. На льотерії грають люди в одному краю з багатства, в другому з бідн. У нас дуже часто з розпуки за останній гріш купують льос, бо цей спосіб уважають за єдину можливість заробітку. Не можна порівнювати наших відносин з Францією чи яким іншим багатим краєм. Рішуче противлюся проєктові пос. Вагнера, який монополям підсуває ще один проект доходу, а саме введення чисельної льотерії, себто такої, яка була в Галичині перед війною. На цій льотерії грали б напевно найбідніші люди, даючи свій останній гріш у надії, що виграють бодай 100 зол. Неодна бідна зарібниця далаб останні 20 сот. на льотерію, замість цього, щоб купити для дитини літру молока. Зробилаб це в надії, що своїй дитині поможе, а в дійсности програє. Противимось цьому проєктові, щоб витягати останній гріш з кишень найбідніших.

Просфори.

В мин. неділю відбулося у Львові ні менше ні більше, а 9 просфор у ріжних українських установах. Доказ, як широко пульсує наше життя у Львові.

Започаткувало ті просфори в само полудне Т-во *„Зоря"*, в якому просфору посвятив о. Василів, що й зложив зібраним у числі до сто осіб членам і запрошеним гостям побажання. Потім промовляли: голова Т-ва дир. Сидорак, посол д-р Біляк від УПР і Нар. Організації, проф. Матіїв, Мельник від Рідної Школи, п. Карпяк від Міщанського Брацтва, дир. д-р Федак та інші. Присутні провели час на милій гутірці, яку переплітали виступи власного хору й орхестри.

Дуже гарно пройшла просфора в *монастирі СС. Василіянок при вул. Потоцького*, де на поміщ. комітету будови церкви зібралося в год. 5. понют. понад 150 громадян (ок). Просфору посвятив о. кан. Лепиян, після чого промовив голова комітету о. крил. Дзерович, який подав присутнім радісну вістку, що плани будови церкви вже затверджені і комітет після кількох дрібних поправок у плянах почне вже на весну будову. В касі комітету є 17.765.62 зол. готівки, крім того закуплено вже цеглу, вапно то-що, а Центросоюз жертвував на будову 15 тон цементу. Решту мусить зложити все громадянство. Після того промовляли: від установ Городецького передмістя п. Олексин, від святоюрської парохії о. Семчишин, від Нар. Організації п. А. Добрянський, далі Преосв. Будка, який прибув на салю просто з просфори у Знесінні та вкінці голова чит. „Просвіти" на Вульці п. Дубас. Промови переплітали виступи хору, танцюристок і скрипкове соло учениць семинарії і нар. школи СС. Василіянок. З великим успіхом пройшла теж настроєва сценічна картина і монольоґ маленької учениці-артистки, що збирали заслужено багато оплесків.

Попоудні відбулася просфора в Т-ві українських дозорців і домової прислуги *„Воля"* (у власній домівці при вул. Вірменській 2.). На свято зійшлося коло 400 членів Тва. Просфору пообласловив о. Вол. Сідовський, який виголосив теж промову, кажучи у ній, щоб присутні завжди кріпко держалися своєї віри. Другу промову виголосив пос. д-р Ст. Біляк, у якій вказував на небезпеку большевицької аґітації, яка старається впнсватися до Т-ва. Третю промову виголосив голова Т-ва Квічаловський. Підчас просфори грала орхестра Т-ва.

Свято просфори в домі *читальні „Просвіти" в Бодяниці* пройшло дуже гарно. Просфору пообласловив о. Милевич, що й виголосив привітну промову. По нім промовляв ще голова читальні п. Франц Заяць, далі мец. Корчинський від Матірнього Т-ва, п. Ат. Добрянський від Нар. Організації і ради. Стерчак від кред. кооперативи „Самопоміч". Підчас свята співав чит. хор стрі-

лецькі пісні. Приявних було менше, як звичайно, бо лише 50 осіб.

Вечором відбулася також просфора в домівці читальні „Просвіти“ Жовківського передмістя (при вул. Мартина 9.). Просфору поблагословив о. Антін Кашта[illegible]юк. Опісля довшу промову виголосив представник Гол. Виділу „Просвіти“ інсп. Петро Петрик та один жовківський громадянин, який взивав молодь Жовківського, щоб вона масово горнулася до свого Т-ва. Підчас просфори зібрано 16.20 зол. на Музей Визвольної Боротьби у Празі і 12.67 зол. на Рідну Школу. На святі було понад 50 громадян.

Просфора у *Старому Знесінні* відбулася заходом чит. „Просвіти“ і взяло в ній участь понад 100 осіб, отже число, як на Знесіння, дуже поважне. Просфору поблагословив Преосв. Будка, що в короткій промові закликав громадян того передмістя до витревалої праці. Після кількох промов закінчив їх взиву управитель парохії о. В. Хар[illegible]а. Підчас свята співав хор під диригентурою п. П. Міляївського. Свято відбулося через брак відповідної чит. домівки, в тостинному домі п. Куртяків.

Заходом усіх *культурно-освітніх організацій Личаківської дільниці м. Львова* відбулася в год. 6. веч. спільна просфора в домівці читальні „Просвіти“. Просфору поблагословив у заступстві пароха о. Годунько, що виголосив коротку промову. Опісля промовляли: голова Кружка Р. Ш. на Личакові д-р Маріян Панчишин, проф. Ластовецький від Пов. Союзу Кружків Р. Ш. у Львові, дир. Радловський від Сокола IV., п. Савойкова від Кружка Союзу Українок і п. Сухий від чит. „Просвіти“. З промови цього останнього присутні довідалися, що чит. „Просвіти“ має ще 2.000 зол. довгу, який необхідно якнайшвидше сплатити, бо на заплату відсотків ідуть усі гроші з членських вкладок. У просфорі взяло участь понад 150 осіб, настрій був дуже милий. По просфорі йшли товариські забави, молодь співала колядки і стрілецькі пісні.

ЯПОНСЬКА ВІЗИТА В АМЕРИЦІ.

Цього року вперше від 6-ох літ японська ескадра відвідає Злуч. Держави. Ескадра відпливе у травні з Йокогами і прибуде до Санфранціска та Льос-Анджельосу, а потім панамським каналом до Ню Йорку. Опісля японська ескадра відвідає Мексик, звідки в листопаді вернеться до Йокогами.

—o—

І ТУРЕЧЧИНА ЗБРОЇТЬСЯ.

Турецькі національні збори ухвалили кредити в сумі 2,100.000 турецьких фунтів на збільшення фльоти.

До найшляхотнішої боротьби!

Щороку в лютому Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження“ пригадується громадянству. Є це місяць, у якому громадянства всіх держав світу нам[illegible]дують собі теж про справу, з якою у нас „Відродження“ підступає до українців. Усі протиалькогольні товариства, обєднані в „Інтернаціональній Лізі проти алькоголю в Льозан[illegible]і“, обов[illegible]ні в цьому місяці на своєму терені перевести ударну кампанію проти отрут, що винищують людство. Тому й у цьому році не від речі буде призадуматися над відношенням нашого громадянства до цієї справи.

Після гомінких літ мало не всенародного зриву проти корчем, цього розо[illegible]дника лиха на наших землях, який наступив у 1928. і 1929. році, протиалькогольний рух серед нашого громадянства став соволі ослабати. Рік за роком стало меркнути полумя, яким колись так ярко жевріли душі й уми нашого громадянства. Поволі протиалькогольне питання зачали вважати виключною й особистою справою нечисленних одиниць, які гуртуються у „Відроджен[illegible]ні“. Причина? Після невдалих змагань прийшло деяке розчарування, після більших зусиль — утома й подекуди зневіра. Всі ці розчаров[illegible]ні, втомлені та зневірені найшли для своєї безділь[illegible]ности, а навіть уживання алькоголю й тютюну одиноке оправдання, мовляв, кріза, і так ніхто не пє і не курить. Цією безпідставною фразою присипали сумління громад[illegible]ства. Безборонне — воно знову має стати жертвою отрут, що за ввесь час руйнували й деправували наш нарід.

Але на сторожі його здоровля стоїть наше протиалькогольне Товариство „Відродження“. Саме тепер, у лютому, з нагоди місяця збільшених змагань на часі розяснити справу: чи можемо безділльно й байдуже дивитись на життя нашого народу? Чиж справді кріза його відучила пити й курити? Отже на це наша відповідь: Кріза справді зменшила видатки на алькоголь і тютюн, але тільки в такій мірі, як і обмежила всі інші видатки. А якщо тут помітне деяке зменшення то тільки тому, що дорогі монополі широкі кола громадянства заступили: у місцях — вина, деколи свого виробу, не менш отрутні, у селах — денатурка й самогон. Ці дві останні отрути жахливою хвилею заливають уже не тільки Волинь і Лемківщину, але й найближчі нам частини краю. Також і на інші роди алькоголю й тютюну у нас не бракує грошей. Жахливі цифри говорять самі за себе: 120 міліонів зол. на алькоголь і 60 міліонів на тютюн! Сама ця цифра 180 міліонів зол., виданих щорічно, заперечує, начеб у нас не пили та не курили, бо нема за що...

Ці страшні цифри хай струснуть приспаним сумлінням громадянства та звернуть йому увагу, що:

Неправдою є начеб у нас не пили та не курили і неправдою є, начеб нам не треба було боротьби з обома отрутами. Жах перед моральним, фізичним і матеріальним винищенням хай каже нам усім станути до боротьби з алькоголем і тютюном. *В імя справжнього відродження нашого народу кличемо:*

Не уживайте отрут! Самі покидайте пити і курити, поширюйте свідомість серед цих, до кого не доходить вона з часописів та книжок.

Поборюйте шкідливе вживання цих отрут у щоденному й публичному житті! Очищуйте [illegible] установи від алькогольних і тютюневих звичаїв!

Скріпіть ряди і працю абстинентів! Поширюйте й уможливлюйте працю нашого одинокого протиалькогольного та протинікотинного Товариства „Відродження“!

Саме в лютому відбудеться низка імпрез, що їх улаштовує наше Товариство. Вони мусять найти підтримку в цілому громадянстві. Дня 9. ц. м. відбудеться у Львові під церквами і нашими установами *збірка*, призначена на поширення боротьби з отрутами. Не минайте наших пушок! У дні 22. і 23. лютого ц. р. відбудеться Протиалькогольний і Протинікотинний Курс. Гурт визначних громадян і важні питання, які вони обговорюватимуть, хай притягне якнайбільше публики. Закликаємо теж до масової участи в популярних викладах, які улаштовує „Відродження“ в інших товариствах та по читальнях по цілому краю. Поширюйте видання „Відродження“, бо тільки вони несуть широким колам світло тверезости і ладю, визволення від погубних наслідків!

Лютий — міжнародній місяць протиалькогольної боротьби, хай вставе й наш нарід поруч інших на фронті найшляхотнішої боротьби за здорову, сильну, вільну Родину!

До боротьби за сильний, вільний Український Нарід!

УКРАЇНСЬКЕ ПРОТИАЛЬКОГОЛЬНЕ Т-ВО „ВІДРОДЖЕННЯ“:

Д-р Софія Парфанович голова — *Іван Костюк,* секретар.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

І. КЕДРИН.

Ген. М. Тарнавський про себе.

В. Ласовський: „ГЕНЕРАЛ ТАРНАВСЬКИЙ“. Репортаж. 8°, стор. 192. В-во „Червоної Калини“, Львів 1935

На початку фактичне спростування: це ще є ніякий репортаж. Репортажем була напр. голосна у свому часі статя д-ра Яна Кантного у „Бунті Молодих“ про ген. М. Тарнавського п. н. „Гльорія вікціс“; була там і розмова з ген. Тарнавським, але передусім були враження і рефлексії репортера, були власні думки публіциста з глибокими висновками. Книжка, яку маємо перед собою, не є книжкою **про** ген. М. Тарнавського: В. Ласовський, який вміє талановито орудувати і кистю і пером, має безперечно ту величезну заслугу, що у найбільшій мірі (поруч з В-вом „Червона Калина“, з якому зродилася сама ідея такої книжки та яке делегувало п. Ласовського до Черниці під Бродами) — причинився до появи книжки. А проте при писанні тієї книжки був тільки секретарем, який записував усе, що йому казав справжній автор: ген. Мирон Тарнавський. І в цьому тим більша вартість книжки: автобіографія українського генерала, начального вожда Української Галицької Армії у найважчому її і найтрагічнішому періоді, автобіографія зразкового вояка, знаменитого старшини, хрустально-чесного патріота, — чи це не рідка поява на українському книжковому ринку?!

Ген. Мирон Тарнавський оповідає про себе (книжка писана навіть у першій особі), — від дитинячих літ по нинішній день. Очевидно, такий життєпис, убраний у 12 невеличких аркушів друку, мусить бути змальований тільки штрихами, що наче стовпи на дорозі життя зазначують лиш головні її етапи. Всеж, і в тих 12-ти аркушах є чимало цінного матеріялу історичного значіння. Бо хоча великою прикметою цієї книжки є її легкий тон оповідання, технічно зручне впорядкування по главах, питомий достойному оповідачеві саркастичний гумор, що його заступає тільки у деяких місцях глибокий жаль і гіркота покривдженої людини, хоча книжку прикрашують ще цікаві фотографічні знимки, — то проте правдива її вартість у чому іншому: у тому, що в ній находимо історично сутнього про автора, начального вожда УГА, та про сучасні йому події й особи в його освітленні.

Постать самого Мирона Тарнавського виходить з його автобіографії надзвичайно рельєфно: постать „штандового“ австрійського старшини, фронтовика з невисокими амбіціями, який щораз поглиблював свою національну українську свідомість, поки остаточно відвернувся від австрійського патріотизму (ту еволюцію ген. Тарнавський описує дуже переконливо); постать з крови й кости вояка, що вважав військо і війну першим своїм — професійним — обовязком і з вірности для цього обовязку перейшов ґеґенну: у першій фронтовій лінії, у шпиталях, у таборах (Домбє і Тухоля), у сховках перед большевиками, у „чотирокутнику смерти“ та серед конфліктів, що їх зроджували обставини українських воєн і революції 1917—20 рр.

Із споминів про галицький період (боїв на терені ЗУНР) найбільшу історичну вартість має ствердження причини, чому УГА не вважала, що здобуття Львова є ціллю самою для себе, яку за всяку ціну треба осягнути, і — другий момент — авторитетне заперечення легенді про заслугу ген. Грекова у чортківському прориві. Нас, очевидно, найбільш цікавлять спомини з періоду головного командування в УГА.

Поруч із споминами з попереднього періоду життя й діяльности ген. М. Тарнавського — підчас австро-німецької окупації на Вел. Україні — ті спомини просто розторощують звязану з ситківською умовою легенду про його чуттєве чи політичне москвофільство. Одночасно маємо найавторитетніший документ, якою особистою трагедією для ген. М. Тарнавського була його димісія, арешт і суд за переговори з Денікіном: у фатальному світлі виходить при цьому президент д-р Евген Петрушевич, який з своєю хиткою, нерішучою та цілою австрійською „цивільною“ вдачею був ідеальним запереченням типу людини, що підходила на становище диктатора у воєнно-революційний час. Жаль лише, що ген. М. Тарнавський нічого у своїх споминах не відповідає на найбільш з цілої української мемуаристичної літератури сконкретизовані у цій справі поважні й річеві закиди команданта сусідньої тоді з УГА військової групи, корпусу СС-ів (Полк. Евген Коновалець: „Причинки до історії української революції“, Прага, 1928, уступ; „Похід на Київ, денікіяда й остаточна катастрофа“).

У споминах ген. Тарнавського маємо теж авторитетне освітлення трагічної події з 30. серпня 1919 року (зудар УГА й денікінців у Києві). Маємо врешті характеристику цілого ряду діячів і старшин, дарма, що крізь призму особистої симпатії чи антипатії, з якою ген. М. Тарнавський не криється.

На питання: „хто такий ген. Мирон Тарнавський?“ — находимо у його споминах вичерпуючу відповідь. Отже передусім: людина надзвичайно скромна, простолінійна й довірлива. У тій вдачі теж джерело більшости його внутрішніх конфліктів і непорозумінь з оточенням: при такій вдачі вони мусіли бути у воєнно-революційному хаосі. Ген. М. Тарнавський біднає на той хаос: а проте мабуть не заперечить, що не було

З відчитової салі.

ПРО СТАРИННИЙ ЛЬВІВ.

2. лютого ц. р. мав д-р Роман Зубик у салі „Бесіди" відчит про історію старинного Львова. Саля виповнена по береги головно молодю. Усі цікаві були почути дещо нового про город Льва, перенестись у ті давні часи, коли наші предки, власники земель, борів та рік гуляли безжурно по безмежних просторах.

Слухаючи відчиту хотіли ми взяти прелегента за руку і разом з ним перейтись по вулицях Львова, заглянути у кожний кут, зайти до дому українця, поляка, жида, вірменина, татарина поговорити з ними, зїсти обід, заглянути до церкви, піти до замку, поговорити з Данилом і його сином. На жаль, в браку документів із тих часів ми не могли цього зробити. Ясно, що для дослідника історичної правди, мають вагу тільки документи або предмети, які були витвором культури даної епохи. У нас, на жаль, таких документів було дуже мало, а причина цього відома. Чому Львів город упав?? Бо це був город князя, а не народу, бо в городі були панами очайдухи з усіх країв, а не нашого народу. Наш нарід засів у лісних гущавинах, лінивий, безжурний, живи тим, що давала буйна природа. Випертий з одної місцевости, переходив у другу таку саму, плодовиту. Чи така людина могла і вміла боронити свого добра?! А бояри, вожди військових частин це або чужі авантурники, або тупі, українські вельможі, які від хлопа ріжнились хіба тим, що скоріше ніж селянин навчились від наїздників панувати та добувати. Рідна країна це був для них лише терен наживи, без вищої ідеї і погреб.

Сам князь Данило був людиною інтелігентнішою. Він здавав собі справу з того, що тоді діялось, але обставини та брак людей не дозволили йому мати впливу на дальші події.

К. Малис.

КРАДІЖ ВАЖНИХ ДОКУМЕНТІВ.

Вбивство дипльоматичного куріера.

З Ню Йорку надійшли вістки, що в поїзді, який їхав до Буенос Айрес, невідомі справники застрілили дипльоматичного куріера. Куріер віз у валізці важні документи, які розкривали комуністичну діяльність у Полудневій Америці. Куріер привязав валізку ланцушком до своєї руки, щоб оминути крадежі. Невідомі справники дістались до вагону, застрілили куріера і забрали документи.

річю цілком правильною, коли ще 8 місяців після офіціяльного і святочного проголошення злуки „від нині во єдино", сам він підписував приказн як „нач. вожд військ З.О.У.Н.Р." (єдиний документ, що його находимо у книжці); що не було річю цілком правильною, коли істнувала та двоторовість в українській армії, яка казала нач. вождові УГА порозуміватись у найсуттєвіших військових справах виключно з диктатором п-ром Е. Петрушевичем та свідомо поминати особу головного отамана. І тому здається, що в описі тодішнього военно-революційного балагану на Вел. Україні є дещо односторонности, бо завинили в тому балагані обидві сторони — і наддніпрянці і галичани — не будучи послідовними у свому соборництві через ріжну психіку й ментальність та через однаковий брак підготови до великих подій, які нагрянули.

Ген. Мирон Тарнавський ніколи не був і не хотів бути політиком. Тому теж не можна його винувати, ані В. Лисовського, людину дуже молоду й невійськову, що у цій книжці є деякі місця, які там не повинні були найтись. І це може єдина хиба тієї книжки: чудовий був оповідач, дуже добрий секретар, але не станула на всій висоті редакція Видавництва: бо автобіографія Начального Вожда УГА це не спомини рядовика, що йдуть на його виключний рахунок.

А проте ця увага з історично-політичного погляду, якої не можна було тут промовчати, не зменшує вартости книжки, як цікавої лектури: навпаки, наша увага торкається саме таких місць, які широкій публиці чи не найбільш сподобаються! Тому гадаємо, що знаменита ідея, яку мало дороге нам усім В-во „Черв. Калини" подбати про спомини ген. М. Тарнавського, принесе тому Видавництву і моральну і матеріяльну користь: у швидкій розпродажі цілого накладу.

За редукцію урядовців.

У понеділок 4. лютого ц. р. радила соймова буджетова комісія над прелімінарем буджету міністерства скарбу, який реферував пос. Голинський. Референт підкреслив, що ощадности можна осягнути лише обмеженням функцій держави, себто надмірного бюрократизму в державній адміністрації та ліквідацією етатизму. До цього завдання слід взятись з цілою енергією. Реформу слід почати від скасування комісії для покращання адміністрації. Ця комісія зладжує цілі нові системи, які не доводять рішуче до нічого. Кожний урядовець мусить дбати про те, щоби адміністрація краще виконувала своє завдання. З цією реформою тісно вяжеться проблема урядовців. Справді платні урядовців за малі, але загальна сума на платні у буджеті рішуче за велика і не можна її далі вдержати. Тому необхідна редукція урядовців. Справа авансів тісно вяжеться зі сумою загальних видатків на урядовців. Загальне число урядовців в адміністрації і державних підприємствах виказує, що кількість урядовців не зменшується і тому необхідною являється їх редукція. Тому референт зголосив поправку, щоби на місце трьох зредукованих урядовців можна було приняти одного нового урядовця. Ця поправка не торкалась би урядовців починаючи від директора департаменту в гору, війська, К. О. П-у, прикордонної сторожі, поліції, народніх і гімназійних учителів, професорів університетів і суддів. Опісля референт обговорив податкові справи.

ЗА РЕФОРМУ ПОДАТКІВ І СПРАВА ЕТАТИЗМУ.

Опісля довшу промову виголосив міністер скарбу Квятковський. Міністер обговорив наслідки господарської скрути на селі і між робітниками. Польща не охоронилась перед фальшивими напрямними у господарській діяльності ані від багатьох помилок. Причини нових господарських клопотів мають глибший корінь. До основних завдань слід зачислити акцію над зрівноваженням публичних буджетів. Ця акція в часі господарської скрути не належить до легких. Від трьох років зріст видатків не зменшується, за те маліють доходи з державних ланів і з монополю. Заявив, що в багатьох випадках люди не платять податків. Істнують великі залеглости податків, які установи, як працедавці постягали від своїх робітників ще перед кількома роками, але їх не заплатили. Тому треба змагати, щоби збільшити податкову мораль. Другою справою, яка вяжеться тісно з буджетом, це безпосередня господарська діяльність держави. Головним завданням міністра скарбу дбати про інтерес скарбу. Висловився, щоби держава збулась всіх недохідних, здезорганізованих і перестарілих підприємств. Доходи буджету сягають 2,220.269.000 зол., розходи 2,220.193.577 зол.

Декрети, які видав уряд у грудні і в січні, принесли вже деякі успіхи. Доходи, крім надзвичайних джерел, збільшилися. Стан каси і положення на грошевім ринку покращали. Опісля обговорив акцію віддовження урядовців і ствердив, що головним завданням: 1) зміцнити господарство села, 2) збільшити збут продукції у Польщі, 3) дати охорону дохідним господарствам, 4) дбати про розвиток промислу, торговлі і ремесла, 5) дбати про плянові інвестиції і промислові праці, 6) достосувати фінансові операції до платничої спроможности, 7) перевести реформу торговельної експозиції, 8) перевести ощадности публичних державних і самоуправних видатків. По промові міністра велась жива дискусія до пізної ночі у понеділок та йшла далі у вівторок.

Міські Театри у Львові, середа 5. лютого 1936.
Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій веч. премієра великого архитвору всесвітньої літератури

ПЕР ҐІНТ

Генрика Ібсена з музикою Едварда Ґріґа.
Нова інсценізація! Велике мистецьке свято.

З життя наших установ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЛЬВІВСЬКОГО „ЛУГУ".

Загальні Збори руханково-спортового товариства „Луг" у Львові, вул. Коперника ч. 5., відбулися дня 2. лютого ц. р. По звітах голови і всіх інших членів Старшини „Лугу" вибрано нову Старшину в майже незміненому складі. Львівський „Луг" має нині більше як 200 членів.

НОВА СТУДЕНТСЬКА ПРОФЕСІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ.

По 10-літніх заходах затвердила Рада Професорів Вищої Школи Закордонної Торговлі статути „Самодопомогового Т-ва Українських Студентів В. Ш. З. Т. у Львові". Установчі Загальні Збори відбулися дня 25. м. м. і на них вибрано управу Т-ва в складі: голова Чайківський Б., заст. гол. Ільницький Р., писар Паньків О., скарбник Винницька О., бібліотекар Ґордійчук П., госп. Білинський К., в члени: Стебельський, Дембіцька М. і Крупко Я. — Одним з перших завдань буде згуртувати всіх студентів українців у В. Ш. З. Т., що їх під цю пору є понад 60 осіб і допомагати їм морально та матеріяльно закінчити студії та приготовитись до праці в українській торговлі і промислі. Домівка нового Т-ва міститься в новім будинку В. Ш. З. Т. при вул. Сакраментек ч. 10.

Комуністи відступають.

ШАНГАЙ, 4. 2. ПАТ. Війська провінції Куі-Чеу вигнали комуністів з міста Сіо-Вен

—o—

НІМЕЦЬКО-МАНДЖУРСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

Переговори за торговельну умову між Манджуко й Німеччиною ведуться успішно. Умову підпишуть при кінці лютого.

—o—

ТИФ У КИШЕНЕВІ.

КИШЕНІВ, 4. 2. ПАТ. У Кишеневі шириться дуже пошесть пятнистого тифу. Денно нотують 15—20 випадків занедужань. Міські шпитали для заразних недуг уже не можуть помістити хорих.

КОРОЛЬ ШВЕЦІЇ ІДЕ ДО ФІНЛЯНДІЇ.

СТОКГОЛЬМ, 4. 2. ПАТ. Король Густав поїде в червні ц. р. до Фінляндії, щоби ревізитувати президента Свінгуфвуда, який був у Швеції літом м. р. Метою візити короля зблизити Фінляндію до Скандинавії. Король Густав був останнім разом у Фінляндії в серпні 1925 р.

ПРОТЕСТ ЯПОНІЇ У МОСКВІ.

ТОКІО, 4. 2. ПАТ. Щоденник „Ніші-Ніші" повідомляє, що міністер закордонних справ Гірота доручив телеграфічно японському амбасадорові у Москві Оті запротестувати перед большевицьким урядом проти останніх подій на манджурсько-большевицькім кордоні.

КОМУНІЗМ В АВСТРІЇ.

У Відні арештували 118 робітників під замітом комунізму. Поліція викрила тайну комуністичну організацію в одній фабриці черевиків

ПРАВОСЛАВНИЙ МИТРОПОЛИТ ПІД ЗАКИДОМ ГРОШЕВИХ ЗЛОВЖИВАНЬ.

КИШЕНІВ, 4. 2. ПАТ. У Кишеневі відбулося засідання православної дієцезіяльної ради для розгляду закидів, пороблених місцевому православному митрополитові Гуріеві. Збори постановили зажадати від митрополита, щоб звернув 6.500 тис. леїв церковних грошей, які неправно видавав, та віддати під суд його брата Гроссу, також за фінансові надужиття. Крім того ухвалили димісію ряду достойників бесарабської православної церкви. Згадані умовини митрополит приняв. Преса домагається, щоб митрополит уступив.

Календар
КРИНИЦЯ
НАЙКРАЩИЙ і НАЙЦІКАВІШИЙ
З УСІХ КАЛЕНДАРІВ НА РІК 1936.
Продають книгарні за 1.50 зол. і висилає Адміністрація „Діла", на порто долучити 30 сот.

Понад 80 літ

істнує славний німецький родинний журнал „GARTENLAUBE".
Покоління читають й люблять його настроєві оповідання, його прецікаві романи з ілюстраціями. Жінки і дівчата часто шукають у ньому ради при хатнім господарстві і в кухні, кравцюють, гачкують на підставі його оживленої частини моди. Нині є він ще живіший і більш змістовий як давніше. „GARTENLAUBE" є у всіх книгарнях і крамницях із часописами.
Ціна 1 числа тільки 23 фенігів.

НОВИНКИ.

— **18. лютого ц. р. Великі Вечерниці** у всіх салях Касина Почтовців, Японська 9, дає **Ватра, Правнича Громада і Торговельник.** 1053

— **Щорічний періодик БУП.** Від минулого року раз у рік появляється найоригінальніший український часопис усіх часів і країв: „БУП". Він виходить нічию підчас Балю Української Преси. Минулого року вийшло його тільки два числа, цього року буде їх найменше три: в 12 год., себто рівно опівночі, в 2 год. ночі і 4 год. над ранком. Минулого року бібліофіли та всі українські бібліотеки побилися за числами того веселого часопису. Видавцем є Товариство Письменників і Журналістів. День, чи радше ніч появи часопису: 8 лютого 1936, місце появи: вул. Японська у Львові 9, касино почтовців, Баль Української Преси.

— **Зі Спілки Українців у Німеччині.** Трицяті третї сходини „Живої Ґазети" відбудуться в четвер 6. лютого в год. 20,30 у ресторані Льоренца (Шарльотенбурґ, Ґервінусштр. 25). Реферат на тему „Особиста й національна самодопомога" (а творів Смайлса) виголосить Іван Вовненко. Після реферату зміна думок.

— **Вечір української модерної музики у Відні** відбудеться в салі „Вінер Уранія" 8 лютого ц. р. в год. 7.30 вечором. Як виконавці виступають: Дарія Карлович, Карло фон Бальц і Богдан Бережницький. У програму входять твори Василя Барвінського, Миколи Колесси, Віктора Косенка, Нестора Нижанковського і Левка Резуцького. Вступне слово виголосить Марія Люїза Райнер.

— **Кваси довкола катедри хемії.** Сенат львівського університету відкинув пропозицію математично-природничого виділу обсадити катедру хемії, що вакує від смерти проф. Толочка, д-ром Фаянсом, бувшим професором мінхенського університету. На рішення сенату вплинув, кажуть, факт, що проф. Фаянс відкинув свого часу пропозицію обняти подібну катедру у варшавському університеті і щойно коли усунули його як жида з Мінхену, згодився приняти катедру у Львові.

— **Перша дорога.** Дня 19 лютого ц. р. відходять з галицьких бюр транспорти еміґрантів до Південної Америки, які уперше 28 лютого з Ґдині просто без пересідки поїдуть кораблем „Пуласький" до Америки. До сього часу бувало так, що еміґранти їхали малим прибережним пароплавом до західно-европейських прибоїв, а там пересідали на другий корабель, що було зполучене з великими невигодами.

— **Боротьба між уніятами і православними.** В селі Дубечно пов. Ковель гр.-католицький священик чотири роки тому заняв зі своїми прихильниками православну церкву. Дня 31. січня ц. р. підчас богослуження православні окружили церкву, пробували перервати богослуження і здобути назад святиню. Поліція розігнала напасників і зробила кінець ексцесам. Найближчої ночі згоріли всі парохіяльні будинки гр.-кат. священика Гроса, очевидно наслідком підпалу. Це не перший випадок конфлікту між уніятами і православними, коли згадати хочби про події в тому самому Дубечні, в Жабчу та в Городлі на Холмщині, де навіть спалили уніятську церкву

— **Новий член літературної академії.** На засіданні Польської Академії Літератури 2 ц. м. вибрано новим академіком Фердинанда Ґетля як новеліста і повістяря. Ґетель походить з Кракова, студіював у Відні архітектуру, яку покинув і посвятився літературі. Перенісся до Варшави, звідки в 1914 р. його як австрійського підданого вивезли до Туркестану. Свої враження із Сходу описав у двох книжках, що зробили його відразу голосним. Опісля видав шість томів новель, з яких одна збірка п. н. „Серце ледів" здобула державну літературну нагороду в 1929 р. Крім того пише повісти, поезії, драми та враження з дальших подорожей до Єгипту, Індії і т. п. Є теж автором польських граматик, уживаних тепер у середніх школах.

— **Хвиля морозів** охопила майже цілу европейську частину совітської Росії. В Харкові нотовано —16 ст., в Києві —10 ст., в Одесі і Краснодарі —5 ст. Сильніші морози виступили в центральних російських районах. У Москві термометер показує —30 ст., в Ленінграді —23, в Горкому —32, в Калініні —34, у Вороніжі —21 ст. Ц. Шкільну молодь звільнили від науки на час, як довго треватимуть морози.

— **Ограбили жидівську еміґрантку.** До палестинського бюра у Львові приїхала 47-літна Малка Фукс із Лановець кремянецького повіту, щоби дістати цертифікат на виїзд до Палестини. Мала при собі 1000 зол. Зміркували це два жиди ошуканці, завели її на вул. Бельовського і тут зручно вимантили від неї всю готівку, вкладючи їй до коперти замісць грошей виріжки з газет. Зміркувавши, що стала жертвою злодіїв, жидівка мало не зійшла з розуму.

— **Намагане самогубство.** При вул. Жеромського ч. 11 листар Л. Радзикевич намагався отроїтись денатурованим спіртом. У тяжкому стані відвезли його до шпиталю.

— **Самоходова катастрофа.** В околиці рогачки при вул. Стрийській самохід наїхав на насип каміння і перекинувся. Тяжко ранених пасажирів Михайла й Олену Ґораїв перевезли до шпиталю.

— **Смертний присуд у Львові.** У Львові перед судом присяглих закінчилася розправа проти 23-літнього кітляра з Винник І. Ґрицка, який для грабунку зарізав торговця І. Калагурку. Ґрицка засуджено на кару смерти, яку йому на основі амнестії замінили на досмертну вязницю.

— **Львівська хроніка.** Зиґмунта Фріша, що обікрав у білий день касу Львівського Т-ва Кредитового, засуджено на 2 і пів року вязниці. — Два треторядні готелі: Земянський при вул. Вірменській і Народовий при вул. Камінського замкнула адміністраційна влада із санітарних оглядів.

— **Краєва хроніка.** Вода, що виступила з берегів Сяну, знищила спортовий майдан „Чуваю" в Перемишлі. — В кольонії біля Монастириск пов. Бучач три невідомі люди побили колами по голові Станислава Слабуцького, який незабаром від побоїв помер. — В лісі на Грабнику коло Яворова на купців, що їхали фірою до Львова, напало кілька замаскованих і озброєних бандитів і забрали Байлі Тайтель 660 зол. і текстильні матеріяли, а Самуїлові Вальдерові 85 зол. — В Майдані Сінявському пов. Ярослав посварилися молодики Пограничний і Бжиський, причому другий застрілив з револьвера першого. Зате Бжиського засудив перемиський суд на рік вязниці з припиненням на 5 літ.

— **Ще одна воєнна жертва.** В селі Глядках пов. Тернопіль 17-літний Стефан Стрілецький знайшов у полі ґранату з часів війни. Орудуючи нею необережно, спричинив вибух, що обірвав йому праву руку і покалічив на цілому тілі. Жертву війни відставили до тернопільського шпиталю.

— **Дорогий страйк.** Одноденний трамваєвий страйк у Варшаві, що охопив 6.000 осіб, приніс страту у висоті коло 140 тисяч зол.

— **Протижидівські ексцеси.** В місцевости Пшистай пов. Ченстохова на торговиці перевернули кільканацять жидівських будок і побили кількох жидів. Поліція привернула спокій і порядок, причому арештувала кільканацять осіб, яких передала судовій владі.

— **З Польщі.** В Лодзі арештовано трьох членів польської народової партії, що підложили петарду у двох жидівських склепах. — На шосі біля Пщини вантажний самохід наїхав на компанію війська, що вертали із вправ, причому стрілець Жарновський згинув на місці а двох вояків тяжко потовкло. Шофера арештовано. — На залізничій лінії Клай—Подленж злодії, що сховалися в потязі, викинули з вагону вісім мішків муки і перед стацією вискочили, щоби забрати добичу. Коли поліція прийшла на місце, по муці лишився тільки слід.

— **Вішав других і сам хотів повіситись.** В Седльцях біля Варшави прохожі в парку побачили мужчину, що хотів повіситись на дереві. Вони не допустили до цього, причому показалося, що нещасливцем, якому остогидло життя, був колишній кат Мацейовський. Стративши посаду, він розпився і жив у крайній нужді.

— **Американки називають себе „Україною".** Українське імя стає модним в Америці. Одна шпитальна доглядачка в Ню Йорку, українка, повідомляє, що в кількох випадках завважила, як матері надавали дівчатам, що вродилися у шпиталі, імя „Україна" побіч іншого дівочого імени; Доротя, Меріта і ін. Доглядачка пояснює це тим, що імя „Україна" гарно звучить для американки.

— **Правила короля Юрія V.** В кабінеті покійного короля Юрія V висіла на стіні оправлена картка з виписаними на ній шістьома життєвими правилами, що виявляють спокійний, зрівноважений характер цього монарха, який ціле своє життя їх придержувався. Ці правила, взяті із спортового життя, виглядають так: 1. Придержуйся точно правил гри. 2. Навчися невиголошувати ніколи дешевих похвал ані їх не приймати. 3. Навчися розріжнювати сентимент від сентименталізму, шанувати перше і погорджувати друге. 4. Якщо тобі судилося терпіти, навчися терпіти, як дикі звірята, що терплять у тишині і самоті. 5. Навчися виграватн, коли не виграєш, навчися гідно зносити програну. 6. Навчися не сягати по зорі і не плакати над розлитим молоком. — Як бачимо правила, які і нам придалися б.

— **Алігатори пожерли 30 поліцистів.** В місцевости Аравка в Колюмбії сталася страшна подія. Великий човен, яким їхала група поліцистів, перевернувся, причому згинуло 30 осіб. Їх пожерли алігатори, від яких кишить ріка Мета. Човен перевозив 50 поліцистів до подальших станиць на границі Венезуелі. Нараз човен перевернувся і поліцисти пробували дістатись до берега, пливучи на розбурханих хвилях ріки. Одначе коло берега кинулися на них алігатори, що чатували у своїх криївках, і потягнули нещасних під воду, яка почервоніла незабаром від крови. Врятувалося тільки 20 поліцистів.

— **Столиця Арґентини,** Буенос Айрес святкувала перед кількома днями 400-ліття свого істнування. Коло 100 тисяч осіб взяло участь у великому поході вулицями з музикою і співами. Окрема група йшла в історичних костюмах із часів, коли Педро де Мендоца основував це місто.

— **Лік проти дитячого паралічу.** На зібранні товариства американських бактеріольогів обговорювали винахід ліку проти дитячого паралічу. Ракефелерів медичний інститут у Ню Йорку виказував успіхи з досвідами проти паралічу на малпах. Досі ті досвіди зовсім позитивні. Винайшли лік, який втягається до носа і тим способом забезпечується перед паралічом. Тепер випробовують цей лік на малпах.

— **Палісади зперед 150 міліонів літ.** Скали, що творять стіну на західнім березі ріки Гудсону біля Ню Йорку, мають 150 міліонів літ віку. Скали в Дулут, у стейті Мінесота, мають 500 міліонів літ. У світі є скали, що мають навіть 900 міліонів літ. Таке стверджено на недавному зібранні американських геольогів. З того висновок, що світ, чи властиво наша планета, не може бути молодший, як 2 міліярди літ. Вік скал пізнають з їх радіоактивности. Допускають 5 відсотків помилки. Людина живе на світі біля одного міліона літ, хоч вона винайшла інструменти, що мірять вік землі на міліярд літ. Але людина почала вживати свого розуму щойно перед 100.000 літ, а про якусь організацію людського життя можна говорити щойно зперед 25.000 літ. Такі були виводи геольогів.

— **Ріжні вістки.** В Берегу (Чехословаччина) 15-літній Віт Міхальський задушив свого 13-літнього брата Стефана за те, що Стефан учився краще від нього і вчителі його любили. — Фільмова артистка Ліліян Гарвей зломила собі ногу підчас катастрофи з автом під Берліном. — В будинку торговельної палати в Москві вибухла пожежа, в часі якої згинув один пожежник а три тяжко попеклися. — В Ню Йорку згинуло минулого тижня від морозів 50 осіб. Пристань забарикадували леди, унеможливлюючи доступ кораблям. — У Біярці ударив грім в електричний провід і діставшись до партеру, вбив цілу родину, зложену з батька і 3-х синів.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

З театру.

ПРЕМІЄРА „ЗАГРАВИ“ У СТАНИСЛАВОВІ. Меріям—Лужницький: „Дума про Нечая“, істор. теса в 4 картинах.

Добре, що автор назвав цю пєсу „картинами“: перед глядачем пересуваються 4 картини, не дуже з собою повязані, кожна може творити цілість. Коли перші три дії степенуються і доводять глядача до найвищого зацікавлення, то 4. дія паде, як грім з ясного неба. Передусім тяжко зрозуміти переміну Нечая, що ще при кінці 3. дії присягає перед іконою Христа не зійти із своєї дороги, коли його присягу митроп. Косів уважає за богохульство; аж тут несподівано в 4. дії Нечай зауомлюється, попадає в зневіру, а при кінці виходить умирати „від своєї-рідної реєстрової кулі“. По 3. перших картинах сильних — четверта виходить слабше, має свої психольогічні недотягнення.

Попри деякі недостачі варто підкреслити актуальність такої пєси. В часі, коли нарід починає розуміти, що не „Нечаїв“ нам треба, не „соломяного вогню, не бабського жалю“, як каже митр. Косів до Нечая, „а треба нам скелі, твердої скелі, яку тяжко з місця зрушити“, — в такий час такі історичні пєси мають спеціяльно виховне значіння.

„Заграва“ ще раз доказала, що мистецький її рівень дуже високий. Блавацький (Нечай) грав знаменито, кращої інтерпретації собі хіба не уявляємо. Боровик (і як шляхтич-підкоморий і як митр. Косів) зайвий раз доказав, що є великим артистом; обі ролі вийшли в нього прегарно. Левицька (кн. Корецька) теж достроїлась до високого рівня, а в першій дії була просто чарівна. Поздрій (кн. Корецький) вірно віддав тип магната. Інші виконавці (в ролях: Виговського, Хмельницького, полковників) достроїлись до своїх великих партнерів. Цілість вийшла дуже гарно. Строї гарні, декорації Боровика мають історичний характер. Б. Л.

—o—

Зі судової салі.

ГОСПОДАРКА МІСЬКОЇ ЕЛЕКТРІВНІ В ПЕРЕМИШЛІ ПЕРЕД СУДОМ.

Маґістрат у Перемишлі поручив свого часу радному Романові Гамчикевичеві, ем. проф. української гімназії, який від української репрезентації входив як асесор у склад маґістрату, провірити господарку управи міської електрівні. Радник Гамчикевич поручений йому мандат виконав, а переведені ним доходження уявили великі грошеві зловживання інкасентів, брак найпримітнішої контролі, хабарництво і т. д. Вислід тих доходжень предложив Гамчикевич разом зі своїм меморіялом бурмістрові Кроґулецькому, який у тій справі не зарядив нічого. До того акти тих доходжень у невідомий спосіб з маґістрату щезли. Тоді радник Гамчикевич вислід своїх доходжень оголосив в одному з польських перемиських часописів, піддаючи рівночасно суворій критиці господарку з міській електрівні. Директор електрівні Чєнський і начальник рахунковости Кац почулися тими статтями ображені і внесли проти проф. Гамчикевича скаргу за образу чести.

Окружний Суд у Перемишлі по кількох розправах видав вирок, яким увільнив проф. Гамчикевича та засудив приватних обвинителів на полошення коштів процесу, при чому в мотивах увільняючого вироку зазначив, що обвинувачений доказ правди вповні удався. Від того вироку відкликалися приватні обвинителі і Апеляційний Суд у Львові, який ту справу розглядав дня 12 листопада і 6 грудня 1935, визнав відмінно від вироку Окружного Суду в Перемишлі проф. Гамчикевича винним образи чести і засудив його на місяць арешту з припиненням на 2 роки і поношення коштів процесу. Від того вироку, який для перемиських правників був великою несподіванкою, зголосив оборонець обвинуваченого ем. суддя п. Дмоховський Роман касацію, що її розглядатиме Найвищий Суд у Варшаві.

ДИВОГЛЯДИ.

ЩО ТАКЕ СКОРІСТЬ?

Цими днями в Манчестері боксер Джім Стюарт звалив свого противника Джека Льонда у двох секундах. Не був це рекорд. У 1902 р. швед боксер Віліям Россер у такому самому часі вийшов переможцем, а мурин Аль Браун із Панами звалив із ніг француза Густаво Гюмері заки ще ударив гонг. Коли чуємо про рекорди в інших ділянках спорту теж ледви їм віримо. Нпр. добрий білярдист робить за пів години 100 карамболів; світовий мистець у білярді Вальтер Лендрум зробив 638 карамболів у 16 хвилинах!

БАРИ ДЛЯ СОБАК.

Відомо, що неодна панська собака живе краще, ніж сучасний безробітний. Безлітні пани дбають за собак краще, ніж бідаки за свої діти. Не диво, що в Ню Йорку заснували „бар для собак“. У барі ніхто не їсть, тільки приходить погоскотати свій шлунок. „Собачий бар“ це така установа, де собаки дістають щось „легкого“, якусь тарілочку супу або маленький кусник ковбаси, так для кращого апетиту. За той час їх пани можуть у сусідній кімнаті пити морожену лімонаду або коктейль.

ЗАСТУПНИКИ МАЛИХ ПЕСИКІВ.

Від кількох літ багаті дами залюбки носять у зарукавках або під серцем маленькі песики. Деякі з тих песиків роблять теж добре враження на стяжочці, коли бігають по вулиці. Тепер прийшла нова мода: замісць песиків носять великі дами у Ню Йорку „свинки“ завбільшки 55 цм. Це свинки-карлики.

—o—

Спорт.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ С. Т. „УКРАЇНА“.

Як ми вже згадували у вчорашньому числі „Діла“, в неділю 2. лютого ц. р. відбулися Заг. Збори С. Т. „Україна“ в салі Сокола-Батька при великій участи членів. Збори відкрив голова С. Т. „Україна“ п. Е. Нагірний, який згадав на вступі про смерть молодого надійного воротаря „України“ Тараса Микитина, память якого присутні вшанували повстанням з місць. Далі подякував лікареві д-рові Кашубинському, який завжди спішив безкорисно з лік. допомогою змагунам (присутні на внесок п. Конашевича нагородили д-ра К. оплесками). Голова склав теж подяку жертводавцям, які допомогли Виділові позбутись довгів так, що нині Т-во під фінансовим оглядом сановане. Згадав ще голова, що С. Т. „Україна“ святкує у дні Заг. Зборів ювилей з нагоди свого 25-літнього істнування, святкує тихо, по спартанськи, бо не має свого гроша. Головною причиною частих невдач „України“ на зеленій мураві є на думку голови недостача амбіції у грачів.

Верифікацію протоколу з попередніх Заг. Зборів передано новому Виділові. Опісля складали звіти з діяльности поодинокі члени Виділу і референти: скарбник Вербівський, господар інж. Охримович, секретар Конашевич і провідник секції копаного мяча дир. О. Левицький. З цих звітів ми довідалися, що справді уступаючий Виділ санував фінанси С. Т. „Україна“, але не вдалось йому викресати у грачів стільки енергії та амбіції, щоб вони виходили переможною рукою з мечевих змагань у Львові та в краю. Члени Виділу вказували, що робили все, що тільки могли, щоб направити сумний стан. Тому Виділ заангажував тренера д-ра Ганке, який двічі тижнево переводив тренінги з грачами. Члени Виділу підкреслювали, що тренер вправувався дуже добре зі свого завдання, бо вдержав грачів України в добрій формі. Вкінці представник „України“ в Л. О. З. П. Н. п. Конашевич згадав, що, не зважаючи на дотеперішні невдачі на зеленій мураві, „Україна“ залишиться далі в Окружній Лізі. Тепер уже від грачів залежатиме, чи „Україна“ вдержиться в Окружній Лізі та чи відіграє в ній поважнішу ролю.

В оживленій дискусії промовляли грачі „України“ і члени Виділу. Дуже річево говорили лише два відомі грачі „України“: мґр Воробець і п. Підлісецький. Перший з них боронив грачів: „Україна“ програвала тому, що в першій дружині минулого року грало лише трьох давніших грачів, 8 грачів прийшло з II. дружини. Добрі грачі були здискваліфіковані, пішли до війська або відійшли з „України“, бо Виділ не дав їм змогу жити у Львові. До того всі майже грачі слабо відживляються і тому не можуть дати багато сили на гриші. Другий промовець не шадив теж грачів, своїх товаришів, які — на його думку — мають за собою бодай 40 відсотків вини за програні. По літнім сезоні копаного мяча грачі не вправляють зовсім рухами. Громадянство піддержить тільки тоді „Україну“, коли грачі зможуть похвалитись добрими успіхами. Просив теж п. Підлісецький оживити працю по інших секціях, головно в легко-атлетичній, в змі домагався відчитів для грачів. Небажані, нездисциплінові елементи Виділ повинен безпощадно усувати. До грачів звернувся з покликом, щоб поза плечима виділових не критикували і не нарікали, але зі всіми своїми жалями звертались до Виділу. Спокійні і річові вияснення обом промовцям давав голова і члени Виділу.

Після того Заг. Збори на внесок дир. Лазорка признали абсолюторію Виділові за його діяльність.

Докінчення Заг. Зборів, як ми вже повідомляли, відбудеться в неділю 9. лютого ц. р. На денному порядку крім Виділу, внески і запити.

ПЛИВАЦЬКІ ТРЕНІНГИ.

Пливацький Субреферат О. К. Львів повідомляє, що тренінги відбуватимуться кожної пятниці від год. 17.40 до 19. у критій пливальні при вул. Яблоновських. Білети набути в ЕКО при вул. Сикстуській 36 і в „Основі“ в обідовій порі. Перший тренінг у пятницю 7. II.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Володимир Калина: КУРІНЬ СМЕРТИ У. С. С. Спогади старшини. З історичним вступом Мик. Голубця. Львів 1936. „Українська Бібліотека“, ч. 37. Стор. 126, 16°.

Франц Коковський: НАШІ СОКОЛЯТА. Оповідання з недавно минулих днів. Накладом В-ва „Світ Дитини“ Львів 1936. Стор. 68, ф. 16°

ЖУРНАЛИ:

ЖІНОЧА ДОЛЯ, часопис для українського жіноцтва. Редакторка і видавець Олена Кисілевська. Число за лютий приносить: М. Підгірянка: Зимовим шляхом. — На організаційні теми. — З нагоди 10-ліття „Ж. Д.“. — Наталя Королева: Дідусь. — Присуд у варшавському політичному процесі. — Розмови з молодими матерями (Забава, чи робота?). — Щастя жінки. — О. Кисілевська. З моїх мандрівок по Рідним Краю. — Шарлі: Нове життя. — З славянського жіночого світу (Марія Омельченко: Мої враження з болгарського села). — Вістки зза моря. Ганна Приходько: Чи виносити немовлята в зиму на двір і як це робити? — Ми здобуваємо. — Два корисні для нашого жіноцтва почини. — „Ощадна“ жінка-господиня. — Що їсти? — Добрі господарські і косметичні ради. Листування редакції. — Новинки. — Читайте і радьте!

ВІСТНИК, місячник літератури, мистецтва, науки й громадського життя. Львів, лютий 1936. Р. IV. Кн. 2. — Зміст: Ю. Клен: Лот. — О. Теліга: Чорна Площа. — Евген Маланюк: * * *. — Юрій Липа: Могила незнаного бійця. — Кондир: Стара гвардія. — Ростислав Берладник: Вовк відходить. — М. Мухин: Проф. М. Грушевський. — Лідія Горбачева: Адвокат Мартіни. — М. Р.: Націоналізм. — Ганна Чикаленко: З історії ірляндського театру. — О. Кей: Оскар Уальд про завдання мистецтва. — О. Р.: На маніщих. — П. М. Ейбел: Де Валера. — М. Л.: З пресового фільму. — Бібліографія. — Від Адміністрації.

ЛІКАРСЬКИЙ ВІСТНИК, орган лікарської комісії Наук. Тов. ім. Шевченка і Українського Лікарського Товариства у Львові. Львів 1. січня 1936. Р. XIV. Ч. 1. — Зміст: Т. Бурачинський: Практичний лікар у боротьбі з пістряком. — Г. Г. Скегар: Пюрея. — М. Музика: Наукова діяльність Українського Лікарського Товариства. — Хроніка сходин У. Л. Т. — Посмертні згадки. — З медичної преси. — Новинки.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Львів, січень 1936. Р. XXXI. Ч. 1. Зміст: Під знаком ювилею. — Василь Глібовицький: Праця в парохіяльному кружку КАУМ. — о. Іляя Братик: Дух аскетизму. — о. Г. Костельник: Перша стигматичка в нашій Церкві. — о. Юліян Дзерович: „Посмертний фонд“. — Х.: З голосів преси. — Нові книжки. — Всячина.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. — Львів 1. лютого 1936. Р. V. Ч. 3. Зміст: І. Костенко: За честь Нації. — П. Карманський: Вчительська конференція. — Поклін українського громадянства Князеві Церкви. — Польська освітня політика. — Петро Буда: Дитяча імпреза. — Степан Луцик: Ол. Новаківський як педаґоґ. — Д-р Ол. Тисовський: Користи й труднощі гуртового навчання й виховання. — Микола Ластовецький: Основування „Гуртка прихильників Р. Ш.“ в Дух. Академії. — З життя Рідної Школи. — Ріжні вісти.

СВІТ МОЛОДІ. Місячник для українських дівчат. Редаґує Ірина Вільде. В числі за січень містить: Наші обіти новому рокові. — Біб під Крутами. — Лідія Мак: Герої. — Ірина Вільде: „Веселих Свят“. — Люба Суха: три свічечки. — З галерії великих жінок: Світлана Харченківна. — Як працюють наші дівчата: Помічниця у лікарни. — Ще до одної анкети (відповідь Дарі П.). — Література-Мистецтво. — Катря Гриневичева. — Гість у нашій редакції. — Спорт у моді. — Молоді при роботі. — Ріжне. — Листування редакції. — Що читати?

ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ. ч. 3 (33) з 1. лютого ц. р. Зміст: Напередодні (передова). Український купець і торговля насінням. Українська клієнтеля у світлі кредитової солідности. Як працює банк для торговлі і промислу? Як жиди поборюють нужду. Податкові актуалії (Амнестія у скарбових справах, Зміни в промисловому податку і в стемплевих оплатах). Нехай буде гречка (малий фейлетон Северка). Ріжні вісти. З організацій. Ринок і ціни. — В цьому числі дуже докладно подана й освітлена податкова амнестія д-ром І. Грицаєм.

ВІДРОДЖЕННЯ, ілюстрований журнал Українського Протиалькогольного й протинікотинного руху. Львів січень 1936. Р. IX. Ч. 1.

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів. 2. лютого 1936. Р. XVI. Ч. 5.

СЛУЖБОВИК. Львів, січень 1936. Р. XIV. Ч. 1.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Ходорів.

5. II. „Горе говорать".
6. II. „Спадкоємець".

Жидачів.

7. II. „Лев з Абісинії".
8. II. Спадкоємець".
9. II. „Горе говорать".

Великий Міський Театр.

Середа, 5. II. год. 8. веч. Аб. 10. премієра „Пер Гінт" Ібсена.

Четвер, 6. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Гінт".

Пятниця, 7. II. год. 8 веч. Опера „Севільський цирульник".

Субота, 8. II. год. 8 веч. Аб. 10. „Пер Гінт".

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЛО: „Амфітріон", „Тайни Парижу".

АТЛЯНТІК: „Марія Башкірцева".

ВАНДА: „Гіркий чай в ген. Чанга.

ГРАЖИНА: „Їх Ексцеленція шофер".

КАСИНО: „Кабінет воскових фігур" (колірова фільма).

КОЛІСЕЙ: „Кохання без завтра", ревія „Хвиля морозів".

КОПЕРНІК: „Катеринка" (Фр. Галь).

МАРУСЕНЬКА: „Катеринка" (Фр. Галь).

МРАЖ: „Котячий пазур" (Гарольд Льойд), „Тайна нашої Шірлі".

МУЗА: „Сон літньої ночі" на оск. Шекспіра.

ПАН: „Фліп і Флап як індійські піхотинці", „Віденські ночі".

ПАРС: „Петрусь" із Фр. Галь.

ПАЛЯС: „Китайські моря".

РАЙ: „Дім сиротн".

СВІТ: „Дім сиротн".

СТЕЛЕВЕ: „Любовні маневри" і ревія.

ТЕНЧА: „Для тебе танцюю" (Жан Гарлоу).

Т[illegible]: „Зі спогадів Чарлі Чапа" з Варвер[illegible] Олендом.

У[illegible]ХА: „Все для перемоги" й ревія.

Х[illegible]ЕРА: „Буря над світом".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(ул. Марійська 5.)

Болгарія в 1935 р.

Закордонне радіо.

Середа, 5. лютого 1936.

Відень (506,8) 12.00 Орх. концерт, (5.0) Спів, 18.55 „Тангайзер" оп. Вагнера, **Братислава** (298,8) 20.45 Легка музика, 21.30 „Старий пастир не спить" кантата Кіевського на сольоні голоси й хор, **Кошиці** (269,1) 19.25 Пісні словацького села, **Прага** (470,2) 16.10 Сальон. квартет, 20.00 Галевий концерт, 21.25 Лірична суїта Берга, **Париж** (1648) 13.15 Легка музика, 16.30, 19.30 Концерт, **Білгород** (437,3) 13.15, 16.00 Спів, 16.30 Концерт, **Берлін** (356,7) 8.30 Концерт, 14.15 Танк. ритми, 16.45 Нар. музика на фест [illegible]ївесни, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.0 Музика, 18.00 Солісти — серенада, [illegible]рт., 20.45 Військ. марші, **Ляйпціг** (382,2) 12.00 Концерт військ. орх., 16.30 Пісні, **Мінхен** (405,4) 17.00 Концерт, сучасна музика та пісні, 18.00 Веселий розр. концерт, 20.45 Пісенька, музика, **Будапешт** (549,5) 12.05 Цит. музика, 22.00 Спів, 22.30 Військ. орх., **Міляно** (368,6) 11.20 Камер. музика, 14.10, 17.15 Популя. танк. музика, 20.35 „Анна Кета" оперетка Петрія, **Рим** (420,8) 17.15 Легка музика, 20.55 Опера.

Четвер, 6. лютого 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, (5.30 Пісні на альт і сопран, 19.30 Арії та пісні, 22.40 Віденські мельодії, **Братислава** (298,8) 17.30 Форт. рецітель, 20.20 Нар. пісні на гармоні, **Мор. Острава** (269,5) 17.20 Спів, 18.10 Нім. авд., пісні Шенка, **Прага** (470,2) 21.05 Концерт рівн. орхестри, **Париж** (1648) 10.30 Орг. рецітель, 17.40 Симф. музика, 18.00 „Ле рен сатант" ком. Мадієра, 20.00 Авд. для дітей, 21.45 „Борис Годунов" оп. Мусоргського, **Білгород** (437,3) 11.30 Концерт орх., 17.00 Шуманів квартет 21.00 Спів, **Берлін** (356,7) 10.15 Нар. пісні, 11.15 Розр. концерт, 17.00 Сучасна музика, пісня на сопран, 20.10 Веселий конц., **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.15 Нар. пісні, 16.00 Розр. концерт, 17.50 Музика на давніх інструментах, **Кельн** (455,9) 10.15 Нар. пісні, 18.00 Розр. концерт, **Ляйпціг** (382,0) 8.30 Концерт, 16.30 Рел. музика, солісти, **Мінхен** (405,4) 11.00 Створення Олімпіади 1936 р. 14.00 Популярна музика; репортаж із Гармін-Партенкірхен, 17.00 Солісти, музика, спів, 22.20 Комунікати з Гармін-Партенкірхен, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт орх., 17.30 Нар. мельодії, 18.30 Танк. музика, 19.30 „Фальстаф" оп. Верді, **Міляно** (368,6) 11.30 Популярна музика, 17.15 Вок. рецітель, 20.30 „Осудження Фавста" оп. Берліоза, **Рим** (420,8) 13.10 Концерт орх., 21.50 Скрипка.

Львівське радіо.

Середа, 5. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.58 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Заслужені жінки, 12.30 Концерт, 13.25 Домашне господарство, 13.30 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Пісня з гр. пл., 16.00 Муз. загадки для ст. дітей, 16.20 Концерт Ерінкового хору, 16.45 Гутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Дискутуйно: „Говорим про провінцію", „Чому я такий невдоволений". 17.20 Концерт орхестри, 17.50 Огляд медичного гумору, 18.00 Спів: рецітель у супр. форт., 18.30 Літер. нарис, 18.45 Легка муз. з гр. пл., 19.00 Іван Местрович, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Репортаж із Олімпійських ігрищ у Гармін Партенкірхен, 19.50 Актуальний репортаж, 20.00 Радіокабарет із гр. пл.: Мішанка для канарків, 20.45 Веч. дневник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Творчість Фр. Шопена, 21.35 Джерело крізи в театрах, 21.50 Гутірка для купців: Про традицію для купців, 22.00 Олімпіяда теноріо, 22.25 Танк. муз., орх., 23.30 Льокальне закінчення авдиції.

Четвер, 6. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ран. дневник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. дневник, 12.15 Муз. поранок (музика, спів), 13.25 Домашне господарство, 13.30 Легка й популярна музика з гр. пл., 15.30 Муз. мозаїка, спів, гітара, гармонія, 16.00 Гутірочка Старого Доктора для мол. дітей, 16.15 Музика орх., 16.45 Шлеські пісні — муж. хор, 17.00 Самоосвіта — Читання часописів, 17.15 Музика для знавців із гр. пл., 17.50 Про книжку Відіна Брага: Світ звуків, 18.0 Сальон. квінтет, 18.30 Із життя польських організацій в Парані, 18.40 Турист. інформатор, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Голівуд — найдивніше місто світа, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Легка муз. авд., 20.45 Веч. дневник, 20.55 Протигазово-дет. оборона, 21.00 Театр Уяви: „Павло вбиває Гавла" премієра Карла Іжиковського, 21.45 Пісні в супр. фортепіяну, 22.00 Брамс оп. 115. Клярнетовий квінтет (клярнет, смичк. квартет), 22.30 Репортаж із ігрищ у Гармін-Партенкірхен, 22.55 Радіокабарет: Мішанка для канарків (гр. пл.).

Радіокутик.

ШОПЕНІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ.

5. лютого в год. 21.00 відбудеться концерт присвячений творчості Шопена в виконанні піяніста С. Шпінальського. В програмі: прелюдія з оп. 28, прелюдія фіодур ч. 13, прелюдія есмоль, прелюдія дес дур, мазурки оп. 33, вальс асмоль оп. 34, вальс асдур оп. 34 і Тарантелля.

ЗАГАЛЬНА СИЛА ФРАНЦУСЬКИХ РАДІОСТАЦІЙ.

Коли закінчиться будова нових французьких радіостацій, Франція буде щодо загальної сили своїх радіостацій другою країною **в Европі. Тільки Совіти**, що мають стацію силою в 500 клв. будуть мати перевагу.

УРУХОМЛЕННЯ КОРОТКОХВИЛЬНОЇ СТАЦІЇ.

Короткохвильна радіостація в Бабіцях, яка майже на протязі двох місяців надавала пробні авдиції, розпочинає свою працю 5. лютого. Ця радіостація, що працює на хвилі 22 м., видаватиме тричі на тиждень, а саме: у понеділки, середи і пятниці від год. 17.30 до 18.30.

1935 РІК У РАДІОФОНІЇ СВІТУ.

У всіх ділянках світової радіофонії в 1935 році зазначився досить рівномірний поступ. Кількість слухачів поважно зросла: Англія нараховувала в кінці листопада 7,300.000 абонентів; Німеччина доходила до 7-то міліонів; Франція перейшла 2 міліони, Швайцарія 400.000. Чехословаччина має вже 750.000 абонентів. Очевидно, що цьому зростові відповідають технічні та програмові удосконалення.

Цілий ряд стацій змінено. Кілька літ тому стацію силою в 50 клв. уважали дуже великою, а тепер 100 клв. є лише середньою силою, а є вже стації у 500 клв. І на цьому не кінець.

Франція станула в ряді великих радіофоній. Обставини видатно покращали, коли найбільші стації перейшли до рук держави. Маючи запевнений постійний і зростаючий дохід, Франція краще змогла використати свої мистецькі можливости. Вже тепер музичні програми Франції можна зарахувати до найкращих у цілій Европі.

У Німеччині настала поправа в іншому напрямі: в 1934 р. програми були перевантажені пропагандою, але в 1935 р. ця тенденція значно злагоджена і принаймнеше виступає в формі більш делікатній.

В Італії силою обставин зросла пропаганда. Застосовано санкції до чужої музики і ще більш підкреслюють музику італійську. Слухачі на цьому не тратять, бо слухають чудесну оперову музику.

Радіо Ірляндії має широкі пляни, але здійснення їх дуже утруднене, бо скромна кількість 100.000 абонентів не дає великих прибутків.

Америка мала в 1935 році багато трансмісій з Европи, зокрема з Англії. Це не залишилось без впливу на уподобання американців. Устійнюється щораз більше переконання, що Америка, не зважаючи на її перевагу в ділянці слуховищ і легких авдиній, не дорівнює Европі під оглядом культурно-освітнім.

ОПОВІСТКИ.

Нова ділянка — новий варстат праці. Маємо вже кілька українських жіночих і літніщ, куди ріжрічно зїздяться підчас літніх ферій наші й чужі гості на лікування чи відпочинок. Наші жінки самочинно беруться до ведення пансіонів та гостинниць у тих місцевостях, або віднаймають кілька кімнат у своїх власних хатах, звичайно з харчем та обслугою. Ця похвальна підприємчивість наших жінок, на жаль, не все йде в парі з відповідною їх підготовою в цьому напрямі. Незнання калькуляції, неекономічне ведення кухні, недостача фахової практики в обслузі гостей, злато примітивна управа і т. д. дуже часто знеохочують і гостей і підприємців. Бажаючи прийти нашим жінкам і в цій галузі нашого господарського життя на допомогу, вирішив Союз Українок улаштувати цього року спеціяльний курс, на якому ті пані, що бажають далі вести розпочате діло, або готові до нього взятися в майбутньому, матимуть змогу здобути для цього відповідну підготову. Шістьмісячний курс для керманичок пансіонів чи гостинниць задумує Союз Українок улаштити в Підлютому, де п. Галя Чапельська має до диспозиції свій будинок і приймає на себе управу інтернату для курсисток, які мусітимуть мешкати в інтернаті, бо тільки в цей спосіб зможуть відбути всі практичні вправи, звязані з дотичною наукою. Науку вестимуть відповідні фахові сили. Предмети теорії: 1. Організація готелів (пансіонів). 2. Географія туристична. 3. Гігієна особиста і хатня. 4. Товарознавство. 5. Естетика. 6. Перша поміч. 7. Дієтика. 8. Книговодство. 9. Кореспонденція. 10. Калькуляція. Практика: Куховарство з увагою до дієти і вибагливе ведення спіжарні, порядки, прання і прасування, шиття суконь (крій) і білизнарство. Оплата за науку 25 зол. місячно, цілковите удержання в інтернаті враз із пранням 55 зол. Курс тревати буде від 1. березня до 1. вересня 1936. Зголошення й інформації слати на адресу п. Галі Чапельської у Львові, пл. св. Юра 5, найдальше до 15. лютого ц. р. Підлюте ад Перегінсько — це місцевість купелева і туристична, положена в околиці лісистій на висоті 650 м. н. м. Доїзд залізницею вузькоторовою до самого приміщення інтернату.

БІРЖА.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	17.75	18.00
Пшениця зб.	17.25	17.50
Жито Стандарт І.	11.75	12.00
Жито Стандарт II.	11.50	11.75
Ячмінь бр.	15.50	15.75
Ячмінь одн.	13.25	13.50
Ячмінь на ядро	12.75	13.00
Ячмінь паст.	11.50	11.75
Овес Станд. І.	13.50	14.00
Овес Станд. І а	13.00	13.50
Овес Станд. II	13.00	13.50
Овес Станд. II а	12.50	12.75
Гречка на мл.	13.75	14.00
Гречка паст.	11.00	12.00
Крупи гречані	23.50	24.50

Мука й висівки подешевіли на 25 прц. Інші курси без змін.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватнім обороті 5.21—5.23.

Нім. марка 1·25—1·30, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 171.50—172·50, фунти стерлінги 26·16—26·43, австр. шілінги 98.00—99.50, чеські кор. 19.00—20.00, рум. лей 26.00—28.00, італ. ліри 33.50—35.50.

Золото: Долари 9.02—9.07, Рублі 4.75—4.85, Фр. франки 34.40—34·60, Корони 36·20—36·60, Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.28, Рублі 1.20, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 4-го лютого ц. р. кооперативам платив за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·30	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·14	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	1·60	„

Тенденція на масло вдержана на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 5. II ц. р. платить своїм доставцям **за 1 кг.** живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	1·10	зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	1.00	„
Індики товсті І. кл.	1.00	„
Пантарки товсті І. кл.	1.15	„
Качки товщові І. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достаців.

КУПНО - ПРОДАЖА

Фортепіяни, піяніна, продаж, наймання, купно, оказії, **Марецький**, Львів, Баторія 7. 893 11-12

Дім мурований 6 кімнат, кухня, 2 передпокої, 2 веранди, 158 сяжнів городу у Львові недалеко середмістя за 18.000 готівкою 14.000 решта банк продасть „Трансакція" Львів, Длугоша 1. 109[illegible]

РІЖНІ

Мундант з власною машиною шукає безплатної посади в адвоката у Львові. Зголошення: Бюро дневників Косцюшка ч. 2. „Мундант". 1097 1-[illegible]

Переклади (легалізація) англійські французькі, німецькі, італійські, еспанські, румунські, мадярські. Менкес, Краківська 26. 1093 1-[illegible]

Шукаю спільника(чки) до добре просперуючого підприємства з готівкою 5—10 тис. Зголошення слати до „Діла" під „Певна льокат". 1094 1-[illegible]

ОГОЛОШЕННЯ.

Віддавайте комірці, білля, одежу

лише до української

МЕХАНІЧНОЇ ПРАЛЬНІ

Львів Бляхарська 21 — Львів Зелена 31

переднє „Бріи" 45/112 4-[illegible]

До винайму

в покоїв з повним комфортом на III. поверсі в реальности Земельного Банку Гіпотечного при вул. **Словацького 14.**

Інформації в ліквідатурі Банку.

Одинока українська галантерійна крамниця „БАЗАР"

у Львові, вул. Руська 3. (рог Бляхарської)

поручає діточу, жіночу й мужеську галантерію.

Посезонова випродаж.

Користайте з нагоди. Ціни дуже низькі. 1095 1-3

Шукаєте праці? --

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10

Ч. 28 (14.276). Львів, четвер 6. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem Рік VII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

В справі виселювання українських еміґрантів.

В справі виселення українських еміґрантів з Підкарпаття відвідала Прагу спеціяльна делеґація, що 28. м. м. була в міністерстві внутрішніх справ. Делеґація подала меморіял та дістала запевнення, що міністерство не видавало наказу виселювати спеціяльно українців. Його розпорядок торкається лише тих чужинців взагалі, документи яких не відповідають установленим приписам та тих осіб, що мають якісь провини. Відомі випадки з виселенням українців — це непорозуміння й міністерство деяким урядам зробить розпорядження. Меморіял передано також до канцелярії президента республіки. (У. Т.)

Конференція українських громадських організацій у ЧСР.

в справі Українського Національного Конґресу.

В Празі 19. м. м. відбулася конференція українських громадських організацій у ЧСР, що беруть участь у конґресовій акції. На конференції були представники організацій з Праги, з Плзня, з Брна та інших осередків української еміґрації в числі 30 осіб. Від Брненського Конґресового Комітету були делеґати шп. інж. Л. Гавриш та М. Сиґерич. Цей комітет утворився на зборах брненської колонії 15. січня 1935. р. Після звідомлень з місць та після інформацій членів Підготовного Конґресового Комітету конференція обговорила плян праці для справи Національного Конґресу між еміґрацією в ЧСР і затвердила дотеперішній склад Міжорґанізаційного Конґресового Комітету.

ТІНЬ БЕЛІ КУНА.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ МАДЯРСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

БУДАПЕШТ, 5. 2. ПАТ. Вчора арештували верхівку місцевої комуністичної партії. Слідство над її членами дало цікаві висліди: мадярською секцією в Москві кермує відомий Беля Кун, колишній кривавий диктатор мадярської совітської республіки. Комінтерн рішив останніми часами перевести велику аґітаційну кампанію в південно-західній Европі, зокрема проти Мадярщини. Мадярські комуністи були добре законспіровані: члени ґрупи взаємно не знались, кожний з них мав точно означену самостійну ділянку праці. Звязок між ними держав їхній голова Кіш шифрованою кореспонденцією, а з Москвою — курієрами. Вся та обережність не багато помогла, бо про все дізналася мадярська поліція із зізнань самого таки Кіша, що опісля намагався поповнити самогубство. Щоб виловити курієрів, Мадярщина загострила на кордонах пашпортову контролю. Всі арештовані відповідатимуть перед військовим судом за шпіонажу.

І В ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ.

АСУНЦІОН, 5. 2. ПАТ. Парагвайське міністерство війни звільнило зі служби директора воєнної школи і команданта 1. полку піонірів, як підозрілих у звязках з протидержавними елементами, що опираються на комуністах. Крім того видалили зі старшинського корпусу отамана Ґонцалеса, що недавно виїхав за кордон, але — як це слідно з найденого доказового матеріялу — підготовлював замах на президента республіки та на начального вожда армії.

РЕСТАВРАЦІЯ ГАБСБУРҐІВ НЕАКТУАЛЬНА.

КОНКРЕТНІ ВИСЛІДИ ПАРИСЬКИХ РОЗМОВ.

ПАРИЖ, 5. 2. ПАТ. Міністер закордонних справ Фляндер відбув учора нараду з австрійським віцеканцлером, кн. Штарембергом та югославянським регентом, кн. Павлом. Авас подає висліди розмови Фляндера зі Штарембергом: Хоча австрійський уряд не відступає від монархістичної доктрини, міг би в договорі з Малою Антантою зобовязатися не змінювати устрою держави, не порозумівшися заздалегідь з Малою Антантою.

Велика фашистівська рада.

РИМ, 5. 1. ПАТ. Після звіту Мусолінія Вел. Фаш. Рада ухвалила: „По провіренні політ. подій з грудня м. р. вважаємо вповні узасадненою резерву дотично франц.-англ. пляну. Недавні перемоги на еритрейськім і сомалійськім фронті рішають про ситуацію. Дальше розглядала Рада внутр. ситуацію у звязку з санкціями і ствердила подивугідний спокій та витревалість італ. народу. Потім устійнила засадничі лінії контратаки на випадок загострення санкцій. У кінцевій резолюції ухвалила Рада підчинити виміну товарів за кордоном безпосередній контролі держави.

„Британські інтереси не загрожені".

ЛЬОНДОН, 5. 2. ПАТ. У відповіді на інтерпеляції в палаті громад міністер закордонних справ Іден заявив: Британські інтереси в Північному Китаю не наражені. Є поважні основи надіятися, що уряди китайський та японський доложать зусиль, щоб уреґулювати ситуацію дипльоматичним шляхом.

Мадярська візита у Відні.

БУДАПЕШТ, 5. 2. ПАТ. Вертаючись з Льондону, мадярський міністер закордонних справ Каллія зревізитував свого австрійського товариша Берґер-Вальденеґа та обговорив з ним актуальні справи.

Після розбройної конференції.

АМЕРИКА РОЗБУДУЄ ВОЄННУ ФЛЬОТУ?

ВАШИНГТОН, 5. 2. ПАТ. Предсідник сенатської морської комісії зложив в сенаті проект: виасигнувати 6 міліонів долярів на модернізацію та уліпшення 22 великих воєнних кораблів, а крім того уповажнити президента в потребі почати будову помічних кораблів загальної поємности 22 тисяч тон.

СПРАВА НЕВТРАЛЬНОСТИ.

ВАШИНГТОН, 5. 2. ПАТ. Дотеперішній закон про невтральність продовжать правдоподібно на один рік, лише доповнять його постановами щодо фінансових трансакцій з воюючими сторонами.

Що в молодості придбаєш — те на ціле життя маєш! — тому від молодих літ складай свої ощадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Вечір народньої ноші

дня 12. лютого 1936. Початок в год. 20.

Програма в салі театру „Різнородностей":

СІЛЬСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ,
РІЗДВЯНИЙ ВЕРТЕП,
КОЛЯДА і ЩЕДРІВКА.

В Жовтій салі Народнього Дому **ревія строїв.**

Передпродажа білетів в крамниці УНМ, Львів, ул. Косцюшка 1.

Задуми й дійсність.

Львів, 5. лютого 1936.

Коли творець нової конституції премієр Славек вперше представив перед ББ засадничі ідеї, що творять підстави нової виборчої ординації, то між іншим сказав таке: „Перед нами стоїть питання, як у рамцях виборчої ординації виглядатимуть вибори в округах з національно-мішаним населенням. Цю проблему слід обміркувати не тільки з уваги на виборчу механіку, але взагалі основніше. В дотеперішніх умовинах поділу громадянства на партії, які взаємно себе поборювали, при всіх виборах панував дух боротьби супроти кожної іншої політичної партії та групи населення, що не голосувала на дотичну партію. Боротьба за мандати підсилювала національні антаґонізми. Але не тільки спогади виборчої боротьби загострювали національну боротьбу. В меншій мірі впливали тут націоналістичні настрої, які постійно з обох боків підсилювали для виборчих цілей. В цій загорілости призабули подумати над тим як виглядає дійсність, до якої довела історія. Ця дійсність каже, що на цій самій території мусять жити спільно ті, які там мешкають. В умовинах взаємного подвійного людської гідности вони можуть жити разом куди ближче і, якщо захочуть, легко можуть дійти до порозуміння навіть у дуже спірних справах та можуть налагодити своє життя куди краще, ніж у настрою вічної боротьби. *Найважнішим завданням уважаю переломання тих настроїв, які шкодять обом сторонам.* Історія Польщі доказує, що ми вміємо не тільки жити спільно з іншими народами, але й уважати їх за братні народи. Де підстав тої засадничої проблеми мусимо підійти сміливо, без бажання відмежуватись муром ненависти від усіх національних меншин у Польщі, і тоді знайдемо розвязку і для конкретної проблеми, яка зв'язана зі справою парляментарного представництва".

Ця засадничо ідея творця нової виборчої ординації, щоб сама ординація причинилась до нормалізації польсько-українських взаємин, викликала при практичному застосуванні тієї виборчої ординації вимогу, щоб виборці голосували разом: поляки на свого й українського кандидата, українці на свого і польського кандидата. Не входимо в те, чи влучною була така механічна реалізація засади взаємної пошани й порозуміння. Хочемо підкреслити саму ідею, сам задум. Чейже ясно, що законодавцеві не йшло лише про саме забезпечення мандатів для польської сторони на українських теренах, бо для реалізації тої цілі достарчилоб напр., щоб на кандидатських листах фіґурував лиш один український кандидат, або

щоб українці побоювались голосувати лише на одного свого кандидата. Законодавець цим не задоволився. Він хотів витворити болаї примусово-механічну спільноту поляків та українців при виборах. Але очевидно не малоб глузду обмежитись лише до такої спільноти. Механічна спільнота при виборах мала перетворитись у глибину, свобідно психічну, мала довести до взаємної поваги, до обопільного порозуміння, до узгіднення польських та українських національних інтересів і до справжнього братерства двох народів, яким доли судила жити побіч себе. Таке зобовязуюче покладе виборча ординація у своєму задумі на всіх, що її прийняли. Отже не тільки на урядові чинники, але й на увесь проурядовий табор, а в ньому в першу чергу на всіх послів і сенаторів, особливож на тих, що вийшли зі спільних польсько-українських лист. Зокрема ті посли поляки, на яких голосували наші український нарід, повинніб бути начеб носіями тієї великої в задумі ідеї, що її поклав в основу виборчої ординації творець нової конституції і нової виборчої ординації.

Цю засадничу справу змушені ми пригадати саме тепер, що асоціяції контрасту, беручи під увагу виступи в українській справі деяких послів і сенаторів, особливож посла зі самбірської округи Екерта. Посол Екерт уже кілька разів вороже виступив проти постулятів українських послів. Один раз він опонував проти назви „українець", кажучи, що не всі русини хочуть називати себе українцями. Другий раз посол Екерт виступив проти найсвятішого права нації на школу в рідній мові, заявляючись дослівно за тим, що *„з політичних причин треба оберегти утраквізм у шкільництві"*, очевидно виключно лише для української дітвори. І це в додатку говорив педаґоґ: п. Екерт — ґімназійний професор. Нарешті третій раз п. Екерт „звернувся з апелем до колеґів-українців, щоб замісць постійних жалів щиро та отверто заявили, що досі вели вони протидержавну політику (sic!), а тепер переконалися, що є це гра, шкідлива для українського громадянства й тому постановляють вести політику ясну та чесну". („Ґазета Польска" з дня 1. лютого 1936. р.).

З огляду на всі ті виступи посла Екерта слід ще пригадати спеціяльно йому і те, як відбулись вибори саме в тій окрузі ч. 76 (Самбір), де він кандидував до сойму. Ось що там сталось: У цій окрузі був лиш один український кандидат п. Тершаковець. Всі три інші кандидати були поляки. Ясно, що українські виборці свій перший голос віддали всі на п. Тершаківця. Він дістав 45.542 голоси. А що сталось з другим голосом українців? Вони віддали його, згідно з компромісом, на чолового польського кандидата п. Екерта. Тому п. Екерт дістав 45.378 голосів, себто стільки само, скільки п. Тершаковець. Ніде в цілій Польщі не було такої рівности голосів у першого та другого кандидата. А сталося це не тільки завдяки надзвичайній точности українців у додержанні вб. компромісу, але й тому, що *поляки голосували на інших двох своїх кандидатів:* на п. Пульнаровича, що дістав 25.812 голосів і п. Шеренковського, що дістав 12.489 голосів. Таким чином лише, що в тій окрузі при виборах просто далі один польський голос не вистав на українського кандидата. Посол Екерт, як видно, перейнявся тепер тими шовіністичними і непримиримими настроями виборців, що голосували лише на польських кандидатів. Він основно забув і про те, хто голосував за його власною кандидатурою та — що важніше — про засадничу ідею виборчої ординації щодо наших земель. Але чи тільки він один?

X.

Змаги в Ga-Pa.

Ґармін-Партенкірхен, 2. лютого.

Східцями, що йдуть наскісь, то знову у право, далі вліво, то знову просто вгору, ступають лещетарі, що мають скакати на великій скічні.

Всі в тяжких черевиках з окутими підошвами. Несуть самі свої лещети, або мають когось, що несе їх. Ступають непевно, сніг мокрий і невигідно виходити. Дрібний дощ кропить. Але великі голосники, розміщені по великім просторі між степеницями оголошували вже від 1-ої години вполудне: „Скоки на великій олімпійській скічні відбудуться на всякий випадок". Ці слова „на всякий випадок" йшли голосниками наперекір дрібному дощеві. Скоки на великій скічні олімпійський і дрібний, спокійний олімпійський дощ.

Східцями виходили скакуни. Біла шапочка, темно-синя куртка, чорні штани, — синя крутла шапочка з білою прутою, синя куртка, темні штани, — шапка з дашком темна, темно-синій одяг, — темний одяг, білі панчохи з червоною прутою, — цілий одяг ясно-синій, — біла шапка з дашком, темно-синій одяг, панчохи сірі з темними звіздистими вірцями, рукавиці сірі, прикрашені звіздистим узором. Кожний лещетар одітий відповідно до свого смаку і досвіду. Дві пані в доколінних кожухах з взористими хустками коло шиї старалися дістати східцями, якими йшли лещетарі догори. Говорили по німецьки з норвеським наголосом. Але впорядчик у темно-зеленім однострою, мужчина з приязним лицем прохав вибачення, що не може їх впустити. Говорили довго, одначе впорядчик обстав при своїм і завернув обі прегарно одіті пані із гарними зачісками. Опісля надійшла нова дама в білім кожушкеті, білій блюзі. Ця виказалась посвідкою і впорядчик дозволив їй йти дальше вгору. Надійшли фотографи. Сказали чарівне слово: „Преса" і могли пнятись угору до степеницьвисокої вежа, що стояла при скічні вгорі. Переходили мужчини із записниками під пахою. Одіті були в тяжко обкуті черевики, широкі лещетарські штани, короткі куртки із сірого густого полотна, в темнавих кашкетах, виказувались виказами від своєї редакції: „Пресові справоздавці".

Я вибрав собі нарочно місце при стежці на скічню, бо це головна артерія, що лучить вершок скічні з її підніжжам. Переходили японські лещетарі. Пізнати їх було по темнавих голенях і скісних бровах. Одіті в сірані куртки, злучені з капузою на голову, чорні штани. Невеликі ростом ступали східцями отяжіло. Вояки в темнозелених строях розставились як сторожа для порядку по доріжках, при входах, при перехрестях. На лівім рукаві мав кожний червону повязку з червоним ломаним хрестом.

Дощ тихо накрапав, однак з дощем мішалися платочки снігу, які ставали видні. Та простелювався простір, призначений для видців по 1 марці, по 2 марки, по 5 марок. Степеницї, що творять круг на просторі якої третини квадратового кільометра були повні.

Гора, на якій збудовано скічні, губилася в сірій мраці. Гори перед скічнею потонули в сірих туманах. Не пізнати, що вони понад дві тисячі метрів. Праворуч від скічні видно було темні смерекові ліси перепоясані впоперек сірою тонкою смугою мряки, вище показувалися знову ліси, ще вище чубилися смереки, під сірою мрачною опонею.

Година 2.25. Змаги почало 4 німецьких скакунів. На вежі появилося на жовтій таблиці електрично засвічене число скакуна, який виконав скок. По скоці видно було на рожевій табли-

---

ІРМЕЛЯ ЛІНБЕРГ

ЖЕБРАК НА МАСКАРАДІ.

Була ніч.

Північно-східний вітер засипував снігом вулиці.

Жебрак стояв при вході ясно освітленого готелю, приплющивши очі. Вложив задубілі руки до діравих кишень, сперся об колюмну готелю і зовсім забув, що як утікач і чужинець прийшов сюди, щоб прохати милостині багатих людей, які входять сюди. Світлова виклинала в ньому давній спомин про втрачену батьківщину серед зими, про ріку, яку треба було переходити серед криг, про собак, що гавкали за ним, врешті про ясні дні з дитячих літ.

Нараз почув довкола себе голос:

— Чи ви той пан, що замовив орхідеї?

Готелевий хлопець передав йому в шовковому папері китицю квітів і білет: „В годині одинацятій передати це панові, що буде переодягнений у костюм волоцюги і чекатиме перед входом до готелю „Паляс".

Жебракові закрутилась голова.

— Так це я! — сказав виразно і голосно. — Я чекаю тут...

Витягнув з кишені гріш і передав хлопцеві. Хлопець подякував.

Жебрак увійшов певною ходою по широких сходах. У голі розірвав папір з китиці і передав її одному з готелевих чур, який на вид такого одягу багатого пана голосно заемінався.

Жебрак увійшов до чудово прибраної салі. На хвилину світло її осліпило його. Із салі йшли всякі пахощі. Барвисті бальони здіймались понад головами пар у танці. Скрипки співали. Перед очима пересувались відкриті рамена дам і несміливі жваві очі. Все це виглядало як сон, як казка.

Орхестра затихла гострим акордом. Довкола жебрака зібралися тут цікаві очі, що щиро сміялись.

— Ах, як оригінально! — кричала одна захоплена бльондинка — а при цьому ще чудові квіти! Чи можна одну з них купити собі?

— Одна орхідея шилінґа — сказав жебрак швидко і передав їй квітку з таким жестом, як роблять це джентельмени та продавці квітів.

— Будь ласка, мій дорогий — звернулась дама до свого кавалера і той заплатив.

— Знаменита ідея! — признало кілька осіб рівночасно і кавалери почали купувати квіти для своїх дам.

Жебрак вкладав гроші до кишені сміливим рухом. У його душі змагалось почування остраху та щастя. Тепер уже не мусітиме цілими тижнями волочитись вулицями. Одна хвилина закрила перед ним довгий, холодний час злиднів... Яке щастя!

Але треба би звідсіля якнайшвидше втекти! Що він має тут робити?! У руках залишилась йому ще остання орхідея.

Коли музика почала мягкого вальса попрямував він до дверей. Ішов рішучою ходою, а в серці відчував непереміну несупокій і радість.

— Чи хочеш зі мною потанцювати? — почув за собою шепіт елеґантної еспанки, що мала на плечах шовковий шаль з густими торочками і на руках дорогі перстені.

— Я мушу вже йти... але возьми собі цю квітку...

— Не маю нікого, хто міг би за неї заплатити — сказала нараз жартом, напів сумно

Жебрак завагався:

— То я сам тобі її дарую... Це остання, отже й найцінніша... Я домагався би за неї високої суми.

Почали танцювати. Як у сні. Коли на перерві підійшли до вікна, дама сказала:

— Але ти переодягнувся зовсім автентично. Навіть запах нужди чути від тебе. Як ти міг це так наслідувати?

— А звідки-ж ти знаєш, як пахне нужда?

Під брунатним пудром щіки було румянець і вона відповіла двозначно:

— Може я й не є справжня дама... Так саме як ти не завсідя мусиш бути жебраком...

Витягнула з торбинки руж і почала назазувати собі губи. Він узяв від неї торбинку зовсім природно і заглянув до середини. Витягнув флякон кольонської води і облив нею свою камізольку.

— Навіщо ти це робиш? — спитала еспанка.

— Не хочу нині мати запаху бідака!

— Шкода, саме той запах надавав тобі оригінальности.

— Кельнер! — гукнув жебрак — пляшку шампана.

Жебрак з дамою пив і танцював. Минала година за годиною. Сиділи при столі перетомлені. Нараз голова жебрака впала безсильно на стіл. Він заснув.

Тоді очі молодої дівчини розплющились ширше. Прикривши його шалем, сягнула до кишені з портфелем. Нишком витягнула всі банкноти, легенько відсунулась від нього і вийшла з салі. По дорозі згубила дорогоцінну орхідею.

Коли жебрак прокинувся, крізь вікна падав на салю сірий досвіток. Салю замітали вже; на підлозі лежали останки паперових вужів, конфетті і бальонів, — під столами кусні скла. Побачив зівялий цвіт під ногами і підніс його до носа.

— Куди вона могла піти? — пробурмотів, а в устах відчував якусь гіркоту.

— Склянку кави! — крикнув, але в цій хвилині торкнувшись своїх грудей зрозумів, що його обікрали.

Оглянувся довкола і чекав аж хтось прийшов. Не було вже нікого. Ледве тримаючись на ногах вийшов із салі.

На вулиці було страшенне холодно. Знову почув себе самотним.

— Треба станути нині перед церквою Божоявлення сказав смертельно втомлений — нині свято, там багато народу...

Перекл. ж. з.

Найкращі танкові орхестри

світової слави гратимуть на **вечерницях і дансінгах,** коли замовите мегафонову інсталяцію з грамофонових кружків у фірмі

„Е К О"

Львів, Сикстуська ч. 29. Тел. 203-30.

На бажання **передача мови** та радіових авдиції.

ці електрично освічене червоне число метрів, чкий довгий скок. Коли німці почали чергу, з третьої вежі загомоніла мельодія німецького гимну, мельодія знана перед війною як австрійський гимн.

Опісля скакали представники інших народів.

Коли скочив американець Сатре Оттар відозвався з музичного голосника хор з американським гимном.

Сьомий був італіяць, що скочив на 68 метрів — гимн італійський взучав із електричного голосника як тенор певний себе, сміливий і нестримний.

Десятий скакав норвежець. З голосника загомонів мужеський хор, що співав норвежський гимн.

Одинацятий скочив швед — при зіскоку перерядився і зісунувся скічнею як колесо від візграза. Рожеве число подало його скок на 77 метрів а з голосника почули німецькі гори норвеський гимн як баритонове сольо.

Жовтою краскою заяснило число 13. Скакав Врана Рудольф, громадянин Чехословаччини. На долішній рожевій таблиці появилося небавом число метрів його скоку: 67. Скочив безпечно і відійшов безпечно. Орхестра в голоснику загомоніла новим республиканським чеським гимном.

Під числом 14. сказав представник Польської Республики Марусаж Станислав на 77 метрів. Далася чути мельодія національного гимну, відограна орхестрою. Скок безпечний з незаперечною легкістю в рухах.

Жовте число 16 заблистіло на вежі. Японець Ігуро М. скаче спокійно, безпечно, як гранатне стрілено. З голосника відзивається хорова пісня, перервана сольом — переважно тонких голосів.

Число 17 заблистіло жовтим електричним блиском. Скаче фінляндець Вальонен Ляврі з сильним похилом наперед на 77 метрів. Голосник гомонить хоровою мельодією фінського гимну.

Видці плещуть.

Коли ж опісля скачуть лещетарі від народу, якого гимн вже відзивався, тоді гимну не повторюють. Подають його лише при першім лещетарі кожного народу. При гимні зліймають видці шапки лівою рукою, а праве рамя підносять скосом вгору. Військові здоровлять дашкуванням. Я мусів лівою рукою зліймати шапку і держати шапку і папери, а праву підносив вгору з олівцем, яким я робив записки.

Заяснило жовте число 23. Скакав канадієць Мобраатен Т. на віддаль 72 метрів. Його рухи були живі, але зіскок добрий, без ніякої хиткости. Голосник передав мельодію дутої орхестри британського гимну „Боже хорони короля", хоча Канаді належалася мельодія її моторного гимну „О Канадо!". Ця домінія гордиться своїм гарним гимном.

Число 32 мав норвежець, що зіскочив і перевернувся. Це вже 6-тий з черги, що зіскакує падаючи.

Вояки обтоптують лещетами сніг впоперед скічні, щоби вирівняти бороди і заглубини, що поробились від зїздів. Держаться вони лиш, виїзджають впоперек похилої площі і розгладжують снігову веротву. Дощ не перестає. Папір, на якім роблю записки, розмокає. Норвежець Ківанд бере розгін з верхка скічні, виконує прегарний лет в долину та зіскакує на 66 метрів. Живі оплески.

На жовтій таблиці ясніє число 38. Дивлюся в синіс. Хто це? Це славний норвежський лещетар Рунд Бірґер. Лещети тримає разом, подає надовбовільно наперед, рухає раменами спокійно неначе птах крилами і зіскакує на 74 метрів довжини.

Безпечно, спокійно, без ніякого непотрібного руху раменами або ногами, скочив швед Ерікеон, Свен. Він був останній в порядку. Мав число 54 і скочив на 80 метрів.

Скакало 8 німців, 7 чехословаків (4 з них з німецькими назвищами), 6 норвежців, 5 американців, 4 фінці, 3 шведи, 3 канадійці, 3 поляки, 2 японці, 2 італійці, 1 румун.

Румун Кльомпе Губерт мав 50-те число. Скочив на 62 метри, падаючи при зіскоці. З голосника відозвалась орхестра румунським гимном.

Опісля скакало 8 німців з молодечого відділу. Осягали 55—69 метрів довжини.

В другій половині порядку повторило 35 лещетарів скоки з меншим або більшим осягом. Швед Еріксон Свен осягнув при другім скоці 81 метрів. Це був найдовший скок на цих змаганнях в неділю дня 2-го лютого 1936. р.

Найспокійніше, з легким вилетом скачуть шведи, норвежці і фінці. Американці скачуть цілковито норвеським стилем. Канадійцям виходить зіскок дуже безпечно. Інші лещетарі стараються зблизити до легкости і спокою скандинавських лещетарів.

Сірі тумани на ліво прорідли — лишилася поперечна смуга над темними лісами, які появилися перед нашими очима — але вже припорошені снігом. Там падав олімпійський сніг. Сиві мряки закривали ще верхи — перемінялися у снігові хмари. Зимніло. Добрий знак! Треба олімпійського, білого, іскристого снігу, і тут в долині, бо оба містечка Ґарміш і Партенкірхен (Ґа.-Па.) приготовляються до Олімпійських Зимових Змагань, які зачинаються 6-го лютого, а потревають до 16. лютого. А це вже була неначе ґенеральна проба перед премієрою. Лещетарі змірили свої сили, судді запізналися з їхніми прикметами і осягами і зможуть безпечніше висказати свою остаточну оцінку.

При скоках молодших німецьких лещетарів вивихнув одна з них при зіскоці ногу: члени відділу здоровли відвезли його на возу, вкритого теплим коцом.

З голосника відозвалася мельодія німецької патріотичної пісні. Видці зняли шапки і капелюхи та підвесли праве рамя скосом вгору. Військові здоровили і стояли посір. В годині 3.25 відпливала маса сходами і воротами від скічні в місто. Дощ пустився знову і я зайшов під парасолем на пошту, щоби Вам переслати привіт і цей опис.

Іван Боберський.

Замкнули сметанкові стації Маслосоюзу.

(Допис із села Базар, пов. Чортків).

На весну 1935. р. громадяни села Базару, пов. Чортків, оснували кооперативну молочарню. Все уладили згідно з вимогами закону, кооперативу зареєстрували, зголосили до староства, викупили промислові свідоцтва і повідомили своїх членів, що молочарню пускають у рух. Тимчасом в день урухомлення прийшов командант державної поліції і заборонив відбирати молоко. Управа молочарні виказалась посвідками, що кооператив зареєстровано згідно з кооперативним законом, що згідно з промисловим законом Д. З. ч. 53., пов. 468. — 1927. р. молочарню зголошено в старостві і є посвідка зголошення, одначе командант постерунку заявив, що це його не обходить і він забороняє урухомлювати молочарню. Колиж управа молочарні зажадала такої заборони на письмі, то командант її не дав, але став при вході до кооперативи і вимагав від доставців лікарських свідоцтв, мовляв, чи доставці здорові і чи можуть доїти корови. Він рішуче не пускав людей до молочарні і треба було аж інтервенції у старостві. Щойно коли повітовий староста приїхав на місце, то приказав командантові не робити труднощів в урухомленню молочарні. Слід зазначити, що це діялося в тім самім часі, коли приватні молочарні були чинні в примітивно уладжених домах і ніхто їм не звертав уваги на недостачу елементарних вимог гігієни.

Здавалося, що молочарня зможе спокійно розвиватись, бо управа дуже точно придержувалася всіх приписів. У члени вступали не лиш українці, але й нечисленні зрештою в селі поляки та жиди. Молочарня, згідно з вимогами модерного молочарства стала відкривати свої збірні в сусідніх селах і поширила район на заліщицький повіт, з яким село Базар межує. Та кілька місяців пізніше Повітовий Виділ у Заліщиках оснував польську конкуренційну молочарню в сусідньому селі *Бурківці*, що віддалене від Базару 3 км., закон виразно забороняє основувати кооперативні молочарні близько себе. А до того в цих околицях поляки становлять у поодиноких селах 2 до 15 прц., решта — це українці. Якби так українці хотіли оснувати під боком польської кооперативної молочарні свою, то певно булиб великі труднощі, або й заборона. Та тут вийшло інакше, при чому польську молочарню урухомлено в сутеринах, що закон виразно забороняє (українська молочарня має першоклясне приміщення).

Та на цьому не кінець. Почалися всякі перешкоди. І так у селах *Данівцях і Садах* на домагання тамошнього населення і коштом того населення основано збірні української молочарні. Зголошено їх до староства в Заліщиках, викупили промислові свідоцтва й урухомлено. Але по кількох днях громадяни дотичних сіл повідомили, що комісія зі збірної громади запечатала у них відбірні і кружлівки. Член управи поїхав до збірної громади і питав, чому запечатано льовалі і кружлівки. На це війт сказали, що так приказало староство. Прийшла інтервенція у старостві а віцестароста відповів, що „сметанкарня замкнена тому, бо істнує нелеґально". На запит, у чім тут нелеґальність, коли виповнено всі вимоги закону, віцестароста заявив, що так зарядив п. воєвода.

Отже тепер треба би ще поїхати до Воєвідства і там інтервенювати. А треба знати, що п. воєвода був особисто мин. літа в Базарі і відвідав усі українські установи, отже й Районову Молочарню та висказав своє велике вдоволення, що населення Базару тверде свідоме і так гарно працює над піднесенням рільничого стану і свого села.

Ми тепер питаємо: хто назрадить шкоду населенню, якому замкнули стільки збірень? Таж не лиш урядження тих збірень коштувало великі гроші, але населення тратить ще більше, не маючи змоги збувати свого молока. А таких збірень у заліщицькому повіті замкнено кільканацять, і то в часі, коли уряд не лиш шукає наближення до українського населення, але ще й кинув гасло: „фронтом до села". Чи такими починами піднесеться рентовність дрібно-земельного рільництва?

До вашого Проводу маємо ми одно прохання а саме, щоб зажадав від компетентних чинників докладного окреслення слова „леґальність", бо коли молочарню чи відбірню основано згідно з усіми вимогами дотичних законів, то як тут розуміти слова п. віцестарости, що „сметанкарня істнувала нелеґально"? Просимо теж заступитись за нами, де слід, щоб ми могли працювати далі без перепон для добра всіх селян.

Селяни Базару.
(кільканацять підписів.)

Нововідкритий **магазин вовни і волічки**

„Ка-Ре-Wu" — Львів, Галицька 11 поручає наймодніші й найліпші гатунки та кольори по дуже низьких цінах. 14-15

969

КРИТИКА БУДЖЕТУ МІНІСТЕРСТВА СКАРБУ.

ІНЦИДЕНТ У СОЙМІ.

У вівторок 4. лютого ц. р. виринула у соймовій буджетовій комісії справа інциденту, до якого дійшло ще в суботу між референтом буджету хліборобства пос. Камінським і пос. Козіцьким. Предсідник комісії віцемарш. Бирка відчитав листа міністра хліборобства Понятовського до маршала сойму Цара у цій справі. Після того пос. Камінський заявив: В суботу 1. лютого ц.р. після закінчення дискусії над буджетом хліборобства, пос. Козіцький, який був у товаристві багатьох послів, відізвався: Маємо до вас претенсії, що ви надто хвалили господарку у державних лісах, хоч ви і ми всі знаємо, що там діються зловживання. Візвав, щоби пос. Камінський виявив зловживання, які діються у державних лісах.

Пос. Козіцький висловив здивування, що один товариш доносить міністрові про свою розмову з другим товаришем. Потвердив зміст заяви пос. Камінського. До господарки в державних лісах ставиться критично, спираючись на звіті Найвищої Контрольної Палати, яка на 35 сторінках гостро осудила господарку в державних лісах. Справу передано маршалові сойму.

В дискусії промовляло кільканацять послів, між ними **пос. З. Пеленський.** Звернув увагу, що податкові уряди ставляться до кожного платника як до обманця. Обіжник про усуспільнений промисловий податок у кожному уряді інакше інтерпретують. Мін. Квятковський згадував про необхідність, щоби промислові товари дійшли до східних воєвідств. Це буде неможливе, якщо там спинюватимуть організування населення і доступ до праці, якщо далі змішуватимуть господарку з політикою та відділюватимуть Галичину і Волинь від їх природного господарського центру, яким є Львів. Істнує один український нарід з означеними господарськими змаганнями, який має право організуватись, право до праці, свободу вживати свою мову і домагатись, щоб ура

довці знали українську мову на його території. Відповідаючи пос. Біконові підкреслює, що уряд йдучи на компроміс з українцями знав, що заключує його з дійсними представниками українського народу, бо цього вимагала державна рація. Уряд знав, що має діло не з клієнтами, але з людьми, які знають чого хочуть, до чого змагають і до чого далі будуть змагати. Українці мають право вживати українську мову на теренах, де мешкає українське населення. Не дозволять на таку поведінку, на яку дозволив собі пос. Пахольчик кажучи, що урядовець за 70 зол. має вчитися на східних землях російської, української, а може навіть китайської мови.

Чергове засідання буджетової комісії відбудеться у четвер.

ХЛІБОРОБСТВО.

ЗМІСТ ПРОМОВИ ПОС. ПЕЛЕНСЬКОГО, ВИГОЛОШЕНОЇ НА БУДЖЕТОВІЙ КОМІСІЇ ДНЯ 1. ЛЮТОГО Ц. Р. ПРИ ОБГОВОРЕННІ БУДЖЕТУ МІНІСТЕРСТВА РІЛЬНИЦТВА І ЗЕМЕЛЬНИХ РЕФОРМ.

Промовець обговорює нову політику міністерства хліборобства, яке зрезиґнувало з того, щоб давати надзвичайні премії за експорт жита за границю, а уважає за потрібне піддержувати годівельну господарку та експорт стручкових і олійних рослин. Українське хліборобство уважає таку політику за позитивну, бо український дрібний хлібороб є продуцентом годівельним і його перетворів та стручкових рослин. Коли міністер у своєму експозе стверджив, що не можна по останніх потягненнях уряду говорити про поправу у хліборобстві і може твердити, що здержано до деякої міри наступ кризи у хліборобстві, то осягнено твердий ґрунт, на якім має право йти розбудова до ліпшого. До цього можемо ми додати, що й на українських селах, в українській кооперації від 2-х літ стверджуємо здержання упадку торгів, а там, де зорґанізовано експорт, зауважуємо навіть деяке збільшення торгів. Бесідник погоджується вповні з міністром, що до поборення кризи в хліборобстві мусять причинитися всі хлібороби, мусять творити сильні хліборобські організації. Одначе треба ствердити, що хліборобство не має спромоги ставити свої дійсні, незалежні хліборобські організації. Будується все згори, не маючи підстав на низах. Постійно чуємо, що хлібороби східних воєвідств є в такому тяжкому положенні, що не є в силі нічого закупити з виробів західного промислу. Всякі спроби зорґанізувати хліборобів у цих воєвідствах завели. Найліпше пишеться про це в журналі „Рольництво", видаванім міністерством хліборобства. Там описується в одній зі статтей мин. року славнозвісну „дрогичинську кооперацію". Пишеться, що тому, що не можна було ніяк дійти до поліського селянина, треба було завести примусові організації з лжаними шпихлірами, примусовим збиранням збіжа і т. д. і що ця організація вповні завела, тому остерігається всіх перед поліським способом ведення хліборобської організації. Одно лише забув автор цієї статті написати: чому ніяк не можна було дістатись до поліського і волинського селянина. Я вам, панове, скажу: Тому, що ви хотіли закладати чужі українському селянинові хліборобські організації. Не дозволяють закладати „Сільського Господаря". Селян, які важились на Поліссі підписати статут „Сільського Господаря", тяжко били і шиканували. Про це була в мин. каденції інтерпеляція. На Волині є „Сільський Господар" лише в одному Луцьку, в усіх інших повітах його розвязали або не дозволили. Знайте, панове, що ці організації, які є на сході, є нічим іншим, як фікцією. Вповні погоджуюся з ґенералом Желіговським, який так досадно представив фатальний стан хліборобських організацій у східних воєвідствах. Міністерство рільництва мусить зрозуміти, що наслідком політики панів воєводів у східних воєвідствах хліборобство не має змоги організуватись і тимсамим підносити свій добробут. Як довго панове цього не зрозуміють, що є в Польщі сущільний український організм з правом до життя і будування власних національних організацій, так довго не можна думати про поправу відносин у східних воєвідствах. Українське хліборобство домагається права на власні самостійні українські організації.

Дальше бесідник обговорює т. зв. хліборобське самоврядування, себто Хліборобські Палати. Згідно зі законом Хліборобські Палати покликані до координування і контролювання праці хліборобських добровільних організацій. Оскільки Палати це сповняють, то ми ту працю вітаємо. Тому привітали ми починання Львівської Хліборобської Палати в напрямку творення нової цукроварні, піддержуємо гаряче акцію меліораційну і тому промовець у дискусії над фондом праці домагався для Львівської Палати субвенцій на ту ціль. З другої сторони уважаємо за некорисне, коли Хліборобська Палата береться за практичну працю в терені. Це не її завдання. До цього покликані добровільні хліборобські організації. Дальше промовець вказує на повітові виділи, які теж замість мати одного агронома, котрий був би звязковим поміж повітовим самоврядуванням і добровільними організаціями, береться за практичну працю в повіті. Посол П. стверджує, що та праця агрономів не дає ніяких позитивних вислідів. У додатку ці повітові агрономи не знати під чиєю управою. Вони є часто рівночасно головами чи членами виділу „Малопольського Товариства Рільничого". Раз є вони урядовцями повітовими, а раз делеґатами „МТР". Наші повіти за бідні, щоб могли позволяти собі на такий люксус. При вишколі хліборобської молоді українським організаціям ставлять, з невідомих причин, вимоги, щоб ці курси ведено спільно. Бесідник застерігається проти таких вимог. Українські хліборобські організації є самостійні і будуть цю акцію вести у власній управі. Діються також дивні річи з контрактами для беконарень. Беконарні роблять контракти з членами „кулгодовцув" і виключають від контрактів наших селян-членів „Сільського Господаря". Ці кола „годовцув" мають у нас свою марку, бо в деяких, чисто українських селах їх членами є особи, котрі зовсім не плекають живини, купують її в українських селян і не знати, за що властиво дістають премію і найвищу ціну. Чому ж селянин, член „Сільського Господаря", не має права на премію?

МОЛОЧАРСТВО.

Відомо, що молочарство в Польщі в останніх роках зробило поважні поступи. Цей свій розвій завдячує молочарським Союзам. Тепер, як відомо, міністерство хліборобства задумує видати новий закон, що мав би віддати молочарські організації під догляд державної влади чи т. зв. хліборобського самоврядування. Як довго істнувала комісія для порозуміння між поодинокими Союзами, праця на терені йшла повним ходом. Тепер міністерство не скликає цієї комісії і віддало молочарство до Хліборобських Палат. Ще закон не появився, а вже на нашому терені діються нечувані практики. Старости, як пишуть, з доручення Хліборобської Палати скликають конференції і ділять повіти на молочарські райони. Що старости мусять розумітися на всім, це знаємо, але щоби ще їм віддавати молочарство, то дійсно йдемо за далеко. Є такі резні старости, що закладають молочарні без огляду на те, чи є відповідні райони, чи їх нема. В мене в руках документи. Один староста пише до війтів, що це справа „поуфна". Отже будемо мати якесь „поуфне молочарство". Остерігаємо п. міністра перед такими фактами, бо небавком при такім молочарстві дійдемо до того, як колись бувало, що до Польщі імпортовано масло з Данії і Фінляндії. Наші молочарські організації не бояться цих старостинських починань. Вони збудовані нашими власними селянськими силами і тому, що в деякій пресі, а також і старости на місцях поширюють вістки, немовби це діялось за згодою Маслосоюзу, бо він користується тепер субвенціями, стверджую **категорично й авторитативно**, що Маслосоюз ніколи не користувався і не користується державними субвенціями, як також не мав ніколи ніякого кредиту державних банків. Ми певні, що ціле здорове молочарство буде боронитися проти цього нового хліборобського етатизму.

КОЛЬОНІЗАЦІЯ.

Бесідник стверджує перелюднення українського села і брак можливостей для відпливу робучих рук із села. Земля належиться місцевому хліборобові. Нема місця на спроваджування кольоністів. Дальше посол П. доказує, що дотепер ведена земельна реформа не повелася. Нарис відчитує виняткі зі статті журналу „Рольнік", урядового органу „Малопольського Товариства Рільничого", з листопада мин. року, де пишеться: „Не ліпше пішла кольонізація кресів". Замість сильних, здорових одиниць, повстали дрібні господарства, переважно спекулянтів, які до нинішнього дня спекулюють землею, завдяки акції великої кредитової помочі зі скарбу держави". Ця стаття кінчиться словами: „Слід завернути з мильної дороги!". Оце тверезий голос польського органу. Ми кажемо: Земля для місцевого селянина

—o—

Ґарантії для Австрії.

В Парижі радять над справою збірної безпеки і над договором, що ґарантував би безпеку й самостійність Австрії. Три дні нарад виявили, що ніяка великодержава не хоче брати повної відповідальности на себе. СССР намагається зорґанізувати збірну безпеку в межах договору Л. Націй на основі 16-го уступу. Та можна сумніватися, чи Англія бажала би йти дальше поза істнуючі вже зобовязання в справі Рейну.

„Ля Ліберте" пише, що Літвінов домагався від Фляндена, щоб ролю Риму в справі забезпеки Австрії грала Москва. Флянден відкинув цю вимогу Літвінова.

Флянден, як пише „Парі Міді", заявив кн. Штаремберґові, що Франція сама не може взяти відповідальности за безпеку.

—o—

Ірляндія ліквідує сенат.

ДЕБЛІН, 5. 2. ПАТ. Сьогодні зібрався ірляндський парлямент на майже пятимісячну сесію. Мають остаточно ухвалити закони про ліквідацію сенату й університетських репрезентацій у парляменті.

ЧОТИРИ САЛІ
для танців буде на вечерницях Основи.

Нечувана заборона о. д-ра Масцюха.

Апостольський адміністратор для Лемківщини о. д-р В. Масцюх заборонив співати у сяніцькій церкві відому церковну пісню „Боже великий, єдиний..." Подаємо текст цієї нечуваної заборони, як документ для історії:

„Апостольський Адміністратор у Риманові-Здрою ч. 101. До Всечесного о. Омеляна Константиновича, пароха у Сяноці. Від осени минувшого року зачався сильний наступ на греко-католицьку церкву на Лемківщині. Уживається неймовірних штук та інтриґ, щоби викликати апостазію бодай в одній місцевости Лемківщини. В імя охорони католицької віри, щоби не давати причини до атаку, бо Лемківщина еще за слаба, сим забороняєся співати в церкві пісню „Боже великий, єдиний", яку називають українським гимном, так довго, аж ся заборона виразно вістане відкликана. Якщо знайшлабся яка група, що проти сеї заборони відважилабися співати сю пісню в тамошній церкві, то се має вважатися що маніфестацію, непозволену на св. місци зі всіми правними наслідками. Ми далекі від того, щоб вдавітися в партійні сварки, але на се маємо повне право, щоби дати зарядження дотично захованняся на св. місци в церкві, як того вимагає теперішна хвиля. — Від Ординаріяту Апостольської Адміністрації. Риманів-Здрій, дня 27. січня 1936. р. о. д-р В. Місцюх в. р."

Це рішення переслав парох о. О. Константинович на руки адв. д-ра Василя Влавацького у Сяноці, який є диригентом нашого мішаного церковного хору (сяніцькі москвофіли мають окремий церковний хор — примітка Ред.) і долучив таке письмо:

У прилозі пересилаю Вам відпис розпорядку Впр. Апостольського Адміністратора Лемківщини в Риманові-Здрою з 27. січня 1936. ч. 101, яким забороняє співати в сяніцькій церкві пісню „Боже великий, єдиний..." з поданням мотивів і загрозою вжити евентуально правних наслідків, колиб Ви відважилися ще раз цю пісню співати. Тому прошу до цього примінитися, бо нема іншого виходу. Сподіюся, що не позволите на ніякі противні виступи, за які впалаб відповідальність на Вас у цілости. З повним поважанням: о. Константинович, парох в. р.

ПАЛЯС. Вибрані з поміж сотки фільмів — для міліонів! Найкращий музичний архитвір вирібі STANDARD-FILM Відень. — Чар угорського чардаша — палкого темпераменту незрівняної та прегарної угорки МАРТИ ЕГГЕРТ в товаристві Лея Слезака, ГАНСЯ МОЗЕКЯ і Іди Вист в архитв.

ДІВЧА З БУДАПЕШТУ. Музика Франца Легара. — Циганська музика.

Револьверові стріли до селянина у Бурштині.

„Громадський Голос" з 8. лютого ц. р. (ч. 4.) повідомляє, що 24. січня ц. р. невідомі справники намагалися виконати атентат на Миколу Фардиґу з Бурштина. Вечором до хати М. Фардиґи прийшли дві невідомі особи, питаючись за ним у його рідні. Коли довідалися, що М. Фардиґа є в кооперативі або в читальні, відійшли. Незабаром зайшли до кооперативи, де стрінули брата М. Фардиґи, викликали його на двір і запитали, чи він іде закладати т-во „Каменярі" у Стасовій Волі. Довідавшись, що він не займається організацією „Каменярів", відійшли враз з двома мужчинами, які стояли недалеко. Один з них навіть сказав: „То не той". Тому М. Фардиґа вернувся до хати у товаристві кількох товаришів. В год. 10.30 хтось вибив камінюками вікна в хаті Фардиґи. Одночасно посипалися револьверові стріли крізь вибите вікно в напрямі ліжка. На щастя, стріли хибили і Фардиґа вийшов живий. Ця подія обурила населення міста і довколичних сіл.

Насувається здогад — читаємо у „Громадському Голосі" — що цього вчинку доконали ті самі люди, які пізніше наються і „сиплять" тих, що були їх сліпим знаряддям.

Успіхи українського тенора в Німеччині.

Перед нами низка часописів з ріжних сторін Німеччини, з критиками на українського співака, який постійно живе в Берліні, **Клима Андрієнка** (Чичку). Всі критики незвичайно вихвалюють Андрієнка — головно тембр його голосу. Наводимо декілька виятків з рецензій.

Бохум: „...тенор Андрієнко захопив усіх силою і блеском свого голосу..." і „...Аж після кількох перших тонів знається, що перед нами стоїть небуденний тенор, якого великий, а природа чудовий голос розпоряджає легкою, без всяких зусиль орудуваною горою..."

Дортмунд: „...Цей український співак має голос, дізнаєш якого годен чи має який інший европейський співак..."

Солінген: „...Андрієнко має голос, який можна дуже рідко почути. Він незвичайної сили і повноти; чудовою є блискуча гора".

Цікаво булоб почути тепер Андрієнка у нас у Львові, де всі памятаємо його перші кроки в співочій карієрі. І знову з жалем приходиться ствердити сумну дійсність, що недостача власного оперового театру примушує всі наші найкращі співочі сили працювати на чужині, — для чужих.

З нових видань.

Дмитро Николишин: СВІТАНКИ Й СУТІНКИ. Львів, В-во „Ізмарагд", 1936. Ст. 40.

Написав Д. Николишин кілька пес, що не діждались вистав у нашому театрі; не мали вони в собі досить драматичної сили, щоб промовляти із сцени. Писав Николишин теж часом поезії, здебільша у псевдоклясичній манері. Остання його збірка відріжняється від дотеперішніх його поезій свіжістю безпосереднього переживання. Автор написав її під впливом споминів про покійних своїх батьків. Це спомини про дитячі роки та молодечі, про трагічні хвилини смерти, про пориви, що відривають людину від буденних злиднів і несуть у кращий світ.

32 сонети дають картину за картиною; все тут ясне, крім натяків автора на деякі чисто родинні справи тільки йому самому відомі. Над славними сонетами Малярме, як і деякими Поля Валері, критики мусять сидіти довго, щоб їх зрозуміти; але там неясність пливе із свідомого наміру поета, щоб символам надати суґестивну силу — нехай розбуджують уяву. У „Світанках і сутінках" не маємо що розгадувати, бо натяки на справи відомі тільки авторові нерозгадані. Маємо тут переживання прості, інколи передані занадто просто так, що поезія (крім ритму та рим) переходить у прозу:

Так! Справді „тяжко наробився" Ти;
зробив усе, що мав і міг зробити.
Щоб кращу долю знали другі діти,
хотів Ти так на четверо вести,

Щоб ми найшли собі нові світи
й могли умом громаді послужити.

І деякі образи та порівняння теж для нас за мало поетичні:

І Ти, старенький Батьку,
вже перейшов життя нерівну кладку
й ступив на море вічности студене...

„Кладка" не вяжеться нам з морем; далі порівнання з актором таке:

Неначе актор зломаний, струджений,
що довго в грі державсь — не без припадку,
бо ролю мав помотану й не гладку —
покинув дію і зійшов зі сцени.

„Не без припадку" — не каже нічого, коли роля була „помотана" то зайве додавати „не гладку".

Жаль, що не всі сонети зберігають чотири головні рими. Сучасна поезія вимагала би сміливіших метафор, більше підвищеної чуттєвої атмосфери та сильніших засобів вислову. Коли брати зверхню форму то сонети тут добре складені, бездоганною мовою. Зважиши дотеперішню працю Д. Николишина це великий крок уперед. „Світанки й сутінки" пророчистий доказ, що значить безпосереднє переживання і чим воно ріжне від сюжетів вигаданих чи підібраних.

ЩАВНИЦЬКА ЮЗЕФІНА
помагає в катарах.

Засідання сенату.

ВАРШАВА, 5. 2. ПАТ. Вчора відбулося пленарне засідання сенату. Марш. Пристор згадав про смерть короля В. Британії Юрія V. Цієї промови вислухали сенатори повставши з місць. Полагодивши формальні справи сенат доповнив склад адміністраційної комісії і суспільної опіки та вибрав 4 членів і 4 заступників до комісії довгів держави. Опісля сенат ратифікував кілька конвенцій. На цьому закінчилось засідання сенату

ІТАЛІЯ МАСОВО СКУПОВУЄ НАФТУ.

НЮ ЙОРК, 5. 2. ПАТ. „Ню-Йорк Таймс" повідомляє, що Італія побоюючись нафтових санкцій законтрактувала 13 скандинавських кораблів цистерн до перевозу нафти з мексиканського заливу. Більшу кількість нафти Італія закупила від незалежних нафтових товариств, бо нафтові товариства нерадо підписують умови з Італією. Щоденник пише, що морський італійський аташе звернувся до нафтових товариств, щоби склали оферту на 250.000 бочок ропи для італійської фльоти. Нафтову ропу мали би доставити ще в березні і в квітні до Італії. На перешкоді цій умові є відмова італійського уряду признати конечні кредити. Італія веде тепер переговори з СССР у справі нафти. Запевняють, що підписано умову з богатьома кораблями у справі доставки 450 тисяч бочок нафти з Батуму до Італії.

ГОРЯЧКОВІ ЗБРОЄННЯ В ЄГИПТІ.

Єгипетський буджет на 1936 р. передбачує будову летовища у Порт Саіді. На цивільне летунство призначено 80 тисяч фунтів штерлінгів. На розбудову двох летовищ у Довгайля недалеко Александрії призначено 36 тисяч фунтів.

Міські Театри у Львові, четвер 6. лютого 1936.
Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-ій веч.: **Найславніша артистична вистава!**
Один з найкращих архитворів світової літератури:
„ПЕР ҐІНТ"
Генрика Ібзена з музикою Е. Ґріґа.

Страйки.

МЯСНИЙ СТРАЙК.

ЛЬОНДОН, 5. 2. ПАТ. Страйк мясних робітників трівае дальше. По крамницях не стало мяса — скуповують його на провінції.

ПЕРЕД НОВИМ ЗАГАЛЬНИМ СТРАЙКОМ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, 5. 2. ПАТ. Тому що не дійшло до згоди з підприємцями 105 тисяч робітників конфекційного промислу у стейтах: Ню Йорк, Ню Джерсі, Конетікет і Пенсильванії дістали приказ покинути працю в пятницю 7. лютого ц. р. пополудні. Робітники вирішать, чи страйк матиме загальний характер.

ЗАГАЛЬНИЙ СТРАЙК ДРУКАРІВ У ВАРШАВІ.

У вівторок 4. лютого ц. р. на вічу друкарів рішили приступити до страйку під гислом боротьби за збірну умову. Друкарі домагаються 36 годин праці тижнево для машинових складачів і 40 годин праці тижнево для ручних складачів. Друкарі домагаються також підвишки платні. В 182 друкарнях припинилась праця. Часописи в середу появилися, лише пополудні не вийшов „Вечур Варшавскі".

ПРОТЕСТ МАНДЖУ-КО ПРОТИ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ НАПАДІВ.

ТОКІО, 5. 2. ПАТ. Агенція Домеі повідомляє: Шіліпен, комісар закордонних справ Манджу-ко передав большевицькому консулеві для большевицького уряду ноту з протестом проти сутичок на монгольськім кордоні в дні 30. січня ц. р.

НОВИНКИ.

— **Футра,** всілякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 103—7

— **Косметичний Інститут „ЕВА", Львів, ул. Листопада ч. 32, II. п.** Відмолоджує і поправляє найбільше знищені цери та виконує всі косметичні заходи для Пань і Панів. Ціни поміркованi. Значні знижки в абонаментах і для П. Т. Студенток і Студентів. На складі пудри і креми. 4—20

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 12-115

— **Одинока українська гарбарня і красильня** футер Перзіяна, Львів 21, Скнилівок, тел. 108-65 виконує всі роботи першорядно, скоро і дешево. Для вигоди П. Т. клієнтелі уладжено бюро принять в робітні футер Е. Говиковича, Львів, Домініканська 4. 9-12

— **Концес. Курси косметичні Стефанії Гаврисевич під проводом д-ра Е. Дурделли та д-ра хемії космет. Львів, вул. Коперника 42а, тел. 272-18.** Вписи приймаємо щоденно. Початок викладів 15 лютого. Проспекти на бажання висилає Дирекція. 1054 6—10

— **В Укр. Лікарському Товаристві,** Львів, Підвалля 7, відбудуться в пятницю 7. лютого сходини з рефератом д-ра Р. Сліпого п. з.: В який спосіб наш організм бореться з туберкульозою.

— **Вечір народньої ноші.** Як зачуваємо, на вечір народньої ноші зголосилося вже багато цікавих народніх строїв. Багато буде заступлена Бойківщина. До попередніх зголошень долучився п. М. Майковська з Полянниці коло Болехова з трьома строями і п. Ю. Лисова зі Стрия з чотирьома строями з Тарнавки коло Славська. Окрім того виведе старовинне бойківське вбрання з Головецька п. Володимира Вічковська, а мальовничий стрій із Кавська п. Анна Бісикова. Навіть Поділля, що досі якось не проявляло зацікавлення, буде гарно заступлене і то не лише жіночими одягами. Цікавий борщівський стрій покаже п. Гльорія Гординська, як подільські пари виступлять пп. Пежанські і Софронів-Левицькі. На жаль дуже мало зголошень досі з Покуття та Гуцульщини. А шкода! Покуцький стрій дуже мальовничий і саме цікавий його зразок матиме п. Ольга Дучимінська з Рунгур. Також заповівся досі тільки один гуцульський стрій із Космача, що його виведе п. Софія Дорошенко. А чейже це найбільш мальовниче наше вбрання!

— **Львівська філія Т-ва Прихильників Астрономії** повідомляє, що в суботу 8. ц. м. в год. 18 веч. в сході Геольог. Інституту львівського університету при вул. Длугоша 8 відбудеться відчит

проф. Маріяна Войтовича п. з. „Вплив ділання сонячного сяєва на метеорольоґічні явища“ зі світлинами. Вступ вільний. Гостям раді.

— **Запрошення на Баль Преси** можна дістати в редакціях „Діла“ і „Нового Часу“, а в день балю при касі, вул. Японська ч. 9, від год. 8. веч.

— **Полекші при зміні прізвищ.** Міністерство внутрішніх справ розпорядило, щоб адміністраційна влада робила всякі полекші особам, які хотять змінити прізвище, що їх осмішує або понижує, утруднюючи їм життя або унеможливлюючи їм виконування фаху чи одержання посади. По змозі слід їх звільнювати від оплат і коштів.

— **Кара за вживання неостемпльованої запальнички.** Появився президентський декрет, який накладає кару не тільки на продавців неостемпльованих запальничок, але й на тих, що їх купують і уживають. Одночасно декрет уповажнює міністра скарбу обнизити оплату за остемплювання, яке означено досі у висоті 10 зол.

— **Фотографи ремісники.** До ремісничої палати у Варшаві звернулася делеґація фотографічних підприємців з проханням, щоби счеркнула фотографію з листи ремесел, бо вона належить до артистичного промислу. Домагання фахових фотографів зустрілися з відмовою, бо всі палати ремісничі, промислова і суспільна, станули на становищі, що фотографи це ремісники.

— **Приспішені іспити зрілости.** У шкільних колах розійшлася поголоска, що цьогорічний іспит зрілости буде приспішений. Звичайно письменні іспити в часі між 10. і 20. травня, але цього року з огляду на те, що в дні 12. травня припадає перша річниця смерти маршала Пілсудського і передбачувані поминальні врочистости, ця річниця могла би спричинити перерву в іспитах. Тому задумують визначити речинці матуральних іспитів уже на кінець квітня ц. р.

— **Перед 15 роком життя не вільно виходити замуж.** Міністер справедливости підписав декрет, що тепер дівчина може вийти замуж щойно скінчивши 15 літ життя. Це торкається також вдів і розвідок, що не мають ще скінчених 15 літ. Щоби вийти вдруге замуж, мусять трохи зачекати, аж осягнуть приписаний вік.

— **Лікарська допомога бездомним.** Лікарська палата у Львові призначила двох лікарів, що впродовж покищо трьох місяців мають давати безплатну лікарську поміч бездомним, обложно хорим. Нагороду дістають лікарі від палати. Одночасно аптикарська палата і союз аптикарів жертвують для тих хорих частину ліків безплатно та полекші в цінах за ліки. Також союз лікарів суспільної обезпечальні призначив двох лікарів для лікування бездомних, обложно хорих.

— **Шовіністична психоза.** Україножерний „І. К. Ц.“ сходить дальше із здорового розуму, алярмуючи сотний раз своїх читачів про упадок польського стану посідання у Сх. Галичині при одночасному зрості маєтку українського. Пустив навіть побрехеньку, що цей зріст завдячують українські кооперативи „польським субвенціям“ (досі не було ніодного такого випадку!). Аларми „І. К. Ц.“ не прогомоніли видко без успіху, бо вже забрало голос польське сокільство із Сх. Галичини. На засіданні управи союзу сокільських ґімнастичних товариств у Львові 2. ц. м. принято резолюцію, що остерігає польське громадянство перед українською небезпекою. Поки, сказано в резолюції, як правні власники тієї землі обовязані до оборони окраїн Річипосполитої. До тієї оборони стане перш усього польське сокільство, яке і т. д. і т. д. Як бачимо, шовіністична психоза переходить в небезпечну стадію.

— **Україніка.** Братиславський місячник „Průdy“ (ч. 9—10 з 1935) подав розвідку Вл. Бобка „Шевченкові відносини до поляків“. Про Шевченка „Průdy“ писали вже і раніше (річн. II — 1918 — стаття Юрая Славіка та переклади двох віршів Шевченка). При цій нагоді пригадуємо й переклади Шевченкових творів у „Slov. Přehl.“ (XVI, str. 345, 643). — Праський ілюстрований тижневик „Ozvěny“ (ч. 4) видрукував багато ілюстровану фотографіями Ф. Домлювіла а Рахова статтю проф. Фабінґера „Гуцульське вінчання на Підкарпатті“. — „Sbornik Matice Slovenske“ (р. XIII, 3) видрукував статтю Д. Чижевського про словацьких студентів у Галле. — „Narodni Listy“ (ч. 13 з 14. I.) свою передовицю присвятили польсько-українським відносинам у сучасній політичній тенденції Польщі. В статті твердиться, що рішення польської влади зискати довіря української меншини продиктоване невдячою у поборюванні українства, якого поки-ким не вдалося приборкати та змаганням усталити відносини до можливого конфлікту з Совітами. — „Časop. Nár. Musea“ (зш. 3—4) вмістив коротку реляцію про смерть Мик. Василенка та приобіцяв подати докладну статтю про його життя й наукову діяльність.

— **Свято 22. січня в Подєбрадах.** В день проголошення самостійности України відбулася святочна академія у приміщенні УТГІ. У вступнім слові проф. В. Чередієв коротко занаслідував зміст акту 22. січня, а реферат на тему: „Шляхи до здійснення гасел 22-го січня“ виголосив проф. Б. Лисянський. Свято закінчено відспіванням гимнів. **(У. Т.)**

— **Екзекуції на селі.** Державний Рільний Банк який досі здержувався з екзекуційними практиками супроти довжників на селі, рішив тепер розпочати безоглядне стягання залеглих належитостей. Виготовлено поверх 60 тисяч екзекуційних внесків проти довжників, що залягають з ратами.

— **Повінь на Поліссі.** В багатьох місцевостях у східних повітах Полісся ріки виступили з берегів. Під Плещицями зірвало міст і кількасот возів не може рушити в дальшу дорогу. При ратуванні інвентаря потопились люди.

Молочарня „Павільон“
ЛЬВІВ, 3-го МАЯ ч. 10. тел. 276-51
поручає смачні обіди і вечері
мясні й ярські.
4—4 Ціни дуже низькі.

— **Протижидівські** демонстрації повторились у вівторок у вищих школах у Варшаві. На політехніці комуністи пробували намовити жидів, щоби заняли місця по лівому боці, при чому прийшло до бійки. Кількох комуністів побито. Протижидівські ексцеси були теж на правничому виділі університету та на ветеринарії.

— **Помер 108-літний.** У селі Добрівлянах (Заліщиччина) помер пастух Іван Будний на 108-му році життя. Покійний від ранньої молодости пас худобу. До останньої хвилини життя Будний був здоровий на умі і бодрий.

— **Комуністична аґітація на цигаретових папірцях.** У львівському суді перед присяжними почалася розправа проти Файги Крігер, яка на вул. Янівській дала воякові Вісеньчикові цигаретові папірці, нібито для реклями. На папірцях були видруковані комуністичні гасла. Крігерівна до вини не признається. Вона вже сиділа рік у вязниці за ексмісійні демонстрації.

— **Львівська хроніка.** На стації Підзамче випав з вагону кондуктор Влад. Кравець і розбив собі голову. В тяжкому стані відставили його до шпиталю. — При вул. Провіянтовій відобрала собі життя 42-літня Дора Тененбавм, занадившись, з причини нервового розстрою. — Почтова емеритка Феліція Добровлянська заживши проти болю зубів за велику скількість порошків „Когутиків“ і втративши свідомість, умерла.

— **Краєва хроніка.** В околиці Вишнівця пов. Кремянець появилися бузьки. — До мешкання Миколи Твариги в Станиславові стрілив хтось двічи з револьвера, нікого не ранивши. У гру входять партійні порахунки. — В Любіні Вел. пов. Городок арештовано Мих. Ільчишина і Йосифа Головацького, що обрабили Софію Жилу за 50 зол.

— **Арештували війта.** З доручення прокуратури арештували війта громади Вербовичі пов. Дубно. Контрольні органи ствердили грошеві зловживання, яких він допустився на шкоду громади.

— **Сумна статистика.** Урядово стверджено, що число самогубств у Польщі, особливо в більших містах зростає з року на рік. У 1929 р. було в Польщі 3.929 самогубних спроб, у 1934 р. це число зросло до 4.865. Одначе ці числа не є повні, бо до відома поліції доходять тільки випадки важніші, а багато їх затаюється. Неповна теж статистика, що торкається причини самогубств. Переважно подається причини видумані. Офіціяльно, коли брати на увагу Варшаву, число самогубств з причини нужди в 1934 р. дійшло до 47.4 прц., а в роках 1930—1932 доходило тільки до 43 прц. Нема сумніву, що число самогубств з причини нужди є далеко більше.

— **З Польщі.** Перед наглим військовим судом у Кракові розпочалася розправа проти дезертира Шепана Гренди, що вбив і ограбив у Татрах лещетаря інж. Стефана Диліона з Варшави. — Жінка поручника Завадзького, довідавшись, що її чоловік умирає у шпиталі на сухоти, отруїлася. Незабаром помер теж чоловік.

— **Місійна акція в Африці.** Появилися нові статистики, що торкаються діяльности місіонарів в Африці. З них видко, що число місіонарів зросло впродовж останніх 10 літ вдвоє. В 1925 р. було на африканських місіях загалом 156 місійних станиць, на яких працювало 456 священиків, 112 братів, 317 сестер, 46 братів тубильців і 4.000 катехитів. У 1935 р. місійних станиць було 247, священиків 739, братів 234, сестер 592, братів тубильців 119, катехитів 8.637. Відповідно зросло теж значно число навернених, яких статистика з минулого року начисляє 1.091.381 (хрещень) і 440.323 (катехуменів).

— **Мали щастя.** Гурток людей, що глядали за золотом в околиці Міясу на Уралі, знайшли брилу золота, яка важить 16 і пів кг. Впродовж двох днів ті люди знайшли 37 кг. золота.

— **Ріжні вістки.** До арґентинського міста Пасадос прибуло 11 пасажирів пароплава „Варонне“, що затонув на ріці Парана. 19 осіб утонуло. — У південній Угорщині зашкодили овочеві дерева.

— **Розладдя у травленні.** Поважні інтерести потверджують добродійне ділання природної гіркої води RANCISZKA JÓZEFA для шлунка перевантаженого їжею і напоями.

З концертової салі.

НАЙМАРК — ФЕЛЬДЕШІ — РУБІНШТАЙН.

Місяць січень не був багатий концертами, зрештою і не дивниця, зваживши, що музичне життя Львова майже зовсім завмерло і в цій ділянці — чим далі, тим гірше. Прогалина, яка зробилась після знищення постійної опери у Львові (бо господарка, яку ведено в останніх роках істнування опери, не була нічим іншим, як тільки її нищенням), тої прогалини, яка утворилась від довшого часу через недостачу цікавих — і частих! — сольових концертів, не можуть виповнити рідкі концерти Фільгармонії, пристосовані радше до потреб Польського Радія, як до ролі одинокого носія музичного руху у Львові.

Черговим концертом Фільгармонії у січні диригував **Наймарк**, відомий вже тут своїми кваліфікаціями. І той концерт провів він прецизно, темпераментно, стилево. Побіч пасторальної симфонії Бетовена, в якій можна було спорити з шан. диріґентом щодо деяких темпів і чудового Кончерто-гроссо Кореллія, почули ми вперше „Симфонію“ Кофлера, цікаву своєю ритмікою і спробами шукання нових інструментаційних сполук та ефектів. Солістом концерту був відомий віольончеліст **Фельдеші**, який виконав концерт Гайдна — з малими недотяганнями звуковими і технічними, яких по віртуозі такої міри не можна було сподіватись.

Артур Рубінштайн міг на своєму концерті гордитись повною салею, яка за захопленням реаґувала на всі виконувані твори. Найбільше — на блискучі твори Альбеніца і Де Фая, яких Рубінштайн є мабуть безконкуренційним виконавцем. Новинкою у програмі були твори Шостаковіча, геніяльного ленінградського композитора „14 прелюдій“ і „Полька“ — в його творчости не займуть почесного місця: побіч проблисків величезного таланту і прозираючих інколи „львиних кигтів“ автора — все інше банальне і нецікаве. Слухаючи при кінці програми Стравінського „Російський танок“ з несмертельної „Петрушки“, мимоволі приходило на думку: як приємно й цікаво було би почути колись Рубінштайна в програмі, зложеній виключно з творів нової музики! Але правда: що на це сказали би п. т. публика — не почувши традиційної порції Шопена чи Альбеніца?!

вр.

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО“: „АМФІТРІОН“.

Амфітріон — тиренський король, що втік до Теб, вславився у грецькій мітольоґії тим, що мав за суперника самого Зевеса. Геракль був сином Зевеса та Алькмени, жінки Амфітріона. Як це сталось, що Зевес зійшов з Олімпу на Землю, щоб скочити у гречку, про це оповідає Плявт і Молієр у веселому тоні. Відомо всім, хоч і не зі школи, що Кляйст присвятив Амфітріонові теж песу. Саме Кляйста пробували спародіювати тепер у кіні і зробили з цієї історії добру фарсу. Бачимо Олімп, злющу жіночку Зевеса — Юнону, його прибічного посла Меркурія, далі життя у грецькому місті, коли жіновійни. Були це прегарні часи, коли ще боги могли припинити війну одним жестом, попросту тому, що хотіли зробити приємність жінці полководця. Заголовну ролю грає Віллі Фрітч з першорядними веселими партнерами.

Відозви й комунікати.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА!

В 1927 р. повстало у Львові Товариство „Взаїмна Допомога“ неприняти́х до служби службовиків б. австрійської і російської держави та емеритів з кругом вілання на землях з українським населенням, з метою, яку вказує вже сама назва.

Призбиравши деякі фонди, хоче Товариство приступити до будови або купна домівки з цілі заложення приюту для старців. Приюту такого не маємо ще досі на наших західних землях, а потреба їх велика. Однак, не зважаючи на працю і старання всіх членів Товариства, фонди його не вистарчають на зреалізування цієї гуманітарної цілі.

Тому Товариство звертається до всього Українського Громадянства з гарячим проханням прийти з допомогою Товариству будьто через масове вступлення в члени-добродії Товариства, будьто одноразовими датками або декларованими ратальними датками на приют для старців.

Зложіть хочби найменшу лепту, підпишіть декларацію, а сповниться народня пословиця: „Громада по нитці, бідному сорочка!“

Гроші прохаємо слати чеком П. К. О. на конто Земельного Банку Гіпотечного у Львові ч. к. 500.170 з дописою на обороті чеку: Т-во „Взаїмна Допомога“-Приют.

Комітет будови приюту для старців Т-ва „Взаїмна Допомога“ неприняти́х службовиків. Львів, вул. Короля Лещинського 23.

Гарасюк Кость, секретар. Павлюк Данило, голова.

—o—

Дописи.

ЛЬВІВЩИНА.

Відродження Брюхович коло Львова. Брюховичі і присілки Гамулець, частина Волі Гамулецької та кольонії, це гарні, кліматичні, підльвівські оселі. Характер цих осель назовні був польський. Тому то українське населення затратило своє обличя і навіть тутешні мешканці самі не знали, скільки є гр.-католиків та українців у названих оселях. А що від кількадесяти літ до листопада 1934 року не було тут нашого священника, тож і не дивота, що майже всі говорили по польськи, ходили до костела і т. д. Завдяки кільком громадянам під проводом впр. Миколи Вербовського приділено до Брюхович священника о. Степана Воробця. Церква обєднила своїх вірних, тут. українці відродились, а по спису показалось поважне число ок. 600 душ. Річна праця священника не пішла на марне. Нині церква вже за тісна і вже повстав комітет для її поширення. В церкві співає гарно вишколений хор під управою Степана Чухрая з Голоска Вел., який вже цілий рік безінтересовно працює для хору і церкви.

Оснування читальні „Просвіти“. Оснування і відкриття читальні „Просвіти“ ім. М. Шашкевича — це більший культурно-освітній осяг тут. українців. Дня 8. грудня 1935 р. відбулися в Брюховичах установчі збори читальні при участи 22-х членів основників під проводом о. Воробця і М. Вербовського. Учасників-гостей було 50 осіб обох полів. Хід зборів був дуже піднеслий і бадьорий — жаль лише, що стільки десяток літ змарновано. Виділ читальні вибрано з поважних громадян старших і молодших під проводом голови Миколи Вербовського, заст. гол. Степана Бедрила і секр. Івана Маселка. Дня 26. січня 1936 р. відбулось урочисте відкриття читальні з декламаціями, промовами, рефератами, хоровими та спільними співами. Учасників було до 300 осіб. Радісний обяв — це участь у святі як старших, так і молодших; були навіть 80-літні бабуні. На декламації складалися твори Шевченка, які гарно віддали хлопці Богдан і Роман Чухраї з Голоска Вел. і Володимир Тишський та І. Франка: „Де нам шукать Богдана?“, віддеклямований перед закінченням свята піднесло Галею Нестерко. З сусідніх читалень на це перше брюховицьке торжество прислали делегатів читальні: з Грибович Вел.— п. Олешкевича, з Зашкова — п. Граба, з Голоска Вел. — п. Чухрая та з Грибович Малих — двох. Привіти делегатів бути оперті на досвідах практичної праці їх читалень, тому викликали в учасників миле й корисне враження.

Спільна просфора. Першим актом діяльности читальні була справа взаємного пізнання громади та обєднання під прапором читальні. В тій цілі улаштовано в читальні дня 1. лютого спільну просфору при участи 120 осіб у віці від 80 до 18 літ. Спільною молитвою, яку проводив о. Воробець, і колядою „Нова радість стала“ розпочалася спільна трапеза, якої учасники не забудуть ніколи. І чиж не була це направду радісна хвилина напр. для 80-літньої господині Фуглянської, котра перед місяцем сповідалась на смертній постелі, а тут з нами всіми, як здорова, споживала вечеру і колядувала! Член виділу М. Занько ядерною і живою промовою переповів історію відродження брюховецьких українців і многолітствіям для членів читальні і парохіян закінчено вечеру. Після вечері відбулася забава і танці, започатковані старшими громадянами і ведені пізно молодими. Свій.

ТОВСТЕЧЧИНА.

Загальні Збори Повіт. Кружка „Рідної Школи“. Дня 31. 1. відбулися Збори Повітового Кружка „Рідної Школи“ в Товстім. Було присутніх 13 представників кружків і 12 фізичних членів. Повітовий Кружок обєднує 20 кружків, з яких 7 істнує лиш на папері. Збори мали діловий хід. Головою Повіт. Кружка вибрано о. Навольського, пароха м. Товсте. Рішено конче оживити дрімаючі кружки та енергічніше взятися до збірок на Рідну Школу, головно по таких селах, де нема Кружків (а таких сіл є аж 10). Колядa в р. 1936 дала 482.12 зол., себто на 130 зол. більше, як попереднього року, одначе це для такого повіту, як Товсте, в якому є коло 30.000 мешканців української народности, трохи за мало.

Тютюневий монополь береться до своєрідної пропаганди садівництва, бо примушує всіх, що хотять бути плянтаторами тютюну, купувати у нього щепи невеликого походження й вілмін і то аж по 10 штук. Сумніваємось, чи це піднесе садову культуру. Здається, що вислід буде радше протилежний. Примушувати селян у цей спосіб купувати щепи по горендально високих цінах, хоч і на кредит до осени, і то ще не тутешньої продукції, дасть певно величезні зиски для тютюневого монополю, але коли ті щепи певно за кілька літ вигинуть або будуть марно родити, то це знеохотить іще більше селян до садової культури взагалі.

Біда з доручуванням листів. Від коли заведено збірні громади, настала чиста вакханалія з доручуванням листів по селах. Почта видає листи тричі в тиждень до гміни, гміна на другий день до громади, громадський післанець розносить чергового дня по селі. Буває дуже часто, що лист з почти, віддаленої 2 км. від адресата, йде 5 днів, а як правило завжди 3 дні. Розуміється, під час цих мандрівок трапляються отвирання листів і загублення. Можеб управа почт, що побирає такі горендально високі оплати за порто, зробила з цим порядок?

ПРИ БОЛЯХ ГОЛОВИ АБО ПАМОРОКАХ, ШУМІ В УХАХ, безсонности, злім самопочуванні та подразненні — треба негайно вжити випробований при цих недомаганнях засіб — гірку воду FRANCISZKA-JÓZEFA.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Колида на Рідну Школу. Під цим гаслом організує Головна Управа Р. Ш. щорічно збірки з нагоди Різдвяних Свят. Ці збірки — це загальна рідношкільна колида — мають поза матеріяльною допомогою Рідній Школі ще й морально-виховне значіння. Вона має показати нашу організованість, наш послух і нашу солідність. Організованість проявляється тоді, коли ні одної хати не минеться з рідношкільною колядою. Послух видно тоді, коли ніхто на ніщо інше не колядує, лише на Рідну Школу, а солідність, коли йдуть усі ті колядувати, що мають час і голос, а платять теж усі в міру своєї спроможности. Тимчасом у нас колядував кожний, на що хотів: той на церкву, той на прапор, інший на товариство — словом: колядова саламаха. Так на будуче рішуче не сміє бути. Установім хіба таке: На Різдвяні Свята колядуємо лише на Рідну Школу, а на Новий Рік і Йордан на місцеві потреби. А так, як тепер було, то ніхто не похвалиться поважнішою збіркою. Прикро було почути, що на Різдвяні Свята не було кому зорганізувати хорів з рідношкільною колядою — і лише одну четвертину міста оббігав один хор. Решту кінчили на Новий Рік і Волохрещі, але добра третина наших хат, що так щиро ждуть на колядників, таки рідношкільної колиди не мали! Отже пощож пізніше нарікати, що не все громадянство цікавиться Рідною Школою?

Багацько галасу значеви. Скликані на 16. І. Загальні Збори Українського Дівочого Інституту наробили багато шуму й на тому скінчилося. Найстарша і найбільш заслужена наша народня установа не може дочекатися хоч пару сотень членів, а завжди є полем неповажних експериментів і неповажних „підїздів“. Заповідалися великі зміни у виділі — трьох членів зрезигнувало з виділу перед Зборами. А прийшли наради — і знову всіх тих самих трьох пропонують і вибралиб їх, якби д-р Войтович, великий праведник, не уступив сам, бо за багато було йому „того доброго“. На його місце прийшла п. Котисова (жінкам це місце в Дівочім Інституті чейже належиться). Розійшлися всі вдоволені, бо „виграли“ Загальні Збори, але загал громадянства тільки раменами здвигає на ту фарсу. Чи не одиноким розважним голосом серед цих гарячих нарад була ділова й розумна промова дир. Ст. Шаха, що оцінив діло і працю позитивних чинників на терені Інституту, а той спосіб зілляв зимною водою здорової, річевої критики непокликаних горлаїв і спровадив хід Зборів на правильний шлях аж до кінця.

СТАНИСЛАВІВЩИНА.

Свято в память Крут у Павелчі. В неділю 26. січня ц. р. пополудні відбулося в домі „Просвіти“ заходом місцевого Т-ва „Сокіл“ свято в память куріня молоденьких студентів-героїв СС, що впсь дня 30. січня 1919 р. загинув у боротьбі з большевицькою навалою на вузловій залізничій станції Кочти на Чернигівщині. До численно зібраного народу з цілого села виголосив промову відчит адвокат д-р Ол. Чорненко зі Станиславова. Відчит був популярний, дуже зрозумілий, приступний і довол! сильний змістом. На святі були виголошені дві дуже патріотичні декламації, в яких першу (слова Янова) з правдивим розумінням і потрібним патосом віддав п. Петро Федишин, а другу гром. Литвинець. Добрий був також сольоспів гром. Гринкевича. Мішаний хор, ведений від цілого ряду років і вишколений 74-літнім, але незвичайно діяльним на народній ниві й у всіх місцевих товариствах парохом о. Іваном Стефанчуком, відспівав під орудою п. Ренера кілька відповідно до свята підібраних пісень. Праця п. Ренера над хором за недовгий розмірно час поміта вже також. Свято покінчилося в дуже піднесеному настрою національним гимном.

ГОРОДЕНЩИНА.

Рухлива праця у Куниськах. Село Куниськи, пов. Городенка, не спить. І так читальня „Просвіти“ вибудувала власним коштом, без сотика чужої допомоги, величавий поверховий дім, де на першому поверсі примістилась читальня. На партері знайшли приміщення крамниці кооперативи, вожежна сторожа і т. д. Кооперативна дуже добре розвивається. В останньому часі зачинено у нас ще Т-во „Скала“. Покищо новозаснованe т-во живе в згоді з чит. „Просвіти“. Найбільшою болячкою громади Куниськ є школа. Теперішній шкільний будинок не відповідає найпримітивнішим вимогам гігієни. Може би так шкільна влада вглянула у жахливі умовини в яких доводиться нашим дітям побирати науку і визначила відповідні фонди на будову шкільного будинку.

КРЕМЯНЕЦЬ.

В роковини Крут. У неділю, 2. лютого, в українській Чеснохрестній церкві відправлено парастас за поляглих під Крутами в обороні незалежности України. Увечорі з ініціятиви і заходами студентської молоді відбулися сходини місцевого громадянства. Після 2-хвилинної мовчанки в честь упавших героїв і вступного слова прочитано два реферати і виголошено кілька віршів, присвячених подіям 22. 1. 1918 і 22. та 30. січня 1919 р. На закінчення відспівано національний гимн.

Арештування. Перебуваючого часово у Варшаві бувш. начальника скарбового уряду у Кремениці п. Сапковського заарештовано і посаджено до вязниці. Прокуратура обвинувачує його у зловживаннях в службі; слідство ведеться вже рік. Після звільнення з посади п. Сапковський відчинив у Кремениці крамницю з канцелярійним та шкільним приладдям під назвою „Одродзеве“.

Спорт.

ПЕРЕД ВІДКРИТТЯМ ЗИМОВОЇ ОЛІМПІЯДИ.

У четвер 6. лютого відбудеться сонячне відкриття зимових Олімпійських Ігрищ у Гармін-Партенкірхен у Німеччині. У віторок 4. лютого ц. р. відбулося вильосування олімпійського гакінкового турніру. Дружини учасників поділили на 4 групи. До групи А війшли Канада, Австрія, Латвія і Польща. До групи Б: Швайцарія Італія, Німеччина й Америка. До групи В: Чехословаччина, Мадярщина, Франція і Бельгія. До групи Г: Англія, Швеція, Японія.

Найкращі дві дружини з кожної групи змагатимуться у міжгрупових змаганнях, 4 найкращі дружини, що переможуть у своїх групах, створять фінальну групу. В цій кінцевій групі змагатиметься кожний з кожним.

Як бачимо з вильосованих груп, Польща дістала дуже сильних противників, бо Канаду й Австрію. Про англійську дружину годі щось конкретного сказати.

З дороги життя.

Зимі в альбом!

Ой, химернаж ти зимо, химерна,
Наче в півжмурки граєшся з нами
Щойно лютень, а люди без зерна...
Й тужать наші поля за сніжами...

Ой, химернаж ти зимо й ледача,
Бо не вивчила ролі й культяєш,
І у ПІМ-а суфлерка собача
Перед світом ти дурниці грієш...

Дні і ночі сумують „Тур“-исти,
Щоб в суботу підлатнути цапа,
А в суботу на досвіток млистий
Знову дощ, хляпа й... кляпа із цапа...

Хай поля забіліють — і возом
Драбинястим мчать білі коні,
А за ними сніг з лютим морозом
Хай змагають себе в перегоні.

Ой, зимо, гей, зимо жалібна!
Наш Львів став подібний до Пінська
Весна тобі менше потрібна
Як Італії війна абісинська.

Тиберій Горобець.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр під арт. пров. В. Блавацького.

Битків:

6. II. „Верблюд вухом голки".
7. II. „Душа про Нечая".

Делятин:

8. II. „Добре вишитий фрак".
9. II. „Душа про Нечая".
10. II. „Верблюд вухом голки".

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Ходорів.

6. II. „Спадкоємець".

Жид. чів.

7. II. „Лев з Абісинії".
8. II. Спадкоємець".
9. II. „Гори говорить".

Великий Міський Театр.

Четвер, 6. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер ґант".

Пятниця, 7. II. год. 8. веч. Опера „Севільський цирульник".

Субота, 8. II. год. 8 веч. Аб. 10. „Пер ґант".

Театр Різнородностей.

Печинний.

Кіна.

АПОЛЛО: „Амфітріон", „Тайни Пекіну".
ЛЕЛЯНТІК: „Марія Башкірцева".
ВАНДА: „Гірний чай в ген. Ева.
ГРАЖІНА: „Їх Ексцеленція шофер".
КАЛІНО: „Кабінет восковиx фігур" (кольорова фільма).
КОЛІСЕЙ: „Кохання без завтра", реж. „Хвиля жорстокости".
КОПЕРНІК: „Катерина" (Фр. Ґаль).
МАРУСЕНЬКА: „Катерина" (Фр. Ґаль).
МІРАЖ: „Котячий пазур" (Гарольд Льойд), „Тайна малої Шірлі".
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Фдін і Фляп як індійські піхотинці", „Віденські ночі".
ПАКС: „Петрусь" із Фр. Ґаль.
ПАЛЯС: „Дівча з Будапешту".
РАЙ: „Мушу бути молодим".
СВІТ: „Дві сироти".
СТІЛЕВЕ: „Наше сонечко" (Шерлі Темпль) і ревія".
ТЕНЧА: „Для тебе танцюю" (Жан Харлоу).
ОЛЕ: „Зі спогадів Чарлі Чапа" з Варвером Олівером.
ТІХА: „Все для перемоги" й ревія.
ПЛЕЯДА: „Буря над світом".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(ул. Марійська 5.)

Аїда — Аман, Сім.

Закордонне радіо.

Четвер, 6. лютого 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 20 Пісні на альт і сопран, 19.30 Арії та пісні, 22.30 Віденські мельоді, **Братислава** (298,8) 17.30 Форт. реціталь, 20.20 Нар. пісні на гармоні, **Мор. Острава** (263,5) 17.30 Сніж, 18.10 Нім. анд., пісні Шенка, **Прага** (470,2) 21.05 Концерт віль. оркестра, **Париж** (1648) 10.30 Орг. реціталь, 17.00 Симф. музика, 18.00 „Ле фіс сваант" соч. Модієра, 20.00 Анд. для дітей, 21.45 „Борис Годунов" оп. Мусоргського, **Білгород** (437,3) 11.30 Концерт орк., 17.00 Шуманів квартет, 21.00 Сніж, **Берлін** (356,7) 10.15 Нар. пісні, 15.15 Розр. концерт, 17.00 Сучасна музика, пісня на сопран, 20.10 Веселий конц., **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.15 Нар. пісні, 16.00 Розр. концерт, 17.30 Музика на дамських інструментах, **Кельн** (455,9) 10.15 Нар. пісні, 18.00 Розр. концерт, **Лейпціг** (382,2) 8.30 Концерт, 16.30 Сел. музика, солісти, **Мінхен** (405,4) 11.00 Створення Олімпіяди 1936 р. 14.00 Популярна музика; репортаж із Гармш-Партенкірхен, 17.00 Солісти, музика, спів, 22.30 Полуніч з Гармш-Партенкірхен, **Будапешт** (549,5) 13.30 Концерт орк., 19.30 Нар. мельоді, 18.30 Танк. музика, 22.20 „Фальстаф" оп. Вердія, **Мілян** (368,6) 11.30 Популярна музика, 17.15 Вок. реціталь, 20.30 „Осудження Фавста" оп. Берліоза, **Рим** (420,8) 13.10 Концерт орк. 21.20 Скрипка.

Пятниця, 7. лютого 1936.

Відень (506,8) 12.00, 20.40 Орк. концерт, 17.25 Вок. концерт, 22.10 Легка музика, **Братислава** (298,8) 17.30 Словно-муз. анд., 20.05 Форт. реціталь, 20.40 Фільм. мельоді, **Мор. Острава** (263,5) 18.10 Нім. анд., нед. пісньки, 19.10 Оперетокова музика, 21.30 Хоральні пісні, **Прага** (470,2) 16.40 Військ. орк., 17.05 Смич. квартет, 20.45 „Кдип" драма А. Жіда, **Париж** (1648) 13.15, 18.30, 19.30, 23.45 Концерт, 21.45 „Орфей у пеклі" оп. Офенбаха. „Дві слоніці" кон. опера Офенбаха. **Білгород** (437,3) 13.15, 19.20 Пісні, 18.00, 20.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 16.00 „Двоє в готелі" вес. радіосценка, 17.00 Давні й нові танки 21.25 Серенада Моцарта, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.00 Концерт, 17.30 Нові пісні (сопран, баритон), 18.40 Музична хвилина (саксофон), дует акордеоністи і пісоньки в супр. лютні), 20.10 Музика, **Кельн** (455,9) 21.25 Квартет в-дур Бетовена, **Лейпціг** (382,2) 16.23 Солісти (сопран, форт.), 18.00 Музика — скр. і форт., **Мінхен** (405,4) 18.00 Концерт — скр. солько, 21.30 Тріо, 22.30 Радощі та смутки зими, слова Гетого й Альвердеса з муз. Бетовена й Гендля, **Будапешт** (549,5) 11.30 Легка музика, 17.00 Скрипка, 18.25 Симф. концерт, 20.10 Нар. пісні, **Мілано** (368,6) 11.30 Тріо, 13.10 Орк. концерт, 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17.00 Франск. з академії св. Сесилії, 21.05 Концерт військ. орк.

Львівське радіо.

Четвер, 6. лютого 1936.

6.30 Ранішня хвилина, 6.30, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ран. дзвінок, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. дзвінок, 12.15 Муз. порадок (музика, спів), 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Легка й популярна музика з гр. пл., 15.30 Муз. мозаїка, спів, гітара, гармонія, 16.00 Гутірочка Старого Доктора для мол. дітей, 16.15 Музика орк., 16.45 Шлеські пісні — муж. хор, 17.00 Самоосвіта — Читання часописів, 17.15 Музика для знавців із гр. пл., 17.50 Про книжку Відіма Брага: Світ звуків, 18.0 Сальон. квінтет, 18.30 Із життя польських організацій в Парані, 18.40 Турист. інформатор, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Голівуд — найдивніше місто світа, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Легка муз. анд., 20.45 Веч. дзвінок, 20.55 Протигазово-дет. оборона, 21.00 Театр Уяви: „Павло вбиває Ґавда" премієра Карла Іжиковського, 21.45 Пісні в супр. фортепіяну, 22.00 Драмс оп. 115. Клярнетовий квінтет (клярнет, смичк. квартет), 22.30 Репортаж із ігрищ у Гармш-Партенкірхен, 22.55 Радіокабарет: Мішанка для канарків (гр. пл.).

Пятниця, 7. лютого 1936.

6.30 Ранішня хвилина, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.58 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дзвінок, 12.15 Для дітей: Від письма до друку, у монастирській келії, Перші книжки, 12.40 Концерт камер. орк., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 16.40 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орк., 16.45 Для ст. дітей: Хвилина питань, 17.00 Репортаж із етнол. музею, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Модна пісонька з гр. пл., 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Балади Ад. Міцкевича з муз. Карла Лове, 18.30 Програмова скринька, 18.40 Суспільна хвилина, 18.45 Моцарт: Концерт б-дур на фагот, 19.00 Чи справді примари (про професорів чудаків), фейл. Генр. Збєжховського, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт, вістки, 19.45 Сніговий комунікат, 19.50 Бюро студій розмовне зі слухачами, 20.00 Собачє життя, 20.10 Репортаж із Гармш-Партенкірхен, 22.35 Техн. скринька, 22.50 Танк. музика.

Радіокутик.

РАДІО НА ПОСЛУГАХ ХІРУРГІЇ.

Один швайцарський лікар оголошує вислід проб користуватись радієм підчас хірурґічних операцій. Йому ходило про те, щоб якось відвернути увагу хорого і не дозволити йому слухати відголосів операції, яку на ньому доконували, коли стосовано не наркозу, але місцеве знечулення.

Цей лікар накладав пацієнтові слухавки, добираючи відповідну для нього музичну програму. Завдяки цьому пацієнт був зовсім ізольований від операційної салі і замісць прикрих переживань одержує низку приємних вражінь.

ВЕЖА ЕЙФЛЯ ПРИПИНЯЄ ДІЯЛЬНІСТЬ.

Вежа Ейфля, найстарша стація французької радіофонії, має припинити діяльність у 1937 р. в часі всесвітньої вистави. Такий чином у середмісті не буде вже підодної радіостації.

НІМЕЦЬКА РАДІОВА ВИСТАВА.

Цьогорічна велика німецька радіова вистава відбудеться в часі Світової Олімпіяди, між 28. серпня і 6. вересня ц. р.

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Маданолям 80 шир.	0.90	Мережані пошевки	1.80
Маданолям 90 шир	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові корон	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдзл.	2.50
Поплін на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 [illegible]	6.—
Поплін шовкова	1.60	Серветки	0.20
Перкалїна колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.28
Димка на підшитанці	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	0.45
Простирала відпас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Бент рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Бент рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Веба червона 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всілякі бавовняні товари 30% дешевше.
Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.21

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.30, 89.38, 89.02, Берлін 213.15, 213.98, 212.92, Голяндія 359.50, 360.22, 358.78, Льондон 26.23, 26.30, 26.16, Ню Йорк кабель 5.23 і 1/2, 5.24 і 3/4, 5.22 і 1/4, Париж 35.01, 35.08, 34.97. Прага 21.96, 22.00, Стокгольм 135.30, 135.63, 134.97. Швайцарія 172.90, 172.24, 172.56.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 5-го лютого ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·14	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	3·80	„

Тенденція на масло вдержана на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 5. II. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	1·10	зол.
Курки товсті з остругами І. кл.	1.00	„
Індики товсті І. кл.	1.00	„
Пантарки товсті І. кл.	1.15	„
Качки товщеві І. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достацій.

КУПНО - ПРОДАЖА

Кулую диси, тхорі та інші сирі шкірки. Юдин Глушевський, ул. Капітульна 3. Тел. 254-46 998 10-10

Централя панчіх ПФАВ, Львів, Вірмен ч. 2. поручає найсольніші вироби **найдешевше.** 1003 9-20

Дім партеровий, 6 кімнат, гарне положення в **Стрежанах** за 5500 золотих продасть повновласник **„Трансакція"**, Львів, Длугоша 1. 1096

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

Працьовита, совісна, інтелігентна, ощадно вартість, добрі поручення, займеться домом у самітних осіб. Зголошення: Львів, Спортова ч. 3. у С. С. Милосердя для С. Е. 1100

РІЖНІ

Переклади (легалізація) англійські, французькі, німецькі, італійські, еспанські, румунські, чеські, мадярські. Менкес, Краківська 26. 1093 1-6

ОГОЛОШЕННЯ.

СПЕЦІЯЛІСТ ЖІН. НЕДУГ І АКУШЕР

Д-р О. Шпрехер

Львів, Косцюшка 5 (ріг 3. Мая).
Тел. 217-10. 994 7-10

ПІЯНІНА і ФОРТЕПІЯНИ

B. SOMMERFELD

Експорт до всіх частин світа (головно до Льондону)
Догідні умовини купна.
Новацький, Пілсудського 17
Купно і продажа музикальних інструменів.
10/92 25-28

Важне для Управ Громад.

Значки для псів
Ковтки для худоби
Таблички на вози
достарчає
ФІРМА **Андрій Берлінський**
Львів, Шевченка 11. 1022 8-15

Чахотка легенів

є невблаганна і пороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АҐЕ",

який улекшує хорим шкодати та усуває кашель 13/III 12—36

Плащі лікарські, бюрові, склепові, шкільні; вбрання робочі, звичайні, одноцілі

Найтреваліші **Найдешевші**

Вирібна Одеж, охоронної і спортової

„ОДЗЄЖОХРОН"

Львів, ул. Кентшинського 4. 1038 1-5

Шукаєте праці? --

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

ГОРДІЙ, БРАСЮК.

БЕЗПУТНІ

Ціна 0·50 зол., з почт. перес. 0·65 зол.

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 29 (Ч. 277). Львів, пятниця 7. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік VII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Дирекції: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

МОЛОДА ГРОМАДА уладжує **СВЯТО В РОКОВИНИ БОЮ ПІД КРУТАМИ** в дні 9. лютого ц. р. в Театрі Різнородностей. Початок точно 12.15. Білети в передпродажі в кооп. „Пласт", Руська 3.

Нарешті анґльо-єгипетські переговори зачнуться.

КАІРО, 6. 2. ПАТ. Сьогодні заїде король делеґацію, що виїде до Льондону на переговори в справі заключення анґльо-єгипетського договору. Його проєкт начерканий Нагас-пашою і Генерсом ще 1930. р.

Американська позичка для Абісинії.

ЛЬОНДОН, 6. 2. ПАТ. Райтер повідомляє: Черток заявив представникам преси, що за його посередництвом великі банки з Шікаґо згодилися дати Абісинії позичку у висоті 5 міліонів долярів. Ту квоту зложить Черток власноручно в абісинському посольстві у Льондоні.

Перед італійською офензивою на півдні?

ПАРИЖ, 6. 2. ПАТ. Як подає спеціяльний висланник Авасу з Аліс-Абеби, абісинський уряд висилає щоденно чималі резерви на відтинок Сідамо, але в комунікатах про це не згадує. Тутешні кола сподіваються, що італійці розвинуть офензиву на півдні, намагаючись на півночі удержатися на дотеперішніх позиціях. Неґус перебуває дальше в головній кватирі в Десоїв.

Абісинська перемога.

АДІС АБЕБА, 6. 2. ПАТ. Ходять чутки, що абісинці відбили наступ 1500 італійських сомалійців на 25 кільометрів на південь від Валар. Внаслідок тієї невдачі італійські війська, що находились під Валіт, в положенні дороги між Неґелі і Вадура, відступили в напрямі Неґелі.

1.000 талярів і 12 волів за вірність.

ПАРИЖ, 6. 2. ПАТ. Маршал Бадоліо відбув інспекцію Макале. При цій нагоді виголосив промову до вояків раса Ґуґсн та наказав видати їм 1000 талярів і 12 волів.

НІМЕЦЬКА АРМІЯ у бельґійському насвітленні.

БРЮССЕЛЬ, 6. 2. ПАТ. На сторінках найбільшого тутешнього щоденника „Ле Суар" полковник Тасньє дає перегляд німецьких збройних сил. Крім армії, що в мирному стані має 600.000 вояків, вичисляє він 250.000 людей зі служби праці, 100.000 з партійних формацій (Штурмабтейлюнґ і Штурмштафель) та 40.000 35—35-літніх резерністів, що відбувають двомісячні вправи. Автор припускає, що під кінець 1936. р. Німеччина матиме в лінійній армії 2,280.000 вояків, в армії запілля — 1,000.000. Стаття полковника Тасньє зробила на бельґійців велике враження.

Питання оборони Бельґії.

БРЮССЕЛЬ, 6. 2. ПАТ. Хоча у т. зв. трипартитній умові між бельґійськими партіями застережений статус кво чисельности армії, міністер національної оборони домагається продовження військової служби на піднесення чисельности збройних сил. В обличчі теперішньої міжнародньої ситуації, зокрема німецьких зброєнь, міністер уважає, що при теперішньому стані бельґійська армія не одержалаб навіть першого ворожого наступу, заки союзники прийшли би з помічю.

Архикнязь Отто в Парижі.

ПАРИЖ, 6. 2. ПАТ. Як інформує Авас, приїхав тут учора архикнязь Отто Габсбурґ; тогож самого дня виїхав віцеканцлер Штаремберґ до Відня. Окруження архикнязя та віцеканцлера твердить, що вони оба не зустрічалися і що їхній побут у Парижі мав приватний характер; австрійське посольство заявило, що нічого про це не знає. Ті заяви зовсім не відвертають загального зацікавлення австрійською справою. Пресове бюро австрійського посольства заперечило, буцімто Штаремберґ зложив якомусь париському щоденникові якусь-небудь заяву. В міродайних австрійських колах потверджують вчорашню Штаремберґову заяву.

Протикомуністичний страйк.

МЕКСИК, 6. 2. ПАТ. У місцевости Монтерей на вічу в присутности 60 тисячних мас проголосили професійні спілки загальний страйк для протесту проти комуністичної аґітації.

Також причина.

ПЕКІН, 6. 2. ПАТ. В місті вибух грізний загальний страйк. Протестують проти того, що поліція уживає сліпних ґазів. Всі крамниці зачинені, з винятком аптик та складів дров з огляду на 13 ступневий мороз.

Льондонський страйк заломлюється.

ЛЬОНДОН, 6. 2. ПАТ. Страйк мясних робітників не поширив; повинен скінчитися до двох днів. Причиною невдачі є з одної сторони неґативне становище професійних спілок, які оголосили страйкові і не підтримали його. З другої сторони брак мяса не дається надто в знаки, бо торговцям удалося зорґанізувати кілька місцевих осередків збуту мяса.

ЗУСТРІЧ УСЬОГО **УКРАЇНСЬКОГО ІНТЕЛІҐЕНТНОГО СВІТА** НА НАЙ[illegible]ШОМУ ВЕЧОРІ ЦЬОГОРІЧНОГО КАРНАВАЛУ:

Б. У. П.

8. II. 1936.

ХТО ЧЕРЕЗ ПОМИЛКУ **ЗАПРОШЕННЯ** ЩЕ НЕ ДІСТАВ — ЗВОЛИТЬ ЗГОЛОСИТИСЬ ДО **РЕДАКЦІЇ „ДІЛА"** АБО **„НОВОГО ЧАСУ"**

ЦІНИ ВСТУПУ: 5.—, 2.— ЗОЛ.

Дунай і Габсбурґи.

Львів, 6. лютого 1936.

Як прикро воно бути непотрібним — це леда чи хто так болюче відчув як Мала Антанта. Незалежність, володіння чужонаціональними територіями, військову й фінансову рівновагу та армію і інші блага — все те ті три держави закріпили та й подекуди навіть злобули тому, що їх істування згоджується з великодержавницькими інтересами Франції: вони мали унеможливити Австрії „аншлюс".

За добру службу в нинішніх важких часах не легко — й на сонашному небоводі Малої Антанти показалися хмари. Не питала Франція думки своїх „рівноправних союзників" коли дебатувала про пакт чотирьох, не звертала уваги на панічний острах Румунії, коли відносувала пакт із Совдепією. З хвилиною, як Франція з вождя буржуазного світу стала „найміцнішою донькою" Ш. Інтернаціоналу, в забутя пішла велика Румунія.

Колиж Австрія відрікалася „сатани і всіх діл його" з аншлюсом включно, а французька дипльоматія відвернула увагу Італії від Тунісу на границю Бреннеру, — тоді М. Антанта найшлась на листі безробітних. Система ґарантії незалежности Австрії Італією виявилася для Франції догіднішою, дешевшою та безпечнішою: сторожу над Дунаєм тримає уже не злий штучний зліпок, що його поспішно треба було підлатати, а великодержава, здібна самостійно виконати поручене їй завдання.

Хоч який практичний цей подіт протинімецького фронту, що залишає Франції лише відтинок Рену, віддаючи відтинок Дунаю Італії, — проте виявився мало тривким. Італійська експанзія, спрямована на буцімто бойдужий для Франції східньо-африканський театр, навіть та бе-

таліяй більше мороки між колишнє голосне, хоча [illegible] — побрехуваня шаблю в напрямі Тунісу. Які трудноші має Франція у Женеві те ми може по мати на Середземному Морі — ана [illegible] і над Дунаєм вмішалась Італія не краще: Сама вона сьогодні надто загрожена, щоб боронити Австрію. Не виключене навіть і те, що тією країною згодилась би Італія оплатити німецьку аліянс, який так прийшовся би їй у теперішній важкій ситуації. І Мала Антанта знову вернулась до свого значіння. Умовини для відновлення надунайського гарантійного пакту — що опер би [illegible]ність Австрії на Малій Антанті — тепер відхожі. Німці заперечують як самою можливістю пакту так і правдоподібним складом своїх гарантів австрійської самостійности: не вдішлаб туди, як кажуть, ані Німеччина, ані Італія, ані Франція і СССР — держави, які далеко лежать від Дунаю, але яким дуже лежить на серці загрожити Німеччину новим кільчатим фронтом.

Кінець традиційної ворожнечі між Чехословаччиною та Австрією, який віби тепер прийшов, дає Австрії рисляди оперти свою безпеку на Малій Антанті. Темою останніх дипльоматичних нарад у Парижі, як твердить „Мітен", було узгіднити політику Малої Антанти з обороною Австрії. Правда, здійснення надунайського пакту стрічає покищо дві головні перепони. Передовсім Румунія боїться всяких гарантій зі сторони большевиків, що виконуючи їх, могли б перемашерувати крізь румунську територію і малиб нагоду „по дорозі" заняти Бесарабію. Це питання здається і стягнуло до Парижа аж самого румунського короля з двома міністрами. З другої сторони не легка розвязка габсбурського питання. Реставрація Габсбурґів в Австрії може забезпечилаб ту країну від аншлюсу, але поставилаб держави Малої Антанти перед іншою загрозою. Хто може знати, чи одного гарного дня відмолоджена австрійська монархія не замінилася в австро-угорську? Хто може бути певний, чи блиск старої пісарсько-королівської корони не виличе у деяких сумежних народів деяких небажаних спомнів? Панічний лик перед реставрацією Габсбурґів у краях Малої Антанти (нпр. чехи колись скорше допускали навіть аншлюс) характеризує внутрішню стійність тих ріжнонаціональних держав, та тимпеменше не дає змоги злучити разом дві гарантії австрійської незалежности: Малої Антанти та габсбурського скиптра.

Австрія ставула перед дилемою і тільки дипльоматія західних великодержав, зокремаж англійської, помогла їй у виборі шляху. Штаремберґ, що вже носився з думкою проголосити в Австрії реґенцію, мусів підчинитися арґументам англійської дипльоматії: погодився з фактом, що під цю пору реставрація Габсбурґів неможлива і доложив зусиль, щоб переконати про це безпосередньо заінтересованого архикнязя Отгона.

Завдяки рішенню сильних світа цього, Австрія поставила ставку на Малу Антанту. Ця остання має вже знову рацію істнування з погляду великодержав — її бльок урятований, прислугуючись знову інтересам сильніших. Погодити з їх інтересами власний інтерес — це нелегка справа. *(бг)*

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу, дитячу для інвалідів, вдів і сиріт

приймає

УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.

З провінції висилайте почтою. У Львові відберемо самі за писемн. повідомленням.

ДЕРЖАВНИЙ СКАРБ.

ЗМІСТ ПРОМОВИ ПОС. З. ПЕЛЕНСЬКОГО, ВИГОЛОШЕНОЇ НА БУДЖЕТОВІЙ КОМІСІЇ ДНЯ 4. лютого ц. р. ПРИ ДЕБАТІ НАД БУДЖЕТОВИМ ПРЕЛІМІНАРЕМ МІНІСТЕРСТВА СКАРБУ.

На початку обговорив промовець цілість державного буджету і ствердив, що є неможливим механічне зрівноваження державного буджету. Буджет міністерства скарбу треба розглядати під іншим кутом, як буджетові прелімінарі інших міністерств. Міністерство скарбу має на завдання зібрати гроші, що мають бути використані всіми ресортами. Тому мусимо приглянутись, чи можливо є громадянам зложити потрібні для міністерства скарбу гроші, чи радше не змагати до постійного зменшення видатків держави на цілі, які є непомірним обтяженням громадян, а не приносять ніякої користи. Треба признати слушність референтові, що маємо нечуваний надмір бюрократії і всяких урядів. Цілими роками не роблено нічого іншого, як придумувано, як створити новий уряд і тим самим обтяжувати громадян. Всі, зокрема хлібороби, ніяк не можуть зрозуміти, на що стільки всяких урядів, коли давніше без них можна було зовсім добре обходитись. Не можна думати про зрівноваження державного буджету, як довго розбудовуються постійно буджети громад, повітових виділів і всяких т. зв. самоврядувань. У полудневo-східних воєвідствах в останньому році дістали ми т. зв. волости з величезними буджетами. Може ще цей рік громади оплатять ріжних емеритів війтів, писарів, „касієрів" і т. д., але на найближчий рік напевно гроша вже не стане. Чи треба було в часах кризи завести нові уряди для полудневo-східних воєвідств, коли громади обходились війтом, що побирав 100 чи 200 зол. на рік і писарем, а тепер утримують цілий штат урядовців? Кому це потрібне? Чи це спосіб до зрівноваження буджету? А що діється по повітових виділах? В повітах, де колись було кілька урядовців, тепер кільканадесять всяких секретарів, маґазинників, інжинірів і. Бог його знає, як їх титулувати. А всіх їх має оплатити наше село. Коли говоримо про зрівноваження держ. буджету, то це мусить настати всюди. Мусимо звільнитись від непомірного переросту бюрократії, що нічого не робить, лиш нищить папір.

ЕТАТИЗМ.

Не вистарчає заповідати зменшення етатистичної діяльности держави, себто державних підприємств. За час цілої буджетової дебати мали ми нагоду переконатись, які страти має через цей державний промисл держава, а рівночасно гнинне розвій приватної ініціятиви. Таж держава є сяк чи так спільником кожного підприємства в державі, бо бере від них податки. Чи не ліпше дозволити розвиватися індивідуальній ініціятиві, а державі побирати справедливі податки? Тоді напевно не було би тих страт, які має держава, а які своїми податками мусять оплачувати громадяни. Хочемо вірити, що п. віцепремієр справді дотримає те, що заповів і почне ліквідацію тих державних підприємств, які для держави не є необхідні

ОБНИЖКА ЦІН

Треба ствердити, що віцепремієр Квятковський сповнив те, що обіцяв соймові, коли уходили повновласти для Президента і дійсно почав розвязувати картелі і обнижати ціни. Одначе рівночасно треба ствердити, що уважаємо це лише за перший крок в цім напрямку і що праця піде дальше, бо це що сталося дотепер є незадовільне. Обнижка цін не дійшла ще до села. Село і містечко не відчуває цього. Видно промисловці вміють відповідно боронитися. Громадянство чекає, коли розвяжуть картель ріжджів і т. п. Треба теж ствердити, що обнижка монополевих виробів за мала. Треба конечно обнижити ціни на сіль і сірники.

ЗА ДОЛЮ ВОЛИНІ І ПОЛІССЯ.

П. віцепремієр в кожнім своїм експозе підкреслює, а зробив це і в останнім своїм експозе, що є великою його журбою, щоб довпровадити східні воєвідства до такого стану, щоб стали відборцем промислу. І ми теж при кожнім господарськім буджеті звертаємо увагу на те, що східні воєвідства так довго не зможуть піднестись господарсько, як довго на Волині і Поліссі не запанує інший політичний режім, себто такий, який дав би спромогу громадянству орґанізувати свої господарські установи і як довго ви не зрозумієте, панове, що там живуть українці і мусять мати право жити своїм повним національним і господарським життям. Так довго всі засновувані там орґанізації згори будуть мертвороджені. Всякі ніби кооперативні, комунальні звйонзки Волині і Полісся, в кінцевім висліді приносять лише шкоди і видатки для державного скарбу. Вони не є всилі піднести добробуту хлібороба, бо вони нічим з ним не звязані. Не можна для політичних цілей, себто для того, щоб розбивати одноцілий український орґанізм на частини, застосовувати господарське життя. П. віцепремієр у своїх промовах підкреслював, яке велике значіння для господарського життя має психольоґічний стан громадян. Який може бути психольоґічний стан українського громадянина на Волині і Поліссі, коли там не вільно йому основувати таких орґанізацій господарських, як він собі цього бажає? З політичних мотивів відділено волинську і поліську кооперацію від львівського кооперативного українського центру, а віддано під варшавський кооперативний центр. Чи думаєте, панове, що Варшава з її кооперативними централями ближча волинському і поліському селянинові, ніж рідний львівський центр. Для кожного ясне і зрозуміле, що український кооперативний світ, який дав доказ, що вміє вести працю і серед найтяжчих умовин, має всі дані, щоб дальше вести і розбудовувати розподані, щоб дальше вести і розбудовувати чату ним акцію на Волині і Поліссі і підносити добробут цього хлібороба. Стверджую, що з політичних а не господарських причин відірвано кооперацію Волині і Полісся від Львова. І тому, пане міністре, коли хочемо дійсно відбудувати господарський стан цих земель, то треба дати спромогу вести господарську працю без задніх політичних думок, які напевне не доведуть до цілі. Свідомість українського громадянина на Волині і Поліссі є вже так висока, що ніяка сила не зможе їх зденаціоналізувати. Одно є певне, що через це терпить господарський стан цих воєвідств.

ЩЕ ПОДАТКИ Й ЕКЗЕКУТОР.

Здається шкода тратити слів на те, що діється з податками в краю. Говорив про це міністер скарбу і каже сам, що має великі побажання до скарбових урядів. Ми напевне маємо ще більші. Та що з того? Коли з міністерства виходять і найліпші розпорядки, то підпорядковані йому уряди чомусь не хотять їх виконувати, а вже цілком має свою політику екзекутор і то головно на селі, де робить так, як йому подобається. Забирає селянинові останню свитину, не оглядаючись на те, що закон не дозволяє. Не хотів би я наводити безліч прикладів, якими розпоряджю, а мушу навести один факт. Один кооперативний союз вніс ще перед пяти роками рекурс проти виміреного йому податку за експорт хліборобських продуктів. Щойно в 1935 р. пригадав собі повітовий скарбовий уряд, що треба стягнути податок. Показалося, що рекурс десь пропав. Щож робити? буває і таке. У тій справі інтервенював я у скарбовій палаті у Львові і мушу признати, що начальник екзекуційного виділу полагодив справу як слід. Ми погодились, що внесуть новий рекурс і невалежний податок відпишуть. Рекурс внесли, а за два місяці нова екзекуція, нова інтервенція, начальник здивований, бож справу полагодив. І що показується? Справа лежала неполагоджена, бо референт, молодий урядовець, заявив, що не володіє українською мовою. Щож це значить? При цій нагоді мушу відповісти пану послові Пахольчикові, який при однім буджеті, коли я домагався, щоб урядовець на нашій території володів українською мовою в письмі і слові, відважився сказати, чого мені хочеться, щоб урядовець, що бере місячно кількадесять золотих умів по українськи, російськи або ще і китайськи! Я цього слова і не дочув і прочитав щойно в протоколі. На цьому місці застерігаюсь проти подібних висказів і стверджую, що кожний урядовець на нашій території, згідно із законом, обовязаний володіти українською мовою. Отже не по китайськи, пане посол, а по українськи. Прийміть це до відома і памятайте, що урядовець обовязаний шанувати закони. Ображувати вас не дозволимо!

ОБЕЗПЕЧЕННЯ.

Бесідник обговорює примусове обезпечення від вогню і виказує, що це тягар для села, бо виплати є мінімальні, а в додатку такі спізнені, що селянин-погорілець не має спромоги відбудуватися. Коли говоримо про усунення етатизму, то в першій мірі міністерство скарбу повинно застановитися над конечністю розвязання примусових державних обезпечень, які приносять для держави страти, а громадянам не дають користи.

НАША ВІДПОВІДЬ.

На закінчення не можу лишити без відповіді вчорашню промову пос. Баконя і його товаришів, які висказують у своїх промовах здивування, що ми українські посли на кожнім кроці виступаємо в обороні прав нашого народу і при

кожній нагоді кладемо домагання. Вас дивує навіть мій тон і вчора сказали ви, що промовляю в тоні, немов був би представником удільного князівства. Я вже вам окликом відповів, що я є чимсь далеко більше, бо я представник українського народу. Ви не можете зрозуміти, чому ми, хоч був заключений виборчий компроміс з урядом, ставимо постійно домагання в обороні прав цілого українського народу в Польщі. Прийміть до відома, що уряд знав, з ким робив компроміс. Ми виросли з Української Землі, з її організації, з її життя. Тому прийміть до відома, що ми боронили, будемо боронити і ставити домагання для прав суцільного українського національного організму в Польщі. Ми не фікція, ми дійсність. Клієнтами не були і не будемо! Тому, чи вам і Бог вість кому подобається, чи не подобається, ми як дійсні виразники волі і змагань українського народу, будемо обстоювати їх на кожному кроці. Так, ми сповняємо обовязок, а ви, п. после Баконь, не вчіть уряду „рації стану". Прочитайте собі хочби одно з останніх недавніх чисел газети „Польска Збройна". Там сказано: „В українській справі досить усяких фікцій". Ми тверда дійсність і тому все і всюди на кожному кроці будемо боронити прав українського народу та його суцільних, національних змагань.

Французько-німецький договір.

Підчас паризьких переговорів устійнили м. ін. французько-румунський договір про румунські позички у Франції. Румунія буде сплачувати відсотки від позичок нафтовими доставами. Подібні переговори про турецькі довги вели в Парижі з представниками турецького уряду.

З ЖИДІВСЬКОЇ ПРЕСИ

Д-р Генрик Розмарін про „українську пропозицію".

У львівській „Хвилі" з 6. ц. м. находимо обширну статтю б. посла д-ра Г. Розмаріна у зв'язку з безавною відомою статтею посла д-ра Степана Барана у „Ділі" про українсько-жидівські відносини. Автор підкреслює спершу чільну позицію д-ра Степана Барана в українському громадянстві, головно як публіциста, одначе дотеперішнє становище д-ра Ст. Барана супроти жидів вважає негативним: як єдиний на це доказ наводить те, що д-р Ст. Баран проголошував у Тернополі тасло, щоб українські селяни ходили до українських адвокатів (це в очах д-ра Розмаріна — антисемітизм!). Далі автор жаліється, що політика українська пішла „шляхом явного і яскравого ругування жидів зі сіл" та, що та політика була настільки успішна, що „постепенно села були щораз більше відждівлені" (значить: сам д-р Розмарін признає, що *українські* села були зажидівлені!). Автор твердить, що всеж це не принесло українцям ніякої користи: не можемо зрозуміти такого погляду, бо прецінь поширення власної господарської організації та усунення чужонаціональних посередників завжди є користю для народу. Д-р Розмарін вважає, що українці, звертаючись у господарській ділянці проти жидів, пішли по лінії найлекшого спротиву, не маючи деінде ніяких успіхів. У цьому твердженні є маленьке зерно правди постільки, що справді — колиб нпр. українці могли були вже від кільканацяти літ найти приміщення для своїх інтелігентських сил в адміністрації краю та мали ріжні інші можливости свобідної розбудови, українська енергія може не булаб звужувалась лише до господарської ділянки, а проте при загальному національному розвою мусить іти і господарський розвиток, що у наших кравих відносинах мусить відбиватись негативно на господарській позиції жидів, — на це нема ради і тут антисемітизм зовсім ніпричім.

Від себе заявляє д-р Г. Розмарін таке.

„Тішить нас вислів доброї волі, що йде в напрямку поправи жидівсько-українських відносин. Жиди змагали і змагають далі до згідливого співжиття з народами, з якими сусідують (тут видно якесь непорозуміння: чи не краще було сказати: „серед яких живуть"? — Прим. Ред.). Очевидно, що мало тут на увазі також український нарід. З нашого боку дійсно не було ніяких навіть найменших кроків ані вчинків, які могли бути тлумачені як ознака неохоти або вислів неприязни супроти українського народу (твердження надзвичайно сміливе! — Прим. Ред.). Ми, жиди, як нарід, що живе серед найважчих умовин, на який відусіль чигають небезпеки, були змушені вести політику, яка булаб до того достосована, що передовсім служила інтересам жидівського народу. Але ніколи наша політика не була скермована проти українців, чого, на жаль, не можна сказати про політику українську (наприклад? — Прим. Ред.)... Було і є нашим найгарячішим бажанням жити у згоді і гармонійному порозумінні з народами, але під умовиною, що буде нам дана можливість свобідно вижитись політично, господарськи й національно".

Щодо статті д-ра Ст. Барана, то п. автор вважає, що це „початок нового звороту у становищі українців супроти жидів". На цю його увагу і на сам надзвичайно нефортунний наголовок, який не відповідає фактичному статтєві (Д-р Ст. Баран ніякої „пропозиції" не робив), ми відповіли вже при реферуванні статті п. Мідельмана з варшавського „Гайнту"

Річне засідання Ради Львівської Хліборобської Палати.

У вівторок 4 лютого відбулося річне засідання Ради Львівської Хліборобської Палати при участи 85 радників, у тому усіх 15 радників українців. Проводив засіданням **д-р К. Папара**, голова Палати, в президії від українців засідав колишній **сен. М. Кузьмин.**

У вступному слові голова Палати **д-р К. Папара** вказав на тлі сучасного господарського положення на напрямні праці Палати, а переходячи до справи мови промов на Раді заявив, що не бачить причин, які спинилиб українців промовляти по українськи. По зреферуванні і принятті рахункового замкнення за р. 1934/35 приступлено до дискусії над звідомленням з праці за р. 1934/35 і до обговорення пляну праці на р. 1936/37. Як перший бесідник від Українського Клюбу промовляв **інж. д-р Е. Храпливий**, що у відповідь на заяву голови Палати у справі української мови промов, яка, як відомо, викликала була на попередніх засіданнях Палати поважні інциденти, заявив, що Український Клюб приймає її до відому та вважає, що ця справа таким чином полагоджена. Дальше обговорив низку засадничих питань у праці Палати, а саме відношення цієї праці до добровільних хліборобських організацій, відношення повітового самоврядування до праці хліборобських організацій, вплив адміністраційної влади на працю хліборобства, при чому видвигнув як єдино правильну напрямну те, що Палата має бути тільки контрольним і координуючим чинником, а роботу в терені мусить уповні залишити добровільним хліборобським організаціям — у нас „Сільському Господареві". Крім того обговорив справу самоврядних буджетів, справу хліборобського вишколу молоді, плекання безрог та поставив внески щодо поширення меліораційних праць та побільшення економічного виділу у Палаті.

З черги промовляв з наших членів Палати **інж. А. Палій**, що обширно обговорив справу нового молочарського законопроекту, піддаючи його гострій критиці та поставив два внески, а саме 1) щоб управа Палати ще раз розглянула закон і змінила своє становище до нього та 2) що обовязки колишньої комісії для справ кооп. молочарського промислу повинна перебрати Хліборобська Палата при співучасти ревізійних союзів, хліборобських організацій та молочарських союзів, при чому Рада Палати стверджує, що „...лкція инших непокликаних організацій і чинників не тільки не пригниться до упоряджування такої важної галузи хлібор. продукції, але введе дезорганізацію в нормальну і корисну працю з наражениям на упадок істнуючих станиць та штучно творених нових, що є неналежно приготовані і не мають громадської ініціятиви".

Радник **Гнат Кухтин** порушив важні питання хліборобської освіти й освіти селянської молоді, вказуючи зовсім справедливо на те, що колиб гроші, вжиті на вязниці, ужити на хлібор. школи й освіту, то це принеслоб більше користи.

Радник **М. Кузьмин** говорив про компенсацію податків, продовження речинця довгів до розємних урядів, про меліорацію і комасацію, про утруднювання праці „Сіл. Господареві" повітовою адміністраційною владою та про стипендії для студіюючої молоді і поставив у всіх справах відповідні внески.

Сен. інж. Ю. Павликовський обговорив у своїй промові спершу справу права промовляти у рідній мові, що є першою вимогою у взаємних серед культурних народів, а далі у надзвичайно вичерпуючім рефераті піддав розглядові сучасне господарське положення селя та напрямні праці Палати, які обговорив з погляду інтересів нашого селянства і наших селянських організацій. Вкінці обговорив будучий молочарський закон і підтримав внески радн. Палія.

В дискусії забирали слово теж радники поляки та інші. По дискусії принято до відома звідомлення з праці Палати за р. 1934-35, буджет у висоті 1.192.918 зол. і плян праці на р. 1936-37 та внески, ставлені радниками, в тому теж внески, поставлені членами Українського Клюбу.

У доповняючому виборі до управи Палати вибрано на місце уступаючого з власної волі о. мітрата Т. Войнаровського — **радн. І. Шепаровича** з Колодіївки, а на заступників членів управи **д-ра Е. Храпливого та С. Долинського.**

Вкінці Рада приняла ще низку постанов щодо змін у видаткуванні попереднього буджету та в инших актуальних справах.

В середу 5. лютого ц. р. відбулося перше засідання управи, яке на місце о. мітрата Войнаровського вибрало віцепрезидентом Палати **радн. Мирона Луцького** з Янчина.

В морозні зимові дні

НІВЕА

Крем НІВЕА від зол. 0·40—2·60
Олійок НІВЕА від зол. 1·00—3.50

СОЮЗНИКИ МІЖ СОБОЮ.

Польський амбасадор у Берліні Ліпський запротестував перед німецьким урядом против промови мін. д-ра Шахта в Байтені. Президент Банку Німеччини і міністер д-р Шахт сказав м. ін.: „Всі, що прийдуть на Горішній Шлеськ, розуміють безглуздя версайського договору, що розвалив підприємства, які взаємно себе господарськи доповняють. Цей диктат спричинив економічну руїну та викликав нужду й розпуку трудолюбивого населення. Госп. пригноблення, що впало на Німеччину по війні, відчувають особливо жорстоко в цьому закутку Німеччини! Можна мати тільки надію, *що велику несправедливість, спричинену тоді політичним нерозумом, одної днини направимо.*

ПОЛІТИЧНИЙ АТЕНТАТ.

ДАВОС, 6. 2. ПАТ. У вівторок вечором жид Франкфуртер застрілив президента швайцарських націонал-соціялістів Вільгельма Густльофа. Вбивник піддався сам в руки поліції та заявив, що мотивом його кроку було: запобігти теперішньому устроєві у Німеччині. Німецька преса звинуває швайцарський, що своєю протигітлерівською кампанією створила моральне підложе атентату.

Сьогодні німецький посол відвідав міністра закордонних справ Мотту, просив його почати слідство та звернув увагу на ролю преси. Мотта виголосив співчуття в обідних зносинах всіх заусіль, щоб виновників не минула кара.

—o—

ШВЕДСЬКИЙ КОРОЛЬ У ГІТЛЕРА.

БЕРЛІН, 6. 2. ПАТ. Шведський король Ґустав у дорозі на південь відвідав Гітлера.

СТЕРЕЖЕНОГО БОГ СТЕРЕЖЕ.

МАДРИД 6. 2. ПАТ. Міністер освіти замкнув усі університети в Еспанії на час виборів тобто від 8. до 15. лютого.

НОВА КНИЖКА!

Із жіночої психольоґії

Химерне серце

Ірини Вільде.

Ціна 1.50 зол.

Порто 30 сот., висилає Адміністрація „Діла", Львів, Ринок 10.

Використаймо нагоду до зужиткування державних облігацій!

Багато українських громадян та установ закупило на ріжні суми державну позичку (народову чи інвестиційну). Багато з них пробило це не з охоти зиску, але з конечности. Тепер облігації тих позичок лежать у них безцільно, хоч при їх помочі можна би пробити велике громадянсько-суспільне діло.

Відомо, що при свому міліоновому буджеті і при арості своєї діяльности має Рідна Школа серед нашої дійсности чималі фінансові труднощі. Вплати громадянства на цілі Рідної Школи далеко не вистарчають на покриття її потреб. Треба шукати всяких джерел прибутків. І от, показується, що Рідна Школа може деякі свої зобовязання сплачувати облігаціями державних позичок.

Ще літом 1935. року проголосив був посол Д. Великанович поклик до українського вчительства, щоб воно дарувало свої облігації Рідній Школі. І дійсно на цей поклик прийшло кільканадесять облігацій на суму близько 3.000 зол. Але на цьому не може справа станути. Зрештою — супроти Рідної Школи мають обовязки не тільки народні учителі, але загалом усі українські стани й усі установи.

Тому звертаємося з горячим покликом до всіх українських власників облігацій державних позичок, щоб пересилали їх негайно до Головної Управи РШ. В дотичній рубриці (на стор. 3) треба зазначити власноручним підписом, що власник передає облігацію Рідній Школі. З огляду на речинець сплати одного пекучого довгу побажаний поспіх. Імена всіх даруючих протоколюємо у пресі (оскільки проти цього власники не застережуться).

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ.

КРІЗА В УНО?

У „Новій Зорі" з 6. ц. м. находимо цілу сторінку виповнену відгуками засідання Гол. Управи УНО (Української Народньої Обнови), з яких зовсім недвозначно видно, що внутрі тієї партії істнують гострі суперечки. По-правді, ті суперечки тривають віддавна, бо є прилюдною тайною, що деякі чільні діячі УНО не погоджуються особливо з автократичною позицією в партії д-ра Осипа Назарука, який використовує майже монопольний свій вплив у Преосв. Хомишина, накидаючи партії свої погляди. В останньому часі так діється напр. зі справою становища до групи Певного: як відомо, „Нова Зоря" веде палку кампанію за обєднанням УПР з певнівськими послами, ставлючи обидві сторони на рівну площину та, на превелике диво, не добачуючи між ними тих найсуттєвіших ріжниць, що їх бачать і всі поляки (напр. статті Лубенського, Ксав. Прушинського й ін.). Здається, що саме ця справа стала притокою до палких пересправ на згаданому недавньому засіданні Гол. Управи УНО.

Бо ось „Нова Зоря" з 6. ц. м. починає від передруку тої частини розмови представника „Неділі" з головою УПР пос. В. Мудрим, в якій той останній покликувався на сен. о. Р. Лободича й посла д-ра І. Волянського, як членів УНО, що вони, як члени спільної УПР, погоджуються зі всім зі становищем УПР про повну неможливість злуки обох парляментарних репрезентацій. У звязку з цим сен. о. Роман Лободич оголошує тепер у „Н. З." заяву, що „інтерв'ю п. Мудрого, оскільки відноситься до мене особисто і до мене як представника УНО, полягає на непорозумінні" та що його погляд на волинську справу такий, що треба змагати до того, „щоб українські парляментарії Галичини і Волині получилися в одно національне представництво". Зараз за тим іде заява посла д-ра І. Волянського, в якій він стверджує тільки, що „той уступ в інтерв'ю голови УНДО є вислідом непорозуміння".

Ті заяви самі собою нецікаві. Дістають вони деякої пікантерії у звязку з резолюціями Гол. Управи УНО з 1. ц. м. „в справі основ для регуляміну організації". У першій точці тих резолюцій сказано про обовязок голови партії і її секретаря повідомляти заздалегідь про всі засідання Гол. Управи УНО всіх членів, „спеціяльно" „обох редакторів котл. органів „Нової Зорі" і „Правди", котрі як редактори належать до Гол. Управи". Друга точка грозить всіляними репресіями тим всім, хто щось найменше розкаже членам організації про внутрішні непорозуміння між членами УНО. Врешті йдуть капітальні точки 3 і 4, які наводимо в цілості:

III. В справах, у котрих входять в гру не лише політичні мотиви, але також чинники моральної натури, члени УНО та її Установи мають звертатися по опінію до компетентного церковного чинника, а в справах чисто політичних до Голови Організації й **Редакції „Нової Зорі"**, згляднo „Правди", котрі **витворюють і поширюють ідеольогію нашої організації та з природи річи обстоюють її перед суспільністю.**

IV. Ухвали організації УНО, ухвали Головної Управи УНО та її Президії, проголошувані в формі комунікатів, мають підписати всі присутні на нарадах члени Управи згляднo Президії. **Вони неважні, коли нема доказів, що на засідання були завізвані всі члени Головної Управи згл. Президії.** Хто відмовляє свого підпису, той має обовязок, заявити на письмі, чому се робить. Вотум сепаратум разом з аргументацією може член Головної Управи або Президії залучити до протоколу.

У черговій резолюції про „співділання Парляментарного Представництва УНО з УПР" кажеться, що Гол. Управа УНО „уповажнює своїх парляментарних представників вступити до Української Парляментарної Репрезентації в характері госпітантів під умовиною, що представники УНО мають вільну руку в усіх справах, в яких програма й ідеольогія УНО не годиться з програмою та ідеольогією УНДО". Далі йде мотивація, що істнують ріжниці між тими двома партіями, наприклад у справі аграрній. Всі ті резолюції підписали всі члени Гол. Управи УНО, між ними і два парляментарі.

Але ось під тими резолюціями є комунікат про резиґнацію голови УНО посла д-ра Івана Волянського з свого провідного в УНО становища. Як мотив подано, що „на засіданні Гол. Управи УНО вирнув погляд", що для добра кращої контролі діяльности послів головою партії не повинен бути посол.

З усіх тих заяв, комунікатів і резолюцій видно, що д-р Осип Назарук, взявши за притоку інтерв'ю посла В. Мудрого у „Неділі", зробив на засіданні Гол. Управи УНО авантуру в обороні свого становища про „обєднання" УПР і певнівців і далі намагався перевести такі резолюції, які спутували б свободу і голови УНО і навіть цілої більшости партійної управи, яка мусить надалі слухати „опінії" (читай: диктату) д-ра О. Назарука. Посол д-р І. Волянський мав, видко, вже досить тих приємних відносин і волів зректися фікції партійного проводу. Чи та нова „перемога" д-ра О. Назарука вийде УНО на здоровля — сумніваємось.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

В обороні українських ем'ґрантів, видалюваних з Ч. С. Р.

Довідуємося, що Управа Української Соціял-Демократичної Партії у Львові звернулася до президента чехословацької республіки, д-ра А. Бенеша, з обширним письмом у справі масового видалювання з меж Чехословаччини українських еміґрантів.

Жиди проти арабських концесій.

До Польщі має прибути президент сіоністичної організації проф. Вайцман з 6. послом Ґринбавмом, рабіном Фішманом і Бен-Ґуріоном. При їхній участи відбудуться в Польщі великі протестаційні віча проти плану палестинського уряду, що задумує нібито зробити великі концесії в користь арабів. З Польщі проф. Вайцман приїде також до інших европейських держав.

Присилайте передплату!

З життя наших установ.

ЯК ПРАЦЮЄ ТОВАРИСТВО „ЗОРЯ" у ЛЬВОВІ.

В неділю 2. ц. м. уладило Т-во „Зоря" у Львові крім просфори для своїх членів, ще другу просфору для ремісничої молоді, згуртованої в Секції опіки при Т-ві. Та просфора для молоді відбулася в год. 6 вечором. Просфору поблагословив о. проф. Горчинський, що теплими словами загрівав молодь до чесного життя та вказував, якими ідеалами повинен дорожити ремісник, щоб собі і батьківщині бути пожиточним. Відтак голова Т-ва п. Ю. Сидораж поділився просфорою з молоддю, а о. Горчинський роздав усім памяткові образки. При співі колядок спільно з молоддю засіли до столів і пані зі Секції з п. Сидоржовою у проводі та кількох майстрів. Забрав ще голос п. Іван Чорній та згадуючи про своє життя від ремісничого ученика, наказував молоді, щоб у будуччині усіми силами змагала до здобуття власних варстатів, бо тільки незалежність і самостійність дасть їм насолоду і вдоволення з життя. Було помітне, що свято на довго залишиться в памяті молоді, бо воно було навіяне наскрізь родинним теплом.

*

В неділю 9. лютого ц. р. відбудеться в Т-ві „Зоря" виклад під наголовком **„Запоріжжя й козацьке лицарство"**, а в неділю 16 лютого п. н. **„Міщанство і його роля у відродженні культури"**. Початок виказдів: год. 12-а вполудне в салі Товариства при вул. Вірменській ч. 25. Всіх членів і прихильників Т-ва запрошує Виділ.

—o—

З відчитової салі.

Кружок „Р. Ш." ім. Ганни Барвінок: „Між життям та смертю" — відчит д-ра Петра Осінчука.

Заходом Кружка „Р. Ш." ім. Ганни Барвінок відбувся в середу 5 ц. м. в год. 18. у дівочій школі ім. Т. Шевченка (вул. Мохнацького 12) відчит д-ра Петра Осінчука на цікаву тему „Між життям та смертю". Найважнійша умовина життя — це здоровля. Багата людина, але хора, чується нещасливою, а убога, якщо здорова не заздрить багачеві, обезсиленому недугою. Здоровля умножливлює працю й радощі життя. На чім полягає наше життя? Функції життя виконують клітини людського організму і з його основою. Клітини, получені зі собою, творять тканини, а ці знову лучаться в органи. Мотором життя є серце (силою, яку серце витворює за одну добу, можна би піднести тягар 200 кг. до висоти львівського ратуша). Клітини вмирають природною смертю. Сльози, піт, слина — це „трупи" померших клітин. На нервну систему впливають клітини за помічю гормонів. Гормони відіграють дуже важну ролю в житті людини, головно в часі полового розвою, бо побуджують мозок до сильної діяльности. Коли всі наші органи функціонують правильно, тоді почуваємось добре, а також всі функції нашого життя є приємні. Все, що живе і здорове, мусить умерти. Це невблаганний закон природи. Якщо природна смерть прийшла би у відповіднім часі — то була би приємна. Столітні люди вмирають з усмішкою на устах.

В. Грицан.

ПРОЦЕС „УСТАШІВ".

ЕКС-АН-ПРОВАНС, 6. 2. ПАТ. Першого дня процесу проти убивників югославянського короля переслухали обвинуваченого Крґля, що на всі запити предсідника відповідав „не знаю".

ЕКС-ЕН-ПРОВАНС, 6. 2. ПАТ. На початку нинішньої розправи у процесі „Усташі" обор. С. Оґен домагався докладного перекладу питань і відповідей. Перший зізнавав підс. Раїч. З Югославії виїхав у 1932 р. до Уруґваю і до Бразилії, де 1932 р. вступив у Сан Павльо до мадярської революційної організації. В справі таборів в Янка Пушта на Мадярщині підс. Раїч каже, що це був захист хорватських еміґрантів. Підсудний міркував, що це табор хліборобів.

В КИТАЮ ПОЗАМЕРЗАЛИ ВСІ ПРИСТАНІ.

ШАНҐАЙ, 6. 2. ПАТ. Море здовж північного Китаю замерзло. Тієнтсін і майже всі пристані замкнені кригами. Тому численні кораблі не можуть вирушити з залиму Печілі. Деякі кораблі не мають харчів, палива і взивають допомоги. До кораблів вислано відділи кулісів з харчами. Криги знищили численні китайські джонки. Сільським годі користуватись, бо крижані гори тягнуться 80 км. Побоюються, що багато людей згине.

Волинський Єпархіяльний Зїзд.

Дня 12. і 13. лютого відбудеться у Кремянці Єпархіяльний Зїзд під головуванням волинського архиепископа Олексія. Цей Зїзд буде радити над буджетом епархії та справою місійної і законодавчительської діяльности. У Зїзді візьме участь 55 делегатів, що їх виберуть на деканатських зібраннях священики, дяки й церковні старости, 10 повітових протоереїв, секретар і 4 члени волинської духовної консисторії, 3 члени епархіяльного свічного комітету, член ревізійної комісії, епархіяльний місіонар, 4 члени Передсоборного Зібрання від Волині, два представники від Духовної Семинарії, представник Луцького Братства, 3 представники Т-ва ім. Петра Могили і всі соймові посли й сенатори з Волині (6). Персональний склад Зїзду тим цікавий, що знову нема у ньому делегатів від мирян. Це тим дивніше, що секретар Волинської Консисторії п. Власовський є редактором органу „За Соборність", що його видає Т-во ім. Петра Могили, а всі посли з ББ увесь час на сторінках „Української Ниви" пишуть про соборність в устрої Православної Церкви та про українізацію її. Як бачимо, практика далеко відбігає від теорії, а епархіяльна влада разом з пп. послами, видко, боїться стрінутись віч-на-віч із делегатами від українського населення. Попри те епархіяльний зїзд волинської епархії корисно відрізняється від епархіяльних зїздів у інших епархіях, особливо у виленській і гродненській, де на епархіяльних зїздах були лише оо. декани й не було навіть делегатів від духовенства. Крім того на зїздах у Гродні й у Вильні епархіяльні владики вважали потрібним промовляти по польськи, чого, сподіваємось, не буде на волинському епархіяльному зїзді. Слід зазначити, що російська преса, забуваючи за те, що діялося в епархіях „окупаторствующих" владик Гродна й Вильна, веде атаку на волинського архиепископа Олексія, закидаючи йому, що він не запросив на Зїзд делегатів від церковних старостів. Російська преса чомусь думає, що ті церковні старости їхнього духу.

У кожному разі цікаво, як уявляє собі російська преса представництво від мірян: за церковними старостами не хоче бачити самої вірующої української людности. А головно забуває за ці славетні Гродно і Вильно, а також за саму Варшаву, де зовсім не скликано і в цьому році, як у всіх попередніх, епархіяльного зїзду. Але це не перешкодило власне Варшаві, як подає російська преса, поставити арх. Олексієві вимогу, щоб він запросив на епарх. зїзд делегатів від церковних старостів.

Наради буджетової комісії сенату.

ПРОМОВА СЕН. ЛУЦЬКОГО.

Буджетова комісія радила в середу над прелімінарем міністерства військових справ. Референт ґен. Зажицький обговорив подрібно видатки війська і підкреслив, що Польща має відкриті кордони на сході і на заході і тому 768 міліонів, які передбачує буджет на військо, мають дуже мале значіння розмірно до міліярдових сум на військо в буджетах інших держав. Опісля порушив становище національних меншин до війська, згадав про заяву пос. Целевича в соймі підкреслюючи, що сильна польська армія є в інтересі всіх національних меншин у Польщі. Польська воєнна маринарка розвивається добре. Широко обговорив справу моторизації і діяльність державних заведень інжинерії.

По промові референта члени комісії відвідали державні заведення інжинерії, після чого пішла дискусія. В дискусії промовляв теж сен. *Луцький*. Згадав, що український нарід завжди відчував свою приналежність до культури заходу. Польсько-українські взаємини були ріжні. Одначе часи змінилися. Напружене положення в Европі казало шукати спільних шляхів. Підержував заяву пос. Целевича, який склав її в імени відповідальних чинників за політику українського народу. Українські сенатори будуть голосувати за буджетом. З технічних причин щойно завтра подамо текст промови сен. Луцького. При кінці дискусії промовляв мін. ґен. Каспицький. На цьому закінчилось засідання комісії.

Перед великим політичним процесом у Стрию.

26 підсудних відповідатиме за приналежність до ОУН.

Незабром почнеться перед окружним судом у Стрию великий політичний процес. Перед судом станутъ: 1) Іван Панькiв, літ 24, з Верині, 2) Микола Томицький, літ 23, з Верині, 3) Степан Проців, літ 23, з Надітич, 4) Гринько Проців, літ 29, з Надітич, 5) Іван Корда, літ 25, з Надітич, 5) Михайло Угера, літ 24, з Надітич, 7) Микола Галецький, літ 22, з Верині, 8) Роман Гринів, літ 25, з Верині, 9) Михайло Шух, літ 25, з Верині, 10) Гнат Проців, літ 23, з Розвадова, 11) Микола Габінський, літ 25, з Розвадова, 12) Іван Савазин, літ 26, з Розвадова, 13) Евген Пришляк, літ 23, 14) Олександер Николишин, літ 25, з Розвадова, 15) Іван Ґриця, літ 24, з Надітич, 16) Андрій Ґриця, літ 26, з Надітич, 17) Іван Демко, літ 29, з Розвадова, 18) Семен Горак, літ 28 з Устя, 19) Евген Береза, літ 26, зі Львова, 20) Михайло Горак, літ 22, з Устя, 21) Теодор Максимів, літ 26, з Верині, 22) Теодор Стасів, літ 28, з Миколаєва, 23) Ярослав Пришляк, літ 25, з Миколаєва, 24) Гринь Рудко, літ 26, з Надітич, 25) Онуфрій Круців, літ 51, з Розвадова, 26) Марія Гірникова, літ 41, з Розвадова.

Майже всім підсудним закидають приналежність до ОУН та злочини зі статтей 216, 225, 235, 251, 131, 154 к. з.

23 підсудних сидить тепер в арешті, трьох відповідатиме перед судом з вільної стопи.

ПОВОРОТ БОЛГАРСЬКОГО КОРОЛЯ.

ПАРИЖ, 6. 2. ПАТ. Вчора король Борис виїхав до Софії; передтим приняв міністра Тітулеску.

ЗОЛОТО ПЛИВЕ ДО ЕВРОПИ.

НЮ ЙОРК, 6. 2. ПАТ. Відчалили пароплави „Президент Гардінґ", що везе 108 скринь золота для Франції і 6 скринь для Англії та „Меджестік" з 1,700.000 долярами в золоті для Франції.

ТРИМІЛІЯРДОВА ПОЗИЧКА ДЛЯ ФРАНЦІЇ.

Англійська преса пише, що переговори у справі позички для Франції вже доходять до кінця. Англійський банк позичить французькому банкові позичку, який знову позичить гроші державному скарбові. Позичка виноситиме три міліярди франків за оплатою $2^{1}/_{4}$ до $3^{1}/_{4}$ відсотків. Англійський банк позичає гроші під заставу золота французького банку.

НОВА ФРАНЦУСЬКА ПАРТІЯ.

ПАРИЖ, 6. 2. ПАТ. Внаслідок роздору в аграрно-селянській партії повстала нова ґрупа під назвою „республиканської аграрно-суспільної партії".

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 229-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

ПИТАННЯ НАДДУНАЙЩИНИ У МАДЯРСЬКОМУ НАСВІТЛЕННІ.

БУДАПЕШТ, 6. 2. ПАТ. Міністер закордонних справ, Канія, поділився враженнями з поїздки до Льондону, де балакав з державними мужами Англії та інших прихильних Англії держав. Уважає, що устійнення мира в дунайській кітловині неможливе без співпраці Італії, тому й годі його осягнути заки покінчиться східно-африканська війна.

Зол. 1.50 пришліть розрахунковим переказом або складанкою П. К. О. ч. 504.060, а вишлемо Вам великий цікавий настільний календар „Книжка" на 1936 р.

З нових видань.

Олена Цегельська: „ВЕЛИКА МОВЧАНКА", Львів 1935. „Літературна бібліотека", ст. 48.
„ХЛІБ НАШ НАСУШНИЙ", оповідання. Львів 1935. Накл. Т. Рудкевича, ст. 64.

Це дві скромні збірочки скромної авторки без великих претенсій до літератури. Перша із заголовком, що нагадує розділ із Метерлінка, має в собі кілька акордів, які можуть схвилювати жіноцтво. Є тут такі теми як подружня зрада, заздрість, молодість і старість, відхилення до того, що звемо красою, захопленням і страх перед руїницькою силою часу. Авторка дає кілька влучних рефлексій і помічень, почуваючи себе найкраще там, де говорить про звичайні реальні справи простою, незрозумілою мовою. Там, де переходить вона у світ т. зв. чистої поезії, жде даремне на крила. Хоч самі не маємо цих крил, літали ми на крилах з іншими поетами і знаємо, чого бажати собі у такому леті.

„Велика мовчанка" показує попросту теми, так мало використані нашими авторками. „Хліб наш насушний" це здебільша спостереження народньої вчительки, яка знає психольоґію дітей і дає нам кілька образків з їх життя. Від дітей переходить думка авторки до мам. Мами мають теж свої клопоти нпр. тоді, коли мусять оповідати казки дітям, а не мають фантазії. Не одно з оповідань О. Цегельської можна саме оповісти як дитячу казку на кінці з „сенсом моральним".

м. р.

НОВИНКИ.

— **Новина по вечерницях.** Минулого року впровадила Основа трету салю для танцюристів т. зв. бар в сутеринах „Дому Почтовців". Показалося, що всеж було дуже тісно. Тимто цього року впроваджує Основа для танців четверту салю. Буде вона по протилежному боці великої салі, де звичайно був буфет (права сторона при вході). Пані з буфету постійно скаржилися на холод у тій салі. І треба було з цим щось зробити. Отже рішили, що буфет буде на долині зменшений (в сусідніх кімнатах) і призначений головно для молодшої генерації, а для старших громадян обширніший нагорі. Чотири салі для танцюристів мають зменшити тісноту, що видто дошкулює навіть на таких веселих вечерницях, як Основи, де бавляться до 8. год. рано.

— **На фонд боротьби з отрутами.** Українська Протиалькогольне Т-во „Відродження" дістало дозвіл від городського старости на переведення дозвіл від городського старости на переведення 9 лютого ц. р. до замкнених пушок, під українськими установами та церквами. Прохаємо українське громадянство не оминати Відродженецької пушки, а зложити свою цінну жертву на фонд боротьби з отрутами.

— **Поклін героям** зпід Крут віддасть громадянство Львова 9 лютого 1936 на Академії в салі театру „Різнородностей" год. 12.15.

— **Академічні Вечорі у Львові.** В неділю 9 лютого ц. р. в салі „Української Бесіди" (Львів, Рутовського 22) відбудеться в год. 18 виклад п. н. „Родина і держава у світлі католицької науки". Прелегент: о. д-р Лев Глинка.

— **Засідання Комісії Літературознавства** при Фільольог. Секції Наук. Тов. ім. Шевченка відбудеться 7-го ц. м. в год. 6 веч.

— **В 10-ліття Сокола V. у Замарстинові** відбудеться в неділю 9 ц. м. в домівці читальні „Просвіти" у Замарстинові (вул. Львівська ч. 56) ювилейне свято. Програма: год. 9 рано торжественна Служба Божа в місцевій каплиці; год. 5 попол. „Руханковий Вечір". Прибивання цвяшків у пропамятний щит від год. 9—17.

— **Просфора у Знесінні Новім.** Чит. „Просвіти" і Кружок „Р. Ш." уладжують у неділю 9. ц. м. в салі читальні традиційну просфору. Початок: год. 6 веч.

В 12. роковини смерти
бл. п. ОЛЬГИ БАСАРАБ
відправиться
ПАНАХИДА
в соборі св. Юра у Львові дня 9. лютого в 12 год., на яку запрошує
Рідня.

— **Просфора на Сигнівці.** 2 лютого в читальні „Просвіти" на Сигнівці відбулося Свято Просфори. Відкрив свято та посвятив Просфору о. Ковалюк, парох Скнилова в сослуженні о. катехита Лади. Як делегат Головного Виділу Т-ва „Просвіта" був проф. Ст. Похмурський. При вечері піддали проект заснувати на Сигнівці кооперативу. Вибрали комітет для здійснення цієї думки. На просфорі уладили збірку на Рідну Школу. Свято закінчилося відспіванням національного гимну.

— **Кружок Р. Ш. ім. Б. Грінченка** на Городецькій дільниці у Львові влаштовує в неділю 9. п. м. в малій салі Інституту ім. Лисенка традиційну просфору для своїх членів і прихильників, сполучену з рекламою промислу та ремесла. Початок год. 17.

— **З курсу господинських інструкторок** при „Сільському Господарі" у Львові повідомляють, що всі місця вже заняті і дальших зголошень не приймають. Незголошених раньше просять не приїздити.

— **Поклади залізної руди в Самбірщині.** В селі Бисковичах пов. Самбір на ґрунті господаря Казимира Хліща відкрили багаті поклади залізної руди. Відкриттям зацікавилася одна французька фірма експльоатації заліза і вислала до Самбора спеціяльну комісію.

— **Село не знає знижки цін.** Великий шум зі знижкою цін проникув для села без практичних наслідків. Обнижка продуктів щоденного вжитку до нього не дійшла. М. ін. не подешевіла на селі нафта. Вправді продають її на 1 сотика дешевше (за пів літри), але купці звичайно того сотика не видають або дають за нього який кепський цукорок. Подібна справа з залізом. Кілька літ тому 1 кг. цвяхів коштував 40 сотиків, пізніше картель підніс ціну на 50, опісля на 55 с. Тепер продають на селі кг. 4-цалевих цвяхів по 55 с. Отже на марний сотик дешевше! Остаточно знижкова акція не принесла хліборобам ніякої користи.

— **Польонізаційні затії.** У міністра внутрішніх справ Рачкевича була делеґація управи розвою східних земель і склавши звіт із своєї діяльности, звернула увагу на справу доцільну польської інтелігенції на східні землі, де мала би велике поле до діяльности. Делеґація хоче зацікавити тією справою особливо державних емеритів з уваги на низькі кошти удержання.

— **До Палестини.** Жидівська преса повідомляє, що сімох студентів жидів, релеґованих із львівської політехніки, одержить від палестинського бюра у Львові іміграційні цертифікати і виїде до Палестини. Релеґовано їх за те, що дали свої підписи під протестом проти тактики політехнічної влади підчас протижидівських подій.

— **Емерити втратили більше як половину своїх платень.** Скарбові уряди доручують емеритам рішення, що обнижують втретє від грудня їхні платні. Разом з обнижками, які переведено в останніх роках, емерити тратять коло 57 прц. своїх поборів. Емеритальні пенсії були і так дуже низькі, так що не запевнювали мінімум екзистенції, тому величезна обнижка впродовж короткого часу викликала серед емеритів оправдані жалі та нарікання. Підготовляється акція, що має натиснути на урядові чинники з метою ліквідації декрети, які кривдять емеритів.

— **Ліквідують видавництво шкільних книжок?** У зв'язку з вісткою про плянноване перенесення державного видавництва шкільних книжок з Вершадів до Львова кружить чутка, що це видавництво до Львова не верне, бо взагалі буде ліквідоване. Бажають собі цього, мовляв, деякі одиниці, сильно заінтересовані матеріяльно у видаванні підручників на власний рахунок.

— **Полекші при адоптації дітей.** Бувають випадки, що бездітні подружжя хотять заопікуватися дітьми незнаних родичів, уміщеними у виховних домах, під умовиною, що діти дістануть прізвища своїх опікунів. Виходячи із заложення, що приняття прізвища опікунів причиниться до покращання долі тих дітей, міністерство внутрішніх справ вказало адміністраційним чинникам, щоби робили всякі можливі полекші при зміні прізвищ, які мали діти від незнаних родичів.

— **Краєва хроніка.** На одного емерита в Новому Санчі, що вертався з почти, відобравши пенсію, напало на вулиці двох грабіжників і видерли йому всі гроші. За бандитами глядає поліція. — Підчас забави з танцями у Ворониках пов. Золочів прийшло до бійки, в якій вбито Василя Мельника.

— **Жахливе явище.** У Вильні зареєстровано поверх 600 дітей у віці понад 10 літ, обтяжених сифілісом! Опікується ними „міський осередок здоровля", що лічить їх безплатно, ведучи одночасно відповідну пропаганду. Недостача закону, що наказував би в уряду реєструвати і лікувати венеричні недуги, утруднює боротьбу з цією страшною недугою.

— **30.000 метрів над Києвом.** Українська академія в Києві вистрілила у стратосферу радієву сонду, що осягнула висоту 30.000 метрів. На висоті 11.000 м. зареєстровано студінь 63 ступнів нижче зера, на висоті 30.000 м. 60 ст. нижче зера. Лет сонди тревав 55 мінут. Подібні досвіди робив свого часу проф. Реґенер у Штутґарті. Його реєстраційна бальон осягнув висоту 40 тис. метрів.

— **З большевицького „раю".** Черновецький „Час" містить листа, який наспів із Совітської України до одного громадянина, що втік на Буковину. В листі пише його жінка м. і. таке: „Сестру твою Варку розкуркулили. Із сельради прийшли посіпаки, порозшивали дахи на хаті, стайнях і стодолі. Понищили також стелі в хаті і стайні. У знищеній хаті не позволили сестрі жити, отже мусіла винаймити для себе хату. Тільки город їй лишили і вона його вживає".

— **Цінна наукова знахідка.** При перегляді ще нерозібраних з часів революції архівів Української Академії Наук винайдено пісні, записані на Київщині М. В. Гоголем з власноручними його багатьома нотатками в українській мові. Серед пісень є кілька невідомих сучасним знавцям. Тому що на пісних здебільшого вказане їх походження, Академія має вжити заходів, щоб відшукати їх мельодію.

— **Дума про Кірика.** Успіхи большевицької „українізації" України найкраще ілюструє нечуваний факт, який склався на зїзді „українських" педагогів комуністів у Києві в січні ц. р. Учителька Новаківська (Новаковская) з Одеси висловила прохання перевірити програми навчання, які часто-густо „безграмотні та незрозумілі". Для доказу навела, що в програму середніх шкіл включено думу про „каково то Кірика", про якого ніхто в цілій Одесі нічого не знає. Вона в цій справі зверталася до професорів Волкова, Потапенка, Циганенко та Сербського і нїодин з них не мав поняття про цього таємного Кірика. Харківські делеґати посвідчили, що вони мають з тим Кріком туж саму халепу, а заступник комісаріяту освіти присутній на зїзді, висловив думку, що це якесь непорозуміння й обіцяв усунути Кірика з програми. Очевидно на зїзді „українських педагогів" в столиці України не знайшовся ніхто, хто знав би збірник народніх казок Куліша, де ця дума поміщена, або хто чув би ґреників, які залюбки її співають. Зате Педагогічний Зїзд, як подають совітські газети, виказав надзвичайно тверде розуміння „ленінсталінской установки" у справі народньої освіти. Очевидно для цієї установки знання народнього епосу не лише необовязкове, але навіть шкідливе і бідний Кірик буде назавше усунений з програм комукраїнської школи.

— **Лещети і льогаритми.** Обчислювання лещетарських скоків підчас змагань і конкурсів вимагає досить складних калькуляцій. В остаточному висновку береться під увагу не тільки довжина скоку, але й „форма" лещетаря і час, у якому він зіхів зі спаду перед відскочлею. За кожну з тих позицій ставиться пункти, а ті цифри перекомбіновуються опісля при помочі льогаритмів. Аж у цьогорічних олімпійських іграшках у Гармiш-Партенкірхен комісія міжнародньої лещетарської федерації рішила відступити від льогаритмів і прийняти нову методу обчислень.

— **Ріжні вістки.** До палати анґлійського пресового маґната Ротмера в Льондоні добулися в ночі вломники і забрали дорогоцінности вартости пів мілїона фунтів (поверх 13 мілїонів зол.) — Підміський потяг під Деберніц у Німеччині наїхав на двох старшин і двох вояків, що вертались із вправ. Оба старшини і один вояк згинули на місці. Другого вояка тяжко поранило. — В Парижі згорів у день театр Мішель, положений в центрі міста.

— **Вимоги під оглядом фізичним** спричинюють, що кожний працівник або спортовець мусить нині більше дбати як раньше, щоб зберігати свої сили раціональною відживою. Передовсім перша ранна страва, яка повинна зміцнити організм не обтяжуючи занадто шлунка. Тому порушуємо вам на перше сніданя поза звичайним печивом спожити філіжанку буліону, приладженого з буліонової кістки Кнорр. Таке сніданя зміцнить цілий організм, приладити його легко, бо буліонову кістку заливаємо попросту кипячою водою і готовий буліон. Буліонові кістки Кнорр відомі широкому загалові своєю знаменитою якістю і тому є вони в кожній кухні, також з огляду на низькі ціни, бо три буліонові кістки Кнорр коштують тільки 20 сотиків.

З театру.

ВЕЛИКИЙ МІСЬКИЙ ТЕАТР: „ПЕР ҐІНТ", драматична поема на 5 дій.

Загальна думка театроманів така, що Ібсен уже „пережився". Якби директор театру хотів доказати своєю виставою (як це роблять іще в неодній столиці), що це погляд помилковий, то поставив би одну з його „найсильніших" пес. „Пер Ґінт" це так звана „бухдрама", один із романтичних творів Ібсена, один із найменше зрозумілих серед його символістичних. Важко нам розуміти цю річ тому, що вся вона основана на народніх норвеських казках і легендах. Сам Пер Ґінт теж герой одної такої казки і постать Кривого, взята звідти.

Хто йде на „Пер Ґінта" мусів би знати, що Ібсен мав на увазі вивести тип чвацька, мрійника, вайдиголови, щоб дати сатиру на національні риси характеру своїх земляків. Наш глядач мало розуміє в які місця влучає сатира Ібсена. Ще менше розуміє він фантастичні сцени, зрозумілі для норвежця, що знає свій фольклор. Уся сцена в переці „троллів" — своєрідних норвеських ґномів це для вас тільки частина балету, або циркового видовища, що зовсім не вяжуться з усією лією пєси. Так саме такі сцени необхідні, щоб зрозуміти проклін, який тяжить над Пер Ґінтом.

Як і в інших своїх драмах Ібсен дав у „Ґінті" аналізу своїх особистих переживань. Проблема „вірности сама собі" належала до тих, що завідували його все життя. Одною сторінкою своєї душі він ширяв на крилах мрій, другою глузував із себе. Мав Ібсен у собі дві „пергінтові" риси: потребу метафізичної туги, що казала йому відвертатись від дійсности і розуміння практичних її гнмов. Звідсіля йшла вся внутрішня боротьба.

На сцені вражає „Пер Ґінт" наше вухо занадто обривчастим, занадто мельодійним віршем і рими так і скачуть. Довжина його переходить сили артистів і глядачів. Сумніваємось, чи артисти, незнайомлені з норвеським фольклором, можуть відтворювати пєсу, щоб авдиторія бодай дещо зрозуміла. Деяких потішила музика Ґріга, але не на те йдемо на Ібсена, щоб слухати музики.

Декорації приємні для ока: добрі артисти робили що могли, щоб зробити те, що їм казали.

м. р.

ДИВОГЛЯДИ.

РОЗМОВА У БОЛДУІНА ПО МАДЯРСЬКИ.

Недавно був мадярський міністер закордонних справ Канія у Льондоні і склав візиту анґлійському премієрові Болдуінові. Коли виходив здивувався дуже, що льокай Болдуіна промовив до нього чистою мадярською мовою. Міністер здивувався, але в довшої розмови з льокаєм довідався, що льокай — чистий мадяр, який від літ живе постійно у Льондоні, але рідко має нагоду розмовляти по мадярськи. Тимто і дозволив собі скористати з такої нагоди.

ЕВРОПЕЙСЬКА ДЕРЖАВА БЕЗ ТЕЛЕФОНУ.

Є в Европі держава, що досі не має телефонів. Зветься вона Андорра; має 6.000 мешканців і від 1287 р. номінально двох зверхників. Президент французької республики має титул „князя Андорри", а другий її князь це еспанський епископ Урґель. Від середневіччя не змінила вона свого законодавства під цим оглядом. Оба ці князі передають своє правлїння місцевим бурмістрам. Ці дійсні володарі мають навіть власну армію — 600 вояків. В останніх часах ця піренейська закутина стала місцем улюблених прогульок ріжних туристів. Трапляються випадки, що хтось із туристів, якийсь мілїонер або міністер, потребує несподівано порозумітись з ким телефонічно. Тепер виринув спір: хто має ввести телефонічну мережу в Андоррі — Еспанія чи Франція? Андорра має час. Нехай французька та еспанська преса вирішать цю проблему.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Дописи.

САМБІР.

Самбір будує „Народній Дім“. Дня 29. січня ц. р. відбулася в Самборі в салі „Бесіди“ нарада представників всіх українських товариств Самбора у справі будови українського „Народнього Дому“ в Самборі. По відкритті наради радн. Ковбур злав дуже докладний звіт з дотеперішньої діяльности комітету. У своєму звіті подав: Комітет будови Народнього Дому в Самборі основався в 1923 р. заходом Т-ва Шкільна Поміч, котре призначило під будову свою гарну — в центрі міста площу. По тяжких трудах виклопотано в старостві дозвіл на збірку грошей, яку негайно переведено. По році, бо вже в 1924 р. староство не дозволило на дальшу збірку. За зібрані 284.310.000 м. п. закуплено будівельний матеріял. З продажі цьогож матеріялу одержано квоту 333.28 дол., яку вложено в Українськім Банку у Самборі і ця квота є тепер основним фондом будови Народнього Дому. По звіті розпинулась широка і гаряча дискусія. Всі промовці висказувалися за конечністю будови в Самборі великого і репрезентативного „Українського Народнього Дому“, бо українське громадське життя по війні сильно потроїлося і з дня на день зміцнюється, а одинокий невеликий будинок Української Бесіди не може помістити понад 30 товариств. Зокрема дається відчувати недостача великої театральної салі, де могли би грати українські театри і відбуватися більші національні імпрези. Користують з нього лише сусіди, бо беруть від українців високі оплати за наем салі. По дискусії рішено одноголосно приступити до будови Народнього Дому і в тій цілі основано ширший комітет, зложений з голов і представників всіх українських товариств та установ. Для кращого переведення акції покликано зі ширшого комітету діловий комітет, до якого ввійшли: дир. О. С. К. Білевич, радн. Ковбур, д-р Кобільник, о. парох Плешкевич, дир. Сілецький, д-р Хомин і студ. Судчак. Побажаймо громадянам Самбірщини, щоби скоро довершили раз розпочате діло, бо це сором, що такий великий повіт як Самбір — осередок цілого середнього підгіря — не має свого Народнього Дому.

Діяльність філії „Просвіти“. Дня 30. січня ц. р. відбулась анкета представників аматорських гуртків при читальнях „Просвіти“ у справі театральних змагань аматорських гуртків. Реферував голова театр. комісії при філії „Просвіти“ дир. О. Коберський. Театральна комісія, крім зорганізування в Самборі зразкового аматорського гуртка і театральної виповічальні рішила перевести в повіті триступневі змагання аматорських гуртків, щоби таким чином піднести рівень театрального мистецтва в повіті, виробити собі поняття про якість поодиноких аматорських гуртків і виелімінувати три найкращі гуртки на 1936 р. Зацікавлення цією справою в повіті доволі велике, доказом чого була анкета і 35 зголошених змагань гуртків. З початком лютого відбувати-муться люстрації всіх читалень в повіті.

Святочні сходини Студентського Кружка у Самборі в честь бою під Крутами. З ініціятиви Студентського Кружка відправив 2. лютого ц. р. о. декан Плешкевич у місцевій церкві при численній участи старшого і молодого громадянства панахиду за героїв, поляглих у бою під Крутами. По панахиді відбулися в домівці українського „Сокола“ святочні сходини Студентського Кружка і запрошених гостей присвячені Крутам. Реферат виголосив заступник голови Студентського Кружка студ. М. Филипчак, декламацію п. Дарія Городиська. Свято залишило добре враження.

Великі вечерниці Т-ва „Зоря“ і Союзу Купців та Промисловців. Дня 1. лютого ц. р. відбулися в Самборі перші вечерниці, які закінчились гарним матеріяльним успіхом.

Загальні збори чит. „Просвіти“ у Прусах. Дня 2. лютого ц. р. відбулися звичайні загальні збори чит. „Просвіти“ в Прусах при участи члена виділу філії „Просвіти“ мґра Антона Сілецького. Читальня дуже слабенька, ще й до того розсварена. По звітах уступаючого виділу, промові делегата філії і гострій дискусії вибрано новий виділ з Андрієм Терлецьким у проводі. Ждемо інтенсивнішої праці від нового виділу.

КАЛУШЧИНА.

Концерт стрілецьких пісень. „Калуський Боян“ улаштував дня 2. II. ц. р. концерт стрілецьких пісень. У програму увійшли такі точки: Р. Купчинський: „Ода до війні“, декламація у виконанні дир. Я. Рубчака; Ф. Колесса: „Що то за грім“, М. Гайворонський: „Вже буря“ — мужеський хор; Я. Ярославенко: „Накрила ніжка“, „Пийно друзі“, М. Леонтович: „Козака несуть“, „Зажурились“ — мішаний хор; І. Левицький: „Де йшли ми приступ“, Я. Ярославенко: „Засумуй, трембіто“, Л. Туркевич: „Весняні сни“ — тенорове сольо мґра А. Чолія; Я. Ярославенко: „Ой казала мати“, „Маєва нічка“ і „Човнах“ — сопранове сольо п. В. Дубрівної; М. Гайворонський: „Ой у лузі“, „Закітчала дівчатонька“, „Як стрільці йшли“, „Коби скорше з гір“, „Мав я раз дівчинонку“ та „Гей гидно село“ — мішаний хор. Хорами зарядував п. Ст. Бартко, форт. дострій вела п. І. Решетилович. Дохід із концерту призначено на безробітних.

Міські Театри у Львові, пятниця 7. лютого 1936

ОПЕРОВОГО СТАДЖІОНЕ

Нині святочне відкриття виставою опери Россінія

„Севільський Цирульник“

з Евою Бандровською, Віктором Брежі, Й. Чапліцьким і Р. Враґою.

ВІДОМИЙ ДІМ.

З історії преси.

Сидів собі одного пополудня розумний, але бідний Ко-пей-фу на ґавочку своєї чайні і гірку думу думав. Має чайню, дав добрий, пахучий чай, бере дуже мало, а люди до нього не ходять. Адже можуть у нього за чаєм і багато цікавого почути і другим розповісти, а так — ходять по селі та один одного розпитують: що чувати. Скільки доброго часу бадурно витрачують!

Ко-пей-фу думав, думав і видумав. Що сам побачив, чи почув, що довідався, чи догадався списав на довгій листві паперу і вивісив на стіні свого дому.

Неодному в горлі пересохне, як прочитає! — думав правильно і заглядав через кватирку, що буде.

Народ підходив, читав і справді неодному в в горлі сохло, коли про себе прочитав. То цей, то той хотів бігти — порахуватися з Ко-пей-фу, але згодом розгадувався і... йшов до нього на чай.

— Знаю — думав при чаю — хто на мене це подав. Це той простоокий Хо-вай-то.

І в свою чергу зраджував перед Ко-пей-фу тайни свого сусіда.

На другий день сусідові висихало горло зі злости.

Чайня не стояла вже пусткою. Цілий день було в ній повно людей, а Ко-пей-фу мусів помічників прийняти, стільки роботи було.

Мало-помало знудилися людям сплітки свого села, почали розповідати про ріжні цікаві випадки інших сіл, а рибалка Ха-пай-то був навіть у місті і звідтіля привіз багато новин.

Ко-пей-фу цілий день тільки писав і писав, бо одна листва паперу вже не вистарчала.

Дехто, щоправда, твердив, що сплітки не знудилися, тільки мешканці села заключили тиху угоду, але цього певно ствердити не можна. (Очевидно щодо тихої угоди, бо що сплітки ніколи не знуджуються, то це стверджують усі історики до львівських включно!)

Так повстала перша на землі ґазета.

Ко-пей-фу був чоловік широкого жесту. Він розбагатів, але знав через що і хотів відзначитися.

Тому в день появи першого письмового вістника на стіні свого дому спросив до себе всіх, хто був йому помічником при складанні вісток. Приготовив на цей день правдивий пир, найняв музику, і прибрав лямпіонами хату.

Жінка Ко-пей-фу була то особа честитідна, але дуже скупа і дорікала чоловікові, що стільки видає на репрезентацію.

—Такий випаток! — бідкалась. — І на страви і на одіння. Мушу собі нову сукню робити. А й твої знакомі теж видадуться!

— Нема ради. Знакомі дали нам багатство, мусимо й ми чимсь відзначитись. А що треба і нам і їм святочно прибратись — це також має своє значіння. Нераз буває, що випадає нам десь піти, а не йдемо, бо не маємо святочних строїв, або маємо за старі.

Жінка стихла, гості зійшлися, пир відбувся і — не був першим балем преси.

Галактіон Чінка.

Ще в справі оплат на брошнівській залізничці. Вістки про намір завести оплати на брошнівській залізничці викликали зрозуміле занепокоєння і негодування серед тамошнього довколичнього, переважно убогого населення, що від багатьох літ користає з цього комунікац. засобу, одиноко для них доступного — для сполуки зі „світом“, тобто залізницею і своїми повітовими осередками — Калушем і Долиною. Позатим колійка пособляє у великій мірі туристичному рухові, який на випадок введення проектованих оплат змалів би до мінімум. Оплати ці мали бути побирані вже від лютого, але їх, як довідуємося, пересунули на пізніше. Деякі організації (як напр. Польське Т-во Татр.) подбали вже заздалегідь на всякий випадок про високі знижки для своїх членів. Про подібні заходи наших товариств покищо нічого не відомо.

Вийшов на волю. На основі амнестії вийшов на волю зі станиславівської вязниці політ. вязень Н. Романчукевич, студент зі Сливок, засуджений на три роки вязниці в 1934 році. Вийшов після відсидження 20 місяців.

ДЕЛЯТИНЩИНА.

Делятинщина „Просвіті“. Дня 26. січня ц. р. при співучасті читалень філіяльної округи відбулося величаве окружне свято „Просвіти“ в Делятині. Свято було як слід підготоване, бо попередила його низка святочних сходин і концертів по селах, а яких освітня робота оживлюється і накладнюється завдяки видатній праці організаторів-освітників. Святочний концерт „Просвіти“, що відбувся у Делятині, був наглядним доказом оживленої праці і розмаху освітньої акції. В концерті взяло активну участь 7 читальняних хорів, орхестра, декламатори з ріжних місцевостей. По відспіванні просвітянського гимну „Греми, греми“ хорами Делятина й Дори голова місцевої філії др О. Навроцький у „вступнім слові“ вказав на значіння свята та зясував найживотніші потреби і завдання „Просвіти“. Мужеський хор з Ланчина під проводом Б. Гуцала відспівав: „Ой зацвила червона калина“ і „Руйна“; хор з Яремча під проводом Я. Курпяка: „Сонце сховалось“; хор з Ослав Білих під проводом М. Галаса: „Досить нам болю і сліз“; мужеський хор з Саджавки, під проводом мґра Т. Андрійчина: „Вязанку народніх пісень“; хор з Красної під проводом С. Орлика: „Зеленая ліщинонька“ та інші; хор з Делятина під проводом Р. Пашулі: „Вязанку гагілок“. Всі хори вивязались добре зі свого завдання, на окреме підкреслення заслуговує недавно зорганізований хор з Ослав Білих, Делятина та хор зі Саджавки. Своєрідне враження зробив хор з Красної народними строями і підбором пісні. Велике враження викликала промова орґанізатора філії Дм. Федика, в якій промовець живо й основно зясував історію, розвиток та завдання „Просвіти“, підкреслюючи волю „Просвіти“ у пробудженні духових і культурних сил народу. Привіт „Просвіті“ віддеклямував М. Ководі з Делятина; „Не падайте духом“ Н. Канчуківни; гарний був дівочий хлопчика й дівчини з Ослав Білих і деклямація „Учітеся, брати мої“ та „І я знаю ся Просвіту“ бадітного хлопця з Заріча. Добре грала дуга орхестра з Яремча під проводом Я. Курпяка, що відіграла низку музичних творів. Свято закінчилося живим образом „України“ укладу Р. Пашулі, що залишив глибоке враження і відспіванням національного гимну. Тисяч учасників з великою увагою і вдоволенням слідкувало за розвитком акції, домагаючись неодноразово повторення поодиноких точок програми. Слід підкреслити, що учасники — це переважно самі селяни, які зїхались на свято з далеких зокутин округи. Прикре враження викликала неприсутність духовенства (було лише 3 священиків) та інтелігенції з околиць. Цим святочним концертом Делятинщина дала доказ зорганізованої освітньої акції і зрозуміння ваги освітньої ідеї. Учасник.

Спорт.

ПРОДОВЖЕННЯ ЗАГ. ЗБОРІВ С. Т. „УКРАЇНА“.

В неділю, 9. лютого ц. р. в год. 10-ій передполуднем тягнуть далі Заг. Збори С. Т. „Україна“. На черзі порядку вибір нового Виділу і внески та запити.

ПЛИВАКАМ ПІД УВАГУ.

Пливацький Субреф. при У. С. С. повідомляє, що в пятницю 9. 2. ц. р. в год. 17.45 відбудеться перший пливацький тренінг у критій пливальні при вул. Яблоновських 5. Білети в ціні 50 сот. можна набути в фірмі ЕКО вул. Сикстуська 29, у харчівні Т-ва „Основа“ і в год. 17.30 перед будинком пливальні.

СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ ЗИМОВИХ ОЛИМПІЙСЬКИХ ІГРИЩ.

Містечко Ґармін прибрало святочний вигляд. Скрізь повівають німецькі й олимпійські прапори, на домах, де мешкають чужинці, повівають їхні національні прапори. По вулицях проходжуються гуртками спортовці з цілого світу. Всі радіють, бо ще 3. лютого ц. р. пополудні у Ґармін почав падати сніг. На двірець що кілька хвилин приїзджають поїзди і привозять все нових гостей. В середу прибуло 44 поїздів, що привезли понад 40 тисяч робітників. Для робітників вибудували величезну галю, що може помістити 45 тисяч осіб.

Зимові Олимпійські Ігрища відкрив у четвер 6. лютого ц. р. в год. 11-ій передполуднем канц. Гітлер довшою промовою. Змагання починаються щойно пополудні в год. 14.30 а саме відбудуться ґаївкові змагання репрезентацій: Заучені Держави П. А. — Німеччина, на торі Ріверзее відбудуться змагання Канада — Польща. Судюватимуть: швайцарець Андреоссі і німець Штайнке. Нині відбудуться теж змагання дружин: Мадярщина — Бельгія і Швеція — Японія.

ЗАГАЛЬНИЙ КАЛЕНДАРИК РАДІЄВИХ ТРАСМІСІЙ З ГАРМІШ-ПАРТЕНКІРХЕН.

Для радіослухачів, що цікавляться ігрищами в Гармиш-Партенкірхен подаємо загальний календарець радієвих спортових трансмісій з цих ігрищ.

6. 2. год. 22.00—22.30 Отворення Зимових Олімпійських Ігрищ.

6. 2. год. 22.30—22.35 Заг. репортаж безпосередньо.

7. 2. год. 22.00—22.30 Зіздовий біг мужчин.

7. 2. год. 22.30—22.35 Заг. репортаж безпосередньо.

8. 2. год. 22.30—22.35 Заг. репортаж безпосередньо.

9. 2. год. 22.30—22.35 Заг. репортаж безпосередньо.

9. 2. год. 22.35—22.55 Слялом мужчин.

10. 2. год. 22.30—22.35 Заг. репортаж безпосередньо.

10. 2. год. 22.35—23.05 Старт і фініш друж. бігу 4 × 10 км.

11. 2. год. 19.40—19.50 Скора їзда — біг 500 м.

11. 2. год. 22.30—22.35 Заг. репортаж безпосередньо.

12. 2. год. 22.30—22.35 Заг. репортаж безпосередньо.

12. 2. год. 18.00—18.45 Старт і фініш лещет. бігу 18 км. спеціяльного і комбінованого (у перервах інтервю з мін. Бобковським през. Ф. І. С. і змагунами).

12. 2. год. 19.35—19.50 Їзда скора біг 5000 м.

13. 2. год. 21.55—22.35 Їзда скора та скоки до бігу комбінованого.

13. 2. год. 22.35—22.40 Заг. репортаж безпосередньо.

14. 2. год. 17.20—18.05 Біг військових стеж із стрілянням і скора їзда.

14. 2. год. 22.30—22.35 Заг. репортаж безпосередньо

15. 2. год. 22.30—22.35 Заг. репортаж безпосередньо

15. 2. год. 22.35—23.00 Лещет. біг 50 км

Листування Редакції.

Вп. Авторові реферату про салєнництво й виноградництво на Поділлі: На жаль, не маємо не такі спеціяльні статті місця. Стаття надається більше до господарського часопису.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр під арт. пров. п. Блавацького.

Битиня:
7. II. „Дума про Нечая".

Делятин:
8. II. „Добре вшитий фрак".
9. II. „Дума про Нечая".
10. II. „Вербівка вухом годки".

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Жидачів.
7. II. „Лев з Абісинії".
8. II. Спадкоємець".
9. II. „Гори говорять".

Великий Міський Театр.

Пятниця, 7. II. год. 8. веч. Опера „Севільський цирульник".
Субота, 8. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Гінт".
Неділя, 9. II. год. 3.30 попол. „Майор Варвара"; год. 8. веч. „Фавст".

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Амфітріон", „Тайни Пекіну".
АТЛЯНТИК: „Марія Башкірцева".
ВАНДА: „Гіркий чай в ген. Ева.
ГРАЖИНА: „Їх Ексцеленція шофер".
КАСІНО: „Кабінет восковиx фігур" (кольорова фільма).
КОЛІСЕЙ: „Всі люди вороги", ревія: „Що любять жінки".
КОПЕРНИК: „Катеринка" (Фр. Галь).
МАРУСЕНЬКА: „Катеринка" (Фр. Галь).
МІРАЖ: „Московські ночі", „Бастер як ванекін".
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Фаїн і Фаян як індійські піхотинці", „Віденські ночі".
ПАКС: „Петрусь" із Фр. Галь.
ПАЛЯС: „Дівча з Будапешту".
РАЙ: „Мушу бути молодий".
СВІТ: „Юлька".
СТІЛЕВЕ: „Наше сонічко" (Шерлі Темпль) і ревія".
ТЕНЧА: „Ф. 13. Ескадрона юнаків".
ТОН: „Ева армії" (комедія).
УТІХА: „Все для перемоги" й ревія.
ХИМЕРА: „Буря над світом".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Азія — Аман, Сіяк.

Закордонне радіо.

Пятниця, 7. лютого 1936.

Відень (506,8) 12.00, 20.40 Орк. концерт, 7.25 Вок. концерт, 22.10 Легка музика. **Братислава** (298,8) 17.50 Словно-муз. авдиція, 20.05 Форт. реціталь, 20.40 Фільм. мельодії, **Мор. Острава** (296,5) 18.10 Нім. авд., нес. пісоньки, 19.10 Оперетокова музика, 21.30 Хоральні пісні, **Прага** (470,2) 16.10 Військ. орк., 17.05 Смичк. квартет, 19.35 „Едип" драма А. Жіда, **Париж** (1648) 13.15, 18.30, 19.30, 23.45 Концерт, 21.45 „Орфей у пеклі" оп. Офенбаха, „Дві сліпці" ком. опера Офенбаха, **Білгород** (437,3) 13.15, 19.50 Пісні, 18.00, 20.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 16.00 „Двоє з готелі" нес. радіосцена, 17.00 Джаз й нові танки, 21.25 Серенада Моцарта, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.00 Концерт, 17.50 Нові пісні (сопран, баритон), 18.40 Музична хвилина (саксофон), дует акордеоністів і пісоньки в супр. лютні), 20.10 Музика, **Кельн** (455,9) 21.25 Квартет а-дур Бетовена, **Ляйпціг** (382,2) 16.20 Солісти (сопран, форт.), 18.00 Музика — скр. і форт., **Мінхен** (405,4) 18.00 Концерт — скр. соло, 21.30 Тріо, 22.30 Радиші та смучки зими, слова Гетого й Альвердеса в муз. Бетовена й Гендля, **Будапешт** (549,5) 11.30 Легка музика, 17.00 Скрипка, 18.25 Симф. концерт, 20.10 Нар. пісні, **Мілано** (368,6) 11.20 Тріо, 13.10 Орк. концерт, 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17.00 Грамсм. в академії св. Сесилії, 21.05 Концерт військ. орк.

Читайте „Діло"!

Субота, 8. лютого 1936.

Відень (506,8) 11.00, 13.15 Концерт. 15.45 Мандоліністи, 19.30 „Гостинниця під Білим Конем" муз. комедія Бенацького, 22.10 Форт. реціталь, **Братислава** (298.8) 17.55 Мадярські пісні, 19.15 Концерт орк., **Брно** (325,4) 17.40 „Швайцарська родина" оп. Вайґля, **Прага** (470,2) 18.05 Триста літ форт. музики, 21.15 Концерт, **Париж** (1648) 13.15 Легка музика, 21.00 Клавесиновий реціталь, 21.45 „Чудо" лір. драма Ґю, **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 16.20, 18.15 Концерт, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, 18.00 Музика, 22.45 Вечір сиху й танку, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.00 Концерт, 18.00 Пісні й танки, 20.10 Вальс на леду — веселий концерт, **Ляйпціг** (382,0) 20.10 Від Штравса до Легара, **Мінхен** (405,4) 11.00 Популярний концерт (Райніґ сопр.), 18.00 Дівчата співають, 18.40 Твори П. Баммера — пісні й форт., 21.30 Соло на акордеоні, **Будапешт** (549,5) 15.30 Легка музика, 19.00 Опера, 21.40 Циг. музика, 22.40 Концерт орк., **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Танкова муз., 21.35 Концерт квартету, **Рим** (420,8) 15.10 Концерт орк., 20.35 „Мефісто" оп. Боїта.

Львівське радіо.

Пятниця, 7. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.58 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для дітей: Від письма до друку, у монастирській келії, Перші книжки, 12.40 Концерт камер. орк., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орк., 16.45 Для ст. дітей: Хвилина питань, 17.00 Репортаж із етнол. музею, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Модна пісонька з гр. пл., 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Балади Ад. Міцкевича в муз. Карла Лове, 18.30 Програмова скринька, 18.40 Суспільна хвилина, 18.45 Моцарт: Концерт б-дур на фагот, 19.00 Чи сорандї примари (про професора чудаків), фейл. Генр. Збежховського, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Світовий комунікат, 19.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.00 Собаче життя, 20.10 Репортаж із Гармиш-Партенкірхен, 22.35 Техн. скринька, 22.50 Танк. музика.

Субота, 8. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Огляд шк. видань, 12.25 Оперетокові мельодії (спів, муз.), 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 14.30 Французька сучасна мельодія з гр. пл., 15.00 Романтичні іграшки, 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.0 Концерт сальон. музики, 16.00 Лекція фр. мови, 16.19 Весела авд. для дітей: „Тонко Палюх у Львові". 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Із тайн столиці: Ніті та Касандри, 17.15 Новини з гр. пл., 17.45 Саламандра, 17.50 Меч. Кардович у Татрах, 18.15 Форт. твори в вип. Од. Оттавової, 18.40 Сільна рерум, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Як робить щоденник, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.41 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Концерт орк. (Олена Азаревич сопран), 20.45 Веч. денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Для закордону, 21.30 Балеві шелоти, карн. образці Теодозії Лісевич і Юрія Тепи, 22.30 Репортаж із ігрищ у Гармиш-Партенкірхен, 22.35 Танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.20—5.23.

Нім. марка 1·25—1·30, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 171.30—172·30, фунти стерлінги 26·10—26·15, австр. шілінги 98.00—99.50, чеські кор. 19.00—20.00, румелі 26.00—28.00, італ. ліри 33.30—35.50.

Золото: Доляри 9.02—9.07, Рублі 4.75—4·85, Фр. франки 34.40—34·60, Корони 36.20—36·60, Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.28, Рублі 1.20, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—з сот.

Гарні й дешеві книжки
Видавничої Спілки „Діло"

	ціна	почтова пересилка
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2·80 зол.	0·50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·90 „	0·30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина I. II. III.**	4·50 „	0·50
Окрема частина по зол 1·50		
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·50 „	0·30
Василь Софронів: **Лизнеш отрута**	1·40 „	0·30
Ст. Левинський: **З ялоцького дому**	1·50 „	0·30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·50 „	0·30
Е. Бронте: **Буревірхи**, переклав М. Рудницький	(в черпане)	
Проспер Мерме: **Блакитна кімната та інші оповідання**, переклав Василь Софронів	0·95 „	0·25
	1·50 „	0·30
Альфонс Доде: **Маціцький**, із французької мови переклав М. Рудницький	1·00 „	0·30
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·30 „	0·15
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·50 „	0·15
Гордій Брасюк: **Безлугні**	0·50 „	0·15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0·80 „	0·15
Михайло Возняк: **Белей і Кониський**	0·50 „	0·15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·80 „	0·15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло", Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 6-го лютого ц. р. кооперативи платили за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·50 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2,54·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·60 „
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·14 „
1 л. сметани	0·75 „
1 к. яєць	3·80 „

Тенденція на масло вдержана на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 6. II. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвірря птакомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг I. кл.	1·10 зол.
Курки товсті з острогами I. кл.	1.00 „
Індики товсті I. кл.	1.00 „
Пантарки товсті I. кл.	1.15 „
Качки товщеві I. кл.	1.10 „

Приймає курн, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достаців.

КУПНО - ПРОДАЖА

половину нової камениці з повним комфортом, вільним 3-кімнатним мешканням, в цілости 14 кімнат, город, недалеко трамваю за 19.000 готівкою 15.000, решта банк — продасть „Трансакція", Львів, Дзугоша 1. 1096

РІЖНІ

На карнавал убрання візитові, смокінгові, фракові позичаємо. Ціни низькі. Коллонтая 10. Тел. 215-37. 1074 3-6

Шукаю спільника(чки) до добре просперуючого підприємства з готівкою 5—10 тис. Зголошення слати до „Діла" під „Певна льоката". 1094 2-2

Студент дає дешево лекції. „Діло" „Гімназія — народня". 1102 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

Шлюбні сукні, Убрання смокінгові випозичаю. Ул. Теодора 4.

Звичайні Загальні Збори
Видавничої Спілки „Діло"

кооперативи з обм. пор. у Львові відбудуться у понеділок, 24. лютого 1936 в год. 16.30 в помішканні Редакції „Діла" Ринок ч. 10, з осьтакими денним порядком:

1) Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
2) Звідомлення заступуючих органів з діяльности за рік 1934/35.
3) Звіт Контрольної Комісії, затвердження бібнсу й уділення абсолюторії.
4) Покриття втрати.
5) Вибір 3 членів Надзірної Ради і заступників.
6) Вибір Контрольної Комісії.
7) Затвердження прелімін. буджету на рік 1935/36.
8) Визначення найвищої квоти зобовязань кооперативи і визначення найвищого кредиту для одного члена.
9) Внески і запити.

Якщо в означеному часі не явиться приписане число членів, то збори відбудуться годину пізніше без огляду на кількість приявних членів. Річні замкнення і бібнс виложені в льокалі кооперативи для перегляду членів.

НАДЗІРНА РАДА.

Звичайні Загальні Збори
Т-ва Українських Студентів Медицини і Фармації
„Медична Громада"
у Львові

відбудуться в неділю 9. лютого 1936 р. в год. 9. рано в XIV. салі старого будинку Університету при вул. Миколая 4. з таким порядком нарад: 1. Відкриття Загальних Зборів і вибір Президії. 2. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 3. Звіт уступаючого Виділу і дискусія над звітом. 4. Звіт Контрольної Комісії і внесок на уділення абсолюторії. 5. Вибір нових органів Т-ва. 6. Внески і запити. 7. Замкнення Зборів.

За Виділ:

М. Григорчук, голова. М. Кузьмович секретар.

Одинока українська галантерійна крамниця „БАЗАР"

у Львові, вул. Руська 3. (ріг Бляхарської) **поручає діточу, жіночу й мужеську галантерію.**

Посезонова випродаж.

Користайте з нагоди. Ціни дуже низькі 1095 2-1

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 30 (14.278). Львів, субота 8. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік VII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Сотні — тисяч — курців ствердило, що
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ — ПОВНОВАТКИ
„КАЛИНА"
є добрі, здорові і дешеві.

Сирійці домагаються самостійности.

ДАМАСК, 7. 2. ПАТ. Делеґація сирійського населення предложила французькому високому комісареві такі домагання: 1) відкликати розвязання націоналістичної партії; 2) амнестія для провідника тієї партії Фахрі-бей-Баруді та засуджених учасників заворушень; 3) привернення конституції, що її опрацювало сирійське національне зібрання; 4) **знесення мандату; 5) евакуація французьких військ з Сирії;** 6) проголошення сирійської унії. (Як це ми пояснювали в окремій статті, Сирію поділили на 4 частини, що підлягають безпосередньо Франції). Високий комісар відповів, що не приступить до переговорів, доки в краю не запанує спокій, бо не думає уступати під натиском несповійних елементів.

ПРИСУДИ.

БЕЙРУТ, 7. 2. ПАТ. Трибунал засудив творців сирійської народньої партії на пів року вязниці, 4 його головних співробітників — на 2 місяці, інших обвинувачених увільнив.

МАРОНІТИ СОЛІДАРИЗУЮТЬСЯ.

ДАМАСК, 7. 2. ПАТ. Патріярх маронітів Аріда вислав свого генерального вікарія відвідати ранених підчас недавніх заворушень. Крім того висловив спочуття родині провідника сирійських націоналістів Фахрі-бей-Баруді, що його французи видалили з краю. (Донедавна мароніти (християнське населення Сирії) були постійно в непорозумінні зі своїми мусулманськими співгромадянами. Вони домагалися від Ліги Націй французького мандату та підтримували його. Останній виступ офіційного голови сирійських християн вказує на те, що Франція втратила між сирійцями решту своїх прихильників).

Воєнні приготування Єгипту.

АЛЕКСАНДРІЯ, 7. 2. ПАТ. Згідно зі звідомленням Райтера, східно-африканський конфлікт заставив єгипетське міністерство війни зорґанізувати 8 нових полків по 5000 вояків кожний, що коштуватиме 500.000 єгипетських фунтів. Крім того отворив кредит на 21.000 єгипетських фунтів на розбудову оборони західної пустині (пограниччя італійської Лібії).

І КЕРАК ЗБРОЇТЬСЯ

АММАН, 7. 2. ПАТ. Уряд Кераку (Трансйорданії) заключив з Англією договір у справі достав воєнних матеріялів. Керак дістав найновіші моделі скорострілів та важких танків та 9 літаків. (Керак — арабська держава на схід від Палестини, що знаходиться під мандатом Англії. Для тієї останньої має велике стратеґічне значіння як східне запілля Суезького каналу; подібно як Єгипет — західне)

РОЗБУДОВА АФҐАНСЬКОЇ АРМІЇ.

КАБУЛЬ, 7. 2. ПАТ. Уряд Афганістану заангажував 20 турецьких старшин на інструкторів з огляду на те, що думає реорґанізувати армію.

ПЕРЕД АНҐЛЬО-ЄГИПЕТСЬКИМИ ПЕРЕГОВОРАМИ.

КАІРО, 7. 2. ПАТ. Єгипетський уряд заміняє делеґацію на переговори щойно тоді, як британський уряд потвердить, що як основу переговорів приймає проєкт Нагаса Паші та Генденсона.

Годжа і Штаремберґ
про положення над Дунаєм.

ПАРИЖ, 7. 2. ПАТ. „Пті Парізієн" містить інтерв'ю з чеським премієром Годжею та австрійським віцеканцлером Шушніґом. Перший з них заявив, що він був прихильником зближення всіх середньо-европейських держав і уважає його можливим до здійснення. Першою метою в теоретичній ділянці слід, на його думку, уважати зближення між Малою Антантою та державами об'єднаними наддунайським пактом, себто Італією, Австрією та Мадярщиною. Налагодження політичних взаємин краще осягнути низкою договорів між наддунайськими державами. Годжа бажає працювати у постійному порозумінні зі своїми західними сусідами. Уважає що справа Габсбурґів полагоджена. Сподівається побачити на нараді представників держав Малої Антанти.

Штаремберґ підмітив прямолінійність австрійської політики, що змагає до збереження ладу, консолідації та миру в Середущій Европі шляхом співділання всіх заінтересованих над збереженням незмінної самостійности та цілости.

Анґлія опрокидує обвинувачення.

ЛЬОНДОН, 7. 2. ПАТ. Британський уряд відповів Лізі Націй на італійську ноту, що закидує йому постачання куль дум-дум Абісинії. Як це стверджує англійська нота, в Анґлії вивіз воєнних матеріялів підлягає строгій урядовій контролі та вимагає окремого дозволу.

Приняття у чеському посольстві.

ПАРИЖ, 7. 2. ПАТ. Югославянський посол у Парижі Пюріч, видав вчора сніданок у честь кн. Павла.

В снідянку взяли участь: премієр Сарро, міністри Фландін, Пош Бонкур, маршал Франше д'Еспрей, посол... Мізан Афтіч, міністер двора Ґен. Чеколянні, перший королівський адютант.

Присилайте передплату!

Дому здобудеш
Народ збогатиш
Інтерес зробиш
Старість забезпечиш
Талан придбаєш
Европу зідеш
Радости життя зазнаєш
складаючи свої ощадности в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20,

Чого може навчити анґлійський політичний досвід?

Прага, лютий 1936.

Відомий англійський політичний публіцист, першорядний знавець політичної історії й політичних відносин Середущої Европи, Р. С. Сетон-Уотсон, перевів саме для студій нову подорож по Середущій Европі. Заїхав і до Чехословаччини. Він був вже тут не перший раз, а цим разом приїхав він сюди головно тому, щоб на місці простудіювати відносини у чехословацькій німецькій меншині, які настали після сильного зросту т. зв. тотальної судетонімецької партії Конрада Генлляйна, а також взаємини між чеськими німцями та чеською державою.

У звязку із цим представник праського журналу „Прітомност" мав з п. Уотсоном цікаву розмову. Чехословацькому журналістові вийшло головно про те, щоб від цього визначного англійського політичного публіциста почути раду, як має чехословацька політика ставитися до т. зв. генлляйніців. За цею порадою звернувся чехословацький журналіст до Уотсона, мовляв, тому, що в Чехословаччині дивляться на Велику Британію, як на якийсь маґазин-резервуар великих політичних досвідів.

Яку конкретну пораду дав мр. Уотсон чехословацькому журналістові не важно, бо він її, правду кажучи, й не дав, але цікаво, що він сказав про ці великі політичні досвіди Великої Британії.

В історії Великої Британії, сказав Уотсон, можна найти не лише глибоку політичну науку, але й не менш повчальну перестороту. Візьмім нпр. Ірландію. Вистарчить пригадати собі, скільки то просто реального хаосу наробила в цім питанні великобритійська політика. Відношення Великої Британії до Ірландії було довший час причиною напружених відносин між Великою Британією і Злученими Державами Північної Америки, де живе кілька мілїонів ірландських виборців. В тому, здається, є деяка анальоґія, якась подібність з відношенням Чехословаччини до Німеччини, розуміється з тою великою ріжницею, що між Ірландією та Америкою простягається широчезні простори океану, а Чехословаччина з Німеччина це безпосередні сусіди. Тверстаки в Чехословаччині повинні пильно студіювати ірландське питання, як свого роду перестороту. З кінцем минулого століття були ірландці ключком на вазі у британському парляменті. Були вирішним чинником між консерватистами й лібералами. Колиж Ґледстон погодився з ними і прийняв з проєктом створити самостійний ірландський парлямент, розбив цим свою власну партію. І два рази провалився проєкт Ґледстона про самоуправу Ірландії (home rule) і коли остан

точно його тіни в 1912. р. ухвалено і 1914. р. він мав увійти вже в життя, вибухла світова війна і ціла справа знову затягнулася. А відтак прийшла ціла серія трагедій: великодня повстання 1916. р., перша невдача зусиль заключити договір, громадянська війна, цілковитий розклад і т. п. Велика Британія приходила з кожною уступкою в ірляндському питанні все запізно. Кожний раз, коли здавалося, що вистарчить лише протягнути руку до згоди, приходила якась комплікація іззовні, яка знову усе перекреслювала. І ось вам перестороги!

Ще більш повчальними, але в цьому випадку вже в позитивному значінні, є факти з історії спору Великої Британії з Південною Африкою.

Мова і політичні традиції ділили Велику Британію від бурів у ще більшій мірі, ніж від ірляндців. Два рази приходило між Великою Британією та бурами до отвертої війни; раз навіть до кривавої й довгої, яка тривала кілька років. Але остатки кінець-кінців показалося, що помилки попередніх можна направити розумним порозумінням та далекойдучими культурними й політичними уступками. Це замирення було таке швидке, що за 12 років після анексії обох бурських республик бурські генерали в часі світової війни командували англійськими військами, а навіть брали участь на мировій конференції як заступники вільної Північно-Африканської Унії рівні з британськими представниками. Від світової війни консолідація у Південній Африці поступила ще далі вперед. Ґен. Смітові, який довгі літа співпрацював з британськими політиками в Унії, вдалося дійти до угоди з т. зв. націоналістами і таким чином усунути дуже їхнє недовіря до Льондону. Британці і бури, що далі то тісніше співпрацюють і нема влади, яка в Женеві більш сердечно підтримувала б політику Англії, як уряд Союзу Південної Африки. Для Середущої Европи плине з цих двох прикладів британської історії велика, глибока наука!

Цікава теж була відповідь Уотсона на додаткове питання: як дивляться нині в Англії на актуальне питання санкцій?

„Коли я відїздив, — відповів мр. Уотсон, — панувала в Англії загально така думка, що не було сенсу поширити санкцій ембарґом на нафту, поки ще не видається, чи вдасться затягти всі ті отвори, якими могла б нафта доплисти до Італії. Якщо американський конґрес згодився би на проект Рузвельта, то щойно тоді можна було б говорити про можливість відрізати Італію від всіх джерел доводу нафти. Треба тут теж взяти під увагу те, що вже було сказане, що Південно-Африканський Союз мав дуже великий вплив на поведінку Великої Британії в питанні італійсько-абісинського конфлікту. На европейському континенті ще й нині собі гаразд не освідомлюють, що Велика Британія після світової війни випрацювала нову й ліберальну „свою політику" в Африці і що Мусолині своїм впадом до Абісинії сильно загрожує цілому майбутньому мирові „Чорної Африки". Крім цього не можна забувати ще й на те, що великобританська політика супроти італійсько-абісинського конфлікту мусить руководитись ще тими трьома фактами: Середземним Морем, Далеким Сходом і Німеччиною. Що торкається Середземного Моря то Велика Британія не має ніяких клопотів з італійською фльотою, але гірше вже є з летунством. Здається теж, що Італія може фінансово витримати нинішню ситуацію довше, як нам здається і як ми загально думаємо".

Стільки англійський публіцист і політик. З його уваг ті слова, які казали про мирне полагоджування внутрішніх національних спорів та авдержуваних тенденцій ріжних складових частин держави, ті слова мають все ще актуальне значіння і то — не лише для Середущої Европи. Чи не насуваються вільні аналогії?!

М—н.

Обездолення українського вчителя.

Засада: для української дитини українська школа й український учитель — така природна і самозрозуміла, що після світової війни самоцінно й добровільно признала її компетентна польська сторона. Пригадуємо, що бувший президент львівської Краєвої Шкільної Ради вже за Польщі, проф. д-р Цоль, вислав був у 1919 р. до Варшави проект розділу шкільництва і шкільної адміністрації по народности з тим, що провідною думкою того проекту був **тип національної школи**, „щоб українці не потребували ходити до польських шкіл, а поляки до українських". Очевидно, „в польській школі повинен учити учитель поляк, в українській — українець" — читаємо в польському проекті. На приблизно тих самих засадах побудований закон з 26. вересня 1922 р. про т. зв. воєвідську самоуправу, який вправді не увійшов ще досі в життя, але не скасований.

Як у практиці виглядає та одинока правильна і розумна засада дотично українських шкіл і мови навчання — виказали ми в попередніх двох статтях: „Доля українського шкільництва в Польщі" та „Вартість і мета утраквізму в польському освітленні" („Діло" чч. 18. і 25). Тут спинимося над не менше важною справою: долею українського учительства.

Яку вагу привязує кожний нарід до особи рідного вчителя, видно наглядно зі слів Ферстера: „В німецькій школі може вчити тільки німець, бо чужинець-учитель довів би німецький нарід до руїни і нещастя" („Дойтше Більдунґ, дайтшер Глявбе, дайтше Ерцієгунґ", 1906). І дійсно — не менше важна, як плани навчання, як шкільні підручники, як і ціла дана шкільна система взагалі — є особа доброго, ідейного, повного посвяти рідного учителя свого народу. Він у всяких, навіть найгірших обставинах потралить подати своїм вихованцям здорову, незатроєну поживу і взагалі виховати їх на характерних і пожиточних членів свого народу й цілої суспільности з почуттям своїх прав та обовязків.

Тому боротьба за рідну школу й рідного вчителя поляків під всіми займанщинами перед світовою війною, їхня теперішня боротьба в чужонаціональних державах (Литві, Німеччині, Чехословаччині) і взагалі боротьба всіх народів за рідну школу і нероалучного з нею рідного вчителя — вказує на першорядність цієї животної справи для кожної нації.

Правда — вже перед війною не з медом жилося українському вчителеві в Галичині. Але — не зважаючи на ріжні обмеження, перепони, ба й самоволю „власть мущих" — українські вчителі істнували, їхнє число постійно росло і вони були важним позитивним чинником у житті свого народу, серед котрого і для котрого працювали.

Після світової війни настали нові відносини але доля українського вчителя не покращала. Особливож ашехпольський режім С. Ґрабського дався болючо в знаки. Одних учителів-українців звільнювали з учительських посад, других переносили в центральні або західні чисто польські области, а новим кандидатам-українцям не давали посад на українських землях або взагалі ніде. Кількасот тих нещасливців списані поіменно в книжці К. Федоровича „Українські школи в Галичині у світлі законів і практики", Львів 1924 р.

Не помагали ніякі інтервенції ані домагання, щоб тих нещасливців привернути свому народові. Навпаки — це звільнювання й переношування українських учителів перейшло просто в перманентну пошесть. У річнику „Учительського Слова" за 1933 р. находимо знову поіменний

М. НЮТОН.

Контрабанда.

— Можу вас запевнити, що тепер є страшно строгі приписи, бо я сам останнього тижня переїздив морем — сказав худощавий панок. — Ще ніколи так точно не трусили мого багажу.

— Це правда, зовсім переборщують — відповів товстий панок, що нагадував комівояжера. — При дверях поставили двох жандармів, які переводили гострий допит пасажирів при митці, а крім цього ще й на пероні є тайні агенти, які шукають за контрабандою. До того ще й митна контроля страшенне гостра. Їжджу від літ і нічого такого мені ще не трапилось!

— Так, так, вони дуже гострі стали і то не знати, чому.

— Це вийшло від поліції. Чував я, що якась банда ошуканців перепочковувала ріжні дорогоцінности. Були переодягнені за прогульковців.

Мільнер сидів як миш і не хотів зустрітись з поглядом панка у брунатному одязі. Подорож видавалась йому не такою приємною, як звичайно. А всеж і тепер зважився на сміливу річ: віз контрабанду на 15.000 фунтів; у покуночку були самоцвіти найбагатших родин! Коли хто довший час має нечуване щастя, то може трохи лякатись! Мільнер приготувався на удар. Коли побачив панка у брунатному одязі почав хвилюватись. Обличчя мав цей панок мабуть свідомо безпристрасне: груба, кремезна постать, недбайливий одяг — усе це пахло детективом. Ясно було, що він за кимось „шукає".

Мільнер мав охоту чкурнути перед самим поїздом. Але із страху лишився: не хотів видатись підозрілим. Сказав собі, що мусить видержати — мав враження кролика, на якого дивиться вуж. Але коли цей панок не проявив ніякої активности і спокійно дивився на подорожніх, Мільнер трохи вспокоївся. „От, вигадую всякі речі! Якби він був з тайної поліції, то вже давно взарештував би був мене!"

Коли поїзд рушив із місця, Мільнер почув себе зрівноваженим. Він напевне перевезе до Парижа таку велику добич. Нараз знову побачив цього брунатного. Сів собі напроти нього у вагоні так, що весь час мав його на оці. Нерви Мільнера почали хвилюватись. Ще й вся ця балаканина про французьку митницю! Ніколи він не боявся цієї митниці. Самоцвіти займають так мало місця. Звичайно ховав він їх у своєму милі до голення. Тепер мав їх за багато і тому вложив до пакетику з фотографічними знимками. Уважав це сховище за зовсім певне, але тепер почав чомусь сумніватись.

Тепер починав розуміти, чому цей брунатний панок не хоче його арештувати; попросту не хоче рискувати, що може помилитись. Він-жеж може приглядатись, як митні урядовці будуть робити ревізію при ньому. Напевне мав такий плян. Ішов за Мільнером як тінь аж до митного бюро, коли переходили з поїзду до корабля. Коли Мільнер поставив свою валізку в кутку на кораблі, брунатний панок стояв кілька кроків дальше. Мільнер пішов до бару; брунатний панок саме замовляв собі там чарку „черрі".

Мільнер відчув, що програв справу. Як тільки вийде з корабля, заарештують його і найдуть при ньому дорогі камені. Єдина рада — позбутись їх. Кинути в море 15.000 фунтів це було надто сміливе рішення. Все-ж було це лекше, як сидіти довго у вязниці. У тайній поліції в Льондоні мав він свій список із гріхами, що напевне обтяжать його кару. Як викинути контрабанду? Підійде до облавку корабля і прикинеться, що робить знимку; тоді і впаде апарат у море.

Але поправді не було це легко. Детектив увесь час ходив за ним. Коли підїжджали до пристані у Бульон Мільнер почав тратити надію. В останній хвилині всміхнулась йому ще одна нагода. Коли французькі носії вбігли з криком на корабель, він мав час розвязати ремені із свого клунка, витягнув із них фотографічний апарат і штовхнув його ногою під лавку. Передав клунок носієві і поквапно побіг уперед, щоб бути одним із перших.

Ревізія була дуже строга. Виглядало так, як би його підозрівали, бо оглядали все, навіть бритви. Дякував Богові, що апарату не мав при собі. Поліцаї після митної ревізії шукали в його кишенях ще за тютюном. Іще перед париським поїздом перетрушували його знову. Двох сірих панків зупинили його домагаючись, щоб показав, що має в течці. У вагоні віддихнув спокійніше. Мав певність, що ніколи не був би перевіз цих дорогоцінностей. Це було велике щастя так оминути вязницю.

Коли так думав про це, нараз крізь вікно відчинене настіж почув, що хтось його кличе. Виглянув. Це був панок у брунатному одязі. Він тримав фотографічний апарат Мільнера в руці і кричав: „Гольо! Ви забули це на кораблі. Я пізнав по футералі, що це ваше! Ловіть!"

Серце Мільнера забилось від страху. Це була нова засідка. Хотіли його зловити як власника і мати доказ. Вагався, але цей панок кричав: „Ловіть! бо я мушу зараз всідати до марсейського поїзду!"

Мільнер вхопив апарат і бурмотів увесь схвильований: „Чи я знаю... ревізія". А панок кричав: „Добре, що я вас віднайшов! Бувайте здорові".

Мільнер узяв апарат у руки і потряс ним. Усі камені були в середині. Стояв задублений і дивився за брунатним одягом, який біг до марсейського поїзду. Якто? то цей брунатний панок умів перенести через мито всі його дорогоцінні предмети! Детектив чи ні?

спис кількох соток членів „Взаїмної Помочі Українського Вчительства", що їх перенесли на заточення або передчасно звільнили зі служби. І так безупинно. Кожний рік зазначується великими жертвами зпоміж останніх вже могіканів українського вчительства. В минулому, 1935 році, знову перенесли поверх 20 учителів і передчасно спенсіонували поверх 100 учителів-українців.

Всі місця по українських учителях обсадили учителями-поляками.

Донедавна декому зпоміж кандидатів-українців поталанило було дістати учительську посаду в центральних або західних повітах Польщі. Але від кількох літ вже їх і туди не приймають та редукують їх і там. Учителів-українців на безплатну практику не приймають (хіба деяких москвофілів), а ті, що відбули безплатну практику, все одно не можуть дістати посади ані тут ані в корінній Польщі.

По нашим неточним обчисленням приблизно **1.500 учителів-українців працює в центральних і західних повітах Польщі.** Якщо вони зверулись би в рідні сторони, а з українських земель учителів-поляків репатріонували би в польські області, то це м. і. причинилось би також до уздоровлення шкільних і нормалізації польсько-українських відносин.

Число вчителів-українців на українських землях постійно меншає: є повіти, де учитель-українець є білим круком і незадовго стане музеальною рідкістю. Його праці, його долі, в порівнанні з його товаришем-поляком нема що завидувати.

Ті учителі-українці, що залишилися ще на українських етнографічних землях, працюють у дуже тяжких обставинах. Передовсім замітна тепер тенденція обсаджувати місця управителів шкіл виключно поляками. Є ще тільки мала горстка управителів-українців, які певно підуть незадовго на пенсію, оскільки до того часу не кинуть когось з них на захід. Посади управителів шкіл обсаджують зправила поляками, часом дуже молоденькими, звичайно без життевого досвіду і без педагогічної рутини, але тим більше автократичними й зарозумілими. Такі новики утруднюють працю й огірчують життя заслуженим і практичним українським учителям, дійсним педагогам.

Бо треба мати на увазі, що тепер взаємовідносини між управителем і учителями ґрунтовно змінилися. Давніший старший добрий товариш-управитель перестав істнувати. Нинішній управитель — це влада, що веде аркуш спостережень не тільки щодо праці й поведення учителя в школі, але й дома і поза домом. Він оцінює й критикує, а що це все діється тайно і учитель не має змоги перевірити, чи всі замітки про нього правдиві чи перекручені або й злобно видумані — тому становище учителя-українця тепер особливо дуже важке.

Бо навіть у чисто педагогічних чи методичних справах нинішній учитель мусить сліпо покинуватися напрямним управителя, якого рішення є остаточне й невідкличне. Словом — нинішня доба загального технічного поступу принесла й „змашинізування" учителя. Та душа людська — це не бездушна машина. Річ ясна — таке змашинізування не бажане, а навіть шкідливе з педагогічних оглядів, бо вбиває ініціятиву, здорову критику і не допускає до самостійних спроб і кращих вислідів, а вчителя-педагога заміняє на вчителя-ремісника.

Та це все у спеціяльних польсько-українських відносинах у шкільній ділянці набирає особливого значіння. Тепер витворились у нас два табори: з одної сторони всевладні польські управителі шкіл, з другої сторони „змашинізовані", безвольні, всеціло підчинені, беззахисні українські вчителі. Управителі й учителі-поляки, особливо на українських землях у Польщі — це привілейований і фаворизований місіонар та продаґатор польської культури на східних окраїнах Польщі. Він може і повинен працювати в польських виховних, освітніх, культурних та економічних товариствах і організаціях, він душею „Стшельца", орґанізатором „стражи пожарнеї", будує „доми людове" і т. д. і т. д. Це все належить просто до його обовязкової позашкільної громадянської праці і такої праці вимагають від нього шкільна влада і польські суспільні чинники. Така позашкільна праця числиться учителеві за особливу заслугу.

Про таку свобідну працю в легальних українських легальних установах учитель-українець і мріяти не може. Теоретично, на словах, учитель-українець рахується повноправним, бо інакше практика, та гірка практика для нього дуже гонкульна й болюча.

Всі грають і виграють

у в'домій в цілій Польщі колєктурі

„ЩАСТЯ", Львів, Сикстуська 12.

яка виплатила своїм грачам такі ВЕЛИКІ ВИГРАНІ:

100.000 зол. на ч. 156488, 20.000 зол. на ч. 40712,
20.000 зол. на ч. 160620, 20.000 зол. на ч. 168801,
15.000 зол. на ч. 73262, 15.000 зол. на ч. 90228,
15.000 зол. на ч. 99736, 10.000 зол. на ч. 15665,
10.000 зол. на ч. 34203, 10.000 зол. на ч. 110228,
10.000 зол. на ч. 164414, 10.000 зол. на ч. 172988,
10.000 зол. на ч. 178599, 10.000 зол. на ч. 179249,

крім величезної скількости нижче 10.000 зол. Отже не розмилайся зі своїм щастям і замов негайно льоси І. кл. 35-ої Льотерії

„ЩАСТЯ", ЛЬВІВ, Сикстуська ч. 12.

Тягнення І. кл. починається вже 20. II. 1936 р.

Замовлення з провінції виконуємо відворотною почтою.

Не зважаючи на упривілеєване становище учителів-поляків у порівнанні з учителями-українцями, на зїзді представників 120 польських виховних, освітніх, культурних і суспільних орґанізацій у Варшаві 5. січня 1936. р. голова Союзу Польського Вчительства п. Колянко тік схарактеризував сучасні відносини польського вчительства:

„Нині учитель переляканий небезпеками з усіх сторін, що чигають на нього; понижений, упосліджений — стає байдужий до всього. Він підлягає надзорові всіх: інспектора, освітнього урядовця, старости, двора і т. д."

А щож тут говорити про незавидне становище учителя-українця?

Такі ненормальні відносини українського вчителя вважаємо шкідливими не тільки з огляду на його особу, але і з ширшого загально-суспільного інтересу. Суспільне становище українського вчителя мусить бути знормалізоване. Учитель, що в практиці не має змоги працювати явно-славно в легальних українських виховних, освітніх, економічних і культурних установах, учитель, що таким чином обмежений у своїх громадянських правах — такий учитель не може бути дійсним і повновартним вихованцем і не може позитивно впливати на своє окруження. Отже до понижуючого почуття меншевартности долучується знехтування та в слід за тим і утрата великого суспільного виховного чинника в повному значінні.

Тому необхідно привернути українському вчителеві всі права не тільки на папері, але й у практиці і дати йому змогу позитивно працювати в легальних українських установах. Це лежить в інтересі дійсної, необлудної нормалізації польсько-українських відносин.

І. Г.

На основах західно-европейської культури.

Промова сен. О. Луцького, виголошена на сенатській буджетовій комісії 5. ц. м. при розгляді буджету Міністерства військових справ.

Висока комісіє! Пан референт буджету, сен. Зажицький, присвятив цілий уступ свого реферату відомій декларації, яку при розгляді буджету Міністерства військових справ зложив від Української Парляментарної Репрезентації на соймовій буджетовій комісії посол Целевич. Уважаю доцільним завважити з цього приводу отсе: Національно-визвольна боротьба українського народу, піднята ще раз у 1917 році і ведена поза 1920 рік, у всіх своїх фазах мала це саме спільне та істотне гасло, що **українська державність удержиться тільки на основах західно-европейської культури.** Це відповідає цілій нашій історичній традиції і нашій ментальности, це виходить з нашої геополітичної дійсности. Задля цього ми й у цій боротьбі шукали зрозуміння не на Сході тільки на Заході Европи. Нині Схід ще знову опановує найбільшу частину нашої території. Четверта частина українського народу опинилася в межах польської держави. Тут ми всеж таки в Европі, а дійсність зложилася так, що мусимо мати почуття відповідальности не тільки за себе, але й за ввесь український нарід. Особливо в такім дуже складнім і поважнім часі, як тепер, мусимо кермуватися загальноукраїнською політичною рацією. Це стало також приводом, що ми дали почин до нормалізації польсько-українських відносин на основі цілей, які можуть бути згідні з політичною рацією як українською, так і польською. Не находячи зрозуміння для цієї справи, ми вели в польськім парляменті гостру опозицію, одначе й тоді не вели особливої боротьби з буджетом військових справ, маючи на увазі можливости будучини. Нині відносини так укладаються в материку української нації і в цілім світі, що наша Українська Парляментарна Репрезентація вважала потрібним зложити в соймі дня 14. січня ц. р. устами п. Целевича ось яку декларацію:

„Політична ситуація світу, перегони зброєнь і ясні для всіх цілі Комінтерну загрожують в однаковій мірі державі та українському народові. Це все вимагає від держави сильної, численної і добре під технічним оглядом вишколеної армії. Така армія є в життевому інтересі українського народу і тому будемо голосувати за буджетом міністерства військових справ".

Цю декларацію п. Целевича і всі зголошені при цій нагоді постулати потверджую і тут у сенаті. Хочемо, щоб вона дійшла до відома українського і польського суспільства. Не вяжемо цієї декларації з цим чи іншим польським урядом, вона не має на увазі тільки проминаючої конюнктури біжучого дня. Ціла польська суспільність мусить розважити собі, чи шукання спільних істотних цілей у наших політичних рацієх є реальне і доцільне.

Одне ще тут має своє значіння. Українська суспільність заявляє, що цю декларацію зложили не козирки, що їдуть на польській повозці, тільки **дійсні і відповідальні українські політики.** Признаю, що також і ми здаємо собі справу з того, що начальний провід армії мав досі і далі має великий дійсний авторитет у реалізації державної рації. Через це зложили ми нашу декларацію в соймі при буджеті військових справ. Будемо голосувати за цим буджетом".

Ухо пяного раба не чує брязкоту кайдан, в які він закутий.

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій: Міські Театри у Львові, субота 8. лютого 1936

Пер Ґінт драматична поема Г. Ібсена з музикою Е. Ґріга.
Одна з найбільш величавих вистав сезону.

З польської преси.

Дискутують, чи виступають
в обороні особистих інтересів?

Мав необережність консервативний „Час" помістити на своїх сторінках статтю п-а К. П. на моду тепер тему польсько-українських взаємин. Автор її слушно твердить, що „це порозуміння можливе тільки при признанні українцям мовних, культурних і громадянських прав та при умовині безпастережної політичної їх рівноправности". Це скромне поставлення справи викликало начеб бурю у склянці води. Читачі „Часу" — все великі землевласники — почали надсилати до редакції свої „голоси". Спершу голосять вони, але більше про те, що вмешується стан польського посідання на „інтегральній частині" Польщі — „коханих кресах", ніж з приводу того, що справді невідрадні відносини панують між поляками та українцями в державі. Трудно опертися враженню, що деякі пани-поміщики тільки показно скористали з нагоди, щоб виступити в обороні... власних інтересів. Земля утікає їм з рук. Є справді чого кричати.

Ось уже третій з черги граф, цим разом Ф. Мицельський, прислав свій „голос" до редакції „Часу" — і бідна редакція мусить містити цей голос можновладного пана, хоч і знається, що з ним не погоджується. Граф Ф. Мицельський передусім стверджує, що „ніхто не парцелює землі для приємности, але тому, що його лімітує податковий уряд чи кредитове товариство". У цьому році мають розпарцелювати поверх 4.000 гектарів землі. І щоб залякати відповідні чинники, твердить граф далі, що „ця земля очевидно перейде у львиній частині в руки українців". Але як лякати, то вже „на цалого", і тому, не мортнувши й оком, пише п. граф з патосом: „Є різниця між тим, що держава обмежує права українського населення до набування землі та примусовим вивласненням цієї землі польською державою з польських рук у руки українців". Не повірите хіба, що справді таке можна писати, начеб не було ані цивільної ані військової кольонізації та забуваючи за цілу дотеперішню аграрну польську політику. Але, видно, з великопанських палат інакше виглядає світ, як це відчуваємо його ми, українці. Бо от пише достойний автор далі: „Це (польське) громадянство має право вимагати від держави, щоб польські діти ходили до польської школи і слушно може мати жаль до міродатних чинників, оскільки вони змушують його посилати тих дітей до українських шкіл". Далі йде скромний постулят, щоб „урядничий стан цієї частини краю був у міру можливости польський". А коронною графських теревенів є вимога під адресою уряду, щоб „він не дозволяв на те, щоб кооперативи, школи а навіть греко-католицький клир були кузнею протидержавної пропаганди". І тут сердитий граф видає докір владі: „До цього часу ми бачимо, що протипольська і протидержавна агітація приймає щораз більші розміри". І хоч згадав собі нараз шановний донощик про якусь там пробу польсько-українського порозуміння, одначе відразу затупотів ногами, замахав руками і кличе: „Правмо строго, хоч справедливо, не замилюймо собі очей зією якоїсь скорої ідиллі в польсько-українських взаємнях, не даваймо концесій там, де вони непотрібні, та з усією безоглядністю здавлюймо протидержавні виступи".

Сердитий граф! Чує він, що те, що він повиписував, далеко відбігає від того, що бачив пан К. П. А тому на закінчення кидає йому в очі, що оскільки п. К. П. говорить про якісь права для українців, то це „доказ його великої недосвідчености в цій справі і цілковитої незнайомости обставин". Бож „українське населення в повноті користає з усіх прав". І тому „польська державна рацій на дальше розширення цих прав у сучасній хвилині не дозволяє"...

Значить: „Вето". Крапка. І ми теж нічого додавати від себе не потребуємо

Як ендеки боронять
Польське Радіо?

Реферуючи недавню статтю „Діла" п. н. „Комунізм із етеру" „Львовскі Курєр Народови" з 4. ц. м. боронить, очевидно, Польске Радіо, при чому виявляє, як звичайно, повний анальфабетизм щодо українських відносин і хронічний нахил приміщувати справи та упрощувати їх. Польські ендеки в усьому добачують лиш хитрі тактичні маневри, не маючи охоти заглядати вглиб, до суті справи. В цьому це тільки ніби „страхи на лихи", при чому стиль „Льв. Дзєнніка Нар." не відзначається великою елеґанцією:

„...Українська любовниця грозить санаційному партнерові, що коли не дістане того, чого жадає, кинеться в рамени большевицького суперника..."

Це підхід типічний для людей, які завжди мусять кидатись комусь на шию (нпр. графові Бобрінському) та національні вимоги ставити в площині „ласки".

Капітальний, теж для ендеків типічний зворот, що, мовляв

„Ми не є проти авдицій в спаку рускім, але є противниками української пропаґанди"!

Пригадуємо, що у статті „Діла" казалося лише про мову авдицій і про тенденцію — не большевицьку. Ендеки відріжнюють мову „руску" та українську (епохальний науковий винахід) і воліють уже большевицьку пропаґанду, ніж українські аполітичні авдиції у Польщі...

Останні два арґументи такі: 1) ламповий апарати має мало осіб і тому большев. пропаґанда не страшна і 2) радієві абоненти все одно вдоволені, бо львівська дирекція почт і тел. має найбільшу — після варшавської — скількість абонентів.

Відповідь така: не знаємо статистики власників ламмових апаратів, але знаємо, що большевицька радіо-пропаґанда обрахована саме на інтеліґенцію та на збірних слухачів (по читальних „Просвіти" і т. п.).

Що торкається „вдоволення" радієвих слухачів то чи польським ендекам (і П. Радієві) треба аж, щоби прийшли масові докази яскравого невдоволення?! Чи треба аж до того доводити?!

Алькоголь руйнує здоровля та добробут одиниць і цілих народів.

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження"

Вшанували імпресарія Українського Національного Хору.

НЮ ЙОРК, 20. січня. (Вл. кор.). Недавно відбулася вистава опери „Травіята" в честь Макса Рабінова, який святкував 25-ліття своєї праці як імпресарію. Вистава відбулася в Карнеґі Голл. Взяли в ній участь визначні одиниці з мистецького життя, а також багато особистих приятелів. Між українцями імя Рабінова знане тим, що в 1922. р. він спровадив до Америки Український Національний Хор з Олександром Кошицем як диригентом. З ним обїхав Рабінов цілу Північну Америку двічі, а Південну й Середущу Америку раз

Книжка про Бенеша.

В місяці січні вийшла вже друга книжка про нового президента Чехословаччини, Едварда Бенеша. Першу написав Еміль Лендель, другу Пер Крабіт., під заг. „Бенеш, державний муж середньої Европи". Дехто був того переконання, що Бенеш жид, а Крабіт пише, що він чистокровний чеський селянин від поколінь. Як приятель Масарика, знав усі його тайни. Автор пише, що з вибухом війни Масарик не знав, що йому боці стати. Але після нарад з Бенешом рішили, щоб Бенеш виїхав у Голландію. Там він стрінувся з британськими журналістами і мабуть під впливом Сетона Уотсона, що довгі роки був кореспондентом льондонського „Таймсу" у Відні, набрів переконання що Чехія повинна станути по боці аліянтів. Тоді приїхав Масарик до Амстердаму і розпочав свою подорож по Европі. Бенеш повернувся з Голландії до Австрії, опісля виїхав на фальшивий паспорт до Швайцарії і злучився з Масариком. Їх спільна праця довела до самостійности Чехословаччини. Цю самостійність проголосив Масарик у Вашінґтоні 18-го жовтня 1918.

Гей... Мясниці вже минають скоро,
Всі довкруги гуляють бадьоро;
А музика грає всі танки штудерні,
Фокси, танго й бостони модерні.
Наша молодь бавиться завзято.
То... сумують мамуня й тато.
Для них тільки спомини остали...
„Ех! як ми то давніше гуляли!...
„Коломийку, кадриля, ляндієра,
„Трамблянпольку, узорку штаєра...
„Віддиху в голові не стало;
„Бувало воно давно... бувало!"...
Не сумуйте татюню й мати!
Прийдеться ще й вам погуляти!
Будуть і для вас вечерниці,
Що прославлять якслід мясниці.
Хто й девятьдесять літ має
В нас напевно загуляє,
А потому, по давньому
Піде вранці аж додому.
Ах, безліч старинних таночків
(Новітні на відпочинок)
Гуляємо на Вечірницях
Кружка їм Гонки Барвінок.

17. лютого 1936.

З життя УФОТО.

„Українське Фотографічне Товариство" у Львові на своїх Загальних Зборах 25. І. ц. р. вибрало головою п. Олександра Моха, редактора фот. журналу „Світло й Тінь". До виділу ввійшли такі члени: м-р Степан Щурат, заст. голови, Юліян Дорош, секретар, Ярослав Совка, скарбник, Роман Масляк, бібліотекар, Методій Ставничий, книговод, архівар і протоколянт, Льонгин Сторожук, домівкар, Володимир Тарнавський, кооптований на господаря темничок і читальні та д-р Ярослав Пастернак, коопт. на краєзнавчого референта. До ревізійної комісії вибрані Заг. Зборами пп.: рев. Ярослав Маренін, м-р Іван Заяц, інж. Сидорів.

Нововибраний виділ намітив на найближчий час такий порядок праці:

1) Кожного четверга між год. 19—21 відбуватимуться *ширші сходини* членів Т-ва. На цих сходинах будуть виголошувані відчити, фахові дискусії, критичні оцінки праць членів та розривкові імпрези з висвітлюванням цікавих фільм. На місяць лютий приготовані такі відчити: 13. II. домівка УФОТО, Шашкевича 5, год. 19—21.: м-р С. Щурат: „Участь українських мистців-світлиців у І-ій всеславянській виставі мистецької фотографії в Загребі 1935." з показами принятих на виставу праць, 20. II. там-же „Вживання магнезії при нічних знімках" з демонстраціями, 27. II. там-же: Ю. Дорош — „Поїздка на Гуцульщину 1935. р.". Дальші реферати на березень будуть подані до загального відома пізніше.

2) УФОТО влаштовує у своїй домівці *рухому виставу* фотокартин. Будуть це кращі праці мистецької вартости, що прикрашуватимуть стіни домівки за час кожних 2 місяців. Просимо зголошувати до Секретаріяту Т-ва картини, оправлені за шклом у рямках відповідних до характеру картини. Вистава на місяць березень—квітень обійме збірку фотокартин, що були дипльомовані на попередніх виставах УФОТО. У травні—червні буде чергова вистава таких праць.

3) Виділ УФОТО рішив зорганізувати *курс побільшення*. Передовсім члени Т-ва повинні в своєму власному інтересі якнайчисленіше зацікавитись тим курсом, бо бромова техніка наших світлиців залишає ще багато до побажання. Курс триватиме 6 тижнів у місяцях лютому—березні. Лекції відбуватимуться двічі тижнево в домівці та в робітні Т-ва при вул. Шашкевича 5. Усіх лекцій буде 12. Оплата за цілий курс 10 зол., для членів Т-ва 7 зол. Курс переведе п. Юліян Дорош. На час курсу темничка УФОТО буде збагачена на 2 проекційні апарати. Зголошення приймає Секретаріят Т-ва в понеділок і четвер від год. 17. до 19. Початок курсу в четвер 20. лютого ц. р.

Домівка Т-ва відчинена для членів Т-ва кожного понеділка і четверга від год. 17—19. Тоді є дежурні-виділові. Бібліотеку можна відвідувати в четверги в цих самих годинах. *Технічки* Т-ва є до диспозиції членів щодня за попереднім замовленням у книзі праць. Обовязує правильник, а передовсім карта вступу, яку дістають тільки ті члени, що точно платять свої членські вкладки

Нововідкритий магазин вовни і волічки

„Ка-Ре-Ву" — Львів, Галицька 11 поручає наймодніші й найліпші гатунки та кольори по дуже низьких цінах. 15-15

969

Все його цікавить.

Пишуть нам з села Бережці, пов. Кременець:

Недавно призначили сюди командантом поліційної станиці Костуя, який хоче чимсебудь на себе звернути увагу своїх зверхників. А що тепер такі часи на Волині настали, що кожний громадянин тіни своєї боїться думає лише про те, аби по заплаченні податків себе та свою родину виживити (де вже йому думати про політичну або громадську роботу!), тому то здавалось би, що й нема праці для п. Костуя.

Але так тільки здавалося. Бо п. Костуй звернув свою увагу на... краватки. 13. січня ц. р. зібрав він у гміні солтисів, прочитав їм „лекцію" про їхні обовязки і наказав їм стежити та доносити йому на тих сільських хлопців, що носять замість краваток жовто-блакитні стрічки та вишивані сорочки. На його думку треба носити лише червоно-білі краватки, бо „тут нема жадної України, а є тільки Польща". Зацікавився таким командант поліції Костуй і справою українізації церкви в сс. Попівцях і Руді, але до тої акції православних українців він ставиться неприхильно. Що його може обходити, що українізацію Служби Божої ухвалив Св. Синод та Єпархіяльний Зїзд і це затвердила вища духовна влада; він на це має свої погляди і тому заборонив в Руді церковному хорові розучувати церковні пісні українською мовою, вимагаючи, щоб співали по словянськи, а старих людей переконує триматися „прадідівської віри" і не займатись політикою, бо за українізацію церкви може влада покарати...

Може так зверхники Костуя звернулиб увагу на його поведінку і повчили його про права й обовязки команданта поліційної станиці?

Щоб оминути натовпу при касах БАЛЮ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ просимо подбати за запрошення і білет вступу в Редакції „Діла" від 10—2 впол.

Напередодні війни на Далекому Сході?

ЛЬОНДОН, 7. 2. ПАТ. Райтер повідомляє з Дайрену: японсько-манджурські війська мають підійти до кордону Зовнішньої Монголії, тому, що та остання разом з СССР приготовляється енергійно до війни вздовж цілого манджурсько-монгольського кордону, де щораз то частіше приходить до сутичок.

ТОКІО, 7. 2. ПАТ. Як інформує агенція Домеї відділ монгольських конків має заатакувати граничну станицю в Отагодка, одначе манджурці його відперли.

ПЕКІН, 7. 2. ПАТ. У китайських колах сподіються, що 5-тисячний відділ, зложений з манджурців та монголів під японською командою увійде на територію провінції Суюан.

Німецьке військо перейшло чеський кордон.

ПРАГА, 7. 2. ПАТ. Минулої неділі німецький відділ, 6 старшин та 60 вояків, у боєвому вирялі перейшов чеський кордон біля місцевости Находта вернувся після півгодини до Німеччини. Рівночасно німецький літак перелетів кордон і кружляв 2 кільометри над чеською територією.

„В пакті з СССР. Франція дає все, а нічого не дістає".

ПАРИЖ, 7. 2. ПАТ. На сторінках органу французької фінансієри „Ле Капіталь" відомий публіцист Жак Бірду остерігає перед надто поспішною ратифікацією французько-совітського пакту. Згаданий пакт теоретично стоїть на становищі невмішування у внутрішні справи, та він хіба не перешкодить большевикам вести агітацію у Франції, та по кольоніях. Пакт не міг би творити для обох сторін однакових обовязків, бо риск для них нерівний. Франція межує з Німеччиною, СССР — ні. Вже і тепер той пакт, дарма що лише парафований, ставить Францію в обличчі поважних дипльоматичних труднощів, перешкоджує в переговорах та наражує на недовіря Німеччини, що бачить у франко-совітському пакті зусилля окружити її.

СОЦІЯЛІСТИ В ОБЛИЧЧІ РАТИФІКАЦІЇ ПАКТУ.

ПАРИЖ, ПАТ. Адміністраційна комісія соціялістичної партії С. Ф. І. О. при співучасті депутованих цієї партії, відбула довшу нараду в справі становища щодо ратифікації французько-совітського пакту. Підчас нарад зазначились розбіжности думок. Поодинокі бесідники остерігали перед поспіхом, що може довести до подібних помилок, як ратифікація римського пакту чи австрійської позички, або заставити Францію продовжити військову службу.

Підчас нарад, запропонувало декілька членів комісії згодитися на ратифікацію під умовиною, що уряд формально зобовяжеться до того, що Францію не вязатиме ніяка тайна або й явна військова клявзула, з метою допомоги в користь СССР. Однак деп. Грумбах перефорсував тезу обрної безпеки й візвав своїх товаришів голосувати за ратифікацією без застережень.

Десятки тисяч нашого народу були у Ґмінді в часі світової війни. Тисячі зложили там свої кости на вічний спочинок. —

Хто хоче познайомитись основно з переживленнями українських вселенців у тому найбільшому таборі часу великої війни, той купить книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ҐМІНД"

Книжка має 304 сторін друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол. з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла", **Львів, Ринок 10.**

Протикомуністичний фронт Південної Америки.

САНТІЯҐО ДЕ ЧІЛЄ, 7. 2. ПАТ. Переговори між південно-американськими урядами під проводом Чіле, Арґентини, Бразилії та Перу, скоро поступають. Між іншим південно-американські республіки мають вілбирати громадянство членів комуністичних організацій, що одержують вказівки зза кордону.

СТРАЙК В ЧІЛЄ КІНЧИТЬСЯ.

САНТЯҐО ДЕ ЧІЛЄ, 7. 2. ПАТ. Страйк вигасає, поїзди курсують на всіх лініях.

На африканському фронті.

АДІС АБЕБА, 7. 2. ПАТ. Авас подає, що останніми днями кружляють ріжні суперечні вістки про положення на фронті. Про військові ділання нема ніяких точних інформацій. З причини дощів всякі військові ділання перервані.

Якийсь европеєць, що довший час перебував у перших рядах абісинської бойової лінії біля Макале, каже, що абісинці на тому відтинку мають перевагу. Одначе вони обмежуються тільки до партизанки, нападаючи на ворога головно вночі. В день нападають на транспорти й стежі. На думку інформатора, треба рахуватися з можливістю швидкого заняття Макале абісинцями.

Зате ірляндський сотник Бробфал, член амбулянсу Червоного Хреста, твердить, що Макале й надалі сильно закріплене.

ЄГИПЕТ НЕ ПРОТЕСТУВАТИМЕ

ЛЬОНДОН, 7. 2. ПАТ. Кореспондент „Таймс"а подає з Каіро: Згідно зі звітом єгипетського консуля в Аддіс Абебі, на амбулянсі, що його італійці 4 січня збомбардували в Дагабур, не мали ні єгипетський прапор, ні теж Червоного Хреста. Тому єгипетський уряд не буде протестувати перед італійським урядом.

ОБНИЖКА ДИСКОНТОВОЇ СТОПИ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 7. 2. ПАТ. Банк Франції обнизив дисконтову стопу з 4 на 3½%, від позичок під застав вартісних паперів — з 5½ на 5%, від 30-денних векселів — з 4 на 3½%.

РЕВІЗІЇ Й АРЕШТУВАННЯ ЕНДЕКІВ У ВАРШАВІ.

В пятницю передполуднем увійшла поліція до домівки Стронництва Народового у Варшаві при Алеях Єрусалимських ч. 17 з метою перевести ревізію в секції ендецьких студентів. Одначе тому, що поліція не знала, де міститься секція ендецьких студентів, перевела ревізію в цілім будинку. Одночасно поліція переводила ревізію в інших дільницях у Варшаві. Ревізії поліція переводила між студентами і визначними діячами нелегального О. Н. Р. При ревізії поліція сконфіскувала багато компромітуючого матеріялу й арештувала багато осіб.

РІЧНИЦЯ ЛЮТНЕВИХ ПОДІЙ.

ПАРИЖ, 7. 2. ПАТ. Річниця кривавих подій на площі згоди пройшла спокійно. Представники влади і організацій та вдів і сиріт по тих, що того дня згинули, зложили вінки на згадній площі. До політичних демонстрацій не дійшло. Національний фронт вшанував память погибших однохвилинною мовчанкою на вічу.

НОВА ПАЛАТА ЛІГИ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА, 7. 2. ПАТ. Ліга Націй перенесеться 17 ц. м. з будинку, що його займає від 1920 року, до нового, власного. Переносини внутрішніх уладжень та архівів тревати мають всього тиждень, зате бібліотеку, що має 200.000 томів перевезуть щойно на весну.

—o—

„ЗРАЗОК АМЕРИКАНСЬКОЇ ЛЕГКОВІРНОСТИ".

ТОКІО, 7. 2. ПАТ. На засіданні комісії торговельної маринарки парляменту Злучених Держав посол Сіровіч звернув увагу на те, що японські торговельні та рибальські кораблі потайки мірять глибину моря коло берегів Аляски, світять їх та шукають там підхожого місця на летунські майдани і пристані для підводних суден.

Японська адміраліція заявляє, що нічого про те не знає, а представник японського міністерства закордонних справ назвав підозріння абсурдальним та зразком американської легковірности.

ТРОЦЬКИЙ ВМИРАЄ.

Норвеська преса повідомляє, що Троцький тяжко занедужав і тому покликав нотаря, який списав завіщання Троцького.

БІЙ ПОЛІЦІЇ З КОМУНІСТАМИ.

СОФІЯ, 7. 2. ПАТ. Вчора поліція у Варні хотіла арештувати 20 комуністів і при тому стрінулася зі збройним спротивом. Два поліцаї та один комуніст ранені. Всі інші комуністи втікли.

КОЖНОЇ ХВИЛИНИ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО ВІЙНИ МІЖ СССР ТА ЯПОНІЄЮ

ЛЬОНДОН, 7. 2. ПАТ. Райтер повідомляє з Дайрену, що японські і манджурські війська рішили посунутись до кордону зовнішної Монголії. Півофіційний комунікат каже, що зовнішня Монголія і СССР підготовляються до війни вздовж цілого монгольсько-манджурського кордону, де приходить все частіше до сутичок. І так у середу 5. лютого ц. р. 20 монгольських вояків напало на станицю манджурської сторожі в Аваголк недалеко озера Ву і Нор. Напад монголів не вдався.

ЛІТВІНОВ РАДИТЬ У БЕРЛІНІ.

З Берліна надійшли вістки, що Літвінов по дорозі з Парижа до Москви затримався у Берліні, де відбув довшу нараду з большевицьким послом Суріцом.

НОВИНКИ.

— **Футра, всякого рода, найвибагливіші, получає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п.** Телефон 254-46. 10 104—?

— **Концес. Курси косметичні Стефанії Гаврисевич під проводом д-ра Е. Дурделли та д-ра хемії космет. Львів, вул. Коперника 42а, тел. 272-18.** Вписи приймаємо щоденно. Початок викладів 15 лютого. Проспекти на бажання висилає Дирекція. 1054 7—10

— **Т-во Українська Захоронка, Львів.** Дитяча маскарада дня 16. лютого в салі Ремісничої Палати. Початок 3 поп. Готуйтеся!

— **„Одружіння" на гімназійній сцені.** Учнівський драматичний гурток ім. Карпенка Карого при державній гімназії з українською мовою навчання у Львові (вул. Сапіги 14) відограє в неділю, 9. ц. м. в салі заведення комедію на 3 дії Миколи Гоголя „Одружіння" з нагоди 100-ліття цього твору. Початок 18 год.

— **В Українському Науковому Інституті** в Берліні виголосив 7 ц. м. б. сотник Спілинський виклад на тему „Облога міста Ставище в 1664 р." (військово-історична студія).

— **Загрожені селяни.** Дирекція Земельного Кредитового Т-ва у Львові оголосила на 28 ц. м. ліцитацію дібр княгині Гелени Чарториської, положених у Журавні, Підбережу, Оруськім, Будзові, Володимирцях, Которинах, Мельничу і Монастирці. Заповіджена ліцитація викликала серед мешканців цих місцевостей великий рух, бо багато з них купило від кн. Чарториської на переплатні землю і вважають її, не дочекавшись списання контрактів. Інтересовані господарі рішили тепер на спільній нараді нікн не допустити до ліцитації купленних грунтів.

— **Школи в заліщицьких садах.** Цьогорічна зима наробила значної шкоди в заліщицьких садах, особливо серед морель. Під впливом великої теплоти оживилася рістня і морелі так уже розвинулися, що галузки, принесені до хати, зацвитали до 24 годин. В останніх днях настала студінь і випали сніги, від яких сильно потерпіли нижні овочеві дерева.

— **За зневагу памятника Пілсудського.** Городський суд у Збаражі засудив на 8 місяців вязниці Семена Ружика із села Доброводи, що зневажив погруддя марш. Пілсудського і державний герб. Засуджений зголосив апеляцію.

— **Демонстрації безробітних.** В Костяні в Познанщині були демонстрації безробітних з міста та околиці. Вони домагалися грошевих допомог і зачетів на рахунок майбутніх робіт. Коли виплачені гроші їх не вдоволили і демонстрації повторилися, поліція арештувала 13 осіб і привернула спокій.

— **Протижидівські заворушення.** Як повідомляють із Ченстохови, в місцевостях Мелзні і Кшепінах енденські агітатори, користаючи з ярмарків, на які прибуло багато селян, підбурили нарід до протижидівських ексцесів і грабунків. Авантурники ограбили кільканацять жидівських лавок, причому знищили чимало товарів. Грабуючи побили кільканацятьох жидів. Спокій привернула поліція, арештуючи багато осіб. Подібні заворушення були в Загурові пов. Конін, де ограблено жидівські крамниці й побито жидів.

— **Президентом Банку Польського** президент Моспіцький іменував Адама Коца, заступника державного секретаря в м-стві скарбу.

— **Страйк у варшавських друкарнях.** Минулої середи застрайкували у Варшаві друкарняні робітники домагаючись вищих платень, а особливо зміни умови. Більшість газет появилася наслідком того у зменшенім обемі. Страйк охопив 180 заведень при участи 2.500 осіб.

— **Львівська хроніка.** Поліція арештувала Мойсея Блюйна під закидом, що вкрав возьмою Земельного Кредитового Т-ва 4.400 зол. — При вул. Домагаличів кинулася з поверха 57-літня Анна Гохберг, сепарована з мужем, мати пятеро дітей, з причини нужди і вмерла у шпиталі. — При вул. Гофмана 24 зліквідовано тайний дім розпусти в мешканні Стефанії Банат, б. кавярняної касієрки. — На вул. Свентокшиській двох злодіїв напало на Пепі Берґман і вирвали їй з рук торбину з готівкою 40 зол. — На вул. Казимирівській Марія Кравець заткнувала свою суперницю Янину Костир і залляла їй очи їдким квасом. Осліплену відставлено до шпиталю.

— **Кривава хроніка.** У Пнієво пов. Надвірна підчас забави з ножами вбито трьох парубків, Горбюка, Гриліщука і Лаврищука. У звязку з тим арештовано кільмох парубків. — В Перемишлі застрілився вистрілом з рівка ковк 5 п. саперів Йосиф Сичак, правдоподібно наслідком нещасливої любови.

— **Засудили на розстріл.** У пятницю передполуднем військовий суд у Кракові засудив дезертира Стефана Ґренда, який 12 січня ц. р. убив у Татрах інж. Стефана Дилюна з Варшави, на видалення з війська, позбавлення прав і на кру смерти. Засуджений приняв присуд спокійно і заявив, що не буде просити помилування. Одначе оборонець засудженого вніс прохання до президента, щоби помилував його. Якщо президент не скористає з права ласки Ґренду розстріляють.

— **Наслідки алькоголю.** У Пястові під Варшавою 36-літній залізничник Влад. Ганц у приступі божевілля зарізав бритвою жінку й троє дітей, опісля підрізав собі горло. Ганц був алькоголіком.

— **Смерть летунів у Карпатах.** У румунських Карпатах розбився румунський літак „Сарта", причому згинули два летуни. Приїздкові очевидці оповідають, що літак зачепив об гірський верх і розпався на дві половини.

— **Большевицькі життєписи.** Совітський уряд заанґажував 50 большевицьких письменників, щоб написали життєписи чільніших большевиків, не тільки політиків, але й письменників, артистів і т. п. а навіть т. зв. ударників. Усі життєписи появляться як збірна праця в одному томі і будуть неначе „готайським" альманахом сучасної Росії. Найцікавіше, що до редакційного комітету належить теж відомий гуморист Зощенко.

— **Чотири світові шахісти,** а саме: д-р Еве, д-р Альохін, д-р Ляскер, і Капаблянка возьмуть участь у шаховому турнірі, який відбудеться цього року в Нотінґемі від 10 до 28 серпня. Крім того стануть до змагань за світове мистецтво Ботвінік, Фльор і інші.

— **Серед бразилійської джунглі.** В незвичайно важкому положенні знайшлися пасажири бразилійського гидроплану, що з причини зіпсутого мотору мусів осісти серед бразилійської джунглі Матто Гроссо. Сталося це тому два тижні і від цього часу сім осіб, пять пасажирів і два летуни, живуть у вічній тревозі, напастовані не тільки індіянськими племенами, але й дикими звірятами, особливо алігаторами. На допомогу розбитцям болівійська армія вислала літаки, які щодня перелітають над їхнім табором, скидаючи їм харчі та зброю. Більше не можуть для них нічого зробити, бо осісти серед джунглів неможливо. Всеж таки влада робить всякі зусилля, щоби нещасливих уратувати. З болівійського форту Рабаре вибралася окрема ратункова експедиція, що передирається крізь „Зелене Пекло" пралісів. Якщо виправа не вдасться, розбитків жде загибіль.

— **90 осіб у вогні.** У нічліговому домі в Паскері (Каліфорнія), де находилося 90 осіб, вибухла велика пожежа і поширювалася дуже швидко. Мешканці дому ратувалися тільки в біллі. 10 осіб згоріло живцем, а 30 тяжко попеклося.

— **Коли стратять Гавптмана?** Стейтовий губернатор Гофман заявив, що його розпорядок, щоби розглянути наново справу Ліндберга, не повинен вплинути на речинець страчення Гавптмана. Покищо глядають дальше за його спільниками і будуть глядати після його смерти. Якщо у справі Гавптмана не наступить новий зворот, засудженого стратять між 16. березня і 11. квітня.

— **Місто, що потрібує свого гимну.** Безробіття викликує ріжні потреби. Так напр. посадник Ню Йорку звернувся до товариства американських композиторів, щоби вони використали вільний час на написання гимну для міста Ню Йорку в честь мітичного опікуна міста „Батька Никербокера". Думка дуже сподобалася міським урядовцям, бо мали би деколи хвилину розривки у праці. Вже тепер дехто в часі урядування свище, а коли буде міський гимн, то почнуть співати.

— **Кінь зперед 30 міліонів літ.** До Музею Природної Історії привезли з Південної Америки звіра, подібного до коня, що жив перед 30 міліонами літ. Його відкрила експедиція музею в зимі 1933—34 року в Патаґонії у вульканічнім кратері. Знавці здогадуються, що він згинув удушений газами, бо з ним знайшли ще 5 інших оказів. Цей оказ, що його привезли до Ню Йорку, є довгий 7 стіп а високий 4 стіп з половиною. Не належить до ніякої родини живучих звірят, а найбільше ще нагадує коня. Його передні копита розділені на 4 ратиці. Його називають Скарітін, а походить з олігоценської доби, отже після того, як уже вигинули дінозаври.

— **Ріжні вістки.** Над берегами Японії лютіється жахлива сніговія, від якої згинуло багато людей, засипаних лавинами. Буря затопила багато рибацьких суден. — З Неаполю повідомляють про вибухи Везувія, з якого вечорами бе червона луна. — У Гельсінґсфорсі вискочив з четвертого поверху банковий урядовець Ляршон, що важив 105 кг. і впав на вулиці на одну подружю пару. Жінка згинула на місці, а оба мужчини у шпиталі. — Голосна фільмова артистка Марлена Дітріх виїхала з Америки до Франції, втікаючи перед ґангстерами, що домагались від неї окупу, погрожуючи схопленням її 10-літньої донечки.

— **Музей Наукового Товариства ім. Шевченка** у Львові, вул. Чарнецького 24, мав у місяці січні 65 катальоґових чисел приросту до ч. 26.065 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археольоґія 24 (головно з Волині), етнографія 7, малюнок 1, репродукцій більші 7, видівки 3, альбом репродукцій 1, фотографії 59, монети 32, медалі 3, відзнаки 9, печатки 4. Жертводавцями були пп.: д-р Андрусяк М., д-р Барвінський Б., Береза Я., Городецький І., проф. Жарський Е., учит. Заклинський Б., Загорянський М., Іванська М., Нижанківський Т., інж. Озаркевич І., Райлян І., Руленицький П., Смолій І., Стародуб М., ред. Таранько М., о. Шумовський Ю., Янчак Я. Управа Музею складає всім щиру подяку. Гостей було 30.

— **Вияснення.** Стверджую, що звіт про мій виклад п. н. „Княжий Львів" у „Ділі" з 5. ц. м. не подає ходу думок мого викладу, лиш особисті рефлексії п. К. Малиса, які ані з моїм викладом ані з дискусією не мають нічого спільного. — **Д-р Роман Зубик.**

—o—

8. II. 1936.

ДАНСІНҐ

„ПРАВНИЧОЇ ГРОМАДИ"

в салях „Бесіди".

„Дербі-бенд" грає від год. 9 веч. до рана.

Зі судової салі.

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У БЕРЕЖАНАХ.

В середу 5 лютого ц. р. почався у Бережанах перед судом присяглих політичний процес проти Івана Лапчака, 27-літнього селянина з Вербова підгаєцького повіту. Підсудний ставає уже раз перед судом присяглих у Бережанах, а саме 18, 19 і 26 листопада 1935. Тоді прокуратор поставив внесок покликати нових свідків і тому трибунал відложив розправу до чергової каденції. Трибуналові проводить судия О. Свистун, обвинувачує прок. Вежбіцький. Підсудного боронять д-р В. Бежко і д-р М. Західний.

Стріли до конфідента поліції.

Акт обвинувачення каже, що в ночі з 6 на 7 червня 1935 р. двох невідомих мужчин прийшло коло год. 12-ої до хати Петра Міськевича в Угринові, який був саме тоді на варті. Один з них освітив кімнату електричною ліхтаркою і стрілив двічі до Миколи Венґера, зятя Міськевича. Ранений Венґер зізнав, що до нього стрілив підс. Лапчак. На основі його зізнань поліція арештувала Івана Лапчака, його брата й Осипа Ворощука, але цих останніх випустили на волю 27 жовтня м. р.

Слідство виявило, що Микола Венґер з Угринова був конфідентом поліції. На основі зізнань Миколи Венґера у станиславівському процесі проти Юрка Онишкевича і товаришів трибунал засудив Володимира Мороза із Заставча біля Завалова на 11 років, Василя Заставецького з Застави біля Лисиновиць підгаєцького повіту на 10 років вязниці. Акт обвинувачення каже, що деякі особи з Угринова та Вербова підгаєцького повіту, стали грозити Венґерові, кажучи, що він „своє дістане".

Зізнання підсудного.

Підсудний не признається до вини, до ОУН не належить і до Венґера не стріляв. На Вознесення 6 червня 1935 р. був аж до ранку на забаві в сусідному селі Галичі підгаєцького повіту. Вранці вернувся з іншими до дому. На доказ заводить низку свідків.

Зізнання свідків.

Повітовий комендант поліції з Підгаєць Владислав Струтала піддержує акт обвинувачення поліції. Згідно з актом обвинувачення зізнають теж свідки поліції: Р. Лопатка, М. Бернат, Ю. Рутковський і М. Маєвич. Свідки: Василь Шурник, Йосиф Лопацький, Анна Свєнціцька, Марія Свєнціцька і Микола Свєнціцький зізнають, що підсудний був у Галичі на забаві аж до ранку.

Кульмінаційна точка карнавалу
це 11. II
ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ „ОСНОВИ“.
Чотири салі для танцюристів.
Гумор до самого ранку.

Дописи.

ЧОРТКІВ.

Ювилей Рідної Школи в Чорткові. Від 25 літ існує в Чорткові прив. українська гімназія ім. М. Шашкевича. В тих довгих роках служила вона культурним потребам цілого полудневo-східного кута нашої тісніщої Батьківщини і, не зважаючи на тяжкі фінансові обставини, простинувала до сьогодні завдяки жертвенности свідомого українського громадянства повіту та батьків, що посилали туди своїх дітей на науку. У травні або червні цього року святкуватиме ця гімназія 25-ліття свого істнування. В Чорткові зорганізовано вже комітет, що має заопікуватись підготовою такого великого для Чортківщини свята. В склад комітету входять представники всіх культурно-освітніх та економічних установ повітового характеру. Відбулося вже кілька нарад, що на них розроблено плян праці в повіті й цілій окрузі. Можна сподіватися, що все українське громадянство Чортківщини, як також і сумежних повітів візьме масово участь у ювилейному святі, бо українська гімназія в Чорткові служить культурним потребам не тільки чортківського, але також копичинецького, борщівського, заліщицького і бучацького повіту. Речинець ювилейного свята буде оголошений у свій час у всіх українських часописах. День перед ювилеєм має відбутися в Чорткові товариський вїзд бувших професорів та учеників тої гімназії.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ.
Український
Технічно-Господарський Інститут
продовжує вписи на:
I. Високошкільний Економічно-Кооперативний відділ, по закінченню якого видають диплом з титулом економіста,
II. Курси українознавства — з широкою програмою,
III. Фахові курси — бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької і французької), пасічництва, садництва, перероблення садовини і городовини, оброблення шкіри, мило-варства, радіотехніки, фотографії. По закінченню курсів видається свідоцтво. — Передбачують відкриття й інших курсів.
Навчання кореспонденційною методою.
Проспекти і програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку.
ПОШТОВА АДРЕСА:
Ukrajinsky Technicko-Hospodarsky Institut. Podebrady, Tchecoslovaquie — або Т-во „Сільський Господар“, Львів, Ринок ч. 10/11. п. 1047

КАЛУШИНА.

Вияснення о. Підлісецького. В „Ділі“ з 23. січня ц. р. в дописі з Калущини під наголовком: „Собраніе Р.С.О. в Калуші“ зазначено мені, немов би то і я хотів приложити свою руку до диверсійної роботи в повіті. Тому прошу в імя правди ласкаво помістити в „Ділі“ отсе вияснення: Я умисно був на тій нараді „Р. С. О.“ в Калуші і як предсідник тих зборів у своїй промові я власне виступив проти всякої диверсійної роботи, бо уважаю, що всяка кривда ніколи і нікому не приносить чести й користи. В моїй парохії є спеціяльні відносини, бо є ружні народности і партії, тож як місцевий душпастир уважаю за своє властиве післанництво лагодити всякі терти, гасити ворожнечу-ненависть і це сповняю, про що в Калущині знають, а навіть деякі підносили, що я вибрав собі добру тактику в душпастирстві в такім селі як Підмихайле. За поміщення цього вияснення з вдячним сердечно дякую. З християнським привітом: о. Емилиян Підлісецький, парох Підмихайля.

БУДЗАНІВ.

Як працює Будзанів. Будзанів скористав дуже багато від приходу о. Борси. Найкращий доказ рухливої діяльности о. Борси — це гарний одноповерховий „Народний Дім“, який збудували громадяни Будзанова власними засобами в одному році. В „Народньому Домі“ знайшли приміщення всі культурно-освітні товариства нашого містечка і тепер культурна праця піде не ширшим темпом. У неділю 2. лютого ц. р. аматорський гурток при чит. „Просвіти“ в Будзанові відограв у Могильниці Старій комедію на 3 дії „Чар однострою“. Вистава пройшла з повним успіхом. Актори, самі інтелігенти, виявились якнайкраще зі своїх ролі. Це теж заслуга о. Борти, який режисерував цю комедію.

ПІДСЛУХАНЕ.

Пеховець.

— Не маю щастя в житті.

— Звідки та певність?

— Не ведеться мені, брак мені гроша, до чого візьмуся — ніщо не вдається, одним словом, маю пеха.

— А пробував Ти вже грати на льотерії?

— Ні! Не чув я ще, щоби пеховець міг виграти хоч сотик.

— Пізнати, що не читаєш інтерв'ю з людьми, які виграли більші суми на льотерії. Це передовсім бідаки, яким льос вперше усміхнувся. Напевне дотепер вважали себе, як і ти за безнадійних нещасливців. Хіба признаєш, що хто з зложеними руками чекає на усміх фортуни, той нічого не може діждатись, бо щастя треба собі здобути!

— Отже думаєш, що треба грати на льотерії?

— Безсумнівно. Вибери тільки колектуру, відому з незмінного щастя і великих виграних. Найдеш її у Львові, при вул. Леґіонів 11. Там в останній Льотерії впала поросту рекордова скількість великих і головних виграних 100.000, 50.000, 30.000, 25.000, 20.000, 10.000 і т. д. і т. д. Там впав уже раз міліон, а в кожній майже клясі виплачують десятки тисяч золотих. Спробуй, а переконаєшся, що Надія, ніколи не заводить.

— А коли маю купити льос?

— Якнайвчасніше, бо вже 20. лютого почнеться тягнення I-ої кляси нової Льотерії. Отже спішись! Льосів у „Надії“ може бракнути, як це вже нераз бувало.

Н. Н.

Спорт.

УКРАЇНЦІ В ГАРМІШ-ПАРТЕНКІРХЕН.

Крім проф. **Івана Боберського**, який приїхав до Гармиш-Партенкірхен з Югославії (де тепер живе постійно) і якого цікавий репортаж читачі „Діла“ мали нагоду прочитати в ч. 28. з 6. ц. м., прибув на Зимову Олімпіяду також український мистець-лижвар з Черновець **Роман Турушанко.** З Гармиш прислав він одному свому товаришеві картку такого змісту: „Я добре сюди приїхав, усе в найліпшім порядку. Тут чудово. Шкода, що за мало сніґу і що тепло, бо все булоб краще. Я сьогодні вже бігав на леді. Дістав я також карту вільного вступу на всі уряджения. Порядок у Німеччині подивугідний“.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ ЧАСОПИС.

Щоби своє завдання якслід сповнити, Спортова Рада як найвищий орган У. С. С. старалася від початку нав'язати тісний контакт з найширшими масами спортовців. Це могло статися тільки при помочі власного спортового часопису.

Тому вже в 1925 р. почав виходити у Львові часопис У. С. С. „Спорт“, одначе цей часопис скоро впав, бо невелике ще число спортовців не зуміло його вдержати. Опісля появлялися „часописи“ У. С. С. на сторінках деяких часописів, далі виходили „Спортові Вісти“, „Бюлетен УСС“ а в рр. 1934 і 1935 „Готові“. „Готові“ появлялися в 46 числах. Це доказує, що українські спортовці вже зуміють запевнити свому часописові сякетаке життя. „Готові“ перестали виходити з незалежних від У. С. С. причин в осени м. р.

Нова Спортова Рада поставила собі за одно з важніших завдань відновити видавання спортового часопису, бо його брак цілий Український Спортовий Союз дуже прикро відчув. Заходи в цій справі увінчались успіхом і ось вже за кілька днів появиться перше число нового спортового часопису, що буде називатися „Спорт“, як і перший часопис У. С. Союзу. Щоб запевнити часописові можливо найвищий рівень, Спортова Рада попросила до співпраці в його редакційній колеґії всіх українських спортових журналістів. Тепер черга на всіх, що цікавляться українським спортовим рухом, доказати, що ми доросли вже до власного спортового органу.

ЯК ВІДБУЛОСЯ ВІДКРИТТЯ IV. ЗИМОВИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРИЩ.

У четвер 6. лютого ц. р., у дні відкриття IV. Зимових Олімпійських Ігрищ запанувала дійсна зима. В ночі зі середи на четвер впав густий сніг, який покрив цілу околицю Га-Па 1-метровою білою габою. Містечка Гармиш-Партенкірхен прибрали святочний вигляд. На всіх домах повівають прапори, хапають за очі фестони і гірлянди. Найкраще прибраний лещетарський стадіон біля Ґудіберг. При вході до стадіону повівають три олімпійські прапори (білої краски з пятьма колами), по обох боках німецькі прапори. Не зважаючи на мороз і сніг, на стадіоні зійшлося понад 40.000 людей. Кілька хвилин перед 11-ою год. на почесну трибуну вийшли міністри: Ґебельс, Бльомберг, Гес і Фрік. Точно в год. 11-ій гармати стріли сповістили про початок Ігрищ. Одночасно на почесну трибуну вийшов канц. Гітлер, якого мас повитали з великим ентузіязмом. Орхестра відіграла німецький гимн і почалася дефілада понад 1.000 спортовців. На перед йшли грецькі змагуни, за ними змагуни: Австралії, Бельгії, Естонії, Фінляндії, Франції (французьких змагунів публика витала дуже прихильно), Англії з жалібними опасками на руках, Італії, Японії (між цими 12-літня совгарка Інада), Югославії, Канади (без жалібних опасок), Латвії, Ліхтенштайну, Люксембурґу, Норвеґії (норвежських змагунів витала публика теж дуже прихильно, головно відому совгарку Соню Гені), Австрії (змагунів привитали бурею оплесків), Польщі, Румунії, Еспанії, Швеції, Швайцарії, Чехословаччини, Туреччини, Мадярщини, Злучених Держав і вкінці Німеччини. В дефіляді брали участь змагуни 28 держав.

По дефіляді представники держав станули з прапорами напроти почесної трибуни. На трибуну зійшов предсідник Організаційного Комітету Ігрищ фон Гальт, який виголосив привітну промову, витаючи в першу чергу канц. Гітлера, голову Міжнародного Олімпійського Комітету гр. Бейе-Лятура, дипльоматичних представників чужих держав і гостей. При кінці своєї промови ф. Гальт звернувся до канц. Гітлера з проханням, щоб відкрив Ігрища. В тій хвилині канц. Гітлер голосно повторив слова формулки, стверджуючи, що IV. Зимові Олімпійські Ігрища відкриті.

Змагуни й публика захоплені, лунає олімпійський гимн, далеким відгомоном котяться гарматні сальви, на вежі стадіону горить олімпійський вогонь, заповідаючи цілому світові олімпійський мир. На стовп поволеньки підтягають шовковий білий олімпійський прапор з пятьма колами. Цілий стадіон поздоровляє той прапор піднесенням правої руки. Прапори націй, які беруть участь у змаганнях, поставлено у півколесо на підвищенні. На підвищення вийшов хоружий і мистець між лещетарями Німеччини Віллі Богнер, підійшов до мікрофону, лівою рукою доторкнувся прапору, праву руку підніс до присяги і повторив слова присяги: „Присягаємо, що в Олімпійських Ігрищах будемо чесними змагунами і будемо шанувати звади Ігрищ. Беремо участь у лицарській дусі на честь наших країв і на славу спорту“. Після того орхестра відограла Анданте з V. симфонії Бетовена і новою дефіядою закінчено святочне відкриття Ігрищ. Ціле свято мало імпозантний вигляд і пройшло без ніяких інцидентів, завдяки добрій організації, хоч у ньому брали участь тисячі людей.

На Зимові Ігрища приїхало 320 журналістів з цілого світу. Крім того до Гармиш приїхало коло 100 фотографів, 100 фільмових репортерів і 150 радієвих репортерів.

КОШТИ УЛАДЖЕННЯ IV. ЗИМОВИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРИЩ.

Німецький Олімпійський Комітет оголосив цікаві числа, які увиглядняють кошти уладження Зимової Олімпіяди в Гармиш-Партенкірхен. Будова нового стадіону коштувала понад пів міліона марок, але це найкращий стадіон для зимових змагів на світі. Далі німці вибудували найгарнішу лещетарську скічню на світі. Сам сальтовий шлях коштував 300.000 марок. Багато грошей видано теж на будову трибун і уладжень для преси. Самі уладження для преси, які уможливлюють журналістам швидко і справно передавати вістки своїм редакціям, коштували 90 тисяч марок. Вкінці залізниці, пошта та виділи публичних робіт інвестували міліони марок на будову нових залізничих та автобусових шляхів, телефонічних і телеґрафічних ліній.

ПЕРШІ ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

У четвер пополудні відбулися перші гаківкові змагання з таким висліком:

КАНАДА — ПОЛЬЩА 8:1 (5:0, 2:1, 1:0). Канадійські змагуни дуже легко перемогли польську гаківкову дружину. Майже весь час канадійські змагуни стояли під воротами поляків. Судилювали німці: Шмідт і Вішоф.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ — НІМЕЧЧИНА 1:0 (1:0, 0:0, 0:0). Між обома дружинами йшла завзята боротьба. Американці здобули ворота в першій терції в 14. хвилині. Судилювали: Льовк (Бельгія) й Ергардт (Англія).

МАДЯРЩИНА — БЕЛЬГІЯ 11:2.

ШВЕЦІЯ — ЯПОНІЯ 2:0.

У пятницю відбулися змагання таких гаківкових дружин: **Канада — Латвія. Чехословаччина — Бельгія. Злучені Держави П. А. — Швайцарія. Австрія — Польща. Мадярщина — Франція. Швеція — Англія. Німеччина — Італія.**

Крім того відбувся лещетарський відкритий біг мужчин і жінок.

——o——

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Т. Костельник: ARCANA DEI. Шляхи віри модерної молоди. Львів 1936. Стор. 94, 8°.

Андрій Яковлів: ОСНОВИ КОНСТИТУЦІЇ У. Н. Р. Берлін 1935. Стор. 63. 16°.

Е. Жарський: „БОКС — БОРОТЬБА НАВКУЛАЧКИ", Сокільська Бібліотека" ч. 8. Вид. „Сокіл-Батько", Львів 1936. Ст. 32. Ціна 0.40 зот.

Чергове число „Сокільської Бібліотеки" присвячене боротьбі навкулачки. У шістьох розділах зібрано „основні" методи й оборони, вживані при боротьбі навкулачки, 30 рисунків та світлин ожвавлюють цю незвичайно потрібну нашій молоді книжку. Автор звернув головну увагу на загальну підготову руховика чи спортовця при помочі боксу. При кінці книжки подано правила боротьби навкулачки. Правила уміщено у відповідні точки коротко й дуже проглядно. Книжечка ця повинна найти ся в руках спортовця, руховика, фіз-культурника і кожного, хто цікавиться спортом.

ЖУРНАЛИ:

СОКІЛЬСЬКІ ВІСТИ. Львів. Р. IX., ч. 2. за лютий. — Зміст: М. Тріль: Погляд на минуле. — Проба найкращого сокола-руховика. — П. Г.: Сокільська несподіванка. — З життя українського сокільства за кордоном. — Із сок. життя. — Руханковий додаток. — Звідомлення зі збіркової акції на „Український Город" за мин. рік. — Руханковий кутик.

КАМЕНЯРІ. Рік V., ч. 2 за лютий 1936.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО. Р. XI. ч. 2. за лютий 1936.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ГОЛОС, орган Т-ва „Учительська Громада" в Ужгороді. Р. VII., ч. 2 за лютий 1936.

УКРАЇНСЬКИЙ ПАСІЧНИК. Львів, січень 1936. Р. IX. Ч. 1.

СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР, Львів, 1936. Р. XXII. Ч. 1. 2. 3.

ХЛІБОРОБСЬКА МОЛОДЬ. Львів, 1936. Р. III. Ч. 1.2.

ДЗВІНОЧОК, часопис для українських дітей. Львів, лютий 1936. Р. VI. Ч. 52.

НАШ ПРИЯТЕЛЬ. Львів, лютий 1936. Р. XV. Ч. 156.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр під арт. пров. п. Блавацького.

Делятин:
8. II. „Добре пишний фрак".
9. II. „Дума про пісчан".
10. II. „Вербівка вухом голи".

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича

Жидачів.
8. II. „Сиджовець".
9. II. „Гори говорять".

Великий Міський Театр.

Субота, 8. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Гінт".
Неділя, 9. II. год. 3.30 попол. „Майор Варвара"; год. 8. веч. „Фавст".

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Кіно.

АПОЛЬО: „Амфітріон", „Тайни Пекіну".
АТЛЯНТИК: „Марія Башкірцева".
БАНДА: „Гірким чай в ген. Біа.
ГРАДІВА: „Їх Ексцеленція шофер".
КАСИНО: „Кабінет поспових фигур" (хорова фільма).
КОЛИСЕЙ: „Всі люди вороги", ревія: „Що любить жінки".
КОПЕРНИК: „Катеринка" (Фр. Галь).
МАРУСЕЧЬКА: „Катеринка" (Фр. Галь).
МІРАЖ: „Московські ночі", „Бастер в кожусі".
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Фліп і Флап як індійські шахівниці", „Віденські ночі".
ПАРС: „Петрусь" із Фр. Галь.
ПАЛЯС: „Дівча з Будапешту".
РАЙ: „Мушу бути молодим".
СВІТ: „Взяка".
СТИЛЕВЕ: „Наше сонечко" (Шерлі Темпль) і ревія".
ТЕНЧА: „Ф. 13. Екадрона юнаків".
ТОН: „Ешна армія" (комедія).
ЛІГА: „Все для перемоги" й ревія.
ПЛЕЯ: „Буря над світом".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(ул. Марисьва 5.)

Лаїс — Анан. Сіяв.

Закордонне радіо.

Субота, 8. лютого 1936.

Відень (506,8) 11.0, 13.15 Концерт. 15.45 Мандолинисти, 19.30 „Гостинниця над Білим Конем" муз. комедія Бенацького, 22.10 Форт. рестраль, **Братислава** (298,8) 17.35 Мадярські пісні, 19.15 Концерт орк., **Брно** (325,4) 17.10 „Швайцарська родина" оп. Вайгля, **Прага** (470,2) 18.45 Триста літ форт. музики, 21.15 Концерт, **Париж** (1648) 13.15 Легка музика, 21.05 Карнесиновий рестраль, 21.45 „Чудо" лір. драма Гю, **Білгород** (437,3) 12.15 Нар. пісні, 16.20, 18.15 Концерт, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, 18.00 Музика, 22.45 Вечір смеху й танку, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.00 Концерт, 16.00 Пісні й танки, 20.10 Задніх на аеду — веселий концерт, **Лейпциг** (382,9) 20.10 Від Штраусса до Легара, **Мінхен** (405,4) 11.00 Популярний концерт (Німецькі сопр.), 18.10 Дівчата співають, 18.30 Твори Н. Кімера — пісні й форт., 21.30 Сольо на акордеоні, **Будапешт** (549,5) 15.30 Легка музика, 19.00 Опер., 21.40 Циг. музика, 22.30 Концерт орк., **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Танкова муз., 21.35 Концерт квартету, **Рим** (420,8) 13.10 Концерт орк., 20.32 „Мефісто" оп. Боїта.

Неділя, 9. лютого 1936.

Відень (506,8) 11.45 Сучасна музика, 19.30 Популярна музика, 17.30 Барокко, 20.10 Невідомі пісні Шуберта Г. Мерако (сопр.), 22.20 Форт. рестраль, **Кошиці** (249,1) 18.00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 7.30, 12.20 Концерт, 9.19 Вок. концерт, 11.30 Квартет Гайдна, 14.30 „Дакме" оп. Делібеса, 20.20 Концерт рум. музики, **Париж** (1648) 12.00, 18.00 Концерт (Фел. Карна з гавайською групою), 17.00 Театр музики, **Білгород** (437,3) 12.00 Хор, 13.15, 16.00 Арії, пісні, танки, 20.00 „Дівча в Голландії" оп. Кальмана, **Берлін** (356,7) 10.00, 12.00 Музика, 14.15 Вес. вечірка, 18.00 Байки й легенди, 19.00 „Геновефа" оп. Ол. Екзебе, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Вес. поранок, 17.00 Муз. пополудне, 20.00 Вечір вес. пробовників **Кельн** (455,9) 9.30 Словно-муз. лядиція, 20.00 „Марта" оп. Фльотова, **Ляйпциг** (382,9) 11.30 Кантата Баха, 16.00 Концерт, **Мінхен** (405,4) 9.30 Камер. музика, 10.00, 14.00, 20.30 Легка музика, **Будапешт** (549,5) 12.30 Легка музика, 15.50, 17.00 Концерт орк. 20.00 Фестиваль Ліста, **Мілано** (368,6) 13.40 Розр. програма, 20.35 „Ла Реджінета делле розе" оп. Леонкавалло, **Рим** (420,8) 12.30 Солісти, 13.40 Легка музика, 17.00 Симф. концерт, 22.00 Танк. муз.

Львівське радіо.

Субота, 8. лютого 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дзвінок, 12.15 Огляд шк. видань, 12.25 Оперетков мельодії (спів, муз.), 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 14.30 Французька сучасна мельодія в гр. пл., 15.00 Романтичні іграшки, 15.15 Польська морська торгівля, 15.20 Біржа, 15.0 Концерт сальон. музики, 16.00 Лекція фр. мови, 16.19 Весела авд. для дітей: „Тонко Палюх у Львові". 16.45 Осн Польща співає, 17.00 Із тайн столиці: Шіп та насандра, 17.15 Новинки з гр. пл., 17.45 Саламандра, 17.50 Меч. Карловиц у Татрах, 18.15 Форт. твори в вик. Од. Оттанової, 18.40 Сальва рерум, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Як робить щоденник, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.41 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка. 20.00 Концерт орк. (Олена Азаревич сопран), 20.45 Веч. дзвінок, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Для закордону, 21.30 Вадені шепоти, карн. образці Теодозії Лісевич і Юрія Тепи, 22.30 Репортаж із ігрищ у Гармш-Партенкірхен, 22.35 Танкова музика.

Неділя, 9. лютого 1936.

9.00 Ранішня медиція, 10.00 Моцартова хвилина з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театр огляд, 12.15 Симф. поранок; у перерві в 13.00 Театр музики „Чорна жінка зі сонетом" одноактівка Б. Шова, 14.00 „Ганька" фрагм. із пов. Р. Тушовського „Спека", 14.20 Перша дія з „Богеми" Пучіні (солісти й орк.), 15.00 Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Рільнича скринька, 15.25 Популярна музика з гр. пл., 15.45 Гутірка: Хочемо боротися, 16.00 Для ст. дітей: Хвилина питань, 16.15 Бетовен: Серенада оп. 25. на флет, скрипку й альтовку, 16.45 Концерт хору, 17.00 Реклямовий концерт, 17.15 Ем. Кальман: Попурі з оп. „Княжна чардаша" та „Графиня Марица", в гр. пл., 19.40 Спортові вістки, 19.45 Літературні новинки, 20.00 Свято мадярської промови, хор, 20.45 Вибірки з твор в. Н. Підсудського, 20.50 Вечірній дзвінок, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Подорожуємо. На Гавайських островах, 21.45 Авдиція роздачі дещет бадання дітям, 22.00 Танк. музика з гр. пл., 22.30, 22.35 Репортаж із Гармш-Партенкірхен, 23.00 Танк. муз., орк.

Радіокутик.

АНГЛІЙСЬКА РАДІОФОНІЯ ПОШУКУЄ ТЕЛЕВІЗІЙНОЇ СПІКЕРКИ.

Телевізійна стація англійської радіофонії шукає спікерки. Це не легка річ знайти відповідну особу, бо й вимоги є великі. Не досить, щоб ця особа була „гарна" у звичайному розумінні цього слова; вона мусить мати риси надзвичайно правильні, пропорціональні й гармонійні, обличчя трохи витягнуте, а ціла постать мусить пропорційно відповідати розмірам екрану. Крім того спікерка повинна мати радіофонічний голос та вміти в ріжні потреби відіграти потрібну ролю на екрані.

ТЕЛЕВІЗІЯ І РАДІО В НІМЕЧЧИНІ.

Підчас відкриття радієвої виставки в Ерфурті 11. січня ц. р. голова німецької радієвої палати виголосив промову на тему господарських і програмових проблем німецького радіо.

Кажучи про радієвий промисл і торговлю, він м. ін. зазначив, що теперішній стан телевізії в Німеччині без огляду на успішний розвиток, ще далекий від такого поширення, яким тепер користується радіо. В ділянці телевізії ще не скоро дійдемо до „популярних приймачів". Тимто розвиток телевізії не повинен у жадному разі гальмувати торговлі й продукції радієвого приладдя.

РІЛЬНИЧА ПРОГРАМА.

У неділю 9. лютого год. 9.03 — „Рільнича Газета". Год. 15.00 — „Перегляд ринків рільних продуктів". Год. 15.15 — бесіда на тему праці селянок. Год. 15.45 — бесіда п. н. „Хочемо боротися" на тему продажі збіжжя без помочі торговельних посередників.

У понеділок год. 18.55 — Рільнича скринька".

У вівторок год. 18.55 — відчит п. н. „Що таке біржа?"

У середу год. 18.55 — бесіда про фінансово-рільничі приписи.

У четвер 13. лютого год. 18.55 — „Куток для сільської молоді".

У пятницю 14. лютого год. 18.55—„Рільнича скринька".

У суботу 15. лютого год. 12.15 — „Перегляд рільничої преси".

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.20—5 23.

Нім. марка 1·25—1·30, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 171.50—172·50, фунти стерлінги 26·10—26·25, австр. шілінги 98.00—99.50, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 33.50—35.50.

Золото: Долари 9.02—9.07, Рублі 4.75—4·85, Фр. франки 34.40—34·80, Корони 36·20—36·60, Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.28, Рублі 1.20, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 7-го лютого ц. р. кооперативам платив за:

		льоко Львів.
1 кг. масла десерового бльокового без опакування	. .	2·50 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням		2.54·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	. .	2·60 „
1 л. молока від 28. XII. 1935		0·14 „
1 л. сметани		0·75 „
1 к. яєць		3·80 „

Тенденція на масло вдержана на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 7. II. ц. р. платить своїм достанцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	1·10	зол
Курки товсті з острогами І. кл.	1.00	„
Індики товсті І. кл.	1.00	„
Пантарки товсті І. кл.	1.15	„
Качки товщені І. кл.	1.10	„

Приймає курки, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достанців.

НАУКА

Школа жіночого краю, шиття, зо делюванням, яку веде моделіст Бендер, дипльомований у Парижі, Дрездені, Відні, перенесена на вул. Осовінських 12, починає вечірні курси. 1098 10-12

КУПНО - ПРОДАЖА

Централя панчіх ПФАВ, Львів, Бойма ч. 12. поручає найсильніші вироби **найдешевше.** 1003 10-20

Комфортову парцелю в першій дільниці за 4.000 зол. продасть **„Трансакція"** Львів, Длугоша 1. 1094

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

Інжинір на постійній посаді (300 зол. місячно), кавалір, 29 літ, оженяться з бідною але доброю, скромною і господарною та інтелігентною панною. Поважні неанонімові зголошення зі знимкою до „Діла" під „Некрасавець". 45/56

РІЖНІ

Якщо тобі зникнуться капелюх дай відомити за 1 зол. до **„Капелльо"** Кентшинського 18. 1078 2-12

На карнавал убрання вінтові, смокінгові, фракові позичаємо. Ціни низькі Колодзейя 10. Тел. 215-37. 1074 4-6

Студент дає дешево лекції. „Діло" „Гімназія — народня". 1102 2-3

Бельгієць, студент, навяже переписку з молодою українкою для вивчення мови. Зголошення до Адміністрації: „Бельгієць".

Ритмічне заведення М. Блявштайна робітня канчукових стампілей і віддинарки таблиць. Львів, Сикстуська 23. Телефон 261-48. 1105 1—4

ОГОЛОШЕННЯ.

РИЗНИЦЯ

кооперативне Т-во в Самборі

поручає з нагоди близьких Великодних Свят свій багато засобленний склад церковних предметів, як: фелони, хоругви, прапори, стихарі, обруси, шалі до обходу, суконки на дарохранительниці, ручники до чаші, літони. Процесійні образи, стіні, до іконостасів, хоругов і плащениці. Хрести ручні, престольні, процесійні, патериці, вічні лямпи, пакуни, чаші, дарохранительниці, монстранції, підсвічники, ліхтарі, ліхтарні, гармонійні дзвінки і кадильниці.

Євангелія і всі парохіяльні книги і друки. Наблійте церковне світло й надило.

Кадили, хідники.

Приймає старі чаші до направи і позолочування і висилає вже посвячені.

Направляє старі фелони по найдешевшій ціні.

Приймає замовлення на іконостаси, престоли, проповідниці, **малювання церков**, золочення іконостасів по цінах поміркованих за повною гарантією так для греко-катол. як і православних церков.

Цінники даром і оплачені.

ДИРЕКЦІЯ

Важне для Управ Громад.

Значки для псів
Ковтки для худоби
Таблички на вози

достарчає

ФІРМА **Андрій Берлінський**
Львів, Шевченка 11. 1032 9-15

ГОРДІЙ БРАСЮК.

БЕЗПУТНІ

Ціна 0.50 зол., з почт. перес. 0.65 зол.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 31 (14.279). Львів, неділя 9. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік VII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060, 144.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Півріччо 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

МОЛОДА ГРОМАДА в дні 9. лютого п. р. в Театрі Ріжнородностей.
уладжує
СВЯТО В РОКОВИНИ БОЮ ПІД КРУГАМИ
Початок точно 12.15.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третого Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив всіх видів уділяє кредити на піднесення господарства і промислу.

Закарпатські українці - на Сибір.

ПРАГА, 8. 2. ПАТ. Як подає „Народні Освобозені" совітський уряд заявив чеському, що може приняти 50.000 лісових робітників, головно із Закарпаття та Словаччини. Уживалиб їх до лісних праць на Сибірі та по совхозах на схід від Уралу; приналиб їх також на постійно з рідними.

Австрійці невдоволені Штарембергом.

ВІДЕНЬ, 8. 2. ПАТ. В тутешніх політичних кругах закидають віцеканцлерові Штаремберґові, що він надто підпав впливові Тітулеску підчас паризьких розмов. Штаремберґові — мовляв — не слід було признавати питання реставрації Габсбурґів неактуальним, ані зобовязуватися на змінювання державного устрою без порозуміння з Малою Антантою: це чисто внутрішня справа Австрії.

ШТАРЕМБЕРҐ ІДЕ ДО РИМУ?

ПАРИЖ, 8. 2. ПАТ. „Матен" твердить, що кн. Штаремберґ задумує в найближчому часі виїхати до Риму, щоб перебалакати з Мусолінієм.

Морська конференція.

ЛЬОНДОН, 8. 2. ПАТ. На вчорашньому засіданні технічного підкомітету роззброєнної конференції всі делегати предложили внески щодо якісного обмеження воєнних суден. Розходження між поодинокими внесками чималі. Англія пропонує для панцирників 27000 тон і 12-цалеві гармати; Франція й Італія — 27.000 і 14-цалеві гармати. Злучені Держави — 35.000 тон і допускають 14-цалеві гармати. Можливо, що всі погодяться на 32.000 тон і 14-цалеву артилерію. Дискусія почнеться в понеділок. Конференція ледви чи покінчиться цього місяця.

Галицька Каса Ощадности
у Львові
видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.
ВКЛАДКИ
ощадностеві зложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.
ФОНД
резервовий понад 4.000.000 золотих
6/45

ПІДВИШКА ЦІНИ КОРАБЕЛЬНИХ БІЛЕТІВ.

ЛЬОНДОН, 8. 2. ПАТ. На т. зв. північно-атлянтійській конференції між представниками корабельних ліній дійшло до порозуміння між компаніями Кунард Лайн, Гвайт Стар Лайн та американськими товариствами. Рішили підвести ціну пасажирських білетів.

Англійський промисл на услуги війни.

ЛЬОНДОН, 8. 2. ПАТ. Як подає „Дейлі Телеграф", у Льондоні вкінчують пляни своєрідного „міністерства озброєння". Його завданням булоб: скоординувати державне та приватне виробництво у цій ділянці та зорґанізувати промисл так, щоб у потребі він міг негайно перейти з мирного стану на воєнний. Той самий часопис згадує, що британський уряд задумує приспішити програму дозброєння так, щоб вкінчити його до 1939 року. Необхідні на покриття дозброєння 300 міліонів фунтів мазаб дати т. зв. „позичка оборони". Пояснення в цій справі дістане парлямент у початках березня.

ДИМІСІЯ ГУБЕРНАТОРА МАЛЬТИ.

ЛЬОНДОН, 8. 2. ПАТ. „Морнінґ Пост" повідомляє: Губернатор островів Мальти генерал сер Давид Кемпбел думає уступити через лихий стан здоровля.

Кокосові горіхи причиною заворушень.

ЗАНЗІБАР, 8. 2. ПАТ. На тлі стандаризації й поділу на ґатунки кокосових горіхів, призначених на вивіз, повстали в султанаті Занзібар, у Африці, кривові заворушення. Юрба знищила почтовий будинок, убила одного поліціянта й ранила 3 урядовців-европейців. Усяку торговлю в місті перервали. В султанаті напруження. Підчас заворушень ранили двох англійських старшин легко, двох інших важко; один з них помер. З міста Дар-Ос-Салям (на протилежному березі британської мандатної кольонії Кенія) причалило 100 поліцаїнів. (Від Ред.: Султанат Занзібар, підчинений британському протекторатові, обіймає острів цієї самої назви, при східному березі Африки. Англійці уладили там важну вуглеву пристань)

Австрійський прокуратор — націонал-соціялістом.

ПАРИЖ, 8. 2. ПАТ. Авас подає з Відня: Чимале враження зробило увязнення під замітом націонал-соціялістичної діяльности прокуратора Кауера, якого завданням було саме поборювати гітлерівську пропаґанду між молодю. У звязку з цією справою увязнили у Відні разом 28 осіб; в їхніх помешканнях найшли обтяжуючий матеріял.

АРЕШТУВАННЯ АВСТРІЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

ВІДЕНЬ, 8. 2. ПАТ. У місцевости Гауден у Горішній Австрії арештували 20 комуністів за конспіративну діяльність.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Вбивство Густльофа.

Львів, 8. лютого 1936.

У вівторок увечір у містечку Давос у Швайцарії (славному з санаторії і зимових спортів) молодий югославянський жид Давид Фрункфуртер застрілив в його помешканні кермайчча місцевої мотереольоґічної стації Вільгельма Густльофа, провідника швайцарських німецьких націонал-соціялістів. Мотиви вбивства: пімста за переслідування жидів у Німеччині. Вбивник уперше у своєму житті побачив свою жертву, коли стріляв до неї: спеціяльно для тої цілі приїхав до Давос і пішов до Ґустльофа. Вбив його виключно тому, що той був „націонал-соціялістичним аґентом".

Таким робом маємо новий політичний атентат, новий акт терору, спричинений національними переслідуваннями. Очевидно, що з огляду на терен вбивства, на особу і вбитого і вбивника і на мотиви вбивства — цей новий терористичний акт відбився голосним відгуком у всій міжнародній пресі. Здається, що колиб не та обставина, що саме тепер відбуваються у Німеччині олімпійські ігрища і що німці не хотять вносити дисонансів в атмосферу міжнародньої злагоди, німецька преса булаб мабуть приневчувала тому вбивству ще більше місця і зробила з його приводу ще більше шуму. Але й так шум уже достаточний, щоб зактуалізувати цілу низку проблем: передовсім загал: проблему терору, його причин і його наслідків, далі — питання німецького націонал-соціялістичного режиму та протижидівської акції, опертої на теорії расизму з одного боку і протинімецької та протигітлерівської пропаґанди всієї міжнародньої жидівської преси, не тільки формально жидівської, але й тієї, яка фактично опанована жидівськими журналістами.

Тема нова і справді мало нового можна сказати при тій нагоді, — це перший наголі і — на превеликий жаль — мабуть і не останній. Переслідування одної частини народу другою, цілої одної національности другою національністю через політику, оперту на засадах, які не признають фактичної рівности чи то громадян чи народів. Переслідування, оперті на засаді одинонаціональної держави, як ідеалу, до якого слід змагати всіми можливими засобами, всіми тамтими законами та й позазаконними методами насильства. З другого боку терор, як реакція проти насильства, — реакція емоціональна, психольоґічно зрозуміла, політично зовсім недоцільна: так само недоцільна, як недоцільною є політика що до того терору штовхає одиниці, перейняті до глибини всієї своєї істоти почуттям власної кривди.

Коли йде мова про німецько-жидівські відносини від часу приходу в Німеччині до влади націонал-соціялістів, то, здається, дві річи не підлягають сумнівові (коли судити хоч трішки обєктивно і не питати безпосередньо заінтересованих, себто націонал-соціялістів і жидів, які стоять на непримиренних противлежних становищах фанатиків): 1) що німецький нарід і німецька держава мали право виступити проти суприматії жидів, проти надто великих впливів жидівської меншости у всьому німецькому національному й державному орґанізмі і 2) що засади расизму, оперта на дискримінації жидів, як народу, і спосіб ведення нової внутрішньо-національної політики III. Німеччини були від початку того роду, що мусіли викликати найбільше огнищем

АНТИМАҐНЕТНИЙ

ля в усіх жидів на світі та поважні застереження всього культурного світа, що тримається напрямних християнізму. Нема дальше й ніякого сумніву, що жиди у протинімецькій кампанії переступають межу.

Вони, жиди, не викликували би вражіння, що перетинають струну у слушній боротьбі за свої права (хто кому може відібрати право боротися за свої права в усіх ділянках у всьому світі?), коли-б не той жалюгідний факт, що саме жидівська преса відзначається подиву гідною байдужістю, коли річ іде про терпіння інших народів, чи про праці інших народів і їх боротьбу проти насильства. Та солідарна мовчанка і байдужість чи навіть яскраве проведування неохоти цікавитись отими „дразливими" справами, з другого боку та надзвичайна солідарність і ревність всієї світової жидівської преси, коли річ іде про підкреслювання кожної жидівської кривди, це дуже пекуче, яке мусить кидатись у вічі, коли річ іде про активний антисемітизм та реакцію жидів у формі терору.

Вільям останнє число „Хейлі" (з 8. ц. м.): маємо там гарну з публіцистичного огляду, в поетичним полетом і переконливими аргументами невеличку статтю п. Г. Г. п. н. „Давид Франкфуртер". Кажеться там про „розпукою підсвідомого справника, який відчув „внутрішній примус тимного протесту проти сили"; читаємо там, що „у систему, а не в людину била рука 26-літнього жида", читаємо бідкання, що німецька антисемітська течія „стрінулась з бездушною пасивністю світа, глухого на мартирольоґію і гегемну сучасної експатенції жидівства". Все це дуже гарні слова. Але чому читаємо їх тільки тоді, коли безпосередньо заінтересований жидівський світ, коли мова іде про жидівського атентатчика?! Чому подібного голосу жидівського публіциста не чуємо нічого, коли річ не іде про жидів і жида?! Чому ми ніяк, досі не знаємо ні одного випадку, щоби якийнебудь поважний жидівський часопис висловив своє обурення на „бездушну пасивність світа" супроти мартирольоґії, яку переживає український нарід у Совітах, під безглуздим московським режімом? Чому так рідко і тільки під натиском української преси чуємо застереження поважних жидівських публіцистів проти того, що така величезна, непропорціонально велика скількість жидів лінша на активну працю і підтримує того московсько-большевицького режіму, який стає гегемною для мільонів великоросійського і нежидівського населення?! Чому у цій справі ми не чули ні одного голосного на ввесь світ протесту могучої сіоністичної організації, яку пропив теж би московський комунізм!

Як довго не стане в усьому світі річю аксіоматичною, кожній культурній людині відомою, що все світове жидівство співчуває з недолею кожного народу, що все світове жидівство протестує проти всякого гнету й обурюється на тих своїх земляків та явно осуджує їх за впрягування себе до воза, чужинецького експатеріяційного походу, як довго самі жиди ніде на світі не будуть старати своєю поведінкою чималим економічним гнету для інших народів, так довго не можуть мати претенсій, щоби ввесь світ і всі його народи співчували з ними, жидами, в їх недолі так, як себе вони цього бажають.

Атентат у Давос долі жидів не обезкишить. Націонал-соціялістичний режім напевне під впливом стрілів Франкфуртера лагіднішим не стане. Стріли Шварцбарта не переконали українців, що Симон Петлюра був винуватий за погроми, і стріли Франкфуртера не переконають німців, що Ґустльоф мав відповісти життям за антисемітський похід націонал-соціялізму (ріжниця та, що вона сумчи погромниками ні один українець з погромами не солідаризувався, а чимало німців признає слушність вірнерських законів). Але й цей факт проблеми терору не розвязує: як довго істнуватимуть переслідування, так довго істнуватиме терор. Чи світ стрілі йде до того, щоб усвідомити явище всякого переслідування?!

Українська Нац. Партія в Румунії.

Чернівці, лютий 1936.

„Українська Національна Партія в Румунії" не виявляла в останніх двох роках такої рухливости, як перед пяти роками. Режім ліберального (!) уряду значно зменшив можливости організаційної та партійної праці по селах Буковини. З другої сторони влекшив цей уряд рівним політичним румунським ґрупам (Куза-Ґоґи, д-ра Вайди та ґеґер. Кантакузіно) аґітаційну діяльність на провінції. Віча У. Н. П. відбувалися в останнім часі дуже рідко, а „конґреси" цих правих румунських груп частіше. Завдяки чималим фондам, якими всі партії розпоряджають то прихильному становищу адміністраційної влади — вдалося їм „підійти та зорганізувати навіть периферійні повіти, заселені румунами" (так писали рум. ґазети).

Треба признати, що властиву організаційну дрібну роботу та аґітацію цих крайнє правих „фронтів" ведуть не так румуни із старого королівства, як доморослі студенти, буковинські румуни (часом із нерумунськими назвищами). Доступ до села із „румунським населенням" улекшують собі представники цих трьох фашизуючих ґруп не тільки протижидівськими виступами тім, де населення потерпіло через лихварство (сторожинецький повіт), але й пропаґандою словом, веденою самими румунами в українській мові.

Розуміється, що невелика У. Н. П. не може дорівняти своєю діяльністю систематично веденій „дрібній роботі" згаданих рум. партій. Не тільки брак фондів, великі труднощі від адміністративних кол, але й брак доросту молодших сил задержали У. П. Партію на її первісній організаційній стині. Це не так вина її проводу, що не вмів притягнути свіжих сил до співпраці, як молодих студентів, критично наставлених до „угодовської організації У. Н. П.".

Багато із наших студентів покинуло рідні села й записались на ріжні факультети в Чернівцях. Не всі вертаються назад до своїх збідніли сіл. Не діставши посади (коли скінчили студії, то і про посади ще можуть мріяти) — вони марно тратять час у місті. Лиш одиниці із студентських козацтв „Запороже" та „Чорноморе" працюють у просвітних установах („Українська Школа", „Українська Бесіда", „Книгозбірня"); у музичних товариствах („Буковинський Кобзар", „Мужеський Хор", „Міщанський Хор") та у спортових організаціях. Звичайно це ті самі люди, які розписаються просто по всіх установах, бо більшість політикує... в теорії. Одні критикують нашу політику в Галичині (порозуміння УНДО з польським урядом) та з авторитетними жестами творять „нові ідеольоґічні цінности", яких вони самі не вміли перевести в життя.

Вони видвигнули теж старомодне питання: „старі та молоді" і в теорії, тільки словами, побоюють деякі установи. Замісць, напр. перетворити „старечу УНП" та в співпраці доказати свою вищість, студенти зменшують своєю тактикою розвагу.

БОЛЕЩИ
ҐРИПИ
ВЖИВАЙ
ОРИҐІНАЛЬНИХ
PASTILLES
VALDA
Продають в аптиках
і аптичних складах.

дорів давній авторитет цього політичного (до речі: одинокого) представництва українського народу в Румунії.

Другі — а вони становлять, на жаль, більшу частину української студентської молоді — творять зовсім пасивну і тимсамим неґативну частину молоді. Тут уже вина провідників наших установ, яким досі не вдалося зацікавити та притягнути цей „мертвий капітал" до праці.

І тут лежить одно з основних питань дальшої успішної діяльности УНП та гідного виконання нею її передового завдання: обєднати всі верстви українського населення в Румунії для збереження й обезпечення ще істнуючих і для виборення законно належних йому прав культурних, економічних, соціяльних і політичних.

Предсідник УНП посол д-р В. Залозецький запевнив нас, що „без огляду на всякі перепони та труднощі, УНП веде далі свою внутрішню організаційну роботу у формі обєднених віч. Таке віче відбулося в минулім місяці у Вашківцях над Черемошем. Вже в найблизшому часі відбудуться подібні віча і по інших повітах (чернівецькім та радовецькім).

Назверх діяльність УНП обмежується до посольських заяв. А про недавню заяву посла д-ра Залозецького ми вже в „Ділі" писали.

Д-р О—ко.

З нашої кооперації.

КАЗКА ПРО СУБВЕНЦІЇ.

„Господ.-Кооп. Часопис" у ч. 6 пише під цим наголовком ось що:

„В 33. числі краківського „Ілюстрованого Куріера Цодзенного" появилася стаття Альберта Сумінського п. н. „Порозумене, але і оброни польскосьці в Малопольсце Всходней". Автор каже, що він у своїх попередніх статтях, друкованих у цім же щоденнику, не тільки ствердив, але й доказав: „1) що українська кооперація є субвенціонована урядом; 2) що „пакування польських грошей в українську кооперацію, коли українці є для поляків ворожо настроєні, є що найменше недоцільне".

Дирекція Р.С.У.К. ще раз стверджує, що українська кооперація ніяких субвенцій від уряду не побирала і не побирає та що всі закиди, роблені А. Сумінським з цього приводу, є чистою і свідомою неправдою та наклепом в цілі підбурювання польської опінії проти української кооперації, яка розвивалася й розвивається **тільки** на основі самопомочі, зусиллями і працею своїх членів та свого проводу".

ВІДОЗВА МІЖНАРОДНЬОГО КООПЕРАТИВНОГО СОЮЗУ.

У звязку з нехітю до кооперації, а навіть з переслідуванням кооперативного руху в деяких державах видав Міжнародній Кооперативний Союз відозву-маніфест, в якій зясовує значіння кооперативного господарства для людства і подає ще раз „до відома народам та урядам усіх країв" принципи і провідні думки, на яких збудований кооперативний рух. Обговорюючи три головні засади кооперативного руху: 1) явне і добровільне членство, 2) демократичний устрій і 3) товаровий зворот при закупах, себто розподіл надвишки поміж членів відповідно до закупів, а не відповідно до вложеного капіталу, пишеться тим:

„На цих вище представлених принципах збудували, згуртовані в Міжн. Кооп. Союзі національні кооперації, держави в державах і народні обєднання. Цей увесь рух представляє практичну спроможність створити новий господарський лад. Новий господарський лад потрапить заступити капіталістичну, на виску побудовану систему, потрапить знову привернути рівновагу господарського положення світу, вдержати його завдяки своїм засадам і тимсамим дати запоруку світового мира".

Дальше зясовує відозва ріжниці між кооперативною та капіталістичною господаркою. Висновки відозви спрецизовані в таких словах:

„Міжнародній Кооперативний Союз домагається для кооперативного руху світа признання, яке забезпечили собі на кооперативнім полі його сорок членів-держав через створення обєднання народів. Це обєднання стоїть на такій широкій підставі, як і ціле людство. Він вимагає для ріжних національних кооперацій: а) рівної спроможности розвитку, як це має кожне інше господарське підприємство, б) правної охорони від держави при виконуванні її незаперечних громадянських прав, в) огляду на її господарський характер і достаточної забезпеки її самоуправи там, де ввели державну чи планову господарку.

ЗМЕНШУВАННЯ БОРГІВ ПО КООПЕРАТИВАХ.

Велика протиборгова акція, яку від 1931 р. веде Ревіз. Союз Українських Кооператив, зменшила сильно у своєму загальному висліді стан боргів по кооперативах, та все таки досі не змогла знищити цієї язви, що підкопує нашу кооперацію. Доказом цього те, що з кінцем 1934 р. 2.029 кооператив для загального закупу і збуту членів Р.С.У.К., виказали ще боргів на суму 2 мілони 41 тисяч золотих, себто пересічно 1.006 зол. на одну кооперативу. Це дуже велика сума як на матеріяльний стан наших кооператив і ду-

же часто сума боргів перевищує цілий маєток кооперативи. Одначе коли порівняти суму розборгованих капіталів у попередніх літах, бачимо, що справа ліквідації боргів все таки пішла вперед. Вистане сказати, що в 1930 р. наших 2.341 кооператив (разом з волинськими) мали 4 міліони 30 тисяч зол. на боргах, себто пересічно 1.772 зол. на одну кооперативу. В 1934 році темпо ліквідації боргів трохи звільнилося, бо з 1062 зол. на одну кооперативу в 1933 р. впало тільки на 1006 зол. Обчислень за 1935 рік ще нема. Можна сподіватися, що цей рік викаже дальше сильне поменшення боргів, тому що в цім році Р.С.У.К. клав особливий натиск на цю справу.

КУРСИ ВИШКОЛУ КООПЕРАТИВНИХ РОБІТНИКІВ.

Цьогорічна зима принесла зі собою оживлений рух у ділянці кооперативного доочного навчання, себто доочних курсів по повітових осередках з метою вишколити кооперативних робітників. І так з важніших курсів слід згадати: у грудні м. р. відбувся семиденний курс для книговодів у **Бібрці**, в якім взяло участь 22 кооператорів; пятиденний курс для книговодів у **Яворові** (18 учасників); 20-денний курс (загальноосвітній з увагою до кооперації) в **Раві Руській** (24 учасники); 20-денний кооперативний курс у **Сокалі** (43 учасники), семиденний курс для книговодів у **Скалаті** (22 учасники). Тепер ще відбувається два і півмісячний курс для книговодів у Станиславові. Поза заочними кооперативними курсами Р.С.У.К. такі доочні кооперативні курси дуже потрібні і можна сподіватися, що вони дадуть чимало нових ідейних працівників нашій кооперації, а також дошколять давніх.

ОСНУВАННЯ КОМІТЕТУ ОРГАНІЗАЦІЇ КООПЕРАТИВ (К.О.К.) У КОМАРНІ.

На окремій нараді кооператив Комарнянщини в січні ц. р. засновано в Комарні Комітет Організації Кооператив (К.О.К.) як організаційно-інструкторський осередок. Досі кооперативний район Комарнянщини належав до Союзу Кооператив у Рудках, який нікщо не мав змоги обслугувати комарнянські кооперативи ні організаційно ні торговельно. Після дискусії нарада заявилася теж за упрухомленням товарової складниці в Комарні. На чолі К.О.К. станув м-р Вол. Ковтун. Рішено робити заходи, щоб кооп. „Народня Спілка" в Комарні відкрила гуртівню для кооператив Комарнянщини. На отворення і ведення гуртівні складатимуть кооперативи уділи.

РУХ ЧЛЕНІВ В Р.С.У.К.

У грудні 1935 р. і січні ц. р. приняв Р.С.У.К. у свої члени 7 нових кооператив, вичеркнув зі своїх членів 9 кооператив і видав засвідчення, потрібні до судової реєстрації, 35 новозаснованим кооперативам.

В. Л.

ВУЛИЧНІ БОЇ В СИРІЇ.

БЕЙРУТ, 8. 2. ПАТ. Після промов, виголошених у мечеті, юрба вийшла на вулиці міста Гома та кинулася бити шиби. Поліція не зуміла опанувати ситуації, тому прийшло на поміч військо, яке стало стріляти. Є чимало ранених та 3 убитих. Теж і в місті Гомс вибухли заворушення.

ЄРУСАЛИМ, 8. 2. ПАТ. Генеральний страйк у Сирії не слабне. З огляду на заворушення відложили переговори між провідниками сирійських партій та високим комісарем де Мартелем. Останній, як кажуть, має виїхати до Парижа.

Білий пропагандовий тиждень

(10. II. — 28. II.)

ЗЖЕ в понеділок 10. Ц. М. починаємо нашу пропагандову продажу **з 15 проц.** опустом від наших постійних виставових цін. — **Фабрика Білля „АСТРА", Львів, вул. Сикстуська ч. 2.**

СМЕРТЬ КАРДИНАЛА.

РИМ, 8. 2. ПАТ. Помер кардинал Люіджі Сінчеро, секретар Святої Колеґії. Кардиналом став 1923 року.

ПОЛІТИКА СИЛЬНОЇ РУКИ НА ЛИТВІ.

Авас повідомляє з Ковна: На основі закону про товариства міністер внутр. справ Литви розвязав такі політичні угрупування: христ.-демократичну партію, соц.-демократичну партію, мірселянський союз, союз молоді й союз хліборобів. Діяльність цих організацій припинили були ще 6. грудня м. р.

Як большевики описують Европу.

Большевицькі провідники визначаються надзвичайним хистом вважати або удавати, що вважають, своїми досягненнями річи, які з погляду сторонньої людини не можна назвати інакше, ніж втратами. Отже цілковите відступлення з позицій комунізму, яке помічається впродовж останнього півроку, большевицька преса старається представити як нові большевицькі перемоги і то в спосіб, який показує, як мало дбає вона про опінію своїх читачів. У московській „Правді" з 24. січня читаємо статтю, яка вихваляє знесення хлібних карток і впевнює, що під совітською владою СССР тече медом та молоком в той час, як „в решті світа буржуазія примушує нарід шукати собі пожиги в помийних відрах та в купах відпадків і дбає про остаточне винищення народніх мас голодом". Тому, продовжує часопис, „наш край є зараз єдиний у світі, де нарід не лише має що їсти, але де постачання мяса, товщу, цукру, тощо, поліпшується з дня на день". Цікаво, що таку нісенітницю пише часопис, який має широке розповсюдження за кордоном в той час, як його редактор добре знає, що в СССР пожива коштує в 6—10 разів дорожче, ніж в Парижі та що в Европі взагалі не знають, що таке мясне або цукрове питання

Льос І. кляси з колектури

РАВІЧ і Ска - Львів, пл. Марійська 4.

Шарль Рапопорт з „Ізвєстій"

на сторожі міжнародньої моралі.

(Репліка проф. Шульгина на сніданку журналістів у Парижі).

Дня 22. січня ц. р. в Парижі відбувся черговий сніданок журналістів, на якому обмірковували пекучу проблему: чи можна ще вирішити мирним шляхом італійсько-абісинський конфлікт.

Загальна відповідь досить песимістична. Великий знавець справи, не журналіст, а голова залізничої компанії в Абісинії, п. Кот, думає, що все залежить від вислідів останніх боїв. Але італійці можуть рахувати більше на економічні, як на територіяльні уступки негуса, який ні в якому разі не зможе погодитись добровільно з тим, щоб віддати ширші простори свого царства.

Так говорить фаховець, журналістиж трохи втомлені цим конфліктом. Загальна думка, що треба з ним скінчити, бо в Европі й на Далекому Сході має незабаром прийти до таких зазіріох, що з ними цього кольоніяльного конфлікту і рівняти не можна. Краще зробити навіть маленьку „несправедливість", аже треба кінчити...

Відомий економіст досить лівого напрямку, п. Делезі, особливо яскраво формулував цю тезу. Він звернув увагу на перенаселення і в Німеччині, і в Італії, і особливо в Японії. Нації поділилися на задоволених і незадоволених. Може бути в принципі за санкціями, але це не вирішує справи. Треба подумати, як по суті розрішити ці конфлікти, як задовольнити тих, що мають якісь підстави до невдоволення.

Було ще багато інших, більш або менше цікавих і оригінальних промов. Говорилось (бельгієць) і про необхідність реформувати Лігу Націй, щоби вона була в силі реформувати світ.

На сніданку був м. ін. представник совітської амбасади та Шарль Рапопорт з „Ізвєстій", своєрідно популярний у париських колах. Голова запропонував був першому забрати слово, але той рішуче відмовився. Дуже неохоче — ми побачимо, чому саме — забрав нарешті на кінці слово Рапопорт. Маленький, сутулий, грубий, досить брудний, він зовсім заріс бородою, окуляри прикривають маленькі сірі очі, які уважно поглядають навколо. Симпатій ця фігура викликає мало. І от почав він говорити про страшну загрозу з боку Японії та Німеччини, про їх озброєння, про капіталізм, про імперіялізм, і нарешті (з великим патосом) про... міжнародню мораль, на сторожі якої стоїть головна опора миру й Ліги Націй — Совітський Союз.

Професор Шульгин, що його присутність так не подобалася совітським агентам, негайно заго-

ПРИ АСТМІ, недугах серця, грудних терпіннях і олегочної, залозах, ракітизмі, побільшенні залоз і волях, природна гірка вода FRANCISZKA-JÓZEFA є дійсним засобом, що регулює функції кормового проводу. Поручають її лікарі.

ВТИХОМИРЕННЯ

болю при помочі виробленої в краю Аспірини зі знаком „Баєр" у формі хреста на опакуваннях і таблетках.

ASPIRINA BAYER

Можна дістати у всіх аптиках. Ціна за 6 табл. тепер уже тільки зол. 0.90, за 20 табл. зол. 2.25.

лосився до слова. Наводимо його промову майже в цілости:

„Пан голова мав рацію: всі промовці внесли щось оригінального. Здається, вже все сказано і я не претендую, що внесу щось нового; хочу тільки зробити кілька окремих уваг з приводу думок попередніх промовців.

Коли п. Кот дав субстрат фактів для цих дебат, п. Делезі поставив найгрунтовнішу проблему: є народи задоволені й незадоволені. З цим доводиться рахуватись, але до цього маю додати ще одно: крім незадоволених народів є ще й такі, яких зовсім усунуто з міжнародного життя, які позбавлені права на вільне виявлення своєї волі. До таких народів в першу чергу належить нарід український.

Друга увага: наш бельгійський товариш вказав, що Ліга Націй, щоби виконати свою місію, мусілаб зреформуватись і не мати у своєму складі таких держав, як напр. Ліберія. Нагадаю, що в час, коли приймали у Женеві до складу Ліги СССР, кілька держав, в першу чергу Швайцарія, Голяндія та Португалія, але й почасти Бельгія висловилися рішуче проти цієї кандидатури. Ми, представники поневолених націй, рішуче приєдналися до цих протестів з тої простої причини, що збройна й підступна окупація одної країни другою навряд чи допускальна з погляду пакту Ліги Націй. Остання придбала начебто 170 міліонів населення до свого складу, але питання в тому, що виграла вона з погляду моралі, з погляду свого престижу у світі?

Нарешті ще кілька уваг: п. Рапопорт цитував тут промову червоного маршала Тухачевського, виголошену на зїзді совітів, і говорив про страшні зброєння Японії та Німеччини. П. Рапопорт забув додати, що тойже промовець і його товариші отверто говорили про ще страшніші зброєння самої Москви...

П. Рапопорт промовляв тут з таким надхненням про „імперіялізм капіталістичних держав". Він забув лише додати, що існує ще й **червоний імперіялізм.** Правда, Україну, Кавказ та Туркестан не відділюють від Москви океани, але це тільки їх нещастя, бо це дає Москві можливість з особливою силою експльоатувати ці свої багаті кольонії. Якеж право має Москва удавати з себе чемпіона „визволення" кольоніяльних народів на цілому світі?!

Чи повинен я після цього додати, що про „міжнародню мораль" п. Рапопорту слід би було щонайменше мовчати. **Коли рекомендуєш другому чистоту, слід поперед умитися самому** (загальний сміх).

Ще одна і остання увага: п. Рапопорт говорив нам про свою гарячу любов до Ліги Націй. Любов не тільки гарячу, але й спонтанну (сміх), бож він сам і його товариші більш як десяток років не говорили інакше про неї, як з найлютішою ненавистю. Але й п. Рапопорт, і п. Літвінов не вирішили ще собі одної проблеми: вони й досі не зробили ще вибору між Лігою Націй і одною „скромною" установою, що робить свого роду конкуренцію останній, — я маю на увазі „Комінтерн". П. Рапопорт певно, так само як і я, читав промову п. Дімітрова (у виданню Госіздату) на останньому конгресі Комінтерну, де генеральний секретар Комінтерну рекомендував спершу створити „спільний фронт" від радикалів до комуністів, а лише потім прийти до справжніх рішень — до громадянської війни на цілому світі та до диктатури пролетаріяту. Не входжу тут в розгляд того, які принади має комуністичний рай, але ставлю тільки одно й останнє питання: чи ця кривава мета Комінтерну сходиться з тими завданнями, які ставить собі Ліга Націй?"

Промову зустріли досить рясними оплесками. Дехто гаряче стискав руку промовця. Але цікаво відмітити, що щире співчуття, яке виявлялося на обличчах підчас промови, було значно більше, ніж то виявляли оплески: панове, що сиділи ближче до полпредського представника, поглядали іронічно на нього, але плескати всеж не рішались. Настрої весни минулого року, гаряча любов до червоної Москви у буржуазної Франції дуже помітно ослабли, зблідли. „Все йде, все минає"...

Голова бенкету, трохи збентежений, дивиться просто на Рапопорта та голосно запитує: „хто ще зголошується до слова?" Але до слова більше ніхто не приходить. П. Рапопорт сидить, схиливши голову. Давати репліку, це значить знов викликати мову і ще, може, ґрунтовнішу атаку тих несамовитих українців...

ВСІ ЙДЕМО

НА ВЕЧЕРНИЦІ „ОСНОВИ" (11. II.)

З життя Підкарпатської Руси.

До крізи в головстві „Учительської Громади".

Прага, лютий 1936.

До нас, до Праги, доходять з Підкарпатської Руси цікаві, але разом із цим якісь дуже неясні вісти. Після виключення із соціял-демократичної партії кількох тамошніх українців за „націоналістичний ухил і за нарушення партійної дисципліни" та після резиґнації з головства „Учительської Громади" бувшого посла Юліяна Гусная приходить нова сензаційна вістка: соціял-демократична партія примушує скласти головство „Учит. Громади" її теперішнього голову, посла Юліяна Ревая. Щож сталося? На жаль, ми ще не маємо безпосередніх відомостей з кругів самої „Учительської Громади", тому обмежимося покищо до зреферування того, що про цілу ту історію подає ужгородський кореспондент „Лідових Новін":

Бувший посол, берегівський шкільний інспектор Ю. Гусная, приняв був свого часу головство підкарпатської „Учительської Громади", що обєднує понад 1.300 учителів, за згодою своєї, себто соціял-демократичної, партії. Колиж ось недавно він з цього головства зрезиґнував, то це сталося знов під натиском тої партії. Ці факти показують, що хоч „Учительська Громада" по суті є становою організацією, то політично співпрацювала із соціял-демократичною партією і що були якісь поважні причини, які тепер довели до розриву тої співпраці. Причини ці такі: Перед виборами до парляменту „Учитель-

ДОРРІТ ЛІНК.

НЕЗАБУТНЯ ЖІНКА.

Жак розсівся вигідно у клюбовім кріслі і сказав до своїх приятелів:

— Знаєте, є такі жінки, що спомин про них залишається вам про ціле життя...

Його приятель Ґастон перебив йому і почав оповідати:

— Маєш рацію. Я теж нагадую собі такі ріжні жінки, головно ті, які памятаю ще з молодечих літ. Було це одного пополудня, восени, у паризьких часах. Ніколи я цього не робив, але саме тоді перший зробив спробу, щоб підійти до незнайомої мені прегарної молодої дами. Вона була, як то кажуть, мій тип. Висока, струнка, з ясним голосним, темними, проникливими очима і ніжною церою, якби із слонової кости. Коли йшла, то мала в собі щось легкого, повного грації і такої привабн, що я не міг стриматись, щоб не наблизитись до неї. Я їхав за нею яко мога у близькій відстані ріжними вулицями. По дорозі вона зупинала до ріжних крамниць, а я чекав на неї по дворі, аж вийде. Так їхав я за нею вже повну годину, коли вона нараз на одній великій вулиці серед юрби нараз повернулась і сказала:

— Подивляю вашу витревалість, мій молоде, чи вам уже прецнї не набучився цей прохід?

— Вибачте, пані... але я так поневолі... я мусів їхати за вами...

— Справді? — і всміхнулась — коли це вам робить таку велику приємність, то будь ласка...

Хвилинку завагалась і сказала:

— Як вам так дуже приємно, то можете сьогоднішній вечір провести зі мною...

Я почервонів від радощів і почав гикітися:

— Високоповажана Пані...

Не знаю, що я говорив далі.

Була більш-менш 7-а вечором і ми находились недалеко ресторану „Конкордія"

— Коли не маєте нічого проти, то ми могли би тут повечеряти — сказала.

Я, очевидячки, згодився і ми ввійшли до середини. Молода дама зовсім свідомо, якби зумисне, вибирала найдорожчі страви, найрідші вина і на десер такі добірні екзотичні овочі, що їх ціна була рівна коштам моїх вечер за цілий місяць. Настрій її весь час змінявся: то ніжно жартувала, то до веселих, безжурних фраз вплітала глум, і може саме тому видавалась мені ще цікавіша, ще чарівніша, як за першим враженням. З розмови і з вимови міг я згодом переконатись, що ця елеґантна парижанка — з походження шведка. Хоч ставив я їй ріжні запити про її особу та спосіб життя, вона зручно вимикала відповіді і завертала розмову на звичайні буденні теми.

Коли кельнер приніс мені рахунок, мене наче жаром обсипало. Але моя дама зовсім спокійним тоном запропонувала:

— Може би ми пішли на яку ревію?

Я згодився і ми поїхали до театру. Я купив льожу і моя товаришка була в якнайкращому настрою. Коли вистава скінчилась, зідхнула вона у легкому тоні:

— Но, щож, мій приятелю, тепер мусимо розстатись!

Цей зовсім байдужий тон вразив мене дуже і я зареаґував на нього схвильовано:

— Алеж, пані, маємо ще час... цеж щойно одинацять.

Вона засміялась. За хвилину докинула.

— Я мушу вже вертатись до хати, але дайте мені, будь ласка, свою адресу, я напишу до вас.

Я написав адресу, вона стиснула мені руку і сказала:

— Дякую вам за чудовий вечір

Я не відповів нічого. Вона перервала мою сумну мовчанку:

— Алеж не робіть такої нещасливої міни... Не варта... Самі побачите за якийсь час, що нема до цього ніякої розумної причини...

— Дорога пані! Ви-ж самі мусите читати з мого лиця, як я себе тепер почуваю!

Вона взяла мою голову у свої руки, поцілувала мене мигком в уста зі словами:

— До побачення!

Сказавши це зовсім тихо, щезла миттю за рогом вулиці.

Я стояв як задубілий і довгу хвилину не міг рушитись із місця. На мене найшов незимовний сум. Я був несуповійний, хвилювався. Була і причина; з усього свого маєтку лишилось мені всього 42 франків. На другий день мав я заплатити тримісячне комірне, газ і всякі інші дрібні рахунки. Раніше як за десять днів не міг я сподіватись ніяких грошей. Я був не тільки пригноблений цим своїм матеріяльним станом, але і розчарований проведеним своїм вечором. Я докоряв собі, що я легкодух і до пізньої ночі не міг заснути. Всю ніч у сні переслідував мене цілунок цієї чужинки і постать сторожевої, що чекала на мене з рахунком у руках.

Була 9-а година ранку, коли збудив мене сильний дзвінок. Був це листонош. Мені привезли телеграфічно гроші. „Будь ласка, відпишіть посвідку". Я заніміє. 1000 франків! Висилала банкова фірма „Мартін і К-о". Я знав цей банк із назвища, але не мав там ніколи свого конта, ані не мав з тим банком ніяких інтересів. Я побіг до банку. Там пояснили мені, що одна дама, шведка, яка сьогодні вранці виїхала з Парижа, доручила переслати ці гроші на мою адресу. Я був обурений страшенне. Якби я був знав адресу цієї дами, то був би їй негайно звернув переказом гроші, хоч не мав їх. Ще й нині, коли згадую цю хвилину, обурююсь.

— І чи ти не бачив цієї жінки ніколи вдруге? — спитав Жак.

— Бачив... Два роки пізніше я дістав лист від неї.

— Но?

— І зустрівся з нею на Рівієрі в Канн.

— Но?

— І оженився з нею.

Перекл. а. з.

ська Громада" видала декілька довірочних закликів до своїх членів за підписом тодішнього свого голови Ю. Гусная, але без його згоди, в яких їх взивала, щоб агітували лише за тими виборчими листами, в яких на першому місці стоять свідомі українці. Одначе тому, що в цих закликах не робимо ріжниці між кандидатами т. зв. коаліційних та опозиційних партій, ба, навіть між кандидатами, які були на листах явно протидержавних партій (тут кореспондент має, здається, на думці комуністичну лісту, яку вели українці Лакота і Попович. — М-н), то соціял-демократична партія вбачає в цьому розкладову і для демократії небезпечну працю українського націоналізму. Крім цих передвиборчих закликів „Учительська Громада" видала ще один довірочний обіжник, у якому вимагала від своїх членів на польсько-чехословацькім кордоні, щоб вони точно слідили й записували всі зміни і відомости, звязані з міжнародньою політичною ситуацією і ці дані висилали централі до Мукачева. Оба ці факти соціял-демократична партія вважала переступленням меж станової організації і це було головною причиною уступлення з головства Ю. Гусная.

Але замість цілковитого зірвання дотеперішніх звязків сталося щось зовсім інше. „Учительська Громада" після резиґнації Гусная вибрала своїм головою соц.-дем. парляментарного посла Юлія Ревая. Ревай вибір приняв, але без відома і згоди партії. Рівночасно — як подає кореспондент „Л. Н." — і урядові чинники ствердили, що „Учительська Громада" переступила" межі своїх статутів — а все це мало такі дальші наслідки, що краєва екзекутива соц.-дем. партії на Підкарпатській Руси візвала пос. Ю. Ревая, щоб він або негайно склав функцію голови „Учительської Громади", або склав посольський мандат. Пос. Ревай зголосив відклик до центральної екзекутиви партії. Чим це все скінчиться — не знати.

Далі ужгородський кореспондент „Л. Н." вказує на те, що оцей розкол між „Учительською Громадою" і соц.-дем. партією має ще свої інші, глибші причини. Вони стоять у тісному звязку з недавнім видаленням декількох українців із соц.-дем. партії на Підкарпатській Руси. „Учительська Громада" не лише станула по боці виключених, але декілька визначних членів „Учит. Громади" разом з цими виключеними приготовляли, мовляв, тайно заснування незалежної соціял-демократичної партії на Підк. Руси. Вже був навіть зложений двінацятичленний підготовний комітет.

Стільки ужгородський кореспондент „Л. Н.". Подаємо ці його інформації на його відповідальність і сподіємося, що хтось із самих членів „Учительської Громади" в найкоротшому часі докладно вияснить усі ці містерії на сторінках нашої преси.

М—н.

ДІЯБЕТИКИ!

Нові місця!

Для вигоди нашої клієнтелі відкрили ми репрезентаційні продажі: В **Перемишлі** Аптика І. Боярського, вул. Сенна 22, в **Станиславові** Крамниця А. Більграй, вул. Голуховського 1-2.

Централя на Східню Галичину:

„LEBROSE", Львів, Сикстуська 31. Тел. 113-80, 1113 1-10

АБІСИНСЬКА ПЕРЕМОГА НА ПІВДНІ.

АДДІС-АБЕБА, 8. 2. ПАТ. На південному фронті, в провінції Балі, частини деджака Беєм-Меред здобули на італійському відділі 65 скорострілів та 10 гірських гармат, призначених для Негелі. Сильні зливи утруднюють операції на обох фронтах. Італійські летуни вихіснюють перерви між двома дощами, щоб бомбардувати абісинців, та це не приносить великих успіхів.

ІТАЛІЙСЬКІ ВІЙСЬКА НЕ ПОСУВАЮТЬСЯ ДО БРЕНЕРУ.

РИМ, 8. 2. ПАТ. Міністерство преси та пропаганди заперечує чутки про рух італійських військ в напрямі Бренеру.

ДАЛЬШІ ПАРИСЬКІ РОЗМОВИ.

ПАРИЖ, 8. 2. ПАТ. Міністер Фляндєн приняв англійського амбасадора Клерка та міністра закорд. справ Афганістану Файр-Могамед-Хана, що прийшов із афганським шарже д'офер у Парижі Іслям-Бек-Гудояр-Ханом.

ГРЕЦЬКИХ РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ ВИДАЛИЛИ З ВІЙСЬКА.

АТЕНИ, 8. 2. ПАТ. Королівський декрет усунув невідклично з армії всіх старшин і підхорунжих за участь у березневій революції.

Не вільно до цього допустити!

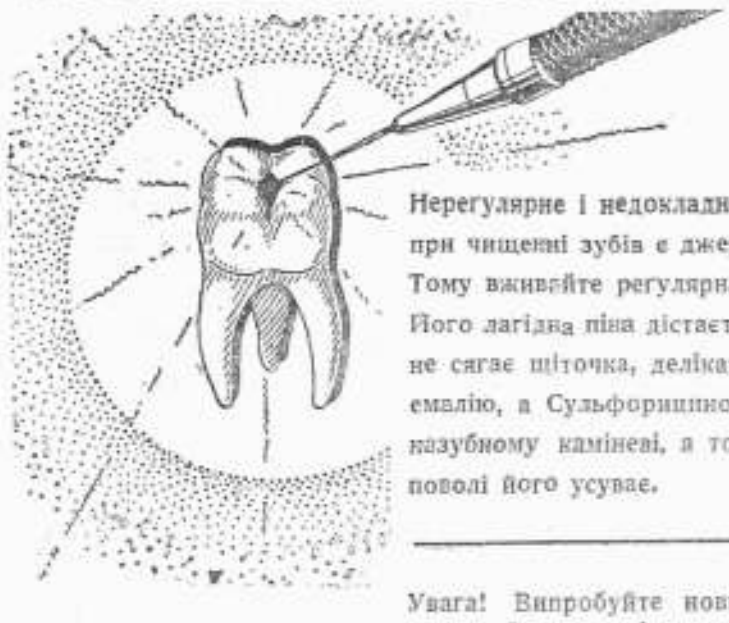

Нерегулярне і недокладне усування решток їди при чищенні зубів є джерелом недуги зубів. Тому вживайте регулярно Кальодонту. Його лагідна піна дістається до всіх місць, куди не сягає щіточка, делікатна субстанція чистить емалію, а Сульфорицинолеат не дає творитись назубному каміневі, а той, що вже повстав — поволі його усуває.

Увага! Випробуйте новий еліксір Кальодонт, ощадний в ужитті, сконцентрований, з великими антисептичними прикметами. Великий фляшкон 3 зол.

KALODONT ПРОТИ НАЗУБНОМУ КАМІННЮ

Правдива правда про чортківську офензиву.

Відповідь на прилюдний зазив.

З приводу появи друком репортажу п. В. Лаговського п. н. „Генерал Тарнавський", сотник п. Василь Бачинський на сторінках час. „Новий Час" з дня 1. лютого ц. р. (ч. 24) під наг. **„Чудо чи подвиг стратегії?"** (До питання про чортківську офензиву) стверджує, що ані ген. Мирон Тарнавський, ані інші наші мемуаристи, що займалися справою чортківського пророму з червня 1919 р., як: ген. хор. Михайло Омелянович-Павленко, ген. пор. Олександер Греков, підполк. Альфред Бізанц, отаман д-р Степан Шухевич, сотник Василь Бачинський, Антін Крезуб, — а я додаю: ані автор студії „Die West-Ukraine im Kampfe mit d. Polen und d. Bolschewismus" д-р Василь Кучабський — „не дали відповіди на пекуче питання: хто був ініціятором чортківської офензиви, яка була її ґенеза та підготування", дарма — пише далі п. Б., — що про одну й ту саму справу писало аж трьох ґенералів і то б. начальних вождів. Усі три висловлюють інший погляд на неї і — що найважніше — ніодин з них не пробує на основі власного досвіду й джерельних матеріялів устійнити питання про заслугу чортківського пророму. А чейже це ще свіжі, живі спомини, але тим саме болючі, що такі світлі моменти, як чортківська офензива, окутані мряковиною недомагань, промовчувань і свідомого чи понеділкового затаювання історичних фактів.

Ця справа — пише на закінчення п. Б. — не може повиснути у воздусі. Морально обовязані причинитись до її остаточного вияснення члени УГА, а формально є до цього покликані дотичні організації та установи. Бо направду, що якась вже така щербата доля чортківського пророму. Хто про неї не взявсяб писати, то у кожного інший погляд, кожний має інші відомости, а кінець такий, що до нині не знаємо, чи була це воєнна акція наперед продумана та опрацьована, чи було це щось у роді „чуда" на котромусь з побоєвищ світової війни.

Прилюдний зазив тов. Василя Бачинського кладе отсим кінець моїй 16-літній мовчанці про цю історичну подію, з якою я, як тодішній начальник Пресової Кватири в Начальній Команді УГА, і як редактор військового органу УГА „Стрілець", був звязаний безпосередньо й особисто, а навіть активно.

1. Мовчав я про чортківський прорум тому, що про нього публично й авторитатнно мав перший заговорити сам **автор стратегічного пляну** чортківської офензиви, майор ген. штабу **Фердинанд Льонер**, тодішній помічник шефа штабу Н.К. УГА полк. Курмановича.

Про плян чортківської офензиви, її переведення та кооперативу, самовільну відтак зміну пляну, якої допустилося пізніше командування ген. Грекова в дальшім ході самої офензиви (ген. Греков, полк. Штібліц-Тарнова і майор Льобковіц) написав джерельну працю безпосередньо по переході УГА за Збруч майор Льонер, а викінчив її до друку у Відні в 1927 р. Офензива по пляну Льонера—Курмановича мала йти в напрямі нафтового басейну до Карпат (займаючи відтак позиції фронтом по лінії Дністра, плечима спираючись об Карпати), а не на Львів, як це в ході операцій, без апробати Диктатора д-ра Петрушевича, самочинно змінив ген. Греков, бажаючи до стіп д-ра Петрушевича зложити в дарі здобуття столиці Галицької Землі. Це була головна причина усунення ген. Грекова зі становища начального вожда, а не — як дехто необізнаний зі справою твердив — його заходи щодо пашпорту, про який він старався, як тодішній начальний вожд, поза плечима Диктатора, на виїзд за кордон у одної тоді приїздної чужої місії (Женевріє).

На жаль, праця майора Льонера — по моїм інформаціям з незалежних від нього причин — не зважаючи на пильні заходи В-ва „Червона Калина" і мої, не скоро появиться.

2. Стверджую, що теоретично ініціяторами застановлення травневого відвороту і підняття офензиви були фронтові частини, перш за все частини VII-ої бриґади, іменем якої сотник Юліян Шепрович і сотник Волощук явилися в тій справі дня 5 червня 1919 р. в год. 8 ранком у постою Начальної Команди УГА на фільварку в Тлустім у шефа штабу полк. Курмановича та відбули з ним на цю тему довшу розмову. Одначе полк. Курманович не дав рішальної відповіди.

3. До вирішення справи офензиви полк. Курмановичем один наш молодий учитель, який чи піхотою чи підводами, переходячи фронти, добився тогож дня коло 10 год. передпол. до постою Н.К. УГА в Тлустім разом з польськими львівськими часописами та інформаціями про рухи польських військ. Розмову з ним відбув полк. Курманович спільно зі мною. Вирішним моментом у постанові підняти офензиву було те, що польська преса повідомляла про відкинення німецькою делеґацією на мировій конференції в Парижі (гр. Брокдорф-Ранцав) предложеного їй Антантою мирового диктату у Версаю, а дальше офіціяльні звідомлення польського головного командування про те, що розпочались нові польсько-німецькі воєнні операції у Познанщині та вкінці устне звідомлення того вчителя про поспішне стягання польських військових частин з галицького фронту, яке він бачив по дорозі.

КОСМЕТИЧНИЙ ІНСТИТУТ
„Е В А“
ЛЬВІВ, ул. ЛИСТОПАДА ч. 32. II пов.
Відмолоджує і поправляє найбільше знищені цери та виконує всі косметичні заходи для Пань і Панів. Ціни поміркованi. Значні знижки в абонаментах і для П. Т. Студенток і Студентів.
На складі пудри і креми.

4. З уваги на те полк. Курманович рішив не власну руку і на виключно особисту відповідальність в моїй таки присутності 3 червня в год. 11.30 здержати відворот та поручив майорові Льонерові установити лінію, на якій має затриматись армія. Надто поручив йому за допомогою й нач. випрацювати проект плану наступу, застерігаючи собі його затвердження. Рівночасно сам особисто в тій же годині я дав телефонічно такий приказ Армії:

„Я, полковник Курманович, як шеф штабу Армії, наказую Вам, командантові Кораусу, вибратись негайно на позицію до Ваших куренів і сказати всякам ось те від мене:

— Нехай всі вояки разом і кожний з них зокрема скаже, чи дійсно є ще у них народня й вояцька честь, чи готові вони боронити до останньої каплі крови цей останній клаптик рідної землі, чи рішені вони розпочати знову похід для визволення... своїх батьків, матерів, сестер. Перекажіть їм, що я, пригадуючи на присягу, зложену ними рідній Вітчизні, наказую негайно всякий дальший відворот застановити, натомість приказую готовитись до рішального наступу-удару. Це мій останній приказ і вимагаю його виконання, доки хоч один український вояк буде при житті. Іду рівночасно на фронт, щоби ще раз особисто мій приказ повторити“.

5. Ген. Мих. Омелянович-Павленко, що фігурував назверх ще як начальний вожд, не мав найменшого впливу на це рішення полк. Курмановича, тому що він був потайки без його відома відсунений від командування групою старшин Н. К. УГА за те, що в часі відвороту на нараді старшин Н.К. УГА в монастирі в Бучачі піддав те обстоював проект розвязати Галицьку Армію та з її добровольців утворити відділи партизан, що під командою полк. Микитки мали би йти за Збруч і разом з відділами гол. отамана Петлюри боротися з большевиками. Про плян наступу довідався він щойно в постою Нач. Команди в Новосілці Костюковій, куди перенеслася Нач. К-да з Тлустого і то не скорше, аж у сам день наступу, так, що він цим фактом був цілковито заскочений, бо Армія розпочала вже була наступ.

6. Ген. Греков, якого іменем називіть „охрестили“ чортківську офензиву наші мемуаристи та публіцисти, не мав на неї найменшого впливу, бо про її планування нічого не знав, сидячи в Заліщиках. Довідався про неї щойно по довершеним проломі під Чортковом 8 червня вечором, про що повідомила Нач. К-да УГА з Новосілок през. д-ра Петрушевича в Заліщиках. Зрештою сам ген. Греков, обіймаючи в третьому дні офензиви командування Н.К. УГА, в „Наказі військам“ з дати Новосілка (куди привіз його през. Петрушевич із Заліщик) дня 9. червня 1919 говорить: „В щасливий для Галицької Армії день (sic!), славний побідою під Чортковом, я приняв на себе безпосереднє (sic!) командування військами“.

Ген. Павленко на противлення в наказі до „Галицьких Військ“ з дати: Постій, Н.К. УГА, говорить: „Дуже радий, що сьогодня при кінці чого командування війська I. і II. корпусу мали дійсний боєвий успіх із многими трофеями“.

Знову през. д-р Е. Петрушевич, якого в дні 9. червня, вже по чортківськім проломі. Президія Української Нац. Ради і Державний Секретаріят у Заліщиках проголосили Уповновласненим Диктатором, у закінченні своєї відозви з дня 9 червня до Армії говорить: „Ви за два дні свого походу вперед визволили великий простір втраченої землі: взяли Чортків, Бучач, Монастириськи, Копичинці...“

А Пресова Кватира Н.К. УГА у своїм офіціяльнім звідомленні також з дня 9 червня 1919 р. год. 10 ранком, повідомляла: „Передвчора повели наші війська енергійний протинаступ; бої тривали 8-го аж до 9 червня ранком і дали повний успіх. Ми зайняли: Ягольницю, Чортків, Білу і Білобожницю... На лівім крилі наші стежі дійшли до Бучача і на південь до Сорік.“ („Стрілець“, ч. 34. Надзвичайне видання. Заліщики, 14 червня 1919).

Те, що ініціятиву, плян наступу й сам чортківський пролом наша мемуаристика приписала невірно ген. Грекову, треба уважати за крайню легкодушність та за легковажне відношення до справ, які вимагають аналізи, объективізму і їх постулювання.

7. Про справу, чому, не зважаючи на такий величезний успіх, якого полк. Курманович доконав під Чортковом, його през. Петрушевич, що прибув разом з ген. Грековом дня 9 червня 1919 вполудне автом із Заліщик до Новосілки (вже в характері Диктатора), увільнив зі становища шефа штабу, іменуючи його рівночасно за визначні заслуги генералом-четарем, — говорити на цім місці не буду. Про це іншим разом. Мимоходом тільки згадаю, що ця справа тісно вяжеться зі задумами групою старшин Н.К. УГА проголошенням полк. Курмановича в дні 7 червня 1919 р. військовим диктатором, на що він не згодився. До того полк. Курманович, повернувшись 8 червня 1919 з фронту, важко занедужав на ноги і лікарі прикували його до ліжка.

8. Дотеперішній хаос і непоінформованість у справі чортківської офензиви мають своє джерело в тім, що поодинокі чолові представники УГА бажали собі бодай щось приписати з цієї історичної події. А одинокий ген. Курманович дотепер про цю справу мовчить.

Всеж таки булиб вони цієї похибки не поповнили, якщоб були переглянули бодай часописи: „Стрілець“ ч. 34 з 14. VI. і ч. 48 з 23. VII. та „Український Стрілець“ ч. 34).

Гриць Микетей,
б. поручник УСС.

ПЕРЕМОГА НАД КОМУНІСТАМИ.

ШАНГАЙ, 8. 2. ПАТ. Губернатор провінції Ку-Ей-Чан дістав підмогу з Кусанг-Сі для боротьби з червоними військами. Війська уряду відібрали сьогодні місто Льонг-Ді, що лежить 50 км. на півдні від Куе-Янг.

ВИВІЗ КАВИ З АБІСИНІЇ ЗРОСТАЄ.

ДИРЕДАВА, 8. 2. ПАТ. Італійці закуповують посередньо великі кількости абісинської кави і таким чином давали до наглої підвишки курсу талярa. Вивіз кави з Абісинії тепер дуже великий.

Велика виробника
Панчіх і ін ночого білля
„ARCO“ по ціні комп. в власних пл. Галицька 5. 1123

У ЛЬОНДОНІ ЗАНЕПОКОЄНІ ПОЛОЖЕННЯМ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

ПАРИЖ, 8. 2. ПАТ. Авас подає з Льондону: Британський уряд дістав потвердження вісток про рухи японських військ у напрямі монгольсько-манджурського кордону. З того приводу в Льондоні деяке занепокоєння.

6 СІЛ ПІД ВОДОЮ.

АНКАРА, 8. 2. ПАТ. Внаслідок зливи і снігові від кількох днів ціду округу Смирни навістила повінь. 6 сіл під водою. Населення хоронить ся у мечетах і школах. Школи дуже великі.

Текстильний склад Рудоль Світальський - Тадей Ґаєр Львів, Баторія 20. готель Саський.
Великий вибір першорядних матеріялів: мужеських, жіночих, для учеників, та Всеч. Духовенства.
Ціни винятково низькі. Догідні умовини сплати. Кооперативам відповідний рабат.

Перед німецькою візитою у Польщі.

В часописах появилася вістка, що до Польщі в половині лютого ц. р. приїде пруський премієр Ґерінґ, президент данцінського сенату Ґрайзер і німецький міністер справедливости Фрік. Вони візьмуть — каже вістка — участь у ловах.

Чим був табор у Янка Пушта?

Югословянський шеф дефензиви свідком у процесі „Усташів“.

ЕКС-АН-ПРОВАНС, 8. 2. ПАТ. Сьогодні в окружному суді в Екс-ан-Провансі допитували 50 свідків у процесі хорватської „Усташі“. Першим свідком був ген. Жорж, який товаришив королеві Олександрові в поїздці в Марсилії і був підчас атентату ранений. Коли свідок станув перед судом, присялі встали з лав, щоб віддати йому честь. Свідок оповідає, як відбувся атентат. Незвичайно свідка слухають обвинувачені спокійно. „Вбивчий уміє стріляти“, сказав ген. Жорж при кінці.

Після перерви прибув на розправу шеф сиділу безпеки в Югославії — Сімонович, що проводив короля в подорожі до Франції. Сімонович сповідає, що терористичні замахи в Югославії — діло рук „Усташі“. Тоді арештували 4 особи, з яких одна — не теперішній обвинувачений Поспішіль. Він застрілив двох сторожів і втік. Сімонович подає, що керманичами „Усташі“ є Перцевіч і Павеліч. Келемана схарактеризував югославський достойник як людину незвичайно холодної крови. Він виконав у Болгарії чимало замахів та приготовив пекольні машини, які вибухали в поїздах. Коли Сімонович назвав табор в Янка-Пушта „школою тероризму“, підсудний Поспішіль заявив, що в згадаємому таборі не вчили уживати зброї, лише працювали на ріллі та взагалі заперечував чимало твердження югославського шефа безпеки. Коли оборона порушила заграбський атентат, предсідник звернув увагу, що це до справи не належить.

Решту свідків переслухують 10. ц. м. так, що присуду надіються в дні 11. ц. м.

—o—

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ вистава на річ зимової помочі для бездомних в год. 8-мій вечором:
„Пер Ґінт“ Величава драматична вистава Ібсена з музикою Ґріґа.
Сензаційна інсценізація. Вечір артистичних емоцій.

ПРЕМ. ГОДЖА ВИЇХАВ РО ПАРИЖА.

ПРАГА, 8. 2. ПАТ. Прем. Годжа виїхав нині вполудне до Парижа, де приїде завтра пополудні. З премієром поїхали кілька його співробітників та особистий секретар.

ТЕРМІН БЕЛЬҐІЙСЬКИХ ВИБОРІВ.

БРЮСЕЛЬ, 8. 2. ПАТ. Рада міністрів рішила, що вибори до парляменту відбудуться 21. червня, до громадських рад — тиждень пізніше.

ЛИТОВСЬКИЙ МІНІСТЕР У БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, 8. 2. ПАТ. Вертаючи з Парижа, литовський міністер закордонних справ Лозорайтіс вступив до Берліна.

КУКУНОР НЕ ВІДІРВЕТЬСЯ ВІД КИТАЮ.

ШАНГАЙ, 8. 2. ПАТ. Вожди монгольських племен з провінції Кукунор запевнили нанкінський уряд телеґрафічно, що будуть і надалі льояльними супроти нього і не думають відриватися від Китаю.

СТРАШНА СМЕРТЬ 466 РОБІТНИКІВ.

ВАШИНГТОН, 8. 2. ПАТ. В комісії праці палати репрезентантів зголошено інтерпеляцію у справі будови тунелю Говк-Нест у стейті Вірджінія, де з недбальства управи затроїлось арємовим квасом 616 робітників, зпоміж яких 466 затроїлось на смерть, інших вже не вдасться вилікувати. Комісія домагається додаткових кредитів на дальше слідство в цій справі.

—o—

ЗАВОРУШЕННЯ В ЕСПАНІЇ.

МАДРИД, 8. 2. ПАТ. По всьому краю доходить до кривавих сутичок між прихильниками правиці й лівиці.

Закладайте Кружки і Філії „Відродження“!
Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження“.

СТРАЙК У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

НЮ ЙОРК, 8. 2. ПАТ. 20.000 членів професійної спілки кравецьких робітників проголосило страйк.

Гемороїди
є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути ті дошкульні недомагання. При гемороїдах вживаємо
Чопків
Anusol
»Goedecke«
ДІСТАНЕТЕ В АПТИКАХ
12 чопків 5 зол. - 6 чопків 9 зол.

НЕВДАЛА ВТЕЧА АЛЬ КАПОНЕ.

Аль Капоне зорґанізував був бунт вязнів на Чортівському Острові, тому вязнична управа мусіла перенести того ґангстера до іншої вязниці. У цей четвер Аль Капоне намагався втекти із нової вязниці. Дістав відкілясь зброю та приладдя, найправдоподібніше Аль Капонові приятелі підкупили вязничних службовців. Аль Капоне відчинив двері келії та вийшов на коридор, а коли сторож хотів здержати його, він сторожа застрілив. Опісля передістався на подвіря, освітлене рефлекторами. Аль Капоне запримітили вже під вязничним муром. Після алярмового вистрілу прийшло до стрілянини між вязничними сторожами та ґангстером. Одна куля зранила Аль Капоне і його забрали до шпиталю. Як видужає відповідатиме за вбивство вязничного сторожа, після чого перевезуть його до найстрогішої вязниці.

НОВИНКИ.

— **Панахида за бл. п. Ольгу Басараб не відбудеться** 9. лютого, але **в неділю 16. лютого ц. р.** в соборі св. Юра у Львові в год. 12, про що повідомляє **Рідня.**

— **Кравецька робітня М. Білоуса,** Львів, Домініканська 4, І. п., поручає на карнавал всякі візитові мужеські одяги. Солідне виконання. Власний матеріял на складі. 973 7—8

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, дрецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломаґа — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 13-115

— **Одинока українська гарбарня** і красильня футер Перзіяна, Львів 21, Скнилівок, тел. 108'65 виконує всі роботи першорядно, скоро і дешево. Для вигоди П. Т. клієнтелі уладжено бюро принять в робітні футер Е. Говиковича, Львів, Домініканська 4. 10-12

— **Новий твір Богдана Лепкого.** На днях вийшли друком спогади-оповідання з наймолодших літ нашого славного письменника. Мистецькі картини спомнів дуже симпатичні та зворушливі. Книжка коштує тільки один золотий (з пересилкою 1.25 зол.). Замовляти: „Дружина" — Львів, пошт. скринка 323. 1120

— **Хто не знає ресторану Флісера?** Стара фірма найпопулярнішого у Львові ресторану при вул. Ягайлонській 11, де панують: **найкраща кухня і найдешевші ціни.** У відновлених чистеньких кімнатах приємно зїсти смачні страви, що їх приготовляють під доглядом „Мами Флісерової", яка з синами перейняла назад ресторан від тимчасових арендаторів. Фірма Флісерів пригадується всім своїм старим клієнтам.

— **З карнавалу.** Одинока справжня забава в карнавал, на якій у сірі будні розважитись може сіра людина, проводячи ніч безжурно в гурті приятелів-друзів це Традиційні Вечерниці „Червоної Калини" — 14-го лютого, в салях Касина Почтовців, вул. Японська. Запрошення видає адміністрація „Червоної Калини", при вул. Зіморовича ч. 12. II. п., від дня 11-го лютого в год. 8—15 і 17—19. 1114

— **Комітет допомоги вдовам і сиротам по священниках** складає щиру й сердечну подяку всім Вп. П. Артистам, що своєю безкорисною участю зволили ласкаво звеличати наш концерт, а Вельми Шановному Громадянству, що своєю численною участю й датками на буфет причинилися до збільшення дещо фондів для найбідніших у нашому народі вдів і сиріт.

— **Велика дитяча імпреза.** Дітвора школи ім. кн. Льва у Львові відіграє в середу 12. лютого ц. р. в салі Музичного Т-ва ім. Лисенка в год. 12-ій вполудне сценічну картину у трьох діях М. Підгірянки „В чужім пірю". Після вистави балет танців (козачок, танець матросів, вальс, китайський танок, гавот). У кожному танку інші строї. Дохід призначений на відживлювання дітей. Білети продаються у книгарні „Просвіти", Львів, Руська ч. 1.

— **Просвітянський хор з Лисинич співає коляди у Львові.** В неділю та в середу 9. і 12. ц. м. хор читальні „Просвіти" в Лисинич відспіває низку коляд у Львові в церкві Непор. Зачаття Преч. Діви Марії при вул. Зибликевича в 11 год., а в год. 12. в Преображенській Церкві. Крім того в тих самих двох церковні хори колядуватимуть, як звичайно, в год. 12. у Святоюрській церкві та Успенській.

— **Засідання Комісії Мови при НТШ** у Львові відбудеться в понеділок 10. лютого ц. р. в 6 год. веч. у бібліотеці т-ва. Бажана участь усіх українністів у дискусії над граматичною термінольоґією.

— **Поклін героям зпід Крут** віддасть громадянство Львова 9. лютого 1936. на Академії в салі театру Ріжнородностей год. 12.15.

— **З радія.** У вівторок 11. лютого передає львівська радіостація в год. 18.45—19.00 концерт колядок і щедрівок у виконанні хору солістів львівського музичного т-ва під дир. Юрія Кулачковського. Програма: 1) Козак: Бог Предвічний. 2) Стеценко: Нова радість стала. 3) Ніжанковський: Нині Адаме. 4) Козак: Спи Ісусе, спи. 5) Купчинський: Не плач Рахиле. 6) Стеценко: Добрий вечер тобі. 7) Козак: Ой там за горою. 8) Стеценко: Щедрий вечір. — Рез. Стеценко: Днесь поюще. У середу 12. лютого львівська радіостація передає в год. 10.00 богослуження з Успенської церкви у Львові, а в год. 19.00 відчит С. Литвиненка: Сучасна українська різьба. — Радіостація в Гільверзум (1875) передає 10. ц. м. в год. 21.50 концерт українських пісень у вик. М. Вайди.

— **Студентство Данцігу в роковини 22. січня.** Пишуть нам: Дня 22. січня ц. р. відсвяткував Союз Українських Студентів „Основа" в Данцігу тімнацяті роковини проголошення соборности України, а в тиждень пізніше вісімнацяті роковини бою під Крутами. В програму свята 22. січня ввійшов реферат, декламація і вязанка стрілецьких пісень, яку відспівав студентський хор. На зміст свята Крут склався реферат, декламація та пісня „Ви жертвою". Оба свята закінчено національним гимном та переведено традиційні грошеві збірки на національні цілі. Оба свята залишили на всіх глибоке враження. — **С. Га.**

— **Спірт подешевів.** Ціну спірту призначеного до промислових цілей обнижено на 30 проц. Одночасно подешевів денатурат на 17 прц. Обнижка входить в життя в найближчих днях.

— **Шовінізм не дає їм спати.** У звязку з фальшивими вістками польської україножерної преси, нібито якісь польські монастирі продають свої земельні маєтки в українські руки, появився в часописі „Всхуд" заклик до польських монастирів, щоби „припинили дальшу продаж" цих маєтків. Заклик підписали такі польські організації, як Союз оборонців Львова, Т-во розвою східних земель, Львівське т-во стрілецьке, Страж обивательска і инші. У заклику вони зазначують, що ті маєтки уфундовані для „піднесення польськости і католицької віри в цій частині краю" і зміняти волі фондаторів не вільно. Стверджуємо ще раз, що польські алярми про якийсь перехід польських монастирських добр в українські руки були вже заперечені інтересованими польськими колами.

— **Чіпаються, чого можуть...** В журналику „Обрії", що саме тепер почав виходити у Львові, находимо докір, на адресу Асоціяції Незалежних Українських Мистців за те, що вона видала монографію М. Глущенка й улаштувала виставу його творів, бо, мовляв, у Сталіні мистець Николай Глущенко малює портрети совітських діячів і недавно вернувся зза кордону. Сваки так розуміються на нашому мистецтві, що навіть не знають, що істнує двох Глущенків, що оба довго були за кордоном, та що один вернувся до дому, і що оба вони мають імя на „М.". Власне один з них, але той сталінський — є автором „Альбому українських письменників", що відомий і у Львові, бо його продавали тут усі книгарні. Випадало би таки редактором „Обрії" бодай відріжняти малярів, коли вони так добре знають їх світогляд.

— **Як опікуються східними „кресами"?** У Львові відбулися недавно збори польського Т-ва опіки над „кресами", що розвиває свою діяльність у трьох східно-галицьких воєвідствах. Із звіту довідуємось, що вся діяльність т-ва йшла під гаслом рятування „польскосьці" і тому зводилася м. і. до підтримки польського осадництва та зміцнювання польської кредитової й сільсько-господарської кооперації задля конкуренції з непольськими (отже й українськими) кооперативними підприємствами. Протиділано також продажі земель та інших нерухомостей в „чужі" руки. З кінцем 1935 р. розіслано поуку у справі шкільного плебісциту задля утраквізації чи там польонізації українських шкіл та у справі переходу на латинський обряд. Як свідчить щоденна історія, Т-во опіки над „кресами" переводить свою акцію дуже послідовно.

— **Урядовий однострій коморників.** На основі розпорядку міністерства справедливости коморники мають носити однострій чорної барви і з золотими дистинкціями на комірі. До цього належить чорна анґлійська шапка. Однострій обовязує від 1. липня ц. р.

— **Чому фабрики стоять?** У фабриці дроту і цвяхів у Ліді припинено роботу з причини надпродукції цвяхів, для яких немає збуту. Кільканадесять робітників лишилося без праці. А тимчасом наші села терплять з недостачі цвяхів, яких не можуть докупитися з причини дорожнечі.

— **Химерна зима.** Після двох місяців теплої зими від тижня маємо сніги та легкі морози. Тільки на Пінщині повінь триває дальше, при чому рівень води підвищився. Луки і поля на величезних просторах залили води, з яких визирають вершки стогів і оборогів зі сіном. Положення поліських хліборобів безнадійне. Про строгу зиму повідомляють з Угорщини та Югославії. Зате у Совітській Росії настало тепло. В Москві температура піднеслася на кілька пунктів повище зера. В Києві падуть дощі при температурі 5 ст. тепла.

— **Реґабілітація начальника громади в Дулібах.** Окружний суд в Бережанах присудом з дня 18. листопада м. р. засудив начальника громади в Дулібах пов. Бібрка Стефана Кузишина за спроневірення громадських грошей на кару 6-місячного арешту. Проти цього присуду обвинувачений вніс апеляцію і після переведення апеляційної розправи предсідник трибуналу судця Хмелевський оголосив присуд, яким уневинили Кузишина. Боронив д-р Лев Ганкевич.

— **Велика спадщина.** Ще в 1919 р. умер у Мексику Людвик Дембицький, залишивши маєток вартости 150 міліонів долярів. Він був родом з Галичини і тепер до цієї спадщини зголошуються всі Дембіцькі, особливо із Сх. Галичини та Буковини. Очевидно, також Дембицькі з інших сторін виступають з претенсіями до цього величезного маєтку.

— **Львівська хроніка.** Арештовано Івана Шавеля, що удаючи редактора, понатягав людей на більші грошеві суми. — До мешкання С. Перльмутера зкрався в ночі Юліян Кратка і вкрав ґардеробу вартости поверх 1000 зол. Сполошений служницею скочив з другого поверха і тяжко потовкся. Його відставили до шпиталю.

— **Краєва хроніка.** Наслідком обнижки цін вугля у всіх містах станиславівського воєвідства обнижено ціни електрики. — З причини повороту зими відлетіли на південь дикі гуси. — У Станиславові відобрав собі життя 14-літний гімна-

Міські Театри у Львові, неділя 9. лютого 1936. У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 3.30
незрівняна комедія на незвичайно актуальну тему великого письменника Анґлії Ґ. Б. Шова
„Майор Варвара" Імпонуюча вистава. — Великий концерт акторської гри.
Боротьба Євангелії гроша з Євангелією духа й ідеалізму.
В год 8-мій веч.: II. опера оперового сталіоне **„ФАВСТ"**
Гунода, Ліповска, Бреже, Чапліцький, Врага. Першорядні голоси Польщі

„СЕНЗАЦІЯ“

Фірма **М. Гандельман**

ЛЬВІВ, ЛЕГІОНІВ 27.

влаштовує від 1. лютого ц. р. продажу фабричних купонів вовняних і шовкових на сукні за безцін.

Для прикладу:

Вовна шкоцька: купон	4	м. за зол.	5.50
Вовна шкоцька: купон	4	м. за зол.	7.50
Вовна каро шир. 140 купон	2.50	м. за зол.	9.—
Вовна ангора: шир. 130 купон	2.75	м. за зол.	10.—
Вовна ангора: купон	4	м. за зол.	11.50
Вовна модна шир. 130 купон	2.75	м. за зол.	11.50
Жоржета шовк. купон	4	м. за зол.	5.50
Фулар дес. купон	4	м. за зол.	8.50
Креп мет дес. купон	4	м. за зол.	10.—
Креп марокен купон	4	м. за зол.	10.—
Ґав шіффон дес. купон	4	м. за зол.	14.—
Новина „Капрі“ купон	4	м. за зол.	15.—

Білизняні товари з опустом 25%

ист Юрій Бартник, син залізничника, вбивши собі ніж у серце. Він лишив лист до одного вчителя. — В Гійчу пов. Рава Руська 36-літний Василь Збишк'в у приступі божевілля порубав сокирою свою жінку Анну, 16-літню Катерину, й 5-літнього сина. Звязаного душогуба відставили до Рави Руської. — На весіллі у Василя Васюника в Поріччі пов. Городок прийшло між парубками до бучі, в часі якої Іван Петричка із Заниць стрілив з револьвера, ранячи Василя Данилка. Ранений відповів кр'совими стрілами., а Ів. Хома револьверовими, від яких Петричка одержав рану в боці. Стрілянину зліквідувала поліційна стежа, арештуючи Данилка і Хому.

— **З Польщі.** Пятьсоттисячний абонент Польського Радія Владислав Дуновський, рільник під Варшавою, одержав у дарунку золотий годинник. — Консумція пива в Польщі зменшилася в місяці січні ц. р. в порівнанні зі січнем минулого року на 20 прц. — Окружний суд у Ґдині засудив на кілька літ вязниці шайку вломників, якої верштом був Ст. Ґаворовський, б. суддя із Гродна. — Варшавський окружний суд засудив на три роки вязниці комірника Теофіля Мечинського, що здефравдував 40 тисяч зол., які продував на перегонах і гуляньках.

— **Ріжні вістки.** Суд у Данціґу засудив якогось Пеліковського за деморалізацію малолітніх дівчат на два роки вязниці і стерилізацію. — Над Мінхеном зударилися два літаки і впали на землю. Один літак, що впав на вулицю, убив три особи і дві тяжко ранив. Летуни врятувалися при помочі легкопадів. — В італійській пристані Ріпосто зловили рибу, що важила одну тонну. — Морози в південній Америці доходять до 40 ст. нижче зера. — У фільмовому ательє „Орфея“ склався вибух, від якого згинули дві особи, а кількоро ранило. — Французький міністер війни ген. Морен видав розпорядок, що діти російських еміґрантів обовязані служити у французькій армії. — В Амстердамі вибухла жахлива пожежа, в якій згинуло шестеро осіб, а багато тяжко попеклося.

— **Помаранчевий сік як підставова дієта.** Успішний англійський експеримент. Лікувальну вартість помаранчі признано віддавна. Але помаранча як одинокий дієтичний засіб є новим способом лікування і цей експеримент недавно перепроваджений в Англійськім Домі Здоровля мав знамениті успіхи. Хорі на опасистість і шлункове розладдя були лікувані з великим успіхом методою „виключно помаранчі“. Сік помаранчі, як курація „відтовщуюча“ є стосована від довшого часу жінками, що хочуть мати модну лінію; помаранчі останніми часами признані за підставову причину кожної дієти, з огляду на їх незрівнане багатство у вітаміни Ц з прикметами катигнорбутовими. Безперечно яфська помаранча може мати претенсію до того, що є найбогатшою у вітаміни Ц з огляду на її більший розмір і більшість соку; тому Яфські помаранчі повинні бути в кожнім списку страв для дітей і для дорослих. Яфські помаранчі пізнати легко завдяки їх розмірам, повній формі і колірові, двох прикмет, які причинилися до їх світової популярности зараз ще вітаміни, кольорії і подібні чинники брали під увагу для щоденної дієти.

— **Що це таке антимаґнетний годинник?** На тутешнім ринку пішлися величезним успіхом і популярністю антимаґнетні годинники „ДОКСА“. Антимаґнетність усякого калібру і всіх типів годинників „Докса“ полягає на спорядженні Котвиці і Балянсу, себто складових частин годинника з металю берилій: завдяки вставленим цим частинам, з цього металю до конструкції „Докси“ стає цей годинник зовсім антимаґнетним і не підлягає рішуче лікним маґнетним діланням. Фабрика швайцарських годинників „Докса“ відома з доброти від більш 50 літ, дає повну гарантію доброго імени і світової слави, також далі вдоволяють під кожним оглядом покупців. Тому антимаґнетний годинник „Докса“ стає в нашім краю щораз більше популярний.

Зі судової салі.

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У БЕРЕЖАНАХ.

У четвер 6. лютого ц. р. зізнавав головний свідок акту обвинувачення **Микола Венгер**, якого трибунал на внесок прокуратора вдруге заприсягнув (перший раз присягав свідок у попередньому процесі). Свідок описує самнапад і обтяжує підс. Лапчака кажучи, що пізнав його при світлі електричної ліхтарки.

Свідки: Малавка Міськевич, Анеля Фігурек, Евгенія Венгер і Петро Міськевич — зізнають про події критичної ночі, Методій Дубовський, Ксенька Дубовська, Войтех Змарзлий і солтис Францішек Нагай — оповідають, що говорив Венгер по нападі. Анна, Феврония, Степанія і Парпнька Свенціцькі зізнають про побут Лапчака на забаві в Галичі. На цю саму обставину покликаний Казімеж Кулаковський, поляк, зізнає по українськи. На питання прокуратора чому він, хоч поляк, зізнає по українськи — свідок відповідає: **„Я мешкаю між самими русиками і тому вмію говорити тільки по українськи!“** Про перебування Лапчака до самого ранку на забаві зізнає теж, згідно з обороною підс. Лапчака. В четвер і в пятницю 7. лютого переслухано ще кільканацять свідків, які корисно зізнавали для підсудного. Присуд западе в суботу вночі.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Загальні Збори Філії „Союзу Українок“ у Станиславові відбулися 26. м. м. при численній участи делеґаток і гостей. Збори відкрила голова філії п. А. Рублева і покликала до президії: пп. Ширбову, Дрогомарецьку, Дівничеву (Крехівці) та Остаповичеву (Угорники). Секретарювали пп. Гриньківна і Прилхаміна. Опісля передала провід Зборів п. Біликовій, представниці централі „С. У.“ зі Львова, яка склала привіт від централі, а п. Рублева прочитала письменні привіти. По відчитанні протоколу з попередніх Заг. Зборів, який принято без змін, присутні вшанували повстанням з місць память бл. п. Вітошинської, довголітньої членки. Перша зложила звіт голова філії п. А. Рублева, опісля п. Пиндусівна (секретарський); п. Сорохтеєва (касієрський); Залізнякова (бібліотекарський); п. Мельниківна (організаційна секція); п. Скочдополівна (секція культурно-освітна); п. Повхова (секц. мистецька) і п. Сорохтеєва (секц. імпрезова). До найцікавіших належали звіти пп. Мельниківної та Скочдополівної, з яких ми довідалися, що філія має 35 кружків, 2003 членок і 7 гуртків доросту. В діловому році було 144 поїздок в окрузі філії. Тому що в дискусії ніхто не зголошувався до слова, п. Біликова виголосила довшу промову, в якій ствердила, що поодинокі звіти були цікаві, що жіноцтво дійсно працює і розуміє вагу організованої праці. Щойно по тій промові почалась дискусія, в якій говорила між іншим колишня голова філії п. С. Олесницька та інші жінки, порушуючи ріжні справи. На внесок п. Рублевої Заг. Збори іменували почесним членом п. Порайкову, довголітню свою добродійку. На внесок п. Чорненкової Збори одноголосно признали абсолюторію уступаючому Виділові. Далі на внесок п. Скочдополівної вибрали комісію-чатку. По перерві приступлено до останньої точки, а саме до внесків і запитів. З цікавіших внесків був внесок, щоб не закладати бібліотек при тих кружках „С. У.“, де є бібліотеки читалень „Просвіти“. П. Мельникова (Коломия) закликала, щоб до бібліотек кружків „С. У.“ підбирати літературу чи то письменниць-жінок, чи то з ділянки жіночих справ. П. Гуменюкова домагалася, щоб урухомити при „С. У.“ порадню матерей. Але найцікавіший був закит селянки Ґашпарової (Крехівці) у справі виборів. П. Ґашпарова домагалась вияснення, чому то Головний Виділ „С. У.“ змінив свої погляди підчас виборів? П. Біликова, схвильована, старалася пояснити в довшій промові, що Головний Виділ „С. У.“ нібито ніколи не змінив свого становища до виборів і ставився до них байдуже, чи навіть, як це п. Біликова при кінці заявила, негативно. Вияснення п. Біликової було доволі неясне, минаюче і в суті річи нічого не вияснило та мабуть нікого не переконало. Після того п. Барничева подала листу нового Виділу з п. С. Олесницькою як головою. Але тому, що п. Олесницька категорично відмовилася приняти головство, вибрано нову комісію-чатку, на внесок якої вибрано такий новий Виділ: голова п. Рублева (вибір п. Рублевої запав серед гучних оплесків, як доказ великої симпатії членів для п. Рублевої), члени: пп. Рубчакова, Залізнякова, Барничева, Повхова, Пиндусівна, Мельниківна, Сорохтеєва і Смеречинська. Заст. виділових: пп. Курилова, Мазуркова і Тимківна. До Контрольної Комісії вийшли: пп. Слюсарчукова, Шаркова і Катратинська Г. Заг. Збори закінчилися відспіванням національного гимну.

Б. Л.

Управа Львівських Телефонів

пригадує, що

речинець

безплатного

приймання нових абонентів

кінчиться з днем 14. лютого 1936.

і після цього речинця при інсталяції нових апаратів побиратиме одноразові

вступні оплати.

Спорт.

IV. ЗИМОВІ ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИЩА.

Перемога норвежських лещетарів

У пятницю передполуднем відбувся на узбіччі Крайцек зідовий біг мужчин і жінок, в якому норвежські лещетарки і лещетарі заняли перше місце. Умовини бігу були дуже догідні, бо впав свіжий сніг, мороз 5 ступнів, добре приладжена траса для мужчин була довга на 3.800 м., для жінок 3.300 м. Зідові приглядалося кільканацять тисяч осіб. На зголошених 40 жінок стартувало 37. Перше місце здобула норвежська лещетарка **Лаїла Шу-Нільсен** у часі 5.04, друга жінка **Ліза Реш** у часі 5.08,4, трете теж жінка Кете Грассеґер — 5,10,6, 4-те Ерна Стойрі (Швайцарія) 5,20 5-те Гелі Пфайфер (Німеччина) 5,21, 6-те Хрістль Кранц (Німеччина) 5,23,5, 7-ме Евелін Ніншінг (Англія) 5,27,1, 8-ме Йоганна Дубвад (Норвеґія) 5,31,9, 9-те Марцеля Бюлер (Швайцарія) 5,51,6, 10-те Пиоля Візінгер (Італія) 5,55, 11-те Нора Штремрад (Норвеґія) 5,57,4 і 12-те Жанет Кеслер (Англія) 6,05.

Кілька хвилин по закінченні бігу жінок почали зідовий біг мужчин. Найкращий час здобув третій вчерги норвежський лещетар Біргер Рууд, з поляків Бронислав Чех заняв 19-те місце. Кляснфікація бігу така: 1) **Біргер Рууд (Норвеґія)** 4,47,4, 2) **Франц Пфнір (Німеччина)** 4,51,8, 3) Ґустав Лютнер (Німеччина) 4,58,2, 4) Еміль Але (Франція) 4,58,5, 5) Альф Конінґен (Норвеґія) 5,00,4, 6) Роман Верідаль (5,01,2, 7) Пер Фоссум (Німеччина) 5,03,2, 8) Руді Кранц (Німеччина) 5,04, 9) Джінчінто Серторелі (Італія) 5,05, 10) Зіґмунт Руд (Норвеґія) 5,11,6.

ДРУГА ПРОГРАНА ПОЛЬЩІ В ГАКІВКОВИХ ЗМАГАННЯХ.

У пятницю відбулися гакіякові змагання між такими дружинами:

АВСТРІЯ — ПОЛЬЩА 2:1 (0:0, 0:0, 2:1). На головнім олімпійськім стадіоні польська дружина програла вдруге гакіяхові змагання і тому не має вигляду ввійти до півфіналу в гакіці. Польські змагуни трималися добре в обох перших терціях, у третій австрійці здобули вже в першій хвилині ворота з випаду Деммера. Від тоді почалася гостра гра так, що суддя мусів усунути з гриша одного австрійського і двох польських змагунів. При самім кінці змагань поляки зремісували, але суддя не признав других воріт для поляків. Суддювали Льєсак (Бельгія).

КАНАДА — ЛАТВІЯ 11:0 (2:0, 3:0, 6:0). Хоч латвійці програли високоцифернo, держалися дуже добре і були в куди кращій формі, ніж канадійці. Суддювали Лефебер (Франція) і Литор (Мадярщина).

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ — ШВАЙЦАРІЯ 3:0 (0:0, 3:0, 0:0). Американські змагуни перевищали швайцарських змагунів швидкістю і фізичною кондицією. Суддювали Вайнбергер і Лефебер.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА — БЕЛЬҐІЯ 5:0 (0:0, 4:0, 1:0). Змагання відбулися на Різерзее. Чехи мали весь час перевагу. Суддювали: Бішоф і Ергардт.

МАДЯРЩИНА — ФРАНЦІЯ 3:0 (0:0, 1:0, 2:0). Змагання відбулися пополудні теж на Різерзее. Французи не мали своїх канадійських грачів, мадяри мали весь час перевагу і тому заслужено виграли. Суддювали: Браун і Реннер.

АНГЛІЯ — ШВЕЦІЯ 1:0 (1:0, 0:0, 0:0). Англійці перевищали шведів, яких дружина відмолоджена і грала брутально. Тому суддя усунув двох шведів та одного англійця з гриша. Суддювали: Кулей і Литор.

Стан груп по нинішних грах такий:

I. — 1) Канада 4 точки, 2) Австрія 2 т., 3) Польща 0 т., 4) Латвія 0 т. II. — 1) Америка 4 т., 2) Німеччина 2 т., 3) Італія 0 т., 4) Швайцарія 0 т. III. — 1) Мадярщина 4 т., 2) Чехословаччина 2 т., 3) Франція 0 т., 4) Бельгія 0 т. IV. — 1) Англія 2 т., 2) Швеція 2 т., 3) Японія 0 т.

У суботу відбулися таківкові змагання між такими дружинами: Латвія — Польща, Канада — Австрія, Англія — Японія, Чехословаччина — Мадярщина, Італія — Злучені Держави, Франція — Бельгія, Швайцарія — Німеччина.

ПОКЛИК ДО ЛЕЩЕТАРІВ.

Лещетарі! Не ходіть самопас, лиш приступайте в члени Карпатського Лещетарського Клюбу у Львові та основуйте філії К. Л. К. в краю. За інформаціями звертайтеся під адресою секретаря Ради: Зенон Гнатейко, Львів, Б. Гловацького 23.

Відкритий лист.

Ласкава Пані!

Рішили ми перевести один дуже цікавий експеримент. А саме влаштовуючи показ останніх новин з білля, получили ми його з білим пропагандовим тижнем (від 10. II. — 28. II), в якім то часі будемо продавати **невисортовані товари, наймодніші, на рік 1936 з 15-проц. знижкою** від постійних виставових цін. Зазначуємо, що нагода придбати модне білля з 15-проц. опустом від наших постійних цін є в тім році направду виняткова і тому осмілюємось попросити Вп. Паню, щоб нас зволила якнайскорше відвідати. При цьому зазначуємо, що наше білля в часі пропагандового тижня є таке гарне і дешеве, що не зважаючи на великі запаси може бути в короткому часі випродане.

Згори радіємо Вашими ласкавими відвідинами, залишаємось завжди готові до послуг

„А С Т Р А"
Фабрика білля. Львів Сикстуська 2.

П. С. Для орієнтації подаємо кілька цін: Стройні жіночі сорочки, колірові і білі 1.28—2.52, нічні, найновіші фасони 2.48—3.20, попелінові мужеські сорочки 5.55.
ч. 1117

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Василь Маковський: ҐМІНД, табор українських збігців і виселенців в часі світової війни 1914—1918. Спогади зперед 20-ти літ. Львів 1935. Накладом Видавничої Спілки „Діло". Стор. 304, ф. 8°. Ціна 2 зол., з поштовою пересилкою 2.50 зол.

Богдан Лепкий: КАЗКА МОЇХО ЖИТТЯ КРЕГУЛЕЦЬ. Львів, 1936. Накладом В-ва „Дружина". Стор. 80, ф. 16°.

Іван Филипчак: ІВАНКО БЕРЛАДНИК АБО ПРОПАЩА СИЛА. Історична повість з XII. віку. Накладом філії „Просвіти" в Самборі, 1936. Стор. 128, 16°. Ціна 1.50 зол.

ЖУРНАЛИ:

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА, економічно-суспільний журнал ч. 2 Львів, за лютий 1936 р. В цьому числі К. Р. звертає на себе увагу надзвичайно цікава колекція куріозів з господарки державних підприємств Польщі (на основі відомої публікації д-ра Бернадзікевича „Пжерости етатизму"). Цим разом передано зміст розділу п. з. „Пляновість у господарці державних підприємств". З огляду на загрози, які йдуть на наше життя від етатистичних заходів, необхідно пізнати й негативні прикмети етатизму. У вступних редакційних гльостах (п. н. „На окраю днів") звертають на себе увагу дві: „Новий приплив енергії" та „Не кожний доріс до демократії". В них редакція констатує з одної сторони, що в апараті української кооперації дається відчути в останніх часах пожвавлення праці, але з другого боку є й прояви повторювання старих блудів з доби перед кризою (рецедива боргування, недоцінювання культурно-освітніх завдань кооперації і т. д.). Цікаві замітки про удільну вагу картелів у господарському житті Польщі та про фінансову невдачу збіжевого монополю в ЧСР.— Проф. Мицюк інформує подрібно про зміст господарських санкцій Ліги Націй проти Італії. — Проф. Тотоміяц (постійний співробітник „К. Р.") реферує про причинок до кооперативної ідеольогії у книжці д-ра Бекера. — Закінчує це число огляд нових публікацій і господарська хроніка. Як безплатний додаток іде 8-ий півкуш цікавих споминів пок. Василя Нагірного.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, ілюстрований популярно-науковий журнал-місячник. Львів, лютий 1936. Р. IX. Ч. 2. — Зміст: Володимир Дорошенко: Родина Русових (з нагоди 80-ліття Софії Русової), з 2. портр. — Антін Лотоцький: Чари й чарівники в Африці (4 обр.). — д-в: Жувачі коки. — С.: Шапки із старовинних рукописів. — І. Костенко: „Руська Правда". — Сьогорічна літературна нагорода. — С.: З дитинства кита. — Ст. Чарнецький: „Запорожець за Дунаєм" та його переміни. — д-в: Колишнє зубарство, д-в: Льотерії в різних краях. — Анатоль Курдидик: Скарбниця білоруської старовини — „Белорускі Музей ім. Ів. Луцкевіча" (1 порт. + 1 обр.). — Лев Ягкевич: Дещо про автомобілі та їх розвиток (6 обр.). — Володимир Барагура: Чому діти говорять неправду. — Василь Пачовський: Князь Лаборець. — (Д.): Помста слона. — Ярослав Пастернак: З монгольських звичаїв (3 обр.). — С.: Найбільший водопровід світу. — Ярослав Волошин: Скло, як його роблять і використовують у практиці (2 обр.). — Володимир Січинський: Що таке стилі в мистецтві та про найновіший єгипетський стиль (1 обр.). — Ігор А. Луговець: „Український Мужеський Хор" у Чернівцях, з нагоди пятиліття істнування (1 обр.). — М. Андрусяк: Слобідська Україна в очах російського подорожника в 1781 р. — Микола Бажалук: Графіт. — д-в: Золото в Тибеті. — О. Локшинський: Голка та її виріб. — Е. Жарський: XI. Олімпійські ігрища (1 обр.). — Ті, що від нас відійшли (Ярослав Лопатинський, з порт.). — Бібліографія. — Додаток: Павло Алепський: Подорож патріярха Макара (продовження).

СВІТЛО Й ТІНЬ. Річник IV., ч. 2. за лютий. Зміст. Великий конкурс „Світла й Тіни" на 1936 рік. Зимові мотиви з природи — А. Вітовича. Найближчі завдання краєзнавства — М. Голубця. Як знімати портрети — А. Краснівського. З життя тернопільської філії УФОТО — Б. Остапюка. Комунікат філії УФОТО в Тернополі. Комунікат Комітету вистави „Наша Батьківщина в світлині". Вісти з УФОТО. З новин фотопромислу. З вистав і конкурсів. Наші ілюстрації. 4 ілюстрації в тексті і 4 на крейдяному вкладі надають числові естетичного вигляду. На обгортці, як звичайно, нова світлина.

САМОСТІЙНА ДУМКА, літературно-науковий і суспільно-політичний місячник. Чернівці, листопад-грудень 1935. Р. V. Ч. 11-12.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО, ілюстрований журнал української молоді. Львів, лютий 1936. Р. IV. Ч. 2 (34).

ІЗ СВІТОВОЇ ПАНОРАМИ.

Про занепад нашого роду і зріст преси.

Американський „Конґрес для розвитку наук", що відбувається щороку в Ню Йорку, приніс нам цими днями одну першорядну новинку. Професор університету з Канзас Давід Кезей мав виклад на тему „Виродження чоловічого полу". Вчений цей доказував численними прикладами, що нам, мужчинам, недовго вже доведеться панувати на цьому світі. З людиною відбудеться той самий процес, що і з ріжними живинами: про нове покоління дбатиме не самець, а самиця. Спершу шезатиме ріжниця між обома полами щодо ваги та росту, згодом нівіть щодо самих полових ознак. На кожний випадок провідна роля мужчин скінчиться.

Вельмишановний учений не означив точніше часу, коли жіноцтво перебере від нас усю владу. Дуже можливо, що найближчим більоґічним конґресом у Ню Йорку проводитиме вже жінка проф. Кезея, як проводить уже нині неодним професором — дома. Але пересторога ясна: „Панове мужчини! Тримайте покищо із своєї влади, що тільки можете! Коли вже не міністерські портфелі — то бодай власні, у кишені!"

*

Про сумну долю, яка чекає світ, мусіла читати вже неодна японська пара, що недавно брала шлюб у Гондо. Вона вибралась на шпиль місцевого кратеру і там казала себе звінчати. Для гостей вибудували окрему хатинку і кожного з них тягнули шнурами по схилах вулькану. Вулькан поводився дуже спокійно. Японська преса остерігає своїх земляків, щоб не наслідували сміливців, пишучи, що вже і само подружжя — вульканічного походження.

*

Грецька преса приносить одну звістку, яку повинні би використати деякі редактори деякої католицької преси, що залюбки лаються і з діявольською насолодою, забуваючи про науку Христа, обкидують своїх противників болотом. В Атенах, в одному нічному льокалі, йдуть щовечора змагання у — лайках. Дві особи з публики стають проти себе і ганьблять себе; хто скаже нечесньішу лайку, той дістає нагороду. При цьому істнує одно застереження: лайка мусить бути така, щоб противник не мав підстави до образи ані скарги.

Як це можна зробити? Наприклад панові Арамісові або Мохові з „Нової Зорі" можна сказати: „Те, що ви виписуєте на людей, зовсім виправдує той погляд, який всі чесні та характерні люди мають про вас віддавна".

*

Якщо ми вже при „Новій Зорі", то мусимо признати, що у своєму числі з 9. лютого вона побила один із найбільших репортерських і технічних рекордів світової преси. На 1-ій сторінці під сензаційним заголовком „Уліпшення в „Новій Зорі" читаємо: „В сім числі „Нової Зорі" зачинаємо печатати (!) „Розважування (це значить по нашому „веселу забаву"!) над правдами й обовязками християнина" пера Р. Челлонера, б. Апостольського Вікарія в Лондоні. Тих розважувань є 365... Будемо їх містити звичайно щодруге число..."

Це називається „уліпшення". Воно значно перевищує останній винахід того нюйоркського щоденника, що з нагоди свого 50-ліття вилав число в розмірі трьох метрів висоти й 1 м. 25 цм. ширини.

Діоген Бочка.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр під арт. пров. В. Блавацького.
Делятин:
9. II. „Дума про Нечая".
10. II. „Верблюд вухом голки".
Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.
Стрий:
11. II. „Лев з Абісинії".
12. II. „Гори говорять".
Дрогобич:
13. II. „Дівча з Маслосоюзу".
14. II. „Отаман Ніяк".
З Дрогобича їде театр до Трускавця, Тустанович і Східниці.

Великий Міський Театр.
Неділя, 9. II. год. 3.30 попол. „Майор Варвара"; год. 8. веч. „Фавст".
Понеділок, 10. II. год. 8. веч. Аб. 10. на вимову поміч „Пер Ґінт".
Вівторок, 11. II. год. 8. веч. Опера „Ріґолетто".

Театр Ріжнородностей.
Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Амфітріон", „Тайни Пекару".
АТЛЯНТИК: „Марія Башкірцева".
ВАНДА: „Гіркий чай в ген. Єна.
ГРАЖИНА: „Кохаю всі жінки" (І. Кепура).
КАСІНО: „Кабінет воскових фігур" (розірвана фільма).
КОЛІСЕЙ: „Всі люди вороги", ревія: „Що люблять жінки".
КОПЕРНИК: „Катеринка" (Фр. Галь).
МАРУСЕНЬКА: „Катеринка" (Фр. Галь).
МРАЖ: „Московські ночі", „Бастер як маневія".
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Фаін і Фаин як індійські піхотинці", „Віденські ночі".
ПАКС: „Петрусь" із Фр. Галь.
ПАЛЯС: „Дівча з Будапешту".
РАЙ: „Мушу бути молодий".
СВІТ: „Юдіна".
СТИЛЕВЕ: „Наше сонечко" (Шерлі Темпль) і ревія".
ТЕНЧА: „Ф. 13. Ескадрона юнаків".
ТОН: „Ешна армія" (комедія).
УТІХА: „Все для перемоги" й ревія.
ЮПЕРА: „Буря над світом".

Найдешевше радієві апарати ощадностеві жаріяки дістанете у фірмі
SUPER - RADJO
Львів. Ягайлонська 16. Тел. 111-74
1055 5-0

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)
Азія — Анам, Сіям.

Закордонне радіо.

Неділя, 9. лютого 1936.

Відень (506.8) 11.45 Сучасна музика, 13.00 Популярна музика, 17.30 Варієте, 20.00 Невільові пісні відспіває Р. Меркер (сопр.), 22.30 Форт. ресіталь, **Кошиці** (559.1) 18.00 Для Закарпаття, **Прага** (470.2) 7.30, 12.20 Концерт, 9.19 Пох. концерт, 11.30 Квартет г-дур Гайдна, 14.30 „Лякме" оп. Делібеса, 20.50 Концерт рум. музики, **Париж** (1648) 12.00, 18.00 Концерт (Роз. Карна з гавайською трупою), 17.00 Театр Ушп. **Білгород** (437.3) 12.00 Хор, 13.15, 16.00 Арії, пісні, танки, 20.00 „Дівча з Годиндії" оп. Кальмана, **Берлин** (356.7) 10.00, 12.00 Музика, 14.15 Вес. всячина, 18.00 Байки й легенди, 19.00 „Ґеновефа" оп. Ш. Лекоке.

Кенігсвустергавзен (1571) 9.00 Нес. поранок, 17.00 Муз. пополудне, 20.00 Вечір нес. пробовання. **Кельн** (455,9) 9.30 Славно-муз. авдиція, 20.10 „Марта" оп. Фльотова, **Ляйпціг** (382,2) 11.30 Кантата Баха, 16.00 Концерт, **Мінхен** (405,4) 9-10 Камер. музика, 10.00, 15.00, 20.30 Легка музика, **Будапешт** (549,5) 12.30 Легка музика, 15.50, 17.00 Концерт орк., 20.00 Фестиваль Ліста, **Мілано** (368,6) 17.40 Розр. програма, 20.35 „Ля Ґеджіета дель розе" оп. Леонкавалля, **Рим** (420,8) 12.30 Солісти, 15.40 Легка музика, 17.00 Симф. концерт, 22.10 Танк. муз.

Понеділок, 10. лютого 1936.

Відень (506,8) 16.05 Солісти (Трер. сопран), 20.00 Листів фестиваль, 22.20 Баль у Цірера — розр. концерт. **Братислава** (298,8) 17.15 Соната дуоль Бахи, 20.45 „Ґеделіа" оп. Делібеса, 21.40 Сп. реціталь Ґабло-Кораєвої. **Кошиці** (253,1) 17.15 Циг. музика, 17.30 Мадярська авдиція — спів, скрипка, 21.40 Пісні поранських народів. **Мор. Острава** (263,5) 16.10 Концерт, 17.35 Дует на скрипку й альтівку, 18.10 Німецька авдиція, спів. **Прага** (470,2) 17.40 Концерт на скрип. і форт., **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Концерт, 15.30 Спів, 18.30 Концерт симф. орк., 21.45 Камер. музика та поезія. **Гільверзум** (1075) **21.30 Українські пісні відсп. М. Вайда. Білгород** (437,3) 13.15 Арії та пісні, 16.20 Концерт, 17.10 Танк. музика, **Берлін** (356,7) 14.15 Фільм. мельодії, 17.00 Пісні Шуманна й Леве (Вольф сопр.), 20.10 Пекло й рай сцен. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 19.00, 18.40 Музика, 20.10 „Проба в опері" оп. Льорціна, 21.00 Концерт. **Кельн** (455,9) 16.00 Дітоні пісоньки, 20.10 Концерт. **Ляйпціг** (382,2) 16.30 Камер. музика барока, 20.05 „Створення світа" орат. Гайдна, **Мінхен** (405,4) 13.15 Популярна музика, 16.30 Солісти. **Будапешт** (549,5) 17.00 Циг. музика, 18.20 Спів, 19.40 Концерт фільг. орк., 22.10 Легка музика. **Мілано** (368,6) 11.30 Популярна музика, 17.15 Солісти, 13.10 Камер. музика, 20.35 Концерт із участю співачки Тоті даль Монте (сопран), 21.25 Концерт малого хору Академії св. Сесілії, 22.15 Танкова музика.

Вівторок, 11. лютого 1936.

Відень (506,8) 12.00 Концерт, 15.20 Концерт для дітей — скр. і форт., 17.20 Солісти — альтівка, форт., 18.00 Оповідання для всіх, 20.00 Карнавал у Відні — вес. муз. авд. (муз., спів), 22.10 Сп. реціталь. **Братислава** (298,8) 17.50 Два фортепіяни, **Брно** (325,4) 18.30 Пісні Інджіка, 21.20 Концерт клюбу моравських композиторів. **Мор. Острава** (263,5) 17.35 Спів, 18.10 Нім. авд. — арії, романси, 19.40 Шлеські нар. пісні. **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. музика, 17.20 Грігові пісні, 18.20 Твори Корнгата (Франк-Свобода спів), 20.50 Концерт. **Париж** (1648) 18.15 Концерт, 17.00 Спів, 21.45 Берліоз — слово-муз. авд., **Білгород** (437,3) 16.30, 20.30 Спів, 19.50 Скрипка. **Берлін** (356,7) 14.15 Весела вечірка, 16.00 Живучі композитори — концерт солістів, форт. тріо, 17.00 Форт. музика на 4 руки. **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Популярна музика, 17.50 Соната ля-мур Шуберта, 20.10 Танк. музика. **Ляйпціг** (382,2) 16.20 Концерт солістів — скрипки, віольончелі. **Мінхен** (405,4) 11.00 Популярна музика, 16.50 Авдиція для любителів скр. музики, 17.10 Спів. **Будапешт** (549,5) 12.05 Вок. концерт, 18.30 Сп. реціталь, 19.10 Концерт, 22.40 Концерт оп. орхестри. **Мілано** (368,6) 11.30 Популярна музика, 20.35 „Сирано де Бержерак" оп. Альфано. **Рим** (420,8) 12.30 Вибір пісеньок, 17.15 Танк. музика, 20.35 Симф. концерт.

Львівське радіо.

Неділя, 9. лютого 1936.

9.00 Ранішня авдиція, 10.00 Моцартова авдиція з гр. пл., 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Театр огляд, 12.15 Симф. поранок; у перерві о 13.00 Театр Ужви „Чорна жінка зі совєтів" одноактівка Б. Шоза, 14.00 „Ганька" фрагм. із пов. Р. Тушовського „Спека", 14.20 Перша дія з „Боєми" Пучіні (солісти й орх.), 15.00 Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Різьнича скринька, 15.25 Популярна музика з гр. пл., 15.45 Гутірка: Хочемо зберонитися, 16.00 Для ст. дітей: Хинина витинь, 16.15 Бетовен: Серенада оп. 25. на флет, скрипку й альтівку, 16.45 Концерт хору, 17.00 Рекламовний концерт, 17.15 Ем. Кальман: Попурі з оп. „Княжна чардаша" та „Графиня Маріца", з гр. пл., 19.10 Спортові вістки, 19.35 Літературні новинки, 20.00 Свято жаронарки: проміка, хор, 20.45 Вимки з твор. в П. Пасудського, 20.50 Вечірній дениик, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Подорожуємо на Гавайських островах, 21.45 Авдиція роздачі лещет бідним дітям, 22.00 Танк. музика з гр. пл., 22.30, 22.35 Репортаж із Гарміш-Партенкірхен, 23.00 Танк. муз., орх.

Понеділок, 10. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Кітнер Ів. Штраусо з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Музика з гр. пл., 16.00 Лекція німецької мови, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 „Листи" вес. скеч П. Ігн. Крашевського, 16.45 Молодь говорить про себе: Про товаришування та подружжя, 17.20 Форт. реціталь, 17.50 Тайни й дива регенерації, 18.00 Із поглядних пісень Ст. Невядомського, 18.30 „Прийшли до Вефлеєму цигани із ведмедем" опов. для дітей, 18.40 Сільна рерум, 18.55 Господарська гутірка, 19.05 Авд. морської дати (пісоньки, рецитація, дільоґ), 19.30 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Промова віцепрем. Квятковського з нагоди свята моря, 20.00 У карнавалі — гр. пл., 20.25 Трансм. з Будапешту: Фрагмент симф. концерту, 21.30 Веч. дениик, 21.40 Із сучасної Польщі, 21.45 Літер. вечір, 22.15 Танкова музика, орх.; у перерві о год. 22.30, 22.35 Репортаж із Гарміш Партенкірхен.

Вівторок, 11. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. дениик, 12.15 Авд. для шкіл, 12.30 Легка музика, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Ріжні мельодії з гр. пл., 16.00 Скринька ПКО., 16.15 Зимові настрої — концерт, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Веляці та дрібні винаходи: Думаючі машини, 17.15 Реціталь альтовіолїста Шєпаньского в супр. фортепіяну, 17.50 Куток мови, 18.00 Олімпіяда тенорів, 18.30 Технічна скринька, 18.40 Сільна рерум, **18.4 Хор солістів при консерваторії муз. тва під дир. Юр. Кулачковського — Українські обрядові пісні.** 19.00 Бідермаєр у Львові — дільоґ, 19.20 Реклям. концерт, 19.35 Спорт. вістки, 19.40 22.30 Репортаж із Гарміш-Партенкірхен, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Симф. концерт — орх., форт. теп.; у перерві ок. 20.50 Веч. дениик, Із сучасної Польщі, 22.35 Лікувальне пристосування вітамін (гутірка для лікарів), 22.50 Легар: Серенада — Фріц Крайслер із гр. пл., 22.53 Літературні хвилини, 23.10 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 5.21 75.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.25, 89.43, 89.07, Берлін 213.45, 213.94, 212.92. Голяндія 359.75, 360.47, 359.03, Ню Йорк чеки 5.23, 5.24 і 1/4 5.24 і 3/4, Ню Йорк кабель 5.23 і 1/4, 5.24 і 1/2, 5.23, Льондон 26.26, 26.32, 26.19, Париж 35.01, 35.03, 34.97. Прага 21.96, 22.00, 21.92. Стокгольм 135.43, 135.78, 135.14, Швайцарія 173.10, 173.44, 172.76, Мадрид 72.60, 72.75, 72.43.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 8-го лютого ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2.30	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.34-50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2.60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0.14	„
1 л. сметани	0.75	„
1 к. яєць	3.80	„

Тенденція на масло вдержана на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 10. II. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвірі птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	1.10	зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	1.60	„
Індики, індички товсті І. кл.	1.10	„
Пантарки товсті І. кл.	1.15	„
Качки товщені І. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достаців.

Оповістка.

„Карпатія" Товариство взаїмних обезпечень на життя у Львові подає до відома, що за дозволом Міністерства Скарбу Державного Уряду Контролі Обезпечень приступає до вальоризації обезпечень заключених у „Карпатії" перед днем 31. грудня 1918 р., на основах устійнених розп. През. Р. П. з дня 14. IV. 1924. Дз. Р. П. з 1925 р. ч. 30 поз. 213. про перечислення приватноправних зобовязань.

Вальоризації підлягають лише ті обезпечення, від яких премії були заплачені щонайменше за повні три роки. Обезпечення заключені на підкладі австрійських воєнних позичок не будуть вальоризовані. До вальоризації обезпечень мусять бути предложені: а) поліса, б) показування останньої заплаченої премії, в) метрику смерти, — якщо йде про вальоризацію обезпечення, що стало платне внаслідок смерти обезпеченого.

УПРАВА

„КАРПАТІЯ" Товариства взаїмних обезпечень на життя у Львові (Ринок ч. 38).

ОПОВІСТКИ.

Філія „Просвіти" в Тернополі розписує КОНКУРС на режисера аматорських гуртків і диригента хорів в одній особі. Оферти з поданням вимог слати на адресу Філії „Просвіти" в Тернополі, вул. Міцкевича 9. до кінця м. лютого 1936. Непринятті оферти лишуться без відповіди. — Виділ Філії.

КУПНО - ПРОДАЖА

Фортепіяни піяніна, продаж, наєм, купно, оказії, **Марецький,** Львів, Батория 7. 898 12-13

НАУКА

Школа жіночого крою, шиття, моделювання, яку веде моделіст Біндер, дипльомований у Парижі, Дрездені, Відні, перенесена на вул. Оссолінських 12, починає вечірні курси. 1008 11-12

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

Солідну особу до ведення дому і господарства на селі, найкраще у священика можу поручити. Евгенія Сусоловська, Львів, ул. Тарновського ч. 14. партер.

РІЖНІ

Переклади (леґалізація) анґлійські, французькі, німецькі, італійські, еспанські, румунські, чеські, мадярські. Менкес, Вірменська 26. 1093 3-6

Власник крамниці, кавалір, шукає співпаничи-дружини з капіталом більших тисяч. Зголошення до „Діла" „Самітний".

ОГОЛОШЕННЯ.

Д-р Ігнатій Левенгек

ординує в недугах сечевого проводу, венеричних і шкірних

Львів, вул. Трибунальська 4.

Тел. 248-11. 1014 4-4

Спеціялістка дитячих недуг

Д-р Наталія Лефшитц-Гайстова

тепер **ГОФМАНА 7.** тел. 275-53

Порадня для матерей. Кварцева лямпа

СПЕЦІЯЛІСТ ЖІН. НЕДУГ І АКУШЕР

Д-р О. Шпрехер

Львів, Косцюшка 5 (ріг 3. Мая).

Тел. 217-40. 994 8-10

Оголошення.

Громада Довге ад Підбуж винаймує від 50 до 200 моргів пасовиська під копальню нафти на дуже догідних умовах. Оферти вносити в запечатаних конвертах до канцелярії Волосної Управи в Кропивнику Новім почта Східниця до дня 25. II. ц. р. до год. 12., коли комісійно отворять коперти.

Цією справою варто зацікавитись

Заступництва у всіх більших містах Польщі

Представник: Вольфром і Розенкранц Львів, Пілсудського 11.

Одинока українська

Механічна Пральня

передше „Бріа"

Львів — **Бляхарська 21 Зелена 31**

пере конвірці, білля, фіранки **красить і хемічно чистить** одежу, капелюхи, ковдри, перкалі ріжн. 55/111 4-4

ПІЯНІНА

Першорядні по знижених цінах на догідних умовинах.

Купно, продажа, заміна оказійних інструментів.

НОВАЦЬКИЙ

10/92 з Пілсудського 17 26-28

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці-поду, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, ґрипи, дошкульного кашлю, що перетоплює і т. ін. вживають ліварі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який уменшує хорим плювати та усуває нашель 13/III 17—36

Плащі лікарські, бюрові, склепові, шкільні; вбрання робочі, звичайні, одноцінні

Найтревваліші Найдешевші

Вирібни Одежі, охоронної і спортової

„ОДЗЄЖОХРОН"

Львів, ул. Кентлинського 4. 1038 2-5

Одинока українська ґалянтерійна крамниця „БАЗАР"

у Львові, вул. Руська 3. (ріг Бляхарської)

поручає діточу, жіночу й мужеську ґалянтерію.

Посезонова випродаж.

Користайте з нагоди. Ціни дуже низькі 1099 3-3

ГОРДІЙ ЕРАСЮК

БЕЗПУТНІ

Ціна 0.50 зол., з почт. перес. 0.65 зол.

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Маданолям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Маданолям 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові корон	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдзл.	2.50
Поплін на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Поплін шовкова	1.60	Серветки	0.20
Перкаліна колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.28
Димка на підштанці	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	0.45
Простирала відпрас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Всип рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Всип рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Веба червона 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всілякі бавовняні товари 30% дешевше. Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 32 (14.280). Львів, вівторок 11. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік VII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 143.324. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Адміністрації: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Новий парцеляційний плян.

Рада міністрів вирішила парцеляційний плян на 1937. р. У ґрупі приватних ґрунтів у львівському воєвідстві плян обіймає 7.000 гектарів, у тернопільському 8.000, у станиславівському 2.000, у волинському 8.000 га. В порівнанні з тим роком парцеляційний плян на 1937. р. передбачений на 50 прц. більший, для приватних ґрунтів більший на 120 ґо, а для ґрунтів державних і Рільчого Банку на 30 тисяч га. Парцеляційний плян на 1936. р. виконано на просторі 47.165 га, а підлягає примусовому викупові ще 52.832 га, з того у львівському воєвідстві 4.295, у тернопільському 3.960, у волинському 2.428 га.

О. д-р Масцюх усуває

вишивані рушники з церков.

Появилося зарядження о. Масцюха в 4. числі (за січень 1936) „Вістей Апостольської Адміністрації Лемківщини". В третьому уступі „В. А. А." читаємо таке:

„В сиропустну неділю по Службі Божій, а перед вечірнею належить усунути всі цвіти в церкві на знак жалоби. В кількох церквах на Лемківщині бачили ми на іконостасі коло образів повішені рушники. Тепер треба ці рушники звати. В велику суботу цвіти вертають, однак треба уважати, щоби не було переладовання. *Щодо вишиваних рушників, то заказується їх вішати в церкві на іконостасі або взагалі коло образів, а це тому, що того ніде по св. храмах не роблять...*"

Видно, що на Лемківщині вишивані рушники зображують Бога..

Знову бояться німецьких зброєнь.

ПІДВОДНІ СУДНА.

ЛЬОНДОН, 10. 2. ПАТ. Як твердить „Морнінґ Пост" Німеччина намагається перевищити Англію у підводних силах, дарма, що зобовязалася супроти неї до паритету. Під цю пору — мовляв — будують 20 підводних суден по 250 тон, 8 по 500 тон та 2 по 750 тон. Рівночасно виколюють персонал, що обслуговуватиме їх. Німеччина має нібито верфи, що є в силі продукувати одно велике підводне судно на тиждень. Ці німецькі зброєння небезпечні передовсім для балтійських держав.

ГОЛЯНДІЯ ЗАГРОЖЕНА?

ГАҐА, 10. 2. ПАТ. Після недавніх ревеляцій брюсельського „Суар" також і голяндська преса звертає увагу на німецьку небезпеку. Вона містить цікаві помічення б. голови союзу закордонних журналістів у Берліні, Едґара А. Маврера. Він твердить, що німці збудували недалеко голяндського кордону: 1) 15 летунських баз, 2) нові гарнізони, 3) нові мости на самоходові дороги, 4) протилетунські підслухові станиці, 5) табори служби праці. Віродостойність тих ревеляцій дещо ослаблює обставина, що їхнього автора видалили з Німеччини після того, як канцлером став Гітлер.

Нехай священики зроблять усе, що можуть, словом і ділом, щоб прогнати язву пияцтва з Христового стада, а навіть нехай стануть прикладом повної здержливости, щоб могли відвернути небезпеку, якою загрожує ця язва церкві і державі. — (Папа Лев XIII.)

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

Кабінетна кріза у Греції проволікається.

АТЕНИ, 10. 2. ПАТ. На середу скликав король представників політичних партій, щоб обговорити політичну ситуацію. Якщоб вони виявилися нездібними створити уряд, король поручив би цю місію Демерцісові, що евентуально співпрацював би з Мікальопульосом.

Майбутній французький парлямент.

ПАРИЖ, 10. 2. ПАТ. „Ле Журналь" розглядає питання, як виглядав би склад теперішнього парляменту, якщоб минулі вибори були переведені на основі пропорціональности (над введенням тієї системи при недалеких виборах радять саме тепер у палаті послів). „Ле Журналь" стверджує, що при заведенню виборчій ординації комуністи малиб сьогодні 38 мандатів більше, консервативні та республиканьско-демократична унія — 5 мандатів, центрово-праві ґрупи — 10 мандатів більше. Зате соціялісти втратилиб 7 мандатів, республиканці-соціялісти 4, радикали — 42.

Чехословаччина не може рахувати на СССР.

ПАРИЖ, 10. 2. ПАТ. На маргінесі парляцької заяви чеського премієра Годжі „Журналь" застановляється над тим, яке важне положення Чехословаччини. Опори проти німецької загрози, що випливає з географічного положення, шукала вона у большевиків, то надії завели: СССР не думає наражуватися на ризик у Середній Европі. Зате зближення до большевиків ослабило внутрішню позицію чеського уряду.

Нова виборча ординація на Литві.

РИГА, 10. 2. ПАТ. У Ковні сполітьться, що вибори до нового парляменту відбудуться в початках літа. Тепер опрацьовують нову виборчу ординацію, що „відповідатиме характерові литовського народу".

Нова монгольсько-манджурська сутичка.

ТОКІО, 10. 2. ПАТ. З Харбіну повідомляють, що монгольський відділ у силі 600 вояків заатакував учора японську частину в околиці Темомото; є більші втрати по обох сторонах. В ці околиці вислали кілька японських відділів.

ЯПОНІЯ ЗАПРОПОНУЄ ПЕРЕГОВОРИ?

ТОКІО, 10. 2. ПАТ. Щоденник „Дзі-Дзі" подає вістку, буцімто Гірота думає візвати большевицького амбасадора Юренева в справі недавніх прикордонних інцидентів. Гірота відповів би на большевицький протест у справі подій у Чін-Чанг-Кан та запропонував би мішану демаркаційну комісію.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Хто добре ґаздує, той ґараздує!

Кажуть старі люди, а господарюєте добре, складаючи свої ощадности на ПРЕМІЙНУ КНИЖЕЧКУ

Кооперативного Банку „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

на яку крім звичайних відсотків можете дістати ще й нагороду за ощадність 25—100 зол.

Держави шукають рівноваги.

Женева, 7. лютого 1936.

Пошукування політичної рівноваги в сучасній Европі цілком даремні. Такої рівноваги немає взагалі і осягти її наскрізь штучним ліпленням до купи великих і малих держав — неможливо, до того ж кожна з тих держав розуміє европейську рівновагу так, як це відповідає її інтересам. Зокрема інтерес Кремля полягає у тому, щоб ширити противенства між капіталістичними державами, повалити фашизм в Італії та скласти бльок держав проти Німеччини.

Остання сесія Ліґи Націй принесла московському урядові подвійну поразку — рішення в уругвайсько-московському конфлікті і брак якогось рішення супроти Італії. Радек в „Ізвестіях" гірко нарікає: „Гор упав, але він потягнув покищо за собою і застосування санкцій. Іден не спромігся запропонувати в Женеві переведення санкцій, йому цього не дозволено, бо Англія не має певности щодо намірів Франції". Щоб вирівняти женевські поразки та дати Англії певність „щодо намірів Франції", Москва показала своїм аґентам в Парижі повалити уряд Лявала. Давно приготовану карту кинено на стіл троси за швидко, в моменті, коли Ляваль мав ще поважну більшість в парляменті. Маскарада з урядом Сарро також не повелася. Для всіх ясно, що новий уряд дістав більшість лише завдяки соціялістичним та комуністичним голосам. Але Москва чекати не могла, бо знала, що Ляваль франко-московського пакту не ратифікує. І справді перша таки розмова Літвінова з Фляндеєм мала темою, як повідомляє „Пті Парізієн", ратифікацію цього пакту та справу „колективної безпеки", себто оточення Німеччини. І Фляндеєн подав уже Літвінову точний термін, в якому франко-совітський пакт буде ратифікований.

Спираючись на новий французький уряд, залежний вже цілком від большевицько-комуністичного фронту, московська дипльоматія розпочала енерґійну акцію в Льондоні. Після женевських поразок дипльоматичні успіхи Літвінова в Льондоні були для нього особливо пожадані. Інша річ, що докладно спрецизувати ці успіхи не могла й сама москвофільська частина французької преси. Намагання нового французького уряду попсувати англо-німецькі відносини осягнули те, що німецьких представників не запрошено на морську конференцію, бо це ніби мало би ствердити нарушення версайських умов про зброєння Німеччини. Щодо участи Літвінова у похоронних маніфестаціях та його інших декоративних успіхів, то вони викликали несмак у поважній частині англійського громадянства. „Сандей Діспетч" писав, що „на найближчому засіданні палати громад кілька послів запитає міністра закордонних справ про діяльність Літвінова в Льондоні, де його шанували більш ніж когось. Прихильники уряду були здивовані, що Іден виявив таку уперлівість супроти Літвінова та хотілиб знати, що це значить". Але можливо й самий Іден цього властиво не знає.

З тої повени повідомлень, які принесла преса про переговори та наради у Льондоні й Парижі, можна зробити два головні висновки: міждержавні відносини в Европі перебувають все ще у стані хаосу, та що намагання нового французького уряду здобути наново гегемонію в Европі не мали покищо успіху. Нема ніякого сумніву, що прихід до влади французького уряду, належного цілком від большевицько-соціялістичного фронту, поглиблює ріжниці між Францією та Італією і наближує Італію до Німеччини.

Переведені в Льондоні й Парижі заходи заступити Італію Малою і Балканською Антантою та зєднати їх в одностайному фронті проти Німеччини успіху не мали. Не пощастило ані втягти Болгарію до Балканської Антанти, ані приєднати Австрію та Угорщину до Малої Антанти. Поворот Габсбурґів на австр. престіл викликує в державах Малої Антанти не менший страх, ніж злука Австрії з Німеччиною. „Журналь де Женев“ припускає навіть, що перше страшить Малу Антанту більше, ніж друге. Той самий часопис вказує на те, що нова комбінація з Франції, СССР та Малої Антанти булаб небезпечна, бо пхнулаб Італію остаточно в обійми Німеччини. А Франція зтрожена Італією в Альпах булаб безсила проти Німеччини.

Єдиним можливим, але ще недоконаним успіхом нової франко-московської акції в Льондоні та Парижі малоб бути заключення румунсько-московського пакту обопільної оборони, на взірець франко-московського пакту. Цей проект є мабуть наслідком переговорів французького міністра фінансів Рене, з румунським міністром фінансів Антонеску. Чи цей пакт буде жертвний більше, ніж коштуватиме, дуже сумнівно.

Заява Рушті Араса, що Туреччина відмовляється від укріплення Дарданелів, є успіхом англійської і поразкою московської політики в Парижі.

Для рівноваги політичних сил в Европі, чи краще сказати переваги їх в той чи інший бік, є вирішними не наради представників малих держав у Льондоні та Парижі, а зброєння Німеччини та можливе недалеке закінчення війни в Абісинії.

М. Данько.

Змаги в Ga-Pa.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ ІГРИЩ.

Ґарміш Партенкірхен 6. лютого.

День 6. лютого 1936, середа, в німецькій Олімпії Ґарміш-Пантенкірхен (Ґа-Па).

Самоходи на 60 осіб, червоні, сині, сірі їдуть густо один за одним. Хідником спішаться люди, надебільша в лещетарськім строю. Доми прикрашені червоними прапорами з білим кружком, на кружку чорний ломаний хрест.

На однім розі кличе впорядчик руху: „Ліві місця на ліво, праві на право“. Пів кільометра перед стадіоном глядачі поділені на ліву і праву струю, так що до самого стадіону доходять двома дорогами і кожний знає, чи він входить лівою чи правою брамою. В тих брамах впорядчики глядять на карти і відразу кажуть, куди глядач має йти. Вкінці вказують впорядчики ряд і місце. Навіть стоячі місця мають на поруччі перед собою числа і риски, як ширше місце можна заняти. Глядачі пливуть і ніхто нікому не заважає.

Праворуч від мене головний Олімпійський Дім з бальконом. Від нього йдуть на оба боки деревляні степениці з сидячими місцями. Дальше степениці для глядачів, які стоять. Ліворуч від мене гора, де виведені обі лещетарські скічні, з похилими зїздами. Головний будинок і степениці творять підкову перед скічнями. Вони окружені хоругвами народів, які беруть участь у теперішній олімпіяді. Перша хоругва грецька, друга австрійська, далі йдуть прапори інших народів за німецькою азбукою. Остання хоругва при другім кінці підкови німецька. Найбільше вражає японський прапор, бо цілий білий, а має посередині червоний круг.

Година 9.30. Відділ військових лещетарів виїжджає на лещетах на стадіон і прибиває сніг. Великі густі сніжинки падуть невпинно, краєвид ховається за густу білу опону. Видно темнаву смугу головного олімпійського будинку і степениці. Прапори не хитаються, бо гори не посилають ніякого вітру. Сховались за снігову стіну.

Пан у кожусі передімною дивиться у програму і пояснює своїй товаришці з орлиним носом, цікавими, живими очима кожний прапор, то котрої держави він належить.

Слухаю його пояснень і числю прапори. Є їх 28 на високих білих стовпах. Дама в чорнім оксамитнім плащі з жовтою плетеною шапкою і жовтими рукавичками каже до мужчини в темно-синім кашкеті: „Не знати, чи сонце покажеться?“ Він відповідає: „Добре, що дощ не лле“.

Праворуч від мене середнього росту пані в зеленім жакеті із закрученим пером скаржиться: „Нічого не виджу“. Мужчина в білявій куртці закинений по спортовім одязі, каже: „Мусиш підрости моя люба“.

Степениці повні вже людей, сніг, білий сніг, відкриває виразно їх капелюхи і постави, від темного тла юрби.

Година 10.15; входять хлопці в лещетарських одягах в віці 8—16 літ. В темно-синіх одягах, другі відділи у бронзових сорочках. На кінці відділ 44 малих трубачів. Стають у ряд.

Сніг сиплеться густими сніжинками. Пані у шкіряним плащі з кожушаним комніром з червоною плетеною шапочкою каже: Національні соціялісти говорили, що буде сніг замісць дощу.

Пан, з якого його жінка стріпує старанно сніжинки, глядить через скла і каже: „Вже тут є всі ті, що щось значать“.

Чути оклики: „Він є тут!“

„Славно, славно, славно!“ Сотні тисяч рамен піднеслося скосом угору, ліві руки зняли шапку з голови.

„Славно, славно, славно!“ Військова музика грає німецький гимн — глядачі співають. Опісля ще одна енергійна пісня.

„Славно, славно, славно!“

Година 11. Сніжинки дещо рідші. Воротами при правім крилі Олімпійського Дому входить похід олімпійських змагунів. Стулають визначеним порядком. Наперед несе хлопець таблицю з написом держави, за ним їде член цієї держави, що несе прапор. За цими двома йдуть представники, лещетарі, совгарі, ґонківкарі, санкарі, плитарі (айсшицен).

Так увійшли заступники 28 народів. Перша йшла Греція: таблиця з написом, прапор і двох змагунів. Що греки йдуть перші, то це особлива честь для них тому, що олімпійські змагання зачались перед двома тисячами літ на грецькій землі.

Опісля йшли змагуни інших народів за азбукою. Перша Австралія: таблиця, темно-синій прапор із звіздами і британським знаком а за тими двома лише один одинокий змагун, бельгійців йшло 38, болгар 11, еспанців 8, фінців 36, французів 44, британців 46, голяндців 16, італійців 74, японців 48, югославян 21, канадійців 42, латишів не міг я докладно счислити, бо не йшли рівно. Ліхтенштайн поставив 4 людей, Люксембурґ 7, норвежців перейшло 62, австрійців 110. Ця група була найбільше ріжнородна і мальовнича, бо плитарі йшли трьома відділами в народніх тирольських і стирійських строях.

Польський відділ мав разом з хоружим 37 людей. Румунія поставила 25 людей, Швеція 54 осіб, швайцарців начислив я 60 та ступали вони трійками досить свобідно і моє число не є певне.

Еспанців йшло 2, чехословацький відділ належав до найбільших, я начислив 88 осіб. Турків йшло за своїм прапором (червоне поле з білим місяцем і звіздою) 8. Мадярський відділ мав 34 людей. Передостанні йшли змагуни Злучених Держав Америки. Разом з хоружим начислив я 80 людей. Німецький гурт, як народу, що відгриває ролю господаря, йшов останній. За прапором ступало 116 осіб. Скоро лиш відділ якоїсь держави входив через ворота і вступав на стадіон, негайно загуділа гарматній стріл. Стріляло військо поза стадіоном, щоб привитати кожний нарід окремо.

Кожний відділ зробив двічі закрут і вийшов на одну лінію з усіми іншими, так що в годині 12.5 стояли змагуни 28 народів стовпинами — один поруч одного, лицем до Олімпійського Дому, де зібралися представники німецької держави з її провідником і члени олімпійського організаційного комітету. Кожний нарід виступив у своїм звичаєвім строю, мужеські і жіночі відділи.

Найкраще враження зробили на мене французи у своїх темних мягких беретах. Чим менше сорокатости, тим поважніше відділ виглядає, особливо, коли одяги добре скроєні і колір шапки, одягу, панчіх і черевиків гармонізують зі собою.

Година 11.25. Вихід змагунів скінчився. Йшли до маршу, який грала військова дута орхестра.

Сніг падав. Сонце лише легко зазначувалося ясним кружком зпоза снігової завіси.

Через голосник почувся виразний звучний голос предсідника організаційного комітету. Він витав народи, що прибули до Німеччини, дякував усім, що помагали, щоб все приготовити для гостей, як слід. „Нехай зачинається боротьба, що кріпить тіло і духа і виходить на славу народу, який змаговики заступають. Нехай зашелестить олімпійський прапор і нехай запалає олімпійське полумя, щоби щире порозуміння зблизило народи до себе. Прошу провідника, щоби відкрив олімпійські змагання“.

Через голосник залунав твердий, голос провідника. Це було коротке речення, яке він привіз з Берліна сказати: „Заявляю, що Олімпійські Змагання відкриті!“

По цих словах запалахкотіло на високім стовпі, з залізних штаб, на узбіччі гори, полумя. Горішна оправа стовпа мала пять олімпійських перстенів, символ пятьох частин світа. Рівночасно підносився на збіччю, при великій скічні білий олімпійський прапор. Підносився поволі вгору, аж досягнув золотої кулі, що закінчувала високий білий стовп. На білім полотні видні до пять перстенів сплетених нерозривно з собою. Від ліва на право: синій, жовтий, чорний, зелений, червоний. Вони означують пять частин світа.

Прапорщики всіх присутніх народів виступили наперед в один гурт.

Не окрашене смерековими вінцями підвисшення виступив один з німецьких змагунів, підніс праве рамя вгору і виголосив в німецькій мові присягу олімпійських змагунів. Вона лунала через голосник по цілім великім стадіоні: „Присягаємо на олімпійських змаганнях чесно боротись і держатись принятих правил. Беремо участь з лицарським духом, на честь наших земель і на славу змагу“.

Змаговик відступив, всі прапорщики вернулись до своїх відділів.

Година 11.36. З голосника гомонить протяжна мельодія, без особлившої боєвої сили. Нагадує церковні напіви. Це олімпійський гимн. Міг би бути бадьоріший.

Годину 11.40. Відділ за відділом виходить із стадіону через ворота при лівім крилі Олімпійського Дому. Глядачі можуть ще раз придивитися написам, прапорщикам, змагунам. Здоровлять гостей оплесками і окликом „Гайль“, „Славно!“.

Снігові хмари рідніють, проясняються. Місцями синіють голубі прогалини, але сонце не показується. Юрба відходить. Велика частина сходить на площу стадіону і підбігає до Олімпійського Дому, щоби глянути на представників держави.

„Славно, славно, славно!“

Сніжинки не перестають падати на людей, на прапори і на вінки з зеленої чатини, переплетені золотистими смугами.

Дорогою, якою відїздять авта, ступають люди, відходить сотня вояків у залізних шоломах, з наїженими крісами через ліве рамя. Вона держала почесну варту для провідника народу. Веде її сотник на гнідім коні. Перед ним ступає орхестра. Покідна мельодія не дає спокою тихим, смирним, мягким сніжинкам.

Іван Боберський.

Алькоголь виродже расу і веде до загибелі цілі народи.
Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження“.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— **Ліквідація кокосових заворушень.** В Найробі арештували 75 арабів, які брали участь у заворушеннях у Занзібарі. Всіх арештованих примістили на покладі пароплава „Каліфа".

— **Кінець льондонського страйку.** На спільній нараді мясарських і транспортових робітників рішили вернутись до праці нині вечором.

— **Нове бомбардування Дессіє.** Над Дессіє появилося 7 італ. літаків, що бомбардували місто незвичайно сильно понад годину. Цісар Гайле Селясіє дав доказ великої холоднокровности. Він не тільки не ховався перед літаками, але сам особисто командував вогнем гармат проти літаків. Абісинці поцілили кілька разів ворожі літаки гарматніми стрільнами.

— **Франція не рішилася дати большевикам позичку.** Міністер фінансів Реніє заявив, що уряд не приняв ніякого рішення в справі евентуальної позички для СССР. Міністер заокордонних справ Флянден боронив франко-совітського пакту, доказуючи, що його можна погодити з істнуючими договорами.

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу, дитячу для інвалідів, вдів і сиріт

приймає

УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.

З провінції висилайте почтою. У Львові відберемо самі за писемн. сповідомленням.

КІЛЬЧАСТИЙ ДРІТ НА МАНДЖУРСЬКОМУ КОРДОНІ.

ТОКІО, 10. 2. ПАТ. Агенція Домеі подає: Ґен. Суджіяма, заступник шефа головного штабу, виїзджає 20. ц. м. на інспекційну подорож до Манджукуо й Півн. Китаю. В міжчасі уряди Японії і Манджукуо задумують запропонувати совітському урядові докладно визначити кордони між Манджукуо і Совітами, щоб тим чином виминути на майбутнє непорозумінь на кордоні. Японія пропонує обвести кордони колючим дротом.

ПЕРЕД ДИМІСІЄЮ ГІРОТА?

ТОКІО, 10. 2. ПАТ. Становище міністра заокордонних справ, Гірота, захитане. Його наслідником мав би стати дотеперішній амбасадор у Льондоні — Матсурдара. Зміна на становищі міністра заокордонних справ настане після коронування Едварда VIII-го.

Коли ця вістка — пише часопис — правдива, то упадок Гірота слід приписати акції військових кругів, що невдоволені політикою теперішнього міністра щодо Китаю і Совітів.

ЯПОНІЯ ЗБІЛЬШУЄ ЗАЛОГИ В КИТАЮ.

ТОКІО, 10. 2. ПАТ. Військова влада рішила негайно виасигнувати 3 міліони єнів на збільшення гарнізонів у Північному Китаю. Цей поспіх викликує здивування, бо згадану справу мав розглядати на надзвичайній сесії парлямент.

АНГЛЬО-ЯПОНСЬКІ РОЗМОВИ.

ТОКІО, 10. 2. ПАТ. Агенція Домеі подає: Між Лейс Россом, шефом британської економічної місії, та представниками японського уряду в Китаю відбулися вступні розмови. Темою отих розмов було господарське положення Китаю, що його Лейс Росс студіює вже чотири місяці. Шеф британської місії задумує перед виїздом до Льондону відвідати Токіо.

—o—

НА АБІСИНСЬКИЙ ФРОНТ.

НЕАПОЛЬ, 10. 2. ПАТ. В напрямі Східної Африки відчалили два пароплави з 2.000 жовнірів та воєнним матеріялом.

НОВА КНИЖКА!

Із жіночої психольоґії

Химерне серце

Ірини Вільде.

Ціна 1.50 зол.

Порто 30 сот., висилає Адміністрація „Діла". Львів. Ринок 10.

Подорож довкола світа

...Є МРІЄЮ КОЖНОГО ЧОЛОВІКА!

УМОЖЛИВИТЬ ТОБІ II ЛЬОС І-шої КЛЯСИ З ПОПУЛЯРНОЇ І НЕЗМІННО ЩАСЛИВОЇ КОЛЕКТУРИ ДЕ РЖ. ЛЬОТЕРІЇ

„НАДІЯ"

ЛЬВІВ, УЛИЦЯ ЛЕҐІОНІВ 11.

Тягнення вже 20. ц. м.

З польської преси.

„Музейні погляди з епохи Бісмарка".

У „Бунті Млодих" Олександер Бохенський (з 10. лютого 1936.) оголошує отвертого листа, який торкається веденої на сторінках „Відомості Літерацких" полеміки на українські теми поміж К. і М. Прушинськими та східно-галицьким поміщиком Красіцьким. О. Бохенський, висловлюючи своє співчуття братам Прушинським, що вдались у дискусію на сторінках комунізуючого часопису, заявляє, „як поляк-автохтон зі Східної Галичини", що

п. Красіцький не має ніякого права промовляти в імені поляків того краю. Музейні погляди з епохи Бісмарка є виключною власністю того, що їх виголошує".

На процесі одного терориста, українського аґітатора, запитано його, чому постійно носить при собі повно вирізків польської шовіністичної преси? „Тому, відповів він, що ті вирізки є найкращою зброєю у дискусії Вони доказують, що ніколи ніяка льояльність і примирність українців не вибє полякам з голови засади „аусроттен".

О. Бохенський вказує на зусилля українського політичного проводу й усього українського громадянства перемогти у власному українському таборі вплиги непримирного націоналізму й довести до міжнаціональної злагоди і кінчає висновком, що у цій ситуації

„ліберум вето п. Красіцького є надзвичайно шкідливе й тільки такий часопис, як „Відомості Літерацке", вправе з усякого почуття польської державної racji, міг ту статтю помістити".

„Польська Думка".

З датою 1—15. лютого 1936. р. появилося у Варшаві перше число нового польського двотижневика (газетний формат „Часу"). Характер часопису політично-суспільний. Перше число, хоч і дещо мляве (не звичайне явище), все-таки цікаве і культурне. Найхарактерніша риса того нового часопису — протикомуністична і протиросійська тенденція. З усіх статтей для нас найцікавіша стаття В. Бончковського п. н. „*Земля Волиньска*".

Автор вказує на парадокси сучасного волинського життя, порівнюючи їх з парадоксами того життя наперед війни. Звертає увагу на панросійську політику Волині за царських часів, яку тепер заступає політура польська, при чому здебільша ті самі руки вивішують сьогодні величезні польські прапори, що раніш вивішували російські, замінюючи окликом „Польща ільот" старий оклик „Русь ільот".

„...Чимало правд і брехонь, легенд і байок прикриває душу Волині перед неодним місцевим посідачем опатентованої „фрагментаричної правди", що замикається на три замки перед пришельцем з інших місцевостей Польщі. Все тут є і щире і фальшиве і отверте і заразом закрите... Приїзжий може розкошуватись тихою волинською ідиллею, сидючи у тіялі, яке подобає на тятиву, натягнену ненавистю і бунтом. Як у тому спокійному селі, в якому випадково відкрили трупа польського вояка, що його вбили найльояльніші громадяни... Під камінями правд, фальшів і легенд ледачить образ дійсности Волині і треба добувати його зрозумілим та коштовним знаряддям довіря зпід тягару резиґнації і ще гіршого нечікування".

Автор трохи кепкує собі з офіціяльних статистик і делікатно зазначує, що сальдо „легенд, фальшів та ідеалів" з одного боку і „дійсних фактів та скритих думок" виходить „дуже затрівожуюче". Не має теж автор великого довіря до вірнопідданчих телеграм, які масово сунуть із Волині до Варшави...

Стаття позбавлена точок над „і" і повна недосказів. Так і видно, що автор міг би і може хотів би чимало дечого сказати на тему Волині „дійсної", але волів тих поглядів з якихось причин не висловлювати. Зате є там і грубі промахи. Бо коли напр. можна ще зрозуміти дитирамби на честь Йохима Волошиновського (як діяча ми-

чувшини, з часів передвоєнних), то вже зовсім незрозумілими є згадки про Петю Певного і Ст. Скрипника, що явились до „політичної праці" на Волині: автор робить теж кривду київському „Відродженню", пригадуючи, що співпрацював у ньому Певний, (П. Певний був і адміністратором варшавської „За Свободу"), як і кривду пок. С. Петлюрі, пригадуючи посвоячення з ним С. Скрипника. Ще гіршим дисонансом звучить пригадка, що постать п. Г. Юзефського можна бачити на спільних фотографіях з Пілсудським і Петлюрою. Давні часи, давні часи, про які забули вже їх учасники.

Про обмеження права
українського селянина на купівлю землі.

У консервативному „Часі" з 10 лютого п. К. О. дає відповідь графові Сумінському і князеві Яблонському на їх статті про справу переходу землі в руки українців у Галичині. Оба автори домагались „оборони польського стану посідання землі" у Галичині, але рівночасно обурювались закидом про те, що вони властиво кличуть до ведення старої пруско-кольонізаційної політики у Познанщині. К. П. основно вияснює — „найяснішим" авторам, що істотною річчю пруско-кольонізаційної політики було саме обмеження в правах деякої частини громадян з огляду на їх національність, себто те саме, чого хочуть нині ці автори, коли домагаються „уважної контролі продажі землі". К. П. з формально-правничого погляду допускає можливість кинути гасло до польського громадянства, щоб воно не продавало землі українським селянам. Але вважає зовсім недопускальним, щоб у цьому випадку держава була знаряддям польського громадянства в його боротьбі за землю з українським громадянством. Держава, яка згідно з новою конституцією є „спільним добром усіх громадян" не може безпосередньо встрявати у цей спір між обома громадянствами. Колиб вволити волю деяких польських політиків про заборону продавати українцям землю, то не в меншій мірі слід би вдоволити бажання польських кольоністів Кремянецького повіту, щоб польське населення на „кресах" платило лише одну десяту нормальних податків. (А скільки то субвенцій з державного скарбу одержали ці кольоністи, про які і не снилось навіть нашому волинському селянинові! — Прим. Редакції).

Ще драстичніше виглядає справа з погляду, як каже К. П., життєвого. Тут автор згадує про голод землі українського селянства та слушно замічає, що українського селянина „нічим не можемо так цілковито і успішно **звернути проти держави**, як утрудненням чи унеможливленням йому набувати землю, на якій він виріс". Одночасно

„обмеження прав до набування землі чи формальне чи фактично перепачковуване вдарялоб **у цілий нарід і кожну людину.** На мій погляд державна влада повинна стояти здалека від такої політики, мусить уважати лише на те, щоб земля не переходила в руки спекулянтів тощо, зате не повинна **нікого ані фаворизувати ані урослідкувати з національних оглядів**".

Маґістрат кор. м. Львова розсадником шовінізму.

Як довідуємося, кооперативна „Достава" у Львові просила львівський маґістрат дозволити їй на рекламовий напис на камениці в Ринку ч. 44., яку „Достава" купила з нагоди свого 30-літнього ювилею. Напис мав бути виконаний згідно з усіми вимогами естетики, такий, який міг би каменицю якнайбільше прикрасити. Біда тільки та, що своє прохання до маґістрату „Достава" написала по українськи і що напис на камениці мав бути теж український.

Маґістрат прохання „Достави" відмовив, прикриваючись 262 ст. будівельного закону, що говорить про недопускальність опоганювати реальности і т. п.

„Достава" внесла рекурс до воєвідства через маґістрат, розуміється, теж по українськи. Вже в подавчому протоколі звернули „Доставі" увагу, що *в маґістраті ніхто по українськи не розуміє*, а з нагоди авдієнції директора „Достави" у начальника будівельного відділу інж. Пірґо демонстративно в почекальні заявив, що по українськи не розуміє. І вже близько місяць, а того рекурсу „Достави" маґістрат до воєвідства не переслав, не зважаючи на численні інтервенції.

З усього цього видно, що маґістрат уважає того українця, що користає з мовного закону, „шовіністом", забуваючи що саме маґістрат сам своєю поведінкою причиняється до розширювання як українського так і польського шовінізму. Найвищий час, щоб компетентні чинники спинили львівський маґістрат у його шовінізмі.

А тепер ще одна заввата. Від року у маґістраті є вільна посада перекладача українських писем. Давніше все був перекладач, але коли наші люди й установи почали писати до маґістрату по польськи, то перекладача усунено. Невжеж це правда? Невжеж наші люди й установи не соромляться цього?

Поновний прилюдний запит до Кураторії Шкільної Округи у Львові.

В місті Бучачі є дві семикласові народні школи, одна для хлопців, друга для дівчат. До обох повищих шкіл ходять діти українці греко-католицького віроісповідання і то в дуже поважному числі, для яких до навчання гр.-кат. релігії був завжди катехит. У шкільнім році 1935-36. залишено обидві школи без катехита до навчання гр.-кат. релігії, про що вже раз на сторінках „Діла" була мова і був прилюдний запит до Кураторії Л. Ш. О. Хоч минуло ціле перше півріччя науки і місяць другого, до нині не дістали ці дві школи катехита до навчання релігії дітей гр.-кат. віроісповідання, хоча родичі тих дітей побиваються за те у компетентних духовних чинників і у світських урядах. З уваги на те, родичі дітей запитують поновно прилюдно Кураторію Шк. Округи у Львові: чи Кураторія призначить катехита до навчання дітей греко-католиків у повищих двох школах і коли менш-більш це буде: за рік, два чи може взагалі не буде катехита в тих школах для навчання гр.-кат. релігії?

ВЕЛИЧАВА АКАДЕМІЯ
В РОКОВИНИ БОЮ ПІД КРУТАМИ.

Заходом Т-ва „Молода Громада" у Львові відбулася в неділю 9. лютого ц. р. вполудне в салі театру Ріжнородностей дійсно величава академія. Добре підібрана і гарно виконана програма залишила незатерте враження між публикою, яка зцерть виповнила велику салю. В год. 12.40 пополудні підвелась куртина і всі присутні звернули свої очі на сцену, де на чорному тлі висіла по мистецьки виконана велика округла срібна плоскорізьба, яка зображує дві стрілецькі голови у сталевих шоломах. Довкола цієї оригінальної декорації розвішено сім мечів. Академію відкрив коротким вступним словом голова Т-ва „Молода Громада" дир. *Юліян Шепарович*, згадуючи про значіння бою під Крутами на тлі подій на В. Україні в 1917. і 1918. рр. Опісля хор „Бандуриста" під орудою дир. О. Плешкевича відспівав настроєву пісню Кармансього-Кудрика: „Спіть, герої, спіть". Добре виконала декламація п-ні *О. Шепаровичівної*, яка передала зі зрозумінням вірш О. Бабія „Під Крутами" і П. Тичини: „Памяті тридцяти". Основний і дуже добре опрацьований реферат про значіння бою під Крутами виголосив м-р *Юрко Старосольський*. Промовець підкреслив, що наші визвольні змагання викликали правдиву, в дійсному цього слова значінні, революцію духа в масах українського народу і в цьому їх найбільша вага. Герої зпід Крут виконали свій обовязок і тому не слід називати їх „лицарями абсурду". Ні! Ці герої знали, що йшли на смерть за Україну. Смичковий квартет (Цісик, Гуменний ,Согор і Березовський) відограли вдатно деякі кусники з „Мініятур на українські народні теми" наших композиторів: Барвінського і Лишенчки. Сольову пісню Січинського „Думу про полк. Ничая" відспівав молодий тенор студ. Юрій Шухевич при акомпаніяменті п-ні Ірини Котович-Старосольської. Дуже сильне враження залишили декламації м-р Ярослава Падоха, який з чуттям передав вірші: Бажана „Слово о полку" і Віктора Гюґо „На барикадах". Буря оплесків була найкращою нагородою за прегарне виконання. Вкінці хор „Бандуриста" виконав дуже бадьорі пісні Райнеке-Курдидика: „Тим вгід Круг" і Сметани „Слава Героям". На закінчення всі присутні відспівали національний гимн.

Х.

Десятки тисяч нашого народу були у Ґмінді в часі світової війни. Тисячі зложили там свої кости на вічний спочинок. —

Хто хоче познайомитись основно з переживаннями українських вселенців у тому найбільшому таборі часу великої війни, той купить книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ҐМІНД"

Книжка має 304 сторін друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол. з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла", **Львів, Ринок 10.**

З ТСВАРИСЬКОГО ЖИТТЯ.

БАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ.

Баль Української Преси згуртував цього року знову численний гурт львівського і краєвого старшого й молодшого громадянства. Присутні були численні представники Української Парляментарної Репрезентації з головою В. Мудрим на чолі та голови й директори ріжних культурних і господарських централь та організацій. Баль відкрив опівночі голова Товариства Письменників і Журналістів ред. Роман Купчинський короткою привітальною промовою, після чого аранжер ред. Лев Лепкий вивів традиційний „хоровід", уставивши в перших парах представниці і представників нашого львівського громадянства. Щойно після того розпочались у великій салі танці, які тривали до білого ранку. Ролю господині балю виконувала п-ні І. Левицька, при ласкавій співучасти гурту пань, що опікувались прегарним буфетом; цього року буфет був особливо багатий завдяки жертвенности ріжних українських і неукраїнських фірм, що таким робом дали доказ своєї прихильности для організації українських робітників пера. Грали дві орхестри: І. Костюка й Л. Яблонського, рефрени українських танґ співали О. Курочко й А. Кос.

Як і в минулому році — атракцією Балю була спеціяльна балева ґазетка „БУПІ", яку редаґували і складали таки на місці, в одній із бічних кімнаток, завдяки чемности друкарні „Діла", що перенесла туди черенки й ручну машину. Комітетові мали оригінальні відзнаки: перевязані стяжечкою гусячі пера (з робітні „Мі-ка").

Колиж цього року Баль Української Преси не мав такої великої фреквенції, як у минулому році, то склались на це ріжні зрозумілі і незрозумілі — причини. До першої категорії належить дуже короткий цьогорічний карнавал, через що люди не хотіли витрачуватись на одяги, — дальше, ще більше зубожіння, загальне пригноблення через відомі відносини, врешті короткий час підготови до Балю, спричинений тим, що ще на три тижні перед балем невідомо було, чи взагалі цього року буде якийсь український карнавал. До цих природних причин доходять і „неприродні", дійсно чудернацькі: дивоглядний підхід деяких кол до такої імпрези. Доказ: не то демаґоґічна, а просто хуліганська стаття ославленого „Нового Села", яка оперує фантастичними, зовсім брехливими цифрами здогадних видатків на таку імпрезу та зовсім промовчує два найбільш суттєві моменти: 1) традицію таких балів преси в усьому культурному світі і 2) ціль, на яку йде дохід. На превеликий жаль, чимало й поважних українських громадян не проявляє зрозуміння цієї справи. Баль Преси — це не тільки забавова й доходова імпреза, — це просто одна зі спроб защіплювати на український ґрунт добрі культурні західні обичаї, — спроба поглиблювати форми культурного товариського співжиття при одночасному поглибленні пошани для періодичного друкованого слова і професіональне пера. Товариство Письменників і Журна-

Нині АТЛАНТІК
Фільмовий архитвір, який своїм прецікавим змістом потряс світом та який приняли з великим одушевленням всі столиці Европи і Америки
Ціле місто про це говорить. В гол. ролях найліпший сучасний характеристичний артист Едвард Робінзон та весняний Жен Артур.

лістів, яке взяло на себе цю ролю, не повинно зражуватись історичним явищем, що український ґрунт дуже важкий і неподатний для таких спроб, що у нас покутує своєрідний консерватизм, який з найбільшою нехіттю, недовірям, кпинами і пасивністю приймає те, що у західних культурних народів є вже органічною формою суспільного життя. Організатори Балів Української Преси може й допускаються різних недоглядів, може дають причину деяким окремим одиницям ремствувати, але сама ідея такого одного репрезентаційного вечора у історичному карнавалі є безперечно гарна і позитивна. Тимто сподіваємось, що згодом дійдемо до того, щоб усі чільні постаті організованого українського світа та представники всіх верств і станів почували просто своїм *обовязком* бути на такому вечорі і засвідчити свою прихильність з усіми клітинами українського життя на товариському ґрунті та свою прихильність до своєї преси.

АПОЛЬО
Щоби дати змогу всім оглянути небувалу коме дію богів і людей
АМФІТРІОН
ціни від 49 сот.
Крім цього фільма джунглів ТАЙНИ ПЕРАКУ.

10-ліття Сокола V. в Замарстинові.

Десять літ тому у замарстинівській дільниці Львова істнувала тільки читальня „Просвіти", що одинока мусіла заспокоювати всі національні потреби. Та це для деяких громадян було за мало. І та горстка рішилась у 1926. р. оснувати товариство для плекання тіловиховання й дисципліни, якої бракувало серед громадянства. Тому в 1927. р. основано т-во „Сокіл V". Праця спершу поривочна, за напрямними Сокола-Батька пішла вперед. І сьогодні по 10 роках бачимо наглядно, що тіловиховна організація, якою є Сокіл V., здисциплінувала вже поважну частину громадянства своєї дільниці. В чергове ювилейне свято Сокола V. бажаємо бачити в його рядах усіх громадян Замарстинова.

Само ювилейне свято почалося торжественною Службою Божою в місцевій каплиці (крайня пора вже замарстинівцям мати свою церкву!), на якій були присутні і видніші громадяни Львова. По Службі Божій о. Каштанюк відправив ще панахиду і посвятив пропамятний шит, в який опісля громадяни вбили цвяшки. Сам виступ почався з 20-хвилинним опізненням тому, що в сусідній кімнатці-каплиці ще відбувалась веч рня. Всі чети Сокола V. замісць дефіляди (за мало місця на місцевій сцені) відспівали уставлені в чотирокутник сокільський гимн. Відтак п. Пуляк привитав голову С.-Б. інж. Хроновята, представників львівських гнізд і відчитав низку привітів, які наспіли на це свято. З добре опрацьованого реферату п. С. Мотала довідалися громадяни про велике зусилля Сокола V. зорганізувати якслід громадянство своєї дільниці. Святочний звіт вібрав інж. М. Хроновят — голова Сокола-Батька, який схохотив щирими словами руховиків та громадянство до дальшої впертої праці. Нові вправи вільноруч для 7-ох побратимів укладу інж. Я. Благітки, хоч тяжкі, були дуже гарно виведені. Сподіємось ці вправи побачити на якомусь більшому святі на площі. З черги трійка посестер виконала ґраціозний ритмічний танок „вальчик". Буря оплесків була невеличкою, але заслуженою нагородою. Опісля учасники виконали алянгові вправи вільноруч „Малі піонерки" зовсім добре. Дуже доброю інсценізацією „Діточий табор" закінчено першу частину виступу. Ця точка виказала, як багато сценічного матеріялу лежить у нас неторкано.

Другу частину виступу почало 6 побратимів дуже тяжкими, але дійсно гарними вправами на поручах. На вирівнення заслуговують п. В. Козачок і п. О. Шевчук, які за добре викінчення вправ збирали бурю оплесків. Не менше гарні були: танок „Марія" учасниць, вежі учасників та сольовий танок „Циганка" учасниці І. Демцюх, який на домагання публики мусіла мала „солістка" повторити. Тяжкі вправи на коні першого роя Сокола Батька виказали, що ці руховики опанували як слід усі прилади на зразок европейських руховиків. Інсценізацією „Картин з минулого" закінчено цей дуже милий і добре зорганізований виступ.

Сокіл V. повинен бути вдоволений зі свого свята, бо всі його члени старалися, щоб воно випало як слід. Головно повинні бути вдоволені ті, що вклали багато праці у програму, а саме: інж. Я. Благітка, Я. Демцюхівна, М. Королівна, О. Шевчук. Публики було дуже богато, так, що невеличка сіля не могла всіх помістити. По святі йшли товариські забави до пізного вечора.

Анґлійці летять до Японії.

СІНҐАПУР, 10. 2. ПАТ. В напрямі міста Саравак на острові Борнео відлетіла ескадра анґлійських літаків, щоб зложити першу візиту японцям.

Просфори.

Кружок „Рідної Школи" ім. Б. Грінченка уладив просфору в неділю 9. лютого ц. р. у малій салі Музичного Інституту ім. Лисенка, в якій взяло участь понад 150 членів Кружка та запрошених гостей. Просфору поблагословив о. архим. Л. Куницький та виголосив довшу промову. Опісля промовляли ще інсп. Буда, о. канц. Ґалянт, радн. Гнатишак, Кузик, дир. А. Мудрик, Данилевич та інші. Три хори: учениць, учеників і мужеський хор Кружка РШ ім. Шашкевича відспівав низку щедрівок. Ціле свято залишило миле враження.

Щейж неділі уладив Кружок Р. Ш. ім. Т. Шевченка просфору в домівці при вул. Супінського ч. 33. Просфору поблагословив о. Застирець, свято відкрив дир. Домбровський. Крім нього промовляли ще: проф. Похмурський, проф. Ластовецький, дир. Свилик, п. Криницевичева, пос. д-р Ст. Біляк, п. Шевякова, п. Автоняк та інші. Підчас просфори хор співав колядки і стрілецькі пісні. Свято залишило милий спогад.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ЛІТАКИ НАРУШИЛИ ЕСТОНСЬКИЙ КОРДОН.

ТАЛІН, 10. 2. ПАТ. Большевицький посол висловив нині естонському урядові спочування з причини нарушення кордону трьома большевицькими військовими літаками, які 5. ц. м. перелетіли над Естонією. Посол запевнив естонський уряд, що в цій справі переведуть строго слідство.

Спішіть!! бо наше білля в часі пропагандового білого тижня з 15-процентовою знижкою є таке дешеве, що не зважаючи на величезні запаси, може в короткому часі бути випродане. ФАБРИКА БІЛЛЯ „АСТРА", Львів, вул. Сикстуська 2. 1117 1-1

МІЖНАРОДНЯ ДИПЛЬОМАТИЧНА АКАДЕМІЯ.

МОНТЕ-КАРЛЬО, 10.2. ПАТ. Під проводом князя Монако почала нарада міжнародня дипльоматична академія. Виголосили багато промов. Вполудне князь приймав учасників академії сніданком, а вечором у їх честь була вистава в опері.

ЧАН-КАЙ-ШЕК ЗА СПІВПРАЦЕЮ КИТАЮ З ЯПОНІЄЮ.

ТОКІО, 10. 2. ПАТ. Агенція Домеї повідомляє: Японський амбасадор у Китаю Аріоші приїхав до Кобе. Амбасадор заявив журналістам, що що нанкінський уряд сподіється багато від китайсько-японської конференції, яка відбудеться у Москві. Темою нарад буде покращення китайсько-японських взаємин. Аріоші додав, що конкретні висліди осягне щойно його наслідник. Амбасадор переконаний, що Чан-Кай-Шек вестиме політику зближення Китаю з Японією.

—o—

ЕВАКУУВАЛИ МІСІОНАРІВ.

ШАНГАЙ, 10. 2. ПАТ. Евакуували більшість місіонарів у північ частині провінції Шенсі, яку зняли комуністи. Місіонарі приїхали до Сіянфу, столиці провінції Шенсі під військовою китайською ескортою.

Речинець тягнення зближається
На замовлення вистарчить листівка
Чвертка льосу клясової льотерії коштує 10 зол. Половина коштує 20 зол. а цілий льос 40 зол.
Просимо не гаяти зі замовленнями.
ДІМ БАНКОВИЙ
ШІТЦ і ХАЄС
Львів, Марійська площа ч. 7.
(ріг Коперника).

НОВИНКИ.

— **Концес. Курси косметичні Стефанії Гаврисевич під проводом д-ра Е. Дурделяи та д-ра хемії космет. Львів, вул. Коперника 42а, тел. 272-18.** Вписи приймаємо щоденно. Початок викладів 15 лютого. Проспекти на бажання висилає Дирекція. 1054 8—1

— **Футра, всілякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46.** 10 105—7

— **Хто не знає ресторану Флісера?** Стара фірма найпопулярнішого у Львові ресторану при вул. Ягайлонській 11, де панують: **найкраща кухня і найдешевші ціни.** У відновлених чистеньких кімнатах приємно зїсти смачні страви, що їх приготовляють під доглядом „Мами Флісерової", яка з синами перейняла назад ресторан від тимчасових арендаторів. Фірма Флісера пригадується всім своїм старим клієнтам. 2—2

— **Виклад о. д-ра Г. Костельника.** В суботу, 15 ц. м. виголосить о. д-р Г. Костельник у салі Ремісничої Палати при Стрілецькій площі у Львові виклад про стиґматичку Настю Волошин і ріжні надприродні явища. Початок у 16. год.

— **Велика Маскарада** з доходом на доживлювання наших бідних дітей. 22. ц. м. на закінчення карнавалу відбудеться єдина наша маскарада, що нагадує нам таку забаву зперед кількох літ, коли маскарада мала якнайбільший успіх у нашому карнавалі. Мистецькою стороною цієї маскаради занялись наші мистці, що дадуть декорації і приберуть салю оригінально та якнайкраще. Комітет забави призначив за найкращі та найбільше оригінальні маски 10 цінних нагород. Окрім цього роздадуть менші нагороди в конкурсі т. зв. мушок, для найкраще наліпленої мушки у пань і конкурс „щупаків", для панів, що матимуть якнайбільший успіх. В окремій кімнаті буде „Музей особливостей". Забава відбудеться у салях „Народнього Дому". Запрошення можна діставати у крамниці „Українського Народнього Мистецтва" Коснюшка ч. 1.

— **Правдива правда про чортківську офензиву.** В статті під цим заголовком („Діло" ч. 31) зайшли три друкарські помилки, які справляємо. На ст. 5. у II. шп. рядок 19 здолу пропущено слово „причинився"; на ст. 6. І. шп. ряд. 29 здолу пропущено дату „9. червня 1919", а в II шп. рядок 10 згори замість „задумами" має бути „задуманим".

— **Наша Служба Божа в радіо.** В середу 12. ц. м., у свято Трьох Святих, трансмітуватиме львівське радіо нашу Службу Божу з Успенської церкви. Початок точно в год. 10. Після евангелії виголосить проповідь Е. Митрополит Кир Андрей. По Службі Божій, з огляду на роковини коронування папи Пія XI., відспіває хор многолітствія і папський гимн.

— **Вийшли на волю.** Із вязниці в Бережанах випустили Михайла Воєняка і Гриця Безкоровайного, із Потока бережанського повіту, арештованих під замітом приналежности до ОУН. Слідство проти обох припинено.

— **За обниженку цін трамваю, світла і ґазу.** В салі „Сокола Мацержи" у Львові відбулося минулої неділі віче громадян урядничого, промислового і робітничого світа, щоби запротестувати проти надмірних оплат за електрику, ґаз і трамвай. У виголошених промовах вказувано на зрозумілий факт, що управа м. Львова, не зважаючи на виразний натиск центральної влади і на подешевіння сирівців, задержала дотеперішні ціни за електрику, ґаз, трамвай і т. д., викликуючи загальне обурення мешканців. Принято резолюції, в яких зажадано відповідного обниження трамваєвих оплат і цін електрики та ґазу. Вибрана делеґація доручила ці резолюції інтересованим чинникам.

— **Реемігранти із Франції.** Крізь Познань переїхало поверх 2.000 польських реемігрантів із Франції. Були між ними й вдови з дітьми, яких

„Марусенька"
I.) Едвард Арнольд та Жан Артур і Бінні Барнес у найб. архитв.
II.) 100% емоц. і сензац. фільма на підставі повісти Джека Лондона;

Нині щось небувалого!
ГРОШІ
БУНТ ЗВІРІВ

„Марусенька"
Могутня фільма про любов і маму, усміхи і сльози.

батьки померли підчас подій у Франції. Реемігранти, що в останніх часах були безробітними, походять переважно із східних воєвідств.

— **Гостра зима** запанувала нарешті над північною і середущою Европою. Хвилі полярного льодового повітря перемогли врешті південно-західні вітри, що приносили досі лагідну морську температуру. В понеділок разком термометер у Львові показував 14 ст. нижче зера, в ночі 16 ст. В північних сторонах Польщі температура ще нижча. У Швеції мороз доходить до 40 ст. при одночасних заверюхах. Під Москвою тихор ухопив хлопця, що вийшов із хати, поніс у поле, де він погиб. Але — із Криму повідомляють одночасно, що там цвитуть овочеві дерева і настала вже весна.

— **Сумна подія.** До головного шпиталю у Львові привезли лікаря д-ра Брониcлава Овчарського, що зажив отрути з наміром самогубства. Стан його дуже важкий. Причиною були матеріяльні клопоти наслідком невдачних фінансових трансакцій.

— **Причини ненормальної зими.** Визначний французький фізик, проф. Д'Арсонваль заявив з приводу теперішньої зими, що ненормальні зміни в температурі слід пояснити передовсім захитаною електричною рівновагою або змінами йонізації повітря. А причиною електричної нерівноваги є передовсім хвилі радіотелеграфії, що зрештою викликує у нервових осіб, головно жінок, почування неспокою. Робітні лікарської метеорольогії, що находяться в кількох місцях у Франції, стараються прослідити зміни в йонізації атмосфери, що може причиниться до вияснення незвичайних явищ природи.

— **Ограбили ветеринаря.** До села Святе пов. Ярослав приїхав перед кількома місяцями в урядовій справі ветеринар із Радимна, С. Соляк. Коли пізним вечором вирушив додому, по дорозі візник перевернув віз і ветеринар упав до рова. Одночасно зпоза дерева вискочило двох поліців і разом з візником побили ветеринаря та зрабували йому гроші. Поліція арештувала двох нерубків, Барана і Гайльбаха, які разом з візником Середою будуть відповідати за грабунок перед судом присяжних у Перемишлі.

— **Краєва хроніка.** Біля Хоржова згоріла стодола, в якій ночували бездомні люди. Пожежна сторожа добула з вогню одного трупа і шестеро людей, з яких четверо тяжко попеклося. — В селі Любачині пов. Луннинець на Поліссі помер господар Андрій Дубонич, проживши 100 літ. — В Долині під Сяноком згорів паровий тартак. Вогонь знищив машини і багато деревного матеріялу.

— **З Польщі.** Портове місто Ґдиня, що тому десять літ було ще селом, має нині 80 тисяч мешканців. — У Варшаві появилися у великій скількости фальшиві долари, привезені з Америки. — Поліція придержала циганку Веронїку Ягоду, якій відобрала 10-літнього хлопця, невідомого походження. Арештована каже, що хлопця купила за 100 зол. — На дорозі під Варшавою знайшли великий куфер із четвероми дітьми, які покинув безробітний Ян Маслак.

— **Каторга християн на Сибірі.** Швайцарський щоденник „Курер де Женев" подав оповідання втікача із Совітської Росії, православного священика Медведева, якому вдалося втекти із примусових робіт на Сибірі до Манджурії. В 1923 р. його заслали на Сибір за те, що займався релігійним вихованням дітей у своїм селі. Разом з ним було на примусових роботах понад 3.000 християн, засуджених за подібні „провини". Життя тих нещасних засуджеників, що працювали при будові залізниці Байкал—Амур, це справжнє пекло. Вязні сплять на морозі в неогрітих вантажних вагонах, їдять огидні харчі, вмирають десятками від виснаження. В ньому таборі Медведев стрічав архиєрея Матея з Воронїжа, 24 вищих достойників православної церкви і багатьох духовних, які падучи при праці і добуваючи останки сил, вели жахливе життя каторжників. Після ріжних труднощів і пригод Медведев утік до Манджурії.

— **Катастрофа на озері.** Після сильної бурі на озері Ладога відорвалася величезна крига, на якій находилося 37 фінських рибалок з 11 кіньми. Поміч, яку незабаром зорґанізовано, врятувала покищо 5 рибалок і 5 коней. Інші попали з водою.

— **Боротьба з ворогами женячки.** Італійський уряд рішив підвищити кавалерський податок. Як відомо, кожний італієць, який до 25-го року життя не оженився, платить окремий податок у висоті 150 лірів річно, до якого дораховують ще 70 прц. додатку до доходового податку. Тепер міністерство скарбу підвищує процентову стопу при обчислюванні кавалерського податку. Все те, щоби побільшити число подруж і приспішити приріст населення.

— **Трансфузії звіринної крови у людей.** Інститут трансфузії крови в Москві переводить від кількох років трансфузії звіринної крови у пацієнтів. М. і. козячої крови вживали при шлункових недугах, ревматизмі суглобів і анемії. Вислідки тих досвідів були добрі. Вилічено нпр. одного пацієнта, що мав чирки у шлунку. Подібні досліди будуть робити в інших медичних інститутах. У Франції робить трансфузії звіринної крови від 1928 р.

Нині йдемо
бавитися з основянами

— **Професори не хотять присягати.** Недавно зібралися предсідники і канцлери 400 американських „каледжів" в готелі Розевелт, щоби заняти становище супроти заведення примусової присяги при обнятті становища професора у високій школі. Д-р Вристон, предсідник Лорокс Каледж в Ендтон, Висканзин, пригадав, що закон про присягу льояльности переведений уже в 26-ох стейтах, а на його думку це є „символ інтелектуального примусу". Як причину переведення такого закону подав д-р Вристон страх перед комуністичною язвою у школах. Підозрівають просто вчителів, що вони комуністи і духають, що присяга перешкодить поширенню комунізму. Це невірне — думає Вристон, навпаки, це викликує обмеження академ. свободи, здібніші професори нарежуються на втрату посад, на їх місце можуть прийти некваліфіковані, через що впаде престіж науки. Крім того такі закони нагадують фашизм, який починає в Америці поширюватися.

— **Ріжні вістки.** Підчас сильної завирухи на острові Сахаліні розбився совітський військовий літак, причому погибли три летуни. Згинули теж дві особи з експедиції, що вибралася шукати за літаком. — Подорожний, що вернув із Совітської Росії і їхав крізь Краснодар (давніше Екатеринодар) оповідає, що православний собор у цьому місті большевики перемінили на склад збіжа. — В Торіні згорів після вистави театр, один з найстарших в Европі, бо побудований перед 200 роками. — У графстві Гертофрд, в англійському Голівуд вибухла велика пожежа і знищила більшу частину кінемотографічних заведень. — Англійський летун Томі Розе перелетів з Льондону до Капштату в південній Африці в часі 3 днів 17 годин і 53 мінут, побивши рекорд Молізона, який зужив на цю саму дорогу часу на 13 годин довшого.

— **Комітет відновн церкви в Брюховичах** коло Львова складає отсим прилюдну подяку за жертви, зложені отсими установами й особами: Митрополича Консисторія 200 зол., Т-во св. Петра 200 зол., Земельний Банк Гіпотечний 50 зол., Повітова Рада у Львові 50 зол., Інститут Народнього Дому 30 зол., Ревіз. Союз Українських Кооператив 25 зол., Учительська Взаїмна Поміч 20 зол., Т-во „Дністер" 15 зол., „Суспільний Промисл" 10 зол., Т-во „Карпатія" 10 зол., фірма „Елеґант" 10 зол., друкарня „Бібльос" 5 зол., Ставропігійський Інститут 5 зол., урядовці Земельного Банку Гіпотечного 18.45 зол. і о. мітрат Ол. Базюк 10 зол. — За Комітет: **о. Степан Воробець, Микола Вербовський.**

— **Практична хемія спаленої папіроски.** Небогато курців дає собі справу, що криється в димі папіроски, а варто ближче приглянутись тій справі. Папіроска, що палиться, це ніби дрібна хемічна кирбіня, де підставовий матеріял завдяки т. зв. сухій дестиляції розкладається на поодинокі елементи. Їх є багато в папіросці та вичисляємо з них тільки найважніші. Отже характеристичне для тютюну нікотина, далі піридин, акролеїна, метан, окис вугля, сірчаний водень, квас вуглевий, оцтовий, щавлевий, цитриновий і т. д. В попелі папіроски находяться крім цього окиси потасу, магнезу, соловий, вапнений, залізний, а вкінці хльор, безводень фосфору і багато інших хемічних складників. Вже з першого погляду переконуємося, що не всі складники папіросного диму корисно впливають на його аромат і не всі для здоровля байдужі. Завдяки застосуванню новочасної самоспальної бібулки до виробу звійок (тутох) маємо змогу впливати на хід спалювання папіроски в тім напрямі, щоб не допустити до повставання небажаних звязків спалювання головно трійлового окису вугля. За таку знамениту самоспальну звійку (тутку) признали звійку „Морвітан" Станислава Волошинського. Найшляхотніший рослинний сирівець, делікатна перепускальна структура цієї звійки, висока техніка виконання, зложились на незрівняну якість звійок „Морвітан", які сміло можна вважати за найдосконаліший продукт теперішньої доби в ділянці куріння.

Зі судової салі.

НАМОВЛЯВ СУДДІВ ПРИСЯГЛИХ.

У суботу 8. лютого ц. р. зізнавало ще кілька свідків згідно з актом обвинувачення. Після переслухання свідків в імени оборони адв. д-р М. Західний склав таку сензаційну заяву:

„Високий трибунале! Присяглі судді мають ось тут побіч, через коридор, окрему кімнату для своїх нарад, як теж і для перебування там підчас перерви. Вчора, на перерві, увійшов до тієї кімнати п. Як Цьолко з Бережан і просив суддів присяглих **засудити Лапчака.** Деякі з присяглих заявили йому, що важко видати в цій справі засуд, бо вже коло 30 свідків зізнало під присягою корисно для Лапчака. Тоді п. Цьолко відповів присяглим, що ті всі свідки, це члени ОУН і склали фальшиву присягу. Нині ходив туди до кімнати присяглих п. Цьолко вдруге. Виходить у цьому процесі таке явище, що одночасно з розправою тут у салі, йде слідство там, де нема ні трибуналу ні оборони. Обороні так як і трибуналові та прокураторові йде про викриття матеріяльної правди. Бо це є завданням цього процесу. Тому, що така інформація п. Цьолка щодо віродостойности свідків оборони впливає на переконання й совість присяглих — іменем оборони ставлю внесок покликати на свідка і переслухати п. Яна Цьолка, щоб він ствердив, що всі ці переслухані свідки оборони є членами ОУН і є здібні скласти фальшиву присягу. На доказ цього — прошу переслухати як свідків: Павла Стравінського, функціонара слідчої служби п. п. Гретгеревича й адвоката д-ра Володимира Бемка".

Цей сензаційний внесок викликав загальну констернацію та сильне враження. Трибунал по нараді відкинув внесок оборони, мотивуючи тим, що якби цей факт навіть стверджено, він не доказує, що присяглі набрали іншого переконання від того, що його мають на основі переведених доказів.

По промовах прокуратора й оборонців судді присяглі по нараді **заперечили 9 голосами вину підсудного. На цій основі трибунал видав присуд, яким увільнив Івана Лапчака від вини і кари.** Підсудного випустили на волю.

—o—

Із сцени та естради.

М. ГОГОЛЬ: *„ОДРУЖІННЯ"*, комедія на 3 дії. Український драматичний гурток ім. Карпенка Карого при державній гімназії з українською мовою навчання у Львові.

Вистава з виключною участю гімназистів і гімназисток з нагоди століття цієї комедії. Маленька сценка в рухановій салі; запрошені гості та молодь. Вступне слово про Гоголя сказав учень Пилипенко, зупинившись головно на українських прикметах творчости Гоголя та його національній психіці. Виклад був ясний, літературний, добре виголошений.

Починається вистава. У першій хвилині охоплює нас настрій, як у біднім провінціяльнім театрі, куди приходимо з обовязку. Та це враження швидко розсіюється. Передовсім вражають нас стилеві костюми і декорація, пристосована до епохи. Дієві особи схарактеризовані так добре, нічеб ми бачили їх на російській сцені, де знають традиційний стиль. Стежимо за грою трохи недовірливо. Але за кожним реченням, жестом і мімікою акторів починаємо щораз більше цікавитись самою пєсою. Це знак, що забули ми за свою ролю трохи пів-офіціяльного, запрошеного гостя і входимо у настрій справжнього театрального глядача. Забуваємо, що це грають недолітки; всі вони і зверхнім виглядом і голосом і поведінкою не ріжняться нічим від дорослих. Найважніше те, що бачимо перед собою — типи можливі, живі. Вони не виголошують

тексту, а грають — грають без треми, без зупинок; без чутної на салі помочі суфлера.

Бачили ми „Одружіння" не раз, не два, і в такому театрі, як Станіславського. З роками затирається спомин тієї безсмертної сатири, в якій кожне речення повне гумору, характеристики людей. Тимто досить побачити таку пєсу у відступі кількох літ, щоб зазнати давньої насолоди, байдуже, що ослабленої; спомин оживляє її.

Безсмертний Подкольосін був нерішучий, обважнілий, заляканий можливістю подружжя, як катастрофою, у дуже добрій інтерпрецації (Романишин); як справжня артистка грала ролю свахи Міка Левицька; молодою врешті на відлаєні була добра в дикції, хоч трохи несміливa в рухах Головка; її тіткою зовсім добра Сухінська і служницею жива Стецькіева; з Кочкарева зробив виразистий тип інтриґанта Козинський; бюрократичним неотесою повним темпераменту був Домазар; знаменитим моряком невдахою був Паньків; добрим претенсійним чиновником Дибайло; комічним з вигляду слугою Дулич, добре охарактеризованим у маленькій ролі купця Гадуняк.

В організацію гуртка і вистави вложив чимало праці проф. Білинський. Увесь сценічний успіх вистави це заслуга режисерки Л. Кривіцької, що підготовляла цю пєсу з учнями із хистом, що дивував тих, які не знали досі її режисерського таланту і з таким запалом, як тільки вона вміє. Запал цей перейшов теж і на виконавців; пєса не була шаблоновою виставою, з примусу робленою, а приємною грою та приємною наукою. Гадаємо, що „Одружіння" можна би ще повторити для учнів наших інших шкіл, які мали би добрий зразок, як повинна виглядати аматорська вистава і напевне не жаліли би проведеного вечора.

м. р.

З опери.

ОПЕРОВЕ СТАДЖІОНЕ.
„СЕВІЛЬСЬКИЙ ЦИРУЛЬНИК".

Вистава першої опери із заповіджених в оперовому стаджіоне чотирьох відбулася при виповненій салі, стужевій за оперою взагалі, за оперою в доброму виконанні зокрема. Перше бажання сповнилося, друге завело. На висоті доброго виконання було лиш двоє артистів: Чапліцький у ролі Фігара і Бандровська як Розіна. Цей порядок назвищ не припадковий — бо барітон висунувся на перший плян цілого ансамблю, як своїм голосовим матеріялом, так і цілим музичним та акторським опрацюванням і виконанням. Одначе чому співак, який знаменито знає партію і з повною віртуозністю виконував чи не найважчу частину своєї партії: речитативи — чому він свою вихідну арію співав у слимачому темпі — цього не розумію. П. Бандровська була рішуче не в гуморі і настрою; це можна зрозуміти, зваживши, що майже всю свою партію плюс концертові вкладки при „лекції музики" вона співала, будучи постійно в суперечности з.... орхестровим акомпаніяментом. Може це вивести з рівноваги найкращого співака! Очевидно вина тут не була ані по стороні незвичайно музикальної співачки, ані самої орхестри. Тенор п. Бреджі є музикальний і має симпатичний і гарний голос; оба баси — Базіліо і Бартольо — були один гірший від другого. Диригував п. Мазуркевич.

м.

З кіна.

КІНО „ПАЛЯС": „ДІВЧА З БУДАПЕШТУ".

Як невідома нікому звичайно дівчина робить сценічну карієру про це знаємо. Знаємо теж, чому фільма вибирає звичайно на свою героїню співачку, що могла би виступити у театрі. Американські сценаристи і фільмороби показали нам куліси свого виробництва з пісеньками, оплетом і клопотами режисерів. При цьому для розваги глядачів на кінці благословили якусь симпатичну молоду пару, що шукала себе довго серед ріжних перешкод і людської зависти. Все це маємо у скромнійшій формі (не такій крикливій і не такій „монументальній") у тій приємній віденській комедії, де головну ролю грає Марія Егерт. Віденці вміють творити своєрідний дискретний настрій простими сценами, де гумор чергується із щирим сентиментом. Маємо тут гарні арії, циганську музику, мадярський темперамент, легку та цікаву інтригу, трохи природи і два знамениті комічні типи, відтворені Шлезаком і Моцером.

Нині кіно КАС'НО

Фільма з небувалою виставою, чудесною музикою, казковими танками

Мельодія Великого Міста

В гол. ролі найпопулярніша нині пара артистів Америки: прекрасне нове знаття Елеонора Новель, найпристійніший сучасний амант кінематографії Роберт Тейлор.

Найновеліша фільма 1936 р.

ДИВОГЛЯДИ.

ХТО НАПИСАВ ПОЕЗІЇ ГАЙНОГО?

Недавно вийшла в Німеччині „Антольоґія німецької поезії". Є там теж і відома поезія Гайного „Льореляй". Над нею написано „Невідомий автор". На щастя, всі знають, хто написав „Льореляй". Не виключене, що за якийсь час видасть якесь расистівське видавництво твори Гайного теж без прізвища або відступить його — іншій нації. Не інакше зробили з памятником славної французької артистки Рашель, одної з найбільших, які знав театр. Памятник стояв у Потсдамському парку; вибудували його у 1850 р. після її виступів у Берліні у королівському театрі.

МІЛЮНИ ЧЕКАЮТЬ 100 ЛІТ НА СПАДКОЄМЦІВ.

Ріжні люди, що називаються „Емерик" в Австрії, Чехословаччині та на Мадярщині думають про міліони. 100 літ тому помер мешканець малого села в Моравії Джон Емерик, що був головою товариства для розшуків золота. Він залишив заповіт, яким призначив своїх спадкоємців за 100 літ після його смерти. Тепер прийшов саме час, щоб дістати міліони. Треба тільки доказати паперами за 100 літ свій безпосередній звязок із чудаком-міліонером.

Спорт.

НОВИЙ ВИДІЛ С. Т. „УКРАЇНА.

В неділю 9. лютого в год. 11-ій передполуднем докінчено Заг. Збори С. Т. „Україна" при участи 50 членів і 10 гостей. На початку Г. Терлецький і м-р Воробець склали вияснення у справі виступу Вежбінського з попередньої неділі, після чого вибрано комісію-матку з трьох членів. По короткій нараді на внесок комісії-матки Заг. Збори через аклямацію вибрали знову головою **дир. Е. Нагірного**, першим заступником голови дир. **Івана Филиповича**, другим дир. **О. Левицького**. Голова Е. Нагірний склав заяву, що вибір прийме, якщо грачі будуть грати завжди жертвенно і з посвятою. Таку заяву склав від 1. дружини й капітан Мікльош. Крім того до Виділу війшли: Михайло Бутель, Степан Вербінський, Омелян Верхола, Степан Конашевич, інж. Іван Свірський, інж. Лісікевич, дир. Евген Чучман, інж. Зенон Охримович і Гриць Терлецький. Заступниками вибрано: Василя Дениса, Юліяна Глушевського, Михайла Ковалів, Миколу Кубішина, Теодора Федушка і Володимира Пазуняка. До Контрольної Комісії війшли: дир. Колтунюк, дир. Лазорко і дир. Костик.

Опісля Заг. Збори затвердили одноголосно рішення Виділу у справі відзнаки Товариства. По внесках і запитах голова замкнув Збори в год. 12.30 вполудне.

IV. ЗИМОВІ ОЛІМПІЙСЬКІ ГРИ.

НІМЕЦЬКІ ЛЕЩЕТАРКИ ЗДОБУЛИ ЗОЛОТУ І СРІБНУ МЕДАЛЮ.

В суботу 8. лютого ц. р. розіграли жінки другу частину альпейської комбінації, себто **сляльом**, на узбіччях Гудіберґу. В альпейській комбінації німецькі лещетарки заняли не лише перші місця, але майже всі німкині висунулись на чолові місця. У **сляльомі** перемогла відома німецька лещетарка **Хрістль Кранц**, яка здобула теж найкращий час. Вислід сляльому такі: 1) **Хрістль Кранц** (Німеччина) 142.1 сек., 2) Граєггер (Німеччина) 153.4 сек., 3) Штойрі (Швайцарія) 158.4 сек., 4) Пфайфер (Німеччина) 159,6, 5) Шу-Нільсен (Норвеґія) 163, 4 сек., 6) Кеслер (Англія) 167,9 сек., 7) Реше (Німеччина) 168.4 сек., 8) Дибвад (Норвеґія) 171,4 сек., 9) Фріда (Італія) 183.2 сек., 10) Бюлер (Швайцарія) 203.7.

На основі зїздового бігу і сляльому устійнено клясифікацію олімпійської альпейської комбінації і **признано першу золоту олімпійську медалю Німеччині завдяки Хрістлі Кранц.**

Канц. Гітлер надіслав Хр. Кранц телеграму з ґратуляціями за золоту олімпійську медалю.

Також срібну олімпійську медалю здобула німкиня Граєггер, а Норвеґія завдяки Шу-Нільсен мусіла вдоволитися бронзовою медалею.

Офіційний вислід альпейської комбінації жінок.

1) **Хрістль Кранц** (Німеччина) зїзд 94.12, сляльом 100, комб. нота 97,06; 2) Граєггер (Німеччина) зїзд 97,88, сляльом 92,63, комб. нота 95.26; 3) Шу-Нільсен (Норвеґія) зїзд 100, сляльом 86,96, нота 93,48; 4) Штойрі (Швайцарія) зїзд 96.01, сляльом 89.71, нота 92.36; 5) Пфайфер (Нім.) зїзд 94,65, сляльом 89.04, нота 91,85; 6) Реш (Нім.) зїзд 91,70, сляльом 78,77, нота 88,74; 7) Дибвад (Норвеґія) зїзд 91,69, сляльом 80,10, нота 85,90; 8) Кеслер (Англія) зїзд 83.31, сляльом 54.63, нота 83.97; 9) Пінчіер (Англія) зїзд 93,03, сляльом 71.34, нота 82,19; 10) Бюлер (Швайцарія) зїзд 86.58, сляльом 71,16, нота 78,87

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

В суботу відбулися гаківкові змагання:

ПОЛЬЩА — ЛАТВІЯ 9:2 (1:0, 4:0, 4:2). Поляки перевищали латишів під кожним оглядом і тому легко вирішили перемогу у свою користь. Суддювали: Літор і Шмідт.

КАНАДА — АВСТРІЯ 5:2 (4:0, 1:2, 0:0). Австрійська дружина грала дуже добре, деякі змагуни дорівнували навіть канадійцям. Справді канадійці перевищали австрійську дружину, але не могли вже виграти цих змагань високоциферно, хоч дуже цього хотіли. Суддювали: Льовк і Кравц.

АНГЛІЯ — ЯПОНІЯ 3:0 (2:0, 0:0, 1:0). Англійці були сильніші фізично і перевищали теж технікою. Одначе японські змагуни грали з таким завзяттям, що англійці не могли здобути більше воріт. Суддювали: Жакет і Бравн.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА — МАДЯРЩИНА 3:0 (1:0, 1:0, 1:0). Чеські змагуни були сильнійшою дружиною, кращою технічно і тому перемогли. Чехи мали до кінця перевагу. Суддювали: Льовк і Бравн.

ІТАЛІЯ — ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ 2:1 (0:0, 0:0, 1:1, 1:0). Змагання закінчились невирішеним вислідом. Дві перші терції минули без здобуття воріт. Американці були кращі, але не вдалося їм здобути воріт. Щойно в третій терції у 9 хв. американець Гарісон здобув ворота, але в останній хвилині італієць Сучіні вирівняв. Тому змагання продовжено двічі на 10 хвилин, третій раз на 5 хвилин і щойно за четвертим продовженням на 5 хвилин італійці здобули перемогу.

ФРАНЦІЯ — БЕЛЬҐІЯ 4:2 (1:0, 0:1, 0:0, 1:1, 2:0). Ці змагання теж закінчились реміовим вислідом; тому їх продовжено. Щойно тоді французи вирішили змагання у свою користь.

НІМЕЧЧИНА — ІТАЛІЯ 3:0 (1:0, 1:0, 1:0). Німці мали ввесь час перевагу. На змаганнях був присутній мін. Ґебельс і мін. Гес та Розенберг.

НОВИЙ УСПІХ НІМЕЦЬКИХ ЛЕЩЕТАРІВ.

На узбіччях Гудіберґу мужчини розіграли в неділю другу частину альпейської комбінації, себто сляльом (перша частина, себто зїздовий біг, відбувся у пятницю). Змаганням приглядалося коло 60 тисяч видців. Увесь час перевагу мали німецькі лещетарі, два з них висунулись на чолові місця. У сляльомі стартувало 50 змагунів, які репрезентували 20 націй. На трасі, довгій на 800 метрів, було 35 воріт. Цілу трасу переїзджали лещетарі двічі. По першім зїзді скреслено з листи 24 найслабших лещетарів. Знамениті зїзди Пфаєра дали йому перемогу не лише у сляльомі, але й висунули його також на чоло клясифікації в альпейській комбінації.

Клясифікація у сляльомі така: 1) **Пфаєр** (Німеччина) 146.6; 2) Ляннер (Нім.) 152.5; 3) Але (Франція) 157.3; 4) Рудольф Кранц (Нім.) 167,5; 5) Верндле (Нім.) 168,7; 6) Рууд (Норвеґія) 169, 7) Сертеллі (Італія) 169.4; 8) Дуранче (Злучені Держави) 173.3; 9) Коннінґен (Норвеґія) 173.6; 10) Лафорг (Франція) 173.7. Відомий польський лещетар Броніслав Чех найшовся щойно на 19. місці, Зайонц на 25., Вайшнек на 35.

Офіційний вислід альпейської комбінації.

1) **Пфаєр** (Нім.) 99.25 точок; 2) Ляннер (Нім.) 96.25; 3) Але (Фр.) 94.96; 4) Рууд (Норв.) 93.38; 5) Верндле (Нім.) 91.16; 6) Кранц (Нім.) 91.03; 7) Сертеллі (Італ.) 90.39; 8) Коннінґен (Норв.) 90.06; 9) Фоссем (Норв.) 88.12; 10) Дуранче (Зл. Держави) 87,74.

Норвежський лещетарський мистець Біргер Рууд виказував велику відвагу, зате німецькі змагуни були найкращими й непоборними техніками.

Підчас перерви у сляльомі попливався у сляльомі прегарними летами над Альпами на літаку відомий німецький летун Улет.

ПІВФІНАЛ У ГАКІВЦІ.

В неділю відбулися такі гаківкові змагання:

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА — ФРАНЦІЯ 2:0 (0:0, 1:0, 1:0). Гра була дуже гостра. Суддювали: Кнайзе і Бравн.

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій:

РІҐОЛЕТТО

опера.

Міські Театри у Львові, вівторок 11. лютого.

Останній виступ знаменитої співачки Еви Турської Бандровської, інші:

Брегі — Моссаковський — Враґа.

АВСТРІЯ — ЛАТВІЯ 7:1 (1:0, 0:0, 3:1). Австрійські боксери мали весь час перевагу, але перегомлені боксерським з канадійцями в суботу не могли здобутись на кращу гру. Судиювали: Ректорік і Лайнеебер.

НІМЕЧЧИНА — ШВАЙЦАРІЯ 2:0 (0:0, 2:0, 0:0). Змагання були дуже завзяті. Судиювали: Тард і Брозн.

Кінцевий стан табелі в поодиноких групах такий:

Група А:

1) Канада	3 гри пкт. 6:0 від. вор. 24:3
2) Австрія	3 гри пкт. 4:2 від. вор. 11:7
3) Польща	3 гри пкт. 2:4 від.вор. 11:12
4) Латвія	3 гри пкт. 0:6 від. вор. 3:31

Тому до півфіналу входить: Канада й Австрія

Група Б:

1) Німеччина	3 гри пкт. 4:2 від. вор. 5:1
2) Америка	3 гри пкт. 4:2 від. вор. 5:2
3) Італія	3 гри пкт. 2:2 від. вор. 2:2
4) Швайцарія	3 гри пкт. 2:4 від. вор. 1:5

До півфіналу входить Німеччина й Америка.

Група В.:

1) Чехословаччина	3 гри пкт. 6:0 від. вор. 10:0
2) Мадярщина	3 гри пкт. 4:2 від. вор. 14:5
3) Франція	3 гри пкт. 2:4 від. вор. 4:7
4) Бельгія	3 гри пкт. 0:6 від. вор. 2:20

До півфіналу входить Чехословаччина і Мадярщина.

Група Г.:

1) Англія	3 гри пкт. 4:0 від. вор. 4:0
2) Швеція	3 гри пкт. 2:2 від. вор. 2:1
3) Японія	2 гри пкт. 0:4 від. вор. 0:5

До півфіналу входить Англія і Швеція.

Цікаве те, що відмала Швайцарія, яка в попередніх Олімпіядах здобула Мистецтво; Польща теж відмала.

БОБСЛЕЙОВІ ЗМАГАННЯ.

Тому, що бобслейовий тор ще досі неприлагнений до перегонів, Олімпійський Комітет рішив відложити змагання на останні дні Олімпіяди.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

BULLETIN MENSUEL DE RENSEIGNEMENTS ECONOMIQUES ET SOCIAUX. Rome. Janvier 1936. A. XXVII. № 1.

SLOVANSKY PREHLED, sborník pro poznávání politického, socialního a kulturního života slovanských států a národů. Praha, leden 1936. R. XXVIII. Čís. 1.

MORZE. Warszawa, luty 1936. R. XII. № 2

PLON. Chorzów, luty 1936. R. III. № 2.

PŁOMYK, tygodnik dla dzieci i młodzieży. Warszawa, 1. lutego 1936. R. 20, № 21.

MAŁY PŁOMYCZEK, tygodnik dla dzieci szkół miejskich i wiejskich. Warszawa, 3. lutego 1936. R. 20. № 21.

Листування Редакції.

„Чорний Крук“: Відобрати негайно важний лист з Стрию під відомою адресою.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Стрий:

13. II. „Лев з Абісинії“.

14. II. „Гори говорять“.

Дрогобич:

13. II. „Дівча з Маєлосоюзу“.

14. II. „Отаман Пісня“.

З Дрогобича іде театр до Трускавця, Ґуставович і Східниці.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 11. II. год. 8 веч. Опера „Ґвалтство“.

Середа, 12. II. год. 8. вон. Аб. 10. „Пер Ґюнт“.

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Найдешевше **радієві апарати ощадностеві жарівки** дістанете у фірмі

SUPER - RADJO

Львів, Ягайлонська 16. Тел. 111-74 1085 6-6

Кіно.

АПОЛЛО: „Амфітріон“, „Тайни Пекіну“.

АТЛЯНТІК: „Марія Башкірцева“.

БАЛДА: „Шпіон ч. 13“, „Чар віденського вальса“.

ГРАЖИНА: „Кохаю всі жінки“ (І. Кенраї).

ГАСІО: „Мельодія великого міста“.

КОЛІСЕЙ: „Всі люди дороги“, ревія: „Що любить жінки“.

КОПЕРНІК: „Катеринка“ (Фр. Ґаль)

МАРУСЕЧКА: „Катеринка“ (Фр. Ґаль).

МІРАЖ: „Московські ночі“, „Бастер на панцирі“.

МУЗА: „Сон літньої ночі“ на осн. Шекспіра.

ПАН: „Фаін і Фаин як індійські шахрайки“, „Віденські ночі“.

ПАКС: „Петрусь“ із Фр. Ґаль.

ПАЛЯС: „Дівча з Будапешту“.

РАЙ: „Мушу бути молодим“.

СВІТ: „Юдоха“.

СТІЛЕВЕ: „Наше сонечко“ (Шерлі Темпль) і ревія“.

ТЕАТРА: „Ф. 13. Ескадрона юнаків“.

ТОН: „Велика арія“ (комедія).

ТУХА: „Все для перемоги“ II ревія.

ШЕЛЕРА: „Гори над світом“.

ФОТОПЛЯСТИКОН.

(вул. Лафонтена 5.)

Азія — Анам, Сіам

Львівське радіо.

Вівторок, 11. лютого 1936.

Відень (506.8) 12.30 Концерт, 16.20 Концерт для дітей — скр. і форт., 17.20 Соліст — віолінка, форт., 18.00 Оповідання для дітей, 20.00 Карнавал у Відні — вес. вуз. вод. (муз. сцен), 22.10 Сп. реціталь, Братислава (298.5) 17.50 Два фортепіяни, Брно (325.4) 18.30 Пісні Інджіха, 21.20 Концерт клюбу моравських композиторів, Мор. Остава (280.5) 17.35 Спів, 18.10 Нім. пісні — арії, романси, 19.10 Шлеські нар. пісні, Прага (470.2) 12.35 Сальон. музика, 17.20 Чеські пісні, 18.10 Твори Коренита (Франк Свобода співа), 20.50 Концерт, Париж (1648) 19.15 Концерт, 17.01 Спів, 21.46 Вершки — сольомуз. вод., Біхгород (337.4) 16.30, 20.30 Спів, 19.30 Скрипка, Берлін (356.7) 14.15 Весела вечірка, 16.00 Кавуч: композитори — концерт солістів, форт. тріо, 17.00 Форт. музика на 4 руки, Кенігсвустергавзен (1571) 16.00 Популярна музика, 17.50 Соната в-дур Шуберта, 20.10 Танк. музика, Ляйпціг (382.2) 16.20 Концерт солістів — скрипка, віольончель, Мінхен (405.4) 14.00 Популярна музика, 16.50 Авдиція для любителів скр. музики, 17.10 Спів, Будапешт (549,5) 12.05 Вок. концерт, 18.30 Сп. реціталь, 19.10 Концерт, 22.40 Концерт оп. орхестри, Міляно (368.6) 11.30 Популярна музика, 20.35 „Сиранo де Бержерак“ оп. Альфано, Рим (420,8) 12.30 Вибір пісеньок, 17.15 Танк. музика, 20.35 Симф. концерт.

Середа, 12 лютого 1936.

Відень (506.8) 16.45 Сучасні австр. композитори, 19.55 Симф. концерт, 22.10 Концерт. **Кошиці** (259,1) 16.10 Концерт, 20.15 Пісні гірських волоцюг, **Мор. Острава** (493,5) 18.00 Нар. пісні, 19.25 Легка музика, **Прага** (470.2) 11.05 Що дали ще співака Прага, легка музика, 20.05 Концерт, **Париж** (1648) 13.15, 18.30 Концерт, 21.45 „Ґенезор“ комедія Гоголя, **Білгород** (437,3) 13.15 Пісні, 16.20 Концерт, **Берлін** (356.7) 8.30 Музика, 14.15 Популярні мельодії, 16.45 Граємо та співаємо, 20.44 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика 18.00 Пісні на альт. у супр. альтівки, спів, **Ляйпціг** (382,2) 16.30 Нім. пісні (Роль, сопр.), 22.40 Твори Вольф-Ферарія, **Мінхен** (405,4) 20.45 Нар. музика, **Будапешт** (549,5) 13.30 Концерт, 18.30 Легка музика, 20.10 Концерт орх., **Міляно** (368.6) 11.30 Опера, 19.00 Легка музика, 20.35 Камер. концерт, скрипка, форт., **Рим** (420,8) 13.15 Концерт орх., 20.35 „Любовний напиток“ оп. Доніцетті.

Львівське радіо.

Вівторок, 11. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Авд. для шкіл, 12.30 Легка музика, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Ріжні мельодії з гр. пл., 16.00 Скрипка ПКО., 16.15 Зимові настрої — концерт, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Великі та дрібні винаходи: Думаючі машини, 17.15 Реціталь альтовіоліста Шведського в супр. фортепіяну, 17.50 Куток мови, 18.00 Олімпіяда тенорів, 18.30 Технічна скринька, 18.40 Сільва рерум, **18.4 Хор солістів при консерваторії муз. т-ва під дир. Юр. Кулачковського — Українські обрядові пісні**, 19.00 Бідермаєр у Львові — дивьог, 19.20 Реклям. концерт, 19.35 Спорт. вістки, 19.40 22.30 Репортаж із Гарміш Партенкірхен, 19.50 Актуальна ґутірка, 20.00 Симф. концерт — орх., форт. і у перерві ок. 20.50 Веч. денник, Із сучасної Польщі, 22.35 Лікувальне пристосування вітамін (ґутірка для лікарів), 22.50 Лагар: Серенада — Фріц Крайзлер із гр. пл., 22.53 Літературні хвилини, 23.10 Танкова музика з гр. пл.

Середа, 12. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл **10.00 Богослуження з Успенської Церкви у Львові**, 11.57 Сигнал часу, 12.04 Полудневий денник, 12.15 Ґутірка: Домашня бібліотека, 12.30 Велике попурі з мельодій Ів. Штраусса, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Великі вотисти з звуковику, з гр. пл., 16.00 Велика країна на малих островах — Англія, ґутірка для ст. дітей, 16.30 Евг. Гесенс: Концерт на обой з фортепіяном, 16.45 Ґутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Краса нашої провінції, 17.20 Шлеські пісні, 17.50 Огляд закорд. гуморт, 18.00 Репортаж із Гаріш Партенкірхен, 18.10 Літературне, 18.45 Пучіні: „Манон Лескоо“ з гр. пл., **19.00 Сучасна українська різьба, відч. Сергія Литвиненка**, 19.20 Реклям. концерт, 19.35 Репортаж із Гаріш-Партенкірхен, 19.50 Актуальний репортаж, 20.00 Авдиція в честь марш. Пілсудського, **20.45** Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, **21. Творчість** Фр. Шопена, 21.35 Від Асиньи до Стафа (Еротика) 21.50 Чеська й нечеська конкуренція, 22.00 Репортаж із Гаріш-Партенкірхен, 22.35 Спорт. вістки, 22.40 Танк. музика, орх.

Радіокутик.

„ЛЬОГЕНҐРІН“ ВАГНЕРА ІЗ СТУДІЇ.

Радіослухачі почують 14. лютого год. 20.10 одну з найбільш популярних опер Вагнера „Льогенґрін“. На повстання Вагнерівського тексту до цієї опери склалися ріжні лектури: передовсім — середньовічний епос „Парсіфаль“ Вольфрама фон Ешенбаха, того самого, постать якого Вагнер ужив у своєму „Тангайзері“, приносить оповідання про лицаря з роду Парсіфаля, який мусів покинути свою гарну дружину через заборонений запит. Він вернувся до святого Граля між лицарів святої чаші.

Але вже далеко вчасніші документи свідчать про істнування легенди про лицаря понадлюдського походження, що його лебідь, — пояснюваний як водяний дух, — привозить до улюбленої жінки.

Те, що Вагнер шукав тем у романтиці середньовіччя, дуже характеристичне для цілої доби романтизму XIX ст. Старі легенди, сполучені часто з релігійними віруваннями, цілком відповідають психіці й потребам того часу, який шукав взбрушень у світі фантазії і темряви середньовічних замків і палат.

Вагнер зберігає ще в „Льогенґрині“ багато рис тогочасної опери, особливо великої паризької опери, зайди, походять замкнені вокальні партії, марші та інструментація. Але вже в цьому, порівняльно молодому творі Вагнера, виявляється той геній, що незадовго потім зумів запанувати над цілою Европою.

БІРЖА.

ГРОШ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 5.20—5.23.

Нім марка 1·25—1·30, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 171.50—172·50, фунти стерлінги 26·10—26·35, австр. шілінги 98.00—99.50, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 33.50—35.50.

Золото: Доляри 9.02—9.07, Рублі 4.75—4.85, Фр франки 34.40—34·80, Корони 36.20—36.50 Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.95.

Срібло: Корони 0.28, Рублі 1.20, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Конюшина черв. пр.	110.00	120.00
Кон. черв. вільна від кан.	120.00	130.00
Кон. черв. насіння вільна від кан. 90 прц.	130.00	140.00
Висівки пш. середні	9.25	9.50

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 10-го лютого ц. р. кооперативним платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . .	0·75	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·14	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	3·20	„

Тенденція на масло занижкова, на молоко, сметану на яйця занижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 10. II. р. платить свою доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, дбоко подвіря птахомасарні „М. С.“ у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Курки мол. товсті без острігі І. кл.	1·05	зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	0.95	„
Індики, індички товсті І. кл.	1.05	„
Пантарки товсті І. кл.	1.15	„
Качки товщені І. кл.	1.05	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількості.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

КУПНО - ПРОДАЖА

Негайно продам жіноче футро з куниці (сьвістаки). Глушевський, пл. Капітульна 3. 1123 1-1

Централя панчіх ПФАВ, Львів, Бойма ч. 8. поручає найсильніші вироби **найдешевше.** 1003 11-20

НАУКА

Школа жіночого крою, шиття, моделювання, яку веде моделіст Біндер, дипльомований у Парижу, Дрездені, Відні, перенесена на вул. Оссолінських 12, починає вечірні курси. 1008 12-12

МЕШКАННЯ

Шукаємо 2-ох кімнат на час від 15. лютого до 15. червня ц. р. — чинш згори. Зголошення під „Українська установа“ до Адмін. „Діла“. 1124

ОГОЛОШЕННЯ.

На домагання Суду оголошення поміщено в польській мові:

II. R. H. B. XII. 1772. Sąd okręgowy we Lwowie Wydział II handlowy jak Sąd rejestrowy w sprawie firmy: „Dnister“ Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń we Lwowie dnia 29. VI. 1935 zarządził w rejestrze handlowym wpis następującej treści: Wykreśla się prokurę Lwa Petruszewicza i Romana Konaszewicza. Do rejestru wpisano dnia 31. VIII. 1935.

Важне для Управ Громад.

Значки для псів

Ковтки для худоби

Таблички на вози

достарчає

ФІРМА **Андрій Берлінський**

Львів, Шевченка 11. 1042 10-12

Шлюбні сукні, Убрання

Смокінгові виробляю. Пл. Теодора 4.

Тел. 2 6 35. 1 9 5-2

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає тяжке багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетворює в т. ім. вживають лікарський удел пут: хорик полювати та усуває кашель. „БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ“, 15/III 14—30

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.

Ч. 33 (14.281). Львів, середа 12. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacone ryczałtem. Рік VII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 144.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Півріччо 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Таємні американські маневри.

САН ПЕДРО, 11. 2. ПАТ. 65 американських воєнних суден, з того 11 лінійних, 12 великих кружляків та 3 авіоносці з 400 літаками виїхали в напрямі південних побереж Каліфорнії на 5-денні маневри. Мають вони бути споєні суворою тайною, тому не допустили на них журналістів ані світлиців.

І СУХОПУТНЯ АРМІЯ МАЄ ЗБІЛЬШИТИСЯ.

ВАШИНГТОН, 11. 2. ПАТ. Ще недавно до американських законодатних палат були внесли проєкт модернізації та усправнення фльоти, а оце тепер шеф ґенеральної булави ген. Мелвін Крейґ предложив військовій комісії парляменту рапорт, у якому пропонує збільшити стан американської армії, а саме: старшин з 12.000 до 14.000, вояків зі 140.000 до 165.000. „Нема сумніву, що неспокійні часи повернулись і було би нерозумом легковажити досвід минулого" — стверджує ґен. Крейґ.

Місія червоного маршала.

ПАРИЖ 11. 2. ПАТ. В „Журналь" вказує Бріс, що перебування маршала Тухачевського в Парижі збігшлося дивним дивом з моментом, коли в парляменті має початися дискусія в справі ратифікації франц.-совітського трактату.

По довшім перебуванні у „торговців гарматами з тамтої сторони каналу Ля Маншу" — пише Бріс — Тухачевський приїхав до Франції, *щоб забезпечити в найновіші засоби, очевидно на кошт доставців, совітську армію, що в мирному часі начисляє півтора міліона людей.*

ПАРИЖ, 11. 2. ПАТ. Тухачевський відбув довшу конференцію з шефом французького ґенерального штабу і шефом штабу фльоти. Виявляється, що Тухачевський дістав місію вплинути на приспішення ратифікації франц.-совітського союзу. Сподіються, що Тухачевський з Парижа поїде в Прагу.

„Зєдинені Держави Середущої Европи".

Кн. Штаремберг про Габсбурґів та реґенцію.

ЛЬОНДОН, 11. 2. ПАТ. „Дейлі Телеграф" містить цікаве інтервю з австрійським віцеканцлером кн. Штаремберґом. Він вірить, що Габсбурґи у майбутньому повернуться на австрійський престіл. Проголошення реґенції уважав би він нельояльністю супроти архикнязя Оттона. Цей останній не може вернутися тепер до Австрії, бо її найближчим завданням є зорґанізувати співпрацю між усіми державами Середущої Европи, а Мала Антанта боїться, що реставрація монархії в Австрії викликала би тенденцію до відбудови Габсбурської імперії у довоєнних кордонах. Австрія не думає переступити теперішніх границь — вона хоче лише витворити між наддунайськими державами атмосферу довіря, що дозволила б зблизитися до ідеалу зєдинених держав Середущої Европи. Це заставляє Австрію протиставитися націоналсоціялізмові, що бажає роздерти Европу на два ворожі табори: германський та славянський.

Чеський премієр у Парижі.

ПАРИЖ, 11. 2. ПАТ. Обговорюючи конференцію премієра Годжі з французьким міністром закорд. справ Флянденом, „Ле Журналь" стверджує, що її темою була орґанізація Наддунайщини шляхом зближення тамошніх держав. Дотично питання реставрації Габсбурґів Чехословаччина займає інше становище як Австрія чи Мадярщина. „Ле Пті Парізієн" інформує, що обі державні мужі радили над запобіганням европейської рівноваги та над господарською співпрацею між Австрією і Малою Антантою.

Італія цікавиться заворушеннями на Близькому Сході

НАДІЇ РИМУ.

ПАРИЖ, 11. 2. ПАТ. Авре обговорює італійські надії на щасливий кінець війни. Перш за все рахують у Римі на збройну перемогу; ще перед дощевою порою приступлять до енерґійної акції на фронті. Чимало надіються від внутр. розбиття Абісинії. Італійці вважують деякі надії також зі збройними Німеччини, що зістають великодержави перестати цікавитися східно-африканською справою. Італійська увага звернена не лише на заворушення в Єгипті, але також на ситуацію в Сирії, Палестині, Занзібарі та Уганді. В Римі пояснюють ці події розбиттям солідарности европейських держав, яка повинна бути абсолютною догмою для кольоніяльних народів.

Японсько-китайські переговори.

ПЕКІН, 11. 2. ПАТ. В китайських колах кружляють чутки, що недавно знову почалися переговори в справі Північного Китаю. Ґенерал Доіґара буцімто домагався від політичних рад провінції Гопеї та Чагару: нових комісій для фінансових справ, доходів з мит, політики зовсім незалежної від Нанкіну та договору з Японією, що реґулював би всі питання, які торкаються Чагару та східного Гопеї.

НАДІЇ НАНКІНСЬКОГО УРЯДУ.

ТОКІО, 11. 2. ПАТ. Аґенція Домеї подає: Акіре Арійоші, японський амбасадор у Китаю, прибув до Кобе. В інтерв'ю заявив він представникам преси, що нанкінський уряд надіється багато від японсько-китайської конференції, що має відбутися в Нанкіні. Темою конференції буде справа наладнання японсько-китайських взаємин. Амбасадор Арійоші переконаний, що Чан-Кай-Шек буде далі вірний політиці зближення Китаю і Японії.

РУКА КОМІНТЕРНУ.

ШАНГАЙ, 11. 2. ПАТ. Японська преса пише, що з Владивостоку приїхав відомий комуністичний емісар Бородін з 36 іншими комуністичними аґітаторами.

Міські Театри у Львові, середа 12. лютого 1936.

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій:

„ПЕР ҐІНТ"

драматична поема Г. Ібсена.

Небувала інсценізація.

Величава гра артистів.

Без грошей, як без очей!

Може українська прислівка. Тому складайте свої гроші на вкладкову книжечку ощадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

ВЕЧЕРНИЦІ

КРУЖКА „Р. Ш." ім. ГАННИ БАРВІНОК у Львові

17-го лютого

в кімнатах Бесіди. Початок в год. 20.

Одяг візитовий. Дешевий і добірний буфет.

Дохід на бідну шкільну молодь. 1-2

На шкільнім фронті без змін.

З приводу чергової мобілізації Т. Ш. Л.

Як у 1886 р. посол Романчук поставив бути у галицькому соймі внесок, щоби ввести українські національні школи, тоді посол А. Малецький поставив іменем польської соймової більшости противний внесок: щоби ввести утраквізм у школах. Колиж у дискусії, супроти розторощуючих аргументів українських і деяких розважніших польських послів за національними школами — прихильники утраквізму не могли найти розумних і переконливих мотивів на узасадненя внеску посла А. Малецького, тоді від польської соймової більшости встав посол граф Голеєвський і, звертаючись у сторону українців, заявив просто в моста:

„Róbcie sobie, co chcecie, tego nigdy nie usuniecie; będziemy zawsze polonizować rusinów, bo inaczej być nie może!" (В соймовім протоколі занотовано, що цю заяву стрінула польська соймова більшість френетичними оплесками.)

Польонізацію переводжено під крилами австрійського уряду на всіх ділянках життя, а першу чергу при помочі шкільництва й виховання. Велику ролю відіграло тут „Towarzystwo Szkoły Ludowej" (T. S. L.), яке у Східній Галичині удержувало сотки приватних народніх шкіл і приватних народніх учителів. Одначе всі ті денаціоналізаційні змагання не принесли сподіваних успіхів. У вогні важкої боротьби росла українська свідомість, росла сила і відпорність українського народу, консолідувалася новочасна українська нація. Асиміляційні змагання польських „культуртреґерів" в роді Голеєвського та його наслідників мали, правда, один безсумнівний конкретний успіх, але — негативний: викопали велику пропасть між обома сусідніми народами.

Після світової війни відносини не змінилися на краще. Керма шкільництва й освіти в Польщі опинилася у вшехпольських руках, а один з тодішніх вшехпольських стовпів проф. Сікора, віцепрезес „T. S. L.", опісля шкільний куратор на Волині, у своїй праці п. н. „Zagadnienia główne" так закликував в 1923 р. до експансії на східні окраїни:

„Журба за кресы, за східну границю Річипосполитої — це важне завдання держави. Ніодне зі суспільних питань не є таке пильне і ніодно на випадок занедбання не грозить такими страшними наслідками, як справа польського шкільництва на східних окраїнах".

Одночасно появляється в польській пресі знаменний поклик п. н. „Kościół i szkoła fundamentem polskości kresów. Nauczycielstwu rzucamy hasło: Na wschód! Na wschód!" А в тому зклику пишеться дальше:

СЬОГОДНІ
ВЕЧІР НАРОДНЬОЇ НОШІ
ЦІКАВІ НАРОДНІ ОБРЯДИ!
ОРИГІНАЛЬНІ НАРОДНІ СТРОЇ!
Початок в год. 20.
в салі театру Ріжнородностей.
По програмі гутірка й добірний буфет!
Білети можна дістати в крамниці „УНМ", Львів, ул. Косцюшки 1.

„Про мілітаристичні напади не думаємо, не маємо наміру атакувати наших сусідів зі зброєю в руці, одначе культурний, цивілізаційний наїзд дозволений кожному. Коли в кожній громаді на кресах, міській чи сільській, найдеться учитель поляк-ідейник, який зуміє в кресову дітвору вщепити від наймолодших літ переконання, чим вона є і чим повинна почуватися, тоді вплив цих нових віток на окруження видасть просто необчислені плоди. Учителя поляка, сказавши коротко, жде апостольська місія, він повинен стати місіонарем-пропагатором польської думки на східних окраїнах..."

В 10 літ опісля замісць проф. Сікори приходить до голосу д-р Артур Копач, начальник головного відділу Кураторії Л. Ш. О. й одночасно генеральний освітній референт „T.S.L.". Він помістив у вересні 1931 р. знамене інтерв'ю в польській пресі, в якому читаємо м. ін.:

„Теперішня державна ситуація вимагає, щоб особливий натиск покласти на східні окраїни. Керманичі „T. S. L." стоять на становищі, щоб найсильніше зміцнити польщину і польську культуру на східних окраїнах. Тепер не вистарчає вже оборона нашого стану посідання на східних окраїнах. (А було то в часі, коли українське шкільництво вже майже було спольонізоване і зутраквізоване! — **Прим. І. Г.**)! Треба перейти до наступу! Частина преси сумнівається, чи держава дасть поміч. Отже державна допомога певна і вона буде, бо уряд здає собі справу з ваги освітньої праці на східних окраїнах..."

Як на представника шкільної влади, яка має опікуватися не тільки польським, але в рівній мірі й українським шкільництвом і вихованням — сказано дуже багато, на наш погляд, може навіть — за багато. Та таке експансивне, воєнниче становище представника Кураторії Л. Ш. О. можна би ще до якоїсь міри оправдати психічним настаненням, з огляду на опозицію тодішньої Української Парляментарної Репрезентації і негативне її становище до т. зв. польських державних конечностей.

Одначе те „психічне наставлення" у представника Кураторії Л. Ш. О. таке глибоке й непереможне, що й після кількамісячного польсько-українського порозуміння і спроб нормалізації польсько-українських відносин — зовсім не змінилося на якесь більш примирне. Про це мали ми нагоду переконатися з промови візиторки Кураторії Л.Ш.О. п. Яворської у львівському радіо 4. січня 1936 р. в год. 19 на тему „Про освітню моб'лізацію на південно-східних землях". Прелегентка говорила про культурну війну на цих областях. Ця справа для нас першорядного значіння, бож терен цієї війни — це українські землі. (Переповідаємо на підставі неповних нотаток:)

„...Ця справа найбільш актуальна на полудневo-східних окраїнах, де поляки окружені другим народом. Хто має занятися цією акцією? — Польський народний учитель! Одначе він і так вже угинається від надміру найріжніших обовязків. Це правда, але його ніхто не може там заступити. Можна йому тільки допомогти, щоб серед чужого середовища не був осамітнений.

„Інтерес народовий, освітній і суспільний вимагає, щоби всі польські організації скоординували свої сили і свою працю під начальним проводом „Towarzystwa Szkoły Ludowej", яке працює тут 45 літ. Доми людове T. S. L. — це те ясне світло серед темряви. Хто їх будує? Будує їх освітній маяк, яким звичайно є народний учитель. Збудує в одній громаді, йде до другої.

„Освітньої війни на полудневo-східних окраїнах без учителя не виграємо! Його ніхто не заступить! Але йому треба помогти. Треба дати поміч не тільки моральну, але й реальну!"

Отже на полудневo-східнім шкільнім фронті без змін! Становище нинішньої представниці Кураторії Л.Ш.О. п. Яворської в нічому не відбігає від становища п. Сікори чи п. Артура Копача. А коли воно так, то й не дивуватися, що для учителів-українців нема місця серед українського народу! На рідній землі завязують їм руки й ноги, їх переносять в неукраїнські області, їх передчасно пенсіонують або просто рестрикують, а їхні місця займають польські учителі, місіонарі і пропагатори польщини, які тут мають виграти війну...

Очевидно ми не можемо й не сміємо безчинно приглядатись усім тим затіям. Польській загальній освітній мобілізації та польським стратегічним цілям під командою T.S.L. мусимо протиставити мобілізацію всіх українських культурних сил під проводом Рідної Школи. В першу чергу скріпити й поширити саму діяльність самої Рідної Школи, виявляючи в тому напрямі якнайбільшу ініціятиву на низах.

Подбаймо, щоб безумовно в кожній громаді повстав діяльний кружок „Р. Ш.", щоб до тих кружків втягнено всіх українців та українок, зокрема всю молодь, що вже вийшла зі шкільного обовязку. Подбаймо, щоби всі товариства, кооперативи, установи і підприємства стали членами Рідної Школи, щоб кожний українець при всякій нагоді памятав на Рідну Школу і сповняв супроти неї свої обовязки!

І. Г.

Защо викидають із Закарпаття?

У „Вперед" з 1. д. м. читаємо: Темне верховинське село Брустури, затроєне алькоголем й заморене злиднями в 1935. р., завдяки невтомній праці учителя І. Холодного, закладає у себе спож. кооперативу, що стає головним джерелом дешевого накупу для бідних робітничих родин. Кооператива є членом центрального союзу чсл. кооп. у Празі й має у своїх рядах до 300 членів.

Як усі, так і ця кооператива Підкарпаття — мала мізерний оборотовий капітал: на початку 4.129 Кч. власного капіталу; із того 3075 Кч паїв та 1054 Кч вписового. З цеї суми кооп. видала 679 Кч. на необхідний інвентар при заснуванні крамниці, так що оборотовий капітал підприємства є 3.450 Кч.

З цим малим капіталом І. Холодний зачинає провадити торгівлю в кооп. крамниці (як продавець) і робить цілу революцію в цінах. Олій з 6 Кч паде на 3 і пів, нафта з 2 Кч. на 1.80, сіль з 1.80—2 Кч на 1.50, солонина з 14 Кч. на 12 Кч. і т. д.

Селяни всією душею полюбили свій бовт (крамницю), зрозумівши величезну її вагу та міць, як одинокого засобу, що може їх визволити зі страшних вампірів торговельного капіталу, скупченого в руках місцевих багачів-жидів, що

КУРТ КЛЯЙН.

Метаморфоза пана Теодора.

„Пане Теодор! Пане Теодор!" так гукали ввесь день у малій крамниці пані Сімони в містечку на півдні Франції. Коли не було служачого, тоді прикажчиці казали „Пан Теодор буде такий добрий!" або коли яка з них мала якусь зустріч, або хотіла йти до стрижія, казала „Ах! Теодор буде такий чемний, полагодить за мене це"... Навіть коли хто вбив лямпу або згубив свій бльок, зараз кликали Теодора.

Міг би хто думати, що Теодор це був посильний, малий чура. Він був книговодом і спеціалістом від фактур. Була це важна особа, від якої залежав увесь оборот фірми. Його зверхній вигляд покривався з його характером; був середнього росту, худощавий і неймовірно несміливий. Ніколи не сміє нікому чогось відмовити або хоч би і перечити. Навіть ніхто не хотів звертати увагу на те, що він носив нестрижену бороду від 22-го року життя. Тепер мав 30 літ. Виглядав блідо, вечнасливо, на носі мав цвікер.

Підчас карнавалу влаштовували широку велике добродійне свято „Охорони самотних молодих дівчат" з участю всіх місцевих достойників. Теодор теж пішов туди. Невідомо, чи тому, що якась з тих дівчат всунула йому білет і він не мав відваги відмовитись, чи тому, що хотів поливляти свою тефову (бо нишком віддавна горів до неї симпатією) — досить, що пішов. Атракцією забави була томболя. Комітет придумав для гостей незбиваку несподіванку: на головну виграну безплатний білет до Парижа II-ою клясою і трьохденнний безплатний побут у столиці.

Богиня Фортуна, якої химоролів ніхто збагнути не може, зробила так, що першу нагороду дістав Теодор. Можете уявити собі його постать серед загальної уваги. Щойно його сусід пригадав йому, що число, яке тримав в руці, виграло першу премію. Під шум іронічних завваг витягнули його на естраду, де передали йому виграну. Першій відрух казав йому відступити свій білет. Але коли саме тоді підійшла до нього пані Сімона і дала йому 5-денну відпустку та склала побажання, він зрозумів вагу своєї особи. Вклонився і рішився. Хоч на другий день перший прикажчик у крамниці глумував собі з нього, що він готов завоювати парижанки — він не змінив своєї постанови.

Не можемо змальовувати тої сміливости, яку мусів добути із своєї душі Теодор, щоб зважитись на тяку небезпечну подорож. Ще менше можемо зупинятись на почуваннях його подиву для Парижа, на іронічних усміхах, якими зустрічали його в готелі всі від портієра до служниці, — хочемо тільки зупинитись на головній події його побуту.

На другий вечір після свого приїзду — коли першу ніч спокійненько проспав у готелі — рішив вибратись на Монмартр. Страшна відвага! йти до дільниці богемістів, танців, нічної забави! Але хотів він доказати прикажчикові із своєї крамниці, що він таки пізнав дещо із нічного Парижа. Поїхав туди підземельною залізницею. Та заки вийшов сходами на площу Кліші, вже якась молода жінка взяла його сильно під руку, щоб він міг дати собі раду з натовпом, що плив проти нього.

Що було цього вечора, про це він на другий день памятав слабо, як сон. Пригадував собі якийсь дорогий льокаль і штудерні напитки у чудових чарках і ніжну розмову. Його нова знайома мала навіть знайомих довкола себе, бо всі їй кланялись. Все було гарне, але не подобалось йому те, що заки він зміркував у чому річ, вона маленькими ножичками відрізала йому бороду. Хотів утікати, але раніше ще мусів заплатити рахунок, до речі дуже високий.

Цієї ночі не міг він довго заснути. Коли подивився на себе у дзеркало, мав враження, що життя його сплямлене. Вранці, коли вибирався нишком (щоб портієр його не бачив) до стрижія, щоб поправити свою бороду — думав про самогубство. Все-ж стрижій, як досвідчений чоловік, упевнив його, що завдяки своєму мистецтву зможе надати йому „нове обличчя" (так і сказав).

Справді: коли дві години пізніше встав із крісла цього спеціяліста, не міг себе пізнати. На вулиці зупинявся перед крамницями, де було дзеркало і подивляв себе. Бачив шляхотне виблідле лице, модерний зачіски, повні меланхолійної туги очі — зовсім як у кінових журналах на фотографіях великих акторів. У готелі портієр і сама служниця склали йому бажання з приводу такої небувалої, чудової зверхньої переміни. Щойно тоді він уперше у своєму житті випростувався. Прийшло йому навіть на думку, що треба якось виправдати свій новий вигляд і він кинув недбайливу фразу: „Я вже був би зробив це давно, але ви самі знаєте, що значить завдрісна жінка!"

Коли Теодор вернувся до свого містечка, витали його з тріюмфом. До своєї крамниці зайшов у новому одязі і в першій хвилині ніхто не хотів повірити, що це він. Він став героєм дня. Засипували його запитами, але він умів зберігти дискретну мовчанку. Дами, що заходили за покупками, споглядали на нього. Прикажчиці не мали сміливости підходити до нього із своїми дотеперішніми просьбами. А сама пані Сімона дивилася на нього таким поглядом, якби вперше його запримітила.

Одного дня прийшла до її фірми листівка з Парижа. Був це жарт, який зробила собі готелева служниця, написавши до Теодора на листівці: „До швидкого побачення. Іветта". Листівку передавали собі у крамниці з рук до рук, заки вручили її Теодорові. Коли спитали Теодора, чи він має намір вертатись до Парижа, відповів дипльоматично „Може". Після цього пані Сімона запросила його до свого бюра на окрему ділову розмову. Вона звернула йому увагу, що на майбутнє застерігається проти того, щоб такі листівки приходили до нього на адресу фірми. За хвилину перейшла на те, що вона, слаба жінка, не може вже сама вести такого підприємства і потребує якоїсь помочі. Кілька днів почали перешіптуватись у конторі. І це диво. Пан Теодор, вернувшись із Парижа, перейшов огненну пробу. Він став директором фірми, по, і самої пані Сімони.

Перекл. *а. б.*

Десятки тисяч нашого народу були у Ґмінді в часі світової війни. Тисячі зложили там свої кости на вічний спочинок. —

Хто хоче познайомитись основно з переживаннями українських виселенців у тому найбільшому таборі часу великої війни, той купить книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ҐМІНД“

Книжка має 304 сторін друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол., з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла“, **Львів, Ринок 10.**

з монопольний спосіб диктували ціни. Минає рік. Кооператива розвивається, відчиняє філію у присілку Яблониця й загрозливо для своїх конкурентів зростає. Числові дані за 1935. рік яскраво показують, як при чесній веденні справи можна мати блискучі висліди та з малим капіталом зробити великий інтерес.

Остання ревізія, переведена перед річними загальними зборами, виявила: товарів та довжників має кооп. на 13.897.85 Кч., власний капітал зріс на 5.519 Кч., службовцям виплатила кооператива 10.179 Кч. (разом з довозом), на адміністрацію видано 1.684 Кч. Загальний оборот кооперативи за 1935. р. 136.500 Кч.

Отже, коли візьмемо під увагу початковий капітал кооперативи 3.450 Кч. і порівняємо з фактичним станом 13.897.85 Кч., крім інвентаря, то побачимо кольосальний зріст її, що може завдячувати лише своєму провідникові І. Холодному, якому й дає повне признання ревізор централі в протоколі ревізії кооперативи.

Та не таке признання й подяку дістає І. Холодний від адміністративної влади, що на доноси місцевих крамарів видалюють його з республіки, возять кілька разів на границю, врешті на донос його „приятелів“ з Брустур арештують в Ужгороді й лише стараннями А. Кевуса та Д. Німчука вдається доказати урядам його невинність та видобути на волю. Знаємо, що І. Холодний до ніякої політики не вмішувався, працював на господарськім та культурнім полі. Оскільки нам вдалося встановити, поліція постановилася до цілої справи І. Холодного зі зрозумінням і не маючи жадних закидів проти його поведінки, дала йому врешті дозвіл на дальший побут в ЧСР.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— **Арабія модернізується.** Король Неджу Ібн Сауд відвідав свого сусіда шейха з Кувайт (над Перським заливом), з ескортою 700 людей на 200 самоходах. Перед кількома роками зложив він таку саму візиту, відбуваючи подорож караваною із 1.000 верблюдів.

— **Британські маневри.** Від 20. до 22. ц. м. відбудуться біля Ґібральтару щорічні комбіновані маневри морських та воздушних сил.

— **Манджурські репресії проти СССР.** Як подає агенція Домеі, манджурський уряд замкне совітські консуляти, якщо большевики не приймуть на свою територію манджурських консулів.

— **Ратифікація франко-совітського пакту** виходить сьогодні на денний порядок наряду франц. палати послів. Дискусія протягнеться на кілька засідань, бо до голосу записалося чимало осіб. „Ле Жур“ сподіється, що коли парлямент і ратифікував би пакт, то хіба невеликою більшістю.

— **Кн. Штаремберг не поїде до Риму** — твердять особи з його окруження, заперечуючи розповсюднені чутки на ту тему.

— **Обструкція у югославянській скупштині** (парляменті) затягається і приймає цікавіші форми: замість робити заколот, опозиція засипує уряд питаннями.

— **Більшовицькі літаки над Естонією** кружляли понад годину. Естонська жандармська сторожа обстрілювала їх влучно, але лише ушкодила деякі мотори. Совітський посол у Таллінні перепросив естонський уряд за цей інцидент, виясняючи, що це учні летунської школи загубили були орієнтацію та заблукалися.

— **У Сирії все таки неспокійно.** В Дамаску дійшло до нових демонстрацій, в інших більших містах спокійно, одначе базарі зачинені. Підчас заворушень у Дебейле згинуло 5 маніфестантів, одного французького старшину важко ранили.

— **Большевицьке дементі.** Тасс заперечив вістки агенції Домеі, будьтоби совітський уряд вів переговори з Японією та Манджурією над визначенням кордону.

Боротьба за мову у православних школах в Америці.

НЮ ЙОРК, 25. грудня. (Вл. кор.) „Новое Русское Слово“ містить допис із зазивом, щоби протестувати проти усування російської мови із „русских“ шкіл в Америці. Притоку до такого зазиву дав такий факт: У Вилкебері, в стейті Пенсильвенія — як пише „Н. Р. Слово“ — відбувся недавно зїзд „русского“ православного духовенства і вчителів, щоб нарадитися над питанням, якою мовою вчити у православних парохіяльних школах. Дискусії були дуже горячі. Одна сторона доказувала, що найліпше вчити дітей тією мовою, якою говорять їх батьки. Тут треба розуміти, що такою мовою є українська мова, бо більшу половину „русских“ православних церков в Америці заложили і ще тепер утримують галицькі лемки та інші галицькі „православні“. Але були й такі, що вже стали на всеросійський шлях і хочуть „одної літературної русскої“ мови в парохіяльних православних американських школах. Прийшло до вирішення голосуванням. І сталося непростя: обі сторони мали рівне число голосів і справи не полагоджено. Тепер іде дальше агітація за те, щоб таки вирішити, якої мови мають учити в православних школах в Америці.

Англіканські епископи проти одного влізлиця.

НЮ ЙОРК, 20. січня. (Вл. кор.) Англіканський епископ Вілліям Т. Манінґ з катедри св. Івана в Ню Йорку запротестував проти приняття Івана Василя Торока в епископи англіканської церкви. Разом з ним оголосили протест епископальні епископи: Олександер Манн із Питсбурґа і Джон Ворд з Ірі. Протест вислали до голови англіканської церкви в Америці, Джеймса Волфа до Пері. Торока приняв в епископи з титулом помічного епископа англіканський епископ О. Клейр, у стейті Висконзин в листопаді 1934. р., на основі рішення „палати епископів“ англіканської церкви в Гюстон, Тексас. В 1934. р. Торок прибув на конвенцію англіканських епископів в Атлянтик Сити і там обіцяв перевести до англіканської церкви пів міліона американських уніятів родом з Мадярщини. Тоді ця справа наробила великого шуму, бо ці „уніяти з Мадярщини“ вели бунт проти Преосв. Василя Такача. Після того бунт покінчився і Торок не дотримав обіцянки.

Не знати як і чому це сталося, що тепер аж три епископи протестують проти приняття Торока. Для англіканських епископів стало мабуть аж тепер відомим, що Торок був два роки вихованцем гр.-кат. семинара в Ужгороді, потім виїхав до Сербії, там дістав епископські свячення від російського православного епископа Дозитея, опісля прибув до Америки і тут пробував вести агенцію продажі домів а опісля взявся розбивати гр.-кат. церкви в дієцезії Преосв. Василя Такача. Мабуть найважнішою перепоною для нього те, що він був вихрещений з жидівської віри на гр.-кат., як загально говорять між нашими братами із Закарпаття.

Інтерпеляції, зложені в соймі.

Інтерпеляція ч. 3, внесена послом Дмитром Великановичем дня 7. лютого ц. р. до міністра віроісповідань і прилюдної освіти в справі змушування шкільних дітей греко-католицького обряду управителем вселюдної школи в Раковій, пов. Сянік, львівського воєвідства, п. Рудольфом Бржозовським до науки релігії римо-католицького обряду проти волі родичів тих дітей і ходження на богослуження до римо-католицького костела.

Інтерпеляція ч. 4, внесена послом Дмитром Великановичем дня 7. лютого ц. р. до міністра віроісповідань і публичної освіти в справі виплати мешканевого додатку для учительства вселюдних шкіл за час від 1. червня 1924 р. до 31. березня 1931 р.

Інтерпеляція ч. 5, внесена послом Дмитром Великановичем дня 7. лютого ц. р. до міністра внутрішніх справ та до міністра віроісповідань і прилюдної освіти в справі відмови легалізувати відписи на деклараціях шкільного плебісциту та безпідставного усунення викладу української мови зі вселюдної школи в громаді Висна, повіт Рогатин, станиславівського воєвідства.

Інтерпеляція ч. 6, внесена послом д-ром Степаном Витвицьким дня 7. лютого ц. р. в справі нарушення органами державної адміністрації мовних прав, що прислуговують греко-католицьким душпастирям у їх урядовій кореспонденції (переписці).

Інтерпеляція ч. 7, внесена послом д-ром Романом Перфецьким дня 7. лютого ц. р. до міністрів рільництва і зем. реформ, внутрішніх справ та міністра скарбу в справі признання негайної помочі для тих, що їх навістило нещастя градобиття у громадах повітів любачівського й сокальського, львівського воєвідства.

Інтерпеляція ч. 8, внесена послом д-ром Степаном Бараном дня 7. лютого ц. р. до міністра внутрішніх справ і міністра рільництва й зем. реформ у справі замкнення повітовим старостом у Заліщиках сметанкових станиць у Цапівцях і Садках, заліщицького повіту, що належать до Районової Молочарні Маслосоюзу в Баварі, пов. Чортків, тернопільського воєвідства.

Ставайте всі до боротьби з отрутами — алькоголем і нікотиною, в імя кращої будучини нашого народу!

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження“.

Два білоруські меморіяли.

В обороні білоруської мови у Православній Церкві.

У звязку з розпорядком виленського православного архиепископа Теодозія з 7. жовтня 1935 р. про введення польської мови до внутрішнього діловодства білоруські діячі внесли два меморіяли в цій справі. Перший вислало „Т-во Білоруської Освіти“ до св. Синоду. Меморіял підписали: В. Король, педагог, Островський, директор білоруської гімназії у Вильні, і Монкевич, власник книгарні у Вильні. Меморіял пригадує, що вже 17 років ієрархія Православної Церкви у Польщі не бере під увагу потреб білорусів і тому між білоруським населенням та духовенством велика пропасть. Ієрархія призначує священиками-білорусам гірші парохії, кращі передає москалям. У виленській духовній консисторії деякі особи відносяться з легковаженням до білорусів. Консисторія не додержала своєї обіцянки, що прийме на посаду до архіву білоруського професора богословії Сергія Павловича та не виповнила інших домагань.

Виділ згаданого Т-ва просить Синод, щоби: 1) проповіди і навчання слова Божого в школі і по селах велись білоруською мовою; 2) епископом-помічником у Вильні призначено білоруса і 3) щоб виленська духовна консисторія видавала часопис білоруською мовою.

Якщо Синод не полагоджує цих домагань редакція часопису „Родны Край“ оголосить деякі документи, немилі для деяких осіб; появиться відозва до населення та духовенства, щоби не платило церковних податків та піде акція за білорусизацією церкви.

Другий меморіял вислав центральний білоруський комітет у Вильні до св. Синоду, митрополита Дениса, прем. Косцялковського, до міністрів, патриярхів та інших визначних церковних діячів. Меморіял підписали: Ф. Верниковський, І. Бельдзюкевич та Кершевський. Меморіял має цей самий зміст, лише зредагований у гострішому тоні та не подає конкретних персональних пропозицій.

Положення православних українців тим гірше, що не мають вони ніякої церковно-національної організації, що видвигнула би постулати українців. Церковний комітет, що його створив був у своєму часі Луцький Церковний Зїзд влада давно вже розвязала, а щоб не могла вже повстати ніяка друга організація, яка займалася би церковно-національними справами українського народу, створили за поміччю відомих певних гайдуків Т-во ім. митрополита П. Могили. Це Т-во нічого не робить, а тільки в потребі підтримує політику урядових чинників та виспівує гимни про те, як процвітає Православна Церква у Польщі.

У цей самий час широко говориться про підготову Собору то про реалізацію соборного устрою в житті Церкви. Який контраст з дійсністю, виявлений у меморіялах білоруського громадянства.

З польської преси.

Русофільське шило ендеції.

„Варшавскі (Львовскі) Дзєнік Народови" з 9. ц. м. приносить вступну статтю п. н. *„Декларація й уваги"*. Річ іде про останні відомі заяви посла В. Целевича й сен. О. Луцького при розгляді буджету міністерства військових справ та про заяви в тими заявами відвідини наших парляментаріїв у генерального інспектора армії й у військового міністра. Названий часопис пригадуючи ті факти, ширше зупиняється над тою частиною промови сен. О. Луцького, в якій він вказував на приналежність українських земель і всього українського комплексу до культури заходу та про неминучий удар заходу зі сходом, в якому то ударі польські війська боронитимуть спільне добро — культуру заходу. Автор виявляє дуже поверхове знання української історії та історії української культури, коли дозволяє собі на іронічні уваги під адресою новящого твердження: про приналежність українців до заходу. Явища революційної анархії та аномалії, які виходили з перехрещування національних і соціяльних революційних течій у 1917-20 рр. після півтора 200-літньої неволі, ті явища автор трактує як аргументи проти того, що українці тяготіють до заходу.

Але після таких іронічних уваг автор „приймає з вдоволенням до відома факт, що українці почуваються до звязку з заходом", бо це, мовляв, влекшує „наближення руської людности до польського народу". В дальшому автор бачає на землях, заселених від віків „рускою людністю", лише сліди польської культури, не добачуючи ніяких слідів культури „рускої". Але і це не є для тієї статті сутне: воно лише характеризує ментальність ендецького автора і — „знання" справи. Сутне у тій статті, це вічне ендецьке москвофільство, яке полягає на признаванні тільки двох народів і двох держав — поляків і москалів, Польщі і Росії. Це виходить недвозначно з остраху, з яким автор застерігається проти того, щоби Польща брала колинебудь участь у тій розвязці східно-европейської проблеми, яка вдарилаб по „єдиній неділимій":

„...Деякі політичні кола однаково польські як і українські багато говорять сьогодні і пишуть про політику „українського Піємонту". Та політика мала би в інтенції тих кол стати головним змістом цілої східної політики польської держави, в дійсності її становища до совітського сусіда. На свій лад лучиться це також зі „заходом", не так дальшим, як ближчим а саме з плянами, про які часто читаємо в німецькій публіцистиці.

Отже перед таким розумінням справи мусимо вчасно і рішуче перестерегти заінтересовані чинники (чи й московських большевиків?! —Прим. Ред.), що Польща не має ніякого інтересу в тому, щоби висувати і чинно форсувати велико-українські пляни та їх державну розвязку. Ми вже неодноразово писали, яке значіння мало би для нашої позиції у світі, колиб на нашій східній границі замісць дотеперішнього сусіда, що головні політичні заінтересування має в Азії, — прийшла держава, звернена фронтом до західної Европи. Тому не будемо тих арґументів повторяти.

Наша східна політика мусить виходити з інших засновків, ніж ті, що їх підсувають нам прихильники „українського Піємонту". Вона мусить находитись у тісній залежності з нашими загальними цілями, зокрема з нашим західним фронтом.

Тому, приймаючи з вдоволенням становище парляментаристів, що признають польське військо „спільним добром обох народів", застерігаємось проти того, щоби лучити з ролею того війська мрії, які не відповідають інтенції польської політики..."

Мале непорозуміння: нам здається, що саме мрії ендеків не відповідають польському (і в даному випадку й українському) інтересові, бо ті ендецькі мрії є тільки мріями, суперечними з дійсністю; вони полягають на тому, що нинішній геополітичний стан на сході Европи польська ендеція хоче прийняти, як щось вічне й тривке, не рахуючись і не хотячи знати, що „небезпечні" великоукраїнські державні пляни *мусять* бути зреалізовані чи це комусь подобається чи ні. Ті поляки, які з цим фактом рахуються, вважають, що краще йти разом з розвитком подій, ніж безуспішно йому протиставитись, — польська націонал-демократична думка пропаґує саме такий спротив і таку пасивність. Нема ніякого сумніву, що пасивність і спротив проти розвитку подій, якого зупинити не сила, ніякій державі ще не вийшли на користь.

Чи українщина загрожує польщині?

Під таким заголовком находимо в останньому „Бюлетині Польско-Українському" з 9. лютого ц. р. обширну редакційну вступну статтю, яка є відповіддю на нинішні алярми польської преси та різних польських галицьких аутомінкових політиків, що кричать про „українську небезпеку". Автор проаналізовує настрої польського громадянства на підставі української і польської преси і доходить до них такі власні інформації, які свідчать про те, що редакція „Бюлетину" має справді дуже живий звязок з краєм і правильних інформаторів.

„Ось чуємо, що дуже поважні діячі прогрудового табору дають голосний вислів своїм симпатіям для ендецьких натів проти порозуміння: що не тільки „Дзєнік Польскі", наслідник „Куріера Львовского", орган пп. Штаєр і Грабіка, „переорієнтованих" на санацію ендеків, але навіть „Вєк Нови", який недавно ще друкував статті Бохенського, Борковського і проф. Пінія, та якого удітовцем є визначний посол з округи, що підлягала виборчому компромісові, — замісць з найвищою радістю приймати заяву посла Целевича, після якої п. Целевича приняв генер. Інспектор Збройних Сил, — здобувається тільки на саркастичні дотепи про рогативу на голові українського політика, якому і в тій рогатиці не слід вірити! Чуємо, що деякі старости в той спосіб розуміють польсько-українську „угоду", що страшать українських селян... УНДО-м. Що законтрактовану вже салю Великого Театру у Львові на українську оперу відмовлено на приказ вищої влади, з поданим причини, що — мовляв — українські вистави у тому театрі шкодять польському характерові тієї культурної станиці: в дорозі торгів вдалось, здається, українцям пратурати салю тільки на один вечір, замісць законтрактованих двох. Що такі слухи розвиваються у польському громадянстві у більших, повітових містах і як творити мерзкий якусь спільну польську організацію, лучити всі польські сили, національно консолідуватись, щоби... не допустити „українську небезпеку", яка загрожує полякам з вини... польсько-української угоди.

І тут доходимо до ядра справи: кожне задовольнення хоч би найслушнішої української вимоги, чи то в ділянці культури, шкільництва, господарських установ, в ділянці стипендій для молоді чи якихось персональних номінацій, не кажучи вже про ємоможливлення українцям більшого впливу на хід справ у повіт. і воєв. самоуправі, кожна прихильна зустріч вимоги громадян української національности у справах, в яких вони мають право скаржитись і вживати заходів, кожний такий випадок є відразу інтерпретований як замах на права польщини, на зменшування польського стану посідання.

Признаємо, що такого підходу не розуміємо... (Тут автор вливня, що завжди БПУ бідкав над упадком польської ініціятиви і меткости на „кресах" і над тим, що українці виявляють більше енергії діла, організаційного таланту й жертвенности.) Але не можемо в ніякий спосіб зрозуміти, в який спосіб і чому польський характер Львова має бути загрожений, колиб — скажім — замісць того, щоби Великий Театр, який користав з великодушних субвенцій міста, є днів у тижні світна пустками, був три дні у тижні повний на польських виставах і три дні на українських... Не розуміємо, чому польській державі мало би принести шкоду і польському народові прикрість, колиб повстав державний український університет, осередок української культури, де в атмосфері власної Альма Матріс українські студенти мали би амбіцію не приносити своїй високій школі моральної шкоди. Не розуміємо, чому господарський розвиток українських установ, що причиняється до добробуту цілого населення краю, — має бути кривдою для польського населення. Не розуміємо, чому по державних установах не мають урядувати такожурядовці української національности, не лиш як вояки й службовики найнижчих ступнів, що бояться власної тіни, але й начальники бюр та інспектори, що не лякались би пов-

ВОЛОДИМИРА з Черевків
БИРКОВА
жінка пароха в Желдці,
упокоїлася 5. лютого ц. р. по короткій і тяжкій недузі в 57 році життя, приймавши Найсв. Тайни.
Похорон відбувся в Желдці 8. лютого ц. р.
Вічна їй Память

знаватись до своєї національности і брати живу участь в українському громадському житті. Не розуміємо, чому вистави українського мистецтва, численні українські відчити, цілий живий український культурний рух має бути небезпекою для польщини краю. Не розуміємо всього того, *бо не хочемо конвульсійно триматися фікцій*. А фікцією є все те, вся та польщина, яка полягає тільки *на зовнішній полігурі*, якої ніколи не заступить правдивий зміст...

Далі автор доказує, що ненависть поляків для української активности може тільки бути спонукою для власної польської активности в напрямку творення позитивних цінностей, але ніколи в напрямку обмежування цінностей українських. Українська матеріяльна й духова культура може бути тільки „дарунком для спільної скарбниці могучости"...

На жаль, таких голосів у польській пресі ще дуже мало і такого підходу до справи не вспіли зрозуміти польське громадянство, виховане на публіцистиці Ґрабських, „Куріерків" і Ґрабиків.

—o—

З церковних справ.

ПЕРЕКЛАД БОГОСЛУЖЕБНИХ КНИГ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ.

Дня 6. лютого відбулось засідання комісії для перекладу богослужебних книг на українську мову при Українському Науковому Інституті у Варшаві. Звіт з переведених праць здавав проф. О. Лотоцький. Праця велась одночасно у варшавській централі і двох підкомісіях, у Луцьку під проводом еп. Полікарпа та в Кремянці під проводом проф. М. Кобрина. З праць луцької підкомісії централя сконтролювала і предложила до затвердження: 1) панахиду, 2) чин хрещення, 3) заручини і шлюб та 4) акафист до Найсолодшого Ісуса. З праць кремянецької підкомісії перевірено довголітню працю проф. М. Кобрина в справі перекладу псалтиря. Інших праць обох підкомісій централя ще не вспіла перевірити. У самій же централі у Варшаві переложено літургію св. Івана Золотоустого. Всі доконані і перевірені переклади небаром почне видавати Український Науковий Інститут у Варшаві.

Предсідник комісії митрополит Денис подав ще, що центральне бюро міжвіроісповідних організацій у Женеві задумує видати в українській мові Новий Завіт і псальми Давида. Це бюро скликає у недалекому часі зїзд у справі перекладу книг св. Письма на ріжні мови. Рішено вислати делегата на цей зїзд, а також переслати до бюра всі доконані переклади на українську мову.

„ТУТЕШНЯКИ", ЄПИСКОП СТОЙКА І ЙОГО ОРГАН „НЕДЄЛЯ" НА ЗАКАРПАТТІ.

Пишуть нам з Ужгороду:

Між українців і москвофілів клином вїхали „тутешняки", себто „ми ні українці, ні москалі, а тутешні — русини". В тому таборі є тепер більшість нашого духовенства, а ввесь той табор веде сам епископ Стойка і його злощасна газета „Недєля". Розуміється, що це все мадярони чистої крови. Цей напрям дуже бажаний мадярам, та не менше милий він і тим дуже численним чехам, які бажають нашого розбиття; тому чехи сильно підтримують це хрунівство. Найбільшою небезпекою є саме те, що цю дияволську роботу веде і форсує сам епископ. Дійшло вже до того, що свідомі українці грозять, що покинуть Церкву.

Для характеристики відносин пригадаємо, що перед недавніми виборами сам епископ називав християнсько-народню партію о. Волошина, бо ця партія безкомпромісово українська, а тепер цю християнську партію — одиноку в нас! — його газета „Недєля" назвала „гноєм". Ця плюгава газета бє українців, де лише може. У відповідь на це в Мармарощині вже 130 зорганізованих агітаторів веде агітацію серед на-

роду проти епископа. Йде жвава акція: виступати з Церкви, коли нею правлять зрадники нашого народу. Підготовляється українська автокефалія. Одначе епископ Стойка собі з того нічого не робить. Він чимраз більше ізолюється від народу, бо вірить тільки в одно: в силу Будапешту.

А все те виробляє епископ і його прибічники-мадярони тоді, коли український рух зростає у нас стихійно, коли національна свідомість шириться в найглухіших закутинах. До чого та „політика" епископа доведе, не знаємо. Так як тепер справи стоять — іде у нас до великої катастрофи на релігійному полі, бо українського руху не спинять у його зрості навіть гармати....

Напасть на гладкій дорозі.

Відгомін одного процесу.

В культурному світі є загально відома аксіома: Хто не боронить своєї чести, цього культурне громадянство усуває поза скобки і перестає вважати його членом своєї спільноти. І правильно. Бо щож для людини є цінніщого, як його добре імя, його честь? У нас, на жаль, є ще інші звичаї і людей, які стають в обороні своєї чести, обкидається грязюкою. Не вірите? Перегляньте щоденник „Українські Вісти" з вівтірка 11. лютого ц. р. (ч. 33), де крім відповідно спрепарованого звіту з одної розправи п. н. „Українські пані перед судом", пишеться ще й передова стаття на цю саму тему п. н. „Серед нашої „еліти". Але скажете: Кожному вільно подавати хід з явної розправи до прилюдного відома, хіба що розправа йде при замкнених дверях. Правда. І ми не встрявали би до цієї справи, якби не те, що „дипар—джентельмен", анонімний автор згаданої передової статті в „У. Вістях" не напав брутально на зневажену особу, ще й до того жінку, відому нашу громадянку п-ню М. Колтунюкову і послутовуючись неправдою, відмовляє їй права боронити своєї чести перед загальним судом. Ба, що більше, щоб осмішити зневажену жінку, передовик „джентельмен" з „У. Вістей" вживає таких соковитих, вуличних висловів, як „перекупка", „т. зв. громадянська діячка", „т. зв. дама з товариства" — під адресою п. М. Колтунюкової. Словом, огидно все те читати. Одначе тому, що справа зі зневагою п-ні М. Колтунюкової дійсно не є особистою, приглянімося їй ближче, а наші читачі і громадянство хай самі осудять методи цього роду публіцистики.

Генеза судової розправи таки: Зачалася від виборів. Пані М. Колтунюкова, як довголітній член УНДО, підписала враз з іншими відомими нашими громадянками відозву, щоби наше жіноцтво взяло участь у виборах до сойму. Зате голова „С. У." пні Мілена Рудницька зневажила п-ню Колтунюкову в дні 24 жовтня м. р. Справа за цю зневагу опинилась перед мировим судом С. У., який ствердив, що „п-ні М. Рудницька образила п-ню М. Колтунюкову" і що „виступ п-ні голови був недопустимий і в товариському і в громадянському значінні навіть тоді, коли п-ні М. Рудницька зробила це не з особистих мотивів, а тільки тому, що вважала співпрацю п-ні Колтунюкової у Головному Виділі С. У. неможливою". Колиж п-ні М. Рудницька не витягнула консеквенцій з того присуду, пні М. Колтунюкова листом з 24. листопада 1935 р. повідомила Головний Виділ „С. У.", що не буде могти брати участи в засіданнях Головного Виділу „С. У." так довго, доки пні Мілена Рудницька буде головою „С. У.". У відповідь на цього листа Головний Виділ „С. У." на своєму засіданні в дні 26. листопада 1935 р. рішив виключити пню Колтунюкову з Т-ва. Одночасно рішено, що п-ні К. тратить **негайно** членські права, без огляду на внесений відклик. У листі з 5. грудня 1935. з повідомленням про виключення п-ні К. з „С. У." знаходилися такі слова особистої зневаги: „...за **Вашу поведінку**, яка приносить **Т-ву шкоду і нечесть**... та, що **Ви не є гідні** бути членом нашого Т-ва".

Цього листа з 5. грудня 1935 р. підписала п-ні Олена Шепарович як заступниця голови, п-ні Анна Палій, як секретарка. Тоді пні К. почуваючись особисто зневаженою змістом листа з 5. грудня ц. р. уповажнила сен. В. Деникевича звернутись до обох вище згаданих пань з пропозицією, щоби цю справу поладнав мировий громадянський суд і щоби обі пані визначили свого заступника на другого мирового суддю. Колиж обі пані на лист сен. В. Деникевича з 10. грудня м. р. не визначили мирового судді до 14. грудня, сен. Деникевич зрікся свого мандату, вважаючи цілком правильно, що обі пані відмовляються від полагодження цієї справи мировим судом. І тому п-ні К. була приневолена передати справу до загального суду проти обох пань, себто п-ні О. Шепарович і п-ні А. Палій за зневагу чести. І так дійшло до першої розправи, яка відбулася 10. лютого ц. р. у городськім міськім суді у Львові. На цій розправі оборонець п-ні К. предложив заяву п-ні А. Палій, в якій обвинувачена відкликала зневажливі заміти і перепросила пню К. Тому тепер йде розправа лише проти п-ні О. Шепарович, яка переводить доказ правди на заміти, що про них згадується у листі з 5 грудня м. р. На доказ правди покликав оборонець обвинув. п-ні Шепарович як свідків п-ні: М. Рудницьку, М. Білякову, М. Мриціївну, М. Мудрикову та А. Палій і докази з книги протоколів „С. У.", статуту „С. У." й оригінального листа п-ні К. до „С. У.". Тому розправу відложено до березня ц. р. Так то виглядає хід цієї справи.

Хтож тут завинив, пане, „джентельмене" з „У. Вістей", що справа опинилася перед загальним судом, а не перед мировим судом? І п-ні К. не пішла до суду тому, що Виділ „С.У." виключив її з членів, але тому, що супроти неї піднесено заміти особистої зневаги. А що такої справи не вирішують Заг. Збори, лише мировий або громадянський суд, до якого не дійшло з вини обох згаданих пань, справа опинилась у загальнім суді. Зрештою вже зі звіту першої розправи довідуємося, що розправа йде тільки проти п-ні Шепарович, бо п-ні Палій, яка у міжчасі поладнала справу зневаги позасудово з п-нею К., відпала автоматично з обвинувачення. Це хіба найкращий доказ, що хоч пні Палій своєчасно не пішла перед громадянський суд, всеж таки п-ні К. дала їй змогу справу поладнати позасудово. Комуж тоді залежить п. „джентельмене" з „У Вістей" на дешевій і нездоровій сензації та на тяганині по судах?

Довкруги глечика

знає вона все „GARTENLAUBE", вона приносить все нові обіди, пікантні закуски і знамениті печива на святочні приняття. Крім цього вона подає на своїх практичних сторінках поради для господарства і городу, моду для власного кравецтва і ріжнородні спонуки до плетення гачком, дротом, тощо. Ви дістанете — „DIE GARTENLAUBE" у кожній книгарні.

Ціна примірника тільки 35 фенігів.

Єгипет і Суезький канал.

ЛЬОНДОН, 11. 2. ПАТ. Єгипетський уряд почав переговори з товариством, що експльоатує Суезький канал: домагається, щоб єгипетських громадян допустили до управи товариства, а до єгипетських суден, що перепливають крізь канал, пристосували упривілеєні тарифи.

ПЛЯТФОРМА АНГЛЬО-ЄГИПЕТСЬКИХ ПЕРЕГОВОРІВ.

КАІРО, 11. 2. ПАТ. Після розмови з британським високим комісарем заявив єгипетський премієр Алі Магер Паша представникам преси, що обі сторони погодилися повернути до статус ево, якщоб переговори між ними не вдалися. Правдоподібно націоналістична партія Вафд погодиться на таке становище.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Свято 22. січня в Букарешті.

19. м. м. святкувала наша кольонія в Букарешті 17-ліття проголошення соборної України. Свято відкрив п. *Тренке*, заст. голови „Допомово-Еміґрантського Комітету", що пригадав присутнім недавні події на Україні завершенням яких було проголошення соборної української держави. Про значіння цього історичного дня говорив біяк. *Тузів*, що порівняв його з подібними історичними днями інших народів. Несподіванкою був виступ *студента-татарина*, який відчитав у румунській мові привіт українцям від „Турецько-Татарського Студентського Союзу". Свято закінчено відспіванням національного гимну.

Тогож вечора при освітленій ялинці роздано присутнім українським дітворі дарунки, а хор буковинських студентів відспівав низку щедрівок.

В родинному настрою протягнувся цей вечір до пізної ночі. *О—ч.*

Бенедиктини цікавляться греко-католицьким обрядом.

Представник чину оо. Бенедиктинів у Зл. Державах мав конференцію з о. Ф. Тарнавським у справі доброго перекладу нашої Служби Божої з відповідними коментарями на англійську мову, як також основного викладу греко-католицького обряду для американців. Як причину подав те, що обряд український починає в Америці грати ролю тим, що майже в кожній важній громаді є наша церква, а через те і звязки з латинськими церквами через молодь. Латинські священики нераз не знають, що є спільного в обох обрядах, а в чім вони ріжняться. Полоєння появляться в одним із органів, видаваних оо. Бенедиктинами, опісля вийдуть окремою книжечкою.

Японія хоче перед Америкою замкнути двері Китаю.

НОВІ ПРОТИЯПОНСЬКІ ВИСТУПИ У ВАШИНГТОНСЬКОМУ СЕНАТІ.

ВАШИНГТОН, 11. 2. ПАТ. Предсідник комісії закордонних справ сенатор Пітмен виголосив учора промову, в якій заявив, що Японія хоче зовсім виперти Америку з китайського ринку, тому домагався скріплення морських і повітряних сил Злучених Держав. Подібно промовляв і сенатор Люіс; він сказав, що Японія змагає до союзу з большевиками (!), щоб розтягнути контролю над Азією коштом американських інтересів. Великою похибкою уважає покинення Филипин.

УРЯД НЕ БЕРЕ НА СЕБЕ ВІДПОВІДАЛЬНОСТИ

ВАШИНГТОН, 11. 2. ПАТ. Державний секретар (міністер закордонних справ) Гул відмовляється від відповідальности за промову Пітмена. Щодо цієї промови, мовляв, між ними не було ніякого порозуміння, сен. Пітмен не радився його.

ЯПОНСЬКА РЕАКЦІЯ.

ВАШИНГТОН, 11. 2. ПАТ. Японський амбасадор Саіто відмовився коментувати промову Пітмена, сказав лише, що Японія не думає перед нікою державою замикати дверей Китаю і виключує війну з Америкою.

ТОКІО, 11. 2. ПАТ. Щоденник „Ашаті" стверджує, що Пітменова промова викликала помітну реакцію: вона загрожує міжнародним взаємнинам. Японія не змагає до агресії ані територіяльної експансії та не плянує ніякого договору.

НОВА КНИЖКА!

Із жіночої психольоґії

Химерне серце

Ірини Вільде.

Ціна 1.50 зол.

Порто 30 сот., висилає Адміністрація „Діла". Львів, Ринок 10.

Зїзд польських студентів проти українського університету.

Маємо перед собою „Постанови, прийняті на Зїзді представників польських Братніх Помочей державних академічних шкіл, дня 27. і 28. січня 1936. р. у Кракові".

Ці постанови займають 4 сторінки друку. Вони звертаються своїм вістрям проти трьох сторін: теперішнього державного режіму, українців і жидів. У першій постанові мається про потребу масових прогульок (паломництво) до Ченстохови на Ясну Гору: тенденція аж надто виразна, — вона звернена проти прогульок до Кракова на Сокінець... Далі мається про академічні сатисфакції, проти студентської „Ліги", як означеної „небажаними" (сенаційними) елементами у справі таборів господарського приготування, у справі товариства приятелів академічної молоді, у справі хрестів на вищих школах, у справі порозуміння академ. Братніх Помочей, — врешті дві окремі резолюції: „в справі жидівській" і „в справі руській". Ту останню резолюцію подаємо в цілості:

„Зїзд Братніх Помочей польської академічної молоді, що відбувся у Кракові 27. і 28. січня 1936., здаючи собі справу з пануючих на південно-східних окраїнах („кресах") відносин, накладає на товариства, обрані на Зїзді, обовязок інформувати студентів всіх середовищ про фактичний стан справи:

1) Зїзд протиставиться всякиx спробам, що виходять із давно збанкротованих федераційних помислів, які проявляються сьогодні у формі українізації східних кресів (!!), бо ті спроби ведуть до ослаблення польського елементу, висуваючи на передній плян елементи не тільки для польської держави непожиточні, але й ворожі.

2) домагається для польського елементу повної свободи у національній праці на південно-східних „кресах",

3) висловлює переконання, що ту працю зуміє перевести тільки „Обуз Народови" і

4) рішуче протиставиться креуванню на терені польської держави якоїнебудь української Високої Школи".

Як бачимо з тих резолюцій, польські „Братяки", організації студентської допомоги, підпали цілком під вплив і владу найбільш зоольогічних ендецьких елементів. Польському студентству не приносить чести резолюція, яка у 30-их рр. XX-го століття боронить іншому народові, до того народові, що творить компактну більшість на своїй етнічній території, мати власне високе шкільництво. В яких часах ми живемо і яка будучність перед такою молодю, що лякається розвитку сусідської української культури?!

Криваві підсумки.

ІТАЛІЙСЬКІ ВТРАТИ В АБІСИНІЇ.

РИМ, 11. 2. ПАТ. Вчора оголосили обчислення втрат у людях на африканських фронтах. За 1935 рік померло від ран 4 італійських вояків, від недуг у службі 396, разом з полягли ми втратили італійці 844 людей. В січні 1936 полягло 341 вояків, від ран померло 4, від недуг 92, пропало 3; разом — 440. Отже за 13 місяців коштувала абісинська кампанія італійців 1.284 людських істнувань, наскільки вірити італійським офіціяльним джерелам.

НА ІХНЄ МІСЦЕ.

ПОРТ САІД, 11. 2. ПАТ. Від 25. січня до 7. ц. м. перевезли крізь Суезький канал 30.000 італійських вояків.

ПРОТИВОЄННІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В ІТАЛІЇ?

ПАРИЖ, 11. 2. ПАТ. Італійські офіціяльні круги заперечують вістки про противоєнні демонстрації, що буцімто вибухли у Ріміні та Форлі при відїзді військових частин до Африки.

„Прикази усташів не підлягають дискусії".

Процес проти вбивників кор. Олександра зближується до кінця.

ЕКС АН ПРОВАНС, 11. 2. ПАТ. На вчорашній розправі дійшло до живої дискусії між обороною та предсідником і прокуратором, які намагалися доказати, що атентатчики були платні. Широкі зізнання зложив поліц. комісар Пті про переслухання Поспішіля. Останній мав заявити, що одержав приказ від Павеліча а Ціріху і додати: „Якщоб я дістав приказ убити короля, убив би короля. Якщоб мені приказали скочити з вежі Айфля, я скочив би. Прикази усташів не підлягають дискусії". Далі висвітлювали ролю югославянського шефа виділу безпеки Сімовіча при переслуханнях підсудних та відчитали листа королевої-вдови Марії до Поля Боркура, в якім вона зріжається цивільного позову, висловлюючи повне довіря до французького судівництва. Сьогодні говорять адвокати; можливо, що ще нині западе присуд.

Причини сучасної державної кризи.

Хід думок відчиту проф. Ст. Грабського в салі „Коллегіюм Максімум" університету у Львові дня 10. лютого ц. р. на тему: „Християнській державі — назустріч".

Сучасне лихоліття Польщі корениться не тільки в кризі господарській і політичній, але й в кризі моральній. Моральна криза це наслідок нехтування божеських законів, не тільки в часі війни, але й після неї, це піддавання себе зовнішнім впливам сумежних держав.

Перемога сучасного лихоліття вимагає від Польщі боротьби, яка йти мусить під прапором нового ідеалу. Ідеал можутности (ідеал мощарствовосьці) це — на думку референта — порожний мідяний звук. Її підкопує на кожному кроці хомяк як вістник матеріяльного занепаду громадянства.

Перемогу може дати змагання до морально ліпшої Польщі. Ліпшою стане Польща, коли не тільки у приватнім, але й у публичнім житті чинниками її кермуватиме християнська мораль. Ані змагання до імперіялістичних добичей, ані арсенал самої матеріяльної сили, тим менше боротьба за владу не зроблять Польщі ліпшою. Прикро вражає нині те, що на арену публичного життя виступає ціла фалянга людей, нездібних до нівкої політичної будівничої праці, а таких, що бажають переводити тільки глибокі реформи суспільного чи політичного життя.

Розвитку Польщі не забезпечить то геройства у громадянстві-не вперте нічне змагання, підставою якого буде егоїзм індивідуальний чи збірний егоїзм клясовий чи національний. Розвиток Польщі забезпечити зможе підпорядкування її змагань **ідеї добра.**

Ідея ця має саме тепер, коли у світі розгулялося абсолютне зло як двигун публичного життя, велике животворне оздоровне значіння.

Людство у своїх вчинках навертає до перших трьох століть після нар. Хр., вертається до доби ренесансу, який крім прецінних творів мистецтва дав підклад для розвитку абсолютного зла в науці Макіявеля.

Старинний Рим — назверх толерантний, засвідчуючи оцю толеранцію Пантеоном — всеж не стерпів науки Христа і жорстоко знищив її вірних. Чиж би наука Христа була невигідна для римських патриціїв? Чиж вона ворохобила невільників проти панів, коли проголошувала засаду відплати добром за зле? Ні! Але наука Христа в однім стала небезпечна для старинного світа. Вона велїла віддавати „кесареві, що кесаря, а Богові, що боже". Вона лакала „удержавлених богів". Вона вчила, що понад наказом земних володарів є ще вищий наказ, наказ Божий, якому кориться мусять усі. Це був удар у вигідну для володарів засаду уживання релігії на послуги панування. Добром було до Христа лише те, що потуряло владі.

Чиж засада ця не віджила тепер?

Польщу втиснена між держави, які своєрідно розуміють для цілей панування поняття добра. Безбожницька большевія вважає добром тільки те, що служить політичному ладові диктатури пролетаріяту, а радше пануючій комуністичній партії. Неопоганська нац. соц. Німеччина вважає добром тільки те, що на засадах расизму будує владу германської вітки европейських народів.

Приклади є заразливі...

Тимчасом добром у розумінні державнотворчім є тільки ось які засади розвитку публичного життя:

I. Засада стосування декальогу не тільки у приватнім, але і в державнім житті.

Осуджена у приватнім житті крадіж, повинна стрінутися з якнайрішучішим осудом, коли йде про крадіж нпр. виборчих карток...

У взаємних між народами треба стосувати повнотою основи декальогу, що прелегент, заявляючи, що є і буде польським націоналістом, з усією повагою підкреслює.

II. Засада стосування безоглядної правди і явности, а нищення усякої забріханости в державнім житті.

Острахом наповнює кожного громадянина звичайно з усмішкою пропагована „засада" явного голошення чогось ліпшого, як у дійсности робимо.

Всі громадяни повинні мати змогу явно розвивати своє життя. Береза Картуська не є засобом визнавання цієї засади.

III. Засада державного будівництва повинна бути оперта на добрих інстинктах громадян. Страх і німий послух не можуть бути основою розвитку держави. Християнська держава не сміє вбивати індивідуальности і не може бути касарнею для громадян. Співпрацювати з державою це не значить ставати „на позір" перед владою, а співпрацювати на засадах вільного сумління громадян. Накази згори не будують держави. Будує її вільний труд, що йде з низів від вільних громадян.

Перенаселена Польща, яка тепер питається: „Що робити?" а „що далі буде?" не збудує вскорі матеріяльної потуги. Польща може будувати маючи на прикметі сутнє значіння добра у розумінні його державно-творчому — потугу моральну. Підстави до такого будування держави треба шукати в громадянстві. Громадянство живе тугою за справдішним добром...

Польща втиснена між безбожництвом і неопоганізмом повинна змагати до християнської держави у себе.

* * *

Більш як годинного реферату проф. Ст. Грабського слухала ущерть наповнена саля „Колегіюм Максімум". Серед слухачів були буквально всі верстви польського громадянства від передмісцан до найвищих достойників церкви і представників науки. З українського громадянства бачили ми представників духовенства, науки, політики і господарського життя та молоді.

Ю. П.

Причина невдачі раса Десті.

ЛЬОНДОН, 11. 2. ПАТ. Кореспондент „Ню Кронікл" в Джібуті подає подробиці втечі раса Дести. На його думку, рас Десть дбав про свої власні користи, продавав вояка возний матеріял і зовсім не журився прохарчуванням війська. То було причиною, що більшість його вояків покинули його. Коли прийшла італійська атака, ослаблена дезерцією армія Дести, не могла ставити спротиву.

ЖЕРТВИ БОМБАРДУВАННЯ ДЕСІЄ.

ЛЬОНДОН, 11. 2. ПАТ. Аг. Райтера повідомляє з Десіє: Підчас учорашнього бомбардування Десіє сімома італійськими літаками — як досі устійнили — були 2 особи вбиті, а 4 ранені.

АНГЛІЙСЬКИЙ ПОЛКОВНИК ГОЛ. ДОРАДНИК НЕГУСА.

РИМ, 11. 2. ПАТ. Вся італійська преса помістила вістку про іменування англійця полковника Гольта головним військовим дорадником негуса.

ДІЯБЕТИКИ Великий вибір знаменитих відживних препаратів поручають: Централя: — ЛЬВІВ, „LEBROSE" Сикстуська 31, тел. 115-80. Репрезентації: ПЕРЕМИШЛЬ, Аптика І. Боярського, вул. Сапіги 22, СТАНИСЛАВІВ, Склеп А. Більграй, вул. Голуховського 122. 1113

АЛЬКОГОЛІЗМ СТЕЛИТЬ ЛЯЖКО СУХОТАМ.
Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

Подяка.

З нагоди відзначення мене на цьогорічному літературному конкурсі дістала я стільки листів з побажаннями з краю і з за границі, що не маю спромоги подякувати кожному зокрема.

Тимто цією дорогою дякую щиро всім, що привітали мене з цею великою в моїм житті подією. Ці привітання там цінніші для мене, що прийшли до мене у дуже відповідну пору. Зокрема дяка моїм наймолодшим читачам „Метелиця на шпильках" і прихильницям — жіночій гімназіяльній молоді.

Ірина Вільде.

СТРАЙК ЗАЛІЗНИЧНИКІВ ГАСЛОМ ДО КОМУНІСТИЧНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

САНТІЯҐО ДЕ ЧІЛЄ, 11. 2. ПАТ. Страйк залізничників скінчився. Влада арештувала богатьох комуністичних аґітаторів. Уряд заявив представникам преси, що страйк залізничників мав бути гаслом до комуністичної революції. Акцію вели місцеві комуністи. В кількох провінціях оголошено стан облоги. Залізниці приступили до нормальної праці. Уряд опанував положення.

КОРОЛЬ ГРЕЦІЇ — ДИКТАТОРОМ.

Грецький король Юрій видав приказ урядові, щоби зладив проект закону про доступ до армії прихильників Венізельоса, які брали участь в останній революції. Закон матиме постанову, що лише король має право призначати старшин. Це перший крок до королівської диктатури в Греції.

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ КОСТАРІКИ.

МЕКСИК, 11. 2. ПАТ. У виборах президента Костаріки Лев Кортез одержав 49.471 голосів, Октавіо Бене 28.610, а комуністичний кандидат 4.547.

ЩАВНИЦЬКА МАҐДАЛЄНА
усуває надмір квасу в шлунку.

ПОЛІЦІЯ УСТУПИЛА ПЕРЕД БЕЗРОБІТНИМИ.

АТЕНИ, 11. 2. ПАТ. На острові Мітилене безробітні здемолювали багато пекарень. Поліція та військо старалися розігнати юрбу безробітних, одначе безуспішно. Безробітні примусили поліційні відділи схоронитися на подвірі гімназії, потім пішли наступом на вязницю, щоб увільнити 7 арештованих товаришів. Нині сподіються нових заворушень.

—o—

Тайна стріча Гітлера з Мусолінієм?

Льондонські часописи принесли із Женеви ствердженю чутку, нібито минулого тижня відбулася в Італії стріча Гітлера з Мусолінієм. Чутки ці є в звязку з виявами італійсько-німецького зближення, до якого доходить наслідком охолодження італійсько-анґлійських взаємин і французько-большевицького зближення.

Декрет про запальнички.

У ч. 3. „Дзенніка Устав" ст. 15. 1-го ц. р. оголосили декрет Президента Республики про зміну закону сірникового Монополю, який передбачує зменшення акцизної плати від запальничок. Водночас декрет передбачує дуже строгу кримінальну і матеріяльну відповідальність не тільки продавців неостемпльованих запальничок, але й їх власників.

Цей суворий закон повинен стати пересторогою не тільки для продавців запальничок, але і для їх фабрикантів і контрабандистів, а головно повинен бути загрозливий для всіх тих громадян позбавлених совісти, які такі запальнички купують, носять їх і ними користуються.

Італійці не здобули міста Джіджіґа.

АДІС АБЕБА, 11. 2. ПАТ. Абісинський уряд рішучо заперечує вістки, начеб місто Джіджіґа дісталося в італійські руки. Заперечують теж, начеб абісинці потерпіли невдачу біля Мікале.

Календар
КРИНИЦЯ
НАЙКРАЩИЙ і НАЙЦІКАВІШИЙ
З УСІХ КАЛЕНДАРІВ НА РІК 1936.
Продають книгарні за 1.50 зол. і висилає Адміністрація „Діла", на порто долучити 30 сот.

ВІДГУКИ ДНЯ.

З життя столиці краю.

Довкола кожного дансінґу — поговірки, довкола кожних вечерниць — сплетні, але довкола одинокого балю... Христе Боже!

Так, ніби на нашій землі є тільки дві великі проблеми: „Запорожець за Дунаєм" і „Баль Української Преси". Довкола „Запорожця" танцювали язики два місяці, довкола „Балю Преси" теж потанцюють зо два а там — вернуться знову до „Запорожця". І так цілий божий рік, хіба, що хтось придумає нову імпрезу, яка притьмарить тамті.

Дав би то Господь Милосердний а то вже вуками переливається.

— Я вам кажу...

— А я не казала...

— Що ви не кажете?...

— Як-як ви сказали?...

Баль Преси — це ніби баль, який уладжує преса. Себто: вона старається, вона дбає, вона в найгіршім разі мовчить.

Але є преса і преса.

„Нове Село" також преса.

Перед балем написала:

1) Одна пані сенаторова справила сукню за 450 золотих. До того ще додатки 200 зол., одним словом 850 золотих на самі фаталашки.

2) На балі буде 500 осіб. Кожний видасть 150 золотих — разом 75.000 (словами: сімдесятьпять тисяч золотих).

Вирахувавши отак видатки пізнішло „Нове Село" з другого боку: що можна за те купити. Очевидно дуже багато.

Я рахую інакше:

Одна пані сенаторова — 550 зол., послова... важім 750 зол., директорова 650, віцедиректорова 550. Приймім тільки двадцять таких пань. Виходить коло 12.000 зол. Решта з 250 присутних пань і панночок по 200 зол. — разом 50.000 а щойно тоді 250 мужчин по 150 — разом 37.500 зол. Виходить, не на 75 тисяч, а на сто, колиж до цього додати ще видатки на салю, буфет і платні комітету, то хто знає, чи не дотягне до чверть міліона.

А за ці гроші можна мати: або дім журналіста з городом у Львові і дві-три віллі в ріжних сторонах наших гір чи долів, або просто: театр.

І це все йде, так би сказати „з димом", за одну ніч!?...

Дехто маючи в політичній метриці більшу скількість націоналістичного проценту означив справу так: Баль Преси, але преси угодової. І спокій.

Дехто означив це як українську мегальоманію, забуваючи про свою власну і про те, що кожний „баль", це кірнавалова забава, де обовязують дещо більш вишукані товариські форми.

Але...

В кожній байці є дещо правди. В цих двох байках є те, що нам треба переконувати жіноцтво до дешевих суконь. „Мені не висадає, коли тамта має аж за стільки" — повинно зникнути раз на все з передбалевих настроїв.

Зате панове мужчини! Скільки разів у житті придасться вам одяг, зроблений на баль преси!? Нехай вам потвердять це ті, що послують, делеґатують, чи заступникують!...

В кожнім одінні треба навчитися ходити і кожне одіння вимагає не тільки осібних рухів, але навіть відповідного тону.

Цього ніхто не змінить — до Літвінова, чи іншого Радека включно.

Довкола нашого балю преси зробився шум мов би справді від цього щонебудь валилося. Доказ, як легко змішуємо великі речі з малими і як тяжко добачити в малих позитивні сторінки.

Кажуть: чим менше місто, тим більше спліток. Коли це правда, то ніхто не повірив би, що Львів має триста тисяч мешканців.

Галактіон Чінка.

Самоуправні закони у соймі.

У другій половині січня 1936. р. вніс уряд до сойму 4 проекти самоуправних законів, як службову прагматику, закон дисциплінарний, про платні та емеритальний, щоби в цей спосіб створити правні норми для яких 88.000 самоуправних функціонарів; із них понад 28.000 працює на селах, по волосних і повітових самоуправних установах. Дальше є вже готовий проект емеритальний, а крім того буде ще зголошений проект закону, що торкається функціонарів Варшави, як і закон дорожовий та новеля до будівельного закону.

Тому сойм 24. січня ц. р. вибрав Адміністраційно-самоуправну Комісію з 30-ти членів — до якої від УПР увійшли посли д-р К. Троян і д-р І. Волинський. Комісія уконституувалась в той спосіб, що предсідником вибрано б. віцеміністра пос. д-ра К. Духа, а секретарем пос. Ст. Міхаловського (віцепрез. міста Ґрудзьондза). Закон про службу у самоуправних установах реферує пос. Стройський (президент міста Станиславова). Перші наради комісії відбулись 5-го лютого 1936. р., на яких аж два рази, досить довго промовляв мін. вн. справ Рачкевич, заявляючи, що взагалі уряд до законів тих привязує велику вагу — але з внесених проектів не робить канонів. Потім відбулась дебата загальна і в дальших 2-х днях спеціяльна. Комісія працює майже перманентно., бо уряд хоче ще у цій звичайній буджетовій сесії всі чотири проекти поставити на пленум сойму.

Вище згадані закони є тим некорисні, що немає окремих правних норм для урядовців і функціонарів ріжних союзів і комунальних організацій та окремих для членів завідуючих органів, так, що замісць всім законопроектів є лише чотири. Вже перша стаття закону прикувала якнайбільше уваги членів Комісії, бо на її основі будуть потягнені до відповідальности не тільки самоуправні службовики публично-правного характеру й інші контрактові функціонарі, але також і члени завідуючих органів волосних, міських, повітових виділів і т. д.

Репрезентант УПР, котрого піддержали деякі посли поляки і представник жидів пос. д-р Зомерштайн, зголосив поправки до проекту, щоби службовиків самоуправних установ закон трактував окремо від членів завідуючих органів, бо їх мандати є виборні і вони є приділниками суспільно-громадського характеру.

Цей внесок перепав, — а прийнято внесок пос. К. Кшеґновича (Роґітинщина), який каже вже інше трактувати фахових членів завідуючих самоуправних органів та дещо інше виборних членів (як лавників, членів виділів повітових) які не мають ані місячних платень, ані навіть спорадичного відшкодування.

Остаточна редакція тої статті застережена до т. зв. третього читання після узгіднення її з міродайними чинниками. Рівнож була поправка на скреслення лікарських комісій, через які надзірні органи мають право переносити в нечинний стан або на емеритуру самоуправних функціонарів; та поправка не стрималась. Деякі зміні підлягла ст. 12, яка каже про відклики від постанов влади у службових справах. Одною з дальших найцікавіших поправок була поправка послів УПР, щоби у ст. 19. при букві „б" яка говорить про те, хто може бути прийнятий до служби у самоуправних установах, крім постанови, що кандидат мусить володіти польською мовою у слові і письмі, було додане, що на теренах воєвідства львівського, тернопільського, станиславівського, поліського і волинського, згідно з постановами закону з 31. липня 1934. р., кандидат мусів володіти у слові і письмі також мовою українською. Внесення це перепало зате прийнято, як осібний уступ 5. ст. 19, що вимоса знати мову польську у слові і письмі не нарушує в нічому прав, які виходять з закону з 31. липня 1924. р. про мову урядування державних і самоуправних адміністраційних влад.

Представники У. П. Р. голосували також за поправкою віку з 40 на 50 літ бажаючих вступити до служби, — мотивуючи своє внесення тим що у волосній, повітовій і воєвідській самоуправі, не згадуючи вже про міста, український нарід не має урядовців своєї національности і щойно тепер, при деякому упорядкуванні та відпруженні польсько-українських взаємин є надії, що будуть прийняті українці функціонарі; тому не слід зачинити старшим одиницям дорогу до служби у територіяльній самоуправі.

Одначе це внесення не вдержалось, як і не вдержалось внесення посла Пахольчика, який поширював той вік на 5 літ вгору. Прийнято важну поправку до 20 ст. 1 уст. „е", яка забороняє приймати до служби людей позбавлених права виконувати чинну військову службу лише на основі правосильного засуду військового суду.

В загальній дискусії забрав голос пос. д-р К. Троян, а в спеціяльній оба з д-ром Волинським ставлять до важніших статтей численні поправки.

Перейдено золедве 25 статтей проекту; дальші наради почались у вівторок 11. ц. м. та тревати́муть безперервно цілий тиждень.

НОВИНКИ.

— **Футра**, всякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 106—?

— **Концес. Курси косметичні Стефанії Гаврисевич під проводом д-ра Е. Дурделли та д-ра хемії космет. Львів, вул. Коперника 42а, тел. 272-18.** Вписи приймаємо щоденно. Початок викладів 15 лютого. Проспекти на бажання висилає Дирекція. 1054 9—10

— **Одинока українська гарбарня** і красильня футер Перзіяна, Львів 21, Скнилівок, тел. 108-65 виконує всі роботи першорядно, скоро і дешево. Для вигоди П. Т. клієнтелі уладжено бюро приймання в робітні футер Е. Говиковича, Львів, Домініканська 4. 11-12

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломаґа — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 14-115

— **Кравецька робітня М. Білоуса**, Львів, Домініканська 4, І. п., поручає на карнавал всякі вітгові мужеські одяги. Солідне виконання. Власний матеріял на складі. 973 8—8

— **Косметичний Інститут „ЕВА", Львів, ул. Листопада ч. 32, II. п.** Відмолоджує і поправляє найбільше знищені цери та виконує всі косметичні заходи для Пань і Панів. Ціни помірковані. Значні знижки в абонаментах і для П. Т. Студенток і Студентів. На складі пудри і креми. 5—20

— **Хто не знає ресторану Флісера?** Стара фірма найпопулярнішого у Львові ресторану при вул. Ягайлонській 11, де панують: **найкраща кухня і найдешевші ціни.** У відновлених чистеньких кімнатах приємно зїсти смачні страви, що їх приготовляють під доглядом „Мами Флісерової", яка з синами перейняла назад ресторан від тимчасових арендаторів. Фірма Флісерів пригадується всім своїм старим клієнтам. 3-3

— **Вечір народньої ноші.** Зацікавлення цією імпрезою таке велике, що вже більша частина білетів закуплена. Звертаємо увагу на те, що програма вечора поділена на дві частини, обрядову в салі театру Ріжнородностей та ревію народніх строїв у Жовтій салі. Перша частина програми починається точно в осьмій годині. Хто не дістав би бажаного місця на першу частину, може за малим вступом — приглянутися другій, дуже цікавій, в год. 11-тій.

— **Вечерниці „Червоної Калини".** На вечерниці „Червоної Калини", що відбудуться дня 14. ц. м., в салі Почтовців при вул. Японській, — так як і минулого року, — Комітет окремих запрошень не висилає, а дістати їх можна в адміністрації В-ва при вул. Зіморовича ч. 12. II. п. від год. 9—14 і 17—19.

— **Дальші виклади в Товаристві „Зоря" у Львові.** В неділю 16. лютого ц. р. буде виголошений виклад на тему: „Міщанство і його роля у відродженні культури". В неділю 23. лютого ц. р. виголосить виклад проф. д-р Іван Кучер на тему: „Джемс Ват, винахідник парової машини" (в 200-і роковини народин — 19.I. 1736 р.). Початок викладів: год. 12-та вполудне в салі Товариства при вул. Вірменській ч. 25.

— **Концерт**, що мав відбутися дня 12. лютого ц. р. у Великому Театрі з приводу святкування роковин проголошення незалежности України, не відбудеться з незалежних від Управи Українського Центр. Комітету причин, про що повідомляє нас Управа У. Ц. К.

— **„Гіпноза".** Заходом Центрального Жіночого Кружка У.К.С. виголосить у пятницю 14. лютого ц. р. в год. 5. попол. в домівці Марійського Т-ва Пань, вул. Руська ч. 10, п. Матейко Катря, студ. фільософії, реферат на тему: „Гіпноза". До численної участи запрошує членів і гостей Управа.

— **„Вифлеємська Ніч" у Василіянках.** Заходом Комітету будови церкви СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького ч. 95. відбудеться в салі монастиря у днях 15. і 16. ц. м. сценічна вистава І. Луцика „Вифлеємська Ніч". Перша вистава для шкільної дітвори і молоді відбудеться в суботу, 15. ц. м. від год. 4. попол., друга вистава для запрошених старших громадян в неділю, 16. ц. м. від год. 5 попол. Режисер: Іван Олексін, музичний ілюстратор д-р Б. Кедрик, диригент д-р В. Масюк.

— **В Укр. Лікарському Товаристві,** Підвалля 7, відбудуться в пятницю 14. лютого сходини членів з рефератом Др. С. Парфанович п. з.: Залишки ложиська після пологів.

— **Протиалькогольна вистава.** Суспільна обезпечальня у Львові організує щороку вуличні вистави, а саме протитуберкулічну, протиалькогольну і фізичних недуг. Минулої суботи відбулося відкриття такої протиалькогольної вистави в будинку суспільної обезпечальні у Львові, ріг вул. Фредра і вул. Баторія, а то у звязку з „Тижнем тверезости" в Польщі. Вистава обіймає 10 великих віконних вітрин, в яких представлено барвними картинами всі шкідливі впливи алькоголізму на тіло і душу людини. Артистичні картини виконані ручно і були нагороджені на конкурсах пропагандових афішів. Між поодинокими образами находяться афоризми найбільших світових мислителів.

— **Батькам та опікунам шкільної молоді до відома!** Час здавати іспити до ґімназії нового типу вже недалекий. У цьому шкільному році всі учні 6-ої і 7-ої кляси народніх шкіл, що хочуть продовжувати науку в ґімназії, мусять уже в першій половині червня зголоситися до іспиту. Бажаючи дати всім дітям найкраще фахове й совісне підготування до цього іспиту, філія „Учительської Громади" (станова організація учителів середніх шкіл у Львові) влаштовує спеціяльні лекції для цієї молоді. Радимо батькам та опікунам скористати з цієї нагоди та прислати до нас дітей. Тимбільше, що в попередньому році всі батьки мали це вдоволення, що їх діти, які користали з цих лекцій здали поголовно вступні іспити **з добрим успіхом.** Приймати будемо наперед учнів 6- і 7. кл. нар. шкіл, але може бути принята також молодь із ріжним приготуванням, оскільки викажеться відповідним знанням. Зголошення приймає: в днях: 17., 18., 19. і 20. ц. м. Управа лекцій в гр.-кат. Малій дух. Семинарії, вул. Сикстуська 39 а (партер) від 3—4 год. попол.

— **На безробітних.** Громадянський комітет, що влаштував минулого тижня грошеву збірку на безробітних, зібрав до пушок на вулицях поверх 10 тисяч зол. Крім того на рахунок Міської Каси Ощадности вплинуло 30 тисяч зол. Збірка йде дальше і комітет надіється зібрати 50 тисяч зол.

— **Великі морози.** Температура у Сх. Галичині спадає дальше. В ночі на 11 ц. м. у Львові було 20 ст. зимна, у вівторок ранком 15 ст. У східних повітах мороз значно більший. Гостре зимно потреває недовго, бо із південного заходу надтягає хвиля теплого морського повітря.

— **Новоіменований станиславівський воєвода** Мечислав Стажинський почав урядування з днем 11. лютого ц. р.

— **Кількадесять відморожень у Львові.** У вівторок 11. лютого ц. р. температура обнизилася до 22. степенів. У полудне дещо потепліло. Рятункова стація перевязала коло 70 особам відморожені руки, ноги, вуха і носи. Найбільше потерпіли від морозу вуличні продавці, робітники, візники і шкільна молодь та поліцаї.

— **Під замітом зловживань.** З наказу прокуратури арештовано у Винниках біля Львова мґ-ра Ярослава Левицького, місцевого віцебурмістра і директора кредитового товариства. Арештованому закидують ріжні неправильности, яких мав допуститися в цьому товаристві та при будові школи.

— **Львівська хроніка.** Воєвідський уряд поширив заборону вуличної продажі на вулиці Галицьку, Боїмів, Сербську і Ринок. — У звязку з аферою д-ра Бр. Овчарського, який після самогубного атентату лічиться у шпиталі, арештовано Петра Климкова, власника бюра посередництва при вул. Валовій.

— **Спалили церкву.** В селі Сідому, пов. Самбір вибухла 4. ц. м. досвіта у деревляній церкві пожежа і знищила її майже до тла. Вогонь спричинили злодії, що вкрали церковну скарбону з готівкою 120 зол. Деревляні стіни злочинці облляли нафтою чи бензиною, а крім того по кутах церкви розложили з церковних риз і книг вогонь, такщо полумінь обняла відразу цілу церкву. Тої самої ночі постинали голови всім фігурам святих, що стоять при дорозі від Сідого до Дублян. Справою занялася поліція.

— **За міліонові зловживання.** У самбірському суді впав присуд у процесі з приводу міліонових зловживань на терені нафтового басену. При застосуванні амнестійного закону засуджено: адв. д-ра Германа Кавфмана на 4 роки вязниці, промисловця Адольфа Парізера на 2 і пів року вязниці, д-ра Едм. Шелінського на 2, банкового урядовця Юркевича на 2 і б. скарбового урядовця Бодзьоха на 9 місяців вязниці.

— **Краєва хроніка.** На дорозі між Винятинцями і Лісничниками пов. Заліщики впав перед кількома днями метеор, причому освітив ярким світлом цілу околицю. — На терені м. Станиславова поліція перевела облаву й придержала 36 мужчин під закидом ріжних злочинів і 7 жінок під закидом ширення заразливих недуг. — Підчас лещетарської їзди біля Турки впала ученица місцевої ґімназії й зломила собі ногу. —

— **Поліційна панама в Пінську.** З причини ріжних зловживань при військовій бранці арештовано в Пінську 20 осіб. Між арештованими находиться кілька вищих поліційних урядовців.

Подяка.

Княжі дари дістав останніми часами Комітет будови церкви при вул. Потоцького 95, а саме: Центросоюз у Львові жертвував 15 тон цементу варт. 700 зол.; Вп. Юлїя Федевич з Черемзи готівкою 500 зол.; Вп. Кочабінська зі Львова 200 зол.

Не маємо слів, щоб висказати Вдоч. Жертводавцям належну подяку. Нехай Всевишній благословить Їх всіх добром!

ЗА КОМІТЕТ БУДОВИ ЦЕРКВИ:

О. Ю. Дзерович, голова — Гр. Ганулик, секретар

— **З Польщі.** На університетській клініці у Вильні померла на серцеву недугу голосна ревіова артистка Зуля Погожельська. Була донькою лікаря з Криму і до Варшави приїхала після большевицької революції. — В останніх двох роках арештовано у Варшаві майже три тисячі жебраків і волоцюгів, з того 614 жидів. — У селі Паржневички пов. Пйотрків згоріла загорода Луки Жерського, причому згинула його 22-літня жінка, 4-літня донечка і піврічний синок.

— **Стріли на польсько-румунському кордоні.** Часто довідуємося про обстріли селян, що живуть на пограничній смузі Черемоша, при чому падуть і невинні жертви. Колись цвило, щоправда, пачкарство, але вже минули його часи. Збідніле населення не має потреби заграничного товару. Тепер переходять тайно кордон не пачкарі, але безробітні. І вони падуть жертвами обстрілу, або засудові військового трибуналу. Таке сталося з безробітним гуцулом Дмитром Курендою (родом із Косова), що перед тижнем переступив цей кордон. Тяжко раненого відвезли до черновецької лічниці, а звідтам піде мабуть перед військовий суд у Ясах.

— **Ріжні вістки.** В Єгипті згоріло село Батра причому згинуло 10 осіб а 20 тяжко попеклося. — Фільмова артистка Марлена Дітріх хоче, як повідомляє чеська преса, купити земельний маєток на Моравії й осісти там постійно. — Німецький письменник Тома Ман, що живе на еміґрації, зрікся німецького громадянства і більше до Німеччини не поверне. — У Зл. Державах живе 11 і пів міліона безробітних. — Над Азорськими островами перейшов сильний буревій, що зривалив частину порту Понта Дельонда а в інших містах наробив великої шкоди.

— **Добра рада.** В теперішній порі стрічаємо неодного знайомого і приятеля, що кашляє і пчихає. На пчихнення кажемо: „На здоровля". Але що їм це поможе? Ліпше було би сказати: „Приятелю, ти перестуджений, возьми аспірину і положися до ліжка". Така рада певно була би доброю радою.

ДИВОГЛЯДИ.

ШЛЮБНІ ОБРУЧКИ НА ЛІЦИТАЦІЇ.

У купелевому місті Ньюпорт проголосили ліцитацію шлюбних обручок. Обручки ці назбирались за останні роки в ріжних місцях: лазничках, на пляжі, готелях, салях до танців. Власники порозїжджались по світі і нема змоги їм звернути обручок. Люди, які вірять у забобони радо скористають з ліцитації, бо дістануть обручки по дуже дешевих цінах, що й від щасливих подружних пар.

Спорт.

КОМУНІКАТ СПОРТОВОГО РЕФЕРАТУ У. С. С.

Перше число нового часопису У. С. С. „Спорт" появиться дня 12. лютого ц. р. „Спорт" є офіціяльним органом У. С. С., тому до нього відноситься рішення Спортової Ради про обовязкову кольпортажу часопису У. С. С. по 10 прим. на міські товариства і по 5 на сільські без права звороту. — Цей комунікат обовязує всіх членів У. С. С. так, якби появився в урядових вістях Спортової Ради.

ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ БІГ НА 12 КМ.

Внутрішньо-клюбові змагання філії К. Л. К. у Львові в бігу на 12 км. для змагунів відбудуться в пятницю 14. ц. м. Збірка змагунів в год. 13.15 на останнім перестанку 10-ки (Замарстинівська рог.). Старт в год. 14. у брюховицькім лісі. Рівночасно відбудуться змагання за відзнаку справности К. Л. К. До змагань повинні станути всі члени філії. Зголошення: в середу 12. ц. м. в домівці і на місці.

Змагуни мусять піддатись лікарським оглядинам. Спортова лікарська порадня отворена щоденно крім середи від год 15—16. (Ходоровського 15). Без лікарського свідоцтва змагунів не допустять до змагань.

„ДОВБУШ" НЕ БЕРЕ УЧАСТИ В ОЛІМПІЯДІ.

Ще в минулім році подало було „Діло" (за чернівецьким „Часом") вістку про участь У. С. Т. „Довбуш" в Олімпійських Іграшах. Ту вістку передрукували і інші українські часописи в краю та в Америці.

Ця вістка не відповідає дійсності. „Довбуш", правда, освоїв осінне змагання кожного мяча (Буковина), але не має ще розвинених інших ділянок (секція лещетарів і легкої атлетики щойно заснована). А на світові змагання сили „Довбуша" далеко невідповідні, не тільки під оглядом спортовим, але й очевидно матеріяльним.

Зрештою у румунських умовинах „Довбуш" не може так легко самостійно виступати. Адже перед роком заборонила була влада навіть „довбушанські ігрища", що входили в програму свята Фельковича. Заборона прийшла тому, що на ті спортові змагання запрошено львівську „Україну" та ужгородську „Русь". Боялись „ірредентизму"...

Окрім цього організаційний Комітет Олімпійських ігрищ (до котрого звертався за інформаціями один член „Довбуша"), відповів, що лише „всеукраїнський спортовий союз" (українців зі всіх займищин) може бути визнаний як представник українського спорту".

Чи можливо булоб такий союз створити?

О-ко.

IV. ЗИМОВІ ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИЩА.

У понеділок, 10. лютого ц. р. відбувся олімпійський штафетовий біг 4 × 10 км. Це була небувала вправа. Організація бігу була знаменита. Змагуни стартували з Кохельберґу, віддаленого 1 км. від стадіону так, що перші змагуни кожної штафети мусіли зробити не 10, але 11 км. Траса мала вигляд 8-ки; перший і третій бігуни ішли першою ключкою, другий і четвертий — другою. Друга ключка була значно трудніша, повна небезпечних закрутів. Мета була на стадіоні, де зібралося 8 тисяч глядачів. Снігові умовини погіршились, під кінець бігу почав падати сніг.

Старт почався в год. 9,02 рано. Перший їхав фінляндець Нурмеля, за ним норвежець Гаген, на третім місці німець Дойбер, за ними чех Мусіль, італієць Джерардї, швед Бергер, поляк Гурський, австрієць Реснер, югославянин Кнаб, француз Женер, американець Торрісен, лотиш Даболікс, японець Ямада, болгарин Кочов, румун Захарік і турок Ернес.

На першім контрольнім пункті зявляється перший норвежець Гаген. У другій зміні наперед висувулися норвежці. В цьому етапі висуваються німці. Біжить найкращий німецький лещетар Богнер, що місце Німеччини пересунув з 10-то на 7-ме. Під кінець другого етапу на першому місці тримається Норвеґія, за нею йде Швеція, Фінляндія, Італія, Чехословаччина, Польща, Німеччина, Франція, Америка, Австрія, Югославія, Японія, Болгарія, Латвія, Румунія, Туреччина далеко позаду.

В третьому етапі йде завзята боротьба між Норвеґією і Фінляндією. Хоч норвежець вистартував з великою перевагою, всеж таки фінляндець Ясхде наступає йому на пяти. Швед біжить третій, за ним італієць і чех. Поляка минає знаменитий німецький бігун Леопольд забираючи йому шесте місце.

Прийшов четвертий етап. Здавалося, що Норвеґія втримається на першім місці. Тимчасом несподівано зявляється феноменальний фінляндський змагун Яльканен, що зводить завзятий бій з норвежцем Іверзеном. Метер за метром добуває він і врешті, під велике захоплення глядачів, минає норвежця, здобуває перше місце і золоту медалю.

Вислідн четвертого етапу такі: 1) **Яльканен** (Фінл.) 39.14; 2) Іверзен (Норв.) 40.42; 3) Накобо (Швеція) 40.01; 4) Каненбахер (Італія) 43.16; 5) Сімунек (Чех.) 42.25; 6) Цеклер (Нім.) 42.26; 7) Цех (Польща) 44.43; 8) Бавзин (Австрія) 43.16; 9) Жакомі (Франція) 45.49; 10) Смолей (Югосл.) 45.51; 11) Синтр (Амер.) 47.35; 12) Табано (Японія) 47.35; 13) Рікстонш (Латвія) 48.03; 14) Клебекер (Румунія) 51.59; 15) Єков (Болг.) 51.

КЛЯСИФІКАЦІЯ ШТАФЕТОВОГО БІГУ ТАКА:

1) **Мистець Олімпіяди — Фінляндія** 2.41,33; 2) Норвеґія 2.41,39; 3) Швеція 2.43,03; 4) Італія 2.50,05; 5) Чехословаччина 2.51,56; 6) Німеччина 2.43,54; 7) Польща 2.58,50; 8) Австрія 3.02.48; 9) Франція 3.03.33; 10) Югославія 3.04.38; 11) Америка 3.06.26; 12) Японія 3.10,59; 13) Латвія 3.26,08; 14) Румунія 3.27,50; 15) Болгарія 3.29.39. Туреччина відступила від штафети.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

В понеділок відбулися такі гаківкові змагання:

ШВАЙЦАРІЯ — ІТАЛІЯ 1:0.

АВСТРІЯ — ЛАТВІЯ 7:1 (4:0, 0:0, 3:1). Австрійські змагуни мали весь час перевагу.

СОВГАРСТВО.

Від трьох днів відбуваються змагання у фігуровій їзді мужчин. У змаганнях має перше місце австрієць — Шефер, далі йдуть: Шерп (Анг.), Бзер (Нім.), Тен (Анг.), Каспар (Австр.), Тертак (Мад.), Касегава (Японія), Ніканен (Фінл.).

У вівторок відбулися такі змагання: Австрія — Швеція, Чехословаччина — Америка, Німеччина — Мадярщина, Канада — Англія. Середа: Канада — Мадярщина, Чехословаччина — Швеція, Англія — Німеччина й Америка — Австрія. Вечором закінчиться руйда такими змаганнями: Мадярщина — Англія, Америка — Швеція, Чехословаччина — Австрія й Канада — Німеччина.

Що дає 35-та Державна Льотерія.

Війшли ми в період 35-ої Державної Льотерії. Тягнення І-ої класи тої льотерії розпічнеться вже 20-го ц. м., отже не від речі буде розглянути плян і застановитися над тим, які користи приносить він грачам.

Згідно з постійним змаганням до досконалення умов, у яких відбувається в нас льотерійна гра, Генеральна Дирекція Державної Льотерії й тим разом увела деякі зміни, що в практиці виявляться дуже бажаними для грачів; йде тут передовсім про так звані „серійні виграні".

Досі — як відомо — у IV. класі, після закінчення нормального тягнення, увінчаного тягненням головної виграної в сумі міліона золотих, до трьох днів відбувалося ще тягнення пятьдесяти золотових „виграних потішення". Починаючи від 35-ої Льотерії, ці виграні в кількости 19.500, будуть признані всім тим льосам IV-ої класи, що їх числа будуть кінчатися на ту саму цифру, на яку буде кінчатися число льосу, що на нього дня 25. травня ц. р. впаде головна виграна — міліон золотих. Одначе, якщо на такий льос у четвертій класі — перед або після тягнення міліона — вже впала якаянебудь інша виграна, то 50.— золотих дістане льос, а найближчим вищим числом, на який не впала ніяка виграна. Ту саму суму дістане льос з найближчим вищим числом від числа, що на нього впаде міліон. Одначе якби й на те останнє число впала виграна, то 50.— зол. дістане найближче з черги вище число.

Для прикладу подивімся, як виглядало би застосування тої іновації до IV-ої класи 34-ої Льотерії. Відомо, що міліон золотих упав у тій Льотерії на ч. 44794. Отже всі числа льосів, що кінчаться на чвірку, а також число 44795, повинні би дістати по 50.— золотих. В випадку, якби на одно з тих чисел уже впала інша виграна, то замість нього 50.— зол. дістав би льос з найближчим вищим числом. Слід зазначити, що найближчою до зера цифрою є одиниця, отже найближчим числом найвищого числа льосу буде теж число 1.

В той спосіб 50-золотові виграні в четвертій класі перестали бути виграними потішення, і прибрали назву „серійних виграних".

Поза міліоном, що становить головну виграну четвертої класи й очевидно цілої Льотерії, кожна клясa має свої власні головні виграні, кожна по 100.000 золотих. В першій класі їх є одна, у другій — дві, в третій — три; в четвертій класі вони, щоправда, перестають бути головними виграними, але їх кількість зростає до чотирьох. Далі є виграні по 50.000 золотих, 30.000 золотих, 25.000 золотих, 20.000 золотих, 10.000 золотих, 5.000 золотих, 2.000 золотих, 1.000 золотих і сотні й тисячі менших. Загалом у І-ій класі є 13.000 виграних за 1.418.700 золотих, у ІІ-ій класі — 10.000 за 1.712,750 золотих, у ІІІ-ій класі — 8.000 за 2.120.050 золотих, і в четвертій класі — 75.164 за 18.910.200 золотих.

Незалежно від чотирьох тягнень для кожної окремої класи на взір „різдвяних" і „великодних" тягнень у 35-ій Льотерії впроваджено безплатне додаткове повакаційне тягнення. Дня 27. серпня ц. р. буде вильосовано 2.000 виграних на суму 408.300 золотих; найбільша виграна 20.000 золотих. Виграні повакаційного тягнення будуть вильосовані зпоміж тих звоїв, з числами льосів, що залишились у колі після скінченого тягнення IV-ої класи; вони будуть признавані виключно тим числам, що їм не були признані серійні виграні.

Як бачимо, плян 35-ої Льотерії представляється дуже заохочуюче для всіх, що візьмуть у ній участь.

При нагоді хочемо ще подати кілька вияснень на запит грачів, спрямовані за посередництвом преси або безпосередньо до Генеральної Дирекції Державної Льотерії. Є, нпр., особи, що не знають собі справи з додаткових сторінок повороту до кола льосів, витягнених в одній з перших трьох клас, у припущенні, що цей факт зменшує шанси грачів, бо дістає кількість звоїв все на тім самім полі. Отже не слід забувати, що перед впровадженням повороту чисел до кола, Генеральна Дирекція Державної Льотерії мусіла емітувати певну, досить значну, кількість льосів понад звичайну можливість розпродажі, щоби витворити запас для тих грачів, котрі, виграшши в одній з клас, хотіли також грати у дальших класах. Тепер, замість емітовання тої надвижки, практикується поворот до кола. Завдяки тій реформі грачі зискали передовсім те, що не мусять платити за ті класи, в яких не грають. Бо якщо раніш на число „X" упала виграна, а грач хотів грати далі, то мусів купити льос з іншим числом і мусів платити за всі попередні класи, хоч не брав участи в льосуваннях. Можливу виграну за час, коли цей льос спочивав у колектора, забирав, очевидно, цей останній. Тепер такі випадки виключені, грач платить завжди лише в відношенні 40.— зол. за цілий льос і клясу, а його шанси виграння є завжди однакові.

Щодо впровадження пятьдесятизолотових виграних, то непорозуміння чисто виникає внаслідок суґестіонування деяких грачів поняттям „ставки". Власне тому, що названня деяких виграних „ставками" дозволяло на довільну інтерпретацію того поняття, цю назву зовсім спочатку на назву „найнижча виграна", але в останнім часі й ту назву перестала вживати Генеральна Дирекція Державної Льотерії.

Назва „ставка" була взагалі мельоґічна, бо її вживано до 25-ої Льотерії включно до виграних ріжної величини; до 100 зол. в І-ій класі, до 150 золотих у ІІ-ій, до 200 золотих у ІІІ-ій і т. д., бо вона відповідала ціні льосу до слідуючої класи, але починаючи від 26-ої Льотерії, ця назва вже нічому не відповідала.

Найнижча виграна І-ої класи, яку тоді називано „ставкою" була 100 зол., або 80 золотих нетто. Хто хотів грати далі, то за льос до найближчої класи платив 80 зол.; в другій класі вигравав нетто 120 зол. і стільки само платив за льос до ІІ-ої класи і т. д. Від 26-ої Льотерії грач, що в тих самих умовах виграваз у І-ій класі нетто 80 зол. (ставку), за льос до слідуючої класи платив лише 40.— зол., себто йому лишалося 40 золотих, або хіба собі сказати, що грав за дармо в двох клясах; виграючи в ІІ-ій класі, грав дармо в трьох клясах і т. д.

Додатня сторона тої реформи, впровадженої в 26-ій Льотерії, є цілком очевидна, якщо візьмемо під увагу, що від 26-ої до 33-ої Льотерії включно вона принесла грачам ощадність у сумі 13.924,960 золотих.

А саме: беручи під увагу всіх тих, що вигравали у тих льотеріях, клясах від першої до передостаннього, т. зн. ІІІ-ої в чотирьохклясовій Льотерії і IV-ої в пятьохклясовій, покажеться, що на кожнім виграним льосі ощадність була: в І-ій класі — 40 зол., в ІІ-ій класі — 80 зол., в ІІІ-ій класі — 120 зол., а в IV-ій класі пятьохклясової Льотерії (26-та і 27-ма Льотерія) — 160 золотих. Цей результат далося осягнути завдяки тому, що впроваджено поворот льосів до кола.

Другою причиною хибних обчислень, у звязку із впровадженими пятьдесятьзолотовими виграними є те, що беремо під увагу не одну клясу, як слід було би, але одночасно всі чотири класи разом цілої Льотерії. Бож у відношенні до цілої Льотерії навіть виграні 100 зол. у І-ій класі, 150 зол. у ІІ-ій класі і т. п., що завжди істнували й істнують, булиб теж програними. Виграючи 50 золотих, грач отримує ціну льосу до найближчої класи, колиж і того не виграє, то, бажаючи купити льос, мусить виложити відповідну суму з власної кишені.

Розуміючи, як можна було би впровадити для грачів більші шанси, Генеральній Дирекції прийшла на думку давніша „ставка", що полягала на тім, що грач дістав лише ціну льосу до найближчої класи. Оптично маємо враження, що давня „ставка" була вища від теперішньої 50-золотової виграної, одначе в дійсности наслідок є той самий. Отже без ґрати, чи то для Генеральної Дирекції, чи то для грача, можна було побільшити кількість виграних, бо грач сам для себе тримає замінний льос.

Врешті кілька слів про потручення з виграних. Мета Льотерії є подвійна: першим і найважнішим її завданням є охорона суспільности перед надмірним азартом і перед замірами ріжних ошуканських махінацій; другим побічним завданням Льотерії є збільшення доходів держави. Власне цю останню мету має на увазі потручення від виграних тих 20 проц. для Скарбу.

В цивілізованім суспільстві хіба не знайдеться ніхто, хто мав би сумніви, що найбільш раціональним засобом поповнювання скарбових кас є накладання відповідних податків. Можна бути сторонником тих чи інших метод або систем, але конечність оплачування податків для заспокоєння державних потреб є для кожного ясна. Отже є слушною річчю, що коли оподатковано зарібок за людську працю, то й гра на Льотерії є теж оподаткована, а треба памятати, що тих 20 проц. є єдиним оподаткованням виграної, що ніяких інших оплат з цього приводу побирати не вільно. Одначе податим й колектор мусить діставати провізію від продажі за свою працю і мусять бути покриті кошти адміністрації.

На закінчення пригадуємо, що всякі чинности звязані з тягненням відбуваються явно й публично. Явним є вспинування звоїв до кол перед першою клясою кожної Льотерії й досипування тих чисел, що вертаються до кола; явним є теж само тягнення, а печатання й здіймання печаток з кол теж відбувається публично. Отже кожний може прийти на салю тягнення й особисто приглянутись до тих чинностей.

БОЛІ В ШЛУНКУ, тиск у підчереві, обструкцію, гниль у кишках, гіркоту в устах, зле травлення, болі голови, обложений язик і бліду церу легко усунути часто вживаючи гірку воду FRANCISZKA-JÓZEFA, передовсім вечором перед сном зажити її повну склянку. Поруч. лікарі.

Шахи.

СОКІЛЬСЬКЕ ШАХОВЕ ПЕРШЕНСТВО ЛЬВОВА.

Сокіл IV — Сокіл V 4:6.

У дальших міжгніздових змаганнях Сокіл V (Замарстинів) осягнув перевагу 2-ма точками над своїм суперником. У найближчу неділю відбудуться змагання: Сокіл-Батько — Сокіл IV в Соколі IV і Сокіл III — Сокіл V у Соколі III (в год. 11-ій рано).

Нові книжки й журнали.

PŁOMYCZEK, tygodnik dla młodszych dzieci. Warszawa, 3. lutego 1936. R. 20, № 21

Листування Редакції.

Вп. Допнсувачів проханемо писати чітко й виразно і тільки по одній стороні паперу.

Театри.

Український Молодий Театр під арт. пров. В. Блавацького.

Коломия — саля Шадничої Каси.

12. II. „Дуня про Нечая".
13. II. „Шан-Тонг".
14. II. „Маріюс".

З Коломиї театр загостить до Городенки. Режисерія театру вивчує постановку релігійної містерії п. н. „Голгофта".

Великий Міський Театр.

Середа, 12. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Ґінт".
Четвер, 13. II. год. 8. веч. Опера „Мадам Батерфляй".
Пятниця, 14. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Ґінт".

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Амфітріон", „Тайни Пекару".
АТЛЯНТИК: „Все місто говорить про не".
ВАНДА: „Шпіон ч. 13", „Час віденського вальса".
ІРАЖІНА: „Кохаю всі жінки" (І. Кечура).

КАСІНО: „Мельодія великого міста".
КОЛИЕЙ: „Всі люди ворогами", ревія: „Що любить жінки".
КОПЕРНИК: „Катерина" (Фр. Галь)
МАЛЮЧКА: „Гейша", „Бунт звірів".
МІРАЖ: „Московські ночі", „Бастер як ванекін".
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Фаін і Фаин на індійські похоронці", „Віденські ночі".
ПАКС: „Петрусь" із Фр. Галь.
ПАЛЯС: „Дівча з Будапешту".
РАЙ: „Мушу бути молодим".
СВІТ: „Юлька".
СТИЛЕВЕ: „Наше сонечко" (Шерлі Темпль) і ревія".
ТЕАТРА: „Ф. 13. Ескадрона шпиків".
ТОН: „Ескіна армія" (комедія).
УТІХА: „Все для перемоги" й ревія.
ЛЮЕРА: „Сурм над світом".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(вул. Марієвська 5.)

Ажія — Анам, Сіям

Закордонне радіо.

Середа, 12. лютого 1936.

Відень (506,8) 16.45 Сучасні австр. композитори, 19.55 Симф. концерт, 22.10 Концерт, **Кошиці** (559,1) 16. у Концерт, 20.15 Пісні гірських волоцюг, **Мор. Остава** (263,3) 18.00 Нар. пісні, 19.15 Легка музика, **Прага** (470,2) 11.05 Що дали не співала ігрета, легка музика, 20.05 Концерт, **Париж** (1648) 13.15, 18.30 Концерт, 21.45 „Ревізор" комедія Гоголя, **Білгород** (437,3) 13.15 Пісні, 16.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 8.30 Музика, 14.15 Популярні мельодії, 16.45 Граємо та співаємо, 20.44 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика 16.00 Пісні на альт у супр. альтівки, спів, **Лейпціг** (382,2) 16.30 Нім. пісні (Ґольдшмідт), 22.40 Твори Вольф-Ферарія, **Мінхен** (405,4) 20.45 Нар. музика, **Будапешт** (549,5) 13.30 Концерт, 18.30 Легка музика, 20.10 Концерт орх., **Мілано** (368,6) 11.30 Рро, 19.00 Легка музика, 20.35 Камер. концерт, скрипка, форт., **Рим** (420,8) 13.15 Концерт орх., 20.35 „Любовний напиток" оп. Доніцетті.

Четвер, 13. лютого 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 **Концерт**, 15.40 Спів, 17.30 Фортепіян, **сопран**, 22.10 Вагнерівський концерт (симф., орх., хор, сольо), **Братислава** (298,8) 17.50 Спів, 20.10 Татранські пісні, **Кошиці** (559,1) 17.40 Словацькі нар. пісні, **Мор. Остава** (263,5) 17.30 Спів, 18.10 Нім. авдиція (італ. концерт), **Прага** (470,2) 19.10 Форт. реціталь, 19.30 **Концерт, Париж** (1648) 18.00 „Мізантроп" ком. Мольєра, 20.00 Для дітей, 21.45 Концерт симф. оркестри, **Білгород** (437,3) 17.00 Спів, 20.00 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 10.15 Нар. пісенька, 16.00 Прогода в пісні — нов. концерт, 17.00 Сучасна музика, 20.10 „Ду мани Берлін", вес. муз. авдиція, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 16.00 Концерт, **Лейпціг** (382,2) 16.30 Класична мольєрівська музика, **Мінхен** (405,4) 9.00 Легка музика, 17.00 „Катер. Муг." обр. із життя конц. Кранцлера з муз. Гофмана та Шумана, 20.10 „Викрадення зі Серая" оп. Моцарта, **Будапешт** (549,1) 18.30 Мадярські нар. пісні, циг. орх., 22.00 Солісти — форт., спів, **Мілано** (368,6) 11.30 Популярна музика, 17.15 Вок. концерт (сопр., баритон), 20.45 „Юлій Цезар" оп. Гандля, **Рим** (420,8) 13.10 Оперетові мельодії, 17.15 Інстр.-вок. концерт, 20.35 „Веселя вдова" оп. Легара.

Пятниця, 14. лютого 1936.

Відень (506,8) 10.20 Концерт бажань, 15.20 Ловецькі пісні, 17.30 Солісти, 19.50 „Коровські діти" оп. Гумпердінка, **Братислава** (298,8) 18.30 Нар. пісні в пятьох мовах, 20.05 Концерт слов. фільг. орх., **Прага** (470,2) 15.00 Концерт, 16.10 Сальон. квартет, 17.10 Тріо згідно Бетовена, 19.05 „Льоенгрін" оп. Вагнера, **Париж** (1648) 13.15 Концерт симф. орх., 17.00 Камер. музика, 21.00 Фландрійські пісні, 21.45 „Жан, Жанет і Жанетон" ком. оп. Лакома, **Білгород** (437,3) 11.00 12.00 Концерт, 16.10, 19.50 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 8.30 Музика, 14.15 Улюблені вчор. мельодії, 16.00 Вес. авдиція, **Кенігсвустергавзен** (1571) 8.30 Музика, 18.00 Пісні Брамса, Ґріґа, Франца, 18.30 Віольончеля, гітара, форт., 20.10 Орх. концерт, **Кельн** (455,9) 21.00 Брамсові твори, **Лейпціг** (382,2) 18.00 Танки та пісні народів (спів, муз.), 20.10 Н.м. мистці — симф. орх., **Мінхен** (405,4) 14.10 Легка музика, 21.30 Для фортепіяни, **Будапешт** (549,5) 13.30 Циг. музика, 17.30 Лістові твори, 19.30 Опера, **Мілано** (368,6) 13.10 Популярна музика, 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17.00 Трансм. з акад. св. Сесілії, 22.15 Вечірна й танк. музика.

Львівське радіо.

Середа, 12. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, **10.00 Богослуження з Успенської Церкви у Львові**, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Гутірка: Домашня бібліотека, 12.30 Велике почуття в мельодії Ів. Штраусса, 13.25 Домашнє господарство, 13.35 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Великі артисти у звуковику, в гр. пл., 16.00 Велика країна на малих островах — Англія. Гутірка для старших дітей, 16.20 Евг. Гесенс: Концерт на обой з фортепіяном 16.45 Гутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Краса нашої провінції, 17.20 Шлеські пісні, 17.50 Огляд закорд. гумору, 18.00 Репортаж із Гармш-Партенкірхен, 18.10 Літер. нарис, 18.45 Шучки: „Канон Лесько" з гр. пл., **19.00 Сучасна українська різьба, відч. Сергія Литвиненка**, 19.20 Реклям. концерт, 19.35 Репортаж із Гармш-Партенкірхен, 19.50 Актуальний репортаж, 20.00 Авдиція в честь марш. Пілсудського, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21. Творчість Фр. Шопена, 21.35 Від Асинка до Стафа (Еротики) 21.50 Чесна й нечесна конкуренція, 22.05 Репортаж із Гармш-Партенкірхен, 22.35 Спорт. вістки, 22.40 Танц. музика, орх.

Четвер, 13. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Муз.-вок. поранок, 13.000 Хвилина Ф. Мендельзона з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Оперові фрагменти з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Легка музика, сопр, 16.00 Гутірочка Старого Доктора, 16.15 Форт. реціталь, 16.45 Нар. пісні — хор, 17.00 Про поміч у самоосвіті, 17.15 Скрипковий реціталь у супр. форт., 17.40 Про книжку І. Булгака „Естетика світла", 17.50 Нар. капеля, 18.30 Моди, 18.40 Турист. інформатор, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Про малярство та його основи, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Акт. гутірка, 20.00 Нас двох і один смокінг — вес. муз. авд., 20.45 Веч. денник, 20.55 Протилетт.-газ. оборона, 21.00 Театр Уяви: „Крила", 21.35 Пісні в вик. Ір. Гадейської, 21.55, 22.35 Трансм. із Гармш-Партенкірхен, 22.40 У вирі вальса, муз. репортаж.

Пятниця, 14. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Нічна виправа — обр. із життя Мик. Коперника для ст. дітей, 12.40 Рімський-Корсаков: „Шехерезада" з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт, 16.00 Для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Для дітей: Природа в лютому, 17.00 В астроном. обсерваторії, 17.15 Хвилина поезії, 17.20, 22.30 Із Гармш-Партенкірхен, 18.05 Концерт хору, форт., орх., 18.30 Програмова скринька, 18.40 Сусп. хвилина, 18.45 „Любовні пісоньки із бабусиного памятника" у вик. драм. арт. Я. Страхоцького, 19.00 Карнавал у давньому Львові, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Бюро студія розмовне зі слухачами, 20.000 „Проповідковий монольоґ" Свят. Карпінського. 20.10 „Льоенгрін" оп. Вагнера (в скороченні) у вик. Вермінської, Ронської, Велінського, Мосаковського, Міхаловського, Лучая й орх.; у перерві ок. 21.00 Веч. денник, 21.30 Із сучасної Польщі, 22.35 Техн. скринька, 22.50 Танц. музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.20—5.22.

Нім. марка 1.45—1.55, фр. франки 34.90 35.10, шв. франки 172.50—173.25, фунти стерлінги 26.15—26.30, австр. шілінги 98.01—100.00, чеські кор. 19.50—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 32.00—35.00.

Золото: Долари 9.02—9.06, Рублі 4.75—4.85, Фр франки 34.50—35.0., Корони 36.40—37.00, Дукати 83.00—83.80; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 11-го лютого ц. р. кооперативам платити за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2.70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74-50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . .	2.75	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0.14	„
1 л. сметани	0.75	„
1 к. яєць	3.20	„

Тенденція на масло знижкова, на молоко, сметану й яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 11. II. ц. р. платить своїм достачцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахофабрики „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	1.05	зол.
Курки товсті з остругами І. кл.	0.95	„
Гуски, індички товсті І. кл.	1.05	„
Пантарки товсті І. кл.	1.15	„
Качки товщені І. кл.	1.05	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількості.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достачців.

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Мадаполям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Мадаполям 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.60	Простирала ковдрові корон.	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдзл.	2.50
Поделіна на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Поделіна шовкова „	1.60	Серветки	0.20
Перкаліна колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.28
Димка на підштанці	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	0.45
Простирала відпас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Всип рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Всип рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Веба червона 90 шир.	2.—	Сіннники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всілякі бавовняні товари 30% дешевше.

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

Радіокутик.

КОНКУРС ТАНКОВИХ ОРХЕСТР У НІМЕЧЧИНІ.

Німецьке радіо оголосило конкурс на найкращу танкову орхестру, що складається з 6 до 12 осіб. Метою цього конкурсу є не тільки вишукання нових орхестр, але й нових типів танцової музики німецького походження.

Елімінаційні конкурси відбувалися в поодиноких округах від 23. листопада до 31. січня. Остаточний конкурс відбудеться 6. березня ц. р.

ШКІЛЬНА РАДІОФОНІЯ В АНГЛІЇ.

Організатори англійської шкільної радіофонії стараються, щоб у шкільних авдиціях промовляли до молоді члени англійського уряду і інші видатні особи. Нпр. в 1934 р. до учнів старших кляс промовляв Болдуін на тему „свободи", Також державний секретар для справ Індії промовляв до учнів загальних шкіл на тему устрою Індії.

Подяка.

Подобалося Всевишньому покликати до Себе по короткій і тяжкій недузі **Володимиру Биркову**, найкращу дружину, маму і бабцю. Прибиті горем складаємо сердечну подяку: Вп. П. Д-рові Лемішці, лікареві з Камінки Струм., який з Д-ром Ів. Мрицом не відступали ввесь час недуги від хорої.

Дякуємо священникам за відправу сумного похоронного обряду і віддання останньої прислуги: о. крилошанинові Іванові Пастернакові, о. М. Карівцеві ЧСВВ, і о. Байрикові ЧСВВ, о. М. Антоневичеві, о. В. Рибалтові, Панству Адріяновичам, Панству Артимишинам і Панству Павлюкам. Зокрема дякуємо Панству Остаповичам, що здалеки прибули із словами потіхи до нас. Вкінці висловлюємо щирі слова подяки місцевим Товариствам, Хорові, шкільній дітворі й усім парохіянам за звеличання сумного похоронного обряду. За виявлення устно і листовно співчуття щире Спасибі.

Марія Черевко, матн. о. Іван Бирка, муж. Наталія, Олена й Іван, діти. о. Іван Березюк, о. Михайло Нагірняк, зяті. Ліда, Ірина, внуки. Братти. Сестри і ціла Рідня.

КУПНО - ПРОДАЖА

Централя пнич.х ПФАВ, Львів, Бойнів ч. 3. поручає найсильніші вироби **найдешевше.** 1003 12-20

Машину системи Singer, нову, 170 золотих продає Пятницький, Львів, Чарнецького 10. 1122 1-4

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

Іспитований диригент, диригент, шукає посади. Ласкаві згодошення: Адмін. „Діло" під „Солідний". 1130

Господиня інтелігентна, ощадна, тиха і позаньомита шукає місця до управи дому. — „Діло", Ринок 10. Львів під „Ощадна господиня". 1129 1-3

РІЖНІ

Ратівничі заведення М. Бляштайна робітня шкільних стампілей і відливарня таблиць. Львів, Сикстуська 23, телефон 201-46. 1105 —4

ОГОЛОШЕННЯ.

СПЕЦІЯЛІСТ ЖІН. НЕДУГ І АКУШЕР

Д-р О. Шпрехер

Львів, Косцюшка 5 (рог 3. Мая). Тел. 217-40. 994 9-10

Віддавайте комірці, білля, одежу лише до української

МЕХАНІЧНОЇ ПРАЛЬНІ

Львів Бляхарська 21 — Львів Зелена 31

передше „Брін" 45/112 5-6

Плащі лікарські, бюрові, склепові, шкільні; вбрання робочі, звичайні одноцілі

Найтревваліші Найдешевші

Нарібна Одежі, охоронної і спортової

„ОДЄЖОХРОН"

Львів, ул. Кентшинського 4. 1058 3-5

ПІЯНІНА і ФОРТЕПІЯНИ

B. SOMMERFELD

Експорт до всіх частин світа (головно до Льондону)

Догідні умовини купна.

Новацький, Пілсудського 17

Купно і продажа музикальних інструменів. 10/92 26-28

Важне для Управ Громад.

Значки для псів
Ковтки для худоби
Таблички на вози

достарчає

ФІРМА **Андрій Берлінський**

Львів, Шевченка 11. 1092 11-15

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці роду, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що переходить в т. зв. називають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який улекшує хорим плюватн та усуває кашель. 13/III 15—36

ОВОЧАРНЯ

ВОЛОВЕЦЬ МИКОЛА

САМБІР ул. Самборчука 2.

(колер. дільниці „Освіта")

поручає першорядні овочі, краєві і заграничні, цукри, чоколяди, чай, печиво тощо. 1121

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 34 (14.282). Львів, пятниця 14. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік VII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щад. 504·060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Півріччя 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих країнах по 7·50 зол.

Телеф. Редакції 229-41. Адміністрації 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Перед великим політичним процесом ОУН у Львові.

Перед судом присяглих відповідатиме двацять трьох молодих українців (ок).

У середу 12. лютого ц. р. прокуратор апеляційного суду у Львові переслав до окружного суду у Львові акт обвинувачення проти двацятьтрьох молодих українців та українок. На лаві підсудних засядуть: 1) Степан Бандера, 2) Роман Шухевич, 3) Ярослав Макарушка, 4) Олександер Пашкевич, 5) Ярослав Спольський, 6) Володимир Михайло Янів, 7) Ярослав Стецько, 8) Д-р Богдан Гнатевич, 9) Володимир Коцюмбас, 10) Богдан Підгайний, 11) Іван Малюца, 12) Осип Мащак, 13) Евген Качмарський, 14) Іван Ярій, 15) Роман Мигаль, 16) Роман Сеньків, 17) Катерина Зарицька, 18) Віра Свєнціцька, 19) Анна Дарія Федаківна, 20) Осип Феник, 21) Володимир Івасик, 22) Семен Рачун і 23) Іван Равлик.

Всі вони, крім пятьох: Степана Бандери, Богдана Підгайного, Івана Малюци, Евгена Качмарського та Романа Мигаля є обвинувачені за приналежність до ОУН. Згадених пятьох у цьому злочині не обвинувачують, бо за це засудили їх уже в т. зв. варшавському процесі.

Крім цього обвинувачують їх: за вбивство бл. п. студента Якова Пукшин-Бачинського, плянове вбивство якогось незнаного ученика VII. кл. філії української гімназії у Львові, вбивство бл. п. Івана Бабія, директора української гімназії у Львові, спричинення і доручення вбивства совітського урядовця Алексея Майлова у Львові, що його виконав Микола Лемик, плянове вбивство проф. Антона Крушельницького у Львові, підложення петарди і вибух у друкарні Яськова у Львові, плянований атентат на вязничного комісаря у Львові Володислава Кособудського і на волинського воєводу Юзефського.

Акт справи має більше ніж 35 томів. На розправу покличуть 35 свідків, здебільша поліцаїв. Всі підсудні, крім Федаківної, д-ра Гнатевича, В. Коцюмбаса, Віри Свєнціцької та Семена Рачуна перебувають від довшого часу у слідчому арешті. Речинця головної розправи покищо ще не визначено. Ця розправа викликує велике зацікавлення.

Де перебувають засуджені у варшавському процесі?

Як нашим читачам уже відомо, перших пятьох засуджених у варшавському процесі, а саме: Бандеру, Лебедя, Карпинця, Климишина і Підгайного відвезли до вязниці у Святім Хресті. Мигаль, Малюца, Чорній та Рак сидять у вязниці у Бродах. Засуджену на 15 р. Гнатківську перевезли до вязниці у Фордоні, де перебувають засуджені на довші кари жінки. Катр. Зарицьку перевезли до вязниці у Львові, тому, що перед львівським судом присяглих відбудеться незабаром процес за приналежність до ОУН, в якому вона буде також відповідати.

Вийшли на волю

У четвер 11. лютого ц. р. вечором вийшов з вязниці Бриґідок у Львові на волю *Ярослав Старух*, студент прав з Бережан, по 6-місячнім побуті у концентраційному таборі в Березі Картуській і 14-місячнім побуті у Бриґідках.

Крім того вийшли на волю: *Осип Николишин*, студент зі Стрийщини, по 20-місячнім побуті у Бриґідках та *Адріян Горницький*, студент філософії по 18-місячнім побуті у Бриґідках.

Флянден боронить пакту з СССР.

ПАРИЖ, 13. 2. ПАТ. Наради французького парляменту над ратифікацією пакту з большевиками, що почались у понеділок, зосереджують загальну увагу. У вчорашньому експозе міністр закордонних справ Флянден підчеркнув, що підписуючи пакт зі Совітами, французький уряд засягнув думки обох урядів, що ґарантують статус кво у Рейнщині, чи згаданий пакт можна погодити з льокарненським. Обі відповіді були потверджуючі. Ствердив це французький уряд у відповіді німецькому на його протест проти франко-совітського пакту; з того часу німецька преса перестала нападати на цей пакт. Ще давно підписані договори взаїмної допомоги з Польщею та Чехословаччиною, долучені до льокарненського, накладають куди більш категоричні зобовязання, ніж пакт зі Совітами. Тимчасом проти них Німеччина не протестувала і навіть підписала договір у Льокарно. Франція має великі зобовязання супроти Чехословаччини, тому бажалаб їх поділити з іншою великодержавою — СССР. Тимчасом чехо-совітський пакт взаїмної допомоги, на основі одної клявзулі — стає би неважним, якщо Франція не ратифікувала би пакту з большевиками.

„ОКУП САРРО, ЗАПЛАЧЕНИЙ ЛІВИЦІ".

БЕРЛІН, 13. 2. ПАТ. Німецька преса не займає одноцільного становища до питання ратифікації франко-большевицького пакту. Полемізують з ним здебільша провінціональні, зокрема західно-німецькі часописи, зате берлінські часописи займають вичікуюче становище. „Берлінер Цайтунґ" обурюється на англійську публичну опінію, що пасивно потурає пактові, коли велика частина французів його поборює. „Германія" називає ратифікацію франко-большевицького пакту „окупом, що його зложила Сарро лівиці".

Жертви італійських бомб.

АДДІС-АБЕБА, 13. 2. ПАТ. Урядово подають жертви недавнього бомбардування Деосіє: 1 убитий, 7 ранених — з того 4 жінки та 1 дитина; згоріло 12 тубильчих хат. Італійське стрільство влучило абісинський санітарний літак, та його вже направили. Не ушкодили ніякого абісинського грузового самоходу.

НА ПОМІЧ ІТАЛІЙСЬКИМ РАНЕНИМ.

НЕАПОЛЬ, 13. 2. ПАТ. Корабель „Сардинія" відплине вчора до Східної Африки; везе 130 військових лікарів, 1500 осіб санітарного персоналу, 6 польових шпиталів, 9 кваліфікованих робітників та 2 капелянів.

КОМІСІЯ НАРОДНЬОЇ ОБОРОНИ.

РИМ, 13. 2. ПАТ. Завтра відбудеться засідання військової комісії народньої оборони.

Ширіть наш часопис!

Достатнє життя
Нормальну зовнішню
Ідеальні відносини
Суспільне становище
Торговельні зважки
Економічну незалежність
Реальні користи

дістанете собі, складаючи свої ощадності в Кооперативному Банку „ДНІСТЕР", Львів, вул. Руська ч. 20.

Тріюмф совітської дипльоматії і смертельна небезпека над Европою.

Львів, 13. лютого 1936.

Завданням поважної преси не є писати то, що приємне для читачів, лише то, що правдиве. Можнаб безперечно всі події у світі підтягати під свої бажання і радіти, що весь світ тільки і стосується до наших бажань. Але не вільно ширити баламуцтва і наражувати народу на найгіркіші розчарування, які неминучі з такої методи — вічних інекцій засадничого оптимізму.

Річчю дуже земною, але правдивою і такою, яка може мати переломове історичне значіння для найближчої будучини Европи, є факт величезного нового успіху Совітів; коли ці рядки дійдуть до рук ш. читачів, мабуть буде вже переведена ратифікація французько-совітського пакту. Від часу приняття Совітів до Ліги Націй це така друга подія, яку без обиняків можна окреслити як тріюмф совітської дипльоматії. Бо коли вхід Совітів до женевського синедріону був тільки формальним актом вступу до концерну европейських держав і давав Совітам моральні атути (арешто, теж сумнівної вартости, бо фірма Ліги Націй компромітувала революційні гасла комунізму), то політичний пакт з Францією дає Совітам великанські практичні користи. Він не тільки звільнює Совітам руки на Далекому Сході, але й підносить Совіти до ступня сторожа европейського миру, жандарма на сході Европи, ґаранта безпеки Франції, до ступня чинника, який має і формальне і фактичне право забирати голос у всіх справах західної і середної і східної Европи. Забирати голос і підтримувати його всією оборонною силою.

І тут криється одночасно з користями для Совітів — смертельна небезпека для Европи.

Нинішній пакт французько-совітський, тріє Поля Бонкура, Еріота і Барту, це не перший у всесвітній історії. Пробував порозуміння з Росією і Наполеон І. і Наполеон III. І після „святого союзу", який Олександер І. у 1815. році (лише 8 літ після тильзитського мира з Францією) звязав Прусію й Австрію з великоросійськими імперіялістичними цілями, — 21. серпня 1891. за Олександра III-го підписано французько-російський пакт, доповнений два роки пізніше військовою конвенцією: Европа поділилась на два табори, які 15 літ пізніше вступили у смертельні змаги. І тому історики приймуть рівнодушно до відома факт, що після протифранцузького берестейського мира, (бо такий був для Франції політичний сенс Берестя) рівно 17 літ пізніше, Росія вступає з Францією у союз. Але політичний сенс того союзу для всієї Европи, *в тому числі безпосередньо для нас, українців*, є багато ширший, ніж франко-російський пакт з 1891. року: бо сьогодні крім цілей територіяльного великоросійського імперіялізму на прапорах сучасної Росії вписані ще цілі большевизму. І суть нинішнього франко-російського пакту не лише тільки оборона власних границь чи навіть поміч союзника в імперіялістичній війні, — це ще й величезна поміч для розкладової комуністичної роботи в усьому світі, в першу чергу у самій Франції, — це посередній шлях для здобуття найпо-

Рай. Пл. Марійська 6-7.
Нині премієра пробоєвої комедії п. н.:
ДОМІК НА ФРОНТІ. В гол. ролі АДОЛЬФ ДИМША та Гросіна Галина, Цвінлянська, Зніч, Цибульський, Орвід і ін

щої мрії сучасної Москви: підбити ввесь світ ідеєю комунізму та підчинити його своєму, московському диктатові.

Французько-совітський пакт є смертельною загрозою передовсім для *Польщі*. Бо який практичний взгляд постанови про „негайну взаємну допомогу", коли допомога Совітів для Франції у випадку французько-німецького конфлікту може прийти тільки через перемарш червоних військ крізь польську територію?! Адже перша річ, яка кидається у вічі в тому новому міжнародньому акті, це 1) його протинімецький характер і 2) брак безпосередніх границь між Німеччиною та Совітами. У тих двох точках криється теж парадокс того пакту, його дивоглядний характер. Через те й той пакт, безпосередньо звернений проти Німеччини, *посередньо звертається проти Польщі і балтійських держав*, як тих державних організмів, які *в кожній хвилині можуть впасти жертвою чужих*, бо французьких і совітських, *комбінацій*. Правда, до франко-совітського пакту додано клявзулю, що він не може діяти проти істнуючих міжнародніх зобовязань, але та клявзуля більше брала під увагу рейнський пакт (Льокарно), ніж закон територіяльної недоторканости держав, які стоять на дорозі між червоною армією і німецькими кордонами. Коли додамо політичний характер совітського союзника, агресивність його розкладових гасел, ославлену „своторовість" його політики („наркомінделя" і III. Інтернаціонал), то ще яскравіше зрозуміємо, який дивоглядний той пакт і в якому просто паралоґічному засліпленні діють ті французькі діячі, які сьогодні промовляють за ним у французькій палаті депутатів.

Французько-совітський пакт, який прийшов під ратифікацію безпосередньо після упадку Лявяля, завдяки нинішній більшості соціялістично-комуністичного бльоку у французькому парляменті, — той пакт спричинить величезне замішання в усьому світі. Він змусить держави, проти яких він звертається безпосередньо чи посередньо, шукати всіх можливих доріг забезпеки перед маревом червоної армії. Він спричинить, приспішені перегони у зброєнні всіх держав, бо, очевидно, кожний буде шукати у фізичній силі певної забезпеки. Не з думкою про мир, а про війну, заключено франко-совітський пакт. І замісць у дні війні вся Европа, ввесь культурний світ мав би протиставитись московсько-большевицькій небезпеці та раз на завжди її ліквідувати, — московський большевизм ітиме на знищення Европи й християнської культури — помічними руками самих таки европейських держав.

Дата ратифікації французько-совітського пакту є одною з найсумніших дат у всій новітній історії.

З польської преси.

Польські двори та українці.

У рубриці „Голоси читачів" находимо у „Часі" з 13. ц. м. статтю Міхала Ґриф-Чайковського дідича з Задубровець, снятинського повіту, статтю п. н. „Двори та українці". Автор протиставляється прихильникам бісмарківських метод аграрної політики (хоч би й маскованих ріжними фразами) та приєднюється до голосів, що підкреслювали права автохтонного українського населення. Зокрема автор полемізує з гр. Мицельським, виказуючи фальш його теорій і незнання правдивих відносин у Східній Галичині.

Автор признає, що польські двори на окраїнах є бастіонами польщини. Додає навіть, що — єдиними бастіонами. Але саме тому, каже, на ті двори звернені всі очі, очі не тільки поляків, але й українців, які з найбільшою увагою стежать за поведінкою польських дідичів. Тому автор поручає далекойдучу розважливість в усіх ходах і ставить, як головну тезу, вимогу, щоб не шкодити польсько-українському порозумінню.

Вертаючи до купування землі, мушу ствердити, що тих 4.000 га, призначених за парцеляцію у 1935. році у Сх. Галичині (Малопольщі), це злебільша старі добровільні парцеляції, переведені у попередніх роках і тепер тільки санкціоновані земельними урядами. Щодо парцеляцій, ведених інституціями, які купили маєтки, заліцитовані Земським Кредитовим Товариством, (є їх дуже мало завдяки льояльній і громадянській поведінці дирекції З. К. Т.) то вони є парцельовані тільки серед поляків і про це п. Мицельський знає так само добре, як я.

Пан Мицельський знехтує, що польські діти мусять іноколи ходити на півд.-сх. землях до українських шкіл: я про такий випадок не чував, зате знаю, що у колишній Галичині було два рази більше українських народніх шкіл, ніж тепер.

Дальше автор противиться, щоби узагальнювати на ввесь український клир поведінку поодиноких духовників. Так само пригадує, що нічого кричати про потребу польського патріотичного урядництва, коли взагалі нема українців-урядовців.

Взагалі ставити таку вимогу, це видається мені несправедливою річю. Чейже громадяни даної держави, якщо вони є льояльні супроти неї і є зобовязані до тягарів супроти держави, повинні без огляду на національну приналежність мати змогу користати з громадянських прав. Те, що українські кооперативи краще просперують від польських кооператив, то це заслуга їх організацій, а не політичних інтриг...

Автор пригадує останні заяви українських представників на парляментарному терені і зауважує, що вислів гр. Мицельського про те, що українці „насправді" виказували добру волю, подобає на іронію. (Ми не такі делікатні, як п. Чайковський, і вважаємо, що вислів п. Мицельського є звичайною провокацією). Закінчує висновком:

Двори є і будуть бастіоном польщини на „кресах", але тільки ті, які ведуть конструктивну політику супроти національних меншин.

Змаги в Ga-Pa.

(Третій лист).

Гарміш-Партенкірхен, 8-го лютого 1936.

— Можете поступити трохи вище? — питає мене пан у сірім плащі.

— Дуже радо. Хочу мати лише тільки місця, щоб я бачив докладно шлях і записав собі, що мені треба... Одначе, прошу вас, стоїмо над такою пропастю, що цей шлях видається мені для лещетарок за тяжкий, — відповідаю.

— Це дійсно вибрали дуже спадисту убіч, місцями під кутом 70 ступнів. Але це олімпійські змагання. Тут мусять зміритись найліпші сили — пояснив мужчина в сірім плащі.

— Ця убіч не лише що спадиста, але також нерівна, так що треба скоро орієнтуватись, де спад більший, де менший. Ще до того поставили ворітця з хоруговець, щоб лещетарки їздили луками. Одні ворітця ближче себе, другі дальше від себе. Треба очима дуже добре мірити, щоби знати, наскільки скрутити ліворуч, а наскільки праворуч — зробив я замітку.

На це відповів мій сірий сусід: „Скрут, при котрім стоїмо, найбільше небезпечний. Ворітця з синіх хоруговець стоять тут дуже близько до ворітець з червоних хоруговець, так що лещетарка мусить скоро звиватися, щоб зробити лук з червоних ворітець до синіх. Ще до того йде перед нами рів. Можна легко заїхати до нього. Але цеж попис найліпших лещетарок світа.

Щораз більше людей присувалося через хаці до нас над рів. Яких пять кроків вище перед самим скрутом уставило двох людей у темно-синіх одягах фільмовий прилад на деревлянім столі. Обі мали на рукавах знак з олімпійських перстенів і напис „Фільмова служба".

З цього я пізнав, що це дійсно добре місце. На долині видно було два дручки з червоною плахтою із білим написом: „Ціль". Шлях запертий був по обох боках линвами, привязаними до дерев. Вояки в бронзових одностроях з червоними опасками на лівім рамени стояли у відступах як сторожа.

Початок десь на вершку гори, але ціль видно було, як на долоні, і велику частину долішнього шляху. При кожних ворітцях стояло трьох суддів з червоними і білими перепасками. Читав я на них слово „Сляльом". Норвежське слово на цього роду змагання. Це є зїзд лещетами дорогою, яку несподівано наперед визначили судді змагань, щоби змірити справність і бистрість людей, які мають визначеною „стежкою" заїхати на лещетах. (Німецька мова уживає замість норвежського слова „сляльом" свого слова: „Торлявф").

В соняшнім світлі ясніли перед нами велити-гори. Ліси долом темніли припорошені снігом. Цей третій день олімпійських зимових змагань блестів від снігових іскор, що миготіли перед десятитисячною юрбою, яка пересувалась, хиталась, рухалась і вкінці розмістилась по горі нерухомо, неначе пестрі прикраси великанського білого будинку.

В долині видно було олімпійський лещетарський стадіон з прапорами. За ним вкриті снігом чепурні домики в баварськім стилі містечка Ґармішпертенкірхен (Ga-Pa).

Нараз відозвався голос чоловіка, якого ніде не було видно, але який стояв на вежі лещетарського стадіону, все бачив, все знав та говорив до нас, як якась незрима сила. Його спокійний баритон подав пояснення, що тут тепер відбудеться:

„Позір! Позір! В год. 11 зачнеться сляльом для лещетарок, які зголосились до олімпійських змагань цього року. Зголосилось 37 пань

Присуд на усташів.

ЕКС-АН ПРОВАНС, 13. 2. ПАТ. Вчора в процесі хорватських змовників промовляли оборонці. Вони доказували, що вбивство короля це політичний злочин і виказали злагідняючі обставини. В год. 18. присяжні пішли на нараду. Салю нарад стерегла поліція. На підставі рішення присяжних, трибунал засудив *членів „Усташі Посніпіля, Краля й Раіча на досмертні тяжкі роботи.*

Предмет та форма англьо-єгипетського договору.

КАІРО, 13. 2. ПАТ. Прийшла тут відповідь з Льондону, що затверджує порозуміння між британським високим комісарем та єгипетським урядом у справі переговорів між обома державами.

ЛЬОНДОН, 13. 2. ПАТ. Всі приготування до переговорів покінчені, пічнуться вони небавом у Каірі, а якщо доведуть вони до договору, то підпишуть його у Льондоні. Велику Британію заступатиме англійський високий комісар у Єгипті сер Майль Лямпсон. Головним предметом переговорів будуть військові взаємини між Єгиптом та Великою Британією. Остання бажає там задержати досить великі гарнізони, щоб забезпечити британські інтереси на Середземному Морі та на шляху до Індій. Англійцям залежить на тім, щоб це не викликало протиангліїських настроїв. Англьо-єгипетська умова малаб форму договору взаїмної допомоги, що давала би англійцям право виступати не лише на випадок атаки, але навіть, щоб їй запобігти. Договір потверджував би теж англійські права до оборони Суеського каналу.

Фляманди проти „крівавого договору".

БРЮССЕЛЬ, 13. 2. ПАТ. Колишні фляманди вояки задумують зорганізувати 22. ц. м. вуличні демонстрації проти бельгійсько-французького мілітарного договору, називаючи його „крівавим". У демонстраціях має взяти участь 80.000 бувших фляманських вояків, що домагатимуться виповнення загального договору.

БЕЛЬГІЙСЬКИЙ УРЯД ПРОТИ УМУНДУРОВАНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

БРЮССЕЛЬ, 13. 2. ПАТ. Уряд затвердив проект закону, що забороняє публичні виступи товариствам, які носять військові однострої.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

із таких земель: Німеччина, Естонія, Вел. Британія, Голяндія, Італія, Канада, Норвегія, Латвія, Австрія, Еспанія, Швайцарія, Чехословаччина, Зединені Держави Америки. Пані будуть зїздити в тім порядку, як учора взяли участь у звичайнім зїзді з гори. Треба переїхати кожні ворітця, визначені тут червоними і синіми прапорцями. Треба переїхати через ворітця обома ногами. Не вільно здержувати розгону ціпками. Лещетарка виїзджає на шлях, коли попередня вже переїхала через ціль. Цілий шлях переїде найперше двох провідників. Час зїзду міриться електричним приладом, який подає секунди і сотню частину секунди з якнайбільшою докладністю, бо початок і кінець зїзду получені електричною струєю. Моє місце получене телефонічно з головними точками, так що можу подати, що де діється".

Барітоновий голос замовк і дійсно попри юрбу, яка думала ще над поясненнями, що були призначені для неї, не для лещетарок, переїхав один мужчина в темно-синім одязі, а за кілька секунд другий мужчина в сірім одязі, з повним наплечником на плечах. Оба переїхали щасливо вузькі провали, визначені прапорцями, злетіли майже стрімголов по всяких карколомних частинах убочі і пігнали, як дика звірина, що ховається перед мисливим, через ціль.

— Тут дуже гарна нагода скрутити карк — сказав мій сусід.

— Знаменита, але люди не все користають з доброї нагоди. Не орієнтуються в час, — відповів я сірому плащеві, — і потім жалують.

Ледви ті два провідники провірили шлях і зникли десь там у долині між масами, коли за ними пустилося — неначе наздогін 37 лещетарок. Кожну лещетарку заповідав барітон з голосника, подавав число на її одязі, імя і прізвище, а також державу, з котрої зголосилась.

Перша була норвежка в ясно-синім одязі, русяве волосся окружало короткими кучерями круглє, спокійне лице. Минула через червоні ворітця, зсунулась боком до скруту, зазначеного 4 хоругвками впоперек спадистої убочі, звернулась легко лещетами поміж прапорці, блиснула долі спадом у чергові червоні ворітця над ровом, скрутила до синіх ворітець на протилежнім боці убочі, смикнула в червоні ворітця, зазначені рівнобіжно до шляху по цім самім боці і з повним розгоном метнулася вперед у напрямі білого напису на червонім полотні впоперек шляху: „Ціль". Перед самою метою відбивалась обома ціпками від шляху, щоб осягнути якнайбільшу скорість і закінчила свій зїзд луком-хрістіянією на право.

Мої сусіди клинули: „Пріма!", „Чудово!", „Елегантно", „Величаво"! Барітон у голоснику подав число лещетарки, яке виднілo в червоній барві на її грудях і на її плечах: 16, її імя і назвище пані Нільсен, число секунд цілого зїзду: 81 сек. Опісля заповів: При початку стоїть пані Реш, Німеччина. Власне виїздить".

За якийсь час промигнула перед нами в білій шапочці й темнім одязі чорнявка з повним лицем, з білим інеєм, що осів довкола уст від морозу, просунулася жваво через гайок прапорців, навіть не доторкнулась ані одної цих перепон, що грозили їй на стрімкій убочі, неначе повбивані мечі і перейшла через ціль як ластівка. Барітон пояснив усе, що потрібно і подав час: „85 секунд".

Опісля зїздила друга німкиня, чорнява в темно-синім одязі, з дуже поважним, майже зажуреним лицем, п. Грасеґґер. Барітон подав час: „86 секунд" і говорив дальше: „Зачинає зїзд пані Стеврі, Швайцарія, число 31. Здається, що впала". До наших ух дістався оклик видців, що стояли десь угорі: „Оох!".

На овиді шляху показалась лещетарка в темнім одязі, оранжево-жовта перехрестка на голові. Зїздила безпечно. Мій сусід ліворуч прошепотів: „Чудовий стиль". Барітон: „81 секунд". „Зїздити буде число 13, пані Пфайфер, Німеччина". Біла шапчина, темно-гранатовий одяг переїхав так безпечно і зручно, неначеб це не було число 13, але якесь дуже щасливе число, за котрим треба тужити. Барітон з голосника подав імя і час: „80 секунд".

Опісля продовжував: „Зачинає їзду пані Краиц". Юрба скрізь зашепотіла: „Христинка, Христинка". З одушевлених окликів відгадав я, що це котрась, від якої дуже багато сподіваються. Темно-гранатова стать зближалася гнучко, легко і звинно. Червона перехрестка на чорнявих кучерях, що спадали на шию. Подовгасте худощаве приязне лице, живі очі, що гляділи бистро й весело, як переїхати ці всякі поперечні і поздовжні ворітця, і які чекали на неї при кінці пропасти. Всі перепони були для неї забавкою. Уміла до них легко, та не за скоро, присунутись, завернути лещетами ні за багато, ні за мало, ужити то „плуга", то звичайного нісуву, то лук-хрістіянії — і зїхала через мету в 72 секундах. Юрба заплескала, коли барітон сказав це число.

Цілий простір між горами блестів від сонця. Це був перший дійсно гарний день зимових олімпійських змагань.

Опісля лещетувало ще 31 пань. Барітон називав кожну „дамою", не говорив „пані" або „панночка", подавав число, яке мала на собі, назвище і державу. При кінці повторяв це все і додавав ще час, якого вона потребувала до зїзду.

Переїхала молоденька, енергійна, гарна на лиці і гарна своїми рухами англійка. Потребувала 100 секунд і 4 сотих сек. Її червона перехрестка на русявому волоссі мигнула, як жаріючий вуголь.

Барітон пригадує: „Я подаю тепер лише час зїзду через цілий шлях, який є 600 метрів довгий і має 32 ворітець, висота спаду 200 метрів, але не подаю карних точок, які опісля зголосять судді, що розставлені при кожних ворітцях. Вартість кожного зїзду може опісля змінитись, бо під розвагу прийде не лише час, але також спосіб виконання зїзду".

На основі мого записника зїздило 37 пань, що заступали 13 держав. Зїзд не йшов дальшим паням так легко, як тим найжвавішим, що його розпочали. Деякі їхали дебрею за скоро і переїхали попри ворітця. Задержувались і вертались ступінем назад, щоб переїхати поміж поставлені прапорці, які падали від завеликого розгону, то ліворуч, то праворуч, деякі наздоптували прапорці і переїздили одною ногою по прапорці, поза визначеними ворітцями. Всі вони задержувались енергійно, поправляли свої помилки з жіночою терпеливістю й упертістю та зїздили в діл, щоб задержатись лук-хрістіянією то вліво, то вправо. Всі вони мали в рухах надзвичайну самопевність. Навіть коли падали і вставали, щоб поправити помилку, робили це жваво і второпно. Ані одна не викрутила собі ноги, що дуже легко могло статись.

Канадійки потребували до зїзду 144 секунд і 5 сотих до 150 секунд і 1 сотої. Американки від 106 секунд і 7 сотих до 158 секунд і 9 сотих. Останньою була заступниця Латвії, русалка в білій куртці, яка потребувала 176 секунд і 35 сотих секунди.

Барітон зарядив, щоб ті лещетарки, які мали час менший від 150 секунд, повторили зїзд. Перший зїзд забрав час від год. 11. до 12.30. Другий зїзд виконало 30 учасниць від год. 12.30 до 1.37.

Німкиня Кранц осягнула ліпший час, бо 70 секунд і 1 сотна секунди. Німкиня Грасеґґер потребувала 77 секунд і 4 сотні частини секунди. Норвежка Нільсен виконала другий зїзд у 77 секундах і 3 сотних сек. Це були найвидніші і найзавинніші лещетарки.

Рішення суддів таке: Перші три побідниці в сляльомі: Кранц і Грасеґґер, обі за Німеччину; Шов Нільсен за Норвегію. Ця оцінка оперта на осягах у звичайнім зїзді і в сляльомі. Перша побідниця дістане золоту медалю, другі дві дістануть срібні медалі.

Іван Боберський.

Просфори.

В неділю 9. ц. м. відбулася заходом *Батьківського Кружка при школі „Р. Ш." ім. Короля Данила на Жовківському передмісті* просфора для родичів, що посилають дітей до тої школи. Просфору поблагословив о. А. Каштанюк, який виголосив теж відповідну промову. Промовляли ще дир. І. Герасимович, д-р Р. Мармаш, п. Фай і п. Матвіїв. Мило вражало, що на просфору явилися численно батьки-селяни з доколичних підміських сіл, як Сороки, Збоїська, Голоско і Малехів. Серед веселої-сердечної гутірки і співу колядок та стрілецьких пісень пройшов цей зімітний вечір Жовківської дільниці на загальне вдоволення аранжерів і всіх учасників.

В мин. неділю відбулася заходом чит. *„Просвіти" і Кружка „Рідної Школи" в Зносінні* Новім традиційна просфора для членів і запрошених гостей. Просфору поблагословив і виголосив коротку промову о. В. Харина. Численно зібраних гостей (понад 200 осіб) привитав голова чит. „Просвіти" п. Сливка. Підчас просфори колядн і стрілецькі пісні співав мужеський хор під управою п. Мілановського і жіночий хор під управою п. Лотоцької. Одначе з найбільшим захопленням привитали присутні наших найменших, які відіграли картину „Різдвяна Ніч". Серед веселої гутірки свято протягнулось до пізної ночі і залишило між присутніми найкращі спогади. На святі зібрано датки на будову місцевої церкви і захоронки „Рідної Школи".

З відчитової салі.

„РОДИНА Й ДЕРЖАВА У СВІТЛІ КАТОЛИЦЬКОЇ НАУКИ". Відчит о. д-ра Льва Глинки в серії „Академічних Вечорів".

Головні тези реферату о. д-ра Л. Глинки такі: Подруже і родина з огляду на свою давнину, якою перевищає всі інші спільноти, та своє головне завдання — родження і виховання потомства — у всіх народів має першенство перед іншими культурними установами. Нові етнографічні досліди Wilhelm-a Schmidt-a та Wilhelm-a Koppers-a виказують, що моногамічне подруже та родина є такі давні, як людство, а теорії Morgan-a, Bachofen-a про ріжні розвоєві стадії від необмеженого полового вживання як до патріярхального поліґамічного подружа, що мали попередити моногамічне подруже, є науково необосновані та незгідні з історичною правдою. Дослідники стверджують сакральний характер подруж майже всіх народів. При розвязці питань подружа та родини треба брати під увагу як правну сферу одиниці, так також суспільности: нарушення їх мститься не тільки на подружі й родині, але також на народі й державі, передусім тоді, коли свобода одиниць переміняється в самоволю в подружих справах зі шкодою для суспільности, чого доказом занепад родинного життя в римській імперії. Справа здорового наладнання життя подружа й родини — це питання життя і розвою народу.

Основні принципи католицької науки про подруже, зібрані папою Пієм XI. в енц. „Casti connubii" 31. XII. 1930 р., такі: а) Подруже є установою Божого права; б) Подруже є установлене Творцем як нерозривний союз одного мужа з одною жінкою; в) Подруже, коли воно в часі віків затратило свій первісний вид, наданий йому Творцем та підпало зіпсуттю через поліґамію й розводи, відновив Христос та підніс до гідности св. Тайни; г) Подруже як установа Божого права нормується в першій мірі Божими позитивними та природними законами, що їх ніяка людська влада, церковна чи державна, без нарушення справедливости та підірвання основ подружа ані змінити ані тим менше знести не може.

Причиною хибної розвязки питань подружа та родини є те, що люди легковажать внутрішній зміст подружа та його релігійні й суспільні елементи, даючи перевагу індивідуальній стороні, індивідуальним цілям подружа зі шкодою для суспільних. У богатьох модерних державах істнує напрям розвязки питань подружа і родини, прозваний „цивілізмом", що уважаючи подруже за звичайний цивільний контракт, відмовляє Церкві компетенції у справах подружа і родини християн та підчиняє подруже всецілo державі. Католицька наука заступає становище, що справи подружа і родини християн підлягають і Церкві і державі на основі слушно переведеного розмежування сфери діяльности Церкви й держави, а справи подружа нехристіян тільки державі в межах природного права. Природа і характер подружа християн, як св. Тайни, дають слушний критерій для розмежування сфери діяльности Церкви й держави в подружих справах християн у той спосіб, що подружа умова, що є рівночасно св. Тайною, та її нерозривні наслідки (право й обовязок спільного замешкання, законність дітей, право родичів до виховання дітей) підлягають компетенції Церкви, а чисто цивільні наслідки подружа (права участи жінки в титулах і стані мужа, маєткові справи) підлягають компетенції держави.

Дотично виховання молоді католицька наука стоїть на становищі, що державі прислугує право щодо виховання молоді, одначе зі збереженням природних прав родичів та надприродних прав Церкви у виховній діяльності, і тому виступає проти виховного монополю державного.

І Церква і держава у своїй діяльности в подружих і родинних справах християн є обмежені Божим позитивним і природним правом, що його нарушення готовить руїну подружу й родині та вслід за тим — суспільності, народові й державі.

Цивільні подружа християн нарушують порядок, установлений Божим Провидінням, ведуть до конфлікту двох законодавств, церковного і державного, бо Церква не може зректися свого покликання кермувати духовними справами, до яких належить подруже християн, як св. Тайна. Вслід за тим ті подружа ведуть до правного хаосу в справі подружа й родини, до підірвання здорових основ подружа й родини, до розводів, що раз поширені якимсь законо-

давством, ширяться, як історія виказує (приклад Франція, Совіти), мов зараза, до частих бездітних подруж і зігнань плоду з великою шкодою для подругів, суспільности, народу й держави.

В дискусії забирали голос д-р М. Дзерович (двічі), д-р І. Копач, п. Мацьків і п. Стеткевич. Коротку відповідь дискутантам дав на закінчення референт о. д-р Глинка.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— **Норвегія і санкції.** Норвеський міністер закордонних справ заявив у парляменті, що уряд переслав до всіх членів Ліги Націй меморіял у справі великих втрат, що їх потерпіли норвеські рибалки з приводу санкцій. В меморіялі питають, яким чином можнаб збільшити вивіз риб із Норвегії.

— **Зброєння британської імперії.** Буджетові прелімінарі поодиноких британських домінії виказують, що й домінії й кольонії приготовляють скріплення оборонних сил. Сінґапур вже втретє додає пів міліона долярів до військового буджету. Остров Фіджі проектує збільшити буджет із 5-ти тисяч на 18 тисяч фунтів стерл.; Канада, що редукує видатки на 12 міліонів долярів — у буджеті летунства збільшує видатки на пів міліона. Австралія задумує видати на дозброєння 7 міліонів фунтів стерлінгів. Військова залога найважнішої англійської морської бази — Сінґапур — збільшилася оце на свіжі два курені британської піхоти. Крім цього покликано до життя добровольців до служби в т. зв. „громадянській охороні".

— **Комунізм у Німеччині.** Двох комуністів Еріха Кваде і Макса Мікіна засудив суд на досмертну вязницю. В мотивах присуду сказано, що на смерть не присуджено їх тільки з огляду на молодечий вік. Оба підсудні намагались відбудувати комуністичний апарат комуністичної партії під видом спортових організацій.

— **Шпигунство в Чехії.** Чеська влада безпеки, перевела арештування у звязку з викриттям трьох шпигунських афер. „Народні Лісти" підкреслюють, що шпигунство стане у Чехії поголовним явищем. Щоби вести успішну боротьбу зі шпигунством, газета домагається введення кари смерти, або досмертної вязниці за цей злочин.

— **Справа ембарґа на нафту.** В середу вечором закінчив наради комітет 18-ох, що займається справою нафтових санкцій дотично Італії. Сьогодні нема виглядів, щоб введення санкцій на нафту було актуальне. Нафтові санкції могли би стати успішні щойно тоді, колиб їх пристосували теж Злуч. Держави Півн. Америки, але на це тепер не заноситься.

—o—

ПОШЕСТЬ ТИФУ В БЕСАРАБІЇ.

ЧЕРНІВЦІ, 13. 2. ПАТ. Пошесть плямистого тифу у Кишеневі не втихає. Щоденно нотують, що понад 100 осіб занедужує, кільканацять осіб умирає. Недужі не можуть найти приміщення у шпиталях, бо вони переповнені і тому пошесть лютує щораз то з більшою силою. Санітарна влада наказала перевести примусову дезинфекцію приватних і державних урядів, до яких заходить більше число осіб.

НАПАД НА ПРОВІДНИКА СОЦІЯЛІСТІВ ЛЕОНА БЛЮМА.

ПАРИЖ, 13. 2. ПТ. Авас повідомляє: Недалеко міністерства війни на бульварі Сан Жермен гурт молодих людей затримав самохід, яким їхав відомий провідник соціялістів Леон Блюм. Молоді люди з невідомих мотивів побили Л. Блюма палицями по голові і вибили шиби в самоході.

Франко-совітський пакт перед французьким парляментом.

ПАРИЖ, 13. 2. ПАТ. У французькому парляменті почалась у вівторок пополудні дискусія над ратифікацією франко-совітського пакту. Проєкт цей реферував комуністичний посол Торре. Він вказує на дотеперішні труднощі у створенні системи взаїмної помочі внаслідок вагань і відмови деяких держав й начеркнув повільну еволюцію совітської послідовности від Рапалльо, себто союзу з Німеччиною до пакту неаґресії з Польщею. Внаслідок цього пакту большевики підписали опісля подібні пакти з усіми своїми сусідами, з Францією договір про взаїмну допомогу. Коли виринула справа договору загально-европейського пакту про допомогу якійнебудь нападеній державі, Польща не хотіла на нього згодитись, бо це було би получене із дозволом перемаршу через її територію в разі потреби німецької чи то совітської армії. Досі справа стоїть так, що лише договори французько-польський та французько-чехословацький зобовязують держави, що їх підписали, допомогти собі взаїмно, коли-б на якусь з них напали Німеччина. Торре стверджує, що такого автоматизму нема у французько-совітському пакті, при цьому полемізує з німецькою пресою, яка твердить, що совітсько-французький пакт неагідний із льокарненським пактом.

В дискусії, що почалась по докладі Торреса, говорив посол Ферран Льоран, виступаючи в дуже гострих словах проти ратифікації обговорюваного пакту.

Дальші наради в тій справі відложено до четверга.

Большевицькі літаки бомбардували японське військо.

ТОКІО, 13. 2. ПАТ. „Асаґі Шімбун" повідомляє з Гайляру, що підчас боїв за Оклягодку два большевицькі літаки бомбардували японсько-манджурські війська.

ХАРБІН, 13. 2. ПАТ. Два большевицькі літаки, які брали участь у боротьбі за Оклягодку скинули 8 бомб на територію Манджу-ко. Бомби не заподіяли ніяких шкід.

В справі подій на Волині.

Делеґація „Ліги Оборони Прав Людини та Громадянина" у міністра справедливости.

„Роботнік" з 13. ц. м. подає: Вчора міністер справедливости приняв проф. Жиґмонта Шимановського та д-ра Юліяна Маліняка як делеґацію Головної Управи „Ліги Оборони Прав Людини та Громадянина". Зложили вони міністрові, як головному прокураторові, **меморіял у справі подій на Волині.** Міністер обіцяв перевести в тій справі точні доходження, щоб покарати виновників.

МІСЬКІ ТЕАТРИ У ЛЬВОВІ, пятниця 14. лютого 1936. Нині у Великім Театрі в год. 8-ій веч.
одна з найвеличавіших драм Ібсена з музикою Великого Ґріґа **„ПЕР ГІНТ"**
Глибокі мистецькі зворушення. — Величаві декорації. — Мистецька гра акторів.

Вечір народньої ноші.

Великий перегляд селянських одягів.

„Українське Народне Мистецтво" у Львові до спілки з Українською Захоронкою, заохочені успіхом минулорічної оригінальної вистави, яка мала на меті зазнайомити українську інтеліґенцію із найкращими зразками наших народніх строїв, повторили цього року таку виставу з зміненою програмою, доповнивши її сценками із народніх обрядів. Вечір складався із двох ріжних частин, однаково цікавих. Уперше мали ми нагоду побачити на сцені народні обряди так, як вони виглядають у дійсності, відтворені не акторами, неаранжовані, з усією оригінальністю їх безпосередньої дійсности. Наші пані завдали собі чимало труду, щоб показатися в якнайпишнішому народньому вбранні; неодна з тих народніх строїв перевищувала своєю красою та ціною найдорожчі балові сукні великого кінпавалу.

Саля дослівно тріщала від натовпу. Видко було на ній численних гостей із провінції і то не із самої околиці Львова, а далеких міст і містечок. Тільки при такій численній участи міг комітет покрити величезні витрати на костюми та кошти дороги кількадесяти селян, що мали вивести сільське весілля.

На сценічну програму склались: *колядка з околиць Львова*, яку вивели учні школи ім. Шевченка у Львові зовсім так, як це роблять мандрівні колядники, що ходять зі звіздою попід вікна. Спів їх робив враження повної життєвої правди з усіма її „недостачами".

„Різдвяний вертеп" відограло 8 сільських хлопців з Поляни коло Львова, зовсім так, якби не були на сцені, а ходили по хатах. Прості одяги, шапки та шаблюки, роблені дома, схарактеризовані власними, невмілими руками; виголошували свій текст, як уміли, без суфлера, навіть без тої пози, яку мимохіть кожний актор прибирає, стаючи лицем до публики.

Пані-членині „Львівського Бояна" відспівали *щедрівку з Київщини та низку колядок;* кожна з них мала інший народній стрій, кожний шитий спеціяльно на цей вечір і старовинну плахту; була це справжня гама колірів, достроєних так гармонійно, як хор голосів.

Найоригінальнішою частиною цієї програми було *„Сільське весілля", виведене селянами з Лисятич коло Стрия;* було їх 50; приїхали вони спеціяльно на цю виставу. Складалось воно з трьох частин: 1. У хаті молодої (вінкоплетення); 2. Прихід від молодого з короваєм і 3. У хаті молодого. Обряд супроводять пісні; молода, молодий, дружки, батьки, свахи, свати, бояри і гості поводяться так як у себе в хаті; на салі глядачі починають хвилинами сумніватись, чи мають перед собою справжніх селян. Селяни ці повторяють попросту обряд, в якому самі брали багато разів участь, трошечки його імпровізуючи в тих випадках, коли один куплет пісні відповідає на інший. Ясно, що і тут весілля, яке тягнеться часом цілу добу, або і три дні, мусить бути скорочене; не можемо бачити, як відвозять молоду на фірі, або самого весільного бенкету.

На цьому скінчилася сценічна частина вечора; деякі глядачі, як після театральної вистави, пішли додому, інші (а було їх ще стільки, що виповнили всю велику салю) розійшлись по бічних салях „Бесіди", де був буфет. За той час комітет згуртував усі пані в народніх строях, що були весь час перемішані з публикою, поділив їх на ґрупи і підготовив до виступу на сцену, щоб могли вони хороводом показатись публиці та членам жюрі, які мали призначити три рівнорядні нагороди: за найкращі архаїчний, стилевий та мальовничий.

РЕВІЯ СТРОЇВ.

Всі народні строї були поділені на ґрупи, які виходили зокрема на сцену, ставали в ряд, обходили її довкола і сходили на салю. Першу ґрупу в числі 15 осіб репрезентувала Придніпрянська Україна. Вся вона була дуже згармонізована і звертала на себе увагу тим, що не було в ній ні одного нестилевого строю; під цим оглядом був це великий поступ уже в порівнанні з минулим роком. До другої ґрупи можна зарахувати строї з придніпрянського Поділля; вона була різнородна і розбивалась на такі підрозділи

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу, дитячу для інвалідів, вдів і сиріт
приймає
УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.
З провінції висилайте почтою. У Львові відберемо самі за писемним повідомленням.

НА КОЖНИЙ СТІЛ можна подати

знамениті і поживні ЗУПИ

кожна кістка без винятку тільки 20 сот.

Kloss

Борщів, Заліщики, Буковина, Скалатщина і Тернопільщина. Разом були тут 22 пані. Скалатські строї були виведені у Львові вперше групою; вони зовсім відмінні кроєм і своїм матеріялом від тих, що хапали за очі багатством колірів і вишивок. У цій групі виступав теж окремий гурт строїв із Городенки, Бучача, Чорткова та Товмача (т. зв. покутські строї). Гуцульські строї, що належать до тої самої великої групи, виступали теж окремо, представлені 8 парами (Космач, Кути, Рунгури, Ферескуля).

Найчисленнішою групою виступали строї бойківські, якими прибралось 36 пань. Сюди входять територіяльно Долинщина, Болехівщина, Самбірщина, Скільщина і Турчанщина. Було між ними чимало одягів старовинного типу.

Четверту групу становили лемківські одяги, далі йшли одяги з Яворівщини, із львівського повіту та з Бобреччини, Перемишлянщини, міщанські одяги з Угнова й Болехова, пара молодят з Городка й один старий одяг з Полісся.

Жюрі у складі проф. Ф. Колесси, М. Рудницького, Я. Мудрикової та д-ра М. Драгана (п-і Ірина Ґурґулівна, як пятий член жюрі і тій, що мала пояснювати одяги на сцені, в останній хвилині заведужала), призначило такі три нагороди: За архаїчний стрій поліський п. *Наталці Ґурґулівній*, за оригінальний — п-і *Велисорській* (стрій із Серафинець) і за мальовничий п. *Уллмі Старосольській* (стрій молодої з Тишковець, городенського повіту).

На ці три нагороди призначило „Українське Народне Мистецтво": вишивану стилеву блюзку, різьблену гуцульську касету і вишивану торбинку. Оригінальних, стилевих і взагалі гарних строїв було так багато, що важко було між ними вибирати і ставити їх у якусь чергу. Тимто жюрі вирішило ще кільканацять із них на однаковому рівні, які мали на собі такі пані: М. Сокіл, Х. Колоненко, І. Бонковська, М. Чапельська-Горгинська, О. Ґаландюкова, Ґенсьорська, О. Чикович, Рибчаківна, Мудрикова, Бірецька, Щуратова, С. Дорошенкова, Марія Терлецька, В. Вічковська та Хр. Терлецька.

Велику заслугу в орґанізації вечора мали крім пань із двох установ, що його придумали та підготовили пані О. Савицька з Перемишля, пані О. Ґаландюкова з Болехова, Волятирська з Висорої, Ґапинська з Перегінська, Лисова із Стрия, Майковська із Полянниці, Наконечна з Ферескули та Ол. Блятник з Івалінки; вони позбирали давні строї і прислали їх або привезли на цей вечір. Вертеп підготовив м-р Берез з Полянки, коладу проф. Гриневецький і Похмурський, щедрівку О. Кривіцька і Плешкевич. Сільське весілля селянин Федь Стецура з Лисятич. Ялерне вступне слово виголосила пані Рахова, пояснювала зразки ноші з великим знанням п-і Павликовська. Доставили костюми також: стрийський музей (дир. О. Сілецький), музей „Бойківщина" із Самбора, музей Н. Т. Шевченка, етноґрафічний музей ОС. Василіянок у Львові.

Імпреза в цілости прегарна, на жаль, трохи розтягла і протягнулась за довго.

—o—

СТИХІЙНІ НЕЩАСТЯ І КАТАСТРОФИ.

СОФІЯ, 13. 2. ПАТ. Дирекція поліції оголосила, що число жертв в останній залізничій катастрофі у Болгарії зросло до 52 осіб.

АНКАРА, 13. 2. ПАТ. Снігові попереривали телефонічні і телеграфічні получення з закордоном. У Тракії замерзло 6 осіб, яких захопила метелиця. На стації Чатальджа особ. поїзд наїхав на поспішний поїзд „Орієнт-експрес. Жертв у людях не було. Багато кораблів на Чорнім Морі у небезпеці. Околиці Смирни під водою. Богато сіл відрізані від світа.

БУЕНОС АЙРЕС, 13. 2. ПАТ. Військовий літак, який летів з Пуерто Пой до Трес Ясклнас упав при устю рік Ортеказа і Кікета. В катастрофі згинуло 10 осіб, 5 тяжко ранених, 3 легко ранені.

З ТОВАРИСЬКОГО ЖИТТЯ.

Вечерниці „Основи".

Стара традиція стягнула на цьогорічні вечерниці „Основи" такі маси гостей, що на паркеті важко було обернутися; врештою це не псувало доброго настрою. Звертала увагу невелична підземна кімнатка, уладжена в стилю бару, де гості танцювали під звуки настроєвої гармонії; у трьох інших салях грали орхестри. Світанок не розігнав охоти і розбавлена публика з жалем покидала салі серед осьмою годиною. Бажаним було б, щоб на будуче комітет усунув недогатення з тих малих вечерниць і дещо уважніше видавав запрошення.

НОВИНКИ.

— **Футра, всякого роду, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п.** Телефон 254-46. 10 107—?

— **Нововідкритий ресторан Зелинського,** Городецьких 4, побіч Ринку — поручає снідання, обіди і вечері. Пиво живецьке і буське. Телефон 267-47. 1135

— **Службу Божу з Успенської церкви** трансмітувало вчора, в день Трьох Святих, львівське радіо. Целебрував Преосв. Будка в окруженні о. кан. Лопатинського й Дзеровича. Діяконував о. Горчинський, що відчитав теж вірним у церкві промову Ексц. Митрополита, що її одночасно передавало радіо з кружків. Співав прегарно хор богословів, що звучав у радієвій передачі просто знаменито (далеко краще, як хор мішаний). Дуже бажано, щоб хор богословів співав можливо частіше Службу Божу в тих днях, коли є радієві передачі.

— **Відкриття посмертної вистави Ол. Новаківського** відбудеться в неділю 16. ц. м. в салях Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка. Початок: год. 12-а вполудне.

— **В Українському Науковому Інституті** в Берліні відбудеться 14. ц. м. виклад д-ра М. Антоновича на тему „Українське козацтво у звідомленнях пруського посольства" (1600—1648).

— **Виклад о. д-ра Г. Костельника.** В суботу 15. ц. м. виголосить о. д-р Г. Костельник у салі Ремісничої Палати при Стрілецькій площі у Львові виклад на тему: „Проблема стигматизації у Насті Волошин". Початок в год. 16.

— **Академічні Вечорі у Львові.** В неділю 16. ц. м. в салі „Української Бесіди" (Львів, вул. Рутовського 22) відбудеться в год. 18. виклад п. н.: „Східні і західні впливи в українській Церкві". Прелеґент: проф. д-р Микола Чубатий.

— **Комітет Вечерниць „Червоної Калини"** просить Шановних Гостей підняти карти вступу на нинішні вечерниці заздалегідь в адміністрації Видавництва при вул. Зіморовича ч. 12, II. п., щоби оминути натовпу при касі

Всі професії.

Фортуна не забуває за жіну професію і обдаровує нарівні умових працівників, як і фізичних, рільників, промисловців, купців, ремісників.

Представниками ремесла є впр. пп. **Едвард Колінський,** кімнатний маляр і **Олександер Мельчук,** пекар, оба з Воломіна під Варшавою. Купили вони до спілки чертку льосу ч. 173404, на який в IV-ій класі 34-ої Льотерії впало 50.000 зол. Кожний з них дістав по 5.000 зол.

П. Станислав Войда, замешкалий при вул. Медовій 11, у Варшаві, є живим доказом, що віра численних грачів у комінярів, який приносить щастя, виправдана, бо сам є комінярем, і на його льос впало 1000 зол.

П. Войда має надію, що в 35-ій Льотерії, якої тягнення 1-ої класи вічнеться 20. ц. м. напевно виграє значно більше.

— **Виділ УФОТО у Львові** повідомляє, що в місяці лютім відбудеться в домівці т-ва (вул. Шашкевича ч. 5) такі відчити: 20. ц. м. Ярослав Савка: „Вживання магнезії при нічних знимках" з демонстраціями; 27. ц. м. Юліян Дорош „Поїздка на Гуцульщину 1935". Початок год. 19. Крім того виділ уладжує в лютім і березні 6-тижневий курс побільшення. Лекції двічи тижнево. Оплата за курс 10 зол., для членів 7 зол. Перша лекція 20. ц. м.

— **Хто почав забаву на Вечорі Народньої Ноші** і не довів її, розбавлений, до кінця, нехай доповнить її забавою на великій Маскараді, яка відбудеться 22. ц. м. у салі „Народнього Дому". Пані, що придумають дотепний костюм, хочби найдешевший, не витратяться на нього зовсім дурно; комітет призначить 10 цінних нагород за найкращі костюми. Увесь дохід на наших найбідніших дітей, якими опікується „Захоронка" і які так дуже потребують помочі підчас суворої зими.

І при домашній праці ніжні руки

Зробить це НІВЕА

в пудельках і тубах від зол. 0.40—2.60

— **Вияснення.** У звязку з новинкою п. н. „Адвокати чужинці проти української мови", поміщеною в ч. 345 „Діла", названий там д-р Яків Шмуц, адвокат у Тлустому надіслав нам вияснення, що перекладу українського судового позву на польську мову зажадав не з легковаження до української мови, але тому, що цей позов був написаний нечитко і змісту його годі було розібрати. Д-р Шмуц запевнює при цьому, що все відносився з належною пошаною до української мови і всього, що українське. Хочемо йому вірити.

— **Мороз злагіднів,** в останніх днях, як це передбачували. У Львові було в четвер 3—4 ст., в Кракові настала навіть відлига. В цілій Европі, навіть на Балкані лютяться сильні завирюхи, при чому втратило життя чимало людей.

— **Перед весняним садженням дерев.** На терені східно-південних воєвідств побільшується з кожним роком скількість дерев, саджених здовж доріг. Акцію садження дерев ведуть переважно повітові і громадські самоврядні установи при участи шкільної дітвори. Як повідомляє аґенція „Всхуд", цього року вже почались приготування до садження дерев, а то на основі досвідів, що наслідком пізного приготування попередними роками богато за пізно посаджених деревець зісхло. Шкілки дерев вже вислали до громадських управ зазив, щоби прислали точні списи запотребування. Деякі громади у Сх. Галичині ведуть від кількох років акцію садження овочевих дерев на основі пляну, який приносить громадам дохід у буджеті за проданий або винаймлений збір овочів.

— **Нові бійки студентів політехніки.** В четвер 13. лютого ц. р. дійшло до бійки у львівській політехніці. Польські студенти побили чотирьох студентів жидів, якими заопікувався лікар. Напасники повтікали.

— **80 учениць впало до ставу.** На ставі Фідеркевича в Станиславові совгалося перед кількома днями 80 учениць І. класи державної жіночої гімназії під опікою вчительки. Коли вчителька скликала збірку всіх учениць посередині ставу, лід заломився у дівчата попадали в воду. Счинився великий крик і переполох. Хоча став не був дуже глибокий, кілька учениць почало тонути. Вратував їх шкільний возний. Тільки 9 учениць вийшло з халепи на сухо, всі інші замочилися при 20-ступневому морозі. Деякі з них відвезено самоходами і приватними возами до дому. Зачувати, що кілька учениць захорувало на запалення легенів.

— **Львівська хроніка.** Поліція глядає за циганкою, що при вороженні вимантила від служниці Франціпки Колодій 25 зол. — На вул. Мілашевського якийсь грабіжник вирвав Анні Кривда із Замарстинова торбинку з готівкою 200 зол.

— **Большевики пускають блахмана.** Світ розуміється на большевицьких штучках. Недавно прийшли вістки з Москви, що совітська Академія Наук привела до життя комахи та раки, замерзлі 3.000 літ. Газети помістили цю новинку.

А тепер пише про це відомий большевицький приятель „Нью Йорк Таймс“ таке: „Важко повірити в те, що совітська академія наук подає до вірування. А вона каже, що в замерзлому підбігуновому колі спали раки й комахи в землі 3.000 літ тепер їх покликали до життя. Такі байки приходять з Москви. Наука не така чудодійна, як це вмовляють в декого. Можливе, що департамент пропаганди при совітському уряді хоче перевищити Каліфорнію і її замерзлу мадону, яку привернули до життя на великі кошти біольогів; а може хочуть перевищити байку про оживлення бактерій, що то їх проф. Ліпман відкрив в метеоритах, які впали з іншого світу. Правда, важко знищити життя в організмах нижчого типу. Деякі бактерії можуть витримати велику жару та мороз пливкого повітря. Але не на 3.000 літ. Недавно померший Воллис Бодж робив досвіди з насінням, що збереглися в гробівцях фараонів у Єгипті. Але вони не зійшли і розвіяли досі поширювані байки, які походили з Єгипту. Таксамо мається діло з жабами, що вискакують з скал, які створилися ще тоді, коли земля була молода. Не було ніякого справді вченого біольога в тому моменті, коли розбивали скалу. А щож говорити про ті малі комашки, що бредять і лазять після того, як вони переспалися в ледї отих мерних 3.000 літ, або про ті раки, що з них родяться новенькі раки? Колиб ми хотіли щось бачити, то передусім оце вже наперед міліона літ, що про нього оповідає Велс. З яйця зродився отой страшний птах, що зробив пригноблюючим життя для чоловіка, який опинився самотою на пустім острові. Відповідальний комісар повинен випустити кілька штучних вогнів у бюрі пропаганди, бо те, що він пускає в світ, є дуже оспале і консервативне. Чи не булоб краще викопати в Сибірі кілька вигаслих мастодонтів і привчити їх танцювати вальса в якомусь московському цирку? Або ще краще привести до життя кілька мурашок-термітів, які спали в янтарі (бурштині) 36 міліонів літ, пустити їх до кімнат царської палати і звеліти їм погризти обстанову. Можна сказати, що байкарі мають більше фантазії ніж большевицькі агітатори“. — Зовваги дуже влучні. Справді від літ приходять з совітського царства найбільш неймовірні вісти. Пересічний чоловік лише здвигає раменами і не знає, що сказати. Десь там відкрили на півночі спосіб плекання збіжжа, щоби виживити голодуюче населення. Це якраз у тому часі, коли з України приходять жахливі вісти про голод. Це очевидне, що такі вісти мають якусь ціль. **С. Д.**

— „Весна“ в кожній порі року! Без огляду на те, чи в світі панує весна або літо, осінь чи зима: Ніколи не маємо потреби зрікатися такої знаменитої зупи, як „Весняна Кнорр“. Смаковитий вигляд і добрий смак виказує відразу „питомий, домашній спосіб приладження“ зупи, багатої ярини. Вже по першій пробі залишиться вашою улюбленою зупою, а при цьому 1 кістка видає 2 повні таріжки і коштує тільки 20 сотиків... Просимо купити весняну зупу Knorr по думці гасла: Зупи Knorr, добрі зупи

З кіна.

КІНО „МАРУСЕНЬКА“; „ГРОШІ“; „БУНТ ЗВІРІВ“.

„Гроші“ виводять нам нового актора, що має бути суперником відомого Чарльза Ляфтона; це фільма сильно драматична, добре грана, хоч пересічна. Зате друга „Бунт звірів“ зроблена на підставі повісти Джека Льондона, може заступити нам цілу програму. Є це історія молодого юнака-сироти, що виховався серед коней і у своїй любові до них дійшов до того, що вважів своїм обовязком піклуватись сиротою-жеребцем, наче покиненою дитиною. Маємо тут гарні сцени дикої природи з табунами диких коней. Коли тисячі їх пасеться свобідно або жене диво вперед, відчуваємо їх красу та силу. Кінь, що є героєм фільми справді чудовий і дає доказ небуденного стихійного розмаху та інтелігенції. Фільма дуже людяна і зворушує простими засобами не заповиченими з кінової робітні.

КІНО „КАСІНО“: „МЕЛЬОДІЯ ВЕЛИКОГО МІСТА“.

Це місто Ню Йорк. Ця мельодія — музика музичної ревії з танцями. Головні дієві особи: молодець, що хоче здобути славу новим театром при помочі чужих фондів та ще невідкритої вірки; репортер великого щоденника, що здобуває собі імя та поправляє своє фінансове становище скандальними новинками з великосвітського середовища, кидаючи під ноги колоди молодцеві від ревії; секретарка директора ревіового театрику, хитра як репортер та ласкава, як грамофон. Далі йде молода міліонерка, що шукає льокати для своїх пропей, свого сценічного таланту та свого серця, — врешті героїка цілої ревії молода жінка, що відшукує свого товариша із студентської доби тому, що його любить. Серед безлічі наших бальних і шебльонових сцен, із сентиментальними пісеньками та комічними виступами, серед постатей добре нам відомих із інших таких фільм, знайомимося тут уперше з новою, дуже симпатичною та доброю артисткою Елеонорою Паул, що знаменито танцює. Індивідуальні танці та балет у цій фільмі нагороджують вам своєю оригінальністю мало оригінальну фабулу.

ДИВОГЛЯДИ.

ТАНЦІ АЖ ДО УПАДКУ.

У відомій французькій пристані Гавр від кількох тижнів ідуть змагання танцюристів. Іде про те, скільки тижнів яка пара довше витримає. Танцюристи переривають танок тільки на те, щоб їсти і кілька годин виспатись. Деякі з них почувають себе знаменито і кажуть, що не відчувають уже втоми. Після 6 тижнів залишилось іще 5 пар. Публика зранку до вечора приглядається змаганням.

ОБЕЗПЕЧЕННЯ ПАНЧІХ.

Одна велика німецька крамниця, що продає тисячами жіночі панчохи, придумала американський спосіб реклями. Ввійшла в порозуміння з одним товариством обезпечень, щоб обезпечувати покупцеві панчохи, коли вони підруться. Торкається це головно дорогих панчіх. Окрема комісія стверджує, чи панчохи подерлись з вини покупниці чи з вини фірми. Коли винна фірма, дама дістає нові до 10 днів від часу, як їх купила.

Зі судової салі.

12 УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ У БЕРЕЖАНАХ ЗА ОУН.

У понеділок 10. лютого ц. р. почався перед судом присяглих у Бережанах великий політичний процес проти 11-ох селян та одної селянки-українки з Ляшок і Чарторії, бобрецького повіту. На лаві підсудних засіли:

1) Микола Василишин, ур. 21. лютого 1914, з Ляшок Горішніх. 2) Теодор Свобода, ур. в серпні 1907 р., з Чарторії. 3) Гринь Николич, ур. 18. лютого 1914, з Чарторії. 4) Дмитро Лялак, ур. 13. березня 1914, з Чарторії. 5) Михайло Чорний, ур. 9. лютого 1910, з Чарторії. 7) Степан Гаєдзій, ур. 25. лютого 1911, з Чарторії. 8) Іван Сидор ур. 12. лютого 1911, з Чарторії. 9) Осип Гарасевич, ур. 18. лютого 1909, з Ляшок Горішніх. 10) Федько Зазуля, ур. 17. березня 1911, з Ляшок Горішніх. 11) Марія Ґембаньло, ур. 16. червня 1915, з Ляшок Горішніх і 12) Михайло Левицький, ур. 14. травня 1912, з Ляшок Горішніх.

Всі підсудні перебувають в арешті від 1. і 6. червня 1935. Трибуналові проводить суддя д-р Лукаш Фудалі, обвинувачує прок. Вежбіцький.

Акт обвинувачення зокидає усім підсудним приналежність до ОУН. Розправа треватиме цілий тиждень.

Дописи.

ВИННИКИ.

Просфора в Винниках коло Львова. Заходом комітету під проводом о. кан. Гриняка уладжено просфору дня 9. ц. м. в салі читальні „Просвіти“ для громадян міста Винник. У тім святі взяло участь коло 150 осіб. По посвяченні просфори о. кан. Гриняк і місцевий новий катехит о. д-р Богонюк поділилися нею зі всіма громадянами, після чого приступлено до споживання підвечірку, приладженого комітетом пань під проводом п. Шуровської. Серед свобідної розмови і співу колядмина час дуже приємно. О. Гриняк представив зібраним значіння просфори для нашого народу, пригадав світлі моменти з нашої історії та загрівав присутніх до праці для добра народу. Помітне враження викликала промова місцевого лікаря д-ра Наглика, що вказав також на теперішнє лихоліття і способи протиділання та взвав присутніх зложити добровільні датки на фонд будови Нар. Дому у Винниках. Зібрані зложили поважну суму на згадану ціль. Добру промову виголосив також п. Чепіль, що вказав на рішальну ролю гр.-кат. обряду в житті українського народу. Після того зібрані забавлялися до півночі, переплітаючи розмову танцями при звуках читальняної музики. — Варто піднести, що тут, громадяни, розворушені грозою упадку місцевих кооператив, дещо успокоїлись, бо завдяки енерґійним заходам місцевого лікаря д-ра Наглика та гурту людей доброї волі вдалось покищо зберегти споживчу кооперативу й Українбанк від руїни. Обовязком місцевого громадянства буде тепер скріпити загрожені кооперативи через громадне вписування в їх члени та масовий закуп товарів у споживчій кооперативі, щоби в цей спосіб забезпечити їх тривале істнування. **Учасник.**

ПЕРЕМИШЛЬ.

Салівничо-городничі курси. Від 3. лютого ц. р. салівничо секція філії „Сільського Господаря“ в Перемишли. Уже веде курси для селян та міщанства Перемишля. Уже веде курси в близько 86. Цікаве те, що на курси хочасників курсу є близько 86. Цікаве те, що на курси хочуть селяни не лише з підміських сіл, а також з дальше віддалених (і на 15 км.). Курс принесе певно велику користь нашому селянству. **(М. З.)**

Коршми і шинки — це джерела розтратности і деморалізації.

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження“.

СТАНИСЛАВІВ.

Свято Крут. Мин. неділі відбулась у нас академія в честь героїв під Крут, яку влаштувала „Молода Громада“ в салі „Сокола“. На програму зложилися: промова п-ра Бердоболяка, скр. сольо п. Бойківної, форт. сольо п. М. Тимківної, декламації п. Л. Каратницької і п. Рогатинського та три пісні муж. хору „Думка“. Закінчилась академія національним гимном. Найкращою точкою була декламація п. Л. Каратницької, яка віддала „Крути“ Янова з надзвичайним зрозумінням та відчуттям. Публики небагато. Дбайливі й гарні декорації арт.-маляра М. Зорія причинились теж до вдалого переведення академії. **Б. Л.**

Десятки тисяч нашого народу були у Ґмінді в часі світової війни. Тисячі зложили там свої кости на вічний спочинок. —

Хто хоче познайомитись основно з переживаннями українських виселенців у тому найбільшому таборі часу великої війни, той купить книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ҐМІНД“

Книжка має 304 сторін друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол., з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла“, **Львів, Ринок 10.**

САМБІР.

Загальні Збори кооперативи „Отак“. Дня 5. ц. м. відбулися річні заг. збори одинокої в самбірському повіті української трикотарської й галянтерійної кооперативи „Отак“. Звіт з діяльности кооперативи і з ревізії склала уступаюча управа. Кооператива істнує від 3 літ і помітно розбудовується. Під цю пору веде робітню скарпиток та панчіх і галянтерійну крамницю. Вироби кооперативи першорядні і знані зі своєї доброї якости не лише між українським, але й польським громадянством. Спеціяльно добру славу здобули ці вироби в кооперативних крутах, але масовий збут ще неможливий, бо кооперативні робітниці не всякі ручно заспокоїти потреб ринку збуту і тому не може кооператива видержати конкуренції з механізованими фабриками. В кооперативі заняті майже самі абсольвентки прив. української семинарії „Р. Ш.“ в Самборі, якої директор д-р Михайло Скорик є справником цієї кооперативи. В робітні при виробі скарпиток працює 6 абсольвенток, у крамниці 1. Всі, в міру спроможности, дістають винагороду. Управа працює безплатно. Кооператива спершу примістилася в одній домівці, нині займає 3 льокалі „Церковного базару“; зачинала своє підприємство зі 160 зол. капіталу, нині має власного капіталу 2.760 зол., торги зросли в останньому році на 43 проц. Все те вказує на скорий розвиток кооперативи і безінтересовну та повну посвяти працю управи. У кооперативі купують здебільша самі селяни, самбірське громадянство, на жаль, дуже мало. Часто можна стрінути поважних українських громадян по чужих, конкуренційних фірмах. Час би стямитися і здійснювати гасло: „Свій до свого!“ По звіті управи розвинулася жива дискусія. Промовці звертали увагу на мале число членів кооперативи (36), які дошукувалися пречини в надто високому уділі, який сягає 25 зол. і пропонували, щоби збори обнизили уділ до 10 зол. Одначе збори задержали уділ у дотеперішній висоті, а новій управі доручили повести акцію за приєднанням нових членів. Зі зиску за 1935 р. у квоті 236 зол. призначено 10 зол. на українських інвалідів, решту до запасного фонду. Загальні збори змінили статут кооперативи відповідно до вимог теперішнього кооперативного закону і приняли взірцевий статут Р.С.У.К. Новообрані члени Надзірної Ради зложили перед зборами присягу на руки голови Н. Р. радн. Т. Біленького. Одночасно Н. Р. покликала ту саму управу в складі: дир. Скорика як справника, радн. Стефановичеву як книговода і проф. Горинтковича як скарбника. Вкінці збори висловили присутній членці Нада. Ради п. Елеоворі Кульчицькій подяку за те, що вона дала кооперативі більшу готівку, якою кооператива користується від оснування до нинішнього дня. Мрією управи розбудувати кооперативу до тої міри, щоб вона заняла всі крамниці „Церковного ба-

зару". В проекті: швальня білля і дитячих убрань, а навіть жіночих суконь, модиярська робітня капелюхів та українське фризієрське підприємство. Громадяни Самбірщини повинні підтримати добру волю і завзяття управи з усіх сил!

КОПИЧИНЦІ.

10 літ праці на становищі голови повітової організації жіноцтва. Мало кому з працівників на народній ниві здається видержати повних 10 літ на провідним становищі в якійнебудь українській культосвітній установі. Коли видержить, то це велика честь, а заразом заслуга, що її кожний мусить признати такому витревалому робітникові. Це власне треба признати дотеперішній голові філії „Союзу Українок" у Копичинцях п. Стефанії Червоняковій, нинішній управительці 7-клясової рідної школи. Саме в 1935 р. проминуло 10 повних літ щирої та успішної праці в жіночій організації. Переважно своєю невсипущою і витревалою працею і майже виключно своїми поїздками по селах доконала того, що сьогодні в повіті істнує таке поважне число кружків „С. У.". Заслугою її є також, що спопуляризовано гасло організації жіноцтва та що і в інших установах повіту (культосвітніх та економічних) працює поважне число жінок. Коли в цім році п. С. Червонякова мусьла уступити з проводу повітової організації (тільки тому, щоб уповні віддаватися з великих обовязків, що тяжать на ній як управительці школи Рідної Школи), то слід висказати їй прилюдно признання і подяку від громадянство, яке розуміє і цінить важку працю в наших установах, а ще до того на провідним становищі.

Загальні Збори філії „Просвіти" відбулися дня 7. II. ц. р. в салі „Нар. Дому". Внаслідок лихої погоди явилася на Зборах тільки половина представників читалень та кількадесять фізичних членів. Після звітів голови дир. В. Пенцака, скарбника інж. Я. Мушія і бібліотекаря п. Демяна Елиїва відчитав предовгий звіт Контр. Комісії п. П. Долгань, що як особистий ворог голови п. В. Пенцака, поставив собі за ціль перед присутніми „переїхатися" по нім. У звіті, непідписаним іншими членами К. Комісії, ужив він ріжних колючок для голови філії. Учасники Зборів у великій більшости були проти того виступу голови Контрольної Комісії та одноголосно висказали побажання, щоби з особистими закидами не виступати на Заг. Зборах. На внесення Комісії статки вибрано одноголосно головою філії м-ра Остапа Вірчука та членів Виділу в такому складі: м-р А. Троян, дир. О. Зеленецький, м-р І. Чабан, о. В. Ряженський, дир. В. Пенцак і проф. М. Біган.

БЕРЕЖАНЩИНА.

Свято просфори в Плотичі, пов. Бережани, відбулося вечером 2. ц. м. у просторій виставовій салі читальні „Просвіти". Просфору поблагословив місцевий парох і голова читальні о. Долинський, що опісля виголосив промову, заохочуючи присутніх до згоди та єдности. По спожитті просфори з медом засіло партіями коло 400 громадян і громадянок, не вчисляючи молоді і дітей, до спільної вечері, підчас якої молодь при звуках музики колядувала та співала стрілецькі пісні. Підчас вечері мав також промову місцевий управитель школи та одна громадянка. Після вечері були забави і танці, в яких брала участь молодь.

СТРИЙЩИНА.

Академія в роковини бою під Крутами. Заходом читальні „Просвіти" в Корчині Руставкальному, пов. Стрий, відбулася в неділю 2. ц. м. академія з нагоди роковин бою під Крутами. Академію відкрив голова читальні о. Григорій Воскрес. що в гарно обдумених словах змалював наші визвольні змагання, згадуючи про значіння бою під Крутами на тлі подій на В. Україні в 1917 і 1918 рр. Опісля місцевий муж. хор під орудою п. І. Гозрана відспівав пісні: „Гей у лузі", „Ой впав стрілець" М. Гайворонського. Дальше був основний і дуже добре опрацьований реферат про значіння бою під Крутами п. Сеня Сороцького. З черги муж. хор відспівав „Заквітчала дівчатонька" М. Гайворонського. Декламацію п. Ярослава Меленчука, який з вервою і зрозумінням виголосив вірш „Крути" випала добре. Муж. хор відспівав знову пісню: „Не плакати нам" Й. Кишакевича. Дуже полобалась декламація п. Теодора Кирчева, який передав з чуттям і правдивим декламаторським хистом вірш С. Левченка „Наддніпрянщині". Муж. хор відспівав знову пісні: „Ми не кинемо зброї своєї" Я. Ярославенка і „Коли ви вибрали" М. Гайворонського. Впорядчики академії, референти, декламатори і члени хорів мали за свою працю повне вдоволення, бо обширна саля Нар. Дому була публикою виповнена вщерть, яка по кожній точці програми дякувала їм рясними оплесками, а по відспіванні нац. гимну з повною душевною насолодою вертались всі до дому. З добровільних жертв вступу на академію квоту 20 зол. призначено на українських інвалідів. Х.

Нові книжки й журнали.

Антін Вартовий: У СУМЕРКАХ ВІКІВ, історична драма на 3 дії з ілюстраціями Антона Малюни. Львів 1936. Видавництво „Українська Культура". Стор. 56. ф. 5

З дороги життя.

В сонці пісні.

Мало того, що люблю, а просто пропадаю за нашою піснею і мабуть з нікним і з нічим не зжився я і не звязався так, як з нею. Вірний по смерть. Співаю собі, коли мені весело і тоді, коли на душу впаде туга...

Тому ніхто не подивується, що люблю я „Запорожця за Дунаєм", де так з журбою радість обнялась, де поруч італійщини тремтить стільки своїх рідних звуків і мельодій.

Та, їй Богу, хвилево маю досить. І вписався я про нього і наговорився. А тепер його тінь ходить слідом за мною і бренить мені в оба вуха.

Нераз маю враження, що цілий український Львів розіспіваний „Запорожцем".

Де лиш українська установа, український дім, чи закуток — всюди блудить і несеться його луна.

Коли минаю „Рідну Школу", вчувається мені що учительський збір захриплими голосами виспівує сумно „В нещасливій нашій долі..."

Коли минаю домівку Центросоюзу, летить за мною давінкий баріточовий голос і співа: „Мирно слухать не мішать!"

Переходжу поруч одної жіночої редакції, а гострий сопран дреться, як трамвай на закруті: „Ні, нехайже чують люди, ні не буду я мовчать!"

Коло Земельного Банку дочуваю молитву Андрія, але з текстом ніби уже Рильського:

„Земля пошана жде на нас!
На крилах ми понад „Дністер"
Полинем в рідну Україну"...

По деяких домах співають: „Тепер я турок — не козак...", в Ревізійному Союзі лунає кантата султана: „Як тихо тут і супокійно", а в Маслосоюзі співають таки найкрасше бо:

„Ялинко моя прекрасна,
Серцю радісний сей час!"

Гей, ти, хто розіспіваний, як казав Висланський...

Тиберій Горобець.

Спорт.

ЛЕШЕТАРСЬКИЙ КУРС.

Лещетарський курс для початкуючих уладжує Сокільська Лещет. Секція. Перша лекція відбудеться у пятницю 14. II. в год. 15. на Кіселці. Збірка учасників на останнім перестанку 4 (Високий Замок). Інформації в канцелярії Сокола-Батька від год. 9—13 та 19—21.

КАЛЕНДАРИК КРАЄВИХ ЛЕЩЕТАРСЬКИХ ЗМАГАНЬ

З огляду на несприятливі атмосферичні відносини відкликано усі попередно оголошені речинці краєвих лещетарських змагань. Нові речинці краєвих лещетарських змагань такі:

29. лютого і 1. березня, Львів: Краєві змагання в бігу на 18 км. і скоці до комбінації (норвежська комбінація).

7., 8., 9. березня, Славсько: Краєві змагання в альпейській комбінації й отвертий конкурс скоків, віддові.

12. березня, Львів: Краєві змагання в бігу на 30 км.

15. березня, Львів: Краєві змагання в гінцях.

22. березня, Львів: Дружинові міжклюбові.

IV. ЗИМОВІ ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИЩА.

У вівторок 11. лютого ц. р. відбулися півфінальні гаківкові змагання і совгарські перегони.

ПІВФІНАЛЬНІ ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

До цих змагань стануло 8 найкращих дружин, які поділено на дві групи. До І. групи війшли: Канада, Німеччина, Англія і Мадярщина, до II.: Америка, Австрія, Швеція і Чехословаччина. Цим змаганням на Різервее приглядалося кільканацять тисяч осіб.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ — ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА 2:0 (0:0, 2:0, 0:0). Американські змагуни мали весь час перевагу. Чехи боронились розпучливо, але не могли здобути ніодної бранки.

ШВЕЦІЯ — АВСТРІЯ 1:0 (1:0, 0:0, 0:0). Вирішні ворота здобули шведи вже в першій терції. Гра була дуже гостра і тому змагання перервано на кілька хвилин. Судя мусів усунути кількох грачів з гриця.

АНГЛІЯ — КАНАДА 2:1 (1:1, 0:0, 1:0). Ці змагання відбулися пізним вечором. У першій терції англієць Дерей здобув перші ворота, але канадійці вирівняли. В другій терції канадійці даремне намагались здобути вирішні ворота, але це їм не вдалося, бо англійці боронились знаменито. В третій терції англійці здобули другі ворота і таким чином перемогли вперше дотеперішнього мистця світу.

НІМЕЧЧИНА — МАДЯРЩИНА 2:1 (0:0, 1:0, 1:1). Це були останні змагання у вівторок. Німецькі змагуни виграли заслужено, хоч їх перевага була незначна. Мадяри боролись завзято і загрожували німецькому воротареві. Змаганням приглядалось кілька тисяч осіб.

НОРВЕЖЕЦЬ МИСТЦЕМ У СОВГАРСЬКІМ БІГУ НА 500 М.

У вівторок відбулися на Різервее совгарські перегони на 500 м., яким приглядались непрослядні маси людей. До змагань стануло 32 змагунів, представників 17-х держав. Змагуни їздили парами. Передбачування богатьох осіб, що мистецтво здобудуть американці, не справдилися. **Несподівано мистецтво здобув норвежець Івар Баллягрунд, який переміг усіх американців та осягнув час 43.4 с, і здобув золоту медалю.**

Клясифікація бігу на 500 м.:

1) Баллягрунд (Норвегія) 43.4 сек., 2) Крог (Норвегія) 43.8 с., і срібну медалю, 3) Прайзінгер 44 сек. (бронзову медалю). 4) Ішмаре (Японія) 44,1 сек., 5) Ламб (Америка).

ШТУЧНА ІЗДА МУЖЧИН.

По першій руці обовязкових фігур у совгарській штучній їзді мужчин переміг австрієць Шофер, осягаючи 2[illegible] і точок; 2) Вільсон (Канада) 237.9 т., 3) Дан (Англ.) 237.7 т. 4) Баєр (Нім.), 5) Каспар (Австрія).

ШТУЧНА ІЗДА ЖІНОК.

В обовязкових фігурах не дозволила випередити себе 10-кратна першунка світа Геніє Соня (Норв.); вона полишила за собою англійку, шведку, німкиню. В середу у фігуровій їзді жінок брало участь 26 змагунок. Згідно з неофіційними обчисленнями перше місце мав Соня Геніє (Норвегія), друге англійка Коледж (Англія) третє Сультен (Швайцарія), четверте Вільсон (Англія).

БОБСЛЕЙОВІ ЗМАГАННЯ.

У вівторок відбулися теж бобслейові змагання (їзда на санчатах з кермою) при участи представників 19 держав. Кілька держав виставило навіть по дві дружини до цих змагань. Німці сподівалися, що їхня дружина з Кіліяном здобуде легко перемогу. Одначе змагання закінчилися несподівано перемогою швайцарців, які заняли перше і друге місце, здобуваючи золоту і срібну олімпійську медалю.

Клясифікація бобслейових змагань:

1) Швайцарія 2 у часі 5:19.85; 2) Швайцарія 1 — 5:22.73. У четвертім бігу Швайцарія устійнила новий рекорд осягаючи час 1:18,41 (дотеперішній рекорд мав Німеччина (Німеччина), який осягнув час 1:18,70). 3) Англія — 5:23,41; 4) Америка 1 — 5:24,13; 5) Бельгія 2 — 5,28.

ШВЕД ЛЯРССОН МИСТЦЕМ У БІГУ НА 18 КМ.

В середу 12. лютого ц. р. до 18-кільометрового бігу стануло 115 змагунів, які репрезентували 23 нації. Старт і мета були на олімпійськім стадіоні під Ґуліберґом. З трибун стадіону приглядалося коло 10 тисяч видців. Біг розіграно в отвертій конкуренції і до комбінації. Точно в год. 10-ій рано при гарній сонячній погоді вистартував перший німецький лещетар Богнер. Тому що близько себе стартували норвежці, шведи, фінляндці, чехи і німці, на трасі дійшло до завзятої, повної емоції боротьби. До першої половини Богнер займив перше місце. Від 14 кільометра на перше місце висунувся швед Лярссон який прибув теж в год. 12.04 перший до мети. **Лярссон здобув в отвертім бігу на 18 км. золоту олімпійську медалю, перебігаючи трасу в часі 1:14:38; друге місце і срібну медалю здобув норвежець Гаген осягаючи час 1:15:33.**

Вислідн 18-кільометрового отвертого бігу.

1) Лярссон (Швеція) 1.14,38 год.; 2) Гаген (Норвегія) 1,15.33; 4) Німі (Фінляндія) 1.16.59; 5) Матсабо (Швеція) 1.17,02; 5) Гофебжкен (Норвегія) 1.17,37; 6) Рустад стуен (Норвегія) 1.18,13; 7) Нурмела (Фінляндія) 1.18,20 8) Гебляд (Швеція) 1.18.35; Іверсен (Норвегія) 1.18,56; 10) Міхалек (Чехословаччина) 1.19.01.

Вислідн 18-кільометрового бігу до клясичної комбінації.

1) Гаген (Норв.) пота 240; 2) Гофсаблюкен (Норв.) 227,8; 3) Бродаль (Норв.) 225.5; 4) Сімунек (Чехословаччина) 219.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

В середу відбулися два гаківкові змагання.

КАНАДА — МАДЯРЩИНА 15:0 (3:0, 9:0, 3:0). Канадійці хотіли випробувати свою програму з англійцями і тому грали дуже жертвенно. Мали весь час перевагу.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА — ШВЕЦІЯ 4:1 (0:1, 2:0, 2:0) Шведи мали перевагу в першій терції. Гра була дуже гостра.

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ.

ПАРИЖ. У неділю 9. лютого ц. р. відбулися в Парижі мичеві змагання між репрезентаціями Чехословаччини і Франції. Перемогла **Чехословаччина у відношенні 3:0 (3:0).** Змаганням приглядалось 60.000 видців.

БРНО. ЛФЦ (Прага) — Моравська Славія 1:0 (1:0) Змагання за мистецтво.

МАДЯРЩИНА. Мистецтва. Будай XI — Ференцварош 1:3; Гунгарія — Ф. Ц. Сегед 5:0; Кіспешт — Уйпешт 2:4; Теречвен — Шоромпар 1:1; Фебус — Бочкай 2:1; Шальгатарян — III. округа 3:1; Атіля — Будафок 3:3.

Театри

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича

Тустановичі
15. II. „Дівча з Маслосоюзу".
16. II. „Отаман Піщ".
17. II. „Лев з Абісинії".
18. II. „Гори говорять".

Великий Міський Театр.

Пятниця, 14. II. год. 8. веч. Аб. 19. „Пер Гінт".
Субота, 15. лютого в год. 8. веч. „Мадам Батерфляй".
Неділя, 16. лютого год. 3.30 „Півночі світ" поледів Фредра.

Театр Різнородностей.

Субота, 15. лютого год. 8. веч. „Трафіка пані генералової" пов. Бен-Секете.

Кіна.

АПОЛЬО: „Амфітріон", „Тайни Пекінгу".
АТЛЯНТИК: „Все місто говорить про не".
БАНДА: „Шпіон ч. 13", „Чар віденського вальса".
ГРАЖІНА: „Кохаю всі жінки" (І. Кетура).
КАСИНО: „Мельодія великого міста".
КОЛІСЕЙ: „Капітан Сорель і син", ревія „Усіх Колесею".
КОПЕРНИК: „Катерина" (Фр. Галь).
МАЛЯ УКРАЇНСЬКА: „Гроші", „Бунт звірят".
МІРАЖ: „Шампанська ніч", Жоншвець-телепат.
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Фаін і Фаин на індійські піхотинці", „Віденські ночі".
ПАКС: „Таранове кохання".
ПАЛЯС: „Дівча з Будапешту".
РЛЙ: „Подвиг на фронті" (Дивна).
СВІТ: „Юдіна".
СТЕЛЛА Е: „Весільна ніч" (з Анною Стен) і ревія „Кохання".
ТЕАТРА: „Ф. 13. Ескадрона жонатих".
ТОН: „Е она армія" (комедія).
УТХА: „Все для перемоги" й ревія.
ОПЕРА: „Буря над світом".

ФОТОПЛЯСТИКОН.
(ул. Чарнецької 2.)
Ява (краї і люди).

Закордонне радіо.

Пятниця, 14. лютого 1935.

Відень (506,8) 10.30 Концерт бажань, 15.20 Ловецькі пісні, 17,20 Солісти, 18.30 „Королівські діти" оп. Гумперданка, **Братислава** (298.8) 18.30 Нар. пісні в пятьох мовах, 20.05 Концерт слов. фільг. орх., **Прага** (470,2) 15.00 Концерт, 16.10 Сальон. квартет, 17.10 Трио цдур Бетовена, 19.05 „Льогенгрін" оп. Вагнера, **Париж** (1648) 13.15 Концерт симф. орх., 17.00 камер. музика, 21.00 Фландрійські пісні, 21.15 „Жан, Жанет є Жанетон" ком. оп. Лекома, **Білгород** (437.3) 11.00 12.00 Концерт. 16.10, 19.50 Нар. пісні, **Берлін** (356.7) 8.30 Музика, 14.15 Улюблені вчор. мельодії, 16.00 Вес. авдиція, **Кенігсвустергавзен** (1571) 8,30 Музика, 18.00 Пісні Брамса, Гріга, Франка, 18.30 Віольончеля, гітара, форт., 20.10 Орх. концерт, **Кельн** (455.9) 21.00 Брамсові твори, **Лейпціг** (382,2) 18.00 Танці та пісні народів (спів, муз.), 20.10 Нім. мистці — симф. орх., **Мінхен** (405.4) 14.10 Легка музика. 21.30 Два фортепіяни. **Будапешт** (549.5) 13.30 Цит. музика, 17.30 Літові твори. 19.30 Опера, **Мілано** (368.6) 13.10 Популярна музика, 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420.8) 17.00 Травем. з закл. св. Сесілії, 22.15 Вечірка й танк. музика.

Субота, 15. лютого 1936.

Відень (506,8) 10.00, 13.15 Концерт, 20.30 Редута в крайні оперетки — муз. нарт (орх., сопр.), **Братислава** (298.8) 17.55 Пісні в супр. цит. орхестон, **Брно** (325,4) 17.40 Музика для дітей, **Прага** (470,2) 16.05 Концерт пісень орх., 19.15 Нар. пісні, **Париж** (1648) 17.00 Легка музика, 21.30 Вечір ком. опер Глюка 1) „Альцеста", 2) „Ла Рекоотр імпрені у не пелерен да ля Мек", **Білгород** (437.3) 16.20 Концерт орх., 18.30 Сарванка, 19.50 Форт. рестраль, **Берлін** (356,7) 14.15 Весела тижнева вечірка, 18.45 Музика з часів Бідермаєра, **Кенігсвустергавзен** (1571) 13.15 Муз. хвилини, 18.00 Танці та пісні, **Лейпціг** (382,2) 8.30 Легка музика, 12.30 Танк. музика, **Мінхен** (405,4) 10.00 Легка музика, 14.30 Концерт симф. орх., 16.00 Веселе пополудне, **Будапешт** (549,5) 16.05 Сп. рестраль, 17.30 Цит. музика, 19.00 Віольонч. рестраль, **Мілано** (368.6) 11.30 Популярна музика, 20.35 Камер. концерт, 22.00 Віольонч. рестраль, **Рим** (420,8) 13.14 Легка музика, 20.15 „Ла Каппелло" оп. Вольф-Ферари.

Львівське радіо.

Пятниця, 14. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7,20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. дениик, 12.15 Німа вистава — обр. із життя Мик. Конерника для ст. дітей, 12.40 Рімський-Корсаков: „Шехерезада" з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт, 16.00 Для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Для дітей: Природа в лютому, 17.00 В астроном. обсерваторії, 17.15 Хвилина поезії, 17.20, 22.30 Із Гарміш-Партенкірхен, 18.05 Концерт хору, форт., орх., 18.30 Програмова скринька, 18.40 Сусп. хвилина, 18.45 „Любовні пісоньки із бабусиного памятника" у вик. драм. арт. Я. Страхоцького, 19.00 Карнавал у давньому Львові, 19.20 Реклам. концерт, 19,35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Бюро студіїв розмовляє зі слухачами, 20.000 „Приповідковий монольог" Сент. Карпінського, 20.10 „Льогенгрін" оп. Вагнера (в скороченні) у вик. Верпінської, Роньскої, Ведінського, Москаковського, Міхаловського, Лучан й орх.; у перерві ок. 21.00 Веч. дениик, 21.50 Із сучасної Польщі, 22.35 Техн. скринька, 22,50 Танк. музика.

Субота, 15. лютого 1935.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Огляд видань, 12.25 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство 13,30 Концерт бажань, 14.30 Польська музика з гр. пл., спів 15.00 Пікантний сосиж — веселий епізод із пов. Зигр. ди Бо „Ми, що ходимо кухонними сходами", 15.30 Сп. рестраль віолєрової в супр. фортепіяну, 16.00 Лекц. з фр. мови, 16.15 Театр вин: „Король Іван III. на весіллі" для дітей, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 „Широти йдуть" репортаж. 17.15 Новини з гр. пл., 17.45 Світ малих звірів, 17.50 Концерт орх., 18.40 Сільна репрм, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Очі в пустині безробіття, 19.20 Реклям. концерт 9.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 „Від хатини до хатини нар. суїта, орт., 20.15 Вечірній дениик, 20.55 Гуторимо про книжку, 21.30 Бесіда Сирена, 22.00 Концерт: Кітиця фільм. і ревевих мельодій, 24.30, 2.30 Із Гарміш-Партенкірхен, 23.05 Танк музика.

Радіокутик.

АБОНЕНТ „ПОЛЬСЬКОГО РАДІЯ" Ч. 500.000.

У грудні 1935 року „Польське Радіо" оголосило Великий Радієвий Конкурс на найлучшу відповідь на запит: „Коли буде зареєстрований абонент „Польського Радіо" ч. 500.000?"

На цей конкурс визначено 100 цінних нагород. На сьогодні „Польське Радіо" вже має у своєму реєстрі радіового абонента ч. 500.000, а загальна кількість абонентів у Польщі має яких 510.000, що — рахуючи від 1. січня 1935 року, — становить рекордовий зріст у 135.000 абонентів.

З огляду на це Радієвий Конкурс на абонента ч. 500.000 замикається з днем 7. лютого ц. р. Конкурсовий Суд візьме під увагу лише відповіді, що будуть вислані найпізніше в попущому терміні, при чому вирішатною буде дата поштової печатки.

Про склад Конкурсового Суду та про вислід Конкурсу учасники дістануть повідомлення в найближчому часі за посередництвом преси та мікрофону.

НОВІ АКУМУЛЯТОРИ НА РАДІЄВОМУ РИНКУ.

Власники батерейних приймачів, які з огляду на віддаль від стації ладування акумуляторів мають труднощі з транспортом та ладуванням акумуляторів, напевно зацікавляться новою акумуляторів нового типу, що мають цікаві механічні й електричні прикмети.

Це акумулятори дуже невеликого зовнішнього розміру, які легко можна переносити в кишені, герметично замкнені, не дозволяють просякати квасам зверху та поставати короткій лучбі. Без огляду на свої малі розміри, ці акумулятори відзначаються великою містотою (коло 12 АН), тривкістю та розмірно невеликою ціною.

Впровадження акумуляторів цього типу на ринок разом з новою ощадних двувольтних радієвих ламп, остаточно розвяже проблему батерейного приймача, ощадного в ужитті.

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних обротах 5.23.50.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.30, 89.48, 89.12, Берлін 213.43, 213.94, 213.92. Копенгаґа 117.05, 117.34, 116.76, Голландія 359.90, 360.62, 359.18, Ню Йорк кабель 5.25 і 3/4, 5.27, 5.23 і 1/2, Льондон 26.23, 26.29, 26.15, Осло 131.10, 131.43, 131.47, Париж 35.01, 35.08, 34.97. Прага 21.95, 21.99, 21.91, Стокгольм 133.20, 133.53, 132.87, Швайцарія 173.15, 173.42, 172.81.

ВІДЕНСЬКІ ТОРГИ

8—14. березня 1935

Технічні Торги і Рільного Господарства до 19. березня

ВЕЛИКІ СЕРЕДНЬОЕВРОПЕЙСЬКІ ТОРГИ

Виставці з 18 держав
Полуці з 72 країв

Віздова віза зайва! Легітимація торгів і пашпорт уповажнюють перейти австрійський кордон. Чехословацька транзитова віза непотрібна! Знична знижка переїзду на польських, німецьких, чехословацьких і австрійських залізницях та на дегуцьких лініях. Всякі інформації та легітимації Торгів (по 8 зол.) дає **WIENER MESSE — A. G., WIEN VII.**

та говорове представництво
у Львові: Австрійський консулят, ул. Осоєдінських 4
Польське Бюро Подорожі „Орбіс", сп. з о. відп., Легіонів 29
Польське Бюро Подорожі „Орбіс", сп. з о. відп. пл. Марійська 5
Wagons-Lits/Cook S. A., пл. Галицька 12

Гарні й дешеві книжки

Видавничої Спілки „Діло"

	ціна	почтова пересилка
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя І.—ІІ.**	2·80 зол.	0·50
Мих. Галущинський: **З Українськими Сч. Стрільцями**	1·90 „	0·30
Евген Чікаленко: **Спогади Частина І. ІІ. ІІІ.**	4·50 „	0·50
Окрема частина по зол 1·50		
Ірина Вільде: **Химарне серце**	1·50 „	0·30
Василь Сороцка: **Ялинова отрута**	1·40 „	0·30
Ст. Левинський: **З ялового дому**	1·50 „	0·30
М. Рудницький: **Між дзвоном і фарсом**	1·50 „	0·30
Е. Бронте: **Буревірхи**, переклав І. Рудницький	(в черпане) 0·90 „	0·25
Проспер Мерме: **Блакитна кімната та інші оповідання**, переклав Василь Сороцка	1·50 „	0·30
Альфонс Доде **Мадільяй**, із французької мови перекладе М. Рудницький	1·00 „	0·30
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·50 „	0·15
Микола Матвій Мальтик: **Крізь дим і згар**	0·50 „	0·15
Голді Брасот: **Безлугні**	0·50 „	0·15
Михайло Возняк: **Дзвонко і Квяка Ранніна**	0·50 „	0·15
Михайло Возняк: **Балда і Кляйсьлка**	0·50 „	0·15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·80 „	0·15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло", Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 13-го лютого ц. р. кооперативам платив за:

Дрібно Львів.	
1 кг. масла десерового бльонового без опакування	2·70 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовими опакуваннями дає зачет по	2·75 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15 „
1 л. сметани	0·75 „
1 к. яйц	3·30 „

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 13. II. ц. р. платить свої доставцям за 1 кг. живої ваги птиці дрібно подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курам мол. товсті без остріг І. кл.	1·05 зол
Курки товсті з острогами І. кл.	0.95 „
Індики, індички товсті І. кл.	1.05 „
І. півтарки товсті І. кл.	1.15 „
Качки товщені І. кл.	1.05 „

Приймає кури, качки, індики й півтарки в необмеженій кількості.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ОБОВІСТКИ.

Білети на виклад о. дра Г. Костельника про Настю Волошин, що відбудеться в суботу 15. ц. м. в год. 4 попол. в салі Ремісничої. Палати при Стрілецькій площі, можна набути від пятниці в книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка, Ринок 10. В суботу від 8. до 12. год. у Книгарні, від 3. год. при касі в Ремісничій Палаті. Сидячі місця 50 сот., стоячі 30 сот.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

Господиня інтелігентна, ощадна, тиха і пошановна шукає місця до управи дому. — „Діло", Ринок 10. Львів під „Ощадна господиня". 11.9 2-3

РІЖНІ

На карнавал убрання вінтові, смокінгові, фракові позичаємо. Ціни низькі, Колодотая 10. Тел. 215-37. 1074 3-6

Повний Новий Збірник
найкращих мелодій у часі великодних свят:
Христос воскрес; Ангел вопіяше; Плотію уснув; Воскрес Ісус от гроба — великий вибір на хор мш. і муз.
Партитура з почтою 5 зол.
ГРИГОРІЯ БАРАНОВСЬКИЙ
Kraków, Wiślna 11. 1133 1-3

ОГОЛОШЕННЯ.

Звичайні Загальні Збори

Видавничої Спілки „Діло"

кооперативи з обм. пор. у Львові відбудуться у понеділок, 24. лютого 1936 в год. 16.30 в помешканні Редакції „Діла", Ринок ч. 10, з осьтакими денним порядком:

1) Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
2) Зголошення завідуючих органів з діяльности за рік 1934/35.
3) Звіт Контрольної Комісії, затвердження бібліотеки й уділення абсолюторії.
4) Покриття втрати.
5) Вибір 3 членів Надзірної Ради і заступників.
6) Вибір Контрольної Комісії.
7) Затвердження преліміна. буджету на рік 1935/36.
8) Визначення найвищої квоти зобовязань кооперативи і визначення найвищого кредиту для одного члена.
9) Внесені і запити.

Якщо в означеному часі не зявиться приписане число членів, то збори відбудуться годину пізніше без огляду на кількість приявних членів. Річні звітні і баланс виложені в льокалі кооперативи для перегляду членів.

НАДЗІРНА РАДА.

Шлюбні сукні, Убрання

Спок. „Голі Вальзіна" ул. Ул. Теодора 4.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 картон) зол. 2·50
Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2,50
на 960 урядів „ зол. 3.—

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 35 (14.283). Львів, субота 15. лютого 1936. Рік VII.

Поштова оплата оплачена готівкою.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 144.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Адміністрації: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Сотні — тисяч — курців ствердило, що ПАПЕРЦІ І ТУТКИ — ПОВНОВАТКИ „КАЛИНА" є добрі, здорові і дешеві.

Веринські події перед судом.

У понеділок 24. лютого ц. р. починається перед судом присяглих у Стрию велика розправа проти 26 підсудних українців. Ця розправа буде епільогом подій, які розігрались у Верині біля Миколаєва н. Дн., де, як відомо, зловлено бл. п. Біласа і Данилишина в 1932 р. На місці, де їх зловлено, невідомі справники почали закопувати хрести, які кількома наворотами на приказ влади усунено. За четвертим разом при витягненні хреста вибухнула бомба і поранила кілька осіб та одну особу вбила. Підсудні відповідатимуть у звязку з тими подіями. Прокуратор притягнув до відповідальности підсудних, кажучи, що вони виконали ці вчинки з доручення ОУН. Розправа потреває три тижні, бо візнатиме коло 250 свідків. Підсудних боронитимуть такі адвокати: д-р В. Старосольський зі Львова і д-р Герасимів, д-р Кадуський, д-р Лужецький та м-р Я. Падох — всі чотири зі Стрия.

Вийшли на волю.

Дня 11. ц. м. вийшов з львівських Бригідок на волю п. *Сусік Дмитро* зі Львова, що просидів у слідчій вязниці під замітом приналежности до ОУН 18 місяців. Крім того вийшли на волю після 6-тимісячної слідчої вязниці під тим самим замітом селянські хлопці зі Станчан коло Городка: *Лісовий Михайло і Конарник Микола.*

Невже розбиття в американсько-закарпатській дієцезії еп. Такача?

Із закарпатської москвофільської преси довідуємося, що 4. лютого ц. р. повстала в Злучених Державах нова греко-католицька епархія, яку творять священики з дієцезії еп. Такача. Адміністратором її вибрано о. Ореста Чорняка. Американські москвофільські діячі сподіються швидкого приїзду д-ра Фенцика з Ужгороду до Америки, який поміг би їм вести ту акцію далі. Американські москвофіли підготовляються енергійно до нової офензиви проти епископа Такача та його дорадників і прихильників, яких провідником є М. Югас. Наступ проти епископа ведуть москвофіли, і взагалі, всі противники целібату під гаслом оборони східного обряду в нашій церкві. Своїм провідником виберуть москвофіли мабуть Івана Попа, голову „Русскаго Сокола" в Америці. Опісля мають вибрати нового епископа, завданням якого буде зберегти status quo „русскої" уніятської церкви на основі Ужгородської Унії з 1649 р. Якщо це не вдасться, то американські москвофіли з Америці погрожують, що зірвуть зовсім з Римом і перейдуть на православіє.

Націоналістична „Аксіон Франсез" розвязана.

РЕАКЦІЯ ЛІВОГО УРЯДУ НА ПОБИТТЯ СОЦІЯЛІСТИЧНОГО ЛІДЕРА.

ПАРИЖ, 14. 2. ПАТ. Вчора підчас похоронів Жака Бенвіля гурт молодих людей напав на відомого провідника французьких соціялістів Льва Блюма, якого побили. Раненого перевезли до шпиталю Отель-Дієї: його здоровлю не грозить небезпека.

Галицька Каса Ощадности у Львові

видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на ложне жадання або термінові.

ВКЛАДКИ

ощадностеві зложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.

ФОНД

резервовий понад 1.000.000 золотих 6/42

БАГАТО ГАЛАСУ ЗНЕЧЕВЯ.

З приводу цього побиття французькі ліві круги підняли великий крик. Соціялістична парляментарна група скликала негайно засідання і рішила домагатися негайного арештування винуватців побиття та редакторів роялістичної газети „Аксіон Франсез" — Шарля Морра і Льва Доде як морально відповідальних за напад. Соціялісти домагаються теж негайного розвязання політичної групи „Аксіон Франсез".

Справа побиття Блюма знайшла живий відгук теж на засіданні французького парляменту. Предсідник парляменту Буїссон висловив Блюмові співчуття та побажав йому скорого повороту до здоровля. Премієр Сарро, торкаючись справи побиття, заповів „репресії проти осередків, що організують такого роду напади". Дальше заповів Сарро, що винуватців стріне гостра кара і що уряд тим разом пристосує строго закон про ліги. Лівиця дуже гаряче оплескувала заяву премієра.

ОБОРОНА РЕСПУБЛИКИ — ЧИ ПОМСТА ЗА БЛЮМА?

У відповідь на побиття Блюма французький уряд виступив з репресіями проти злогадних винуватців цього побиття, а саме політичної групи „Аксіон Франсез". Премієр Сарро як міністер внутрішніх справ предложив президентові республіки Лебренові декрет, який силою закону з дня 10. січня 1936 наказує розвязати оці товариства: Ліга під назвою „Аксіон Франсез", національна федерація „Камльо ді Руа" та національну федерацію студентів групи „Аксіон Франсез". Є це перше пристосування ухваленого недавно голосами французької лівиці закону про товариства і ліги. З цього видно, проти кого цей закон був у першу чергу звернений. Свою постанову мотивує уряд необхідністю боронити республиканський устрій.

ДЕМОНСТРАЦІЇ.

ПАРИЖ, 14. 2. ПАТ. Підчас ревізії у домівці „Аксіон Франсез" на площі Альма юрба пробувала уладити манифестацію. Поліція арештувала 7 осіб із організації „Камльо дю руа".

Добрий інтерес, коли повний черес!
Щоб мати повний черес, складайте свої ощадности в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третого Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив всіх видів уділяє кредити на піднесення господарства і промислу.

Понеділок 17. II. 1936.
ВЕЧЕРНИЦІ
Кружка „Р. Ш." ім. Ганни Барвінок
Саля „Бесіди" в 20. год.
Дербі-бенд. Візитовий одяг.

Наступ на молоко і масло.

Львів, 14. лютого 1936.

„Дістаємо відомости з краю, що організації молочарень заявились інтенсивно ловітові виділи вилости, „кулка рільничі", лат. парохіяльні уряди, Сальзіяни, польські редакції, товариства для експльоатації земних галів, ба, навіть цукроварні".

Таке ми читали недавно у часописі „Кооперативне Молочарство" (ч. 4. з 1. II. 1936.).

І самі ми були примушені подавати в останньому часі у хронікарських замітках та більших допісах дипломатичні розпорядки різних чинників, що спрямовані до загальмування праці українських господарських організацій, головно в галузі розбудови кооперативного молочарства. Числили ми, що це лише місцеві льокальні ходи, тому не надавали їм особливого значіння. Однак в останніх днях з різних закутин краю доходять до нас вісти, що та акція на цьому відтинку господарського життя охоплює все більші й більші терени. Непорозуміла ця акція для загалу, але видно, що керована з якогось центру. Закладають, чи підготовляють осередки нових молочарень у тих місцевостях, де відомо, працюють українські молочарні. Ця акція набрала такого характеру, що непоінформовані чинники готові гадати, що на терені наших земель до цього часу або перед не було молочарень, або що за два останні місяці так змінився характер найбільш нужденного на заході селянського господарства, що молоко напилось потоками, які загрожують наше господарство для експльоатації земних галів і в різних місцях організувати його збут.

Не турбувались би ми, а радили, коли би акція була ведена селянами продуцентами молока і по їх терені ще не організованих, одначе бачимо ту акцію головно саме там, де наше селянство вложило найбільше енергії і праці і саме там, де той вклад дав змогу селянству бодай частинно змінити напрям своєї господарки і користати з допомоги молочарень, яким самим організованих.

Аналізуючи вісти, що доходять з краю, мусимо відразу стверджити, що акція ведена заєдно

Речинець тягнення зближається

На замовлення вистарчить листівка

Чверть льосу ґлясової лотерії коштує **10 зол.** Половина коштує 20 зол. а цілий льос 40 зол.

Просимо не гаяти зі замовленнями.

ДІМ БАНКОВИЙ

ШІТЦ і ХАЄС

Львів, Марійська площа ч. 7
(ріг Коперника)

тування всіх молочарень веде не продуцентами молока і досім не є спрямоване до підносення добробуту села, а має на меті щось іншого. Щоб не бути голослівними, наведемо уривки з документів. Запрошує член управи О. Т. Р. до організації молочарні (в районі добре просперуючої української молочарні) і стверджує у своїх листах, що: „Львівська Іоба Рольнича пообіцяла нам кредит „за машини на 10—15 лят на 4 прц." і що „евентуальне бендземи просіць о субвенцыя". І тут-же „Маєтоюва, Зейовек млечарскі русі (??) шиєтомшіли мяк до вспулпрацы". Ну, останній уступ ясне для того, щоб лекше було працювати в районі молочарні, яка є членом Маєтоюзу і Ревізійного Союзу Українських Кооператив.

У цьому випадку мотиви заснування нової молочарні продумані: обіцяли кредити, може дадуть й субвенцію, отже організуймо молочарню... перед зорганізованих вже давно членів української молочарської кооперативи.

Це представники одної групи організаторів. Другі мають може ще щось іншого на меті, коли в урядовій дорозі *наказують* зібрати матеріяли в справах організації молочарень на терені волости і завіщують наказ: „Зазначам, же до терміновего і сродзе поуфнего вдалтвя справи пшевйонуєн вшіятково дужом ваги". Чи дійсно турботи про добробут населення (і в цьому випадку давно вже зорганізованого у добрій молочарні) тут грають ролю, коли справу організації потрібно провадити аж в такий спосіб. Чи може організатори лякаються. — і то цілком слушно, — що інтереси селян-продуцентів якраз вимагають, щоб і надалі переробляти молоко в молочарні, яку вони самі зорганізували? Тож кому тоді і для чого потрібна нова молочарня?!

В одному повіті вчительство *мусить* взятися на організацію молочарень (а в повіті давно вже працює добра українська молочарня), в другому солтиси повинні зявитись на конференцію в справі заснування молочарні, — так звучать накази.

Подекуди старости ділять райони і згори заповідають українським молочарням, що вони мусять серед своїх членів у поодиноких селах *заверстати* працю, бо для тих сіл будуть якісь окремі молочарні. Тут і там не можна перенести сметанкові збірні з одної хати до другої, бо на цьому терені буде якась нова молочарня. Кому потрібна і для чого — невідомо. Тут і там референт староства чи виділ повітовий не може погодитись з тим, що молоко з „його повіту" піде до переробки в молочарні, що є на терені другого повіту. Можемо прийти до висновку, що стоїмо перед чертовим експериментом — творення молочарень згори по наказу, молочарень опертих не на дійсних потребах населення, а на кредитах, може й субвенціях. У сей час преса подавала відомости про кредити для молочарської кооперації. Сьогодні бодай знаємо, як і на що ті кредити будуть зужиті. Однак ті спроби не нові, бо мало вже селянство тут і там змогу познайомитись з добродійством молочарень, побудованих лиш тому, що Банк Рольни дає більші чи менші кредити. Руїни цих молочарень є ще і сьогодні, — тільки хто буде ті кредити сплачувати?

Чи зможуть ці бюрократичні безконкурентні новотвори виконувати господарські завдання? Ми переконані, що *творяться синекури для людей, яким не залежатиме ні на розвитку тих молочарень, ні на добробуті населення, для якого нібито ті молочарні будують.* Як тільки будуть зіджені кредити, вони валомляться і добре ще буде, коли це не потягне за собою ще високих доплат до уділів.

Маючи сумний досвід з такою організацією молочарень, яка тепер почалась, звертаємо увагу на обовязок всіх, хто працює у селі, попередити українського селянина перед загрозою, яка насувається; не вільно йому залишити свою організацію і піти туди, де обіцюють „грушки на вербі" у вигляді дуже маленького уділу з високою відповідальністю, кредитів та субвенцій, лише для того, щоб зломити його власну організацію і для того, щоб пізніше мав він стократ заплатити за маленький уділ і за кредити і за субвенцію.

Хотілось би нам, щоби цей голос пересторогу дійшов у першу чергу до незорганізованого ще продуцента молока, бо віримо, що селянство зорганізоване в українській молочарській кооперації вже оцінило вартість своєї організації і на експерименти не піде.

А організаторам, які творять молочарні і — можливо — не знають дійсности, хотілиб ми звернути увагу на деякі речі. На стрихах є богато маленьких кружлісок для переробки молока і хоч тепер велика біда на селі, то ще мають селяни маховки і миски для виробу масла. Які там булиб селяни районізації, то проте ні українська, ні якась інша молочарня не змусить селян доставляти молоко, коли молочарня не буде оперта на потребах самого населення і коли населення не буде мати до неї довіря. І сьогодні вже спокійно можемо сказати, що до молочарень заснованих у дорозі „сродзе поуфнеґо" ніхто довіря мати не буде. У ділянці продукції масла не підемо вперед, і можливо, що швидко консумент дістане змогу набувати масло, як і раніш, завинене в лопухове чи капустяне листя.

Чи це має бути основою поступу?

ПРОТИ
ХРИПКИ
ВЖИВАЙТЕ
ОРИГІНАЛЬНІ
PASTILLES
VALDA
Прочищують голос.
Продають в аптиках
і аптичних складах.

Десятки тисяч нашого народу були у Ґмінді в часі світової війни. Тисячі зложили там свої кости на вічний спочинок. —

Хто хоче познайомитись основно з переживаннями українських виселенців у тому найбільшому таборі часу великої війни, той купить книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ҐМІНД"

Книжка має 304 сторін друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол, з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла", **Львів, Ринок 10.**

БЛЬОНД КЮРІ

МАТИ МОРЯКА.

Петро Нольте був моряком, справжнім моряком. Коли він ішов вузькими вуличками свого рідного села хвилястою ходою, тоді його земляки, головно дівчата, дивилися за ним прихильним зором. „Ого, Нольте вже знову вернувся", казали. Він вернувся з залізної мандрівки із своєю великою валізою та гармонією від плечей. Стежки на його блискучій шапці розвівав весело вітер. Хитався він на боки недурно; на те він моряк і так довго ходив по кораблі. Та найважніше, що він грав чудово на своєму фортепіяні — ручній гармонії; веселі та сумні пісеньки, а найрадше жіночі і то на всі лади. Мав цей Петро 25 літ і глибокі, сині очі, що дивились із добротою на світ.

Він зупинився перед одним дімком із зеленими віконницями і квітами, що виглядали з маленьких вікон, ще й старомодним садком. Здихнув глибоко. Пять місяців гуляв за цим місцем; пять місяців на чужині заступає десять. У його каюті висів календар з червоними і синіми знаками. Коли зупинився він перед ним, то ставав дітьком. Щовечора вкреслював один день червоною рискою. Так рахував дні, що ділили його від рідної хати.

Насолоджувався хвилиною, заки відчинить двері і почує голосне на стіні та слова: „Мій коханий синочок знову тут"... Петро клячав перед великим старим фотелем своєї мами. Той самий біленький очіпок, срібляте волосся і добрячі як до дна мамині очі.

У кімнаті було тихесенько, тільки шум недалекої ріки доходив до хати. Петро мусів оповідати і грати на гармонії. Його пісні старі та нові, оповідали про чужі краї та інших людей. Так йшла розмова між сином і матірю, тільки їм зрозуміла, а все, що хотілось Петра, він перелати словами. Тільки тихенько мітрониське серце його розуміло.

Заграв годинник китайськими дзвіночками. Петро глянув на маму. Вона всміхнулась так, як це робила при прощанні. Нараз почули легенький стукіт до дверей.

— Будь ласка! — крикнув син з мамою одночасно. Легесенько відчинились двері і ввійшла Карена, молодша донька лоцмана Анселяма Штура. Зупинилась ніяково при дверях і зачервонілась.

— Підійди-ж ближче Карено — сказала мама Нольте. Тиж знаєш мого Петра. Не маєш чого боятись. Сідай, прошу. Петро щось нам заграє... А твій тато де?

— Він мусів поїхати з пароплавом.

Петро мусів грати обом жінкам. Вони слухали побожно, а погляди молодих щораз частіше перехрещувались. Це була така сама музика, як та на гармонії, тільки давніша і більше рівномірна.

Десять днів побув Петро дома, а потім мусів попрощатись. Останнього вечора проводив Петро Карену до надбережної. Маяк кидав жмутом світла по темних вуличках і віднаходив скрізь молоду пару, що йшла ручь-об-руч через село, похнюплене у сні.

На другий день зранку стояла сумна дівчина над морем. Сонячне проміння, що грилось на пінистих хвилях, зачіпало теж за дівоче волосся. А в хатині, при вікні, у фотелі сиділа мама. Відїзд сина був для неї на цей раз тяжчий, ніж досі. Вона була дуже втомлена життям і відомо, що жінки моряків раніше старіються. Те, що вічно мусіла вичікувати, подвоювало її роки. Ось чула, як тепер морацька орхестра пересилала їй від сина привіт прощальною піснею „Я мушу, мушу їхати у світ". Односельчани стояли на березі і повторяли „Той Петро знову мусить їхати".

Того самого вечора Карена прийшла до Петрової мами. Мама сказала:

— Слухай, дитинко, слухай, але не перебивай мені. Я не маю багато часу. Будь ласка, принеси мені з моєї старої комоди з верхньої шуфлядки скриночку.

Карена принесла скриночку, на якій слідно було морщини часу.

А тепер сідай, дитинко, тут біля мене.

Старенька жінка положила навхрест руки на скринці. Очі її кудись полетіли вдаль так, що дівчина не відважилась навіть голосно віддихати.

— Ось тут, у цій скриночці, є всякі памятки. Памятки залишені моїм дорогим чоловіком, якого могила є десь там у морі. Є й памятки по моїм малім Петрусю, коли він був іще зовсім маленький. Але є тут іще щось, моя дитинко. Є тут листи до мого сина, які я писала до нього без дати, без дня і року. Так, так, не дивись на мене такими здивованими очима. Коли мене вже не стане, тоді ти мусиш висилати ці листи до Петра. На кожній коперті є назва окремої пристані і в кожній ґазеті ти найдеш список кораблів, коли і до якої пристані вони причалюють. Що десять днів пишеш на почті один лист. Мусиш тільки завсіди вписати відповідну дату висилки... Я вже не побачу Петра ніколи. Я відчуваю це добре і тебе залишаю на мому місці. Коли він далеко на чужині і має тяжку працю, тоді він не повинен мати ще більшої журби, бо не міг би з нікім нею поділитись. Але коли вернеться, тоді.. Тоді буде краще. Твій батько, що був великим приятелем мого покійного чоловіка, займеться мною і зробить усе, що слід, а ти вже заопікуєшся Петром. Я знаю тебе, Карено. Знаю, що ти любиш Петра і знаю, що ви підходите одне до одного. Ти залишишся тут у мому домі і коли він вернеться сюди, ти зумієш злагодити його біль. Чи ти схочеш Карено віддати цю останню послугу мені і Петрові?

Карена схилила голову і поцілувала руки старенької жінки. З цих рук приняла вона разом із благословенням усю журбу за її сина.

І все сталось так, як хотіла мама Петра. Два місяці доходили до Петра листи від його мами, хоч вона вже давно не жила. А коли він вернувся до дому, у вікні стояла Карена, щоб облекшити йому тяжкий удар, що впав на нього із сумною звісткою.

Перекл. *д. ж.*

Дивна історія двох ґімназій.

Причинок до характеристики волинських відносин

Правдивий дух законів проф. Ст. Ґрабського віде не панує так всевладно, як саме на північно-західних українських землях. На Холмщині і Поліссі нема навіть утраквістичної школи, лише виключно польська — а в останніх роках і релігію почали викладати там по польськи. Мало що краще на Волині.

ЧИ РІВЕНСЬКА ГІМНАЗІЯ УДЕРЖАВЛЕНА?

Д-р О. Назарук, вихвалюючи „творчу працю" волинських певняків і ставлячи її навіть за взірець для УНДО, між іншим покликувався на те, що удержавлено українську приватну гімназію у Рівному. Тому слід присвятити дещо уваги саме українським приватним гімназіям на Волині, щоб не ширилось баламутство, пропаговане „Українською Нивою" і „Новою Зорею".

Рівенської гімназії не то не удержавлено, але не багато бракувало, щоб її зліквідували. Так, як у свому часі зліквідували білоруську гімназію у Вильні. Одного гарного дня приїхав до Рівного „сам" Певний і скликав надзвичайні зборя у справі гімназії. Запросив на нараду 17 учителів середніх і народніх шкіл та 11 громадян і виложив перед ними проект шкільної кураторії про те, щоб нижчі кляси української гімназії злучити з польською державною гімназією. При цій польській гімназії мали в той спосіб повстати паралельні кляси, але не чисто українські, лише ....утраквістичні. Отже подвійний утраквізм, про який навіть сам проф. Ст. Ґрабський не доглупався! Цього було забагато навіть для спеціяльно дібраних членів зборів. Пан Певний перетягнув струну і несподівано для нього полились промови проти такого і всякого утраквізму. Навіть новоспечений посол-священик Волков, не зорієнтувавшись у ситуації, вишкварив панегіричну промову на честь приватного рідного шкільництва. Петя Певний поспішив відкликати свій не свій проект і запропонував вибрати комітету, якому передали справу.

Пробували ще інших способів. У деяких батьків учнів гімназії поліція перевела трус, очевидно, без ніякого успіху: але успіх той, що сам факт переведення ревізії кидає в очах деякого тінь на тих громадян. Далі „Wołyń", орган волинського воєвідства, зі свого боку хотіла вплинути на управу рівенської гімназії, та зробила їй закид, як вона сміла відмовитись від такої приманливої пропозиції кураторії. І управа гімназії мусіла виправдуватись, хоч не дуже зручно, про що зрештою була вже мова на сторінках „Діла". На разі затихло з рівенською гімназією... до чергового наступу.

НЕДОЛЯ КРЕМЯНЕЦЬКОЇ ГІМНАЗІЇ.

Зате йде чинна акція у справі другої української приватної гімназії у Кремянці. Кремянецька гімназія, як відомо, заснована у 1918 р., як державна, від 1919 р. (і досі) є вже приватною. Довший час вона користала з прав, хоч і неповних, державних гімназій. Але в 1934 р. відібрали гімназії ці права. Цікава була причина цього рішення: — брак відповідно улаштованих наукових кабінетів, бібліотеки та робітні! Чи у часі економічної кризи взагалі можна ставити підвищені домагання приватній українській гімназії, коли сама держава виказала своє безсилля організувати народне шкільництво і цим не сповнила свого конституційного обовязку? Зокрема дивогляднім було таке розпорядження спеціяльно на Волині, великій українській території зі славетнім культурним минулим (Острізька академія), де тепер на диво аж 70—80 відсотків населення творять неграмотні, де на 80 відсотків українців держава не спромоглась створити досі ані одної державної української гімназії, де всюди одні тільки польські гімназії. А в самому Кремянці тих польських гімназій навіть дві — одна державна, а друга самоуправна, що істнує чейже за гроші українського, а не польського населення. Але як-не-ського, а не польського населення. Але як-не-як, гімназія таки виконала у 1935 р. вимогу шкільної влади, бо і сама до того прямувала. Чи коли відпала причина, то щез і наслідок? Це так тільки у логіці, бо у волинській практиці інакше. **Гімназії не привернули прав.** Зате посипались на неї інші благодаті. Як тільки розпочався цей шкільний рік, кураторія перенесла учителя математики і фізики українця Ярослава Гладишу до Луцька, а учителя співу Чмира, теж українця, до Любомля. Відразу не стало двох учительських сил. Ще дивніше, що не було змоги заповнити цей брак. А гімназія робила у тому напрямі просто героїчні зусилля. Тільки на посаду вчителя фізики і математики гімназія запропонувала п. Сливку, українця, а на інші вільні лекції представила самих поляків: на спів — пана Оська, учителя кремянецького ліцею; на ручні праці — п. Бобовську, що вчить також у ліцеї, а на ґімнастику — п. Таргонського, що вчить у кремянецькій духовній семинарії і досі кілька років вчив вже в українській гімназії. Однак кураторія не затвердила цих кандидатур, а на всі запити, в тім і депеші, не відповідала. Тому впродовж 1-го півріччя не було у гімназії лекцій фізики, географії, природи, співу, ручної праці і гімнастики. А на друге півріччя ще не буде, здається, в українській гімназії лекцій української літератури, бо учителька Орлівська дістала повідомлення з кураторії, що вона вже далі не може викладати, бо кінчається 4-літній час дозволу їй на навчання без кваліфікацій. П. Орлівська поїхала до кураторії до Рівного і... стала учителькою української мови у рівенській українській гімназії.

У повній гармонії з історією учительських посад стоїть справа концесіонера кремянецької гімназії. Є ним п. Міляшкевич, що хоче за всяку ціну позбутись цього тягару, хоч би і коштом зачинення гімназії. Коли напр. у цьому році гімназія запропонувала директорство п. Пекарському, то п. Міляшкевич відрадив йому приймати посаду тому, що положення гімназії таке, що його можуть стрінути неприємности. А спроби громадянства взяти на себе концесію досі не вдались, хоч вже 4 роки лежить у рівенському окружному суді статут відповідного товариства. Другий статут іншого товариства, що внесли його до староства літом 1935 р. такі певні люди, як посли Скрипник, Бура, Серафимович і Власовський, секретар волинської духовної консисторії, теж не полагоджений.

Ще інші чинники впряглись до справи буття гімназії. Маґістрат, що досі у буджеті ухвалював субсидію на 1500 зол. на гімназію, у цьому році з трудом вставив лише до буджету позицію 1000 зол., але з яким характеристичним внесенням: запитати кураторію про те, чи українська гімназія у Кремянці має рацію екзистенції. Але не очікуючи відповіди, маґістрат робить натиск на власника будинку, в якому міститься гімназія, щоб він розвязався з гімназією, тоді там помістять народню польську школу! Рівночасно дирекція польської самоуправної гімназії силкується перетягати учеників української гімназії до себе, обіцяючи знижити шкільну оплату. А на довершення біди, частина української інтеліґенції не піддержує рідної гімназії, посилаючи своїх дітей до польських шкіл. Найцікавіше, що це роблять українські „педагоги"-учителі: Литвиненко, Скибинецький, Кульчинський, Веселовський та.., предсідниця „Союзу Українок" п. Всюсевич.

Своєрідні умовини життя на Волині — це правда, але чому нема єдности у справі одинокої української гімназії серед українського громадянства, це трудно збагнути. У кожному разі не можна людської слабости використовувати, як арґументу проти української гімназії, бо ніколи не можна довести, що природною річчю є те, що українські діти вчаться у польській, а не в рідній, українській школі. І ніколи не стане природним явищем те, що на всій великій простором і минулим Волині нема ані одної державної української гімназії, а приватні засуджені на ліквідацію.

3 цифри,

які бють рекорди!

- в 32. Льотерії зол. 1,869.250
- в 33. Льотерії зол. 2,000.150
- в 34. Льотерії зол. 2,206.550

Разом: зол. 6,075.950

виплатила своїм клієнтам майже за один рік популярна і незмінно щаслива колектура 69/112

„НАДІЯ"

ЛЬВІВ, ул. ЛЕҐІОНІВ 11.

Купи там негайно льос I. кляси, бо тягнення починається 20. ц. м.

СУКНА Рудольф Світальський - Тадей Гаєр Львів, вул. Баторія ч. 20. готель Сасьвна.

МАТЕРІЯЛИ ЖІНОЧІ, НАЙМОДНІШІ у великому виборі

Низькі ціни. Догідні умовини сплати. Кооперативам відповідний рабат.

Як відбулось зібрання Ради Білоруської Християнської Демократії.

Білоруська Християнська Демократія скликала на 10. січня ц. р. засідання Ради в справі зміни своєї програми. У помешканні Білоруського Інституту Господарства й Культури у Вильні зібралося 25 членів Ради. Зявилась поліція і, сконтролювавши партійні виказки всіх присутніх та переписавши собі „на памятку" адреси й назвиска членів Ради, списала протокол, у якому ствердила, що все відбувається згідно з приписами закону про збори. Але збори все таки розпалась. Тоді вислано делеґацію до старости і воєвідства. Розмови делеґації тривали 4 години, але ніякої конкретної відповіди не дістали. Тимчасом члени Ради і поліція терпеливо чекали на повороти делеґації. Після того члени Ради засіли до спільного обіду. На час обіду поліція покинула було помешкання, але скоро вернулась та оголосила, що на обід дає 1 годину часу, а засідання Ради у цьому місці і в цей самий день не може відбутися з огляду „на публичну небезпеку". Цікаво, що не міг відбутись там-же і відчит о. В. Гедлевського на тему: „Джерела до історії Білорусі", що був визначений на 5. год. попол., але теж з „формальних мотивів". Тепер члени Ради Білоруської Християнської Демократії ломлять собі голову над тим, як це так швидко мотиви публичної небезпеки перетворились у формальні, які з них сильніші.

Напрямні мадярської політики в експозе Канії.

БУДАПЕШТ, 14. 2. ПАТ. Вчора виголосив міністер закордонних справ Канія довшу промову того самого змісту на засіданні комісії закорд. справ, рано у салаті послів, а вечорі у іншій залі. Він поділився перш за все висновком своїх розмов з представниками британського й інших урядів та обговорив становище англійської публичної опінії до абісинської справи, а льоденського уряду — до держав европейського суходолу. Опісля зарисував Канія мадярське становище до плянів реорґанізації Наддунайщини. Він готов — на засаді рівноправности — розглянути всякий проект, що дався би погодити зі справедливими інтересами Мадярщини. Ці побажання зрештою не можуть замкнути справедливої мирної еволюції ані виходити поза межі мирних трактатів. Згадав теж про охорону мадярської меншини у сумежних державах. Обі комісії підтримали політику уряду.

—o—

Міські Театри у Львові, субота 15. лютого 1936.

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій співає ще раз востаннє велика ТЕІКО КІВА

в опері Пуччінія **МАДАМ БАТЕРФЛЕЙ**

Чапліцький, Міллер Гільзенрот, Романовський, Теіко Ківа, Ленчевська, Ружицька, В. Бреджі, Попель.

10% обороту з вистави на поміч для бездомних.

Помаранча чим ліпша — тим більше соковита

Тому домагайтеся Яфських помаранч. Цей великий овоч — великий, солодкий і так дуже соковитий — приїзджає до нас із сонячних плянтацій Святої Землі. Сік Яфської помаранчі є незаступний для організму — підтримує здоровля, додатньо впливає на церу і зміцнює нашу живучість.

Переконаєтесь, що сонце, земля і клімат Палестини видають найчудесніші помаранчі, які колинебудь Ви коштували.

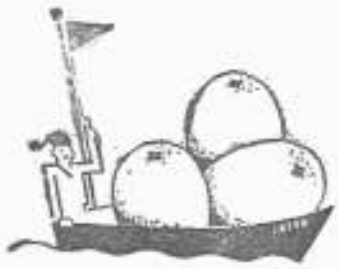

купуйте

Яфські

ПОМАРАНЧІ

і ГРЕЙПФРУТИ

Завжди більше соковиті

Палестинський Овоч.

З організаційного руху.

Повітове зібрання УНДО в Рудках.

4. ц. м. відбулося повітове зібрання УНДО в Рудках. Не зважаючи на непогоду й утруднену наслідком того комунікацію, зібралися в салі „Народнього Дому" численно представники всіх громад Рудеччини та щерть виповнили салю, так що деякі спізнені представники не могли вже відчас нарад дістатись на салю. Такого численного політичного зібрання в Рудках давно не було.

Зборам проводив о. декан *Ігнатій Галушка*. Посол округи д-р *Степан Витвицький* виголосив многогодинний реферат про політичне положення українського народу, про політичну тактику та діяльність УПР і про наші чергові завдання під сучасну пору. Зібрані слухали промови свого посла з великим зацікавленням і приймали її рясними оплесками, після чого о. сов. *Гадзевич* іменем зібраних подякував послові Витвицькому за неї, ставляючи одночасно внесення, щоб висловити довіря і признання для УПР.

У річевій дискусії, яка розвинулась на порушені референтом теми, промовив перший Михайло *Петрівський*, господар з Вощанець, закликаючи всю українську інтелігенцію рудецького повіту до обєднання та до живішої як досі, народньої праці. Микола *Голинський*, господар з Підгайчик, промовляв за поширенням організації „Сільського Господаря" та скупченням у ній всіх хліборобів добачуючи в тому основу нашої господарської сили. О. *Гуль* запитував, чому досі ще не рішився польський уряд на офіціяльне введення української назви, якою називається наш нарід, домагався признання урядом субвенції на діяльність „Сільського Господаря". „Протестує і питачих салів, заведення внести шкільного плебісциту і привернення українських шкіл там, де вони згідно з вислідами плебісциту і з рішенням Адміністраційного Трибуналу повинні бути заведені. *Стефан Чайковський*, господар з Колбаєвич, запитував, чому досі відповідними урядовими обіжниками, згідно з законними постановами, не введено української мови в самоурядуванні і в зовнішніх вивісках самоврядних установ. Юрко *Пастернак*, господар з Загіря, закликав до інтенсивнішої масової праці в „Сільськім Господарі" та запитував тих кривників з большевицького табору, які ту роботу на терені повіту перепиняють; вкінці висловив повне признання і довіря селянства до УПР. Осип *Нирка*, господар з Бенькової Вишні, жалувався, що учителі перетяжують нашу шкільну молодь обовязковою участю в надпрограмових аматорських шкільних виставах, а понадто домагаються від тоїж молоді оплат на уладження таких вистав. О. *Городиський* звернув увагу на непошанування адміністраційною владою прав української мови, які прислуговують нашим душпастирям у їх кореспонденції з владою, підніс домагання, щоб покликано українських учителів до українських шкіл, питав, коли будуть зреалізовані українські домагання до польського уряду, бо вже крайня пора їх здійснити. О. дек. *Галушка* висловив признання послові Витвицькому за його дотеперішню діяльність і подякував УПР за її працю в краю і парляменті; при цьому висловив домагання, щоб УПР довела до негайного зреалізування наших національних домагань та взивав усіх присутніх до скріплення організації УНДО і до солідної праці у всіх ділянках нашого національного життя.

Зібрання одноголосно ухвалило признання і повне довіря УПР. У другій резолюції зібрання взвало ціле громадянство повіту до збільшення і скріплення нашої праці по всіх наших національних установах, зокрема до масового членства всіх наших хліборобів та постійної і систематичної праці в „Сільськім Господарі". Вкінці теж одноголосно ухвалено отсю резолюцію: „Зібрані на політичній нараді УНДО в Рудках дня 4. лютого 1936. р. домагаються виконання в найближчому часі домагань, поставлених УПР до польського уряду, заявляючи, що без того виконання не може настати нормалізація українсько-польських взаємин".

З черги приступлено до вибору Повітового Народнього Комітету (якого досі не було) в Рудках. У склад ПНК увійшли: о. Онуфрій Гадзевич, парох Рудок, як голова та отсі члени: о. Микола Бобровський з Коропужі, о. дек. Ігнатій Галушка з Загіря, Гринько Гайдучівський, господар з Колбаєвич, Іван Голинський господар з Підгайчик, о. Ярослав Захарясевич з Подолянець, Петро Іванишин господар з Угерець Вижівських, Михайло Кулинник, господар з Бенькової Вишні, Осип Нирка господар з Бенькової Вишні, о. Степан Онишкевич з Куп'ович, Юрко Пастернак, господар з Бенькової Сімарівських, Степан Чайковський з Колбаєвич. Відспіванням національного гимну збори покінчились.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ.

Український

Технічно-Господарський Інститут

продовжує вписи на:

I. Високошкільний Економічно-Кооперативний відділ, по закінченню якого видають диплом з титулом економіста.

II. Курси українознавства — з широкою програмою.

III. Фахові курси — бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької і французької), пасічництва, садівництва, перероблення садовини і городовини, обробляння шкіри, жіночого ремесла, радіотехніки, фотографії. По закінченню курсів видається свідоцтво. — Передбачують відкриття й інших курсів.

Навчання кореспонденційною методою.

Проспекти і програми — безплатно. На зворотну відповідь прикладати міжнародню поштову марку.

ПОШТОВА АДРЕСА:

Ukrajinsky Technicko-Hospodarsky Institut Podebrady, Tchecoslovaquie — або Т-во „Сільський Господар", Львів, Гнилок ч. 1 б/II. п. 1017

Що діється в СССР.

ПРИГОТУВАННЯ ДО ВЕСНЯНИХ ЗАСІВІВ.

„Правда" із 6. ц. м. обговорює справу постачання штучних погноїв для колхозів і совхозів. На залізничих стаціях нагромадилися великі запаси штучних погноїв. У київській окрузі на стаціях лежить 10.920 тон, у винницькій 2.874, курській 5.875 і т. д. Ці погної лежать під відкритим небом, на мокрій землі, а на одній стації біля Ташкенту 2.000 тон штучних погноїв лежить під залізничим насипом. У числі з 5. ц. м. „Правда" принесла допис із Воронежа про запаси засівного зерна, перевірку його якости і виміну зерна, що не надається до засіву, на кращу якість. Автор стверджує, що у більшості районів немає навіть половини потрібного засівного зерна. При перевірці ледви третина відповідала вимогам. (РО).

БОЛІ В ШЛУНКУ, тиск у підчереві, обструкцію, гниль у кишках, гіркоту в устах, зле травлення, болі голови, обложений язик і бліду церу легко усунути часто вживаючи гірку воду FRANCISZKA-JÓZEFA, передовсім вечором перед сном зажити повну склянку. Поруч. її лікарі.

НЕДОМАГАННЯ ШКІЛЬНИЦТВА НА СОВ. УКРАЇНІ.

В Києві розпочалася 7. ц. м. сесія центрального виконного комітету УСРР. На дневному порядку стоїть справа шкільництва на Україні. Сесію попередила конференція в центр. комітеті КП(б)У. про шкільні справи. В нарадах брали участь Косьор і Любченко. Реферат виголосив заступник комісаря освіти Хвиля, що зясував найважніші недостачі української школи і низький рівень знання серед учительства і недостачу проводу від відділу народньої освіти. (РО.)

НАШ БІЛИЙ ПРОПАГАНДОВИЙ ТИЖДЕНЬ (10. II. до 18. II.) становить новину цього роду, бо дає 15%-тову знижку від постійних виставових цін де найдешевшого білля невсортованого. Фабрика білля „Ястра", Львів, Сикстуська 2. 1117

НИЗЬКИЙ РІВЕНЬ ОСВІТИ У ВЧИТЕЛІВ.

„Ізвестія" зводують про важну постанову комісаріяту освіти, який зажадав, щоб у випадках недостаточного правописного знання у вчителів середніх шкіл, що покінчили педагогічний інститут, відсобрати їм дипльоми. (РО.)

ПЕРЕВІЗ ПАЛИВА ДЛЯ ПАРОВОЗІВ.

Совітська преса нотує критичне положення, в якому знайшлося постачання палива для паровозів, що огріваються ропою. Для перевозу цього паливо нема ані цистерн, ані бочок. У перших трьох місяцях ц. р. заведення тяжкого промислу повинні були випродукувати 1.500 цистерн і 100 тисяч бочок. Досі не виконано на 1 пр. цього пляну. Заведення не мають сирівців, яких не дістають від інших доставців. (РО.)

НОВОВІДКРИТЕ УКРАЇНСЬКЕ ЗАВЕДЕННЯ

„ЕЛЄКТРИЧНІСТЬ" Львів, Сапіги 67 Тел. 111-76.

НАПРАВА ЕЛЄКТРИЧНИХ АПАРАТІВ і РАДІЄВИХ по цінах приступних.

КРИТИКА СОВІТСЬКОЇ МУЗИКИ.

Найвизначнішим совітським композитором уважали большевики в останніх часах молодого музика Шостакевича, автора опери „Катерина Ізмайлова", яку совітська преса оцінювала як найвищий осяг революційної музики, сатиру на минуле і реалістичний вислів почувань мас. „Правда" з 28. м. м. несподівано відмовила всяких прикмет цьому творові, називаючи оперу Шостакевича какофонією. Похід „Правди" проти Шостакевича тревае дальше. В числі із 6. ц. м. ще гострішій критиці піддано його балет „Ясний ручай". Цей балет іде вже віддавна на совітських сценах, подібно як згадана опера. Цілковита зміна наставлення супроти композитора та його праць стоїть у звязку з новим курсом совітської політики в ділянці культури, що хоче навязати контакт з клясичними творами і пустити в забуття твори, які повстали в часі першої пятилітки. (РО).

Сатана хоче вином і грою завести ворожнечу і ненависть між нами. — (Коран).

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— **Німецьке становище до франко-совітського пакту.** Авас подає з Берліна: В німецьких політичних колах заявили, що Німеччина зовсім не думає протестувати проти французько-совітського пакту. На думку націонал-соціялістичних кругів, всяку німецьку інтервенцію у цій справі моглиб уважати в Парижі встручанням у внутрішню політику Франції.

— **Англія не відступилаб ніякої кольонії.** Британський міністер кольоній Томас заявив, що англійський уряд не розглядав і не має наміру брати під увагу можливости відступлення будьякої території кому-небудь, головно Німеччині.

— **Чеський премієр подорожує.** Премієр Годжа відбув вчора рано конференцію з премієром Сарро; сьогодні вечором виїздить до Праги. На основі інших чуток мав би він відвідати Муссолінія та обговорити справи, звязані зі співпрацею між державами, які підписали римські протоколи та Малою Антантою. В політичних кругах Праги говорять, що міністер Годжа, підчас побуту в Парижі, обговорював справу поїздки президента Бенеша до столиці Франції. Ця поїздка відбудеться щойно після того, як він вернеться з Будапешту.

— **Добрий засіб проти безробіття.** Мадярський міністер рільництва проголосив декрет, яким заборонює в 1936 р. вживати машин підчас кошення та жнив. Всю цю сезонову працю мають виконувати руками, щоб тим чином дати працю безробітним.

— **Морська конференція.** Між членами морської конференції в Льондоні дійшло до порозуміння, що числа учасників конференції не збільшать і що інших великодержав не запросять до участи в нарадах. Порозуміння матиме характер морського договору 4-ох великодержав. Британський уряд має подбати, щоб ще цього року до цього договору приступили й інші зацікавлені морськими справами великі держави, приєднати головно Японію, а дальше — Німеччину та СССР.

ДІЯБЕТИКИ Великий вибір знаменитих відживних препаратів поручають: Централя: — **ЛЬВІВ, „LEBROSE"** Свєнтуська 31, тел. 115-80. Репрезентації: **ПЕРЕМИШЛЬ**, Аптика **І. Боярського**, вул. Сенна 22, **СТАНИСЛАВІВ**, Склеп **А. Більграй**, вул. Голуховського 122. 1113

Кожний спостереже ріжницю!

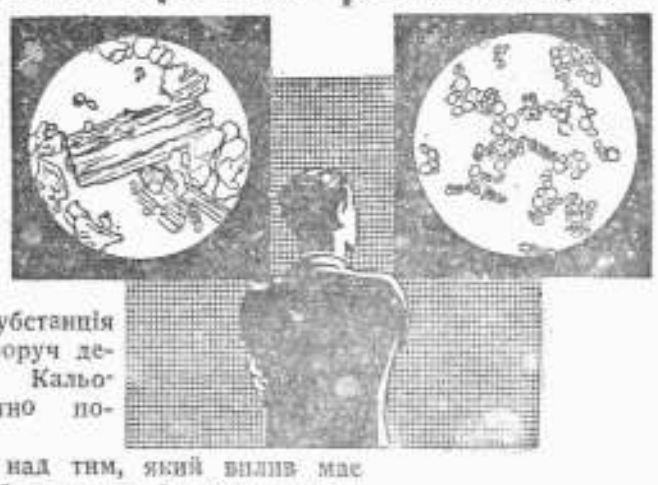

Ліворуч — груба субстанція звиклої пасти, праворуч делікатна субстанція Кальодонту. (Багатократно побільшена).

Якщо задумаєтесь над тим, який вплив має паста на стан емалії, напевне будете вживати постійно Кальодонту, бо його делікатна субстанція чистить емалію, а Сульфоріцинолеат, який у ньому міститься, успішно поборює назубний камінь і запобігає йому творитись.

Увага! Випробуйте новий еліксір Кальодонт, ощадний в ужитті, сьомцентровий, з великими антисептичними прикметами. Великий фляков 3.— зол.

KALODONT ПРОТИ НАЗУБНОГО КАМІННЯ

„Війна без формального виповідження" на Дал. Сході.

500 ЯПОНЦІВ ТА МАНДЖУРЦІВ ПЕРЕЙШЛО МОНГОЛЬСКИЙ КОРДОН.

МОСКВА, 14. 2. ПАТ. „Тасс" подає: Передвчора рано японсько-манджурський відділ в силі 500 вояків на 20 самоходах з гарматами, кількома скорострілами, 2 танками та 2 літаками заатакував монгольську прикордонну станицю у Бумондерсу, 7 кільометрів від кордону. Після короткого спротиву монгольська залога відступила перед пятикратно сильнішим ворогом. Переслідуючи її, манджурці загналися понад 10 кільометрів від кордону, доки монгольські резерви їх не відкинули. Монголи втратили — наскільки вірити „Тассові" — 1 убитого та 7 ранених, манджурці понад 10 убитих та 20 ранених. Монгольський уряд запротестував перед манджурським та зажадав кари для виновників.

ВОЄВНИЧИЙ ТОН.

ТСІН-КІНГ, 14. 2. ПАТ. Представник манджурського міністерства закордонних справ уважає передвчорашнє бомбардування Оклягодки большевицькими літаками „війною без формального виповідження". Манджурський уряд трактує подію поважно і зареагує так, як уважатиме за відповідне.

Д-Р ВОЛОДИМИР ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ.

МОДЕРНІЗМ І ВІЗАНТИНІЗМ.

(На мистецькі теми).

Новітнє мистецтво вживає залюбки поняття органічних стилів у минулих століттях для означення певних явищ у сучасному мистецтві. Не булоб нічого злого в тім, якби покликуючись на історичні стилі можна цим було ясно означити відношення сучасного мистецтва до старого т. зв. його споріднення або відмінність від старих історичних стилевих явищ. Ось напр. експресіоністичні течії істнували вже нераз в минулих мистецьких періодах і щойно з такого порівнання можна би довідатись, як основно ріжниться новітній експресіонізм від середньовічного експресіонізму. Як у середньовічному мистецтві експрессія т. зв. метафраза чи тим мистецька метаморфоза дійсности служили певним надприродним цілям — так і в новітньому мистецтві мистецька метаморфоза дійсности стала самоціллю...

Також і у нас принялася ця звичка уживати для означення певних явищ новітнього мистецтва означень історичних стилів, які колись у нас ділали, як нпр. деякі модерністичні течії називають візантинізмом або відродженням візантійського мистецтва.

Можна би це явище відродження традиції освяченого візантійського мистецтва у нас тільки повитати. Булаб це ознака, що відроджується у нас стара мистецька культура, з якої вийшли колись у процесі ріжних національних диференціяцій найліпші витвори духа українського мистецтва. Відповідав би цей процес відродження українського традиційного мистецтва певним глибоко вкоріненим органічним процесам — як вислів загального духового відродження. Українське духове життя моглоб тоді, після очищення з усіх механічно принятих у більшій або меншій мірі інтернаціональних налетілих культурних впливів — звернутися до правдивого, нічим чужим нескаламученого „кастилійського джерела" мистецької творчости. Розуміємо під тим не невільниче наслідування старого, а творчий процес відродження, творчий процес, який на наших землях уже нераз відбувався — як ось нпр. у добі могилянських реформ.

Одначе помиляється той, хто думає, що модерністичне мистецтво і історичний візантійський стиль можна так легко із собою получити. Нема сумніву, що новочасні мистецькі течії можуть послугуватись тою чи іншою сторінкою візантійського мистецтва, певне теж, що інтелектуалістичний спосіб підходу до візантійського мистецтва дозволяє йому „з розпаленим умом, але з серцем холодним як лід" наслідувати твори візантійського мистецтва, але це не буде мати нічого спільного з правдивим відродженням візантійського мистецтва.

Дійсне відродження — себто творчий процес відродження вимагає такого самого горіння, як це, яке зродило колись даний стиль. І з тої простої причини не можна ніяк погодити факту відродження візантійського мистецтва і віддання його рівночасно на послуги пролетарської культури, як це бачимо нпр. в творчости Михайла Бойчука в Радянській Україні. Переймаючи певні формальні проблеми візантійського монументального мистецтва згаданий радянський мистець послуговується ними при розмальовані ліґіпароплаву „Більшовик", розписах Луцьких касарень у Києві, прикрасах до V-того З'їзду Рад, замовлених на запрошення уряду УСРР та ін. — отже при самих працях звязаних з офіціяльною пропаґандою большевицьких ідей. Признаємо як додатне явище, коли бачимо, що Михайло Бойчук запозичає певні формальні проблеми мистецькі з візантійських композицій, але не можемо цього назвати відродженням візантійського мистецтва, бо тіз-тійське мистецтво із своїм релігійно-метафізичним змістом ріжниться так основно від масового ширеня матеріялістичних ідей пролетекультури, що одно з другим ще менше можна погодити, як ворожі стихії в природі. Тому для нас є незрозумілим, як п. Марія Пеньковська в своїй статті „Ярослава Музикова, з нагоди виставки її творів" (Жінка, ч. 24, 1935) твердить, що Бойчукізм „як найвизначніша сучасна українська мистецька течія..." „прагне відродити традиції найкращої доби української пластики — візантійської, яка у нас задержалась понад 6 століть — і приняла своєрідні форми. Ця течія (т. з. Бойчукізм) має найбільше даних і прикмет українських стилевих особливостей, тому безперечно заслуговує на назву школи українського мистецтва. Це поняття (т. з. Бойчукізму) у нас неімовірно викривлене невідповідальними дописувачами з кол школи Новаківського та дилетантами". Так само незрозумілим є погляд авторки згаданої статті, що п. Музикова „не пішла шляхом Бойчука і його школи, хоч взяла багато з мистецької суті української ікони, взагалі-виросла на візантійськім мистецтві, як на одним з більших і глибших мистецтв людства".

Межи модерністичним малярством п. Музикової і мистецтвом візантійським є хоч інша як між „Бойчуізмом" і історичним візантійським мистецтвом, але не менша прогалина. Бо подібно як большевицькі ідеї тяжко погодити із зовсім відмінним по своїй суті візантійським мистецтвом — так і не може бути природного звязку між кінуальсиними корчами і вічно ферментуючим експериментуванням модерністичного інтернаціонального західньоевропейського мистецтва і дозрілим та опертім на маєстатичности форми і змісту візантійськім мистецтві.

Тому треба з великою обережністю ставитися до таких порівнянь. Саме таке неясне перемішування мистецьких понять вносить плутанину.

Та коли йде про дійсне відродження візантійського мистецтва, а не тільки про повеховв-

При грипі

простуді, болі голови і зубів ом'ягшаємо Аспірином краєвої продукції.

ASPIRINA BAYER

Можна дістати у всіх аптиках. Ціна за 6 табл. тепер вже тільки зол. 0·9', на 20 табл. зол. 2·25

ЧИ СПРАВДІ БУЛИ БОЛЬШЕВИЦЬКІ ЛІТАКИ НАД ОКЛЯГОДКОЮ?

ТОКІО, 14. 2. ПАТ. Відпоручник японського міністерства закордонних справ заявив, що у звіті, який він одержав, не було згадки про участь большевицьких літаків у бою під Оклягодкою. Не непокоїть його також вище подана заява з манджурської сторони. На його думку ходить лише про пропагандиву акцію.

БОЛЬШЕВИКИ МАСОВО ВИСЕЛЮЮТЬ ГРОМАДЯН ЯПОНІЇ.

ТОКІО, 14. 2. ПАТ. Агенція Домеі повідомляє: Всім громадянам Японії у Владивостоку большевицька влада відмовила права на дальший побут. Вся японська кольонія, крім урядовців японського консуляту та їх родин, мусить покинути Владивосток до 20. лютого ц. р. Інтервенція японського консуляту була безуспішна. Большевики виселили урядовців філії транспортового т-ва „Кокусаї" з Владивостоку. Урядовці приїхали вже до Японії, бюра товариства у Владивостоці замкнені.

—o—

ЗАМЕРЗЛО 38 ОСІБ.

СТАМБУЛ, 14. 2. ПАТ. Підчас метелиці у Тракії замерзло 38 осіб. На морях Чорнім та Озівськім буревій припинив комунікацію. 6 большевицьких кораблів у небезпеці, три з них буревій жене до берегів Румунії. В Одесі припинили мореплавбу.

Ширіть наш часопис!

80-ліття заслуженого діяча.

Дня 16. ц. м. президент Краєвого Господарського Т-ва „Сільський Господар", о. мітрат *Тит Войнаровський*, кінчить 80 літ свого життя. З цим святом сходиться теж 55-ліття його священства і 20-ліття від часу, коли він уперше став провідником „Сільського Господаря".

Шановний Ювілят уродився 16. лютого 1856. р. в Лацькім Шляхотськім, пов. Товмач, де його батько був священиком. Рідня Ювілята це одна із найстарших українських родів. Один з його предків був найближчим приятелем і дорадником гетьмана Івана Мазепи. Після битви під Полтавою він мусів утікати з Наддніпрянської України і поселився в Галичині. Від нього теж походить рід Ювілята.

Ювілят ходив до гімназії у Станиславові, богословію скінчив у Львові. Потім одружився та висвятився в 1881 р., одначе скоро подовів. Його душпастирську працю в краю памятають наші люди ще дуже добре: перше його душпастирське місце було в Олеші, в р. 1882., в Колодіївці, до 1885. р. (один рік) працює при архикатедральнім храмі св. Юра у Львові, в 1888. р. стає парохом Пнеїв коло Коломиї, в р. 1889. переходить до Топорівець, а в 1890. р. до Балинець, де працює рівно 20 літ — до 1910. року. Цей шлях 30-літньої душпастирської і народньої праці в краю приносить Ювілятові все нові й нові заслуги на народній і церковній ниві, які сьогодні є лавровими листками у вінку його 80-літніх уродин.

В 1910 р. переходить Ювілят до Львова, де стає крилошанином гр.-кат. митрополичої Капітули та адміністратором столових дібр Ексц. Митрополита. В 1929. р. папа надав Ювілятові почесть апостольського протонотаря є мітрату. Таким був досвід шлях праці і заслуг Ювілята на церковному і релігійному полі.

Неоріяні його заслуги для народу на політичному й господарському полі. Мрія його — дати нашому хліборобові освіту і землю. Освіту ширив, де міг: у селах, де душпастирював, були не тільки найкращі читальні та інші народні установи, але й вийшло звідти багато інтелігентів, синів хліборобів, з яких нелин завдячує Ювілятові те, чим сьогодні є. Він помів неодному тілавому хлопцеві вийти в люди, а коли став послом до австрійського парляменту, то без нічиєї просьби віддав усі свої посольські доходи на „Рідну Школу".

В другій ділянці господарській, старався Ювілят перелоєсіи за те, щоб якнайбільше поміщицької землі дісталося в руки наших селян. Ювілят розпаряджував поверх 37.000 моргів дідичівської землі та дав працю й можливість жити коло 10.000 селянським родинам, або навіть замісць фільварків постало стільки селянських господарств, що в них можна б легко сказати 10—15 великих сіл. Та при цьому треба зазначити, що Ювілят старався, щоб це поле було дешеве та щоб селяни не обкладувалися при купні землі.

Але не бракувало Ювілята і при іншій громадській праці: наші господарські установи добре знають його працю, а деякі завдячують йому своє істнування. Тому, коли треба було провідника „Сільському Господареві", то керму взяв у руки Ювілят.

Ювілят має за собою теж чималу наукову діяльність. Зпід його пера вийшла ціла низка праць на господарські теми, не тільки по українськи, але й у інших мовах. У признанні цих наукових заслуг іменувала його почесним доктором економічних наук у 1931. р. Українська Господарська Академія в Полтавах.

На праці і важкому труді пройшло дотеперішнє життя Ювілята. До сьогодні веде він „Сільський Господар", веде великі господарські справи митрополії, цікавиться долею нашого селянства, яка йому була все така близька і дорога. Тож у цей день, коли Президентові-Ювілятові минає 80 літ життя, яке провів і проводить дальше у праці для українських хліборобів, бажаємо йому ще довгих літ життя та дочекати сповнення його молодечих мрій, яких ніколи у свому житті не тратив з очей.

Становище Америки до санкцій.

ВАШИНҐТОН, 14. 2. ПАТ. Держ. секретар Гулл здержався від заяв на тему звіту експертів Ліги Націй, заявляючи, що політику Злучених Держав нераз зясовував. У міродатних колах уважають, що держ. департамент здержиться від якихнебудь кроків, заки конґрес не прийме нового закону про невтральність.

ШУКАЮТЬ ВИХОДУ З КАБІНЕТНОЇ КРІЗИ.

АТЕНИ, 14. 2. ПАТ. Кружляють чутки, що Демерціс радить королеві скликати парлямент, якщоб переговори між лібералами та людовцями не дали успіху. При виборі предсідника парляменту виявилося би відношення сил у ньому.

Жиди готовляться до нового „виходу з Єгипту".

СТ. ЛУЇС, 30. січня. Тут зібралися провідники американського жидівства на конвенцію краєвої ради жидівських федерацій і добродійних фондів. Вони мають переднскутувати справу виходу з Німеччини всіх жидів так, як колись вийшли з Єгипту під проводом Мойсея на 40-літню спитальщину по пустині. Провідники дають цікаві порівняння з біблійним виходом жидів. Тоді треба було мандрувати 40 літ, щоб осягнути свою ціль. Тепер чоловіколюбні жиди в Анґлії й Америці мають приготовати землю для випровадження жидів з Німеччини. Коли цієї землі, фондів не буде, справа жидівська буде потребана. Тому думку розвинув сер Герберт Самюель, що прибув з Анґлії через Ню Йорк. Як обіцяну землю для жидів Самюель вказує знову на Палестину.

Пять людей засудили на смерть.

ХАБАРОВСЬК, 30. січня. Совітський далекосхідній воєнний трибунал засудив на кару смерти пятьох людей, що старалися підготовити дорогу для інтервенції держави Манджу-Ко. Був це японський рінґ, під опікою Японії. Змовники проголошували ідею „справи совітського краю при помочі чужих багнетів". Між засудженими на смерть був і провідник бунтарів, Юрій Семенов, що організував ватагу в Харбіні. Він перейшов совітську границю, щоби підготовити акції. Інших засудили за знищення залізничих рейків та виконування інших актів саботажу.

Довкруги розвязання „Аксіон Франсез".

РЕВІЗІЇ Й АРЕШТУВАННЯ СЕРЕД ПРАВИЦІ.

ПАРИЖ, 14. 2. ПАТ. Слідство почалось. У редакції щоденника „Аксіон Франсез" перевели ревізію, що тревала від год. 17.45 до 23. Кабінет Льва Доде опечатали; він сам з частиною членів редакції вийшов перед кінцем ревізії. Начальний редактор Моріс Пюжо заявив, що документи, які забрала поліція, безвартісні, бо довірочні находяться у безпечному місці. Протоколу ревізії не підписав, протестуючи проти „замку на свободу преси". Нинішнє число „Аксіон Франсез" появилося нормально. Поголоски про ревізію у помешканнях Морра та Доде виявилися неправдивими, арештою не виключене, що вони відбудуться знові.

ЛІВІ ГУЛЯЮТЬ БЕЗКАРНО.

ПАРИЖ, 14. 2. ПАТ. Вчора вечором вдерлося до домівки „Аксіон Франсез" коло 20 членів „Людового Фронту"; між ними та присутніми націоналістами прийшло до бійки. Поліція нікого не арештувала.

Чи розвязання „Аксіон Франсез", організації сильної та впливової, промине без наслідків? Здається, що Франція входить у період затяжних внутрішніх ускладнень.

не запозичування з тої чи іншої сторінки візантійського мистецтва і зужиткування її для цілей тому мистецтву протилежних — то на нашу думку найглибше його відчув досі незрівняний Петро Холодний в його монументальних творах, фресках та іконах каплиці Богословської Академії, вітражах та малюнках Волоської церкви у Львові та інших подібних працях. Ці його твори вказують на те, що його можна сміло зачислити до перших дійсних обновників візантійського стилю у нас. Його безперечна історична заслуга лежить саме в тім, що у нього зміст і форма візантійського мистецтва віддані на зображення того, чому ввесь час служило історичне візантійське мистецтво, а саме на передачу певних незмінних вічних правд метафізичного порядку обявлених релігією. Тільки в часах загального занепаду може зродитися думка, що можна ту чи іншу мистецьку течію без її глибокого відчування та розуміння перенести. Але правдиве мистецтво не є блискучою поверхнею річей, а є відчуванням суттєвости річей, тому вимагає передачі суцільної людини. Нині особливо вимагає воно повного відродження людини. Без цього відродження і без органічного пережиття (історично і природно даного цій людині) світогляду не можна уявити собі теж відродження старого традиційного візантійського мистецтва в новітній добі. Не можна бути з одного боку інтернаціональним модерністом або інтернаціональним прихильником протикультури і рівночасно відроджувати візантійське мистецтво, бо одно виключає рішуче друге.

Можемо тут покликатись на влучний вислів англійського естета-фільософа Джона Рескіна: „Дійсно досконале мистецтво є те, яке йде з серця і обіймає всі шляхотні настрої, до яких долучується хоч підпорядкований серцю розум: — хоч підпорядкована серцю і розумові людська рука і в той спосіб виявляє з себе і проявляє собою цілу людину".

При першій чарці півця, при другій лев, при третій свиня. — (Талмуд).

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

Еміґраційні справи.

ВІЗИ ДЛЯ РОДИН, ЩО ІДУТЬ ДО АРГЕНТИНИ НА ОСНОВІ ПОКАЗОВИХ СУМ.

Генеральний аргентинський консулят у Варшаві у згідині з Е. С. основу, на якій будуть видавані візи хліборобським рідним, які ідуть до Аргентини на основі показової готівки (1.500 паперових пезів). Згідно з арт. 4. аргентинського іміґраційного декрету до родин можуть бути зачислені рідні брати й сестри до 21 р. життя, головн родин або їх жінки. Ті особи можуть дістати візи на виїзд до Аргентини без обовязку виказуватись окремими сумами на показ. Зате мусять мати відповідні документи, що давали б певний доказ їх споріднення. Хлібороби понад 21 літ мусять виказатись готівкою. Точні пояснення можна дістати безплатно в Е. Домі у Львові, вул. Вишневецьких ч. 4.

ПОДІЛ ТЕРИТОРІЯЛЬНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НІМЕЦЬКИХ КОНСУЛЯТІВ У ПОЛЬЩІ.

Особи, що живуть на терені воєвідств: варшавського, люблинського, поліського, волинського, новгородського і виленського, дістають візи в німецькім консуляті у Варшаві. Особи, що живуть у воєвідствах: львівськім, станиславівськім і тернопільськім, дістають візи в німецькім консуляті у Кракові. Хто має поіменне візування і контракт праці на виїзд до Німеччини, повинен звернутися по ближчі пояснення до Е. Дому, Львів, вул. Вишневецьких 4.

НОВИНКИ.

— **Футра, всілякого рода, найвибагливіші, получає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п.** Телефон 254-46. 10 108—?

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем порутає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 15-115

— **Концес. Курси косметичні Стефанії Гаврисевич під проводом д-ра Е. Дурделян та д-ра Кемії косметичні. Львів, вул. Коперника 42а, тел. 272-18.** Вписи приймаємо щоденно. Початок викладів 15 лютого. Проспекти на бажання висилає Дирекція. 1054 10—10

— **Піврічні пописи елевів Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка** у Львові відбудуться в днях 17 лютого (понеділок) в год. 17-тій в малій салі Муз. Тов-а (нищі і середні роки), 20. лютого в год. 20-тій у великій салі Муз. Т-ва (вищі роки і концертовий курс) і 24 лютого в год. 19-тій в малій салі Муз. Тов-а (середні роки). Вступ вільний. Програмка 50 сот. Пописи елевів кляс ритмічної гімнастики і мистецької деклямації відбудуться з початком березня.

— **Відкриття посмертної вистави Ол. Новаківського** відбудеться в неділю 16. ц. м. в салях Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка. Початок: год. 12 вполудне.

— **„Східні й західні впливи в українській Церкві".** Виклад на цю тему виголосить проф. д-р Микола Чубатий у неділю 16. ц. м. в салі „Української Бесіди" у Львові, Рутовського 22. Початок в год. 6. веч.

— **Академічні Вечорі в Дрогобичі.** На взірець львівських „Академічних Вечорів" зорганізували ос. Василіяни в Дрогобичі прилюдні виклади. В неділю 16. ц. м. відбудеться виклад про зміна стигматизації у Насті Волошин. Предлеґент о. д-р Г. Костельник зі Львова.

— **Театр „Колісею".** В суботу, 15. ц. м. відбудеться в театрі „Колісею" (вул. Сонішна 25) вистава з виставленням фільми „Сотник Сереллі і син". Після фільми український народний театр під проводом М. Комаровського відіграє народню оперету „Запоріжський скарб". Співи: хорові, сольові, дуети, українські і циганські танки. Крім того хор „Евгена". Початок: год. 11.30 передпол.

— **Засідання Комісії Мови при НТШ.** відбудеться в понеділок, 17. лютого ц. р., в год. 6 веч., у бібліотеці Т-ва.

— **Дирекція міського музею артистичного промислу** у Львові повідомляє, що для вигоди публики бібліотека музею від 17. ц. м. отворена в понеділки, середи і пятниці від год. 18 до 20.

— **17 тисяч учителів без посади.** Підчас дебати над буджетом міністерства освіти в сенатській комісії буджетовій сен. Бечкович ствердив у своїм рефераті, що в Польщі коло 17 тисяч учителів шукає без успіху посади, а поверх 2 тисячі учительських практикантів, що працюють безплатно у шкільництві, чекають на авансс.

— **Нещасливий скок.** На Погулянці на лещетарській скічні впав нещасливо студент політехніки Збігнев Секула та заломив собі череп. Відвезли його до шпиталю.

ПЕРШИЙ ПОПУЛЯРНИЙ САМОХІД, СЕРІЯМИ БУДОВАНИЙ В ПОЛЬЩІ

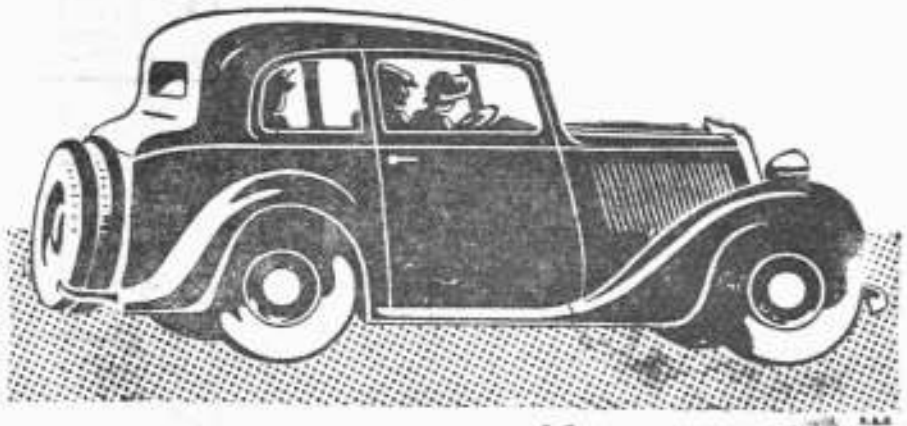

НОВИЙ
POLSKI FIAT
508

КОМПЛЕТНИЙ 4-о ОСОБОВИЙ САМОХІД, З ДВОМА ЗАПАСОВИМИ КОЛЕСАМИ, ПОКАЖЧИКАМИ НАПРЯМКУ, З УДАРНИКАМИ Й ПРИЛАДДЯМ.

зол. 5.400·— 90

Безпека — сталева каросерія з шибами, що не товчуться, гидравлічні гальми, знамените пристосування до всіляких доріг.
Ощадність — низька ціна купна, мале зужиття бензини, дешеві опони та запасові частини.
Комфорт — легко йде при кожній скорости, знамениті ресори, вигідна каросерія з приміщенням на багаж.

POLSKI FIAT

ПРОДУКЦІЯ 1936 Р. ДЕРЖАВНИХ ЗАВЕДЕНЬ ІНЖЕНЕРІЇ В ВАРШАВІ.
ПРЕДСТАВНИЦТВО НА ЛЬВІВ: „АТІС", СП. З ОБМ. ВІДП., ПЛ. МАРІЙСЬКА 5.

Пленарне засідання сойму.

Прем. Косцляковський говоритиме про українські справи.

У понеділок 17. лютого ц. р. починається пленарне засідання сойму, який радитиме над буджетом. Ґенеральну дискусію попередить прем. Косцялковський, який виголосить експозе. Кружляють поголоски, що прем. Косцялковський говоритиме в експозе теж про українські справи. Крім того підчас дискусії промовлятиме міністер освіти проф. Свєнтославський і міністер внутрішніх справ Рачкевич.

— **Поліційні радіостації.** Поліційні команди у всіх більших містах Польщі дістануть власні висильні радіостації, що будуть надавати поліційні комунікати про злочинців, про особи, що загинули і т. п. Першу таку радіостацію отворили в Новогрудку.

— **Громадський уряд перед судом.** Карний трибунал у Львові розглядає справу двох б. війтів громади Лисячі Ями пов. Любачів, Йосифа Янчури, обвинуваченого в спроневіренні 1000 зол. Франца Хоми, що спроневірив 100 зол. Крім того відповідає писар тієї громади Франц Малецький за спроневірення 400 зол.

— **Пожежа в Жабю.** В Жабю, в середині міста, вибухла в ночі на 14 ц. м. велика пожежа. Згорів дім Скарбківської фундації і готель Ґертнера. Гуцульську збірку Ґертнера, що має велику музейну вартість, урятовано. Ратункову акцією кермував косівський староста, що явився на місці пожежі. Втрати обчислюють на 20 тисяч зол.

— **Краєва хроніка.** В Заліщиках арештовано б. голову кооперативи варшавської електрівні, Літмановича, що допустився ріжних грошевих зловживань на 200 тисяч зол. У Заліщиках фіґурував під фальшивим прізвищем „ґрафа Кристофорського". — В Коростові біля Сколього померла нагло 21-літна Марія Свистун серед проявів отроєння. Справою занялася поліція. — У Млинівці біля нової торговиці в Станиславові знайшли тіло якоїсь молодої жінки, мабуть жидівки. — В Бориславці коло Добромиля 85-літний Михайло Труш убив сокирою 45-літного зятя Павла Труша, що підчас сварки стрілив з револьвера до нього і його сина. — В помешканні лісничого Єрмія Шкварка коло Надвірної шестилітній син Петро бавився набитим револьвером і вбив свого 5-літнього брата Павла. З цього самого револьвера з необережности застрілилася дружина Шкварка Степанія.

— **Стійковий застрілив авантурника.** В нічній каварні Кавфберґа в Бориславі прийшло до бійки, в якій Маріян Форемний, знаний авантурник, пробив ножем Казимира Шуста, а згодом кинувся на якогось Бека. Повідомлення поліція вислала стійкового. Форемний вдарив стійкового кулаком у груди, так що він упав на землю. Тоді бандит кинувся на поліциста і хотів його розоброїти. Щоби його випередити, стійковий добув револьвер з футералу і стрілом у черево повалив Форемного на землю. Ранений помер незабаром.

— **З Польщі.** В Білгораю засуджено на смерть 22-літного Валента Поста за грабункове вбивство. Підчас проголошення присуду Пост ухопив зі стола металевий хрест і кинувся на судію, так що аж шістьох поліцаїв мусіли його втихомирювати і звязаного відставити до вязниці. — У Сосновці арештовано Александра Яцінського за спроневірення 121 тисяч зол. на школу копальняного т-ва. — В Люблині застрілився 52-літний Адам Зєвіша, секретар окружного суду. — Військовий суд у Кракові засудив пор. Ґжеґоржа на 10 літ вязниці за застрілення помотонового Хоміка в Рибнику.

— **Крематорії в Чехословаччині.** З початком цього року було в Чехословаччині 12 крематорій і 110 цвинтарів з урнами. Число цих цвинтарів зросло минулого року на 8. Про будову нових крематорій стараються Братислава, Семісті, Трутнів і Куклени. Від 1918 р. спалено і поховано в урнах у Чехословаччині 58.941 трупів, з того в одній Празі 28.878. На основі европейської статистики між 15 державами, що ввели у себе крематорії, Чехословаччина щодо чи-

Кіно Елдорадо

Чи памятаєте останню креацію Марти Еггерт в „Недокінченій Симфонії"? Нині нова небувала фільма на тлі Відня і театру в Леопольдштадт повна розмаху і радости життя п. н.

КАРІЄРА

в гол. ролі Марта Еггерт

Лео Слезак і інш. — Веселя гра. Чудові пісоньки. фільма яку кожний повинен побачити. 112

Кіно Елдорадо

сла спасених небіжчиків займає четверте місце після Швайцарії, Англії і Німеччини. У вересні має бути в Празі міжнародній конгрес крематорійного руху.

— **Большевицька господарка.** В київському суді розпочався процес 21 осіб, обвинувачених у зловживаннях на шкоду українського представництва „Союзбумзбуту" (трест державного приділу паперу). Директор тресту і його помічники за хабарі продали велику скількість паперу. Справу викрив комісаріят внутрішніх справ.

— **Українські і російські міста в Америці.** „Новое Русское Слово", що виходить в Америці, подає спис міст, що мають російські імена. Каже, що перепис із 1840-го року виказав два міста з іменем „Москва", чотири „Петербурги" і дві „Росії". А тепер є імя „Петербург" у 17 стейтах, „Москва" 12, „Олеса" 11, „Волга" 4, „Кремль" у 3. У стейтах Пенсильванія й Ню-Йорк є міста названі в честь російського місіонаря Дмитра Голіцина. В Норт Дакоті раскольники із таращанського уїзду, київської губернії, прибувши до Америки, заложили міста „Київ", „Україна" і „Руссе". У Саут Дакоті назвали одно містечко „Толстой", друге „Мазепа". В Тексасі є містечко „Чита" і „Добровольський", в Колорадо „Казань", в Монтані „Русь", в Індіяні „Сибір", у південній Керолайні „Лугов" у Вест Вирджінії „Цар" та „Іван". „Іван" находиться теж у Кентоки, Арканзо, Луїзіяні і Тексасі. В стейті Місісіпі є „Севостополь", а в Мизурі „Московські Мельниці". „Русское Слово" каже, що це далеко не всі імена, а всіх є біля 70. От недалеко Ню-Йорку є колонія „Чураївка", у стайті Конетикат. З наведених назв легко впізнати імена українські, як „Київ", „Мазепа", „Україна" або хочби й „Русь". Знаємо, що є в Америці чотири містечка з іменем „Мазепа", а в стейті Ню Джерзі є зареєстрована в мапі місцевість „Нова Україна" недалеко Плейнфілд.

НЕ НАДУМУВАТИСЬ!

Залишена з випродажі обув і панчохи **Дель-Ка**

Є ЗА БЕЗЦІН — ТОМУ КУПИ ЇХ НЕГАЙНО!

— **Лік проти болю зубів.** Д-р Лерой Гартман, професор дентистичного інституту при Коломбійському університеті, винайшов перед кількома місяцями лік для усунення болю зубів при перченні задля заложення пльомби. На зібранні дентистів він добровільно подав світові до відома формулу, як цей лік робити, і не зажадав ніякої заплати. Він сказав теж, що одно велике дрогерійне підприємство вже почало виробляти цей лік для розпродажі між дентистів по ціні 75 ц. за фляшечку завбільшки пів унції. Колиб д-р Гартман був опатентував цей лік, він був би вдвоє дорожчий. Дентисти зібралися були в готелі Камодор у Ню Йорку на обід в честь винахідника і кинулися товпою до найближчої аптики, щоб там дістати безплатно формулу ліку, написану на мімеографі. Там теж були подані вказівки, як цей лік уживати. — „Оце мій причинок для добра людства" — сказав д-р Гартман при кінці своєї промови в часі обіду. Тепер нюйорські газети друкують формулу на виріб Гартманового ліку. Вона така (для важення): Тимоль півтора частини, етильний алькоголь 1 частина, сірчаний етер 2 частині. У приписах, як уживати, видко, що лише фаховий лікар може собі дати раду з нововинайденим ліком.

— **Большевики танцюють.** Більшість фабричних клюбів у Ленінграді створили окремі школи танців для своїх членів. Як повідомляють „Известия", ті школи покінчило 6.600 робітників і робітниць.

— **Жахлива залізнича катастрофа.** Біля станції Ленпрухова в Болгарії зударилися два мішані потяги, при чому згинуло кільканацять осіб, а кільканацять було ранених. Обі паровози і 35 вагонів особових і вантажних розбилися в дрізки. Деякі вагони вбилися в себе, так що треба було їх розбивати молотами і пилами, щоб ратувати пасажирів, які ще жили. Причиною катастрофи була сніговія, серед якої оба машиністи не бачили сигналів і потяги наїхали на себе в повному бігу.

— **35 літ серед ескімосів.** До Галіфаксу в Новій Шкотії приїхав о. Жілар, місіонар чину ОО. Обмаїв, проживши 35 літ серед ескімосів як лікар ескімоської церкви, висунений найдальше на північ. Він родом із Квебеку і приїхав до Канади, щоби лікуватися на очи. Подужавши, вернеться назад до своєї ескімоської парохії.

— **Великі банкові зловживання.** У Скандинавському Банку в Буенос Айрес викрито зловживання на 1 мілїон 300 тисяч піястрів. Арештовано директора банку, шведа Снобома і двох урядовців. Ошукавства роблено при помочи фальшивих чеків.

— **Після 20-літньої неволі.** До Брашова в Румунії повернув недавно колишній російський полонений, Г. Істраті. Він побожно перехрестився, коли знайшовся на рідній землі, далеко від большевицького „раю". Оповідає, що в совітській Росії панує велика нужда та що тільки за старанним румунського посла в Москві вдалося йому звідтіля втекти.

— **Зліквідували комуністичну академію.** Совітська преса повідомляє, що на раді народніх комісарів і центрального виконного комітету, принято таке рішення: Беручи під увагу недоцільність одночасного істнування двох академій, а саме академії наук і комуністичної, та маючи на меті обєднання в одному державному осередку наукових діячів, признає доцільним зліквідувати комуністичну академію і переказати цю установу зі всіми працівниками академії Наук СССР.

— **В 10-ліття безбожницького союзу.** В союзі безбожників у Москві відбулася 7. ц. м. парада, на якій стверджено, що союз має 7 мілїонів членів, які працюють по ріжних фабриках, заведениях, колхозах і совхозах. На весну 1935 р. в одній тільки Україні безбожники виголосили 5.775 відчитів, подорожуючи святкування Великодня.

— **Згоріло поверх 150 людей.** В бараках для бездомних у Тієнтсіні вибухла велика пожежа. При сильному вітрі вогонь поширився так швидко, що пожежна сторожа була безсильна, тимбільше, що не було води. Під згарищами знайшли поверх 150 трупів. Бараки побудовано коштом китайських добродійних товариств.

— **Корабель в небезпеці.** Радіостанція у Вашингтоні перехопила сигнали С.О.С., що походили з британського корабля „Трелісік" з залогою 27 людей. Корабель, що кликав негайної помочі, плив із Сіяєл до Ванкуверу і находиться 244 миль від устя ріки Колюмбія. Вислано на поміч ратунковий корабель, але треба довшого часу, щоби дістатися на місце катастрофи.

— **Летунські катастрофи.** Біля Молодецкого на Сколмачині зударилися підчас нічного лету два військові літаки і впали на землю. Погибли два пільоти і два обсерватори. Один летун скочив з легкопадом, але за пізно, бо легкопад не отворився.

— **Американський уряд добре платить за умову працю.** Американські письменники, які не могли знайти праці, дістають по одному долярові за одно слово при писанні книжки з списом Злучених Держав. Це буде праця в шістьох томах і має обняти всі стейти та міста. Буде це перший систематичний провідник по Америці. Його редагує 5.000 письменників, стенографів, фотографів і інших технічних помічників. Щоби їх заплатити, видано досі 2.689.000 дол. Ціла культурна програма федерального уряду буде коштувати 20 міл. дол. У „Провіднику" стейт може дістати найбільше 175.000 слів, а найменше 25.000 слів. Одначе кілько слів кожний стейт дістане в книжці, це тайна. Письменники присилають обемисті матеріяли з кожного стейту, але всі матеріяли не увійдуть у книжку. Та вони не будуть змарновані, а відіслані кожному стейтові для відповідного використання.

— **Ріжні вістки.** Румунська шкільна влада заборонила учням і студентам носити відзнаки політичних партій. — В Японії зударився трамвай зі самоходом пожежної сторожі, при чому 16 пожежників утратило життя. — Підчас пожежі готелю у Лексвуд, стейт Ню Джерзі, згоріло 20 гостей, а багато попеклося або потовклося, вискакуючи з вікон. — У південній Бразилії шириться пошесть незнаної недуги, на яку люди вмирають до кількох годин. Досі вмерло коло 1000 осіб. — Підчас останньої бурі на Адрійському морі затонуло 10 рибацьких суден з залогою 28 людей. — В Констанці арештовано торговця жінками Авраама Фінкельштайна, що висилав які 16-літні дівчини з Фокшан до Мальти.

— **Вечір народньої ноші.** У вчор. описі вечора народ. ноші зайшло через недогляд коректора кілька прикрих помилок, які отсим справляємо. Другу групу зі строями з Борщівщини, Заліщиччини, Скалатщини, Тернопільщини і т. д. творили строї з **придністрянського** (зложено: придністрянського) Поділля. — Четверту ґрупу становили одяги лемківські, з Яворівщини, **Перемишлини** (зложено: Перемишлянщини), міщанські одяги з Угнова й Болехова, пара молодят з Городка й ін. — У складі жюрі була не п-і Я. Мудрикова, а п-і **Я. Музикова.** — Зослугу в організації вечора знали, крім вичисленних, ще дві пані, що випали в нашому звідомленні: **Велигорська з Яворова й Е. Дудова з Висової.** — Сільське весілля з **Лисятич** привезла п-і **Анна Бісик.** — Поводив точки програми м-р **Герасимчук,** сільське весілля — **сел. Фель Стецура з Лисятич.**

Повідомляємо П. Т. Гостей і Симпатиків **ресторану** бл. п. Мами **Софії Ґродецької, вул. 3. Мая 16**

що надалі провадимо цей льокаль в дусі бл. п. Мами і вдоволяємо П. Т. Гостей смачною і гиґієнічною кухнею. Просимо й далі нас відвідувати. **Сини.**

444 1-2

З кіна.

КІНО „АТЛЯНТИК": „ВСЕ МІСТО ГОВОРИТЬ ПРО ЦЕ".

Кримінальна фільма з новим характеристичним актором Робінсоном, відомим нам із „Тигра Пацифіку". Дотеп її у тому, що дрібний, скромний, затурканий урядовець зовсім подібний до стрічного бандита, за яким шукає віддавна поліція. Ясно, що той самий артист грає обі ролі, ролі несміливого, другий — занадто сміливого. Бандит відшукує свого двійника і мучитиме його, під загрозою смерти. Той сарака не може його побутись і не має відваги звернутись за допомогою поліції. Поліція не може дати собі ради із двійниками, вони переплутує і з цього виходять жахливі ситуації, непозбавлені гумору.

ДИВОГЛЯДИ.

9-ЛІТНЯ ДІВЧИНКА ШАХІСТКОЮ.

Великий льондонський клюб „Парковна" порґанізував великі шахові змагання для молоді. Участь можуть брати тільки ті, що не скінчили 21. р. життя, без огляду на національність. Грають тільки добрі шахісти і справжні грачі, старші масово приглядаються змаганням. Фахівці стверджують, що 9-літня дівчинка Елаїн Савндерс уміє робити такі ходи, що старших фахових грачів молоду дивують своєю сміливістю.

МАШИНА, ЩО ЗАСТУПАЄ ЛЕКТОРРА.

Від 23 літ істнує у світі машина, якою ми можемо користуватись тільки тому, що вона занадто дорога до буденного вжитку. Поставши перед нею лист або книжку і вона відчитує наголос текст. Люди сліпі або що недужають на очі не потребують мати платного лектора, бо таким лектором стала машина.

Спорт.

ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КУРС.

Лещетарський курс для початкуючих: друга лекція відбудеться в суботу 15. II. Чергові в понеділок 17. II. та у второк 18. II. Початок в год. 15. Збірка учасників на Кіселині (останній перестанок 4).

СОКІЛЬСЬКА ПРОГУЛЬКА ДО ПІДБОРЕЦЬ.

В неділю 16. II. відбудеться сокільська прогулька до Підборець через Чортівську Скалу. Збірка учасників прогульки в домівці Сокола IV. при вул. Круперській ч. 15 в год. 10. На прогульку взяти зі собою харч на цілий день.

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ СОКОЛІВ.

В неділю 23. II. відбудуться лещетарські змагання соколів усіх гнізд у плоскому бігу.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

Погонь I. — Україна I.

В неділю 16. лютого ц. р. відбудуться гаківкові змагання між Україною і Погонею на гриці Погоні при вул. Шимоновича. Початок: год. 7. вечором.

КАЛЕНДАРЕЦЬ МІЖНАРОДНІХ ЗМАГАНЬ КОПАНОГО МЯЧА.

У 1936 р. відбудуться такі міждержавні змагання в копаному мячі: **Лютий:** 16. Бельгія — Польща і Люксембург — Бельгія Б.; 23. Еспанія — Німеччина; 27. Португалія — Німеччина. **Березень:** 8. Франція — Бельгія, 15. Швайцарія Б. — Люксембург і Мадярщина — Німеччина; 17. Ірляндія — Швайцарія; 22. Австрія — Чехословаччина; 29. Голяндія — Бельгія. **Квітень:** 4. Англія —

В 4. роковини смерти
бл. п. ТЕОДОРА ФЕДОРЧАКА,
б. члена УГА, учителя Р. Ш.
відправиться
БОГОСЛУЖЕННЯ З ПАНАХИДОЮ
в церкві св. Юра дня 16. лютого
в 12. год. 439

Шотляндія; 5. Швайцарія — Італія та Австрія — Мадярщина; 26. Чехословаччина — Зспанія. **Травень:** 3. Швайцарія — Еспанія і Бельгія — Голяндія; 9. Австрія — Англія; 24. Швайцарія — Бельгія. **Червень:** 14. Данія — Швеція; 18. Норвегія — Швайцарія; 21. Швеція — Швайцарія. **Липень:** 5. Швеція — Норвегія. **Серпень:** 3.—15. Олімпійські мичені змагання у Берліні. **Вересень:** 6. Норвегія — Фінляндія; 20. Норвегія — Данія; 27. Фінляндія — Швеція і Чехословаччина — Німеччина. **Жовтень:** 4. Фінляндія — Данія; 25. Чехословаччина — Мадярщина. **Листопад:** 8. Швайцарія — Австрія.

ДЕЩО ПРО ФІНАНСИ ПРАСЬКОЇ „СПАРТИ".

Доходи праської „Спарти" дійшли минулого року до 2.436.000 кч. З цієї суми половина припадає на змагання за чашу середущої Европи. Видатки на грачів і тренерів зїли 489.000 кч., міські і спортові власти забрали 750.000 кч. Найбільший дохід мала „Спарта" зі змагань за чашу середущої Европи, бо 672.000 кч. На цих змаганнях було 54.400 платних видців.

IV. ЗИМОВІ ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИЩА.

НОРВЕЖЕЦЬ ГАҐЕН МИСТЦЕМ У СКЛАДАНІМ БІГУ.

У четвер 13. лютого ц. р. складаний біг і гаківкові змагання Німеччина — Канада приковували найбільше увагу видців. Тому до Ґарміш-Партенкірхен приїхало надзвичайними поїздами коло 80.000 осіб і канц. Гітлер, якого публика витала і прощала з ентузіязмом. Хоч була маса народу, скрізь панував взірцевий лад. Погода була прегарна.

По декількох пробних скоках почався конкурс. Найбільше зацікавлення викликали норвежці, які попереднього дня добули перші місця в бігу на 18 км. Всі змагуни скакали дуже обережно. Німець Айзгрубер скочив на 51.5 метра, поляк Марусаж — на 46 м. Дуже гарно скакали шведи Люндґрен і Гедерсон. У другій серії чехословацець Мобретен скочив 52 м., норвежець Бродгаль — 47 м., фінляндець Вальонен — 54 м, і установив рекорд конкурсу. Норвежець Гаґен скочив 46 м. і зайняв перше місце у складанім бігу. Норвежець Естеркльойфт мав 48 м., тал. Вуеріг, що скочив 48 м. у першій серії відступив від конкурсу. За ним пішов американець Сейтр, що скочив на 53 м. і впав. Поляк Марусаж скочив 50 м. **Титул олімпійського мистця у складанім бігу здобув норвежець Одбоєрн Гаґен з нотою 430.3 пунктів.** Два дальші місця теж заняли норвежці: 2) Гофебакен 419.8; 3) Бродгаль 408.1; 4) фінляндець Вальонен 401.2; 5) чех Сімунек 394.8.

Клясифікація скоків.

У конкурсі скоків переміг фінляндець **Вальонен і то** не лише довжиною але теж стилем. Його нота 229.6 скоки 52 і 54.5 м.; 2) Айзгрубер (Німеччина) 2'2,1, 51 і 49 м., 3) Ст. Марусаж (Польща) 208.9, 51 і 50 м., 4) Дельгарт (Австрія) 207.4, 48 і 49,5 м., 5) Мурама (Фінляндія) 205.0, 49 і 48 м.

ПЕРЕД ФІНАЛЬНИМИ ГАКІВКОВИМИ ЗМАГАННЯМИ

В середу вечором відбулись гаківкові змагання між дружинами:

НІМЕЧЧИНА — АНГЛІЯ 1:1 (0:0, 0:1, 1:0, 0:0, 0:0). *Після перемоги англійців над канадійцями* ніхто навіть не здогадувався, що німецька дружина зможе боротись з таким зазяттям. Тому що в нормальному часі ні одна дружина не могла вирішити перемоги у свою користь, змагання продовжено тричі по 10 хвилин, але всеж таки ніодна дружина не могла похвалитись новими воротами. Це були найкращі змагання за ввесь час гаківкових змагань.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ — АВСТРІЯ 1:0 (0:0, 1:0, 0:0) Змагання відбулися в год. 11:0 вечором. Гра була дуже гостра. Змаганням приглядалось 6 тисяч видців.

У четвер 13. лютого ц. р. відбулися ще такі гаківкові змагання:

КАНАДА — НІМЕЧЧИНА 6:2 (1:0, 3:0, 2:2). Ці змагання викликали велике зацікавлення. Хоч усі сподівались, що німецька репрезентація програє, всеж таки ніхто не здогадувався, що аж у такому великому відношенні.

ШВЕЦІЯ—ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ 1:2 (0:0, 1:1, 0:2). Останні півфінальні змагання закінчились перемогою Америки.

До фіналу входить остаточно: Анґлія, Канада, Злучені Держави і Чехословаччина

СОВҐАРСТВО.

Підчас конкурсу скоків на ледовім стадіоні йшли гаківкові змагання, а на Рісерзее відбувся третій з черги совгарський біг на 1.500 м. В цьому бігу переміг норвежець **Матізен, добуваючи титул олімпійського мистця.** Матізен перебіг у часі 2 хвилини і 19,2 сек.

Друге місце зайняв Балмгруд (норв.) 2.20, 3) Васенюс (фінл.) 3,20.9; 4) Фрейзінґер (амер.) 2,21.3; 5) Штіль (австр.) 2,21.6; 6) Вазулек (австр.) 2.22.2.

МИСТЕЦТВО ФІҐУРОВОЇ ІЗДИ.

В приявности канц. Гітлера і мін. Ґебельса розіграли конкурс у фіґуровій їзді на совгах паровим. Несподіваною припав титул мистця парі **Гербер-Баер.**

Конкурсові приглядалися непрогляди маси видців. Висліди конкурсу такі: 1) **Гербер-Баер;** 2) Позен Ж. і Позен Ф. 3) Роттер і Соляш; 4) рідня Секреніці; 5) Уільсон і Гіль; 6) Бертран і Гал; 7) рідня Клайф

Геморої́ди
є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути ті дошкульні недомагання. При геморої́дах вживаємо
Чопків
Anusol
„Goedecke"
ДІСТАНЕТЕ В АПТИКАХ
12 чопків 5 зол. - 6 чопків 9 зол.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Одна подія та один здогад.

Як відомо, відбуваються тепер Зимові Олімпійські Ігрища в Ґарміш-Партенкірхен (чи можна вибрати лежчу назву для чужинців!). Зїхалися там усі народи світа, що мають і державні і спортові аспірації. Поїхала там і польська репрезентація а між нею і гаківкарі з п. Тупальським як опікуном, дорадчиком, чи контрольором.

Перед двома днями відголосив нам „Експрес Вечорни" рубець заслони, що закриває ґіжевські кулісм, такою вісткою:

„Після матчу з одною з чужих дружин п. Тупальський сказав: „Ви мусіли програти, бо вони були ліпші". На це один з грачів обернувся :... Коли поліцієнт підвіс п. Тупальського з землі..."

Знаю, що бувають ріжні непорозуміння в ріжних спортових товариствах і що ті непорозуміння бувають ріжно залагоджувані. Не про те йде. Я був би навіть не займався тією справою, якби не цікавість. Звичайна національна цікавість українця: як виглядалоб те все, колиб український опікун сказав ті самі слова українській дружині.

Думаю, що ціла сцена виглядалаб зовсім інакше.

Уявім собі:

Побита українська дружина приходить до шатні. Вже здалека чути гармідер на тему хто завинив.

— Як би ти був тримався лівого крила...

— А ти не гонив весь час по правім...

— А ти робив те, що треба...

— Я не робив?!

— І я робив. А ти кажеш, що ні!?..

На те опікун:

— Панове! Що тут багато балакати: Ви програли, бо тамті були ліпші

Тоді... Що сталось би тоді?

Думаю, що тоді всі поспускалиб голови і носи та признаниб одноголосно: „Правда"!"

Але це тільки в першій хвилині. Бо потім усі, разом з опікуном, дійшлиб до переконання, що завинив суддя.

— Кривив вас на кожнім кроці! Якби не він, то ми би...

І так воно прийшлоб до краю і так булоб зафіксоване в спортових анналах.

В першім образку — брак критицизму, який можна помітити не тільки в спорті, в другім — за великий критицизм, що вкінці переливається на якусь „антанту".

Котрий з тих способів ліпший — нехай рішають люди. Думаю, що ніодин не надається до наслідування, зате хто знає, чи не можнаб з тих способів скомбінувати третій — опустивши кулачні арґументи і „антанту".

Галактіон Чіжа.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ORIENS. Dwumiesięcznik, poświęcony sprawom religijnym Wschodu.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ gminy król. stol. miasta Lwowa. Lwów, 1. lutego 1936. R. V, № 3.

WIERCHY, rocznik poświęcony górom i góralszczyźnie. Rocznik trzynasty. Kraków 1935. Nakładem Pol. Towarzystwa Tatrzańskiego w Krakowie.

PŁOMYK, tygodnik dla dzieci i młodzieży. Warszawa, 10. lutego 1936. R. 20, № 22.

MAŁY PŁOMYCZEK, tygodnik dla dzieci szkół miejskich i wiejskich. Warszawa, 10. lutego 1936

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Тустановичі.

15. II. „Дівча з Маслосоюзу".
16. II. „Отаман Піся".
17. II. „Лев з Абісинії".
18. II. „Гори говорять".

Великий Міський Театр.

Субота, 15. лютого в год. 8. веч. „Малюк Батерфлай".

Неділя, 16. лютого год. 3.30 „Ніччо обіти"; год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Ґинт".

Понеділок, 17. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Ґинт".

Вівторок, 18. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіка пані ґенералової".

Середа, 19. II. год. 8.15 веч. виступ Ганни Ордонівни і Ігор Сима.

Театр Різнородностей.

Субота, 15. лютого год. 8. веч. „Графіка пані ґенералової" кон. Буш-Фекете.

Неділя, 16. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіка пані ґенералової".

Понеділок, 17. II. година 8. веч. Аб. 11. „Графіка пані ґенералової"

Вівторок, 18. II. нечинний.

Середа, 18 II. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіка пані ґенералової".

Кіна.

АПОЛЬО: „Каріера" з Мартою Еґерт.

АТЛЯНТИК: „Все місто говорить про не".

ВАНДА: „Шпіон ч. 13", „Чар віденського вальса".

ҐРАЖИНА: „Кохаю всі жінки" (Ґ. Кевура).

КАСІНО: „Мельодія великого міста".

КОЛЕЙ: „Каштан Сореаль і син", ревія „Усмх Колеєю".

КОПЕРНИК: „Катеринка" (Фр. Галь).

МАЛЮКЕНЬКА: „Гроші", „Бунтівник".

МІРАЖ: „Шампанська ніч", Ясновидець-телепат.

МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.

ПАН: „Фаш і Фаш на індійські піхотинці", „Віденські ночі".

ПАКС: „Тунель".

ПАЛЯС: „Дівча з Будапешту".

РАЙ: „Подяка на фронті" (Дечша).

СВІТ: „Юнка".

СТІНЕЕ: „Весільна ніч" (з Анною Стен і ревія „Кохаймося!"

ТЕНЧА: „Пані та шофер" віденська комедія.

ТОН: „Ескна армія" (комедія).

УТІХА: „Все для перемоги" Й ревія.

ХИМЕРА: „Метрополітен" (з Льоренсом Тибетом).

Шукаєте праці? --
Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

Найдешевше радієві апарати ощадностеві жарівки
дістанете у фірмі
SUPER - RADJO
Львів, Ягайлонська 16. Тел. 111-74
1055 6-0

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марийська 5.)
Ява (живі і людні).

Закордонне радіо.

Субота, 15. лютого 1936.

Відень (506,8) 12.04 13.15 Концерт 20.30 Редута в країні оперетки — муз. шкут (орх. сопр.). **Братислава** (298.8) 17.35 Пісні в сопр. цит. оркестри, **Брно** (325,5) 17.40 Музика для дітей. **Прага** (470.2) 16.05 Концерт пісень, орх., 19.17 Кар. пісні, **Париж** (1648) 17.00 Легка музика, 21.50 Вечір ком. опер 1 акта 1) „Альцеста", 2) „Ля Рекоштр імарені у ла пезерен да ля Мер", **Білгород** (337.3) 16.30 Концерт орх., 18.30 Сарнина, 19.50 Форт. рестіталь, **Берлін** (356,7) 14.15 Весела тижнева новина, 18.45 Музика з часів Бідермаєра, **Кенігсвустерганзен** (1571) 14.15 Муз. хвилини, 18.00 Кар. танки та пісні, **Лейпціг** (365,2) 8.30 Легка музика, 22.40 Танк. музика, **Мінхен** (405,5) 10.00 Легка музика, 14.30 Концерт симф. орх., 16.00 Веселе пополудне, **Будапешт** (549,5) 16.05 Сп. рестіталь, 17.30 Цит. музика, 19.00 Віольонч. рестіталь, **Мілано** (368.6) 11.30 Популярна музика, 20.35 Камер. концерт, 22.00 Віольонч. рестіталь, **Рим** (420,8) 13.14 Легка музика, 20.15 Еть Кампіелло" оп. Вольф-Ферарія.

Львівське радіо.

Субота, 15. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Ранішні деннки, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий деннк, 12.15 Полудневий деннк, 12.15 Огляд видань, 12.25 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство 13.30 Концерт бажань, 14.30 Польська музика з гр. пл., сим 15.00 Шкільний сосик — весняні еклоги із пок. Згр дн ов „Ми, що ходимо кухонними сходами", 15.30 с.м. рестаць Шаєрмені в супр. фортепяну, 16.00 Лекц в фр. мов, 16.15 Театр мин: „Король Іван III. на весіллі" для дітей, 16.45 Пісн Польща співає, 17.00 „Шпроти йдуть" репортаж 17.15 Новини з гр. пл., 17.35 Світ наших мрій, 17.50 Концерт орх., 18.45 Слава ерум, 19.45 Легка музика з гр. пл., 19.05 Сон в пустині Безробіття, 19.25 Сьогодня концерт. 9.55, 20.30 Спорт. вістки 20.50 Актуальна гутірка, 20.00 „Від хатини до хатини" шар. гутіра, орх., 21.15 Вечірня деннк, 20.55 Хуторяно про книжку, 21.30 Пісня Співає, 22.00 Концерт: Кітиця фільм. ровських мельодій, 22.30, 22.55 Із 1 арміи-Партенкірхен, 23.05 Танк. музика.

Неділя, 16. лютого 1936.

9.00 Ранішня авдиція. 10.00 Богослуження та музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театр, огляд, 12.15 Симф. порнок; у перерв ок. 13.00 Театр Уявн: фрагмент із комедії В. Пежинського „Жебрацька сестра", 14.00 „Ханлях" новела Ванд. Сероцевського, 14.20 Легка музика з гр. пл., 15.00 Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Початки організації сільських городців здоровля, 15.25 Легка музика з гр. пл., 15.45 Гутірка, 16.00 Ловиголовка, 16.15 Концерт орхестри мандолістів, 16.45 Жіночий хор, 17.05 Танк. музика, орх., 17.40 Трансм. з Вильна, 18.05 Шкільнечемк. твори. 18.30 Театр Уявн: „Гості на віну" Каз. Бровчика, з участю хору Есбена, 19.20 Спортові вістки, 19.25 Реклам. концерт, 19.40 Фр. Ліст: Вільє „Мефісто" з гр. пл., 19.45 Що читати — пост. новини. „Ріш. Вагнер і його кохання", 20.00 Концерт симф. орх., 20.45 Вінки з творів Я. Пасудського, 20.50 Вечірній деннк, 21.00 На весеннім львівськім хвилі, 21.30 На Гуцульщині, 21.45, 22.30 Репортаж із Гармш-Партенкірхен, 22.40 Просимо до танку, орх.

Понеділок, 17. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авдиція для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий деннк, 12.15 „Холера, місто великої будучини", 12.25 Концерт орх., 13.25 Хвилина домашнього господарства, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Фр. Шуберт: „Недокінчена симфонія" з гр. ат., 16.00 Лекція німецької мови, 16.15 Легка авдиція: За хвилину дальша частина програми, 16.45 Заслужені жінки: Каз. Бунвідова, 17.00 Шахісти при бриджі, жен, 17.15 Хвилина поезії: Поезії Редіярда Кіплінга, 17.20 „Для знавців" гр. пл., 17.50 Електричні риби, 18.00 Двофорт. музика, 18.30 Листи від дітей, 18.40 Сільва ерум, 18.45 Сальонова музика з гр. пл., 19.00 Господарська гутірка, 19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Симф. концерт (симф. орк., скрипка); у перерв ок. 21.00 Вечірній деннк. Із сучасної Польщі, 22.30 Господарський відчит, 22.45 Підгреський: Мегуї — Ерліх хор. 22.49 Літер, хвилина, 23.05 Танк. музика.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

Подяка.

Тяжким горем прибиті по невдаванім смерти Найдорожчого Мужа, Батька та Брата бл. п. д-ра Михайла Лепкалюка — судді у Галичі, почуваємося до обовязку зложити на цьому місці щиру подяку тим, що в час нашого нещастя прийшли нам з помочю та розвагою. У першій мірі дякуємо щиро лікарям д-рові Шекеті Мих., що в час хороби Покійного все йому помічи та цілою душею і знанням піклувався хорим. Дякуємо Впр. о. сов. Яновичеві за останню прислугу умираючому, за провід похоронами та прощальну бесіду в церкві; дякуємо Всечесним Отцям Парохам: о. сов. Самотулці з Блюдник, о. сов. Чолійови з Залужан, о. парох. Дольницькому з Тустань, о. парох. В. Левицькому з Комарова, о. пар. Б. Левицькому з Медуни, о. кат. Лесовському з Галича та Впр. рим.-кат. священикам з Галича — за участь у похороні та за звеличання цього похорону; дякуємо Вп. Паням з головою меценасовій Яцевій, декановій Яновичевій; панству Мацієкам, Балицьким і Вп. Д-рові Водославському за поміч та опіку в першій хвилині нещастя; дякуємо меценасові д-рові Меркунові за щиру з глибин серця плинучу прощальну промову, нач. суду в Галичі Вп. П. радн. Жарському за прощання від суду, о. Базилевичеві за прощання від шкільних товаришів, п. Директорові Скрентовичеві за прощання під церквою; щиру подяку складаємо проф. І. Корчинському за провід похороном та сокільським четами, як також Соколам з Підгородя, Залужан, Тустань, Семиковець та Лукасовець за солідарну участь в похоронах, просвітянам із сусідних сіл за їх численну приявність, галицьким інтелігентам та Соколам за останню прислугу в далеку дорогу: за те, що несли домовину. Сердечно дякуємо галицькому Просвітянському хорові за звеличання похорону та Богослуження своєю піснею. Щиро дякуємо Вп. Панам радн. Вирсті і м-рові Пащукові за поміч у похоронах.

Дякуємо теж Впр. о. Обушкевичеві, адм. стар. Косова, о. Гнатківському, пар. Снядної і о. Ткачукови, сотрудникові з Косова за проводи тлінних останків на місце вічного спокою. Щиро дякуємо Вп. п. Д-рові Рондикові і радн. Сабатові, що горячими словами іменем Косівщини востаннє попрощали мого Найдорожчого Мужа. Вкінці щире Спасибіг галицькому і косівському громадянству та дооколичних сіл за численну участь та тим усім, що в днях нещастя смутку та горя несли нам поміч словом, ділом та потіхою. Хай Всевишній сторицею винагородить Вам за Ваше добре діло.

Жінка Юлія, син Юрко, брати Микола і Дмитро.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 5.22—5.24.

Нім марка 1.45—1.65, фр. франки 34.90 35.10, шв. франки 172.50—173.25, фунти стерлінги 26.15—26.30, австр. шілінги 98.00—100.00, чеські кор. 19.50—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 32.00—35.00.

Золото: Доляри 9.02—9.06, Рублі 4.75—4.85, Фр. франки 34.50—35.00, Корони 36.40—37.00 Дукати 83.00—83.80; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Збіже.

Ціни льоко Львів від до

Висівки пш. грубі	10.00	10.55
Висівки пш. середні	9.50	9.75
Висівки пшеничні мілкі	11.00	11.30

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 14 го лютого ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2.70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74.50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2.75	„
1 л. молока від 11. 1. 1936	0.15	„
1 л. сметани	0.75	„
1 к. вець	3.30	„

Тенденція на масло, молоко, сметану та вінця спадна.

Маслосоюз повідомляє, що від 14. II. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіра птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	1.05	зол
Курки товсті з острогами І. кл.	0.95	„
Півні, індички товсті І. кл.	1.05	„
Пантарки товсті І. кл.	1.15	„
Качки товщені І. кл.	1.05	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількості.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нині доставці.

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.39
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.31
Мадаполям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Мадаполям 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	1.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові корич.	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдзл	2.50
Поплеліна на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	5.—
Поплеліна шовкова	1.60	Серветки	0.20
Перкалїна колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.26
Димка на підшитанці	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Старки корчинські	0.45
Простирала білас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Вовна рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Вовна рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Вовна червона 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всілякі бляватні товари 30% дешевше.
Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

ОПОВІСТКИ.

Хто знає адресу Михайла Керницького, п. професора в Долині, зводить повідомити Володимира Перницького в Перемишлі, городський суд. 1137 1-3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

Господиня інтелігентна, ощадна, тихо і поважно шукає місця до управи дому. — „Діло", Ринок 10. Львів під „Ощадна господиня". 11.9 3-3

Освітний інструктор з 4-літньою практикою, впрвний організатор, добрий режисер і бесідник, пошукує праці в культурно-освітній або господарській установі на провінції. Знає всю канцелярійну роботу і книговедення. Ласкаві оферти до „Діла" для „Організатора". 1-3

КУПНО - ПРОДАЖА

Централя панчіх ПФАВ, Львів, Бойм 4. 2. поручає найсильніші вироби **найдешевше.** 1063 13-20

Поверхова нова каменичка з 4 мешканнями, без такси, вільна 12 літ від податків при трамваю, готівкою 18.000, банковий довг 12.000 зол.

Двоповерхова камениця, повноконфортова, без такси, б'чна Листопада, готівкою 30.000, довг 30.000.

Одноповерхова камениця, конфортова, без такси, 13 літ вільна від податків, б'чна потоцького, готівкою 26.000, банк 10.000.

Двоповерхова нова з 3-мешканнями, город, гарне положення, готівкою 15.000 і довг 15.000.

Поверхова камениця з 2-мешканнями по 3 покої, конфортова, город, без такси 2.000, готівка 20.000.

Половина камениці нової, конфортової, вільне 3-кімнатне мешкання, б'чна Кадецької, ціна 19.000, готівка 15.000.

Двоповерхова конфортова, нова, б'чна потоцького, 50.000 менше довг банковий 13.000, можливе 5.000.

Двоповерхова конфортова, нова, без такси, 250 сажнів городу, готівка 25.000, банк 43.000 на 25 літ на 2 прц. Можливе 6.000.

Одноповерхова, нова, конфортова, без такси, б'чна поперника, готівка 30.000 банк 10.000.

Половина великої камениці передвоєнної вул. Академічна за 45.000.

Вілли, домки, парцелі у великому виборі продає **„ГРАНСАКЦІЯ"** Львів, Шашкевича 1, тел. 217-51. 1142 1-3

РІЖНІ

Якщо тобі знадобиться капелюх дай відновити за 1 год. до **„Капелльо"** Кентшинського 18. 1078 3-12

Промисловий обект з добре просперуючим підприємством, власний залізничий тор, через вигід власника вирендуємо на дуже корисних умовинах. Інформації: Бюро охгальтерійне Кроттер і Штіндер, Львів, Жвалонська 5. 1138

Ритіянське заведення М. Блявштайна робить канчукових стаміней і відпаварки таблиць. Львів, Сикстуська 23. Телефон 261-48. 1105 3—4

Фортепіяни піяніна, продаж, наєм купно, оказій. **Марецький,** Львів, Батория 7. 898 13-15

Дам даром повій з утриманням на цілий місяць у Тоуснавці особі, яка подасть мені справу сплати довгу в одному з наших львівських банків. Зголошення до Адм. „Діла" під „Довг". 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

СПЕЦІЯЛІСТ ЖІН. НЕДУГ І АКУШЕР

Д-р О. Шпрехер

Львів, Косцюшка 5 (ріг 3. Мая).
Тел. 217-40. 994 10-10

Плащі лікарські, бюрові, склепові, шкільні; вбрання робочі, звичайні одноцільні

Найтревваліші **Найдешевші**

дарібна Одежі, охоронної і спортової

„ОДЗЄЖОХРОН"

Львів, ул. Кентшинського 4. 1058 4-5

Важне для Управ Громад.

Значки для псів
Ковтки для худоби
Таблички на вози

достарчає

ФІРМА **Андрій Берлінський**

Львів, Шевченка 11. 1092 12-15

ПІЯНІНА

першорядні по знижених цінах на догідних умовинах.

Купно, продажа, заміна оказійних інструментів.

НОВАЦЬКИЙ

10/92 а Шпесульського 17 27-28

Віддавайте комірці, білля, одежу

лише до української

МЕХАНІЧНОЇ ПРАЛЬНІ

Львів Бляхарська 21 — Львів Зелена 31

передше „Бріп" 45/112 6-6

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що переходять т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який улекшує хорим плювати та усуває кашель. 13/III 1o—36

Нововідкритий ресторан

ЗЕЛИНСЬКОГО

Львів, Градецьких 4, побіч Ринку поручає снід., обіди і вечері. Пиво жиєцьке і буське. Тел. 267-4
1135 1

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло" Львів Ринок 10.

Ч. 46 (14.284). Львів, в'второк 18. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік VII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Півріччо 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Дирекції: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

„...Уряд проявить всю добру волю..."

Заява премієра Косцялковського в українській справі.

„...Переходжу тепер до проблеми нашої національної політики, якої метою є внутрішнє зіспокоєння Річипосполитої. Та проблема буде корисно розвязана щойно тоді, коли загал громадян польської держави, незалежно від національности й віроісповідання, у своєму приватному житті стане на грунті засад конституції, не лише у ділянці прав громадянина, але і його супроти держави обовязків. Формальна державна приналежність не може заступити істотного змісту становища громадянина до держави. Той зміст мусить виповнити живе почуття духового звязку громадянина з польською державністю.

Та проблема з погляду національних питань вяжеться найтісніше зі щирим переконанням уряду, що добуття позитивних вислідів у ділянці громадянського виховання лучиться з проблемою права, щоб одиниці, приналежні до іншої національности як польська, зберігли свої психічні питоменности, обичаї, мову чи віроісповідання. Непошанування тих питоменностей, зокрема нарушення їх засобами примусу, викликує природний спротив, і тим самим утруднює акцію, яка змагає до того, щоб маси зробити більш громадянськими, — та в більшості випадків викликує наслідки цілком протилежні до тих, які були задумані.

Уряд має певність, що таке становище а нічому не нарушує природного права польського народу до проміновання культурною творчістю у благородному співсуперництві з іншими народами і національними меншинами. Ніхто нам того права не може відмовити, бо це природне право кожного народу, кожної національности. Але це право, з якого випливають і обовязки. Бо проміновання народу на чужі елементи, це не механічне перекаєзування тим елементам тих чи інших зовнішніх прикмет, але введення їх в обсяг власного культурного впливу та проліндування у них пошани для вартостей, витворених в історичній праці. Здати собі справу зі змісту тих процесів це означує скласти поняття того, що слід окреслити як здоровий патріотизм, який черпає силу з признання власних національних вартостей, але не є скермований проти культурних вартостей інших народів. Той здоровий патріотизм протиставимо негативному націоналізмові, себто шовінізмові, якого мотором діяльности є ненависть, постійна тенденція до боротьби з кимось або з чимось, часто без свідомости реальної цілі галасливо проповідуваних гасел.

Уряд з цілою повагою доцінює значіння змін, що йдуть у настроях українських національних чинників. У тих змінах добачуємо висліди тверезої оцінки ситуації, яка вимагає від українського громадянства щиро звязати свою долю з польською державністю і гармонійно скласти співжиття з польським громадянством, що замешкує ті самі терени.

Зі свого боку бажаю запевнити, що увійшовши раз на шлях нормалізації відносин з тими частинами українського громадянства, які стоять на грунті спільних інтересів Річипосполитої, **доложу всіх зусиль, щоби та нормалізація причинилась до того, щоб оперти відносини на тривкому довірі.** Здаю собі одночасно справу, що теперішня свідомість звязку становища українського населення у Польщі з корисною ситуацією держави буде поглиблюватись у найширших масах того населення в міру того, як **його справжні потреби можна буде як слід взяти під увагу. Тому заявляю, що уряд проявить всю добру волю у змаганні до їх заспокоєння".**

Авдієнція українських послів

У МІНІСТРА СПРАВЕДЛИВОСТИ.

Міністер справедливости Міхаловський приняв 12. ц. м. на авдієнції послів В. Целевича і д-ра І. Волянського.

Невже ліквідують Березу?

Варшавська преса подає, що в Березі Картуській перебуває тепер усього 10 українців і 4 народових радикалів.

Стан українізації богослужень на Волині.

Статистичні дані з 1. листопада 1935. про кількість богослужень в українській мові на Волині такі: У 124 церквах волинської дієцезії правлять виключно по українськи, у 40 на переміну по українськи та церковно-словянськи, у 26 по церковно-словянськи з українською вимовою, у 99 по українськи співають лише Євангелія, Апостола та Вірую й Отче Наш, у 126 відбуваються українські богослуження час до часу. З більших міст лише Рівне не має богослужень в українській мові.

Варто теж згадати, що в 3 прав. церквах дієцезії богослуження відбуваються виключно по чеськи та у 2 на переміну по чеськи і церковно-словянськи.

Справа японсько-совітських переговорів.

ТОКІО, 18. 2. ПАТ. Представник японського міністерства закордонних справ заявив, що Японія не годиться на участь представників нейтральних держав у мішаній комісії, що малаб полагодити кордонні спори. Допускалиб булиб хіба держави, що визнали Манджурію.

СОВІТСЬКІ ДЕМЕНТІ.

МОСКВА, 17. 2. ПАТ. Большевицький уряд уповажнив агенцію Тасс заперечити категорично чутки, буцімто СССР заключив з Сінкіеном політично-мілітарно-господарський договір, що уповажнював би большевиків до будови залізничої лінії з Сінкіен до Суїдан. Також дементує Тасс вістки про виселення всіх японських громадян з Владивостоку.

Демонстрації французької лівиці.

ПАРИЖ, 17. 2. ПАТ. Підчас вчорашніх демонстрацій людового фронту проти побиття Блюма поліція арештувала кілька осіб; 3 передала судові, інших увільнила. Права преса атакує уряд за те, що зволоди на демонстрації.

СТАН ЗДОРОВЛЯ БЛЮМА.

ПАРИЖ, 17. 2. ПАТ. Здоровля Льва Блюма поправляє, температура не підноситься.

Трудися і щади, а не зазнаєш біди!

каже українська приказка, тому складай свої ощадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

де крім звичайних відсотків зможеш дістати ще й премію за ощадність у висоті 25—100 зол.

Заява премієра Косцялковського.

Львів, 17. лютого 1936.

Кожний виступ голови уряду є політичною подією, якої вага залежить від ваги порушених ним справ і зложених заяв. Виступ голови уряду у справах, які хвилюють широкі верстви громадянства, та які находять найрізнородніших інтерпретаторів, є тому політичною подією особливо великого значіння, що надає напрямну офіціяльній політиці, формує громадські настрої і впливає на таке чи інше становище цілих політичних груп до уряду. Тому подією першорядного політичного значіння є заява премієра М. Косцялковського у справі польсько-українських взаємин, виголошена сьогодні на пленарному засіданні сойму.

У тій своїй заяві (дотичний уступ з надзвичайно обширної промови подаємо окремо в буквальному перекладі) прем. Косцялковський сказав дуже мало і — дуже багато. Мало, бо не торкнувся ні одної конкретної справи, багато, бо окреслив такі загальні напрямні національної політики, в яких вміщається саме поняття широкого національно-політичного лібералізму. Коли ж приймемо під увагу, що промова премієра торкалася цілости всіх найважніших справ сучасної Польщі, що вона виправдувала головно останній 4-місячний період його урядування, виповнений передовсім кількадесяти декретами господарсько-фінансової натури, — що та промова говорила однаково про закордонну політику держави, як і про внутрішньо-польські відносини, при чому виразно натякала також на опозицію проти нинішнього уряду серед самої санації, — що та промова подавала широку характеристику цілого існуючого державного устрою й актуальної системи правління та взагалі порушила безліч справ і моментів політичного, економічного і культурного характеру, то обєктивно годі мати претенсію, що при такій структурі своєї промови премієр не присвятив українським справам більше місця.

Із заяви премієра в українській справі взяємо дві думки: 1) непошанування державою питоменностей етнічно-національної окремішности громадян, особливо „нарушення їх засобами примусу", викликує природну реакцію, яка має цілком протилежні наслідки від тих, що їх хотять мати пропагатори т. зв. державного патріотизму, і 2) тільки тоді нормалізація міжнаціональних відносин у державі має тривкі підстави, коли дійсні потреби меншинного (у державному розумінні) населення находять зрозуміння і заспокоєння. *„Тому заявляю, що уряд проявить всю добру волю у змаганні до їх заспокоєння".*

Від часу заяви колишнього премієра Єндреєвича, що „прийшов час для направи помилок" минулися вже теперішнього премієра з великим кроком вперед. Приємно вражає у цій заяві, що нема в ній полеміки на теоретичні, давно життям перерішені теми, що проблема національної експансії (скажімо без обшляків: асимілятійних можливостей) поставлена правильно у площину культурного суперництва рівного з рівним, що рішуче відмежовано поняття здорового патріотизму від того шовінізму, „якого мотором діяльности є ненависть". Добре сталося, що ці речі заявив голова уряду і добре було би, щоб тут стів мала-

мать навчилися ті всі польські чинники, які примушують українські маси до психольоґічної, для держави погубної реакції, що сіють вічно тільки ненависть, та що вперто всіми можливими засобами протиставляться позитивній полагоді слушних українських вимог, без якої неможлива глибша і тривкіша зміна настроїв, неможлива тривка формалізація польсько-українських взаємин.

Маємо на увазі не явно опозиційні ендецькі кола, навіть не безкритичні ендецько настроєні широкі кола польського східно-галицького громадянства, а ті одиниці і цілі польські гурти, які вони безпосередньо залежні від уряду, які діють у спільному проурядовому таборі, прикриваються іменем покійного маршала та — черпають з державної каси гроші. Маємо на увазі впертих і злобних членів місцевої державної адміністрації, які на кожному кроці вітовхують українське населення, що творить більшість у краю, до ролі другостепневої і менше вартної меншини (див. полагоджування поділу субвенцій повітовими виділами на українські та паралельні польські цілі); маємо на увазі впертих льояльних прихильників анахронічного і неначеб то похороненого антиукраїнського засобу — штучно підтримувати й фаворизувати москвофільство; маємо на увазі деяких польських послів і сенаторів, які забувають, що походять з терену, охопленого боротьбою компромісом і окрито та навіть явно бавляться у протиукраїнські демонстрації; маємо вкінці на увазі всю т. зв. санаційну ендецію, яка примкнулась до режиму і з його ласки втримує власну пресу, що служить не так для ослаблення „справжньої" ендеції, як для боротьби з українцями і для вічного цькування проти українців. Заява премієра дає підставу сподіватися що всі ці міновно будуть приборкані, що адміністраційний апарат буде швидше й радикальніше, ніж досі, очищуваний з елементів, які не хотять стосуватися до волі і вказівок шефа уряду, що буде принципіяльна протиукраїнська вагінка від тих осіб, які своєю поведінкою тільки дискредитують проурядовий табор, до якого належать.

Вкінці останнє, найбільш суттєве речення премієра дає слушну підставу сподіватися, що в найкоротшому часі розпічнеться реалізація тих українських вимог, яких заспокоєння домагається Українська Парляментарна Репрезентація в імені всього українського народу. Тоді щойно сьогоднішня заява премієра Косцялковського набере характеру справді історичної події, бо тоді щойно почнеться новий період в історії двох народів, який так довго зачатись не може, поки ввесь український нарід наглядно не переконається, що польська держава і польський нарід розуміють його життєві потреби і їх заспокоюють.

ВІСТИ ІЗ БУКОВИНИ.

ТОРГИ В ЧЕРНІВЦЯХ.

Так як у минулім році, відбудуться й цього літа „Торги й вистава міста Чернівців". В останній виставі брали участь українські купці, хоч в дуже примітивних „ярмаркових" умовинах.

Тому, що український промисл на Буковині ледве зачав своє істнування й то в обмежених розмірах (молочарство, ткацтво й хемічні вироби), а українське купецтво ще слабо розвинене, треба виповнити таку прогалину селянськими виробами. Наприклад гуцульські вироби можуть гідно представити нам домашній промисл і заразом заохотити збіднілих гуцулів вернутись до свого давнього промислу.

Вже й самі гуцули переконались, що ані „поміч" жидів-трачкарів, ані ілюзоричні „допомогові акції" уряду не принесуть їм користи на дальшу мету.

Вміле зорганізування збірки гуцульських виробів та замовлення нових виробів для вистави може перевести наша місцева інтеліґенція в Вижниці, Ростоках та по інших гірських громадах.

До неї мають гуцули більше довіря як до міських установ. Зрештою збіркою по селах та продажю в „Гуцульськім Павільоні" можуть заняти самі гуцули. Навіть коли матеріяльний успіх — через питому нам некупецьку вдачу — розчарує когось з арінжерів — то моральний успіх буде значний.

Передусім самі доморослі асимілятори переконають, яка їх праця даремна. Із гуцула не зроблять нащадка „старовинних даків", навіть коли заборонили його рідну мову в школі.

Вистава гуцульських виробів розвіє трохи песимізм серед нашої боязко-нерішучої „інтеліґенції".

Дотепер лише одинокий посол д-р В. Залозецький цікавився долею наших „гірських моґіканів" і з успіхом перевів допомогову збірку для голодних гуцулів. Вже час, щоб у наших просвітних установах, в студенстві та організованім жіноцтві — побіч „статутарної праці" — поглибилось зацікавлення до економічного стану селянства та міщанства.

Принагідна ярмаркова будка, або „базаровий столик" в одній кімнаті — не викорінять нехіті нашого населення до „купецьких справ".

Лише організування власної вистави, не в кімнатах „Народнього Дому" — а на міській торговиці — викличе зацікавлення сірої-несвідомої маси до економічної солідарности, а нею до національної свідомости. Бо обставини все стояли на перешкоді до освідомлення українського населення просвітньою роботою.

Більша частина підростаючої міської молоді не знає де є „Чернівський Народний Дім", що це „Товариство Українська Школа", який є рідний часопис.

Тому загальна вистава всіх домашніх виробів (гуцульських та своїх промислових виробів, напр. вироби кооперативної цегольні із Іванківців), получена із виставою українських видавництв і т. д., може направити старі помилки та гріхи. Торги „Чернівського Місяця" є рідкою нагодою для такого загального виступу. Використайте її!

До цього треба трохи зрозуміння для пропаґанди, оптимізму та охоти, щоб перевести приготовлення та відкрити „Перший український павільон на Буковині".

І не лишати цього всього на останню хвилину.

Д-р О-ч.

З ДІЯЛЬНОСТИ „БУКОВИНСЬКОГО КОБЗАРЯ".

Одно із найдіяльніших укр. товариств на Буковині це безсумніву „Буковинський Кобзар". Це „співоче товариство" має свою власну

Велика маскарада

22-го ЛЮТОГО
НА ЗАКІНЧЕННЯ КАРНАВАЛУ
в салях „Бесіди"
це найдешевша та найвеселіша
забава
у цьому сезоні.
Кожна дама може
переодягнутись
у те, що має під рукою.
10 нагород!
Увесь дохід на
„Українську Захоронку".

Повідомляємо П. Т. Гостей і Симпатиків ресторану бл. п. Мами Софії Ґродецької, вул. 3. Мая 10

що надалі провадимо цей льокаль в дусі бл. п. Мами і вдоводнюю П. Т. Гостей смачною і гиґієнічною кухнею. Просимо й далі нас відвідувати.

Сини.

443 2-2

МИХАЙЛО РУДНИЦЬКИЙ.

В погоні за штудерною мовою.

КАТРЯ ГРИНЕВИЧЕВА: *„ШЕСТИКРИЛЕЦЬ"*. Історична повість. Львів 1935. „Українська Бібліотека", ст. 132.

В одному з наших органів читали ми цими днями рецензію на тему промовчування нами творів якогось там ворожого напрямку. Не знаю, чи існують у літературі твори ворожих напрямків або ідеольоґій; є тільки добрі та злі, цікаві та нецікаві. А всеж перед вирішенням цьогорічної літературної нагороди треба було стриматись з виразною оцінкою деяких книжок, щоб не стягнути на себе закиду „настроєвання оцінки". Саме до таких книжок належить повість К. Гриневичевої.

Авторка вже застерегалась прилюдно проти підзаголовку „Історична повість", покладеного, мовляв, проти її переконання. Та це зовсім не суттєве; твір з історичним сюжетом може мати всякі форми аж до чистої фантазії включно.

У своїй спробі відтворити духа епохи авторка спрямувала все своє зусилля на мовні засоби. Саме в цьому напрямку підготовлена вона дуже слабо. Мова, якою вона користується, не має нічого спільного з історичною мовою якоїсь доби; — навіть архаїзми вживані нею фальшиво, а бойківська говірка переплітана суто модерністичною стилізацією.

Даремно шукати у „Шестикрильці" малюнку епохи, якихось постатей або інтриґи, що змальовувала би конфлікти. Маємо тут щось наче поему у прозі, що заливає думки, образи та акцію. Слова не передають вражінь, переживань або сцен, а ще їх замазують. Маніяльний стиль авторки дуже добре підходив би до стилізаційного малюнку. Це барок, постійна афектація, майже без відношення до реальної дійсности.

Можна прочитати цілого „Шестикрильця" (а важко це дуже) і не збагнути, що це повість про галицького князя Романа Великого і не догадатись, який це вік. Люди, що жили в цих примітивних (з погляду сучасної цивілізації) часах із сильними пристрастями, дієві особи, що реаґували на події безпосередньо та грубо, скидаються тут на причепурені лялечки. К. Гриневичева вся розливається в сентименталізмі, що ніяк не підходить до вибраного сюжету — дати картину дужих поривів із сильними людьми. Постаті та сцени, що мають виступати перед нашими очима як різьблені, закриті перфумованою мрякою.

Навіть там, де зовсім просто треба сказати, що хтось сів, приїхав, усміхнувся чи випив, маємо таку штудерну фразу, якби річ ішла про якісь маґічні трансформації.

Відразу з 1-ої сторінки повісти візьмім два зразки стилю: „У великому саду появився юнак з темною строминою щок і короткими, гей зірваними бровами, тріпнув (!) гусеницею з рукава нового одіння й пішов стежками серед розцвилих дерев". Не розуміємо ані „зірваних" брів ані навіщо тут гусениці, ані як він міг їти відразу кількома стежками. Третє речення далі: „Скульптор-роботяса пробирався так неграмотно й так пристрасно крізь божеські таїни творчости, аж з простої річи (!) вчинив несамовиту". Ясно, що роботяса не може пробиватись крізь божеські таїни творчости, бо вони для нього закриті; пробиватись „неграмотно" це ніякий образ; водночас „неграмотно" й ...„пристрасно"... не розуміємо! І так майже на кожній сторінці.

Усе тут має політуру буцім то глибини. Зрозуміти прості речі тут тим важче, що авторка зовсім невреміньно вживає часто деяких прикмет-ників як напр. „продовж меча і взуття", „простерті в зустріч (!) гей білі мечі", „пушиться промінь лють", „як казку продовж оголомшених сіл", „він біг верх сходів між лакавих звірюк", „обвинався жарі зі щораз більшим непокоєм", „зачім (-!) перший лютим оголомшений запалом, окочив.."

Метафори замінюються у „Шестикрильці" у звичайний модерністичний маньєризм: „Його душа бродила важко у тузі, і разом з цим, найтайнішою її звісткою, ніби шепотом, — невідхильним довершенням, що творило його силу, він знав, що не віддасть своєї долі на поталу могилам, не схоче волікти за ногами безплідного болю, який путатиме його замисли в дорозі на верхи".

Кожне таке речення треба би наново нанизати. Дивно вражає і те, що в „Шестикрильці" поруч сила-сленної гарних слів є ще чимало таких, які ми вже давно прогнали навіть з буденної мови, що залишились авторці ще зперед війни. Нпр. вічочний (рос.) зам. казковий, стремів (рос.) зам. змагав, прямував, случай (рос.) зам. випадок, уровень (рос.) зам. рівень, ціха (поль.) зам. риса, прикмета, ознака, оружжє (рос.) зам. зброя, грудь (рос.) зам. груди, яркий (рос.) зам. яскравий, еха (поль.) зам. відгук, луна, вдобавок (рос.) в додатку, радужний (рос.) зам. веселковий, одушевлення (рос.) зам. захоплення, пестрий (рос.) зам. барвистий, рябий, знаток (рос.) зам. знавець, впрочім (рос.) зам. автім, зрештою, мимо зусилля (поль.) зам. без огляду на..., більше, чим (рос.) зам. більше, ніж, братий (рос.) зам. голений, усопять (рос.) взад, міжтим (рос.) зам. за той час, мірами (рос.) безпеки зам. засобами, гроза (поль.) загроза зам. жах, місто (рос.) зам. замість, луч (рос.) зам. промінь...

Все це тільки одна невеличка пайка вибраних навпаки слів. Можливе, що авторка дивиться на такі слова, як на архаїзми, хоч вони з архаїзмами не мають нічого спільного; це просто передвоєнні „рутенізми". Читаючи всю річ Гриневичевої можемо мати пошану для втраченої нею праці, а всеж згадуємо „Галицько-Волинський Літопис", що дає кращу характеристику Романа Великого. Велика шкода, що з любові до поетичного слова, авторка не найшла теми більше відповідної для свого таланту і вибравши тему пішла зовсім невідповідним шляхом.

орхестру та дуже живу драматичну секцію. Зараз по концерті оригінальних композицій диригента п. д-ра Войченка, відбувся ранок орхестри, а на 26. І. драматична секція виставила „Куму Марту", драму Шатковського.

Під проводом адв. Е. Масіксвича розвинув „Кобзар" свою діяльність і по селах. Дотепер відбулося вже кілька пописів українських сільських хорів.

Побажаймо, щоб й інші наші просвітні установи наслідували „Кобзаря" в його праці.

О—ко.

22. січня в Льондоні.

Як кожного року, так і цього відбулися дня 22. січня сходини в домівці Українського Бюра з нагоди роковин проголошення державности й соборности українських земель. Присутні були також англійські гості. З причини жалоби (смерть короля Юрія) український прапор на Бюрі був цього року вивішений в. пів щогли.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН).

Наші великі запаси білля

призначені до пропагандової продажі з 15%-овою знижкою вичерпуються скоро. Тому користайте з винятнової нагоди — поки час. Фабрика білля **„АСТРА", Львів, вул. Сикстуська 2.** 1117

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— **Арештування за напад на Блюма.** За участь у побитті Блюма арештовані: Куртуа, Андюран і Арагон. Перших двох нібито пізнали наочні свідки побиття. Всіх арештованих посадили до вязниці „Сянте". Їх боронитиме адв. Кальцан, переконаний рояліст. Підчас демонстрації проти зборів „Аксіон Франсез" коло 60 осіб вибило вікна, кидаючи важкими предметами. Демонстранти ранили 8 осіб.

— **Невдача італійської пропаганди.** У відповідь на заклик до всіх европейських студентів, уміщений недавно в „Пополо д'Італія", ухвалила союз норвеських студентів університету в Ослю однодушно резолюцію, в якій осуджує акцію Італії у Східній Африці. Становище Італії — каже резолюція — розсварює міжнародню політику та грозить новою світовою війною. Недавно таке саме становище заняв бельгійський студентський щоденник „Авангард".

— **На шляху до консолідації Америки.** Президент Рузвельт переслав президентові Арґентини Хустові письмо з пропозицією скликати конференцію американських держав у Буенос Айрес, чи в іншім місті Америки. Ціллю конференції булоб забезпечити мир республикам Америки, а саме: 1) ратифікуючи скоро всі мирові договори; 2) доповнюючи вже істнуючі умови; 3) створюючи за загальною згодою нові підстави миру. През. Рузвельт думає, що такі засоби штовхнули би закріплення миру сильно вперед, бо скріпили воли зусилля Ліги Націй та інших сучасних чи майбутніх мирових організацій.

— **Дальші париські розмови.** В Парижі надіються приїзду бельгійського премієра Ван Зеляндa. Ван Зелянд буде конферувати з міс. Фланденом. Чехословацький премієр Годжа відбув конференцію з премієром Серро. Після того вертається до Праги.

— **Спроби замирення на Далекому Сході.** Агенція Домеї подає з військових кругів, що вони годяться створити мішану совітсько-японсько-манджурську комісію, якоб остаточно визначила кордони. Всякі збройні конфлікти оправдують тепер виключно тим, що досі нема там визначених кордонів. Щоденник „Асачі" висказує думку, що міністер закордонних справ Японії Гірота задумує предложити Совітам проект дво- чи трьостороннього договору. Совіти на той час малиб скоротити дещо свої збройні сили на Дал. Сході. Часопис додає, що ні квантунська, ні манджурська армія на це не погодилися. Манджурський уряд устійнив, що під лютим 1932 р. трапилося 47 інцидентів на манджурсько-монгольському кордоні.

— **Уряд Болдуїна загрожений.** Чемберлен заатакував у палаті громад премієра Болдуїна за його хитке становище до париських пропозицій дотично ліквідації італьо-абісинської війни. Свій виступ зробив Чемберлен у порозумінні з консерватистами, з метою: примусити уряд приспішити виконання плану зброєння.

Найбільшим ворогом здорового родинного життя є для народу шинки, які відчужують батька від родини та рівночасно ослаблюють джерела прожитку. — (Я. Дуб.)

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження"

ЧОМУ НЕ ТИ?

ХТО ІНШИЙ	виграв 100.000 зол. на ч. 84272	бо	ТИ НЕ	грав попередньо в „НАДІЇ"
ХТО ІНШИЙ	осягнув 50.000 зол. на ч. 137404	бо	ТИ НЕ	хотів вірити в щастя „НАДІЇ"
ХТО ІНШИЙ	має вже нині запевнене істнування	бо	ТИ НЕ	хотів заризикувати 10 золотих
ХТО ІНШИЙ	здобув майно і багатство	бо	ТИ НЕ	купив льосу в „НАДІЇ"

Якщо тепер

ТИ	купиш льос І-ої кляси в „НАДІЇ"	—	ІНШИЙ	не забере Тобі виграної
ТИ	матимеш довіря завжди в щасливу „НАДІЮ"	—	ІНШИЙ	не буде сміятись з Тебе
ТИ	осягнеш ВЕЛИКУ ВИГРАНУ	—	ІНШИЙ	буде Тобі тільки завидувати
ТИ	запевниш собі і родині істнування	—	ІНШИЙ	піде за Твоїм прикладом

ПАМЯТАЙ

МІЛІОН чекає на свого вибранця

Відома і популярна, бо незмінно щаслива Колектура Державної Льотерії у Львові, вул. Леґіонів 11

„НАДІЯ" НІКОЛИ НЕ ЗАВОДИТЬ!

З церковного життя Холмщини.

Одна дивна постанова.

Читачі „Діла" памятають вістку про те, що у Варшаві 11. листопада 1935 р. відправляли богослуження для православних вояків у польській мові. Пригадують собі читачі певно вістку і про те, що на епархіяльних зборах у Гродні й Вильні православні епископи промовляли до членів зїзду по польськи. Недавно орґан варшавської митрополії „Слово" помістив уперше на першій сторінці аж дві статті по польськи. Ще цікавіше, що одна з них, передовиця, написана поляком римо-католиком, що був довший час начальником православного відділу у департаменті віроісповідань при міністерстві освіти. А вже найважніша річ — це зміст цієї статті. Автор твердить, що Православна Церква повинна найтісніше злитися з державою, нехтуючи зовсім національним моментом. Головну ролю в Церкві мають відограти православні поляки, дорма, що є їх дрібна горстка.

Таке діється на горі. Чи можна після цього дуже дивуватись, прочитавши у краківськім „І. К. Ц." таку новинку (з 18. II. 1936 р.): **Духовенство томашівського деканату на зїзді 12. лютого ц. р. у Томашеві (на Холмщині) постановило звернутися з просьбою до митрополита Дениса про благословення на відправу богослужень у дні державних свят у польській мові.** Одночасно з тим духовенство просить митрополита прислати відповідні богослужебні книги у польській мові.

Стільки „Куріерок". Треба тут додати, що деканом (благочинним) у Томашеві є о. Федір Борецький, той самий, що у свій час відмовився був признати над собою юрисдикцію свого архипастиря Олексія та хотів свою парохію, містечко Козин на Кремянеччині, зробити на взірець Почаївської Лаври — „ставропигіяльною" себто залежною безпосередньо від митрополита. Це тоді, коли арх. Олексій після переведеного слідства мусів цього „духовника" звільнити з посади за різні „делішки". Цей самий „отчик" своєю поведінкою викликав і в Томашеві таке велике обурення та негодування серед своєї пастви, що вона почала бойкотувати його відправи Служби Божої, коли переконалася, що не може ніякими способами позбутись такого „священника". А треба ще сказати, що за о. Борецьким, до речі: галичанином-москвофілом, сильно стоїть і митрополит Денис і місцева влада. Митрополит тому, що о. Борецький підготовляв на Волині „рух" за тим, щоб митрополит вернувся на волинську катедру. А органи влади знали, кого піддержують: чейже ухвала духовенства про богослуження у польській мові виключно заслуга о. Борецького. Але чи не принесе реалізація цієї несамовитої постанови найбільшу шкоду і Церкві і державі?

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Французький дипльомат про вагу незалежної України.

(ВУ) Відомий французький історик та дипльомат віконт (віцеґраф) де Ґіньї опублікував працю п. н. „Кримська війна 1854—55". Як у своїх попередніх працях: „Від Рейну по Вислу" і „Польща та її сусіди", пропаґує автор ідею поділу европейського Сходу на низку незалежних держав і виявляє чимало зрозуміння для визвольницьких змагань українців. Як бачимо і у Франції вже можна чути авторитетні голоси, що розсівають ілюзії, якими дотепер керувалася публична опінія цієї країни у відношенні до Росії.

Вислови співчуття з причини смерти кор. Юрія.

На першому засіданні парляменту під новим правлінням дня 4. лютого прочитано перед зібраними послами дальші висказ співчуття з приводу смерти короля Юрія. Одну з перших прочитано телеграму, яка прийшла від Української Парляментарної Репрезентації. Парлямент припоручив спікерові вислати відповідну подяку. Висказ жалю наспіли також до приватного секретаря короля Елеґрда, на які, на особисте припоручення короля, відповів уряд закордонних справ. Кондоленційні листи і телеґрами були пересланні також від українців на руки Бюра. Їх передано Бюро куди слід і дістало за них подяку.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН).

Летунська комунікація між Европою й Америкою.

ГАМБУРГ, 18. 2. ПАТ. В справі надання постійної надатлянтійської комунікації ведуться під довшого часу переговори, що покінчаться правдоподібно цієї весни. Німецька „Люфтганза" малаб збудувати трети сушо-катинські, а якого літаки стартувалиб (два того роду кораблі вже є в ужитті на лінії до Південної Америки) і могліб користуватись американськими летунськими майданами у Ленгерет та Міамі.

Велика промова прем. Косцялковського.

ВАРШАВА, ПАТ. У понеділок 17. лютого ц. р. прем. М. Зиндрам-Косцялковський виголосив на пленарному засіданні сойму велику промову, в якій обговорив господарські і політичні справи. Хід думок промови прем. Зиндрам-Косцялковського такий:

На початку премієр згадав про свою першу промову в сойм, коли то мотивував необхідність признати урядові надзвичайні повноваги з метою господарської справи, головно недобору буджету. Без буджетової рівноваги не можна було думати взагалі про поправу господарських відносин. Одночасно премієр домагався тоді від послів і сенаторів, щоби співпрацювали з урядом. Цей поклик не залишився без відгомону.

44 ДЕКРЕТИ.

Нині по чотирьох місяцях праці — заявив премієр — уряд виявив, що є в силі виповнити прийняті зобовязання і може перебороти труднощі, з якими приходиться змагати при розвязуванні складних проблем. Уряд видав і перевів у життя 44 декрети. Найбільший натиск поклав уряд на зрівноваження буджету. Тому крім обмеження видатків — уряд дбав про збільшення доходу. З цією метою видав спеціяльний податок від платень і збільшив ставку доходового податку. Одночасно зменшив державні та військові емеритури і деякі інвалідські ренти. До цього змагає теж декрет про частинну конверзію державних позичок. Видані декрети дали змогу урядові предложити зрівноважений декрет. Бажаючи відтяжити працюючі маси, уряд обнизив комірне, звільнив деякі льокалі від льокаторського податку. Бажаючи влекшити положення власникам нерухомости уряд признав полекші у сплаті гіпотечних зобовязань, усунув деякі льокалі зпід закону про охорону льокаторів і признав полекші у сплаті будівельних кредитів. Сильний натиск поклав на полекші для хліборобів. І так уряд скасував внутрішні мита, які платили селяни у формі зїздових, копиткових, митних оплат, обнизив горішню межу вирівняльного податку, створив основи для обнижки ґрунтового податку. Обнизив вогневі складки, поглибив справу віддовження хліборобства, признав полекші у сплаті хліборобських кооператив.

ОБНИЖКА ЦІН.

Обнижку цін промислових виробів уряд започаткував обнижкою залізничої тарифи, обнизив ціни білої і сірої соли та денатурованого спирту. Ці полекші, які признала держава, дали основу домагатись від промислу обнижки цін. З цією метою зновелізовано закон про картелі і розвязано 107 картелів. Дальші декрети признають теж полекші промислові. Уряд обнизив акцизні відсотки і започаткував основну реформу податків. Приспішив віддовженеву акцію самоуправи і праці над класифікацією ґрунтів. Одночасно уряд опрацював низку законопроектів, з яких 28 предложено законодатним установам. Метою деяких законопроектів управильнити становище самоуправних урядовців. Далі зголошено проекти вексельного і чекового закону та проект закону про оборот молоком і молочними продуктами. Праця, яку виконав уряд, мусить переконати теж тих, які три місяці тому з недовірям говорили, що замісць заяв уряду жадатимуть на звіт з реалізації проектованих рішень.

Премієр ствердив, що положення Польського Банку краще від початку грудня 1935. р. Господарські розпорядки вплинули на зміну некорисних настроїв. Виявом цієї зміни є зріст ощадностевих вкладів у Поштовій Касі Ощадности, банках і фінансових установах. Недобір буджету зменшується з кожним місяцем, касове положення скарбу краще. Далі премієр ствердив, що урядові вдалося переломити прояви психічної кріси. Першою її причиною був господарський етатизм.

ЗА РОЗМАХ ПРИВАТНОЇ ІНІЦІЯТИВИ.

Премієр ствердив, що господарський етатизм розвинувся у Польщі дуже широко та ще до того в таких формах, які вистрічають, щоби онемілити приватну ініціятиву, але не вистарчають, щоби поспхнути наперед, в розмахом упромисловлення Польщі. Нині надійшла хвилина, щоб основно розглянути справу підприємчивости держави у промислі, торговлі і банковости. Треба якнайдовладніше закреслити господарському етатизмові межі його діяльности. Мусимо виразно сказати: ці і ті ділянки продукції чи банкових операцій належать до держави, іншими держава не займається і безпосередньо не буде займатися. Щойно таким чином — на думку премієра — можна здобути довіря приватної особи та переконати її, щоби вкладала свої капітали в цю або іншу ділянку продукції без остраху, що за кілька літ держава не обдуде конкуренційного підприємства.

Другою причиною психічної кріси є неправдивий, але зате загально поширений погляд, що господарське життя у Польщі постійно завмирає. Вправді господарська скрута ще не минула, але — на думку премієра — найсильніші її прояви вже минули.

ПЕРЕЛЮДНЕННЯ СЕЛА.

Над господарським життям держави висить перелюднення села, яке доходить до кількох міліонів. У дрібних селянських господарствах є надмір робучих рук, які не знаходять ніде праці. Тут причина нужди села, погіршення здорових умовин і труднощі у здобуванні культури. Відємний вплив і до поглиблення перелюднення села доводить роздрібнювання господарств. Тому необхідно використати можливости, які дає перебудова хліборобського ладу.

НОВИЙ РОЗМАХ З ПАРЦЕЛЯЦІЄЮ.

Комасація і меліорації побільшують простір управної землі, парцеляція дає змогу інтензивніше використати землю. Одначе запас землі, придатної до парцеляції у Польщі невеликий. Тому тим більше треба пляново дозовувати нею і використати його до найважніших завдань, а саме до побільшення карловатих господарств і відтяжити осадництвом найбільше перелюднені околиці. (Як це погодити з кольонізаційною акцією у Сх. Галичині?! — Прим. Ред.). Парцеляційна акція ослабла внаслідок скрути. Тепер уряд поробить усі заходи, щоби поширити можливости сфінансування парцеляції. З розвязкою фінансових труднощів поширюватиметься парцеляція, яка має довести до кількох років до створення значного числа нових здорових варстатів праці і дати полекшу перелюдненим околицям.

ЗА РОЗВИТОК МІСТ.

Як орґанізм людини так і господарський орґанізм новітньої держави мусить бути всесторонно розвинений. Підкреслюючи вагу розвитку села уряд не буде легковажити теж ні розвитку міст ні програми розбудови і зміцнення промислу та торговлі. Навпаки. Для села є потрібний великий, сильний, модерно зорґанізований та уладжений промисл, який продукує дешево і масово та наставлений в першу чергу на потреби внутрішнього ринку. Здобути 20 міліонів як консументів — це велике завдання промислу і торговлі і правильний та доцільний шлях. Опісля премієр обговорив працю Польщі над морем і на морі та плян державних та самоуправних інвестицій на 1936. рік.

ПУБЛИЧНІ РОБОТИ І ПРАЦЯ ДЛЯ 100 ТИСЯЧ БЕЗРОБІТНИХ.

Не може бути балачки про здоровий розвиток господарського життя краю без постійного поступу в ділянці будови залізничої комунікації, водних робіт, хліборобських меліорацій, електрифікації держави, самоуправних інвестицій і т. п. Ці роботи держава мусить вести з року на рік, щоби господарське життя могло розвиватися. І хоч вимоги у цих справах велитенські, грошеві засоби держави на ті цілі обмежені. Суми, призначені на державні інвестиції на 1936. р., дадуть змогу дати працю 100.000 безробітним. Публичні роботи необхідні, хоч уряд здає собі справу, що вони не розвяжуть дефінітивно проблеми безробіття. А розміри безробіття великі, бо крім 400 тисяч безробітних по містах, на ринок праці напливає частина населення зі сіл. Безробіття у Польщі має свої причини у структурі цілого життя: у популяційних відносинах, у недомаганнях хліборобства, у непристосованім розвитку промислу до природного приросту населення та в обмеженні еміграції. Премієр заявив, що уряд буде змагати теж до запевнення кращої екзистенції державним і приватним урядовцям та до створення корисних перспектив для підростаючого покоління.

ПОВОРОТ ДО ПЕРЕДТРАВНЕВИХ УМОВИН НЕМОЖЛИВИЙ.

Опісля премієр обговорив низку політичних справ, політику потравневих урядів, заслуги покійного маршала Пілсудського для Польщі і значіння армії. Присвятив багато місця новій конституції і співпраці законодатних установ з урядом. Підкреслив, що уряд уважатиме за природних противників усіх тих, без уваги на їх політичне „вірую" та їх минувшину, які вспуперед постановам конституції хотіли би викривити велику спадщину для своїх інтересів. Заявив, що всі надії тих, які сподівалися, що з хвилиною смерти маршала Й. Пілсудського надійшов час боротьби за владу, не мають ніяких реальних підстав. Поворот до політичних відносин опеpед травня 1926. р. неможливий. Бож неможливе, щоб існувала Польща з урядами, які постійно змінялись би, між двома сильними сусідами, в яких сконцентрована воля мобілізує багатоміліонові маси. Це не означає ще, щоб уряд хотів унеможливити здорову, на ідейних засновках основану критику влади. Згадав, що вимагатиме лише пошани законів і публичної чесности. Природний вияв енергії та амбіція цілої суспільности і актуальна праця уряду повинні скупчитись на двох ділянках: на боротьбі за поправу господарського стану і на рішучій акції в поширенні культури на селі, в містечках і містах.

НЕ БУДЕ ЗМІНИ ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ.

Перед кількома тижнями міністер закордонних справ зясував програму свого ресорту. Є люди, які уявляють собі, що закордонна політика полягає на кожноразовім достосовуванні до конюнктуральних змін у міжнародній політиці. Це найбільша помилка. Премієр заявив, що не буде ніякої зміни засадничих тез закордонної політики. Опісля обговорив становище уряду до української справи. Буквальний переклад тексту промови заяви прем. Косцялковського подали ми на першій сторінці.

УРЯД НЕ ДОПУСТИТЬ ДО АНАРХІЇ.

Тяжке господарське положення використовують протидержавні чинники: комуністи і націоналісти. Одних і других уряд буде поборювати цілою строгістю закону. Безпека всіх громадян без огляду на віроісповідання і національність є основою, на якій спирається правовість держави. Уряд не допустить, щоби держава під притокою розвязки заплутаних соціяльних чи національних проблем, мала статись тереном боротьби, що її викликують відрухами непочитальні чинники і які ведуть лише до анархії.

Опісля премієр обговорив реорганізацію і завдання самоуправи, реорганізацію адміністрації, яка спиратиметься на таких основних засадах: на доцільнім адміністраційнім поділі, раціональній структурі урядів, новітніх методах праці і справнім контрольнім апараті. Обговоренням реформи шкільництва та шкільної політики уряду премієр закінчив свою промову.

Австрійська візита в Італії.

ВІДЕНЬ, 18. 2. ПАТ. Австрійський міністер закордонних справ, Берґер-Вальденеґ виїхав з жінкою до Фльоренції. Хоча подорож має мати приватний характер, Атас твердить, що австрійський міністер вихіснує її, щоб переговорити з представниками італійських політичних кругів. У Фльоренції має він стрітутися з італійським віцеміністром закордонних справ Суаічем.

Літвінова не запросили до Японії.

ТОКІО, 17. 2. ПАТ. Представник японського міністерства закордонних справ заперечує начеб Літвінов одержав запрошення приїхати до Японії. Він також заперечує, начеб японське міністерство закордонних справ задумувало знову почати із СССР переговори про підписання пакту невгресії.

Висилайте передплату!

80-ліття Софії Русової.

18. ц. м. Софія Русова скінчила 80 літ свого життя. Шведка по батькові, француженка по матері, п. Русова присвятила все своє життя нації, серед якої виховалася. Разом зі своїм чоловіком, відомим ученим-статистиком, терпіла вона переслідування від царської поліції за свої незалежницькі симпатії та за свою живу громадянську діяльність. Молода Українська Держава поручила п. Русовій відповідальне становище начальника відділу дошкільної освіти, опісля — лектораті педагогіки в університеті у Камянці Подільськім. На еміґрації продовжує п. Русова свою наукову працю — спершу в Українській Господарській Академії у Подєбрадах, опісля в Українському Педагогічному Інституті у Празі. За своє довге, трудолюбиве життя збагатила п. Русова українську науку та публіцистику великою скількістю друкованих праць. З приводу 80-ліття п. Софії Русової складає поклін заслуженій діячці і Редакція „Діла".

Українські справи на сторінках анґлійської преси.

Українські справи перестали бути для анґлійців далекими проблемами. Від чисто інформативних статтей, які появлялися кілька літ тому, перейшла анґлійська преса до обговорювання детайлів з питомою їй докладністю.

Ось у лютневому числі льондонського місячника *„Ревю оф Ревюс"* поміщено довша стаття під заголовком: *„Найбільша европейська меншість. — Нерозв'язана проблема"*. Стаття цікава тим, що подає огляд української преси, як також і витяги з неприхильних для українців часописів.

Конкурс „Діла" на економічні статті.

Завдяки нашому американському землякові п. В. Тихому наша Редакція має змогу розписати

НОВИЙ КОНКУРС
на економічні статті.

Тема:

В якій господарській ділянці зосередити наші сили, щоб двигнути український нарід з теперішнього положення?

Цим разом нагороджених буде
10 статтей,

а саме:

1. нагорода . . . . . 10 ам. дол.
2. — 5. нагорода по . . . 5 „ „
6. — 10. нагорода по . . . 3 „ „

Засадниче домагання: **річевість.**

Розмір конкурсової статті не повинен переходити розміру нормальної газетної статті (до 300 рядків). Бажано, щоб писані вони були машинно.

До оцінки конкурсових статтей запрошені будуть наші економічні теоретики і практики. Склад жюрі оголосимо небавком окремо.

Статті просимо надсилати в ковертах із зазначенням на них: **Стаття конкурсова.** Прізвище автора повинно бути в окремій меншій коверті, яка буде відчинена після оцінки статті.

Останній речинець — **29. лютого ц. р.**

Вивласнення землі у Сх. Галичині.

Міністер хліборобства Повятовський предложив раді міністрів проект вивласнення земельної власности на цей рік. Проект має вже апробату всього уряду. На терені Східної Галичини проект обіймає м. ін. такі маєтки:

Тернопільське воєвідство. В бережанському повіті 300 га, маєток Будилів, власність Йоеля Ротштайна; в цьому самому повіті маєток Білобожниця і Ридодуби, власність Антона Завадського-Охоцького. — В підгаєцькому повіті 175 га, маєток Швейка, власність Айзика Аддера. — В заліщицькому повіті 180 га, маєток Борки Мілі, власність Марґулесів і Шраберів; 500 га, маєток Вікно-Тлусте, власність Юрія і Марії Федоровичів; 175 га, маєток Борки Великі, власність Францішки Мітровської; 100, га маєток Драгоманівка, власність Дан. Стекля; 800 га, маєток Бедриківці, власність Стелі Турнав; 380 га, маєток Угринківці, власність Ядвиги Марії Кімельманової; маєток Ставки, власність Лоїзи Льотти Лібацької. — В збаразькому повіті: 100 га, маєток Стрілищі, власність Юрія Малаховського; 250 га маєток Медин, власність Вацлава Малаховського. — В зборівському повіті: 600 га маєток Оліїв, власність Олександри, Марії Водзіцької.

Львівське воєвідство: В бобрецькому повіті 300 га, маєток Стіре Село, власність Альфреда Потоцького. — В мостиському повіті 145 га, маєток Вольфа Векслера; 500 га, маєток Креховичі, власність Стадзіцьких. — У перемиському повіті 200 га, маєток Стахура, власність Ксав. Красіцького. — В переворському повіті 200 га, маєток Демків, власність Юрія Рафала Любомирського.

Міські Театри у Львові, вівторок 18. лютого. ВЕЛИКИЙ ТЕАТР в год. 8-мій:
Нині **„Трафіка Пані Ґенералової"**

З АБІСИНСЬКОГО ФРОНТУ.

ПОДІЇ ПОПЕРЕДНІХ ДНІВ.

Останніми днями абісинські фронти були тереном завзятих боїв. В Огадені італійці розбили були абісинський відділ на південний захід від Негеллі, абісинці заняли італійську станицю під Курсіні; кількасот аскарів перейшло на абісинську сторону. Опісля італійці розвинули активність на північному фронті, на південь від Макале, правдоподібно, щоб відтяти довіз абісинським військам довкруги цього міста. Перший італійський удар заломився на завзятому опорі абісинців.

ІТАЛІЙСЬКА ПЕРЕМОГА.

ВАРШАВА, 17. 2. ПАТ. На основі вісток із ріжних джерел ПАТ подає таке зайомлення про положення на фронтах Абісинії: Марш. Бадоліо здобув велику перемогу після завзятих боїв у районі Арадам на півдні від Макале. Із війська раса Мулюґета, що їх нараховували на 70 тисяч вояків — 30 тисяч розбіглося. Італійські війська здобули гору Арадам, заняли місцевости Шелікот, Антальо-Бельсат і Адіма-Іція, як теж високорівню Афголь. Абісинські втрати дуже великі. 20 тисяч вояків невдібних боротися. Італійські втрати сягають 400 убитих і 500 ранених. Війська расів Кесса і Сеюма, що згуртувались на терені Тембієн, відтяті. 30-тисячна регулярна абісинська армія, що так завзято боролася, зовсім розбита. Рас Мулюґета з 9-ма тисячами розбитків зійшов із поля бою в ночі з 14. на 15. лютого. Італійці здобули укріплений терен Арадам, довгий на 8 і глибокий на 3 кільометри. В боях з італійського боку брало участь 5 дивізій: „5. березня", „3. січня", „Савоя", альпейська й туземна. В резерві була дивізія „Асієта". Перемогу вирішила артилерія та літаки.

У бою брали участь виключно італійські сили. Лиш на правому крилі були війська раса Гуґси, які не брали участи в офензиві. Зливний дощ був великою перешкодою. Дощі припинять мабуть взагалі акцію. Летунські ескадри не дають відступаючим військам раса Мулюґета змоги пустошити терени. Акція летунів не дозволила абісинцям піти з підмогою фронтовій армії. Перемога під Ендерта віддала італійським військам у руки всю провінцію Тембієн.

ПОШАНА ДЛЯ ПЕРЕМОЖЕНОГО ВОРОГА.

Заступник шефа штабу марш. Бадоліо заявив журналістам, що Італія виграла бій в Ендерта. Ворог подається вздовж долини Доера й Агаен, покинувши війська раса Мулюґета на ласку долі. Заст. шефа штабу з пошанею висказався про відвагу абісинських вояків, що гордували втечею. Тепер вони позалися, бо їх перемогли. З хвилиною, коли гора Арадам у руках італійців, можна — на думку заступника шефа штабу — продовжувати офензиву в південнім напрямі, як теж знівечити всякі спроби абісинської протиофензиви.

З товариського життя.

ВЕЧЕРНИЦІ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ"

Публика доволі вчасно й численно виповнила просторі салі касина почтовців; кидалися в очі численно заступлені представники старшого громадянства, між ними представники парляментарних кругів та наших центральних установ. Знову дискретний бар з гармонією, знову дві симпатичні орхестри п. Костюка в обох салях партеру. Гості були настільки розбавлені, що не зражалися, коли погасли електричні світла і орхестра покинула салю; вони дальше танцювали при фортепяні у блідому світлі сірого зимового ранку. Матеріяльний успіх вечерниць певно дуже поважний.

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

СТУДІЇ У ГРАЦУ.

Виділ Українського Студентського Т-ва „Січ" у Грацу подає зацікавленим до відома, що вписи на літній семестр тревають до 21. лютого ц. р. Одначе можна буде внести подання і в дещо пізнішому речинці. Кандидати на медичний факультет прохаємо прислати свідоцтво зрілости, метрику та свідоцтво неламожности. Вписи переводить згадане Т-во. На покриття видатків на вписи і на посвідки, потрібні до паспорту, прохаємо прислати 10 зол.

Крім університету є в Грацу техніка зі всіми факультетами та новоперенесена з Леобену гірнича академія.

Зацікавлені, які звертаються за інформаціями до Т-ва, залучать міжнародню поштову марку (рекомендо — дві). На прожиток у Грацу треба місячно около 120 зол. З повної (потрійної) такси для чужинців наших студентів звичайно звільняють. Подаємо, що саме місто та прегарна гірська околиця надаються якнайкраще до використання усіх ділянок спорту та інших духових розривок.

ЮВИЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ Т-ВА „СІЧ" У ГРАЦУ.

Т-во „Січ" у Грацу приступає до видання ювилейного альманаху Т-ва. З тією метою звертається з проханням до усіх старших січовиків посвятити йому в допомогою. В першій мірі йде про спомини перших членів Т-ва, про ґенезу заснування старої грацької „Руси", дальше про період з часів визвольних змагань. В усіх справах прохаємо звертатись на адресу: Ukr. Studentenverein „Sitsch", Graz, Universität, Österreich.

Всі українські часописи враз з американськими прохаємо поміститн другу частину нашого комунікату.

ЗА ВИДІЛ Т-ВА „СІЧ" У ГРАЦУ:
Роман Лебедович, голова. Куріца Іван, секретар.

Алькоголь ділиться зі сифілісом і сухотами посмертною одіжю людства. — (Легре).
Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

НОВИНКИ.

— **Футра**, всілякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 109—?

— **Не забудьте прийти нині на Великі Вечерниці** Ватри, Правничої Громади і Торговельника. Саля Почтовців, Японська 9. Japan Bar — Jazz Ябця.

— **Пластовий Відділ Музею Н.Т.Ш.** З нагоди 25-ліття повстання на західно-українських землях пластового руху Управа Музею Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові основує в себе сталий відділ пластових памяток, який буде відчинений у найкоротшому часі окремою виставою. З цього приводу Управа Музею НТШ звертається оцією дорогою до всіх колишніх пластунів, пласт. приятелів і громадян, що стояли близько пластового руху і мають у себе якінебудь пластові памятки, переслати їх Музеєві НТШ для уладження вистави. Власників присланих експонатів просимо зазначити, чи вони відступають дану річ на власність Музею, чи віддають її у депозит, чи вкінці вимагають її звороту після зачинення вистави. По всякі інформації в цій справі просимо звертатись на адресу Музею НТШ у Львові, вул. Чарнецького 24. — **Управа Музею НТШ.**

— **П. Дмитро Дорошенко**, відомий український історик, став надзвичайним професором історії церкви на студії правобережної теольоґії при варшавському університеті. Катедра опорожнилася після смерти проф. Василя Біднова.

— **Недуга акад. Ст. Смаль-Стоцького.** Акад. проф. д-р Ст. Смаль-Стоцький, що вже довший час нездужає, на пораду лікарів переїхав 14. ц. м. на праську клініку, де йому зроблять операцію.

— **„Жінка лавреаткою нагороди Т-ва Письменників і Журналістів“.** Реферат на цю тему виголосить у вівторок 18. ц. м. д-р Мих. Рудницький у кружку Союзу Українок на Личакові (вул. Крупярська ч. 15). По рефераті чайний вечір для членів і введених ними гостей. Початок о год. 5. попол.

— **Спілка українців у Німеччині** влаштовує в четвер 20. ц. м. в ресторані Льоренца (Шарльотенбург, Гервінусштр. 25) товариські сходини, на яких Емануїл Лянгоф, німець селянин із Кубанщини, що вернувся із Совітів перед двома місяцями, буде говорити про свої переживання в останніх пятьох роках. Початок год. 20.30. вступ вільний.

— **Важне для ткачів!** Ткальня кооперативи „Комета“, Львів-Знесіння, вул. Словацького 1, прийме до праці кваліфікованих ткачів. Першенство мають ткачі з покінченою ткацькою школою і практикою, виїмково ткачі і без формальних шкільних свідоцтв, але з великою практикою і визначною справністю у ткацькому промислі, між ними ткач з практикою у **ковняних** виробах. Зголошення слати на адресу кооперативи з поданням життєпису і відписів свідоцтв (можна і нелегалізованих).

— **Почта у Спасі.** З днем 19. лютого ц. р. повстає в місцевості Спас пов. Долина почтова агенція під назвою Спас к. Долини. До району дії агенції приділено крім Спасу громади Лиловицю, Луги, Стружин Вижний і Нижний, Суходіл і Ілемя. Телеграфічно-телефонічного відділу у Спасі покищо не орухомлено.

— **Обнижка ціни спірту.** Оголошено розпорядок міністерства скарбу, який з днем 15. лютого обнизив ціну денатурату до 55 с. за півлітрову бутельку, до 75 с. за тримвертьлітрову і до 95 с. за однолітрову. Запаси денатурату, що були вже в продажі, можна продавати по давних цінах до 28 ц. м. Одночасно обнижено ціну ректифікату (відводненого спірту), призначеного до промислового вжитку до 80 с. за літру.

— **Інвазія на Гуцульщину.** Як повідомляє агенція „Всхід“, на Гуцульщині йде розбудова лічниць, санаторій і кліматичних осель. Наплив лічників і лікуванців до гуцульських місцевостей зростає з кожним роком, а це вимагає розбудови осель, санітарних умовин та інших культурних уладжень. Цього року призначено на таку розбудову Гуцульщини 150 тисяч зол., а з тих кредитів мають користати особливо Косів, Жабє, Космач, Ворохта і ін. Робляться заходи, щоби ті кредити поширити. Як відомо, одночасно йде плянова акція, що під покришкою культурно-освітньої місії має на меті польонізацію Гуцульщини.

— **Домагаймось радіоавдиції в українській мові.** Радіоабоненти села Запитова, почта Підліски Малі (коло Львова), числом 24, вислали до дирекції Польського Радія у Варшаві домагання, щоби львівська радіостанція надавала щоденно бодай дві години авдиції в українській мові. До подання долучені оригінальні підписи всіх 24-ох радіоабонентів цього села. Слідом за ними повинні піти чимскорше всі радіоабоненти з усіх инших сіл, містечок і міст. Тому, що дирекція львівського радія покликується на варшавську централю, з письмами в цій справі слід звертатися просто до дирекції Польського Радія у Варшаві.

— **1000 замужних жінок утратило посади.** На основі обчислень жіночих організацій, що вели протестаційну акцію проти звільнювання жінок із бюрових посад, якщо їхні чоловіки заробляють на удержання родини, досі зредуковано в Польщі поверх тисячі урядничок. Самі тільки суспільні обезпечальні звільнили поверх 700 урядничок у ріжних містах.

— **Зловживання в старостві.** Перемиська прокуратура занялася зловживаннями, які викрито в старостві в Мостиських. Акт обвинувачення закидує урядовцям староства, Летньовському і Голинському, що брали хабарі при відкладанні військової служби. Посередником був жид Шварц.

— **За КПЗУ.** В окружному суді в Луцьку відбулась тиднева розправа проти 24 осіб, яким закинено протидержавну діяльність і належання до КПЗУ. Засуджено Миколу Никифорова на 6 літ і 8 місяців, Шевчука і Ткачука по 6 літ, Моцка Гуца на 8, вісьмох обвинувачених по 7, сімох по 6, трьох по 2, Катерину Шабалу на 4. Одного обвинуваченого виправдано. Всі засуджені втратили громадянські права на 5 до 10 літ.

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу, дитячу для інвалідів, вдів і сиріт

приймає

УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.

З провінції висилайте почтою. У Львові відберемо самі за писемн. повідомленням.

— **Вовки в Карпатах.** В селі Воля Мигова пов. Лісько появилися громадно вовки. Одна вовчиця кинулася на стражника Голяка, який тільки з трудом оборонився. Ударом дрючка він убив звірюку. Вовки появилися також в інших сторонах Карпат.

— **Львівська хроніка.** До споживчої крамниці Ґрудера при вул. Камінського вломилися злодії й зібрали товари вартости 6 тисяч зол. — У звязку з інвалідськими зловживаннями в городському старостві у Львові арештовано дальше Стефана Гута із Замарстинова.

— **Краєва хроніка.** В Богородчанах затроїлися на весіллі три особи денатуратом і закоріли поважно. Одна з них, Василь Гавришко, померла, дві інші борються зі смертю. — В Ягольниці пов. Чортків заснували польську районову молочарську кооперативу для конкуренції з Маслосоюзом. — В Бутинах пов. Жовква поліція застрілила Василя Заболоцького, що укривався перед судом. — У Шибалині пов. Бережани згинув Павло Атаманьчук, розірваний старою артилерійською гранатою. — Підчас ловів на диків у лісах на терені громади Берани пов. Дубно один з мисливих пострілив тяжко в ногу 17-літнього Івана Ковальчука, що брав участь у нагінці. — Під Говірлею згинув підчас лещетарської прогульки 24-літній Шимон Ляска, урядовець тартаку у Ворохті, ставши жертвою лавини. — В Тенятинках пов. Рава Руська хтось стрілив з кріса крізь вікно до Миколи Паніюса, що сидів при столі в кооперативі, і вбив його на місці. Поліція арештувала чотирьох людей.

— **Хлопець застрілив дитину.** В селі Яворові пов. Косів у хаті Олени Сенчук сталася трагічна подія. В торбі на стіні вона держала револьвер, який залишив небіжчик чоловік. Коли перед кількома днями вона поралася на подвірі, у хаті впав стріл. Показалося, що 9-літний Петро добув з торби револьвер і застрілив 6-місячну дитину в колисці. Хлопець ненавидів дитину за те, що мати займалася тільки нею, а його занедбувала. Справою зайнялася поліція. — З **Польщі.** Біля стації Мажіни під Варшавою якийсь бандит у потязі хотів ограбити одного пасажира. Цей стрілив і ранив напасника в ногу. На стації бандита арештовано. — У виленському воєвідстві шириться по селах тайне горільництво. Викрито кількадесять тайних горілень і велику скількість готового самогону.

— **Вовки в Японії.** Як повідомляють із Гельзінґфорсу, в Японії бушують масово вовки і роблять знищення особливо серед ренифірів. Недавно напали на стадо ренів, що тікаючи опинилися над берегом пропасти. Яких двіста штук згинуло на дні дебри. Люди добули їх звідтам і продали годівельникам лисів. Одначе це покрило тільки частину втрат. Вовки атакують рени в ночі, підчас заверюхи, роздираючи по кількадесять штук з одного стада. Японці ведуть завзяту боротьбу з тими хижаками. Недавно тому вбили одну вовчицю, що роздерла коло 200 ренів і кількасот молодих.

— **Загарбав 150 тисяч франків.** Грабункового нападу в американському стилі доконано перед кількома днями на філію великого паризького банку у Вернель у Франції. Перед банк заїхав самохід, з якого вийшов елеґантно одітий мужчина, увійшов до касової кімнати і наставивши револьвер, зажадав видачі всеї готівки. Стероризувавши касієра, напасник забрав 150 тисяч франків, вийшов спокійно на вулицю і відїхав. Банкові службовці так налякалися, що ніхто не ставив опору.

— **Пів міліона птиць на державній допомозі.** Пів міліона диких качок, що збіраються на Лонґ Айленд Саунд, недалеко Гел Ґейт на Іст Ривер, дістануть прохарчування від американської державної влади, бо не мають що їсти через мороз. Пролив замерз, птиці жалібно квилять, а їх є якого пів міліона. Вони не летять на південь, надіючися, очевидно, недалекої весни.

— **Великий осяг телевізії.** Підчас телевізійних досвідів, які веде центральний почтовий уряд у Берліні, надано каблем виразні образи на відстань 395 км. Перший раз вдалось передати кабелевою дорогою образи на таку велику віддаль. Цей технічний осяг позволяє надіятися, що вже незадовго особи, які розмовляють телефоном на віддаль кількасот км., будуть себе бачити.

— **Европа дістане 500 злочинців з Америки.** Американський уряд рішив вислати із Зл. Держав усіх чужинців, засуджених американськими судами на кари поверх 10 літ вязниці. Таким чином Европа дістане в дорожку понад 500 злочинців. Їх умістять на спеціяльному кораблі, який буде обїздити поодинокі держави і висаджувати їх на беріг. Між ними є найбільше італійців. Пильнувати їх буде 200 поліціянтів, причому за кораблем слідкуватиме торпедовець.

— **Ріжні вістки.** В північній Румунії, особливо на Буковині появилися стада вовків, що добувають до людських осель. — В Римі й околиці зібрали добровільними пожертвами поверх 22 сотнари золота для державного скарбу. — Біля Праги впав чехословацький туристичний літак. Пільот убився. — Професор Пікар на викладі в товаристві інжинірів у Парижі заповів, що полетить ще раз бальоном у стратосферу, причому хоче осягнути висоту 30.000 метрів. — Німецький почтовий літак, що вилетів з Південної Америки до Африки, не прибув до місця призначення. Кораблі глядають за ним на морі. — В Парижі помер у віці 74 літ Олександер Гучков, колишній предсідник російської думи і міністер військових справ у т. зв. тимчасовім уряді. Після революції Гучков жив на еміґрації у Франції.

— **Помилка, яку часто надибуємо, яку треба спростувати.** Коли перед 40 літами впроваджено до скарбниці лікувальних засобів аспірину, здобула вона відразу великий успіх завдяки своїй лікувальній силі, яка по нині не лише не ослабла, але навпаки, зажди зростає. Наслідком того багато засобів „на біль голови“ називали „аспіриною“. Тут саме лежить велика помилка. Не кожна біла таблетка і не кожний білий порошок є аспіриною. Знаком, що відріжнює аспіріну від інших подібних формою чи барвою ліків є знак баєрівського хреста на кожній таблетці і на кожнім опакуванні. При тій нагоді треба пригадати, що аспірина є тепер кровним продуктом.

З театру.

Театр „Ріжнородностей“: „ТРАФІКА ПАНІ ҐЕНЕРАЛОВОЇ“, комедія на 5 аз **Буш-Фекеті.**

Вдова по австрійському ґенералі, коли небіжчика Австрія залишила всім кріву і гарні спомини про величність великої держави, дістала, щоб мала з чого жити — трафіку на малій темній вуличці. У додатку до трафіки мала вона дві доньки: старша була причиною її великої журби, бо хотіла покинути свого чоловіка, ще й втекти з якимсь ґрафом до Остенди. Зате молодша донька була горлістю матери, і так почала помагати їй у цьому горі, що рятуючи старшу сестру, завела проти своєї волі превесеру інтриґу. Молоді, закохані жінки попадають часто у небезпечні ситуації, а ситуації з комедій мають ту велику прикмету, що ґрафи у них бувають рідко небезпечні.

Вся комедія повна комічних ситуацій і добрих типів, мала величезний успіх. Головні ролі грали по мистецьки: Слєвінський, Мартіні та Левіна; дуже добрі типи відтворили Нічевська та в малій ролі знаменита Ленцька. Богданська та Стемпоньська заслуговують теж на признання.

М. р.

Дописи.

БРІДЩИНА.

25-літній ювилей чит. „Просвіти“ у Шнирові. Село Шнирів брідського повіту святкувало недавно 25-ліття своєї читальні „Просвіти“. Свято почалося панахидою за померших членів читальні, яку відправив місцевий парох о. Стефан Гаврилюк. Вечором відбулася святочна академія. Свято розпочав голова читальні п. Лука Дмитрів привітанням приявних (коло 500) і відчитанням прізвищ осіб та установ, які на свято прислали свої привіти. Зокрема привитав делеґатів з Бродів в особах п. Марії Жолнірчук, голови філії „Просвіти“, п. В. Цубатого, секретаря „Сільського Господаря“, п. Тиблючинського і п. Михайла Поповича з „Міщанського Братства“. З повною і влучністю згадав членів-основників чит. „Просвіти“ у Шнирові, а саме о. декана Петра Мінка з Дмитрова, п. Луку Ляхмана з Канаді та Йосифа Ковальського, як також вже померших членів-основників, яких память ушанували присутні повстанням з місць та одноховилинною мовчанкою. Поважний настрій змінився, коли прийшла чергова точка програми: привіти. Від філії „Просвіти“ склала привіт і побажання успіхів у праці голова філії п. Марія Жолнірчук, закликуючи не

тільки провід, але і членів читальні до витревалої праці. Дальше п. В. Чубатий склав привіт від „Сільського Господаря“ і п. Тиблючинський від „Міщанського Братства“. Реферат про значіння книжки виголосив п. І. Федун, не менше гарно змусив присутнім історію чит. „Просвіти“ в Шпирові п. Михайло Попович. Опісля місцевий хор виконав хорові продукції під проводом п. Поколінського, які перепліталися декламаціями і продукціями мандолінової орхестри, що відіграла вязанку стрілецьких пісень під проводом П. Бендаревського. Дуже гарно випала декламація „Наше село“ (вірш написав п. Степан Федун), яку віддеклямувала його донька Параня. На закінчення свята п. Семен Федун гарно схарактеризував значіння цього свята та подякував усім присутнім за участь. Відспіванням національного гимну закінчено це небуденне свято.

ТЕРНОПІЛЬ.

Гостинний виступ мужеського хору з Токів. При дуже великому зацікавленні громадянства заходом Т-ва „Міщанське Брацтво“ уладив селянський хор з Токів вечір пісні з творів відомих наших композиторів під управою п-ни Віри Яворської. Зовнішній вигляд хору й організація виступів нагадують хор Котка. Голосово переважають тенори, баси розмірно слабі. Беручи під увагу те, що перед нами аматорський селянський хор, слід підкреслити дуже добру дисципліну хору, чисту інтонацію та добру інтерпретацію. Диригентка панує над хором. Слідний великий вклад праці та енергії молодої диригентки і є оправдана надія, що вона при ще більшій праці над основами ведення диригентури може осягнути значні успіхи. Може надто нервові рухи рук і голови диригентки спричинюють нерівномірність ритму і доволі дивну динаміку та за гострі акценти, незгідні з духом пісні ні прозорою інтенцією композитора. Назагал цей виступ зробив добре враження, зокрема вибивався один тенор, який на додаток відспівав „Гетьмани“. Виступ цього хору — це ще один доказ природних сил, які дрімають у народі. Тому українські музичні кола повинні би занятися організовано плеканням наших природних музичних талантів. С.

Спорт.

ГАКІВКА

ПОГОНЬ І. — УКРАЇНА І. 1:0 (0:0, 0:0, 1:0).

В неділю 16. ц. м. вечором на гриці Погоні при вул. Шимоновичів відбулися товариські гаківкові змагання Погонь — Україна. Українська дружина виступила до змагань у такому складі: воротар: М. Скрипій; оборона: В. Лисик і Р. Дицьо; напад: Ю. Ліщинський, О. Мільчик, і Р. Маринець та другий запасний напад: М. Бубела, А. Мароцький і Т. Проць. У першій терції гри обох дружин неначе випробовують свої сили. Одначе Україна має більше з гри і напад створює під воротами Погоні кілька грізних ситуацій, які ратує оборона Погоні і певний воротар. У другій терції гра прибирає на гостроті, кружок уже частіше під воротами України, але добра оборона і певний воротар ліквідують з успіхом грізні напади противника. В третій терції гра стає дійсно гостра і добре зіграний напад Погоні намагається за всяку ціну осягнути перемогу, що якщо і здається, бо в 14-ій хвилині Коженьовський з Погоні заганяє кружок у ворота, справді під самими воротами України. Намагання нападу України вирівнати змагання не вдаються, бо сольові пробої нападу ліквідує сильніший противник. Судилювали: Залеський і Сабатовський. Видців коло 150.

ЛЬВІВ. ЛЕХІЯ — ШЛЕСЬКИЙ ГАКІЕКОВИЙ КЛЮБ 2:1 (0:0, 2:0, 0:1). Спершу мала перевагу Лехія, опісля шлеські змагуни.

ЗАКОРДОННИЙ СПОРТ.

БРЮСЕЛЬ. ПОЛЬЩА — БЕЛЬГІЯ 2:0 (1:0). В неділю відбулися у Брюселі мячеві змагання Польща — Бельгія, які закінчилися перемогою польських копунів. Видців 30.000.

ЗМАГАННЯ ФІЛІЇ К. Л. К. У ЛЬВОВІ.

Внутрішньо-клюбові змагання філії К. Л. К. у Львові відбулися в неділю 16. ц. м. у брюховицькім лісі. На старті станули 10 змагунів.

У бігу мужчин на 12 км. І. місце здобув В. Пелюшин у часі 1.01.55, II. місце В. Сенчина 1.06.05, III. Славецький 1.07.55. Дальші місця заняли: Гнатейко, Мельничук, Рибачек.

У бігу жінок на 8 км. п. А. Рожанковська осягнула час 1.01.50.

Організацію змагань перевели Вл. і Ст. Рожанковські та Ю. Пачовський. Прегарна погода і знамениті снігові умовини стягнули на місце змагань досить багато глядачів.

IV. ЗИМОВІ ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИЩА.

ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ БІГ ВІЙСЬКОВИХ СТЕЖ.

У пятницю 14. лютого ц. р. відбувся лещетарський біг військових стеж на 25 км. зі стрілянням. Цей біг не входив до офіційної програми Олімпійських Ігрищ і тому його вислідів не вчислено до загального точкування. Траса бігу 25 км. На 13 км. була стрільниця, де стежі стріляли до трьох бальоників з віддалення 150 м. Завданням кожного вояка було поцілити бальоник одним з пятьох стрілів. За кожний непоцілений бальоник дочислювано стежі по 3 карні хвилини до загального часу. До бігу вирушало 9 стеж по трихвилинній перерві. Перед стартом зі стадіону комендант стежі складав звіт німецькому міністрові військових справ ген. фон Бльомбергові. Найкраще стріляли до бальоників австрійські вояки (кожний бальоник поцілили за першим стрілом), за ними польські. Найслабше стріляли шведи, швайцарці і чехи. Перша до мети прийшла фінляндська стежа, але біг виграла італійська стежа, бо мала кращий час на 13 секунд від фінляндців. Вислід бігу такий: 1) Італійці 2 год. 28 мін. і 35 сек.; 2) фінляндці 2:28:43; 3) шведи 2:35:24; 4) австрійці 2:36:19; 5) німці 2:36:24; 6) французи 2:40:45; 7) швайцарці 2:43:39; 8) чехи 2:51:25 і 9) поляки 2:52:24

ТРИ ЗОЛОТІ І ОДНА СРІБНА МЕДАЛЯ.

У бігу на 10 км. виграв норвежець Балянгруд, який стартував 4 рази і здобув три золоті та одну срібну медалю. Вислідн бігу такі: 1) Балянгруд (Норвегія) 17.24.3; 2) Вазеніюс (Фінляндія) 17.28.2; 3) Ст'пль (Австрія) 17.30; 4) Матієзен (Норв.) 17.41.2; 5) Бльомкіст (Фінляндія) 17.42.4; 6) Лянгелійк (Голяндія) 17.43.7; 7) Окле (Фінляндія) 17.46.6; 8) Шредер (Злучені Держави) 17.52; 9) Кальберчик (Польща) 17.54; 10) Штаксруд (Норв.) 17.56.7.

МАРАТОНСЬКИЙ БІГ НА 50 КМ.

У суботу 15. лютого ц. р. відбулися передостанні лещетарські конкуренції, а саме лещетарський маратонський біг на 50 км. Траса була дуже тяжка, бо прийшла відлига, сніг був дуже мокрий і годі було передбачити, який вибрати смар до лещет. Змагуни кожного народу пристосували інший стиль у бігу. Найкраще технічно працювали фінляндці, але шведи, хоч найслабші технічно зпоміж скандинавських народів, були фізично найсильніші і тому виграли біг. До цього маратонського бігу станули 4 шведських лещетарів і всі чотири заняли перші чотири місця. Це дійсно великий успіх, яким дотепер могли похвалитися лише норвежці.

Офіційна клясифікація маратонського бігу.

1) Віклюнд (Швеція) 3 год. 30 хвилин і 11 сек.; 2) Вікстрем (Швеція) 3:33:20; 3) Енглюнд (Швеція) 3:34:10; 4) Берґстрем (Шв.) 3:35:50; 5) Карпінен (Фінляндія) 3:39:33; 6) Тафт (Норвегія) 3:41:18; 7) Гейнінен (Фінляндія) 3:42:44; 8) Немі (Фінляндія) 3:44:14; 9) Мушіль (Чехословаччина) 3:46:12; 10) Смолей (Югославія) 3:47:40. Поляк Карпель заняв 26-те місце. До бігу станули 36 змагунів, скінчило 34 змагунів.

МИСТЕЦТВО АМЕРИКАНЦІВ У БОБСЛЕЮ.

В суботу закінчилися бобслейові змагання на Рівезее в конкуренції двійками. Перемогли і здобули мистецтво американці. Вислідн такі: 1) Америка І — перше місце і мистецтво — 5.29.29; 2) Швайцарія II — 5.30.64; 3) Америка II — 5.33.96; далі йде Англія і Німеччина.

АНГЛІЯ ЗДОБУЛА МИСТЕЦТВО ЕВРОПИ В ГАКІВКОВИХ ЗМАГАННЯХ.

АНГЛІЯ — ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА 5:0 (2:0, 3:0, 0:0). Фінальні гаківкові змагання не викликували вже надто великої цікавости у видців, яких було на цих змаганнях небогато. Англійці мали ввесь час перевагу. Чехи не програли у вищому відношенні тому, що в третій терції мурували ворота. Судилювали: Поллімонт і Крайзель.

КАНАДА — ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА 7:0 (4:0, 2:0, 1:0). Канадійці мали ввесь час перевагу і могли підвищити виграну якби не те, що чехи сиділи під воротами.

СОНЯ ГЕНІЄ ЗДОБУЛА ЗНОВУ МИСТЕЦТВО.

В пятницю 14. лютого ц. р. у довільній їзді на совгах олімпійське мистецтво здобув Шефер, який панував над своїми конкурентами елегантними рухами.

Одначе щойно в суботу на змаганнях у фігуровій їзді жінок на совгах публика буквально вихопила білети, щоби приглянутись знаним постатям жінок у танці на льоді. На стадіоні було понад 15.000 видців. Зацікавлення було таке велике, що навіть підробляли білети, щоби лише побачити совгарок. За дні години на стадіоні пропісувались найкращі совгарки світа. Була це ревія не лише совгарства і танку, але також ревія краси і моди. Пальму першенства здобула Соня Геніє, якій публика уладила овацію. Вислідн цієї конкуренції з їздою на совгах раніше такі: 1) Соня Геніє (Норвегія) 7.5, нота 424.5; 2) Колледж (Англія) 13.5, нота 418.1; 3) Віві Анне Гультен (Швеція).

НОРВЕЖЕЦЬ БІРГЕР РУУД ВДРУГЕ ЗДОБУВ МИСТЕЦТВО.

В неділю 16. лютого ц. р. в год. 11-ій відбувся конкурс отвертих скоків, до якого станули 50 змагунів представників 15 націй. Зацікавлення скоками велитенське. Найкращим доказом зацікавлення те, що лещетарський стадіон на Гудіберґу окружило 130.000 видців. На почесних трибунах засіли майже всі німецькі міністри, бо мін. Фрік, ген. Бльомберг, мін. Руст, др Ґебельс, прем. Ґерінґ, мін. Еп і голова Олімпійського Комітету Бас-Лятор. Кілька хвилин перед 11-ою спеціяльним поїздом приїхав канц. Гітлер до стадіону і негайно після того ракета дала знак, що конкурс скоків почався. Найкраще випав скок норвежця Біргера Руула, який заімпонував публиці певністю і спокоєм у скоці, осягнувши 75 м. Найдовший скок у конкурсі, бо на 76 м. осягнув швед Еріксон. Поляк Ст. Марусаж скочив на 73 м.

Клясифікація скоків.

1) Біргер Руул (Норв.) здобув другий раз мистецтво і 232 точок, скоки 75 і 74.5 м., 2) Еріксон (Швеція) 230.5, 76 і 76 м., 3) Райлер Андерсен (Норв.) 228.9, 74 і 75 м., 4) Вальберґ (Норв.) 227,73.5 і 72; 5) Ст. Марусаж (Польща) 221.6, 73 і 75.5, 6) Вальонен (Фін.) 219,4, 73.5 і 76, 7) Ігуро (Японія) 218,2, 74,5 і 72.5, 8) Конгсгард (Норв.) 217.7, 74.5 і 66; 9) Тіґонен (Фін.) 215,3, 71,5 і 70.

АНҐЛІЯ ЗДОБУЛА МИСТЕЦТВО СВІТА У ГАКІВЦІ.

В суботу відбулися ще одні вирішні гаківкові змагання.

АНҐЛІЯ — ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ 0:0. Американці були кращою дружиною. Тому що по трьох терціях ніодна з дружин не здобула ніодних воріт, змагання продовжувано ще тричі по 10 хвилин, але вони закінчились без успіху. Вислід цих змагань такий, що Англія здобула мистецтво світа у гаківці. Видців 10.000.

КАНАДА — ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ 1:0 (1:0, 0:0, 0:0). Ці гак. змагання відбулися в неділю пополудні. Змагання викликували більшу цікавість тому, що обі дружини хотіли за всяку ціну виграти їх. Канадійці виявили кращу зіграність і тому виграли заслужено. На змаганнях був присутній канц. Гітлер і на перерві роздав десятькам осіб свої автографи. По цих змаганнях стан таблиці такий: 1) Англія 5 точок, відношення воріт 7:1; 2) Канада 4 точ., 9:2; 3) Злучені Держави 3 т., 2:2 і 4) Чехословаччина 0 т., 0:14. Таким чином Канада здобула друге місце в гаківкових змаганнях за мистецтво світа.

ЗАКІНЧЕННЯ IV. ЗИМОВИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРИЩ.

Після закінчення останніх гаківкових змагань юрба людей пішла у напрямі лещетарського стадіону, на узбіччу Гудіберґу, де зійшлося коло 80.000 видців. Всі трибуни виповнені, на бальком Олімпійської палатки вийшли визначні політичні діячі. В год. 17.15 приїхав самоходом канц. Гітлер, якому публика уладила овацію. Свято почалося дефілядою хоружих з прапорами державних націй, які брали участь в Іграшках. По дефіляді хоружі з прапорами станули перед почесною трибуною і негайно після того вийшли олімпійські переможці, яких видці привітали незмовкаючими оплесками. На перші йшли військові стежі, опісля лещетарі, гонщикарі, совгарі, бобслеїсти і керлінґісти. Олімпійські медалі роздав переможцям голова Міжнародного Олімпійського Комітету гр. Бас-Лятор і голова Організаційного Комітету др фон Гальт. Підчас вручування медалів орхестра грала національний гимн тієї держави, якої змагуни здобули три перші місця. Одночасно на трьох маштах між скінчиним повівали прапори переможних націй. На маштах появлялися найчастіше прапори Норвеґії, змагуни якої виграли більшість точок от олімпійської програми. Найбільше публика витала німецьких змагунів, опісля австрійських, а чужинців — норвежців. При кінці мін. ген. Бльомберг роздав нагороди військовим стежам. По роздачі нагород молодші смолоскипами окружила стадіон, а велитенські рефлектори освітили Гудіберґ. Толі гр. Бас-Лятор виголосив коротку промову, замикаючи IV. Зимові Олімпійські Ігрища. Гармати віддали сальву й олімпійський прапор спустили до долу. Вісьмох лещетарів зійшло з олімпійським прапором поміж смолоскипи від порога вкінці в долину. Перед олімпійським прапором перед дефілювали всі переможці Олімпійських Ігрищ. У дві хвилині загасили Олімпійський вогонь, який горів безустанно від хвилини відкриття Ігрищ на залізній печі на знак закінчення Ігрищ. Негайно після того з Ігрищ відїхав канц. Гітлер і публика поволи розійшлася.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

НАШ СВІТ, ілюстрований журнал літератури, мистецтва, науки, Луцьк, лютий 1936. Р. VI. Ч. 2. Зміст: В. Білевич: Холмські квіти. — Богдан Жарський: Пісня серця. — П. Ковель: Степовий примарок. — Пилип Краснюк: Плинак і море. — В. Островський: Вогневе око. — А. Носуленко: На хуторі. — Марко Діброва: За хлібом. — Володар Крушенко: Дитина спить. — Анатоль Вітович: Історичні праці про Волинь. — Федір Кендратюк: Вечірній час. — В. Павлович: Поезія й поети. — Літературна нагорода за 1935 р. — Макар Лідченко: П. Куліш на Волині. — А. Дублянський: З українки на Волині. — Ір Котан: „Тихо, тихо Дунай воду несе". — Фотографія й Батьківщина. — Смішне в житті славних. — Нагороди передплатникам. — Про все потроху.

ПРОБОЄМ, часопис підкарпатської молоді. Прага. Рік II. ч. 9—10 за вересень-жовтень, ч. 11-12 за листопад-грудень 1935; рік III., ч. 1. за січень 1936.

ВІСТИ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ В БЕРЛІНІ. Берлін, 31. січня 1936. Р. IV. Ч. 1.

СОНЕЧКО, український двотижневий часопис для дітей. Рівне. 1. лютого 1936 р. Р. I. Ч. 3.

ТРИЗУБ, тижневик. Париж 9. лютого 1936. Р. XII. 4. 6.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ, місячник Чина Найсвятішого Збавителя. Йорктон, лютий 1936. Р. VIII. Ч. 2.

ШЛЯХ МОЛАДЗІ. Вільно. студзень 1936. Год. VIII. Нр. 1.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 18. II. год. 8 веч. Аб. 11. „Графіня пані генералової".

Середа, 19. II. год. 8.15 веч. виступ Ганни Ордонівни і її Сина.

Театр Різнородностей.

Вівторок, 18. II. нечинний.

Середа, 18. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіня пані генералової".

КІНА.

АПОЛЬО: „Карієра" з Мартою Егерт.

АТЛАНТИК: „Все місто говорить про не".

ВАНДА: „Шпіон ч. 13", „Чар віденського вальса".

ГРАЖИНА: „Кохаю всі жінки" (І. Кенура).

КАСИНО: „Мельодія великого міста".

КОЛІСЕЙ: „Капітан Сорель і син", ревія „Усіх Колісею".

КОПЕРНИК: „Катерина" (Фр. Галь).

МАЛУСЕНЬКА: „Гроші", „Бунт звірів".

МІРАЖ: „Шампанська ніч", Ясновидець-телепат.

МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.

ПАН: „Фаін і Фаня на індійські піхотинці", „Віденські ночі".

ПАКС: „Тунель".

ПАЛЯС: „Дівча з Будапешту".

РАЙ: „Дощ на фронті" (Дешна).

СВІТ: „Юлка".

СТИЛЕ Е: „Весільна ніч" (з Анною Стен) і ревія „Коханиноскі".

ТЕНЧА: „Пані та шофер" віденська комедія.

ТОН: „Не мала баба клопоту".

УТІХА: „10.000 літ у Сент-Сент" і ревія.

ХИМЕРА: „Метрополітен" (з Льоренсом Тибетом).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(вул. Ляпінська 5.)

Ява (край і люди).

Львівське радіо.

Вівторок, 18. лютого 1936.

6.30 Ранішня зарядка, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Зарядка для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 „Хто з нас потребішний" для мол. дітей, 12.30 Серед польських композиторів — гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 З опер Бетгена — гр. пл., 16.00 Скрипка ЛКО, 16.15 Концерт дутої орхестри, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Відчит: Польські скарби, 17.15 „Німецький соловейко" муз. репортаж, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Форт. реціталь, 18.30 Технічна скринька, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Сп. реціталь оп. артистки Марії Поповичівни у супр. форт., 19.00 Львівський актуальний фейлетон, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Симф. концерт (симф. орх., скрипка); у перерві ок. 21.00 Вечірній дневник, Із суч. Польщі, 22.30 Господарський відчит, 22.45 Падеревський: Менует — Еріка хор. 22.48 Літер. хвилина, 23.05 Танк. музика.

Середа, 19. лютого 1936.

6.30 Ранішня зарядка, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Зарядка для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Гутірка: Дім над озером, 12.30 Концерт орх., 13.25 Хвилина домашнього господарства, 13.30 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 „Для контрасту" гр. пл., 16.00 Гутірка про Редярда Кіплінґа для ст. дітей, 16.20 Концерт орх., нар. пісні, 16.45 Гутірка кушка зі слухачем радіо, 17.00 Дискусійно: Культура то не скільність золота, 17.20 Сальонова музика, 17.50 Господарська гутірка, 18.00 Карло Шимановський: Скрипкова соната в супр. фортепяну, 18.50 Між Авангардою та Скамандром (Про найновіші шляхи сучасної польської поезії), 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Враження з подорожі на конгрес у СССР., 19.20 Рекламований концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Бенжамін Бриттен — Елисавета Ретберг із гр. пл., 20.45 Вечірній дневник, 20.55 Творчість Фр. Шопена (форт., Шаєвицька сопр), 21.35 У літературних лабораторіях 1935/36 р., 21.50 Господарська гутірка, 22.10 Танкова музика, з Мюнхену, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Радіокутик.

РІЛЬНИЧА ПРОГРАМА.

У вівторок 18. лютого год. 18.55 — „Рільнича скринька".

У середу 19. лютого год. 18.55 — фейлетон на теми суспільно-правні.

У четвер 20. лютого год. 18.55 — бесіда на теми прикрасн помешкання рослинами.

У пятницю 21. лютого год. 18.55 — „Рільнича скринька".

У суботу 22. лютого год. 12.15 — „Перегляд рільничих видань".

РАДІОСЛУХАЧІ — КОНСУМЕНТАМИ ЕЛЕКТРИКИ.

Як відомо, приймач зуживає небагато струму, 4—5 ламповий апарат, що відповідає коло 40 европейських станцій, зуживає стільки само електрики, що й 50-ваттова лямпа для освітлення помешкання. Одначе у сумі всі радіослухачі збільшують значно консумцію електрики в країні.

На 2.500.000 французьких абонентів тільки 57.680 має детекторні апарати, — а решта, тобто 2.442.320 має ламповий приймачі, а до цього треба додати певну, досить значну кількість незареєстрованих радіохижаків.

Назагал радіослухачі є добрими клієнтами електростацій, та не завжди цікавляться ними, особливо на провінції, де часто струм переривається в неділі і свята, або нормальна сила струму в 110 вольтів, загається часто від 70 до 150 вольтів.

ГОЛЯНДСЬКА МУЗИКА В РАДІО.

„Польське Радіо" присвячує час від часу свої авдиції музиці поодиноких країн, що причиняється до знайомлення в найбільш пластичний спосіб характеристичних рис даної країни в музичній творчости. Завдяки цього роду концертам радіослухачі можуть зознайомитися з темпераментом, окремішностями і характерними властивостями ріжних народів.

20. лютого год. 22.000 концерт симфонічної орхестри П. Р. своєю програмою обіймає виключно голяндську музику, а саме: Вагенаар „Сінфоніетта оп. 39", Рентгена — Старонідерландська Сюїта, опрацьована на підставі старих народніх пісень і І. ван Гельсе — „Короткий прольог".

Шукаєте праці? —

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.22—5.24.

Нім. марка 1.45—1.55, фр. франки 34.90 35.10, шв. франки 172.50—173.25, фунти стерлінги 26.15—26.30, австр. шілінги 98.00—100.00, чеські кор. 19.50—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 32.00—35.00.

Золото: Долари 9.02—9.06, Рублі 4.75—4.85, Фр. франки 34.50—35.0, Корони 36.40—37.00, Дукати 83.00—83.80; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Збіже.

Ціни льоко Львів від до

Пшениця одн.	18.00	18.25
Пшениця зб.	17.50	17.75
Жито Стандарт I.	12.00	12.25
Жито Стандарт II.	11.75	12.00
Ячмінь бр.	15.75	16.00
Ячмінь одн.	13.50	13.75
Ячмінь на жито	13.00	13.25
Ячмінь пас.	11.75	12.00
Вика тепна	20.50	21.00
Вика сіра	19.00	19.00
Гречка на мл.	14.25	14.50
Гречка пас.	11.50	12.50
Крупи гречані	24.00	25.00
Конюшина черв. пр.	130.00	140.00
Кон. черв. вільна від нас.	130.00	140.00

Інші курси без зміни.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 17-го лютого ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2.70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74-50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням для зачет по	2.75	„
1 л. молока від 11. I. 1936	0.15	„
1 л. сметани	0.75	„
1 к. яєць	3.30	„

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 17. II. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 6):

Курки мол. товсті без остріг I. кл.	1.05	зол.
Курки товсті з острогами I. кл.	0.95	„
Півнята, індички товсті I. кл.	1.05	„
Пантарки товсті I. кл.	1.15	„
Качки товщені I. кл.	1.05	„

Приймає курки, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає воєнні доставці.

ЗНАЙОМІ.

Хто знає адресу Олександра Керницького, професора в долині, зволить повідомити Володимира Керницького в Перемишлі, городський суд. 1157 2-3

Б. Н. ч. підберіці, зложив 2 зол. на „Ідеу Школу" і 1 зол. на „Інвалідів".

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

Освітний інструктор з 4-літньою практикою, вправний організатор, добрий режисер і бесідник, пошукує праці в культурно-освітній або господарській установі на провінції. Знає всю канцелярійну роботу і книговедення. Ласкаві оферти до „Діла" для „Організатора". 2-3

ПРОДАЖ

Двоповерхова нова каменичка з 4 мешканнями, без такси, вільна 12 літ від податків при готівкою 18.000, банковий довг 12.000 зол.

Двоповерхова камениця, повноконфортова, без такси, бічна Листопада, готівкою 30.000, довг 36.000.

Одноповерхова камениця, конфортова, без такси, 13 літ вільна від податків, бічна Потоцького, готівкою 26.000, банк 10.00.

Двоповерхова нова з 3-мешканнями, город, гарне положення, готівкою 15.000 і довг 15.000.

Поверхова камениця з 2-мешканнями по 3 покої, конфортова, город без такси 20.000, готівка 20.000.

Половина камениці нової, конфортової, в льоко 4-кімнатне мешкання, бічна Кадецької, ціна 19.000, готівка 19.000.

Двоповерхова конфортова, нова, бічна Потоцького, 50.000 менше довг банковий 13.000. Комірне 5.600.

Двоповерхова конфортова, нова, без такси, 250 сажнів городу, готівка 25.000, банк 45.000 на 35 літ на 2 прц. Комірне 6.000.

Одноповерхова, нова, конфортова, без такси бічна Коперника, готівка 30.000 банк 1.000.

Половина великої камениці передвоєнної вул. Академічна за 45.000.

Вілли, доми, парцелі у великому виборі продає **„ГРАНСАКЦІЯ"** Львів, Шухевича 1, тел. 117-94. 1142 2-3

Централя панчіх ПФАВ, Львів, Бойма ч. 2 поручає найсильніші вироби **найдешевше.** 1003 14-20

РІЖНІ

Дам даром поміч в утриманням на цілий місяць у Трускавці особі, яка поладнає мені справу сплати довгу в одному з наших львівських банків. Зголошення до адм. „Діла" під „довг". 2-2

ОГОЛОШЕННЯ.

Звичайні Загальні Збори Видавничої Спілки „Діло"

кооперативи з обмеженою відповідальністю у Львові, які мали відбутись дня 24. II. 1936, відбудуться в понеділок дня 9. березня 1936 в год. 16.30 в льокалі Редакції „Діла", Ринок 10, з таким порядком нарад:

1—7) як попередньо,
8) зміна статуту,
9) до взвіня як попередньо.

НАДЗІРНА РАДА

Плащі лікарські, бюрові, склепові, шкільні; вбрання робочі, звичайні одноцільні

Найтревваліші Найдешевші

Виробни Одеж. охоронної і спортової

„ОДЄЖОХРОН"

Львів, ул. Кентшинського 4. 1038 5-5

Важне для Управ Громад.

Значки для псів
Ковтки для худоби
Таблички на вози

достарчає

ФІРМА Андрій Берлінський

Львів, Шевченка 11. 1012 13-13

Нововідкритий ресторан ЗЕЛИНСЬКОГО

Львів, Ґродзицьких 4, побіч Ринку поручає сніданки, обіди і вечері. Пиво живецьке і буське. Тел. 267-47 1135 2-3

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні ведуть: бронхіту, грипи, домашнього кашлю, що перетоплює і т. ін. вживають ліки:

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який улекшує хорим плювати та усуває 13/III кашель. 17—36

Кооперативна

ткальня „КОМЕТА"

Львів—Знесіння, вул. Словацького 1. виробляє полотна бавовняні — зокрема полотна до вишивання, льняні полотна ріжної ширини, рушники звичайні і з тканою вишивкою, полотна на портієри, фіранки і т. п. та сукна-самоділи. 1136

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa
на 450 урядів, оправлена зол. 2.30
на 960 урядів „ зол. 5.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 37 (14.285). Львів. середа 19. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік VII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 145.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Адміністрації: 227-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

„Хочемо жити як нарід!..."

ПРОМОВА ГОЛОВИ У.П.Р. ПОСЛА В. МУДРОГО НА ПЛЕНАРНОМУ ЗАСІДАННІ СОЙМУ 17. ЛЮТОГО 1936. Р.

Високий Сойме!

Вже при першому читанні обговорюваного буджетового закону я підкреслив у своїй промові з дня 6. грудня, що Українська Парляментарна Репрезентація ввійшла до цих законотворчих установ з метою конструктивної праці і співпраці над великим історичним ділом нормалізації польсько-українських взаємин у Польщі. Я представив тоді мотиви цього нашого підходу і зазначив, що для успішної реалізації наших цілей у ділянці нормалізації польсько-українських відносин не вистане лише сама добра воля і найкращі заміри з **нашого** боку, бо ця велика річ вимагає також належного зрозуміння й відповідної діяльности з **польського** боку, словом, що **нормалізація польсько-українських відносин вимагає реальних вчинків.**

Якжеж ця справа дійсно представляється? Ми, Українська Парляментарна Репрезентація, зробили за вісім місяців для цієї справи дуже багато, ми йшли послідовно раз обраною дорогою, з переконанням і вірою, що виконуємо наш обовязок національний і громадянський, і що на терези історії кладемо діло великої вартости й великого питомого тягару. З польського боку була в цих справах на нашому терені спершу тиша, а потім розпалилась ціла буря. Львівська польська преса, спонукана невідомо чим, вже підчас теперішньої сесії зареагувала дуже гостро на наші вчинки й пустила в рух інтриги, а навіть зневаги, щоб лише насторожити польське громадянство ворожо до нашої праці над нормалізацією. Ця преса не оглядалась зовсім на висліди того, що мусіло вийти з такої її роботи. А наслідки були надсподівано виразні. Оце ендецька молодь у Львові робила спроби демонструвати проти українців, проти їх політики і проти здогадного упривілеєння українців на наших теренах. А в місцевій польській пресі дальше били на алярм і мобілізували опінію проти нас. Цілий той крик і гамір є не лише несвідомою, але й впливом шовіністичного засліплення. Тимчасом фактичний стан у терені такий, що як передтим не було — скажім для прикладу, — ні одного українця на відповідальному становищі у державній адміністрації, так немає ні одного й тепер. Як передтим викидали з державної служби вчителів українців, так викидають і тепер, як не приймали до служби молодих учительських сил споміж кандидатів-українців, так, за малими виїмками, не приймають і тепер. Як вкорочували в урядах і в самоуправі права української мови передтим, так само вкорочується і тепер. Одним словом все є, як було, а в декотрих ділянках є навіть і гірше. На нашому терені ніхто з польського боку так дуже не цікавився тим, щоби було інакше й краще, лиш навпаки: подекуди навіть й державні органи ставали на становищі гасел, проголошуваних львівською польською пресою, що українцям нічого не належиться і що треба мобілізуватися проти них. І тому не диво, що адміністрація почала нпр. закривати українські молочарні на Поділлі, щоби таким робом очистити поле для щойно організованих інших неукраїнських молочарських осередків.

Такі є факти. І досі вони були одинокою життєвою відповіддю на нашу працю у напрямку нормалізації польсько-українських відносин.

Ось чому в українському середовищі родиться голоси сумніву в доцільність нашої політики і виринають погляди, що як давніше, так і у відродженій Річипосполитій ніхто з польського боку не брав поважно нормалізації польсько-українських відносин, не бере і її не хоче. Одначе такі погляди промощують дорогу для комунізму чи діяльности інших скрайніх елементів. Ясно, що не поділяємо становища наших нечисленних українських противників, але стверджуємо, що не зважаючи на добру волю й охоту найвідповідальніших польських чинників, що її проявляють у напрямку направи взаємин, у терені діялося останніми часами щось зовсім інше. І це є мінусом у нашому дотеперішньому політичному білянсі.

Ясно, що ми далекі від того, щоб когось учити, як вести політику й на що у ній рахувати. Однак і нам, як громадянам держави, вільно висловувати наші погляди на політику взагалі та зокрема на українському відтинку.

Скажім собі отверто, що польсько-українські відносини донедавна були погані. Вони не виходили ні на добро державі ні нам. На тлі тих відносин, щораз гірше зарисовувались обриси найближчої будучини. Ми робили й дальше робимо багато, щоби ці відносини направити, вирівняти і знормалізувати не лиш для теперішности, але й для майбутности, бо ми хотіли відвернути від неї перспективи того трагізму, який впродовж довголітньої історії був завжди глибоко вкорінений у відносинах цих обох народів. Ми не робили цього виключно самі, це велике діло ми зініціювали у звязку з відповідальними чинниками з польського боку на простих і нескладних умовинах, **щоб ми, український нарід, могли користати з повноти загарантованих нам як окремій національній одиниці прав.** Як громадяни Річипосполитої, що виконують і хочуть виконати всі обовязки супроти держави, **маємо право вимагати і повноти прав для власного національного життя, словом, хочемо жити як нарід.** І цього права нам ніхто не може відібрати. У своїй промові з 6. грудня 1935. р. я загальниково назвав і вичислив ті всі необхідні потреби нашого національного життя, які повинна держава заспокоїти. Я не буду тут їх більше називати. Лише підкреслюю, що коли їх не заспокоїться, то долю нормалізації польсько-українських відносин перекреслить само життя і в нашій історії мабуть ніколи вже ця справа не буде поставлена з українського боку з такою силою і переконанням.

Одначе ми не є і не хочемо бути песимістами. І хоч досі у нашому політичному білянсі не можемо похвалитись поважнішим висліпом, що гарантував би зміну на краще, то проте сьогодні ми мали змогу почути у промові п. премієра Косцялковського слова, які дають нам надію, що буде краще, що обопільна праця над нормалізацією дасть позитивні для обох сторін висліди, змінить взаємне довіря і витворить атмосферу річевої співпраці. А саме п. премієр сказав, що: „сьогоднішня свідомість звязку положення українського населення у Польщі з корисною ситуацією держави буде поглиблюватись у найширших масах у міру того, як його дійсні потреби можна буде належно взяти під увагу".

Приймаю, що п. премієр зрозуміє духа ситуації. Змагаємо до того, щоб наші дійсні потреби могли бути належно заспокоєні. І коли п. премієр дальше підкреслив, що уряд „проявить всю добру волю у змаганні до заспокоєння" тих потреб, то значить, що входимо вже раз на правильну дорогу нормалізації польсько-українських відносин. Заповідь такої дороги передбачує реальні діла. Приймаємо це до відома і будемо змагати до того, щоби на цій дорозі дійти до добрих та обопільно корисних висліпів.

Найбільшим ворогом здорового родинного життя є для народу шинки, які відчужують батька від родини та рівночасно ослаблюють джерела прожитку. — (Я. Дуб.)

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

Десятки тисяч нашого народу були у Гмінді в часі світової війни. Тисячі зложили там свої кости на вічний спочинок. —

Хто хоче познайомитись основно з переживаннями українських виселенців у тому найбільшому таборі часу великої війни, той купить книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ГМІНД"

Книжка має 304 сторін друку і двобарвну оклавінку та коштує тільки 2 зол., з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла", **Львів, Ринок 10.**

Пошуканки виходу

з господарської кризи.

Прага, лютий 1936.

Недавно відбулися у Відні перші наради т. зв. Паневропейської господарської централі, що повстала минулого року з ініціятиви французького міністра хліборобства Рікарда. Завданням цієї централі є обєднання європейського господарства шляхом організування взаємного пакту і продажі хліборобських та промислових продуктів.

Паневропейська господарська централя не змагає до континентальної господарської самодиставчальности, тому не є звернена проти великих господарських позаєвропейських просторів. Вона має лише принести дійсну поміч дійсно підломаному европейському господарству.

Головною точкою народ було виправдання єдиного господарського плану Европи — чогось в роді совітської пятилітки.

З цілих цих надзвичайно цінних нарад пересферуємо лише те, що може мати якийсь зв'язок з нашим господарством, а тому повинно зацікавити й наших читачів. Є це в першу чергу питання т. зв. розподілу надвишки збіжж в Европі. Конференція виказала, що беручи Европу в цілому, недостає їй річно 110 мілїонів сотнарів пшениці, а — розглядаючи детально поодинокі европейські краї — виходить, що є в Европі цілий ряд держав, як нпр. Польща, Югославія, Румунія, Болгарія, Мадярщина та Литва, які мають надвишку пшениці й мусять її вивозити. Річ у тім, щоб порозумітися розподіл цього вивозу. Всі дотеперішні засоби: преференції для господарських продуктів, регіональні пакти, римський пакт і т. п. не дали бажаного успіху. (Міжнародньої регіональної ідеї не можна було досі реалізувати з чисто політичних причин.). Може цього ніби досягнути лише саме ця паневропейська господарська централя. Її завданням буде слідкувати за розвитком величини посіяних площ та на хитавицям урожаїв. Щоби торкнеться виговору і розподілу, то ця централя буде не лише встановляти його обсяг, але і його напрямки. Вона буде теж контролювати ціни і запотребування збіжжя. Зате з обсягу діяльности централі будуть виключені торговельно-політичні, фінансові чи комерційні посередництва в торговлі збіжжям. Це має бути завданням іншої централі. До неї мають належати заступники поодиноких держав, а її завданням буде окрім політичне й фінансове посередництво в европейській збіжевій торговлі...

Крім цього віденська паневропейська господарська конференція рішила скликати до Відня на вересень ц. р. паневропейський хліборобський конгрес. Конгрес буде складатися з двох частин. В одній, в якій візьмуть участь міжнародні авторитети, будуть вирішувати питання головних напрямків паневропейського хліборобського господарства, в другій будуть обговорювати [illegible]

для поширювання і поглиблення ідей цього господарства. Статистичний матеріял для цього конґресу мають дібрати шляхом анкетних запитів в поодиноких державах.

Поруч з цими паневропейськими хліборобсько-господарськими питаннями відбулася конференція займалася теж — так мовити — вужчими питаннями, яких вирішення мало би бути першим етапом до здійснення цілого паневропейського плану. І так займалася вона головно питанням виміни і дистрибуції господарських продуктів в наддунайських державах. Мова йшла головно про координацію господарських точок пактів Малої і Балканської Антанти з т. зв. римським пактом. Хоч дебата над цим питанням велася в дуже доброму настрою під враженням недавної візити австрійського канцлера д-ра Шушнігa у Празі, то все таки якихось конкретних вислідів вона покищо не дала. Змітний був лише плян орґанізації господарської співпраці наддунайських держав, поданий мадярським делеґатом Ґаштошем. Згідно з цим його пляном шість придунайських держав мало би творити вужчий господарський союз поза системою найвищих привілеїв. Цей союз творив би тісне обєднання на полі хліборобсько-господарської співпраці. Рівномірно в цим йшлаб теж співпраця і на полі промислового господарства. На думку Гаштоша до цієї співпраці цих наддунайських держав треб булоб притягнути ще Польщу і Німеччину.

Вся конференція була ще одною спробою найти вихід з ситуації, в якої виходу справді не видно. Можна теж справді сумніватись, чи й та конференція вспіє до злагіднення шаленої господарської кризи в усій Европі.

М—н.

Змаги в Ga-Pa.

(IV. Олімпійські Зимові Змагання).

ЛЕЩЕТНА ЇЗДА НА 18 КМ.

Ґармін-Партенкірхен, 12. лютого.

„Ґроґ, горяча кава! — кликав хлопець, що носив алюмінієву коробку, завішену на грудях.

„Не тепер! Нині таке приємне тепло" — відозвалась до нього старша дама, усміхаючись.

Хлопець пішов. Видці обирались. Перед самим Олімпійським Домом сиділи гості на дворі. Серед снігу та легкого приморозку пили каву. Волки від „робітничого полку" з лопатою, нашитою на лівім рукаві, в оливкових одностроях встромлювали у сніг червоні прапорці, щоб визначити шлях для лещетарів. Судді з червоно-білими опасками входили і виходили з деревляної бараки, поставленої посередині стадіону. По одвім боці цього будиночку розпята була на двох дрючках синя плахта з білим надписом: „Старт", з другого боку стояла така сама брама, але з червоного полотна, з надписом „Ціль". Довкола будиночку збирались лещетарі, які перевіряли свої лещети. Деякі виїздили під горб і пробували короткі їзди.

Повітря чисте, свіже, лагідне. Мороз останніх двох днів уступив. Сонце добувалося крізь мрику, чемне крізь муслинову опону, гори зникли за ясно-фіолетовими туманами, лише гора по цім боці, де кінчилось містечко Партенкірхен, дивилась ясно на людей у стадіоні. Канадійські лещетарі проходжувались у білих плащах з чорними і червоними прикрасами. Старенька дама зайшла із своєю молодою товаришкою між видців і повторяла під носом мельодію орхестри, що грала перед „Олімпійським Домом" марша.

З голосників відозвався свобідний баритон, який нам був знайомий уже з попередніх змагань, голос йшов ясно, чисто, без всякого шелесту, який стрічаємо в ґрамофонах. Панував над цілою великою площею і кермував нашими очима і нашою уявою. Його чути було напевно в гостинницях і клюбах та приватних домах, так, що всі могли ухом слідити за ходом змагань. Ми, глядачі, на стеженицях стадіону слідили ці змагання також очима.

„Позір! Позір! У трьох хвилинах зачинаються перегони лещетарів на просторі 18 кільометрів. Прошу учасників бігу приготовитись до бігу. Порядок означений жеребом. До вищих перегонів дня 12. II. зголосилось 115 лещетарів від 23 народів. Старт зачинається від синіх воріт у стадіоні і йде ліворуч горбками до місцевости Кальтенбруннен, надовж залізничого шляху. По 3-ім кільометрі треба скрутити вгору аж до 9-го кільометра. Приходить кілька ярів, які дають нагоду до виїздів і зїздів. Що пів мінути має відїхати один лещетар. Вертають понад горб у стадіон до червоних воріт з надписом „Ціль". Час виїзду і приїзду зазначує відповідний прилад при виїзді від синьої брами і при вїзді через червону браму. Неодин, що пізніше виїде, буде мати коротший час, ніж той, що виїде скоріше".

Лещетарі відїзджали один за одним саме попри трибуну, де було моє місце 303, бльок Б з жовтою барвою. В 54 мінутах виїхало з синьої брами 115 лещетарів.

Німеччина, Югославія, Австрія, Фінляндія, Швайцарія, Швеція, поставили по 8 лещетарів, Америка, Польща, Норвеґія, Чехословаччина по 6, Італія, Японія, Латвія, Болгарія по 5, Еспанія, Канада, Франція, Туреччина по 4, Румунія 3, Мадярщина, Британія по 2, Греція і Естонія по 1 (одному).

Всі вони переїздали попри наші сидження, на яких шість кроків віддалі, так, що ми могли видіти докладно їх лиця, далекі від усміху, поважні, напружені, рішучі. Перед кожним з них стояло понад 100 суперників, а якими вони боролись своєю волі, бистротою думки, витревалістю ніг, містотою легенів, пружністю серця, жилавістю рамен, які двома ціпками скріпляли розмах ніг, — та гостротою очей, що оцінюють всяку перепову, кожний горб, кожну аругу і вишукують найкоротшу дорогу. 23 народи суперничали, хто з них жилавіший. Що були люди між 20-ним і 30-ним роком, мязисті і жваві. Зірвав від синьої брами пускались вони з повним розмахом на шлях. Лещета були для них санками, на яких мали просанкуватись 18 кільометрів і осягнути якнайкоротший час.

Голосник мовчав. Лещетарі відїздили. Майже кожний нарід має свій окремий одяг. Німці темний одяг, темні панчохи; югославяни — біла куртка, темнобронзові штани, білі панчохи; італійці — темно-синя куртка, чорні, довгі штани; японці — зелена куртка, яснобронзові штани, білі панчохи; швайцарці — цілий одяг білий; американці — цілий одяг ясно-сірий з білим поясом; лотиші — біла куртка, темно-сірі штани, білі панчохи; британці — цілий одяг синій, жовтаві панчохи; французи — цілий одяг сірий, білі панчохи; естонці — цілий одяг ясно-білий, штани довгі; норвежці — ясносірий одяг; шведи — цілком білий одяг, довгі штани; фінляндці — синя куртка, чорні довгі штани; чехословаки — темнобронзовий одяг.

На лівім рукаві вишитий був герб держави. Це було так у 14 народів. Інші лещетарі були одіті відповідно до свого особистого смаку, одностайність одягу збільшує повагу і красу виступу.

Вони виїздили чергою, як зазначено у програмі, а кожний з них мав на грудях і на плечах жовте полотно з червоним числом. Відходили точно за своїми числами 1—115. Вояки замкнули бальковою виїздові ворота.

За мною стояли пані і панове що говорили по норвежськи — гляділи в програму, де були списані імена лещетарів, які пустились в дорогу по горбах і дебрах. Сніг дещо мягкий, повітря може за тепле. Лещетар не боїться холоду. Він перемагає мороз, коли лише має легкі й добре викроєні лещети, відповідні черевики і добре вязання, яке не гнете а держить лещета сильно при нозі. Передімною стояла панночка в куртці, скроєній на ескімоський лад. На ногах мала тяжкі лещетні черевики, які тепер скрізь у моді, навіть у людей які не мають лещетів.

З голосника залунав мужеський хор, що співав якусь воякцьку походову пісню:

„Як вітчина покличе, підемо всі у бій"...

Вкінці відозвався наш знайомий баритон.

„Позір! Позір! Там поза стадіоном розгорілась боротьба 23 народів. Кожний хоче здобути для себе вінець перемоги. Моє місце получене телефонічно з 4-ма точками на шляху перегонів. Це є перевірні точки, через які має перейти кожний лещетар. Перевірна точка по 6-ім кільометрі повідомляє, що найпередніший є, з числом 59, Гаґен, норвежець, другий Менарді, італієць ч. 27, за ним йдуть: фінець Нікунен, ч. 43, німець Моц, ч. 45, чехословак Міґлян, ч. 44, італієць Демец, ч. 48. Всі вони знаменито держаться".

„Позір! Позір! Перевірна точка на кільометрі 11., де є дуже стрімка убіч, повідомляє, що тим наспів німець Ґумбольд, ч. 24., швайцарець Фрайбурґгаус ч. 8., італієць Ґенарді, ч. 4.

Перевірна точка по 6-ім кільометрі голосить, що найскоріше їде Гаґен, норвежець, ч. 59, за ним фінець Нурмеля, ч. 62.

Четверта перевірна точка по 14. кільометрі дає звістку, що попри неї перейшли німець Богер, ч. 1, в годині 11.10, за ним італієць Ґерарді, ч. 4., югославянин Яконіч, ч. 2., австрієць Босіо, ч. 6., норвежець Роєн, ч. 19., чехословак Врана, ч. 81., швед Ляндгрен, ч. 20.".

Баритон замовкає. На горбі, перед вежею з олімпійським вогнем назбиралось багато глядачів. Стоять там школярі у червоних, плетених шапочках. Вітер тягне від заходу і вогонь палає в напрямі гір, вітки мають показатись лещетарі.

Знова горба, попри олімпійське полумя показалась темно-синя стать італійця Ґерардія, ч. 4. Віздить у червоні ворота в годині 11.20.

Хоча він перший у стадіоні, то ще не знати хто має найкоротший час переїзду. Може хтось, хто пізніше виїхав, але скоріше їхав.

Глядачі спокійні; не кричать, але плещуть.

На горбі показується ясно-сірий норвежець Роєн, ч. 19., за ним ясно-бронзовий югославянин Яконіч, ч. 2. Пригинають коліна і прикучнувши, зїзджають з горба на стадіон в червоні ворота. На стадіоні уставлений фільмовий прилад, який посуває трьох людей по шинах, на яких 50 метрів. Коли лещетар наїздить до цілі посувають помічники фільмовий прилад і двох людей робить знимки. Баритон спочив лише на хвилинку. Він подає дальше звіти із шляху перегонів:

„Перевірна точка по 14 кільометрі повідомляє, що попри неї переїхали: естонець Красиков, ч. 17., американець Пруссс, ч. 9., француз Кремен, ч. 16., чехословак Ляр, ч. 23., румун Ковач, ч. 3., фінець Вальонен, ч. 22. Число 20, швед Ліндґрен перебіг швайцарця Фрайбурґгавза ч. 8."

Голосник подає звіти з перевірних точок і глядачі мають образ, як лещетарі біжать і як себе перегоняють. З голосника чути також, хто вбігає у стадіон. Видять чоловіка, що вбігає і чують пояснення про нього, бо ці пояснення потрібні також усім, що мають у себе дома радіо.

Голосник каже: „Саме до цілі прибув німець Ґумбольд, ч. 24, фінець Вальонен, ч. 22, румун Ковач, ч. 3, канадієць Мобретен, ч. 15, британець Леґард, ч. 14, югославянин Кнап, ч. 25, поляк Орлович, ч. 35, японець Секідо, ч. 30. Саме з горба зїздить швед Лярдсон, ч. 93, упав, встає поволі; може цей переверт згубити перемогу. Однак побачимо, хто буде мати ліпший час".

Між обома лещетними скічнями стоїть пятьох вояків, які уставляють таблиці з часом, що його кожний лещетар осягає. Вони дістають час телефоном з бараку посередині стадіону. Читаю час шведа Лярдсона: 1 година 14 мінут 38 секунд. Показалось на кінці, що це був найкоротший час. Швед Лярдсон здобув для Швеції золоту олімпійську медалю.

Голосник зголошував кожного лещетара, що переїздив на ціль. Були такі, що не доїхали. Естонець Міллян, ч. 11. прийшов до стадіону з лещетами на плечах, останній приїхав турок Севкет, ч. 61, в годині 12.35.

На високій чорній таблиці виписано зараз час девяти найліпших лещетарів: швед Лярдсон 1 год. 14 мін. 38 сек. Норвежець Гаґен 1 г. 15. м. 33 с. Швед Люндґрен 1 г. 16 м. 59 с. Швед Матсбо 1 г. 17 м. 02 с. Норвежець Гофсбакен 1 г. 17 м. 37 с. Норвежець Роєн 1 г. 18 м. 01 с. Норвежець Рустадстуен 1 г. 18 м. 13 с. Фінець Нурмеля 1 г. 18 м. 20 с. Швед Гегбляд 1 г. 18 м. 55 с. Перший дістане золоту медалю, другий срібну, третій бронзову. Скандинавські народи показались найвитревалиші і найзручніші в лещетній їзді.

Стадіон ставав порожній. Судді відійшли, лещетарі відїхали, видці подались на обід по гостинницях.

Пополудні оголошені стрічі в гаківці: Канада — Мадярщина; Чехословаччина—Швеція; Німеччина — Британія; Америка — Австрія. Всі стрічі відбудуться на т. зв. „Ледяним стадіоні" при головнім залізничім двірці. Про гаківку ще напишу.

Іван Боберський.

РЕВОЛЮЦІЯ У ПАРАҐВАЮ.

ПОВСТАНЦІ ПАНАМИ СИТУАЦІЇ.

БУЕНОС АЙРЕС, 18. 2. ПАТ. Вчора вибухла у Параґваю революція. Президент республіки Аяля втік зі столиці, міністра закордонних справ Люіса Арінрта повстанці увязнили. Революція спрямована проти режіму през. Аялі, почалася у полку полк. Сміта, до якого прилучився 3 інші. Вірні урядові війська боронилися деякий час під командою ґенерала Естіґоррібія, переможця у війні за Чако, та небавом вони піддалися повстанцям. У столиці краю Асунсіон і в краю скінчилися вуличні бої — тепер там панує спокій, комунікація привернена. Провід революції обняв полк. Франко. Ситуацію опанували повстанці.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Перемога лївиці в еспанських виборах.

МАДРИТ, 18. 2. ПАТ. На основі даних з вчорашнього дня „людовий фронт" матиме абсолютну більшість у нових кортезах. Ліві партії мали до цього часу 110 мандатів, тепер матимуть 200 до 220. Вулицями Мадриту переходять демонстрації, які домагаються віддання влади соціялістам та амнестії для політичних вязнів. Ліва преса висловлює вдоволення та переконання, що еспанська республика входить на шлях ладу. В кулюарах кортезів припускають, що провідник республиканської унії Мартінез Барріо створить уряд лівої коаліції.

СТАН ОБЛОГИ.

МАДРИТ, 18. 2. ПАТ. У місті оголосили виняткований стан та привернули пресову цензуру. Журналіст Кальдерон Фоите, що вже кілька разів був шефом цензури, обняв цю функцію і тепер.

ВТІКАЧІ.

ГІБРАЛЬТАР, 18. 2. ПАТ. На вістку про перемогу лївиці сховалося на британській території понад 100 еспанців, між ними Вакеро, міністер внутрішніх справ у кабінеті Леру. Дарма, що всі готелі переповнені, сподіються нових утікачів.

БУНТИ ВЯЗНІВ.

ВАЛЕНСІЯ, 18. 2. ПАТ. На вістку про перемогу „людового фронту" вязні з Сан Міґуель льос Реес (5 кільометрів від Валенсії) збунтувалися та розброїли кількох ключників. Прийшло до стрілянини: 5 вязнів важко ранених, 2 легко. Коли вязні стали панами ситуації, губернатор провінції вислав до вязниці військо зі скорострілами, що здавило бунт.

МАДРИТ, 18. 2. ПАТ. У Картаґені (провінція Мурсія) збунтувалися члени колишнього каталонського сойму, засуджені за участь у революційному русі в жовтні 1934. Вязні збили одного ключника, а двох звязали та підпалили сінники. Вязницю окружило військо зі скорострілами.

ОПОРОЖНЮЮТЬСЯ ВЯЗНИЦІ.

МАДРИТ, 18. 2. ПАТ. Премієр Валядарес наказав увільнити політичних вязнів та дозволив політичним еміґрантам вернутись до краю. Найвищий суд признав деяке злагіднення вязничного правильника для кількох соціялістичних вязнів, що їх тепер вибрали до кортезів.

МАНІФЕСТАЦІЇ.

МАДРИТ, 18. 2. ПАТ. Вчора зорганізувався похід, що зі співом „Інтернаціоналу" та вигуками „Нехай живе республика" перейшов крізь середмістя, опісля пішов під вязницю та домагався увільнення вязнів. Військо задержало маніфестантів, що почали стріляти; тоді військо заатакувало юрбу і 6 осіб важко ранило; з них 2 померли. В Сераґоссі влада заборонила маніфестацію за увільненням політичних вязнів; по місті ходять стежі громадянської ґвардії.

СТАНОВИЩЕ ПРАВИЦІ.

МАДРИТ, 18. 2. ПАТ. Провідник католиків Хіль Роблес заявив, що співпрацював би з урядом правого центру. Мож рхісти могли б у такому уряді взяти участь, якщо на необмежений час погодяться з істнуючим устроєм.

Паста до зубів

Лискучо-білі зуби

Відкриття посмертної вистави

ОЛ. НОВАКІВСЬКОГО.

16-то ц. м. у салях Музею Нук. Т-ва ім. Шевченка відкрили заходом Українського Т-ва Прихильників Мистецтва посмертну виставу праць О. Новаківського. Пять саль і передпокій виповнили образи покійного мистця, уложені в хронольоґічному порядку. Не входять сюди всі, що належать до приватних збірок. В одній салі розміщені всі шкіци до великого образу Мадонни і сам той образ, нарисований олівцем, що був призначений до катедри св. Юра. На превеликий жаль, передчасна смерть не дозволила мистцеві його викінчити. Скількість гостей, що прибули на відкриття, виказує найкраще на велике зацікавлення такою виставою нашого великого мистця, що вмер у розцвіті своїх творчих сил.

Виставу відкрив короткою промовою проф. **д р В. Залозецький,** схарактеризувавши загальну творчість О. Новаківського, яка у першій добі була погідна та радісна, у другій, після втрати його дружини, що була його Музою, перейшла у стоновлені барви, з відтінком меланхолії. Вживаючи загально принятих термінів можна би ці два періоди творчости мистця назвати з погляду чисто малерських засобів переходом від натуралізму до експресіонізму. Про великий удар, який зустрічає громадянство, коли вмирає великий мистець, можна би сказати те саме, що сказав Ґете про катастрофу Геркуланум і Помпеїв, яка водночас причинилась до того, що відкрила людям очі на залишені скарби після руїни.

Після того д-р Залозецький запросив гостей до оглядин багатої вистави (всіх експонатів 364).

Вистава буде отворена цілий місяць. Добре виданий каталоґ дозволяє орієнтуватись у ній навіть лайкам.

Закон про невтральність перед американським парляментом.

НЮ ЙОРК, 18. 2. ПАТ. Палата репрезентантів рішила продовжити до 1. травня 1937. обовязуючий дотепер закон про невтральність Злучених Держав; сьогодні розглядатиме його сенат. Згоданий закон заборонює вивозити зброю до воюючих держав та давати їм кредит більший, як за мирних часів; не відноситься він до американських республик, що булиб жертвою заморського наїзду. Інший проект, що давав би президентові держави право обмежити висоту вивозу до воюючих держав до довоєнного стану, перепав.

АРГЕНТИНА ПРИНЯЛА ПРЕДЛОЖЕННЯ РУЗВЕЛЬТА.

БУНОС АЙРЕС, 18. 2. ПАТ. Уряд приняв запрошення президента Злучених Держав Рузвельта на всеамериканську мирову конференцію.

Програма вистав у Берліні на 1936 рік.

(Власна кореспонденція з Берліна).

Виставовий уряд у Берліні закінчив 1935-ий рік великим культурним та економічним успіхом. У 163 виставових днях відвідало вистави 3,190.000 осіб. Число відвідувачів деяких вистав, як „Міжнародньої автомобілево-мотоциклевої вистави" „Чудо життя" й ін., майже подвоїлося. Тому заохочений цим успіхом виставовий уряд намітив велику програму на 1936-ий рік, у якій призначено улаштувати 9 великих вистав.

Цей цикль розпочала вже вистава **„Зелений Тиждень"** (Ґрюне Вохе), яка тревала до 2. лютого й була присвячена головно хліборобським справам. У звязку з цією виставою були м. ін. улаштовані вистави расових псів і дробу.

Від 15. лютого до 14. березня тревати ме величава **„міжнародня автомобілево-мотоциклева вистава"**, що як сам заголовок каже, буде присвячена зростові німецького автомобілевого промислу. Про більший її обсяг свідчить те, що виставовий простір буде збільшений на девять нових виставових галь.

У часі від 14. до 22. березня буде уладжена **„вистава водяного спорту"**.

Частиною зїзду громад (Ґемайндеконґрес), що відбудеться під покровом А. Гітлера, буде **„вистава німецьких громад"**. Вона намічена в часі від 6. до 21. червня та прибере дещо інтернаціональний характер. Побіч 50.000 німецьких громад буде тут заступлених коло сорока громад не-німецьких культурних держав.

Духові основи та практичні подвиги націонал-соціялістичної Німеччини представить вистава **„Німеччина"**, яка тревати ме від 18. липня до 16. серпня. Стоятиме вона у звязку з XI. Олімпіядою, що відбудеться в Берліні. Німецькі краєвиди, німецька природність і німецька творчість творитимуть тематичний образ вистави. Вона покаже чужинцям мету націонал-соціялізму та її здійснювання на всіх ділянках німецького життя.

З Олімпіядою буде звязана ще тісніше вистава **„олімпійського мистецтва"**, яка буде влаштована від 15. липня до 16. серпня. Це буде рід мистецького змагу, де візьмуть участь мистці на полі малярства, архітектури, графіки, різьбарства, музики й літератури.

По цій виставі **піде „велика німецька радієва вистава"**, що відбудеться в часі від 28. серпня до 6. вересня.

Цьогорічну програму закінчать ще вистави: **„річна вистава споживчого промислу"** (5. до 9. жовтня) та **„німецька різдвяна вистава"** (у грудні).

Червоних можна перемогти суспільною справедливістю.

НЮ ЙОРК, 30. січня. (Вл. кор.) Католицька церква є сьогодні найбільшою міжнародньою установою для поборювання комунізму — оттаку думку висловив о. Камунд Д. Волш із католицького університету у Вашінґтоні. Він приїхав до Ню Йорку на наукову дискусію над тим, яку відповідь мають дати католики комунізмові. Ця дискусія відбулася в готелі. Камодор за почином організації колишніх студентів університету Фордгем. В дискусії брали участь: президент університету Фордгем о. Альойзій Гоґен, співробітник тижневика „Америка" о. Іван Ляфарджі, ред. журналу „Католицький Світ" о. Джеймс Ґіллісі, предсідник міжнародньої кравецької спілки Реймон Райс і проф. Артур Клейдон з Фордгейм.

О. Волш зазначив, що спротив християнства проти комунізму ще не оборює без застереження капіталізм. Капіталізм має багато злих сторінок, що їх треба направити по думці енцикліки папи Льва XIII. і папи Пія XI. До розвязки цієї справи треба вжити найліпших умів християнству. О. Ґіллісі висловив переконання, що недавнє осудження д-ра Фридриха Робінсона, як президента Сіті Коледж оф Ню Йорк було наслідком його рішучого становища проти комунізму, поширюваного в тій-же колеґії. Це вказує, як комуністи зорганізовані і як вони вміють перемерти найбільші інституції. Тому треба протиставити методично зорганізовану католицьку силу. Їх не можна поборювати заперечуванням, а відповідати на всі їх закиди і напасти. Це є основою папської енцикліки про суспільну справедливість. Реформа мусить прийти із нутра. Коли комуністи вкажуть щось доброго, це треба прийняти, а знищити їх злі прикмети.

О. Ля Фардж, який був предсідником, зібрав усе сказане і прийшов до висновку, що большевики кинули вивоз для свободи всіх, тому треба дати їм належну відповідь, боронячи свободи всіх.

За зниження цін ріжних виробів.

155 ТИСЯЧ ЕМЕРИТІВ

Генеральна дискусія в соймі.

По промові прем. Косцялковського, яку ми подали вчора, над прелімінарем буджету почалася генеральна дискусія. У понеділок промовило 23 послів, між ними посол **В. Мудрий**. Буквальний текст промови голови Української Парляментарної Репрезентації подаємо на першій сторінці. Дискусії прислухувався ввесь час **прем.** Косцялковський, віцепрем. Кантковський, міністер внутрішніх справ Речкевич і міністер промислу та торговлі ген. Гурецький.

У дискусії перший промовляв пос. **ген. Желіговський.** Він спинився над тяжким господарським положенням, підкреслюючи, що Польща, замість швидити, розбудувала високо свою житєву стопу. Слід занятися селом та обнижити ціни на пять підставових виробів для села, а саме: **на цукор, нафту, залізо, сіль і вугілля.** Дотеперішня обнижка цін не викликала майже ніякого зражіння.

Пос. **Новак** говорив про армію і про необхідність створити нову політичну партію з означеною політичною, суспільною і господарською програмою.

Після полеміки пос. Стажака з віцемарш. Медзінським пос. **Зубрицький** говорив, що промисловці обнижують платні робітникам на 20 до 30 відсотків і редукують робітників.

Пос. **Гуттен-Чапський** говорив про надмірний розріст бюрократизму. На платні державних урядовців, яких у 1935-36 було з професійними військовими 482.000 осіб, видано з державного буджету 1,160.000.000 зол. Число урядовців зростає далі. Одночасно зростає теж число емеритів, яких в 1931 р. було 100.000, а в 1935 р. уже вж. 155.000. Без вирішення справи урядовців та емеритів годі ждати поправи положення.

Пос. **Камінський** критикував польський промисл, який нічого не зробив, щоби здобути внутрішній ринок, звертаючи цілу свою увагу на закордонний ринок і на допомогу держави.

По промові В. Мудрого пос. **Пелчинська** говорила про справи національних меншин. До найважніших завдань зачислила комасаційну і меліораційну акцію, розбудову шкіл та доповнення карловатих сільських господарств. Адміністраційна влада повинна взяти під увагу, що громадяни говорять кількома мовами і належать до ріжних віроісповідань. Адміністраційною владою може кермувати строга, але розумна і справедлива рука. Всякі шикани адміністраційної влади, головно супроти громадян, які говорять іншою мовою, слід випалити білим залізом.

Пос. **Зомерштайн** жалувався, що влада за мало бореться з расовим і господарським антисемітизмом. Обговорив теж події у львівській політехніці і справу ритуального убою тварин. По промові пос. Мроза і вияснениях прем. Косцялковського посли зголошували інтерпеляції. Після того маршал замкнув загальну дискусію над буджетом.

Перед новим політичним процесом у Луцьку.

У вівторок 25. лютого ц. р. почнеться у Луцьку новий процес проти 5 молодих українців з сіл Жидичина і Ківерців та Луцька. На лаві підсудних засядуть: *Евген Шульга*, ур. 23. вересня 1918. р. з Луцька, *Тимофій Терпіль*, ур. 22. січня 1907. р., *Кушнірук Ліда*, ур. 8. березня 1912. р., *Зіна Бахова*, ур. 29. червня 19192. р. — усі з Жидичина та *Ігор Корнелюк*, ур. в 1911. р. з Ківерців. Крім останнього всі підсудні перебувають у вязниці від 7. листопада 1935. р. Прокуратор окружного суду в Луцьку обвинувачує всіх підсудних за злочин державної зради зі ст. 97. § 1. у звязку зі ст. 93. § 1. і 2. к. з., а саме: за приналежність до ОУН, поширювання нелегальної літератури та організування тайних сходин, за співучасть у протишкільній саботажній акції, за співучасть в убивстві о. П. Пятаченка, за співучасть у приготуванні атентату на волинського воєводу Г. Юзефського і т. п. Зокрема Е. Шульгу прокуратор обвинувачує в тому, що від половини 1933. р. був провідником української шкільної молоді в українській гімназії в Луцьку і провідником організації „Юнак", а від половини 1935. р. повітовим командантом ОУН в Луцьку. Цей процес тісно вяжеться з процесом Швеця і товаришів, яких засудили 4. грудня 1935. р. за співучасть у вбивстві о. Пятаченка та з процесом О. Куца, засудженого 22. січня ц. р. за приготування атентату на воєводу Юзефського. Весь акт обвинувачення побудований на зізнаннях аґентів слідчої поліції та на вістках конфідентів.

Підсудного Е. Шульгу боронитиме д-р Ст. Шухевич зі Львова, підсудну З. Бахову адв. Головінський, підс. Терпіля адв. Степура обі з Луцька.

Большевицькі консулі покидають Манджурію.

ТОКІО, 18. 2. ПАТ. Уряд СССР повідомив манджурський уряд через генеральний консулят у Харбіні, що зиває у Манджурії 4 консуляти (на всіх 5); заразом домагається, щоб Манджурія зліквідувала половину своїх консулятів у СССР.

МОЖЛИВІСТЬ ЯПОНСЬКОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ У КИТАЮ.

ПЕКІН, 18. 2. ПАТ. Ген. Доїгара познайомив представників закордонної преси з японськими плянами у Північному Китаю. Про збройну інвазію Японія не думає, а залогу скріпила лише, щоб боронити інтересів японських громадян. Ген. Доїгара виступає не як дипльоматичний представник, лише як один із дорадників, яких домагається провінціональна влада Північного Китаю. Ген. Доїгара уважно слідкує за комуністичною діяльністю у Північному Китаю та припускає, що у майбутньому вона буде причиною інтервенції. Напруження з СССР уважає хаківим.

РОЗМОВА ЛІТВІНОВА З ЯПОНСЬКИМ АМБАСАДОРОМ.

ПАРИЖ, 18. 2. ПАТ. Авас подає чутку, що кружляє у поінформованих кругах Москви, про довшу розмову між Літвіновим і японським амбасадором Ота. Кажуть, що дійшли вони вже до порозуміння дотично утворення мішаної арбітражної комісії для ліквідації граничних інцидентів. Питення японсько-совітського пакту ненападу залишається у завішенні. Перед заключенням договору, що поклав би кінець напруженню між обома великодержавами, годі сподіватися виїзду Літвінова до Токіо.

Мексиканські католики бороняться.

МЕКСИКО СИТІ, 30. січня. Архиепископ Мексика, Паскал Діяз, оголосив отвертий лист до президента Лязара Ґарсіяс з проханням віддати католикам церкви, забрані урядом в 1914. р., щоби запобігти протирелігійній пропаґанді. Архиепископ подав такі аргументи: Комуністам дозволена отверта пропаґанда проти релігії і релігійних шкіл, а католикам вільно почати віруючих людей лише в церквах, які кожної хвилини може забрати церква. Уряд хоче виховати нове покоління без релігії, як це сказано в урядових документах і деклярраціях. Релігійних практик не вільно відбувати навіть по домах чи церквах; церкви в деяких провінціях цілком позамикані, бо заборонені; число священиків таке мале, що нема кому учити людей релігії; закон не ґарантує навіть права викпвати церкви. Лист до президента був висланий ще 23-го листопада м. р., але оголошено його щойно тепер.

Присилайте передплату!

АС УКРАЇНСЬКА МЕХАНІЧНА ПЕКАРНЯ
продає свої найкращі печива
по конкуренційних цінах.
ЖАДАЙТЕ ВСЮДИ!
5/10_1-4 Львів, вул. Сапіги 83. Тел. 274-54.

З організаційного руху.

ПОЛІТИЧНА НАРАДА В БУСЬКУ.

Дня 3. ц. м. відбулася політична районова нарада Буччини. Нарада викликала величезне зацікавлення селянства, чого доказом її фреквенція. Саля „Просвіти" була виповнена вщерть, багато людей стояло на сцені, на дворі й під вікнами і ще кілька соток мусіло відійти домів. На нараду прибув посол **Володимир Кузьмович**, який виголосив політичний реферат. Господарський реферат виголосив інж. **Сосяк.** Після обох рефератів забирало в дискусії голос кільканацять промовців. Дискусія виказала велике зацікавлення широких селянських мас політичною тактикою УНДО, виказала теж і повне її зрозуміння.

Для характеристики подаємо ухвалені резолюції, які є вислідом дискусії і були зладжені на місці. Ухвалено підтримати заходи й постуляти, предложені урядові Українською Парляментарною Репрезентацією і домагатися: 1) **В ділянці політичній:** рівноправности української мови в усіх урядах, призначування туди осіб української народности, знесення збірних громад, привернення повної автономії давнім громадам і занехання підтримки москвофільського руху. 2) **В ділянці економічній:** підмог для сільських кооперативних та економічних українських організацій, кредитів для переведення меліорації і комасації, уможливлення селянам-українцям набувати землю при помочі парцеляції, комасації податків. 3) **У ділянці освітній і шкільній:** підтримки, а не перепон у діяльності Товариства „Просвіта", „Рідна Школа" та взагалі освітніх, спортових і мистецьких українських установ, знесення утраквізму в школах на українській території, іменування для шкіл з українською мовою навчання учителів-українців, перенесення учителів-заточенців на рідну територію, оснування українського університету у Львові, дозволу на спортові й руханкові товариства молоді та приняття української молоді до військових шкіл. Зібрані висказали своє повне довіря Проводові УНДО й УПР за їхню діяльність. Крім цього нарада приняла цілу низку резолюцій льояльного характеру.

Метою наради було утворити делеґатуру Повітового Народнього Комітету, якого осідок є в Камінці Струмиловій. Цю делеґатуру вибрано в такому складі: м-р Теодор Ваньо — голова, члени: о. декан Лиско, Демидчук, Туркевич, дир. Мацюк, Гуньовський, Шикула і Вроновський. Нарадами проводив о. декан **Лиско**, секретарював п. Олексів з Козова.

Після наради приявний посол давав ріжні поради та приняв делеґації поодиноких громад і їх постуляти для дальшої полагоди.

Нарада покінчилась відспіванням національного гимну.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— **Після нападу на Блюма.** Провідник націоналістичної організації „Круа де Фе" **де ля Рок** запротестував перед премієром проти демонстрацій людового фронту. — Слідчий суддя переслухував Блюма дві години.

— **Анґлійська позичка для Франції.** Переговори в справі анґлійської позички для французького скарбу покінчилися. Позичають 40 міліонів фунтів стерлінгів на 3 відсотки на 9 місяців.

— **Італійці тріюмфують.** Вістка про перемогу марш. Бадольо на расом Мулюґетом та про здобуття італ. військами Амба Арадаму викликала у всій Італії захоплення. По вулицях збираються люди і слухають радієвих вісток. Часописи розхоплюють. На домах прапори.

— **І Портуґалія зброїться.** Рада міністрів Портуґалії закінчила дискусію над пляном збруєння. Міністер війни видав відповідні зарядження в ціли закупу воєнного матеріялу.

— **Страйк нафтових робітників.** Портові робітники в Марсей страйкують далі. На найближчу середу проголосили 24-годинний загальний страйк. Делеґація портових робітників виїхала до Парижа, щоб там обговорити справи поширення страйку.

— **Присуд на „усташів" правосильний** тому, що у приписаному часі не внесли вони касації.

Славні німецькі поети

відомі письменники беруть участь у розривковій частині „GARTENLAUBE". Вони оповідають у своїх творах про німецький нарід і німецьку країну та передають свої прецікаві оповідання і захопливі романи в цьому родинному журналі. — — „DIE GARTENLAUBE" дістанете у кожного торговця книжками й часописами.

Ціна 1 прим. тільки 23 фенігів.

— **Атентат на президента** Туреччини найшов спільог у суді; всіх обвинувачених уневинили.

— **З мексиканських ідиль.** Мексиканська військова влада озброїла селян т. зв. червоних проти правих бойвок, зорганізованих великими землевласниками. Є вбиті та ранені.

— **Міністер Бек** вибирається до Бельгії 2. березня. Бельгійський премієр ван Зеланд віддасть йому візиту в короткім часі.

— **Обструкція у югославянській скупштині.** На засіданню скупштини прийшло до поважного інциденту, коли в імени 4 опозиційних партій посол Мілян Боїч відчитав заяву з вимогою, щоб уряд уступив. Цю вимогу спричинила вчорашня промова міністра державних дібр Янковича, який образив парлямент, порівнуючи його з цирком. Після відчитання Боїчом заяви опозиція зорґанізувала обструкцію ріжними інструментами, тому предсідник мусів перервати засідання. Деякі посли малощо не побилися, коли предсідник покинув салю.

— **Годжа вибирається до Білгороду** на два дні. Його приїзду сподіються 21. ц. м.

Сто міліонів зол. прокурює наш нарід річно. Ці гроші, уміщені на 10%, далиб десять міліонів зол. річного прибутку.

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

Мистецька вистава „Оріону" в Станиславові.

(З нагоди участи в ній арт. мал. О. Р. Сорохтея).

Від трьох, а може чотирьох років істнує в Станиславові мистецький гурт пластиків „Оріон" (назва походить від сузіря, що в українському народі зветься: Косарі). Заснували цю мистецьку групу молоді місцеві польські мистці: Лопушняк, Суліма, Райнох, і Салабай. Три з названих мистців, крім Райноха, та ще четвертий Карло Коссак живуть тепер постійно на Гуцульщині, в Татарові, де змальовують гуцульський побут.

В останній виставі крім членів „Оріону" взяв теж участь наш мистець Осип Роман Сорохтей і його дружина п-і Сорохтеєва з Карпюків, колишня учениця знаменитого бл. п. Олекси Новаківського. Із зголошених бракувало тільки Розмуса й Бірера.

Нас тут передусім цікавить українська тематика вистави. Ось так найбільше образів з української природи й народнього побуту дав дуже добрий акварелїст Е. Дубрава, а саме: Гуцул із кобзою, гуцул із люлькою, Молода гуцулочка з парасолькою та в хустині на голові, Гуцульська хата, Група дерев на тлі гір, Вид Говерлі, Вид Хомяка, Хомяк у хмарах, Церква в Татарові, Дзвіниця в Татарові (два малюнки, зроблені з двох становищ), Партія хати у Татарові, Тринітарський майдан у Станиславові, Катедральна церква в Станиславові, тощо. Всього чотири малі малюночки дав акварелїст К. Коссак, а всі з гуцульською тематикою: гуцулки, гуцули й їх коні. Можнаб ці речі зарахувати до числа вдатніших на виставі, такі вони в рисунку й кольорі фінезійні, милі. З олійних малюнків дуже симпатично зарепрезентувався нам на виставі В. Лучинський, який дав тут три свої, українські тематикою праці, прегарні: Говерлю, Шпиці й менше замітну Долину Яремча. Домбровський дав тільки один олійний образ: Пейзаж із Любіжні. Дуже цікаву й бездоганно з мистецького боку виконану працю дав різьбар Пшедвоєвський у плоскорізьбі, що зображує митрополита Андрія графа Шептицького, з львівською катедральною церквою св. Юра на задньому плані.

П-і Сорохтеєва дала три образи квіток, із чого передусім Тюльпани (власність М. Шкабрія) визначаються соковитою, вогнистою кольористикою, а Осип Сорохтей дав також небагато, бо тільки три свої найновіші праці, за те кожна з них з іншою технікою: малюнок олієм рисунок твердим олівцем і акварелю. Може у нас Сорохтей добре придбану славу як оригінальний карикатурист, а розмірно мало досі ще знаний він як кольорист, зокрема маляр тем із Біблії, хоч зацікавлення цими останніми темами датується в нього від самого зарання мистецьких спроб. На виставі мали ми нагоду оглянути змальований бравурно та знаменитий кольористично автопортрет, на жаль поміщений у куту, де в тіні губилося богатство барв. На рисунок олівцем взяв Сорохтей тему з недавньої української визвольної минулости, себто: Заду му юнаків-учнів про долю товаришів-героїв, що полягли буйними головами в бою під Крутами.. Третій, найповажніший композиційно і найвартніший на цілій виставі малюнок, це знаменита технікою водних фарб виконана, оригінальна композиція „Зняття з хреста", яка подекуди нагадує нам мимохіть схожий може укладом, але стилістично зовсім відмінний, твір великого Рубенса... (Знимка акварельного малюнку Зняття з хреста поміщена була з нагоди статті І. Іванця про Сорохтея у „Назустріч-і" ч. 33 з дня 1. травня 1935 р.).

Ів. Ставничий.

Податок для старечої пенсії.

ЧІКАҐО 27. січня. Соцьольоґіст університету Іллінойс, проф. Френк Дікінсон, видумав спосіб, звідки взяти гроші на виплату пенсій для старих людей. Він каже, що треба наложити окремий податок на старих кавалерів, дівчат та на жонатих, що не мають дітей. Він обраховує, що ніодна ґенерація не виплачує батькам їх коштів, витрачених на виховання дітей, але це покривається тим, що наступна ґенерація знову виховує діти і витрачує на них гроші. Тому дорослі люди, що не мають дітей, повинні з огляду на загальну справедливість, платити якусь данину для допомоги тим, що виховують діти. Крім того проф. Дікінсон пропонує теж дати полекшу в плаченні податку особисто-доходового тим людям, що виховують діти, відповідно до кількости дітей.

Саботажі у британській фльоті.

ЛЬОНДОН, 18. 2. ПАТ. Адміраліція поінформувала пресу, що на кружляку „Кюмберленд" слідні акти саботажу. Адміраліція відмовилася подавати подробиці, заки покінчиться слідство

М. РУДНИЦЬКИЙ.

Повість, буцім-то релігійна.

Наталя Королева: „1313". Повість з середньовіччя. Львів, 1935. В-во „Дзвони", сторін 114.

Коли наміром авторки цієї повісти було змалювати людську гордоту і протиставити їй християнську чесноту покори, то дарежне пішла вона за таким сюжетом аж до середньовіччя. Кажемо „коли" тому, що прочитавши книжку, важко нам здати собі справу з провідної думки чи наміру авторки. „Повість із середньовіччя", але нема в ній ніякого образу епохи. Мало того: авторка не відчуває ні трохи духа доби і не журиться ним. Доба великих пошестей, величавіння обичаїв, боротьба із найбільше первісними потребами матеріяльної вигоди, вся повна жаху та крови, надилана маривами — виглядає тут, наче вилизаний образок.

Головний герой — легендарний винахідник стрільного пороху — чернець Шварц. Можна би з нього зробити могутню постать, показавши його боротьбу із середовищем, з усіма, що не розуміють ні значіння ні мети його праці. Адже це час, коли все поняття науки зводилось до містичних міркувань та Аристотелевої діялектики. Людина, яка береться за лабораторійні експерименти, може справді видатися своїм сучасникам, навіть офіціяльним ученим — бісунатою та навіженою. Як ставились до першого представника експериментальної методи вони: Рогера Бекона — відомо. І знову той Шварц у повісті ніпричому, а його винахід — звичайна дочіпка.

Істнувала би ще одна можливість: авторка могла була зупинитись на самій фільософічній сторінці своєї проблеми. Але і для цього треба було покористуватись творами фільософів даної доби, добути з них ті тонкощі сумнівів і зусиль думки, що моглиб нас іще нині хвилювати, бодай цікавити. А так маємо наївні власні міркування, дуже мряковинні. Не можемо піддавати у сумнів якнайкращих намірів авторки. А все-ж, як це вже ствердив на прилюдній дискусії проф. В. Радзикевич, коли в цій повісті католицький світ заступають типи умово і морально дуже сумнівної вартости, тоді як ворог цього світу має саме всі прикмети — ініціятиви, енергії, вищої індивідуальности, то католицька ідея, замісць виходити переможно, виходить дуже нещасливо.

Смілива тема зовсім не під силу дебютантці. Там, де вона, хоче оперувати символами, не сміє відріжнити їх від реальних осіб і читач таки не знає, чи Бертрам: жива особа чи мариво, до речі паперове. Тема так і напрошувалась: змалювати добу, коли люди жили під вічною загрозою пекла і для яких чорт був майже реальною постаттю, яку можна надибати вночі у хаті, після каригідного вчинку. Останній розділ повісти вказує, що авторка взагалі не знала, як закінчити всю цю мряковинну містику, коли монастир вилетів у повітря. Наївність підходу до такої поважної теми вказують навіть цитати перед кожним розділом. До повісти із середньовіччя (зовсім не з нашого середовища) авторка не могла собі найти ніяких теольогів або містиків, а мусіла чомусь позичати слова Ґетого, Шевченка, Франка, Лесі Українки... Уляни Кравченко і наших — наймолодших поетів! Цитати, як нпр. із Ґетого, в такому стилі: „Дитя! Ох, цить! Що вдіяно тобі?" можна би з однаковим правом цитувати: „Куди йдеш?", як сказав Шекспір.

Мова повісти так рясно перетикана чехізмами, москалізмами та польонізмами, що інколи аж сміх бере. Хто з нас знає, що „швшек" — це блазень, „дика" — це кинжал, „припевнений" — це прикріплений, „сердечний удар" — це удар серця, „діткахи" — це діти? Серед гарно подобираних слів є тут просто чудернацькі помилки, яких ніколи не зробить українець: „сочні краски" замісць „краплі", „лишюг фльорентійської праці" зам. „роботи". Не треба бути аж знавцем мови, щоб найти в цій книжці смертельні гріхи проти духа мови та стилю в роді таких: „Мов під водою — подумалось (!) чомусь неначе сподіваючись, ось-ось зачується гудіння легендарного підводного дзвону"; „не припущу того, щоб безвладно лежучи, творились речі такі". Можно би на цілу шпальту повиписувати такі „раритети", як „до столу", „жмню", „примусував портрет", „давлені", „обряжений", „достомитно", „адресувала вона (звертались) до ожини", „засов", „предатель", „сїра" (сірка), „у тульна кімнатка", „люстра припевнені до рамок", „блазневські вибрики", „стекла" (шаль!), „грімовиця", „лічиві зілля", „вижили", „захлестує", „безмосимо жарко", „понеже", „вичуняти", „в товщі муру", „целя", „ріман", „пахолок", „курїти" (курити!), „сувой", „безпокой.

Нині КІНО КАСІНО Найновіша і найгарніша фільма виріб. „Метро з Жан Кравфорд п. н. **Почалось від поцілунку**

През. Дрояновський відходить до Варшави.

Преса повідомляє, що президент м. Львова Дрояновський відходить до Варшави, де буде директором персонального департаменту у міністерстві скарбу на місце майора Зелінського. През. Дрояновський виїде до Варшави після ухвалення буджету на 1936-37. р. Після виїзду през. Дрояновського заступатиме його перший віцепрезидент Станислав Островський, який вже урядує, бо през. Дрояновський скористав з відпустки і виїхав до Варшави. Нового президента виберемо міська рада. На становище президента кандидуватимуть оба віцепрезиденти: Ст. Островський та Ян Верванський

Атлянтик. Нині премієра! Прекрасна музична віденська фільма на тлі безсмертних мельодій Івана Штраса **Ц. К. Вальс Цісарський** в голо ній ролі Грета Таймар, Ле Баррі, Павль Гербігер і М. Бонен.
Білети вільного вступу і знижки до відомку не важні.

ЛІГА НАЦІЙ В НОВІМ БУДИНКУ.

ЖЕНЕВА, 18. 2. ПАТ. Ліга Націй офіційно перенеслася до нової палати „Аріяна". Ріжні секції заняли призначені їм льокалі. Тому що переносини ще не закінчилися, цього тижня не буде ніяких офіційних засідань Ліги.

ВТЕЧА ПОЛІТИКІВ З ЕСПАНІЇ

МАДРИТ, 18. 2. ПАТ. Ліва преса повідомляє: Після перемоги соціялістів з Еспанії втікло за кордон багато визначних політиків. І так до Ґібральтару утік колишній міністер внутрішніх справ підчас революції в 1934 р. Вакуеро. До Портуґалії втікли Салязар Альонсо то один з губернаторів, якого обвинувачують, що за строго здавлював повстання.

Згідно з дотеперішніми підсумками вислід виборів до кортезів такий: правиця — 168 мандатів, центр — 41 і лівиця — 221 мандатів. Нема ще даних щодо 42 мандатів.

АЛЬКОГОЛЬ Є БАТЬКОМ ЗЛОЧИНУ.
Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

ПРОМОВА ПРЕЗИДЕНТА МОСЦІЦЬКОГО В РАДІО.

ВАРШАВА, 18. 2. ПАТ. Головний комітет для вшанування памяти марш. Пілсудського повідомляє, що в дні 18. березня ц. р. вечором президент Мосціцький виголосить промову до радіо. Цю промову повторять двічі в дні 19. березня ц. р., на який припадали іменини марш. Пілсудського. Військова влада і міністерство освіти видадуть обіжники у справі вшанування памяти марш. Пілсудського. 19. березня ц. р. не буде можна уладжувати публичних академій, обходів і т. д.

ний", „в духості", „захватаний в праці", „Боже допущення"...

Видавці цієї повісти виправдувалися, що авторка застереглася проти того, щоб поправляти її мову. Якби таке застереження зробив великий письменник, що власним іменем відповідає за твір — то й тоді ще видавець мав би обовязок звернути йому увагу на граматичні помилки. Один із найбільших французьких стилістів, А. Франс, мав приватного секретаря Бруссона, який виправляв йому гріхи проти граматики і духа мови, зовсім цього не соромився. Пускати у світ книжку з такими чудасіями, як у повісті Королевої, попросту незрозуміло. Як можна після цього мати ще сміливість висувати таку кандидатку до літературної нагороди — це залишається вже тайною своєрідної ментальности критиків, для яких не істнує текст твору, тільки фірма видавництва.

Повість ця, заки попала до „Дзвонів", була вже в інших видавництвах; одно з них давно вже давало мені прочитати її рукопис і ні мені, ні тим, що читали його, не прийшло на гадку, що це повість — релігійна. Щойно, коли видали її „Дзвони", (до речі: не прочитавши її як слід), пустили зовсім неоправдану рекляму про її католицизм, щоб виправдати це видання і вдарити в релігійну струну, мабуть з демаґогічною метою.

Видані волночас тою самою авторкою біблійні легенди „Во дни они" вказують на її літературний хист (нпр. оповідання про Юду). А все-ж після таких самих легенд Лягерлеф не легко було дати щось оригінального; це тільки стилізація, яку кожний автор, що має рутину, може зробити коли не краще, то не гірше.

НОВИНКИ.

— **Віддовження самоврядних установ у тернопільському воєвідстві.** Ощадно-гігієно-віддовженева комісія для самоврядування при тернопільському воєвідському уряді рішила розпочати акцію віддовження від самоврядних установ у Підгайцях і Перемишлянах. Крім того в програмі акції є міські громади з Бережанах, Бучачі, Будзанові, Копичинці Стр., Гусятині, Микулинцях і Заліщиках.

— **Скарги на суспільну обезпечальню.** Дирекція львівської суспільної обезпечальні умістила на брамах своїх будинків скриньки для скарг обезпечених осіб і службовців. Скриньки буде опорожнювати сама дирекція.

— **Зїзд делеґатів сільських громад** розпочався сьогодні у Львові заходом Союзу сільських громад. Перший реферат про громадську самоуправу виголосив голова Союзу д-р Полякевич, б. соймовий віцемаршалок.

— **Мандрівні курси науки ремесла** пробують уладити ремісничі організації. Курси, що будуть переноситися від місцевости до місцевости, мають бути фінансовані ремісничими палатами.

— **Ревізії і арештування.** В середу 12. лютого ц. р. поліція перевела ревізію у свідомого громадянина С. Конюха в селі Седмярках пов. Луцьк. Дивним дивом знайшла в голубнику коло стодоли 9 комуністичних летючок (7 у польській мові, 2 в українській мові) та арештувала С. Конюха, який сидить в арешті в Луцьку. Арештований упав мабуть жертвою провокації, бо був свідомим українцем і гостро виступав проти комуністів.

— **Еміграційний рух.** У січні ц. р. виїхало з Польщі до заморських і континентальних країв 971 осіб. Із цього числа до Південної Америки виїхало 609 осіб, до Північної Америки 135 осіб, до інших заморських країв 137 осіб. До країв континентальних виїхало в тім самім часі 90 осіб. До Палестини виїхало 750 жидівських емігрантів.

— **Залізна руда в Самбірщині,** яку відкрили недавно, є рудою дерниковою і має 40 до 60 прц. чистого заліза. Вона находиться в глубині пів метра під поверхнею землі, отже не треба гірничих закопів ані штолень, щоб її добувати. Належить до власників грунтів, де її відкрили. Верстви тієї руди дуже багаті і тягнуться на просторі 30 км. завдовшки а 5 до 10 км. завширшки. Зачинаються на самбірському передмісті Рудне в сусідстві Бискович і в цьому місці розпічнуться перші експльотаційні роботи. При допомозі капіталу горішношлеських фірм повстало окреме товариство, що з весною приступить до праці. Вже в березні ц. р. побудують на Рудні дві великі печі до праження руди, яку покищо будуть відвозити до гут на Горішньому Шлеську. Згодом побудують під Самбором велику гуту з новочасним уладженням. Передбачують працю для трьох тисяч робітників.

— **Управитель застрілив начальника стації.** До начальника стації в Нижневі коло Станиславова Франца Возьняка прийшов у вівторок 18. лютого ц. р. передполуднем Франц Наврот, колишній управитель тієї стації, якого прилинили перед кількома місяцями в урядуванні. Касієр зі сусідної кімнати почув нагло голосну розмову і негайно після того чотири стріли. Службовці, які прибігли до кімнати на відгомін стріліз, застали в калюжі крови тяжко раненого Возьняка та управителя Наврота, який уже не жив. Слідство виявило, що по короткій суперечці Наврот добув револьвер, стрілив тричі до Возьняка і четвертим стрілом відобрав собі життя. Возьняка перевезли в тяжкому стані до шпиталю.

— **Громадський писар перед судом.** На вокаді карного трибуналу у Львові знайшлася справа Михайла Дацка, б. громадського писаря з Гринева пов. Бібрка, якому закинено, що присвоїв собі 1.973 зол. податкових грошей. Дацко боронить ся, що ті гроші хтось йому украв.

— **Львівська хроніка.** Поліція арештувала Шим. Апфельбаума, що на вулиці продавав бляшані перстені та ланцюжки як золоті. — Арештували Евгенію Новак, що ще в 1933 році покинула на цвинтарі 10-місячну дівчинку, а в 1935 р. при вул. Лозиньского другу двотижневу дитину. — Абсольвентка фільософії Германа Лянґ зломила собі ногу підчас лещетарської прогульки до Брухович.

— **Краєва хроніка.** Біля залізничої стації в Підшумлянцях на терені рогатинського повіту знайшли на снях тіло Стефана Пирога з Липиці Горішної, що став правдоподібно жертвою вбивства, як вказує рана на голові. Справою зайнялася поліція. — В загороді Михайла Мигаса в Бурштині пов. Рогатин вибухла в ночі пожежа і знищила стіг сіна. — В Ростоках пов. Косів селянин Нагірняк вигнав екзекутора скарбового уряду Маркуса Розена і побив сторожа Яновича, що йому асистував. — На Сяні під Перемишлем знайшли на леді тіло Станислава Бжозовського, книгарнямого службовця. Скінчив самогубством тим способом, що заживши отрути, положився на леді, доки не замерз. — В Мостах Великих 65-літнього Севу Кравчишина побив син підчас сварки за маєток так тяжко, що той незабаром помер. Душогуба арештовано. — Два хлопці з Миколаївки пов. Дубно, брати Іван і Павло Музики знайшли гарматній запальник, який вибухнув і обох тяжко поранив.

— **Судова тяганина засудженого на смерть.** Перед апеляційним судом у Варшаві знайшлася пятий раз справа Владислава Таляди із Пйотркова, що вже кілька літ находиться між життям і смертю. Його кілька разів засуджували на смерть і цей присуд касували. Таляда вбив по звірськи свою приятельку. Суд першої інстанції засудив його на кару смерти, а суд апеляційний злагідив присуд до 10 літ. Найвищий суд скасував цей присуд, а суд апеляційний, розглянувши ще раз справу, засудив Таляду знову на кару смерти. Тоді обвинувачений відкликався знову до найвищого суду, який знову присуд скасував. Тепер справа знайшлася знову перед апеляційним судом, який засудив Таляду на досмертну вязницю. Одначе на цьому процес не кінчиться, бо оборонець відкликується знову з касаційною скаргою до найвищого суду.

— **Напад на касієрку.** На касієрку фірми СПГ у Хоржові, Гертруду Норасівну, напав на вулиці якийсь мужчина, звалив її на землю і хотів видерти їй теку, в якій находилося кілька тисяч зол. Одначе Норасівна ставила завзятий опір напасникові і не позволяла видерти собі грошей. Підчас термошення випав із теки рульон монет у сумі 15 зол., з яким грабіжник утік

—o—

Зі судової салі.

12 УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ У БЕРЕЖАНАХ ЗА ОУН.

Як ми вже повідомляли, в понеділок 16. лютого ц. р. почався перед судом присяглих у Бережанах процес проти 11 селян та одної селянки, яких прокуратура притягнула до відповідальности за злочин державної зради (приналежність до ОУН). Всі підсудні заперечили вину. До ОУН не належать, політикою не займаються.

У вівторок 11. лютого і в середу 12. лютого Ходорова і станиці поліції у Берездівцях під

держують тези акту обвинувачення та заперечують, щоби були колинебудь підсудних у слідстві. Свідки: К. Внук і А. Білінський, городські судді з Ходорова зізнають про те, як переслухували підсудних. Свідки: Анна Беран, Степанія Беран та Е. Стружак зізнають, що підсудні не говорили ніколи з ними про ОУН.

НИНІ В МІСЬКИХ ТЕАТРАХ У ЛЬВОВІ
В Театрі Різнородностей в год. 8-мій капітальна комедія Бунт Фекетого
„Трафіка пані ґенералової"
Невпинний сміх і радість на салі.

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО“: „*КАРІЄРА*“.

Віденська фільма з тою симпатичною атмосферою, що зєднує собі слухачів від першої сцени безжурним тоном і добросердними типами. Дівчина з крамарні має голос і мріє про те, щоб стати артисткою. Директором театру є відомий драматург Раймунд, що вміє відкривати молоді таланти. Молода недосвідчена дівчина попадає на сценічні дошки завдяки щастю та приметам свого таланту і вдачі. На своїй дорозі, встеленій рожами та тернями надибує вона одну суперницю, одного лицаря від серця, одного опікуна, одного невдатного звеличника та одного ошуканця. Все це складається на ріжні веселі ситуації. Марта Еґґерт, що грає головну ролю, має нагоду показати нам свій прегарний голос. Партнери її (на першому місці незрівнаний комік Слезак), дуже добрі артисти.

ДИВОГЛЯДИ.

ПРОЦЕС З ДЕРЖАВНОЮ УСТАНОВОЮ ЗА СТРУНКУ ЛІНІЮ.

Американська громадянка німецького походження Роза Фрайстатер, подала скаргу на найвищу шкільну владу Зл. Держав за те, що не хотіли дати їй посади, подаючи за причину її занадто велику вагу. Чотири роки тому старалась вона посади вчительки в одній вищій школі для дівчат. Мала прегарні свідоцтва з університету, поручні листи та признання, але маючи 22 роки, важила 91 кільо. Шкільна влада заявила, що при такій вазі вона не зможе якслід виконувати своїх обовязків і швидко буде примусована піти на емеритуру, що принесе державі втрату. Молода вчителька приняла дослівно мотиви відмови і рішила, що зменшить свою вагу на 30 кільо. Звернулась за радою до лікарів і почала лікуватись систематично, вживаючи тільки тих страв, які відтовщують. Преса почала цікавитись цим змаганням дівчини за свою струнку лінію і за посаду; почали появлятись постійні вістки, скільки вона втратила вже на вазі за місяць, пів року, рік. Деякі фірми пропонували їй величезні гроші, щоб вона схотіла записати одно речення, що нпр. від консервів таких то люди не грубіють. Вона відкидала всі ці пропозиції і... голодувала; їла порошки, ліки, помаранчі, цитрини і тратила на вазі. Чотири роки минуло. Прийшов новий речинець, коли кандидатки зголошувались на вчительські посади. Струнка Роза важила тільки 61 кільо. І знову її не приняли, хоч вона представила всі докази на те, що голодувала 4 роки, щоб здобути посаду і втратила 30 кільо. Не помогли погрози її адвоката, що відкличеться до найвищого суду у Вашингтоні. Молода американка починає процес. У процесі доказує вона теж, що втратила через шкільну владу можливість вийти заміж, бо як довго була опасиста, тоді мала всяких кандидатів, а коли стала струнка, як міліони інших, перестала подобатись. Американська преса гуде. Чути навіть голоси, що треба ввести окремий закон, який забезпечував би право до посад опасистим і товстим особам, які теж потребують жити. А що вони мусять більше їсти і потребують більше місця, як інші, то про це всім відомо.

Дописи.

ЛЬВІВ.

„Вифлеємська Ніч“ у СС. Василіянок. Комітет будови церкви СС. Василіянок при вул. Потоцького ч. 95 у Львові 16. лютого незвичайно влаштував імпрезу, яка утягнула до театральної салі стільки гостей, що довелося ще на чверть години перед виставою зачинити браму, перед котрою дижурний К-ту відсилав напливаючі хвилі нових гостей з нічим до дому, бо вже місця для них не стало. Заповіджено виставу „Вифлеємської Ночі“ І. Луцика, яку підготовив відомий діяч на полі театрального мистецтва п. Іван Олексин враз зі своєю дружиною, при співучасти членів аматорського гуртка при читальні „Просвіти“ на Вульці. Численні глядачі на салі, знавці театр. мистецтва, сперши не вірили в успіх вистави, але вже після піднесення завіси першої дії настало у кожного скептика приємне розчарування, яке зачало з кожною хвилиною наростати до небувалого захоплення. Обстанова сцени новенька (декорації малював арт. Цимбрила), костюми багаті і насрізь оригінальні (заслуга п. Олексинової), хори й оркестра гармонійно зіграні (ілюстрація музична д-ра Б. Кудрика, хорами диригувала п. Пасічниківна, оркестрою д-р Масюк), а гра акторів-аматорів перевищувала всякі сподівання. Якби ми хотіли котрогось з акторів віддати першенство, то скривдили би інших, бо всі грали бездоганно, вложили у свої ролі стільки дбайливости, що виглядало, немов на сцені не аматори, але професійні артисти. Дуже гарна була у ролі „Молодого пастушка“ п. Олексинова; грали по мистецьки: Гуслер, Ірод, Фарисей і Праведний жид; також інші, хоч і в епізодичних ролях, вміли у своїй грі показати щось оригінального. Хореографічні і балетові продукції, у яких брали участь малі діти, просто захоплювали у кожній сцені, у кожному русі слідна була дбайлива й фахова керма режисера Ів. Олексина. Вистава полишила у видців незатерте враження. Доказом захоплення публики грою була хочби така сцена: Підчас хореографічних продукцій малих дітей-ангелів — перед ясами, де на сіні лежало Боже Диття, при піднесеній завісі встає зпоміж видців о. крил. Дзерович і в зворушливих словах дякує „артистам“ на сцені за ті щасливі моменти, які публика пережила підчас вистави. Бурхливим оплескам не було стриму й кінця. Остання відслона пройшла серед зворушливих оплесків та окликів признання. Голова Орг. Комісії К-ту будови п. Гр. Ганулик подякував сердечними словами арт. Р. Олексинові за її мистецьку і фахову співпрацю, якій головно треба завдячити успіх вистави. Слід з признанням піднести і той факт, що право Олексини, як також всі аматори чит. „Просвіти“ на Вульці, що взяли участь у виставі, жертвували всю свою працю на дохід будови церкви, працюючи безкорисно днями й ночами над підготовою до вистави. З цього подвигу може вулецька читальня бути дійсно горда. **Гість.**

ХТО ЖИВЕ У ВИНІ, ВМІРАЄ У ВОДІ.
(Народня приповідка).

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження“.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Загальні збори УКТОДІ відбулися у нас 31. м. м. в приявні численних членів Товариства. До перемиської філії УКТОДІ належать повіти Перемишль, Мостиська, Ярослав і Добромиль та поза містом Перемишлем цією найдорожчою нам установою цікавиться дуже мало людей. Товариство має нині 198 членів, у звітовому році прибуло нових членів 51. Згідно зі статутом відсилає філія дві третини збірок до Головного Товариства, а з решти виплачує допомоги українським інвалідам в окрузі на протези, ліки й лікування. У зв'язку з поширенням ідеї допомоги інвалідам філія вислала відозву, яка поглибила зрозуміння завдань філії в окрузі; крім того філія продає картки-знимки з пропаментної таблиці У. С. С. у салі Народнього Дому в Перемишлі. Новообраний видїл у складі: проф. Т. Потіха — голова, інж. Станкевич, м-р Навроцький, інж. Артемович, д-р Блюй, д-р Біш, п-і Стельмахова, інж. Скоропада і д-р Несторович дає повну й певну запоруку, що праця УКТОДІ в найближчому діловому році поглибиться й пошириться.

знакомого хуторянина та намовляє його підписати вексель на 5.000 золотих. Добрий хуторянин підписує і йде на дві речі: сплату векселя та дохід з видавництва. Ні одного ні другого нема, зате приїжджає видавець.

Справи стоять прекрасно, тільки ще треба спрольонґувати вексель. Хуторянин підписує новий бланкет на 5.000, а старого не відбирає. Вірить видавцеві на слово. І знову йде минає час на дві речі. Аж одного дня приїздить знову видавець, ще раз прольонґувати вексель. Справи йдуть лїпше як прекрасно, ось-ось поплине ріка золота просто в кишені видавця, а тим самим і хуторянина. Треба тільки ще раз прольонґувати вексель. Хуторянин це й тим разом прольонґує.

А потім?!...

Потім іде вже все як по маслі.

Одного дня дістає хуторянин назад заплатити 18.000 зол. (словами: вісімнадцять тисяч золотих), себто: три векселі по 5.000 і відсотки.

Їде хуторянин до видавця. Це жахливо якесь непорозуміння! Цеж неймовірна, нечувана, незмовита історія! Застає видавця, як сидить на столі бадьо ногами і їсть помаранчу (90 сот. штука!).

— Що ви робите? — кричить від дверей хуторянин.

— Помаранчеву курацію! — відповідає видавець. — Починаю від одної на день і доходжу до вісімнацять. А потім від вісімнацять знову до одної. Кажу вам — чудово!

— Бійтесь Бога. Та мене арештують. Як ви могли так зробити з векселями?! Та я вас до кримінілу!

— Очевидно, очевидно! — відповідає видавець. — Але що вам з цього прийде? Я дістану півтора року, а ви... фіґу. Лїпше возьміть собі трохи книжок. Раджу вам як старому знакомому і приятелеві.

Хуторянин не кидається на видавця, (християнська резиґнація!), не бє (милосердя!), не скаржить до суду (прощення гріхів ворогам!), бере кількасот книжок, дещо продає, а решту сам консумує.

Обидва герої повісти — вірючі, видавець навіть сильно практикуючий католик.

Ось і все.

Цікава і повчаюча буде повість...

Галюктіон Чінка.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Пишу повість.

„Діло“ проголосило, що продовжуватиме „Бібліотеку найзнаменитших повістей“, що перед війною оповіла велике завдання: вчила галичан збирати книжки, а навіть читати їх. Щоправда слабо їх навчила, але щось таки лишилося. Прийшла по „Найзнаменитших“ „Видавничa Спілка“ і перебрала на себе ролю вчителя бібліофільства та вчила доти, доки совєтська війна не вигорнула більшости її видань з галицьких книгарень.

Тепер „Діло“ хоче почати свою бібліотеку наново. Видало вже навіть проспект і запросини до передплати.

Ще нема книжок, а вже появилися рецензії на них. В „Новій Зорі“ Вп. П. Араміс перейшовши проектовані до видання твори, окреслив це все коротко і ясно: масонсько-ліберальна отруя.

Що це за автори?

Один був беззірний, другий вірив, але не був католик, третій був католик, але не практикуючий, четвертий приставав в протестантом і так далі і так далі.

Про портуґальського письменника Еса ді Кейроса тяжко щось сказати, але й на те можна знайти раду. В проспекті написано: ...„твори Кейроса перевищують могутні малюнки автора „Жерміналя“...“ А що автор „Жерміналя“ масон і ліберал, то коли Кейрос ще лїпше малює, то це... страшна отруя.

Подумав я собі: Коли Вп. П. Араміс написав таке в „Новій Зорі“, то люди не будуть купувати, а коли не будуть купувати, то не треба видавати. Вийшлаб з цього некористь для громадянства і шкода для видавничого руху. Тому, на мою думку, треба так: заки хтось напише якусь повість, нехай подасть прилюдно її зміст до відома деяким критикам, щоб осудили, чи нема в тім ліберального наркотику чи масонської отруї.

Починаю перший. Маю охоту написати для бібліотеки „Діла“ повість, і думаю, що буде дуже повчаюча, навіть будуюча.

Ось її зміст:

Один молодий чоловік хоче заложити видавництво. Але не має грошей і тому мусить розглянутися за позичкою, чи уділами. Їде на село до

Загальні збори рем. т-ва „Зоря“ скликав виділ на 2. ц. м. в домівці „Просвіти“. Прибуло на них понад 40 ремісників. Над звідомленням виділу забирали голос численні бесідники, які підкреслювали організаційні недотягнення б. виділу й давали цінні вказівки на майбутнє. Порушено теж справу відношення „Зорі“ до „Міщанського Братства“ й ремісничого доросту, організованого кружком „Рідної Школи“. При виборах нового виділу став головою будів. Левчак, заст. гол. будівн. Пайташ скарбником п. Заразза, секр. п. Романик, отже самі найчільніші наші свідомі ремісники. Новому виділові бажаємо поширення членства та плянової праці серед численного нашого ремісництва. Найпекучішим завданням нового виділу вважаємо придбання власної домівки й оживлення товариського життя. Новому виділові не слід вражуватися нетактовними виступами кількох неповажних одиниць зпоза ремісників, а йти сміливо при залучуванні членів до всесторонньої статутової праці, до піднесення українського ремісничого стану. Щасть Боже! — **о. й.**

Чотириста міліонів зол. пропиває наш нарід річно. Ці гроші, уміщені в банку на 10%, дають 40 міліонів зол. річного прибутку.

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження“.

СТАРИЙ САМБІР.

Свято 22. січня відбулося в Старім Самборі спільно для членів Т-ва „Бесіда“ й Т-ва „Луг“. Відповідний реферат виголосив д-р І. Максимчук, після чого присутні відспівали національний гимн.

Повітова просфора луговиків (чок). Першу повітову просфору, що зібрала коло сотні молодих луговиків і луговичок з міста й повіту, уладив старосамбірський „Луг“ 2. ц. м. Вечір виповнили колядки та співи і промови інж. О. Мороза, б. сен. о. Ю. Татомира, д-ра І. Кульчицького та вправи й ритмічні танці на сцені луговиків і луговичок. Це вперше зійшлися молоді ще „Луги“ Старосамбірщини, щоби ближче познайомитися та скріпитися, провести з весною дальшу організаційну роботу в місті й повіті.

За піднесення добробуту села. Дня 7. II. відбулося заходом філії „С. Г.“ анкета на тему: „Що може й повинно зробити самоврядування для піднесення добробуту села“. На анкету прибуло коло двісті громадян, переважно члени рад громадських і волосних. По рефераті інж. Марковського розвинулася широка дискусія, в якій забирали голос: п. Пушич І., о. Ю. Татомир, о. Кошиць-

...ніч і др. І. Кульчицький. Всі промовці підносили, що треба ставитись позитивно до шарварків та буджетових видатків на різничі цілі, бо без того годі думати про направу доріг, регуляцію гірських потоків, заліснення пустарів чи справлення несощиськ та прагалі про підвесення сільськогосподарської культури.

Спорт.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО А-КЛЯСИ. Чорні — Україна.

В середу 19. лютого ц. р. відбудуться гаківкові змагання за мистецтво А-кляси між дружинами Чорні — Україна. Змагання відбудуться на гриці Л. Т. Л. при вул. Чарнецького. Початок в год. 7-ій вечором.

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ ГІНЦІВ ТА ОТВЕРТИЙ КОНКУРС СКОКІВ ЗА МИСТЕЦТВО О. К. ЛЬВІВ.

Подаємо до відома, що в неділю 23. II. ц. р. відбудуться лещетарські змагання гінців на 4 × 10 км. і 4 × 5 км. за мистецтво львівської округи. Змагання відбудуться в конкуренції: мужчин, жінок і юніорів. Час і місце старту подамо пізніше. Льосування і повнення траси в суботу 22. II. в домівці У. Т. К. Т. „Плай", вул. Рутоського 22. III. пов., через гапок праворуч, год. 18. веч.

В суботу 22. III. відбудуться скоки на Кортумівці, год. 14.30 (отвертий конкурс). Зголошення слати до обох конкуренцій (гінці і скоки) на адресу: У. С. С., Підвалля ч. 7.

СОКІЛЬСЬКІ ЗМАГАННЯ В ПЛОСКОМУ БІГУ.

Сокільська Лещетарська Секція повідомляє своїх членів, що в неділю 23. II. відбудуться сокільські лещетарські змагання в плоскому бігу. Траса для побратимів 12 км., для посестер та учасників 4 км., для учасниць 1.5 км. Збірка всіх змагунів у домівці читальні „Просвіти" на Голоску в год. 10.30. Змагання зачнуться точно в год. 11. Зголошення приймають у канцелярії С.-Б. найдальше до четверга, год. 6. веч. Льосування відбудеться того самого дня.

КЛЯСИФІКАЦІЯ ДЕРЖАВ У IV. ЗИМОВИХ ОЛИМПІЙСЬКИХ ЗМАГАННЯХ.

Державам, яких змагуни брали участь у Зимових Олімпійських Іграшках, Олімпійський Комітет зачислив за перше місце по 3 точки, за друге місце по 2 точки, за третє 1 т. На цій основі склясифіковано держави так: 1) Норвегія 34 т., 2) Німеччина 15 т., 3) Швеція 13 т., 4) Фінляндія 10 т., 5) Австрія 7 т., 6) Швайцарія 7 т., 7) Англія 6 т., 8) Америка 6 т., 9) Канада 2 т., 10) Франція 1 т., 11) Мадярщина 1 т.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ВІДРОДЖЕННЯ, ілюстрований журнал українського протиалькогольного і протинікотинного руху. Львів, лютий 1936. Р. IX. ч. 2.

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС, Р. XVI., ч. 7, з 16. лютого.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 19. II. год. 8.15 веч. виступ танця Ордовіцини і Іго Сина.

Четвер, 20. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Гюнт" бенефісна вистава.

Пятниця, 21. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Графіня пані генералової".

Субота, 22. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Гюнт".

Театр Ріжнородностей.

Середа, 19. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіня пані генералової".

Субота, 22. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіня пані генералової".

КІНА.

АПОЛЬО: „Карієра" з Мартою Егерт.
АТЛЯНТИК: „Ц. К. пальс".
ВАНДА: „Королева Христина", „Нашко працювати" з Фаіном і Фляпом.
ГРАЖИНА: „Кохай тільки мене".
КАСИНО: „Почалося від цілунку" „Дідо Крефорд".
КОЛІЗЕЙ: „Капітан Сорель і син", після „Усіх Колісей".
КОПЕРНІК: „Катеринка" (Фр. Галь).
МАЛА УКРАЇНСЬКА: „Гроші", „Бунт зірок".
МИРАЖ: „В шампанську ніч", Ясновидець-телепат.
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Фляп і Флап як індійські піхотинці", „Віденські ночі".
ПАКС: „Туведь".
ПАЛЯС: „Дівча з Будапешту".
РАЙ: „Дощик на фронті" (Дівчина).
СВІТ: „Пісня кохання".
СТИЛЕ: „Весільна ніч" (з Анною Стен) і ревю „Кохайтеся!"
ТЕНЧА: „Пані та шофер" віденська комедія.
ТОР: „Зов диких".
УТІХА: „9.000 літ у Сінг-Сінг" і ревю.
ХИМЕРА: „Метрополітен" (з Льоресом Тибетом).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Яка (праці і люди).

Львівське радіо.

Середа, 19. лютого 1936.

6.30 Ранкова гімнастика, 7.35 Гроші інформації, 8.00 Хвилина для шкіл 11.57 Точний час, 12.00 Полудневий дзвінок, 12.15 Гутірка: Для вас над озером 1...3 Концерт орх., 13.25 Хвилина домашнього господарства, 13.30 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 „Для контрасту" гр. пл. 16.00 Гутірка про Редярда Кіплінга для ст. дітей, 16.20 Концерт орх., нар. пісні, 16.45 Гутірка музика по слуханню радіо, 17.00 Дискусійне: Культура то не скількість золота, 17.20 Сальонова музика 17.50 Господарська гутірка, 18.00 Карло Шимановський: Скрипкова соната в супр. фортепіяну, 18.50 Між Авангардою та Скандером (Про найновіші шляхи сучасної польської поезії), 18.45 Легка музика з гр. пл. 19.00 Вправляння з подорожі на конкурс у Ц. С. Р., 19.20 Рекламовий концерт 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Літературна гутірка, 20.00 Сенсація Дж.-г — Сенсація Гетберг із гр. пл., 20.45 Вечірня дешка, 20.55 Творчість Фр. Шопена (форт.), Шаєнська сонат, 21.35 З літературних ларчиків 1935/36 р., 21.50 Господарська гутірка, 22.00 Танкова музика, з Мюнхену, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА.

Радіокутик.

ПОКАРАНА РАДІОСТАЦІЯ.

Еспанська радіостанція в Барцельоні мусіла припинити авдиції на 24 години з наказу уряду тому, що висилала мікрофонем тенденційні політичні відомости.

РАДІО І ВИБОРИ.

Один із послів вложив у французькому парляменті проект такого внеску: — „Парлямент заклике уряд зорганізувати вже тепер можливости, як можуть використати радіо ріжні політичні партії на час найближчої виборчої кампанії. Відомо, що в багатьох країнах (Англія, Бельгія, Голяндія, Данія, Норвегія, Швеція, Чехословаччина) таке користування радієм не є тим звичаєм.

ЧИ ПРИВАТНІ РАДІОСТАЦІЇ ЗАГРОЖУЮТЬ МИРОВІ.

Французька преса знову займається справою псування добрих міжнародніх відносин приватними радіостанціями. Причиною порушення цієї справи був факт, що одна з приватних французьких радіостацій уже 13. січня ц. р. шкала комунікат про смерть Р. Кіплінга та жалібну промову одного з членів Французької Академії на честь померлого письменника, коли тоді ще був живий.

При цій нагоді преса пригадує, що кілька літ тому Радіо-Паріж, ще як приватна станція, також надала помилково вістку про смерть англійського короля, викликуючи незвичайне хвилювання серед англійських слухачів. Французька преса звертає увагу, що цього роду фальшиві інформації могли б у певних умовинах мати непередбачені наслідки і навіть загрожувати світовому мирові.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.22—5.24.

Нім. марка 1.45—1.55, фр. франки 34.90 35.10, шв. франки 172.30—173.25, фунти стерлінги 26.15—26.30, австр. шілінги 99.00—101.00, чеські кор. 19.50—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 32.00—35.00.

Золото: Доляри 9.02—9.06, Рублі 4.75—4.85, Фр. франки 34.30—35.0 Корони 36.40—37.00 Дукати 83.00—83.8); 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Флорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 18-го лютого ц. р. кооперативна платить за:

		льоко Львів.
1 кг. масла десерового бльохового без опакування	2.70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.71-30	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2.75	„
1 л. молока від 11. 4. 1936	0.15	„
1 л. сметани	0.75	„
1 к. яйц	3.30	„

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 18. II. ц. р. платить своїм доставцям за живі ваги птиці льоко подвір птахарні „Н. Ц." у Львові, вул. Дес... ч. 4):

Курки мод. товсті без остріг 1. кл.	1.05	зол.
Курки товсті з остругами 1. кл.	0.95	„
Півники, індички товсті 1. кл.	1.05	„
Гантарки товсті 1. кл.	1.15	„
Качки товщені 1. кл.	1.05	„

Приймає курки, качки, індички й гантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

Гарні й дешеві книжки

Видавничої Спілки „Діло"

	ціна	почтова пересилка
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2.80 зол.	0.50
Мих. Галушинський: **З Українськими Сч. Стрільцями**	1.90 „	0.30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина I. II. III.**	4.50 „	0.50
Окрема частина по зол 1.50		
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1.50 „	0.30
Василь Софронів: **Лилієва отрута**	1.40 „	0.30
Ст. Левинський: **З ялинового дому**	1.50 „	0.30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1.50 „	0.30
Е. Бронте: **Буревірхи**, переклав М. Рудницький	(в черпане)	
Проспер Мерме: **Блакитна кімната та інші оповідання**, переклав Василь Софронів	0.95 „	0.25
	1.50 „	0.30
Альфонс Доде: **Мацицький**, із французької мови переклав М. Рудницький	1.00 „	0.30
Володимир Островський: **Сміх землі**	0.30 „	0.15
Микола Матіяш Мельник: **Крізь дим і згар**	0.50 „	0.15
Гордій Зросюк: **Безлугні**	0.50 „	0.15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Рєпніна**	0.80 „	0.15
Михайло Возняк: **Белей і Кожиський**	0.50 „	0.15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0.80 „	0.15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло", Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в 15 роковини смерти

Найдорожчого батька і дідуня бл. п.

о. Омеляна Дольницького

колишнього парохи Заворони, померлого на засланню в Оренбургу відправиться 22. лютого в год. 8. в церкві Св. Петра і Павла

ОПОВІСТКИ.

Хто знає від сину Михайла Керницького, п. професора в Долині, зводить повідомити Володимира Керницького в Перемишлі, городський суд 1137 3-3

МЕШКАННЯ

Сикстуська 14. Пять кімнат і кухня, фронт на мешкання або на бюра до винаймуу. 57

МАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Шукаю інтелігентної, загідної панни до трьох малих дітей і до помочі пані дому. Письма враз з умовами слати: ... удкова, p. Skwarzawa k/Złoczowa. 1149 1-2

РІЖНІ

Слово! Негайно подай адресу. Тиждень не дістану відповіді. — Соня. 1150 1-2

Читайте „Діло"!

ОГОЛОШЕННЯ.

Нововідкритий ресторан ЗЕЛИНСЬКОГО

Львів, Городецких 4, побіч Ринку

поручає снідання, обіди і вечері.

Пиво жиєцьке і буське. Тел. 267-32 1135 3-3

Звичайні Загальні Збори Видавничої Спілки „Діло"

кооперативи з обмеженою відповідальністю у Львові, які мали відбутись дня 24. II. 1936. відбудуться в понеділок дня 9. березня 1936 в год. 16.30 в льокалі Редакції „Діла", Ринок 10, з таким порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
2) Заподдання завідуючих органів у діяльности за рік 1934/35.
3) Звіт Контрольної Комісії, затвердження білянсу і уділення абсолюторії.
4) Покриття втрати.
5) Вибір 3 членів Надзірної Ради і заступників.
6) Вибір Контрольної Комісії.
7) Затвердження преліміна буджету на рік 1935/36.
8) Зміна статуту.
9) Означення найвищої квоти зобовязань кооперативи і визначення найвищого кредиту для одного члена.
10) Внески і заміти.

Якщо в означеному часі не зійшлося пропісане число членів, то збори відбудуться годину пізніше без огляду на кількість приявних членів. Річні звіти і білянс виложені в льокалі кооперативи для перегляду членів.

НАДЗІРНА РАДА

НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА КООПЕРАТИВНА

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"

ЛЬВІВ, РИНОК 10.

ВИКОНУЄ В НАЙКОРОТШОМУ ЧАСІ І НАЙДЕШЕВШЕ ТВОРИ, БРОШУРИ, АФІШІ, ЧАСОПИСИ ТА ВСІЛЯКІ ІНШІ ДРУКИ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 38 (14.286). Львів, четвер 20. лютого 1936. Розсилка орґана обмежена розкладом. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Півріччо 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
Адміністрації: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Ювилей 80-ліття о. мітрата Тита Войнаровського.

Дня 16. ц. м., в день 80-ліття уродин о. мітрата Тита Войнаровського, явилися в його мешканні представники Ради, Дирекції і службовців „Сільського Господаря" під проводом *інж. Ю. Павликовського* та зложили Ювилятові і стоєму президентові побажання. При нім виголосив інж. Ю. Павликовський привітальну промову, в якій вказав на заслуги Ювилята у господарській та освітній ділянці нашого національного життя і вручив йому привітну адресу від „Сільського Господаря". Крім того вручено Ювилятові число часопису „Сільський Господар", присвячене 80-літтю його уродин.

В цьому дні зложили Ювилятові побажання представники духовенства та отсі установи: Наукове т-во ім. Шевченка, Просвіта, Рідна Школа, Центросоюз,ربіз, Союз Українських Кооператив, Зем. Банк Гіпотечний і багато інших.

Ювилят святкував 80-ліття своїх уродин у повному здоровлю, що надовнило гостей надією, що ще довго буде він служити молодшим народнім робітникам своєю все цінною і добрею радою та допомогою.

Протиалькогольний і протинікотинний курс.

Головна Рада Українського Протиалькогольного Т-ва „Відродження" у Львові прохає все львівське громадянство взяти участь у дводенному курсі, що його уладжує Гол. Рада з нагоди відложеньської кампанії у днях 22. і 23. лютого ц. р. Одночасно з курсом Головна Рада уладжує пропагандиву виставу образів та видань Т-ва „Відродження". Курс відбудеться у домівці Т-ва „Відродження" при вул. Чарнецького ч. 26., II-ер поверх праворуч. Програма курсу така:

Субота, 22. лютого: Год. 17.45. Відкриття курсу: д-р Софія Парфанович; год. 18. д-р Маркіян Дзерович: „Потреба боротьби з алькоголізмом і нікотинізмом"; год. 19. о. д-р Іван Гриньох: Завдання духовенства у протиалькогольній і протинікотинній боротьбі".

Неділя, 23. лютого: год. 17. інж. Ів. Прокопів: „Алькоголь і тютюн шкідниками загального господарства"; год. 18. м-р Михайло Хомік: „Молодь у боротьбі з алькоголізмом"; год. 19. проф. Юліян Кроченецький: „Цікаві питання з алькоголоґії".

Вступ на курс і на виставу вільний. Жертви на відродженську акцію приймають з подякою.

Як Італія, так і Абісинія виснажені війною.

ЛЬОНДОН, 19. 2. ПАТ. Велике враження викликала вчорашня заява віцеміністра закордонних справ льорда Стенгоп у палаті громад. Опираючись на доброчинних звітах Форін Офісу з Північної Італії, зокрема з Турину та Міляно, ствердив він, що Італія дуже болюче відчуває санкції та що Муссоліні не має вже за собою ентузіязму мас. Англійські часописи припускають, що невдача під Макале поставила Абісинію у важку ситуацію: харчеві засоби вичерпуються, відпорна сила слабне.

АБІСИНЦІ МОВЧАТЬ.

АДІС АБЕБА, 19. 2. ПАТ. Абісинський уряд дуже здержливо подає вістки про воєнні операції на обох фронтах. В останній успішній італійській офензиві бачать абісинці випад з метою: перервати абісинські позиції, що загрожували Макале. На півдні, здається, йдуть завзяті бої коло Сассабанеґ. Мусулманське племя Сельт щойно тепер підчинилося мобілізаційному приказові.

Протиіталійський курс в Анґлії.

ЛЬОНДОН, 19. 2. ПАТ. В англійській пресі помітна лінія за введенням ембарґо на нафту, а якщо це не пощастило, дальших, ще точно не очерчених санкційних постанов. На запит предсідника комітету 18-ьох висловила Франція побажання, щоб найблизча сесія комітету, яка має вислухати звіту нафтових експертів, відбулася 9. березня. Навпаки — Велика Британія наполягає, щоб цю дату приспішити на одни тиждень; англійська преса уважає це необхідним з огляду на останні події на фронті та сподіється, що міністер закордонних справ виїде до Женеви, щоб вплинути на праці санкційного комітету своїм особистим авторитетом.

„ГОДІ ЗАОХОЧУВАТИ ІТАЛІЙЦІВ ПРОДОВЖУВАТИ ВІЙНУ".

ЛЬОНДОН, 19. 2. ПАТ. У палаті льордів відбулася вчора дискусія над східно-африканським конфліктом. Були голоси проти санкцій, зате льорд Сесіль домагався введення ембарґа на нафту без огляду на становище Америки. В імені уряду промовив держ. підсекретар у міністерстві закорд. справ. Стенгоп.

Він заявив: Хочемо мира, але не можемо виступити з пропозиціями, що заохочували б Італію дальше вести війну. Італійці не числилися з 4 договорами і поставили Лігу Націй у таке становище, що вона могла або приступити санкції або признатися до свого безсилля. Санкції мають сильний вплив на Італію. Годі передбачити майбутнє, але слід сподіватися, що зусилля Ліги Націй пощастять.

ГОСТРА ВІДПОВІДЬ АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 19. 2. ПАТ. Форін Офіс відповів на ноту з 24. січня, якою Італія запротестувала проти заходів британської дипльоматії, щоб дістати запевнення оборонного співділання від середземноморських держав. Британський уряд з явлає, що своє становище очерчував у меморандумі до Ліги Націй та що дальше листування на цю тему уважає безцільним. Тон британської ноти неприхильний; англійські офіційні чинники пояснюють його недавніми провокаційними нападами італійської преси на Велику Британію.

РИМ, 19. 2. ПАТ. На маргінесі вище згаданої англійської ноти заявило італійське міністерство преси і пропаганди, що британський уряд держиться по доктринерськи текстів і не хоче зрозуміти італійської точки погляду, тому унеможливлює реальне порозуміння.

Добрі відсотки
Найбільшу певність
Інтересний інтерес
Спокійну голову
Тріяке стопроцентуванє
Естетичну книжечку
Резерву на старість
будете мати — складаючи свої ощадности в кооперативному банку „ДНІСТЕР", Львів, ул. Руська ч. 20.

Парцеляція між селян
чи нова кольонізація?!

З приводу заяви премієра Косиляковського у земельній справі.

Львів, 19. лютого 1936.

Шеф уряду п. М. Косиляковський присвятив у своїй сьогоднішній промові також одно ширше місце селові. При тому сам з притиском підкреслив ту справу, якої довгі роки високі офіціяльні чинники прилюдно не порушували: справу переподнення села і справу земельної реформи.

„При сьогоднішньому господарському стані, — консумційному і продукційному, — тяжить над державою переподнення села. Висловлюється воно кількамільйоновим числом. У дрібних рільних господарствах стрічаємо сьогодні **поголовний надмір здібних до праці рук, які не находять праці.** Звідси біда на селі, звідси погіршення гиґієнічних умовин і трудність здобувати культуру".

„Запас землі, що надається до парцеляції, не є в Польщі такий великий у відношенні до згущення хліборобської людности, щоб на цій дорозі можна дійти до повного здоровлення аграрної структури. Одначе стверджую з цілим натиском, що чим **менший цей запас землі, тим більша конечність планово ним розпоряджатись** і використати для найважніших завдань, до яких зачисляю **доповнення карловатих господарств** і відтяження шляхом **осадництва** найбільше переподнених околиць. Тому теж парцеляційний рух, що поважно ослаб у часі кризи, ставлю сьогодні у чергу важних і пильних завдань".

Ці виїмки з промови премієра характеризують ясно ціли уряду. Для нас, українців, справа земельної реформи з усіх пекучих справ — найбільш пекуча. А вже найактуальніша вона в Галичині, що є мабуть унікатом на карті Европи щодо скількости й вигляду карловатих господарств при одночесним браку якихнебудь можливостей розмістити надвишку населення у промислі і торговлі, чи на еміґрації. Ми є **типовою країною земельного голоду,** але і голоду людности власні. Ми душимося на власній землі і чим далі тим більше стаємо з господарів підковитими пролетарями, позбавленими не тільки варстату праці, але й можливости вегетувати, яких єдиною ціллю — добути шматок сухого хліба або пісної бульби.

Українське населення у 87% селяни. А проте ці селяни, що мають бути продуцентами харчевих засобів, самі у 80% примирають щорічно голодом, а їх незаспокоєним ніколи бажанням — раз добре наїстися. Хто не вірить — просимо зараз таки поїхати на українське село, в якомунебудь східно-галицькому повіті та запитати поголовно: скільки разів денно їдять теплу страву, скільки їдять хліба і коли (вже не дорослі, а діти бачили останній раз сучник через). Це пер-

Міські Театри у Львові, четвер 20. лютого 1936.
Нині бонова вистава Генрика Ібсена
ПЕР ҐІНТ
зворушлива драматична поема з музикою Е. Ґріґа.
Найліпша вистава сезону!!!!
Бонові знижки важні!

маментний стан, який погіршується з дня на день: ростуть діти, які вже не мають куди йти і не мають чим зілитись. Вони лишаються у батьків і тому сьогодні є вже 1—2 моргові господарства, на яких сидить 2—4 родини. І вони дальше розростаються.

Люди, відповідальні за дальший розвиток, вже не льокальних, а історичних подій, мусять мати цей образок нашого села перед очима. Бо які умовини родять розпуку, розпука не керується холодним розумом і передбачуванням. Коли у таких умовинах український селянин ще творить власні культурні цінности і ратується господарською самодопомогою при помочі власних економічних установ, то це **геройство, яке є теж унікатом в історії народів.** Але якже нужденно виглядають при цьому численні заходи сусідів, щоби того нашого селянина, що змарнений у боротьбі з нуждою добиває до берега, відштовхнути на глибінь, де він мав би потонути? Про такі заходи чуємо разураз зі щоденних звітів із краю — деколи вони й переходять на сторінці преси.

Та навіть самі урядові числа говорять нам про це дуже багато. Ось дані про скількість господарств відповідно до їх величини на основі перепису з 1931 р. (даних про Волинь, Полісся і Холмщину ще не оголошено):

Воєвідство	Загальна скількість господарств	Скількість господарств відповідно до величини уживаного ґрунту															
		до 2 гект.		2—5 гект.		5—10 гект.		10—15 гектарів		15—20 гектарів		більше як 50 гект.		незнаної величини	
		число	%	число	%	число	%	число	%	число	%	число	%	число	%
Львів . . .	367.612	151.026	41.1	139.149	37.8	34.137	9.3	3.770	1.0	1.104	0.3	618	0.2	37.803	0.3
Станиславів	210.243	121.956	58.1	52.557	25.0	11.314	5.4	1.670	0.8	820	0.4	318	0.1	21.608	10.2
Тернопіль .	227.371	89.709	39.5	80.638	35.5	22.114	9.7	2.930	1.1	912	0.4	413	0.2	30.595	13.4
Разом	805.226	362.731	45.0	272.344	33.8	67.565	8.3	8.370	1.0	2.836	0.3	1.349	0.1	90.011	11.5

Ці дані — теж один жах! Аж 45% господарств — це нежиттєздатні господарства нижче 2-ох гектарів. Нежиттєздатні, але вони мають половину населення цієї території! І прогодовують — але так, що недоїдання, туберкульоза й усі найгірші злидні — це щоденні гості в українській селянській хаті. А хіба ж постійна загроза тифу, сліпоти й інших недуг, це не явні докази постійного підголодового стану нашого села?!

Тому доповнення цих господарств з великої власности — це направду діло необхідне і таке, що його треба витати. Бож це ратунок від повільної голодової смерти десятьох, ба — соток тисяч українських селянських родин. Запас землі — каже премієр — невеликий і тому треба нам планово диспонувати. Уважаємо, що найбільше доцільно, найбільше планово, **з найбільшими користями для нашого селянина може таке доповнення перевести тільки українська парцеляційна установа.** Хочемо самі гойти нашу аграрну рану, а вона за болюча, щоб від неї порвалися люди, яким чуже є селянське лихо, та які вважають парцеляцію не як останню дошку ратунку для нашого зголоднілого на землю селянина, а як ратунок для задоволених одиниць або як інтерес сам для себе.

Але в промові премієра є теж мова про **осадництво.** Справа поставлена ясно: з перелюднених околиць дати населення до менше перелюднених. Це зрозуміле. Але ми мали вже нагоду переживати осадництво — на нашій шкурі. **На саме це слово здрігається наш селянин, бо воно означує пришелців, що забирають йому останню надію: поміщицьку землю.** Багато пишуть і говорять, що це „панська", а що власники здебільша пани-поляки, то й „польська" земля. А теж тільки формальними її власниками були пани-поляки. **Фактичним господарем поміщицької землі був все український селянин:** зразу як її власник (доки не „надали" її панам), потім як наймит закріпощений, а потім як той, що від часу скасування панщини її своїми руками обробляє. Чи є такий **моральний** закон, що чуже осадництво на землі зрошеній потом і оброблюваній трудом українського селянина (хоч формально: поміщицькій) міг би оправдати? І тому хочемо сподіватися, що заява премієра буде у реалізуванні **допомогою,** а не **шкодою** для знуждненнілого українського хлібороба.

Чому ми відкреслюємо небезпеку осадництва? Бо нераз в останньому часі чуємо про добрі заміри урядових верхів, а що іншого робить люди на долах. Дня 5. ц. м. відбулися загальні збори „Малопольського Товариства Рільничого" у Львові, а на ньому між іншим рішено таке:

„Державний Рільний Банк повинен набувати всі земельні маєтки виставлені на ліцитацію з метою парцеляції".

„Державний Р. Банк повинен також викуповувати землю в середущій Галичині („сьродковей Малопольсце") від дрібних рільників, яку продавав би відразу між рільників, що остались на селі, на довгоречинцевий і дешевий кредит. Це уможливлюв би, що позбуваються ґрунту в середущій Галичині, **набути значно більше землі на окраїнах („кресах").**

Отже з повітів Кольбушова, Ланцут, Ряшів, Ніско, Переворськ, Дембіца і т. д. малиб осадники йти шукати землі до тих, що у них аж 45% господарств — це господарства нижче 2 гектарів! Мабуть не про таке осадництво говорив премієр — але таке готові ми знову переживати. Проти нього буде боронитися все українське селянство і весь український нарід. Бо український селянин не може дійти до того, щоби гинути з голоду на рідній землі.

Тому українське селянство чекає з нетерпеливістю, щоби при допомозі власної установи і на основі заяви премієра — дійти до землі, що вона йому Божими і людськими правами дано на житьбо.

НА ВИПАДОК ПРОСТУДИ, грипи, запалення горла, мигдалів, при нервових болях і ломоті у кістках треба дбати про щоденне, правильне випорожнення і для цього вживати пів склянки природної гіркої води FRANCISZKA-JÓZEFA.

Волинське Єпархіяльне Зібрання.

12. і 13. лютого відбулося у Кремянці під головуванням архиепископа Олексія Волинське Єпархіяльне Зібрання для затвердження звідомлення Духовної Консисторії з виконання буджету за 1934. р., прийняття проекту епархіяльного буджету на 1936. р., вислухання актів ревізії книговодства, рахівництва й операцій Овічного Комітету за 1934. р., рефератів про стан місійної діяльности у 1935. р., а також про стан навчання православної релігії в початкових і середніх школах Волині у 1934-35. р. Засідання відбулись у великій салі Дух. Семинарії, прикрашеній тропічними рослинами, портретами та державними польськими прапорцями. На почесному місці велике погруддя Т. Шевченка. Голосно лунала українська мова; іншої тут не було чути, хіба нішком...

Відкриваючи зібрання, архиеп. Олексій у своїй вітальній промові звернув увагу волинському духовенству на ту велику ролю, яку тепер відограє в житті кожного народу національний момент і сказав, що треба любити український нарід до болю, до мук, але в світлі Христової віри; призивав духовенство не цуратись його і близько підійти до його радощів, до його гора, памятаючи, що тільки в єднанні з посвятою можлива праця духовенства.

Настрій на зїзді діловий. Помічалось зацікавлення предложеними справами. Буджет Консисторії на 1936. р. висловлюється в сумі 186.800 зол. і складається з прибутків: з дотацій державного скарбу 7.000 зол., зі свічних операцій 18.000 зол., з продажі метрикальних бланкетів 5.500 зол. і з оподаткування парохіяльного духовенства 156.300 зол. (оподаткування кожної парохії дає коло 200 зол.). У видатках є такі позиції: на утримання св. Синоду у Варшаві 36.000 зол., (або 20 прц. цілого буджету), на утримання канцелярії Консисторії з додатками на соціяльне обезпечення 82.035 зол. (або 45 прц. буджету), на видання епархіяльного органу „Церква і Нарід" 10.000 зол., на епархіяльну місійну працю 5.000 зол., на фонд варш. митрополита Денися 2.600 зол., на канцелярійні та поштові видатки 16.000 зол., на допомогу Волинській Дух. Семинарії 7.300 зол.

Дотації українським приватним школам на Волині призначено в сумі 3.800 зол. (або 2 прц. цілого буджету). В тому числі українській гімназії у Кремянці 1.500 зол., гімназіям у Луцьку й Рівному по 1.000 зол. і прим. українській початковій школі ім. гетьмана Мазепи в Рівному 300 зол. Далі на утримання архиєрейських домів асиґновано 6.600 зол., благочинним (деканам) 6.750 зол., на ремонт Почаївської Лаври 10.000 зол. та непередбачені видатки 412 зол., разом 186.800 зол.

Великі дебати викликало асиґнування 10.000 зол. на ремонт Лаври. Буджетова комісія запропонувала скреслити з буджету цих 10.000 зол. як протест проти невідповідного відношення Лаври до владики Олексія, за вороже відношення намісника Лаври архим. Пантелеймона (галицького москвофіла) до українства і за те, що в складі призначеної митрополитом Денисом комісії на ремонт Лаври зовсім нема українського елементу, а лише росіяни-„зубри". І предсідникові зїзду треба було ужити свого авторитету, щоб те асиґнування залишилося в буджеті. Одначе збори висловили сподівання, щоб Почаївська Лавра вернулась у склад Волинської Епархії, бо дотепер творить вона домену варшавського митрополита на Волині, де мають захист московські недобитки і де вони ведуть свою розкладову роботу серед українського населення, користуючись своєю незалежністю від волинського епископа.

Зібрання знову ухвалило звернутись до державної влади і митрополита Денися з проханням заснувати ліцей на Волині, а не у Варшаві, як це передбачує міністерський проект, а для підтримки цього скреслює з буджету 6.000 зол. на інтернат у Варшаві, де діти правосл. духовенства вчаться в польських гімназіях, замість семинарій у Кремянці та Вильні.

Багато теж розмов викликав проект буджетової комісії зменшити асиґнування на утримання Варшавського Синоду із 42.000 зол. на 36.000 зол. Більшість голосів тайним голосуванням

Підсумки еспанських виборів.

МАДРИТ, 19. 2. ПАТ. Офіціяльно подали вислід виборів у Мадриті: „народний фронт здобув 225.000 голосів, правиця 187.000. Хіль Роблес, що стояв на 7 місці листи правиці, перепав у виборах. Премієр Валладарес заявив, що точні висліди виборів будуть відомі щойно завтра 20. ц. м., тому що подекуди треба було перевести додаткове голосування. Правдоподібно правиця матиме 168 мандатів, центр 41, лівиця 221; кому припадуть останні 42 мандати — ще невідомо. Лівиця сподіється дістати 250 мандатів. З дня на день ждуть кабінетної кризи.

ПРИВЕРНЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В КАТАЛЬОНІЇ.

МАДРИТ, 19. 2. ПАТ. Новий губернатор Каталонії Мумс привернув діяльність громадських рад, припинену від здавлення сепаратистичного зриву осіню 1934 р. Юрба оваційно привітала посадника Барсельони, який у промові висловив м. ін. надію, що небавом повернуться на свої становища члени каталонського уряду, тепер заарештовані.

НЕ БУЛО ВІЙСЬКОВОГО БУНТУ.

МАДРИТ, 18. 2. ПАТ. Телеграфічна агенція Фабра заперечує чутки, правдоподібно ширені лівими кругами, про військовий бунт на летунському мойдані в Куатросвієнтос. Ці вістки викликали були несупокій у Мадриті, де — подібно як у Барсельоні — ліві орґанізації були в поготівлі.

ДАЛЬШІ ЗАВОРУШЕННЯ.

БАРСЕЛЬОНА, 19. 2. ПАТ. Частина населення Монїстроль виступила проти військової влади, що усунула посадника; у сутичці ранено кілька осіб.

МАДРИТ, 19. 2. ПАТ. По вазницях привернули спокій; лише у Бургос збунтувалися вязні, але їх присмирили без проливу крови. Воєнний стан проголосили у Сарагоссі, Валенсії, Алікенте, Мурсії та Сан Хоссіє. У Сарагоссі поліція стріляла розганяла демонстрантів, що домагались амнестії для політичних вязнів; 1 убитий, 2 жінки та 4 мужчин ранених. Арештували чимало комуністів

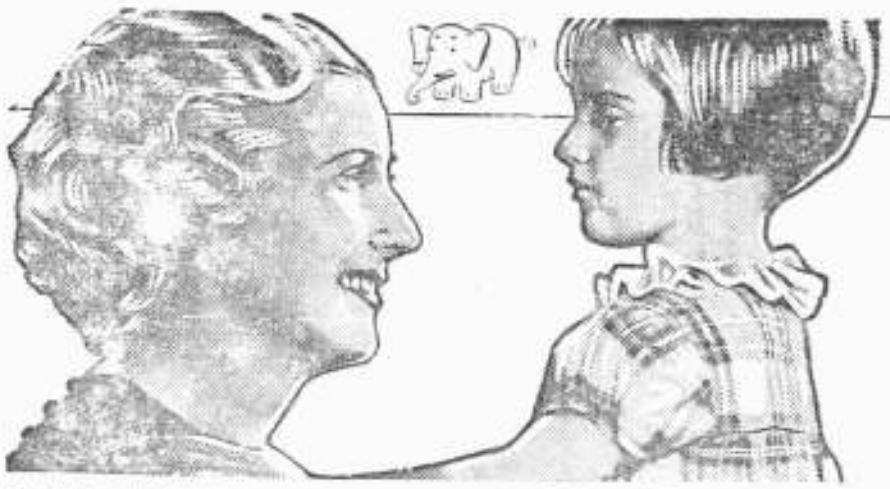

ТАКОЖ ДЛЯ

ДИТИНИ

МАМО!

Це мило для делікатної цери, яке САМА вживаєш.

Чимало шляхотного оливного олійку вживають до виробу кожного кусника мила Пальмолів.

Першим косметичним заходом для дитини є натирати її оливним олійком. Справді лікарі не знають нічого ліпшого для делікатної шкіри немовляти. Оливний олійок, відомий уже від початку цивілізації як засіб плекання краси — „тонізує" при температурі тіла, не дразнить ніжно проникає поро шкіри, очищує її і оживляє. Тайною мила Пальмолів є сестрині мішання олійків оливних і пальмових овочів. Лагідна і багата піна цього славного тоалетного мила заступає косметичний засіб.

Мосуйте лице, шию, рамена — ціле тіло — віджиною піною мила Пальмолів. Дозвольте їй проникнути глибоко; потім сполосніть теплою водою, а потім зимною.

Наслідком її постійного вживання є така бажана нагорода, щоб мати... „церу Пальмолів"!

Цілий світ подивляє цю „дівочу церу Пальмолів".

прийнято проєкт буджетової комісії. Цілу бурю протестів викликав лист уповноваженого Російського Народнього Обєднання (РНО) п. Первенцова, щоб Зібрання, асиґнуючи дотації українським приватним ґімназіям, асиґнувало якусь суму і на російські ґімназії в Рівному й Луцьку та на російські народні школи в Рівному і Ковлі. Гідну відповідь на той лист дав священик Губа з Ковля, який схарактеризував ролю тої чорносотенної московської орґанізації в житті нашого народу, як розкладову і деморалізуючу і рішуче заперечив право росіянам на допомогу для їх шкіл, бо школи такої тут не потрібно. Над листом РНО збори по промові посла Певного перейшли до денного порядку, хоча був такий священик (Соколовський Олексій), який в імя принципу, „що у церкві нема елина ні юдея" просив асиґнувати гроші і на московські школи. Помітний був виступ сеніора волинського духовенства протоєрея Сергія Селецького, який обстоював необхідність збільшити асиґнування грошей на українські ґімназії приватні в 2—3 рази, бо він палився від сорому, що так мало асиґнували (3.500 зол.).

Надаючи велике значіння національному моментові в житті Православної Церкви на Волині, збори приняли з радістю та великим вдоволенням праці комісії для перекладу богослужбових книг на українську мову при Українському Науковому Інституті у Варшаві, а також просили вищу духовну владу одобрити праці цієї комісії і яко мога швидше надрукувати ці праці для загального вжитку, як теж видати Євангелію, Апостол і ноти церковних співів.

Застановившись далі над справою навчання православної релігії в школах продовж 1934-35 шк. року, збори ствердили, що у православному році було на Волині 1.477 початкових шкіл, 12 ґімназій (у тому числі 3 приватні українські), 1 дух. семинарія й 1 дяківська школа, 3 учительські семинарії і 16 спеціяльних фахових шкіл, де вчилося 140.000 православних учнів. Тепер положення навчання погіршилося, бо зменшили число годин (у початкових школах 2 години тижнево по 45 хв.); далі шкільні інспектори призначають на катехитів для прав. дітей без порозуміння з епархіяльною владою, без згодної місії, не тільки світських учителів, але навіть людей чужої релігії та зменшили платню за науку релігії. Крім того Синод до цієї пори не видав в українській мові підручників релігії, пристосованих до нових програм навчання, не видав програм для навчання, а також тема підручників в методики релігії. Ухвалено просити міністерство освіти і православну митрополію усунути всі ці ненормальности і звернутись до духовенства з закликом поставитись пильніше до своїх обовязків катехитів і частіше скликати епархіяльні конференції з катехитами. Підкреслено, що науку православної релігії мусить конечно викладати українською мовою і з українських підручників.

У виказах і в дебатах про справу місійної праці на Волині червоною ниткою проходить необхідність дуже поважно звернути увагу на національний момент; проповіди і релігійно-моральна література повинні бути лише в українській мові, тому збори вказали дослідчиків зо Синоду з просьбою прислати на Волинь місійну літературу лише в українській мові, а також видати молитовник українською мовою. При кожній парохії потрібні теж заложити бібліотеки для користування парохіян, де булиб і світські книжки.

На Зборах повідомлено, що в мин. році впало з рук терористів 3 справ. священиків — Ровальський, Пятаченко і Татурі. Двох священиків суд засудив на вязницю — протоєрея Червінського з Ковля за те, що з церковної проповідниці зневажив папу римського і католицьку релігію, а священика Таблонського зі с. Городище на Луччині під зарядом приналежности до ОУН.

Наприкінці слід зазначити, що на Зїзді вільних промовців підкреслювало думку про те, яке позитивне значіння для справи оздоровлення Православної Церкви на Волині має участь у працях Зїзду тих кількох світських, які можуть заглянути туди, куди око священика не відважиться заглянути.

Не комуністи зробили революцію у Параґваю, а солдатеска.

АСУНСІОН, 19. 2. ПАТ. Провідник параґвайських повстанців полк. Франко заявив, що причиною революції було невдоволення закордонною політикою дотеперішнього уряду та обурення колишніх вояків з недавньої війни з Болівією. Зате звідусіль стверджують, що повстанці зовсім не сприяють комунізмові. Сам полк. Франко перебуває в Буенос Айрес, куди недавно виселив його щойно повалений уряд, підозріваючи його у звязках з комуністами. На домагання параґвайського посла арґентинський уряд згодився придержати полковника Франка, доки не визнає нового параґвайського уряду, винесеного революцією. Сподіються, що йому все таки вдасться висмикнутися з Арґентини на приватному літаку, тимбільше, що провідники повстання візвали його телеграфічно до повороту. Дотепер у заступстві кермує повстанцями підполк. Сміт. Владу обняли колишні вояки, що на голову держави висувають полк. Франко. Дотеперішній президент Аяла сховався разом з начальним вождом Естіґаррібія на канонірку і зложив димісію на руки й командант. Трамваєвий рух в Асунсіон здержаний, часописи не виходять; зрештою панує спокій; місто обсаджене військом.

—o—

ЧИ ТУДИ ДОРОГА?

Дальші замкнення сметанкових стацій в Заліщиччині.

Пишуть нам із Заліщиччини:

В ч. 26 „Діла" з 4. лютого ц. р. була статейка про замкнення старостом у Заліщиках в другій половині січня ц. р. сметанкових стацій, приналежних до районових молочарень М.С., в цілій західній частині заліщицького повіту, а в ч. 28 „Діла" з 6. лютого ц. р. обширний допис із села Базар, чортківського повіту, про замкнення заліщицьким старостом сметанкових стацій у **Цапівцях і Садках** (повіт Заліщики), що належать до Районової Молочарні в Базарі. В справі замкнення сметанкових стацій у Цапівцях і Садках вніс посол д-р Степан Баран інтерпеляцію в соймі до міністрів: внутрішніх справ та рільництва і земельних реформ, а нідто інтервенював особисто у тернопільського воєводи п. Дзєвалтовського-Ґінтовта. Висліди тої інтерпеляції та інтервенції покищо нам невідомі, а тепер приходиться нам занотувати тільки нові замкнення — теж з другої половини січня ц. р. — сметанкових стацій у кількох дальших громадах заліщицького повіту.

Шукаючи виходу із затяжної господарської скрути, наше селянство кількох південних подільських повітів (Борщів — Заліщики — Чортків — Бучач) в останніх часах зачало основувати районові молочарні у важніших центрах повітів зі сметанковими стаціями в поодиноких громадах. Цілою акцією кермував наш фаховий союз: Крайовий Молочарський Союз „Маслосоюз" у Львові, чи пак його окремий інструктор в Чорнокові. Нова зголедавна галузь господарської організації на південному Поділлі знайшла велике зрозуміння у наших селян, біда тільки, що стрінулася вона з великими перепонами деяких старости.

Найбільше перепон наша молочарська організація мала в останніх роках на терені борщівського повіту, якого значна частина лежить у прикордонній смузі, до якої доступ можливий лише на основі так званих червоних карт, себто карт вступу на прикордонну смугу, які видає староство. Довгі часи жодний інструктор Маслосоюзу такої червоної карти не міг дістати і тому на значних просторах борщівського повіту не можна було перевести правильної молочарської організації. Борщівський староста п. Ваклович слій з кола вступу інструкторові Маслосоюзу у прикордонну смугу мотивував політичними оглядами, мовляв — дотичний молочарський інструктор є політично підозрілий. Тимчасом той сам староста, як предсідник повітового виділу, і на засіданнях господарської комісії при повітовій раді і на засіданнях повітового виділу та на зборах повіту форсував усіми способами молочарську акцію під патронатом повітового виділу, яка мала бути — очевидно — у польських руках. Ця акція не так повелася, як цього собі дехто бажав. Маслосоюз добився остаточно деякої свободи руху у своїй організаційній праці у борщівському повіті, організуючи велику Районову Молочарню в **Ґерманівці** зі сметанковими стаціями в кількадесяти громадах прикордонної смуги, помимо

від Скали й Іванкова. Всіх перепон, як зачуваємо, ще тим не усунено і місцева адміністраційна й поліційна влада, а навіть КОП (Корпус Охорони Пограничя), пильно стежать і дальше за малою молочарською організацією.

Один з останніх південно-подільських повітів, що приступив до зорганізованої праці у молочарській ділянці під кермою Маслосоюзу, був заліщицький повіт. Відповідний ґрунт приготовано заходами наших місцевих старих, досвідчених і заслужених освітніх та економічних діячів головно б. сенатора Василя Баранника і д-ра Романа Стефановича, — і відкрито Районову Молочарню Маслосоюзу в **Торськім**, повіт Заліщики, для південно-західної частини повіту. Громади північно-західної частини повіту, що межують з повітами: чортківським і бучацьким, приділено до Районової Молочарні в **Базарі** (повіт Чортків) — а саме згадані вже Цапівці і Садки і до Районової Молочарні в **Скоморохах** (повіт Бучач), де розвів широку й успішну молочарську акцію місцевий парох о. Іван Галібей. До Районової Молочарні в Скоморохах приділено зі заліщицького повіту недалекі громади: Хмелева, Лятачі, Дорогичівка і Свершківці, влаштовуючи всюди сметанкові станції.

Влаштування молочарських районівок у Базарі, Скоморохах і Торськім, як і сметанкових станцій у поодиноких громадах, відповідало вповні гігієнічним приписам і постановам промислового закону. Повідомлено дотичну владу, виготовлено промислові патенти і розпочато намічену працю.

Та тут увійшла небажком в дорогу молочарська акція повітового виділу в Заліщиках, що конечно хоче вслідувати державу з її господарським етатизмом і береться до праці всупереч усім вимогам господарської льогіки і життєвої практики. В кілька місяців по оснуванні Районової Молочарні, члена Маслосоюзу в **Базарі**, повітовий виділ у Заліщиках оснував польську конкуренційну молочарню в селі **Бураківка**, що віддалене від Базару всього три кільометри, хоч закон виразно забороняє оснувати кооперативні молочарні близько себе, і примішено її в сутеринах, всупереч теж виразній постанові закону. Як відомо вже з допису „Діла" ч. 28, конкуренційна польська молочарня в Бураківці дістала поміч від чинника, що в господарські справи не повинен мішатися. А саме комісія збірної громади, до якої належать Цапівці і Садки, замкнула і запечатала кружлівки збірних станиць у Цапівцях і Садках, і не помогла нічого інтервенція в урядуючого віцестарости в Заліщиках (староста п. Кжижановський цілий січень ц. р. був на відпустці). Відомо теж зі згаданого допису, які великі перепони від місцевої поліції мала й сама Районова Молочарня в Базарі при своєму урухомленні. Поліція не допускала навіть віддавців сметанки до льокалю районівки в Базарі і щойно особиста інтервенція на місці чортківського старости п. Мошинського перепинила цю небувалу господарську ревність поліції.

Не менше „дбайливим" про господарське піднесення нашого села є і повітовий виділ у Заліщиках. Крім згаданої конкуренційної польської молочарні в Бураківці ця самоуправна установа постаралася про оснування другої конкуренційної польської молочарської районівки в **Торськім**, повіт Заліщики, і то вже після того, як кановано тамже Районову Молочарню, чл. Маслосоюзу. Для успішнішої конкуренції польську районівку в Торськім приміщено у найближчому сусідстві української районівки у віддалі яких 200 метрів.

Та на цьому ще не кінець.

Староство в Заліщиках у часі, як староста п. Кжижановський був на відпустці, в січні ц. р. замкнуло сметанкову станцію в **Шутроминцях**, повіт Заліщики, що належала до української Районової Молочарні в Торськім, а дальше в тому самому часі сметанкові станції: в **Хмелевій, Лятачі, Дорогичівці і Свершківцях**, повіт Заліщики, що належали до української Районової Молочарні в Скоморохах, повіт Бучач. В цей спосіб заліщицьке староство за один місяць січень 1936 р. замкнуло й упорухомило аж сім наших господарських станиць, якими були сметанкові станції районівок, членів Маслосоюзу, і тимсамим припинило зовсім дальшу молочарську організацію в дотичних громадах.

Покищо стільки. А тепер питаємо: Кому це потрібне і чи те все причиниться до — не кажемо вже політичної, — але суто господарської нормалізації польсько-українських відносин і до господарського піднесення села?!

Болячки судівництва та павперизація адвокатури.

У вівторок 18. лютого ц. р. йшла далі дискусія над буджетом. Сойм приняв без дискусії і без змін буджет предсідента Польщі, опісля буджет сойму і сенату, Найвищої Контролі Палати та президії ради міністрів. Довша дискусія велась при розглядании буджету міністерства справедливости. Референт пос. Скала висушув низку домагань до міністерства справедливости. Домагався зміни права убогих, обмежити суд. оплат, обговорив справу ремесла по вокзалах і павперизацію адвокатів. Висловився за тісною співпрацею суддів, прокураторів та адвокатів. Домагався зміни закону про устрій адвокатури, щоби міністерство справедливости мало вплив на склад адвокатури та щоби завело примус судової практики для адвокатських аплікантів. У дискусії промовляло кількох послів. Кс. Любельський домагався скасування безплатної практики для аплікантів у судах.

Довшу промову виголосив пос. *І. Волянський* від Української Парляментарної Репрезентації, якої широкий зміст подаємо окремо. Промовцям відповідав віцеміністер Сечковський. Заявив, що адвокати мають самоуправу і мусять самі собі помагати. Запевняв, що міністерство справедливости не обмежує діяльности адвокатів, але завтвости не обмежує діяльности адвокатів, але завтвости не обмежує діяльности неприхильно ставляться до інші державні урядн неприхильно ставляться до адвокатури. Опісля сойм приняв буджет міністерства справедливости і маршал сойму відложив засідання до середи.

З організаційного руху.

Політична нарада в Городку.

Дня 13. лютого ц. р. відбулася в Городку заходом Повітового Народнього Комітету велика політична нарада інтелігенції і представників сіл Городеччини. Нараду провадив голова П. Н. К. в Городку *о. Микола Думанський*. Основний реферат про нинішнє політичне положення під теперішню хвилину та про діяльність Української Парляментарної Репрезентації виголосив ред. *Гриць Гладкий* зі Львова. По рефераті виявилася річева дискусія, в якій забирали слово: о. М. Думанський, о. В. Дежчук, о. Т. Пар, дир. Буцманюк, м-р Титух і студ. Стець та Яворський. В дискусії порушено багато пекучих справ Городеччини, головно недостачу добре налагодженого апарату у культурно-освітній і господарській ділянці таки в самому повітовому центрі в Городку. Присутні порушили теж справу створення політичних клітин УНДО по всіх селах повіту, які своєю активністю та конструктивною працею будуть основою діяльности нашого політичного проводу. Голова ПНК повідомив приявних, що вже в найближчому часі буде відчинена в Городку Повітова Народня Канцелярія, в якій урядовець даватиме членам в означених днях правні поради.

На внесок о. сов. Теодозія Цара присутні одноголосно приняли такі дві резолюції: 1) Повітовий Народній Комітет у Городку на нараді 13. лютого ц. р. одобрює діяльність проводу УНДО та УНС; 2) ПНК прохає, щоби Президія УНДО у Львові звернула більшу увагу на Городеччину і своєю активною підтримкою та вказівками причинилася до зміцнення політичного життя городецького повіту.

Хоч у четвер 13. лютого була метелиця, на нараду прибуло понад 80 учасників. Заступлені були такі села: Галичанів, Городок, Годвиня, Добростани, Дроздовичі, Каменобрід, Мавковичі, Мальчиці, Річичани, Тучапи та Угерці.

Закінчуючи політичну нараду предсідник подякував представникові УНДО ред. Г. Гладкому і всім приявним за участь. На загальне бажання назначив голова чергову політичну нараду для ширшого громадянства Городеччини, на якій подрібно буде обговорена організація повіту під політичним оглядом, на пятницю 20. лютого ц. р., год. 11. передпол. у Городку в салі кіся „Поміч"; для інтелігенції повіту буде нарада того самого дня в год. 4. попол.

Новий нафтовий басейн у Галичині.

У вівторок 18. лютого ц. р. віцепрем. Квятковський заявив у сенаті ось що: *„Стоїмо мабуть перед фактом нового досить видатного нафтового басейну"*. Нема сумніву, що віцепремієр мав на думці новий басейн в околиці Михнівця та Липи пов. Ліско. Власники нафтових ґрунтів у цьому районі досі не контрактують піль, чекаючи терпеливо на орихід українського капіталу.

СУДІВНИЦТВО.

ЗМІСТ ПРОМОВИ ПОС. Д-РА ІВАНА ВОЛЯНСЬКОГО НА ЗАСІДАННІ СОЙМУ ДНЯ 18. II. 1936. ПРИ БУДЖЕТІ МІНІСТЕРСТВА СПРАВ ЕДЛИВОСТИ.

Приглядаючись теперішньому буджетові Міністерства Справедливости стверджую, що преліміновані доходи мають покрити преліміновані видатки майже у 43%; ті цифри вказують ясно на недопускальну спеціяльно у тому ресорті тенденцію створити „самовистарчальність". Вимір справедливости є такою самою конечністю, як удержання внутрішньої й зовнішньої безпеки краю, а про дохідність у тих ресортах нема мови.

Адже є фактом, що сьогодні вірітель крім вступної оплати при початку справи перед судом мусить згори внести оплати за цілу судову розправу, дарма, що дуже часто немає виглядів не лише на скоре, але взагалі на виконування присуду. Чейже трудно замикати дорогу до державного суду громадянинові, який по думці ст. 112 к. п. ц. не може добути посвідки „цілковитого вбожества". На просторі львівської Апеляції у випадках, де виказано направду цілковите убожество, судді, пристосовуючись до цілої повени обіжників та устних поучень у цій справі, — постійно — за нечисленними виїмками — **відмовляють** права вбогих.

Дальше вважаю, що й супроти справ про ушкодження тіла, та злобне ушкодження чужої власности слід би зірвати з дотеперішнім підтягнням їх до категорії приватних обвинувачень з обовязком вплачувати зачети, бо направду це веде до захитання безпеки бідної одиниці.

Зовсім слушно вказують на невчасну ощадність в обсаджуванні судейських становищ, звідку поквапність у стосуванні слідчих арештів, що у 25—30% кінчаться звільненням арештованих судами. Справді замало рахуємось з тим великим добром, яким є свобода й добре імя одиниці, яка при теперішньому законодавстві не може рахувати навіть на той сумнівної вартости плястер, яким було давніше відшкодування зі скарбу держави за невинний арешт; крім того непотрібно збільшаємо буджет видатків на удержання арештованих.

Дальше вважаю недопускальним занадто велике обмежування числа канцелярійного персоналу, яке тепер переведено до неймовірних меж на території львівського апеляційного суду. Наказана суддям у карних справах ощадність у видатках на свідків, отже по змові взивати лише двох (і такий свого часу мали ми обіжник), направду не веде до вияснення матеріяльної правди. Так само й у цивільних справах трудно вимагати від судді, щоб він у речинці, про який каже обіжник, скінчив справу без огляду на її заплутаність, передовсім при необсаджених етатах і перетяженні суддів.

Слушно вказав п. справоздавець на конечність гармонійних взаємин суддів, прокураторів і адвокатів. Тут промовець дав цілу низку прикладів, яка суха формалістика панує у польських судах і на які прикрости є наражені однаково судді як і адвокати, коли починають поводитись простіше, більш природно і по людськи. Вважаю, що повага суду залежить передовсім від внутрішньої вартости суддів, а ніколи від акуратного вбирання тог і беретів, ізоляції від адвокатури і т. п.

Зовсім раціонально підкреслив п. справоздавець, що коли присуд має бути безоглядно шановний, то вимір справедливости мусить змагати, щоби присуд був добрий і своїм власним змістом переконував про свою слушність. Тут приходять мені на думку два моменти: передовсім повіяючи від повних тих літ вида-

чування зі судів присяжних (на просторі львівської апеляції) сільського елементу, в наших сторонах здебільша українського, а дальше політика виміру кар у т. зв. політичних процесах.

Особисто стою найдальше від всяких нелегальних організацій, передовсім від т. зв. ОУН. Проте мені доручено оборону з уряду в одному процесі здогадних членів тої організації. Рішаючий про кару предсідник зовсім отверто зажадав від мене, щоб я виміг на клієнті, який — мимоходом кажучи — в чотири очі запевнював мене найрішучіше, що в справі не брав ніякої участи, щоб він признався до вини, а тоді виміряв йому дрібну міру, „лише" трилітню. З уваги на те, що клієнт не признався, кара винесла 13 літ! Розумію, що оборона держави перед державними злочинцями мусить бути безоглядна, автім слід зберігати якусь пропорцію між провиною та карою. Адже той молодий хлопець чи дівчина, яких молоді уми запалились, — може безкритично, змістом якоїсь нелегальної книжки чи часопису, — після потрясення карою, що її нераз попередило виказання дуже неетичних поступків провідників підземелля, — може в недалекому часі прозріти і вернутись до позитивної, конструктивної громадянської праці. Тут навіть додаткові кари позбавлення громадянських прав треба стосувати дуже оглядно.

Переходжу до дуже болючої справи пошанування мовного закону в судівництві й нотаріяті на просторі львівської апеляції та персональної політики при обсаді становищ суддів, канцелярійних урядовців у нотаріяті, врешті при імедульці судових знавців.

Всупереч виразному приписові від літ на просторі львівського апеляційного суду ніяка українська сторона (хіба за дуже нечисленними, мені незвоними випадками) не дістала ніякого оречення в українській мові, хоча цього згідно зі законом домагалася. У сьогоднішніх умовинах це річ просто невикональна, бо тепер вже майже нема судейського ані урядничого персоналу, що володів би українською мовою, адже в ніякому суді нема ні одної машини до писання з українською азбукою. Доходить до того, що останніми часами множаться випадки, де через незнання мови навіть присяги нема кому зідібрати від сторони або свідка в їх рідній українській мові.

А чейже кардинальною вимогою належного виміру справедливости є знання мови населення!

Коли йде про участь українського елементу в судівництві, нотаріяті і на листах судових знавців на просторі львівського апеляційного суду, то слід зазначити просто ідеальне „відукраїнщення" тих відділів прилюдної служби. Великі „заслуги" у цьому напрямі поклав бувший президент того суду. А чейже було там чимало людей направду льояльних супроти держави, які глибоко відчули кривду передчасного емеритування або звільнення без емеритури. Ці „чистки" були такі основні і так далеко сягаючі, що навіть по виході з публичної служби досягла усунених консеквенція тих звільнень. Знаю офіціяла, в якого одиноким політикум було греко-католицьке віроісповідання.

З лист судових знавців счерпнено майже всі особи української національности, хоч признано їх високі фахові кваліфікації та безсумнівну державну льояльність.

Хочу ще згадати коротко про нотаріят.

З огляду на надзвичайно високі нотаріяльні оплати примус нотаріяльного акту доводить до дикого обороту землею серед сільського населення, яке в теперішніх умовинах не може платити за конечний нотаріяльний акт рівновартости чверть і навіть пів морга ґрунту. Які наслідки тієї анархії повстають у терені, може ілюструвати корний реєстр котрогонебудь суду з простору львівської апеляції.

Започаткована за часів попереднього предсідника львівського апеляційного суду комасація нотаріяльних канцелярій довела до нездорового шрубування цін за канцелярійні чинности, позбавляючи рівночасно ряд канцелярійних працівників хліба, при чому стрінуло це у великому відсотку український елемент.

Персональне викидання людей з нотаріяту, яке в тій ділянці переводив попередній предсідник львівської апеляції, довело до усунення ряду дуже вартісних одиниць у силі віку, зовсім льояльних супроти держави, лише через їх приналежність до української національности. Обсаджування посад нотарів емеритованими урядовцями витворює безнадійний стан для фахового нотаріяльного доросту, не оправдуючи зовсім під фаховим оглядом нотаріяльні діяльности.

Розумію, що в теперішній стадії важко привернути компетенцію судів з поминенням коморників для екзекуційного відділу, але мушу звернути увагу на недопускальні практики при множенні коштів коморників підчас стягання дрібних належностей, передовсім т. зв. урядівок. Для стягнення 50 або 80 сот. для рільника, що часто не має на сіль і нафту, зростає кільказолотовий кошт.

Вкінці я бажав би вказати на те, що не лицює, щоби вязниця, залежно від того, чи є гірше або краще вивінувана, чи находиться у маляричній околиці, могла становити загострювання присуди, непередбачене ані в законі, ані в даному присуді. А чейже такою вязницею є тюрма на Святому Хресті, щодо якої вже Комісія Високого Сойму з 1923 р. під проводом посла Тугутя ствердила, що слід цю вязницю якнайскоріше зліквідувати.

Діябетики! Без сахарини на незрівнанім сиропі, щодня свіжі тістечка, торти, наполеони, крім цього пашки, гриски, терту булку, макарони, муку, хліб „Соя" поручає „LEBROSE", Львів, Сикстуська 31, тел. 115—80. Висилка на провінцію і до домів. 1113

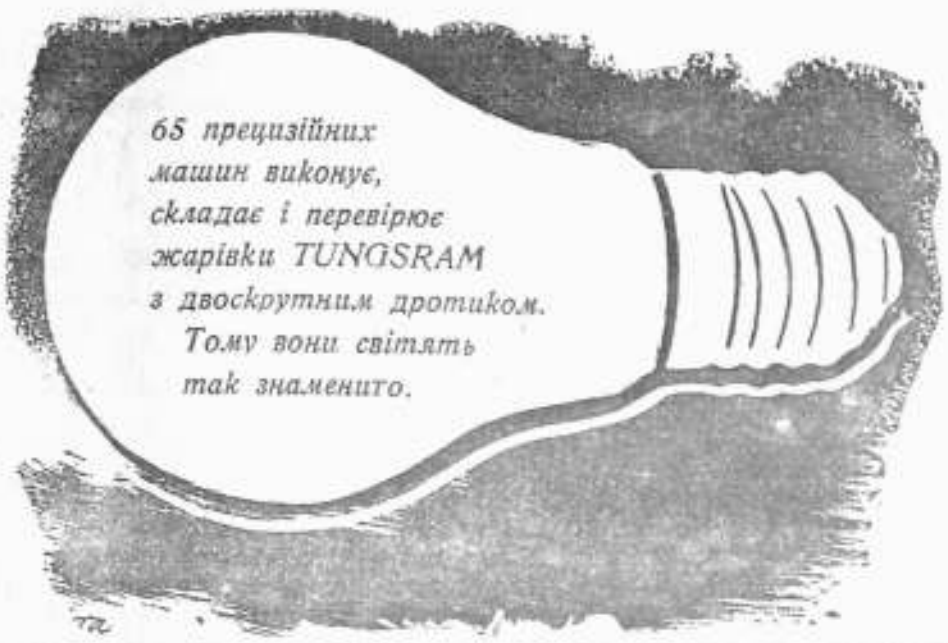

З відчитової салі.

ПРОФ. Д-Р МИК. ЧУБАТИЙ: *„Східні та західні впливи в історії української Церкви"*. XI-ий академічний вечір.

Дня 16. ц. м. проф. д-р Микола Чубатий виголосив дуже цікавий реферат п. н. „Східні та західні впливи в історії української Церкви". Ті впливи ділають ще й тепер не тільки в житті Церкви, але й Нації. З одної сторони світ византійсько-московський, з другої латино-польський ділали раз сильніше, раз слабше, раз корисно, раз шкідливо для нашої Церкви.

В домонгольській добі і в 17. ст. ті впливи були корисні, бо мали багато животних над. і культурних сил. Одначе у 18. і 19. ст. чужі впливи залили нашу слабу тоді Церкву. Найманкантніша риса української національної культури, як окремої від російської та польської, це оригінальне та синтетичне сполучення двох культурних світів, сходу й заходу. В усіх ділянках церковно-культурного життя на Україні греко-византійська культура стала в нас основою. З другого боку були живі звязки з Німеччиною та Скандинавією. Все таки наша Церква в домонгольській добі ріжнилася значно від свого прототипу — византійської Церкви. На византійськім підложжі укладалися синтетично ріжні культурні елементи. Київська митрополія мала бути залежна не тільки від патріярха, але й від цісаря. Одначе наша державна влада заборонила це. Папа не вимагав того для свого цісаря. Тому українська влада не потурала залежности нашої Церкви від царгородського патріярхату і відкривала широко ворота для західних впливів. Чим сильніша була наша державна влада, тим менша була залежність нашої Церкви від Царгороду, і навпаки. Церковний розлом утрималися на Україні 1104. р. за Святополка, підчас половецьких нападів, у часі найбільшого ослаблення Київської Держави. Багато прикладів свідчить, що Русь брала активну участь у житті християнської спільноти народів Заходу. Наші князі й духовенство були за повним усамостійненням нашої Церкви від Византії.

Наша Церква під впливом тих двох течій почала оформлюватися в окремий церковно-культурний тип і в синтезі Сходу й Заходу здобувала своє власне церковно-культурне „я". Крім того наша Церква набрала багато національних прикмет. Різко до Церкви зважала так з характером нації, як на Україні. Поділ нашої Церкви відповідав поділові на удільні князівства. Побіч князів землі були инші Церкви. Роля київського митрополита була подібна до ролі великого київського князя. Він мав управління патріярха. Київська митрополія найкраще вязала розбиту Українську Землю в одно.

З прилученням Галичини до Польщі відносини змінились основно. Зачалися сильні атаки римського католицизму на нашу Церкву. На Заході не було зрозуміння для справи обєднання української Церкви з Римом. Замість обєднання, пропаговано заведення відразу римського католицизму. Заведено низку латинських епископств: у Перемишлі, Холмі, Володимирі, Луцьку, поставлено римо-кат. галицького митрополита. На нашій Церкві вакинено боротьбу за власне істнування. Тут ішло не так про віру, як про насадження іншої, чужої форми церковного життя. Як реакція наша Церква зачала шукати звязків з Византією. Для самооборони повстали братства. Не маючи опіки держави, наша Церква попала в залежність від світських, від нашої шляхти. Так повстав своєрідний громадянський папізм, що довів до соборности в Церкві, засади, що світські можуть брати участь у соборах і вирішувати часто церковні справи. Ідея соборности повстала в часі слабости нашої церкви і скріпила під впливом протестантизму. Вона внесла анархію і хаос. Щоби скріпити нашу Церкву, провідні церковні круги зачали думати про релігійну унію з Римом. Велику ролю в підготові унії відіграв Константин Острозький, хоч ще не зовсім вияснені його заходи. Одначе і невединена Церква приняла деякі катол. звірці, як це робив митрополит Петро Могила. Від 18. ст. українська православна церква підпала під московський вплив і втратила свій національний характер. Унія, звана Потієвою, мала через обєднання з Римом звязатися з катол. Заходом, але рівночасно не затратити церковно-культурних індивідуальностей рідної Церкви.

У 18. ст. настало її обезтинщення і опольщення. Верхи нашої Церкви відчужились так від народу, що Церква перестала бути для нього рідною. Тому так скоро, бо за 25 літ, Росія перетягнула на православія понад 10 міліонів українців і білорусів. Не було серед верхів тодішньої нашої Церкви кандидатів на мучеників за унію. До поборювання златинщеної унії російський уряд дуже зручно вжив свідомих українських духовників, як Ю. Кониський, Мелхиседек, Яворський, Гарасдій та ін. Унія лишилась тільки в Галичині. За 150 літ її істнування були змагання з одного боку златинщити і спольонізувати її, з другого боку — зросійщити. На щастя, створено галицьку митрополію з правами київської.

„ГМІНД"

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків трівожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай почитає книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ГМІНД"

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол., з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла".

Львів, Ринок 10.

Перед нашою Церквою такі завдання на майбутнє: 1) поглибити наш лемок віри з Апост. Столицею, бо це відділює нас різко від московського благочестія; 2) берегти ті правні форми нашої Церкви, що сягають старо-київської традиції. Це передовсім провідна роля митрополії в нашій Церкві, бо по упадку нашої державности — це найвогутніший чинник консолідації не тільки нашої Церкви, але й Нації; 3) не треба сводити до нашого обряду латинських або московсько-сусальських декорацій, тільки плекати старі наші традиції з першої половини 17. ст.; 4) наш обряд з огляду на його місію на Вел. Україні треба зробити східно-східнім у рідним напрямі; 5) з господарських причин треба подумати над обережною реформою календаря; 6) наша діяльність має наставитися над справою целібату. Це все може вирішити тільки помісний синод цілої Галицької Церковної Провінції.

В живій дискусії промовляли: д-р І. Копич, о. Р. Лукань ЧСВВ, о. мітрат д-р Й. Слівка, ред. В. Габрицький, д-р К. Чехович, радн. В. Лежицький, о. д-р М. Конрад і два православні волиняки: Мостович і Середюк. Вкінці відповідав усім прелегент.

Реферат проф. д-ра Чубатого викликав величезне зацікавлення і повинен бути, з уваги на жвру й актуальну тему, якнайскорше опублікований. Слухачів понад 150.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Нарада мадярських монархістів відбулися на замку Габсбурґів у Штенокерзаль, в приявності помовласника Архикнязя Отона. Зауважити, буцімто брали у них участь представники французького політичного світа.

Переслухують Блюма. Слідчий суддя переслухує учора перший раз деп. Блюма в його мешканні. Блюм відмовив усяких зізнань, як особи напали були на нього і заявив, що не думає виступати зі скаргою на них.

Бельгійська публична опінія проти Франції. Група флямандських послів і сенаторів католицької партії ухвалила демонстраційний внесок, звернений проти бельгійсько-французького договору з 1920 р. Ухвала флямандських католиків — це вислід кампанії, яку ведуть вони від деякого часу. Внесок стверджує, що дотеперішні виводки далеко випередили французько-бельгійський договір з 1920 р. Він не дає нічого для безпеки Бельгії, тому його слід в інтересі краю якнайскорше уневажнити.

Продовження закону про невтральність Злучених Держав приняв — після парляменту — і сенат.

Болгарський король у Югославії. До Білгороду приїхав болгарський король Борис. В товаристві регента кн. Павла й королевої матери Марії він зложив вінок на гробі короля Олександра.

Діяльність італійської дипльоматії. Віцеміністер закорд. справ Сувіч відбув нараду з німецьким амбасадором фон Гесселем, що негайно відїхав до Берліна, а Сувіч поїхав до Фльоренції, побачитись з австрійським міністром закордонних справ Берген-Вальденегом. Мусоліні приняв сера Іріка Дрюммонда.

Кривавe жниво. Урядовий італійський комунікат стверджує, що абісинські втрати у бою під Ендерта дуже великі. Там, де абісинці намагалися ставити спротив італійській офензиві, залишили терен застелений полеглими. Можна нарахувати від 5.000 до 6.000 убитих, двічі стільки ранених, багато полонених. Між італійцями вбитих 12 старшин, 122 вояків, ранених 24 старшин, 499 вояків; між еритрейськими аскарами вбитих 54, ранених 76. З великого числа літаків, що брали участь в боях, один не вернувся до бази. Летуни не дають спокою втікаючим, що завертають на полудне.

Совітсько-румунський договір, торговельний та платничий, підписали в Букарешті; є у ньому клявзула найбільш упривілейованої нації. Це перший договір між цими двома державами.

Протест проти арештувань католицьких діячів не священиків зложив німецькому урядові папський нунцій Ораніго.

Литовсько-німецькі переговори вестимуться не у Ковні — як досі думали — лише у Берліні.

Абісинці поширюють вістки про перемогу на півдні і твердять, що італійська перемога під Макале не була така велика.

У польській державі є 100 тисяч дітей недорозвинених: калік та ідіотів. Це жертви алькоголізму батьків.

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

ПРЕЗИДЕНТ МОСЦІЦЬКИЙ ПОМИЛУВАВ Б. ПОСЛА ПРАГЕРА.

ВАРШАВА, 19. II. ПАТ. На внесення міністра справедливости президент держави подарував решту невідсидженої кари бувшому послові адв. Праґерові, привернув йому втрачені права та подарував наслідки кари, викреслюючи з реєстрів згадку про присуд.

У четвер 20. ц. м. адв. Праґера звільнять із вязниці.

НОВИНКИ.

— **Футра,** всілякого рода, найбибагливіші, поручає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п. 10 110—1 Телефон 254-46.

— **Косметичний Інститут „ЕВА", Львів, ул. Листопада ч. 32, II. п.** Відмолоджує і поправляє найбільше знищені цери та виконує всі косметичні заходи для Пань і Панів. Ціни помірковані. Значні знижки в абонаментах і для П. Т. Студенток і Студентів. На складі пудри і кремн. 7—20

— **Машини до писання і до шиття всяких систем** і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломаґа — Львів, ул. Велова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука пишення на машинах. 16-115

— **В Українському Лікарському Товаристві,** Підвалля 7, відбудуться в пятницю 21. лютого сходини членів з рефератом д-ра Н. Лукіяновича п. з. Paralysis agitans genuina і paralysis agitans post encephalitidem з демонстраціями хорих. 1151

— **Піврічні пописи елевів Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка** у Львові відбудуться в днях 20. лютого в год. 20-тій у великій салі Муз. Т-ва (вищі роки і концертовий курс) і 24 лютого в год. 19-тій в малій салі Муз. Тов-а (середні роки). Вступ вільний. Програмка 50 сот. Пописи елевів клас ритмічної гімнастики і мистецької декламації відбудуться з початком березня.

— **На Велику Маскараду** 22-го ц. м. у своїх „Народнього Дому" наші мистці вже почали приготовляти декорації. Забава йде під знаком ощадности. Гості не повинні купувати дорогих костюмів, а з дешевих матерій скласти собі дотепну легку маску, за яку можна дістати одну з цінних нагород.

— **В Українському Науковому Інституті в Берліні** виголосить у пятницю, 21. ц. м. д-р А. Трофимович німецький виклад на тему: „Боги передмристіянської України". Початок год. 8 веч.

— **Деля Ліпинська,** славна пісенькарка та пародистка дає тільки єдиний вечір 21-го ц. м. у салі Музичного Т-ва у Львові. У програму входять твори сучасних письменників з образками гумору та сатири. Артистка виступить у барвистих костюмах. 25-го ц. м. у тій самій салі виступить відомий хор Дяка із солістами М. Фогта і А. Висоцьким.

— **Засідання Фільольоґічної Секції Наукового Товариства ім. Шевченка** відбудеться в суботу 22. лютого у 18. год. в бібліотеці. На порядку дня: 1. Гості з України між галичанами

С. СЕВЕРИНА ЧСВВ.

МІЖ ЗЕМЛЯКАМИ ЗА ОКЕАНОМ.

Розстаюсь із Львовом. — У Льондоні. — На кораблі.

Враження ці передала нам авторка ще взимку минулого року. Містимо їх щойно тепер через надмір матеріялу, за що в Шан. Авторки прохаємо вибачення — **Прим. Ред.**

Мене вигнають до уряду. Віддають паспорт на виїзд до Америки. Тепер я певна, що за кілька тижнів попрощаю своїх і поїду за океан. Я вільна як птиця. Зупиняюся на вулиці, роздумую хвилину, входжу до трамваю та їду на Личаків. Йду на стежку ще могилу нашої незабутньої лікарки бл. п. д-р Дарії Лежогубської-Чубатової. Вона там не самотня. Біля неї спочиває й батько, дорогий директор нашої гімназії, знаний усім громадянам золотоустий о. Теодозій Лежогубський. Зупиняюсь на хвилину біля могили автора „Скошеного цвіту" та його старшого сусіда Шашкевича, потім стаю коло памятника Франка. Всі тут годяться, всі сплять спокійним сном і снять про кращу долю батьківщини. Ще кілька кроків і я у стіп могили тих, з якими так гірко було прощатися... Та їх уже нема. Була половина грудня. Обнажені з листя дерева шуміли, вітер виграває якусь дивну мельодію, що розриває душу.

Зі зболілим серцем, із защіпленими устами вернулась домів. У хаті стала вибирати і складати вишивки, призначені на виставу до Америки. Вибрала щонайкращі, хай світ побачить красу народнього мистецтва.

Другого січня 1935. р. покинула Львів. Мене відпровадила гурток пань. Жаль було їх прощати. В їх товаристві їхатиб краще. Кожна з них найшла би там за далеким океаном відповідну працю, кожна потрапила б у та багато нового й цінного заморським землякам.

Ще хвилина, поїзд рушає. Дивлюся через вікно і сумлу трачу зперед очей панну Щуратову, ще раз мигнули лиця д-р Дашкевичівної, Гурсулівної, Чижовичівної, останній з них інжинір Пастернак. Ще хвилина і вони залишилися, я відїхала.

Третього січня я у Ґдині над морем. Дожидаю вантажного корабля. З огляду на куфри з вишивками вибрала дешевшу дорогу. Рух малий. Нас було семеро, аж смішно мале товариство; зате корабель невантажений беконами для англійців.

З корабельною їздою я освоєна, їду вже вдруге до Америки та всеж чогось ніяково. Там, у манастирі, приготовлялися до різдвяних свят, вже навіть пекли, а я проведу Різдво на морі, так чогось дивно. Нарікати не смію, я-ж добровільно їду за океан зі своїми улюбленими вишивками, хочу придбати славу українській жінці, тож мушу все мужно перенести. Так наказував розум, але серця не навчиш. Корабель рушив у дорогу аж вечором. На другий день розбурхалося море, на обіді не було нікого, ніхто не покидав каюти, море шаліло, кидало кораблем, як помелом. Так заїхали ми до кільонського каналу.

Ми відпливли. З корабля приглядаємося німецьким селам: чути, як гавкали пси, аж тяжко вірити, що я на кораблі. Ще одна ніч і ми доїхали до Льондону. Пригадала я собі, що там у краю колядують; перед очами майнули села, закутані в загати хати, по селу несеться дитячий голос колядників, всюди біленько, по хатах тепло, всюди радість, бо на землю прийшов Той, що пригортає всі зболілі серця, яким земне щастя в темний скрилось гріб. Кожаю сльози. Ранок. Ми під Льондоном. По мене приїхав корабельний аґент. Питається, в який готель хочу заїхати. „До католицького" — відповідаю. Мене завезли до гарного будинку, але внутрі позаллєся Боже, не вірю, що я в Льондоні. В кімнаті холод, печі нема, постіль нечиста. Не ніч майже не розлягалася, жах торкнутися ковдри, вона бідна могла би також спочати в якомусь музеї.

Побут у Льондоні стараюся використати. Оглядаю місто, що своїм темпом життя пригадує Ню Йорк, тільки на кожному кроці відчувається старинну культуру. Незатертий спомин залишає Британський Музей. Стою мов зачарована перед творами людського духа зперед десяток тисяч літ. У музею я звернула увагу на одну стару пані, що привела сюди свою внучку, може десятьлітню дівчинку й уже заздалегідь знайомила її зі світовим мистецтвом. Мабуть привчала дівчинку від дитинства цінити працю великих попередників. Третього дня телефонічно повідомили мене, що треба лідитися в дальшу дорогу.

За пару годин сиджу вже з авті.

Переїзджаю мрячний Льондон. Вже доходило полудне, а всюди світилися електричні світла. Аж тепер я зрозуміла, що значать льондонські мрячи. Рух, гомір, люди спішаться: серед сотень авт я побачила диво. Якийсь англійський мужик сидів на возі з навозом і преспокійно їхав. Коні сильні, віз такий самий, як по наших дворах. Візник у соломяному капелюсі, хоч це вже був девятий січня. Входжу до льокальки, яка везе нас до приватні. Льокалька подібна до готелю. Зовсім вигрівана. Я дуже змерзла, аж дзвонила зубами. Переїзджаємо доли. Пишно, що декуди біля лесяний свіжок, а полекуди на долинах пасуться корови, зеленіють калафіори. А в нас, як довідалася я в Америці, тріскучі морози.

В четвертій годині я знову на кораблі. Заки зупинилися, корабель відплив на море. Звернулася ще раз у сторону суші і сказала: Бувай здорова стара Европо!

На кораблі була байдужі; всі були чужі, з якими не говорила, мала зі собою ріжні журнали й часописи, що їх наборі зібрав директор Рівної Школи п. Сиротюк, за що йому я дякувала. На другий день почалася буря, але корабель не давався; всі говорили, що таких бурей не було давно, та я не переймалася нічим. — „по громіці, те й бабгі".

(Далі буде.)

ПРИСУДИ НА НАЦ. СОЦІЯЛІСТІВ В АВСТРІЇ.

ВІДЕНЬ, 19. 2. ПАТ. Останніми днями австрійські суди видали низку присудів, якими засудили членів таємної нац.-соціялістичної орґанізації за протидержавну діяльність. Суд присяглих у Відні засудив столярського челядника на 5 літ і привілейованого службовця на 10 літ тяжкої вязниці. Суд у Леобені засудив 4-х робітників на тяжку вязницю від 1—5 літ.

4-ВІДСОТКОВА КОНСОЛІДАЦІЙНА ПОЗИЧКА.

ВАРШАВА, 19. 2. ПАТ. У „Дзеннику Законів" з 19. лютого ц. р. ч. 12 міністер скарбу оголосив розпорядок про випуск 4-відсоткової консолідаційної позички та про умовини конверзії державних внутрішніх позичок. Консолідаційну позичку видадуть 15. травня ц. р. на квоту 600 міліонів золотих у золоті в облігаціях на показчика по 50, 100, 500, 1.000, 5.000 і 10.000 золотих у золоті. Позичку сплачуватимуть до 15. травня 1982 р. починаючи від 15 листопада 1937 р. З тією метою льотерійне тягнення частини облігацій позички відбуватиметься що 15. травня і 15. листопада кожного року. Вильосовані числа облігацій оголосить у „Моніторі Польськім". Відсотки у висоті 4% платні що півроку за зворотом відповідних купонів 15. травня і 15. листопада. Від 15. липня ц. р. до 15. травня 1937 р. Банк Польський, Банк Господарства Крайового, Поштова Каса Ощадности, Державний Рільний Банк та їх відділи і каси скарбових урядів будуть виміновати на облігації 4-відсоткової консолідаційної позички у відношенні 100 за 100 облігацій таких позичок: 1) 5-відсоткової державної земельної ренти I. серії з купоном платним 1. червня 1936; 2) 5½ відсоткової будівельної позички II. серії з купоном, платним 15. вересня 1936 р.; 3) 5-відсоткової державної довічної ренти I. серії з купоном, платним 15. грудня 1936 р.; 4) 4-відсоткової премійної інвестиційної позички, 3-відсоткової премійної будівельної позички I. серії та 6-відсоткової інвестиційної позички без ніяких купонів і 5) 6-відсоткової „народової" позички з усіми купонами, платними після 15. січня 1936 р. починаючи від купону платного 1. липня 1936 р., але тільки первісних власників або осіб, які дістали ці облігації на основі відступлення згідно з постановами закону.

РОМАН — ЕКЗОТИКА — ПРИГОДА — НЕБЕЗПЕКА — БРАВУРА —
це все найдемо у великій фільмі з Чарльсом Бікфордом п. н.
Нині премієра в кіні МАРУСЕНЬКА. ●●● ЗБІГЛЕЦЬ З ЯВИ.

ПО ДОРОЗІ ЖИТТЯ.

Як пан Ян із Львова про гуцулів оповідав.

В останніх часах раз-у-раз читаємо на сторінках нашої преси варкання на Польське Радіо. Мовляв, Москва має час і змогу говорити до всіх народів, навіть до африканських племен, їхньою мовою, а Польське Радіо, що має стільки українських абонентів, ніяк не може спромогтися на українські передачі.

Чи це не перебільшені претенсії? Річ прецінь не у формі, але в змісті. Важне, щоб Польське Радіо якнайбільше уваги присвячувало українському життю, нашим звичаям, літературі і т. д. А що ті передачі будуть виголошувані в польській мові! Боже мій! Поляки хотять ознайомитись із нашим життям, для цьогож і це роблять.

Мушу ствердити, що поведінка Польського Радія під тим оглядом цілком коректна.

На доказ наведу минулу неділю.

У вечірніх годинах мав у циклю „Мандруймо" виклад якийсь високовчений пан, Ян Белестів Літочинський на тему: „На Гуцульщині". Цікавий, науково обґрунтований і реґеляційний виклад, що починався таким клясичним реченням: „Карпати замешкує фоксівне племя, гуралі Східної Малопольщі, гуцулами звані.

Правда, як гарно сказане?

І говорив цей пан Ян із Львова це цікаві речі. Якто з усіх сторін світу збіглися на Гуцульщину „кримінальні злочинці", як завели „расу турецьких коників", як понадавали собі чужі, голозно румунські назвища. Та не тільки назвища взяли від румунів. Все інше також румунське. Стиль в будівництві, назви місцевостей, —одним словом „Романія маре" згідно з науковими тезами цього славного львівського етнольога повинна сягати щонайменше до Делятина. Яка шкода, що цього всього не зазнав в листопаді 1918 року ген. Залік, а то був би ніяк не віддав так добровільно Гуцульщини.

А як цей пан Ян зі Львова пригарно пізнав гуцульськ. звичаї, з якою пікантерією оповідав про „любисок", про гуцулів, що дякують за подарені панчоски словами „Многая літа" — (шкода, що не співають), що — слухаєш і не наслухаєшся.

Виклад був ілюстрований двома грамофоновими кружками.

Думаю, що коли якийсь „лапьо" слухав цієї високовчені слухубраці пана Яна зі Львова, то певне поставав собі: „Файно пес ніґи відкуває алт..."

Треба би арванжуватись. Хочби для самої куртуазії. Говорив потім про „гуралів Східної Малопольщі", повинен тепер українець виголосити ексльєґітний виклад на тему „гуралів Західної Малопольщі", що замешкують прекрасні Татри, за які тому 16 літ пом. проф. Бальцер мусів вводити гомеричні бої, бо мали бути передані Чехословаччині. Виклад може бути той сам, що його мав пан Ян, тільки треба би слово румун заступити словом словак, а „Многая літа" — „Сто лат нех жиє нам...!"

Гадаю, що Польське Радіо повинно на цей куртуазійний жест згодитися.

Не-Тиберій Горобець.

За псом бігла юрба людей, поліція і стрілина з револьверами, але не стріляли, щоб не зранити кого з прохожих. Щойно на пл. Марійській пса вбив вистрілом палицею 16-літній Володимир Заблоцький з Жерниськ пов. Городок. Секція виявила, що вбитий пес був скажений. Дотепер зголосилося до ратункової станції пять осіб, яких скажений пес покусав коло В. Театру. Влада взиває покусаних, щоб негайно зголосилися до фізикату при вул. Бурлярда. Там має зголоситися теж власник скаженого пса під відповідальністю закону.

— **Львівська хроніка.** Біля палестинського бюра при вул. Коперника якісь два ошукаці вимантили від Ківи Сігель із Заловець 100 зол. і 10 долярів. — З мешкання Казимира Сочки при вул. Томіцького викрали злодії ріжні річи вартости 8.220 зол.

ШАВНИЦЬКА ЮЗЕФІНА
усуває хрипку і флегму при грипі.

— **Фільмовий досвід із псами.** Париський психольоґічний інститут виступив з проектом уладити фільмові сеанси для псів, щоби знайти причинки до психольоґії цих звірят, їх почувень і т. п. Цю думку зреалізували в Льондоні. Пси поводилися спершу дуже спокійно, але згодом почали непокоїтись, аж врешті всі кинулись на екран і подерли його на шматки.

— **Шотляндський Ляндру повис на шибениці.** У шотляндському містечку Селькірк повис на шибениці у вівторок 18. лютого ц. р. 43-літній Гільберт Сандей, шотляндський Ляндру, який убив чотири жінки. Злочинець не хотів сповідатися кажучи, що „так піде до пекла". Перед смертю цілу ніч молився. При шибеницею заявив прокураторові: „Я вбив — як ви кажете — чотири а може навіть і більше жінок. Зрештою, що буду вам оповідати. Сушіть собі голову самі, може тоді пізнаєте мій вчинок".

Спорт.

ПІНГ ПОНГ У СТАНИСЛАВОВІ.

Мин. неділі відбулись пінґпонгові змагання між Ревером і репрезентацією Станиславова. В репрезентації грали Бурделюк з Прологу, який по гострій і завзятій боротьбі програв з Серафінім 23:21, 21:18. Змагання виграла Ревера 7:3.

Гаківка.

Відбулись тут перші змагання з гаківці Ревера — Гаковер, які закінчились заслуженою виграною Ревери 9:1.

Б. Л.

СПОРТ ЗА КОРДОНОМ.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА. З приводу непогоди не відбулися мечеві змагання за мистецтво між дружинами: Славія — Спарта. Змагання інших дружин відбувалися на дуже непридатних грищах. Вислди недільних змагань такі: Ніжод — Тепліцер Ф. К. 4:1 (1:1); С. К. Пільзен — Нім. Ф. Кл. Заац 11:1 (3:0); Жіженіце — Братислава 1:1 (1:0); Кладно — Вікторія Пільзен 1:0 (0:0) і Простейов — Кодін 7:1 (3:1).

АВСТРІЯ. Адмира — Рапід 6:5; Відень — Спортклюб 3:0; Ф. Ц. Відень — Вікер 1:1; Фавоританфорфер — Фаворітнер 5:2; ВАЦ — Лібертас 2:0; Австрія — Гакоаг 2:1.

МАДЯРЩИНА. Гунгарія — Цуґльо 3:2; Ференцварош — Теркевеш 8:1; Уйпешт — Атіля 4:0; Кішпешт — Сегед 2:1; Бочкай — Шальготарян 3:1; Будафок — Фебус 3:2; III. Округа — Будай 1:0.

Листування Редакції.

„Чорний Крук". У суботу 22. ц. м. будьте найпізніше до год. 6. вечір у Львові на місці, бо потрібна леґітимація.

Театри

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Сьогодня:

19. II. „Мачеха в Маєвсоюзу".
20. II. „Отаман Піщик".
21. II. „Лев з Абсинту".
23. II. „Гори говорять".

Великий Міський Театр.

Четвер, 20. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Ґінт" бонова вистава.
Пятниця 21. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Трафіка пані ґенералової".
Субота, 22. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Ґінт".
Неділя, 23. лютого год. 3.30 повод. „Пригода в Ґранд Готелю" в І. Кульчиць-ких.

Театр Різнородностей.

Субота, 22. II год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані ґенералової".

Кіно.

АПОЛЛО: „Карієра" з Мартою Еґерт.
АТЛЯНТИК: „Ц. К. вальс".
ВАНДА: „Смерть підслухує", „Створена для щастя".
ГОЛЛІВУД: „Кохай тільки мене".
КАСИНО: „Почалося від цілунку" (Джон Крефорд).
КОЛИСЕЙ: „Капітан Сорель і син", ревю „Усіх Колесю".
КОПЕРНИК: „Катерина" (Фр. Ґаль).
МАРІЄНЬКА: „Збігець із Яви".
МІРАЖ: „Шанхайська ніч", Ненонавець-телепат.
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.

ПАН: „Фаїн і Фаїн як індійські піхотинці", „Віденські ночі".
ПАКС: „Тунель".
ПАЛЯС: „Дівча з Будапешту".
РАЙ: „Дядюк на фронті" (Дикша).
СВІТ: „Пісня козака".
СТІНЕ Е: „Весільна ніч" (з Анною Стен) і ревю „Кохайтеся!"
ТЕЧА: „Пані та шофер" віденська комедія.
ТОН: „Зов диких".
УТІХА: „ 0.000 літ у Сінг-Сінг" і ревія.
ХИМЕРА: „Метрополітен" (з Льоренсом Тибетом).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марінська 5.)

Тироль.

Закордонне радіо.

Четвер, 20. лютого 1936.

Відень (506,8) 11.30 Комедія на світовій сцені, 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Казки для дітей 17.35 Сучасна музика, 18.40 Далекі краї (Московське посольство гр. Житм. Герберштайна), 20.45 „Пригода в Гренландії" сцени, 22.10 Година Єпе-Губан, **Берлін** (356,7) 20.10 Суїта радости, 21.00 Веселя лекція про зміни бути веселим, **Кельн** (455,9) 18.00 Музика, **Лейпціг** (382,2) 12.00 Концерт, 16.20 Музика на сопрані і флет, **Мінхен** (405,4) 10.15 нар. пісні, 13.15 Орхестра, 17.00 Концерт, **Будапешт** (549,5) 13.45 Анадія Лезе співає в супр. фортепіяну, 17.30 Хор, 18.50 Циг. капела, 22.20 Концерт орх., **Кошиці** (259,1) 18.40 **Для Закарпаття (Карпатські пралси; Українське попур.; Чверть години для закордону), Мор. Острава** (260,5) 12.35 Концерт, 17.30 Російська муз. лірика, **Мілянд** (368,6) 19.50 Орг. концерт, 20.20 Кантата двожка, 22.10 Фортепіян, **Париж** (1648) 18.00 Класична година: „Ліа Геодіс до Соа-мен" Кальдерона, 21.00 Мелодії, 21.45 Симф. концерт, **Прага** (470,2) 11.05 Джезова орхестра, 20.00 Смичк. квартет, 19.35 Нар. концерт, 20.25 „Фаєтон" трагедія в 2 діях От. Терц, 22.15 Сальон. концерт, **Братислава** (298,9) 19.35 „Аїда" оп. Верді, **Рим** (420,8) 15.40 „Аді баба" комед. Гональдо Ніеві, муз. Пієтра Мансетта, 21.25 Камер. муз.

Пятниця. 21. лютого 1936.

Відень (506,8) 10.20 Сцени із Шлєрового „Вільгельмтанцер" для дітей, 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Бетовен: Трио на два ооої і трубку, 16.00 Оп. попуп, 17.30 Концерт, 19.40 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 12.00 Музика, 20.30 Концерт, **Кельн** (455,9) 16.00 Весела програма, **Лейпціг** (382,2) 16.30 Танки 17-го століття, 18.00 Весел мельодії, **Мінхен** (405,4) 12.00 Орхестра, 13.15 Концерт, **Будапешт** (549,5) 12.00 Фортепіян, 13.00 Сальонова орхестра, 17.00 Циганська капела, 18.30 Арфа, 19.20 „Азра" опера Зідер-Сена. **Кошиці** (259,1) 12.35 Орхестра, 18.00 Для Закарпаття, 19.55 „Кінемо в 2000-ому році" кабарет. **Мілянд** (368,6) 17.00 Трансм. з Академії св. Сесілії, 21.00 Симф. концерт, **Париж** (1648) 18.30, 19.30 Симф. музика, 21.45 Концерт, **Прага** (470,2) 16.10 Військ. музика, 19.55 Комедії та дяльки — вес. веч-р. 21.00 Орхестра. **Рим** (420,8) 17.00 Концерт (арфа), 20.35 Оперетка.

Львівське радіо.

Четвер, 20. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авд. для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Родина інструмента, муз. поранок для молоді нар. шкіл, 13.00 Соната з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Оп. фрагменти з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Оперетокова музика, 16.00 Гутірочки Старого Доктора, авд. для дітей, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.45 Шлеські нар. пісні (міш. хор), 17.00 Про самоосвіту: Вплив пізнавання сусп. життя, 17.15 Бойки в вик. камер. орх., 17.50 Про книжку Ст. Цвайга „Еразм із Ротердаму", 18.00 Фортепіяновий рецеталь, 18.30 Перед туристичним зал. сезоном Сх. Галичини, 19.40 Туристичний інформатор, 19.45 Росіні: „Вільгельм Тель" із гр. пл., 19.00 Найновіша архітектура Львова, 19.20 Рекламований концерт, 19.35, 19.40 Спорт, вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Кві про кво — Рік 1925 радіоакаб. Юр. Тепи, 20.45 Вечірній дневник, 20.55 Протилетунськогазова оборона, 21.00 Театр Уяви: „Петро Плаксин" сантиментальна поема Юл. Тувіма. 21.35 Пісні о'кол. Олени Кілеєва, 22.00 Концерт симф. гедиальської музики, 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Пятниця, 21, лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авдиція для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Для ст. дітей: „Проценний обід" обр. Невідомого Герца, „Бойки" Лифоттева, Цісоньки. 13.20 Концерт камер. орхестри, 13.35 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Мусоргський: „Образні з виставки" з гр. пл., 16.00 Гутірки для хорих. 16.15 Концерт орх., 16.45 Зимова казка, — оповідання для дітей, 17.00 Відчит: Польські скарби, 17.15 Хвилина поезії: Поезії Святополка Карпінського, 17.20 Брамс: Квартет ґ-моль op. 25. 17.40 Спортовий поралник, 17.50 Спів. рецеталь Юр. Чапліцького з супр. форт., 18.20 Програмова скринька, 18.30 Суспільна хвилина, 18.35 Ґр'г: „Еротик" із гр. пл., 18.40 Фейл.: Містер Пікік має сто літ. 18.55 Реклам. концерт, 19.05 Спортові вістки. 19.10 Світовий комунікат, 19.15 Бюро студій розмовляє зі слухачами. 19.30 Симф. концерт, 21.50 Технічна скринька, 22.10 Марян Рудницький: Суїта танк'я і мельодій, (Шлемінська, Поплавський, Міхаловський, хор, орхестра), 22.40 Спортові вістки. 22.45 Танк. музика.

Радіокутик.

РАДІОФОНІЧНІ ЗІЗДИ.

У часі від 20. лютого до 6. березня ц. р. в Парижі відбудуться два радіофонічні зїзди.

Першим з них буде звичайний Зїзд Ради і Комісії Міжнародньої Радіофонічної Унії, присвячений обговоренню біжучих проблем цієї великої міжнародньої радієвої інституції, про цілі й завдання якої вже неодин раз писали.

Паризький Зїзд Унії займеться зокрема проблемами дальшої взаємної виміни міжнародніх програм, реформою статистики Унії, участю Унії в Міжнародній Паризькій Виставі в 1936 році та справами авторського права і граміфонового промислу в звязку із Брюссельською Конференцією, що торкалася ревізії Берлінської Конвенції авторського права.

Другим Зїздом буде Міжконтинентальна Конференція европейських радіофоній обєднаних у Міжнародній Радіофонічній Унії, з радіофоніями інших континентів, у першу чергу Північної Америки, потім Японії, Китаю, Австралії, Південно-Африканської Унії і ін. Ця конференція, скликана вперше матиме за завдання загальне й засоднче порозуміння радіофоній ріжних континентів у справах міжконтинентальної виміни програм та звязаними з цим технічними, правно-авторськими і правно-радієвими проблемами.

Треба сподіватися, що оскільки ця конференція допровадить до конкретного порозуміння, тоді зробить перший крок до створення Всесвітньої Радієвої Ліги Націй.

НАЙДОРОЖЧИЙ КАПЕЛЮХ У СВІТІ.

Одною з нешоденних сензацій Сполучених Держав була недавня ліцитація, на якій капелюх головного спікера філядельфійської радіостації був проданий за небувалу ціну 8.000 долярів. Цю незвичайну суму заплачувала спікеровська „біла панама" автографом, поміщеним на ній найвидатнішими особами в світі.

Найславніші постаті із світу дипльоматичного, мистецького й наукового, що виступали перед мікрофоном філядельфійської радіостації, клали на ній свої підписи і таким чином вона стала певного роду *музейним експонатом*.

Цей капелюх набув для своєї приватної збірки за 8.000 долярів один з американських мілїонерів.

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.22—5.23.

Нім. марка 1·45—1·55, **фр. франки** 34.90 35·10, **шв. франки** 172.50—173·25, **фунти стерлінги** 26·15—26·30, **австр. шілінги** 99·00—101.00, **чеські кор.** 19.50—20.00, **рум. леї** 26.00—28.00, **італ. ліри** 32.00—35.00.

Золото: Долари 9.02—9.06, **Рублі** 4.75—4.85, **Фр. франки** 34.50—35·0., **Корони** 36·40—37·00, **Дукати** 83.00—83.80; **1 грам золота** 5.93.

Срібло: Корони 0.25, **Рублі** 1.30, **Фльорени** 0.70; **1 гр. срібла** 7—9 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 19-го лютого ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуваннями	2.74·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·75	„
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. нець	3·30	„

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

„Маслосоюз" повідомляє, що від 19. II. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахоексарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг I. кл.	1·05	зол.
Курки товсті з острогами I. кл.	0.95	„
Півники, індички товсті I. кл.	1.05	„
Пантарки товсті I. кл.	1.15	„
Качки товщені I. кл.	1.05	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевших цінах.

Приймає нових доставців.

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Мадаполям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Мадаполям 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові коров	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.16
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдзл.	2.50
Попеліна на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Попелина шовкова „	1.60	Серветки	0.20
Перкаліна колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.28
Димка на підштанці	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	0.45
Простирала відпас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Всиг рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Всиг рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Веба червона 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА! З нагоди білих днів продаємо всілякі бавовняні товари 30% дешевше.
Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ОСВІТНІЙ ІНСТРУКТОР з 4-літньою практикою вправний організатор, добрий режисер і бесідник, попукує праці в культурно-освітній або господарській установі на провінції. Знає всю канцелярійну роботу і книговедення. Ласкаві оферти до „Діла" для „Організатора". 3-3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЮ інтелігентної, лагідної панни до трьох малих дітей і до помочі пані дому. Письма враз з умовами слати: Н. Рудкова, p. Skwarzawa k/Zloczowa. 1149 2-2

МЕШКАННЯ

ШУКАЮ уладженої кімнати з утриманням при інтелігентній родині у Львові (найкраще в середмісті) від 28. лютого ц. р. Ірина Стецик, Борислав, Вольського 39. 1555 1—2

КУПНО - ПРОДАЖА

ЦЕНТРАЛЯ ПАНЧІХ ПФАВ, Львів, Боїмів ч. 12 поручає найсильніші вироби найдешевше. 1003 15-20

ПОВЕРХОВА НОВА камяничка з 4 мешканнями, без такси, вільна 12 літ від податків, при трамваю, готівкою 18.000, банковий довг 12.000 зол.

ДВОПОВЕРХОВА камяниця, повнокомфортова, без такси, бічна Листопада, готівкою 30.000, довг 38.000.

ОДНОПОВЕРХОВА камяниця, комфортова, без такси, 13 літ вільна від податків, бічна Потоцького, готівкою 26.000, банк 10.000.

ДВОПОВЕРХОВА нова з 3 мешканнями, город, гарне положення, готівкою 15.000 і довг 15.000.

ПОВЕРХОВА камяниця з 2 мешканнями по 3 покої, комфортова, город без такси 28.000, готівка 20,000.

ПОЛОВИНА камяниці нової, комфортової, вільне 3-кімнатне мешкання, бічна Кадецької, ціна 19.000, готівка 15.000.

ДВОПОВЕРХОВА комфортова, нова, бічна Потоцького, 50.000 менше банковий довг 13.000. Комірне 5.600.

ДВОПОВЕРХОВА комфортова, нова, без такси, 250 сяжнів городу, готівка 25.000, банк 45.000 на 35 літ на 2 прц. Комірне 6.000.

ОДНОПОВЕРХОВА, нова, комфортова, без такси бічна Коперника, готівка 30.000 банк 10,000.

ПОВЛИНА великої камяниці передвоєнної вул. Академічна за 45.000.

ВІЛЛІ, ДОМИ, ПАРЦЕЛІ У ВЕЛИКОМУ ВИБОРІ продає „ТРАНСАКЦІЯ" Львів, Длугоша 1, тел. 117-94. 1142 3-3

КАСА Бертгаймівська мала, античне ліжко мягоневе. Склеп Розаньовича 9. 1153 1-3

РІЖНІ

СЯЙО! Негайно подай адресу. Тиждень не дістаю відповіді. — Соня. 1150 2-3

ОСТЕРІГАЮ перед купном 30 проц. уділу в копальні вугілля в Монротині від д-ра Михайла Войтовича у Львові, бо я набув в цесією від д-ра Івана Яворського у Львові і рівночасно вношу судову скаргу. Львів 18. II. 1936. **Рудольф Павлишин**, Коломия, вул. Скорупки 22. 1154

Подяка.

В безмежнім горю, яке зіслав на нас Всевишній, забираючи нам невадійно нашого Найдорожчого Татка, бл. п. о. **Андрія Гавришака**, пароха Устя Зеленого виявлено памяти нашого Татка тільки по шани, а нам сердечного співчуття, що слів не стає, щоб як слід подякувати.

Дякуємо Всеч. о. дек. Гарасевичеві, лат. о. дек. Ракшинському та всім Отцям за участь у похоронах, зокрема оо. Тинчинові, Приханові, Прилятковичеві, Дерлиці, Гілеві та Білинському за щирі й теплі слова, що зими вони попрощали нашого незабутнього Татка на вічну путь. Щиро теж дяка Учит. Зборові, Управі волосного і громадського уряду та всім парохіянам Устя й околиці за участь та поміч в уладженні похоронів. Дякуємо о. Ощипкові, пароховi Борщович і о. Лишинському, пароховi Мшанця, родинного села Покійного та всім парохіянам тих сіл за поминальні богослуження та сердечні вияви жалю і співчуття. Дякуємо Рідні, Другам і Знайомим, які щирим співчуттям старались розважити нас у тім безмежнім горю.

Інж. Ірина, м-р Клявдія Олесницька, Оксана, Марта — доньки, м-р Роман Олесницький, зять. 1151

ОГОЛОШЕННЯ.

ПІЯНІНА і ФОРТЕПІЯНИ

B. SOMMERFELD

Експорт до всіх частин світа (головно до Льондону)

Догідні умовини купна.

Новацький, Пілсудського 17

Купно і продажа спеціяльних інструменів 10/92 27-28

Важне для Управ Громад.

Значки для псів
Ковтки для худоби
Таблички на вози
достарчає

ФІРМА **Андрій Берлінський**

Львів, Шевченка 11. 1032 14-15

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають лікарський **„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ"**, який улекшує хорим плювати та усуває кашель. 13/III 18—36

За редакцію відповідає Олександер Костик Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 39 (14.287). Львів, пятниця 21. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих країв по 7·50 зол.

Телеф. Редакції 229-41.
„ Адміністрації 229-26.
У СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Виселили понад 50 політичних еміґрантів до Галичини.

Заходом провідників наших організацій у Празі та в Ужгороді і внаслідок інтервенції пп. А. Гальки та ін. у міністерстві внутрішніх справ у Празі чехословацька влада припинила виселювати наших політичних еміґрантів родом з Галичини. Наші організації переслали з цього приводу спеціяльний меморіял до чехословацького уряду та міродатних чинників і є надія, що цю справу вдасться полагодити корисно для нашої еміґрації. Всежтаки дотепер виселила чехословацька влада з Закарпаття коло 50 українців, політичних еміґрантів з Галичини, багатьох навіть з родинами.

Віденський журнал про брак українських авдицій у львівському радіо.

В найновішому числі віденського тижневика „Радіо-Вохе" (5) зустрічаємо довшу нотатку про польське радіо й українські домагання. Це відгомін промов у соймі і статей в українській пресі, зокрема в „Ділі", на цю тему. „Радіо-Вохе" кінчить ось-так: „В той спосіб (зн. нехтуючи українські домагання) підтримує польське радіо комуністичну пропаганду, бо кожний вкінці має право до радіопередач у рідній мові, особливо, коли платить за це гроші.

Лівий уряд в Еспанії.

АЗАНА ПРЕМІЄРОМ.

МАДРИД, 20. 2. ПАТ. Уряд Валаядареса уступив тому, що не чувся на силах удержати лад і не бачив за собою достаточної моральної підтримки мас. Президент Заморра найшовся у важкому положенню, тому що в обох політичних таборах є протиреспубликанські елементи (монархісти у правиці, комуністи у людовому фронті); врешті поручив місію творити новий уряд провідникові республиканської лівиці Азані. Азана дав 9 портфелів членам своєї партії, 3 — республиканській унії, 1 — фахівцеві. Ще до цього часу годі точно обчислити скількість мандатів, що припали парляментарній більшості.

Людовий фронт зорганізував у Валенсії велику маніфестацію на честь нового уряду; похід представляв похорон провідників правиці.

АМНЕСТІЯ.

МАДРИД, 20. 2. ПАТ. Генеральний прокуратор наказав негайно випустити на волю всіх увязнених під замітом політичних проступків.

БУНТИ ВЯЗНІВ.

МАДРИД, 20. 2. ПАТ. При здавлюванні бунту у Сантандер убили 3 особи, чимало ранили. Без ужиття зброї присмирили бунт у вязниці в Більбао, де вязні підпалили стільці та причі і побили пожежних сторожів. — На зазив робітничих партій перервали страйк у Сарагоссі; у місті панує супокій.

Протижидівський характер параґвайської революції.

ПОЛКОВНИК ФРАНКО — ПРЕЗИДЕНТОМ.

АСУНСІОН, 20. 2. ПАТ. Полк. Франко приїхав літаком; населення повитало його овацийно. Негайно відбув він нараду з провідником повстанців полк. Смітом, після чого обняв становище тимчасового президента держави та голови провізоричного уряду. — Ще до його приїзду революційна юнта оголосила маніфест, зложений з 36 точок. Як причину повстання подають у ньому становище давнього уряду до чужинців, зокрема до жидів. Коли нарід — мовляв — боровся на болівійському фронті, жиди кинулись експльоатувати країну, висисати з неї соки лихвою та паскарством. Уряд був знаряддям у їхніх руках і не рахувався з інтересами народу, війська та студіюючої молоді. — Революційна юнта завізвала купців, промисловців та урядовців почати працю. Товариство колишніх вояків берегтиме ладу.

Висліди морської розбройної конференції.

ЛЬОНДОН, 20. 2. ПАТ. На морській розбройній конференції дійшло до порозуміння у всіх спірних технічних питаннях, — нічого не перешкоджує підписати договір. Злучені Держави, Англія, Франція та Італія устійнили максимальний тонаж і калібер гармат для кружляків, контрторпедовців та підводних суден. Нерозвязане залишиться лише питання панцирників та участь Німеччини.

ТИМЧАСОМ ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ...

ВАШИНГТОН, 20. 2. ПАТ. Предсідник морської комісії парляменту пояснив учора 10-літній плян розбудови маринарки, що обнимає 54 нових морських одиниць, поємности 22.000 тон. коштом 175,000.000 долярів. М. ін. передбачують будову 4 летунських маток, шпитального корабля, 15 закладачів мін та багатьох канонірок і гольовників.

Британська фльота приготована на летунські атаки.

ЛЬОНДОН, 20. 2. ПАТ. У відповідь на інтерпеляцію в палаті громад заявив парляментарний секретар адміраліції льорд Стенлі, що британські кораблі, які находяться під цю пору в Олександрії, Гайфі та Адені, мають змогу боронитися проти летунських атак.

ЩОБ ЗАПОБІГТИ САБОТАЖАМ.

ЛЬОНДОН, 20. 2. ПАТ. У тій самій дискусії згадав льорд Стенлі про зарядження у всіх морських базах з метою забезпечитися перед можливими дальшими саботажами.

Венізельос уступає.

АТЕНИ, 20. 2. ПАТ. Венізельос заявив у листі до одного зі своїх приятелів, що уступає з політичного життя, бо в останніх виборах переконався, що половина населення Греції є против нього.

СТРАЙК У ГРЕЦІЇ ПОШИРЮЄТЬСЯ.

АТЕНИ, 20. 2. ПАТ. Страйк шоферів таксівок та автобусів перекинувся і на трамваєвих робітників.

„ҐМІНД"

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків трівожні звору шення. Хто хоче знати, що воно значить нехай почитає книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ҐМІНД"

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол., з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10.

СКАСУВАТИ ЗАКОН СТ. ҐРАБСЬКОГО!

З приводу акції Української Парляментарної Репрезентації в справі новелізації шкільного утраквізаційного закону.

Львів, 20. лютого 1936.

Українська Парляментарна Репрезентація вголошує у сеймі законопроект про зміну закону Ст. Ґрабського про утраквізм. Історія того закону, фальшива його основа та сутній зміст і жахливі наслідки — всім нам відомі. Досить пригадати, що аргументовано той закон мотивами... лібералізму та переведено його під гаслом „співжиття" на площині „рівний з рівним". На той гачок дав себе зняти й Ст. Тугут, який повлав свій підпис під законом, що його потім соромився. Бо і в чого соромитись: благородну ідею взаємної осциляції сусідських культур, ідею виховання дітвори у пошані не тільки для рідної, але й сусідської культури, ту ідею використано для механічного знищення поверх 2000 українських народніх шкіл, для польонізації майже всього народнього шкільництва.

Інтенцією проф. Ст. Ґрабського, як тодішнього міністра освіти, було те, щоб українська дітвора пізнала у школі виключно тільки польську культуру, щоб виховати її у польському дусі та вирвати вкінці впливу української атмосфери рідної хати, рідного оточення, рідної культури. „Ліберальний" закон про утраквізм у шкільній освіті став засобом найскравішої національної асиміляції. Наприкінці, у найкращому разі тільки доривочно українська дітвора могла знайомитись з фрагментами рідної культури, при чому завданням школи лишалось витворити у дітвори враження, що польська культура вища від української. Така була ціль і тайний зміст того закону.

Проф. Ст. Ґрабський хвалився краю, що вірить у велику асиміляційну силу польської культури. Але не була ця віра занадто велика, коли він вдавав уникає свідомої реалізації цих обох культур — польської та української, — виганяючи цю останню зі шкільництва на українських теренах та відмовляючи їй просто права громадянства. Очевидно, асиміляційну акцію школи повинні були продовжувати поза школою всі урядові та громадянські чинники на всіх ділянках життя, щоб витворити тягу до „панської" культури й відворот від „мужицької". Не сідлає найменшому сумніву, що в основі закону Ст. Ґрабського лежить віра в те, що вдасться ополонізувати українські селянські й робітничі маси, як це вдалося колись з українською шляхтою: не даремо п. Ст. Ґрабський хвалився, що за 25 літ не буде в Галичині українців!

Очевидно, проф. Ст. Ґрабський добре розумів, що така акція, яка йде цілковито врозріз із тим, що діється на національному відтинку у цілому світі, вимагає замаскування цілого польського громадянства разом із цілим державним апаратом, бо лише тоді можна б рахувати на більший чи менший успіх, хоч і проблематичний

Звідси бере початок друга риса закону проф. Грабського, — та, що цей закон викликує постійну боротьбу між усім польським та українським громадянством і що ту боротьбу викидує не то проблема освіти, а сам державний закон і сама державна школа. Ця боротьба не є ніякою культурною ревіталізацією або навіть боротьбою за школу, рівно для кожної сторони. Але закон Грабського в ніякому разі не може стати хоч би мінімальною перешкодою для того, щоб для польської дітвори осталася чисто польська школа, як це арешто бачимо в дійсності. Закон Грабського ставить перед польським громадянством одиноку ціль: *не допустити, щоб нетубудь могла повстати школа з українською мовою для української дітвори.* І тому закон каже: хай буде у школі хоч 1% більшості української дітвори, досить, щоб навіть 20 нікому невідомих підписів під декларацією за польською школою — і школа стає формально утраквістичною, фактично польською.

Щоб ще більше заохотити польське громадянство до боротьби проти української школи, закон надзвичайно облекшує йому те завдання — двома способами: 1) закон установляє для польської сторони речинець для внесення декларацій значно пізніший під тою, коли мають внести декларації українці; цим він дає змогу польській стороні відразу зорієнтуватись, де треба піти за ціни з українцями. 2) Ще важніша друга постанова закону, яка вимагає, щоб підписи українських батьків на деклараціях за українською мовою були офіціяльно посвідчені, тоді, коли підписи на польською школою такого ствердження не потребують. Що більше: цих підписів за польською школою ніколи не можна перевіряти, бо має назавжди залишатися урядовою тайною. (!) скільки та чиї підписи фігурують на деклараціях за польською школою. У цей спосіб на поміч польському громадянству в його боротьбі проти української школи для української дітвори приходить не тільки уряд, але й „урядова тайна"! Цього нема ніде, у ніякій іншій ділянці, нема теж аналогій у цілому світі! І це тим безмірно болючіше, що такий нечуваво винятковий принцип вимірений проти найслушнішого права нації — на школу у рідній мові. Дволичність і ворожість закону проф. Ст. Грабського у тому, що справа здобуття української школи переноситься в площину боротьби, і рівночасно створюються такі умовини для українців у цій боротьбі, що вона для них стає майже неможливою і зовсім безнадійна. Не менш страшне те, що ніде ніякий закон не ставить владу у таку надзвичайно фальшиву, явно сторонничу позицію супроти одної пятої частини всього населення держави, як саме це робить закон Грабського.

Ще коли ухвалювали закон Ст. Грабського, тому 12 літ, сенатор Крайгановський із жахом відмітив сам факт боротьби за українську школу між польським та українським громадянством. Пізніше міністер освіти Червінський подбав про те, щоб усунути цей мент боротьби за українську школу, в яку ендеція втягнула все польське та українське громадянство. Але зробив це в той спосіб, що взагалі для українського громадянства стала неможлива будь-яка легальна акція за здобуття рідної школи. Навіть вносити просьби за рідною школою не можуть українці, бо новеля міністра Червінського постановляє, що декларацію за рідною школою можна вносити лише що 7 літ. Знову винятковий принцип, що ніде на світі не має собі подібного.

Закон Ст. Грабського про т. зв. утраквізм у шкільництві треба скасувати, бо цього однаково вимагає і польська державна рація і український національний інтерес. Це слід підчеркнути саме тепер, коли на політичному відтинку видно далекосяжні спроби довести до якоїсь нормалізації польсько-українських відносин. Чеське закон Грабського є найбільшою колодою на дорозі до цього порозуміння! Можна сподіватись, що тепер і урядові чинники не будуть боронити найгіршого залишку передтравневих часів у меншиновому законодавстві. Але не можна знайти кращої характеристики закону Ст. Грабського від тієї, що міститься у словах п. М. Косцялковського про негативний націоналізм. Премієр сказав учора в сеймі: „Здоровий патріотизм, що черпає свою силу зі свідомости власних національних цінностей, але не є сформований проти культурних цінностей інших народів, ми протиставляємо негативному націоналізмові, себто шовінізмові, якого мотором діяльности є ненависть, постійна тенденція до боротьби з кимсь чи чимсь, часто без свідомости реальної цілі галасливо проповідуваних гасел". Саме цей негативний націоналізм найгіршого роду лежить у підставах того закону Ст. Грабського, що знищив нам усе шкільництво, що штовхнув два народи у безупинну боротьбу за примітивні культурно-освітні права, що вніс у шкільну політику держави елемент скрайньої нетолеранції, що прославив український нарід камінем кривди, якої ніякий нарід стерпіти не може.

Протиукраїнські виступи
чехо-словацької соц.-дем. робітничої партії на Підкарпатті.

У чехо-словацькій соц.-дем. робітничій партії вже давно йшла внутрішня боротьба довкола української справи. Центральний провід партії у Празі старався всіми засобами замовчати всі факти цієї боротьби; краєвий — не тільки їх замовчував, але цілком легковажив собі інтереси української опозиції. Все це довело на Підкарпатті до напруженої боротьби між членами чеської та української національности за польські мандати (до парляменту та краєвого заступництва) та за вплив у партії. Чехи відважились усунути з чільних місць, а то й цілком, українських кандидатів, а їх місця повставати самим, дарма, що більшість членів чсл. соц.-дем. партії на Підкарпатті складали українці, які очевидно не могли погодитись з таким антидемократичним підходом. Одже дійсні причини цієї боротьби, як каже опозиція, були такі:

1) Непристосування програми партії до підкарпатських обставин: Підкарпаття потребує спеціяльної, окремішної партійної програми і способів полагодження своїх труднощів. Спроби зробити ці зміни відочого не довели. 2) Методою праці чеських соц.-демократів їх українські товариші в переважаючій частині були невдоволені тому, що їх метою було не зганяти маси до голосування, але служити в міру сил своїх працюючим того народу, вертучи їх до соціяльно-господарського й культурно-національного визволення. 3) Українців сполобила метода *диктатури* секретаріяту партії в Ужгороді, яку впровадив самовільно А. Кекус, якому влада вдарила в голову, та котрий просто по натурі своїй є людиною антидемократичною й нетерпимою. 4) Відповідальні чинники партії в Празі не завдавали собі труду за останніх кілька літ прилягнутись тому, що діялось на Підкарпатті. 5) Боротьба за виборчі кандидатури мала багато гострих моментів. По виборах виявилося, що секретаріят партії в Ужгороді розпочав акцію проти поодиноких товаришів-українців безпосередньо, а проти всіх діяльних українських діячів — посередньо. 6) Тому деякі члени самі виступили з партії, бо секретаріят викидав безпідставно делегації (зі села Страбичева, Івано-Франківщ. і ін.). 7) Цілком безпідставно розвязано 92 партійні організації на Підкарпатті, здебільшу українські щодо національности; про це розвязання не були повідомлені всі окружні виконавчі комітети партії; не були подані до відома і списки розвязаних організацій. Краєвий секретаріят розвязав ці організації з явною метою ослабити наше представництво на заг. зборах. 8) Рішучу боротьбу секретаріят вів проти Ф. Ревая, б. краєвого посла, місце якого зайняв сам А. Кекус, чех, — секретар партії в Ужгороді, всупереч достатньої значної більшости голосів (14 за Ревая, а 4 проти, 1 невтральний), які усіпняли кандидатуру Ф. Ревая. 9) Секретаріят цілком безпідставно почав викидати видатніших членів, мовляв, за „порушення дисципліни" то „націоналістичні ухили" (точнісенько так як це робить Постишев (!)

Зокрема опозиція стверджує в політиці апарату партії такі факти:

1) Ворожe відношення до кооперації розбудованої українськими товаришами у межах чеського союзу та шкодження їй невідповідними інформаціями у Празі.

2) Занедбання українських тілооборонних товариств „Січ".

3) Цілковите занедбання видавничої діяльности та слабий розвиток освітньої праці, на яку не йшли ніякі гроші.

4) У політичних організаціях партій апарат вносив не людей злібних, лише осіб слухняних та відданих, при чому українська працююча інтелігенція не користувалась ніколи довірям апарату партії.

5) У краєвім виконавчім комітеті ширилась мережа сплетень, на підставі яких полагоджувано поважні справи.

6) Члени краєвого виконавчого комітету українці були часто майоризовані штучним добором представників партії.

7) У національній політиці партія займала двозначне становище, проклямуючи при потребі одно, а роблячи інше. Постійні погрози на адресу українців, що „буде вже раз кінець українофільству"; підозрівання українських товаришів у фашизмі при кожній нагоді, — це поторійні факти.

8) Ворожий підхід до української інтелігенції, котру апарат партії часто старається дискредитувати в очах ширших мас.

9) Незадовольняючий стан „Вперед" і

10) Необєктивне висування часто чеських товаришів, замість тутешніх, українських як нпр. делегування А. Кекуса на місце краєвого посла т. Ф. Ревая.

Все це дійсні причини, які скоро чи пізно, а мусіли довести до розколу чсл. соц. дем. робітничої партії, яка справді в українській справі не зайняла ясно означеного становища, бо для ока ніби-то оставала по боці українців, але в дійсності вела протиукраїнську розкладову роботу.

Найкращим доказом цього є згадане розвязання аж 92 організацій з перевагою української більшости членів без поважних причин з явною метою ослабити саме українську силу в партії. Те саме можемо сказати і про вимогу зречення від головування в „Учительській Громаді", яку центральний провід чсл. соц. дем. роб партії у Празі поставив новообраному послові Ю. Ревяеві, хоч абсолютна більшість членів „Учит. Громади" стояла на соц. дем. ідеольогічних позиціях. У цих двох актах чсл. соц. дем. роб. партія явно задеклярувала свою ворожість до українства, бо тим самим причинилася до осмаблення української сили, дарма, що зосереджений у своїх власних рядах. І не диво, що українські соціял-демократи так у самій партії, як у професійній учительській організації та „Учит. Громаді", обурені такою поведінкою краєвого та центрального проводу, мусіли поставити питання про оснування своєї окремої соціялістичної партії. Знаючи добре відносини, можемо з певністю твердити, що для чесько-словацької соц. дем. роб. партії на Підкарпатті настав період повного занепаду, до якого вона дійшла, наслідуючи політику всіх інших чсл. партій.

Л. Вітровський.

З польської преси.

Проти субвенцій на „монополістичні" молочарні.

Ендецький щоденник „Львовскі Дзєнік Народови" зреферував статті „Діла" про те, що старости з повітовими виділами, управи волостей, кулка рольніче, римо-католицькі парохіяльні уряди, оо. Салезіяни та всякі польські товариства розвели широку акцію між нашим селянством у Галичині за основуванням нових монополістичних молочарень і більше дуже, що Маслосоюз сильно ставив на ноги та здобув собі вже добру марку й на кордоном, висилаючи туди масло першої якости. Далі ендецький щоденник стверджує, що „Малопольскі Зєнонзек Млечарскі" у Галичині не вміє дорівняти в праці та енергії Маслосоюзові. Біда, що розвиткові молочарської продукції поляків у Галичині стоять на перешкоді, мовляв, теж ніби, які змонополізували у своїх руках майже всецілу торговлю дерським молоком і маслом. Тому „Л. Дзєнік Народови" дуже тішиться, що поляки в Галичині роблять заходи у справі організації польської молочарської продукції. Застерігається лише проти того, щоб цю акцію вели старости і щоб призначували субвенції. Дане домагається кредиту для нових молочарень, без якого не можна починати господарської праці. Вкінці накликує поляків у Галичині до взаємної корисної та ідейної праці, бо лише тоді вони „зможуть не тільки дорівняти українцям, але навіть їх перевищити".

Розумна в засаді рада для поляків, але чи послухають її ті, які хочуть ущасливити українське населення в Галичині новими „монополістичними" молочарнями?

Католицький „Малы Дзєнік" теж не може спокійно спати, бо редакторам його вважається на кожному кроці „українська небезпека" в Галичині. Тому згідно зі своєю „католицькою" ідеольогією підбехтує польську суспільність проти українців, щоб не допустити в Галичині до ніякої нормалізації відносин. У статейці „Збудімся з летаргу!" авонімний автор страшить поляків якоюсь новою українською небезпекою. Щож таке сталося? Католицький „Малы Дзєнік" кричить під небеса тому, що десь почув, що „українці думають про заснування фільмової студії у Львові". Чиж це не диковина, що з такої дрібної справи стільки шуму робить католицька газета?

Ліський повіт новим нафтовим басейном.

Нас повідомляють:

Місцевости: Лімна, Хащів, Лопушанка, Лехнева, Михновець, Липя, Бистре, Чорна, Боберка, і Журавни досліджені і признані, як багаті в нафтові джерела. В Липю вже будують другу вежу. В першій вежі добувають денно 3 вагони ропи з великим відсотком бензини. Державні підприємства: „Польмін" і „Польонія" вже законтрактували майже всі поля в Липю. Сусідні села Михновець і Бистре контрактують поля з нашими людьми. Лопушанка та Лехнева ждуть на своїх людей, але не знати, чи їх діждуться. Чужинці вживають усіх заходів, щоб захопити нафтові поля.

Всі наші кредитові установи повинні якнайшвидше зацікавитися цими селами, бо їх нафтові терени кожної хвилини можуть перейти в чужі руки.

За землю для голодного
українського селянина.

В середу 19. лютого ц. р. цілий день радив сойм над буджетом міністерства хліборобства і земельних реформ. Буджет реферував пос. Камінський, опісля промовляв міністер хліборобства Повітовський. Оба боронили господарки в державних лісах. Мін. Повітовський заявив, що бере повну відповідальність не тільки за господарку в державних лісах, але за цілий свій ресорт. Зате пос. Козицький піддержував свої закиди про „свинства і злодійства" в господарці державних лісів повикуючись на критичні уваги Найвищої Контр. Палати у справі господарки в державних лісах. Гостро критикував теж політику міністерства за лісові справи пос. Гуттен-Чапський. Від Української Праляментарної Репрезентації промовляв пос. *Гринь Тершаковець*. Звертав увагу, що українське селянство не має державних хліборобських шкіл. Домагався здійснення засади про рівні права для українського населення. Лише справедливе відношення до українського селянства, яке відчуває великий голод на землю, уможливить нормалізацію польсько-українських взаємин. Промовець обговорив теж діяльність львівської хліборобської палати, яка виходить поза межі своєї компетенції та встряває до діяльности територіяльної самоуправи.

Перша історія „Просвіти".

Перед нами книжка С. Перського: Популярна історія Товариства „Просвіта" у Львові. З ілюстраціями. Львів 1932. Накладом Т-ва „Просвіта". — Сторін 268. 8°.

Хоч книжка написана 1932. року, але справді появилася друком у червні 1935. р. Книжка ця досі не звернула на себе більшої уваги. Може дехто гадає, що це свого роду звіт, чи хроніка з усякими цифрами, іменами, датами. Насправді книжка С. Перського нічого спільного з цим не має; вона дуже цікава і відзначається легким стилем і доброю, зразковою мовою.

Це не історія виключно „Просвіти" сама для себе, тільки історія освітнього руху в галицькій волості від 1772. р. аж до 1932. р., а щойно на цьому тлі накреслено історію „Просвіти", що її звичайно називають у нас „матірю всіх українських товариств", бо вони справді або безпосередньо вийшли з „Просвіти", або заснували їх наші найвизначніші громадяни, виділові й працівники „Просвіти". Книжку С. Перського можна поставити побіч твору д-ра Костя Левицького „Історія української політичної думки" і Ю. Охримовича „Історія української національної думки".

Авторове завдання було нелегке. Бо хоч досі вийшли 3 короткі огляди розвитку „Просвіти", а саме І. Белея з приводу 25-ліття, М. Лозинського з нагоди 40-ліття й короткий огляд С. Шаха з приводу 50-ліття в календарі „Просвіти", але це були невеличкі речі й не обхоплювали цілої історії „Просвіти", а мета їх була більш пропаґандивна. Тому теж автор більш опирався на джерельних матеріялах, на протоколах, записках, листах, часописах і журналах і скрізь досліджував і перевірював усякі вістки й дані, щоб дійти до якихсь висновків. Замісць хронольоґічної методи, покористувався систематичною, подаючи історію „Просвіти" в порядку окремих ділянок і таким чином праця його прогляднішa, читачеві легко знайти ділянку, що її він собі бажає. Хронольоґічний перегляд розвою Т-ва маємо в VII. розділі, де подана діяльність у порядку періодів головства всіх дотеперішніх 10 голов „Просвіти" (стр. 30—114). Це рівночасно й один із найцікавіших розділів цілої книжки подібно, як і IX. про видавничу діяльність Т-ва (119—136). XIII. про маєно й фундації та XIV. про бібліотеку й архів „Просвіти". Крім цього у вступі представив автор невідрадне положення нашого народу перед основуванням „Просвіти", що є першою твердинею і кузнею національно-культурної праці тодішніх піонірів нашого відродження т. зв. народовців, що мусіли боротися в першу чергу зі своїми такими людьми, а саме москвофілами. Автор барвисто й добре змальовує поодинокі ступні муравлиної праці тодішніх громадян, а також ідейної молоді, підкреслюючи ступневий розріст усіх ділянок і аґенд Т-ва, що з них згодом витворювалися окремі т-ва й установи, як Наукове Т-во ім. Шевченка, У. П. Т. (стр. 49, 98), Сільський Господар, Центросоюз, РСУК та інші, бо „Просвіта" довге керувала цілим нашим громадянським і культурним життям, бо історія „Просвіти" — це історія цілого нашого національно-громадянського, а головним чином національно-культурного руху (стр. 41, 46), це своєрідне „міністерство просвіти", або, як казали у Львові, „український маґістрат" (стр. 78). Перед нами виступають неначе живі постаті таких ідейних і відданих освітній справі діячів, як А. Вахнянина, Волод. Федоровича, Ом. Партицького, Омеляна Огоновського, Ю. Романчука, К. Левицького, І. Кивелюка і вкінці теперішнього голови д-ра І. Брика, що він молодим студентом працював у „Просвіті". Поза цим маємо в книжці цікавий для освітніх діячів X. розділ про просвітно-організаційну й XI. про економічну діяльність, далі про музей і канцелярію, а вкінці історію „Просвіти" за кордоном.

Книжка написана з великою обєктивністю й пієтизмом до „Просвіти", а в ній сміливо захоплений й ідейного освітника, відданого заскрізь високій і величній справі ширення освіти.

Великою прикрасою „Історії Просвіти" є ілюстрації (усіх 147), головно знімки наших діячів-освітників, між ними 69 почесних членів, при чому деякі фотографії видобуто з великим трудом із домашніх архівів і тут вони вперше появляються. Видана книжка дуже гарно, без похибок, з докладним покажчиком прізвищ та імен осіб.

Д-р Евген Гринак.

С. СЕВЕРИНА ЧСВВ. 2

МІЖ ЗЕМЛЯКАМИ ЗА ОКЕАНОМ.

Перші знайомі в Америці. — В редакції „Свободи" та в Єпископа. — Відозва у справі вистави вишивок

Семого дня простягав до нас рамена Ню Йорк. Мене цікавило одно: хто перший подасть руку на чужині? Серед натовпу людей я не бачила одної черниці, та я і тим не журилася, бо прочувала, що всеж знайдуться добрі люди. І найшлися. Це був о. совітник Володимир Лотович з дружиною. Зараз заявили, що заберуть мене до себе. Після всяких формальностей від'їзджаємо автом і за чверть години я вже на приходстві. Не можу вірити, що це не сон. Мене пригорнули чужі люди. Та не тільки я, але й три куфри з вишивками найшли там приміщення. Хто був на чужині, той знає, що значить перша стрічка з добрими, щирими й культурними людьми. Перший раз у житті після двацятишестьлітнього побуту в монастирі я найшлася в чужій хаті, ще й до того в ширшому товаристві. А що буде дальше? — питала себе. Може за пару днів проявлять невдоволення і треба буде кудись тинятися, хоч не здавала собі справи — куди.

Полудне. Обідаємо до обіду. Розглядалася я дискретно. Всюди взірцевий лад, пані дому гарна, струнка, елегантно одягнена. Мабуть відчула мою журу, бо відразу заявила, що мені нема чим журитися, доки буду в Америці — їх дім ждатиме мої гостини. Мені тиснуться сльози до очей, але опановую себе, годі мінжитися. Ще й тепер, хоч ділиться нас такі великі простори, мені причувається кожне добре слово господарів дому і їх людяности я ніколи не забуду.

Хоч у голові шуміло ще з дороги, але першого дня була я в редакції „Свободи". Редакційний будинок гарний, просторий, зверху герб України. Трохи побоювалася переступити поріг, бо не знала, як поставиться до мене — василіянки — головний редактор д-р Мишуга. В краю запевнювали мене, що д-р Мишуга великий джентельмен, чоловік з европейською культурою, — та всеж я була досить несміла.

Входжу до редакції. При бюрку стоїть високий, щуплий мужчина, такий самий, як мені його описували. Ввічливий, елегантний, що вміє погодити европейську культуру з американським демократизмом. Знайомлюся. Говорю коротко про ціль мого приїзду і вручаю альбом. Глядить зі здивуванням. Довідуюся, що це перший дарунок зі старого краю за час його побуту в Америці. Розглядаюся по кімнаті. Чисто, ясна, простора, під стіною шафи з книжками, очевидно українськими й англійськими, бюрко заложене журналами й часописами. На лиці д-ра Мишуги поклала тавро тяжка умова праця, але свого перетомлення і браку часу не дав мені ні жестом, ні словом відчути. Говоримо про край. Орієнтується надзвичайно добре. В його товаристві оглянула я розклад будинку й познайомилася з усіми урядничками й урядниками: жінки працюють нарівні з мужчинами. Всі цікавляться краєм: і ті, що виемігрували, і ті, що його не бачили, а всі бажають поїхати туди. Мені стало лекше на душі. Тепло в рідні о. Лотовича, ввічлива поведінка д-ра Мишуги переконали мене, що не загину на чужині.

Перший вечір за океаном. Не можу його забути. Сидимо втрійку у їдальні: о. совітник Лотович, його дружина пані Софія і я. В хаті ясно, тепло, а надворі тріскучий мороз. Говоримо про Поділля. Переходимо одно село за одним, згадуємо живих і мертвих, а всі вони нам близькі, всі дорогі. Що сталося з д-ром Р., з о. С. і т. д.? — питається о. Лотович. Багато з них не живе, але всі були ідейні робітники, ніхто не змарнував своїх сил, а ті, що живуть, не заломилися, працюють дальше серед важких обставин, ніхто з наших знайомих не сидить із заложеними руками. Перескакуємо з одної теми на другу, час летить, глядимо на годинник, доходить друга. Мені призначено вигідну кімнатку, трохи подібну до моєї келії у Львові. Там я розгадувачася і могла мою виспонувати весь час аж до виїзду з Америки. Хоч була перетомлена далекою дорогою, хоч була пізна ніч, я не зажмурила ока. Вуличний гамір і туга за своїми розбурхали нерви. Тепер я могла сміло повторити за поетом:

Моє серце не тут, моя дума не тут!
Вони ген на Поділлі за Збручем:
дума лине орлом, серце рветься притьмом
на лани сном сповиті могучим.
Доки щастя твоє, рідний краю, є сном,
моє серце і дума над Збручем.

Діждалася білого дня. Дивлюся на ка календар. Завтра Йордан. Треба бути у Преосвященного Богачевського; цікаво, яке духовна влада займе становище до вистав народнього мистецтва. Тому, що не люблю довго застановлюватися, скоро рішилася поїхати до Філядельфії.

Ексцеленція Богачевський знав про мій приїзд з часописів, не треба було довго розводитися, розмова зійшла на народне мистецтво. Тут приймили мене сердечно і незабаром появилася відозва до духовенства такого змісту:

„Єпископський Ординаріят повідомляє Впр. і Всеч. Отців, що с. Северина ЧСВВ приїхала до Злучених Держав з метою заінтересувати американський загал українськими вишивками, а тим також розбудити між нами заінтересування українським народнім мистецтвом взагалі. З огляду на те, що ця справа має широке й далекосяжне значіння, просимо отсим Впр. і Всеч. Отців стати згаданій сестрі до помочі по своїй спроможности".

Кращої реклями між американським духовенством я не могла собі уявити. Мій приїзд і мої заміри поручили Ексцеленція Богачевський у відозві, д-р Мишуга у „Свободі", а редактор Лотоцький в „Америці"; все складалося якнайкраще.

По повороті з Філядельфії відвідала я отця Понятишина, пароха в Ню Йорку та його заступника о. Тарновського. Вони були раді мойому приїздові, по змозі помагати мені ніхто з них не відмовився. (Далі буде)

ПОВІСТЕВА БІБЛІОТЕКА „ДІЛА“.

Оцим оголошуємо передплату на 12 томів повістевої бібліотеки „Діла“, яку починаємо вже друкувати. Тому, що деякі читачі не дістали окремих листків із програмою цієї бібліотеки, повторяємо поклик кількома словами на цьому місці. Знаємо, що багато читачів ставиться до такої бібліотеки прихильно і стане передплатниками із власної потреби. Тому звертаємось до них із проханням не легковажити собі такої простої формальности, як повідомлення про це адміністрації „Діла“ листівкою. Від скількости зголошених передплатників залежить висота накладу друкованої книжки.

Сам уже проспект нашої бібліотеки викликав невдоволення і злобну полеміку в одному пресовому органі, який віддална зрозумів свою місію так, що опльовує всі дійсно культурні прояви нашого життя. Іменам редактора і критика того органу протиставляємо імена відомих наших авторів та европейських письменників, а їх повній низької злоби писанині — літературні твори, які кажуть самі за себе.

Перші два томи, один оригінальний, другий перекладний, уже друкуються.

На цей рік приготовляємо таку першу серію творів:

Наші автори:

1. Улас САМЧУК: „Віднайдений рай“, новелі.
2. Софія ЯБЛОНСЬКА: „З країни опію та рижу“.
3. Ірина ВІЛЬДЕ: „Бе восьма“, повість.
4. Василь МАСЮТИН: „Два з одного“, повість.
5. Михайло РУДНИЦЬКИЙ: „Ніколи не кажи ніколи“, повість.

На 6-ий том намічені два-три твори, але покищо залишаємо вільне місце для кращого оригінального твору, який згодом виберемо.

Переклади:

1. Барбей д' ОРЕВІЛ: „Чортиці“.
2. БАЛЬЗАК: „Чародійна шкіра“, повість.
3. Кнут ГАМСУН: „Під осінніми зорями“, пов.
4. Есо ді КЕЙРОЗ: „Родина Маїв“, повість.
5. В. СОМЕРСЕТ-МОГЕМ: „Сновида“, повість.

Останній перекладний том теж залишаємо покищо до свобідного вибору.

Перекладачі цих творів: **Петро Карманський, Степан Левинський, Михайло Рудницький, Василь Сімович і Василь Софронів.**

З Ліщинських ОЛЕНА КОСЕВИЧ-ГОМЗИНОВА

померла дня 19. лютого 1936.

Похорони відбудуться 22. лютого в год. 3-ій поп. з каплиці Анатомії (Пекарська ч. 52) на Личаківський цвинтар.

Родина

ЩО ЧУВАТИ В СССР.

НЕМА ПРЕДМЕТІВ МАСОВОГО ВЖИТКУ.

„Советская Торговля“ зясовує стан совітських крамниць у Москві і на провінції. На терені СРСР (навіть у Москві) майже нема крамниць, де можна би дістати предмети масового вжитку. В багатьох округах деякі крамниці вже від пів року не продають цукру, соли, муки, ниток і т. п. Перед крамницями творяться знову хвости. У Дніпропетровську від багатьох місяців нема нафти. Причина цього не недостача товарів, але організації: кепське постачання, непорядок у складах, хаос у цінах і т. п.

СТАХАНІВСЬКЕ ПЛЕКАННЯ ХУДОБИ.

В Москві відбувся конференція в справі „стаханівського плекання худоби“. У звіті з конференції „Правда“ стверджує, що без огляду на поважні осяги деяких т. зв. передових колхозів, загальний стан плекання худоби в СРСР не вдоволяє уряду й партію. Найгірше представляється справа з плеканням коней та овець. Совітське село відчуває недостачу ветеринарів. Убій худоби відбувається в більших розмірах, ніж на це позволяє совітський закон і часто вбивають худобу расову. Сталін заявив, що вбивання расової худоби буде вважатися злочином.

ВОЛОКОННИЙ ПРОМИСЛ У ЗАСТОЮ.

Місто Іваново, найважніший осередок волоконного промислу (перші стаханівки Марія й Євдокія Виноградові поставили там свої рекорди) переживає розпучливу ситуацію. Всі фабрики з недостачі електричної енергії припинили рух. Електрівня дає лише настільки струму, скільки треба для охорони верстатів перед ушкодженням з причини морозів. В одному дні держава тратить в Іванові понад 9 міліонів метрів тканин.

ЗІЗД СОВІТСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ.

В Мінську відбулися наради союзу совітських письменників, що торкалися ріжних проблем совітської літератури. Рішено м. ін. скликати з початком 1937 р. всесоюзну конференцію совітських поетів і видати в 20-ліття жовтневої революції тритомовий збірник поезії народів, що входять у склад совітського союзу.

ОБОВЯЗКОВА ТЕМА СОВІТСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

„Літературная Газета“ присвятила ціле число нарадам совітських письменників у Мінську. В передовиці часопис підкреслює, що партія й уряд ставлять тепер перед совітською літературою нову тему: батьківщина. Совітські письменники мають знайти спосіб, який злучив би принципи III. інтернаціоналу з поняттям „соціялістичної батьківщини“, з потребою боронити „кожну пядь святої землі“ і т. д. Тому червону армію як тему совітської поезії на зїзді поставили на першому місці.

ПОГАНИЙ СТАН СОВІТСЬКИХ ЗАЛІЗНИЦЬ.

„Гудок“, орган комісаріяту шляхів, приносить низку вісток про фатальний стан совітських залізниць. План перевоження важніших товарів не виконується, тому що службовці противляться стаханівським методам праці. Уважають їх шкідливими, бо дають осяги тільки коштом нарушування технічних правил і наражування руху на небезпеку. Машиністи-кривоносівці працюють 4—6 діб без перерви і без зміни. Начальники залізниць змушують їх до такої праці, не маючи кадрів кваліфікованих машиністів і зі страху перед зменшенням видайности праці. Перетяження працею доводить до нещасливих випадків. „Гудок“ приносить вістку з Харкова про напад підчас руху потягу на машиніста-кривоносівця, якого хтось побив до крови і втік до ліса. Науковий рівень транспортових інститутів дуже низький. Один студент не знав, де находиться туркестансько-сибірська залізниця. Більшість студентів не читає і не хоче читати часописів, які видає комісаріят шляхів.

(РО).

Концерт чеської музики в Києві.

„Прагер Прессе“ повідомляє:

Дня 13. лютого ц. р. відбувся у державнім українськім театрі в Києві концерт чеської музики. На концерт прийшли члени ради комісарів Совітської України з головою Любченком і Петровським та всі визначні музики і мистці Києва. На концерт приїхав теж пресовий аташе чехословацького посольства у Москві Мельч. Вступне слово виголосив проф. Величко. Він згадав про візиту мін. Бенеша в червні 1935 р. та про його заяву про співпрацю народів Чехословаччини та СССР. у культурній, науковій, літературній і мистецькій ділянці. Музичні взаємини між обома державами мають велике значіння тому, що Чехословаччина мала і має багато композиторів, які збогачували і тепер збогачують музичну культуру світа. З черги симфонічна орхестра під управою Германа Адлера відограла вступ до твору Сметани „З чеських гаїв і піль“ та симфонієту Яначека. В другій частині Беба Прибікіна у супроводі орхестри відограла твір Двожака на віоліновий концерт. На закінчення орхестра відограла композицію Мартіна „Half time“

Большевицькі київські часописи „Вісти“, „Більшовик“ і „Комуніст“ помістили в концерту великі, дуже прихильні рецензії. Чергові концерти чехословацької музики у виконанні симфонічної орхестри під проводом Г. Адлера відбудуться в Одесі, Москві і Ленінграді.

Міські Театри у Львові, пятниця 21. лютого. Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ

„Трафіка Пані Ґенералової“.

Завтра в суботу грають оба Театри! В ТЕАТРІ ВЕЛИКІМ: **ПЕР ҐІНТ** Ібсена.

В ТЕАТРІ РІЖНОРОДНОСТЕЙ: Незрівняна **„Трафіка Пані Ґенералової“** Бус-Фекетого.

Абісинці добре поводяться з бранцями.

АДІС АБЕБА, 20. 2. ПАТ. Щоб розвіяти чутки про незавидну долю італійських бранців, абісинський уряд вислав учора до Дессіє полоненого італійського старшину, який матиме право відвідувати своїх земляків, що находяться у гамошньому таборі бранців. На вулицях столиці видно полонених італійців у кольоніяльних шоломах.

АБІСИНІЯ НЕ ПРОСИЛА МИРА.

РИМ, 20. 2. ПАТ. Італійські офіціяльні круги заперечують через агенцію Стефані поголоски, буцімто після останніх невдач на фронті негус просив італійців заключити мир.

ЗАМАХ НА НЕГУСА?

АДІС АБЕБА, 20. 2. ПАТ. На летунському майдані помітили, що літак, яким мав їхати Гайле Селяссіє, ушкоджений. З огляду на слідство подробиці держать у тайні; кружляють чутки, що до оливи на циліндрі насипав хтось піску. Ведуть слідство.

АНГЛІЯ ПОМОЖЕ АБІСИНІЇ?

ПАРИЖ, 20 2. ПАТ. „Ле Тан“ описує несудокій, що панує в офіційних англійських кругах після італійської перемоги під Макале. Як твердить французький щоденник, уряд застановляється, чи не слід булоб дати Абісинії негайну підмогу кредитом та харчами. Можливо, що Іден порушить це питання на найближчому засіданні санкційного комітету. Перед кількома місяцями у Женеві відкинули абісинське прохання підмоги.

BUSSINES IS BUSSINES.

КЕНТАВН, 20. 2. ПАТ. Італія замовила у Південній Африці 10.000 тон мяса. Італійські кораблі перевезуть його до Сомалі.

При першій чарці вівця, при другій лев, при третій свиня. — (Талмуд).

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження“.

Оживлена діяльність італійської дипльоматії.

РИМ, 20. 2. ПАТ. Офіційний італійський комунікат стверджує, що віцеміністер закордонних справ Сувіч відвідав австрійського міністра закордонних справ Берґер-Вальденеґа та відбув з ним довшу розмову, що мала дуже приязний тон. Оба державні мужі розглянули загальну ситуацію і справу відносин між Австрією та іншими державами середущої Европи. Стріча виявила повну одповідність закордонної політики обох держав та необхідність продовжувати політику по лінії римського пакту з 17. березня 1934.

Алькоголь ділиться зі сифілісом і сухотами посмертною одіжю людства. — (Легре).

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження“.

Комуністи не є національною партією.

БУЕНОС АЙРЕС, 20. 2. ПАТ. Суд рішив, що аргентинська комуністична партія не могтиме брати участи у передвиборчій кампанії, тому що комуністи не є національною партією.

Присилайте передплату!

АНТІН ЦЬОРОХ
інжинір

приняваши Св. Тайни помер у Відні 11. лютого 1936. в 51. році життя і там похоронений 15. лютого.

Заупокійна Служба Божа відправиться 24. лютого в год. 8. в Успенській церкві у Львові, на яку всіх приятелів і знайомих запрошує

Родина.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Перемога над комуністами. Урядові війська прогнали комуністичні частини з уфортифікованого міста Татінґ, що лежить 50 кільометрів від Юнану.

Щоб затіснити франко-бельгійський союз, проти якого воюють фляменґські католики, приїхав французький посол Торрес до Брюсселі. На бенкеті у його честь підчеркнув міністер національної оборони Девез необхідність спільної оборони обох держав проти можливого німецького наїзду. У подібному дусі написав статтю провідник II. Інтернаціоналу, бельгійський міністер Вандервельде.

Над ратифікацією франко-совітського пакту наради затягаються. Сьогодні промовлятиме міністер Фляйден, Еріо та посол Дорію, колишній комуніст, що тепер виступає проти пакту з большевиками. Голосування слід сподіватися щойно у вівторок. В пятницю фінансова комісія парляменту розглядатиме м. ін. проект торговельного договору зі СССР.

Лідер еспанської республиканської правиці Хіль Роблес уступив з проводу партії та взяв довшу відпустку.

ДЕМОНСТРАЦІЇ КОМУНІСТІВ У ПРАЗІ.

ПРАГА, 20. 2. ПАТ. Вчора вечором комуністи зорґанізували на площі св. Вацлава велике віче безробітних. Поліція намагалася розігнати комуністів ґумовими палками, але комуністи знову творили нові ґрупи. Вкінці поліція замкнула всі вулиці, які йдуть на площу св. Вацлава та арештувала понад 50 осіб, між ними багато жінок.

ОСВІТЛЕННЯ ФРАНЦУСЬКОЇ ПРЕСИ.

ПАРИЖ, 20. 2. ПАТ. „Ле Жур" добачує у фльорентійських розмовах відповідь на париські розмови, зокремах на подорож чеського премієра. „Матен" твердить, що нема ніяких дипльоматичних переговорів між Італією та Австрією, а в Фльоренції намагався австрійський міністер лише наново навязати контакт з Італією після париських розмов.

—o—

ДОВКОЛА НІМЕЦЬКО-ІТАЛІЙСЬКИХ РОЗМОВ.

ПАРИЖ, 20. 2. ПАТ. „Ентрансіжан" запевняє на основі вісток з німецьких джерел, що візита німецького амбасадора у Сувіча не мала на меті підготовити якийсь військовий чи політичний союз. Все таки дійшло до поважного дипльоматичного контакту. Німеччина намагається скапіталізувати теперішню ситуацію.

БЕРЛІН, 20. 2. ПАТ. „Берлінер Тагеблят" заперечує вістки, буцімто німецький амбасадор фон Гассель стрічався не лише з Сувічем, але й із Берґер-Вальденеґом.

ВИБОРИ В ЯПОНІЇ.

ТОКІО, 20. 2. ПАТ. Нині почалися в год. 7-ій рано в Японії вибори до законодатних установ. Висліди виборів оголосять щойно в суботу 22. лютого ц. р. Жінки не голосують. Уряд переконаний, що проурядова партія Мінсеіто з партією Шовакаї, яка повстала з розколу в партії Сеюкаї, переможе при виборах. Опозиційна партія Сеюкаї сподіється теж здобути більшість мандатів завдяки піддержці робітничих організацій, яких боронила кілька літ. На випадок перемоги опозиційної партії дійде до змін в уряді.

НАПАД ЖІНОК НА СЕН. БОРАГА.

ВАШИНҐТОН, 20. 2. ПАТ. На відомого американського політика сен. Борага напало дві жінки, перебрані за мужчин домагаючись грошей. Одна з напасниць системою джію-джітсу вхопила сенатора за лікті ззаду, друга перешукувала кишені. Але сенатор вирвався їм з рук і почав кликати допомоги. Бандитки повтікали.

—o—

МІЖ НАДДУНАЙСЬКИМИ ДЕРЖАВАМИ.

БУДАПЕШТ, 20. 2. ПАТ. У початках березня Шушніґ та Берґер-Вальденеґ відвідають мадярський уряд, щоб обговорити міжнародні справи.

ЗА НОВІ КРЕДИТИ НА ЗБРОЄННЯ.

ВАРШАВА, 20. 2. ПАТ. Нині передполуднем сойм розглядав буджет міністерства військових справ. Референт пос. Дух підкреслив, що вже третій рік буджет міністерства військових справ незмінений, сягає 768 міліонів і творить 1/3 цілого буджету. Опісля обговорив видатки на військо в СССР, які в 1935 р. сягали 8.200 міліонів, а в 1936 р. зросли вже на 14.800 міліонів. Большевицька армія зросла з 360 тисяч вояків на 1,300.000. В 1934 і 1935 р. Німеччина видала на 100-тисячну армію 5.677 міліонів. Тепер стан німецької армії зріс до 500.000. Референт звернув увагу на зброєння Чехословаччини, Литви, Румунії та В. Британії. Британський уряд зладив проект зброєнь, які коштуватимуть 300 міліонів фунтів штерлінґів.

Опісля промовляв міністер військових справ ґен. Каспшицький, зазначуючи, що в теперішній атмосфері зброєнь треба буде незадовго знайти нові засоби на зброєння. По промові міністра сойм приняв буджет міністерства військових справ.

НОВИНКИ.

— **Які нагороди ждуть учасниць Маскаради?** Ріжні наші фірми жертвували на Маскараду, що відбудеться 22. ц. м. у салях „Народнього Дому" на дохід „Української Захоронки" такі речі: Глушевський — футряну дамську краватку; Хамула і Галан — килими, „Око" С. Литвиненка — полтавську вазу, фірми „Міка" і „Мак" роботу замовленого дамського капелюха, Українське Народне Мистецтво — вишивану торбинку, „Льотос" пляшку перфуми, Книгарня „Наук. Тов. ім. Шевч." — книжки, „Червона Калина" — люксусовий Альбом У.С.С. Крім цього наші мистці, що приобіцяли участь у Маскараді дають 6 образів. Як бачимо маємо вже 16 нагород за найгарніші костюми, признані окремим жюрі. Білети на Маскараду можна діставати раніше у крамниці „Українське Народне Мистецтво", вул. Костюшка 1.

— **Українське Технічне Товариство в новій домівці.** Укр. Техн. Т-во перейшло вже до нового приміщення при вул. Гродзіцьких ч. 1. І. п. Товариські сходини відбуваються кожної середи в год. 19, а Торг.-Екон. Секції (експортівців) кожного понеділка.

— **Академічні Вечорі у Львові, Яворові і Дрогобичі.** В неділю 23. ц. м. в салі „Української Бесіди" (Львів, Рутовського 22) відбудеться в год. 18 виклад на тему „Автокефалія і вселенська Церква". Прелеґент: о. д-р А. Іщак. — Того самого дня і в тій самій годині відбудуться ще два виклади Бог. Наук. Т-ва: в **Яворові** заходом місцевої філії „Просвіти" на тему: „Людина і звірина". Прелеґент: о. д-р Г. Костельник, та в **Дрогобичі** заходом місцевих ОО. Василіян на тему: „Католицька наука про державу". Прелеґент: о. д-р Лев Глинка.

— **З Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові** подають: За останній час у члени Т-ва приняті: Ір. Вільде, І. Дурбак, І. Зубенко, Ол. Кисілевська, Дм. Крежалівський, Вол. Несторович, Дм. Николишин, Ю. Студинський. У члени-кандидати: Богдан Галайчук, Петро Костюк, Василь Ткачук. Членські вкладки — 0.50 зол. місячно і вписове 10.— зол. висилати на адресу: Т-во Письменників і Журналістів ім. І. Франка, Львів, Ринок 10 („Діло").

— **Загальні Збори читальні „Просвіти" на Личакові** відбудуться в неділю 23. ц. м. в год. 5. пополудні. На денним порядку: побіч звичайних звідомлень і вибору Виділу обговорення справ першорядного значіння для культурно-освітнього життя нашої дільниці. Хочемо знати, чи і скільки маємо прихильників у цій дільниці серед нашої громади? А хочемо їх мати тепер якнайбільше! Тож прийдете на Збори певно! — Видіць.

— **Звільнення від радієвих оплат.** Львівська дирекція почт і телеграфів повідомляє, що звільнення від радієвих оплат прислугує тільки особам, що працюють науково в радіофонії, інвалідам і сліпим.

— **Нова почтова агенція.** В Дідилові пов. Камінка Стр. буде відкрита з днем 23 ц. м. почтова агенція, до якої приділено громади Банютин, Хренів, Якимів, Соколів і Убиня. Телеграфічного і телефонічного руху покищо не отворено.

— **Залізничі полекші для інвалідів.** Міністерство суспільної опіки видало обіжник про видавання леґітимацій для воєнних інвалідів. Ці леґітимації уповажнюють до залізничих знижок. Згідно з новою залізничою тарифою інваліди мають право користуватися залізничими знижками як державні урядовці. Леґітимації мають виставляти воєвідські уряди за зворотом коштів друку в сумі 75 сот.

— **Хто виграв?** В нинішнім дні тягнення держ. льотерії впали такі виграші: 5.000 зол. на чч. 142427 179324, 2.000 зол. на чч.: 12495 87411 135281, 500 зол. на чч.: 26355 82783 101833 120379, 400 зол. на чч.: 18996 114680 122577 124680 153019 154052 169127.

Ціни від 0.40 — 2.60

— **Крадіж образів.** З вистави образів, уладженої в музеї Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові, вкрадено в останніх днях чотири образи Ол. Новаківського, що представляли загальну вартість 2.850 зол. Крім того пропав архитектонічний модель церкви св. Петра і Павла.

— **Львівська хроніка.** 15-літній Олекса Кумановець, учень II. кл. гімн., совгаючись на леді біля бурси Народнього Дому при вул. Курковій, впав так нещасливо, що зломив собі хребет. Його відставили в безнадійному стані до шпиталю. — З мешкання Миколи Ґрипа при вул. Личаківській ч. 22 видалилася його 15-літня донька Анна і більше не вернула. — Апеляційний суд затвердив присуд першої інстанції, яким засуджено б. коморника Адама Станішевського на 8 місяців вязниці.

— **Краєва хроніка.** В Угринові Середнім пов. Калуш затроїлися на смерть денатуратом на запустній забаві 76-літній Микола Чепанюк, його 70-літня жінка Констанція і 68-літній Микола Гаврилів. — На полюванні біля Задеревача пов. Стрий лісовий практикант Ян Бистронь пострілив гаєвого Франца Барана, якого відставлено до стрийського шпиталю. — В Залучу пов. Снятин знайшли на березі Черемоша тіло Романа Звіренчука. Він був в ночі на весіллі і вибравшись по горівку на румунський бік, утопився. — В Більчі пов. Самбір померли 40-літній Іван Гулак і 30-літній Ілько Кузик, отроївшись на забаві денатуратом. — Суд засудив на півтора року вязниці б. начальника громади Ясінь (Калущина) Павла Івасева, що підчас урядування допустився спроневірення і брав хабарі за вреаду громадського тартаку та млина.

— **Міліонова спадщина.** Американський консулят повідомив лікаря д-ра Йосифа Гробельного у Станиславові, що він одідичив по вуйкові в Америці міліонову спадщину.

— **Вкрали половину моста.** В Желязовій Волі під Сокачовом сталася небувала сензація. Впродовж одної ночі злодії розібрали залізничий деревляний міст і більшу половину матеріялу вивезли. Поліція знайшла частину цього матеріялу у селянина Станислава Озембловського, якого й арештувала.

— **Злочинність у Польщі.** На основі обчислень головного статистичного уряду впродовж минулого року на терені Польщі повідомлено поліцію про 6.003 випадки опору владі, 8.393 накликування до переступства, 2.596 свідомого поширювання фальшивих грошей, 5.942 фальшівництв, 3.140 підпалів, 1.672 душогубств, 1.659 намагань душогубств, 17.215 ушкодження тіла, 935 убивств дітей, 1.917 розбоїв, 472.287 крадіжей (з того 98.221 мешканевих і 108.800 з поля і ліса), 9.110 купування крадених річей і 27.584 ошукань.

— **З Польщі.** В Лодзі приступають до будови величезної вязниці коштом трьох міліонів зол. — В озері під Потенговом на Кашубах один рибак зловив величезного шуляка, що важив 60 кг.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 229-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

НЕЗРІВНАНА
приправа
Knorr
до зуп, росолів, сосів, салат, ярин ітп. Недорога - смачна
Knorr зупи—добрі зупи

— **Пожежі.** На фільварку Потоцького у Вижнянах пов. Перемишляни згоріла стайня вартости 8.000 зол. В Олексинцях пов. Борщів Борщів вибухла пожежа в загороді Кирила Вирозуба і знищила всі будинки. У Плугові пов. Золочів згоріла загорода Федора Чучмана.

— **Замкнули познанський університет.** На університеті в Познані прийшло до студентських демонстрацій. Проф. Куркевич зажадав, щоби із „Братньої Помощи" викинути всіх студентів ендеків. Проти цього задемонстрували студенти, спершу в деканаті медичного виділу, опісля в ректораті. Не могучи втихомирити демонстрантів, ректор спровадив поліцію і замкнув університет на необмежений час.

— **За хатній спокій.** Комітет поборювання галасу на вулицях у Варшаві звернувся до головної дирекції Польського Радія з проханням, щоби всі розсильні стації в краю, на зразок закордонних, пригадували радіослухачам у вечірних годинах, що треба приглушувати голосники і замикати вікна. Радіові голосники бувають нічною порою дуже прикрі для сусідів, що хотять мати спокій. Кожний має право домагатися спокою від сусіда, а коли цей з тим не рахується, можна звернутись до поліційної влади, щоби взяла його в оборону. Винуватці наражуються на кару.

— **„Назар Стодоля" на екрані.** Одеська кінофабрика Українофільму накручує нову звукову фільму „Назар Стодоля" за сюжетом Т. Г. Шевченка. Сценарій написав Іван Кулик, перекрутивши сюжет пєси на большевицький лад та зробивши в неї „соціяльно-клясову боротьбу бідняцького селянства та бідняцького козацтва з козацькою старшиною". Кохання козака Назара до Галі, дочки сотника, представлено як другорядний драматургічний конфлікт. Широко використаний фольклорний матеріял (пісні, поговірки, розповідь кобзаря тощо) послужив для сфальшування пєси безсмертного автора. Музику пише М. Вериківський. Декоративне оформлення за рисунками В. Кричевського.

— **Згоріло 35 осіб.** У Вальпараїсо (Чілі) згоріли будинки фільмового товариства „Ялько Хілена". Жертвою пожежі впало 35 осіб, що погибли у вогні. Крім того кількадесять осіб попеклося. Шкоду обчисляють на 3 міліони пезос.

— **Жахлива пожежа в цирку.** В Хабаровську вибухла в ночі на 15 ц. м. пожежа в цирку, який до пів години згорів цілковито. Вогонь знищив увесь маєток цирку, інвентар, 13 коней, три верблюди, одного оленя і три медведі. Втрати обчисляють на пів міліона рублів.

— **Вистава „Мазепи" в Бофало.** Як повідомляють з Ню Йорку, на 15 і 16 ц. м. заповіджена в Бофало українська вистава опери Чайковського „Мазепа" в перекладі і перерібці д-ра Л. Цегельського. Виставою займається артист Дмитро Чуро. В першім акті сцена сварки з Мотрею перероблена на сварку за політику. Ансамбль взяли з Ню Йорку. Головні ролі мають грати тісамі артисти, що в давнішій виставі, але збільшено число сердюків і війська в історичних костюмах того часу.

— **31.640 студентів у Чехословаччині.** В чехословацьких вищих школах було минулого шкільного року 31.640 студентів. Чехословацькими громадянами було між ними 26.669 осіб. По національности було 20.556 чехословаків, 7.247 німців, 1.555 жидів, 953 мадярів, 479 русских, 142 поляків і 73 румунів. А де поділися студенти українці? Чехословацька статистика не хоче їх знати, хоча є їх там кількасот.

— **Комуністка не може бути опікункою своїх дітей.** Судейський урядовець Роберт Ґросман у Нюарку рішив, що пані Мейбел Ітонякс, яка дістала розвід від свого чоловіка, не може бути опікункою своїх власних дітей тому, що вона большевичка. Чоловік доказав, що його жінка не признає ніякої релігії і хоче в безбожности виховати свої діти. Це було теж причиною, чому чоловік вніс позов за розвід. Мамі вільно буде відвідувати діти, але якби вона схотіла намовляти їх до безрелігійности, вона втратить право їх відвідувати.

— **Експрес до північного бігуна.** Ігор Сікорський, американський будівничий літаків, обіцює збудувати вигідні літаки впродовж кількох найближчих літ, щоби везти подорожних на північний бігун або кудинебудь далеко на прогульку, хочби й до джунґлів у центральній Америці. Подорож мабуть тревати один тиждень, але за цей тиждень можна буде більше побачити, ніж нерідко за рік. Щоби літак надавався до такої подорожі, він мусить бути вдвоє так великий як найбільший літак сьогодні. Сікорський думає, що найновіші літаки будуть мати крила такі, щоб у них можна помістити залогу, пакунки, а навіть і кабіни для подорожних.

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу, дитячу для інвалідів, вдів і сиріт
приймає
УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.
З провінції висилайте почтою. У Львові відберемо самі за писемн. повідомленням.

— **Вулькан можна буде визискати для добрих цілей.** Журнал „Нешенель Джіографікал Меґезін" містить довшу наукову розвідку про можливість використання вулькану Везувія в Італії. Цей вулькан вибухав за історичних часів тричі: в рр. 79, 1611 і 1906. За останнім разом учені докладно слідили за тим, звідки береться сила вибуху. Якщо вона походить просто із нутра землі, тоді годі з тим щось вдіяти. Але як є бічні тунелі, тоді можна буде їх розвертіти, причепити до них рури, які далиб силу пари, відповідну пускати фабрики в рух.

— **Ріжні вістки.** Румунський уряд рішив звільнити з румунських фабрик чужинних робітників, а на їх місце приняти місцевих безробітних. — На публичній ліцитації в Парижі продали недавно за 12.500 франків гільотину, якою стято голову Людвикові XVI. — Совітський комісаріят шляхів зведів побудувати спеціяльні сальонові вагони для большевицьких достойників, уладжені з люксусом, якого не знали за царських часів.

— **Що кожний з читачів повинен знати про грипу.** Грипа є заразливою недугою, яка переноситься із вдихуваним повітрям або через безпосередній контакт з одного чоловіка на другого. Прояви недуги такі: біль голови, кашель, гарячка, болі в кінчинах і загальне ослаблення. Хоча прикмети грипи бувають часто дуже поважні, одначе страх перед цією недугою, який часто можна обсервувати, не є оправданий, якщо дійсно знаємо способи їй протидіяти. Перша поміч є найуспішніша передовсім при грипі. При перших познаках недуги треба відразу положитись до ліжка, брати у відступах часу по таблетці Аспірини і пільги за лікарем. Коли перестерігаємо ті засади, скоро поборемо грипове зараження. І ще одно: не встарати занадто рано.

— **Недобитки.** Недобитком можна назвати чоловіка, який не є свідомий своєї цілі, нерішеного у своїх ділах. Такого доля завсіди бє. Навпаки тому добре ведеться, який знає чого хоче. Цей не бачить темряви довкола себе, його дорога ясна, він прямує свідомо до вибраної цілі, якому мов метаничні серед підводних скель вказує дорогу морський ліхтарня. Одначе є ще багато інших недобитків, яких доля побиває, бо не знають чого хотять. Багато інших артикулів в торгівлі є немов підводними скелями, об які консумент розбивається. Тому з великим вдоволенням треба повитати нову приправу КНОРР, яка є світлицим дорогоказом до доброго товару, який нікого не зведе. Приправа Кнорр є одною з тих, що поліпшує смак страви і не перебиваються своїм специфічним смаком.

НАШОГО ЦЬОГОРІЧНОГО СЕЗОНУ
НАЙЦІКАВІША КНИЖКА
Ірина Вільде
ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ
208 сторінок.
Замовляти в Адміністрації „Діла". Порто 30 сот.
Ціна 1.50 сот.

З кіна.

КІНО „КАСІНО": *„Почалось від поцілунку"*.

Фільма-вефільма, а сальонова комедія, якої вартість лежить у психольоґічних нюансах, прегарним, дотепним діялоґу, майстерній грі Джов Крайфорд, що найшла собі прегарного, клясичної краси партнера Аґірна. Молодий археольоґ, що весь час закоханий у розкопах мистецьких творів Гелляди, надибує випадково розпещену, зіпсовану вибагами та грішми молоду міліонерку. Вона подобається йому, він їй, але їх вдачі, зацікавлення та духові потреби такі ріжні, що вони постійно не можуть порозумітись і ріжниці своїх поглядів і темпераментів доводять до гострих конфліктів. Для авторів психольоґічних студій фільма дуже цікава.

КІНО „ХИМЕРА": *„Метрополітен"*.

Сценарій фільми написаний для найчільнішого сучасного барітона — Льоренса Тіббета. Тому акція „не рахується". Вона змальовує кулісі оперного театру та суперництво завзятих примадон, з яких одна, що не має голосу, але має міліонера-опікуна, засновує власний театр. Один із співаків стає його головним філяром і тим співаком є саме — Льоренс Тіббет. Фільма не дуже цікава, але й велика вартість — у співі Тіббета. Це чудовий, безрівняний голос. Він співає три великі арії: з „Севільського Цирулика", „Кармен" (арія тореадора) та „Паяців" (прольоґ): слухати його, це дійсно насолода. Поруч із силою голосу — знаменита школа, легкість співу й одночасно першорядна гра, все складається на високу мистецьку вартість того великого артиста.

КІНО „АТЛЯНТІК": *„Ц. К. ВАЛЬС"*.

Це вже друга німецька фільма, яку бачимо, про двох братів Штравсів. Сюжет запозичений з життєпису Йоганна Штравса, трохи доповнений фантазією. Головний мотив — любов композитора до молодої дівчини, що мусить вийти замій за нелюба міліонера. Композитор забуває про свою карієру та розвиток таланту і тільки думає про дівчину, яка його любить та з якою хотів би весь час бути разом. Щоб відтягти його від цих його захоплів, його молодший брат і видавець музичних творів Штравса, роблять, що можуть. Дотепно виходить інтриґа молодшого брата Штравса при допомозі іншої дівчини. Фільма не має таких прикмет, як попередні на подібну тему; навіть музика в ній слабше аранжована. Знамениту комічну креацію дав Гербіґер. Штравса грає відомий берлінський співак, теж добрий артист Міхаель Бонен. Ті, що знають Лі Паррі як чужинку, довідуються, що це віденка.

ДИВОГЛЯДИ.

СОННА КОРОЛІВНА.

У Шикаґо опять уже пятий рік молода жінка Патриція Мак-Кюр і тільки раз-у-раз на кілька хвилин відкриває очі. Нічого не говорить і не розуміє того, що діється довкола неї. Лікарі не найшли способу розбудити її.

БЕЗСМЕРТНИЙ РЕВІЗОР.

У московській області їздить державними автами уповноважений відділу культурно-просвітної роботи при Центр. Комітеті Комуністичної Партії. Має він теж уповноваження від народнього комісаріяту. Зветься Данілов. Його завдання — зробити ревізію по бібліотеках і наладнати у них працю. У совітській „Правді" (з 10. лютого) читаємо таке:

„У морозний січневий день перед новоуторжською сільською бібліотекою зупинилось авто. З авта вилїз столичний гість Данілов:

— Нехай прийде сюди управитель. Подайте каталоґ.

Принесли каталоґ.

— Лермонтов є у бібліотеці?

— Є.

— Викинути.

— Кого?

— Ясно кого — Лермонтова. Мопасан є?

— Є.

— Викинути. Гоголь є.

— Є.

— Викинути.

І з його наказу негайно викинули з бібліотеки ще Успенського та Щедрина. Книжки зв'язали в мішок і запечатали. Ревізор відїзджаючи, сказав до бібліотекаря:

— Повідомте зараз авторів, що їх книжки сконфісковані. Нехай вони візьмуть це на увагу при своїй дальшій праці".

Не знав навіть сарака, що Гоголь змалював 100 літ тому первовзір, який він наслідує!

Ширіть наш часопис!

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Дитяча вистава. Минулої середи відбулася у Станиславові заходом школи Р. Ш. ім. М. Шашкевича вистава Шугаєвського „Живі ляльки". Всі ролі грали ученниці й ученики школи Р. Ш. Вистава була добре підготована, декорації та строї робили дуже миле враження. Танок дітей, приготований п. Бобінською, був теж дуже гарний. На салі повно молоді, яка слідкувала уважливо за всім, що йшло на сцені. Побажатиб, щоб Р. Ш. постійно давала такі дитячі вистави, чим безперечно привчить наше маленьке покоління шанувати театр і театральне мистецтво. Управа салі „Сокола" повинна рішуче огрівати салю, бо на виставі не тяжко було за переступу.

Станиславів іде вперед! Мин. суботи відбулися сходини ініціятори „Організації українців м. Станиславова", в яких взяли участь запрошені представники всіх середмість і всіх верств громадянства. По двогодинній нараді, в якій усі промовці висловлювались за оснуванням такої організації, вибрано тимчасову раду з д-ром Ю. Олесницьким, яка має занятись затвердженням у старостві статуту та скликанням І. заг. зборів. Організатори слід зі щирого серця побажати, щоб задуми їх якнайшвидше зреалізувались і щоб нарешті громадянське життя у Станиславові набрало прикмет зорганізованости та єдности. Маємо повну надію, що хвилеві непорозуміння, які трапилися вже на перших сходинах, тимчасова рада усуне і докаже, що нова організація отійме дійсно в своїх рямцях громадян без ріжниці клясової приналежности та політичних поглядів. Б. Л.

Вистава на Бельведері. Мин. неділі відбулась на найрухливішому передмісті Бельведері вистава аматорського гуртка чит. „Просвіти", що відіграв комедію Кропивницького „Пошились у дурні". З виконавців роль на перше місце вибився Клюнь (Кукса), який поза деяким шаржуванням, особливо в рухах, був дуже добрий і мімічним грав як професійний актор. Добрий теж був Антолюк (Нечипор), але він при кінці занадто шаржував. Пуда (Антін) був на місці, хоч рухи рук ще у нього неопановані; Пуйда (коваль) не створив одноцілого типу; Ясінський (писар) поправний; аматор у ролі Васиця дуже слабонький. Бриндзеївна (Оришка) й Фурнкевичівна (Горпина) добрі, перша має дуже симпатичний голос. Гуртові сцени вийшли взагал слабше. Орхестрою диригував дир. Ворончак; вона ще покищо дуже слаба. Декорації п. Бабія як на аматорський гурток, зовсім гарні. Публики дуже багато, були навіть інтелігенція з міста.

Забава на Р. Ш. В суботу 22. лютого ц. р. у салях „Сокола" уладжує Р. Ш. великі вечерниці, на які виб'ється багато громадян. Це останні вечерниці в цьому карнавалі. Дохід призначений на вдержання шкіл Р. Ш., тому саля „Сокола" буде певно повна. Б. Л.

Найбільшим ворогом здорового родинного життя є для народу шинки, які відчужують батька від родини та рівночасно ослаблюють джерела прожитку. — (Я. Дуб.)

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

САМБІР.

Загальні Збори Т-ва „Плай". Дня 10. ц. м. відбулися загальні збори філії туристично-краєзнавчого Т-ва „Плай". Це одно з наймолодших товариств у Самборі і тому не дивно, що зацікавлення громадянства цим товариством мале. Доказом цього було мале число приявних на зборах. Т-во проявляло свою діяльність у трьох секціях: 1) прогульковій, 2) відчитовій, 3) спортовій. Найрухливіша була спортова секція, при якій повстала одна з найкращих у краю дружина відбивнями. Мало уваги звертало Т-во в минулому році на туристику і краєзнавство. В дискусії забирали голос: д-р А. Книжницький і м-р А. Сілецький. Оба промовці звертали увагу на необхідність закупна та улаштування в Самборі українського спортового майдану і сцентралізування українського спортового життя в підкові Українського Спортового Союзу. З цією метою заг. збори припоручили новому Виділові вязати взаємини з руховиковим Т-вом „Сокіл" у Самборі і повести між членами інтенсивну збірку фондів на український спортовий майдан у Самборі. Виділ вибрано в незміненому складі з д-ром В. Гукевичем у проводі.

Клюб радних українців при Повітовій Раді у Самборі. По самоуправних виборах у Самбірщині вибрано членів Повітової Ради. Цей вибір, як і самоуправні вибори у Самбірщині, випав для українців фатально, бо на 31 радних війшло до Повітової Ради лише 9 українців. А відомо, що населення самбірського повіту у великій більшості українське. Дня 10. лютого ц. р. зійшлися всі радні українці у домівці філії „Сільського Господаря" й оснували „Клюб радних українців" при Повітовій Раді з метою солідарного виступу на терені П. Р. та гідної оборони господарських і культурних інтересів українського населення самбірського повіту. Головою клюбу вибрано адв. д-ра М. Галушинського зі Самбора, господарські справи доручено інж. Марковському зі Стрільбич і В. Футалі, солтисові з Берегів, освітній о. М. Ільницькому з Блажова, правні радн. Ів. Козбурові зі Самбора. Одночасно принято резолюцію з домаганням до Повітового Виділу, щоби дав підмогу Філії „Сільського Господаря" в Самборі, якої інструктори поширюють господарську культуру між населенням повіту, а Т-во не має на цю акцію відповідних фондів.

Закінчення карнавалу у Самборі. Дня 15. ц. м. відбулися у салях „Бесіди" вечерниці „Рідної Школи" і Взаїмної Помочі Українського Вчительства. Дня 22. лютого відгуляє громадянство Самбора й повіту „Останню Карнавалову Ніч", яку уладжують студенти Самбірщини. Слід завважити, що половину доходу призначили студенти на будову Українського Народнього Дому в Самборі.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Загальні Збори „Української Бесіди". Виділ „Української Бесіди" відбув Загальні Збори дня 6. ц. м. у власній домівці. На 101 членів прибуло лежи 38. Виділові в останньому році вдалося вилятися з довгів та уладити кілька вечорів для членів. Товариського життя виділ не міг був наладнати, хоч робив великі зусилля. Причина справді байдужість наших навіть чолових громадян до культурного гуртового життя. Ніодного священика, ніодного професора української гімназії — ні, цього не годні ми назвати байдужністю, це вже свідома дезерція. Як інакше виглядає це товариське життя от хочби по наших сільських селах! І платить лютина членську вкладку (очевидно нарікаючи!), і скочить разтва на місяць прочитати часопис, а до гурту не прийде. Хотять самопас і невіхза, що не розуміє теперішного життя. Жінок було дві. Збори рішили обнизити членську вкладку, щоб таким чином ширшим кругам уможливити членство. Виділ вибрано в тому самому складі.

Дитяча вистава. Т-во охорони дітей та опіки над молодю уладило 12. лютого ц. р. в 4-ій год. попол. в салі Народнього Дому дитячу виставу, з програмою: 1) При вилиці; 2) Діти в Ісуса; 3) Наш вертеп; 4) Свят-Вечір на селі. Артистами були маленькі діти з Закоровки. Грали, як старі, то ліктем один другому підповість, то за носик потягне, щоб сусід краще ролю пригадав, то очима матусі по салі шукав. Словом: мистецька атмосфера між найменшими, радісний сміх на кріслах. П. Малахвая й добр. Котисова вложили дуже багато праці в підготову вистави, але... публики було обмаль. Наші чолові передові й визначні громадяни знехтували виставу й не прийшли. Ох! інтелігенціє города Перемишля, який вузенький у тебе круг зацікавлення! І ще опісля дивуєшся, що ті сірі робітники, ті пп. Котисові й Малахвані зневрюються... о. й.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Спорт.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО А-КЛ.

Чорні — Україна 3:1 (2:0, 0:0, 1:1).

В середу 19. ц. м. в год. 7-ій вечором відбулися гаківкові змагання між цими дружинами за мистецтво А-класи на грищі Л. Т. Л. Україна виступила в такому складі: воротар: М. Скрипій; оборона: В. Лисик і Р. Дицьо; напад: Ю. Лашинський, О. Мільчик і Р. Маршевський; запасний напад: М. Бубела, А. Марощький і Т. Проць. Змагання йшли весь час під знаком переваги Чорних, мистця у гаківці Польщі. Одначе змагуни України грали дуже жертвенно. Єдині ворота для України здобув Р. Дицьо у першій половині третьої терції. Чорним удалося в другій половині третьої терції здобути треті ворота і таким чином підвищити свою вигравну. Зпоміж грачів України О. Мільчик був учора слабший, як звичайно. Гра стояла на високому рівні і була ведена фед. Видців коло 200 осіб. Судилував п. Сабінський.

Погонь — Лехія 1:0 (1:0, 0:0, 0:0).

Змагання за мистецтво А-класи. Ворота для Погоні здобув Кросуський. Видців коло 300, судилював п. Ранін.

Лехія — Тім України, А. З. С. і Гасмонеї.

У питницю 21. лютого ц. р. в год. 7-ій вечором відбудуться на грищі Л. Т. Л. при вул. Пелчинській товариські змагання Лехії з дружиною комбінованою з грачів України, А. З. С. та Гасмонеї. Дохід призначений на зимову допомогу бездомним. Підчас перерв будуть виконувати вигравою їдою відомі співаки Львова.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Масони.

Була в моїй родині тета Неля, яку ми, діти, кликали тоді „цьоця Нелька". Стара панна і тільки тій обставині завдячувала, що ми не казали їй „бабцю", хоч це їй по всім законам належалося. Від неї довідався я, що на світі істнують такі стріховища, як масони.

Але до них пізніше.

Коли тета Неля хотіла когось документно знищити, видати йому якнайгірше свідоцтво, стискала старечі губи і шепотіла:

— Ух! Такий фармазон.

Це слово морозило мене, вганяло в душу жах і малювало в моїй дитячій уяві страшну потвору, ні то чорта, ні вовкулака, одним словом: фармазона.

По фармазоні прийшло друга страшна назва: суфраган. Один дядько сказав другому „суфраган" і за те лежав три тижні в шпиталі.

Але страх перед суфраганом був короткий, бо зараз при обіді витолкували мені, що це ні страшне, ні образливе.

Вкінці прийшло третє слово: масон.

Було воно так:

В один зимовий вечір зайшов до нас якийсь старший, елегантно одітий пан і позичився („телеграфічно відішлю отцю добродієві!") 10 корон, вже на амінь.

Десь за тиждень-два тета Неля почала.

— Та то якийсь без совісти і без віри... Може навіть масон!

Це третє слово було вже далеко менше страшне. Цього масона я бачив на власні очі, їв з ним вечеру, слухав, як він „плете банялюки", дивився як усміхається... А що позич десять корон — Боже мій! — Може масон!?

В моїм понятті довший час задержалося дитяче враження, зустрічі з першим „масоном". І колиб хто запитав був мене, що таке масон, я відповів би: грубий, елегантний пан, добре їсть, гарно оповідає і позичає на пропало гроші.

Прийшла гімназія, таємні гуртки, Драгоманів, Дрепер (III. кл.!), „Легенда Młodej Polski" Бжозовського (IV. кл.) і Дарвін (V. кл.). Про масонів не читав нічого, але довідувався. Аж у VII кл. дірвав якусь брошурку і з неї довідався бодай щось трохи. І тоді я був готовий вступити до якоїсь „Льожі Сходу", „Білої Троянди" чи іншої „Хрізантеми". Але ніхто мене не попросив і так лишилося до нині.

Пізніше не раз і не два стрічався з масонами. На жаль, тільки в пресі та балачках, а ніколи оно в око. Казали, повідали, розказували, що „той віби щось", „тамтой здається щось якби", але ніхто нічого певного. Відомо нам було, що масони мають великий вплив на політику держав, що наказують міністрам, диктаторам, королям, ба навіть фабрикантам зброї, але чи хто з українців там заліз — невідомо.

І нераз, серед бешкетної завірюхи падало слово.

— Тільки масони могли б... Але ми не маємо приступу...

А потім прийшла акція проти масонів: Італія, Німеччина.

Виходило: масони це жидівська, а в найліпшім разі соціялістична домена.

Мене це мало обходило, бо одначе в нас масонів нема.

Аж прийшла цьогорічна літературна нагорода „Топіяр'у". І враз як гриби по дощі вродилися в нас масони.

Десь чоловік вчора ще з ним говорив, може й навіть випив, а нині...

Масони з трьох ріжних сторін: з Льондону, Парижа і Чернівець, масони доморослі і заграничні, масони явні і замаскуровані, масони шкідливі і злочинні, масони, масони, масони!

Аж страшно!

Маю враження, що найменше девять десятих світової масонерії зголосилося в нашій Галичині. Не диво, що всюди вони заліли і всюди ведуть свою страшну, підпольську роботу.

Навіть у літературному жорі.

Тільки одно мені дивне: Чому не нагородили повісти „1313"?

Адже там П. Т. Лепцинер вийшов у дуже додатнім світлі!?...

Галактіон Чінка.

ЛЕШЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ В ГІЦЦЯХ.

Заповіджені змагання в гіццях відбудуться в неділю 23. ц. м. Збірка змагунів в год. 10. Рано коло читальні „Просвіти" у Винниках. Старт в год. 4.

Відїзд поїзду зі Львова з год. дирця в год. 9.30, з лінії дирця в год. 9.45.

ПРОГУЛЬКА ДО ВИННИК.

В неділю 23. ц. м. відбудеться лешетарська прогулька до Винник. Збірка учасників в год. 9.30 у лічильному парку біля памятника Глоздацького.

СПОРТ ЗА КОРДОНОМ.

Швеція — Польща 3:2 (2:1, 1:1, 0:0).

У вівторок вечором відбулись у Гамбурґу міждержавні гакінкові змагання між репрезентаціями Швеції і Польщі. Перемогли шведи. Видців коло 10.000 осіб.

ПЕРЕРВАЛИ САНКОВІ ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО ЕВРОПИ.

У вівторок почалися санкові змагання за мистецтво Европи на олімпійській горі у Гармін-Партенкірхен. У першім біґу одинок перше місце між мужчинами здобув австрієць д-р Шайнфлюґ у часі 1:28.9, зпоміж жінок перше місце зайняла німкиня Текля Раєн у часі 1:34.2. Змагання перервали тому, бо через відлигу санковий тор не надатний до вжитку. На конференції представників сімох держав, які беруть участь у цих змаганнях, рішили уважити ці два біґи і відложити змагання за мистецтво до чергового року.

З ВІДЕНСЬКОЇ ЛІГИ.

По мичених змаганнях у минулу суботу й неділю стан віденської ліги такий: Перше місце зайняла Адмірал, яка на 13 змагань виграла 11, одні ремісувала, одне програла і здобула 23 точки. Далі йде Відень, яка здобула 19 точок; 3) Рапід 17 точок; 4) Ф. Ц. Він 15 т.; 5) Вакер 14; 6) Лібертас 13; 7) Вінер Спортклюб 13; 8) Австрія 10; 9) В. А. Ц. 9; 11) Гакоаг 8 і 12) Фльорідсдорфер А. Ц. 6 точок.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ШЛЯХ НАШІ, місячник української національної політики і громадського життя. Львів, лютий 1936. Р. II. Ч. 2. Зміст: Роберт Пільові: Виховна ціль держави. — Сергій Хруцький: Православна церква в Польщі. — Роман Олесницький: Монархія функціонує. — Пер А. Ґуто: Тухачевський. — Гриць Гладкий: Нецікаві речі. — Н. Порай: Український імперіялізм. — Зенон Пелеш: Політика УНДО є правильна. — Рецензії. — Культура й наука. — Українська політична хроніка. — Міжнародні справи.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. — Львів, 15. лютого 1936. Р. V. Ч. 4. Зміст: Лев Ясінчук: Національна лавка Рідної Школи. — Франц Коковський: Михайлікові на спомин (фейлетон). — Доповняюча лектура у серед. школах Р. Ш. — Ст. Сірополко: Новий навчальний плян у школах на Совітській Україні. — Д-р П. Біланюк: Добрі й лихі діти. — Дорієт Рідної Школи. — Повітова інструкційна нарада делеґатів сільських кружків Р. Ш. львівського повіту. — З життя Рідної Школи. — Ріжні вісти.

ВОГНІ, ідеольоґічний журнал нового покоління. — Львів, січень-лютий 1936. Р. VI. Ч. 5—6.

ТРИЗУБ, тижневик. Париж, 16. лютого 1936. Р. XII Ч. 7.

Листування Редакції.

„Чорний Крук". У суботу 22. ц. м. будьте найлегше до год. 6. вечір у Львові на місці, бо потрібна леґітимація.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр. „Заграва".

Серафинці:
21. II. Дума про Нечая.

Городенка:
22. II. Дума про Нечая.

Стецева:
23. II. Дума про Нечая.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Східниця:
21. II. „Цвіт в Абісинії".
23. II. „Горе говорить".

Великий Міський Театр.

Пятниця, 21. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Трафіка пані ґенеральової".

Субота, 22. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Ґінт".

Неділя, 23. лютого, год. 3.30 попол. „Пригода в Ґранд Готелю" в І. Кульчицькою.

Театр Ріжнородностей.

Субота, 22. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані ґенеральової".

Кіна.

АПОЛЬО: „Карієра" з Мартою Еґерт.
АТЛЯНТИК: „Ц. К. вальс".
ВАНДА: „Смерть відпочиває", „Створена для цілування".
ҐРАЖИНА: „Кохай тільки мене".
КАСІНО: „Почалося від цілунку" (Джон Крефорд).
КОЛІСЕЙ: „Капітан Сорель і син", ревія „Усміх Колісею".
КОПЕРНИК: „Катеринка" (Фр. Галь).
МАРИСЕНЬКА: „Збігець із Нью".
МІРАЖ: „Шампанська ніч", Ясновидець-телепат.
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Фліп і Флап як індійські піхотинці", „Віденські ночі".
ПАКС: „Тунель".
ПАЛЯС: „Дівча з Будапешту".
РАЙ: „Дощик на фронті" (Лянка).
СВІТ: „Пісня козака".
СТИЛЬЕ Е: „Весільна ніч" (з Анною Стен), і ревія „Кохаймося!"
ТЕАТРА: „Пані та шофер" віденська комедія.
ТОР: „Зов диких".
УТІХА: „-0.000 літ у Сінґ-Сінґ" і ревія.
ХИМЕРА: „Метрополітен" (з Льоренсом Тибетом).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Тироль.

Закордонне радіо.

Пятниця, 21. лютого 1936.

Відень (506,8) 10.20 Сцена із Шлезвіґа „Валенштайн" для дітей, 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Бетовен: Тріо на два обої і трояку, 16.00 Оп. попури, 17.30 Концерт, 19.40 Симф. концерт. **Берлін** (356,7) 12.00 Музика, 20.30 Концерт. **Кельн** (455.9) 16.00 Весела програма. **Ляйпціґ** (382,2) 16.30 Танки 17-го століття, 18.40 Веселі мельоді. **Мінхен** (405,4) 12.00 Орхестра, 13.15 Концерт. **Будапешт** (549,5) 12.00 Фортепіян, 13.00 Сальонова орхестра, 17.00 Циганська капеля, 18.30 Арфа, 19.20 „Азра" опера Зедер-Сена. **Кошиці** (259,1) 12.35 Орхестра, 18.00 Для Закарпаття, 19.55 „Живемо в 2000-ому році" кабарет. **Міляно** (368,6) 17.00 Транс. з Академії св. Сесілії, 21.00 Симф. концерт. **Париж** (1648) 18.30, 19.30 Симф. музика, 21.45 Концерт. **Прага** (470.2) 16.10 Військ. музика, 19.55 Комедії та ляльки — вес. вечір, 21.00 Орхестра. **Рим** (420,8) 17.00 Концерт (арфа), віолєна, 20.35 Оперетка.

Субота, 22. лютого 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.15 Концерт, 15.15 Діточа сцена: „Відважний кравчик" комедія в III. діях, 18.15 Нар. пісні, 19.25 Вечір опереток „Відень ночою" К. Шадіна, „Салон Пінезьбеґтер" Офенбаха. **Берлін** (356,7) 14.15 Музика, 19.00 Шуман: Три романси, на обої і форт., 20.10 Орх. музика. **Кельн** (455.9) 16.00 Веселе попуарде, 20.10 Король вальса „Ніч у Венеції". **Ляйпціґ** (382,2) 18.5 Нар. танки 20.10 Танцюючі сніжинки (спів, хор, орхестра), 22.30 А завтра неділя — вес. програма. **Мінхен** (405,4) 15.15 Енрико Маїнарді, спів, 15.40 Спів на скрипці. **Білгород** (437,3) 18.15 Концерт, 20.10 Нар. пісні, 20.30 Орхестра, 21.10 Фрагменти з опереток. **Будапешт** (549,5) 12.45 Орхестра, 13.50 Хор. 17.40 Елита Фарадї грає на фортепіяні, 21.20 Анна Утрі співає мадярські пісні з супр. циг. орх., 21.50 Концерт орх., **Кошиці** (259,1) 18.00 для Закарпаття: Оповідання для молодь іванчов., „Вибори війта" вес. скеч. 20.25 Мельодії нім. народні, **Міляно** (368,6) 17.15 Орхестра, 20.35 „Хитра вдова" ком. К. Гольдоні, 21.55 Концерт віол. Арґіта Черата та піяніста Сандра Фуґи, **Париж** (1648) 20.30 Діньоґ, 20.45 Альф. Мюссе, 21.00 Мельодії, 21.45 Концерт, **Братислава** (385,5) 20.00 Розривовий концерт, 20.40 „Цілунок кохання" оп. Проваздка, **Рим** (420,8) 17.15 Орх. концерт, 20.35 „Затоплений дзвін" оп. Респіґі.

Львівське радіо.

Пятниця, 21. лютого 1936.

6.30 Ранішня зарядка, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авдиція для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Для ст. дітей: „Прощений обід" обр. Венедикта Герца, „Байки" Лафонтена, Пісеньки, 13.20 Концерт камер. орхестри, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Мусоргський: „Образці з виставки" з гр. пл., 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Зимова казка, — оповідання для дітей, 17.00 Відчит: Польські скарби, 17.15 Хвилина поезії: Поезії Святополка Карпінського, 17.20 Брамс: Квартет ґмоль оп. 25. 17.40 Спортовий порадник, 17.50 Спів. ресіталь Юр. Чапліцького з супр. форт., 18.20 Програмова скринька, 18.30 Суспільна хвилина, 18.35 Ґріґ: „Еротик" із гр. пл., 18.40 Фейл.: Містер Піквік мисто літ. 18.55 Реклям. концерт, 19.05 Спортові вістки 19.10 Сніговий комунікат, 19.15 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 19.30 Симф. концерт, 21.50 Технічна скринька. 22.10 Маріян Рудницький: Суїта танків і мельодій. (Шлемінська, Поплавський, Михаловський, хор, орхестра), 22.40 Спортові вістки, 22.45 Танк. музика.

Субота, 22. лютого 1936

6.30 Ранішня зарядка, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авдиція для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Огляд ж ночих видань, 12.25 Стилізований танок, гр. пл., 13.23 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 14.30 Концерт орх., 15.00 Образець: „Одинак", 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт соластів, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Театр. Уяви: „Історія горіха Кракатуна та пляжна Піраміда", для дітей, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 „З гостиною серед сирен" репортаж із Ґдині, 17.15 Новини з гр. пл., 17.45 Саляндра, 17.50 Легка музика з гр. пл., 18.25 Розвязка музичної загадки, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Віольончелевий ресіталь, 19.00 Книжки, яких не читають, фейлетон Т. Голендера, 19.20 Реклям. концерт, 19.35 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Легка й танкова музика, спів, 20.45 Вечірній дневник, 20.55 із сучасної Польщі, 21.00 Пісні в житті села, 21.10 У роковини уродин Шопена (22. II. 1810), спів, симф. орх., 22.15 Мала фільм. академія: „Його велике кохання" (в участю Ірени Желіховської), 22.30 Веселі пісеньки — гр. пл., 23.05 Танк. музика, орх.

Представники: Вольфрам і Розенкранц. Львів, Пілсудського 11.

У ОСМІ РОКОВИНИ СМЕРТИ
бл. п. АННИ З ПЕТРИНІВ
ОЛЕКСИШИНОВОЇ
Найдорожчої і ніколи Незабутої Мамці та Бабці, дружини бл. п. о. Михайла, укр. кат. пароха Суховолі пов. Броди, відправиться
Заупокійна Служба Божа з панахидою в суботу дня 22. лютого ц. р. в год. 7.20 рано в архикатедральній церкві св. Юра у Львові.
Діти і внуки.

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.22—5.24.

Нім. марка 1.45—1.55, фр. франки 34.90 35.10, шв. франки 172.50—173.25, фунти стерлінґи 26.15—26.30, австр. шілінґи 99.00—101.00, чеські кор. 19.50—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 32.00—35.00.

Золото: Долари 9.02—9.06, Рублі 4.75—4.85, Фр. франки 34.50—35.00, Корони 36.40—37.00, Дукати 83.00—83.80; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Масласоюз" повідомляє, що в дні 20-го лютого ц. р. кооперативи платили за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2.70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74-30	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2.75	„
1 л. молоки від 11. I. 1936	0.15	„
1 л. сметани	0.75	„
1 в. яєць	3.30	„

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Масласоюз повідомляє, що від 20. II. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахоексарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг I. кл.	1.05	зол.
Курки товсті з острогами I. кл.	0.95	„
Півлки, індички товсті I. кл.	1.05	„
Пантарки товсті I. кл.	1.15	„
Качки товщені I. кл.	1.05	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевши ціні.

Приймає нових доставців.

МЕШКАННЯ

ШУКАЮ уладженої кімнати з утриманням при інтелігентній родині у Львові (найкраще в середмісті) від 28. лютого ц. р. Ірина Стешин, Борислав, Вольського 39. 1555 2—

3 КІМНАТИ, передпокій, кухня, комфорт від 1. березня до винайму, вул. Длуґоша 35. 1560 1—3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ГОТІВКОЮ зложать жадану кавцію молоде подружжя безділне, морально релігійне, тверезо працьовите за отримане лішної дозорцівки дому. Безпосередньо від господаря. Зголошення в Адміністрації під „Готівка". 1556

ДОХОДЯЧА, інтелігентна шукає занятя: догляд немічних, куховарство, шиття. Зголошення до Адміністрації під „Марія". 112

РІЖНІ

НА КАРНАВАЛ убрання лізитові, смокінґові, фракові позичаємо. Ціни низькі. Коллонтая 10. Тел. 215-37. 1074 6-6

САЛЬОН КОРСЕТІВ „Гелена" виконує на підставі найновіших модельів. Львів, Городецька 5. I. п. 1559 1—6

ОГОЛОШЕННЯ.

Повний Новий Збірник
найкращих мельодій у часі великодних свят:

Христос воскрес; Ангел вопіяше; Плотію успув; Воскрес Ісус от гроба — великий вибір на хор міш. і муж.

Партитура з почтою 8 зол.

ГРИГОРІЯ БАРАНОВСЬКИЙ
Kraków, Wiślna 11. 1133 2-3

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 40 (14.288). Львів, субота 22. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Півріччо	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 219-41. Адміністрації: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Сотні — тисяч — курців ствердило, що ПАПЕРЦІ і ТУТКИ — ПОВНОВАТКИ „КАЛИНА" є добрі, здорові і дешеві.

В справі нової нафтової акції на Підкарпатті.

КОМУНІКАТ УКРАЇНСЬКОЇ ПАРЛЯМЕНТАРНОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ.

В останніх часах повстала нова велика акція на території стрийського, ліського й інших підкарпатських повітів, зокрема на території турчанського повіту, получена з горячковим викупом теренів від наших селян для цілей майбутньої експльоатації нафти. У цих околицях працює вже нині ціла хмара ріжних агентів і спекулянтів, що за безцін стараються набути від наших селян право експльоатації нафти при помочі відповідних контрактів. Щоб облекшити собі успіхи, згадані агенти ріжних чужо-національних фірм і приватних осіб, як теж і спекулянти, поширюють між нашим населенням неправдиві вістки, що треба спішитися зі заключуванням нафтових контрактів, бо, мовляв, грозить небезпека, що польська держава небавком заведе нафтове регале, себто державний нафтовий монополь на експльоатацію нафти. Тоді власники грунтів, так вияснюють згадані агенти і спекулянти, опрацять можливість забезпечити для себе доходи з майбутньої експльоатації на їх грунтах.

Така горячкова робота нафтових агентів і спекулянтів ведеться передовсім в околиці сіл Михновець і Липе, турчанського повіту, де на думку знавців стоїмо перед створенням нового великого нафтового басейну.

З уваги на ті алярмуючі вістки про уведення в Польщі нафтового регале, що можуть нанести великі шкоди нашим селянам, Українська Парляментарна Репрезентація подає до відома, що нема ніяких виглядів на введення нафтового регале в Польщі і що дотично експльоатації нафти лишаються і надальше важними всі постанови обовязуючого нафтового закону з вільною експльоатацією нафти. Українські власники нафтових теренів не повинні піддаватись паніці і не давати послуху алярмуючим неправдивим вісткам про введення нафтового регале. При заключуванні контрактів на експльоатацію нафти повинні вони поступати оглядно і ті контракти заключувати виключно при інтервенції наших адвокатів, що дадуть теж інтересованим відповідні вказівки.

Рівночасно прохаємо українську інтелігенцію, передовсім українське духовенство і поодиноких сільських діячів у дотичних околицях краю, щоб звернули увагу нашого тамошнього населення на зміст нинішнього нашого комунікату. Їх обовязком є теж відповідно повчити наших селян, щоб не повторилися часи зперед кількох десятків літ, коли наші селяни коломийського, надвірнянського, дрогобицького і ліського повіту позбулися за безцін права експльоатації нафти і стали пролетарями-робітниками, віддаючи ввесь дохід з експльоатації нафти на своїх грунтах в руки чужонаціональних елементів.

Українська Парляментарна Репрезентація.

Французький комуніст проти пакту з СССР.

ПАРИЖ, 21. 2. ПАТ. Велике зацікавлення викликала промова посла Доріо у палаті послів, підчас дискусії над ратифікацією пакту. Цей перший представник лівиці, що виступає проти згаданого пакту, є комуністом з переконань, але виступив з III. Інтернаціоналу і бореться проти встрявання Совітів у французькі справи. У своїй промові підчеркнув він дволичність совітської політики, уряду СССР та Комінтерну. 15 літ поборювали большевики версайський мир, зокрема його територіяльні постанови — як тоді могтимуть у майбутньому його боронити? Доріо твердить, що большевики бажають лише вжити Франції як знаряддя проти гітлерівської загрози. Живі оплески були відповідю на його сміливий виступ.

ПРОБЛЕМАТИЧНА ВАРТІСТЬ ЧЕРВОНОГО СОЮЗНИКА.

ПАРИЖ, 21. 2. ПАТ. Теперішній міністер військових справ ген. Морен заявив ще 21. березня 1935, що совітська армія, хочаб була яка сильна, не поможе Франції на випадок війни з Німеччиною, бо не має спільного кордону з цією останньою. Тепер військова комісія палати послів домагається від ген. Морена вияснень дотично евентуальних наслідків франко-совітського пакту на ситуацію і військові обовязки Франції. — Еріо на останній сесії палати послів боронив вартости червоної армії. Опісля поручив справу одномілярдового французького кредиту для СССР; що думку кинули буцімто французькі промисловці, які сподіються, що це збільшилоб большевицькі закупи і внаслідок того дало роботу 25 до 30 тисячам робітників. Франко-совітський пакт — це лише чисто оборонна реакція на німецькі зброєння.

Дальші наради зачнуться вівторок.

СОЮЗНИКИ ШПІОНУЮТЬ.

ПАРИЖ, 21. 2. ПАТ. Посол з правиці Аврію звернувся до президії парляменту із запитом, чому процес большевицького шпіона Оберлена, що мав відбутися ще 29. січня, відложили на передодні дискусії над пактом з СССР. Аврію домагається, щоб його інтерпеляція найшлася на денному порядку перед голосуванням над ратифікацією пакту, а в кульоарах згадав, що між актами справи Еберлена, увязненого у Штрасбургу, є м. ін. плани фабрик, що працюють для оборони держави, їхніх уладжень і тайни продукції.

„ФРАНЦІЯ ПЕРЕЙМАЄ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА МАЙБУТНЄ ЕВРОПИ".

БЕРЛІН, 21. 2. ПАТ. Часопис „Германія" твердить, що приступлення Німеччини до франко-совітського пакту неможливе з точки погляду правного, політичного та стратегічного: він виключно спрямований проти Німеччини. „Франція — кінчиться стаття — візьме на себе нечувану відповідальність за майбутнє Европи, як введе у життя договір, що має характер грізних воєнних приготувань".

У польській державі є 100 тисяч літей недорозвинених: калік та ідіотів. Це жертви алькоголізму батьків.

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

Сотик не завадить, а в біді порадить! Каже наша приповідка, тому складайте свої ощадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Як ставиться польський урядовець до українського інтересента?

З приводу обіжника п. міністра внутрішніх справ.

Львів, 21. лютого 1936.

Питання, поставлене у наголовку — наскрізь риторичне; не потребують відповіди правди загально відомі й аксіоматичні. Нема теж на галицькій землі двох чесних одиниць — байдуже, поляків чи українців, — які мали б на устах іншу відповідь на зазначене вгорі питання, ніж та, яку вимагає дійсний стан річи. Жахливий стан, ніде мабуть у світі небувалий. Бо важко уявити собі денебудь інше відносини, в яких національність громадянина у ріжнонаціональній державі є єдиним критерієм підходу до того громадянина з боку державного й самоуправного службовицького апарату. Досить, щоб громадянин держави, який має справу в якійнебудь державній чи самоуправній установі з титулу своєї приналежности до держави, своїх обовязків і прав супроти неї, досить, щоб той громадянин заговорив — користаючи з прав народу — по українськи, щоб до нього і його справи урядовець згори був ворожо настороженний, щоб його справа згори була пересуджена. Громадські й волосні ради з наказними секретарями-поляками, канцелярії повітових виділів, поліційні постерунки по селах і містечках, лікарняні комісаріяти у Львові та маґістрати в цілому краю, скарбові уряди й скарбова палата у Львові, суспільні обезпечальні, повітові старости у краю, — в усіх тих установах сидять достойники (головно найнижчих ступнів), які трактують свої установи, як приватні домени, та яких мліють на звук української мови.

Самоволя урядовців не має тут ніякого стриму: відкинути подання з місця через те, що воно писане по українськи, не приняти навіть мельдункової картки через те, що вона не виповнена по польськи, нечемна поведінка з підвисеним голосом до ненавистного інтересента, який походить з нації, що творить етнічну більшість у даному повіті й воєвідстві, — це постійна і історична справа. Коли у цілій Польщі панує по установах засада, що не установа для громадян, але громадяни для установи, то зокрема на землях з українським населенням, в Галичині й на Волині (про Холмщину й Полісся вічно й казати, бо там офіціяльно й формально взагалі нема українців, лише є або „зрущені" поляки або „лутейші", яких слід освідомити, що вони поляки), державні й самоуправні урядовці живуть у блаженному глибокому пересвідченні, що вони творять вибрану касту, яка стоїть геть високо понад „мотлохом" (згідно з Сенкевичівською термінольоґією) та яких мрією є давати на кожному кроці вислів своїй погорді для того „мотлоху". А що живеться

тим урядовцям не дуже весело, що на їх екзистенції невиносним тягарем лягає кожнорічна санкція державних буджетових дефіцитів і що всі їх установи заваленi стертами справами, яких нема кому полагоджувати, то й виходить ся ті службовики здебільша у хронічно подразненому нервовому стані: психольогічно воно річ зрозуміла, але на практиці відбивається подвійно дошкульно на... українських інтересентах. „Брутальність супроти громадян і сервілізм супроти зверхників — ось одна з найбільших язв наших адміністративних установ" — бідкає польський „Час" і у висновку всіх своїх обширних міркувань (вступна стаття з 17 ц. м.) приходить до жалісливого ствердження, що „бюрократія сильніша від уряду". Коли такі міркування насуваються столичному інтелігентові полякові, то що має казати громадянин-українець у закутині, в якій урядовці тримаються засади, що „Бог високо — цар далеко" і діють по своїй волі і свободі, по своїм забаганкам?!...

Кілька днів тому міністер внутрішніх справ видав обіжник до всіх воєвідських установ, який вчить адміністраційних урядовців примітивних правд, що торкаються форм і змісту полагоджування інтересентів. На вступі того обіжника є кілька загальних уваг: „привязуючи велику вагу до того, щоб всі адміністраційні функціонері здавали собі постійно справу, що „відношення пересічного громадянина до держави формується передусім під впливом його відношення до адміністрації, як того чинника держави, що його найближче відчувається і найкраще бачиться", міністер наказує, щоб взаємини між адміністративними органами влади та громадянами були якнайкращі. Зпитуємо п. міністра: **яке має бути становище до польської держави має того українського населення, які стрічаються з вище схарактеризованим трактуванням з боку державних і самоуправних органів влади?! Читаємо далі у тому** обіжнику: „...Та діяльність (адміністраційних) урядовців не може бути перепоєна бездушним формалізмом чи якимнебудь **побічними оглядами**". Міністер каже кермуватись завжди тільки „інтересом того, що вносить подання", та поручає при всіх рішеннях виявляти „найприхильніше становище до потреб населення і глибоко зрозумілий прямодушний інтерес".

Дуже шкода, що серед усіх тих гарних і розумних поук та вказівок міністер внутрішніх справ п. Рачкевич не пригадав ще декілька правд з ділянки державної адміністрації: 1) що обовязком державних і самоуправних урядовців усіх ступнів є зберігати найдалі йдучий обєктивізм і що **національність та віроісповідання інтересента не має їх цікавити**, 2) що державний і самоуправний урядовець усіх ступнів має тямити, що взесь державний і самоуправний апарат є чинником **надрядним** і не може виступати **активно, як заінтересована сторона**, у суперництві двох національностей, що живуть на тому самому терені; 3) що вимога від урядовців, щоб вони були суспільними діячами не означає того, щоб кожний урядовець „дзялач сполечни", виконував **місію протиукраїнського боєвика** та в українцях добачував найбільшу небезпеку і польської нації і польської держави та відповідно їх, як своїх ворогів, службово трактував. Велика шкода, що п. міністер не пригадав підлеглим собі урядовцям, особливо деяким пп. старостам, від яких іде відповідний дух на ввесь повіт, що пора зірвати з тою ідеольогією „негативного націоналізму", як її окреслив п. Косцялковський, що все ще опановує душі пречисленних державних і самоуправних урядовців та яка є спадщиною тої польської ендеції, що є проклоном польської держави: бо насторожує проти держави міліони її чужонаціональних громадян.

Чого премієр Годжа їздив до Парижа?

Прага, лютий 1936.

Хоча тут загально говориться, що подорож чехословацького премієра і теперішнього міністра закордонних справ д-ра М. Годжі до Парижа не мала ніякого безпосереднього звязку з тим, що примусило всіх дипльоматів середуще- і східноевропейських держав вступити в повороті з Льондона до Парижа на низку дальших нарад про актуальні політичні питання Европи, бо — мовляв — д-р Годжа мав уже раніш намір їхати до Парижа, то всетаки після всіх тих розмов треба приймати париським відвідинам чехословацького премієра особливо поважне значіння. Нині вже всім ясно, що париська візита д-ра Годжі мала зовсім інший характер, ніж звичайна собі візита приятеля, який приїхав, щоб навязати тісніші особисті звязки та обмінятися думками.

Ядром усіх париських розмов д-ра Годжі було т. зв. середньо-европейське питання. Про ці розмови дуже багато сказав і сам Годжа і дуже багато написала про них вся европейська, у першу чергу чехословацька й австрійська преса. Ще перед приїздом Годжі до Парижа всі тамошні відомі дипльоматичні розмови обертались теж довкруги цього питання. Відомости про ці перші розмови мали досить сензаційний посмак і викликали у політичній опінії Европи навіть деяке занепокоєння, як нпр. у Німеччині та в Італії. Говорилося про те, що йдуть пошукання за такою розвязкою середньо-европейського питання, яка булаб можлива і без Італії, щоб таким чином якнайскорше відтяжити теперішню европейську ситуацію саме на тому европейському фронті, який ускладнився через італійську імпрезу в Африці. Говорилося теж, що на місце Італії в розвязці австро-німецького питання має прийти СССР, а щоб це не дуже „впадало в очі", то ще й Туреччина, та що за такою розвязкою собивалися головно Літвінов і Літвінов. Париська візита д-ра Годжі цю сензацію розвіяла і цей неприємний посмак усунула — і це найважнійший наслідок тих відвідин.

Теперішній премієр і міністер закордонних справ Чехословаччини, д-р М. Годжа це дуже спокійний і розважний політик і такою є теж його концепція розвязки середньо-европейського питання. Розуміючи дуже добре яке значіння в цьому питанні відіграє Італія, а далі й Німеччина, д-р Годжа ясно і недвозначно сказав у Парижі на те, що остаточна його розвязка є неможлива без розвязки т. зв. австрійського питання, а ця знову у свою чергу не є можлива без участи Італії та навіть і Німеччини. Не дозволяє на це й усе ще невисне становище Австрії у габсбурзькому питанні. Правда, на Штаремберг заявив, що Австрія не піде на ніяку зміну режіму без попередньої згоди з державами, які малиб підписати пакт про забезпеку незалежности Австрії. Але одночасно Штаремберг теж заявив, що питання реставрації Габсбурґів це внутрішньо-політична справа Австрії, до якої не смідуть вмішуватися інші держави. Далі д-р Годжа вказав теж ясно і на те, що розвязка середньо-европейського питання можлива лише при гармонійній співучасти і співпраці всіх середньо-европейських держав і що до такої співпраці може дійти лише поволи, етапами, а першим таким етапом це тісна співпраця на господарському фронті. Це основа його цілої середньо-европейської концепції і це підтверджено й у розмовах відповідальних чехословацьких політичних чинників з австрійським канцлером д-ром Шушнігом у Празі. У тих розмовах недвозначно підкреслено, що така співпраця можлива лише у згоді з т. зв. римським протоколом, отже знову лише при співпраці Італії.

Іншими словами, д-р Годжа не їхав до Парижа за тим, щоб за всяку ціну довести вже нині до якоїсь розвязки середньо-европейського питання чи щоб заключити в цім напрямі якісь пакти. Навпаки: він їхав туди, щоб — як каже політичний референт „Лідових Новін" — остерігти перед нерозважністю робити „велику політику" у Середньодунайській Европі, коли на це ще не прийшов слушний час. „Нині — каже далі цей референт — ще не пора на дунайський пакт і нині він був би навіть шкідливий, бо шкідливим і небезпечним експериментом булоб нині при дефінітивнім вирішенні середньо-европейського питання виключати і Італію і Німеччину". Д-р Годжа переконав Париж, що спершу треба „відполітикувати" цілу середньо-европейську акцію, бо в першу чергу йде тут не „про військові пакти спільної оборони", але про „новоім цивільні договори господарської співпраці", при якій кожна держава може вберігти своє правно-державне становище і свої народні інтереси. Отже програма, яку випрацював, яку передав і яку боронить д-р Годжа, обмежується до мінімума конечного, але до найлекше досяжного. Господарська співпраця не вимагає як необхідної передумовини вирішення всіх дипльоматичних розбіжностей, а тому ніхто при ній на може нічого втратити, лиш багато зискати. Щойно така тісна співпраця, повна довіря і гармонії на господарському полі може довести і до політичного зближення, і то спершу між самими серед не-европейськими державами, а далі вже і з іншими державами Европи.

Всі дотеперішні голоси французької преси про париські розмови д-ра Годжі вказують на те, що — йому вдалося не лише виложити ясно цю свою концепцію, але й переконати вирішні французькі політичні чинники про її доцільність. Найшла вона теж відповідне зрозуміння в Італії і в Мадярщині. Тепер д-р Годжа має ще відвідати Білгород і Букарешт, щоб тут вже обговорити більш детально цілу свою концепцію і тоді вже з чимсь конкретнішим поїхати до Відня.

Ось так коротко представлений біляно візита чехословацького премієра в Парижі. Чехословацька преса приписує їй ще й велике значіння для скріплення малоантантського союзу з союзом Балканської Антанти з одного і з Францією з другого боку. Візита д-ра Годжі і ціла його середньо-европейська концепція це новий доказ „політики рівноваги, до якої постійно змагає закордонна політика Чехословаччини, як тої держави, яка ніколи не ставить на одну якусь карту, але яка льояльно співпрацює й хоче співпрацювати зі всіми чинниками, які стоять на „платформі закріплення і збереження европейського мира". Кажучи простими словами: Чехословаччина, хоч і заключила союз з Совітами та спирається на союзі з Францією, не хоче допустити Совітів до таких впливів у Середній Европі, які штовхнуть ту Европу у війну, яка Чехословаччині грозилаб катастрофою.

М—н.

НАШОГО ЦЬОГОРІЧНОГО СЕЗОНУ
НАЙЦІКАВІША КНИЖКА
Ірини Вільде
ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ
208 сторінок.
Замовляти в Адміністрації „Діла". Порто 30 сот.
Ціна 1.50 сот.

Українські моменти
підчас дискусії в сенаті.

На засіданні буджетової комісії сенату в середу 19. лютого ц. р. сен. Рдултовський зреферував буджет міністерства внутрішніх справ і поставив внесок приняти цей буджет без змін. Після реферату вилазалася жива дискусія, в якій деякі промовці і міністер внутрішніх справ Рачкевич порушували теж українські справи. Від Української Парляментарної Репрезентації промовляв сен. *О. Луцький*. Найважніше те, щоби внутрішня політика числилася з фактом, що в Польщі живуть не лише поляки, але також інші народи. Українцям йде про те, щоби всі громадяни були рівні перед законом і щоби мали змогу свобідно працювати. Нехай уряд уважає наші леґальні установи і товариства якби означені червоним хрестом і не стріляє до них.

Сен. Радзівіл висловився за тим, щоби нарешті устійнено одноцілу політику супроти українців і щоб цю політику вів уряд при допомозі міністерства внутрішніх справ. Неможливо, щоб політику супроти українців вели воєводи. На думку сен. Маліновського українці зробили одну помилку, а саме, що в 1918. р. не вислали війська на Одесу, але спрямували його на Львів. Сен. Заяцький пригадував, що поляки на українських землях є теж автохтонами.

Опісля довшу промову виголосив міністер внутрішніх справ Рачкевич, а якій обговорив справу деконцентрації та децентралізації адміністраційної влади, справу персональної політики, самоуправні справи, справу безпеки громадян і боротьби з акцією революційних елементів. Підкреслив, що завдання адміністраційної влади дуже тяжке тому, що громадянство замало протиставиться пропаганді, яка змагає викликати неприхильні настрої і підважує авторитет закону. *Опісля згадав, що справа співжиття польського та українського громадянства входить на правильний шлях. Уряд не занедбає ніякої можливости поглибити умовини доброго співжиття і співпраці.*

Відповідаючи на критику політики на Волині, яку ведеться там уже від довшого часу, заявив, що цієї політики не слід звязувати з деякими ексцесами, які вже не вперше відбуваються на Волині. Запевняв, що сильна диверсійно-терористична політика на Волині виплеває з географічного положення цього терену і минулими роками прибрала дуже широкі розміри.

Щож торкається адміністраційної політики поодиноких воєводів і недостачі координації цієї політики, то — на думку мін. Рачкевича — слід брати під увагу окремішности терену. Ці погляди уряд та поодинокі міністри завжди мусять мати на увазі.

Проти реґіональної політики
на Гуцульщині.

В четвер сойм розглянув буджет міністерства пошт і телеґрафів. У дискусії над буджетом цього міністерства промовляв теж пос. Ст. *Біляк*. Цю промову подаємо окремо.

Опісля пос. Стажак зреферував буджет міністерства комунікацій. По довшій промові міністра комунікацій розпочалася жива дискусія, в якій промовляло багато послів, між ними представник Української Парляментарної Репрезентації пос. *І. Заклинський*. Промовець домагався реґуляції рік і забудування гірських потоків на українських землях. Чармош, Прут, Стрий, Опір і Дністер роблять широку велику шкоди. Українці домагаються, щоб у пятилітнім інвестиційнім плані уряд взяв на увагу землі замешкалі українцями, щоб допустив українських доставців і дав роботу українському населенню. Українці є за туристикою на Гуцульщині, але без політики, без творення нового гуцульського народу.

Далі промовець жалувався на те, що львівська залізнична дирекція, дирекція теж станиславівська, не приняла ні одного урядовця-українця. При цій нагоді порушив теж справу залізничих емеритів з австрійських часів, яким відбирають 20 прц. їхніх емеритур. Ця справа є тим прикріша, що польська держава приняла на власність нерухоме майно з емеритального фонду залізничих працівників на терені Галичини. Тому звертається до міністра, щоб переглянув ще раз проект обмеження емеритур.

В Еспанії знову підпалюють
церкви.

МАДРИД, 21. 2. ПАТ. У Ла Корсна невідомі злочинники намагалися підпалити 3 церкви. Хоча пожежу погасили, шкоди позажні. У Гренаді ліві елементи заатакували редакцію католицького часопису та підпалили самохід перед її будинком. У Малаці демонстранти напали на правий щоденник. У Сантіяго Компостелльо молодь здемолювала льокалі кількох суспільних організацій. У кількох місцевостях маніфестанти нападали на домівки правої „народньої акції". В Алікенте знищили та підпалили редакцію і друкарню католицького часопису. У Сан Ніколяс намагалися підпалити монастир, але поліція цьому перешкодила. Підчас бійки на політичному тлі в Авіля згинула одна жінка. У Мурсії та Алікенте проголосили стан облоги.

ПЕРШІ КРОКИ НОВОГО УРЯДУ.

МАДРИД, 21. 2. ПАТ. На вчорашньому засіданні ствердила рада міністрів на основі звітів, що в цілій країні панує супокій, тому проголошення виняткового стану зайве; ввели його лише у місті Санта Круз на Тенерифі. У багатьох місцевостях відбулися проурядові демонстрації. Посадник та міська рада Мадриду, припинені в урядуванні від жовтня 1934, обняли знову урядування. Уряд розглядає плян, як найскоріше увести в життя виб. програму „людового фронту". Представникам преси заявив прем. Азана, що його уряд бажає задержати дотеперішню республиканську конституцію, і зберегти лад та суспільну справедливість. Плянує крім того ввести податкову рівність та охорону праці.

НОВІ КОРТЕЗИ.

МАДРИД, 21. 2. ПАТ. Першим засіданням проводитиме соціялістичний лідер Лярго Кабаллеро. Намічений на предсідника кортезів Мартін Барріо відбув зі своїм попередником Сантяго Альба нараду над постійною комісією кортезів.

СПРАВА АМНЕСТІЇ В ЕСПАНІЇ НЕ ТАКА ПРОСТА.

МАДРИД, 21. 2. ПАТ. При цій нагоді згадав премієр, що уряд думає оголосити амнестію для засуджених за політичні провини, але перш за все мусять її рішити кортези — правдоподібно негайно, як лише уконституються. Уряд вже зажадав від постійної делеґації кортезів повновласти, щоб звільнити декретом політичних вязнів, що ще не засуджені. Тому що закордонна преса поширює чутки, буцімто в Еспанії звільнили 25.000 політ. вязнів, ґенеральна дирекція еспанських вязниць звертає увагу, що у всьому краю є лише 21.000 вязнів, разом кримінальних і політичних та що звільнили покищо лише 5 соціялістів, яких тепер вибрали послами.

„ТИМЧАСОВО" ОПОРОЖНЮЮТЬ ВЯЗНИЦІ.

МАДРИД, 21. 2. ПАТ. По багатьох провінціях цивільні ґубернатори на власну руку тимчасово звільнюють незасуджених політичних вязнів. У Хікон випустили не лише політичних вязнів, але й кримінальних, вязниця, що вчора мала 895 вязнів, сьогодні майже порожня.

ПАРИЖ, 21. 2. ПАТ. Авас подає, що у Барсельоні відбулися великі демонстрації за амнестією для політ. вязнів. Розганяючи юрбу, поліція стріляла та ранила 10 осіб.

Ширіть наш часопис!

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ.
Український
Технічно-Господарський Інститут
продовжує вписи на:
I. Високошкільний Економічно-Кооперативний відділ, по закінченю якого видають диплом з титулом економіста.
II. Курси українознавства — з широкою програмою.
III. Фахові курси — бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької і французької), пасічництва, садництва, перероблення садовини і городовини, обробленя шкіри, мислівства, радіотехніки, фото рафії. По закінченю курсів видається свідоцтво. — Передбачують відкриття й інших курсів.
Навчання кореспонденційною методою.
Проспекти і програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародну поштову марку.
ПОШТОВА АДРЕСА:
Ukrajinsky Technicko-Hospodarsky Institut, Podebrady, Tchecoslovaquie — або Т-во „Сільський Господар", Львів, Ринок ч. 1, III. п. 1047

СТАНОВИЩЕ МОНАРХІСТІВ.

МАДРИД, 21. 2. ПАТ. Еспанські монархісти проголосили декларацію лояльної співпраці з урядом в імя добра батьківщини дарма, що з реставрації королівства у майбутньому не рекинуть.

ПРОТИ ВІДПЛИВУ КАПІТАЛІВ.

МАДРИД, 21. 2. ПАТ. Еспанія сильно забезпечила кордони перед вивозом валюти. Прикордонна сторожа арештувала на границі кілько осіб, що намагалися вивезти пів мілєрда пезетів.

Справа вязнів
у вязниці св. Хреста.

Як відомо, негайно після присуду у варшавському суді перевезли всіх підсудних з вязниць у Варшаві і розмістили по різних вязницях у Польщі, з того 5 вязнів, а саме: Баздеру, Лебедя, Підгайного, Климишина і Барнюка, умістили в св. Хрестній вязниці. Їх умістили по викладах, де сидять тільки засуджені, хоч вирок у їх справі ще не правосильний.

На вістку про це українське жіноцтво рішило зорґанізувати акцію помочи тим пятьом вязням. Українські жінки Лінка і Станиславова вислали петицію з кількома підписами на руки апеляційного прокуратора д. Ґудзельського у Варшаві. На цю петицію прийшла відповідь із секретаріяту Прокуратури Апеляційного Суду у Варшаві такого змісту:

„У відповіди на подання з дня 27. I. 1936. у справі Степана Баздери і ин. Секретаріят повідомляє на припоручення п. прокуратора Апеляційного Суду, що перенесення вязнів до іншої вязниці залежить від рішення Міністерства Справедливости, де просьбу в минулому дні вислано. — Керманич Секретаріяту: Фільохувна".

С. СЕВЕРИНА ЧСВВ. 3)

МІЖ ЗЕМЛЯКАМИ ЗА ОКЕАНОМ.

Мої давні добрі знайомі. — Мої господарі. — Підготовляємо виставу.

Я довідалася, що в Ню Йорку живе наш давній учитель співу п. Михась Гайворонський. Там називають його також пестливо „Михасем", бо й за океаном тішиться він теж симпатією. У товаристві п. Галичинової вибираюся до Ню Йорку. Їдемо добру годину поїзд нежвиж, потім кілька хвилин ходу і яка радість! Двері відчиняє п. Гайворонський.

Входимо до вітальні, я познайомлюся з його дружиною д-р Пелехович і з радости не можу найти якесь слово. Професор Гайворонський не змінився, все має той самий дитячий усміх, ту саму лагідність в очах, тільки ще щось нового пробивається в голосі: якийсь глибокий біль, у який ніхто не має права вглянути. Я десь стрічалася з тим болем; сягнула душею і пригадала собі зараз його стрілецькі пісні.

Було в них багато бадьорости, але й був біль, спричинений терпінням мільонів.

Хай ніхто з читачів не дивується, що повторяю часто те саме. Я не винна! З ким я стрінулася, деребуть прийшла, все ставили мені те саме питання: Що чувати в краю?

І проф. Гайворонський питається про край, про ваші давні учениці, яких ще добре памятає. Розказую, як умію, і що знаю. Нашими учениками хвалюся, як мати дітьми. Одна співачка (Бандрівська) інші покінчили техніку (Мудрак, Гаврищак, Орася) ще інші знову мають дипльоми фільософії, прав і медицини. Усі гарні робітниці, мало яка з них забула наші пісні. А було що оповідати, бо багато води поплило у тихому Дунаю від часу, коли ми бачилися. Нашу розмову перериває дзвінок. Входить д-р Мишуга і п. Галичин секретар Союзу. Тішимося їх приходом. Краще товариство годі собі уявити. Д-р Мишуга, проф. Гайворонський і Галичин — це рідко добрана трійця. Всі направду любляться, розуміються. Кожний з них леліяв ті самі ідеали, кожний надсаднив груди у вистольній боротьбі. А сьогодні? На далекій чужині, в вічною тугою за краєм, з незгоєною раною мурують шлях для інших, кладуть одну цеголку за другою. У такому товаристві кусить кожний почувати себе якнайкраще. Д-р Мишуга своїм неймущенним, щирим гумором, а дотепними випрошним очитан не оживляв цілє товариство, де він був, там ніколи не забракло теми до розмови.

І ми, ті жінки, скоро знармонізувалися. Мабуть тому, що становили сильний контраст. Пані доктор д-р Пелехович, з фаху лікарка, спокійна, врівноважена, поважна жіночої гідности, друга, молоденька п. Стефанія Галичинова, ентузіястка, щебетлива, розсміяна, у першому розмаху до праці, а третя вчерги, найстарша, це я — соромно мені признатися — непоправна ідеалістка в давніх не літ, якої не отверезило життя, не змінили важкі переживання.

Засіло нас шестеро до вечері. Весело минув час. Може у краю комусь хтось присниться з нашого товариства, що говорили ми про всіх і вся. Прощаємося пізно.

Вертаюся домів, а все моїм домом є хата панства Лотовичів. Там почувалася я як у власній хаті, вони все піклувалися мною і як не вернулася на спачену годину домів — журилися, боялися, щоб не дісталася під авто, та що як сердечно питали мене, коли прибулася вікнись. Хоч добре було мені на чужині, хоч усі були для мене прихильні, а тужила за краєм, просто хоробливо тужила.

Стали радитися, де та як уладити першу виставу. Між іншими помагав мені словом і ділом д-р Демидчук. Ми були знайомі від часу мого попереднього побуту в Америці. Все склалося добре. У товаристві д-ра Демидчука прийшло дві американки, щоб слухати деякі прояви народнього мистецтва. Вони були захоплені їх красою і вирішили, що на інтернаціональній виставі буде теж представлена Україна. Нам призначили найкраще місце. Але влаштування такої виставки вимагало чимало труду і без помочі ідейного українського промисловця я нічого не вділаю.

Усі помагали. Помагали панство Лотовичі, помагав п. Ревак, співредактор „Свободи", вони й дали витами економати: п. Ревак помагав їх навіть поїти, аж дивно як люди добрі. А теж найбільше труду при уладженні першої вистави положив д-р Демидчук. Щотка для працювання коло вистави, самий пишо-уже столярську роботу, находився, намучився. Пані Галичинова спинилася по драбині, ніхто не шкодував труду, всім залежало, щоби показатися перед чужинцями.

(Далі буде.)

Конкурс „Діла“ на економічні статті.

Завдяки нашому американському земляковi п. В. Тихому наша Редакція має змогу розписати

НОВИЙ КОНКУРС
на економічні статті

Тема:

В якій господарській ділянці зосередити наші сили, щоб двигнути український нарід з теперішнього положення?

Цим разом нагороджених буде
10 статтей,
а саме:

1. нагорода . . . . . 10 ам. дол.
2. — 5. нагорода по . . . 5 „ „
6. — 10. нагорода по . . . 3 „ „

Засадниче домагання: **річевість.**

Розмір конкурсової статті не повинен переходити розміру нормальної газетної статті (до 300 рядків). Бажано, щоб писані вони були машиново.

До оцінки конкурсових статтей запрошені будуть наші економічні теоретики і практики. Склад жюрі оголосимо небавком окремо.

Статті просимо надсилати в ковертах із зазначенням на них: **Стаття конкурсова.** Прозвище автора повинно бути в окремій меншій коверті, яка буде відчинена після оцінки статті.

Останній речинець — **29. лютого ц. р.**

Зріст доходів і видатків.

БУДЖЕТ НЕ Є ЗРІВНОВАЖЕНИЙ.

У четвер буджетова комісія сенату радила над буджетами: державних довгів, міністерства скарбу, державного емеритального заведення і державної мониці. Міністер скарбу Квятковський виголосив довшу промову, запевняючи, що доходи державного скарбу зростають, видатки внаслідок ощадностевої акції обнижуються. Буджет передбачує коло 400 міліонів золотих, які у формі субвенцій підуть на продукційну діяльність. У дискусії промовляло багато промовців. Сен. Козловський запевняє, що буджет незрівноважений, бо 90 міліонів золотих, які призначено в інвестиційнім плянi для державних підприємств, усунено з буджету.

Літературна нагорода Українського Католицького Союзу.

Головна Рада Українського Католицького Союзу на своїм засіданні в дня 7. II. 1936. р. ухвалила літературні нагороди за найкращі твори, видані в 1936. р. Жюрі візьме під увагу лише ті мистецькі літературні твори, що не матимуть протихристіянських тенденцій. Скількість і висоту нагород та склад жюрі устійнить Головна Рада У. К. С. пізніше. Нагороди будуть проголошені дня **22. січня 1937.**

*

Подаємо до відома цю вістку з приємністю, бо літературний рух може тільки зискати на тому, що літературних конкурсів і нагород буде якнайбільше. Тому можна дуже радіти, що почина та ідея Товариства Письменників і Журналістів находить наслідувачів. Очевидно, що щорічному літературному конкурсові того Товариства це нічого не пошкодить, лише навпаки — скріпить його авторитет, як конкурс найширшого.

З тим більшим здивуванням ми прочитали в „Меті“ з 23. ц. м. замітку „Тотшвайген“, начеб „уся українська преса солідарно промовчала проголошення української католицької літературної нагороди“. Стверджуємо, що ми дістали сьогодні вищенаведений комунікат із супровідним письмом Гол. Ради Католицького Союзу з датою 19. ц. м. Чи це непорозуміння, чи манія переслідування когось з пп. радакторів „Мети“? (Взагалі дуже прикро вражає, що відколи ред. Вол. Кузьмович через свої посольські обовязки перебуває формально на відпустці — „Мета“ починає виявляти дивну метаморфозу: вона щораз більше заднелюється на одну іншу львівську католицьку газету, яка свою місію добачує в тому, щоб з усіми на всі сторони воювати і бити рекорд непримирности й нетолеранції. Інколи починаємо мати враження, що дехто з пп. редакторів чи співробітників „Мети“ забуває, що „Мета“ є органом Українського Католицького Союзу і що таке цей Союз, та починає глядіти на той часопис, як на свою приватну власність, яку вільно використовувати відповідно до своїх симпатій та антипатій).

Українська мова на почті і в радіо.

Промова пос. д-ра Степана Біляка, виголошена на повному засіданні сойму 20. лютого ц. р. при буджеті Міністерства Почт і Телеграфів.

Високий Сойме!

В часі дебати над буджетовим прелімінарем Міністерства Почт і Телеграфів стверджено, що хоча Польщо за скількістю мешканців стоїть на шостому місці в Европі, то щодо листових посилок займає аж 26 місце. Роздумуючи над причинами цього явища, треба підкреслити, що відграє тут поважну ролю не лише заг. економ. кріза, яка в неменшій мірі обняла і інші европейські держави, але також висота поштових оплат і невідповідна обслуга села. Почтові оплати в Польщі перевищають значно тіжі оплати у Франції, Англії, Німеччині та Злучених Державах, а в наших теперішніх обставинах квота 25 сот. це четверта частина пересічного денного заробку фізичного робітника. Не менше важною причиною низького обороту листового є також те, що **село майже зовсім не користає з послуг почти,** особливо коли йде про приватне листування. Не лише кріза спричинює це явище. Мешканцям села доручують почтові посилки за посередництвом ріжних громадських функціонарів так, що лист на селі дістається в руки адресата в найліпшому випадку **тиждень** по його висилці почтою. Але не лише це є болячкою села; є ще щось інше, що просто відстрашує сільське населення, а передовсім українських селян, щоб користати з послуг почти. Це нелегальна цензура, якій підпадають почтові посилки, адресовані до українських селян. Застерігаюся, що не твердку, немов би почтовий персонал переводив цю цензуру, але в часі, коли почтова посилка найдеться в руках усяких поприватних і непоприватних **посередників** між почтовим урядом та адресатом, наступає цензура листів, часописів і книжок, яка частенько кінчиться **конфіскатою** легальних видань, а в найліпшому випадку **дошкулюванням** усяких нижчих адміністраційних органів у відношенні до українських селян. Цьому прикрому станові можна і треба запобігти в той спосіб, щоб також почтові посилки на селі доручували адресатам почтові службовики, відповідальні чи то за затрачення посилки, чи то за нарушення листової тайни. Це лежить в силі і компетенції Міністерства Почт і Телеграфів і від нього домагаємося, щоб воно в інтересі сільського населення цей невластивий стан усунуло.

АДРЕСИ НА РІЖНИХ ПОСИЛКАХ.

Маємо ще до міністерства Почт і Телеграфів дальші домагання. Це справа мови і справа службовиків. Справу мови порушив вже на буджетовій комісії пос. Пеленський, вказуючи на те, що адреси на поручених листах, чеках і грошевих переказах мусять бути в цілости виписані лише в польській мові. Є це поменшення наших мовних прав, навіть у порівнанні з тими правами, які маємо у судівництві та державній адміністрації. Пан міністер Почт і Телеграфів, відповідаючи в буджетовій комісії на це домагання, вилгнив, що нема ніякого обіжника, який ухилив би арт. 57. почтової ординації, дозволяючи на адресування почтових посилок кирилицею, в українській і білоруській мові, призначених для східних окраїн.

Отже саме правний стан передбачений постановою § 57 почтової ординації, зовсім не заспокоює права **української мови,** забезпечених у конституції. § 57. почтової ординації постановляє, що лише адреси звичайних листових посилок можуть бути кирилицею в українській мові і те у внутрішнім обороті і на просторах воєвідств львівського, тернопільського, станиславівського, волинського і поліського з тим, що назва місця призначення і почтового уряду має бути подана зовсіди в польській мові. Всі інші почтові пересилки, як поручені листи, телеграми, грошеві перекази, пачки мусять бути адресовані виключно в польській мові, хочби були призначені для внутрішнього обороту воєвідств, де мешкає злебільша українське населення. Отже домагаємося, щоби постанова § 57. почтової ординації була поширена щодо прав української мови на всі почтові посилки у внутрішньому обороті і до просторів щойно згаданих воєвідств. В звязку з цими правами українські написи в почтових і телеграфічних урядах на терені цих воєвідств повинні бути зладжені побіч польської також в українській мові.

Персональна політика міністерства Почт і Телеграфів просто нехтує істнуванням майже 7-міліонового українського народу в межах Польщі. Скількість службових етатів в мин. році побільшено в почтових урядах на 5.931 так, що в державних почтових телеграфічних і телефонічних урядах є тепер занятих 33.179 постійних службовиків. Маю дуже поважні сумніви, чи на **тих 33 тисяч постійних почтових службовиків скількість українців доходить до 1 проц.** Здається мені, що це число доходить до 1/2 проц. Чиж такий стан не є нарушенням основного права українських громадян до праці і життя в межах польської держави? Не хочу цієї справи представляти в дразливих висловах, а лише з цього місця звертаюся до Пана Міністра з рішучим закликом, щоби в імя упорядкування відносин **змінив дотеперішню політику персональних бюр** і уможливив українським громадянам доступ до почтової служби.

УКРАЇНЦІ ТА РАДІО.

Дуже багато побажань та застережень маємо до інституції Польського Радія. Польське Радіо перейшло в останньому році майже зовсім на власність держави, а з хвилиною переходу більшости акцій на річ держави, обсаджено також надзірні становища переважно представниками Міністерства Почт і Телеграфів. На жаль, не спричинило це ніякої зміни фатальної політики радія у відношенні до культурних потреб українського народу. Ріжним екзотичним народам присвячує радіо десятикратно більше уваги, ніж українському народові. Особливо львівська радіо-стація не признає того, що працює на терені із більшістю українського населення. Як довго польське радіо було недержавною установою, можна було це класти на рахунок акціонарів. Тепер, коли Польське Радіо стало державним підприємством, не можна довше удержати цього стану справи, тим більше, що це справа не лише внутрішня, але і зовнішня, першорядного значіння. Тих кілька українських авдицій за цілий минулий рік, переважно церковних богослужень включно з величавою промовою Митрополита Шептицького, не може вдоволити слушних домагань українського населення. З браку українських авдицій у польському радіо вслуховується український радіослухач у Східній Галичині і на Волині в українські авдиції надавані українськими совітськими радіостаціями. Попри музику і спів пливе звідти живе українське слово політичної пропаганди, яка не лежить ані в інтересі українського народу ані польської держави. Радієві програми мають виконати на своїх теренах велику культурну місію, отже і ми маємо право домагатися, щоб також у відношенні до нас радіо заспокоювало наші культурні потреби. Іде тут про піднесення культури на селі, про яку стільки говорив у своєму експозе п. премієр. Я глибоко переконаний, що в загальному інтересі п. премієр мав на думці не лише польське, але і українське село. Чиж можна в тих слушних змаганнях над витворенням нових вищих форм сільського життя поминути працю і значіння радія на селі?

УКРАЇНСЬКІ АВДИЦІЇ В ІНШИХ ДЕРЖАВАХ.

Для нас, українців, справа радія стає тим актуальніша, що за Збручем приготовляє совітська радіофонія валитенські пляни для політичної пропаганди. Радіостації в Харкові, Винниці, Чернигові, Одесі, Дніпропетровську, Сталіно і вкінці могутня 100-кільоватова радіо-стація в Києві надають авдиції майже виключно в українській мові і при їх помочі здійснюють свої політичні заміри. Чехословаччина в Копинях ма-

Кіно ПАЛЯС Фільма, яка побила славне „Бенгалі". Велика фільма кольоніяльної боротьби!
Тайни британського виміду! Режисерія Е. Любіча. **„Остання станиця"**
Gary Grant — Claude Rains — Kathleen Burke Очі й вуха цілого світа звернені тепер на цю фільму.

дає через тамошню радіо-стацію щоденно дві до три години українських авдиції, а для потреб українського Закарпаття будує нову радіо-стацію з Бичкові коло Ужгороду. Характеристичне, що навіть американська радіо-стація в Ню Йорку надала в мин. році більше українських авдиції, як польське радіо. Про це повинна памятати в першу чергу львівська радіо-стація, яка почала вже розбудову, щоб збільшити свою силу із 16 на 50 кільоватів. Мушу завважити, що не вистарчає на українській території одна лише радіо-стація у Львові. Для українських потреб треба би побудувати ще *другу радіо-стацію*, а саме *в Луцьку на Волині*.

Домагаємося, щоби в першу чергу львівська радіо-стація надавала *українські програми*, і то двоякого роду: 1) призначені виключно для українських абонентів, отже виклади на теми освітні, економічні, наукові, про мистецькі виступи, причім треба ввести постійні трансмісії церковних богослужень в кожне греко-католицьке свято та кожну другу неділю. Все те треба робити в безпосередньому порозумінні з українськими культурними та освітніми організаціями. 2) Другий рід українських авдиції повинен бути призначений для польського абонента, щоб і цей міг познайомитися з новітньою українською культурою, що вплине без сумніву на краще відношення польського громадянства до українського народу і його потреб. Все те вимагає зорганізування тривкої форми: постійних щоденних українських авдиції.

Якщо дотепер не було зрозуміння українських потреб в Польському Радію, то вина цього лежить також у тому, що до Польського Радія не допущено ніодного українського співробітника. Бюро преси і пропаганди Польського Радія оголосило перед кількома днями у варшавській пресі комунікат, що всі постійні співробітники Польського Радія *є із 696, є виключно польської народности*. Отже так *персональна, як і програмова політика* Польського Радія *мусять бути змінені* і згідно із заявою п. премієра брати на увагу і в тій ділянці слушні потреби українського громадянства. Хочемо мати надію, що це здійсниться і в той спосіб також Польське Радіо причиниться до поправи важких відносин на українських землях.

—o—

Їдж
Яфські
ПОМАРАНЧІ
щодня

Яфські помаранчі є винятково великі і соковиті. Приходять до нас у знаменитім стані. Їдж постійно Яфські помаранчі, підтримують здоровля, очищують організм і ділають додатньо на церу. Можна дістати у всіх крамницях.
купуй

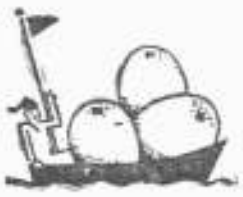

Яфські
ПОМАРАНЧІ
і ГРЕЙПФРУТИ
завжди більше
соковиті.
Палестинський овоч

Репресії проти нац. соціялістів у Швайцарії.

БЕРН, 21. 2. ПАТ. Після вбивства нац.-соціялістичного провідника Густльофа жидом Франкфуртером у Давос Союзна Рада Швайцарії рішила на внесення виділу справедливости і поліції, не дозволити на будуче, щоб у Швайцарії були нац.-соціялістичні краєві й окружні організації. Оснування таких організацій вимагатиме згоди виділу справедливости і поліції.

Офіційна швайцарська телеграфічна агенція пише про цю справу: „Наслідки атентату в Давос, передусім державна жалоба за Густльофа у Німеччині й похорони на державний кошт вбитого нац.-соціялістичного провідника швайцарських гітлерівців виявили виразно небезпеки, що можуть грозити нашому краєві зате, що він терпить на своїй землі висланців закордонних партій, які підлягають закордонним приказам. Громадянство домагається, щоб не було вже наслідника Густльофа".

НІМЕЧЧИНА ПРОТЕСТУЄ.

БЕРН, 21. 2. ПАТ. Німецький посол у Берні зложив швайцарському урядові ноту, у якій протестує проти рішення швайцарського уряду в справі заборони ділання нац.-соціялістичної партії на терені Швайцарії.

Рас Мулюґет про недавню неудачу.

ЛЬОНДОН, 21. 2. ПАТ. Рас Мулюґет, комендант абісинської оперативної групи, яку недавно розбили італійці, заявив м. ін. представникові Райтера, що він передбачував італійську офензиву, тому наказав був стратегічний відворот, але ворог помітив це, тому негайно перейшов до наступу. У боях між 12 та 17 п. м. втратили абісинці 147 убитих та 268 ранених; італійці куди більше.

СПОКІЙ НА ФРОНТІ.

АДІС АБЕБА, 21. 2. ПАТ. Дощі припинили воєнні операції на південному фронті.

З ЖИТТЯ НАШИХ УСТАНОВ.

Загальні збори Т-ва св. Андрея.

Дня 20. лютого ц. р. відбулися у Львові в салі „Української Бесіди" звичайні Загальні Збори Т-ва св. Андрея, станової організації духовенства Архидієцезії. Перед Зборами відправлено Службу Божу за померших членів Т-ва в церкві Преображення. На Збори прибуло 65 делегатів з цілої Львівської Архидієцезії. Проводив Зборами голова Т-ва о. крил. *Дзерович*, заст. о. дек. *Патрило* з Перегінська, секретарювали о. *Ганас* і *Кулик*.

На початку Зборів о. голова згадав покійних членів Тва, яких память ушановано повстанням з місць. На внесення о. д-ра Глинки вислано до Е. Митрополита Кир Андрея, як свого почесного члена, чолобитну делегацію в особах оо. Мохнацького, Лиська Вол. й Осташевського. Після того принято протокол до відома без читання.

З черги о. голова подав малий звіт про напрям праці Т-ва в р. 1935. і віддав голос о. д-рові Глинці, що виголосив реферат на тему: „Статутові завдання Т-ва". Всю сферу діяльности духовенства обіймає статут т-ва, а саме: працю для добра церкви, народу і самого духовенства. Хто обмежує діяльність духовенства, той шкодить значіння Т-ва. Довго говорив о. Глинка про три ділянки праці Т-ва: 1) видавничу, 2) організаційну і 3) економічну. Т-во має 840 членів і готівку в квоті 20.000 зол. Над звітом розвинулась дискусія, в якій забирали голос численні делегати.

Звіт касовий і канцелярійний здав о. *Прийма*.

Контрольна Комісія устами о. д-ра *Костельника* поставила внесок на ухвалення абсолюторії.

На внесок комісії-матки вибрано на місце вибулих 5 членів Нада. Ради оо. *Мохнацького, Савицького, Маркова, Дубицького Вас. і Сайкевича*.

Після того о. д-р *Глинка* реферував точку: зміна статуту, яку принято по довшій дискусії.

Найдовше тревала дискусія над внесенням у справі купна дому. *Ухвалено за готівку 20.000 зол. купити новий дім з довгом* і рівночасно ухвалено до дня 1. вересня зложити поголовно в чотирьох ратах даток 20 зол. на купно дому, де міститаєсяб домівка Т-ва, нічліговий дім для духовенства і бурса для священичих дітей.

Справа *посмертного фонду* найшла теж живий відгомін на Зборах. Ухвалено поручити делегатам деканатів на Заг. Збори Вдовичо-Сирот. Фонду, що відбудуться по Великодних Святах, ухвалити передачу адміністрації посмертного фонду Т-ву св. Андрея і відповідного зреферування його по думці реферату о. крил. Дзеровича, надрукованого в „Ниві".

Вкладка до Гол. Т-ва лишається незмінена (1 зол. місячно), а крім того Окружні Відділи по протопрезвитеріях можуть свою вкладку по 50 сот. місячно дальше задержати для себе. Ухвалено ще оживити стипендійний фонд, фонд живих, і старатись по змозі урухомити власний орган Т-ва.

В 5-ій год. пополудні закінчено оживлені наради, що тягнулись 6 годин. Митр. Ординаріят виступав на Заг. Зборах о. кан. Лопатинський.

Міські Театри у Львові, субота 22. лютого 1936.
Передостанній раз! **„Пер Ґінт"**
В ТЕАТРІ РІЖНОРОДНОСТЕЙ:
комедії Буш Фекете **„Трафіка Пані Ґенералової".**
Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій веч.:
безсмертна поема Ген. Ібсена з музикою Ґріга.
Цілий вечір сміху і забави на незрівняній

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Японські вибори. Вчора відбулися у Японії вибори; перейшли вони спокійно. Голосувало всього 60 відсотків. За виборчі зловживання арештували 1000 осіб.

Закордонну політику Греції зясував премієр Демерціс словами: „Ще раз стверджую, що Греція всім серцем привязана до політики балканського договору. Вона зробить все, що від неї залежить, щоб згідно зі своїми зобовязаннями служити балканським інтересам, що є рівночасно її власні".

Новий президент Парагваю полк. Франко зложив присягу, обняв урядування та заіменував уряд.

Арештування німців у Чехословаччині. У Празі арештували 15 німців, здебільша емігрантів, які поширювали брошури, де взивали скинути теперішній демократичний уряд. Ці брошури кольпортували в більшості серед емігрантів, як теж висилали поза межі Чехословаччини.

Англо-египетські переговори почнуться 9., не 2. березня.

Проти сербо-хорватських підручників для словінців. „Словенец", орган словінської групи югославянської радик. партії, протестує проти введення до словінських середніх шкіл сербських та хорватських підручників.

Католицько-комуністичний „заговір"

ПРИВИДЖУЄТЬСЯ НІМЕЦЬКІЙ ДЕФЕНЗИВІ.

БЕРЛІН, 21. 2. ПАТ. Німецьке інформаційне бюро повідомляє про арештування 10 духовних та 45 світських католицьких діячів; 7 комуністів під замітом „католицько-комуністичного заговору проти безпеки держави". Союз католицької молоді буцімто удержував звязки з нелегальною комуністичною організацією.

„ГАЙЛЬ ГІТЛЕР".

БЕРЛІН, 21. 2. ПАТ. Суд праці в Остабрік відібрав права одному робітникові, що не хотів уживати поздоровлення „Гайль Гітлер".

Проти санкцій.

ГАГА, 21. 2. ПАТ. Підчас нарад голяндського парляменту над буджетом міністерства закордонних справ, представник консерватистів гостро заатакував міністра закордонних справ за те, що Голяндія прилучилася до санкцій, і через те заангажувалася до міжнародньої політики коштом дотеперішньої невтральности.

БІЙКА У ФРАНЦУСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ

ПАРИЖ, 21. 2. ПАТ. Нині рано комуністичний посол Рамет підійшов до пос. Анріота і робив докори за його гострі виступи проти комуністів. Свідки зізнають, що Рамет зневажив Анріота і втік у хвилині, коли інші посли хотіли перешкодити цьому.

Кіно КОПЕРНИК. НИНІ ПРЕМІЄРА! **Величаве місто валиться, залите лявою і засипане камінням з вогнистого вулькану.** **Останні дні Помпеїв** **Найбільше видовище від 2000 літ. Зворушливі події любови двох людей — завжди правдиві, завжди актуальні.**

Завойовницька війна — варварство XX. століття.

ПРОТИІТАЛІЙСЬКИЙ КУРС В АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 21. 2. ПАТ. Італійська преса оголосила таємний документ про те, що Англія погоджувалася на анексію Абісинії Італією. Англійська преса з того приводу обурена; „Таймс" пише: „Мусоліні думав, що оголошення краденого документу принесе йому користь. Звіт стверджує, що британський уряд не мав ніяких егоїстичних інтересів в Абісинії. Система невільництва — це відвічне варварство, але є ще друге варварство XX-го віку, це завойовницька війна".

АНГЛІЙСЬКА ПОМІЧ ДЛЯ АБІСИНІЇ.

ПАРИЖ, 21. 2. ПАТ. Авас повідомляє з Льондону, що в міродатних льондонських колах студіюють тепер питання фінансової і господарської помочі для Абісинії. Меморандум у цій справі предложать раді міністрів у понеділок дня 24. ц. м.

АЛЬКОГОЛЬ Є БАТЬКОМ ЗЛОЧИНУ.

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

НОВИНКИ.

— **Футра, всякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський пл. Капітульна 3. І. п.** Телефон 254-46. 10 111—?

— **Виклади в Товаристві „Зоря" у Львові.** В неділю 23. ц. м. проф. д-р Іван Кучер виголосить виклад під наг.: „Джемс Ват, винахідник парової машини (в 200-і роковини народин)", а в неділю 1. березня виголосить д-р Роман Осінчук виклад під наг.: „Боротьба клітин організму за життя людини". Початок викладів в год. 12. вполудне в салі Товариства, вул. Вірменська 25.

— **Сходини книговодців.** У четвер 27. лютого ц. р. в год. 7-ій вечором відбудуться сходини книговодців у новім будинку високої торговельної школи при вул. Сакраменток 10. На сходинах м-р Генрик Фіш виголосить реферат п. н. „Транспорт". Вступ вільний для членів і гостей.

— **„Громадянин і держава у Польщі".** В суботу 22. лютого ц. р. в год. 7-ій вечором виголосить реферат на згадану тему колишній львівський воєвода п. Дунін-Борковський у жовтій салі Технольогічного Інституту при вул. Бурлярда. Білети продає книгарня Сейфарта при вул. Академічній, перед відчитом можна купити білети теж при касі.

— **Популярний поїзд** зі Львова до Словська буде урухомлений 23. лютого. Відїзд зі Львова год. 6.50, поворот год. 21.42. Ціна за переїзд 6 зол. 20 сот.

— **Хто виграв?** В нинішнім тягненні держ. льотерії клясової впали такі виграші: 5.000 зол. на ч. 54233 88514, 1.000 зол. на ч. 65137, 500 зол. на ч. 76524 167514, 400 зол. на ч. 11699 13730 103501 157824, 200 зол. на ч. 15800 18068 34180 4590 53894 70482 84571 93710 162216 166436.

— **Катастрофа морелевих садів.** Нерівномірна погода цьогорічної зими, спершу тепло, опісля сильні морози знищили морелеві сади, які вимерзли. Шкоди в морелевих садах обчисляють на пів міліона зол. Щож торкається інших овочевих дерев, щойно на весні покажеться, чи морози їм зашкодили. Ненормальна погода не вплинула на винну лозу, яку наперед забезпечили на випадок зміни температури.

— **Навіть трьох платень було йому за мало.** Перед трибуналом окружного суду у Львові скінчилась розправа проти Йосифа Фариняка, скарбника управи воєвідського союзу інвалідів, якого прокуратор притягнув до відповідальности за спроневірення 19.000 зол. Свідок пос. Лободзінський зізнав, що що підсудний признався перед ним до дефравдації кажучи, що гроші видав на забави з жінками. Розправа виявила, що Фариняк брав місячно три платні: 200 зол. як урядовець воєвідства, понад 200 зол. інвалідської ренти і 200 зол. як скарбник союзу інвалідів, де урядував по 2 години денно. Трибунал засудив Фариняка на 2 роки вязниці з тим, що половину кари дарував йому на основі амнестії.

— **Новий староста в Борщеві.** Дотеперішнього повітового старосту в Борщеві Васевича іменувати радником воєвідства в Тернополі. Повітовим старостою в Борщеві іменований кап. Мурмило, дотеперішній повітовий староста у Влоцлавку.

— **Сніговії та морози.** Сильні морози та сніговії унеможливлюють на Балтійському морі морську комунікацію між Німеччиною і Східною Прусією. Пристань у Кенігсбергу замерзла. Вперше від багатьох літ замерз рисьвий залив. У Данії багато місцевостей відрізаних від світа внаслідок сніговії. Багато поїздів у Данії стоїть засипаних снігом. Комунікація з Німеччиною утруднена.

— **Львівська хроніка.** На Погулянці сполошилися коні, які тягнули сани з ледом. По дорозі перевернули 31-літнього робітника Генриха Бучкевича та 52-літню Марію Лискуш. Тяжко ранених відвезла каритка ратункового поготівля до шпиталю. — Поліція викрила таємні сходини в домі колишнього фризієра Й. Габля та його приятельки Павлюківної при вул. Білінських ч. 18. — Поліція арештувала торговця курми Ерліха Шуліма з Будшовець, який купував крадені річи від злодіїв і вивозив їх зі Львова. — До помешкання Романа Слободяна при вул. Старогнесінській ч. 39 вломилися злодії і вкрали гардеробу вартости 700 зол. — До помешкання Марка Рушковського при вул. св. Петра ч. 5 дістався підробленим ключем варшавський злодій Антін Плавчик і забрав гардеробу та біжутерію вартости 1.000 зол. На крик служниці сусіди пустилися в погоню за злодієм і відобрали йому крадені речі при вул. Пекарській. Поліція арештувала злодія. — Апеляційний суд у Львові затвердив присуд окружного суду в Стрию, який засудив управительку пошгової агенції в Бортниках пов. Стрий, на 1 рік вязниці за спроневірення кількох тисяч зол.

— **Краєва хроніка.** У Ворохті поліцай придержав двох 14-літніх хлопців, Збігнєва Копецького та Стан. Матвійчуча, що втікли з Бережан, щоби вступити до абісинського війська. — Підчас видавання вугля для безробітних у Станиславові невідомий напасник зранив міського контрольора Вінк. Бітнера. Раненого забрали до шпиталю, а як підозрілого в нападі арештувати злодія Мих. Ільчука. — У Ходорові в саме полудне злодії закрадися на І. п. до хати власника ресторану Мойсея Бера в ринку та забрали срібло вартости 1.500 зол.

— **Крівава бійка тестя зі зятем.** У селі Полянці пов. Львів дійшло в четвер до бійки між Степаном Пелехом та його зятем Степаном Кусьпісем. Пелех ранив зятя кілька разів кинжалом у плечі. Крім того раненого побили ще брат Пелеха Михайло з жінкою Анною. Тяжко раненого Пелеха перевезли до шпиталю у Львові. Причиною бійки — родинні сварки. Влада веде слідство.

— **Біла смерть у Болгарії.** Жахлива заметіль, що лютилася минулого тижня в Болгарії, спричинила, як відомо, багато смертних випадків серед населення. Як повідомляють болгарські часописи, в Ямборі викопали із снігу тіла жінки та її доньки, що згинули обнявшись. В парку міста Шумен знайшли кількоро замерзлих людей. У Крумекграді в південній Болгарії викопали трьох турків, що замерзли на дорозі з кіньми і чотирьох циганів, що судорожно держали музичні інструменти в руках. В іншому місці викопали череду замерзлих овець, зложену з поверх сотні штук. Викопали теж особовий самохід з трьома особами, що 18 годин були під снігом і залишилися живими.

— **Землетус в Японії.** В японських містах Осака, Кіото і Кобе землетрус у четвер заподіяв великі шкоди. В Осаці багато домів знищених, вибухли пожежі, місцева електрівня ушкоджена. Комунікація з цими трьома містами перервана. З перших вісток виходить, що згинуло три особи. В Токіо теж відчули землетрус.

— **Ріжні вістки.** На лінії Берлін-Гамбург випробували електричний потяг, зложений із трьох вагонів. Потяг осягнув швидкість 205 км. на годину. — На Кримі панує від кількох днів снігова заметіль, при чому температура впала до 5 ст. нижче зера. — Біля Гавру впав у море англійський літак, при чому згинули три особи, а одну врятовано. — Серед джунглів біля Гонкону влаштовано великі лови на тигрів, що роздерли в останніх часах багато людей. В нагінці взяли участь поліцисти, озброєні в скорострілі. Вбито кількадесять хижаків. — Б. російського князя Миколу Ґаліцина засудив німецький суд у Берліні на два роки і чотири місяці вязниці за спроневірення. Ґаліцін служив при царській ґвардії і з вибухом російської революції втік із 800 старшинами до Німеччини.

— **Мила зустріч.** На париському „Гар ді Норд" вчора міжнародний експрес Льондон-Париж-Кале-Ніцца — готовий до відїзду. Всі місця заняті — цеж сезон у повному розгарі. Як поїзд рушив з місця, всі столики ресторанного вагону заповнилися. При одним столі двох панів, які щойно познайомилися. „Якщо не помиляюся, пан Марковський, львовянин, чи так? Я — Костецький, теж з Львова". — „А то Ти, Романе, любий товаришу з гімназії, — що за мила зустріч. Памятаю добре, як Ти мені нераз допомагав в часі студій в моїй 5 клясі і як по літах стала фортуна для мене ласкавіша бо доробився у трохи гроша. Тоді почав я грати на Клясовій Льотерії в популярній та вимково щасливій колектурі „Щастя" у Львові, в якій завжди пале багато великих виграних. Цій саме колектурі завдячую свій маєток та добробут". — „Гарно — сказав приятель — як приїду до Львова, не забуду купити льос в колектурі „Щастя" при вул. Сикстуській 12. — (х)

— **Звичка — другою натурою.** „Дієта ліпша як ліку вання", написав колись Вольтер, тому кожний може бути власним лікарем. Ми повинні помагати природі, а не йти їй наперекір. Ті слова є й будуть актуальні. Багато маючих жінок і мужчин усіх столиць Европи й Америки, рішуче забагато часу присвячує своїм лікарським дорадникам. Одночасно, на щастя, можна завважити, що щораз більше людей стосує методу Вольтера і як приклад послужать ті, що звикли постійно споживати помаранчевий сік. Щодня рано склянка вітамінового, солодкого і відсвіжного соку з Яфської помаранчі стала для них конечністю і відчувають сильний брак чогось, коли часами не можуть цього мати. Можна їх називати невільниками звички або з них сміятись, але вчасніше чи пізніше безцінний дар здоровя буде їх нагородою, гідної зазрости. Склянка помаранчевого соку є запевнитим відживним початком дня, а як відомо, добре почати день це добра ворожба решти дня. „Ми повинні помагати натурі, а не йти їй наперекір". Сік Яфської помаранчі, незвичайно соковитої, треба поручати кожному для здорови. Це є шлях природи, який, як каже Вольтер, завжди є помічний медицині!

—o—

Зі судової салі.

12 УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ У БЕРЕЖАНАХ.

У четвер і пятницю зізнавали далі свідки у процесі 12 селян. На внесок оборони трибунал відложив розправу до 23. лютого ц. р. тому, щоби лікарі психіятри видали опінію, чи підс. Гарасевич відповідальний за свої вчинки чи ні. Присуду в цій справі слід сподіватися коло 2. березня ц. р.

✝ Посмертні згадки.

ОЛЕНА КОСЕВИЧ-ГОМЗИНОВА

Ненадійна смерть забрала зпоміж нас людину непересічних прикмет, жінку високої культури і зразкову громадянку. Бл. п. Олена Косевич-Гомзинова не мала щастя в житті, але відважно стрічала всі супротивні хвилі, що били в її життєвий човен. Дуже скоро повдовівши, заробляла працею рук на прожиток для себе і дитини. Мірилом її громадянськости нехай послужить факт, що після ненадійної смерти мужа подарувала його велику бібліотеку Наук. Т-ву ім. Шевченка, а все його олїння на Український Червоний Хрест. За світової війни була довший час управителькою дому виздоровців УСС при вул. Петра Скарги у Львові. Зараз у перших днях листопада 1918 р. зголосилася до команди Українських Військ і працювала в соймовім будинку до останніх хвилин боїв у Львові.

Всі, що знали бл. п. Олену Косевич-Гомзинову, мали змогу ствердити її високі товариські прикмети, її вроджену та придбану культуру, яка пробивалась у приватній поведінці з людьми та у громадській праці. Скрізь, де треба було виконати якусь безкорисну громадську працю, брала вона її радо на себе і виконувала її з енергією та запалом, як це виказувала їй вдача та високе розуміння обовязку. Серед давніх товаришів праці з літ нашої важкої боротьби і серед усіх знайомих вістка про її передчасну смерть була справжнім, болючим ударом. — В. Їй П.!

З листів до Редакції.

До Хвальної Редакції часопису „Діло“
у Львові.

Прошу ласкаво помістити у найближчому числі „Діла“ отсе:

У Вашому часописі з дня 29. I. 1936, у статті „ОУН і заморська еміграція“, згадано моє прізвище в тому місці цієї статті, де пишеться про розвідї в Чехословаччині в рр. 1933 і 1934 у „діячів УВО й ОУН“.

На це мушу заявити, що зіяким діячем ОУН чи УВО я не є, бо ані до ОУН, ані до УВО я не належу і членом тих організацій я не є.

З належною пошаною
Дмитро Равич.

Відень, 13. II. 1936.

ДИВОГЛЯДИ.

МАШИНА СТРІЛЯЄ ДО СВОГО ВИНАХІДНИКА.

Каліфорнійський винахідник Генрі Мей із Сан-Дієго показував на місцевій виставі свій винахід: „робота“ — сталеву людину, що на даний знак стріляв до вказаної цілі. На одній з таких проб робот обернувся зовсім несподівано сам і стріляв у голову свому винахідникові. На щастя, рана не була небезпечна.

ЧОЛОВІК, ЩО БОЇТЬСЯ ЗГУБИТИ.

Адвокат із Арканзас Джемс Сміт мав у якихось справах виїхати до Европи. Але перед відїздом заволоділа ним якась „ідея фікс“: він боїться пропасти по дорозі без вістки і рідня не може його віднайти. Має він 75 літ і є дуже систематичний. Списав він собі точний плян, куди їхати, разом з годинами відїзду і назвами готелів. До пляну додав точний свій життєпис, разом із фотографіями та точний опис, як виглядає. 100 примірників такого паперу ствердив урядово в поліції і розіслав до готелів ріжних міст, де має намір зупинитись. Поліція мусіла переконувати його, що тепер уже всі знають, як він виглядає і якби пропав, то його найдуть. Тепер старець рішив уже їхати до Парижа, зовсім спокійний.

—o—

Дописи.

ЛЬВІВ.

Корисна праця в Кружку Рідної Школи на Галицькій дільниці. При Кружку Рідної Школи ім. Тараса Шевченка на Галицькій дільниці істнує секція пань, яка розвиває інтенсивну і дуже хосенну працю поміж нашим жіноцтвом. А саме крім праці в дожилюванні шкільної дітвори секція пань постановила улаштовувати курси ручних жіночих робіт, особливо в зимових місяцях, щоб цим способом придбати нашому жіноцтву такого дуже потрібного і корисного знання. Перший такий одномісячний курс крою жіночого та мужеського білля відбувся в грудні минулого року. Всіх курсанток було записаних 17. Науку вела фахова учителька п. Аня Цьоканівна у відступленій на ту ціль одній шкільній кімнаті. Після закінчення курсу відбувся в дні 2. 12. ц. р. спільний кінцевий іспит, на який запрошено голову секції пань п. Ольгу Соневицьку, члена Старшини Р. Ш. п. Марію Ігнатову і голову Кружка Р. Ш. м-ра Богдана Бородайка. На тому іспиті всі без винятку курсантки пописувалися прилбаним знанням. Прецизно виконані курсантками моделі та рисунки всякого роду білля заслуговували вповні на те, щоб учительці п. Цьоканівній висказати повне признання за вміле ведення курсу. Курсом займалася весь час незвичайно щиро голова секції п. Ольга Соневицька, не жалуючи труду ні часу для доброго діла, за що належиться їй окрема подяка. На закінчення курсу голова Кружка подякувала усім курсанткам за їх пильність та взиває їх, щоб памятали все за Рідну Школу. Тепер у місяці лютому почався при Кружку другий 6-тижневий курс крою жіночих суконь, костюмів та плащів, що його веде та сама учителька.

СТРИЙ.

Просфора Т-ва слуг. Дня 19. січня ц. р. одночасно з просфорою всіх товариств під фірмою Рідної Школи уладило Т-во опіки над сиротами просфору для своїх членів у власнім домі Т-ва. З признанням слід згадати про заходи Виділу Т-ва надати характер родинного свята для тих, які по більшій части є на службі між чужинцями і потребують найбільше опіки. Промови, співи, гутірки і забава при власнім патефоні доставили мило провести час.

Просфора на Ланах. Дня 26. січня ц. р. у Братськім домі уладили просфору для своїх членів всі товариства передмістя Лани. На просфорі були присутні делегати товариств зі Стрия. Після посвячення просфори і короткої промови пароха забирали голос поодинокі делегати товариств і заохочували до дальшої праці над розбудовою місцевих установ. Прикро вражало, що не було на просфорі кількох найчільніших представників передмістя, які зражені демагогією кількох одиниць, відсунулись зовсім від праці і тому на якийсь час припинено реалізацію будови Народнього Дому, який доконче потрібний для передмістя Ланів.

Загальні Збори Сирітського Захисту. Дня 25. січня ц. р. в салі „Сокола“ в Стрию відбулися кілька разів відкладані Загальні Збори Сирітського Захисту. Зі звіту довідались ми, що завдяки заходам п. Мішкевича, довголітнього голови Т-ва побудовано двоповерховий дім для приміщення сиріт. П. Мішкевич висторився також позичку в Банку Господарства Краєвого на викінчення цього дому. Є надія, що новообраний виділ з п. д-ром Гарасимовим на чолі в найкоротшому часі віддасть готовий дім до вжитку.

Вечерниці Касина і Рідної Школи. Заходом українського касина уладжено на дохід Рідної Школи 1. лютого ц. р. вечерниці, які на жаль не дали сподіваного доходу тому, що молодь вибиралася на вечерниці Спортового Т-ва „Скала“, які уладжено 8. лютого у великій салі Народнього Дому при звуках джезбендової орхестри.

Відчит М. Островерхи. Дня 2. лютого ц. р. заходами Союзу Українок відбувся відчит М. Островерхи п.н. „Враження з міста і села Італії“. Прелегент виголосив відчит в дуже популярній формі і тому численно зібрана публика з великим зацікавленням слухала прелегента.

Ялинка В. П. У. В. Дня 8. лютого ц. р. уладив Окружний Виділ Т-ва Взаїмної Помочі Українського Вчительства в Стрию Ялинку для своїх членів і їх родин. В руханковій салі „Рідної Школи“ зійшлася велика вчительська родина 72 осіб на спільну вечеру в год. 7. вечором. Прийшли теж шкільні місцеві інспектори зі своїми дружинами і делегати польського вчительського Т-ва „Огніско“. Після посвячення просфори місцевим шкільним катехитом засіли всі до гарно прибраних столів і серед співу колядок та веселої гутірки перевели кілька годин. Милою несподіванкою були дарунки, які кожний учасник дістав на спомин. На просфорі співав хор гімназії „Рідної Школи“.

Театр ім. Тобілевича. Дня 11. і 12. лютого завитав до Стрия театр ім. Тобілевича з двома виставами „Лев з Абісінії“ і „Гори говорять“. Обі пєси дбайливо підготовані, добре виведені, нові декорації, на жаль на обі вистави публика не дописала. До того першого дня одночасно з виставою за стіною відбувалися загальні збори українського касина, які відтягнули найчільнішу публику, яка бажає побачити добру пєсу в театрі, але не могла піти на збори і на виставу одночасно.

Попис елевів Музичного Інституту ім. Лисенка. Дня 16. лютого ц. р. відбувся в Музичнім Інституті ім. М. Лисенка піврічний попис елевів від наймолодших до найстарших клас. Родичі мали змогу наглядно переконатися про поступи своїх дітей в науці і про працю, яку вкладають вчителі у вишколення елевів.

БОРЩІВ.

Рідношкільна анкета в Борщеві. У звязку з заповідженим на кінець травня ц. р. ювілейним святом з приводу 25-літнього істнування приватної української гімназії в Чорткові відбулася в Борщеві 14. ц. м. в год. 10-ій у салі Народнього Дому нарада представників усіх культурно освітніх та економічних установ Борщева. На нараду прибув як відпоручник Рідної Школи з Чорткова мґр Василь Шкварок, який виголосив перед зібраними реферат про значіння Р. Ш. взагалі та зокрема про значіння приватної української гімназії в Чорткові для всіх сумежних повітів; обговорив теж намічене ювілейне свято з приводу 25-ліття цієї гімназії. Після переведеної дискусії, в якій забирали голос майже всі присутні на нараді, вибрано ювілейний комітет з 20 людей, до якого війшли представники всіх повітових установ з о. шамбеляном Йосифом Малицьким як головою. Намічено докладний плян праці ювілейного комітету на борщівський повіт та рішено негайно забратись до підготови свята. Нарадою проводив секретар Рідної Школи в Борщеві п. Петро Ґораль.

ЧОРТКІВЩИНА.

Куховарський курс у Джурині. Заходом виділу кружка Союзу Українок у Джурині відбувся у січні ц. р. 14 денний куховарський курс, на якому було 27 учасниць. З великим успіхом вела курс п. Боранова з Чорткова. На закінчення курсу уладив кружок „С. У.“ і „Р. Ш.“ чайний вечір, на якім було понад 200 осіб. Патріотичні промови, що їх виголосили о. декан Іванюк, пп. Баранова, Квасницева і Шперська, витворили дуже милу атмосферу.

Аматорська вистава „Турецькі старости“. Дня 16. м. м. аматорський гурток при чит. „Просвіти“ в Джурині відіграв пєсу „Турецькі старости“. Вистава була добре підготована, аматори вивчились зі своїх ролі якнайкраще. Обі імпрези зложились по собі великий моральний і матеріяльний дохід. Слід згадати, що в час на руїнах москвофільства буйно процвитає наше національне життя.

ПЕРЕМИШЛЯНИ.

Академія в честь Митрополита Шептицького. У неділю 16. ц. м. відсвяткувала Перемишлянська Земля ювілей свого владики Митрополита Кир Андрея. Свято було дуже дбайливо підготоване і випало величаво. Населення перемишлянського повіту всіх верств: селяни, міщани, світська інтелігенція та духовенство — маніфестувало свою любов і пошану до Достойного Ювілята. Вже від вчасного ранку зїхалися фіри з найдальших закутин повіту до Перемишлян, бо в год. 10.50 почалась соборна Служба Божа, що її відслужив о. ігумен Климентій Ч. С. А. С. з Умеча в асисті отців деканів, а саме: о. З. Маркевича, уніського декана, о. Кушніра, ворохтянського декана, та о. З. Жегаловича, перемишлянського декана, — при сослуженні дияконів: о. М. Патерги, пароха з Чемерниць та о. д'якона Нікофора, Ч. С. А. С. з Умеча. Відповідну до святочної хвилини проповідь виголосив о. Касарук, парох з. Станиславів. Підчас богослуження співав хор з Борщева. Після богослуження відбулася спільна фотографія духовенства з членами комітету, до якого входили представники всіх повітових установ. Пополудні в год. 3. відбулася святочна академія у великій салі „Сокола“. Саля була так виповнена, що треба було заняти і бічні салі. Програма академії була дуже добірна. Кантату відспівали злучені хори читалень „Просвіти“ з Янчина й Білки. На тлі хорів виголосив святочну промову мґр Ярослав Кальба, що звернув увагу на заслуги Ювілята зворушив до глибини душі всіх присутніх. Опісля йшли дві декламації: мельодекламація з супроводі фортепіяну п. А. Ковальової та декламація селянина п. Остапа Шеремети з Подусільної. Перша відекламувала три вірші Б. І. Антонича п. н. „Те Деум“ „Магніфікат“ і „Ресуррекціо“, другий вірш Б. Лепкого „В храм св. Юра“. Солісти п. С. Гаврищуківа і п. Я. Придаткевич своїм співом захопили авдиторію. Інж. О. Марків, відомий зі своїх концертових виступів, відіграв по мистецьки на скрипці „Фавста“ і „Цігайнерваїзен“. Фортепіяновий супровід вели пні Хаврунова і п. О. Дурбаківна. Крім того хори читалень „Просвіти“ в Янчині та Білки під проводом п. Осташевського відспівали дві по мистецьки кілька пісень та черговий раз засвідчили про високу музичну культуру нашого села. Незабутнє враження на приявних зробила інсценізація Х. пісні „Мойсей“ Івана Франка, дбайливо підготовлена п. Б. Бараном. Вкінці всі учасники відспівали національний гимн і підбадьорені на дусі розійшлись до дому.

Присутній.

При першій чарці вівця, при другій лев, при третій свиня. — (Талмуд).
Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження“.

КРЕМЯНЕЧЧИНА.

Прокляття за українське слово. Єпархіяльний з'їзд у Кремянці в 1935 р. між іншим ухвалив, що священики відправлятимуть Служби Божі українською мовою в тих парохіях, де більшість парохіян забажає цього. Ось і в Рудні коло Кремянця, під самим боком єпископської влади, селяни в числі 203 підписи на подачі до владицького архиєпископа Олекси про дозвіл на відправу богослуження українською мовою. Одначе вп. Федір Зайцев поставився до цього бажання неприхильно і зі свого боку став намовляти несвідомих та москвофільськи настроєних селян, щоб вони скали протест проти українізації Служби Божої і переслали його світській владі. Тимчасом влада дозволила відправляти в перчві українською мовою і повідомила про це пароха. Але він, дізнавши про це навіть з Духовної Консисторії, сховав його і нікому не показав і далі правив церковнославянською мовою богослуження; тимчасом хор став співати по українськи. На св. Миколая, 19. грудня 1935 р. свящ. Зайцев, щоб перешкодити хорові співати по українськи, підчас Служби Божої наказав всім парафіянам співати „Вірую“ і сам по церковнославянськи затягнув цю молитву. Коли ж хор заспівав українською мовою о. Зайцев став з

ларських братах, підніс в обличенні руки до гори і звертаючись до хору та тих, що співали по українськи, проклін їх такими словами: „Господь проклене вас з поколінням нашим на цьому й тамтому світі за те, що впроваджуєте в церкві анархію“... Це прокляття московського батюшки викликало серед вірних сильне обурення. Після того багато парохіян перестало сповідатись і ходити до церкви, оправдуючись тим, що священик, який проклинає, не може одночасно за них молитися. Крім того парохіяни зауважують, що о. Зайцев ставиться вороже до всякої культурно-освітньої праці серед нашого народу, сіє деморалізацію і розповсюджує між несвідомими селянами алькогольні напитки, частуючи у себе парохіян горілкою, а то й денатуратом. 14. лютого окрема делеґація від парохіян зложила владиці Олексієві подання з проханням дати з них прокляття московського батюшки за українське слово та просила дати їм достойнішого священика.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками

Спорт.

СУБРЕФЕРАТ СПОРТОВИХ ГОР ЛЬВІВСЬКОЇ ОКРУГИ ПРИ У. С. С.

повідомляє, що дня 23. і 29. лютого і 1. березня відбудуться стужкові індивідуальні змагання за мистецтво Округи в домівці Сокола IV, Львів, вул. Крупярська ч. 15. Початок змагань в усі дні в год. 3.30 попол.

Представники клюбів, що їх змагуни беруть участь у цих змаганнях, прийдуть на льосування 27. II. в год. 7. вечором до домівки Сокола IV. Оплата за участь у змаганнях така: від індивідуальних 30 сот., від подвійних та мішаних 60 сот.

Льосування дружинових змагань відбудеться у вівторок 25. II. в год. 7.30 вечором, в домівці У. С. С. Підвалля 7. Клюби, що зголосили свої дружини, вишлють сюди своїх представників.

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ В ГІНЦЯХ

Заповіджені змагання в гінцях відбудуться в неділю 23. ц. м. Збірка змагунів в год. 10. рано коло читальні „Просвіти“ у Винниках. Старт в год. 11-ій, а не — як подано помилково в год. 4.

Відїзд зі Львова з головного двірця в год. 9.10, з двірця чикінського двірця в год. 9.27

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Богдан Лепкий: КАЗКА МОЄГО ЖИТТЯ — КРЕГУЛЕЦЬ, Львів 1936. Накладом В-ва „Дружина“, ст. 80.

Дм. Донцов: НАША ДОБА І ЛІТЕРАТУРА. Нака. „Вістника“, Львів 1936, ст. 176.

о. П. Дзедзик: ПЕРША УКРАЇНСЬКА СТИГМАТИЧКА. Львів 1935. Стор. 32, ф. 16°.

Листування Редакції.

„Чорний Крук“. У суботу 22. ц. м. будьте найпізніше до год. 6. вечір у Львові на місці, бо потрібна легітимація.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр. „Заграва“.

Городенка:
22. II. Дума про Нечая.

Стецева:
23. II. Дума про Нечая.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Станиця:
23. II. „Гори говорять“.

Великий Міський Театр.

Субота, 22. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Ґінт“.

Неділя, 23. лютого, год. 3.30 попол. „Пригода в Ґранд Готелю“ з І. Кульчицькою; год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Ґінт“.

Понеділок, 24. II. З причини тех. проби „Бадь в Савою“ театр нечинний.

Вівторок, 25. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь в Савою“ виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Середа, 26. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь в Савою“ виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Четвер, 27. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь в Савою“ виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Театр Різнородностей.

Субота, 22. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової“.

Неділя, 23. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової“.

Понеділок, 24. II. година 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової“.

Вівторок, 25. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової“.

Середа, 26. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової“.

Четвер, 27. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової“.

Кіно.

АПОЛЬО: „Карієра“ з Мартою Еґерт.
АТЛЯНТИК: „Ц. К. вальс“.
ВАНДА: „Смерть відпочиває“, „Створена для кохання“.
ҐРАЖИНА: „Нехай тільки мене“.
КАСІНО: „Почалося від цілунку“ (Джон Крефорд).
КОЛІСЕЙ: „Кімната ч. 309“ і ревія.
КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеїв“ і хольрова гротеска.
МАРИСЕНЬКА: „Збігдень із Яви“.
МІРАЖ: „В шампанська ніч“, Ясновидець-телеплат.
МУЗА: „Сон літньої ночі“ на осн. Шекспіра.
НАП: „Дні Йоасі“.
ПАКС: „Тунель“.
ПАЛЯС: „Остання стійка“.
РАЙ: „Додик на фронті“ (Дивша).
СВІТ: „Пісня козака“.
СТИЛЕВЕ: „Весела розведенця“, ревія „Милані баньки“.
ТЕНЧА: „Прощай із Багдаду“.
ТОН: „Зов диких“.
УТІХА: „...000 літ у Сінґ-Сінґ“ і ревія.
ХИМЕРА: „Метрополітен“ (з Льоренсом Тібетом).

КІНОТЕАТР „АПОЛЬО“ звертає на увагі загальну обнижку цін, знижує з нинішним днем ціни вступу на всі місця на 10 проц. Теперішня програма: „Карієра“ з Мартою Еґерт. 112

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марийська 5.)

Тироль.

Закордонне радіо.

Субота, 22. лютого 1936.

Відень (506,8) 12.00 Концерт, 13.15 Діточа сцена: „Відважний вравчик“ комедія в III. діях, 18.15 Нар. пісні, 19.35 Вечір опереток „Відень ночі“ К. Ліндава, „Сальон Пінельбеґер“ Офенбаха, **Берлін** (356,7) 14.15 Музика, 19.00 Шуман: Три романси, на обой і форт. 20.10 Орх. музика, **Кельн** (455,9) 16.00 Веселе попуаудне, 20.10 Король вальса „Ніч у Венеції“, **Ляйпціґ** (382,2) 18.15 Нар. танки 20.10 Танцюючі сніжинки (спів, хор, орхестра), 22.30 А завтра неділя — вес. програма, **Мінхен** (405,4) 15.15 Енріко Маймаді, спів, 18.40 Спів на сопран, **Білгород** (437,3) 18.15 Концерт, 20.10 Нар. пісні, 20.30 Орхестра, 21.10 Фраґменти з оперетов, **Будапешт** (549,5) 12.05 Орхестра, 13.30 Хор, 17.00 Елита Фараді грає на фортепіяні, 21.30 Анна Утрі співає мадярські пісні в супр. ціг. орх., 21.50 Концерт орх., **Кошиці** (259,1) 18.00 **для Закарпаття:** Оповідання для молоді, Іванчо: „Вибори пійта“ вес. скеч. 20.25 Мельодії нац. народів, **Мілано** (368,6) 17.15 Орхестра, 20.35 „Хитра вдова“ ком. К. Гольдонія, 21.55 Концерт піан. Арґа Ґерата та піяніста Сандра Фуґи, **Париж** (1648) 10.30 Дзяньоґ, 20.45 Альф. рассе, 21.00 Мельодії, 21.45 Концерт, **Братислава** (298,9) 20.00 Розривковий концерт, 20.40 „Цілунок кохання“ оп. Пронаєнка, **Рим** (420,8) 17.15 Орх. концерт, 20.35 „Затоплений дзвін“ оп. Респіґі.

Неділя, 23. лютого 1936.

Берлін (356,7) 12.00 Музика, 14.15 Веселя вечірка, 19.00 Солісти, **Будапешт** (549,1) 12.30 Концерт оп. музики, 15.50 Сальон. музика, 17.00 Ціг. музика, **Відень** (506,8) 12.55 Популярна музика, 17.55 „Бадь прачок“ вес. вид., **Мінхен** (405,4) 15.00 Легка музика, 19.05 Солісти, **Кенігсвустергавзен** (1571) 13.10 Концерт орх., 14.30 Шопенівський концерт, 16.00 Муз. пополудне, **Ляйпціґ** (382,2) 15.00 Форт. твори Шумана, **Рим** (42.8) 17.00 Симф. концерт, 20.35 „Примарова“ оп. Пієтрі, **Братислава** (298,8) 18.15 Два фортепіяни, **Прага** (470,2) 19.05 Веселі референи, **Мілано** (368,6) 20.35 „Орфеїда“ оп. Малипієра, **Париж** (26.8) 23.45 Танк. музика.

Львівське радіо.

Субота, 22. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформації, 8.00 Авдиція для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Огляд важніших виданнь, 12.25 Стилізований танок, 1р. пл., 13.23 Домашнє господарство, 15.30 Концерт бажань, 16.30 Концерт орх., 15.00 Обрамець: „Одинак“, 15.15 Польська морська торговля, 15.25 Біржа, 15.30 Концерт солістів, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Театр Уяви: „Історія горіха Кракатука та княжна Шрапнаті“, для дітей, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 „З гостинною сер. ед сирен“ репортаж із Ґдині, 17.15 новини з гр. пл., 17.35 Саляндра, 17.50 Легка музика з гр. пл., 18.25 Розвязка музичної загадки, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Шопенівський ресіталь, 19.00 Книжки, яких не читають, фейлетон Г. Гольендера, 19.20 Реґіон. концерт, 19.35 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Легка й танкова музика, спів, 20.45 Вечірній дениик, 21.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Пісні в житті села, 21.10 У роковини уродин Шопена (22. II. 1810), спів, симф. орх., 22.15 Мала фільм. авдиція: „Його велике кохання“ (з участю Ярича, Желіховської), 22.30 Веселі пісонька — гр. пл., 23.05 Танк. музика, орх.

Неділя, 23. лютого 1936.

9.00 Ранішня авдиція, 10.00 Богослуження, опісля: З опер Джузепе Верді — гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сатирична вечірка, 12.15 Музичний поранок симф. орхестри, спів Ір. Цвенська; у перерві в 10.0. 13.00 Театр Уяви: „Борис Годунов“ Ол. Пушкіна (фраґмент), 14.00 „Подруже оголошення“ іронічна новеля Вод. Пежинського, 14.20 Сальонова музика, пісоньки в вик. Рим. Грукса з гр. пл., 15.00 Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Лісові актуалії, 15.25 Легка музика з гр. пл., 15.45 Молоко та його шлях до консумента, 16.00 Хвилина питань для старших дітей, 16.15 Реґіональний концерт, 16.30 Легка музика з гр. пл., 16.53 Театр Уяви в чужих (голяндський): „Смерть паперу“ комедія Вальтера Ґріша й І. Л. Вейна, 17.30 Орх. концерт, солісти, 19.40 Спортові вістки, 19.45 Літературні новинки, 20.00 Твори Фр. Шуберта у вик. М. Понасівни й Ст. Вітаса (спів), 20.75 Виїмки з творів Н. Лисудського, 20.50 Вечірній дениик, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Прогульна на гори Пентеліон (фейл.), 21.45, 21.46 Спортові вістки, 22.00 Концерт орхестри, 22.30 Музика з гр. пл.

Радіокутик.

РІЛЬНИЧА ПРОГРАМА.

У неділю 23. лютого в год. 9.03 — „Рільнича Газета“. В год. 15.00 — „Перегляд ринків рільних продуктів“. В год. 15.15 — бесіда п. н. „Про майбутнє сільської молоді“.

Год. 15.45 — бесіда п. н. „Молоко і його дорога від продуцента на селі до конумента в місті“.

У понеділок 24. лютого год. 12.15 — „Рільничі відомості“.

У вівторок 25. лютого год. 18.55 — „Рільнича скринка“.

У середу 26. лютого год. 18.55 — бесіда про фінансово-рільничі прописи.

У четвер 27. лютого год. 18.55 — бесіда п. н. „Нас буде щораз більше“.

У пятницю 28. лютого год. 18.55 — „Рільнича скринка“.

У суботу 29. лютого год. 12.15 — „Актуальна рільнича бесіда“.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 8.22.

У Варшаві були такі курси: Голяндія 116.90, Льондон 26.17, Н. Йорк кабель 5.24 і пів, Париж 35.01, Прага 21.97, Швайцарія 176.25. Акції Банку Польского 90.50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 21-го лютого ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2.70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74-50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2.75	„
1 л. молока від 11. I. 1936	0.15	„
1 л. сметани	0.75	„
1 к. яєць	1.30	„

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 21. II. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахомисарні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг 1. кл.	1.05	зол.
Курки товсті з остроґами 1. кл.	0.95	„
Індики, індички товсті 1. кл.	1.05	„
Пантарки товсті 1. кл.	1.15	„
Качки товщені 1. кл.	1.05	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевших цінах.

Приймає нових доставців.

КУПНО - ПРОДАЖА

ЦЕНТРАЛЯ ПАНЧІХ ПФАВ, Львів, Боїмів ч. 12 поручає найсильніші впроби найдешевше. 1003 16-20

КАСА Вертгайміївська мала, автоматичне ліжко магоневе. Склеп Романовича 9. 1153 1-1

МЕШКАННЯ

3 КІМНАТИ, передпокій, кухня, комфорт, від 1. березня до винайму, вул. Длугоша 35. 1560 2-2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

МОЛОДА, інтелігентна, гарна, здорова жінка візьме управу дому вдівця, кавалера. Дора „Малява“. 1562

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

КАВАЛІР ЛІТ 34, академічна освіта, на державній посаді оженитися з панною або безплітною вдовою до літ 40, симпатичною, лагідної вдачі, інтелігентного походження, матеріяльно обезпеченою. Лист з повними даними і фотографією, якої зворот запевняю, прошу слати: — Lwów 1, poste-restante okazicielowi legitymacji urzędniczej Nr. 575. 1562 1-1

РІЖНІ

СЯЙО! Негайно подай адресу. Тиждень не дістаю відповіді. — Соня. 1150 2-2

ЯКЩО тобі знищиться капелюх дай відозвати за 1 зол. до „КАПЕЛЛЬО“ Кенгшинського 18. 1078 4-12

РИТІВНИЧЕ ЗАВЕДЕННЯ М. Бляштайна, робітня кавчукових стамплей і відливарня таблиць. Львів, Сикстуська 28. Телефон 261-48. 1105 4—4

ОГОЛОШЕННЯ.

Важне для Управ Громад.

Значки для псів
Ковтки для худоби
Таблички на вози
достарчає
ФІРМА **Андрій Берлінський**
Львів, Шевченка 11. 1022 15-15

Від 10 зол. місячно
обува для цілої родини
разом з реперацією в першорядній фірмі **„Ар-Ка“** Львів Зіморовича 17

Новоотверте українське заведення
„ЕЛЕКТРИЧНІСТЬ“
Направа електричних апаратів і радієвих по приступних цінах.
ЛЬВІВ, САПІГИ 67, ТЕЛ. 111-86. 1136 1-3

Читайте „Діло“!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів. Ринок 10.

Ч. 41 (14.289). Львів, неділя 23. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 144.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 2·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих країв по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Адміністр.: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

В Еспанії проголосили амнестію.

МАДРИД, 22. 2. ПАТ. Постійна делеґація кортезів приняла проект декрету про амнестію. Обнимає він один параграф і розтягає амнестію на засуджених у політичних та суспільних процесах і членів міських рад, покараних за те, що у вересні 1934 р. брали участь у засіданнях рад, розвязаних декретом уряду. Правиця, що має у постійній делеґації більшість, задумувала вилучити зпід амнестії учасників нападу на банк в Овіедо, як злочинців кримінального характеру; був теж проект розтягнути амнестію лише на виборчі зловживання. Кінець-кінців правиця погодилася на амнестію тому, що публична опінія домагається її. Президент Замора підписав декрет про негайне звільнення всіх ще незасуджених політичних вязнів. Опісля відбув нараду з ґенеральним прокуратором у справі виконання декрету. Правдоподібно наказ про випущення вязнів передадуть телеграфічно, щоб вони могли в неділю вийти на волю. — Губернатори увільнили до цього часу на власну руку 1500 політичних вязнів. Вже зловили більшість кримінальних проступників, що втікли з вязниць в Овіедо та Хімон, вихіснювуючи увільнення політичних вязнів.

КАТАЛЬОНСЬКИЙ СЕПАРАТИЗМ ОЖИВАЄ.

БАРСЕЛЬОНА, 22. 2. ПАТ. За дозволом поліції уладила лівиця демонстрацію, несучи арім червоних прапорів також катальонські та сепаратистичні написи; лунав катальонський гимн та гасла на честь вільної Катальонії. Тому, що 30-тисячна юрба приняла грізну поставу, коли поліція намагалася відібрати катальонські прапори, влада безпеки дозволила на сепаратистичний характер демонстрації. З будинку катальонського уряду заявив заступник губернатора, що небавом слід сподіватись увільнення увязнених.

НЕ БУЛО КОМУНІСТИЧНИХ ЗАВОРУШЕНЬ.

МАДРИД, 22. 2. ПАТ. Ґенеральний директор служби безпеки рішуче заперечив чутки про комуністичні заворушення та про 27 убитих у вуличних сутичках.

ЗМІНА ШЕФА ГЕНЕРАЛЬНОЇ БУЛАВИ.

МАДРИД, 22. 2. ПАТ. Уряд назначив дотеперішнього шефа ген. булави ген. Франка комендантом збройних сил Канарійських островів. Його місце обняв ген. Окана.

„Французький уряд у неволі соціялістів та комуністів".

ЗАЯВА ДОВІРЯ ДЛЯ САРРО.

ПАРИЖ, 22. 2. ПАТ. Палата послів перевела дискусію над дуже дразливими інтерпеляціями, а саме проти того, що не покарали напасників на правого посла Ґольса та проти демонстрацій людового фронту минулої неділі. Пос. Кусен домагався негайної дискусії та доказував, що „уряд є у неволі соціялістів та комуністів". Пос. Наст закинув, що уряд звязаний, бо боїться, щоб його більшість не розбилася перед ратифікацією пакту; премієр Сарро боронився і ствердив, що „Аксіон Франсез" просто взивала до нападу на лівих послів. Пос. Франклен Буйон домагався для тих, що напали на Ґольса, такої самої кари, як проти напасників на Блюма. Сарро просив відложити дискусію, ставляючи питання довіря. У голосуванні дістав 380 голосів проти 151; 37 послів здержалося від голосування. — „Парі Суар" припускає, що парлямент зратифікує пакт з СССР 380—420 голосами проти 100—140.

Галицька Каса Ощадности
у Львові
видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.
ВКЛАДКИ
ощадностеві зложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.
ФОНД 6/45
резервовий понад 4,000.000 золотих

ФРАНЦІЯ ТАКИ НЕ МОГТИМЕ РАХУВАТИ НА СССР.

ПАРИЖ, 22. 2. ПАТ. Як це підмітив лівий посол Монтані у розмові з представником часопису „Ле Пті Бле", аргументи Еріо про вартість аліянсу з СССР, дарма, що він не межує з Німеччиною — невистарчальні. Що правда, пакт Ліґи Націй зобовязує її членів перепускати через свої території чужі війська, що йдуть на поміч нападеному, але Польща рішуче не дозволилаб німецькій ані совітській армії перейти через свою територію. Значить — головні закиди противників пакту з СССР обоснувані.

ПОЛИЧНИК У ПАРЛЯМЕНТІ.

ПАРИЖ, 22. 2. ПАТ. Комуністичний посол Раміет ударив по лиці пос. Анріо за те, що у вчорашній промові назвав комуністів „кнутями". Республиканська федерація зажадала кари для напасника, колиж виявилося, що правильник її не передбачує, поставила внесок ввести до нього поправку. Крім цього дійшло до непорозуміння між премієром Сарро та послом Франклен Буйон, яке зліквідував віцеміністер Зеї.

НІМЕЦЬКЕ НАСВІТЛЕННЯ.

БЕРЛІН, 22. 2. ПАТ. Колишній цісарський міністер Кільман написав статтю у „Дойтше Альґемайне Цайтунґ" про наради французької палати послів над ратифікацією французько-совітського пакту. Він заявив, що добре поінформовані круги не вважають становища сенату в тій справі перерішеним. „Французький нарід — пише Кільман — у справах великої політики має добре вичуття. Не без переляку бачить, що його вмотали в тенети пакту з СССР". Кільман думає, що майбутнє французької нації загрожене. Відколи Франція підписала мирові договори, не пробувала більше небезпечного кроку, як французький пакт. Слід ждати щирого та виразного слова, яке розвіє імгу, що ділить обидва народи: Францію та Німеччину. Та Франція постійно слухала трійливих впливів лихого дорадника: необоснованого страху перед новою Німеччиною.

НАРАДИ НАД ПІВНІЧНОЮ АФРИКОЮ.

ПАРИЖ, 22. 2. ПАТ. Міністер закордонних справ Фляндем відбув учора довшу нараду з ґенеральними резидентами Тунісу та Мароккa про наслідки італійсько-абісинської війни на політичні, господарські та рільничі справи Французької Північної Африки.

Британські нічні маневри.

ҐІБРАЛЬТАР, 22. 2. ПАТ. Вчора вечором відбулися маневри фльоти та літаків. Місто цілих 40 хвилин потопало в темряві. У місті стримали на той час комунікацію.

ОЛЕКСАНДРІЯ, 22. 2. ПАТ. Минулої ночі відбувала британська летунська ескадра вправи над містом, що пів години тонуло у темряві.

МАНІФЕСТ ЕДВАРДА VIII.

ЛЬОНДОН, 22. 2. ПАТ. Дня 1-го березня надасть радіо маніфест короля Едварда VIII-го до всіх громадян британської імперії.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третого Мая 15.
приймає вкладини ощадности і як централя кредитова для українських кооператив всіх видів уділює кредити на піднесення господарства і промислу.

ОСТЕРІГАЄМО!

Від Ред.: З уваги на широко закроєний нарис на нашу молочарську кооперацію, про що „Діло" подавало в останньому часі багато вістоК з краю, звернулись ми з проханням до директора Маслосоюзу п. А. Пілая, щоб він зложив на цю справу свій погляд на сторінках нашого часопису. Статтю Шап. Автора, в якій він оперує чисто господарськими аргументами і фактами, містимо з приємністю в тій надії, що вона вплине зціжавлення в найширших кругах громадянства.

Від деякого часу появляються на сторінках преси вістки про своєрідний „наступ" на нашу молочарську кооперацію. Тому, що це справа, яка цікавить не тільки зорганізованих кооператорів, але взагалі все наше громадянство, уважаємо за вказане на цьому місці її всесторонньо насвітлити та поробити з того відповідні висновки.

В чому діло? В половині минулого року виготовило Міністерство рільництва і земельних реформ проект молочарського закону, який мав на меті упорядкувати відносини в молочарській продукції, при чому основною думкою того проекту мало бути таке законне упорядкування відносин у молочарському промислі, яке збільшувалоб доходовість хліборобів. Засновки безумовно дуже хосенні, але яка з цього вийшла дійсність?

Щоб багато не розписуватись, згадаємо тут тільки найважніші точки цього законопроекту.

На основі цього проекту **ведення й основування молочарських підприємств моглоб відбуватись тільки по одержанні дозволу концесії від дотичної хліборобської палати.** При надаванні концесії на ведення молочарського підприємства треба би відносити не тільки всім технічним вимогам, ставленим до такого підприємства, але крім цього **хліборобські палати мали би право рішати про потребу їх істнування чи повставання нових.** Мало того, при надаванні концесії на молочарню мали би хліборобські палати пр слідкувати, **чи особи, що стараються за дозвіл вести молочарню, дають запоруку, що „підприємство буде як слід ведене".**

Як цей останній припис виглядав би у практиці, про це не важко догадатись. Але призабудьмо на хвилину про практику і розглядаймо цю справу абстрактно, щоб нам хтось не закинув, що дошукуємось завдалегідь злої волі у рішальних чинників. Підходячи з того боку, може нам хтось завзято доказувати, що всі ці приписи подумані виключно в інтересі хліборобства і нема ніяких підстав побоюватись за долю нашого кооперативного молочарства. Колиж мати на оці тільки добро хлібороба, то щож у такому випадку означає дальший припис згаданого проекту, який ні більш ні менш каже таке: **„Якщо хліборобська палата відмовить своєї згоди на ведення молочарського підприємства, яке було якслід ведене, то хліборобська палата визначить речинець, у якім підприємство треба зліквідувати"?** Тут уже не маємо ніякого сумніву в інтенціях законопроекту. Залишається тільки одно скромне питання: які саме будуть мотиви при ліквідації **добре веденого** підприємства, чи справді тільки господарський інтерес хліборобства?

АНТИМАҐНЕТНИЙ

Не входячи в подробиці, згадаємо дальшу долю цього законопроекту. Спершу всі ревізійні союзи, кооперативні молочарські централі та хліборобські організації висказалися проти цього законопроекту, а піддержували його тільки хліборобські палати. Так само Кооперативна Рада у Варшаві, найвищий орган всієї кооперації в Польщі, в якій теж засідають чільні представники хліборобської кооперації, на своєму засіданні дня 12 вересня 1935 р. приняла ухвалу, якою стверджує, що **узалежнення основування кооперативних молочарень від згоди хліборобських палат, їх нагляд над кооп. молочарнями і накладання додаткових оплат з того титулу в користь хліборобських палат є суперечні з обовязуючим кооперативним законом.**

Вже по цьому рішенні Кооперативної Ради скликано Міністерство рільництва конференцію на день 17. жовтня 1935 р. для обговорення названого законопроекту. На жаль, на цій конференції голоси спротиву й остороги представників української кооперації були вже відокремлені. Інші делегати вдоволились мовчанкою, або навіть висказували свою згоду на зміст цього закону.

Приглянься безсторонньо і без упереджень, чим могло керуватись Міністерство рільництва і хліборобські палати в своїм становищі та зокрема якій обставині приписати нагалу зміну фронту інших кооперативних організацій. Два перші чинники могли мати на увазі виключно інтерес хліборобства (бо справді теоретично подуманий плян організації тільки великих і добре технічно вивінуваних молочарень дає вигляди підвести якість продукції і в парі з цим матеріяльні користи для хліборобства). Одначе при цьому не можемо вдержатись від здогаду, що на зміну поглядів інших кооперативних кругів мусіла вплинути приманчива надія на те, щоб негайно поставити на ноги кволі і нежиттєздатні кооперативні молочарні через законне усунення всякої, передовсім приватної конкуренції. Так зродились міражні сподівання, що коли самі організації не доросли до свого завдання, коли суспільні круги не вспіли викресати зі себе потрібної енергії, то це зробить за них держава при помочі законів.

Тимчасом закон той законопроект появився ще на столі законодатних палат, відбувається по всіх закутинах краю скріплена „організаційна діяльність". До реалізації неістнуючого ще і невідомого змістом закону взялися пильно, як це вже відомо з вісток у пресі, всякі непокликані чинники, не рахуючись зовсім з господарськими мотивами та з голосом одиноко компетентного себто суспільного чинника. Вони назначують згори осередки для нових, незгідних з господ. вимогами молочарських підприємств, дуже часто на терені молочарень, що працюють зразково. Вони парцелюють терен діяльности між поодинокими істнуючими молочарнями розвиваючи здорові організми для введення в життя сумнівних новотворів, не питаючись зовсім за думку самих заінтересованих хліборобів. У висліді того всього видають заздалегідь засуди смерти на багатоналійні молочарні, що працюють якнайкраще. В одному місці повстають, що такий закон уже обовязує, в другому, що небаром вийде, отже нема чого спротивлятись. Таким чином створюється замішання і непотрібне погаразнення на селі, зі шкодою для правильної праці і принаймнеше для вдержання тих поважних здобутків, як на наші відносини, які на цьому полі має молочарська кооперація.

Висуваючи наші застереження до первісного законопроекту й організації молочарства по наказу згори непокликаними чинниками, приходиться нам нераз почути, що українська кооперація робить це з чисто політичних мотивів. З тої причини дозволимо собі навести тут наскрізь господарські причини, з виключенням всяких політичних міркувань. Саме господарські причини спонукують нас якнайрішучіше застерігатися проти якогонебудь монополістичного проектування організації молочарського промислу і кинути голос остороги перед фатальними наслідками цього.

Признаємо, що ще не всі кооперативні молочарні мають достаток сирівцю до перерібки, зокрема ті, яким усміхається заведення законного примусу; не всі вони добре технічно вивінувані, словом не всі сповняють якслід своє завдання в інтересі хліборобства. Признаємо, що у великій частині дрібна і несовісна приватна конкуренція шкодить своєю розбивацькою і деморалізуючою акцією кооперативним молочарням та наносить матеріяльні шкоди для хліборобства. Признаємо вкінці, що цей стан вимагає поправи, але не можемо признати слушности, що саме законний примус усі ці недомагання усуне.

Уявім собі на хвилину, що при помочі закону залишаться на точно означених теренах тільки одинокі безконкуренційні молочарні кооперативні, чи навіть приватні. Чи провід або власник такої молочарні буде справді дбати про інтереси „підданих" собі без застережень селян? Чи не витворяться нові бюрократичні апарати, по суті незалежні від суспільного чинника, погоня за синекурами і добре платними посадами, без огляду на розвиток самого підприємства? Чи є яка запорука, що селяни, невдоволені з матеріяльних вислідів молочарні, ба, навіть з неприятної бюрократичної обслуги, не залишать достави молока, занехуючи дотеперішні осяги в годівельній господарці та не перейдуть знову до домашньої перерібки набілу, не маючи змоги

УКРАЇНСЬКА
АС МЕХАНІЧНА ПЕКАРНЯ
продає свої найкращі печива
по конкуренційних цінах.
ЖАДАЙТЕ ВСЮДИ!
3/10 2-4 Львів, вул. Сапіги 33. Тел. 271-54

приступити до тої молочарні, яка всеціло заволоділа їхні інтереси?! Хто переконає селянина про потребу матеріяльного вивінування того підприємства, яке йому накинено згори, до якого він не має довіря і на яке обіцюють заздалегідь великі субвенції та кредити? Чи він буде справді цікавитись його устаткуванням, чи буде піклуватись і дрожати за чужий, позичений гріш? І хто нарешті поверне всі страти та позичгріш? І на випадок вмішалу молочарні, коли невдовзі на випадок вмішалу молочарні, коли невдовзі воленє селянство від неї відвернеться?

Чи справді намагані почини римуються з програмовими працями теперішнього уряду, який проголошує потребу рішучої ревізії меж поміж приватною ініціятивою й етатизмом, який за всяку ціну старається піднести добробут села і збільшити його покупну силу для оживлення господарського життя?

Ось ці важкі запити ставимо тим, які без глибшої надуми хотять таким чином завести порядок у нашому молочарстві, а рівночасно підносимо голос остороги перед евентуальними наслідками. Так звана планова господарка на хліборобському відтинку наших східних та західних сусідів може тільки послужити як відстрашливий приклад, що такі засоби не ведуть до цілі.

Нам потрібна поправа в організації і техніці молочарської продукції, ми мусимо усунути несовісну і шкідливу приватну конкуренцію, але тільки при помочі чесного й завзятого змагу. Якщо кооперативна організація не вспіє побороти своєї конкуренції на площині чесної і безупинної праці, то знак, що вона не відповідає свому завданню; така організація, не приносячи користи зорганізованому селянству, може спокійно загинути. Ніякі закони органічного лиха не усунуть. Тільки шляхом суспільницького зацікавлення і тимсамим постійним бажанням поступу, ба, навіть примусом досконалення продукції, при рентовному вивозі за кордон, дійдемо до того, що саме життя виелімінує нежиттєздатні одиниці. Тільки це доведе нас до бажаної цілі, себто до сильних і здорових хліборобських підприємств.

Інж. А. Палій.

КАШЕЛЬ
МУЧИТЬ
Велику полекшу приносять
оригінальні
PASTILLES
VALDA
Продають в аптиках
і аптичних складах.

Червоні прапори над Еспанією.

„У лютневих виборах може рішитися наша доля як цивілізованої нації" — писав перед місяцем одна із правих еспанських часописів. Може є в цих словах дещо Керілської екзальтації, та всеж читаючи висліди недавніх виборів треба ствердити, що розвиток республіканської Еспанії приняв новий несподіваний зворот — і то ледви чи корисний.

Революцію звичайно можна описати менш чи більш правильним луком: революційно кидання підноситься, осягає вершок натуги, опісля життя повільно вертається до нормального річища. Навпаки в Еспанії лінія політичних подій прибрала форму сінусоїди і знову взяла сильний зворот на ліво.

В еспанській монархії суспільні відносини були настільки невпорядковані, що вибух революції не міг нікого здивувати. Зусилля ратувати корону диктатурою генерала Прімо де Рівери, опертою виключно на двірських колах, не повелася. Форми революції відповідали з одної сторони причинам, а другої рівневі еспанських народніх мас, упосліджених під заскорузлим, півфеодальним режімом. Прийшли постійні заворушення, підпали церков — країна тонула у вогні, крові, анархії. Стара еспанська держава попала у процес розкладу: Вже не лише меншини із зясованою бодай культурною фізіономією — як катальонці чи баски — стали домагатися широкої автономії, але навіть такі етнічні мряковини як галісійці чи андалузійці. З еспанською державою було вже дуже зле.

І саме тоді прийшло протверезіння. Праві елементи, що державницькими категоріями думають, протверезіли після запаморочення під ударом революційного обуха. Вони поволі дібралися до державної керми, загнуздали революційну стихію, опанували сепаратизм окраїн. Здавалося, що маятник еспанського публичного життя після двох залежних коливань — від феодальної реакції до босяцької анархії — зближується до якоїсь своєрідної золотої середини, до стабілізації у нормальних республіканських формах.

Та були це лише ілюзії. Найшлися в Еспанії люди, здібні опанувати анархію, та не було таких, що зуміли б забезпечити лад, будуючи його на правих основах, запрягаючи до нового устрою маси. Сильна влада оперта на сильній армії та на здоровому національному дусі — ось і платформа правих партій. „Йдемо до бою проти марксизму, анархії, революції, масонерії, безбожництва" — заявив провідник монархістів Ґоходоеса. На жаль, реставраційні плани роялістичної партії не будили до неї довіря у простолюддя, яке тамило дореволюційні гаразди. „Наші гасла це: батьківщина, релігія, армія, демократія, село" — кликав вожд „незалежної правої конфедерації", великої правої республіканської ґрупи Хіль Роблес. Та і він не вміє найти помосту, по якому перейшлаб у його табор маса. Енергію тратив на безконечну боротьбу з президентом Заморрою та урядом премієра Валлядареса, що намагалися найти спільну платформу для правиці та лівиці, тому заражувалися на постійну кампанію з обох сторін. Цікаве, що не лише ліві лячі атакували уряд та президента, мовляв: „Те, чого ми лякалися, не має нічого спільного з республікою, яку ми будували 1931. року", але і Хіль Роблес твердив, що „найбільшою небезпекою для республіканського устрою є тепер уряд та президент республіки", тому домагався виборів, що виявили б „автентичний голос народу".

Перед двома днями мали ми нагоду почути той „автентичний голос" еспанського народу і сумніваємося, чи заглушив він кого так, як самого п. Хіля Роблеса, що навіть не попав у посли. Абсолютна більшість мандатів припала „людовому бльокові" лівиці.

Ліва преса тріюмфує, лелія рожові сни про ослабленню республіки, ладу, спокою. Рівно-

часно телеграфічні агенції неінкретно згадують про бунт вязнів, демонстрації, вуличні бої, людські жертви, стан облоги, привернення цензури... Хто хоче, може це називати стабілізацією республіканського ладу.

Чи можна чогось позитивного ждати від лівого бльоку, що тепер прийшов до влади, звертаємо собі, коли пригадаємо його склад: найдемо там силу-силенну ліних груп від коміркованої республіканської унії до анархістів-синдикалістів та комуністів. Що може дати геніяльний організатор цієї сорокатої черіпки Ларго Кабалеро, можемо догадатись із його власних слів: „Домагаюся не якогонебудь соціялізму, а соціялізму революційного".

Чи зуміє того роду людина дати якийсь позитивний курс державному кораблеві по розбурханих хвилях південних політичних пристрастей? Залишаємо відповідь на це питання читачеві. На всякий випадок еспанський патріот має куди менше причин до оптимізму, ніж соціялістичний „Робітник", що пише пісню в честь еспанського „людового фронту" — тієї „збірної психольоґії тарного братерства селянина, робітника й інтеліґента". На нас воно враження не робить, бо вже ми вже звикли до соціялістично-комуністичного братерства, але чи справді соціялістичний щоденник має таку поважну причину радости — це дозволимо собі поставити під питайний знак. Не соціялісти грають першу скрипку в ідилічному братерстві еспанського боєцтва, а хтось інший.

„...Спільний фронт соціялістичної та комуністичної партії, ліквідація спору у синдикалістичному русі, розширення та консолідація пролетарських робітничо-селянських орґанізацій — ось єдина дорога, що доведе Еспанію до перемоги над силами фашизму, реакції, контрреволюції. Цю знамениту програму, що дала такі добрі вислідн на виборах цього тижня зачеркнув не „Робітник" ані п. Кабалеро, ані навіть не сам великий Вандервельде, лише товариш Дімітров з III. Інтернаціоналу. Московія льокута, навіа фініта — й Еспанія опинилася під владою лівиці.

Чому саме на далеку Еспанію звернув тепер увагу Комінтерн? Події останніх місяців у Південній Америці виявили, що латинські народи є предметом пильної уваги Москви. Чи хоче вона впрягти до свого воза ту расу з хлопячою ментальністю, тих мистців анархії та революції? На всякий випадок Еспанія куди цікавіша від Америки: вона лежить так близько Франції, а ця остання така близька серцю Сталіна. Розвязання ряду монархістичних орґанізацій у відповідь на побиття одного соціялістичного діяча вказує, що демократичні ідеї відходять у Франції до архіву та що її не лише закордонна, але й внутрішня політика підпорядкована Москві — що врешті це давніш ствердили як на трибунах паризької палати громад, і на сторінках преси.

Просто зворушувала запопадливість бл. п. Барту, коли він не жалів своїх старечих кісток та товкся по всіх столицях Европи з одною метою: забезпечити свого большевицького сюзеріна перед гітлерівським хижаком. Москві не чуже почуття вдячности, вона знає, що чим більше Франція лівіє, тим гірше почуватиметься вона, окружена націоналістичними (Італія, Німеччина) та консервативними (Анґлія, Бельгія) державами. Ліва Еспанія дасть хочаб з одної сторони підтримку лівій Франції. Вона получить її з її заморським продовженням — північно-африканськими кольоніями. І так довкола західної кітловини Середземного Моря, на далекому запіллі буржуазного світу, повстане могутній бастіон комунізму.

(вол.)

Ваше білля просить за добрим милом!

Вибираючи мило до прання, не треба кермуватись бажанням заощадити кілька сотиків. Правдиво ощадним милом є те, що коронить білля в пранню. Отже домагайтеся лише випробуваного мила Олень Шіхт, яке дає запоруку незмінної доброти.

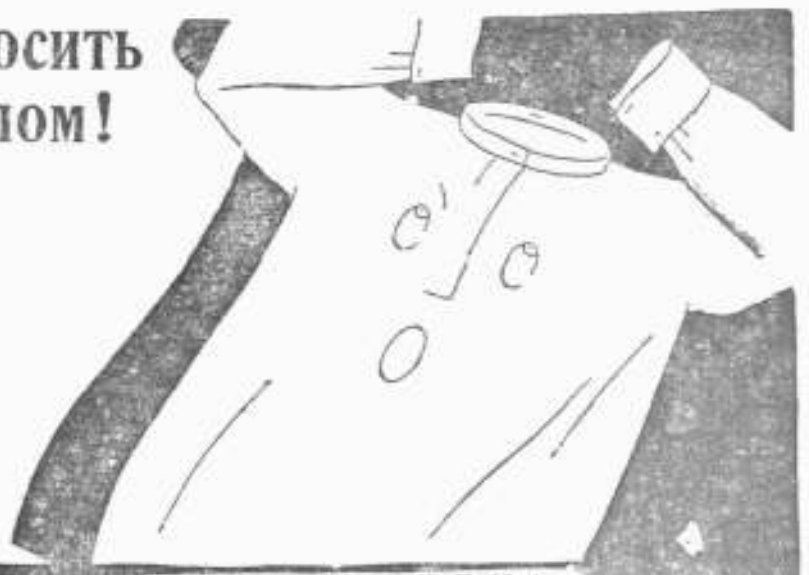

ТОМУ НЕ ПОПРОСТУ: МИЛО, АЛЕ

МИЛО ОЛЕНЬ SCHICHT

До намочення ПОРОШОК ШІХТА

Абісинці відступають без бою на півночі, зате наступають на півдні.

ВАРШАВА, 22. 2. ПАТ. Ось як описує ситуацію на північному фронті: Вчора 3 італійські кольони посунулися після артилерійської підготови на 20 кільометрів, не стрічаючи ніякого опору. За пробоєвими частинами посуваються технічні, що перебудовують карізані дороги на добрі шляхи та наладнують телефонічну сполуку. Зки прийде пора великих дощів, думають посунутися дальше. Від 10. ц. м. злобули італійці на південь від Макале 1850 квадр. км.

Італійські летуни помічують на дорогах і плянах чимало абісинців, що відступають, та бомбардують їх. — Німецькі джерела подають: Головна кватира раса Насібу, що оперує в Огадені, повідомляє про дальше посування абісинських військ у напрямі Варандар і Корон; їхній похід утруднюють спеки. Як стверджує Райтер, абісинський уряд дістає зали з фронту доволі пізно тому, що не має добрих бездротних і телефонічних уладжень; врештою абісинські будови воліють уживати післанців, бо італійці нераз перехоплювали їхні радіотелеграми. Авіс підмічує, що абісинські війська на півночі розміщені у терені, де важко уживати літаків і танків.

АДІС АБЕБА, 22. 2. ПАТ. Абісинський урядовий комунікат заперечує вістки, буцімто війська раса Насібу вели велику битву на півдні Анале.

ІТАЛІЙСЬКІ СИЛИ РОСТУТЬ.

РИМ, 22. 2. ПАТ. Генералові Біббіні, що від початку війни командував дивізією „Сабавдія", поручили зорґанізувати 4. армійський корпус у Східній Африці.

З орґанізаційного руху.

Політична нарада в Коломиї.

В неділю 16. ц. м. відбулася в Коломиї нарада інтеліґенції міста Коломиї і повіту, на яку прибуло коло 150 учасників. Тому, що референт д-р С. Білик не приїхав, реферат про міжнародне політичне положення та політичне положення українського народу в Польщі виголосив посол *д-р Заваликут*. Референт зясував присутнім також положення українського народу по цей і по той бік Збруча, боротьбу УПР за права нашого народу та згадав про всі меморіяли (18), які предложила УПР польському урядові у справі українських домагань. Зближається час, говорив референт, в якому українська нація буде рішати про свою незалежність своїх земель і тому треба нам бути готовими до цього моменту. Тільки зорґанізована нація може здійснити свої непохитні „пірую".

По рефераті розвинулася рівна кільногодинна дискусія, в якій забирали голос п. ред. *Киселевська*, дир. *В. Левицький*, проф. *Николишин*, проф. *Микитюк*, дир. *Зайцлий*, п. *Якимова*, д-р *Турянський* та інші. В дискусії підкреслювали всі наступ місцевих старостів не тільки на культурно-освітні установи, але навіть на станиці Маслосоюзу (Коломия, Городенка, Заліщики та інші). Окремо теж емерити з австрійської служби домагалися скасування закону в справі обнижки емеритальних платень за літа австрійської служби. Промовці вказували на сумне явище, що саме замість нормалізації польсько-українських відносин місцева влада наступає на культурно-освітні здобутки українського народу та що з польського боку не видно ніякого заходу в тому напрямі поки ріжними приреченнями в соймі.

По дискусії ухвалено одноголосно таку резолюцію: Збори висказують повне довіря УПР і вимагають її, щоб вона якнайрішучіше обстоювала негайне зреалізування урядом домагань українського народу, які УПР предложила у своїх меморіялах.

Зборами проводив д-р І. Турянський, секретарював д-р О. Германюк.

ПРИ ПЕРЕЧУЛЕННІ, болях голови, безсонниці, охлялости, пригнобленні, почуванні остраху, маємо в природній гіркій воді FRANCISZKA-JÓZEFA певний домашній засіб, щоб усунути всіляке розладдя кормового проводу в кожнім його місці. Поручають лікарі.

Німеччина шукає італійської підтримки?

ПАРИЖ, 22. 2. ПАТ. Авас подає: У Берліні перебуває тепер німецький посол при Квіринали фон Гассель, що веде довші розмови з канцлером Гітлером та іншими членами німецького уряду. Оті розмови мають тісний звязок з дипльоматичними переговорами на тему німецько-італійського зближення. Темою розмов фон Гасселя має бути справа ґарантій льокарнських договорів, середньо-европейського питання, здемілітаризованої смуги над Рейном та політики супроти франко-совітського пакту. — „Ле Тем" припускає, що Гітлер бажав переконатися, чи міг би рахувати на підтримку.

Вислід виборів у Японії.

ТОКІО, 22. 2. ПАТ. Агенція Домеі подає: Згідно з тимчасовим обчисленням висліду виборів урядова партія Мінсеіто дістала 105 мандатів, опозиційна партія Сейюкай — 84, інші 43. Щойно сьогодні проголосять офіційно вислід виборів. Нема сумніву, що урядова партія Мінсеіто матиме більше голосів і мандатів, ніж думали перед виборами. — З 14 міліонів, управнених голосувати, здержались від участи у виборах 3 міліони.

НОВА ДИВІЗІЯ ДО МАНДЖУРІЇ

ТОКІО, 22. 2. ПАТ. З огляду на неспокійне положення у Манджурії та Північному Китаю японський міністер війни змінює розміщення війська на цих теренах. Почнеться воно від висилки першої дивізії — одної з найліпших формацій японської армії — під командою дотеперішнього шефа летунства ген. Горі.

КНИЖКА ВІДЗНАЧЕНА ЦЬОГОРІЧНОЮ НАГОРОДОЮ „Т-ВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ"

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

ІРИНИ ВІЛЬДЕ — що тільки одна дістала цього року літературну нагороду.

Присилайте передплату!

Фабричний склад „LESZCZKÓW“ Р. Журавського Львів, ул. Коперника 4.

запрошує П. Т. Клієнтелю оглянути останні новинки **Лещківських Самоділів** на вбрання, костюми, також пледи, подорожні бунди і дерки.

26 9 10

Чому не вино з Народньої Торговлі?

У „Вістях Апостольської Адміністрації Лемківщини“ ч. 3 (грудень 1935) находимо під ч. 26 такий уступ: **„Литургійне вино, олива до миропомазання“.** Ч. 2621. — Вино для відправи св. Литургії і оливу для уділювання св. Тайни Миропомазання не можна дотепер купувати бо вині фірми доброї сплати продають сурогати, перша несвідомо, за справжній товар. Щодо оливи, то треба ждати oleum olivarum пр. в аптиці. Щодо вина рекомендується: Zjednoczenie kapłanów Diecezji Śląskiej w Świętochłowicach, wojew. Śląskie. Можна замовити живностеву пачку до 10 кг. Литургійне вино, Frascati 40 зл. Є і инші роди, можна ждати меньшу скількість. Цілий секрет в тім, що товар певний і відповідно дешевий. Уважати, щоби в часі пересилки не було сильного морозу. Від Ординаріяту Апостольської Адміністрації.

Риманів-Здрій, дня 15. грудня 1935

о. Іван Полянський, канцлер.
Д-р В. Масцюх, Ап. Адм.

Стільки о. адміністратор В. Масцюх. Слід відмітити, що літургічне вино й оливу до миропомазання, як загально відомо, доставляє Народня Торговля у Львові, яка має також свою філію в Сяноці. Доставу вина та оливи для деканальних і парохіяльних урядів докнує Народня Торговля в порозумінню з Ординаріятом львівської Архиепархії і Товариства гр.-кат. священиків св. Андрея. Тому наведений розпорядок о. д-ра Масцюха говорить сам за себе.

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „МЕДИЧНОЇ ГРОМАДИ“.

В неділю 9. ц. м. відбулися в салі старого університету при вул. Миколая Загальні Збори Т-ва українських студентів медицини і фармації „Медична Громада“ у Львові. Щорічні збори є звичайно нагодою до підсумків цілорічної праці, її перегляду та критичної оцінки. Останні збори виявили великі досягнення одної з найважнійших і найстарших наших студентських організацій. Звітний рік був **ювилейним роком** „Медичної Громади“ і Т-во гідно вшанувало своє 25-ліття. Свій ювилей святкувало разом з Українським Лікарським Т-вом, яке теж має за собою вже 25 літ. На V. конгресі Українських Лікарів і Природників, що відбувся у квітні 1935 р. у Львові т. Олесницький Богдан виголосив реферат про „Медичну Громаду“. Спільними силами вийшов теж Ювилейний Збірник у 25-ліття У. Л. Т. і „Медичної Громади“, де поміщено ряд статтей про життя та працю української лікарської молоді за 25 літ істнування її організаційного центра.

Діяльність Т-ва можна поділити на внутрішню і зовнішню. Внутрішня діяльність Т-ва це перш за все самодопомогова і науково-самовиховна акція. „Медична Громада“ начислює нині 80 членів; у цьому 23 студентів фармації — решта медики. Кожного року провід Т-ва робить енергійні заходи, щоби українська молодь якчисленніше дісталася на медичний факультет. На жаль в останніх двох роках прибувало по 10 медиків. Як самодопомогове Т-во „Мед. Громада“ користується субвенціями з університету. Слід зазначити, що в останньому році, коли фінансову допомогу студентським товариствам перебрав воєвідський комітет „Т. П. М. А.“— субвенції для „Мед. Громади“ дуже зменшились і деякі вистарчають на оплату домівки. Проти цього рішення провід Т-ва зробить відклик до міністерства освіти.

Самодопомогова акція зводилась до уділювання неможним товаришам короткоі довгоречинцевих позичок та удержування цінної наукової бібліотеки, з якої товариші дістали підручники та скрипти. З бібліотеки користали всі члени Т-ва. До часописей Т-ва приходило багато медичних журналів у кількох европейських мовах. Комісія посередництва праці займалася розшуком заробітку для убогих товаришів. При „Мед. Громаді“ створено окремий фонд; на будову дому здоровля українського медика. Цій справі присвятив видїл чимало уваги і тому ця справа набирає щораз то більше реальних форм. Ювилейне свято спонукало створити архів та завести хроніку Т-ва. Головну увагу звернено на збирання памяток з часів істнування медичного факультету У. В. Ш. Про товариське життя у „Мед. Громаді“ дбали секція розваг і секція прогульок та осель.

Зовнішня діяльність „Мед. Громади“ полягала на активній участи медиків і фармацевтів у загально-студентському й громадянському житті та на плянові культурно-освітній праці. Культурно-освітня праця медиків це в першу чергу праця над гігієнічним освідомленням селян та санування їхнього побуту. Культурно-освітна комісія може похвалитися гарним біляном праці, бо деякі члени побіч своїх щоденних занять і студій вели виголосити по трицятькілька рефератів. „Медична Громада“ співробітничала з Молодою Громадою, „Р. Ш.“, „Просвітою“, Українським Гігієнічним Т-вом Відродженням, Спортово-Лікарською Порадньою і т. п. організаціями.

При „Мед. Громаді“ істнує теж окрема секція фармацевтів, голова Гнідець Іван.

До нової управи Т-ва війшли такі студенти: Григорчук М. — голова (вдруге), Олесницький Богдан — заступник голови (вдруге), Олесницький Яромир — секретар, Кордуба Соня — скарбник, Скобельський Петро — бібліотекар, Охримович Олександер — господар. Селянський Р. і Данилевич Б. — заступники членів Видїлу. Контрольна Комісія: Тершаковець Юрій, Гладиш В. і Беч Л. Провідником культурно-освітньої комісії вибрали т. Пирожинського А. (о.)

З УКРАЇНСЬКОЇ СТУД. ГРОМАДИ У ВАРШАВІ.

На Загальних Зборах Української Студентської Громади у Варшаві дня 13. лютого ц. р. вибрано Управу, яка уконституювалася так: 1) Томків Богдан — голова, 2) Павлишин Юліян — заст. голови, 3) Лебідь Теофан — секретар, 4) Кобрнівна Галина — скарбник, 5) Штуль Олег — бібліотекар. Заступники: 1) Лісовська Марія, 2) Ковальський Роман.

ПРИМУСОВА БЕЗЧИННІСТЬ Т-ВА „УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА“ В КРАКОВІ.

Майже два роки „Українська Студентська Громада“ в Кракові не проявляла ніякої діяльности, тому при

Міські Театри у Львові, неділя 23. лютого 1936.
Невідомо, що вибрати? Трудний вибір!
ЧИ: побачити
„Пригоду у Ґранд готелю“
з І. Кульчицькою в знаменитій оперетці Абрагама?

ЧИ: почекати до вечора і піти на
„ПЕР ҐІНТА“
якого дають востаннє?
ЧИ: відвідати ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ, де вечором можна знаменито забавитись на
„Трафіці Пані Ґенералової“
Буш Фекете.

С. СЕВЕРИНА ЧСВВ. 4)

МІЖ ЗЕМЛЯКАМИ ЗА ОКЕАНОМ.

На виставі — наші та чужинці.

Прийшов день вистави. Всякі народи брали в ній участь, а серед усіх пишався горді напис в англійській мові: „Українське народне мистецтво“. Серед давніх одягів з ріжних сторін стояв у різьблених рямах портрет Шевченка, прикрашений рушниками; на бічній стіні висіла мапа України. На виставі дижурували пані в народніх одягах. Вони пояснювали чужинцям українське народне мистецтво, яке було для них егзотикою. Кожного дня я приходила на виставу й тоді мала нагоду приглянутися неодному й якби у мене був талант, могла би писати про мої дижури цілі оповідання. Кожна зі згаданих пань любить Край, кожна бажає, щоб цілий світ пізнав Україну, щоб їй приспорити якнайбільше слави. Не жаліла свого труду панна Ірина Тарнавська; прибрана в полтавський одяг, показувала чужинцям на мапі Київ і оповідала про важніші події з історії України. Там знову п. Галичинова говорила про красу Гуцульщини, а п. Ревюкова (скрипачка) чистою англійською мовою подавала інформації. Чужинці слухали, приглядалися і висказували свої заміти. Тиждень від початку до кінця мав д-р Демидчук головний нагляд над виставою.

Ось один цікавий епізод. Одного разу з натовпу людей приступає до мене якийсь пан і починає говорити, очевидно по англійськи. Оправдуюся, що не знаю цієї мови й переходимо на німецьку. Пізнаю, що це культурна людина, що розуміється на мистецтві. Оглядає кожну річ, вкінці каже: „Сестро, чи записуєш історію кожної жінки, що здобувається на такий артизм?“ Чуєте? Ті, що ще при житті, хай піднесуть голову вгору, хай знають, що за океаном є люди, що клонять голову перед їх талантом!

Кожного вечора сходилися на виставу українці — старші й молодь; ніодного дня вистави не поминув д-р Мишуга. Під цим оглядом був зразком для інших. Підношу те, що д-р Мишуга бував на кожній виставі в Ню Йорку, бо хто був в Америці, той знає, кілько часу треба стратити, щоб із редакції „Свободи“ дістатися на деякі дільниці Ню Йорку. Я бувала часто в редакції та мала нагоду бачити, як мало у нього часу, кільки то справ він сам мусів полагоджувати, які з редакторством не мали нічого спільного. Там приходила молодь по ріжні поради, на десятки листів треба було відповідати, в неділю часто їздив з рефератами по ріжних містах, було й так, що по невиспаній з дороги ночі приходив до редакції і брався до дальшої праці. А скільки зусиль треба, щоб висилати збірки на Рідну Школу й інші цілі, цього ніхто не уявляє собі, хто цій праці не приглядався. Там є цілі книги з квітами й записками, хто кілько дав на Край і т. д. Я не могла просто зрозуміти, звідки береться у нього стільки сил до праці й одним лише могла собі те пояснити, що так працювати може людина тільки для ідеї, тільки з любови до Краю, бо такої праці ніхто не може заплатити.

І я тішилася, що не тільки я, але й інші так думають, бо треба признати, що громадянство в Америці оцінює працю д-ра Мишуги. А після повороту до Львова почула я те саме від наших визначних громадян і громадянок, а п. Ясінчук що мав нагоду приглянутися цій праці, сказав до мене: „Америка — то д-р Мишуга“.

Перша вистава заохотила українську молодь до показу народньої ноші на університеті. Я згодилася на це. Тут я вперше мала нагоду бачити зібрану молодь. Весела, гамірна, щира, щаслива, що може пописатися перед чужинцями й своїми. Про цей виступ багато писали часописи й я нічого кращого не напишу. Для мене одна потіха, що молодь захоплена красою народнього мистецтва. Вона цікавиться краєм, українською справою, вичитує все, що пишуть чужинці про Україну, виголошує відповідні реферати, має свої товариства, дає аматорські вистави, концерти, одним словом — праця йде.

„Люди у двір, а лихий у калатало“ — так я розписалася про вистави народнього мистецтва. Ще трохи й покінчу, щоби не мучити читачів. Тепер випадало уладити виставу при церкві, до цього заохочував о. Адміністратор Понятишин, і о. сов. Тарнавський. Рекляму (не мені, тільки творчости української жінки) робила редакція „Свободи“ й „Америки“, а крім цього духовенство по церквах, найбільше о. парох Понятишин і о. сов. Тарнавський.

В неділю в часі вистави я мала виголосити відчит про народне мистецтво в салі Народнього Дому. Виходжу на підвищення. Передаю привіт. Голос тремтить. Відчуваю, що зібрані гості бажають почути щось доброго про Край, хотять почути про тисячі ідейної молоді, для якої вони не жаліють тяжко запрацьованого гроша, про своїх батьків, братів, сестер, про чудові лани, про зелені Карпати. А я? Не спроможна сказати їм того, що відчуваю, що передумала, але всеж таки дещо сказала. За це витають мене оплесками? А може відчули, що колиб у мене була спромога, я пригорнулаб усіх до себе, гоїлаб їх рани, осолоджувалаб їх труди, та на жаль, я нічого не можу.

У першому ряді сидів д-р Мишуга. Його приявність додавала мені відваги; в його очах я вичитала прохання: „Скажи нам щось гарного про тих, яких ми на чужині так щиро любимо“. І я говорила. Говорила про жінку-селянку, про її поетичну душу, про її долю й недолю.

(Далі буде.)

винено діяльність управи Т-ва. Щойно в грудні 1935 р. сенат Ягайлонського університету признав права „Української Студентської Громади“ та доручив перевести загальні збори Т-ва з метою вибору нової управи Т-ва. Загальні збори Т-ва відбулись дня 15. лютого ц. р., які вибрали нову управу Т-ва в такому складі: Гринишин Тарас, студ. хемії, голова; члени: Бумата Ярослав, студ. мед., Чепс Володимир, студ. прав., Іванюк Гриць, студ. прав., Хіловська Галина, студ. філ., Процик Нестор, студ. мед., Яворська Олександра, студ. філ., Матчишин Г[illegible], студ. філ., Шерехета Маріян, студ. мед., Балагут[illegible] Анна, студ. прав.

Т-во начисляє 120 членів. Нова управа г[illegible]ає про те, щоби оживити діяльність Т-ва.

ПОКЛИК ДО ДОВЖНИКІВ

Виділ „Української Студентської Громади“ взиває цією дорогою всіх колишніх членів „Української Студентської Громади“ в Кракові енерґійно якнайскорше свої залеглости, бо в противному випадку Виділ буде примушений оголосити поіменний спис довжників Т-ва до преси. Гроші слати на адресу:

Виділ „Української Студентської Громади“.

Український фільмовий репортаж.

Аматорський фільмовий репортаж є доважною підмогою сценової фільмової продукції. Робітні дуже радо викуповують цікаві актуальні схоплення. Багато аматорів-фільмовиків, що мають дещо хисту і щастя, заробляють гарні гроші та посередньо впливають на вироблення поглядів своєю переконливою аргументацією фактів.

У нас проблема фільмування з кожним днем стає чимдалі то більше актуальна і ми, хоча і пізно, починаємо розуміти вагу конечности української фільми, створеної нами самими, — не від речі буде поінформувати читачів про український фільмовий репортаж та його можливости.

З думкою накрутити народній репортаж з українського життя приїхав до нас із Філядельфії п. Іван Белдик ще в 1929. р. На жаль, не знаючи наших обставин він був примушений шукати заробітку Галичину та виїхати назад до Злучених Держав Північної Америки. Перша спроба сфільмувати українське життя на нормальну фільму („тридцятьпятку“) не повелася.

По розмові з п. Белдиком забажав я накрутити на звичайній аматорській фільмі (Пате 9,5 мілім.) теж якийсь етнографічний репортаж з нашого побуту. Перша моя аматорська фільма репортажного характеру — це „Раковець“, життя і звичаї простолюдя села Раковець городенського повіту на Покутті. Докладний опис створення цієї фільми поміщений у „Назустріч“ ч. 4. ц. р.

Другий мій фільмовий репортаж, накручений аматорською системою Пате-Бебі, це „Свято посвячення прапору української кооперації“ у Львові 1934. Фільма сфінансована РСУК-ом у Львові. Крім духовенства з Екзцеленцією Митрополитом на чолі та сенаторами мас народу, сфільмовані на коротеньких метражах і наших світських визначних діячів. Є там през. д-р Кость Левицький, дир. М. Заячківський, сен. Ю. Павликовський, д-р Брик та інші.

Підчас монтування фільми прийшло мені на думку, якби так зорґанізувати плянове фільмування наших громадських діячів.

Такий фільмовий репортаж був би безперечно дуже цікавий та мав би згодом велитенську історичну вартість. Колись було би дуже цікаво побачити на власні очі, як нпр. промовляє наш славний промовець, як незамітно йде вулицею найповажніший із наших громадян, як вміхається до нас директор промислової установи! Це наша буденна дійсність, що стане колись цінною історією. Музей НТШ напевно прийме до депозиту такі документарні фільми, що по літах стануть неоцінимим історичним матеріялом.

Реалізацію цього роду фільмових репортажів уявляю собі так: На те, щоби представити кілька рухів особи продовж 3 хвилин, треба 9,5-мілім. фільмової стяжки за 5 зол. Це не така велика сума, щоби на неї не спромоглась кожна українська установа, яка бажала би мати на фільмі своїх провідників. Якщо тему акцію пагестиї вдбірно та у взаємному порозумінні, тоді можна би вмонтувати цікавий фільмовий репортаж.

Про те, як уклінно за накручення подальшої української фільми, в одному з чергових чисел нашого щоденника.

Ю. Дорош.

Найбільшим ворогом здорового родинного життя є для народу шинки, які відчужують батька від родини та рівночасно обсаджують джерела прожитку. — (Я. Дуб.)

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження“.

Як довго буде ще їх мати?

Має білі, гарні зуби, але може вже на їх внутрішній стороні твориться камінь, причина недуги і болю зубів.

Здорові зуби це скарб! Чистіть їх регулярно Кальодонтом, бо це одинока в Польщі паста, що має Сульфорицинолсат, найбільш ефективний засіб у боротьбі з назубним камінням. Кальодонт усуває камінь і запобігає йому творитись.

Увага! Випробуйте новий еліксір Кальодонт, ощаджий в ужитті, оксиґенований, з великими антисептичними прикметами. Великий фляшок 3 зол.

ПРОТИ НАЗУБНОГО КАМЕНЯ KALODONT

Величезний зріст неграмотности.

15.000 учителів без посад.

У пятницю сейм радив над буджетом міністерства освіти. По рефераті пос. Пеханського дозму промову виголосив міністер освіти проф. Свентославський. Обговорив реформу шкільництва і підкреслив, що змагатиме до того, щоби кожна дитина, ходила до школи і могла її вкінчити. З тією метою буджетова комісія приняла внесок, щоби збільшити буджет міністерства на 1,000.000 зол. Міністерство освіти змагатиме, щоби створити на всіх теренах Польщі сильні і суцільні центри польської національної культури, достосованої до характеру дотичної частини держави. На просторах з мішаним населенням, з розвитком польського культурного життя буде розвиватися одночасно культурне життя інших національностей. Якщо йде про меншинне шкільництво, в останніх часах йде до поправи відносин та шукання спільної площини порозуміння. У звязку з новими течіями мусить бути розвязана справа найкращих умовин співпраці. Меншинне питання в ділянці шкільництва, розвитку культури і науки може бути розвязуване поступово. Льояльний громадянин держави, який працює над її майбутнім, буде завжди втішатися опікою властей, незалежно від того, яку мову вважає рідною.

Міністер гостро виступив проти останніх ексцесів у високих школах у Польщі. Міністерство не допустить, щоби горстка розполітикованої молоді внеможливлювала працю велитенській більшости студентів. Справу оплат у високих школах міністерство полагоджує прихильно.

В дискусії, яка протягнулась до півночі, промовляло багато послів. Пос. кс. Довнар ствердив, що мілін дітей є поза школою — тоді, як 15.000 учителів не може знайти праці. Треба мільярдів тисяч нових шкільних будинків і коло 30.000 нових учителів, щоби припинити зріст неграмотности.

Пос. *Дмитро Великанович*, представник УНР, висунув вимог українського народу. Останні заходи міністерства були ефектовні, але не ефективні. Суспільність відсунено від співпраці, хоч колишні шкільні ради мали вплив на персональну справу і на будову шкіл. На землях, замешкалих українцями, нема ніодного шкільного інспектора українця. Число українських учителів постійно меншає. На місце українських учителів приходять учителі поляки, які навіть по українськи не вміють говорити. На просторі львівського і волинського воєводства взагалі не приймають українців до адміністрації, яка ставиться до українців ігнатьєво. Мовний закон з липня 1924. р. був злий, але його виконували ще більше болеблює українців. Стан українських шкіл постійно меншає. Від 1932. р. з приходом до Львова куратора Ґазомського українці втратили 500 шкіл. На 6 мілінів українців є лише 5 державних ґімназій з українською мовою навчання. Закон про заснування українського університету з 1922. р. не виконаний. На 70.000 учителів є лише 4.000 українців і з тих половину переведено до корінної Польщі, бо переведено 1.500 учителів українців. Нових учителів українців вже не приймає і переводить у стан спочинку по 17 роках праці. Гостро виступив проти підтримки лемківського діяльту та проти видавання у лемківському діялекті шкільних підручників, які появляються ще до того [illegible] державного видавництва шкільних [illegible]. Український нарід уважає це провокацією [illegible] знають з історії боротьби за польську [illegible] такі методи не доводять до бажаних [illegible]. Згадуючи про заяву мін. Свентославського промовець підкреслив, що українці вимагають до співпраці і нормалізації взаємин, але домагаються, щоби заяву міністра шанували всі його підлеглі органи, бо те, що діється з українським шкільництвом, не вносить.

В дальшій дискусії пос. Еверт зі Самбірщини гостро накинувся на пос. Великановича. Полуднево-східні землі входили — на його думку — у склад Польщі не від Ягайлонів, але ще від часів Пястів, отже вони зрослись з Польщею далеко раніше перед пануванням руських князів. Ці землі творять нерозривну частину польської держави (оплески), де живе населення польське і руське (голос: українське!) — від недавна українське. Оба ці населення жили з собою в згоді, споріднювались із собою і в згоді жити бажають дальше.

Промовець каже, що *трудно творити для кожної з тих народностей окреме шкільництво*. Цим треба вносити утраквістичне шкільництво: наука одних предметів у польській мові, інших в українській. На думку промовця утраквістичне шкільництво дає великі моральні і державні вигоди. Українці заявляють льояльність до польської держави, а пос. Великанович нарікає, що всетаки не є зовсім рівноуправнені.

Пос. Великанович: Наводжу факти.

Пос. Великанович нарікав, що завільнювали українських священиків, які вчили релігії, але не згадав, що вони займалися також і чимсь іншим. Нарікав на завільнювання вчителів української національности, але не згадував, що вони забули про свої громадянські обовязки. Тому промовець бажав би собі, щоб заява льояльности українських послів була щира і правдива, не була тільки гро́ш, бо на щирість це умовина нормалізації відносин.

Від УНР промовляв ще пос. *Кузьмович*, який дав належну відправу пос. Евертові. Пос. *Кузьмович* м. ін. сказав. Неслушне є твердження, що українське громадянство не горнеться до освіти, як це говорив пос. Кучинський про українське ліцей. В цьому ліцеї є 12 учнів. В цього року інституціях число 10 учнів вистарчаюче. Зрештою, зголосилося біля 30 кандидатів на учеників, одначе їх не приняли з огляду на опінію державної поліції. Українці приймають ефірту студіювати в польських державних школах, але промовець візьмий виказує, що то заважаної ґімназії

на 33 учеників-українців, що зголосилися, прийняли тільки 9. До шкіл в Чернихові українці числять учеників, одначе не можуть арґументувати сі шкіл з українською мовою навчання.

Бійці пос. Кумсонич репрезентував а пос. Еверт, який виступає вади „русин" і „руський" на означення українського народу. Це смішна дивовиня. Тіста політична співпраця можлива лише при ґрунтовній повній національних аспірацій. Реферат пос. Еверта, яка теж до боротьби майже як кожну дискусію, не розглянув української проблеми і зорганізувати на опинитися на трибуні.

Діябетики! Без сахарини на нерізаю... стрічка, тверди свіжі ... „LEBKUSS", Львів Сикстуська 71, тел. 115—80. Висилка на провінцію і до дома. 1113

КОНКУРС ХОРІВ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ.

Заходом Музичного Т-ва ім. Лисенка в Тернополі, а саме тамошнім, енерґійного організатора музично-співочого життя Тернопільщини — відбувся дня 11. ц. м. „конкурсний іспит" сільських хорів тернопільського повіту. До конкурсу стануло на 12 зголошених хорів — 8. Зважаючи, що цього дня була метелиця, а мороз доходив до 25 ст. — треба справді похвалити культуру ідейність та дисципліну хористів, що йшли пішки з сіл віддалених від Тернополя 10—15 кільометрів. Усі хори приступили до конкурсу в мішаним складі, тільки один був чоловічий — поза конкурсовими рамцями. Кожний хор мав відспівати одну приділену спільну пісню (Бог предвічний — В. Безкоровайного) та одну довільну пісню.

Оцінчка комісія, складена з 8-ох членів мала нелегке завдання — справедливо оцінити вислід конкурсових змагань та прислати чотири призначені нагороди найкращим хорам продукціям. По довшій нараді жюрі погодилося, щоб першою нагородою не нарівнювати цінної продукції, зате всі чотири нагороди розділити по черзі ось таким хорам із сіл: Толстоноги, Березовиці Великої, Білої та Острова. Іншим хорам із Застінки, Гаїв Великих, Бірок Великих і Пропятина признано лише *грамоти* за відповідною кваліфікацією виділу продукції.

Склад голосовий хорів (коло 25—40 осіб) переважно гарний, навіть у таких рідких за селі басах (нпр. у Березовиці). Інтонація дебільших розмірно чиста — за винятком декуди все ще докучливих „центральних" тонів і сопрт і менших початкових тонів (тер. у хористів в Гаїв, Острова, Пропятина). Навіть до підкинуваня у сопранів і альтів — звичайна річ у хорах — недаленний. Деколи виступала хба надто отверта емісія голосу у тенорах. У виконанні сольне було взагалі змагання до солідності; тут і там не обійшлося очевидно без деяких непорозумінь, малер, а то й випадкових інцидентів. Але з тим усім імпреза робила симпатичне, насамперед культурне враження і доказувала якнайкраще про великі духові засоби та повну гідний культурний інститут нашого села. На кінець тільки один закид на адресу „артистичної комісії", що аранжувала імпрезу. Твір, призначений конкурсовою комісією для спільного вистудіювання і пересіпання всіми хорами, що стають до конкурсу, повинен бути з нашої класичної хорової літератури, загально-доступний співочим колам і який має щодо свого характеру, стилю і вимоги при виконанні так сказати *усталену традицію*, а не свіжий твір, до того ще експериментального стилю, — таким було Зборовське, суто фіґуроване „Бог предвічний" В. Безкоровайного, а його виконання насувало різні проблеми і сумніви. (Гляди: друга строфа 2 і 4 такт перехід до 3 строфи, альт і другий сопран.) *Ч. В.*

Міські Театри у Львові, понеділок 24. лют...

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ:

„Трафіка Пані Ґенералової"

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: Нема вистави, але вже у вівторок премієра

„БАЛЬ В САВОЮ"

...ретка П. Абрагама з І. Кульчицькою і Казимом Дембовським.

СТРАШНА НУЖДА СЕЛА.

Промова пос. Гриня Тершаківця, виголошена 19. лютого ц. р. на пленумі сойму підчас дискусії над буджетом міністерства хліборобства.

Положення хліборобства важке тому, що селяни мають замалі варстати праці, бо на 3 300.000 рільних господарств у Польщі 41 відсотків це зовсім карловаті господарства, 31 відсотків малі від 2—5 гектарів. У Східній Галичині цей відсоток зростає в обох категоріях понад 80 відсотків, не вчислюючи 10 відсотків т. зв. халупників, що мають не більше, як кілька грядок городу.

Відбудова знищених підчас війни рільних варстатів вимагала значних капіталів. Недостача власного капіталу примусила пильних і дбайливих рільних продуцентів користати з інфляції так приватного як і зорганізованого кредиту. Одначе надмірні відсотки зїли всі можливі зиски хліборобства, навіть у часі високої конюнктури. Тому хліборобство заломалося, як тільки прийшов спадок цін і зросла вартість гроша розмірно до зменшеної вартости рільного варстату та вартости його продукції.

Нині нема вже найменшого сумніву, що критичне положення 70 відсотків населення держави є дійсною причиною загальної економічної кризи.

ЗА РІВНОВАГУ ЦІН.

Першим питанням хліборобства, це привернення рівноваги хліборобських і промислових цін. При нинішній ціні рільних продуктів і живини, дрібний рільник не може ні платити довгів, що ряжать на його варстаті праці в сумі 482 зол. на гектар, ні також робити необхідні інвестиції, щоби піднести видатність землі, поправити якість плодів та докупити господарське знаряддя. Одинокий ратунок — це піднесення цін рільних плодів до рівня поплатности рільної продукції.

На жаль, надії на поправу наслідок акції уряду, завели на цілій лінії. Ціни рільних продуктів і живини залишилися далеко нижче коштів продукції та годівлі живини. Щодо експортових премій, одне є певне, що нагалі зміни в тому чи іншому преміюванні мусять бути шкідливі для продукції. У буджеті маємо позицію 12 міліонів зол. на піддержку обороту рільними продуктами. Ця квота напевно не вистарчить навіть на найконечніші преміювання рільного експорту, а не знаємо які дальші можливости створить ст. 6 скарбового закону. З уваги на те вже тепер чуємо, що відмовляється премій на експорт худоби до Греції, що важко відбилося би на дохідности полонинних годівельних гуцульських і взагалі підкарпатських господарств. Якщо зникнуть теж дотеперішні премії для експорту яєць, на цьому потерпить ціле низове рільництво полуднево-східних воєвідств. Така зміна експортової політики вдарила би дуже сильно у селянство тих воєвідств. Під ніякою умовою не можна допустити, щоб дійшло до тієї катастрофи, бо розбіжність цін поміж рільною продукцією, рільними витворами і живиною та промисловими і монополевими державними апробами є далі дуже велика. Самі віддовженеві закони не дадуть сподіваної користи, якщо рільник за свій продукт діставатиме 40 до 50 відсотків нижче власних коштів продукції.

Л. ЗАСТИРЕЦЬ.

Карнавалозний бацил.

(Гумореска.)

Пані Тріпальська була собі особа середнього росту, білявка. Тому, що в добі спортів треба поставати ще й вагу людини, то скажемо, що вона могла важити яких 25 кільо більше від своїх ровесниць. Щодо прикмет вдачі, то хвалимо цю пані за її участь в усіх дільничевих установах. Могли би ми мати хіба одно застереження, але воліємо запитати її: „По що деякі люди багаті в чесноти, обтяжують себе таким гріхом, як заздість? Заздість вїдає діри і в чистім характері!" Питаємо тому, бо мабуть з таких причин пані Тріпальська творила навіть нові установи, як нпр. „Товариство збирання помаранчевих скірок на викуп невільників в Африці". Далі скажемо про неї і те, що на загальних зборах установи, коли їй не сподобався який голова, тоді орґанізувала, як казав поет Маслак, „жовті мов костомаха" старші панни, а ними вже валила і найсильнішого „мамута", себто довгошийного голову. Діпавши свого, рішила, як мовчазний павук, що висить на своїх нутрощах у сітці, яку сплів на муху.

Пані Тріпальська „лишила" теж по відчити, якими вельми переймалися. По одним відчиті лікаря почула вона, що бацил з головою і хвостом є такий небезпечний, що як нпр. біля школи відбуваються вечерниці то на епідемію для дітей і родичів не трудно. Проста в відчиту побігла пані Тріпальська до директора школи, який був рівночасно заступником голови читальні зі салею, де відбувалися вечерниці й інші імпрези. Директор був і без того проти усіх вечерниць від часу, як один студентський комітет приніс його жінці запросини з нарисованою мамою. Пані директорова вигнала комітет за двері додумавшись, що це діло її давньої приятельки, матери студента-рисівника. Під впливом двох жінок своєї і пані Тріпальської рішив він директор заборонити останні в цім карнавалі вечерниці, які приготовив заздалегідь доволі рухливий комітет. — „Я довго дивився — заявив він — крізь пальці на дурні танці в просвітянській салі і не розумів бацилевої небезпеки, а тепер кінець всяким вечерницям". Таку постанову дав директор пані Тріпальській, а говорив це з такою певністю, з якою його товариш, вчитель по заснию, дуче Мусоліні заняла Европі, що несе культуру між православних абісинців. У вельми веселім настрою, ще й тому, що і мати „малячого" рисівника була в комітеті вечерниць, які не відбудуться — почала пані Тріпальська роздягатись. Перед сном, як на музикальну пані випадало, стала собі підспівувати першу строфу пісні „Бодайся когут знудив", а саме:

Чорна курка, чорна, — вилетіла на жорна,
Стала трескутати, не дала мені спати...

Та нещастя, як відомо, чіпляється звичайно людини тоді, як вона почувається весела і дуже щаслива. Таке скоїлося і з нашою Тріпальською. Їй присвився більший бацил з головою і хвостом. Перестрашена жінка скрикнула, а підскочивши вгору, як не гримне зараз на сновидне ліжко. Листви не видержали тягару. Серед тріскоту дощок, рубля до качання білля і дошки до прасовання, які підтримували конструкцію ліжка та підчас страшного крику, нещасної, зірвався якби гуркотом грому прибитий муж пані Тріпальської, став її ратувати. Запаморочена і поранена пригадала собі бодай те, що треба дівчині Катерині побігти за лікарем і то тим, що так гарно знає про бацилі.

Підчас того комірники-жиди, що спали на І. поверсі, під спальнею нашої героїки, почувши незвичайний стук і гамір позривалися зі сну, а думаючи, що на камяницю напали злодії, повибігали юрбою з криком під двері п. Тріпальських. Сюди прибігли небавком теж сторожі й інші мешканці великого жидівського дому. Годину пізніше говорив лікар, оправдуючись: „Вернувшись із ресторану застав я дома вашу Катерину і ледви приїхав останнім трамваєм". Тут муж пацієнтки не видержав: Ухопивши дошку з ліжка, став як вітрак крилами нею вимахувати в сторону прелегента. Приглушеним, якби мутацією, голосом, кричав: „То в ресторані і в трамваю нема бацилів, а є вони тільки на вечерницях у найздоровіших молодих людей? Ви будете мені жінку страшити таким бацилем?" Нещасливий прелегент був би втікав, але „вітрак" стояв поперек дверей. Пан Тріпальський був практичним чоловіком; не любив політики своєї жінки і пана директора пятиклясової школи. Любив він, як його кузинка-приятелька бавилася на вечерницях і тому подиктував лікареві ось що: „Заявляю, що на вечерницях бавляться звичайно молоді, здорові люди, до яких бацил не має приступу. Гадаю, що вечерниці зашкодити не можуть пятиклясівці".

* * *

Хто любить природу і красу сходячого сонця, а опиниться досвітком на вулиці більшого

ТЯЖКЕ ПОЛОЖЕННЯ КРЕДИТОВИХ КООПЕРАТИВ.

Віддовженеві заходи заморозили не лише приватний кредит, але і зорганізований кредит у кредитових кооперативах та повітових комунальних касах. Фінансові українські інституції найшлися при цьому у виїмково важкому положенні тому, що ніде не можуть продати векслів Акцептаційного Банку, бо не мали кредиту в державних банках перед 1932 р. Тому не маємо конечної готівки для уділювання нових невеличких позичок дрібним рільникам на рільничі інвестиції, або до виплачення заморожених ощадностей. Тому уряд повинен признати відповідні фонди з державних банків і дати кредитово-рільничим кооперативам та повітовим комунальним касам можливість виявзатися зі своїх зобовязань і завдань.

ЗРІСТ КОШТІВ ПРОЖИТКУ СЕЛЯНИНА.

Далі промовець пригадує, що кошти удержання для всіх верств населення подешевіли, але для рільничого населення — подорожіли. Причиною цього постійний спадок цін рільних продуктів. І так селянин на 3 гектарах з 5 членами рідні платив у 1927-28 р. на податки і всякі данини 158 кг. жита, в 1935 р. на цей самий податок мусів заплатити — 632 кг. жита, себто на 300 відсотків більше. В 1927-28 за 10 кг. цукру треба було дати 36 кг. жита, в 1935-36 — вже 100 кг. жита, себто більше як 175 відсотків. Так само подорожіли для селянина сіль, мило, нафта і тютюн.

Численні врожаї жита з гектара по 880 кг., дістанемо з 3 гектарового господарства 2640 кг. жита. Коли податок й продукти першої потреби віднять вартість 1891 кг. жита, господареві, який має 3 гектари землі, лишається на цілий рік для виживлення родини, опалення хати, сплачення довгів і відсотків, на купно господарського знаряддя, лікування і т. п., і що найважніше — заплачення екзекуторів 749 кг. жита. **Перерахувавши це збіжжа на золоті по теперішній ринковій ціні, дістанемо 74 зол. 20 сот., а коли поділимо це на 365 днів, дістанемо по 20,5 сот. денно на родину.**

Чи міський робітник дістає таку нужденну заплату, як рільник на своєму варстаті праці? Ні, навіть жебрак має більше, як нинішній дрібний рільник. А щож говорити про тих рільників, які мають нижче 3 гектари землі, або зовсім не мають землі?

ЗА ДОХІДНІСТЬ ДРІБНОГО СЕЛЯНИНА. — ОПІКА НАД ДОМАШНІМ ПРОМИСЛОМ.

Одним з питань піднесення дохідности дрібного рільника є справа цукрового буряка. На просторі львівського воєвідства істнує лише 2 цукроварні. Тому витаємо вступні кроки до заснування на нашій землі нової цукроварні. Одночасно мушу ствердити, що причиною приспішення заснування цієї цукроварні можна вважати факт, що продукція спірту впала до 35 відсотків. Саме життя сперечуєтся те, що є не реальне. Спадок консумції спірту повинен піднести консумцію цукру, відживного продукту, але не по теперішній ціні, лише по ціні коштів продукції.

Не є в нас теж достаточно розвинений рільничий промисл, як гарбарні, фабрики консерв, кошикарство, фабрики овочевих вин та медоситів. Далі халупний, волоконний, льняний і вовняний та кошикарський промисл не є ніколи зорганізовані і відповідальні чинники не піддержують їх. Піддержка домашнього промислу, це питання першої ваги. Згідно з обчисленнями Інституту в Пулавах власник 2—3 гектарового господарства працює в році лише 188 днів, решту вільного часу може посвятити побічним заняттям, себто домашньому промислові. Ще більше часу марнують господарства нижче 2 гектарів і т. зв. халупники на селі. Уряд мусить більше зацікавитися домашнім промислом і на ту ціль призначити відповідні кредити.

МЕЛІОРАЦІЯ І БУДОВА ДОРІГ.

Щоби піднести рільничу культуру і видатність землі, треба перевести регуляцію рік і потоків, підставову меліорацію орних грунтів, сінокотей і пасовиськ та побудувати дороги. А як виглядає сьогодні проєкт публичних робіт фонду праці на нашій території? Будується залізні дороги, але на заході краю, а будовою колових доріг те саме. В ділянці меліорації та водних регуляцій з виїмком Черемоша і частини доплинів Дністра, робиться все також на заході краю. Тимчасом у нас лише у львівському воєвідстві 1.900.000 гектарів жде на меліорацію, з тому 700.000 гектарів орних піль і 300.000 гектарів пасовиськ. Самі доріччя Сяну й Дністра мають поверхню піль, що виносять 688.484 гектарів, з чого 75 відсотків грунтів вимагає дренування.

Кошторис підставової меліорації львівського воєвідства мають сягати понад 43 мілонів золотих. На це львівське воєвідство дістало від Фонду Праці і з меліораційного фонду за час останніх 3-х літ лише коло 2,700.000 зол. Домагаємося видатнішої фінансової допомоги з державних фондів. Також праця при меліораціях повинна бути ведена безробітними зі села, а не як дотепер безробітними з міста. Село має 65 відсотків безробітного населення, яке не дістає ніякої запомоги з державних фондів. Крім цього сільський робітник виконує меліораційні роботи краще як міський. Міський робітник повинен найти роботу при будові міських каналів та розбудові міст. Припинення зарібкової еміграції для безробітного зі села поза межі краю мусить заступити праця внутрі краю, себто при меліораційних роботах. Також комунікаційні умовини відограють у рільному господарстві величезну ролю. Найгірший стан доріг є на землях, де живе українське населення. Держава повинна прийти з допомогою у будові доріг для зубожілого села та дати поміч для повітової самоуправи. Є навіть закон, що уряд має дати для самоуправи 30 відсотків на покриття коштів удержання самоуправних доріг. А як виглядає дійсність? Рудецький повіт зі свого буджету мусить на вдержання державної і воєвідської дороги 29 і пів км. дати в 1936-37. р. — 15.000 зол., бо в противному випадку стан тих доріг повіту підсадає повному знищенню з тої причини, що держава ні воєвідство не дає зі сотика на консервацію тих доріг. Рудецький повіт, це один із найбідніших повітів у цілому львівському воєвідстві, повіт, у якому рік-річно зубожіле населення дістає від уряду допомогу на доживу. Одночасно цей повіт має на удержанню 110 км. дороги, з того 50 км. грунтових доріг у найгіршому стані. Держава замість давати 30 відсотків дотації для повіту, вимагає від повіту 15 відсотків з квоти, призначеної на будову повітових доріг і мостів. Чи це причиниться до віддовження самоуправи і рільничого населення та до покращання повітових доріг?

Кошти залізничого транспорту є такі високі, що перевіз рільничого продукту рівняється першій ціні самого продукту. Нпр. кошти перевозу 1 сотнара ешарцети зі Львова до Данціга коштує 4 зол., тоді коли ціна, плачена рільникові вагається в межах від 6—8 зол. Транспорт 1 сотнара жита на ту саму віддаль виносить 3 зол., а за сотнар жита платиться сьогодні 10—10.50 зол. Ще гірше виходять кошти перевозу бараболі, бо від 100 км. дороги оплата транспорту за 100 кг. бараболі виносить коло 70 сот., так, що зі Львова до Вершави транспорт коштував би 4 зол., тоді, коли за 1 сотнар бараболі рільник дістає 2 до 2.50 зол.

АГРАРНА ПОЛІТИКА.

Щоби дрібне рільництво могло розвиватись, мусять істнувати три підставові умовини, а саме: відповідна кількість землі, рільнича освіта й кредит, а в краю, переважно рільничім — відповідна аграрна політика. А як дотепер польські уряди відносилися до цього питання? На наших землях, де карловатих господарств є аж 80 прц., де є рільничі перенаселювані, де на 1 кв. км. припадає в Галичині 110 осіб, на Волині 65, на Поліссі 56, переводиться польонізацію чужого елементу. Це була політика, вимірена проти автохтонного населення. Військовим осадникам і польським кольоністам роздано коло міліона гектарів землі, крім того надаванням кольоністам і осадникам на цілі кольонізації уділили державні банки кредитів понад 700 міліонів золотих, які дотепер не сплачено, ба навіть не плачено відс. Уряд був змушений відписати кольоністам 50 прц. згаданого довжного капіталу. Знаю випадок у моєму повіті де такий довг відписано одному місцевому осадникові у висоті 50 прц. тоді, коли той осадник має вложену готівку в тій самій фінансовій інституції. Коли би ту землю і той кредит були дістали місцеві рільники на доповнення своїх карлових або середніх господарств, тоді повстали би здорові господарства, з далеко вищим рівнем рільної культури, як сьогоднішні осаденчі господарства. Тоді такі господарства мали би іншу відпорність супроти сьогоднішньої господарської кризи.

Рільнича освіта має на цілі піднесення рільничої культури. Це знання та вміння можна набути у відповідно пристосованих школах, позашкільним навчанням і на практичних курсах через інструкторів рільництва. На жаль, український нарід в числі коло 7 міліонів на українських землях у Польщі не мав до 1934-35 р. ні одної державної рільничої школи з українською мовою навчання тоді, коли в Польщі було в тому часі 12 середніх шкіл, 87 вселюдних шкіл, 6 огородничих, 1 молочарська, виключно польські, не враховуючи в це високих шкіл і приватних польських шкіл, що їх щедро підпомагав уряд. Щойно в 1935/6 р. заложено одну державну ліцеальну рільничу школу з українською мовою навчання. Ми, українці, маємо плян заложити рільничі школи, маємо для них землю і будівки, але не маємо фінансових засобів. Ми урухомили рільничу школу в Милуванні, яка одинока діставала малу підмогу від міністерства. Головнож український нарід, не маючи відповідної кількости рільничих шкіл, черпав і дальше побирає рільничі знання у своїй рідній мові з іншого джерела. Цим джерелом є Краєве Господарське Товариство „Сільський Господар" у Львові. Воно має свої Філії і Кружки на всьому просторі Східної Галичини. На Волині з виїмком луцького повіту не дозволяють на їх заложення. Це Товариство, оперте на статуті, несе рільничу освіту для українського дрібного рільника на курсах у його варстаті праці в рідній мові через своїх інструкторів рільництва.

Подумавби хтось, що таке Товариство щедро буде підпомагати уряд, самоуправа і Рільничі Палати. Аджеж в інтересі рільництва є, щоби рільничі організації як найбільше успішно виконували свої завдання у користь дрібного рільника. У нас, річ мається противно, бо субвенція уряду для Товариства „Сільський Господар" у Львові в сумі кількох тисяч золотих не є вистарчаюча. Аграрна політика Польської Держави схиляється (так як і в інших ділянках) до централізації й етатизму, а праці, які в інших державах виконують рільничі організації, перекавано адміністраційній територіяльній са-

ASPIRINA
виробльована тепер в краю
подешевіла!
у всіх аптиках можна дістати пуделко з 6 таблетками за зл. 2.25
пуделко з 20 таблетками вже за зл. 0.90

місто як нпр. Львова, той побачить по обох боках вулиць сторожів, які як ті косарі на леваді вимахують мітлами по хідниках, а змучені, стають у гуртки і розповідають собі всі епізоди і сплітки з минулої ночі. Ті подають іншим гуртам і дівчатам, що йдуть до крамниць по булки і молоко. Господарі, снідаючи, знають уже, який льокатор пізно вернувся домів, хто і за що бив свою жінку, куди прийшла повитуха і чи це хлопець чи дівчина. Чиж дивно буде вам, достойні читачі, що при початку вулиці (пані Тріпальська мешкала під ч. 13 б) говорили, що муж стрінув паню Тріпальську з якимсь паном Бацилем, поломав ліжко та обох побив. В половині вулиці твердили, що Бациль побив пана Тріпальського. Школяр з дому під ч. 98 приніс рано до сусідньої школи страшну вістку, що пані Тріпальська з мужем дістали скаженівку, погризли лікаря і ліжка. Пан директор повторяючи членам збору і учням свою звичайну фразу: „Я дивився крізь пальці", додав ще таке пояснення: „Під салею читальні в часі останньої забави сидів пес і вив. Він мусів покусати бідну паню Тріпальську!"

* * *

Комітет вечерниць приніс пану директорові заяву лікаря, що бацилі здоровій молоді не можуть пошкодити. Вечерниці відбулись. На них найгарніше бавилась кузинка пана Тріпальського. Танцювала з ним цілу ніч тоді, як його жінка лежала забандажована в ліжку. Пан Тріпальський не тільки не занедужав, але ще й відмолоднів. Зате пішла чутка, що його кузинка має бацили, бо танцювала на всіх балях і вечерницях з усіми комітетовими. А найгірше було те, що за кожним разом мала іншу сукню.

—o—

моуправі, яка не відповідає свойому завданню. Ця самоуправа у нас переважно провадить політику піддержки упривілейованих організацій, і це коштом повітових фондів.

РОЛЯ РІЛЬНИЧИХ ПАЛАТ.

Тепер цю політику виступає Рільнича Палата у Львові. Її завданням мало б бути оборона рільництва, та сомостійне ведення праць, звязаних з піднесенням рільництва. Діяльність Палати мала б спіратись на рільничих добровільних організаціях. Тимчасом дійсність виглядає інакше. Рільнича Палата пересилає до повітів готовий буджетовий прелімінар і через своїх делегатів заявляє, що в тому буджеті не вільно нічого змінювати, що жадні з рільничих організацій, що працюють на терені повіту не вільно призначати субвенцій, бо в тому випадку ні Рільнича Палата ні воєвідство не затвердить такого буджету.

Напр. на рільній комісії рудецького повіту відкинено внесення на уділення субвенції для Товариства „Сільський Господар" у Комарні, хоч його праця узгіднена тою самою Рільничою Палатою. Одночасно на субвенцію для приватної господарської жіночої школи з польською мовою навчання призначено 1.760 зол. На люстрацію рільничих кулок, що їх люструє Польський Ревізійний Союз, дано 800 зол. Позбрно не тільки „Сільський Господар", але й Малопольське Рільниче Товариство не дістало субвенції. Одначе в дійсності це виглядає інакше. Повітовий рільний інструктор в дійсності не інструктор окружного рільничого товариства і як секретар тогож товариства виконує працю О.Т.Р. у повіті. Отже праця, що її виконує інструктор повітової самоуправи йде на рахунок О.Т.Р. — тим самим О.Т.Р. у рудецькому повіті бере річно около 9.000 зол. субвенції. За ті гроші ця праця є виконувана на просторі ¼ сіл у повіті тоді, коли Тов „Сільський Господар" виконує працю без субвенції повітової самоуправи на просторі ¾ сіл у повіті.

Так виглядає рівноуправнення рільничих організацій від оглядом фінансової помочі на терені повітів полудново-східніх воєвідств. Є ще повіти, як пов. Лісько, де не то, що самоуправа не дає ніякої субвенції „Сільському Господареві", але повітовий староста саме заложення Кружка Т-ва „Сільський Господар" вважає за протидержавну політику.

Домагаємося від уряду видання зарядженя у цьому напрямі, щоби Рільнича Палата виконувала виключно контрольну функцію над рільничими організаціями, та узгіднювала працю рільничих товариств, а не як дотепер забирала виключно для себе право ведення тих праць у рільничій ділянці, які повинні би виконувати добровільні рільничі організації.

Домагаємось рішуче від уряду, щоби земля, призначена на парцеляцію, перейшла в руки місцевого безземельного й дрібного рільника в цій доповненню його варстату праці, а не як дотепер, була віддавана в руки кольоністів. Обмеження права до набуття землі українському рільникові вдаряє в життєві інтереси цілого українського народу. Рівночасно держава, яка по думці нової конституції є „спільним добром всіх громадян" не може вести кольонізаційної політики чужим елементом, бо це є протиже не лише духові конституції, але й інтересові держави.

СУКНА Рудольф Світальський - Тадей Гаєр Львів, вул. Батор'я ч. 23 (коло Сасової)
МАТЕРІЯЛИ ЖІНОЧІ, НАЙМОДНІШІ у великому виборі
Низькі ціни. Догідні умови сплати. Кооперативам відповідний рабат.

Кара смерти за організування державного перевороту.

СОФІЯ, 22. 2. ПАТ. Нині рано суд оголосив присуд у двомісячнім процесі проти 27 військових за організування державного перевороту. Головного підполк. Велчева і майора Станчева, адютанта команданта софійського гарнізону суд засудив на кару смерти на шибеницї за організування бунту в армії і намагання усунення уряду Тошева. Двох старшин засудив суд на 10 років вязниці, 8-ох на 8 літ вязниці, капітана летунства, який був звязковим між полк. Велчевом у Білгороді і змовниками у Софії суд засудив на 1 рік вязниці. 14 підсудних, між ними колишнього міністра фінансів Тодорова, ґен. Саімова і директора поліції Начева суд увільнив.

Щоб не допустити до маніфестацій у хвилині відчитування присуду, влада наказала арештувати вранці багатьох старшин резерви. Зацікавлення процесом було таке велике, що вранці прохожі вирвали собі з рук часописи, які подали зміст присуду. Засуджені не зможуть скористати з ласки короля, бо від перевороту 19. травня 1934. р. королеві відобрали право ласки супроти засуджених на кару смерти.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Французькі комуністи та соціялісти дивуються чому досі не арештували Морраса, ані не замкнули щоденника „Аксіон Франсез".

Переговори між Німеччиною та її вірителями покінчилися договором, що обовязуватиме до 28. лютого 1937. Підписали його всі дотеперішні вірителі за виїмком Італії, якій Німеччина вже дає сплатила. Німеччина вивязалася зі своїх зобовязань головно завдяки т. зв. регістер-маркам, тому задумує поширити їхнє пристосування, а крім того ввести ще подібні т. зв. райземарки.

Португальський премієр виголосив у парляменті промову, в якій зясував положення після перемоги лівиці в Еспанії. На поділ своїх кольоній Португалія ніколи не погодиться і на силу відповість силою. „Тому, що Ліга Націй безсила — ствердив премієр — треба самому бути сильним і мати добру армію".

—o—

ПЛЕБІСЦИТ В ЕСТОНІЇ.

ТАЛІН, 22. 2. ПАТ. На основі декрету президента республіки в неділю 23. лютого ц. р. в цілій Естонії починається плебісцит, який скінчиться 25. лютого ц. р. Він вирішить справу скликання національних зборів, які рішатимуть про новий державний устрій Естонії. На випадок позитивного висліду плебісциту президент Естонії скличе національні збори, які у своїй праці над реформою устрою — згідно з декретом президента — керуватимуться такими тезами: Естонія лишається республікою з президентом з вибору, який виконує владу при допомозі уряду законодатних установ з двох палат. Перша палата матиме 80 членів, вибраних на основі загального, рівного і тайного голосування. Друга палата матиме 40 членів яких вибиратимуть самоуправи, господарські професійні палати, культурно-освітні організації, університет, кайтселіт та церква. 10-ох членів призначить президент. Надзвичайні збори скінчать свої праці до 6-ох місяців від хвилини їх появлення. Число уповноважених до голосування у плебісциті доходить до 740 тисяч осіб. На фреквенцію у голосуванні може мати вплив стан погоди. В Естонії морози доходять до 30 степенів.

СТРАШНА ПОШЕСТЬ ВІСПИ.

КАЛЬКУТА, 22. 2. ПАТ. В місті шириться страшна пошесть віспи. За останніх 15 днів померло 400 осіб. Створено спеціяльний шпиталь для недужих на віспу. Всі школи замкнені.

Окружний Суд в Тешині
Виділ III. Торговельний
Ч. III. Ц. 30/35.

Присуд
В імені Річпосполитої Польської!

Дня 29. січня 1936.

Окружний Суд в Тешині розглянувши дня 8. січня 1936 справу позовниці — фірми **Hoffmann's Stärkefabriken A. G Bad olzuflen** проти пізваного Артура вель Арнольда Айбеншіца, купця в Бельську **за нарушення прав з реєстрації товарових знаків.**

I) Усталює, що пізваний у виконуванні промислу і торговлі незаконно вступив в обсяг виключности з зареєстрування товарових знаків ч. реєстр. 2075 і 2076 Патентового Уряду Річпосполитої Польської в користь позовниці фірми через те, що незаконно вживав таких самих товарових знаків, як позовниця — фірма для означення того самого роду товарів, себто крохмалевих виробів, вироблюваних і продаваних пізваним або за його посередництвом.

II) Наказує пізваному, щоби перестав нарушувати права фірми позовниці, які виникають з реєстрації товарових знаків ч. реєс. 2075 і ч. реєс. 2076 Патентового Уряду Річпосполитої Польської.

III) Засуджує пізваного на оголошення цього присуду в щоденниках: „Ілюстровани Курієр Цодзенни" в Кракові, „Шлезіше Цайтунг" в Бельську, „Каттовіцер Цайтунг" і „Польска Заходня" в Катовицях та в „Познанськім Курієрі" в Познані.

IV) Засуджує пізваного в користь фірми позовниці на заплату квоти зол. 300.— з 8 проц. відсотками від дня 2. IX. 1935 титулом покутного.

V) Засуджує пізваного в користь фірми позовниці на заплату коштів процесу в квоті зол. 1,362.30.

VI) Надає присудові ригор негайної викональности.

VII) Означує остаточно пропорціональний вплив на квоту 175 зол.

Торговельні судді: Й. Конечни м. п. Й. Новак м. п.
Предсідник: окружний судія: Д-р О. Гольдбергер м. п.
ozzl

Повстання в Сирії.

Кількасот осіб убитих і ранених

ДАМАСК, 22. 2. ПАТ. Заворушення в Сирії перемінилися вже на повстання. Число вбитих вояків і населення доходить до кількасот осіб. Влада бере заручників, але це не помагає. Повстанці виступають рішуче проти мандату Франції і заявляються за обєднанням Сирії з Іраком. З Франції приїздять безупинно нові полки війська.

НОВИНКИ.

— **Курс крою і шиття суконь** — учителька п. Еля Олесницька. 2. Курс артистичних ручних робіт — учит. п. Марія Морачевська. 3. Курс модлярства — учить п. Міко Дрогомирецька. 4. Курс крою і шиття білля. 5. Курс трикотарства. 6. Курс кухонарства і домашнього господарства — від 1-го березня 1936 в Кооперативі „Труд", Львів, Ринок ч. 39. 1566 1—3

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломаґа — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 17-115

— **Святочний концерт у 75-ліття смерти Шевченка.** 75-ліття смерти Шевченка вшанують усі співацькі товариства у Львові (Львівський Боян, Сурма, Бандурист) разом з Муз. Товариством ім. М. Лисенка концертом-фестівалем у виконанні ансамблю, зложеного з яких двох сотоК осіб, дня 15. березня в год. 12 вполудне у великій салі Міського Театру. Вступне слово виголосить проф. Петро Карманський. У програму свята війдуть хорові твори в супроводі симфонічної орхестри, з яких деякі, як „Заповіт" С. Людкевича, будуть уперве виконані, а „Бють пороги" М. Лисенка на мішаний хор і симфонічну орхестру в інструментації В. Барвінського та „Ой вигострю товариша" С. Людкевича на мужеський хор із симфонічною орхестрою теж більшість громадян, що своєю приявою вшанують память Пророка, почує вперве, М. Голинський, як соліст на тому концерті, відспіває твори до слів Шевченка укладу Павла Печеніги-Углицького, незнаного на нашому терені композитора. В проекті є теж інсценізація „Гамалії" Т. Шевченка, підчас якої мужеський хор відспіває чотири твори (виняткі з „Гамалії") М. Лисенка. Білети на це свято появляться в розпродажі у перших днях березня. Щоб оминути можливих непорозумінь (колиб білетів забракло), просимо їх раніше (особливо для гостей з провінції) замовляти у скарбника „Львівського Бояна" Д. Вахнянина на адресу: Т-во „Рідна Школа", вул. Сикстуська ч. 46. Тільки ті замовлення будуть важні, при яких одночасно буде зложена ціна за відповідний білет або бодай задаток. Ціни білетів, як на оперні вистави.

— **Нове видавництво і новий цінний твір.** Як довідуємося, у Львові оснувалося нове українське видавництво „Український Видавничий Інститут", на чолі якого стоять дир. Микитчук Василь, одна з видавців Української Заг. Енциклопедії, і д-р Федів Ігор. Видавництво ставить своїм завданням видавати в першу чергу енциклопедичні твори, дарма, що ці видання, з огляду на ріжні обставини, не можуть рахувати на легкий і скорий збут. Як перший твір новооснованого видавництва має появитися великий атляс України і сумежних країв під гол. ред. д-ра Кубійовича. Всі підготовні праці до нього вже покінчені й атляс вже друкується. В найближчих днях будуть розіслані проспекти, в яких громадянство дістане точні інформації про цей атляс та умовини передплати. Успішне закінчення хочби лише згаданого одного видання було би вже великим осягом в ва й цінним вкладом у наш культурний дорібок. Тому бажаємо новому видавництву повного успіху у його шелегкій праці.

У польській державі є 100 тисяч дітей недорозвинених; кволих та ідіотів. Це жертви алькоголізму батьків.

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

— **Засідання Комісії Мови** при НТШ у Львові відбудеться в понеділок 24. лютого ц. р. в год. 6. веч. у бібліотеці Т-ва.

— **Хто виграв?** В нинішнім дні тягнення держ. клясової льотерії впали такі виграні: **10.000 зол.** на ч.: 100996, **2.000 зол.** на ч. 139808, **1.000 зол.** на ч.: 14136 56240 93074 180243 193629, **500 зол.** на ч.: 22326 52944 75867 127344 152503, **400 зол.** на ч.: 10317 41879 111546 138177 173589.

— **Львівська хроніка.** При вул. Ґротгера 7 полишив хтось крадене біля, постіль і одяг. — У шпитальні помер господар із Полянки, Кусьпіш, якого тесть Пелех і його родина поранили кинжалами та сікачем.

— **Краєва хроніка.** У Снятині поліція придержала 15-літнього Тад. Міцика, ученя III. гімназійної кляси, що втік із Станиславова, щоби вступити до абісинського війська. — Поліція викрила в Станиславові при вул. Зибликевича 48 тайний дім сходин. — Станиславівський суд засудив на рік вязниці повитуху А. Пікульську з Пнівя, що недозволеною операцією спричинила смерть своєї пацієнтки. — У Яблониці (Надвірнянщина) поліція ствердила, що реемігрант з Америки, Андр. Микицей дав розводи 120 подружжям, щоби приймити їх у члени „старокатолицької церкви".

— **Сильні морози.** На Европу нахлинула хвиля сильних морозів. Найлимніше у Польщі і в СССР. Метеорольоги заповідають, що сильні морози потревають ще цілий тиждень. У Львові в суботу рано мороз доходив до 20 степенів, на Поліссю до 28 степенів. Наслідком зимна в СССР замкнули школи вже вдруге цієї зими. На Уралі замерзло 14 осіб, у Москві 4, в Ленінграді 7. Леди на Північнім німецькім морі спричинили численні катастрофи. Затонуло два рибацькі кораблі. У прибалтійських державах морози теж дуже сильні. Фінський затиз замерз. Морська комунікація між Естонією та Фінляндією перервана.

— **Смерть славної ескімоски.** В останніх тижнях у Ґренляндії панувала епідемія англи. Ескімоси не мають ні ліків ні лікарів. Коли прийшла звістка, що занедужала теж відома виконавчиня фільмових роль Мала, виїхало туди двох данських лікарів на поміч. Але було запізно; вона померла. Ввесь світ мав нагоди подивляти її у фільмах, основаних на підставі незвичайних репортажів данського дослідника д-ра Кнута Расмуссена. Ріжні фільмові підприємства пропонували Малій працю в себе, але вона не хотіла покидати своєї рідні та Ґренляндії.

— **Смерть спортсменки.** Померла Шарльота Менсфільд, перша жінка, що пішки перейшла всю Африку від Кайштаду до Каіра, разом 16.728 миль. Вона брала участь у виправах на кити та працювала в копальнях діямантів. Про її всякі пригоди є кілька книжок, написаних добрими авторами та очевидцями.

— **Поворот Ельсворта.** До Мельбурну вернулись на кораблі „Дісковері" полярний мандрівник Лінкольн Ельсворт і пільот Голлік-Кенісн, які два місяці були відрізані від цивілізованого світа на Антарктичнім суходолі. Ельсворт, оповідаючи про свою виправу сказав, що вони летіли безупинно 11 годин над височинами, що є імовірно продовженням Альп. Вони осіли на плоскорівні без ледовиків і заглибин. Три дні тримала їх там хуртовина. Не маючи бензини, знову мусіли осісти в 16 милях від т. зв. „Малої Америки". Годувались мясом тюленів і підтримували свого духа — гімнастикою.

— **12-кратна кара смерти на деґенерата.** Перед судом присяглих у Шверіні в Німеччині 25 днів ведеться розправа проти 65-літнього Адольфа Зеефільда за вбивство 12 нелітніх хлопців, яких деґенерат перед убивством знасилував. Прокуратор зажадав 12-кратної кари смерти і стерилізації за неморальні вчинки.

— **Мряки в Англії.** Цими днями вся Англія та Ляманш були вкриті густою мрякою так, що не тільки кораблі, але й рух на шляхах був зовсім припинений. Катастроф було чимало. У Ноттінгамі та Манчестері на одну добу вулиці заніміли. Два літаки, що відлетіли з Парижа до Льондону, мусіли осісти по дорозі в Ліндьстоні, а третій завернув із дороги, бо не найшов Льондону. В устї Темзи зударились два вантажники; пароплав „Бенновіс" сів на мілину в ширині Бернісленду.

— **З Китаю вивозять мало чаю.** Китай переживає важку кризу тому, що впав вивіз чаю. З кожним роком вивозять його китайці на чужину щораз менше і тепер чай з першого місця як вивозний продукт, зійшов на шесте. Чаєві плянтації істнують тепер в Індії, на Цейльоні та Яві навіть у Совітськім Союзі садять чай самі, замісць привозити його з Китаю.

— **Молотком по голові за повість.** У Льондоні зійшли вчера у хаті молодого письменника Дугласа Боса з розбитим черепом. Арештували критика Дугласа Бертона. Бертон на поліції признався, що він мав з Босом гостру суперечку за те, що він у своїй повісті змалював головну героїню у поганому світлі. Критик ударив письменника тяжким молотком по голові.

— **100.000 долярів дедного заробітку.** Урядовці від податків у Вашинґтоні аж тепер відкрили, що один із американських громадян заробляє щоденно 100.000 долярів. Це голова одного з гігантних трестів Пер Самуель Дюпон де Немур. Він заплатив доходовий податок від 5 міліонів річно, хоч заробив 30 міліонів. Ніхто його не знає, ніхто про нього не пише. Живе сам дуже скромно і займається філянтропією; засновує зразкові школи і парки для бідних дітей, бо власних не має.

— **Ріжні вістки.** Відомий англ. державний діяч Вінстон Черчіль домагається, щоб здійснити давній проект будови підводного тунелю під каналом Ла Манш. — У Монте Карльо радила міжнародня дипльоматична академія; князь Монако приймав учасників у своїй палаті. — Цими днями скінчив відомий франц. письменник Рені 80 літ; він не перестає досі працювати. — У Сикстинській каплиці відсвяткували 14-ліття вибору на папський престіл Пія XI. — Новий англійський король казав приготовити собі нові апартаменти у Букінґгемській палаті з модерними меблями. — 22-го ц. м. почався у Стокгольмі під головуванням Ріхарда Штраєса міжнародній конґрес композиторів з участю 17 країн. — У німецьких містах відчувають недостачу масла та мяса; на ринках продають тільки заморожене мясо. — У каліфорнійській вязниці відкрили фабрику фальшивих банкнотів; вязні знаменито підробляли 10-долярівки.

З кіна.

КІНО „ПАЛЯС": *„ОСТАННЯ СТАНИЦЯ"*.

Фільма зображає боротьбу англійських старшин із племенами Курдистану підчас останньої великої війни. Треба було стримати похід диких верховинців на Мезопотамію; жмінка англійських старшин бере на себе це дуже важке завдання серед небезпечних гір, пустинь і ворожого війська. Йде про те, щоб показати сміливість і сильну волю одиниці. Крім гарних образів природи і жорстоких сцен, які шматують нерви, нема в цій фільмі нічого більше. Головні ролі грають Кльод Рейнс і Ґері Ґрант.

КІНО „МАРУСЕНЬКА": *„ЗБІГЛЕЦЬ З ЯВИ"*.

Людина з темним минулим мусить утікати першим кораблем, що відпливає з Яви. Корабель цей веде небезпечний китаєць; на черзку клітки з хижаками і молода пара випадкових пасажирів — закоханих. Страшна буря (виглядає вона чудово) викидає всіх на безлюдний беріг, де панують льви, тигри та пантери. Всі пасажири розсварені між собою борються взаємно і з наступом звірюк. Головну ролю грає Чарльс Бікфорд, який самим виглядом підходить до ролі жорстоких, темних типів. Фільма вимагає сильних нервів, бо гине в ній страшною смертю кілька осіб.

Дивоглядки.

АВТОМ НА ВЕЖУ АЙФЛЯ.

Давня світова вистава в Парижі мала як одну із своїх атракцій вежу Айфля. Минуло кільканадесять літ, вежа стоїть, досі її всі подивляють, та ось Париж підготовляє нову світову виставу на 1937. р. Один з паризьких інжинірів Бадеван висунув проект, щоб зробити із двох боків вежі Айфля таку рампу, якою могли би виїздити на верх вежі — авта. Він упевняє, що цей спорт подобався би людям і легко можна би покрити кошти проектованої ним конструкції.

З ОСЛОМ ДО ЦИТРИНИ.

Підчас славного щорічного карнавалу на французькій Рівієрі відновили цього року перегони на ослах до... одної цитрини. Місцеві люди, головно селяни, у Ментоні, де ці змагання відбувались, прибрані у барвисті костюми, мали переїхати головною вулицею до одного саду на ослі і підчас переїзду схопити у відповідний момент малим списом цитрину. Першу нагороду дістала молода селянка, яку найчемніше слухав осел та яка вміла найзручніше колоти овочі.

Дописи.

ЛЬВІВЩИНА.

З культурно-освітнього життя в Зашкові. За останні місяці завдяки оживлення життя і праці всіх культурно-освітніх та економічних товариств у Зашкові. Ще в ли 2. грудня м. р. відзначено заходом усіх товариств **ювилей Митрополита Шептицького** святочним концертом, на якого програму зложилися: вступне слово [illegible] Вол. Мармуша, декламації Богданка Гроба, Андрія Мотчика, Розалії [illegible] та Мирослави Кутаї і хорові точки мішаного хору під управою Степана Д[illegible]. Хорові і декламації були дбайливо підготовлені і виконані якнайкраще. — **Цьогорічна коляда на Рідну Школу** принесла поважну суму зл. 93.50. — В часі Різдвяних Свят аматорський гурток при чит. „Просвіти", що працює під проводом невтомного режисера Мих. Гроба, виставив з успіхом „Вифлеємську Ніч" Лупки, а 19. ц. м. в сусідньому Дорошеві Вел. драму „Ой Морозе, Морозенку". На найближчу неділю приготовлено виставу „Ми йдемо в бій". — Зорганізований при кружку Рідної Школи дорісток, що нараховує 55 членів, відбуває в зимових місяцях свої сходини правильно двічі в тиждень під проводом голови кружка. — Від 1. ц. м. заходом кружка „Союзу Українок" відбувається трикотарський курс, а за кількох днів також курс кухонарства. Обо курси веде п. Михайлівна. Курсантки до 30. — В роковини 22. січня і бою під Крутами відбулася в неділю 9. ц. м. панихида за поляглих героїв, а вечором заходом читальні „Просвіти" святочна академія з багатою програмою. А академію відкрив голова чит. о. Вол. Мармуш. Гарно о[illegible] працьований реферат про значіння Крут виголосив абс. гімн. Любомир Ламшка. Мш. хор під управою Степана Дацка виконав безлоганно такі пісні: „Наша славна Україна", „Пора вставати", „Заквітчали дівчатонька" і „За Рідний Край"; мужеський хор під управою Любомира Ламшки відспівав „Стрілецьку пісню". Програму академії доповнювали декламації абс. гімн. Теодора Кухара „Святі Гроби" Р. Купчинського та уч. І. кл. нар. Богданка Гроба „Під Крутами". Обі декламації, зокрема малого Богданка, нагороджено рясними оплесками. Цю академію повторено з незмінною програмою в сусідньому селі Гряді. — Слід додати, що побіч жвавої праці культурно-освітніх товариств розвиваються гарно й кооперативи. І так споживча кооператива „Народній Дім" з двома крамницями, завдяки послідовній праці й енерґії свого справника Івана Дрозди, саме на днях набула власну площу під будову другого кооперативного дому, в якому вийде приміщення третя крамниця. Не лишається позаду і кредитівка „Єдність", яка при допомозі окремих збірників і поділу села на рабочи пропагує успішне гасло дрібної ощадности та є одною з найсильніших кредитівок в околиці.

Спорт.

КРАЄВІ ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ.

Спортова Рада УСС пригадує, що краєві лещетарські змагання починаються в суботу 29. лютого і неділю 1 березня ц. р. вложенням б'гом (скоки і 18 км.). Опісля 7, 8, 9. березня ц. р. відбудеться у Славську альпійська комбінація (зїзд і слялом) та отвертий конкурс скоків. Дальші змагання відбудуться знову у Львові, а саме: 12. березня — 30 км., 15. березня гінці і 22. березня міжклюбові дружинові змагання.

Зголошення до краєвих лещетарських змагань слати до домівки УСС, Львів, Підвальна 7, до дня 29. лютого ц. р. Того дня в год. 20. відбудеться льосування.

ПЛИВАЦЬКІ ТРЕНІНГИ.

Пливацький Субреферат Львівщини подає до відома, що пливацькі тренінги будуть відбуватися постійно кожного четверга від год. 18.40—20 у критій пливальні при вул. Яблоновських 6. Білети по 50 сот. можна набути в „ЕКО" при вул. Сикстуській 29 та в харчівні „Основи", пл. Юра 5. Перша лекція 27. лютого ц. р.

ТОВАРИСЬКІ ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

Лехія — Тім України. АЗС і Гасмові 4:3 (0:1, 3:0, 1:2)

Ворота для Лехії зробили: Гец. Труш та одна сама вбивна; для Тиму Медвідь, Лишинський і Бедлевич. Під час перерви показувалися фігурною їздою на совгах Кнеґавин-Ловчинський, Мармоль і Свобода. Видц. 500. Весь дохід призначено на допомогу безробітним.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ ЗА КОРДОНОМ.

БЕРЛІН. **Польща — Мадярщина 1:1 (1:1, 0:0, 0:0).**

У четвер вечором на спортовім грищі відбулися міждержавні гакіївкові змагання. Зацікавлення велике. Велику Спортову палату виповнили глядачі вщерть.

ГАМБУРГ. **Німеччина — Японія 5:2 (2:1, 2:0, 1:1)**

На змаганнях було 7.000 видців.

ПРАГА. **Америка — Л. Т. Ц. (Прага) 8:1 (3:0, 2:0, 3:1)**

Американські змагуни виграли з почльовою гакіївкою дружиною Л. Т. Ц у четвер вечором. У Празі мало хто сподівався такої великої перемоги.

Геморої́ди

є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути т. дош ульні недомагання. При геморої́дах вживаємо

Чопків

Anusol

»Goedecke«

ДІСТАНЕТЕ В АПТИКАХ

12 чопків 5 зол. - 6 чопків 9 зол.

Театри

Український Мол. Театр. „Заграва".

Снятин:

19. II. Дуна про Нечая.
24. II. Гарно вишитий фрак.
25. II. Ой не ходи Грицю (нова постанова).
26. II. Шан-Тонг.
27. II. Ой Морозе Морозенку.
28. II. Маґнос.
29. II. Стефко.

Режисерія театру вкінчує постанову релігійної містерії „Голгофта". І іночасно повідомляємо аматорські гуртки Снятинщини, що театр удаштовує аматорські курси.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Східниця:

23. II. „Гори говорять".

Дрогобич.

24. II. Лев з Абісинії.
25. II. Дівча з Маслосоюзу (вдруге).
26. II. Гори говорять.

Трускавець.

27. II. Дівча з Маслосоюзу.
28. II. Отаман Ізісни.
29. II. Лев з Абісинії.

З Трускавця їде театр до Самбора.

Великий Міський Театр.

Неділя, 23. лютого, год. 3.30 попол. „Пригода в Ґранд Готелю" з І. Кульчицькою; год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Ґінт".

Понеділок, 24. II. З причини тен. проби „Вдаю в Савою" театр нечинний.

Вівторок, 25. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь в Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Середа, 26. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь в Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Четвер, 27. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь в Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Театр Різнородностей.

Неділя, 23. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані ґенералової".

Понеділок, 24. II. година 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані ґенералової".

Вівторок, 25. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані ґенералової".

Середа, 26. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані ґенералової".

Четвер, 27. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані ґенералової".

Кіно.

АПОЛЬО: „Карієра" з Мартою Еґерт.
АТЛЯНТИК: „Ц. К. вальс".
ВАНДА: „Смерть відпочиває", „Створена для цілування".
ҐРАЖИНА: „Нехай тільки мене".
КАСИНО: „Почалося від шлюбу" (Джон Крефорд".
КОЛІСЕЙ: „Кімната ч. 309" і ревія.
КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеїя" і колорова ґротеска.
МАЛЯСЕЙВА: „Збігдень із Яни".
МІРАЖ: „Шампанська ніч", Ясновидець-телепат.
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Дві Йоасі".
ПАКС: „Тунель".
ПАЛАС: „Остання стійка".
РАЙ: „Додик на фронті" (Дивша).
СВІТ: „Пісня ковбоя".
СТИЛЕВА: „Весела розведениця", ревія „Милані бальки".
ТЕАТРА: „Прошак із Багдаду".
ТОН: „Зов диких".
УТІХА: „0.000 літ у Сінґ-Сінґ" і ревія.
ХИМЕРА: „Метрополітен" (з Лоренцом Тібетом).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марияська 5.)

Ґероль.

Закордонне радіо.

Неділя, 23. лютого 1936.

Берлін (356,7) 12.00 Музика, 14.15 Велика вечірка, 19.00 Солісти. **Будапешт** (549,1) 12.30 Концерт оп. музики, 15.30 Альбом. музика, 17.00 Циг. музика, **Відень** (506,8) 12.55 Популярна музика, 17.55 „Бадь прачов" вес. авд., **Мінхен** (405,4) 17.00 Легка музика, 19.05 Солісти, **Кенігсвустергавзен** (1571) 13.10 Концерт орк., 14.30 Шопенівський концерт, 16.00 Муз. наводуне, **Лейпціг** (382,2) 15.00 Ноктюрни Шуманна, **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт, 20.35 „Примавера" оп. Пістрія, **Братислава** (298,8) 18.15 Дванортепіяни, **Прага** (470,2) 19.05 Веселі дерева, **Міляно** (368,6) 20.35 „Орфеда" оп. Малнера, **Париж** (268,8) 23.45 Танк. музика.

Понеділок, 24. лютого 1936.

Прага (470,2) 12.35 Легка музика, 17.40 Форт. рестаць, 19.30 Опера, **Будапешт** (549,1) 13.30 Концерт симф. орк., 17.25 Форт. рестаць, 19.10, 21.00, 23.20 Циг. і танкова музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Від другої до третьої музика на світі, 16.00 Муз. по обідуне, 22.30 Пісні при вині, **Братислава** (298,8) 15.00 Концерт орк., 17.15 Танко на альтівці, **Лейпціг** (382,2) 16.30 Німецькі пісні, 20.30 Радіобаль, **Кошиці** (259,1) 17.15 Циг. музика. **Берлін** (356,7) 17.20 Фоотрестаць, 22.10 „Добраніч" — концерт солістів, **Мінхен** (405,4) 18.00 Нірнберська вечірка, розр. конц., **Відень** (506,8) 10.10 Вес. вечір, 20.30 Карнавал, радіопопурі, **Кельн** (455,9) 20.10 Мельодія радости, вес. вечір, **Рим** (420,8) 20.35 Симф. концерт **Париж** (1648) 21.00 Камер. музика, **Міляно** (368,6) 22.15 Камер. музика.

Вівторок, 25. лютого 1936.

Ляйпціг (382,2) 12.00 Популярний концерт 24.10 „Шістадизика" оп. І. Штраса, **Мінхен** (405,4) 13.15 Популярна музика, 18.00 Мельодії карнавалу, давні й нові пробоєнки, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Арфа й віольончеля — солісти, 9.00 Карнавал. танки, **Берлін** (356,7) 14.15 весеннє карнавал, 16.00 Нова камер музика, 17.00 Солісти, 20.10 „Берлін танцює" музика з ріжних льокалів, **Відень** (506,8) 22.10 Карнавальний концерт, **Прага** (470,2) 17.20 Скрипковий рестаць, 20.25 Карнавал і пост — вес. авд., **Будапешт** (546,5) 17.50 Твори Чайковського, **Братислава** (298,8) 17.35 Спів рестаць, **Кельн** (455,9) 10.10 Карнавал 1930 р. **Рим** (420,8) 20.35 Вечір джазу, **Міляно** (368,6) 20.35 „Сесидія" рел. поема Л. Рефічія, **Париж** (1648) 21.00 Богема" Пучіні, „Шляхи" оп. Леонкавалля.

Львівське радіо.

Неділя, 23. лютого 1936.

9.00 Ранішня авдиція, 10.00 Богослуження, опісля: З опер Джузепе Верді — гр. пл., 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Театральна вечірка, 12.15 Музичний поранок симф. орхестри, спів ґр. Цимбальської у перерві о год. 13.00 Театр Уяви: „Борис Годунов" Ол. Пушкіна (фрагменти), 14.00 „Подружє оголошеля" ґротескна новела Вол. Лежайського, 14.30 Сальонова музика, пісоньки в в. к. Рим. Ґрузек з ґр. пл., 15.00 Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Лісові актуалії, 15.25 Легка музика з ґр. пл., 15.45 Молодо та його шлях до консумента, 16.00 Хвилина питань для старших дітей, 16.15 Ґекляновий концерт, 16.30 Легка музика з ґр. пл., 16.55 Театр Уяви в чужих (голандський): „Смерть паперу" комедія Дальтера Ґріна й І. Л. Вішка, 17.30 Орх. концерт, солісти, 19.30 Спортові вістки, 19.45 Літературні новинки, 20.00 Твори Фр. Шуберта у вик. М. Понасюки й Ст. Витаса (спів), 20.75 Вимки з творів П. Пасудського, 20.50 Вечірні й денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Прогулька на гори Пентелікон (фейл.), 21.45, 21.55 Спортові вістки, 22.00 Концерт орхестри, 22.30 Музика з ґр. пл.

Понеділок, 24. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Жовква та її справи, 12.25 Сальонова музика, орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Година спогадів — ґр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 У парнаниці — ґр. пл., 16.00 Лекція німецької мови, 16.15 Концерт орх., 17. Вартість родини: В обороні дитини 17.15 Хвилина поезії: Фрагмент „Пана Тадея" Юл. Словацького, 17.20 Концерт Данового хору, 17.50 Ґутірка: Приметн природи неожиданої в Польщі, 18.00 Форт. рестаць, 18.30 Листи від дітей, 18.40 Спів. рестаць Н. Фінлєрса (бас) у супр. фортепяну, 18.55 Актуальна господарська ґутірка, 19.05 Сільва реруя, 19.20 Ґекляновий концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Господарська ґутірка, 20.00 „На остаток" карн. авд., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Віденські пісоньки у вик. Ґрети Гурман 21.30 „Від Джовського до Клячка" (критика давніх літ), 22.00 Авдиція з нагоди свята Естонії: 1) проповідь віп. Лібіньского, 2) музична частина, 22.30, 23.05 Танкова музика з ґр. пл.

Вівторок, 25. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авдиція для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для мол. дітей: „Про Пилипка, що не хотів митися", 12.30 Концерт камер. орхестри, малоповідні балети, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Сільна авдиція з ґр. пл., 16.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Легка муз. з ґр. пл., 16.00 Скрипка ПКО., 16.15 Скрипковий рестаць, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 В дчит: Скарби Польщі, 17.15 Театр Уяви: „Нікодьо Патаніє" авд. Ст. Надвіна, 17.50 Куток мови, 18.00 „В Еспанії" з ґр. пл., 18.30 Техн. скрипка, 18.40 Сільва реруя, 18.45 Форт. рестаць, 19.00 Участь краєвих шкіл у житті польської молоді в закордоні, 19.00 Ґекляв. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна ґутірка, 20.00 „Приповідки" монольоґ Альф. Позьгара, 20.10 Концерт симф. орх., 22.05 Вечірній денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 „Ми обвінчаєм в карнавалі тому 30 літ" легка муз. авдиція з конферансєрькою й орх., 21.40 Прощання карнавалу (дні оркестри к. солісти, подвійний вок. квартет), 23.05 Оповідання „Про мудрого короля Матвія та дурного змія Сулькова", 23.15 „Кінець карнавалу" з ґр. пл.

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.38
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 180 шир.	2.85
Мадаполям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.85
Мадаполям 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові корон	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френзла.	2.50
Поплеліна на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Поплеліна шовкова	1.60	Серветки	0.20
Перкаліна колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.28
Диняя на підштанці	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	0.45
Простирала білас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Всип рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Всип рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Себа червона 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всілякі бавовняні товари 30% дешевше.
Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 5.23.25.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.30, 89.46, 89.12, Голяндія 360.15, 360.87, 359.43, Льондон 26.17, 26.24, 26.13, Н. Йорк 5.24 і 5/8, 5.25 і 5/8, 5.23 і 1/8, Ню Йорк тел. 5.24 і 5/8, 5.25 і 7/8, 5.23 і 5/8, Париж 35.01, 35.08, 34.97, Прага 21.95, 22.00, 21.92, Швайцарія 173.30, 173.64, 172.96, Мадрид 72.60, 72.75, 72.45.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Пшениця одн.	18.25	18.50
Пшениця об.	17.75	18.00

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 22-го лютого ц. р. кооперативні платня за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бальонного без опакування	2.70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.75-50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2.75	„
1 л. молока від 11. I. 1936	0.15	„
1 л. сметани	0.75	„
1 к. яєць	3.30	„

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 24. II. ц. р. платить своїм достацциям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг I. кл.	1.00	зол.
Курки товсті з острогами I. кл.	0.95	„
Іпаки товсті I. кл.	1.00	„
Індички товсті I. кл.	2.10	„
Пантарки товсті I. кл.	1.20	„
Качки товщені I. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достацій.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЄМО заступників на збут нашої десерової бриндзі за провізією на терені цілої Держави. По інформації звертати ся: Маслосоюз — Львів, вул. Б. Гловацького 23. 39/93 1—3

ПРОФЕСІЙНИЙ вчитель української мови острібний 7 рано. Оферти „Бул. Сьвадського" Бюро дениника Хоцюшка 2. 1599

МЕШКАННЯ

3 КІМНАТИ, передпокій, кухня, комфорт, від 1. березня до винайму, вул. Длуґоша 35. 1560 3-3

РІЖНІ

САЛЬОН КОРСЕТІВ „Гелена" виконує їх на підставі найновіших моделів. Львів, Городецька 5. I. п. 1559 2—6

СЛІПИЙ ворожбит відслонює будучину, дає цінні вказівки. Краківська 5, II. п. м. 7. 1571 1—1

НАПРАВА ВІЧНИХ ПЕР „Прецизія", Рутовського 12. Ринок 29. 1567 1—10

Д-р Ігнатій Левенгек

в недугах міхура і сечового органу
ЛЬВІВ, ТРИБУНАЛЬСЬКА 4. Тел. 248-11.
1565 1—10

НОВІ КНИЖКИ:

Дм. Донцов

НАША ДОБА І ЛІТЕРАТУРА,

ст. 176, ц. зол. 4. Актуальні питання нашої літературної дійсности.

Дм. Донцов

ПАТРІОТИЗМ,

квартальник Вістника, ц. 1 зол.

Замовляти: Вістник, ПКО ч. 500.371. Львів, Чарнецького 26.

Зголошуйтеся до кольпортажі, опуст 20%

VIII. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Спілки з обмеженою відповідальністю

Мінеральний Живець „ЧЕРЧЕ",

відбудуться 5. березня 1936 р., в год. 6-ій попол. в дирекційній салі Т-ва взаїмних обезпечень „Дністер" у Львові, вул. Руська ч. 20, I. пов., з таким порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з останнього Загального Збору.

2) Звіт з діяльности і замкнення рахунків за дірсвий рік 1935.

3) Звіт Провірної Комісії з внеском на уділення абсолюторії.

4) Внесення Надзірної Ради в справі розділу чистого зиску за 1935 рік.

5) Перенесення уділів давних спільників на нових і перередагування договору Спілки.

6) Внески і запити

1568 Надзірна Рада.

ПІЯНІНА

Першорядні по знижених цінах на догідних умовинах.

Купно, продажа, заміна оказійних інструментів.

НОВАЦЬКИЙ

10/92 а Підсудського 17 28-28

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці попу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю що перетомлює і т. ін. вживають ліки

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який улекшує хорим плювати та усуває кашель. 13/III 19—36

Від 10 зол. місячно

обува для цілої родини

разом з реперацією в першорядній фірмі „Ар-Ка" Львів Зіморовича 17

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 42 (14.290). Львів, в'второк 25. лютого 1936. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щажн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих країнах по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Адміністрації: 227-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Розправа при замкнених дверях за приналежність до ОУН. у Стрию.

26 молодих українців на лаві підсудних.

(Телефонограма від нашого спеціяльного кореспондента.)

Стрий, 24. лютого 1936.

Перед судом присяжних у Стрию почався в понеділок 24. лютого ц. р. великий процес проти 26 підсудних молодих українців з Верині, Надітич і Розвадова, Устя, Миколаєва и. Дн. та одного зі Львова. Розправа потягнеться кілька тижнів, бо прокуратор покликав 56 свідків. Трьох підсудних відповідає з вільної стопи, 23-ох перебуває в судовім арешті. 24-ох підсудних прокуратор притягнув до відповідальности за приналежність до ОУН (злочин державної зради зі ст. 97. § 1. к. з.), кількох підсудних за вбивство та тяжке ушкодження тіла (злочин зі статтей 26, 27, 225, і 226. к. з., провина зі ст. 235 к. з.), кількох за похвалювання злочинів (провина зі ст. 154 § 1. к. з.), пятьох підсудних за переховування вибухових матеріялів (проступок зі ст. 222 § 1 і 2 к. з.), переховування зброї (проступок зі ст. 47 § 1. закону про зброю) та за інші провини.

На лаві підсудних засіли: 1) *Іван Паньків*, літ 24, з Верині, 2) *Микола Томицький*, літ 23 з Верині, 3) *Степан Проців*, літ 23 з Надітич, 4) *Грицько Проців*, літ 29 з Надітич, 5) *Іван Кордо*, літ 25 з Надітич, 6) *Михайло Угера*, літ 24 з Надітич, 7) *Микола Галецький*, літ 22 з Верині, 8) *Роман Гриців*, літ 25 з Верині, 9) *Михайло Шух*, літ 25 з Верині, 10) *Гнат Проців*, літ 23 з Розвадова, 11) *Микола Табінський*, літ 25 з Розвадова, 12) *Ів. Саварин*, л. 26 з Розвадова, 13) *Евген Приймак*, літ 23 з Миколаєва, 14) *Олександер Николишин*, літ 25 з Розвадова, 15) *Іван Гриця*, літ 24 з Надітич, 16) *Андрій Гриця*, літ 26 з Надітич, 17) *Іван Демко*, літ 29 з Розвадова, 18) *Семен Горак*, літ 28 з Устя, 19) *Евген Береза*, літ 26 зі Львова, 20) *Михайло Горак*, літ 22 з Устя, 21) *Теодор Максимів*, літ 26 з Верині, 22) *Теодор Стасів*, літ 28 з Миколаєва, 23) *Ярослав Приймак*, літ 25 з Миколаєва, 24) *Гринь Рудко*, літ 26 з Надітич. 25) *Онуфрій Круців*, літ 51 з Розвадова, 26) *Марія Гірникова* літ 41 з Розвадова.

Предсідником трибуналу є судія *Ян Веховський*, зотаєтами — судді Рибіцький та Видра.

Підсудних боронять оборонці д-р *Вол. Старосольський* зі Львова та адвокати зі Стрия: *д-р В. Калуський, д-р В. Лужецький та д-р А. Герасимів.*

Трибунал рішив, що розправа йтиме при замкнених дверях. У цій справі інтервеніював у предсідника трибуналу обор. д-р Володимир Старосольський, але його інтервенція була безуспішна.

Конференція „округлого стола" з Німеччиною.

Англійська преса пише, що Франція задумує скликати в літі ц. р. конференцію округлого стола, в якій візьме участь теж Німеччина. На цій конференції обговорять цілу европейську політику, зокрема програму зброєнь поодиноких держав. Мусоліні стоїть на становищі, що Італія не зможе взяти участи в цій конференції до часу, доки не скасують санкцій.

Французький сенат проти пакту з СССР.

ПАРИЖ, ПАТ. Від довшого часу в парляментарних колах кружляли поголоски, що ратифікація французько-большевицького пакту може застрягнути по дорозі між палатою послів і сенатом. Продовжування дискусії у справі ратифікації пакту в палаті викликало побоювання лівих кол. Здогадуються, що палата послів не скінчить дискусії над цією справою у вівторок 25. лютого ц. р. Дуже можливо, що палата послів присвятить справі ратифікації ще одно засідання у четвер, і тоді відбулось би голосування над ратифікацією французько-большевицького пакту. Одначе після ратифікації пакту в палаті послів ціла справа опиниться ще в сенаті, де — як пише „Еко де Парі" — не спішаться з дискусією на цю тему. В сенаті мабуть довшу промову виголосить сен. Ляваль. Ліві кола передбачують, що в сенаті проект ратифікації стрінеться з новими труднощами. Тому „Юманіте", орган комуністів гостро виступив проти сен. Лявля, закидаючи йому, що веде акцію проти ратифікації. На думку комуністів, в сенаті підготовляють небезпечну інтригу проти ратифікації французько-большевицького пакту так, що пакт опиниться на черзі справ у сенаті перед замкненням сесії.

Німеччина підготовляє касарні для війська в Сарщині.

ЛЬОНДОН, ПАТ. „Дейлі Геральд" повідомляє, що в Сарщині німецька влада підготовляє касарні для німецького війська. Тому випорожнили вже касарні у Сарбрікен, в яких кільканадцять років мали приміщення приватні особи за установи.

ТРИ НОВІ ПОЛІТИЧНІ ВІЗИТИ.

Югославія проти пляну прем. Годжі.

Політичні кола Югославії висловлюються дуже обережно про політичні наради чехословацького прем. Годжі у Білгороді. Хоч політичні кола далі запевняють, що в справі Австрії держави Малої Антанти поступатимуть солідарно, не заперечують, що виринули деякі розбіжні думки. Тому не слід сподіватись конкретних вислідів візити прем. Годжі у Білгороді. Виявилося, що уряд Югославії не погоджується з пляном прем. Годжі у справі перебудови Середущої Европи і висуває свої заввги. Одночасно в останніх роках німецька дипльоматія розвинула оживлену акцію в Югославії. Кружіють поголоски, що Німеччина запропонує Югославії підписання дуже корисного для неї договору у справі товарових кредитів. У звязку з тим говорять про нову візиту прем. Герінга в Берліні.

БУКАРЕШТ, ПАТ. Потверджують вістки, що до Букарешту прибудуть незабаром з візитою чехословацький прем. Годжа та австрійський канцлер Шушніг. Темою нарад справи середущої Европи.

Летунська комунікація між Москвою — Прагою.

Большевики з поспіхом підготовляють нав'язання летунської комунікації між Москвою і Прагою. Директором нової большевицької лінії призначений Каміньський. Чехословацький уряд повідомив, що вже закінчена підготова до відкриття нової летунської комунікації, яка відбуватиметься понад територією Румунії. Большевицький уряд з поспіхом підготовляє нові летовища у Києві і в Брянську. Офіційно летунська комунікація почнеться у травні ц. р.

Рахуй гроші з тиха — не зазнаєш лиха!

навчає стара українська приповідка, тому складайте свої ощадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

що зберігає вклади у строгій тайні.

Новий бльок, на який мало звернули уваги.

Прага, лютий 1936.

Здається, що й найбільш передбачливі дипльомати не сподівалися, що смерть і похорони короля Англії будуть мати такий вплив на загальноевропейську політичну ситуацію, яку вони в дійсности мали і мають. Маємо тут на думці всі ті дипльоматичні розмови, які відбулися спершу в Льондоні, а відтак продовжувалися в Парижі. Про них писала і ще й нині пише вся европейська преса дуже й дуже багато і дуже ріжно. Найбільше уваги присвячують розмовам із совітськими делегатами, Літвиновим і Тухачевським та всім тим комбінаціям, які лише можна було з цих розмов зробити. Деякі з цих комбінацій мали навіть сензаційно-ревеляційний присмак. Бож дійсно — яке це багацтво тем для буйної уяви політичних журналістів: **Льондон — Москва — Токіо, Льондон — Москва — Берлін — Токіо, Далекий Схід та Европа, СССР — Далекий Схід — Америка** і т. д. і т. д.

Тому не дивно, що за цими притягливими комбінаціями, які зродилися з тих усіх льондонських розмов, світова преса не звернула майже ніякої уваги на одну, на око ніби дрібну льондонську розмову, а саме на розмову заграничного міністра Афганістану з відповідальними державними мужами Англії. А тимчасом ці **розмови були чи не найважніші поза розмовами з большевиками**, бо оскільки між Великою Британією й СССР налагоджуються приятельські відносини, то в Афганістані, буферській державі між СССР та Британською Імперією в Азії, запанує „мир у дома та приятельські відносини з сусідами", з яких найважнішими є саме СССР та Британська Імперія.

Афганістанський міністер закордонних справ Сердар Фез Могамед Хан виїхав зі столиці Афганістану, Кабулю, вже в грудні через Пешавар до Бомбаю. По дорозі до Льондону він відвідає ще Багдад, Ангору, Царгород, Відень та Париж. З Льондону він має повернутись назад до Кабулю через Берлін та Москву. В Ангорі Сердар Хан довів до заключення **договору між Туреччиною, Персією та Афганістаном.** Ходять поголоски, що до цього договору приступить теж Ірак.

Ці дипльоматичні рухи в Азії мають уже тепер та можуть мати і в майбутньому величезне політичне значіння. Зачинає творитись не що інше, як **бльок ісламських держав.** Усякі бльоки є тепер дуже в моді, головно у звязку з Лігою Націй, у якій нині п. Літвінов зуміє погодити матеріяльні інтереси міжнародного анонімного капіталу з інтересами СССР.

Для Ліги Націй у її сучасних клопотах з італійським фашизмом, який ніяк не хоче піддатись від диктат міжнародніх фінансієрів, оцей **ісламський бльок, з виразними протиіталійськими тенденціями,** є дуже симпатичний і певно дістане благословення і від Ліги Націй і від Англії. Не менш симпатичний він і для Совітів, особливо, що виникається саме в часі, коли Совітові СССР дуже потрібно й на руку, щоб Італія мала повні руки клопотів в області Середземного Моря і таким чином не могла загрожувати разом з Німеччиною позиціям Совітів в

Европі. Особливо йде цей бльок на руку Совітам тепер, коли вони готуються до розрахунку з Японією та до знищення Китаю.

Так у сучасну пору цьому ісламському бльокові припало б завдання тримати в шаху Італію і допомогти інтересам Англії, міжнародніх фінансієрів та СССР. А в майбутньому цей бльок, дуже можливо, забереться і до реставрації каліфату.

Р. М—ий.

Після великої перемоги італійських військ в Абісинії.

Відгомін в італійській пресі.

Санкції, які Англія при помочі Ліги Націй пристосувала до Італії, не спинили Італії від її намірів в Абісинії. Навпаки — ще більше сконсолідували ввесь нарід, який вірить разом із Мусолінієм у необхідність здобути нові колонії в Африці.

Після перемоги Граціяні на південному фронті в Абісинії велику перемогу осягнув тепер маршал Бадоліо на північному фронті — на південь від Макале. Він був зважатий. Треба знати, що рас Мулюгета командував найдобірнішими частинами, з яких складалась його армія. Озброєні вони, при помочі Англії, в усі роди модерної зброї. Командантами поодиноких частин було багато европейських старшин. Бій за верх Амба-Арадам (2.896 м.) тривав пять днів, поки італійські війська встигли зайняти той верх. Навіть італійські часописи признають великий героїзм абісинських військ. „Іль Пополо д' Італія" з 19. II. ц. р. пише: „Вісімдесять тисяч людей раса Мулюгети бились на своїх становищах із запалом варварів і технікою европейською. Вони подалися щойно після пятьох днів завзятого бою".

Перемога велика, це видно з відгомону її у пресі не тільки італійській, але й усієї Европи. Вся Італія на великих радощах. Не виключене, що після розбиття найкращих двох армій расів Дести і Мулюгети негус буде примушений говорити безпосередньо з Італією. Тоді Ліга Націй не могла б уже, здається, нічого сказати.

Для нас іще цікаве в тому всьому буде те, що італійська преса знову гостро виступає проти договору у Версаї і проти Ліги Націй. Згаданий вище щоденник каже: „Версай — це була несправедливість. Женева — це несправедливість ще чорніша, це величезна похибка".

Справді: Хто як хто, але ми безмежно більше лихо і несправедливости зазнали саме від версайського договору і від Ліги Націй.

М. З.

Про права для білорусинів.

Як відомо, на білоруських землях не було виборчого компромісу. Тому нема у соймі ні одного посла білоруснна. Це тим дивніше, що вийшов до сойму з цих земель представник росіян-старообрядівців, п. Пімонов, дарма, що старообрядців є горстка та є вони продуктом російсько-урядової кольонізації. Але цілком нехтувати голосом і потребами Білоруської Землі таки годі. І тому не дивуємось, але з приємністю відмічуємо, що вже двократно виступила у соймі посолка з Виленщини п. Пелчинська в обороні саме прав білорусинів. Ми не мали можливости звязатися з білорусинами підчас теперішніх виборів до сойму, як це звичайно робили перетим. І тому бодай на сторінках „Діла" хочемо згадати про потреби Білоруської Землі, хочби у тій формі, що передруковуємо есенціональний зміст першої промови в обороні білоруських земель п. Пелчинської. Ось що п. сказала п. Пелчинська на днях підчас загальної буджетової дискусії у соймі:

На вступі коротка історична реміньісценція. Землі Виленщини за часів давньої Річипосполитої були тереном швидкого господарського розвитку, великими кроками здогонали вони захід і щойно політичний упадок Польщі став упадком тих земель. По упадку Польщі увійшли ті землі в період інерції, та майже відразу це голосно й виразно сказати: в цьому періоді вони й до сьогодні. Виленська та новгородська земля є тереном, який був поставлений поза скобки тих процесів розбудови господарських сил, що їх переживали західні частини держави. Землі виленська й новгородська не знали літ дорої конюнктури, лише знали безнастанну депресію, поглиблену останньо у великій згрі загальною кризою.

Правда, гасла господарської помочі для східних земель тепер дуже популярні. Але вони мають у собі щось з гнилого усміху для бідного кривдника.

Молоді економісти у Вильні ведуть низку дослідів над господарським бітиком північно-східних земель. З тих дослідів виходить, що процес подвоєння доходів у Польщі для північно-східних земель мають відємний вигляд. Коли глянемо на землі з такою різною господарською структурою, то чейже буде ясне для кожного, що в державі, що у своїх межах має простори з такою діяметрально різною господарською структурою, далеко посунене усуцільнення прав може давати лихі наслідки. Коли уніфіковані норми почнемо стосувати до неодноцілих господарських умовин, то для кількох господарських різних вони стануть дуже важкі. У тих умовинах землі, що стоять нижче під господарським оглядом, стають землями господарсько упосліджеными.

В інтересі господарської уніфікації держави є скорше підвести землі, що є занедбані під господарським оглядом, в інтересі держави є спеціяльно підсилювати темпо розвитку тих земель. Проблема східних земель є великою державною справою спеціяльного значіння. Коли говорию про місію Польщі на сході, коли ця місія тягнеться через цілу історію Польщі, то не можемо сьогодні втискатися великим господарсько відсталим, упослідженим простором, що переживає період інерції, поміж землі Латвії, Литви й Совітської Білоруси, що у скоршому віці нас темні прямують до господарського занепаду.

Щоби східні землі піднести, не вистануть лише відрухові зацікавлення, симпатії чи навіть нескоординовані відрухи хвилевої допомоги. Тут конечне збільшення суспільного доходу цих земель. Слід створити спеціяльні безпосередні правілеї, що потягнуть, що заохотять інвестувати на сході. Виленська земля має для промислу, для перетворювання могутній льокалізаційний чинник у виді численних рук дешевого й доброго робітника. А коли йде про публичні фонди, про розділ сум буджетових і позабуджетових, якими безпосередньо або й посередньо дипонує держава, то будемо домагатися, щоб розділ тих сум переводжено так, щоб вирівнувати упосліджені східні землі в ділянці заінвестування, бо дуже низький ступень заінвестування тих земель є одною з причин їх господарської відсталости. До необхідних підстановних інвестицій зачисляємо інвестиції з ділянки комунікаційних справ, з ділянки акції усуцільнення і меліорацій, з ділянки відбудови шкільної сітки. Тут слід теж згадати важне питання допомоги для територіяльної самоуправи та підкреслити з цілою силою вагу відповідного доповнення селянських господарств.

Але не лиш окрема господарська політика може рушити з місця справу піднесення східних земель. Адміністраційна політика відограє тут також першорядну ролю. На цій землі живуть у багатовіковому співжитті народи з ріжною мовою і ріжних віроісповідань. Не вільно про це забувати, коли в загальному образі життя Річипосполитої накреслюємо образ тих земель! Державна адміністрація, що працює на тих землях у скомплікованих національних умовинах, мусить бути ведена рукою, хочби й навіть суворою, але передовсім мудрою, розважною і справедливою. Всякі доскулювання, дрібні малі шикани державної адміністрації у відношенні до громадянина повинні бути випалені білим залізом, передовсім до громадянина, що говорить непольською мовою. Не можу не висловити жалю, що в ділянці адміністрації діється на землях Виленщини багато річей, які з огляду на добро держави не повинні діятися. У вислідї цього відношення до державної влади польського й білоруського селянина є недовірчиве та неприхильне. Населення нарікає передовсім на адміністраційні кари, які нераз є дивно злосливою зброєю в ділянці регулювання політичних або національних справ на селі, а вже передовсім на селі білоруському.

До Впов. Передплатників

Складанки П. К. О.

розсилаємо з нинішнім числом, якими просимо надсилати передплату на березень 1936 р.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

Наші вимоги

в ділянці комунікації.

З промови пос. І. Заваликута, виголошеної 20. ц. м. на повному засіданні Сойму при буджеті міністерства комунікації.

Буджет міністерства комунікації обіймає властиво два буджети: комунікації і публичних робіт. У ділянці публичних робіт ми, українці, маємо дуже багато домагань, передовсім щодо будови й утримання доріг і мостів та регуляції рік і гірських потоків.

У кількох вже буджетах останніх літ поміщені були позиції на регуляцію найбільше живлових рік Покуття і Гуцульщини, а саме Чорного і Білого Черемоша, Рибниці, Пруту, Стрия з Опором і Дністра. Але все кінчилося лише на проекті, і нічого дотепер у цій ділянці не зроблено, хіба започатковано заледве будову доріг. Можна почути одно оправдання: брак фондів. Всеж цю справу на нашу думку можна розвязати. Слід би при регуляційних працях і будові доріг уживати як засобу виплати — збіжа, як це влучно вже започаткував був у тих сторонах Фонд Праці в минулому році, а не вивозити за безцін того збіжа за границю, як це дотепер робиться. Можна виплачувати за працю теж цукром, що його теж вивозять за безцін за границю. Деревний матеріял повинні доставляти державні ліси на кредит, а залізниці моглиб на кредит перевозити всі будівельні матеріяли. Людських рук до праці маємо аж за багато на місцях, бо тут населення все голодує та з охотою і за дешеві гроші піде до праці. В цей спосіб можнаб рівнобіжно розвязати і справу безробіття та голоду, що такі пекучі в цій гарній частині краю, де населення вже давно стратило працю і заробіток, що його мало при експльоатації лісів.

Перед 3-ма роками знищив розбурханий Черемош майже цілковито на просторі коло 30 км. одиноку дорогу, що веде з Кут до Росток, Устерик аж до Гриняви на Гуцульщині. Повінь знищила мости, повкривала береги, забрала грунти, а дорога перестала майже істнувати. Тільки пішком або верхом можна туди переїхати, і гуцули, мешканці цілого ряду сіл над Черемошем, носять на плечах збіже, яке купують у Кутах, а дерева, джерело їх доходів, вивозити не можуть. До сьогодні не переведено навіть найменшої направи тої дороги, ані не збудовано моста. Компетентні чинники заявляють коротко, що нема на це фондів. А тимчасом це одинока дорога для мешканців 15 сіл та одна з найкращих туристичних трас здовж берегів Черемошу. Про регуляцію Черемошу і Пруту багато говорив у 1934 р. б. мін. Буткевич при обговорюванні буджету, але на тім і скінчилося. Те саме торкається майже всіх регуляційних справ у полудневo-східних воєвідствах, на Волині та Поліссі.

ДЕ ПЕРЕВОДЯТЬ ІНВЕСТИЦІЇ.

Зате на заході інвестиції переводяться і в 1934 р. видано там на цю ціль після великої поведі, головнож на регуляцію Висли, 100 міліонів зол. Це потвердив тепер п. віцемін. Квятковський і референт буджету мін-ва комунікації на будж. комісії. Вони згідно підкреслюють далі, що дороги на територіях наших воєвідств найгірші в цілій державі, а в деяких околицях тих доріг і зовсім нема. Говориться тепер про 5-літній інвестиційний плян, але досі ми не знаємо, як цей плян виглядає. Домагаємось на всякий випадок, щоб тим пляном були обняті наші українські території. Домагаємось далі, щоб у ролі доставців матеріялів при будові доріг і при регуляційних працях допущено також кандидатів українців. Є конечним дати заняття при тих роботах для місцевого населення, а не спрова-

Міські Театри у Львові, вівторок 25. лютого.
Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій:

„БАЛЬ У САВОЮ"

Премієра величавої оперетки Абрагама
Багатство вистави побе всі дотеперішні рекорди.
Численний танковий ансамбль.
Прегарні мельодії.

джувати чужинців, як дотепер було, а також дати працю для українських фахових сил, яких ми маємо досить у наших воєвідствах.

ДЕЩО ПРО ТУРИСТИКУ НА ГУЦУЛЬЩИНІ.

Тепер мушу згадати ще про туристику на Гуцульщині. У мин. році заведено державну автобусову комунікацію, що скермувало значно туристичний рух у ті сторони. Але це все за мало! Треба ще приступити до будови вузькоторової залізниці на лінії Коломия—Косів—Жабе—Буркут.

Ми хочемо туристики, але без бічних політичних цілей. На жаль, міністерство комунікації звело політичний момент, видаючи свій проспект, що заохочує до туристики на Гуцульщині. У ньому гуцулів трактують як окрему національну групу. Новий якийсь етнограф знайшовся в мін-ві комунікації, що відкрив нове незнане нам досі племя. Підкреслюю цю тенденцію ділити український нарід на окремі племена. Стверджуємо, що **гуцули, яких я репрезентую, є і будуть тільки українцями,** подібно як кашуб, мазур, мешканець Шлеська чи верховинець Татр буде все тільки поляком. **Стверджую рішуче, що гуцули, як частина українського народу, говорять тою самою українською мовою, мають ту саму віру й обряд, що решта українського населення.** Тому не треба творити якусь окрему гуцульську мову, викидати гроші на спеціяльні гуцульські видавництва й гуцульський календар, творити нове гуцульське племя, бо це все тільки фікції й ілюзії, які не мають нічого спільного з туристикою. Творення таких фікцій нас обрежує і крайня пора вже раз з тими фікціями покінчити!

Хочу далі згадати ще про залізниці, передовсім про тарифову політику залізниць. Обчижка залізничої тарифи конечна не тільки для експорту, але й передовсім для внутрішнього ринку, для товарового обороту зі сходу на захід, бо тільки в цей спосіб можна зорганізувати збут хліборобських продуктів у східних і полудневo-східних воєвідствах. Без піднесення цін на хліборобські продукти не може бути мови про піднесення хліборобства на сході. Остання залізнича знижка є невистарчальна для хліборобства на сході.

СПРАВА УРЯДНИЧОГО ПЕРСОНАЛУ В ДЕРЖ. ЗАЛІЗНИЦЯХ.

Дальша наша претенсія — це справа урядничого персоналу. Заходи львівської і був. станиславівської дирекції довели до того, що не лишився майже ніодин урядовець українець ані в дирекції ані в урядах руху. Лишилась лише дуже мала частина найнижчих функціонарів і залізнодорожних робітників, але і тих під загрозою утрати хліба примушують покидати батьківську віру. Маємо на це [illegible] то доказів, особливо в районі був. дирекції станиславівської. Що більше, ці практики продовжуються, на жаль, ще й тепер на залізничій лінії Станиславів—Снятин. Стверджую теж, що ремісники і промисловці українці є дотепер виключені від всяких достав для польських держ. залізниць, коч подають найнижчі оферти і репрезентують дуже солідні фірми.

Вкінці мушу зауважити, що державні залізниці на наших територіях не признають того факту, що вони працюють серед українського населення. У вагонах маємо ріжні написи — німецькі, румунські, французькі, чеські. Але нема ніякого напису в мові того народу, через територію якого ці вози переходять. Також на стаціях і на зал. будинках нема написів в українській мові. А тимчасом у сусідній державі за Карпатами, де живуть ріжні народности, є написи в ріжних мовах: німецькій, мадярській та українській, залежно від того, через яку територію залізниця переходить. Ці аномалії на польських держ. залізницях слід усунути. **Того домагається український громадянин, того вимагає український подорожний, того вимагає життя і слушність справи.**

Вкінці згадаю про намірену редукцію 25% літ служби залізничих емеритів б. австрійської займанщини. Не можна відбирати нікому раз правосильно признаних і набутих прав! В додатку Польська Держава перейняла на власність нерухоме майно з залізничих домів з емеритального фонду залізничих функціонарів на терені Галичини. Маємо надію, що уряд залишить цей шкідливий експеримент, суперечний з засадами справедливости.

Отвертий лист.

До Вп. Пана
Старости Д-ра Романа Гонсьоровського
в Ліську.

Я, нижче підписаний, звертаюся до Вас, як до повітового старости, з проханням, щоб Ви, щирий приятель о. Яна Сюздака, літ. пароха у Волковиї, повчили його, що вживання української мови на зборах ради громадської чи волосної не є ніякою провокацією ранних поляків, але що кожний українець має право промовляти на зборах у рідній мові згідно з обовязуючими державними законами.

З глибоким поважанням
о. Іван Гамерський,
гр.-кат. парох Волковиї

Волковия, дня 16. II. 1936.

„ГМІНД“

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків трівожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай почитає книжку

д-ра Василя Маковського
під наг.

„ГМІНД“

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол., з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла“,
Львів, Ринок 10.

Обличчя нового японського парляменту.

ТОКІО, ПАТ. Агенція Домеї повідомляє: Підсумки виборів до парляменту такі: проурядова партія Мінсеіто — 205 мандатів (здобула 80 мандатів), опозиційна партія Сейюкаі — 174 мандатів (втратила 78 мандатів), партія Шовокаі — 20 мандатів, незалежні — 25 мандатів і ріжні — 9 мандатів. Теперішній кабінет прем. Окади залишиться при владі і тому на деякий час можна буде стабілізувати політичне положення. Фінансові кола вдоволені, що мін. Такагачі залишиться на своєму становищі і вестиме далі дотеперішню фінансову політику. Ці кола сподіються, що політика Такагачі не зміниться навіть на випадок реорганізації кабінету Окади, якої сподіються у квітні після спеціяльної сесії парляменту.

Щоденник „Міяко“ повідомляє, що робітнича партія буде голосувати у парляменті проти військового буджету. Щоденник підкреслює, що підчас виборів робітнича партія здобула 620.000 голосів, себто 500 тисяч більше, ніж при останніх виборах.

Японія далі висилає військо на монгольський кордон.

МОСКВА, ПАТ. З Улан-Батор повідомляють, що до району озера Буй-нор надійшли нові відділи японських військ і що японці підготовляються до нового наступу на територію Совітської Монголії.

С. СЕВЕРИНА ЧСВВ. 5)

МІЖ ЗЕМЛЯКАМИ ЗА ОКЕАНОМ.

Де всі годяться. — Інформуємо про Україну.

Отець сов. Тарнавський запросив нас на обід. При столі вібралося нас доволі багато. Вистава народнього мистецтва й відчит пригадали кожному його рідне село, давню ношу. Говоримо про передвоєнні часи, порівнюємо давне із сьогочасвем, старий край з Америкою і в такому сердечному настрої прощаємося.

Я вернулася на виставу. Застаю трохи людей. Коло залізничьких вишивок задержалась одна пані з донечкою. Приглядаюся їм ближче. Стояла, мов зкаменіла. Щось переживала. Не знаю, може пізнала вишивку з рідного села, а може згадала свою маму, що досвітками мережала цю сорочку, а сьогодні вона-донька не може навіть піти на могилу помолитися за її душу. Пані незамітно втирала сльози, донечка схопила готівку й обидві приступили до мене. Подивували за труд, стиснули руку й пішли.

Бувало й таке, що представники всіх партій сходилися на виставі; тут голосися, народне мистецтво стояло понад партії.

Четверту й останню виставу в Ню Йорку заініціювала університетська молодь. До помочі стянула п. Авраменкова із представницями Союзу Українок. Про це писали „Свобода“ й „Америка“ дуже докладно.

Реферат, сольо-спів, пародні танці, а на закінчення показ народньої ноші на живих чередах з поясненням п. Марійки Боднар в англійській мові. Чи можна собі уявити щось красшого на ріжні давні одяги у відповідним освітленні? Дійсні професорів університету, багато молоді цікавляють красу народньої ноші. Д-р Мишуга й д-р Демидчук інформують їх про Україну, відповідають на сотні питань. Мені всі дякують.

Ще один виступ і прощання з Ню Йорком. Д-р Демидчук і д-р Мишуга порозумілися між собою і рішили уладити академію в честь Федьковича. Обидва поділилися рефератами; а мене з крою, запросили сказати кілька слів. Узяв теж участь М. Гайвороянський зі своєю орхестрою.

Ще перед академією тої самої неділі, тільки в 2-ій годині мав д-р Мишуга відчит в салі Народнього Дому в Джерзі Сіті: „Жінка в житті та творчості Шевченка“. Того дня я була також у Йонкерс. З донечкою о. Кішаша, тамошнього пароха, п. Лесею, ми поїхали на відчит. Гостей досить. Прелеґента витають сердечними оплесками. Боюся пропустити яке слово. Такого відчиту давно не чула. Скільки праці вложив д-р Мишуга в цей відчит, скільки студій мусів перечитати, а як чудово відчитував вірші з поем Шевченка — годі сказати. Заступниця Союзу Українок п. Вуперова дякувала прелеґентові. Дивлюся на годинник. Відчит тревав майже дві години, та я цього не відчула. Слухаєб дальше. Але не тільки я так говорили й інші. Мусів бути незвичайний відчит, коли я сиділа мов зачарована, бо у мене нерви неопановані й якщо хтось говорить нецікаво, то по кілька хвилин витягаю годинник. А прецінь приєдала я собі, що любила слухати гарних викладів і добрих бесідників. Так гарно викладав д-р Шурат про Франка, так гарно говорив проповіди бл. п. о. Теодозій Лежогубський.

З Джерзи Сіті їдемо з п. Кішашіною до Ню Йорку. Вибила восьма. Починається академія. Добра нагода почути д-ра Демидчука. Говорив коротко й річево. Друга точка — орхестра проф. Гайвороянського. На сцені молодь. Виконують самі українські пісні. Орхестра каже нам забути, що ми на чужині: переносить нас на крилах пісень під рідну стріху, в часи воєнного лихоліття, коли батько поїхав з москалями, матір положили в яму, а діти голі-босі йдуть до сусіда на ніч. Але є і більший дух: молодь вірить, що вона піде підіймати червону калину... Декламувала п. Галичинова. У буковинському костюмі виглядала, як справжня буковинка. І бездоганно виголосила поему Федьковича. Другий відчит того самого дня д-ра Мишуги.

Чи у краю здають собі справу, як тут люди працюють, з якою посвятою працюють над освідомленням громадянства? — питаю себе.

Зараз після приїзду я дістала листи з запрошенням від деяких парохів і громадян уладжувати вистави.

Декуди я їздила, а деякі відкладала на пізніше; не знала, що мене так скоро покличуть назад. До мене звернулися: о. Лев Сембратович, парох з Дітройт і д-р Гуцан з Філядельфії. Це найбільші міста по Ню Йорку і Шикаґо й тому я радо вголилася туди поїхати. Живе там багато наших емігрантів.

Перед виїздом з Ню Джерзі стейту, перед Великоднем, заходами п. Галичинової відбувся в тамтій школі в Джерзі Сіті концерт і показ народньої ноші. У цьому місті є одна із найкращих хорів, — заслуга дяковчителя Гели. Ціла його ріжня, жінка, донька й сини — це співаки з Божої ласки. На тлі цього хору й руханкових вправ відбувся показ народньої ноші, а на пару днів були наші вистави [illegible] в американських часописах і „Свобода“. Так в Америці познайомлюють чужинців з українською піснею, з українським мистецтвом.

Перед виїздом відбулася річ д-ра Демидчука в Брукліні. [illegible] п. Марія, це наша Жертвуна. [illegible] й нарід. Д-р Демидчук представив [illegible] значіння, є їх четверо. Діти цікаві на [illegible] краю, але на моє нещастя д-р Демидчук сказав, що я учителька. Мені здається, що кожній дитині досить товариства учительки у школі, а вже не прощавать за нами поза школою.

(Далі буде.)

АЖ ГИДЬ БЕРЕ!

Замість відповіди на статті п. Назарука в „Новій Зорі".

Варшава, 23. II. 1936.

Сьогодні перечитав я у „Новій Зорі" другу з черги статтю п. Назарука, присвячену моїй скромній особі. Не мав я спершу наміру реагувати прилюдно на сліпою ненавистю до мене пересичені статті п. Назарука в „Новій Зорі". Одначе коли переконався, що п. Назарук воює неправдою, вважаю за доцільне у звязку зі змістом цих статей подати до прилюдного відома ось що:

1) Ніколи в прилюдному житті і в своїй громадянській праці я не користувався неправдою.

2) Ніколи я не застановлявся над тим, чи „Нова Зоря" антидатується, чи ні і тому мав на увазі в моїй розмові з редактором „Неділі" дату дотичного числа „Нової Зорі", яка на ній уміщена.

3) Ніколи на ніякому засіданні УПР, ні в приватній розмові я не заявляв, що прямую до злуки з теперішньою Парляментарною Репрезентацією Волині і тимсамим ніколи не брав у тому напрямі на себе ніяких зобовязань ні супроти о. сен. Лободича, ні супроти п. пос. Волянського, що вони оба щиро ствердять. Навпаки, стверджував я кілька разів щось зовсім протилежне. На це маю за свідків — цілу Парляментарну Репрезентацію.

4) Стверджую категорично, що від членів УПР з УНО не тільки я особисто, але ціла Президія УПР дістала інформацію, і то цілком авторитативну, про те, що до Редакції „Нової Зорі" вислано спростування відомої нотатки, опублікованої на сторінках „Нової Зорі", про що була мова в мому інтервю в „Неділі". Тому п. Назарук поступовується як у попередньому, так і в цьому випадку неправдою.

5) Далі стверджую, що і о. сен. Лободича і п. пос. Волянського в присутности інших членів УПР я повідомив про зміст моєї розмови, яку я мав з представником „Неділі" і проти неї оба вони не підносили ніяких заміти.

6) Заявляю, що з п. Назаруком тепер у полеміку входити не буду, бо не маю на це часу, але не відмовляюся вияснити пізніше обширно все те, що відноситься до моєї праці в передвиборчому і виборчому часі. Тоді стане ясно, що і в тих справах п. Назарук воює неправдою.

7) Нікінець заявляю, що характеристика моєї особи п. Назаруком не має для мене ніякого значіння і з нею я рахуватись ніколи не буду, дарма, що п. Назарук у своїх надмірно обемистих статтях вмовляє у всіх, що він з атеїста й анархіста перетворився у переконаного католика і що тому треба приймати, що ця характеристика моєї особи пройнята теж духом католицької моралі і толеранції.

Василь Мудрий.

В обороні українських інвалідів та емеритів.

З промови посла д-ра Степана Біляка, виголошеної на засіданні Сойму дня 22. ц. м., в дебаті над буджетом рент та емеритур.

Ще в березні 1932 р. Сойм признав грошеві забезпечення інвалідам Української Галицької Армії. Сойм вийшов тоді зі слушного заложення, що інваліди УГА виконали в історичних хвилинах своєї Батьківщини вояцький обовязок і тому не можуть поносити відємних наслідків змінливої долі війни, а як польські громадяни мають право користати з публичних рент суспільної опіки. По ріжних заходах щойно в лютім 1934 р. видано розпорядок міністрів суспільної опіки і скарбу, яким заряджено виконання закону про ренти для інвалідів УГА.

З вияснень п. віцемін. Лехніцького виходить, що в законному часі вплинуло 963 внесків від українських інвалідів про признання їм ренти. **На жаль, ніодного з тих 963 внесків не полагоджено досі позитивно.** Це сталося головно тому, що нижчі органи держ. адміністрації при устійнюванні держ. льояльности петентів поступають дуже ригористично і сторонничо. Маю в руках оречення повіт. староства в Стрию з дня 11. квітня 1935 р. ч. 133, яким відмовлено Маркилієві Сташковому з Псар, рогатинського повіту, признання ренти з причини здогадної нельояльности тоді, коли той-же сам Сташків від 1919 р. є обложно хворий, напів непочитальний, не виходить з помешкання, і сам, без помочі інших, не може навіть відживлюватися.

НАШІ ВИМОГИ В СПРАВІ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ.

При цій нагоді я хотів би підкреслити, що зновелізований арт. 69 не заспокоює вповні наших бажань у справі рент для українських інвалідів. Вже сам вимір ренти є значно нижчий, бо грошеве забезпечення має відповідати ренті військового, а не военного інваліда. Вимагають аж 45% утрати зарібкової спосібности і при цьому — що найважніше — ренту признають лиш інвалідам, які зазнали ушкодження здоровля у боротьбі з польським військом, а це інвалідські реферати інтерпретують так, що з місця відмовляють домаганням тих інвалідів, які зазнали ушкоджень у часі очищування Східної Галичини з решти австро-угорських або німецьких військ, або в часі боїв з большевиками. Отже домагаємось, щоб право до ренти поширено на всіх інвалідів б. Української Гал. Армії, без огляду на те, в яких боях вони зазнали ушкодження. Апелюємо теж, щоб уряд признав, внедьогічно до інших приписів інвалідського закону, також забезпечення вдовам і сиротам по українських інвалідах.

В тісному звязку з цією справою є суспільна опіка над українськими інвалідами, яку українська суспільність зорганізувала при помочі Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у Львові. Це Т-во зареєструвало 2.221 інвалідів і в міру своїх фінансових сил дає їм лікарську поміч, протези і грошеві підмоги у висоті 5 до 40 зол. місячно. Річний буджет того Товариства переступає суму 100.000 зол. Хоч воно у значній мірі виручує завдання держави на полі суспільної опіки, не лиш не дістає ніякої субвенції, але й не отрічається з належним зрозумінням адміністраційної влади, передовсім, коли йде про зарядження публичних збірок на цілі того Т-ва.

СПРАВА ЗЛЬОКАВТОВАНИХ.

Друга справа, яку я хотів би порушити, це справа т. зв. зльокавтованих державних функціонарів б. австро-угорської монархії української народности. Коли владу обняла польська держава, лиш нечисленних функціонарів української національности затримано в дальшій державній службі. Цілі маси, передовсім нижчих функціонарів залізничих, судових, б. професійних підстаршин австрійської армії і т. д. не принято до служби, хоч ці люди нічим не провинились польській державі. Крім того в переважній частині відмовлено їм признання емеритур. Щоб цю прикру та кривдячу річ умотивувати карним приписом, відповідно скоструовано арт. 96. емерит. закону з 11. грудня 1923. р., по думці якого відмовлено признання емеритур усім тим б. функціонарям заборчих держав, яких не принято до польської служби перед днем 1. жовтня 1923. р. через брак етату, хоч би навіть по думці австр. законів вони набули засадничі права до емеритури. Бачучи, що на підставі цього емерит. закону зльокавтовані не дістають емеритури, цілу свою надію оперли вони на віденській конвенції, заключеній 30. листопада 1923. р. між Австрією і тими державами, які повстали на руїнах австро-угорської монархії. Ця міжнародня конвенція признавала і признає емеритуру б. австрійським функціонарям і цивільним і військовим, які дня 3. листопада 1918. р. не були ще перевесені в стан спочинку і яких не принято до служби даної держави, а які в австрійській державі мали би право до емеритури й відправи. Ця справа довго тягнулася. По ріжних тарапатах цю конвенцію, заключену в 1923. р., ратифіковано, чи пак оголошено в „Деннику Законів" зі силою обовязуючого закону в січні 1921. р.

Мушу додати, що всі держави, які заключили цю конвенцію, видали до неї виконавчі розпорядки і ввели її в життя — з винятком одинокої польської держави. Невиконання тої міжнародньої умови виносить міністерство скарбу тим, що по думці арт. 8. конвенції постанови арт. 1. до 7. тої конвенції не нарушують у нічому законів ані внутрішніх розпорядків, виданих у тому предметі сигнуючими державами у відношенні до власних громадян. Отже, коли в польській державі емеритальні претенсії унормовано законом з дня 11. грудня 1923. р., то ніхто не може покликуватись на постанови згаданої конвенції, яка джерело своїх емеритальних прав. Слід ствердити, що це становище не відповідає ані замірам творців віденської конвенції, ані слушности і зі становища державного інтересу і зі становища гуманітарного.

Говорячи про тих б. австрійських держ. функціонарів, які не дістали ніякого забезпечення, прилучуюся вповні до голосів, які впали тут сьогодні у справі обмеження емеритальних прав б. функціонарів заборчих держав на підставі декрету п. През. Річипосполитої з 22. листопада 1935. р. Хоч держава є тепер у важкому господарському й фінансовому положенні, то вкорочення емеритальних прав може спричинити наслідки, які принесуть більшу шкоду, ніж обтяження буджету. Маю тут на думці небезпечну спробу ввести засади про ділання взад нових законів і нарушення набутих прав, що крім огірчення та недовіря може спричинити нарушення почуття права і справедливости.

Сойм за зміною емеритального закону.

В суботу 22. лютого ц. р. сойм радив над буджетом міністерства суспільної опіки. Після промови референта пос. Томашкевича промовляв міністер суспільної опіки Ящолт. Міністер заявив, що безробіття у Польщі зменшується. Розміри безробіття у Польщі перевищають фінансові спроможности держави. Недобір в обезпеченевому фонді робітників у висоті 127 міліонів зол. повстав ще перед санацією фонду безробіття в 1932. р. Держава виплачує ренти 330.000 особам на суму коло 130 міліонів зол. *Недобір емеритального фонду умових робітників вимагає підвишки складок або обнижки чинитьб після новелізації закону.* Міністер запевняв, що цей недобір не принесе виплати належитостей умовим робітникам.

Після дискусії над промовою міністра Ящолта пос. Томашкевич зреферував буджет емеритур і рент. У дискусії промовляло багато послів, від Української Парляментарної Репрезентації пос. д-р *Ст. Біляк.* Промову подаємо окремо.

Сойм одночасно заявився за *зміною емеритального закону та за скасуванням декрету президента Польщі з листопада 1935. р., який зменшив емеритам колишніх займанницьких держав емеритуру,* зачисляючи за рік праці замість 12 місяців, лише 9 місяців.

—o—

Димітров попав у неласку.

З Москви прийшли вістки, що Сталін під впливом Літвінова та Тухачевського постановив усунути Димітрова зі становища секретаря Комінтерну. Причиною усунення має бути зволікання ратифікації большевицько-французького пакту, що сталося наслідком останніх завзятих виступів Комінтерну. Сталін запевняв Димітрова, що усуває його лише позірно. Всеж Димітров і його прихильники приготовляють велику кампанію проти того розпорядку. У Москві поширюють вістки, що Димітров уступив з огляду на поганий стан здоровля та що тому виїхав на Крим.

Загострення чи скасування санкцій?

Італія виповість італійсько-французький пакт.

Паризька преса признає, що у звязку з перемогою італійської армії в Абісинії приспішили речинець засідання комітету 18-х у Женеві. Відбудеться це засідання вже 2. березня замість 3. березня. Зачувати, що держави, які є членами Ліги Націй, замість ухвалювати нафтові санкції, замкнуть свої пристані для італійських кораблів, торговельних і военних.

Зачувати, що у звязку з цими заходами загострити санкції, Італія хоче виповісти італійсько-французький пакт, заключений у Римі 7. січня 1935. р. між Лявалем і Мусолінієм.

Відомий англійський журналіст Гарвін в „Обсервері" помістив статтю, в якій доказує, що треба скасувати протиіталійські санкції, бо вони показалися недоцільні.

КНИЖКА ВІДЗНАЧЕНА ЦЬОГОРІЧНОЮ НАГОРОДОЮ „Т-ВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ"

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

ІРИНИ ВІЛЬДЕ —

що тільки одна дістала цього року літературну нагороду.

Нині КІНО КАСІНО

Найцікавіший танок лятанських країв в найновіщій кольоровій фільмі, якої барв досі ще не бачили, а яка зацікавила увесь світ п. н. **„КУКАРАЧА“**
Крім цього прегарна фільма еротична, на підкладі музики Шуберта і Чайковського п. н. НАЛЕЖУ ДО ТЕБЕ, в гол. ролі Кат. Гепбурн і Шарль Бове.

За скасування табору в Березі Картуській.

Гостра промова проти комуністів та ендеків.

У понеділок сойм приступив до нарад над буджетом міністерства внутрішніх справ. Після промови референта пос. З. Стронського довшу промову виголосив міністер внутрішніх справ Рачкевич. Міністер обговорив протидержавну акцію комуністів і звернув увагу на їх нову тактику — створити спільний фронт з усіх партій. Опісля гостро осудив акцію ендеків за їх прогижидівські виступи. Боротьбу з жидами використовують ендеки до боротьби з урядом. Тому то уряд признав Стронництво Народове нелегальною партією. По промові міністра почалася дискусія, яка протягнеться до пізного вечора. До голосу записалося 28 послів.

Сойм розгляне теж внесок Української Парляментарної Репрезентації у справі скасування концентраційного табору в Березі Картуській.

Маскарадовий вечір.

Вдатна імпреза „Української Захоронки“.

Коли сходиться така гарна ціль, як збірка на бідних дітей, добрі орґанізаторки „Української Захоронки“, що не жалують ніколи ні труду ні часу на таку збірку, ще й мистці, що радо жертвують своєю працею для прикраси салі та своїми образами на нагороди — не диво, що вечір виходить гарно та вдатно. Нема чого таїти правди, що кріза не дозволяє нашому жіноцтву з легкої руки купувати собі багаті строї або й робити їх. Маскарадовий костюм — це витрата на один вечір; рідко коли можна його вжити вдруге. А проте хоч і місяць добігав до кінця, молодь, що любить веселий настрій маскаради, виповнила салі „Бесіди“ барвистими костюмами.

Згідно з традицією маскарад гості почали сходитись дуже пізно; кожна маска хотіла би ввійти на салю якнайпізніше, щоб на неї останню звернули увагу. Тимто і забава починається щойно коло півночі, коли неодин старший громадянин хотів би вже піти відпочити. Старших громадян було мало. Вони не потребували в останню карнавалову ніч прощатись із карнавалом, з якого мало користають. Жаль тільки, що неодин, який міг би заманіфестувати свою симпатію для гарної мети такого вечора, не показався для „репрезентації“.

Атракцією вечора були нагороди за найкращі костюми та маски. Всі переодягнені пані і панове переходили у хороводі перед членами жюрі, які помічували найоригінальніші костюми. При їх оцінці мистці, які мали рішальний голос, звертали головну увагу на стиль і виконання одягу. Неодин костюм, що на око був ефектовний, зібрав менше голосів, ніж інший, виконаний стилево, хоч окромно. У склад жюрі входили М. Голубець, І. Іванець, Б. Ковжун, М. Осінчук, М. Рудницький та п-і О. Шепрович-ева. Призначено 14 нагород у такій черзі: 1. нагорода: „Ваза“ — Наталія Чолійна; 2. „Ґа-Па“ (спортовий костюм) — Ірина Купчинська; 3. „Чібі“ — Олександра Ґурґула-Шуратова; 4. „Угорщина“ — Марія Скваркіна; 5. „Слимак“ — Ліля Туркевичівна; 6. Христина шведська — п-і Голубцева, 7. „Вуличник“ — Дарія Фіґель; 8. „Французька бержерка“ (пастушка) — Ольга Середова, 9. „Єгиптянка“ — Надя Макарушкова, 10. „Летун“ — Ольга Кульчицька; 11. „Чорний пик“ — Ірина Коржинська; 12. „Ковбой“ — д-р Емілія Несторчук; 13. „Бузьок“ — Ірина Фотчуківна; 14. „Негус“ — Володимир Середа.

Нагороджені по черзі вибирали собі зпоміж виставлених предметів те, що хотіли. Між нагородами були образи Я. Музикової, М. Осінчука, С. Гординського та І. Івонця, килимок фірми Хамули, краватка фірми футер Глушевського, перфума від „Льотосу“, книжки з книгарні НТШ і видавництва АНУМ та бон на роботу дамських капелюхів у фірмі „Мі-ка та „Мак“.

Між масками на салі була неодна, яка могла була з рівним правом дістати нагороди, як нпр. два костюми філятелістичні, „Центросоюз“, „Дівчина з Яви“, „Боярина“, „Українська преса“, „Китиця“, „Паперові тарілки“, „Карти“, „Червона шапочка“, „Маркіза“, „Серце“ й ін.

Дуже добре грала орхестра І. Костюка. Забава протягнулась до 7. год. ранку.

ХТО ЖИВЕ У ВИНІ, ВМІРАЄ У ВОДІ.
(Народня приповідка).
Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження“.

НОВИНКИ.

— **Футра, всілякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46.** 10 112—?

— **Курс крою і шиття суконь** — учителька п. Еля Одесницька. 2. Курс артистичних ручних робіт — учит. п. Марія Морачевська. 3. Курс модиярства — учить п. Міка Дрогомирецька. 4. Курс крою і шиття білля. 5. Курс трикотарства. 6. Курс куховарства і домашнього господарства — від 1-го березня 1936 в Кооперативі „Труд“, Львів, Ринок ч. 39. 1566 2—3

— **Надзвичайна знижка цін української книжки в Книгарнях „Просвіти“, Львів, Руська ч. 1, „Рідної Школи“, Львів, Сикстуська ч. 20.** Наші культурно-освітні Централі „Просвіта“ і „Рідна Школа“ дають нашому Громадянству в місяці березні цього року рідку нагоду придбати добрі й вартісні та необхідні книжки та створити собі дешевим коштом комплетні бібліотеки. Катальоґ дешевих книжок цих книгарень, що обіймає около 500 вартісних книжок по зниженій ціні від 30—80%, вислала „Просвіта“ і „Рідна Школа“ вже своїм членам разом зі своїми виданнями, а всіх прочих Громадян, що не дістали ще цього катальоґу просимо зажадати його в наших Книгарнях. Крім цього звертаємо увагу, що також усі книжки по зниженій ціні **всіх інших книгарень і видавництв** можна дістати в книгарні „Просвіти“, Львів, Руська ч. 1. і в книгарні „Рідної Школи“, Львів, вул. Сикстуська ч. 20.

— **Свято „Просвіти“ у Львові.** Заходом Філії „Просвіти“ ім. Т. Шевченка у Львові, силами всіх її міських читалень, відбудеться в неділю **1. березня ц. р.** в год. 7. веч. у великій салі „Народнього Дому“, вул. Руговського 22 (Театр Ріжнородностей) свято „Просвіти“. У програмі — внотули злученого мішаного хору усіх львівських читалень у супроводі симфонічної орхестри та виступи індивідуальних хорів: 1) Городецької дільниці, 2) Личакова, 3) Жовківської дільн., 4) Левандівки—Богданівки—Сигнівки, орхестральна точка та дві рецитації — хорова й індивідуальна. Докладніша програма в афішах. Ціни вступу від 50 сот. до 2 зол. Білети вже можна дістати у книгарні „Просвіти“ (вул. Руська 1). Сподіємося, що наше громадянство прийде на це свято масово.

— **Українська сценка у Львові.** Нарікає хто, що не має вистав у рідній мові, буде їх мати. Кількох артистів, що опинилось у Львові, починають 6-го ц. м. в салі „Ріжнородностей“ вистави, які хотять зробити періодичними. Назвали свій театр весело „Розвага“. Крім сценки для інтеліґенції, здебільша ревюового характеру, будуть іти народні пісні в неділю у гарній салі „Скіз“ (пасаж Міколяша). У склад трупи входять Л. Кривіцька, В. Коссак-Сорокова, М. Сабат-Свірська, Слава Ванівна, Микола Комаровський, О. Ольський, Я. Кривіцький, Б. Проскурницький, В. Королик. Провід узяли Л. Кривіцька та Б. Проскурницький (ревія). До трупи включили балет, ревелерсів і джезбендову орхестру. Перша ревія п. з. „Перли Львова“ піде у салі „Ріжнородностей“ 6-го березня; 8-го березня у салі „Скізу“ друга ревія „Лік на крізу“.

— **„Голгофта“ на сцені „Заграви“.** Нам пишуть, що Український Молодий Театр „Заграва“ під артистичним проводом В. Блавацького виставляє в цих днях релігійну містерію, на зразок пасійних гор в Обермерґав, п. н. „Голгофта“ (в українському перекладі Меріям-Лужницького). Тематика цього твору, велика праця режисера й артистів, вложена в його постановку, ефектовні і до найдрібніших деталів вірні костюми й реквізити, придбані незвичайними зусиллями управи театру, далі багаті декорації — все те повинно зложитися на небуденну цілість. „Заграва“ дістала вже з багатьох міст запрошення приїхати з „Голгофтою“.

— **Посмертна вистава образів Ол. Новаківського** в салях Музею Наукового Т-ва ім. Шевченка треватиме до 16. березня ц. р. Вистава відчинена щодня від год. 9. рано до 4-ої повод.

ПРИ ҐРИПІ

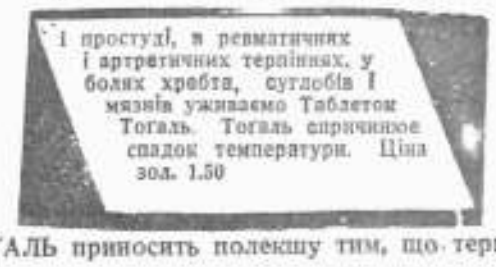

ТОҐАЛЬ приносить полекшу тим, що терплять

— **Любка Колесса у Берліні.** З Берліна пишуть нам: В суботу 15-го ц. м. відбувся тут у великій салі ім. Бетовена черговий концерт нашої славної землячки Любки Колесси, що й цим разом як і передше, стягнула півтора тисячі вдячних та одушевлених слухачів, які живими оплесками витали вже саму її появу на сцені. Л. Колесса відіграла з питомим собі мистецтвом Інтродукцію Вівальді, Романцу ас-дур Моцарта, Симфонічні етюди Шумана, 12-у рапсодію Ліста й низку вальсів і мазурок Шопена, а на кінці, на домагання публики, ще другу програму добровільних наддатків. Як довідуємося, п. Колесса виступатиме цього сезону ще двічі в Берліні, а саме 2-го березня як солістка в „Симфонічному Вечорі“, що відбудеться в „Німецькій Опері“ у Шарльотенбурзі та 2-го квітня з власним концертом до спілки зі своєю талановитою сестрою Христею. Христя Колесівна, знаменита челістка, давала вже давніше власний концерт у Берліні, дуже добре принятий фаховою пресою, минулого року з великим успіхом виступала на Шевченківському концерті берлінської „Української Громади“. — **З. Кузеля.**

— **Новий Виділ Т-ва „Воля“.** В неділю 23. ц. м. пополудні відбулися надзвичайні загальні збори Т-ва дозорців і домашньої прислуги „Воля“ у власній домівці при вул. Вірменській ч. 2, II. Збори признали абсолюторію уступаючому виділові і вибрали новий виділ у такому складі: голова — Харитон Квічаловський, члени: Петро Мисович, Станислав Крамовецький, Дмитро Білевич, Дамян Фай, Микола Вовк, Осип Ковалик, Павло Семчук, Марія Рак, Григорій Ковальчук, Іван Іванчишин, Сенько Крочак, а Федушко Василь та Степан Гульницький — як заступники виділових. До контрольної комісії вибрали: Г. Партику та І. Яремовича. До мирового суду ввійшли: М. Барабах, І. Самуляк і П. Кузьма. Присутних було 130 осіб. Збори закінчилися відспіванням національного гимну.

— **Данів хор** дає вівторок 25. лютого концерт „Що співаємо за кордоном“. Як солісти виступають пісенькарі М. Фог і А. Висоцький. Данів хор виступить теж у Станиславові в середу, 26. лютого.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненню держ. кляс. льотерії впали виграні на такі числа: 100.000 зол. на ч. 183796. 10.000 зол. на ч. 26466. 5000 зол. на ч. 67920 80705 146264 172004. 2.000 зол. на ч. 43715. 1.000 зол. на ч. 6959 18963 32492 77311 166224 168687 169283 182819 183197. 500 зол. на ч. 3606 24985 27358 61631 72186 93294 148170 148780 161967 162697. 400 зол. на ч. 30156 73439 75265 94041 126612 127810 136874 142245 161750 178557.

— **Арештували адвоката.** На приказ прокураторії львівська поліція арештувала адвоката д-ра Йосифа Рабінера (вул. Коперника 10), власника багато камениць. Арештували д-ра Рабінера після переведення ревізії в його канцелярії, відки забрали акти в мешканевій справі, а якій він заступав як клієнта фризієра Макса Цукеркандля з вул. Коральницької. Д-рові Рабінерові закидають, що намовляв фризієра Цукеркандля до ділання на шкоду своєї робітниці Любомейської. Зачувати, що проти д-ра Рабінера вплинули ще й інші скарги, м. і., що підписав повновласть в імені клієнта.

— **Метелиця,** що лютувала в неділю під Самбором засипала залізничий шлях. Поїзд зі Львова застряг у снігу біля Калинова під Самбором. Зі Самбора прислали льокомотиву, яка витягла поїзд і більше як із одногодинним спізненням притягнула його до Самбора.

— **Справлення помилки.** В попередньому (41) числі „Діла“ в поклику до довжників „Української Студентської Громади“ у Кракові пропущено цілий рядок, а саме адресу, на яку довжники Т-ва повинні слати гроші. Адреса ця така: **Procyk Nestor, Kraków, Uniwersytet Jagielloński.**

АЛЬКОГОЛЬ Є БАТЬКОМ ЗЛОЧИНУ.
Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження“.

— **Нова гармата.** Одна шведська фабрика випустила новий тип воєнної морської гармати, яка має на меті обстрілювати літаки. Вона випускає 120 стрілен на мінуту на віддаль 5 км. і не перериває своєї праці.

— **Нове заняття американських бандитів.** Нюйорська поліція відкрила, що повстала нова ватага гангстерів, яка спрямовує всю свою увагу на артистах і письменниках, щоб погрозами і нападами добувати від них гроші. Приготовляють проект закону, щоб гангстерам уже раз кравим, не вільно було жити в більших містах. Тоді з самого Шікаго вийде 3000 професійних бандитів, які шукають нагоди, щоб щось або когось ограбити. Коли гангстери справді покинуть міста, тоді знов багаті люди не зможуть виїзджати поза місто, де буде цих бандитів повно

ДИВОГЛЯДИ.

СПОРТ ЗМИВАЄ ВСЯКІ ГРІХИ.

Має Німеччина дві славні спортсменки: Олену Маєр, чемпіонку у шермі (фехтування) і другу Ґертруду Бергман, що теж уславилась ногами та руками. Вони мають бути представницями Німеччини на берлінських Олімпійських ігрищах. Та мають вони тільки одну хибу — вони жидівки. Та з огляду на свої заслуги уряд хоче надати їм усі права німецьких громадян. Славні письменники-жиди, що мають великі імена у літературі, такої чести не достукались. Краще було би, якби замісць писати, були занялись копаним мячем.

ЗАКЛАД, ЩО ТЯГНЕТЬСЯ 25 ЛІТ.

У 1910. р. один мадярський інжинір, що був у Південній Америці, зробив заклад з американським королем залізниць Астором, що він може пішки перейти ту саму дорогу, яку мають залізничі шляхи Астора. Астор сказав, що дасть йому 100.000 дол., коли інжинір докаже такої штуки. І вибрався мадяр у світ. Має перейти 182.000 км. і то до 1940 року. Мав він тоді 25 літ. Уже ходить 25 років і має за собою 173.000 км. Перейшов 56 країв, вивчив 14 мов, 4 рази переїхали його авта, раз заломався міст під ним, зужив 815 пар черевиків (дуже мало!) і певний, що виграє заклад іще перед речинцем. Американський міліонер ще живе і вложив для нього гроші в банку. Мадярський інжинір має нині 50 літ і пережив цілого життя.

✝ Посмертні згадки.

АНІЗІЯ З ДЗЕРОВИЧІВ ЦЕГЕЛЬСЬКА

дружина о. шамбеляна Михайла Цегельського, пароха Камінки Струм., померла дня 20. ц. м., проживши 53 роки. Похорони відбулися 22. ц. м. з Камінці під проводом о. крил. Ю. Дзеровича, при співучасти 16 священиків та поверх 3000-го вдвигу народа. — З Покійною зійшла в могилу жінка з давнього священичого роду, що визначалася великими християнськими та громадянськими чеснотами й була підпорою свого мужа, визначного церковного та народнього діяча, беручи на себе ввесь тягар домашніх та родинних обовязків. Виховала вона на свідомих та активних громадян трьох синів: д-ра Льонгина, знаного діяча та б. редактора „Діла", д-ра Романа, проф. гімн. та о. д-ра Гната, емер. катехита гімн. і три доньки: Евгенію, дружину проф. унів. д-ра Миколи Кордуби, Іванну, дружину о. Володимира Леска з Сасова та Марію, дружину о. Володимира Кармазина з Поморян. Крім того полишила 22 внуків і 2 правнуків. Завдяки громадянським рисам характеру горнула коло себе своїх і чужих так, що гостинний парохіяльний дім у Камінці Стр. був більше як 60 літ осередком товариського та громадянського життя Камінки й цілої околиці. В. Їй Пі!

Д-Р ЯРОСЛАВА З ЛАГОДИНСЬКИХ КУЧКОВСЬКА,

померла в Делятині 21. лютого ц. р. по коротких і тяжких терпіннях у 33. році життя. Покійна пробувала давніше свого пера, особливо як письменниця для дітей. Досещий час була постійною співробітницею „Світу Дитини", поміщуючи свої писання під псевдонімом Леся Верховинка. Помістила також кілька гарних оповідань в інших журналах. Її „Іменини Владка" залюбки грають молоді аматори на дитячій сцені. Трагічні переживання останнього часу — а саме самогубство її чоловіка, Кучковського, лікаря у Відні — зломили цю молоду талановиту жінку. Докторат фільософії здобула вона. Лагодинська у віденському університеті. Була донькою колишнього посла до австрійського парляменту, видного діяча, М. Лагодинського. В. Їй Пі!

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Дописи.

ЛЬВІВЩИНА.

Загальні Збори кружків „Р. Ш." у Вислобоках і Підсадках. В суботу 15. лютого ц. р. в 3. год. пополудні відбулися Загальні Збори кружка „Рідної Школи" ім. Лесі Українки в Вислобоках при участи 68 членів у домі місцевої кооперативи. Зі звіту старшини виявилося, що крім театральних вистав старшина зорганізувала дитячий садок у липні та серпні м. р., до якого ходило 35 дітей у передшкільному віці. Вела його п. Ковальчук зі Львова. Заг. Збори признали абсолюторію уступаючій старшині і вибрали нову в такому складі: голова: Агафія Бахор; заступник голови Февронія Пришляк; секретар Анна Чайківська; скарбник Григорій Кулик; бібліотекар: Іван Фелестин; господар Катерина Чайківська; член — Пелягія Нарембик. Заступники членів старшини: Агафія Чайківська, Параскевія Мельник і Параскевія Чайківська. Члени контрольної комісії: Андрій Пришляк, Михайло Бахор і Михайло Загайко; заступники: Антін Дідик і Микола Чайківський. Реферат про „Рідну Школу", про її вагу та значіння виголосив делегат Львівського Повітового Союзу Кружків Р. Ш., проф. Микола Ластовецький, взиваючи місцеві установи, щоби в згоді та дружбі йшли до спільної мети. Новообраний старшині доручено: подбати про накладнання точного вплачування членських вкладок, зорганізування разом з читальнею „Просвіти" доросту та про зорганізування в літніх місяцях дитячого садка. — Такі самі Збори відбулися також у Підсадках 16. лютого ц. р. в год. 3. пополудні. У Підсадках є лише Кружок Р. Ш. ім. Івана Мазепи та кооператива. Обаж Кружки ще доволі молоді, бо засновані в осені 1933 року. Кружок у Підсадках міститься в домі кооперативи та завдяки витревалій праці своєї старшини обєднав 131 членів, що виповнили в дні зборів вщерть простору салю. Зі звіту старшини довідалися приявні, що старшина відбувала часто свої засідання, скликувала ширші сходини членів, уладжувала театральні вистави і забави, двократно зорганізувала дитячий садок у літніх місяцях і забрала в своїй бібліотеці 129 книжок. До вдержання дитячого садка в останньому літі причинилася даром 15 зол. місцева кооператива, пп. Веньгери, власники місцевого турбінового млина, які беруть діяльну участь у житті кружка та п. Іван Адермах, голова кружка, датком 5 зол. Всім тим добродіям кружка висказали Заг. Збори подяку. До нової старшини ввійшли: Іван Адермах, голова; Марія Дика, заст. голови; Володимир Веньгер, секретар; Вероніка Веньгер, скарбничка; Іван Шуманський, бібліотек.; Пелагія Якимко, господ.; Ксеня Адермах, член. Заступники членів старшини: Іван Лисий, Петро Дикий, Василь Чорній. Контрольна Комісія: Мирон Огородник, Василь Паньків, Федір Підгорбочний; заступники: Тимотей Клок і Текля Смолій. Відчит про „Р. Ш." виголосив проф. Микола Ластовецький. Збори закінчилися в год. 6.30 вечором відспіванням національного гимну та зробили на всіх дуже гарне враження. **Учасник Зборів.**

ПРИ ГЕМОРОЇДАЛЬНИХ ТЕРПІННЯХ, проявах опухлої печінки, обструкції, потріскання грубої кишки, боляках, напорі на сеч, болях у крижах, тиску у грудях, несупокою серця, памороках, уживати природну гірку воду FRANCISZKA-JÓZEFA, яка дає полекшу, а нераз зовсім лікує. Поручають лікарі.

БЕРЕЖАНИ.

Ювилей 40-ліття „Бережанського Бояна". „Бережанський Боян" — найдавніше т-во в Бережанах, дало почин всім теперішнім установам у Бережанах. Всякі записки про заснування та розвиток його з передвоєнних часів загинули в часі війни. Відомо тільки, що основником і першим організатором т-ва був покійний наш композитор о. Остап Нижанківський підчас свого сотрудникування в Бережанах. Перші члени т-ва та одночасно члени боянського хору (старенька вже нині п-і Фрайндова) залюбки оповідають, як молодий і незвичайно енергійний диригент о. Остап фіякром їздив до домів хористок і хористів і так стягав їх на проби, що відбувалися по приватних домах. Такій невтомній праці диригента вдалося поставити в Бережанах хор, що належав до найкращих хорів у Галичині. До славних диригентів хору „Бер. Боян" належав у 1908 р. другий наш композитор, Денис Січинський. Нині „Бережанський Боян" держиться та працює завзяти переважно молоді. Зі старших громадян багато праці для його розвитку вкладають невтомні: п-і Бемкова й п-во Мігоцькі (місцевий лікар з дружиною). Посивне відношення до т-ва старшого громадянства стоїть на перешкоді, щоб поставити його на відповідному рівні, не зважаючи на зусилля деяких осіб. Тому т-во працює тепер тільки доброю волею, енергією і завзяттям молодих людей. — Ювилейне свято почалося дня 14. ц. м. Службою Божою, яку відправив о. декан Е. Бачинський, парох Бережан. Дня 15. лютого в 12. год. пополудне відправив панахиду за померших членів Т-ва о. декан в асисті о. Ст. Бачинського, місцевого сотрудника й о. д-ра Ф. Побігушки, гімн. катехита. Вечорницьо дня відбулася в салі Українського Банку святочна академія з програмою: 1) Д. Бортнянський: Сей день, концерт IX (міш. хор). 2) Сант. слово: голова „Б.Бояна" проф. М. Підлужний. 3) Філ. Колесса: Вулиця — вязанка нар. пісень — міш. хор. 4) Р. Купчинський: Ода до пісні — декл. п. М. Служинський. 5) Беріот: Концерт I. — скрипкове сольо п. Б. Крушельницький. 6) Пачовський-Ярославенко: Фінале — муж. хор. 7) І. Франко: Пісня і праця — декл. Б. Бенко, уч. V. кл. 8) а) Ст. Людкевич: Боже, Боже штося водит — сопр. сольо в супроводі муж. квартету; б) Топольницький: Вязанка нар. пісень — міш. октет. 9) А. Єдлічка: Квіточки з України, форт. сольо — п. Мирон Левицький. 10) Б. Кудрик: „Зелеську", весняка — міш. хор. Всі хорові точки виконав „Бережанський Боян" під управою о. прбф. д-ра Ф. Побігушки, що вже три роки працює як диригент мішаного й мужеського хору з упертою незломністю й вірою, що доброю організацією т-ва наближе до традицій своїх славних попередників. Саля Українського Банку була гарно прибрана. На сцені прибраний був рушниками портрет основника і першого диригента т-ва, о. Остапа Нижанківського. Закінчило свято відчитання привітів від ріжних краєвих музичних установ, приватних осіб та установ і прив. осіб місцевих. **Присутній.**

Спорт.

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ ЛЬВІВЩИНИ.

Цьогорічні лещетарські змагання за першенство львівської округи відбулися в суботу й неділю 22. і 23. ц. м. Були це скоки й гінці. Інших конкуренцій (18 км., слялом, дружинові змагання) не можна вже буде перевести, бо від найближчого тижня починаються краєві лещетарські змагання.

Отвертий конкурс скоків

організував К. Л. К. на скічні на Кортумівці. Цю скічню збудували члени львівських товариств У. С. Союзу. Дозволяє вона на максимальні скоки 26—28 метрів. У конкурсі взяло участь 11 змагунів з Черника, КЛК, УССК і Плаю. Змагання ці виказали, що під цим оглядом ми з року на рік поступаємо вперед.

Перше місце заняв Пелющак (КЛК) з нотою 328.1 т., що скочив 22 м., 20,5 м., 20 м. Всі три скоки в дуже гарному стилі. Пізнати було, що солідно тренував, чого не можна сказати про всіх інших змагунів. Минулорічний мистець Рожанковський Я. (Черник) добув щойно третє місце (267,1 т.). Його скоки були також дуже добрі: 19.5, 20, але останній 22 м. з упадком. Через цей упадок випередив його Мартинович (УССК) — друге місце, 288,4 т., що мав скоки коротші (17,5, 17,5, 18,5), але всі устойні. 4) Крупка (Черник), 5) Назар Л. (Плай), 6) Сліпко (Черник), 7) Рогожа (Черник), 8) Хамула (Плай), 9) Рожанковський С. (КЛК), 10) Рибачек (КЛК), 11) Славецький (КЛК). Найдовші скоки мав Назар Л. (Плай) 24 м., 22,5 і 22 м., одначе два перші були з упадком і це не дозволило йому заняти кращого місця.

Гінці 4 × 10 км. і 4 × 5 км.

відбулися у винницьких лісах. Старт і мета коло читальні „Просвіти" у Винниках. Стартує 8 муж. дружин, 4 жіночі і 3 дружини юніорів. У конкуренції мужчин завзята боротьба розгорілася між чотирьома передовими львівськими товариствами: КЛК, Черником, Плаєм і У.С.С.К-ом. По першій зміні веде УССК перед КЛК, Черником і Плаєм. У половині бігу на перед висувається КЛК за ним УССК і Черник мінімальною ріжницею кількох секунд. Одначе на останніх 10 км. виїзджає КЛК, маючи перевагу над Черником 6 мінут. Третій приїзджає на зміну змагун Плаю Бойцун, що хоч їхав під трасн на одній дошці, лишив за собою змагуна УССК-у. Цей порядок вже не зміняється.

Вислід гінців 4 × 10 км.: 1) КЛК у складі Обаранець Семчина, Рибачек, Пелющак 2 год. 57:36. 2) Черник (Крупка, Рогожа, Рак, Сліпко) 3:00:45. 3) Плай 3:04:41. 4) УССК 3:06:06. 5) КЛК II. 6) УССК II. 7) Черник II. 8) КЛК сеніори.

В жіночих гінцях 4 × 5 км. перемогла дружина У.С.С.К. у складі: Дмоховська, Маковей, Адрянович, Федак — 1:49:18. 2) Стріла — 2:00:21. 3) КЛК. 4) УССК II.

Юніори: 1) Черник 1.52.40. 2) Богун I. 3) Богун II.

Змагання в гінцях організував Плай.

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ СОКОЛІВ

Рухлива сокільська лещетарська секція уладила в неділю 23. лютого ц. р. перші цьогорічні лещетарські змагання для посестер, учасників і побратимів. Змагання викликали велике зацікавлення, доказом чого те, що зголосилося поверх 50 змагунів.

Старт і мета на Голоску Великім; від старту йшли змагуни у прегарн. околиці брюховицького лісу, звідкіля вертались ріжними підходами й зїздами до мети.

Вислід змагань такі: **Посестри, біг 4 км.: 1) Махнимочко** (С. V.) 33 м. 43 с. — 2) Кульчицька (С. V.) 37:22 с. 3) Пе[illegible]ник (С-Б) 37:28 с. — 4) Семчук II. (С. IV.) 38:31 с. — 5) Семчук I. (С. IV.). 6) Лотоцька, 7) Крохмаль.

Учасники біг 4 км. — 1) **Горбаль (С-Б) 23 мін. 55 с.** 2) Фільшрніа (С-Б) 25:12 с. — 3) Доценко (С. IV.) 26:35 с. — 4) Богдан (С-Б) 26:50 с. — 5) Сомко (С. IV) 27:38 с — 6) Спрокуза (С-Б). 7) Маховон (С. V.). 8) Бернгардт (С-Б) — Манька (С-Б).

Побратими біг 12 км.: переміг **Верхола** (С. III.) в часі 39 м. 49 с. — 2) **Голдун** (С. V) 1:02.49, — 3) **Лебішак** (С. IV) 1:03,11, — 4) **Волоський** (С. IV) 1:03.20, — 5) **Кожочок** (С-Б) 1:04,53, 6) **Кулечко** III (С. III) 1:05,20, 7) **Коцюба** (С-Б) 1:05,24, — 8) **Залеський** (С. IV), 9) **Корейба** (С-Б), 10) **Копач** (С-Б), 11) **Шевчук** (С. V), 12) **Сенк** (С-Б), 13) **Кулечко** Д. (С. III), 14) **Дякучак** (С-Б), 15) **Прошінський** (С. III), 16) **Демчишин** (С. III), 17) **Легенький** (С. III). Змагання були добре підготовані.

УКРАЇНЕЦЬ НА ОЛІМПІЙСЬКИХ ЗИМОВИХ ІГРИЩАХ.

З Олімпійський ілюстрований додаток до „Гамбурґер Фремденблятту" з 8-го лютого ц. р. містить між чотирьома знимками світових „артистів на леді", Шефера, Е. Баєра й М. Гербер та Вільзона, гарну знимку буковинського земляка **Романа Турушанка** (про побут якого у Ґармішпартенкірхен „Діло" своєчасно повідомляло), з таким підписом: Роман Турушанко з Румунії вивчив у тренінгу повне темпераменту совгарське мистецтво. У самім конкурсі штучної їзди добув Турушанко ноту 337,8 і суму місць 125; він опинився **на 19-ому місці** (на всіх 25 змагунів), залишивши за собою японця, американця, чеха й інших.

З. К.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ П. З. П. Н.

В суботу і в неділю йшли Загальні Збори П. З. П. Н-у у Варшаві. Збори рішили скасувати автономію суддів копаного м'яча. Внесок львівської і краківської округи, щоб скасувати Лігу, перепав. Збори рішили теж прилучити дружини стрийського району до станиславівської округи. Згода П. З. П. Н-у потрібна покоче при переході гравця з одної округи до другої, зате в одній окрузі потрібна лише згода окружної управи. З Ліги відпадають щороку дві дружини, а на їх місце входять дві найкращі дружини з А-класи. Отже „Кроковія" лишається поза Лігою. Опісля Збори приняли ще кілька внесків і вибрали нову управу П. З. П. Н-у.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ У ЛЬВОВІ.

ЛЬВІВ. **Погонь — А. З. С. 7:1 (1:0, 3:0, 3:1).** Змагання розіграли в суботу вечором. Видців коло 300.

ЛЬВІВ. **Лехія — Чорні 2:1 (2:1, 0:0, 0:0).** В неділю Лехія перемогла Чорних. Гра на низькому рівні.

МІЖДЕРЖАВНІ ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

ГАМБУРГ. Мадярщина — Японія 3:0.

ВІДЕНЬ. Канада — Австрія 2:1 (:0, 0:1, 2:0).

БУКАРЕШТ. Варшава — Букарешт 0:2 (:0, 0:2). Румунські змагуни зачинили перемогу в суботу щойно у третій терції. Вони перевищали польських змагунів технікою, швидкістю і зіграністю. Зате у неділю вирішили польські змагуни на свою користь. Гра була жвавою, цікавою.

МЯЧЕВІ ЗМАГАННЯ ЗА КОЛОНОМ.

БАРСЕЛЬОНА. Реванш — Німеччина 3:1 (1:1). Не дістівано перевагу і меньші змагуни. Видців 60.000.

СОНЯ ГЕНІЄ ДЕСЯТИЙ РАЗ МИСТЕЦЕМ СВІТА.

У Парижі закінчились змагання за мистецтво світу у фігуровій їзді на ковзанах. Перше місце і мистецтво світу здобула вже десятий раз Соня Гені.

Нові книжки й журнали.

НОТИ.

Василь Барвінський: НАШЕ СОНЕЧКО ГРАЄ НА ФОРТЕПІЯНІ. На основі українських народних пісень. Ілюстрації Р. Ярмаковича. Власність автора. Видання „Сурпрому" у Львові. Стор. 16. ф. 4°.

о. Юрій Кікта: ТАБЕЛЯ АКОРДІВ НА 6-ТИСТРУННУ ГІТАРУ СТРОЮ Г, Ц, Д, Г, Г, Д. Ярослав, 1936.

Шиоїть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ

Театри

Український Мол. Театр „Заграва". Сняги:

25. II. Ой не ходи Грицю (нова постановка).
26. II. Шан-Тонг.
27. II. Ой Морозе Морозенку.
28. II. Матіюс.
29. II. Стефко.

Режисерія театру викінчує постановку релігійної драми „Голгофта". Рівночасно повідомляємо аматорські гуртки Снятинщини, що театр улаштовує аматорські курси.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Дрогобич.

25. II. Дівча з Маслосоюзу (вдруге).
26. II. Горн говорять.

Трускавець.

27. II. Дівча з Маслосоюзу.
28. II. Отаман Ніска.
29. II. Лев з Абісінії.

З Трускавця Іде театр до Самбора.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 25. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь в Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Середа, 26. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь в Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Четвер, 27. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь в Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Театр Різнородностей.

Вівторок, 25. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані ґенералової".

Середа, 26. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані ґенералової".

Четвер, 27. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані ґенералової".

Кіно.

АПОЛЬО: „Каріера" з Мартою Еґерт.
АТЛЯНТИК: „Ц. К. вальс".
ВАНДА: „Щойно вчора", „Сьвмпольо".
ҐРАЖИНА: „Кохан тільки мене".
КАСІНО: „Належу до тебе", „Кукуруча".
КОЛІСЕЙ: „Кімната ч. 309" і ревія.
КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеїв" і колорова ґротеска.
МАЛЕНЬКА: „Збігець із Яви".
МІРАЖ: „Моя маленька".
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Дві Йоасі".
ПАКС: „Марнотравний син" і актуальности.
ПАЛАС: „Остання станиця".
РАЙ: „Дощик на фронті (Дощ).
СВІТ: „Пісня ковбоя".
СТИЛЕВО: „Весела розведенця", ревія „Мілині бальки".
ТЕАТР: „Прощай із Баґдаду".
ТОН: „Зов диких".
УТІХА: „Пекло" на основі Дантого та ревія.
ХИМЕРА: „Метрополітен" (з Льоренсом Тибетом).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Тироль.

Закордонне радіо.

Вівторок, 25. лютого 1936.

Ляйпціґ (382,2) 12.00 Популярний концерт 20.10 „Шістдесятка" оп. І. Штраса, **Мінхен** (405,4) 13.15 Популярна музика, **Кенігсвустергавзен** 18.00 Мельодії карнавалу, дальші нові пробовання, (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Арфа й віолончель — солісти. 19.00 Карнавальні танки, **Берлін** (356.7) 14.15 Середній карнавал, 16.00 Нова камер. музика 17.00 Солісти, 20.10 „Берлін танцює" музика в ріжних льокалях, **Відень** (506.8) 20.10 Карнавальний концерт **Прага** (470.2) 17.20 Оркестрові рецеталі, 20.20 Карнавал і пост — вес. авд., **Будапешт** (549.5) 17.30 Інструм. Чайковського **Братислава** (298.8) 17.20 Спів рецеталі **Кельн** (455.9, 1013) Карнавал 1935 р. **Рим** (441.8) 20.30 Опера Джеку, **Міляно** (368.8) 20.30 Середня рел. поема Л. Ґеріча, **Париж** (386) 21.00 Богема, **Лондон** (Лучник, Лондон-Навала.

Середа, 26. лютого 1936.

Прага (470,2) 12.35 Легка музика, 16.10 Сальоновий квартет, 21.30 Скрипка, **Кенігсвустергавзен** (15/1) 14.00 Музика з у сього світа, 16.00 Легка музика, 19.00 Фраґм. з оперетки „Чорна мариця" І. Штраса, **Берлін** (356,7) 14.15 Скандинавськ. мельодії, орх., солісти, 16.30 Грають та співають, **Париж** (1648) 17.00 Спів. рецеталь, **Мінхен** (405,4) 18.00 Чорне та біле авд., 20.45 „Фавст" симфонія Листа, 23.00 Легка музика, **Будапешт** (549,5) 18.00 Сальон. музика 19.30 Трансм. з королівської опери. У прогр. дві казки Уайльда з муз. Губая та Радвія, 22,35 Циг. музика, **Відень** (506.8) 20.25 Симф. концерт із участю скрипака Жака Тібо, **Рим** (420,8) 20.35 „Сибір" оп. Джордано, **Ляйпціґ** (382.2) 20.45 Розр. концерт, **Кельн** (455.9) 20.45 Радіодраматично, вес. авд., 22.30 Легка й танк. музика, **Кошиці** (259.1) 21.45 Орх. твори Шостаковича.

Львівське радіо.

Вівторок, 25. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція. 7.55 Трохи інформацій. 8.00 Авдиція для шкіл. 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дневник. 12.15 Для мол. дітей: „Про чоловіка, що не хотів митися", 12.30 Концерт камер. оркестри, малов. домі балети 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Танцювальні в гр. пл. 16.15 Експорт, 15.40 біржа, 15.30 Легка муз. в гр. пл., 16.40 Скрипка ШКО, 16.15 Скрипковий рецеталь, 16.45 Ми Польща співає. 17.00 Відчит: Скарби Польщі 17.15 Театр Уяви: „Піколо Паґаніні" авд. Ст. Лядзина, 17.50 Куток мовн. 18.00 „В Еспані" в гр. пл. 18.30 Техн. скрипка, 19.40 Сільва рерум, 18.45 Форт. рецеталь, 19.00 Участь краєвих шкіл у житті польської молоді в закордоні, 19.40 Танцюв. концерт, 19.35 19.40 Спортові вісти 19.5. Актуальна гутірка, 20.00 „Приповідки" монольоґ Альф. Польтара, 20.10 Концерт симф. орх., 21.5 Вечірній дневник 20.35 Із сучасної Польщі, 21.0. Як бавилися в карн. часі тому 30 літ" легка муз. авдиція з конферансієрною в орх., 1.40 Прощання карнавалу (дві оркестри й солісти, подвійний вок. квартет, 23.05 Оповідання: Про мудрого короля Матвія та дурного мого Сусідка", 23.15 „Кінець карнавалу" в гр. пант.

Середа, 26. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авдиція для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Обовязки господині дому, 12.30 Концерт орх., 13.25 Хвилина домашнього господарства, 13.30 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Легка музика з гр. пл., 16.00 Гутірка Майстеркленки з Ліпгляною: „Льокомотива із скриньочок від сірників" гутірка для от. дітей, 16.20 Спів. рецеталь Тамари Правдзіц-Ляйпанової, 16.45 Гутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Чи варто вірити в поступ? 17.20 Для жінок — гр. пл., 17.50 Про книжку Сокольницького „Чотирнадцять літ", 18.00 Камер. концерт. 18.30 „Жеромський та Україна" літер. нарис ред. Мих. Рудницького, 18.45 Бенямінно Джіґлі— гр. пл., 19.00 Фейл.: Фр. Лист грає у Львові, 19.20 Реклямовий концерт, 19.35. 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальний репортаж. 20.00 Фантастичний світ у музиці — гр. пл., 20.45 Вечірній дневник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Творчість Фр. Шопена (фортепіян, співа). 21.40 У вор.т вічности — ред. поезії, 21.55 Актуальна господарська гутірка. 22.05 Концерт із циклю: Смичкові квартети Я. Гайдна, 22.40 Сальон. музика, орх.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.22—5.28.

Чеки марка 1.45—1.55, фр. франки 34.90 35.10, шв. франки 172.50—173.25, фунти стерлінги 26.15—26.30, австр. шілінги 99.0.— 101.00, чеські кор. 19.50—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. лири 32.00—35.00.

Золото: Долари 9.02—9.06, Рублі 4.75—4.85, Фр. франки 34.50—35.0 Корони 36.40—37.00, Дукати 83.00—83.80; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Пшениця одн.	18.00	18.75
Пшениця зб.	18.00	18.25
Ячмінь бр.	16.00	16.25
Ячмінь одн.	13.75	14.00
Ячмінь на пиво	13.25	13.50
Ячмінь пас.	13.00	14.25
Овес одн.	8.75	9.00
Овес на жито	8.25	8.50
Овес на щ. середні	9.25	10.00

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 24-го лютого ц. р. кооперативні платять за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2.70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	74.30	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням без зачет по	2.75	„
1 л. молока від 11. I. 1936	0.15	„
1 л. сметани	0.75	„
1 кг. яєць	3.30	„

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 24. II. ц. р. платить свою доставцям за 1 кг. живої ваги птиці дещо подорож птахо-мисарні „М. С." у Львові, вул. Дек. 3а ч. 4):

Кури мол. товсті без остріг I. кл.	1.00	зл.
Кури товсті з острогами I. кл.	0.95	„
Гуски товсті I. кл.	1.00	„
Індички товсті I. кл.	1.10	„
Гантарки товсті I. кл.	1.20	„
Качки товсті I. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, індики й гантарки в необмеженій кількості.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

Шановні!

Подаємо до відома, що зборка переведена 2. 2. 1936 у Львові принесла нашому Тову зол. 414,35. При цій нагоді складаємо щиру подяку Тову студ. католиків „Обнова" і Жіночій Я дружині Студенток і іншим за поміч в зборці. — **Рада Тов. „Ремісничі Бурси" у Львові** 1575

КУПНО - ПРОДАЖ

ЦЕНТРАЛЯ ПАНЧІХ ПФАВ, Львів, Бойма ч. 12 поручає найсильніші пробойники найдешевше. 1003 7-20

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЄМО заступників на збут нашої десерової бринзи за провізією на терені цілої Держави. По інформації звертати ся: Маслосоюз — Львів, вул. Б. Гловацького 23. 39.93 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Дирекція Мінерального Жерця „Черче" Сп. з обм. пор. у Львові розписує конкурс на лікаря Жерця в сезоні 1936 р. — Оферти вносити до 15. березня ц. р. на руки дир. Е. Чесника, Львів, вул. Руська 20 „Дністер". 1572

Чахотка легенів

є небезпечна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який улекшує хорим плювати та усуває кашель 13/III 2—36

РИЗНИЦЯ

кооперативне товариство в Самборі

поручає з нагоди близьких Великодних свят свій багато засортований склад церковних предметів, як: фелони, хоругви, прапори, стихарі, обруси шаф, до обходу, сукони на дарохранительниці, ручники до чаші, цитони, Процесійні образи, стяги, до іконостасів, хоругви і дзвоненні Хрести ручні, на престольні, процесійні, пательниці, вічні лямпи, пацуки, чаші, дарохранительниці монстранції, підсвічники, дзвони, гармонійні дзвони і надзвонці.

Евангелія і всі парохіяльні книги і друки. Найдіпше церковне свічі й кадило.

Кидини, хідники.

Приймає старі чаші до направи і позолочування і висилає вже посвячені.

Направляє старі фелони по найдешевшій ціні.

Приймає замовлення на іконостаси, престоли, проповідниці, малювання церков, золочення іконостасів по цінах конкуренцийних на повною гарантією так для греко-кат. як і православних церков.

Цінники даром і оплачені.

ДИРЕКЦІЯ

РІЧПОСПОЛИТА ПОЛЬСЬКА

МІНІСТЕРСТВО СКАРБУ

Міністерство Скарбу подає оцим до публичного відома, що на підставі декрету Президента Річипосполитої з дня 14. січня 1936 р. про конверсію державних внутрішних позичок (Дз. У. Р. П. Ч. 3, поз. 10) та розпорядок Міністра Скарбу з дня 17. лютого 1936 р. (Дз. У. Р. П. Ч. 12, поз. 114) переводиться конверсію нижченаведених державних позичок на випущену на підставі згаданого декресу 4% Консолідаційну Позичку при збереженню нижчеподаних умовин.

I. До конверсії будуть приймати облігації таких державних позичок:

1) 5% державної земельної ренти серії I з купоном платним 1. червня 1936 р.;

2) 5½% будівельної позички серії II з купоном платним 15. грудня 1936 р.;

3) 5% державної вічної ренти серії I з купоном платним 15. грудня 1936 р.;

4) 4% премієвої інвестиційної позички, 3% премієвої будівельної позички серії I і 6% інвестиційної позички — без жадних купонів.

Крім цього будуть приймати до конверсії облігації 6% Народової Позички з усіма платними по дні 15. січня 1936 р. купонами (починаючи від купону платного 1. липня 1936 р.), але тільки від першопокупців цих облігацій та від осіб, які дістали ті облігації на засаді переливу згідно з обовязковими приписами про оборот облігаціями цеї позички.

Облігації 6% Народової Позички без купону, платного 1. липня 1936 р., але з усіми купонами дальшими та облігації 5% державної земельної ренти серії I без купону, платного 1. червня 1936 р., приймати́муть також до конверсії, одначе з тим застереженням, що з титулу конверсії будуть за них видані облігації 4% Консолідаційної Позички без перших 2-х купонів, платних 15. липня і 15. листопада 1936 р.

Облігації позичок, зложених до конверсії, підлягають виміні на облігації 4% Консолідаційнпї Позички у відношенні 100 за 100 іменної вартости.

Конверсія пічнеться з днем 15. липня 1936 р. і буде тревати 10 місяців, себто до дня 15. травня 1937 р.

Конверсію будуть переводити: каси скарбових урядів, Банк Польський, Банк Краєвого Господарства, Почтова Каса Ощадности, Державний Банк Рільний і їх відділи та інші уповажнені до цього Міністерством Скарбу домівки, яких листа буде подана до публичного відома.

Облігації позичок, наведені в точках 1—4, влада перестає викуповувати з днем 15. січня 1936 р., згідно з дотеперішніми плянами і вони не приносити будуть уже відсотків та премій поза відсотками, що припадають за останній купон, якого хід почався перед днем 15. січня 1936 р. Купони, яких хід починається по дні 15. січня 1936 р. є неважні. Ті облігації, незложені до конверсії в приписанім речинці, підлягають уморенню на підставі їх іменної вартости найпізніше до 30 літ дорогою льосування, згідно з пляном уморення, установленого для кожної з цих позичок розпорядком Міністра Скарбу.

II. 4% Консолідаційну Позичку випускають з днем 15. травня 1936 р. на загальну іменну квоту 600.000.000 золотих в золоті в облігаціях на предявника по 50, 100, 500, 1000, 5000 і 10.000 золотих в золоті.

Постійне опроцентування позички дає 4 до 100 в річнім відношенні. Відсотки платні за зворотом відповідних купонів піврічно з низу в днях 15. травня і 15. листопада з винятком відсотків, які припадають за перші два купони і з яких перший купон обійме відсотки від 15. січня 1936 і буде платний 15. липня 1936 р., а другий купон обійме відсотки за дальший чотиромісячний час і буде платний 15. листопада 1936 року.

Позичка підлягає сплаті до дня 15. травня 1982 р. дорогою двократного в кожнім році тревання позички, починаючи від дня 15. листопада 1937 р., уморювання частин вильосовуваних з тією метою облігацій в днях 15. травня і 15. листопада на підставі усталеного пляну уморення.

Облігації позички, вильосовані до уморення за перших 10 літ її тривання, підлягають викупові з надплатою 20%, а вильосовані в дальших роках — з надплатою 15% понад їх іменну вартість.

Облігації позички мають усілякі права пупілярних паперів. Облігації позички разом із купонами та приходи від цих облігацій і купонів вільні від усяких податків і данин державних і саморядових.

Облігації позички у квоті, небільшої 5.000 золотих у золоті по іменної вартости та купони від цих облігацій не підлягають жадному заняттю, не вилучаючи заняття з титулу належитостей публично-правних.

Облігації позички будуть приймати по їх іменній вартості на податок від спадків і даровизн до квоти 25.000 золотих в золоті від кожного платника цього податку.

18 1-1

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 43 (14.291). Львів, середа 26. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. Адреса для телеграм „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Велика промова канц. Гітлера.

16-ті роковини націонал-соціялістичної партії.

БЕРЛІН, 25. 2. ПАТ. В 16-ті роковини заснування націонал-соціялістичної партії зїхалося до Мюнхену дві тисячі старих членів партії і представники війська. На це свято приїхав теж канц. Гітлер і виголосив півторагодинну промову з підсумками здобутків націонал-соціялістичного уряду за останні три роки від перебрання влади. Згадуючи про безнастанну виховну працю, а яку втягнено німецький нарід, канцлер підкреслив, що найважнішим її висліком є повне зрозуміння, з яким німецький нарід ставиться до всіх найважніших актуальних рішень, непорушне довіря і постійна згода, яка панує між проводом і нацією. Опісля канцлер звернув увагу на велитенський процес добору, що відбувається в рядах націонал-соціялістичного руху, який втягає всі вартісні сили і дає їм змогу дальшого розвитку. Зате всі несуспільні і протинаціональні елементи розкладу стрінуться у майбутньому, подібно як і дотепер, зі залізною безоглядністю. Канцлер згадав теж про майбутність, під яку кладуть тепер широкі, незломні і з кожним роком міцніші основи. Вкінці згадав найстарших товаришів, які з ним спрямували націонал-соціялістичний рух на правильний шлях і допомогли йому здобути німецький нарід. Присутні приняли промову канц. Гітлера невмовкаючими оплесками.

Ревеляційні вістки про діяльність комуністичного інтернаціоналу у Франції.

ПАРИЖ, ПАТ. „Амі зі Пепль" оголосив ревеляційні вістки про діяльність комуністичного інтернаціоналу у Франції, передруковуючи виятки з тайного обіжника, який комінтерн вислав до французької комуністичної партії. Обіжник доручає зміцнити комуністичну працю у французькому війську, основуючи тайні організації в армії і фльоті. Слід стежити за старшинами та урядовцями поліції, переводити точну контролю префектів і урядовців міністерства внутрішніх справ. З уваги на ролю, яку відгравати́муть у майбутній революційній боротьбі залізничники, поштові та портові робітники, спеціяльний комітет повинен розтягнути над ними спеціяльну опіку. До робітників, які ставляться вороже, слід пристосувати т. зв. „нелеґальні санкції". Слід вжити всіх засобів, щоб примістити якнайбільше число аґентів між членами справих ліг, яких головним завданням викликувати акти, які компромітують ліґу. Обіжник домагається негайного зладження чорних списків міст, дільниць та округ. У списках мають поміщувати прізвища осіб, ворожих комуністичному рухові.

Консолідація національного фронту у Франції.

Протест проти французько-большевицького пакту.

ПАРИЖ, 25. 2. ПАТ. Організація „солідарности французів" зорганізувала вчора вечором приватні сходини, в яких взяли участь члени „народнього фронту" та „Аксіон Франсез". Сходини зорганізовано під гаслом: „Усі проти французько-большевицького пакту". Сходини відкрив Жан Ренод протестуючи проти закидів провокації до вбивства і проти погроз розвязання організації „солідарности французів", якої він є головою. З черги пос. Тетінжер, предсідник „народнього фронту" протестував проти розвязання патріотичних ліг та „Аксіон Франсез". Підкреслив, що прові організації повинні створити спільний національний фронт, щоб не допустити до їх розвязання.

Абісинські відділи знищили італійцям маґазини з муніцією.

ВАРШАВА, ПАТ. Положення на фронтах Абісинії дня 24. лютого ц. р. таке: На основі вісток італійського комунікату на північнім фронті спокійно. Зате абісинські джерела повідомляють, що рас Імру, ґубернатор Ґоджаму, комендант абісинської армії у провінції Скірс, вислав два відділи у запілля італійської армії ще минулої пятниці. Рас Імру запевняє, що оба відділи виконали своє завдання і знищили 15 складів з муніцією, 30 танків і кілька вантажних самоходів. Італійські війська мали 412 убитих, втрати абісинців невеликі.

Авас повідомляє, що на один з італійських відділів напало військо раса Імру підчас богослуження. Італійці були безборонні і не могли боронитись. Абісинські кола підкреслюють, що абісинці вшанували священика, який відправляв богослуження, зате всі італійські вояки згинули. Міродатні кола в Римі заперечують ці вістки.

ГЕН. ГРАЦІЯНІ ПІДГОТОВЛЯЄ НОВИЙ НАСТУП?

На полудневім фронті нові абісинські відділи під командою деджаза Ґобре Маріям нападають на армію ґен. Ґраціяні, щоб спаралізувати його наступ. Тому ген. Ґраціяні задумує приспішити наступ італійських військ на полудневім фронті і перешкодити абісинцям розміститись у просмиках гір над рікою Вебі-Шебелі.

Арештування шефа московського шпигунського бюра.

Французький щоденник „Ле Жур" оголосив ревеляційні вістки щодо ролі арештованого у Штрасбурґу комуністичного аґента Еберляйна. І. Штрасбурґу комуністичного аґента Еберляйна. І. Штрасбурґу комуністичного аґента Еберляйна. І.

мала всю обстанову: шкільне приладдя, кабінети і бібліотеки, щоб управитель і вчителі крім повних кваліфікацій мали свідоцтва льояльности й моральности, щоб матеріяльне удержання шкіл було забезпечене капіталами, інтабуляцією на нерухомостях, чи деклярціями осіб, яких декларацій признає шкільна влада за задовільні. (Всіх тих вимог до державних шкіл не ставлять. Тому багато державних шкіл міститься в невідповідних, негігієнічних та просто шкідливих для здоровля будинках).

Одначе всі ті труднощі й перепони, що посередньо чи безпосередньо вдаряють у наше приватне шкільництво, виховання і навчання — не сміють захитати його основами. Ми мусимо знайти потрібні засоби на утримання всіх наших приватних шкіл і виховних установ. Мало того: ми мусимо їх розбудувати і густою сіткою покрити всі західно-українські землі в Польщі та матеріяльно їх забезпечити.

Чи можливо це виконати? — Очевидно можливо, треба тільки перевести мобілізацію всіх наших сил! Рідна Школа виховує дітвору й молодь для цілого українського народу і для всіх його організацій, кооператив і підприємств, — отже всі вони мусять подбати про матеріяльну забезпеку Рідної Школи відповідно до своєї спроможности. Хто хотів би переконатися про те, як наші фінансові й економічні установи, кооперативи та інші товариства і підприємства сповняли свої обовязки супроти Рідної Школи, як сповняли їх поодинокі повіти, наші заточенці та наша еміграція в Европі і за океаном, — нехай перегляне звідомлення з діяльности Рідної Школи за 1934—1935 адм. р'к. Там переконається, скільки яка центральна фінансова чи економічна установа зложила на Рідну Школу, як ставилися до Рідної Школи наші підприємства, ну і — не найде чимало таких установ і підприємств, які по своїй матеріяльній спроможности повинні стояти на перших місцях...

А чейже існує загальна всенародня ухвала представників усіх культурних, економічних і політичних централь з 3. червня 1920 р., щоб усі українці і всі українські установи та підприємства давали від своїх брутто доходів 1% на Рідну Школу. На жаль, тільки розмірно невелика частина нашого громадянства (переважно приватне службовництво, деякі учителі, деякі священики, деякі урядовці) сповняла в цілости свій обовязок. Інші давали багато менший відсоток або задоволялися якимсь невеличким датком один раз або двічі до року.

Числячися з теперішніми обставинами, Заг. Зїзд Р. Ш. з 25. грудня 1935 р. полишив для приватних осіб 1%, а для фінансових та економічних установ і підприємств знизив на ¼% від усіх брутто прибутків. Такий відсоток не обтяжить занадто ніякої нашої установи чи підприємства, а Рідній Школі дасть матеріяльну основу для істнування й розбудови. Якщо зважимо, що філія „Союзу Українських Купців і Промисловців" у Косові самочинно ухвалила, щоб її члени від 1. січня 1936 р. вплачували кожного місяця Рідній Школі ¼% від своїх оборотів, „бо Рідна Школа виховує цвіт нашого народу, нашу молодь" (див. журн. „Торговля і Промисл", ч. 23, з 1935 р. стор. 12), то можна надіятися, що ніяка наша кооператива чи установа, ніяке підприємство, не відмовиться від того найважнішого національного та громадянського обовязку.

На Великій Україні всі економічні організації, в першій мірі кооперативи (напр. „Дніпросоюз" та „Споживсоюз"), піклувалися школами, постачаючи їм шкільних книжок і приладдя та оплачуючи вчителів. І коли за денікінської влади українське шкільництво не впало, але значно зросло, — то це заслуга українських економічних і фінансових установ, у першій мірі українських кооператив.

Слід памятати усім, що установи, які трактують загально-національні справи з вузько-матеріялістичного становища, не є в нашому національному та громадянському житті суспільно корисними одиницями.

І. Г.

Берем від них, даймож їм щось...

Немо в мене на гадці тих, що в Америці мають свояків і від них врядигоди дістають несподівані підмоги. Це їх родинні справи й ми вирушувати їх у вдячності не покликані. Але святим обовязком кожного, хто почувається членом великої нашої української нації, тої спільної нашої сімї, памятати, що й вона має свою велику рідню за океаном, рідню, яка заєдно щиро й неабияк спомагає всякі наші установи, вважаючи їх, як і ми, своїми. Хібож за те вже не належиться від нас ніяка вдяка? Якщо ніхто цього не заперечить, так користаймож із кожної нагоди, яка позволяє нам нашу вдяку виявити. У великій мірі використала недавно таку нагоду м. Северина ЧСВВ, даючи нашим американським родимцям спромогу зазнайомитися з нашим народнім мистецтвом. Збудила в них своїми виставами й відчитами не тільки сильніші почування звязків з рідним краєм, але й більшу національну гордість між тими чужинцями, для яких високий ступінь культури України в обсягу мистецтва був досі чимось зовсім незнаним. Стверджено це в численних звітах американських часописів про згадані вистави й відчити. Стверджує це й несподівано зацікавлення нашим народнім мистецтвом не лиш у своїх, але й у чужинців. Вкінці стверджує це найкраще благородна ініціятива еп. Богачевського в справі створення в Америці Українського Музею народнього мистецтва. Заслуга м. Северини ЧСВВ тут велика. Але тут черга вже й на нас. Не уже кличуть, не будьмо глухі!

Перед кількома днями мав я в руках лист, писаний з Америки до м. Северини ЧСВВ. Він може бути найкращою ілюстрацією не лиш успіхів, здобутих тим виставами українського нар. мистецтва, але й тих мрій, яких реалізація переповсім від нас буде залежна.

Дякуючи за передачу народнього одягу, захоплена ним особа пише:

„Такий гарний одяг! Колиб я могла показати Вам, яке велике діло з ним робиться. Багато наших людей дивується, коли його бачать: вони не знали, що ми маємо таке багато мистецтво. Дехто думає, що всюди вбираються так само, як в їхніх селах. Значить: не лиш чужинців треба вчити про наше мистецтво, але й наших людей. Думаю, що найкраще буде почати не з молодими людьми, тутешніми уродженцями. Молодь дуже цікавиться народнім мистецтвом, бож це найлекший спосіб показати чужинцям, що Україна має. Надруковані в нашій „Свободі" два листи Ваших дівчат про Ваші львівські відчити на тему народнього мистецтва зробили тут велике враження. Будучність нашо в руках нашої молоді.

Дальше з листу подаю у скороченні

„Ваш відчит у Ню Йорку, хоч короткий, був для мене цікавий. Мені пригадалося, що я чула про індіян в Америці, особливо про одну групу, що зветься „навагос". Вони мають світову славу завдяки своїм килимам, що їх роблять ціле життя. В такий килим вони вкладають у красках і мотивах усі свої мрії, думки й переживання, а коли кінчать, то в одному кутику килиму вигаптовують взірець, який з цілістю килиму не має ніякого звязку. Це роблять тому, щоб їх дух (soul) мав куди втікати з килиму, бож вложили його туди без решти. Так і після Вашого відчиту я почала пізнавати, що наша вишивка не є лиш краса для ока, але що вона має і своє значіння. Дивлячись на вишиваний рукав сорочки, яку Ви мені передали, думаю, які то могли бути думки в дівчини чи в жінки, що його вишивала.

„А тепер хотілаб поділитися з Вами моїми гадками на тему того, що дуже потрібне під цю хвилину. Тут на виставі ми бачили мапу Польщі, на якій у кожному повіті були намальовані малі фігурки в народніх одягах. Чи не можнаб зробити такоїж мапи України? Можнаб дати й по дві фігурки (мужчини й жінки) у кожному повіті, фігурки гуцулів, бойків, лемків, подоляк тощо. Може зайнялась би тим „Нова Хата"? Дуже вам це прилалось би. Ми й заплатилиб.

„Також добре булоб, колиб зроблено ляльки вбрані в ріжні народні одяги. Їх можнаб виставляти й уживати за моделі. В часі Вашої виставки в Ню Йорку американцям дуже припав до вподоби той довгий, білий плащ (сокальський сірак) від п. Мельничука), що був завішений на формі, вони його й відрисували. А тепер бачу вже між модними весняними плащами дуже подібні до Вашого. Та заки дочекаюсь бажаних ляльок, я збираю українські почтові картки з малюнками. Маю їх уже більшу колекцію, а все ще за мало. Вони теж дуже надаються до поучення чужинців про Україну. Найкращі для мене почтівки Кульчицької, бо вона малює народні одяги, сцени з народнього життя, тощо. Таксамо цінні й пожадані для нас книжки, в яких би можна знайти більше про наше „Folk Arts", про наші звичаї й обичаї, звязані з більшими святами, весняками, гаїлками, обжинками, вечерницями, танками й музикою.

„Знаю, що це великий труд. Але, колиб я мала той матеріял, я могла зробити велике діло для України. Вже кілька літ працюю, щоб познайомитися з американцями, які цікавляться такими справами, роблять вистави у школах, видають книжки про весільне мистецтво і т. ін. (в англійській мові). Отож і бачу, що ще за мало в мене для них матеріялу. З друкованого найцінніша в мене „Нова Хата". Число II з грудня 1935. р. просто знамените. Описи кераміки і деревляних річей дуже цікаві. Помисли для моди дають наші взірці першорядні. В нас дівчата не можуть ними налюбуватися. Все в „Новій Хаті" незвичайно гарне. Коби то в Америці таке видавати!"

Так пише не безтурботна богачка, не якась американська міліонерка. Так пише урядничка Українського Банку в Джерзи Сіті, п-і Марія Боднар, яка поза своїми службовими заняттями жертвує ще багато вільного часу в школі і в наших установах, та ледви годину-дві вечорами готове присвятити справам, про які сіме пише й тільки може подумати: „Колиб я могла поїхати сама до краю й зібрати все те, що мені потрібне!" Мав бик голос II, спрямований до нас, бути голосом у пустині? А таких голосів моглиб дослухатись ми більше, колиб уважніше прислухалися. І ми повинні чути їх, чути бодай так, як в Америці наші родимці чують наші голоси й відповідають на них. Черга на нас, черга передовсім на прихильників тих наших установ, які вже нераз мали поміч їзза океану.

Д-р Василь Щурат.

З польської преси.

До кого має належати земля у Східній Галичині.

Під таким заголовком помістив „Львовскі Дзєнник Народови" з 24. II. статтю, в якій очевидно твердить, що тільки до поляків мусить належати земля у Сх. Галичині. Одинокий арґумент цієї тези — це велике підземно-мінеральне багатство цієї галицько-української землі. Тут автор згадує про нові нафтові терени у ліському повіті, про багаті зложа залізної руди у Самбірщині, про манган у східних Карпатах, що його недавно відкрили, а далі про старі вже відомі копальняні багатства нашої землі.

Факт українського перенаселення на цих землях не грає ніякої ролі в очах загорілого ендека: він згадує про перенаселення у правіровськім та кельцькім повітстві. Але яким чином цей факт має бути оправданням польської кольонізаційної акції на перелюднених українських теренах — цього ніхто не зрозуміє. Чейже право на землю в Галичині має лише той елемент, що цілими віками прудював на цій землі, зросив її своїм потом і кровю. Автор зрештою і сам у глибині душі чує всю неморальність і безоравність польонізації зайшлим елементом і тому зі запалом твердить: „Треба раз на завжди скінчити з легендою, що Східна Галичина була тереном якоїсь масової польської кольонізації зі заходу в новоєвних роках". Не спостерігає автор, що це його побожне твердження суперечить життєвій цілості і основній його думці про те, що земля з Галичині мусить перейти лише з рук поляків.

Очевидно, не був би автор правовірним ендеком, щоби не згадав у своїй статті і про... жидів. Він твердить, що бливько 1/3 панських дворів належить до жидів і що жидівство у цілому світі збирає тепер гроші на дві цілі: на еміграцію жидів з Німеччини і на підтримку їх у Польщі.

„Демаґоґія" українців.

Станислав Красіцький на сторінках санаційно-ендецького „Дзєнника Польского" з 23. II продовжує полеміку з консервативним „Часом", доказуючи слушність своєї подвійної тези, що земля при парцеляції польських маєтків у Східній Галичині повинна переходити тільки до поляків, та що ніякої кривди українці досі в Польщі не зазнали. Першу свою думку автор мотивує дуже коротко, покликуючись лише на польську державну рацію. Зате ширше розписується про другу тезу, яку обмежує до ділянки шкільництва. Згадавши, що „Час" подав число існуючих українських шкіл на 470 з 3.000 передвоєнних, п. Красіцький пише дослівно: „Не дивуюсь ніколи українським публіцистам і політикам, що силкуються шкільний відтинок використовувати для своєї демаґоґічної політичної боротьби і хотять цими цифрами виказати знищення українства Польщею. Що у цій боротьбі вони послуговуються фальшивою статистикою, це річ зрозуміла: для того саме ми цього роду способи називаємо демаґоґічними". Ще яскравішою демаґоґією є в очах автора „перекидування відповідальности і вини за зменшення шкіл з українською мовою

нівчання на урядові чинники і польське громадянство", бо — вірте, не вірте — це сталося, на думку автора, виключно з волі самих українців! Адже „утраквістичний тип школи цілковито задовольняє потреби й амбіції українського громадянства".

Як можна полемізувати з такою наївністю та засліпленістю!?

Уживану одіж, білля, обуву
мужеську, жіночу, дитячу
для інвалідів, вдів і сиріт
приймає
УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.
З провінції висилайте почтою. У Львові відбеpемо самі за писемн. повідомленням.

Осторога для Франції.

Італійський часопис „Стампа" оголосив статтю пера Альфреда Сіньоретті на тему ратифікації договору з СССР у французькім парляменті. В тому, що ратифікацію Париж раз-у-раз відсуває на пізніше, бачить Сіньоретті доказ, що французи розуміють небезпеку і несподіванки, що їх може потягти для Франції за собою цей договір. Французи знають, що Німеччина признала букву і духа договору суперечними з Льокарном. Щодо цього нема сьогодні двох думок.

Французько-совітський договір — пише Сіньоретті — може вирішити дальшу долю Льокарна, що є одиноким засобом дипльоматії з повоєнних часів та причинився до стабілізації европейського порядку, який устійнено версальським договором. Але французько-совітський договір — це одинока затія, що підноситься тепер проти льокарненського договору. Друга затія, це мобілізування Англією союзу держав, зверненого проти одного з тих, що дають запоруку договору Льокарно. Протиіталійська політика Англії довела справу льокарненського договору до протиріччя. Бож не можна домагатися співпраці від держави, якій одночасно закидають петлю санкцій. Всяка співпраця і почин — примір дає морська конференція — неможлива при одночасному триванні санкцій.

В обороні Льокарна повинна би якнайенергічніше виступити передовсім Франція, але Ке д'Орсей задовольнив примару англійських запорук, дістав загвати в сліпий саркастичний кут і тепер зовсім, здається захоплена большевицькими міражами. Та — заключає Сіньоретті — не можна запевнити собі миру в Европі, відсуваючи набік Італію й думаючи, що можна окружити Німеччину менше, або більше успішними союзами.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 229-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

Економічний огляд.

Українська хроніка.

СПРАВА ОРГАНІЗАЦІЇ ДРІБНИХ ВЛАСНИКІВ НАФТОВИХ ТЕРЕНІВ.

Алярми про нововідкриті нафтові терени на нашій національній території зелектризували наше громадянство, як також (навіть скорше) масу чужих спекулянтів і рухливих підприємців. На щастя зацікавились нафтовою справою також наші центральні установи. Як довідуємось — зорганізували вони вже інформаційні поїздки, які напевно не залишаться без сліду для цієї преважної справи з непередбаченими ще сьогодні можливостями. Велике значіння має теж те, що Нафтова Секція при Українському Технічному Т-ві зайнялась пильно організаційним оформленням самопомочі дрібних власників оправаних чи покищо здогадних нафтових теренів для збереження їх інтересів (гл. комунікат). Плян організації, що буде вже швидко зреалізований, повинен спинити посідачів землі у згаданих районах від яких би то не було контрактів, бо всі вони йдуть у розріз з їхнім інтересом.

ЯРМАРОК-ВИСТАВА ВИРОБІВ УКРАЇНСЬКОГО ПРОМИСЛУ У ЛЬВОВІ.

Студентська к-ва „Торговельник" улаштовує в першій половині березня (4—14) у просторих салях Народнього Дому (III, поверх, б. гімназія) у Львові „Ярмарок українських промислових виробів". У комунікаті, що його видали ініціятори, звернули увагу на мистецьке оформлення кіосків. Як довідуємось — ця перша господарська імпреза нашої торговельної студентської молоді заповідається зовсім добре.

Польська хроніка.

НЕ БУДЕ ЕКСПЕРИМЕНТІВ З КРАЄВОЮ ВАЛЮТОЮ. — „БАНК ПОЛЬСЬКИЙ" ЗМІНИВ СТАТУТ.

20. ц. м. відбулось загальне зібрання акціонарів „Банку Польського", якого президентом є тепер б. мін. Адам Коц. Він виголосив промову, порушивши також справу стійности польського золотого, підкреслюючи, що Банк Польський не піде на ніякі експерименти. „Будемо протиставитись із цілою силою всяким теоріям, які твердять, що можна з нічого створити нові вартости". До цієї теми повернувся обширніше през. Коц у дискусії, відповідаючи одному з малих акціонарів. Він заявив, що є **безоглядним противником механічних засобів оборони валюти** і що **Банк Польський — не вважаючи на** всі спроби закордону оживити господарське життя девалюцією, тощо, — **не дозволить нарушити стійности польської валюти.**

З промови през. Коца варто згадати ще осьтакі моменти: бажання відбудови кредиту, кредитова підтримка тільки здорових, активних і рентовних госп. одиниць, близька співпраця з усіми кредитовими установами, скріплення ринку капіталів, відобудова довіря, створення атмосфери спокою, тощо. Зі змін статуту Б. П. найважніші: редукція акційного капіталу зі 150 на 100 міл. і підвишка допускальної межі уділів банку в підприємствах з 25 на 28 міл. (з уваги на приступлення до спілки „Елеватори Збіжеві в Польщі").

З ЯКИХ ФОНДІВ ПОВЕДУТЬ ІНВЕСТИЦІЙНУ АКЦІЮ?

В господарській офензиві, яку польський уряд рішив почати, першорядне значіння має плян публичних інвестицій. У цьому стоїть гектро питання, де візьме уряд фінансові засоби, щоб повести широку акцію інвестицій. Відомо, що публичні роботи Італії чи Німеччини виснажили були до краю також приватний ринок капіталів. Повторяти це в Польщі рівнялося би не покращанню, а погіршенню ситуації. Грошевий приватний ринок потрібний приватному господарству, який — згідно з бажанням уряду — має виказати тепер максімум підприємчивости. Тому публичні інтересенти мусять із нього уступити. Вони і так досі його сильно вичерпували. Отож інвестиційна акція не буде — як запевідають — користати з ринку капіталів. Потрібні фонди добудуть з осьтаких джерел: решта інвест. позички, частинні впливи Фонду Праці, будівляний кредит Банку Госп. Кр., т. зв. „золота амортиз. рента", уласкована в Susp. Обезпечальні і Заг. Зведенні Вз. Обезпеч. кредити затягнені залізницею і почтою та зрешті кредити промислу при доставах.

ПЕРЕД ВЕЛИКОЮ ГОСПОДАРСЬКОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ У ВАРШАВІ.

Як ми вже коротко сповістили — кінець лютого і початок березня проходитиме в Польщі під знаком великої господарської наради, до якої почин дав віцепремієр Киятковський. На конференції будуть усі господарські ресорти уряду, всі важніші економічні організації цілої Польщі включно з банківством, а крім того являться визначні знавці господарського життя запрошені персонально (разом усіх около 200 осіб). На нараді обмірковані будуть осьтакі справи: можливість обмеження етатизму та оживлення приватної ініціятиви, публичні тягарі, кредитовий і грошевий ринок, внутр. і зовн. товаровий оборот. Уряд приготовив обширний матеріял, а також приїдуть його представники господарського самоврядування і ріжних організацій. З приводу конференції слідне оживлення в господарських колах. Також у пресі находимо ріжні міркування на теми майбутньої праці великого зїзду. Підносяться теж песимістичні голоси (м. і. у „Ц. Газет-і Гандльов-ій") і сумніви, чи вміна думок на нараді дасть щось позитивного.

Світова хроніка.

ФРАНЦУСЬКИЙ ФРАНК РЯТУЄТЬСЯ ПАЛІЯТИВОМ. — СКЛАДНА ПОЗИЧКА.

Валютова непевність зв'язана сьогодні з долею **доляра і франц. франка.** Доляр щоправда не багато може вже втратити, щоб дійти до крайньої межі 50-відсоткової девалюації. Зате фр. франк виказує щодо цього великі ...можливости. З технічного боку франк дуже міцний, бо має все ще поверх 70% покриття. Однак внутрішні і зовнішні події складаються так, що це вже „твердиня золотої валюти", засуджена на певну капітуляцію. Так бодай твердить орган англійських фінансових китів. І з цього здають собі докладно справу керманичі французької господарської політики. Тепер уже йде про те, щоби перетривати до виборів і ситуацію рятують паліятиви в роді англійської позички, яка є по суті замаскованою позичкою свого таки Банку Франції і замаскованою інфляцією.

Цікаво, що губернатор Банку Франції п. Таннері в останньому справозданні не скриває, що франц. валюта дуже поважно загрожена ріжницею цін внутрішніх і міжнародніх з одної сторони та ріжницею цін гуртових і детайлічних з другої сторони. Але тих загроз є куди більше.

При цій нагоді згадаємо про вислід анкети часопису „L'Europe Nouvelle" про „девалюацію як розвязку". В анкеті взяло участь багато визначних фінансістів й економістів. Усі відповіди можна звести до двох засадничих тез: 1) девалюація викликає деякі додатні наслідки, однак не треба їх перецінювати; 2) девалюація не дає загальної розвязки труднощів кризи.

З тим — очевидно — можна погодитися. Та проте при відповідній господарській структурі і психічному наставленні девалюація може рушити все з мертвого місця. Згадати хочби Бельгію, де все господарсько-фінансове оживлення має своє одиноке джерело в девалюації бельга.

В. Й-вич.

Німецький селянин про життя на Радянщині.

Вечір „Живої Газети" у Берліні 20. лютого.

На 35-і сходини Спілки Українців у Німеччині в II постійному помешканні (Шарльотенбурґ, Ґервінусштр. 25) з участю німецького кольоніста з Кубані, що перед чотирма місяцями приїхав до Берліна, зібралася дуже велика кількість гостей. „Рекорд" туркестанського вечора, коли було понад 70 душ, перевищено. Серед більш ніж 90 слухачів було коло половини німців, а серед них звертали на себе загальну увагу представники армії, ріжних установ і великих берлінських часописів. Крім німців були грузини, турко-татари, козаки і шведи.

Реферат-оповідання безпосереднього свідка московсько-большевицької дійсности охоплював останнє пятиліття після проголошення колективізації. Оповідач сам пережив знану велику голодову катастрофу і всі страхіття життя політичних вязнів, серед яких переважають українці, козаки і сибіряки. В одному таборі за чверть року вмерло майже 4.000 вязнів при загальній кількості 6—7.000. Большевицька влада брутально розправилася з родиною оповідача: новонароджених близнят викинули на сніг, а дружина згинула з голоду.

Третім оповідання щирого простого селянина без шкільної освіти був настільки великий, що для заспокоєння його самого та до сліз зворушених слухачів, довелося зробити довшу перерву. У другій частині зібрані довідалися про життя-буття на селі СССР у 1934/35 р. Оповідання тревало майже півтори години. Після того ще довго тривали відповіді на десятки запитів зпоміж присутніх.

„Жива Газета" своїм виступом 20 лютого ще раз дала доказ потреби її регулярного ведення і поширення. За 9 місяців на 35 сходинах вислухано крім систематичних відомостей про українців у цілому світі 14 окремих викладів і впоряджено 3 свята. Спілка Українців у Німеччині здобула серед учасників „Ж. Г." стільки приятелів, що незабаром кожного понеділка почнуть відбуватися — незалежно від постійних „четвергів" — менші сходини.

При першій чарці вівця, при другій лев, при третій свиня. — (Талмуд).

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

Конкурс „Діла“ на економічні статті.

Завдяки нашому американському земляковi п. В. Тихому наша Редакція має змогу розписати

НОВИЙ КОНКУРС
на економічні статті.

Тема:

В якій господарській ділянці зосередити наші сили, щоб двигнути український нарід з теперішнього положення?

Цим разом нагороджених буде
10 статтей,
а саме:

1. нагорода	**10 ам. дол.**
2. — 5. нагорода по . . .	**5 „ „**
6. — 10. нагорода по . . .	**3 „ „**

Засадниче домагання: **річевість.**

Розмір конкурсової статті не повинен переходити розміру нормальної газетної статті (до 300 рядків). Бажано, щоб писані вони були машиново.

До оцінки конкурсових статтей запрошені будуть наші економічні теоретики і практики. Склад жюрі оголосимо небавком окремо.

Статті просимо надсилати в ковертах із зазначенням на них: **Стаття конкурсова.** Прізвище автора повинно бути в окремій меншій коверті, яка буде відчинена після оцінки статті.

Останній речинець — **29. лютого ц. р.**

Проти розбивання на племена і проти наїзду кольоністів.

За повноту прав українського народу.

По промові міністра внутрішніх справ Рачкевича розвинулася жива дискусія, в якій забирали голос представники Української Парляментарної Репрезентації. І так пос. **Витвицький** ствердив, що практика щоденного співжиття з українською суспільністю і численні розпорядки адміністраційної влади вказують на те, що в схоронленні української справи польськими урядовими чинниками скривається непорозуміння. Українців ділиться на поодинокі племена і не підходять до нього як до народу, який збройною боротьбою за волю доказав, що є народом. Тому промовець протестує проти ділення українців на поодинокі племена поліщуків, лемків, волиняків і гуцулів. Український нарід є нерозривною цілістю і штучний сокальський кордон, який відділює Галичину від Волині, сприяє лише поширенню гасел ззовні, ворожих державі. Українського народу не можна винародовлювати. Українці зуміли двигнути своє життя по війні, чого доказом численні культурно-освітні та кооперативні організації. Промовець домагався, щоб адміністраційні чинники не нищили тих організацій, які не попадають у колізію з політичним фактичним станом. Репресії йдуть лише на руку комуніямові та утруднюють боротьбу з ним. Польсько-українські взаємини від весни 1935 р. увійшли на шлях позитивної розвязки. Українці бажають знайти в Польщі остово для свого національного життя і хочуть теж брати участь в управі землями, які замешкують. Ці права належаться українцям тим більше, що на основі польсько-українського компромісу в 1914 р., до якого дійшло на терені краєвого сойму, створено 2 курії, українську та польську, а після того закон з вересня 1922 р. признав автономію для трьох східно-галицьких воєвідств. З Берези Картуської заліквідували майже всіх українців і тому промовець домагався, щоб уряд заліквідував цей концентраційний табор. Промову премієра слід вважати промінем серед мряки. Знаючи рішучість і глибоке почуття слушности міністра внутрішніх справ українці вірять, що політика до українців увійде на новий шлях.

Пос. Відацький з Тернополя заявив, що не розуміє домагання українців признати школи з українською мовою навчання, признати автономію полудневo-східним землям та припинити парцеляцію для кольоністів. Годі заборонити поляків купувати землю у Польщі.

— Голос з лавок українських послів: Отже українцям слід дозволити купувати землю на заході.

— Так, добре, але мусимо застерегтися перед домаганням виключности для українців

Пос. Целевич: Цього не робимо.

Вкінці пос. Відацький запевняв, що уряд виявив добру волю до українців і що справа допущення українців до державної служби залежить від самих українців.

Пос. З. Пеленський обговорив положення українського населення також на Волині. Ствердив, що на Волині живе тільки те, що має стемпель воєводи або комунізму. До теперішнього страшного положення на Волині довело закриття українських суспільних організацій на Волині. Українська політика в Польщі мусить бути одноцільна, бо в противному випадку повстане хаос і виступлять елементи шкідливі для держави, як це діється на Волині.

Опісля посли Певний і Скрипник з Волині зводили свої політичні порахунки так, як це вже було у соймовій буджетовій комісії.

З їх виступами полемізував **пос. В. Мудрий** та в коротнім вияснENні згадав, що інша є історія пос. Скрипника та його товаришів і в цьому лежить ріжниця. Не всі здають собі справу з еволюції, яку перейшли українці в роках 1919-20, підчас коли посли з Волині не переходили ніякої еволюції. Ми муками і кровю окупили те, до чого дійшли. Вони в 1920 р. були готові до свого наставлення. Українці з Галичини не зійдуть зі свого становища.

По дискусії промовляв ще референт пос. З. Стрєнський. Референт заявив, що в Польщі істнують вогнища, які сіють заколот у суспільнім і політичнім житті. Тому що їх ще не опановано необхідні надзвичайні засоби і тому табор у Березі Картуській істнуватиме далі.

Опісля сойм розглянув буджет міністерства закордонних справ, який реферував пос. Валевський. Ніякої дискусії не було і тому цей буджет сойм приняв.

С. СЕВЕРИНА ЧСВВ. 6)

МІЖ ЗЕМЛЯКАМИ ЗА ОКЕАНОМ.

Цвинтарі. — Великдень на фармі.

Діти почали оповідати, що читають, а читають дуже багато. Найстарші, синок і донечка перекладають на англійську мову історію України із „Світа Дитини“ і так пізнають разом з іншими дітьми історію Краю. Панство Демидчуки дбають, щоб діти виховалися на свідомих громадян і добрих католиків; спроваджують для них з Краю дитячі журнали і забезпечують діточок перед американізацією.

По дорозі звернув д-р Демидчук мою увагу на цвинтар. Це цвинтар не католицький; тут спочивають люди ріжних націй і віроісповідань. До померлих ставляться американці з великим пієтизмом, часто відвідують покійних, і деякі витиджують годинами на гробах. Дерев на цвинтарях дуже мало, майже нема. Переношуся думкою на львівські цвинтарі. Які вони відмінні, а вже нема порівнання з нашими сільськими. Там стільки поезії, стільки чару, а тут проза, сумна проза.

В частих розмовах з о. Лотовичем питала я, чому американські цвинтарі такі прозаїчні. Відповідав, що він до них звик, що більше його болить те, коли серед чудової природи кладуть людину у гріб; дерева у цвіті, спів пташок і гроби — це великі, болючі контрасти, тому він воліє тамошні цвинтарі, але це річ індивідуальна, кожний глядить крізь власні окуляри.

Зближається Великдень. Наші свята припадають тиждень пізніше від латинських. Я бажала їх провести в монастирі. Дістаю запрошення на фарму від тамошньої ігумені, матері Зиновії. Перший раз, а може останній проведу Великдень на американській фармі.

Доброї пів години автом і я вже на фармі в Чеслік. Зеленілися пшениці, жита, дерева в повному розцвіті, довкола гарно, одним словом — краса. Мимо фарми, одна від другої досить далеко, авто скручує на подвіря, це вже монастирська фарма. Перед двоповерховим, деревляним домом простягається город із старими, височезними деревами. Перед вікнами дбайливо плеканий квітник і свіжо збудована каплиця Божої Матери. Кожний мусить почувати себе добре після побуту в гамірних містах у такому затишному місці. Моїм радощам нема кінця. Тут моя добра мати Зиновія, з нею ми розуміємося, це благородна й людяна жінка. Сестер тут вісім. Гарно, затишно, по родинному. Я ніколи не любила великого гурту, що пригадує мені касорняне життя. Йдемо в поле, є тут триста акрів; є теж кілька акрів саду; черниці тримають маленький сиротинець. Цукорками заслюю собі скоро дитячі серця. Мене назвали „чуза“ (чужа) велика сестра.

В неділю ми рішили піти до англійської церкви на Службу Божу. Я хотіла бачити, як чужинці святкують Великдень у маленькому містечку. Маленький костел, пригадав мені подільські костели по селах. Чисто, невибагливо. В часі Служби Божої грала мати Зиновія на органах, кількох американців відспівало пару пісень. Аж вірити не хочеться. Ідейна Василянка працює на такій далекій чужині не тільки для своїх, але й чужих.

Тиждень минув скоро, ми оглядали околиці, оповідала я сестрам про рідний край; були там галичанки й американські уроженки. Підготова до свят така сама, як у нас. Великдень. Ідемо до нашої церковці. Парохом є о. д-р Тиханський, середні школи покінчив в Америці, а богословські студії в Римі. Кожного дня править Службу Божу у сестер, а в неділю обслугує дві церкви, одну в Чеслік, другу в сусідньому місті. Бачу, що заноситься на велику параду.

Здовж дороги стоять авта. Це поприїжджали фермери з родинами до церкви. Утреня, читана Служба Божа. Співана буде у другій церкві. Зі співу я пізнала, що переважають лемки, в часі Служби Божої співали діти під проводом матері Зиновії. Та особа доказує чуда. Піднесла високо господарку на фармі, учить співу, уладжує навіть з малими дітьми концерти, вчить чужих дітей катехизму по англійськи, українських у рідній мові.

На Великдень я багато думала про своїх. Чудовий ранок. Хати потонули у рожевому цвіті яблінок, а серед них пишалася українська церковця. В часі обходу діти з віночками на головах і в білих суконках сипали квіточки, а з грудей старших емігрантів і тамошньої молоді несеться радісна, воскресна пісня. При благословенні всі навколішках молилися не тільки за себе, але й за своїх дорогих у рідному Краю, молили кращої долі для них.

Другого дня свят я попросила найстаршого фармера, щоб розказав історію тутешньої еміграції. Оповідав, що Преосвященний Ортинський любив нарід, мав широкі пляни й всіми силами старався їм допомогти. Закупив у цьому стейті цілі простори землі, опісля розпарцелював між своїх, на догідних умовинах, а вони помалу стали дороблятися. Дороблялися десяти пальцями, не досипляли, нераз голодували, піт спливав з чола на цю земленьку й так прийшли до маєтку. Тепер не бідують, добре їм, мають священника (о. Тиханського), який дбає за них, як рідний батько, сестри працюють над освітою дітей, люблять теперішню ігумену, вона нічого для них не жалує.

(Далі буде.)

В справі нових нафтових теренів.

КОМУНІКАТ.

У звязку з численними запитами власників інтересентів з нових нафтових теренів повідомляємо, що проектується творення спілок дрібних власників нафтових теренів для охорони їхніх прав, спільного контрактування та спільного використовування власности.

Підписана Нафтова Секція Українського Технічного Т-ва підготовила зразковий статут для таких спілок і на днях опублікує його на сторінках наших ґазет.

НАФТОВА СЕКЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТЕХНІЧНОГО Т-ВА,
Львів, вул. Ґродзіцьких 1/І.

Протиалькогольний і протинікотинний курс та вистава Т-ва „Відродження".

У привітній домівці Т-ва „Відродження" при вул. Чарнецького ч. 26. розміщена у двох обширних кімнатах протиалькогольна і протинікотинна вистава. Низка пропаґандових афішів, образів, діяграм і ґрафіконів робить переконливе враження на глядача. Коротке та ядерне пояснення до кожного образу подає дижурний студент-абстинент, член секції українських студентів абстинентів. Бачимо великі пропаґандові образи видання „Відродження", Народнього Комісаріяту Здоровля України (за часів істнування на Сов. Україні Всеукраїнського Т-ва боротьби з алькоголізмом з осідком у Харкові, з яким наше „Відродження" мало навязаний контакт), югославянського „Союзу тверезости" в Загребі, Польської Ліги Протиалькогольної у Львові й ін. Діяграми і ґрафікони в українській мові виконав Коваль Ярослав. Ціла вистава робить дуже гарне й корисне враження. Хто ще її не оглянув нехай спішить, бо вистава потребує ще короткий час. Вступ на виставу вільний.

У тій самій домівці в днях 22. і 23. лютого ц. р. відбувся дводенний протиалькогольний і протинікотинний курс. У суботу 22. ц. м. розпочався він вступним словом, що його виголосила голова Т-ва д-р Софія Парфанович. З черги йшли реферати д-ра Маркіяна Дзеровича і проф. Юліяна Каменецького (з Рогатина). Другого дня, в неділю 23. ц. м., курс розпочався в 17. год. рефератом м-ра Михайла Хоняка. Далі виголосили реферати інж. Ів. Прокопів та о. д-р Іван Грицьох. Курс закінчив словом до зібраних учасників заступник голови Т-ва „Відродження" інж. Іван Прокопів.

Учасників курсу в обох днях було по 100 осіб, здебільша середньошкільної та академічної молоді. Всього один священик (з чина СВВ) і трьох відпоручників преси, м. ін. „Діла".

Т-ву „Відродження" слід побажати добрих успіхів у його діяльности для поширювання здоровля і тверезости серед нашого громадянства. Це справді дуже корисне т-во, на яке наш загал повинен звернути більше уваги. *Ів. К.*

ХТО ЖИВЕ У ВИНІ, ВМІРАЄ У ВОДІ.
(Народня приповідка).
Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

Шкільна політика супроти українців.

З промови посла Дмитра Ведкановича, виголошеної на пленарному засіданні сойму дня 21. лютого ц. р. при буджеті міністерства освіти.

Зі зростом числа дітвори, яка потребує школи, фонди, призначені на освіту, повинні зростати. Тимчасом за 6 літ видатки на освіту впали на 122,488.052 зол. Є це квота надто велика, коли зважити, що в освітній діяльності не вільно скорочувати освітнього гону та що є цілі околиці, як Полісся, Волинь чи Карпати, де анальфабетизм доходить до 70%. Не вільно нам занехати будови вселюдних шкіл і творення нових учительських етатів тоді, коли коло 1,200.000 дітей є поза школою, але рівночасно не вільно розбудовувати адміністрації взагалі, в тому й адміністрації шкільної.

Ще донедавна не було персональних бюр при міністерстві, кураторіях і шкільних інспекторатах. Ці бюра дорого коштували, але є особовим апаратом, менше справним, як давніше. Крім того, на рахунок освіти створено бюра референтів позашкільної освіти, фізичного виховання і т. п., замісць віддати ці справи в руки суспільного чинника без обтяження державного буджету. Творення преріжних урядових аґенд є нераз чинником, що гальмує, а не розвиває.

Зацитую один меркантний приклад з терену міністерства освіти: Там створено політично-національний виділ, що скоординував у своїх руках майже всі справи шкільництва національних меншин. Але за весь час його істнування не розв'язано ніодного питання шкільництва меншин, навіть не розглянено проектів наукових програм і проекту про устрій адміністрації, які зложили українські суспільні й учительські організації.

БРАК ГРОМАДЯНСЬКОГО ЧИННИКА.

Коли говорю про шкільну адміністрацію, то мушу ствердити, що відсунено цілковито від голосу громадянський чинник. Перед 15-ти роками шкільні місцеві ради і повітові шкільні ради, зложені з представників релігійних ісповідань і представників, вибраних громадянами та учительством, мали вплив на справу номінації учителів, будову шкіл та на шкільну політику на даній території. Сьогодні накладають на суспільність тільки ріжні тягарі, як напр. оплату громадами мешканевого додатку для вчителів, утримування і будову шкільних будинків, купно інвентаря і т. д. У шкільництві всевладно панує шкільна адміністрація.

Українське громадянство найбільше відчуває важку руку шкільної адміністрації. Є фактом, що на наших землях нема ніодного шкільного інспектора-українця, що з дня на день менше число українського вчительства, а на його місце приходять учителі, які не знають мови дитини, що її мають виховувати. У львівській і волинській кураторії не приймають поза малими винятками ані вищих ані нижчих урядовців української національности. У міністерстві освіти одна пята громадян держави позбавлена голосу в справах виховання свого молодого покоління, в справі укладання підручників і наукових програм для української дітвори, в справі добору учительських сил, контролі їх праці, організації шкільної сітки і т. п. Навіть справу національної термінольоґії в школах накинено українському громадянству проти його волі.

ДУХ ЗАКОНУ ГРАБСЬКОГО.

Законодатні палати й уряд не були щедрі для нас в ухвалюванню справедливих законів. Мовний шкільний закон з липня 1924 р. устами свого творця кинув гасло, що до яких 20 літ українська дитина має бути так вихована, щоб воліла Міцкевича від Шевченка, щоб до 20 літ не було в Польщі питання національної меншини, а всі громадяни стали поляками. П. Ґрабський, здається, готов признатися до помилки. Одначе має наслідувачів, які дотепер вірять у слова свого вчителя. Вони залишились до нині на урядових і суспільних становищах. Аджеж ми були свідками на буджетовій комісії, як один із членів цієї палати, вибраний голосами майже виключно українського громадянства, мав сміливість твердити, що українське населення воліє утраквістичну школу від української. Цей посол явно признався, що утраквізм у шкільництві треба зберегти. Так твердить поклонник школи Ґрабського і педаґоґ, який напевно має у своєму вихованні українські діти. Щож говорити про інших, які не ввійшли в політичне життя під гаслом взаїмного поважання! В шкільній адміністрації на просторі українських земель таких — цілий леґіон. Майже без винятку шкільні інспектори й кураторії на землях, замешкалих українським населенням докладають усіх зусиль, щоб якнайскоріше позбутися решток шкіл з українською мовою навчання, викинути з варстату їх праці рештки вчителів, українців, не допустити до школи належної української лектури.

КІЛЬКА БАГАТОМОВНИХ ЦИФР.

Мені не вистане часу на цифри, але для ілюстрації мушу на цьому місці деякі подати. Коли на просторі теперішньої кураторії Л.Ш.О. в 1910. р. було на основі урядової статистики 2.539 вселюдних шкіл з українською мовою навчання і 1.590 з польською, то в 1934/35. лишилося українських шкіл 457, а всі решта — це польські або утраквістичні, що майже не ріжняться від польських. Коли на Волині підчас австрійської окупації і за української влади заложено коло 1.500 вселюдних українських шкіл, то тепер їх там менше, як пальців на руці.

Не можу ще поминути мовчанкою факту, що від 1932. р., коли то внесено сотні тисяч домагань за українською мовою навчання у вселюдних школах, ми далі втратили коло 500 вселюдних шкіл з українською мовою навчання наслідком специфічної політики куратора Гадомського.

Ніщо не змінилось на краще теж у ділянці середнього і фахового шкільництва. Не поступає вперед справа з виконанням закону з 1922. р. про заложення українського університету, про який говорили вже в біжучій сесії члени УПР. Не зважаючи на гарячі заходи, не можемо діждатися реактивування української гімназії в Тернополі, що була одинока на цілому Поділлі, або удержавлення тамошньої приватної гімназії Рідної Школи. На понад 6,000.000 українського населення 5 державних українських гімназій — це направду дуже мало, тимбільше, що на просторі одної кураторії Л. Ш. О. є 57 середніх державних шкіл з польською мовою навчання для значно меншої кількости польського і жидівського населення, разом взятих.

ПІДРУЧНИКИ І ПРОГРАМИ.

Ігнорують також зовсім наші потреби щодо підручників і наукових програм для українських вселюдних і середніх шкіл. Не допускають до шкільної дітвори українських періодиків, як „Світ Дитини" чи „Дзвіночок" або „Наш Приятель" — а навіть репресіями відстрашують родичів і наших освітніх діячів від подавання дітворі тієї лектури. Це на те, щоб українській дітворі накинути анальоґічні польські журнали „Пломик" чи „Пломичек". Остаточно кураторія Л.Ш.О., щоб розглянути подання „Світу Дитини" про апробату, зажадала від нього неслушне оплати в сумі коло 800 зол.!

Фахової державної школи з українською мовою навчання, крім рільничого ліцею, не маємо ніодної. Маємо кілька приватних фахових шкіл, але їх трактують по мачушому. Коли польські приватні фахові школи дістають субвенції в сотнях тисяч золотих, то одинока українська торговельна школа у Львові дістає ледви коло 3.000 зол. річно. А чейже ці субвенції йдуть на школи не з державного буджету, а з оплат, які складають на ту ціль промислово-торговельні підприємства (в тому українські платять більше як 50.000 річно).

Українські товариства для підтримки мистецтва, українські театри не дістають ніякої субвенції. Таксамо на закордонні студії ніхто з нашої молоді не дістав одного сотика!

З МАРТИРОЛЬОҐІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВЧИТЕЛЬСТВА.

По короткій ілюстрації, як виглядає загальна політика міністерства освіти супроти українського народу, мушу докинути кілька слів про політику супроти українського вчительства. На 70.000 учительських сил у вселюдних школах цифра українського вчительства не доходить нині вже до 4.000. З цього на просторі земель з перевагою українського населення є коло 2.000 учителів, решта на західних землях Польщі. На просторі кураторії Л.Ш.О. сьогодні цифра українського вчительства впала до 1/7. Отже українську дітвору вчить польський учитель. Вжито до цього ріжних доріг: у пер-

В малій салі Народнього Дому
в понеділок 2. III. 1936 р.
ВЕЧІР РЕЦИТАЦІЙ
Юл'яна Ґеник-Березовського
при співучасти ЛЕСІ КРИВІЦЬКОЇ
й ЕВГЕНІЇ ЗАРИЦЬКОЇ (спів).
Акомпаніямент Кудрика.
Початок в год. 7.30 вечором. Білети від 2 золотих до 50 сот. продає Союзний Бюро.
1578 1-2

ших роках відродженої Польщі переношено українців нібито для добра школи на західні окраїни. Потім перестали зовсім приймати на посади молоді українські вчит. сили. Дальше вхопилися іншого засобу: масово учителів-українців переносять у стан спочинку. Так в останніх двох роках на просторі кураторії Л. Ш. О. перенесено понад 200 учителів українців, здорових і здібних до праці, що мали від 17 до 30 літ служби. Інспектор у Тернополі п. Блоньський, відомий зі свого шовінізму, усунув у той спосіб у зборському повіті коло 80% українського вчительства. Врешті, коли й цей засіб був за повільний, вхопилися нового: „кваліфікації". Тепер нагло напр. у Яворівщині або Збаражчині та в інших повітах старших учителів з кількоцятьи роками фахової служби кваліфікують відємно і ставлять поза скобки варстатів праці. Дійшло до того, що в багатьох повітах лишилося ледви кілька вчительських українських сил. У цілій низці місцевостей нема ніодного вчителя українця, а напр. у Кутах, станиславівського воєвідства, української мови вчить від двох літ у вселюдній школі вчитель жид, бо не хотять приняти українця.

ЛЕМКІВСЬКІ ПІДРУЧНИКИ.

На закінчення хочу порушити ще одну аномалію. Шкільна влада допустила до школи на просторі т. зв. Лемківщини шкільні підручники, писані лемківським діялектом. Кошти видання цих підручників покрило Державне Видавництво Шкільних Книжок. Ці підручники — це насмішка зі всіх педагогічних і мовних засад та рівночасно **провокація українського населення.** Адже шкільна влада добре знає, що лемки — українці і що їх говір не є ніякою окремою мовою, як не є мовою говір польських ґуралів, кулявяків чи інших народніх відгалужень. Наші безпосередні інтервенції в міністерстві освіти не мали успіху і тому з цього місця ще раз порушую цю болючу справу.

КІЛЬКА СЛІВ З ВІРОІСПОВІДНОЇ ДІЛЯНКИ.

На просторі кураторії Л.Ш.О. кількадесятьом священникам гр.-кат. обряду шкільний куратор відібрав права навчання релігії. Кураторія у більшості випадків не вислухала священників у справі їх здогадних проступків, але опиралася звичайно на конфіденціональних інформаціях і застосувала найсуворіші карні санкції, себто видалення зі школи.

Останніми місяцями повітові старости накладають на гр.-кат. священників високі гривни за предкладання виказів і писем в українській мові. Вважаю, що по думці конкордату, якого сторожем повинен бути департамент віроісповідань, старости повинні звертатись зі всякими справами до Ординаріятів, як до духовної влади, а не безпосередньо до священників парохів.

Мушу порушити ще справу т. зв. дару з ласки для вдів і сиріт по українських священиках. Цілими роками безуспішно ждуть вдови на поміч, бо їх подання мандрують по ріжних бюрах політичної адміністрації. Слід би цю справу вже раз унормувати. Дар з ласки в сумі 15 зол. місячно не принесе великої втрати скарбові держави, а незабезпеченим матеріяльно вдовам і сиротам по священиках принесе пільгу в їх важкому положенню.

НА ШКІЛЬНОМУ ФРОНТІ — БЕЗ ЗМІН.

На закінчення стверджую: На терені української освіти не поправилося дотепер ніщо; навпаки — з року на рік діється щораз гірше. Пан міністер зложив сьогодні заяву в справі шкільництва національних меншин. Бажаю, щоби слова п. міністра були відповідно респектовані й реалізовані саме там, де держ. апарат стикається безпосередньо з потребами українського населення.

Те, що діється у нас на освітньо-культурному відтинку, є незрозумілим експериментом, трагічним у наслідках. Увесь український нарід найживіше й найтлибше реаґує на шкільну політику урядових чинників. А досвід останніх літ з нашого терену та історичний досвід з часів боротьби за польську школу потвердив, що фікцією є думка про те, що шкільництво може бути інструментом загальмування чи зломання національної гутости.

Добрі Романи
багато історій
в місячнику
GARTENLAUBE
GARTENLAUBE є славне своїми визначними авторами і мистецькими співробітниками. — Чи знаєте його практичні сторони: смачні рецепти, моди для домашнього краєвиду. Поради для хатнього господарства і плекання квітів — також важні вказівки про обезпечення від нещастя і на випадок смерти? Перегляньте останній зшиток гарного німецького журналу для родин.
Ціна примірника 23 феніґів.
VERLAG SCHERL BERLIN SW. 68.

Франція затривожена італійсько-німецькими розмовами.

РИМ, ПАТ. Остання розмова німецького амбасадора фон Гаселя з Мусолінієм викликала велике зацікавлення в політичних колах, тому, що Мусоліні приняв німецького амбасадора безпосередньо по його повороті з Берліна, де конферував з канц. Гітлером. Італійські півофіційні кола запевняють, що візита амб. фон Гаселя у Мусолінія мала характер нормальної дипльоматичної стрічі між амбасадором і шефом уряду. Зате дипльоматичні і пресові кола здогадуються, що амб. фон Гасель в розмові з Мусолінієм висунув пропозиції італійського уряду погляди канц. Гітлера на Льокарно у звязку зі сподіваною ратифікацією французько-большевицького договору французьким парляментом.

ПАРИЖ, ПАТ. Мін. Фланден відбув у понеділок нараду з італійським амбасадором Черуттієм. „Парі Соар" пише, що темою нарад була справа конференції комітету 18-ох у Женеві та звіт знавців у справі можливого ембарґа на нафту.

Нові саботажі на британських кораблях.

ТОКІО, 25. ПАТ. З кол адміралтиції надійшла ще радіо вістка, що на контрторпедовці „Вельоке" в арсеналі Четем викрили в цих днях новий випадок саботажу. Крім цього „Дейлі Телеграф" повідомляє з Плімавт, що слідство, яке енерґійно вели від викриття перших актів саботажу на підводнім човні „Оберон" і панцирнику „Роял Овк" виявило, що ці два кораблі ушкодили у грудні ц. р. і кружляк „Кемберленд" у січні ц. р. крайні політичні кола, які ведуть акцію згідно з добре опрацьованим планом.

—o—

Загострене положення на Дал. Сході.

ТОКІО, 25. 2. ПАТ. „Асаґі Шімбун" повідомляє: В японськім міністерстві закордонних справ переконані, що ратифікація французько-большевицького пакту взаїмної допомоги причиниться до дальшого загострення положення на Далекому Сході, яке і так наслідком аґресивного становища СССР дуже загострене.

—o—

Нові кредити на воєнну маринарку і летунство.

Промова Ідена в парляменті.

ЛЬОНДОН, 25. 2. ПАТ. Мін. Іден відповідав учора в палаті громад на інтерпеляцію в справі ревеляцій італійської преси, яка оголосила звіт Мефія. Ця недискреція є поважною справою для уряду. Означе цей документ не є довірочний і ревеляції не можуть у нічому пошкодити інтересам В. Британії. Запевнювання італійської преси, заявив мін. Іден, що оголошений документ є доказом змінливости і нещирости британської політики у справі італійсько-абісинського конфлікту, є необосновані. Опісля мін. Іден зреферував послам, в яких умовинах повстав звіт Мефія. Ствердив, що політика В. Британії в італійсько-абісинському конфлікті не кермувалася егоістичними мотивами, але спиралася на зобовязаннях В. Британії як члена Ліґи Націй і на засадах доктрини збірної.

ЛЬОНДОН, 25. 2. ПАТ. Вчора відбулася у палаті громад велика дискусія на тему закордонної політики В. Британії. Зацікавлення дуже велике, всі трибуни для публики були переповнені.

Дискусію почав в імені Лейбор Парті волишній міністер Лі Сміт і виступив з енерґійною обороною британської ініціятиви у справі ембарґа на нафту. В. Британія повинна продовжати свою ініціятиву навіть тоді, якби Злучені Держави відмовились від співпраці. Дотеперішні санкції звертались радше проти щоденного життя італійського населення, ніж проти війни. Щойно ембарґо на нафту буде санкцією, вимереною проти війни.

По промові Лі Смітса мін. Іден підкреслив, що Ліґа Націй і в її рямцях В. Британія зробила все можливе, щоб перевести в життя санкції. Над цією справою радитиме черговий тижня комітет 18-ох, а рішення належить виключно до Ліґи Націй. Згадуючи про реформу Ліґи Націй мін. Іден підкреслив, що критики Ліґи і прихильники її реформи діляться на два табори: одні хочуть загострення санкцій, які передбачує ст. 16. Ліґи, інші хочуть усунути взагалі ст. 16-ту з пакту Ліґи. Британський уряд не має наміру причиняти ся до обмеження пакту Ліґи. Британський уряд піддержуватиме рішуче систему збірної безпеки.

По промові мін. Ідена провідник опозиційних лібералів Сінклер, заявив, що прилюдна опінія піддержить основні напрямні британської закордонної політики.

Дискусія у справі санкцій закінчилася без голосування. Опісля палата громад радила до 1. год. вночі над додатковими кредитами для воєнної маринарки, армії та летунства. По нараді парлямент признав 4.800.000 фунтів штерлінґів на воєнну маринарку, 1,350.000 фунтів шт. на армію і 1,611.000 на військове летунство. Льорд Стенлі заявив, що уряд приступає до будови 9-ох контрторпедовців містоти 1.350 тон з огляду на збільшення числа кораблів цієї самої катеґорії у Франції, Італії, Японії і Злучених Державах.

Внески та інтерпеляції.

Внесок д-ра Степана Барана в справі ухилення розпорядку Преа. Річипосполитої з 17. червня 1934 р. у справі осіб, що загрожують безпеці, спокоєві та прилюдному порядкові (Ан. З. Р. П. ч. 50, пов. 473 справа знесення табору інтернованих у Березі Картуській).

Інтерпеляція ч. 9, внесена послом д-ром Степаном Бараном до міністрів віроісповідань і прилюдної освіти та внутрішніх справ у справі зліквідування двоклясової державної вселюдної школи з українською мовою навчання в Ігровиці, пов. Тернопіль, получення двох вселюдних шкіл у тій громаді в одну державну пятиклясову вселюдну школу з державною мовою навчання та подарування шкільного будинку в Ігровиці на річ „Товариства Школи Людової" в Тернополі.

Інтерпеляція ч. 10 посла д-ра Степана Барана до міністра внутрішніх справ та міністра рільництва і земельних реформ у справі замкнення повітовим старостом у Заліщиках збірні молока в громадах: Хмелева, Літач, Дрогичівка і Свершиліші, заліщицького повіту, що належать до районової молочарні Маслосоюзу у Скоморохах, пов. Бучач та збірні молока в громаді Шутроминці, заліщицького повіту, що належить до районової молочарні вище згаданого Молочарського Союзу в Торському, повіт Заліщики, тернопільського воєвідства.

Інтерпеляція посла Дмитра Великановича до міністра суспільної опіки в справі неслушного обезпечування греко-католицьких дяків і паламарів та незаконних складок з оо. парохів.

НОВИНКИ.

— **Акад. проф. д-р Ст. Смаль Стоцький після операції.** Пишуть нам із Праги: Кремезний організм, не зважаючи на високий вік (78-ий рік), добре переносить тяжку операцію, що відбулася 15. ц. м. Академик почуває себе вже значно ліпше. Гарячка минула. Вже може на кілька хвилин денно вставати з ліжка. Як звичайно, живо цікавиться всім з українського життя. На перших після операції українських відвідинах найбільше розпитував, як іде збірка на Український Дім для Музею Визвольної Боротьби України (завід. Смаль Стоцький, як відомо, є тепер головою Управи Музею). Того дня прийшли саме жертви з Косади („Взаїмна Поміч"), з Копичинець у Галичині („Луг", „Просвіта", кооп. „Пробій" — з гарним закликом: „Будуйте та творіть на честь і славу Української Нації") та з Буковини, Бесарабії і Букарешту. Дуже втішений, завід. Стоцький сказав, що найбільша його журба тепер, щоб Музей ВБУ вже скоріше зібрав потрібні гроші на власний Український Дім у Празі. Далі з приємністю згадував про уважливість до нього земляків з ріжних земель і з лічниці пересилає всім щире поздоровлення й подяку.

— **Без коментарів.** Пишуть нам: У четвер 14. лютого ц. р. був Станиславів місцем незвичайної події. Перед суд заїхав самоходом Преосс, Григорій Хомишин, основник і лідер партії „Обнова" і пішов до салі розправ судді д-ра Броніковського, щоб особисто взяти участь у процесі, що його цей епископ веде проти українських селян Мочерняків з Ворохти. Проти українських селян вносить епископ українець позов і процесові письма по польськи. На розправі заступає його адвокат д-р Лякс, що має проти себе в окружнім суді у Станиславові православний акт обвинувачення в численних обманах на великі суми. На розправі засіли побіч себе епископ і д-р Лякс у часі, коли, як про це писали часописи, жертва д-ра Лякса, що також повірила була ведення своїх справ тому адвокатові, а саме д-р Бронислав Овчарський, в розпуці поповнив самовбивчий замах і бореться зі смертю в лічниці....

— **„Жеромський — і Україна".** В середу в год. 18.30 д-р Михайло Рудницький виголосить у львівськім радіо відчит п. з. „Жеромський і Україна".

— **Курс каменярства.** Тернопільське воєвідство зорганізувало 6-тижневий курс каменярського ремесла у міських каменеломах у Теребовлі. Курс потреває до 28. березня, а метою його вишколити з кожного повіту тернопільського воєвідства по двох робітників у ламанні каменя при помочі вибухового матеріялу та в оброблюванні каменя на кістки для брукування вулиць, плит на хідники і т. п. Кандидати курсу, зареєстровані безробітні одержать безплатну подорож, кошти прожитку та хати. Крім практичної науки будуть теоретичні виклади, а на закінчення курсу іспит і роздача свідоцтв.

— **Вийшли на волю** із самбірської вязниці Кирило Малетич, що відсидів два літа, Микола Рожнятівський, що відсидів два літа і три місяці, оба із села Задільська в турчанському повіті, а з турчанського повіту залишилися ще у вязниці Василь Смолій з Михнівця і Михайло Котула з Липя.

— **З ріднею виселили з Чехословаччини.** До с. Студінка вернувся після 27 літ побуту в Чехословаччині Михайло Богдан, силою виселений владою ЧСР. Його ескортували до польського кордону з усією ріднею і хатньою обстановою 13 днів.

— **Гостре стріляння на Замарстинові.** В днях 2, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 18, 21, 23, 25, 26, 28 і 30 березня будуть на військовій стрільниці на Замарстинові військові вправи з гострим стрілянням. Терен загрожений стрільнями, обставлять військовими стійками і до їх заряджень мають пристосовуватися прохожі.

— **Сільські листарі в Чорткові.** Від 1. березня дирекція округи почт і телеграфів у Львові вводить службу сільського листаря в почтовому уряді в Чорткові для присілків, що прилягають до міста Чорткова та для місцевостей Більшинка, Кадовб, Манькова, Руткова, Жидків і Берди. Сільські листарі доручуватимуть і приймати від надавців усякі посилки.

— **Кровавий грабіжницький напад.** У неділю вночі на хату збіжевого купця Мендля Фріша в Копичинцях напали три бандити. Коли купець, що почув шелест, відчинив двері, вдарили його кілька разів дрючком по голові, так що впав непритомний закровавлений. Опісля побили дрючком Фрішову. Її стан безнадійний. Бандити сподівалися забрати великі гроші, тому що Фріш у неділю звичайно виплачує довколичним достевцям, одначе взяли всього 115 зол. Поліція шукає бандитів.

— **Надужиття в Коломийській обезпечальні.** На приказ міністра праці та суспільної опіки перевели ревізію в коломийській суспільній обезпечальні. У висліді люстрації звільнили інкасента. Проти інкасента повели слідство, а вісьмох службовців припинили в урядуванні.

— **Краєва хроніка.** До громадського уряду в Гірці, пов. Перемишль, вломилися невідомі люди та знищили касові й податкові книжки. Частину книг подерли, частину вкинули у криницю на другому кінці села. — У Майдані пов. Надвірна 25-літній Роман Зінак підчас суперечки з жінкою вбив собі ніж у серце на 18 цм. глибоко. — Арештували Дмитра Буця та його жінку зі Стібна (пов. Перемишль), тому що знущалися над умово хорою дочкою та вязнили її в стайні. — Поліція арештувала Анну Бойко з Тумира біля Станиславова, яка вдушила свою нешлюбну дитину та вкинула в Дністер. — Віднайшли тіло лещетаря Сим. Ляски, службовця тартаку у Ворохті, якого тому два тижні засипала лавина біля Говерлі. — Станиславівський суд засудив по 6 місяців вязниці Вол. Богуша та Германа Гльоцера за те, що вкладали до бохонців хліба цвяхи, кусники шкла, лабки щурів або насікомі. З таким хлібом ішли до пекаря, впевняли, що найшли згадані річи в хлібі, одначе не повідомлять поліції, коли пекар їм заплатить. — У Кремінці пов. Ланцут повісився 63-літній Тадей Клюза, тому що програв судовий процес і мав заплатити коштів 500 зол. — Наслідком великих снігів, що впали останніми днями, припинили автобусову комунікацію між Ряшевом і околицею. Покищо усунули сніг на дорозі між Ряшевом і Тичином і туди автобуси їздять.

— **Сніговії.** Цими днями велика сніговія, що була справжнім буряном, перекинула поїзд у Болгарії. У катастрофі згинуло 107 осіб. Від останнього землетрусу в 1928 р. це найбільша болгарська катастрофа. — Цікаве, що на Данію впали теж гострі морози. Комунікація в деяких місцях перервана. Тисячі вантажних возів та авт застрягло у снігу. — На китайському побережжі наслідком морозів 20 пароплавів не могло рушитись із криг.

— **Податок на лещетарів.** Болгарський міністер фінансів придумав кілька нових податків, між іншим від лещет. Лещетарі, які займаються цим люксусовим спортом, мусять платити 200 левів річно. Це їх обурило і багато з них не хотіло платити податку. Тоді податковий уряд вислав урядовців, які при виході з міста дають лещетарям квитки на дозвіл цього спорту. Хто не має квитка, тому забирають лещета. Лещетарі зібрались масою, без лещет, перед скарбовим урядом у Софії і влаштували протестаційне віче.

— **Ріжні вістки.** В околиці Брюсселя згоріла найбільша бельгійська фабрика паперу вартости 5 міліонів. — Із Швайцарії виселили більшу частину гітлерівців, які займались агітацією. — Голяндський уряд рішив призначити 45 міл. фльоренів на зміцнення оборони краю. — У мадярському замку Кештері найшли в архівах 36 листів Наполеона, які він вислав до членів ріднї Богарне; з тією ріднею був посвояченний князь Фестетіч, власник згаданого замку. — У Женеві засудили на 2 роки двох швайцарських анархістів, що хотіли знищити памятник для швайцарських вояків. — Еспанський президент Алькаля Замора замовив собі панцирне авто, таке саме, яким їздить през. Рузвельт. — У Ленінграді перевели реєстрацію лікарів-гомеопатів: на 67 із них тільки 14 мало медичну освіту, всі інші це — музики, інжиніри, книговоди тощо.

— **З годинникарського ринку.** На тутешнім ринку тішаться великим успіхом і популярністю антимагнетні годинники ДОКСА. Антимагнетність усякого калібру і всіх типів годинників „Докса" полягають на виробі Котвиці і Балансу себто складових частин годинника з металю берилія; через те, що ці частини з такого металю вставлено до конструкції „Докси" стає він зовсім антимагнетний і безоглядно не підлягає ніяким антимагнетним ділянкам. Фабрика швайцарських годинників „Докса" відома з доброти від більше як 50 літ, дає повну гарантію, що її вироби вірні традиції доброго імени і світової слави, так і надалі вдоволять під кожним оглядом покупця. Тому антимагнетний годинник „Докса" стає в нашім краю щораз більше популярний.

Міські Театри у Львові, середа 26. лютого 1936. Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій:
з Ів. Кульчицькою і К. Дембовським **БАЛЬ В САВОЮ** оперетка П. Абрагама.
в чоловій обсаді, при небувалій виставі.
Нині в ТЕАТРІ РІЖНОРОДНОСТЕЙ в год. 8-мій вистава, що тішиться незмінним успіхом:
ТРАФІКА ПАНІ ҐЕНЕРАЛОВОЇ.

ВІДГУКИ ДНЯ.

На марґінесі малої нотатки.

В „Прагер Преосе" була собі така маленька нотаточка: „Власта Буріян у радіо". А далі йшло, що Власта Буріян, великий чеський театральний і кіновий артист, говорив через радіо до німецьких дітей у Чехословаччині по німецьки. Так-так! У чеській державі чеський артист до чеських громадян по німецьки. На кінці просив малих слухачів написати до нього, чи добре він говорить їхньою мовою, хоч сам знає і всі чули, що говорить дуже добре.

Власта Буріян — артист світової слави й — авдиція для дітей національної меншини! Думаю, що досить цікавий випадок...

А тепер обернім кота хвостом.

Одного дня появляється в „Ділі" нотатка (возьмім наприклад): „Артист Остерва у радіо". А далі, що знаний польський артист Остерва говорив через радіо до українських дітей по українськи. „Напишіть мені — сказав на кінці — мої кохані слухачі, чи добре я вашою мовою говорив, щоб на будуче позбувся я похибок!"

(Очевидно, це булаб тільки така риторична фінта, бо артист говорив би напевно добре!)

Така нотатка напевно малаб і редакційний коментар: „Приємно нам ствердити, що артист Остерва опанував українську мову дуже добре і — здається — не буде його замету від малих слухачів"!

Вибрав я п. Остерву тому, що він один з найбільше знаних польських артистів, а друге, що грав Коврала в „Данутх". Адже там він каже: „Я є мілїон, бо терплю за мілїони". Чим не можо собі одного дня сказати так львівське радіо і потерпіти трохи за шість мілїонів?!

А так — шість мілїонів терпить за радіо.

Коли чре до часу надумається воно дати якусь авдицію, то або „десілля" з такою мовою, що шість мілїонів дістає шлункові болі, або виклад про гуцулів, що аж Говерла вже...

Чомуж воно інакше в чеськім радіо?

Питався я ріжних радіо-фахівців, радіоаматорів і радіо-галапасів: Яка причина цього? Чому там і по німецьки і по українськи і чисто і дуже часто?

Всі майже одноголосно відповіли.

— Це тому, що чехи не дістали в спадщині по своїх предках ні толеранції, ні ліберальности.

Галактіон Тінка

АЛЬКОГОЛЬ Є БАТЬКОМ ЗЛОЧИНУ.
Українське Протиналькогольне Товариство „Відродження".

ДИВОГЛЯДИ.

МАГІЯ НА ПОСЛУГАХ КОМУНІЗМУ.

Із „Комсомольської Правди" з 16. лютого виписуємо таку історію:

„Увесь комітет комсомольської молоді у повному складі, разом із секретарем Івченком, вийшов на сцену. Бурхлива овація.

— Товариші — почав Івченко — з огляду на те, що ви зараз побачите тут чоловіка з завязаними очима, який відгадує на 10 км., прошу всіх слабих на легені і нервових вийти із салі. Товаришу Ясновиде, прошу сісти.

Член комітету Фукова починає виконувати на салі свої обовязки.

— Товаришу Ясновиде — кричить він — хто це та громадянка, яку тримаю тепер за руку?

— Ця громадянка — комсомолка Гашева.

— Що ви знаєте про неї?

— Знаю про неї, що вона в політичних поглядах назадницька. Вона найгірша особа в нашім колективі.

— Вірно. Тепер, що ви скажете про ту другу?

Дівчата почали плакати і втікали на коридор..."

НОВА МОДА.

З Льондону прийде цієї весни така жіноча мода: До вечерниць будуть жінки носити довгі сорочки із стуженних пер, що будуть вилетені

у мережку; серпанок закриватиме половину обличчя. Паризька мода вводить пішний дивоглядні на шовкових сукнях і сукнях т. зв. „імпріме" вишивають ріжні сцени із людськими постатями. Роблять теж сукні зовсім у маскарадовім стилю, напр. у формі любовного листа; на руці дають штудерні вишивки, а гудзики носить із фосфору, щоб могли запалюватись, коли і де треба.

—o—

✝ Посмертні згадки.

о. Пантелеймон Городецький, парох Ляхівець коло Богородчан, помер дня 24. ц. м., проживши 65 літ. Похорони відбудуться в четвер 27. лютого в Ляхівцях. — Покійний був визначним громадським діячем Богородчанщини та головою повітової організації УНДО. В. Й. П.!

—o—

Спорт.

СПОРТ У СТАНИСЛАВОВІ.

Пінг-понг.

Пролом II — Сокіл Др. I, 1:6. Змаг. за мист. II-кл. закінчились заслуженою програвною Пролому, для якого одинокий пункт здобув Калічук.

Гаківка.

49. п. п. — Раз Два Три 3:2, 49. п. п. — Ревера 4:1. Заслужені виграні в одному дні мистця Коломиї. **Б. Л.**

ЗИМОВІ ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИЩА В 1940 Р.

Норвежський щоденник „Афтенпостен" повідомляє, що Японія і Фінляндія згодилися, щоб Норвегія орґанізувала Зимові Олімпійські Ігрища в 1940 р., якщо Міжнародній Олімпійський Комітет згодиться, щоб Зимові Ігрища відбулися в іншій державі, ніж літні.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

МИСТЕЦТВО, зошит I. 1936. Квартальник. Зміст: Володимир Січинський: Дереворити школи Бутовича. Михайло Драган: Опанас Сластьон. В. Січинський: Михайло Грушевський. — Едгар Леонар: Майстри імпресіонізму. — Михайло Островерха: Тіціян. — Володимир Лесовський: Сграфітто в модерній архітектурі. — Отто Граф: Лявхгазер'ські відлиски. — Мистецька хроніка. — Ілюстрації: М. Бутович 6 дереворитів, Гарнаш, Хоружий. Відпустка на Закарпатті. (Вкладка). — П. Холодний: Жінка з кіткою. — М. Дольницька: В парку. — Л. Гец: Пейзаж. — С. Борачок: За столом. — О. Сластьон: Гайдамак (Вкладка з відбитком). — Манє: Бальтьон: Гайдамак (Вкладка з відбитком). — Манє: Балькон. — Гоген: Звіжіля ми... — Деґа: Портрет маляра. — Сезан: Мертва природа. — Ван Гог: Полудне. Сера. Рисунок. — Тіціян: Венера, Св. Магдалина, Даная, Венера. — М. Бутович: Українська казка. — Є. Скоропадська: Акт. — В. Седляр: Рисунок. Манізер-Ляндберг: Памятник Шевченкові у Харкові. Детайль памятника. В. Седляр: Шкіц до фрески. — О. Павленко: Фреска. — В. Касіян: Ілюстрація.— А. Яблонський: Поліхромія.

ЛІТОПИС НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ ЗА 1935 РІК Львів 1936. Видання Союзу Прихильників Національного Музею. Зміст: Програма обходу XXX-ліття Н. М. — Від Ради С. П. Н. М. — Привіт Основника. — Акт передачі і переняття Памятника. — Промова директора Н. М. на відкриттю виставки. — Промова голови Кураторії Н. М. — Огляд наукової праці Н. М. продовж XXX літ; Привіти; Памяті Олекси Новаківського. — Українська запис ка Миколи Гоголя 1838 р. — М. Федюк: До критиків слово про критику. — І. Свєнціцький: Деякі міркування про мистецтво. — Посмертна згадка про Ярослава Чайковського.

СОНЕЧКО, український двотижневий часопис для дітей. Рівне, 15. лютого 1936. Р. I. Ч. 4.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр. „Заграва".

Снятин:

26. II. Шан-Тонґ.
27. II. Ой Морозе Морозенку.
28. II. Маріюс.
29. II. Стефко.

Режисерія театру вкінчує постанову релігійної містерії „Голгофта". Рівночасно повідомляємо аматорські гуртки Снятинщини, що театр уладтовує аматорські курси

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Дрогобич.

26. II. Гори говорять.

Трускавець.

27. II. Дівча з Маслосоюзу.
28. II. Отаман Пісня.
29. II. Лев з Абісинії.

З Трускавця їде театр до Самбора.

Великий Міський Театр.

Середа, 26. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Бал у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Четвер, 27. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Бал у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Пятниця, 28. II. год. 8. веч. „Трафіка пані генерадової". Купони „Або" незажні.

Субота, 29. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Бал у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Неділя, 1. III. год. 3.30 попол. Аб. 11. Ціни звичайні „Трафіка пані генерадової"; год. 8. веч. Аб. 12. „Бал у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Театр Різнородностей.

Середа, 26. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані Генерадової".

Четвер, 27. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генерадової".

Субота, 29. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генерадової".

Кіно.

АПОЛЬО: „Карієра" з Мартою Еґерт.
АТЛЯНТИК: „Ц. К. вальс".
ВАНДА: „Щойно вчора", „Скампольо".
ГРАЖИНА: „Бохай тільки мене".
КАСІНО: „Належу до тебе", „Кукуруча".
КОЛІСЕЙ: „Кімната ч. 309" і ревія.
КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеїв" і колірна гротеска.
МАЛА СЕЦЬЦЬА: „Збігець із Яви".
МРАЖ: „Моя маленька".
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.
ПАН: „Анна Каренина" з Ґретою Ґарбо".
ПАКС: „Марнотравний син" і актуальности.
ПАЛЯС: „Остання станиця".
РАЙ: „Додім на фронті" (Дитина).
СВІТ: „Пісня козака".
СТІЛЕВК: „Весела розведениця", ревія „Милані баньки".
ТЕНЧА: „Промак із Багдаду".
ТОН: „Зов диких".
УТІХА: „Пекло" на основі Дантого та ревія.
ХИМЕРА: „Метрополітен" (з Льоренсом Тибетом).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Тиждень.

Закордонне радіо.

Середа, 26. лютого 1936.

Прага (470,2) 12.35 Легка музика, 16.10 Сальоновий квартет, 21.30 Скрипка, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика з усього світа, 16.00 Легка музика, 19.00 Фраґм. з оперетки „Чорна марена" І. Штравса, **Берлін** (356,7) 14.15 Скандинавські мельодії, орх., солісти, 16.30 Грають та співають, **Париж** (1648) 17.00 Спів. рецеталь, **Мінхен** (405,4) 18.00 Чорне та біле вид., 20.45 „Фавст" симфонія Ліста, 23.00 Легка музика, **Будапешт** (549,5) 18.00 Сальон. музика 19.30 Трансм. з королівської опери. У прогр. дві казки Уайльда з муз. Губая та Радноя, 22,35 Циг. музика, **Відень** (506,8) 20.25 Симф. концерт із участю скрипача Жака Тібо, **Рим** (420,8) 20.35 „Сибір" оп. Джордана, **Ляйпціґ** (382.2) 20.45 Розр. концерт, **Кельн** (455.9) 20.45 Радіодраматоло, вес. вид., 22.30 Легка й танк. музика, **Кошиці** (259.1) 21.45 Орх. твори Шостаковича.

Четвер, 27. лютого 1936.

Мінхен (405,4) 12 Концерт орх., 18.00 Популярний концерт, 20.10 Великий весенній вечір, **Відень** (506,8) 12.00 Концерт симф. орх., концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика з усього світа, 16.00 Муз. пополудне, 18.00 Солісти, 19.00 Легка музика, 22.30 Танк. музика, **Берлін** (356,7) 14.15 Оперетові мельодії, 17.00 Сучасна музика. 20.50 Розр. концерт, 22.30 Танк. музика, **Прага** (470.2) 15.00 Форт. рецеталь. 17.15 Мельончеля, 19.50 Популярна музика, 23.15 Джез, **Будапешт** (546,5) 17.30 Джезова музика, 18.30 Циганська музика, 20.10 Листів фестіваль, 22.15 Скрипка. **Мінхен** (405,4) 18.00 Популярний концерт, 20.10 Веселий вечір, **Мілянно** (368,6) 20.45 „Арабеля" оп. Р. Штравса, **Рим** (420,8) 20.35 Солісти 21.50 Бок. концерт. **Париж** (1648) 22.45 Симф. концерт.

Львівське радіо.

Середа, 26. лютого 1936.

6.30 Ранішня авляція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авляція для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Обовязки господині дому, 12.30 Концерт орх., 13.25 Хвилина домашнього господарства, 13.30 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Легка музика з гр. пл., 16.00 Гутірка Майстеркленки з Лінґвиною: „Льокомотива із скриньочок від сірників" гутірка для ст. дітей, 16.20 Спів. рецеталь Тамари Правдзіц-Лайманової, 16.45 Гутірка музика зі слухачем радя, 17.00 Чи варто вірити в поступ? 17.20 Для знавців — гр. пл., 17.50 Про книжку Сокольницького „Чотирнацять літ", 18.00 Камер. концерт. 18.30 „Жеромський та Україна" літер. нарис ред. Мих. Рудницького, 18.45 Веняміно Джіґлі— гр. пл., 19.00 Фейл.: Фр. Лєст грає у Львові, 19.20 Реклямовий концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальний репортаж. 20.00 Фантастичний світ у музиці — гр. пл., 20.45 Вечірній дневник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Творчість Фр.Шопена (фортепіян, спів), 21.40 У вор'ят вічности — рел. поезії, 21.55 Актуальна господарська гутірка. 22.05 Концерт із циклю: Смичкові квартети Й. Гайдна, 22.40 Сальон. музика, орх.

Четвер, 27. лютого 1936.

6.30 Ран. вид., 6.50, 7.30 Муз., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авляція для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Мудичний поранок для молоді нар. шкіл, 13.00 Нар. мельодії з гр. пл., 12.25 Домашнє господарство, 13.30 При чорній каві — з гр. пл., 15.15 Експорт. 15.20 Біржа, 15.30 Форт. транскрипції Фр. Ліста з гр. пл., 16.00 Гутірка Старого Доктора, 16.15 Твори на гавайську гітару та вібрафон, 16.45 Концерт хору, 17.00 Ювилей сірника, 17.15 Легка музика з гр. пл., 17.50 Актуальна господарська гутірка, 18.00 Форт. рецеталь, 18.30 Про відбір далеких стацій — техн. гутірка, 18.50 Туристичний інформатор, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Гуцульський музей у Жабю, 19.20 Реклямовий концерт, 19,35, 19.40 Спортові вісти, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Оперетова музика, орх., 20.50 Вечірній дневник, 21.00 Театр Уяви в чужих: авд. Ерн. Поганзена „Гальо! Тут бриґада! 21.45 Пісні відспіває Бандровська-Турська в супр. фортепяну, 22.19 Симф. концерт, орх., 23.15 На добранич, гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.22—5.24.

Нім. марка 1·45—1·55, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 172.50—173·25, фунти стерлінґи 26·15—26·30, австр. шілінґи 99·00—101.00, чеські кор. 19.50—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 32.00—35.00.

Золото: Долари 9.02—9.06, Рублі 4.75—4.85, Фр. франки 34.50—35·00, Корони 36·40—37·00, Дукати 83.00—83.80; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Пшениця одн.	18.75	—19.00
Пшениця зб.	18.25	—18.50
Жито одн.	12.25	—12.50
Жито зб.	12.00	—12.25
Овес Станд. I.	13.75	—14.25
Овес Станд. I a	13.25	—13.75
Овес Станд. II	13.25	—13.75
Овес Станд. II a	12.75	—13.00

Мука пшенична піднеслася на 50 сот. на 100 кг.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 25-го лютого ц. р. кооперативи платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·70 зол
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.71-50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·75 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15 „
1 л. сметани	0·75 „
1 к. яєць	3·30 „

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 25. II. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Кури мол. товсті без остріг I. кл.	1·00	зол
Кури товсті з острогами I. кл.	0.95	„
Півпи товсті I. кл.	1.00	„
Індички товсті I. кл.	1.10	„
Пантарки товсті I. кл.	1.20	„
Качки товщені I. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

Подяка.

В перші роковини смерти найдорожчого мужа і батька бл. п. о. Симеона Кульчицького, пароха Вощанець, дякуємо за память Духовенству, Приятелям, Знайомим, Установам і Громадянам парохії.

Почуваємося до обовязку подякувати Всім, що виявили стільки доказів прихильности для Покійного в перші роковини Його смерти.

Дякуємо Всечесніщому Духовенству рудецького деканату, яке не зважаючи на непогоду й утяжливу дорогу прибуло до Рудок, щоби взяти участь у Поминальному Богослуженні і спільно замести щирі молитви перед Престола Всевишнього за душу Покійного.

Дякуємо Управам народніх установ, а саме Філії Т-ва „Просвіта", Сільського Господаря, Кружка „Р. Ш.", Районового Молочарні, Народнього Дому, Повітового Союзу Кооператив і Союзу Українок, що свідомі колишнього труду і праці в тих установах подбали за те, щоби в місцевій церкві в Рудках відправилося Поминальне Богослуження. Дякуємо теж теперішньому завідателеві парохії Вощанці, який в дні 14. II. відправив Поминальне Богослуження і за його щирі молитви за душу Покійного.

Особливо дякуємо Всім громадянам і хорові парохії Вощанці, які теплим словом пожнули память Покійного, устроюючи 15. II. 1936 у місцевій читальні „Просвіти" академію в честь Покійного і тим вшанували память свого бувшого Душпастиря.

До глибини серця зворушив нас поважний настрій того свята.

Всім, що згадали і вшанували память Покійного, нехай Господ нагородить, а від нас приймість щире „Спасибіг".

1582 **Жінка і діти.**

МЕШКАННЯ

ДО ВИНАЙМУ 2 кімнати і кухня I. поверх, Велика кімната і мала в партері (на бюро або магазин), вул. Вірменська 25. 1580 1—2

КІМНАТА окрема, умебльована, простора, комфорт I. поверх, сонічна, з цілоденним харчем дешево до винайму. Зголошення Бляхарська 6 в харчівні. 1—2

КУПНО - ПРОДАЖА

КОМФОРТОВУ камяницю при трамваю, вільну від такси і податків, солідної будови за 29.000, готівкою 18.000, решта банк продасть „Трансакція" Львів, Длуґоша 1. 1576 1—2

РІЖНІ

СМАЧНІ чисті і дешеві сніданки, обіди і вечері в харчівні Лисиюкової, Бляхарська 6. 1581 1—1

ШУКАЮ спільника до ведення пансіону на літній сезон у гірській, кліматичній околиці. Вклад 1.800 зол. Зголошення Зеліпяк, Гребенів. 1577

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 44 (14.292). Львів, четвер 27. лютого 1936. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Півріччя 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
Адміністрації: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Уступлення воєводи Костека-Бернацького.

У варшавських газетах появилася вістка, яка має всі ознаки імовірности, а саме:

Теперішній поліський воєвода полк. Костек-Бернацький переходить на становище команданта КОП (Корпусу Охорони Пограниччя), командант КОП-у Юр Гожеховський переходить на емеритуру. Поліським воєводою стає довголітній начальник відділу національних справ у міністерстві внутрішніх справ — п. Сухенек-Сухецький. Хто перейшов би на його незавидне відповідальне місце — це ще справа не рішена.

Якщо ця звістка відповідає правді, то слід привітати її остільки, що для Полісся та зміна означає зворот до кращого. Адже п. Сухенек, як людина, що за останніх поверх 10 літ мала стільки до діла з українськими справами і придбала чимале знання фактичних даних, не буде певне твердити, що на Поліссі живуть 3 відсотки українців, а решта — це племена „тутешніх", „православних" і „німих".

Димісія совітського посла у Варшаві?

Дістаємо з Варшави дуже цікаву вістку про таємничий виїзд тамошнього совітського посла Давтяна до Москви. Він виїхав буцім то на відпустку, але — з усіми своїми річами, які придбав на буркуйській посаді пол-преда. І яка це відпустка у найгарячішому для дипльоматів часі?! Загально у Варшаві говорять, що п. Давтян більше на своє становище не вернеться, при чому кружляють дві версії, що прецтою собі взаємно не перечать: 1) що польська сторона має до п. Давтяна претенсії за його надто ревне виконування постанов останнього конгресу III. Інтернаціоналу, через що він попадає у колізію з засадою невмішування у внутрішні справи держави і 2) що Москва закидає п. Давтянові занедбання тих самих справ (за мало червоних хустинок появляється на трамваєвих дротах у жидівській дільниці у Варшаві). *По суті* очевидно ніякої зміни не буде.

Військовий переворот у Японії.

Вступ до великої японської акції на азійському континенті.

ЛЬОНДОН, 26. 2. ПАТ. 3.000 вояків 3. полку піхоти, що в складі 1 дивізії мав вирушити до Манджурії і тому дістав муніцію, зробили державний переворот. Під командою сотника Нонаки та кількох молодших старшин **збунтовані вояки заняли сьогодні досвіта в год. 5·20 резиденцію премієра та міністра внутрішніх справ і команду поліції. Цісарська гвардія почала бій з революціонерами; проголосили воєнний стан.**

Як подає Рейтер зі Сінгапуру, там дістали **потвердження цих вісток з японського міністерства закордонних справ.**

Після перевороту дійшло до поважних заворушень. Біржі у Токіо та Осака замкнені.

ВБИТІ МІНІСТРИ.

ЛЬОНДОН, 26. 2. ПАТ. З цього самого японського джерела довідалися у Сінгапурі, що **збунтовані вояки вбили премієра Окаду, міністра фінансів Такагаші та адмірала Саіто;** генеральний інспектор військового виховання, ген. Ватанабе, поважно ранений, гр. Макіно та ген. Сузукі врятовані перед напасниками. Міністрові цісарського двору кн. Свіоні та мін. війни ген. Кавашіма нічого не грозить.

ПЕКІН, 26. 2. ПАТ. З Токіо потверджують чутки **про вбивство міністра внутрішніх справ Ґото.**

ШАНГАЙ, 26. 2. ПАТ. Дотепер не потвердили вістки про смерть міністра внутр. справ Ґото; говорять, буцімто його та премієра Окаду узяли бунтівники.

СІНҐАПУР, 26. 2. ПАТ. Рейтер подає: **Телеграма з японського міністерства закордонних справ потверджує вістку про смерть премієра, міністра фінансів та адмірала Саіто.**

ЯПОНІЯ ВІДТЯТА ВІД СВІТУ.

ЛЬОНДОН, 26. 2. ПАТ. Телеграфічне получення з Токіо перерване.

НЮ ЙОРК, 26. 2. ПАТ. Офіційно ще не потвердили вісток про переворот в Японії, бо телефонічна сполука між Токіо і Сан Франціско перервана. Трансокеанічна служба не може скомунікуватися з почтовим урядом у Токіо; один з урядовців згаданого уряду заявив сьогодні в год. 10.30 (східно-азійський час), що не знати, коли наладнають телефонічну комунікацію знову.

ШАНГАЙ, 26. 2. ПАТ. Тутешній японський консулят заборонив японській пресі розповсюджувати чутки про переворот. Гостра цензура здержує всі вістки з Токіо.

ПРИЧИНИ Й НАСЛІДКИ.

НАНКІН, 26. 2. ПАТ. У Китаю помітне занепокоєння. Як подає Райтер, переворот у Токіо уважають вступом до японської військової акції на більшу скалю на азійському континенті. У китайських кругах добачують ось-які причини перевороту: **Японські державні мужі здержували імперіялістичний розгін армії;** перед 4 роками не дозволили їй заатакувати СССР, що мав тоді ще малі сили. Китайці бояться, що наслідком переходу влади в руки військових кругів може бути **рішуча акція у Китаю, зовнішній Монголії, а навіть на Сибірі.** Міністра фінансів вбили мабуть тому, що він не дозволив збільшити кредити на армію та фльоту. Сильний конфлікт між політичними та військовими кругами зазначився ще підчас виборів.

ЛЬОНДОН, 26. 2. ПАТ. Вістки про переворот в Японії сильно занепокоїли тутешні політичні круги. **Поважно бояться совітсько-японського зудару.**

„ҐМІНД"

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків трівожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай прочитає книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ҐМІНД"

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол., з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла", **Львів, Ринок 10.**

Що в молодості придбаєш — те на ціле життя маєш! — тому від молодих літ складай свої ощадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Проти публіцистичного ґанґстерства.

Народини істнування галицько-української преси від „Галицької Зорі" з 1848. р. почавши по сьогоднішній день чимало появлялося там статтей і заміток, що торкаються публичних виступів і заяв громадських діячів, а їх відповідним насвітленням і критикою. Щодо цього українська преса не відзначалася надто великою вибагливістю і джентельменством, а проте рідко траплялися надто різкі і некультурні вислови під адресою критикованих осіб. До рідкостей належав такий спосіб полеміки, який вели між собою перед трицятикільнома роками на сторінках „Свободи" пп. Вячеслав Будзиновський і на сторінках „Гайдамаків" пп. Михайло Петрицький, що не щадили себе взаємно у закидуванні собі промаків словами, яких ніколи не вживає культурна людина. Велась і ведеться перша надто різка партійна полеміка, та навагал — як на наші несальовові відносини — вона була втримана у доволі ще можливому тоні. Зовсім щось іншого було на сторінках *нашої преси за океаном*, де не у всьому привикли до европейських форм товариської чемности і де супроти особисто нелюбого противника і зі сторінок преси стробнається часто публіцистичне ґанґстерство. Тепер воно й у кривій пресі зачинає виробляватися. Тут вилко „поступ" — на жаль — у відємному значінні.

За час своєї трицятьількалітньої громадської й публіцистичної праці і сам я бачив у нас чимало такого, що з погляду чисто товариської етики не повинно було мати місця. Наше громадянство в оцінці виступів своїх діячів керувалось перша дуже неглибокими критеріями. Винною тут був не тільки наш загумінок зі своєрідним духовим підкладом, але й *польська галицька преса*, у першу чергу брукова, що мала чималий вплив на формування світогляду нашого пересічного інтелігента й півінтелігента в оцінці політичних подій і діючих осіб. На нашій вулиці радо читали сусідську пресу, що з власних політичних рахунків друкувала різні сплетні і наклепи на наших передових людей. Зроблювалося підкорення й водночас і противник ослаблював свою мету. Воно ще залишилось по нинішній день. Цікава річ: у попередніх часах було вже чимало у нас бойкотів, але бойкотували під впливом вправ хибно зрозумілих національних інтересів різні польські установи чи державні розпорядки або підприємства, яких не завжди треба би бойкотувати, бойкотується у нас ще найменше ворожу нам — брукову польську пресу!

Очевидно, що до занепаду у нас громадської етики причинилася теж у першій мірі неперебірлива у засобах боротьби *комуністична й комунізуюча преса*. Особливо у народніх масах деяких полес краю на розхрістана пресова пропаганда платних висланників червоної Москви зробила справжнє спустошення, передовсім на зрадикалізованому підгаю Покутті. Під її впливом захиталась там дотна велика українська товариська культура, — культура, з якої ми могли бути горді і яка була одною з основ нашої політичної організації і нашого поступу. Через чужу пресу стало доходити й там у нашу громадське ґанґстерство.

Слідами ґанґстерів і їх метод ішла теж і наша відповідна *націоналістична преса*. Тут і там

супроводила її явно і скрита її комуністична союзниця, у переконанні, що після усунення сторонніх заслужених діячів займуть провідні місця невідповідальні крикуни, як герольди вулиці. І вони разом спричинили нам чимало лиха.

До табору, що з ріжних причин та під ріжними гаслами бо таранов у наш національний національний табор — в УНДО, у його провід та його парляментарне представництво, належить і католицька львівська „Нова Зоря". Першу скрипку держить головний редактор „Нової Зорі" д-р Осип Назарук, що у свому житті переходив і можливо ще переходитиме ріжні політичні переміни. Людина ще й нині далеко не зрівноважена, не вважаючи на своїх пятьдесять кілька літ життя. Чоловік безперечно здібний, але неперебірливий у засобах боротьби з противником і тим самим у наших відносинах, серед мас безкритичного громадянства, що вірить тому, хто більше кричить і голосніше лається, — небезпечний.

Напад на сторінках „Нової Зорі" поведено у першу чергу проти теперішнього голови Українського Національно-Демократичного Обєднання і Української Парляментарної Репрезентації, посла Василя Мудрого. Формальною притокою стала волинська справа.

Редактор д-р Назарук на сторінках редагованого ним органу помістив низку статтей про потребу створити на терені польського парляменту сильну українську репрезентацію з галичан і волинянів. Як зазначив опісля у підписаній собою статті, не є він їх автором, але з ними годиться і бере за них цілковиту відповідальність. Річ зрозуміла, що кожному вільно мати свій погляд на наші політичні концепції й формації. Інакша вже річ, чи вони серед діючих відносин доцільні, себто, чи їх можна здійснити без шкоди, а з користю для наших національних інтересів.

Ті статті „Нової Зорі" я читав і можу сказати, що їх автор цілковито не рахується з нашою політичною дійсністю у Польщі. Що більше, її навіть не знає, інакше не зробив би таких політичних висновків, як це він зробив. Безперечно — і цього ніхто з нас не може оспорювати — що для української справи у Польщі було б найкраще, якщо істнувалаб одноцільна й солідарна українська парляментарна репрезентація з виробленою загально-національною програмою і тактикою. Та воно тепер нереальне, бо неможливе до здійснення. Просто для того, що нинішню галицьку парляментарну репрезентацію вибрано вправді на основі виборчої умови з урядом, але голосами наших національно свідомих виборців, як представників означених українських політичних партій, *без міцних політичних зобовязань супроти уряду*. До польського парляменту ввійшла наша галицька репрезентація як самостійний політичний чинник і політичний підмет наших власних національних змагань, а не як предмет в руках чужих національно політичних чинників.

Інакше було на Волині. Тамошнє парляментарне представництво, вложене з недавно натуралізованих політичних еміґрантів, незвязане нічим з місцевими українськими масами, вийшло з волі волинського воєводи як предмет з його політичних комбінацій, для переведення не наших національно-політичних цілей та для вигривання його проти нашої суцільно-національної політики в Польщі. У політичній грі є воно *не партнером, а виключно клієнтом* свого патрона, волинського воєводи. З реґіональною ґрупою, яка давніше входила в склад розвязаного нині Безпартійного Бльоку співпраці з урядом, що в межах Польщі не сягає своїм зором дальше як по Буг, Припять і т. зв. сокальський кордон, що для нього був непорушний.

Аналоґію мали ми у соймі з рр. 1922. до 1927. у двох українських соймових уґрупуваннях. Самостійна українська репрезентація увійшла до сойму і сенату з північних земель, при чому на Волині не вийшов ні один польський посол ні сенатор. З Галичини ввійшла тоді до сойму нечисленна ґрупа о. Ількова, вибрана при активній допомозі уряду як його клієнт при відомому бойкоті виборів загалом українських виборців у Галичині. Не вела вона ніякої української національної політики, як не веде її й нині її переємниця — волинська ґрупа. І нікому з кінцем 1922. р. не прийшло у нас навіть на думку, щоб змішати до купи обох тих неспівмірних політично ґруп, як політично неспівмірними є й сьогоднішні ґрупи — галицька і волинська.

Таке бувало і в нашій історії козацької доби. Були тоді поза Січю городові козаки й панські збройні гайдуки, але нікому у тих часах не приходило й на думку лучити в одно січове брацтво з городськими козаками чи панськими гайдуками, що виконували лише волю своїх хлібодавців.

Ця якраз їхня політична й ідеольоґічна неспівмірність є й причиною неможливої не то злуки, але навіть і доривочної співпраці. Польська соймова більшість вважає українських послів з Волині як свого роду городових козаків, чи радше як своїх гайдучків, що їх роля для хвилевих польських інтересів і рахунків бити тих, що як парляментарний експонент нашого громадянства заступають національно-політичні, культурні і господарські інтереси українського народу в Польщі. І треба признати, що ролю тих городових козаків на терені сойму і в краю вони виконують дуже ревно і совісно під „аплавз" значної частини польської соймової більшости й частини польського громадянства.

Те все загально знане кожному, хто слідить за нашим життям у Польщі. Повинна це знати й редакція „Нової Зорі" зі своїм шефом д-ром Назаруком та у волинській справі не друкувати того, що друкувала в останніх місяцях, тим більше, що як зазначено в одній із редакційних ноток, д-р Назарук не знає особисто нікого з волинського парляментарного представництва та й незнаний йому зовсім волинські відносини. А прецінь про доцільність деяких ходів практичної політики слід писати на підставі знання фактичного матеріялу, а не у висліді своєї уяви чи самих теоретичних міркувань.

За ціль своїх острілів і нападів взяла редакція „Нової Зорі" і д-р Назарук особу посла Василя Мудрого і то у формі, яка як найменше лицює католицькому часописові. По інформаційній статті „Н. Зорі" п. н. „УНО й УНДО" ч. 9. з 6. лютого ц. р., де подано заяву о. сен. Лободича у звязку з інтерв'ю пос. Мудрого у львівській „Неділі" з 5. І. ц. р. на тему неможливої злуки галицької репрезентації з волинською і заяву пос. д-ра Волянського, появилася там також стаття д-ра Осипа Назарука в ч. 12. з 16. II. ц. р. п. н. „УНО й УНДО на тлі волинської справи" і його стаття в ч. 14. з 23. II. ц. р. п. н. „Ерема кай анонімa". Обі статті писані в тоні й у висловах, що їх ніколи не вживає культурна людина, а тим більше не повинен їх вживати релігійний католик, за якого вважає себе п. Назарук. Вони звернені під адресою пос. Мудрого, який відомий з того, що у своїй публичній діяльності ніколи неправдою або інтриґою не воює. В додатку це напасть на гладкій дорозі, бо представлена там історія вступу обох парляментарних представників УНО до Української Парл. Репрезентації, начеб вони застереглись, що свій вступ до УПР узалежнюють від змагань до злуки УПР з волинськими послами, не спирається на фактичному стані. Такого їх застереження у волинській справі і якоїсь заяви пос. Мудрого щодо цього ніколи не було, як їм було досі ніяких розбіжностей на політичному чи особистому тлі між обома партійними ґрупами УПР, що зрештою стверджує й комунікат.

Ближча річева полеміка з д-ром О. Назаруком недоцільна, а то й неможлива хоч би з огляду на форму його виступів, яких зміст це й не відповідає правді. Ужиті там слова й вислови хай остануться його власністю, яку кожний з неупереджених сам належно зуміє оцінити. Від себе додам тільки, що й немилого собі противника культурний чоловік трактує по культурному не лише у чисто приватному житті, але й у публичних публицистичних виступах.

Д-р Степан Баран.

АС УКРАЇНСЬКА МЕХАНІЧНА ПЕКАРНЯ
продає свої найкращі печива
по конкуренційних цінах.
ЖАДАЙТЕ ВСЮДИ!
5/10 3-4 Львів, вул. Сапіги 83. Тел. 274-54.

Велика господарська нарада у Варшаві.

Як ми вже повідомляли, у Варшаві відбудеться в днях 25. II.—2. III. ц. р. велика господарська нарада у президії ради міністрів. Нарада має за завдання обговорити найважніші справи господарської політики та вислухати гадку фахівців щодо поодиноких її ділянок. На пленарному засіданні 28. II. ц. р. виголосять промови: премієр Косцялковський, мін. скарбу Квятковський, мін. рільництва Понятовський і мін. торговлі Ґурецький.

Дальше йтимуть реферати президента Союзу Промислово-Торговельних Палат Клярнера, президента Союзу Хліборобських Палат та Орґанізацій Моравського, президента Союзу Банків Фаянса та президента Ремісничих Палат Снопчинського. Дальше радитимуть чотири комісії, а саме: *I. комісія грошевого ринку і кредиту* (вкладки у державних і приватних банках, короткоречинцевий кредит, екзекуційна процедура, хліборобські кредити, довгоречинцевий кредит); *II. комісія публичних обтяжень* (державні податки, завдання і засоби територіального самоврядування, обтяження хліборобства, суспільні обезпечення); *III. комісія товарового обороту* а) загранично (політика заграничного обороту, орґанізація й адміністрація заграничного обороту, засоби підсилення вивозу, інші питання заграничної торовлі) і б) внутрішнього (політика й орґанізація внутрішньої торговлі, фінансування оборотів, торговельні інвестиції, оборот хліборобськими продуктами, преференції для краєвих сирівців, вишкіл торговельників); *IV. комісія питань приватної ініціятиви, рентовности і публичних інвестицій* (засоби розбудження приватної ініціятиви, справа рентовности у господарському житті, публичні інвестиції).

Нарада закінчить 2. III. ц. р. віцепремієр Квятковський окремим рефератом. Нарада ухвалить резолюції, предложені комісіям.

З українських господарських знавців на цю нараду запрошені: голова РСУК — інж. *Юліян Павликовський*, голова Центросоюзу — сен. *Остап Луцький*, директор „Сільського Господаря" — д-р *Евген Храпливий* та віцепрезидент Львівської Хліборобської Палати — *Мирон Луцький*.

Господарські круги привязують поважне значіння до цієї наради, чого доказом підготовка поодиноких ґруп делеґатів. І так львівські делеґати відбули вже свою окрему нараду 25. II. ц. р., а всі делеґати-хлібороби відбудуть ще окрему нараду у Союзі Хліборобських Палат та Орґанізацій 27. II. ц. р. Такіж наради відбувають делеґати-промисловці, купці, ремісники і т. д.

З нашої кооперації.

ПРОДУКЦІЯ МИЛА ЦЕНТРОСОЮЗУ РОСТЕ.

Що добрий продукт завжди знайде у нас широкий збут і має вигляди найкращого розвитку доказує фабрика мила Центросоюзу. Відколи цей продукт станув щодо своєї якости нарівні найліпших інших фабрикатів, від тоді щорічно поширює свій збут та збільшує вгенди. В 1935 р. збув Центросоюз свого мила до прання на кругло 57 тисяч кільограмів більше, як у 1934 р., себто побільшив свій збут на 10.75%. Таке саме процентове побільшення збуту слідно і при тоалетовім милі, якого збули на 738 кг. більше, як у 1934 р. Щодо виборців, то найбільшим відбором у 1935 році, як зрештою і в попереднім була „Народня Торговля", яка продала 65 тисяч кг. мила Центросоюзу. Дальше в черзі йдуть Повітові Союзи Рогатин, Тернопіль та ін. Як щороку, так і цього Центросоюз виплатив своїм членам відповідно до закупів товаровий зворот, який разом вийшов на 12 тисяч кг. мила вартости понад 14 тис. зол.

НЕДОЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ НА ВОЛИНІ.

В ч. 8. „Госп. Кооп. Часопису" читаємо на цю тему коротку, але дуже вимовну статтю Ю. Волиця. Наводимо її майже в цілости:

„Від часу, як створили сокальський кордон для волинської кооперації та відділили її від її матірнього пня — якось мало вісток про її долю появляється в нашій пресі. Здавалось би, що волинська кооперація в нових умовинах під новим, хоч і чужим проводом, після ріжних устних заяв і письменних комунікатів працює спокійно та розвивається свобідно, відповідно до своїх потреб та сил. Але так воно не є. Після тих всіх ударів, що посипались на неї від 1931 р. — сиплються свіжі, тільки в зміненому виді. Волинський кооператор переніс терпеливо цей тяжкий удар, що стрінув його з кінцем 1934 р., чи так з початком 1935 р., в тій надії, що новий кооперативний провід з повним зрозумінням поставиться до справ української кооперації. Та надії зявели. Вже на вступі відчув волинський кооператор цю різку зміну. Новий Союз не приняв декларацій приступлення в члени в українській мові, а зажадав їх у польській мові.

Незабаром після цього появився в часописах офіційний комунікат Союзу Рільн. і Зар. Госп. К-в у Варшаві, в якому забезпечувано українській кооперації повні мовні права як у внутрішньому урядуванні, так і в зносинах з Союзом. Та цей комунікат остався тільки паперовою обіцянкою, бо на ділі Союз вже тепер вимагає від нас ведення книговодства на друках польських. Ревіденти приїзджають до кооперативи для виготовлення річного звіту і виготовляють на польських друках, бо кажуть, таке зарядження з Варшави.

Поревізійні письма дістаємо в польській мові. Притім Союз доручає, щоб кооперативи мали польські декларації приступлення в члени. Окр.

Союз доручає, щоб кооперативи мали польські декларації приступлення в члени. Окр. Союз у Луцьку в своїх обіжниках подає взірці письм до суду про реєстрацію зміни статуту або на замовлення ділових книг до Союзу у Варшаві в польській мові, а для нових кооператив поручає статути в польській мові, бо на інші не хоче дати своєї посвідки. Вибори до Ради Окр. Союзу переведено так, що наша кооперація, хоча чисельно більша, дістала тільки 4 радних из всіх 12. У справі закритих кооператив новий Союз нічого не зробив і те громадське майно дальше мінується, а людність мусить іти по товари до приватника. Думаємо, що Союз вже добре переконався, як ті кооперативи були ведені та чи були причини до їх закриття.

Чиж на те нас приділено до Польського Союзу, щоби польський кооператор мав змогу проводити польонізацію серед української кооперації?"

НАШІ РІЛЬНИЧО-МАШИНОВІ КООПЕРАТИВИ.

Загальна господарська кріза, яка відбилась головно на українському селі, вдержала в першу чергу закуп штучних погноїв селянами, а разом з тим і машинізацію нашого сільського господарства, яка почала була ставити у нашім селі свої перші кроки в перших роках післявоєнної доброї господарської конюнктури. Пропагаторами сільськогоспод. машин по селах були головно кооперативи, при яких творилися т. зв. машинові секції. В 1929 р. було вже 700 таких машинових секцій при українських сільських кооперативах для загального закупу і збуту. Ці секції мали у своїм розпорядженні закуплені кооперативою господарські машини, як трієри, млинки, сівалки, вальці і т. п. і їх визичували поміж членів кооперативи за малою оплатою. Окрім того повстало в 1929 р. шість окремих машинових кооператив, з того пять у повіті Копичинці й 1 в повіті Теребовля. Господарська кріза, яка застала ці кооперативи ще незакріплені, з досить великими кредитами за машини, відбилася, на жаль, дуже відємно на їх діяльности і сьогодні всі ці кооперативи опинилися в дуже тяжкому положенні. Треба би якнайскорше усунути недомагання, що їх виказують ці кооперативи, щоб не дати пропасти піонірам машинізації нашого сільського господарства.

В. Л.

—o—

Рогер і Сайдель

відчиняють вкоротці

свій першорядний льокаль

ресторанно - сніданковий

при вул. 3-того Мая 5.

Тел. 283-27. 112

Не можна розірвати одної національної ідеї.

Зміст промови посла д-ра Степана Витвицького у соймовій дискусії над буджетом міністерства внутрішніх справ 24-го ц. м.

Забираючи голос у дискусії над буджетом міністерства внутрішніх справ, хочу звернути увагу на справу, що у польсько-українських взаєминах є засадничa:

НЕ ОДИНИЦІ, А НАРІД.

В основі відношення польської сторони до нас лежить трактування нас, як якоїсь механічної групи одиниць, або якихось племінних груп. І тепер п. премієр сформулював національну проблему, як право до збереження одиницями, приналежними до іншої, ніж польська, національности, їх психічних питоменностей, їх обичаїв, мови, чи віроісповідання. Говориться щонайвище про рівність всіх громадян перед правом і зводиться наше життя та його потреби до т. зв. прав людини, вважаючи, що це розвязка національної справи. Не може бути нічого більш нереального, і в такому охоплення справи лежить засадниче непорозуміння.

Ми не є тільки одиницями з деякими особливими психічними питоменностями, але ми є одностайним народом зі своєю історичною минувшиною, зі своєю давньою культурою, своєю традицією і своїм спільним змаганням до тої найвищої мети, до якої змагає кожний нарід. Свою детітимацію, як нарід, беремо з нашої історії, дістали ми її з власних рук нашою збройною боротьбою за волю, а нестертою і найвищою сакрацією наших прав є пролита за них кров.

Отже первісною нашою дійсністю є українська нація, як живучий одностайний організм, і кожний з нас, як одиниця, бере свій початок і своє життя з тої великої спільноти. Тому як нарід, а не як одиниці, маємо свої потреби і свої цілі.

Ця основна правда є невідємною передумовою тривкого взаємного довіря, про яке говорив п. премієр, і нового укладу польсько-українських взаємин.

1914, 1922 та 1936.

Дивна річ, що тієї життєвої дійсности не хоче зрозуміти сучасна політична польська думка у відродженій польській державі. А чейже у передвоєнній польській політичній думці цю конструкцію не тільки визнавали, але її навіть реалізували. Дозволю собі пригадати відомий польсько-український компроміс, заключений у березні 1914 р. на терені б. галицького сойму. По думці того компромісу обі сторони добровільно, з власної ініціятиви установили в б. галицькім соймі дві національні курії: польську та українську. Кожна з тих курій мала вибирати своїх членів до Краєвого Виділу, до соймових комісій та до краєвих установ, до яких сойм мав право визначати своїх репрезентантів.

Ще дальше йде закон з дня 22. березня 1922 р. про автономію львівського, тернопільського і станиславівського воєвідства. Цей закон створює орган автономічного устрою — воєвідські соймики, зложені з двох палат, польської та української, та виявляє доволі широкою законодатною компетенцією (промовець вичислює ці компетенції).

Той закон прийняв сойм у 1922 р. з власної ініціятиви, недовго після закінчення польсько-української війни, коли настрої українського громадянства супроти польської держави були непримирні і коли ніхто навіть з тої сторони не підносив у тім напрямку відповідного домагання. На основі того закону дістала Річпосполита право до інкорпорації Східної Галичини рішенням Ради Амбасадорів у Парижі дня 14. березня 1923 р. Було це в часі, коли — підкреслюю — інше було відношення українського громадянства до польської держави, ніж сьогодні, коли ми ввійшли в добу позитивізму щодо укладу взаємного життя. Ми заявили, що для повного розвитку нашого національного життя хочемо дійсного права завідувати своїми власними справами та відповідної належної нам співучасти у правлінні тою територією, яку заселює українська більшість. І коли тоді це право нам добровільно признавали у 1914 р. та потім у 1922 р., то тимбільше воно належиться нам сьогодні.

Зол. 10.000

на ч. 81677

Зол. 10.000

на ч. 177981

впали вже в перших днях тягнення першої кляси на закуплені у нас льоси.

ПОПУЛЯРНА І НЕЗМІННО ЩАСЛИВА КОЛЄКТУРА

„НАДІЯ"

ЛЬВІВ, ЛЕҐІОНІВ 11.

МАСОВА ПРОДУКЦІЯ ПЛЕМЕН.

Виходячи з вичерпаної на вступі основної засади, важко говорити про позитивне формування польсько-українських взаємин так довго, як довго чинники державної адміністрації вестимуть політику ампутації нашого одностайного національного організму, змагаючи до відриву від нього поодиноких частин, як це напр. діється з Лемківщиною, на Гуцульщині, на Волині, Поліссю та Холмщині. Державна адміністрація старається продукувати серед нас щораз-то нові племена. Не думаю, що така напрямна лінія теперішнього уряду. Однак досі проголошено народини преріжних племен: лемків, гуцулів, волинців, православних, а на самім Поліссі маємо таких племен 4: поліщуків, тутешніх, православних і три відсотки українського населення. До кожного племени прикладається іншу методу правління. Тому є кілька окремих українських політик. Не треба при тому забувати про те, про що згадав щойно посол Сужанський що навіть поодинокі поліційні органи, поодинокі війти та окремі старости, навіть в одному і тому самому воєвідстві заводять свою окрему політику. Створений тим хаос може легко перерости рахунок і спроможности дотичних ідеольогів та адміністраторів.

ВОЛИНСЬКА СИСТЕМА.

Окрему главу в цій справі творить т. зв. волинський режім. А саме за Сокалем, на Бузі, поставлено кільчастий дріт між одною і другою частиною українського народу, щоби через ті перегороди не могла перейти спільна організація національного життя. Зате з легкістю дістаються туди інші гасла, інші організації, які находять для себе почву добре приготовану волинськими методами правління. Щоби мене не посудив ніхто в якомусь упередженні у тій матерії покличуся на промову сен. Радзівіла. Стверджуючи непересічний талант і роботящість української людности Волині, сен. Радзівіл доказав, що теперішні методи правління на Волині є змарнуванням визначних здібностей волиняків та що т. зв. сокальський кордон є фікцією. Тому треба радикально змінити тамошній політичний режім. Аналогічні тенденції виявляє адміністрація Полісся і Холмщини. Вважаємо, що справа дозріла до того, щоби призадуматися над ревізією т. зв. волинського експерименту та йому подібних. Повторяємо не від нині, що треба усунути штучні запори, які розділюють частини того самого народу, та обняти одною системою правління цілу територію, заселену українським народом, **бо ніяка сила не зуміє розірвати одної живої національної ідеї.** Не дамось ніколи розділитись на якісь чужі собі племена, бо хоч як болюча сучасна дійсність, — **почуваємось усі,** де небудь живе український нарід, **одною нерозривною цілістю.**

У площині польсько-українських взаємин стараємось відшукати місця, на яких польська державна рація покривається з українською національною рацією, але чи польська державна рація не може спиратися на гуцулів, лемків, поліщуків, волинців, тільки на **одностайному українському народі.**

ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ, ЯК ЧИННИК АСИМІЛЯЦІЇ.

Не менше рішуче мусимо протиставитись штучній національній асиміляції, яку проводить у деяких випадках державна адміністрація. Знаю випадок, що 3/4 частини мешканців громади перейшло на латинський обряд за обітницю парцеляції землі між них, а оставшо при своїй національності українська людність, без огляду на виграні спори у ріжних судових та адміністраційних інстанціях, не може відбувати у своїй церкві богослуження. Є історійною річчю, що від державних і самоуправних службовиків або кандидатів на такі становища вимагається зміни релігії. Не менш мусимо протиставитися тому, щоби шкільництво було трактоване як знаряддя винародовлювання нас. Кожний нарід мусить відчувати як найбільшу ганьбу, коли його дітям відбирали змогу вчитися в матірній мові. Згадаю лише про страшні наслідки кольонізації, яка відбирає українському рільникові підставу його життя та вганяє його в обійми розпуки.

УКРАЇНСЬКА ОРГАНІЧНА ПРАЦЯ І ЇЇ ТРУДНОЩІ.

Тій правді, що ми є народом, дали ми в останньому часі ще одно свідоцтво. Оце зуміли двигнути з повоєнної руїни нове збрене життя, яке розбудовуємо серед найтрудніших умовин. Це наші освітні, кооперативні, спортові і суспільні організації. На цім відтинку маємо тільки одно домагання, щоби, якщо державна адміністрація не схоче підтримувати цієї творчої праці, то щоби принаймеше її не припинювала та створених нами господарських і культурних здобутків не нівечила. Маємо в краю чимало безпідставно розвязаних читалень Просвіти. Дотичні рекурси від років лежать неполагоджені у міністерстві внутрішніх справ. У численних випадках адміністраційна влада не дозволила

на основування садків для передшкільної дітвори, або такі садки розвязувати. Діяльність спортових і гімнастичних товариств зустрічається з найбільшими труднощами, напр. у ліськім повіті не дозволяється зовсім на заснування таких організацій. Не говорю вже про ті репресії, які прикладається до української кооперації на Волині. На терені 3-х південно-східних воєвідств старости деяких повітів стали на широку скалю організувати молочарську продукцію, якої метою є хіба знищення вже істнуючих дотичних українських організацій. Таким чином державна адміністрація в часі щораз більше зростаючої нужди протиставиться господарській самопомочі населення і має своєю ціллю хіба тільки більше поглиблення господарської кризи села.

Знаю акти, якими адміністрація поборює український протиалькогольний рух, хоча не ставить ніяких перешкод для подібного руху польським організаціям. Не вдаюсь у вичислення інших безчисленних подібних випадків.

ХТО ПОБОРЮЄ ТА ХТО ПІДПОМАГАЄ КОМУНІЗМ?

Пан міністер внутрішніх справ присвятив значну частину своїх промов комуністичній роботі. У боротьбі з тою акцією стоїмо на найбільш висуненім фронті. Одначе волинська система і репресії адміністраційних властей не тільки утруднюють нам цю боротьбу, але ще успішню, хоча несвідомо спомагають комуністичну акцію.

ТІ, ЩО ПРАВЛЯТЬ САМОУПРАВОЮ.

Найзагальніше торкнуся ще справи територіяльної самоуправи. Навіть у рямках значно обмеженої компетенції самоуправи, люди не правлять собою, тільки виконують прикази згори. Деякі з них раді тому, що хтось їм щось приказав і що хтось, а не вони, несе за те відповідальність. Є це самоуправа людей з завязаними очима і завязаною совістю.

Наслідком заведення збірних громад, що охоплюють кільканацять громад, нераз значно віддалених від осередка, утруднено населенню безпосередній звязок з місцевою адміністрацією, виставлено його на страту часу і значні кошти. Створено ще одну клясу бюрократії, назначуючи на становища в органах самоуправи людей які нічим не є звязані з громадою. Це вони фактично правлять самоуправою, а населення тільки несе непомірні кошти їх удержання. Новий устрій самоуправи відсунув український чинник від тої царини публичного життя. Боротьба українських виборчих організацій за здобуття місць у самоуправі кінчилась для них зправила програною. Коли у громаді напр. в деяких повітах було хочби 10 прц. польської людности, то вона мусіла дістати у громадській раді більшість, і солтисом а опісля війтом, міг стати тільки поляк. Колиж знайшлась десь виїмково більшість для вибору незалежного українця, солтисом чи війтом, то він опинювався перед непереможними труднощами, які унеможливлювали почати урядування. Наслідком такої поведінки нема ні одної повітової ради ані одного повітового виділу з українською більшістю. Коли автономічний закон з 1922 р. передбачував вибір 50 членів української курії і 50 членів польської курії у львівському воєвідстві, то тепер українська людність Галичини не є в силі вибрати ані одного свого представника до самоуправної воєвідської ради! Одиноким виходом з цього положення є новелізація закону з 23. березня 1923 р. про територіяльну самоуправу і переведення нових самоуправних виборів. Зменшування і непошанування наших мовних прав у публичнім житті, та зокрема у самоуправі було вже подрібно нами обговорене.

ДОСІ НІЯКА ПОПРАВА.

Я згадав тільки про найважніші справи. Реасумуючи треба ствердити, що у політиці супроти українського народу не настала майже ніяка поправа.

Слова п. премієра про добру волю вітаємо, як промінь серед темноти. Знаємо рішучість і глибоке почуття слушности п. міністра внутрішніх справ і хочемо вірити, що внутрішня політика вийде на новий шлях супроти українського народу.

Перед привернениям автономії Катальонії.

МАДРИД, 26. 2. ПАТ. Згідно з вістками з достовірних джерел Компаніс та інші катальонські діячі в розмові з премієром Азаною заявили, що необхідно привернути катальонцям привілеї, що їм належаться на підставі катальонського статуту.

Форма, що вдовольняє катальонців, така: Компаніса заміняють генеральним губернатором Катальонії і провідничком катальонського генералідад (уряду), замість Хуана Молеса, що тепер сповняє цю функцію. Тому, що провідник генералідадя особисто вибирає інших членів, Компаніс покличе на те становище давніх членів, що їх після революції в 1934. р. усунули. Еспанський уряд предложив постійній делеґації кортезів проект закону, що уповажнив би катальонський сойм повернути до праці, вибрати предсідника та покликати до життя генералідада. Завтра постійна делеґація видасть рішення у цій справі.

ПРОГРАМА ЕСПАНСЬКОЇ ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ.

МАДРИД, 26. 2. ПАТ. Міністер закордонних справ Барсія заявив представникам преси: Еспанський уряд вестиме політику збереження мира у рамах пакту Ліги Націй та виконає його постанови у порозумінні з державами, що також його придержуються.

700 ВЯЗНІВ НА ВОЛЮ.

МАДРИД, 26. 2. ПАТ. Військова влада у Севілі рішила випустити 700 вязнів, засуджених воєнними судами після жовтневої революції 1934 р.

Збірка на цілі Товариства „Відродження".

На основі дозволу Львівського Городського Староства з дня 7. січня 1936. р. Ч. Б. П. 4/166/квест/36. Головна Рада Українського Протиалькогольного Товариства „Відродження" перевела в дні 9. лютого на терені міста Львова під усіма церквами та українськими установами збірку до замкнених пушок, яка дала загальну квоту зібраних грошей: 335.29 зол. Всю зібрану квоту Головна Рада вжила на ведення своєї діяльности. З чистого доходу в квоті 305.29 приділено 300 зол. на покриття коштів друкування журналу „Відродження" і кишенового календарика „Відродження" на 1936. рік. Решту 5.29 зол. вжито на канцелярійні видатки. Коштів переведення збірки було: 30.— зол.

Головна Рада „Відродження" дякує всім П. Т. Жертводавцям та зокрема всім П. Т. Збірщикам — українській студентській і ремісничій молоді за поміч у переведенні збірки.

ЗА ГОЛОВНУ РАДУ Т-ВА „ВІДРОДЖЕННЯ":

Інж. Іван Прокопів, віцет. голови. *Іван Костюк*, секретар.

—o—

С. СЕВЕРИНА ЧСВВ. 7)

МІЖ ЗЕМЛЯКАМИ ЗА ОКЕАНОМ.

Як наші люди доходять до маєтку. — Успіх вистави. — Думка заснувати музей.

Фармер порадив оглянути кілька фарм, щоб у краю розповісти про їх життя. Бере мене на своє авто і їдемо. Є ріжні фарми. Вибираю курячу. Заїжджаю на подвіря. Виходять старші люди — чоловік і жінка. Витаюся з ними й відразу кажу, за чим я приїхала. Велике подвіря загороджене високою сіткою. Входжу до кімнати з маленькими, чорнооокими курятками. Їх тримають у чистій кімнаті з центральним огрівнням, цілу ніч світить електрику, щоб не скупчувалися і не душилися.

Заки ввійшов до курок, господар стукає тричі. Кури стоять на „позір". „Чому стукаєте, коли входите до середини?" „Кури не люблять, як хтось входить несподівано, вони підлітають угору й наслідком того повстає страшна курява, що запорошує очі. „Навіть кури в Америці домагаються панської поведінки" — каже. „У нас усе не таке, як у краю" — була відповідь.

Спішуся, щоб оглянути фарму з коровами. Тут щось інше. Хата мурована, великі стайні, шпихлірі на збіжжа й кукурудзу. Пізнати добробут. Фармер має двіста акрів прегарно управленої землі, 20 коров. Стайні модерні, з вентилями, мають досить повітря, всюди чисто. Окремий будинок призначений на молоко; тут є ледівня, молочарські машини. У стайні бачила я, як малі котенята хлептали свіже молочко з мисочки. Всім тут гарно жити, живіть котикам. „Як ви дійшли до такого маєтку?" — питаю. „Працею рук. До Америки приїхав без нічого, мав два доляри, як опинився в Ню Йорку. Служив, складав гріш до гроша, не пив, не курив, пізнав добру, ощадну дівчину, ми одружилися і помало дійшли до маєтку. Тепер читаємо господарські часописи, книжки й Богу дякувати, маємо самі добробут і памятаємо про рідню в краю, про Рідну Школу, а як буде треба й більшої жертви — певно не пожалуємо нічого". „Чи читаєте українські часописи?" „Читаю „Свободу", „Америку"; цікавлюся подіями у краю, слідкую за тим, що діється на Великій Україні. Тепер лекше стало на душі, бо американські часописи почали цікавитись Україною, всі заговорили про кривду, яку заподівають московські большевики нашому народові".

Третього дня рішили мене відвезти автом з Чеслпік до Джерзи Сіті. Їзда автом краща, як залізницею, можу приглянутися околицям і ввесь час віддихати свіжим повітрям. Їдемо пять годин. Переїхали три стейти, міста, фарми. Поля овочевих дерев, переважно яблінок у рожевому цвіті, манили око й заповідали урожай на овочі. Вечором дома застала я велику почту з краю. З манастиря взивають до повороту, до давньої буденної роботи, а тут мені всміхається поїздка до Канади. Покищо немає мови про поворот. Маю визначений речинець вистави у Філядельфії, куди мушу їхати.

8-го травня кидаю Джерзи Сіті, прощаю дім о. Лотовичів і вполудне я вже у Філядельфії. Виставою тут я не журилася. Всім занявся д-р Галан.

Першого дня відвідав виставу Преосв. Богачевський, другого появилася в „Америці" симпатична рецензія. Ось кілька місць з тої рецензії: „Враження велике, дуже велике. Вистава перейшла всі сподівання. Це руками нашого жіноцтва виписана колишня слава й висока культура нашого народу. Оглядаючи виставу, хочеться закликати, що це хіба забрані у неволю троянські княжни під проводом царівни Касандри виганутували й вимережали убори для жінок грецьких переможців. Це мітична Фільомена голкою й ниткою виписала свою долю і не тільки своїй сестрі, але й цілому світові дає прочитати про народню кривду"...

На цій виставі зродилася думка у Преосв. Богачевського заснувати український музей. Я незвичайно зраділа. Те, про що я сміла тільки мріяти, може незабаром здійснитись. Цілому світові хотіла кричати: **За океаном повстане український музей!** За кілька днів мав відбутися у Філядельфії зїзд Українських Січових Стрільців. Приїхав туди і д-р Мишуга. Ділюся з ним цією вісткою. Втішився нею не менше від мене.

Кожний день, перебутий у Філядельфії, приносив щось нове, дні минали на відвідинах, вечорі просиджувала я на виставі. Кожного дня коло шестої години сходилися на дижур старші пані, студентки університету й середніх шкіл. Були серед них молоденька артистка Нагірна, що її образи висіли на виставі. Інші земляки приходили кожного вечора; щось їх сюди притягало, признавалися, що не могли всидіти в хаті. На тижні відбувся відчит про народне мистецтво. Гостей було досить, хоч деякі мешкали далеко за містом.

Деяких моментів не можу поминути. Сиджу в просторій кімнаті „Народнього Дому". На салю входить гурток хлопців, усі чистенько убрані, ступають тихо, приглядаються вишивкам. Хлопцями проводить старший мужчина. „Хто ці хлопці?" — питаюся. Це пластуни під проводом п. Рибака. Не знаю, що ті діти думали, але мені здавалося, що одяги порушилися, що оживають, що над ними злинули духи творців і радіють на другій півкулі...

Скоро минали дні у Філядельфії, жаль було прощатися, а ще більше у нікого не було охоти розбирати виставу. „Здається нам, що ховаємо когось до гробу" — казали пані, пакуючи вишивки.

Мене відвозять на залізничий двірець.

(Далі буде.)

З організаційного руху.

Повітовий Народній Зїзд УНДО в Ліську.

При участи численних членів УНДО в ліському повіті відбувся 18. лютого ц. р. Повітовий Народній Зїзд під проводом о. декана *Стеранки*. Політичний реферат виголосив Ол. Гладишовський. По переведеній дискусії, в якій більшість присутніх забирала голос, головно селяни в справі лемківського букваря, одноголосно прийнято такі резолюції: 1) Збори висказують повне довіря та признання для проводу УНДО та УПР. 2) Збори домагаються виконання в найближчому часі домагань, які зголосила УПР до польського уряду, бо без цього не може бути балачки про нормалізацію польсько-українських взаємин. 3) Збори стверджують, що ведена офіціяльними чинниками акція на терені ліського повіту за прилученням цього повіту до Лемківщини дотяні не тільки не припинилась, але навпаки — її ведуть далі, хоч скрито, зате послідовно. Збори домагаються від УПР рішучих кроків перед міродатними чинниками, щоб цій роботі місцевих офіціяльних чинників уже раз зробити кінець. З не меншою рішучістю домагаються Збори усунення т. зв. лемківського букваря зі шкіл нашого повіту, який проти волі і протестів батьків перед шкільним інспектором у Сяноці вводить до науки по наших школах. 4) Збори протестують проти намаганого прилучення ліського повіту до лемківської апостольської адміністрації, заявляючи тверде та рішуче бажання лишитись і надальше у звязку з перемиською дієцезією. 5) Збори просять УПР поробити заходи у справі відновлення окружного суду в Сяноці та прилучення його до львівської апеляції.

Дуже оживлена дискусія йшла головно на тему нормалізації польсько-українських відносин, що в умовинах ліського повіту приймає специфічну закраску з огляду на присутність у повіті того чинника, що несе повну відповідальність за провал кандидатури українського посла до сойму.

Вибрано новий Повітовий Народній Комітет у такому складі: голова Олександер Гладишовський, заст. голови о. декан О. Стеранка, секретар д-р Яросевич Орест, члени: о. П. Мазур, о. В. Кончило, господар Мих. Сиванич, директор Савула Степан, господар Лешета Ізидор, господар Андрій Добрянський, о. Т. Хомко, д-р Берекет і д-р Присташ, оба з Устрік Долішніх.

Присутні з вдоволенням приняли до відома факт оснування районового Народнього Комітету в Устріках Долішніх та поглиблення нашої організації в цій окрузі, яка довідавна була тереном всяких експериментів, ведених і своїми і чужими невідповідальними чинниками.

Проти метод „Нової Зорі".

Рішення Української Парляментарної Репрезентації з дня 25. лютого 1936 р.

Українська Парляментарна Репрезентація на своєму засіданні дня 25. лютого ц. р., зазнайомившись зі змістом статті в „Новій Зорі" ч. 9 (908) з 6. лютого ц. р. п. н. „УНО й УНДО" і статтей у „Новій Зорі" ч. 12 (911) з 16. лютого ц. р. п. н. „УНО й УНДО на тлі волинської справи" та в ч. 14 (913) з 23. лютого ц. р. п. н. „Ерема кай анонімa", стверджує:

1) Що неправдивою є подана там відомість, начеб пос. Василь Мудрий заявив представникам УНО пос. д-рові І. Волянському і сен. о. Р. Лободичеві, що УНДО змагатиме до обєднання з теперішніми послами Волині та що тільки на основі цієї заяви посла В. Мудрого як голови УНДО обо згадані представники УНО вступили до спільної з УНДО-м Української Парл. Репрезентації. Зате правдою є, що пос. д-р І. Волянський і сен. о. Р. Лободич зголосили своє вступлення до неї не як госпітанти, а як звичайні члени на підставі згоди клюбової солідарности без повищого застереження, застерігаючи собі свобідну руку тільки у справах, що випливають з програмових ріжниць між УНДО-м та УНО-м і не мають загально-національного характеру.

2) Стверджуючи дальше повну солідарність усіх членів УПР у їх дотеперішніх парляментарних виступах, заявляє, що на парляментарній арені не було досі ніяких розходжень між обома партійними групами, що входять у склад УПР щодо політичної діяльности і виступів УПР та її проводу.

3) Стверджуючи врешті правдивість висказів посла В. Мудрого в його інтервю у львівській „Неділі" ч. 1. з 5. січня ц. р. про висилку головою УНО послом д-ром І. Волянським листовного спростування до редакції „Нової Зорі" про відношення парляментарних членів УНО до УПР з приводу волинської справи, якого редакція „Нової Зорі" не помістила, заявляє, що пос. В. Мудрий у цілій своїй дотеперішній громадянській і зокрема політичній діяльности кермувався завжди особистою отвертістю і правдою. Зокрема УПР відпирає якнайрішучіше всі напасти д-ра Осипа Назарука у згаданих статтях на посла В. Мудрого, як оперті на неправді.

(—) **Володимир Целевич,**
(—) **інж. Юліян Павликовський,**
(—) **Остап Луцький,**
заступники голови.
(—) **Дмитро Великанович,**
секретар.

Гостра промова сен. Козловського.

Недобір буджету 90 міліонів зол.

Підчас нарад буджетової комісії сенату колишній премієр Козловський виголосив довшу промову у вівторок 24. лютого ц. р. реферуючи буджет. Ствердив, що публичний гріш видається з легким серцем не завжди на потрібні цілі. Як доказ наводить будову залізниці на „Каспровий верх". Боротьба уряду з картелями не осягнула цілі. Великі картелі істнують далі, знижки цін не відчуває зовсім консумент. Виступив проти вивозу, до якого доплачується премії. Господарка в державних лісах погана. Держава повинна обмежити свої функції і перекинути обовязки на самоуправу. Клясичним прикладом переросту державних функцій є супільні обезпечальні, які нічого не дають обезпеченому. Гостро виступив проти статтяму і ствердив, що недобір буджету сягає 90 міліонів зол.

Після оживленої дискусії промовляв міністер скарбу Квятковський доказуючи, що буджет є врівноважений.

Дальші успіхи абісинських партизанів.

ВАРШАВА, 26. 2. ПАТ. Англійські та німецькі джерела згідно подають, що 24. ц. м. відділи раса Імру затакували італійські війська на північ від Аксум, в напрямі Алуї. Бій тревав ще кілька годин; вечором його перервали. Відділам раса Імру прийшли з помічю відділи раса Кассі. У цій боротьбі, згідно з вістками з Аліс Абеби, італійські війська втратили 256 вбитих, абісинці — 40.

Минулого тижня підчас акції раса Імру полягло 726 італійських вояків. Як подає Райтер, абісинці захопили чималі припаси амуніції, зброї та виряду; втратили всього 2-х убитих та 4 ранених. Французькі джерела описують абісинський наступ під Рама; італійці залишили свої становища та висадили їх у повітря.

АДІС АБЕБА, 26. 2. ПАТ. Абісинський комунікат подає, що сильні відділи раса Авлю висадили в повітря склад амуніції італійської станиці в повітря склад амуніції італійської станиці Умгаґер над рікою Сетіт. Крім того знищили 4 великі склади харчів і воєнних матеріялів.

ПРОТИІТАЛІЙСЬКЕ ПОВСТАННЯ.

ВАРШАВА, 26. 2. ПАТ. По Аліс Абеб кружляють чутки, бутимо цивільне населення місцевости Рама, на вістку, що надходять абісинські війська, підняло повстання, повбивало частину залоги та підпалило склади муніції.

КРІСОВОЮ КУЛЕЮ ЗІСТРІЛИЛИ ЛІТАК.

ВАРШАВА, 26. 2. ПАТ. Як подає Райтер, підчас боїв у провінції Вальваіт, один з абісинських вождів зістрілив з кріса італійський літак; залога з 3 летунів згинула. Від початку війни впало на абісинську територію 17 італійських літаків. Підчас одного з недавніх абісинських випадів пожежа на італійському летунському майдані знищила 5 літаків.

ІТАЛІЙЦІ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ.

РІМ, 26. 2. ПАТ. Стефані твердить, що чутки про перемогу раса Кассі у Тембіен фальшиві: останніми часами були там хіба зудари стеж. „Джіорнале д'Італія" заперечує буцім то і італійський корпус зайняв Амба Алядзі.

БУНТ РАСА КАССИ?

РІМ, 26. 2. ПАТ. Як подає Стефані з Джібуті, рас Кассе, що як нащадок династії Шоа має претенсії до абісинського престола, збунтувався проти негуса та потягнув за собою ще кількох вождів, м. ін. раса Сеюма.

Нехай Радіон Тебе заступить!

Італійська нота.

РИМ, 26. 2 ПАТ. Італійський амбасадор у Льондоні вложив сьогодні в Форін Офіс ноту такого змісту: Італійський уряд стверджує дотичне рішення англійського уряду з 14. лютого ц. р., що англійський уряд не подав ніякого аргументу у відповіді на завваги італійського уряду в справі меморіялу Вел. Британії з 23. січня ц. р. Тому італійський уряд і надалі вдержує своє становище в справі морського порозуміння на Середземному Морі. Італія застерігає собі право відновити це питання, коли уважатиме це за відповідне. Подібну ноту дістав французький уряд.

ІТАЛІЯ ВИЯСНЮЄ.

РИМ, 26. 2. ПАТ. Міністерство преси та пропаганди заявило, що минулої осені італійський уряд скріпив залоги у Киренаїці (на єгипетському кордоні) на те, щоб забезпечитися від повстання туземців.

ПРИ НЕДУГАХ КРОВИ, шкірних і нервових недугах, коли вживаємо природної гіркої води FRANCISZKA-JÓZEFA, тоді органи травлення діють зовсім правильно. Поручають її лікарі.

За вирівнання цін.

Промова міністра промислу і торговлі.

У вівторок рада сойм над буджетом державних монополів і над буджетом міністерства промислу та торговлі.

Референт монополів пос. Гуттен-Чапський подав, що консумція спірту в Польщі скромна: на кожного мешканця припадає 0.8 літри на рік (пива 5.3 літри, вина 0.1 літри). При цій нагоді референт згадав, що в Польщі є ледви 26.000 самоходів, коли бензини вистарчилоб для около 50.000. Зате Німеччина має понад 900.000 самоходів. Збільшення самоходів у Польщі звязане з життєвою стопою. Удержання самоходу коштує місячно 200—300 золотих. На такий видаток може дозволити собі небагато осіб.

Ціна сірників за висока. Умова зі спілкою значно обмежує вплив уряду на ціну сірників.

Щодо запальничок, то від квітня до 1. листопада 1935, остемпльовано ледви 90 штук (а обороті є понад 1 міліон). Останній декрет президента розвяже питання запальничок. У дискусії над монополями від УПР промовляв пос. **д-р Р. Перфецький**, що підніс необхідність дальшої знижки цін білої і сірої соли та виступив проти посередництва т. зв. вільних складів соли у Сх. Галичині. Треба теж обмежити ціну спірту.

Референт буджету міністерства промислу і торговлі пос. Совінський зазначив, що від низки літ природний приріст населення значно випереджує приріст засобів екзистенції. Цей приріст засобів екзистенції слід сьріпити. Вступом до вирівнання консумції в Польщі мусить бути постепенне і плянове реалізоване змагання до вирівнання цін. Обговорюючи все те, що впливає на ціни, референт стверджує велике марнотравство матеріялів Польщі. Обниження коштів продукції дасть безсумнівно кращі висліди, ніж механічні обкроювання вниз, що знеохочують працівників і обнижують місткоту ринку. Всякі спроби, що облекшують самовистарчальність є оборонною необхідністю. Одначе перехід від закордонних сирівців до краєвих повинен відбуватися еволюційним шляхом.

При кінці пос. Совінський заявив, що є прихильником поміркованого державного інтервенціонізму і схиляється до погляду, що акція унешкідливлення картелів, які заморожують ін-

ніятну та втримують тверді ціни на високому рівні, не є скінчена і завжди буде актуальна.

Опісля промовляв міністер промислу і торговлі ген. Гурецький. Обговорив господарське положення у світі і в Польщі. Підкреслив, що в 1935 р. міжнародне господарське положення покращало незначно. Зате в Польщі в 1935 р. можна було запримітити постійну поправу господарського положення, яке почалося на переломі 1933/34 р. Промислові інвестиції зростають, збут промислових виробів на селі поширюється, Зріст безробіття припинено і тому зростають заробітні ціни. Довше спинився над акцією уряду у справі обнижки картелевих цін. Ствердив, що промислові ціни в Польщі мусять бути низькі, бо життєва стопа населення дуже низька. Закінчив свою промову заявою, що буде змагати до затіснення торговельних оборотів з заграницею і щоб Польща мала додатне сальдо, бо це має значіння для платничого білянсу.

Опісля почалася оживлена дискусія, в якій дійшло до інциденту між пос. Войцеховським і колишнім міністром Рейхманом. Цей інцидент розгляне маршалківський суд.

Німеччина і морська конференц'я.

ЛЬОНДОН, 26. 2. ПАТ. Міністер Ідден приймав учора німецького амбасадора, а англійський морський експерт — німецького морського аташе. Анає подає здогади, що британський уряд намагається втягнути Німеччину до морського порозуміння 4-ох великодержав, а принаймене намовити її, визнати постанови того порозуміння.

„Зміна становища" Італії та Німеччини.

ЛЬОНДОН, 26. 2. ПАТ. Як повідомляє Рейтер з Риму, там загально думають, що останні розмови амбасадора Німеччини, фон Гасселя з Муссолінім відносились виключно до справи французько-совітського пакту. У Льондоні думають, що на випадок ратифікації пакту наступить зміна становища Італії в Німеччині; ходив-лоб про уневажнення льокарненського пакту. Італійські круги уважають такі коментарі Льондону безосновними.

Франція уступає перед сирійським націоналізмом.

ДАМАСК, 26. 2. ПАТ. Новий сирійський уряд обняв владу. Французький високий комісар заявив письменно голові сирійської національної ради, що Франція шанує національні змагання сирійців. Уважає, що легко булоб заключити між Францією та Сирією подібну умову, як між Англією та Іраком, що дозволилоб Сирії вступити до Ліги Націй. Учасників маніфестацій звільнять, їхні справи розглянуть у ліберальному дусі.

А ТИМАСОМ...

ЄРУСАЛИМ, 26. 2. ПАТ. У Дамаску прийшло знову до зударів між демонстрантами і військом; 4 ранили, багатьох арештували.

Французький уряд не піддержить ратифікації пакту зі СССР питанням довіря.

ПАРИЖ, 26. 2. ПАТ. До преси дісталися вісти, що уряд ані премієр не поставлять питання довіря при голосуванні над ратифікацією пакту. Як довідується „Ле Жур", совітський амбасадор Потьомкін висловив з цього приводу здивування щойно розмови з прем. Фланденом. — На вчорашньому засіданні палати послів промовляли в обороні пакту а СССР предсідник комісії закордонних справ, соціяліст-радикал Бастід та мін. Фланден.

МІНІСТРИ ПРОТИ ЛІВОЇ ПОЛІТИКИ.

ПАРИЖ, 26. 2. ПАТ. Деякі часописи подають, що на вчорашньому засіданні кабінету висловив міністер Ніколь занепокоєння з приводу останньої промови премієра, у якій ліва преса добачує заповідження ще більш лівого курсу.

Міські Театри у Львові, четвер 27. лютого 1936.

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-ій з І. Кульчицькою і К. Дембовським

БАЛЬ В САВОЮ величава і мельодійна оперетка П. Абрагама.

Нині в ТЕАТРІ РІЖНОРОДНОСТЕЙ в год. 8-ій: **Трафіка Пані Ґенералової**

Найбільший успіх сезону. комедія Буш Фекете.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Італія скріплює залоги, Єгипет демобілізує. Італія скріплює острови Додеканез на Середземному Морю. Залога острова Лерос збільшена до 18.000 людей. В пристані Лерос стоїть 4 контрторпедовця і 10 інших морських одиниць. — В Єгипті уряд звільнює 1. березня около 4000 вояків, яких задержав був при службі з огляду на окружену міжнародню ситуацію, хоч вони вислужили вже 5 літ.

Економічна Рада Малої Антанти почала вчора працювати над наладнанням чесько-румунських та чесько-югословянських торговельних взаємин.

ТАСС заперечив чутки, буцімто СССР готовий подарувати Абісинії більшу скількість зброї.

Грецький парлямент збереться 2. березня; преса приписує чималу вагу до промови, що її має відчитати король.

Бувший еспанський король Альфонс XIII. їде завтра до Льондону, щоб відвідати короля Едварда VIII.

Конгрес бельгійської соціялістичної партії висловився проти урядового проекту продовжити час військової служби і збільшити зброєння.

Завзяті мексиканки. На добра колишнього президента Мексику, Каллеса, напало понад 200 жінок. Вони заняли будинки та рішили оснувати там „Дім працюючої жінки" і поділити добра, що їх оцінюють на 800 тисяч пезетів. Бувший президент звернувся до влади з проханням інтервенювати. Він заявив, що це чисто комуністичний виступ.

Сенат Данціґу змінив 4 декрети, що їх Ліга Націй узнала незгідними з конституцією.

Кара на студентів. Міністер освіти нанкінського уряду Ванґ-Чінґ-Ченґ сказав, що уряд має намір відібрати північно-китайським університетам підмоги, якщо студенти не заспокояться.

На чесько-німецькому кордоні дійшло до нового інциденту — вже третього за 3 останні тижні. Самохід з 6 німецькими летунами швидко переїхав границю. Здержали його щойно кілька кільометрів у глибині краю.

Висліди нар. голосування в справі зміни конституції в Естонії. За ревізією конституції впало 463.956 голосів; проти — 146.923. Голосувало назагал около 80 відсотків управнених до голосування. Високе число голосів, що впало за ревізією конституції, це несподіванка навіть для урядових кругів.

НОВИЧКИ.

— **Футра, всілякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський. пл. Капітульна 3. І. п.** Телефон 254-46. 10 115—?

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломаґа — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 18-115

— **Косметичний Інститут „ЕВА", Львів, ул. Листопада ч. 32, II. п.** Відмолоджує і поправляє найбільше знищені пори та виконує всі косметичні заходи для Пань і Панів. Ціни помірковані. Значні знижки в абонаментах і для П. Т. Студенток і Студентів. На складі пудри і креми. 8—20

— **В Українському Лікарському Товаристві,** Підвалля 7, відбудуться в пятницю 28. лютого в год. 19. сходини з рефератом д-ра С. Парфанович п. з.: „Задержання ложиська після злогів".

ПРОТИ НЕРВОБОЛЯМ
помагає Аспірина, тепер краєвий препарат.
ASPIRINA
Можна дістати у всіх аптиках.
Ціна за 6 табл. тепер уже тільки зол. 0.90, за 20 табл. зол. 2.25.

— **Фірма „Кераміка"** під управою п. О. Онисьска виплатила за місяць січень ц. р. зол. 19.30 на „Рідну Школу", як провізію від закупів української клієнтелі на провірені бльочки. Якби українське Громадянство полагоджувало численніше свої закупи у п. Онисьска (Галицька 5, в подвірю), тоді Р. Школа могла би від тієї фірми діставати по кількасот золотих щомісячно.

— **Колись люди уміли добре їсти й добре варити.** Тепер та традиція втримались лиш у відомім ресторані ФЛІСЕРА, вул. Ягайлонська 11, де вже за 60 сотиків можна смачно й добре закусити. А як приємно по смачнім обіді напитись доброго Оноцімеро, який так заманливо піниться перед вами! 1588

— **Курс крою і шиття суконь** — учителька п. Еля Олесницька. 2. Курс артистичних ручних робіт — учит. п. Марія Морачевська. 3. Курс модиярства — учить п. Міка Дрогомирецька. 4. Курс крою і шиття білля. 5. Курс трикотарства. 6. Курс кухонярства і домашнього господарства — від 1-го березня 1936 в Кооперативі „Труд", Львів, Ринок ч. 39. 1566 3—1

— **Засідання Фільольоґічної Секції** Наукового Товариства ім. Шевченка відбудеться в суботу, 29. лютого ц. р. з порядком денним, поданим в оповістці з 22. лютого.

Діябетики! Без сахарини на незрівнянім сиропі, щодня свіжі тістечка, торти, мазанки, крім цього кашки, грисики, терту булку, макарони, муку, хліб „Соя" поручає **„LEBROSE"**, Львів, Сикстуська 31, тел. 115—80. Висилка на провінцію і до домів. 1113

— **Красномовний турнір.** „Правнича Громада" — Фахова Комісія Студентського Кружка „Р. Ш." у Львові, під протекторатом Союзу Українських Адвокатів, уладжує красномовний турнір молодих промовців і розписує конкурс промов: Теми: І. а) Оборона — обвинувачення якоїсь постаті з літератури. Нпр. оборона (обвинувачення) К. Тура з „Чорної Ради", Кочубея з „Мазепи", Реґіни — Скальського — „Перехрестні стежки", Чілки — „Хіба ревуть воли...", Мартіяна — драма Л. Українки „Адвокат Мартіян" і т. п. б) Оборона (обвинувачення) якоїсь істор. постаті, — Мазепи, Хмельницького, Переяславського Акту, М. Гонтського, Сірка, Сави Чалого, Довбуша, Кармелюка і т. п. Темою промов можуть бути також постаті з історії чи літератури всесвітньої, — Катіліна, Валленштайн, Неккер, Фуше і т. п. II. Оборона — обвинувачення якоїсь проблеми. — Нпр. проблеми: „Кара смерти" (теза — антитеза), „Історія — маґістра віте" і т. п. III. Промови на теми приватні. — Політичні, дипльоматичні, ювилейні, святочні і т. п. — Право участи в турнірі мають студенти й абсольвенти високих шкіл. (Абсольвенти не старші як з останніх 5-ох літ по скінченні студій). — Вимоги: Відповідний зміст, будова, стилістика і виголошення. Поодинокі промови не можуть тревати довше як 20 хвилин. Оцінку видасть жюрі. Найкращі промови будуть преміовані. Турнір відбудеться з початком місяця травня. Зголошення промов (і евент. заявити) треба надсилати найдальше до 10. березня ц. р. на руки м-ра Стефаника Семена, адв. канцелярія д-ра К. Левицького, Львів, Підвалля 7. — **Правнича Громада.**

— **Еміґраційні ошуканці.** У східних воєводствах унихаються по селах агенти, що намовляють людей нібито до виїзду до Африки, а саме до Альжиру, Тунісу та Марокка. Щоби добути для себе довіря, ошуканці оповідають, що справді еміґраційна влада з невідомих причин покищо не видає дозволів на виїзд кандидатам православного віроісповідання, але це зміниться і вербунковий рух до Африки піде за дозволом еміґраційної влади. Від легковірних „кандидатів" ошуканці беруть досить високі оплати на „вписове" і видурюють гроші на якісь кошти, необхідні

при виробленні документів подорожі. Ціла акція обчислена на визиск і поширювані інформації не відповідають правді, тому Еміграційний Синдикат застерігає всіх інтересованих виїздом перед ошуканцями. У справах виїзду на еміграцію та за всякими інформаціями і порадами слід звертатися до централі Еміграційна Синдикату у Варшаві (вул. короля Альберта І ч. 7) або до відділу цього синдикату у Львові, вул. Вишневецьких ч. 4.

— **Виступи українського співака в Газі.** З низкою концертів у Газі виступає наш земляк, Микола Вайда. Співає виключно українські пісні народні, історичні, козацькі, побутові, гумористичні та оперові арії з опер Гулака-Артимовського й М. Лисенка. Виступає він у козацькому і народньому одязі. М. Вайда орудує сильним, із темною бархою баритоном, який звучить дуже тепло. В критиках з його виступів, які дістала наша Редакція, вичитуємо, що голос М. В. „добре вишколений вокально", що „співакові вдалося розбудити зацікавлення в слухачів до цього старого українського народного мистецтва... Вайда дуже добре вміє тримати звязок зі слухачами і вміє підкреслити контрасти у своїх піснях". Ще інший часопис каже: „Його голос є свобідний, щирий і дуже добре сформований..." Нашому землякові, що пропагує з таким успіхом українську пісню на чужині, бажаємо якнайкращих успіхів.

— **Грипа пошестна недуга.** Як відомо, закон накладає обовязок зголошувати припадки занедужань або смерти на заразливі недуги. До тих недуг зараховано тепер грипу і її випадки наказано тепер реєструвати на терені воєвідств львівського, виленського і новогродського.

— **Музично-промисловий конкурс.** Заходом Музичного Інституту в Кракові відбувся у Промисловому Музеї в днях 8—16. ц. м. конкурс на найкращі смичкові інструменти, виконані виключно в Польщі. Конкурс попередили елімінаційні концерти і вистава. Завданням першого цього роду конкурсу в Польщі було зобразити цей краєвий промисл під оглядом тональних вартостей і прецизії виконання, а також спроможности масової продукції для запотребування краю і заграничного збуту. Участь у конкурсі взяло коло пятьдесять осіб, виставляючи понад 150 експонатів. Тяжке було завдання жюрі, що складалось із найзамітніших музиків, скрипаків і представників ремісничої палати. Оцінка тональности інструменту незвичного учасника відбувалася за занавісою і тим способом признано десять дипльомів, а чотири перші з медалями. Слабо репрезентовані українці у цім конкурсі здобули всетаки гідні місця, бо між вибраними найліпшими. Перше місце дістав п. Дмитро Дідченко-Задунайський з Варшави. Його виріб дійсно під кожним оглядом досконалий, і не дивно, що здобув собі уже раніше добру марку. Другим вирізненим та дипльомованим українцем був п. Михайло Новосільський з Кракова. — Я. Л.

— **Нова лікувальна місцевість.** У Старій Солі (пов. Самбір) повстав громадянський комітет, що старається перемінити це містечко в лікувально-купільну місцевість. Уладжено заведення для сірчаних купілей, а крім цього чотири купільні стави і один рибний.

— **Масова випродаж худоби.** На міських торговицях з худобою станиславівського повіту замітний в останніх часах оживлений рух. Селяни зганяють на продаж масово худобу, особливо безроги, щоби добути готівку на податок, який тепер екзекують безоглядно по селах. Користають із цього гандлярі худоби й обвинявши ріжними штучками ціни, викуповують її за безцін на експорт.

— **Краєва хроніка.** В Підгородцях біля Сколього 2-літна Софія Сивуляк, залишена без опіки, впала з печі до банька з кипятком і спарилася на смерть. — Станиславівський суд покарав 3-місячною вязницею голову т-ва „Самопоміч калік і старців", тому що там була шулерня. — У хаті Наглерів у Самборі викрила поліція магазин сахарини. Сконфіскували 10 кг. сахарини, яку переховувала там якась Амелія Лермонова. — Станиславівський суд засудив на рік вязниці 23-літню кравчиню з Майдану Володислову Черкавську за це, що вдушила свою нешлюбну дитину. — У Ходорові замерзла в своїй хаті 40-літня Мангель Фельдман. — Перемиський суд видав присуд у розправі 5-х комуністів: Сару Нусенбаум на 6, Салю Унгер на 5, Гольду Фетнер на 3, Сальку Боґнер на півтретя, а Соломона Нусенбаума на півтора року вязниці.

— **Шлюб міліонерки.** Цими днями взяла 22-літня Анна Ґульд, внучка міліонера, шлюб із ковбоєм, з яким познайомилась два роки тому в Техасі. У Техасі їздила вона із своїм першим чоловіком актором Мідором, з яким розвелась. Симпатії міліонерки до ковбоя можна пояснити тим, що її дідо був звичайним фармером, який згодом став „королем залізниць" і доробився міліонів.

— **Міліонерка втікає з Ню Йорку.** Саме згадана графиня Ревентльов, що вийшла була заміж за красуня Мдівані, сподіваючись нащадка, переїзджає до Льондону. Боїться вона, що ґангстери можуть схопити її дитину, щоб домагатись викупу. Її дитина дістане 30 міл. долярів. Власниця „вульвортських міліонів" мешкатиме в домі, де будуть стерегти її агенти, бо може трапитись, що з Америки схоче якийсь ґангстер відвідати її в Льондоні.

— **Директор, що має найбільшу касу.** Директором театру у Ню Йорку став 20-літній Джіммі Донаґі, сестрінок найбагатшої жінки у світі, графині Гавгвіц-Ревентльов, з дому Гуттон, що дістала у спадщину міліони Вулворта. Молодець, що хоче вложити міліони у свій театр, уже повідписував контракти з ріжними славними артистками, як Діксі Дюнбер, каже, що навіть деякі фільмові зірки, перейдуть до нього. Сам він пише пісні та ревії і хоче одною ревією дебютувати. Театр його має вмістити все, від балету до пес Шекспіра, які він дуже любить.

— **Хто має гроші.** Від хвилини, коли англійський уряд подав до відома свій проект збільшити свій запас воєнних машин, мабно тих, що ці машини виробляють і посередничать при виробі, зросло на 207 процент, разом на 38 і пів міліонів фунтів. Англійська преса навіть наводить прізвища деяких багатіїв-посередників, що заробили по міліонові і то фунтів штерлінгів!

— **Недуги переміни матерії.** Дослідники лікарського знання, у справах переміни матерії, запевняють, що хто вживає природної гірної води FRAN ISZKA JÓZEFA має знамениті наслідки.

ЩАВНИЦЬКА ЮЗЕФІНА
втихомирює кашель.

Новий прем'єр японського уряду.

Список убитих міністрів.

БЕРЛІН, 26. 2. ПАТ. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє з Токіо: Активістичні кола армії та фльоти, що від довшого часу домагалися усунення теперішн. уряду й настановлення уряду, вільного від усяких впливів та усунення партій, виконали замах. Про успіх замаху покищо годі говорити. Деякі військові кола, що мають великий вплив у краю, домагаються, щоб закордонну політику вели згідно з їх думкою, та великих реформ у краю, як контроля держави над промислом, справедливий поділ фінансових тягарів, поміч для працюючого населення. Метою замаху є створення сильного уряду, який стане на чолі зєдиненого народу. Парлямент скликаний за 20. квітня.

ШАНГАЙ, 26. 2. ПАТ. З Токіо надійшли вістки, що збунтоване військо пятого баталіону третього полку, першої дивізії піхоти вбило прем. Окада, мін. фінансів Такаґаші і колишнього премієра адм. Саіта. Міністер маринарки адм. Осумі тяжко ранений. Про міністра внутрішніх справ бар. Ґото кружляють суперечні вістки: з одних виходить, що бар. Ґото тяжко ранений, з інших — що вдалося йому втікти. Ранені є: шеф поліції Огурі, ґенеральний інспектор військових шкіл ґен. Ватанабе і голова партії Сеюкаі-Сузукі. Всеж таки рішений шеф поліції Огурі вспів заалярмувати відділи поліції до боротьби з повстанцями, яким проводить полк. Нонака. 12 тисяч цісарської ґвардії дістало приказ здавити повстання. Між повстанцями і поліцією йде завзятий бій.

Офіційно оголошено, що обовязки премієра обійме міністер внутрішніх справ бар. Ґото.

ПОВСТАНЦІ ПАНАМИ ПОЛОЖЕННЯ.

ТОКІО, 26. II. ПАТ. Півофіційний комунікат каже, що державний переворот удався, а військові кола стали панами положення.

✝ Посмертні згадки.

Д-Р МИХАЙЛО ТИМЧУК,

лікар у Заліщиках, помер по довшій недузі дня 23. лютого ц. р. в домі своїх батьків, селян у Лисичниках (біля Заліщик), у 42. році життя. Покійний скінчив перед війною українську гімназію в Кіцмані (на Буковині) і по війні відбув медичні студії в університеті у Празі, які відтак постригфікував в університеті у Вильні. Як лікар практикував кілька літ у Тлустім (пов. Заліщики), звідки перенісся минулого року до Заліщик. Був здібним і совісним лікарем та діяльним українським громадянином і його передчасна смерть викликала великий жаль усього нашого громадянства в заліщицькому повіті. В. Й. П!

Togal
Ґрипа, простуда, ревматизм, артризм, подаґра є в зимі вільною людей. Проти цих недомагань треба вживати таблеток Тогаль. на 15 дн. Терпеливість полекшу терпляч. 107 1-2

Спорт.

ЛЕЩЕТАРСЬКІ МИСТЕЦТВА.

Рада Карпатського Лещетарського Клюбу звертає увагу всім філям у краю на отсі речинці краєвих змагань: **У Львові:** 29. II. — гірський біг для мужчин, юнаків і жінок на 18 і 8 км.; 1. III. — скоки до комбінації. **У Славську:** 7. і 8. III. альпійська комбінація (зїзд і слалом), 9. III. отвертий конкурс скоків. Змагання у Славську організує філія К. Л. К. у Львові.

Усі філії К. Л. К. в краю повинні вислати своїх найкращих змагунів до участи в краєвих мистецтвах як у Львові, так і в Славську.

Карпатський Лещетарський Клюб боронитиме на краєвих змаганнях почесно добутої на минулорічних змаганнях Запорізьких Ігрищах плакети — дару Української Кооперації для найкращого лещетарського клюбу. Як відомо, щоб добути плакету, треба осягнути найбільше точок у комбінаціях норвеській, альпійській, в гінках та бігу на 50 км. Тому при висилці на краєві мистецтва треба брати під увагу передовсім тих змагунів, що можуть мати добрі вислади в скоках і бігах (комбінація норвеська), а також добрих зїздових техніків, які мають виглядн зайняти перші місця у зїзді і в слальомі і тим добути для клюбу точки в комбінації альпійській.

Крім цієї збірної клюбової нагороди боронитиме К. Л. К. цілої низки мандрівних нагород індивідуальних добутих минр. року.

Рада К. Л. К. не диспонує тепер ніякими фондами, тому в цім році філії висилають змагунів на власний кошт.

Тому, що погода непевна, треба заздалегідь повідомити секретаря Ради (З. Гнатейко, Львів, Б. Гловацького 23) про номер висланих змагунів та ждати дальших інструкцій і передовсім слідкувати у пресі за комунікатами У. С. С. у справі лещетарських мистецтв.

ІСПИТИ НА ЛЕЩЕТАРСЬКИХ СУДДІВ.

Переіспитування давніх лещетарських суддів та іспити кандидатів на лещетар. суддів відбудеться дня 28 II. ц. р. в домі У. С. С., Підвальна 7, в год. 19.30

ТОВАРИСЬКІ ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ

Лехія — Україна.

У четве 27. лютого ц. р. в год. 7-ій вечором відбудуться товариські гаківкові змагання між Лехією і Україною на грищі Л. Т. Л. при вул. Пелчинського.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАНИЯ.

ЛЬВІВ. **Львів — Варшава 3:0 (1:0, 1:0, 1:0)** У вівторок вечором відбулися на грищі Л. О. Л. змагання гаківкові змагання. Перемогли львівські змагуни, бо мали весь час перевагу. Суддював В. Кухар. Видів 1,500 осіб.

ЧЕРНІВЦІ. **Варшава — Драгош Вода 1:0.** В понеділок гаківкова репрезентація Варшави розграла змагання з мистцем Буковини. Рузуські змагуни грали гостро і брутально.

БЕРЛІН. **Мадярщина — Берлін 2:0.** У понеділок вечором у берлінській спортовій палаті олімпійська мадярська дружина перемогла репрезентацію Берліна. Обоє воріт здобули мадярські змагуни в другій терміні.

ПРАГА. **Канада — Чехословаччина 9:1 (4:1, 4:0, 1:0)** Перед 5 тис. видців відбулися у Празі міжнародні гаківкові змагання. Перемогли високоциферно канадійці.

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА. Висліди з мечевих змагань за мистецтво ліги, які відбулися минулої неділі в Чехословаччині такі: Славія — Нім. Ф. Кл. Заац 4:0; Спарта — Коліш 2:0; С. К. Пільзен — Вікторія Пільзен 1:0; Жіжнів — Тепліцер Ф. К. 4:2; Наход — Мор. Славія 3:0, Братислава — Кладно 7:2.

АВСТРІЯ. ВАЦ — Австрія 2:5; Гакоаг — Спорт клюб 3:2; Рапід — Вакер 3:3; Ф. Ц. Відень — Лібертас 2:2.

МАДЯРЩИНА. III. Округа — Ференцварош 2:0, Будай XI. — Бочкай 1:0; Уйпешт — Фебус 1:1; Гунгарія — Ґеревеш 3:0; Кішпешт — Цуґльо 3:2; Будафок — Шольготарян 2:1.

СОВГИ.

ФІНЛЯНДІЯ. В Гельсінгфорсі закінчилися змагання за мистецтво Фінляндії у штучній їзді. Мистецтво здобув Бльомкіст, бо здобув більше точок. Висліди: 1,500 м. — Вазенюс 2:27.7 сек., Бльомкіст 2:29 сек.; 10.000 м. — Бльомкіст 18:15.6 сек., Вазенюс — 18:25.5.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Український Мол. Театр. „Заграва".

Сьогодні:

27. II. Ой Морозе Морозенку.
28. II. Маріюс.
29. II. Стефко.

Режисерія театру виконує постанову релігійної містерії „Голгофта". Рівночасно повідомляємо аматорські гуртки Снятинщини, що театр улаштовує аматорські курси.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Трускавець.

27. II. Дівчина з Маєдоновщу.
28. II. Отаман Ніжин.
29. II. Лев з Абісинії.

З Трускавця їде театр до Самбора.

Великий Міський Театр.

Четвер, 27. II. год. 8 веч. Аб. 12. „Бадь у Самою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Пятниця, 28. II. год. 8 веч. „Графіня пані генеральової". Купони „Або" неважні.

Субота, 29. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь у Самою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Неділя, 1. III. год. 3.30 попол. Аб. 11. ціни звичайні „Графіня пані генеральової"; год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь у Самою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Театр Різнородностей.

Четвер, 27. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіня пані генеральової".

Субота, 29. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіня пані генеральової".

Кіна.

АПОЛЬО: „Карієра" з Мартою Еґерт.
АТЛЯНТИК: „Ц. К. вальс".
ВАНДА: „Щойно вчора", „Скандоль".
ГРАЖИНА: „Кохай тільки мене".
КАСИНО: „Належу до тебе", „Кукурача".
КОЛІСЕЙ: „Кімната ч. 309" і ревія.
КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеїв" і колірова гротеска.
МАРУСЕНЬКА: „Збігець із Яви".
МІРАЖ: „Моя маленька".
МУЗА: „Золоте озеро".
ПАН: „Анна Каренина" з Ґретою Ґарбо.
ПАКС: „Маркотравний син" і актуальности.
ПАЛАС: „Остання станиця".
РАЙ: „Подяк на фронті" (Дивіна).
СВІТ: „Пісня козаків".
СТІЛЕВЕ: „Весела розведениця", ревія „Малані баньки".
ТЕНЧА: „Прошак із Багдаду".
ТОН: „Зов диких".
УТІХА: „Пекло" на основі Дантого та ревія.
ХИМЕРА: „Метрополітен" (з Льоренсон Тибетом).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Зі Женеви до Лондону.

КОНКУРС.

Подільський Союз Кооператив у Тернополі оголошує

конкурс

на крамаря до сільської кооперативи.

Услівя: 1. Відповідна освіта. 2. Виторгуюча практика. 3. Знання книговодства. 4. Уміння поводитися добре з покупцями. 5. Належна кавція (можна векслями). 6. Платня за умовою.

Оферти слати на адресу Дирекції ПСК. Тернопіль, вул. Міцкевича 11.

Закордонне радіо.

Четвер, 27. лютого 1936.

Мінхен (405,4) 12. Концерт орх., 18.00 Популярний концерт, 20.10 Великий веселий вечір, **Відень** (506,8) 12.00 Концерт симф. орх., концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика з усього світа, 16.00 Муз. пополудне, 18.00 Солісти, 19.00 Легка музика, 22.30 Танц. музика, **Берлін** (356,7) 14.15 Оперетові мелодії, 17.00 Сучасна музика, 20.30 Розр. концерт, 22.30 Танц. музика, **Прага** (470,2) 15.00 Форт. рецітель, 17.15 Віольончеля, 19.50 Популярна музика, 22.15 Джез, **Будапешт** (546,8) 17.30 Джезова музика, 19.30 Циганська музика, 20.00 Листів фестіваль, 22.15 Скрипка. **Мінхен** (405,4) 18.00 Популярний концерт, 20.10 Веселий вечір, **Мілано** (368,6) 20.35 „Арабеска" оп. Р. Штраусса, **Рим** (420,8) 20.35 Солісти, 21.30 Вок. концерт, **Париж** (1648) 22.45 Симф. концерт.

Пятниця, 28. лютого 1936.

Будапешт (549,1) 15.40 Джез, 19.30 Сальон. музика, 21.05 „Аїда і Гадзтен" оп. Гендля, 22.15 Танц. музика, 22.55 Концерт Тріо, **Кенігсаустергавзен** (1571) 14.00 Музика з усього світа, 16.00 Муз. пополудне, **Берлін** (356,7) 14.15 У ритмі танку, орх., 20.10 Веч. концерт, **Рим** (420,8) 17.00 Травен. з акад. св. Сесилії, 22.15 Солісти, **Відень** (506,8) 17.30 Пісні та балади, 20.00 Симф. концерт, 21.35 Улюблені вальси, **Брно** (325,4) 19.25 Нар. пісні, 21.15 Танц. музика, **Мілано** (368,6) 21.00 Симф. концерт із участю піяніста Карла Цекля, **Ляйпціґ** (382,2) 21.10 Орх. концерт, **Париж** (1648) 21.15 „Балдера" оп. Кадьмана, **Мінхен** (405,4) 22.20 Бальові твори.

Львівське радіо.

Четвер, 27. лютого 1936.

6.30 Ран. авд., 6.30, 7.30 Муз., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Лядинки для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Музичний поранок для молоді нар. шкіл, 13.00 Нар. мельоді з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.35 Пір чорний кави — з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Форт. транскрипції Фр. Ліста з гр. пл., 16.00 Гутірка Старого Доктора, 16.15 Твори на гавайську гітару та вібрафон, 16.45 Концерт хору, 17.00 Ювілей сірника, 17.15 Легка музика з гр. пл., 17.50 Актуальна господарська гутірка, 18.00 Форт. рецітель, 18.20 Про відбір далеких станцій — техн. гутірка, 18.30 Туристичний інформатор, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Гуцульський музей у Жабю, 19.20 Рекламний концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.5[illegible] Актуальна гутірка, 20.00 Оперетькова музика, орх., 20.50 Вечірній дениик, 21.00 Театр Уяви в чужих: авд. Ерн. Поганчена „Гальо! Тут бригада! 21.45 Пісні відспиває Бандровська-Турська в супр. фортепіяну, 22.19 Симф. концерт, орх., 23.15 На добраніч. гр. пл.

Пятниця, 28. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.30, 7.30 Музика з гр. пл., 7.35 Трохи інформацій, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Для старших дітей: Куди не доходить сонце (обрані із сонадні нуглі), 12.40 Хвилина Моцарта з гр. пл., 13.25 Хвилина домашнього господарства, 13.30 З ринку праці, 13.35 Хвилина відпочинку, з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Кітиця шлеських пісень — дуета орх., 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Що Лососяка й Угринята розповідали собі цікавого — природнича гутірка для дітей, 17.00 Базальти та граніти, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Пісня в муз. драмі Р. Вагнера — гр. пл., 17.50 Спортовий порадник, 18.00 Ст. Мах поньський: Тріо а-моль на скр., віольончелю та форт., 18.30 Прогр. скрипки Ю. Тепп, 18.40 Сусп. хвилина: На службі жалосерда, 18.45 Пісні в вик. Саб. Ґрінґлиан (сопран) в супр. фортепіяну, 19.00 Фейл: З віраку, 19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.45 Сьогодні коментує, 19.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.00 „Манру" оп. Ігн. Падеревського у перерві Веч. дениик; Образці із сучасної Польщі, Технічна скринька, 23.05 Оперетькове попурі з гр. пл.

ПРОСПЕР МЕРІМЕ

БЛАКИТНА КІМНАТА

ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ

Переклад із французької мови Василь Софронів. — Ціна 0.95 зол., з почт. пересилкою 1.20 зол.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 5.22—5.24.

Нім. марка 1·45—1·55, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 172.50—173·25, фунти стерлінги 26·05—26·20, австр. шілінги 99·01—101.00, чеські кор. 19.50—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 32.00—35.00

Золото: Доляри 9.00—9.04, Рублі 4.75—4.85, Фр. франки 34.50—35·00, Корони 36·50—37·00 Дукати 83.00—83.80; 1 грам золота 3.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Пшениця одн.	19.00	—19.25
Пшениця зб.	18.50	—18.75
Жито одн.	12.50	—12.75
Жито зб.	12.25	—12.50

Інші курси без змін.

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Мадаполам 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Мадаполам 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові корон	3.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обрусн з френдзл.	2.50
Поплеїна на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Поплеїна шовкова	1.60	Серветки	0.20
Перкаліна колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.28
Димка на підшитаці	0.65	Кухонні ручники	0.30
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	0.45
Простирала віднас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Вспи рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Вспи рожевий 150 шир.	2.20	Капи лікові	2.50
Небо червона 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всілякі бавовняні товари 30% дешевше.

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 26-го лютого н. р. кооперативні платня за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·75	„
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15	„
1 л. сметани	0·75	„
1 кг. яєць	3·30	„

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 26. II. н. р. відбиті свої достанини за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Деверта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг I. кл.	0.95	зол.
Курки товсті з острогами I. кл.	0.90	„
Індики товсті I. кл.	1.00	„
Індички товсті I. кл.	1.10	„
Пантарки товсті I. кл.	1.20	„
Качки товщені I. кл.	1.10	„

Приймає курн, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю неголовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достанців.

ОПОВІСТКИ.

Товариство „Просвіта" повідомляє, що збірка „Дару Просвіті" переведена в днях 1—15. грудня 1935 р. принесла з терену львівського Воєвідства 10.011.90 зол., станиславівського 10.003.82 зол., з тернопільського 10.955.47 зол., разом 30,971.19 зол. Розходи получені зі збіркою винесли кроту 2.838.65 зол. Збірку ужито на статутові цілі Товариства „Просвіта".

1590

МАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЄМО заступників на збут нашої десерової бриндзі за провізією на терені цілої Держави. По інформації звертати ся: Маслосоюз — Львів, вул. Б. Гловацького 23. 30/93 3—3

ФІЛІЯ „Сільського Господаря" в Бучачі прийме зараз інжиніра агронома. Платня згідно з умовою. 1584 1-1

ПОТРІБНА жінка інтелігентна, самітна, згідна до управи дому і господарства у священика-вдівця. Зголошення на письмі з референціями і умовами надсилати до: Греко-католицький уряд Парохіяльний Желдець п. Камінка Струмилова. 1583 1—3

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ЧИ Є МУЖЧИНА на становищі інтелігентний, який бажав би доброї дружини, а не вимагав великого приданого? Незнайомі листи слати „Адміністрація Діла" під „Симпатична". 1587

КУПНО - ПРОДАЖА

КАСА Вертгайзівська мала, античне ліжко мгновеве. Склеп Розмановича 9. 1153 3-1

ЦЕНТРАЛЯ ПАНЧІХ ПФАВ, Львів, Боґміла ч. 12 поручає найсильніші вироби найдешевше. 1003 18-2

КОМФОРТОВУ камяницю при трамваю вільну від такси і податків, солідної будови за 29,000, готівкою 18.000, решта банк продовть „Трансакція" Львів, Длуґоша 1. 1576 2—1

МЕШКАННЯ

КІМНАТА окремо, умебльована, просторна, комфорт I. поверх, сонішна, з цілоденним харчем дешево до винайму. Зголошення Блахарська 6 в харчівні. 2—1

ДО ВИНАЙМУ 2 кімнати і кухня I. поверх, Велика кімната і мала в партері (на бюро або мегазин), вул. Вірменська 25 1580 2—1

РІЖНІ

НОВООТВЕРТЕ українське заведення „ЕЛЕКТРИЧНІСТЬ". Направа електричних апаратів і радіїв по приступних цінах. Львів, Сапіги 67, Тел. 111-86. 1136 1-3

САЛЬОН КОРСЕТІВ „Гелена" виконує їх на підставі найновіших моделів. Львів Городецька 5. I. п. 1559 3—6

ОГОЛОШЕННЯ.

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без різниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг, бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який улекшує корки плювати та усуває кашель 13/III 21—36

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол.	0.35
„ одношпальтовий в тексті і позиціях	„	0·60
„ „ на першій сторінці	„	0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол.	0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„	0·10
шукаючі праці	„	0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол.	480·—
„ „ 1/2	„	250·—
„ „ 1/4	„	130·—
„ „ 1/8	„	70·—

За редакцію відповідає Олексанцер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10

Ч. 45 (14.293). Львів, пятниця 28. лютого 1936. Поштова оплата опісля розрахунку. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 145.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 219-41. Адміністрації: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

В справі привернення діяльности молочарських організацій у Заліщиччині.

В справі припинених у діяльности молочарських збірниць у *Цепіонах* і *Садках*, заліщицького повіту, вніс пос. д-р Степан Баран інтерпеляцію до міністрів: справ внутрішніх і хліборобства та земельних реформ на засіданні сойму дня 7. лютого ц. р., а в справі реприватизації чи спр привернення у діяльности молочарських збірниць у *Хмелевій*, *Лятачі*, *Дорошівці*, *Свериківцях* і *Шестромирцях*, заліщицького повіту, тому саму інтерпеляцію на засіданні сойму в дні 21. лютого ц. р. Надто пос. д-р Ст. Баран інтервеніював у цій справі особисто у тернопільського воєводи. Крім цього провід Української Парляментарної Репрезентації поручив цю справу безпосередньо у центральному уряді і є надія, що діяльність помпних молочарських клітин Маслосоюзу на терені заліщицького повіту буде припинена (секуди вже привернена).

Японський уряд опанував ситуацію.

але оминає проливу крови.

ТОКІО, 27. 2. ПАТ. Як подає Авас, опівночі ситуація представлялася ось як: Найвища воєнна рада перебувала в головній кватирі жандармерії. **Відділи, вірні урядові, окружили дільниці, де окопалися повстанці; у решті міста панував спокій.**

ПАРИЖ, 27. 2. ПАТ. Кореспондент „Ле Пті Парізієн" з Токіо описує ситуацію ось як: Збунтовані частини все ще займали будинки міністерства, команди поліції та деяких інших урядів. **Уряд має за собою токійську залогу та моряків дивізії Югавара, що прибула вчора пополудні.** Сьогодні ждуть у Токіо першої ескадри, в Осака — другої. Цісарська гвардія має силу одної дивізії. **Вуличний рух привернений, крамниці та банки відчинені, лише біржа замкнена.**

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ ПРО ПЕРЕВОРОТ.

ТОКІО, 27. 2. ПАТ. Агенція Домеі оголосила вчора ось який комунікат міністерства війни: **Сьогодні рано коло 5 години кілька груп молодших старшин заатакувало: 1) резиденцію премієра Окада, якого вбили; 2) мешкання сторожа тайної палати адм. Саіто, якого теж убили; 3) мешкання шефа військових шкіл ген. Ватанабе, якого теж убили; 4) віллю бувшого сторожа тайної печати гр. Макіно, якого доля невідома; 5) урядове приміщення маршала двору гр. Сузукі, якого важко ранили; 6) приватне мешкання міністра фінансів Такагаші, якого важко ранили; 7) видавництво „Асагі-Шімбун".**

Збунтовані старшини заявили у відозві, що **рішили усунути з окруження цісаря скорумповані особи, що вчинили національну політику в порозумінні з політ. партіями та бюрократією.** Старшини хотять **виконати обовязок супроти престолу,** піддержуючи справжню національну політику.

В обличчі таких випадків міністерство війни оголосило **воєнний стан у Токіо, а міністерство маринарки стягнуло першу ескадру до Токіо, другу до Осаки.** В четвер прибуде до Токіо морська піхота з Йокосуки; ждуть теж морських частин з Йокогами. Винятковий стан проголошено в год. 15; у місті панує спокій.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. Представник японської амбасади заявив Райтерові: **Вчорашні події у Токіо не повинні б вплинути на закордонну політику Японії.** Гірота лишається на становищі міністра закордонних справ.

ВІДГОМІН НА ЛЬОНДОНСЬКІЙ БІРЖІ.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. Японський переворот тут поважне враження, але не паніку викликав. Ціни акцій впали, але небагато; йде про те, щоб запобігти дальшим непорозумінням. Зі всіх, що в особі міністра фінансів дещо впав, тому що в особі міністра фінансів Такагаші згинув великий противник девальвації. Ціни товарів залишились без змін. Слід політичних подій на китайські папери з огляду на можливість гострих японських виступів на континенті.

ВІЙСЬКОВІ КРУГИ ТАКИ ГОРОЮ?

ТОКІО, 27. 2. ПАТ. Найвища воєнна рада зібралася коло год. 10·30 рано у цісарській палаті. Як подає Авас, **вислід останніх подій буде корисний для армії, дарма, що переворот не повівся. Припускають, що, користуючись воєнним станом, армія здійснить свої два домагання: утворення уряду національної єдности та контроля публичної опінії.**

ГЕРОЙСТВО ЖІНОК.

ТОКІО, 27. 2. ПАТ. Райтер описує відважну поставу графинь Саіто та Макіно підчас вчорашнього перевороту. Жінку адмірала Саіто ранили, коли вона боронила свого чоловіка перед напасниками, що вдерлися до дому. Графиня Макіно боронила до останньої хвилини доступу до своїх кімнат. Вона намагалася здержати напасників, запевнюючи їх, що її чоловіка нема дома; тимчасом він утік бічним входом.

ТВОРЯТЬ НОВИЙ УРЯД.

ТОКІО, 27. 2. ПАТ. Як подає Домеі, міністром фінансів заіменували дотеперішнього міністра торговлі Махіду. **У цісарській палаті відбулася надзвичайна нарада: розглядали внутрішню ситуацію та засоби, як здавити бунт.** Крім мікада брали участь усі цісарські дорадники та міністри. **Тимчасовий премієр, дотеперішній міністер внутрішніх справ бар. Ґото, зголосив сьогодні рано димісію, але на прохання мікада погодився залишитися** зі всіми міністрами, доки не повстане новий кабінет. Міністри та інші достойники провели ніч у цісарській палаті на нарадах. Мікадо просив найстаршого японського державного мужа кн. Саіондзі висловити думку дотично майбутнього уряду. **Адмірал Кандзікато конферував з членами воєнної ради у справі творення нового кабінету.** Кружляють теж чутки, що новим премієром буде кн. Коное.

ПЕРЕГОВОРИ З ПОВСТАНЦЯМИ.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. Райтер повідомляє з Токіо: **Високі військові достойники переговорюють з повстанцями.** Здогадуються, що уряд намагатиметься розбити повстанців силою хіба тоді, як усі інші засоби заведуть.

ШАНГАЙ, 27. 2. ПАТ. На основі чуток з японських джерел **сподіються, що не дійде до боїв між урядовими військами та повстанцями, що є готові залишити державні забудування.**

ТОКІО, 27. 2. ПАТ. Після конференції у цісарській палаті **генерали Араки та Мазаки виїхали до головної кватири повстанців та зажадали, щоб повстанці залишили держ. будинки.** Провідники повстанців заявили, що підчиняться волі уряду, якщо повстане кабінет з мілітаристичними тенденціями. **На всякий випадок здержаться від кроків, що наражувелиб життя населення міста.** Рівночасно ген. Уеда поїхав до хорого шефа генеральної булави, кн. Канін, щоб він затвердив плян політики по боєвих операціях супроти повстанців.

„ГМІНД"

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків трівожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай прочитає книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ГМІНД"

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол., з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10.

Страх

перед утратою хліба.

Львів, 27. лютого 1936.

Всі теоретичні міркування на тему політичного обличчя, ролі й характеру українських парляментарних репрезентацій Галичини й Волині у цьому соймі — бліднуть при рефлексі конкретних виступів представників тих репрезентацій на парляментарному терені. Тому сьогодні не будемо ні слова повторяти з того, що було на цьому місці сказане, починаючи від редакційної статті „Чи можлива спільна парляментарна репрезентація?" („Діло" з 15. X. м. р.) до вчорашньої статті д-ра Ст. Барана включно. Ці рядки пишемо під враженням жалюгідного видовища, якого свідком був сойм у вівторок 25. ц. м.: коли на чужонаціональному варшавському терені знову виступили два українці з титулами послів волинської землі, знову обкидали болотом своїх галицьких земляків та знову покотились у пове своїм польським панам, заклинаючись: ви їм не вірте, ми кращі й вірніші...

Не будемо шукати історичних аналогій таких найбільш ганебних подій, що їх тільки можна собі уявити. Тут не річ у політичних розбіжностях. Тут взагалі політикум ніпричім. Бо прийміть факт, що відчували (галицькі парляментарі) побороть ту політичну систему, яка відома як волинська система, введена і послідовно далі ведена теперішнім тамошнім воєводою, а волиняки (волинські парляментарі) ту систему боронять. Воно могло у світлі фактів видатись дивовидом: можнаб дискутувати, як можна боронити той стан річей, в якому нема місця для українського шкільництва, для самостійної української економіки з рідними національними органами, в якій нема місця для помку і гармонійної співпраці з рідною — хай навіть окремими — аналогічними культурними установами та громадськими організаціями в Галичині. Але чейже бачіть і серед таких умовин прихильники волинської політ. системи могли б найти політ. аргументи: що будучина української Волині виграє радше на такій політиці, ніж на експанзії українських культурних і господарських галицьких установ поза сокальський кордон, — що українська потенціяльна енергія проявляється на Волині у таких-то формах і шлях і що галицькі впливи у таких-то точках вірні. Остаточно можнаб і таке становище займати: воно булоб з нашого погляду неправильне, шкідливе, навіть для національних інтересів злочинне, — але булоб становищем *політичним* і боротьбу вилаб на площині *політичній*. І п. П. Певний та його товариші булиб тоді політичними діячами, які заступають якусь політичну платформу і поводяться, як — політики, як громадяни. Але щож діється, яку позицію вони займають, як вони проявляють своє „кредо", як вони на такому суто-політичному терені, як сойм, поводяться? *Лаються* на своїх галицьких земляків, *обвинувачують* їх найпогаднішими доносами та — *підлещуються* польській стороні такими звороти, яких не вміє навіть

Присилайте передплату!

нодин неграмотний гуцул, що його возять до Варшави на показ, як екзотичну виконалину.

Це нікка видумка. Адже п. Тимошенко — не якийсь анонім, а діяч з іменем, недавній ще професор Господарської Академії у Подєбрадах, — в обороні свого становища наводить такий арґумент, що він ще у 1905. році тільки й мріяв, що про самостійність... Польщі. І *ми знаємо*, що були польські патріоти, які обурювались на такий вислів п. Тимошенка: але *лицемірство має ту питому рису, що не знає меж і здрачує почуття міри.*

Три дні тому знову п. Певний одним відлиском говорить: „...Від того моменту (травневого перевороту) починається зменшування впливів українських політичних діячів із Східної Галичини; від того часу починається на Волині безоглядна боротьба з тим, що є анархією і знаряддям у руках ворогів наших і Річипосполитої". Але на тій плевелі не досить. П. Певний денунціює галичан, що роки вітали большевика Скрипника у Львові, денунціює українську кооперацію, денунціює УНР, що воно „шукало підтримки у антипольських чинників". І замісць висувати свої постулати, постулати української національної політики на Волині, п. Певний „вичисляє все те, що Польська Держава зробила для українського населення" („Газ. Польска" з 25. ц. м.). А його товариш, посол Скрипник, іде ще далі: він пригадує галичанам і Відень і радянофільство і кидає громи навіть на УГА за перехід до Денікіна, а все це — з трибуни польського сойму у Варшаві, все це у характері українського посла при безпосередньому виконуванні своїх посольських обовязків!!

Виринає сумнів: чи варто нашим галицьким послам вдаватись у полеміку з *такими* виступами і з *такими* противниками. В найгіршому випадку не їм слід відповідати, а понад їх головами, під відповідальною за них адресою. Тому добре сталося, що голова УПР короткою заявою останню соймову полеміку закінчив і мабуть та заява вистане й на будуче. Не слід перешкоджати людям, які опинили зі страху: *зі страху перед утратою хліба*, що його не дістали б на випадок упадку згаданої волинської системи. І страх їх теж даремний: бо одиниці, які борються за хліб доносами і лизунством, завжди у наших сумних часах якесь тепле пристановище собі знайдуть. Ніхто їм такого хліба не заздрить. Бо донощиками й лизунами можна послугуватись, але шанувати їх не можна. І ми не маємо ніяких сумнівів щодо справжньої оцінки, якою втішаються пп. Тимошенки, Певні і Скрипники по польській стороні. Ті оплески, які вони викликують своїми виступами, є проявами вдоволення маленьких людців, які радіють, що вдалася стара штучка: „пусьць русіна на русіна". Але ми певні, що таки є серед польського громадянства і польської керманицької політичної та культурної еліти численні одиниці, яких бере готь при зустрічі з двома найнікчемнішими проявами людської вдачі.

Що справді діється в Совітах?

Прага, лютий 1936.

Праська „Народні Політіка" принесла цікавий допис про те, що діялося в Покавказзі літом і восени минулого року. Допис написаний за найновішими відомостями від утікачів з Сибірі до Манджу-Ко, її автором є кубанський українець д-р Федорів, що тепер живе на еміґрації в Чехословаччині. Допис такий характеристичний для тисних настроїв „спокійного і вдоволеного" населення „большевицької батьківщини", що ми дозволяємо собі подати його нашим читачам майже в дослівному перекладі:

„Хоча совітська влада перед трьома роками криваво здушила протибольшевицьке повстання на Кубані, хоча виселила майже ціле тутешнє населення на Далекий Сибір і в північні тундри, у Покавказзі все ще ведеться дальша загальна боротьба проти Совітів, яка часами приймає навіть форми орґанізованих явних повстань. Совітська влада старається все те зікрити перед світом або в найгіршому випадку представити як маловартні, дрібні події. Лише той, хто пильно слухає совітське радіо і читає уважно совітську пресу бачить, що на Кавказі все ще щось діється. Про те, що діялося на Покавказзі літом і восени минулого року інформують найкраще ті відомости, які дістала кубанська еміґрація від своїх земляків, яким вдалося втекти з Сибіру до Манджу-Ко.

Тифліське ҐПУ відкрило велику і сильну організацію, якої завданням було повалити совітську владу на Покавказзі. Ця організація мала тісні звязки з подібними організаціями сусідних народів і таким чином творила ніби якусь федерацію, ніби якийсь центральний провід, де були представники всіх кавказьких народів.

Про істнування цієї організації ҐПУ, при допомозі зрадників і провокаторів, знало вже давно, але своїм випробованим способом дало організації можливість розвитку, щоб розкрити її щойно тоді, коли буде зріла до виступу. При допомозі цих аґентів-провокаторів ҐПУ дізналося теж про те, що організація має звязки з земляками за кордоном, а головно, що вона через Ірак і Царгород має звязки з козачими і кавказькими антисовітськими організаціями в Західній Европі. Такі організації істнують у Парижі, у Варшаві, в Царгороді, а найсильніша у Швайцарії. До часу признання СССР Чехословаччиною центр цього антисовітського руху був у Празі, але пізніше перенісся до Болгарії. Восени минулого року відбувся на кордонах трьох держав зїзд козачих протисовітських орґанізацій, на якому вибрано новий провід з донським козачим сотником Кузіевим на чолі. Є це той донський козачий герой, про якого з признанням пише навіть совітський письменник Шолохів у „Тихому Дони".

Всі ці козачі антисовітські орґанізації є між собою в тісному контакті, взаємно собі помагають, мають свою пресу і чимало на все готових членів. Але і Совіти не сплять. Одного разу вдалося їм переловити группа-курієра з шифрованими відомостями і так довідатися про істнування та працю сильної організації, якої головним завданням є повалити совітську владу і створити могутню федерацію мусулманських, козачих і кавказьких народів від Казані через Кавказ і Кавказ до турецьких кордонів.

Така концепція не є нічим новим. Вже 1917. р. всі европейські козаки і гірські кавказькі народи утворили були федеративну державу — Північно-східний Союз, а закавказці що й свою федерацію. Йшли вже переговори про федерацію обох цих союзів з Україною. Тепер ішло вже лише про повне обєднання обох цих союзів.

Совітська влада постаралася добути адреси еміґрантів в Царгороді й зажадала від Туреччини допомоги в розкритті їхньої діяльности. Турецька влада на це погодилася і ревізії, переведені у цих еміґрантів, дали позитивні висліди. Прийшли великі арешти між інтеліґенцією і робітництвом, а головно між молодю Покавказзя та цілого Поволжа. Нпр. у Казані переведено ревізії у всіх мусулман і багато з них арештовано. Найбільше арештовано духовних. Такі ревізії й арешти переведено теж в Узбекстані, в Середній Азії і на кіргізько-козачих землях. Навіть самому Енукідзе, правій руці Сталіна, закидали, що він не лише знав про таку організацію, але що з нею симпатизував, а тому переведено масові арешти і в самій Москві — особливо, коли показалося, що орґанізація мала всюди своїх аґентів, які її інформували про все, що діється в центрі совітської влади.

За кілька днів по всіх цих ревізіях і арештах найдено в Тифлісі проклямацію, в якій центральна управа орґанізації подавала до відому, що „Після арештування провідників орґанізації прийшли нові провідники і що праця над визволенням від червоного ярма піде далі безупинно. Навіть тяжчі переслідування не зломлять сили народнього гніву а нові борці виповнять прорідженні ряди".

Після всього того московський центр перевів великі зміни в державному апараті на місцях і створив контрольний орґан на чолі з Жлановим і Андрієвським, вірними слугами Сталіна. Обо вони дістали такі повновласти, що від їх рішення не було ніякого відклику.

Самособою, що Совітам ціла ця історія була не на руку. Тимбільше, що це було саме в часі „женевських успіхів". Ще й тепер переслідування цього цілого визвольного руху ведеться дуже таємно. Всі пресові референти совітських посольств дістали приказ впливати на світову пресу, щоб вона всі ті події в СССР не „перебільшувала" і представляла їх як „малі непорозуміння", викликані підплаченими аґентами ворогів СССР. Совіти не хочуть, щоб про те все дізнався світ саме тепер, коли ситуація на Далекому Сході „дуже їх нервує". А тимчасом нема дня, щоб довгі поїзди не везли на Сибір тисячі збідованих і обідраних виселенців з неспокійних теренів. Але і там, на Далекому Сибірі ці виселенці не дають ще спокою совіт. владі. Совіти бояться, щоб тим вони не мали знову звязків з сильною козацькою еміґрацією в Манджу-Ко і в Китаю, тимбільше, що ця еміґрація находить для своїх політичних змагань повне зрозуміння японців. Увесь цей цікавий допис кінчиться такими зауважами автора:

„Цікаво, що і російські націоналісти, які все ще не покинули своєї боротьби зі Совітами, шукають тісного звязку з визвольницькими козачими орґанізаціями і признають їх право на вільне, самостійне життя. Також військові російські кола на еміґрації працюють спільно з козачими отаманами в надії, що їх визвольна праця принесе бажані успіхи. З цього видно, що сучасна міжнародня ситуація є така, що викликує тим завзятішу працю всіх тих, що творять спільний фронт проти совітського гнету від Чорного Моря аж по Далекий Схід".

М—н.

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу, дитячу для інвалідів, вдів і сиріт
приймає
УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.
З провінції висилайте почтою. У Львові відберемо самі за писемним повідомленням.

„Зелений тиждень" у Берліні.

(Власна кореспонденція з Берліна).

Сучасна Німеччина має для хліборобського стану три цілодержавні урядження: **обжинкове свято** (Ернтеданкфест) на Бікеберґу — єдність селянства з природою, всім народом і його проводом, **державний селянський зїзд** у Ґослярі (Райхсбауернтаґ) — підстави світогляду, станової та господарської політики селянства, **зелений тиждень** (Ґріне Вохе) в Берліні — зрозуміння характеру й ваги селянства для народу, держави і господарства взагалі. Не є тут суттєве, хоч дійсно має місце, виставлювання машин для хліборобів, рішуче нема тут характеру показового ярмарку.

Цьогорічна, 4. з черги вистава відбулась по традиції у берлінській дільниці Відлебен коло радіовисилкової вежі (Функтурм) на площі 43.500 кв. м. Число відвідувачів постійно зростає: 1933 р. було 200.000, тепер понад 1/4 міліона! На вступному принятті для преси говорили про орґанізацію та значіння цьогорічної вистави її директор та представники міністерства хліборобства й державного ловецького союзу.

З технічного боку вистава була приступна і зрозуміла кожному, але мала вдоволяти й фахово інформованих, давати добрий перегляд, викликати зацікавлення, врізуватися в память. Для цього величезні діяграмові картини, мало числа, згущення в декілька основних рис. Напр. знаки для селянства з зведення постійних цін на хліборобські продукти: два спекулянти, ніби карти, вертять курсами на збіжжа в пеклі у вихрі не то блискавиць, не то курсових діяграм з острими вихилами вгору та спадами, зате при постійних цінах лагідне тло для рівних ліній — це ефектовна картина для загалу. Хто ближче справою цікавиться, найде дальші ілюстрації впливу цієї постійности цін на пересув від наймованих сезонових чужих робітників до рівномірного розложення праці у постійних, осілих сільських робітників на цілий рік, найде дальшу стичність питань про селянство й окреме сільське робітництво і т. д. З окремих ідей та картин цікаві напр. „цукрова щадниця" (господиня сипле туди цілий рік цукор за вільні гроші; вислід — перерібка всього німецького збору овочів і ягід), перехід корови крізь молочно-контрольну книгу та покриття запотребування масла, подібно смальцю через поширення олійних рослин і краще годування свиней, — але й основні ріжниці між хліборобською продукцією та фабричною.

Популяційні й расові питання у відмінним розвитку для села й міста, ілюстровані дуже оригінальними таблицями та приладами. Актуальність військових питань зазначується часто м. ін. також в окремому циклі германського хлібороба-вояка. Цікаві також порівнання військової здатности між містом і селом. Подібне порівнання є і для безробіття. Поширення дрібних городницьких поселень для Німеччини дуже характеристичне. Діяльність армії праці (Арбайтсдінст) та здобування людючої землі з нежитків, болота і приморських плавнів ілюстровані широко. В природничім відділі цікаві докази корисности деяких птиць при допомозі

картинного унаглядненя аналіз їхніх шлунків — скільки пожирають шкідників. Далі боротьба зі шкідниками, фотографування природи на фотографіях і под. Товариство Охорони Звірят показує на сентиментальні історії про котиків і канарків, тільки наслідки поганого догляду над господарською худобою. Окрема виставка ловецьких трофеїв і мисливського господарства, крім того новинок і машин для господарства, селянської літератури, вина, псів і домашньої птиці.

Іван Вербицький дістав безтермінову відпустку.

З вязниці в Равичі випустили на днях політичного вязня *Івана Вербицького*, що під замітом убивства кур. Собінського був засуджений двічі на смерть і потім помилуваний на 15 літ. Вербицький сидів у вязниці 9 літ (від 17. І. 1927.) і тепер приїхав на безтермінову відпустку до своєї мами у Львові.

До ревеляцій про чортківський пролом і червневу офензиву УГА.

Спроба аналізи джерельних вісток.

У статті „Правдива правда про чортківську офензиву" („Діло", ч. 31) подав б. начальник Пресової Квартири в Начальній Команді УГА і б. редактор військового органу УГА „Стрілець" п. Гр. Микетей відомости про те, хто був ініціятором чортківського пролому. Але в цій статті автор оперся виключно на своїх споминах та деяких числах „Стрільця", тому в деяких його твердженнях стрічаємо мимовільні помилки.

Перш за все кривду робить п. Микетей тим іншим мемуаристам, що писали про чортківський пролом, коли пише: „Те, що ініціятиву плану наступу й сам чортківський пролом наша мемуаристика приписала невірно ген. Грекову, треба увважати за крайню легкодушність та за легковажне відношення до справ, які вимагають застанови, обєктивізму і їх простудіювання". В дійсности ніхто з наших мемуаристів не приписував ген. Грекову ініціятиви червневої офензиви; тільки ген. Омелянович-Павленко пише, що оперативний наказ до наступу виготовив Льобковіц при участи Льонера. Омелянович-Павленко оповідає, що Курманович вже 7. червня занедужав, повернувшись із фронту, й через те оба вони рішили, що обовязки начальника штабу тимчасом перебере Льобковіц. Зі звідомлення п. Микетея виходить, що щойно 8. червня занедужав ген. Курманович після повороту з фронту. Очевидно, з уваги на суперечність у твердженнях Омелянович-Павленка і Микетея для вирішення цього питання міродатний буде голос самого ген. Курмановича.

Незрозуміле для мене те, що п. Микетей дає вислів своєму здивуванню при наведенні наказу ген. Грекова з дати Новосілка дня 9. червня 1919: „В щасливий для Галицької Армії день (sic! — вислів п. Микетея), славний побідою під Чортковом, я приняв на себе безпосереднє (sic! — вислів п. Микетея) командування військами". Цей документ був друкований у „Стрільці", якого редактором був п. Микетей і тоді певно його зміст не викликував ніяких здивувань. І тепер не викличе цей документ здивування у того, хто переглянє інші історичні матеріяли. Греків вже 8. червня, себто в день чортківського пролому, після одержання д-ром Петрушевичем телеграми з Начальної Команди УГА про чортківську перемогу міг згодитися приняти командування армією. Ген. Омелянович-Павленко оповідає про останній свій день командування Галицькою Армією ось що: „Рано 8. червня Чортків був у наших руках. Перемога була повна й блискуча: ми захопили всю артилерію й обоз ворога. Щодо трофеїв — це наша найбільша перемога за цілий час кампанії. В 1-ій годині я був у Чорткові та в супроводі полк. Вольфа обїхав усі боєві частини цього напрямку... Тутже на місці дав я необхідні оперативні розпорядження для дальших операцій. Після обіду разом із старшинами, в 5-ій годині я відїхав до Н. К. — Там мене чекала новина... Президент Петрушевич повідомив мене, що він тепер є диктатором ЗНУР, і в силу своїх уповноважень призначає ген. Грекова начальним вождом". Справді Омелянович-Павленко мусів дістати щойно 9. червня це повідомлення диктатора ЗУНР, бо ще того дня дуже рано стрічав його в ролі начального вожда в Улашківцях отаман д-р Степан Шухевич. Але проте не може бути сумніву, що Петрушевич, готуючись до перебрання диктатури, заздалегідь підібрав новий склад Начальної Команди УГА, хочаб з огляду на задумане групою старшин Н.К. УГА проголошення дотеперішнього шефа штабу полк. Курмановича диктатором, про що уряд ЗОУНР в Заліщиках певно довідався. Очевидно, наказ уступаючого й нового начального вожда та відозва диктатора були видані після реорганізації уряду й Начальної Команди УГА, себто 9. червня.

Д-р Микола Андрусяк.

(Докінчення буде.)

Гарний дарунок

одержиш еще

НА ОТВОРЕННЮ

ПЕРШОРЯДНОГО ЛЬОКАЛЮ

РЕСТОРАННО-СНІДАНКОВОГО

Рогера і Вайделя

при вул. 3 того Мая 5 тел. 283-27.

Міські Театри у Львові, пятниця 28. лютого.

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ:

Незрівняна своїм гумором

Чолова обсада.

„Трафіка Пані Ґенералової".

Презабавні комедіові постаті.

С. СЕВЕРИНА ЧСВВ. 8)

МІЖ ЗЕМЛЯКАМИ ЗА ОКЕАНОМ.

У Дітройті. — Між черницями. — Грудка землі.

До Дітройт їхала я експресом яких 16 годин. На двірці оглядаюсь за о. каноніком Сембратовичем, що мав на мене чекати. Його нема. Іду до приходства. За 10 хвилин приїжджає о. Сембратович. Ми знайомі від 1919 р. Завдяки його впливам ми позбулися з гімназії військових мешканців і сироти у наших сестер при вулиці Потоцького перестали голодувати.

Зустрів мене легкий дощик, чому не зачекала я на двірці. Пішли ми на Службу Божу. Церква близько, площа гарна; аж проситься, щоб там побудувати українську школу.

Мешкала я у французьких контемплятивних черниць Непорочного Зачаття. Одна з них говорила по французьки, одна слабо по німецьки, а всі по німецьки. Вони знали українців.

У розмові хвалили українську молодь за її гарну поведінку і прегарний спів. Тут мешкала я тиждень і чекала на приїзд п. Кирила, голови тамошнього Союзу Українок; вона виїхала на конвенцію до Ню Йорку вибирати голову Союзу Українок для цілої Америки. Без неї я не хотіла підготовляти вистави.

Черниці визначалися глибокою релігійністю, високою культурою та гостинністю. У товаристві о. Сембратовича оглянула я ще й другий манастир. Це вже щось відмінного. Черниці утримують жіночий університет, де працюють вони самі і деякі професори. Заїхала я туди ввечері. Частина їх городу освічена електрикою. У парку окреме місце призначене на театр. Саме тоді студентки грали драму Шекспіра перед закінченням шкільного року. Багаті, оригінальні костюми на тлі зелені, при відповідному освітленні виглядали чарівно й переносили людину в якусь дивну країну казок. Гостей повно, всі крісла заняті. Мене не запросили оглянути цілу інституцію. Я, як звичайно, думала про нашу любу молодь. Чому вона не має таких величавих огородів? Чому вона не може проводити своєї весни у такій безжурності? Зірки мерехтіли, відповідали: „Ваша молодь кує долю майбутніх поколінь, їй треба гарту духа, а цей виковується у важкій боротьбі...".

Другого дня зголошуємося у канцелярії. Входить др Р. У його товаристві заходимо до викладової салі. Студентки сидять у вигідних кріслах, кожне крісло має з лівої сторони вигідне поручча, на якому можна писати, тому столи тут зайві. Студентки вбрані невибагливо, їх поведінка свобідна, але чемна.

За обідом засипую ректора питаннями про американську молодь. „Чи ваша багата молодь задумується над життєвими проблемами? Чи спочуває з бідними, що терплять? Чи думає над тим, що соціяльне питання ще не розвязане, бо є міліони безробітних?" і т. д. і т. д.

Наша молодь цікавиться питаннями не тільки американськими, але й европейськими, молодь всюди однакова, вражлива на людську кривду, на яку реагують одні більше, другі менше, але байдужа вона не є.

Оглядали ми пансіон, де мешкали студентки, каплицю, робітні, кабінети, сад. Все величаве; кількадесять акрів огороду засадженого деревами: багато дерев у повному розцвіті, ціле простори квітів, — (тоді цвіло десять тисяч тульпанів). Черниці серцем і душею віддані молоді. Це жінки з вищою освітою, багато з них має докторати, а були між ними також габілітовані черниці.

Після повороту п. Кирила з Ню Йорку, порозумілася я з іншими панями й уладила в Дітройт дві вистави з двома відчитами. Як в інших містах, так і тут вистави не пройшли без сліду.

Перед виїздом з Дітройт зайшла я до професора вищої школи Королишина; в нього стрінулася я з директоркою музею, яка цікавилася народнім мистецтвом. Вона переглядала альбоми з вишивками і запросила мене від осінь з виставою до дітройтського музею. На жаль, я мусіла вертатися домів.

У проф. Королишина зібралося нас багато, розмова йшла як звичайно, про старий край. У них ціла родина музикальна. Мати співає, донька, студентка консерваторії, заповідається на піяністку. Вона почала грати; понеслися звуки музики Шопена. Кінчає грати. Сидимо мовчки. Заспіваємо щось для нашої гості, щоб нас згадувала у старому краї. І при супроводі фортепіяну пані дому відспівала Франка-Лисенка: „Не забудь юних днів". Господи! Чи думали Франко й Лисенко, що їх пісні будуть духовою поживою на далекій чужині?

Потім говоримо про всячину. Старші оповідають, як тужили за Краєм, як важко боролися між чужими, тепер їм добре; але відчувають якусь пустку, чогось їм недостає, все їм привиджується рідна земля.

Нараз затихло. Отець Сембратович оповідає. Зайшов до одної еміґрантської родини. Батьки й двоє дітей, син з донечкою сиділи при столі. Отець звернув увагу, що ізза одного образа визирає кінець вишиваної хустини. „Що це таке?" — запитав господарів. Батько спитав матері, яка дитина була сьогодні чемна. Діти спаленіли. Вони знали вже, що це значить. Хлопчик був нині чемний і він покаже нам, що там сховане. Хлопець прибрав святочний вигляд, станув на крісла й витягнув ізза образа маленький узол. Батько взяв його в руки, помалу розвинув і показав свої дорогоцінности: там була грудка чорної землі й ножик. Цей ножик — розказував — дістав від батька, як пас худобу, і вирізував ним сопілку з верби. На сопілці любив виграваги ріжні співанки, аж долина ходила. Коли їхав за море, не хотів нічого, взяв грудку землі, ножик і хустину, яку подарувала йому мама. „Це мій скарб, землю кинуть мені на домовину, хустину дадуть під голову, а ножик лишу на памятку синові, може колись ним різьбитиме".

(Докінчення буде.)

Чого хоче хліборобство

від міністерства промислу і торговлі.

Промова пос. Василя Болюха, виголошена на засіданні сойму дня 25. лютого ц. р.

Польські промислово-торговельні кола вважають оборону хліборобством своїх слушних інтересів за замах на інтереси торговлі і промислу. Так воно не є.

ХЛІБОРОБСТВО І ПРОМИСЛ.

Хліборобство завжди змагає до господарської рівноваги в усіх галузях господарства. Отже не тільки в інтересі самого хліборобства є пристосування цін промислових продуктів до покупної спроможности хліборобства, але й промислу-торговлі. Рівнож не є злом для промислу, щоб промислові продукти дійшли до рук хліборобського консумента без оплати дорогого посередництва. А найважніше те, що недуга одної частини організму спричинює нездібність до праці цілого організму. Тому теж сильно хронічна недуга у ділянці хліборобського господарства захитала цілим господарським організмом себто і промислом і торговлею. Лікування цієї недуги тому мусять піднятись усі чинники, в інтересі яких це лежить, навіть якщоб прийшлось понести більші, але хвилеві жертви. Тими чинниками є уряд, господарська самоуправа і суспільно-господарські організації.

Зайва річ, що нормальний господарський розвиток вимагає зокрема нормальних політичних відносин, що дозволяють на нормальний розвиток суспільно-господарських організацій. На жаль, цього нема на українських землях, зокрема на Волині і Поліссі. Не задержуся довше над ілюстрацією тих невідрадних відносин, бо про них вже говорено нераз і тут і на сенатській буджетовій комісії, де забирав голос між іншими сен. Януш Радзівіл. Стверджую, що політичні моменти гамували досі зорганізування і розвиток здорових українських суспільногосподарських організацій у східних воєвідствах.

КАРТЕЛІ.

Переходжу до картелів. Мушу у цьому місці висказати наше вдоволення з розвязання картелів. Однак на жаль ця акція не обняла ще усіх картелів. Також обнижка цін показалася недостаточною для хліборобства, зокрема у східних і полудневo-східних воєвідствах, а це передусім внаслідок дорогого торговельного посередництва і високих оплат залізничої тарифи. Хоч вже обнижено залізничу тарифу, проте хлібороб на селі цього не відчуває, бо через те не піднеслися ані ціни його продуктів, ані не подешевіли у такій мірі, як в інших воєвідствах, продукти промислових виробів. З обнижки тарифи користають досі майже одиною посередники.

Спеціяльно хочу звернути увагу на дріжджевий картель, що досі не розвязаний. Ціни на дріжджі пішли в гору і то вже після протикартелевої акції уряду. Український консумент, кооперативно зорганізований, зуживає 16 вагонів дріжджей річно, при чому одержує прямо з фабрики приділ заледви півтора вагона, решту 14 і пів вагона змушений купувати у дорого оплачуваних посередників.

Клясичним прикладом господарського егоїзму є Центропапір, котрий у приділі сирівця для промислу паперових перетворів ставляє величезні труднощі. Діяльність його утруднює у великій мірі розвиток промислу у цій ділянці. Те саме відноситься і до скляного картелю. Отже є господарською конечністю розвязати картелі: дріжджевий, паперовий і скляний. Конечною є і дальша знижка залізничої тарифи для транспортів до і зі східних і полудневo-східних воєвідств, бо вони позбавлені власних промислових виробів і змушені спроваджувати їх з далеких західних воєвідств, експортуючи зате свої хліборобські продукти до західних воєвідств. Обнижка залізничої тарифи, як теж і дальша обнижка промислових і монополевих виробів як нафта, сіль, сірники, вугіль, залізо і т. д. причиниться до збільшення внутрішніх оборотів, з користю для самого промислу і торговлі, як теж і для хліборобства.

ЕКСПОРТ І ІМПОРТ.

Переходжу до експорту й імпорту. Невідповідна регуляція зовнішнього обороту може відбитись фатально на внутрішньому ринку і замісць користи принести великі шкоди. Отже слід би при заключуванні торговельних договорів звернути увагу, щоб громадянство не несло забагато жертв у користь торговельних взаємин з заграницею. Слід все мати на увазі в першу чергу хліборобські інтереси. Що до хліборобського експорту, то треба експортувати високо кваліфікований товар, бо це впливає на добру ціну і добру опінію заграницею. Длятого експортом повинні займатися суспільно господарські організації, яких метою поза експортовою акцією є теж піднесення хліборобської культури, а тим самим випродукування високо кваліфікованого експортового товару. Передача експортових посвідок для приватних фірм, котрі часто торгують посвідками, а не експортовим товаром, минається з цілю. Стверджуємо, що вивозові посвідки, що їх дають українським суспільно-господарським організаціям, не відповідають їх експортовим потребам.

НЕДОЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНИКА.

З цього місця хочу відперти атаки ендецької преси в сторону українського приватного купецтва і промислу. Зі змісту ендецького алярму випливає, що українець не має права творити собі інших варстатів праці поза дрібним хліборобством і тим, щоб бути формалем та слугою. Під впливом тих алярмів наші купці і промисловці переходять тернистий шлях, застелений ріжними перепонами. Я переконаний, що й ухвала конгресу польського купецтва у Кракові про те, щоб самостійний варстат праці міг отворити купець лише по укінченні промислово торговельних шкіл і після відбутої практики, спрямована теж проти тих теперішніх українських купців і промисловців. Уведення в життя цієї ухвали шляхом заксену, вважаю за передчасне, бо треба насамперед основати відповідну скількість фахових шкіл, а щойно пізніше жадати відповідного наукового і практичного цензу. Тоді проти цієї засади ніхто не буде опонувати, бо сама засада здорова. Жадаємо, щоби п. міністер промислу і торговлі поручив підчиненим органам, щоб вони трактували українських купців і промисловців рівнорядно з купцями інших національностей.

ДРІБНІ РЕМІСНИКИ.

Переходжу до дрібних сезонових ремісників, сільських ремісників і домашнього промислу. Ця галузь, як дуже важний чинник у господарському житті, потребує для свого розвою окремої опіки і фінансової помочі. Хочу згадати про деякі аномалії, якщо йде про домашній промисл і про сезонових сільських ремісників. Одна і друга галузь рекрутується з халупників, або власників карловатих сільських господарств і виконує свою працю переважно у зимі. Здавалось би, що ці нужарі повинні тішитись окремою опікою; тимчасом жадається від них викупу патенту, оплати доходового податку і т. д. Жадаємо звільнення сезонового домашнього промислу і сезонових ремісників від яких будь оплат, бо мінімальні доходи з праці не позволяють їм нести ці тягарі.

НАФТОВІ СПЕКУЛЯНТИ.

Порушу ще одну, дуже життєву для Підкарпаття справу. Маю на думці нафтовий промисл. В останніх місяцях відбувається на терені стрийського, ліського, турчанського і інших підкарпатських повітів горячковий викуп теренів від місцевих власників грунтів для цілей майбутньої експльоатації нафти. Безліч ріжних нафтових агентів і спекулянтів, за безцін стараються набути від селян право на експльоатацію нафти, поширюючи серед місцевих селян неправдиві відомости, що польська держава заведе небаром нафтове регале і що вже у цьому напрямку ведуться підготовчі праці, через що власники грунтів втратять раз на завжди можність забезпечити для себе доходи з майбутньої експльоатації нафти на їх грунтах. Цю шкідливу акцію можна добачити особливо в околицях с. Михновець і Липе, турчанського повіту, де після думки фахівців є можливість повстання нового видайного нафтового басейну, про що вже згадав в парляменті п. віцепремієр Квятковський. Тому, що акція нафтових спекулянтів може принести необчислимі матеріяльні шкоди власникам нафтових теренів, звертаюся іменем Української Парляментарної Репрезентації до пана міністра промислу і торговлі з проханням про авторитативне вияснення цієї справи шляхом успокоєння заінтересованих селянських кол і положення кінця махінаціям фахових спекулянтів.

Сойм приняв буджет без змін.

В середу на засіданні сойму пос. Гуттен-Чапський ареферував буджет державних довгів. Підкреслив, що консолідаційна позичка у висоті 600 міліонів золотих доведе до поладнання відносин на внутрішньому ринку. Опісля пос. Голинський виголосив реферат про буджет міністерства скарбу. Обговорюючи кредитові справи ствердив, що ощадности йшли з приватного життя, але до нього не вертались і тому господарське життя не могло розвинутись. Господарська діяльність штигулькає ще й тому, що податки висотують все більше гроша від громадян. Вкінці звернув увагу на необхідність редукції видатків буджету.

З черги довшу промову виголосив мін. Квятковський. Обговорив найважніші моменти господарського життя і накреслив напрямні діяльности уряду в найближчому році. Закордонні довги Польщі сягають 8 міліярдів золотих і тому в 1933-34. р. Польща видала аж 276 міліонів золотих на обслугу державних довгів, цього року 110 міліонів. Поправа буджету зарисувалась щойно в січні ц. р. Новий інвестиційний плян дасть працю найбільше 100.000 робітникам.

В дискусії промовляло кількох послів. Тому, що до буджету не зголошено поправок, маршал піддав його під голосування. Сойм приняв буджет у другому читанні.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

З українського життя в Югославії.

УКРАЇНЦІ У ШТРБЦІ.

Штрбці, це одно з найгірших до недавна, запущених наших сіл у Боснії, в якому всуміш з ріжно-національними елементами живуть також українські поселенці. Українці у Штрбцях до кінця 1933 р. не виявляли майже ніякого культурно-просвітнього життя. Щойно 21. січня 1934 р. заснували чит. „Просвіти", яка є філією Т-ва „Просвіти" в Загребі. Село Штрбці віддалене 20 км. від міста Приєдора.

Від основання читальні освітня праця у Штрбцях під проводом голови Петра Шлапака, почала гарно розвиватись. Старші і молодь горнуться до своєї рідної організації, при читальні зорганізовано аматорський гурток, який на тричуд гарно відіграв кілька вистав та захопив тужинців красою українського театрального мистецтва. Одночасно засновано хор, що українською піснею зєднав собі симпатії своїх і чужинців.

Великі заслуги на просвітньому полі має наше студенство із Запребу, яке підчас ферій не сидить із заложеними руками, але розходиться по селах та сповняє свою місійну працю. Українське селянство приймає їх дуже радо, тішиться їх приходом, бо бачить їх щиру любов до свого меншого брата та їх безкорисну працю. І завдяки студентам по ріжних наших оселях дозакладано дитячі садки, де діти учаться своєї рідної пісні, мови і т. д.

Т-во „Просвіта" у Штрбцях не забуває теж шанувати роковини наших недавно минулих визвольних змагань. Святкувало роковини 1.

листопада, а 2. лютого ц. р. дуже святочно вшанувало роковини 22-го січня та свято геройського бою під Крутами.

Зате з матеріяльними засобами у нас дуже погано, нема грошей ні на часописи ні на книжки, при допомозі яких ми моглиб отворити очі нашому братові, доказати йому „чиї ми сини, яких батьків, ким за що вкуті". Але ми віримо, що наші браття на рідній землі приймуть до серця наш благальний поклик із далекої боснацької закутини та радо нам допоможуть. Просимо надіслати нам книжки, календарі та часописи. Всі українські часописи просимо передрукувати наш поклик. Ласкаві пожертви просимо слати на адресу: Ukrajinsko Društvo „Prosvjeta", Strbci, p. Prnjavor. Wrbas. ban. Jugoslavija.

За Виділ Т-ва „Просвіта" у Штрбцях:
Петро Шлапак, голова. **Вас. Федчишин**, секр.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Наступ червоних. 10-тисячний комуністичний відділ заатакував столицю провінції Шансі. Зосередили всі війська згаданої провінції, бо бояться, що японці вихіснують ситуацію, щоб вдертися до сумежної провінції Суюан.

Премієрові Годжі не пощастило змінити становище Югославії до питання Габсбурґів ані вилучити Німеччину від придунайських справ з огляду на те, що югославянсько-німецькі господарські взаємини надто міцні.

На Словаччині, у Братиславі, арештували 11 шпіонів, що займалися головно корабельними варстатами і питанням прохарчування на випадок війни.

В еспанськім Мароку в місті Сеута, вибухли заворушення; юрба знищила друкарню та зрабувала склади плютону.

НОВИЙ КИТАЙСЬКИЙ АМБАСАДОР У НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 27. 2. ПАТ. Нині передав амбасадор Китаю в Німеччині Тіен-Фон-Чень свої повновласти канц. Гітлерові

Відписання дрібних залеглостей.

Міністерство скарбу видало обіжник про відписання податкових залеглостей за податок: ґрунтовий, від нерухомостей, оборотовий, від промислових свідоцтв, доходовий, маєтковий, від льокалів і будівельних площ. Обіжник наказує відписати залеглости, які повстали з виміру в 1932 р. і минулих років, якщо залеглости за поодинокі податки не переходять 400 зол. не вчисляючи податку і самоуправного податку. Обіжник наказує відписати згадані залеглости навіть тоді, якщо платність тих податків розложено на сплати. З днем 1. березня ц. р. обіжник припиняє екзекуції за ці належитости. Якщо податкові залеглости в 1932 р. і за попередні роки перевищають 400 зол., тоді надвижку податку понад 400 зол. стягне влада екзекуцією до кінця березня 1937 р.

—o—

Радек наслідником Димітрова?

У вівторок було засідання комінтерну, та Димітрова на ньому не було, хоч узяла в ньому участь уся управа комуністичної партії. Сензацією була поява Мануїльського, про якого говорили, що скінчилася його карієра. Появу Мануїльського в комінтерні пояснюють саме як потвердження усунення Димітрова. Причиною усунення Димітрова є мовляв його хибна політика в Південній Америці, що зашкодила большевицькій закордонній політиці.

У московських політичних колах зачувати, що наслідником Димітрова буде Карло Радек. Колиб так сталося, то Радек мусітиме уступити зі становища начального редактора „Ізвестій" та одержить такеж становище в органі комінтерну „Правда".

Довкруги японського перевороту.

ЖЕРТВИ.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. Райтер стверджує, що точне число жертв перевороту ще невідоме; говорять, що виносить воно **80 до 100 убитих.** — Депеші з Ню Йорку подають, що у повстанні бере участь лише 600 вояків під командою кількох старших. З Дайрену повідомляють, що на листі осіб, яких повстанці мали убити, були теж інші міністри та кілька визначних політиків.

ТОКІО, 27. 2. ПАТ.

Офіціяльно подали до відома, що міністер Такагаші помер від ран. Дипльоматичні представники чужих держав зложили на руки міністра закорд. справ кондоленцію з приводу смерти премієра Окади, адмірала Саіто та генерала Ватанабе.

ГОЛОСИ ПРЕСИ.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. „Івнінґ Ньюз" уважає, що невдоволення є причини надто малих кредитів на армію не було справжньою причиною бунту, бо видатки на військо вже тепер пожирають половину державних доходів. „Івнінґ Стендерд" шукає суспільного підложа повстання. Міністри — мовляв — підпадали впливам капіталістів, що не дбали про долю селянства. Як англійська так і французька преса боїться, що перемога мілітаристів довелиб до війни на Далекому Сході та займає вороже становище до повстанців.

„ПОВСТАНЦІ ВІРНІ ЦІСАРЕВІ Й АРМІЇ".

ВАШИНҐТОН, 27. 2. ПАТ. Японський амбасадор Саіто заявив, що переворот не повинен вплинути на форму устрою. **Убивство міністрів — це не замах високих військових кругів, а відрух молодих старшин, повних патріотичного ідеалізму.** Провідники повстання не хотіли захопити влади, лише протестувати проти деяких потягнень уряду. Саіто уважає, що повстанці остались вірні цісареві й армії як цілости.

РАДЕК ПРО ПОДІЇ В ЯПОНІЇ.

МОСКВА, 27. 2. ПАТ. Обговорюючи останні події в Японії Радек підкреслює в „Ізвестіях", що тайні військові фашистівські організації можуть спокійно працювати, бо члени тих організацій окружені ореолею патріотизму а пристосовуваний до них вимір справедливости не є дуже строгий.

Імпульсом до останнього виступу, пише Радек, був некорисний політичний білянс фашистівських провідників у звязку з останніми виборами. Події з 26. лютого це безперечно новий етап у розвитку внутрішньої боротьби у таборі керуючої японської влади й вони **можуть потягти за собою дуже поважні наслідки в закордонній політиці.**

Японія, — пише далі Радек — яка вважає себе речником ладу Сх. Азії, уявляє собою образ феодальної фашистівської анархії. Факт цей має величезне значіння для окончечного розвитку подій, бо йде тут про глибокі протиенства, які будуть загострюватися щораз більше в міру того, як положення ставатиме труднїше та більше скомпліковане.

Зайве — кінчить Радек — розписуватися довше над труднощами, які представляє теперішній режім у Японії для держав настроєних мирово та які бажають полагоджувати спірні справи шляхом мирових переговорів.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 229-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

18. роковини червоної армії.

(РО) Совітська преса присвячує чимало місця роковинам. „Правда" підмічує, що за останній рік боєздатність червоної армії помітно піднеслася, зокрема завдяки привернення старшинських степенів, індустріялізації краю а також підвищенню численного стану до 1,300.000 вояків. Це необхідна реакція на постійну загрозу нападу, зокрема японського та німецького. Інші часописи стверджують симпатію, що лучить армію з населенням, а Сталіна з Ворошиловим. Всі ці осяги мають служити лише „обороні миру" — як окремо твердить у деному приказі Ворошилов. Большевицькі часописи дуже хваляться пестрим національним складом червоної армії — забувають, що це саме її найслабше місце.

Морська конференція та санкції.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. Вчора міністер Іден проявив чималу активність: відбув довші наради з американським представником на морську конференцію та з двома амбасадорами: французьким та італійським. Здогадуються, що представники 4-ох великодержавів погодилися перервати на тиждень наради над морським пактом і тим способом узалежнили їх від справи санкцій, бо сподіються, що вдасться почати мирові переговори у східній Африці. Англійський уряд буцімто наказав Іденові, шукати у Женеві платформи для нових переговорів, а щойно якби воно не вдалися, домагатися поширення санкцій.

НАМАГАЮТЬСЯ ВТЯГНУТИ НІМЕЧЧИНУ.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. Іден відбув одногодинну балачку з німецьким амбасадором; закомунікував йому французьке предложення, щоб англьо-німецький пакт доповняти новим, що брав би під увагу вислїди морської конференції.

ДВОСІЧНЕ ВІСТРЯ САНКЦІЙ.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. Відповідаючи на інтерпеляцію у палаті громад, віцеміністер закордонних справ льорд Стенсон заявив, що крім Югославії ще 3 держави домагаються компенсат втрат, які понесли, пристосовуючи санкції проти Італії.

На африканських фронтах.

ВАРШАВА, 27. 2. ПАТ подає: Абісинці твердять, що рас Мулюґета заатакував висунені італійські частини, що намагаються опанувати Амб Алядю. Ця позиція є ще в абісинських руках, але італійці сподіються небавом її заняти. На сомалійськім фронті дійшло до поважніших боїв; абісинці не уступають, не зважаючи на сильне бомбардування.

Сталін ранений в голову чи хорий?

Льондонські часописи принесли вістку, що до Москви візвали славного хірурґа із закордону. „Дейлі Експрес" твердить, що за днях виконали атентат на Сталіна і саме до нього візвали шведського хірурґа, бо в атентаті Сталіна ранили в голову.

Інші часописи повідомляють, що комісаріят закордонних справ усі ті вістки вважає неправдивими. Одна із американських журналістів провідмив. Один із большевицького пресового виділу Уманський, щоб на доказ неправдивости повищих чуток про недугу Сталіна скликати пресову конференцію, на якій був би і Сталін. Цю просьбу відкинули з обуренням.

Далі льондонські часописи повідомляють, що Сталін, який ще тому кілька днів приняв на авдієнції делеґацію большевицької Вірменії, не взяв уже вівторок участи у святі, уладженому з нагоди 15-ліття большевицької влади в Грузії. Останній раз узяв Сталін участь у нараді державних службовців тому пять днів.

Нехай священики зроблять усе, що можуть, словом і ділом, щоб прогнати язву пияцтва з Христового стада, а навіть нехай стануть прикладом повної здержливости, щоб могли відвернути небезпеку, якою загрожує ця язва церкві і державі. — (Папа Лев XIII.)

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження".

Присилайте передплату!

Катальонія має знову автономію.

ПРИВЕРТАЮТЬ ЛАД.

МАДРИД, 27. 2. ПАТ. Делеґація кортезів дала катальонському парляментові право іменувати уряд.

МАДРИД, 27. 2. ПАТ. По селах провінції Кордоби поліція арештувала учасників нападів на церкви й манастирі; найшли у них крадені річи.

НОВИНКИ.

— **Фірма „Кераміка"** під управою п. О. Онишка виплатила за місяць січень ц. р. зол. 19.30 за „Рідну Школу", як провізію від закупів української клієнтелі на провірені бльочки. Якби українське Громадянство полагоджувало численніше свої закупи у п. Онишка (Галицька 5, в подвірю), тоді Р. Школа могла би від тієї фірми доставити по кількасот золотих щомісячно.

— **В день похорону бл. п. Володимира Карпінського** — батька товариша складають директори і урядовці Земельного Банку зол. 50.— на Товариство Охорони Воєнних Могил. 1594

— **Старшина Кружка Р. Ш. ім. Ганни Барвінок** запрошує своїм Шановне Громадянство на цикль природничих викладів, що їх матиме п. проф. Олена Бережницька-Будзова, кожної середи в місяці березні ц. р. в домівці при вул. Мохнацького 12, год. 5.30 пополудне. Перший виклад відбудеться в середу 4. березня ц. р. на тему: „Розвій психіки в природі".

— **Засідання Комісії національної економіки, соціольоґії й статистики при Історичній Секції НТШ** відбудеться в понеділок, дня 2. березня в 6-ій год. вечором у Бібліотеці НТШ.

— **Засідання Комісії нової історії України при Історичній Секції НТШ** відбудеться у вівторок, дня 3. березня в 6-ій год. вечором у Бібліотеці.

— **Академічні Вечорі у Львові, Стрию і Яворові.** В неділю 1. березня ц. р. в салі „Української Бесіди" у Львові (Рутовського 22) відбудеться в год. 18. виклад на тему „Постать Мойсея у творчості І. Франка". Прелеґент д-р К. Чехович. — Того самого дня і в тій самій годині відбудуться ще два виклади Бог. Наук. Т-ва: в **Стрию** на тему: „Надприродні явища у Насті Волошин". Прелеґент: о. д-р Г. Костельник, та в Яворові на тему: „Безбожництво на Совітській Україні". Прелеґент: о. д-р А. Іщак.

— **Вечір рецитацій і пісень** відбудеться заходом „Т-ва письменників і журналістів" 2-го березня в год. 7.30 у „жовтій салі" Театру „Ріжнородностей". У вечорі візьмуть участь Юліян Геник-Березовський, Леся Кривіцька та Евгенія Зарицька. У програму входять декламації наших старших і сучасних авторів. Е. Зарицька відспіває пісні Січинського, Людкевича та Нижанковського. Акомпаніямент д-р Б. Кудрика. Так рідко трапляється в нас нагода почути добру деклямацію, що кожний, хто любить її та поезію, не мине цього вечора. Білети від 50 сот. до 2 зол. можна дістати у „Союзнім Базарі".

— **Український вечір у бельгійському радіо.** Заходом Української Національної Ради у Брукселі бельгійська висильна радіостація (Посг. франц. довж. хвилі 483.9 м.) уладжує 4. березня ц. р. в год. 22 авдицію української музики, що тріватиме кілька години. Будуть виконані українські пісні, наспівані на кружки хором „Думка" з Київа і хором Котка. У. Н. Р. просить українських слухачів висилати листи з оцінкою авдиції та просити, щоби брюсельська радіостація віддавала частіше українські точки. Листи слати на адресу: Direction I. N. Rue du Bastion Bruxelles.

— **Югославянський консулят у Львові** (пасаж Міколяша) закликає всіх громадян Югославії, що живуть на терені львівського, станиславівського і тернопільського воєвідства, щоби відновили реєстрацію в консуляті, або, оскільки вони ще не реєстровані, зголосилися до реєстрації.

— **Відбудова мосту на Дністрі.** В Чернівцях розпочалися наради польсько-румунської комісії у справі відбудови мосту на Дністрі біля Заліщик, знищеного в часі світової війни. Рішено приступити до будови мосту ще цього року.

— **Україніка.** У брюсельському видавництві „De la Pologne" вийшла книжка про творчість англійської артистки малярки **Laura Turner**, що в 1933. р. відбула подорож по Галичині. Цілий уступ книжки присвячено малюнкам артистки, виконаним на Галицькій Україні („l'Ukraine polonaise"). Серед репродукцій є також праці артистки з Галичини: „Montagnards des Carpathes", „Maternité (Ukraine)", „Laitière Ukrainienne", і фрески у монастирській домовій церкві у Підмихайлівцях (Pidmichalovce). Текст до книжки написав мист. критик St. Zweig, саме видання бібліофільське.

— **Львівська хроніка.** До синагоги при вул. Львій добулися в ночі злодії й забрали ріжні річи вартости 2.000 зол. — Арештовано дві молоді жидівки, Ройзу Софран і Ґеню Вітман, що видерли з рук Клявдії Ґляс портмонетку з готівкою 15 зол.

— **Краєва хроніка.** На дорозі в Рихтичах пов. Дрогобич напали на Стефана Думу два грабіжники і приложивши йому револьвер до грудей, забрали 200 зол. — В Сороках пов. Львів згоріли дві стодоли з інвентарем вартости 2.000 зол. — В Чорткові засуджено Івана Чубатого на 8 літ та його любку Анну Ільницьку на 6 літ вязниці за те, що за намовою свого нареченого вбила свою 10-місячну неправесну дитину. — В Потоці Чорнім пов. Надвірна згорів залишений без опіки 5-літний син Марії Василишин, наблизившись до розпаленої кухні.

— **На зимовому фронті.** Наслідком підвищення температури в останніх днях у Керпатах, особливо західних почав танути сніг і в ріках сильно прибула вода. Зате в північній Польщі триває дальше зима з великими сніговіями. Те саме замічається в надбалтійських державах. У рисько-му та фінському заливі замерзла вода. Великі сніги впали в північній і східній Росії, де станув майже увесь залізничий рух. Десятки тисяч людей відгортають сніг. Одночасно на Україні і на Криму знову потепліло. Про сильне підвищення температури повідомляють з північної Америки, де виляли ріки. У стейтах Кольорадо, Тексас, Оклегома і Небраска шаліють бурани. Вітер засипує піском поле і пасовиська, загрожуючи чередам.

— **Вязниці знову повні.** Переведена недавно амнестія зовсім не причинилася до відтяження вязниць. Після випущення амнестіонованих вязнів на волю зросли негайно випадки крадежі та інших проступків і одночасно вязниці стали знову заповнюватися. Тепер вони повернули майже до того самого стану, що й перед амнестією.

— **Волинська хроніка.** Дубенський самоврядний союз рішив розпочати експльоатацію торфу, який находиться у великій скількості в дубенському повіті. Торф мають уживати як паливо в окружній електрівні, що має станути в Дубні. — Рівенський окружний суд на виїздовій сесії в Дубні засудив б. інструктора пожежної сторожі Л. Невяровського на рік вязниці за спроневірення грошей, призначених на організацію пожежництва. — На луці під селом Іване знайшли на санках тіло 56-літнього Якова Стесюка, що вибравшись по сіно, замерз серед снігових заметів. — На стації Матеїв пов. Ковель підчас всідання до потягу дістався під колеса стрілець 43 п. п. Стан. Гуганський, якому відтяло ногу.

— **З Польщі.** В Тархоміні під Варшавою згоріла частина фабрики хемікалій зі шкодою одного міліона зол. — Варшавські шпиталі мають мороку з 33-літнім Леоном Кєпшиковським, що вже 72 рази пробував відобрати собі життя. — На Яблонковській шосі під Варшавою дістався під потяг роверист, якому колеса відтяли голову. — В канцелярії жандармерії в Ченстохові застрілився капраль Ян Спалек з причини нещасливої любови. — У Глубокому біля Вильна підстаршина граничної сторожі, Ігнат Блашкевич застрілив у цукорні 28-літню Стефанію Стревінську, жінку судового секретаря, після чого відобрав собі життя. Блашкевич був жонатий і мав двоє дітей.

— **В руках торговців людським товаром.** Центральна слідча влада у Варшаві займається справою 19-літної Марії Холмської з Ярослава, що виїхала була до Варшави шукати посади. Тут познайомилася з якимись жінками, які намовили її виїхати до Франції на добру посаду. Холмська поїхала туди і прислала звідтам лист, повідомляючи, що добре їй ведеться. Одначе згодом почали приходити від дівчини вістки, що вона дісталась в руки торговців жінками і живе серед жахливих умовин, вязнена і тероризована. Родина дівчини звернулася до поліційної влади, яка повідомила про все польський консулят у Парижі.

— **Злодії налякались клятвою.** Рабина Кегане у Вильні обікрали злодії, забравши йому депозити на більшу суму. Рабін зробив собі таку полекшу, що оголосив клятву на злодіїв. За кілька днів дістав з почти два пакети, в яких на велику радість знайшов 10 векслів на 30.000 зол., 8 акцій англьо-палестинського банку і 75 англійських фунтів. Одночасно злодії написали, що 7.000 зол. готівкою позичають собі і просять, щоби зняв із них клятву, а коли „доробляться" на інших операціях, відошлють йому „позичені" гроші.

— **Грабункове вбивство.** На загороду господаря Бронислава Весоловського в Бушкові біля Коропова (на Поморю) напали замасковані бандити. Добувшись до хати, згасили лямпу і дали кілька стрілів, від яких Весоловський упав трупом. Крім того ранили його сесарку тяжко в груди. Сусіди, заалярмовані стрілянниною, вбігли до хати, але бандитів уже не застали. Вони зрабували кілька тисяч зол.

— **Не самогубство, але вбивство.** У звязку з вісткою, про самогубство ендецького діяча у Вижні пов. Коніч, Сельського, центральна влада перевела слідство і ствердила, що Сельський не скінчив самогубством, але його застрілено. Підчас ексцесів Сельський виступав зі зброєю в руках і стрілив двічи до поліциста, який у власній обороні стрілив до Сельського і влучив його смертельно.

— **Мармор під казармою.** Підчас верчення артезійської криниці на подвірі військової казарми в Кельцах натрапили на поклади чорного мармору. Щоби цей мармор експльоатувати, заходить потреба розібрати казарми.

— **З Абісинії втік аж до Берестя.** На залізничому двірці у Бересті поліція придержала пасажира, що подавав себе за італійського громадянина і леґітимувався як Фрідеріко Гірні. Каже, що втік з абісинського фронту, щоби трохи охолодитися. Поліція перевірює загадочну справу.

— **Заграничка допомога для совітських вязнів.** У „Пасленних Ведомостях" появився лист І. Солоневича, що втік із Совітської Росії й дає тепер відповідь на запити совітських емігрантів і чужинців, яких свояки находяться в Росії. Запити йшли в цьому напрямі, чи можливо переписуватись з мешканцями СССР, не наражуючи їх на небезпеку та висилати харчеві й одежні пачки для тих, що находяться на волі або засланні. Солоневич каже, що листування не наражує громадян СССР, оскільки не торкається політичних тем. Пачкам і грошевим переказам большевицька влада навіть рада. Тільки вязням і засланцям не слід висилати грошей, бо вони в найкращому випадку одержать тільки незначну частину грошей. Зате цукор, тютюн, а особливо чісник можуть навіть уратувати життя засланця, бо скорбуту на весну у всіх таборах багато людей вмирає на цингу (шкорбут). — РО.

— **Добули підводну домовину.** Із Чорного Моря біля Варни видобули на поверхню німецьке підводне судно, затоплене підчас світової війни. В судні знайшли 13 членів залоги, яких поховано на цвинтарі у Варні.

— **Жахлива трамваєва катастрофа** склалася в Істамбулі. З причини попсутої гальми трамваєвий вагон, що віз кількадесять осіб, які вертались із театру, не міг станути на спадистій вулиці, висючи на скруті із шин і вдарив об стіну дому. Під дрізками вагону і румовищем з муру знайшлося 30 пасажирів, з яких 3 згинуло на місці, а 15 є тяжко ранених, а того 4 безнадійно.

— **Кривавий карнавал.** Підчас вуличних карнавалових походів у столиці Мексику одна розбавлена група вибрала королеву карнавалу. На неї не згодилася інша група, наслідком чого прийшло до стрілянини. Заки прийшла поліція, згинуло від куль 12 осіб, а 30 ранено. Між тяжко раненими находиться також королева карнавалу.

— **Похорон за пів міліона зол.** Англійський уряд зажадав побільшення кредитів у звязку з похороном короля Юрія V. Приняття для монархів і ріжних делеґацій в Льондоні коштували 7.000 ф. шт., удержання і перевіз армії та маринарки, що брали участь в похороні, коштували 11.000 фунтів. Взагалі видатки, звязані з похороном англійського короля, досягли 25.000 ф. шт. (625.000 зол.).

— **Ріжні вістки.** На Каспійському морю згинув ледолім „Шаумяна" разом із залогою. — Біля Аді-Абеби розбився і згорів літак британського Червоного Хреста. Летун легко потовкся. — На полярному розі Шалаврова біля Ляховських островів на східно-сибірському побережжі згоріла радіостація з мешкальним домом і харчевими складами. Управа північноморських шляхів вислала літаки щоби перевезли 12 осіб до найближчої полярної стації. — У Ляйпціґу стратили Мартина Кайля, який спалив жінку в самоході, щоби дістати асекураційну премію. — У Ленінграді помер визначний російський фізіольог Іван Павлов.

З концертової салі.

ДЕЛЯ ЛІПІНСЬКА

Відома віденська піснеспівка має у Львові вже свою „постійну" публику, яка виповнює салю на її виступах майже по береги. Дарма, що ця публика дуже зле почувається в концертовій салі і — як можна було помітити на останньому вечорі Ліпінської — зовсім не розуміє саме найліпших, найлотеніших пісеньок артистки. Зрештою не дивниця: щоб їх зрозуміти, треба вже деякої культури, а елементу її на згаданому вечорі Ліпінської куди важче було найти на салі як брилянти чи срібні лисиці... Найкращим доказом того, що артистка знає „свою" публику, була її програма далеко не така цікава, як на її вечорах у Відні чи в інших містах за кордоном. Ліпінська — вдумчива, незвичайно інтелігентна артистка; її найсильніша сторінка — веселі сварії. Її музикальности може позаздрити неодин професійний музика: штука, з якою Ліпінська сама собі акомпаніює й одночасно співає, себто інтерпретує свої пісеньки, доходить до віртуозности і правдивого мистецтва. Жаль, що на останньому вечорі майже увесь цікавий репертуар був старий. Публика після дотепних двозначників та натяків була апатична; після жидівських жаргонових пісеньок — шаліла з захвату.

ор.

З театру.

МІСЬКИЙ ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: *„БАЛЬ У САВОЇ"*, оперетка на 3 дії *П. Абрагама.*

Хто бачив цю оперетку в кіні, може йти ще раз до театру: ту вона зовсім інша. У кіні головна вага покладена на інтризі; нехай глядач хвилюється, що буде далі. У театрі на перший плян виступає спів; режисер, щоб збагатити слабеньку, стрепеньку інтригу, додав балет. У допомогу прийшов іще декоратор з всякі світляні ефекти. Обставова та костюми, як на столичній сцені; Венеція вночі, з палатою дожів і гондолею, так і каже забувати про дурненький дивльог закохуної пари. Найприкріше відчуває слухач те, що не чує ніяких дотепів. На прикладі артиста Ванцковського бачимо, що можна ці дотепи заступити грою, рухами, мімікою. Поруч нього Вілінська підтримує оперетковий настрій. Танці цієї пари збирають голосні оплески.

Головну ролю грає в цій оперетці Ніна Кульчицька, що мала тікий великий успіх у „Принцесі в Ґранд-Готелю". Грає природно, легко, подобається публиці; — мельодійним, сильним своїм голосом, із приємним тембром, уміє орудувати у низьких і високих тонах, ніколи не насилуючи його. Її партнер К. Дембовський, з вічним усміхом, трохи скривленим, із приємним голосом, але не досить сильним, не вміє як актор створити опереткової креації. Орхестра не дуже рахується з силою голосу Ванцковського та Вілінської, приглушуючи їх куплети.

Хто любить сидіти в театрі якнайдовше, має заставу до півночі.

м. р.

З кіна.

КІНО „КАСІНО": *„КУКАРАЧА" І „НАЛЕЖУ ДО ТЕБЕ".*

Перша з цих фільм невеличка сценка з еспанського побуту з танцями. Вся у коліях. Саме на такій фільмі, де коліри грають таку велику ролю, бачимо вперше величезну ріжницю між звичайними сірими знимками і коліровими. Чудові жіночі одяги, головно шалі, переливаються чудовими відтінками червоного, зеленого та блискитного коліру і стають справжньою насолодою для очей. Народня еспанська пісня про цокотуху, у супроводі танців, перплітана дотепними сценками, це маленький архитвір.

Друга фільма з відомим Шарлем Боає та Катериною Гепбурн, що виглядом і деякими рухами нагадує хвилинами Ґрету Ґарбо. Маємо тут історію диригента орхестри, що лінсований успіхами, веде легке життя, не провязуючись ні до одної зі своїх звеличниць, ідучи тільки за настроями. Надибує він молоду дівчину, що має комплекс повторського хист і закохується так, що з нею женитьсся. Бачимо картини щасливого спільного життя та великий успіх і згодом крізу. Фільма має дуже цікаві психольоґічні сцени, живо змінює дію, багатством переживань може трохи тонити. Боає, як завсіди, оригінальний, енерґійний.

КІНО „КОПЕРНИК": *„ОСТАННІ ДНІ ПОМПЕЇ".*

Слічна повість Бульвера допомогла до слави Сенкевичеві, який за прикладом англійського письменника написав повість, до протиставив римському світові, опертому на силі та багатстві — християнський, що спирається на любові ближнього та милосерді. Американці люблять показувати велитенські картини, де можна орудувати масою та стихійними катастрофами. Ця фільма відтворює досить дбайливо римський побут; наче у довжезній пісні йде картина за картиною. Зовсім як у „Бен-Гурі", „Хрестоносних походах" та „Кво вадіс" уся вага покладена на сценах боїв; змагання ґладіяторів у цирку займають тут велике місце. Дуже добрі типи головно героя Марка та Пилата Понтійського. Вибух Везувія, хоч робить враження зовсім правдивої катастрофи заналто приголомшує нас своїм шумом і надто великою скількістю одночасних сцен.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Молочарський ренесанс.

Досить Львова! Досить „Запорожця за Дунаєм", білю преси і літературної нагороди за 1935 рік — отих трьох великих засадничих проблем, якими тепер займається сметанка нації по цей бік Збруча! Досить, досить, досить!

Вийдьмо на село, де сніг покрив поля, луги, діброви, де повно гамору, розмови — про нові молочарні...

Було воно так:

Позакладав Маслосоюз у ріжних місцях районові молочарні, приділив до них по кільканацять сіл, які збірними і без, та почав усім — хто любить масло, з маслом, чи на маслі, доставляти той смачнячий продукт. А крім того і сметану і сметанку (сметанку в непереносним значінні!) а там і пастеризоване молоко...

Хоч були тяжкі роки — доставляв, хоч били йому шиби — доставляв, хоч били ще раз — доставляв.

Виходило: ні роки, ні шиби не поможуть. А треба! Ох як треба!...

Не тому, що Маслосоюз — українська інституція, не тому, що видержує і роки і шиби. Борони Боже! Цього ніхто й не подумав. А просто тому, що провадив діло нефахово, на школу населення, легковірного, а загулюканого. Можна це толерувати рік, два, скажім десять, але більше — годі. (Це саме казали вже від давна молочарі-приватники і дефіцитові конкуренти!)

І почали збиратися люди доброї волі, люди биті в молочарстві звичайним та пастеризованим, на те, щоби висвободити нарід з вакуску і показати йому, як виглядає і куди веде правдивий молочарський шлях.

„Шукайте, а знайдете!" — каже св. Евангелія. Так і тут. Виглядалоб, що наша земля аж так багато правдивих молочарників не має. А ось — пошукали і вже є: бувші команданти постерунків, вислужені пожежники, брати Салезіяни, вдовиці по ліничах, усякі секретарі усяких виділів, відділів і наділів, а декуди то й вродлив староста почув у собі молочарське покликання.

Взялися людоньки до праці — спершу підготовчої. Треба признати — з великим знанням психіки середовища. Іменно наш селянин дуже підозрливий і навіть у благодаті вітрить якусь ключку. Тому треба, для його добра, повести справу „средзе поуфне". Бо ще готов не повірити у добру волю, у безкорисну жажду помогти йому, стане окувем, впреться як русин і тоді роби, що хочеш...

Пішли наради, конференції, комбінації, а все для добра власників одної чи двох корович і тому... в тайні перед ними.

І вершують на тих нарадах як найшвидше поправити занапащену молочарську справу по наших селах і створити народові справжній молочарський рай.

На розплід расової худоби позаводять найсучасніші інкубатори, виплекають спеціяльні сметанкові корови, а масло — як обіцює одна ентузіястка молочарського ренесансу — добудуть з місім літер молока. Уділ до тих райських молочарень виноситиме два золотих і то... неконечно. А евентуальні недобори покриє пан Кредит і пані Субвенція — до яких державний скарб тепер надзвичайно підготований.

Чиж не можна з цього раділи?!

Біч тільки, що вже про це за багато людей говорить. Ще готово довестися до заінтересованих, а тоді те боговугодне і народолюбне діло готово пропасти, як пес у ярмарок.

Галектіон Чінка.

Ширіть наш часопис!

Дописи.

ДРОГОБИЧ.

З діяльности аміт. гуртка „Зорі". Заходом Т-ва українських ремісників „Зорі" в Дрогобичі відограв драматичний гурток у неділю 23. II. ц. р. у власній салі при вул. Чацького пєсу на 5 дій „Давно то діялось" при битком набитій салі. Пєсу відіграли добре, тому не дивниця, що публика гучно оплескувала молодих аматорів. На спеціяльну увагу заслуговує гра п. Косаківної Лени в ролі Олесі, п. Плиса Петра (Максим) і Коцюби Володимира (Андрій).

Академічні вечорі. Марійське Т-во Пань уладжує що неділі в салі Нар. Дому академічні вечорі, на яких львівські прелеґенти виголошують виклади на ріжні теми. Дня 23. II. ц. р. о. проф. др Лев Глинка виголосив виклад на тему „Католицька наука про державу" при численній участи слухачів.

СТАНИСЛАВ'Я.

Концерт середношкільної молоді. Мин. четверга влаштувала молодь трьох наших середніх шкіл „Вечір українських колядок і щедрівок". Програма концерту була багата й добре зложена. Крім продукцій хора був ще реферат І. Чоргана про наші колядки і щедрівки, рецитація М. Вальницької і декламація Л. Блавацької, а на закінчення „вертеп". До найкращих точок належала рецитація М. Вальницької, що зі зрозумінням та відчуттям передала Стефаникову „Дивну мельодію". Л. Блавацька має прекрасний, дзвінкий голос. Малою несподіванкою був виступ „16-ки" муж. гімн., яка під рукою проф. Я. Баричка зробила великий поступ. Зовсім гарно вийшла колядa „Не плач Рахиле" в комп. Я. Баричка (бісовита), в якій Каблак попису́вався симпатичним барітоном. Коеб до „16-ки" вдалось проф. Баричеві підшукати добрих тенорів (яких тепер у хорі дуже бракує), то 16-ка булаб бездоганним хором. Гарне враження зробив вертеп, який представляв народження Христа, при чому всі верстви українського народу складали перед малим Дитятком чолобитню й висказували свої бажання. Хори (мішані, дитячі й дівочі) вміють покищо відспівати пісні напамять, але маємо надію, що під умілим проводом особи диригента, проф. І. Недільського і проф. Я. Баричка вивчаться й інших таємниць хорового співу. Вся імпреза пройшла взагалі добре. Публики дуже багато.

Загальні Збори „Думки". Мин. пятниці відбулися Заг. Збори муж. хору „Думка", яка істнує як секція філії „Просвіти". Збори тягнулися три години й були як звичайно, насрізь річеві. До виділу хору вибрано одноголосно знову цілий попер. виділ і тепер виглядає він так: Богдан Ліськевич — голова (втретє); секретар — Демянчук Роман (втретє); скарбник — Крушельницький Осип (втретє); бібліот. — Ґренькін Маріян (втретє); господар Пукас Михайло (на місце Мачулянка Ст., який через брак часу зрікся господарства).

Попис філії Муз. Інституту ім. М. Лисенка. Мин. неділі відбувся попис елевів філії Муз. Інституту ім. М. Лисенка. На програму зложилося 25 точок. Попис виявив великий поступ у всіх елевів і доказав, що Інститут в нічому не уступає чужим школам, а навпаки, може їх в неодному і перевищує. Публики дуже мало: крім ріднї виступаючих не бачили ми майже нікого. Таке мале число (коло 65 осіб) можна пояснити хіба загальною байдужістю станиславівського громадянства до всяких імпрез.

Б. Л.

Спорт.

СПОРТОВА АНКЕТА У ЛЬВОВІ.

З ініціятиви С. Т. „Україна" у Львові та У. С. Т. „Сян" у Перемишлі відбудеться в неділю 1. березня ц. р. друга з черги анкета українських товариств і клюбів, зорганізованих у загально-державних спортових маґістратурах. Анкета зачнеться в год. 10. передполуднем у домівці Союзу Українських Купців і Промисловців, Львів вул. Гродзицьких ч. 1, І. поверх. На цій анкеті має бути ухвалений правильник Української Спортової Ради і правильник розгривок за українську чашу. Також будуть відчитані два реферати: 1) Б. Ліськевича: „Внутрішньо-українська спортова політика і взаємовідношення Українського Спортового Союзу до товариств, приналежних організаційно до загально-державних спортових маґістратур"; 2) мґра М. Хомика: „Як зацікавити глибше ширші круги громадянства справами спорту?"

НАЙБІЛЬШІ ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ СКАНДИНАВСЬКИХ ДЕРЖАВ.

ОСЛЬО, ПАТ. В середу 26. лютого ц. р. почались в Норвеґії найбільші лещетарські змагання скандінавських держав. До маратонського бігу на 50 км. станулє 140 змагунів з усіх скандінавських держав. Перемогли норвежці, які зайняли два перші місця. Вислід змагань: 1) Сетермірсен (Норвеґія) 4:08:08; 2) Гервен (Норвеґія) 4:08:32; 3) Тоікка (Фінляндія) 4:10:14. Дальші чотири місця зайняли теж норвежці, щойно восьме здобув другий фінляндець.

ШТАФЕТОВИЙ БІГ У ФРАНЦІЇ.

В Шамоні відбулися лещетарські змагання за мистецтво Франції. Штафетовий біг 4 × 10 км. виграла дружина Норвеґії (між змагунами був відомий норвежський лещетар Лерсен, який здобув мистецтво на IV. Зимових Олімпійських Іграцах у бігу на 18 км.) у часі 2:42:23,0; друге місце дружина Франції у часі 2:52:33; третє місце штафета Чехословаччини.

ФІГУРОВА ІЗДА НА СОВГАХ.

У Празі закінчились змагання за мистецтво Чехословаччини у штучній їзді на леді. В конкуренції жінок перше місце зайняла олімпійська змагунка Груба, в їзді мужчин — Саділек.

ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

У Ню Йорку закінчились зимові легкоатлетичні змагання за мистецтво Злучених Держав. Змагання закінчились такими висліданми: 1,500 — Венске 3:49.9 сек. (новий рекорд світа); 600 м. — О'Бр'єн 1:21 сек. (новий рекорд світа); 1.000 м. — Горнбостель 2:29 сек.; 3.000 м. — Брайт у 13 хвилинах (рекорд Злучених Держав).

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ, ілюстрований журнал історії та побуту. Львів, лютий 1936. Р. VIII. Ч. 2. Зміст: Ф. Невестюк: День Злуки. — Д-р М. Авич: Трагічна визвольної боротьби.— Микола Мароневич: Спільна військова юнацька школа. — З приводу польської вистави т. зв. „Оборони Львова" (незрозуміле, як редакція „Літопису Ч. К." подаючи поіменний спис членів залоги Оссолінеум, може висловлювати здивування, що там були самі українці, коли це була, як відомо, українська позиція до самого кінця львівської кампанії. Невже автор цих рядків вірить, що в Оссолінеум була польська залога?). — Інж. М. Скидан: Шлях Його Галицького Корпусу в поході на Київ. — Іван Іванець: Білий баранчик або нечиста сила. — Осип Мікула: Зі споминів залізничника. — Після трагічної смерти д-ра Кучковського. — Ігнат Порохівський: Памятна ніч у повстанчому штабі.— Теодор Марічак: На переломі. — Посмертні згадки.

ЖІНОЧА ДОЛЯ, часопис для українського жіноцтва. Коломия, 15. лютого 1936 р. Ч. 4. Зміст: М. Підгірянка: Ідуть. Ірина Наріжна: Будні. О. К.: Тим, що думають про працю в організації. З нагоди десятиліття „Ж. Д.". Наталя Королева: Дідусь. Ради молодим матерям. Ірина Домбчевська: В мандрівці. І. В.: Шлях до щастя в домі. („Його" мама). Похорони англійського короля. Д-р Ю. В. Кисілевський. О. Кисілевська: З моїх мандрівок по рідним краю. (Полісся). Марія Омельченко: Мої враження з болгарського життя. Вістки зза моря. Серед новинок з болгарського життя. Вістки зза моря. Серед новинок. („Метелики на шпильках Ірини Вільде"). Лікарський порадник. Вечір народньої ноші у Львові. З жіночого руху. Поради господиням і помічницям. Що будемо їсти. Шукаю праці. Читайте й радьте. Листування редакції. З нових видань. Новинки.

СВІТ МОЛОДІ, журнал для українських дівчат. Коломия, лютий 1936 р. Ч. 2. Зміст: За конкретні форми позитивні висліди праці. З галерії великих жінок (Агнія Яцентюківна). М. К.: Виховуємо характери. Оленка. Оля: Таки зможемо. Тільки небудь, що й не небудьхто. Тетяна Дима: поезія. Ірина Вільде: „Чорна Роза", І. Шумовська: Англійська молодь. Леся Петаюрівна: Про французьких дівчат. Література-мистецтво (Про цьогорічну літературну нагороду). Василь Ткачук: Сині Чічки (рецензія). Є посади, а нема кандидаток. Листування редакції. Ріжне.

НАШ СВІТОГЛЯД, науково-виховний журнал. Станиславів 23 лютого 1936. Р. І. Ч. 5—6.

СЛУЖБОВИК, Львів, лютий 1936. Р. XIV. Ч. 2.

ОГОЛОШЕННЯ

Ці оголошення рекомендуємо до відвідання.

Гарні й дешеві книжки

Видавничої Спілки „Діло"

	ціна	почтова пересилка
Д-р Василь Маковський: **Гімнд**	2.00 зол.	2.50
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя І.—ІІ.**	2·80 „	0·50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·90 „	0·30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина І. ІІ. ІІІ.**	4·50 „	0·50
Окрема частина по зол 1·50		
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·50 „	0·30
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1·40 „	0·30
Ст. Левинський: **З японського дому**	1·50 „	0·30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·50 „	0·30
Е. Бронте: **Буреверхи**, переклав М. Рудницький	(вичерпане)	
Проспер Мерме: **Блажитна кімната та інші оповідання**, переклав Василь Софронів	0·95 „	0·25
	1·50 „	0·30
Альфонс Доде: **Маціцький**, із французької мови переклав М. Рудницький	1·00 „	0·30
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·30 „	0·15
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·50 „	0·15
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0·50 „	0·15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0·50 „	0·15
Михайло Возняк: **Балей і Кониський**	0·50 „	0·15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·80 „	0·15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло", Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

Театри.

Український Мол. Театр. „Заграва".

Снятин:

28. II. Марюс.
29. II. Стефко.

Режисерія театру закінчує постанову релігійної містерії „Голгофта". Рівночасно повідомляємо аматорські гуртки Снятинщини, що театр удаштовує аматорські курси

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Трускавець.

28. II. Останя ніч.
29. II. Лев з Абісинії.

З Трускавця іде театр до Самбора.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 28. II. год. 8. веч. „Графіня пані генералової". Купони „Або" недійсні.

Субота, 29. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь у Самою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Неділя, 1. III. год. 3.30 попол. Аб. 11. ціни звичайні „Графіня пані генералової"; год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь у Самою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Театр Різнородностей.

Субота, 29. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіня пані генералової".

Кіно.

АПОЛЬО: „Кар'єра" з Мартою Егерт.
АТЛЯНТИК: „Ц. К. вальс".
ВАНДА: „Щойно вчора", „Сампольо".
ГРАЖИНА: „Китайські моря".
КАСИНО: „Належу до тебе", „Кукуруча".
КОЛІСЕЙ: „Кімната ч. 309" і ревія.
КОПЕРНІК: „Останні дні Помпеїв" і Кодрова гротеска.
МАЛА СЕНЬЮА: „Збігець із Яви".
МРАЖ: „Моя маленька".
МУЗА: „Золоте озеро".
ПАН: „Анна Каренина" з Гретою Гарбо.
ПАКС: „Мариотравний син" і актуальности.
ПАЛЯС: „Остання станиця".
РЕЙ: „Дощик на фронті" (Дивша).
СВІТ: „Дочка ген. Панкратова", „Бару".
СТИЛЕВЕ: „Весела розведениця", ревія „Мнлиі баньки".
ТЕНЧА: „Прошак із Багдаду".
ТОН: „Зов диких".
УТІХА: „Пекло" на основі Дантого та ревія.
ХИМЕРА: „Метрополітен" (з Льоренсом Тибетом).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(ул. Марійська 5.)

Ж. Женевя до Ліону.

Закордонне радіо.

Пятниця, 28- лютого 1936.

Будапешт (549,1) 13.40 Джез, 19.40 Сальон. музика, 21.05 „Аціс і Галятея" оп. Гендля, 22.15 Танк. музика, 23.55 Концерт Трія. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика з усього світа, 16.00 Муз. пополудне, **Берлін** (356,7) 14.15 У ритмі танку, орк., 20.10 Веч. концерт, **Рим** (420,8) 17.00 Транс. з акад. св. Сесилії, 22.15 Солісти. **Відень** (506,8) 17.30 Пісні та балади, 20.00 Симф. концерт, 21.35 Улюблені вальси, **Брно** (325,4) 19.25 Нар. пісні, 21.15 Танк. музика, **Міляно** (368,6) 21.00 Симф. концерт із участю піяніста Карла Цекіна, **Ляйпціг** (382,2) 21.10 Орк. концерт, **Париж** (1648) 21.45 „Бандера" оп. Кальмана, **Мінхен** (405,4) 22.50 Бахові твори.

Субота, 29. лютого 1936.

Відень (506,8) 12.20, 19.30 Концерт орк., 16.15 Концерт мандолінїстів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика з усього світа, 15.00 Нар. пісні й танки, 22.30 Форт. імпровізації, **Берлін** (356.7) 14.15 Легка музика, 18.15 Радіокабарет, 19.00 Тріо, 20.10 Вечір малої орхестри. **Кошиці** (259,1) 16.05 Концерт орк., **Будапешт** (546,5) 17.25 Спів, 18.45 Циг. музика, 21.30 Концерт орк., **Кельн** (453,9) 18.10 Радіоуніверсітет, 20.10 Вечір несподіванок, **Мінхен** (405,4) 19.00 Концерт, 20.10 Велика вес. програма. **Прага** (470,2) 19.00 Сальон. музика, 22.30 Танк. музика, **Рим** (420,8) 20.35 „Аїда" оп. Вердія, **Братислава** (298.8) 21.00 Весела муз. авд., **Париж** (1648) 21.45 „Вільний стрілець" оп. Вебера.

Львівське радіо.

Пятниця, 28. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.35 Трохи інформацій, 11.57 Сигнал часу, 12.05 Полудневий дневник. 12.15 **Для старших дітей**: Куди не доходить сонце (образ із кольаьні нуган). 12.40 Хвилина Моцарта з гр. пл. 13.25 Хвилина домашнього господарства, 15.30 З ринку праці, 15.35 Хвилина відпочинку, з гр. пл., 15.15 Еспорт, 15.30 Біржа. 15.30 Китиця шлеських пісень — дуета орх., 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Що Лососина й Угринка розповідали собі цікавого — природнича гутірка для дітей. 17.00 Базальти та граніти, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Пісня в муз. драмі Р. Вагнера — гр. пл., 17.50 Спортовий порадник, 18.00 Ст. Мадановський: Тріо ж-моль на скр., віольончелю та форт., 18.30 Прогр. скринька Ю. Тепи, 18.40 Сусп. хвилина: На службі милосердя, 18.45 Пісні в вик. Саб. Гріфлини (сопран) в супр. фортепіяну, 19.00 Фейл.: У порку, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.45 Сніговий комунікат, 19.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.00 „Мапру" оп. Ігн. Падеревського; у перерві Веч. дневник; Образці із сучасної Польщі, Технічна скринька, 23.05 Оперетковe попурі з гр. пл.

Субота, 29. лютого 1936

6.30 Ранішня авд., 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.35 Трохи інформацій, 11.57 Сигнал часу, 12.05 Полудневий дневник. 12.15 Актуальна господарська гутірка, 12.35 Концерт камер. орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Сумні й веселі мельодії з гр. пл., 14.30 Оперові фрагменти з гр. пл., 15.00 „Подена" фрагм. із повісти Ялю Курка „Вода вище", 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Сальонова орхестра, 16.00 Левиця фр. мови, 16.15 Театр Уяви: „Про мудрого царя Соломона та нетямка, що тупотів ніжкою" оповідання Р. Кіплінга, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Відч.: Поляки на далеких суходолах і океанах, 17.15 Мистецький концерт із гр. пл., 17.45 Круж. 17.50 Балетова музика, орх. 18.40 Біольоґічні основи родини, 18.50 Скрипкові твори в джез. стилі в супр. форт., 19.15 Сусп. хвилина, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 „Бюро перекладів" вес. авд., 20.45 Вечірний дневник, 20.55 із сучасної Польщі, 21.00 Авд. для поляків на Литві, 21.40 Засіб на кризу, 22.00 Концерт симф. орхестри, 23.45 Ріжні мельодії з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.22—5.24.

Нім. марка 1.45—1.55, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 172.50—173·25, фунти стерлінґи 26·05—26·20, австр. шілінги 99·00—101.00, чеські кор. 19.50—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 32.00—33.00.

Золото: Долари 9.00—9.04, Рублі 47.50—48·50, Фр. франки 34.50—35·00, Корони 36·40—37·00, Дукати 83.00—83.80; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З. 38—40, 5% дол. Б. Г. 40.51, 4% Зл. Б. Г. 41.43, 4½% Зл. Б. Г. 44—46, 4½% Кон. 48.50, 4% Кон. 44.46, 4% Б. Г. К. 61—63, 4½% Б. Г. К. 61—63.

Долярівка 53.00—54.00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 27-го лютого н. р. кооперативам платити за: льоно Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·70 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·75 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15 „
1 л. сметани	0·75 „
1 п. яєць	3·30 „

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 27. II. н. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря пункт-писарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	0.95 зол.
Курки товсті з остругами І. кл.	0.90 „
Півники товсті І. кл.	1.00 „
Індички товсті І. кл.	1.10 „
Гантарки товсті І. кл.	1.20 „
Качки товщені І. кл.	1.10 „

Приймає курки, качки, індики й гантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори Т-ва „Вокаційних Осель" у Львові відбудуться в пятницю дня 13. березня н. р. в год. 17-ій в домаці Марійського Т-ва Праць при вул. Руській 10, партер. На випадок недостачі потрібного числа членів, Збори відбудуться на години пізніше без огляду на скількість присутніх. — Управа. 1595 1-1

Іван Заремба, зльокавтований скарб. службовик, рахунк. старшина-поручник УГА, від 3½ пів року в міській заведені для невиліченно хорих при вул. Бібінських ч. 9 на тяжку хоробу грудей, батько 4 неповнолітніх дітей (10 і пів до 16 р.) без матери і даху над головою звертається до людей добрих серць за лагодою і старою одіжю для тих дітей, котрих родичі впали жертвою у визвольній боротьбі. 1—3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОТРІБНА жінка інтелігентна, самітна, надійна до управи дому і господарства у священика-вдівця. Зголошення на письмі з референціями і умовами надсилати до: Греко-католицький урад Парохіяльний Желдець п. Камінка Струмилова. 1583 2-3

РІЖНІ

ВІДБИВАННЯ взорів до гафту, гарно дешево, Гетьманська 24, напроти Великого Театру. 1596 1—3

ПОТРІБНІ на цілу Польщу гуртівні і тютюнові крамниці. Торговельні Союзи і Кооперативи до продажі нових аналізов для тютюнових крамниць. Зголошення приймає Опальський, Львів, Кохановського 71. 1592 1—3

УНЕВАЖНЮЮ викрадений „Дозвіл особисти" виданий через маґістрат міста Борислава в дати червень 1935. — Кость Алексевич. 1596 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

Повний Новий Збірник

найкращих мельодій у часі великодних свят:

Христос воскрес; Ангел вопіяше; Плотію уснув; Воскрес Ісус от гроба — великий вибір на хор мішан. і муж.

Партитура з почтою 8 зол.

ГРИГОРІЯ БАРАНОВСЬКИЙ
Kraków, Wiślna 11. 1133 3-3

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 46 (14.294). Львів, субота 29. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Адміністрації: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Сотні — тисяч — курців ствердило, що ПАПЕРЦІ і ТУТКИ — ПОВНОВАТКИ „КАЛИНА“ є добрі, здорові і дешеві.

Не випускаймо в чужі руки народніх багацтв!

На терені Устріччини і Турчанщини відкрито недавно нові нафтові джерела, що своїм багацтвом — на думку знавців — далеко перевищують борславський басейн.

По кільканацять тисяч золотих денно інкасують тут підприємці чужинці за наші природні багацтва — при примітивних покищо способах експльоатації. З гарячковим поспіхом вивозять наші підземні скарби в далекий світ та збивають тілки капітали тоді, коли вона суспільність із заложеними руками й безрадно приглядається їхній роботі. Не зміємо здобутись на те, щоб цього цінного капіталу не пустити зі своїх рук. Поза кількакратним обговоренням цієї справи в двох чи трьох часописах — *нічого у нас дотепер не зроблено.* А чужинці контрактують у наших селах нафтові терени далі, так, що за кілька тижнів не лишиться для нас нічого.

Важко знайти в нас людину з капіталом, що зма багато в цій ділянці могла би зробити, та при належному зрозумінні справи і спільними силами можна надати їй бажаний напрям. Тому *хочемо створити свою нафтову спілку,* що зберігаб у своїх руках народні багацтва, що давав своїм людям працю, що розбудовував рідний промисл і торговлю та дала сильну підставу буття вільним званням.

Звертаємось до українського громадянства в краю і за кордоном з гарячим заявою *зголошуватись негайно на членів спілки* з одночасною заявою, кілько хто бере уділів. Один уділ рахуємо на *1000 зол.* (при більшій кількості уділовців менше), при чому саме зголошення уділу, на випадок, якби не зголосилось відповідне число уділовців, не накладає на нікого ніяких обовязків. Якщо зголоситься відповідне число, дальші рішення подамо до публичного відома в найближчому часі.

Взиваємо всіх, що їм залежить на збереженні народніх багацтв у наших руках, на піднесенні народнього добробуту, на розбудові українського промислу й торговлі та на поправі власної долі, щоб негайно приступали до спілки. Інжинірів-геольогів просимо до співучасти у праці.

Зголошення слати на руки *д-ра Гриня Винницького,* адвоката в Устріках Долніх.

Долю здобудеш
Народ збогатиш
Інтерес зробиш
Старість забезпечиш
Талон придбаєш
Европу зїдеш
Радости життя зазнаєш
складаючи свої ощадности в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Відложений процес за приналеність до ОУН в Луцьку.

На вівторок 25. лютого ц. р. в окружному суді в Луцьку визначено розправу проти Е. Шульги, Т. Терпіля, І. Корнелюка, Л. Кушніруківної та З. Бахової, яких прокуратор притягнув до відповідальности за приналежність до ОУН. Трибунал на внесок прокуратора відложив розправу тому, що не прийшов головний прокураторський свідок А. Матушкевич. Одночасно трибунал відкинув внесок оборонців, щоб звільнити підсудних з превенційного арешту за кавцією. Зате трибунал згодився покликати свідків оборони. На розправу мали вступ лише батьки підсудних.

Франко-німецький пакт ратифікований палатою послів.

ПАРИЖ, 28. 2. ПАТ. Авас подає: Рада міністрів рішила підчас полудневих нарад поставити справу ратифікації пакту як питання довіря. ПАЛАТА ПОСЛІВ УХВАЛИЛА РАТИФІКАЦІЮ ПАКТУ З СССР 353 ГОЛОСАМИ ПРОТИ 164. Проти пакту голосували: незалежний комуніст Доріо, 1 суспільний радикал, 11 лівих республиканців, 5 центрових республиканців, 16 лівих радикалів, 8 людових демократів, 9 членів незалежної лівиці, 8 незалежних, 2 членів соціялістичної лівиці, 12 республикансько-суспільної та селянської лівиці, 12 республиканців-центровців, 29 республиканців-соціялістів, 29 республиканців федерації, 15 безпартійних. Здержалось від голосування 47 послів.

ОСТАННЯ ОБОРОНА ПЕРЕД ПАКТОМ.

ПАРИЖ, 28. 2. ПАТ. Останнє засідання палати послів, присвячене пактові, виповнила дискусія над його 1. статтею, тому, що загальна дискусія вже замкнена. Посол Амідіє дю Кльос пригадав, що большевики зрадили антанту, заключуючи сепаратний мир у Бересті. Виступ посла Меріо викликав бурю у лівиці; він ствердив, що Польща ані Румунія не дозволять на перемарш червоної армії, вичислив московські субвенції для французьких комуністів і нагадав діяльність комінтерну в Еспанії та на Мадярщині. Пос. Кресель висловив побоювання, що на випадок вибуху японсько-большевицької війни „одна середньоевропейська держава“ заатакує Францію.

У СЕНАТІ.

ПАРИЖ, 28. 2. ПАТ. Міністер Флянден зложить нині президії сенату проект ратифікації пакту з СССР. Уряд бажає, щоб пакт остаточно ратифікували перед виборами.

Большевицькі шпиталі розсадниками недуг.

В цілому СССР істнує ледви 1647 ліжок для тяжчих дітей, як це подає „Комсомольська Правда“ з 24. лютого ц. р. у спеціяльній статті про „тяжчі шпиталі в Москві. Всі шпиталі збудовані перед 20—30 роками, а навіть перед 30 роками. За останніх 10 років у шпиталях не переводили ніякого ремонту, навіть в одній з найбільших клінік Русаковській. Діти легко можуть заразитися, бо в шпиталях нема ізоляційних кімнат. Нужду дитячих шпиталів видно на кожному кроці: нема лікарського приладдя, білля і т. д. Обслуга невідповідна, бо служба постійно змінюється. До того кваліфікації обслуги дуже низькі. Наймолодші діти по шпиталях залишаються без опіки.

Руїнницький гура-патріотизм польської ендеції.

Львів, 28. лютого 1936.

„Це вже така доля всіх найбільших правд у світі, що поки вони дійдуть до свідомости загалу, мусять перейти терновий шлях незрозуміння і непорозуміння. І коли читаємо повний текст соймової промови польського міністра внутрішніх справ наперед чотирьох днів, то мимохіть зрвиає думка: скільки то часу, скільки практичних наук, скільки державних труднощів і потрясень треба було пережити нинішнім правителям Польщі, щоб дійти до переконання, що польська ендеція в руїнницькім елементом, який прикривається шумними фразами „нарід“, „патріотизм“, „батьківщина“, але на ділі не дає нічого творчого, зате анархізує громадянство, демонструючи разураз в актах насильства свій геольогічний націоналізм! Скільки то часу треба було, щоб представник уряду офіціяльно виступив проти нездорового націоналізму польської ендеції, присвячуючи їй у своїй промові місце безпосередньо за комуністами та ставлячи цим неначе обидві ті ідеольогічні групи на одній площині: як рівнорядних шкідників.

„...Стронництво Народове виходиться на грані, з якої може цілком зійти з площини ідейної організації на манівці інтересівної групи, запаморочеєної оманою боротьби за владу у державі, боротьбу, що не перебирає у засобах поведінки... Важне сьогодні то, як теорія своєрідного націоналізму, вся нагромаджена від слів „нарід“, „патріотизм“, „батьківщина“, — ділає виховавчо на широкі маси народу, зокрема на молоде покоління... Якщо навіть лідери тієї партії цікавляться проблемами громадського життя у Польщі, то робить це для здобуття впливів для партійно-політичних цілей... Ніякої позитивної, поважної, суспільної праці Стронництво Народове не веде. Зате ця партія анархізує свідомо життя володіючою з каравим кодексом акцією підбурювання польського населення проти національних меншин... Націоналізм Стронництва Народового — нездоровий... Хто в ім'я егоїстичних інтересів народу шкодить державі, мусить стрінутись з безоглядністю державного права й влади...“

Розумні слова. Яка шкода, що сказані вони так пізно і що спонукала їх висловити щойно хвилі протиукраїнських ексцесів, яким патронує та які організує ендеція! Яка шкода, що покищо державні діячі Польщі, ствердкуючи сам факт шкідливости гура-патріотизму, жируючого на шкуранні польських земляків проти чужонаціональних громадян держави, — не аналізують шкідливости тих *збудників* тих польських елементів, які лягли в основу цілої тієї лісти за-

ковів, що обовязують по нинішній день та які вийшли глибоко в державний устрій. Деж суть справи? Довідуємось про це від самих ендеків: „...Якщо річ іде про наш націоналізм, то він далеко не є хворий. Навпаки, він повний сили і здоровля. Гадаємо, що саме тому він видається своїм противникам такий небезпечний. Якщо недугою нашого націоналізму вважає хто його становище у жидівській справі та *рішуче змагання до національної держави*, (підкреслення наше — Прим. Ред.), і якщо в тої саме недуги гадає його лікувати, то простою дорогою іде до знівечення його істотного змісту...". („Варшавскі-Львовскі Дзєнік Народовий" з 26. ц. м., вступ п. н. „Лікарі націоналізму").

Ось де суть справи: відкидаючи полемічні квіти („здоровий" чи „гнилий" ендецький організм, це річ субєктивного погляду), залишається незмінною основна теза польської національної демократії, яку та нац. демократія „рішуче" реалізує всіми антидемократичними і взагалі всіми можливими й неможливими засобами: пропаґандою, брехнею, клеветою і кріваними галабурдами. Ця теза — це *„панство народове"*, яким має бути польська держава *всупереч фактові 40 прц. ненольського населення*. Однородно-польський характер держави, — ось провідна думка, яка штовхає польську ендецію до всіх її дій. Ту свою провідну думку польська ендеція зуміла накинути Варшаві при творенні підстав організації польської відродженої держави. Вона й найшла свій вислів у тій системі державної уніфікації і централізму, яку бачимо по сьогоднішній день. Та провідна думка видніє теж в усіх актах, яких змістом і практичним вислідом є дійсне чи бодай потенціне (на показ) зменшення стану посідання громадян-неполяків та усування їхніх слідів (вивіски, написи на залізничих двірцях і установах, шкільна політика, персональна, шкільництво, аграрна проблема і т. д. і т. д.). Для цієї ідеї польська ендеція не вагається вічно мобілізувати польське громадянство і польський адміністраційний апарат проти ненольського населення держави, як проти внутрішнього державного ворога, що його треба знищити і знищити. Ця думка привчувала польський ендецький та по ендецьки настроєний пресі так ловко цькувати центральний уряд проти українців, обвинувачувати їх гуртом за вчинки одиниць, як поки той уряд не почав у 1930. році сумної слави „пацифікаційну" акцію. І так діється по нинішній день: коли центральний польський уряд дійшов до пересвідчення, що в інтересі держави є примиритись з найбільшим чужонаціональним відломом своїх громадян і вложливити йому таку екзистенцію у державі, яка дозволяла б на розвиток своїх природних національних сил, — польська ендеція, як організована партія і як анархічна течія, що узурпує собі монопольне право польської приклодної опінії, вживає всіх засобів, щоби ці спроби спаралізувати. Бо справді, як можливо погодити концепцію національно-однородної держави з концепцією такої організації співжиття ріжних національних складових частин держави, в якій кожна з тих частин користувалась би широкими правами не лише з титулу громадянської приналежности, але й з титулу своєї національної окремішности?!

„Панство народове" є провідною ідеєю польської ендеції. Але тому, що та ідея при фактичному стані речей, що його виказує і статистика, і ввесь зміст тих статистичних цифер, явно є потенціяльно енергія непольських народів у Польщі, — тому, що та ідея є практично нереальна, невикональна, — вона стає *„ідеєю фікс"*, вона стає манією її прихильників. І кожна манія як порушка сила діяльности фанатиків є шкідлива і для держави небезпечна. Реалізація життєво нереальної ідеї однородно-національної держави завдала вже польській державі величезні шкоди, потрясла і далі потрясає всім її внутрішнім життям. Великанських зусиль треба, щоб ті шкоди направити. Бачимо щойно дуже маленькі і скромні познаки свідомости тих шкід і потреби направити їх. Зробити це неможливо без боротьби з тим табором, який вічно проповідує свою фікс-ідею, а тим табором, який має на своїй совісті всі жертви, що по обох сторонах вилли досі у міжнаціональній боротьбі у Польщі, ввесь внутрішньонаціональний конфлікт у державі, вічно розпалюваний і щораз більш ускладнюваний новими актами непримиримости, нетолеранції, ексклюзивности, злої волі, сліпоти і фанатизму.

Тому слід привитати заповідь боротьби з тим табором, як чинником, що сіє замішання в державі саме своєю поставою до національної проблеми. І слід висловити бажання, щоб недовго прийшлося чекати, коли керманичі кола, польської держави і творці відродженої польської політичної **думки поставили всі точки** над „і" при аналізі злочинного характеру польської ендеції. І щоб із тих теоретичних висновків прийшли і практичні акти.

Про права росіян у Православній Церкві.

З приводу чергової метаморфози митрополитального „Слова".

Орган варшавсько-російської православної митрополії „Слово" помістив був у числі з 2-го лютого ц. р. на першій сторінці дві статті в польській мові. Могло здаватися, що це зроблено для „іменинового" числа, бо, як відомо, 1. лютого припадають іменини Президента держави, і тому у цьому числі „Слова" бачимо портрет Президента. Такий здогад між іншим висловила російська преса, підкреслюючи, що чергові числа „Слова" вже по старому вийшли в російській мові.

Але ось число з 23. лютого знову принесло читачам цілу „Polską stronicę" та в повідомленні від редакції каже, що „Слово" відтепер все буде друкувати польську сторінку на пів аркуша. Так ото орган митрополії від нині буде виходити в російсько-польській мові, хоч росіян і поляків, членів Православної Церкви, є на кожну всього-навсього 1 відсоток. Властиво ж цілу Церкву творять українці (65 відсотків) і білоруси (яких 34 відсотки). Хіба ніщо так добре не характеризує внутрішньої недуги Православної Церкви, як саме цей факт! Ця недуга сягає надзвичайно глибоко, бо панування чужих мов у внутрішньому житті Церкви торкається самих підстав віри. Адже нерозривний звязок між релігійним і національним почуттям є аксіомою для кожної віруючої людини, яка хоч трішки є релігійно свідома. Особливо наука православія все підчеркувала цю необхідність і невіримучість національних форм релігійного життя, ставлячи неслушний докір римо-католицтву за його позірний релігійний інтернаціоналізм. І нагло грубо-брутальне нарушення свого „вірую", що приймає форми просто цинічні!

Зміна мовної одежи митрополитального „Слова" спонукує нас порушити справу прав російської мови у Православній Церкві взагалі. Російські круги свої права до того, щоб російську мову вживати у житті Церкви, звичайно мотивують засадою рівноправности мов. Кажуть вони: якщо українська чи білоруська мова має вживатись у Церкві, то таке саме право громадянства має і кожна інша мова: російська, чеська, польська, оскільки є члени Церкви, що говорять такою мовою. Багато людей не може опертися перед „слушністю" подібного аргументу про рівноправність і це не тільки у мовному питанні. Ось хочби на недавньому Волинському Єпарх. Зїзді арх. Олексій і деякі священики готові були признати субвенції і російським тімназіям нарівні з українськими з буджету Єпархії. Через те слід розглянути права росіян у Православній Церкві в Польщі.

Хто є росіяни на українській землі? Чейже ясно, що це продукт панування на нашій землі вікового нашого ворога — Москви. Не було росіян, ані одного, поки існувала Українська Православна Церква на тих самих теренах, що нині входить у склад польської держави, себто до розділу старої Польщі. Росіяни — це листя, що його заніс на нашу землю ворожий вітер, тому є їх горстка, що зрештою все буде з часом маліти. Не мають вони нічого спільного зі самою Українською Землею та — що гірше — вони досі виступають вороже проти Правди цієї землі. Росіяни по самій своїй вдачі ніколи не зіллються з нашою землею, а правдоподібно це листя, що відірвалось від рідного дерева, стане поживом для польської державности. Якіж у такому разі претенсії мають росіяни не то на рівноправність, але й узагалі на будь-які права у Православній Церкві? А колиб вони покликувались в обороні своїх прав на те, що майже вся ерархія Православної Церкви в руках росіян, то цей аргумент, промовляє теж проти їх права, а не в їх обороні. Бо трагізм нашої Православної Церкви власне в тому, що ерархію захопили у більшости чужі нам люди та ще й того роду, що не позбулися свого „істинно-русского" світогляду і свідомо та злобно це виганяють самого існування ні українського ні білоруського народу. Митрополит Денис — це не славетний наш митрополит Петро Могила, що, хоч був молдаванин родом, але всією душею зрісся з Українською Землею та її Правдою.

Х.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ.
Український
Технічно-Господарський Інститут
продовжує вписи на:
I. Високошкільний Економічно-Кооперативний відділ, по закінченню якого видають диплом з титулом економіста,
II. Курси українознавства — з широкою програмою,
III. Фахові курси — бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької і французької), пасічництва, садівництва, перероблення садовини і городовини, обробляння шкіри, миловарства, радіотехніки, фотографії. По завінченню курсів видається свідоцтво. — Передбачують відкриття й інших курсів.
Навчання кореспонденційною методою.
Проспекти і програми — безплатно. На зворотну відповідь прикладати міжнародню поштову марку.
ПОШТОВА АДРЕСА:
Ukrajinsky Technicko-Hospodarsky Institut. Podebrady, Tchecoslovaquie — або Т-во „Сільський Господар", Львів, Ринок ч. 10/II. п. 1017

Велика господарська нарада у Варшаві.

Повідомляють нас, що у великій господарській нараді, яка відбувається у президії ради міністрів у Варшаві в днях 28. II.—2. III. ц. р., візьме участь, крім вичислених у нас українців („Діло", ч. 44), також голова УПР. пос. В. Мудрий.

ЗА ОКЕАНОМ.

НОВІ УКРАЇНСЬКІ СВЯЩЕННИКИ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, 5. лютого. (Вл. кор.) Дня 25-го січня ц. р. кораблем „Беренґарія" приїхав з Ужгороду на Закарпатті до пристані в Ню Йорку новий місіонар, о. Теодор Палінкаш. Напроти нього вийшли до корабля оо. Володимир Лотович та Максим Марків. Новий місіонар є чернцем ЧСВВ, як і о. Марків, і тому поїхав після кількагодинного побуту в Ню Йорку до монастиря оо. Василіян у Шиккго.

Дня 4-го лютого кораблем „Пілсудський" приїхали з Галичини оо. Дмитро Ґресько й Олекса Крохмальний до Ню Йорку. Їм назустріч вийшов о. Антін Лотович, щоб привитати їх як нових працьовників на українській церковній і народній ниві. Оба нові священики кінчили богословські студії у Станиславові на кошт Єпископського Ординаріяту у Філядельфії, відбули дволітню священичу працю в Галичині і тепер прибули на нові становища серед нашої громади в Америці.

УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ З СССР.

НЮ ЙОРК, 1-го лютого. (Вл. кор.) Одна з українських книгарень в Америці дістала нові українські книжки з СССР. Є ріжні: найбільше політично-аґітаційних. Але є й оповідання: про Спартака, а також і Франка: „Борислав сміється". Є й дитячі та шкільні, навіть і для студентів вищих шкіл. Приглядаємось: оповідання самі понурі, які виказують дно людського життя. Українські народні пісні в більшости оспівують горе бідної людини. Нема іншого пояснення, як хіба таке: Большевики видають для українського населення такі книжки, що показують темні сторінки життя на те, щоб переконати, що на світі була все лише нужда. А це привеволює людей у Совітах розпочувати їх успішного опору проти нужди в СССР. На книжці для вищих шкіл написано: „тираж (отже наклад) 3.000 примірників". Коли на цілу Україну шкільна книжка видана лише в 3.000 примірниках, то хіба лиш на те, щоб їх висилати поза границі Совітів на показ, що в СССР є українська школа. А на діті для самих шкіл таких книжок не стає. За границею є більше як 3.000 большевицьких аґенцій. Коли кожна з них дістане по одним примірникові, то що лишиться для шкіл на Україні? — Нюйорська совітська аґенція дістала лиш один примірник такої книжки і той передала українській канцарні. Дивними стежками ходить совітська пропаґанда!

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 229-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

КОЛИ Цера ПОГАНІЄ краса ЗАНИКАЄ...

Багаті жінки з поганою церою — убогі дівчата з прекрасною шкірою! Не гроші є причиною тої ріжниці і не час, який переводимо перед дзеркалом. Мілїони жінок найшло просту, дешеву дорогу до природної краси: косметичний засіб Пальмолів. Мило Пальмолів виробляють з мішанини олійків маслинових і пальмових овочів. Маслиновий олійок „топніє" при температурі тіла і проникає пори шкіри, не дразнить і не поширює їх. Масуйте лице, шию і рамена піною мила Пальмолів. До купелі вживайте також мила Пальмолів — воно економічне і дає лиснідні, що далеко перевищають ціну.

Багату скількість шляхетного маслинового олійку додають при виробі кожного кусника мила Пальмолів.

Цілий світ подивляє „дівочу церу Пальмолів"

До ревеляцій про чортківський пролом і червневу офензиву УГА.

Спроба аналізи джерельних вісток.

(Докінчення).

Дивує мене, що колишній редактор „Стрільця" має якісь застереження до слова „безпосереднє" в наказі Грекова. Адже в ч. 60. „Стрільця" був уміщений життепис Грекова, що появився опісля у збірці „Життєписи українських вождів", виданій редакцією тогож таки органу українського галицького війська. В цьому життєписі ген. Грекова читаємо, що „25. травня іменували його начальним вождом ЗОУНР, а 9. червня безпосереднім командантом Галицької Армії". Поминувши те, що більшу вартість як історичне джерело має життепис Грекова, поміщений в сучасному подіям органі УГА, ніж написані по шістнаттьох роках спомини редактора цього органу, находимо потвердження цього факту також у споминах ген. Омеляновича-Павленка. Останній оповідає, що підчас першого відступу УГА відвідав Начальну Команду в Бережанах през. Петрушевич разом з ген. Грековом. Президент запросив ген. Омеляновича-Павленка й полк. Курмановича на довірочну розмову, підчас якої він заявив, що уряд признає їх корисну службу, але стверджує їхню фізичну перевтому і тому рішає обєднати всі засоби боротьби (фронт і запілля) в руках одної свіжої людини. Цією людиною був ген. Греків, який ставав „начальним вождом", а Омеляович-Павленко залишався „комендантом". — „Я тільки вітав це призначення — пише далі Омелянович-Павленко — і висловив жаль, що ця зміна настала за пізно. (Підкреслення моє — М. А.) Одночасно зазначив я, що в дальшому (підкреслення у виданих споминах Омеляновича-Павленка) відповідальність за справу переходить на ген. Грекова. — Я радо співпрацював з ген. Грековом у його плянах наступу, щоб цим підняти настрій армії. Проте я вважав, що всякий наступ був ще за вчасний. Спробою ширшого характеру була наша тернопільська операція, що скінчилася дуже й дуже сумно. Ми загубили силу маїна, а темпо відступу ще більше зросло".

З того бачимо, що ген. Омелянович-Павленко вяже з особою ген. Грекова невдалу спробу протинаступу коло Тернополя в часі першого відступу УГА. А далі з оповідання Омеляновича-Павленка виходить, що його співпраця з Грековом у Начальній Команді тревала до 7. червня, коли на вістку про дальший відступ УГА мав Греків йому заявити: — „Ну, пане генерале, у такім випадку мені нема вже чого робити, обіймайте команду, а я поїду до Державного Секретаріяту скласти свої уповноваження". Тимчасом корисна зміна на фронті зазохотила Грекова прийняти команду УГА вже після чортківського пролому.

Очевидно, без огляду на те, чи ген. Курманович з недужав 7. червня (як це подає Омелянович-Павленко), чи 8. червня (як це подає п. Микетей), не уйде нікому сумнівові, що він, обіжджаючи раз-враз фронтові частини, приспішив УГА до наступу. Боєвий настрій війська підвісив, як оповідає ген. Тарнавський — напередодні чортківського пролому був нижче. Начальної Команди — на лінії Серету прислати супроти ворога тактику оборонно-зачіпну, зробити час до часу малі випади для спинення сили польського наступу й одночасно можливо в тилах поспішно копати рови для дальшої оборони.

Справді ревеляційні є відомости п. Микетея про відсунення ген. Омеляновича-Павленка від командування групою старшин Н.К. УГА, про що досі ніхто не згадував, а чого зовсім певно не відчував сам Омелянович-Павленко, коли командував УГА аж до часу звільнення його диктатором ЗОУНР. Врешті не можна поминути мовчанкою того, що п. Микетей рішається судити ген. Грекова за ведення офензиви. Досі у споминах та історичних нарисах, навіть у чужих, з признанням писалося про цю офензиву та про хист Грекова як вождя. Аби осудити, що зміна ген. Грековом плану офензиви була справді „карнгідна", слід глянути на карті на лінію, яку осягнула УГА в часі червневої офензиви: тоді побачимо, що саме в напрямі нафтового басейну ця лінія висунена найбільше на захід (коло м. Букачівці над Дністром). Прорватися на Підкарпаття через Дністер у котромунебудь місці на схід від устя Гнилої Липи УГА не могла, коли не хотіла наражуватись на конфлікт з румунами, що разом з польською дивізією ген. Желіговського обсадили правий беріг Дністра. Автім кожний, хто на воєнному ділі дещо розуміється, знає, що зміна оперативного плану залежно від ситуації є на денному порядку; натомість злочином булоб, колиб військовий вожд у воєнних операціях звертався за „апробатою" свого оперативного плану до людини, що у веденні війни зовсім не визнавалася.

Не від річи буде тут подати думку ген. Тарнавського про ролю Грекова в червневій офензиві. В недавно виданому „репортажі" Ласовського читаємо, що перші накази Грекова „вже лиш регулювали розвиток дальших подій. Врешті, коли йде про строгу правду, накази Грекова були попереджені приказами Шаманека переслідувати ворога безнастанно вогнем. Сам Шаманек звичайно тільки порозумівався телефонічно з начальником оперативного відділу Начальної Команди от. Льобковіцом і той після таких розмов, ініціятива яких виходила завжди від Шаманека, тільки post factum легалізував приказ II. корпусу підписом Грекова". Ось бачимо зразок співпраці корпусної команди з Начальною Командою УГА. Розуміється, роля вищих командантів значно улекшена, коли підлеглі їм команданти виказують власну ініціятиву у воєнних діяннях.

З того, що подав про Грекова д-р Шухевич у своїх споминах, та з того, що читаємо в „репортажі" Ласовського про Шаманека, бачимо, що вони оба найбільше перейнялися офензивою. До розпуки — по словам Шухевича — довело Грекова заняття Бережан, коли звідтам поляки вивезли всю амуніцію, тому що одна наша бригада не заняла призначеного їй відтинку на час. Зновуж — як оповідає ген. Тарнавський — Шаманек усіма силами намагався випередити польську протиофензиву і вдався в бій під Янчином, що скінчився для УГА невдачею.

Ці приклади вистачать для оцінки, чи можна звати „карнгідним" ведення офензиви Грековом. Останній у прощальній промові до старшин УГА заявив: „Все, що зроблено, ціла наша світла офензива, аж ген майже під мури Львова — це не була моя заслуга; це маємо завдячити виключно хоробрости і патріотичним почуванням, які так сильно вкорінилися у вас, галичан. Що офензива покінчилася нещасливо, це ні вина, ні моя".

Отже головну заслугу в успіхах червневої офензиви має українське вояцтво.

Д-р Микола Андрусяк.

СІЛЬ, СІРНИКИ ТА ТЮТЮН.

З промови пос. д-ра Романа Перфецького, виголошеної на пленумі сойму 25. лютого ц. р. при буджеті про державні монополі.

Забираючи голос іменем Української Парляментарної Репрезентації в буджетовій дискусії над державними монополями, мушу ствердити на вступі, що знижки цін монополевих артикулів, переведені урядом, — незадовільні та дотичать тільки деяких з них, як сіль і спірт, а при решті, як тютюн і сірники, ціни полишилися властиво без зміни.

Найкраще представляє справу статистика цін, подана в кільограмах на жито, у „Малім Статистичнім Річнику" з р. 1935. Коли в р. 1927/28 відповідала ціна 10 кг. соли ціні 8 кг. жита, одного літра спірту ціні 14 кг. жита, одного кг. тютюну 141 кг. жита, то в р. 1935 ціна 10 кг. соли рівнялась ціні 27 кг. жита, одного літра спірту ціні 31 кг. жита, а одного кг. тютюну ціні 569 кг. жита.

ЖИТО І СІЛЬ.

Беручи на увагу стверджену віцепремієром Квятковським на буджетовій комісії сенату з дня 18. ц. м. знижку 1 кг. білої соли з 36 сот. на 32 сот., отже за 10 кг. соли з 3.60 на 3.20 зол., що в перерахуванні на кільограми жита відповідає ціні 3 кг. жита, дістаємо той результат, що по тій знижці відповідає теперішня ціна білої соли 24 кг. жита, себто ще на 300 прц. більше, як у р. 1927/28.

Отже бачимо, що ціла та так розреклямована знижка ціни соли зникаюче мала. Ще менша вона щодо сірої соли, що стала майже виключно предметом споживання найширших мас населення, бо на споживання білої соли це населення не може собі дозволити. Тут знижка виходить ледви 20 сот. за 10 кг. соли, отже є майже нічка. Нічого дивного, що найбідніша рільнича людність взялася до консумції худобячої соли, не маючи спромоги при своїх доходах платити так непомірно високі монополеві ціни за білу і сіру сіль. При цьому звертаю увагу на одну характеристичну подробицю із промови віцепремієра в сенаті. П. віцепремієр згадав, що у східній частині держави, отже на землях заселених здебільша українським і білоруським народом, без огляду на згадану вище знижку ціни соли, буде ціна сірої соли не 20 сот. за 1 кг. соли, як в решті держави, тільки 26 до 28 сот., отже від 30 до 40 прц. більше.

Причиною цього є спеціяльна політика з т. зв. відмінними складами соли на згаданих територіях, де ті склади стали предметом паскарства. Ті відмінні склади соли дістаються в руки тільки упривілеєних людей, від яких за добрим відступним переходять з одної особи на другу, третю, четверту і т. д., отже повстає довгий ланцюг посередників між сільним монополем і консументом. Тому паскарству протиставлялись ми неодноократно, з домаганням, щоб вилучити цю плеяду посередників приділом тих відмінних складів соли нашим споживчим коопе

В малій салі Народнього Дому
в понеділок 2. III. 1936 р.
ВЕЧІР РЕЦИТАЦІЙ
Юліяна Ґеник-Березовського
при співучасти ЛЕСІ КРИВІЦЬКОЇ
й ЕВГЕНІЇ ЗАРИЦЬКОЇ (спів).
Акомпаніямент Кудрика.
Початок в год. 7.30 вечором. Білети від 2 золотих до 50 сот. продає Союзний Бюро.
1578 2-2

ративним організаціям, які зуміли ми створити без сторонної помочи власною тяжкою працею, і які широкою сіткою обіймають майже кожне українське село.

ПРОТИ ПОСЕРЕДНИКІВ.

Не тільки конечна є негайна знижка ціни соли, білої та сірої, до рівня знижки цін рільничих плодів, але рівночасно треба поставити заходу, щоб виключити всяке посередництво, приділяючи т. зв. вільні склади соли кооперативним організаціям.

Домагаємось теж збільшення приділу контингенту на виріб соли для підкарпатських салін, що спричинить зменшення коштів продукції соли, та застерігаємось з цілою рішучістю проти намагань уверухомлювати якунебудь з тих салін.

Вже дотеперішне штучне обмеження продукції наших підкарпатських салін до 1/3 частини передвоєнної продукції в інтересі акційної спілки „Сольвай" та інших солярень на заході з метою виказати буцімто нерентовність наших салін — відчуло дооколичне бідне підгірське і гірське населення дуже сильно тому, що згадані саліни — це одно з найважніших джерел їх заробітку. Ліквідації наших салін, зокрема саліни в Косові, як нічим неумотивованої, протиставляємось якнайенерґічніше, зазначуючи, що переведені подрібні калькуляції доказують наглядно, що збільшення продукції з тих наших салінах до передвоєнної висоти запевнить цілковиту їх рентовність і дасть значний дохід сільному монополеві.

У БОРОТЬБІ ПРОТИ ОТРУТИ.

Переходячи до спіртового монополю, мушу ствердити, що знижка цін спірту, хоч значно більша, як соли, є все таки за мала, бо ціна спірту також не застосована до знижки цін рільничих продуктів. Промовляючи за якнайбільшою знижкою цін спіртових виробів не побоюємося, щоб через те могло збільшитись пянство, бо навіть у часах, коли ціни на ті продукти були дуже низькі, зуміли ми при помочі нашої культурної праці над народом відповідно реґулювати спожиття тих артикулів. Промовляємо за цією знижкою ціни тому, що та знижка влекшить боротьбу із убийчим для здоровля населення самогоном чи денатуровачим спіртом. У змаганні за добро нашого українського населення поборюємо ті грізні прояви при помочі наших освітніх та інших організацій, зокрема організації „Відродження". Одначе на деяких наших територіях, зокрема на Волині і Поліссі, ті наші організації та їх успішна праця надибує небувалі труднощі. Ті організації розвязує місцева адміністрація, спинюючи їх діяльність, бо на тих землях суспільні незалежні українські організації навіть у теперішній фазі нормалізації українсько-польських відносин є сіллю в очах адміністрації через своєрідну на тих землях реґіональну національну політику. Цей стан мусить врешті скінчитися в життєвих інтересах нашого українського народу. Бо тільки плідна суспільна праця наших незалежних культурних організацій, одноціла для цілої території наших земель, дасть позитивні наслідки також і на тому відтинку боротьби за здоровля найширших мас нашого населення, боротьби з убийчим самогоном, денатуратом, пачкуванням етеру і загроюванням зими нашого населення.

Сірниковий монополь побіч сільного монополю, найбільше обтяжує загал населення, сільського та міського, а проте через надзвичайно декорисну умову з концерном Крігера ціни сірників у пропорції до знижки цін рільничих продуктів та інших артикулів не тільки не змаліли, але зросли. Введення 5-сотикових сірників не є в дійсності ніякою знижкою цін, коли порівняємо кількість сірників 5-сотикових з 10-сотиковими пачками сірників. Як повчають статистичні дані, продукція сірників, яка в р. 1928 дійшла до 160.000 скринь по 5 тисяч пачок в кожній, упала з кінцем 1934 р. на 67.000 скринь, отже на 59 прц., хоч потреби населення на цей необхідний предмет із збільшенням його числа значно зросли. Цього сумного стану не усуне паліятива із запальничками і єдина доцільна дорога була би перевести якнайбільшу знижку цін сірників.

НЕНОРМАЛЬНИЙ СТАН ТЮТЮНЕВОГО МОНОПОЛЮ.

Переходячи до тютюневого монополю, мушу передовсім звернути увагу на те, що за статистикою даних краєва продукція тютюну дала в р. 1933/1934 тільки 5.881 тон, підчас коли імпорт чужого тютюневого сирівця дав 11.615 тон, отже 2 частини цього сирівця спроваджують із заграниці. Цей стан є більше як анормальний, коли візьмемо на увагу, що краєва продукція цього сирівця може бути дуже значно збільшена, і то без шкоди для якости тютюневих виробів. Правда, що тютюнева умова з Італією дещо вяже тютюневий монополь, одначе і тут можна би дуже багато зробити, збільшуючи продукцію краєвого сирівця, і цим допомогти населенню тих земель, де плянтація цієї промислової ростини є поважним джерелом заробітку супроти недостачі у них промислу. До таких територій належить Галичина, себто полуднево-східні воєвідства, як також Волинь, що найкраще надаються під управу шляхотніших родів тютюну. На великій їх території є тільки 4 фабрики тютюневих виробів, які зуживають ледви 401 тон краєвого сирівця, тоді як 3.014 тон — це імпортований чужий сирівець.

Зазначую з прикрістю, що плянтацію тютюну сильно зменшено в таких повітах, як Сокаль—Белз, Радехів, Збараж, Теребовля і т. д., які вже сама природа приготовила до плянтацій тютюну. В тих нечисленних повітах де допустили плянтацію тютюну, відібрали найбіднішому населенню змогу плекати його, бо коли давніше досить було на цю ціль простору від 200 до 300 кв. м., то тепер треба щонайменше 1.500 м. кв. і ще видано ригористичні приписи.

Панує тут теж самоволя адміністрації тютюневих виробів при виборі плянтаторів, і при відборі тютюну. Досить спротиву плянтатора проти неслушного заклясифікування його продукту до нижчої кляси, — і вже його продукт відкидають, як буцім-то непридатний. Маємо численні факти щодо самоволі адміністрації тютюневих фабрик супроти наших плянтаторів тютюну. Населення є безборонне, бо до оцінки продукту не допускають представників плянтаторів, а всякі заходи наших рільничих організацій, щоб до кожної оцінки тютюневих продуктів, які доставили плянтатори до фабрики, вибирали представників місцевої нашої рільничої організації „Сільський Господар", і досі лишились без успіху.

Італія покинула морську конференцію.

ПАКТ ТРЬОХ ВЕЛИКОДЕРЖАВ?

ЛЬОНДОН, 28. 2. ПАТ. Райтер подає урядовий комунікат: **Покликуючись на технічні та процедуральні труднощі, італійська делеґація повідомила, що під цю пору не може підписати договору про морські зброєння.** Технічні труднощі з одної сторони — це питання тонажу панцирників, з другої — прогалина між максимальною поємністю найменших панцирників (20.000 тон) та найбільших кружляків (8.000 тон). Під процедуральними труднощами догадуються санкції та інших політичних питань. Супроти становища Італії **конференція вестиметься дальше між 3 великодержавами:** Англією, Францією та Злученими Державами.

Припускають, що тепер взагалі не дасться заключити спільного морського договору, хіба низку двосторонніх, подібного змісту. Можливо, що Японія та Італія не відмовляться заключити такі двосторонні умови.

ЗГІДЛИВЕ СТАНОВИЩЕ НІМЕЧЧИНИ.

ЛЬОНДОН, 28. 2. ПАТ. Німецький амбасадор відвідав учора мін. Ідена та заявив йому, **що його уряд готов заключити з британським договір про якісне обмеження будови кораблів.** Булоб це доповнення істнуючої вже британсько-німецької конвенції.

—o—

Ґен. Аракі диктатором Японії?

Розбіжні вістки про капітуляцію повстанців.

ПЕРЕД НОВОЮ РЕВОЛЮЦІЄЮ?

ЛЬОНДОН, 28. 2. ПАТ. **Райтер подає з Шангаю: Дипльоматичні круги дістали непровірені чутки, що ґен. Аракі, який був міністром війни у рр. 1931—34, проголосив військову диктатуру.**

ПЕКІН, 28. 2. ПАТ. Президентові палати панів, кн. Коное поручили утворити новий уряд. Він шукає підтримки ґенерала Аракі. Допускають також можливість коаліційного уряду під проводом ґен. Мазакі або бар. Гіранума. Нема сумніву, що новий кабінет годі буде покликати до життя без підтримки армії.

ПЕРЕД НОВОЮ РЕВОЛЮЦІЄЮ?

ТОКІО, 28. 2. ПАТ. Кружляють чутки, що на нинішньому засіданні найвищої воєнної ради її члени намагатимуться узгіднити погляди. Якщо це їм не пощастить, революцію годі буде оминути.

ЛЬОНДОН, 28. 2. ПАТ. Райтер подає з Дайрену: Тут кружляють поголоски, що уряд не зовсім запанував над положенням і що патріоти рішені виконати замах також і на інших міністрів та державних мужів, що їх втягнули на „чорну листу".

ЧИ РЕВОЛЮЦІОНЕРИ ПІДДАЛИСЯ?

ТОКІО, 28. 2. ПАТ. Домеі подає: Члени воєнної ради, ґенерали Мазакі, Абе та Ніші, зажадали від провідників повстанців, щоб вони до завтрішнього ранку вернулись до касарень та підчинилися своїм командантам. Після розмови з трьома ґенералами провідники повстанців повернулись до своєї головної кватири, відбули там нараду і знову стрінулися з членами найвищої військової ради, обіцюючи їм піддатися до 8. год. рано.

ЛЬОНДОН, 28. 2. ПАТ. Як повідомляє Райтер з Токіо, **повстанці піддалися, але правдоподібно не погодилися зложити зброю. Умовини капітуляції невідомі.**

ТОКІО, 28. 2. ПАТ. Потверджують вістку, що повстанці готові покинути заняті ними будинки, не стаяючи спротиву.

ПАРИЖ, 28. 2. ПАТ. Японський амбасадор заявив представникам преси: Вчора вечором в год. 20.30 дійшло до порозуміння між військовою владою та старшинами повстанцями; ці останні вертаються до касарень. Евакуація занятих повстанцями будинків уже розпочалася. „Молоді старшини-повстанці діяли — заявив амбасадор — кермуючись причинами внутрішньої політики. Питання закордонної політики, японсько-совітських і японсько-китайських взаємин не грало в тім русі ніякої ролі. Ґен. Каші повідомив, що в Токіо панує спокій і що стан облоги покищо триває далі. Як говорять, зревольтовані старшини годяться, щоб у проводі уряду станув князь Коное або ґен. Мазакі. Зате прихильники вбитого адм. Окади протиставляться тим пропозиціям і видвигають кандидатуру адм. Ямамото.

ЛЬОНДОН, 28. 2. ПАТ. Райтер повідомляє з Токіо, що повстанчі відділи повернулися вчора до касарень. У місті панує спокій, але ситуація далі напружена. Стан облоги триває далі.

БЕРЛІН, 28. 2. ПАТ. Німецьке інформаційне бюро подає з Токіо, що всупереч передбачуванням, до год. 9.30 не дійшло до порозуміння з повстанцями.

ЛЬОНДОН, 28. 2. ПАТ. Як інформує Райтер з Токіо, **переговори з повстанцями не пощастили ся.** Цілу ніч радив уряд з вищими військовими старшинами, рано почалися нові наради — правдоподібно над неуспіхом у переговорах.

ОБУРЕННЯ У МАРИНАРЦІ.

ТОКІО, 28. 2. ПАТ. Один адмірал звернувся до командантів армій з повідомленням, що моряцтво домагається репресій, що воно невдоволене з лагідного відношення до повстанців і обурене вимордуванням молодими старшинами 3-ох бувших морських міністрів: Саіто, Сузукі й Окада.

ПОЛОЖЕННЯ У ЯПОНІЇ.

ТОКІО, 28. 2. ПАТ. Життя у столиці вернулося до нормального стану. Стягнули з вулиць

кордони війська, рух привернений, театри чинні.

Уряд під проводом бар. Гото урядує покищо в будинку міністерства двору, під охороною цісарської гвардії. Торговлю зброєю в столиці заборонили. Не вільно влаштовувати зборів. Преса під строгою цензурою. Перед усіми державними будинками й банками установились військові відділи. Біржі в Токіо, Йокогамі й Осаці замкнені.

Арештували британського громадянина, Семсона, за те, що критикував виняткований стан. Закон про контролю девіз хоронить край перед відпливом капіталів на спекуляцію.

ТОКІО, 28. 2. ПАТ. З провінції прибуло кілька полків для скріплення урядових військ.

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ СПІВЧУТТЯ.

МОСКВА, 28. 2. ПАТ. Тасс подає: Шеф дипльомотичного протоколу Бартов висловив японському амбасадорові Ота співчуття від уряду СССР.

ЗАКОРДОН ЗАНЕПОКОЄНИЙ.

ШАНГАЙ, 28. 2. ПАТ. Найповажніші китайські політичні кола висловлюють переконання, що токійські випадки матимуть величезний вплив на положення в Півн. Китаю. Жалують, що перервалися через те японсько-китайські переговори і бояться ускладнень між Японією, Китаєм та СССР. Здогадуються, що новий уряд залягжується в континентальній політиці більше, ніж попередний. Британські круги висловлюють те саме переконання.

ЗБИЛИ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО АМБАСАДОРА В ТОКІО?

Нюйорська преса принесла вістку нібито повстанці вбили большевицького амбасадора в Токіо Юренева. Вістку цю одержала згадана преса із Сінгапуру. Досі не ствердили цієї вістки, тому, що безпосереднє получення з Токіо перервале.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Архієпископ Парижа, кардинал Вердіє візвав усе духовенство, щоб не приймало участи в передвиборчих зборах.

Анґльо-египетські переговори поступають скоро. Правдоподібно Єгипет готовий до уступок дотично Судану, якщо Велика Британія погодиться знести капітуляції (договору, що вилучує зпід компетенції египетських судів европейців, які живуть на египетській території).

Британський уряд оголосить „білу книгу" про зброєння не в суботу а у вівторок найближчого тижня.

Еспанські емігранти, що після недавніх виборів схоронилися до Ґібральтару, вертаються частинно домів, частинно до Франції та Танджеру.

Нової протикатолицької акції німецької дефензиви слід сподіватися небавом, бо попередня виявила буцімто необхідність інґеренції влади. Таке твердять неофіційні круги.

Італійський уряд заявив через своє міністерство преси та пропаганди, що не веде ніяких переговорів з Німеччиною, Польщею, Австрією, ні з Мадярщиною.

Катальонці невдоволені.

МАДРИД, 28. 2. ПАТ. Після рішення постійної делегації кортесів члени давнього генералідаду відбули конференцію та видали комунікат для преси, де стверджують, що делегація виявила повне незрозуміння для політичних аспірацій Катальонії та вимагають своїх земляків заняти таке саме становище, бо „воля народу мусить бути виконана"

Новий югославянський буджет.

БІЛГОРОД, 28. 2. ПАТ. Скупштина ухвалила буджет 169 голосами проти 10. На попередньому засіданні опозиція запротестувала проти введення поліції до палати і покинула салю нарад. У цих умовинах буджет ухвалили скоро.

НОВИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

ПАРИЖ, 28. 2. ПАТ. Авас повідомляє з Праги: З віродостойних джерел надійшли вістки, що державного підсекретаря Каміля Крофту призначать завтра міністром закордонних справ. Від часу вибору мін. Бенеша президентом Чехословаччини обовязки міністра закордонних справ виконував прем. Годжа. Каміль Крофта був підсекретарем міністерства закордонних справ від 1926. р.

Б. ЛІКАР ЗАГАЛЬНОГО ШПИТАЛЯ У ЛЬВОВІ
Богдан Ґарбовський
переніс канцелярію
до ТУРКИ н/Стр. 1604 1-2

Неґус ранений?

РИМ, 28. 2. ПАТ. З Джібуті подає Стефані, що прибічного лікаря неґуса відвали посередньо з Адіс Абеби до Дессіє. Кружляють поголоски, що неґус важно захворів, будьто його ранили.

До Дессіє виїхав буцімто також наслідник престола та кн. Маконен. Сподіяться, що після смерти неґуса, рас Касса вступив би на престол.

ВІСТКИ ПРО НЕДУГУ НЕГУСА НЕПРАВДИВІ.

АДІС АБЕБА, 28. 2. ПАТ. Абісинський уряд повідомляє офіційно, що неґус зовсім здоровий. Комунікат додає, що всі поголоски пр недугу чи про зранення неґуса є неправдиві.

НОВИЙ НАСТУП ІТАЛІЙЦІВ.

ПАРИЖ, 28. 2. ПАТ. Авас повідомляє: Новий наступ італійців на північнім фронті почався в четвер вечором. Цілий тиждень летуни бомбардували околицю гори Амба-Аладжі. Італійські ескадри стартували з гори Амба-Арадам, здобули 15. лютого ц. р. і вели операції на дорогах до Десіє.

НЕ ПРОСЯТЬ МИРА.

АДІС АБЕБА, 28. 2. ПАТ. Абісинський цісар рішуче заперечив, ніби то він робив якінебудь мирові пропозиції. Абісинська делеґація у Женеві ніколи не отримала — як заявив неґус — доручення мирових переговорів навіть тоді, якби пропозиція вийшла від італійців. Цісар підкреслив ще раз, що відкине всякі мирові пропозиції, получені з втратою якихнебудь теренів Абісинії.

Радість Москви — невдоволення Берлина.

Вістку про ратифікацію французько-большевицького пакту приняли в Москві із захопленням. Робітники пішли походом, підносили оклики у честь Франції та співали марселезу.

З Берліна повідомляють, що вістка про ратифікацію французько-большевицького пакту викликала там велике враження та прийшла зовсім несподівано. У берлінських політичних колах сподівалися, що ратифікацію французько-большевицького пакту відложать аж до нових виборів, коли взагалі не ратифікують його. Ратифікація викликала констерпацію в німецьких політичних колах.

С. СЕВЕРИНА ЧОВВ. 9)

МІЖ ЗЕМЛЯКАМИ ЗА ОКЕАНОМ.

Перед погруддям Шевченка. — У Форда та в робітні Едісона. — Як мене прощали.

(Докінчення.)

Хто був у Дітройт, певно не поминув тамошніх музеїв і фабрики самоходів Форда. В товаристві професора Королишина і його сестрінок їдемо до одного з музеїв.

Там побіч оригінальних творів ренесансу й найновіших творів американських мистців, маємо нагоду побачити статую Шевченка. Входимо до великої салі, звертаємося на право і стаємо перед погруддям Шевченка. На цей памятник громадяни дуже горді, — цеж різьба самого Архипенка. Старші пояснюють дітям: „Шевченко — це Геній поет, Архипенко — Геній різьбар".

Хоч як бажала би я поділитися своїми враженнями з того музею, — признаюся, що не всиді. Мене прикувала сила зору Шевченка; тут можна певно сказати, що геній зрозумів генія. Дивна доля! Чи думав мати Шевченко, що на вільній землі Вашингтона стане його памятник і буде скріпити на дусі тисячі молоді, своїм зором заглядне у глибину душі й підтримуватиме іскру любови й посвяти для старого краю!

Перед виїздом з Дітройт оглядаю фабрику й музей Форда. Їду туди у товаристві панства Дембіцьких, що стараються мені упримезнити останні дні побуту між ними. Таких цікавих, як я, було більше. Нас зібралося коло двацять осіб, — китайці, японці, німці й інші. Тут почуєте різні мови, та завсіди можна порозумітися тільки по англійськи. В означеній годині після всяких формальностей їдемо автобусами Форда до середини фабрики. Застаємо сімдесять тисяч осіб при роботі. Шум, гук, свист нескольний. По фабриці водять нас фахівці, для гостей з Европи вони незвичайно привітні. На машинах зовсім не розуміюся, вдаю тільки, що мене все це цікавить, а дійсно мене цікавили більше робітники й робітниці, що стояли подібні до машин. На нас ніхто не звертає уваги, у вас віє, думка, есть: приковане до кожної складової частини машини, бо знають що одна шруба кинена не туди потягне за собою утрату часу, на яке мають сотні безробітних. При вході до фабрики нам показували, як кожна машина виробляє частини авта, а при виході авто маємо вже готове. З фабрики вийшла я пригноблена; в душі почувала жаль до міліонерів, що використовують тисячі робітників, а самі живуть мов у зачарованих палатах.

Мене переконують, що Форд не злий чоловік. Він сам зачинав карієру як звичайний робітник. Розказують гарні моменти з його життя і це мене успокоює. Ось для прикладу. Своїми робітниками Форд піклувався по батьківськи; посилав своїх урядовців на контролю, чи посилають свої діти до школи; контролював, чи мешкають гиґієнічно і тим робом примушував людей до кращого життя.

З фабрики їдемо оглядати музей Форда. Музей робить враження малого міста. На кількадесятьох акрах землі стрінете ріжні будинки, що містять у собі всякого роду старовину Америки від найдавніших часів аж до найновіших винаходів.

Тут можна порівняти старе із сучасним, віз без окуття і люксусове авто, а між ними стоїть як сирота авто цісаря Вільгельма II. Мені страх хотілося написати на ньому: „Sic transit gloria mundi"...

Від одного будинку до другого їдемо повозками, сконструованими на давній лад; такими їздив ще Наполеон Бонапарте на вінчання з австрійською цісарівною. Візники убрані на старий лад: високий цилиндер, великі окуляри, довгий плащ. Вони знову пригадують собою великопанських слуг, що були втаємничені у всі секрети своїх панів і з ними сходили до гробу. Тут забуваю, що я у країні хмародерів; маю перед собою примітивну хату англійця зперед трьох сот літ. Хата в середині пригадує польську сільську хату; лавки, стіл, мисник, неполивані горшки, маленькі віконця, на подвірі примітивні господарські будинки, а малий хлопчина сипле голубам зерно. Оглядала я давню крамницю зі всячиною — чоботи, циліндри (на жаль подерті), жіночі капелюхи, дальше аптику з давніми рецептами, заїздний дім, шевські й ткацькі варстати, кузню і багато всякої чудасії.

На закінчення везуть нас до робітні Едісона. Тут мовчанка. Мужчини скидають капелюхи на знак пошани для великої одиниці. У робітні стоїть усе так, як Едісон залишив; навіть його крісла ніхто не посунув на міліметер. Так клонять американці голови перед тінями заслужених людей. На стіні висить годинник без вказівок. Едісон говорив, що **мірилом праці є вислід її, а не години.**

Мене засипають листами і вивають до повороту. В мене визначений речинець на останню виставу у Стамфорд, куди запросив мене Преосвященний Богачевський на закінчення шкільного року. Шмат дороги з Дітройт; у нас можна заїхати до Парижа. Американські спеки дошкулюють, але не піддаюся. В часі вистави у Стамфорд я пережила щасливі хвилини. Преосвященний Богачевський і духовенство ухвалили на засіданні заснувати етнографічний музей. **Моя**

СТУД. КРУЖОК Р. Ш. ім. ПЕТРА МОГИЛИ
уладжує 29. II. ц. р. в год. 7.30
в салях Бесіди

ЧАЙНИЙ ВЕЧІР

для членів і впроваджених гостей.
з артистичною програмою при співучасти
Богд. Кравцева, хору Ревелерсів „Евгена",
Дар. Нижанківської і Марти Кравцівної.

Бійка в румунському парляменті.

БУКАРЕШТ, 28. 2. ПАТ. Вчорашнє засідання парляменту було дуже бурхливе; дискутували над останніми додатковими виборами до парляменту. В часі палкої дискусії дійшло до бійки між послами, членами опозиційної партії народньо селянської і народньо-християнської.

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС.

БУКАРЕШТ, 28. 2. ПАТ. Перед військовим судом почався процес проти 10 антифашистів, яким закидують протидержавну діяльність. 500 однодумців обвинувачених демонструвало перед судовим будинком.

Пленарне засідання сойму скінчилося.

В четвер сойм ухвалив буджет на 1936-37 р. і сварбевий закон у третьому читанні. На початку пос. Сухожевський відчитав свою відповідь сен. Радзиївові. Опісля генеральний референт буджету пос. Медвецький виголосив довшу промову. Підкреслив, що сойм з урядом дійшли до переконання, що теперішнє положення вимагає великих ощадностей. Гостро виступив проти акцій ендеків проти жидів. Опісля полемізував з пос. Вежбіцьким, оборонцем великого промислу. Після відповіди пос. Вежбіцького і вияснення пос. Желіговського сойм приняв буджет і 13 резолюцій буджетової комісії в господарських, шкільних та емеритальних справах.

НАРАДИ ГОСПОДАРСЬКОГО СОЙМУ.

В пятницю 28. лютого ц. р. почалася у Варшаві велика господарська нарада в президії ради міністрів. В нараді бере участь 270 осіб з господарського світа, прем. Косцялковський з міністрами господарських ресортів, вищі урядовці, маршали сойму і сенату та представники банків. Нараду відкрив кілька хвилин по 10-ій передполуднем прем. Косцялковський та виголосив довшу промову. Опісля промовляв мін. Квятковський.

Англійський мілітаризм та бельгійський пацифізм.

ЛЬОНДОН, 28. 2. ПАТ. Підчас дискусії у палаті громад про збройні сили імперії міністер летунства висловився за об'єднанням під одним проводом сухопутної армії, маринарки та летунства. Посол Стеболдкі з Лейбур Парті у дискусії заявив: „Велика більшість нашої партії готова підержати країну, що боронитьcя перед наїздом — якщо наша держава до цього зобовязана".

БРЮССЕЛЬ, 18. 2. ПАТ. Парляментарна комісія відкинула урядовий проект військової реформи 94 голосами проти 62 (16 здержалося). Міністер народньої оборони Девез заявив, що боротиметься за збільшення армії всіма силами.

НАЄМНА АРМІЯ У ФРАНЦІЇ?

ПАРИЖ, 28. 2. ПАТ. „Ле Жур" твердить, що уряд задумує побіч кадрової армії зорганізувати ще другу — наємну, що стояла б у боєвій готовости у Льотаринґії. Розвинулабся вона з т. зв. рухомої гвардії, яку требаб збільшити та змоторизувати.

Сталін здоровий?

СУПЕРЕЧНІ ВІСТКИ.

МОСКВА, 28. 2. ПАТ. Вчора приїхав літаком до Москви зі Штокгольму шведський хірург Олівекрона, спеціяліст від операцій мізку. Він має оперувати ґеверального секретаря Ц. В. К. СССР Акулова, якому приключився непаславний випадок на хованці. Акулов був раніш ґенеральним прокуратором СССР. Від червня м. р. обняв після Єнукідзе секретаріят Ц. В. К. СССР.

ПАРИЖ, ПАТ. Авас повідомляє з Москви, що чутки про замах на Сталіна неправдиві. Правдоподібно викликав їх приїзд до Москви шведського хірурга, Олівекрона. Офіційні совітські круги заявляють, що Олівекрона не прибув до Москви, щоб принести лікарську поміч якомунебудь визначному совітському достойникові. Причиною його поїздки є недуга дитини одної впливової московської родини.

Міські Театри у Львові, субота 29. березня 1936.

Баль у Савою

Нині в ТЕАТРІ РІЖНОРОДНОСТЕЙ в год. 8-ій:

„Трафіка Пані Ґенералової".

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій:
прегарна і мельодійна оперетка Абрагама
В гол. ролях І. Кульчицька і К. Дембовський.
знаменита, приваблива та превесела

НОВИНКИ.

— **Приймаю пацієнтів у моїм заведенні, вул. Сикстуська 17, від 9—1 і від 3—6.30. В неділі свята за попереднім зголошенням. Урядовці і шкільна молодь користають зі знижок при пльомбуванні і вставлюванні зубів. Насс.** 1—2

— **Футра,** всілякого рода, найвигідніші, поручає Юліян Глушівський. пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 114—?

— **На бажання** галицької дільниці „Центросоюз" відкриває з днем 29. лютого свою чергову крамницю при **вул. Зибликевича 2.** Це є вже побіч: Крамниць: Ринок ч. 2, — На Байках ч. 8, — Личаків ч. 50, — Жовківська ч. 175, — пята з черги крамниця Ц. С. з продажю вудженин і мяса 1—3

— **Фірма „Кераміка"** під управою п. О. Ониськи виплатила за місяць січень ц. р. зол. 19.30 на „Рідну Школу", як провізію від закупів української клієнтелі на провізні бльочки. Якби українське Громадянство полюджувало численніше свої закупи у п. Ониськи (Галицька 5, в подвірю), тоді Р. Школа могла би від тієї фірми дістати по кількасот золотих щомісячно.

— **Українець радником Промислового Музею.** Управа міста Львова іменувала дир. Миколу Зачківського в признанні його заслуг і дотеперішньої праці для Промислового Музею постійним членом Ради.

— **Пригадка всьому львівському громадянству.** В неділю, 1. березня ц. р., в год. 7-ій веч. у великій салі Театру Ріжнородностей (вул. Рутовського 22) відбудеться велике **свято-концерт „Просвіти"** з відповідно дібраною хоровою, музичною і рецитаційною програмою. Виступає злучений хор з усіх львівських читалень у супроводі симфонічної орхестри. Білети можна дістати в книгарні „Просвіти" (вул. Руська 1). Поспішіться!

— **Польський вечір на українські теми.** Появились афіші, що заходом „Звязку Млодзежи Пньствової „Мисль Моцарствова"" (консервативна група) відбудеться в суботу 29. п. м., в домівці організації при вул. Коперника 4, в год. 7. веч. дискусійний вечір з відчитами відомих польських публіцистів Адольфа Бохенського і М. Прушинського п. н. „Українська проблема".

— **Відчит І. Кедрина у Варшаві.** В понеділок 24. ц. м. на запрошення редакції „Бунту Млодих" відбувся в його редакційній домівці у Варшаві відчит ред. І. Кедрина на тему „Еволюція польсько-українських взаємин". Присутніх було до 30 осіб особисто запрошених гостей, здебільша з польського публіцистичного світа та кількох українських діячів. У дискусії забірали голос б. мін. Леон Василевський, Меч. і Казимир Прушинський, ред. В. Бончковський і пос. В. Кузьмович. Відчит мабуть появиться друком на сторінках „Бунту Млодих".

— **Вистава української плястики в Москві.** Дня 15. березня ц. р. відбудеться у Москві перша виставка української плястики. На виставі будуть заступлені такі українські малярі: Петрицький, Шульга (картини: Виїзд уряду до Києва), Григорів (серія картин на тему: Молодь), Садилько (картина „Відпочинок колхозниць"), Симонів (серія карток-видівок Харкова), Мучник, Касіян і проф. Фреман, Карпів (картина „Відпочинок родини стаханівця"), Шатан (серія картин-видівок Одеси). Українські різьбарі надіслали теж свої праці: Паровиченко і Фрідман — збірну працю: портрет Димітрова, Гельман — „Збір яблок", Страхів — проекти памятників Леніна. Вкінці перша бриґада різьбарів (Булдин, Баранов, Ражба, Вілкінсон та інші) виконала плоскорізьбу, якої поверхня має 40 м. кв., на тему „Оборона Луганська". (ВУ).

— **Академічні Вечорі в Дрогобичі.** В неділю 1. березня ц. р. в год. 17. відбудеться третій виклад у серії дрогобицьких Академічних Вечорів п. н. „Роля унії в житті української нації". Прелегент: д-р М. Чубатий зі Львова.

— **Нова почтова агенція.** З днем 1. березня ц. р. відкриють почтову агенцію у Грабовій пов. Кзмінка Стр. До її району приділено громади Адами, Мазярня, Вархоли, Волиця Деревлянська, Соколя, Чаниж і Гута Полонецька. Телефонічно-телеграфічного руху у Грабовій покищо нема.

— **Протижидівські демонстрації у львівському університеті.** Гурт ендецьких студентів напав на математично-природничому виділі університету на жидівських студентів і побив кількох. Рівночасно впали ендецькі студенти до салі самопомочі студентів-жидів на медичному виділі при Пекарській вулиці. Тут також побили кількох жидів. Одного учасника протижидівських ексцесів поліція арештувала, як вийшов на вулицю, інших розігнала. Рятункова стація перевязала рани трьом раненим жидівським студентам, а один студент зголосився у приватного лікаря. Около 20 ендецьких студентів політехніки прийшло до ґардероби клініки після викладу проф. Ленартовича й тут потурбували 4-х жидів. Підчас розгонювання демонстрантів поліція придержала кількох студентів-ендеків.

— **З Польщі.** У виленській вязниці вязень Антін Уздавініс повиривав із підлоги цвяхи і проколював їх у самогубному намірі. Його відставили до шпиталю. — У Ґдині арештували вищого урядовця Леона Вільчинського, що допустився грубих зловживань на варшавській мясній біржі. Коли арештованого всадили до потягу, його жінка кинулася під колеса і згинула на місці.

— **Крик немовляти — це його мова.** Дитина прочуваючи, що наближується хвилина кормлення, пригадується мамі криком. Одначе трапляється, що навіть по кормленні дитина неспокійна і плаче. Тоді молоді мами є безрадні, бо не знають про те, що в багатьох випадках не вистарчає їх власний корм, як достаточна пожива і що тоді конечно дитину доживляти. У таких випадках маємо на думці найліпше коров'яче молоко. Але саме молоко не вистарчає. Лікарі ствердили, що молоко творить у шлунку дитини сироваті грудки, які є причиною схорінь і це причиняє, що дитина ніби без причини плаче. Коли хочемо, щоби дитина розвивалась нормально і завжди була здорова, треба до молока додати вівсяну мучку КНОРР! Клейк з вівсяної мучки Кнорр, приладжений на молоці є найідеальнішою поживою в часі розвоку немовляти і переловсім у доживлюванні не має мама багато клопотів. Про високу вартість відживної вівсяної мучки Кнорр засвідчить кожний лікар.

мрія зреалізована. В Америці стане музей — свідок народньої культури.

Вертаюся ще на кілька днів до пониства Лотовичів. Вони перші подали мені руку на чужині, вони мене останні прощають. Перший липень. Зібралося більше товариство. Перед дім заїздять авта. Отець сов. В. Лотович прощає мене з імени рідні. Хоч як старалася я себе опанувати нішо не помогло, — я плакала. І знаю чому. Тут усі були для мене добрі, багато з них мене розуміло, а це найважніше.

Їдемо до пристані. Прощаюся ще раз — може востаннє. Передають привіт старому краєві. Дістаю на дорогу рожі й американський прапор. Стою на чердаку. Байдужий для мене гамір, все довкола байдуже, — маю перед очима гурток своїх людей, поза ними ніхто й ніщо мене не обходить. Корабель помалу відчалює. Ще раз звертаюся до своїх, трачу зперед очей пп. Лотовичів, д-ра Мишуту, д-ра Цегельського, д-ра Демидчука, панну Галичинову, молоденького редактора католицького журналу для молоді — Катамая, співака Гелу й інших. Боже, дай добрим й благородним людям діждатися буйних жнив за їх ідейну працю. Нехай усі будуть для них такі добрі, як вони були для мене!

Входжу до каюти. Застала квіти і прощальні листи. Темночервоні рожі оживили каюту, всі їх з повним оглядали, а більше всіх дивувалася одна адвокатка, побачивши, що за цілий тиждень ані одна рожа не зівяла.

„В тих рожах чиєсь серце" — сказала.

„Ні, — відповідаю — не серце, тільки гарна ідея".

Десятого дня стали опадати листочки рож, а деякі склонили голівки. Ага! Наближаємось до старої Европи.

ДИВОГЛЯДИ.

СПРАВЕДЛИВІСТЬ НА ЛИЦИТАЦІЇ

Один робітник працював у будинку міністерства справедливости і там йому доплатили йому 1.000 зол. Він подав скаргу на міністерство в суд. Суд признав його довг і право до відшкодування. Міністерство відмовилось заплатити. На домагання вірителя проголосили ліцитаційну продажу меблів у будинку міністерства... справедливости.

ЖІНКА НА ЛАНЦЮГУ З ЛЮБОВИ.

На північному кордоні Чехословаччини, в містечку Новий Богумин, арештували селянина, що за заздрощів тримав свою жінку на ланцюгу. Кімната, де він її привязував, була дуже гарна з вигодами, але ланцюг при нозі молодої жінки дозволяв їй рухатись тільки по кімнаті. Чоловік привязував жінку, коли виходив з хати. Коли сусіди повідомили про це поліцію, жінка заявила, що не жаліється на поведінку чоловіка. Всеж поліція арештувала його тому, що закони в Чехословаччині не дають чоловікам таких прав, як у деяких полінезійських та африканських племен.

ПОМСТА СЛУЖНИЦІ.

У малярському місті Дебречин відбувся цими днями оригінальний процес. Господиня подала в суд свою служницю Юлію Бальгу за те, що викрала їй зуби, непотрібні. Спитати служницю пішовши: навіщож їй чужі зуби. Бальга відповіла: „Такого поганого місця я ще не мала. Господиня майже не давала мені їсти. Після кількох місяців муки я хотіла помститись. Вночі я викрала їй вставні зуби і кинула до помиї. Я хотіла, щоб вона сама зазнала голоду". Суддю не зворушило це оповідання. Кажуть, що малярські судді без серця. Бідну служницю засудили на 3 місяці. У в'язниці бодай не буде вона голодувати.

НАЙЦІКАВІША КНИЖКА
НАШОГО ЦЬОГОРІЧНОГО СЕЗОНУ

Ірина Вільде

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

208 сторінок.

Замовляти в Адміністрації „Діла". Порто 30 сот.

Ціна 1.50 сот.

Дописи.

КАЛУЩИНА.

— **Змагання декляматорів.** Філія „Просвіти" в Калуші уладила в неділю 16. 2. ц. р. змагання-конкурс декляматорів філіяльних читалень. Ціль конкурсу: розбудити зацікавлення рецитаційним мистецтвом та шляхотним ревнуванням вплинути на піднесення рівня цієї назагал занедбаної і недооцінюваної штуки. В цій імпрезі взяло участь 10 декляматорів з читалень у Верхні, Голині, Копичинках, Новиці, Піймахові, Підгірках, Пайлі і Хотині. Конкурс попередив вступним словом п. І. Король, опісля виголошували учасники по одному творові Шевченка або Франка. Оцінчна комісія, зложена з пп. Ст. Чорнієвої, Ір. Решетиловичевої, п-ра Ю. Гевик-Березовського під проводом дир. Т. Барщія признала 2-гу нагороду п. В. Поводзовсві з Верхної, 3-тю п. С. Климовичеві з Підгірок, 4-ту п. І. Хацевичеві з Новиці. Крім цього вирішено п. Марію Боєвн з Підгірок і Марію Шевчук з Голини. Першої нагороди не признали нікому. Крім цього хор „Кал. Боян" під проводом п. С. Бартка відспівав декілька стрілецьких пісень. Вкінці окремо запрошений на змагання наш відомий мистець-рецитатор Гевик-Березовський відекламував декілька творів Шевченка і Франка. Після інтермедії дав декламаторам п. Г. Березовський кілька важних вказівок щодо способу виголошування декламацій.

Вечір рецитацій Ю. Гевика-Березовського. Вечором 16. 2. ц. р. відбувся заходом філії „Просвіти" вечір рецитацій нашого відомого вже рецитатора п. Юліяна Гевика-Березовського. В програму увійшли твори Шевченка, Франка, Стефаника, Фельковича, Лепкого і Стефаника. Без перебільшення треба признати, що ці рецитації були правдивим душевним пером для добірної публіки, що може з деяким упередженням (сільки розділики, що може з деяким упередженням (сільки розділики, що може з деяким упередженням (сільки розділики

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Український Мол. Театр. „Заграва".

Снятин:

29. II. Стефко.

Стецева:

2. III. Ой не ходи Грицю.

3. III. Дума про Нечая.

Карлів:

4. III. Дума про Нечая.

5. III. Ой не ходи Грицю.

Коломия, сала Каси Ощадности:

6. III. Премієра: Голгофта, релігійна містерія в 8 картинах, скомбінована на зразок пасійних гор в Обер-Аммергав.

Коломия, 8. III., год. 3. попол., популярна вистава для селянства „Голгофта" (вдруге).

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Трускавець.

29. II. Лев з Абісинії.

Самбір:

1. III. Дівча з Маслосоюзу.

2. III. Отаман Пісня.

3. III. Лев з Абісинії.

4. III. Премієра „Німа теща", комедія в 3 дії Деванереса і Марса.

5. III. Гори говорять.

Великий Міський Театр.

Субота, 29. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Неділя, 1. III. год. 3.30 попол. Аб. 11. ціни звичайні „Графіня пані генералової"; год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Понеділок, 2. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Вівторок, 3. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Середа, 4. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Четвер, 5. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Театр Різнородностей.

Субота, 29. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіка пані генералової".

Понеділок, 2. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіка пані генералової".

Вівторок, 3. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіка пані генералової".

Середа, 4. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіка пані генералової".

Четвер, 5. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіка пані генералової".

Кіна.

АПОЛЬО: „Карієра" з Мартою Еґерт.
АТЛЯНТИК: „Ц. К. вальс".
ВАНДА: „Щойно вчора", „Скампольо".
ГРАЖИНА: „Китайські жори".
КАСІНО: „Надежу до тебе", „Кукурача".
КОЛИСЕЙ: „Кімната ч. 309" і ревія.
КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеїя" і полірова гротеска.
МАРУСЕНЬКА: „Обітована земля" та додатки.
МІРАЖ: „Моя маленька".
МУЗА: „Золоте озеро".
ПАН: „Анна Каренїна" з Ґретою Гарбо.
ПАКС: „Марнотравний син" і актуальности.
ПАЛЯС: „Остання станиця".
РАЙ: „Дудик на фронті" (Димша).
СВІТ: „Дочка ген. Панкратова", „Бару".
СТІЛЕВЕ: „Веселі розведенця", ревія „Милані баньки".
ГЕЙЧА: „Прощак із Багдаду".
ТОЙ: „Бенгалі".
УТІХА: „Пекло" на основі Дантого та ревія.
ХІМЕРА: „Той, що розбив банк у Монте Карльо".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)

З Женеви до Ліону.

Закордонне радіо.

Субота, 29. лютого 1936.

Відень (506,8) 12.30, 19.30 Концерт орх., 16.15 Концерт мандолністів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика з усього світу, 16.00 Нар. пісні й танки, 22.30 Форт. імпровізації, **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, 18.15 Радіокабарет, 19.00 Тріо, 20.10 Вечір малої орхестри. **Кошиці** (259,1) 16.05 Концерт орх., **Будапешт** (546,5) 17.25 Спів, 18.35 Цит. музика, 21.30 Концерт орх., **Кельн** (453,9) 18.20 Радіоінтерт, 20.10 Вечір несподіванок, **Мінхен** (405,4) 19.00 Концерт, 20.10 Велика нес. програма, **Прага** (470,2) 19.00 Сальон. музика, 22.30 Танк. музика, **Рим** (420,8) 20.35 „Аїда" оп. Вердія, **Братислава** (298,8) 21.00 Весела муз. авд., **Париж** (1648) 21.45 „Вільний стрілець" оп. Вебера.

Неділя, 1. березня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 12.55 Популярна музика, 19.10 Пісні невідомих мистців (Цілер тенор), 20.05 Штравсівський концерт, **Братислава** (298,8) 10.20 Болгарські нар. пісні, 17.30 Словацькі рел. пісні, **Кошиці** (259,1) 16.00 Концерт, 18.00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 8.30 Релігійна музика, 9.15 Форт. рецеталь, 10.05 Сальон. квартет, 12.20 Військ. орх., 20.05 Галевий концерт фільг. орх., **Париж** (2648) 12.00, 14.00 Легка музика, 19.45 Сп. рецеталь, **Білгород** (437,8) 13.15, 17.00 Нар. пісні, 18.30 Концерт хору „Дунав", 20.00 „Орлов" оперетка Ґраніштедтеня, **Берлін** (356,7) 10.30 Недільна музика, 11.30 Ваґнер-Ліст, концерт, 18.45 Солісти, 20.00 „Севільський цирульник" оп. Росіні, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Веселий поранок, 11.30 Легка орг. музика, 14.30 Тосканські нар. пісні на стіні, **Кельн** (453,9) 8.20 Муж. хор, 16.00 Веселий розв. концерт, 19.15 Відгомони весни — спів, форт., скр., **Ляйпціг** (382,2) 15.00 Німецькі нар. пісні та мадригали, 18.00 Пост. авд., 19.00 Симфонія е-дур (романтична) А. Брукнера, **Мінхен** (405,4) 9.30 Давня музика, 13.00 Концерт військ. орхестри, 14.15 Весела всячина для дітей, 14.45 Пісні великих мистців, **Будапешт** (549,1) 12.30 Камер. концерт, 15.50 Військ. орх., 17.00 Сальон. музика, 18.20 Циганська музика, **Міляно** (368,6) 13.30 Легка муз., 22.10 Форт. рецеталь, **Рим** (420,8) 16.10 Вес. муз. авд., 17.00 Симф. концерт, 20.35 Концерт італійських співачок.

Львівське радіо.

Субота, 29. лютого 1936

6.30 Ранішня авд., 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.55 Трохи інформацій, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Актуальна господарська гутірка, 12.35 Концерт камер. орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Сумні й веселі мельодії з гр. пл., 14.30 Оперові фраґменти з гр. пл., 15.00 „Подика" фраґм. із повісти Яцка Курка „Вода вище", 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Сальонова орхестра, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Театр Уяви: „Про мудрого царя Соломона та метелика, що тупотів ніжкою" оповідання Р. Кіплінґа, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Відч: Подяки на далеких суходолах і океанах, 17.15 Мистецький концерт із гр. пл., 17.45 Крук, 17.50 Балетова музика, орх., 18.40 Біольоґічні основи родини, 18.50 Скрипкові твори в джез. стилі в супр. форт., 19.15 Сусп. хвилина, 19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 „Бюро перекладів" лес. авд., 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Авд. для подяки на Литві, 21.10 Засіб на кризу, 22.00 Концерт симф. орхестри, 23.05 Ранні мельодії з гр. пл.

Неділя, 1. березня 1936.

9.00 Ранішня авдиція, 10.00 Богослуження опісля „Манон Леско" з гр. пл., 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Театральна всячина, 12.15 Муз. поранок, орх., скрипка; у перерві ок. 13.00 год. „Синя птиця" Маєр. Метерлінка, 14.00 „Діти" фраґм. із пов. І. Бжози, 14.20 Верді „Аїда" 1. дія з гр. пл., 15.00 Огляд ринків рільних продуктів, 15.10 Справи хліборобства, 15.30 Обрядовий нар. рік із муз. із., 15.45 Як там зі здоровлям на провесні, 16.00 „Справа Антосі" суд ради слухачів над героїкою „Бідної молодости", 16.20 Концерт мандолністів, 16.45 Справи промислу, торговлі та ремесла, 17.05 Тисяча тактів музики, 17.45 Для мол. дітей: Трохи смішних поезійок, 18.00 Форт. рецеталь, 18.10 Театр Уяви: „Господар і наймит" Л. Толстого, 19.15 Реклям концерт, 19.30 Чайковський: Капріче Італієн — з гр. пл., 19.45 Літер. новиця. 20.05 На веселій львівській хвилі, 20.30 Вокальні „клясичні твори, 20.45 Вибори з творів Й. Пісудського, 20.50 Вечірній дениик, 21.00 Штравсівський концерт (трансм. з Відня), 22.00 Подорожуємо: У Відні та Будапешті, фейл. Каден-Бандровського, 22.15, 22.16 Спортові вістки, 22.30 Легка й танкова муз.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА.

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.22—5.24.

Нім. марка 1.45—1.55, фр. франки 34.90 35.10, шв. франки 172.50—173.25, фунти стерлінґи 26.05—26.20, австр. шілінґи 99.00—101.00, чеські кор. 19.50—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 32.00—35.00.

Золото: Доляри 9.00—9.05, Рублі 47.50—48.50, Фр. франки 34.50—35.00, Корони 36.50—37.00, Дукати 83.00—83.80; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З. 38—40, 5% дол. Б. Г. 49.21, 4% Зв. Б. Г. 41.43, 4½% Зв. Б. Г. 44—46, 4½% Ком. 48.50, 4% Ком. 44.46, 4% Б. Г. К. 61—63, 4½% Б. Г. К. 61—63.

Доляриика 53.00—54.00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 28-го лютого ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·75	„
1 л. молока від 11. І. 1936	0·15	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	3·30	„

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 28. II. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птакомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг 1. кл.	0.95	зол.
Курки товсті з острогами 1. кл.	0.90	„
Індики товсті 1. кл.	1.00	„
Індички товсті 1. кл.	1.10	„
Пантарки товсті 1. кл.	1.20	„
Качки товщеві 1. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

Іван Заремба, заложкотований скарб. службовик, рахунк. старшина-поручник УГА, від 3 і пів року в міськім заведенні для невиличимо хорих при вул. Бігінських ч. 9 на тяжку хоробу грудей, батько 4 неп. дітей (10 і пів до 16 р.) без матери і даху над головою звертається до людей добрих серць за лепшою і старою одіжю для тих дітей, котрих родичі впали жертвою у визвольній боротьбі. 2—2

КУПНО - ПРОДАЖА

ЦЕНТРАЛЯ ПАНЧІХ ПФАВ, Львів, Бо[illegible] ів ч. 12 поручає найсильніші вироби найдешевше. 1003 19-20

КОМФОРТОВУ камениицю при трамваю вільну від такси і податків, солідної будови за 29.000, готівкою 18.000, решта банк продасть „Трансакція" Львів, Длугоша 1. 1576 3—3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОТРІБНА жінка інтелігентна, самітна, лагідна до управи дому і господарства у священика-вдівця. Зголошення на письмі з референціями і умовами надсилати до: Греко-католицький уряд Парохіяльний Желдень п. Камінка Струмилова 1583 3-3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ХТО З ОО. ПАРОХІВ потребує старшого, самітного, практичного господаря. Ласкаві зголошення просить — Іван Малянюк, Дрищів п. Горожанна, вія Галич. 1604 1—2

НАУКА

ДИПЛЬОМОВАНА вчителька музики дає лекції фортепіяну, Бляхарська 1, м. 10. 1598 1—3

РІЖНІ

ВІДБИВАННЯ взорів до гафту, гарно дешево, Гетьманська 24 напроти Великого Театру. 1596 2—3

ЯКЩО тобі знищиться капелюх дай відновити за 1 зол. до „КАПЕЛЛЬО" Кенгшинського 18. 1078 3-12

ОГОЛОШЕННЯ.

Від 10 зол. м сячно

обува для цілої родини

разом з реперацією в першорядній фірмі **„Ар-Ка"** Львів Зіморовича 17

Спеціяліст недуг серця і суглобів

Д-р Ф. Гальперн

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА Ч. 42

ВЕРНУВСЯ. 1606

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.

СМІХ ЗЕМЛІ

Ціна 0·80 зол., з почт. перес. 0·95 зол.

Присилайте передплату!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: [illegible] тові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35	[illegible] оголошення від слова: матримоніяльні [illegible] т. кореспонденція по	зол. 0.15
„ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60	купно, продаж, [illegible] т. п.	„ 0·10
„ „ на першій сторінці	„ 0·80	шукаючі праці	„ 0·07
		слова [illegible] трухом подвійно.	

Остання сторінка 1/1	зол. 480·—	
„ „ 1/2	„ 250·—	
„ „ 1/4	„ 130·—	
„ „ 1/8	„ 70·—	

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавн[illegible] спілка „Діло". З друкарні Вид[illegible] „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 47 (14.295). Львів, неділя 1. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Ліквідація японської револьти.

ЛЬОНДОН, 29. 2. ПАТ. Райтер подає з Шангаю: **Сьогодні з 5 год. 5.30 рано цісар видав приказ військам, що стоять під командою ген. Каші, виперти повстанців із державних будинків.** Виконання того приказу припізнено, щоб повстанцям дати змогу покинути будинки без боротьби. З літаків скидали летючки з завізванням піддатися. Коли урядові війська розпочали акцію, **повстанці стали піддаватися малими групами. Ще лиш 500 повстанців борониться у** двох будинках, в палаті премієра і в готелі „Сванно". Сподіються що й останні повстанці піддадуться.

ДАЛЬШІ БУНТИ?

ЛЬОНДОН, 29. 2. ПАТ. Райтер повідомляє з китайських джерел, що між японцями знявся новий бунт японських військ. В японських колах у Шангаю ці чутки категорично заперечують.

ВІДГУК У КИТАЮ.

ЛЬОНДОН, 29. 2. ПАТ. Як подає Райтер з Шангаю, в китайських і чужинецьких закордонних кругах скептично ставляться до заяви японського міністерства закорд. справ, мовляв, токійські випадки не відібються на закордонній політиці Японії. Кажуть, що коли уряд буде під впливом молодих старшин, японська активність у Північнім Китаю й Монголії загостриться.

МАНДЖУКУО ШУКАЄ ПОРОЗУМІННЯ З МОНГОЛІЄЮ.

ГСІН-КІНГ, 29. 2. ПАТ. Міністер закордонних справ Манджукуо, Чанг-Єнінг, переслав до уряду Зовнішньої Монголії письмо, в якому взиває до мирної полагоди прикордонних конфліктів і устійнення приязних взаємин між обома державами. Міністер заявляє, що Манджукуо розміркує всякі мирові пропозиції, що їх представить Зовн. Монголія.

Галицька Каса Ощадности
у Львові
видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.
ВКЛАДКИ
ощадностеві зложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.
ФОНД 6/45
резервовий понад 4,000.000 золотих

Плян походу на Гаррар.

РИМ, 29. 2. ПАТ. Військові круги розглядають можливість оживлення операцій на сомалійському фронті. Ген. Негелі зібрав там свої сили — 4 дивізії з 80 бомбардуючими літаками; з ними може вирушити на Гаррар.

ЗДОБУЛИ АМБА-АЛЯДЖІ.

РИМ, 29. 2. ПАТ. Рейтер подає з Макале: Італійська головна булава, довідавшись, що негус зближається з новою армією, рішила розпочати негайну акцію, яка закінчилася здобуттям Амба-Аляджі. Італійські літаки збомбардували село, де перебував негус з усім своїм штабом і обкидали бомбами військові відділи. У всій Італії вістка про здобуття гори Амба-Аляджі викликала незвичайну радість. Відбуваються маніфестації в честь короля, Мусолінія та армії.

ІТАЛІЇ НЕСТАЄ БЕНЗИНИ.

РИМ, 29. 2. ПАТ. На основі декрету з 21. ц. м. у Італії можна уживати бензину лише змішану зі спіртом у відношенні 8:2. Сподіються тим способом помітно зменшити споживання нафти й бензини.

Наради анґлійських дипльоматів.

ПАРИЖ, 29. 2. ПАТ. Як подає „Ентрансіжан" з Відня, у тамошньому британському посольстві ведуться наради, у яких беруть участь англійські амбасадори з Риму та Варшави і посол з Будапешту.

ВИГЛЯДИ АНГЛЬО-ЄГИПЕТСЬКИХ ПЕРЕГОВОРІВ.

КАІРО, 29. 2. ПАТ. Член єгипетської делегації Ізмаїл Сідкі Паша заявив представникові ПАТ-а, що Єгипет погодився би на британські залоги над Суезьким каналом, але не у Порт Саіді ані у Суезі; Англія — мовляв — мусить виявити супроти Єгипту довіря. Переговори в справі Судану найлучше булоб відложити; на всякий випадок та країна не може бути відділена від Єгипту.

„Часи збірного неспокою".

Франко-совітський пакт в італійському насвітленні.

РИМ, 29. 2. ПАТ. Обговорюючи франко-совітський пакт, „Тевере" підмічує взаємини між буржуазійною Францією і Совітами. Справжнє значіння пакту — пише „Тевере" — полягає на утриманні европейської рівноваги. З огляду на географічне положення обох держав, їхнім пактом мусять зацікавитися теж інші держави, особливо ті, які вважали, що справа збірної безпеки належить Женеві, а не ґенеральним штабам. Німеччина напевно не дасться приспати ґеніяльними афоризмами Ідена, який голосить, що збірна безпека не означає окруження. Вже нема рівноваги сил. Англія на Середземному морі та відроджені військові союзи знищили останки европейської солідарности й повернули цілковиту свободу діяння, зовсім оправдану в теперішніх часах збірного неспокою.

Міські Театри у Львові, неділя 1. березня 1936.
Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ дві вистави:
в год. 3.30 знаменита комедія Буш Фекете
Трафіка Пані Ґенералової
в год. 8-мій веч. славна оперетка П. Абрагама
Баль у Савою
з І. Кульчицькою і К. Дембовським.

ВІДВІДУЙТЕ ВСІ!
Показ українських промислових виробів
що відбудеться у Львові в салях Народнього Дому при вул. Рутовського ч. 22. III, поверх в днях від 4 — 14 березня ц. р.
Святочне відкриття
в середу 4. березня в 12. год. вполудне!

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третого Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив всіх видів уділяє кредити на піднесення господарства і промислу.

Який сенс японських подій?

Львів, 29. лютого 1936

Трапляються події, які важко зрозуміти звичайному европейському мізкові:

Гурт громадян Імперії Сходячого Сонця відвідує — в порі мало підхожій на візити — премієра, міністра фінансів та експреміера, висилає їх туди, „ідіже ність болізні ні печали", має подібні пляни супроти інших достойників, що врятували своє життя лише завдяки своїм моторним жінкам, — а японський амбасадор у Вашингтоні називає авторів цієї малої побутової драми „молодими старшинами, повними патріотичного ідеалізму"...

Моглоб видавати, що на таку лагідну характеристику здобувся японський дипльомат лише в обличчі чужинців, але бачимо, що й самих японських повстанців трактують також у рукавичках. Рада міністрів то князів крови під проводом мікада висилає до „молодих старшин, повних патріотичного ідеалізму" делегації та вимагає від них лише повороту до касарень. Чи „молоді старшини" просять помилування? Ні, вони **диктують**, хто має бути премієром. Уряд переговорює з атентатчиками на рівній з рівними, дарма що має до розпорядження ґвардію, маринарку та поліцію, що разом кількадесятикратно перевищують сили того гурту революціоністів.

Ця пошана людського життя, що так мало годиться з питомою японській ментальності погордою смерти (як це ми бачили хочаб підчас самого пучу) вказує, що за цими трьома тисячами (чи, як подають інші джерела, лише трьома сотками) криється якась більша сила якої уряд не важиться визивати.

Хто вона? Европейська преса вказує на ґенерала Араки, на армію — та це загальники символи. Щоб зрозуміти підложа теперішніх подій в Японії, необхідно познайомитися з внутрішними політичними силами цієї країни.

Із двох великих партій ліберальна (Мінсеіто) боронить інтересів економічних потентатів, консервативна (Сеюкаі) — великих землевласників; ніяка з них не має сильної підтримки у масах у нашому демократичному розумінні. Між цими останніми щораз більше поширюється політична течія, яку важко очеркнути якоюсь назвою з нашого суспільно-політичного словника бо не має вона анальогій в Европі. Европейці зовуть її раз консервативною, то знову радикальною, але найчастіше реакційною. Вже та незгідність у назві вказує, що згаданий японський політичний рух має у собі дуже різно

монітні елементи. І справді, ці японські „радикальні реакціонери" лучать у своїй ідеольогії — зрештою мало спрецизованій — обожання династії з індивідуальним терором, а марксизм поборюють так само безпощадно як капіталізм.

Цей політичний рух, що його часом самі японці зовуть „монархістичним комунізмом", не знайшов ще сильнішого організаційного оформлення: він розпадається на сотки більших та менших явних і тайних груп. Можливо, що це роздрібнення знаходить оправдання у генезі реакційного руху, що на нього складися доводі ріжнорідні елементи. На правому крилі стрічаємо там помірковану, майже проурядову партію бар. Гіранума „Кокугонша", побіч них аграрних радикалів, що взивають до активного спротиву проти поліції та податкових екзекуторів, ще дальше — пролетарсько-праві групи, що останніми роками масово покинули II. та III. Інтернаціонали, додаючи до своєї програми лише дві нові точки: вірність співпраці з пролетаріятом закордону та вірність династії.

Всі ці ніби-реакційні політичні групи слабі тим, що рекрутуються здебільша з нижчих верств; одинокі праві групи, що мають реальну силу, находяться у військових рядах.

Зрештою і армія не уявляє собою суцільного політичного табору. Виріжнюємо в її нутрі перш за все дві групи, розділені віком та військовим ступенем: генераліцію та молодих старшин. Головна платформа, що їх лучить — це імперіялізм, культ династії та боротьба з партійництвом. Їхньою метою є „реставрація Шови", себто визволення цісарської влади зпід впливів бюрократії, парляменту та фінансери. А проте японський амбасадор у Берліні говорив правду, коли твердив, що не високі військові круги викликали останню токійську револьту, а молодші старшини. На ділі шляхи тих двох таборів сильно розходяться. Група генералів — під проводом славнозвісного ген. Араки стоїть близько нутрії „Кокугонша" та має консервативний характер. Навпаки молодші старшини мають до суспільних питань радикальний підхід, що межує з комунізмом; програмою вони мало ріжняться від аграрних та пролетарських радикалів, з якими зрештою вяже їх походження зі суспільних низів.

Тут саме криється сила „молодших старшин", що мають за собою народні маси, тут саме находимо рацію імперіялізму японських радикалів та їхнього конфлікту з демо-ліберальним світом, зокрема з великою буржуазією.

Сучасний величавий господарський розмах Японії має свою відворотну сторінку. Японський фабрикант лише тому може так переможно заливати всі ринки світу безконкуренційно дешевим товром, що платить робітникам смішно низькі платні, не дає їм суспільної обезпеки, не признає восьмигодинного дня праці. Не диво, що суспільний конфлікт зазначився в Японії надзвичайно різко, а нужда, викликана зломаним повоєнного добробуту — його помітно поглибила. Не диво, що японський пролетаріят бачить у сусідніх азійських побережжях, багатих та рідко заселених, обітовану землю. Японський імперіялізм, це у першу чергу імперіялізм тих, що не можуть нічого втратити крім злиденного життя, а можуть чимало здобути. І тут знову вони стрічають на своїй дорозі високу фінансієру, яка не хоче нести тягарів та наслідків війни, що неминуче нарушилаб їхні інтереси. Ця ріжниця між низькою ціною крови та високою — гроша, пояснює постійні розбіжности у японській закордонній політиці, ці дивні дисонанси між лінією міністра закордонних справ та вождя квантунської армії. Ця ріжниця виправдує гострий конфлікт, що поза полем зору Европи розриває японську націю та лише час до часу дає про себе знати — атентатами, повстаннями.

Збунтовані старшини піддалися, у Токіо привернений лад — та це покінчився лише один фрагмент японської кризи. Неможливі до узгіднення розбіжности інтересів як на внутрішній площині так і на закордонній, істнують і дальше. Японський Мінотавр щораз сильніше бє у мури свого лябіринту і перед японським урядом стоїть дилема, яку можна відложити — але не на довго: або спрямувати імперіялізм має на азійський континент, або зломатися під його натиском. Не даром знавці Японії уважають, що вона у майбутньому стоїть між війною та революцією, не даром таке поденервування помітне не лише на вузьких вуличках Нанкіну та між грізними мурами Кремлю, але й у Льондоні та Парижі.

Невідомі можливости криє у собі Далекий Схід, незглибдені пристрасти криються під усміхненою маскою жовтого сфінкса. **(гал.).**

Текстильний склад **Рудольф Світальський - Тадей Ґаєр** **Львів, Баторія 20,** готель Сасський,
Великий вибір першорядних матеріялів: мужеських, жіночих та Всеч. Духовенства.
Ціни винятково низькі. **Догідні сплати.** **Кооперативам відповідний рабат.**

УКРАЇНСЬКА МЕХАНІЧНА ПЕКАРНЯ
АС
продає свої найкращі печива по конкуренційних цінах.
ЖАДАЙТЕ ВСЮДИ!
5/10 4-4 **Львів, вул. Сапіги 83.** Тел. 274-54.

Наше село зблизька.

За піднесення його життєвої стопи

Всі ми любимо наше село і з традиційною „тугою" вітхаємо до його садів, лугів і піль. Часто завидуємо нашим селянам їх простору, повітря і мальовничої природи. Тепло і радісно згадуємо білі селянські хатки, де неодні з нас провів свої дитячі літа. Та чомусь так рідко хто згадує про те сіре, щоденне життя нашого села.

Маю враження, що багато наших „міщухів" краще іноді знають життя абісинців, ніж злиденне життя нашого села. Бо направді ми знаємо наше село або з літератури, або з його доброї сторінки представлене нам народними дівчатами. Ми бачили наше село переважно в його святочній одежі, в часі ріжних церковних або національних свят. Тому цікаво буде поглянути на другий бік медалі, приглянутись ближче тим „непурним білим" хаткам в буденному життю їх мешканців.

Більшість нашого селянства живе ще й досі в одній маленькій кімнаті з цілою родиною. Одну третину кімнати займає піч з традиційним запічком, що майже всюди заступає леговище для дітвори. Сама кімната займає приблизно 20 кв. метрів, з того бодай четвертина припадає на піч. У такій кімнаті проживає більшу частину свого життя родина зложена з 4—10 душ. У ній працюють, відпочивають, варять страву, у ній женяться, приводять на світ нове покоління, у ній хворіють та вмирають. Що більше, зимою приводять до хати ще й домашні тварини, що дорешти затроюють і так вже „густе" повітря. Долівка переважно глиняна, де літом вкидають порохів, а осінню і зимою болото. В холодній порі є вона невичерпаним джерелом вогкости і гнилі. Вікна здебільша маленькі, які зимою закладають ще сіном або соломою, бо шкода „духу"... Тому й не дивно, що по наших селах так часто лютують ріжні недуги і що в нас такий малий приріст населення.

Про гігієну тіла нема що й говорити. Велика більшість селян вмивається рано прихапцем, на бігу, набравши води в пригорщі або в губу, змивають руки і протирають очі. Розуміється, майже ніхто не вживає мила, бо нема грошей на сіль, не то мило. До половини змивають тіло хіба в неділю або якесь велике свято, а про купіль то й мови нема. Навіть пословиця каже, що наш селянин купається двічі в життю: коли приходить на світ і коли кладуть його в домовину.

А тепер дещо про нічний відпочинок по важкій праці на полі. Сон має величезне значіння в житті людини — одну третину життя пересипляємо, тому й кожна культурна людина дбає про здорове й вигідне місце на відпочинок. А як на селі? Більшість наших селян спить на прічах, на печі або тільки на долівці пікотом, одно біля другого, не маючи навіть змоги розпростувати і витягнути своє спрацьоване тіло. Спати кладуться часто в тому ж таки одязі, в якому цілий день працюють, прикриваючись верхньою одежиною, бо про перину, ковдру чи коц не можуть навіть мріяти, а як часом і є щось в роді перини, то не знати кого нею прикрити. Вправді в багатьох хатах знайдете вже ліжка, але вони дуже великі, високі й глибокі мов скриня й спить у них кілька осіб, що під гігієнічним оглядом є більше шкідливе, ніж на простих причах.

Поглянемо тепер, що наш селянин їсть. Рано трохи пісної бульби і борщ, часто навіть не забілений молоком. То називається „обід". В полудне є вже „полуденок". І знову борщ або капуста, в неділю часом „зашкварена", і ячмінна або пшонна каша, а в неділю обовязково пироги — це тільки назва, бо поправді це трохи пісної бульби завиненої в грубе, тверде тісто. На вечерю знову бараболя, з огірком або з якоюсь „поливкою". Годі поминути мовчанкою дуже поганий звичай, що спричинює ріжні недуги, а саме спільна їда з одної миски. Може це й традиційний, патріархальний звичай, але з гігієною він не має нічого спільного і його треба занехати. Мясо побачите хіба на Різдво і Великдень, часом і на празник. Кава, чай, цукор і подібні речі зовсім недоступні нашому селянинові, бо він частотусто не має грошей на сіль, нафту, чи сірники. Тут слід згадати, що селянин навчився одним сірник ділити на чотири, а то й більше частей, а „лямпа" це тільки назва, бо світла від неї хіба тільки, щоби через хату перейти.

Отже на селі біда, відповідальні чинники цього не бачать, їм це навіть байдуже, але ми не сміємо на те дивитись прижмуреними очима. Треба всю увагу звернути на культурне і матеріяльне піднесення села. Наше село мусить нарешті зірвати зі старими життєвими звичками, а йти слідом за іншими відродженими народами, які колись теж були в подібному стані, от хочби й данці, а тепер живуть повним культурним життям новочасної людини, міжтим коли наш селянин при всій нашій культурно-освітній та господарській організації ледви животіє. Нелегке це завдання, але все таки компетентні чинники повинні звертати на життєву стопу нашого села більше уваги, ніж досі.

Андрій Качор.

ЕЛЕКТРИЧНІ ІНСТАЛЯЦІЇ виконує скоро, дешево і на догідні сплати
УКРАЇНСЬКЕ КОНЦЕСІОНОВАНЕ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ
ЛЕВ НАДРАҐА
ЛЬВІВ, вул. ВАЛОВА 23. Тел. 259-49.
Направки світла, ламп і дзвінків числимо 50 сотиків. Ощадностеві жарівки по зол. 0.80. Лямпи, батерії, акумулятори, радіо-апарати найдешевше у Львові.

За українські радієві авдиції!

(Голос з краю.)

З кожним роком збільшується у нас число радіоабонентів. Кожний радіоаматор українець сподіється, що радіо дасть йому повне вдоволення, але вже в короткому часі розчаровується. Українські авдиції за рік може почути ледви кілька разів. Якщо бажає почути в радіо українську мову, мусить наставляти радіоапарат на авдиції в чужих держав.

Так поступують не лише приватні радіоабоненти, але також товариства, які мають радіоапарати для своїх членів. Ось у нашому містечку, де я живу, спортове товариство закупило радіоапарат для своїх членів, яких має понад 100. Таким чином т-во ще більше приєднало собі членів. Кожного вечора від год. 6—10, сідає довкола радіо більший гурт молоді і наставляє вуха, щоб вловити українське слово. А воно плине і то дуже часто, мимовільно, але на хвилях, які несуть зі собою отрую для слухачів. Молодь вслухується в агітаційні реферати, що їх виголошують спікери-комуністичних станцій у Києві, Одесі, Харкові, Дніпропетровську і т. д. Недавно з великим захопленням вислухали ці молоді спортовці доволі довгого реферату про життя і творчість Шевченка, річ ясна в комуністичному дусі. І так вечір за вечором, місяць за місяцем, а може і роками ця молодь буде ловити українські авдиції з большевицьких станцій, щоб почути свою рідну мову. І так з кожним днем поглиде комуністична отруя в душі нашої молоді.

Але певно ніхто не накручував би радієвої стрілки на большевицькі радіо-станції, коли б були щоденні українські авдиції в польськім радіо. Тоді український радіоабонент почув би у своїй рідній мові співи хорів та сольо-співи, наукові реферати, популярні виклади та ріжні інші продукції.

З цих то причин польські рішальні чинники повинні вкінці піти на уступки українським домаганням дотично українських авдицій, бо ця справа вимагає дійсно негайної розвязки.

Радіоаматор.

Ut omnes unum simus!

Варшава, 27. лютого 1936.

Сьогодні закінчено у соймі буджетові наради. Прийнято у третьому читанні буджет на рік 1936-37 в редакції, яку устійнила буджетова комісія. Перший раз голосували за буджетом і українські посли з Галичини, що було тільки послідовністю становища, яке у польських законодатних палатах вже попередньо заняли члени президії Української Парлям. Репрезентації, посли Мудрий і Целевич та сен. Луцький. Подія без сумніву небуденного політичного значіння, яка потребує окремого обговорення і насвітлення.

Але яскравіше від політичних успіхів і невдач УНДО на польському терені та від цілої справи нової нашої тактики, — яскравіше (повторяю) кидається в очі у цій соймовій сесії гостре розладдя, гостра ворожнеча між українськими послами з Галичини й Волині. І тому, хоч уже так багато писалось про це на сторінках „Діла", хоч так виразно була зясована ріжниця між нами та ними і так маркантно схарактеризована їх роля та поведінка, всетаки при підсумках сесії з українського погляду на першому місці треба розглянути ту сумну позицію.

Історія нераз ділила від себе поодинокі вітки українського народу й рідко у нашому політично-державному житті здійснювалось велике гасло католицької церкви — ut omnes unum sint — хай усі будуть одним! На всіх наших просторах поза княжою добою кінця X. і половини XI. стол. воно й ніколи не зацарювало. Однак ідея національно-політичного обєднання таки не завмерла. Здійснила її у значній мірі династія Романовичів, впродовж тринацятого віку створевши галицько-волинської держави, яка простягалась на тих українських землях, що сьогодні входять в склад польської держави. Реалізував цю ідею на ширших вже просторах Богдан Хмельницький в половині 17. століття. Віджила вона вповні й на наших очах в рр. 1918-19 в часі нашого великого зриву.

На жаль, тривкої форми у вигляді власної соборної національної держави воно не зуміло задержати. Та ця ідея у наших душах таки ще не завмерла. Живе вона тут, і я цього певний, живе теж там над Дніпром, не вважаючи на всі удари долі. Незабутньою у найдальших поколіннях буде дата 22. січня 1919. р., коли на Софійському майдані у Києві серед революційно-романтичної обстанови, при згуках дзвонів відчитано маніфест злуки Галичини з наддніпрянським материком. Слова „будьмо всі во єдино" нагадують підставові слова католицької церкви — ut omnes unum sint!

Прийшла заверюха, катастрофа й трагедія. Державні кордони розділили дітей одної батьківщини. Давні землі старої галицько-волинської держави найшлись у межах Польщі. Здавалося, що тут настане обєднання, що створиться моноліт, на якому нове наше життя дістане тривкі основи для розвою кращої національної будуччини. Але й те досі не сталося.

Від наддніпрянців чув я нераз заміт під адресою галицької загумінковости й браку дійсного розуміння соборницької ідеї. Такі заміти можуть ставити хіба люди, що не знають добре нашої історії. Не східний степ створив перше ядро нашої державности, а галицько-волинський лісостеп, створивши тут сильну національну державу. Діти тих земель, або й вихованці — Сагайдачний, Хмельницький, Мазепа, були творцями нових наших організаційних сил, а Хмельницький реконструктором нашої держави.

Політично-державницький ідеал Шевченка найшов своє практичне оформлення якраз у Галичині, що з первісного австрійсько-галицького загумінку став активним бастіоном української державницької думки. Нинішні наші пятидесятники й молодші діячі виховалися вже в атмосфері української незалежницької ідеї. Реальним ділом цієї великої ідеї було наше Січове Стрілецтво. Інакше було над Дніпром, де українських державників була невелика горстка. З історії Центральної Ради знаємо, який важкий шлях вона мусіла перейти від 1-го до 3-го універсалу. І тільки затрата національно-державницьких ідеалів серед мас уможливила перемогу московських большевиків.

У нашій найновішій історії не були ми сепаратистами. Бажали ми обєднання й змагали до нього. Напередодні львівського державного перевороту появився в дні 31. жовтня 1918. р. на сторінках „Діла" моя передовиця п. н. „Відень чи Київ?", у якій виразно станув я на становищі державного обєднання з Києвом. Воно формально здійснилося актом злуки, проголошеним на Софійській площі у Києві.

Прийшов потім відомий розвал нашої держави. На засіданні камянецької Всеукраїнської Національної Ради, що творила тоді за Збручем наш одинокий зорганізований політичний центр, реферував я в половині квітня 1920. р. у приняві Андрія Лівицького, тодішнього фактичного державного керманича Української Народньої Республіки, проект варшавського договору з 22. квітня 1920 р. у позитивному розумінні, хоч болів я болею моєї тісніщої батьківщини — Східної Галичини. На мій внесок Рада дала свою згоду і це була одинока громадянська апробата.

Історія з виборами до польських законодатних установ з 1922. р. теж усім нам у свіжій памяті. Як відпоручник тодішнього нашого галицького політичного проводу виїхав я по виборах на Волинь на перше зібрання нашого парляментарного представництва, що вийшло проти волі уряду, з політичним рефератом та з метою допомоги у формуванні нашої першої у Польщі парляментарної репрезентації. Тут у м. Ковлі створено її й оформлено в д. 22. листопада 1922. р. З 26-членного представництва політичним хистом і досвідом безперечно найвище стояв холмщак пок. Антін Васильчук, що й знав дооре польську мову та став першим головою одноцільної Української Парляментарної Репрезентації. Згідно з основними думками мого реферату намічено тоді теж і програму та тактику новоствореної установи. Для польського уряду не була вона засадничо ворожа, що невдовзі мало свій вислів у вотуванні в 1923. р. буджету урядові Сікорського. Що дальша співпраця з польським урядом стала неможлива, не вина у цьому нашого представництва. Це виключно вина уряду, що послідовно крок за кроком на кожній ділянці здійснював свою протиукраїнську програму не лише в Галичині, але й на північно-українських землях.

Вислідів цієї протиукраїнської політики теж відомі. Зріст протипольських настроїв у наших масах, поширення комуністичних впливів при рівночасному неможливому існуванні — знову з вини урядових чинників — наших національних організацій на тих землях не то у політичній, але й у культурній і господарській ділянці. З Волині створено окремий пашалик під кермою жестинського воєводи. Узалежнено в цілости й православну церкву з обмосковленим клиром й московською верхівкою та віддано її під фактичну управу графа Потоцького з міністерства віроісповідань і освіти, як свого роду оберпрокурора святішого синоду. Започатковано й ведеться дальше послідовно експеримент окруження Волині китайським муром — ще й з кільчастим дротом на ньому — від решти українського світа, зокрема від сусідньої Галичини. Експеримент, що дещо нагадує політику Австро-Угорщини у Босні й Герцоговині з її змаганням до повного відділення від сусіднього рідного сербського світа. Ця політика скінчилася цілковитою катастрофою її творців. Не інакша доля жде й сьогоднішній волинський експеримент.

У переведенні цього експерименту знайдено помічників таки з нашого роду, у великій більшості з політичних наддніпрянських емігрантів ad hoc натуралізованих. Вони незвязані ні особисто ні історією з цією землею, на якій на приказ згори мають переводити в життя наміри тих, хто їх вислав і хто їм за це платить. Заповітні наші національні змагання тим помічникам на ділі байдужі. Зроблено теж їх руками те, що у волинському пашалику наше національне життя не має спромоги свобідного розвою навіть у чисто культурному чи господарському напрямку.

Твориться там фікцію, в яку не вірять вже багато з тамошніх поляків. Урядовими засобами перериваються усі звязки з Галичиною. Який вислід цієї урядової політики і праці її помічників з нашого роду? Буде наневе такий, як вислід австро-угорської політики у Босні й Герцоговині.

Теперішня українська урядова верхівка на Волині байдужа на потребу признати нам галичанам право до гасла у межах сучасної Польщі — „ut omnes unum simus" — „будьмо усі во єдино". Для неї непорушний сокальський кордон. Не поможуть їй безнастанні поклони — так знані у східних народів — у польську сторону і безчисленні заяви вірнопідданчости. Не принесуть їм хіба й оплески деяких польських послів у соймі. Настроїв наших мас і наших змагань — „будьмо всі во єдино" вона не змінить у свою користь. Є й буде так, як це у соймі сказали в дні 24. лютого ц. р. під її адресою посли Пеленський і Мудрий на виказах волинських послів Певного і Скрипника. Прийде час, що теперішні їх політичні ходи, диктовані посторонним, чужим чинником, стріне повна невдача й вони пізнають свою теперішню помилку та не буде більше такої примрої дискусії, як це було у соймі в дні 24. лютого року Божого 1936. А тоді й прийде пора нашого повного обєднання й тут у Польщі під гаслом: ut omnes unum simus — будьмо во єдино!

Д-р Степан Борин.

ПРИ ШЛУНКОВИХ НЕДОМАГАННЯХ, згазі, браку апетиту, обструкції, тиску біля печінки, злім почуванні, тремтінні кінчин, сонності, склянка природної гіркої води FRANCISZKA-JÓZEFA дїє скоро й успішно на ослаблене травлення. Поручають лікарі.

Проти нафтової горячки.

Як довідуємося з кол наших господарсько-фінансових установ, вони закладають окрему спілку з метою зорганізувати український нафтовий промисл. Одночасно роблять усі заходи, щоб ці природні багатства нашої землі залишилися в руках дрібних власників нафтових теренів і нашого народу та не стали наживою ріжних спекулянтів. Тому наші селяни повинні підождати і не випродувати з гарячковим поспіхом нафтових теренів чужинцям. Якщо збережемо в наших руках народні багатства, тоді наші люди матимуть працю, тоді розбудуємо лекше рідний промисл і торгівлю.

УКРАЇНЕЦЬ ГЕОЛЬОГ ВІДКРИВЦЕМ НОВИХ НАФТОВИХ ТЕРЕНІВ.

Як нашим читачам уже відомо, на просторі села Чорна, пов. Лісько, та сумежних сіл турчанського повіту, а саме: Липе, Михнівець, Лопушанка і Хащів, відкрили нові нафтові терени. Відкривцем цих теренів є наш геольог інж. **Богдан Трешневський,** син бл. п. о. Омеляна Трешневського, пароха Хороброва і Горуцька. Інж. Богдан Трешневський має тепер 36 років. Уродився в Ульвівку, пов. Сокаль, до гімназії ходив у Сокалі і в Перемишлі. Підчас наших визвольних змагань був четарем УГА і тоді стояв зі своєю батерією в селі Жолобку, недалеко села Липе, де тепер відкрив нові нафтові джерела. По визвольних змаганнях скінчив гірничу академію у Пшібрамі в Чехословаччині, де вибрав також основну практику. В 1927 р. вернувся до краю і від 1928 р. працює як геольог у Ясли. Від пів року є геольогом на Середущу Европу відомої американської фірми „Вакуум Ойл Компані" де саме працює.

ЯК ДІЙШЛО ДО ВІДКРИТТЯ НОВИХ НАФТОВИХ ТЕРЕНІВ?

Інж. Богдан Трешневський відкрив нові нафтові терени в 1935 р. Перед ним досліджували ці терени чотири геольогічні комісії, які прийшли до одностайного висновку, що в наших Карпатах нема вже більше нафтової ропи. Одначе наш геольог не знеохотився цими висновками і повів далі систематичні досліди в терені. Вже в літі 1935 р. прийшов він до переконання, що в цих теренах є нафтова ропа. Чому? Нові нафтові терени є безпосереднім продовженням нафтових ясельсько-коросняньських теренів, які знову відзначаються тим, що тягнуться дуже довгою, але одночасно вузькою смугою, у протилежности до бориславського нафтового басейну. Нафтова ропа в нововідкритих селах виступає смугами, ко

до 200 м. широкими. Тому всі ті, що цікавляться справою нововідкритих теренів, повинні пам'ятати, що пробне верчення за нафтовою рослою можна переводити на цих нових теренах щойно по основних геольогічних студіях, щоб не вертіти там, де мабуть нема ропи, і не марнувати даром невеличких національних нафтових теренів. Саме село Липе не має ніяких винятково корисних умовин і є лише одним звеном цілої схеми подібних геольогічних форм. З цієї причини можна теж здогадуватися, що подібні нафтові зложжа, які відкрито в Липю, найдуться теж у подальших околичних селах між рікою Ославою та Гуркою.

Тішимося, що саме ці нафтові терени відкрив наш земляк, молодий і многообіцяючий інжинір-геольог та бажаємо йому якнайкращих успіхів у його піонірській праці.

Фабричний склад „LESZCZKÓW“ Р. Журавського Львів, ул. Коперника 4.

запрошує П. Т. Клієнтелю оглянути останні новини **Лещківських Самоділів** на вбрання, костюми, також пледи, подорожні бунди і деркн.

26 10-10

„Будьмо приятелями“.

Нова оферта канц. Гітлера до Франції.

Париський щоденник „Парі Міді“ помістив сензаційне інтерв'ю, яке мав канц. Гітлер зі сином покійного Бертрана де Жувенеля. Канц. Гітлер підкреслив, що німецький нарід в 90 відсотках довірне свому вождові, який простягає руку до французів і говорить: „Будьмо приятелями“. „Я знаю, — говорив канцлер — що ви думаєте. Міркуєте, що Гітлер виголошує гарні мирні заяви, але не знаєте, чи він щирий і чи можна йому довіряти. Хочете, щоб я поробив поправки на сторінках свого твору: Моя боротьба. Думаю, що якщо вдасться мені довести до французько-німецького зближення, то воно буде єдиною гідною поправкою, яку я запишу тоді до великої книги історії.“ Далі канц. Гітлер заявив: „Ніколи ніякий німець не звертався до вас з подібною офертою, яку постійно повторяє. Виявляється дивним, що можете думати ще про можливість нападу Німеччини. Мабуть не читаєте зовсім німецької преси, яка постійно стримується від всяких напастей на Францію і висловлюється про неї прихильно. Якби я задумував одної днини кинути німецький нарід на французький, то чи казав би пресі писати про вас лише найкраще. Боротьба клас є абсурдом і німецький нарід це зрозуміє. Нині закликаю до миру між народами і запевняю, що концепція вічної ненависти між Францією та Німеччиною є абсурдом. Ми зовсім не є запеклими ворогами. Німецький нарід це розуміє. Пішов за мною, коли я підняв тяжкого зусилля — погодити Німеччину з Польщею. Німецько-польський пакт інтерпретували як доказ моєї дипльоматичної зручности. Це незаслужений комплімент. Я міркував лише, що польсько-німецьке напруження не може довше тревати, бо є нездорове і денервує. Вдалося це припинити і після договору з Польщею німецький нарід віддихнув з полекшою. Бажаю порозуміння з Францією. Зле, як свої психічні сили зужиється на безплідну ненависть. Без сумніву розумієте необхідність між двома великими народами. Ми повинні працювати над прилюдною опінією, щоб наше порозуміння здійснилося і тревало без огляду на те, які уряди кермуватимуть нашими народами. Предложення, з яким до вас звертаюся, не походить від політичного обмеження. Його предкладає найбільший німецький націоналіст, який колинебудь був в історії. Даю вам те, що ніхто не міг би вам жертвувати — порозуміння, яке радо повитає 90 відсотків народу. Призадумайтеся, бо нині Франція може, якщо лише схоче, скінчити на завжди з німецькою небезпекою, якої грозу відчували французьким дітям з покоління в покоління. Даю вам нагоду, памятайте про відповідальність перед вашими дітьми. Маєте перед собою 90 відсотків народу, який обдаровує абсолютним довірям свого вождя. Цей вождь закликає вас: будьмо приятелями.“

Французька преса приняла цей поклик з ріжними коментарями. Всеж таки вона лише, що Франція не повинна злегковажити поклику канц. Гітлера.

„Нема нам місця в гробі...“

Чернівці, 25. лютого 1936.

Так обвинувачився найбільший румунський щоденник „Універсул“, коли 24. ц. м. подав сензаційний репортаж про „буковинських українців, які не дозволяють похоронити румунського патріота“. В кількох словах подамо цей новий донос, цим разом вже плаксивого „велетня — „Універсула“:

Перед 30-ти роками прибув до Сторожинців (повіт на Буковині із великою перевагою українського населення) учитель Ніку Нікоара. Він домагався від австрійської влади заведення румунських шкіл на цій „українізованій території“. Очевидно, краєва шкільна управа відкинула необоснуване бажання цього прибувшого „патріота“, бо 95 прц. населення пов. Сторожинців — це українці.

Але учит. Нікоара не відступив від свого плану й заснував у селі Петрівцях першу приватну румунську школу. За якийсь час повстали також в окружних селах, замешкалих українцями, румунізаційні огнища — приватні школи.

По війні перемінено коверх 200 українських народніх шкіл на румунські. Така зміна викликала серед буковинських українців зрозуміле невдоволення. Всякі прохання учителів та зажалення послів у справі шкільництва не мали успіху. Уряд відкинув їх як протидержавні виступи одиниць — „іредентистів“.

А тепер признає вже й сам „Універсул“, що невдоволення опанувало не тільки „кількох іредентистів“, але й селян: „Селяни громади Петрівці унеможливили похорони відомого румуніста-учителя Ніку Нікоари й засипали його гріб. А далі читаємо: „На доручення прокуратури арештовано за цей вчинок селян: В. Воробця, І. Христюка, І. Балана, О. Федоряка й інших“. „Ось куди — кінчить згаданий орган — довела наша доброзичливість супроти українців! Вони вже заперечують нам право похорону на рідній землі...“

Занадто нам відома ця пітома румунам „доброзичливість“, щоб ще наводити інші приклади. Чи й наскільки випадок у Петрівцях відповідає правді, викаже слідство. Але куди веде така „доброзичливість“, бачить уже й сам заслінений „Універсул“.

ч.

ФРІДРІХ КАРІНТІ.

Неприємна ситуація.

Страшенне неприємне буває така ситуація: Сиджу після одної кабаретової вистави, куди я пішов з нудьги, до каварні. Провінція. Приїхав я туди за інтересами. Настрій у мене препогамний і не маю найменшої охоти обмінюватись. Нараз підходить до мого столика білявий молодець і сідає.

Він: Моє поважання, дорогий маестро!

Я (Аж тепер починаю пригадувати собі, що саме цьому панкові завдячую цей вечір. Він намовив мене піти до театру. Певне режисер або імпресорій... Нехай його! Щоб тільки не згадував мені нічого про цю виставу): Моє поважання!

Він: Якжеж вам подобалось?

Я (З загачним: „Що з ним робити? Чи я знаю, чи мені подобалось?!“ Найпростіше відповісти, що подобалось і вже... Нехай би тільки відчепився від мене): Дякую; досить.

Він: Що ви скажете про сценку „Соловейко“?

Я (Задумався: Яка це сцена з соловейком? Не можу собі до чорта пригадати! Ага, вже знаю: це та, де якась опасиста баба крякала“... Зайсть мене бере): Чи то та, де якась груба особа крякала?

Він: Груба? Кого ви маєте на думці?

Я (Вже скажений): То та сама, що грала турецьку книжну? Я мав охоту кинути їй у голову своїм кріслом.

Він (Розплющив здивовані очі): Кріслом?

Я: Столом не міг я кинути на неї, бо на салі були тільки крісла.

Він (Замовк).

Я: Як можна таку бабу впускати на сцену?

Він (Мовчить далі і дивиться на мене розумними очима, спочутливо).

Я (Думаю нишком: Стрівай! Коли ти такий скромний і маєш таке добре серце, то це зовсім інша справа. Тепер уже не буду гніватись на тебе, а скажу тобі зовсім щиро, що мені лежить на серці): Так, так... Зараз вам поясню. Розумію це дуже добре: провінція лишається провінцією, і на це нема ради. Треба на неї дивитись іншими очима. Але є такі речі, яких навіть на провінції не вільно робити, мій приятелю. Публика мусить поволі відвикати від такої симпатичної форми театру, як кабарет, коли театр працює такими „силами“. Я зовсім не говорю тут про „шміру“, бо й артисти від так званої шміри мають свої заслуги, алеж ця баба не є взагалі навіть від шміри. Це попросту якийсь старий бевзь, опудало, розкудкудакана, захрипла індичка!.. По ріжних „Кольосеях“ та „Орфеумах“ імітатори-коміки показують саме таку карикатуру або в цирку Баринма! Якжеж можна у мистецькому кабареті пускати таке страховище в поважній програмі?

Він (Мовчить далі).

Я („Чогож він тепер мовчить? Нехай би щось сказав, бо вже далі говорити не можу?“ Починаю злобним тоном): Де ви, змилуйтесь, могли найти таку жіночу потвору? Хто вона?

Він (Зовсім скромно): Це моя жінка.

Я (Тримав у руці шклянку з кавою і випустив її. Вона, на жаль, не розбилась. Але схиляю голову під стіл, удаючи, що шукаю куснів розбитого шкла. Він чемно помагає мені збирати). Дякую вам... ах, залишіть це... Нехай собі це кельнер... Нічого не шкодить... Я попросту незручний.... Які тепер подають шклянки по каварнях... Нечувана річ... у руках не тримаються!

Він (Мовчить).

Я (Теж мовчу, дивлюсь кудись у бік. Дивлюсь так, щоб його не стримувати, коли він хотів би відійти).

Він (Мовчить).

Я (Енергійно, з жестом розпуки): Но так!... Ага! про що таке ми тут говорили?..

Він (Скромно): Про мою жінку.

Я: Ага, правда... Як це я вже вам пробував пояснити... Тільки не перебивайте мені тепер... і не перечте. Нема в тій пісі ніякого режисера... Такі твори... а ще й коли маємо перед собою такий драматичний талант як Вашої Вповажаної добродійки, тоді справжній директор, інтелігентний, не повинен давати їй ролі, що не йде по лінії її таланту... Директор великоміського театру, наприклад, ніколи не дозволив би на те, щоб так високо надлюдна природою, знаменита артистка... така, що має в собі таку динамічну силу комізму, ...но, і стільки чару, щоб вона розтрачувала своє мистецтво. Він чекав би на відповідну ролю, що могла би підкреслити її прикмети. І тому, як я вже сказав, я був попросту обурений... і хотів кинути кріслом на сцену, щоб можна таку знамениту артистку втягати до такої дурної пісні.

Він (Мовчить).

Я (Вже осмілений говорю зовсім гладко). До такого скандалу допускати не вільно! Ви не гнівайтесь на мене, але я знаю, що ви людина інтелігентна і з вами можна бути щирим: не вільно ніколи доброї мистецької сили використовувати до ери такої жахливої нісенітниці. Я добре розумію, що таке провінція. Тут треба пристосовуватись до провінціяльного смаку. Алеж столичні театри мають маса добрих творів, уже випробованих одноактівок і не треба замість них виставляти всякі проби пера провінціяльних мазунів...

Він (Мовчить).

Я (Лекше стало мені на серці і кажу собі нишком: „Но, слава Богу, що я все це якось заладив“. Тоном морального обурення говорю далі): З якого смітника підібрав ваш театр такого „Соловейка“? Хто написав це ідіотське виловище?

Він (Свідомий своєї вини): Я.

Перекл. аб.

У 80-ліття Софії Русової.

Громадяни!

Дня 3. березня (18. лютого ст. ст.) сповняється вісімдесять років із того часу, як у невеличкому затишному чернигівському селі побачила світ визначна українська громадянка, непересічної міри педагогічна діячка, відома нам усім популяризаторка, невсипущий борець за права жінки й людини

п. Софія Русова,

професор Українського Педагогічного Інституту ім. Михайла Драгоманова у Празі.

З імям сімї Русових звязана поважна доба українського національного руху. Її дім був свого часу довгі роки осередком національного життя, тут вікристалізовувалася громадська українська думка, тут виростали раз-ураз нові плани для української культурної, освідомної, літературної, практично-педагогічної і наукової праці. Бо як ріжноманітні були зацікавлення сімї Русових, так і ріжні були ділянки їх широкої праці: і статистика (Олександер Русов), і географія, етнографія, політика (син Михайло Русов), і природознавство (син Юрій Русов), і музика (донька Любов), і літературознавство, педагогічна, найріжнородніша громадська діяльність — сама Ювилятка.

За ту широку діяльність доводилось сімї тяжко покутувати. Не оминула кара й нашої Софії Федорівни — був час, що московська вязниця була частішим місцем її перебування, ніж власна домівка, яку, до речі, через переслідування доводилося часто зміняти.

Алеж усі ці переслідування, всі родинні нещастя, звязані з ними переслідуваннями, не встигли вбити духа п-і Софії. Вічно рухлива, повна енергії, вона дожалась ясних днів 1917—1918 р., сама брала участь у відродженні Країни, а коли над нашою Батьківщиною знялася червона пожежа, вона далі, на еміґрації, невсипущо працює для улюбленої своєї ідеї.

Вісімдесятьліття застає п-ю Русову повною сил, повною свіжости, повною віри в наше найкраще майбутнє.

Громадяни! Наш обовязок кличе нас до того, щоб відзначити це вісімдесятьліття визначної українки окремим святом. Свято таке святкуватимемо скрізь, де до того є змога. Святкуватиме Львів, святкуватиме ввесь край. І святкуватимемо всі, все свідоме українське громадянство. Це буде акт нашої вдячности для Ювилятки, для цілої такої заслуженої для української справи сімї Русових.

Відсвяткуємо це свято у Львові академією 2. квітня і з нагоди вісімдесятьліття подумаємо про те, щоб улегчити важке матеріяльне становище Софії Федорівни.

Підписані установи, що їх робота своїм характером вяжеться з довголітньою працею п. Софії Русової, звертаються до вас усіх, Українські Громадяни, щоб ви причинились по своїм силам до гідного відсвяткування ювилею. Шануючи своїх діячів, ми себе самих шануємо. Ювилейні свято на честь С. Русової будуть для того явним доказом.

Жертви на ювилейний дар просимо присилати до Земельного Банку у Львові (вул. Словацького 14) із зазначенням „На ювилейний дар Софії Русової".

За Центральне Українське Жіноче Товариство „Союз Українок" у Львові:
Мілена Рудницька, голова, Лідія Горбачева, секретарка.

За Головний Виділ Т-ва „Просвіта" у Львові:
Д-р Іван Брик, голова, Микола Дужий, секретар.

За Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові:
Д-р Іван Раковський, голова, Д-р Іван Крипякевич, секретар.

За Українське Педагогічне Товариство „Рідна Школа" у Львові:
Микола Заячківський, голова, Д-р Ст. Гевицький, секретар.

За Товариство „Учительська Громада" у Львові:
Вол. Радзикевич, голова, Д-р Василь Лев, секрет.

За Товариство „Взаїмна Поміч Українського Учительства" у Львові:
Іван Лилик, голова. Андрій Зелений, директор.

За Українське Товариство Допомоги Еміґрантам з України:
Володимир Дорошенко, голова, Микола Тарнович, секретар.

За Діловий Комітет:
Ольга Шпановська, голова.

З польської преси.

„Небезпека для польщини"

чи протиукраїнський тактичний маневр?

Під повищим заголовком находимо у „Бюлетині П.-У." ч. 8. з 23. лютого ц. р. велику статтю І. Кедрина. Головна теза тієї статті та, що

„цілий крик про українську небезпеку, яка загрожує „кресам", про „корчення польського стану посідання" про зітану, гноблену і навіть вже безнадійно загибаючу польщину супроти тріюмфуючих українців, цілий той крик є звичайним *блефом*. Це ніщо інше, тільки один із засобів протиукраїнської нагінки, як тільки черговий тактичний маневр, зрештою страшенно наївний, призначений виключно для осіб, що цілком у фактичному стані речей не орієнтуються, для поляків з інших частин держави і для самої Варшави".

Пригадавши у загальних штрихах теперішню українську дійсність у Польщі, автор доходить до висновку, що „ми, українці, бачимо у тих (польських) окликах радше свідомі кпини, ніж чесне бажання розглянути справи, що торкаються співекзистенції двох народів". Одвак автор признає, що поруч із „політичними грачами, висококваліфікованими спецами від протиукраїнської нагінки", є ще й чимало чесних поляків, які нарікають, що „корчиться польський стан посідання", хоч і ненавидять сваденьку крикливість. Як причину всіх тих нарікань наводить

1) „*заздрість*", якщо в якійнебудь ділянці удалось українцям здобути щось, що виказало вищість над анальогічною білянсовою позицією поляків, 2) „*страх*, що не вдасться зберігти тривко цілого того польського стану посідання, який став змовтонений тільки коштом механічного, — законами й розпорядками, — зменшеного стану українського посідання", і 3) *огірчення*, що щораз важче надолі польський стан посідання розбудовувати коштом українського та що нема ані матеріяльних засобів ані потенціяльної енергії, щоб заступити ті легкі здобутки муравлиною творчою працею.

В дальшому автор широко аналізує всі ті три, свідомі або підсвідомі, почування польських патріотів, зупиняючись зокрема на явищі переоцінення польського національного ринку вартостями, яких сьогодні польське громадянство не може ані стравити ані втримати.

„...Взагалі ціле підтягання себе насилу до ролі не лиш господаря і володаря краю, але просто певаче єдиного її мешканця з виключно польськими потребами й аспіраціями, ціле те наставлення на „панство народове" у „привілейований варід" згідно з Дмовським і Ст. Грабським, у зустрічі з дійсністю *мусіло* зазнати потрасення. Просто на довшу мету не всилі втримітись. З одного боку не дозволяє на це державний скарб і повне зубожіння польського громадянства, з другого натиск українського елементу, якого в інтересі держави не можна легковажити і який не дозволяє, щоб його тримали під накришкою..."

Далі автор наводить приклади, як поляки все ще не можуть „привикнути", що українців є „аж так багато" та аналізує закиди польської преси під адресою польського громадянства, що воно інертне і не виявляє такої енергії при творенні цінностей, що українці. Головна вина тут не польського громадянства, а системи державної орґанізації, яка утотожнила державно-адміністраційний і громадський елемент та його функції і у висліді довела до викривлення обох понять — і державного і громадського. Польське громадянство привикло, щоб за нього думав і діяв адміністраційний апарат, зновуж адміністраційний апарат збюрократизував методи громадської праці.

„Так як є, інакше бути не може, а хто „інакше" вимагає і обвинувачує „суспільні чинники" не зрікаючись засади державної уніфікації та централізації в їх найгірших істнуючих формах, та не зрікаючись етатизації у формах цілком карикатурних, той не має права вимагати більших проявів енергії, ніж ті, яку проявляють п. Грабик і тов.: лайкою".

У відповідь на запит „що діяти?", автор відповідає, що єдина для поляків рада погодитися з думкою, що *мусить* скорчитись той польський стан посідання, який є штучний, збудований на кривді українців „не тій кривді в поговірки й у лапках, але справжньої, глибокої, вічно болючої, якої не можна затушувати ніякими гарними словцями ані — погрозами". Тут ширше автор зупиняється на прикладі такого „корчення" польського стану посідання, на аграрній справі, зокрема на актуальній проблемі парцеляції польських поміщицьких маєтків, доказуючи нісенітність твердження, що це виключно „польська земля", яка має перейти в „польські руки". Пригадує сацифікацію та відрух деяких польських діячів і вияснює його причини.

Спротив польського громадянства проти теперішніх спроб злагоди національних взаємин автор вважає теж у великій мірі фікцією, блефом.

Той спротив робить польська державна адміністрація і місцеві санаційні діячі, які відривають сьогодні спомини ославлених королят з XVI.—XVII. ст. Не є правдою, що в Польщі стільки політик, скільки дільниць: стільки є політик, скільки староста, ба навіть стільки місцевих величин, які привласнюють собі право впливати на хід державних справ і на характер національної політики. Санація тих відносин залежить виключно від уряду".

Автор дає низку прикладів на доказ, що саме уряд не виявляє в даній справі потрібної енергії, допускаючи до жалюгідних виступів та постійної поведінки людей, залежних виключно від уряду. М ін. автор вказує на політику старостів в їх ролі предсідників повітових самоуправних рад, поведінку посла Еверта, субвенціонованих часописів і т. п.

„Дайно собі спокій із пошуканнями якихось способів „оздоровлення настроїв" польського громадянства. Уряд при нинішній структурі держави має величезні, майже необмежені можливости впливати на ті настрої відповідно до потреб, що їх вимагає державний інтерес"

МАРУСЕНЬКА. Нині премієра! — Нова звукова фільма в жидівській і гебрайській мові, амріб Фокса п. н.: **ОБІЦЯНА ЗЕМЛЯ** Відтворці: Жидівський народ при відбудові Палестини. Хори — симфонічна орхестра — мельодійні палестинські пісеньки. Крім цього ревеляційні додатки в жидівській мові. В неділю початок в год. 12-ій впол.

Автор кінчить висновком, що післятриневе правління, яке мало відвагу й енергію вести „пацифікацію", Берести, Березу, лишити старі польські партії та видавати непопулярні фінансові декрети болючі для світа праці, — повинно мати силу змірлитись з потоці кільнею антиукраїнською енергією місцевих польських чинників. „Мусить бути творчі економічні факти, мусить бути рішені закони і видані розпорядки, мусить бути переведене їх ригористичне виконання. Тоді й польське громадянство кажеться погодиться з новим станом речей і навчиться думати трохи інакше". Автор зауважує, що коли в деяких речами те польське громадянство годилося тому 20 літ, то зможе з ними погодитись і тепер: „Чи посідання власної державности впливає на душу аж так деморалізуючо, а на ум так ослаблюючо, що ті справи були можливі тоді, а неможливі тепер?!..."

З РОСІЙСЬКОЇ ПРЕСИ.

Москаль про політику УПР.

В московському щоденнику „Сегодня" (виходить у Ризі) з 25-го лютого ц. р. його варшавський кореспондент, Н. Вожовиский, у звязку з останніми виступами УПР м. ін. пише:

„На першому плані українського політичного життя стоїть тепер віцемаршалок сойму Мудрий. Він є провідником тієї групи політиків, що вела перші переговори з нинішнім премієром, його імя стрічаємо у всіх чисопиних вістках про делеґації, приняті тим чи іншим державним мужем Польщі. Карієра п. Мудрого — типова карієра західно-европейського політичного діячка: він вийшов з рядів журналістики, він був і залишається головним редактором українського щоденника „Діло". Особисте враження, яке він робить: поважна вдумчивість, гнучкість політичного думання, уміння постійно працювати над питаннями тактики, вміння пристосовувати її відповідно до умовин моменту та обставин.

Українці піддержують польський уряд там, де вчора атакували його з висот опозиції. Тепер вони вимагають компенсати: після домагання українського університету у Львові вони висунули нове домагання — хочуть віцеміністра внутр. справ зі свого середовища. Майбутнє покаже, чого вдасться їм добитись. Майбутнє теж покаже, якої тактики вони будуть придержуватись, якщо не всі їхні домагання будуть заспокоєні. Частина польської преси різко виступає проти українських домагань. Та обєктивність каже звернути увагу на те, що галицькі українці доказали, що вони реальна політична сила, гарно й умілю зорганізована. Тон їхніх парляментарних виступів дуже діловий. Вони ведуть позакулісові переговори. Виступають продумано, висовують свої домагання і позиції недвозначно. Питання про ступінь довіря обох сторін до себе — це питання майбутнього".

На літературні теми.

Чи справді повість буцім-то релігійна?

Д-р М. Рудницький, покликуючись на слова проф. В. Радкевича, закидає повісті Н. Королевої „1313", будьто вона не є релігійна і не є католицька. Такий закид є зовсім нестійний і не має ніякої підстави. Навпаки, повість „1313" є вповні католицьким твором, що зміцняє католицький світогляд та етичні почування. Ось докази:

Проф. В. Радкевич умотивував свій закид на дискусійнім вечорі (30. I. ц. р.) тим, що католицький світ у цій повісті заступають типи умово і духово дуже сумнівної вартости, тоді як ворожий світ репрезентує діявол Бертрам і чернець Бертольд, постаті рухливі, з прикметами ініціятиви, енергії і вищої індивідуальности. Проф. В. Р. помиляється в самім заложенні, бо Бертольд не є репрезентантом ворожого католицизмові світа; він є тільки постатю, на якій авторка наглядно показує правдивість християнських поглядів і засад. Колиб у повісті не було ніяких інших постатей, тільки Бертрам і Бертольд, то й тоді повість булаб уповні християнська і католицька, без заміту під цим оглядом. Це своє твердження спираю на таких фактах:

Вже в I. розділі показує нам авторка Константина, сина лицаря, що не слухає і не шанує свого батька. За те, згідно з 4. Божою заповіддю, зустрічає його кара: він не чувається щасливий у житті, тратить батька і сам у молодім віці кінчить життя серед катастрофи (166. стор.). Гріх проти 4. заповіди осмілює діявола і він закладає свої сіти на Константина навіть і тоді, коли цей стає чернцем Бертольдом. Сверщу беруть його, згідно з християнською наукою, перед вступом злого духа релігійні практики, а коли Бертольд їх занедбує (69. ст.) і нікальнево губить посвячений нашийний хрест (77), діявол, прибравши приману для Бертольда постать чернця Бертрама, розпочинає наступ. Але, як наша християнська релігія, щоб діявол опанував людську душу, на це треба її добровільної згоди. Бертрам такої згоди домагається і її дістає (80). Зі завоління душею Бертольда розпіло, веде діявол його вже легко випробованим шляхом. Розбуджує в тім велику зарозумість учного й винахідника, почуття вищости над іншими, жагу безсмертя, яка дає йому бодай не в позатробнім житті, а в славі, силі, могутности, шанованю і доконанню безсмертних діл. Саме в цім місці постать діявола в прибранім людськім тілі найсильніша, його арґументація переконуча і не мабуть місце дало підставу до закидів. Адже Бертрам (діявол) називає повсім людські арґументи, на ті, що ними опокушував злий дух Ісуса Христа на пустині (слава, могутність, влада). При тім авторка береже читача перед впливом тих арґументів двома способами: 1) раз-у-раз освідомляє, що те все говорить діявол, бо читач спостерігає його кінське копито, замість черевика (99), а жахом бачить, як Бертрам самим своїм зором убиває юродивого Абеля (99), а передтим Нарциза (90), тощо; 2) не спекулятивною дискусією, але чимсь куди сильнішим, саме описаними фактами й образами показує, що діявольські арґументи нестійні, бо навіть винаходом стрільного пороху Бертольд безсмертя не здобув. Уже в 100 літ згодом найстарші люди не знали, котрий з двох чорних ченців („Шварців") був винахідником, яке їх правдиве прізвище, рід та походження (і донині того не знаємо). Зате безсмертність, не лише в небі, але частково й на землі осягнув праведний Нарциз, бо на його могилі все, і в зимі зеленіли цвіти та зберігали память про праведника (113) та Абель (його черепа), 113). І саме, щоб це показати, додала авторка останній розділ як епільоґ, а не тому, що не вміла повісти скінчити, як думає д-р М. Рудницький.

Я міг би тими арґументами вже вдоволитись бо саме за помічю тих двох постатей виявила авторка акцію, фантазію й образами всю повноту вартість католицько-християнських правд, через що повість є вповні католицькою. Одначе додам ще кілька слів і про інші постаті. Нарциз і Абель люди мало освічені, але праведні з шляхотним серцем, вписані для контрасту. Люди з великим розумом не мають чого бути горді бо люди малорозумні густо-часто схоплюють своєю інтуїцією вірніше життєві правди (хоч би вичуття приявности діявола, 83, 86-7, 98) і перед Богом можуть бути вартісніші.

Крім того порушені в повісті й інші християнські проблеми. Для черців куди небезпечніші амбіції, гордість, бажання слави і грошей, як любов до жінок (105-6, 59). Померлі душі можуть остерігати живих (98). — Провидіння відкриває часом людям рубець майбутности у привиді (91). — Глибокі розважання про смерть (43-44). — Любов природи в дусі Фрівца з Асижу (84). — Винаходи за помічю діявола, хоч мудрі та штудерні, то проте для людства погубні — Ора et labora — два стовпи рівноваги людського духа; впаде стовп ора, не встоїться і лаборі (Бертольд). — Ці і цілу низку інших католицьких та релігійних елементів зустрічаємо в повісті „1313", що роблять її вповні католицькою.

Гадаю, що ця аналіза твору розвіє всякі леґенди про його „буцім-то релігійність".

Д-р М. Рудницький пише: „Щойно, коли видавець її („1313") „Дзвони" (до речі: не прочитавши її як слід), пустили зовсім неоправдану рекляму про її католицизм, щоб виправдати це видання і вдарити в релігійну струну, мабуть з демаґогічною метою". („Діло", 19. II. ц. р.).

Цей здогад неправдивий, як це читач сам наглядно бачить з попередніх моїх пояснень. Зрештою, чи хтось може повірити, що видавець у нинішніх таких тяжких для книжки часах віддає до друку повість, навіть „не прочитавши її як слід"?

Петро Ісаєв.

Львів, 22. лютого 1936. р

*

Не можу, на жаль, найти тих усіх правд у повісті „1313", де авторка так наївно передає релігійні проблеми, що читач і не догадується, що вона має на меті. Коли так інтерпретувати ріжні вчинки героїв, то всяка американська сенсаційна фільма, яка кінчиться карою грішника та його каяттям, теж мала би право до назви релігійної. Гадаю, що більшість читачів буде тої самої гадки, що і члени жюрі, які не могли найти в повісті Королевої ясної та літературно переведеної ідеї.

М. Рудницький.

Нарада „Рідної Школи".

В пятницю 28. лютого ц. р. відбулася в салі „Української Бесіди" нарада, на яку Головна Управа Р. Ш. запросила представників партій, установ, преси та організацій. На нараді бачили ми теж Преосв. Кир Івана. Тема нарад — засування фінансового плану, щоб ратувати Р. Ш

Нараду відкрив голова „Р Ш." дир. *М. Заячківський* в год. 6.25 вечором. Промовець підкреслив, що довги Р. Ш. сягають 297.000 зол. За перше півріччя ц. р. є всього 5.000 зол. недобору. По обнижку недобору вдалося осягнути завдяки редукції трьох урядовців у централі та обнижці платень шістьом учителькам у Львові.

Опісля скарбник Т-ва д-р *Дмитро Левицький* подав головні напрямні праці Р. Ш. на майбутнє та обговорив тези фінансового плану. Референт пригадав, що з 3.000 українських народніх державних шкіл перед війною залишилося нині ледви яких 150. На 65 державних ґімназій у Галичині є ледви 5 українських держ. ґімназій. На сотку фахових шкіл українці мають ледви одну. Зате не мають вільної державної захорони, вільної високої школи на 22 польські високі школи. Тому не диво, що на українських землях число неграмотних вагається від 40—75 відсотків населення. Це жахливий стан. Промовець зазначив далі, що на здержання дотеперішнього стану шкіл Р. Ш. треба 1.100.000 зол. річно. Постійні вливи до каси Р. Ш. дадуть 600.000 зол. Решту грошей мусить зложити українське громадянство, бо завдання Р. Ш. всеукраїнські: розбудова народніх, фахових і середніх шкіл, допомога студентам та опіка над нашими західними окраїнами і північно західними землями. Тому фінансова комісія зладила такий плян, якого реалізація уможливить Р. Ш. сповнити своє завдання. Основна вимога Р. Ш. до громадянства такі, щоб кожний повнолітний громадянин (ка) став членом Р Ш.; щоб кожний українець платив крім того Р. Ш. 1 прц. від свого доходу; щоб усі установи платили Р. Ш. 1/4 прц. від обороту; щоб власники облігацій „народової позички" відступили Р. Ш. бодай половину своїх облігацій; щоб курці і ті, що вживають алькогольних напитків, платили 20 прц. пропитих та прокурених грошей; щоб вартарі платили Р. Ш. 24 прц.; вкінці, щоб кожне місто, містечко і село — крім коляди і писанки на Р. Ш. — уладило бодай одну виставу або один фестин з доходом на Р. Ш. Цей плян можна здійснити, але преса мусить викликати відповідний настрій між громадянством. Велика ціль Р. Ш. вимагає дійсно великих засобів і наше громадянство мусить їх дати.

В оживленій дискусії забирали голос: д-р Л Ганкевич (двічі), д-р К. Коберський, д-р І. Ковач, пос. В. Кузьмович, п. Сильвестер Герасимович дир. Ясінчук (двічі), ред. Паліїв, п-і М. Рудницька, інж. Прокопів, дир. Герасимович і вкінці д-р Д. Левицький. Всі промовці зявлялись за повним реферованим діяльности Р. Ш. та за відповідною її фінансовою підтримкою.

Нараду замкнув голова дир. М. Заячківський в год. 9.30 вечором.

Інтерпеляції.

Останніми днями внесено в соймі такі інтерпеляції:

Інтерпеляцію ч. 12 вніс пос. д-р Степан Баран до міністра внутрішніх справ у справі необоснованої оплати, за місце постою, яку побирає міська управа в Устрзках Долішніх, пов. Лісько, львівського воєвідства.

Інтерпеляцію ч. 13 вніс пос. д-р Роман Перфецький до міністра внутрішніх справ у справі нарушення органами державної адміністрації мовних прав греко-католицьких душпастирів, які їм прислуговують в урядовому листуванні з державною і самоуправною владою та зі судами.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Президент Фінляндії приняв димісію міністрів — членів шведської партії. Ледви чи зреконструують кабінет скорше як до тижня.

Мексик погодився взяти участь у панамериканській конференції; до вибору місцевости, де вона має відбутися, не привязує ваги.

Невдачний переворот. З Буенос Айрес подають вістки про намаганий військовий переворот у Чілє. Уряд викрив приготування й арештував організаторів перевороту впору.

—o—

САМОГУБСТВО 18 ВИЩИХ СТАРШИН.

Прем. Окада живе.

ТОКІО, 29. 2. ПАТ. Урядові війська заняли в год. 7.45 головну кватиру повстанців, яка була в президії ради міністрів.

Агенція Домеі повідомляє: В радіо оголосили комунікат, що до год. 12.50 повстання здавили. До год. 9.30 піддалося 400 учасників бунту. В год. 10.40 піддалися всі повстанці крім малого гурту в готелю „Санно".

ЛЬОНДОН, 29. 2. ПАТ. З Токіо повідомляють, що міністерство війни усунуло 15 старшин, провідників повстання, між ними трьох сотників, 5 поручників і 7 підпоручників.

ТОКІО, 29. 2. ПАТ. Під натиском влади 18 старшин, які були провідниками повстання, відобрали собі життя стрілами з револьверів.

ЛЬОНДОН, 29. 2. ПАТ. З Токіо повідомляють: Прем. Окада вратувався. Премієр Окада два дні скривався у своїй хаті, в четвер вдалося йому втекти, в пятницю пополудні зголосив димісію. Цісар димісії не приняв і премієром залишається далі Окада.

Діябетики! Без сахарини на незрівнаним сиропі, щодня свіжі тістечка, торти, маківники, крім цього кашки, грисіки, терту булку, макарони, муку, хліб „Сон" поручає **„LEBROSE"**, Львів, Сикстуська 31, тел. 115—80. Висилка на провінцію і до домів. 1113

НОВИНКИ.

— **Приймаю пацієнтів у моїм заведенні, вул. Сикстуська 17, від 9—1 і від 3—6.30. В неділі свята за попереднім зголошенням. Урядовці і шкільна молодь користають зі знижок при пльомбуванні і вставлюванні зубів. Насс.** 2—2

— **На бажання** галицької дільниці „Центросоюз" відкрив 29-го лютого ц. р. свою чергову крамницю при **вул. Зибликевича 2.** Це є вже побіч: Крамниць: Ринок ч. 2, — На Байках ч. 8, — Личаків ч. 50, — Жовківська ч. 175, — пята з черги крамниця Ц. С. з продажю вудженин і мяса 2—3

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 19-115

— **Деякі наші читачі і передплатники,** які дістали календар „Криницю" на рік 1936, не вирівнали ще належитости за нього. Просимо при висилці передплати на березень не забути вирівняти належитости за календар у квоті зол. 1.50.

— **Гей, гей! Де ті часи,** коли всі ваші знайомі й приятелі були згуртовані разом. „В єдности сила" було їх гаслом і тому всі гуртувались у ресторані Флісера. Тепер усе розпорошене... Чи не краще булоб повернутися до давнього і сходитись до Флісера на товариську гутірку гуртом?! 1588

— **Лише до 31-го березня** продає **Книгарня Шевченка,** Львів, Ринок 10, та філії в Перемишлі, Стрию, Луцьку, Кремянці та Ковуї **книжки і ноти по знижених цінах.** Знижки від 30—80%. Докладні катальоги та інформації даром і оплачено. Гроші пересилати на конто ПКО 154.627, або розрахунковим переказом на конто 94 (до 50.— зол. пересилка даром). 1579

— **Вечір рецитацій Юліяна Геник Березовського** при співучасті Лесі Кривіцької і Евгенії Зарицької (спів), акомпаніямент Кудрика, відбудеться в малій салі Народнього Дому в понеділок 2. III. 1936. Початок в год. 7.30 вечором. Білети від 50 сот. до 2 зол. продає Народній Базар.

— **Найновіше 5-те число „Назустріч",** яке розсилаємо нашим передплатникам, приносить такий зміст: Д-р Р. Зубик: Княжий Львів — посередник між Сходом і Заходом. — Ірина Вільде: Вибір товаришки. — Михайло Островерха: Мистець нестримного пулу. — Святослав Гординський: На шляхах формальних шукань. — Михайло Рудницький: Верлен — блудний син, непоправний. — Лідія Бурачинська: Вечір народньої ноші. — Поль Верлен: Поезії. — Осип Бошарович: Чого ніхто не краде. — Наша культурна потреба. — Коли боги сходять на землю — Українська хроніка. — Літературний Бім-Бам. — Летіло 40 сорок... У числі кільканацять знимок.

— **Засідання Комісії Мови при НТШ у Львові** відбудеться в понеділок, 2. березня ц. р. в год 6. веч. в канцелярії Т-ва.

— **Ярмарок українських промислових виробів** у салях Народнього Дому, вул. Рутовського 22. III. п. в днях 4.—14. березня. Відвідуйте!

— **Популярний потяг до Володимира.** В неділю 3. березня ц. р. організують популярний потяг зі Львова до Володимира. Білети в ціні 6.50 зол. можна замовляти в бюрах подорожі.

— **В память Квінта Горація Флякка** відбудеться старанням фільольогічного кружка учнів української гімназії в Перемишлі в неділю 1. березня ц. р. клясичний вечір з нагоди 2.000-ліття уродин римського поета. Початок в 17. год.

— **З радія.** Радіостація в Гільверзум (1875) надає вівторок 3. березня орхестральний концерт під дир. Ван Ральте. Сольо **Любка Колесса** (форт.): 1) Шопен: Фортепіяновий концерт е мол, 2) Свендсен: Зорагаіда, симф. поема. Початок концерту в годині 22.50. — Львівська радіостація надає вівторок 3. ц. м. год.18.30 відчит д-ра Г. Балька „Український поет у честь Міцкевича".

— **Зміна аптичних годин.** Аптикарська палата повідомляє, що від 1. березня ц. р. всі приходні аптики у Львові будуть зачинювати в год. 21. (9. вечором), а що другу неділю в год. 14. (2. пополудні). Дижуруючі аптики будуть по

5000

ГАРНИХ БОМБОНЄР ВИБАГЛИВИХ ДЕСЕРОВИХ ЧЕКОЛЯДОК загальної вартости

Зол. 60.000

призначила для реклями фабрика чеколяди

Fuchs

Кожний може дістати в 1936 р. бомбонєру вартости 12 зол. як безплатну премію. Подрібні інформації дають фірмові склади і крамниці і всі більші підприємства із солодощами.

ПРОФ. Д-Р ВАЦЛАВ МОРАЧЕВСЬКИЙ.

ВИСТАВА НОВАКІВСЬКОГО.

Посмертна виставка праць О. Новаківського складається з творів, що належать до ріжних періодів його творчости і до ріжних родів малярства. Ті твори можна би поділити на краєвиди, на твори жанрові і теми релігійні. Цей поділ тим більше оправданий, що мистець у тих трьох родах — ріжний і поруч одностайного, під деякими оглядами, способу малювання, можна запримітити й ріжні стилі. Нпр. виразний вплив византійства в його релігійних образах (Мадоннах і Христі) — інший і може зовсім ріжний від східного стилю є спосіб малювання жанрових образів, інший нарешті стиль у пейсажах.

Пейсажі — дуже численні — представлені на тій виставі, проявляють незвичайне відчуття краєвиду; їх можна порівняти до жанру Станиславського — тікого своєрідного і такого дуже ріжного від англійського малярства або французького.

Певно, Новаківський вносить у малярство краєвидів свій питомий стиль, що лише на око зближений до звичайних способів малювання. Більшість із тих краєвидів — поза шкіцами — має ріси особистого розуміння кольориту. Особливо дуже характеристичні для Новаківського небо й гори і характер той виразно виявляється в творах його численних наслідувачів, які переняли найчастіше лиш одну барву, невільничо її надуживаючи, коли сам майстер уважав її тільки за один з численних способів виразу. Вже і у вчаснішій творчості слідно те почуття міри мистця і небувалий ліризм його настрою; лежить це в умілости розпоряджати вальорами і в особливім кольористичнім хисті Новаківського. Ніхто ліпше не вміє віддати якогось рожевого блиску сонця, що заходить, розлитого по траві і деревах; ніхто ліпше не вміє висловити чи то страхіття зливи, чи то яскравости снігів або, нарешті, розпучливого настрою деяких вечірніх сутінків. І тут Новаківський виказав одну з видатних рис свого хисту — оту „літературність", яка може вражати декого, але яка всеж належить до привілеїв артиста, бо хтож має виразити пластично думку, як не маляр-пластик? А думки ті і почування були у Новаківського свіжі, і живі, і незвичайно ріжноманітні, а разом з тим дуже своєрідні. Не хотів він бачити у краєвиді лиш мішанину барвистих плям, хоч ніхто ліпше від нього не володів барвними ефектами, ніхто не був більше „закоханий" у барві, а свідчать про це його студії квітів і деякі з жанрових творів, у яких барва неначе шаліє, висуваючись на перший плян.

Отже не вважаючи на найріжнороднійші барви, бачив Новаківський у краєвиді завсіди якусь „історію", завсіди йому „грало" щось у тих настроях, завсіди снувалося щось по темних гірських проваллях, по темних яругах, у глибині лісів, завсіди страшило щось у замчищах і шаліло по небу. Вираз цього дають так дуже ріжнородно схоплені форми катедри Св. Юра — почавши від тихих зимових кольорів і скінчивши на кривавих блисках сонячного заходу — всі пори дня й року знайшли свій вираз у передачі тої катедри, всі легенди, вся туга і прочуття знайшли своє втілення у формах цієї будови.

Більшість жанрового малярства носить ті самі прикмети символічних форм, які особливо вражають у деяких портретах. Портрети давніх часів і деякі жанрові сцени вільні від того і є прикладами імпресіоністичного мистецтва з усіма його додатніми прикметами. Тут мистець розвинув свій дар характеристики і цілий свій рисунковий талант. Портрети жінки і сина скомпоновані і висовані надзвичайно гарно: не забуто про найкращий деталь, навіть про знуджену міну розпещеної дитинки, про драпіжливий рух ручечка (на що звернув увагу проф. Ян Батор Антонович), про пишноту того фіолетового убрання. Великі додаткові прикмети рисункові мають постаті Осмомисла, портрет сина, які мають у собі щось з пластичної різьби, неначе Донателльо в рисунку.

Одначе, портрети пізніших часів мають інший стиль і вносять до характеру обличчя характер окруження і життя, нераз дуже субєктивно відчуваний Новаківським. Отже є тут пророки — ніби Мойсей Мікель Анджеля, є якісь руки неначе Гудонівського, Вольтера, затиснуті й пожадливі, і тою символікою робить Новаківський часами свої портрети такими чужими для пересічного глядача.

Останній період творчости мистця — під оглядом субєктивного відчуття — є дуже ріжний від початкових, які можнаб назвати академічними. Портрет жінки, варадини, це спокійне малярство досконалого учня краківської школи, але потім видно вже бунт проти схем. Ані Леда, ані Довбуш не числяться з клясичною формою — видно виразно деяке переборщення форм і барв. Леда стає символом жіночости, а страхіття повені виражається незвичайною барвою жіночого обличчя в червоній хустці на голові.

Окремим відділом творчости мистця є квіти і тут слідно ріжні періоди розвитку. Від тихих, пишних доступного всім чару садів з квітками переходить мистець до останніх студій квітів, до їх символічних форм, пошарпаних напором ростучого життя, що бють барвами і блиском.

Постать Мадонни, нарешті, має свою історію. Почалося від створення Матері Божої з чорним обличчям, що в сріблистих опонах линула на чорною церковою — сама чорна обличчям, як старе дерево церкви, — а в її сріблистих шатах крилися постаті святих і лицарів, таїлося минуле і майбутнє народу.

Нині
Атлянтік
Славна фільма з ревеляційною акцією вирібні Warner Bros. ДІМ Ч. 56
В головних ролях прекрасна фасцинуюча зірка
112 Kay Francis та Ricardo Cortez і Gene Raymond.

21. годині освітлені, інші будуть вивішувати на зачинених дверях орієнтацийну табличку, які затики в сусідстві відчинені.

— **Конкурс на шкільні підручники.** Міністерства освіти оголосило конкурс на підручники для першої кляси гуманістичного ліцею, що буде продовженням теперішньої зреформованої 4-клясової гімназії. Підручники, що будуть введені до шкільного вжитку в шкільному році 1937/8, слід зголосити до конкурсу до 30. травня ц. р., а до 1. лютого 1937 р. предложити до оцінки.

— **Новий текст польського національного гимну.** Польська академія літератури оголосила конкурс на новий текст польського національного гимну. Конкурсовий комітет вибрав уже з надісланих текстів деякі і предложив їх президії академії до затвердження.

— **Потяги в снігах.** На території снятинського і городенського повіту була тому тиждень велика снігова заметь, що припинила залізничу комунікацію з Буковиною. Серед заметів, до 3 метрів заввишки, застрягли потяги по обох боках кордону. Пасажири мусіли покинути потяг і їхати дальше санками. Щойно при допомозі окремих паровозів і снігових плугів з Коломиї та Станиславова добули потяг із заметів. Те саме діялося по румунському боці, де з допомогою засипаному румунському потягові приїхали паровози з Черновець.

— **Загирили український будинок.** Міська рада в Холмі на засіданні 12. лютого ц. р. рішила, щоби місто купило поверхову камяницю при вул. Оболенській, колись побудовану українською „Рідною Хатою", а тепер зліцитовану. Про цю суму справу була вже у нас згадка.

— **Як обновився образ?** Глинянщина переживає сенацію. Кажуть, що образ у старій деревляній церкві в Глинянах змінився загадочним способом, принявши нові свіжі барви, немов новонамальований. Образ представляє Розпяття Ісуса Христа. Вістка про цю обнову розійшлася по околиці і тепер маси народу тягнуть до Глинян, щоби подивитись на „чудо". Кажуть навіть, що одна хора жінка на вид цього образу подужала. Компетентні повинні вияснити справу.

— **Остерігаємо!** Пишуть нам із міста: По Львові кілька днів крутився якийсь Демяненко, по виговорі придніпрянець, подаючи себе за старшину української армії, учасника зимового походу, нещасного емігранта безробітного, що приїхав з Любліна, де мав працю, лишив там жінку і просив допомоги. Своїм балакатням, плачем, виглядом дійсно викликує жаль і кожний йому помагає. І ми помогли чим могли, аж вкінці Демяненко вкрав 4 пари убрань, білля, так що чотирьох людей лишив без нічого. По своїх виступах у Львові Демяненко виїхав мабуть до якогось іншого міста. Тому остерігаємо перед таким типом, якого слід віддати в руки поліції, та просимо повідомити на адресу: Андрій Зєкінчак, Львів, Коперника ч. 5, офіцини, партер.

— **Жайворонки прилетіли.** Із центральних воєвідств повідомляють, що в останніх днях появилися там жайворонки. Збаламутила їх сьогорічна вередлива зима, подібно як бузьків та інші птиці, що свій поспіх у повороті з теплих країв переплатили життям. Появилися також мясоїдні шпаки і вже порються коло своїх гнізд. Вилазять наверх також комахи. Може воно справді йде до весни.

Кожний уже знає,
що коли
ЧАЄВИКИ
то лише
БРАНКА!

— **За розбудову садівництва.** В Заліщиках відбулася конференція у справі садівництва і виноградарства на терені теплого Поділля і Покуття та Косівщини. В конференції взяли участь представники огородничо-садівничих організацій, приватних власників садів і представники влади. В дискусії про теперішній стан садівництва та виноградарства стверджено гарні успіхи, які осягнено в цій ділянці, вказуючи на 200 торговельних садів і понад 150 гектарів виниць. Вирішено плян розбудови садівництва і виноградарства на теплому Поділлі та Покутті. Програма обіймає м. ін. праці з ділянки шкільництва, досвідовости, пропаганди і підтримки розвою та розводження нових виниць і садів при помочи державних кредитів.

— **Німецька преса про „Живу газету".** Сходини Спілки Українців у Німеччині 20. лютого ц.р. знайшли широкий відгомін у берлінських і провінціональних часописах. Найкраще довге звідомлення подав „Берлінер Тагеблят" з 25. ц. м. під наголовком „Голодова смерть у Совітах" (заступниця — княжна Кропоткіна). Гарна замітка появилася в „Берлінер Моргенпост" з 22. ц. м. під наголовком „Доля селянства в совітській державі" (заступник — др фон Остеррот). Також і „Берлінер Льокаль-Анцайґер" з 22. ц. м. друкував прихильну згадку (заступник — проф. др Клитт). Тижневик російською мовою „Новое Слово" оголосив звіт під наголовком „Життя в СССР" (заступник — головний редактор Деспотулі). Коли взяти під увагу наклад усіх цих часописів, то треба ствердити, що вістки про „Живу Газету" у Берліні зявилися в більше ніж 500.000 примірниках.

— **Рух еміґрантів у січні ц. р.** З Польщі виїхало в січні ц. р. до заморських країн 971 осіб. З цього числа до Південної Америки виїхало 609 осіб, до Північної 135, до інших країн 137. До континентальних країв виїхало 90 осіб. Всі документи подорожі і технічні приготування переві Еміґраційний Спілкат. За посередництвом жидівського центрального комітету виїхало в цьому часі 750 еміґрантів до Палестини.

— **Малий прибережний корабель для еміґрантів з Польщі.** Пасажирський прибережний корабель „Бельтонія", що вдержував комунікацію між Ґдинею й Льондоном, стягнено з руху, а на його місце урухомлено новий пароплав „Бальтровер". Він має 5.000 тон поємности і уладжений згідно з найновішими технічними вимогами для вигоди пасажирів. Є в ньому лиш перша і третя кляса. Ця остання змістить около 150 осіб. Першу дорогу відбуде він з Ґдині до Льондону дня 5. березня, а звідти за океан.

— **Львівська хроніка.** З мешкання професора др Ад. Бека при вул. Асника вкрали злодії ріжні дорогоцінности на 2.900 зол. — В ресторані Мусяловича при вул. Академічній пробував отруїтися безробітний Маріян Лещук, вспивавши собі до пива вероналю. Його відставили до шпиталю.

— **Згорів тартак.** У водному тартаку Соломона Вільфа в Мізуні Стар. пов. Долина вибухло пожежа. Згоріло технічне уладження тартаку і більша скількість дерева. Шкоду обчисляють на 10.000 зол. Тартак затруднював коло 60 робітників, але в останньому часі не був у руху.

— **Застрілив селянина в лісі.** В лісі Ольхове в Мишкові пов. Заліщики власник його Миколе Яцубишин зустрів двох людей, що пробували красти дерева. Коли вони почали втікати, Якубишин стрілив з рушниці й одного з них убив. Показалося, що вбитий є 28-літній Юрко Навазовський, вбогий селянин. Справою зайнялася поліція.

— **Краєва хроніка.** Згоріла злива у Підмихайлі (Калушина). Шкоди є на 10.000 зол. — У Калуші вбито Анну Сілецьку ударом шевського шила в голову. Поліція веде слідство. — У Слобідці біля Калуша порубок Тріль зарізав ножем у голову свого товариша Гончаря. — В мешканні адвоката др Гальперна у Станиславові експльодував газовий годинник. Сила вибуху була така велика, що розірвала двері, знищила шафу і розсадила вікна в цілому домі. — У Гнилицях пов. Збараж Гриць Яворський підчас бійки з приводу родинних непорозумінь ударив свого тестя Василя Галабурду ножем у черево, наслідком чого він незабаром помер. — В Чукві пов. Самбір підчас забави вбито ножем Антона Дуркальця. У звязку з тим арештовано Йосифа Кецо зі сусідного села. — В Березовиці Вел. пов. Тернопіль, 32-літній Василь Паламар з пімсти за програний спадковий процес побив свою матір так сильно, що її в безнадійному стані відвезли до шпиталю. — На дорозі біля Вижлонки пов. Турка знайшли якогось Балька, видаленого із Чехословаччини, що напився денатурату і незабаром помер.

— **Шукають за скарбами піратів.** На Лонг Айленд недалеко Ню Йорку є малий прибережний острівець, власність родини Ґардінер. На ньому зложив славний свого часу морський розбійник, знаний під іменем капітан Кід, зрабовані скарби і зобовязав під примусом предків Ґардінерів скласти присягу на мовчанку. Це було в червні 1699 р. Капітан Кід дістався в руки анґ-

Твір той, підчас того, щоб бути плафоном каплиці на взірець Сикстинських фресок або палати дожів, мистець змінив і він чекав слушного часу. З того виникла лиця постать Мадонни з дитятком на руці, призначена до образу на вівтарі і в тій формі представлені численні шкіци на осмаїнія ґвіаті. Всі вони почасти мають прикмети ранніших творів релігійного малярства Новаківського — певний стилевий рисунок, почасту сухість форм, може не тільки византійських, але й таких, що пригадували Пера делля Франческі. Якби так не було, сама постава, рух Мадонни має в собі щось лицарського і майже войовничого. Ця постать повна життя й енергії, свідомо чи ні, пробіжна так, ніби несла щось у дарі, ніби вела щось за собою — постать, яка має щось з вождя й апостола, не тиха й покірна мати благодійна чи протекторка. Довершеність рисунку і певність лінії тій постаті дуже багато гармонії, а виразний можна рівно відчувати, має в кожній цитці свою достойну характеристику.

Особливої згадки заслуговує уладження виставки. Трудно було умістити цілість творчости Новаківського, тим більше, що мистець любив малювати численні образи того самого змісту, що трудно може причинитись до ліпшого пізнання його хисту. На кожній виставці яких 700 полотнин і шкіців трудно було помістити. Вибрано визначніші, найхарактеристичніші і найменш знані. Здається, що шкіци краєвидів поміщено в цілости: вони становлять невичерпаний скарб настроїв і колярів. Дальше, образи поділено на періоди творчости — мабуть найраціональніший і найлегший поділ. Завдяки такому виборові і подібні уладжений перегляд виставки, що стає корисний навіть для глядачів, мало обізнаного із творчістю Новаківського.

Виставникам виставки належиться найвище признання.

ЗА ПЛЯНОВАНИЙ ЗАМАХ НА МАРШ. ПІЛСУДСЬКОГО.

Апеляційний суд у Варшаві визначив речинець апеляційної розправи 5-х членів ППС, обвинувачених у плянуванні бомбового замаху на марш. Пілсудського. Справа ця лежала в судових актах пять літ, а присуд в окружному суді запав 16. II. 1931. Акт обвинувачення закидає членам ППС Ягодзінському, Дзенгелевському, Трофімовичеві, Бялковському та Марковському приготування замаху. Ініціятором змови був — згідно з актом обвинувачення — Ягодзінський. Він мав вкинути карбідову бомбу до повозки марш. Пілсудського, що їхав із Бельведеру до президії ради міністрів. Задля того зорганізував пятку. Окр. суд засудив був Ягодзінського, Трофімовича, Бялковського по рокові вязниці, Дзенгелевського та Бялковського суд увільнив. Прокуратор заапелював від присуду, домагаючися підвищення кари. Апеляційна розправа буде 18. березня.

УСУВАЮТЬ ЗІ ШКІЛ СВЯЩЕНИКІВ І ЧЕРНИЦЬ

МАДРИД, 29. 2. ПАТ. Рада міністрів рішила ще цього року покликати 5.300 нових учителів та учительок, що заступлять у школах священиків та черниць.

НЕГУС СПІШИТЬ З ДОПОМОГОЮ.

РИМ, 29. 2. ПАТ. З Асмари повідомляють: Негус з новим військом спішить з допомогою абісинській армії на північнім фронті, де вона опинилася в тяжкому положенні.

Міські Театри у Львові, понеділок 2. березня.
ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: оперетка з Ів. Кульчицькою і Казим. Дембовським
Баль у Савою
В ТЕАТРІ РІЖНОРОДОСТЕЙ в год. 8-мій:
Трафіка Пані Ґенералової
комедія Буш Фекете.

глійської влади і його повісили. Ґардінер передав скарб тодішній владі і дістав посвідку на те. Посвідка зберігається в теперішнього власника острівця. В 1926 р. приїхав сюди з Німеччини М. Л. Кіне, котрий студіював цю справу з архівів у Льондоні. Він прийшов до висновку, що капітан Кід не був розбійником, а стояв у службі уряду і на доручення уряду забрав скарби еспонських підданих, ворогів Англії. Тому, що на суді не мав доказу на таке доручення, капітана Кіда повісили. Кіне знайшов тепер докази, але кількасот літ запізно. Зате знайшов теж цифру 44106818. Ця цифра, на думку Кіного, є вказівкою, як шукати на острівци Ґардінерів захованих рекордів капітана Кіда. Скарбів Кіне не надіється найти в Америці, але він певний, що це вказівка, як найти інші скарби капітана Кіда, заховані в Західній Індії. Добра тема для фантастичного оповідання для дітей.

— **5000 бомбонерок з чоколядками задурно!** Добра думка дає добрі вислідн. Що так завжди буває, на цілає доказ величезне зацікавлення широких кол консументів і аматорів доброї чоколяди конкурсом, зорганізованим найстаршою в Польщі фірмою Франціщок Фукс і Сини. Фабрика чоколяди Фукс жертвувала до поділу 5.000 гарних бомбонерок виповнених чоколядками, усім, що возьмуть участь у новім конкурсі і доповнять його умовини. Кожний, кому залежить на участи у конкурсі, може запізнатись з подрібним плином конкурсу в крамницях фірми Франціщек Фукс і Сини або в крамницях зі солодощами. Доказом популярности оголошеного конкурсу є численні „спілки" консументів, які зучаться, щоб дістати таку привабливу нагороду.

НОВОВІДКРИТЕ УКРАЇНСЬКЕ ЗАВЕДЕННЯ
„ЕЛЄКТРИЧНІСТЬ" Львів, Сапіги 67 Тел. 111-56.
НАПРАВА ЕЛЄКТРИЧНИХ АПАРАТІВ
І РАДІЄВИХ по цінах приступних.

З кіна.

КІНО „ХИМЕРА": *„ТОЙ, ЩО РОЗБИВ БАНК МОНТЕ КАРЛЬО"*.

Фільма на підставі повісти російського автора Сурґучова, повісти легкої та погідної, з драматичними моментами. Був такий панок, колись богатий, якого зруйнувала революція. Одного дня повірив, що на мить усміхнеться до нього богиня Фортуна — поїхав до Монте Карльо й одним махом виграв 10 міліонів франків. Але всі, що перейшли лихоманку рулетки знають, що лекше виграти на мій, ніж виграну затримати. Наш герой має велику силу волі і рішає, що ніколи більше не то не вийде до касина гри, але і не вернеться до Монте Карльо. Та заки встиг вернутись поїздом до Парижа, вже надибує у дорозі одну велику спокусу, що зміняє його пляни. Головну ролю грають Рональд Кольман і гарненька Джон Беннет. Хвилини гри при рулетці повні драматичної сили.

ДИВОГЛЯДИ.

ТРЕБА ЧИТАТИ ДОСЛІВНО

У Льондоні засудили одного власника авта за те, що „в 12-ій годині після обіду", як дослівно сказане у поліційному протоколі, залишив свою машину на вулиці, де стояти автам не вільно. Чоловік цей представив на суді посвідки від двох державних обсерваторій на доказ, що такої години, як „12 год. після обіду" нема, а є тільки 12 год. вдень і 12 год. вночі. Судця станув на становищі, що поліційний протокол — невірний і поліція прогрібла, ще й була приневолена заплатити кошта судового процесу.

МУЗЕЙ ІЗ ШТАНАМИ.

Повстав у Льондоні оригінальний музей — із штанами. Один купець збирав довгі роки штани славних людей. Назбирав їх так багато, що одного дня рішив скласти з них музей. І там величезна збірка штанів королів, письменників, винахідників — разом 1.150 штук. Тепер іде чекаємо на наукову студію: „Причинки до патольоґії людини на підставі штанів".

—o—

✝ Посмертні згадки.

о. **Дмитро Антонович Гординський**, парох, самбірський декан, помер у Кульчицях у 80 р. життя. Похорони відбудуться в понеділок рано 2 березня в Кульчицях. В. Й. П.

Д-р Людвик Гординський, адвокат у Самборі, член Союзу Українських Адвокатів, помер 27. лютого ц. р. в 52. р. життя. Похорон відбувся в суботу 29. лютого. В. Й. П.

Спорт.

ЛЕЩЕТАРСЬКІ СКОКИ НА КОРТУМІВЦІ.

В суботу 29. II. почалися краєві лещетарські змагання плоским бігом на 18 км. мужчин і 8 км. жінок.

У неділю в год. 10. відбудуться на Кортумівці скоки до зложеного бігу. Ті, що цікавляться лещетарством, повинні використати догідну пору, щоб побачити найцікавішу й найбільш ефектовну лещетарську конкуренцію, а саме скоки. Доїзд 3-ою до костела св. Анни або до Янівського цвинтаря.

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ.

ЛІСБОНА. **Німеччина — Портуґалія 3:1 (1:0).** В Лісбоні відбулися мачеві міждержавні змагання між репрезентаціями Німеччини і Портуґалії. Перемогли, як і минулої неділі еспанців, німецькі змагуни.

БРІССЕЛЬ. **Спарта (Прага) — Червоні Чорти (Брісель) 3:2 (1:1).** Заслужена виграна чеської дружини на чужому горячому терені. Видців 20.000.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

ГАМБУРҐ. **Німеччина — Канада 0:9 (0:3, 0:3, 0:3).** Канадійські змагуни здобули по троє воріт в кожній терції.

НОВІ СВІТОВІ РЕКОРДИ ПЛИВАКІВ.

В Амстердамі на пливацьких змаганнях дві жінки устійнили дві нові світові рекорди. І так ден Овден доволі вільним стилем перепливла 100 м. у часі 1:04,6 сек.; Маєтенбрек поправила рекорд світа на 100 м. стилем горбиць осягаючи 1:15,8 сек.

На змаганнях у Шікаґо відомий американський пливак Вальтер Спенс устійнив світовий рекорд, перепливши 100 м. у часі 1:10,2 сек.

НАЙДОВШИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ СКОК.

На лещетарській скочні Вікесунд коло міста Драмен відомий норвеський лещетар Рейдар Андерсен скочив на 94 м. Це найдовший скок у Норвеґії.

—o—

Гемороїди
є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути ті дошкульні недомагання. При гемороїдах вживаємо
Чопків
Anusol
„Goedecke"
ДІСТАНЕТЕ В АПТИКАХ
12 чопків 5 зол. - 6 чопків 3 зол.

Нові книжки й журнали.

СТАТУТ МАРІЙСЬКИХ ДРУЖИН УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНОЧОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ. Львів 1936. Накладом Марійської Дружини Пань у Львові. Стор. 61. ф. 32°.

відкритий лист

До Високоповажаної Пані Н...

Здаємо Вас Вп. Пані другий наш відкритий лист. Маємо його з того приводу, що на домагання численних урядничих кол, рішили ми **продовжити наш білий пропагандовий тиждень** з опустом **15 проц.** від наших **постійних і низьких виставових цін** ще на кілька днів по 1-ший себто до 7. березня ц. р. включно. Хотілиб ми в тім випадку дати змогу якнайширшим колам консумент ів скористати з дійсно винятковоі нагоди закупна нашого знаменитого жіночого білля, жіночого, мужеського і дитячого з 15 проц. опустом. Нашу пропагандову продажу вважаємо як консумпційну премію для наших постійних відборців, доступну для всіх тих, які знають наші постійні та низькі ціни та які здають собі цілковито справу з користи мати 15 проц. знижку від наших постійних виставових цін.

З уваги на те, що з технічних оглядів були ми приневолені обмежити запас товарів призначений до додаткової пропагандової продажі, треба якнайскорше відвідати нашу фабричну крамницю.

Сподіваємося, що Ви Пані ще нині переглянете недостачі свого білля і користаючи з нагоди, що за кілька днів мине, доповните ті недостачі в нас, залишаємось

з глибоким поважанням

„АСТРА", фабрика білля
Львів. Сикстуська 2.

П. С. Звертаємо спеціяльну увагу на наш величезний вибір постелевого білля. Ось кілька цін: коперти під ковдри д. тривкі 200/140 зол. 5.85, вськи 65 сотиків, гладкі пошевки 1.90. 1597

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр. „Заграва".

Стецева:
2. III. Ой не ходи Грицю.
3. III. Дума про Нечая.

Карлів:
4. III. Дума про Нечая.
5. III. Ой не ходи Грицю.

Коломия, саля Каси Ощадности:
6. III. **Премієра:** Голгофта, релігійна містерія в 8 картинах, скомбінована на тлі пасійних гор в Обер-Аммерґаю.

Коломия, 8. III., год. 3. попол., популярна вистава для селянства „Голгофта" (вдруге).

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Самбір:
1. III. Дівча з Маслосоюзу.
2. III. Отаман Пісня.
3. III. Лев з Абісинії.
4. III. Премієра „Німа теща", комедія в 3 діях Деванпреса і Марса.
5. III. Горн говорять.

Великий Міський Театр.

Неділя, 1. III. год. 3.30 попол. Аб. 11. Ціни звичайні „Трафіка пані генералової"; год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Понеділок, 2. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Вівторок, 3. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Середа, 4. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Четвер, 5. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Театр Ріжнородностей.

Понеділок, 2. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані ґенералової".
Вівторок, 3. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані ґенералової".
Середа, 4. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані ґенералової".
Четвер, 5. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані ґенералової".

Кіна.

АПОЛЬО: „Карієра" з Мартою Еґерт.
АТЛЯНТИК: „Дім ч. 56".
ВАНДА: „Пісня козака", „Кохає, любить, шанує".
ҐРАЖИНА: „Китайські ночі".
КАСІНО: „Належу до тебе", „Кукурача".
КОЛІСЕЙ: „Людина двох світів", ревю „Лише всі разом".
КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеїв" і кодірова ґротеска.
МАРУСЕНЬКА: „Обітована земля" та додатки.
МІРАЖ: „Моє сонечко" (Шерлі Темпль) і „Місто духів" (Бастер Кітон).
МУЗА: „Золоте озеро".
ПАН: „Анна Кареніна" з Ґретою Ґарбо.
ПАКС: „Марнотравний син" і актуальности.
ПАЛЯС: „Його велике кохання".
РАЙ: „Доднє на фронті" (Лиша).
СВІТ: „Дочка ген. Панкратова", „Бару".
СТИЛЕВЕ: „Напад на Конґо" і ревія.
ТОН: „Бенґалі".
УТІХА: „Пекло" на основі Дантого та ревія.
ХИМЕРА: „Той, що розбив банк у Монте Карльо".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)

Зі Женеви до Ліону.

Закордонне радіо.

Неділя, 1. березня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 12.55 Популярна музика, 19.10 Пісні невідомих мистців (Ціґлер тенор), 23.05 Штравсівський концерт. **Братислава** (298,8) 10.20 Болгарські нар. пісні, 17.30 Словацькі рел. пісні, **Кошиці** (259,1) 16.00 Концерт. 18.00 Для Закарпаття. **Прага** (470,2) 8.30 Релігійна музика, 9.15 Форт. реціталь, 10.05 Сальон. квартет, 12.20 Військ. орх., 20.05 Гаєвний концерт фільт. орх., **Париж** (264,8) 12.00, 14.00 Легка музика, 19.45 Сп. реціталь, **Білгород** (437,3) 13.15. 17.00 Нар. пісні, 18.30 Концерт хору „Дунав", 20.00 „Ордон" оперетка Ґранїхштедтена, **Берлін** (356,7) 10.30 Недільна музика, 11.30 Вагнер-Ліст, концерт, 18.45 Солісти, 20.00 „Севільський цирульник" оп. Росінія. **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Веселий поранок, 11.30 Легка орг. музика, 14.30 Тосканські нар. пісні на стілі, **Кельн** (455,9) 8.50 Муж. хор, 16.00 Веселий розр. концерт, 19.15 Відгомони весни — спів, форт, скр, **Ляйпціґ** (382,2) 15.00 Німецькі нар. пісні та мадонгали. 18.00 Пост. авд., 19.00 Симфонія е-дур (романтична) А. Брукнера, **Мінхен** (405,4) 9.30 Ранна музика, 13.00 Концерт військ. орхестри, 14.15 Весела пісничка для дітей, 14.45 Пісні великих мистців, **Будапешт** (549,1) 12.30 Камер. концерт, 15.50 Військ. орх., 17.00 Сальон. музика, 18.20 Циганська музика, **Міляно** (368,6) 12.36 Легка муз., 22.10 Форт. реціталь, **Рим** (420,8) 16.10 Вес. муз. авд., 17.00 Симф. концерт, 20.35 Концерт італійських співачок.

Понеділок, 2. березня 1936.

Відень (506,8) 16.05 Концерт солістів, 16.55 „Шансонс" (Гайдек-Хорінски меццосопран), 20.00 Святочний концерт — камер. твори, пісні, **Брно** (325,4) 21.00 „Шумить Марина" радіофільма на болгарські теми (артисти і хор болг. студентів), 21.35 Дует Гайдна на скр. та форт., **Кошиці** (259,1) 17.15 Циг. музика, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. музика 17.46 Нар. пісні, 19.25 Форт. твори, 21.20 Форт. квартет Брамса, **Париж** (1648) 18.30 Концерт, 21.45 Камер. музика та поезія, **Білгород** (437,3) 16.20 Концерт, 20.00 Опера, **Берлін** (356,7) 14.15 У такт маршу й вальса, 16.00 З півночі й півдня — концерт і оповідання, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 музика, 16.00 Музи пополудне, 21.03 Австрійська музика, **Кельн** (455,9) 22.30 Шопенові твори, **Ляйпціґ** (382,2) 16.20 Квартет ґ-дур Бетовена, 18.00 Концерт (муз., спів), **Будапешт** (546,5) 12.05 Концерт симф. орх., 13.40 Нок. квінтет, **Міляно** (368,6) 17.30 Легка музика, 20.35 Симф концерт, **Рим** (420,8) 13.10 Популярна музика, 22.15 Солісти.

В'второк, 3. березня 1936

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Концерт для дітей, 17.30 Солісти на скр. і форт. Гуен-Дібов, 20.00 Австр. нар. пісні, 22.10 Легка віденська музика, **Братислава** (298,8) 17.50 Оп. арії, 19.10 Словацькі нар. пісні, 19.35 Нес. муз. анонсія, **Кошиці** (259,1) 12.35 Концерт, **Прага** (470,2) 17.20 Суїта Зіха, 19.10 Російські пісні, хор, 21.00 Европ. концерт, **Париж** (1648) 12.00 Симф. концерт, 15.30 Сп. рестаць, 18.30, 19.30 Евр. концерт, **Гільверзум** (1875) 16.40 Пісоньки, 22.50 **Орх. концерт, сольо Любка Колесса, Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 18.00 Танц. музика, 19.50 Віольончеля, **Берлін** (356,7) 8.30 Музика, 14.15 Концерт, 20.10 Перлисті мельодії — концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 17.50 Пісні Г. Пфіцнера при акомп. композитора, **Кельн** (455,9) 18.00 Концерт, 21.00 „Веселий шевчик" нар. драма з музикою, **Лайпціг** (382,2) 9.30 Муз. програма для дітей, 12.00 Концерт, 16.20 Концерт солістів — у прогр. Брамсові пісні та форт. твори Шуберта, **Мінхен** (405,4) 13.15 Поп. музика, 18.00 Концерт, **Будапешт** (549,5) 12.05 Спів, віольончеля, 17.00 Форт. рестаць, 22.25 Сальон. музика, **Мілано** (368,6) 11.20 Легка музика, 20.35 „Андрій Шеніє" оп. Джордана, **Рим** (420,8) 13.10 Популярна музика, 17.16 Розр. концерт, 22.15 Фантазія на тосканські нар. теми.

Львівське радіо.

Неділя, 1. березня 1936.

9.00 Ранішня авдиція, 10.00 Богослуження обсяя „Манон Леско" з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театральна всячина, 12.15 Муз. поранок, орх., скрипка; у перерві ок. 13.00 год. „Синя птиця" Мавр. Метерлінка, 14.00 „Діти" фрагм. із опер. І. Бжоза, 14.20 Верді „Аїда" І. дія з гр. пл., 15.00 Огляд ринків різних продуктів, 15.10 Справи хліборобства, 15.30 Обрядовий нар. рік із музики, 15.45 Як там зі здоровлям на провесні, 16.00 „Справа Антосі" суд радіослухачів над героїнею „Бідної молодости", 16.20 Концерт мандоліністів, 16.45 Справи промислу, торговлі та ремесла, 17.05 Тисяча тактів музики, 17.45 Для мол. дітей: Трохи смішних поезійок, 18.00 Форт. рестаць, 18.30 Театр Уяви: „Господар і наймит" Л. Толстого, 19.15 Реклям концерт, 19.30 Чайковський: Капріче Італієн — з гр. пл., 19.45 Літер. новини, 20.00 На веселій львівській хвилі, 20.30 Вокальні клясичні твори, 20.45 Вибірки з творів Н. Пісудського, 20.50 Вечірній дениик, 21.00 Штрансівський концерт (транс. з Відня), 22.00 Подорожуємо: У Відні та Будапешті, фейл. Каден-Бандровського, 22.15, 22.16 Спортові вістки, 22.30 Легка й танкова муз.

Понеділок, 2. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Приходні роботи в кредиті шиф'в і тартаків, 12.25 Концерт малої орхестри, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Легка музика, пісоньки, цитра, форт., 16.00 Лекція німецької музики, 16.15 Співочі тени, гр. пл., 16.45 „Ідеальний льокатор" скеч Вол. Пежанського, 17.00 В обороні дитини: Легодущні матері, 17.15 Поезії Богдана Залеського, рецитує Марія Есмановська, 17.20 Вок. дуети (І. Ролі сопр., Б. Брагінська мецосопр.) в супр. форт., 17.50 Гутірка Бр. Вінавера, 18.00 Сальон. тріо, 18.30 Листи від дітей, 18.50 гр. плита, 18.55 Репортаж із зазомнення госп. зарядя, 19.15 Сільна ревум, 19.20 Реклям. концерт, 19.35 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Воєнна авдиція, 20.30 Рих. Вагнер, гр. пл., 20.45 Вечірній дениик, 21.00 З ріжних сторін: Концерт орх., 21.30 Вильно в світлі сатири вперед сто літ, 22.00 Симф. концерт, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 3. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Для мол. дітей „Співайно пісоньки", 12.35 Хвилина Ф. Мендельзона з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка й популярна музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Пісоньки в вик. реверсів, 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Концерт секстету, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Залізна рута, цвик, слово, 17.15 Концерт орх., 17.30 Говорена енциклопедія, 18.00 Форт. рестаць, **18.30 Український поет у честь Міцкевичеві. вит. д-р Г. Залюк**, 18.45 Найновіші пробоєвики в супр. фортепіяну, 19.00 Технічна скринька, 19.20 Реклямовий концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Мавольнг: Вічна окупація, 20.10 „Вальс зі сну" оперетка в І. дії Вальдемана, 20.40 Вечірній дениик, 20.50 Із сучасної Польщі, 21.00 Трансм. з Праги: Европейський концерт (симф. орх., скрипка), 22.00 Оперові фрагменти в вик. симф. орхестр — гр. пл., 22.45 „Новий вожд представляється воєнам" — фрагм. із пов. Т. Парнецького „Ецій — останній римлянин", 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Подяка.

Тяжким горем прибиті по невдаймній смерти нашої Найдорожчої Доньки, Мами і Сестри **Д-р Ярослави з Лагодинських Кучковської** складаємо на цьому місці щиру подяку всім, що словом і ділом помагали нам в тих тяжких хвилинах.

Вп. Д-рові Берльштайнові, лікареві, дякуємо сердечно за дбайливу опіку та поміч у часі недуги аж до останніх хвилин життя Покійної.

Сердечно дякуємо Всеч. о. пар. Золотому за уділення Покійній останньої християнської потіхи, за провід у похоронах та за щирі слова, якими попрощав Покійну, а Всеч. о. катихетові Сохацькому за участь у похоронах. Щиро дякуємо церковному хорові та його диригентові м-рові Гарасимовичові за відспівання похоронних пісень. —

Вп. Меценасові Д-рові Левицькому та Вп. Пані, Тофиновій, пка. в імени Філії Союзу Українок прощала Покійну — дякуємо з глибини серця за зворушливі промови над домовиною Покійної.

Вп. Панам Монастирській та Гугленчевій сердечне Спасибіг за потіху та поміч, яку виявили нам у перших тяжких хвилинах. Всіці дякуємо всім Кревним Приятелям і Знайомим, що устно і письменно виявили нам стільки співчуття в нашому тяжкому горю та всьому Громадянству Делятина, що так численно прибуло та відпровадило Покійну на вічний супочинок.

Клавдія Лагодинська — мати, Оксана Кучковська — донечка, Марія з Лагодинських Остапик, Ірина Лагодинська, Олена Лагодинська — сестри, інж. Іван Остапик — шваґер і шіла Рідня.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.22—5.24.

Нім. марка 1·45—1·55, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 172.50—173·25, фунти стерлінги 26·05—26·20, австр. шілінги 99·00—101.00, чеські кор. 19.50—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 32.00—35.00.

Золото: Долари 9.00—9.04, Рублі 47.50—48·50, Фр. франки 34.50—35·00, Корони 36·50—37·00, Дукати 83.00—83.80; 1 грам золота 5.93.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З 38—40, 5% дол. Б. Г. 49.51, 4% Зл. Б. Г. 41.43, 4½% Зл. Б. Г. 44—46, 4½% Кон. 48.50, 4% Кон. 44.46, 4% Із. Г. К. 61—63, 4½% Б. Г. К. 61—63.

Долярівка 53.00—54.00.

Збіже.

Ціни льоко Львів

	від	до
Жито Стандарт І.	12.75	13.00
Жито Стандарт II.	12.50	12.75
Ячмінь одн.	14.00	14.25
Ячмінь на мливо	13.50	13.75
Ячмінь пост.	12.25	12.50
Овес Станд. І.	14.00	14.50
Овес Станд. І а	13.50	14.00
Овес Станд. II	13.50	14.00
Овес Станд. II а	13.25	13.50
Гречка на мл. 100 прц.	15.00	15.25
Гречка пост.	13.75	14.00
Мука пш. ґат. І А	33.25	33.75
Мука пш. ґат. І Б	31.75	32.25
Мука пш. ґат. І Ц	30.25	30.75
Мука пш. ґат. І Д	28.25	28.75
Мука пш. ґат. І Е	27.25	27.75
Мука пш. ґат. II А	27.25	27.75
Мука пш. ґат. II Б	26.05	27.00
Мука пш. ґат. II. Ц	26.25	26.65
Мука пш. ґат. II Д	25.50	26.00
Мука пш. ґат. II Е	24.25	24.75
Мука пш. ґат. II Ф	22.75	23.25
Мука пш. ґат. II Г	20.25	20.75
Мука пш. разова до 90 прц.	19.75	20.25
Мука жит. вит. 0—30 прц.	22.50	23.00
Мука жит. ґат. І 0—45 прц.	21.75	22.00
Мука жит. ґат. І 0—55 прц.	20.75	21.00
Мука жит. ґат. II 45—55 прц.	14.25	14.50
Мука жит. разова до 90 прц.	16.00	16.25
Мука житня 0—65 прц.	19.50	19.75

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 29-го лютого ц. р. кооперативам платив на: льоко Львів.

1 кг. масла десерового льоко-вого без опакування . .	2·70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·75	„
1 д. молока від 11. I. 1936	0·15	„
1 д. сметани	0·75	„
1 к. яєць	3·30	„

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 2. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	0.90	зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	0.80	„
Індики товсті І. кл.	1.00	„
Індички товсті І. кл.	1.10	„
Пантарки товсті І. кл.	1.20	„
Качки товщеві І. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достацій.

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Маданолим 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Маданолим 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові коров	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдзл.	2.50
Поплін на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Поплін шовкова	1.60	Серветки	0.20
Перкалін колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.28
Димка на підштанці	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.35	Стирки корчинські	0.45
Простирала віднес.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Всиг рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Всиг рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Веба червона 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всілякі бавовняні товари 30% дешевше.

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

НАСІННЯ

ГОРОДОВИННІ КВІТОВІ і ГОСПОДАРСЬКІ

З першорядних краєвих і закордонних плянтацій, найвища сила кільчення, поручає

ЕДМУНД РІДЛЬ СКЛАД НАСІННЯ

ЛЬВІВ, ул. Рутовського 3. — Подрібні цінники висилаю на бажання.

1606 1-3

ОПОВІСТКИ.

Іван Заремба, льокавтований скарб. службовик, рахунк. старшина-поручник УГА, від 3 і пів року в місьнім заведенні для невиліченно хорих при вул. Бітінських ч. 9 на тяжку хоробу грудей, батько 4 неліпніх дітей (10 і пів до 16 р.) без матери і даху над головою звертається до людей добрих серць за зелтою і старою одіжю для тих дітей, котрих родичі впали жертвою у визвольній боротьбі. 3—3

НАУКА

ДИПЛЬОМОВАНА вчителька музики дає лекції фортепіяну, Бляхарська 1, м. 10. 1598 2—3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ХТО З ОО. ПАРОХІВ потребує старшого, сумлінного, практичного господаря. Лискові зголошення просить — Іван Малаюк, Дрищів п. Горожанка, від Галич. 1604 2—2

КУПНО - ПРОДАЖА

НІЧО ДИВНОГО, що вибагтива клієнтеля купує всяке білля тільки у фабриці „ПАВ" СИКСТУСЬКА 1, бо елеґантна, тревала й не дорога.

ДІТИ радо носять білля з фабрики „Пав" Сикстуська 1.

ПРОСИМО ПАМЯТАТИ, що постелеве білля, солідно виконане, готове й до міри купить ВП. найдешевше просто у фабриці „Пав" Сикстуська 1. 1606 1—3

РІЖНІ

САЛЬОН КОРСЕТІВ „Гелена" виконує їх на підставі найновіших моделів. Львів, Городецька 5, І. п. 1559 1—6

ПОТРІБНІ на цілу Польщу гуртівні і тютюневі крамниці, Торговельні Союзи і Кооперативи до продажі нових анісок для тютюнових крамниць. Зголошення приймає Опальський, Львів, Кохановського 71. 1592 2—2

ВІДБИВАННЯ взорів до гафту, гарно, дешево, Гетьманська 24, напроти Великого Театру. 1596 3—3

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові черевні, пиркові, проти усування матриці під ґарантією виконує відомо УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 16. 1611 1—60

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „Д І Л О"!

ОГОЛОШЕННЯ.

Спеціяліст недуг серця і суглобів

Д-р Ф. Гальперн

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА Ч. 42

ВЕРНУВСЯ. 1606

Д-р Ігнатій Левенгек

в недугах міхура і сечового органу

ЛЬВІВ, ТРИБУНАЛЬСЬКА 4. Тел. 248-11.

1565 2—10

ПІЯНІНА

Першорядні по знижених цінах на догідних умовинах.

Купно, продажа, заміна оказійних інструментів.

НОВАЦЬКИЙ

16/92 а Пілсудського 17 28-28

Від 10 зол. місячно

обува для цілої родини

разом з реперацією в першорядній фірмі **„Ар-Ка"** Львів Зіморовича 17

Чахотка легенів

є небезпечна і шороху, без ріжниці поду, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: що перетоплює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АҐЕ",

який улекшує виділювання плювотинин та усуває кашель. 13/III 22—36

КОНКУРС.

Розписуємо конкурс на посаду директора орм. практ. город. сад. школи (гімназії) в Стрию. Вимагаємо вищих огородничих студій і практики.

Стрий 1. III. 1936.

За Т-во „Нова Школа"
Яків Яцкевич — провідник.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 48 (14.296). Львів. вівторок 3. березня 1936. Розсрочка оплати оплачена ратами. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Економічний конкурс „Діла“ замкнений.

На конкурс, що його оголосило „Діло“ 1. січня ц. р. на тему „В якій господарській ділянці зосередити наші сили, щоби двигнути український нарід з теперішнього положення“, надійшло 39 статтей. З уваги на те, що визначений нами речинець (до 29. лютого) минув, проголошуємо остаточне замкнення конкурсу.

Італія виступить з Ліги Націй?

ЛЬОНДОН, 2. 3. ПАТ. Як повідомляє „Дейлі Мейль“ на основі французьких джерел, італійський амбасадор буцімто заявив міністрові Фляндeнові, що **Італія покине Ліґу Націй, якщоб комітет 18-тьох рішив дальші санкції.**

ЗАВТРА ЗБЕРЕТЬСЯ САНКЦІЙНИЙ КОМІТЕТ.

ПАРИЖ, 2. 3. ПАТ. Авас подає з Женеви: Перше засідання комітету 18-тьох відбудеться у вівторок в год. 15. Обговорять внесок на евентуальне поширення санкцій на вугілля, залізо та сталь, опісля вислухають звіту комісії знавців, що слідкує за введенням санкцій у життя. Сподіються, що останні події на абісинському фронті викличуть на вступі широку дискусію. Італійські круги сподіються радикального звороту у ситуації з огляду на недавні перемоги, які нібито вже вирішили вислід війни; Італія готова до переговорів, але лише при дуже корисних умовинах. Яку увагу привязують там до завтрішніх нарад, видно хочаб з того, що до Женеви виїхало 20 спеціяльних кореспондентів італійських щоденників, між ними 4 начальних редакторів.

Абісинці відступають
серед завзятих боїв.

НОВА ІТАЛІЙСЬКА ПЕРЕМОГА У ТЕМБІЄН.

РИМ, 2. 3. ПАТ. Звіт маршала Бадольо стверджує, що армія раса Касси попала в розтіч; негус буцімто не має вже ніяких збройних сил крім своєї ґвардії. Хоча з військових оглядів держать у тайні подробиці битви, преса так описує хід операцій: 2 дивізії 3. корпусу „Сілля“ та „23. березня“ вирушили нічю з 27. на 28. лютого, щоб напасти раса Кассу з півдня, тимчасом туземний корпус зайшов з півночі, щоб **окружити абісинські сили у Тембієн. Італійцям пощастило — їхні обі оперативні ґрупи зблизилися від себе на 20 кільометрів, взяли абісинців наче у кліщі, всі їхні позиції найшлися під перехресним вогнем. Прийшло до битви в районі Андіно. Абісинці побачили, що їх окружили, тому боронилися завзято, але кінець-кінців почали відворот,** залишаючи ворогові припаси зброї та муніції. У Римі кружляють чутки про **самогубство раса Касси.**

„ЧОГО НЕ ЗНАЄ ІСТОРІЯ КОЛЬОНІЯЛЬНИХ ВИПРАВ“.

ПАРИЖ, 2. 3. ПАТ. Кореспондент Аваса при італійській головній кватирі добачує в останній італійській перемозі частину великого оперативного плану, що не має рівного в історії кольоніяльних виправ: **нараз вирушило до наступу 5 корпусів на 1000-кільометр. фронті.** Після перемоги під Амба Алядзі кинув марш. Бадольо свою армію поспішними маршами, **щоб не дати часу ворогові відпочати.** Мотиви його скорого наступу були ось які: армія раса Мулюґета — найсильніша з абісинських армій — розбита; в Абісинії помітно деякий внутрішній розклад; італійські вояки виявили чимало офензивних здібностей.

ОДЧАЙНИЙ ОПІР АБІСИНЦІВ.

АДІС-АБЕБА, 2. 3. ПАТ. Неофіційні говорять про кривавi бої над рікою Тамре, 20 миль на захід від шляху Антальо-Амба Алядзі. **Райтер стверджує, що італійці стрінули завзятий опір з абісинської сторони; вислід битви на цім відтинку ще невідомий.**

Останні вістки про бій у Тембієн стверджують лише, що боротьба йде дальше. Після завзятого італійського бомбардування виконали абісинці кілька наступів на багнети; чималі жертви в людях по обох сторонах.

Японські повстанці арештовані.

ТОКІО, 2. 3. ПАТ. Домеі повідомляє: Старшини, що брали участь у повстанні, замкнені у військовій вязниці; підстаршини та рядовики піддані касарняному арештові. Крім 15-ьох старшин, про яких ми писали передучора, з армії видалили ще одного сотника, 2-ох поручників та 2-ох четарів.

ХТО БУДЕ ГОЛОВОЮ „СПРАВДІ НАЦІОНАЛЬНОГО“ УРЯДУ?

ТОКІО, 2. 3. ПАТ. Японська публ. опінія дуже цікавиться особою майбутнього премієра. У цій справі цісар проситиме ради князя Сайонні. Йде про те, щоб найти людину з великими особистими цінностями, яка зумілаб зложити та вести національний уряд у повному розумінні того слова. Консервативна партія „Сеюкай“ бажає, щоб новий уряд був справді народній, щоб найшов підтримку військових, політичних та господарських кругів та самої партії „Сеюкай“.

Двірські круги уважають, що новий уряд мусітиме вести закордонну, внутрішню та господарську політику згідно з новими засадами.

ГАРАКІРІ.

ТОКІО, 2. 3. ПАТ. Як подає Домеі, вожд повстанців сотник Нонака покінчив самогубством. Поручник цісарської ґвардії Кенкічі попоанив гаракірі, щоб дати приклад збунтованим старшинам. Його 23-літня жінка, що була при тому присутня, також відібрала собі життя.

МИР НА ПАЦИФІКУ НЕ ЗАГРОЖЕНИЙ.

ВАШИНГТОН, 2. 3. ПАТ. Японський амбасадор ствердив у промові, виголошеній крізь радіо, що недавнє повстання не захитає миру над Тихим Океаном. Він осудив мілітаристів, мовляв: вони небезпечні для власної батьківщини і якщоб були захопили владу, це булоб нещастям як для Японії, так і для інших держав. Та до цього не дійде, бо японський нарід має досить патріотизму та здорового розуму, щоб опанувати ситуацію. Недавнє повстання зовсім не змінить внутрішньої ні зовнішньої політики Японії.

МОНГОЛЬСЬКА ВІДПОВІДЬ МАНДЖУРІЇ.

МОСКВА, 2. 3. ПАТ. Як подає Тасс зі столиці зовнішньої Монголії, Улан Батор Хото, монгольський міністер закорд. справ, відповів на манджурську ноту в справі граничних подій з 29. лютого. Він заявляє, що манджурські домагання неоправдані, бо всі інциденти мали місце на монгольській території та пропонує мішану комісію.

Хто добре ґаздує, той гараздує!

кажуть старі люди, а господарюєте добре, складаючи свої ощадности на ПРЕМІЙНУ КНИЖЕЧКУ

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

на яку крім звичайних відсотків можете дістати ще й нагороду за ощадність 25—100 зол.

Італійські перемоги
й европейська ситуація.

Женева, 26. лютого 1936.

Останні перемоги італійського війська в Абісинії війни ще не вирішили, але вони наблизили її поважно до рішення. Останні відомости з абісинського побоєвища дозволяють поробити деякі висновки мілітарного і політичного характеру. Сучасна мілітарна техніка в руках міцно зорганізованої великої держави сильно переважає політичні, а навіть національні збройні повстання, через що здає малі держави на ласку і неласку великих держав.

Сучасне мілітарне становище Абісинії може бути дуже повчальне для деяких малих держав сходу Европи, що мішаються необережно до суперечок великих держав, надіючись на „колективне забезпечення“. Надії, які негус покладав на Ліґу Націй, завели. Санкції фактично полишено, не тому, що їх перевести було неможливо, а тому, що наслідки їх моглиб бути дуже загрозливі.

Про припинення довозу нафти до Італії будуть незабаром знову говорити в Женеві. На цю нараду має прибути і представник Великобританії, м. Іден. Але що він може сказати в Женеві, видно почасти з його останньої великої промови в парляменті. Жадання промовця опозиції, щоб представник Англії виступив у Женеві в обороні загострених санкцій, п. Іден відхилив і чемно і рішуче. Цікаве і те, що сказав промовець опозиції, Лі-Сміт, про становище Москви у справі санкцій: „Колиб СССР перебрав провід, то кожний диктатор в Европі, підтриманий консервативною партією в Англії, сказав би, що це частина війни комунізму проти фашистівських держав. Франція дала вже до зрозуміння, що ця справа її не цікавить. Коли Англія не перебере проводу, то його взагалі не буде“. Останні слова промовця можна вважати справді пророчими, бо Іден відповів опозиції, що уряд зробив уже все, щоб прискорити збори комітету вісімнацятьох та полишає рішення справи самій Лізі Націй. Покликання на Ліґу Націй само собою не багато значить, бо вона буде робити те, що потрібно Англії та Франції, але очевидно, що Англія вживатиме санкцій не так, як засіб впливати на той чи інший вислід італійсько-абісинської війни, але як один із засобів осягнути порозуміння з Італією. Зарисі цього порозуміння вже досить виразно виступають.

Оголошення тайного документу про інтереси Великобританії в Абісинії складеного перед початком африканської війни було дуже зручним ходом італійської дипльоматії. І коли Іден заявив в парляменті, що уряд властиво не має чого ховатися з цим документом, та що інтереси Англії в Абісинії обмежуються озером Тана та водами Блакитного Нілю, то це творить уже деяку платформу для переговорів та угоди між Англією та Італією у справі Абісинії.

Дуже характеристична для сучасного політичного становища в Европі є й та обставина, що не зважаючи на прихід до влади у Франції уряду, що стоїть під впливом Москви, Франція не зважується перебрати в Женеві ініціятиви в справі санкцій. Наскільки на французький уряд вплинула погроза Мусолінія виповісти франко-італійську умову з січня минулого року, не можна зважити, у всякім разі африканська війна зовсім не зменшила італійського впливу в Европі, а зокре-

на в Женеві так, як це твердить московська пропаганда. Вплив цей зростає в такій самій мірі, в якій простежують виглядн на переможне закінчення африканської війни. І нема сумніву, що найскорішого закінчення війни в Абісинії бажають в Европі всі за винятком Москви та її симпатиків.

Сучасна перемога Москви у Франції та поважні успіхи московських агентів в Еспанії вплинули велико занепокоєння в колах Ліги Націй, тим більше, що й большевики у самій Швайцарії дуже зазхабніли, як це показують обставини ганебного збиття вермаїча німецьких націоналістів у Швайцарії. Нема сумніву, що сучасна большевизація Франції є поважним успіхом московської політики в Европі, який вона негайно використала і для скріплення большевицького руху в Еспанії. Але поразка абісинського війська є й поразкою московської акції проти Італії. Промовець англійської робітничої партії, Лі Сміт, зрадився у своїй парляментарній промові, що московський уряд, полишаючи санкціоністичну кампанію з Женеві і поза нею сподівається відновити добрі відносини з Римом, але московські надії на це мабуть марні. Можна думати, що Італія дотеперішньої ролі Москви в абісинській війні московському урядові так легко не збуде. Дототок московська небезпека у Франції для Італії надто очевидна. Її зрештою розуміють в Англії. До складу англійського уряду має повернутися й сер Самуель Гор, надто добрий знавець Москви, щоб бути її приятелем. Можна також сподіватися, що Льондон не зможе поєднати на довший час приязні відносини і до Москви і до Токіо та що вибір між одним та другим не буде дуже тяжкий. Англія може не матиме великої охоти боронити проти Японії індокитайського володіння збольшевизованої Франції ризикуючи деякими своїми власними. А погляди японського уряду на франко- московський пакт досить недвозначні.

Повідомлення деяких французьких часописів про зустріч Гітлера з Мусолінієм у вересні минулого року можна вважати вірогідними чи апокрифічними, але факт зближення між Німеччиною та Італією наслідком абісинської війни не підлягає сумнівові. Спільна акція цих двох держав при співробітництві Польщі відтинає большевицькі сили на заході Европи від їх московської бази і дає деяку надію національним силам Франції перемогти московську навалу.

Отже італійські успіхи в Абісинії можуть бути фатальні для московської акції в Европі.

М. Данько.

Змаги в Ga-Pa.

Розмова з українським совгарем Романом Турушанком.

„Вибачте, що заходжу у Вашу спальню, одначе я заповівся вже вчора телефонічно на 8-му годину", — кажу до п. Турушанка Романа, коли я вже представився.

„Вчора повідомлено мене, що питає за мною хтось з Канади і я був цікавий, хто це міг би бути", — відповів мій новий знайомий.

„Не хотів я з Вами розминутись, а тяжко було Вас віднайти. Управа помешкань при залізничім двірці пояснила мені, що румунська дружина розміщена у двох готелях, при Рісерськім Озері і при вулиці Бургакер ч. 1. Телефоную, ніхто не відзивається. Готелі вечором замкнули телефон, щоб дати знак, що всі кімнати заняті. Яких 120 готелів і пансіонів повні людей. Приватні доми всі заняті. Пішов я до готелю над Рісерським Озером. Це було чотири кільометри ходу. Готель повний, каварня й їдальня повні. Румунські санкарі, які там розмістились, відповіли, що не знають, де мешкають лещетарі і совгарі. Пішов я в містечко Партенкірхен на вулицю Бургакер. Ще три кільометри. Румунські змаговники не знали, де мешкаєте, аж старенька власниця пансіону пояснила, що Ви перенеслись до готелю „Синє гроно". Аж тут я найшов Вас."

„Так", — відповів п. Турушанко — „всюди багато часу тратимо на хід. Оба містечка довгі на яких сім кільометрів. На однім кінці стадіон для лещетарів, на другім кінці шлях для санкарів, посередині стадіон для совгарів. А всеж за мало місця. Здається, що пів світа приїхало в ці гори. Нині останній день змагань. Люди схвильовані великою програмою: Лещетний скок, рішальна гаківка між Канадою й Америкою і святочне закінчення олімпійських змагань. Мінхенською вулицею, де мешкаю, їдуть постійно авта в місто. Нині буде тут найбільше людей; усі пхаються вперед. Прийду до Вас завтра вранці в 9-ій..."

Олімпійські змагання закінчились роздачею медалів при світлі смолоскипів і штучних огнів. Від ходення повних 16 днів боліли мене ноги. Та я перейшов на другий, 17-го лютого ще чотири кільометри, щоб дістатись на вулицю Бургакер 1.

Авта відїздили в напрямі Мінхена й Інсбрука. Перед готелями стояли вантажні авта, на які служба кидала валізи, куфри, коробки, лещети, чалиці. Люди не йшли повагом, але спішились, не розглядались, але йшли навпростець до двірця. Продавці програм вже не кричали: „Програм, програма!" Продавці відзнак зникли, як сніг, що розтанув. Впорядчики руху на перехрестях десь пропали. Це був відплив моря людей. Місцевість Га-Па вирослa від Олімпійських Зимових Змагань на велику столицю. Тепер маліла. При вулиці на дворець розбивали робітники два павільони, поставлені лише на час змагань і складали дошки на вантажні авта. Свято скінчилось. Королева балю складала свій серпанковий одяг, щоб узятись до буденної праці.

Опинився я в їдальні „Синього Грона" і замовив снідання. Небавом прийшов п. Турушанко із своєї кімнати: в сірім светрі, середнього росту, стрункої постави, волосся чорнаве, гладко причесане, лице повновиде, очі жваві, темняві, рухи і розмова спокійні.

„Коли відїжджаєте?" — запитав я. — „Чи нині?"

„Так, нині вечором відїжджає ціла дружина і я їду разом, як її член".

„Коли так, то маємо дещо часу поговорити. Я видів Ваш виступ у стадіоні перед двома днями, це було 14-го січня. Совгарі пописувались своїми самостійно дібраними вправами. Я сидів зараз при леді, в першім ряді і міг добре бачити кожного совгара. Виступало 25 людей, оден по другім. Кожний мав право пописуватись 5 мінут. Судило аж 7 суддів рівночасно, крім цього один посередині ставив таблиці, які подавали час, а другий давав знак прапорцем, коли зачинати і коли кінчити. Голос у голоснику заповідав кожного совгара, імя і державу.

„Приписи для суддів пояснені в програмі", — зауважив п. Турушанко.

„Це дуже складні правила. Ясно лише, що судді оцінюють вправи на підставі їх змісту та способу виконання. Добре, що кожний суддя видає свій осуд зараз на таблиці, яку підносять перед публикою з числом оцінки вгору. Кожний глядач може перевірити оцінку, чи справедлива. Виджу з моїх записок, що виступало 25 совгарів, хоча зголосилось 37. Ви виступали як гром. Румунії. На грудях з лівого боку куртки вишитий був у Вас герб Румунії і герб Буковини. Виступали 4 японці, 4 британці, 4 австрійці, 3 американці, 2 німці, 2 мадяри, 1 швайцарець, 1 фінець, 1 лотиш, 1 чехословак, 1 канадієць, це були заступники 12 народів з Европи, Америки й Азії. Ви були 7-мий з черги. Глядачі приняли вас дуже прихильно і оплескували живо. А теж міжнародня публика, яка багато виділа і вміє виробити собі погляд на вправи. Належите рішуче до кляси світових совгарів. Дозвольте на запит: Де мали Ви нагоду придбати такий великий добір рухів й елегантну форму виступу?" — запитав я.

„У роках 1934 і 1935 їздив я до Відня і вправляв там на леді клюбу „Вінер-Айслявф-Ферайн". Мої вправи провадив учитель Вайс, якому я платив сам, але вступ на совганку мав я даром. Я виступав вже двічі в Празі. Колиб я міг виїхати до Льондону, бо там є найліпша школа для совгарів", — пояснив мій співбесідник.

„Це мене дивує, Англія має зиму дуже лагідну, дещо снігу і дещо морозу, але це велике місто одно з найбільших на світі і може удержувати штучну совганку цілий рік".

„Та воно так. Там є совгарська школа, яка вишколює совгарів. Навіть норвежка Соня Гені, яка здобула вже третій раз золоту олімпійську медалю жінок, їде що року на якийсь час до Льондону, щоб там поправляли деякі її недостачі. Хто совгається в Чернівцях, як я, де ходжу на другий рік прав, цей має дуже рідко добрий лід і добрі зразки, з яких міг би навчитись щось нового і щось гарного", — говорив п. Турушанко. — „Брак також гроша, щоби попри студії на університеті покрити видатки на студії совгання. Кошти моєї теперішньої участи в Зимовій Олімпіяді покрила держава Румунія, яка зголосила 28 учасників як державну репрезентацію. Інакше не булоб для мене можливо взяти участь в Олімпійських Змаганнях".

„Як учасник у змаганнях маєте свобідний вступ на всі точки змагань?" — запитав я

„Лише 35% учасників може йти на точки програми, при яких є великий попит на карти вступу", — почув я у відповідь, — „а менше важні точки програми маємо вступ вільний".

„Три дні перед кінцем змагань всі карти вступу були розпродані. На попис у совганці міжнародня розпродано карти вже місяць наперед. Я міг придивитись совгаркам лише перед головним виступом на так званім „тренінгу", по українськи кажемо на „заправі".

П. Турушанко пояснив: „Золоту медалю здобула знову норвежка Соня Гені. Англійка Сесилія Калледж вишколена знаменито, має гарні рухи і гарну поставу, але рішили тут обовязкові вправи, які є приписані вже наперед суддями совганки. Англійка лишилась небезпечною суперницею норвежки на будуче. При оцінці мужчин грають обовязкові вправи також дуже важну ролю. Молоденький англієць Донн виконав дібрані самостійно вправи з великою елеганцією, одначе австрієць Шефер пописався не лише самостійними вправами, але також бездоганним виконанням обовязково приписаних вправ. Відень мав завсіди найкращі успіхи в совганні. Золоту медалю дістав тепер віденець Карло Шефер, бронзову медалю віденець Фелікс Каспар. Цей є знаменитий у скоках з оборотами. Срібну медалю дістав німець Ернст Баєр. Цей має великий досвід, як лучити і заокруглювати поодинокі рухи, але віденець Карло Шефер лучить рухи ще з більшою легкістю і зручністю. Його не так скоро хтонебудь зможе перевищити".

„Коли дивитись на совгання Шефера", — зауважив я, — „то вичуваємо, що свій зміст до краси висказує він совгарськими рухами, які вміє лучити, як музичний композитор лучить звуки в симфонію, сонату або ораторію. Віденець Шефер дав симфонію на совгах. Але що думаєте про японців? Їх виступало 4, таке саме число як австрійців або британців. Я був захоплений деякими рухами, відмінними від европейського стилю. Коли судді оцінили за низько японця Гасегаву, то глядачі висказали своє невдоволення голосним шумом".

„Японці" — відповів п. Турушанко, — „зачудували всіх, як багато вони вспіли навчитись. Опанували цілу школу мистецької їзди, а за якийсь час вони зрівнаються з европейцями. Японці і британці зближаються вже до того вершка, де стоять віденці. Мадяри совгаються також знаменито. Американці недомагають ще в стилю".

„Поясніть мені ласкаво", — запитав я — „на які рухи кладе совгар вагу, коли укладає самостійно збірку вправ?"

„Кожний совгар", — відповів п. Турушанко, — „має перед собою майже нескінчене число рухів, обдуманих, а навіть уже описаних. Одначе підручник нпр. Рееля в німецькій мові, чи якого іншого автора, має для совгаря лише вартість записника. Вчитись можна очима на леді від інших, а пробувати треба кожний рух самому. Опісля можна винаходити нові рухи і лучити їх у свій питомий спосіб, щоби прийти до власної композиції. Істнує велике число ефектовних совгарських кроків нпр. „місяцевий крок", „американські танечні кроки", „скок Айлера", „скок Аксель Павльзена", „скок Рітбергера", „скок Сальхова", „скок Люца", „кадетський скок", велике число „піруетів" (обкрутів). Залежить це від особистого смаку, а навіть настрою, які рухи при виступі вибираємо і як їх лучимо. Рухи мусять бути ріжнородні, але плавно злучені. Треба оминати зривів, перерв і неприродних переходів. Треба думати і мати смак".

Ми вийшли оба на вулицю. Я зняв п. Турушанка на тлі олімпійської оповістки. Наша розмова перейшла на Чернівці і Львів. Ми йшли вулицею Гінденбурга, де доми ще не відчули, що олімпійські змагання скінчились. Вони пишались чатинними вінцями, червоними прапорами із ломаним чорним хрестом у білім кружку і білими прапорами із олімпійським знаком.

На головнім перехресті близько памятника світової війни ми пристанули. На наших очах місто порожніло. Люди відпливали на всі сторони домів. Сніг танув від теплого сонця, викитного небозводу відкроювались верхи вимки. Олімпійські прапори стояли спокійно в блиску сонця на святочних воротах з зеленого чатиння. Під прапорами виднів напис: „Прийдіть знову".

„Прощаю Вас!" — сказав я, стискаючи руку п. Турушанка. — „Передайте від мене поклін Вашим родичам у Чернівцях, хоча не знаю їх особисто. Але знаю Вас. Щасливої дороги. Не беріть мені за зле, коли нашу стрічу опишу".

17-го лютого 1936. **Іван Боберський**

З відчитової салі.

Велика польсько-українська дискусія.

В суботу, 29го лютого ц. р. у великій салі польського Земського Кредитового Товариства у Львові, (Коперника 4), відбувся дискусійний вечір, уладжений Редакцією варшавського „Бунту Млодих" та львівською студентською групою Мислі Моцарствовей. Темою дискусії — українська проблема. Вечір зпочаткували два відчити — ред. М. Прушинського та відомого публіциста Адольфа Бохенського. З огляду на предмет дискусії та особи прелегентів — велику салю щерть виповнила дуже ріжнородна публика: численно був заступлений табор ініціяторів вечора, себто у національній проблемі лібералів (це своєрідна дивовижа, що найактивнішим нинішнім польським ліберальним табором щодо національних питань є табор консерватистів!), не менш численно були заступлені ендеки і то обох крил — офіціяльної ендеції Ґломбінського та ендекосанатори „Дзєнніка Польского" — були присутні численні українські громадяни, но і гурток комуністів. Тому, що тема відчитів і дискусії далеко не теоретично-академічна, а життєва й актуальна, то й проходив вечір серед гарячої атмосфери: ввесь час оклики, „цвішенруфи", взаємні претенсії і навіть образи, оплески захоплення та крики обурення, словом — було весело. Доказом великого зацікавлення був факт, що мало хто з присутніх вийшов перед кінцем дискусії, а дискусія затягнулась від 7-ої веч. до год. 11 ночі.

Подаємо зміст рефератів і дискусії у головних штрихах.

РЕФЕРАТ М. ПРУШИНСЬКОГО.

Референт заповів, що казатиме про значіння української справи для Польщі з погляду внутрішньої політики, — залишаючи закордонно-політичний інтерес другому референтові. Міхал Бобжинський назвав українську проблему другою найважнішою проблемою відродженої польської державности. На жаль, 18 літ тієї державности не посунули розвязку цієї проблеми вперед. Референт формулуватиме своє негативне становище до істнуючих програм та зголосить власну — позитивну. Всі суперечні програми зводяться до т. зв. народової ідеольогії. Її льогічним висновком є: або завернути до етнографічних меж або повести асиміляцію неполяків-громадян, — нема третього виходу, в який спосіб дійти до однороднонаціональної держави при поверх 30-ти відсотках національних меншин. Перший шлях — відмова від великих територіяльних просторів — відпадає відразу, другий — цілком нереальний. Нереальний він з погляду прелегента з двох причин: прелегент і його група — це традиціоналісти, які вірять у силу національної традиції й у інших народів; крім того: вони раціоналісти, а розум каже перевірити про абсурд екстермінаційно-асиміляційної політики на історичних прецеденсах (Угорщина — словаки, Еспанія — катальонці, Англія — ірляндці, Німеччина — поляки, Росія — поляки й українці). Єдиний наслідок асиміляційної політики — огірчення і бунти.

Фатальну ролю у намічені шляхів національної політики грає скрайний націоналізм обох громадянств: ОУН послугується польською націоналістичною пресою, як аргументом проти політики злагоди, знову саботажі ОУН є аргументом у руках польських націоналістів. Повстає заворожене коло. У чийому інтересі порозуміння? Передусім в інтересі польської держави, а в нікому разі в інтересі українського націоналізму, який бажає собі стану вічного кипіння. Програма асиміляції зазнає від 40 літ постійної протидії. Треба їй протиставитись. Табор маршалка Пілсудського не станув у цій справі на висоті завдання. Доказом, які великі розбіжности істнують внутрі того самого табору є два імена: Т. Голуховський та Наконечнікова-Клюковська.

Можна дійти на підставі студій до короткого висновку: що народ український істнує. Ту банальну правду все ще деякі поляки негують та не хотять приймати її як льогічний висновок. Спільна прикмета обох громадянств: внутрішній роздор. В інтересі польської державної рації є те, щоби вплив в українському народі мала група, яка пропагує злагоду. До цього треба змагати не підкупством і провокацією і не деправацією контрагента, ані репресіями супроти ворожих кол. Репресії взагалі є засобом короткочасним, є необхідним тимчасовим злом, яке викликує завжди реакцію у формі терору. Єдиний шлях правильно розвязувати національну проблему та скріплювати в українському громадянстві впливи УНДО — це надача українцям позитивних цінностей. Угода мусить контрагентові „виплачуватись". Доказ: політика станчиків і їх здобутки для поляків на підставі угоди з Австрією. Вельопольський провалився, бо концесії, які йому давав російський уряд, прийшли запізно. Ґолуховський виграв, бо добуті ним концесії були великі і в пору, дарма, що й перед Ґолуховським був 1846 рік і були криваві екзекуції Капусцінського і ін.

В українському громадянстві помітна тепер еволюція: після бойкоту виборів у 1922 р. і провалу автономічної резолюції Нар. Зїзду в 1923 та відкликання такої резолюції навіть у 1932 році, — прийшли відомі заяви українських парляментарів у 1935-6 році. Це не так заслуга уряду, як щастя: вплив відносин на Сов. Україні, що мали рішаючий наслідок на хід української політичної думки. Істнує льогія у польській історії: вплив російських репресій після 1863 р. на політику галицьких поляків. Тепер знову видно зусилля большевиків звернути на Сов. Україні до українофільського курсу. Інтерес Польщі: запевнити українцям шляхом концесій можливість розвитку.

Колишній високий старшина армії УНР Е. Коновалець еволюціонував під враженням протиукраїнських репресій до ролі команданта ОУН, колишній берестейський вязень В. Целевич під впливом виглядів на розвиток українських сил еволюціонував до відомої своєї заяви у справі армії. Три колишні польські вязні Куфштайну — Смолька, Земляковський і Дунаєвський — дійшли потім через розумну австрійську політику до великих почестей. Тому незрозумілим є становище тих польських газет, які замість приймати з признанням такі заяви, як Целевича, кепкують собі з них: що це за політика — лаятись, коли українці виявляють свою негацію, та кепкувати собі, коли українці стають на позитивну платформу?!

Серед польського громадянства істнує занепокоєння, що уряд піде задалеко у признаванні українцям концесій. Той страх безпідставний, коли запанує засада, що зріст українського стану посідання не може потягнути за собою зменшення стану посідання польського. Але слід тямити слова Фридериха Великого: „щоби виграти — треба вміти втратити". В угоді мусять бачити свій інтерес обидві сторони. Найкраще у національній політиці триматись засади — чесноти, про яку казав у рівенській промові марш. Пілсудський. Потребу чесної політики супроти українців підкреслив у розмові з прелегентом також Станислав Грабський. —

Реферат п. М. Прушинського був виголошений з великим темпераментом та відзначався льогічною конструкцією.

РЕФЕРАТ АДОЛЬФА БОХЕНСЬКОГО.

Другий реферат не відзначався може такою красномовною формою, зате думками був глибший. Коротенький зміст:

Річ не йде про те, щоб накинути таку програму в українській справі, тільки взагалі якусь. Великий поступ на цій дорозі творять статті Ст. Грабського у катовицькій „Польонії" та Грабика у полеміці з Ґертихом, в яких обидва ті публіцисти погоджуються, що асиміляція українців неможлива: це вже справа пересуджена. Спір іде тепер радше за те, чи полякам не грозить асиміляція у користь українців. Тому передусім слід поголитись, щоб не українізувались поляки. Таким поляком був напр. Вячеслав Липинський. Крик про великі концесії для українців безпідставний, тим більше, що фактично досі нічого українцям не дано, коли українці дали все, що могли. Острах, щоб українці, скріпившись, не відірвались від Польщі, остільки не має сенсу, що це річ не матеріяльної сили, а річ фанатизму і ненависти; гурток Желябова тряс цілою російською імперією. Українцям не треба багацтв і культури, щоб вбивали польських міністрів: на це потрібна сила ненависти. І для ОУН найстрашніші є саме концесії у користь української матеріяльної і духової культури, бо ті концесії роззброюють фанатичні націоналістичні настрої. Так само безпідставний острах щодо ненаситности українців. Українці безперечно не відмовляються від своїх ідеалів, але концесії можуть тільки впливати на злагіднення відосередкових течій. Треба витворити таку ситуацію, в якій в інтересі української національної рації буде залишатись у Польщі. Тепер істнує саме догідна для такої нац. політики міжнародня конюнктура. Наївним є сподівання, щоб істнувала між двома народами вічна ідилля, але теперішній момент годиться для політики злагоди.

Геополітична ситуація Польщі поміж Німеччиною і Росією погрожує все можливістю, що ті дві великодержави порозуміються проти Польщі. Тому імперативом польської державної екзистенції є виелімінувати раз на все один із тих двох ворожих чинників. Ліквідація такої національно-однородної держави, як Німеччина, є річчю виключеною. Спроба знищити Німеччину через її внутрішній поділ на сепаратні краї скінчилась крахом. Зате у Совітах, де поверх 50% населення творять нац. меншини і де істнує природна відосередкова тенденція поневолених народів, є можливий процес розпаду. І це єдина велика „шанса" Польщі: поділ Росії на дві держави: Московщину й Україну, — це найбільший польський інтерес. І саме тут момент згідливости польських та українських інтересів. Не слід вірити у дуже добрі будучі міждержавні польсько-українські взаємини; мабуть вони будуть найгірші, подібні до нинішніх взаємин польсько-литовських. І тоді щойно політика супроти українців внутрі Польщі буде дуже важка; але всі ті труднощі зрекомпенсує один великий історичний зиск: факт неістнування великої імперіялістичної російської імперії.

ДИСКУСІЯ.

Проф. Ґроєр, як університетський куратор групи Мислі Моцарствовей, витає ініціятиву таких вечорів, що дають змогу знайомитись з найбільш наболілим життєвим питанням. Перестерігає перед такими старими критеріями, як поділ громадянства на гурт освідомлених одиниць і масу несвідомих: ті маси є все резервуаром для будучих освідомлених. Молодь є кадром будучих провідників. Польська молодь мусить учитись на історичних прецеденсах: пригадує ще раз авальоґію Ірляндії. Згода між поляками й українцями можлива при спільноті інтересів їх історичних місій.

Д-р Здзіслав Штоль, (б. пос. із т. зв. санаційної ендеції, група „Дзєнніка Польского") теж вдоволений ідеєю таких вечорів. Всі аргументи проти „паньства народового" — наприклад, бо він вірить у „паньство народове". Згоджується, що добре було розбити Росію, але передовсім треба скріплювати власну державу. У теперішніх Совітах домінуючим елементом є таки надалі москалі-націоналісти. Полякам слід займати передовсім становище польське. Польські публіцисти, які боронять політику порозуміння з українцями, належать до того психольогічного комплексу, в якому мимохіть стають уже на українські позиції (гострі спротива А. Бохенського). Українці будували свою державу і тут і там, але тут помагали їм австрійці, а там німці (оклик: „Ст. Грабський співпрацював з ґрафом Бобрінським, а армію Галлера сформовала Франція"!). Не можна говорити лише про поляків і українців, як рівнорядні сили, бо істнує ще держава, яка розвязує проблеми внутрішньої політики. Польський стан посідання є витвором польської сили.

Ред. І. Кедрин: Приємно українцеві бути присутнім на таких польських відчитах, які не виявляють льоґіркової інформації в українських справах. Ще 12 літ тому промовець чув у польському соймі вибухи сміху серед польських послів, коли якийнебудь український посол згадав про істнування у Польщі міліонів українців. На жаль, найрозумніші в українській справі польські публіцисти працюють саме не у галицькій польській пресі, яка відзначається найбільшою нетерпимістю і незнанням проблеми. Промовець говорить лише до зібраних поляків і хоче вияснити їм три точки з порушених тут справ: Передовсім щодо т. зв. страху за польський стан посідання. Треба поставити точку над „і": так, польський *теперішній* стан посідання мусить скорчитися (голосні оклики протесту). Нічого протестувати, треба тільки устійнити виразну дефініцію, що таке польський стан посідання. Чи належить до нього також тих поверх 2.000 українських народніх шкіл, які ма мали, та які сьогодні є фактично польськими? Чи вони потрібні для польських дітей, коли ходять до них у величезній більшості не діти польські, а українські? Штучний стан посідання ще не є ще доказ сили дер-

жави: такий стан мали й німці у Познанщині та москалі у Конгресівці. Тому інша річ потрібний і природний для польського громадянства стан посідання, а інша річ та частина польського стану посідання, яка була і яка належиться українцям та якої завданням є сьогодні — служить як асиміляційний протиукраїнський засіб.

Те саме торкається того чадміру польських ніби-громадських організацій, які вегетують виключно на державних субвенціях і яких ціль — виключно асиміляційна місія. Чи реактивування українських катедр у львівському університеті зменшує польський стан посідання (Оклик: „Їх не було"). Про факти не будемо сперечатись: можна прочитати про них не в якійсь енциклопедії, яку видала ОУН, але у добрій польській бібліотеці, у книжці якогось доброго польського патріота. (Оклик: „Але Східної Малопольски ви не зрікаєтесь і хочете її теж відискати"). Територіяльного спору тепер не провадимо, того спору не вирішить теж дискусія поміж Кедрином і п. Шталем, — говоримо сьогодні тільки про речі, що їх можемо ми полагодити і тому мусимо ставати на площину політики, яка оперує реальними даними. Такими реальними даними є цифри. Протиставимось теж фікціям, які творять ті поляки, які хотять витворити враження, що нас нема. Чисто польські вивіски на залізничих двірцях не зробили з українського краю польського краю. Фікцію слід усунути. Такою фікцією, фразою без змісту, є слово „мормалізація" в устах п. Шталя.

Коли мова про асиміляцію і коли при цьому впало призвище В. Липинського, то слід тямити процес реасиміляції та історію асеї української шляхти, зпосеред якої одиниці вертаються до свого українського народу. Обережно з характеристикою деяких живих ще осіб: проф. Ст. Грабський може бути для поляків патріотом і державним мужем, але коли славиться його чесність, то не слід забувати, що він як голова закорд. комісії сойму ховав до кишені телеграми з Парижа, що могли стримати польсько-українську війну, та що він аргументував лібералістичними мотивами шкільний закон, згори подуманий на знищення українського шкільництва...

Пп. Бохенським, Прушинським і Бончковським нічого зажидати український „психольоґічний комплекс". Різниця між ними і нами є та, що вони мають свої польські ідеали, а ми свої українські. Здається, що це не є метода „фер" дискредитувати їх у власному громадянстві зараховуванням їх до українського „комплексу" та в той спосіб поборювати неприємну собі політичну концепцію.

Д-р М. Роєк, (ендек, б. ред. „Куріера Львівского"): Коли УНДО робить угоду, то лише тому, що хоче деякі речі зискати та з нічого не реніґує. Українська пропаґанда дектує вже полякам, який їх інтерес. Найбільший українець, Симон Петлюра, відповів д-рові Шухевичеві під Львовом, коли глядів на окопи по обох сторонах фронту і коли були між ними мова про угоду з Польщею: „Маємо історичну підставу не дотримувати умов з поляками". (Оклик ред. Кедрина: „А яка доля галицької умови і гетьмана Витовського?"). Були і з польського боку історичні помилки. — Війна тревала, було перемиря, але війна тревае далі. На Україні у 1917. році не було українців. Не віддамо ані кусника нашої землі. (Бохенський: „Тратимо її через Вашу політику"). Пане Бохенський, ідіть до санаторії... Не хочемо війни з Росією: ми вже раз ішли на Україну і втратили Балтик. Тепер поляки втратили ввесь стан посідання на Наддніпрянській Україні. Боротьба є метою народу.

Пйотр Думін-Борковський, (б. воєвода): Поляки мають нехіть до права, але залюблені в істеричних проявах сили (пацифікація, Берестя, Береза). Фікційна сила не є ще силою дійсною. Цілю держави є довести до розмірного внутрішнього спокою. Може це зробити уряд. Українці не виречуться своєї державности, але й найбільші австрійські льояліcти поляки вважали б образою для себе, якби їм казали вирікатись ідеалу польської самостійности.

Ред. Зенон Пелєнський (говорить по українськи, після первісних спротивів зпосеред слухачів-поляків, перемогли оклики: „Нех мува, ма право"): Як бути двом народам, які від віків находяться у стані перманентної війни? Той стан, який настав тепер, не є станом сили, лиш ослаблення обох сторін. Коли у 1918. р. перемогла польська сторона, то проте українці морально не були переможені. Не вважаючи на всі засоби, вживані впродовж 18 літ, не вдалось зломити української сили, і треба, щоб поляки здали собі справу, що це річ безвиглядна. Панує тут на салі палка атмосфера. Не багато бракує, щоб упали стріли. Але кому користь з вибуху нової польсько-української війни? Не виграють ані поляки, ані українці, виграє — Комінтерн. На українську проблему слід глядіти в аспекті динамічних національних рухів. Тимчасом галицькі поляки глядять на неї крізь призму своїх вузьких матеріяльних інтересів. Вони живуть з апарату, який опанували, і бояться втратити його а разом з ним свій варстат праці. Це справа соціяльна, але через неї вони тратять широкі державницькі перспективи. „Польща впала і нас задавила". III. Шталі і Грабики були й у XVI. та XVII. ст. і вони це викликали війну, яка обі сторони розділила. Нема чого радіти польським патріотам, що на сході вічно панує російський націоналізм. Пенетрація російських впливів у польському громадянстві у комінтернівській формі йде далі. Тільки нова система на Сході Европи запевнить тривке істнування Польщі: щоб українці могли боронити перед Московщиною свою державність, а поляки перед німцями. Промовець не вірить у польсько-німецьку приязнь і саме небезпека з німецького боку диктує польській державній раці звільнити обі руки на сході — через поділ Росії. Нормалізація польсько-українських відносин можлива тільки тоді, коли обидві сторони говорити ть як рівний з рівним, як два державницькі елементи. Це не доказ слабости зі сторони українців, коли вони йдуть на злагоду, — це доказ, що вони можуть дозволити собі на якунебудь поліпшку. Український елемент не ослаб, зі своїх аспірацій не резиґнує, але теперішня спроба угоди мабуть спроба остання.

М-р Огурек: Москва не є страшаком, але грізною силою. Позитивна вартість таких вечорів, що говориться на них про речі, звичайно промовчувані. Промовець дотепно полемізує з ендеками і їх нехіттю — іти на Одесу!

Якийсь молодець-*дублянчик*, який не може дати собі ради з національною термінольоґією, кличе в розпуці, що „польска земя пшеходзі в руське рейце" та зарікається, що більше на такі відчити не піде. (Загальна веселість).

Д-р Піщковський, (ред. енд.-сан. „Дзенніка Польского"): Не доктрина, а кожночасна ситуація диктує актуальну політику. Промовець хвалить собі такі вечорі, як засіб до кристалізації поглядів.

Промовляли ще вдруге *д-р Штоль і П. Борковський*, потім реплікував усім М. *Прушинський*, який звернув м. ін. увагу, що не принесе полякам користи, коли для збереження престіжу будуть у міністерствах трактувати українців, як громадян, що мають тільки слухати та з якими не лицеве узгіднювати державної політики. Був теж і у Варшаві недавно час, коли тільки одиниці думали про польську державність: тому не слід кепкувати собі з несвідомости українських мас у 1918-20 роках.

З велитенським розмахом здійснений ґеніяльним режисером Мих. Куртізом архитвір архитворів витворює авантюричу, повну романтизму пригоду пірата-лицаря.

КАПІТАН БЛЮД

Небаром на екрані Кіна АТЛЯНТІК.

М. РУДНИЦЬКИЙ

БЕРЕЗНЕВА РОЗМОВА.

Приходить до мене симпатичний книгар, сідає так скромно, немов би приніс рукопис із поезіями, і каже:

— Пане редактор! Чи не могли би ви з нагоди місяця березня... знаєте... книжки... знижуємо ціни?...

— Або я знаю, чи міг би? Щороку пригадуємо громадянству, що треба раз на рік користати коли вже не з книжок, то бодай із знижок, але ви знаєте...

— Отже ви є тої думки?

— Не маю ніякої думки. Затяжна справа, як меморіяли до Ліги Націй у справі загаєвій багато літ тому...

— Но, добре, а книжки, а місяць березень...?

— Та треба би пригадати землякам, що в місяці, коли починають прилітати бузьки і голови стає лекша на думку про весну — — —

— Ви жартуєте, а я хотів би зовсім поважно...

Передає мені катальоґ знижкових цін і моє серце підстрибує на радощах. Бачу наголовки книжок іще перед війни, всі перші та єдині видання, які віддавна вважати ми за вичерпані.

— У Парижі, Льондоні та Ню Йорку платять за такі раритети десятикратну ціну, у нас — коштують вони сотики. Деякі книжки у вас так подешевіли, що ви могли би їх додавати як премію до кіля масла або до індика. Можна би теж сир, масло або яйця додавати до книжок, але це трохи важче, бо до книгарень люди находять рідше, як до крамниці Маслосоюзу. У Парижі кілька літ тому засовувала новий щоденник в тим, що кожний передплатник дістає безплатно добрий годинник. Фабрика годинників, яка збанкротувала, позбулась таким робом 60 тисяч годинників, а часопис дістав таке число передплатників, про яке ми і мріяти не можемо у такому поетичному місяці, як березень...

— Отже ви раліте нам продавати книжки на масло?!

— О, вибачте: не на масло, а до масла... це велика ріжниця! Сами знаєте, що книжка потребує у нас омасти. Ми — селянська нація і пісна страва нам дуже надокучила. Чому книжка видається навіть нашому інтелігентові чимось пісним, то на це ніхто не може дати розумної відповіди. Коли вмирає письменник, то ми так умієм підкадити його діяльність, якби література була для нас справді чимось, чим ми цікавимось, захоплюємось. Якби так можна було на похороні письменника продавати його книжки, то може...

— Може... Хто його знає... Але мене цікавить актуальна справа — дешевий місяць книжки. Може би ви виписали якусь статтю?

— Приятелю! Це нам лекше, як вам видрукувати катальоґ... Біда тільки в тому, що ви вірите більше у силу статті, ніж у силу книжки. Дали би ви свій катальоґ наголовок, що може суперничати з найсильнішими фільмами: „Тисяч книжок і вот"... Коли такі слова не зворушують людини, що вміє читати, то які інші сильніші можна найти в ґазеті, де всі сильні слова пішли вже на поклики, комуністи і на § 19-ий?!

— Чи ви звернули увагу на велику силу чужинних авторів в перекладах, по дуже дешевій ціні?

— Не тільки звернув увагу, а навіть уявляю собі, як їх душі на небесах радуються, що твори їх стали доступні українцям майже задурно. Діккенс, Доде, Конрад, Стівенсон, Шпільгаґен... Ні, таки їх небагато — наші переважають. Чи може тому люди не мають у нас довіря до книжок? Треба би хіба робити оголошення на американський зразок: „Земляки-патріоти! Повірте, що українська книжка не гірша від окоцімського лива та балтійського оселедця! Ви, що раз на тиждень тратите 5 зол. на обжирство та пяцтво, могли би раз на місяць — — "

Книгар зробив жест самозбивника, що ходить по світі більш із звички, ніж з переконання:

— Це нічого не поможе. Наша інтелігенція взагалі — — — Ви це зрештою самі знаєте. Тут треба основно...

— Кілька літ тому один американський видавець вложив до кількох примірників видань ним книжок по 50 і 100 долярів. Кожний, хто купував книжку за пів доляра, міг мати надію, що ця вкладка вернеться йому як на льотерії. Може ви та інші книгарі могли би призначити теж раз на рік по 500 зол. нагороди для читачів за кілька слів оцінки купленої ними і прочитаної найкращої книжки. Треба би тільки означити 20, 50 чи 100 книжок, між якими читач мусить вибирати. Хто знає, чи люди, що так живо щодня суперечаються над ходами у шахах або при картах, не мали би додати до своїх товариських забав іще одну, з книжками?

— І ви гадаєте, що це поможе?

Мовчанка. Тільки немов би від стіни вернувся відгук:

— Може...

В обороні членів жюрі літературного конкурсу.

Комунікат Ради Товариства Письменників і Журналістів.

Рада Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка прийняла на своєму засіданні 28. лютого ц. р. одноголосно таку постанову:

Рада ТОПЖ із жалем стверджує, що у пресовій дискусії над вислідом минулорічного літературного конкурсу деякі члени Товариства дозволили собі на образливі закиди особистого характеру під адресою інших членів Т-ва, покликаних на цей рік Радою Т-ва до літературного жюрі. Рада Товариства вважає своїм обовязком узяти в оборону всіх 5 членів жюрі, без огляду на їх становище до творів, що вплинули на конкурс, та висловити їм подяку за їх працю, яку вони виявили при оцінці творів згідно зі своїм знанням і совістю. Одночасно Рада Т-ва звертається з рішучим покликом до всіх членів Т-ва на будуче не виявляти своїх поглядів на вислід літературних конкурсів нашого Т-ва у спосіб, що ображує членів жюрі.

За Раду Т-ва Письменників і Журналістів:
Роман Купчинський, голова.
Д-р Мирон Коновалець, секретар.

Нарада у воєвідському уряді в Станиславові в справі управи цукрових буряків.

Дня 27. лютого ц. р. відбулася під проводом начальника виділу рільництва і з р. . Буляєви у станиславівському воєвідському уряді нарада в справі зменшення площі управи цукрового буряка у великої земельної власности в користь малоземельних рільників на терені станиславівського воєвідства. На нараду запрошені були рільничі організації, Львівська Хліборобська Палата, цукроварня в Городенці, товариства плянторів цукрових буряків і Державний Рільний Банк. Від Т-ва „Сільський Господар" взяли участь ради. І. Шепарович та інж. І. Лапчук.

На нараді зреферовано проект розподілу плянтацій ц. буряків, опрацьований міністерством р. і з. р. та Економічним Комітетом при Раді Міністрів. На підставі цього проекту зменшать у 1936. р. площу під управу ц. буряків у великої власности на 5 проц. у станиславівському воєвідстві, що дає приблизно 135 моргів. Як висилося опісля в дискусії, тих 135 моргів плянтації цукрових буряків мають приділити згідно з рішенням Економічного Комітету при Раді Міністрів між господарства, що є задовжені в Рільному Банку з титулу купна землі з парцеляції. В такий спосіб уряд хоче помогти їм сплачувати довги в Д. Р. Б.

Представники „Сільського Господаря" предложили від себе внески, щоби приділити плянтацію ц. буряків поступовим малоземельним рільникам, зорганізованим у хліборобських товариствах; вони домагалися приділу контингенту на поодинокі хліборобські товариства, подібно, як у тернопільському воєвідстві. Свій внесок обосновували тим, що управа цукрових буряків має вплив на раціоналізацію господарства, головно в теперішніх тяжких часах, а рільничі товариства є запорукою, що плянтація ц. буряків дістанеться в руки тих, що на це заслуговують і совісно виважуться зі своїх зобовязань.

Внески наради, в тому і внесок делегатів „Сільського Господаря", передано до дальшого полагодження воєвідському урядові.

Свято „Просвіти" у Львові.

ВРАЖІННЯ ПРИНАГІДНОГО ВИДЦЯ.

Найважнішою річю Свята „Просвіти", що його уладила філія у Львові 1. березня ц. р. було те, що на Святі виступали переважно самі читальні. Це були виступи хорів. Злучені хори всіх читалень і розпочали й кінчили програму концерту. Ці злучені хори виступали разом зі симфонічною орхестрою. Тому сцена, вщерть виповнена музиками та співаками, робила імпозантне враження. Але не тільки числом. Відповідали піднесло-урочистому характерові свята й самі твори, що їх виконано на початку й кінці свята. Окремі виступи хорів дільницевих читалень, що в більшості виповнили програму, скріпляли тільки бадьорий настрій, що його витворило свято. Цеж виступали не спеціяльні хори, як „Боян" чи „Сурма" чи „Бандурист". У кожному народі, в кожному більшому місті можуть бути такі репрезентативні хори. Тут були хори читалень на передмістях Львова. Отже ті самі, що поруч зі сільськими свідчать про висоту музичної культури в масах нашого народу. І можна було бути лише гордим. Чейже польський Львів не може здобутись на свято власне з такою програмою, з такими виконавцями і з таким виконанням!

Правдоподібно кождий українець, довідавшись про концерт і його програму, подумав в душі: „Нічого сподіватись, ніяких естетичних вражінь від маленьких, примітивних хорів з окраїн Львова не може бути". Але розчарувався він, бо хори виконали свої точки д. добре. Найкраще співав хор жовківської дільниці. І пісні, що їх виконував, були найгарніші. Хор приємно вражав і своєю численністю. Особливо гарно звучали жіночі голоси, та й ефектовніше виглядали жінки від мужчин, бо були в національних одягах. У національних строях виступали теж співачки хору городецької дільниці. Тільки співачки злученого хору з найдальших окраїн Львова, донедавна піддьвівських громад Левандівки, Богданівки і Сигнівки, несподівано виступили в чорних міських одягах. Не скажу, щоб це зробило на мене неприємне враження. Домінувало враження несподіванки. Цей хор виконав три стрілецькі пісні, а городецький дві пісні — лемківську та старогалицьку. Здавалось мені, що це було за мало. Ще більший жаль викликала у мене нечисленність хору городецької читальні. Хотілось бачити більший хор, хоч по правді диво, що існує взагалі будь-який хор у середині великого міста, між численними кінотеатрами, побіч радієвої музики та співу майже в кожному мешканні. Отже велика мистецька вартість української пісні, коли вона в таких несприятливих умовинах все ще жиє серед тих наших людей, що найбільше уражені на денаціоналізаційний вплив великого міста.

Поза хоровими продукціями слід відмітити виступ симфонічної орхестри та дві декламації — сольову і групову. Приємно, що маємо власну симфонічну орхестру. Приємно, що добре вона грає, бо мусіла повторити свою точку. З декламацій новинкою була, і тому ефектовніше випала групова декламація. Ця декламація, коли голоси кількацяти (14) осіб зливаються в один потужний голос, робить враження власне сили, могутньости та ідейного, боєвого запалу; запалу й сили юрби, маси народу. Що правда, при такій груповій декламації дикція і виразність не може стояти на такій висоті, як при сольовій декламації. Але ніщо не може віддати так добре сили й запалу маси, як саме ця групова декламація. Тільки так треба декламувати боєві або побідні короткі гимни та заклики. Але іншого роду твори, краще може передати сольова рецитація. Не можна було порівняти під цим оглядом двох родів декламацій саме на концерті, бо п. Соботіана виконала такий самий по змісту твір, як і група декляматорів. До речі: оба твори не зовсім відповідали характерові декламаційної передачі. П. Соботіана добра декляматорка, бракувало їй лише сили голосу.

А на закінчення один жаль. Три перші репрезентаційні ряди крісел для представників установ і чільних громадян сильно світили пустками. Можливо, що коли б виступала на концерті М. Сокіл чи М. Голинський, то пішлаб на концерт і наша інтелігенція. Та й то до деякої міри тому, що п. директоровій А. не випадає не піти на концерт, коли там буде директорова Б. Добрі справді артисти п. М. Сокіл чи Голинський, але інші народи мають ще кращих. Але не знаю, чи кожний нарід міг би похвалитись саме тими маленькими хорами, що працюють у масах і вийшли з тих мас, що самі творять ці маси?! І на превеликий жаль, цього не зрозуміла наша інтелігентна верхівка. В додатку чейже йде про велике місто, де роля української пісні особливо велика.

С. Хруцький.

Маніфест короля Великої Британії.

ЛЬОНДОН, 2. 3. ПАТ. Едвард VIII. виголосив крізь радіо промову до всіх народів імперії. Він вшанував память Юрія V. та подякував за вислови співчуття з приводу його смерти.

Б. ЛІКАР ЗАГАЛЬНОГО ШПИТАЛЯ У ЛЬВОВІ
Богдан Ґарбовський
переніс канцелярію
до ТУРКИ н/Стр. 1604 2-3

„Червона армія оборонить Францію".

ПОЛІТИЧНИЙ ГУМОР ФРАНЦУСЬКОЇ ПРАВИЦІ.

ПАРИЖ, 2. 3. ПАТ. Противники франко-совітського пакту поставили демонстративний внесок: **домагаються, щоб уряд скоротив військову службу до 1 року** — мовляв — наша молодь має наражуватися для оборони держави, коли — як це доказували прихильники пакту — червона армія досить сильна, щоб помогти Франції? Автори внеску хотять, здається, довести до роздору у лові лівиці, що все прихильна скороченню військової служби. З огляду на недалекий кінець каденції теперішньої палати послів внесок правиці, здається, не буде вже предметом нарад.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Чеський уряд задумує обмежити автономію чужоких шкіл. Причиною цього проекту є відносини по німецьких школах.

Еспанський „людовий фронт" зложив президентові такі домагання: дати відшкодування для робітників, що втратили працю з політичних мотивів, усунути з армії протиреспубликанські елементи, розвязати монархістичні й фашистівські організації, покарати учасників жовтневої революції з 1934 р., скоро виконати плян публичних робіт.

Весняний ярмарок у Ляйпціґу почався вчора. Не зважаючи на кризу скількість експонентів піднеслася до 8.163 (7.406 минулого року). Першого дня відвідало виставу 200.000 людей; до Ляйпціґу приїхало ок. 25.000 закордонних купців. Міністер Гебельс виголосив до 300 журналістів, що приїхали на ярмарок, промову, яку закінчив словами: „Европа та її народи бажають мира".

Президент катальонського ґенералідаду, Компаніс заіменував новий уряд, що складається з міністрів освіти, справедливости, фінансів, рільництва та промислу, і публичних робіт. Собі задержав теку внутрішніх справ.

Продовження закону про невтральність було темою останньої проклямації президента Злучених Держав.

Англьо - египетські переговори почалися сьогодні у каірській палаті Ґафарав. Після промови Нагаса Паші та сера Семсона відложили наради до 9. ц. м.

КИТАЙСЬКІ СТУДЕНТИ ЗНУЩАЮТЬСЯ НАД РЕКТОРОМ.

ПЕКІН, 2. 3. ПАТ. Підчас передвчорашніх заворушень студенти придержали двох поліцменів як закладників та перервали телефонічну сполуку з Пекіном. Вони знущалися над ректором, закидаючи йому, що він покликав поліцію до університету.

Фабрика білля „АСТРА" Львів, Сикстуська 2
повідомляє, що на домагання урядничих кол продовжує **Білий пропаґандовий тиждень** з опустом 15% від виставових цін **невідклично до 7. березня ц. р.**

Еміґраційні справи.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ІДУТЬ ДО КАНАДИ.

З Канади надсилають рідні одну категорію візавів (пермітів), де є зазначена висота готівки, конечної до того, щоб дістати візи на вїзд до того краю.

Тепер на основі нового зарядження канадійський інспектор у Гдині при даванні візи вимагає предявлення офіційного доказу походження грошей та посвідки місця, де набуто ефективні доляри.

Посвідка, відки походять гроші, може бути з маґістрату, громади, постерунку поліції, староства, банку, нотарів та інших фінансових установ. Має там бути зазначене, що гроші походять або з продажі майна, або з пороблених ощадностей і т. п. Тому, що канадійська влада вимагає предявлення готівки в ефективних долярах, еміґрант повинен мати теж посвідку від тої фінансової установи, де купив доляри.

60-ті роковини перемиського Владики.

Сьогодні, 3-го березня ц. р., перемиський владика Кир Йосафат Коциловський, святкує 60-ти літя свого життя.

Народився теперішний Владика у с. Пакошівці, сяніцького повіту 3. II. 1876. р. Його батько Петро, поміщик села Глинна коло Ліська, був у тих рр. послом до галицького сойму. При хрещенні Владика дістав був імя Йосиф. Після скінчення гімназії у Яслі, переїхав до Львова на університетські студії, де був членом виділу Академічної Громади та активним членом „Сокола-Батька". У 1898 році вступає до війська, але в три роки потім виступає з нього і записується на богословські студії у Римі. Здобуває докторат фільософії та богословія і вертається до Галичини, де у 1907. р. висвячується. Стає професором догматики і віцеректором духовної семинарії у Станиславові. В 4 роки потім вступає у мури монастиря ОО. Василіян у Крехові, де перебуває новіціят. Там теж дістає імя Йосафата. У 1914. р. стає ректором дух. семинарії у Кромерізі на Моравах, а в два роки пізніше ординарієм перемиської епархії. На цьому становищі перебуває по нинішній день, виявляючи велике зрозуміння для поверненої собі пастви.

З днем 60-их роковин життя бажаємо Достойному Ювилятові ще довгого життя, потрібного для добра Церкви й українського Народу.

ОПІКА НАД МОЛОДЮ.

ЯК СТОЇТЬ У НАС СПРАВА ВАКАЦІЙНИХ ОСЕЛЬ ДЛЯ МОЛОДІ?

На інформаційних сходинах, що відбулися в неділю 1. ц. м., мали ми нагоду познайомитися з дотеперішніми осягами праці Комісії Вакаційних Осель Молоді (при Українськім Т-ві опіки над молоддю) та її плянами на майбутнє. Як довідуємося зі звітів членів комісії та статистичних виперків, українське товариство страє початками довоєнних часів і дійшло до найвищого розвитку в 1930. році — напередодні розвязання Пласту. Від кількох літ скількість таборів та їхніх учасників знову росте з року на рік.

Сьогодні має комісія таборові забудування у трьох місцевостях: 3 будинків на Соколі (к. Підлютого), з яких деякі вимагають негайної направи: вірцеву „палатку" у недалекому Остодорі та гірний будинок у Старяві, на Лемківщині. Перші два табори —серед величньої природи суворих Горганів, третій — у ніжному підсонні Лемківщини, подібнім як у Риманові чи Жегестові. Будову обох таборів к. Підлютого над Лімницею слід завдячувати щедрости й заходам Ексц. Шептицького, о. мітрата Войнаровського, о. проф. Дзеровича та проф. Левицького; оселю у Старяві побудувала філія Т-ва охорони дітей у Перемишлі, при чому слід підмітити заслуги дир. Бачинського та голови Білянського.

Минулого літа уладила комісія 9 таборів, з яких користало 192 дівчат та 166 хлопців — між ними числило дітей заточенців та еміґрантів зі східних земель, що живуть у корінній Польщі. На цей рік плянує комісія: для дітей по дві оселі на Остодорі та у Старяві; для середньошкільної молоді дві оселі на Соколі та по одній на Гуцульщині і в ярі Дністра: крім того оселі для ремісничої молоді та для умовних працівників.

Виховна праця по оселях дуже дбайливо опрацьована та зіндивідуалізована. Комісія пильно провірює працю орґанізаторів таборів (минулого року було їх 86), що працюють безкорисно за винятком 15 осіб кухонної прислуги.

Сходини закінчило висвітлення знимок та фільмів з таборового життя.

СТРАЙК ТКАЧІВ У ЛОДЗІ.

ЛОДЗЬ, 2. 3. ПАТ. На 80.000 робітників до страйку приступило 45.000 ткачів в Лодзі та в поблизьких містах. Причиною страйку недодержування збірних умов і соціяльного законодавства.

СТРАШНА АВТОБУСОВА КАТАСТРОФА.

ЧЕРНІВЦІ, 2. 3. ПАТ. Недалеко Ботошані вивернувся автобус зі 40 пасажирами, які є всі ранені.

Чи жертва мильних інформацій?

Книжечка італійця про українську меншину в Польщі.

Істнує в Римі видавництво „Noi e ль' Україна". Займається воно студією української проблеми взагалі. Досі видало навіть цікаві та вартісні книжечки, з політично-наукового погляду для італійців. Між ними такі: „Европейська рівновага й українська справа" Евг. Онацького; „Тарас Шевченко, кобзар України" Ляврa Майнардія; „Життя гетьмана Мазепи" Франческа Таддеї; „Україна і Католицька Церква" посла Берніка Інсабата; „Симон Петлюра, герой і мученик України" Ляврa Майнардія. І вся та праця цього видавництва йшла по тій правдивій, чистій лінії: студіювати українську справу по правдиво-історичним джерелам, висувати на перший плян слушність і чесність нашої справи, наших усіх змагань. І в цій формі подавати ці студії італійській суспільности, щоб вона мала ясні, правдомовні відомости про Україну. Таке завдання мало це видавництво і його виконувало.

Але ось вам появилася нова брошурка Ляврa Майнардія: „Українська меншина в Польщі", видавництва „Noi e ль' Україна". Невеличка книжечка (16 сторін), але зміст її дуже прикрий. Вичитуємо в ній такі речі, що нам відразу стає ясно, хто був доставцем цих „цінних" інформацій до цього „твору". Інформації „роблені" для закордону по потребі даної держави. І цими інформаціями Л. Майнардi покористувався у цій нещасній брошурі. З цієї брошури виходить таке, що українців у Польщі є всього чотири міліони. Статистика п. Майнардія виказує, що, наприклад, у Сх. Галичині є нас менше, як поляків. Що наші школи, культурні й економічні установи завдяки Польщі розвиваються чудово. Словом: прочитавши брошурку, маєте враження, що якби не Польща, то українців у Східній Галичині вже більше не булоб.

Ще одно: по прочитанні брошурки Майнардія виходить, що Італія не має ніякого права ні до Бреннеру, ні до Трієсту, а вже ніякого права до Фіюме: бо коли там була Австрія, то по австрійській статистиці там італійці були меншиною...

Ми не думаємо підозрівати п. Майнардія, щоб він упав жертвою мильних інформацій. Бо щоб він упав жертвою мильних інформацій, то чому тепер малоб це скоїтись? І він надто проворний, щоб упасти жертвою „таких" інформацій. Зате нам здається, що п. Л. Майнарді, як італієць добре вихований на латинській культурі, кермувався тут зовсім „реальними" мотивами.

М. З.

*

Примітка Редакції „Діла": Найновіше число Бюлетину „Офінора" повідомляє, що управа „Офінора" дістала від П. Майнардія, дир. видавництва „Ми та Україна", заяву в справі виданої ним брошури: „Українська меншина в Польщі". П. Майнарді висловлює свій глибокий жаль, що не зорієнтувавшись, написав ту книжку на підставі невідповідних джерел, та повідомляє, що він знищить наклад.

Виїзд міністрів до Женеви.

ЛЬОНДОН, 2. 3. ПАТ. Міністер Іден виїхав учора до Женеви; заявив, що вернеться за яких 3 днів, зрештою відмовив усяких вияснень.

ПАРИЖ, 2. 3. ПАТ. Міністер Фляндeн виїхав учора до Женеви з віцедиректором політичних і господарських справ міністерства закордонних справ та директором кабінету міністра. Рівночасно виїхав предсідник комітету 18ох де Васконсельос.

Нюйорські вінди унерухомлені.

ЛЬОНДОН, 2. 3. ПАТ. В Нео Йорку почався вчора страйк професійного союзу робітників при віндах; він обняв 100.000 робітників, 15.000 домів, з того 2.000 хмародерів позбовлені звязку. Страйк найбільше дається взнаки елегантній дільниці міста з 30-поверховими готелями. При кожній вінді залишили по одному робітникові для перевозу хорих, калік та лікарів.

БЕЗРОБІТТЯ В АМЕРИЦІ РОСТЕ.

ВАШИНҐТОН, 2. 3. ПАТ. Американська федерація праці стверджує урядово, що за січень число безробітних підноситься на 1,229.000, так що тепер дійшло до 12,626.000 душ.

Чотириста міліонів зол. пропиває наш нарід річно. Ці гроші, уміщені в банку на 10%, далиб 40 міліонів зол. річного прибутку.

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження"

ДРАМАТИЧНА ВТЕЧА ЯПОНСЬКОГО ПРЕМІЄРА.

ШАНҐАЙ, 2. 3. ПАТ. „Дейлі Нюз" подає подробиці драматичної втечі японського премієра Окади. Служба повідомила премієра в хвилині, коли до дому зближалися напасники. Окада сховався в металевім куфрі, а збунтовані вояки вбили його шурина полк. Матсуі. Кілька опісля родина вбитого полковника прийшла по його тіло, Окада при допомозі кревних і служби примістився в широкій домовині побіч трупа вбитого шурина. Таким чином вдалося йому покинути дім, який заняли збунтовані вояки.

НЕ БУДЕ ЗМІНИ В ЗАКОРДОННІЙ ПОЛІТИЦІ.

ТОКІО, 2. 3. ПАТ. Кн. Сайонджі приїхав самоходом до Токіо в год. 3.25 з Окітсу. В королівській палаті ждала на нього тайна рада і члени кабінету. Згідно з принятим звичаєм кн. Сайонджі призначить премієра. Рішення слід сподіватися з огляду на ускладнене положення щойно за кілька днів. Преса пише, що повстане національний уряд, який не буде мати фашистівського характеру.

Представник японського міністерства закордонних справ заявив журналістам, що не буде ніякої зміни в закордонній політиці. До повстання прийшло на тлі внутрішніх справ, які не мають ніякого звязку зі закордонною політикою.

НОВИНКИ.

— **До нинішнього числа долучуємо для всіх передплатників 5-те число „Назустріч".**

— **Найкращі лиси, пелеринки виконує і поручає Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46. Свіжі журнали на р. 1937.**

— **Деякі наші читачі і передплатники,** які дістали календар „Криницю" на рік 1936, не вирівняли ще належитости за нього. Просимо при висилці передплати на березень не забути вирівняти належитости за календар у квоті зол. 1.50.

— **На бажання галицької дільниці „Центросоюз" відкрив 29-го лютого ц. р. свою чергову крамницю при вул. Зибликевича 2.** Це є вже побіч: Крамниць: Ринок ч. 2, — На Байках ч. 8, — Личаків ч. 50, — Жовківська ч. 175, — плятя з черги крамниця Ц. С. з продажю вудженин і м'яса 3—3

— **Не пийте горівки!** Але як вже хочете напитися, то пийте у **Флісера**, бо там маєте змогу смачно закусити й пообідати. Ніде також не найдете такого доброго Окоціма як у ресторані Флісера. 1588

— **Українські діти святкують ювилей Ексц. Митрополита.** Товариство „Українська Захоронка" святкує дня 8. березня ювилей Ексц. Митрополита Андрея. Поверх 4 сотки українських найменших дітей віддадуть поклін князеві нашої Церкви. На це велике свято нашої дітвори запрошуємо установи та все львівське громадянство. Свято відбудеться в 12 год. впоудне в саді Театру Ріжнородностей. — **Управа Товариства.**

— **Операція проф. д-ра Смаль-Стоцького.** Як відомо, академік проф. д-р Степан Смаль-Стоцький, що живе в Празі, заменав на тяжку жовчеву недугу і піддався аж двом операціям. Перша операція відбулася 15. лютого і була підготовною для другої, яку переведено 26. лютого ц. р. Операція була утруднена тяжкими внутрішніми ускладненнями і протяглася понад передбачений час. Стан оперованого з огляду на те і на його високий вік (77 літ) дуже тяжкий. Щоби підсилити діяльність серця, хорому роз-

Міські Театри у Львові, вівторок 3. березня.

Трафіка пані ґенералової

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-ій:

знаменита комедія Буш Фекете.

Великий успіх сезону!

раз дають інекції. Томущо хорий потребує цілковитого спокою, лікарі не допускають до нього нікого з посторонніх осіб.

— **Сензаційні арештування у Львові.** У звязку з аферою адв. дра Рабінера прок. Ольберек переслухав його спільника дра Фукса, адв. дра Райслера, адвокатського апліканта Фірера і фризієра Цукеркандля, який лежить недужий. В суботу перевів прокуратор ревізію в канцелярії адв. дра Рабінера. Висліди ревізії тримають в тайні. В понеділок арештувала влада секретаря екзекуційного відділу городського суду у Львові З. Ігната.

— **Хто виграв долярівку?** В нинішнім тягненню долярівки впали такі виграні: 40.000 дол. на ч. 1.054.950. 8.000 дол. на ч. 551082. 3.000 дол. на ч. 1319026 661393 1264514. 1.000 дол. на ч. 13292233 1179678 619790 622170 624623. 500 дол. на ч. 251566 263576 874705 962804 1170355 444197 1172707 133383 128622 1146789.

— **В погоні за сензацією.** Дня 24. м. м. занедужала в дівочій школі ім. Шевченка одна з учениць підчас години рисунків. Зазвана мати відвезла хору на поручення лікаря до хати, де вона другого дня померла. Лікарі ствердили гостре запалення мізку. Цей трагічний факт дав притоку „Експресові Вечорному" помістити в числі з 29. II. злобну нотатку про смерть трьох учениць у нашій школі. Хід подій, як його подає сам згаданий часопис і як можуть ствердити три візвані лікарі, вказує, що ні школа, ні учительки, ні товаришки не мають ніякого відношення до недуги дитини. Вістка про якісь таємні обставини смерти зовсім видумана. Таксамо з пальця виссана вістка про смерть у школі другої і третьої дитини. Фактом є, що перед двома роками названа в „Експресі" дівчинка занедужала дома. Її відвезли до шпиталю пошесних недуг і там вона пятого дня померла на дифтерит. При чому тут школа? В тому самому часі не було між ученицями школи ім. Шевченка ніодного більше випадку дифтериту. Третього випадку смерти серед учениць цієї школи в останніх роках взагалі не було. За 37 літ істнування школи не було ніколи такого випадку, щоб учениця померла у шкільному будинку. Цікаве, що редакція „Експресу Вечорного", яка запитувала в дирекції школи про обставини смерти бл. п. Г. Р., не вважала відповідним поінформуватися про два інші випадки. — **Управа школи.**

— **Емерити бороняться.** Союз польських емеритальних організацій рішив домагатися здержання декрету про зменшення емеритальних плат, який входить у життя з днем 1. квітня ц. р. та обниження доходового податку для державних емеритів.

— **Весняні води.** На Сяні рушили леди і місцями повстали загачення, довгі на кілька кільометрів. Наслідком того підноситься вода, часом на три метри високо. Стан води змінюється залежно від руху ледяних криг. На терені громад Кривча і Заводи вода заляла великі простори, займаючи навіть людські оселі. Виляли теж Вислока, Ропа, Ясьолка та інші доплиги Висли.

— **Чому селянам нестає землі?** У звязку з внесенням пос. Медзінського у справі скасування ординацій майоратів і фідеікомісів, польська преса стверджує, що в Польщі є 52 ординації, не числячи великого числа фідеікомісів. Як відомо, це земські добра, в яких порядок дідичення точно означений, щоби ті маєтки вдержати в руках одної родини. Найбільшою ординацією є Давидгородок у Пинщині, що обіймає 170.000 моргів, власність кн. Карла Радзівіла. Дещо менша ординація Несвежська і Клецка біля Новгородка. Дальше йде щодо величини ординація Замойських на 100 тисячах моргів а Познанщині та ординації понад 50 тисяч моргів, що належать до гр. Скуржевських, гр. Квілецьких, кн. Мих. Радивила і інші. В Галичині є ординації сінявська кн. Ад. Чарторийського, переворська кн. Андр. Любомірського, потурицька гр. Дідушицьких, городківська гр. Семенських, ланцутська гр. Альфр. Потоцького ансіцька Чарковських-Голеевських, окоцімська Ґеф-Окоцімських і найменша (бо 4.200 моргів) боринецька гр. Мицельського. На Волині є більша ординація Олика кн. Януша Радзівіла. Є теж у Польщі ціла низка дрібних фідеікомісів, яких власниками можуть бути більше осіб. Загальний простір землі, яку займають ординації, доходить до 470 тисяч гектарів. Ось де може подітися велике число середніх господарів, що дуються на карловатих господарствах, хоч могли би реальніше заступити великих земельних магнатів, які вміють робити тільки довги.

— **Відносини „на кресах".** Робоча сила „на кресах" є на 50—70 прц. дешевша, як у центрі Польщі. А сільничі продукти продають „на кресах по дуже низьких цінах, коли за промислові вироби мусять платити високі ціни. Нпр. камінний вуголь на Поліссі є три рази дорожчий як у Катовицях. І то дальше так буде, що сільничі продукти „на кресах" будуть дешевші, бо обтяжені коштами дуже високої залізничої тарифи, а промислові вироби будуть дорожчі, бо дочислюють більші кошти привозу. І ці відносини ще побільшують льокальну нужду. Трапляються „на кресах" і осьякі куріози: на Виленщину „шмуглюють" через границю з Литви залізо, яке походить з фабрик в Польщі, але продане дешево (для конкуренції) за кордон, мандрує довкола і як дешеве залізо вертається до Польщі. Те саме діється з цукром. **М. М.**

— **Влом до „Базару" у Львові.** Нічю на 2. ц.м. вломилися злодії до крамниці „Пласту" і „Базару" при вул. Руській. Забрали товару вартости кілька тисяч золотих. Більше потерпів „Базар".

— **Волоцюги грабіжниками.** У Чорткові відбулася судова розправа проти двох волоцюг, Максима Зенткевича і Павла Гончаровського, родом з Городка, що в грудні м. р. ограбили у Мшанці пов. Копичинці жидівку Хану Готесман, забравши їй 2.640 дол. і 20 зол. Їх арештовано на залізничому двірці в Тернополі і відобрано їм ще 1.600 долярів. Обох засуджено по 6 років вязниці. Таких волоцюгів вештається по наших селах багато.

— **Проти самогубства.** Мадярський кардинал, примас Середь видав пастирський лист у звязку зі самогубствами, що сильно множаться в останніх часах. „Дивлюсь, пише він, зі сумом на те, як малодушні люди розстаються легко із життям, покидаючи його немов якусь безвартісну шмату. Божа заповідь: „Не вбивай" відноситься не тільки до інших, але й до самого себе. Інтерес і добро загалу все важніше, ніж хороблива вразливість одиниці. Хто втікає перед життєвою боротьбою, цей боягуз. Число душогубств зростає одночасно з упадком віри в Бога. Самогубство це недуга епохи упадку".

— **Вязниця за червону краватку.** У Франкфурті над Меном станув перед судом молодий робітник за те, що підчас одної державної урочистости мав на собі ярко червону краватку. Суд приняв це за комуністичну демонстрацію і засудив його на 6 тижнів вязниці.

— **Сестра Гітлера** вийшла замуж за професора дрезденської політехніки. Досі вона вела домашнє господарство свого брата, що є, як відомо, кавалером.

— **Буря перевернула вязницю.** В місцевости Куті в Сирії буря завалила вязничний будинок, наслідком чого 21 вязнів згинуло а 10 є тяжко ранених.

— **Число населення в Англії маліє.** Свого часу було пророцтво, що населення Великої Британії впаде до одної десятої частини впродовж сотні літ. Це виглядає на можливість, як це видко із звіту Королівського економічного товариства. Стверджено, що вже тепер є мале число народин. Через те відбувається перемінна в соціяльнім угрупуванні. Коли це не зміниться, то Англія стане незабаром країною старих людей; дітей по школах буде обмаль, а дуже мало пар піде до шлюбу. Коли спертися на теперішніх поміченнях, то можна прийти до таких висновків: за наступних 20 літ не буде ще великої зміни в числі населення, лише буде багато старих людей. За других 20 літ число шкільної молоді впаде до половини теперішнього. За 50 літ з теперішніх 40 міліонів англійців останеться 25 міліонів, а за сто літ останеться лише 4 міліони.

— **Коедукація у Німеччині заборонена.** Німецький міністер освіти Руфт видав розпорядок, що в принципі забороняє коедукацію на терені Німеччини. Тільки у випадках, коли розділ шкільних хлопців від дівчат представляє труднощі, нпр. коли нема окремих шкіл для дівчат, можна приймати дівчата до спільних шкіл з хлопцями, але тільки за дозволом міністерства освіти. Дівчат, що є вже ученицями коедукаційної школи, можуть у них залишити.

— **Ограбили цісарські гроби.** Із Пекіну повідомляють, що озброєні бандити добулися до святині, де находяться домовини династій Мін. Побивавши сторожу, бандити ограбили саркофаґи, забираючи клейноди величезної вартости, бо оцінені на 5 міліонів ф. штерлінґів (125 міліонів зол.). Між іншим бандити забрали меч цісаря Тун-Ліна, висаджуваний брилянтами та прикрашений найбільшою у світі перлою. Бандити сплюндрували 200 саркофаґів. Погоня за ними була покищо безуспішна.

— **Ріжні вістки.** На основі останніх обчислень число мешканців Ню Йорку дійшло до 7 міліонів 364 тисяч людей. — В Берліні відбувся процес 25 комуністів з яких 5 засуджено на кару смерти, а 13 на тяжку вязницю. — В Тунісі помер визначний французький бактеріольог Шарль Ніколь, відзначений нагородою Нобля.

ДИВОГЛЯДИ.

ОСТАННІЙ ВІЗНИК ІЗ КОНЕМ У ПАРИЖІ.

Міська рада в Парижі запросила до себе візника Шевалеро, щоб дати йому відзначення — золоту медалю за те, що він витревав як останній візник. Як відомо, на місце коней прийшли авта і тільки так званий „Заліяний Ґустав" усе ще їздив конем. Він був тим, що кілька літ тому виїхав своїм повозом з Парижа до Берліна, де приймали його як рекордиста.

—o—

Спорт.

II. СПОРТОВА АНКЕТА У ЛЬВОВІ.

Заходом У. С. Т. „Сян" у Перемишлі і С. Т. „Україна" у Львові відбулася в неділю 1. березня ц. р. в домі Союзу Українських Купців і Промисловців при вул. Городецьких ч. 1 друга з черги велика анкета українських товариств і клюбів, зорганізованих у загально-державних спортових магістратурах. Нараду відкрив голова С. Т. „Україна" дир. Е. Нагірний в год. 11. передпол. Він привитав представника У. П. Р. пос. дра Ст. Білика, представників преси (Діло, Новий Час, Неділя) та українських товариств і клюбів з Перемишля, Станиславова, Стрия, Тернополя й інших менших міст. До президії запросив голову У. С. Т. „Сян" дир. **Ст. Шаха** і ред. **Зибликевича** — обох з Перемишля та інж. **З. Охримовича** на секретаря. Провід обняв дир. Ст. Шах і в річевій промові вияснив мету цієї другої анкети, а саме вибір Спортового Проводу зпоміж представників українських товариств і клюбів, зорганізованих у загально-державних спортових магістратурах. Спортовий Провід буде не лише репрезентувати ці наші товариства та клюби перед владою П. З. П. Н. і Союзом Союзів у Варшаві, але й поведе зорганізовану акцію за признанням якнайширшої автономії цим українським спортовим товариствам і клюбам. Опісля п. **Б. Ліськевич** зі Станиславова виголосив основний, дуже добре опрацьований реферат про внутрішньо-українську спортову політику і взаємовідношення Українського Спортового Союзу до товариств, приналежних організаційно до загально-державних спортових магістратур. Слід відмітити, що цей реферат одобрив ще перед його виголошенням Виділ С. Т. „Прогрес" у Станиславові та Виділ У. С. Т. „Сян" у Перемишлі. З черги ред. **Зибликевич** відчитав точно спрецизовані домагання українських товариств і клюбів до властей загально-державних магістратур. Дальше м-р **Гриців** (Перемишль) відчитав нарис статуту Українського Спортового Проводу.

Двогодинну дуже річеву дискусію започаткували м-р Гвоздецький і п. М. Вербицький, оба члени Ради У. С. С. (на анкеті виступали як гості, а не представники У. С. С.), полемізуючи з виводами п. Б. Ліськевича. Перший промовець запевнив, що У. С. С. не заборонює грати своїм клюбам з тими нашими дружинами, які належать до Л. З. О. П. Н-у. Одначе чергові промовці виказували фактами нестійність цього запевнення.

В дискусії промовляли ще: ред. Зибликевич (Перемишль), м-р Дицьо, п. І. Когут, дир. Колтунюк, проф. Шехович (Перемишль), дир. Е. Чучман і м-р Скороденъ (Тернопіль). Промовці одобрили думку вибрати Український Спортовий Провід. З цією метою на внесок дир. Колтунюка присутні вибрали одноголосно тимчасову комісію (ініціятивний комітет) з трьох членів, до якої ввійшли: **дир. Колтунюк, дир. Е. Чучман і м-р М. Хомин.** На внесок проф. Шеховича рішено одноголосно завернути проект статуту Українського Спортового Проводу до У. С. Т. „Сян" у Перемишлі, щоб Виділ вигладив його по-дзвонкі постанови і до тижня переслав той проект статуту всім українським товариствам і клюбам, щоб вони видали свою опінію. Заг. Збори у справі вибору Українського Спортового Проводу можуть відбутися **найдалі до 15. квітня ц. р.** До У. Сп. Проводу можуть належати всі українські спортові товариства, що зголосяться і будуть приняті у його члени.

Опісля ред. **Зибликевич** відчитав правильник розгривок для дружин копаного м'яча **за українську чашу.** Розгривки за чашу вестимуть дружини таких округ: Львова, Перемишля, Станиславова, Тернополя, Рівного, Ужгороду і Чернівців. Над правильником вивязалася жива дискусія, в якій забирали голос: дир. Чучман, ред. д-р Німчук, проф. Шехович, м-р Жовнір, д-р Кутинський (Станиславів), м-р Скороденъ, м-р Гриців, п. Олексин, дир. Лазорко, м-р Дицьо й ін. Всі промовці одобрювали потребу й доцільність таких розгривок за українську чашу, після чого принято відповідне рішення.

При кінці принято ще рішення в справі **видавання свого спортового тижневика.** Цю справу взяв на себе У. С. Т. „Сян".

З уваги на пізну пору відпав другий заповіджений реферат (м-ра Хомяка).

Анкета, що стояла на високому рівні, закінчилася в год. 3.35 пополудні

ЛЕШЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ.

В суботу і в неділю 29. лютого і 1. березня ц. р. відбулися такі конкуренції: біг **16 км.** та скоки, що складаються на цілість навчальної комбінації.

Ці небуденні змагання зібрали на старті поважну кількість змагунів. До бігу 16 км. зголосилося 29 змагунів із краю та Львова; всі вони закінчили біг. Шлях бігу йшов брюховицьким лісом; висока температура, розтоплений сніг, дуже утруднював біг; ледяк під вечір, коли сніг дещо замерз, умощнив на шляху покращали.

У бігу переміг **Пелюшак** (КЛК) в часі **1 год. 42 м. 5** сек. по дуже гострій боротьбі зі Слінком (Черник), що прийшов за ним 29 сек. пізніше! На дальших місцях: 3) Рибачек (КЛК) 1:43:14, 4) Рогожа (Черник) 1:44:15, 5) Кіт (УССК) 1:47:36, 6) Бучацький, 7) Р. Рак, 8) Леницький, 9) Пелюх, 10) Славецький.

Біг жінок 8 км.

До бігу жінок на 8 км. зголосилося 10 змагунок; до змагань ставуло лише 6. Перемогла **А. Рожанковська** (КЛК) в часі 57:07 с., 2) Дора Дзюковська 58:37 с., 3) Л. Федак 59:16, 4) Моковей 67:37 с., 5) Рогожа.

Одна змагунка закинула на шляху ногу.

БОКСЕРСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ТЕРНОПІЛЬ. **Поділля — Кресы 9:7.**

У Тернополі відбулися боксерські змагання між Поділлям і Кресами; змагання вирішили боксери Поділля у свою користь 9:7. В українських дружині добрі були такі змагуни: Пашин, Казимирович, Зазуляк.

—o—

Нові книжки й журнали.

Петро Карманський: УКРАЇНСЬКА БОГЕМА. З нагоди 30-ліття „Молодої Музи", Львів, 1936. ст. 118. Накл. Р. Кульчицького. Обгортка Романа Пачовського

Листування Редакції.

Вп. М. Миханько: „Біляне 1935 р." і „Добрий вечір" ми дістали. Не використали через надмір іншого актуального матеріялу.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Український Мол. Театр „Заграва".

Стецева:
3. III. Дума про Нечая.

Карлів:
4. III. Дума про Нечая.
5. III. Он не ходи Грицю.

Коломия, сала Каси Ощадности:
6. III. Премієра: Голгофта, релігійна містерія в 8 картинах, скомбінована на зразок пасійних гор в Обер-Аммергав.

Коломия, 8. III., год. 3. попол., популярна вистава для селянства „Голгофта" (вдруге).

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Самбір:
3. III. Лев з Абісинії.
4. III. Премієра „Нема теща", комедія на 3 дії Деканреса і Марса.
5. III. Гори говорять.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 3. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Середа, 4. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової.

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Карієра" з Мартою Егерт.
АТЛЯНТИК: „Дім ч. 56".
ВАНДА: „Пісня ковала", „Кохає, любить, шанує".
ГРАЖИНА: „Китайські моря".
КАСІНО: „Належу до тебе", „Кукурача".
КОЛІСЕЙ: „Людина двох світів", ревія „Лише всі разом".
КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеїв" і колірова гротеска.
МАГУСЕНЬКА: „Обітована земля" та додатки.
МІРАЖ: „Моя сонічко" (Шерлі Темпль) і „Місто духів" (Бастер Кітон).
МУЗА: „Золоте озеро".
ПАН: „Анна Кареніна" з Ґретою Ґарбо.
ПАКС: „Марнотравний син" і актуальности.
ПАЛЯС: „Його велике кохання".
РАЙ: „Дядко на фронті" (Дитина).
СВІТ: „Дочка ген. Панкратова", „Бар".
СТИЛЬЕ: „Напад на Конґо" і ревія.
ТОН: „Бенгалі".
УТІХА: „Пекло" на основі Дантого та ревія.
ХИМЕРА: „Той, що розбив банк у Монте Карльо".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Зі Женеви до Ліону.

Закордонне радіо.

Вівторок, 3. березня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Концерт для дітей, 17.30 Солісти на скр. і форт. Руен-Дібов, 20.00 Австр. нар. пісні, 22.10 Легка віденська музика, **Братислава** (298,8) 17.50 Оп. арії, 19.10 Словацькі нар. пісні, 19.35 Нес. муз. лекція, **Кошиці** (259,1) 12.35 Концерт, **Прага** (470,2) 17.20 Суїта Зіха, 19.10 Російські пісні, хор, 21.00 Европ. концерт, **Париж** (1648) 12.00 Симф. концерт, 15.30 Сп. реціталь, 18.30, 19.30 Екр. концерт, **Гільверзум** (1875) 16.40 Пісоньки, 22.50 **Орх. концерт, сольо Любка Колесса. Білгород** (337,3) 13.15 Нар. пісні, 18.00 Танк. музика, 19.50 Віольончеля, **Берлін** (356,7) 8.30 Музика, 14.15 Концерт, 20.10 Перлисті мельоді — концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 17.50 Пісні Г. Офіцієра при акомп. композитора. **Кельн** (455,9) 18.00 Концерт, 21.00 „Веселий шевчик" нар. драма з музикою, **Ляйпціг** (382,2) 9.30 Муз. програма для дітей, 12.00 Концерт, 16.20 Концерт солістів — у прогр. Брамсові пісні та форт. твори Шуберта, **Мінхен** (405,4) 13.15 Поп. музика, 18.00 Концерт, **Будапешт** (549,5) 12.05 Спів, віольончеля, 17.00 Форт. реціталь, 22.25 Сальон. музика, **Мілянo** (368.6) 11.30 Легка музика, 20.35 „Андрій Шеніє" оп. Джордана, **Рим** (420,8) 13.10 Популярна музика, 17.16 Розр. концерт, 22.15 Фантазія на тосканські нар. теми.

Середа, 4. березня 1936.

Відень (506,8) 17.20 Сучасна австрійська музика, 19.30 Симф. концерт, **Братислава** (298,8) 21.25 Форт. тріо Шуберта, 21.55 Оп. арії, **Кошиці** (259,1) 16.10, 19.40 Концерт, 20.10 Сп. реціталь, **Мор. Острава** (209,5) 19.20 Рідний край през. Масарика — нар. пісні, **Париж** (264,8) 12.00 Легка музика, 17.00 Сп. реціталь, 18.30 Концерт симф. орх., **Білгород** (337,3) 11.30 Концерт, 19.50 Нар. пісні, 21.05 Танк. музика, **Берлін** (356,7) 14.15 Концерт орх., 16.00 Танковий комплес, веселі мельодії, пісоньки, сценки, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 19.00 Ганок інструментів, 22.30 Шопенові твори, **Ляйпціг** (382,2) 13.15 Концерт, 20.45 „Золото Рейну" оп. Вагнера (фраґм. на стіні), **Мінхен** (405,4) 17.00 Пісні й танки з усього світа (у прогр. анґлійські, швайцарські, фінські, шведські, голяндські), солісти, **Будапешт** (549,1) 13.40 Форт. реціталь, 17.30 Сальон. музика, 19.30 „Цариця Саби", оп. Гольдмарка, **Мілянo** (368,6) 11.30 Циганська музика, 20.35 „Анна Кета" оп. Петрія, **Рим** (420,8) 19.45 Легка музика, 20.35 „Фінна" оп. Решіґі.

Львівське радіо.

Вівторок, 3. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Для мол. дітей „Співаймо пісоньки", 12.35 Хвилина Ф. Мендельзона з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка й популярна музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Пісоньки в вик. ревелерсів, 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Концерт секстету, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Залізна руда, цинк, олово, 17.15 Концерт орх., 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Форт. реціталь, **18.30 Український поет у честь Міцкевичеві, виг. д-р Г. Бальк,** 18.45 Найновіші пробоєнки з супр. фортепіяну, 19.00 Технічна скринька, 19.20 Рекламовий концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна ґутірка, 20.00 Монольоґ: Вічна ондуляція, 20.10 „Вальс зі сну" оперетка в І. дії Вальдена, 20.40 Вечірній дневник, 20.50 Із сучасної Польщі, 21.00 Трансм. з Праги: Европейський концерт (симф. орх., скрипка), 22.00 Оперові фраґменти в вик. симф. орхестр — гр. пл., 22.45 „Новий вожд представляється вожам" — фраґм. із пов. Т. Парніцького „Ецій — останній римлянин", 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Середа, 4. березня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.55 Трохи інформацій, 11.75 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Ґутірка: Про італійську жінку, 12.30 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 15.30 Концерт бажань із гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Легка музика з гр. пл., 16.00 Муз. загадки для дітей, 16.20 Форт. реціталь у супр. форт., 16.45 Ґутірка музика зі слухачем радія 17.10 Людина й машина, 17.20 Хвилина Р. Штраусa з гр. пл., 17.50 Від білого до червоного парату, 18.00 Брамс: Клярнетовий квінтет оп. 115, 18.30 Межі поетичної свободи, 18.45 Музика з гр. пл., спів, 19.00 Як працює прасторик, инж. проф. д-р Судзірський, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.50 Спортові вістки, 19.55 Актуальний репортаж, 20.00 Пель-Мель радіокабарет, 21.45 Вечерн. дневник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Анд. Шопенова творчість, 21.40 Літ. нарис: На маргінесі „Чужинки", 21.55 Актуальна госп. ґутірка, 22.05 Легка музика орх., 23.05 Танк. музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.22 і 3/4.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.30, 89.48, 89.12, Берлін 213.45, 213.45, 212.92, Голяндія 360.10, 360.82, 359.38, Льондон 26.17, 26.24, 26.10, Н. Йорк 5.23 і 3/4, 5.25 5.22 і 1/2, Ню Йорк тел. 5.24 5.25 і 1/4, 5.22 і 3/4, Париж 35.00,30 35.07,50, 34.43,50. Прага 21.96, 22.00, 21.92 Швайцарія 173.20, 173.34, 172.86.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 2-го березня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·70 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·75 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15 „
1 л. сметани	0·75 „
1 к. яєць	3·30 „

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 2. III. ц. р. платить своїм достанцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	0.90 зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	0.80 „
Індики товсті І. кл.	1.00 „
Індички товсті І. кл.	1.10 „
Пантарки товсті І. кл.	1.20 „
Качки товщеві І. кл.	1.10 „

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достанців.

ОПОВІСТКИ.

Важне для членів У. Технічного Т-ва. Заздалегідь повідомляємо, що 22. ц. м. год. 10 рано відбудуться Заг. Збори в новій домівці вул. Гродзіцьких 1, І. В наступ. вечір 21-го в год. 7. вечір будуть влаштовані ширші сходини і чайний вечір. Рада Т-ва прохає всіх членів, зокрема членів із провінції взяти участь у чайному вечорі і в Зборах та дати тим доказ про близькість їм справ розвитку Техн. Т-ва. 1616

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЮ панночки на село для приготовлення хлопчика з IV. класи вселюдної школи. Зголошення з умовами приймає Уряд парохіяльний Гребенне, почта Селиська коло Рави Руської. 1615

КУПНО - ПРОДАЖА

ЦЕНТРАЛЯ ПАНЧІХ ПФАВ, Львів, Боїма ч. 12 поручає найсильніші вироби найдешевше. 1003 20-20

НІЧО ДИВНОГО, що вибаглива клієнтеля купує всяке білля тільки у фабриці **„ПАВ" СИКСТУСЬКА 1,** бо елегантне, тревале й не дороге.

ДІТИ радо носять білля з фабрики **„Пав" Сикстуська 1.**

ПРОСИМО ПАМЯТАТИ, що постелеве білля, солідно виконане, готове й до міри купить ВП. найдешевше просто у фабриці **„Пав" Сикстуська 1.** 1605 2—2

МАШИНУ писарську українську 170 золотих продає Пятицький, Львів, Чарнецького 10. 1617 1—2

П. Т. СТОЛЯРІ! На весняний сезон великий транспорт найновіших форнірів, продаю їх по цінах точно пристосованих до теперішних часів. Дикти, філюнки у великім виборі. Альтбах, Шпитальна 10. 1613 1—4

МАШИНИ до шиття нової системи Зінґера 170 золотих продає Пятицький, Львів, Чарнецького 10. 1617а 1-1

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ОЖЕНЮСЯ з панною на посаді або з кравчинею, маю ренту. Листи до „Діла" під „Надія". 1612

РІЖНІ

НАПРАВА ВІЧНИХ ПЕР „Прецизія", Рутовського 12, Ринок 29. 1567 2—10

ОГОЛОШЕННЯ.

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг бронхіту, грипи, дошкульного кашлю що перетоплює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АҐЕ",

який уделкшує виділювання плювотини 13/III та усуває кашель. 23—34

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Коопер. „Український Театр", кооперативна з відп. удїлами у Львові

відбудуться в суботу 21. березня 1936 р. в годині 17-ій (5 попол.) в домівці Кооперативи, Львів, вул. Шашкевича ч. 5 (партер). Якщо не зявиться в означеному часі означена статутом сільність членів — найближчі Загальні Збори відбудуться того самого дня в тому самому льокалі тим самим порядком нарад у годині 17.30 (5.30) без огляду на число приявних членів з таким порядком нарад:

1) Відкриття Зборів.
2) Відчитання протоколу з останніх Заг. Зборів.
3) Відчитання звіту Р. С. У. К. з переведеної ревізії.
4) Звіт Управи за р. 1935.
5) Звіт Контрольної Комісії.
6) Затвердження річного звіту і білянсу за р. 1935 і уділення абсолюторії Дирекції і Надз. Раді.
7) Розділ чистого зиску.
8) Затвердження прелімінаря бюджету на р. 1936.
9) Означення суми зобовязань кооперативи і кредиґів.
10) Зміна статуту.
11) Вибір Надз. Ради.
12) Внески і запити.

Звіт, річні замкнення і білянс вложені в льокалі Кооперативи до перегляду членам.

НАДЗІРНА РАДА:
Й. Дрималик, голова, **О. Боднарович,** секр.

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 49 (14.297). Львів, середа 4. березня 1936. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.922.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-36.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Неполаднана справа національної номенклятури.

Обіжник міністерства внутрішніх справ у справі термінів „руський" та „український".

ПАТ подає таку телеґраму:

„Міністер внутрішніх справ видав обіжник до воєводів і державного комісаря на м. Варшаву з вияснениям, що вислів „рускі — русиньскі", вжитий у законі з 21 липня 1924 про державну мову і мову урядування державних і самоуправних властей, торкається також тої частини населення, яка свою національність і мову окреслює, як українську. Обіжник стверджує, що вживання назви „український" не суперечить духові цитованого закону, і тому не повинен давати підстав для стосування якихнебудь обмежень або утруднень. Вислів „український" може бути вживаний нарівні з висловом „рускі"."

— Не знаємо, наскільки та телеграма ПАТ-а вірно віддає текст чи зміст міністеріяльного обіжника. Якщо так, то треба висловити здивування з приводу саме такої стилізації того обіжника, яка в ніякому разі українців задовольнити не може. Бо з такого обіжника виходить, що членам багатоміліонової української нації щойно тепер дозволено називатися українцями! Тимчасом вимогою українців не було утотожнити вислови „рускі" й „український", бо це зробив уже напр. аркуш А при переписі населення у 1931 році (дарма, що потім жимось чудомдивом Статистичний Уряд почав розбивати населення поміж дві „національні групи" — руску і українську!): нашою вимогою було змінити анахронічну офіціяльну номенклятуру з „руської" на „українську". Річ ясна, що ніхто нікому не може накидати національної назви і тому кожний громадянин може називати себе так, як йому до вподоби. Річ тільки в тому, якої назви вживає **держава**, яка назва фіґурує на державних школах, у статистиці і т. д. Вияснення цієї кардинальної справи не находимо у цитованій телеграмі ПАТ-а. Якщо такий обіжник клеїде остаточно край неграмотному крутійству москвофільської преси, що — мовляв — всі „русини" це „рускі", себто росіяни, — то проте той обіжник має характер паліятивний і не усуває помилки, істнуючої у кепському законі. Через те, що закон може бути змінений тільки законом, сподіваємось, що зміну офіціяльної номенклятури переведе у найближчому часі новий закон. Покищо справа надалі неполаднана.

Анґлія домагається нафтових санкцій.

ЗУСИЛЛЯ ПОСЕРЕДНИЦТВА.

ЖЕНЕВА, 3. 3. ПАТ. Засідання комітету 18-ох почалося вчора в год. 16. Після предсідника комітету знавців та інших забрав слово французький міністер закорд. справ **Флянден. Він запропонував скликати комітет 13-ох (якого завданням є посередництво між Італією й Абісинією), щоб він зажадав від воюючих сторін припинити війну. Анґлійський міністер закорд. справ Іден піддержав Фляненову думку, але звернув увагу, що не треба переривати нарад комітету 18-ох, „тимбільше, що він має перед собою плян праці над уліпшенням санкцій". Анґлія готова прилучитися до всякої постанови комітету дотично нафтових санкцій. Британський уряд висловлюється за введенням ембарґа на нафту і готов причинитися до того, щоб скоро ввели відповідні зарядження, якщо інші члени Ліґи Націй, що постачають Італії нафту, взялиб на себе ці самі зобовязання.**

Предсідник комітету Васконсельос обіцяв передати пропозицію комітетові 13-ьох, а після того рішення скликати комітет 18-ьох. Комітет 13-ох збереться нині в год. 11.

Вчорашнє засідання, зокрема заява Ідена, викликали живі коментарі. Уважають, що гостра постава Анґлії витворила поважну ситуацію.

ІТАЛІЯ ГРОЗИТЬ.

РИМ, 3. 3. ПАТ. Італійські півурядові круги знову стверджують, **що на загострення санкцій Італія відповілаб новими протисанкційними постановами,** яких ступінь залежатиме від характеру та засягу нових санкцій.

АНҐЛІЙЦІ НЕ БОЯТЬСЯ.

ЛЬОНДОН, 3. 3. ПАТ. Як подає Райтер, **у Льондоні зовсім спокійно приймають вістки про можливе виступлення Італії з Ліґи Націй. Уважають, що переговори Мусолінія з фон Гасселем не дали висліду;** обі сторони лише пробували ґрунт на випадок, якщоб розвиток подій змусив Італію зблизитися до Німеччини.

На запит у палаті громад Моріссон відповів, що поготівля на Середземному Морі коштує 150.000 фунтів місячно.

АМЕРИКА МОЖЕ ВВЕСТИ ЕМБАРҐО НА НАФТУ.

НЮ ЙОРК, 3. 3. ПАТ. Комунікат державного департаменту заперечує чутки, буцімто вашінґтонський уряд ніколи не давав Анґлії запевнень дотично ембарґа на нафту і стверджує, **що на основі нового закону про невтральність президент може заборонити вивіз нафти.** Щоправда, Рузвельт не перешкоджував у вивозі воєнного матеріялу, але намагався вплинути на експортерів, щоб ним не торгували.

Британські зброєння необхідні.

БІЛА КНИГА.

ЛЬОНДОН, 3. 3. ПАТ. Нині рано появилася „біла книга" в справі народньої оборони; вона обнимає 18 сторінок. Британський уряд стверджує, що **у теперішній ситуації не мав він іншого виходу, як перевести ревізію своїх зброєнь та вишукати необхідні засоби, що дозволилиб Анґлії забезпечитися перед нападом і з другої сторони — відповісти міжнароднім зобовязанням, беручи участь у спільній акції.** Міжнародня ситуація не дозволює Великій Британії зосередити морські сили коло матірних побереж — напр. з огляду на зброєння інших держав та східно-африканську війну. Опісля „біла книга" вияснює причини, через які Велика Британія гонила заходи безпеки на Середземному та Червоному Морі. М. ін. вказує на завзяту італійську пропаґанду, що в серпні минулого року грозила поширенням конфлікту.

АНҐЛІЯ ПРИСПІШУЄ МОРСЬКІ ЗБРОЄННЯ.

ЛЬОНДОН, 3. 3. ПАТ. Як подає „Дейлі Телеграф", вістки про приспішену будову кораблів стрінулися з урядовим потвердженням. Контрторпедовці з 1935 р. почали будувати скоріше, як звичайно, а 7 суперконтрторпедовців та 2 інші одиниці будуватимуть у дуже скорому темпі. Цього року спустять на воду не менше контрторпедовців, як минулого. „Морнінґ Пост" стверджує з вдоволенням, що, виконуючи льондонський договір, Анґлія не знищить заборонених у ньому кружляків, лише заступить їхні 7- і 5-палеві гармати 6-палевими.

НОВА КНИЖКА!
Із жіночої психольоґії
Химерне серце
Ірини Вільде
Ціна 1.50 зол.
Порто 30 сот., висилає Адміністрація „Діла", Львів, Ринок 10.

Господарська нарада у Варшаві.

Кілька думок з приводу її влаштування та її вислідів.

Львів, 3. березня 1936.

Бувають гасла, що захоплюють, що скермовують увагу широких мас у визначеному напрямку, що проникають у глибину громадської думки. В часах погодової нужди, викликаної повоєнною саламахою початкового економічного підему, а потім і кризи, яких признакою є змагання до заспокоєння елементарних потреб жолудка міліонів — господарські гасла приймають маси з великою увагою: їх слухають жадібно всі ті, що їм було колись добре, і ті, що їм все було зле, а всі з одною метою, щоб „часи поправилися". Звідти теж таке велике зацікавлення господарським життям взагалі, звідти і змагання навіть пересічного громадянина вглиблюватись у господарські проблеми, яких розвязки не можуть саме серед сьогоднішніх виняткових господарських умовин подати навіть найміцніші економічні мозки.

Недавно тому кинув премієр Косцялковський гасло: „Праці і хліба усім". Це гасло замикає у собі безперечно цілу господарську й соціяльну програму, а поза цим — якуж просту — політичну ціль. Гасло велике, сильне і звучне. Таке звучне, що видається воно наче відгомін тих гасел, які в ріжних часах і видах, а в таких дуже подібних словах були виписані всякими красками на прапорах ріжних соціяльних, господарських та у висліді й політичних течій кількох останніх десяток літ. На ріжних прапорах, що райдуга їх красок кінчається червоним колором по тому боці барикади. Було під цими численними прапорами багато визначних людей, що прямували до здійснення цих гасел. Вислід — сьогоднішнє економічне положення світу.

Вертаючись до гасла премієра, треба сказати, що у його звук вслухались економісти й господарські провідники, вслухались усі, що працюють, а найбільше ті, що хотілиб працювати, а праці і хліба для них нема. І всі вони чекали на здійснення великої у гасла програми. Вона почала реалізуватись прискореним темпом. З уст представників нового уряду довідались ми, що господарське положення не то, що погане, а просто грізне. І то тим грізніше, що в слушний мент не зроблено тих потягнень, які могли здержати багато дечого, що громадяни платили потім черговими тягарами. А громадянство вже було так звикло до експериментів над собою, було так силоміць переконане, що є хтось, хто за нього думає і за нього старається, що вже перестало реаґувати на прояви, які котили господарський світ у долину. Господарську критику й думку зрівняно з протиурядовим голосом, а повна яловість і служальність залежних не могла заступити здорової громадської думки і суспільного духа громадської організації.

А події йшли своїм шляхом. Кожний рік приносив 300.000 приросту нових громадян, себто цілу нову армію, до тих, яким не було праці та хліба. Тільки урядова статистика подає пів міліона зареєстрованих безробітних у містах, поза бодай такою ж кількістю тих нещасливців, що їх вже не реєструють. А на селах, на основі останніх обчислень, є в Польщі 4,800.000 безробітних селян, що живуть на ласці своїх брів-

якія і родин. Аграрна структура села ще далі погіршується, нема відпливу населення до міст, а еміграції не то нема, а прибуло ще в одному році коло 150.000 реемігрантів з ріжних країв, передовсім із Франції. Рентовність селянських господарств пропала цілком, а промисл борикається з труднощами внутрі й зовні, приглядаючись безрадно розростові статистичних експериментів, що коштували багато — з мінімальними ефектами для підему загального рівня господарки. Розвалювалось повсякі ремесло — остоя дрібноміщанства, грошевий ринок фактично почав заміряти.

Отже в що направляти, в над чим працювати не для здійснення, а бодай для започаткування гасла „Праці та хліба усім". Але до такої праці треба вийти з круга взаїмної ідорації, треба перейти на громадський майдан публичної опінії, треба приняти допомогу від широких верств тих, для яких нинішнє положення нестерпне. Виходом цієї нової методи праці (якої доброї колись, а якої упослідженої сьогодні!) мала бути господарська нарада у Варшаві, що відбулася в днях 28. лютого — 2. березня ц. р. Покликані до нарад над справою господарського положення представників усіх ділянок господарського життя: хліборобства, промислу, торговлі, ремесла. Наради відкрили 28. лютого ц. р., відлючи їм окрему вагу промовами премієра Косцялковського і міністра скарбу та фактичного керманича господарської політики держави Квятковського. Промовляли інші міністри господарських ресортів, а далі представники зорґанізованих галузей господарського світу. Комісійні наради улаштовано так, щоби представники ріжних ділянок господарського життя, отже хліборобства, промислу, торговлі, ремесла, радили разом над проблемами, що однаково цікавлять усе господарське життя. Це на те, щоб узгіднювати, або зводити до дуже близьких погляди поодиноких груп. В комісіях не голосовано внесків, а всі приймано як матеріял до розгляду уряду, який у цей спосіб хотів зібрати погляди найбільшого числа господарських діячів на засадничі справи господарської політики. Так повстав збір матеріялів, які мають служити підставою дальшим працям уряду.

Практичні висліди наради? Заки відповімо — одна пригадка. Коли в р. 1926 прийшли до влади потрашені діячі, скликав премієр Бартель подібну нараду у господарських справах. Багато тоді зібрано матеріялу, багато передискутовано, одначе мало з цього використано. Мало, бо було мало охоти рахуватися з гадано заміру. Але часи змінилися, лихо нависло велике, далися чути з верхівки голоси компетентних чинників, що вони хочуть почути голос знавців. Може цим разом піде вслід за знаком добра воля вибрати з наради те, що потрібне і корисне не тільки для хвилевого ефекту, але й для цілости господарського життя змучених кругів громадян. Коли ця добра воля не буде паралізована побічними впливами, а матиме напрямку на увазі гасло „Праці та хліба всім" — то й ця нарада матиме своє значіння.

На нараді були і представники українського господарського життя. Було їх надто мало, щоби працювати в усіх комісіях, хоч є у нас люди, які неодно добре можуть сказати. А ті, що були, висунули цілу низку болячок, що нас, українців, найбільше обходять. Чекаємо, що буде з цими справами загалом, а з нашими зокрема. Бо хочемо вірити, що господарська нарада була скликана на те, щоб дати висліди. А їх зреалізування — у руках її ініціяторів. Бо навіть найгарніші гасла мусять виповнятись змістом, якщо не мають пройти без відгомону поза увагу і надію громадянства.

З польської преси.

Чи українство загрожує польщині?

Під таким наголовком помістив у найновішому числі „Польсько-Українського Бюлетину" статтю д-р Т. Окуневський. Після деяких ремінісценцій з минулого автор відповідає: „Українство дійсно загрожує польщині. Але якій? Тій польщині, яка сидить вигідно при бюрках, замикає нам наші українські школи, вводить замісць них утраквістичні школи, викидає нам українських управителів шкіл, а на їх місце спроваджує поляків, бере високу платню, гримає на той нарід, що боєм приходить до них зі скаргою та не допускає, щоб щонебудь українське виросло на цій землі". Така дійсність може викликати тільки того роду реакцію, щоб вирватися з цього приниження хочби на кінець світа. Але на думку автора подібна відрухово-чуттєва політика була би згубна для нашого народу, як це зрештою було вже в нашій історії. Тому автор уважає, що думка, що її висунули посли Луцький, Мудрий і Целевич про нормалізацію польсько-українських взаємин, була би спасенна, якби знайшла відповідний відгомін по польській стороні.

„Українське громадянство терпеливо піддалося новому гаслові, хоч до цього часу на низах ніщо не змінилось і українці не можуть бути навіть направлями у польськім війську. Український нарід терпеливо це зносив і чекає, що з цього вийде. Чи вийде з цього нова ера? Тут починається „будова держави у глибину". Або польський нарід здобудеться на таку енергію, щоби здушити в собі кресового Заґлобу, або не здобудеться. Тоді стане в майбутньому хіба тільки матеріялом до будови нової держави в Середущій Европі, що буде здвигнена на моральній правді і дисципліні. Хто буде осередком тої держави, цього не знаю; у кожному разі не буде нам поляк, що не дотримує слова та не знає дисципліни".

Переходячи до заяви премієра Косцялковського, що викликала деякі надії у автора, підкреслює він конечність, щоб саме уряд дав приклад пошани конституційних прав. І далі питає: „Де виконання законів з 1922. і 1923. рр., що обіцяли автономію, університет, приняття українців до центральних і провінціональних урядів, де це все? Апель премієра до українського громадянства, щоб воно шанувало конституційні права, в першу чергу треба звернути до польського уряду... Тоді ніщо не буде загрожувати польщині з української сторони".

Ще про Волинь.

У „Бунті Млодих" з 25. лютого є цікаво написана стаття Ксаверія Прушинського про Волинь. Автор малює сильветку одного пельнера у волинському ресторані, що колись служив у великому польському дворі на Волині. Змінилася психіка цього слуги. Колись для нього були справжніми панами тільки ті великі землевласники. Тепер він бачить панів в урядових достойниках. Кельнер не відокремлений у своїх поглядах. Тепер в очах всього автохтонного населення Волині Польщу репрезентує власне цей урядничий світ. Така „польонізація дуже ефектовна і дуже нетрівка". „Національність, яку в якімсь краю утотожнюють з урядовцем, стягає на себе всю ту нехіть, спрямовує проти себе ті всі пориви до бунту, які проти кожної влади нуртують у кожнім краю. Треба памятати, що на Волині можливо і є „тубільні" посли, але щорз менше тубільних війтів. Хто годиться з тим станом річей, що повстав внаслідок систематичної 16-літньої праці на Волині? Правдоподібно лише ті, які перед війною і по війні, перед революцією і по революції, постійно шукають когось, кому могли би подавати, змінювати й отрівати тарелі".

А. ЧЕХОВ.

ЛЮДИНА В ФУТЕРАЛІ.

На самісінькім кінці села Миронносицького, у стодолі війта Прокопа, розташувалися на нічліг приїзжені ловці. Було їх тільки двох: ветеринар Іван Іванович і ґімназіяльний учитель Буркін. Іван Іванович проживав на кінній станиці під містом і сьо приїхав на полювання, щоби подихати свіжим повітрям, а ґімназіяльний учитель Буркін кожного літа гостював у графів П. і був тут відомий своїм чоловіком.

Не спали Іван Іванович — високий, сухорявий дід із довгими вусами, сидів під дверима і курив папіросну; на нього світив місяць, Буркін лежав у стодолі на сіні, і його не було видно в пітьмі.

Розказували собі всячину. Між іншим говорили про те, що жінка війтова Марва за ціле своє життя не вихилила носа поза своє село, ніколи не бачила міста ані залізної дороги, а за останніх десять років вічно сиділа за піччю і лиш по ночах виходила на вулицю.

— Щож тут дивного! — мовив Буркін, таких людей, що як рак-пустельник або слимак заладить у свою шкаралущу, на світі немало. Може бути, що в цьому явище — атавізму, наворот до часів коли предки людей не були ще суспільними тваринами і жили кожний для себе у своїх печерах, а може бути й таке, що це тільки одна з ріжноманітностей людських характерів — хто його знає? Я не природник і не моя річ забирати тут голос, я тільки хочу сказати, що такі люди як Матра явище нерідке. От хоч би, недалеко шукаючи, два місяці тому помер у нас у місті учитель грецької мови, мій товариш Білик. Ви можуть чули про нього? Він був оригінальний тим, що все, навіть у прегарну погоду, виходив з дому в калошах, з парасолею і обовязково в теплім пальті на ваті... І його парасоля була в футералі і годинник у футералі з сірої замші і — як виймав ножик заструґати олівець, то й ножик був у футералі; навіть саме лице було ніби теж у футералі, бо він вічно тримав його в підятім коміри. Він носив темні окуляри, теплу камізольку, в уха закладав вати — а як сідав до повозу, то казав підносити „буду" догори. Словом — у тієї людини видно було якесь непоборне бажання обвести себе шкаралущею, пробити собі футерал, щоби його захистив від усяких зверхніх впливів. Дійсне життя дрежало його, страшило, держало у вічній трізові — і навіть може бути, що тому, аби виправдати оту свою несміливість і свою нехіть до сучасного, він усе хвалив минуле і те, чого ніколи не було: старинні мови, що їх навчав, були для нього отим самим, що калоші і парасоля, себто тим, куди ховався від реального життя. — Ах, що за милозвучна, чудова грецька мова! — бувало з солодким посмаком завважував; і зараз, якби на доказ своїх слів, прижмурюючи око і підоймаючи палець, процідджував: „антропос".

І думку свою старався Білик заховати теж у футерал. Для нього ясні були тільки „Урядові Вісти" і статті в ґазетах, де щонебудь там заборонювали. Коли в „Урядових Вістях" стояло заборона виходити ученикам на вулицю по 9-ій годині вечір, або як десь у ґазеті вичитав про заборону фізичної любови, так це для нього було ясне і точно окреслене. Заборона — і кінець. Зате в дозволі скривався все якийсь сумнів, щось недосказане, темне. Коли в місті почали говорити про драматичний кружок або читальню, чи що там подібне, він похитував головою і стиха подавав таку завагу: „Воно-то ніби й нічого, все воно гарне, але — ануж що з того вийде". Всяке порушення чогось раз принятого, всякі ухили і відступи від правила видали його в глибокий смуток, хоч властиво — яке йому було діло до таких справ?

Спізнився хто з його товаришів на богослуження або доходили слухи про якісь там не були промахи ґімназистів, тощо — він усе тим незвичайно хвилювався і все говорив: аби що з того не вийшло. А на учительських конференціях — то просто нас змучував і придушував своєю розважливою обережністю і своїми знов таки футеральними ідеями: „О, прошу — молодь в хлопячій і дівочій ґімназії не веде себе якслід, неможливі крики підносить по клясах — ах! коби хоч не дійшло те до влади, — ах, коби хоч що де не вийшло з того — — може би так з другої кляси викинути Петрова, а з четвертої Федорова — тоді — знаєте — булоб це дуже добре!"

І щож, думаєте? Оттакими своїми зідханнями, страхами й окулярами своїми темними на блідім, маленькім обличчі — такім, бачите, маленькім обличчі, як у молодого хорта, він нас усіх придавлював, і ми догоджували йому. Обнижували Петрову і Федорову поведінку, саджали їх до „карцеру" і — наконець викидали із школи Петрова і Федорова.

А мав він ще дивний звичай — ходити по наших помешканнях. Прийде, бувало, до будь-кого з нас, сяде собі та мовчить — оттак ніби щось винюхати хоче. Посидить, бувало, мовчки годину-дві і піде. У нього це називалося „підтримувати добрі взаїмини з товаришами". Ми, вчителі, боялися його. Навіть директор боявся!

І що ви скажете на те — вчителі наші — всеж народ мудрий, незвичайно порядний, вихований на Тургеневі і Щедрині, а оттой чоловічок, що все лазив у калошах і з парасолею, тримав в руках усю ґімназію цілих 15 років. Та що там ґімназію? Місто усе! Наші пані були би не відважилися взаїмувати в суботу домашньої забави, аби чого доброго він не довідався; духовенство якось при нім зіжмо себе почувало їсти скоромне або в карти грати.

(Далі буде.)

„Сильна Польща не матиме української проблеми...“

Львів, 3. березня 1936.

Лишенько з тією людською мовою: ніби слово просте, несклядне, кожній дитині зрозуміле, — а може воно викликувати найбільші непорозуміння і кожний його по свому пояснює! Колиж річ іде про деякі чужі слова, то хоч вони нераче натуралізовані і ввійшли вже теж до привичного словника культурного освіта, головно того, що орудує пером та підписується під друкованим рядками, то проте ті слова можуть спричинити цілу повінь інтерпретацій. Бо завжди найдуться люди, які простих і ясних слів розуміти не хочуть та вкладають у них зміст такий, який їм до вподоби.

Як читали ми вчора в одній львівській газеті, українці є сьогодні у Польщі „модні“. Щоправда, та мода мабуть сезонова: бо вже кількакратно були такі періоди, в яких роїлось у польській пресі від статтей на українські теми, але завжди кінчався той шум з однаковим для українців — практичним вислідом. Тому з теперішньої рецедиви української моди будуть українці щойно тоді вдоволені, якщо вона не обмежиться лише до великої сили великих слів. Покищо вони мають клопіт з розшифровуванням саме деяких слів. Нпр.: слово „нормалізація“ стало теж модне. Дійшло до того, що ніхто інший, тільки п. Клявдіюш Грабик заявляє „експрессіс вербіс“: „рішуче перечу, начеб ми не хотіли нормалізації польсько-українських відносин“ („Дзєнник Польскі“ з 3. ц. м.). Було слухати, що під тією нормалізацією розуміють однодумці названого діяча, які забирали голос на одноднішній прилюдній дискусії у Львові, або пригадаймо собі, що про ту нормалізацію казав навіть один із ліберальніших польських послів, п. Відацький з Тернополя: 1) 1) польонізація сусідів з заходу на наших землях має тревати далі, бо це добре право поляків „свобідно рухатись“ по всій Польщі, 2) ані один квадратний метр польської поміщицької землі не може перейти в руки місцевого українського селянина, дарма, що той селянин ту „польську“ землю від віків оброблював, потом своїм зрошував і помагав панові збирати з його праці чистий зиск, 3) ні одна істнуюча польська школа не може стати українською, дарма, що десять літ тому вона була, від початку свого істнування, українська, 4) нормалізація національних відносин не сміє у найменшій мірі торкнутися істнуючого державного устрою Польщі, дарма, що той устрій централізації та уніфікації впроваджували в життя великоросиські тези „панства народового“, однородної національно-польської держави, і саме той устрій, через скасування краєвої автономії, через введення централістичної бюрократичної системи, найгірше загострив польсько-українські взаємини.

Є теж інше чуже слово, що викликує непорозуміння: „проблема“. Проблемою у політичному розумінні є *неполаднана* справа. Нема проблем, коли справа засована, коли вона не викликує ніяких сумнівів, не спричинює державі ніякого клопоту, не зроджує ніякого політичного конфлікту. Цитований п. К. Грабик проголошує тезу, яка є справжньою сензацією, та яка проте яскраво характеризує ментальність того публіциста: „*Сильна Польща не буде мати у своїх границях української проблеми*“. Що це значить? Чи може п. Грабик має на увазі, що щойно сильна Польща зможе дозволити собі на джентельменський жест і дати українцям територіяльну автономію? Ми не належимо до оптимістів на пункті політичного світогляду п. Грабика. Тому гадаємо, що наведені його слова слід перекласти на просту мову згідно з інтенцією автора в той спосіб: *у сильній Польщі не буде українців, бо вони будуть вже засимільовані чи змайоризовані польським етнічним елементом, або, коли й будуть, не матимуть відваги виборюватися за свої права.*. Очевидно, що тоді „проблем“ не буде. Питання тільки, чи справді не стане українців або чи перестануть вони робити Польщі клопіт своїми вимогами, як того ті підставові взнуки не будуть заспокоєні, і питання, *чи Польща дійде до сили методами, які мають українську проблему вівтовжнути з її політичної площини та звести у площину змайоризованої і застрашеної групи громадян?*..

І ось саме третє слово, яке має стільки різного змісту, яке стільки уст вимовляє: і стільки існує політичних програм, політичних напрямків. „Цілю нашої політики є сила польської держави“ — кличе з емфазою п. Грабик. „Нашою доктриною є сила тієї держави“. Котрий патріот не хоче своєї сильної держави! — чи є один поляк, який не має тої самої цілі і тої самої „доктрини“, що п. Грабик?! Але „доктрина“ є в інтерпретації того вислову „сила“. Нас не цікавить тепер спір, чи сильна є держава, оперта на демократичних чи автократичних принципах, чи сила держави залежить від такого чи іншого устрою і такої чи іншої системи правління. Спір на цю тему у Польщі не вгаває і є підставою устроєвої кризи, якої ані нова конституція ані нова виборча ординація *дефінітивно* не покінчила. Нас цікавить тут що інше: 1) чи держава це метафізичне поняття, отже чи силу держави можна оцінювати незалежно від сили громадян? і 2) чи можна силу польської держави будувати *виключно* на силі польського елементу, та ще й у той спосіб, щоб ту польську національну силу добувати коштом громадян-неполяків? „...Спокій добувається передовсім силою. Силою не тільки фізичною, але цивілізаційною, господарською, суспільною“. І знову запит: в який спосіб радив би п. Грабик добувати ту силу, тут, на землях з більшістю українського населення, на яких пп. Шталь—Грабик—Роєк хотять будувати „панство народове“? Чи можливо добути тут ту польську силу без обмежування сили української, без спутування української потенціональної енергії, без замикання шляхів українського політичного, господарського, культурного розвитку? І чи через таку боротьбу з українським елементом дійде Польща до сили, — чи може саме навпаки: *та боротьба є і буде головним джерелом її слабости?!*

Коли ми почулиб від пп. Відацьких і Грабиків відповідь, що розбудова польської сили на „кресах“ може відбуватись незалежно від паралельної розбудови сили української, то з признанням притакнулиб такій заяві. Але тоді треба би забути про істнуючий до цього часу кількадцятилітній прецеденс, що його буквально по нинішній день продовжують ті польські офіціяльні і неофіціяльні діячі, які нпр. в районі діяльности українських молочарських організацій насаджують бюрократичними методами аналогічні польські організації, покликуючись тут і там на фіктивне *зречення* українців з терену своєї праці! Треба би не тільки забути про ті прецеденси з зопирнням польської культурницької сили коштом української культури (шкільництво, українські катедри, спеціяльно достосована програма навчання рідної історії і т. д і т. д.), але той прецеденс *перекреслити, реактивуючи все те українське, що ввійшло до нинішньої польської „сили“* не шляхом творчої праці польського елементу, тільки автоматичного й механічного привласнення.

Коли сьогодні, після 18-ти літ такого творення сили, чуємо саме від прихильників тих методів оклики розпуки, що польський елемент у Східній Галичині слабкий, що він находиться у відвороті, що йому погрожує небезпека українізації, — то чи це не найкращий доказ, що те штучне творення сили не має органічної вартости? І який вихід з того завороженого кола? Пп. Шталь і Грабик прийшли в останній дискусії цікаву методу: на ясно поставлену справу, що ось на черзі дня стоїть справа польсько-української злагоди („нормалізації“) і що та злагода неможлива без того, щоб українцям не признати можливостей національного розвитку, — вони з подивугідною зручністю викручуються від відповіди: чи признають слушність засади, щоб українські діти вчилися в українській школі, щоб українська дитина мала право довідатись про рідне минуле без тенденційного ретушу, щоб український фахово-вишколений інтелігент мав змогу дістати варстат праці, щоб український національний колектив не був дискваліфікований та щоб діставав від держави еквівалент тягарів, які несе для держави?! На ті запити відповіди нема, — є зате декламація про силу держави, про потребу спершу дбати за польське населення, а потім за українське (коли прийде це „потім“ — про це питати теж не можна), — про потребу дбати про скріплювання польського національного елементу на „кресах“. Колиж річ іде конкретно про реалізацію такого-то постулату, скажім про реактивування університетських катедр, тоді відразу є крик: це „загроза для польського стану посідання“...

Правду пише п. К. Грабик у своїй „невиголошеній промові“, гладко списаній у „Дзєнніку Польскім“ (з 3. ц. м.), що „польсько-української справи розвязати трикою не можна“ та що „щоб-будь зробимо на тому відтинку з нашої чи української сторони, то не матиме характер тимчасовий і перехідний“. Але п. Грабик забуває додати, що це не торкається лише польсько-українських взаємин, лише *всіх живих проблем світа:* ні одна одному відтинку міжнаціональних спрів не вирішено справи трикою й остаточно, тим більше справи взаємин двох великих сусідських народів. Колиб це було можливе, то підручник всесвітної історії був би дуже невеличкий і дуже легкий. Ми не розвязуємо сьогодні польсько-українського спору в цілій ширині і глибині та по всі часи, по віки вічні. Ми говоримо у буквальному розумінні про нормалізацію відносин, нормалізацію уже без взаємлених лапсів, про таке наладнання відносин, в яких польська держава не булаб наражена на вічні потрясення наслідком гострого національного конфлікту та в яких український нарід, замісць стояти у перманентній війні з державою, міг би приступитись творчій органічній праці.

І тут розбіжність поглядів така, якої ніяка дискусія не усуне. Бо п. Грабик направді теж декларує себе, як прихильник нормалізації, але ту нормалізацію розуміє на згоду українців на скріплювання польської сили своїм, українським, коштом. Скромне бажання, але невикональне.

„Шлях до польсько-української нормалізації“ (під таким наголоском оголошує п. Грабик свою обширну статтю, яка викликала цих кілька уваг), лежить у заспокоєнні українських слушних і справедливих вимог, що мають на увазі можливости національного розвитку у межах польської держави. І тільки у злагоді міжнаціональних відносин у Польщі лежить джерело її справжньої будучої сили. Змагання до сили польської держави при одночасному спутуванні українства, це парадокс: у практичному висліді такої політики вийде не сила а найбільше ослаблення польської держави. І коли п. Грабик впевнює, що він не є прихильником фікцій, що він бачить український рух та найретельніше його оцінює, то повинен дійти до єдино правильного висновку: проти волі того українського руху і серед боротьби з ним польська сила не повстане.

І. Кедрин.

ЕЛЕКТРИЧНІ ІНСТАЛЯЦІЇ виконує скоро, дешево і на догідні сплати

УКРАЇНСЬКЕ КОНЦЕСІОНОВАНЕ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

ЛЕВ НАДРАҐА

ЛЬВІВ, вул. ВАЛОВА 23. Тел. 259-49.

Направки світла, ламп і дзвінків числимо 50 сотиків. Ощадностеві жарівки по зол. 0.80. Лямпи, батерії, акумулятори, радіо-апарати найдешевше у Львові.

Закарпаття.

ЗБІРНИЙ ТВІР ПРО ЗАКАРПАТТЯ.

Недавно основана у Братиславі „Спольчност пжатель Подкарпатске Русі“ приготовляє видання великого збірного твору про Закарпаття. Факт, що згадана праця обнимає писання 70 авторів, коли подібна їй, видана у 1923 р. мала лише 18 авторів, є доказом, як сильно цікавиться чеська суспільність Закарпаттям. Праця про Закарпаття починається статтею д-ра Е. Бенеша про Підкарпатську Русь з точки погляду закордонної політики; дальше йдуть праці губернатора Ґрабера, мін. К. Крофти й інших. Книга має появитися вже небавком.

ЩО ВИЯВИЛИ ВИБОРИ НА ЗАКАРПАТТІ.

На Закарпатті комуністи дістали при виборах мин. року 25.6 прц. голосів, республиканці 19.6 прц., словацькі автономісти 14.9 прц., мадяри 11 прц., соціялдемократи 9.6 прц., кремаржівці 9.3, чехословацькі націонал-соціялісти 3.6 прц., партія ремісників і промисловців 2.8 прц., чехословацька народня партія (катол.) 2.1 прц., карпатські німці 0.5 прц., німецькі соціялдемократи 0.4 прц. Тут слід пригадати, що на листі словацьких автономістів голосували скоординовані з ними члени і прихильники т. зв. „Автономного Земледільського Союзу“, а на листі кремаржівців — усі москвофіли-фенікіці.

КРАЄВИЙ ТЕАТР ЗАКАРПАТТЯ ІДЕ НА ВИСТУПИ ДО ПРАГИ.

В найближчих днях має виїхати на гостинні виступи до Праги „Краєвий Театр Підкарпатської Руси“, де в міському театрі Прога XII дасть 3 вистави: „Суєту“ Тобізевича, „Квадратуру кола“ Катаєва і пєсу „Маринка“ чеського автора Мрштіка в перекладі на закарпатський діялект.

КІЛЬКО Є БЕЗРОБІТНИХ НА ЗАКАРПАТТІ?

Всіх безробітних є в Чехословаччині понад 300.000. Кілько є безробітних наших людей на Закарпатті, не знати, бо точних статистичних даних про це нема. В Чехії (Богемії) на 1.000 душ припадає пересічно 70 безробітних. Якщо взяти цю цифру під увагу, то число безробітних на Закарпатті дійшло би до 52.500 душ. Статистичні дані урядів посередництва праці в Ужгороді, Мукачеві, Берегові та Севлюші виказують, що з кінцем минулого року в цих містах було безробітних 4.900 осіб. Безробітних і малоземельних селян, що постійно недоїдають, начислюють на Закарпатті понад 100.0000 осіб. В Чехії і на Мораві старости ведуть евіденцію безробітних селянських робітників, на Закарпатті дають їм з евіденцією спокій, зате час до часу дають їм допомоги в натурі.

ЗАМКНУЛИ МІСЬКИЙ ТЕАТР В УЖГОРОДІ.

Нотарський уряд замкнув міський театр в Ужгороді тому, що будинок дуже старий, грозить розвалом і небезпекою вогню. Таким чином Ужгород опиниться без театру. Тому, що вже раніше рішили вибудувати новий театр в Ужгороді, замкнення старого повинно приспішити будову нового театру.

ХУСТ НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКОЮ ГРОМАДОЮ.

У м. Хусті жило в 1910 р. 10.292 осіб; у 1921 р. — 11.835; у 1933 р. — 17.833. Згідно з останнім переписом населення в Хусті живе 9.375 українців, 1.441 мадярів, 4.7224 жидів, 1.503 чехів, 6 поляків, 5 югославин, 10 румунів, 7 циганів і 17 інших. За віроісповіданням було 7.491 греко-католиків, 2.698 римо-католиків, 1.810 православних, 49 евангеликів, 12 німецьких евангеликів, 509 кальвіністів, 174 чсл. церкви.

Антисемітизм у Австрії.

ВІДЕНЬ, 3. 3. ПАТ. Останніми днями націонал-соціялісти почали знову протижидівську терористичну акцію. В суботу порозкидали смердючки по більших товарових домах.

АРЕШТУВАННЯ ЧЕРНИЦЬ.

ВІДЕНЬ, 3. 3. ПАТ. Увязнили кілька черниць, яких підозрівають, що вони допомогли утікти одному з націонал-соціялістичних діячів Фіцшумові, що перебував у вязничному шпиталі.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Конференція балтійських держав відбудеться не у травні, але вже у квітні.

Совітський посол у Румунії виїхав до Москви, щоб обговорити нагладнення румунсько-совітських взаємин.

В еспанських кортезах розподіл мандатів буде — на основі обчислень Аваса — такий: правиця 135, центр 65 (з того аграрна партія 14, партія Валладареса 15), лівиця 263 (з того республ. унія 29, республ. лівиця 85, соціялісти 94, комуністи 14), баскійські націоналісти 10.

Генерал-губернатор Катальонії зложив димісію; владу переняв голова генералідаду Компаніс, що затвердив давних членів уряду.

—o—

ФРАНЦУСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ПАКТ — ПОВАЖНОЮ НЕБЕЗПЕКОЮ ДЛЯ ЕВРОПИ.

ЛЬОНДОН, 3. 3. ПАТ. „Дейлі Мейль" гостро критикує французько-большевицький пакт, який називає „поважною небезпекою для Европи". Він приспішить — пише щоденник — нову крізу на континенті, який з поспіхом зброїться. Згадуючи про острах, який викликав пакт у Німеччині і в самій Франції, „Дейлі Мейлі" стверджує, що „ще час для Франції, щоб відкинула цей пакт тому, що його має теж ратифікувати сенат. Історія останніх 15 років знає договори та обітниці, які давали большевики й опісля їх зомили. Тому в богатьох французьких колах цей пакт викликує алярми і ці коли призадумуються, чи сенат не відложить дискусії до нових виборів.

—o—

ТИФ І КРАСУХА ДЕСЯТКУЮТЬ НАСЕЛЕННЯ В БЕСАРАБІЇ.

БУКАРЕШТ, 3. 3. ПАТ. Пошесть плямистого тифу в Бесарабії не зменшується. В Кишеневі зареєстрували кільканацять нових випадків занедужань. Тяжі самі вістки надходять з інших повітів, де лютував голод. Між шкільною молодю шириться пошесть красухи. Влада видала розпорядки у справі боротьби з пошестями.

—o—

„Як будете боронитися будемо безпощадні".

АДМАРА, 3. 3. ПАТ. Італійські літаки розкинули над незанятими областями летючки в італійській, амгарійській та тігрійській мові такого змісту: „Армія наймогутнішого з могутніх володарів, італійського короля, розбила війська короля королів на двох кінцях його держави. Італійські літаки зближуються до Аліс Абеби, італійські армії посуваються вперед, не зможете перед ними оборонитися. Як приймете їх як приятелів, пошанують ваші доньки, святині та жінки (!?). Як опиратиметеся, наші вояки будуть так само безпощадні, як їхні кріси".

НЕГУС ДОМАГАЄТЬСЯ ПЕРЕГОВОРІВ.

ЛЬОНДОН, 3. 3. ПАТ. „Дейлі Мейль" подає з Женеви сензаційну вістку, буцімто негус вислав телеграфічно до Льондону згоду на мирові переговори на базі статус кво, себто Італія задержалаб здобуті области. Англійський король посередничив би між обома воюючими сторонами. Офіційні круги дотепер цієї чутки не потвердили.

ІТАЛІЙСЬКІ УМОВИНИ.

РИМ, 3. 3. ПАТ. Італійське міністерство преси та пропаганди оголосило комунікат такого змісту: **Нам нічого не відомо, щоб негус чи хто інший висунув мирові пропозиції. Італія ніяких предложень не висуне, зокрема тепер, коли на її сторону перехилилася перемога. Якщоб Італії зробили які предложення, вона їх розгляне.** Італійська точка погляду відома здавна, але **теперішня ситуація не та сама, що перед кількома місяцями, бо найліпші абісинські війська розбиті.**

НОВИЙ ПРОЄКТ.

ЛЬОНДОН, 3. 3. ПАТ. Джордж Лансбері підняв думку скликати конференцію усіх держав безпосередньо заінтересованих Абісинією та рівночасно завісити зброю.

ПРОТИІТАЛІЙСЬКІ ГОЛОСИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ.

НЮ ЙОРК, 3. 3. ПАТ. „Ню Йорк Таймс" уважає, що Італія не може тепер лякати Европи війною; її зусилля, щоб найти підтримку Німеччини, не пощастили. У найближчих тижнях докажуть італійці, чи вони бажають мира чи війни. „Ню Йорк Геральд Трібюн" стверджує, що Ліґа Націй протиставиться Італії успішно; остання може здобути хіба маловартні території. Мусоліні мотиме уважатися щасливим, як італійська справа покінчиться без катастрофи для нього.

НЕГУС САМ ВЕДЕ ОСТАННІ РЕЗЕРВИ У БІЙ.

ВАРШАВА, 3. 3. ПАТ ось як описує ситуацію на фронтах: Армія ма[illegible] Бадолія посувається у напрямі озера Ашіянгі. Одинокі регулярні абісинські сили є у Дессіє, під особистою командою негуса. Як подає Райтер, цей останній веде згадані частини, щоб здержати ворога і сам думає кинутися у вир боротьби. Аліс-Абеба не має получення з групами, що оперують на північному фронті. Про південний фронт нема ніяких вісток.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Закінчення господарської наради.

В понеділок 2. лютого ц. р. закінчилась велика господарська нарада у Варшаві. Прем. Косцялковський на закінчення виголосив промову, в якій подав підсумки триденних нарад. Ствердив, що кошти продукції внаслідок скрути впали і тому продукція рентовних варстатів зросла. Господарські і державні чинники устійнили, що публична господарка повинна користати з грошевого ринку в обмеженій мірі. Вкінці премієр остерігав перед алкоіями, що після виконання напрямних, які устійнила теперішня нарада, прийде до швидкого господарського розвитку.

Новий торговельний договір між Польщею і Бельґією.

У Брюселі мін. Бек підписав новий торговельний договір між Польщею і Бельґією. Договір обовязуватиме один рік, опісля можуть його продовжити. Обі держави признали собі нові знижки при виході та ввозі товарів.

Злучені Держави зрікаються впливів над Панамою.

ВАШИНҐТОН, 3. 3. ПАТ. Щоб дати зразок добросусідської політики, яку саме тепер пропагує през. Рузвельт Злучені Держави зрікалися права інтервенції у середньо-американській республіці Панамі, яке мали від 1903 р. Крім того зобовязалися платити панамському урядові 250.000 долярів річно за те, що уживають панамського каналу, який лучить Атлянтійський Океан з Тихим і тому має для Злучених Держав дуже велике значіння. Після Филипинських островів це вже друга територія, яку Америка добровільно залишає. Панама дістане 2 радіостації та шляхи Панама-Кольон, крім того виміняє деякі території з американською смугою над каналом.

СТРАЙК.

Ню Йорк, 3. 3. ПАТ. Страйк вінд у Ню Йорку загострюється. У східній частині обняв він 70-000 людей, що обслуговують 6.000 будинків. Посадник Ню Йорку проголосив винятковий стан; арештували понад 30 страйкарів. Посадник наказав урухомити вінди по забудуваннях, що мають понад 6 поверхів при помочі 40.000 міського персоналу. 5.000 страйкарів повернулось до праці; боронять їх поліція, що арештувала коло 60 осіб.

Клопоти французької лівиці з датою виборів.

ПАРИЖ, 3. 3. ПАТ. Здається, цього тижня ради міністрів рішить, коли мають відбутися вибори. Чимало радикалів та соціялістів радить премієрові не робити їх 19. квітня, бо тоді учителі не вернуться ще з великодніх ферій — а вони знамениті агітатори. Знову назначувати вибори на 26. квітня (для палати послів) та 3. травня (для сенату) небезпечно, з огляду на можливість першотрівневих заворушень.

Дальші жертви японського повстання.

ТОКІО, 3. 3. ПАТ. Отамая Такесуке Амано покінчив самогубством. Він уважав себе відповідальним за те, що революціонери здобули склад зброї 3. піхотного полку, що був під його командою. — Ствердили, що повстанці убили 3 міністрів, 1 полковника та 5 поліційних службовиків. Населення виявляє чимало симпатії для повстанців оборонців ладу та зібрало для їхніх родин понад 5 міліонів єнів.

—o—

Наступ комуністів на Китай.

ПЕКІН, 3. 3. ПАТ. Між урядовими та комуністичними військами йдуть завзяті бої у провінції Шансі; два курені урядових військ розбиті. У столиці проголосили винятковий стан.

НАРЕШТІ.

ЛЬОНДОН, 3. 3. ПАТ. З Нанкіну подають, що тамошний уряд рішив негайно ввести загальну військову службу. Вона тривати[illegible] 2 роки і обовязуватиме всіх мужчин від 18. до 45 року життя.

МУСОЛІНІ ПРО ПЕРЕМОГУ В АБІСИНІЇ.

РИМ, 3. 3. ПАТ. На засіданні ради міністрів Мусоліні виголосив нині промову про перемогу в Африці про нараду Італії з Австрією та Мадярщиною в Римі, про морські наради і санкції. Від останнього засідання — заявив Мусоліні — наші війська в Еритреї мають за собою низку великих перемог, які зломили абісинський фронт на півночі.

ОБОРОННИЙ СОЮЗ ДВОХ АРАБСЬКИХ ДЕРЖАВ.

ЄРУСАЛИМ, 3. 3. ПАТ. Як подає арабська преса, король Неджду Ібн Савд підписав, підчас побуту у Кувайт, договір взаїмної помочі з урядом Іраку. Одна держава має помогти другій на випадок несподіваного нападу.

ПОРОЗУМІННЯ МІЖ СИРИЙЦЯМИ І ФРАНЦІЄЮ.

ДАМАСК, 3. 3. ПАТ. Кружляють чутки, що дійшло до порозуміння між високим комісарем та сирійськими націоналістами: мають проголосити амнестію і відчинити школи, а до Парижа вже де делегація, щоб заключити договір, подібний як між Англією та Іраком.

НОВИНКИ.

— **Реферат** на тему: Недискреції людського організму — виголосить д-р Маркіян Дзерович в четвер 5. березня 1936. в салі гімн. СС. Василіянок, вул. Длугоша 17. Реферат багато ілюстрований світлинами. Вступ за добровільними датками на цілі харитативної секції Марійської Дружини Студенток. 1628

— **Черговий виклад** в Т-ві „Зоря" у Львові, під наголовком: „Українське словянофільство" виголосить д-р Константин Чехович в неділю 8. березня ц. р. в год. 12-ій вполудне в салі Т-ва вул. Вірменська 25.

— **Шевченкові роковини в Польському Радіо.** Дня 11. березня ц. р. з приводу 75-их роковин смерти Тараса Шевченка Польське Радіо надає авдицію в год. 21.50. Вступне слово виголосить польський письменник Ярослав Івашкевич, після чого будуть віддеклямовані вірші Шевченка в польському перекладі Вежинського і Лободовського. В концертовій частині Український Національний Хор ім. Лисенка відспіває кілька пісень до слів поета.

— **Концерт у честь Тараса Шевченка у Кракові.** Заходом усіх українських культурно-освітніх товариств у Кракові відбудеться в неділю, 15. ц.м. в год. 19-ій, в „Саській салі" при вул. св. Яна ч. 6, концерт у честь Тараса Шевченка.

— **Всі ексмітовані** і всі, кому грозить ексмісія з мешкань і зарібкових льокалів, повинні зголоситися в бюрі Охорони льокаторів і субльокаторів на львівське воєвідство, Львів, вул. Руська ч. 18.

— **Відвідуйте Ярмарок** українських промислових виробів, що відбудеться в салях „Народнього Дому" при вул. Руговського 22. III. пов. в днях від 4. до 14. березня ц. р.

— **Волинські народні пісні.** Відділ позашкільної освіти луцької шкільної кураторії в Рівному розписав конкурс на волинські народні пісні, українські та польські (?) і зібрав 305 надісланих пісень, що не були досі оголошені друком. Між ними 15 є згармонізованих і вони увійдуть до співаника волинських народніх хорів, що вийде незабаром друком. Конкурсовий матеріял переслано польській академії наук у Кракові.

— **Розчарування з Гуцульщиною.** Польська преса не таїться з розчаруванням, якого зазнають поляки зі спробами спольонізувати Гуцульщину. Дописувач „Львівського Дзенника Народового" з Ворохти стверджує, що поляки „здеморалізували гуцульське населення своїми регіональними імпрезами" та всякими заходами притягнути його до польщини. „Гуцул не робить нічого безінтересовно. За все треба йому платити. За виступи підчас офіціяльних імпрез бере заплату як еквівалент зарібку, втраченого залишенням роботи в лісі" — пише він. — „За нашими грішми і теоретиками господарського(?) піднесення Гуцульщини йде український агітатор (?) і він перемагає". На доказ цього автор наводить факт, що гуцульський хлопчина у Ворохті, який дивився на військову орхестру, запитаний несподівано, хто він, відповів гордо та з іскрами в очах: „Син вільної України"... Але ця реальна дійсність зовсім не відстрашує поляків від своїх плянів. „Европеізуймо Гуцульщину" — кличе д-р І. З. у „Дзенніку Польскім", — а цю працю радить оперти на „розбудові місцевої польщини". На перший плян мають піти Ворохта, Жабе, Косів і т. д. Непоправні!

— **Збезчещення православної каплиці.** Незнані злочинці увійшли до незамкненої православної каплиці в селі Сілець, пов. Холм, обірвали висячу лямпку, розбили скарбонку, обдерли з образу св. Анни фіранки, а образ вкинули до річки. Це не є відірваний факт.

— **Хто виграв долярівку?** Вчора відбулося тягнення доляровоі позички III-ої серії. Виграні впали на такі числа: 40.000 дол. на ч. 1054950. 8.000 дол. на ч. 551082. 3.000 дол. на ч. 1319026 661393 1294514. 1.000 дол. на ч. 615790 1179668 622170 624623. 500 дол. на ч. 128622 1146789 133383 1172707 444197 962804 11д0355 263573 874705 251566. 100 дол. на ч. 1432432 895389 818628 854535 144081 1382073 477194 1152276 1140405 17692 1435959 642475 962667 1200933 539161 1359889 346668 1171684 988912 332963 89717 698334 186684 1025624 560685 647291 791940 622596 825461 1081108 1468542 269689 110164 796673 22794 668494 1392347 1251571 158162 905880 1275942 135117 839194 693827 1146339 759356 865003 865518 254371 226269 1251083 687660 984324 877394 1150869 430078 1477336 665619 1107768 201753 1112107 950219 1273112 45479 864838 1219596 913275 439841 1263857 397696 1483891 1002959 1488593 164069 401340 843882 1460885 931727 688361 1044734.

— **Влом до т-ва дозорців.** Злодюги дістались нічю до льокалю т-ва дозорців при вул. Вірменській 2. у Львові, відки закрали музичні інструменти вартости 700 зол.

— **Ще про влом до кооп. „Базар".** Як ми вчора повідомляли, в ночі на неділю 1. ц. м. вломилися до кооп. „Базар" при вул. Руській ч. 3 злодії і забрали товару на більшу суму. Злодії знищили колодки, витрихами відчинили рулетки і таким чином дісталися до кооперативи, де вже преспокійно позитягали з пуделок майже всі засвіні жіночі панчохи, фабричне білля (білля власного виробу залишили), рукавички, пасти Альое, гребені і т. д. Дивно лише, як в самому середмісті могли злодії преспокійно працювати коло замків рулети, опісля з товаром могли преспокійно вийти з крамниці на вул. Руську і ніхто їх не запримітив? Кооп. „Базар" була обезпечена від влому.

— **Трагічна їзда саньми.** У львівському шпиталі помер капітан жандармерії Станислав Рошкевич, що був приділений до корпусу граничної сторожі. Сани, якими він їхав у службових справах коло Чорткова, перевернулися і впали в яр, що мав на дні пліт. Рошкевич набився на гострий кіл, ранячись тяжко. Перевезений до львівського шпиталю він до двох днів помер.

— **Краєва хроніка.** До скарбового уряду в Перемишлянах пробували добутися злодії. Вони вибили діру в мурі, щоби дістатися до кімнати, де находилася каса, але побачивши возного, втікли. В касі було 30 тисяч зол. — В Рогатині застрілився абсольвент 8-ої кляси місцевої гімназії, Станислав Скібіцький, родом із Бурштина. Причиною самогубства була нещаслива любов. — У Фредрополі пов. Перемишль 14-літній Володимир Курик розкопував яму, щоби вибрати з неї буряки; при цьому земля обсунулася та засипала хлопця. Він згинув на місці. — В загороді Романа Направи, вахмістра 22. п. уланів у Гях Старобрідських згоріла стодола з інвентарем. — У Заболотцях пов. Броди згоріла загорода Юрка Шеметовського. — У Вербові пов. Сокаль вбито серед загадочних обставин 70-літню Феську Стецишин.

— **Число жидів на світі.** Економічно-статистична секція при жидівськім науковім інституті обчислила, що з початком 1936 р. було на цілому світі 16 міліонів 240 тисяч жидів. За останніх 10 літ прибуло міліон 240 тисяч жидів. Щодо розміщення жидів на світі, по 10 міліонів живе

Паста до зубів

усуває прикрий запах з уст

У справі апробати „Світа Дитини".

Вияснення посла Д. Великановича.

Тому, що можна невірно інтерпретувати мої вислови на засіданні Сойму в дні 21. II. ц. р. про трудноші з апробаті „Світа Дитини", подаю ось-яке вияснення:

Згідно зі стенографічним протоколом дотичне речення моєї промови було таке:

„Недавно Кураторія Львівської Шкільної Округи, щоб розглянути прохання „Світа Дитини" щодо апробати, зажадала — зрештою неслушно — оплати коло 800 зол. замість того, щоб по безплатній оцінці, у власному крузі, урядово вказати (полецiць) приняти цей журнал до шкільних бібліотек".

Який фактичний стан і звідки я взяв цифру 800 зол.?

Видавництво „Світ Дитини" дістало з Кураторії Львівської Шкільної Округи письмо з датою 29. листопада 1935, № 0. 14501/34. У вірному перекладі це письмо таке:

„При звороті прилог (двох річників „Світа Дитини" 4 дрібних книжок — Прим. Д. Великановича) до тамошніх писем з дня 15. червня 1934, 24. серпня 1934, 28. березня 1935 і дня 20. листопада 1935 — Кураторія Л. Ш. О. звідомляє, що по думці § 9. розпорядку Міністра В. і Осв. з дня 16. лютого 1934. Ч. 1 Пр. 463/34 про оцінку уживання шкільних книжок і наукових засобів (Дз. У. Мін. Вр і ОП Нр. 3 з р. 1934, поз. 37) видавець, що зголошує до оцінки шкільну книжку або науковий засіб, повинен зложити адміністраційну оплату, устійнену останнью зарядженням Міністра Освіти з дня 3. червня 1933. (Дн. Урядовий Мін. Осв. Нр. 6 з 1933. поз. 113). Засадича оплата виносить 16 зол. від кожного аркуша друку вісімкового формату, чи пак від 16 сторінок рукопису. За неповний аркуш друку до 8 сторін оплата виносить 8 зол., понад 8 сторін — 16 зол.

Оплату слід зложити до П. К. О. конто Нр. 30400 — рахунок центральної бухгальтерії Міністерства Скарбу на спеціяльний фонд адміністраційної такси, — до дес позиції Міністерства Освіти.

В звязку з повищим треба повідомити, чи 4 за на видання буде або є зложена адміністраційна оплата і так доповнену справу предложити поновно Кураторії Ш. Л. О.". Підписи: п. о. Начальн. Виділу Кесталіх".

Згідно з цим письмом повинен був видавець „Світа Дитини" зложити за 52 аркуші друку от бох річників по 16 зол. — отже 832 зол. Тому, що журнал „Світ Дитини" не є ані шкільним підручником, ані науковим засобом, а лише позашкільною лектурою — треба признати, що вимога тої оплати була неслушна і я вважав за вказане зі соймової трибуни звернути увагу на цю аномалію, тимбільше, що наші безпосередні інтервенції від 10 літ стрічалися з опором саме Львівської Шкільної Кураторії. Автім свідчить про це й факт, що на 4 письма, наведені Кураторією, щойно по двох роках здобулися панове на повищу відповідь

Д. Великанович.

Міські Театри у Львові, середа 4. березня 1936.

Нині в середу у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ знаменита комедія, великий успіх театрального сезону

„Трафіка пані ґенералової" Буш Фекете.

Нині НАЙСЛАВНІША ФІЛЬМОВА ОПЕРЕТКА

Аполльо Циганський Барон

фільма на основі славної оперетки Ів. Штравса та новелі Маврикія Йокая.

З голов. ролях Адольф Вольбрік, Фріц Кампер, Гансі Кнотек і інші.

Вальс і чардаш! Любов і гумор! Циганська музика, вино, танок! Розмах і темперамент мадярської душі! Фільма, якої давно ми не бачили!

в Европі, коло 5 міл. Америці, коло 800 тисяч в Африці, а 30 тисяч в Австралії. Жиди є розкинені по 80 державах, але дві третини живуть у трьох державах, а саме 4.450.000 в змер. Зл. Державах, 3.150.000 в Польщі і 3.080.000 в Росії. Більше число (поверх міліон) жидів живе в Румунії. Безоглядне число жидів зросло всюди, крім Німеччини, Австрії, Мадярщини, Італії, Швайцарії й Туреччини, де зазначився спадок жидівського населення.

— **За основи виховання.** В Люцерні появилася нова книжка відомого німецького вченого Фридриха Вільгельма Ферстера п. н. „Давнє і нове виховання". Автор обговорює низку актуальних виховних проблем і стверджує, що без світогляду, опертого на християнській вірі, держава, наука і виховання мусять зійти на бездорожа. Нова книжка Ферстера викликала в цілому світі велике зацікавлення.

З листів до Редакції.

В 40. ч. часопису „Українські Вісти" поміщено дописі зі Станиславова про збори майбутньої Організації Українців міста Станиславова, в якому подано дотично мені особи невірудкі інформації. Тому, що редакція „У. В." не помістила мого спростування, прошу помістити його в „Ділі":

„Неправдою є, як подано в „Українських Вістях" ч. 40, що я покинув салю, коли мій внесок упав, а правдою є, що я покинув салю, коли предсідник зібрання інж. Семинчук не віддав мого внеску ані під дискусію, ані під голосування, чим я чувся ображений і вийшов зі салі".

Станиславів. *Інж. Володимир Дутка.*

Зі сцени й естради.

ВОКАЛЬНО-РЕЦИТАЦІЙНИЙ ВЕЧІР.

Заходом „Т-ва письменників і журналістів" відбувся 2-го ц. м. у жовтій салі театру „Ріжнородностей" вокально-рецитаційний вечір нашого вже відомого своїми виступами молодого декламатора Ю. Гешка-Березовського. Його декламації виповнили більшу частину програми; крім цього виступала з декламаціями Л. Кривіцька та Е. Зарицька із сольо-співом при акомпаніяменті д-ра Б. Кудрика.

Програма була така: декламації Ю. Гешка-Березовського: І. Франко — „Зівяле листя" (уривки), В. Самійленко „Героєтрат" (частина І.), П. Тичина „Сонцині клавіяти", Б. Лепкий „Над рікою", М. Рудницький „Очі та уста", В. Стефаник „Кленові листки", М. Бажан „Будинок", В. Бобинський „Пісня на крилах кентаврів", Б. Кравців „Сонети і строфи", Ю. Федькович „Довбуш". Л. Кривіцька декламувала П. Тичини „Скорбна мати", Л. Українки „Контра спем сперо" та Б. Антонича „Рівнок юнаків". Е. Зарицька відспівала Д. Січинського „Бабине літо", Н. Нижанковського „Засумуй трембіто", С. Людкевича „Я й не жалую", „Одна пісня голосненька" та „Шуміла ліщина".

З декламацій Ю. Гешка-Березовського найкраще вийшов „Довбуш", якого передає він майстерно, „Кленові листки", „Будинок" та „Пісня крилатих кентаврів". Особливо рясними оплесками зустріла публика виступи Л. Кривіцької; Е. Зарицька теж мала повний усіх своїм приємним голосом і доброю передачею пісень. Дуже відрадним явищем було те, що такий вечір зібрав велику скількість публики, здебільша молоді. Назагал непрений у нас погляд, що поезією мало хто в нас цікавиться. Такі вечорі доказують, що він хибний.

ДИВОГЛЯДИ.

ПУСТИТИ ЖІНКИ ПРОТИ ЖІНОК:

В Еспанії утворили окремий відділ жіночої поліції, що має виконувати контролю над контрабандистами у прикордонній смузі. Всякий заборонений крам пачкують там здебільша жінки, а еспанське розуміння чести не дозволяє митним поліційним урядовцям арештувати жінку, навіть коли її приловили на кримінальнім учинку. Жінки будуть сторожі жінок контрабанди.

З кіна.

КІНО „АТЛЯНТІК": „*ДІМ Ч. 56.*

Трагедія жінки, що двічі в житті складає на жертвенику кохання себе, всю свою теперішність і будуччину. Історія кримінальна, яку часто находимо на сторінках американської преси — з револьвером, судом і вязницею. Але жахливі, прикрі моменти цієї історії зведені до дуже коротких сцен; важна тут постать самої героїки, що переходить велику зміну, духову та фізичну. Хоч на перший погляд фільма має закраску кримінальну, в її основі лежить глибша психольоґічна думка. Головну ролю грає знаменита артистка Кей Франсіс; її партнери — ідеальний тип Джін Раймонд і спеціяліст від чорних характерів Рікардо Кортес.

Дописи.

ЛЬВІВЩИНА.

Загальні збори кружка „Р. Ш." в Милошовичах. Загальні збори кружка „Р. Ш." ім. Івана Мазепи в Милошовичах відбулися в неділю 23. лютого ц. р., в год. 2. пополудні в просторій світлиці господаря Івана Яловецького. Збори відкрив і проводив ними голова Іван Москвяк, секретарював Анна Федишик. Зі звіту старшини виявилося, що кружок має 81 членів, старшина відбула 10 засідань, уладила 3 театральні вистави, кілька забав і фестиваль та створила дитячий садок, до якого ходило 25 дітей; вела його на загальне вдоволення та признання Евгенія Ярош зі Львова, яка зорганізувала два дитячі лиценти. Над звітом виявалася оживлена дискусія, після якої збори приняли Старшині абсолюторію. До нової старшини ввійшли: голова Василь Гуменний-Чорний і члени: Іван Михальський, Михайло Вуйцик, Василь Томочко, Марія Пилажій, Омелян Романів і Роман Маковецький; заступники: Яким Смолій, Яким Деркач і Михайло Камінський. Членами контрольної комісії стали: Іван Дацьків, Михайло Жмінка та Григорій Вивар, заступниками: Данило Паньженич і Василь Дацьків. Реферат про „Р. Ш." виголосив делеґат львівського повітового Союзу Кружків „Р. Ш." проф. Микола Ластовецький. У праці кружка та кооперативи бере участь місцева інтелігенція. Великою перепоною в поширенні діяльности кружка „Р. Ш." і кооперативи є недостача власної хати. Тому обі установи роблять заходи у справі будови Народнього Дому. **Учасник.**

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Загальні Збори Філії „Просвіти" відбулися 26. лютого ц. р. в 10 годині в салі Народнього Дому при участи членів і відпоручників 86 читалень, на всіх 107. Зал п. інж. Артимовича дав образ розвитку філії. В діловому році прибуло до Матірнього Т-ва 600 нових членів, найбільше в Коровниках, так, що Перемишль (елита, центр, сіль землі (т. п.!) має в Матірнім Т-ві 112 членів, село Коровники 66. Філія мала двох платних урядовців, які полагоджували справи читалень. Збори взяли гостро виділи кількох читалень, що поза філією вносили прохання до влади. До читалень вислано на Загальні Збори 25 відпоручників. Коли це число порівняти з числом усіх читалень, то воно справді замале. Дивно й те, що виїздила головно біда безробітна молодь, а відмовлялися від поїздок численні здорові і матеріяльно добре ситуовані емеріти. Найбільше уваги і праці посвятив виділ окрузі Нижанковичі, найсильнішій твердині кацапства, яке в минулому році вдалося у Клекованчах і Сирниках провонити й зрушити українське життя в Просвітах. Ахілевою пятою зусиль виділу була округа Дубеньки (від Кривчі під Дивін), де найсильніше натискає на наші села західний сусід. І коли можна розуміти вкінці наїзд ксьондзів, чи дворів та вчительства, то ніяк не вчіли ми розуміти ні оправдати шикан державної поліції. Арештування відпоручників на Заг. Збори читалень, розвязування товариства і багато інших заборон створює нарікання, що там у Дубеничі обовязують інші конституційні закони, яких не хотіли би ми назвати самоволею. В дискусії зазначили згідно всі промовці (о. сот. Борушкевич з Дрогоєва, адв. др В. Загайкевич, Скрипчук з Міжниця, Зубрей, учитель з Перемишля та багато інших), що виділ може сміло повеличатися своїми успіхами. Погане враження залишив виступ члена виділу ґра Х., який нападав на всіх і вся. На будуче слід ширити й поглибити культурно-освітну працю, щоб вкінці з наших сіл щезли „русини" та щоб кирилицьки вихопити з рук зброю — розкладати нас на племена й творити маленькі кордонці й кордончики в тому самому повіті. Численні промовці протестували проти нагінки органів державної адміністрації на нашу освітню і культурну працю. За право до правди і до світла в рідній установі, в рідній читальні рішені всі до всяких жертв і до боротьби. Всім нашим селам у Дубеччині висказали загальні збори слова похвали за їх геройську змагання за рідну мову та за українську душу. Нашого посла В. Целевича просимо заглянути в ці зажарені частя перемиської землі. Зайтне теж було і те, що численні промовці зі сіл давали ради, як боротися з конфіскатами по селах, що отали нині єгипетською язвою по наших установах. Підкреслено в дискусії потребу будови читальних домів, плекання не тільки національної свідомости, але і національної гордости. Виділ обєднав на терені Філії всі національно творчі сили й поборюючи ворохобне партійництво, обєднав працю найкращих одиниць. По кількалітніх спробах зумів провід Філії злучити всі гілки кацапсько-комуністичної розкладової гнилі. Декількох промовців підкреслили байдуже відношення села до відпоручників з Філії. Делеґати сіл нарікають, що не всі реферати по читальнях стоять на високому рівні. Підносили на нарадах потребу заложення університетських освітніх курсів у Перемишлі для провідників читалень, для наших інтелігентів селян. Одна промовець домагалася, щоб емерити збирали пляново по українських домах часописи й журнали, та пересилали їх через Філію бідним читальням, те саме можна зробити з журналами й книжечками. Вплала теж розумна думка, щоб читальням видрукувати плян праці на рік, зладжений фаховими просвітними робітниками й переводити цей плян у життя. Були нарікання, що священство, учительство і інша інтелігенція навіть незалежна, як лікарі та адвокати, мало цікавляться культурно-освітнім життям і здобутками нинішнього села. Тому нехай не нарікають, що селянство місцями відчахнулося від інтелігенції й не придержується свого лікаря, свого адвоката, чи і своєї повітової централі. До цих глибоких думок не буде від речі нашим незалежним, а радше залежним від села інтелігентам добре прислухатися. До виділу на новий рік вибрано головою зретий раз з черги адв. д-ра Хробака Миколу аклямацією при голосних оплесках. На внесок голови до виділу вибрали: інж. Стаммера, інж. Артимовича, д-ра Біпо, п. Скочилиса, п. Козварського, о. Гука, п. Павлика; до контрольної комісії: п. Демчука, п. Гонтарського і п. Дучинського. По чотирогодинних, річевих нарадах голова замкнув заг. збори, а присутні відспівали національний гимн і розійшлися до дальшої освітно-культурної праці. **о. й.**

„Оселедець" на Українській Бесіді. Заходом УКТОД, й Музичного Інституту ім. Лисенка уладжено дня 29. лютого ц. р. товариські сходини „оселедець" для членів цих товариств. Вечір удався вповні завдяки численній публиці й розумно придуманій програмі. Клю вечора були „пісні", симпатичні музичні виступи добірного ансамблю, поважні пісеньки, монольоги і декламації кращих сил драм. Т-ва ім. Л. Українки. При пісним буфеті йшли товариські розмови далеко поза північ. Ніхто — буквально ніхто — не вийшов по „Оселедці" з кислою міною. Ті, що й тим разом не були, нехай жалують і пождуть до другого оселедця. Дохід зі вступів і буфету пішов для УКТОДІ. **о. й.**

Запит до п. Куратора Л. Ш. О. В селі Кусниничах від кількох літ учителює п. Марія Григусьова, яка зі школи зробила шляхетський загуслинок, де правем і левем виховується нашу літвору. Приміра: Кусниничі це українське село, але діти по українськи читати не уміють, бо п. Григусьова **боронить дітям навіть говорити в школі по українськи! Не вільно молитися перед і по науці по українськи. На державних святах заборонила п. Г. співати українські пісні!** З цієї причини між селянами велике огірчення, а п. „директорка" доносить до поліції та інспектора, що „людиносьць антипольствова". Батьки дітей писали жалобу до інспектора, що п. Григусьова побила до крови дітей Лізуна Осипа, Лізуна Павла та інших, писали про ті побої до Кураторії, але п. „директорка" Гр. сміється з цього ще й страшить селян, що будуть в арешті сидіти. В селі Кусниничах на чотири учительські сили був один учитель українець п. Пізняк, якого провиною було те, що до українських дітей говорив у рідній мові. Це не подобалося п. Григусьовій, робила ласкаво на п. Пізняка доноси. Інспектор візвав п. П. до Ліпарк щоб його усунути з Кусниич, а може й цілком з посади, бо п. Пізняк співає на державнім святі українські пісні і казав декламувати українські вірші, яких діти не сміючи співати, ні не декламували, бо п. „директорка" заборонила. Виходить, що за нетакти п. Григусьової заплатить посадою п. Пізняк, людина, що перейшла тяжку шлункову хоробу, має незабезпечену жінку й четверо зрілих дітей та ледви 9 літ служби. Просимо п. Куратора Гадомського вглянути в цю кусниницьку справу, та й запитуємо, коли скінчиться сваволя сеньських учительок і знищи мешаних українських учителів. **о. й.**

Нині
Кіно
КАСІНО

Найновіша фільма з часів царської Росії, що ілюструє невідомі до нині пляни ґенерального штабу та трагічні події засуджених і бурлаків п. н.

БУРЛАК З НАД ВОЛГИ

реж. В. Стрижевського. Еротика — Оргії — Страхіття царської армії.
В гол. ролях Інкішинев, Вера Корене.

САМБІР.

Загальні Збори „Українського Банку“ відбулися 17. лютого ц. р. в салі „Бесіди“ найстаршої української кредитової установи в самбірському повіті. Кооперативний банк основували ще в 1908 р. рухливі в той час громадяни під фірмою „Народний Дім“, яку по війні змінили на „Український Банк“. Установа розвивалася до війни дуже гарно і була дійсно повітовим Українським Банком. Українське селянство повіту могло дістати дешевий кредит не наражуючись на визиск чужих. Але воєнне і повоєнне лихоліття відбилося також і на цій установі. Капітали кооперативи злежалюючалися до тої міри, що в 1924 р. було в касі 172 зол. Деякі члени пропонували навіть кооперативу зліквідувати. Не допустили до цього ідейні провідники установи — головно довголітний начальний директор проф. Волянський. І дійсно постійною муравлиною та безінтересовною працею створили сильну кредитову установу яка має нині 37.462.65 зол. власного капіталу. Зборами проводив довголітний голова Надзірної Ради Т. Біленький. Звіт з фінансової діяльности і ревізії здавав член управи проф. Лехіцький, з організаційної діяльности другий член управи інж. Темник. Банк мав в 1935 р. 787 членів, між ними 80 проц. селян, 106.119 зол. оборотового капіталу, з того 37.462.65 зол. власного, 68.657 зол. чужого. Чужий це в більшости ощадностеві вкладки (50.775 зол.). Зиску в минулому році зиськала кооперативна 411.52 зол. Під організаційною опікою „Українського Банку“, як повітової кредитової централі є тепер у повіті 16 рейфайзенок-членів Р.С.У.К. і 7 в стадії організування, які загал добре розвиваються. Дирекція думає також про власну домівку, і з цією метою створили фонд будови власної хати. В дискусії промовці звертали увагу, що найпевнішою основою розвитку Українського Банку є ощадности. Одначе багато наших громадян зі Самбора і з повіту не складають своїх ощадностей в рідній установі. Тому промовці пропонували уладити в цій справі анкету і повести пропаганду. Додатною сторінкою Українського Банку як і всієї кредитової кооперації Самбірщини є те, що має дуже малі довги між селянами. Дуже мало теж тільки скористало з конверсії довгів і добровільно зобовязалося сплатити довги в коротших речинцях і догідніщими сплатами. Окрему подяку для управи Банку склав молодий абс. сем. Кульчицький, який за позичені гроші з Українського Банку закупив собі ткацькі варстати, на яких виробляє полотно, тепер шовк у кооп. „Шовк“ у Самборі. Ця позичка уможливила йому життя. Візвав управу і Надзірну Раду, щоб звернула більше уваги на допомогу молодим безробітним інтелігентам у створюванні варстатів праці, уділюючи їм позички. Збори признали абсолюторію Управі і Н. Раді та вибрали трьох членів до Надзірної Ради на місце вильосованих, а саме: радн. І. Козбура, о. Пелешка і мґра І. Кульчицького. І. Стебельський висловив подяку і признання в імені присутніх уступаючому і довголітньому начальному директорові проф. Волянському. Зі зворушенням подякував проф. Волянський Зборам за цю несподіванку і просив продовжувати успішно далі дотеперішню працю, якої завершенням повинна бути будова власного будинку. Тому Збори висловили побажання, щоби приступили до будови власного будинку. Збори закінчилися відспіванням національного гимну.

Українське учительство при праці. У Самбірщині наші народні учителі дуже рухливі. В Самборі мають власну домівку, а кілька національних установ завдячують свій розвиток теж нашим учителям. Сюди належить: 1) Відділ Взаїмної Помочі Українського Вчительства, 2) Кредитова кооперативна „Український Вселюдний учитель“, 3) Кооп. „Шовк“, і 4) в стадії організування похоронне заведення. Всі ці установи живі і рухливі. 15. лютого ц. р. відбули учителі у власній домівці **ширші сходини В.П.У.В.**, де вислухали звіту голови Відділу п. Стефана Сілецького зі зїзду голов В.П.У.В. у Львові і обговорили персональні справи державного учительства, справу історії Відділу В.П.У.В. у Самборі та пляни праці на 1936 р.

Загальні Збори Кооп. „Шовк“ відбулися 15. лютого ц. р. у присутности самих учителів, хоч до цієї кооперативи належить багато членів не учителів і ця кооперативна не має характеру станового, але промислово-національний, бо є одинокою на наших землях у Польщі. Одначе вже від трьох літ учителі Самбірщини ведуть цю кооперативу, яка щораз краще розвивається. Спершу ця кооперативна була у Львові. Основниками і провагаторами цієї кооперативи були від самого початку голова Надз. Ради проф. І. Филипчак і д-р Б. Гнатевич. Тепер у кооперативі працює крім членів управи (безплатно) трьох молодих людей, які виробляють шовк. Кооператива має на складі коло 100 м. виробленого шовку, але покищо не має відборців. Українське громадянство повинно піддержати зусилля управи і розкупити цю мінімальну кількість шовку, щоб кооперативна могла перемінитися у змеханізовану фабрику шовку та одночасно створити варстат праці для багатьох безробітних, молодих українців. Зацікавлення кооперативою в краю щораз то більше, бо кожного року прибувають нові годівельники шовкопрядки, які присилають у великій кількости коконів. Одначе кооперативна не має фонди на розмотання коконів і виріб шовку. А ці фонди може добути лише з уділів і з продажі виробленого полотна. Люди, які тепер вкладають багато праці, роблять це в надії, що цілий край прийде з допомогою в цій розбудові рідного промислу. Головою Надз. Ради залишився далі проф. І. Филипчак, членами управи см. управитель школи Стефан Сілецький, Ів. Бобовський і сем. абс. І. Кульчицький.

Загальні Збори кредитової кооперативи „Український Вселюдний Учитель“ відбулися теж 15. лютого ц. р. Кооператива істнує 8 літ і нині має власну хату вартости 20.000 зол. і 18.000 зол. в обороті. Членами кооперативи є майже самі учителі і лише вони користають з цієї установи. В 1935 р. мала кооператива 101 зол. зиску, з чого 66 зол. призначено до запасного фонду, решту на Українських Інвалідів, „Просвіту“, Р. Ш. та на інші добродійні цілі. Головою Н. Ради вибрано управителя школи І. Явуша, до дирекції війшли Ст. Сілецький, як справник, П. Скилко як касієр і М. Левчак як мінговод.

ТУРКА н. СТР.

IV. Загальні Збори Філії „Просвіти“ в Турці н. Стр. відбулися 26. лютого ц. р. при участи 200 осіб. По звітах членів виділу і контрольної комісії збори признали абсолюторію і вибрали новий Виділ у незміненому складі. Головою залишився далі довголітній і заслужений голова Філії о. І. Федевич. Збори рішили добудувати Народний Дім коштом 10.000 зол. Філія „Просвіти“ в Турці розвивається добре. Тепер праця піде певно ще краще.

Свято Крут у Турці н. С. відбулося у великій салі „Просвіти“ в неділю 2. лютого ц. р. На програму вложилися продукції мішаного хору місцевої читальні під управою А. Горечка, реферат д-ра Д. Марціва і 3 декламації. Численно зібрана публика була захоплена всіми точками програми крім декламацій, які випали слабо. Настрій був святочний; касовий дохід добрий, хоч ціни вступу були низькі. Зате на свято прибули масово мішані і селяни навіть з подальших сіл.

Кооперативні збори в Бепьовій і Буківці. Дня 26. 1. відбулися загальні збори кооп. „Надія“ в Беньовій, а дня 2. лютого кооп. „Галич“ у Буківці. На обох зборах зреферував значіння кооперативної організації для малоземельного українського селянства адв. д-р М. Кондрат, голова КОК в Турці. Вище названі установи скоопервували 80 проц. сільського і вбогого населення і ведуть дуже успішну організаційну діяльність. Особливе признання належиться буківманам, які під умілим та енергійним проводом управителя школи Михайла Гавика та декана о. Івана Тимчука збудували власними фондами великий кооперативний дім, 19 м. довгий і 15 м. широкий, найбільший з усіх чи то кооперативних чи то читальняних домів у турчанському повіті.

Нафта в Липю. Нафтовий шиб, 94 м. глибокий, який давав спершу 7 цистерн денно, продукує тепер півтора вагона. Другий шиб, доверчений до 76 м., виказує вже газ. Фірма „Польон“ законтрактувала тільки Липе і 24. лютого ц. р. устійнила умовини закупна терена у Ліпій та сумежних селах: Беріжок, Хащів, Лопушанка Лехньова. Ціна справа ще в переговорах і покищо інвесує гектар 300 зол., а нотар 500 зол. денно!

ЛЮБЛИН.

Баль і концерт українських пісень. Дня 14. лютого ц. р. уладили православні українці в Любліні баль і концерт українських пісень, на який прийшли і греко-католики українці. На балі було коло 50 людей більше, як на забаві греко-католиків, але в них було мішане товариство, на балі лише добірне. Православна парохія в Любліні має понад 1000 парохіян. В Любліні мають православні і греко-католики українці звичайно традиційний поділ праці. Греко-католики уладжують св. Миколая православні ялинку; баль дають і ці і ті. Крім цього православні дають ще концерт у честь Шевченка, греко-католики „сальчем“ по Великодні (в провідну неділю). Дуже добре, що одні до других ходять і вдержують якнайкращі товариські взаємини. Слід було би організувати спільні прогульки на Холмщину і Підляшшя та зорганізувати постійний український клюб у Любліні. Танці і співи на згаданому балі йшли в милім настрою, невдоволених не було. По першій годині в ночі по загальнім танці відбулися вибори королевої і короля балю. З розпродажі білетів по 10 сот. прибуло 37 зол. (на „Рідну Школу“ і на дуже бідного студента). Сарутаційна комісія (комісс. Д. Березовський та інж. Галушинський) проголосила висліди виборів: королевою балю вибрали п-ну Нусю Сінчинську, її заступницею п-ну Надю Чикавюк; королем балю — дир. Тимцюрака, його заступником — інж. Бородайкевича. Опісля йшла весела забава аж до білого дня. На закінчення традиційна коломийка вийшла прекрасно. Баль закінчився спільним сніданням (їли решітки буфету) при співах, промовах, тостах, многолітствіях та відспіванням національного гимну. Спати не було часу, бо диригент заповів спів у перкві. І дійсно церква була повна, співали гарно.

Вдатна імпреза греко-католиків. Греко-католицький церковний комітет при церкві св. Йосафата (Люблин, вул. Зелена 3) уладив 22. лютого ц. р. теж український баль. Хоч була заметіль і морози, зїхалося багато запрошених, навіть з подальших місцевостей; були добре заступлені повіти: пулавський, гарволінський, любартівський та інші. Було немало людей і з самого Любліна. Колиб не світові і перерва в руслі автобусів, саля булаб за мала. Гарно прибрана саля і сумежні кімнати та буфет відразу викликували веселий настрій. Тут дорізнувалися гості одні про других, що вони українці, хоч до цього часу один уважав другого за поляка. На баль прийшли теж православні українці зі своїм парохом українцем. Такі забави дають добру нагоду до зближення всіх українців і до координації праці.

Якиї рух викликав би такий звичай у нас! Скільки дівчат, що даремно чекають роками на освідчини, могли би використати загально-приняту формулу: „Чи не хотілиб Ви, добродію, стати моїм чоловіком?!“ Кавалери на становищах замикались би по хатах, виїзджали в гори, може і давали себе зачинити у вязниці, щоб оминути небажаної відповіди або... відшодування. Купити десять жіночих суконь своїм симпатиям — це руїна! Ніякі найнижніші освідчини на рожевому папері не можуть осолодити заязятущому парубкові такої гіркої позиції в його буджеті.

Згідно з нашою національною вдачею можна би чужий звичай у нас поширити. Відомо, що у нас приняту у світі „мінуту мовчанки“ на знак пошани для покійних протягають навіть до 5 мінут, обряд похоронів, що триває в інших краях годину-дві, затягають до трьох-чотирьох годин або і цілого дня, шлюбу, що в Америці вимагає 5 хвилин, **у нас не можна взяти**, не взявши раніше денної відпустки. Юбилеї, які в Европі святкують великі люди раз на ціле життя і то не всі, у нас повторяються що 5—10 літ у того самого діяча.

Жінки найбільше потерпіли від кризи, інфляції та еманципації. Сотні з них добились посад тоді, як тисячі не виходять заміж. Якби бодай раз на чотири **роки у місяці березні** вільно їм було освідчатись мужчинам, їх духовий і матеріяльний стан напевне поправився би! Часи стали такі важкі, що більшість мужчин воліла би в час женитись з одною, ніж купувати сукні десятьом. Біда тільки в одному: що сукні можна брати на сплати...

Діоген Бочка.

Ширіть наш часопис!

IЗ СВІТОВОЇ ПАНОРАМИ.

Гарний звичай.

29-ий лютого минув у нас так безслідно, якби він не траплявся раз на чотири роки. Тільки жінки, що вродились цього дня, святкують його винятково, бо маючи раз на чотири роки день уродин, можуть після 30-го року життя рахувати кожних чотири роки за один. Шкода, що у нас не святкують такого дня так, як у деяких англо-саксонських краях. Там панує звичай, що жінки можуть тоді освідчатись мужчинам; — хто тільки освідчин не приймає, мусить жінці в заміну купити сукню.

Ось цими днями премієр-міністр канадійської провінції Саскачеван, Паттерсон, вибрався на збори одного жіночого товариства, щоб там висловити свій жаль із приводу такого звичаю. Довгі роки парубочив — жінки навіть не запримітили, що він ходить по світі. Тепер, коли постарівся і став премієр-міністром, від освідчин не може обігнатись. Сотні листів, які дістає він з освідчинами від молодих дівчат мало мають у собі поезії. Сучасна жіноча молодь не має ілюзій, ті його звеличниці не вірять навіть у те, що міністер Паттерсон схоче оженитися; відразу подають йому міру сукні. Краще мати реальну сукню, як нереальну обітницю подружжя. Фірми з жіночими сукнями входять у порозуміння з молодими жінками, які використовують нагоду, щоб освідчатись знайомим мужчинам на доброму становищі.

Спорт.

СКОКИ ДО НОРВЕСЬКОЇ КОМБІНАЦІЇ,

відбулися в неділю 1. ц. м. на скочні на Кортумбаці. На скочню насипали сніг лопатами й плахтами, щоби можна було скакати. Всеж таки сніг цілий час топився так, що при кінці змагань на долі скочні стояла вода.

Супроти фатальних снігових умовин не принесли добрих вислідів. Виграв Пелющак (КЛК) — 200,5 точок — що осягнув найбільшу довжину 13,5 м. (Минулої суботи найслабші змагуни скакали понад 14 м.). 2) Хамула (Плай) 166,5 т. 3) несподівано Левицький (УССК); 4) Рибачек (КЛК); 5) Назар С. (Плай). Скакало 15 змагунів.

Після перечислення нот за біг, що його вислідн подали ми вчора і за скоки усталено ось-такий порядок норвеської комбінації: 1) Пелющак (КЛК) 440,5 т., 2) буде мати Хамула (Плай) 396,25 т., коли Спортова Рада візьме під увагу протест.3) Рибачек (КЛК) 389,5.4) Сліпко (Чернік), 5) Левицький (УССК), 6) Рогожа (Чернік), 7) Назар Л. (Плай), 8) Слевецький (КЛК), 9) Романковський (КЛК), 10) Залізняк (УССК) і т. д. також 15 змагунів.

Коли дозволе погода — дальша частина красних лещетарських змагань (гінці 4×10 км., 4×5 км., зїздовий біг, слалом, отвертий конкурс скоків) відбудеться у Славську 7, 8 і 9. ц. м.

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА. Минулої неділі відбулися в Чехословаччині такі змагання в копаному мячі за мистецтво Ліги: Кладно — Теплітцер 5:3; Вісторія-Пільзен — Славія 2:7; Д. Ф. Ц. — Спарта 0:3; Жіженіце — Наход 2:0; Пільзен — Братислава 6:2.

АВСТРІЯ. Мистецтво. Австрія — Відень 1:1; Гакоаг — Вієнна 3:0; Вакер — Фльорідсдорф 1:0; Лібертас — Рапід 1:2; Адмірл — Фаворіттнер 8:3; Спортклюб — В.А.Ц. 2:1.

МАДЯРЩИНА. Мистецтво. III. Округа — Теревеш 2:0; Гунгарія — Кішпешт 1:0; Уйпешт — Сальготаріян 10:0; Цуглло — Аттіла 2:2; Бочкай — Ференцварош 0:2; Сегед — Фебус 2:3.

ЗА ЧАШУ НІМЕЧЧИНИ.

У Франкфурті відбулися в неділю мячові змагання за чашу Німеччини між дружинами Полуднево-Західної Округи і Саксонією. Змагання закінчилися рейсовим вислідом 2:2, хоч їх продовжували дайчі. Тому ці змагання повторять ще раз. Видів 35.000.

МИСТЕЦТВО СВІТА У ФІГУРОВІЙ ІЗДІ.

В мин. неділю попівночі судді закінчили обчислювати ноти зі змагань за мистецтво світа у фігуровій їзді мужчин. Перше місце здобув дотеперішній мистець світа Карло Шефер, осягаючи 383,56 точок; 2) Шарт (Австрія) — 377,26; 3) Каспар (Австрія). В їзді парами за мистецтво світа перше місце здобула олімпійська пара Гербер-Бавр.

МІЖНАРОДНІ ПЛИВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ У БЕРЛІНІ.

В Берліні відбуваються міжнародні пливацькі змагання. В неділю другого дня змагань були такі вислідн: 200 м. клясичним стилем (жінки) Гельцнер 3:10,4 сек.; 100 м. Тов (Копенгаген) 1:19,3 сек.; 400 м. довільним стилем (жінки — Гвегер з Копенгагену) 5:27 сек., рекорд Данії. 100 м. довільним стилем (німець фішер) 59,1 сек.; 800 м. — довільним стилем (німець Арендт) 10:37,2 сек.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр. „Заграва".

Карлів:

3. III. Дума про Нечая.

5. III. Он не ходи Грицю.

Коломия, сала Каси Ощадности:

6. III. Премієра: Голгофта, релігійна містерія в 8 картинах, скомбінована на фразок пасійних гор в Обер-Аммергав.

Коломия, 8. III., год. 3. попол. популярна вистава для селянства „Голгофта" (вдруге).

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Самбір:

4. III. Премієра „Німа теща", комедія на 3 дії Девавтреса і Марса.

5. III. Гори говорять.

Великий Міський Театр.

Середа, 4. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової.

Четвер, 5. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Пятниця, 6. III. год. 8. веч. Премієра „Навойка", комедія Ст. Россовського.

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Циганський барон" (на основі оперети Ів. Штраусса).

АТЛЯНТИК: „Дім ч. 56".

ВАНДА: „Пісня козака", „Кохає, любить, шанує".

ГРАЖИНА: „Китайські моря".

КАСІНО: „Буряк знад Волги".

КОЛІСЕЙ: „Людина двох світів", ревія „Лише всі разом".

КОНЦЕРНИК: „Останні дні Помпеїв" і колорова гротеска.

МАЛЮСЕНЬКА: „Обітована земля" та новинки.

МІРАЖ: „Моє сонечко" (Шері Темпль) і „Місто духів" (Бастер Кітон).

МУЗА: „Золоте озеро".

ПАН: „Анна Каренина" з Гретою Гарбо.

ПАКС: „Марнотравний син" і актуальности.

ПАЛЯС: „Його велике кохання".

РАЙ: „Доля на фронті" (Дивша).

СВІТ: „Дочка ген. Панкратова", „Бару".

СТІЛЕВЕ: „Напад на Конго" і ревія.

ТОН: „Бенгалі".

УТІХА: „Пекло" на основі Дантого та ревія.

ХИМЕРА: „Той, що розбив банк у Монте Карльо".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Зі Женеви до Ліону.

Закордонне радіо.

Середа, 4. березня 1936.

Відень (306,8) 17.20 Сучасна австрійська музика, 19.30 Симф. концерт, **Братислава** (298,8) 21.25 Форт. тріо Шуберта, 21.55 Он. арії, **Кошиці** (259,1) 10.10, 19.40 Концерт, 20.10 Сп. ресіталь, **Мор. Острава** (269,5) 19.20 Рідний край през. Масарика — нар. пісні, **Париж** (1648) 12.00 Легка музика, 17.00 Сп. ресіталь, 18.30 Концерт симф. орх., **Білгород** (437,3) 11.30 Концерт, 12.50 Нар. пісні, 21.05 Танк. музика, **Берлін** (356,7) 14.15 Концерт орх., 16.00 Танковий комплес, веселі мельодії, пісоньки, співи, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 19.00 Ганок інструментів, 22.30 Шопенові твори, **Ляйпціг** (382,2) 13.15 Концерт, 20.45 „Золото Рейну" оп. Вагнера (фраг. на стілі), **Мінхен** (405,4) 17.00 Пісні й танки з усього світа (у прогр. англійські, швайцарські, фінські, шведські, голландські, солісти, **Будапешт** (549,1) 15.40 Форт. ресіталь, 17.30 Сальон. музика, 19.50 „Цариця Саби", оп. Гольдмарка, **Мілано** (368,6) 11.30 Циганська музика, 20.35 „Аква Кета" оп. Петрія, **Рим** (420,8) 19.45 Легка музика, 20.35 „Фіяма" оп. Респіґія.

Четвер, 5. березня 1936.

Відень (306,8) 17.40 Спів (Місляк-Капер сопран), 19.30 Балади, хор, 21.00 Весела всячина, **Братислава** (298,8) 17.30 Скрипка, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, **Мор. Острава** (269,5) 17.30 Спів, 20.15 Оперетокова музика, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. музика, 19.30 Концерт військ. орх., 21.15 Концерт. орх., спів, **Париж** (1648) 10.30 Орг. ресіталь, 12.00, 13.15 Концерт, 17.15 Театр Уяви, 21.00 Муз. фольклор Лянґедокій, 21.45 Концерт орх., **Білгород** (437,3) 13.15, 20.30, 22.30 Пісні, 17.00 Спів. ресіталь, **Берлін** (356,7) 8.30 Популярна музика, 18.00 Концерт, 22.30 Танкова музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 13.45 Музика з усього світа, 18.00 Нар. пісні, 20.10 Твори Баха й Моцарта (форт.), **Кельн** (455,9) 22.30 Шуманові твори, **Ляйпціг** (382,2) 16.20 Пісні Ґуґ. Вольфа (Ґеп адт), 19.15 Романтичні пісні, **Мінхен** (405,4) 17.00 Музика з часів Фридриха Вел., 21.10 Концерт балалайок, 13.30 Сальонова музика, 17.30 Нар. пісні, 21.40 Концерт оп. орхестри, **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 20.35 „Сибір" оп. Джордана, **Рим** (1.0,8) 13.10 Популярна музика, 17.15 Інстр. концерт, 20.35 „Квартето Вагабондо" оперетка Пістрія.

Львівське радіо.

Середа, 4. березня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.55 Трохи інформацій, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Ґутірка: Про італійську жінку, 12.30 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань із гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Легка музика з гр. пл., 16.00 Муз. загадки для дітей, 16.20 Форт. ресіталь у супр. форт., 16.45 Ґутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Людина й машина, 17.20 Хвилина Р. Штраусса з гр. пл., 17.50 Від білого до червоного царату, 18.00 Брамс: Кларнетовий квінтет оп. 115, 18.30 Межі поетичної свободи, 18.45 Музика з гр. пл., спів, 19.00 Як працює пристрій, инж. проф. д-р Сулімірський, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.50 Спортові вістки, 19.55 Актуальний репортаж, 20.00 Пель-Мель радіокабарет, 20.45 Вечерниик, 20.55 із еуч. Польщі, 21.00 Анд. Шопенова творчість, 21.40 Літ. нарис: На маргінесі „Чужинки", 21.55 Актуальна госп. ґутірка, 22.00 Легка музика, орх., 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Четвер, 5. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Муз. поранок для молоді середніх шкіл (ґутірка, орх., спів), 13.00 П. Коханський та Арт. Рубінштайн грають Сонату д-моль оп. 108. ч. 5. Брамса (гр. пл.), 13.25 Домашнє господарство, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Спів, фортепіян, 16.00 „Хочеш ще про Мартинка" оповідання для мол. дітей Темерсона, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.45 Концерт хору, 17.00 Як із вересни бавовни повстає сорочка, 17.15 Італійські настрої — камер. орх., 17.50 Актуальна госп. ґутірка, 18.00 Концерт шведської симф. музики з гр. пл., 18.30 Фільма, пластика й архитектура, 18.40 Як провести свято, 18.55 Лісові новини, 19.05 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна ґутірка, 20.00 Легка музика, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Протиґазово-лет оборона, 21.05 Театр Уяви: „Пустка", авд. А. Рибицького, 21.35 Пісні відсп. Ядв. Генерт у супр. форт., 22.00 Концерт, 22.30 Легка музика, орх.

Радіокутик.

РАДІОВА АНКЕТА БЮРА СТУДІЯ.

Радіослухачі мають можливість висловитися в справі радіових програм, що так часто викликають ріжні більш менш вдучні коментарі.

Бюро Студії „Польського Радія" оголосило і розіслало до 100.000 радіослухачів докладну анкету з просьбою висловити свої бажання щодо радіових програм.

Слухачі „мають голос", але щось не дуже хочуть з цього користати.

Чиж це вроджена лінь причиняється до того, що так часто не відповідаємо на листи у важливих особистих справах?

Анкета є докладна і містить багато рубрик. Кожний радіоабонент знайде в ній дуже виразні вказівки. Крім того Бюро Студії у розмовах із слухачами перед мікрофоном кілька разів подавало додаткові пояснення.

Радіослухач, якому добро радіофонії лежить на серці мусить зрозуміти, що нема іншої дороги, що провадила б до узгіднення програми із смаком і поглядами абонентів, як власне цього роду анкета.

Хочемо вірити, що цим разом радіослухачі виповнять анкету якнайскоріше і найдокладніше і перешлють її до „Польського Радія".

У відповідній рубриці треба подати тип апарату, що його маємо, кількість осіб, що користає з нього. Отже напр.— 4 — значить: чоловік, жінка і двоє дітей, або кілька знайомих, що замешкують разом і т. п.

Далі знайдемо рубрику, де треба подати прізвище, правдиве або фіктивне, якщо комусь це вільно і конечне адресу. Тут іде про орієнтацію, які саме програмові бажання мають окремі дільниці Польщі. Необхідно також подати рід заняття радіослухача та його осміту.

Потім йде ряд рубрик, які містять поодинокі точки радієвої програми. Бажано, щоб кожний радіоабонент докладно простудіював ці точки і при помочі хрестиків висловив свою думку: — „збільшити", „зменшити" їх кількість, або цілковито „скасувати".

Очевидно треба висловлюватись тільки про такі авдиції, яких слухаємо.

На закінчення треба подати свій загальний погляд на радієві програми, підкреслюючи одне з трьох слів: „добрі", „середні" — „недобрі".

Потім, яких авдицій слухаємо частіше, краєвих чи закордонних? Очевидно, це торкається тільки власників ламповиx апаратів.

Нарешті, автор анкети повинен зазначити, в яких годинах і днях тижня найчастіше слухає радія.

Як бачимо, — це праця невелика, а наслідки можуть бути поважні. Докладне виповнення анкети якнайбільшою кількістю радіослухачів полегчить Програмовій Дирекції складати для найширших кол програму якнайбільше зближену до спільних побажань.

Відповіді треба франкувати як звичайні листи, за 25 сот.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 8.22 і 3/4.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.33, 89.51, 89.15, Копенгага 116.90, 117.19, 116.61, Голландія 360.16, 360.87, 359.43, Ню Йорк тел. 5.24 і 1/4, 5.25 і 1/2, 5.23, Осльо 131.55, 131.88, 131.22, Париж 35.01, 35.08, 34.94, Прага 21.96, 22.00, 21.92, Швайцарія 173.27, 173.61, 172.93.

Банк Польський 93.50, Старароковичі 35.25, 34.80, 35.00, Ліньоп 9.25.

Збіже.

Ціни льоко Львів.

Пшениця одноціла 19.25—19.50, збірна 18.75—19., Ячмінь броварний 15.75—16, одноцілий 13.75—14, на мливо 13.25—13.50, овес стандарт І. 14.50—15, І. А 14—14.50, II. 14—14.50, II. А 13.75—14, вика темна 21.50—22, сіра 20.50—21, конопляне сіяне 28.25—29.25, ріпак зимовий 42—43, мука пшенична стандарт гат. І. витягова 0—20 прц. 33.50—34, І—А 0—45 прц. 32.50—33, І—Б 0—55 прц. 31.50—32, І—Ц 0—60 прц. 30—30.50, І—Д 0—65 прц. 28—28.50, II—А 20—55 прц. 27.50—28, II—Б 20—65 прц. 27—27.50, II—Ц 45—55 прц. 26.75—27.25, II—Д 45—65 прц. 25.50—26, II—Е 55—60 прц. 24.50—25, II—Ф 55—65 прц. 23—23.50, II—І 60—65 прц. 20.50—21, III—А 65—70 прц. 16—16.50, III—Б 70—75 прц. 15—15.50, пастівна 13—13.50, разова 0—95 прц. 23—23.50, житня витягова 0—30 прц. 23—23.50, гат. І. 0—50 прц. 22.25—22.50, І. 0—65 прц. 20—20.25, II. 50—65 прц. 14.75—15, разова 0—95 прц. 16—16.50, послідна понад 0—65 прц. 11.50—12, висівки пшеничні грубі перем. стандарт. 10.50—11, середні 9.75—10.50, мілкі 11.75—12.25, житні 8.75—9.

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 3-го березня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2.70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.75-50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає нагрт по . . .	2.75	„
1 л. молока від 11. I. 1936	0.15	„
1 л. сметани	0.75	„
1 к. яєць	3.30	„

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 4. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	0.95	зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	0.90	„
Індики товсті І. кл.	1.05	„
Індички товсті І. кл.	1.15	„
Пантарки товсті І. кл.	1.20	„
Качки товщені І. кл.	1.10	„

Приймає гусей, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори Філії Союзу Укр. Емігрантів у Львові відбудуться в неділю 15-го березня з год. 5-ої в домівці Тов. Допомоги Емігрантам з В. України (Руська 3). — Управа. 1620

КУПНО - ПРОДАЖА

МАШИНУ писарську українську 170 золотих продає Патицький, Львів, Чарнецького 10. 1617 2—2

МАШИНИ до шиття нові системи Зінгера 170 золотих продає Патицький, Львів, Чарнецького 10. 1617а 2-10

РІЖНІ

САЛЬОН КОРСЕТІВ „Гелена" виконує їх на підставі найновіших моделів. Львів, Городецька 5. І. п. 1569 3—6

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 50 (14.298). Львів, четвер 5. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

В 60-ліття уродин перемиського Владики.

Урочисто святкував Перемишль дня 3. березня уродини свого Владики, Преосвященного Кир Йосафата Коциловського. Свято почалося архиєрейською Службою Божою, яку відправив єпископ-помічник д-р Григорій Лакота в асисті численного духовенства. Співав прегарно хор „Перемиського Бояна" під проводом п. Витвицького. У столях храму засіли представники Української Парляментарної Репрезентації, установ, організацій і шкіл, а вірні битком виповнили просторий храм. По богослуженні зложили побажання Достойному Ювилятові Кир Йосафатові численні делеґації, а саме від Української Парляментарної Репрезентації посли Володимир Целевич і Дмитро Великанович, від Ґенерального Інституту Католицької Акції д-р Маркіян Дзерович, від 44-ох українських установ Перемишля і Повітового Народнього Комітету УНДО д-р Володимир Загайкевич, д-р Микола Рибак і п. Зятикова, від Лемківщини д-р Василь Блавацький. Оце тільки найважніші делеґації, які складали побажання.

Мировий заклик.

ВІДОЗВА КОМІТЕТУ 13-ьох.

ЖЕНЕВА, 4. 3. ПАТ. Комітет 13-ьох мав зібратися в год. 11. рано, але його відложили на пополудне, бо у міжчасі дипльомати переговорювали над текстом відозви до Італії й Абісинії. В год. 13.30 комітет одноголосно приняв текст, що його піддав французький представник Фляндeн:

„Опираючись на мандаті Ліґи Націй, ухваленому 19 грудня 1935, **комітет 13-ьох спрямовує до обох воюючих держав горячий заклик: негайно почати переговори у рамах Ліґи Націй, щоб скоро покінчити воєнні кроки.** Комітет 13-ьох збереться 10. ц. м., щоб розглянути відповіди обох урядів".

До того дня комітет 18-ьох не матиме пленарних засідань — радитимуть лише технічні підкомісії. В останньому рішенні добачують поважне відпруження після вчорашньої промови Ідена.

МИРОВА МІСІЯ АНГЛІЙСЬКОГО ФІНАНСІСТА?

ЛЬОНДОН, 4. 3. ПАТ. „Дейлі Експрес" подає сенсаційну вістку: Англійський фінансіст Рікет, що свого часу дістав від негуса концесію на нафтові терени, їде буцімто з Риму до Абісинії, щоб посередничити між Мусоліні́єм та негусом. Як подає згаданий англійський щоденник, Мусоліні приняв Рікетів плян замирення і заохотив його дістати згоду негуса; з цим наміром вибирається Рікет до Абісинії.

АБІСИНІЯ НЕ ПРОСИЛА МИРА.

АДДІС-АБЕБА, 4. 3. ПАТ. Абісинський уряд заперечує чутки, буцімто негус звернувся до Ідена з мировими предложеннями. Від 5 днів Гайле Селяссіє не порозумівався зі столицею.

Кріза японського уряду затягається.

ТОКІО, 4. 3. ПАТ. Як подає Домеі, кн. Саіондзі приїхав з кн. Коное до будинку уряду та запитав його, чи прийме становище премієра. **Кн. Коное пішов до цісарської палати, де мікадо поручив йому створити новий уряд.**

Князь Коное належить до консерватистів; дотепер був предсідником вищої палати.

ТОКІО, 4. 3. ПАТ. Аґенція Домеі подає: **Князь Коное зрікся місії утворити кабінет,** оправдуючися лихим здоровлям. Подібний випадок у Японії ще не траплявся. **Цісар поручив утворити кабінет князеві Саіондзі.** Міністер двору Юаса стане сторожем приватної печати, на його місце прийде, здається, японський амбасадор в Льондону, Матсудаіра.

ПОВСТАНЦІ — ПІД ВІЙСЬКОВИЙ ТРИБУНАЛ.

ТОКІО, 4. 3. ПАТ. Сьогодні вранці цісар відбув засідання зі своєю прибічною радою. **Ухвалили створити окремий воєнний трибунал під проводом міністра війни, що перевів би доходження над недавньою революцією.** Офіціяльно подають, що у повстанні брало участь понад 1400 старшин та рядовиків з 3. піхотного та 7. артилерійського полку.

ТАКОЖ ЖЕРТВА ЯПОНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

ТОКІО, 4. 3. ПАТ. Англійського журналіста Джералда Семпсона покарали 15-денним арештом за те, що поширював трівожні вісти.

Нюйорський страйк вінд затягається.

НЮ ЙОРК, 4. 3. ПАТ. **Переговори зі страйкуючою обслугою вінд не пощастили.** Рад домів виглядає, наче підчас стану облоги. **Страйкарі окружують доми та не дозволюють нікому виходити;** поліція їх розганяє. Віцеміністер праці приїхав з Вашингтону інтервеніювати у справі ліквідації страйку.

НАПРУЖЕНА СИТУАЦІЯ.

НЮ ЙОРК, 4. 3. ПАТ. На тлі страйку робітників вінд занотували коло 300 актів насильства, при чім коло 20 осіб ранили. Арештували до 100 осіб. Поліція подає, що страйкує 20.000 робітників у 1.000 домах. Страйкуючі робітники вінд та сторожі домів орґанізують відділи пропаґанди для поширення страйку. Голова страйкового комітету сподіється, що ще сьогодні страйк огорне найбільші будинки: Хрислера, Рокефелера та імперіяльні забудування. По кількох домах страйкарі побили шиби та поперетинали каблі при віндах; в одному домі залили горячою водою з кальориферів льокалі на 15 поверхах. По багатьох забудуваннях нечинне також центральне огрівання, що дається вельми в знаки, зокрема з огляду на сильну студінь та сніг. Дійшло до бійок між страйкарями і тими, що вернулись до праці.

Ратифікація франко-совітського пакту у сенаті.

ПАРИЖ, 4. 3. ПАТ. Предсідник сенатської комісії закордонних справ Анрі Беранже заявив, що при голосуванні над ратифікацією пакту із СССР у сенаті уряд повинен поставити питання довіря.

Присилайте передплату!

Без грошей, як без очей!"
каже українська приказка. Тому складайте свої гроші на вкладкову книжечку ощадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

„Дрожи, гордий Альбіоне!"

Два ворожі голоси про Англію.

Недавно появилися дві дуже цікаві і при нинішній міжнародній ситуації дуже замітні книжечки, яких зміст можна спокійно схарактеризувати оцими трома словами: Дрожи, гордий Альбіоне! Одна це праця японського старшини Тота Ішамури про неминучість воєнного конфлікту Японії з Великою Британією, а друга італійця Варіньона про вислід можливого воєнного конфлікту Італії з Англією на Середземному Морі. Не диво, що обі вони викликали велике зацікавлення в Англії і що про них живо реферує англійська преса.

Книжка Тота Ішамури це виклад японського пляну для опанування Далекого Сходу, а її короткий зміст такий: Англія находиться нині в упадку, Японія-ж у розцвіті. Англія мусить боронити того, що здобула, а Японія мусить змагати до нових здобутків. Велика Британія обіймає такі величезні простори, що легко може з них дещо пожертвувати, а Японія є така мала, особливо коли взяти під увагу її населення, що для неї проблема території це дійсно питання життя і смерти.

Є три тихоокеанські потуги: Америка, Велика Британія і Японія і кожна з них мусить мати в майбутньому свою життєву область: Америка на сході, Японія на заході, а Велика Британія на півдні Пацифіку. Але якщо Вел. Британія буде далі обстоювати статус кво, коли не зрозуміє життєвих потреб Японії, коли не зречеться своєї гордости, гордости „панї морів" і не уступить по доброму зі шляху Японії, воєнний конфлікт між ними неминучий. Такий конфлікт мусить у такому випадку прийти вже за два-три найближчі роки.

На випадок велико-британсько-японської війни Японія не має чого боятися ані військової, ані господарської могучости Великої Британії. Ціла великобританська імперія є нині в упадку. Домінії байдужі до своєї метрополії, а ще гірше стоїть справа з кольоніями. І британська морська сила на Далекому Сході не зможе вже з певним успіхом протиставитися японській морській силі. До цьогож і традиційний дух британської маринарки вже нині здеґенерований. Отже остаточний успіх у майбутній британсько-японській війні мусить бути на боці Японії. Йде лише про те, щоб старт воєнних операцій був такий, щоб вже в перших боях досягти рівноваги сил. Після цього японська фльотиля вже легко досягне Гонконгу, займе Сінґапур, а відси теж легко дістанеться до Австралії й Нової Зеляндії. Це буде мати для Великої Британії ще й такі наслідки, що розбита британська морська сила втратить перевагу і на европейських водах, які тоді опанує Франція разом з Італією. А у відношенні до Японії така поражка Великої Британії примусить її не лише до територіяльних втрат, але і до обмеження фльоти на тихоокеанських водах, а далі раз поражений гордий Альбіон не буде вже могти ставити Японії ніякого опору в дальшій експансії не лише на Далекому Сході, але і в цілій Азії. Одинока журба, яку має самопевний японець, це питання: Яку позицію займе на випадок британсько-японської війни Америка, а саме чи вона не стане тоді по боці Великої Британії? Але й на це находить він розвязку: тоді Японія зробить відповідні уступки Совітам.

Цікаво, що Ішамура це колишній морський старшина, а нині визначний політичний журна-

ліст, спеціяліст у військових і міжнародніх питаннях. Його праці дуже популярні і високо цінені і то не лише в Японії, але і в Америці. Що книжкою Ішамури зацікавились в Англії, видно з того, що її зараз після появи перекладено на англійську мову.

Друга книжка, яка своїм змістом теж кричить: дрожи, гордий Альбіоне! — книжка італійця Верньова. Вона малює теж сумну перспективу Великої Британії на випадок морського конфлікту з Італією. Ось її короткий зміст: Італійсько-абісинський конфлікт це грізне memento для англійського імперіялізму. Коли плодовита, здисциплінована і працьовита Італія крім Лібії зайнує ще й над розлогими абісинськими просторами, вона опанує не лише цілу египетську й суданську торговлю і не лише загрозить сполуці між Каїром і Капштатом, і цим розібє цілу дотеперішню англійську організацію в Африці, але різночасно вона опанує цілою північною частиною Червоного Моря, здобуде виключний вплив в Арабії і Малій Азії й завдасть смертельний удар великобритійській владі на Середземному Морі.

Правда, здійснити всю цю загрозливу для Великої Британії осторогу нелегко, вона тільки спонукує Велику Британію вже тепер вийти із своєї пасивности. Панування Великої Британії над Середземним Морем це для неї питання: „Бути чи не бути", бо з першою хвилиною, коли мезопотамська нафта не зможе вільно доплигати до підземних збірників в Портсмуті, в Четемі чи в Портленді, велика англійська фльота не зможе опанувати моря і забезпечити вільних шляхів для англійської торговлі. А вже незаблаганною смертю великобритійської могутности був би момент, колиб Велика Британія, щоб дістатися до „перли" своїх посілостей — Індії, мусілаб опливати аж ріг Доброї Надії. З цією хвилиною завалилась би ціла ця величава й так майстерно поставлена будівля між двома океанами і нині ще тяжко передбачити, що залишилось би під завалищами цієї будівлі з нинішньої британської могутности.

Нічого дивного, що таку невеселу будуччину ворожать Англії автори приналежні до двох таких держав, які мають нині сто ріжних причин, щоб ненавидіти Англії за її великі впливи. Італія та Японія заздрять Англії лаврів світової держави, володарки морей. Та ще жаль, обі ці держави забувають, що Англія запевнила собі нинішнє становище суспільною організацією, торговлею та дипльоматією, до яких Італії та Японії ще дуже далеко. Англія перекладає ці ворожі собі голоси на англійську мову і — мовчить.

М—н.

Викидають українців із Закарпаття.

Одну з найприкріших сторінок у книзі історії чесько-українських взаємин виповнює справа викидання українців із Закарпаття. Свого часу „Лідове Новіни" писали, що Чехословаччина викинула коло *1600 українців*. Цей орґан виправдується перед поляками, що почали було викидати з Польщі чехів, тим, що це, мовляв, Чехословаччина викидала не поляків а українців. Причому, як причину того викидання подавалося те, що в них, мовляв, „не були документи в порядку"... З цим викидуванням було аж кілька скандальних історій, бо викидували не тільки звичайних українських еміґрантів-рядовиків, але й чільних та заслужених українських діячів, ба навіть тих, що на Закарпатті жили по 40 і 50 років ще перед переходом тієї землі до Чехословаччини. Ці викидання ще досі не припинилися.

Саме недавно до Праги приїхала делеґація і звернулася до міністерства внутрішніх справ з інтересацією у цій справі. Міністерство внутрішніх справ дало пояснення, що „цей розпорядок був виданий не спеціяльно супроти українців, а супроти тих осіб, в яких були документи не впорядку, або вони чимось провинились... і, що це буде вияснено місцевим урядовим чинникам.." Як бачимо, то і з того пояснення видно, що розпорядок вийшов таки з Праги, а місцеві урядові чинники старалися в той спосіб зрозуміти духа того розпорядку і показати свою ревність, що стосували розпорядок виключно до українців. Не є правдою, що документи тих українців були не впорядку, бо всі вони майже без винятків мали т. зв. нансенівські пашпорти або посвідки земських урядів, що потверджували їм право на побут (право асилю). Це право в адміністративній дорозі уряди зроку-врік автоматично потверджували. Колиб навіть припустити, що хтось з українців на Закарпатті і не мав документів в порядку, то чеські урядові кола певне настільки свідомі, що добре знають, що все це українська політична еміґрація, яку вони прийняли на свою територію, — в даному випадку на частину українських земель, — не для їх прекрасних очей, а з огляду на міжнародні зобовязання щодо права асилю та з огляду на моральні обовязки супроти тих українців, які уможливили їм творення армії (у Києві та по всій Україні). При дрібці доброї волі чеські урядові кола могли теж звернутися до цілого ряду існуючих українських установ у Празі і дістати авторитетне пояснення у справі кожного українця.

На превеликий жаль уряд використав тільки притоку для того, щоб українців викидати з меж держави. Нам відомі факти, що українцям, які були до того ще на державній службі, доручувано на письмі, щоб вони добували собі до якогось часу польських пашпортів, бо мовляв, „виявилося, що територія з якої ви походите, належить до Польщі..." Через те чеська влада позбавляла еміґрантів права побуту на основі нансенівського пашпорту. Ясна річ, що така поведінка з юридичного боку звичайне безправство: бо як хтось може силувати когось брати польський пашпорт, коли ніхто з тих осіб ніколи не був польським громадянином та резиґнував з громадянства, залишаючись еміґрантом?! Ще більше безправство — відбирати нансенівські пашпорти від людей, які інших інших пашпортів не мали. Коли хтось пашпорту не хотів віддати, то його видурювали під притокою, що він потрібний для якоїсь судової справи, після чого негайно даному еміґрантові закидали, що він „перебуває на території Чехословаччини без належних документів" і викидали за кордон, здебільша на польську сторону. Чеські власти не оглядались ні на родинні звязки ні на урядове чи громадське становище ненависного українця: були випадки, що вчителям ще винні гроші за навчання у державній школі, а проте їх викинули, навіть не виплативши належних сум! Злобні твердять, що це останнє було навіть одною з причин, чому українців викидали та викидають з Підкарпаття.

Одначе справжні та важніші причини деінде. Першою причиною було безумовно бажання приподобатись полякам. Як знаємо, до цілі воно не довело, бо незалежно від тієї ревности орґанів чеської влади супроти українців — чесько-польські відносини були і є напружені.

Другою важною причиною викидання українців була їх совісна праця на Закарпатті. Цеж вони, ці українці-еміґранти, вклали чимало зусиль у заснування шкільництва всіх типів, кооператив, Просвіт, спортових товариств. Вони зробили перші та найважніші кроки на шляху до національного освідомлення занедбаного населення. А що були це, загалом беручи, дуже сві-

---

А. ЧЕХОВ. 2)

ЛЮДИНА В ФУТЕРАЛІ.

Під впливом таких людей як Білик за останні 15 років люди у нашому місті почали боятися усього: говорити голосно, посилати листи, знайомитись, читати книжки, бідним помагати, вчити грамоти... Білик проживав у тім самім домі, що й я — говорив далі Буркін — на тім самім поверсі, двері проти дверей. Ми частенько бачилися і я знав його домашнє життя. Дома з ним та сама історія: халат, шлиночка, замки, закрутки, — цілий ряд усяких заборон і — ой, аби то з того що не вийшло! Пісне їсти шкодить, а м'ясне — не можна, бож готові сказати, що Білик постів не шанує. Отже їв він судака на маслі — їжа — не пісна, але й не можна сказати, щоб зовсім таки скоромна. Служниць він не держав — з остраху, щоби хто не подумав собі чогось злого, а тримав кухаря Тараса, діда літ 60, придуркуватого і запамороченого, що колись так був чурою і вмів у хаті попрятати... Спальня в Білика маленька як коробочка, а ліжко під завісою. В ліжку, як хотів було спати, накривався з головою; чи то була спека, духота, чи вітер стукав за дверми і в печі гуділо, а з кухні неслися лиховісні віддахи — то йому страшно було під ковдрою. Все боявся, аби що не вийшло, аби його не зарізав Тарас, аби то не закралися злодії... І всеньку ніч він бачив тривожні сни, а вранці, як ми оба вже йшли до гімназії, він був прибитий, блідий — так і видно було, що багатолюдна гімназія, куди він ішов, була йому осоружна та що йому — самотникові — йти поруч зі мною було тяжко. — Щось уже надто таки галасують у клясах — думав голосно, якби старався віднайти пояснення свого надміру гнітючого почування. Годі з ним видержати!

І ось той — уявіть собі — учитель грецької мови, той самий чоловічок у футералі, мало що не оженився...

Іван Іванович бистро повернувся лицем до стодоли і сказав: „Та невже?"

— Так — так, малощо не вженився, хоч воно ніби трохи дивне...

Призначили до нас нового вчителя історії й геоґрафії, якогось Коваленка Михайла Савича з українців. Приїхав він до нас не сам, а з сестрою Варкою. Він молодий, високий, смаглявий, з великими руками — так і зараз видно, що говорить басом — і справді: голос у нього як з бочки: „Бу-бу-бу..."

А вона вже немолода, літ яких трицяти, але теж висока, ставан, чорнобрива, румяненька, одним словом — не дівчина, а цукорок. Така то вам жвава, голосна; все було українських пісень співає та сміється. Аби там що — а вона тут і заллється дзвінким сміхом: „Ха, ха, ха!

Пригадую собі, що вперше познайомилися ми з Коваленками на директорських іменинах. Серед незвичайно поважних і до зануди нудних педаґоґів, що й на іменинах ходять з обовязку — гляди, де не взялася нова Афродита з піни; похожає, напившись під боки, сміється, співає, пританцьовує.

Відспівала з глибоким почуттям „Віють вітри", потім ще одну пісню, а там іще одну, і всіх нас причарувала — всіх, навіть Білика. Він присівся до неї і, підсміхнувшись солодкаво, каже: „Українська мова своєю ніжністю та милозвучністю нагадує старинну грецьку".

Те їй подобалось, і вона стала щиро й переконливо розповідати йому, що в Гедяцькому повіті у них є хутір, на хуторі мамуся проживає, такі там у них грушки славні, кавуни, гарбузи, а такий у них борщ варять смачний-смачний, що просто страх! Слухали ми, слухали — а там чомусь усім прийшла одна й та сама думка...

— А ви, знаєте — шепче мені директорова — їх добре було би подружити.

І раптом всі ми пригадали собі, що наш Білик ще не жонатий. Дивно нам тепер видалося, чому ми до цієї пори якось-то не запримічували, просто таки зовсім не звертали уваги на цю преважну дрібницю в його житті... Досі нас це цілком не цікавило — може бути, що ми навіть і не допускали в голови тієї думки, що людина, яка вже ходить у кальошах і спить під завісою, може любити.

— Йому, — додає директорова, вже давно по сороківці, а їй трицять. Здається мені, що вона пішла би за нього.

— І знаєте, чого то від нудьги не роблять у нас на провінції? Страшенне нам усім подобалося оженити того Білика, що його собі навіть трудно було уявити жонатим.

Жінка директора, інспектора і всі наші „гімназійні дами" ожили, навіть покрасніли, якби наразі побачили ціль життя. Директорова бере в театрі льожу, і гляди — в її льожі сидить Варка, осяяна щастям, а поруч Білик, маленький, скручений, якби хто його кліщами витягнув з дому... Я даю чайний вечір, а дами домагаються, щоб я конче запросив Білика і Варку. Одним словом — пішла в рух машина. Показалося, що Варка була не від того, щоб не піти заміж. Надоїло жити в брата, бажалося свого кутика — ну, при тім і вік греб було взяти під увагу; нічого тут перебирати, вийдеш за кого будь, хочби й за вчителя грецької мови. Якби там не було, Варка почала виявляти прихильність до Білика.

А Білик? Він і до Коваленка ходив так само, як і до нас. Прийде до нього, сяде тай мовчить. Він мовчить, а Варка йому співає, або глядить у нього своїми задумливими очима, або раптом заллється: Ха, ха, ха!

В любовних справах, особливож в одружінні важну ролю грає суґґестія. Всі — і товариші і „дами" — почали вмовлювати в Білика, що він мусить оженитися, що йому більш нічого не залишається в житті, як оженитись; всі ми йому ґратулювали, говорили дуже поважно всякі дурниці, от скажемо, що вінчання — крок поважний, дотого, йде правди діти, і Варка собі не абищо: дочка штатського совітника, має хутір, а що найважніше, це перша жінка, що поставилась до нього так сердечно й ласкаво — голова в нього закрутилася, і він вирішив, що справді таки треба йому оженитися.

— І ось тут прийшла нагода відобрати в нього кальоші і парасолю — пробалакав Іван Іванович.

(Далі буде.)

чемі робітники та трудова інтелігенція, то й не дивно, що мали значний вплив на хід закарпатського життя. І та діяльність еміґрантів-українців насторожила до них усіх короткозорих зеличників чехізації та словакізації Закарпаття. Вийшов такий абсурд, що переслідуваними стали ті українці, які були найщирішими приятелями чеського народу й держави та найльояльніше поводились супроти чехо-словацької державности, а в одному фронті проти них станули — поруч із чеською владою — ревізіоністи мадяри, румуни й жиди! Старі москвофільські симпатії перемогли у чеських бюрократів, які не розуміли, що якраз національно свідоме українство може стати найсильнішим заборолом проти ревізіоністичних затій мадярів! Короткозора політика у культурних та господарських справах Закарпаття спричинила чехо-словацькій державі величезні шкоди, відштовхуючи від неї найприхильніші елементи та не здобуваючи на їх місце інших. Ось і справа викидання українців: яка користь вийшла для ЧСР, що держава позбулась кількасот українських інтелігентів?! Чи та користь така велика, що варта була викликувати таке величезне огірчення серед усіх українців у світі та й серед самого закарпатського населення, яке пізнало тих людей з їх позитивної праці та зрозуміло їхню кривду!

Хочеться вірити, що державний розум чехів зупинить їх перед історичними помилками інших держав і народів, які добра такою політикою собі не придбали.

До чого змагав д-р О. Назарук
у часі виборів і до чого змагає тепер.

Причинок до діягнози назаруківської недуги.

Нормальні громадяни, що читають найновіші „публіцистичні твори" Осипа Назарука, покитують головами над ними й кажуть, що в їх автора „зайшов ум за розум".

Я від себе хочу звернути увагу наших громадян на те, від коли Назарук почав сильно нездужати на той своєрідний параліж глуздів, який москалі означують дотепно фразою „зашол ум за розум". **Осип Назарук бажав луже ввійти до польського сенату з номінації Президента Річипосполитої. До того використовував доступні йому особи й робив усякі заходи, але нічого з тих заходів не вийшло. Назарука сенатором не іменували.** Він попав з того приводу в описану недугу.

Усім на Галицькій Землі відомо, що Назарук, цей галицький Тартюф, є дуже мстивий і тому жадоба помсти за його невдачу позбавила його рівноваги та витрутила його нічечему душу з нормальних рейок.

Тепер він вспів уже розложити Обнову, вспів зневажити парляментаристів із Обнови і змагає до того, щоб їх відірвати від Української Парляментарної Репрезентації. Це в його розумінні називається конструктивною роботою для добра українського народу.

Пишу ці рядки не тільки тому, щоби дати причинок до діягнози теперішньої назаруківської недуги, але й тому, щоби цьому розслабленому духом публіцистові дати матеріял до чергового опаскудження бодай трьох сторінок католицького органу гноєм його продукції.

Львів, 4. III. 1936. **Василь Мудрий.**

Показ українських промислових виробів.

В середу 4. березня ц. р. відбулося святочне відкриття вистави українських промислових виробів, що їх розмістили в девятьох салях Народного Дому при вул. Рутовського ч. 22., на третьому поверсі. Виставу уладили студенти високих торговельних шкіл, обєднані в кооперативі „Торговельник". Гарно прибраний коридор на третьому поверсі смеречиною і реклямовими афішами ріжних наших промислових підприємств і торговельних фірм виповнили вщерть представники наших центральних торговельних, господарських і фінансових установ, учителі, молодь і студенти торговельних шкіл. В год. 12.20 вполудне о. д-р *Осип Кладочний* відправив короткі молитви і виголосив бадьору промову, радіючи зростом наших сил у господарсько-промисловій ділянці. Опісля довшу промову про значення вистави і вагу для народу третього стану, себто промисловців та торговців, виголосив член управи кооп. „Торговельник" студ. *Роман Ільницький*, який теж перетяв стяжку і символічно відкрив цю дійсно цікаву виставу.

Присутні розбрилися по девятьох салях, де наші вже відомі і нові підприємці, кооперативні та торговельні фірми розмістили зі смаком свої вироби та товари. І так у передсінку фабрика „*Око*" розмістила свої керамічні мистецькі вироби. В-во „*Дешева Книжка*" свої видання. В першій салі в кутку ф-ма „*Кераміка*" виставила порцеляновий сервіс і скляні вироби, фабрична майстерня „*Астрон*" промисловий плян сільської церковці зі свічок, відома фірма „*Достава*" свої церковні вироби, „*Союзний Базар*" листи, чорнила і шкільне приладдя, над ним В-во „*Українська Культура*" портрети та ілюстрації до народніх пісень, а відливарня дзвонів *М. Брилинського* зі Львова свої артистичні відливи, між якими видніє гарна плоскорізьба з головами трьох стрільців у шоломах. Другу цілу салю заняла фабрика „*Елеґант*" своїми відомими пастами, сиками до білля і воском до підлоги. В третій салі хапають на очі пестрі килими кооп. „*Гуцульщина*" в Коросні, а далі порошок до миття „Мота" хемічної хрібні „*Атом*", чорнила фабрики „*Агра*", мила до голення „*Фалоза*", ляки до листів, пляшок, кредки і т. д. фабрики „*Етан*" та течі і пасти до чищення металів фабрики „*Сільво*". В четвертій салі розміщені ріжні нитки до шиття фабрики „*Веселка*" картонові вироби фабрики „*Декоро*", галантерійні вироби фабрики *Гар*", гарні полотна, рушники і сукна нової кооп. текстильної фабрики „*Колета*", цвіти, капелюшки і рукавички робітні „*Мак*", пасти і крем фірми „*Альос*" радіопаяти і радіоприймачі виробі „*Кагор*" — інж. М. Раковського і К. Тучапського, течки, батоги, машинові паси фабрики шкіряних виробів „*Теба*" і вкінці ріжні щітки зі щіткарні *О. Дудка* з Ходорова. В пятій салі механічний варстат інж. *Райгрівського* виставив токарню до виробу ґузиків, апарат до наповнювання тубок і ветеринарійне приладдя, *фабрика парових турбинок зі Станиславова* свої вироби, фабрика „*Дендра*" шевські кілки, ткальня килимів „*Верховина*" свої килими на народні мотиви, відома ф-ма „*Хром*" елеґантні футра, срібні лиси, боа і т. д., ф-ма „*Міка*" гарні капелюхи, фабрика „*Бібльос*" свої гарні паперові вироби. По середині салі пишається гарний вулик, ріжнородні вироби і пасічницьке приладдя *Пасічницької Спілки*. В шестій салі кооп. „*КІР*" виставила плани церков, Народніх Домів, житлових будинків і промислових будинків, відома ф-ра „*Еко*" виставила свої батерії до електричних лямпок, вироби електричного промислу, електромедичне приладдя, електричне і радієве приладдя. Ця фірма виставила теж модерну стилізацію стін проекту відомого нашого мистця Ксенжуна. Кооп. „*Пласт*" примістила своє спортове приладдя, відома ф-ма *Хамуль* виставила свої килими, килимові хідники, льняні самоділи. Побіч примістила свої килими і півгобеліни фабрика килимів *М. Галана*. Посеред салі видніє стійло фабрики туток „*Калина*". В семій салі кооп. „*Рій*" виставила пасічницьке приладдя, фабрика „*Суспільний Промисл*" цикорію „Луна", підмінки кави „Пражінь" і т. д., *Центросоюз* свої мила і діяґрами, які унаглядню́ють збут його виробів та вивіз яєць і яєчних за кордон. Артистична робітня *Михайла Бомби* зі Сколього виставила свої мистецькі різьблені вироби, фабрика *Титан* оцет, ф-ма „*Індохіна*" чаї та какао. В осьмій салі кооп. „*Пласт*" примістили свої порошки до печива, фабрика „*Фортуна Нова*" свої цукорки, шоколяди, андрути і солодке печиво, ф-ма „*Арова*" свої порошки до печива і будині, „*Маслосоюз*" молочарські вироби, сири і бриту птицю. Наші пекарні „*Золотий Колос*" та „*Ас*" виставили свої печива першорядної якости, а побіч „Золотого Колосу" примістила муштарду фабрика *Міка*. Останню девяту салю заповнила „*Народня Торговля*" насінням, кольоніяльними товарами і фабрика „*Продукція*" мармеладами та соками свого виробу.

Цю виставу, яка трепітиме до 14. березня ц. р. повинно оглянути якнайчисленніше наше громадянство. Чемна обслуга дасть основні інформації. З цієї вистави вийдуть відвідувачі підбадьорені, бо наглядно переконаються, що наш промисл росте і розвивається. Студентам кооп. „Торговельник" належиться окреме признання за їхню ініціятиву і безкорисну працю при уладженні вистави.

Піонірам нашого промислу бажаємо якнайкращих успіхів в їх праці над піднесенням багацтва народнього господарства.

МОСКВА В ОЧАХ РУМУНА.

Приязні звязки між Румунією та СССР, правда, не поглибилися так, як цього бажали червоні союзники Тітулеска. Всеж таки вже почалися взаємні відвідини, „конечні для ближчого познайомлення", а може й для оживлення залізничого руху. (Одинокі подорожані, що переїзджають ославлений міст на Дністрі, це урядові представники Москви або Букарешту. Товаровий рух на цім мертвім пограниччі обмежений лише до ввозу большевицької преси, що в останньому часі прибуває у щораз більшій скількості.).

Одна із тих нечисленних щасниць, що перейшов цей таємний кордон та обїхав СССР — це перший секретар румунського посольства в Москві п. М. Чернецький, молдованин із Бесарабії, знавець російського питання при міністерстві закордонних справ. Вернувшись із своєї подорожі „по раю", виявив п. Чернецький деякі цікаві подробиці із життя „Великої Республики".

Як прихильник большевицько-румунського порозуміння та як москвофіл, вибрав п. Ч. радянофільський денник у рум. мові „Зоріли", щоб помістити свої враження. „Москва — читаємо там — втратила зовсім свій первісний православний вигляд. На місці колишніх золотосяйних церков появились понурі велитенські „бльокгавзи", де панує нова динаміка „велико-російської державности".

По таких і подібних похвалах п. Чернецький якось не завернув одної ситомо-большевицької риси. „В готелях, призначених для чужинців, побіч переборщеного люксусу та расових (азійських) дам панує неможлива дорожня: одна перекуска коштує „лише" 400 левів" (яких 15 зол. п.). „На периферіях Москви завчасу погасають світла... Там можна ще надибати останніх православних священиків у лахмітті. Всюди видніють протирелігійні музеї — колишні церкви... Але населення не ходить до цих музеїв. Вони вже нікого не цікавлять. Навіть комісар внутрішніх справ Д. Ягода рішив змінити ці „революційні страхіття" на історичні музеї".

Про Україну згадує п. Ч. лише побіжно, мабуть щоб не нарушити гостинности Москви. „Проблема, яка нас (румунів — прим. кореспонд.) більше цікавить, це життя наших молдованів між Дністром та Бугом". І в цих молдованах „Трансдністранії" (це румунська географічна назва „придністрянської румунської смуги на Україні"!) *організація колгоспів не пішла, там переміг індивідуалізм.* Цим пояснюється, що селяни *масово виступають із колгоспів*, використовуючи можливість, передбачену в останнім рішенні про „введення приватної власности", яке недавно видав комісар „Трансдністранії" Колюм".

А далі: „З одного звідомлення комісаря освіти виходить, що це *населення залишилося при старій вірі*. Що більше: наші молдовани є дуже відпорні на всяку помітну урядову асиміляційну офензиву".

Стільки румунський очевидець большевицького „раю". *Д-р О—ко.*

Наші запаси скоро вичерпуються!

Тільки до 7. березня ц. р. можна ще користати пропаґандової продажі з 15% своєю знижкою від наших постійних цін.

Фабрика білля „АСТРА" Львів, СИКСТУСЬКА 2.

„Українські сензації".

Львівська преса пускається від кількох днів на „сензації" сторідного типу: про ріжні благі, які ось-ось впадуть на українців. Як виглядає спосіб фабрикації таких сензацій, бачили ми по вчорашній „Хвилі", яка вийняла одне речення з допису варшавського кореспондента російської газети „Сегодня" у Ризі і видрукувала те речення товстим друком як заголовок замітки, наче власне повідомлення про недалеку цілком нову подію. До розмірів сензації роздуто маленький обіжник про маленьку спрву номенклятури, сьогодні знову як сензацію читаємо звістку про недалеке креування катедри української мови й літератури у львівському університеті. Така катедра істнує у Кракові й Варшаві, у кількох польських університетах (Краків, Варшава, Вильно) кільканацять професорів-українців викладає ріжні предмети, тільки у Львові, курйозно у Львові, істнує досі катедра „языка рускаго", яку займає професор поляк, що й семинар веде у польській мові, — і лиш у Львові істнує тільки одинокий український доцент. Гадаємо, що реактивування старої колишньої катедри української мови й літератури з українцем-професором — це ніяка така велика сензація. Якщо це станеться, то треба буде цей факт зареєструвати з признанням, але сензаційного моменту тут ніякого не бачимо. Гадаємо теж, що краще повідомляти щойно про докончані факти, ніж попереджувати їх ріжними заповідями, в яких неуміли переплутані „Діхтунґ унд Варгайт".

Хто буде президентом м. Львова?

На засіданні львівської міської ради, що відбудеться в суботу, дотеперішній президент м. Львова Дрожжальський попрощається з міськими радними, щоби виїхати остаточно до Варшави на становище персонального директора департаменту в міністерстві скарбу. До вибору нового президента буде його заступати віцепрезидент др Островський. Кандидатів на президента є дуже багато, між іншими віцепрез. Островський і львівський віцевоєвода М. Сохацький.

Невдала втеча вязня зі суду.

Пишуть нам:

1. березня у Кремянці на засіданні Рівенського Окр. Суду перед оголошенням вироку відчас судової розправи проти 20 мешканців м. Вишгородка, обвинувачених за те, що 10. й 11. червня 1935 р. силою не давали перробити церкву на костел, один з обвинувачених Володимир Драганчук, 19 років, будучи вже засудженим по другій розправі на 7 років вязниці, вибрав відчас перерви відповідний момент, перейшов спокійно на очах поліції і всіх присутніх через цілу судову салю, раптово вискочив з партеру у відчинене вікно на вулицю та кинувся втікати. Його конвойр-поліцієнт теж скочив у вікно і почав його доганяти. За пів години Драганчука зловили і повернули закованого й потовченого до судової салі, де Суд відчитав йому вирок про засудження його на 2 і пів року вязниці. Решта обвинувачених відповідала з вільної стопи і їх засудили на вязницю від 2 років до 6 місяців. За цю втечу грозить Драганчукові додаткова кара арешту до 6 місяців.

ПРИ БЛІДІЙ, СІРАВО-ЖОВТІЙ ЦЕРІ, пригаслих очах, злім самопочуванні, зменшеній охоті до праці, загальнім пригнобленні, тяжких снах, шлункових болях, тиску на мозок і хороблива подразненні поручаємо пити кілька днів з рана натще склянку природної гіркої води FRANCISZKA-JÓZEFA. Поручають лікарі.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Португальська військова місія виїхала до Парижа. Вона має познайомитися з устроєм головних европейських армій, щоб зібрати дані до реорганізації португальського війська.

Мусоліні виголосив перед радою міністрів велику промову. Висловив признання Злученим Державам за те, що продовжили закон про невтральність і пояснив, що Італія не мала підписати морського пакту з огляду на можливість дальшого загострення санкцій.

Австрійський віцеканцлер, кн. Штаремберг виїхав учора до Риму. Канцлер Шушніг поїде туди в другій половині березня.

Українське студентство Вильна — в поклоні Владиці.

Вильно, 2. березня 1936.

Заходом секції імпрез при „Кружку Студентів Українців" у Вильні відбулися дня 1. ц. м. святочні сходини з нагоди 35-літніх роковин вступлення на Владичий Престіл Митрополита Кир Андрея. Святочні сходини відкрив голова „К. У. С." Мирослав Гарасимчук. Дальша програма була така: реферат, що його виголосив студ. Володимир Децик, у якому він подав присутнім про життя й заслуги Митрополита для Української Нації і Церкви; рецитація „Поклін Владиці" Василя Пачовського — виголосив Іван Малиновський; многоліттєвія — відспівав хор „К. С. У."; адреса з побажаннями, яку вислано Й. Е. Митрополитові.

Було побажанням, щоб усі українські студентські організації, де вони не були, улаштували ц. р. як не академії, то бодай святочні сходини з нагоди 35-літніх роковин вступлення на Владичий Престіл Митрополита Андрея. Так повинні ми віддячитися Владиці за його любов і опіку над молоддю.

О. Д.

В Абісинії йде рішаючий бій.

РИМ, 4. 3. ПАТ. **Маршал Бадоліо повідомляє у воєнному комунікаті ч. 145: Бій з військами раса Імру, що почався в окрузі Сціре 29, входить у рішаючу стадію**

НА ПІВДЕННОМУ ФРОНТІ.

ПАРИЖ, 4. 3. ПАТ. Як подає Авас з Риму, італійські літаки у Сомалі безнастанно літають над позиціями ворога, щоб унеможливити йому офензиву. Летуни викрили кольону раса Насібу, що йшла з Даггамедо в напрямі Дегабур. Ескадра бомбових літаків закидала кольону бомбами. Ті, що спаслися, мусіли зсвернути з дороги, одначе й тоді обстрілювали їх летуни скорострілами.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ВОЖД ПРО НЕДАВНУ ПЕРЕМОГУ.

РИМ, 4. 3. ПАТ. У попередньому воєнному комунікаті стверджує маршал Бадоліо таке: Перший раз в історії кольоніяльних воєн ужито у бою багато та великих одиниць збройних сил разом з повним числом змоторизованих армат великого і середнього калібру, а також скорі панцирні танки. У повітрі виблискувала ціла хмара літаків. Всі ці рухи військ були виконані найкраще, не зважаючи на те, що труднощі здавались непереможними. Третій корпус перейшов гористий терен і приготовив дорогу для самоходів на просторі 80 км. Літаки довозили для корпусу муніцію і воєнне приладдя. Тяжку артилерію перекинено на просторі 510 км. етапами по 150 км. денно, по шляхах, створених вже підчас боїв. З Массави на поле бою переведено 1500 мулів за два дні. Підчас боїв урухомлено 800 радієвих станиць. Хоробрість військ, знамените виконування служби, стисла гармонізація поодиноких зусиль, все те разом виявило високу ступінь могутности, до якої дійшла армія фашистіяської Італії. Наслідки протрної є для абісинців катастрофальні. Вони залишили на полі бою кілька тисяч убитих. Італійські втрати доходять до 30 старшин і 450 вояків італійців і 110 убитих тубильців і ранених. Два італійські літаки не повернули до своїх баз.

Чи та сама концепція національна?

П. Е. Фландєн, теперішній міністер закордонних справ Франції, у своїй недавній промові, виголошеній з приводу ратифікації франко-совітського договору, м. ін. сказав, що він є за тим, щоб якнайтісніше „втримати мир між Францією, яка, в першу чергу, є наслідницею революції 1789. р., і нацією, (Совітами — М. З.), яка, хоч і не має тієї самої політичної концепції, то має ту саму (що і Франція — М. З.) концепцію національну".

На ці слова „Журналь де Женев" із 27. II. п. р. у своїй передовиці п. н. „Таж сама концепція національна" питає:

„Таж сама концепція національна? Чи справді? Невже СССР творить одну націю". І тут-же автор відповідає: „Ні: конституція Совітів виказує щось зовсім протилежне. Совітів не опираються на національній ідеї. Вони опираються на політичній партії. І тут саме лежить ота велика ріжниця. Совіти — це збиранина республик, які, волею чи неволею, пристосувалися до совітської форми. „Союз Соціялістичних Совітських Республик" — це не одна нація. І Совіти не можуть мати „тієї самої національної концепції, що й Франція", бо тимчасом вони зовсім її не мають! Це є ліпше, або гірше: бо припустімо, що СССР має якусь „національну концепцію", то вона уміщується в тому, що там наслідують трактати, на які була вільна згода, і *силою штиків примушують інші держави, яким Совіти признали незалежність.* (Підкреслення автора). Совіти гноблять їх, переслідують їх. І як п. Фландєн може твердити без сміху (рідше без плачу, бо сам факт трагічний), що СССР „має ту саму національну концепцію", що й Франція, покровителька гноблених?

„Телеґрами говорять, що після промови Фландєна його живо оплескували посли лівиці, центру і крайньої лівиці".

Стільки передовиці із „Журналь де Женев". Наші уваги тут зайві.

М. З.

Заворушення в Нюйорку.

НЮ ЙОРК, 4. 3. ПАТ. 5.000 страйкуючої обслуги віндів та сторожів вдерлося до кількох будинків на Пзат Авеню, вибили шиби та потурбували страйколомів. Деякі впали навіть до передпокоїв багатших мешкань. Поліція розігнала демонстрантів.

Катальонську автономію формально привернули.

МАДРИД, 4. 3. ПАТ. Державний трибунал признав неконституційним закон з 2. січня 1935., що завішував автономічний статут Катальонії. З уваги на то автономія цієї країни привернена автоматично.

Жінка наслідника престола вибирається на фронт.

РИМ, Жінка князя Піємонту Марія Жозе студіює тропікальну медицину і думає небавом виїхати до Асмари.

Міські Театри у Львові, четвер 5. березня 1936. Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій

Трафіка пані ґенералової Буш Фекете.

Сам наголовок цієї славної комедії вистане за рекламу.

Большевики оголосили нову панщину.

Рада народніх комісарів і центральний виконавчий комітет приняли 3. березня ц. р. декрет, який вводить примусову працю на селі. Декрет торкається справи будови і направи доріг в усьому СССР. Декрет постановляє, що сільське населення обовязане два рази до року, на весну і в осені виконувати роботу при дорогах без ніякої винагороди. Уряд не буде платити селянам ні за фірманки ні за приладдя та транспортові засоби. Колхозники будуть працювати 6 днів в році, самостійні господарі 12 днів в році. До цих робіт обовязані мужчини від 18 до 45 року життя. Декрет передбачує строгі кари на тих, які виломлюватимуться зпід декрету.

Нова перемога комуністів у Китаю.

ЛЬОНДОН, 4. 3. ПАТ. „Таймс" подає такі подробиці про наступ комуністів: Коло 20.000 комуністів перейшло ріку Янг-це і заняло 7 округ в західній провінції Шенсі та загрожує містам Фен-Чао і Тай-Юан. Британський та американський консуль повідомили своїх громадян про небезпеку. Урядові війська потерпіли втрати. В Тай-Юані оголосили стан облоги. Повідомляють, що місто Фен-Чао заняли комуністи.

З нових видань.

Володимир Несторович: УПРОЩЕНЕ КНИГОВОДСТВО І ПОДАТКИ. Практичний підручник для купців, промисловців, ремісників, осіб вільного звання і домовласників та для фахових шкіл. Львів, 1935. Накладом Союзу Українських Купців у Львові. Стор. 128. Ціна 3 зол.

З приємністю треба повитати четвертий (якщо не помиляюся) із черги фаховий підручник книговодства, що появився на західно-українських землях. Книга, яку хочу тут обговорити, є перша, що присвячена *приватним підприємцям.* Підручник подвійного книговодства, що вийшов у 1920. р., якого автором був п. Сильвестер Герасимович, тоді директор Кр. Союзу Господарських Спілок, підручник касової системи п. І. Стернюка, інспектора РСУК, та врешті підручник п. Павлюка для кредитових установ, торкаються виключно книговодства для кооперативів.

Приглянімося цій більшій праці п. Несторовича. Його книжка є практичним підручником у першій мірі в податковій ділянці. Автор зібрав коротко, але ядерно і зрозуміло для кожного правні постанови в податкових справах, про ведення книг. Правні постанови займають 27 сторінок. Дальші сторінки призначив автор на обговорення книговодства для купців, промисловців, осіб вільного звання і домовласників. На закінчення книжки маємо доповнення щодо ведення книг, амортизації і провірки книг, тощо.

Упрощене книговодство для купців, промисловців і ремісників усталене і заапробоване міродатною владою не відбігає далеко від т. зв. правильного книговодства, себто від книговодства в розумінні торговельного закону. Головна упрощена книга майже не ріжниться від т. зв. американки, хіба тим, що рубрики і надруки (назви) так подумані, щоби навіть незорієнтований у книговодстві людині влекшити їй завдання.

Чи авторам упрощеної системи книговодства вдалося вповні „упростити" справу? Думаю, що не зовсім. У практиці виступлять усякі труднощі, з якими не кожен зможе дати собі раду.

Перша трудність — це щоденне виріжнювання торгів оподаткованими (т. зв. „сцілевими") артикулами й іншими, які підлягають оподаткуванню. Добре зробив автор, що на сторінках „Торговлі і Промислу" подав другий спосіб відокремлювання оподаткованих і вільних від податку оборотів через відраховування від загального обороту закуплених у даному місяці „сцілевих" артикулів. Це очевидно, коли йде про місячні обороти — будуть тільки приблизні вартости, які щойно з кінцем року на основі описових запасів (реманентів) товарів дадуться точно вирахувати.

Друга трудність це вимога документів, як основа записів у книзі. Купець мусить постійно мати це на увазі і дбайливо ставитись до колекції документів.

Третя трудність, це саме замкнення книг, яке треба добре зрозуміти, себто просто навчитись і то добре навчитись. Отою трудність надибуємо і при замкненню книг у купців, чи і в ремісників.

Зате дійсно ясне, практичне і зрозуміле є упрощене книговодство для промисловців, вільних звань і для домовласників. Уважаю, що серед тих категорій податкових платників, повинна система упрощеного книговодства повинна загально принятися. А це станеться, якщо скарбові уряди будуть дійсно шанувати цей рід книговодства і не будуть дошукуватися ріжних „недостадів", знеохочуючи цим робом взагалі до книговодства.

Не хочу цим сказати, що „упрощене книговодство" не повинно стати практичне також у приватних купців і промисловців. Навпаки, такі трудноші можна побороти і думаю, що інтелігентнішим купцям і ремісникам це легко вдасться.

З господарської преси знаю, що Союз Українських Купців і Промисловців у Львові веде короткі курси упрощеного книговодства. Те саме роблять деякі його філії. Такі курси варто скрізь влаштувати, бо вони популяризують і облекшать практичне ведення книговодства.

Правда — книговод буде дальше вважати подвійне книговодство — зрештою зовсім слушно — найкращою системою. І на мою думку поширення нпр. „американки" булоб корисніше, хоч щоправда, щоб її вести, на це треба фахового знання і орієнтації, якого надто скоро придбати не можна.

Тому треба похвалити Союз Українських Купців і Промисловців, що видав обговорену мною вище книжку і зокрема автора, який збагатив нею нашу більше ніж скромну фахову літературу.

Василь Ольговий.

ШАВНИЦЬКА МАГДАЛЕНА
лікує недуги шлунка.

Сойм.

Маршал сойму Цар визначив пленарне засідання сойму на пятницю пополудні. На цьому засіданні відбудеться перше читання ухвалених недавно радою міністрів урядових проектів.

Царство снобів.

(Ро) Визначні діячі стахановського руху не мають часу працювати, бо раз-у-раз дають інтерв'ю, позують фотографам та малярам, виголошують промови і т. п. „Комсомольська Правда" у передовиці з 29. лютого пятнує ту нездорову атмосферу, що витворилася довкруги стахановців. Нпр. жінка одного з них, Віноградова, мусить постійно давати інтерв'ю представникам місцевої преси „про фінансові питання", а кінові режисери переконують її, що вона може стати... фільмовою зіркою. Подібно і з іншими відзначеними стахановськими діячами, зокрема з тими, що з ними балакав „сам" Сталін. Бідолахи не мають часу не лише вчитися, але навіть — виконувати свою щоденну працю.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— **Найкращі лиси, пелеринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3.** Тел. 254-46. Свіжі журнали на р. 1937.

— **Деякі наші читачі і передплатники,** які дістали календар „Криницю" на рік 1936, не вирівнали ще належитости за нього. Просимо при висилці передплати на березень не забути вирівняти належитости за календар у квоті зол. 1.50.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 229-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цнах!

При грипі
простуді, болі голови і зубів вживаємо Аспірини краєвої продукції.
ASPIRINA BAYER
Можна дістати у всіх аптиках. — Ціна за 6 табл. тепер вже тільки зол. 0.90, за 20 табл. зол. 2.25.

— **Косметичний Інститут „ЕВА", Львів, ул. Листопада ч. 32, II. п.** Відмолоджує і поправляє найбільше знищені цери та виконує всі косметичні заходи для Пань і Панів. Ціни помірковані. Значні знижки в абонаментах і для П. Т. Студенток і Студентів. На складі пудри і креми. 8—10

— **Студ. Кружок Рідної Школи ім. П. Могили** щиро дякує п. проф. Суховерській і її ученицям, п. Дарії Нижанковській і п. Соколовській за прегарні танки та ред. Богданові Кравцеву за його теплу і сердечну участь на першім чайнім вечорі Товариства. 1630

— **Науковий Збір Богословського Наукового Товариства** у Львові відбудеться в Духовній Семинарії суботу **21.** березня 1936. в год. 17-ій з таким порядком: 1) Звіт Голови з наукової діяльности БНТ-ва. 2) Реферат проф. д-ра Волод. Залозецького „Відгомін хрестоносних походів у мистецтві Сходу". 3) Вибір дійсних і почесних членів БНТ-ва. 4) Внесення і запити. — **Голова БНТ-ва; о. д-р Йосиф Сліпий.**

— **В Українському Лікарському Товаристві** Львів, Підвальна 7, відбудуться в пятницю 6. березня в год. 19. сходини членів з рефератами д-ра Р. Могильницького і д-ра П. Дубаса.

— **Нова сценка у Львові.** Гурток наших артистів, що перебувають постійно у Львові зорганізував новий театр, що хоче постійно двічі в тиждень давати вистави. Вистави мають на меті напереміну заспокоїти потреби нашої інтелігентної публики та ширших мас, що бажають бачити теж давні побутові песи. На пятницю 6-го ц. м. припадає перша вистава з нагоди відкриття цього театру. У театрі Ріжнородностей в год. 7.30 веч. піде ревія п. з. „Перли Львова"; її повторять у неділю в салі „Скіз" (пасаж Миколяша). Крім 12 артистів, яких імена найдуть читачі на афішах, виступає у вечорі хор „Евгена", балет п-ні Суховерської з участю Дарії Нижанківської та Ірени Соколовської. Еволюції танців — Тамари Панченко. Театральних вистав не мали ми вже у Львові віддавна і наше громадянство спрагнене чогось нового на нашій сцені, напевне потішиться новим ансамблем і новою програмою.

— **Нову почтову агенцію** отвирає львівська дирекція почт і телеграфів з днем 8. ц. м. в Турильчу пов. Борщів. Приділені до неї громади Турильче, Слобідка Турилецька, Підфилипе, Вербівка, Трійця, Бережанка, Заїтуче і Гуштинок.

— **Підмоги для безробітних умових працівників.** Заведення суспільних обезпечень повідомляє, що підмоги для умових працівників з причини недостачі праці признається принципіяльно на 6 місяців. Цей час продовжується на дальші три місяці, тоже до 9 для тих безробітних, що: 1) мають бодай 30 складкових місяців і 2) мають бодай 24 складкових місяців і скінчили 60-ий рік життя. Крім того для обезпечених, що мають на удержанні бодай трьох членів родини і були обезпечені бодай 18 місяців, продовжується підмогу на один місяць.

— **В память марш. Пілсудського.** Міністер освіти видав розпорядок, що призначує день 19. ц. м. (четвер) на врочистости в память марш. Пілсудського у школах. Молодь буде цього дня вільна від шкільних занять.

— **Б. воєвода нотарем.** Колишній львівський воєвода др Павло Гарапіх дістає посаду нотаря в Золочеві і розпочів уже урядування.

— **На ріках рушили леди.** Під впливом теплого південно-східного вітру настала з кінцем минулого тижня відлига а в дні 29. лютого в Заліщиках температура дійшла до 29 ст. Цельзія. В дні 1. березня рушили леди на Дністрі під Заліщиками, причому вода піднеслася на півтора метра понад нормальний стан. На середущому

Дністрі, Стрию і Свічі рушили теж леди. В жидачівському повіті під сливає повсюди при рівні 2 метри понад нормальний стан. На Стрию коло мосту в Жидачевщині повстала запора й підняла воду на 4 метри понад нормальний стан. У Волошеві зірвало шлюзи разом з обслугою, яку вдалось урятувати.

— **Кілько пропивають на Великдень?** Підчас сеймової дискусії над монополями референт пос. Гутен-Чапський сказав, що буджет алькогольного монополю в цьому році повинен бути більший на 7 міліонів, бо припадають в ньому два великодні, а за святочний час монополь дисьує коло 7 міл. зол. Стільки пропиває Польща підчас Великодних свят.

— **Жидівський діяч дефравдант.** В жидівських політичних колах викликала велике враження втеча мера Давида Бойка, провідника організації сіоністів ревізіоністів. Він щез зі Львова спроневіривши поверх 70 тисяч зол. Поліція розписала за ним стежні листи.

— **Комуністичний процес у Коломиї.** В окружному суді в Коломиї розпочався процес 31 осіб, яким закинули приналежність до КПЗУ. Розправа розписана на 9 днів.

— **Краєва хроніка.** Проти урядовця станиславівського маґістрату, Миколи Дерка, виготовила прокураторія акт обвинувачення за спроневірення більшої грошевої суми та сфальшування документів. — В Микулинцях пов. Теребовля хтось застрілив з кріса Йосифа Марковського. — В горілчі Еви Гонсецької в Бережниці Королівській пов. Жидачів вибухли гази, причому тяжко попарило Костя Калятача, якого відставлено до стрийського шпиталю. — В Делятині згоріли два доми Соломона Цвірна і Д. Цімера загальної вартости 10.000 зол. — У Кривчичах від Львовом до 26-літнього Казимира Павлячка, що вийшов із вязниці, стрілила підчас сварки за поділ маєтку його 35-літня сестра Франціщка чотири рази з револьвера і тяжко його ранила. Оцім зголосилася на поліції у Винниках. — В Перемишлі військова жандармерія арештувала маґістра Семенковського під закидом, що вбив свою жінку. Арештований каже, що жінка скінчила самогубством. — В косівському повіті стверджено у двох жидівських купців у Кутах сім фальшив 10-долярові банкноти. — В Монастириці пов. Збарів згоріла олійня Теодора Друка. Слідство викрило, що він сам підпалив, щоб одержати асекураційне відшкодування. — Біля Ситихова пов. Львів знайшли тіло ґандляра старою гардеробою, 70-літнього Бера Ноберґера Замфістинова, що замерз у полі. — Іван Мишкун і його брат Микола напали на дорозі в Олексинцях пов. Борщів на Семена Накоєнного, тестя Мих. Мишкуна і так тяжко побили його сокирою, що він за кілька днів помер у заліщицькому шпиталі. — Миколу Сеньчука із Збарів пов. Кавуш привалив у лісі зрубаний дуб і вбив на місці.

— **Що діється на Волині?** Польський урядовий тижневик „Волинь" повідомляє: Дня 26. м. м. в год. 19 постеручкові ПП. Юзеф Крулік і Кароль Керніцький надибали в селі Любча пов. Луцьк у хаті одного селянина, знаного з комуністичних поглядів, кількох підозрілих людей. У хвилині, коли поліцисти увійшли до хати, впали два стріли, від яких згинув постеруновий Крулік. Тоді постер. Керніцький вжив зброї, вбиваючи Архипа Павлюка і ранячи другого учасника зібрання. Інші втікли. За втікачами пустилася негайно погоня. В ночі на 28. лютого в селі Невільно поліційна стежа, що брала участь в погоні, зустріла трьох незнаних людей, які на заклик: стій! дали до поліції кілька стрілів. Тоді поліція вжила зброї, вбиваючи одного з них. Убитим показався Андрій Грицюк, карний 2-літною вязницею за комуністичну діяльність.

— **Святотатство.** До церкви в Гаях Старобрідських вломилися в ночі злодії й вкрали дві позолочувані чаші, золоту монстранцію і готівку 215 зол. Загальну втрату оцінено на 2.242 зол. Наступної ночі злодії дісталися при помочі дороблених ключів до церкви в Чехах пов. Броди й вкрали із захристії 40 зол. готівкою.

— **Арештували ошукачів.** Біля палестинського бюра при вул. Коперника у Львові арештовано спритників, Абрама Вестера з Варшави і Фішля Мудгулієса з Лодзі, що при помочі коперт обкрадали жидівських еміґрантів.

— **Великий страйк у Лодзі,** що вибух минулого понеділка, поширюється. На другий день страйкувало 20 тисяч робітників у 144 волоконних фабриках у самій Лодзі, а других стільки в окрузі, отже разом коло 40 тисяч. Покищо страйк відбувається спокійно, хоча деякі більші фабрики роблять дальше.

— **Перші телевізійні апарати у Варшаві.** Ще цього тижня прийдуть до Варшави перші телевізійні апарати англійського патенту. У Варшаві переводитимуть проби з уладженням інсталяції, призначеної для відбору образів на віддаль. Спробу цю переведе варшавська телефонічна мережа, при чому англійський телевізійний апарат функціонує теж крізь телефонічні проводи.

— **Карна кольонія для жінок.** Карний департамент міністерства справедливости виладив проєкт першої рільничої кольонії для жінок вязнів у Валендові блонського повіту. До тієї кольонії мають перенести переважно жінки у віці 17—30 літ, засуджені вперше на вязницю від 6 місяців до 5 літ. Кольонія буде під управою СС. Магдалинок, що мають зберегти засуджені від шкідливих впливів ноторійних злочинниць, карних уже кількакратно. В кольонії буде обовязувати вязничний порядок і примусова праця. Складається вона з кількох будинків, ярцного й овочевого городу та поля. Крім того будуть уладжені ріжні ремісничі варстати. Програма передбачує теж теоретичну науку в обсязі 7 відділів вселюдної школи.

— **Напад на почтового післанця.** На почтового післанця Мечислава Овчарка в Торуні, що віз на ровері почту і гроші в сумі 1.100 зол., до почтового уряду напали два грабіжники і побивши його до безтями, забрали гроші та ровер. Післанця підняли селяни, що їхали дорогою, і завезли на поліцію. В короткому часі зловлено обох бандитів, які признались до грабунку і показали місце, де сховали гроші і ровер.

— **Большевицькі консерви.** У Харкові є велика фабрика мясних консервів. Вироби цієї фабрики були такі, як всі большевицькі вироби, отже населення дуже на них нарікало. Аж післали до фабрики контрольну комісію, щоб розслідила справу. І показалось, що директор жид крав волове мясо і дорого продавав, а для фабрики купував мясо з коней, собак і котів та робив із них консерви.

— **Розкріпощення і закріпощення.** Дня 3. березня ц. р. минуло 75 літ від часу, коли в Росії скасували кріпацтво. Для українського народу була це дуже велика полекша, але нікому тоді крізь думку не пройшло, що 70 літ пізніше буде введене знову кріпацтво большевицького типу, далеко жахливіше від царського.

— **Учителька заразила цілу клясу.** До лікаря в Вюбі у Швеції зголосилася одна вчителька, що нездужала на груди. Лікар і покликаний ним товариш устійнили, що вчителька терпить на отверту туберкульозу. Негайно віддали лікарським оглядинам усі діти, що ходять до школи, де вона вчила. Показалося, що ціла кляса, зложена з 15 учениць, була хора на тяжку туберкульозу легенів. 10 дітей мало отверту туберкульозу, інші далеко посунену. Крім того в інших клясах знайшли діти, заражені туберкульозою. Стверджено, що недуга поширилася із кляси, в якій вчила згадана вчителька. З огляду на те влада видала розпорядок, щоб всі вчителі піддавалися щороку лікарським оглядинам.

— **Заява.** Заявляю, що Видавництво „Українська Бібліотека" д. Тиктора не було зі мною в контакті підчас скорочування на половину моєї історичної повісти **„Дмитро Детько"**, до чого Видавництво письмом з дня 26. 6. 1935 зобовязалося. — **Іван Филипчак.**

— **Заверта.** Вже старі жителі лікарського знання з прихильністю висказувалися за природною гіркою водою **FRANCISZKA JÓZEFA** як знаменитим засобом до чищення кишок.

Зі судової салі.

ЗА ОБОРОНУ ЦЕРКВИ.

В м. Вишгородку на Кремянеччині повстало 10. і 11. червня 1935 р. сильне подразнення серед місцевого православного населення у звязку з наміром поліції приступити до праці перероблення прав. церкви на римокатол. костел. Юрба доходила до 600 душ і серед неї був **Володимир Драганчук**, 19-літній юнак, котрого поліція обвинуватила, що він накликав юрбу ставити опір поліції, не розходитися і церкви не давати. Поліція хотіла його заарештувати, але він сховався. Дня 12. 6. 1935 р. Драганчук, переходячи в ночі через місто, випадково наткнувся на патрулю поліції. Було досить темно. На оклик поліції „стати" — він стрілив з обрізана на пострах і кинувся втікати. Одначе поліція зачала за ним стріляти, ранила його і заарештувала. Посадили Драганчука у вязницю і потягнули до відповідальности.

Дня 14. листопада 1935 р. Рівенський Окр. Суд у Кремянці засудив його **на 3 роки вязниці**, визнавши його винним у переховуванні без дозволу вогнестрільної зброї і за опір владі при заарештуванні. Одначе прокуратор зголосив апеляцію. І от 10. лютого ц. р. Апеляційний Суд у Любліні скасував вирок Окружного Суду і засудив Драганчука на **8 років вязниці та 1200 зол. судової оплати.** На підставі амнестії зменшив йому кару до **7 років.** Від цього присуду Драганчук зголосив касацію до Найвищого Суду.

ЗА ДЕФРАВДАЦІЮ.

Дня 28. лютого ц. р. Окружний Суд у Кремянці засудив предсідника повітового союзу інвалідів у Кремянці Балакіря за присвоєння 1 300 зол. інвалідських грошей на 2 і пів року вязниці. Від повідав він з вільної стопи, але після проголошення вироку його заарештували і відставили до кремянецької вязниці.

—o—

З кіна.

Кіно „Паляс": „Його велике кохання".

Польська фільма, драма чи точніше трагедія. Колишній актор утративши хліб стає суфлером. Ніхто не знає, що в суфлерській будці, підповідаючи ролі іншим, мріє він сам про одну з найбільших ролі: ролю Наполеона. У своєму скромному помешканні, на піддашші, зберігає він окрему кімнату з усякими споминами про великого корсиканця. Женіться зовсім випадково, любить безмежно свою жінку, але вона теж мріє стати великою артисткою; покищо виступає як статистка. Знуджена вічними надіями пробує заспокоїти ласки в тих, що в театрі є більше впливові, як її чоловік. Це дає привід до великих зарлощів, від яких мучиться нещасливий суфлер. Та ось приходить несподівана хвилина: суфлер може показати свій талант і то в ролі Наполеона. Великий успіх і нова велика трагедія. Суфлера та Наполеона грає Ярач — артист, що ще раз проявив свій величезний талант водночас у двох протилежних ролях: боязкого, затурканого чоловічка і людини великого діла. Ролю його жінки грає Желіховська. Сценарій зроблений інтелігентно та цікаво; фільма має великий успіх.

ДІЯБЕТИКИ!

Нові місця!

Для вигоди нашої клієнтелі відкрили ми репрезентаційні продажі: В **Перемишлі** Аптика І. Боярського, вул. Сенна 22, в **Станиславові** Крамниця А. Більграй, вул. Голуховського 122.

Централя на Східню Галичину:

„LEBROSE", Львів, Сикстуська 31. Тел. 115-80

1113 1-/

ДИВОГЛЯДИ.

ЛІТАКИ ЗАМІСЦЬ ВЕРБЛЮДІВ.

Віками їздили прочани до Мекки на верблюдах. Згодом верблюдів заступили авта. Магомедани добачували в цьому нарушення святої традиції. Цю традицію нарушив іще більше сестрінок короля Фуада, князь Аббас Галім, та його приятелі, що вибрались до Мекки — літаками. З Каїра можна буде дістатись до Мекки за один день.

ДИВНІ ПРИВІЛЕЇ КОРОЛЯ.

Між шотляндською церквою і британською короною вирнув конфлікт про авторські права щодо Біблії. Від XV-того віку панує в Англії традиційний закон, що виключне право видавання Біблії та патентів на друкарні має англійський король. Цей монополь щез від часу, як почали множитись друкарні. Тепер видавництва та друкарні вже не звертаються до короля за дозволом друкувати книжки. А всеж друкарні університетів в Оксфорді та Кембриджі за кожним разом, коли новий король входить на престіл, звертаються до нього з офіціяльною просьбою дати їм дозвіл друкувати книжки. Біблію друкують у тій самій друкарні вже від 100 літ. Друкарня ця дістала дозвіл на цей друк від Юрія IV. Тепер шотляндська церква піднесла протест, що „королівська друкарня" бере за цей друк великі гроші. Достойники шотляндської церкви хотять добути від нового короля заяву, щоб він зрікся свого монополю тимбільше, що це пережиток. Але для цього треба би змінити закон. Закон каже, що ніхто не має в Англії права друкувати Біблії без дозволу короля. Що більше: навіть коли хто цитує які слова з Біблії, то цим нарушує авторський закон, застережений королем. Король може користати з цього закону, коли хоче.

—o—

Посмертні згадки.

о. Михайло Жарський, радник Епископської Консисторії, парох ювілят в Устриках Долішніх, член багатьох українських установ, помер 1. ц. м. в 83-му році життя. В. Й. П.

Дописи.

СТРИЙ.

Ще про заг. збори Сирітського Захисту. Шан. дописувач „Діла“ зі Стрия подав дещо невірне у звідомленні („Діло“ ч. 40) про заг. збори Сирітського Захисту. А саме ці заг. збори не були відкладані кілька разів. Скликання заг. зборів вирішив виділ всього на тиждень раніше і вони відбулися точно в означеному речинці (25. січня). Зате правдою є, що саме в мин. році за головування п. Мішкевича скликувано заг. збори від березня, а відбулися вони щойно в червні. Правда і те, що за п. Мішкевича вибудовано двоповерховий дім з фондів Захисту, одначе він жде ще на викінчення. Завданням нового виділу під проводом сеніора Стрийщини Вп. д-ра А. Гарасимова є викінчити ц. р. новий будинок і примістити в ньому в першу чергу Сирітський Захист, відповідно зреорганізований. — **Микитка Юліян**, член виділу Захисту.

КОПИЧИНЦІ.

Роковини Крут. Дня 1. березня ц. р. відсвяткували Копичинці роковини Крут великим концертом, у якому взяли участь хор і дуета орхестра Т-ва „Боян“ у Копичинцях та хор читальні „Просвіти“ в Гадинківцях. У програму ввійшли такі точки: 1) Живий образ; 2) Гей у дузі — хор „Боян“; 3) Вступне слово — виголосив мґр О. Зеленецький; 4) Ми йдемо вперед і Прощай дівчино — хор з Гадинковець; 3) 18-то року — декламація М. Сафіянівної; 6) Коли ви вмірали, б) Вкраїно Мати — хор з Гадинковець; 7) Крути — деклям. Я. Клима; 8) Вязанка стрілецьких пісень — орхестра „Боян“; 9) Реферат про Крути — п. Монастирського; 10) У дні пари несуть мари — хор „Боян“; 11) Спіть хлопці, спіть — декл. П. Елліаної; 12) Заросли дороги та Ой чого ти зажурився — хор з Гадинковець; 13) Крути — деклям. Дусяна 14) Інсценізація: „Остання стежа“. Хоч була дещо за довга програма, концерт залишив дуже гарне враження. Помітне враження викликав теж хор з Гадинковець, який захоплював присутніх своєю здисциплінованістю і виконанням пісень. Останню пісню „Заросли дороги“ на загальне бажання публики хор мусів повторити.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

СТАНИСЛАВІВ.

Чергова вистава драм. сценки „Просвіти“. Мин. неділі відбулась вистава ноктюрну в 4 частинах Л. Герцера „Морфіна“. В передмові до цього ноктюрну пише д-р В. Яврег, проф. психіятрії та нервових хворіб у віденському університеті, так про мету того твору: „Чи можливо вибудувати мур, щоб припинити дальший розвиток манії способом мистецького відтворення недолі, яка переслідує маніяка?“ Дальше д-р В. Яврег твердить, що твір цей повинен впливати оздоровлююче на психіку глядача. І дійсно, хто бачить, які страшні наслідки лишає морфіна, тому напевно не буде забагатися спробувати вживати тої отруї. На сцені виступають усього 4 особи: він, вона, лікар і старий слуга. Аматори драм. сценки „Просвіти“ виявилися всі добре зі своїх роль. Т. Лісьневич (він) і Л. Каратницька (вона) грали знаменито, наче професійні актори. Гра того „дуету“ держала в напруженні глядача ввесь час і була викінчена до дрібниток. Б. Лужасевич (лікар) добрий, почувався на сцені свобідно. В. Захарчук (слуга) теж на місці, значно поправився в порівнанні з попер. виставою; на другий раз мусить добре вистудіювати рухи льокая (накривання до столу й обслуга при їжі). Публики небагато, а та, що була, дала знаменито їспит на... публику з цирку. Сміятись у найтраґічніших місцях, чи блазнувати у сценах з поцілунками — це направду доказ повного невиробленя. (Говоримо про тих, що так поводились). А „Просвіті“ радимо, щоб на чергову виставу вибрала може якісь „гоцки-кльоцки“ — то сали буде напевно повна. Станиславівському громадянству дуже тяжко догодити.

ЗБОРИ УФОТО відбулись мин. неділі при численній участи членів. На зборах вибрано новий виділ з дир. Т. Мартинцем як головою. Побажатиб, щоб УФОТО дало знати про себе громадянству й повело живішу акцію, як досі.

Б. Л.

Спорт.

ПІНҐ-ПОНҐОВІ ЗМАГАННЯ.

Субреферат Спорт. Гор Львівської Округи при У.С.С. повідомляє, що індивідуальні пінґ-понґові змагання переложено на 6, 7 і 8. березня. Змагання відбудуться в домівці „Сокола IV“, вул. Крупярська ч. 15. Початок змагань в усіх днях в год. 3.15 пополудні.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

СТ. МОРІЦ. Злучені Держави — Ст. Моріц 3:0. Олімпійська дружина Злучених Держав перемогла ф. Г. Ц. Ст. Моріц у відношенні 3:0.

БАЗЕЛЬ. Злучені Держави — Швайцарія 1:0.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Японське інтервю.

Визначні люди є на те, щоби давати інтервю, а часописець є на те, щоби за інтервю просити. Тому так часто стрічаємо по часописах: „Що каже президент Ікс про... і т. д.“, „Як уявляє собі міністер Ипсильон... і т. д.“, „Година розмови з сенатором Зет на тему... і т. д.“.

Все це річи більше чи менше цікаві, більше чи менше сензаційні, більше чи менше загальні. Але всі осторожні у вислові, ощадні на слова, бо кожний політик, державний муж, чи загалом якась цивільна шишка, знає, як легко на інтервю скрутити карк, скінчити раз на все карієру. Політичні лиси виляють хвостом; говорять і нічого не кажуть, кажуть і нічого не твердять, а коли й твердять, то так, щоби могли кожної хвилини викрутитися.

На те вони політики, дипльомати, державні мужі, що вже неодні штучні зуби зїли на тім.

Інша річ, коли часописець має інтервю з військовим достойником. Психіка вояка зовсім інша, як психіка „цивіля“. Вояк не любить викрутасів, валить просто з моста, рубає, як шаблею.

Ось один приклад.

Японія переживала на днях маленьку революцію, що могла мати, а може й буде мати великі наслідки. Ясна річ — очі цілої Европи звернулись у сторону країни гейш, квітучих вишень і сходячого сонця, щоби пильно слідкувати за розвитком випадків. Пішла в кут абісинська війна, навіть франко-совітський пакт, усі тільки й надслухували, що несе радіовітер з Японії.

Не диво, що японці, які перебувають в Европі, мусіли давати інтервю.

Кореспондент „Дз. Кур. Цодзенного“ не оминув такої доброї нагоди і добився до інтервю з японським військовим аташе у Варшаві.

„Аташе прийняв мене дуже ввічливо — пише він — і радо погодився на інтервю. І, як звичайно, вояк — рубав усе просто, щиро і без обиняків“...

Після такого вступу ви напевно знаєте, що військовий достойник не завивав нічого в папірки, а пів, різав і рубав, як правдивий вояка.

— Чи це є звичайна авантура молодих старшин, чи може ширша акція? — питався оглядно кореспондент.

— Цього вам не вмію сказати! — пів вояка.

— Чи за тим стоять і вищі військові кола?

— Не відомо мені! — врізав аташе.

— Чи це буде мати вплив на заграничну політику Японії?

— Не знаю напевно.

— Чи переворот має вигляди на успіх?

— Може бути ріжно.

— Чи армія симпатизує зі змовниками?

— На це тяжко відповісти...

— А всеж таки?!...

— Думаю, що це в найближчім часі покажеться.

Отак пів і рубав вояка. Просто та щиро, не так, як цивільні крутії. Кореспондент багато довідався, а читачі аж після цього інтервю зрозуміли вислід ціле підложжя найновішої революції в Японії.

Галактіон Чіпка.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, ілюстрований популярно-науковий журнал-місячник. Львів, березень 1936. Р. IX. Ч. 3. Зміст: Богдан І. Антонич: Шевченко (10. III. 1861. — 10. III. 1936). — з порт. — Степан Смаль-Стоцький: Шевченкова думка „Мені однаково“. — Вийняток із Шевченкового „Мистця“. — М. Бажалук: Протяте камінням (5 обр.) — Ярослав Рудницький: З народніх переказів про Шевченка. — Іван Брик: Тарас Шевченко і „Просвіта“ (1 обр.). — С.: Саркофаг Ярослава Мудрого. — Леонід Маслів: Чесно-хресна церква в Луцьку (4 обр.). — Василь Пачовський: Геній Тараса Шевченка. — Василь Пастущин: Початок людської мови. — Сергій Овчаренко: Заповідник Чаплі (Асканія Нова) (6 обр.). — Франц Коковський: Договір про доживальщину. — Богдан Романенчук: Боротьба за кобзу (1 обр.). — Б. Р.: Київські перекупки й Шевченко. — М. Дольницький: Ще дещо про Місяць. — Іван Крипякевич: Ще дещо про побут козацької старшини XVIII. ст. (На основі записок Якова Марковича, з 1 порт.). — Є. М.: Чи мед може бути отруйний? — Юрій Крохмалюк: Дещо про товщі. — Василь Беринвоя: Шевченко і Семен Артемовський-Гулак (1 порт.). — Гр. Бобик: З приводу одного Шевченківського свята. — Б. Г.: Марш зауральських українців. — Володимир Дорошенко: Повне видання творів Т. Шевченка. — Е. Жарський: IV. Зимові Олімпійські Ігрища (4 обр.). — ів.: Нові джерела вітаміну Ц. — С.: Незнана досі раса недоростків. — Бібліографія. — Нові книжки та журнали.

ДЗВОНИ, літературно-науковий місячник. Львів, січень-лютий 1936. Р. VI. Ч. 1—2. Зміст: І. К.: Не піду вже! до театру. — І. Атаманюк: На мій день хтось цілунки кладе; Дванадцять вже; В задушню ніч. — О. Дзраган: Київ (до збірки: Сагайдак); Пісня над піснями (переклад із грецької мови з поясн. о. М. Кравчука). — В. Пачовський: Володимир Мономах. — Н. Королева: Без коріння (спомини в повістевій формі). — І. Зубенко: Андрій Чайковський (докінч.). — І. Сарсей: В давнім подружжю і новім (перекл. з франц. Н. Чужа). — К. Поліський: Межі та населення України на давніх мапах. — П. Ісаїв: З приводу літературної нагороди за 1935 р. — М. Демкович-Добрянський: Ідея влади в англійській монархії. — М. Кваич: Редіярд Кіплінґ. — Дискусії і рецензії — Хроніка. — Від Адміністрації. — Нові книжки.

ВІСТНИК, місячник літератури, мистецтва, науки й громадського життя. Львів, березень 1936. Р. IV. Кн. 3. Зміст: Леонід Мосенкіс: Помона мілітанс А. Д. М. Д. СССХІХ. — Ю. Клен: Франкфурт на Майні. — Редіярд Кіплінґ (перекл. Г. Чикаленко): Віліям Завойовник. — Евген Маланюк: Шевченко і його доба. — М. Мухин: Проф. М. Грушевський. — О. Кей: Велитень на глиняних ногах. — Раймонд Ренюлі: Толстой і большевизм. — Володимир Кубійович: Національні відносини в Галичині в світлі перепису з 9. XII. 1931 р. — О. В.: „Льоха дезерта“. — М. Л.: З пресового фільму. — Бібліографія. — Від Адміністрації.

НОВА ХАТА, двотижневий журнал для плекання домашньої культури. 1. березня ч. 5. Зміст: Поклін С. Русовій. Народній одяг. Вечір народньої ноші. С. Яблонська: Китайський театр. Оксана К.: Дражливе питання. Сімона Корбіо: Стандартова кухня. Соня Бей: Обсерваторія снежинки. Лист з Праги. Ті, що відійшли. Д-р Н. Сінгаленич-Мазепа: Поживність бараболь. Ст. Гаврилевич: Струнка діета. Модний порадник. Весна іде. Софія Русова: Мої спогади 1861—1879.

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА, економічно-суспільний місячник. Львів, березень 1936. Р. IX. Ч. 3. Зміст: На окраю днів. — Й. П. Ворбас: Культурні цінности в кооперації (пер. О. Степанів). — Ц. Гардецька: Домашній деревляний промисел на Гуцульщині. — П. Пончевко: Боротьба фабрики „Дендра“ з синдикатом „Центроцьвек“. — К. Коберський: Серед студентів. — Карль Майнц: Дер польніше Ауссенгандель. — Додаток: Василь Нагірний: З моїх спогадів.

СВІТЛО Й ТІНЬ. Орґан-місячник Українського Фотографічного Т-ва у Львові та його філій. Рік IV., ч. 3 (27) зп. березень 1937. Зміст: Я. М. Берез: Мої перші кроки. — Д-р Р. Миколаєвич: Молодь і фотографія. — Ю. Д.: Чи статив уже не потрібний? — А. Краснівський: Портретні знимки при штучному світлі. — З нашого досліду. — Новини фотопромислу. — Чужі про нас. — І це і те. — Технічний куток. — Критичний куток. — Що читати? — Вісті з УФОТО.

OLEUM PETRAE

„Glimar“

До гиґієни волосся

Очищена нафта, зовсім без запаху, сторо вонхає.

Усуває радикально перхоті, зміцнює волосся, має всі прикмети знаменитого косметичного засобу.

Заступників шукаємо.

„Glimar“

С-ка з обм. відп.

Львів, ул. Баторія 26.

Спис жертв

НА БУДОВУ ШПИТАЛЯ ІМ. МИТРОП. АНДРЕЯ ЗА ЧАС ВІД 15. XII. ДО 15. II.

Виказ XLVIII.

Зложили в зол.: Коп. Будучність, Тернопіль 200, Ред. Мети Львів 134, Рев. Союз 100, др Могильницький, Рівне 48; по 30 зол.: вінницький деканат і чит. „Просвіти" в Угнові (з академії), по 25 зол.: Бони Збараж і відділ Тов. Андрея Стрий, 23 зол. о. Ю. Плешкевич Самбір (з академії), по 20 зол.: Рай. Молочарня Глинани, Р. Шоп Катовиці і др Т. Соневицький Самбір, 16 зол. пар. ур. Лисичині (збірка), 17 зол. церк. братство Струтин Нижній, по 15 зол.: о. Ю. Левицький Свнедідсько Вижне, пар. ур. Іванківка, Збараж і Тов. Ощадність Щирець, по 14 зол.: бобрецький деканат (3 рази) і о. Л. Дорош Гриців, по 10 зол.: М. Гіжовська Львів, о. І. Головкевич Тейсарів, Самопомич Сороки Львівські, пар. ур. Вишенка, Чорний Острів, М. Грушкевичева Станиславів і Мол. Громада Станиславів, по 8 зол.: пар. ур. Збараж і Угнів, по 7 зол.: пар. ур. Любинці, Новосілка, Кокошинці, Хітар і о. Ю. Метик Боратин, по 6 зол.: Р. Вільхівський Стратин, пар. ур. Підлисся, Сороки Щирецькі і Любша, по 5 зол.: М. Бойнівський Львів, церква Григорія, о. В. Вірчак Розділ, пар. ур. Убиня, Вишки, Лужавиця Важка, Висоцьк, Романів і Висоцько, о. І. Городиловський і о. Л. Залужний Заланів, 4 зол. коп. Гаразд Мшана, по 2 зол.: о. Я. Левицький Львів, о. М. Косович Книгиничі і церква Кустин.

Облігації вар. позички: Д. Борачок Варшава 150 зол. і о. М. Гриньовський Коломия 50 зол.

30 ам. долярів о. Осип Чаплінський Ню Джерзі.

По 200 ч. кор. др Добриловський, др Яхно, др Елпів, др Вовк і др Шлюсар, 100 чк. др Кухаришин, 50 чк. др Загородний.

200 зол. др М. Дзерович як рату на V. памятникове ліжко, 150 зол. Тов. УКТОДІ Львів, як 2. рату на IV. памятникове ліжко.

Всім жертводавцям щиру подяку складає Управа Лічниці.

Листування Редакції.

Хв. Адміністрація „Українського Слова", Ужгород. Не дістаємо „У. С.", не зважаючи на урґенси від числа 2. ц. р.

Вп. Р. Р.: Про згаданий процес постараємось написати. Близчі дані про „проповідь", про яку згадуєте, дуже бажані.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр. „Заграва".

Карпи:
5. III. Ой не ходи Грицю.

Коломия, сала Каси Ощадности:
6. III. Премієра: Ґолгофта, релігійна містерія в 5 картинах, скомбінована на основі пасійних гор в Обер-Аммерґав.

Коломия, 8. III., год. 3. попол., популярна вистава для селянства „Ґолгофта" (вдруге).

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Самбір:
5. III. Гори говорять.

Великий Міський Театр.

Четвер, 5. III. год. 8. веч. Аб. II. „Графиня пані Ґенералової".

Пятниця, 6. III. год. 8. веч. Премієра „Навонна", ювілей Ст. Россовського.

Театр Рівнорядностей.

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЛО: „Циганський барон" (на основі оперети Ів. Штраусса).
АТЛЯНТИК: „Дім ч. 56".
ВАНДА: „Пісня козака", „Кохає, любить, шанує".
ГРАЖИНА: „Китайські моря".
КАСИНО: „Бурлак над Волгою".
КОЛИЗЕЙ: „Людина двох світів", ревія „Лише всі разом".
КОНЕРНИК: „Останні дні Помпеїв" і кольорова ґротеска.
МАЛА ЗАЛЕНКА: „Обітована земля" та додатки.
МИРАЖ: „Моє сонечко" (Шерлі Темпль) і „Місто духів" (Бастер Кітон).
МАЗУРКА: „Золоте озеро".
ПАН: „Анна Каренина" з Ґретою Ґарбо.
ПАКС: „Сенсо" та кольоровий муз. додаток.
ПАЛАС: „Його велике кохання".
РАЙ: „Додім на фронті" (Дивша).
СВІТ: „Дочка ґен. Панкратова", „Бару".
СТЕЛЛЕ: „Напад на Конґо" і ревія.
ТОН: „Бенгалі".
УТІХА: „Пекло" на основі Дантого та ревія.
ХАЛЕРА: „Той, що розбив банк у Монте Карльо".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(ул. Марицька 5.)

Зі Женеви до Львову.

Закордонне радіо.

Четвер, 5. березня 1936.

Відень (506,8) 17.40 Спів (Місляп-Капер сопран), 19.30 Балади, хор, 21.00 Весела вечірка, **Братислава** (298,8) 17.50 Скрипка, **Кошиці** (229,1) 18.00 Для Закарпаття, **Мор. Острава** (269,5) 17.30 Спів, 20.15 Оперетокова музика, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. музика, 19.30 Концерт військ. орк., 21.15 Концерт. орк., спів, **Париж** (1648) 10.30 Орґ. рецеталь, 12.03, 13.15 Концерт, 17.15 Театр Уяви, 21.00 Муз. фольєтон Лянґведоні, 21.45 Концерт орк., **Белград** (437,4) 13.15, 20.30, 22.30 Пісні 17.00 Спів. рецеталь, **Берлін** (356,7) 8.30 Популярна музика, 18.00 Концерт, 22.30 Танкова музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 13.45 Музика з усього світа, 18.00 Нар. пісні, 21.15 Твори Баха й Моцарта (фортеп.), **Кельн** (455,9) 22.30 Шуманові твори. **Ляйпціґ** (382,2) 16.20 Пісні Ґуґ. Вольфа (Ґеп альт), 19.15 Романтичні пісні, **Мінхен** (449,0) 17.00 Музика з часів Фридриха Вел., 21.10 Концерт балалайок, 13.30 Сальонова музика, 17.30 Нар. пісні, 21.45 Концерт оп. оркестри, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 20.35 „Сибір" оп. Джордана, **Рим** (1.0,8) 13.10 Популярна музика, 17.15 Інстр. концерт, 20.35 „Квартето Вагабондо" оперетка Пієтрі.

Пятниця, 6. березня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт орк., 19.50 Концерт співацького союзу, 21.00 Концерт дутих інструментів, **Братислава** (298,8) 20.15 Словацькі народні пісні. **Мор. Острава** (269,5) 19.20 Сальони й усмих — шаєські й воєські нар. мельодії. орк., діточий хор, **Прага** (470,2) 16.10 Сальон квартет, 17.15 Смичк. квартет г-дур Моцарта. 19.50 Індрікові твори, орк., солісти, **Париж** (1648) 17.00 Фортепіяновий рецеталь, 18.30 Концерт, 21.45 „На приказ пісаря" ком. опера Клеріса (фраґм.), **Білгород** (437,3) 11.00, 12.00 Концерт, 16.00 Сольо на фаєті, 19.50 Скрипка, 20.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 8.30 Музика, 20.10 Все крутиться — розр. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 15.15 Нар. пісоньки. **Кельн** (455,9) 16.00 Давня й нова камер. музика, **Ляйпціґ** (382,2) 18.00 Концерт, 20.10 Радіобаляда, 20.50 Концерт орк., скрипка. **Мінхен** (449,4) 13.15 Концерт муз., спів, 17.00 Солісти. **Будапешт** (549,1) 12.05 Циг. музика, 17.00 Нар. пісні, форт., 18.10 Сальон. музика, 19.50 Опера, **Міляно** (368,6) 11.30 Популярна муз., 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17.00 Трансм. з акад. св. Сесилії — давня музика, 21.15 Оперова музика, спів.

Львівське радіо.

Четвер, 5. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.55 Троки інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.05 Муз поранок для молоді середних шкіл (ґутірка, орк., спів), 13.03 П. Коханський та Арт. Губиштайн грають Сонату д-мол op. 108. ч. 3. Брамса (гр. пл.), 13.25 Домашнє господарство, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Спів, фортепіян, 16.00 „Хочеш іще про Мартинка" оповідання для мол. дітей Темерсона, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.45 Концерт хору, 17.00 Як із зеренця бавовни повстає сорочка, 17.15 Італійські настрої — камер. орк., 17.50 Актуальна госп. ґутірка, 18.00 Концерт шведської симф. музики з гр. пл., 18.30 Фільм, пластика й архитектура, 18.40 Як провести свято, 16.55 Лісові новини, 19.05 Реклям. концерт. 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна ґутірка, 20.00 Легка музика, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Протиґазово-лет. оборона, 21.05 Театр Уяви: „Пустка", авд. А. Рибицького, 21.35 Пісні відсп. Ядв. Ґенерт у супр. форт., 22.00 Концерт, 22.30 Легка музика, орк.

Пятниця, 6. березня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.55 Троки інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для ст. дітей: Сибір, країна снігу, сонця та заслання, опов. Вацл. Сероцевського, 12.40 Римський-Корсаков: „Шехерезада" з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Муз. мініятури з гр. пл., 16.00 Ґутірка для хорих, 16.15 Концерт орк., 16.45 Пригода в березні, ґутірка для ст. дітей, 17.00 Нафта та земні гази, 17.15 Хвилина поезії, 17.25 Гайдн: Пять вок. квартетів у супр. фортепіяну, 17.50 Спортовий порадник, 18.00 Концерт сальон. секстету, 18.30 Програмова скринька в опр. Юрія Теоя, 18.40 Суспільна хвилина, 18.45 Пісні в супр. фортепіяну, 19.00 „Вже не рубає" фейл. Раорта, 10.20 Рекл. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Бюро студій розмовне зі слухачами, 20.00 Симф. концерт; у перерві ок. год. 21.00 Вечірній денник, Обрядці із сучасної Польщі, 22.30 Технічна скринька, 23.30 Прогулька по Европі — ретрансмісії із закорд. станцій.

Подяка.

Отсим складаю сердечну подяку Українській Парляментарній Репрезентації, зокрема П Голові п. В. Мудрому, за їх заходи в моїй справі, які довели до того, що мене звільнили з вязниці в Равичі на безтерінову відпустку. Щиру подяку складаю також Вп. Д-рові Ст. Федакові та всім тим Громадянам і Громадянам, що в моїм великім нещастю спішили мені з моральною і матеріяльною допомогою.

Львів, 4. березня 1936.

Іван Вербицький.

Подяка.

Отсим складаю щиру подяку усім П. Т. Товаришам і Знайомим, які не щадили мені сліз потіхи і розради з приводу смерти мойого бл. п. Батька. Зокрема дякую Вповажаним Делеґатам „Мішанського Братства", Дорогим Відпоручникам Сокільських Гніздо та буфшим П. Т. Клієнтам Небіщика за участь в похоронах.

1627 **Олександер Карпінський.**

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.23 і 1/4.

У Варшаві були такі курси: Бельґія 89.53, 89.65, 89.32, Берлін 213.45, 213.98, 212.92, Копенгаґа 116. 11, 11, Голяндія 360.60, 361.32, 359.88. Льондон 26.22, 26.29, 26.15, Ню Йорк 5.25. 5.26 і 1/4, 5.23 і 3/4 Ню Йорк тел. 5.24 і 1/4, 5.26 і 1/2, 5.24 Париж 35.01, 35.08, 34.94, Прага 21.96 22.03, 21.92, Стокгольм 135.20, 135.53 134.87. Швайцарія 173.30, 173.64, 172.96.

Банк Польський 93 75—94, Страхованні 35.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Пшениця одн.	19.00	19.25
Пшениця зб.	18.50	18.75
Жито Стандарт І.	12.50	12.75
Жито Стандарт II.	12.25	12.50

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 4-го березня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.	
1 кг. масла десерового бльонового без опакування	2·70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2,74·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·75	„
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	3·30	„

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 4. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	0.95	зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	0.90	„
Індики товсті І. кл.	1.05	„
Індички товсті І. кл.	1.15	„
Пантарки товсті І. кл.	1.20	„
Качки товщені І. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

КУПНО - ПРОДАЖ

.....ШИНИ до шиття нової системи З... ра 170 золотих продає Патицький, Львів, Чарнецького 10. 1617а 1-10

МАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОТРІБУЄМО двох управителів для наших новоотвираючихся кнайпових крамниць і 3 до 4 заступників до продажі кнайпових виставами. Платня: постійна місячна гажа, або провізія. Зголошуватись письменно: Стефан Ґалан, фабрика кнайпів, Глинани. 1625

ШУКАЮ панночки на село для приготовлення хлопчика з IV. кляси вселюдної школи. Зголошення з умовами приймає Уряд парохіяльний Гребенне, почта Селиська коло Равд Руської. 1615

НАУКА

ДИПЛЬОМОВАНА вчителька музики дає лекції фортепіяну. Бляхарська 1, ц. 10. 1598 3—5

МЕШКАННЯ

ДО ВИНАЙМУ тепло-кожеве, комфортове помешкання від 1. квітня Листопада 95. 1624

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові черевні, жіркові, проти усування матиці під ґарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА. Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1611 2—20

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ Адольфа Рота Львів, Городецька 5 виконує зуби на догідні сплати. 1626 1—6

ОГОЛОШЕННЯ.

Спеціяліст недуг серця і суглобів

Д-р Ф. Гальперн

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА Ч. 42

ВЕРНУВСЯ. 1607

С. КРЕБС

упов. дентист

ЛЬВІВ, УЛ. КРАКІВСЬКА 20, II.

Роботи для пацієнтів з провінції полагоджуємо в найкоротшому часі, для урядників і питомців догідні сплати. 1628 1-4

Чахотка легенів

є невблаганна і шороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, ґрипи, домашнього кашлю, що перетоплює і т. ін. вживають ліки

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АҐЕ",

який уменшує виділювання плюватини 13/III та усуває кашель. 24—36

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 51 (10.299). Львів, пятниця 6. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.522.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Неґус приняв мировий заклик.

АДІС АБЕБА, 5. 3. ПАТ. Райтер подає: **Неґус приняв заклик комітету 13-ьох без ніяких умовин. Його коротка відповідь наспіє до Женеви сьогодні пополудні. Абісинська заява буде коротка і мабуть висловлюватиме згоду на мирові переговори, якщо вони йтимуть у рамах Ліги Націй та згідно з духом пакту Ліги. Зате неґус не погодиться на переговори, якщо Італія поставить як умову переговорів, щоб санкції не загострили.**

ЯКА БУДЕ ІТАЛІЙСЬКА ВІДПОВІДЬ?

ЛЬОНДОН, 5. 2. ПАТ. „Дейлі Телеграф" передбачує, що Мусоліні погодиться припинити війну та обговорити умовини замирення з абісинськими представниками у Женеві, але поставить як умовину італійську контролю над деякими абісинськими територіями, зокрема над тими, що заняті італійськими військами. Контроля може мати форму мандату.

Чи примирення можливе?

АДІС-АБЕБА, 5. 3. ПАТ. Райтер довідується з півофіціяльних джерел, що неґус правдоподібно погодиться на мирові переговори у рамах Ліги Націй та в дусі пакту Ліги. Припинити воєнні операції не легко, раз — з огляду на партизантський характер війни, з другої сторони — через недовіря абісинців; вони не вірять, щоб італійці дали якісь поважні ґарантії та евакуували абісинську територію.

КАІРО, 5. 3. ПАТ. Як подає єгипетська преса з Адіс-Абеби, неґус звернув англійському послові увагу, що в армії та в народі росте обурення на Лігу Націй.

Абісинське міністерство закордонних справ спрямувало до англійського посольства меморандум у справі торговлі, яка ще дотепер іде між Суданом та Еритреєю.

ОСТАННЯ АБІСИНСЬКА АРМІЯ РОЗБИТА.

РИМ, 5. 3. ПАТ. Як подає маршал Бадоліо у комунікаті ч. 146, завзяті бої у провінції Сіре, що тривали від 29. лютого до 2. ц. м., покінчилися повним розгромом військ раса Імри — останньої дотепер ненарушеної з чотирьох абісинських армій на північному фронті. Решти абісинських військ утікають тепер на південь, при чому літаки їх переслідують.

76.000 РОБІТНИКІВ ДО АФРИКИ.

РИМ, 5. 3. ПАТ. Від початку минулого року виїхало до Східної Африки 76.000 робітників; з того 16.000 вернулось домів, 280 померло, а 60.000 залишилось.

МІСЦЕ ПОБУТУ НЕГУСА НЕВІДОМЕ.

АДІС АБЕБА, 5. 3. ПАТ. Від кількох днів уряд не мав вісток з цісарської головної кватири. Сьогодні прийшло кілька телеграм від цісаря, що не подає, де тепер є його головна кватира.

ТАЛІЙЦІ УЖИВАЮТЬ ТРІЙЛИВИХ ҐАЗІВ.

ЛЬОНДОН, 5. 3. ПАТ. Кореспондент Райтера при абісинській головній кватирі повідомляє, **не подаючи свого місця побуту**, що італійські літаки, бомбардуючи минулої пятниці околиці Дессіє, **кинули м. ін. дві бомби з трійливими ґазами**; ранили двох вояків та одну цивільну людину.

ІТАЛІЙСЬКА ХАРАКТЕРИСТИКА АБІСИНСЬКИХ ВОЖДІВ.

РИМ, 5. 3. ПАТ. Описуючи недавні бої, Аґ. Стефані **признає, що абісинці боронилися з нечуваною відвагою**, але мусіли податися перед хоробрістю та технічною вищістю італійців. Рас Мулюґета поводився бездоганно; він протинаступи, де лише це було можливе. Підчас відвороту втратив він панування над своїми військами, що покинули свого вожда серед панічної втечі. Рас Мулюґета зробив стратегічну похибку: покинув Амба-Алядзі, не підготовивши заздалегідь нових оборонних ліній на випадок відвороту. Якщоб раси Кесса та Сеюм були ліпше командували своїми хоробрими військами, булиб змусили італійців до другої битви. Рас Імру виявив більше здібностей, добре обдумів маневр та в пору наказав відворот, що змінився на безладну втечу без його вини. Назагал трьом абісинським арміям бракувало одноцільного командування.

Посуваючись на південь, **4. італійський корпус не стрічає опору; зате 2. корпус вів завзяті бої**; рас Імру намагався здержати його, стягнувши резерви. **Абісинці воювали дуже хоробро, і залишили на полі бою коло 1.000 поляглих; переводили протинаступ згідно з усіми правилами европейської тактики. При цьому не звертали уваги на артилерійську пальбу, так що часом зближувалися на 10 кроків до дул ворожих гармат.**

Як подають з італійської головної кватири, маршал Бадоліо заявив: **Битва покінчена — тепер тріває лише погоня.** Перший раз в історії абісинські вояки втікали, кидаючи зброю. **150-тисячна абісинська армія на північному фронті не істнує вже як військо.**

Вуличні бої у Нюйорку.

НЮ ЙОРК, 5. 3. ПАТ. У четвертому дні **страйку дійшло до сутички між поліцією і 5 тисячами страйкарів**, що співали революційні пісні; арештували 75 осіб. На вічу загрозив голова синдикату обслуги вінд, портієрів та каменичної служби, що спаралізує все місто загальним страйком, якщо власники домів не схотять підписати контрактів. **Після віча поліція звела з маніфестантами справжню битву і розігнала їх. За ніч страйкарі зробили коло 600 нападів; є чимало ранених.** Заступникові міністра праці не пощастило у посередництві. Поліція подає, що страйк обняв 1.300 домів, страйкарі, що 4.000 домів.

Цілу ніч велися у присутности поводника Ню Йорку та віцеміністра праці переговори. **Професійна спілка обслуги вінд хотіла вже сьогодні припинити страйк під умовинсю арбітражу, але працедавці не погодилися.**

БОРОТЬБА З БЕЗРОБІТТЯМ.

ВАШИНҐТОН, 5. 3. ПАТ. Президент Рузвельт заповів, що незабаром предложить конґресові проєкти нових розпоряджень, що мають на меті боротьбу з безробіттям. Кредити, потрібні для здійснення тих проєктів, сягають двох міліярдів долярів.

АМЕРИКА ЗБІЛЬШУЄ ПОДАТКИ.

ВАШИНҐТОН, 5. 3. ПАТ. Рузвельт домагається від конґресу збільшити державні доходи на 620 міліонів шляхом оподаткування доходів спілок, нерозділених у вигляді дивіденди та реформи доходового податку для спілок. Нові заплиги мають покрити видатки на контролю рільництва та на бонус для б. вояків.

ШПІОН У МОРЯЦЬКОМУ ОДНОСТРОЮ.

ЛЬОС АНДЖЕЛЬОС, 5. 3. ПАТ. Одній чужій державі продали військові тайни про маневри американської фльоти 1934. р. та про летунство; продала їх буцімто якась людина в однострої моряка. Двох підозрілих арештували, третій втік.

Ширіть наш часопис!

„ҐМІНД"

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків трівожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай прочитає книжку

д-ра Василя Маковського під наг.

„ҐМІНД"

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол., з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10.

По похилій площі.

Російсько-польська церква для українських і білоруських вірних.

Львів, 5. березня 1936.

Митрополія Православної Церкви в Польщі все вперто хотіла задержати для російської мови пануюче положення у Церкві, начеб дальше істнувала царська Росія на території Волині, Холмщини, Полісся та Білоруси. Для всіх, що вміють льогічно думати, аналізувати й передбачувати, ясно було, що це нерозумне задержування у Церкві російської мови всупереч волі пастви було безперечно підготовою для пізнішого введення до Церкви польської мови. Не помагали ніякі перестороги: впертий москаль все далі вів свою злочинну, розкладову роботу. І нині сталось те, що мусіло прийти. Польська мова стала урядовою в кількох прав. епархіях; у польській мові викладають у духовних школах; на Холмщині та Поліссі вчать по польськи прав. дітей навіть релігії в народніх школах; лише по польськи проповідують православним воякам і нарешті почали вже Службу Божу відправляти в державні свята по польськи. Тепер ще польську мову ввели до митрополитального „Слова", хоч цей часопис не є чейже вповні урядовим церковним органом, а скорше хатньородинною річчю. В цей спосіб яскраво підкреслюється надзвичайної ваги факт, що Православна Церква перебірає на себе польонізаційну місію супроти своєї поверх 4-міліонової української і білоруської пастви.

Колиб хто не добачував великої небезпеки в тому, що зверхнє обличчя Прав. Церкви приймає польську форму, то це булоб лише доказом, що він взагалі не розуміє глибокого, нерозривного звязку, який істнує між релігійним і національним життям. **Тут не йде тільки про зовнішні форми, про одежу Церкви, а про саму її душу, про істоту релігійно-церковного життя.** Хто хоче накинути Церкві польонізаційну ролю, той має схиблене, еретичне поняття про Православну Церкву та її відношення до держави й націоналізму. І справді, щоб у цьому переконатись, досить прочитати у митрополитальному „Слові" з 2. лютого ц. р. статтю на цю тему полума римо-католика д-ра М. Боровського, що був довгий час начальником православного виділу при міністерстві віроісповідань. Він очевидно виступає в обороні польонізаційної ролі Православної Церкви у Польщі. Але — якже своєрідно та не по православному думає він про Церкву! Твердить цей автор, що дві істотні риси, які тісно звязані між собою, характеризують православія: це брак націоналізму та тісний звязок із державою. Православна Церква — каже він — є понаднаціональна, але не понаднаціонально задержана. Автор бере в оборону „цезаропапізм", що його хотів би бачити у Православній Церкві, та погірдливо висловлюється про те, що „західна культура вимагає відмежу-

вання духових і світських справ, церковних і державних". Автор уважає найновішим здобутком людської культури саме те, що **релігійно-церковні та взагалі всі справи людського духа й культури підпорядковані державності.** Він широко говорить про етатизм у збірному житті громадянства та про монізм у науці про людську душу. Не моргнувши оком, твердить він: „Індивідуальні, громадянсько-суспільні, господарські, моральні та релігійні сили не можуть дати собі ради із замішанням та скомплікованістю сучасного життя. І тому де безсильні ті сили, отже й Церква, там проти анархії цього життя має виступити фізичний примус держави". Це тимбільше, **що сучасна психольогія „вже не розріжнює двох первнів, божеського і тваринного, в людині".** І тому „обєднання світської і духовної влади в одних руках перестає бути страхопудом для новочасної думки", бо нема „міцної відрубної, „костельної" рації стану, принаймене Православна Церква не претендує на це".

З державним ностовленням Православної Церкви вяжеться на думку автора її понаднаціональність. Цю понаднаціональність розуміє він, як браг націоналізму, Церква — каже він — не може висслуговуватись перед ніяким націоналізмом; тільки, очевидно, має звязатися з тією національністю, яка творить державу. Через те **горстка поляків православної віри повинна панувати в Церкві, бо лише вона „зробить православія віроісповіданням дійсно понаднаціональним та уможливить поглиблення його звязку з польською державністю".**

Орган варшавської митрополії помістив цю статтю на начальному місці. Ця стаття є начеб мотивацією того, чому тепер митрополитальне „Слово" все містить цілу польську сторінку. Тому можна думати, що митрополія цілковито солідаризується з поглядами д-ра М. Боровського.

Цікаво, як зареаґувала на цю статтю російська преса, що з великою самопевністю і помпою все виступає в імені православія взагалі. Адже кожний москаль дальше свідомо чи підсвідомо вважає, що „Москва — 3-тій Рим, а четвертому вже не бить". (Це відома історична формула, яка свідчить про те, що москалі у своїй зарозумілості одиноко себе вважали за правдивих християн, що в непорушності зберегли християнську віру!). Російська преса підчеркнула лише те, що **наука про монізм душі суперечить поглядові Церкви і є єресю.** Але правовірний москаль чомусь не добачує єресі в інших, справді нечуваних тезах автора, от хочби про те, що **Церква цілковито повинна підпорядкуватись державі аж до втрати своєї особливої рації і через те повинна перейти до денного порядку над національністю своїх вірних.** Та це хіба не дивниця, бож той самий смертельний гріх, хоч і не в такій драстичній формі, поповнила у своєму часі Росія. Правда, заплатила вона за це комунізмом з його безбожництвом.

Що буде в Польщі — не знаємо. Стверджуємо лиш одно, що трагізм Православної Церкви надзвичайно поглибився, бо на горі солідаризуються з такими поглядами, які є явним запереченням самої істоти релігійного чуття. С.

ОСТРІВ МАЛЬТА.

Чому така важна його роля в міждержавній політиці.

Зі шпальт італійської преси поволі зникають протибританські статті, що кілька місяців тому напсували були стільки крови і британським і італійським дипльоматам. Поволі втихає брязкіт зброї, якою себе взаїмно страшили і Велика Британія і Італія. Час до часу появляється ще якась сензаційна ревеляція, щось у роді опублікованих тайних британських документів в італійському дневнику — але головна небезпека, здається, вже проминула.

Найважнішу ролю в тому грізному напруженні між головним представником Ліги Націй, Великою Британією та Італією, колиб було прийшло до конфлікту, був би грав невеличкий острівець на Середземному Морю, віддалений несповна пятьдесять кілька англійських миль від берегів італійського острова Сицилії, якому на ім'я Мальта. Не цілих сто квадратових англ. миль поверхні!

„Мальта — жемчуг Середземного Моря", так принаймене описує його туристичний провідник; але, всупереч тій похвалі, знаний він тільки дуже малій групі туристів. Виїздять туди на зиму головно бувші англійські старшини з родиною, ті, що колись перебували на Мальті за „добрих часів", як молоді поручники чи капітани з англійським ґарнізоном та полюбили цей острівець.

Хоч який непоказний своєю величиною, острів Мальта є одною з найважніших британських кольоній, головна стація і база британської середземної фльоти. Словом — не тільки „жемчуг Середземного Моря", але й правдивий 100-каратовий діямант у британській корсеї.

Мало хто знає, що кольонія Мальта складається аж з пятьох островів. Найбільший з них — це властива Мальта, інші острови звуться: Гозо, Комінно, Коміноттo і Фільфоля. Два останні острівці не мають майже ніякого значіння, бо це самі скелі. Фільфоля служить британській фльоті як ціль при вправах у стрілянні з важких гармат.

На Мальті нема ні озер, ні рік, а навіть і дерев обмаль. Обвід острова має всього яких шістдесять миль і можна його обїхати автом за несповна три години. Скалисті горби, які місцями сягають до 800 стіп висоти, обведені численними терасами й мурами, які придержують тут дрібку землі, яка там є, щоб не забрали її вітри з дощами. Земля, хоч і дуже її мало, плодовита, клімат островів субтропічний, отже не дивниця що квітники Мальти сягають своєю славою далеко поза її береги. „Троянда Мальти" своїм запахом не має рівної в цілому світі.

Острів має дуже старовинну історію. Кажуть, ще перед Христом, належав він до фенікійців, чи радше до потомків фенікійців, картагінців. Ще донині простолюддя острова говорить мішаниною мов фенікійської, арабської та італійської, так званою „мальтійською мовою". Вищі кляси населення говорять по англійськи і по італійськи. Мальта має навіть свою власну аристократію, нащадків Мальтійських Лицарів, признану Британією. До тої аристократії причислюється тепер двацятьдевять родин.

Мальтійці приняли християнство дуже давно. Леґенда каже, що в 58 р. по Хр. розбився біля Мальти вітрильник, на якому плив св. апостол Павло і він, вирятувавшись на острів, перебував на ньому якийсь час і навернув його населення на християнство. Опісля острів заняли арби, по арабах прийшли норманн, а в 1530 р. перебрали його лицарі Ордену св. Івана і зробили з нього твердиню християнства, яка видержала навіть страшну облогу турків у р. 1565. Багаті лицарі вибудували величаві укріплення, пишні катедри, палати і правили островом аж до наполеонських часів, до року 1798, коли то острів заняли французькі війська. Та не довго, всього два роки тревало панування Наполеона на острові Мальта. В р. 1800 населення повстало проти французів, острів займили британські та неаполітанські війська і від того часу Мальта вже в посідині Великої Британії.

Населення Мальти доходить до 300 тисяч душ, але має повну самоуправу під британським протекторатом. Парлямент острова складається з сенату, який має 17 членів та палати послів, яка начислює 32 представників. Є також свій кабінет міністрів з премієром, є свій університет і представник британського короля.

Столиця Мальти, Валетта, має одну з найкращих пристаней світа. Побільшена штучно, може помістити легко всю середземну фльоту Британії. На горбах понад містом побудовані форти, які боронять острів і фльоту в пристані. Мальта — це така дорогоцінна посілість, що сама згадка в італійській пресі про те, що острів повинен належати до Італії, спричинила скріплення англ. залоги і висилку фльоти...

Льондон. **Д-р В. Ю. Кисілевський.**

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

А. ЧЕХОВ. 3)

ЛЮДИНА В ФУТЕРАЛІ.

А бачите — це показалося неможливе. Він поклав у себе на столі портрет Варки, все заходив до мене, щоб побалакати про Варку, про семейне життя, про те, що вінчання — крок поважний, чістенько бував і в Коваленків, але способу життя і трохи не змінив. Навпаки, постанова неначки якось болюче на ньому відбилася: він прихуд, поблід і немов ще глибше заховався у свій футерал.

— Варвара Орванна подобається мені — казав до мене зі слабою, викривленою усмішкою, і я знаю, що кожній людині необхідно оженитися — так щож? коли все те, знаєте, якось так раптом сталося. Треба подумати...

— Щож тут думати? — вговорюю його. Женіться і кінець.

— Ні, одружіння — річ поважна, спершу треба добре обміркувати майбутні обовязки, відповідальність — — щоб потім що не вийшло. Оце все — каже — мене дуже непокоїть, я цілі ночі тепер не сплю... Признаюся вам щиро — тільки боюсь: у неї а братом якийсь такий чудний спосіб думання, якось вони так, знаєте, дивно про все висказуються. Їх характер якийсь такий поривистий... Оженишся, а тим на тобі — попадеш в якунебудь історію.

І він не заявляв їй своєї любови, все відкладав — на велике обурення директорової і всіх наших дам; вічно він метикував над названими а заружінням обовязками і відповідальністю, а тимчасом майже щодня стрічався з Варкою — може бути, думав, що так воно власне пристойно робити — і все приходив до мене побалакати про семейне життя. Дуже правдоподібне, що вкінці він би може був і залянився в любові, і дійшло би до одного з тих непотрібних і нерозумних вінчань, яких для забиття часу і з нудьги тисячі, якби не трапився зовсім несподівано „кольосальний скандал". Тут треба згори сказати, що брат Варки від першого знайомства зненавидів Білика і не міг його стерпіти.

— Не розумію — говорив він нам, здвигаючи плечима — ніяк не можу зрозуміти, як ви можете стерпити того тюхтія, оту мерзенну пику. Ех, панове, і як ви тут можете жити? Атмосфера у вас задушлива, погана. Невже ви справді педагоги-вчителі? Ви перогрязь, у вас не храм науки, а культ взаїмної адорації і гниллю у вас смердить, як у поліцейській будці. Ні, голубчики, ще трохи поживу тут з вами, а там до себе на хутір поїду — краще вже раків ловити і дітей учити. Так! поїду собі, а ви залишайтесь тутечки із своїм навіженим, нехай він лусне!

А деколи то він реготався до сліз — то басом, то тонким, писклявим голосом і питав мене, розвівши руки: „І чого він у мене пересиджує? Чого йому треба? Сидить і дивиться як баран".

Він навіть прізвище почепив Білікові: „Глитай, абож павук". Очевидно, ми все вистерігалися говорити з ним про те, що його сестра вибирається за „абож павука".

Отож, коли раз директорова натякнула йому, що не але би було його сестру звести з такою солідною і поважною людиною, як Білик, то він нахмурився і загарчав: „То не моє діло. Нехай вона виходить і на гадюку, а я не люблю встрявати в чужі справи!"

Тепер слухайте, що далі. Якийсь сміхованець нарисував таку карикатуру: йде собі Білик у калошах, у підкочених штанах, під парасолею, а з ним під руку Варка; вдолині підпис: „Закоханий антропос". Фізіономія, розумієте, схоплена — перша кляса! Мистець мабуть неодну нічку попрацював над карикатурою, бо всі вчителі гімназії хлопячої, дівочої, учителі семинарії, урядовці — всі дістали по примірнику. Дістав і Білик. Карикатура зробила на нім преважке враження.

Виходимо з ним із хати, а то була саме неділя, 1. травня — коли ми всі, вчителі й гімназисти, змовилися того дня прогульку за місто зробити — отож виходимо, а він аж позеленів, як хмара чорний.

— Які то нині люди погані, злі — каже, а губи його так і тремтять. Мені аж жаль його стало... Але йдемо — аж тут — можете собі уявити — жене на ровері Коваленко, а за ним Варка, теж на ровері, зарумянилася, трошки притомлена, але весела, життерадісна.

— А ми — скрикує вона — ідемо наперед! Гож така чудова погода, що просто страх! І помайнули обоє... А мій Білик з зеленого став білий просто — ну... оцапів. Пристанув, дивиться на мене і — „Вибачте, але що це властиво є? — пускає гімназії і жінкам пристойно на ровері їздити?!

— Щож тут непристойного? — кажу. — Нехай собі здорові їздять.

— Якжеж це так можна? — крикнув, дивуючись, що я такий спокійний. — Що ви таке, — каже, — говорите?

І він так тим схвилювався, що не міг йти далі, вернувся додому.

(Далі буде.)

Економічний огляд.

Українська хроніка

ВЕЛИКЕ ДІЛО.

Перед нами проспект великого географічно-статистичного атласу України і сумежних країв, як першого видання відомого вже читачам „Діла" Українського Видавничого Інституту у Львові. Вистане познайомитись із цим проспектом, який подає докладні назви поодиноких карт, щоби зрозуміти, що це буде **монументальний твір,** якого ми досі не мали. Коли під кінець мин. року появився подібний атлас Чехословакії під редакційним проводом проф. д-ра Пантофлічка, „Прагер Пресе" назвала його монументом республіки (див. ч. 318. з 24. листопада 1935). Передову статтю до нього написав сам през. Бенеш, підкреслюючи цим способом величезну вартість видавництва.

Заповіджений український атлас тісно звязний з економікою і статистикою наших земель. Населення і його рух в усіх формах, сільське господарство, тірництво і промисл, товарообмін, комунікація — все те схоплене буде на багатьох картах, у численних діяграмах і таблицях. Українській кооперації у Польщі присвячено чотири окремі карти, „Сільському Господареві" одну авторства д-ра Храпливого. Взагалі авторські прізвища, що в своїх ділянках є авторитетами, дають запоруку, що атлас буде багатоцінним інформатором у цілости нашої національної економіки і статистики. До основнішої оцінки його повернемось, коли заповіджене видання найдеться вже в наших руках.

Польська хроніка

З НОВОГО НАФТОВОГО РАЙОНУ.

Вісти з турчанського ловіту в пресі (навіть закордонній) усе частіші. Заходи українців зберегти інтереси власників грунтів у нафтових районах перед спекуляцією представляє частина польської преси як націоналістично-шовіністичну акцію. Використовують вони те, що досі фактично вертять тільки державні підприємства, а не беруть під увагу майбутнього.

Основана „Польмін-ом" окрема спілка для верчення „Польльон" вертить тепер два нові отвори в Липю, бо — як читаємо в дописах звідтіля — продукція першого джерела міцно впала. Додумуються, що його видайність буде пів цистерни, себто 5.000 кг. Це після перших вислідів зовсім скромна кількість, яка — як кажуть — може вдоволяти при плитких джерелах.

„Ц. Газета Гандльова" видрукувала спеціяльний репортаж свого кореспондента, в якому багато місця присвячено розмові з інж. Б. Грешневським. Замітне є мотто, яке автор поставив на вступі репортажу. А саме вислів Клемансa: „Крапля ропи варт краплі крови"

ПІСЛЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ НАРАДИ У ВАРШАВІ. — ОПІНІЯ ПРЕЗ. СОЮЗУ ПРОМ.-ТОРГ. ПАЛАТ КЛЯРНЕРА і Ф. МЛИНАРСЬКОГО.

Т. зв. господарському парляментові Польщі присвятило „Діло" окрему передовицю. Тут хотіли ми подати опінію інж. Клярнера, цінну з уваги на становище, яке він займає. В інтерв'ю, що його подала „Іскра", підкреслив він велике значіння безпосереднього контакту всіх господарських чинників. Особливо воно важне тепер, у зворотному пункті розвою польської господарської політики. Висліди наради можуть причинитись до зміни наставлення держави до цих засадничих елементів, які утруднюють виміну і продукційні процеси. Віцепремієр ствердив, що засади, устійнені на нараді, будуть респектовані. Це позитивне становище уряду дає основу до довіря й віри, що перешкоди, які гальмують господарські процеси в Польщі будуть усувати все більше.

Очевидно, що нарада, яка тревала всього 3 год, не могла виказати всіх перешкод в уздоровленні економіки. Тому інж. Клярнер вважає конечністю, щоб після цієї наради відбулися брамкові наради, що могли б дати багато цінного матеріялу.

Про висліди наради висказав відомий поль. економіст Фелікс Млинарський ось-таку думку (подаємо скорочено): замітною є однодушність усіх — навіть представників хліборобства — дотично буджетової рівноваги і стійности польського золотого. Ні один бесідник не промовив проти цієї здорової господарки. Зате всіма заявились проти псевдодефляційної політики і сам віцепремієр заповів остаточний кінець механічних різень і адміністраційного натиску. Також п. Квятковський не погоджується з тим, щоби перекидати тяпері кризи з одних на других (концепція зміни кращими бохонця хліба). Однодушно стверджено кепський вплив надмірного оподаткування. Уряд обіцяв ряд полекш і прислішення податкової реформи.

Світова хроніка.

НЕ ТІЛЬКИ ФРАНЦІЯ, АЛЕ Й НІМЕЧЧИНА. — ПЕРЕДБАЧУВАННЯ ДЕВАЛЮАЦІЇ.

У попередньому „огляді" подали ми опінію льондонського „Економіста" про французьку валюту. Він передбачує певну її девалюацію. Цікаве, що фінансові кола в Льондоні запевнюють також, що небавком переведе девалюацію свого гроша Німеччина і то на 70 прц. Згадані кола вважають це за необхідне з уваги на сильну розбіжність курсу між маркою та ріжними „шпермарками", що спиняє товаровий обмін із закордоном.

Зазначити треба, що в останньому часі на валютовому фронті панує спокій. Тенденція вижидання. Одначе можна сподіватися, що цей спокій не буде довго тревати. Як сильно рахуються у Франції з можливістю девалюації франка — про це свідчать хоч би численні запити в урядових колах з приводу відомої вже нашим читачам англійської позички для Франції. Публична опінія зацікавилась, чи на випадок девалюації франка скарб не понесе великих втрат при сплаті позички. Очевидно, дістала від уряду успокоюючу відповідь

НЕБЕЗПЕКА ВІЙНИ І БЕЗПЕКА ДЕРЖАВНОГО СКАРБУ. — ЗАМІТНА КОНЦЕПЦІЯ ШВЕДСЬКОГО ЕКОНОМІСТА.

Як сильно в світі рахуються з недалекою світовою війною — про це свідчить стаття відомого економіста, шведського професора Густава Кесселя. Він радить на сторінках щоденника „Свенска Дагбладет", щоби Шведський Нац. Банк з уваги на небезпеку нової світової війни виміняв частину золотої резерви на нікель і мідь. Обо ці метали могли б так добре як золото бути підкладом емісії банкнотів або спеціяльних державних облігацій. У той спосіб були б збережені формальні вимоги, бо фактично — на думку Кесселя — не істнує забезпечення банкнотів. Золото, нікель і мідь радить згаданий учений переховувати в ріжних частинах краю, бо Стокгольм не легко можна оборонити. Запаси цих металів мають служити до оборони країни. Мирний час треба використати, щоби здобути якнайбільше оборонних засобів. Уся пром. продукція повинна мати такі форми, щоби в потребі виконувала воєнні завдання. Готовість до війни грає в теперішньому часі небуденну ролю

В. Н—вич.

Москалі — це азіяти і лінюхи.

Гарольд Денні, московський кореспондент „Ню Йорк Таймсу" прислав довшу телеграму про невдоволення совітської влади зі свого найчільнішого журналіста, головного редактора газети „Ізвестія", Миколи Бухаріна. Бухарін це один з комуністичних провідників ще за царських часів. Він багато витерпів, а після введення комунізму в Росії став головним його пропагатором як редактор найбільшої урядової совітської газети. Та від якогось часу він почав висловлювати своє нарікання на московський нарід, а це не подобалося Сталінові і він візвав Бухаріна до покаяння. Бухарін так і зробив, але тепер знову не витримав і написав про московський нарід, що він є насіщений азійською фантастичною недокладністю і східним лінивством. А потім ще сказав про москалів таке: „Донедавна імя москаля означало мандара для меншин народу в Росії та бітчини; вони є післанцями смерти, недуги та загибелі з голоду, а також і винищеням культури національних меншин". Проти такої „зневаги" московського народу Бухаріном виступила гостро газета „Правда". Вона жадає від Бухаріна відкликання такої обиди і називає його реакційним пропагандистом

Сенатська комісія ратифікувала франко-совітський пакт.

ПАРИЖ, 5. 3. ПАТ. Після промови премієра сенатська комісія закерд. справ ухвалила ратифікацію пакту зі СССР 19 голосами проти 4-ох, що вздержались від голосування. 12. ц. м. проект ратифікації найдеться на пленарному засіданні сенату.

З польської преси.

Три статті у „Вядомосцях Літерацких".

Під спільним наголовком *„Українська проблема"* находимо в останньому числі „Вядомосці Літерацких" аж три статті, — всі у відповідь польському дідичеві з Ліщини, гр. Станіславові Красіцькому, який — відповідаючи на статтю Меч. Прушинського — виписав був у тому журналі рікі навіть у польській пресі анальфабетні нісолітниці (ту дискусію ми у свій час реферували).

Перша з оцих трьох відповідей носить окремий наголовок *„Отже закитаєм?"* її автором є згаданий п. Мечислав Прушинський, відомий львівській публиці з останнього прилюдного відчиту у Земському Товаристві Кредитовому. Він доказує, що п. Красіцький не тільки не має зелого поняття про українські справи в цілій їх географічній та геополітичній ширині, але навіть на терені свого воєвідства і свого повіту.

„...Гр. Красіцький пише: „...стверджую, що українська кооперація стоїть на небувало високому рівні, що підлягає тим самим добродійствам, як і польська щодо податкових відтяжень, а державні банки субвенціонують їх видатніше, ніж польську". Поминаю зворот, в якому гр. Красіцький неначе на річ заслуг польської держави записує справну організацію і добрий розвиток української кооперації. Річ іде про фінал статті. Не у словах, але у цифрах те „видатніше субвенціонування" українських кооператив представляється ось як:

Міністерство хліборобства, яке субсидює польські кооперативи того терену, не дає ні українські кооперативам *нічого.* „Сільський Господар", український відповідник Малопольського Товариства Рільничого, дістав у 1935-ому році *5 разів менші* субсидії ніж Малоп. Т-во Рільниче. У попередніх роках то відношення було для українців ще гірше. Вкінці державні кредити, добуті українськими кооперативами у Банку Рольному, були (на день 31. грудня 1935. р.) девять, дослівно *девять разів менші від кредитів, що їх дістала там кооперація польська* з того самого терену (всі підкреслення автора)".

В той спосіб, цифрами і фактами, розбиває автор всі брехні п. Красіцького про блискучий стан українського національного посідання, створеного чи підтримуваного державою. Коли ж мова йде про слова Красіцького, які поручають державній адміністрації слідкувати за тим, щоб українські селяни не могли купувати землі з парцеляції польських маєтків, — автор обурюється.

„...Мимохіть насуваються читачеві таких слів понурі спогади зперед 30-ти літ: Гакати, Вжесні, Кольонізаційної Комісії, воєв Дзиндали і давніші, ще зперед 60-ти літ, а жураве-вівської епохи: про обмежування поляків у купуванні землі на Україні й Білорусі. Так не чого іншого, а обмеження щодо купівлі землі з національних оглядів, обмеження для осілого від віків населення, обмеження, що його цар Микола скасував ще у 1905. році, — жадає у 1936. р. *поляк і дідич,* граф Станіслав Красіцький, нащадок родини з прегарними свободолюбними й лицарськими традиціями..."

Автор перестерігає перед використовуванням фрази про „державну рацію".

„...Державна рація графів Айленбургів і Райнбабенів, публіцистів Шмоллерів і Вільмсів збанкротувала одного грудневого ранку 1918. року. А нам, в той спосіб зрозуміла шовіністична сендецька „державна рація" дала у наслідї те море ненависти, в якої повстали Білас, Данилишин і Бандера..."

„А ми що даємо? — ніщо!..."

Другою статтею у тому числі „Вяд. Літерацких" є стаття Міхала Гриф-Чайковського, який на самому вступі протестує, начеб усі поляки-мешканці Галичини думали про українців так само, як п. Красіцький.

„...Признаюсь, що не розумію, чому п. Красіцький називає український рух „сепаратистичним", а анальогічний польський рух після розподілів Польщі — незалежницьким. Певна річ, що це дуже вигідно поділяти собі народи на категорії, — сказім: категорію першу і другу, та сказати, що вільно категорії першій, від того геть другій".

Автор щиро вуниюється над справою теперішніх спроб польсько-українського порозуміння та переводить анальогію поміж угодою, яку перевів Агенор Ґолуховський з Відньом і теперішніми пахоами УНДО.

„...Тут мушу в цілости признати правду п. Прушинському: Голуховський мав повні руки дарів. А що ми даємо? Ніщо! Заявнення і фрази!

Хто несе головну вину за теперішній стан речей? Ендекізуюча частина польського громадянства Східної Галичини! Болить їх навіть те, що будується один-одинокий рільничий ліцей. Який гармідер піднесся би, колиб у Львові відкрито український університет! А чи це булоб зі шкодою для польської держави? Чи ми вже геть затратили наші ідеї з ягайлонських часів, які стократ нам виплатились?..."

Автор кінчає висновком, що тільки „у спрямедливій розвязці східних проблем лежить будучність, величина і слава Річипосполитої".

„Українці та поляки".

Вкінці третя стаття під повищим заголовком пера Евстахія Бучини. Вона полемізує головно з історичними аналізами і висновками п. Красіцького на тему „відсутности українських державних традицій". Дуже сильне те місце, в якому автор пригадує, що Русь-Україна київських князів була заборолом Польщі перед нападами монгольських племен і що без того заборола — Польща не булаб заборолом християнського заходу. Автор відкидає теж п. Красіцького до альянсів з фінами, естонцями та іншими деякими сучасними народами, які теж не мали своїх держав у новітніх часах, та яких права до власної держави ніхто нині у світі не квестіонує. Як головну причину таких фраз про „фарбування себе на українство", автор вважає цілком слушно повне незнання творів українських істориків, безетристів, мистців. Переходячи до справи теперішнього українського шкільництва, автор пригадує, що автором його руїни є Ст. Грабський, та наводить подробиці істнуючого стану. „Хто вияснить мені, що таке польська державна рація втратить на тому, коли українська чи білоруська дитина пізнає у своїй рідній мові величню епоху Ягайлонів або відділ конституції, що каже про обовязки громадянина?"...

— Добре діється, що такий поважний польський, репрезентативний журнал, як „Вядомосці Літерацке", не вдоволяється лиш негативною оцінкою, що її мусіли виробити собі прославлювачам „нової" совітської культури й жах совітських „здобутків", але й дають місце на своїх сторінках статтям, що звертають увагу поляків на потребу пізнати й національну культуру українську.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Швайцарський міністер військових справ заявив у промові, що Швайцарія мусить бути у майбутній війні досить сильна, щоб на випадок війни забезпечити кожного зі своїх сусідів від нападу через швайцарську територію. Тому швайцарський уряд проектує реорганізацію армії, розбудову летунства та скріплення охорони кордонів.

Швайцарія проти нафтових санкцій. Міністер закорд. справ Мотта переговорював з членами комітету 18-ох і намагався переконати їх, що увалення нафтових санкцій та виступлення Італії з Ліги Націй поставилиб Швайцарію у дуже прикре положення: вона найшлабся між двома великодержавами, що стоять поза Лігою.

Італійсько-альбанську конвенцію підписали недавно — як подає „Еко де Парі", Італійський уряд зобовязується продовжувати вплати, що їх піднявся в умові з 1926 р., але перервав 1932 р.; Альбанія дає Італії деякі гірничі та лісові концесії і зобовязується викінчити будову доріг та пристані Дураццо.

Гірота -- премієром Японії.

ТОКІО, 5. 3. ПАТ. Міністрові закордонних справ *Гіроті поручили створити кабінет*

ДЛЯ УСПОКОЄННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ СВІТА ТА СССР.

ЛЬОНДОН, 5. 3. ПАТ. Агенція Райтера повідомляє з Токіо, що покликання міністра Гіроти на становище премієра має без сумніву на цілі успокоїти світову громадську думку у справі мети японської закордонної політики, головно СССР, де Гіроті був амбасадором, і так причинитися значно до покращання взаємин обох країн.

На становище міністра закордонних справ покликали японського амбасадора в Римі Шігеру Йошіду, бувшого секретаря амбасади в Льондоні. Міністер Йошіда пішається в Японії великою повагою, а на становище амбасадора в Римі покликали його були в 1932. р.

Кіно АТЛЯНТИК НИНІ НАЙБІЛЬША ПРЕМІЄРА СЕЗОНУ 1936.
Архитвір фільмової вирібні WARNER-BROS, зреалізований славним Михайлом Кортізом на основі голосної повісти РАФАЇЛА САБАТІНІЯ
КАПІТАН БЛАД
В головних ролях король акторів і відтворець королів ЕРРОЛЬ ФЛИН,
та чарівна ОЛІВІЯ ДЕ ГЕВІЛЛЯНД. — **Білети вільного вступу і знижкові аж до віклику неважні.**

Дивна інтерпретація.

Чеський уряд і назва „український".

ПРАГА. 4. 3. ПАТ. „Прагер Таґблят" приносить таку інформацію:

Міністерство внутрішніх справ відкинуло затвердження статуту одного карпато-руського культурно-освітнього товариства, тому, що в цьому статуті мовою нарад т-ва подано мову „русько-українську". Відмовне рішення міністерство мотивує тим, що чехословацькі правні установи не знають української мови.

В адміністраційно-правному відклику т-во доказувало, що термін „руський" і „український" — ідентичні, отже вживання тих двох термінів не можна вважати суперечним із законом, бо цього не заборонює ніяка правна норма. Одначе найвищий адміністраційний трибунал не прихилився до цих виводів і дійшов до такого принципіяльного вирішення:

І в мировому трактаті в Ст. Жермен і в реґуляміні парляментарних нарад, а також у мовному розпорядку говориться тільки про мову „руську" або „малоруську". З цього виходить, що чинники, які творили правні норми, не мали на думці вводити термін „українська мова" до чехословацьких правних установ. Тому на основі обовязуючих приписів такий термін є недопустимий, без огляду на те, чи він є синонімом терміну „руський" або „малоруський", чи ні. Через те міністерство внутрішніх справ почувалось управненим признати суперечним із законами означення мови нарад т-ва словом „український".

•

Стільки телеграма ПАТ-а. Якщо в ній вірно передано мотиви рішення чел. міністерства внутрішніх справ, то з того виходилоб, що чеський уряд нельояльний супроти свого контрагента, уряду СССР, з яким заключив недавно військовий договір. Бо СССР має у своєму складі й Українську Соціялістичну Совітську Республику... А чеський уряд боїться у себе самої назви: „український".

Італійці не признають Червоного Хреста

ЛЬОНДОН, 5. 3. ПАТ. Як подає Райтер з Дессіє, сьогодні рано італійський літак бомбардував британський амбулянс і скинув коло 40 бомб. 7 ранених абісинських возків згинуло.

АДІС АБЕБА, 5. 3. ПАТ. Вістка про те викликала чимале обурення в абісинських кругах. З шатра, де містилася операційна сіля, знищена велика скількість хірургічного приладдя; крім того 4 вантажні самоходи.

ВАГА АБІСИНСЬКОЇ СПРАВИ.

ЛЬОНДОН, 5. 3. ПАТ. На публичних зборах у Рагбі сер Чемберлен заявив: Ліга Націй змагає тепер до того, щоб створити прецедент. **Те, що робимо в абісинській справі, ми повинні робити, колиб хто в Европі нарушив мир.**

ОДИНОКА АБІСИНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ ЗДЕРЖАНА.

ПАРИЖ, 5. 3. ПАТ. Урядово потвердили, що — як звичайно — від 1 березня унерухомили залізницю Джібуті — Адіс-Абеба на час дощів.

ЗАБЛУДИЛИ?

ЛЬОНДОН, 5. 3. ПАТ. Перед кількома днями італійська стежа з Лібії зайшла на египетську територію; колиж її придержали, командант заявив, що заблудив; у цій справі інтервенював італійський посол у Каїрі. Як подає Райтер, египетська влада не надто вірить, що стежа справді заблудила, бо такий випадок зайшов не вперше.

Хто такі саботажники в Совітах.

Із Совітів вернувся американський поляк Стефан Дзвлінський і свої переживання описав в одній американській газеті. М. ін. він доторкнувся також справи саботажників, яких так розстрілюють большевицькі комісарі. Автор каже, що сільські хлопці, призначені пускати в рух трактори та іншу машинерію, не можуть цього робити, бо не мають ні теоретичного вишколення ні досить практичної підготови. Наслідок цього такий, що нераз дуже цінні машини німецького та американського виробу машиністи руйнують, хоч мають найліпшу волю. Дзвлінський подає приклад з одного українського хлопця, якого призначили разом з ним до фабрики у Харкові. Хлопець мав батьків, що втікли з колхозу. Він мусів коректися своїх батьків прилюдно, а крім того був усе в страху, що його комісарі спрятають за щонебудь. Він звірився з того Дзвлінському і висловив побоювання, що не зможе все як слід обслужити машину в часі праці. Справді так і сталося. Хлопець працював 16 годин, був перемучений і голодний. А коли дали йому додаткову працю за пайок, він з перевтоми задрімав, машина попсувала цінний матеріял, доглядач його відослав до бюра і за короткий час він вернувся, щоб узяти свій плащ. По його відході інші робітники коротко пояснили, що хлопець пішов „на путьовку". А це значило, що післали його на Соловки або в інший табор, звідки живцем ніхто не вертається.

Незвичайний зріст британських зброєнь.

СУХОПУТНИХ

ЛЬОНДОН, 5. 3. ПАТ. На цей рік передбачують на армію видатки у висоті 49.281.000 фунтів стерлінгів, себто 5,731.000 фунтів більше ніж минулого року. Армія нараховуватиме 158.400 вояків; минулого року її стан виносив лиш 152.200. Східно-африканський конфлікт потягнув за собою видатки у висоті 1,555.000 фунтів. Новий буджет не обіймає видатків, передбачених у „білій книзі".

МОРСЬКИХ.

ЛЬОНДОН, 5. 3. ПАТ. Морський буджет на 1936 р. виносить 69,930.000 фунтів стерлінгів, себто на 9,880.000 більше як у 1935 р., не рахуючи додаткових видатків у сумі 4,854.000. На збільшення буджету складаються кредити на будову нових боєвих одиниць, на морське летунство, на удержання морської фльоти, зокрема на направу боєвих кораблів та пристосування їх до протилетунської оборони. Морські сили збільшили на 4.613 осіб. 29 панцирників і кружляків дістало тепер катапульки до старту літаків і 37 літаків, що тепер стоять на чердаках.

Перший льорд адміраліції Монсель заявив, що ці цифри не обіймають надпрограмових видатків, обнятих доозброєнними проектами, що їх учора проголосили у „білій книзі", ані видатків, звязаних з будовою нових боєвих одиниць у 1936 р. На такі видатки треба окремих кредитів і їх предложать парляментові.

УРЯД ДОМАГАЄТЬСЯ АПРОБАТИ ВІД ПАРЛЯМЕНТУ.

ЛЬОНДОН, 5. 3. ПАТ. Премієр Болдуін виголосить у понеділок промову, в якій домагатиметься формальної апробати палати громад для своєї політики в царині зброєнь. Лейбуристи поставлять внесок проти урядових проектів.

Міські театри у Львові на пятницю 6. березня.
Нині у Великім Театрі в год. 8-мій Святочна Премієра Станислава Росовського **„Навойка"**, комедія в 3-х діях з XV. віку.
На цій премієрі відсвяткують 50-ліття сценічної праці автора.

Горячий день у соймі.

В четвер 5. лютого ц. р. на засіданні адміністраційно-самоуправної комісії розглядали проєкт закону пос. Присторової про ритуальний убій. Законопроєкт реферував пос. Дудзінський кажучи, що ритуальний убій суперечить законам, які обовязують у Польщі. Опісля законопроєкт піддержувала пос. Присторова. В дискусії перший промовляв віцеміністер освіти кс. Жонголович заявляючи, що слід шанувати релігійні права, які торкаються всіх віроісповідань. Тому, що справа ритуального убою спирається на засадах мойсеєвого віроісповідання міністерство освіти є за тим, щоб шанувати відповідні релігійні постанови жидів. Пос. Зомерштайн полемізував з висновками референта і пос. Присторової та поставив внесок, щоб справу розглянули господарські звавці та законопроєкт відіслали до реґуляміновоі комісії, бо суперечить постановам конституції. По промовах ще кількох послів виголосив свій реферат знавець кс. Тшецяк. Комісія відкинула внесок пос. Зомерштайна, за яким голосували оба українські посли.

Проти законопроєкту виступили гостро рабіни і звернулись з покликом до уряду та польського громадянства, щоб не нарушувало постачов жидівської релігії.

У СПРАВІ УМОРЕННЯ ПОДАТКОВИХ ЗАЛЕГЛОСТЕЙ.

Скарбова Палата у Станиславові повідомляє, що платники податків: ґрунтового, від нерухомостей, промислового від обороту, доходового з Д. І., маєткового, від льокалів, від будівельних площ — яких залеглости походять із виміру за 1932. і попередні роки (з речинцем платности не пізнішим, ніж 31. грудня 1933.) перевищають суму 400 зол.) можуть одержати уморення залеглостей в сумі 400 зол. у кожному з названих податків (доходового й від нерухомостей включно з крізовим додатком) не рахуючи додатків для самоврядних союзів і шкіл та 15 прц. додатку, який побирають на основі закону з 26. III. 1935.

Повищі залеглости уморять лише під умовиною, що податники вирівняють надвижку залеглостей понад 400 зол. у речинці до 31. березня 1936.

Від виконання повищих умовин залежить уморення залеглостей до 400 зол

СТРАШНИЙ ГОЛОД В БЕСАРАБІЇ.

ЧЕРНІВЦІ, 5. 3. ПАТ. Бесарабська преса повідомляє, що в Четатеа Альба та в інших місцевостях Бесарабії, навіщених голодом, скарбові уряди зовсім не злагіднили податкового натиску. Дійшло до того, що жертви на голодних, які збирають по цілій Румунії для населення півд. Бесарабії, яке дістає грошеві допомоги, йдуть на заплату залеглих податків. Преса гостро критикує поведінку скарбової влади.

—o—

КРОВАВИЙ БУНТ ВЯЗНІВ.

ШАНГАЙ, 5. 3. ПАТ. У вязниці в Кванґ-Юн, у провінці Кіянь-Суи, вибухнув бунт вязнів. 331 вязнів обезвладнило сторожів і кинулося втікати. Міська сторожа пустилася в погоню за втікаючими, частину з них задержала, одначе 216 вязням удалося втекти. Сторожа обстрілювала втікаючих і вбила 8 споміж них.

НАЙЦІКАВІША КНИЖКА НАШОГО ЦЬОГОРІЧНОГО СЕЗОНУ

Ірини Вільде

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

208 сторінок.

Замовляти в Адміністрації „Діла". Порто 30 сот.

Ціна 1.50 сот.

Дивні події в Старому Збаражі.

Про напад латинників на церкву в *Старому Збаражі* писало „Діло" свого часу дуже широко і за ним повторила це вся українська преса. Від часу того нападу, що скоївся в день празника св. Михайла, наші богослуження мусіли відбуватись постійно під охороною поліції. Колиж здавалося, що село дещо успокоїлося і поліція вже не берегла спокою богослужень, головні провідники акції забрання нашої церкви постановили виконати рішаючий крок і справу раз на завжди порішити у свою користь. Днем наступу визначили *день іменин президента держави.* Тоді в церкві крім священника, який правив богослуження та дяка, нікого більше не було і цей момент вибрали провідники за найвідповіднійший.

Та сталося інакше. Коли рано помічник головного провідника прийшов до нього до хати, щоб обговорити ще деякі подробиці нападу, *головний провідник, який саме тоді голився, змився нараз на лиці і впав трупом на долівку, показічившись при тому жахливо бритвою. Його помічник, вийшовши з хати, пішов до костела у Збаражі, але теж нагло захворів так, що зі Збаража привезли його фірою і він довший час боровся зі смертю.*

Люди кажуть, що це *палець Божий* і кара за святотатське зневаження богослуження та простягання руки на церкву, до якої вони не мають ніякого права, бо вона ніколи костелом не була. На це стародавні грамоти. Ті, що хотять її відібрати, роблять це не з потреби, бо компетентні чинники хотіли їм вибудувати каплицю, а тільки щоб допекти гр.-католикам. Чи згаданий випадок образумить їх нарешті?

—o—

Повітряна оборона замість морської.

УЕЛІНҐТОН, 5. 3. ПАТ. Урад британської домінії Нової Зеляндії уважає, що удержувати сильну фльоту коштує надто дорого, крім того це малодоцільне з огляду на відокремлене ґеоґрафічне положення острова. Тому новозеляндський уряд уважає повітряну оборону більш доцільною і з огляду на це рішив скріпити повітряні сили.

Рікет не посередничить.

ЛЬОНДОН, 5. 3. ПАТ. У розмові з римським кореспондентом Райтера **Рікет заперечив вістку,** що її подав учора „Дейлі Експрес", **буцім-то він піднявся посередництва між Гайле Селяссіє та Муссолінієм;** з цим останнім навіть не бачився підчас останнього побуту в Римі.

РИМ, 5. 3. ПАТ. Міродатні круги заявляють, **що Рікет не говорив з Мусолінієм ані з іншими членами уряду.**

НОВИНКИ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— Книжки по знижених цінах продають **всі філії Книгарні Шевченка** (Перемишль, Стрий, Луцьк, Кременець і Ковель). Замовлення почтою слати: Книгарня Шевченка, Львів, Ринок 10, гроші вплачувати на конто ПКО ч. 154.627 або розрахунковим переказом на конто 94 (до 50.— зол. пересилка даром). 1637 1—2

— Академію з нагоди 80-х уродин громадської діячки Софії Русової улаштовує 7-го березня ц. р. Філія Союзу Укр. Емігранток. Свято відбудеться в малій салі Муз. Інст. ім. М. Лисенка (вул. Шевченка) в год. 7.30 вечором. Участь беруть пані: Н. Дорошенко, Л. Кривіцька, К. Зарицьва, Х. Коконенко, К. Гвоздецька, Г. Голобродська та п. Л. Кавуля.

— Овочеві щепи та кущі: яблуні, груші, сливи, черешні, вишні, бросквині, морелі, виноград, порічки, агрест, малини, здорові ґарантовані сорти по дуже низьких цінах зараз замовляйте в найбільшій українській фірмі А. Терпиляк — в Залукві п. Галич (p. Halicz). На бажання висилаємо цінники й оферти. 1633 1—5

— Чотири сотні дітей усіх українських захоронок у Львові перейдуть у дефіляді перед Митрополитом Андреєм дня 8. березня ц. р. в 12. год. вполудне у салі Театру Ріжнородностей. У спосіб дитячий, щирий і безпосередній, пісенькою, забавою чи таночком та усім тим, що вкодить справді в обсяг дитячого розуміння, віддадуть вони радісний привіт і поклін Митрополитові з нагоди 70-ліття Його уродин. Протекторат над цим великим дитячим святом приняли Преосвященні Кир Іван і Никита.

— Академічні Вечорі у Львові, Тернополі, Станиславові і Дрогобичі. В неділю 8. березня ц. р. в салі „Української Бесіди" у Львові (Руговського 22) відбудеться в год. 18. виклад на тему „Світогляд Т. Шевченка". Прелеґент: д-р М. Гнатишак. — Того самого дня і в тій самій годині відбудуться ще три виклади Бог. Наук. Т-ва: в **Тернополі** (година ще не означена) на тему: „Католицизм і націоналізм". Прелеґент о. д-р М. Конрад; у **Станиславові** на тему: „Світогляд і мистецтво". Прелеґент: проф. д-р В. Залозецький; у **Дрогобичі** на тему: „Відгомін матеріялістичної та ідеалістичної фільософії в медицині". Прелеґент: д-р Маркіян Дзерович.

В морозні зимові дні

НІВЕА

Крем НІВЕА від зол. 0·40—2·60
Олійок НІВЕА від зол. 1·00—3.50

— З радія. В пятницю дня 6. ц. м. обговорить ред. А. Курдидик в год. 18.40—18.45 в рамцях суспільної хвилини Ярмарок Українського Промислу в Нар. Домі.

— Де пропадає „Українське Слово"? Від літ дістовало „Діло" без перепон пресу із Закарпаття, як українську, так і москвофільську. Щойно в мин. році почало щось псуватися, часописи з поза Карпат стали приходити до нас якось неправильно. Особливо українські, в першу чергу ужгородське „Українське Слово". А в цьому році „Діло" не всилі добитись ніяким чином згаданого „Українського Слова" — поза першим його числом! Не помогли нічого і двократні наші рекламації. У відповідь на ті рекламації дістали ми з Адміністрації „Українського Слова" таке лисьмо (з дати 3. III. 1936): „Хвальна Адміністрацію! Дістали ми Ваші обі рекламації і думаємо, що тут якесь непорозуміння. — Іменно: ми ніколи не припиняли Вам висилки нашої газети і точно та правильно посилаємо на адресу: Ринок 10. — Крім того по отриманні Вашої першої картки вислали Вам знову всі числа, починаючи від ч. 2. з 1936 р., тож властиво вислали другий раз. Можливо, що хтось там у Ваш непокликаний перебирає наш часопис і тому просимо в тім напрямі поробити дослідження. Часопис і далі будемо Вам правильно посилати". — Що це за містерія, не знаємо. В кожному разі цікаво булоб нарешті довідатись, де пропадає ужгородський часопис „Українське Слово", адресований до „Діла"?!

— Мотиви присуду на 700 сторінках. Карний виділ окружного суду у Варшаві виладжує мотиви присуду, який запав у недавному процесі з приводу вбивства мін. Перацького. Ці мотиви будуть унікатом у польському судівництві, бо обійматимуть коло 700 сторінок машинового письма. Їх доручать ще у квітні, отже не виключене, що розправа перед апеляційним судом відбудеться ще перед феріями ц. р.

— З маґістратських містерій. Львівські урбаністи хотять урегулювати для руху, що буде за сто літ, вулицю Вулецьку. Технічна секція маґістрату, в якій беруть участь три професори політехніки, відкинула цей плян. Нараз через закулісові впливи вертається той плян ще раз на секцію. Справа в тому, що деякі панове мають терени на парцеляцію, а маючи широку вулицю через свої терени, можуть корисно продати свої парцелі. Але цей проект дещо змінений на некористь майдану „Великого Лугу". Один з професорів техніки, член комісії, висміяв проект маґістратських урбаністів, кажучи, що як спровадитиб урбаніста не-словянина, то треба червоніти за такі проекти. Будучність руху — це авта й автобуси, а вони можуть їздити вузькими й широкими вулицями вгору і вниз без надзвичайних насипів та виполів, лише треба ті дороги направити. — Цей проект невідповідний і надто коштовний. Найближча будучність покаже, чи технічна комісія відкине чи затвердить цей проект нічим незмінений, як хіба лиш тим, що „Лугові" заберуть ще чотири метри, а другому сусідові ті чотири метри додадуть...

— Пересторога! Від кількох днів крутиться по Львові ошуканець, бльондин, високого росту, який на сфальшовані ним самим посвідки за підписом дир. Народної Торговлі, п. Михайла Лазорка вимагає від наших кооперативних станиць і кущів ріжні товари. Часто підшивається нівнож під фірму Народної Торговлі. У

своїх ошуканчих маніпуляціях послуговується також телефоном. Перестерігаємо наше громадянство перед тим осібняком, якого слід негайно віддати в руки поліції.

— **Повінь у Перемищині.** Як стверджено на основі побіжних обчислень, остання повінь, з черги друга цієї зими, знищила на терені перемиського повіту засіви на просторі 1.200 моргів. Крім населення має втрату також державний скарб через те, що Сян зіспав ледовими кригами воєвідську шосу на просторі коло половини кільометра.

— **Нова почтова агенція.** З днем 10. ц. м. почтова агенція в Ульвівку пов. Сокаль буде звичена, а її обсяг приділюється до почтової агенції у Скоморохах.

— **За комунізм при війську.** Перед військовим судом в Перемишлі відбувся процес чотирьох вояків, яким закинено комуністичну діяльність. Трьох із них засуджено, а саме Тараса Деревляного на 3 роки, Тихойка на 2 і пів, і Оліяка на 2 роки вязниці. Четвертого обвинуваченого увільнено.

— **Припинили університетські виклади.** У варшавському університеті прийшло в середу до протижидівських авантур, наслідком яких припинено виклади аж до відкликання. Якщо припинення викладів потреває довше, багато студентів утратить рік.

— **За побиття жидів.** З доручення прокуратури поліція арештувала студента IV. року рільничого виділу львівської політехніки Франца Сташецького, що брав участь у побитті студентів тогож виділу Вільфа і Кругля обох жидів.

— **Трагічна шкільна прогулька.** Вселюдна школа в Бересті уладила прогульку 45 учнів автобусом. Коли автобус вертався до міста, відпало одно колесо і віз перевернувся поперек вулиці. 10-літній Евген Вільчинський погиб на місці, а кільканацятеро дітей тяжко потовклося.

— **Кривава хроніка.** Із почекальні тернопільського лікаря д-ра Г. Оксенгорна при вул. Собіського хтось украв 770 зол., що лежали в коперті на столі. — У Вербові пов. Сокаль арештовано Івана Грицева, що застрілив свою тещу Феську Стефишин, не могучи діждатись її смерти, щоби дістати по ній маєток.

— **Канал між Каспійським і Азовським морем.** Совіти розпочали будову нового каналу. Він буде йти з Каспійського моря рікою Кума, опісля штучним перекопом до ріки Маніч. Кума впадає до Каспійського, Маніч до Азовського моря. Каспійське море має поверхню води на 80 стіп нижчу від моря Азовського. Коли покінчать роботи, тоді із Середземного моря можна буде дістатися на Чорне море, звідси на Каспійське звичайними морськими кораблями без пересадження. А дальше можна буде плисти вгору рікою Волгою, а потім каналом до Москви. Отже посередно можна буде заплисти з Америки аж до самого серця Совітів. Крім того копають канал з Волги до Дону і ця територія буде вже перерізана водною дорогою. Канал з Москви до Волги розпочали будувати в р. 1932 і він має бути готовий вже за рік.

— **Пять міліонів дол. на катедру журналістики.** Пані Агнес Вал Німан, вдова по видавці газети „Милвокі Джернал", записала головну частину свого маєтку на створення катедри журналістики при університеті Гарвард у Бостоні. Запис доходить до 5 міліонів долярів. Гроші будуть інвестовані, а тільки відсотки призначені для університету для вдержання на високому рівні журналізму в Америці.

— **Інститут світової літератури** заложать у Москві. Але це не буде вся література, лише та, що інтересується Марксом. Інститут буде називатися іменем Максима Горкого. Він має за завдання збирати все, що пишуть у світі про Маркса й його теорії, або загалом про світ з точки погляду Маркса. Уряд має збудувати для нього інституту величавий будинок на березі ріки Москви в большевицькому стилі. Там буде бібліотека, архів, читальня, зразкова друкарня і т. п. Одним із завдань інституту буде підготова молодих совітських письменників.

— **Летунство у школах.** Австрійське міністерство освіти виладило проект науки летунства в середніх школах. Згідно з тим проектом у школах буде введена наука моделярства, а для учнів старших клас наука летунства.

— **Самоходова катастрофа.** Біля села Домніц у Німеччині вантажний самохід наїхав на дерево, причому експльодував мотор. Шофер згинув на місці, а один пасажир тяжко попікся. На причіпленому возі, що віз меблі, находилися три особи. Вогонь перекинувся на цей віз, так що дві з них згинули, а одна вийшла з тяжкими ранами.

— **Хто може бути поліцистом.** Управа міста Ню Йорку оголосила конкурс на 600 місць по-

лісменів. Зголосилося поверх **20 тисяч кандидатів**, між ними багато з університетськими студіями. Більша половина кандидатів показалася при фізичних оглядинах нездібною до поліційної служби. Умовний іспит видержало тільки 5.504. Вони мають перейти відповідний вишкіл і час проби, і щойно тоді виберуть із них 600 найвідповідніших.

— **Ріжні вістки.** В північній Канаді перевернувся серед снігових заметів поспішний потяг, причому згинуло 14 осіб, а кількадесять потовклося. — В центрі кавказького промислу вилетіли в повітря два збірники бензини. При експльозії згинуло багато людей.

— **Трудна проблема.** Більшість мужчин не зазе собі з цього справи, що варення є для пані дому направду досить трудною проблемою, бо страви треба подавати на стіл якнайчастіше ріжнородні. Зупні кістки КНОРР улекшують вибір, а богатий асортимент ріжних 19 зуп дає змогу подати щодня іншу зупу, яку можна приладити залежно від вибору за 5—35 мінут. Передовсім варто поручити зупи: помідорову, хвостову, грибову й весняну, при чому вважати треба на назву Кнорр, яка забезпечує першорядний виріб.

З листів до Редакції.

В справі повісти Ів. Филипчака „Дмитро Детько".

В „Ділі" ч. 50 появилася в новинках „Заява" п. І. Филипчака, в якій він подає до відома, що „Видавництво „Українська Бібліотека" не було зі мною в контакті підчас скорочування на половину моєї історичної повісти „Дмитро Детько". З уваги на те, що хто прочитає цю заяву, може думати, начеби скорочення повісти „Дмитро Детько" п. І. Филипчака могло принести шкоду цій же повісті, дозвольте, Пане Редакторе, що для вияснення я подам уривки листа п. І. Филипчака до мене з дня 3. І. 1936 р. (зараз-же по виході повісти).

„Високоповажаний Пане Докторе! (пише в цьому листі п. І. Филипчак). Нині привезла мені донька 25 авторських примірників „Дмитра Детька" і згадувала, що Ви мали багато клопоту з цією повістю... **Повість повязано дуже гарно**, за що Вам, Вп. Докторе, складаю щиру подяку, як також за виправлення мови. **Найбільше тішить мене, що не стратила свого лемківського кольориту**, помимо обскубання, і бажав би я, щоб п. Накладець поширив її найбільше в Сяночині і взагалі на Лемківщині. Так само складаю щиру подяку п. І. Лоському за знаменту промову, по котрій видно, що знаменито панує над епохою. Я сам до п. Лоського не пишу, бо не знаю його адреси, тому прошу Вас, Вп. Докторе подякувати йому від мене і запевнити, що як буду у Львові, **подякую Вам обом**, Вп. Панове, особисто. Зістаю перед Вами з належною пошаною Ів. Филипчак".

Дуже дякую Вам, Пане Редакторе, за поміщення цього мого вияснення, бо не хотів би я, щоб ширилося непорозуміння, начеби В-во „Українська Бібліотека", скорочуючи чи виправляючи деякі твори українських авторів, робило це без згоди чи проти їх волі.

Прийміть, Пане Редакторе, вислови глибокого поважання до Вас.

Д-р Г. Лужницький,
редактор „Української Бібліотеки".

Львів, 5. III. 1936.

Відозви й комунікати.

ДОПОМОЖІТЬ ГОЛОДНИМ СЕЛЯНАМ ЛЮБАЧІВЩИНИ!

Минулого року в липні шаліла над Любачівщиною буря з дощем і градом, який в деяких громадах знищив у 100 відсотках збіжжа, одиноку надію хліборобів. Тому селяни Любачівщини не мають нині збіжжа на прожиток, про засіви нема навіть що згадувати. В багатьох селах хлібороби, по повороті з поля застали на дахах своїх хат лише самі лати, бо дахівку порозбивав град. Єдина надія можливої екзистенції бідного хлібороба, який з нетерплячкою дожидає першого, щасливого збору, вже третій рік розвіялась. Урядники чи емерити, коли їм задумують обенизити платні, роблять крик у пресі, висилають делеґацію до відповідних чинників і все якось вдається їм виторгувати. А хлібороби на випадок градобиття не мають навіть кому пожалуватись. Ходять до влади з інтервенціями, просять, щоб їм відписали податки, просять допомоги, позички і все кінчається лише обіцянками. А тут іде весна, незасіяні поля вимагають зерна на засів.

По останнім градобитті комісія оглядала грозові шкоди, побиті дахівки, обтовчені овочеві дерева, повибивані вікна, все списала і дотепер все втихло. Надії селян, що їм відпишуть податок, дадуть допомогу, залеглих податків не будуть стягати, не здійснилися.

Селяни вже не ждуть на ці обіцянки тимбільше, що голод заглядає до хат, діти з голоду не здужають, селяни вживають чорної худобячої соли.

Тому звертаємось з покликом до наших хліборобських установ і громадян з проханням, щоб не дозволили нашим землям лежати облогом і незасадженим бульбою. Інакше прийдеться селянам у Любачівщині загибати з голоду. Звертаємось з горячим покликом: Поможіть нам і пришліть насіння на засів і грошеві дотки на бульбу і чорну сіль для тих селян, які доконче цієї підмоги потребують. Якщо відчуваєте нужду селянина і хочете допомогти, поможіть зараз, бо весна за плечима.

ЗА РАДУ ФІЛІЇ „СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ" В ЛЮБАЧЕВІ:

Інж. В. Михальчишин, о. Гірняк, о. Дацишин, д-р І. Зільник.

—o—

З кіна.

Кіно „Аполльо": „Циганський барон".

Популярна колись оперетка, що підтримувала репертуар сотні столичних і провінціяльних театрів, дочекалась обстановки та тла, якого не може дати ні оперетці ні опері ніякий найбагатший театр. Циганський табор, кроєвиди, руїни історичного замку, рух юрби на площі все це у цій німецькій новій фільмі відтворене дуже добрий мовою та з фантазією. Дія поширена поза текст оперетки; нпр. шукання скарбу має кілька цікавих епізодів. Першорядні креації Адольфа Вольбріка, Фріца Кемперса та Гансі Кнотек.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

ЖИЛА БЕЗ ПОЛОВИНИ МІЗКУ.

У Канаді померла жінка, за якою в останніх роках стежили дуже пильно вчені та лікарі. Мері Пенфільд була рідною сестрою відомого канадійського хірурга, директора неврольоґічного інституту в Монтреалі. У 1934 р. вона занедужала пухлиною мізку. Лікарі рішили, що вона мусить вмерти і тому рішились на операцію. Оперували її 4 години під наркозою, вирізавши їй деякі частини мізку. Досі наука не засвоїла точно від яких осередків мізку залежать зміни характеру, темпераменту, вражливости. Виявилось після операції, що пацієнтка з половиною мізку не тільки жила, але й не змінилась. Жила вона 22 місяці, як зовсім нормальна особа. Вмерла від запалення легенів, недуги, що не мала звязків з її операцією.

НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ „УХИЛ".

Мадярська націоналістична організація видала марки під гаслом „Недоля патріота", щоб з їх продажі зібрати фонд допомоги для безробітних. Усі члени організації мусіли купити ці марки. Зовсім випадково хтось відкрив на другому боці ледве замітні слова „Видруковане в Німеччині". Мадярські націоналісти замовили ввесь наклад марок у німецькій фірмі! Після цього скандалу жертви на фонд для безробітних сильно впали.

✝ Посмертні згадки.

о. ПАНТАЛЕЙМОН ГОРОДЕЦЬКИЙ.

Дня 27. лютого ц. р. прощала Богородчанщина свого провідника, заслуженого громадянина і священника, бл. п. о. П. Городецького, парохи Ляховець. Хто був Покійний, виявилось наглядно на похоронах, бо правду сказати, такого народнього здвигу ще тут не було і мабуть не скоро буде.

У похоронах взяло участь понад 7 тисяч народу, 25 священників, численні установи Богородчан та околиці з вінцями, яких було понад 30.

Прощальні промови виголосили оо. Косович, Білинський, Микитин; з громадян: від Централі УНДО адв. д-р Николайчук з Надвірної, від Окр. Союзу Кооперативів зі Станиславова дир. Шевлюк, від громадян міста Богородчани О. Гординський, відпоручники: Повіт. Ком. УНДО, філії Т-ва „Просвіта", „Сокола", Кр. „Р. Ш." і Чит. громадянства попрощав Покійного п. М. Цюкенда. Вінець дала теж повіт. організація УСРП: відпоручник Т-ва безженних священиків зі Станиславова, хоча Покійний був ревним його членом...

Вічна память заслуженому священикові і громадянинові!

Дописи.

РАВА РУСЬКА.

Громадяни, яких не багато. В січні ц. р. виділ філії Т-ва Охорони Воєнних Могил в Раві Руській звернувся з покликом до громадянства, щоб складало пожертви на будову памятника поляглим, до якої приступлять вже теперішньою весною цього року. Як доцінюють українські вояки справу будови памятника поляглим доказом прикмальні листи, які надійшли до Виділу. В одному з них читаємо таке: „Прочитавши вашу заяву дуже мене вразило, що Ви підняліся такого великого діла, яке для нас, колишніх вояків УГА велике, дорогоцінне. Я як колишній старшина УГА спішу на Ваш поклик зі скромною лептою, щоб свою цеголку положити до фундаменту. Прошу записати від мене 10 зол. місячними сплатами по 2.50 зол. Першу сплату цього місяця вже відсилаю переказом на адресу: Українбанк „Віра" в Раві Руській. Прошу дуже повідомити мене, коли зачнуть будувати памятник, коли відбудеться його посвячення та прошу переслати мені фотографію його. Кошти звязані з тим зовериу". Крім цього листа виділ філії дістав від д-ра Нестора Білика з Праги квоту 25.98 зол. з допискою: „На наш поклик пересилаю 120 корон чеських на будову памятника українським вояком в Раві Руській. Заохотіть по складок також Угнів". Треба вірити, що до кінця березня цього року громадянство відгукнеться на поклик виділу філії і дасть йому змогу перевести в життя намічений плян. При цій нагоді виділ філії складає жертводавцям щиру подяку за матеріяльну допомогу за сповнення громадянського обовязку супроти тих, які своїми кістками мурували шлях до кращого завтра.

Акція за оснуванням дитячих садків. Минулого року адміністраційна влада не давала дозволу на ведення дитячих садків у равському повіті мотивуючи свою заборону тим, що зголошені кандидатки на провідниць невідомі адміністраційній владі, і що речинець до внесення подань був у невідповідному часі. Щоб не стрінутись з тими самими замітами в цьому році старшина Повітового Кружка Р. Ш. в Раві Руській звернулися з відповідним обіжником до установ і громадянства повіту, щоби найдальше до кінця березня ц. р. всі села Равщини підготовили доміжки на приміщення садка, учительки і необхідні фонди та внесли подання до старостства через Повітовий Кружок Р. Ш. Слід сподіватися, що українське громадянство равського повіту доложить усіх зусиль, щоб дітвору в дошкільному віці віддати бодай на час літніх робіт до дитячих садків, де знайде належне громадянське і моральне виховання. Зокреми цією акцією повинні занятися наші абсольвентки семинарії, що сидять і ждуть на посади. Всі вони повинні до означеного речинця переслати до канцелярії Пов. Кружка Р. Ш. в Раві Руській відповідне подання з необхідними документами.

Загальні збори українських установ. У лютому ц. р. відбулися загальні збори читалень „Просвіти" і кружків „Р. Ш." по таких селах повіту: 2. II. у Вербиці, Борках, Потеличі і кружка „Р. Ш." в Потеличі; 9. II. в Городжеві, Магерові, Любичі, Павлищах; 12. II. в Любичі Дебах і Корчеві; 13. II. у Стаях; 15. II. у Щепятині і Любичі Камеральній; 16. II. у Вороблячині 23. II. в Тиглові Камінці Боброїдах. В усіх майже читальнях брали участь делеґати повітових установ, а саме: мгр Онишкевич — двічі, п. Равлик двічі і п. Совик 7 р. Вказаним було, щоб ті читальні, які в місяцях січні і лютому не відбули своїх заг. зборів, відбули їх обовязково в березні ц. р.

Свято Крут у Немирові. Як що року, так і цього року святкувало громадянство містечка Немирова роковини бою під Крутами (2. лютого ц. р.). Підготовою свята занялися виділ читальні. На святі було коло 100 осіб. Почалося свято вступним словом п. Стецяка Омеляна, опісля мішаний хор чит. „Просвіти" під управою о. Трешневського Романа відспівав „Видиш, брате мій" і „Як умру", а орхестра читальні відіграла вязанку українських пісень. Декламації виголосили пп. Харкевич Іван і Сорока Володимир. Свято закінчилося відспіванням національного гимну.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Що край, то обичай.

В Америці застрайкували віндярі. Може за мало їм платили, може за багато мали роботи — хто там знає! Застрайкували і конець. Розкішні вінди хмародерів стояли непорушно на котрімсь там поверсі, а мешканці вавилонських веж мусять драпатися по сходах.

Кажуть, що трапився був такий випадок:

Три приятелі мешкали на 34 поверсі. Вертають пізно вночі до дому і щоби перейти тяжку й довгу дорогу — кожний зобовязався розказати якусь оміховинку.

— Позвольте, панове... — починає один.

— Ні, брате, ти на кінці. Я перший, Джек другий, а тоді ти. Не штука першому, ще не задиханий... А ти прецінь наймолодший!

— Алеж я хочу тільки...

— Жадне „тільки".

І таки не допустили його до голосу.

Десять поверхів оповідав Джон, пятнадцять других Джек, а вкінці прийшла черга на третього.

— Но, тепер можеш казати своє. Але це повинно бути найбільш веселе, бо ми вже ледви ліземо.

— Буде! Напевно буде... Панове, ви забули ключі надолині...

Кожний признає, що це справді мусіло бути найбільш веселе.

Але це нітрохи не зменшує траґічности страйку. Сотки хмародерів не мають сходів, сотки тисяч людей не мають змоги ні дістатися, ні видістатися з домів, а страйкарі тремтять, щоб їх страйку не зломали і хапаються ріжних засобів.

Тому влада оголосила в Ню Йорку — стан облоги.

Подумати тільки: вінди і — стан облоги!

Для нас це майже незрозуміле.

— Як? — казав до мене один знакомий. — через дурні вінди?!...

— Так, так, брате, через дурні вінди. Ню Йорк то не Львів.

Я знаю про дві українські „підойми": в „Народній Гостинниці" (там де „Молода Громада" відбиймає за гроші від п. Меца часть каварні, а п. Мец і С-ка не платить уже „Народній Гостинниці" три роки чинщу за цілу каварню!) і в одній приватній каменичці (там, де мій син ходить раз у місяць „на вінду"!).

Приймім, що одного дня українські віндярі застрайкували! Чи нарікав би хто?

В „Народній Гостинниці" трохи гості, а в приватній — Ірко Терлецький мій син, і ще може Зенко Костельник.

Але стану облоги напевно не булоб.

Застановлялись ми над тим, який український страйк міг би викликати стан облоги. Брали під увагу одно, друге і третє і дійшли до переконання, що нема нічого такого.

Ні! Неправду кажу. Є одно...

Колиб щомісяця розділювано літературні нагороди.

Галактіон Тінко.

Курс крою і шиття. Від 15. лютого ц. р. старшина Пов. Кружка „Р. Ш." задумала зорганізувати в Раві Руській тримісячний курс крою і шиття враз із курсом ручних робіт, як вишивок, гафту, волічкових робіт і т. п., для жіноцтва равського повіту. Курс мала вести кваліфікована учителька С. Служебниця. Оплату за науку означено на 10 зол. місячно. На жаль, до означеного речинця зголосилися лиши 4 учениці і тому старшина Кружка рішила продовжити цей речинець до 15. березня ц. р. Тому, що курс має стати постійною кравецькою жіночою школою, громадянство повіту повинно подбати, щоб до назначеного речинця зголосилося якнайбільше учениць.

Гарний приклад. Дня 9. лютого ц. р. на хрестинах у Степана Іваніцького в Гребеннім зложили гості на поклик п. Юрчика Івана на Рідну Школу квоту 2.30 зол. Дня 11. лютого ц. р. відбулося посвячення дому і хрестини у п. Лацька й Анни Лунік у Вербиці. На хрестинах батьків своєї донечки запросили родичі голову філії „Союзу Українок" п. Ростиславу Богачевську і дир. Совика Степана з Рави Руської. Побажання для культурних родичів, охрещеної Надії зложив місцевий парох о. Криницький, війт Пушкар Гриць і мгр Криницький. Опісля дир. Совик у короткій промові звернув увагу на належне виховання дітей, зокрема на матеріяльне забезпечення їх та вказав, у який спосіб батьки повинні переводити ощадности, щоб забезпечити матеріяльно своїх дітей. Вкінці вручив батькові для Надії вкладкову книжечку, виставлену Українбанком „Віра" в Раві Руській та відповідну пушку цьогож банку на складання ощадностей, а присутні зложили додатково квоту 7 зол. Крім того присутні зложили 3.58 зол. на Рідну Школу.

ТОВСТЕЧЧИНА.

Терпистий шлях наших молочарень. Не зважаючи на запевнення офіц. чинників, що замкнені молочарні М. С. відкриють, деякі молочарні нпр. в Цапівцях, не можуть діждатись дозволу на продовжування своєї праці. А покищо акти цієї справи мандрують рівно два тижні з волости до старостства, на просторі 21 км.

Забрали тризуб з читальні. В неділю 23. лютого ц. р. у Хмелеві перед виставою, на яку був дозвіл, прийшов поліцай і зажадав, щоб зняли з куртини вишивку з тризубом, бо на тризуб треба мати окремий дозвіл зі Старостства і він нею наказ забрати тризуб. І дійсно поліцай вишивку відпоров і забрав. Слід додати, що згадана вишивка з тризубом творить мистецьку цілість куртини і висіла від 1926 р., себто майже 10 років і нікому не впала в очі, хоч на кожній виставі є поліцаї. Чому аж тепер треба на тризуб окремого дозволу?

Господарський курс. Філія „Сільського Господаря" уладжує від 4—23. березня ц. р. сільсько-господарський курс. Є надія, що курс вповні вдасться.

Стягають далі оплати за вїзд до міста. Як відомо, декрет президента скасував оплати за вїзд і постій у місті, щоб частинно обмежити визиск села. Бурмістр м. Товстого вимайшов оригінальний помисл як обійти цей закон, а саме міські службовики стягають від селян оплату по 30 сот. за кормлення коней в місті і то не лиш на публичних площах, але і на приватних дворах. Не встиг селянин вчіпити коням опалку, а вже міський поліцай домагається заплати 30 сот. або бере в поза гереду. Доходить до сварок зі селянами, що лишаються по посланцем декрету не обовязують управу м. Товстого.

Спорт.

ПОГОНЬ — УКРАЇНА.

В неділю 8. ц. м. заінавгурують весняний сезон кожного мича у Львові дружини Погоні й України, що виступлять у своїх найкращих складах. (В якому складі виступить Україна, нам сьогодні ще не відомо). Змагання відбудуться на границі Погоні. Початок о год. 11-ій передполуднем.

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ.

АВСТРІЯ. Віденська Адміра розіграла досі 15 мичевих змагань за мистецтво Ліги і здобула 27 точок; Відень на 21, Рапід 20, Ф. Ц. Відень і Вакер по 17.

МАДЯРЩИНА. В змаганнях за мистецтво Ліги на перше місце вибилось Угорщина, здобуваючи 35 точок; за нею йде Уйпешт і Ференцварош, які здобули по 29 т.

ГАКІВКА.

БЕРЛІН. Східна Канада — Західна Канада 9 : 7.

ВІДЕНЬ. Айслявфферайн — Рапід (Прага) 17:1 (3:0 1 : 1).

КАТОВИЦІ. Берлін — Катовиці 1 : 1 (0 : 0, 0 : 0, 1 : 1).

ЧАША ШВЕДСЬКОГО КОРОЛЯ ДЛЯ СИТКІВКАРІВ.

Шведський король Ґустав, відомий ситківкар, уфундував перехідну чашу для ситківкарів. Змагання відбуватимуться на зразок змагань за чашу Дейвіса. До змагань можуть ставати дружини европейських і заморських держав. Змагання відбуватимуться від жовтня до грудня кожного року в галі. Перші змагання відбудуться у Штокгольмі.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ

Ольгин Терлецький: ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, книжка доба з 21 образками та 5 мапами. Львів 1936. Накладом Т-ва „Просвіти". Стор. 72, ф. 8°.

Ростислав Ковальчук: ІНСЦЕНІЗАЦІЇ ВИБРАНИХ ТВОРІВ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, з 15 образками укладу сцени та 6 піснями в нотах. Львів, 1934. Накладом Т-ва „Просвіта". Стор. 96, ф. 8°.

Роман Могитич: КУМ СОЛТИС, комедія на 3 дії. Накладом В-ва „Рекорд". Львів 1935. Стор. 48, ф. 16°.

Ольга Кобилянська: ЗА СИТУАЦІЯМИ. Повість. З передмовою Л. Луцева. Львів 1936. „Українська Бібліотека" ч. 32. Стор. 129. 14°

Мирон Замлинський: „А МИ ТУЮ СТРІЛЕЦЬКУЮ СЛАВУ ЗБЕРЕЖЕМО"... Спомини з визвольної війни Ч. І. Видво „Всесвіт". Львів 1936. Стор. 142, 16°.

о. **Осип Годунько:** СЛУЖБА БОЖА — ДЖЕРЕЛО ХРИСТІЯНСЬКОГО ДУХА І СВЯТОСТИ. Львів 1935. Стор. 48, 16°.

Д-р Петро Біланюк: ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ВИХОВАННЯ. (Що повинно виховання дати дитині?). Накл. Повіт. Союзу Кр. „Р. Ш." у Львові. Львів 1936. Стор. 16. Ціна 10 сот.

Д-р Петро Біланюк: ДОБРІ Й ЛИХІ ДІТИ. (Про межі й можливости виховання). Накл. Повіт. Союзу Кр. „Р. Ш." у Львові. Львів 1936. Стор. 16. 16°. Ціна 10 сот.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Старий Самбір.

6. III. Дівча з Маслосоюзу.

7. III. Отаман Пісня.

Український Мол. Театр. „Заграва".

Коломия, сала Каси Ощадности:

6. III. Премієра: Голгофта, релігійна містерія в 8 картинах, скомбінована на образи пасійних гор в Обер-Аммергау.

Коломия, 8. III., год. 3. попол., популярна вистава для селянства „Голгофта" (вдруге).

Великий Міський Театр.

Пятниця, 6. III. год. 8. веч. Премієра „Навоньа", комедія Ст. Россовського.

Театр Різнородностей.

Неучинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Циганський барон" (на основі оперетки ів. Штраусa).

АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевсленд і Ерроль Флин).

БАНДА: „Гарний безбожний", „Пригоди пехоти".

ГРАЖИНА: „Китайські моря".

КАСИНО: „Бурлак знає все".

КОЛИСЕЯ: „Людина двох світів", реґія „Лише всі разом".

КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеїв" і колірова гротеска.

МАЛЮСЕНЬКА: „Обітована земля" та додаток.

МІРАЖ: „Моє сонічко" (Шерлі Темпль) і „Місто духів" (Бастер Кітон).

МУЗА: „Його Ексцеленція шофер".

ПАН: „Анна Каренина" з Ґретою Ґарбо.

ПАКС: „Сезон" та колірований мув. додаток.

ПАЛЯС: „Його велике кохання".

РАЙ: „Додім на фронті" (Дивна).

СВІТ: „Дочка ґен. Панкратова", „Бару".

СТИЛЕВЕ: „Напад на Конґо" і ревю.

ТОП: „Бенгалі".

УЛЯХА: „За братову кривду" та ревю.

ХІМЕРА: „100, що розбив банк у Монте Карльо".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марийська 5.)

Бразилія.

Закордонне радіо.

Пятниця, 6. березня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт орк., 19.50 Концерт сіпаського союзу 21.00 Концерт дутих інструментів, **Братислава** (298,9) 20.15 Словацькі народні пісні. **Мор. Острава** (269,5) 19.25 Сальон й усіх — шлеські й возеські нар. мельодії, орх., дівочий хор, **Прага** (470,2) 16.10 Сальон. квартет, 17.15 Смичк. квартет ґ-дур Моцарта. 19.50 Індрісні твори, орх., солісти, **Париж** (264,8) 17.00 Фортепяновий рецеталь, 18.30 Концерт, 21.45 „На приказ пісарі" ком. опера Клерса (фраґм.), **Білгород** (437,3) 11.00, 12.00 Концерт, 16.00 Соло на флеті, 19.20 Скрипка, 20.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 8.30 Музика, 10.10 Все крутиться — розр. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 13.00 Музика, 15.15 Нар. пісеньки, **Кельн** (455,9) 16.00 Давня й нова камер. музика, **Лейпціґ** (382,2) 18.00 Концерт, 20.10 Радіовакада, 20.50 Концерт орх., скрипка. **Мінхен** (405,4) 13.15 Концерт муз., спів, 17.00 Солісти. **Будапешт** (549,1) 12.05 Циґ. музика, 17.10 нар. пісні, форт., 19.10 Сальон. музика, 19.40 Опера, **Міляно** (368,6) 11.30 Популярна муз., 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17.00 Трансм. з акад. св. Сесілії — давня музика, 21.15 Органова музика, спів.

Субота, 7. березня 1936.

Відень (506,8) 15.40 Концерт хору, 16.50 Вчися нар. пісеньок, 19.10 Пісні й арії співає А. Шведе, 19.50 Колись і тепер — попурі (спів, музика), **Прага** (470,2) 11.05 Концерт хору, 17.50 Святочна акад. з нагоди 86-ліття през. Масарика в нім. мові, **Париж** (1648) 12.00, 17.00 Легка музика, **Білгород** (437,3) 16.20 Моцартів квартет, 16.50 Спів, 18.30, 20.30 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 18.45 Музика, 20.10 Вечір орхестри. **Франкфурт** (251) 10.10 „Студент-прощак" оперетка Мілекера, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.10 Музика, 15.10 Гайдонові твори, 18.00 нар. пісні й танки, **Лейпціґ** (382,2) 8.30 Легка музика, 12.00 Концерт, **Мінхен** (405,4) 13.15 Концерт, 15.15 Акад. для любителів скрипки, 18.30 Реґерові пісні відсп. Кляйн (альт), 19.00 Камер. музика, **Міляно** (368,6) 11.30 „Ярмарок на дівчат" оп. Якоби. 22.00 Циґ. музика, 17.15 Танк. музика, 20.45 Хор, **Рим** (420,8) 13.10 Оп. мельодії, 17.15 Квартет цитристів, 20.35 „Самсон і Даліла" оп. Сен Санса.

Львівське радіо.

Пятниця, 6. березня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для ст. дітей: Сибір, країна снігу, сонця та весняних опов. Вацл. Серошевського, 12.40 Ґальський-Корсаков: „Шехерезада" з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Муз. мініятури з гр. пл., 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Пригода в березні, гутірка для ст. дітей, 17.00 Сюрта та земні газ, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Ґанди: Пять вок. квартетів у супр. фортепіяну, 17.50 Спортовий порадник, 18.00 Концерт сальон. секстету, 18.30 Програмова сьпинька в опр. Юрія Теоя, 18.40 Суспільна хвилина, 18.45 Пісні в супр. фортепіяну, 19.00 „Вже не рубає" фенд-Раорта, 19.25 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.00 Симф. концерт; у перерві ок. год. 21.00 Вечірній денник, Обрядці із сучасної Польщі, 22.30 Технічна сьпинька, 22.50 Прогулька по Европі — ретрансмісії із закорд. стацій.

Субота, 7. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.25 Камер. концерт, 13.15 Домашнє господарство, 13.50 Концерт бажань з гр. пл., 14.30 Славні співаки у звуковому з гр. пл., 15.00 „Його шалена жінка" Ред. Кюлінґа, 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Дуети й пісеньки в супр. фортепіяну, 16.00 Лекція французької мови, 16.15 „Про скарб на Вакуті" ялинська легенда для дітей, 16.45 Вся Польща співає, 17.50 Говорим про провінцію. Наші жалі до столиці, 18.00 Неаполітанські пісеньки в вик. В. Дядушицького (тенор) у супр. фортепіяну, 18.15 Славні вальси у віртуозних парафразах, 18.40 Сільна верум, 18.45 Лекція французької пісеньки з гр. пл., 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Нічна ескіпада, легка музична авдиція, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Лодзь — столиця польського промислу, 21.30 Весела сирена, 22.00 На свою нуту, концерт орх. співаки, 23.05 Сальон. музика у вик. орхестри.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.22 і 1/2.

Нім. марка 1·45—1·48, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 172.50—173·25, фунти стерлінґи 26·15—26·25, австр. шілінґи 98·00—100.00, чеські кор. 19.00—19.50, рум. леї 26·00—28.00, італ. ліри 32.00—35.00.

Золото: Долари 9.00—9.04, Рублі 47.50—48·50, Фр. франки 34.50—35·00, Корони 36·50—37·00, Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З 38—40, 3% дол. Б. Г. 48—51, 4% Зд. Б. Г. 41—43, 4½% Зд. Б. Г. 44—46, 4½% Ком. 48—50, 4% Ком. 44—46, 4% Б. Г. К. 61—63, 4½% Б. Г. К. 61—63.

Долярівка 53.00—54.00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 5-го березня ц. р. кооперативам платити за:

	льоко Львів.
1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·70 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·75 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15 „
1 л. сметани	0·75 „
1 к. яєць	3·30 „

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 5. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг I. кл.	0.95 зол.
Курки товсті з острогами I. кл.	0.90 „
Гуски товсті I. кл.	1.05 „
Індички товсті I. кл.	1.15 „
Пантарки товсті I. кл.	1.20 „
Качки товщеві I. кл.	1.10 „

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

НАДЗІРНА РАДА ЦЕНТРАЛЬНОГО КООПЕРАТИВНОГО БАНКУ „Краєвий Союз Кредитовий" з обмеженою відповідальністю у Львові скликує на основі §§. 45 і 47 статуту

XXXVII. Звичайні Загальні Збори

членів Центрального Кооперативного Банку на день 25. березня 1936 р. в годині 10-тій передполуднем у салі „Української Бесіди" у Львові вул. Руговського ч. 22 з таким предметом нарад (§ 52 стат.):

1. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
2. Зідомлення з діяльности за деловий рік 1935 з заміненням рахунків, білянсом і рахунком страт і зисків на 1935 рік, як також з прелімінарем буджету на 1936 рік.
3. Звіт Контрольної Комісії з перевірки білянсу й рахунку страт і зисків за 1935 рік.
4. Внесення Надзірної Ради на розділ чистого зиску (§§ 23 і 45 статуту).
5. Означення границі найвищого кредиту, який можна признати одному членові.
6. Означення найвищої суми зобовязань, які Центробанк може затягнути.
7. Вибір 4-ох членів Надзірної Ради за місце уступаючих членів Надзірної Ради.
8. Вибір шістьох заступників членів Надзірної Ради на місце уступаючих.
9. Вибір трьох членів Контрольної Комісії (§ 52 О статуту).

Право участи в Загальних Зборах мають усі члени Центробанку, що допоняли свої зобовязання щодо вплати уділів по думці постанов статуту (§§ 16 і 60). — Кожний член має лише один голос, незалежно від вільности його уділів. За легітимацію служить уділова книжочка (§. 50 статуту). В Загальних Зборах беруть участь члени особисто. Правні особи заступають їх повновласники. Повновласником кооперативи і іншої правної особи може бути лише член Дирекції або Надзірної Ради дотичної кооперативи, або член Управи дотичної правної особи, або в обох випадках фізична особа, яка є вписана у реєстр членів Центробанку (§. 51 статуту).

Річний звіт і заміненя рахунків виложені в льокалі Центробанку (вул. 3-го Мая ч. 15) до перегляду членам.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ ЦЕНТРАЛЬНОГО КООПЕРАТИВНОГО БАНКУ „Краєвий Союз Кредитовий" з обм. відпов. у Львові

Д-р Михайло Волошин в. р. предсідник. Д-р Степан Баран в. р. секретар.

Подяка.

В безмежнім горю, яке зіслав на нас Всевишній, забираючи нам іншого дорогого Стрийка, бл. п. **о. Пантелеймона Городецького,** пароха Лаховець біля Богородчан, дякуємо Духовенству, Приятелям, Знайомим, Установам і Громадянам парохії.

Дякуємо Всч. о. дек. богородч. Від. Яримовичеві за провід у похоронах, о. дек. кузнільському о. К. Білинському за труд і промову, о. д-рові Германові, парох. лат. з Богородчан за участь і панахиду, о. соз. Шарковському, пар. Надорожної біля Товмача, о. Прошкові з Журок, о. В. Гординському з Глибокого, о. В. Косевичеві (за промову) з Раківця о. В. Грицаєві зі Солотвини, о. О. Петрашові з Горохолини, о. З. Кисілевському з Богородчан, о. Кульматицькому з Порогів, о. Пилипцеві з Яблінки, о. Давидякові з Данилича, о. Корсанові зі Старуні, о. Ліцовському з Грабовець, о. Винявському з Іванківки, о. Микитинові (за промову) з Саджави, о. Цюпикові з Маниня, оо. Пасічникові й Бачинському зі Старих Богородчан, о. Соболевському з Нижочниці, о. Гирі з Лесівки й о. сотр. з Молодькова.

Дякуємо Управам народніх установ, які прибули з вінцями, а саме: Пов. Ком. У.Н.Д.О., Філії Т-ва „Просвіта", Кооперат. „Народній Дім", Кружкові „Р. Ш.", Соколові, Чит. „Просвіти" — всі з Богородчан. Дякуємо Виділам читалень, які прибули масово з вінцями з Журок, Іванківки, Гринівки, Старих Богородчан (3 вінці), Саджави (2 вінці), Глебівки, Глубокого, Лесівки, Горохолини (2 вінці), Лаховець (4 вінці), шкільній молоді Лаховець (2 вінці), Братствам Церковним, Бр. Апостольства Молитви, Кооп. „Надія" в Ляхівцях. Орг. У.С.Р.П. в Ляхівцях та іншим.

Дякуємо Всч. оо. і Громадянам за виголошені прощальні мови на цвинтарі, а саме: відпоручн. Ц. К. У.Н.Д.О. д-рові Николайчукові з Надзірної, відпор. Окр. Союзу Кооператив зі Станиславова п. дир. Шваюкові, від громадянства міста Богородчан п. Омелянові Гординському, відпоручн. Пов. Ком. У.Н.Д.О., Філії Т-ва „Просвіта", Сокола, Кружка „Р. Ш." — усі з Богородчан та відпоручникові місцевого Громадянства.

Дякуємо також провідникові хорів п. К. Твердохлібові і впорядчикам, які удержували порядок і лад між тисячними учасниками похорону.

Особливо дякуємо Всім Громадянам і Парохіянам, які вшанували память Покійного. Нехай Господь нагородить усім, а від нас прийміть щире „Спасибіг"!

о. Степан Городецький з рідними.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Подяка.

Подобалося Всевишньому забрати нам Найдорожчу Дружину, Матір і Бабуню бл. п. **Анізію Цегельську.**

Усім, які поспішили з словами розради на чолі з Їх Ексцеленцією Митрополитом Кир Андреєм та Епископом Кир Іваном, як також Всесвітл. о. мітратом О. Базюком; усьому Всеч. Духовенству, яке під проводом Всесв. о. крилошанина Ю. Дзеровича відправило похоронні обряди Вп. П. П. Колеґорам, представникам влади, українських установ, церковному хорові і брацтву, парохіянам і прихильникам, які взяли громадну участь у похороні Покійної, щиро-сердечне Спаси-Біг.

Муж, Діти, Внуки і Правнуки.

Подяка.

За безкорисне, повне посвяти лікування моєї Дружини, складаю Вп. Панам **Д-рові В. Банахові і Д-рові І. Леміщі,** лікарям у Камінці Струмиловій, сердечну подяку.

о. Михайло Цегельський.

XIX. ЗАГАЛЬНИЙ ЗБІР

Союзу Українських Приватних Службовиків „СУПРУГА"

відбудеться у Львові дня 22. березня ц. р. в год. 10-ій рано в салі Т-ва „БЕСІДА" (Нар. Дім) вул. Руговського 22 з таким порядком нарад:

1. Відкриття Збору і вибір голови Збору.
2. Верифікування протоколу з останнього надзвичайного загального збору.
3. Загальний огляд діяльности в р. 1935-у і касовий звіт за рік 1935-й.
4. Звіт Провірної Комісії з провірки діловодства за рік 1935-й.
5. Дискусія над звітами і приняття внесення у справі абсолюторії для Головної Ради і Провірної Комісії.
6. Вибір Голови, 11 членів і 6 заступників членів Головної Ради та 5 членів Провірної Комісії на діловий рік 1936-й.
7. Внесення і запити.

Якщо в означеному часі не явиться на збори 1/3 частина всіх членів, потрібна для правосильности нарад, відбудеться в год. 11 рано того самого дня в тій самій салі з тим самим порядком нарад новий Загальний Збір, який рішатиме без огляду на число присутніх на Зборах членів.

Право участи в Загальнім Зборі має кожний член, що вирівнав членські вкладки по кінець місяця грудня 1935 року (§ 10 статуту).

Львів, 6. березня 1936.

Головна Рада Союза Українських Приватних Службовиків „СУПРУГА" у Львові.

КУПНО - ПРОДАЖА

МАШИНИ до шиття нової системи Зінґера 170 золотих продає Патицький, Львів, Чарнецького 10. 1617а 4-1с

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 52 (14.300). Львів, субота 7. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Сотні — тисяч — курців ствердило, що ПАПЕРЦІ і ТУТКИ — ПОВНОВАТКИ „КАЛИНА" є добрі, здорові і дешеві.

86-ті роковини життя Т. Ґ. Масарика.

Сьогодні кінчить духовий провідник чеського народу Тома Ґ. Масарик — 86 літ. Поважний вік казав йому передати керму держави в молодші руки, але постать його не перестала панувати над духовим життям сучасної Чехословаччини, з якої зумів він зробити модерну державу, сильну та самостійну.

Чехословаччина стала у важких роках для нашого народу, що знову втратив свою державність, одним з найпевніших островів, де находили захист наші численні еміґранти. Не можна забути, що саме Т. Ґ. Масарик своїм впливом та авторитетом причинився до того, що у Празі могли повстати поважні осередки нашої культурної та наукової праці, такі, яких не мали ми в ніякому іншому европейському місті. Прага була єдиним містом, де з університетських катедр наша молодь могла слухати викладів у такому дусі, який оживляв наших земляків — незвязаному ніякою цензурою, ніякими обмеженнями.

Т. Ґ. Масарик більше, ніж інші державні мужі чужих країн знав історію України та етапи визвольної боротьби українського народу. Те об'єктивне знання характеру української проблеми, як проблеми багатоміліонового народу, що серед мук змагав до реалізації своїх природних прав, — було головною причиною первісного прихильного підходу чехо-словацьких властей однаково до української політичної еміґрації, як і до процесу українського національного відродження на Закарпатті.

З надзвичайним жалем і прикрістю мусимо ствердити, що ще за життя Т. Ґ. Масарика починає у Чехословаччині перемагати протиукраїнська течія, яка доводить до того, що навіть національний термін „український" не може дістати в ЧСР права громадянства! Невже чеський нарід і його політичні керманичі такі короткозорі, що не бачать лих, які грозять їх батьківщині тоді, коли вони відпекаються від священних засад толеранції і свободолюбности, що їх проповідував Т. Ґ. Масарик?!

Мотиви присуду варшавського процесу в руках оборонців.

В пятницю 5. ц. м. доручено оборонцям засуджених у недавньому варшавському процесі за вбивство мін. Перацького присуд уряд із мотивами. Є це книга, що має 228 сторін машинового письма.

Присуд у бережанському процесі.

Як нашим читачам відомо, перед судом присяглих у Бережанах відбувалася розправа проти 12 селян за приналежність до ОУН. По шістьох днях розправи трибунал відложив її 23. лютого ц. р. аж до понеділка 2. березня ц. р. В понеділок розправа почалася в год. 10-ій передполуднем. По промові прок. **А. Вежбіцького** промовляли оборонці: **д-р Володимир Бемко** і **д-р Михайло Західний.** Після довшої наради провідник суддів присяглих відчитав такий вердикт: Присяглі судді потвердили питання зі статті 97. § 1. к. з. щодо підсудних: **Василишина, Слободи, Николина, Лалака, Чорного, Сидора і Левицького,** а питання зі ст. 155. § 2. к. з. щодо підсудних: **Євчина, Гамдзія, Гарасевича і Зазулі.** Заперечили 10 голосами питання зі ст. 97. § 1. к. з. щодо підс. **Марії Ґембайло.** Окремі питання зі ст. 18. к. з. щодо підсудних **Николина й Гарасевича** присяглі судді теж потвердили.

ПРИСУД.

Предсідник трибуналу оголосив 3. березня ц. р. такий присуд:

1) **Миколу Василишина** засудив трибунал на **шість років вязниці;** 2) **Теодора Слободу** — на **пять років;** 3) **Гриня Николина — на три роки;** 4) **Дмитра Лалака — на чотири роки;** 5) **Михайла Чорного — на пять років;** 6) **Івана Сидора — на чотири роки;** 7) **Михайла Левицького — на шість років тюрми** — всіх зі ст. 97. §. 1. к. з. і на втрату громадянських прав на 5 років, зменшуючи Василишинові і Левицькому на основі амнестії кару на одну третину, себто до **4 років,** а іншим на половину та враховуючи їм слідчий арешт від червня м. р.; 8) **Михайла Євчина — на два роки;** 9) **Степана Гамдзія — на два роки і три місяці;** 10) **Осипа Гарасевича — на два роки і три місяці,** і 11) **Федька Зазулю — на два роки,** — усіх зі ст. 155. § 2. к. з., зменшуючи **Гамдзієві та Гарасевичеві** на основі амнестії кару до половини, та даруючи кару Євчинові й Зазулі і враховуючи всім слідчий арешт від червня м. р.; 12) **Марію Ґембайло** — трибунал увільнив від вини і кари.

Усіх засуджених звільнив трибунал від коштів і судових оплат.

Марія Ґембайло, Федько Зазуля та Михайло Євчин вийшли з бережанської вязниці, де сиділи 9 місяців у слідчім арешті.

Американське радіо на послугах комуністів.

ВАШИНГТОН, 6. 3. ПАТ. Одно з найбільших радіофонічних товариств, „Колюмбія Бродкастінґ Кампені", віддало свій апарат до розпорядження комуністичної партії. **Користаючи з того, секретар американської комуністичної партії виголосив крізь радіо промову. Він атакував републиканську та демократичну партію й уряди Німеччини, Японії та Італії, дальше заявив, що безробіття можна зліквідувати лише приймаючи совітські методи.** Ця подія викликала **велике обурення;** жіночий союз рішив бойкот фірм, що продають вироби „Колюмбія Бродкастінґ Кампені".

АРЕШТУВАЛИ ПРОВІДНИКА АМЕРИКАНСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 6. 3. ПАТ. Вчора рано політична поліція арештувала головного провідника американських комуністів Моіса Карльоса Престеса. Комуніст, що його видав, відібрав собі життя у поліційному уряді.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Достатнє життя
Належну пошану
Ідеальні відносини
Суспільне становище
Торговельні звязки
Економічну незалежність
Реальні корисги
запевните собі, складаючи свої ощадности в Кооперативному Банку „ДНІСТЕР", Львів, вул. Руська ч. 20.

ЛІКАР
Антін Жуковський
б. лікар держ. шпиталю св. Лазаря в Кракові
отворив
з днем 1. березня 1936 р.
лікарську канцелярію
в ТОЛОГОРАХ.

Метушня у Женеві наслідком італійських перемог.

Женева, 4. березня 1936.

У попередній кореспонденції мав я нагоду зазначити, що перемоги італійців в Абісинії не були ще вирішні, але мали вже поважний вплив на розвиток політичних відносин і в самій Европі. Останніх перемоги італійського війська вважає поважна частина европейської преси, та зокрема німецька преса дуже добре поінформована про хід африканської війни, вирішними для мілітарного становища Абісинії. А поразки абісинських збройних сил є очевидно вирішними і для майбутнього політичного становища тієї країни. Однак наслідки африканської війни не обмежуються до Африки та Европи, — вони матимуть світове значіння.

Сучасні збори Ліґи Націй присвячені абісинським справам не позбавлені деякого траґікомічного елементу. Засоби, якими розпоряджає женевська установа, справді надто незначні в порівнанні зі силами заанґажованими в африканськім конфлікті та з суперечностями між великими державами, що їх викликав та загострив той конфлікт. Ціла Ліґа Націй робить враження найбільшого замішання та безпомічности. Єдина зброя, що стояла до розпорядження Ліґи Націй, показується тепер так само перестарілою як і озброєння відважних абісинських вояків. Перше 2-охтодинне засідання „санкційного" „комітету вісімнацяти" не дало ніякого конкретного висліду. Ініціятива міністра Ідена була досить умовна, він пропонує припинити довіз засобів льокомоції, якщо на це згодяться держави, виробники тих засобів. Щоб виграти час, п. Флаздан запропонував передати справу на обговорення „комітету тринацяти", а в дійсності справа перейшла на позакулісові розмови представників великих держав. В колах журналістів, від яких важко щось заховати в тайні, твердять, що ці таємні наради присвячено у значно більшій мірі поважним справам світової політики, ніж слова зі санкцій.

Не можна не признати, що московський дипльоматичний і фінансовий апарат, якщо річ іде про Париж, працював дуже добре. Колиб міністри Лаваль і Гор були ще на своїх місцях, не булоб поважної частини труднощів у полагодженні англьо-італійського конфлікту, які тепер виглядають дуже великими. Всі перешкоди, які стоять на дорозі до поправи англьо-італійських відносин, від частинних санкцій до протиіталійського порозуміння середземних держав включно, ще істнують, не маючи зрештою ніякого реального впливу на розвиток італійських операцій в Абісинії. До тогож боротьба „комунізму проти фашизму", яку Москва долучила до всіх протиіталійських заходів, зробила їх дуже непопулярними не лише в поважній частині европейських держав, але й серед національних кол самої Франції та Англії.

Дипльоматичні успіхи пана Літвінова у Льондоні та доброзичливий підхід офіціяльних англійських кол до франко-московського пакту коштуватимуть Великобританію можливо після останніх італійських перемог в Абісинії значно більше, ніж це в Льондоні могли припускати. Англьо-египетські переговори в Каіро заповідаються для англійців дуже прикро. Жадання египетських націоналістів сильної партії Вафд, заступленої на нарадах Нагас Пашою, без порівняння більші від того, що англійський уряд готовий дати Єгиптові. Погодити національну суверенність Єгипту з присутністю англійських залог в країні є річчю зовсім нелегкою, можливою лише при наявності союзницької спільноти воєнних завдань обох контрагентів. Перетворити Єгипет в англійську домінію не є так легко, як не можна було зробити з Канадою, Австралією чи Південною Африкою, країнами з великою перевагою національно-англійського населення. Арабське населення Єгипту є частиною великої національної арабської і релігійної магометанської спільноти. Збройний конфлікт між Англією та Єгиптом мав би найфатальніші наслідки для цілої Британської Імперії, в першу чергу для магометанських частин Індії.

Сучасні перемоги італійців в Абісинії можуть звичайно викликати в Єгипті острах перед італійською експансією, що витворює загрозу для озера Тана та Блакітного Нілю, але египетські націоналісти можуть з другого боку й шахувати своїх англійських співрозмовців у Каіро можливістю порозуміння з Італією проти Англії. Не можна також забувати того, що незалежні магометанські держави Туреччина, Персія та Афганістан провадять дуже зручну політику, лавіруючи між Англією та Москвою і можуть дати деякий приклад і для Єгипту. Дотеперішні англьо-египетські відносини дозволяють, розуміється, гадати, що сучасні переговори в Каіро дадуть позитивні результати, але не є цілком виключена евентуальність таких подій в Єгипті, які радше влекшать порозуміння між Льондоном та Римом, ніж між Льондоном та Каіро.

З московського боку робиться у всякому разі все можливе, щоб не допустити до англійсько-італійського чи німецько-французького зближення. Італійські часописи „Пополо ді Рома" та „Стампа" повідомляють з Парижа, що московські агенти видають величезні суми на підкуп французької преси, щоб затерти враження заяви Гітлера, зробленої представникові „Парі Міді". Читаємо також звістку одного париського тижневика, що радикальна партія має діставати з Москви по мілоні франків впродовж найближчих десяти місяців. Отже поважна частина майбутньої французької позички для Москви — лишиться у самій Франції, як засіб деморалізації французів.

Щодо сучасної сесії Ліги Націй, то „Пополо ді Італія" пише: „Санкціонізм підкопав европейську солідарність, загострення санкцій зруйнує її. Женева стоїть на роздоріжжі. В Італії чекають, що Ліга Націй буде свідома своєї відповідальности". Те, що італійці говорять до Ліги Націй, спрямоване під адресою Англії та Франції. Порозуміння між Англією та Італією цілком добре можливе, але кошти його наслідком абісинської війни, сильно зросли. І можна думати, що найбільше Москва, яка дбала найбільше про санкції, боїться, що прийдеться саме їй ті кошти платити. Чи частина коштів ведення абісин. війни впаде і на Францію, це буде залежати очевидно від того, як Франція буде розуміти франко-московський пакт, що його можна розуміти дуже ріжно.

М. Данько.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ.
Український
Технічно-Господарський Інститут
продовжує записи на:

I. Високошкільний Економічно-Кооперативний відділ, по закінченню якого видають диплом з титулом економіста,
II. Курси українознавства — з широкою програмою,
III. Фахові курси — бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької і французької), пасічництва, садництва, перероблення садовини і городовини, обробленя шкіри, шидоварства, радіотехніки, фотографії. По закінченню курсів видається свідоцтво. — Передбачують відкриття й інших курсів.

Навчання кореспонденційною методою.
Проспекти і програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку.

ПОШТОВА АДРЕСА:
Ukrajinsky Techniczko-Hospodarsky Institut. Podebrady, Tchecoslovaquie — або Т-во „Сільський Господар", Львів, Ринок ч. 10/II. п. 1047

НАШЕ СЕЛО ЗБЛИЗЬКА.

II. За піднесення його життєвої стопи.

В попередній статті на дю тему („Діло" з 1. ц. м.) начеркнув я коротко вигляд нашого села в сірі будні. Сьогодні хочу подумати над причинами, що на мою думку довели до такого невідрадного стану нашого села.

Гадаю, що найважнішою причиною цієї біди, яка панує по наших селах, є своєрідне лінивство та засхорузлий консерватизм нашого селянина. Те старе „хай буде, як бувало". Хоч не можна говорити, щоб наш селянин не працював. Він працює може й дуже багато, бо нераз аж піт йому очі заливає, але та праця не є планова, доцільна. Працює, щоб „у хаті не сидіти", або тому, що тих „бо́тьки робили". Оцю байдужність, брак застановки над доцільністю і поплатністю своєї праці, брак ініціятиви, я називаю нашим своєрідним лінивством, якого за всяку ціну треба позбутися. Наш селянин привик уже до того й так з тим іжився, що вважає це за конечне зло. На його думку так мусить бути і він затратив почуття чогось кращого, гарнішого і тому навіть не думає протиставитись дій біді, яка налягла на його хату.

І цьому треба зарадити. Провідники нашого села, тобто проводи культурно-освітніх товариств, кооператив, священики та свідомі громадяни, повинні це мати перед очима і при кожній нагоді впливати на своїх співгромадян, щоб і наш український селянин цілою своєю масою зажив повним культурним життям сучасної людини.

Того, що доми наших селян невлаштовані якслід, не можна виправдати ні браком гроша, ні ніяким іншим викрутом. Можна це пояснити лише недбальством. Бо коли когось стати на вибудування хати, то ще й може стати і на вставлення якойнебудь підлоги, великих вікон та приличної печі, а хату прибере зовсім інший вид. По селах принялся звичай, що будуючи хату, будують великі, нікому непотрібні сіни, де дуже часто тримають дріб. Це треба занехати, а сіни перемінити на кухню, де варитимуть страву. Тоді і в хаті буде привітніше, не буде лари та інших кухонних „запахів", буде охайніше, бо відома річ, що в хаті, де сплять, варять і відпочивають, годі вдержати який-такий лад. А вже зовсім треба вибити з голови те, щоб зимою приводити до хати нововрождені телятка, бо на те є стайня, яку треба теж упорядкувати так, щоб у часі морозів не треба було зганяти хати на стайню. Перед хатою обовязково треба розвести квітник та бодай малий садок, а господарські будинки треба ставити по змозі за хатою, що теж у значній мірі причиниться до піднесення здоровности села.

Є загально відома теза, що культуру народу мірять зужиттям мила й паперу. В нас, на жаль, мила й паперу вживають дуже мало — в порівнанні з чужими европейськими народами, бо мила вживають здебільша тільки до прання і то дуже мало, а паперу ще менше. Мало читають часописів, ще менше книжок, мовляв, „газета ні книжка мені їсти не дасть", або оправдуються браком гроша тоді, коли на тютюн, на гучні весілля чи хрестини з горівкою гроші все найдуться... Знаю випадки, де цілу весну нема хліба в хаті, але „махорка" мусить бути. Нема 5—10 зол. річно на газету, але в той час усе найдуться 50—100 зол. річно на тютюн. Це все треба селянинові постійно витикати, головно перевиховувати в тому напрямі молодь. Я вірю, що можна буде дійти до позитивних вислідів.

За всяку ціну треба викорінити звичай спати в одязі, в якому працюють цілий день, бо через те є в хаті повно блох та інших паскомих, що „магазинуються" в „ліжку", де замісць порядного сінника є звичайно трохи стертої соломи та трохи старих шмат. Застерігаюся, що не узагальнюю того, бо маємо вже села, де все те є рідкістю, але в більшій частині наше село ще зберігає ці „патріярхальні порядки" і далі покутує, через своє недбальство, в бруді та в нехлюйстві.

Подібна справа і з поживою. Є біда на селі, часами дуже велика, це правда; перш за все брак гроша; але їсти є що, тільки... не вміють варити. Мають муку, бульбу, ріжні крупи, молоко, яйця і т. п. Але щож, господиня не вміє навіть доброго борщу зварити, бо бо́тьки, замісць чогось доню навчити, дивляться тільки, щоб якнайскорше видати її заміж. А потім наслідок: у хаті бруд, нехлюйство, а часто-густо „чоловіка біда" і сварки. На те треба конче звернути більше уваги. Спеціяльні курси куховарства і домашнього господарства взагалі — це найважніша й найперша праця, якою повинні занятися наші культурно-освітні товариства. Селові треба дати фахове знання, треба йому вказати, як воно має в хаті господарити й жити. Треба теж конче звернути увагу, щоб бодай члени наших культурно-освітніх товариств, ця свідоміша частина народу, жили по людськи та виховали здорове молоде покоління, яке є основою нації.

Впрові не легке це завдання і багато перешкод матимуть ті, що займуться перевихованням нашого села. Не всюди знайдуть вони зрозуміння, але вірю, що молодь піде цій справі назустріч, тільки треба їй вказати напрям і ріжницю між технічно-культурним і здоровим життям і тим, з яким вони зживаються.

Українське село, що має загально приняту (в літературі) назву культурного села, мусить ним дійсно в найкоротшому часі стати, щоб можна було повторити за Шевченком, що українське „село неначе писанка!"

Андрій Качор.

ЖИДИ І МИ.

З приводу внеску про заборону ритуального убою.

ВОНИ.

Посолка Я. Присторова зголосила проект заборони ритуального убою звірят. Соймова адміністраційна комісія, що має розглядати цей проект, запросила на засідання як знавця кс. Тжецяка. Це викликало бурю протестів серед жидівства. Жидівство устами своїх поклинаних чинників заявляє: „Стверджуємо з усією рішучістю, що одиноко жидівське духовенство покликане до вирішування справ нашого віроісповідання, а допущення інтервенції духовної особи іншого віроісповідання будемо вважати за тяжку зневагу нашої релігії". Свій протест жиди зложили у премієра уряду, у міністра освіти, міністра внутрішніх справ, маршала сойму і предсідника соймової адміністраційної комісії.

МИ

І мимохіть пригадалось мені болюча дійсність з життя Православної Церкви — підготовчі праці до Собору веде не Передсоборне Зібрання з представників усіх елементів Прав. Церкви, що його створив спеціяльний декрет Президента держави, лише — комісія церковних та урядових достойників, дарма, що ті останні — іншого віроісповідання і національности. Що більше, ці чужі нам релігійною приналежністю чинники рішають не тільки в справах правного і матеріяльного положення Церкви в державі, але й рішуче у всіх питаннях церковного життя, у тому і чисто канонічних. Навіть тими останніми найбільше і переважно досі займались. І це все вважається зовсім нормальною річчю. Вільно ще було так твердити, скажім, польським громадським та урядовим чинникам. Але ніхто ніколи не зможе зрозуміти, як сміла піти на це ієрархія Православної Церкви та ще й „суа спонте".

Порівняйте ті дві річи і правдоподібно зрозумієте, чому це в Св. Письмі жиди — вибраний нарід, або — кажучи по світськи — нарід, обдарований спеціяльним релігійним генієм...

Х.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Військо проти кабінету Гіроти.

ТОКІО, 6. 3. ПАТ. Несподіване іменування мін. Гіроти премієром приняли у краю з почуттям полекші. Сподіються, що він виведе Японію з теперішньої ізоляції. У кабінеті Гіроти льордом приватної печати мав би стати дотеперішній міністер цісарського двора Юас; на його місце прийде амбасадор з Льондону Матсудаіра; теку закордонних справ обійме амбасадор в Риму Шігеру Йошіда, фінансів — президент гіпотечного банку Еічі Бабана, війни — ген. гр. Теравчі, маринарки — адм. Нагано, внутрішніх справ — Такучі Кавасакі, справедливости — Наоші Осара.

ТОКІО, 6. 3. ПАТ. Як стверджує Авас, **зусилля Гіроти над організацією нового кабінету станули на мертвій точці, тому що військова влада відмовила йому своєї співпраці.** Домеі пояснює, що головною трудністю для Гіроти було становище **ген. Теравчі, який не хотів увійти до кабінету, тому що армія противна складові кабінету, де за багато партійних політиків та людей з надто поміркованими поглядами.**

БЕРЛІН, 6. 3. ПАТ. Німецьке інформаційне бюро подає з Токіо, що ген. Теравчі годився увійти до уряду лише під такими умовинами: 1) збільшення оборонних сил, 2) рішуча закордонна політика, 3) поправа життєвих умовин широких мас.

НЕЛЕГКЕ ЗАВДАННЯ.

ТОКІО, 6. 3. ПАТ. Домеі висловлює надію, що, не зважаючи на всі труднощі, **Гірота створить новий уряд завтра, а може ще й нині полудні.** Переговори ускладнюють лише розбіжности у поглядах щодо скількости представників поодиноких партій. Первісно партія Мінсеіто (ліберальна) мала дістати 3 теки, Секюкай (консервативна) — 2, Шова (націоналістично-військова) — 1.

ПРОГРАМА ГІРОТИ.

ТОКІО, 6. 3. ПАТ. Гірота заявив представникам преси, що у закордонній політиці змагає до мира та співпраці, а у внутрішній — до поєднання шляхом господарсько-суспільних реформ, а не радикальних потягнень. Дисципліну в армії приверне суворими рішеннями.

ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА РЕВОЛЬТУ.

ТОКІО, 6. 3. ПАТ. Міністер приняв димісію генералів Гаяші та Мазакі, яких уважають морально відповідальними за події з 26. лютого. На цьому самому тлі перенесли у стан спочинку генералів Таракі, Мінамі та Абе.

ЯПОНСЬКІ ЗАПЕВНЕННЯ ДЛЯ СССР

МОСКВА, 6. 3. ПАТ. Як подає Тасс, **японський амбасадор Ота відвідав Літвінова та запевнив його, що недавня революція не матиме ніякого впливу на зовнішню політику Японії, гимсамим на її відношення до СССР.** Ота заявив Літвінову, що його уряд змагає до консолідації японсько-совітських взаємин, тому бажав би якнайскоріше полагодити всі спірні справи. Літвінов висловив вдоволення та підмітив вагу ліквідації конфліктів на манджурському кордоні для загального замирення.

НОВЕ САМОГУБСТВО.

ТОКІО, 6. 3. ПАТ. Один з учасників револьти сотник Коно, що був ранений підчас нападу на резиденцію гр. Макіна, відібрав собі життя.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Червона ставіскіяда на Україні.

(РО) Орган всесоюзної центральної ради професійних спілок містить телефонограму з Києва про замкнення надзвичайного пленуму ради професійних спілок України. Підчас нарад секретар ЦК-ту К.П.(б.)У. Попов гостро зматакував надужиття провідників українських профспілок, що були причиною скликання ради. Виявилося, що за останні 4 роки **провідники профспілок не робили білянсів, розкидали та дефравдували чималі суми, призначені на поміч робітникам, продавали карти на подорож та на побут у живцях,** удержували „клясових ворогів": б. генералів та капіталістів. Більшість організаторів профспілок за решіткою і небаром стане перед судом; **з давної союзної ради лишилося на своїх становищах лише... 2 особи.**

З організаційного руху.

Велика політична нарада в Любачеві.

Понад 600 осіб, представників усіх сіл любачівського повіту, відбуло в понеділок 2. ц. м. в домі Філії Т-ва „Просвіта" в Любачеві велику політичну нараду. Енергійно і вміло проводив нараду предсідник інж. **Василь Михальчишин;** заступником предсідника вибрано **Григорія Лебедовича,** ем. дир. школи в Горайці, секретарював **М. Савчин.**

Реферат виголосив посол **д-р Роман Перфецький,** що докладно обговорив сучасне політичне положення українського народу та працю й осяги Української Парляментарної Репрезентації на терені сойму і в краю.

Реферат приняли присутні рясними оплесками. Після рефероту вивязалась довга і річева дискусія, в часі якої присутні зверталися нерідко до референта з ріжними запитами на всякі актуальні теми, на що посол д-р Перфецький давав вичерпуючі відповіди і вияснення. Обговорювано між іншим теж дійсну потребу помогти селам Любачівщини, яким з причини страшного градобиття, що в мин. році таки цілковито знищило їхній збір, а навіть побило й порозривало дахи, на випадок неодержання безпроволочної помочі грозить великий голод і злучені з ним наслідки. Ця справа є для Любачівщини під цю пору найбільш актуальна і посол д-р Перфецький зобовязався поробити всі заходи, щоб загроженим селам прийти з допомогою. В дискусії забирали між ін. голос: о. Пизюр Андрій з Башні Долішньої, о. Михайло Гіряк з Любачева, п. Григорій Лебедович, Петро Сташко, господар у Гірчу, Микола Назаревич, господар в Олешничах Старих, Микола Сапецький, купець із Чесанова, Володимир Приндяк із Любачева.

Після замкнення дискусії присутні одноголосно ухвалили резолюцію, якою вповні одобрюють дотеперішню діяльність Української Парляментарної Репрезентації взагалі та посла д-ра Романа Перфецького зокрема.

Опісля присутні вибрали головою Повітового Нар. Комітету м-ра **Теодора Кульчицького,** адвоката в Любачеві і 14 членів тогож Комітету, а саме: о. Пизюра Андрія, пароха в Башні Долішній, о. Колтонюка, пароха в Жукові, інж. Василя Михальчишина з Любачева, д-ра Дикунчака Юрія, адвоката в Любачеві, д-ра Григорія

А. ЧЕХОВ 4)

ЛЮДИНА В ФУТЕРАЛІ.

(Докінчення.)

Другого дня він увесь час нервово потирав руки, діставав судороги, видно було по нім, що з ним недобре. Навіть науку покинув, уперше в його житті таке сталося. І не обідав. А під вечір вдягнувся тепліше, хоч надворі було зовсім літо, і поплівся до Коваленків. Варки не було дома, застав тільки брата.

— Сідайте, прошу — сказав Коваленко холодно і похмурив брови. Він був заспаний, бо відпочивав після обіду і дуже був кепсько настроєний.

Білик посидів мовчки з десять хвилин і почав:

— Я прийшов до вас, щоби облегшити душу, бо мені дуже, дуже важко на душі. Якийсь пашквілянт позволив собі намалювати в смішний спосіб мене і ще одну особу, нам обом близьку. Вважаю своїм обовязком впевнити вас, що я тут непричім. Я не дав ніякої причини до такого глуму, навпаки, я все поводився як зовсім зорядна людина.

Коваленко сидів надувшись і мовчав. Білик почекав дещо і далі говорив тихим, сумним голосом: Іще щось маю вам сказати. Я давно служу, вже починаєте тільки службу... Отож мій обовязок, як старшого товариша, остерегти вас. Ви їздите на ровері, а ця забава, даруйте, цілком таки негодяща для виховника молоді.

— Чому-ж? — спитав Коваленко басом.

— Хібаж тут ще треба щось додавати, Михайле Савичу, хібаж воно неясне? Як учитель їздить на ровері, то що тоді учням лишається робити? Хіба на головах ходити? Якщо воно не дозволене розпорядком, то значить і не можна! Я вчора остовпів, як побачив вашу сестру... Мені в очах потемніло: — жінка чи дівчина на ровері? — та це щось неймовірне, страшне!

— То чого ви властиво бажаєте собі?

— Бажаю тільки одного — остерегти вас, Михайле Савичу. Вже людина молода, перед вами будучність, тому треба вести себе дуже, дуже осторожно; тимчасом ви чомусь то так дивно поводитесь — ще й як дивно! Ходите у вишитій сорочці, все вас на вулиці видно з якимись книжками — і ось ще й ровер до того всього... Адже про те, що ви й ваша сестричка їздите на ровері, дізнається директор, потім воно дійде й до куратора. І навіщо того?

— Що я і моя сестра їздимо на ровері, нехай нікого голова не болить — сказав Коваленко і почервонів. — А хто стане мішатися в мої домашні і семейні справи, того я до чорта собачого пішлю!

Білик поблід і встав.

— Якщо ви говорите зі мною таким тоном, то я не маю що більше балакати. І прошу вас ніколи при мені не висказуватися так про начальство. Ви повинні з пошаною ставитись до влади.

— А хібаж я щось злого говорив про владу? — запитав Коваленко обурений. — Прошу вас, кажу, лишіть мене в спокою. Я чоловік чесний і з такими рівним як ви, не маю приємности говорити. Я не люблю сплетухів.

Білик нервово заметушився і почав хутко вдягатися з виразом перелиску на лиці. Цей перший раз у житті він почув такі грубі слова до себе..

— Маєте право говорити, що вам подобається — сказав, виходячи з передпокою на сходи. — Я тільки одне вам скажу: може бути, що нас хтонебудь підслухав, а щоби не перекрутили нашої розмови і щоби що з того не вийшло, я повинен донести палові директорові про зміст нашої розмови... в головних зарисах. Я маю обовязок це зробити.

— Донести? Гоцак з донесе!

Коваленко схопив його жаду на комір і шпурнув, а Білик покотився по сходах, тарахкаючи своїми кальошами. Сходи були високі і стрімкі, але він докотився вдолину щасливо. Встав і дотерпнувся носа: чи цілі окуляри. Але саме тоді, як він котився сходами, вийшла Варка, а з нею дві дами. Вони стояли на долині і обсерували — для Білика це було найстрашніше за все. Вже краще було зламати собі карк, обі ноги, як стати посміховищем — адже тепер довідається про це ціле місто, дійде до директора, інспектора — ох, коби хоч що з того не вийшло! — нарисують нову карикатуру і скінчиться ціла історія тим, що прикажуть піти на емеритуру.

Коли він підвівся, Варка пізнала його, і маючи перед собою його смішне обличчя, помяте пальто і кальоші не в ладі, не розуміючи в чім діло, думаючи, що він сам знепацька впав, не могла стриматися і засміялася на весь дім своїм „Ха-ха-ха!"

І ось тим поботвистим, переливним „ха-ха-ха" завершилося усе: і сватання і земне істнення Біликове.

Він вже не чув, що говорила Варка, він вже й не побачив нічого. Як вернувся до себе в хату, насамперед забрав зі стола портрет, а потім ляг і... вже більше не вставав.

Третього дня прийшов до мене Танас і спитав, чи не треба післати за доктором, бо з паном щось недобре.

Я пішов до Білика; він лежав під завісою, накритий ковдрою і мовчав. Запитаєш його що, а він лише „так" або „ні" — більше ні звуку.

За місяць Білик помер. Ховали ми його всі: себто обі гімназії і семинарія. Тепер, як він уже був у домовині, лице його було добре, приємне, навіть веселе так, немов він був дуже вдоволений, що його покладуть до футералу, з якого вже ніколи не вийде. Так, він досягнув свого ідеалу! І ніби на його честь цілий час похорону була непогода, дощ, і всі ми були в кальошах і з парасолями...

Скажу вам отверто: хоронити таких людей, як Білик — це велика приємність. Як ми вертались з кладовища, у нас були потягнені, ніби фізіономії; ніхто не хотів показувати назверх того почуття вдоволення — почуття зовсім схожого на те, яке ми мали давно-давно, ще в дитячих роках, коли старші виїздили з дому, а ми вставали по цілі годину — другу, захлистуючись повним захватом. Ех, воля, воля! Один натяк, одна слабка надія тієї волі для душі крила, не правда?

Отож вернулись ми з кладовища в добрім настрою.

Шиманського, лікаря в Чесанові, д-ра Пантелеймона Бабика, адвоката в Чесанові, Миколу Сапоцького в Чесанові, Григорія Лебедовича в Горайці, Миколу Назаревича в Олешичах Старих, Дмитра Гладкого в Коровиці Лісовій, Івана Вовкевича, Степана Процика з Любачева, д-ра Романа Крупку, лікаря в Олешичах-місті та Андрія Ступака, кооператора в Сухій Волі.

По виборі Повітового Народнього Комітету присутні відспівали національний гимн і закінчили свою імпозантну нараду.

—o—

З польської преси.

Приятелі русинів, але вороги українців...

Колись наші нащадки, які студіюватимуть з річників старих часописів історію польсько-українських взаємин, у неодному огляді польської преси в річнику „Діла" ще за рік 1936. знайдуть джерело дотепів для гумористичних фейлетонів. Наприклад фраза, яка пишається у наголовку цієї замітки про останню вступну статтю офіціяльного, репрезентативного й центрального у Польщі щоденника одного з найбільших польських політичних таборів, та фраза звучатиме за якийсь час як найкумедніший дивогляд. І сьогодні вона так звучить, — але тільки для нас: бо редактори „Варшавского Дзенніка Народового", люди мабуть з високою освітою та політичним стажем, не зайнявшись одним віддихом говорять ще нині у 1936. році, такі нісенітниці, яких будуть соромитись вже їхні діти... якщо не схотять іти слідами батьків своїх і поклонятися анальфабетизмові, що його промотором є вельмишановний.

Згаданий „Варш. (Львовскі) Дзенник Народови" в 6-то ц. м. обурюється на „Діло", як на той український часопис, що приєднався до осуду ендеції, виголошеного прилюдно, з сойм-ової трибуни, міністром Рачкевичем. Автор передової статті „Нові лікарі" дивується, що ми виступаємо проти „народового обозу" з цілою низкою закидів, коли тимчасом той „обоз" „не має впливу на правління й адміністраційну політику держави". Те речення автор повторяє двічі: ендеція ніби „не має ніякого впливу на поведінку і політику властей", — при чому автор такого твердження покликується саме на промову мін. Рачкевича.

Надмір скромности! Ми далеко не є такої маленької думки про „обоз народови" і саме тому присвятили йому ту статтю, що так його затнівати. Бо хоч офіціяльно і формально ендеція, як політична партія, находиться в опозиції до уряду і не втримує, очевидно, ніяких звязків з адміністраційним апаратом, то проте *фактично має* саме в ділянці національної політики (бо про неї йде мова) величезний вплив. Цей вплив істував та далі істнує, навіть всупереч волі керманичів центральної влади, бо адміністраційний апарат є повний одиниць, які пересякли ендецьким світоглядом та глядять на ендецькі справи крізь ендецькі окуляри. Тому вплив істнує далі ще й тому, бо безліч ендеків, перемалювавшись на санаційний колір хліба ради насущного — залишились у душі старими ендеками та виявляє це при всякій нагоді, якщо тільки зустрінеться — з українськими справами. Бо навіть „офіціяльні" нинішні ендеко-санатори з цілої групи „Дзенника Польского" є у національній справі — чистокровними ендеками, по ендецьки думають і пишуть пп. редактори й співробітники „санаційного" краківського „Курієрка" у кожній замітці на українські теми й та ендецька омора надолі є винуватою, що українська дійсність виглядає так, як виглядає. Хай нам теж панове ендеки не прегадують свого формального становища супроти „пацифікації": ми тямимо афіші порозвішувані по вулицях Львова і потромові летючки з 1930. р. — а всі з „Кресової Друкарні", а відомими нам авторами й кольпортерами. Вся та акція була ведена перед „пацифікацією" пляново, свідомо, вперто й послідовно, витворюючи такий настрій, серед якого сама „пацифікація" була вже тільки формальним завершенням. І тому не вдасться облудними заявами відпекатись відповідальности.

Але про становище польської ендеції найкрасномовніше свідчить й ота „декляративна" остання стаття в авторитетному ендецькому часописі. „Обуз Народови з цілою прихильністю відноситься до спокійної і льояльної рускої людности, що живе, подібно як людність польська, на східніх просторах нашої держави від віків, на землях своїх батьків... Підходячи у традиційний для польської державної думки спосіб до льояльної рускої людности, Обуз Народови рішуче поборює сепаратистичний український рух та змагає не допустити до того, щоб створена ним українська проблема мала вийти коштом польських національних інтересів державну розвязку..."

Як довго пп. публіцисти польської націоналістичної преси не впорядкують собі речей, а якими їм важко видно все ще дійти до ладу, як довго „руска людность" та „український рух" будуть для них справи, вивчені з ін. наукових підручників, і як довго „квестія українська" буде для них усе ще „створена", та ще й при помочі німців і австрійців (бо про це у тій статті теж говориться), так довго шанующий себе український журналіст з ним полемізувати не буде.

Напад на проф. Дмитра Дорошенка.

У тому самому числі „Варшавского (Львовского) Дзенника Народового" якийсь п. Обсерватор поміщує цілу статтю проти проф. Дмитра Дорошенка, у звязку з покликанням його на місце пок. проф. Біднова до Варшави. Весь той випад опертий на довільно повириваних цитатах зі „Спомнів" Дмитра Дорошенка про його діяльність у характері міністра Української Держави за часів гетьмана Скоропадського, та взагалі за часів української революції 1917—20. Як страшний злочин автор вигляє заходи Дм. Дорошенка у справі Холмщини: автор стоїть, видно, на становищі, що патріот, який бере активну участь у боротьбі за етнічний характер спірної території та якщо протиставиться сусідській культурній і політичній експансії, грішить настільки, що тратить наукові кваліфікації і навіть в кільканацять літ потім не може виконувати наукових функцій. Цей погляд доповнює злобна увага, що Дмитро Дорошенко був головою Українського Наукового Інституту у Берліні: це теж дискваліфікує його в очах тих політиків, що „люблять руских людей", але ненавидять „українського руху".

Кл. Грабик у ролі ментора.

„Дзенник Польскі" з 6. ц. м. поміщує знову довгу статтю п. К. Грабика п. н. „Вислід про просте слово". Вся вона має служити наукою для І. Кедрина, щоб він зрозумів своє відношення „до проблеми державности". Хоча той менторсько зарозумілий тон у людини, яка і через своє походження із греко-католицької родини і своє свіже ендецьке минуле повинна бути скромнішою у своїх висловах під адресою українців, страшенне несимпатичний, проте кілька слів тій статті присвятимо завтра.

Про нормалізацію відносин у Галичині.

На цю тему у консервативному „Часі" з 5. березня поміщена стаття М. Гроф-Чанковського, того самого автора, що виступив і на сторінках „Видом. Літерацких". Автор зазначує, що вихідним пунктом у політиці супроти українців повинна бути теза, що істнує український нарід, уповні національно свідомий та з власною культурою. Тільки признаючи істнування української нації можна призадумуватись над способами можливого співжиття двох народів на одній території. Автор признає, що у тій справі Українська Парляментарна Репрезентація зробила дуже багато, і їй треба помогти. Те, чого УПР домагається від уряду, не є це річи не до виконання. Адже в інтересі держави є, щоб бодай частина безробітної інтелігенції знайшла працю в державних установах. Чи не краще теж створити український університет, замісць того, щоб українська молодь вчилась у чужих державах і „звідтам приносила душу затроєну ідею ненависти"? Найболісніша справа це питання земельної парцеляції. Якщо земля поміщиків переходитиме в руки українців, поляки будуть кричати про зменшення польського стану посідання. А заборона українцям купувати землю є для них „просто провокацією". У такій ситуації краще урядові не мішатись до земельної справи та полишити її приватній ініціятиві. Тимбільше, що правдоподібно лише 30—40 відсотків поміщицьких дворів зможе перетривати кризу. Сумнівне також, чи могла би вдатись польська кольонізація на цих землях. Адже „фактом є, що всі кольонізації від Казимира Великого дали розмірно малі наслідки". З інших справ автор признає правду вимогам українців до Польського Радія, вказуючи на совітську практику.

У кінцевім уступі статті автор вказує на історичний засуд асиміляційної політики. Поляки втратили на річ Прус тільки невеличкий кусник своїх земель ще зперед 1770 року. Горішній Шлеськ досі лишився польським, хоч його денаціоналізували ще з XIII. віку. Система переслідування поляків Австрією до 1849. р. викликала загальну ненависть до держави в цілому польському громадянству, зате політика уступок стократно вилатилася Австрії, бо підйом Галичини був і розквітом Австрії, а 80 відсотків поляків до самого 1914. року почувало себе вірними і льояльними громадянами держави. „Чи сучасні політичні відносини не вимагають польсько-української згоди? Треба лише хотіти та мати трохи поміркованости".

Не минув тиждень, а життя потекло по давньому — оте тверде, суттєве, нерви безжалуде життя зі своїми заборонами й дозволами. Краще не стало. Хоч одного Білика поховали, але скільки ще таких людей у футералі осталося, скільки їх ще буде!...

— Так-то воно і є — сказав Іван Іванович і закурив папіроску. — Скільки їх ще буде — повторив Буркін.

— — — — — — — —

Була вже північ. Усе спало тихим, глибоким сном: ні порухів ніяких, ні голосу, просто не хочеш вірити, що в природі може бути так тихо.

Так-то воно і є — сказав ще раз Іван Іванович і додав: — А чиж те, що ми живемо в місті в задушливій тісноті, псуємо папір, граємо в карти — чиж це не футерал? А те, що ми живемо серед нероб, суців, дурних і пустих жінок, говоримо й вислухуємо всякі дурниці — хібаж це не футерал? — Як хочете, розкажу вам одну дуже цікаву історію...

— Ні, пора вже спати — сказав Буркін.

Полягали на сіні. Ледви задрімали трохи, як тут почулися легесенькі кроки. Хтось ходив попід столом: піде трохи, стане і за хвилину знов тук... тук...

— То так Мавра ходить — каже Буркін.

Кроки замовкли.

— Бачити і слухати, як брешуть — заговорив Іван Іванович, повертаючись на другий бік — і як тебе ще дурнем називають за те, що терпиш оту неправду; переносити образу, пониження, не могти голосно заявити, що ти по стороні чесних, вільних людей, навпаки ще самому брехати, зміхатися — і все те задля куска хліба, для теплого кутка, для якоїнебудь посади — ні, життя таке неможливе...

— Ну, ви вже зовсім іншої починаєте, Іване Івановичу — сказав учитель. Спім уже!

І за десять мінут Буркін уже спав, а Іван Іванович кидався з боку на бік, зідхав, а потім встав, знов вийшов надвір і, сівши під дверми, закурив папіроску.

Переклав з рос. *Іван Пахолків.*

„Італійці ніколи не дійдуть до Адіс-Абеби".

АБІСИНСЬКІ НАДІЇ НА НАФТОВІ САНКЦІЇ.

ЛЬОНДОН, 6. 3. ПАТ. Абісинський посол у Парижі Марієм заявив в інтерв'ю представникові Райтера м. ін. таке: **Негус не погодиться віддати Італії ніяких територій.** Переможна італійська офензива не змінює ситуації: **абісинці зовсім не є переможені, італійці ніколи не дійдуть до Адіс Абеби;** Абісинія має ще чимало гірських твердинь, все населення готове боронитися перед наїздником. **Як переговори не пощастять, опремо наші надії на нафтових санкціях.** Не сподіюся, щоб Мусоліні дальше побуджував італійський патріотизм, щоб змагатися з цілою Европою, коли знає, що наші, заступлені у Женеві, справді готові вести і дальше політику згідну з засадами пакту Ліги Націй.

АБІСИНСЬКА ВІДПОВІДЬ КОМІТЕТОВІ 13-ох.

ПАРИЖ, 6. 3. ПАТ подає за Авасом повний текст абісинської відповіди на мировий заклик, висланої вчора:

„Ми поза помилися зі змістом депеші комітету 13-ох до нашого міністерства закордонних справ. Загально відомо, що ще до вибуху війни доложили ми всіх можливих зусиль, щоб запевнити мир шляхом своєвільного поєднан-

ня, згідно з пактом Ліги. Італія веде далі війну, не зважаючи на міжнародні зобовязання та дотеперішні зарядження. Годимося на переговори під умовиною пошани пакту. Приймаємо до відома предложення комітету 13-ьох у надії, що переговори будуть вестися в дусі пакту та у рамах Ліги. Точну відповідь доручимо через нашого посла у Парижі.

(—) Гейліє Селяссіє."

ІТАЛІЙСЬКА ОПІНІЯ.

ПАРИЖ, 6. 3. ПАТ. Авас подає, що в розмові зі співробітником „Ексцельзіора" Мусоліні сказав: „Положення у Женеві поважне. Там є упередження у відношенні до Італії та незрозуміла солідарність з варварським краєм і незрозуміла роля держав, що мають кольонії. Маю надію та зроблю все можливе, **щоб ця криза не знищила італійсько-французької приязні,** так потрібно до вдержання мира в Европі".

НАРАДИ БРИТІЙСЬКОГО УРЯДУ.

ЛЬОНДОН, 6. 3. ПАТ. Негайно після повороту мін. Ідена з Женеви зібрався англійський кабінет на нараду в палаті громад; з цього поспіху слід вносити, що ситуація дуже поважна. Якщо Мусоліні прийме пропозицію переговорів, британський уряд мусітиме поробити поважні уступки і тимсамим змобілізує проти себе публичну опінію. Непримирене становище Італії викличе санкції та багато поважних міжнародніх ускладнень.

ФРАНЦІЯ ОСТЕРІГАЄ.

ПАРИЖ, 6. 3. ПАТ. Як подає „Ле Матен", мін. Фляндєн звернув увагу італійському урядові, що якщоб теперішні зусилля комітету 13-ьох не увінчалися успіхом, Франція довго не могтиме виступити з подібною ініціятивою і мусітиме точно придержуватися пакту Ліги та женевських постанов.

РИМ, 6. 3. ПАТ. Французький амбасадор де Шамбрен відвідав Мусолінія у венецькій палаті та відбув з ним довшу нараду. Припускають, що він піддержав предложення комітету 13-ьох приязним демаршем.

ШВАЙЦАРСЬКЕ ДЕМЕНТІ.

БЕРН, 6. 3. ПАТ. Швайцарська телеграфічна агенція заперечує вістку, буцімто міністер закордонних справ Мотта робив у членів комітету 18-ти демарші проти ембарґа на нафту. Говорив він лише з мін. Фляндєном — між іншим і про санкції.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Німецько-литовські торговельні переговори розпічнуться в Берліні найближчого тижня. Вони триватимуть біля трьох тижнів. З інформацій німецької преси виходить, що іменування Черкеліюнаса, дотеперішнього секретаря господарського департаменту при литовському міністерстві закордонних справ на становище аташе при литовському посольстві в Берліні, остає в звязку з нормалізацією німецько-литовських торговельних взаємин.

Еспанські церкви горять. У старім університетськім місті Алькаля де Генарес радикальні елементи підпалили 2 церкви. Вогонь знищив багато цінних образів.

Грецький король поручив лідерові ліберали Софулісові створити кабінет. Він здається не підійметься цього завдання, а тоді король пробуватиме опертися на невтральному уряді, правдоподібно під проводом Метаксаса. Цей останній став покищо міністром війни і заповів, що приверне в армії дисципліну та лад.

„ҐМІНД"

не було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків трівожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай прочитає книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ҐМІНД"

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол., з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла", **Львів, Ринок 10**

Яфські

ПОМАРАНЧІ

завжди більше соковиті

Яфські помаранчі є повні солодкого, знаменитого соку. Дозрівають поволі в соняшних гаях Палестини і приходять до нас у знаменитім стані. Яфські помаранчі підтримують здоровля, очищують організм і ділають додатково на церу. Памятай слово „Яфські", купуючи помаранчі.

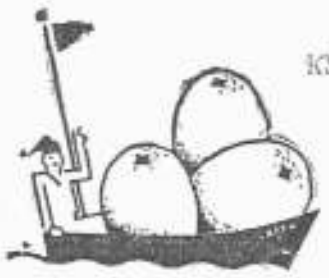

КУПУЙ

Яфські помаранчі

і ГРЕЙПФРУТИ

Завжди більше соковиті

Палестинський овоч

Головному Виділові „Союзу Українок"

і голові п-і М. Рудницькій до відома.

Від Ред.: Ми дістали від голови Генерального Інституту Католицької Акції п. д-ра Маркіяна Дзеровича отсю статтю, яку містимо на сторінках „Діла" згідно з традиційною засадою гостинности нашого часопису.

В четвертому числі журналу „Жінка" появилася стаття під наголовком: „Зла воля чи хора уява?" Стаття зложена з двох частин. Перша — це офіційна енунціяція Головного Виділу „Союзу Українок", друга щось у роді коментаря, який вийшов зпід пера людини, що не мала цивільної відваги своїм іменем і прізвищем підписатися під нею.

Не маю на меті вести **абсолютно** ніякої полеміки, а вдоволюся ствердженням фактичного стану речі, щоби дати змогу всьому громадянству виробити собі власний осуд у заторкнених справах.

Гол. Виділові „Союзу Українок" я незвичайно вдячний, що стверджує з цілою рішучістю факт, що Гол. Виділ стоїть непохитно за резолюціями, устійненими в часі Українського Жіночого Конґресу, які кажуть, що: „признає велику ролю, яку в житті кожної нації, зокрема недержавної, грає Церква як державнотворчий чинник, зберігаючи і плекаючи моральні й культурні цінности народньої душі".

Вдячний я Гол. Виділові Т-ва тому, бо наглядно бачу, що жодна з підписаних під заявою пань не тямила про практичну вартість та оцінку згаданих резолюцій, про що писано доволі точно в першому числі „Католицької Акції" з 1935 р. у статті „Після Українського Жіночого Конґресу". Всім підписаним паням нагадаю, що ця резолюція людини, оформленої новітнім християнсько-католицьким світоглядом, зовсім не вдоволяє, та стверджує з цілою рішучістю, що всі, що стоять **за цією резолюцією**, в суті речі, свідомо чи несвідомо, йдуть у напрямі цілковитого злібералізування, а згодом і злаїцизування засадничих підстав свого нескристалізованого християнського світогляду.

Для вияснення і прикладу цього твердження подам дуже болючий, але найправдивіший факт, що ще досі є багато дійсно віруючого українського жіноцтва, яке не має ясно скристалізованого християнського світогляду. Тому підписується воно під всякі „заяви" та ухвалює ріжні „резолюції", що є у виразній суперечності з християнсько-католицьким світоглядом. А робить це українське жіноцтво тому, бо ліберальна верхівка Союзу Українок приспала і скривила правильний погляд жіноцтва на ті справи.

Щодо другої точки, яку також підписали всі пані, членині Гол. Виділу, можу поставити короткенький запит:

— Чому найшлися поза скобками Головної Управи й Товариства пані: Марія Колтунюкова, Евстахія Тишинська, Іванна Паврова? Чому відсунулися від Товариства пп. Евгенія Макарушкова, Надія Макоруцкова, д-р Дзеровичева, Анна Палієва?? Чому? Є це загально знана річ, що це пані християнки-католички, що мали відвагу в цей чи інший спосіб замаркувати свій християнський світогляд. Тому не поможе підписування заяви, немов би не було ніякого конфлікту в Гол. Виділі на релігійному тлі, бо наведений факт неприсутности жінок, які доволі довго працювали з найбільшою посвятою для „Союзу Українок" та які є знаними християнками-католичками, говорить прозоро сам за себе.

Вірю і легко це може бути, що справу виелімінування тих пань переведено так, щоб вони дійсно найшлися осторонь Т-ва, але не мали в руках атутів, що зроблено це для світоглядових ріжниць. І тому з цілою послідовністю оминано на Гол. Виділі всіляких дразливих моментів, які могли рубом поставити справу: здеклярувати себе деяким членицям Президії в напрямі зміни ліберальної ідеольоґії Союзу під моральні основи християнського світогляду.

При кінці мала заваага: Члени Гол. Виділу не повинні позволити підписувати себе під заявами, заки не провірять останньої коректи друкарні, щоб уникнути цю прикру річ — бути підписаними під такою нісенітницею, яка вийшла в останньому реченні заяви Головного Виділу „С. У.", немов би „чистка" доторкала жінок, які не є віруючими християнками.

А тепер звертаюсь до анонімової авторки „Коментаря".

Подаю до відома, що всі мої статті, писані в справі „Союзу Українок", писав я не особисто, але як президент Генерального Інституту Католицької Акції. Тому, що Високопреосв. Епископат Галицької Провінції поставив мене на чолі Генерального Інституту Католицької Акції, я обовязаний стежити за всіми проявами збірного життя під аспектом християнсько-католицького світогляду. А щоб успішно прилюдно видвигати всі світоглядові розходження та вказувати правильний шлях для закріплення християнського світогляду серед українського християнського громадянства, конституційний статут К. А. накладає на Ген. Інститут К. А. виразний обовязок видавати власний ідеольоґічний журнал. Тому то усі статті — від передконґресових починаючи, на останніх кінчаючи — не були писані мною під кутом якихнебудь „особистих порахунків" з немилими собі особами в управі „Союзу Українок", бо ніяких особистих порахунків не маю вони були писані під кутом бачених великих ріжниць поміж явно ліберальними тенденціями поширюваними і перещіплюваними деякими особами з Гол. Управи „Союзу Українок" та християнсько-католицьким світоглядом.

Заявляю, що я не „намагався внести заколот в ряди зорганізованого жіноцтва“ перед Жіночим Конгресом, тільки намагався сповнити свій тяжкий обовязок: прийти в поміч усім тим членам „Союзу Українок“, що безуспішно боролись за привернення прав пониженим і теперішнім приходом осмішеним засадам християнського світогляду. Тому не почуваюсь і до того, немов би я на минулорічнім Заг. Зїзді Т-ва „дістав від жіноцтва належну відправу“, бо тодішній виступ голови „Союзу Українок“, що мав бути тою „відправою“ — був одною з найнесмачніших атак ворогуючого лібералізму не то на представницю католицького жіноцтва п. Ксенію Янович, але на засади християнізму взагалі. Оклик, немовби „католицьке жіноцтво йшло на поводу д-ра Дзеровича“, виказав наглядно, що провідниця Заг. Збірів забула цілковито про те, що всіх християнкатоликів обовязує один поясок, себто одна і та сама віра Христова, яка не робить ніякої різниці поміж жінкою і мужчиною.

Знаю, що критика ідеольогії „Союзу Українок“ під керовою п. Мілени Рудницької не могла для неї бути ні приємна, ні пожадана — та я на це нічого не пораджу. Бо якщо вільно їй вселюдно, на зборах, на відчитах, на конференціях, на сторінках „Жінки“ поширювати засади ліберального фемінізму, то мусить погодитися вона з фактом, що мені вільно і треба пригадувати католицькі засади в справі жіночого руху та виказати прилюдно ідеольогічні розходження тих двох світогляді.

Розумію добре, що п. Мілена Рудницька може й мусить боронити свої фемністичні засади, але не можу зрозуміти: чому при цьому тратить рівновагу й реагує у спосіб, якого рівень лишаю оцінці всіх, що читали статтю „Зла воля, чи хора уява?“ Сподіюся, що читачі „Коментаря“ оцінять також належно менторську увагу авторки на адресу Єпископату в справі поставлювання відповідних людей на відповідальні місця в організації Католицької Акції та що читачі не будуть дивуватися, що в цій справі Єпископат Галицької Церковної Провінції обходиться без поради авторки наведеного „коментаря“...

Рівнож не хочу осуджувати авторки статті за брак дистрономности, який не позволив би їй оцінити, що є ріжниця **поміж здійсністю організаторською і духом організованої інституції.** Тому вільно мені і постійно твердити буду, що п. Рудницька причинилася у великій мірі до поважного розрозу організації С.У., але рівночасно твердитиму, що вона влила в неї духа, який є противний християнському духові нашого жіноцтва, та що дух ліберального фемінізму є вже нині для нації шкідливий, а в найближчій майбутности, оскільки він удержався би при кермі — грозить просто катастрофою. Нам українцям-патріотам, що бувають майбутнє України на ідеольогії християнського світогляду, не промовить ніколи до душі все те, що теперішня голова „Союзу Українок“ пропаґує між українським жіноцтвом не організаційною формою, тільки ідеольогічним змістом.

На закінчення нехай мені буде вільно попросити редакцію „Жінки“, щоб поміщувала якнайбільше заяв і відкритих листів до мене, бо матиму тоді змогу українкам-християнкам вияснити багато суперечностей, чого я досі у відповідній мірі зробити не міг. **Д-р Маркіян Дзерович.**

Перемиський владика в Нар. канцелярії УНДО.

В четвер 5. ц. м. явився Преосв. Йосафат Коциловський у Народній Канцелярії УНДО у Львові, щоб зревізитувати Президію У.Л.Р. і тих її членів, які зложили Йому побажання з нагоди 60-ліття уродин.

Закон про воєнні чинитьби.

В „Дневнику Законів“ з 5. березня ц. р. появились розпорядки міністрів: військових справ, внутрішніх справ, суспільної опіки і хліборобства у справі виконання розпорядку президента з 24. жовтня ц. р. про особисті воєнні чинитьби. Розпорядок постановляє, що повітова влада загальної адміністрації подасть до відома загалу день, від якого обовязують громадян на основі закону особисті воєнні чинитьби. Зате якщо рада міністрів видасть розпорядок про особисті воєнні чинитьби, його подадуть або до відома загалу або лише зацікавленим особам, які обовязані до воєнних чинитьб. У „Моніторі Польськім“ оголосять, від якого часу мають обовязок виконувати особисті воєнні чинитьби.

Вільні від воєнних чинитьб є особи, покликані до активної або допоміжної військової служби і то від дня їх покликання. Міністер внутрішніх справ по порозумінні з міністром закордонних справ повідомить повітову владу загальної адміністрації, які чужинці є звільнені від особистих воєнних чинитьб. На просторі, де оголошено воєнний стан, до воєнних чинитьб покликує або влада загальної адміністрації або військова влада. В місцевостях, де не урядує ні влада загальної адміністрації ні самоуправа, до воєнних особистих чинитьб покликують громадяни команданти поодиноких відділів або військових закладів. Громадяни обовязані до воєнних чинитьб, мають прийти до праці зі своїм приладдям. За працю дістануть винагороду після тарифи.

До особистих воєнних чинитьб обовязані особи обох полів від 18. до 60. року життя. Звільнені від цього обовязку на основі закону є крім військових ще духовенство, посли і сенатори, судді і прокуратори і державні службовики.

НА ЛІТЕРАТУРНІ ТЕМИ.

Українські поезії присвячені Т. Ґ. Масарикові.

Постать президента чеського народу притягала увагу неодного нашого поета. Перший присвятив вірші президентові „Т. Ґ. Масарикові“ наш видатний поет Ол. Олесь. У 1920. р. помістив він свій вірш у журналі „Наперед!“, що виходив у Відні під його редакцією. На вигнанні, в тяжкі розпуки, коли „В сльозах мої сестри і брати в кайданах.“ — тут більшо братерський нарід здобув свою незалежну державу, завдяки тому, що напишов свого „Мойсея“ і „Блажен народ, що розумів слова й думки свого пророка“, що чеський нарід мав „проводиря, борця, титана!“ І для поета — „В цей день без сліз журба моя, І тихше стогне моя рана“, бо відчуває радість братнього народу.

Спиридон Черкасенко, наш видатний драматург, помістив вірш „Стервичий“ у збірнику „Т. Ґ. Масарик“, видання „Просвіти“ в Ужгороді 1925. р. „Не диво — ні — в погожі дні, Коли ще сплять зрадливі хвилі, Гойдатись тихо на човні, Коритись їх дрімотній силі, І в романтичнім у півсні Помріять про шуми білі. Народніх бур...“ Але велич Масарика в тім, що став в найтяжчий час з хвилями до бою. І „Свого стерна, Не кинув Він в страшній годині, Він долю рідного човна У певні руки взяв єдині. — І волі зіронька ясна, Не згине більш в його країні...“

Р. 1927 Черкасенко помістив другий вірш „Речники Правди“ в часописі „Пчілка“, що виходить в Ужгороді. Це вірш присвячений Т. Масарикові і Т. Шевченкові, які все життя боролися за „правду на землі“.

„Всесильна Вишнього рука!
Постала славная людина
В родині простій візника
І в бідній хаті селянина“...

І їм в уста вклав створитель свій заповіт: „Святая Правда переможе!“

І люди в згоді та добрі
Благословлять її спасенну.
Лишіть же кривду ви мерзенну,
Бо сонце стане у горі
І спалить землю осквернену!“.

В цьому році для збірки „Т. Ґ. Масарикові — українські поети“, що виготовлю для друку „Видавництво Чесько-Українська книга“ в Празі (в перекладі на чеську мову) Спиридон Черкасенко написав новий вірш „Визволитель“.

„Усе життя — одна ясна мета,
Ввесь він — одна прямісенька дорога!
Туди, де Волі зірка золота,
Де ждала Правди перемога...
„Минуть віки і миру і незгод,
Не знати, що і як ще в світі буде,
Та Визволителя свого народ
І поки світ стоїть, то не забуде!“...

Найбільше вплинула духова постать Масарика на молодше покоління українських авторів на Підкарпатті.

Василь Ґренджа Донський присвятив Масарикові ціле оповідання у віршах „Коваль свободи“, де змалював „Як держава Отокара Гинула в ярмі“... Та „В коваля, старого чеха, Учень, молодий Тома. Бє залізо“... А потім „Серед лиха і незгод Він кував народню волю“.... „І державу Отокара Він наново воскресив“... Вірш написаний р. 1935. Та в цьому році Ґренджа Донський написав знову вірш „Масарикові Визволителю“.

Автор Борис Мартинович, нащадок кошового Лукаша Мартиновича, написав декілька віршів для декламації учнів з нагоди народження першого президента Чехословаччини.

„Роскажи мені, мамусю,
Хіба нині яке свято, —
Скрізь розвішано прапори
І народу так багато?“...
Так, мій любий!...
Там, де світлая Морава
Розливає свою воду,
Там родилась наша слава
І дала нам всім свободу“...

„І Масариком гордиться Не один лиш Голоцин
...Але „Кожний чесний Славянин!“

Кость Вагилевич, нащадок Вагилевича з „славетної Трійці“ теж для своїх учнів написав декілька віршів, що в них малює Масарика, його визвольну боротьбу і великі наслідки його праці для держави.

„Як викував Він сам собі долю,
Як державу відбудував
І воскресив волю“...

Молодий автор Ю. Боршош-Кумятський теж свої вірші писав для учнів. Ось „Січ-Освободитель“ (р. 1920). „Сотки років у неволі!“...

„Жив чеський нарід“...
Це був великий-Масарик,
Січ-Мойсей народу,
„Що загатив океан мук“
„І повені грішну воду“...

Поет виспівує славу визволителю „Слава тобі, вічна слава Президенте наш милий!“. Написав „Вітай нам славний Томо Масарику“... що „В полі і в крові зривав тьму неволі... Щоб принести нам новий Світ... І за це „Сердечний привіт із Під

Наслідник престола — начальним вождом.

РИМ, 6. 3. ПАТ. Як подає Стефані, до Джібуті надійшли вістки з Дессіє, що прибув туди наслідник престола з 10-тисячною армією, щоб обняти начальну команду над армією.

СТАРЦІ, ЖІНКИ І ДІТИ ГИНУТЬ ВІД ІТАЛІЙСЬКИХ БОМБ.

ПАРИЖ, 6. 3. ПАТ. Аваc подає подробиці бомбардування британського амбулянсу біля Хармаї: **згинуло 7 абісинців, ранили чимало санітетів — британських громадян. На місці згинуло від італійських бомб 10 старців, 2 жінки та 4 дітей.**

ЛЬОНДОН, 6. 3. ПАТ. Лікарський журнал „Ляносет“ заповідає, що **британські лікарі задумують зложити у британській амбасаді меморандум з протестом проти бомбардувань амбулянсів Червоного Хреста.**

РОЗГРОМ — ЧИ ПЛЯНОВИЙ ВІДСТУП?

ВАРШАВА, 6. 3. ПАТ. З Аліс Абеби перетять італійським вісткам про розгром усіх абісинських армій. Від початку війни мали вони приказ оминати великих правильних боїв, тому, згідно з пляном, відступили перед наступом 5-и італійських корпусів. — В половині лютого визвали абісинські партизани 60 італійських робітників, що будували дорогу у Запіллю.

ЧОРНЕ ГАРМАТНЄ МЯСО.

РИМ, 6. 3. ПАТ. Урядово подають: Від початку східно-африканської війни на еритрейському фронті згинуло 826 аскарів, на сомалійському — 97 дубатів.

ЕВАКУУЮТЬ ЕВРОПЕЙОК.

АДІС АБЕБА, 6. 3. ПАТ. Як повідомляють з Дебра Маркос (між столицею і озером Тана) італійські літаки бомбардували доколичні села. Три англійки, що там мешкають, звернулися телеграфічно до Адіс Абеби, щоб їх евакуували; вислали по них літак.

ПОЛОЖЕННЯ НА ФРОНТІ.

ВАРШАВА, 6. 3. ПАТ подає, що на північному фронті італійці очищують терен з розсіяних абісинських частин. На півдні сильні дощі; там не зайшло нічого цікавого.

В перші болісні роковини смерти
бл. п. Д-ра МИРОНА ЛИСЯКА
відправиться
ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
дня 10. березня ц. р.
в місцевій церкві в Городку і у Львові в храмі св. Юра в год. 9.30, про що повідомляє Жінка.

карпат Тобі щиро шле в день уродин. За волю влячний Вкраїнський брат"...

Миколая Божук-Штефуцова, наймолодша поетка, що вже звернула на себе увагу своїми віршами, перший вірш помістила в журналі „Наш рідний Край" в Ужгороді. „На 50 літ уродин президента Т. Ґ. Масарика".

Можна ще до цього додати один вірш, присвячений Масаликові, відомого нашого поета Юрія Дараґана, що помер серед еміґрантських злиднів на сухоти в 1926. р. Нема цього вірша в його посмертній збірці „Сагайдак". Хоч вірш не змальовує постаті Масарика, але він написаний після відчиту М. Омельченкової 7-го березня 1925. р. в Подебрадах, на вечірці з приводу 75-ліття Масарика.

„Я знову сню забутим раєм
На старім Карловім мості,
Де золотий Христос коня
На темно-бронзовім хресті.
І знов, як непоборний фатум,
Як келих старого вина
Своїм мідяним ароматом
Пянить і бє старовина...
Ось тут біля фіґур счорнілих
Мечі греміли у танку
І шал борні червоних, білих
Гукав і плакав як дикун!...
Ще ніби чути тихий стогін
Із зачарованих глибин...
Тут під хрестом лихтар червоний
Як крапля крови, як рубін...
Я сню... Але в добу розпуки
Шепочуть „вірую" уста...
Я тихо простягаю руки
До розпятого Христа..."

Може слова про визвольну боротьбу Масарика викликали у поета образи сміливого бою чеських студентів зі шведами на Карловім мості, але факт, що цей вірш написаний в час, коли саме читано реферат про Масарика і присвячений Масарикові, першому президентові Чехословаччини.

Григорій Омельченко.

НАРАДА ТРЬОХ ВОЄВОДІВ У ЛЬВОВІ.

Аґенція „Всхуд" повідомляє: У Львові відбулася під проводом воєводи Беліни Пражмовського нарада трьох воєводів: львівського, тернопільського Ґінтовта Дзевалтовського і станиславівського Стажинського. Темою нарад були господарські та орґанізаційні справи.

Канал між Чорним і Каспійським Морем.

Совітський уряд рішив збудувати канал, що лучитиме Чорне Море з Каспійським. Сподіються, що це оживить рух у нафтових і вуглевих басейнах, крізь які йтиме канал. Новий канал теж наводнюватиме велитенські безводні пустарі долини Маничи.

ЧИСТКА МЖ ЯПОНСЬКИМИ ГЕНЕРАЛАМИ.

ТОКІО, 6. 3. ПАТ. Членів найвищої воєнної ради ґенералів Араки, Ґаяші, Абе і Мазакі перевели в стан спочинку. Димісію дістав теж міністер війни ґен. Кавашіма і командант квантунської армії ґен. Мінамі, на місце якого прийде ґен. Уеда, дотеперішній заступник шефа ґенерального штабу. Сподіються дальших змін у корпусі ґенералів. Старшин, безпосередніх провідників повстання, потягнуть до відповідальности.

ВІЙСЬКОВІ КОЛА ПРОТИ НОВОГО ПРЕМІЄРА.

ТОКІО, 6. 3. ПАТ. Зусилля мін. Гіроти скласти новий уряд натрапляють на спротив військових кол.

ПЕРШИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЛІТАК НАД СТОЛИЦЕЮ АБИСИНІЇ.

АДІС АБЕБА, 6. 3. ПАТ. Нині рано перелетів над столицею Абисинії тримоторовий італійський літак. Мешканці скрилися у сховах за містом. Літак окружив місто кілька разів на висоті 7.000 стіп. До літака стріляли з протилетунських гармат і після того літак відлетів.

Сепаратизм у американській кольонії.

НЮ ЙОРК, 6. 3. ПАТ. У Сан Хуан, на острові Порторіко, американська влада арештувала провідника націоналістів Альбізу Кампос та його 6 товаришів. Закидають їм заговір проти Злучених Держав, до яких належить Порторіко.

СТРАЙК У НЮ ЙОРКУ ПОШИРЮЄТЬСЯ.

НЮ ЙОРК, 6. 3. ПАТ. **Страйк віндової прислуги** не покінчився, але у більшості хмародерів **не дається дуже у знаки, тому що страйкарів заступили.**

НЮ ЙОРК, 6. 3. ПАТ. Страйк сторожів домів і віндової прислуги поширюється. Страйкарів піддержать ґастрономічні робітники, які в числі 5.000 приступили до страйку на знак солідарности. Голова синдикату готелевих робітників заповів, що до страйку приступлять робітники в 35 містах.

РУЗВЕЛЬТ КАНДИДУЄ.

ВАШИНГТОН, 6. 3. ПАТ. Президент Рузвельт заповів офіційно, що зголошує свою кандидатуру до найближчих президентських виборів.

ЕЛЕКТРИФІКАЦІЯ СІЛ.

ВАШИНГТОН, 6. 3. ПАТ. Сенат приняв та переслав до палати послів проект закону, що передбачує електрифікацію сіл до 10 літ та уможливлює спеціяльні позички для тієї цілі.

ПОДРОБИЦІ ЗБОМБАРДУВАННЯ АМБУЛЯНСУ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА.

АДІС АБЕБА, 6. 3. ПАТ. Абісинський уряд надіслав до ґенерального секретаріяту Ліґи Націй телеґрафічно таку жалобу: 4. березня пополудні італійський літак ч. 62 збомбардував безборонне місто Кворам, де є кілька цивільних осіб убитих. Опісля полетів за амбулянсом Червоного Хреста, віддаленого 3 км. від найближчого військового відділу. Літак окружив 9 разів амбулянс і скинув на нього з невеликої висоти коло 40 бомб, які вбили 9 осіб, зранили 4 особи. Уряд Абісинії запротестував рішуче проти нарочного бомбардування амбулянсу Червоного Хреста.

ЛЬОНДОН, 6. 3. ПАТ. З Десіє надійшли вістки: Підчас бомбардування згинув 62-літній майор Бурґойон, керм'ничий амбулянсу. Амбулянс відїхав з військами раса Касси з Амба Аляджі до Кворам. Італійські бомби ранили легко двох ординансів амбулянсу і недужих вояків з амбулянсу. Обслуга британського амбулянсу по ґероїськи рятувала ранених. Над амбулянсом повівав прапор Червоного Хреста і великі британські прапори.

РЕВОЛЬВЕРОВИЙ АТЕНТАТ НА ПРЕМ. СТОЯДІНОВИЧА.

БІЛГОРОД, 6. 3. ПАТ. На засіданні скупштини підчас промови прем. Стоядіновича пос. Дамян Арнавтович тричі стрілив до премієра і зранив одного посла. Прем. Стоядінович врятувався. Пос. Арнавтовича, члена опозиційної партії Єфтича арештували.

—o—

НОВИНКИ.

— **Найкращі лиси, пелеринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3.** Тел. 254-46. Свіжі журнали на р. 1937. 10—?

— **Концерт у 75-і роковини смерти Т. Шевченка** — 15. III. ц. р. — саля Великого Міського Театру, год. 12. вполудне; добірна програма, твори неспівані на львівській естраді, симфонічна орхестра. Виконавці: хори Львівського Бояна, Бандуриста, Сурми, М. Голинський, Ґеник-Березовський. Білети продає „Союзний Базар", вул. Руська ч. 20.

— **Реколекції для українського студентства.** Подаємо до відома, що великопістні реколекції для українського студентства всіх високих шкіл у Львові відбудуться в семинарській церкві св. Духа при вул. Коперника 36 з таким порядком: від неділі до пятниці 8—13. березня, щодня в год. 19-ій реколекційні науки; в суботу 14. березня від год. 16-ої св. сповідь; у неділю 15-го березня в год. 7.30 Служба Божа та спільне св. Причастя. Сповідь і Служба Божа в архикатедральному храмі св. Юра. Опісля І. Е. Митрополит уділить архиєрейського благословення. — **Академічне Душпастирство.**

— **Прогулька „Плаю" на виставу Новаківського.** Українське Туристично-Краєзнавче Т-во „Плай" уладжує прогульку на посмертну виставу Олекси Новаківського в неділю 8. ц. м. в год. 10-ій. Збірка під Музеєм Наук. Т-ва ім. Шевченка при вул. Чарнецького 24.

— **Збірна вистава образів Ст. Крамарчика** буде відкрита 8. ц. м. в домівці львівського Союзу артистів пластиків (вул. Дідушицьких 1, Промисловий Музей). Вистава обіймає кільканадцять образів, фіґуральних композицій, мертвої природи, портретів і пейзажів із Кремянця. Потреває до 29. ц. м.

— **Особливший подвиг.** З Рідної Школи повідомляють нас, що на її потреби зложили в касі Головної Управи у Львові: **Політичні вязні** 50 зол., заощаджені з голодівки з нагоди річниці бою під Крутами; **Українське Т-во Лікарів** 27 зол. 62 сот. як 1 проц. від вкладок своїх членів; **Члени Філії Союзу Укр. Купців і Промисловців** у Косові як 1/4 проц. місячного обороту 22 зол. 10 сот. Впрозді Рідна Школа ставить домагання до всіх українців, щоби матеріяльно піддержували її діяльність, але ніколи не могла їх ставити до осіб позбавлених волі, до політичних вязнів. Що за посвята й розуміння мети виховання! Неменше гарний приклад дає іншим установам У. Т-во Лікарів вплаченням відсотків від свобого одинокого приходу, від членських вкладок. Гарне діло започаткували косівські українські купці. Якщо хочемо орґанізувати національний добробут при допомозі рідної торговлі і промислу, то з цього добробуту повинна користати в першій мірі всенародня виховна установа Рідна Школа, що має на меті якраз виховати прикладних громадян, майбутніх провідників і членів усіх національних ділянок.

— **Задля відлодження рільних господарств.** Воєвідське бюро для фінансово-рільних справ у Львові орґанізує зїзд і конференцію, щоб обговорити актуальні справи з ділянки відлодження рільних господарств. Відбудуться три зїзди, перший 9. ц. м. в домівці повітової ради у Львові. На зїзд прийдуть предсідники і секретарі повітових розємчих урядів та делеґати воєвідського бюра для фінансово-рільних справ. Подібні зїзди відбудуться 11. ц. м. в Ярославі і 13. ц. м. в Сяноці.

— **Нова почтова аґенція.** З днем 15. березня ц. р. буде відкрита в Маткові пов. Турка почтова аґенція, до якої приділено громади Гусне Вижне і Нижне, Кривка, Івашківці, Красне і Мохнате. Теле-комунікаційного руху покищо не буде.

— **Страйк у лодзькому волоконному промислі** поширився і в четвер обняв 300 фабрик і коло 50 тисяч робітників або половину всього волоконного промислу не тільки в самій Лодзі, але й інших містах лодзької округи. Тому що промисловці займають дальше відмовне становище щодо збірної умови та інших домагань, на п'ятницю, 6. ц. м. проголошено загальний страйк в цілій лодзькій окрузі. До страйку приступили робітники навіть тих фабрик, що підписали збірну умову.

— **Максимальний стан безробіття.** На основі обчислень бюр посередництва праці Фонду Праці скількість безробітних, зареєстрованих у цих бюрах, дійшла в дні 1. березня ц. р. до числа 488.157 осіб. Є це максимальний стан безробіття в році, який звичайно припадає в цій порі. Від 1. березня починається спадок безробіття і триває до осени.

— **Краєва хроніка.** У Вигоді пов. Долина орухомлено тартак фірми Мільрад і Гольдер, даючи заняття 190 робітникам. — В Косові 35-літній Василь Совиздранюк, посперечавшись з жінкою, пішов над водопад Гук і кинувся в ріку Рибницю, де знайшов смерть. — До мешкання емер. учителя Йосифа Прокоповича в Роздолі пов. Жидачів добулися в ночі бандити і стероризувавши його, забрали суму 5.000 зол. і два золоті перстені. — У Дністрі під Заліщиками підчас поєння коня водою вхопила 50-літнього Петра Милосевича із Семаковець разом з конем і возом. Коня врятували, але відник утопився. — До мешкання вдови Естери Фабетух у Букачівцях добулися якісь злочинці і вбили її сокирою, мабуть задля грабунку. Поліція веде слідство.

— **Рікні вістки.** В Пилаві у Сх. Прусах згоріла велика фабрика рибних консерв, що переробляла денно 20 сотнарів шпротів і затруднювала 220 робітників. — У Москві помер у 75. р. життя проф. Григорій Грум-Гримайло, один з визначніших дослідників центральної Азії, Паміру і Монголії. — В Сараєві завалився старинний турецький мечет, побудований в 15 столітті. — В піску ріки Драви знайшли значний процент золота, яке почали експльоатувати. — У Старій дався відчути сильний землетрус, який не спричинив більших шкід.

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ.

„Класичний Вечір“ в українській гімназії. Філольоґічний кружок учнів державної гімназії з українською мовою навчання в Перемишлі улаштував 1. березня ц. р. класичний вечір у честь 2.000-ліття уродин Квінта Горація Флякка. Прочитаєте „Класичний Вечір“ і стануть вам перед очима не лише: мусітінус кум інфінітіво, консекуцію темпорум, кармена, еподона й оди — й охота відійде до цього давно забутого добра... Подумаєте — і з дива не виходите, як мав діловий комітет учнів, їх учителів й дирекції школи відвагу дати імпрезу для учнів 23. II. ц. р. і повторити її вдруге для ширшої публики?! Підноситься куртина — хор учнів чуємо співає „Ад Меценатем“. Це — думаєте — може й до мене — послухаю! Кінчить хор — бете знехоти браво і чуєте слова промови проф. Кузика Семена. Йде історія синкуювання, з Америки починаючи, по всьому світу, а тут росте величня, кута в кріці постать римлянина-патріота Квінта Горація... Відкидаєте на бік профанум вульгус і складаєте поклін великому духові класичного Риму... „О вита не кум“ — співає гарним, чистим баритоновим голосом учень VII. кл. Лазурко. Римляни певно так цієї пісні не співали, але вона їм так подобалась, як і нам! Рецитують Еподон 7 „Кво, кво сцелесті руітіс“ — Мар. Гурко по латині, Л. Кошик у перекладі А. Гординського з „Назустріч“ по українськи, і любуються оба глибоким змістом пісні. Публика рухається, слухає, бє, плеше в долоні. З учнем Вол. Яркою ідемо вслід за Квінтом, переживаємо бурхливу молодість, праньовні літа в Греції — і приходимо до Венусії, щоб по найвищій творчості в Одах з епікурейським спокоєм зложити 53-літнього Горація в могилу... Слухаємо дальше пісні „Відес, ут альта“ в композиції Е. Думитреського, дует Жовнір—Крупа, рецитацій Буцяка „Ад Деліюм“ в латинській і Лапичака в українській мові, в перекладі Зерова, бальору пісню „О навіо референт“ та збірну декламацію учнів Лазурка-Голембйовського, Жинка, Лапичака й Потічного. По кожній точці голосні оплески. Вечір усім подобався. Хор співає: „Гаудеамус ігітур, юненес дум сумус!“ Пригадалися юні дні, дні весни. Ми, вдоволені класичним вечором, виходимо зі салі, як юненес — дякуємо діректорі ет профессорібус, що дали нам змогу пережити кілька приємних хвилин.

о. й.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ, ілюстрований журнал історії та побуту. Львів, березень 1936. Р. VIII. Ч. 3. Зміст: Микола Матіїв-Мельник: Михайлові Грушевському. — І. Петрович: Братання на фронті під Сольковою. — Ф. Невестюк: У. С. С. — Теодор Марітчак: Останні дні II. Корпусу. — Юрій Липа: Галичани над морем. — Максим Брилинський: На маргінесі книжки „Генерал Тарнавський“. — Інж. М. Скиляк: Шлях Ігто Галицького Корпусу в поході на Київ. — Постійна виставка мистецьких творів. — Теодор Марітчак: На переломі. — Бібліоґрафія.

ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ, ч. 5 (35) з 1. березня ц. р. Зміст: Вихід премій для передплатників. — Наша торговля і промисл та наше громадянство. — Поміж лібералізмом і етатизмом. — Чи домашній промисл або кадрізмом і етатизмом. — Нові малунчча преця потребує ремісничої карти. — Нові ґрафтові терени (Щось для наших капіталістів). — Карило Чех: Було колись... (З історії синевідських купців-овочарів). — II. український господарський етап (Польська ґаґ). — Пізета про наш Союз). — Кадітство треба усунути. — Поїзда карнавалу (мал. фейлетон Северка). — З життя філій. — Податкові актуалії (д-р І. Грицай). — Ринок і ціни. — Нові видання. — Ріжні вісти, тощо.

НАШ ПРИЯТЕЛЬ, Львів березень 1936. Р. XV. — Ч. 157.

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів, неділя 1. березня 1936. Р. XVI. Ч. 9.

КАТОЛИЦЬКА АКЦІЯ, Львів, січень-березень 1936. Р. III. Ч. 1.

УКРАЇНСЬКИЙ СОКІЛ, часопис Союзу Українського Сокільства за кордоном. Прага, січень-лютий 1936. Р. III. Ч. 1—2.

ДЗВІНОЧОК, часопис для українських дітей. Львів, березень 1936. Р. VI. Ч. 53.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Старий Самбір.

7. III. Отаман Ніснь.
8. III. Лев в Абісній.
9. III. Німа теща.
10. III. Гори говорять.

Зі Старого Самбора їде театр до Добромиля і Перемишля.

Український Мол. Театр. „Заграва“.

Коломия. 8. III., год. 3. попол. популярна вистава для селянства „Голгофта“ (вдруге).

Великий Міський Театр.

Субота, 7. III. год. 8. веч. „Бал у Савою“ в І. Кульчицькою.

Неділя, 8. III. год. 3.30 попол. „Віньце леді віндермір“.

Неділя, 8. III. год. 8. веч. „Бал у Савою“ в І. Кульчицькою.

Театр Різнородностей.

Субота, 7. III. год. 8. веч. „Трафіка пані ґенералової“.

Неділя, 8. III. год. 8. веч. „Трафіка пані ґенералової“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Циганський барон“ (на основі оперетки Ів. Штраусаа).

АТЛЯНТИК: „Капітан Блад“ (Олівія Гевсенд і Ероль Фляно).

БАНДА: „Гарвін безбожний“, „Пригоди пеховця“.

ҐРАЖИНА: „Китайські моря“.

КАСІНО: „Бурдак знає Золя“.

КОЛИСЕЙ: „Гнана Пераху“, ревія: „Все на маслі“.

КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеїв“ і водрова ґротеска.

МАРУСЕНЬКА: „Шір-Гашірім“ і додаток „Співайно всі разом“.

МІРАЖ: „Моє сонічко“ (Шерлі Темпль) і „Місто духів“ (Бастер Кітон).

МУЗА: „Його Ексцеленція шофер“.

ПАН: „Анна Каренина“ з Ґретою Ґарбо.

ПАКС: „Секвоя“ та кольоровий муз. додаток.

ПАЛЯС: „Його велике кохання“.

РАЙ: „Недокінчена симфонія“ з Маргою Еґерт.

СВІТ: „Недокінчена симфонія“ з Маргою Еґерт.

СТИЛЕВЕ: „Напад на Конґо“ і ревія.

ТОН: „Бенгалі“.

УТІХА: „За братову кривду“ та ревія.

ХІМЕРА: „Той, що розбив банк у Монте Карльо“.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Бразилія.

Закордонне радіо.

Субота, 7. березня 1936.

Відень (506,8) 15.40 Концерт хору, 16.50 Вічмся нар. пісенок, 19.10 Пісні й арії співає А. Шпед, 19.50 Колись і тепер — попурі (спів, музика), **Прага** (470,2) 11.05 Концерт хору, 17.50 Святочна авд. з нагоди 85-ліття през. Масарика в нім. мові, **Париж** (1648) 12.00, 17.00 Легка музика, **Будапешт** (437,5) 16.20 Моцартів квартет, 16.50 Спів, 18.30, 20.30 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 18.45 Музика, 20.10 Вечір оркестри. **Франкфурт** (251) 18.10 „Студент-прошак“ оперетка Мілекера, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.00 Музика, 15.10 Ґавдиові твори, 16.00 Нар. пісні й танки **Лайпціг** (382.2) 8.30 Легка музика, 12.00 Концерт, **Мінхен** (405,4) 13.15 Концерт, 15.15 Авд. для любителів скрипки, 18.30 Реґерові пісні відсп. Кайн (альт), 19.00 Камер. музика, **Міляно** (368,6) 11.30 „Ярмарок на дівчат“ оп. Якобі. 22.00 Цит. музика, 17.15 Танк. музика, 20.35 Хор, **Рим** (120,8) 13.10 Оп. мельодії, 17.15 Квартет цитристів, 20.35 „Самсон і Даліла“ оп. Сен Саенса.

Неділя, 8. березня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 12.50 Легка музика, 15.40 Форт. тріо на фо.т., скрипку, віольончелю, 17.45 Мельодія міста, розр. концерт, 22.20 Сонати на скр. і форт., **Брно** (325.4) 12.20 Концерт, 17.30 Пісні, **Прага** (470.2) 9.10 Смичковий квартет, 20.50 Шведська музика, **Париж** (1648) 12.10, 14.00 Концерт, 19.30 Авдиція для молоді, 21.45 Театр, **Берлін** (356,7) 11.45 Свят. академія з Опери: „На спогад героям“, 18.30 Музика, 20.00 „Музична жертва“ Баха, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.30 Музика на сім муз. інструментів, 21.00 Мист. концерт, твори Г. Булеріна й К. Томаса, **Мінхен** (405,4) 14.45 Музика для кожного, 15.20 Пісні Шуберта, 19.30 Місячна соната ще-моль Бетовена, **Будапешт** (549,1) 12.30 Орх. концерт, 15.50 Мадярські пісоньки, 18.45 Сальонова музика, 22.00 Циганська музика, **Міляно** (305,9) 20.35 „Сі“ оп. Масканія, **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт, 22.00 Вокальний концерт.

Львівське радіо.

Субота, 7. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.30, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.25 Камер. концерт, 13.15 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань з гр. пл., 14.30 Славні співаки у звуковику з гр. пл., 15.00 „Його шлюбна жінка“ Ред. Кіплінґа, 15.15 Польська морська торговля, 15.30 Біржа, 15.30 Дуети й пісоньки в супр. фортепіяну, 16.00 Лекція французької мови, 16.15 „Про скарб на Вакшті“ виленська леґенда для дітей, 16.45 Вся Польща співає, 17.30 Говорім про провінцію: Наші жалі до столиці, 18.00 Неаполітанські пісоньки в вик. В. Дзедушицького (тенор) у супр. фортепіяну, 18.15 Славні вальси у віртуозних парафразах, 18.40 Сільна рерум, 18.45 Легка французька пісонька з гр. пл., 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт вісти, 19.50 Актуальна ґутірка, 20.00 Нічна еспада, легка музична авдиція, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Лодзь — столиця польського промислу, 21.20 Весела Сирена, 22.00 На свою ноту, концерт орх. співаки, 23.05 Сальон. музика у вик. орхестри.

Неділя, 8. березня 1936.

9.00 Ранішня авд., 10.00 Дж. Верді „Травіята“ з гр. пл., 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Театральна всячина, 12.15 Музичний поранок у вик. симф. орхестри; у перерві Театр Уяви: „Сніг“ Ст. Пшибишевського (фраґм.), 14.00 „Марійка“ оповідання П. Гожичинської, 14.20 Легкі пісоньки з гр. пл., 15.00 Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Ґутірка: Що це таке конституція, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.45 Про будучину сільської молоді, 16.00 Хвилина питань для старших дітей, 16.15 Концерт орхестри маринарки, 16.50 Актуальна господарська ґутірка, 17.00 Реклямовий концерт, 17.25 Пісні з гр. пл., 17.30 Концерт легкої музики; у перерві в год. 18.15 „Комедія про чоловіка, що оженився з німою“ на осн. Ан. Франса, 19.45 Літературні новини, 20.00 Концерт солістів — фортепіян, віольончеля, 20.45 Вимки з твор'в П. Пісудського, 20.55 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Літаком понад Америкою, 21.45 Транс. боксерського матчу Варшава-Брюселя, 12.05 Спортові вістки, 22.10 Концерт орхестри, 22.50 Танок і спів із гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.23 і 3/4.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.55, 89.73, 89.37, Голяндія 360.90, 361.62, 360.18. Льондон 26.21, 26.28, 26.14, Ню Йорк тел. 5.25 і 1/4, 5.26 і 1/2, 5.24. Осльо 131.75, 132.08, 131.42, Париж 35.01, 35.08, 34.94, Прага 21.95 22.03, 21.92, Стокгольм 135.20, 135.53, 134.87. Швайцарія 173.30, 173.64, 172.96.

Банк Польський 94.03, 93.79 Стараховичі 35.00, 35.20.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Овес Станд. І. не зад.	15.00	—15.50
Овес Станд. І легко зад.	14.50	—15.00
Овес Станд. II не зад.	14.50	—15.00
Овес Станд. II а легко зад.	14.00	—14.25

Інші курси без зміни.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 6-го березня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2.70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74-50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2.75	„
1 л. молока від 11. I. 1936	0.15	„
1 к. яєць	3.60	„

Тенденція на масло слаба, на молоко вдержана, на яйця нинкуюча.

Маслосоюз повідомляє, що від 6. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	0.95	зол.
Курки товсті з остроґами І. кл.	0.90	„
Індики товсті І. кл.	1.05	„
Індички товсті І. кл.	1.15	„
Пантарки товсті І. кл.	1.20	„
Качки товщеві І. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

† У 7-мі роковини смерти бл. п. Ярослава Любовича відбудеться в понеділок 9. ц.м. Поминальне Богослуження з Панахидою в церкві св. Юра в год. 7. рано, про що повідомляє Родина. 1638

КУПНО - ПРОДАЖА

МАШИНИ до шиття нові системи Зінґера 170 золотих продає Патицький, Львів, Чарнецького 10. 1617а 5-10

ДРАБИНИ всякого роду разом з доставою поручає дешево виробня Вірменська 19 в подвірю. 1641 1—3

ЛЯМПИ електричні і бронзівничі виробу поручає виробня „ЕЛЕКТРОМЕТАЛЬ“, Львів, Вірменська 16. 1640 1—6

МЕШКАННЯ

КІМНАТА з харчем до винайму. Відомість Підвальна 9, Молочарня. 1642 1—2

РІЖНІ

ЯКЩО тобі зникнуться капелюх дай відносити за 1 зол. до „КАПЕЛЛЬО“ Кевтишинського 18. 1078 6-12

САЛЬОН КОРСЕТІВ „Голена“ виконує їх на підставі найновіших моделів. Львів Городецька 5. I. п. 1559 6—6

50 СОТИКІВ переробляє кравати робітня абажурів Пілсудського 6, тел. 255-33. 1644 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

Від 10 зол. м сячно

обува для цілої родини

разом з реперацією в першорядній фірмі **„Ар-Ка“** Львів Зіморовича 17

Новоотверте українське заведення

„ЕЛЕКТРИЧНІСТЬ“

Направа електричних апаратів і радієвих по приступних цінах.

ЛЬВІВ, САПІГИ 67. ТЕЛ. 111-86. 1136 2-3

НАСІННЯ ГОРОДОВИНИ І КВІТОВІ І ГОСПОДАРСЬКІ

З першорядних красних і закордонних плянтацій, найвища сила кільчення, поручає

ЕДМУНД РІДЛЬ СКЛАД НАСІННЯ

ЛЬВІВ, ул. Рутовського 3. — Подрібні цінники висилаю на бажання.

1 06 2-4

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.

Ч. 53 (10.30°). Львів, неділя 8. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих країнах по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-61.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Вісти з Берези Картуської.

В пятницю 6. березня ц. р. з концентраційного табору в Березі Картуській вийшов на волю *Борис Вітошинський*, студент прав з Перемишля, після 6-місячного побуту.

В таборі залишилося ще 14 українців, а саме: 1) Дмитро Грицай, 2) Дмитро Штикало, 3) інж. Евген Врецьона, 4) інж. Роман Базилевич, 5) Михайло Качмар, 6) проф. Іван Тесля, 7) Остап Дерлиця, 8) Павло Клим, 9) Ярослав Масляк, 10) Микола Ясінський, 11) Микола Скопюк, 12) Петро Біласюк, 13) Петро Скопюк і 14) Петро Саноцький. Крім того в таборі перебуває ще 7 комуністів (один українець, один поляк і пятьох жидів) та трьох ендеків.

Німеччина виповіла Льокарно

та вислала військо до здемілітаризованої смуги.

ПАРИЖ, 7. 3. ПАТ. Авас подає з Кельну: **НІМЕЦЬКЕ ВІЙСЬКО ВМАШЕРУВАЛО ДО ЗДЕМІЛІТАРИЗОВАНОЇ СМУГИ.**

ПАРИЖ, 7. 3. ПАТ. **Нині рано італійський, французький, британський та бельгійський уряд** (отже всі, що підписали льокарненський договір) **дістали ноту, якою НІМЕЦЬКИЙ УРЯД ВИПОВІДАЄ ЛЬОКАРНЕНСЬКИЙ ДОГОВІР, а рівночасно пропонує переговори з цими самими державами у справі нового пакту, що заступив би Льокарно. Також подає умовини, під якими Німеччина вернулася би до Ліги Націй.**

Рівночасно дипльоматичні представники цих держав у Берліні прийшли до німецького закордонного уряду, де міністер фон Нойрат познайомив їх з теперішнім становищем Німеччини до Льокарна та до постанов версайського мира дотично здемілітаризованої смуги.

ЗАСІДАННЯ РАЙХСТАГУ.

БЕРЛІН, 7. 3. ПАТ. Вчора вечором оголосило німецьке інформаційне бюро такий комунікат: **У суботу 7. ц. м. в год. 12. збереться райхстаг. На денному порядку є одинока точка: вислухання декларації уряду.** Радіо трансмітуватиме хід засідання. Уряд не дає ніяких пояснень про зміст заяви; це держить публичну опінію у чималому напруженні.

БЕРЛІН, 7. 3. ПАТ. Засідання Райхстагу почалося точно в 12. годині. **Посольські лави виповнені послами у брунатних одностроях з партійними відзнаками.** Помітне загальне напруження — всі ждуть події великої ваги. З провінції ранішніми поїздами масово віждаються посли, яких покликали у останній хвилині.

Від вчасного ранку юрба заповнила величезну площу перед райхстагом. **Вулиці, куди переїздив Гітлер** (Вільгельмштрассе та Унтер ден Ліден) **замкнені подвійним шпаліром поліції та штурмових відділів.** Коловий рух у цих околицях припинений зовсім. **По місті ходять поліційні стежі.**

Дипльоматичний корпус Адіс-Абеби боїться

бомбардування.

ВАРШАВА, 7. 3. ПАТ. Як подають з Адіс-Абеби, сьогодні має зібратися дипльоматичний корпус на нараду в справі вчорашньої появи італійських літаків над містом та можливости бомбардування. Деякі посольства просили вже телеграфічно свої уряди запитати у Римі, чи Адіс-Абебі грозить бомбардування. Загально уважають Адіс-Абебу отвертим містом — воно не служило ніколи як військова база; вся протилетунська артилерія з Адіс-Абеби спрямована до Дессіє.

Галицька Каса Ощадности
у Львові
видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.
ВКЛАДКИ
ощадностеві зложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.
ФОНД
резервовий понад 4,000.000 золотих 6/45

АДІС-АБЕБА, 7. 3. ПАТ. Вчора появився розпорядок влади, що наказує жінкам, старцям та дітям приготовитися сьогодні досвіта до евакуації міста.

АДІС АБЕБА, 7. 3. ПАТ. Поява італійських літаків викликала велике враження серед населення, що втікає до сусідніх лісів та здавна приготованих схоронищ. У місті нема війська за винятком 100 вояків, що мають берегти чужинців. Сподіються, що італійці не бомбардуватимуть міста, бо до того зобовязалися супроти 12 держав.

ІТАЛІЙЦІ БОМБАРДУЮТЬ ДАЛЬШЕ.

АДІС-АБЕБА, 7. 3. ПАТ. Появились неурядові чутки, буцімто італійські літаки збомбардували кватиру престолонаслідника у Дессіє.

ВАРШАВА, 7. 3. ПАТ подає за Райтером з Гаррару: 6 великих італійських літаків перелетіло над залізничою лінією та звернулися на південь. Бомб не кидали. Італійці бомбардували місто Дебра Маркос; спалили чимало домів, катедру та 2 інші церкви.

РИМ, 7. 3. ПАТ. У Тіґре абісинці зістрілили італійський літак. Полк. Іво Оліветті, що у ньому їхав, пробував рятуватися легкопадом, але згинув.

ЗНОВУ ЗБОМБАРДУВАЛИ АНГЛІЙСЬКИЙ АМБУЛЯНС?

ЛЬОНДОН, 7. 3. ПАТ. **Райтер подає з Адіс-Абеби, що в четвер італійці знову збомбардували британський лазарет у Кворам.**

АБІСИНЦІ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ.

АДІС АБЕБА, 7. 3. ПАТ. **Абісинський уряд заперечує офіціяльно чутки про смерть раса Касси та капітуляцію раса Сеюма.** Стверджує, що тепер іде у провінції Тіґре **велика битва, якої вислід ще невідомий;** втрати в обох сторін чималі. Комунікат протестує проти того, що італійці уживають ґазових бомб. Рас Касса та Сеюм буцімто атакують італійські позиції, рас Мулюґет посувається на північ. Неофіційні телеграми з абісинських джерел описують завзяті бої у Тембієн. **Обі сторони боролися, не зважаючи на втрати. Корито ріки Таказе заповнене трупами.**

АНГЛІЯ БУДЕ ПРОТЕСТУВАТИ?

ЛЬОНДОН, 7. 3. ПАТ. Міністерство закорд. справ дістало від посла з Адіс Абеби звіт у справі бомбардування амбулянсу під Кворам; він потверджує відомости, які подав Райтер. Вчора міродатні чинники застановлялися, як зареаґувати на цю подію; **правдоподібно спрямують до італійського уряду гострий протест.**

НОВИЙ ШВЕДСЬКИЙ ПРОТЕСТ.

РИМ, 7. 3. ПАТ. Шведський посол у Римі доручив віцеміністрові Суврічеві нову ноту в справі збомбардування шведського амбулянсу 30. грудня 1935., де подає подробиці події та домагається відшкодування і кари для виновників.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третого Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив всіх видів уділяє кредити на піднесення господарства і промислу.

Хто спекулює --
може переспекулювати,
а той осягне спокій і користь,
хто заощаджену готівку
вложить на опроцентовану книжочку в
„НАРОДНІЙ ТОРГОВЛІ",
Львів, Ринок 36. I. п.

Справа ритуального убою.

Протижидівська течія і справа „шехіти" в Польщі.

Варшава, 7. березня 1936.

Вчора закінчено довгу дискусію у соймовій адміністраційно-самоуправній комісії над внеском посолки Присторової у справі заборони ритуального убою звірят і птиці. Ні одна справа що була досі у теперішньому соймі, не викликала такого високого піднесення температури й оживлення, як справа „шехіти", себто справа ритуального убою звірят і птиці згідно з постановами талмуду, що їх традиційно тримаються жиди, зокрема жидівські маси в осередній і східній Европі. Можна мати враження, що польське громадянство забуло про добре надщерблений державний буджет, про масове безробіття й господарський застій та нужду, про ріжні проектовані способи господарського оздоровлення, навіть про пакостливі польські народово-радикальні елементи, і франко-совітський пакт з маєвом переміщу червоних військ.

Сторінки польської преси у Польщі заняті сьогодні такою — прежажною справою, як жидівський ритуал при убою звірят і птиці: чи шехіті має оправдання у постановах біблії й Мойсеєвого права, чи спирається тільки на талмуді й релігійному фанатизмі?! Пахнуть середневіччям ті гарячі дебати...

Характеристична річ. Є хтось, що йому залежить на тому, щоб „шехітою" відвернути увагу широких кол польського громадянства, широку польську вулицю від дійсно рішальних життєвих справ політичного, національного й економічного характеру. Зійшли на дальший плян навіть у розмовах кавярняних політиків війна в Абісинії, пенетрація японців на Далекому Сході чи планово ведений наступ Комінтерну на европейський Захід, — ба, що більше, „навіть" справа емеритальних пенсій. Не дивниця, що для жидів навіть Гітлер став хвилево меншим демоном, як був ще вчора. На чоло висунулася п. Присторова зі своїм законопроектом проти „шехіти" й дешевим коштом стала нині відразу найпопулярнішою особою у жидівському світі в Палестині й діяспорі чи — як кажуть жиди — у голюсі.

Випадково чи ні, — в це тут не входжу, — виступ п. Присторової припадає якраз на час нової великої повені різних проявів антисемітизму серед значної частини польського громадянства. Без сумніву, польський відтинок є тільки одним з наочних признак зросту антисемітизму у цілому світі, особливо там, де жиди живуть більшими масами. Вяжеться він дещо зі зростом протикомуністичних настроїв та, очевидно, ще більше з поширенням впливів скрайно-радикального націоналізму у деяких державах. Те все викликує занепокоєння на жидівській вулиці й викликує протиакцію всесвітніх жидівських кругів.

АНТИМАҐНЕТНИЙ

Проект п. Присторової не новий і має вже історичні прецеденси. На два роки перед світовою війною появився у IV-ій думі проект закону, що співцем ініціятиву поніс п. Присторової. І тоді — це перед 24 роками — була в думі дискусія, подібна як учора у польському соймі. І тоді жидівство виступило солідарно проти наміреної заборони ритуального убою та перемогло. Царський уряд, якого ніяк не можна було підозрівати у фільосемітизмі, лишив свій проект з черги для.

А було це в часах великого розросту відомого „Союзу русскаго народа", популярно званого чорною сотнею під проводом відомого бесарабського посла Пуришкевича. Цю чорну сотню знаємо й ми з наших закарпатських земель. Діяльність чорної сотні була звернена виразно проти наших національних змагань, — а супроти жидів виливалася у формі званих протижидівських погромів. Організаторами чорної сотні й погромів були найрозмаїтіші елементи, нерідко урядовці царської поліції. Не було там тільки студентів високих шкіл, що у своїй масі були настроєні проти тодішнього царського режиму. Ніхто не чванився тоді публично приналежністю до цієї організації, що громила жидів, щоб спасти Росію.

Часи змінилися, не стало в Росії чорної сотні, бо зникалася й вона сама. У новій червоній Росії узаконіювано погроми й поширено їх на міліони. І знову передовсім на наших землях. Організатором є відоме ГПУ, в якому з черги працює величезний відсоток — жидів.

Носіями польського антисемітизму є переважно єнджики, підбадьорені дещо гітлерівськими гаслами. Авангарду цього руху — зокрема у центральній і західній Польщі — творить значна частина польської високошкільної молоді в корпорантських шарах. Є з ними й значна частина міщанської молоді. Є й окрема підпольна Організація Народово-Радикальна (ОНР) з терористичною діяльністю, а навіть з бомбами. Звертається вона не тільки проти теперішнього уряду своєю диверсійною акцією, але дає своїх людей до протижидівських ексцесів.

Очевидно, уряд сучасних польських диверсантів не гладить по голові.

П-ні Присторова заявила, що тільки вона і тільки вона сама є справжньою ініціяторкою цього законопроекту. Аргументувала його мотивами гуманности. Все це дуже гарно, не маємо підстав негувати її добрі інтенції. А проте незаперечним фактом залишається те, що 1) такий законопроект був би неможливий без антисемітської підбудови у настроях польських мас, 2) сам проект є антисемітський і 3) по суті не є ціллю сам для себе, лиш засобом.

Як бачимо, нічого нового під сонцем, або як казав Бен Акіба, те все вже бувало. Та проте не в усьому. У царській думі перепав проект заборони шехіти, проте перейшов він вчора на соймовій комісії всіми польськими голосами проти одного жидівського і двох українських та при дотеперішній

Невідомо ще, яке офіційне становище займе уряд на пленумі сойму. Судити на підставі дискусії над проектом п. Присторової у комісії і на підставі висліду голосування — то більшість є за забороною „шехіти". Санкція у формі закону не оздоровить в нічому сучасних відносин в Польщі й навіть у господарській ділянці, бо терапію треба переводати зовсім іншими методами.

Санкція зробить одно — поглиблення протижидівських настроїв у польських масах і зродить жидівську протинакцію. Зросте ще більше розмах — по своїй суті руїнницький — польських студентських корпорантських бойвок і польського підпілля з ОНР.

Ми не встряваємо у теольогічну дискусію на тему біблії чи талмуду. Вважаємо з нашого боку за доцільну річ, щоб кожне віроісповідання, хоронене законами, мало справді змогу виконувати свої обрядові практики. І це було причиною, що Українська Парляментарна Репрезентація заняла негативне становище до проекту п. Присторової.

Д-р Степан Баран.

ЕЛЕКТРИЧНІ ІНСТАЛЯЦІЇ виконує скоро, дешево і на догідні сплати

УКРАЇНСЬКЕ КОНЦЕСІОНОВАНЕ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

ЛЕВ НАДРАҐА

ЛЬВІВ, вул. ВАЛОВА 23. Тел. 259-49.

Направки світла, ламп і дзвінків числимо 50 сотиків. Ощадностеві жарівки по зол. 0.80. Лямпи, батерії, акумулятори, радіо-апарати найдешевше у Львові.

КУДИ ВІТЕР ВІЄ?

ДО ПОЯВИ НОВОГО ПРАВОСЛАВНОГО ОРГАНУ В ПОЛЬСЬКІЙ МОВІ.

Покажчиком тенденцій, що панують нині у Варшаві за обопільним порозумінням вищих церковних та урядових чинників, є поява нового органу під назвою: „Gazeta Prawosławna", pismo popularne dla miast i wsi", що має виходити двічі на місяць. Перед нами 1. число з датою 1. березня ц. р.

У редакційній статті так пояснено те, що новий часопис виходить у польській мові: „Польська мова є та жива душа, яка оживляє всі народи (польської держави — прим. Ред.) і надовнює їх надхненням до дієво-історичних зусиль. Чи це для українця з його матірньою українською мовою, чи теж для білорусина з його мовою, чи нарешті для росіянина з його рідною мовою — для всіх польська мова є тим спільним духом, який лучить їх між собою і побуджує до спільної праці для загального добра держави... Кожна світла й неупереджена людина розуміє, що саме багата і прекрасна польська мова може напрзаду стати тою спільною мовою, при помочі якої ми, православні без ріжниці національности, можемо порозумітись між собою у спірних справах без гніву й незадоволення".

Отже „общепонятним язиком" для всіх у Православній Церкві стала тепер польська мова — замісць „іскоонно-русского язика". Цікаво, що редактором нової ґазетки став п. Дмитро Курилло, що колись редаґував „Православного Селянина", невеличкий додаток в українській мові до російсько-митрополитального „Слова".

ЖІНКИ ПО КІЛЬКАКРАТНИХ ВАГІТНОСТЯХ дістають легке випорожнення та регулярну чинність шлунка, вживаючи зрана натще пів склянки природної гіркої води FRANCISZKA-JÓZEFA. Поручають лікарі.

Всесоюзний радіофестіваль.

(За київською радіо-стацією.)

В найближчих днях улаштовують большевики т. зв. Всесоюзний Радіофестіваль. Усі радіові стації Союзу мають у цьому фестівалі запрезентувати свою найкращу програму і найкращих виконавців. Київська радіостація підготовляється до цього рідкого змагання і запросила до участи найвизначніших артистів та артистів, таких як Литвиненко-Вольгемут, Петрушенко, Гнат Юра, Гайдара і багато інших. Заповіджені теж виступи капелі „Думка" під батутою Городовенка, хору півд.-зах. залізниць (диригент Гончаренко), капелі народніх інструментів, ансамблю бандуристів та інших мистецьких організацій.

Н.

ДЕЗІДЕР МАЛЬОНЯЙ.

СФІНКС.

Фрітц Баар це молодий мужчина, що легко закохується і трохи гордий на свою мужеську красу. З нього був би зразковий шлюбний чоловік, якби не був мав у голові цвяха, що розуміється дуже дорогі на жінках. Фрітц закохався у відому красуню пані Кнуд, яку звали загально „Сфінксом".

Пан Кнуд не був Адонісом, але дуже добрим бізнесменом і страшенне багатим. Він вибрав собі найгарнішу дівчину з Будапешту, так само як міг вибрати собі найгарніший дім або інший дорогий предмет.

Про його жінку всі були такої думки, що вона мусить бути щаслива. Але найтаємніше було те, що вона була непохитно вірна свому чоловікові. Попросту Сфінкс.

— Е! — думав собі Баар — вона не з іншого тіста, як усі інші жінки.

І закохався у гарній пані Маріеті Кнуд. Він мав свою власну методу поведінки супроти бльондинок і брюнеток. Маріета була бльондинка. Метода Баара не дала ніякого висліду. Едип не міг відгадати Сфінксової загадки, а щобільше дратувало Фрітца: Сфінкс не хотів проглянути Едипа. Сфінкс навіть не глянув на нього.

Фрітц повторяв тільки ввесь час: „Я вас люблю", але на красуні це не робило ніякого враження. Він тратив уже терпець:

— Ні, ця жінка зовсім неподібна до інших. Що в ній сидить таке? не знаю.

На концерті одного молодого скрипача, пан Кнуд прохав Фрітца, який сидів недалеко, щоб був такий добрий і відпровадив його жінку додому, бо він має ще одну важну справу цього вечора.

— Що за самовпевненість! — подумав собі Фрітц і мав враження, що сам він уже стає смішний в очах звеличуваної ним жінки. Тепер рішив він уже ужити останнього рішального способу, яким користувався завсіди і супрти чорнявок і супроти білявок.

Фрітц Баар підтримав Маріету дуже ніжно, коли вона всідала до авта. В авті загорнулась вона у свій гермеліновий плащ і мовчала. Баар думав кілька хвилин. Коли вони віхали в Паркову Алею, залишилось йому ще кілька хвилин до надуми. Поважно, але рішуче промовив:

— Маріето! Ви знаєте, як дуже я вас люблю! Чи ви не хочете вислухати моєї просьби? Ви мусите її вислухати. Ви бавитесь мною і глузуєте собі з мене. Я ж знаю, що ви не зовсім щасливі, а я хотів би дати вам щастя. Я люблю вас і хотів би, щоб і ви...

Красуня мовчала:

— Маріето! Благаю вас, прийдіть завтра в год. 6-ій вечір до мене.

Вона і не ворухнулась.

— Чекаю на вас до пів до 7-ої. Коли не будете точно в годині 7-ій, то я стрілю собі в лоб.

Авто підїхало до воріт віллі Кнуда.

— Чи ви може випете склянку чаю в мене? — спитала красуня.

— Дякую, ні.

Пані Маріета висіла і сказала шоферові:

— Музейна вулиця 7.

Це була адреса Фрітца Баара. Він сказав:

— Цілую ручки

— До побачення.

— Все в порядку — подумав Баар — вона навіть знає мою адресу.

На другий день закоханий Фрітц був зовсім спокійний. Прибрав кімнату квітами і провітрив вітальню повну диму.

Коло 3-ої пополудне трохи нетерпеливився. Думав над тоном, яким має звернутися до неї, коли прийде?.. А може краще було би залишити все припадкові?

Тільки той, хто переживав подібні хвилини, знає, яка це насолода чекати на довгождану зустріч. Нераз ми вже і забули, хто була та жінка, на яку ми чекали, як вона виглядала, але по літах пригадуємо собі наше блаженне хвилювання, коли вона прийшла. Фрітц був досить спокійний, бо мав певність, що Сфінкс прийде.

Пять хвилин перед 7-ою зупинилось авто перед його домом. Почув дзвінок. Сам відчинив. У дверях стояв Кнуд:

— Добрий вечір!

Баар був не так збентежений, як злий.

— Вибач — відповів нечемно — але до мене має саме хтось прийти.

— Я знаю! Моя жінка! — відповів йому Кнуд. Стягнув плащ і курив далі цигару.

Фрітц успокоївся, коли побачив, що Кнуд зовсім не настроєний по офіцирському. Поводився так, ніби прийшов з якимсь торговельним інтересом.

— Ти заявив моїй жінці, що застрілишся, коли вона не прийде нині до тебе пів до 7-ої.

Поглянув на годинник:

— Брякує ще три хвилини.

Кнуд курив вигідно цигару. Фрітц почував себе ніяково.

— Дурне! — сказав Фрітц

Американський страйк перекидається поза Нюйорк.

НЮ ЙОРК, 7. 3. ПАТ. Страйк зм'гається, страйкарі щораз більше агресивні. Арештували вже понад 600 осіб, заангажували 5.500 нових поліцмейнів. У місті Акрон страйкує 16.000 робітників; страйк перекинувся на Філядельфію, Бостон та Бальтімор. Від вибуху світової війни не було у Злучених Державах такої великої хвилі страйків.

Нюйорський страйк обняв 30.000 людей і 820 домів, до нього прилучилося коло тисячки осіб обслуги 10 готелів. Переговори у присутности посадника та віцеміністра праці припинили страйк у 40 домах.

Становище японської фльоти

й армії до Гіроти.

ТОКІО, 7. 3. ПАТ. Новоіменований премієр Гірота відбув нараду з наміченими міністрами. Кандидат на міністра маринарки *адм. Нагано заявив Гіроті піддержку фльоти, якщо він вдозволить армію.* Сьогодні рано був ген. Теравчі у Гіроти; від висліду їхньої розмови залежить, чи удасться сформувати уряд. Ген. Теравчі заявив пресі, що армія вимагає від нового уряду реформи адміністрації та скріплення збройних сил. Армія не дозволить створити уряд, що вів би далі пасивну політику попереднього.

ЯПОНСЬКА РЕВОЛЬТА У ЦИФРАХ.

ТОКІО, 7. 3. ПАТ. Урядово оголосили, що у повстанню 26. лютого брало участь 1560 військових, з того 60 з 3. полку гвардії, 400 — з 1. полку піхоти, 900 з 3. полку піхоти та 200 з 7. полку артилерії.

Нині відповість Італія

на заклик комітету 13-ох.

Останні зусилля французької дипльомації.

ПАРИЖ, 7. 3. ПАТ. Міністер Фляндер відбув розмову з італійським амбасадором, щоб поінформуватися, яку відповідь дасть Італія на рішення комітету 13-ох. Французький амбасадор у Римі відвідав Мусолінія та віцеміністра Сувіча та рішив їм заняти прихильне становище до заклику з Женеви. Нині рада міністрів видасть рішення у цій справі.

РИМ, 7. 3. ПАТ. Сьогодні вранці зібралася рада міністрів під проводом Мусолінія.

НІМЕЦЬКА ВІДПОВІДЬ ШВАЙЦАРІЇ.

БЕРЛІН, 7. 3. ПАТ. Як подають зі швайцарських кругів Берліна, під кінець тижня німецький уряд займе становище до швайцарської відповіди на німецьку ноту дотично ліквідації націонал-соціялістичних організацій у Швайцарії

— Я те саме сказав своїй жінці. Сказав я їй, що маю щось важнішого до роботи і що вона не потребує хвилюватись. Але жінки не розуміються на таких вітрогонах... Я заложився би, що ти не маєш навіть дома револьверу!

І з насолодою курив свою цигару. Так, немов би чекав, що Фріц встане і скаже: „О, тим револьвером розторощу собі голову".

— Смішне — сказав Фріц.

— І я так думаю — відповів Кнуд і знову глянув на годинник. — Точно сьома.

Баар дістав аж румянці зі злости. Найохотніше був би вибив Кнуда по лиці. Кнуд встав:

— Я знаю, що ти тепер боїшся, щоб я не оповів цього інциденту іншим і щоб тебе не осміяли, бо тоді ти справді готов для врятування своєї чести застрілитись.

Дивився на нього і немов би кидав йому милостиню, сказав:

— Можеш бути спокійний. Я і моя жінка будемо мовчати. Обіцюємо це.

— Не розумію.

— Вірю, що не розумієш...

— Твоя жінка...

— Так... Сфінкс. Ти не можеш зрозуміти, що на світі є ще чесні жінки і тому такі як ти звуть їх Сфінксами. Бувай здоров!

Пішов.

„І такий чоловік має чудову, вірну жінку" — думав Фріц. „Попросту скандал! Чи такий інцидент приневолює мене дотримати слова? Чи я справді повинен себе застрілити... Ні, ні!"

Він подумав про інші — дурні та нечесні і не застрілився

Перекл. в. г.

ТОЧКА ЗАГНИВАННЯ.

З ПРИВОДУ НАПАСТЕЙ Д-РА ОСИПА НАЗАРУКА НА ГОЛОВУ У.П.Р. ПОСЛА ВАСИЛЯ МУДРОГО.

I.

Що тримає в силі та здоровлю суспільности й народи? Передовсім їхня внутрішня **мораль**, їхня власна **законність**. Є дуже багато суґестивної правди у твердженні т. зв. природоправної соціольоґічної школи, що основою істнування суспільности є її внутрішній **суспільний договір**. В основі тієї концепції лежить зображення, що члени суспільности немовби **умовляються** між собою, добровільно **згоджуються** між собою, як мають взаємно супроти себе поступати і яких **позитивних** норм притримуватися та чого уникати, щоб собі взаємно не шкодити. Добровільне несилуване притримування цих порядкуючих норм є основою правопорядку всякої здорової суспільности. Одначе такий тип суспільного життя вимагає від членів спільноти означеної дози самодисципліни, вимагає панування над собою і своїми афектами та інстинктами, вимагає нарешті стриманости і принаймення деякої особистої культури. Правда: є ще й інша метода порядкування суспільности. В основі тієї другої методи лежить елемент насильства, і то передовсім **фізичного** насильства. На місце первнів добровільности, самодисципліни й культури приходить **терор** і зроджуваний з нього **страх**, як той основоположний елемент, який визначує у взаєминах поміж людьми, що їм вільно, чого не вільно.

Сильні просто незломні є саме суспільности, яких внутрішнє життя побудоване на осьтій законотворчій автономности й добровільности. Сильні є ті суспільности, яким не треба аж кримінальу й поліцая, не треба санкцій, терору й насильства, щоб у громадянстві панувало пошанування людини і права.

Всі оті позитивні законотворчі засади, які мають таку величезну вагу в житті вільних і державних народів, мають тим більшу вагу в житті бездержавного народу. Коли серед якоїсь державної суспільности норми права й суспільного ладу починають розхитуватися, то держава ще завжди має свій **останній** аргумент, щоби привернути лад і законність, а саме аргумент сили, насильства. Але тієї можливости, цього **останнього** аргументу не має бездержавна нація — як ось наша. В того роду суспільній ситуації, як наша, все, таки буквально все, **цілий** національний лад, **ціла** суспільна орґанізованість мусить і може засновуватися тільки на того роду суспільній умові, тільки на орґанізаційній добровільности й автономности. Ми не маємо свого поліцая, своєї брахіяльної сили, не маємо засобів фізичного державного примусу, щоб ми як суспільність могли **приневолювати** ріжні ріжні анархічні елементи залишатися в загально принятих рамцях національного правопорядку. Єдиною нашою силою, якою ми як зорґанізована нація взагалі стоїмо і з нею падемо, є лише сила моральної здисциплінованости кожного з нас і далі — зроджувана з цього сила **моральної опінії** нас усіх, яка осуджує і в потребі екзекує **без поліцая, без** засобів державного примусу, силою самого морального натиску. Справді державотворчим народам не треба аж суду і поліцая, щоб вони знали і загально притримувалися того, що **не вільно** напр. когось очорнити, **не вільно** безпідставно підозрівати, **не вільно** оклеветати, **не вільно** злобно когось шкодити, **не вільно** збрехати, **не вільно** накромолити й заінтригувати, **не вільно** дозволювати панощитися своїм зависти, злобі, амбітництву, всяким іншим антисуспільним егоїзмам. Каже Христос, що „царство Боже — внутрі вас". З неменшим натиском і рацією можна також сказати, що **„ваша держава — внутрі вас"**. Зовнішня орґанізація держави, її фізичне заістнування, її сила, її функціональність є завжди і лише транспозицією у сферу матерії нормативних та орґанізаційних вартостей, витворених передтим у людських душах. Які душі, яка ментальність членів якоїсь суспільности, така теж буде і держава тієї суспільности. Саме через те, що ми й донині нездібні і індивідуально і в масі опанувати себе під таким нормативним і законотворчим оглядом душевно і внутрішньо — нині тим гостріше тужимо тут і там за великим українським насильником, диктатором, Гітлером, який би брутальним насильством, фізичним примусом, в „огні і крові" створив українську державність, отже створив те, чого не можемо автономно створити самі, з власного **нутра**, власною дисципліною, самоопануванням, витворенням і добровільним виконуванням норм власної національної орґанізованости. Але нікий український диктатор і чудотворець нам **без нас** нашої держави не збудує. Ця держава не повстане так довго, доки самі нашого власного збірного національного нутра не виберемо в міцні шори всіх обовязуючого морального національного закону.

II

Жмінка повищих „теоретичних" завваг була конечно потрібна для зрозуміння властивого маміру цієї статті. Річ у тім, що чим далі, тим більше множиться на нашому національному ґрунті признак і фактів, які показують на те, що ця автономна й добровільна суспільна законотворчість та законовиконність внутрі нашого громадянства не сильніше, але навпаки — слабне. Але разом із цим ослабає і наша реальна державо-творча здібність. Більше як колинебудь панує у нас тепер у суспільному житті очорнювання, клевета, шкідництво, забріханість, кромола й інтриґа. Більше як колинебудь панощиться зависть, злоба, амбітництво, всякі інші емоціональні егоїзми. А вже передовсім політику розуміють у нас щораз більше саме як велику брехню та кромолу, в якій усе дозволене: кожний кожда, кожна сплетка, кожне підставлення ноги і кожна вовча яма, вирита під ногами противника. Коли суспільна здисциплінованість полягає в тому, щоб загнуздувати свої зависти, злоби, амбітництва й егоїзми — то в нас саме тепер діється навпаки: **розпутування** всяких „емоцій" та „афектів", саме **розвизування** всіх отих зависть, злоб, амбіцій та егоїзмів стало найбільш поширеною політичною, т. зв. „націоналістичною" закономірністю.

В той спосіб зі зорганізованої суспільности поволі перетворюємося в політичну джунгію. Ніби воно все спокійно, аж враз у нашім політичнім чагарнику підіймається в якомусь куті скажений рев, вереск, тупіт, а за якийсь час люди довідуються: цей і той політик чи журналіст кинувся на іншого, цей знову прискочив до горла другому, поколотилися, покалічились і розійшлись — зализуватися.

В безконечній черзі подібних треба занотувати останній того роду випадок розброду, невпаснитва й анархії: д-р Осип Назарук, нач. редактор „Нової Зорі", „кинувся" оце недавно на голову УНДО й УПР Василя Мудрого. Отже український — і, на жаль, не тільки український — політичний світ має знову від якогось часу неабиякий черговий спектакель та сензацію. Д-р Назарук вийшов як якийсь справжній печерний чоловік перед свою нору, схопив обіруч *набиту* кремінцями мачугу, вискалився на Мудрого і реве від кількох тижнів у своїй газеті, аж лящить по цілім краю. Сама істота цього „конфлікту" вже досить знана нашому громадянству, аби треба було її тут переповідати. Розуміється, не є наміром цієї статті „боронити" якнебудь голову УНДО й УПР посла Василя Мудрого, бо Василь Мудрий як людина і як політик такої оборони не потребує. Те, що д-р Назарук виписує на посла Мудрого, є таке, що у цілком вистарчальній мірі кваліфікує і — як то кажуть — „кладе із лопатки" само себе. Ціла отя назаруківська пресова хуліганерія не є чимось, із чим моглаб шануюча себе людина входити в мериторичні дискусії. Зараз хочу звернути увагу на щось інше і більш засадниче: на стан морального безладдя, яке поглиблюється і здобуває собі щораз більше терену серед нашого громадянства.

Випадок д-ра Назарука в нашому громадянстві тим більш знаменний, що це наскрізь анархічна, внутрішньо цілковито неопанована і поношена скаженими амбіціями людина — немов на глузування собі „аренду" саме на найбільш відповідні гасла правовости, моралі, суспільного ладу й консерватизму. Уся безодня цинізму полягає тут у тому, що заслонюючись нібито проголошуванням правовости, ця до грунту політично вікована людина є на ділі розсадником найбільш некравого беззаконня, цей професійний мораліст на ділі є огнищем небувалої моральної політичної деправації, цей патентований „консерватист" є уосібленням найбільш розгойданого українського кочового руйнництва. Подивіться тільки на людину: в умовинах, коли лише справді залізна самодисципліна кожного, особливо кожного провідного українського громадянина може бути нашою єдиною остоєю і рятунком — он як нам чоловік прилюдно розперезався!... Що саме, який моральний стимул, яка вища рація може цю людину стримувати? Немає в такій душі ніякої іншої рації окрім власного дрожачого ненависництва незаспокоєної амбіції, руїнницького бажання сліпо мститися і шкодити. Цей моралїст з професії, який аж до піни в роті вигукує по українських дорогах про потребу шанування авторитетів — щож робить сам? Кидається з вибухом найбільш коршемних лайок на людину, яка як-не-як, але є головою Української Парляментарної Репрезентації, яка як-не-як, але є фірмантом нашої національної політики на З.У.З., яка врешті перед усім світом репрезентує нас, як окрему суспільність, як націю.

Вільно громадянам мати ріжні погляди на особу Василя Мудрого. Вільно його погляди, його політичний курс і його тактику поборювати. Вільно прямувати до того, що коли думається, що Василь Мудрий свому завданню не відповідає — Василя Мудрого змінити. Але ріжність поглядів не дає нікому найменшого права топтати брудними чобітьми по самій людині. І ще більше не дає права топтати по місці й функції самій по собі, що її пос. В. Мудрий займає. До чогож нарешті дійдемо, коли вільно буде *кожному* з берегів „перейдатися" як завгодно по чолових репрезентантах громадянства, лаяти і плюгавити прилюдно чогобудь тільки тому, що комусь там не пасує до його краму те чи інше, що робить Мудрий чи інші. Наші анархічні праліди вимаскували своїм провідникам чола болотом, щоб вони „не пишались". Але навіть вони вміли встановити між собою закон, що в часі походів провідник є непорушний. І свій законний час і законні способи Мудрого соборовати і його зі завнятого поста валити. Але всього того не знає і не розуміє демагог а демагогія д-р Назарук! Оце в нашій злости раз-у-раз відносить ні землі пригорщу болота і ляпає нею в людину: Ти — мовляв — Василь Мудрий? Ти, Василю Мудрий, хочеш бути провідником, голосом суспільности? Ти ладиш і говориш з міністрами? Ти змінюєш курс національної політики? Про тебе знова частіше пишуть і свої і чужинці? Про тебе говорять і на тебе покликаються? Ти ростеш як політик і як людина? Як смієш? На долину з тобою! І ось: один Назарук виписує свої хворі „гамаксойки", а другий такий сам Назарук, що називається Палій чи ще якийсь інший Певний, усе те у своїй ґазеті злорадно передруковує. Мовляв: ви вже читали? Алеж бо вспльли Мудрому — що?

О так! Вспльли! Правда! Але не Мудрому — тільки нам усім, цілій суспільности. Як по таких історіях виглядають оті назаруківські „верхи нації" перед масою народу? Яку пошану, який респект можемо викликувати тими дикими вибухами та спектаклями серед чужинців? Як можуть нас брати, як політично повнозартісних людей і контрагентів, коли бувають можливі між нами *такі* речі? Ми не маємо своєї брахіяльної державної екзекутиви, яка унеможливлювала би в зародку того роду явища публичного згіршення. Як було сказано: можемо стояти як суспільність тільки нашою внутрішньою моральною дисципліною, тільки нашим самопануванням, тільки діянням норм правдивої моралі й законности. Здорова суспільність завжди вміє найти засоби, щоб унеможливити ту чи іншу назаруківщину попросту через її моральне поставлення поза рямці спільнотного життя. Мусить уже раз нарешті повстати між нами цей суспільний договір, ця сила солідарности нас усіх, цілого громадянства, яка моглаб відразу виелімінувати й унеможливлювати заістановування того роду шкідливих явищ. На ділі — щойно з повстанням такого договору станемо справді державо-творчим елементом.

Зенон Пеленський.

ДІЯБЕТИКИ Великий вибір знаменитих відживних препаратів поручають: Централя: — ЛЬВІВ, **„LEBROSE"** Сикстуська 31, тел. 115-80. Репрезентації: **ПЕРЕМИШЛЬ**, Аптика **І. Боярського**, вул. Сенна 22, **СТАНИСЛАВІВ**, Склеп **А. Більграй**, вул. Ґолуховського 122. 1113

§19.

З тернопільського воєвідства дістаємо таке спростування:

У звязку зі статтею, поміщеною в часописі „Діло" з дня 6. лютого ц. р. ч. 28. п. н. „Замкнули сметанкові стації Маслосоюзу" (донесе із села Базар пов. Чортків) прошу на основі § 19. пресового закону з дня 17. грудня 1862. р. Дз. у. п. ч. 6. з 1863. р. помістити в найближчому числі часопису „Діло" таке спростування:

Неправдою є, начеби в дні урухомлення районової молочарні в Базарі прийшов на місце комендант державної поліції і не зважаючи на документи, які показала йому управа районової молочарні, що районова молочарня зареєстрована в окружнім суді згідно зі законом про кооперативи, посвідку, що урухомлення молочарні зголошено в повітовім старостві згідно з промисловим законом — заборонив відбирати молоко і стоючи на порозі кооперативи, вимагав від доставців молока ліварських посвідок, що корови здорові і що можуть доїти корови, зате правдою є, що в дні урухомлення молочарні в Базарі комендант станиці поліції Павшівка, в службовім районі, якого є Базар, не був взагалі в Базарі.

Неправдою є, неначе би щойно на інтервенцію управи районової молочарні в Базарі приїхав особисто на місце повітовий староста і наказав комендантові поліції не робити труднощів з урухомленні молочарні, зате правдою є, що льокаль районової молочарні в Базарі не відповідає уладженням, не відповідає вповні вимогам §§ 12. і 13. розпорядку мін. суспільної опіки, виданого в порозумінні з мін. хліборобства і рільних реформ, мін. промислу і торговлі про нагляд над молоком та його переробами з дня 9. липня 1932. р. (Д. З. Р. П. ч. 19 поз. 128/33), які то недостачі староста вичислив в рішенні ч. А. 45. з дня 3. червня 1935. р. про затвердження проекту уладження вирібні до перерібки молока на молочні продукти в Базарі і сметанкових стацій до відбору та відтовщення молока в Павшівці і Поліщцях, домагаючись, щоб їх усунули в речинці до дня 30. червня ц. р. і даючи одночасно згоду на інтервенцію повновласника кооп. районової молочарні в Базарі д-ра Електоровича з Чортків і делегації представників українського громадянства на негайне відкриття молочарні в Базарі на основі вияснень делегації, яка інтервенювала, що це урухомлення має пробний і тимчасовий характер, щоб ствердити придатність заінстальованих машин та уладжень.

Правдою є, що управа кооперативи „Районова Молочарня" в Базарі, хоч минуло кілька місяців, не задумувала усунути недостач, вичислених в рішенні про затвердження проекту уладження молочарні в Базарі, а комендант станиці поліції Павшівка ствердивши, що управа Районової Молочарні вкінци зо становища мала подати з „баюри", до якої стікають всякого роду сільські бруди і де купається тварина та дріб, загрозив управі при нагоді виконування інших службових обовязків в Базарі, що буде змушений виступити до старостства з внеском замкнути молочарню, якщо управа буде зволікати з виконанням умови затвердження проекту уладження молочарні.

Неправдою є, наче без для підірвання розвою Районової Молочарні в Базарі, яка закладає сметанкові стації до відбирання та відтовщування молока на просторі заліщицького повіту, повітовий виділ у Заліщиках засновав конкуренційну польську молочарню в Бурківці, заліщицького повіту, віддаленого від Базару 3 км., всупереч постановам закону про молочарські кооперативи, який забороняє закладати близько себе молочарські кооперативи і без ніякої потреби для поляків, які в цих околицях становлять 2 до 15 прц. загалу населення, зате правдою є, що молочарську кооперативу в Бурківці засновало в першій половині 1935. р. окружне рільничe т-во в Заліщиках на заході, що їх поробило в другому півріччі 1934. р. доволичне польське населення, яке становить в Бурківці 49.39 прц., у Слобідці 27.22 прц., в Цапівцях 18.04 прц., в Кошилівцях 22.02 прц., в Поліщцях 12.12 прц. загалу населення і що обовязуюче законодавство з ділянки молочарської кооперації не обіймає ніяких постанов про віддалення між поодинокими молочарськими кооперативами.

Неправдою є, наче би повітове заліщицьке староство рішило без ніякої законної і фактичної узасадненої причини опечатати льокалі сметанкових стацій до відбирання і відтовщування молока в Цапівцях і Садках, заліщицького повіту, зате правдою є, що сметанкової стації в Цапівцях дотепер взагалі не урухомили тому, що процедурі з розглядненням подання управи Районової Молочарні в Базарі про затвердження проекту уладження цієї стації, яке внесли 30. грудня 1935. р. до повітового заліщицького старостства, дотепер не закінчена. Правдою є, що сметанкову стацію в Садках замкнуло повітове заліщицьке староство дня 13. січня ц. р. на основі постанов ст. 14. і чергових та 140 промислового закону з дня 7. червня 1927. р. (Д. З. Р. П. ч. 53 поз. 468/27) і розпорядку мін. сусп. опіки з дня 9. грудня 1932 р. (Д. З. Р. П. ч. 19. поз. 128/33) тому, що урухомлено її нелеґально, себто без попереднього затвердження пов. заліщицьким старостством проекту її уладження, що управа кооп. Районової Молочарні в Базарі щойно внаслідок замкнення цієї сметанкової стації внесла 27. січня ц. р. подання до заліщицького старостства, щоб затвердило проект її уладження і після переведення приписаної законом процедури сметанкову стацію урухомили 5. лютого ц. р.

Неправдою є, наче би віцестароста заліщицького повіту відповів делегації, яка в нього інтервенювала, що сметанкові стації істнують нелеґально, а на домагання, щоб ближче окреслив причини та суть нелеґальности, заслонювався рішенням ліквідації, що його видав тернопільський воєвода, зате правдою є, що віцестароста заліщицького повіту вияснив основно керманичеві Районової Молочарні в Базарі, який прибув до нього, причини, чому опечатав льокаль сметанкової стації в Садках та повчив його про обовязки внести до старостства подання проекту її уладження в формі, якій має відповідати подання — не покликуючись на якенебудь рішення тернопільського воєводи.

За воєводу: *Кошиковський*, керманич відділу.

НАЙЦІКАВІША КНИЖКА
НАШОГО ЦЬОГОРІЧНОГО СЕЗОНУ

Ірини Вільде

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

208 сторінок.

Замовляти в Адміністрації „Діла". Порто 30 сот

Ціна 1.50 сот

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Еквадор ратифікував пакт про неагресію між південноамериканськими державами.

Комуністичні війська Китаю відносять щораз то нові перемоги. Зєднують собі симпатії населення тому, що борються проти японського імперіялізму. Маршал Чан-Кай-Шек приказав негайно вислати 6. дивізію з Нанкіну, щоби ліквідувати наїзд 20.000 комуністичних військ на провінцію Шенсі.

Англійську морську базу у Сінґапур почали будувати коштом 4 міліонів фунтів.

Еспанський уряд задумує затягнути внутрішню позичку: міністер фінансів переговорював у цій справі з представниками банків.

Еміграційні справи.

КОНТИНГЕНТ ВІЗ ДО БРАЗИЛІЇ

Контингент віз до Бразилії для хліборобів з Польщі на перший квартал ц. р. вже вичерпаний. Влада бразилійська устійнить контингент на другий квартал мабуть у квітні. Хто має нехліборобське візування, повинен заздалегідь поробити заходи, щоб дістати точні інформації та мати готові документи до дороги. Сподіваний приділ віз для нехліборобів буде невеликий. Хто має хліборобське візування, або їде на оседлення в Бразилії, той дістає бразилійську візу в різничій сумі (до кінця березня 450 осіб). Жінки і неповнолітні діти дістають візу іншою сумою на основі побіжного бразилійського візування.

РУМУНСЬКИЙ РОЗПОРЯДОК ДЛЯ ЧУЖИНЦІВ.

Румунське міністерство внутрішних справ видало розпорядок, на основі якого побут чужих громадян у Румунії залежить від згоди міністерства або його відпоручника при генеральній дирекції поліції. Прохання щодо дозволу на перебування і право праці в Румунії розглядає окрема еміграційна комісія при міністерстві; прохання ці треба спрямовувати безпосередньо до міністерства робіт. Це все відноситься до викваліфікованих робітників, ремісників і торговельників. Містові й земельні мають звертатися до міністерства закордонних справ. Усі заходи треба робити перед приїздом до Румунії.

ВАЖНЕ ДЛЯ РЕЕМІГРАНТІВ ДО АРГЕНТИНИ.

Є категорія реемігрантів, що приїхали в Аргентини і можуть вернутись туди назад, оскільки в аргентинському консуляті у Варшаві незалежно від важного паспорту та інших документів полорожі предявляють документ себто „свідоцтво моральности, що дає право до повороту". Тоді реемігрант може взяти зі собою жінку й діти.

Всякі інформації можна дістати безплатно в Еміграційнім Домі, Львів, Вишневецьких 4

Клопіт з шапками.

НЕЗРОЗУМІЛА КАРА НА СЕЛАХ.

По наших селах, зборівського повіту, спроваджують собі селяни з робітні українських інвалідів у Львові шапки-сиськи, подібні до баранкових шапок, сиві з сукняним синім дном. Літом спроваджують собі шапки-кашкети, подібні до мазепинок, т. зв. „українки", і в тих шапках чи то зимових, чи в літніх місяцях молотять, орють, їздять до міста, ходять до церкви і т. д.

Такі шапки спровадили собі також хлопці зі села *Красна*, пов. Зборів. В неділю 16. лютого ц. р. коло год. 9ої кільнох хлопців, а саме Федір Кальмук, Андрій Гуменний, Грицько Цебрій, Петро Бендюга, Павло Гуменний та Іван Бесараба з Красної переїздили через Зборів, вертаючись з залізничої стації, куди відпроваджували до війська свого товариша Федька Зарицького. Двох умундурованих поліцаїв і третій неумундурований задержали сани, якими їхали вище згадані хлопці, питаючись іронічно: „Що то за порозьца вдон?", забрали їм шапки і Богу духа винних хлопців пустили без шапок так, що вони кілька годин бігали на морозі по вулицях міста, а люди вглядалися в них, як на божевільних.

Хлопці бігали то до стації поліції, то до староства, де в неділю ніхто не урядував, і коли остаточно поліція порозумілася з кимсь зі староства, зажадала від них, щоб повіддирали дна від шапок, тоді дістануть шапки на час, аж заїдуть до свого села, віддаленого від Зборова 6 км. Хлопці переконували поліцію, що неможливо з діравими шапками їхати при кільканацяти степенях морозу, в сніговію, полем до села. За шапки заплатили по 3 зол. 75 сот. і шкода їм ці шапки нищити. А тому, що не мали грошей, ані нагоди купити чи випозичити інші шапки, бо крамниці були замкнені, бігали з ними по морозі вулицями міста. Щойно коли почало збігатися щораз більше людей, поліція забрала всіх хлопців на поліцію, там всадила їм шапки на голову, посадила їх на сани і казала під ескортою поліції їхати до села.

Доїхавши до села, хлопці розскочилися по хатах. Тоді поліцай зі солтисом Іваном Перейдою ходили від хати до хати і робили ревізію за шапками, при чому здерли з голови на вулиці таку шапку Павлові Михайлюкові, а в Івана Цебрія та Івана Бесараби забрали такі шапки з хати, останньому навіть подерли. Та на цьому ще не кінець. Староство в Зборові наказало завести варту в селі з 6-ох людей у білий день і 12-х у ночі.

Громадяни вислали делегацію до староства з проханням, щоб звільнити їх від тягару, бо вони нічого не винні, що кількох хлопців відважилося їхати в шапках на стацію. Одначе інтервенція виявилася безуспішна.

Наше село спокійне і не любить нікого перетрашювати, ні робити комусь шонебудь на перешкоди. Тому запитуємо, чому не можна носити шапок, які виробляють українські інваліди у Львові, та які розпродують їх масово по наших селах і містечках? Може би так хтось вплинув на дотичні чинники і внушив їм, що ці шапки все є ніякою частиною якогось однострою і ніхто їх не носить з тією метою, щоби демонструвати „запорозьцуф", лише тому, що вони добрі, теплі, дешеві і практичні. Дивно, чому в одної сторони говорять про нормалізацію відносин, коли доли ще далекі від того. Інтервенція необхідна, бо 21. лютого ц. р. в старостві в Зборові відбулася вже карна розправа проти багатьох хлопців.

Підписи кількох селян.

Солідний виріб
ЗВІЙОК (ТУТОК)
Permitan
СТАНИСЛАВА ВОЛОШИНСЬКОГО
виключає, що вони розірвуться, запевняючи тимсамим найбільшу економію палення.

У Бидгощі заборонили ритуально вбивати худобу.

БИДГОЩ, 7. 3. ПАТ. Управа міста Бидгощ видала новий правильник у справі вбивання звірят у міській різні, що обовязує від 10. березня ц. р. Зміна правильника основується головно на цьому, що звірят, призначених на заріз, мусять насамперед оглушити, пристосовуючи електричну апаратуру або апаратом, що діває експльозивно. Також в Бидгощі полагодили справу ритуального вбивання худоби.

З нашої кооперації.

КОНКУРС „ГОСПОДАРСЬКО-КООПЕРАТИВНОГО ЧАСОПИСУ" НА СТАТТІ.

„Госп.-Кооп. Часопис" оголосив у своєму найновішому числі конкурс на статті з темою: „Вплив кооперації на наше село". Щоби оминути надто загальних статтей, редакція поставила вимогу брати в статтях під увагу тільки одно конкретне село і, коли йде про економічне піднесення села завдяки кооперації, подавати якнайточніші статистичні дані. Редакція хоче за допомогою статтей, які наспіють на цей оригінальний конкурс, подати своїм читачам по змозі повний образ, як кооперація у всіх своїх видах вплинула на наше село: матеріяльно і морально. Автори повинні у своїх статтях висвітлити питання, чи слідний вплив кооперації на селі і яка перемінна під її впливом відбувалися у зверхньому і внутрішньому вигляді села? Яке було і чим жило село перед заснуванням якоїнебудь кооперативи у нім, а яке воно і чим жиє тепер? Може в деякім селі цей вплив не є додатній, а відємний, злий і чому? Чи кооперація причинилася в якийнебудь спосіб до економічного й національного освідомлення села та до піднесення його морального рівня, а також чи дала селові які матеріяльні користи?

Togal
Грипа, простуда, ревматизм, артритизм, подагра є зимою пошестю людства. Проти цих недомагань у... Togal.
Ціна зол. 1.50.
Приносить полекшу терпінням.

ЗБІЖЕВІ ШПИХЛІРІ В ЯВОРІВЩИНІ.

Після голоду, який так дався взнаки Яворівщині в 1934/35 році, береться Яворівщина до способів, щоб запобігти такому нещастю на будуче. Таким способом є організація по селах Яворівщини збіжевих шпихлірів. Шпихлірну акцію в Яворівщині започаткував ще перед двома роками (1933. року) інж. Я. Цімура і зібрав тоді небогато, бо навіть неціли 4 вагони збіжжа. Яворівщина тоді ще не зрозуміла добре шпихлірної акції. Аж тепер після голоду, коли з кінцем 1935. і в початком 1936. року інж. Я. Цімура знову поїхав у Яворівщину, щоб відновити і поширити шпихлірну акцію, яворівці, навчені минулорічним голодом, поставились зовсім інакше до шпихлірів і майже по всіх селах повстали шпихлірі (по деяких селах як Нагачів, є в шпихлірах понад 600 кірців збіжжа). Тепер є у яворівськім повіті 51 шпихлірів, а у них зібрано досі понад 11 вагонів збіжжа.

Збіжеві шпихлірі обєднані в окремій секції при філії „Сільського Господаря" в Яворові. З кінцем лютого ц. р. відбулися загальні збори цієї секції. Ухвалено спільний правильник. По думці того правильника, до сільського шпихліра може приступити кожний український селянин, який є членом „Сільського Господаря" і вложить уділ — 25 кг. збіжжа. Уділ можна вкладати ратами. Член з повним уділом може позичити собі в потребі 1 корець збіжжа, а член з неповним уділом — чотири рази більше, як вплата на уділ. За випозичення збіжжа стягають 15 прц. присипу такого збіжжа, якого хто позичив.

КООПЕРАТИВИ ЗДОРОВЛЯ.

В ч. 9. „Госп.-Кооп. Часопису" появилася стаття, яка пропагує у нас по селах закладати „кооперативи здоровля", переведені вже у практиці в Югославії та інших краях. Основною метою таких кооператив булоб дбати про моральне й фізичне здоровля своїх членів та їх родин. Засобами для того мають служити між іншими пропаганда гігієни і створення здорових умовин домашнього життя членів, а в разі захворінь члена або когось з його родини: постачання їм дешевої лікарської опіки і ліків. Стаття обговорює подрібно плян організації таких кооператив, які обєднували більшу скількість сіл та здержували відповідно до величини району одного або більше лікарів (один лікар на 14 порадень). Один лікар відвідував би кожну поравню один раз у місяці, а позатим ординував би в місці осідку кооперативи. Матеріяльним забезпеченням істнування кооперативи булиб уділи членів (у проекті 3 зол.), місячні вкладки членів (по 10 сот. від члена родини) і по змозі низькі оплати за лікарську пораду. По думці автора, опертій на практичних вислідах цього роду кооператив у Югославії, кооператива з 14 порадями, в яких булоб згуртовано найменше по 80 членів на одну поравню (разом з родинами приблизно 5.600 душ), моглаб удержати для своєї обслуги лікаря з платнею 500 зол. у місяць, 2 акушерки та 14 осіб обслуги при дезинфекторах.

ХАРЧІВНЯ ПРИ ПОВІТ. СОЮЗІ КООПЕРАТИВ У СТРИЮ.

У Повітових Союзах Кооператив щодня великий рух. Приїздять справники низових кооператив підводами і закуповують товари. Нераз приходиться стратити на орудки цілий день від ранку до вечора. Візникові теж треба дати щось зїсти. Щоб заспокоїти ці потреби своїх

клієнтів у власній управі, заложили меткіші жінки при П.С.К. у Стрию ще в 1933 р. „чайню", яка з часом замінилася на „харчівню" та обслугує вже не тільки клієнтів П.С.К., але видає теж обіди для службовників П.С.К. Харчівня оплачує дві особи працівників і приносить невеличкі доходи, які йдуть на дальше поширення установи. Покищо плянують заложити другу „чайню" в місті. Щасть Боже!

РУХ ЧЛЕНІВ У Р.С.У.К.

В лютім ц. р. приняла Дирекція Р.С.У.К. у члени Т-ва 4 нові кооперативи, видала засвідчення, потрібні для зареєстрування 5 новооснованим кооперативам і виключила зі своїх членів 1 кооперативу. **В. Л.**

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Нині в Міських Театрах 3 вистави. Оба театри чинні.

У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ: год. 3.30 попол. Ірена Сольська виступить одинокий раз як мрс. Ерлен у

„Віяльці Леді Вінеедмір" Ціни найнижчі.

Год. 8-ма веч.: оперета П. Абрагама **„Баль у Савою"**

з Барбарою Гальмірською і Каз. Дембовським.

Заява канц. Гітлера в райхстаґу.

Німеччина відкидає всяку співпрацю з большевиками. — Райхстаґ розвязаний

В суботу 7. березня ц. р. точно в год. 12-ій полудне прем. Геринґ відкрив засідання райхстаґу в опері Кроля. Прем. Геринґ згадав про смерть двох померших членів райхстаґу і теплими словами вшанував память вбитого в Швайцарії Вільгельма Густльофа. Опісля канц. Гітлер виголосив півторагодинну промову. Канц. Гітлер ствердив, що між европейськими народами нема порозуміння і тому німецький нарід від закінчення війни є в розпуці. Хоч від підписання версайського договору минуло 17 років відносини не покращали. Німців уважали народом другої кляси, без рівних прав. Кордони між державами визначено з ненависти. Не лише преса, але також державні мужі підкреслювали як відрадний прояв факт, що в Німеччині не добре, що німецький експорт маліє і що Німеччина скочується на дно нужди. Без зміни цих поглядів неможливий в Европі трівкий мир. Це фальшивий погляд, будьто би одним народам могло бути добре тоді, коли іншому народові зле. Европейські народи творять одну родину, яку не можна розділити і не можна до одних народів пристосовувати інших правних основ і критеріїв ніж до інших народів. Всі народи повинні цікавитись тим, щоб у Німеччині було щораз то краще. Нарід, який кричить хаїба, творить постійну небезпеку. Народи повинні поступати згідно зі засадами розуму і понять, що німці не згодяться на гірші умовини життя, ніж їх мають інші народи. Найкращим доказом миролюбивости німецького народу є факт, що Німеччина нині найменше користає з багатств цього світу. Таке упосліджения не може бути вічне. І якщо цієї справи не вдасться розвязати, мир був би загрожений і це довело би до руїни цілої культури. Лише повна рівноправність Німеччини та уможливлення їй такого життя, яке мають усі народи, може привести до трівкого мира. Німецький нарід готовий до всіх жертв, щоб здобути рівноправність і це мусять зрозуміти ін. народи. **Основою німецької закордонної політики є ствердження факту, що 67 мілїонів німецького народу душиться у своїм краю, бо має замало місця — 19 разів менше ніж СССР.**

Німеччина простягала руку французькому народові кількома наворотами. Німецький нарід не має причини жити з французьким народом у вічній ворожнечі. До згоди може дійти лише на основі засад здорового розуму. **Або ця справа буде полагоджена як слід, або слід сподіватися найгірших наслідків.** Неправда, неначеби Німеччина не хотіла згоди з Францією. **Зате правдою є, що Німеччина не хоче і не бажає порозуміння з нинішним большевицьким режімом. Цей режим заступає світогляд, якого не можна поєднати з европейським світоглядом.** Німеччина не може перешкодити, щоб інші народи дружилися з нинішними володарями СССР, але остерігає, що наслідком цього може бути большевицький хаос.

Порозуміння між державами слід основувати на взаїмнім порозумінні широких верств населення. Тимчасом з нинішною Росією, яка заступає комуністичний світогляд, таке порозуміння неможливе. Російська політика веде до світової революції. Франція може уважати собі, які будуть наслідки, коли комунізм переможе у Франції. Тоді буде рішати про все не Париж, але Москва також у справах Франції.

Европа ділиться нині на два табори: один складається з національних держав, обєднаних спільною культурою і другий табор, де панує режім, який висуває гасло світової революції на основі засад зовсім чужих іншим державам Европи. **З ним режімом Німеччина не хоче мати нічого спільного.**

Закидають нам, заявив канц. Гітлер, що Німеччина не висувала конкретних пропозицій, щоб осягнути міжнародне порозуміння. Це не правда. Ми висунули одну пропозицію, щоб Німеччині дозволили підвищити армію до 200.000, але держави відкинули цю пропозицію. Опісля Німеччина домагалася 300.000 армії і ставила цілу низку предложень, але ніодного з них не приняли. Лише між В. Британією та Німеччиною дійшло до морського порозуміння у справі будови кораблів і цей договір Німеччина годиться поширити. В. Британія, Франція і Німеччина повинні гарантувати мир в Европі. Хоч Німеччина зробила все, щоб довести до порозуміння, Франція вибрала інший шлях і підписала союз з С.С.С.Р. Негайно після підписання цього союзу в травні 1935 р. Німеччина звернула увагу Франції та іншим державам на незгідність цього союзу з льокарненським договором і на наслідки, які може цей союз викликати. **Цей союз звертається своїм вістрям виключно проти Німеччини.** Французько-большевицький договір **зобовязує Францію поспішити з допомогою СССР проти Німеччини.** Він противиться постановам льокарненського договору тому, що лише Франція, а не інші держави, які підписали льокарненський договір, рішатимуть, хто є напасником. Цей союз змушує Німеччину змінити своє становище. Німеччина не може бути далі безчинна, годилася на всі жертви, щоб порозумітися з Францією. **Франція підписуючи цей союз зірвала льокарненський договір і Німеччину не обовязують уже постанови цього договору та постанови, які торкаються демілітаризації надренської смуги.**

З нинішним днем льокарненський договір перестає обовязувати Німеччину. Німецький нарід відзискав повну суверенність. Тому — заявив канц. Гітлер — в цій хвилині німецькі війська ввійшли до надренської смуги. (На салі довший час бурхливі оплески). Обсадження цієї смуги є оборонним актом.

ПРОПОЗИЦІЇ НІМЕЧЧИНИ.

Одначе Німеччина має добру волю і готова переговорювати з Францією та Бельгією у справі створення здемілітаризованої смуги по обох боках Рену: **Німеччина годиться підписати договір про ненапад з Францією та Бельгією на 25 років. Німеччина годиться, щоб цей договір про ненапад загарантувала ще В. Британія та Італія. Німеччина годиться теж підписати летуцький договір. Годиться теж підписати договір про ненапад з Литвою під умовиною, що простір Клайпеди осягне автономію. Тому що Німеччина відзискала повну суверенність годиться вернутись до Ліги Націй. Вкінці Німеччина висловлює надію, що між державами дійде до порозуміння у справі кольоній.** Таким чином заявив канц. Гітлер — боротьба за рівноправність Німеччини закінчилася. Німеччина не має в Европі вже ніяких зазіхрань.

Опісля прем. Геринґ відчитав відручну письмо канц. Гітлера про розвязання райхстаґу. Нові вибори відбудуться 29. березня ц. р. Після того замкнув засідання райхстаґу.

—o—

КН. ШТАРЕМБЕРГ В ІТАЛІЙСЬКОГО КОРОЛЯ.

РИМ, 7. 3. ПАТ. Нині в год. 11. кн. Штаремберга приняв італійський король.

ПРЕМІЄР НАРАДЖУЄТЬСЯ З ПРЕЗИДЕНТОМ.

ПАРИЖ, 7. 3. ПАТ. Нині в год. 15. премієр Саро приїхав до Елізейської палати, щоби нарадкуватися з президентом Лебреном.

ЗГОРІЛИ ЯПОНСЬКІ ГИДРОПЛЯНИ.

ТОКІО, 7. 3. ПАТ. На летовищі в Сеулі вибухла пожежа, що знищила 9 гидроплянів і два літаки. Втрат є на міліон єн.

НОВИНКИ.

— **Повідомляємо Громадянство, що білети на дитяче свято в честь Ексцеленції Митрополита вже випродані.**

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломаґа — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 20-115

— **Книжки по знижених цінах** продають **всі філії Книгарні Шевченка** (Перемишль, Стрий, Луцьк, Кремянець і Ковель). Замовлення почтою слати: Книгарня Шевченка, Львів, Ринок 10, гроші вплачувати на конто ПКО ч. 154.627 або розрахунковим переказом на конто 94 (до 50.— зол. пересилка даром). 1637 2—2

— **Овочеві щепи та кущі:** яблуні, груші, сливи, черешні, вишні, брескині, морелі, виноград, порічки, агрест, малини, здорові гарантовані сорти по дуже низьких цінах зараз замовляйте в найбільшій українській фірмі А. Терпиляк — в Залукві п. Галич (p. Halicz). На бажання висилаємо цінники й оферти. 1633 2—5

— **„Плекання домашніх квітів".** Реферат на цю тему виголосить проф. Олена Березницька-Будзова в Кружку Р. Ш. ім. Ганни Барвінок, вул. Мохнацького 12, в середу 11. березня 1936, год. 18. Окремих запрошень не розсилають. Гостям раді. 1649

— **Спростовання. Науковий Збір Богословського Наукового Товариства** у Львові відбудеться в пятницю **20. березня ц. р.** в год. 17-ій у Духовній Семинарії (а не 21. ц. м., як було оголошено в „Ділі" з 5/3 і в „Меті" з 8/3 ц. р.). Порядок той самий. — Голова БНТ-ва: **о. д-р Йосиф Сліпий.** Секретар: **д-р Константин Чехович.** 1623

— **Друге видання І-го тому „Волині" Уласа Самчука** появиться в половині квітня ц. р. В передплаті коштуватиме це нове справлене видання „Волині" тільки 3.25 зол. вже з коштами пересилки (за кордоном 4 зол.). По виході книжки ціна її буде значно підвищена (около 4.50 зол.). Користайте з нагоди, щоб за дешеву ціну набути цю високовартісну книжку! Гроші слати на адресу: Видавництво „Дзвони", Львів, Японська 7. Число почтового розрахунку І17. ПКО ч. 505041.

— **Аматорський Гурток Читальні „Просвіта" в Бібрці** при співучасти Т-ва „Сокіл" в Бібрці відограє 15. березня 1936 оперу „Катерина" (Н. Аркаса). Початок в год. 19.30.

— **Панихида по Т. Шевченкові.** Заходами українських еміґрантських організацій у Львові відбудеться панахида по Тарасові Шевченкові у православній церкві при вул. Францішканській у неділю 8. ц. м. Початок в год. 13.

— **„Шлях Нації",** місячник української національної політики і громадського життя, появляється від травня минулого року і вже майже рік формує конструктивний, політичний світогляд українського громадянства. Поборюючи правий і лівий радикалізм, „Шлях Нації" заступає одиноко правильну лінію української національної політики. Адміністрація „Шляху Нації" звертається цією дорогою до всіх своїх читачів, прихильників і головно передплатників, від яких його дальше істнування як незалежного органу вповні залежить, підтримувати його точним і совісним вплачуванням передплат та приєднуванням нових передплатників. Найближче подвійне число „Шляху Нації" появиться при кінці місяця березня. Звертаємо увагу передплатників журналу, що лише ті з них дістануть це число, які найдальше до кінця березня ц. р. вирівнають свої залеглости. Прізвища передплатників, що не вирівняли довгу до кінця 1935 р. і до кінця цього місяця не вирівнають, будуть надруковані поіменно вже в найближчому числі місячника.

Міські Театри у Львові, понеділок 9. березня. У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-ій вечором:

Трафіка пані ґенералової Буш - Факете.

— **Збори членів Інжинірської Палати у Львові** відбудуться в суботу, 14. ц. м. в салі Польського Політехнічного Т-ва при вул. Зіморовича 9. Початок в год. 18.

— **Вечір пластичних танців** відбудеться 16. ц. м. в салі Театру Ріжнородностей, влаштований школою Балі Кацової. Дохід призначений на Комітет позашкільної опіки. Початок год. 7.30.

— **Цьогорічні Великодні ферії у школах** з причини зміни в поділі шкільного року будуть скорочені і потревають від 8. до 14. квітня, отже тиждень.

— **Нова почтова аґенція.** В Тарнаві Нижній пов. Турка буде відкрита з днем 29. ц. м. почтова аґенція. Телефонічно-телеґрафічного руху покищо не буде.

— **Віщують ранню весну.** На Поморі перетягнула буря зі сильними блискавицями. Крім того перелетні птиці вертають масово в північні сторони. Досвідчені люди віщують з того ранню весну і горяче літо.

— **Львівська хроніка.** В мешканні Салі Кац при вул. Кохановського тяжко попеклася служниця Йосифа Опришко, запалившись при експльозії нафти, яку наливала до лямпи. Перевезена до шпиталю нещасна померла. — Арештовано Еміля Манера і Людвика Пелдюка, що нападали в лисинецькому лісі на селян і ограблювали їх.

— **Краєва хроніка.** Підчас бійки в реставрації в Косові вбито Івана Сороганя з Москалівки. Душогуба арештовано. — У Верешиці пов. Городок згоріла деревляний тартак, вартости 30 тисяч зол. на шкоду С. Тененбаума.

— **Знов еміграційна гієна.** Якийсь Едвард Беґанський в Ліль мав потайне еміграційне бюро і понятягав багато людей на більші суми (нераз і 1000 франків), обіцюючи виробити їм контракти праці, документи і французькі візи. Тепер вернувся до Польщі і буде відповідати перед судом за ошуканства.

— **Перший корабель з Польщі до південної Америки.** Дня 28. лютого ц. р. відплив з Гдині до південної Америки корабель „Пуласький" і має причалити до Буенос Айрес. На кораблі відплило 901 еміґрантів з Польщі. З них 73 висядуть у Бразилії, 46 в Уруґваю і 782 в Арґентині.

— **Ще один дурисвіт.** По селах Самбірщини ужився чоловік, що подавав себе за „д-ра Іванцева" і лічив людей „при помочи електрики", вживаючи якихсь дивних апаратів. Ліки спроваджував аж з Катовиць. За своє „лікування" не брав багато і це притягало йому багато хорих. Аж коли написав рецепту до одної самбірської аптики, його здемасковано. В селі Бисковичах арештовано ошуканця, яким був Михайло Іванців із Стрия, що скінчив дві кляси народної школи. Лікарської практики він навчився від кількох стрийських лікарів у яких служив за послугача, а таємним електричним приладом до універсального лікування був звичайний прилад до електризування.

— **Касієрка спроневірила 300 тисяч зол.** У бельгійській фабриці дроту і цвяхів у Варшаві була касієркою Йосифа Лазовська. Працювала в цій фірмі 18 літ і брала спершу 1000 зол., пізніше 500 зол. місячно. Одначе тієї великої платні видко було їй замало, бо вона окрадала цілий час робітників, обтягаючи їм безправно 50 с. до 2 зол. На скарги робітників відповідала, що вони помилялися. Аж припадок причинився до викриття її зловживань. Після смерти одного робітника касієрка присвоїла собі 500 зол., які належалися його родині на похорон. Родина не вдовольнилася викрутами Лазовської і звернулася з претенсією до дирекції, яка ствердила, що гроші спроневірила касієрка. Тоді почали перевіряти всі рахунки, які переходили крізь її руки. Показалось, що Лазовська впродовж свого довголітнього урядування присвоїла собі 300 тисяч зол. Її арештували. Тепер слідство хоче викрити, що Лазовська робила зі спроневіреними грішми.

— **Парцеляція на Волині.** В парцеляційному плані на 1937 рік устійнено, що на Волині розпарцелюють 15.800 гектарів землі. З тих грунтів припадає 7.800 га на Державний Рільний банк, з 8.000 га на приватних власників, головно більших маєтків.

— **Продав чужу жінку.** Жінка одного варшавського промисловця, жида, покинула свого чоловіка і виїхала зі своїм приятелем Станиславом Б., жидом, до Парижа, де він перебував на студіях. За місяць прийшов від неї до родини розпучливий лист з повідомленням, що Станислав Б. продав її торговцям людським товаром. Легкодушна жінка благає, щоб її ратувати. Справою занялася влада.

— **Власник дому удавав субльокатора.** Городське староство у Варшаві засудило на 500 зол. грошевої кари Адольфа Тавфедера, власника дому при вул. Дзельній, що відказувався платити льокаторський податок. Маючи велике комфортове мешкання, він вимельдувався фікційно з нього і замельдувався як субльокатор свого дозорця.

— **Вмів ховати гроші.** Бруно Тех у Любані на Поморі вибрав перед кількома місяцями із щадничої каси всі свої ощадности в сумі 6 тисяч зол. і закопав їх у бляшаній пушці в землі. Недавно Тех хотів відкопати свої ощадности, але їх не знайшов. Хтось довідався про цей сховок і гроші забрав.

— **Життепис великого часописного підприємця.** В Америці появилася книжка п. н. „Вілям Рендольф Герст", що подає життепис великого американського видавця. В ній повно анекдот з молодечого Герстового життя. Попри характеристику такі цікаві інциденти впадають в очі: Батько Герста купив синові газету „Сан Франсіско Екземінер" на його бажання, коли Рендолф кінчив університет у Гарварді. В цій газеті Рендолф розпочав зараз кампанію проти ріжних ріжів у Сан Франсіско. Це принесло йому імя. З часом купив Рендолф сам уже інші газети. Ню Йорк Джернал купив тоді, коли вів кампанію за заведенням особисто-доходового податку. З Каліфорнії переніс до Ню Йорку найліпші редакторські сили. Звідси провадив уже кампанії на цілу Америку. Раз був вибраний конгресменом з Ню Йорку, раз перепав як кандидат на президента Злучених Держав, раз перепав як кандидат на посадника міста Ню Йорку, зате перевів вибір Гайлена на посадника проти злучених усіх інших нюйорських газет. Книжка закінчена віршом, який написав Герст про його фільософію життя.

— **Грабіжники замкнули свою жертву в ледівні.** З Ню Йорку повідомляють про новий виступ тамошніх ґанґстерів, що замкнули свою жертву в ледівні. Бандити дісталися до склепу й мешкання купця Дворського, коли він спав. Вони збудили його і в негліжу замкнули в електричній ледівні. Опісля забрали гроші та значну частину товару і втекли, забувши випустити купця. Минуло кілька годин, заки стверджено грабунок і отворено припадково ледівню. Тимчасом Дворський так перемерз, що його в безтямному стані перевезли до шпиталю, де ствердили у нього запалення легенів.

— **Б. царський старшина большевицьким шпигуном.** Серед російської еміґрації у Франції велику сензацію викликало арештування графа Попова, колишнього старшини царської ґвардії, за вбивство кавказької красуні Огакідзе. Попов, подібно як багато інших російських еміґрантів, був шофером таксівки і жив серед тяжких умовин. Останніми часами його положення поправилось і інші еміґранти стали підозрівати, що він є большевицьким шпигуном. Щоб розвідати, звідки він бере гроші, виїхало кавказку Огакідзе, що знала Попова. Тому кілька днів вона дісталась до його мешкання, що було люксусово уладжене. Вона справді знайшла документи, з яких виходило, що Попов удержує звязки з одним комуністичним депутованим і урядовцем совітської амбасади в Парижі. Попов застав її, як бушувала в його бюрку, і без надуми застрілив її.

— **Місіонарі в неволі китайських бандитів.** До Риму прийшла вістка з Пекіну, що в Шінтсієні китайські бандити вхопили католицького місіонаря, о. Кельнера і зажадали за нього 50 тисяч долярів окупу. О. Кельнер находиться в товаристві іншого місіонаря о. Бесгарта з Менчестеру, якого бандити вхопили ще у вересні 1934 р.

— **Ріжні вістки.** В Чернівцях умер з голоду Ілля Бобецький. В останніх часах живився відпад

СУКНА

РУДОЛЬФ СВІТАЛЬСЬКИЙ — ТАДЕЙ ҐАЄР
Львів, Баторія 20. — готель Саський.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ПЕРШОРЯДНИХ МАТЕРІЯЛІВ МУЖЕСЬКИХ.
Ціни низькі. — Догідні умовини сплат. — Кооперативам відповідний рабат

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

„Помийолитіс".

Закрався до нас від сусідів благословенний звичай: посипувати у піст голови попелом.

Але, що ми робимо все великий вітер, то що нам такий попіл? Декому в голові одна орієнтація довго не втримається, а що говорити про попіл! Тож у нас дещо зукраїнізували цей звичай; замість попелу — ляємо собі на голови помиї.

Та щоб слава не пропала і колишні Возняки не ломили собі надто голов, хто започаткував у нас цей прекрасний звичай, тож фіксуємо во імя історії: диґун і ґвардіст цього великопістного „помийолиття" — це блаженний наш Великий Муж і доляролюбець д-р О. Назарук.

Щоб не бути голословним, то, будь ласка, коли маєте терпляч ку і залізну витревалість, так перелистуйте кілька останніх річників „Нової Зорі"! Переконаєтеся, що Назарук раз у рік веде все більшу з кимось лайку і *то все у великий піст.*

Тік і цього року розлаявся з приводу волинської справи. Хоч ця справа була вже давно актуальна, він обходив її цілі мясниці і терпеливо вичекав до посту.

Цим разом почав таке „помийолиття", що багато людей у Львові занепокоїлося:

— Слухайте, щось з Назаруком не тее..

Як „не тее", то це вже справа не веселого фейлетоніста, а психіятра.

У Львові є таких кількох психіятрів, що скінчили ветеринарію і ходять безробітні, тож ми до одного з них звернулися. Він відніс статтю Назарука „Гамак сойка" до лябораторії д-ра Музики до аналізи і там показалося, що її треба розслідкувати в інституті „Пастера" у Кракові.

На це вже не було „фундушів".

Тож наш „психіятр" поставив діяґнозу на підставі аналізи „хлопського розуму":

1) Назарук, як відомо, любить попоїсти (хто не любить!), а що від ранньої молодости до пізніх літ не постив і не привик, то це викликує в нього розладдя кормового проводу, що спричиняє наплив крови до голови.

2) Пацієнт вже за довго сидить в одній орієнтації і це витворює в печінці нудь, так звану „дідькоберіюм".

3) Волинська справа пахне субвенціями і це викликує на доляролюбного пацієнта затяжні, пароки.

Розуміється, недуга така задавнена, що всяке лікування неможливе.

І оце за нами одна жертва ширення культурн заходу серед нас, азіятів.

Пропоную поставити десь на видному місці великому подвижникові великий памятник, під який кожного посту ходитимуть передплатники „Нової Зорі" як до Мекки, та у підніжжя памятника поливатимуть собі голови помиями.

Максим Зірка.

OLEUM PETRAE
„Glimar"
До гиґієни волосся

Очищена нафта, зовсім без запаху, скоро висихає.
Усуває радикально парші, зміцнює волосся, має всі прикмети знаменитого косметичного засобу
Заступників шукаємо.

„Glimar"

С-ка з обм. відп.
Львів, ул. Баторія 26.

ками на смітниках. — Румунський спортовий союз будує в Букарешті велику спортову палату коштом 60 міліонів левів. — У Ніці згорів театр „Казіно де Ельдорадо". Пожежа вибухла після вистави, тому обійшлося без жертв у людях. — У Шнеку біля Амстердаму вантажний самохід упав серед мрики до міського каналу. З-під його дерева, втопилося 55 осіб, між ними одна жінка. — В американському місті Сіюксфолс чотири вязні напали на директора вязниці і пробували звезти його самоходом. Підчас стрілянини два вязні згинули, а директор вязниці помер незабаром від ран.

— **Музей Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові**, вул. Чарнецького 24, мав у місяці лютому 98 катальогових чисел приросту до ч. 26.162 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археольоґія 13 і 5 збірок черепів, історичні памятки 10 (пластові), церковна старовина 3, етноґрафія 76 (у цьому числі збірка ужгородської кераміки від п. сен. О. Кисілевської), малюнок 1, графіка 2, репродукції більші 2, видівки топоґрафічні 95 (переважно волинські), альбоми репродукцій 2, фотоґрафії віжного змісту 117, монети 3, банкноти 11, медалі 1, печатки 2, збірка поштових марок 1. Жертводавцями були пп.: Преосв. еп. Будка Н., Преосв. еп. Бучко І., Безхлібник О., проф. Волошинський В., Горницький О., Дацко О., дир. Дорошенко В., Ділик Я., бр. Дацюк ЧСТС., Качор А., м-р Карпишин М., сен. Кисілевська О., проф. Колесса М., Котецький Б., Кущинк М., Козубський Б. М., д-р Кордюк Ю., Лаба М., Менцінський О., Нижанківський Т., Т-во „Основа" у Львові, Сайкевич М. і Н., Собчук, дир. Сидір О., Сігинський У., радн. Сопотницький О., проф. Тисовський О. С., ред. Тарнько С., Український Спорт. Союз, Українське Т-во Письменників і Журналістів, Шрамченко С., дир. Шурат В. — Управа Музею складає всім щиру подяку. Тепер відкрита в Музею посмертна виставка праць Олекси Новаківського, яку можна відвідувати щодня від 10—16 год.

— **Заява.** На „Лист до Редакції" д. д-ра Гр. Лужницького з дня 6. III. 1936 маю честь відповісти: Куртуазійного листа до д-ра Лужницького я написав — випадково. Одначе ствердкую ще раз, що підчас скорочування моєї повісти ніхто з редакційного персоналу зі мною в контакті не був (у завалі праці могли забути — не дивуюся), що я кілька днів пізніше в листі до п. Тиктора пізніше. — Самбір, 7. III. 1936. **Іван Филипчак.**

З театру.

ЛЬВІВСЬКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР „РОЗВАГА": *„ПЕРЛИ ЛЬВОВА"*.

Коли хто з письменників або сценічних артистів сміється на українських читачів або глядачів, то проявляє чорну невдячність. До читачів не має ще таке застосування, що їх взагалі мало, і найталіша пропаґанда, щоб збільшити їх ряди, має мінімальні успіхи. Але публики на всіх українських сценічних імпрезах повно і вона найжвавіша з усіх публик світу: страшенне мало вимагає, реоочеться при самому натяку на дотепи і бо оплески, що пророчисто свідчать про її добросердечні супроти всіх виконавців настрої.

Було в чимало оплесків на премієрі нової артистичної сценки, а проте вони не усунули цілої низки сумнівів і — непорозумінь. Перше таке непорозуміння — з заголовком: чому „Перли Львова", коли у цілій програмі нема про Львів навіть одного натяку?!

З перлами теж слабо... Друге, ще основніше непорозуміння з характером такої артистичної сценки: у 18-ти відпродукованих нам точках ми не чули ні одної ноти сатири, ані політичної ані іншої, — коли тимчасом сатира — це підстава успіху всіх таких сценок. Але й не почули ні одного дотепу: одинокий, що його хотів переробити конферансьє (дотеп мав сину по поле бороту, а оповідач не вмів його оцінити) — викликав вістрій цілковитости...

Хіба: перпорядний хор ревеларів Евгена Стара програма, співана на недавньому концерті!), прегарна рецитація п-ні Л. Кривицької, дуже добрі танкові точки (тільки у „Даме сенсетрік" приходилась би трохи більша естетика одягу), зокрема танок „Палц і лялька" приємна настроєта пісонька „Сонце виходить" п-ні М. Свірської, що поруч з нею Кривицької не належать до театральних аматорів, — кілька дискретних оркестрових дестрій. Та й годі. Маємо враження, що цього замало.

Найприкріший дисонанс: мова. „Збігається з руку", „суперущество", „від вигляду", „похоронятися", „нуж мене трофить", — вислови цілому захо... ся чистила. *Ів.*

ВЕЛИКИЙ МІСЬКИЙ ТЕАТР: *„НАВОЙКА"* комедія на 3 дії С. Россовського.

Комедію цю грали у Львові ще у старому театральному будинку, тоді, коли написав її автор, львовянин, 30-кілька літ тому. Тепер пригадали її, пригадавши при цьому 50-ліття літературної праці автора. Це легка історична пієса, віршована, з початку XV-го віку, що змальовує трохи студентське, трохи міщанське життя в Кракові. В основу її покладений веселий епізод про дівчину, що спрагнена знання, переодяглась за хлопця, вчилась і збиткувала разом із товаришами. Одна невдатна буча демаскує її — крім скандалу над її спільником нависла ще кара за авантуру. Сам король мусить забрати слово в такій „страшній" справі.

Добру заправу зробив один за глядачів, що до такої сентиментально-наївної історії придалось би трошечки музики. Пєса коротка, не томить, написана прегарним віршом, — виставлена для традиції при старих декораціях. Водять на неї шкільну молодь. *м. р.*

ДИВОГЛЯДИ.

В УРЯДІ ПАТЕНТІВ

До нюйорського патентового бюра ввійшов недавно старший добродій і представив свій новий винахід, що зробить переворот у повітроплавстві. Був це модель літака без крил. Працював він над ним останніх 10 літ. Гість представив ріжні рисунки, пізніше скриньку. Коли почав витягати ріжні складові частини свого винаходу, нарід кинувся на вікна і почав їх вибивати. Виявилось, що це божевільний, який невідомо як утік з одної лічниці для умово недужих.

ГУМОР ОДНОГО АНГЛІЙЦЯ.

Цими днями помер у Льондоні Віліям Горсе де Вере Кокс, що вславився кількома жартами на ширшу скалю. У 1905 р., коли був іще студентом університету в Кембрідж, переодягнувся за султана з Занзібару і приїхав до Льондону. У супроводі своїх товаришів висів із вагону II-ої кляси і представники влади приймали його як султана. Повозили його святочно по місті, показували університет і школи, приймали в ратуші обідом його і його імпровізовану дружину. Коль пішов навіть на панцирний корабель і там показували йому все з пошаною, як королеві.

Іншим разом на головній льондонській площі Пікаділі, переодягнувшись як каменяр, почав розбирати кістки в тротуарі, „протягнувши довгий мотуз „перехід заборонений". Поліція та прохожі ходили довкола, і ніхто навіть не спитав його, хто він і нащо це робить.

Раз почав кричати за одним послом „Тримайте злодія!". Поліцій взяла посла до комісаріяту і щойно там він ствердив паперами, хто він.

Коль був дуже подібний до Мекдональда і коли раз вийшов з ресторану, група робітників прохала його сказати їм якусь промову. Коль висловив у промові ніякі реакційні думки, що пошкодив популярности Мекдональда серед робітників.

Із дотепів Кокса, за які він платив нераз відшкодування, сміялась цілі Англія.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Кооператива „Основа" в Станиславові. При вул. Сапіжинській ч. 23, у двох невеличких кімнатах працює „Основа", господарсько-промислова кооператива. „Основу" заснували в Станиславові ще перед кільканцяти роками. Тому, що наші пани не підтримали діяльности цієї кооперативи, щойно перед кількома роками робітня відновила свою діяльність. Кооператива почала гарно розвиватись, але недоставало їй фонди і фахового проводу. Два роки тому директорхою кооперативи стала п. С. Олесницька, яка поставила собі за мету її розбудувати і фінансово зміцнити. І дійсно за урядування п. С. Олесницької вдалося кооперативі перебороти тяжкий стан. Управа з вдячністю згадує великодушний жест Коп. Вашу, який подарував залеглий чинш та уможливив „Основі" дальше істнування. В кооперативній робітні працює тепер 14 учениць, які записані до українського цеху. Громадянство починає більше цікавитись кооперативою, але всеж таки щось спиняє розвій. П. С. Олесницька добре розуміє, в чому діло: нема фахових сил. По довгих заходах вдалося спровадити до „Основи" п. Міру Мереньок з „Труду" у Львові, знаменитого фахівця у своєму ділі. Під її проводом (щойно від 22. січня н. р.) кооператива здобуває щораз-то більшу „пошану" між нашими панами. П. С. Олесницька „стягає" попросту замовлення, бо пані спершу з неохотою давали робити сукні. І що виявилося? Сукні, навіть найнебагатші балові, вловлюють пані! І вони дають тепер шити до „Основи" дуже радо. Поволи наші пані переконуються, що українська кравчиня в українській кооперативі також добре шиє. Таким чином наші кравчині можуть заробляти на хліб між своїми, а українські учениці добути фах у руки. Слід згадати, що учениці „Основи" крім практичного знання, дістають теж і знання теоретичне в держ. фах. школі. Робітня „Основи" заслуговує на піддержку громадянства ще й тому, що „Основа" задумує поширити працю на інші ділянки, як нпр. білизнярство, нар. мистецтво, всякі ручні роботи тощо. **Б. Л.**

„ҐМІНД"

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків трівожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай прочитає книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ҐМІНД"

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол., з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла", **Львів, Ринок 10.**

ГОРОДОК.

Кому це потрібне? Від 1. березня ц. р. цілий тиждень відбуваються в Городку великопістні реколекції для народу, на які запрошено окремого місіонара проповідника, о. Соколовського. На жаль, проповідник у весь час у своїх проповідях закликає людей молитися за... „рускій нарід", говорить про „руску мову", „руску школу" і т. ін., зате слова „український" чи „українець" не вживає. Деколи ще скаже „наш край", „наш нарід"... Ця „національна номенклятура" о. Соколовського викликала між громадянством у Городку огірчення і несмак, тимбільше, що від часу самоліквідування читальні Качковського „рускість" почала в Городку цілком вигибати. Невже поведінку о. Соколовського треба вважати за якесь злагідження „кривди" недобитків-москвофілам, які втратили „руску" читальню? Знаємо теж, що о. Соколовський завзято поборює у своїх проповідях комунізм. Та знаючи одночасно симпатії наших „руских" до комунізму, не пророкуємо о. С. великих успіхів. А шкода, бо комунізм у Городеччині в останньому часі знову шириться. **Неофіт.**

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

КОЛОМИЯ.

Загальні Збори Філії Українського Гіґієнічного Т-ва Дня 1. березня ц. р. відбулися IV. заг. збори філії Українського Гіґієнічного Товариства в Коломиї при участі 13 членів. Звіт з діяльности склав голова Т-ва д-р Володимир Білозор. Зі звіту ми довідалися, що в січні м. р. в Коломиї уладило Товариство лікарсько-гіґієнічну виставу. Дуже багато праці при уладженні цієї вистави вложив лікар д-р Маріян Помишин зі Львова, який цю виставу сам упорядкував і виголосив реферат та причинився до покриття коштів уладження вистави більшою грошевою жертвою. У звітовому році прелеґенти з Т-ва виголосили 34 реферати на лікарські та гіґієнічні теми, з того 25 відчитів по селах, 9 відчитів у Коломиї. На відчитах було 3270 осіб. Амбулятоpійна секція Т-ва, якої головою є д-р Олександер Козакевич, уділила у звітовому році 2.250 лікарських порад, з яких користали злебільша найбідніші селяни українці та інші народности нпр. жиди, яким уділено 220 порад. В амбулятоpійній секції працюють чотири місцеві лікарі-українці, а саме: д-р Козакевич, д-р Білозор, д-р Станкевич і д-р Гнатчук і крім того три лікарі-жиди, а саме: д-р Гаммер, д-р Юнґрафова і д-р Ледерфайндова. Всі вони працюють безплатно. Видатки на ліки, приладдя, удержання гіґієністи і т. п. покривала амбулятоpійна секція виключно з оплат, що їх побирає від недужих за візити, а саме при першій візиті 70 сот., при кожній дальшій по 20 сот. При секції є бібліотека з коло 50 томів популярних розвідок на лікарські і гіґієнічні теми. Інвентар Т-ва має вартість коло 600 зол. Т-во начислює ледви 34 членів з місцевих громадян. По звітах і дискусії збори признали абсолюторію і вибрали головою Т-ва дотеперішнього голову д-ра Володимира Білозора. Слід відмітити, що загал нашого громадянства не цікавиться взагалі Т-вом, ставиться до нього байдуже та не доцінює великого завдання і праці, яку веде згадане Т-во між найбіднішими українськими верствами поборюванням недуг, головно сухіт та піднесенням здоровля й гіґієни українського

села. Село, яке в першій мірі користає з лікарської допомоги Українського Гігієнічного Т-ва, не причиняється нічим до його вдержання. Ширше громадянство повинно зацікавитися хоч тепер Т-вом і масовим приступленням у члени допомогти виділові працювати над піднесенням здоровля та гігієни українського села й міста.

З організаційного життя Коломиї. В січні ц. р. відбулися загальні збори членів Організації Українців м. Коломиї при участи понад 30 осіб, головно міщанства. По звіті голови з діяльности Організації за минулий рік вивязалася оживлена дискусія. Нововибрана управа Організації поробила заходи, щоб здійснити намічену працю і звернулась до всіх українських товариств та установ з покликом взяти участь у праці Організації.

Участник.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

СКАЛА н. ЗБР.

Аматорська вистава Марійської Дружини. В неділю 23 лютого молоді аматори Марійської Дружини під проводом місцевого пароха о. Івана Деревянки, його дружини і п. М. Овадюківної виставили пєсу „Золотий черевичок". Хоч на дворі лютувала метелиця і молоденький аматорський гурток та його провідник стрінулися з несподіваними перепонами від своїх, молоді аматори вивязались із свого завдання прегарно, не зважаючи на те, що кілька типів криком і диким сміхом хотіли перервати виставу. Але молоді аматори видержали непохитно до кінця. Найкраще випав танок „аркан" з усіми фігурами. Тому то молоді танцюристи збирали заслужені оплески і мусіли танки повторити. Картина „Весілля" справді заслугує на признання. Щасть вам, Боже, молоді аматори!

Присутній.

Спорт.

ПЕРЕД ЗМАГАННЯМИ УКРАЇНИ НА ЗЕЛЕНІЙ МУРАВІ.

Від теперішнього голови секції копаного мяча С. Т. „Україна" **дир. Евгена Чучмана** довідуємося, що перша дружина України виступатиме в цьому році у такому складі (враз із запасними грачами): воротарі: Гуцул і Боєвий; оборона: Скрегота, Воробець, і Зілинський; поміч: Підлісецький, Цимбала, Сиротюк і Пазуняк; напад: Петрів, Краєвський, Мікльош, Магоцький І. і II., Скоцень, Лисик і Крушельницький. Сподіємося, що грачі України в цьому сезоні гідно й жертвенно боронитимуть своїх барв та гратимуть завжди не тільки „фер", але дійсно завзято та з посвятою. Бажаємо грачам України успіхів на зеленій мураві у цьому році.

Поза першою дружиною провід секції копаного мяча зверне тепер велику увагу також на молодші дружини II-у і III-ю, які відбуватимуть теж систематичний тренінг під фаховим проводом.

ПОГОНЬ — УКРАЇНА.

Товариські змагання цих дружин, що виступлять у найсильніших складах, відбудуться в неділю 8. ц. м. на грищі Погоні. Початок в год. 11. передполуднем.

ПЛИВАКАМ ПІД УВАГУ.

Починаючи від четверга 12. березня ц. р. відбуватимуться що-тижня пливацькі тренінги в критій пливальні при вул. Яблоновських 6. Початок кожного тренінгу в год. 18.45. Білети по 50 сот. можна купити в „ЕКО" при вул. Сикстуській 29, у кооп. „Пласт", Руська 3 і в харчівні Т-ва „Основа".

ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ БІГ ЗА МИСТЕЦТВО НОРВЕГІЇ.

В четвер відбувся в Норвегії лещетарський біг на 30 км. за мистецтво Норвегії. До бігу станувало понад 70 змагунів. Перше місце заняв олімпійський переможець Гаґен у часі 1:56:14, друге місце заняв Вестад 1:56:57.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

БРЮСЕЛЬ. **Злучені — Держави — Бельгія 1:1** (0:1, 1:0, 0:0). Американська гаківкова дружина розіграла у Брюселі змагання з репрезентацією Бельгії, які зремісувала.

НОВИЙ СВІТОВИЙ ПЛИВАЦЬКИЙ РЕКОРД.

Відомий американський пливак Джон Гіґінс устійнив у Нюгавен новий світовий рекорд на 100 м. клясичним стилем у часі 1:10. Дотеперішній рекорд належав до француза Картонета і виносив 1:11,2.

СОВГИ.

В норвеському містечку Гортен стартували вчора найкращі совгарі світа у швидкій їзді. В бігу на 500 м. переміг Баллянгруд у часі 46,3 сек; Вазулек заняв четверте місце в часі 48,1 сек. В бігу на 3.000 м. перше місце злобув Баллянгруд у часі 5:30 сек; 2) Стіпль 5:35 с.

КАРНЕРА ІДЕ НА ГОСТИННІ ВИСТУПИ ДО АМЕРИКИ.

З Европи вернувся до Ню Йорку італійський боксер Карнера, мистець світа в тяжкій вазі. В Ню Йорку буде боротися з Кастаньгою.

ПІНГ-ПОНГ.

У Гамбурґу відбулися пінг-понгові змагання між Швецією і Німеччиною. Перемогли шведи у відношенні 4 : 1.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

О. Донцов: ПАТРІОТИЗМ. Квартальник „Вістника" ч. 1 (9). Львів 1936, стор. 63, 16°.

ПРОГРАМА УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ПРАЗІ в літнім півроці 1936. Прага 1936. Ст. 12 + 12, ф. 8°.

Гемороїди
є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути ті дошкульні недомагання. При гемороїдах вживаємо
Чопків
Anusol
„Goedecke"
ДІСТАНЕТЕ В АПТИКАХ
12 чопків 5 зол. - 6 чопків 3 зол.

ЖУРНАЛИ:

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Львів, лютий 1936. Р. XXXI. Ч. 2. Зміст: Редакція: Велич священства у папській енцикліці. — о. Михайло Бубняк: Братство Матері Божої Неустаючої Помочі. — о. д-р Г. Костельник: Посмертне життя. — о. В. Рабій: Засоби модерного душпастирювання. — о. А. Лошій: Великий піст в річнім церковнім уставі нашої Церкви. — о. Петро Андрейчик: Прилюдні запити. — о. Михайло Лада: Хто такі греки католики в Італії. — о. Петро Коліцький: Загальні збори Т-ва св. Андрея. — Нові книжки. — Всячина.

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЯТЕЛІСТ, місячник. Відень, січень-лютий 1936, Р. XII. Ч. 1—2. Зміст: Від Видавництва. — М. Слобода: 300-ліття шведської пошти. — О. Кочан: Письмо з Америки. — А. Ванцович: Марки організації „Нове Життя". — Р. Зайхтер: Дещо про надруки Поділля. — А. Шт.: Пропагандистична вистава у Відні. — Новий курс рубля у торговельній розрахці. — Пресовий Фонд „У. Ф." — Нові марки. — Дрібні вісти. — Критика і бібліографія. — З філятелістичних журналів. — Дарові премії. — Оголошення.

ДО ПЕРЕМОГИ, Ужгород, січень-лютий 1936. Р. II. Ч. 1 і 2.

ВОЯК, місячник Т-ва б. вояків у Франції Армії У.Н.Р. Париж, 1. січня і 1. лютого 1936. Р. I. Ч. 1 і 2.

МІСІОНАР Пресвятого Ісусового Серця. Жовква березень 1936. Р. XXXIX. Ч. 3.

СВІТ ДИТИНИ. Львів, березень 1936. Ч. 3.

СОНЕЧКО, український двотижневий часопис для дітей. Рівне, 1. березня 1936. Р. I. Ч. 5.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ, місячник Чина Найсвятішого Ізбавителя в Йорктоні, Саск. Березень 1936. Р. VIII, Ч. 3

ДА ЗЛУЧЕНЬЯ. Відень, студень-лютий 1936. Н. 1-2.

НАШ ПУТЬ. Львов, январь-февраль. Год II. Нр. 2.

Ширіть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Старий Самбір.

8. III. Лев з Абісинії.
9. III. Німа теща.
10. III. Гори говорять.

Зі Старого Самбора їде театр до Добромиля і Перемишля.

Український Мол. Театр. „Заграва".

Коломия. 8. III., год. 3. попол.. популярна вистава для селянства „Голгофта" (вдруге).

Великий Міський Театр.

Неділя, 8. III. год. 3.30 попол. „Віяльце леді Віндермір".
Неділя, 8. III. год. 8. веч. „Баль у Савою" в І. Кульчицькою.
Понеділок, 9. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".
Вівторок, 10. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".
Середа, 11. III. год. 8. веч. „Баль у Савою". Купони „Або" неважні.
Четвер, 12. III. „Трафіка пані генералової".

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 8. III. год. 8. веч. „Трафіка пані генералової".

Кіно.

АПОЛЛО: „Циганський барон" (на основі оперетки Ів. Штраса).
АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевіленд і Ерол Флин).
ВАНДА: „Тарзан безбоязний", „Пригоди пехоти".
ГРАЖИНА: „Китайські моря".
КАСІНО: „Бурлак знад Волги".
КОЛІСЕЙ: „Тайна Пераку", ревія: „Все на маслі".
КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеїв" і кольорова гротеска.
МАРУСЕНЬКА: „Шір-Гашірім" і додаток „Співаймо всі разом".
МІРАЖ: „Моє сонечко" (Шерлі Темпль) і „Місто духів" (Бастер Кітон).
МУЗА: „Його Ексцеленція шофер".
ПАН: „Анна Каренина" з Ґретою Ґарбо.
ПАКС: „Секвоя" та кольоровий мультидодаток.
ПАЛЯС: „Його велике кохання".
РЕКС: „Недокінчена симфонія" з Мартою Еберт.
СВІТ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Еберт.
СТИЛЕВЕ: „Напад на Конґо" і ревія.
ТОН: „Бенгалі".
УТІХА: „За братову кривду" та ревія.
ХИМЕРА: „Той, що розбив банк у Монте Карльо".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)

Бразилія.

Закордонне радіо.

Неділя, 8. березня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 12.50 Легка музика, 15.40 Форт. тріо на форт., скрипку, віольончелю, 17.45 Мельодія ніста, розр. концерт, 22.20 Соната на скр. і форт., **Брно** (325,4) 12.20 Концерт, 17.30 Пісні, **Прага** (470,2) 9.10 Смичковий квартет, 20.50 Шведська музика, **Париж** (1648) 12.10, 14.00 Концерт, 19.30 Авдиція для молоді, 21.45 Театр, **Берлін** (356,7) 11.45 Сим. академія з Опери: „На спогад героям", 18.50 Музика, 20.00 „Музична жертва" Баха, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.30 Музика на сім муз. інструментів, 21.00 Мист. концерт, твори Г. Будерляна й К. Томаса, **Мінхен** (405,4) 15.45 Музика для кожного, 18.20 Пісні Шуберта, 19.15 Місячна соната ще-моль Бетовена, **Будапешт** (549,1) 12.30 Орх. концерт, 15.50 Мадярські пісоньки, 18.45 Сальонова музика, 22.00 Циганська музика, **Міляно** (368,6) 20.35 „Сі" оп. Месканьї, **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт, 22.00 Вокальний концерт.

Понеділок, 9. березня 1936.

Відень (506,8) 17.35 Спів (Шінінґер сопран), 20.00 Концерт хору, 21.00 Давні віденські мельодії, 22.10 Симфонія III а-дур Ф. Шмідта, **Братислава** (298,8) 17.15 Скрипка, віольончела, 19.30 Сольо на гармонії, 20.00 „Колиб я був королем" ком. опера Адама, **Брно** (325,4) 19.30 Нар. пісні, **Кошиці** (259,1) 15.00 Концерт орх., **Прага** (470,2) 12.35 Сальонова музика, 16.10 Концерт військ. орх., 17.40, 18.10 Форт. ресіталь, **Копенгаген** (255,1) 20.25 Популярні данська музика, 21.45 Пісні Ґріґа та Зіндінґа, співає Гальворсен, 22.20 Камер. музика, **Париж** (1648) 15.30 Пісоньки, 18.50 Концерт, 21.00 Сп. ресіталь, 21.45 Камер. концерт (музика, поезії, спів), **Атльона** (531) 20.00 Ірляндська музика, **Білгород** (437,3) 11.30 Концерт, 13.15 Пісоньки, 20.45 „Вертер" оп. Масенета з гр. пл., **Ковно** (1935) 17.45 Литовські пісні, **Берлін** (356,7) 17.00 Сучасна музика, 18.00 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1751) 8.10, 12.00 Музика, 18.00 Форт. ресіталь, **Кельн** (455,9) 22.30 „Скарбниця", пісні, рецитації, Соната ц-дур Брамса, **Ляйпціґ** (382,2) 19.10 Нар. пісні, 20.10 Оперетковий мельодій, 22.20 Нова камер. музика, **Мінхен** (405,4) 12.00 Вок.-муз. концерт, 18.50 Солісти, **Будапешт** (549,5) 13.40 Спів, 16.00 „Секей Фоме" балет, мадярська фантазія на теми Ліста, 19.45 Циг. орхестра, 22.00 Форт. ресіталь, **Міляно** (368,6) 11.30, 13.20 Музика, 20.35 Симф. концерт, 21.30 Камер. музика (Арґо Серото скрипка, А. Сата форт.), **Рим** (420,8) 17.15 Танк. музика, 20.35 Симф. концерт, 22.30 Танк. музика.

Вівторок, 10. березня 1936.

Відень (506,8) 15.30 Концерт для дітей, 17.15 Солісти. муз., спів, 20.10 Оперетокова музика, 22.10 Віольончела, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, 21.00 Естонські нар. пісні, **Мор. Острава** (259,5) 17.35 Ліснові пісні, **Прага** (470,2) 17.20 Соната г-моль Рахманінова, 18.25 Ґротески й гуморесни, спів, 20.35 Фр. пісні, **Копенгаген** (255,1) 21.25 Фінські нар. мельод., **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Симф. концерт, 17.00 Спів, 17.15 Дрібні форт. твори, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, 16.00 Музика знаючих композиторів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Сучасні хор. пісні, **Ляйпціґ** (382,2) 16.20 Солісти, муз., спів, 20.10 „Цар і теслярь" ком. опера Льорцінґа, **Мінхен** (405,4) 13.15, 16.50 Музика, **Будапешт** (549,5) 17.30 Спів, 18.30 Концерт оп. орх., 20.40 Фор. твори Ліста, **Міляно** (368,6) 13.10, 22.45 Музика, 10.35 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17.15 Розр. концерт, 19.00 Легка музика, 20.35 „Андрій Шеніє" оп. Джордана.

Львівське радіо.

Неділя, 8. березня 1936.

9.00 Ранішня авд., 10.00 Дж. Верді „Травіята" в гр. пл., 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Театральна всячина, 12.15 Музичний порядок у вик. симф. орхестри; у перерві Театр Уяви: „Сніг" ст. Шишбишевського (драма), 14.00 „Марійка" оповідання П. Гоявічинської, 14.20 Легкі пісоньки в гр. пл., 15.00 Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Гутірка: Що це таке конституція, 15.35 Легка музика в гр. пл., 15.45 Про будучину сільської молоді, 16.00 Хвилина питань для старших дітей, 16.15 Концерт орхестри маринарки, 16.50 Актуальна господарська гутірка, 17.00 Рекламовий концерт, 17.25 Пісні в гр. пл., 17.30 Концерт легкої музики; у перерві о год. 18.15 „Комедія про чоловіка, що оженився з ними" на осн. Ан. Франса, 19.45 Літературні новини, 20.00 Концерт солістів — фортепіян, віольончела, 20.45 Вибори з творів Н. Паґаніні, 20.55 Вечірній дневник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Літаком понад Америкою, 21.45 Трансл. боксерського матчу Варшава-Брюсель, 22.05 Спортові вісти, 22.10 Концерт орхестри, 22.50 Танок і спів із гр. пл.

Понеділок, 9. березня 1936.

6.30 Ранішня зарядка, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Основник Скарбківської фундації, 12.25 Сальонова музика, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 „В Еспані!" з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Із поглядних пісень Ст. Невядомського, спів у супр. фортепяну, 16.00 Лекція німецької мови, 16.15 Концерт орх., 16.45 „Справа п. Фола" опер Йозх. Ренеза й Мор. Маріо, 17.00 Кривда дитини, гутірка, 17.15 Хвилина поезії: Вірші С. Зіморовича, 17.20 Рімський-Корсаков: Квінтет будур на форт., флет, кларнет, кальдгорн і фагот, 17.50 Гутірка: Під гнилим листям, 18.00 Сібеліюс: Симфонія, гр. пл., 18.30 Оповідання для дітей: Хреста Хама, 18.40 Тенори в Чеппоні, гр. пл., 18.55 Актуальна господарська гутірка, 19.05 Сільва рерум, 19.20 Рекляновий концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Невядомі твори М. Карловича (спів, музика), 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Із сучасної Польщі. 21.00 Грета Турнай співає віденські пісоньки в супр. орх., 21.30 Літер. вечір: На відлельованому котурні (в опр. Ж. Неваковського), 22.00 Симф. концерт орх., скрипка, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 10. березня 1936.

6.30 Ранішня зарядка, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Для молодших дітей: Самоварені товариші, 12.30 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 З ріжних країн, гр. пл., 16.00 Скрипка ПКО, 16.15 Концерт на обой і фортепяни, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Потасові соли, 17.15 Концерт орхестри: Оперетокова музика, 18.00 Куток мозн, 18.10 Пісні в супр. форт., 18.30 Технічна скринька, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Скрипкові рецеталь Вацл. Кохзнського з супр. форт., 19.00 Львівський актуальний фейлетон, 19.20 Рекляновий концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Симф. концерт; у перерві ок. 20.30 Веч. дениик, Із сучасної Польщі, 22.00 Трансм. із Загребу: „Ерозбиточник" у дія оп. Як. Готовеця, 22.45 Культ героїв у Польщі, відчит у німецькій мові, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 5.23 і 3/4.

У Варшаві були такі курси: Копенгага 117.15, 117.44, 116.86, Голяндія 361.00, 361.72, 360 1/8. Льондон 26.24 26.31, 26.17. Ню Йорк 5.23 і 3/4, 5.26 і 3/8, 5.24 і 1/8 Ню Йорк тел. 5.25 і 1/2, 5.26 і 3/4, 5.24 і 1/4. Париж 35.01, 35.08, 34.94, Прага 21.96 22.03, 21.92, Стокгольм 135.30, 135.63, 134.97. Швайцарія 173.35, 173.69, 173.01.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 7-го березня ц. р. кооперативам платив за:

		льоко Львів.
1 кг. масла десерового бльокового без опакування	. .	2.70 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням		2.74.50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дві зачет по	. . .	2.75 „
1 л. молока від 11. I. 1936		0.15 „
1 л. вершок		3.60 „

Тенденція на масло слаба, на молоко вдержана, на яйця вичікуюча.

Маслосоюз повідомляє, що від 9. III. ц. р. платить своїм достанцям за 1 кг. живо. ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „Al. L." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Кури мол. товсті без острігі I. кл.	1.00	зол.
Кури товсті з острогами I. кл.	0.90	„
Індики товсті I. кл.	1.10	„
Індички товсті I. кл.	1.20	„
Пінтарки товсті I. кл.	1.25	„
Качки товщені I. кл.	1.15	„

Приймає кури, качки, індики й пінтарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достанців.

ОПОВІСТКИ.

На Рідну Школу зложила Вп. Родина Самоцьких — Надзірна 10 зол., замість цвітів на домовину бл. п. д-ра Ярослава Кучковської. 1661

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ФРЕКВЕНТАНТ Вищ. Муз. Інституту, ...кваліфікований, безженний, вправний диригент хору і дутої орхестри обійме посаду від зараз. Зголошення слати до Адм. „Діла" під „Спілак". 1619 1—2

ЗДІБНА КРАВЧИНЯ шиє по домах. Зголошення до Адм. „Діла" під „Дешево". 1646

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

РУТИНОВАНИЙ КНИГОВОД з практикою в більшому промисловому підприємстві, найде місце від зараз. Тільки першорядні референції. Писемні зголошення до 10. III. в Адм. „Діла" під „Рутинований". 1645

ШЛЮСАР-машиніст до літ 30 пошукуваний від зараз. Зголошення, референції під „Жвавий, чесний" до Адм. „Діла". 1—3

ЦУКОРНИК обізнаний з обслугою Вакуумапаратом пошукуваний від зараз. Зголошення, референції під „Цукорник кухар" до Адм. „Діла". 1648а) 1—3

КУПНО - ПРОДАЖА

ВІЗКИ дитячі найновіших типів поручає фірма Кін, Жовківська 17, ріг Божничої. Приймає всілякі репарації та відновляє. 1629 1—6

ПРОДАМ спальні, оливну, цитринову, грушкову. Михайло Савчак, Личаківська ч. 27. Столярня в подвірю. 1661 1—2

ФОРТЕПІЯН короткий, крижовий „Вірта" охайно дешево на продаж. Пекарська 15, I. п. Бартошевський. 1656 1—3

НІЧО ДИВНОГО, що вибаглива клієнтка купує всяке білля тільки у фабрики „ПАВ" СИКСТУСЬКА 1, бо елегантна, тревала й не дорога.

ДІТИ радо носять білля з фабрики „Пав" Сикстуська 1.

ПРОСИМО ПАМЯТАТИ, що постелене білля, солідно виконане, готове й до міри купить ВП, найдешевше просто у фабрики „Пав" Сикстуська 1. 1605 1—5

МАШИНИ до шиття нові системи Зінгера 170 золотих продає Патицький, Львів, Чарнецького 10. 1617а 6—10

ДРАБИНИ всякого роду разом з доставою поручає дешево виробник Вірменська 18 в подвірю. 1641 2—3

МЕШКАННЯ

КІМНАТА з харчем до винайму. Відомість Підвальна 9, Молочарня. 1642 2—3

НАУКА

ДИПЛЬОМОВАНА вчителька музики дає лекції фортепяну, Бляхарська 1, м. 10. 1598 4—5

РІЖНІ

ОРТОПЕДИЧНІ БАНДАЖІ гумові черевні, пиркові, проти усування матриці під гарантією виконує відомо УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1611 6—10

РОЗЛУЧ: Винаймлю (евентуально продам) умебльовану віллю з 20 кімнатами родині шкільній або урядничій кольонії в гарнім положенні. Маргулес, Львів, Тарновського 35/II, телеф. 261-98. 1647

СЕЛЕДЦІ-МАТІЯСИ, королівські, біломорські, цьогорічні свіжі, бочівка 10 кг. зол. 7.— висилає „Angio kott", Gdynia Port Rybacki Домагайтесь безплатного цінника рибних консерв! 1658 1—2

ВИРІБНЯ дитячих візків, зміна і направа. Найнижчі ціни. Лендес, Ринок 29. 1657 1—5

НАПРАВА ВІЧНИХ ПЕР „Прецизія", Рутовського 12, Ринок 29. 1567 2—10

ПОВІДОМЛЯЄМО П. Т. ПУБЛИКУ ЩО НАША ФІРМА

ПЕРША ВІДЕНСЬКА ХЕМІЧНА ПРАЛЬНЯ І ШТУЧНА ФАРБЯРНЯ

перенесена з вул. Лелевеля

на вул. ПІЛСУДСЬКОГО 10

Телефон ч. 270-58.

Роботу виконуємо прецизійно, дешево і пунктуально.

Відбір і достава даром.

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 90 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Маданолям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Маданолям 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові корон	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френзля.	50
Попеліна на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Попеліна шовкова	1.60	Серветки	0.20
Перкаліна колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.28
Цимка на підшитанці	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	0.45
Простирала білас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Всип рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Всип рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Небо червоне 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: Вже дістали ми величезний вибір найновіших весняних і літніх матеріялів і продаємо їх по найнижчих цінах. При закупні товару від 5 зол. — задурма білети до першорядних кін.

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою

НОВЕ ПОКОЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ МОСКВОЮ

за найновішими джерелами представляє праця Р. Смаль-Стоцького:

„УКРАЇНСЬКА МОВА В СОВЕТСЬКІЙ УКРАЇНІ"

Ціна 5 зол. Замовляти у всіх українських книгарнях. 1650 1—3

Д-р Ігнат й Левенгек

в недугах міхура і сечового органу

ЛЬВІВ, ТРИБУНАЛЬСЬКА 4. Тел. 248-11.

1565 3—10

АДВОКАТ

Д-р Йосиф Фінкельштайн

ПЕРЕНІС КАНЦЕЛЯРІЮ ДО ДОМУ ПРИ ПЛ. СМОЛЬКИ Ч. 5.

1652 Телефон ч. 285-38.

С. КРЕБС

упов. дентист

ЛЬВІВ, УЛ. КРАКІВСЬКА 20, II

Роботи для пацієнтів з провінції полагоджуємо в найкоротшому часі, для урядників і питомців логідні сплати. 1628 2-5

РИЗНИЦЯ

кооперативне т-во в Самборі

поручає з нагоди близьких Великодних Свят свій багато засоблений склад церковних предметів, як: фелони, хоругви, прапори, стихарі, обруси, шалі по обходах, сукони на дарохранительниці, ручники до чаші, літони. Процесійні образи, стікарі, до іконостасів, хоругви і плащениці. Хрести ручні, напрестольні, процесійні, патерниці, вічні лямпи, пачуки, чаші, дарохранительниці, монстранції, підсвічники, ліхтарі, ліхтарні, гармонійні давники і кадильниці.

Євангелія і всі парохіяльні книги і друки. Найдешевше церковне світло й надило.

Килими, хідники.

Приймає старі чаші до направи і позолочування і виконує вже посвячені.

Направляє старі фелони по найдешевшій ціні.

Приймає замовлення на іконостаси, престоли, проповідниці, малювання церков, золочення іконостасів по цінах поміркованих за повною гарантією так для греко-катол. як і православних церков.

Ціни знижені від 25 – 50%.

Цінником даром і оплачені.

1107 3-4 ДИРЕКЦІЯ.

ПІЯНІНА

першорядні по знижених цінах на догідних умовинах.

Купно, продажа, заміна оказійних інструментів.

НОВАЦЬКИЙ

10/92 а Пілсудського 17 29-7

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетоплює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який улекшує видільовання плюютиння та усуває кашель. 13/111 25—46

Від 10 зол. місячно

обува для цілої родини

разом з реперацією в першорядній фірмі **„Ар-Ка"** Львів Зіморовича 17

ЯСНОВИДЕЦЬ, проф. таємних наук ГУТЕМП, дає поради в найбільш скомплікованих справах особисто і писемно. — Площа БЕНЕДИКТИНСЬКА 5, двері 4, побіч Стрілецького. 1653 1—5

Звичайні Загальні Збори Видавничої Спілки „Діло"

кооперативи з обмеженою відповідальністю у Львові, які мали відбутись дня 24. II. 1936, відбудуться в понеділок дня 9. березня 1936 в год. 16.30 в льокали Редакції „Діла", Ринок 10, з таким порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
2) Заздоровлення завідуючих органів з діяльности за рік 1934/35.
3) Звіт Контрольної Комісії, затвердження бібнесу й уділення абсолюторії.
4) Покриття втрати.
5) Вибір 3 членів Надзірної Ради і заступників.
6) Вибір Контрольної Комісії.
7) Затвердження предкиш. буджету на рік 1935/36.
8) Зміна статуту.
9) Визначення найвищої квоти зобовязань кооперативи і визначення найвищого кредиту для одного члена.
10) Внески і запити.

Якщо в означеному часі не явиться приписане число членів, то збори відбудуться годину пізніше без огляду на кількість приявних членів. Річні звіти і більше виложені в льокалі кооперативи для переглядання членів.

НАДЗІРНА РАДА

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів. Ринок 10.

Ч. 54 (17.302). Львів вівторок 10. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Півріччо 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Адміністрації: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

В ювилейний рік Ґенія України.

Львів, 9. березня 1936.

Цьогорічні Шевченківські свята будуть мати в нас виняткований характер з огляду на 75-літні роковини смерти Поета. Ріжні просвітні, культурні та наукові організації й установи вже підготовляються до прилюдних свят, кожна відповідно до роду своєї діяльности та засобів, якими розпоряджає.

Маємо вже за собою ту добу, коли треба було для Шевченка виборювати право на прилюдне свято і коли воно було однозначне з конспіративною діяльністю. Сьогодні Шевченко признаний як великий поет навіть нашими ворогами і все його життя так тісно звязане з боротьбою за наше національне визволення, що вороже становище до нього рівнозначне з образою наших національних ідеалів.

Величина Шевченка не змаліла від зміни суспільних ідей та літературних течій. Як колись, так і нині верховодить він над нашим національним життям як найкращий виразник наших громадських і національних змагань. Ніхто не зумів з такою силою й ясністю перетворити в сильні, живі образи найкращих моментів нашої бувальщини, ніхто не зумів краще від Шевченка розбудити в мілїонах своїх земляків почування, що йшли назустріч кращому майбутньому. Кожний рік приносить нам нові докази на те, який могутній вплив Шевченка заважив на українському національному розвитку і як багато завдячує йому наше духове життя.

Належить Шевченко до поетів, супроти яких замовкають ріжниці поглядів та особистих симпатій. У його творах находить кожний інші тони, що залишають сильний відгомін у душі. Його життя так гармонійно доповнює його твори, що само воно нагадує неодну з його великих поем, де перемішані нотки глибокого трагізму із свободолюбним сильним поривом.

В ювилейний рік найдемо певно неодин живий доказ культу для поета, що жде від нас 75 літ після своєї смерти ще неодного прояву пошани для себе та зрозуміння своїх творів. Не можемо, на жаль, похвалитись памятником у нашому місті ні навіть назвою вулиці, гідною його величини. Бракує нам теж досі великих, гарних видань його творів і тих популярних, що могли би розходитись у сотнях тисяч примірників.

Усе те завдання, що їх мусимо виконати.

Війна в Абісинії припинена.

ТАКОЖ ІТАЛІЯ ПРИНЯЛА ЗАКЛИК КОМІТЕТУ 13-ьох.

ЛЬОНДОН, 9. 3. ПАТ. Як подає Райтер з Асмари з огляду на те, що Мусолїні приняв предложення комітету 13-ьох, **італійське командування наказало припинити бомбардування з літаків** та відкликати повітряні сили до своїх баз. **Рівночасно припинили зачіпні воєнні операції на час дипльоматичних переговорів.**

АСМАРА, 9. 3. ПАТ повідомляє, що **італійське командування наказало припинити воєнні операції** поза тактичними перегрупуваннями військ.

ЛЬОНДОН, 9. 3. ПАТ. Здержання воєнних операцій розуміють тут так, що **італійський уряд відсуває на другий плян конфлікт з Абісинією з огляду на важку ситуацію в Европі.**

ІТАЛІЙСЬКИЙ КОМУНІКАТ.

РИМ, 9. 3. ПАТ. Після засідання ради міністрів, що зібралася в суботу рано, оголосили такий комунікат: **„Голова уряду подав раді міністрів напрямні італійської відповіди на заклик комітету 13-ьох: у принципі італійський уряд приняв заклик".**

СМЕРТЬ ВОЖДА.

ЛЬОНДОН, 9. 3. ПАТ. **З Аддіс-Абеби подають, що помер там рас Мулюгета, абісинський міністер війни.**

ПОЛЕВИЙ СУД.

АДДІС-АБЕБА, 9. 3. ПАТ. Перед цісарським трибуналом відбувся процес проти кількох командантів із армії раса Дести, які не сповнили вислід своїх завдань підчас відвороту тієї армії. Одного обвинуваченого, Фітаврарі Аддема, засудили на кару смерти.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками

Французи обсаджують прикордонні фортифікації.

НЕПРИМИРНА ПОСТАВА ФРАНЦУСЬКОГО УРЯДУ.

ПАРИЖ, 9. 3. ПАТ. Вчора увійшли у життя зарядження безпеки: **військові частини обсадили фортифікації та відтинки між ними. Сьогодні припинили в армії відпустки, а урльопованих відкликали** до своїх частин. Ніяких нових річників не покликали до зброї. З дальшими військовими постановами зажде французький уряд до часу, аж Ліґа Націй ствердить офіціяльно вину Німеччини; тоді франц. уряд застановиться над скріпленням пляну безпеки незалежно від санкцій, яких домагатиметься Женева.

НІМЦІ ОБВИНУВАЧУЮТЬ ФРАНЦІЮ.

БЕРЛІН, 9. 3. ПАТ. Відповідь французького уряду на німецький меморіял заскочила німецькі та дипльоматичні кола. Сподівалися, що Франція відкине Гітлерові пропозиції, але не так яскраво. Непримирному становищу Франції протиставлять резерву всіх інших держав за винятком Бельгії. Тутешні політичні кола стверджують, що **Франція бере на себе велику відповідальність, відкидаючи Гітлерові предложення.**

Міські Театри у Львові, вівторок 10. березня.
У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій
оперетка П. Абрагама
„Баль у Савою".

Нині грають оба Театри.
В ТЕАТРІ РІЖНОРОДНОСТЕЙ
„Трафіка пані ґенералової"
комедія Буш-Фекете.

Добрий інтерес коли повний черес!
Щоб мати повний черес, складайте свої ощадности в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Кінець версайського мира.

Львів, 9. березня 1936.

Рівно 15 літ тому славетний англійський економіст Кейнес писав буквально таке: „...Особисто гадаю, що це річ неможлива всю відповідальність за обставини, які допровадили до війни, скидати тільки на одну націю; війну викликав, бодай частинно, засадничий характер міжнародньої політики і загального суперництва під кінець XIX. ст., мілїтаризм (однаково добрий у Росії, як у Німеччині та Австро-Угорщині), як також загально прийняті напрямні господарського імперіялізму. Зерно війни вродилось із глибин новішої історії Европи". Сьогодні, після появи спомнів Ізвольського, після виходу друком ріжних тайних архівів, після докладної аналізи европейської ситуації від 1870 по 1914 рік та зокрема тих чотирьох тижнів, які виповнили період між убивством Франца Фердинанда й першим виповідженням війни, — сьогодні ще більш не підлягає сумнівові, що скидати у Версалі **всю** вину за вибух світової війни **лише** на німців та робити з питання відповідальности моральну підставу **такого** мирового трактату, — це був історично-політичний абсурд. І тому та сама людина, яка мала тоді відвагу писати вищенаведені слова, послідовно в той спосіб висловлювалось про глузд версайського трактату: „...Через поставлення умов, яких виконання у буквальному розумінні є неможливе, трактат робить сам себе смішним та непокоїть Европу більше, ніж це було колинебудь передтим. Трактат, який переступає межі можливости, нічого у практиці не впорядкував... Чого Европа передусім потребує, то дійсної полагоди, а мировий трактат нам її не приніс..."*)

Не було такого засобу полеміки, з якого не користала французька преса й пропаганда щоб зменшити враження тих слів відважного англійця. А проте впродовж наступних 15-ти літ з будівлі версайського трактату відпадала цегла за цеглою: прийшов плян Дова, потім плян Юнга, потім мораторія Гувера й остаточний кінець німецьких репарацій та звязаних з ними союзницьких воєнних довгів; прийшло Льокарно з передчасною евакуацією Надренії, відпала справа Сари, роззброєння Німеччини перетворилось у створення могутньої німецької збройної сили, залеґалізованої льондонською морською умовою, — вкінці два дні тому з гуком провалилася остання версайська башта: демілітаризація рейнської полоси!

Як виглядають дотичні постанови версайського договору? На іншому місці ш. читачі найдуть текст статтей 42—44 версайського договору та статті 1 і 2 з додатку А договору в Льокарно. Нема ніяких сумнівів, що Німеччина своїм рішенням 7. березня ц. р. нарушила не тільки версайський трактат, що його підписала 28. червня 1919 під погрозою маршу союзницьких армій на Берлін, але й згаданий договір у Льокарно, що його підписала добровільно 1. грудня 1925. І нема ніякого сумніву, що Франція проти того кроку Німеччини **мусить** виступати. Мусить виступати не тому, що скасування демі-

*) „Der Friedensvertrag von Versailles" von J. M. Keynes, Professor an der Universität Cambridge. Vel. Zur Politik und Wirtschaft G. m. b. H. Berlin. 1921

�аризованої полоси Надренії загрожує їй мілітарно: це смішна справа. Але глибоко поважна справа для Франції — це провал всієї політичної системи, яку здвигнула Франція у Европі помощним трактатом та пізнішою сіткою союзів на підставі духа і змісту версайського трактату. І коли ми читаємо, що пропозиція Гітлера — приступити негайно до переговорів про встановлення здемілітаризованої полоси по обох сторонах державного франко-німецького кордону, що та пропозиція викликала у Франції оклики обурення та насмішок, то це річ цілком зрозуміла і — льогічна: такий підхід французької сторони до такої пропозиції є нерозривно звязаний з усім дотеперішнім підходом французької політики супроти Німеччини і супроти політичного обличчя всієї повоєнної Европи. Теперішній німецький канцлер не сказав в останню суботу нічого нового. Ще 2-го серпня 1923 року заявив тодішній канцлер Штреземан в штутгартській промові таке: „Коли річ іде про те, щоб заінтересовані над Рейном великодержави обєдинилися, щоби взаємно собі запевнити недоторканість теперішнього територіального стану то Німеччина готова кожночасно приступити до такого союзу, щоб протидіяти небезпеці нових ударів, особливо нового обезсилення народньої сили. Господарськи зприятелена з Францією Німеччина принесе можливо и лькину гарантію реалізації такої мирової цілі. Зате розбиття Німеччини, спроба відділити німецькі простори і спроба господарського та технічно-комунікаційного опанування її поверхнених скарб — тривко протиставлять духові такого задуму". Відомий німецький політик фон Рейнбабен, з якого твору цитуємо вищевказані слова, додає до них: „Відгуком такої мужньої заяви був єдино — вереск преси: офіціяльна французька політика не брала тих слів поважно..."**)

Хоча в два роки пізніше той сам німецький державний діяч стрінувся вже з формальним іншим становищем офіціяльних французьких кол, а проте дальший хід подій виказав, що Льокарно було або коротко-минаючим епізодом у французькій політиці (так, як епізодом без значіння був і весь ілюзистий пацифізм та панєвропеїзм Бріяна), або це був один із засобів, якими Франція гадала — між іншими засобами — також закріпити свою основну лінію поведінки: запевнити собі мир не тільки мировими договорами на площині „рівний з рівними", але й спутуючи контрагента (противника) клявзулями, що стверджували його безсилість, та одночасно оточувати того свого контрагента обручем військово-політичних потенціяльно-агресивних союзів. І тому Льокарно не могло втриматись і тому німецька історіософія переводить тезу, що від часу, коли керма влади у Франції спочила у руках кардинала Рішельє, від 1624 року, — через версайський трактат і договір у Льокарно Франція послідовно переводить ту саму свою лінію політики супроти Німеччини: коли не територіяльно, то бодай військово і мілітарно опанувати Рейном.***) І для тої політики служить не тільки союз з Англією і Італією, як гарантами границі Рейну, але й покровительство чесько-совітському союзові та власний франко-совітський союз: бо ті союзи не тільки гарантують Франції безпеку, але й зіштовхують Німеччину до ролі держави, оточеної кільчастим дротом, держави, яка не має ніякої можливости природної експансії, — в розумінні добутя зміни фізичної екзистенції для свого населення, — і держави, якої не приймається як повноправного партнера до спільної розвязки найважніших проблем світа.

*) Freiherr Werner von Rheinbaben: „Von Versailles zur Freiheit", Hanseatische Vrl.-Anst. Brl.—Leipzig 1927.

**) Walter Hagemann: „Richelieus politisches Testament", 300 Jahre europäischer Unsicherheit C. Heymanns Vrl. Berlin 1934.

І тому твердження німецької сторони, що останній виступ Гітлера є ділом німецької чести — не є пустим згуком. Базування післяверсайського ладу на принципі поділу держав і народів на упривілеєні та упосліджені — мусіло заломитися. Суботнішний виступ Німеччини не є виступом проти Франції, не лежить у площині конфлікту між двома сусідніми державами. Це боротьба між двома системами, це страшний удар у систему гегемонії одної держави над европейським суходолом. Польсько-німецький трактат тому так обурює французьку прилюдну опінію, яка формується під впливом протинімецького фанатизму й хоробливого остраху перед німецькою інвазією, бо той трактат захитав згаданою системою. Прірву, яка витворилась, виповнили два нові договори: чесько-совітський і франко-совітський. Для збереження принципу гегемонії, для збереження своєї протинімецької ідеї-фікс, Франція не цурається впровадити нинішню комуністичну Росію у концерт західних держав, ба навіть у ролі гаранта істнуючого стану середної і західної Европи. Нема двох думок, що ті два союзи були для Німеччини провокацією. Суботнішний виступ Німеччини був відповіддю на ту провокацію.

Наш, український, інтерес у тому, щоб не елімінувати ні, Німеччини з гурту міжнародніх чинників, заінтересованих у новій перебудові Европи, яка мусить прийти. Наш український інтерес у тому, щоб не була петрифікована система, яка вдарила по нас безпосередньо і посередньо та яка освячує стан, створений односторонньою волею переможців. З ментом, як до тих упривілеєних переможців прийнято ще й Совіти, сучасну тюрму народів, наш інтерес лежить беззастережно у провалі системи, яка стала системою Совітів. Германофілізм та ніякий -філізм тут ні-при-чім. Рішає тільки і виключно інтерес всіх українців, яких у даному випадку не ділять віроісповідання, партії — ані державні кордони.

І. Кедрин.

ЯКІ ПРАВНІ ПОСТАНОВИ НАРУШИВ ГІТЛЕР.

42. стаття: Німеччині не вільно удержувати або будувати фортифікації на лівому березі Рейну та на правому на захід від лінії, що йде на 50 кільометрів рівнобіжно до ріки.

43. стаття: У смузі, очерченій 42. статтею не вільно постійно ані часово удержувати ані збирати військових частин. Заборона обнимає також всякі військові вправи та збереження всяких матеріяльних засобів для мобілізації.

44. стаття. Всякий замах Німеччини проти постанов 42. та 43. статті уважатиметься ворожим кроком проти держав, що підписали договір і нарушенням світового мира.

ДВІ СТАТТІ З ДОДАТКУ „А" ДО ЛЬОКАРНЕНСЬКОГО ДОГОВОРУ.

1. стаття: Високі договірні сторони гарантують, кожна за себе і всі разом: удержання територіяльного статус кво між Німеччиною і Францією та Бельгією ненарушність цих кордонів, установлених у версайському мирі 28. червня 1919 р. або у його виконанні, а також пошанування постанов згаданого договору з 42. і 43. статті про здемілітаризовану смугу.

2. стаття: Німеччина та Бельгія як також Німеччина та Франція зобовязуються взаїмно, у ніякому випадку не виступити проти себе наступом, нападом або війною.

Ця постанова не обовязує, коли йде:

1) про пристосування права самооборони, себто про опір проти нарушення зобовязань, попереднього уступу або яркого зломання 42. чи 43. статті версайського мира, якщо, воно полягає на неспровокованому нападі і якщо негайне ділання необхідне з огляду на зосередження збройних сил у здемілітаризованій смузі.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Чеський премієр Годжа виїхав до Відня, де підписав торговельний договір з Австрією.

В Індії, у місцевості Аонля, підчас індусько-го релігійного свята дійшло до сутички між мусулманами та індусами. Є вбиті та ранені.

Страйкарі у Ню Йорку погодилися на арбітраж посадника; слід сподіватися, що незабавом страйк покінчиться.

Японському премієрові Гіроті пощастило кінець-кінців скласти новий кабінет.

Еспанські комуністи здерли з німецького консуляту у Кадізі прапор зі свастикою та знищили його. Німецький шпиг д'афер домагається сатисфакції та кращої охорони.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Закарпаття.

УЧИТЕЛЬСЬКА ГРОМАДА ЗНОВУ БЕЗ ГОЛОВИ.

Як читачам „Діла" відомо, в соціял-демократичній партії по виключенні визначних українських діячів настали смутніші непорозуміння. Ті непорозуміння загостили й до організації українських учителів „Учительської Громади", де переважна частина членів належить до соціял-демократичної партії. І так учителі в своїй організації поділені на два ворожі табори, які ведуть між собою боротьбу: одні є проти проводу партії соц.-дем., другі твердять, що провід партії при виключенні українців поступав зовсім правильно. Провід партії не міг стерпіти ріжних нападів проти себе, що діялися в „Учительській Громаді", і тому вислав своєму посолові, що заступає партію в праському соймі, ультимат, у якім приказав, щоб посол інсп. Юліян Ревай зрікся головування в „Учительській Громаді"; коли того не зробить, йому відберуть посольський мандат. Посол Юліян Ревай був примушений відмовитися від головства в „Учительській Громаді" і так це товариство наших учителів на Закарпатті цього року вже вдруге осиротіло (вперше через уступлення Юліяна Гусиця). Очевидно, соціял-демократична партія такою поведінкою втратила вже значне число членів-українців.

НОВИЙ КРАЄВИЙ ПОСОЛ.

Між виключеними з соц.-дем. партії українцями є і п. Федір Ревай, що заступав партію у краєвому заступництві. По виключенні українців провід соц.-дем. партії зажадав від виборчої закарпатської комісії, щоб вона на основі закону відобрала від Ф. Ревая посольський мандат. Комісія прохання сповнила. Замість Федора Ревая краєвим послом назначений українець Данило Яцина, урядовець Каси Хорих в Хусті.

В СЕВЛЮШІ БУДЕ УКРАЇНСЬКА ГІМНАЗІЯ?

Окружний комітет у Севлюші рішив оснувати українську („руську") гімназію. Севлюшська округа разом з містом дають на ту ціль 300 тисяч ч. к. і з цією сумою мають приступити до будови будинку гімназії в цьому році.

ЗА ОКРЕМУ ЛІКАРСЬКУ ПАЛАТУ ДЛЯ ЗАКАРПАТТЯ.

Лікарі на Закарпатті домагаються солідарно створення самостійної Лікарської Палати для Закарпаття. Своє домагання аргументують тим, що на взаємини з органами Лікарської Палати у Братиславі витрачають багато часу і гроша. До того лікарі словаки, члени Лікарської Палати, які заступають інтереси закарпатських лікарів, не знають ні культурних ні станових інтересів своїх товаришів лікарів із Закарпаття.

МОСКВОФІЛИ ТЯГАЮТЬСЯ ПО СУДАХ

Недавно сенат краєвого суду в Ужгороді засудив умовно на два місяці вязниці Ст. Іванча, бувшого редактора „сатіріческаго и гумористіческаго журнала „Ку-ку" за те, що грозив П. Федорові (також „русскій") револьвером і домагався 600 кч., щоб „гаспадін" редактор не помістив у журналі сбразка, на якому Федор і його рідня були представлені в „сємешном ізображеній". Такі-то на Закарпатті „русскі" редактори: в одній руці перо, в другій револьвер.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

ГІТЛЕР І СССР.

З суботнішньої промови Гітлера подаємо ще таке цікаве місце:

Коли мої міжнародні вороги роблять заміти, що відкидаю співпрацю з Росією, відповідаю їм: *не з Росією, а з большевизмом*, що змагає до влади над світом. Як німець, люблю свій нарід і не хочу допустити до того, щоб над його життям зависла загроза комуністичної диктатури. Та йде мені і про долю Европи; боюся, що деструктивні чинники азійського світогляду могли би принести тріюмф хаосові большевицької революції. Не можу перешкодити, щоб інші народи йшли дорогою, яку собі вибрали, але *не допущу до того, щоб і Німеччина увійшла на той шлях загади*. В европейській політиці відріжняю два табори: один опертий на незалежних національних державах, звязаних зі собою історією та культурою. З ним бажає Німеччина співпрацювати; з другим табором, що находиться під володінням большевицької доктрини, не хочемо мати ніякого звязку поза теперішніми міжнародніми політичними і господарськими звязками".

„Ревелятор".

Пан Дмитро Паліїв веде пресову полеміку зі своїми політичними противниками. У „Батьківщині" з 8. ц. м. є вже 9-та з черги стаття п. н. „Моя відповідь". Не є в даному випадку річю найважнішою — хоч вона й немаловажна, — що заголовок тих статтей незідповідний, бо віхто п. Палієва так довго не зачіпав, поки п. Паліїв не розпочав атакувати *перший*. Річю найважнішою є спосіб, у який п. Паліїв веде свою полеміку, є своєрідна, справді досі небувала метода „нищити" своїх противників. Ця метода — це ревеляції, яких найпильнішими читачами є... неукраїнські читачі та зокрема неукраїнські політичні однодумці чи противники.

Коротко: п. Дмитро Паліїв бє своїх противників розкриванням кулісів ніби давніх подій, але таких, що торкаються ще істнуючих установ і живучих осіб. Ті ревеляції того роду, що просто денунціюють цілі організації, цілі пресові установи, цілі гурти осіб, бо навіть поіменно чорним на білому окремих осіб. Читач „Батьківщини" (не конче український) довідується наприклад, що колишня Партія Національної Роботи „немов зазублювалася з УВО" і то „не лише ідеольогічними залежностями, але й деякими людьми, що працювали в одній і другій організації. Між обома організаціями істнували більш як близькі взаємини... УВО вимагала від своїх членів, які працювали в ПНР, щоб вони були там її експонентами". Далі читаємо, що „УВО ратувало фінанси „Нового Часу", — далі маємо цілу низку зрізвищ відомих активних українських громадян. Про себе п. Дмитро Паліїв подбав, щоб серед тих „ревеляцій" виразно підкреслити, що опинився „поза УВО". Про інших каже скромно „ще дехто", не вичисляючи вже поіменно, зате декого таки виразно причиплює до спільноти з УВО вже ніби після того свого перебування „поза" підпіллям.

Читаємо все те й очам своїм не віримо. Під усім тим підписаний „Д. Паліїв". Що це таке? Чи п. Дмитро Паліїв не знає, чим по суті є такі „ревеляції"?! Очевидно, можна казати, що польські чинники, які ці речі з титулу своєї професії студіюють і знають, уміють відділити всуміш у п. Палієва перемішану правду від брехні (п. Паліїв нпр. зраджує дивний нахил до промовчування або переплутування дат), і що вони краще знають ціну тим „ревеляціям", так, що практичної шкоди особам, що доступили чести опинитись серед „розшифрованих", — не буде. Але не в тому річ. Річ у *методі*. Де хто у культурному світі щось подібне видав? Де ми живемо? Куди вже ми докотились? Чеже Д. Паліїв — це колишній посол, це журналіст, це людина, яка *мусить* мати почуття відповідальности за речі, що їх говорить, пише і робить? Може би справді найшовся якийсь ін за того роду розпересаність, може би справді можна втовкмачити людині, що громадське життя і все громадянство у XX. столітті — це не дике поле з часів мандрівки народів і що навіть тоді у тих кочуючих народів істнували засади якоїсь примітивної льояльности супроти своїх конна-ціоналів, союзників чи противників...

Німецькі війська обсадили Надренію.

БЕРЛІН, 9. 3. ПАТ. Урядово подали, що за минулу суботу і неділю обсадило Надренію 19 курінів та 13 відділів артилерії, стягнених з нутра краю. Розміщення цих військ покінчиться в неділю. Здебільша стоятимуть вони у долині Райну та в околицях, коло Шварцвальду, Ахену, Тріеру та Сарбрікен матимуть дрібні залоги. Дві летунські групи приїхали 7. березня до своїх нових залог у Кельні, Діссельдорфі, Франкфурті над Майном та Мангаймі. Два відділи протилетунської артилерії обсадили Кельн та Мангайм.

Нічю з пятниці на суботу увійшли німецькі війська до міст здемілітаризованої смуги: Коблянц, Франкфурт, Могунція та Кельн; населення витало їх оваційно. Військовою реорганізацією Надренії керує полковник ген. булави Курт Галленкамп. У всій надрайнській смузі помітна скріплена активність політичної поліції.

ПЕРЕД ВИБОРАМИ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 9. 3. ПАТ. У неділю вечором виголосив Гітлер одногодинну промову до націоналістичних провідників, в якій підкреслив політичне значіння недалеких виборів до райхстагу і висловив надію, що німецький нарід одностайно його піддержить, бо „ніщо не має так великого значіння в політичній боротьбі, як однодушний вислів волі 60-ти міліонової нації".

Франція непримирна.

„ФАКТ, ЩО НІМЕЦЬКИЙ ВОЯК СТАНУВ НАД РАЙНОМ, НЕ ДОЗВОЛЯЄ НАМ НА НІЯКІ ПЕРЕГОВОРИ."

ПАРИЖ, 9. 3. ПАТ. Вчора виголосив премієр Сарро через радіо промову з приводу положення, витвореного суботнім виступом Гітлера. „За останні роки — говорив Сарро, — потягнення Німеччини суперечили її словам. Німці заявляли, що вони мають мирні наміри, а рівночасно покинули розброєну конференцію і Ліґу Націй. В рік пізніше привернули військову службу. 2. березня франц. амбасадор у Берліні дістав від Гітлера запевнення, що німецький уряд небавом предложить Франції точні предложення. Франція ждала німецького предложення, а тимчасом вчора франц. амбасадор дістав виповідження льокарнейського пакту. Поставили нас якнайбрутальніше перед доконаний факт. **Немає вже мира в Европі і не буде змоги вдержувати міжнародні взаємини, якщо такі методи станують загальні".** Дальше заявив Сарро, що його уряд не уступить перед ніякими погрозами, а **факт, що німецький вояк станув над Райном, не дозволяє Франції на ніякі переговори. Франція не є схильна оставляти Штрасбурґ під обстрілом німецьких гармат.** „Нім. уряд — кінчив Сарро — думає, що вибрав добру хвилину, бо Франція є у передвиборчій горячці. Та німецький уряд забуває, що у грізних хвилинах фр. історії припинювалися свари й усі партії єдналися для оборони незалежности та безпеки краю. І тепер франц. нарід дасть доказ, що не можна рахувати на свою мілітарну могутність у надії, що нею можна заволодіти Францією".

ПАРИЖ, 9. 3. ПАТ. Як лише міністер Фланден дістав від берлінського амбасадора звіт про промову Гітлера, відбув нараду з премієром Сарро та кількома іншими міністрами. Опісля

ДЕНИС ЛУКІЯНОВИЧ.

За народнє видання Шевченкових поезій.

Відома річ, від 60-их років минулого століття і над Дніпром і над Дністром, від 50-их над Прутом увесь український світогляд виростав із Шевченкової поезії. Це теж відомо, виростаючи переважно з формального культу поета (концерти, святочні промови, некоментована лектура) самі вони теж були більш формальні: Шевченкове імя на устах, глибока до нього пошана, але неособлива знайомість його творів, іще скупіше знання провідних його ідей та високих ідеалів і дуже далеке від того, щоб вони стали дороговказом громадянського життя одиниці, збірної національної праці. А про розміри культу Шевченка на Придніпрянщині — щойно після 1905. року явного — свідчать утиски московського уряду: в 1912. році салдати обсадили „Чернечу гору" під Каневом тай не допустили в Шевченків день ні студентів ні робітників до Тарасової могили. Колиж переможні царські армії в 1914. році зайняли Галичину, українці старшини і салдати чи з книгарень чи з бібліотек, то розхопили то викупили всі „Кобзарі". Так і на полях боїв у ранених та вбитих частенько находилось у нашлечниках „Кобзаря", цю другу Біблію Наддніпрянщини.

Отже культові Шевченка, хоч і формальному завдячуємо чимало, але й тямимо, що поверховність припинила розвиток української думки, бо наш човен не розпустив вітрил над глибиною. Вина за це спадає вже здебільша на інтерпретів Шевченкових творів і на літературознавців. Тільки здебільша, бо інтерпретація літературних творів мусить спертися на їх повний, критичний текст і на висліди інших наук, що дають правдивий образ суспільного й національного життя доганної доби.

Для шевченкознавців виринають у всіх цих ділянках особливі труднощі. За життя Шевченка тільки третина його творів була друкована, інші поширювались у відписах і копіях із відписів, у списках, подиктованих поетом із памяти. По його смерти одні автографи, скопійовані в 1847. р., спочивали в департаменті поліції („III. Отдѣленіе") в Петербурзі, інші рукописи і справлені поетом перводруки лежали то в Музеї Тарновського в Чернигові, то у схованках застрашених приватних людей: Цвітковського, Науменка. А „Кобзарі" в Росії з цензурними, за кордоном із усіма, навіть псевдо-Шевченковими поезіями до 1907. року включно некваліфіковані редактори передруковували з некритичних текстів т. зв. праського видання з 1876. р. Про всі ці дивогляди та чудасії пише П. Зайцев у статті „Редаґування тексту Шевченкових поезій" (Т. Ш., Твори вид. У. Н. І. у Варшаві II., 211.).

Висліди помічних наук, за винятком історіографії, шевченкознавці щойно віднедавна мають змогу користуватись. Дм. Дорошенко щойно в 1927. році (Записки Українського Інституту в Берліні, 1) розяснив українську історичну традицію Шевченкової доби. Вас. Сиповський щойно в 1928. році („Україна в російськім письменстві", І.) показав, як сильно життя України відбилось у російській літературі. На Шевченкові спомини, списані у формі повістей, як на джерело пізнання тогочасної України, теж дуже пізно (в 1923. р.) звернено увагу. То знову: недоцінення Шевченкового „Щоденника", факт, що неповна й некритична збірка Шевченкових листів появились щойно в 1911. році (вид. Яковенка), що Шевченкова мова ще й досі не розглянута мовознавцями і т. д. Це хіба не перешкоди для інтерпретів Шевченкових творів?

*

В якійсь принагідній статті М. Рудницький мабуть не без досади, але й слушно зауважив, що шевченкознавці інтерпретують і все ще інтерпретують Шевченкові твори. До цих слів критика гаразд навязати нелегке завдання всіх інтерпретів, що підходять до геніяльних творів, і зокрема до Шевченкових. Життя не тільки відтворене, але й *створене* у геніяльних письмах, отже саме те, чим геніяльний твір виростає понад добу творця, хоч би і в гострім конфлікті, але у відповідну форму майстерно — а це завжди міра досконалости — втілене і це суть геніяльної, безсмертної поезії. Критика шукає звязку і взаємин між думкою і висловом, алеж основи й методи критики змінюються, з такими поновлюваними, відмінними, часом хибними[1]) підходами критик приступає до геніяльного твору, а думки і слова геніяльного поета залишаються ті самі, є вічні. Інтелект шукає в них творчої льоґіки, емоція переживає процес і красу творчости, дилетант глядить одного типу краси, сірий читач піддається приємним враженням і таким робом великі творці володіють думками і чуттям загалу, і так виростає культ поета.

Попри іманентні цінности Шевченкової творчости культ його постаті, якому рівного, а хоч би тільки подібного не стрічаємо в інших націях, корінються ще і в українській психіці, чутливій та не скорій до волевої і чинної натури, і в новійших формах нашого збірного життя (недержавности). В інтересі нації завданням покликаних до того є підкласти більше реальні основи й підставу під цей культ, розглядаючи, висвітлюючи й популяризуючи Шевченкові ідеї та поширюючи доступно коментовані його твори.

Тепер це завдання влекшене, бо визвольні бої і здобута в них українська державність, хоч як коротко вона тревала, одне і друге дало нам змогу наблизитись не тільки серцем до Шевченкової творчости, але й духом, інтелектом. У нашій уяві, в душі віджили, наче в дійсності повторились праділів великих кривавих боїв і безславні чвари. Воно й розбудувало т. зв. „Шевченкіяна".

З природи речі перед вела Наддніпрянщина (Інститут Шевченка, щорічники „Шевченко" на зразок західноевропейських: Ґетевських, Шекспірових, Дантівських; багато інших видань, між ними Д. В. У.; плани В-У А. Н. і т. д.). Але еміґрація і Галичина теж причинилися своїми працями в ділянці дослідів і видань. Другим фактом великої ваги є висліди й успіхи фільольоґічної методи в інтерпретації Шевченкових творів (Степан Смаль-Стоцький, Омович, Николишин, Шісик). Вона стримала надмірний розріст „впливольоґії" в пору, коли деякі галицькі й представники небескорисно звели свої досліди на бездоріжжя. Дійшло до того, що проти „Parallelenjagd-у"

[1]) Зразки цього маємо в захеуроп. критиці на твори Гонкуртів, Фльобера, Бодлера; Брандес виявив помилковість своєї критики на твори Ібсена (перемова до IV. тому Ібсенових творів).

о. АТАНАСІЙ ЛЕВИНСЬКИЙ
совітник і парох Болехова
помер по довшій і важкій недузі в неділю 8. березня ц. р. в 75. р. життя. Похорони в четвер 12. березня ц. р. В. П. П.:

переговорював з амбасадорами Англії, Італії, СССР, з послом Чехословаччини та радником польської амбасади.

ЗАЯВА МІН. ФЛЯНДЕНА.

ПАРИЖ, 9. 3. ПАТ. Як подає Авас, на пресовій конференції після міжміністеріяльної наради мін. Флянден зясував становище Франції у звязку із суботньою заявою Гітлера. Він пригадав недавній миролюбний заклик Гітлера на сторінках французької преси. Французький уряд заняв у парляменті становище прихильне для Німеччини і нераз пропонував їй переговори у справі летунського пакту, та німецький уряд постійно відволікав їх. Тепер німецький уряд надав французько-совітському пактові зовсім неточну інтерпретацію. Французький уряд звертається до громадської думки, здержуючись покищо від інших заходів; він входить у звязок з представниками інших держав, щоб спільно зареагувати на одностороннє виповідження договорів. Французький уряд, згідно з льокарнським пактом, звернеться до Ліги Націй.

ВІДГУК ПО ІНШИХ СТОЛИЦЯХ.

ЛЬОНДОН, 9. 3. ПАТ. Виступ Гітлера викликав тут чимале враження. Мін. Іден переговорював по черзі з дипльоматичними представниками Франції, Італії та Бельгії. **Проти зломання Льокарна та Версаю запротестував, але Гітлерові предложення приняв** як вихідну точку для дискусії. Зі зовнішніх проявів реакції британських урядових чинників можна здогадуватися, що **вони не думають реагувати на потягнення Гітлера надто імпульсивно.**

РИМ, 9. 3. ПАТ. **Здогадуються, що Італія підтримає Францію** у теперішньому важкому положенні, бо перед роком у Стрезі разом з Англією потвердила льокарнські зобовязання та заявила, що виповнить їх.

БРІССЕЛЬ, 9. 3. ПАТ. Вчора пополудні зібралася рада міністрів під проводом премієра Ван Зеляндa на надзвичайне засідання. **Згідно з 4. статтею льокарнського пакту рішили спрямувати справу до Ліги Націй.** Премієр поручив дипльоматичним представникам в Льондоні, Парижі та Римі навязати контакт з урядами, що підписали договір у Льокарні. Після наради з премієром заявив міністер народньої оборони журналістам: „Перш за все не треба тратити голови, бо нема причини".

МОСКВА, 9. 3. ПАТ. З Москви повідомляють, що промова Гітлера викликала в совітських колах сильне затрівоження. В понеділок збирається рада нар. комісарів, щоб застановитися над витвореним положенням. Сподіються, що в найближчих днях нічнуться між Москвою і Парижем подрібні розмови.

ВАШІНГТОН, 9. 3. ПАТ. Міністер закордонних справ Гол відмовився дати коментарі до Гітлерової заяви; заявив лише, що амбасадор з Берліна постійно інформує його про хід подій. **Офіційні чинники міністерства закорд. справ підкреслюють, що заняття Надренії не нарушує ніякого договору між Німеччиною та Злученими Державами.**

АНГЛІЙЦІ РОЗЧАРОВАНІ.

ЛЬОНДОН, 9. 3. ПАТ. Уважають, що одною з причин негативного становища Англії до обсадження Надренії була сила німецьких військ. Англійці сподівалися, що цей акт мітиме лише символічне значіння, коли тимчасом до Надренії увійшло не кілька дрібних відділів, а 25-тисячна армія.

СПІЛЬНА АКЦІЯ?

ПАРИЖ, 9. 3. ПАТ. Авас потверджує, що у **вівторок вранці відбудеться у Парижі зібрання представників держав, що підписали льокарнський пакт.** Братимуть участь: англійський мін. Іден, бельгійський премієр ван Зелянд та італійський амбасадор Черуті. З огляду на те переложили з вівтірка на середу засідання комітету 13-ьох у Женеві.

ЛІГА НАЦІЙ ЗБЕРЕТЬСЯ У ЧЕТВЕР?

ЖЕНЕВА, 9. 3. ПАТ. Тут кружляють чутки, **що у четвер 12. ц. м. збереться Ліга Націй на надзвичайну сесію.** Правдоподібно у цій справі звернеться французький уряд до секретаріяту Ліги.

РАЙ пл. Марійська 7 — **СВІТ** Городецька 26 (М. Театр)
НАЙБІЛЬШИЙ АРХИТВІР віденського виробництва
НЕДОКІНЧЕНА СИМФОНІЯ
в гол. ролях: Марта Еггерт, Ганс Ярай, Ганс Мозер
БЕЗСМЕРТНІ МЕЛЬОДІЇ Фр. Шуберта
у виконанні віденської фільгармонії і хору.

„Нафта в Липю".

В числі 49. нашого щоденника в рубриці „Дописи" з Турки н. С. зайшла наслідком введення нашого дописувача в блуд неточність, а саме в дописі: „Нафта в Липю" помилково зазначив він, що нотар інкасує по 500 зол. денно. Міністер нотар побирає свої належитости згідно з нотаріяльною тарифою.

В ЧЕСТЬ МИТРОПОЛИТА-ЮВИЛЯТА.

ПОКЛІН МИТРОПОЛИТОВІ УЧНІВ ФІЛІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖ. ГІМНАЗІЇ У ЛЬВОВІ.

На ювилей Високопреосвященного Митрополита Кир Андрія Шептецького, що його цього року святкує ціла Галицька Земля, відгукнулась найскорше шкільна молодь. У суботу, 7. березня ц. р. зложила Високодостойному Ювилятові, Архипастиреві й Батькові молоді, свій синівський поклін молодь філії української державної гімназії у Львові, влаштовуючи у своїм заведенні при вул. Пекарській 19 святочний вечір, що пройшов серед незвичайно милої, мойнє родинної атмосфери та залишив на присутніх дуже гарне враження. На програму вечора зложилися: привітальна промова, що її виголосив уч. VIII. кл. Семків, фортепонове сольо, відспіване уч. VIII. кл. Мир. Антоновичем, смичковий квартет, що у складі Р. Бородієвича VII. кл., Волод. Боднара VIII. кл., І. Бирки VII. кл., Т. Филиповича VII. кл. і Л. Мурського VI. кл. відіграв Рубінштайнову „Сфеременузик", декламація „В храмі св. Юра" Богд. Лепкого, що її віддав по мистецьки уч. VIII. кл. Яросл. Сподір і яка своїм глибоким та бадьорим змістом зробила на всіх, головно на молодь, велике враження, та вкінці три хорові точки, виконані мішаним і мужеським хором. Мішаний хор, хоч бракує йому добрих сопранів і альтів, виконав доволі трудні річи (Щедрвіку Котки і псалом Бортнянського: „Боже, пісню нову воспою Тобі") гарно, рівно і складно та здобув собі за-

мусів виступити і Б. Навроцький („Гайдамаки" ст. 192), навіть прилучився до протесту Гуслистий („Гайдамаки", вид. У. А. Н.). Філольоґічна метода дослідів протестує і проти надніпрянських наказних затій, що роблять Шевченка марксівсько-ленінським поетом.

*

Рівнобіжно з критикою й літературознавством повинно йти розповсюдження попрального і скоментованого тексту. Та не можна сказати, що так робили текстольоги, редактори і видавці, дарма, що поправний текст Шевченкових творів був доступний, а Шевченко сам показав редакторам дорогу, пояснюючи свої „Гайдамаки" передмовою і 23 примітками.

Ще коли про саме поширення Шевченкових поезій, то справа пішла наперед, головно на Радянській Україні. Там недавно тираж Шевченкових поезій доходив до пів мільона річно. Інакше вже з поясненнями й коментарами: редактори й видавці наче не зважали на те, що й освічеїй людині нелегко якслід розуміти Шевченка без допомоги спеціялістів. Правда, ще Доманицький почав широко коментувати свого „Кобзаря", але епохальна вага його виступу тільки в тексті, опертому на Шевченкових автографах і він тільки цій справі присвятив увагу у своїй окремій праці п. з. „Критичний розслід над текстом „Кобзаря", (Київ 1907) та й цей, прийнятий ним текст Шевченкових поезій був канонізований до 1927. р.*)

Установити науковий текст Шевченкових поезій можна було тільки на Придніпрянщині, де знаходиться його автографи. Зате галичани раніше почали не тільки розповсюджувати Шевченкові твори, не маючи над собою царської цензури, алеж і уважливіше йшли в них коментарі друкованих текстів (Огоновський, Романчук, Франко, Лепкий на еміґрації). В Галичині раніше почали випускати популярний вибір для народу („Просвіта"), для молоді (У. П. Т., козомийське видання, Учит. Громада, для школи (Николишин: Історичні поеми, Цісик: Політичні поеми). Згодом посипались і на Радянській Україні подібні збірки і збірні видання, але знову Галичина дала перше правдиве народне видання: В. Сімович на еміґрації. Правдиве, бо наддніпрянські „народні" видання треба розуміти як дешеві і в тому значіні почав і у Станиславові своє видання Ів. Ставничий (1934. р.).

Сімович (Кобзар, народне видання, заходом Евг. Вирового, Катеринослав 1921) перший ясно сказав у передмові, що завданням видавництва є спопуляризувати Шевченкові думки *серед народу*. Тимто редактор 26 Шевченкових поезій попередив їх поясняльними вступами, де нераз подає і провідну думку твору, у примітках пояснює менше знані слова, ґеографічні й історичні назви, подає вістки про визначних діячів названих у Шевченка. Чимало цих пояснень, так само, як наголоси зроблено з уваги на „соборного" читача, усіж пояснення і примітки так складені і зредаговані, що вони для менш освічених необхідні, для освічених пожиточні, а то й потрібні. Дуже розумно зробив редактор, що поряджував Шевченкові твори хронольоґічно, бо це єдино раціональний уклад збірного видання поезій. Розумне й те, що нема в цій книжці непотрібного в народніх виданнях баласту, отже варіянтів, замітох про передруки і т. д. Все це надає книжці доцільности й вартости, так що маємо три основні стовпи в поширюванні Шевченкових творів: видання київської Академії для учеського світу, У. Н. І. у Варшаві для широких інтелігентських кругів і Сімовича для народу. Усі три необхідні чинники, всі три рівновартні засоби поступу, розвитку і виховання нації.

*

До 1934. року, століття першого Шевченкового „Кобзаря" — треба надіятись — не тільки У. Н. І. у Варшаві, алеж і київська Академія закінчить розпочате видання, дарма, що краще до цього кваліфіковані редактори, поголовно заарештовані, кваються десь на засланні. Та требаж і знову зредаґувати і в світ пустити народне видання, бо його потребу пекуче відчувають широкі кола.

Поширення Сімовичевого видання стрінуло колись цензурні перешкоди, як усі закордонні книжки. Це зродило появу двох редакторських спроб: Сабіта і Ставничого. Перший з них мав великі претенсії: він не збирався доповнити прогалину і недостачу, популярних видань, а приступив до нового видання тому, що на його думку всі попередні не стояли на висоті завдання. Але його праця, не зважаючи на педантерію і велику скількість заваг, мала такі основні і методичні хиби, що сьогодні, супроти нових видань його І-ий і єдиноокий том не входить уже в рахубу. Добру волю і більше скромности виявив Ставничий. Обидвіж спроби стверджують потребу популярного видання Шевченкових творів.

Рік 1940. не за горами. Вже тепер треба забратися до основи Сімовичевого видання. Нема й бесіди про те, щоб яке інше брати в основу. Але появилось воно 15 літ тому, а з того часу шевченкознавство дуже поступило вперед. Критика навіть виказала недогляди в поясненнях і коментарах. Очевидно, похибки і недостачі треба відріжняти від доброї цілости. Звісно, критику звернену не до особи, а до поясняльної праці треба використати в новому виданні книжки.

Чей ніхто не поставить запиту, чи народне видання Шевченкових творів потрібне. Адже ми чуємось, що ми демократична нація, що наша сила в народі. Адже відсталість народу від нас і жаги в 1709. і 1919—1920 роках. Колиж виринає питання, хто повинен за справу взятися, відки фонди? відповісти неважко. Це обовязок освітніх установ. Добре зредаґована книжка для села і середніх верств, що стоїть на висоті завдання, відповідаючи духовним та освітнім потребам читача, вимала досі, має і матиме запевнений успіх без риза видавців.

Такий живий памятник Шевченкові буде тривкіший і вартніший, ніж поставлений Постишевом ґраніт у Харкові, ніж мріяні памятники в тих землях, де їх поставити не дозволяє влада.

*) Огріхом Доманицького є те, що він у деяких поезіях довільно складав („контамінував") текст із кількох варіянтів, замість тримати одної основної редакції самого поета, а варіянти подати в примітках. Отже текст його часто контамінований, не науковий. Хиби його справили С. Єфремов і М. Новицький (1927); поправки цього видання провірив Ол. Гловацький і його видання (Л. І. М. 1934) прийняв П. Зайцев для У. Н. Інституту у Варшаві. Шевченко тільки перший свій збірці дав заголовок „Кобзар", дальшим давав інші заголовки, тому від 1926 року (вид. Айзенштока і Плевака) замість „Кобзаря" дають заголовок „Поезії Т. Шевченка".

тальне признання присутніх. Гарно теж відспівав мужеський хор Абта „Радуйся Маріє". Музичний провід був у руках проф. Романа Прокоповича, якому на пробах помагав уч. Антонович.

На святі явилися: представник хорого Митрополита-Ювилята Преосв. Кир Никита, представник Шк. Кураторії начальник Юс, директори жіночих гімназій: СС. Василіянок при вул. Длугоша і Рідної Школи, голова Т-ва „Просвіта", голова Т-ва св. Андрея, вище духовенство, оо. катехити львівських шкіл, батьки молоді і багато визначних громадян. Своєю участю у святі причинилися всі вони до піддержання звязку громадянства із молодю та підносили її у її творчій праці на дусі.

Учасник.

ДІТВОРА ЗАХОРОНКИ — МИТРОПОЛИТОВІ.

Це було їх свято — дітей. Діти виступали на сцені, дітей було багато й на салі серед видців. А може й неодин із дорослих забув намить про теперішність, перенісся думками в минуле, у своє дитинство й жив, відчував, як дитина. Чейже не дурно всім, і дітям і дорослим, найбільш подобалися саме фантастичні, дитячо-казочні точки програми: „Зимові чари", „Забава квітів", „Коли співає небо", „Зайчик у терені" та „Горобчики і страхопуд". Менше подобалися „Гейже діти на сніжок" і „Народній танок". Але не тому, що вони були негарні, лиш тому, що були більше реалістичні. А може найменше цікава була точка програми під назвою „Бабусина казка", бо тут не було ніякої дії, тільки оповідання, та й діти в тій точці не брали активної участи. А й дітям не менш, як дорослим, хотілось, щоб виступали саме діти.

Інші точки програми носили відмінний, почеб урочисто-офіційний характер. Це була репрезентаційна, хоч і зворушливо мила, дефіляда дітей, таксамо зворушливе гарне й коротке вступне слово п. Софії Ракової, що згадала дітям і присутнім за велику постать Митрополита. Особі Митрополита була присвячена й перша та остання точка програми. Тому діти зі свого свята не тільки винесли яскраво-живі й сильні враження від казкового, на взірець Метерлінка символізованого, світу, але ці переживання звязали з постаттю Митрополита, що тіку велику ролю грає в нашому національному та церковному житті.

Дитяче свято мало повний успіх. Саля була переповнена. Свято звеличали своєю присутністю оба Преосвященні, а з послів були на ньому пп. Целевич і Кузьмович, бо чейже ще й їх діти брали участь у сценічних виступах дітвори.

Ще одна обставина причинилася до успішности імпрези: невидна, зате повна посвяти підготовна праця жінки з її великою любовю до дітей.

Х.

Togal

Грипа, простуда, ревматизм, артретизм, подагра є знаною пошестю людства. Проти цих недомагань уживаємо Таблетки Тогаль. Ціна зол. 1.50.

Приносить полекшу терпінням.

Т. Шевченко і Музей Визвольної Боротьби України.

В Музею Визвольної Боротьби України у Празі конче повинно бути присвячене головне місце Тарасові Шевченкові, бо вся наша новітня визвольна боротьба починається ним, — вона вийшла з його поетичної творчости.

Він був перший, що зовсім свідомо поставив українському народові, як головну ціль перед очі, визволення України з московської неволі, і в самій боротьбі за визволення його поетична творчість грала дуже велику, провідну ролю.

В повній свідомості того факту Управа Товариства „Музей Визвольної Боротьби України" на своїм засіданні дня 10. лютого 1936, з нагоди 75. роковин смерти пророка України, ухвалила:

1) заснувати в Музею окремий відділ Шевченка, щоб не лише своїм, але, власне якнайбільше, чужинцям дати змогу пізнати життя, творчість і культ Т. Шевченка;

2) зібрати в тім відділі особливо все те, в чім виявилася сила і вплив Шевченка у визвольній боротьбі країни, „щоб збудить хиренну волю";

3) видати поклик до українського громадянства, щоб допомогло Музеєві якнайскорше досягнути цієї мети, особливо, щоб з нагоди вшанування 75. роковин смерти поета причинилося складками на будову Українського Дому у Празі для достойного приміщення в нім Музею Визвольної Боротьби України та відділу Т. Шевченка.

Виконуючи цю ухвалу, Управа Товариства „Музей Визвольної Боротьби України" просить усіх земляків, розкиданих по цілому світі, щоб, пошановуючи в цьому році память ґенія України Тараса Шевченка, не забули подбати про будову Українського Дому у Празі, де буде також музей співця вільної, самостійної України.

Ст. Смаль-Стоцький, голова. *Ст. Сірополко*, секр.

З рідношкільного життя львівського повіту.

ВДАТНІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ОСВІТНІ КУРСИ.

Усе рідношкільне життя львівського повіту зосереджується в Повітовому Союзі Кружків Рідної Школи. Це одна з найактивніших повітових установ, яка цілу сіть Кружків Р. Ш. заснувала у львівському повіті.

Працю в Повітовім Союзі проводять поодинокі комісії у ріжних напрямках, як: організаційно-освітнім, фінансовім, видавничім, дошкільної і позашкільної освіти й ін.

Для поширення і поглиблення рідношкільної праці по селах Рада Повіт Союзу Кр. Р. Ш. під проводом голови проф. Миколи Ластовецького, за ініціятивою і заходами організаційно-референтової комісії під проводом голови п-і Блянки Баранової, уладила в місяці лютім ц. р. *організаційно-освітні курси* для сільських рідношкільних робітників львівського повіту. Цілею курсів було дати сільським діячам належну теоретичну підготову і практичні вказівки до ведення рідношкільної праці по селах. Початок курсу відбувся 23-го лютого ц. р. Святочну промову виголосив проф. Ластовецький, опісля п-і Блянка Баранова підчеркнула великі завдання Рідної Школи, як національно-виховного чинника в нашому народі. В курсі взяли участь делеґати Кружків Р. Ш. з двацять чотирьох (24-ох) сіл львівського повіту. В обсяг теоретичної частини курсів входили такі предмети: 1) Культурно-освітня праця Кр. Р. Ш. — дир. Домбровський. 2) Організаційні справи й обовязуючі закони — п. Лев. Ясінчук. 3) Книговодство — дир. Сиротюк. 4) Організація росту — п. І. Герасимович. 5) Дошкільна освіта — проф. В. Кузьмів. 6) Співпраця Кружків Р. Ш. з іншими місцевими установами — дир. В. Полянський. 7) Бібліотекарство — дир. Сиротюк. 8) Гиґієна у вихованні молоді — лікар д-р Осінчук. 9) Аматорські вистави — дир. Олексин. Виклади ці, незвичайно основно і предметово обдумані, викликали велике зацікавлення у слухачів.

Організатори курсу подбали також за те, щоби нашим сільським діячам показати такі надбання нашої культури, як Національний Музей і Музей Наукового Т-ва ім. Шевченка. Д-р Свєнціцький і др Пастернак подбали, щоб курсантам дати приступні і точні пояснення наших мистецьких творів. Під проводом п-і Блянки Баранової і проф. Ластовецького курсанти звиділи також інші промислові підприємства й фабрики. З незвичайно великим зацікавленням оглядали вони фабрики: „Елеґант", „Дендра", „Ґер" „Золотий Колос" і текстильну фабрику „Комета" на Знесінні. Управителі або власники підприємств давали всюди точні пояснення виробів даних продуктів „Маслосоюзу" і „Фортуни Нової" не могли курсанти звидіти з причини ремонту обох тих фабрик. Оглядини ці — це була найкраща, жива пропаґанда нашого рідного промислу по наших сільських кооперативах. Це зрозуміли наші промислові підприємства і дуже радо йшли на руку нашим сільським діячам. Тимбільше, що були це сільські інтелігенти, селяни з покінченими кількома ґімназійними клясами або торговельними школами.

Курс закінчився дня 1. березня ц. р. святочними і бадьорими промовами орґанізаторів цих курсів, проф. Ластовецького і п-і Баранової. Опісля один зі слухачів дуже гарною промовою подякував організаторам і референтам курсів за труд і працю для селян.

Велике значіння цих курсів як для піднесення національної свідомости, освіти і знання так і для плекання громадянських прикмет, промовляє за тим, щоб і інші повіти в краю улаштовували у себе подібні курси для селян.

Лявіна засипала 25 старшин.

ЛЬОНДОН, 9. 3. ПАТ. Зі Шінаґару, столиці Кашміру повідомляють: Минув. тижня на лещотарську прогульку кількох анґлійських старшин у зах. частині Кашміру впала лявіна, що засипала всіх учасників прогульки. Подібна подія склалася в тій самій околиці біля села Тітваль, лявіна засипала 25 людей. Досі добули 18 трупів.

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

СТУДІЇ У ВИСОКІЙ ТЕХНІЧНІЙ ШКОЛІ В ДАНЦІГУ.

Союз Українських Студентів „Основа" — Данціг подає до відома, що в зимовому семестрі 1935-36 покінчили студії у данцігській політехніці і дістали ступінь дипльомового інжиніра (Dipl.-Ing.): Мирон Робій (Самбір) — на виділі електротехн., Роман Микинчин (Львів) — на вид. буд. інжинірії, Богдан Окпиш (Львів) — на вид. архітектури, Богдан Федак (Львів) — на вид. буд. інжинірії.

Рівночасно подає до відома, що подання щодо приняття у Високу Технічну Школу в Данціґу на літній семестр 1936 можна вносити до 15. квітня ц. р. Виклади зачинаються 16. квітня ц. р.

Данціґська політехніка має такі виділи та підвиділи: I. Виділ загальний: а) фільософічний. б) математично-фізичний, в) хемічний. II. Виділ загально-будівельний: а) архітектура, б) загальна інжинірія (водна, сухопутна будова мостів, залізних доріг і т. п.). III. Виділ а) машинний, б) електротехнічний, в) будови кораблів і корабельних машин, г) будова літаків.

Умовини приняття такі: 1) матуральне свідоцтво (о'ї зрілости) з осьмиклясової ґімназії всіх типів в оригіналі й леґалізований переклад у нім. мові; 2) свідоцтво моральности, підписане урядом цивільним та парохіяльним (або бодай одним), в оригіналі й леґалізований переклад у нім. мові, якщо між укінченим ґімназії і внесенням подання або в разі перерви у студіях минуло більше як пів року; 3) курікулюм віте (Лебенслянф) у нім. мові; 4) посвідка з відбутої півріччної, безперервної практики у фабриці машин або більшім технічнім зведенні і дневник праці (Арбайтсбух), якщо петент хоче записатися на один фах з III. виділу.

Оплати такі: одноразове вписове 35 гульд. (1 гульд — 1 зол.), оплата семестральна коло 450 гульд. Члени С. У. С. „Основа" можуть користати з допомоги в виплаченні семестральної оплати до висоти 250 гульд. Крім цього на вищих семестрах є можливе частинне, а то й цілковите звільнення від оплат на підставі свідоцтва незаможности і свідоцтва пильности.

Студії тревають від 4—6 літ.

Виділ Союзу поручає абсольвентам ґімназій технічні студії в Данціґу і просить звертатись по ближчі інформації на адресу:

Verein Ukrainischer Studenten „Osnova", Danzig — Langfuhr, Technische Hochschule.

Виділ С. У. С. „Основа" в Данціґу.

НОВИНКИ.

— **Найкращі лиси, пелерини** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46.** Приймає футра на переховання літом.

— **Подяка.** Українське Т-во Допомоги Еміґрантам з України у Львові (вул. Руська 3) складає цим найсердечнішу подяку за надіслані жертви: Кооперативі „Каса Задаткова" в Ковлці Струмилській в сумі зол. 40; Окружному Союзові Українських Кооператив у Збаражі в сумі зол. 30; Вп. пп. Галині з Дудків і Володимирові Хамулам в сумі зол. 10 з нагоди їх вінчання і Вп. п. Василині Єфимчуковій (Стоянця, воєв. келецьке) в сумі зол. 5. Жертви ці пішли на допомогу стипендіятам Т-ва, дітям еміґрантів, учням ріжних шкіл у Львові.

— **Пригадка.** Т-во Допомоги Еміґрантам з України у Львові (вул. Руська 3) просить усіх Вп. відборців календаря „Дніпро", які досі не заплатили ще за нього, вирівняти належитість у сумі зол. 2 (конто ПКО у Львові ч. 504-782). 1660

— **Найближче число „Назустріч",** яке дістануть наші передплатники, помістить між іншим л. ці ка ві статті та ілюстрації у звязку з 75-літніми роковинами смерти Т. Шевченка. Ось чому у нинішньому числі не присвячуємо цим роковинам більше місця.

— **Важне для ексмітованих.** Від кількох днів реєструють ексмітованих і тих, яких мають ексмітувати із мешкань і зарібкових льокалів. Ті, що втратили мешкання або льокаль, або яким грозить ексмісія повинні зголоситися в бюрі Т-ва Охорони льокаторів і субльокаторів на львівське воєвідство. Львів ч. 18. в год. 10—12 і 17—19.

„ҐМІНД"

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків трівожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай прочитає книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ГМІНД"

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол., з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла", **Львів, Ринок 10.**

— **З нагоди 75-ліття смерти Т. Шевченка** появилась у Львові ціла серія листівок з репродукціями малярських творів поета. Є цих листівок 36; входять сюди автопортрети Т. Шевченка, його рисунки, акварелі та офорти, що є ілюстраціями до його творів або краєвидами та картинами з історії України. Багато з них мало відомих нашому ширшому громадянству. Видані вони на гарному папері і можна їх дістати по наших книгарнях у ціні **10 сот. за штуку.** В ювилейний рік повинно би саме громадянство їх спопуляризувати, використовуючи як листівки тим більше, що дохід із них призначений на добродійні цілі. Фірми та установи з провінції можуть замовляти ці видання гуртом на адресу А. Доценко, Львів, Сисьпинського 19, м. 4.

— **З радіо.** Львівська радіостанція передає у середу 11. березня з Варшави сюїту в 75-ліття смерти Тараса Шевченка. Вступне слово виголосить Ярослав Івашкевич, рецитації поезій у нових перекладах Каз. Вежинського й Лободовського, Тад. Голендера й ін. Початок в год. 21.50.

— **Румунський журналіст відбуває подорож по світі.** До Львова прибув перед кількома днями рум. журналіст С. Горховер, що відбуває подорож по світі і збирає при цій нагоді підписи визначних людей до окремого альбому, що його передасть потім до рум. національного музею. Свою подорож намітив він на 4 роки. З побуту у Львові помістив п. С. Горховер статтю-інтерв'ю в орг. мі „Ecoul" (ч. 1.377 з 4. березня), де згадує м. ін. про авдієнцію в Ексц. Митрополита Шептицького, про відвідини в Нар. Канцелярії УГВО і Українськім Нар. Музею і т. д.

— **Вечір національних танців.** В понеділок 16. ц. м. відбудеться в салі Театру Ріжнородностей вечір танців школи Белі Кішової з живою програмою. Дохід на міський комітет позашкільної опіки у Львові. Початок год. 7.30 веч.

— **Показ українських промислових виробів.** Нас інформують, що показ українських промислових виробів, улаштований заходами студентів члена „Торговельника" в салях Народнього Дому, проходить з дуже гарним успіхом. До понеділка 9. ц. м. відвідало показ 3.414 осіб, у цьому 38 прогульок з 19 шкіл і бурс з 989 дітьми. Це тільки ті, що вписалися в книгу по 8. ц. м. Виставка буде отворена до 14. цього місяця.

— **Преісторичне товариство.** Наукове засідання з рефератом д-ра Ярослава Пастернака п. н. „Преісторичні викопалини в 1935 р." відбудеться в четвер, 12. березня ц. р. в інституті преісторії львівського університету при вул. Костюшка ч. 9. Початок год. 18. Вступ вільний.

— **Карпатське лещетарське т-во** улаштовує в четвер 12. ц. м. ілюстрований знімками відчит проф. д-ра Ж. Клеменсевича: „Враження з зимової Олімпіяди в Ґерміш-Партенкірхен" у дорівці при вул. Сенаторській 6. Поч. год. 20. веч. Вступ вільний.

— **Богатство нашої землі.** На останньому засіданні польського Т-ва розвою східних земель обговорювати справу раціонального використання мінерального джерела в Маткові пов. Турка. Воно, типу алькалічної води, має всесторонню лікувальну силу, як ствердили лікарські поради, але досі не використовують її як слід. Компетентні українські кола повинні зацікавитись тим живцем на нашій землі.

— **За комуністичну агітацію.** В Перемишлі скінчився цікавий судовий процес інж. Станислава Леша і шлюсаря Давида Друкера, обвинувачених у комуністичній агітації. Леша засудили на 4 роки вязниці, причому кари на основі амнестії зменшено до двох літ. Друкер пістав півтора року вязниці, яку відсидів уже у слідстві, яке йому зачислено.

— **Асекураційні зловживання.** У Станиславові арештовано 6. інспектора польської державної асекурації в Надвірній, Вацлава Мяновського, що допустився ріжних зловживань. В останньому часі він перебував у Сувалках.

— **Збіже дорожіє, худоба таніє.** На краєвих збіжевих ринках зазначилася сильна тенденція майже на всі роди збіжа, яких ціни пішли трохи вгору. Поправилася значно ціна пшениці наслідком більшого запотребування у звязку з недалеким Великоднем. Жито і ячмінь також пішли вгору під впливом малої подажі і значного запотребування сільськими господарями на докормлювання худоби на весну. Продуцентам живого інвентару кінчиться паша і вони приневолені докормлювати худобу збіжем та бульбою, або її продавати і то переважно за безцін.

— **На допомогу Поліссю.** Урядовий комісар на м. Варшаву воєв. Ярошевич видав відозву з покликом спішити з допомогою населенню Полісся, яке постигла стихійна катастрофа. Великі атмосферичні опади при відсутности морозів спричинили катастрофу, якої не памятають найстарші мешканці того багнистого краю. Примари голоду залягли над нещасним населенням, яка потрібує негайної допомоги від мешканців інших щасливіших воєвідств. Повстав громадянський комітет, що зайнявся збіркою грошей та харчів для голодного Полісся.

— **Стрільні набої у грибах.** ПАТ подає цікаві ревеляції, чому польський експорт до американських Зединених Держав не може розвинутися. Для прикладу наводить експорт грибів, які несовісні експортери, головно жиди, висилають в найгірших гатунках, часто з домішкою піску і камінця, щоби підвищити вагу. Товар є пересушений і зігнилий, так що американська митна влада мусить його нищити. В кількох пересилках сушених грибів із Польщі знайшли крісові патрони з кулями і порохом, також мабуть задля побільшення ваги. Вложено їх до більших стрижнів, мабуть зараз після збору. В одним тільки випадку знайшли 12 фунтів набоїв у сушених грибах. Американські фірми ставляться тепер до польського імпорту з найбільшим недовірям, а сушені гриби з Польщі уважають гіршими від совітських, італійських і т. д.

Відзначення виставців на Показі виробів українського промислу.

10 ПОХВАЛЬНИХ ГРАМОТ.

Жюрі, до якого зайшли інж. Рижевський (Союз У. Купц. і Пром.), інж. Сербин (Центросоюз), інж. В. Несторович (ред. „Торговлі і Промислу"), чотирьох членів АНУМ, а саме д-р І. Івнець, Ковжун, д-р Драган і ред. Е. Козак та двох представників всеп. „Торговельника" пп. Гірний і Нагірний, на засіданні 8. ц. м. признало 10 Похвальних Грамот за естетичні і з погляду реклями добре подумані кіоски. Ці грамоти дістануть фірми (по-забучно): Астроп, Доворо, Дентра, Еко, Елеґант, Ергон, Етан, Суєп. Промисл. Хром і Центросоюз.

Святочне зручення Похвальних Грамот відбудеться в неділю 15. ц. м. в год. 17-ій. До справ вности запрошує Комітет Показу представників наших центральних установ і світ нашого громадянства.

Зимний туш.

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА ПРОТИ НОВОЇ ВІЙНИ З НІМЕЧЧИНОЮ.

ЛЬОНДОН, 9. 3. ПАТ. „Таймс" пише: Кроки Гітлера, перекреслюючи постанови у справі здемілітаризованої смуги, заатакував льокарненський договір у найслабшому місці. Одначе хто хоче означити вчинок Гітлера агресією мусить розріжнити між походом німецьких військ, які займають безумовно німецькі землі, приналежні до Німеччини і між актом, піддержаним вогнем і мечем проти сусідів. Ніхто в Англії не може заперечити, що льокарненський договір брутально нарушили. Одначе теперішнє положення вимагає, щоб держави, які гарантували цей договір і держави, які користали з цих гарантій, на спільній нараді спокійно розглянули цілість і значіння нововитвореного положення. Справді французько-большевицький договір згоджувався з пактом Ліги Націй і мав оборонний характер, **але цей пакт одночасно вказував на Німеччину, як на можливого напасника і викликував у Німеччині острах перед окруженням. Британська опінія буде домагатись, щоб скористати з нагоди поширення і зміцнення збірної системи, до якої дає нагоду заява повороту Німеччини до Ліги Націй.** Все, що зміцнює Лігу, відповідає інтересам Франції не менше ніж інтересам Вел. Британії. Теперішнє европейське положення вимагає спокійного розглянення пропозиції Німеччини. Теперішній момент відповідний до відбудови, а не до того, щоб попадати в розпуку. Майже вся англійська преса осуджує нарушення льокарненського договору, але одночасно накликує до холоднокровности і спокійного розглянення німецьких пропозицій. І так „Дейлі Телеграф" пише: Марш німецького війська не дає ще основи до негайної акції, яку передбачував договір проти напасника. Щоденник сподіється, що становище британського уряду буде засіб обдумане, але одночасно міцне і неомальовне. Від нього залежить дальший хід подій.

„Морнінґ Пост" пише: Тому, що нема іншого виходу, лише дискусія або усунення військ з Надренії війною, щоденник накликує, щоб холодно розглянути пропозиції канц. Гітлера. Заходи Франції, щоб супроти Німеччини примінити санкції, щоденник називає непрактичними, бо неможливо одночасно стосувати санкції проти Італії і проти Німеччини.

„Ню Кронікль" домагається, щоб пропозиції Німеччини негайно розглянути. Ні один англієць не буде вважати символічної окупації достаточною основою, щоб піддержати французькі домагання та покарати Німеччину. Щоб Франція згодилася розглянути пропозиції Німеччини, британський уряд повинен дати Франції рішучі запевнення, що якби мирові запевнення Гітлера виявились блефом, тоді В. Британія піддержить Францію проти напасника всіми своїми військовими силами.

„Дейлі Геральд", орган Лейбур Парті, стверджує, що тепер є дві дороги: або переговорювати або воювати. Санкції називає щоденник пустою балаканиною і не бачить ніякої причини, чому мали би їх пристосовувати. Про війну теж не може бути балачки. Тому розум наказує, щоб Рада Ліги звернула свою увагу на розглянення пропозицій Гітлера.

Большевицькі бази на Словаччині та шпіонажа.

БРАТИСЛАВА, 9. 3. ПАТ. „Сльовенска Правда" вказує на статтю, яка появилася в московському часописі „На сторожі". Большевицький часопис помістив мапу Чехословаччини та зазначив усі важні стратеґічні точки, заповідаючи будову великих літунських баз у Словаччині.

„Сльовенска Правда" підкреслює, що большевицький часопис пише про чехословацькі військові справи найкраще поінформований. Замітне, що всі вістки, які подає московський часопис, а також подрібні дати про ріжні чехословацькі місцевости, що походять із останньої хвилини, вказують на те, що большевики мають їх від взаємничених і добре поінформованих осіб і що основуються на точних студіях у терені. Це факти дуже цікаві й вони заслуговують, щоб їх занотувати — кінчить „Сльовенска Правда".

—o—

Замирення Німеччини з Литвою.

БЕРЛІН, 9. 3. ПАТ. З офіціяльних кол повідомляють, що німецький і литовський уряд вели переговори у справі взаємин між обома державами. На нараді рішили, щоб преса і радіо, які впливають на політичну опінію, подавали вістки про внутрішні справи спокійно і річево. Оба уряди дійшли до переконання, що з хвалиною пристосування такої тактики взаємини між обома державами упорядкуються. Одночасно оба уряди зможуть спокійно і річево вирішувати неполагоджені ще справи.

— **Львівська хроніка.** До мешкання ем. директора магістрату Йосифа Квятковського при вул. Коперника ч. 28 вломилися злодії і розпоровши огнетревалу касу, забрали готівку 1.000 зол. і біжутерію вартости кілька тисяч зол. — Скарбовий урядовець Н. повідомив поліцію, що його жінка втікла з якимсь приятелем забравши з дому 1.700 зол.

— **Краєва хроніка.** Трибунал присяжних суддів у Львові засудив на досмертну вязницю Франца Гмерицького за участь у вимордуванні жидівської родини Кремерів у Більці Мазовецькій коло Рави Руської. — 4-літній син рибалки Соловія в Горигляда́х пов. Товмач, бавлячись на березі спадистого русла Дністра, впав у ріку і втопився. — На дорозі в німецькому селі Дорнфельді пов. Львів, на 67-літнього Вільгельма Шангвійля напав вечором якийсь грабіжник і видер йому з кишені 26 зол. — В Перемишлі пропала без сліду 19-літна Ядвига Пачковська, видалившись перед кількома днями з мешкання своєї сестри. Недавно тому брат Пачковської кинувся під потяг, який відтяв йому обі ноги.

— **Крівавий грабунок у потязі.** Підміський потяг, що курсує між Варшавою і Жирардовом, був перед кількома днями видовищем крівавого грабункового нападу. До окремого переділу III. кляси увійшов якийсь чоловік з револьвером у руці і стероризувавши кількох пасажирів, стрілив до одного мужчини, що держав шкіряну теку під пахою. Вирвавши йому цю теку, грабіжник вискочив з потягу, що був в повному руху, і побіг до недалекого ліса. За кілька мінут потяг припинено і за бандитом пустилася погоня, але він щез без сліду. Показалося, що постріленим пасажиром був Яків Захман, інкасент спіртової фірми у Гродзіску. У зрабованій течці віз 10 тисяч зол. до варшавського банку. Захман умер до кількох хвилин.

— **З Польщі.** Під редакцію щоденника „Польскі Західної" в Катовицях підкинули петарду, якої вибух ушкодив сходи та шиби. — У Варшаві ведеться великий процес фальшівників монет, до яких належить також богатий діяч Ст. Краєвський. — В Ряшеві засудили на досмертну вязницю цигана Матія Каспровича, що вбив постерункового Кухарського у Вільчі.

— **Конкурс на повісти про большевиків.** Французька академія виховання і суспільної допомоги, якої президентом є кардинал Бодріяр, оголосила вислід конкурсу на повість про большевизм. Головою конкурсового суду був визначний письменник Анрі Бордо, член французької академії. Першу нагороду (50.000 фр.) признали російській письменниці Алії Рахмановій за її останню книжку „Фабрика нової людини". Другу нагороду (20.000 фр.) одержав австрійський письменник Ерік ф. Кінельт-Ледін за повість „Еэуїтен, Шпісер унд Большевікен", третю (5.000 фр.) росіянин за книжку в російській мові п. н. „Ненависть". Крім того вирізнили твори одної швайцарської письменниці і трьох французьких. Творів тенденційних, без артистичної вартости до конкурсу не допустили.

— **Записав маєток державі.** В румунському місті Крайові помер б. сенатор Жан Мігаіл, найбогатший чоловік у Румунії. Його маєток представляє вартість поверх міліярда левів. Мігаіл записав його державі з тою постановою, щоб 19 земельних дібр розпарцелювати по 3 гектари між селян. У всіх місцевостях, де находяться ці добра, мають створити вищі школи, а біля Букарешту господарську академію.

— **Ріжні вістки.** В місті Алтон у стейті Ілінойс живе 18-літній Роберт Вадльов, якого уважають найвищим чоловіком на світі, бо є півтретя метра заввишки. — З Бразилії повідомляють, що в провінції Сан Паольо шириться пошесть жовтої гарячки.

З кіна.

КІНО „АТЛЯНТІК": *„КАПІТАН БЛЯД"*.

Фільма з англійської історії з XVII. віку, в добі панування Якова II., коли кольоніяльна сила Англії почала поширюватись за далекі моря. Молодого інтелігентного лікаря, що ставив в обороні раненого ворога, засуджує жорстока військова влада на шибеницю; король дарує йому цю кару, разом із сотнями інших засуджених так, що продає їх усіх як невільників до перших кольоній на карайбських островах. У молодій, ідейній людині накипає ненависть до влади; лікар разом із товаришами недолі втікає на широке море. Так повстає одна із найславніших морицьких ватаг піратів, що нападають на приватні та державні кораблі. Бачимо як проводир цих піратів з душею збунтованого анархіста стає ідейним патріотом. Найцікавіші в цій фільмі сцени морської битви, відтворені дуже ефектовно. Знайомимось із новою симпатичною парою артистів Еволем Лін і Олівією Гавілянд.

ІЗ СВІТОВОЇ ПАНОРАМИ.

Слава і дим.

В одному містечку еспанської провінції Гуельва відкрили цього місяця памяткову таблицю в честь одного мученика. Звався він Родриго де Херез. Був товаришем подорожі Колюмба і коли вернувся з Америки до Европи, привіз звідтіля теж чарівне зілля, що коли вложив його до уст — усі громадяни його міста мали підставу вірити, що продав свою душу дияволові. Сама рідна його жінка повідомила владу, що її чоловік має щось спільного з нечистою силою, бо коли тримає це зілля в устах, то з нею і балакати не хоче. З носа йому куриться, як з комина і на лиці має блаженну усмішку, якби з глузду зсунувся.

Зробили суд над ним і посадили його на 10 літ до вязниці. Коли Родриго вийшов на волю, побачив, що те, за що він відсидів тяжку кару, здобуло собі міжчасі права громадянства. В Еспанії і по всій Европі почало саме тоді поширюватись оте диявольське зілля, яке він привіз перший з Америки — тютюн.

Еспанська тютюнева монополія пригадала собі аж цього року імя цього першого свого „святого" і влада дозволила звеличати память першого мученика тютюневого диму. Міліони школярів, що починають курити нишком і нераз сидять у карцері, не знають навіть, що мають свого патрона, який терпів за ту саму справу. Тому прошу Шановну Редакцію „Діла", відому з того, що льояльно містить усе всякі голоси, навіть для себе не конче прихильні, бодай на цей місяць стягнути із стін і дверей своєї редакції надпис „Просимо не курити!", щоб віддати поклін борцеві за свобідне право курити.

На доказ, що не тільки американський тютюн, а навіть американська люлька не шкодять так дуже здоровлю, подаю ще один науковий факт, записаний цими днями чужинною пресою.

Б'з роки тому дістав один хлопчина з Монтреалю в Канаді від своїх батьків перші довгі штани і чудову оливяну люльку. На другий день люлька щезла безслідно. Цими днями оперували 50-кількалітнього мужчину, власника великого готелю в Монтреалі. Розрізали йому живіт і там знайшли саме ту оливяну люльку, яку він проглинув іще дитиною. Люльку передали до медичного музею. Один учений, що викурює 100 папіросів денно, почав навіть доказувати, що якби не люлька в животі монтреальського громадянина, то він ніколи не добув би із себе стільки енергії, щоб дійти до міліонів.

Сам я не курю. А проте вважаю, що коли хтось терпить за тютюн, як терпів Херез, або за люльку, як мучився на операційнім столі монтреальський готеляр, — то треба їх шанувати. Живемо в таких часах, що потребуємо якнайбільше ювилеїв і роковин. І якби в нас ті що святкують ювилеї та роковини, покривали ще хоч частинно кошти своєї реклами, то ми з ювилейного диму могли би тягнути не менші доходи, як державний монополь з диму тютюневого.

Діоген Бочка.

Посмертні згадки.

М-р Олександер Яськевич, Дня 18. лютого ц. р. помер у загальному шпиталі у Львові м-р Олександер Яськевич у 46. р. життя. Тлінні останки перевезено зі Львова до його родинного села Лядське Шляхотське, повіт Товмач, де серед здвигу місцевих громадян похоронено його дня 23. лютого ц. р.

З Покійним війшов у могилу один з кращих синів нашого народу, б. член Укр. Гал. Армії. Від ранніх літ працював він для добра народу, головно над економічним піднесенням свого села й повіту. В останніх часах перенісся до Станиславова, де працював як кандидат адвокатури, і всюди полишив сліди своєї праці по наших установах. Осиротив дружину і трьох малолітніх хлопців, полишаючи по собі жаль серед найближчих, товаришів та земляків цілої Товмаччини. В. Й. П.!

Спорт.

УКРАЇНА — ПОГОНЬ 1:8 (1:3)

Вчорашні тренінгові змагання між Україною і Погонею започаткували весняний сезон у копаному мячі у Львові. Як можна було передбачувати, Погонь, найкраща дружина у Львові, вісцеместець Ліги, яка до того пильно тренує вже кілька тижнів під проводом доброго тренера-чужинця, легко вирішить перемогу у свою користь. Так і сталося. Погонь виступила в найкращому своєму складі і мала весь час перевагу. Не можна сказати, щоб змагуни України легковажили собі противника і не грали завзято. Але видно було, що вони не тренували, до того вони слабші фізично й технічно. Всеж таки напад України мав кілька дуже догідних моментів, які легко міг використати і підвищити відношення воріт у свою користь. Україна виступила до змагань у такому складі враз зі запасними грачами: воротар Босий; оборона: Воробець, Скоцень; поміч: Цимбала, Сиротюк, Якимів і Підлісецький; напад: Петрів, Краєвський, Мікльош, Магоцький, Скоцень, Малюха, Крушельницький. Ворота для України здобув у 23-ій хвилині першої половини з гарного перебою Магоцький. Незле працювали: Воробець, Підлісецький, Петрів, Мікльош і Магоцький. Воротар Босий мав деякі добрі моменти, але мусить ще багато над собою працювати, щоб не робити промахів (на совісти має найменше 4 голи). Для Погоні стріляли голи: Матіяс II. (4), Люхтер 3 і Нехцьол 1. Суддював Раніш, вилців коло 1000.

ЛЬВІВ. **Гасмонея — Львовянка 6:1 (3:0).** Змагання товариські.

ЗАГ. ЗБОРИ ЛЬВІВСЬКОГО КЛЮБУ СИТКІВКАРІВ.

Загальні Збори Львівського Клюбу Ситківкарів відбудуться дня 26. березня ц. р. в год. 18 (6 веч.) у домівці К. Л. К. Домініканська 11, з таким порядком нарад: 1) Відчитання протоколу з останніх Зборів, 2) Звіти голови і скарбника, 3) Ухвалення абсолюторії, 4) Вибір Виділу і Контрольної Комісії, 5) Евентуалії. Коли не буде вимаганої кількости членів, Збори відбудуться в годину пізніше без огляду на кількість приявних

ПІНГ-ПОНГ.

В неділю 8. ц. м. розіграно в домівці Сокола IV. фінали пінг-понгових змагань за першенство Львівщини. В поодинокій грі мужчин перше місце добув Соколовський (УССК), 2. Сомко (С. IV.), 3. Лаяро (С. IV.), 4. Старицький (Плай). Гру жінок виграла Семчуківна (С. IV.) перед Кобаріяною (Плай). В мішаній грі першенство добула пара Скрипій-Муць (С. IV), 2. Дмоховська-Соколовський (УССК). Подвійна гра мужчин 1. Муць-Сомко (С. IV), 2. Залеський-Тис (С. IV.).

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО ПОЛЬЩІ

В пятницю почалися в Закопанім міжнародні лещетарські змагання за мистецтво Польщі. В штафетовім бігу 4 × 10 км. перше місце заняли: Берих, Льорек, Давідек і Скупень у часі 3:12-35 сек. Найкращий час індивідуально осягнув Ян Давідек — 46:17 сек. В суботу відбувся біг на 15 км. До бігу стануло 69 змагунів, скінчило біг 66. Перший приїхав Карпель — 55:17; 2) Вавритко 56:03; 3) Чех Бронислав 56:44. У зложенім бігу перше місце заняв Вавритко — 240 точок. В неділю відбувся конкурс скоків до зложеного бігу та отвертий конкурс скоків. Перше місце заняв у норвеській комбінації Ст. Мана 50 км. у понеділок не відбувся, бо нема снігу.

русаж — 456 точок, 2) Бронислав Чех — 448,5 т. — Біг

СОНЯ ГЕНІЄ ІДЕ ДО ГОЛІВУД.

З Парижа надійшли вістки, що Соня Геніє виїхала в пятницю несподівано до Америки. В Ню Йорку Соня Геніє підписує контракт на вступ в Голівуд.

МЯЧЕВІ ЗМАГАННЯ ЗА КОРДОНОМ

ПАРИЖ. **Франція — Бельгія 3:0.** В неділю відбулися в Парижі міждержавні мячеві змагання. Перемогла дружина Франції.

БОКС У ШКОЛІ.

В Гамбургу ввели бокс як предмет навчання від третьої кляси народніх шкіл.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ЦІННИК НАСІННЯ ПОЛЬОВИХ, ГОРОДНІХ І КВІТКОВИХ РОСЛИН. Накладом Народньої Торговлі Львів 1936. Стор. 32, ф. 4°. Цінник насіння Народньої Торговлі на 1936 зладжений дуже солідно, багато ілюстрований, вповні рівнозначний чужим найкращим цінникам насіння. На початку цінника „Сільський Господар" і Реєвійний Союз Українських Кооператив стверджують, що Народня Торговля продає насіння найкращої якости. Для кожного українця буде великою приємністю мати в себе цей цінник. Його можна дістати безплатно по всіх складах „Народньої Торговлі", або в її централі: Львів, Ринок 36. Цей цінник причиниться у великій мірі до того, що українське населення зрозуміє вповні, що за добрим насінням треба звертатися до „Народньої Торговлі".

ЛІТОПИС БОЙКІВЩИНИ. Самбір 1936. Р. VI, Ч. 7 Зміст: Ярослав Пестерник: Шнурова могила в Кульчицях. — Д-р Володимир Кобільник: З археольоґії Бойківщини. — М-р Ярослав Рудницький: З фонетики бойківського говору. — о. Роман Лукаш ЧСВВ: Дрогобицькі українці в краківськім університеті в XV і XVI віках. — Д-р Франц Коковський: З етнографічної збірки музею „Бойківщини". — Ярослав Фальковскі: З етнографічної збірки музею „Бойківщина". — Д-р Володимир Кобільник: Матеріяльна культура села Жукотина, турчанського повіту. — Місцевиня. — Рецензії. — Новинки. — о. Юліян Кміт: Словник бойківського говору ч. V.

ЖУРНАЛИ.

ВІСТИ З ЛУГУ. Р. XI, ч. 2 за лютий 1936. Зміст: За непослух, за бунт. — Лугове свято в неділю 24. травня 1936 р. Потреба лугового інструкторського курсу. — Приготовляйте площу до вправ. — Упорядковуйте членство Товариства Луг. — Вирівнуйте довги у Великому Лузі. — Плян праці на лютий і березень. — Дбайте про фонди для Лугової Організації. — З життя Лугової Організації.

СОКІЛЬСЬКІ ВІСТИ, орган Українського Сокільства. Львів, березень 1936. Р. IX. Ч. 3. Зміст: О. Вальчик: Учасники. — Організаційні справи. — Суперництво 1936 р. — З'їх Адміністрації. — Зі сокільського життя. — Зі життя Українського Сокільства за кордоном. — XI. Олімпійські Ігрища. — Рухливий додаток. — Змагання Сокільської Лецетарської Секції у Львові. — Звідомлення зі збіркової акції викупна „Українського Городу" у Львові. — Розривковий кутик.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО. Ілюстрований журнал української молоді. — Львів березень 1936. Р. IV. Ч. 3.

СПОРТ, часопис Українського Спортового Союзу. Львів, 5. березня 1936. Р. I. Ч. 2.

КАМЕНЯРІ, голос молоді. Львів, березень 1936. Ч. 3.

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів, 8. березня 1936. Р. XVI. Ч. 10.

ВІСТИ Музею Визвольної Боротьби України. Прага, лютий 1136. Ч. 11.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Великий Міський Театр.

Вівторок, 10. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генеральової".

Середа, 11. III. год. 8. веч. „Бал у Савою". Купони „Або" неважні.

Четвер, 12. III. „Трафіка пані генеральової".

Театр Різнородностей.

Вівторок, 10. III. год. 8. веч. „Трафіка пані генеральової".

Кіна.

АПОЛЛО: „Циганський барон" (на основі оперетки Ів. Штраусa).

АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевісад і Ерель Фліна).

ВАНДА: „Гарлем безбожний", „Пригоди пеховця".

ГРАЖИНА: „Дівча з Будапешту" з Мартою Егерт.

КАСІНО: „Бурлак знад Волги".

КОЛІСЕЙ: „Габіна Перяну", ревія: „Все на маєві".

КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеїя" і колорова гротеска.

МАРУСЕНЬКА: „Шір-Гаширім" і додаток „Співаймо всі разом".

МІРАЖ: „Моє сонечко" (Шерлі Темпль) і „Місто душ" (Бастер Кітон).

МУЗА: „Його Ексцеленція шофер".

ПАН: „Анна Каренина" з Ґретою Ґарбо.

ПАКС: „Секрет" та колоровий муз. додаток.

ПАЛЯС: „Його ведике кохання".

РЕКС: „Недокінчена симфонія" з Мартою Еберт.

СВІТ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Еберт.

СТИЛЕВЕ: „Метрополітен" і ревія.

ТОН: „Бенгалі".

УТІХА: „Під гарячим небом Аргентини" та ревія.

ХИМЕРА: „Той, що розбив банк у Монте Карльо".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Італія.

Закордонне радіо.

Вівторок, 10. березня 1936.

Відень (506,8) 15.30 Концерт для дітей, 17.15 Соліст. муз., спів, 20.10 Оперетькова музика, 22.10 Віольончелі, **Кошиці** (299,1) 16.00 Для Закарпаття, 21.00 Естонські нар. пісні, **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Лютові вісті, **Прага** (470,2) 17.20 Соната г-мол Рахманінова, 18.25 Гротески й гумоески, спів, 20.35 Фр. пісні, **Копенгаген** (265,1) 21.25 Фінські нар. мельод., **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Симф. концерт, 17.00 Спів, 17.15 Дрібні форт. твори, **Берлін** (356,7) 14.15 Озр. концерт, 16.00 Музика живучих композиторів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Сучасні хор. пісні, **Ляйпціг** (382,2) 16.20 Соліст. муз., спів, 20.10 „Цар і тесля" нов. опера Льорціна, **Мінхен** (405,4) 13.15, 16.50 Музика, **Будапешт** (549,1) 17.10 Спів, 18.30 Концерт оп. орк., 20.40 Рел. твори Ліста, **Мілано** (368,6) 13.10, 22.45 Музика, 20.35 Симф. концерт, **Рим** (1,0,8) 17.15 Озр. концерт, 18.00 Легка музика, 20.35 „Андрій Шеніє" оп. Джордана.

Середа, 11. березня 1936.

Відень (506,8) 17.00 Сучасна австр. музика, 19.25 „Викрадення зі Сераю" оп. Моцарта, 22.10 Пісеньо оперетькові мельоді, **Прага** (470,2) 11.05 Сальонова музика, 21.00 Наївна ча чеська симф. музика, **Париж** (1648) 17.00 Спів, 18.30 Орх. концерт, 21.00 Соната а-дур на скр. і форт. Шумана, 21.45 Вечір муз. авдиція. **Білгород** (437,3) 15.0 Концерт, 19.50 Словінські пісні, **Берлін** (356,7) 8.30 Музика, 14.15 Озр. концерт, 16.45 Сонати — скр., форт., 20.45 Хор. пісні Брамса, 21.00 Пісеньо концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 8.10 Музика, 19.00 Танок інструментів, **Кельн** (455,9) „Аптикар" оп. Гайдна, **Ляйпціг** (382,2) 14.25 Музика, 16.30 Смичк. квартет д-дур Чайковського, 20.45 „Нальпіри" оп. Вагнера, **Мінхен** (405,4) 17.00 Шуманові твори, 18.00 Пісеньо муз. пополудне, **Будапешт** (549,1) 12.05 Спів, 15.00, 22.05 Циг. музика, 18.40 Сальон. музика, 20.15 Концерт орх., **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 15.00 Популярні мельоді, 1..10 Камер. концерт, 20.35 „Орсеоло" оп. Пінелля, **Рим** (420,8) 19.00 Легка музика, 20.35 „Гавайська цитра" оп. Абрагама.

Львівське радіо.

Вівторок, 10. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Для молодших дітей: Самоварені товариші, 12.30 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 З ріжних країн, гр. пл., 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Концерт на обой і фортепіян, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Потасові соли, 17.15 Концерт орхестри: Оперетькова музика, 18.00 Куток мови, 18.10 Пісні в супр. форт., 18.30 Технічна скринька, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Скрипковий ресіталь Вацл. Коханського в супр. форт., 19.00 Львівський актуальний фейлетон, 19.20 Реклимовий концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Симф. концерт; у перерві ок. 20.50 Веч. дениик, Із сучасної Польщі, 22.00 Трансм. із Загребу: „Еро-збиточник" з. дія оп. Як, Готованя, 22.45 Культ героїв у Польщі, відчит у німецькій мові, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Середа, 11. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Новини весняної моди, 12.40 Російська музика з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа 15.30 Концерт квинтету, 16.00 За китайськими муром — авд. для дітей, 16.20 Соната на форт. і скрипку, 16.45 Гутірка музика зі слухачем радіо, 17.00 В обороні тенденційної повісти, 17.20 Світ дійсно гарний — авдиція ілюстрована музикою Легара, 18.00 Про книжку Віліема Біба „923 метри під водою", 18.10 Доротея Гельмрич співає англійські та французькі пісні, 18.30 Героїська комедія про Львів, 18.45 Авдиція симфонічного орхестри, 19.00 Ілюстр. музичкову графіку, 19.20 Рекл. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальний репортаж, 20.00 Сильветка фр. композиторів, муз. репортаж, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Авд: Творчість Фр. Шопена, 21.40 Актуальна госп. гутірка, 21.50 **Авд. в 75-ліття смерти Тараса Шевченка (Вступне слово инж. Ярослав Івашкевич, рецитації поезій у нових перекладах Каз Вежинського, М. Лободовського, Гад. Голендера й ін.)**, 22.50 Сальонова й танк. музика).

Радіокутик.

75-А РІЧНИЦЯ СМЕРТИ Т. ШЕВЧЕНКА.

У 75-ї роковини смерти найбільшого українського поета Тараса Шевченка, „Польське Радіо" надає авдицію 11. березня год. 21.50. Вступне слово скаже знаний польський письменник Ярослав Івашкевич.

В авдиції будуть декламувати вірші Т. Шевченка в польському перекладі Вежинського і Лободовського.

У концертовій частині Український Національний Хор ім. Лисенка відспіває кілька пісень до слів поета.

МУЗИЧНІ ЗАГАДКИ В „ПОЛЬСЬКОМУ РАДІЮ".

„Польське Радіо" готовить своїм слухачам час від часу цікаву розвагу в вигляді музичних загадок. Вони є тим більшою атракцією, що дають можливість численним учасникам здобути цінні нагороди.

Ціль цієї імпрези подвійна. З одного боку йде про те, щоб дати широким кругам слухача своєрідну емоцію, звязану з такими конкурсами, а другої — щоб викликати серед радієвої публики зацікавлення якоюсь постаттю з музичного світа.

Недавно відбувся такий конкурс п. н. „Вгадай, що чи хто?" Оголошення вислідів конкурсу було 22. лютого ц. р. Наслідки були несподівані. Загалом надійшло понад 8 тисяч відповідей, з яких було влучних понад 4 тисячі.

Подяка.

У важкім горі, яке післав на нас Всевишній, покликуючи до себе в 68 р. життя нашу Найдорожчу і Незабутню Маму, **Йосифу з Подлуських Кліш** виявлено їй стільки пошани, а нам сердечного співчуття, що не маємо слів, щоби висловити усім подякувати.

Цією дорогою щиросердечно дякуємо Високопреподобному Духовеству, що під проводом о. декана Качмара взяло численну участь у похоронах в дні 5. березня ц. р., місцевому хорові, що під проводом Вп. п. мецената Утрисько своїм сумним співом звеличав цей сумний обряд, супроводжаючи нашу Невіджалобну Маму на вічний супочинок, а церковним братствам за участь.

Зокрема щирі слова подяки висловлюємо шляхетному і дорогому Міщанству Комарна, що на вістку про смерть нашої Мами своєю помпою та своєю масовою участю в похоронах виявило стільки любови до Покійниці, а нас ні на хвилину не залишило самих. Також дякуємо Рідні і Друзям, що щиро старалися нас розважити у тім безмежнім горю.

о. Григорій Кліш з Рідною.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.22—5.24.

Нім. марка 1·45—1·48, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 172.50—173·25, фунти стерлінги 26·15—26·25, австр. шілінги 98.00—100.00, чеські кор. 19.00—19.50, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 32.00—35.00.

Золото: Долари 9.00—9.04, Рублі 47.50—48·50, Фр. франки 34.50—35.00, Корони 36·40—37·00, Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З 38—40, 5% дол. Б. Г. 49—51, 4% Зл. Б. Г 41—43, 4½% Зл. Б. Г. 44—46, 4½% Ком. 48—50, 4% ком. 44—46, 4% Б. Г. п. 61—63, 4½% Б. Г. К. 61—63.

Долярина 53.00—54.00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 9-го березня ц. р. кооперативам платити за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·70 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·75 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15 „
1 кг. яєць	3·60 „

Тенденція на масло слаба, на молоко вдержана, на яйця вичікуюча.

Маслосоюз повідомляє, що від 9. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мод. товсті без остріг I. кл.	1.00 зол.
Курки товсті з острогами I. кл.	0.90 „
Півники товсті I. кл.	1.10 „
Індички товсті I. кл.	1.20 „
Гусанки товсті I. кл.	1.25 „
Качки товщені I. кл.	1.15 „

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількості.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

НАУКА

КУРСИ КРОЮ МОДЕЛЮВАННЯ, ранні і пополудневі починає М. КОЗЛОВСЬКА, Львів, Академічна 22, I. п. 41/42 1—6

КУПНО - ПРОДАЖА

МАШИНИ до шиття нові системи Зінґера 170 золотих продає Патицький, Львів, Чарнецького 10. 1617а 7-10

ПРОДАМ спальні, одяжну, цитринову, грушкову. Михайло Свічак, Личаківська ч. 27, Столярня в подвірю. 1651 2—3

ФОРТЕПІЯН короткий, крижовий „Вірта" оказійно дешево на продаж. Пекарська 15. I. п. Бартошевський. 1656 2—3

ПРОДАМ у Гребенові стоєвий невеликий обєкт на літниське підприємство дансінґ, у центрі, напроти головної пляжі. Ціна 4.500 з урядженням. Погорецький — Стрий, Шевченка 6. 1667

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШЛЮСАР-машиніст до лет 30 пошукуваний від зараз. Зголошення, референції під „Жвавий, чесний" до Адм. „Діла". 2—3

ЦУКОРНИК обізнаний з обслугою Вакуумапаратом пошукуваний від зараз. Зголошення, референції під „Цукорник кухар" до Адм. „Діла". 1648а) 2—3

РІЖНІ

П. Т. СТОЛЯРІ! На весняний сезон великий транспорт найновіших форнірів, продаю їх по цінах точно пристосованих до теперішних часів. Дикти, філюнки у великім виборі. Альтбах, Шпитальна 10. 1613 2—

ЛЯМПИ електричні і бронзівничі вироби поручає виробня „ЕЛЕКТРОМЕТАЛЬ", Львів, Вірменська 16. 1640 2—5

НАПРАВА ВІЧНИХ ПЕР „Прецизія", Рутовського 12, Ринок 29. 1567 4—10

ДРАБИНИ всякого роду разом з доставою поручає дешево виробня Вірменська 16 в подвірю. 1641 3—3

ОГОЛОШЕННЯ.

Чахотка легенів

є невблаганна і шороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетоплює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який уладнує виділювання плюватиння та усуває нашель. 13/III 26—46

ЯСНОВИДЕЦЬ, проф. таємних наук ГУТЕМП, дає поради в найбільш скомплікованих справах особисто і писемно. — Площа БЕНЕДИКТИНСЬКА 5, двері 4, побіч Стрілецького. 1653 2—5

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 55 (1[illegible].30[illegible]). Львів середа 11. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Півріччо 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції 229-41.
„ Адміністрації 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Німеччину взивають перед Ліґу Націй,

що збереться в пятницю.

ЖЕНЕВА, 10. 3. ПАТ. Ґенеральний секретар Ліґи Націй подав німецькому урядові телеграфічно текст депеші, якою Франція домагається скликання Ліґи та повідомляє його, що **предсідник ради Ліґи скликав її на найближчу пятницю.** „Якщоб німецький уряд — пише секретар Ліґи — як контрагент льокарненського договору бажав брати участь у нарадах ради Ліґи над тією справою, прошу нас про це повідомити".

БЕРЛІН, 10. 3. ПАТ. **Дотепер невідомо, яку відповідь дасть німецький уряд. Припускають, що він не візьме участи у женевських нарадах.**

Анґлійська відповідь

на Гітлерову заяву.

НА ВИПАДОК НІМЕЦЬКОГО НАЇЗДУ, ФРАНЦІЯ МОЖЕ РАХУВАТИ НА АНҐЛІЮ.

ЛЬОНДОН, 10. 3. ПАТ. На вчорашньому засіданні палати громад заявив мін. Ідеи, що німецька акція в Надренії рівнозначна з **одностороннім нарушенням добровільно заключеного й підписаного договору.** На анґлійському громадянстві потягнення нім. уряду вчинило дуже враження. „Дорога, на яку вступив Гітлер, — сказав мін. Ідеи — ускладнює міжнародне положення. Нема нікого в палаті громад і в цілій державі, хто намагався би простити або виснити цього роду поведінку, яка бе по засаді пошани договорів. Я щасливий, що можу заявити: **Нема причини припускати, щоб теперішня акція Німеччини містила в собі загрозу війни.** Німецький уряд говорить в своєму меморандумі, що змагає до замирення Европи та що бажає заключити договори про ненапад з Францією і з Бельгією. Та якщо малиб повстати якісь сумніви щодо становища Анґлії як сиґнатара льокарненської умови, уряд Вел. Британії заявляє: **Якщо Німеччина напалаб на Францію або на Бельгію, що булоб нарушенням 2-го уступу льокарненського договору, уряд Вел. Британії прийшов би з помічю нападеним.** Усунулася одна з головних основ миру в Західній Европі. Якщо бажаємо його вдержати, нашим виразним обовязком є відбудова цеї основи. В тому дусі ми повинні розглянути нові предложення канцлера Німеччини, зробимо це з повною обективністю. Треба устійнити, до якого степеня вони можуть змінити будову миру. **Під теперішню хвилину не треба поминати ніякої нагоди, що дає будьяку надію на поправу положення.** В непевних умовинах я уповноважений домагатися від усіх груп в палаті послів, щоб підпомогли мене в тому тяжкому завданню, що вимагає якнайбільше розуму й обережности від уряду й цілого світу".

НАДІЯ НА АНҐЛЬО-ФРАНКО-НІМЕЦЬКУ ПРИЯЗНЬ.

ЛЬОНДОН, 10. 3. ПАТ. Премієр Болдуін звернув увагу на те, що спір між Францією й Німеччиною є відвічний. Франція завжди змагає до більшої безпеки, а Німеччина до більшої рівности. Франція втратила кілька разів добру нагоду, а Німеччина користується засобами, що мусять викликати негативний відгук анґлійців, а кривдять французів. Цей новий французько-німецький спір не відноситься безпосередньо до Вел. Британії, яка має власні клопоти і важні завдання, тому змагає передусім до ролі посередника між Францією та Німеччиною. **Одинока надія на майбутнє це приязнь між Францією, Вел. Британією й Німеччиною.** Доки це не настане, будуть в Европі постійні кризи. В таких хвилинах Вел. Британія не може бути слаба.

ДЛЯ АНҐЛІЇ ЛЬОКАРНО ДАЛЬШЕ ІСТНУЄ.

ЛЬОНДОН, 10. 3. ПАТ. **Заяву мін. Ідена приняли прихильно всі партії та преса.** Часописи стверджують, що становище Ідена **відповідає настроям анґл. публичної опінії.** Зокрема вдоволення викликала рішуча заява прийти Франції на поміч, як її справді Німеччина заатакує. „Морнінґ Пост" стверджує, що **потягнення Гітлера замінило Льокарно з пакту неаґресії на дефензивний союз давнього типу.** Таких вислідів Гітлер певно не сподівався. На думку „Таймса" **запевнення Ідена вистачають, щоб розвіяти страх Франції** та наклонити її спокійно розглянути Гітлерове предложення.

БЕРН, 10. 3. ПАТ. Швайцарська Телеф. Аґенція заявляє, що тутешні офіціяльні круги зберігають повну невтральність та резерву до заяви Гітлера.

РОЗЧАРУВАННЯ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 10. 3. ПАТ. **Промову Ідена приняли у Парижі з резервою.** Французька преса вдоволена тим, що Ідеи осудив німецький крок та обіцяв поміч на випадок нападу, зате розчарована його надто лагідною поставою. „Еко де Парі" та „Евр" називають Іденову промову новою анґлійською уступкою для Німеччини.

І В БЕЛЬҐІЙСЬКІЙ АРМІЇ ЗДЕРЖАЛИ ВІДПУСТКИ.

БРЮССЕЛЯ, 10. 3. ПАТ. **Бельгійський уряд заборонив давати відпустки у прикордонних залогах, але не передбачує скріплення залог.** Сподіються, що в теперішньому положенні проєкт продовження військової служби перейде крізь законодатні палати.

ВІДГУК НА БІРЖІ.

ПАРИЖ, 10. 3. ПАТ. Вчора спали на біржі партові папері та ренти, деякі навіть на 10 прц.; знижкової тенденції не вдалося припинити.

ЯПОНСЬКА ЗДЕРЖЛИВІСТЬ

ТОКІО, 10. 3. ПАТ. Представник японського міністерства закордонних справ відмовив преці всяких коментарів дотично недавніх потягнень німецького уряду.

Висліди морської конференції.

ЛЬОНДОН, 10. 3. ПАТ. Найближчого тижня підпишуть представники Анґлії, Франції та Злучених Держав договір про обмеження морських зброєнь. Його подробиці вже устійнені, тепер редаґують текст. Новий договір, якого правосильність Анґлія та Америка узалежнили від постави Німеччини та Японії, увійде у життя з початком найближчого року.

Розмножайте передплатчиків!

„ГМІНД"

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків трівожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай прочитає книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ГМІНД"

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол., з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10.

Дух черні,

бунту й анархії.

Від одного з наших поважних громадян, що перебуває тепер на далеких корінно-польських землях, дістаємо уваги, які мають особливу актуальність у зв'язку з відомими виступами „Нової Зорі" і „Батьківщини", про які була вже у нас мова. Містимо ці уваги як доказ, яке пригноблююче враження на наших людей на чужині роблять такі невіж повідальні пресові виступи. **Ред.**

Одинокою ниткою, що звязує усіх нас поза рідною землею в одну цілість, це своя книжка і свій власний часопис. Треба тільки бути на далекій чужині, щоб зрозуміти тугу за рідною землею, це глибоке почування, котрого ніяк не всилі видерти, хоч і не знать хто і якими способами це намагався би зробити. І не треба ніяк виказувати, що почуття любови до рідної землі є куди сильніше у людей десь далеко на чужині (оскільки вони не пропадуть поміж чужими), ніж у тих, що увесь час залишаються у себе і не є змушені жити і працювати поза межами свого народу. Для тих далеких заточенців нема нічого дорожчого над своє власне писане слово. Вони тільки в цей спосіб можуть стрічатися з матірньою мовою і її не забути.

Та коли вчитатися в деякі нинішні наші часописи, мимохіть найчорніші думки приходять людині до голови. Скільки в нас завелося тепер блюгавства, обмежечування, гнаєтного доносництва і взагалі браку почуття найпримітивніших правил етики. — цього не списав би і на воловій шкірі. Розперезаність декого у нас дійшла направду до кульмінаційної точки. Хтоб у нас не показався на ширшій арені, без огляду на якій політичній, економічній, культурній, на нім по якімсь часі не стане ні сухої нитки. Нехай це буде і найчесніша людина — не порадить нічого. Серце своє лиш усім перед очі — не поможе. А в імя чого? В імя „принципу"! Є в нас вічні малькоґенти, є в нас вічні чорні духи, що їм ніколи нічого не подобається, що вони тільки чекають на те, щоб когось сплюжити, зрівняти з болотом. Намножилась у нас безконечна маса людей, що в них одиноким завданням і метою є тільки валити і нищити. Але чи вміють щось збудувати? Ніколи ні! Бо це найвигідніша позиція: критикувати і перевертати усе коміть головою, а самому стояти в боку і нічого не робити. Та коби це робили якісь чільні індивідуальности, справжні таланти та до того одиниці хрустально чисті щодо свого минулого! Але ні: вона „порода" — це отамани, а радше отаманчики. Навіть і це ні. Це пів-, а радше навіть чвертьотаманчики. Завелені амбіції і сподівання — ось що наже цим людям копати під іншими яму, підставляти комусь ногу і це головне, чим керуються ці люди. Дух бунту, дух черні, дух „степу" у найгіршому розумінні цього слова опанував душі цих людей, для

яких їх власна амбіція, получена здебільша з матеріяльними користолюбіями — це „супрема лекс".

Такі думки насуваються усім нам далеко на чужині, коли наприклад читаємо те, що дехто зкидає нашій Парляментарній Репрезентації. Аж сором палить тут на чужині, коли те все читаємо. Можна з кимсь не годитися, можна — інколи й треба — критично відноситись до деяких кроків і сказати свою іншу думку, можна навіть з кимось цілковито піти врозріз, але на це слід реґувати у культурній формі. Ні, наш пів- і чверть отаманчик не вміє того, він утотожнює критику з лайкою. Коли: говорити з такими критиканами і спитати їх спокійно: у чому річ, як треба інакше робити, щоб було добре — то або чуємо вкрут, або таку відповідь, з якої ніхто не розуміє, чого той „критик" хоче. У нас ніколи не було нешанування авторитету, у нас ніколи не признали проводу. Ми вічно бунтувалися проти своєї влади, ми всі її валили і нівечили, а за це перед чужими спини гнули, кланялись у пояс аж до землі землі. Шевченко прегарно схарактеризував ту психіку раба. Або бунт або лицемірство, — посеред цього становища, коли та добросичливої співпраці, доброзичливої зміни думок і льояльної критики з думкою про спільне добро — у нас не було і нема. Тільки у нас міг зродитися такий несамовитий вислів: „Як не буде України такої, як я хочу, то нехай не буде ніякої..." Мимохіть, коли вдумаємося в теперішнє наше положення, приходять на гадку слова Горація, висказані перед двома тисячами літ, що ми „імпія дестрі сантініс етас" нищимо і знищимо свою Батьківщину. Ми вже нераз її знищили, зруйнували, занедбали, але якраз через брак послуху авторитетові, через свою бунтарську і руїнницьку вдачу, через духа черні, бунту й анархії, через отаманію, що в час, розперезавшись, гуляла і гуляє моя цей вихор по степу. У нас був лад і порядок тільки тоді, коли в нас приказували Німці...

Нераз, коли чужинці говорять, що українці зорґанізовані на кожному полі і стоять як один мур, важко приходить у душі соромитись, згадуючи все те, що в нас діється, що в нас ведеться. Діється не наших сусідів, поляків, німців, жидів. Вони, хоч між собою сваряться, але коли треба виступити назовні, стають справді одною лавою. Чи в нас щось подібного можливе? Чи уявляють собі наші отамани і отаманчики, яку величезну шкоду роблять вони нашому народові перед чужинцями? Чи вони знають, або бодай призадумуються над тим, що вони творять своєю руїнницькою роботою серед нашої еміґрації у старім чи в Новім Світі? Вони не здають собі ніколи із цього справи. До нашої, доведавна так іще здорової преси, вкрадаються елементи американсько-ґанґстерських метод, тим більш тріпливі, що вносять їх одиниці, які претендують на позицію громадських Катонів, та які привиняють себе найвищими авторитетами, включно до авторитету церкви, віри, національної чести.

У час, коли на наш нарід впало найважче лихоліття, коли об долю нашого народу бють з усіх сторін найтріскіші бурини і загрожують винищити його вже не тільки морально, але просто фізично, не сміє в нас бути місця на незгоду, крамолу і распрю. Ми модерно розвинене і адміністраційно громадянство і тому не можемо тримати старої сентиментальної поговірки про „згоду в семействі" у тому розумінні, щоб усі йшли як стадо овець за пастухом. Маємо ріжні партії, ріжні світогляди, ріжні темпераменти. Але недостає нам тієї культури, яка каже *знати міру*, міру в усьому, у похвалах і критиці, у політичній байдужості та в політичній метушні, у мовчанці серед найгірших явищ і крику при маловажних справах. Коли діждемось тих обставин, серед яких не буде ні розперезаних отманів, ані неприємних лизунів?!

Тоді й рідне друковане слово стане для земляків-заточенців цілющим ліком на їх тугу за рідними згуками.

Міжнародній фронт проти Італії.

Імперіялізми та інтернаціонали в італійсько-абісинській справі.

„Вибух бомби" на суботнішньому засіданні конгресу хвилево відвернув увагу світу від деяких абісинських фронтів. Всетаки виявляється, що коли кровавлять дальше, операції на них не припинилися. Можливо, що остання німецька „добровольчість" забудеться так само, як колись привернення кадрової армії та воєнного лицтва. Тоді знову на перший плян виринуть справи, тепер хвилево забуті. Европа знову стане в обличчі африканської драми, за якою слідкує у театрові, що далеко не є академічним зацікавленням далекою чужиною.

Останніми часами нераз доводилось нам бачити, як европейська публична опінія реаґує на ті чи інші події поділом на два міжнародні табори. На приклад вистане подати особу Дольфуса: людей в якоїнебудь країни, що цікавляться життям завсюдону, можна було поділити на дві категорії: тих, що обурювалися кровавим здавленням віденської соціялістичної револьти і тих, що обурювалися душегубством малого канцлера.

Мусить ще сильніше начеркнений подібний поділ на тлі італійсько-абісинської війни. Очевидно, не беремо під увагу опінії тої преси, де про політичну лінію рішає — гріш. Зате велика частина преси, що має власну політичну лінію та не інакше її предметом торговлі, пристрасно боронить справи однієї з воюючих сторін, — подібно й публична опінія всіх більш-менш культурних країн.

Яка причина такого розподілу? Коли річ іде про англійське громадянство, противники санкцій бажають охоронити державу перед небезпечними міжнародніми ускладненнями, тому нема тут нічого надзвичайного. Куди цікавіше тло величезного протиіталійського фронту, що в ньому стрінемо єпископів англіканської церкви побіч комуністів.

Популярний у польській пресі англійський публіцист „Авґур" (а ряду москаль, чи московський жид, Позіяков) дошукується основ того явища у специфічній расі англ. психіки, яку він зве „радикальною совістю", та яка домагається безкомпромісового пристосування принципів моралі, справедливости та демократії у всіх ділянках публ. життя. Дивним дивом ті засади збіглись у даному випадку з великодержавницькими інтересами В. Британії.

Поділ публичної опінії в одному англійському громадянстві мав величезний вплив на останні кроки британського уряду, а вслід за тим — на недавні вагання долі Італії й Абісинії. Але пошукаймо за причиною, що вчила подібний розподіл у нутрі майже всіх націй, що створила два фронти, які не покриваються з державними кордонами ні з національними інтересами.

Координацію протиіталійських сил приписує анонімовий автор статті п. н. „Хто бажає війни?" в „Ля Ревю Ебдамодер" (La Revue Hebdamodaire з 16-го листопада — жидам. „Жидівство контролює своїми ріжними розгалуженнями майже інтеґрально всі інші інтернаціонали: фінансовий, масонський, соціялістичний та комуністичний" — пише він, а мотив тієї жидівської кампанії висловлює в максимі: „анархія інших творить силу жида".

Небезпеку подібної офензиви жидівства та лівих елементів мала нагоду на власній шкурі перевірити гітлерівська Німеччина; його виступ супроти Італії також зрозумілий, обоснований.

Більш ірраціональний елемент можна добачувати у протиіталійських симпатіях, що їх теж слідно по всьому світі, зокрема у націоналістичних кругах. Найбільше сенсу має італьофільська позиція французької правиці, яка боїться, що невдача Італії та революція, в яку моглаб наслідком того попасти та країна, помітно підсилилаб ліві елементи у самій таки Франції. Зате в італьофільському підході націоналістів інших країн можна добачувати подекуди наслідування лівих інтернаціоналістів, де та солідарність вповні обоснована природою та ідеольоґією даних рухів.

Коли дві сили змагають до тієї самої мети, слід припускати, що між ними істнує координація активности. Кажуть, що в кожному аліянсі можна виріжнити коня та їздця — і оце ми стоїмо перед питанням, хто інспірує та капіталізує міжнародню протиіталійську акцію: британський уряд, чи бльок інтернаціоналістів?

Цитований повище автор з „La Revue Hebdamodaire" намагається доказати, що провід находиться в руках не Анґлії, лише міжнародньої мафії; як арґумент наводить прихильну позицію льондонського уряду супроти розбудови італійської фльоти, вигоду, що її дає Анґлії італійсько-французька рівновага та італійські ґаранції для британських інтересів в Абісинії. Виходилоб, що Анґлія зовсім не загрожена, а виступаючи проти Італії, вислуговується лише тому „жидівському інтернаціоналові", що має осідок у Льондоні та впливає на британську політику.

Чи справді британські інтереси не були загрожені в Абісинії — про це вже нічого казати. Нежені в Абісинії — про це вже нічого казати. Нежені в Абісинії — про це вже нічого казати. Неж

З українського життя в СССР.

75-ті РОКОВИНИ СМЕРТИ ШЕВЧЕНКА В УКРАЇНІ.

У звязку з роковинами Т. Шевченка відбуваються в цілій Україні численні святочні ранки та вечорі по містах і по селах. У ріжних організаціях і фабричних клюбах читають реферати про життя і творчість великого поета, при чому з деклямаціями виступають артисти місцевих театрів. По колхозах намічено теж цілий ряд ювилейних свят. Як довідались ми з харківського радія — у звязку з роковинами незвичайно піднісся попит на „Кобзаря" й інші твори Шевченка. Деякі провінціональні книгарні випродали всі запаси і спішно зажадали зі столиці висилки більших партій згаданих книжок.

Всеукраїнська Академія Наук влаштувала 10. ц. м. в Київі святочне засідання в салі театру ім. І. Франка. Вся українська преса присвячує багато уваги роковинам смерти Т. Шевченка. При цій нагоді зазначимо, що московські провідні пресові органи присвятили великі статті Шевченкові. „Правда" з 10. ц. м. принесла статтю Заславського, а „Ізвестія" Павла Тичини і Сторчакова. (Останній уступ за радіопередачею стації Комінтерну в Москві).

ЧИ НІЧОГО НЕ ПРИДБАЛА УКРАЇНА ЗА СОВІТСЬКОЇ ВЛАДИ? — УКРАЇНСЬКА ДЕКАДА В РАДІОСТАЦІЇ КОМІНТЕРНУ.

Московська радіостація ім. Комінтерну присвячує — як ми вже згадували — досить багато уваги українській музиці і пісні. Тепер знову проголосила вона „українську декаду", яка триватиме від 11.—20. ц. м. Щоденно слухатиме світ українську програму. Але яку? ось вона: 11-го Запорожець за Дунаєм, 12-го Снігурочка, 13-го уривки з Наталки Полтавки, 14-го Наталка Полтавка, 15-го уривки з Запорожця за Д., 18-го (рівно) Наталка Полтавка, 19-го Снігурочка, 20-го Запорожець за Дунаєм.

Мимоволі виринають питання: *невже за стільки років не придбала Україна нічого, так, що треба користуватись тим, що вона дала в часах царсько-московської неволі?* Де той розреклямований „буйний зріст" української культури, коли Україна в моментах повному мусить сягати до старих надбань і їх у нескінченість повторяти? Треба зазначити, що Запорожець за Дунаєм, в цілости чи в частинах, так часто появляється у програмах українських радіостацій, що навіть найбільший його поклонник знуджений уже тим до краю.

Підчас згаданої декади відбудуться теж українські концерти в десятках клюбів Москви, по фабриках, у домі вчених, тощо.

В неділю, 5. ц. м. прибув із Києва до Москви колектив артистів українського театру опери та балету. В привітанні представник колективу зложив по привичці чолобитню „любимому вождові" Сталінові і висказав вдоволення, що Україна зможе почванитись у столиці світового пролетаріяту своїм прекрасним мистецтвом.

І-а УКРАЇНСЬКА РАДІОВИСТАВА В КИЄВІ.

Український Радіокомітет у Київі постановив улаштувати І-у українську радієву виставу. Між іншими завданнями ця вистава має помогти радіоаматорам України представити апарати власної конструкції, а саме радіоприймачі, посилювачі, тощо.

ЩЕ ПРО ВСЕСОЮЗНИЙ РАДІОФЕСТИВАЛЬ У МОСКВІ.

Ми вже подали вістку про радієве змагання усіх національностей Союзу під назвою всесоюзного фестівалю. Розпічнеться він в 18. годині 23. ц. м. інтернаціоналом, після чого прийдуть до голосу співаки й артисти.

РАДІОКОНЦЕРТ ПАМЯТИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

9. ц. м. ранком стація Комінтерну присвятила близько годину концертові з приводу 75-их роковин смерти Т. Шевченка. Перед концертом виголошено в російській мові інформаційну промову про Шевченка і його творчість. Предлегент підкреслив між іншим, що у літературній спадщині великого поета багато національних мотивів, що використовують українські націоналісти. Та хоч Шевченко не являється трибуном пролетаріяту, проте в нього міцне змагання до революційної боротьби і ненависть до експльоататорів. Концерт — з виїмком деклямацій заслуж. артиста респ. Олександра Петровича Юрського („Не спалось, а ніч як море" та „І золотої, дорогої") — ішов із грамофонних пластинок. Почався він Заповітом. З правдивою насолодою можна було слухати „Думи мої, думи мої" у вибагливо-мистецькому виконанні київської капелі бандуристів і співочого ансамблю.

ДЕСЯТИЛІТТЯ ЖУРНАЛУ „СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА МАШИНА".

В наші руки дісталося ч. 6 за листопад-грудень 1935 р. двомісячника „Всесоюзного науково-дослідного інституту сільськ.-госп. машинобудівництва" (філії у Харкові) п. н. „Сільсько-Господарська Машина". Це число замітне тим, що відзначує воно десятиліття свого істнування. Відзначує воно свій ювилей тільки частиною змісту, бо папером — не зважаючи на памятковість такого числа, — воно подібне до всіх пересічних совітських видань, себто має папір зовсім поганий. На переді поміщено в журналі ряд привітань. Відтак іде стаття „10 років роботи Сільськ.-Госп. Машини". З неї довідуємося що цей журнал розвинувся з окремих сторінок чи пак з окремого розділу „Науково-Технічного Вісника" в окреме двомісячне видавництво (початок 1929 р.). З уваги на свій науковий зміст журнал „Сільськ.-Госп. Машина" почав видавати популярний додаток „Машина на селі", що дуже швидко став теж окремим журналом, який появляється тепер п. н. „За механізацію сільського господарства".

За 10 років — як подає редакція у згаданій статті — помістило в журналі 189 авторів 623 статтей (до речі: в українській мові). У другій статті інж. П. І. Крят домагається, щоби журнал „С. Г. М." поставити „на рівень сучасних завдань", щоби журнал увійшов глибше в перебудову науково-дослідницької роботи Інституту машинобудівництва і допомагав йому в роботі. Дальші статті, що виповнюють майже все число (76 сторін чвірки) мають спеціяльний характер, що тісно вяжеться з наголовком журналу.

В. Н—вич

Понад 80 літ

істнує славний німецький родинний журнал „GARTENLAUBE".
Покоління читають й люблять його настроєві оповідання, його прецікаві романи з ілюстраціями. Жінки і дівчата часто шукають у ньому ради при хатнім господарстві і в кухні, кравцюють, гачкують на підставі його оживленої частини моди. Нині є він ще живіший і більш змістовий як давніше.
„GARTENLAUBE" є у всіх книгарнях і крамницях із часописами.
Ціна 1 прим. тільки 23 фенігів.

ДІЯБЕТИКИ Великий вибір знаменитих відживних препаратів поручають: Централя: — ЛЬВІВ, **„LEBROSE"** Сикстуська 31, тел. 115-80. Репрезентації: ПЕРЕМИШЛЬ, Аптика І. Боярського, вул. Сенна 22, СТАНИСЛАВІВ, Склеп А. Більграй, вул. Голуховського 122. 1113

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

ГРИГОР ОМОЛЬСЬКИЙ

ШКОЛА НОВАКІВСЬКОГО.

Не стало нараз між нами Вчителя і не було кому замахнути палицею, коли кілька днів по Його смерти, почали списувати картини в його робітні, куди впускав лише своїх найближчих і де показував праці і то не всі і не всім.

Він і його малярська творчість і середовище, перед якого довелось йому жити і працювати, витворювали ввесь час конфлікти.

Одним зганяв спокійний сон з повік, інших дратував своєю нестямною любовю своїх творів.

Тепер образи підуть до музею (покищо в депозит), дітьми заопікувався Митрополит Шептицький, а над його духовою спадщиною будуть іти спори, що з нею зробити.

Частиною його спадщини є школа, а якої вийшов ряд учнів, що працюють і виступають.

Була ця школа завязком одної нової культурної станиці і такою напевно стала б згодом, якби події пішли були іншим шляхом.

У ланцюзі перерваної традиції малярських цехових організацій у Львові XVI. і XVII. століття, це перша спроба свідомої відновн такого осередка. Була ясна думка: творити осередок малярської культури у власному середовищі і на власному ґрунті, до того ще і власними силами.

Рік 1922. був початком сильного оживлення мистецького життя у Львові, через наплив свіжих сил з Наддніпрянщини, які опинилися нараз у таборі в Каліші.

Тоді основано Гурток Діячів Українського Мистецтва, що влаштував першу загальну виставу картин у салях Музею Наук. Т-ва Шевченка. Опісля широко і посажно дискутовано справу заснування Академії Мистецтв у Львові. Справу покладено зразу на велику стопу, залежно від капіталу на приміщення робітні, внутрішню обстанову, оплату професорів... А що такої суми не було, скінчилося все те на балачках тоді, коли в робітні Новаківського вже йшла наука поважно.

Не була це школа з усім бюрократизмом, катальогами, дениниками, робітнями, кабінетами, бібліотекою, як справжня академія мистецтв або школа малярська, хоч, правда, у перших роках її істнування обох назов уживали кілька разів. Але було в він те, що було важне, конечне і потрібне: робітня, полотно, модель, шталоги, учні і професор.

Правда, що все йшло спочатку дуже пиняво і тяжко, мов із каменя. Робітня Новаківського, що перейшла до нього по малярові Стиці, була в часі війни цілком знищена. Мабуть ще перед знищенням Новаківський передімив її стіною, бо була за велика і зимою тяжко було її огріти і там працювати. Усі шиби були повибивані, до того ще дах діравий затікав так, що в часі дощу стояла вода на долині і одна стіна цілком вкрилася була цвіллю.

На відновну робітні дав „Дністер" на руки д-ра Степана Фелака значну суму, д-р Овчарський дав на внутрішнє приладдя... Ті ці заходи тягнулися майже пів року, бо щойно в лютому 1923. року робітня була готова.

Нас пятеро: Соня Зарицька, Юрко Левицький, Кирило Мазур, Наталка Пристой і я стали за шталоги і почали рисувати. Поступав молодий хлопчина, еміґрант, дуже бідний і виголоднений. Не було „святочного відкриття", ані ніякої взагалі буфонади. Перша пауза нагадувала мені святочну хвилину в церкві по щойно відправленому Богослуженні. Настрій був направду своєрідний. Вуглем на стіні написав я дату 23. II. 1923., яка згодом цілком стерлася.

Сам Новаківський так перенявся був школою, що відмовився вчити у Вільній Академії при вулиці Піковій, хоч ще перед вакаціями того самого року був згодився давати лекції в тій академії. Директор погодився на його вимоги і виготовив уже був окрему салю і оголосив був навіть години лекції Новаківського.

Відданся школі ввесь. Не жалував часу ані сил, сам дав вугілля, щоб огріти салю, а від нас, учнів, не брав ніякої плати.

До кінця року прибули ще інші: Л. Перфецький, Попель і Володимир Гаврилюк. Рік 1923-4 був кроком уперед. До школи вписалися нові учні, Микайло Мороз, Роман Чорний, Святослав Горлевський, Стефа Рудкевич, Марія Гавачер, Володимир Іванюх (лише доходив), Соня Зарицька переїхала до Праги, за нею Л. Перфецький.

Наука відбувалася рано. Пополудні йшли вперті заходи створити окремий комітет з чільних громадян Львова, який занявсяб школою і дав їй матеріяльне забезпечення і тимсамим вивів її зі стану приватних лекцій до рівня малярської школи з публичним характером.

Завдання було дуже трудне, бо пропозицію засідати в почесному комітеті Мистецької Школи, приймав кожен, та коли представляли їм справжні вимоги і завдання, скоренько усувалися самі. Через те члени „комітету" постійно мінялися аж до 1931. року, коли то прийшло до існування Товариства Прихильників Українського Мистецтва, яке врешті оформилося і свою програму значно поширило.

В тому самому році 1923-4 роблено заходи щоб школу прилучити до Українських Високих Шкіл і під кінець року, завдяки професорам М.

Міністеріяльний обіжник у справі вживання терміну „український".

(Повний текст обіжника).

В урядовому дневнику Міністерства Внутрішніх Справ ч. 6. з дати: Варшава, 29. лютого 1936, появився розпорядок ч. 13 з дня 27. лютого 1936 р. про вживання назви „український". Цей обіжник в дословному перекладі звучить так:

„До ПП. Воєводів і Комісаря Уряду на столичне місто Варшаву.

Щораз частіше заходять непорозуміння і сумніви, чи означення „руський — русинський", ужиті в 2. статті закону з дня 31. липня 1924. р. про державну мову й мову урядування державних і самоуправних чинників адміністраційної влади (Дн. Д. З. Р. П. ч. 73 поз. 724), відноситься також до тієї частини населення, яка означує свою мову й народність як українську. Тому, що життєві умовини причинилися до зріжничкування обох означень, які на деяких теренах є в загальному вживанні населення, виношую, що слідує:

Обидва означення як „руський", так і „український" відносяться фактично до населення, що послугується тією самою мовою. Тому то не може підлягати сумнівові, що цитований закон відноситься рівно до обох відломів населення, без огляду на те, чи це населення називає свою мову „руською" чи „українською", бо вживання національного означення лишається самому населенню. Тому то вживання на означення народности чи мови назви „український" не суперечить духові цитованого закону і не повинно давати підстави до застосовування якихнебудь утруднень чи обмежень. Отже це означення може бути вживане рівно з висловом „руський".

Прошу ПП. Воєводів подати ці вияснення підчиненим чинникам влади й органам загальної адміністрації та територіяльної самоуправи до відома і стислого допильнування. — Вл. Рачкевич, міністер".

Цей розпорядок розіслано також до всіх інших ресортів влади. Доки не змінений закон з 31. липня 1924. р., цей розпорядок набирає великої практичної ваги і треба тільки пильнувати, щоб він був всіми — передовсім нижчими органами влади — належно виконуваний і респектований.

За новий дім Ремісничої Бурси у Львові.

Що почули представники преси на нараді в Т-ві „Ремісничa Бурса".

В 1898. р. гурт діячів ремісничого товариства „Зоря" оснував першу у Львові українську ремісничу бурсу. Після першого періоду важкої боротьби за істнування перенеслася вона до власної домівки при вул. Ходоровського, яку їй купив відомий співак Ол. Мишуга. Після війни Екск. Митрополит купив для бурси ще один гарний дім при вул. Пасічній з місцем на 60—80 питомців і так тепер у Львові може найти приміщення до сотки ремісничої молоді. Наскільки це мало, зясуємо собі, що перша польська ремісничa бурса повстала куди пізніше від української і за її взором, а тепер проти двох українських бурс істнує у Львові 10 польських, з яких деякі взірцево уладжені. Реформа середнього шкільництва, отворення т. зв. фахових гімназій повинні би притягнути до Львова нові маси сільської молоді, для якої нема місця при перелюдненому рільничому варстаті праці. Цей елемент незвичайно бажаний, коли взяти під увагу низький відсоток українського населення міста та пересічний рівень його свідомости.

Тимчасом наш стан посідання у тому напрямі рішуче за малий: що гірше — він грозить зменшенням. Будинок при вул. Ходоровського настільки старий та тісний, що приходиться подивляти здоровий вигляд питомців. Видно, що управа бурси робить, що може у цих важких умовинах, при дуже малих грошевих засобах. Що гірше — треба рахуватися з тим, що будівлина влада зажиє цю бурсу, як невідповідаючу вимогам гігієни та безпеки. Тому виділ Товариства, що удержує обі бурси, докладає тепер усіх можливих зусиль, щоб забезпечитися перед такою прикрою евентуальністю та поки час придбати іншу домівку. Будуватися на цій замій парцелі годі, бо з огляду на магістратські плани будови нової вулиці, нову будівлю треба би поставити на місці старої, — у міжчасі питомці не малиб де мешкати.

З уваги на те, виділ Товариства рішив продати реальність при вул. Ходоровського якійсь українській установі, зате купити нову при вул. Марії Бартосівної (бічна Потоцького), у гарній околиці недалеко Світезі. Завдяки акційній спілці будівельного промислу (давніше Левинський) набуде ремісничa бурса дві сумежні парцелі, на яких є два будинки; один з них, у зовсім доброму стані міститиме спальні, у другому примістяться кухня, їдальня, умивальня і т. п. На новому місці можнаб бурсу розбудовувати. Є плян получити оба ті будинки двома салями, крім того для дальшої розбудови можна закупити ще одну сусідню парцелю з фронтом до проектованої принципальної вулиці.

З тим станом річей та з цими плянами познайомилися представники наших часописів на пресовій конференції, що й уладив виділ Товариства минулої неділі, — з уст голови Т-ва о. проф. Й. Бучацького, заст. голови М. Стефанівського та членів виділу інж. А. Палія, п. М. Галібея та інших. Слід склонити голову перед працею гурта людей, що тихо, непомітно боронять національних інтересів не такому важному відтинку. Власними силами зробили вони дуже багато, та для здійснення теперішнього завдання, без якого дальше істнування бурси загрожене, поміч суспільности необхідна.

Наша суспільність дасть доказ своєї зрілости, коли дасть цій превзважній установі вистарчальну підтримку. Членів Т-ва, що утримують бурсу, є тепер всього 300. Число членів повинно значно побільшитися, тимбільше, що вкладка невисока. Товариство видало „цеголки на будову бурси" по 10 сотиків і цим дає змогу кожному докинути хочаб найдрібнішу лепту на цю високу й гарну ціль.

Чайківському, Манастирському й інж. Лучкову, прилучено її до Високої Техніки, як окремий самостійний виділ. Засвітила надія на краще. Осягнено найважніше, а саме: матеріяльне забезпечення школи, (модель, вугіль і професора). Учні дістали друковані бланкети до вписів.

Рік 1924-25 просто зароївся від учнів і мала робітня не вміщувала всіх. Були такі, що приходили вчитися направду, зате вже були такі, що бажали дістати „свідоцтва і посвідки" школи.

Виклади були такі: 1) Інж.-арх. Нещанський: Українська архитектура княжої доби; 2) д-р С. Балей: Малярська анатомія (остеольогія); 3) д-р І. Раковський: Історія культури; 4) інж. Нагірний: Перспектива.

З початком 1925. року познайомився вперше зі школою Митрополит Андрей Шептицький. Він відвідав артиста Новаківського в його робітні і роботою учнів. Оглядав праці-рисунки учнів, розвішені на стінах, був присутній при коректі рисунків Новаківським і так захопився школою, що опісля ще кілька разів відвідував школу, а бачучи в ній життя і працю, постановив заопікуватися нею. При кінці шкільного року дав змогу виїхати учням разом з професором Новаківським на студії краєзнав на Гуцульщину, в Космач.

По вакаціях у місяці жовтні 1926. р. влаштовано першу виставу вакаційних малюнків учнів школи в салі Академічного Дому, в якій взяли участь усі згадані учні попереднього року.

Надії на розширення школи розвіялися. Між учнями прийшло до розламу.

При кінці вакацій третій виїзд на студії до Космача завдяки допомозі Митрополита.

У 1927-8 друга вистава, яку відкриває митрополит Шептицький: при кінці знищена корпорантами

(Докінчення буде.)

З української преси.

Крутійство „ревелятора".

Ясно, що наша вчорашня замітка про п. Дмитра Палієва, як новочасного „ревелятора", дуже його заболіла. Він негайно зареґстував в „Українських Вістях" з 11. ц. м., при чому нападає на „Діло", називаючи ту його поуку для п. Палієва „нечуваною безличністю". Та „безличність" має полягати у тому, що це ніби „Діло" перше подало було „ревеляцію" про те, що до п. Палієва „прилипло 10 долярів" і що перший п. В. Целевич у „Ділі" ревеляціонував про поїздку Палієва до Харкова. Отже він, Палієв, — читаємо — тепер тільки борониться. І п. Палієв кричить з емфазою: „Люди м. і. з „Діла" взялись на непрактикований досі спосіб: заатакувати мене, зробити злодієм і большевицьким аґентом з таких позицій, щоб я не міг боронитись. Бо, мовляв, Палієв не зможе боронитися, бо це буде конспірація".

Можна не вживати фальшивого патосу і не друкувати своїх вигуків товстим друком. Спокійно: „Діло" ніколи п. Палієва злодієм не робило, тільки подало звіт з судової салі, де — на тій салі — була мова про грошеві справи між п. Палієвом та п. Тиктором. І щоб вияснити ту справу не конче, здається нам, треба писати про звязок цілої колишньої політичної партії з революційним підпіллям та наводити цілу низку імен, колишніх однодумців та теперішніх політичних противників п. Палієва, не конче треба писати IX. (ще не скінчених) статтей, які включать собі пп. прокуратори до своїх матеріялів „на всякий випадок". По-друге: Ніхто ніколи, ані „Діло", ані п. В. Целевич не називав п. Палієва „большевицьким аґентом". П. Целевич пригадав тільки п. Палієву його поїздку до Харкова на доказ, що п. Палієву не лицює ремствувати на колишнє радянофільство УНДО та деяких його діячів, що не лицює виступати Катоном у тих справах, в яких самому мається трохи масла на голові. Ось і все. Чи це підстава до масових денунціяцій? Чи це підстава вмішувати у ті справи всіх і вся, щоб наражувати на неприємности цілі установи і безліч людей? Чи це підстава писати про людей, які нічого спільного не мають ані з грошевими порахунками п. Палієва з п. Тиктором, ані з полемікою п. Палієва з п. Целевичем? Чи обовязково ту полеміку треба аж впроваджувати на такі шляхи?!

З діяльности Товариства „Український Пласт".

Т-во „Український Пласт" у Празі видало перший звіт зі своєї діяльности. Голова Т-ва: Н. Козицька, члени управи: Д. Антончук, Д. Козицький, Я. Шепель (звязковий на Закарпатті), М. Герасимович (на Буковині) і К. Кедровська (на Злуч. Держави Америки). Членами Т-ва є пластуни і пластунки та прихильники Пласту з усієї України й еміґрації.

Т-во видало три публікації („Як таборувати", „Пластовий впоряд" і „Бібліографію української пласт. літератури"). 22.—23. II. 1935. Т-во улаштувало в Празі виставу українських пласт. видань, де було виставлено 417 експонатів. У звязку з виставою відбувся виклад Д. Антончука про завдання Українського Пласту в сучасний мент. Виклади про пластове життя цього літа на Закарпатті улаштувало Т-во 19. X. 1935 з участю трьох референтів, що реферували про пл. табори та першу „лісову школу" на Закарпатті в 1935. р. Секретаріят Т-ва подбав про *пресову службу*, посилаючи в українську фахову й загальну пресу замітки та статті з пласт. ділянки, а також фотоґрафії з пл. життя. Члени Т-ва беруть участь у *таборах на Закарпатті;* один член Т-ва був інструктором у провідницькім пл. курсі на Закарпатті. Звязок з українським пластунством ведеться листуванням, а також моральною і матеріяльною допомогою йому в ріжних пл. виступах. Окремі члени Т-ва мають листовно звязок з чужинецьким скавтінґом. У Зл. Державах Америки засновано *Пластовий Комітет*, що має пропаґувати там пл. справу.

Касовий звіт Т-ва виказує прибутків кч. 6.697.40, з них членських вкладок кч. 3.972.60. Найбільше видатків зроблено у звязку з виданнями Т-ва (кч. 4.601,90).

Вкінці звіт подає дуже прихильні відгуки на видання Т-ва з Галичини, Буковини, Закарпаття і Злуч. Держ. Америки. В передмові до звіту Т-во вітає братів і сестер з Українського Пластового Уладу в Галичині з нагоди 25-ліття Українського Пласту та посилає їм з чужини бадьоре СКОБ!

Адреса Т-ва „Український Пласт":
N. Kozycká, Praha-Vinohrady, Chodska 16, Czechoslovakia.

Вислід дару на коляду Рідній Школі в 1936 році.

Згідно з вимогою кожного з трьох східно-галицьких воєвідств (львівського, станиславівського й тернопільського) подаємо до прилюдного відома вислід збірки дару на коляду Рідній Школі, переведеної на основі дозволу кожного з тих воєвідств у часі від 6. до 19. січня 1936. До каси Головної Управи Рідної Школи у Львові вплинуло в готівці: з области львівського воєвідства 16.728 зол. 52 сот.; з области станиславівського 6.548 36 сот.; з тернопільського 12.535 зол. 90 сот.; разом 35.812 зол. 68 сот.

Подрібний вказ по громадам і повітамura з усякими спізненими вплатами буде проголошений в одному з найближчих чисел журналу „Рідна Школа".

З польської преси.

Відповідь В. Бончковського І. Кедринові.

На статтю І. Кедрина у попередньому числі „Бюлетину Польско-Українського" п. ф. „Небезпека для польщини чи протиукраїнський тактичний маневр" (ми її своєчасно реферували), в останньому числі того часопису з 8. ц. м. находимо відповідь В. Бончковського п. н. „Протиукраїнський тактичний маневр чи псевдо-примирний неофітизм?" Та полемічна стаття втримана у дуже спокійному й культурному тоні, підкреслює на вступі, що п. „Кедрин має багато правди у тому, що сказав", говорять навіть компліменти під адресою публіцистичної сторінки тієї статті українського автора, і висуває з свого аргументи, — які теж непогано влені зерен слушности.

Хід думок п. Бончковського такий: факти, які наводить український публіцист, є самі собою правдиві, але годі обмежовуватись до висновків, опертих виключно тільки на тих фактах; бо ті факти уявляють собою т. зв. фрагментарич правду, себто говорять тільки про той період часу, в якому вони діються, — зате промовчують попередній процес і цілість проблеми. Це, мовляв, „правди про орнаменти, а не архітектоніку цілої будови".

„Читаючи виводи п. Кедрина, читач трохи приголомшений: факти виск кують одн за одним, женуть зі швидкістю курієрського потягу, і треба признати, що осягають великий агітаційний успіх. Одак слухаючи їх — хочеться крикнути: „стоп", „стоп". Заїдемо задалеко і в додатку у невідомому напрямку. Почнім подорож від точки А, а потім порозмовляймо про види: признаємо, що далекі від краси, — біля статті М."

І ось, автор пригадує невідрадний характер польсько-українських взаємин у минулих роках, причому переводить тезу, що й українці всіх зусиль докладали, щоб у поляків поглибити погляд, що вони — українці — є непримиренними ворогами поляків і польської держави. Зокрема автор пригадує хвилю радянофільства, яка перекотилась по Галичині, захоплюючи найповажніші установи та й саму українську пресу. І тому, мовляв, не слід дивуватися полякам, головно місцевим, їхнім недовірливим настроям і давній їх ворожості. При цьому автор не промовчує таких польських помилок, які причинювались до зросту революційних українських настроїв безпосередньо будучи фактичною пропагандою нелегальщини (книжка „Акція під Бездонами", фільма „Молодий ліс" і т. п.). Також не похвалює того підходу місцевих поляків, який так дуже утруднює нормалізацію національних взаємин. Дуже слушною є увагою, що українці виявили чималу енергію для інформаційно-пропагандивної роботи за кордоном, але поминали зовсім польський терен, особливо терен Варшави.

Тому, кінчить автор, треба освідомити собі, що подорож починається щойно від стації А і закінчиться на стації останньої азбучної літери, треба переїхати етапи, які не є алеями, повними троянд.

Непристойні атаки на посла д-ра Ст. Барана.

Було цілком зрозумілою річчю, що стаття д-ра Ст. Барана у справі ритуального убою худоби не сподобається ендекам. Тому ніхто з нас не здивувався, що вони накинулись на нього мокрим рядном. Можна тільки виявляти свою нехіть, навіть обурення і лють, а не конче треба вулично лаятись. Коли „Львовскі Дзєнник Народовий" з 10. ц. м. старого й поважного діяча, відомого громадянина, який до того ніколи не користувався драстичними методами боротьби та все відзначався поміркованістю і толеравтністю супроти своїх противників, коли, повторяємо, такого діяча поважний часопис називає „шабесгоєм", то це „полеміка", яка дискредитує тільки „Льв. Дзєнник Народовий", його редакторів і весь ендецький табор.

Автор статті „Українці за ритуальним убоєм" доказує, що жиди поширюють та накидають свої обрядові звичаї і не на жидів. „Жидівський ритуалізм є вже сам собою опертий на християнській основі, бо жидівська релігія, в той спосіб зрозуміла, як розуміють її талмудисти, не може існувати без підпорядковування християн жидам... Тому жиди не обмежуються до зберігання своїх обрядів для себе, але домагаються, щоб ті обряди включити і до загальних суспільних та господарських процесів у даному краю. Так само жидівський шабас був би не до подумання без установи шабесгоїв. Одним з таких приятелів (!) є саме посол Баран. Усправедливити його може тільки факт, що старається позискати жидів, щоб вони підтримали його політичну програму..."

Нісенітниця на нісенітниці. У полеміку на тему талмуду з ендеками вступати не будемо, бо видно дійсно вони є більшими фахівцями від того предмету. Але утотожнювати чиюсь релігію та релігійні обряди з віроісповідною і обрядовою агресією, з тенденцією накидувати ту обрядовість і чужим віроісповідним групам, це абсурд. Таким самим абсурдом є вмовлювання у своїх польсько-ендецьких читачів, що „українці є за ритуальним убоєм", або що „українці хотять приєднати собі жидів". Ані одно ані друге: українці є тільки проти того, щоби нарушувати чинебудь обичаї, диктовані віроісповідною приналежністю та обрядовістю, і то з дуже простих причин: бо українці не хотять, щоб заістнували прецеденси, які дуже болюче можуть відбитись на українській шкурі! Ось і все — і все те ендеки прегарно розуміють, тільки їм вигідно представляти сьогодні українців раптом прихильниками жидівських ритуалів, хоч ще вчора ставили тих самих українців на приклад, як слід із жидами боротися! Як тамте так і це суща ендецька демагогічна видумка.

Італійсько-абісинські бої тревають дальше.

ВАРШАВА, 10. 3. ПАТ. **Тутешня італійська амбасада категорично заперечує чутки про припинення воєнних операцій.**

ЛЬОНДОН, 10. 3. ПАТ. Райтер подає з Риму: Представник міністерства преси та пропаганди заявив учора, **що на східно-африканських фронтах не заключили завішення зброї, ані не припинили воєнних операцій.** Ця заява заскочила римські журналістичні круги, які вчора **помістили вістки з Асмари, що перейшли італійську цензуру.**

ПОДРОБИЦІ АБІСИНСЬКОЇ ВІДПОВІДИ.

ЖЕНЕВА, 10. 3. ПАТ. Секретар Ліги Націй оголосив ноту абісинського уряду у відповідь на заклик комітету 13-ьох. Негус годиться негайно почати переговори у рамах Ліги та у дусі пакту. Він пригадує, що все пристосовувався до рад Ліги тому й тепер старатиметься, щоб за її заходами привернути **справедливий мир.**

АНГЛІЯ ПРОТЕСТУЄ.

ЛЬОНДОН, 10. 3. ПАТ. Британський уряд поручив свому амбасадорові у Римі запротестувати проти нового бомбардування британського амбулянсу.

ПІСЛЯ ОФЕНЗИВИ.

РИМ, 10. 3. ПАТ. Воєнне звідомлення ч. 150 вичислює італійські втрати в другому бою у Тембієн та Сціре: 19 старшин убитих, 67 ранених, 236 італ. вояків убитих, 831 ранених, 22 пропало безслідно. В еритрейському корпусі 36 убитих, 149 ранених і 13 пропавших. Ворожі втрати нараховують на **15 тисяч убитих і ранених.**

На цілому еритрейському фронті ведуть велику підготову для налагодження постачання, щоб уможливити дальші операції. Відділи другої боєвої лінії дальше очищують терен.

Нова політика Японії.

ТОКІО, 10. 3. ПАТ. На вчорашньому вечірному засіданні уряд приняв плян мін. Баби, який зловів, що суспільність мусить приготовитися на **збільшення державних видатків у звязку з політикою Японії та Манджурії для скріплення народньої оборони та на підмогу рільництву і рибацьким селам.** Мін. Баба не уважає внутрішньої позички можливою, тому старатиметься збільшити доходи шляхом **податкової реформи.** Контролюватиме грошевий обіг, низьке опроцентування та гармонію між фінансами і господарським життям краю.

Після першого засідання нового кабінету Гірота дав пресі інтерв'ю, де м. ін. заявив, що уряд, армія та фльота будуть співділати, щоб вивести нарід з теперішньої кризи.

(Від Ред.: Бачимо, що не зважаючи на невдачу революції, радикальні елементи вплинули на політику Японії як зовнішню (зброєння, активізація на континенті, так і внутрішню (поміч нижчим верствам коштом капіталістів).

ГОЛОСИ ЯПОНСЬКОЇ ПРЕСИ.

ТОКІО, 10. 3. ПАТ. Часопис „Нічі-Нічі" пише, що **головними напрямними уряду буде скріпити міжнародне становище Манджурії, довести до демілітаризації смуги на совітському кордоні, створити спільно з Китаєм протикомуністичний фронт, оминути перегони у морських збройнях через двосторонні розмови зі Злученими Державами та Великою Британією.**

Дальше подає „Нічі-Нічі", що новий японський уряд задумує спрямувати до Злучених Держав та Англії пропозицію поділити ринки збуту і сировці та управильнити справу еміграції. Зате Японія годиться заключити з ними двосторонні пакти неагресії.

НОВИЙ УРЯД.

ТОКІО, 10. 3. ПАТ. Домеі подає офіційно. Сьогодні цісар приняв димісію кабінету Окади та заіменував новий — Гіроти. Обі найбільші партії, Сеюкай та Мінсеіто, обіцяли його підтримати.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Безробіття в Англії маліє. 24. лютого було в Англії 2,025.021 безробітних, себто на 134.701 менше як 20. січня ц. р.

Румунський уряд зложив до палати послів проект закону, щоб продовжити ще на пів року стан облоги й цензуру, введені після вбивства премієра Дуки.

У югославянській скупштині рішила комісія посольської незайманости видати судові 9 послів групи Євтіча, яким закидають участь у замаху на премієра.

Литовська делегація на переговори з Німеччиною вже приїхала до Берліна.

До Швеції приїде на один місяць пруськи премієр Ґерінґ із жінкою та міністер віроісповідань Керль.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Сенат радить над буджетом.

Як сен. Домашевич розуміє нормалізацію польсько-українських відносин?

В понеділок 9. березня ц. р. в сенаті йшла цілий день дискусія над буджетом. Проєкт буджету реферував сен. Козловський і поставив вісок, щоб сенат приняв його без змін. В дискусії промовляло кільканацять сенаторів. Сен. Міхалович гостро осудив протижидівські заворушення, які викликують польські студенти у висових школах. Вимагав уряд, щоб адавив залізною рукою ці заворушення. Сен. Співіський домагався дальших зборонь. Сен. Рут гостро осудив протижидівські заворушення по містах і містечках. Спричинювали заворушень є невідповідальними людьми, без совісти. Ні палицею ні револьвером не можна буде осягнути того, щоб міста і містечка мали польський характер. Це можна осягнути совісною працею і суперництвом праці. Сен. Хшановський обговорював польсько-німецькі взаємини. Сен. Ярошевичева домагалася, щоб уряд розвязав ендецьку партію Стронництво Народове, члени якої викликують протижидівські заворушення. Сен. Галіца підкреслював значіння польського селянства, яке вилало зпоміж себе великих учених, заслужених достойників церкви і багато старшин. Сен. Домашевич, лікар зі Львова, торкнувся теж так званої нормалізації польсько-українських взаємин. Заявляв, що польське громадянство в Галичині не є націоналістичне ні шовіністичне та не стоїть на перешкоді нормалізації польсько-українських взаємин. Мусимо змагати — говорив далі — до найтіснішого, згідного співжиття обох народів, але під умовиною інтеґральної приналежности цих земель назавжди до Польщі. Якщо провідники УНДО заявляються за окремою польською армією, яка в будуччині буде воювати з Росією, мусимо протиставитись таким мотивам та інтенціям цієї нормалізації взаємин. Не можемо вплутуватися в якусь авантюру з державою, з якою маємо договір про ненапад. Хочемо якнайширше змагати до дійсного поєднання обох народів, але не хочемо дальшого зросту негативного націоналізму так польського, як теж українського. Сен. Гасбах жалувався, що німці в Польщі не мають належного заступництва.

Після перерви промовляв *сен. Остап Луцький.* Висунув низку вимог і сказав таку заяву: Живемо в часі великих труднощів і великих можливостей. Кожної хвилини оба народи можуть найтися у вирі нових історичних подій. Заявив, що українські сенатори будуть голосувати за буджетом тому, що уряд заповів уже, що видасть розпорядки, щоб довести до основної нормалізації польсько-українських взаємин і тому, що закорінена політика уряду супроти держав, які обороняють західно-европейську культуру, відповідає історичній лінії українського народу.

У вівторок сенат приняв буджет президента, сойму і сенату та буджет міністерства закордонних справ.

Расовий принцип у виборчій ординації.

Нім. Інф. Бюро повідомляє: На основі закону про виборче право до райхстагу з 7-го березня ц. р. виборче право мають усі німецькі громадяни німецького або спорідненого походження, які в день виборів матимуть скінчених 21 літ життя. Не мають виборчого права жиди, які походять від трьох прадідів повної жидівської крови та мішанці, що походять від двох дідів повної жидівської крови. Не мають також виборчого права ті всі, що 30-го вересня 1935-го р. належали до жидівської віроісповідної громади, або по цьому дні вступили до неї, а також ті, що в цей день мали за мужа, або за жінку особи жидівського походження.

Із жалю 50 старшин подалося до димісії.

ТОКІО, 10. 3. ПАТ. Пятьдесять старшин з ґенеральним адютантом Гонджо подалося до димісії, щоби так задемонструвати свій жаль, що не змогли перешкодити останньому повстанню. Більшість димісії не приймуть, одначе багато старшин перенесуть на провінцію і відберуть їм звання.

Міністер освіти у Львові.

Демонстрації студентів.

У вівторок 10. березня ц. р. приїхав до Львова міністер освіти проф. Свєнтославський з віцеміністром військових справ ґен. Ґлуховським. На головнім двірці на міністра ждав воєвода Біліньо-Пражмовський, куратор Ґадомський, городський староста Протасевич та представники міста, самоуправних і культурних установ. Мін. Свєнтославський відвідав з воєводою Біліньо-Пражмовським і куратором Ґадомським X. ґімназію при вул. Валовій і IV. ґімназію при вул. Уяйського.

В год. 10.30 відвідав політехніку, де відбулося засідання сенату, на якому виголосили багато промов. Опісля міністер відвідав університет, де повитав його ректор проф. Чекановський з професорами. По полудні в год. 5-ій на зборах Наукового Т-ва міністер виголосив промову до радіо.

Передполуднем студенти намагалися кільканратно уладити демонстрації були високих шкіл, але поліція розігнала демонстрантів.

Віддовжний зїзд у Львові.

В салі повітової ради у Львові відбувся під проводом шефа воєвідського бюра для фінансово-рільних справ, Ст. Седлецького зїзд предсідників і секретарів повітових розємних урядів і делеґатів воєвідського бюра для фінансово-рільних справ з ґеребу 12 сумежних повітів львівського воєвідства, судді окружного суду Рака і ін. На зїзд прибули теж представники станиславівського і тернопільського воєвідств.

Як повідомляє ПАТ, обговорювано діяльність повітових делеґатів у світлі віддовжного законодавства та їхню співпрацю з розємними урядами й іншими установами. Устійнено, що треба вплинати на населення, щоби відповідним способом використало приписи віддовжного законодавства, яке уможливлює вже тепер малоземельним обнижати довжний капітал на половину. Узгіднено теж інтерпретацію законодавства з представником судівництва. Оживлену дискусію викликали постуляти центральних установ.

— **Шевченкові роковини у Варшаві.** Українська секція орієнталістичного кола молодих при Східному Інституті у Варшаві влаштовує 12. ц. м. в домівці інституту (вул. Мйодова 7) академію з приводу смертних роковин Т. Шевченка. Поч. год. 20 веч. Реферат про Шевченка виголосить проф. П. Зайців. Співає Український Національний Хор.

— **На допомогу вдовам і сиротам по адвокатах** відбудеться в салях готелю Жоржа у Львові бріджовий турнір щастя. Початок турніру 18. березня ц. р.

— **Стан здоровля акад. Ст. Смаль-Стоцького,** як нас повідомляють із Праги, зовсім задовольняючий. Тяжкі операції перебув він добре і тепер поволі набирає сил та приходить до себе.

— **Проти академічних оплат.** У всіх вищих школах у Львові замітна серед молоді різка опозиційна акція у звязку з речинцем плачення другої рати оплат за науку. Цей речинець припадає на день 10. ц. м. Спеціяльний протиоплатовий комітет розкинув межи студентами відозви, закликаючи їх не платити оплат, яких варшавський уряд не хоче обнизити. Протиоплатна аґітація не проминає без успіху, бо рух у квестурах дуже малий. Подібна акція йде у Варшаві, де студенти уладили протестаційне віче і заняли цілий будинок політехніки, не допускали нікого до середини. Наслідком цього ректор замкнув політехніку.

— **Нова почтова аґенція.** В Завадці пов. Турка відкривається з днем 22. ц. м. почтова аґенція. Телефонічно-телеґрафічного відділу покищо не орухомлено.

— **Рання весна.** Як повідомляють із Скалатщини, гарна погода, що тревае від довшого часу, заставила вже селян до перших весняних робіт. В деяких сторонах повіту почали навіть сіяти.

— **Пожежі.** В загороді Івана Гарасимчука в Гаях Старобрідських пов. Броди вибухла пожежа і знищила всі будинки вартости 3.500 зол. В останніх чотирьох місяцях це вже сема пожежа в цій місцевости. — В Заліпю пов. Перемишляни згоріла загорода Теодора Ширя вартости 7.000 зол. Причиною пожежі був правдоподібно підпал задля асекураційного відшкодування.

— **Давніше і тепер.** В часі облоги твердині Акре знали вже в таборі Мегемеда Алі приємність куреня тютюну, але тоді мали тільки одну водну люльку т. зв. нерґіле, з якої жовніри попереміну курили. Коли ворожі стрільно розбило нерґіле, мусіли зажурені жовніри вирекатися цієї приємности. Тоді один з артилеристів упав на оригінальну думку, щоби папір із лахунків порху потяти на пасми і замісці рольки паперу наповнити тютюном. За знищення набоїв його дуже покарали, одначе мимоходом став він винахідником першої папіросної звійки. Від цього часу почав скоро розповсюднюватись цей новий спосіб куреня тютюну. Нинішня звійка мало пригадує свій прототип. Бо новочасний промисл довів продукцію звійок (туток) до дуже високого рівня, осягаючи в самостальних звійках кульмінаційну точку свого розвою. До них у першій мірі треба зарахувати загально відому звійку „Морвітан" Станислава Волошиновського. У тій звійці делікатна, спеціяльна, самостальна рослинна обгортка заступила перський грубий папір, на місці брудної рольки маємо гігієнічний устник, примітивну працю людських рук заступлено новочасними, преціжійними машинами і звійку засоблено в знамениту вату. Над виробом звійок „Морвітан" стежить штаб спеціялістів, а постійні наукові лябораторійні праці доповнюють практичні досліди. Отже не дивно, що і гатункова, і під оглядом прецизії, чистоти і гиґієни виробу, ця звійка вибилась дуже значно понад пересічний рівень инших виробів.

НОВИНКИ.

— **Звичайні Загальні Збори кооперативи „Суспільний Промисл"** кооп. з відп. удїлами у Львові відбудуться дня 14. березня 1936 р. в год. 5-ій попол. в помешканні Ревізійного Союзу Українських Кооператив, Львів, Міцкевича 12, в таким порядком нарад: 1) Відкриття Загальних Зборів. 2) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 3) Річне справоздання разом із рахунком зисків і страт і білянсом за 1935 р. 4) Звіт з ревізії, переведеної РСУК. 5) Рішення щодо звіту з ревізії. 6) Затвердження річного справоздання й білянсу за 1935 р. та уділення абсолюторії. 7) Розділ білянсової надвижки. 8) Приняття проліміняря буджету на 1936 рік. 9) Зміна §§ 1 і 13 статуту. 10) Означення висоти кредиту на одного члена і висоти зобовязань кооперативи. 11) Вибір 3 членів Надзірної Ради і 1 заступника. 12) Внесення й запити. — **Надзірна Рада.** 1667

— **Концерт у 75-ліття смерти Т. Шевченка** у Львові відбудеться 15. березня ц. р. в салі Великого Міського Театру точно з год. 12.15 вполудне з такою програмою: 1. Вступне слово: проф. Петро Карманський. 2. Т. Шевченко — С. Людкевич: „Я виговорю товариша" — злучені хори Бандуристи, Сурми і Львівського Бояна з супроводі симфонічної орхестри. 3. Т. Шевченко — П. Печеніга — Углицький: а) „Ой одна я одна", б) „Утопталa стежечку через яр" — тенорове сольо з супроводі фортепіяну М. Годицький. 4. Т. Шевченко — С. Людкевич: „Заповіт" — злучені хори Бояна й Сурми з супроводі симфонічної орхестри під проводом композитора. 5. Т. Шевченко — М. Лисенко: „Гамалія" — рецитація Ю. Геник-Березовського і хор „Бандурист" у супроводі орхестри. 6. Т. Шевченко — П. Печеніга — Углицький: „Серенада" — арія зі симфонічної поеми „Україна" — тенорове сольо в супроводі фортепіяну М. Годицький. 7. Т. Шевченко — М. Лисенко: „Бють пороги" — злучені хори Львівського Бояна і Сурми в супроводі симфонічної орхестри (інструментація В. Барвінського). Диригенти: пп. І. Охримович та О. Плешкевич. При фортепіяні д-р Б. Кудрик. Білети продає Союзний Бізар, вул. Руська 20. Замовлені місця зарезервовані невикуплені по 12. березня ц. р. год. 10 рано тратять свою силу.

— **Заява.** Редакція Української Загальної Енциклопедії „Книга Знання" стверджує отсим, що Вп. п. д-р Станислав Людкевич, співробітник музичної частини Енциклопедії від букв А до Г, не є автором статтей під гаслами: Бетговен (ст. 297—8) і Бузоні (ст. 412). — **І. Раковський,** гол. редактор УЗЕ.

— **Українська Студентська Громада у Варшаві** уладжує в суботу 14. березня ц. р. святочну академію в 75-ті роковини смерти Шевченка, що відбудеться в салі при вул. Перацького 19, в год. 20. Святочну промову виголосить д-р Д. Донцов. Концертова частина: молода співачка Оксана Бурбелло, мельодеклямація — Н. Юрчинська-Попович, артист варшав. опери — д-р В. Тисяк, декламація — О. Штусь, хор муж. і міш. під проводом І. Ткачука. Фортепіяновий супровід — Д. Колесієвич.

— **У 40-ліття кіна** відбудеться в пятницю 13-го ц. м. в 7. год. веч. у великій салі львівського університету „Колеґіюм Максімум" прилюдний відчит з дискусією та показ перевлових експериментальних фільм.

ДИВОГЛЯДИ.

ЗАПОВІТ ДИМОМ НА ХМАРАХ

У Сан-Франціско пічнеться процес, який міг зродитись тільки в нашому віці і в Америці. Один летун записав своє майно в користь цього міста, над яким їздив він і робив рекляму на небі, пускаючи за собою дим, що словами анонсував ріжні фірми. Одного дня вичитали мешканці цього міста над своїми головами напис: „Усе своє майно записую містові Сан-Франціско". Після цього впав з літаком і згинув на місці. Тепер рідня летуна почала процес проти міста за право до спадщини, на тій підставі, що заповіти писані димом на хмарах не мають законної сили.

ПЛАЧ ДИТИНИ У ҐРАМОФОНІ.

Одна громадянка Варшави найшла спосіб, як промовити до совісти свого чоловіка, що покинув її та дитину. Коли він переїхав на іншу хату, вона наняла по сусідству з його кімнатою сумежну на те, щоб там поставити ґрамофон. До ґрамофону дала вона зняти голос її дитини, коли дитина найщиріше плаче. Коли занаменілий батько приходив до хати, тоді чув він увесь час за стіною плач своєї дитини.

КРАЇНА, ЩО ВІДКРИЛА ТЕПЕР ДЗЕРКАЛО.

Досі істнував іще на світі край, де жінки не знали дзеркала. Це острів Маракі, що належить до ланцюга Маршалових островів. Туди рідко причалювали кораблі білих людей. Аж восени 1935 р. приїхали туди американці, які привезли перші дзеркальця. Цей винахід так подобався місцевим жінкам, що його розкупили і просили прислати новий транспорт дзеркал. Жіноцтво на острові Маракі поглянувши на себе, рішило, що мусить вигарніти.

Дописи.

САМБІР.

Загальні Збори „Союзу Українок". 1. III. ц. р. відбулися Загальні Збори філії „Союзу Українок" у Самборі. Діяльність Філії в мин. році була доволі оживлена. Філія працювала внутрі Т-ва і назовні. Внутрі улаштовувано для членів часті сходини і реферати, а також переведено курс для провідниць дитячих садків. Назовні опікувалася Філія кружками „С. У." у повіті й основуванням в місті дитячих садків, яких минулого року було доволі багато. Завершенням цілої діяльности було улаштоване в кінцем 1935 р. „Свято селянки" в Самборі, яке було одним з найбільших і найкращих повітових свят у Самборі. Багато праці в організаційну діяльність Філії вложила п. Хоміцька. Головою на 1936 р. вибрано п. Стефановичеву.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА.

Зїзд „кулек рольничих". В Тернополі відбувся зїзд представниць управ „кулек рольничих" з тернопільського повіту. Нарадами проводила голова О. Т. Р. Несьоловська. Інж. Бавер виголосив реферат про молочарську кооперацію, обговорив новий закон про „монополістичні" молочарні та зясував значіння проектованої цукроварні. На нараді обговорили присутні розвиток організації „кулек рольничих", їхні вплив і т. д. та приняли цілу низку внесків щодо розбудови й поширення польських господарських станиць у тернопільському й сумежних повітах.

ТОВМАЧЧИНА.

Як іде акція поляків у Товмаччині. В останньому часі повели поляки в товмацькому повіті дуже живу акцію, і то в ріжних ділянках національного життя. Так напр. у селі Прибилові власниця дібр Городинська передала управі „Товариства Школи Людової" будинок, щоб прислішити польонізацію нашого населення. В Загірю Польським головна управа „Т. Ш. Л." подарувала площу під будову костела. В Грабичі повстав комітет будови костела, до якого притягнули теж багатших селян. У Стриганцях зорганізували читальню „Т. Ш. Л.", до якої належать і наші селяни. В Окнинах „Т. Ш. Л." зорганізувало сільський університет, на який ходить коло 100 осіб. Повітовий „Звйонзек Праци Обнвательскей Кобет" у Товмачі зорганізував і веде з успіхом при допомозі учителів народніх шкіл акцію доживлювання дітей у дошкільному віці. Наших дітей притягають теж дарованим теплим одінням, взуттям і т. д.

СТАНИСЛАВІВ.

Гостина „Заграви". В четвер 12. ц. м. відбудеться у нас вистава „Голготи", на яку станиславівське громадянство чекає з нетерпеливістю. Білети передпродує „Нар. Торговля".

Б. Л.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

LIST PASTERSKI biskupa katowickiego Stanisława. Księgarnia i drukarnia katolicka, 1936. Стор. 22. ф. 8°.

OGNISKO, jednodniówka wydana z okazji 60-lecia istnienia Stowarzyszenia drukarzy i pokrewnych zawodów Na Małopolski Wschodniej „Ognisko" we Lwowie (1875 — 1935). Lwów. 1936. Стор. 42, ф: 4°.

Кіно Палас

Святочна премієра. Монументальний твір кінематографії

ДАВИД КОПЕРФІЛЬД

Найпопулярніша фільма сезону на підставі повісти Карла Діккенса.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Кипячка.

Серед гамору довкола літературної нагороди, серед бризкоту новозеляньсько-ділових мечів справа нафтових теренів коло Турки зійшла на далекий плян. Десь там хтось там радить, десь там хтось там їздить, але по тихо. І — Богу дякувати! Коли в нас щонебудь зроблено, то тільки потихо. З голосних, загально відомих і всенародно передискутованих справ мало коли щось путнього виходило. Заки людиска погодилися, то справа вже не була актуальна, а як і була, то не так як людиска погодилися.

Яке моє становище до нового нафтового басейну і який мій погляд на справу?

Наперед становище.

Ніяке. Не маю ні особистих капіталів, ні джерел кредиту, ні не орудую чужими грішми. Не маю також і зеленого поняття, але це не входилоб у рахубу, колиб було тамте. Мій приятель Леле каже, що я маю в житті щастя, але досі ще ніхто не пропонував мені дати це замість капіталу до спілки.

Який мій погляд на справу?

„Ой чому ти Україно не родиш каміння!" — співав раз сліпий кобзар у Києві, маючи на думці всі вже знані і ще незнані багацтва східноевропейського токовища. Тепер до знаних прибуває ще одно.

Було собі село, славне з борів — Борислав. Знайшли в ньому нафту і пропало село разом з мешканцями. Де росли дерева чи „мандибурка" — виросли шиби, де стояла бойківська хижа — станули директорські хороми. Бойків мов виметло. Дехто розумніший удержався на тонкій нитці бруття, дехто купив подільський грунт і тепер теж нічого з нього не має, а більшість жидам воду носить.

Було друге село, славне з трускавок — Трускавець. Знайшли в ньому лічничі води. Тепер тяжко знайти там давнього мешканця. А ті, що ще держаться, тільки здалека дивляться на парки і палати, що... стоять на їхніх колишніх грунтах. Про багачів з Трускавця — не чути.

А Криниця, а Риманів, а ціла долина Прута? Нізащо кросу купив чужий капіталіст.

Новий басейн... Нові хмари прилетного пташтва з цілої Европи та Палестини, новий відплив автохтонів у білий світ і нова заковика при міжнародніх торгах.

Кажуть, що всі стежки і дороги до нового басейну обставлені шпіонами нафтових фірм. Кажуть, що скорше верблюд через вухо голки перейде, як наш через браму Липи і т. д.

Я в те не вірю. Все таки знайдеться якась діра в плоті, якісь сутки, чи перелаз. А випадалоб дослізти, хочби на доказ, що ми чогось учимося і маємо якісь аспірації на будуче.

Тільки одно біда: кипячка — продукт чорний та липкий — страшенно скоро і сильно брудне руки.

Галактіон Чіпка.

Спорт.

ТЕРНОПІЛЬ. ПОДІЛЛЯ — ЛЕГІОН 0:3 (0:0).

В неділю 8. ц. м. У. С. Т. „Поділля" розіграло перші змагання з польською А-клясовою дружиною „Легіон" і цими змаганнями обі дружини започаткували на тернопільському грунті сезон копаного мяча. Змагання закінчилися програною „Поділля". Рівень гри середній. У першій половині рівновага і вислід гри 0:0. Щойно в другій половині противник здобуває 3 воріт. Ця програна дещо виправдана тим, що склад „Поділля" був ослаблений, бо грало 5-ох копунів з другої дружини. До того противник увесь зимовий сезон мав до розпорядимости спортову галю П. В. і робив тренінги та заправу під проводом фахівців. Слід висловити побажання під адресою провідників секції, щоб склад дружини обновили новими, молодими силами.

БОКСЕРСЬКА СЕКЦІЯ У. С. Т. „ПОДІЛЛЯ".

У. С. Т. „Поділля" в Тернополі — це одно з перших наших товариств, що заснувало у себе боксерську секцію і плекає цей рід спорту з повним успіхом. Заснували її в осени 1935 р. завдяки кільком енергійним одиницям, а саме п. Коцюмбасові І., п. Бабикові С. і п. Олейникові В. Кількох членів „Поділля" відбули судейський боксерський курс і нині „Поділля" має вже двох своїх суддів: п. Бабяка Станислава і п. Союз Володимира.

В неділю 8. березня ц. р. відбулися товариські змагання цієї секції з Ж. Р. К. С. (Жидівський Робітничий Клюб Спортовий), який істнує вже від кількох літ і належить до найсерйозніших боксерських дружин Львівської Округи. Цей клюб — це найповажніший противник нашого Т-ва, бо має вже великий досвід на рінгу. Змагання закінчилися виграною жидівської дружини у відношенні 9:7. З українських змагунів спеціяльно вибивається С. Пащин, змагун півтяжкої ваги, який вже двічі вийшов переможно зі знаним змагуном Гансом. У першій своїй зустрічі з цим противником Пащин кладе його на „мат". У другій зустрічі, себто в неділю 8. березня ц. р., не зважаючи на його виграну, судді рішили, що Пащин зремісував з Гансом. Тут рішуче вінц рінгового судді п. Кубіка, який у деяких випадках був надто вразливий. Одночасно в деяких випадках не звертав належної уваги на те, що Ганс увесь час вдаряв неправильно Пащина.

Слід замітити, що провідники секції, себто п. Коцюмбас і п. Олейник В. працювали над її розвитком з посвятою. Хибою цього проводу було хіба те, що він не має ще досвіду у справах боксу і не знає ще, що і скільки можна вимагати від змагуна та що часті змагання надто виснажують змагуна.

14. березня ц. р. починаються в тернопільській підокрузі змагання за індивідуальні мистецтва. Т-во „Поділля" приступило до змагань та обсадило всі ваги. С.

ПІНҐ-ПОНГ У СТАНИСЛАВОВІ.

Другі внутрішні змагання за мистецтво „Прологу" закінчились великою несподіванкою. Мистецтво здобув Свенський; Бурделюк упав несподівано на третє місце, друге здобув Андрійшин II., четверте Новаківський.

СЕКЦІЯ КОПАНОГО МЯЧА У. С. Т. „ПРОЛОМ" ПЕРЕД СЕЗОНОМ.

Весняна погода і рішення станиславівського окружного союзу копаного мяча, що мистецтва починаються вже 5. квітня ц. р., примусили змагунів Прологу до інтенсивної праці, щоб до змагань станути в добрій формі. Цей сезон буде для Прологу дуже гарячий: від 5. квітня до 9. серпня Пролом буде грати за мистецтво Б-кл. Якщо вийде до А-кл., то вже 15. серпня грає би осінню рунду в А-кл. До А-кл. Пролом цього року може вийти, бо туди входять дві дружини. Одначе Пролом не сміє будувати всіх своїх надій на цьому. Зате цього року він повинен здобути конче мистецтво Б-кл. станиславівської округи. Склад І. дружини менше-більше буде такий: на воротах Андрійшин І., до помочі мотиме когось з молодих; на обороні: Андрійшин II. і Багриновський II.; у помочі: Зубик, Куліба, Чаплинський і Бриндзей. Напад буде найбільше завдавати проводові клопоту. В ньому будуть грати: Якібчук, Коровайчук, Керникевич, Урсакий, Пяста, Василівський і Ліськевич. Якщо змагуни свої обіцянки й зобовязання здійснять по грці, то осінню рунду Пролом повинен грати в А-кл.

РУХАНКОВИЙ ПОПИС СОКОЛА І.

Мин. неділі відбувся руханковий попис Сокола І. у власній салі. До кращих точок належали вправи на поручах і вежі трійки: Новак В., Смола й Давидович. Голосні оплески збирав Новак В., який є дійсно першоклесним руховником. При кінці відбулися змагання в дужанні, до яких станули 5 пар, між ними два змагуни У. С. К-у: Зубаль і Блаженко. Змагання закінчились вислідом 8:1 для Сокола. Загальне враження з попису добре, рівень доволі високий. Публики мало, навіть молодь не зацікавилась пописом так, як цього слід було сподіватись.

Б. Л.

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА. Спарта — Простейов 4:0; Славія — Братислава 3:0.

МАДЯРЩИНА. Мистецтво. Будай — Уйпешті 3:0; Ф. Т. Ц. — Будафок 6:1; Кішпешті — Теревеш 4:0; III. Округа — Бочкай 2:0; Гунгарія — Атілля 4:0; Шальгатарян — Сегед 0:0; Фебус — Цугльо 6:4.

АВСТРІЯ. ВАЦ — Ганоаг 5:0; Відень — Адмірал 2:5.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

ПАРИЖ. Канада — Париж 2:1. Канадійці перемогли репрезентацію Парижа.

СОВГИ.

На зимовім стадіоні у Празі відбулися міжнародні змагання у фігуровій їзді за мистецтво столиці Чехословаччини. В їзді мужчин перше місце зайняв австрієць Каспар, друге канадієць Вільсон, третє мадяр Тертак. В їзді жінок перемогла англійка Тейльор. В їзді парами перше місце заняли австрійські змагуни, брат і сестра Паззіні, які здобули на олімпійських змаганнях відповідні

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Великий Міський Театр.

Середа, 11. III. год. 8 веч. „Бал у Савою". Купони „Або" неважні.

Четвер, 12. III. „Графіня пані генералової".

Театр Рівноправности.

Середа, 11. III. год. 8. веч. „Графіня пані генералової".

Кіна.

АПОЛЛО: „Циганський барон" (на основі оперети Ів. Штраусса).

АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевсленд і Ерол Флінн).

БАЛДА: „Петрусь", „Імітація життя".

ГРАЖИНА: „Дівча з Будапешту" з Мартою Егерт.

КАЛІНА: „Дурак над Вогти".

КОЛІСЕЙ: „Гайна Перакуа", ревія: „Все на масі".

КОНЕ ИНК: „Пені", гротеска „Водні забаточники".

МАРУСЕНЬКА: „Шір-Гаміріи" і додаток „Співаймо всі разом".

МІРАЖ: „Пошлюбна ніч" з Анною Стен.

МУЗА: „Його Ексцеленція шофер".

ПАН: „Анна Каренина" з Греттою Гарбо.

ПАКС: „Секрет" та кольоровий муз. додаток.

ПАЛЯС: „Давид Коперфільд" на осн. Чарлза Діккенса.

РЕКС: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт.

СВІТ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт.

СТАЛІНЕ: „Метрополітен" і ревія.

ТОН: „Бенгалі".

УЛЛА: „Під гарячим небом Аргентини" та ревія.

ЛЮКСА: „Той, що розбив банк у Монте Карло".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(вул. Марійська 5.)

Італія.

Закордонне радіо.

Середа, 11. березня 1936.

Відень (506,8) 17.00 Сучасна австр. музика, 19.25 „Викрадення зі Серая" оп. Моцарта, 22.10 Пісні оперетокові мельоди, **Прага** (470,2) 11.05 Сальонова музика, 14.00 Наївна чеська симф. музика, **Париж** (268) 17.00 Сюїта, 19.30 Орк. концерт, 21.00 Соната в дур на скр. і форт. Шумана, 21.45 Вечір муз. кадриль. **Білгород** (437,3) 15.0 Концерт, 19.30 Словінські пісні, **Берлін** (356,7) 5.30 Музика, 14.15 Гозр. концерт, 16.45 Соната — скр. форт., 20.45 Хор. пісні Брамса, 21.05 Веселий концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 8.10 Музика, 19.00 Танок інструментів, **Кельн** (455,9) „Аптекар" оп. Гандля, **Лейпціг** (382,2) 14.25 Музика, 16.30 Смичк. квартет д-дур Чайковського, 20.45 „Валькірія" оп. Вагнера, **Мінхен** (405,4) 17.00 Шуманові твори, 18.00 Веселе муз. попозуднє, **Будапешт** (549,1) 12.05 Сюїта, 13.00, 22.06 Циг. музика, 18.40 Сальон. музика, 20.15 Концерт орк., **Міляно** (268,9) 11.30 Легка музика, 13.10 Полуарії мельоди, 14.10 Камер. концерт, 20.33 „Орсеольо" оп., Шкетта, **Рим** (320,8) 19.00 Легка музика 20.35 „Гавайська квітка" оп. Абрагама.

Четвер, 12. березня 1936.

Відень (506,8) 19.25 Пісні й арії відсп. Зеранг (тенор), 20.05 Концерт хору, 22.10 Форт. рестіталь, **Братислава** (29,8) 17.35 Мадярські нар. пісні, **Мор. Остава** (263,3) 11.05 Легка музика, 17.30 Німецькі пісні, **Прага** (470,2) 17.15 Фортепян, 20.05 Концерт орк., форт., **Париж** (1648) 12.05 Легка музика, 16.00 Бесіда вул. для дітей, 21.00 Сюїта, 21.45 Концерт орк., соло й хор, **Білгород** (437,3) 13.15 Пісні й пісеньки, 20.00 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 14.30 Концерт, 17.00 Соната д-дур Бетовена на скр. і форт., **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Португальська скр. музика, 20.10 „Фігарове весілля" ком. опера Моцарта, **Мінхен** (405,4) 17.00 Новости, 21.30 Форт. рестіталь, **Будапешт** (549,5) 12.05 Концерт сальон. орк., 13.45 Віолончела, 17.20 Сюїта, 18.45 Циг. музика, **Міляно** (268,6) 14.10, 19.00 Легка музика, 17.35 Нов. концерт, 22.05 Соло на арфі, **Рим** (325,8) 13.10 Легка музика, 17.15 Інструмен. концерт, 20.35 Опера.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Львівське радіо.

Середа, 11. березня 1936.

6.30 Ранкова гімнастика, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранковий дневник, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Новинки весняної моди, 12.40 Російська музика з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань з гр. пл., 15.15 Еспорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт квінтету, 16.00 За китайською муром — вад. для дітей, 16.20 Сонати на форт. і скрипку, 16.45 Гутірка музика зі слухачем радія, 17.00 В обороні тенденційної повісти, 17.20 Світ дієсло гарний — авдиція ілюстрована музикою Легара, 18.00 Про книжку Віктора Гюґо „923 метри під водою", 18.10 Доротея Гельмрич співає англійські та французькі пісні, 18.30 Героїчна комедія про Ґальвіна, 18.55 Авдиція скрипкової оркестри, 19.00 Пісня уживкову трафіку, 19.20 Рекл. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальний репортаж, 20.30 Скрипетка фр. композиторів, муз. і спортаж, 20.45 Вечірній дневник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Вад.: Творчість Фр. Шопена, 21.40 Актуальна госп. гутірка, 21.55 **Вад. в 75-ліття смерти Тараса Шевченка (Вступне слово вн. Ор. Ішашкевич, рецитації поезій у нових перекладах Лаз. Великинського, М. Лободовського, вад. Олесьера й ін.),** 22.55 Сальонова й танк. музика.

Четвер, 12. березня 1936.

6.30 Ранкова гімнастика, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранковий дневник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Поранок для шк. молоді (музика, хор, соло), 13.05 Шуман із гр. пл., 15.15 Еспорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт мандолін-стів, 16.00 „Григоріяни" оповідання для ст. дітей, 16.15 Пробоєнки з гр. пл., 16.45 Концерт муж. хору, 17.00 Великі й малі винахідники: Форнер і диктатор, 17.15 Найгравніші сонати Моцарта, 17.55 Актуальна господарська гутірка, 18.05 Пісеньки в супр. форт., 18.30 Моди, 18.45 Пісеньки з гр. пл., 19.00 Небезпека трафіки, 19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Електрична муз. орк., 21.30 Співи з книжки Вацл. Лінецького „Вел. маршал", 22.40 Веч. дневник, 20.55 Протилетунсько-газова оборона, 21.00 Театр Уми.: „Нікотина" вад. Ганса Кнаппа, 21.40 Пісні в супр. форт., 22.05 Симф. концерт, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Радіокутик.

ТРАНСМІСІЯ ОПЕРИ „КАРМЕН" БІЗЕ.

Якась дивна доля переслідувала оперу Бізе від перших хвилин її повстання. Твір, який кілька літ захоплював усю Европу, найчастіше викликав сенсації у найвищих музик, спочатку з великими труднощами боровся за право істнування. Насамперед — справа самого лібретта. Герой, що жертвує своєю честю для легковажної дівчини — це був тема на ті часи дуже сміливо. Смерть на сцені теж була у суперечності з прийнятими звичаями сцени „Опера Комік". І музику опери стрічали неприхильно, кажучи, що музика „Кармен" занадто трудна, соли вимагають перерібок і т. п. Премієра опери була фатальним днем для Бізе. Публика ставала щораз холодніша, не розуміла трагізму Кармен, гіршилась змістом і музикою. Бізе, страшенно скривджений і пригноблений вернувся до дому, невдовзі потім тяжко занедужав і помер, не знаючи про те, що його опера у скорому часі підбе цілий світ, що стане в ряді найбільших архитворів музики, яко правдивий образ життя і людських пристрастей.

Цю оперу трансмітує „Польське Радіо" з Великого Театру в Варшаві 13. березня год. 20.10.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.28.

Нім. марка 1.45—1.48, фр. франки 34.90 35.10, шв. франки 172.50—173.25, фунти стерлінги 26.15—26.25, австр. шілінги 98.00—100.00, чеські кор. 19.00—19.50, рум. леї 27.00—30.00, італ. ліри 32.00—35.00.

Золото: Долари 9.03—9.07, Рублі 47.50—48.50, Фр. франки 34.50—35.00, Корони 36.40—37.00 Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.93.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З 38—43, 5% дол. Б. Г. 49—51, 4% Зв. З. Г. 41—42, 4½% Зв. З. Г. 44—46, 4½% пом. 48—50, 4% пом. 44—46, 4% Б. Г. К. 61—63, 4½% Б. Г. К. 61—63.

Долярівка 55.00—54.00.

Збіже.

Ціни зерно Львів	від	до
Пшениця озим.	18.50	18.75
Пшениця зб.	18.00	18.25
Жито Стандарт I.	12.00	12.25
Жито Стандарт II.	11.75	12.00
Ячмінь озим.	13.50	13.75
Ячмінь на мливо	13.00	13.25
Ячмінь пост.	12.00	12.25
Гречка на мливо	14.75	15.00
Конюшина черв. пр.	125.00	135.00
Кон. черв. вільна від кан.	135.00	145.00
Кон. черв. насіння вільна від кан. 90 прц.	145.00	155.00
Мука пш. гат. I. нитяг.	33.00	33.50
Мука пш. гат. I А	32.00	32.50
Мука пш. гат. I Б	31.00	31.50
Мука пш. гат. I Ц	29.00	30.00
Мука пш. гат. I Д	27.00	28.00
Мука пш. гат. II А	27.00	27.50
Мука пш. гат. II Б	26.00	27.00
Мука пш. гат. II. Ц	25.25	25.75
Мука пш. гат. II Д	25.25	26.75
Мука пш. гат. II Е	24.00	24.50
Мука пш. гат. II Ф	22.50	23.00
Мука пш. гат. II Г	20.00	20.50
Мука пш. гат. III А	15.50	16.00
Мука пш. гат. III. Б	14.50	15.00
Мука пш. разова до 0 95 прц.	22.50	23.00
Мука жит. нит. 0—30 прц.	22.50	23.00
Мука жит. гат. I 0—55 прц.	21.75	22.00
Мука жит. гат. I 0—65 прц.	19.50	19.75
Мука жит. гат. II 50—65 прц.	14.25	14.50
Мука жит. разова до 0—95 прц.	15.50	16.00
Мука житня посл. понад 65%	11.00	11.50
Висівки житні	8.50	8.75
Висівки пш. грубі	10.25	10.75
Висівки пш. середні	9.50	10.25
Висівки пшеничні мідні	11.50	12.00

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 10-го березня ц. р. кооперативам платив за: зерно Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2.70 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.75-50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2.75 „
1 д. молока від 11. I. 1936	0.15 „
1 к. яєць	3.00—3.20 „

Тенденція на масло слаба, на молоко вдержана, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 10. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, зерно подвіря птахомаслосоюзу „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мод. товсті без остріг I. кл.	1.00	зол.
Курки товсті з острогами I. кл.	0.90	„
Півники товсті I. кл.	1.10	„
Індички товсті I. кл.	1.20	„
Пантарки товсті I. кл.	1.25	„
Качки товщені I. кл.	1.15	„

Приймає курн, качки, індики й пантарки в необмеженій кількості.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШЛЮСАР-машиніст до літ 30 пошукує місця від зараз. Зголошення, референції під „Жвавий, чесний" до Адм. „Діла". 3—3

ЦУКОРНИК обізнаний з обслугою Вакуумапаратом пошукуваний від зараз. Зголошення, референції під „Цукорник кухар" до Адм. „Діла". 1648a) 3—3

НАУКА

КУРСИ КРОЮ МОДЕЛЮВАННЯ, ранні і пополудневі починяю **М. КОЗЛОВСЬКА**, Львів, Академічна 22, I. п. 41/42 . —3

КУПНО - ПРОДАЖА

МАШИНИ до шиття нові системи Зінгера 170 золотих продає Патицький, Львів, Чарнецького 10. 1617a 8-10

РІЖНІ

АБАЖУРИ целлефонові і пергамінові виконує, Пілсудського 6 — тел. 255-33. 1644 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

ПОВІДОМЛЯЄМО П. Т. ПУБЛИКУ ЩО НАША ФІРМА

ПЕРША ВІДЕНСЬКА ХЕМІЧНА ПРАЛЬНЯ І ШТУЧНА ФАРБЯРНЯ

перенесена з вул. Лелевеля

на вул. ПІЛСУДСЬКОГО 10

Телефон ч. 270-58.

Роботу виконуємо прецизійно, дешево і пунктуально.

Відбір і достава даром.

„ВАРШАВЯНКА"

робітня ж ночих костюмів і суконь

виконує солідно найновіші фасони.

ФУДЕМАН, Коральницька 6 Тел. 236-57.

ПЕРШЕ ОГОЛОШЕННЯ.

АКЦІЙНА СПІЛКА ДЛЯ БУДІВЕЛЬНОГО ПРОМИСЛУ перше Іван Левинський У ЛЬВОВІ

подає до відома акціонарів, що

XIV. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

акціонерів відбудуться дня 16-го квітня 1936 року в год. 17-ій в конференційній салі Кооперативного Банку „Дністер", вул. Руська ч. 20 з таким денним порядком:

1. Звідомлення Управи і предложення рахункового замкнення за 1935 р.
2. Звідомлення Надзірної Ради з висліду перевірки звідомлення, білянсу та рахунку зисків і втрат.
3. Розглянення і затвердження звідомлення, білянсу і рахунку зисків і втрат та ухвалення Управі і Надзірній Раді абсолюторії.
4. Ухвала щодо розділу чистого зиску.
5. Вибір 3-х членів Надзірної Ради.
6. Вільні внесення.

Хто має 10 акцій, має право одного голосу на Загальних Зборах. В цій виконання права голосування треба акції, що доказують право голосування, зложити найпізніше на 8 днів перед Загальними Зборами в ліквідатурі Кооперативного Банку „Дністер" у Львові, вул. Руська 20.

Акціонарі, які бажають собі, щоби їхні справи були уміщені на денним порядку, можуть зголосити свої внесення найдальше до дня 28. березня ц. р. на адресу: Акційна Спілка для будівельного промислу перше Іван Левинський, вул. Потоцького 58 а.

Львів, дня 10. березня 1936 року.

УПРАВА:
Інж. Павло Дурбак.
пп. Інж. Роман Колтунюк.

Церковні цвіти

поручає на свята

Стефанія Погорецька

в СТРИЮ, ВУЛ. ШЕВЧЕНКА 6.

КИТИЦІ ДО СВІЧОК є у трьох цінах, менші 2 зол. пара — середні 3 зол. пара і великі 5 зол. за пару.

КИТИЦІ ПОСТАВНІ на престіл — менші 12 зол. пара, — середні гарні (около 70 цм. високі) 20 зол. пара — і великі 30 зол. пара.

ГІРЛЯНДИ НА ОБРАЗИ вузка 4 зол., — ширша 5 зол. і найширша 6 зол. за метер.

Цвіти матеріяльні, тривкі, колірн гармонійні, естетично дібрані. 1668 1—2

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 56 (7[illegible].304). Львів, четвер 12. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Півріччо 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

У Льондоні вирішать становище до Німеччини.

ПОЗИЦІЯ „ЛЬОКАРНЕНСЬКИХ ДЕРЖАВ" НА ПАРИСЬКИХ НАРАДАХ.

ПАРИЖ, 11. 3. ПАТ. Нарада представників держав, що підписали льокарненський договір, відбулася вчора передполуднем у міністерстві закорд. справ і тревала 3 години. Французькою делегацією проводив мін. Флянден, англійською — мін. Іден, бельгійською — премієр ван Зеланд, італійською — амб. Черутті. Отвираючи наради, **мін. Флянден заявив, що завданням конференції є обмін інформацій та поглядів; ніяких рішень не буде до сесії ради Ліги Націй.** Він виложив французьку тезу — цю саму, що у парляменті. Також і ван Зеланд домагався пристосування постанов льокарненського договору про поміч; становище Бельгії є посередне між французьким та англійським. **Англійська делегація не заявила свого становища, італійська** обмежилась до ролі обсерватора. Припускають, що Італія вивяжеться зі зобовязань, яких підняла у Льокарно; її становище булоб немиле на випадок протинімецьких санкцій. Тому французька дипльоматія вяже німецьку справу з абісинською.

НАРАДИ ПЕРЕНЕСЛИ ДО ЛЬОНДОНУ

ПАРИЖ, 11. 3. ПАТ. На другій, вечірній, **нараді рішили продовжувати наради в четвер у Льондоні.** Урядовий комунікат, що це стверджує, повідомляє також, що **британський уряд запропонував предсідникові Ліги Націй скликати засідання Ради Ліги до Льондону, після нарад „льокарненських держав".** Міністер Флянден відїде в четвер до Льондону; Бельгію заступатиме там премієр Ван Зеланд, Італію — амб. Ґранді. З тієї причини засідання комітету 13-ьох знову відложили — відбудеться воно у Женеві щойно після льодонської сесії Ради Ліги.

ЧОМУ?

ПАРИЖ, 11. 3. ПАТ. Ініціятиву до перенесення нарад до Льондону дала виключно британська делегація з ось-якої причини: Флянден поставив як передумовину переговорів з Берліном евакуацію німецьких військ з Надренії; Іден не міг взяти до його домагань становища, бо через це був би переступив повновласти, які дістав від свого уряду і наразився би на дезавуацію, як недавно його попередник Гор за те, що приняв париські пропозиції. Щоб цього оминути, хоче він підчас нарад постійно мати змогу порозуміватися зі своїм урядом. **Перенесення нарад до Льондону вказує з одної сторони на вагу ситуації, з другої — на збільшення британської відповідальности за долю Европи.** Можливо, що на перенесення нарад до Льондону вплинув і такий мотив: Німеччина ледви чи погодилась би вислати делегацію до Женеви; до Льондону вислалаб радше, тимбільше, що могла б це зробити під покришкою нарад з британським урядом у справі морського договору.

ВІДГУК У НІМЕЧЧИНІ

Нагле вирішення париської наради представників держав, що підписали льокарнський договір, відложити засідання ради Ліги Націй та перенести його до Льондону приняли в Берліні з вдоволенням. Німецькі політичні круги всетаки переконані, що положення дальше незвичайно поважне.

„Дайтше Альґемайне Цайтунґ" виясняє, що німці завдали смертельний удар духові Версаю і прочистили **шлях для правдивого мира.** Берлінська „Германія" пише, що роля обсерватора, яку приняла на себе Англія і корисна і небезпечна. Підкреслюючи значіння німецької пропозиції повороту до Ліги Націй „Германія" пише: „Англія ділала би проти всіх своїх традицій, якщо не зчинила би всього, щоб увести Францію на шлях розсудку. Офіційний „Фелькішер Беобахтер" заявляє, що **Німеччина домагається лише зміни „нелюдського диктату" та щоб відділити договір Ліги Націй від ідеї версайського договору,** бо саме з цієї причини в нинішніх умовинах женевська дискусія над ревізією може покінчитися тільки „версайськими помилками". Промови мін. Ідена називає „Фелькішер Беобахтер" спокійними і розважними.

НОВЕ НАРУШЕННЯ ДОГОВОРІВ?

ПРАГА, 11. 3. ПАТ. З Берліна доходять вістки, що німецький уряд думає знести умінімарковлення рік Ельби та Одри.

„За майбутнє мира в Европі".

НОВА ЗАЯВА ФРАНЦУСЬКОГО УРЯДУ

ПАРИЖ, 11. 3. ПАТ. Вчора пополудні премієр Саро зложив у палаті послів заяву уряду до недавніх потягнень Німеччини; мін. Флянден повторив її у сенаті. Покликуючись на опінію інш. льокарненських держав, франц. уряд відкидає німецькі закиди, буцімто пакт зі СССР не давався погодити з Льокарном та заявляє, що цей пакт не є спрямований проти Німеччини. Всякі закиди міг Берлін висунути перед гаський трибунал. **Нарушуючи демілітаризацію Надренії, Німеччина ослаблює безпеку Франції та ставить під питайний знак будуччину мира в Европі.** Франція не хоче вертатися на шлях військових союзів і приспішених зброєнь, бо тоді видав би війну той, хто до неї ліпше приготований. **Франція віддасть свої сили до розпорядження Ліги Націй виключно на те, щоб не допустити до катастрофи для европейської цивілізації. Робимо це під умовиною, що всі члени Ліги нас піддержать.** Тому що Гітлер звернувся безпосередньо до французького народу, і ми **взиваємо німецький нарід, застановитися над відповідальністю, яку бере на себе супроти історії. Ми ніколи не хотіли й не хотітимемо нарушувати свободу й честь німецького народу.** Ми не хочемо трактувати німецького народу гірше, ніж інші народи. Ми згідні з німецьким урядом у тому, що **французький нарід не мав би ніяких користей з нужди німецького народу.** Ми згідні співпрацювати у вишукуванні засобів, що запевнилиб істнування 66-міліоновій німецькій нації, яка — як сказав Гітлер — живе на за-бідній землі. Але питаємо: **Чи шлях до цього веде через обсадження здеміліта-ризованої смуги? Франція не може переговорювати з Німеччиною, доки вона не пошанує між народнього права.**

Свою промову закінчив Сарро зкликом до французького народу:

„Зачинається гра за майбутнє мира в Европі. Франція вірна своїм традиціям, мусить одноду-шно стануги в акції, що її веде в обороні мира".

ПАРИЖ, 11. 3. ПАТ. Тутешня преса підмічує, **що вчорашня промова Сарро куди лагідніша від першої.**

ФРАНЦІЯ ГОТОВА ДО УСТУПОК?

ЛЬОНДОН, 11. 3. ПАТ. Як подають з офіціяльних кругів, мінімум, на яке Франція моглаб погодитися, булоб ось яке: Німецький уряд мусів би підписати договір, ґарантований Великою Британією та Італією, у якому зобовязався би не будувати фортифікацій у смузі, яка до тепер була здеміліта-ризована. Новітні змоторизовані війська — мовляв — посуваються так скоро, що саме присутність залог у Надренії маловажна; а всеодно армія неоперта на фортифікації, безсила.

ПАРИЖ, 11. 3. ПАТ. „Евр" твердить, що англійський уряд запитав французького, чи він погодився би на такі умовини, якщоб Німеччина пішла ще і на інші уступки, як поворот до Ліги Націй або повітряний пакт.

Трудися і щади, а не зазнаєш біди!

каже українська приказка, тому складай свої ощадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

де крім звичайних відсотків зможеш дістати ще й премію за ощадність у висоті 25—100 зол.

„Совітські козаки".

Львів, 11. березня 1936.

Гумористика тих двох слів поруч себе — походить із того невичерпаного джерела гумору, яким є совітська дійсність та взагалі ввесь московський большевизм. „Совітські козаки" — це такий самий парадокс, як п. Літвінов у Женеві, як червона армія у ролі ґаранта французького імперіялізму, як титули „червоних маршалів", як військові ступні, як зоти у школах і мундури для урядовців. Це вся та дивовижа, на яку складається большевицька фразеольоґічна тромтарація, що виклинає все те, що було перед жовтневою революцією, — поруч із щорза більшою адорацією всіх старорежимних реквізитів. Почалося, як відомо, від привернення права громадянства словову „родіна" (батьківщина) і „патріот": це було в часі найбільшої небезпеки війни з Японією з приводу манджурської експедиції та ліквідації совітських впливів і совітської власности у далеко-східній залізниці. В обличчі загрожевої територіяльної цілости Совітів до російського партіотизму признались однаково — Міляков що й Сталін. Швидкою ходою пішло освідомлювання сталелитних большевицьких низів, що раз вони російські патріоти, то й повинні підчинюватись усьому, чого вимагає російський патріотизм, якому перечать ріжні пережитки й пересуди із першого десятиліття червоної революції. Дійшло врешті до того, що сьогодні виложено намордник на тих совітських письменників, які ще недавно були у найбільших ласках совітської верхівки, які паплюжили „гнилий захід" та заганяли до могили Хвильових за їх поклики до спільноти з західною культурою. Від погрожування всій Европі революцією, що її понесуть на своїх багнетах червоні вояки, — докотився большевизм до наслідування Петра І. у пропаґанді „західництва", при чому те західництво у практичній совітській інтепретації виглядає в той спосіб, що постепенно воскрешається всі зовнішні ознаки передреволюційної царської Росії, а тією, очевидно, ріжницею, що царська охрана у порівнанні з ҐПУ це була дитинча забавка, та що добробут з часів Романових у порівнанні з нуждою часів Сталіна був недосяжним сьогодні разом.

„Совітські козаки", це останній подвиг новородженої „ґенеральної лінії" Сталіна. Та „ґенеральна лінія" така закарлюча, що коли ще недавно кубанця чи донця, якого схоплено у козацькому мундурі та який гордо признавався, що він „козак" — розстрілювали, а нині кубанців і донців водять у паралі мундурі, шиті по старих історичних зразках, складають із них „делеґації", возять на показ до Москви і розписуються на передових місцях у „Правді" та „Ізвестіях" про такі чудові питоменности козаків, як дисципліна, відвага і рішучість, — передані сьогодні до скарбниці... червоної армії. Коротко кажучи: совітська влада реституує тепер козацьку кінноту, вважаючи, що населення Дону, Кубані й Тереку піде на гачок комплиментів про козацькі чесноти і дасть червоній армії високовартного вояка, який буде битись за „нашу родіну", забуваючи, що бється за екзистенцію своїх катів, за закріплення свого невільницького стану. Бо нема мабуть, двох думок, що відновлюючи козацтво — совітське правління не відновить старих козацьких привілеїв, звязаних з козацтвом як окремим суспільним станом, не поверне Козацькому Війську — во-

то автономічних — не кажучи про самостійницькі — прав.

1.500 вальців-козаків, донців і терців, дефілювало у Мєллерові на Донщині перед Ворошиловом, який раптом став покровителем козацтва. Говориться „любви Ворошилова", які надають титул „вєдця Ворошилова", що має бути більшевиче такою почестю для кубанців чи терців, як „заслужений артист Республики" для совітських акторів чи співаків. Совітська преса дістала наказ вести таку саму демагогію у користь козацьких кінотчиків, як кілька літ тому вела демагогію проти всіх родів козацького війська, проти замилування козаків до козацького ремесла, проти всіх прикмет козацької вдачі козаків.

Очевидно, це тільки ще один засіб ратувати свою загрожену позицію. Хтось може сказати, що це поведінка розумна і зручна. Однак нема розуму і зручности у таких тактичних ходах, які *чудять* співчитися банкротством: бо правдою є, що московські большевики боронять не гірше членів Союза Русского Народа — принципу недоторканості державної території та принципу її неподільности; але й правдою є, що правління большевиків є нерозривно звязане з системою гнету та олігархічної диктатури і що у такій системі немі місця для лібералізму ані супроти окремішніх національних ані станових тенденцій. Совітським правителям може всміхатися у теперішній важкій міжнародній ситуації, щоб „перетворити козацьку людність у могучі резерати червоної армії" („Правда" з 18. м. м.), але торочити про „чесну працю козаків-колхозників" і про заслуги козаків для „колхозного ударництва" — це значить бавитись у блеф, який не переконає козаків і який не перемінить дійсности. Козацький Край знищено вогнем і мечем. Регулярною війною та військовими карними експедиціями здушили московські большевики свободолюбні змагання козаків, які випливали чи то з привязання до станових привілеїв чи зі свідомости національної окремішности та привязання до історичної традиції. Це останнє торкається головно української Кубані, яка по геройськи боролася і по нинішній день не помирилася з червоною окупацією. Ані винищування цілих осель, ані переселювання десятків тисяч кубанців, терців і горців із Кавказу на Сибір, ані кольонізування Кавказу московськими пришельцями не зломило гордого духа синів тих гір, з яким звязана безсмертна легенда Прометея. „Совітські козаки" будуть козаками, але ніколи не стануть совітськими.

Державна політика й українські потреби.

Промова сен. Остапа Луцького 9. березня ц. р. на пленумі сенату підчас загальної дискусії над буджетом на 1936-37.

Висока Палато! Знову маємо в наших руках велику книжку буджетового прелімінаря, з якої можна багато довідатися про завдання, які перебрала на себе держава і про фінансові засоби, при допомозі яких ці завдання сповняє. З цієї книжки можна багато навчитися про управу державою. Буджетова комісія, до якої я належав, ствердила, що міністер скарбу поробив поважні ощадности в буджеті, втягнув до буджету фонди, які дотепер не входили туди. У скарбовім законі обмежив власну свободу т. зв. віремен, а непередбачені впливи призначив передовсім на сплату зобовязань державного скарбу. Це великі позитивні прикмети прелімінаря, це дальший крок до майбутньої кодифікації буджетового права.

Предложений прелімінар буджету має передовсім ту велику прикмету, що він по всій імовірности є реальним буджетом і зрівноважений у звичайних видатках. Такий буджет є забезпекою постійної валюти і запевнює, що бодай уже відтепер звичайні видатки держави не будуть підчас року вискакувати поза рямці буджету і що вже поза нами час механічного та наглого, отже найшкідливішого рівноваження видатків держави.

МІЛІОН ДІТЕЙ ПОЗА ШКОЛОЮ.

Але щасливо осягнений рівень буджету є на жаль більше ніж прикрий, це похмура картина. Мілион дітей мусить залишитися поза загальною освітою через недостачу шкіл і учительських етатів, фахове шкільництво загамоване, наука і мистецтво не находить у державнім скарбі майже єдиного свого мецената, вимір справедливости звязаний з такими високими оплатами, що є майже недоступний для сірого, звичайного громадянина. Нечисленні державні і недержавні дороги не можуть діждатись консервації; ріки і гірські потоки будуть далі лютувати по урожайнім чорноземі знуженого селянина і вкінці лишиться засаду про набуті права. Навіть міністер військових справ склав заяву в соймі, що дальші перегони світових збройнь можуть змусити його до шукання надзвичайних доходів на конечні потреби оборони держави.

НАДМІРНІ ТЯГАРІ.

Тимчасом суспільне господарство вже згинається під надто високими тягарами державного скарбу, господарської і територіяльної самоуправи та суспільних чинитьб. Справді живемо в часі, коли публичні обтяження забирають 40 прц. суспільного доходу і ця диспропорція руйнує суспільну господарку. Крім того сконтингентований і сталий, отже несправедливий вимір тих обтяжень, ще більше поглибив зло і ще більше підкопав льояльність громадян до скарбового закону та їх віру в льояльність державної адміністрації супроти власних громадян.

Такий дійсний стан вимагає справедливого вирівнання і негайної обнижки публичних чинитьб взагалі і державно-скарбових оплат та самоуправних зокрема, обмеження функцій держави і територіяльної самоуправи щодо того, щоб вони зайво не вступали в суспільне і господарське життя. Слід теж упрaвнити державну адміністрацію і припинити господарську політику держави, яка від 1929 р. зачинає набирати посмаку державної плянової господарки. Державні продукційні заведення не відтяжили якслід суспільности від оплат до держ. скарбу, так само як і самоупр. заведення публ.ужиточности перемінилися майже загально в люкративні джерела доходу для міст.

ЗА НОВУ ЛЮДИНУ.

Всі числимося з фактом, що живемо в часах великого соціяльного, господарського, світоглядового і морального перелому. Числимося з тим, що обективні умовини господарського лібералізму поважно змінились, що сучасний світ слушно підкреслює суспільний характер продукції, виміни і консумції. Але теперішна реалізація гасел меркантилізму, передовсім марксистівсько-ленінівського соціялізму, як господарського світогляду т. зв. тотальної держави і плянової державної господарки теж не є ідеалом, принайменше нашим, себто українського громадянства у Польщі. Не хочемо бути жертвою капіталістичного визиску ані теж згуртованою твариною в руках державної, зрештою достойної бюрократії, яка плянує ціле життя. Жива і вільна людина, обєднана в добровільних суспільно-господарських організаціях, одним словом доктрина і добра кооперативна практика найкраще відповідає нашій ментальности та новоповсталому усуспільненню всіх господарських процесів.

Ми переконані, що лише поза тотальною державою може істнувати усуспільнений, але вільний громадянин у сильній державі.

Добре розуміємо риск державного скарбу при зменшенні публичних тягарів, але міркуємо, що довготревала непереведена послідовно деформація, яка не торкається всіх елементів продукції, не може бути успішною і зроджує новий риск може ще грізніший для нашої дійсности. Домагання зменшити тверді і за високі кошти продукції обіймає не лише публичні тягарі, але і надто високу відсоткову стопу, яка у великій мірі залежить від політики Польського Банку і державних банків та від безпосередньої інгеренції держави на грошевім ринку. Слід зменшити теж надмірно високі ціни скартелізованого промислу, якому уряд дав ріжні привілеї, включно аж до підвишки цін на внутрішньому ринку. Обнижка публичних оплат, відсоткової стопи і скартелізованих цін це шлях, щоб збільшити покупну силу села та оживити ціле господарське життя.

Уряд мусить постійно журитися про додатне сальдо торговельного білянсу, бо воно рішає в Польщі про рівновагу платничого білянсу держави. На жаль, 2/3 експорту Польщі це плоди землі, а не людської праці. Тому пересічна вартість 1. привезеної тони в 1935 р. сягає 334 зол., вивезеної лише 68.8 зол. Всі розуміємо вивозові труднощі і розмірну доцільність дампінгового вивозу. Підвишка покупної сили та упрaвнення внутрішнього ринку має першорядну вагу. Хліборобська і споживча кооперація можуть і мусять відограти тут першорядну ролю. Крім того українське громадянство піддержує такі вимоги в справах торговельної політики: преференції для крайових сирівців (лен, товщ, вовна) і стандаризації хліборобського вивозу. А щодо хліборобського вивозу пригадуємо, що труднощі звязані з ним зникнули би, якби населення, обтяжене публичними тягарами і картелевими цінами, перестало недоїдати. В 1931 р. внекспортували напр. 1.281.000 кг. жита за смішно низьку ціну. Якби населення краю могло зїсти щоденно 11 грамів хліба більше або ще краще, якби сільське населення не змушував секвестратор до надмірної продажі, само могло би зїсти щодня 15 гр. хліба більше й експорт жита був би зайвий.

ІНВЕСТИЦІЇ.

Прелімінар буджету заповідає уже давно, що нічне залізничі і поштові інвестиції у квоті 90 міліонів зол., надто віцепремієр заповів дальші більші інвестиції в квоті 225 міліонів зол. У звязку з цими інвестиціями і справою внутрішнього ринку хочу як сенатор та українець присвятити кілька слів дуже важливій проблемі східних земель. Відкриваючи господарську нараду 28. лютого ц. р. віцепрем. Квятковський заявив: „В ділянці промислової продукції добування таких важних матеріялів як камяне вугілля, кокс, залізо, сталь і цинк сконцентровано в західних воєвідствах. На цьому самому терені зосереджується понад 80 прц. продукції цукру, цементу, соли, виробів металевого, електротехнічного, текстильного і паперового промислу, продукції вапна і цегли. Тут є понад 80 прц. газівень і водотягів, тут працюють механічні пекарні, тут найкраще розвинена мережа залізниць і трамваїв, тут істнує понад 80 прц. друкарень, культурних і здорових уладжень і тут вкінці працюють та творять будівельні позички. В цій частині Польщі продають майже 70 прц. цілої внутрішньої консумції цукру, 67 прц. тютюну, 64 прц. сірничок, 93 прц. електричної енергії, 80 прц. штучних погноїв і хліборобських машин, понад 80 прц. заліза та понад 95 прц. кави і чаю.

Але істнує велика держава — друга Польща, невідділена митним муром, ні прогібіцією. Це є центральні східні воєвідства. Її мусить здобути промислова продукція західної Польщі. Вони бажають взаїмної товарової виміни мусять брати участь у будівельних кредитах і з державних інвестиціях та в експортовій допомозі. Ці центральні і східні воєвідства мають право до розвитку і до таких полекш, які нераз давали і даємо чужим народам і суспільностям.

Під цю програму підписуюся обома руками. Тішуся, що по кільканацятьох роках хибного шляху, уряд нарешті зачинає розуміти зростаючі потреби сходу і вязати з цим державний інтерес. Для ілюстрації диспропорцій, які повстали між сходом і заходом держави та щоб підкреслити помилки в дотеперішній, не лише господарській політиці, подам ще такі завваги.

Густота хліборобського населення на полудневому сході має свій рівноважник вже лише в Японії між Осакою і Кобе з тією ріжницею, що тамошній японський клімат дає два повні жнива до року. Щоб дрібні господарства у Східній Галичині могли забезпечити життя родини, треба би спровадити з інших держав удесятеро такий великий запас землі, який має ця територія.

Дещо краще виглядає справа у східних воєвідствах. Там на 100 хліборобів випадає не 475 пр. як у західних воєвідствах, але 575 з цією дійсною заввагою, що у протилежности до західних воєвідств землі є лише 40—50 прц., отже куди менше, ніж у західних і центральних воєвідствах.

ЗАНЕПАД ГОСПОДАРСТВ.

Господарсько-рільничі умовини залежать не лише від грунту, клімату і праці, але і від капіталу. Найбільша праця не є продуктивна без інтенсифікації капіталу.

Відношення капіталу на сході ілюструють такі числа: на Поморі і в Познанщині кількість сільських мурованих домів — 71 прц.; в Конгресівці — 11.5 прц.; в Галичині — 5 прц.; у східних воєвідствах 1,4 прц. Доми з вогнетревалим дахом у Познанщині і на Поморі це 73 прц. всіх сільських домів, у східних воєвідствах лише 4,4 прц. всіх сільських домів; 15 прц. господарств на Поліссю, 16 прц. на Волині і 19 прц. господарств у станиславівськім воєвідстві це господарства без корів; 30 прц. господарств на Поліссі, 28 прц. господарств на Волині і 39,5 прц. господарств у станиславівськім воєвідстві — це господарства без одної сільської скарбонки, про яку говорив ген. Галіцє, себто без одної свині.

В західних воєвідствах випадає на 1000 км² 82—111 км. залізних доріг, на полудневім схо-

лі 53, а в східних воєвідствах лише 21 км. залізниць на 1000 км². Тому і віддалення від найближчої залізничої стації до 10 км. обіймає майже цілу просторінь км² у західних воєвідствах, а лише 55 прц. простору східних воєвідств. Коли в західних воєвідствах є 2 прц. місцевостей, віддалених від залізничої стації від 10 до 20 км., у східних воєвідствах є вже аж 30 прц.

На 1 км. битого шляху припадає в західних воєвідствах 3—4 прц. км., в Конгресівці 14 км², то в східних воєвідствах 72,3 км². Коли пересічна продукція жита в роках 1927—31 на мешканця в Познанщині і на Поморі сягала 414 кг., пшениці навіть 116 кг., тоді ця сама продукція жита і пшениці на мешканця у східних воєвідствах сягала лише 211.50 кг., отже на половину менше. Ця справа виглядає куди гірше в Східній Галичині.

Кращі умовини збіжевої продукції в Познанщині і на Поморю, замалі капітали на сході, недостача комунікації, лихварська дорожнеча гроша і промислового товару — при найнижчих цінах на продукти східного села — вбили можливість інтенсифікації східного хліборобства. Навіть цивільні і військові осадники на сході з більшими капіталами, яких не має ніодин селянин автохтон — не можуть сплатити довгів і як слід господарити. 50 прц. загальної продукції в східних воєвідствах йде на власну консумцію; готівкові прибутки зразкових господарств у східних воєвідствах є 60 прц. нижчі від пересічного готівкового доходу рільних господарств у західних воєвідствах.

ПОКРИВДЖЕНІ СХІДНІ ЗЕМЛІ.

Коли візьмемо на увагу всі елементи рільної господарки, то виявиться, що і східні воєвідства мають уже 30 прц. хліборобського перенаселення і є властиво поза ринком збуту та купна.

Хліборобське перенаселення на сході теж має ненормальні ціни землі, вищі, ніж на заході.

Увесь польський промисл всередився на найдальшім заході держави і населення східних воєвідств не може з нього користати навіть як із резервуару підчас сезонового безробіття. Міста на сході — малі і мало їх, тип тамошнього купця — найгірший і найпримітивніший. Пересічний оборот торговельного підприємства на цих землях менший на 50 відс. від обороту таких самих підприємств на заході. Міста на сході не зростають. Населення міст у волинському воєвідстві зросло за 1921—1931 на 0,3 відс., у Тернопільщині на 0,6 прц., у Станиславівщині впало на 0,2 прц., а на Поліссі на 1.6 прц.

Так виглядає східна дійсність. У таких обставинах неможлива ніяка суспільна диференціяція, сільський хронічний голод добре відомий і на Підкарпатщині і на Поліссі.

Великою підойдою добробуту тих земель може бути не тільки робуча рука, але і знаменита голова автохтонного українського населення, його великі умові здібности, його зроджений гін до аристократизації свого внутрішнього і зовнішнього життя. Не є це припадок, що українська кооперація дуже легко зорґанізувала на Поліссі і на Волині яких 500 сільських кооператив ріжного типу, ведених самими місцевими селянами. За ту працю вже рік тому прогнано з тих земель українські кооперативні централі. Не припадок це теж, що саме на цих землях розвинувся найкращий народній промисл і багате на старій культурі основане народне мистецтво і що саме в останніх роках з найбільшої нужди українського народу на східній Волині виринув Семчук, автор волинської трильоґії, щонайменше такої глибокої як „Мужики" Реймонта, що з нашого поліського села виріс добрий поет Влизько, якого розстріляли большевики за націоналістичний ухил і що з лемківської землі дістали ми теж доброго поета Антонича.

ЩО РОЗУМІЄ ВЕСЬ СВІТ.

Цим землям треба дати освіту, бо анальфабетизм на сході саме найбільший: надто велика частина дітей без школи з цілого міліона припадає саме на ці воєвідства. Але що найважніше: цілий світ розуміє, що освіту кожний нарід засвоює собі у рідній мові. На сході, де від віків переважає українське населення, нема ані одної державної української школи, навіть православну релігію починають там у вселюдній школі викладати нашим дітям по польськи. Який сенс має така шкільна політика? Адже наш молодець, що переходить польську школу мусить зустрітись, в українських перекладах з „Іліядою" й „Одисеєю", Горацієм і „Божеською Комедією", „Фавстом" і „Паном Тадеєм", з „Піснею про Роланда" і Шекспіром, з історією України та української літератури. Мої панове! Ніяка держава не може перетравити занадто багато фікцій і дурниць!

Увесь світ розуміє, що для дрібного селянського населення найбільше відповідною формою господарської організації є господарська кооперація і що висліди цієї кооперації є найбільші, коли до ридвану можна втягнути цілу силу традиції та національної амбіції. Тимчасом, як я це вже сказав, на східних землях усунули цілу ерархію української кооперації.

ЯК ЗБІЛЬШИТИ ПРОДУКЦІЙНУ СИЛУ.

Висока Палато! Так, східні землі потребують засобів на шляхи, залізницю, почту, всяких меліорацій, рентовних господарських інвестицій; кожний гріш витрачений на таку ціль дасть найкращі висліди для загального добра, піднесе покупну силу тих земель, уведе в рух орґанічно фабричні димарі на заході та орґанічно зліквідує промислове безробіття, а треба зрозуміти, що і на цьому відтинку життя державна польська рація має спільну рацію з українським народом, що від віків мешкає на цих землях. Ця правда мусить бути гаслом цілої державної політики на Сході!

Не забуваймо, що східні землі лежать над совітським кордоном і що Комінтерн добре використовує господарську нужду тих земель для зовсім негосподарських цілей. На терені південно-східних воєвідств збудував сам український нарід гать проти Комінтерну. На Волині й Поліссі гірше. Там хоче діяти тільки влада. Своєрідна політика загальної адміністрації на Поліссі й Волині оперла цілу свою державну рацію головно на збиточнім, то знову первого-злобнім Кратосі. Найвищий час пригадати собі, що для кожної державної радії рівні права з Кратосом має теж Етос.

Політика духової та матеріяльної пацифікації східних земель тому, що там саме живуть українці — збанкротувала. Віримо, що тепер основно змінить ся ціла та державна політика та політика польського народу. Кожна доцільна політика на східних землях мусить рахуватись із внутрішнім станом українського народу. Саме за такою політикою звернули ми свої домагання ніж року тому до уряду. П. премієр Косцялковський, як тодішній міністер внутрішніх справ у кабінеті полк. Славека, приняв її. Уряд заявив нам, що погоджується з нами і що природний розвиток сил українського народу як окремої національної єдности, з правом на власне культурне господарське життя, зовсім не колідує з державною рацією Польщі.

Висока Палато! Живемо в час великих труднощів і великих можливостей. Кожної хвилини оба ваші народи можуть опинитись у вирі нових історичних подій. У почутті історичної відповідальности і супроти того, що уряд п. премієра Косцялковського заповів уже доручення, що примушують до нормалізації польсько-українських взаємин у середині держави, ще й тому, що внутрішня політика уряду супроти чужих держав стоячи на ґрунті оборони західно-европейської культури, відповідає історичній лінії українського народу, заявляю у власному імені та сенаторів Децикевича, Горбачевського, Лободича і Павликовського, як сенатської групи в Українській Парляментарній Репрезентації, що вперше голосувати будемо не тільки за буджетом міністерства військових справ, якщо ми вже заповіли в буджетовій комісії, але і за цілістю представленого буджетового прелімінара. (Оплески)

ЩАВНИЦЬКА ЮЗЕФІНА
приспішує реконвалесценцію після запалення олегочної.

Нова позичка на зброєння?

У вівторок сенат розглянув і приняв буджет міністерства військових справ, справедливости, пошт і телеграфів та комунікації. Буджет міністерства військових справ реферував сен. Заліцький. Опісля довшу промову виголосив міністер військових справ ген. Каспшицький, який заявив, що слід знайти грошеві засоби поза буджетом на зброєння. Радів, що сенатори висувають проект внутрішньої позички на збільшення оборони Польщі. Опісля обговорив розвиток летунства. Сенат приняв внесок сен. Серошевського такого змісту: всі громадяни готові до найбільших жертв у справі оборони Польщі.

Після того сен. Терліковський ареферував буджет міністерства справедливости. Міністер Міхаловський заповів, що внесе закони: про журналістів, пресовий, про фундації і обмежить кошти екзекуції при менших належитостях. Підчас дискусії над міністерством справедливости промовляв теж сен. *А. Горбачевський*. Промовець домагав справу виміру справедливости, яка має бути доступна кожному громадянинові. Вимір утруднює стаття 112 к. п. ц. про право вбогих. Завдяки інтервенції появився обіжник міністерства справедливости, що за вбогу особу уважається родину особи, яка користає з публичної добродійности. Зате власника пів моргового поля чи розваленої хати вважає за людину, яка може вплатити оплати.

Високі судові такси і коморники теж утруднюють вимір справедливости. У Сх. Галичині дають в знаки коморники. Українців змушують часто складати присяги в польській мові і не перестерігається постанов про українську мову в судівництві. Порушив справу усування українців з судівництва і нотаріяту, справу нотаріяльних кантолів та справу деклясування і паперизації адвокатури.

Нині оба театри грають!

У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ
славна оперетка П. Абрагама
„Баль у Савою"
з І. Кульчицькою і К. Дембовським в гол. ролях.

У ТЕАТРІ РІЖНОРОДНОСТЕЙ знаменита комедія, що тішиться невпинним успіхом Буш Фекете:
„Трафіка пані ґенералової".

Комуністи палять та грабують.

МАДРИД, 11. 3. ПАТ. Еспанський уряд проголосив воєнний стан у Ґранаді, де на тлі загального страйку дійшло до заворушень. Ввесь день йшла стрілянина. 32 особи ранені. Комуністичні банди перебігали вулицями міста, підкладали вогонь під будинки та грабували, знищили театр, кілька ресторанів і каварень та приватні доми. Будинки католицьких шоденників зруйновані, а всі машини знищені.

У відповідь на проголошення воєнного стану, професійні союзи ухвалили вести далі загальний страйк.

ДЕМЕНТІ.

МАДРИД, 11. 3. ПАТ. Урядові круги рішуче заперечують чутки про те, буцімто маніфестанти спалили катедри в Севіллі та Толедо.

КІНО КОПЕРНИК Нині давно очікувана премієра!
Herman Thinig — Christl Mardayn — Theo Lingen — Fritz Imhoff
та ін. чолові артисти в найнов. музичній комедії в німецькій мові п. н.
ПЕПІ (Im weissen Rössl)
Як Відень Віднем не було такої чудової і повної гумору комедії.
Прегарні мельодії Ральфа Бенацького. Крім цього колірова гротеска
Карти та білети вільного вступу, крім стисло урядових і редакційних, неважні.

Управа Українського Академічного Комітету.

До Управи Українського Академічного Комітету для міжнародньої інтелектуальної співпраці при Лізі Націй входять такі особи: голова Комітету д-р О. Колесса, ректор і професор Українського Вільного Університету у Празі та професор Карлового Університету у Празі; заступник голови Комітету д-р С. Смаль-Стоцький, професор Українського Вільного Університету у Празі; заступник голови Комітету А. Яновліз, професор Українського Вільного Університету в Празі; генеральний секретар С. Сірополко, професор Українського Високого Педагогічного Інституту у Празі; члени Управи Комітету: 1) Л. Білецький, ректор і професор Українського Високого Педагогічного Інституту у Празі; 2) д-р Б. Матюшенко, професор Українського Вільного Університету у Празі; 3) К. Мацієвич, професор Української Господарської Академії в Подебрадах; 4) В. Іванис, професор Української Господарської Академії в Подебрадах.

„Перш за все не наслідуймо французів".

РЕЗЕРВА БЕЛЬГІЙСЬКОЇ ПРЕСИ.

БРІССЕЛЬ, 11. 3. ПАТ. Великий щоденник „Ля Насіон Бельж" ось як характеризує настрої тутешніх урядових кругів: „Розвязка Сарро не подобається, бо він надто зарозумілий. **Сарро видає війну, якої не думає вести;** всі добре знають, що він не змобілізує ні одної дивізії, щоб боронити свого права. Настрої у Брісселі можна зясувати словами: перш за все не наслідуймо французів. **Очі всіх звертаються до Льондону, бо з Женеви годі чогось путнього сподіватися. Ждемо на те, що скаже Льондон; здається, зробить все, щоб ввести Німеччину до Женеви.** Ці тенденції сильно впливають на бельгійських державних мужів; вони одноцушно **твердять, що необхідно дійти до порозуміння, бо ніхто не хоче війни.** Опісля застановляється над питанням, чи не краще обійтися без Німеччини і негайно заключити англьо-франко-бельгійський союз.

ФРАНЦІЯ МОЖЕ РАХУВАТИ НА БОЛЬШЕВИКІВ.

ПАРИЖ, 11. 3. ПАТ. Вчора приняв мін. Фляндена совітського амбасадора Патьомкіна, що офіціяльно потвердив заяву, яку передше зложив приватно, що СССР піддержить Францію у її акції на обсаду здемілітаризованої полоси. **Совітська делегація у Женеві вповні піддержить французьку.**

І НА ПОЛЬЩУ.

ПАРИЖ, 11. 3. ПАТ. Авас повідомляє про півгодинну розмову мін. Фляндена з польським амбасадором Хлаповським, який потвердив, що **польський уряд рішений додержати зобовязань, що випливають з польсько-французького союзу.**

НАЦІКАВІША КНИЖКА
НАШОГО ЦЬОГОРІЧНОГО СЕЗОНУ
Ірини Вільде
ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ
208 сторінок.
Замовляти в Адміністрації „Діла". Порто 30 сот.
Ціна 1.50 сот.

Перемога сирійців.

НАЦІОНАЛІСТИЧНІ ДОМАГАННЯ ПАТРІЯРХА МАРОНІТІВ.

ДАМАСК, 11. 3. ПАТ. **Бльок арабських націоналістів стверджує, що заключив умову з високим комісарем.** У відозві проголошує перемогу націоналістичних ідей в Сирії та взиває купців, щоб закінчити страйк і відчинити крамниці. Французька влада оповістила загальну амнестію для засуджених підчас недавніх заворушень. У Бейруті 7 послів доручило за посередництвом президента законодатної палати меморіял високому комісареві, домагаючися конституції, заключення трактату між Ливаном і французьким урядом та впровадження Ливану до Ліги Націй. Посли домагаються розглянути ті точки на найближчій сесії парляменту, що відбудеться 17. березня.

Аріда, маронітський патріярх заявив у інтервю, що домагається від французького уряду визнати незалежність Ливану на тих самих основах, що й Сирії.

ХОРІ ЖІНКИ осягають вживаючи природну гірку воду FRANCISZKA-JÓZEFA легке випорожнення при чому це получене нераз з надзвичайно добродійним ділянням на хорі органи.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Страйк трамваєвиків у Льондоні покінчився; завтра привернуть нормальний рух.

Страйк обслуги вінд у Ню Йорку поширився по внутрішні дільниці міста. Страйкарі твердять, що унерухомлено 4.000 домів, поліція — що лише 3.000.

Колишній парагвайський начальний вожд з війни проти Болівії, ген. Естігаррібія утік літаком на арґентинську територію, тому що боявся, щоб новий уряд не поставив його під суд.

Австрійський уряд оголосив у комунікаті, що переговори з чеським премієром Годжею, який сьогодні виїхав з Відня були успішні. Переговори над торговельним договором дійшли майже до кінця і в цій справі оба премієри підписали протокол; посунули вперед також переговори про оживлення туристичного руху.

ГРИГОР СМОЛЬСЬКИЙ (2)

ШКОЛА НОВАКІВСЬКОГО.

(Докінчення.)

В рр. 1928/9 наука йде далі, але вже без вкладів. У 1929 р. третя з черги вистава учнів. У 1929—32 наука йде далі з тим, що старші малюють окремо або лише заходять до „Школи". У жовтні 1930 р. перша вистава учнів на провінції в Коломиї, Стрию, Дрогобичі, Самборі, Перемишлі. Того самого року влаштовує Т-во Прихильників Українського Мистецтва загальну виставу в салях „Т-ва Штук Красних". У 1932 р. друга вистава, в якій учні школи виступають зорґанізовано. У 1934 дальші вистави на провінції: у Бережанах і Тернополі.

Ось і короткий огляд історії „Школи".

Загальне число тих, що перейшли робітню Новаківського, довше чи коротше, доходить до 90. — Можна тут покласти запит, чому наука в Школі перервалася? На це й відповідати не треба. Раз тому, що не було орґанічних до того основ у нас, бо виключно з малярства трудно у нас жити, і нема в нас „торговлі" (якщо так можна висловитися) образами, по третє такий „дух" віє у нас буцім-то школа непотрібна. Вистане перенятися якимсь модерним, свіжим „ізмом", а решту доповнюється ілюстраціями з журналів і знимками. За весь той час „Школи Новаківського" треба було просто бої за неї зводити. Стільки перепон зверху і всередині, скільки енерґії витрачено на ту борню, що зовсім не йшла в парі з осягами. Та це були початки! Були такі, що видержували лише рік і знову такі, що по кількох місяцях утікали.

Опозиція (де її нема?) кинулася відразу на Новаківського, як жіночого вчителя, що манерує учнів і то ще, коли побачила перші рисунки учнів.

Чи це була зависть, чи упередження до Новаківського, чи щось інше? Новаківський не був педаґогом у дар'ньому розумінні цього слова, одначе він і лише він міг і мусів вести і творити свою школу. Сталося це просто тому, що Новаківський це найвиразніша у нас мистецька індивідуальність, дотого ще утверджена саме тоді польською і жидівською критикою. До нього зголошувалися і вчилися вже раніше учні, і то не лише українці, але жиди і поляки.

Історична практика показує, що молодого адепта мистецтв тягнуть не дидактичні і педагогічні вальори вчителя, але вальори сутомистецькі. Знана річ, що великі мистецькі індивідуальности завсіди були лихими педагогами.

Входячи глибше у зміст слова малярська школа, насувається кілька питань. Що це за школа? До чого її прирівняти? Чи це школа в ідеольогічному розумінні, яке прикладаємо до шкіл венецької, римської з часів Ренесансу, чи мінхенської, петербурської, чи краківської з останніх часів, — що накладали на малярів, які вийшли з них, своєрідне для даного середовища і школи пятно? Чи був це тип індивідуальної школи мистців, як Рубенса, Делякруа чи Г. Моро? Чи Новаківський пропаґував якийсь означений, теоретично оброблений напрям, як Андре Льот чи Леже, у Парижі? Чи врешті це простий збір учнів, яких лучать спільно пережиті літа науки в школі?

Сам Новаківський вчився у краківській Академії Мистецтв, перейнявся духом тої школи, де дискусії ці оберталися довкола великих мистців Ренесансу і тодішніх професорів Академії: Матейка, Виспянського і Мальчевського. З того повстав у Новаківського зовсім окремий світ, в якому ідеї Ренесансу і про Ренесанс давно сплелися в нього з ідеями тодішньої польської духової еліти, що мріяла про відбудову власної держави.

На школу і учнів глядів, як маляр-майстер з часів Ренесансу на своїх челядників, які переходили всі ступні навчання, починаючи від замішання робітні і мішання фарб.

З краківського середовища перебрав Новаківський погляд про замкнені ідеї величини, що світять самі собою і свій блиск розпорошують на окруження, а прикладом того був Матейко-Виспянський. У такому підході до гіпероеархії у справах мистецьких крилося віддалегідь відмежовування себе оболонкою від окруження, перехід у непорушну догму, над якою не можна дискутувати. Це було подекуди причиною, що Новаківський не міг задовольнити тих учнів, які живо цікавилися новими течіями у західноевропейському малярстві. В цьому він має багато спільних рис з малярем Густавом Моро, що теж мав учнів і вони утікали від нього: Матіс, Марке, Руа, Дерен... Моро захоплений, як і Новаківський, у Ренесансі, залишив цілий музей повний недокінчених картин, темою яких були міти з грецької історії і легенди з біблії старого і нового завіту.

Його бажанням було влити в учнів своїх класичні підстави малярства здорові, не руїнницькі. Тому крім звичайної коректи рисунків, яка відбувалася кожного дня, показував ілюстрації великих мистців Ренесансу, давав пояснення, давав приклади на живому моделі, сам рисував, звертав увагу на композицію, лінію, ух, перспективу, колір.

Коректу вів дуже докладно і основно. Рисунки переходив за порядком, шталюга від шталюги.

„Шість літ рисуйте, колір сам прийде. Як опануєте рисунок, зможете експериментувати, як кубісти, формісти чи футуристи. Боже борочать. Праця і ще раз праця, глибока, довга, а передовсім щира; не для ефекту, не для тимчасового блиску, ані передчасного успіху!"

Коли зважити ще й те, що навчання в школі було цілком свобідне, без примусу, що на ніякі дружовні свідоцтва із печатками і підписами числити не було можна, що перспективи практичної натури як посада вчителя рисунків, були ніякі, що кожен міг перервати науку, коли хотів, далі зважити перепони зверхні і дуже часто нестерпні всередині, то щоби перейти цілий курс навчання і видержати при Новаківському до кінця, треба було багато сил, часу, нервів витратити, покопати багато упереджень. Та це вже лежало поза Новаківським, це тягнула і манила висока ідея, далека а заразом близька!

Пресова конференція в Союзі Українок.

Головний Виділ Центрального Українського Жіночого Т-ва „Союз Українок у Львові" скликав на день 10. березня ц. р. пресову конференцію для поінформування української преси про стан організації та умовини праці Союзу Українок. Голова С. У. п-і Мілена Рудницька відкрила конференцію і віддала голос заст. голови п-і М. Біляковій, яка представила фактичний стан організації С. У. У краю є 74 філій С. У. з 4.200 членками і 714 кружків з около 40.000 членок. Крім того є ще 63 жіночих секцій при читальнях „Просвіти", що не перейшли ще на статути С. У. Праця Головного Виділу розвивається у 8 секціях: орґанізаційній, культ.-освітній, кооперативній, сільсько-господарській, фінансовій, мистецькій здоровля, суспільної опіки та міжнародніх звязків.

Голова С. У. п. М. Рудницька зясувала умовини праці, серед котрих працює С. У. Крім фінансових труднощів найбільше спиняє праці неприхильний підхід громадянства. Такий стан був від самих початків, від Н. Кобринської. Щойно жіночий конґрес у 1934. р. переломив нехіть громадянства.

Довкола С. У. — казала вона — робиться тепер шум зовні (?). У самому Т-ві не було ферментів, за винятком Львова (а Яворів, Ходорів?). Закидають, що С. У. робить політику. Чим є С. У.? Він є жіночою „Просвітою", жіночим „Сільським Господарем", жіночою кооперативою, товариським клюбом, добродійним т-вом і т. д. Та це не вичерпує ще діяльности С. У. без решти. Він є виразником ідейних змагань 40.000 зорґанізованого українського жіноцтва. С. У. є заступником інтересів українського жіноцтва, є головним осередком жіночих сил, тереном, де проявляється активність українського жіноцтва. Хоч наше жіноцтво бере живу участь у праці „Просвіти", „Рідної Школи", „Сільського Господаря" й ін. тов., то на їх загальних зборах є жахливо малий відсоток делеґаток. Ціла енерґія українського жіноцтва виявляється у С. У., на терені власної жіночої організації С. У. не тільки вчить, несе освіту, оформлює нац.-громадянське обличча і світогляд нашого жіноцтва, але й висловлює їх.

Далі п-і М. Р. вияснила, що хоч С. У. не хоче бути політичною партією і стоїть на принципі безпартійности, то проте має право висловлюватися в політичних справах загально-громадського значіння. Кажучи про недавні вибори, п. М. Р. залевнила, що рішення С. У. в цій справі не було персональне, а засадниче.

В дальшому признала п. М. Р., що С. У. попав у конфлікт з „частиною громадянства", але з її виводів виходить, що С. У. має тепер труднощі не лише з політичними організаціями, але й із аполітичними, чисто господарськими установами.

У своїх виводах п-і Мілена Рудницька кількакратно виступала проти „Діла", при чому дозволила собі покликуватися м. ін. на випадкову приватну розмову з одним членом нашої Редакції, та ще й у тенденційно перекрученій формі. Цей один момент свідчить про те почуття „такту" п-і Мілени Рудницької, яке головно й довело до ріжних прикрих подій однаково на терені самого Союзу Українок, що й у прилюдній полеміці. Маючи на увазі саме такі недопускальні методи поведінки теперішньої голови Союзу Українок, „Діло" не вважало можливим вислати на ту пресову конференцію свого заступника, хоч до самої організації С. У. ставилось і ставиться далі наскрізь позитивно і прихильно.

В обороні заслуженого й ідейного товариства.

(З листів до Редакції).

Вельмишановний Пане Редакторе!

У звязку з появою в „Новому Часі" з 5. III. ц. р. ч. 51. допису Студентської Секції у Станиславові п. н. „На марґінесі одного Крутянського Свята" нижче підписані товариства: Філія „Просвіти" і Повітовий Союз Кружків „Рідної Школи" у Станиславові та члени Комітету Крутянської Академії у Станиславові вважають за конечне й відповідне подати до прилюдного відома отсе:

I. Підписані стверджують, що повищий, в цілости неправдивий допис скривдив зовсім безпідставно й неслушно муж. хор „Думка" як секцію Філії „Просвіти" у Станиславові.

II. Філія „Просвіти" у Станиславові стверджує, що її секція **муж. хор „Думка" від початку свого заложення, себто від 6-ти літ, своєю наскрізь ідейною, безкорисною і невпинною працею зеднала собі симпатії всього українського громадянства нетільки Станиславова, але й околиці;** підчеркує, що ніодно національне свято у Станиславові, зокрема Зеленосвяточні обходи, не проходять без видатної участи „Думки", без котрої влаштування таких свят булоб майже неможливе.

Дальше Філія стверджує, що з ініціятиви й силами „Думки" від трьох літ відбувається при допомозі аматорського гуртка філії рікрічно в часі Зелених Свят „Академія Невідомого Стрільця", з якої ввесь дохід призначений на українських інвалідів.

З огляду на недостачу матеріяльних засобів Філія не всилі заплатити для „Думки" домівки на проби, як також не має засобів на придбання хорові потрібних нот і їх розписання, так, що хор мусить призбирувати зі своїх виступів конечні для його істнування фонди. Місячні видатки хору, як: домівка, опал, світло, обслуга, закупно й переписування нот, визичення фортепіяну і т. д. є 15—20 зол. Крім цього сплачує хор свій довг за закуплені за квоту 700 зол. національні строї.

Недавно відбулися Загальні Збори муж. хору „Думка" і з представленого Філії звіту з діяльности хору виходить, що хор **„Думка" відбув у 1935 р. 142 проби й виступав 21 разів,** з чого 15 разів у Станиславові і 6 разів на провінції. Хор має тепер 26 членів, у великій більшості ремісників і кількох селян, при чому з прикрістю треба ствердити, що **між членами „Думки" нема ніодного студента — члена Студ. Секції,** а заходи, щоб приєднати їх до хору, безуспішні.

III. Тво „Повітовий Союз Кружків Р. Ш." у Станиславові стверджує, що від 6-ти літ переводить хор „Думка" майже виключно і зовсім безкорисно коляду у Станиславові. В 1935 р. хор „Думка" перевів коляду не тільки у Станиславові, але й на передмістях: Майдані та Книгинин, при допомозі молоді місцевих читалень, при чому дохід з цьогорічної коляди, заколядований хором „Думка" на Р. Ш., приніс 480 зол. Хор „Думка" бере завжди видатну участь зовсім безкорисно у всіх імпрезах Р. Ш., покриваючи тільки й виключно свої ефективні видатки.

IV. Підписані члени Комітету Крутянської Академії у Станиславові: інж. Ілько Попович — голова, д-р В. Хомин — скарбник, м-р Я. Микитюк — секретар і м-р М. Бареболяк, висказуючи велике здивування з приводу появи названого допису, стверджують, що подані там дані є зовсім незгідні з правдою.

Щодо винагороди за участь „Думки" у Крутянській Академії, то справа мається так, що хор „Думка" на прохання д-ра Чорненка погодився без ніяких застережень взяти участь у тій академії і зовсім не висував квестії винагороди за ту участь. Лиш д-р Чорненко, що первісно займався улаштуванням академії з **власної ініціятиви,** знаючи, що „Думка" має довги й видатки, запропонував хорові як зворот їх видатків на льокаль, ноти і т. д. квоту 20 зол., на що хор без застережень погодився.

Дотично згадуваних „торгів" представника „Думки" з головою інж. І. Поповичем за заплату винагороди, чи „погроз", що „Думка" не буде співати останньої точки програми й зірве академію та „про якесь заколочування поваги свята", то голова комітету інж. І. Попович і скарбник Комітету д-р Володимир Хомин, що особисто виплатили представникові „Думки" запропоновану квоту 20 зол., довідалися про це щойно з допису після його появи в пресі і свідками такого інциденту не були, бо такого інциденту взагалі не було.

Зрештою підписані члени вважали виплату тої квоти для „Думки", як зворот ефективних видатків, зовсім слушною, так само, як слушний був видаток за салю українському „Соколові" — 45 зол., „Стан. Боянові" за фортепіян — 12.50 зол. та за малювання декорації сцени — 30 зол., при чому на ліквідаційному засіданні Комітету м-р Микитюк вияснив членам Комітету-студентам, що це тільки ефективні видатки хору. Допис помістила Студ. Секція без відома Комітету й голови.

Хор „Думка" вивязався зі свого завдання як міг найкраще і своїм виступом підніс велич Академії, а своєю працею (1 місяць проб тричі в тиждень тоді, коли деякі члени хору ходять на проби з поблизьких сіл 10—12 км.!) дав незбитий доказ, що йому не байдужа велич і память Крутянських Героїв. Цього з прикрістю не можуть члени Комітету Крутянської Академії сказати про деяких членів Студ. Секції, що мали розносити по домах білети і цим чином причинитись до більшого матеріяльного успіху свята на добродійні цілі, **одначе вони того не зробили, за що повинні були вони власне удостоїтися прилюдного осудження в пресі.**

Яка прикра, але правдива дійсність „для сторожів культу Крутянських лицарів на ґрунті Станиславова"!

Подаючи оце до загального відома, підписані установи й поодинокі громадяни бажають у цей спосіб дати повну моральну сатисфакцію хорові „Думка" за кривду, заподіяну йому згаданим дописом — товариству, що своєю безупинною ідейною працею і загально відомою дисципліною зеднало собі загальне признання всього станиславівського громадянства.

Дякуючи Вам, Вш. Пане Редакторе, за поміщення отсього вияснення, остаємо з правдивою і належною пошаною:

ЗА ВИДІЛ ФІЛІЇ „ПРОСВІТИ":

Д-р Ю. Олесницький в. р. голова. **М-р М. Кушнір** в. р. секретар.

ЗА ВИДІЛ П. С. К. „Р. Ш.":

Д-р К. Воєвідка в. р. голова. **Інж. І. Семянчук** в. р. за секретаря.

ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ „СВЯТА КРУТ":

Інж. І. Попович — голова, **д-р В. Хомин** — скарбник, **м-р Я. Микитюк** — секретар, **м-р М. Барвболяк** — член Комітету і **д-р О. Чорненко.**

Українська музика у Відні.

8. лютого 1936. р. у віденській „Україні", у клюбовій салі, відбувся вечір української модерної музики.

Ідеал влаштування згаданого вечора, такого необхідного для пропаґанди чужинцям нашого музичного мистецтва, належить нашим відомим за тому полі діячам — піяністці п-і Дарії Гординській-Карановичі та проф. Б. Бережницькому (челло).

Співпрацював з ними проф. К. ф. Бальц (скрипка). У програму входили твори: Н. Нижанківського: Трio (фортепіян, скрипка і челло); В. Барвінського: Пісня (Ой, не світи місяченьку) і варіяції з фуґою на тему козацької пісні на фортепіян; В. Косенко: Соната для челло й фортепіяну; М. Колесса: Колядки з Гуцульщини — фортепіян; Л. Ревуцький: 4 прелюдії — фортепіян; В. Барвінський: Варіяції на українську тему — челло-фортепіян.

Вечір відкрила вступним словом (у нім. мові) знана у Відні рецитаторка п. Марія Люїза Райнер.

Вступне слово — написане автором цих рядків — познайомило присутніх чужинців із розвитком української музичної культури від її початку аж до сучасности з оглядом творчости композиторів, виконуваних у цей вечір.

У концерті була представлена творчість композиторів з усіх наших земель.

Слухаючи гру піяністки п-і Дарії Гординської Карановичі маємо враження, що вона музикує сама для себе і що це для неї найбільша насолода.

Цілий Львів в **АПОЛЬО** на оперетці **Барон Циганський** Від нині ціни від 45 сот.

Вибір воєвідського виділу в Тернополі.

Вівторок 10. ц. м. відбулося в Тернополі перше засідання воєвідської ради, в склад якої входить 17 представників повітових рад тернопільського воєвідства і один представник міста Тернополя — **разом 18 членів.** По національному складі є 14 поляків і 4 українців, а саме: о. декан Вальницький, парох Озеряни, повіт Борщів, п. Шмата, дир. Пов. Союзу Кооператив, Чортків, п. Мулькевич, ем. упр. школи, Камінка Струмилова і п. Сполітаєвич, ем. упр. школи, Радехів. Зібранню проводив воєвода Дзевалтовський-Гінтовт, а приявні були усі начальники виділів. Головною точкою був вибір воєвідського виділу і деяких комісій. Воєвідський виділ складається з трьох членів і трьох заступників. Вибрано двох членів і двох заступників поляків, а з українців вибрані п. *Микола Мацицький*, власник дібр в Шляхтинцях, повіт Тернопіль, як член і п. *Іларій Брикоцяк*, ем. проф. гімн. з Тернополя, як заступник член. До суспільної комісії вибрали дир. *Шмату*. Вибрано теж членів до деяких державних рад при центральному уряді. Список подамо на днях, тут тільки зазначуємо, що з польського, а властиво з урядового боку не у всьому додержано умови.

Члени воєвідської ради одержали перед тим обширний звіт з діяльности тимчасового самоуправного воєвідського виділу, над яким була ширша дискусія, у якій забирали слово усі українські члени, між ними у засадничих справах дир. Шмата з Чортків.

Замкнення районової молочарні в Улашківцях, повіт Чортків.

В суботу дня 7. ц. м. поліція замкнула і опечатала районову молочарню Маслосоюзу в Улашківцях, пов. Чортків, основану і зареєстровану ще в минулому році. Разом з нею уверухомлено 7 збірниць сметанкових, що належали до згадної районової молочарні. Постановчий, що опечатував молочарню, не виказався ніяким письменним дорученням і не дозволив навіть забрати з машин сметани, що її доставили члени, а на заяву відповів, що можуть вишукати собі за нього права. Є це дальше звено протимолочарської акції згори, яку ведуть від довшого часу проти Маслосоюзу на терені південних повітів тернопільського воєвідства.

НОВИНКИ.

— **Найкращі лиси, пелерини** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46.** Приймає футра на переховання літом.

— **Косметичний Інститут „ЕВА", Львів, ул. Листопада ч. 32, II. п.** Відмолоджує і поправляє найбільше знищені цери та виконує всі косметичні заходи для Пань і Панів. Ціни поміркованi. Знічна знижки в абонаментах і для П. Т. Студенток і Студентів. На складі пудри і крем. 9—10

— **Овочеві щепи та кущі:** яблуні, груші, сливи, черешні, вишні, бросквині, морелі, виноград, порічки, агрест, малини, здорові гарантовані сорти по дуже низьких цінах зараз замовляйте в найбільшій українській фірмі А. Терпиляк — в Залукві п. Галич (p. Halicz). На бажання висилаємо цінники й оферти. 1633 3—5

— **Пригадуємо,** що Загальні Збори Товариства „Вакаційних Осель" відбудуться дня 13/III. в пятницю в домівці Марійського Т-ва, вул. Руська 10, партер о год. 17. попол. 1671

— **В Українському Лікарському Товаристві** дня 13. березня ц. р. відбудуться чергові сходини членів в домівці Т-ва, вул. Підвалля 7, о год. 7-мій вечором. Д-р І. Філяс виголосить реферат: „Кооперативи здоровля". 1673

— **Реколекції** для ремісничої молоді розпічнуться в день 16. ц. м. о год. 7. вечір. у церкві св. Успення й триватимуть до 22. ц.м. В суботу відбудеться сповідь, а св. Причастя в неділю. Українські товариства й майстри повинні подбати, щоб наша молодь змогла вислід використати той важний час.

— **Міністер освіти у Львові.** У другому дні свого побуту у Львові міністер освіти, проф. Свєнтославський відвідував дальше шкільні заведення. Звідав академію ветеринарійної медицини, де відбув конференцію з ректором і академічним сенатом. Опісля в супроводі куратора Гадомського прибув до української гімназії при вул. Сяніги, а звідси поїхав до вищої школи закордонної торговлі.

— **Спростування п. К. Грабіка.** Д-р Клявдіюш Грабік присилає нам спростування замітки „Діло" з 7. ц. м., а саме, що „не є правдою, наче би я походив з греко-католицької родини, зате правдою, що одинаково мій батько Петро, як і мати Стефанія з Твардовських належать і належали до римо-католицького костела".

— **Нові людові доми.** В Сяневідську Вижному біля Сколього повстав комітет, що приступає до будови людового дому, в якому будуть приміщені всі місцеві польські товариства, польська школа і театрально-кінова сала. — В підгаєцькому повіті розпічнеться будова польських людових домів у Михайлівці (несповна 100 затьчників), Старому Місті, Бурканові і Козмирівці. Акцією будови людових домів керує „Товариство школи людової", що виявляє в останніх часах оживлену діяльність у цілій Сх. Галичині.

— **80 тисяч літрів молока** споживає Львів в одному дні. Ствержено це на засіданні санітарної комісії м. Львова під головом віцепрезидента проф. Островського. Ще цікавіше, що тільки 18 проц. цього запотрібування покривають такі молочарські установи, як Маслосоюз, міське апровізаційне заведення та „Малопольскі звйонзек млечарскі", а решту постачають селяни, підміські фільварки і піднаємники. В дискусії висловлено м. і. побажання, щоб із гігієнічних оглядів одиничне постачання молока сцентралізувати у спеціяльному зливному пункті, який переводив би пастеризацію молока і постачав консументам. Одначе цьому спротивилися інші голоси, побоюючись знижки цін молока і зменшення консумції. Учасники оглянули опісля зливню міських апровізаційних заведень, але не дуже захопились нею.

— **Грабіжники перед судом.** В окружному суді у Львові відбулася розправа проти фризієра Моріца Штрікса та Ізака Мольдовера за вуличний грабунок. Штрікс бачив у Касі Ощадности, як Сальоме Мілер виймала більшу грошеву суму. Він пішов за нею і на вул. Жовківській заступив нагло їй дорогу та штовхнувши її в живіт, видер торбинку з грішми. Втікаючи крізь перехідну браму, подав торбинку Мольдерові, який теж не затримав добичі при собі, але передав її третьому спільникові. На крик злодіїв придержано, одначе гроші пропали. В торбині находилось 926 зол. і 20 долярів. На судовій розправі обвинувачені не признались до вини, викручуючись якимсь алібі. Штрікса засуджено на 7 літ, Мольдера на 4 роки вязниці.

— **Небезпечна контроля.** Львівський окружний суд займається справою Штарка, власника кіна „Сонце" на Богданівці, що не платив до міської каси податку від видовищ ані оплат на фонд праці та Червоний Хрест. В часі розправи показалося, що Штарк поводився з маґістратськими контрольорами дуже радикально. Коли хтось із них появився на кіновій салі задля контролі білетів, Штарк гасив світло і серед пітьми випрошував контрольора енерґійно, послугуючись кулаками. Помагали йому притім жінка та білетер Зайф. Розправу відложено задля покликання нових свідків.

— **Краєва хроніка.** На сторожеті біля Поникованці пов. Броди знайшли тіло 39-літнього Демка Шелеста, якого хтось застрілив з кріса. — У Самборі скінчив самогубством 24-літний Владислав Петраш з причини нервового розстрою. — Біля Олики пов. Луцьк знайшли на залізничому шляху молоду жінку, якій потяг відтяв голову. Була це Гелена Буржинська, що скінчила самогубством. — В Тернополі застрілилася з револьвера 21-літна служниця Юлія Рокітовська. Залишила лист до матері, яку просить, щоби простила їй самогубство. — В Медиці пов. Перемишль на березі Сяну знайшли вининеве рікою тіло дівчини, в якій пізнали 19-літну Ядвигу Пачковську, що покинувши родинний дім, кинулася в воду.

— **Страйк текстильних робітників** у лодзькому промислі поширився до великих розмірів, обіймаючи майже увесь волоконний промисл. Стануло всі фабрики числом 722. В самій Лодзі страйкує

Ця простота передається слухачам і створює відповідну атмосферу до сприйняття мистецьких творів. Перед зверхнє розуміння твору, піяністка своєрідно уміє накладати тіні на окремі місця композиції і цим дати змогу слухачам зрозуміти і пережити найглибші моменти виконуваних творів: перша одним коротким, промінистим підкресленням вміє освітлити збережені у творах образи.

Завдяки легкій грі піяністки, теплоті тонів, мужній силі удару, де треба — бравура та краси фразування, слухачі мали глибоке враження.

Проф. Карло Бальц (скрипка) — педагог і знаний у Відні виконавець, характеристичний тим, що уміє чисто інтонувати виконувані твори. Тон ясний, удар сильний, ядерний. Цілі скаля скрипкових можливостей підпорядкована прозорій лінії. Проф. Бальц є майстром відтворів німецьких і тому вчори свідоме намагання відтінити у творах типово українські моменти, йому не вдавалось це так, як він цього хотів би. Прекрасно у нього звучала III. ч. трія.

Проф. Б. Бережницький характеристичний своєю великою скромністю й інтелігенцією. Таким є він теж як виконавець. Ніжно і з глибоким знанням підходить до кожного твору. Умілю підкреслює нюанси та провірну думку композиції. Хто не розуміє й не захоплюється одночасно ніжними і мужніми тонами чеця? Кого до глибини душі не потрясає мова того інструменту? Майстром того інструменту й до того українським є проф. Б. Бережницький! Глибоко промовистим був він у трію, академічно стриманим і чутливим у сонаті Коєчна, а також надзвичайно проникливим у творах В. Барвінського.

Виконавці творили симпатичний ансамбль, який щиро витали слухачі. Цілий концерт залишив у слухачів приємний спомин.

Д-р П. Моленко

ОСТАННІ ВЕСНЯНІ НОВИНИ В ШОВКАХ І ВОВНАХ
вже надійшли до фірми
АДОЛЬФ АВЕРБАХ
Львів, Ринок 20, тел. 207—54.
Ціни безконкуренційні. — — — Великий вибір

ДИМІСІЯ ВІЦЕМІНІСТРА о. ЖОНГОЛОВИЧА.

Віцеміністер освіти о. Жонголович подався до димісії у звязку з труднощами, до яких прийшло наслідком становища, що його заняв до справи ритуального убою. Віцеміністер о. Жонголович склав на засіданні соймової адміністраційної комісії підчас дебати над ритуальним убоєм, що скасування убою противиться конституції. Справу цю полагодять після повороту міністра освіти Свєнтославського до Варшави. Здається, що димісію приймуть.

—o—

ПРИСУД НА ШПИГУНІВ.

БУДАПЕШТ, 11. 3. ПАТ. Військовий трибунал засудив сім осіб на кари вязниці від 3 до 10 років. Між засудженими є один румун, один громадянин Чехословаччини і двох мадярів.

—o—

ПЕРЕМОГА НАД КОМУНІСТАМИ.

ЛЬОНДОН, 11. 3. ПАТ. Китайська амбасада в Льондоні дістала таку телеграму: Урядові війська відносять велику перемогу над комуністами в околицях Фен-Янг і відбили місто Тію-Шію-Куо та довколичні місцевости. Протикомуністичні настрої зростають з дня на день. Простір краю, який займали комуністи, малі.

—o—

КАНЦ. ГІТЛЕР НЕ ЗМІНИТЬ СВОГО СТАНОВИЩА.

„Дейлі Мейль" помістив інтервю свого кореспондента В. Прайса з канц. Гітлером. Канц. Гітлер відповів, що його пропозиція підписати договори про ненапад на сході і на заході Німеччини, відноситься також до Чехословаччини і до Австрії. Найкраще було би вести переговори над згодженими договорами про ненапад безпосередньо між зацікавленими державами.

Щодо торкається договорів безпеки кордонів Франції, Бельгії і можливо теж Голландії то в переговорах крім урядів зацікавлених держав і Німеччини могли би взяти участь В. Британія, Італія, що гарантували би ці договори. Німеччина була би дуже вдоволена, якби нпр. В. Британія відтрала ролю чесного посередника висуваючи практичні пропозиції розмови згладних сторін. **Якщо пропозиції німецького уряду відкинуть або не будуть брати під увагу німецький уряд не буде виступати з новими пропозиціями.** Німеччина не буде означувати речинця, до якого мають зреалізувати ці пропозиції. З здемілітаризованій смузі і з цілій Німеччині розміщено залоги, вдержані на мирній стопі. Вкінці канц. **Гітлер заявив, що це відступить від свого становища ні на крок.**

90.000 робітників, на терені лодзької округи 35.000, отже разом около 125.000 робітників. Досі не нарушено ніде спокою.

— **Протижидівські заворушення** вибухли у Пшитику пов. Радом. На передмісті Захента прийшло до бійки між жидами і християнами, при чому вбито по обох сторонах дві особи, а кілька осіб вийшло потурбованих. Поліція привернула порядок. — Великі протижидівські заворушення були в Чернівцях, де один студент жид ударив у лице професора університету, румуна. Обурені студенти румуни побили тяжко цього студента, опісля били жидів по місті.

— **Новий спосіб поборювати вуличних злодіїв.** рішила ввести управа м. Варшави. Є це американська система, що принесла за океаном незлі успіхи. Злодія, придержаного за крадіж на прилюдному місці, поліцист показує прохожим, при чому називає його імя і прізвище та карту його карґальности. Таким чином публика, бачучи напятнованого злодія, зможе його опісля пізнати і ловити. Цю систему введе поліція вже в найближчому часі.

— **Кожний повинен писати спомини.** Управа міста Лінебурга звернулась до всіх мешканців із закликом, щоби писали свої спомини й складали до міського архіву. Спомини будуть оголошені друком аж за 50 літ, ґарантуючи аж до того часу тайну щодо змісту цих документів. За прикладом Лінебурга оголосило подібний заклик кілька інших німецьких міст.

Кінотеатри **РАЙ** і **СВІТ** висвітлюють ще тільки кілька днів **безсмертний фільм, архитвір** п. н.
НЕДОКІНЧЕНА СИМФОНІЯ.
В гол. ролі Марта Еггерт.

— **Батя закладає фабрику штучного шовку в Чехах.** Довідуємось, що Батя дістав дозвіл Міністерства Промислу і Торговлі в Чехословаччині заложити фабрику штучного шовку під фірмою „Світ С. А." в Батові. Закладовий капітал 1 міл. кч. і фірма буде належати до концерну Батя. Продукція фабрики має покривати виключно запотребування величезних заведень Баті у Злині, до виробу власних панчіх. Батя намірює також у найближчій будуччині заложити велику хемічну фабрику до виробу спеціяльних хемікалій, потрібних для його концерну.

— **Жіночі недуги.** Творці клясичних підручників, що обговорюють жіночі недуги, підносять корисне діяння природної гіркої води FRANCISZKA JÓZEFA також в обсягу своєї практики.

З театру.

ТЕАТР „ЗАГРАВА": *ГОЛГОТА*", містерія, опрацьована *М. Лужницьким*.

Театр „Заграва", ставлячи в Коломиї дійову містерію „Голгота" в опрацюванні Меріяма-Лужницького, щасливо розвязав найбільше пекучу, якщо може і не найважнішу проблему істнування українського театру: як притягнути до нього широку масу глядачів. Чи почування, яке тягне людей на таку виставу, виключно театральне, чи навпаки: тільки релігійне, чи може якось перемішане — не знаємо. Та все-ж, здаючи вогневні язики почувань поодиноких людей в одно святе полумя, сповнює така вистава завдання релігійної містерії.

Релігійна містерія, як особливий рід драматичного твору, має в собі невіддільні від своєї суті корисні та некорисні для автора й актора риси. Навязуючи до релігійних почувань, легко вводить вона душу глядача у вібрацію зворушення. Догматично і традиційно тісно визначені межі сюжету обмежують з другого боку значно свободу автора й актора. При пасійній містерії значну трудність творить характер головної особи, що з огляду на свою божу природу находиться поза межами людської гри. Коли, як завважав Метерлінк, „там, де появляється мудрець, кінчається драма", — то тим більше можна це сказати про Богочоловіка.

Святість постаті Христа, підкреслена прегарною грою Блавацького, позначилася в композиції містерії так виразно, що мало залишилось для передачі людського терпіння. Вага трагізму пересунулась рідше на постать Юди, яку автор надмірно ускладнив, поєднуючи його зраду і жадобою гроша і бажанням помсти за якісь неясні несповнені надії, з відданим Сатіною захилом до зла, та ще якимсь внутрішнім переконанням, що зрада Месії чейже не зможе винести справжньої шкоди. Проте Юда (Рудакевич) зумів відіграти свою ролю так імовірно, що середньовічні глядачі булиб певно забули, що це теса та мали були почастувати його неодним прочуханом. Трагедію злої в людині, доповняла трагедія малодушности, дуже безпосередньо віддана у сцені відречення Петра — Боровиком.

Режисер В. Блавацький, користаючи із зразків релігійного малярства, та подбавши за гарні костюми, старався яко мога дбайливо та по місцьки передати збірні сцени. Що світлиним ефектам недостівало іноли відтінка неземськости, легко пояснити собі провінціяльним улаштованням сцени. Декорації Боровика гарні, може тільки денеде зелень дерев, як на гарячу зелену, надто соковита.

О. Кульчицький.

З кіна.

КІНО „ПАЛЯС": „ДАВИД КОПЕРФІЛЬД".

Архитвір Дікенса, що є частинно його автобіографією, переробив на фільмовий сценарій великий англійський письменник Хю Волпол, скоротивши повість головно в тих місцях, які показують англійську школу Дікенсової доби в чорному світлі. І так повість ця таки велика, що не можна би її вмістити в розміри нормального кінового сеансу. Фільма відтворена з великою пошаною для тексту, не нарушуючи його нівчому, при співучасти першорядних артистів. Епоха Дікенса передана з подрібною дбайливістю в одягах і маверах; навіть старий Льондон із дереляними домами та дилїжансами оживає так, як його описав великий письменник. Сцени — короткі, неперетягнені, щоб не томили і залишають глядачеві повне враження кожної картини. Той, хто не читав повісти Дікенса, може на підставі фільми дуже добре зрозуміти, в чому її сила. Дитячі роки Коперфільда можуть витиснути сльозу в неодному глядачеві, прегарні типи так і живуть перед очима. Малого Коперфільда грає Фредді Бартольомю, відомий нам уже як синок „Анни Каренини"; не маємо ні на хвилину враження, що це артист так природно поводиться, плаче, попадає в розпуку та захоплюється. Дві молоді жіночі ролі поділені між Мейдж Іванс і Маргариту О' Салівен. Бачимо теж відомих старших акторів Лайонеля Берімора і Люїса Стона. Всі типи цікаві, виразисті, деякі незрівнані. Фільма залишає велике естетичне враження.

ДИВОГЛЯДИ.

1936 ЦЕ 44 ДО КВАДРАТУ.

Директор Фізикального Інституту в Пенсильвальському Університеті О. П. Ле Ґалі придумав для математиків на цей рік альгебраїчну ломиголовку. Цифра 1936 це цифра 44 піднесена до квадрату. Від часу християнської ери було всього таких 44 роки, яких цифра давала піднесеною до квадрату іншою цифрою. Останніх пять дат, що відповідають квадратам цифр 43, 42, 41, 40 і 39 це роки 1849, 1764, 1681, 1600 і 1521. Найближчим роком, з якого буде можна витягнути квадратовий корінь буде рік 2025 (45 піднесене до квадрату). Роки, які відповідатимуть квадратам від цифри 46 до 50 будуть такі 2116, 2209, 2304, 2401 і 2500. Хто студіює історію та астрономію може на підставі ріжних минулих подій або ходу звізд занятись ворожбою, під яким знаком проминє 1936 р.

СВІТ В ОЧАХ СЛІПОЇ, ЩО ПРОЗРІЛА.

25-літня англійка Магда Брюер була сліпа від уродження. Цими днями зробили їй у Льондоні операцію очей і вона прозріла. Коли глянула на світ, сказала що уявляла собі людей гарнішими, більшими, чистішими. Тільки цвіти зробили на неї таке сильне враження, що заплакала з радости. Так само була захоплена екзотичними барвистими птахами, які побачила в Зоольоґічнім Саді. Льви видались їй меншими, як бачила їх у своїй уяві на підставі описів; найкращими вважає вона — носорогів, бо так повинні би виглядати справжні звіри. З кіна вийшла розчарована, бо на екрані все тільки сіре, безбарвне, а на вулиці повно колірів.

Хто
ЦІНИТЬ ЗДОРОВЛЯ
має завсіди Аспірину в запасі. Аспірина є тепер вироблювана в краю. Як знак, що продукція відбувається на підставі приписів фабрики „Баєр" є на опакуваннях і таблетках баєрівський хрест, що забезпечує чистоту і тотожність препарату
АСПІРИНИ
Можна дістати у всіх аптиках.
Ціна за 6 табл. тепер уже тільки 90 сот., за 20 табл. зол. 2.25

Спорт.

КОМУНІКАТ СУБРЕФЕРАТУ СПОРТОВИХ ГОР ЛЬВІВСЬКОЇ ОКРУГИ.

Повідомляємо, що в суботу і в неділю 14.—15. і 21.—22. березня ц. р. відбудуться відбиванкові змагання А кляси мужчин і жінок за першенство Львівської Округи. Змагання відбудуться в салі Соколи-Батька (Руська ч. 20) у пополудневих годинах.

5 МІЛІОНІВ ЛЕЩЕТАРІВ В ЯПОНІЇ.

Лещетарський спорт в Японії робить великі поступи. Японський лещетарський союз оголосив офіційно що цей спорт управляє 5 міліонів осіб. Головним лещетарським тереном Японії є північна частина острова Гокайдо, де вибудували тепер коло 30 скочень. Лещетарський спорт є обовязковим предметом у народніх школах. Під натиском урядових кол лещетарське приладдя дуже подешевіло, що й причинилося до розвитку лещетарства. І так лещети для дітей коштують в Японії у сього 3 і пів зол. Лещетарський сезон в Японії тягнеться від половини листопада до половини червня. В сезоні організують систематично спеціяльні дешеві поїзди на лещетарські терени.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

SLOVANSKY PREHLED. Praha, unor 1936. R. XXVIII č. 2.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ gminy król. stoł. miasta Lwowa. Lwów, 1. marca 1936. R. V. № 5.

Листування Редакції.

Вп. Дописувачеві з Турки: На обіцяні кореспонденції чекаємо!

OLEUM PETRAE
„Glimar"
До гиґієни волосся
Очищена нафта, зовсім без запаху, скоро висихає.
Усуває радикально парші, зміцнює волосся, має всі прикмети знаменитого косметичного засобу.
Заступників шукаємо.
„Glimar"
Сна з обм. відп.
Львів, ул. Баторія 26.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Український Нар. Театр ім І. Тобілевича

Добромиль:
12. III. Лев з Абісинії.
13. III. Німа тема.
14. III. Отаман Ісия.
15. III. Гори говорять.

Театр виконує уривок з життя УГА „Інвалиди". — Від 16. III. гратиме театр у Перемишлі.

Зелений Міський Театр.

Четвер, год. 8. веч. Аб. 12. „Бал у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Пятниця, 13. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіня пані генеральової".

Субота, 14. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Бал у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Неділя, 15. III. год. 3.30 попол. Аб. 8. Ціни найнижчі. Виступ І. Сольської „Вільне місто Бондерир"; год. 8. веч. „Бал у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Понеділок, 16. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Бал у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Театр Різнородностей.

Четвер, 12. III. год. 8. веч. „Графіня пані генеральової".

Субота, 14. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіня пані генеральової".

Неділя, 15. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіня пані генеральової".

Кіно.

МОЛЬО: „Циганський барон" (на основі оперетки Ів. Штраусса).

АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевленд і Ерроль Флінн).

ВАНДА: „Петрусь", „Імітація життя".

ГАЛИЦЬКА: „Дівча з Будапешту" з Зарою Леєрт.

ГАЛЕЯ: „Бурлак знає Залю".

КОЛІЗЕЙ: „Гайна Перакуї", ревія: „Все на маєві".

КОМЕТА: „Пені", гротеска „Водні пустощі".

МАРИСЕНЬКА: „Шір-Гаміріш" і додаток „Сьогодні всі разом".

ПІРАМІДА: „Повішена ніч" з Анною Стен.

ПУША: „Його Екселенція шофер".

ПАН: „Анна Каренина" з Ґретою Гарбо.

ПАКС: „Сенсо" та кольоровий мультиплікат.

РАДЕЦЬ: „Танці Коперфільда" на осн. Чарлза Діккенса.

РЕКС: „Недокінчена симфонія" з Марсі Шерер.

СТАР: „Недокінчена симфонія" з Марсі Шерер.

СТЕЛЛА: „Метрополітен" і ревія.

ТОН: „Бенгалія".

ЗІЛА: „Під гарячим небом Арґентини" та ревія.

ЛЕМЕРА: „Той, що розбив банк у Монте Карло".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(вул. Мицінська 2.)

Італія.

Закордонне радіо.

Четвер, 12. березня 1936.

Відень (506,8) 12.25 Пісні й арії відсп. Шеллер (тенор), 20.05 Концерт хору, 22.10 Форт. рецеталь, **Братислава** (29,8) 17.55 Мадярські нар. пісні, **Мор. Остава** (263,2) 11.05 Легка музика, 17.30 Шведські пісні, **Прага** (470,2) 17.15 Фортепян, 20.05 Концерт орк., форт., **Париж** (1648) 12.00 Легка музика, 16.00 Пісня анд. для дітей, 21.00 Сим., 21.45 Концерт орк., соло й хор, **Білгород** (437,3) 12.15 Пісні й пісеньки, 20.00 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 1...30 Концерт, 17.00 Сонати Бетовена на скр. і форт., **Кенігсвустергаузен** (1571) 14.00 Музика, 16.00 Португальська скр. музика, 20.10 „Фігарове весілля" ком. опера Моцарта, **Мінхен** (405,4) 17.00 Солісти, 21.30 Форт. рецеталь, **Будапешт** (549,2) 12.05 Концерт сальон. орк., 13.30 Мольоньєлія, 17.20 Сим., 18.45 Циг. музика, **Мілянно** (268,6) 17.20, 19.40 Легка музика, 17.... Вокал. концерт, 22.00 Соло на арфі, **Рим** (...,8) 14.10 Легка музика, 17.15 Інстр. концерт, 20.25 Опера.

Пятниця, 13. березня 1936.

Відень (506,8) 12.20 Шубертові пісні для молоді, 16.05 Легка музика, 16.35 Форт. рецеталь, 17.30 Солісти — форт., скрипка, віольончелі, 19.30 Хор „Вернер-інтервальзен", 20.05 Симф. концерт, 21.40 Два фортепяни, **Братислава** (298,8) 17.10 Словацькі нар. пісні, 21.05 Фр. пісні **Кошиці** (...39,1) 18.00 Для Закарпаття, у муз. частині сп. рецеталь Л. Поповича, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. квартет, 17.20 Квартет а-дур Гайдна, 19.20 Скрипка, **Париж** (...,8) 9.15 Легка музика, 17.00 Панер. музика, 18.10 Симф. концерт, 21.45 „Мадмуазель Прудом" муз. драма Кешлін-Бордена, **Білгород** (437,3) 16.10, 20.40 Пісні й вельоді, 19.30 Ф. рецеталь, **Берлін** (356,7) 14.15 Гор. концерт, 16.30 Муз. мініатури, **Кенігсвустергаузен** (1571) 14.00 Музика, 16.15 Турнір танц. орхестр, **Ляйпціг** (382,2) 12.00, 18.00 Гор. концерт, 16.30 Передкласична скр. соната, **Мінхен** (405,4) 17. Фран. оперні композитори, **Ленінград** (1224) 7.30 Нар. пісні, 13.30 „Князь Ігор", оп. Бородіна, 14.15 Твори Прокофієва. **Будапешт** (549,1) 12.05, 22.35 Циг. музика, 17.20 Форт. рецеталь, 19.30 Опера, **Мілянно** (368,6) 11.30, 13.10 Легка музика, 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17.00 Транс. з Акад. св. Цецілії, 22.15 Танц. музика.

Львівське радіо.

Четвер 12. березня 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Поранок для шк. молоді (музика, хор, соль.), 13.00 Шуман із гр. пл., 13.15 Еспорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт мандолін-стів, 16.00 „Григорінки" оповідання для ст. дітей, 16.15 Пробовники з гр. пл., 16.45 Концерт муж. хору, 17.00 Великі й малі винаходи: Форнір і дихта, 17.15 Угорські сонати Моцарта, 17.35 Актуальна господарська гутірка, 18.05 Пісеньки в супр. форт., 18.30 Моди, 18.45 Пісеньки з гр. пл., 19.00 Небезпека графіни, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Елегійна муз., орх., 21.30 Вірші з книжки Вацл. Лінського „Вел. маршал", 21.40 Веч. дениик, 20.55 Протилетунсько-газова оборона, 21.00 Театр Уміст: „Нікотина" авд. Ганса Кнапа, 21.40 Пісні в супр. форт., 22.00 Симф. концерт, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Пятниця, 13. березня 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Для ст. дітей: Пригоди снежної зірки, 12.40 Бізетова хвилина з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.55 При чорній каві, гр. пл., 15.15 Еспорт, 15.20 Біржа, 15.30 Форт. рецеталь, 16.00 Утірка для хорих, 16.15 Концерт оркестри, 16.45 Пуща, приятель людей, 17.00 Мінеральні джерела та клімат в Польщі, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Пісні (лучинський тенор) у супр. форт., 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Камер. концерт, 18.30 Патрикова скринька, 18.40 Суспільна хвилина, 18.45 Сім із гр. пл., 19.00 „Перепрошую вас, пане" веселий фейлетон, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 19.55 Як повстав і обійшов світ 1. Ільфа та Е. Петрова, 20.10 „Кармен" оп. Бізета: в перерві: Вечірній дениик, Із сучасної Польщі, Технічна скринька.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 5.25—5.28.

Нім. марка 1.45—1.48, фр. франки 34.90—35.10, шв. франки 172.50—173.25, фунти стерлінги 26.15—26.25, австр. шілінги 98.00—100.00, чеські кор. 19.00—19.50, рум. леї 27.00—30.00, італ. ліри 32.00—33.00.

Золото: Долари 9.03—9.07, Рублі 47.50—48.50, Фр. франки 34.30—35.00, Корони 36.40—37.00, Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. 37—40, 5% дол. Б. Г. 49—51, 4% Зл. Б. 41—43, 4½% Зл. Б. Г. 44—46, 4½% Кол. 48—50, 4% Дол. 44—46, 4½% Б. Г. Б. 61—63, 4½% Б. Г. К. 61—63.

Долярівка 53.00—54.00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 11-го березня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2.70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74-50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2.75	„
1 л. молока від 11. I. 1936	0.15	„
1 к. яєць	3.00—3.20	„

Тенденція на масло слаба, на молоко вдержана, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 11. III. ц. р. платить своїм достачцям за 1 кг. живо. ваги птиці льоко подвіря птахоінкубатор „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг I. кл.	1.00	зол.
Курки товсті з остроґами I. кл.	0.90	„
Гінки товсті I. кл.	1.10	„
Індички товсті I. кл.	1.20	„
Пантарки товсті I. кл.	1.25	„
Качки товщені I. кл.	1.15	„

Приймає курн, качки, індики й пантарки в необмеженій кількості.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достачів.

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Мадаполям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Мадаполям 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові корон	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдзл.	2.50
Поплін на сорочки	1.20	Столовий гарнітур 6 осіб	6.—
Поплін шовкова	1.60	Серветки	0.20
Перкаліна колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.25
Димка на підшитці	0.55	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	0.45
Простирала відпас.	1.90	Хустинки до носа	0.15
Всип рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.35
Всип рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Веба червона 90 шир.	2.—	Сінники	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: Вже дістали ми величезний вибір найновіших весняних і літніх матеріялів і продаємо їх по найнижчих цінах. При закупні товару від 5 зол. — задурно бієти до першорядних цін.

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

ОПОВІСТКИ.

Деканат Теольоґічного Виділу Гр. кат. Богословської Академії у Львові подає до відома заінтересованих, що передорадна цілі й передконкурсові іспити в місяці квітні відбудуться дня 1. IV. (а не дня 8. IV. бо це вже страстний тиждень). — Поданя вносити до дня 29. ц. м. на адресу Деканату. 1672

Заходом Марійського Товариства Пань відбудуться **Реколекції для пань** в семінарицькій церкві у Львові, ул. Коперника ч. 36 в днях 16. (понеділок), до 22. березня ц. р. Кожного дня в год. 5-ій пополудні наука, по науці суплікація. 21. (субота) в годині 3-ій Сповідь. 22. (неділя) в годині 8-ій Торжественна Служба Божа. 1671

НАУКА

ДИПЛЬОМОВАНА вчителька музики дає лекції фортепіяну, Бляхарська 1, м. 10. 1598 5—5

КУРСИ КРОЮ МОДЕЛЮВАННЯ, ранні і пополудневі починю **М. КОЗЛОВСЬКА**, Львів, Академічна 22, I. п. 41/42 3—5

КУПНО - ПРОДАЖ

ФОРТЕПІЯН короткий, крижовий „Вірта" оказійно дешево на продаж. Пекарська 15, I. п. Бартошевський. 1656 3—5

МАШИНИ до шиття нові системи Зінгера 170 золотих продає Патицький, Львів, Чарнецького 10. 1617a 9-10

КУПЛЮ кілька моргів доброго поля у здоровій околиці під Львовом або в суміжних повітах. Корисну інформацію по городжу. Sudomir w Porębach Kup. Kolbuszowa. 1674

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові черевні, пиркові, проти усування матиці під ґарантією виконує відомо **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1611 4—60

ВИРІБНЯ дитячих візків, заміна і направа. Найнижчі ціни. Ляндес, Ринок 29. 1657 2—5

РЕКЛЯМОВУ КОЛЕКЦІЮ 14 ріжних коробок найлібших рибних консерв з отвиранням коробок вол. 9.30 висилає **„Angloscott", Gdynia Port Rybacki.** 1656 1-2

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна вживані на ріжні ціни дешево продає, міняє, Ганак, Пасуцького 21, перший поверх. 1676 1-10

ЛЯМПИ електричні і бронзівничі виробів поручає виробня **„ЕЛЕКТРОМЕТАЛЬ"**, Львів, Вірменська 16. 1640 3—5

ОГОЛОШЕННЯ.

С. КРЕБС

упов. дентист

ЛЬВІВ, УЛ. КРАКІВСЬКА 20, II.

Роботи для пацієнтів з провінції полагоджуємо в найкоротшому часі, для урядників і пятоців догідні сплати. 1628 3-5

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетоплює т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АҐЕ",

який уменшує виділювання плюватиння та усуває кашель. 13/III 27—46

Роман Ґорґолевський

давніше Фірма АНТІН ГАЛЬСЬКИЙ відчинив з днем 14-го березня ц. р.

ТОРГОВЛЮ ЗАЛІЗНИХ ТОВАРІВ

і поручає в найбільшім виборі по найнижчих цінах всілякі артикули з цієї ділянки. 1670 1-2

НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА КООПЕРАТИВНА

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"

ЛЬВІВ, РИНОК 10.

ВИКОНУЄ В НАЙКОРОТШОМУ ЧАСІ І НАЙДЕШЕВШЕ ТВОРИ, БРОШУРИ, АФІШІ, ЧАСОПИСИ ТА ВСІЛЯКІ ІНШІ ДРУКИ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 57 (10.305). Львів. пятниця 13. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Адміністрації: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Ювилей чільного громадянина-священника.

70-ліття о. крил. Дамяна Лопатинського.

З сьогоднішнім днем — 13. березня 1936. — о. Дамян Лопатинський, емеритований гімназіяльний катехит, почесний крилошанин Митрополичої Капітули й завідатель Успенської церкви у Львові, розпочинає 71-ий рік життя. І в цьому дні все українське громадянство спішить сказати Достойному Соленізантові найщиріші бажання.

Бо о. Дамян Лопатинський є справді рідкою появою: є одним із тих нечисленних наших духовників, які обєднали в гармонійній цілості — велику особисту культуру, найбільш совісне розуміння своїх душпастирських обовязків, глибоке почуття для громадських справ та широкий світогляд модерної людини. Дамян Лопатинський — це один із тих українських греко-католицьких духовників, які не засклепляються тільки у своєму духовному званні у розумінні безпосередніх чинностей священника: це громадський діяч на велику міру, це людина, з якого іменем тісно звязана історія українського національного відродження та історія культури українського народу. Крім того — Дамян Лопатинський відзначається справді рідкою у нас та для Нього питоменною рисою: це джентельмен під кожним оглядом, це духовник, що й чужинців дивує своїми формами товариської поведінки, своїм високим почуттям такту, своїми манірами справжнього европейця!

Як гімназіяльний катехит був відомий із свого педагогічного хисту, що єднав Йому любов учнів та пошану батьків і педагогічних кол. Як член попередньої міської ради у Львові був відомий зі своєї енергії, з якою боронив справ українських суспільних та харитативних установ і організацій та передусім справ українського шкільництва. На становищі завідателя Успенської церкви великим накладом праці довів цю церкву, перлину української архитектури, до небувалого раніш рівня під оглядом і чистоти і нових мистецьких вартостей: вітражі пок. Петра Холодного — це ідея і заслуга о. Дамяна Лопатинського. Але найважніше діло Його трудящого життя — це „Діло", це наш щоденник: від 26-ти літ о. Дамян Лопатинський стоїть на чолі Дирекції Видавничої Спілки „Діло", від поверх чверть століття дбає про найстарший український щоденник, своєю невсипущою працею причинився до його розбудови, головно до розбудови і модерної реорганізації друкарні „Діло", від поверх чверть століття бореться з людською завистю і людською злобою, яка атакує „Діло".

Було у нас і є ще чимало духовників-громадян. Однак особа Дамяна Лопатинського є особливо пророчистим доказом, як слід пристосовувати тонке знання людської душі, добуте у довголітньому досвіді сповідника впродовж близько пів століття (о. Дамян Лопатинський висвячений тому 48 літ!), — у практичній громадській праці для всенародного добра: з якою делікатністю, з якою толеранцією, обєктивністю треба підходити однаково до справ віри і Церкви, як також до всіх тих світських справ, до яких дехто застосовує критерії фанатизму й нетерпимости. І через те саме о. Дамян Лопатинський — це одиниця заслужена найкраще і для Церкви і для всього українського народу, — бо ці два поняття в о. Д. Лопатинського завжди зливались в одно та ніколи він не діяв нічого, що моглоб викликати найменший сумнів, що наражені тут інтереси або Церкви або Нації.

Пишемо ці рядки у подвійному характері: від всього українського громадянства, яке заступає наш часопис, та безпосередньо від самого „Діла". З почуванням правдивого подиву для енергії і праці тієї людини, бажаємо о. Дамянові Лопатинському, щоб ще довгі-довгі роки зрожив для добра Церкви й Українського Народу — і для добра нашого: для добра „Діла".

Редакція „Діла".

Безпека британської імперії опирається на Лізі Націй.

ЛЬОНДОН, 12. 3. ПАТ. Льорд Менфілд поставив на вчорашньому засіданні палати льордів внесок, у якому домагався ревізії пакту Ліги Націй у тому змислі, щоб її члени не були обовязані брати участь у санкціях; до того часу Велика Британія малаб — на думку Менфілда — брати участь у працях Ліги лише із застереженнями.

Відповідаючи йому, віцеміністер закордонних справ Стенгоп заявив, що **британський уряд вдоволений з теперішнього пакту Ліги і що не думає вертатись до політики ізоляції.** Правда, як член Ліги має Англія перед собою **деякий риск** дати себе втягнути у війну, та якщоб з Ліги виступила, **її домінії та кольонії сталиб предметом апетитів інших держав.** Для оборони свого стану посідання британський уряд підтримує Лігу Націй у її теперішній формі. „Не можемо робити ніяких застережень: ми підписали пакт Ліги Націй і мусимо виконувати всі зобовязання, що з нього випливають".

Льорд Менфільд стягнув свій внесок.

МІНІСТРИ РАДЯТЬ.

ЛЬОНДОН, 12. 3. Вчора відбула рада міністрів півторагодинне засідання, на якому міністер зложив звіт з париських розмов й теперішньої ситуації; найближче засідання визначили на сьогоднішній ранок. Комунікат Райтера стверджує, що ніяких рішень не було.

Воєнне поготівля в Голяндії.

ГАГА, 12. 3. ПАТ. **Уряд рішив задержати на необмежений час вояків піхоти та відділів циклістів, яких активна служба кінчиться в найближчу суботу 14. ц. м. Це зарядження відкличуть негайно, як лише положення в Европі успокоїться;** воно викличе, на думку премієра, менше гамору, ніж покликання урльопованого річника під зброю.

Про цю постанову повідомив голяндський премієр Колійн крізь радіо. При цій нагоді **заявив він, що Голяндія мусить рахуватися з наслідками теперішнього положення,** хоча льокарненського договору не підписала. Він вірить у мирну розвязку ситуації, та не виключає можливости поважного міжнародного напруження.

ЗАЯВА БЕЛЬГІЙСЬКОГО ПРЕМІЄРА.

БРЮССЕЛЯ, 12. 3. ПАТ. Премієр Ван Зеланд заявив у промові в парляменті, що **розвязка теперішньої міжнародньої ситуації не може бути у ніякому випадку нагородою за зломання договору.**

НОВА КНИЖКА!
Із жіночої психольоґії
Химерне серце
Ірини Вільде.
Ціна 1.50 зол.
Порто 30 сот., висилає Адміністрація „Діла". Львів. Ринок 10.

ПРОДОВЖУЄМО
ПОКАЗ УКРАЇНСЬКИХ ПРОМИСЛОВИХ ВИРОБІВ
в салях Народнього Дому, Рутовського 22. III.
тільки на один день.
Замкнення показу в неділю 15. березня 1936. в год. 17. 1682 1—2

Як Москва готується до війни на Дал. Сході?

Останні події в Японії, які арештою тільки притихли й закінчились лише формально, але ще не в останньою течкою у суперництві ріжних течій, ті події зробили були — як відомо — величезне враження головно на Москву. Через те й цікаво, як Москва реагує взагалі на все, що діється на Далекому Сході: грандіозними приготуваннями до війни. Кореспондент офіц. німецького „Фелькішер Беобахтер" на Дал. Сході, Ганс Требе, подає витяги з повідомлення інформаційного відділу „Південної Манджурської Заліниці" про гарячкову будову нових совітських залізниць, призначених лише для сконцентрованого наступу на Манджурію та Монголію. Наступ цей має відбутись з заходу на Монголію і з півночі на Манджурію. Лінії Оренбург—Ташкент і Новосибірськ—Ілійськ дістають подвійні рейки. Друга з цих ліній має служити основою нового залізничого фронту, від якого до Зовнішньої та Внутрішньої Монголії протягаються чотири нові залізничі шляхи: Семипалатинськ—Ульясутай приблизно 2.000 км., Сергіополь—Цайзан 700 км., Сергіопіль—Хутухак 400 км. і Ілійськ—Діяркент-кульде 450 км. Будується також залізничий шлях від Верхнеудинська до Урги, відстань приблизно 900 км.

Весною цього року має бути готова і Байкальсько-амурська залізниця, довга на 1.800 км. Вона відгалужується від старої сибірської залізниці на стації Тайсот, іде вздовж Амура до Хінди, де розгалужується на дві лінії, з яких північна йде до Николаєвська, а південна до Комсомольська, який за кілька років став містом з 80.000 мешканців. Від цієї південної лінії ідуть получення просто на південь до Хабаровська, Біракана і Тафтімігуди. Стратегічне призначення цих залізниць не підлягає ніякому сумнівові. Ніякого господарського значіння вони — бодай покищо — мати не можуть.

На будову цих залізниць японці звертають тим більше уваги, що в самому Китаю московський уряд робить найбільші зусилля викликати нову збройну акцію проти Японії. Японська преса твердить з обуренням, що китайський ґенералісімус, маршал Чан-Кай-Шек провадить війну проти китайської большевицької армії лише про людське око, а в дійсності готов порозумітися з Москвою для спільної війни проти Японії. Загальна військова служба в Китаю, яку незабаром ніби мають там запровадити, також не лишає японців байдужими.

Московські приготування до війни на Далекому Сході з московського національного погляду цілком зрозумілі. Плани московського уряду у східній Азії лише хижацькі, тому розбудова Манджурії японцями неможливе, поки вона загрожена з Хабаровська та Владивостока; а загроза ця зростає поруч зі зростом летунської техніки. З другого боку московські імперіялісти ніколи не згодяться зректись добровільно з єдиного безпосереднього виходу Московщини до океану. Тому війна на Далекім Сході є питанням найближчого часу.

З погляду поневолених націй СССР будова нових стратегічних залізниць проти Японії, як і все приготування до війни проти неї є лише новим злочином московського уряду проти поневолених націй. Для нових стратегічних залізниць

в Азії вичерпується українські копальні залізо і вугілля, накладається нові тягарі на нарід. Будуються нові залізниці примусовою працею засланців та інших невільників московського уряду під зглядом ГПУ. Інша річ: чого варті будуть нові залізниці під стратегічним та кожним іншим оглядом, доказують старі залізниці в европейській частині СССР, які даремно намагається Каганович абільшеним визиском, засланцями та розстрілами залізничників.

Хижацька експансія московського імперіялізму жене його до божевільних зброєнь та інших приготувань до війни, що лежать надмірним тягарем на виснажене населення і тому готують безсумнівну поразку Московщини в найближчій війні, не зважаючи на цілий розвиток шовінізму у провідних верствах московського громадянства. Гарячкові приготування Московщини до війни на Далекому Сході стоять теж у найтіснішому зв'язку з їх політикою на Заході. Саме тому вони рахом заявилися прихильниками версайського мира та величниками версайської системи „збірної безпеки" (читай: гегемонії Франції), щоб союзом із Францією та ЧСР запевнити собі спокій на західній границі: той спокій в Европі Совітам необхідний для війни в Азії. Так виглядає правдива совітська „миролюбність".

М. Данько.

З українського життя в Румунії.

ДЕСЯТИЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СТУД. Т-ВА „БУКОВИНА".

Студ. товариство „Буковина" в Букарешті, основане в р. 1926, це одна з найдіяльніших українських студ. організацій в Румунії. Дня 7. березня ц. р. святковано десятиліття „Буковини" в присутності нашої кольонії в Букарешті та чужих гостей.

Свято складалося з цікавого відчиту про дотеперішню діяльність „Буковини", з хорових співів та національних танців. Дуже добре випали танці: „Запорожський герць", „Подільський козачок" та „Гонки", що їх виконали студенти під проводом студ. Лукіянович. По офіціяльній частині відбулися вечерниці.

Т-ву „Буковина" бажаємо дальших успіхів у вихованні своїх членів та у веденні інформаційної акції серед чужинців. **ч.**

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ СВЯТА.

В неділю 8. березня відбувся в Чернівцях концерт Шевченка, програму якого виконав Мужеський Хор під управою інж. Радзієвського та при співучасті відомої співачки п-і Синенької-Іваницької і тенора Дениса Руснака.

Т-во „Жіноча Громада" приготовляє дитячий концерт у память Шевченка, що відбудеться в половині ц. м.

І „Буковинський Кобзар" рішив улаштувати Шевченківське свято, яке відбудеться 25. березня ц. р.

В Букарешті створився підготовний Комітет для Шевченківського свята, що має відбутися 29. березня. Це свято має також пропагандивне значіння, бо на нього запрошують чужих гостей.

Лиш на Буковині по селах нема сподіваних масових народніх свят. В цьому не винен тільки стан облоги або економічна скрута, але й ми самі. Наша інтеліґенція із провінції у поважному числі покинула села. Учителі-пенсіоністи відійшли масово до міста (Чернівці), бо там дістають пенсійний міський додаток. Студенти не вертаються на село, воліють часом „довше" студіювати й міжтим займатись виданням „преси". Лекше бути „ідеольогом", напр. „критиком національних промахів у Галичині", як вести в рідним селі освітню роботу. Або хоч раз на рік приїхати до рідного села і там приготовити свято Шевченка... До села не доходить український театр, нема там рідної школи, читальні або кооперативи. Є там ще можливість улаштовувати національні свята в роді Шевченківського концерту або якоїсь аматорської вистави. Але це вже так звана „чорна робота", якої страхаються наші молоді „реформатори", як вогню. **ч.**

ПЕРШИЙ РУМУНСЬКИЙ ЧАСОПИС У ВИЖНИЦІ.

Як довідуємося, у Вижниці появився рум. часопис „Вража Черемушулуй" (Чар Черемошу), що його видають учителі та митні урядовці. Провідна думка цього часопису є „поглибити румунську культуру в цих ще відсталих сторонах"..

Міські Театри у Львові, пятниця 13. березня
Чині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій веч.:
Трафіка пані ґенералової

З ЖИДІВСЬКОЇ ПРЕСИ.

„Гайнт" про становище українців у справі ритуального убою.

Варшавський жидівський публіцист Ідельман у „Гайнті" з 10 березня ц. р. широко пише про голосування українських послів у справі ритуального убою. Називає він цей факт явищем першорядної ваги. Хоч голосування українців не могло мати безпосереднього практичного значіння, попри те

„ці два голоси українців, що не дали себе закричати загальним протисемітським виттям, є не тільки потіхою для жидів у цій такій тяжкій для них хвилині, але вони вказують природну лінію, якою треба пермуватися у боротьбі за свої права".

Жидівські політики, на думку автора, досі робили помилку, що завелику вагу приписували хвилевій конюнктурі. Цим вони відстрашили від жидівської політики її природних союзників, себто інші національні меншини, та загнали жидівську політику у сліпий кут.

„Тільки дрібна горстка жидів лишилась вірною ясним, відважним засадам, що їх устійнив був для жидівської політики у Польщі посол Грінбаум. Вони передбачували фатальні наслідки конюнктуральної політики, яка ігнорувала нестримний історичний розвій, подиктований умовинами національного складу польської держави; вони перестерігали перед добрсвільною ізоляцією жидів у їх боротьбі, що мусіла довести у конечнім висліді до безпорадного осамітнення".

У цей спосіб, хоч почасти і не без вини українців,

„дійшло до спаралізування колись могучої сили обєднаних національних меншин у Польщі на шкоду всім меншинам і зокрема жидам... Слід із цілим признанням підчеркнути, що в розпалілій протисемітській нагінці ніяка відповідальна українська партія не взяла участи; навпаки, вже чути було голоси перестороги під адресою українських мас, щоб вони не дали себе звести намовам до насильств над жидами, а тут і там українські діячі разом із жидівськими демократами і польськими соціялістами виступали проти антижидівських ексцесів. Недавній відважний крок українських послів у соймі підтверджує ще раз, що дорога до порозуміння між національними **меншинами у Польщі** стоїть відкрита і що українські політики не дозволили затемнити своєї тверезої політичної думки ані конюнктуральними ласками, ані темними випарами тріяльних протисемітських газів. Є це далекосяжне ствердження для жидів у хвилині, коли жидівська вулиця починає визволюватись від надій, якими її кормили в останніх роках. Зближається момент, коли польське жидівство, що його підгнатиме мука і розпука, знов піднесе прапор гордої і мужньої боротьби за свої національні і людські права, а свою боротьбу можна вести тільки спільно зі всіми іншими меншинами, що зазнають утиску. Не є це справа сентименту, але щирого почуття слушности і справедливости, а також добре зрозумілого взаємного інтересу".

Франція безкомпромісова.

ПАРИЖ, 12. 3. ПАТ. Офіційні круги рішуче заперечують через Авас чутки, буцімто французький уряд погодився полагодити спір, викликаний недавніми німецькими самовільними потягненнями, під умовиною, що на лівому березі Райну Німеччина не будуватиме фортифікацій та держатиме обмежену скількість війська.

ФРАНЦУСЬКІ ПОГРОЗИ.

ПАРИЖ, 12. 3. ПАТ. Комунікат Аваса підчеркує одну алюзію з вчорашньої урядової заяви: Якщо міжнародні зобовязання, на яких опирається збірна безпека, не довели до нічого, Франція витягнулаб усякі консеквенції у справах, що її торкаються. Як це стверджує комунікат, кілька держав, які також опирають свою політику на збірній безпеці та готові піддержати франко-бельгійські домагання у Льондоні, **дали до зрозуміння, що не завагалисяб покинути Лігу Націй,** якщо пристосування договору виявилосяб невистарчальне. Значить — напередодні льондонських нарад **Франція грозить уступленням з Ліги, якщо не дістане вистарчальної сатисфакції.**

„Ле Суар" уважає, що на льондонських нарадах рішиться доля Ліги Націй.

ГОЛОСИ ФРАНЦУСЬКОЇ ПРЕСИ.

ПАРИЖ, 12. 3. ПАТ. Не зважаючи на заяву французького міністерства закордонних справ, тутешня преса розглядає можливість компромісу з Німеччиною, якщоб ця остання зобовязалася не фортифікувати Надренії. „Фігаро" не вірить, щоб Англія приступила до протинімецьких санкцій; „Ексцельзіор" — щоб Франція виступила з Ліги Націй. „Ер" грозить, що як Англія не підтримає Франції, то вона здержить санкції проти Італії та підтримає її політику у Східній Африці.

ФРАНЦІЯ ЗБІЛЬШУЄ ВОЄННЕ ЛЕТУНСТВО.

ПАРИЖ, 12. 3. ПАТ. Уряд задумує предложити парляментові програму розбудови воєнного летунства. Кошти 4 і пів міліярда франків розложилиб на 4 роки. Теперішній буджет передбачує на військове летунство коло 650 міліонів франків.

НА НІМЕЦЬКИЙ КОРДОН.

ПАРИЖ, 12. 3. ПАТ. Військова комісія палати послів обговорила на нинішньому засіданні питання, що торкаються останніх подій та рішила вислати делеґацію, що справдила би на місці виконання постанов, звязаних із недавніми німецькими потягненнями.

ПРОЄКТ УРЯДУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТИ.

ПАРИЖ, 12. 3. ПАТ. Парляментарна група республиканського фронту поставила внесок покликати до життя уряд національної єдности; це — мовляв — необхідне у нинішній поважній міжнародній ситуації. Проєкт доповнити теперішній уряд міністрами без теки не найшов підтримки правиці ні соціялістів, тому ініціятива республ. фронту не має великих виглядів. Завтра зберуться праві та центрові посли, щоб обговорити цю справу.

ПАРИЖ, 12. 3. ПАТ. Покликуючись на урядові джерела, Авас простує чутки, буцімто уряд думає кооптувати трьох міністрів без теки. Уряд не змінить свого складу до виборів.

ФРАНЦІЯ МОЖЕ РАХУВАТИ НА СВОЇХ САТЕЛІТІВ.

ЖЕНЕВА, 12. 3. ПАТ. Вчора пополудни відбулося тут спільне засідання ради Малої та Балканської Антанти: проводив мін. Тітулеску. Як кажуть, рішили боронити у Льондоні принципу пошани для договорів, висловили признання для становища, яке заняла Франція та піднялися боронити його на Раді Ліги.

ЇДУТЬ ДО ЛЬОНДОНУ.

ЖЕНЕВА, 12. 3. ПАТ. Генеральний секретар Ліги Націй з вищими службовиками політичної та інформативної секції виїхав учора до Льондону.

ПАРИЖ, 12. 3. ПАТ. Мін. Фланден виїхав учора пополудні до Женеви з трьома дорадниками.

ВАРШАВА, 12. 3. ПАТ. Міністер Бек виїхав до Льондону з жінкою та кількома вищими урядовцями закордонної служби.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою продуктів бльочків Р. Ш.

Кіно КАСІНО

ПРЕГАРНА МУЗИЧНА КОМЕДІЯ В НІМЕЦЬКІЙ МОВІ п. н.

ЦЯ АБО НІЯКА

в гол. ролі ГІТТА АЛЬПАР і МАКС ГАНСЕН.

Смерть о. д-ра В. Масцюха.

В четвер рано 12. березня ц. р. по кількаденнім недузі помер у Римакові о. д-р Василь Масцюх, апостольський адміністратор для Лемківщини. Уродився о. д-р В. Масцюх в 1873 р., до ґімназії ходив у Новому Санчі. Після закінчення богословських студій у 1899. р. висвятився на священика. Був професором у духовній семинарії в Перемишлі, від 1920. р. був парохом на селі. В березні 1935. р. став апостольським візитатором для Лемківщини.

З Товариства Українських Наукових Викладів.

Товариство Українських Наукових Викладів ім. Петра Могили розпочало свою діяльність у 1906. р. За ціль поставило собі вести систематичні науково-популярні виклади для української молоді та ширшого громадянства. І дійсно, першій управі вдалось зацікавити наміченою працею гурт визначних осіб, що під проводом проф. д-ра О. Колесси почали статутову працю. Т-во здобувало щораз то нових членів, зокремаж у філіях — львівській, перемиській, тернопільській, рогатинській, завдяки чому кращали його фінансові спроможности. Одначе воєнна хуртовина перервала працю Т-ва аж до 1920 р. В часі 1921—5 рр. осягнуло Т-во свій найкращий розвій під проводом пп. І. Раковського і В. Кучера, як осередок наукової праці для української високошкільної молоді, що згуртувалася на викладах Т-ва для науки. Тодішня управа думала про створення україн. людового університету, та безуспішно. Від 1933. Т-во повертається в давнє передвоєнне русло праці через філії: у Львові, Ярославі, Ходорові, Глинянах, Камінці Струмиловій, Добромилі та через кружки: жіночий ім. Лесі Українки, астрономічний і математично-природничий у Львові. В найближчому часі довестеться Раді Т-ва занятися розробленням плану дальшої діяльности в окремих ділянках знання, зокремаж у ділянці українознавства і суспільних наук.

Приємна та цікава лектура

це збірка оповідань

ВАСИЛЯ СОФРОНОВА

ЛИПНЕВА ОТРУТА

Ціна: 1·40 зол., з пересилкою 1·70 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла" Ринок 10..

„Радісна творчість" у Донеччині.

(РО) „За індустріялізацію" подає сензаційну вістку про невдачу стахановського руху у його батьківщині — Донбасі. Від початку березня всі тамошні вугленві трести обнизили видатність: вона ледви доходить до 207.000 тон денно, замісць 221.000 тон. Розкладу занять згідно зі стахановським пляном не притримуються: деякі великі копальні уверухомлені, інші виконують програму ледви на 75 прц.

Арештування комуністів у Японії.

ТОКІО, 12. 3. ПАТ. Як повідомляє аґенція Домеі, арештували 11 перекладчиків та вчителів мови, які працювали в амбасаді одної з чужих держав. Вони поширювали неправдиві вістки про недавні події у Токіо, зраджували військові тайни та ширили протидержавну літературу. Підозрівають, що вони належали до комуністичної організації.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ МІНІСТЕРСТВ.

ТОКІО, 12. 3. ПАТ. Домеі подає, що урядові круги плянують реорганізацію центральної влади, **щоб улегшити мобілізацію.**

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Амнестія у Сирії.

ЄРУСАЛИМ, 12. 3. ПАТ. Сирійська влада у Дамаску випустила на волю 80 осіб, уязнених у звязку з недавніми заворушеннями; юрба повитала їх овацийно. Також в інших місцевостях чимало політичних вязнів вийшло на волю.

ПЕРЕД ЕМАНЦИПАЦІЄЮ СИРІЇ.

ЄРУСАЛИМ, 12. 3. ПАТ. Переговори між французьким високим комісарем і представниками сирійців вдалися. **На днях виїде до Парижа делеґація, зложена з 2-ох міністрів та 1-ьох націоналістів, щоб заключити з французьким урядом договір, подібний до англо-іракського.**

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Токіо має тепер 6,310.488 мешканців, як виказує остання конскрипція.

Грецький уряд заявив, що не візьме на себе ніяких зобовязань супроти Середущої Европи або Малої Антанти.

У **Парагваю** появився урядовий декрет, що до кінця року розвязує всі політичні партії та синдикалістичні організації.

Перемога над комуністами. По вирішній перемозі армії провінції Шан-сі над комуністами в околиці Фен-Ян урядові війська заняли знову Гуі-шю-куо та інші місцевости. Протикомуністичні настрої зростають з кожним днем.

ВАСИЛЬ СОФРОНІВ.

БАЛЬ БОЖЕВІЛЬНИХ.

Пригадую собі з моїх дитячих літ у домі рідних на сільськім приходстві старий річник якоїсь німецької ілюстрованої ґазети, мабуть „Фліґенде Блеттер". Був знищений, бо ми, діти, занадто часто оглядали в нім „образки", без обгорток, перші й останні картки повідривані і подерті. Із сотень ілюстрацій у цьому річнику вбилася мені в тямку одна: представляла „Баль у божевільні". Над цією ілюстрацією чипів я часто довгі хвилини, зглиблений у контемпляції, споглядаючи дивовижні одяги і несамовиті ґримаси божевільних, що товпилися у круговороті дикого танцю, при звуках орхестри, яка для безпеки сиділа високо на ґалерії. Уява малого хлопчини, підсилена острахом і цікавістю, мала перед собою широке поле.

Чи вдалося мені малому збагнути незглибну суть божевілля, не тямлю, але від тоді почав я думати про те, щоби колись побачити такий баль у дійсності. Що такі балі — це не видумка, потвердив мені мій батько, який як питомець IV. року теольоґії у Львові пішов був один раз на „баль божевільних" — так би мовити — службово. Такий був тоді звичай, що кожного року у карнавалі управа божевільні на Кульпаркові запрошувала питомців греко-католицької семинарії до свого заведення з концертом, після якого була забава хорих. Танцювати на тій забаві з хорими — це був своєрідний самаританський обовязок питомців і до цього делеґували найвищий — четвертий рік.

Врешті цього року довелося і мені таки побачити „баль божевільних" на своїм пуцнем.

Глухо дудніли кроки у високих, пустих, безконечно довгих коридорах заведення. Я йшов з деяким почуттям моторошности в душі за своїм провідником — отцем капеляном. Електричні лямпи, приміщені високо під стелею, кидали на сірі стіни і бетонову долівку коридорів білі, холодні струї світла. Рука мимохіть сягнула до ґудзиків плаща: я здрігнувся від холоду. Ми минули безконечне число закрутів, дверей, закратованих вікон. Врешті звійшли в ясний, теплий коридор з білими стінами. Кілька черниць у білих твердих габітах, подібних до крил, снувалося тут безшелесно з місця на місце. З другого кінця коридору долітав гамір голосів і хрипливі звуки ґрамофону, наставленого на голосник. Так відбувався „баль".

Чи не доводилося вам ніколи на наших „нормальних" вечерницях, себто на балях стояти десь вгорі на ґалерії і з цієї горішньої перспективи байдужого глядача обсервувати тих, що танцюють? Чи не видавалися вам ті сплетені парами „нормальні" люди, що безцільно тупцювали у душнім натовпі в дні глибокої скрині-салі трохи „ненормальними"? Мені — так. Колиж тепер я станув у дверях великої салі, де в такій самій метушні, під звуки старомодної польки підскакували, крутилися і пошпохувалися пари правдивих божевільних, я навпаки — був розчарований.

„Баль божевільних" виглядав — може тільки на перший погляд — зовсім не так, як я його собі уявляв, хоч би на основі ілюстрації у старім річнику німецької ґазети. Зате зовсім так, як наші вечерниці десь у якійсь салі на передмісті. У салі глота, гамір від музики, розмов і сміхів. Повітря тяжке. Спітнілі, червоні обличчя мигають в ритмічнім кругіжі. При дверях юрба тих, що не танцюють, а лиш підпирають стіни і з завзятістю приглядаються танцеві. У глибині салі на підвищенні сцени, за столом, сидить тілька праще одягнених осіб. Це немов балевий комітет: дижурний лікар, жінка-директорка заведення, одна черниця і другий капелян.

Але зачинаю уважніше приглядатися до облич. Тут чимало прислуги, доглядачів і доглядачок, які танцюють зі собою і з хорими. Отець капелян помагає мені їх вирізняти. Ось пара: стара, сива жидівка і лисий мужчина з великою квадратовою головою. Зігнті, розпалені, задаємо приступують у танці до такту музики. Отець капелян пояснює мені, що це жінка адвоката, яка має понад 70 літ. Від 20 літ у заведенні. Завжди повна короблившого темпераменту і верви, що перемінюється часом у напади шалу. Її дансер — хорий на роздвоєння особовости.

Попри нас з усміхом достойности проходить з доглядачем пані у незвичайнім уборі. Рожева, шовкова сукня, старої моди і рожева кокарда на сивій, колись мабуть русявій голові. Маєся розтратности. Молоді, чорнява жидівочка здорозить отця капеляна. Така, як їх часто бачимо у жидівських крамницях за лядою. Лише низьке чоло і неспокійні очі зраджують можливість ненормальности у цієї дівчини.

— Подивіться на того, що сідає тепер за піяніно на сцені — каже до мене отець капелян. — Жид-музика, десь з якогось нашого села. Повчував робітничі відділи співати самі українські пісні. Але це ще не все. Чи повірите, що цей жидок якийсь час був диригентом мого церковного хору? Розуміється — хору божевільних. Сам зголосився до мене, що буде вчити моїх парохіян церковних пісень, які знає зі села. Я згодився. Не можна нікому заборонити хвалити Бога. А хор божевільних з диригентом-жидом напевно має у Бога більше послуху, як якийнебудь інший. Півніше заступив його хорий священник.

— Признаюся, що цих божевільних я уявляв собі багато страшніше, — кажу до отця капеляна. Отець капелян сумно хитає головою.

— О, є такі, що влесятеро перевищили усі ваші сподівання. Але вони всі на відділах. Тут тільки дрібна частина тих бідних людей. Тут тільки спокійні, що лише час до часу дістають свої напади, або такі, що мають збочення тільки на одній якійсь точці. Позатом вони думають і говорять як нормальні люди.

Хоч на перший погляд усе таке спокійне і звичайне, всетаки, коли переводжу зір від одного обличчя до другого, і відхоплюю тут типову голову кретина, там тихий розсіяний усміх, там німову

Не жалуйте жертв на велике діло!

За викупно дальших частин „Українського Городу“.

В цю неділю (15. III.) перед неодним громадянином віддзвенить пушка із написом: „Даток на Український Город“. Ця неділя — це неділя збірок на викупно всім так добре відомої площі „Український Город“. Там рік-річно тисячі нашої молоді відсвіжує свої легені, сталить свої мязи й нерви та кріплять своє здоровля, якому раз-у-раз загрожує відомий вплив великого міста, де так мало сонця і свіжого повітря!

Одначе площа „Українського Городу“ сповняє ще одну, не менш важну ролю в нашому житті. „Український Город“ — це одиноке відповідне місце для величавих, загально-національних свят, здвигів і подібних масових імпрез. Численні сокільські здвиги, незабутнє свято УМХ, вперації, щорічні величаві свята Рідної Школи, могутні імпрези Просвіти і т. д. як надто наглядно й переконливо свідчать, яка дуже потрібна, яка дуже важна для нас та площа. Своя, власна площа, що дає нам змогу перегляду нашої збірної сили, збірної волі, дисципліни та збірної заохоти до праці над нашим кращим майбутнім!

Українське громадянство, доцінюючи як слід вагу великої площі „Українського Городу“ у нашому загально-національному житті, вже чверть століття радо складає жертви на її викупно. Ця похвальна дотеперішня жертвенність не пішла на марне, бо завдяки їй вдалося набути на власність вже більшу частину площі. І хоч досі вже викуплена частина городу є дотепер найбільшою українською площею, то всеж таки потрібно ще трохи зусилля, щоб остаточно завершити це дійсно величаве діло.

Тому в цю неділю кожний дійсно свідомий українець, без ріжниці поглядів — нехай не жалує хоч би й найдрібнішої грошевої жертви на викупно „Українського Городу“ у Львові. Бо ця справа — дійсно пекуча, дійсно дуже важна, це справа великої національної ваги!

За збільшення покупної сили селян.

Тяжке положення обезпечених.

В середу сенат розглянув і приняв буджет міністерства суспільної опіки та міністерства хліборобства. Буджет міністерства суспільної опіки зреферував сен. Бобровський. Референт зясував тяжке положення робітників. Цьому лихо не зарадить обмежений буджет міністерства суспільної опіки. Домагався закону про збірні договори і закону про палати праці. Слід припинити напади на соціяльні здобутки. Суспільні обезпечення можуть бути дешеві лише тоді, як обіймуть усіх фізичних та умових робітників, а не лише тих, які мають невеличкі платні. Гостро виступив проти зменшування голодових платень емеритам. В дискусії промовляло кількох сенаторів. Сен. Міхаловський зясував страшний упадок здоровности і лічниць у Польщі. Мін. Яцолт повідомив, що рада міністрів приняла проєкт закону про збірні договори робітників. Сен. Пульнарович вказував необхідність перевести реформи суспільних обезпечень. Бюрократизм в обезпечальнях є єгипетською язвою для всіх обезпечених, працедавців та лікарів. Домагався одної емеритальної установи для всіх робітників.

Опісля сен. Клещинський зреферував буджет міністерства хліборобства. Обговорив незавидне положення хліборобства, домагався скасування митних перешкод. Довше спинився над віддоженевою акцією між хліборобами і згадав про господарку в державних лісах. У дискусії сен. Бнінський запевняв, що парцеляція не зменшить безробіття.

Сен. Юліян Павликовський обговорив домагання українського селянства. Невеличка обнижка цін і розвязування шкідливих картелів не поправлять положення селянства. Полемізував зі становищем сен. Домашевича у справі наладнання польсько-українських взаємин. На думку сен. Домашевича нормалізація вимагає спільних польсько-українських організацій. Здійснення цього домагання було би не нормалізацією, але ліквідацією національного життя чи то поляків чи українців. Тимчасом нормалізація вимагає публичної співпраці обох народів у державних установах, територіяльній і господарській самоуправі на основі рівноправности. Не можна класти перепон українському народові в розвитку його національного життя на культурному, господарському і релігійному полі.

По дискусії промовляв мін. Поснятовський. Обнижку цін на сільські продукти вдалось припинити. Головним змаганням міністра привернути хліборобам кращі ціни. Погане положення в Польщі вдасться поправити, якщо збільшиться споживання і продукцію. Кращі успіхи є зміну нинішного положення може принести лише свідома і зорганізована акція всіх хліборобів.

понурий погляд меляхоліка, стає мені ясно перед думкою: скільки на цій салі життєвих терпінь і трагедій!

Голосник грамофону гуде захриплими тонами вальса. Божевільні танцюють. Під стіною, привертий плечима до муру стоїть у позі глибокої задуми якийсь молодий чоловік. Йго тонкий, орлиний, широке чоло, в худім обличчі погорд. Під шпитальної куртки визирає комір гуцульського кожушка. Гей! Над чим так напружено думає цей молодий легінь із зелених Карпат?

— Чи вас, отче капелян, не прягноблює постійний побут поміж цими людьми?

Отець капелян посміхається своєю добрячою посмішкою Божого слуги:

— Щож, тяжкий мій обовязок. Не треба дивитися на них як на божевільних, а як на хорих і дуже нещасливих людей. Але, коли питаєте, то скажу Вам, що часом тим „на світі“ серед здорових, у якомусь товаристві, огортає мене нагло дивний острах. Я не маю певности, чи те, що я там говорю і роблю є зовсім — нормальне. Боязко обсервую тоді сам себе і своє окруження, чи воно не дивиться на мене, як на одного з цих нещасних і — шукаю самоти.

Музика нараз вривається. Учасники балю заметушилися. Всі звертаються в напрямку дверей. Звідти, протиснючися крізь натовп виходять на салю сестри милосердя і доглядачки, несучи кілька кошиків з пампушками. Ходять по салі і роздають їх поміж божевільних. Треба було бачити, яка щира, непідроблена радість світилася в очах деяких цих людей, коли брали свої скромні подарунки.

За хвилину знову хрипить грамофон.

— Пари вибирають — причитує якийсь невідомий аранжер.

— Чи можу просити?

Передімною дівчина, якої я досі не запримітив. Чепурно одягнена, з нормальним, навіть гарним обличчям.

Божевільна — чи ні?!

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“
Львів, Ринок 10. Тел. 229-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

ПОЇЗД НАЇХАВ НА 70 РОБІТНИКІВ.

ЛЬОНДОН, 11. 3. ПАТ. Поїзд, який їхав з Блекпуль до Престон, наїхав на 70 робітників, які працювали на шляху. Пять робітників згинуло на місці.

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА У БРНІ, Ч. С. Р.

Українське студентство брненських високих шкіл зорганізоване у своєму професійному товаристві „Українське Академічне Товариство“ (давніше „Українська Студентська Спілка“). Під цю пору має це Т-во 16 членів; з того 14 зі Східної Галичини і 2 із Закарпаття. Дуже відрадне явище, що тут зачинають студіювати свідомі українці із Закарпаття. Правда, тепер їх є тут всього двох, але вже з початком найближчого шкільного року має приїхати сюди їх більше. І в майбутньому члени У. А. Т. будуть рекрутуватись головно із Закарпаття, бо на наплив нових студентів з Галичини годі рахувати.

Шістнацять членів! Число це дуже мале в порівнанні до того, коли то в шк. році 1931-32 число членів Української Студ. Спілки досягало сотні людей. Причин малого числа У. А. Т., як взагалі українського студентства на чужині, не треба далеко шукати. Вона загально відома. Колиж додамо ще й те, що чужинець мусить тут платити майже вчетверо більшу шкільну оплату, як місцевий громадянин, то будемо мати образ матеріяльного положення нашого студента.

Одначе, не зважаючи на погані матеріяльні умови, українське студентство, зорганізоване в У. А. Т. вповні свідоме своїх обовязків і професійних і громадянських. Нема в радах У. А. Т. т. зв. залізних студентів, хоч часто треба працювати в голоді та холоді.

Також і у громадянській праці у місцевій українській кольонії не бракує нашого студента. Зовсім не переборщимо, коли скажемо, що студентство коли не само ініціює та переводить у життя ріжні імпрези, то всеж таки лиману частину праці переносить на своїх плечах.

Пригадайно собі, що зроблено самим чи за співучасти У. А. Т. у 1935 та з початком 1936 року. Академії в роковини 22. січня та бою під Крутами, величавий концерт у 100-ї роковини Федьковича, Великодні Свята для кольонії, Свято 1. листопада, Миколаївська та інші вечірки самі говорять за себе. Колиж додамо до цього кілька публичних виступів для чужинецької публики з українськими піснями та народніми танцями, попереджених рефератами про українську минувшину та змагання українців, то побачимо, що У. А. Т. виявилося якеліл зі свого завдання.

Не забували члени У. А. Т. і на пропаганду між товаришами чужинцями, бо свідомі того, що ці їхні теперішні товариші, а велика частина з них, стануть у майбутньому при кермі своїх держав. Тому піддержували живі звязки з чехами, словаками, болгарами, литовцями та югославянами. Памятає У. А. Т. і про бувших стрільців УГА, що найшлися тут на еміграції. В найближчому часі зачнуться в домівці У. А. Т. ріжні реферати для членів Т-ва та для бувших стрільців.

Завдяки своїй праці виробило собі У. А. Т. добре імя не лиш у чужинецьких студентських та нестудентських організацій, але й університетська влада рахується з нею. Як доказ нехай послужить факт, що завдяки інтервенції У. А. Т. звільнено її членів від чужинецької шкільної такси, що виносить 700 кч.

Це тільки коротенький нарис праці У. А. Т. за останній рік. Признання за успішну працю Т-ва належиться управі, в першу чергу б. голові М. Ничові, що дуже багато часу та праці присвятив Т-ву.

Дня 13. лютого ц. р. відбулися VI. звичайні Загальні Збори Т-ва. На цих Зборах переведено відповідні зміни статуту та змінено назву Товариства з „Української Студентської Спілки“ на „Українське Академічне Товариство“. В склад нової управи ввійшли: голова: інж. Петро Гвадайка, заст. голови: Ярослав Карачевський, студ. вет. мед., скарбник: Іван Лобай, студ. техн., бібліотекар: Роман Белицький, студ. техн.

На кінець не від річи буде замітити, що, на жаль не всі українські студенти зорганізовані в У. А. Т. є ще кількох студентів, які чи то з особистих причин чи з інших, про які не слід згадувати, вважають за краще блукати самопас.

Волок.

Перед Шевченківським святом у Львові.

Як уже відомо, в неділю 15. ц. м. в год. 12. вполудне відбудеться в салі Великого Театру величавий концерт з нагоди 75-ліття смерти Генія України. Після вступної промови, що її виголосить наш поет, проф. Петро Карманський, виступлять по черзі всі наші співочі товариства: „Львівський Боян“, „Сурма“ та „Бандурист“, виконуючи при дострою симфонічної орхестри Львівської Фільгармонії два знані великотвори Лисенка: „Гамалію“ на муж. хор в інструментації С. Людкевича (з декламаційними частинами у виконанні нашого знаменитого декляматора п. Генинї-Березовського) й безсмертне „Бють пороги“ в інструментації В. Барвінського та 2 твори Людкевича: „Ой вигостю товариша“ (муж. хор) й найновіший „Заповіт“ (міш. хор) — ці обе також з орхестрою. При звуках хорових пісень нашого старого Лисенка, головно при могутньому „Бють пороги“, неодин з нашого громадянства згадає собі мило наше передвоєнне минуле, оп'ривів до зір у такт Кобзаревих строф! Зновуж „Заповіт“ Людкевича буде під усяким оглядом атракційною новинкою концерту; тут з одного боку пригадається симпатично наш автор з милозвичним оформленням Кобзаревого вічного слова, з другого ж боку в цьому творі — подібно як у давнішому вже „Заповіті“ Барвінського, а в протиставленні до трохи занадто елегійного „Заповіту“

Лисенка — композитор надів словам Поета драматичний, а навіть боєвий вираз, що пригадує монументальний стиль Вагнера та Ліста; вкінці це історично перша композиція Кобзаревого „Заповіту", де композитор послугується в поодиноких місцях фуговою технікою. Любителі великого поліфонічного стилю на Вагнерівський зразок повитають напевно цей найновіший творчий подвиг автора „Кавказу" зі щирою симпатією. Солістом цього концерту буде наш знаменитий тенор п. Михайло Голинський, що крім імпозантного тенорового соля в „Заповіті" Людкевича виконає й кілька самостійних точок з достроєм фортепіяну, а саме три цікаві новини молодого американсько-українського композитора Павла Печеніги-Угличського до слів Кобзаря: „У гаю, гаю вітру немає", „Ой одна я, одна" й „Утоптала стежечку", писані щиро-мельодійним українським стилем, близьким до Людкевичевого.

Осьтака добірна програма, що подає самі кращі твори новочасної української музики, відповідатиме вповні величі Поетових роковин. Нема сумніву, що самі твори, як і їхні виконуючі сили поставлять цю широко закроєну імпрезу на правдиво мистецький рівень. *Борис Кудрик.*

Офіційна заява уряду про нормалізацію
польсько-українських взаємин.

ПРОМОВА МІН. РАЧКЕВИЧА В СЕНАТІ

В четвер сенат радив над буджетом міністерства внутрішніх справ. Буджет зреферував сен. Рдултовський. Ширше обговорив справи територіяльної самоуправи. Звернув увагу, що в Польщі забагато святочних обходів, свят і за часто стягають складки. Ця пересада може мати відємні наслідки. Щож торкається протижидівських виступів їх уже рішуче осудили в буджетовій комісії. Звернув увагу, що там, де стрічаються два національні, расові чи віроісповідні гурти, потрібно багато такту, розваги і поміркування з обох боків. Опісля довшу промову виголосив міністер внутрішніх справ Рачкевич. Міністер обговорив широко справу територіяльної самоуправи, торкнувся справности адміністрації і склав таку заяву у справі нормалізації польсько-українських взаємин: Уряд вислухав з увагою заяву представників української суспільности про згідну співпрацю обох народів. Сен. О. Луцький заявив від У. П. Р., що він і його товариші вперше у польських законодатних палатах будуть голосувати не лише за буджетом міністерства військових справ, але за цілим буджетом. Нехай це становище знайде відгомін у польськім та українськім громадянстві. Вірю, що становище Української Парляментарної Репрезентації буде висловом поглядів усієї української суспільности. Після довгого конфлікту, який шкодив обом народам, мусить прийти психічний перелім, мусить зникнути взаїмне недовіря і нехеть. Уряд буде піддержувати процес нормалізації польсько-українських взаємин, візьме під увагу господарські потреби українського населення та буде шанувати його мову і культурну окремішність.

В дискусії промовляв **сен. А. Горбачевський.** Звернув увагу, що не зважаючи на добру волю відповідальних польських чинників та української суспільности нормалізація польсько-українських взаємин не йде так скоро, якби цього можна було сподіватися. Тези, які висловив міністер внутрішніх справ, не дійшли ще до адміністраційної влади в терені. Ствердив, що самоуправний закон з 1933 р. є некорисний для українців. Закінчив свою промову заявагою, що лише гармонійна співпраця всіх чинників у державі створить постійну і трівку основу польсько-українського співжиття.

Наради в Льондоні почалися.

ВІДЛОЖАТЬ ЗАСІДАННЯ РАДИ ЛІГИ НАЦІЙ.

ЛЬОНДОН, 12. 3. ПАТ. Наради представників держав, які підписали льокарнський договір почалися в год. 4-ій пополудні у Форін Офіс. Здогадуються, що надзвичайне засідання ради Ліги Націй, визначене на суботу, відбудеться щойно в понеділок або у вівторок. Хід нарад ради Ліги Націй залежатиме від попереднього порозуміння льокарнських держав. Знову узгіднення становищ льокарнських держав, в першу чергу вияснення становища В. Британії, залежить від дальших вияснень з Берліна.

—o—

З нових видань.

„ЛІТОПИС БОЙКІВЩИНИ", ч. VII. Самбір 1936.

Перед нами VII. том „Літопису Бойківщини". Аж вірити не хочеться, щоб на провінції, без ніяких субвенцій, виходило наукове обласне видавництво двічі в році, яке під оглядом наукової вартости свого змісту дорівнює столичним науковим видавництвам. Це великий здобуток нашої науки, маємо тут наскрізь оригінальні праці. Ось приклад, що зробити може чотирьох людей (д-р Кобільник, д-р Скорик, інж. Кордуба, проф. Орловський) при завзятій, упертій та жертвенній праці. Створили вони обласний український музей та дають праці, які стали вже тепер підвалиною для дальших дослідів Бойківської Землі.

Якщо переглядаємо поодинокі томи цього видавництва, мусимо ствердити щораз більший поступ у редаґуванні. Статті щораз більшої наукової вартости, редакційний апарат щораз краще наладнаний. Видавництво робить миле враження, не лише під оглядом змісту, але й під оглядом зовнішнього вигляду.

Перед нами 7-ий випуск „Літопису". Я. Пастернак подає докладний звіт у формі протоколу з доісторичних розкопів у Кульчицях. Шкода, що автор досить коротко збирає матеріял знайдений у могилі; може вказане було би дещо ширше описати дотеперішні наукові здобутки згаданої культури та її значіння для Бойківської Землі.

Д-р В. Кобільник подає дальший виказ археольоґічних знахідок на Бойківщині. Це цінні матеріяли, які можуть бути підвалиною для археольоґічної монографії Бойківської Землі. Щаслива була думка Я. Пастернака співпрацювати тут з автором цих виказів, бо тоді будуть вони не лише докладніші, але це дасть змогу перевірити на місці теперішній стан згаданих пам'яток.

Невелика, але дуже цікава є статейка о. Р. Луканя, Ч.С.В.В.: „Дрогобицькі українці у краківськім університеті в XV. і XVI. в.". Маємо тут дуже совісно вібрану літературу. Це дійсно дуже вартісний історичний нарис, цінне джерело для монографії заслужених та славних мужів Бойківщини.

Вже в кількох томах „Літопису Бойківщини" стрічаємо виказ назвищ та прізвищ Бойко, Бойків і т. ін. з ріжних місцевостей нашої землі. Д-р Ф. Коковський подає прізвища „Бойко" на підставі актів з Бережан. Це доказ великої експанзії бойківського племени.

Нарис Я. Рудницького: „З фонетики бойківського говору" — це цінний причинок до фонетичних модифікацій бойківського говору.

Я. Фальковський у студії „З етнографічної збірки музею „Бойківщина" подає опис „равашів" з музею „Бойківщина". Раваші — дрючки з ріжними значками, що заступають числа при рахунку.

Праця д-ра В. Кобільника: „Матеріяльна культура села Жукотина, турчанського повіту", найбільша обемом. З замітки на першій стороні довідуємося, що автор поділив свою працю на 7 розділів, які обіймають цілість матеріяльної культури бойківського села Жукотина. Покищо маємо нарис про збірництво, деревляну посудину й деревляне домашнє приладдя та про ткацтво. З цих частин можемо собі уявити, як виглядатиме цілість. Автор творить собі власний поділ. Матеріял розкладає так, що одна річ випливає з другої. Докладний опис народнього ткацтва, як це бачимо у нарисі д-ра Кобільника, може бути матеріялом для творення взорництва в нашому майбутньому великому ткацькому промислі. Праця докладна, дбайливо, може бути зразком, як цього роду монографії треба писати.

Словник о. Ю. Кмета — частина пята — хоч має малі неточности, є цінним мовознавчим матеріялом. Автор вложив тут багато праці та знання.

Багато гарних світлин та дбайливих рисунків дав інж. Кордуба.

За це цінне видання належиться авторам праця та видавцям повне признання. к.

ДИРЕКТОР ДЕРЖ. КАРБІВНІ — ФАЛЬШУЄ ГРОШІ.

БІЛГОРОД, 12. 3. ПАТ. Преса повідомляє про арештування директора білгородської карбівні й одного службовця, яким доказали, що фабрикували та пускали в обіг фальшиві 50-динарові монети.

НОВИНКИ.

— **Кооп. „Базар" у Львові** поручає свіжі весняні новини з обсягу мужеської, дитячої і жіночої галянтерії і просить оглянути їх у крамниці при вул. Руській 3. 1678

— **Студентський Кружок „Рідної Школи"** запрошує Вас на III. з черги Чайний Вечір, що відбудеться в суботу 14. ц. м., год. 19.30 в салях „Бесіди". В програмі: рецитація, питровий дует, ревелерси „Юстона", „Дербібент", танкові продукції, товариська гутірка, забава, спів, шахи, дешевий буфет. 1681

І при домашній праці ніжні руки

Зробить це

НІВЕА

в пуделках і тубах від зол. 0.40—2.60

— **Засідання Фільольогічної Секції Наукового Товариства ім. Шевченка** відбудеться 14. березня ц. р. в 18. год. в кімнаті бібліотеки. На порядку дня: 1. І. Панькевич. До характеристики підкарпатських говорів (реф. В. Сімович); 2. Справа Шевченківського ювилейного свята; 3. Біжучі справи.

— **Академічні Вечорі у Львові і Яворові.** В неділю 15. березня ц. р. в салі „Української Бесіди" у Львові (Рутовського 22) відбудеться в год. 18. виклад на тему: „Розвиток похоронного обряду на українських землях" (зі світлинами). Прелеґент: д-р Я. Пастернак. — Того самого дня в год. 14.30 відбудеться ще виклад в **Яворові** на тему: „Родина і держава у світлі католицької науки". Прелеґент: о. д-р Л. Глинка.

— **Брідж — турнір щастя** уладжують пані 18. березня ц. р. в салях готелю Жоржа, щоб допомогти вдовам і сиротам по адвокатах. Зголошуватись особисто від 11. III. до 15. III. в галі готелю Жоржа між годинами 5—7 пополудні або телефоном між годинами 2—3 пополудні під ч. 218-05.

— **Вечір пластичних танків,** заповіджений школою Белі Кацової на 16. ц. м. в Театрі Ріжнородностей, викликав велике зацікавлення в місті. Особливо „Світла і тіни" Дебюсі і „Вітражі" до хоралів Баха роблять велике враження багатством пластики. Участь у танках бере 25 осіб. Костюми проектував Людвик Ліле.

— **Україніка.** Празький місячник „Словянскі Пршеглед" (лютий ч. 2) приніс інформаційну статтю Аркадія Животка про українське наукове життя з останніх пять літ.

— **Філія „Просвіти" у Бродах** при співучасти музичного т-ва „Боян" уладжує в неділю, 15. березня ц. р. святочний вечір-концерт у 75-ті роковини смерти Т. Шевченка. Початок в год. 18.

— **Шевченківські роковини в колхозах.** Як повідомляє большевицька преса, у всіх колхозах Совітської України відбулися врочистости в честь Шевченка.

— **В Шевченківські дні в Совітській Україні** ввійдуть у кіножурнал, що його будуть демонструвати по театрах СССР, образки, що мають показати важливіші етапи життя та діяльности Т. Шевченка. До цього кіножурналу пороблено фотознимки в рідному селі поета Кирилівці (тепер Шевченково). Знято багаторічний дуб, що в його дуплі ховався поет в дитячі роки. Знято памятник, що стоїть на місці, де була хата поета та другого памятника, що його поставлено в 1927 р. посередині села. Сфотографовано внука поета, Харитона Шевченка, та найстаршу людину села 93-літнього Йосипа Маламужа, що

добре памятає про останній приїзд поета в рідне село. В нього ж знайшли рідку знимку поета, датовану 1858 роком, де поет зняття з великою бородою.

— **В родинному селі Шевченка**, званому тепер Шевченково (давніше Кирилівка) відбулася 9. ц. м. літературна конференція, влаштована заходом інституту шевченкознавства. Реферат про життя і творчість Шевченка виголосив Савченко. Кореферати про сучасне життя в селі Шевченково виголосили Мусієнко і голова колхозу „Червоний Партизан" Заточний. Опісля виступали свояки поета Харитон і Терентій Шевченки та ріжні громадяни, як Марта Штинько, Марія Бандур і інші.

— **Українська опера в Москві.** Московська преса присвячує багато уваги працівникам українського мистецтва, що числом 450 прибули 8. ц. м. до Москви. Після привитання на київському двірці відбулося на площі перед двірцем віче, причому українські артисти висловили привіт Сталінові. До Москви прибула в повному складі українська опера з балетом. Українські вистави у Великому театрі будуть іти від 11. до 20. березня.

— **Податок від мешкального надміру.** На засіданні львівського маґістрату 11. ц. м. принято рішення про міський податок від мешкального надміру. Цьому податкові підлягають мешкання понад 3 кімнати, які займають найбільше дві особи, і понад 5 кімнат, оскільки припадає більше ніж одна кімната на особу, не вчисляючи служби. Податок рівнається 8 прц. підстави виміру за кожну лишню кімнату, причому підставою виміру є фактичне комірне з попереднього року. Від податку вільні мешкання репрезентаційні, мешкання духовенства і частини мешкання, призначені до виконування вільного звання або промислово-торговельних підприємств, а також льокалі в нових домах.

— **Державна фільмова школа.** Міністерство освіти виладжує проект державної фільмової школи, що має повстати в Польщі з початком нового шкільного року. Завданням школи вивести молоде покоління фільмових режисерів, сценаристів, операторів, декораторів, музиків і публіцистів. У звязку з тим міністерство переводить при допомозі головної ради фільмового промислу в Польщі евіденцію приватних фільмових шкіл, щоби зліквідувати підприємства, що спираються на визиску та незнанні.

— **Очистили тих, що чистили місто.** В карному суді у Львові відбулася 10-денна розправа проти б. директора заведення чищення міста Романа Гончаковського і тов. у звязку зі зловживаннями, які там діялися впродовж кількох літ. Розправа, що мала багато драматичних і комічних сцен, скінчилася увільненням Гончаковського і б. його секретаря Іванчука від усіх закидів акту обвинувачення, а засуджено тільки за недогляд над рахунками по два місяці арешту, який вони вже відсиділи у слідстві. Увільнено теж усіх обвинувачених купців і доставців. Проти присуду заповіли апеляцію і прокуратор і оборона.

— **Осторога перед фальшивими комінярами.** Корпорація концесіонованих комінярських промисловців оголошує таке письмо: В останніх часах зайшли випадки зловживань людьми, що вбирються в комінярський однострій. Вони ходять по мешканнях, щоби чистити комини та кухні і беруть заплату, а користаючи з неуваги домашніх, допускаються крадежі та ріжних зловживань, які публична опінія приписує кваліфікованим робітникам, занятим справді в комінярських фірмах приналежних комінярських округ. Щоби зробити цьому кінець, управа корпорації комінярських промисловців повідомляє, що комінярські працівники, які працюють у фірмі приналежних округ, мають леґітимації з фотографією та клямри на поясі. В леґітимації зазначене число даного району, число клямри, імя і прізвище працівника та імя і прізвище працедавця, а біля печатки підпис заступника предсідника корпорації п. Крокаш. На все те інтересовані сторони повинні звертати увагу, а ствердивши якусь неправильність передавати такого самозванця в руки поліції.

— **Невдалий злом.** Невідомі злодії намагалися вломити крамниці „Просвіти" на Знесінні при вул. Новознесінській ч. 69, де в сусідньому льокалі спіли вибивати отвір. Вломників спостерегло сторож камениці.

— **Львівська хроніка.** З костела св. Клепарові вкрали з образів срібні вота і пушки з грішми. Арештовано трьох підозрілих людців. — В каварні „Трокадеро" при вул. Леґіонів застрілився двацятьпятилітний скарбовий урядовець Бруно Потисовди, провівши цілу ніч на забаві з танцюристкою. — На вул. Стрийській біля кадетської школи якісь бандити напали вечором на 36-літнього Стан. Сятецького, що ішов з жінкою та дитиною, і без причини тяжко його побили. Побитий Сятецький зголосився на поліції, повідомляючи, що в часі нападу пропала в парку жінка разом з дитиною.

— **За полеву стежку.** В селі Папортні добромильського повіту рідня Федецьких вела з рідною Загорбенських спір за перехід полевою стежкою. Безчисленні процеси, карні і цивільні, в яких заступали обі сторони адвокати чужинці, не були в стані переконати рідню Федецьких, що не мають слушности. Федецькі сказали, що ніяк не допустять Загорбенських до вживання тої стежки. На родинній нараді Федецькі рішили недопустити нікого з Загорбенських до вживання тої стежки і при помочі таких аргументів, як коли, переконати Загорбенських, що не мають рації. Дня 3. травня м. р. спірною стежкою переходив Федько Загорбенський, на якого напала ціла рідня Федецьких з колами. Серед бійки Загорбенський так потягнув істиком по спині Стефана Федецького, що той незабаром помер. Суд у Перемишлі засудив Федька Загорбенського за переступлення границь конечної оборони на 8 місяців вязниці. Від того вироку відкликався Федько Загорбенський і в дні 5. березня ц. р. відбулася перед апеляційним трибуналом розправа, в якій обвинуваченого боронив ем. с. о. Роман Дмоховський. Трибунал прихилився до виводів оборонця, увільнив Федька Загорбенського від вини і кари виходячи із заложення, що Федько Загорбенський ділав в конечній обороні і меж тої оборони в нічім не переступив.

— **Судовий процес наслідком залізничої катастрофи.** В Козомині склалася свого часу на залізничому двірці трагічна подія, в якій почтиліон Фр. Лучицький втратив життя, а почтиліона Гошовського тяжко покалічило. Вдова по Лучицькім і Гошовський зажадали тепер від залізничої управи відшкодування. Лучицька домагається 50.000 зол., а Гошовський 4.000 зол. Тому що угодові переговори розбилися, обі справи буде рішати львівський суд.

— **Краєва хроніка.** В Гірному пов. Стрий хтось стрілив крізь вікно до 26-літнього Петра Дуржи, що перебував у мешканні своєї нареченої, і вбив його на місці. — Підчас забави хлопців у Рогатині 12-літній Йосиф Данкевич поцілив стрілою з лука в око 11-літнього Влад. Величка, наслідком чого виплило йому око. — В Заліщиках 64-літній Юрій Семигинівський у приступі падачки, на яку нездужав, упав з папіроскою в роті на ліжко, і викликав пожежу, при чому так тяжко попікся, що перевезений до шпиталю помер. — Станиславівський суд засудив на шість місяців вязниці багатого господаря з Калуша Петра Дідошака. Дідошак приняв свого наймита Петра Савчука в стайні на ланцюг та бив ременем, тому що підозрівав його в крадежі 12 зол. — Поліція в Сколім арештувала робітників тартаку „Малопольска Деревна С-жа": А. Ткача, Ст. Проця, Й. Копача і Й. Комарницького; закидають їм, що тероризували товаришів. — Залізничі робітники викопали біля залізничого шляху в Лицькій Волі коло Добромиля людський череп.

— **Залізничі касієри крадуть.** Окружний суд у Варшаві займається справою двох залізничих касієрів, Томи Зелінського і Генрика Здроєвського, що вкрали більшу грошеву суму. На головний дворець привезли запльомбовану скриню з грошевими мішками, в яких були денні вплиги залізничих кас на ріжних стаціях. З цієї скрині пропав мішок з 5.300 зол., що походили із залізничої каси в Жирардові. Тому що пльомба на скрині не була нарушена, не було мови про викрадення грошей в дорозі. Лишались дві можливости: або в Жирардові не вложили тих грошей або мішок украли в касі на головному двірці. І справді ствержено, що пльомба має пойнаки касової пльомби з головного двірця у Варшаві. Отже не було сумніву, що тут отворено скриню, викрадено мішок з грішми і запльомбовано скриню вдруге. Слідство ствердило, що крадежі доконав касовий урядовець Здроєвський, якому пльомбівник дав упрашнення. Зелінський, якому виказав касі Зелінський. Дальше слідство виказало, що Зелінський здефравдував крім того із своєї каси 10.000 зол.

— **Трагічна помилка.** В селі Гамбіцях біля Новгрудка властителька 350-моргового фільварку, п. Вайсова збудилася в ночі від гавкання псів. Щоби подивитись на подвіря, вона підійшла до вікна і пробувала його відчинити. В цій хвилині збудився її чоловік і побачивши якусь стать при вікні, добув револьвера з під подушки і стрілив, думаючи, що це вломник. Тимчасом пострілив свою жінку у живіт. Тяжко ранену відставлено до шпиталю.

— **Пригода секвестратора на селі.** Скарбовий уряд в Олькуші вислав до села Міхалувки секвестратора, щоби стягнув залеглі податки. На вид секвестратора господар цього села Вавжинець Мізґа засунув хатні двері і побіг до хліва, де повісився на платві. Секвестратор, не могучи дістатися до хати, пішов за ним до хліва, щоби забрати свиню. Замісць свині застав господаря, що висів на шнурі. Секвестратор відрізав його і покликав сусідів, які привели Мізґу до життя. Опісля пішов секвестратор до іншого господаря, що залягав з податком, Яна Куся. Цей зробив інакше. Вхопивши сокиру, усів на порозі і загрозив секвестраторові смертю, якщо він важиться забрати йому корову. Одначе секвестратор узяв собі до помочі поліцію і таки корову заняв.

— **Вибух бомби в руках.** В Лодзі вибухла на вулиці бомба, яку ніс 25-літний Евген Пяновський. Йому відірвало руку, розірвало черево і випалило очі. Перевезений до шпиталю Пяновський умер. Показалося, що він ніс бомбу під полою і мабуть хотів десь її підкинути, але вона з невідомої причини вибухла передчасно. У звязку з тим поліція перевела кілька ревізій та арештувань. Запечатали теж одну домівку народової партії.

— **З Польщі.** З Варшави вислано в останніх двох роках поверх три тисячі жебраків і волоцюг, з яких 860 уміщено в заведенні примусової праці. — У звязку з грабіжницьким убивством Якова Завермана в потязі під Варшавою арештовано 7 підозрілих людців.

— **Дівчата мають спати на твердих сінниках.** Орган „Фронту праці" „Арбайтсман", що висловлює волю канц. Гітлера, в статті про виховання молодих німкинь домагається, щоб їх виховувати по спартанськи. Всі дівчата, пише він, повинні спати на твердих сінниках зі соломою, носити суконки по змозі прості, подібні до скромних одностроїв темної барви. Не вільно вживати ніяких косметиків, не треба їсти солодощів ані вибагливих страв. Все те разом має приготовити жінку на гідну товаришку вояка, добру громадянку, має вратувати молоду дівчину перед кокетерією, виховати її на поважну, вдумчиву невісту.

— **Довговічний турок.** В турецькому селі Карінбей живе Севкіюю Алі, що родився в 1799 р., отже має тепер 137 літ. Старець почувається фізично дуже добре і каже, що хоче жити ще бодай 50 літ. Він має три жінки, з яких наймолодшій є 27 літ, отже чоловік старший від неї на 110 літ. Севкіюю Алі має 17 дітей, з яких найстарше має 81 літ, а наймолодше 9 літ.

— **Помер „король міліонерів і прошаків".** У Ню Йорку живе чимало бувших міліонерів, що тепер зійшли на прошаків. Як і вуличники сплять під мостами, на стрихах і т. п. Деякі з них скромні та живуть із милостині, та є і такі, що крадуть і є членами бандитських ватаг. Недавно в Ню Йорку помер Джан Бульвер, якого вважали колись „королем міліонерів", інші прошаки вважали його своїм „королем". Хлопцем продавав Бульвер на вулицях шнурівки до черевиків і сірники, а на 30-му році був уже багатий. Оснував багато великих підприємств. Економісти вважали Бульвера ґенієм, бо майже з нічого створив міліони. Та Бульвер був неспокійного духа. Вже основані підприємства передавав іншим, а за одержані гроші пускався на карколомні спекуляції. Так збирав міліони, аж одного дня опинився без цента. Та до кількох літ знову дорогнив усе й уже не міг піднестися. Похоронили Бульвера забутого й покинутого всіми, як кожного іншого нужденного.

— **Ріжні вістки.** В Парижі помер у 49-му році життя один з найславніших мистців паризької жіночої моди, Жан Патю. — Від 1. квітня ц. р. одиницею ваги в Німеччині буде кільограм замісць дотеперішнього фунта.

— Добра рада для ощадної пані дому. Пані дому має клопіт, якщо скоро треба приладити бульон і нема під рукою потрібних додатків, а часу мало. Тому треба мати в кухні постійно запас бульонових кісток КНОРР. Вживаючи їх можна в секунді приладити надзвичайно смачний бульон. Кістки треба тільки залляти водою і бульон можна вже подавати на стіл. Коли додамо грінки, яйця, товщ або масло, то поліпшимо його смак. Досвідчені пані дому вживають також бульонових кісток КНОРР до поліпшення сосів, при та салаток або як приправи до природних росолів. Смак цих кісток є з найтіпших сирівців, коріння і ярних витягів і власне тому здобули собі бульонові кістки КНОРР признання консументів. 3 кістки в опакуванні коштують тільки 20 сосиків. **Просимо вже завтра спробувати.**

— Ощадности працівників Батя у Зліні. Праський часопис „Нарід" подає, що мешканці Зліну мають вже 1¼ міліярда кч. ощадности. З цього припадає коло 2000 зол. на особу. Цей самий часопис повідомляє, що в м. р. Батя в Зліні вишколив у себе 28 пільотів.

ДИВОГЛЯДИ.

ДУХИ В РАДІО.

Британська радіо-корпорація рішила наставити одної ночі свої мікрофони в одному домі, де як ходять чутки, віддавна появляються духи. У графстві Кенту стоїть старий дім колишніх аристократів „Дін Менор", далеко від інших домів. Одні люди з околиці твердять, що там блукає дух колишнього кентерберійського архиєпископа, Симона Меофанського, інші, що це мариво жіноче. Найчастіше появляються там якісь постаті в означені ночі у льоху, де був колись склад вин. У всіх тих місцях, де чути брязкіт ланцюгів, людські кроки та зідхання, поставлять мікрофони і радіослухачі зможуть чути всі ті шуми, якщо духи дадуть себе зловити на радіові апарати

4 РАЗИ ВЕСНА В ОДНОМУ РОЦІ.

Цьогорічна незвичайно лагідна зима заробила у Болгарії чимало несподіванок. Озочеві дерева зацвіли там не тільки вдруге і втретє, а в деяких околицях Варни навіть четвертий раз. Старі люди пригадують собі, що 66 літ тому була теж така сама погода.

ВЯЗНИЦЯ ЗА ДОБРЕ СЕРЦЕ.

У Мадриді вийшов заказ прохати на вулиці милостині. Карають не тільки жебраків, але і тих, що їм помагають. Один купець, що двічі дав милостиню на вулиці жебракам, після лагідної кари за третім разом попав у вязницю.

Відозви й комунікати.

ОРГАНІЗАЦІЯ КНИГОВОДІВ-УКРАЇНЦІВ.

Від довшого часу польські організації книговодів ведуть поважну акцію за законним унормуванням звання книговода. В своїх проектах законів вимагають вони введення кваліфікаційних іспитів перед Палатами Книговодів та високої теоретичної підготови, щоб таким способом утруднити нічим досі необмежуваний доступ до книговодства і тимсамим поліпшити матеріяльне положення свого стану.

Книговоди-українці були досі поза обсягом тих змагань чужо-національних організацій. Не маючи своєї власної організації, не могли заважити на змісті законопроектів.

Вважаючи справу закону про охорону книговодського звання дуже важною для книговодського стану, наші книговоди, згуртовані в секції книговодів при СУПРУГА, рішили перевести реєстрацію всіх працівників книговодства української національности, щоб згуртувати їх у власну окрему організацію книговодів.

Секція прямує до усамостійнення. Свою ціль осягне, якщо ані один працівник книговодства не буде сумніватися в потребі власної організації і стане діяльним її членом.

Реєстрацію книговодів переводить секція книговодів при Т-ві СУПРУГА у Львові, вул. Коперника 26. На ту адресу слід зголошуватися. Реєструватися повинні книговоди і їх помічники, без огляду на те, чи мають фахову освіту, чи є лише працівниками книговодства-практиками. Виділ секції на бажання вишле евіденційні листки та дасть усі потрібні вияснення.

—o—

† Посмертні згадки.

о. Іван Коцюба, гр.-кат. парох у Товмачі, помер після 30-літньої душпастирської праці. В похороні взяло участь кілька тисяч осіб. В. Й. П.!

Ширіть наш часопис!

ВІДГУКИ ДНЯ.

На тяжкій стійці.

(Отцю Дамянові Лопатинському).

Від ранньої молодости до срібла на волоссі, вперто і послідовно: „Діло", „Діло" і „Діло". Впертість виходила з віри, а послідовність з переконання. Вірив, що треба і був переконаний, що добре робить. Без цього не знаю, чи не булоб „Діло" тільки спомином, як багато-багато інших і часописів і діл. Адже вже більш як півстоліття виходить воно, серед таких неймовірно тяжких, таких неймовірно наших обставин.

Назагал не маємо щастя, а то й не любимо довготревалости. Навіть вінети, навіть заголовки часописів зміняються що року. Коли книжечки „Просвіти" вернулись до старої, традиційної вінети — був крик, що за стара.

Тому так приємно мені нині писати на сторінках довготревалої газети про довготреване завзяття людини, що нині скінчила 70 літ життя, а добрих 50 посвятила „Ділові".

Коли я сів за стіл писати свій перший „Відгук дня" — він уже давно тут був. А це вже тому двадцять літ. Коли найстарший співробітник засів за стіл — він уже тут був. А це вже тому двадцятькілька літ.

Тільки віра, велика і непохитна, могла вдержати його на тяжкій і відповідальній стійці.

Зжився він за той час з усім, що мало якесь відношення до „Діла". І з химерною журналістичною братією, якій умів і вибачити і порадити і додати охоти, і з адміністрацією, в якій умів вязати кінці з кінцями, і з друкарнею, яка росла під його оком. А навіть з отими вузькими сходами старозавітної камениці, якими стільки разів проходив з тяжкою журбою в серці за завтрішній день свого часопису.

Не знаю, чи моє, чи мого сина покоління дасть таких упертих, незломних робітників. Боюся, що ні, бо часи не такі, щоби могли підхоронити таких людей. А треба їх щораз більше і щораз частіше, бо часи такі, що тільки послідовність і сильна воля, глибоке переконання і тревалий запал можуть дати позитивні наслідки. А надівсе: відкинення особистої користи і здержання особистих почувань для добра спільної справи.

Легко бути двацять шість літ директором банку, гімназії чи відділу в бюрі, але не директором політичного часопису серед наших обставин і... серед наших післяплатників. Коли хтось ним є, не на папері а в найбільш життєвім житті, то це нерукотворний памятник для нього, його праці і характеру.

Нехайже в 70-ліття його життя і мені вільно буде простягнути руку з побажаннями. Маю собі це за велику честь.

Галактіон Чіпка.

Дописи.

СТРИЙ.

Театр ім. Старицького. Для вшанування 25-літньої сценічної діяльности п-ні Ірини Косенкової улаштував І. ц. м. театр ім. Старицького в Стрию виставу: „Украдене щастя" І. Франка в салі Н. Дому. По другій дії привитав Вп. Ірину Косенкову з ювилеєм від громадянства Стрия сеніор д-р Гарасимів, а від театру голова дир. Марковський і вручив ювилятці квіти. Численно зібрана публика з ентузіязмом витала ювилятку і по виставі серед піднесеного настрою розходилась домів, або на комерс у гостинниці Народнього Дому.

Відчит о. д-ра Костельника. Того самого дня в год. 5.30 відбувся у великій салі Нар. Дому відчит о. д-ра Костельника на тему: „Надприродні явища у Насті Волошин". Особа прелегента й цікава тема стягнули численну публику, що з великим зацікавленням вислухала півторагодинного реферату. Через те, що в тій самій салі мала відбутися театральна вистава, прелегент мусів скорочуватися зі шкодою для викладу й теми.

Кіно в Н. Домі. Управа Н. Дому підняймила салю кіновому підприємству і з днем 14. березня ц. р. розпочинаються в ній кінові вистави. Це спричинило, що деякі імпрези треба було приспішити.

Концерт у честь Шевченка. В четвер 5. березня заходом читальняних хорів у повіті відбувся концерт у честь Шевченка в год. 12. вполудне у великій салі Н. Дому. Програма складалася з 10 точок: 1) Хор з Добрян відспівав „Заповіт" Вербицького на два хори. 2) Промову виголосив м-р Янів. 3) Хор філії „Просвіти" (т. зв. „16-а") відспівав Волошина: „Чого мені тяжко" та „Ой Морозе" Кошиця ефектовно і бальоро. 5) Сокільська дуета орхестра зі Стрия відограла дві вязанки пісень з „Наталки Полтавки". 6) Д-р Кудрик зі Львова відіграв на фортепіяні власну композицію: „12 варіяцій на мельодію „Їхав козак за Дунай". Дальше мужеський хор філії „Просвіти" відспівав „Гамалію" з декламацією п. Нарожняка в супроводі фортепіяну д-ра Кудрика. Закінчено свято національним гимном. Майже всі точки стояли на високому рівні, шкода лише, що концерт відбувся в невідповідному для села дні і тому публики було обмаль.

Стрийські товариства в честь Шевченка. Дня 8. березня відбувся заходом всіх товариств Стрия репрезентаційний концерт у честь Шевченка в салі Н. Дому. В гарно удекорованій салі пишався на сцені бюст Шевченка на високому педесталі серед ручників, килимів і квітів. У програму концерту входило всього 6 точок, одначе виконанням могли вони задоволити навіть наймузикальніших знавців. Хорові точки мішаного і мужеського хору відспівав „Стрийський Боян" дуже поправно. Святочна промова проф. Цісика була оригінальна своєрідним підходом до святкування роковин Шевченка. Декламував псальми Шевченка знаний декламатор м-р Я. Падох, а скрипкове сольо (Чайковського „Кантату" та Лисенка „Варіяції на нар. пісню") відіграв п. В. Цісик зі Львова в супроводі п. Ірини Котович-Старосольської по мистецьки. Живий образ з національним гимном закінчив свято роковин. Добірна публика виповнила вщерть велику салю, настрій увесь час був святочний.

ТЕРНОПІЛЬ.

З культурного життя. Якщо хтось хотів би лиш із скупих вісток із Тернополя оцінювати його культурне життя, помилявсяб. Заходом одиниць і ріжних обєднань, комітетів та гуртків відбувається у нас стільки ріжних імпрез, дискусійних зібрань і т. д., що іноді нема просто вільного дня для тих, що хотіліб „мирно відпочивать". По гучних вечерницях у мясниці не було ще часу якслід вішочати, а тут вже читаєте оповістки про виклади заходом Учительської Громади, Марійського Товариства, про святкування памяти Шевченка і т. п.

Виклад д-ра М. Рудницького. В суботу 7. ц. м. був у нас виклад д-ра Михайла Рудницького на тему „Наша мужеська і жіноча література". Викладу слухали всі з великим зацікавленням, але дискусії не було (мабуть публика до такої теми непідготована). Було тільки кілька запитів, але не до теми викладу. Доказом зацікавлення викладом є те, що в найближчі дні можна було почути у гуртках дискусії на тему викладу, головнож про письменників-мужчин у спілницях та про жінок-письменниць які позують на мужчин.

В память Шевченка. Гімназія „Р. Ш." улаштила в понеділок 9. ц. м. концерт у честь Шевченка. Програма вечірного концерту, збайтно опрацьована, вдоволила численно зібрану публику, яка дивувалась високо-культурній праці, розвиненій в такому короткому часі завдяки повній посвяти праці директора і катехита цієї гімназії. Розмірно невелика саля „бесіди" не могла помістити навіть усіх запрошених.

КОПИЧИНЦІ.

Організація читалень „Скала" і становище повітових установ. Хоч наше громадянство висказалося вже в справі читалень „Скала", як непотрібних принайменше в копичинецькому повіті, то організація тих читалень в останньому часі поступає вперед. Деякі з основників читалень у своїх дарохіях почали вести агітацію за переданням домівок читалень „Просвіти" на власність читальняи „Скала". Для підсилення роботи в нашому повіті прибув організатор в особі д-ра Волошина. Все те зачинає витворювати напружену атмосферу і по селах, і в місті. Щоб оминути ще більшого розогнення відносин у повіті, дня 7. березня ц. р. зібралися на нараду представники всіх повітових установ, а саме: філії „Просвіти", „Сільського Господаря", „Союзу Українок", „Рідної Школи", „Повіт. Лугу" та „Народнього Дому". По довшій дискусії рішили всі представники одноголосно звернутися з проханням до епископа Хомишина, щоб відкликав вказний номер основувати в копичинецькому повіті читальні „Скали" з тим, що всі вище названі установи радо згодяться, щоб Католицьку Акцію і духовенство і організатор д-р Волошин вели на терені існуючих вже товариств між їх членами при помочі виголошуваних на цю тему відповідних рефератів і т. д.

Одностайні виклади філії „Просвіти". Використовуючи останні зимові місяці, рішив новообраний Виділ філії „Просвіти" на своїм першім засіданні улаштувати кілька одностайних викладів — передполудневих для виділових читалень та вечірніх для членів читалень. Предметом викладів є історія та географія України, життя та поведінка культурної людини, просвіта та самоосвіта. Перші виклади почалися дня 8. III. ц. р. в Сухостові. Чергові будуть улаштовані від 15. до 20. III. в Коцюбинцях. Опісля є в плані Хоростків та Пробіжна. Виклади веде організатор філії п. О. Біланський.

„Стріла" в 75-літні роковини смерти Шевченка. Вечором 9. III. ц. р. відсвяткували члени Т-ва „Стріла" 75-літні роковини смерти Шевченка святочними сходинами у своїй домівці. В програму вечора війшли такі точки: 1) Вступне слово д-ра А. Корнова. 2) „Кавказ" — декламація П. Елиїєва. 3) „Треті півні" — деклам. Я. Клима. 4) Реферат про життя і творчість Шевченка — Я. Марак. Присутніх 55 членів, що на закінчення відспівали національний гимн.

Спорт.

УКРАЇНА — Р. К. С

В неділю 15. березня ц. р. відбудуться товариські зимові змагання між згаданими дружинами на грищі Р. К. С. на Богданівці (кінцева стація трамваю ч. 8). Початок змагань в год. 11-ій передполуднем. Обі дружини виступлять у своєму найкращому складі.

УЖГОРОД. РУСЬ — УМТЕ 4:0.

В неділю 8. березня відома наша дружина на Закарпатті „Русь" розіграла на своїм грищі в Ужгороді товариські змагання з дружиною УМТЕ. „Русь" виступила в такому складі: воротар: Боснай; оборона: Тоет і Книж II.; поміч: Бендас, Іванчо і Куруц; напад: Ковач, Мінчик, Кобзар, Книж I і Крайник. „Русь" мала велику перевагу і гра йшла весь час на другій половині грища під воротами УМТЕ. Для „Руси" трое воріт злобув Книж I., четверті стріляв Крайник.

БОКС.

ЛОДЗЬ. **Репрезентація Лодзі — Бельгія 12:4.**

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

НАША ШКОЛА. Педагогічний часопис. Р. II., ч. 2. за лютий. Мукачів 1936.

НА СЛІДІ. Журнал молоді. Ч. 2. за березень. Львів 1936. Зміст: О. Ольжич: Двадцять літ. — У Тарасова роковини. — Б. Л. Зенон: Кодекси молодого покоління — Шкільне життя Шевченка. — Очи: Шануймо народ — Ой одяг! — Олекса Новаківський. — Княжич. — Юст.: По той бік китайського муру. — Л. З. Б.: Пізнай людину по обличчі! — Яро: Про віеліги в поземелді підчас зимових маневрів. — IV. Зимова Олімпіяда. — З життя молоді. — Всячина.

Листування Редакції.

Чорний Крук. Карта жала від понеділка в Станиславові. Тепер відошлють Вам її до Тернополя.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Добромиль:
13. III. Німа теща.
14. III. Отаман Ніня.
15. III. Гори говорять.

Театр виключує уривок з життя УГА „Інвалиди". — Від 16. III. гратиме театр у Перемишлі.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 13. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генеральової".

Субота, 14. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Неділя, 15. III. год. 3.30 попол. Аб. 8. Ціни найнижчі. Виступ І. Сольської „Вільне леді Віндермір; год. 8. веч. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Понеділок, 16. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Театр Рівнорядностей.

Субота, 14. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані ґенеральової".

Неділя, 15. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генеральової".

Кіна.

АПОЛЛО: „Циганський барон" (на основі оперетки Ів. Штраюса).

АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевіленд і Ерроль Фінн).

ВАНДА: „Петрусь", „Імітація життя".

ГРАЖИНА: „Дівча з Будапешту" з Мартою Егерт.

КАСИНО: „Ця або ніяка" (Дзіта Альпар).

КОЛІСЕЙ: „Тайна Пераку", ревія: „Все на маслі".

КОПЕРНИК: „Пепі", гротеска „Водні збиточники".

МАРУСЕНЬКА: „Шір-Гашірім" і додаток „Співаймо всі разом".

МІРАЖ: „Пошлюбна ніч" з Анною Стен.

МУЗА: „Його Ексцеленція шофер".

ПАН: „Анна Каренина" з Ґретою Гарбо.

ПАКС: „Сехоя" та кольоровий муз. додаток.

ПАЛЯС: „Давид Коперфільд" на осн. Чарлза Діккенса.

РЕКС: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт.

СВІТ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт.

СТИЛЬОВЕ: „Метрополітен" і ревія.

ТОН: „Бенгалі".

УТІХА: „Під гарячим небом Арґентини" та ревія.

ХИЖКА: „Той, що розбив банк у Монте Карльо".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 9.)

Італія.

Закордонне радіо.

Пятниця, 13. березня 1936.

Відень (506,8) 15.20 Шубертові пісні для молоді, 16.05 Легка музика, 16.35 Форт. реціталь, 17.30 Солісти — форт., скрипка, віольончеля, 19.30 Хор „Ві верзенгранабен", 20.05 Симф. концерт, 21.40 Два фортепіяни, **Братислава** (298,8) 19.10 Словацькі нар. пісні, 21.05 Фр. пісні **Кошиці** (259,1) 18.05 Для Закарпаття, у муз. частині сп. реціталь Л. Поповича, **Прага** (470,2) 12.35 Салон. квартет, 17.20 Квартет в-дур Гайдна, 19.20 Скрипка, **Париж** (2648) 9.15 Легка музика, 17.00 Камер. музика, 18.30 Симф. концерт, 21.45 „Мадемазель Прудом" муз. драма Кешлін-Бараова, **Білгород** (437,3) 16.10, 20.40 Пісні й мельоді, 19.50 Сп. реціталь, **Берлин** (356,7) 14.15 Розр. концерт, 16.30 Муз. мініятури, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 20.15 Турнір танк. орхестр, **Ляйпціг** (382,2) 12.00, 18.00 Розр. концерт, 16.30 Передкласична скр. соната, **Мінхен** (405,4) 17. Французькі композитори, **Ленінград** (1224) 7.30 Нар. пісні, 13.30 „Князь Ігор", оп. Бородіна, 14.15 Твори Прокофієва. **Будапешт** (549,1) 12.05, 22.35 Циг. музика, 17.20 Форт. реціталь, 19.30 Опера, **Мілано** (368,6) 11.30, 15.10 Легка музика, 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17.10 Транс. з Акад. св. Сесилії, 22.15 Танк. музика.

Субота, 14. березня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.15 Концерт, 19.45 „Зачарований замок" ком. опера Міллекера, 22.10 Форт. реціталь, **Брно** (3.3,4) 17.40 Твори німецьких композиторів із Чехії, 20.40 Серенади, вок. квартет, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття (у муз. частині шкільний хор), **Прага** (470,2) 18.10 Оп. арії, 22.30 Танкова музика, **Париж** (1648) 16.00 Програма для дітей, 21.30 „Кернер" оп. Маннарда (III. дія), „Ле" оп. Ґонарда (фраґм.), **Білгород** (437,3) 15.15 Популярні пісні, 17.00 Сп. реціталь, 20.30 Нар. вечір, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, 15.30 Музика для молоді, 20.10 „Гаспароне" оп. Міллекера, **Кенігсвустергавзен** (1571) 8.10, 14.10 Музика, 15.10 Дівчата співають, 18.00 Нар. пісні й танки, 19.00 Концерт дугої орхестри, **Ляйпціг** (382,2) 18.15 Нар. пісні, 20.10 „Ді ґросе Зідерін" оп. Кінеке, **Мінхен** (405,4) 12.00, 19.15 Популярна музика, 18.40 Пісні, Незер сопран, 19.00 Камер. музика, **Москва** (749) 18.00 „Бокаччо" оп. Суппе, 18.30 Симф. концерт **Ленінград** (1224) 20.00 „Голландець-мандрівець" оп. Ваґнера, фраґм., **Будапешт** (549,5) 12.40 Спів, 15.20 Сальон. музика, 17.40 Хор, 19.25 Циг. музика, 20.40 Фраґменти з оперети, **Мілано** (368,6) 11.30, 13.10, 17.15 Музика, 20.35 „Ля донна Сіленціоза" оп. Р. Штраюса, **Рим** (420,8) 17.15 Квартет цитристів, 20.35 Орк. концерт.

ЯСНОВИДЕЦЬ, проф. таємних наук ІУТЕМІ, дає поради в найбільш скомплікованих справах особисто і писемно. — Площа БЕНЕДИКТИНСЬКА 5, двері 4, побіч Стрілецького. 1653 3—5

Львівське радіо.

Пятниця, 13. березня 1936.

6.30 Ранішня зарядка, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Для ст. дітей: Пригоди снежної вірни, 12.40 Бізетова хвилина з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.35 З ринку праці, 13.55 Ціни чорної каві, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Форт. реціталь, 16.00 Утірка для хорих, 16.15 Концерт орхестри, 16.25 Пуха, приятель людей, 17.00 Мінеральні джерела та жнивці в Польщі, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Пісні (лучинський тенор) у супр. форт., 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Камер. концерт, 18.30 Патеґрамова скринька, 18.40 Суспільна хвилина, 18.45 Спів із гр. пл., 19.00 „Перепрошую вас, пане" веселий фейлетон, 19.20 Танцюв. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Бюро студій розмовне зі слухачами, 19.55 Як повстав „обіцяк" скеч І. Ільфа та Е. Петрова, 20.10 „Кармен" оп. Бізета: з перервах: Вечірній дениик, Із сучасної Польщі, Технічна скринька.

Субота, 14. березня 1936.

6.30 Ранішня зарядка, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Огляд періодичних, 12.25 Музика, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань із гр. пл., 14.30 Ант. Вівальді і Скрипковий концерт г-моль, 15.00 „Під Мосажем" вим. із пов. Ст. Ґембеса, 15.15 Польська мо. ська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Мистецький джез, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Перші проліски — весела вид. для дітей, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Перші польські мандрівники в Абісинії, 17.45 Новини з гр. пл., 17.45 Аванія понтійська, 17.50 Говорім про провінцію, 18.00 Концерт орх., 18.40 Сільва рерум, 18.45 Бр. Губерман із гр пл., 18.55 Катастрофи у світі зір, 19.20 Рекдиц. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Зі спогадів кіномана, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Гей гори, наші гори, 21.30 „Згода мусить бути" вид., 22.00 Концерт симф. орк. (Бендер бас), 23.05 Сальонова й танк. музика.

Гарні й дешеві книжки

Видавничої Спілки „Діло"

	ціна	почтова пересилка
Д-р Василь Маковський: **Ґмінд**	2.00 зол.	2.50
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя І.—ІІ.**	2·80 „	0·50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·90 „	0·39
Евген Чикаленко: **Спогади Частина І. ІІ. ІІІ.**	4·50 „	0·50
Окрема частина по зол 1·50		
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·50 „	0·30
Василь Софронів: **Лилнева отрута**	1·40 „	0·30
Ст. Левинський: **З японського дому**	1·50 „	0·30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·50 „	0·30
Е. Бронте: **Буреверхи,** переклав М. Рудницький	(в черпане)	
Проспер Мерме: **Блакитна кімната та інші оповідання,** переклав Василь Софронів	0·95 „	0·25
	1·50 „	0·30
Альфонс Доде: **Маціцький,** із французької мови переклав М. Рудницький	1·00 „	0·30
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·30 „	0·15
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·50 „	0·15
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0·50 „	0·15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Рапміна**	0·50 „	0·15
Михайло Возняк: **Белей і Кониський**	0·50 „	0·15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·80 „	0·15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло", Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

Радіокутик.

БЕЗПЛАТНИЙ АБОНАМЕНТ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ У ЧЕХІЇ.

На засіданні 12. лютого ц. р. Дирекція Чехословацького Радія ухвалила цілковито звільнити безробітних від оплати абонементу за радіо. Одночасно ухвалено, щоб одна з радіостацій заграла свою програму в німецькій мові.

БОРОТЬБА З МУРИНСЬКОЮ МУЗИКОЮ.

Німецьке радіо одно з перших повстало проти джез-бенду і шелімінувало з програми цю музику, чужу европейській культурі. В Польщі також, у часі останньої соймової дискусії висунули в рамах критики радія закид, що „Польське Радіо до 2—3 години денно надає муринську музику, хоча в Польщі муринів немі.

В англійському радію також позначається деякий зворот у відношенні до джеззової музики і на половину березня заповідають деякі зміни у програмі танкової музики.

ПРОПОЗИЦІЯ ГОЛОСУВАННЯ ЧЕРЕЗ РАДІО.

Посол департаменту Середньої Сени у Франції п. Бюро, з огляду на важливість виборів до парляменту зложив проект, щоб залоги кораблів, що знаходяться на морі, могли голосувати через радіо. Згідно з цим проектом кожен корабель творив би виборчу округу, головою якої був би капітан. Залога голосувалаб в бальованій кокоті. Обчислення голосів відбувалось би в означеній годині, а підписаний протокол передавався би через радіо до відомости адміністраційного відділу морського міністерства, який комунікував би висліди виборів відповідним чинникам.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних обор отах 5.25—5.27.

Нім. марка 1·40—1·45, фр. франки 34.85 35·10, шв. франки 172.75—173·50, фунти стерлінги 26·15—26·30, австр. шілінги 98·50—100.00, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 28.00—30.00, італ. ліри 32.00—34.50.

Золото: Доляри 9.03—9.07, Рублі 47.50—48·50, Фр. франки 34.50—35·00, Корони 36·40—37·00, Дукати 83.00—83.70; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.27, Рублі 1.20, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—3 сот.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З 38—40, 5% дол. Б. Г. 49—51, 4% Зх. Б. Г 41—43, 4½% Зх. Б. Г. 44—46, 4½% Ком. 48—50, 4% ком. 44—46, 4% Б. Г. К. 61—63, 4½% Б. Г. К. 61—63.

Долярівка 51.00—54.00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 12-го березня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів,

1 кг. масла десерового бльонового без опакування	2·70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·75	„
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15	„
1 кг. сиць	2.80	„

Тенденція на масло і на молоко слаба, на ціни знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 12. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	1.00	зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	0.90	„
Індики товсті І. кл.	1.10	„
Індички товсті І. кл.	1.20	„
Пантарки товсті І. кл.	1.25	„
Качки товщені І. кл.	1.15	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

На Рідну Школу зложила зол. 10.— п. Софія Струтинська, Львів, ул. Мурарська, як неприняти гонорар п. д-ром М. Паньчишиною.

Жертву на інвалідів замісць квітів на могилу бл. п. Марцелі Корчемної у Торуні зложили Мр Мих. й Ір. Ольхові у Грудзьонзу зол. 15. — УКТОДІ. 1677

Замісць квітів на могилу Йосифи з Полуських Кліщевої зложили на „Рідну Школу" 10 зол. Оля і д-р Іван Бережницькі 1680

НАУКА

КУРСИ КРОЮ МОДЕЛЮВАННЯ, ранні і пополудневі починаю М. КОЗЛОВСЬКА, Львів, Академічна 22, I. п. 41/42 1—5

КУПНО - ПРОДАЖА

МАШИНИ до шиття нові системи Зінгера 170 золотих продає Пятницький, Львів, Чарнецького 10. 1617а 10-7

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ІНТЕЛІГЕНТНА жінка займеться господарством у священника на селі. Зголошення для „Рутинованої" у п. Сусоловської, Тарновського 14, партер, 1679

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 58 (14.306). Львів, субота 14. березня 1936. Рік LVII.

Pocztowa opłata opłacona ryczałtem.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Сотні — тисяч — курців ствердило, що ПАПЕРЦІ і ТУТКИ — ПОВНОВАТКИ „КАЛИНА" є добрі, здорові і дешеві.

Велике Лугове Свято у Львові.

З „Вістей з Лугу" довідуємося, що Лугова Організація заповіла своє велике свято, що відбудеться в 10-ліття смерти от. С. Петлюри в дні 24. травня ц. р. У програмі свята буде полеве богослуження в Луговому Городі, похід містом і дефіляда перед портретом пок. Отамана, врешті пополудні великий луговий попис. Відповідні доручення розіслала вже Лугова Централя до всіх своїх т-в у краю.

Єпископи із Закарпаття у президента д-ра Бенеша.

Пряшівський єпископ Павло Гойдич та ужгородський єпископ Олександер Стойка явились на авдієнції у президента чехословацької республіки д-ра Е. Бенеша. Темою розмов були актуальні церковні справи обох дієцезій.

Франко-совітський пакт ратифікований.

ПАРИЖ, 13. 3. ПАТ. Сенат ухвалив ратифікацію пакту зі СССР 226 голосами проти 48.

ЩО ЗАДУМУЄ ЛІТВІНОВ?

ПАРИЖ, 13. 3. ПАТ. Як подає Авас з Москви, дипльоматичні круги сподіються, що Літвінов виступить з новою пропозицією з метою запобігти німецькій агресії.

У Льондоні осудили Німеччину.

ЛЬОНДОН, 13. 3. ПАТ. **Як подає офіційний комунікат, на вчорашньому вечірньому засіданні представники Англії, Франції, Італії та Бельгії ствердили, що, висилаючи військо до Надренії, Німеччина нарушила 42. і 43. статтю версайського мира та льокарненський пакт. На внесок Франції та Бельгії Рада Ліги Націй висловить свою опінію у цій справі. Представники льокарненських держав радять сьогодні як „тісніший комітет".**

За кулісами льондонського осуду.

АНГЛІЙСЬКІ ДОМАГАННЯ ТА НІМЕЦЬКА ВІДПОВІДЬ.

ЛЬОНДОН, 13. 3. ПАТ. Преса дістала урядово такі інформації: Передучора вечором, після засідання британського кабінету, мін. Іден заявив нім. амбасадорові фон Гешові, що **ситуація незвичайно поважна.** Дальше просив він, щоб напередодні наради льокарненських держав Гітлер зробив якийсь сильний жест поєднання, напр. **забрав війська з Надренії,** залишаючи лише невеличкі „символічні" частини. Такий вияв доброї волі помітно злагіднив би ситуацію.

Вчора перед конференцією льокарненських держав заявив фон Геш Іденові в імені Гітлера, **що німецький уряд не допускає дискусії щодо обмеження його суверенних прав у Надренії.** Щоб дати доказ, що окупація Надренії має лише символічний характер, нім. уряд закомунікував військовим аташе Франції та Англії у Берліні чисельний стан нім. військ у Надренії, крім того не обсадить місцевостей коло кордонів Франції та Бельгії; сподіється, що ці останні так само поступлять.

Іден закомунікував цю Гітлерову заяву на засіданні представників льокарненських держав, та вони — як видно з рішення — нею не вдоволилися.

Не Німеччина зломила Льокарно, лише Франція.

ПРОМОВА ПРЕМ. ГЕРІНҐА.

БЕРЛІН, 13. 3. ПАТ. Премієр Ґерінґ виголосив учора в Кенігсбергу передвиборчу промову, в якій зазначив, що недалекі вибори цікавлять не лише німців, але й увесь світ. „Мета зброєнь Німеччини виключно оборонна. Вся закордонна політика канцлера розвивалась льоґічно й послідовно. Ще три роки тому, безпосередньо перед зміною влади, тодішній канцлер мусів зобовязатися в Льозанні платити закордонові міліярдові суми. Гітлер вужив ті міліярди на те, щоб дати 5 міліонам німецьких робітників хліб і працю. Ми робили великодержавам пропозиції, одну по одній, та усіх їх відкинули. Тому ми колись покинули Союз Народів; якщо там вернемось, наше становище буде зовсім інше. Звідтіль ми вийшли, як слабий, безборонний нарід, туди вернемось, як нація вдоволена й озброєна. Ми зробили світові мирову пропозицію. Якщо на це нам відповідять: „Їм не можна довіряти, бо щойно зломили умову", ми можемо запитати: „Хто говорить, що ми зломили умову?" Супроти цілого світа урочисто стверджуємо, що Франція нарушила льокарненський пакт. Коли французи сьогодні говорять, що ми робимо їм кривду, не мають рації. Як довго істнувала надренська смуга, порозуміння між обома націями було неможливе. Це не кривда для нікого, якщо у власній провінції привертаємо свою суверенність. Ми запропонували світові мир, але для створення його треба двох сторін. Ми зробили своє, решта належить до інших. Не можемо й не хочемо впливати на них. Спокійні й витревалі ждемо на майбутність".

НЕ БУЛО НІМЕЦЬКИХ ЛІТАКІВ НАД ФРАНЦІЄЮ.

ПАРИЖ, 13. 3. ПАТ. Префектура департаменту Мез повідомляє, що чутка про здогадний перелет німецького літака понад Бар-Ля-Дік зовсім безпідставна. Літак, що його там завважили на значній висоті, належав до Франції.

Добрі відсотки
Найбільшу певність
Інтратний інтерес
Спокійну голову
Трівке опроцентування
Естетичну книжечку
Резерву на старість

будете мати — складаючи свої ощадности в кооперативному банку „ДНІСТЕР", Львів, ул. Руська ч. 20.

ПРОДОВЖУЄМО
ПОКАЗ УКРАЇНСЬКИХ ПРОМИСЛОВИХ ВИРОБІВ
в салях Народнього Дому, Рутовського 22. III.
тільки на один день.
Замкнення показу в неділю 15. березня 1936. в год. 17. 1682 2—2

Неспокій в університетах та українська молодь.

Львів, 13. березня 1936.

Крізь польські університети йде від ряду місяців шум, який в останніх тижнях і днях дійшов до найбільшої сили. Дещо з тих подій залишається тайною університетських мурів, але з того, що продістається на сторінки преси, досить, щоб давати товчок до палких розмов на цю тему — одну з найактуальніших і найбільш дразливих тем сучасного державного життя Польщі. Неспокій у польських університетах має таке саме подвійне підложжя, як і всі загальоґічні студентські події в усьому світі: 1) політика і 2) суто студентські справи. Університетський терен, чи радше терен молоді, не є терном безпосередньої політики: це терен лише політичних рефлексів. У даному випадку можна сказати без обиняків, що польську студентську молодь використовує ендеція, як політична партія, для боротьби з сучасним правлінням. Боротьба за вплив серед молоді закінчилась здебільша перемогою ендеції, зрештою з причин провумілих: крайні гасла, ексклюзивізм, нетерпимість і дешевенька демаґоґія — це, віде правди діти, крам, який завжди має у молоді збут, завжди зустрічає податливий ґрунт у молодечій психіці. На вроджених молоді імпульсах грають старі ендецькі вожаки дуже вміло. Одним із напрямків, що їх вони вказали своїй молоді для вкладування молодачої енерґії, — це жиди: річ ясна, воюючий антисемітизм не є для ендеції ціллю самою для себе, тільки одним із засобів, якими вони вдержують по уряді. Націоналістична радикалізація польської студентської молоді пішла в останніх часах так далеко, що й самі ендеки тратять уже над нею вплив: до голосу серед молоді доходить загальна ОНР. Так чи інакше, під тим чи іншим ідеольоґічним плащиком та з такими чи іншими явними і скритими тенденціями — антисемітизм став тим „політикум", що характеризує теперішні голосні виступи польської молоді.

Поруч із тим антисемітським характером студентських ексцесів, мають вони ще характер

боротьби за вузькостанові, студентські, інтереси. Ці справи університетських оплат. Особливо голосно стала тема з приводу „окупації" гарнівської політехніки: півтори тисячі студентів зачинилось у політехнічному будинку та лишали її почувались там дві доби, взаємозаливаючи викладів та витримуючи „облогу" ерґрупи безпеки. Маємо можливість, до студентських страйків з приводу високих оплат долучується теж момент антисемітизму, бо — мовляв — жиди є краще матеріяльно спроможені, тому високих оплат не відчувають так болюче і тому в наслідку „високі оплати вдарюють передусім у польську молодь" та „доводять до заваднювання вільних професій і до дальшого зросту відсотку жидівської інтелігенції". („Ілюстрований Дзєнник Народовий" з 13. ц. м.) Чи високі оплати вдарюють тільки у польських студентів? Чи між студентами-поляками і студентами жидами нема ще у Польщі жінкої іншої національної студентської групи, з якою слід би рахуватись? Чи польсько-жидівські студентські авмозії та матеріяльні претенсії польських студентів вичерпують актуальні проблеми високошкільної молоді в Польщі? І тут у цілій ширині ширшої проблеми української студентської молоді, приходиться вся трагедія тієї молоді — з кождим роком щораз гірша.

У університетських аспектах польської молоді молодь українська не бере участи, вона до них не вмішується, тримається осторонь. Цілком слушно. Українське національне життя має аж надто багато ріжних царин творчої праці, щоб треба шукати чужинецьких для вкладовування своєї енерґії. Коли річ іде про націоналістичні ідеольоґічні гасла, які мішали були і подекуди ще далі знаходять послух у рядах української молоді, то вони походять із повсім інших психольоґічних джерел. Якщо помічуємо ослаблення впливу крайньої націоналістичної течії у нашій кравій студентській молоді, тієї течії, що проявилась досі у таких жалюгідних формах і вирвала зпоміж радів молоді стільки жертв, то слід хіба тільки радіти з цього процесу оздоровлення внутрішньо-ідеольоґічного життя нашої молоді. А проте всі знаємо собі справу, що те оздоровлення не може прийти тривко й у широких розмірах, якщо істнують валалі джерела психольоґічного роздору, якщо не усунені причини, які стільки молодих одиниць штовхнули на шляхи розпуки. На цю тему вилилось уже на сторінках преси чимало. Старих арґументів не станемо повторяти. Тим більше не хочемо говорити про загальну українську дійсність. Але, коли читаємо у поважних органах польської преси арґументи, які виправдують польську студентську молодь, що вона — мовляв — має слушні причини ремствувати і те ремствування проявляти навіть у масових страйках, — то що казати про ситуацію молоді української?!

Маємо на увазі її ситуацію на вузькому університетському ґрунті. Українська студентська молодь не має все ще змоги працювати у власних зеґалізованих студентських орґанізаціях, — Українська Студентська Громада у Львові все ще не реґістрована; істнуючі українські студентські орґанізації не партиципують зовсім, або партиципують у мінімальних відсоткових розмірах у поділі університетських допомог; українських стипендистів можна порахувати на пальцях; з приводу самої національної назви українські студенти мають усе у високих школах неприємности; нужда українських студентів не має собі рівсти; нужди українських студентів не має собі рівної серед ніяких інших національних студентських груп, а високошкільні та державні фонди нічим тієї нужди не стараються облекшити.

І тому, коли йде сьогодні жива дискусія на сторінках польської преси то серед польських відповідальних чинників, то гадаємо, що до тієї дискусії слід долучити ще й точку про українську молодь: не слід трактувати її як щось чеську молодь: не слід забувати, що українських студентів у самому Львові є поверх тисячки, не слід забувати, що без розвязки проблеми української молоді нема розвязки проблеми польсько-українських взаємин.

НАШЕ СЕЛО ЗБЛИЗЬКА.

III. ЗА ПІДНЕСЕННЯ ЙОГО КУЛЬТУРНОГО ВИГЛЯДУ.

Хто має нагоду їздити по краю, той бачить, які занедбані наші села під оглядом зовнішнього вигляду, як багато ще бракує, щоб наше село своїм виглядом дорівнювало селові чеському, чи німецькому. А кажуть, що зверхній вигляд є вірним показчиком культури й добробуту. Тут і там побачите стіни домів пообивані, чорні, бо білити, на думку селян, вистарчить тільки на свята, чи празник. Подвіря звичайно неогороджені, тільки нераз заложені латами, або поверховно обтягнені дротом. Під хатою росте бурян, хабазія, або наші типові „кучеряві" верби. Не згадую вже про громадські чи читальняні доми, бо тут, за малими випадками, щойно те все докладно побачите. Вистарчить глянути на читальню, чи громадський дім, щоби зорієнтуватися, який культурний й господарський рівень даного села. А чейже на упорядкування села, щоб воно прибрало гарний, приличний вигляд, не треба спеціяльних фондів, тільки трохи доброї волі та свідомости.

І саме тепер, з весною, повинні провідники і визначні громадяни наших сіл звернути на це більшу увагу. Впливати на громадські ради, щоб направили дороги, обсадити їх овочевими деревами, замісць вербами, висушити мокляки, яких так багато по наших селах, упорядкувати громадські й громадсько-суспільні доми, площі, а далі цвинтарі, церковні площі, ну й... пасовиська, які найкраще вказують на культуру нашого села (половина майже неможлива до заг. вжитку). Притім слід тямити, щоб усе те зробити можливо якнайдешевше, з наглядною користю для громадян і гарно. Почин повинен вийти від наших установ, які спільно повинні виготовити докладний плян, що не був би по-над сили села і можливий зараз до переведення. Наше духовенство повинно поставити собі за точку найбільшої чести зробити все можливе, щоби своїм парохіям надати більше европейський вигляд.

Як виглядає подвіря нашого пересічного селянина? Дуже часто побачите на середині купу гною, де порпаються кури та риються безроги. Гноївка стікає на вулицю і до рова, або таки розливається по подвірю. На подвірі нелад, скрізь порозкидані господарські знаряди, повно сміття та тваринних відпадків. На середині подвіря будують звичайно криницю, до якої через те, що є близько стайні, підходить гноївка; і це є причиною частих по наших селах пошестей, як тиф, черевна, літня бігунка, тощо. Коло криниці напувають худобу. Розлита вода не має відпливу — повстає грязюка, яка крізь цембрини дістається до криниці і заражує воду. А воду черпає кожний своїм ведром, переважно забрудженим, замісць справити одно спільне ведро. Про накриття криниці нема що й говорити. Недалеко, звичайно побіч стайні, стоїть виходок, який вибудували під загрозою „штрафу", от так, аби стояв на випадок якоїсь напасти, але про його потребу із гіґієнічних причин ніхто не знає. І тому він стоїть тільки „на параду", для влади, а свої потреби далі полагоджують селяни здебільша в стайні, або за стодолою. Подвіря, як сказано, дуже рідко стріне-

НАСТАСЯ ПОДІЛЬСЬКА.

ВІЗИТАЦІЯ.

Кажуть люди: у біді пізнаємо приятеля. А я кажу щось інше. Хочете пізнати приятеля, чи приятельку, — все одно — дайте йому в руки якусь владу. Не настановляйтеся довго, яку — от хоч би секретаря, візитатора, чи якого комісаря.

Маю деякий життєвий досвід. Я мала досить знайомих; всі були сердечні, просто ідеально добрі, часами хоч до рай-пригоди, але як пішли вгору, — то лишив пропало. Тоді вас не пізнають, буває й таке, що зволять тільки протекціонально усміхнутися. Так щож зробити? Відай воно вже так споконвіку. Люди — тай годі.

Щось мене болить, щось мене млоїть, мушу неспокоїтися. Може стане лекше на душі. Скажу щось, але нехай ніхто не питається, в якому царстві, в якому государстві це діялося. Гм..., кожний вирахував би на пальцях, котрого року скоїлася така трагедія, а так краще не знати.

Давно вже тому дістала я посаду вчительки середньої школи. Моїм гордощам не було кінця. Вчу парівні з мужчинами, не добре за раду, а як тому „поганому полові" не поладиться у школі, то скінся в кулаки.

Мої перші лекції були просто пописові. Я хотіла викладувати своє знання, яке не вивітріло ще з голови. Безмилосердно втоптала в бідні, дитячі голови граматичні правила, хоч досі не знаю, чи вони їх розуміли, чи ні. Але я тим не журилася. Такий стан скоро промінув. Прийшла перша гірка проба. Візитація. Ті, що мають щастя від Господа бути педагогами, знають скільки чару має це одиноке слово: візитація. Воно всіх електризує, може ще більше, як перша стріча молоденької дівчини з вояжіним.

Я не дамся. Вислід надзвичайно добрий. Візитатор пізнався на моєму педагоґічному таланті. Що я тоді не пережила!... На радощах виляла цілу глиняку чорнила, у трамваю забула парасольку. Але те все нічим у порівнанні з візитаторською похвалою. У мене мабуть було ще трохи зелено в голові. Я не вдоволялась посадою вчительки; кожне зобажала вищого щабля. От, думаю — за рік покличе мене директор на секретарку. Гей, я по директорові перша особа! Прибю на дверах вивіску з написом: „Тут урядує секретарка; приймає сторонн (не світа) від 10—12-ої". Знатиму всі директорські тайни.

У мене, правда, задовгий язик, але вже зачну над ним панувати. Пару років секретарки, а потім директура (ануж мій директор стане міністром освіти!) а там... не смійтеся, люди, з мене. З директури тільки „скіць", як кітка на лавку, такий собі невеличкий скіць і я вже візитаторка.

Чи може бути щось краще, як жінка-візитаторка? А що на це наші пороги — мужчини? Вони скубатимуть волосся зі злости, коли не лисі. Їхня гордість подразнена. Щож, мої кохані? Ви залежні від жінки не тільки в хаті, але і в школі. Чекайте, добродії, будете мені низенько кланятися, на пальцях будете скакати коло візитаторки. А добре вам так! Пильнуйте горшків, ліпіть пироги, цируйте собі скарпетки, а я сидітиму за актами. Видаватиму такі прикази, що вам життя остогидне, бо ви нічого кращого не варті.

Серед таких ілюзій минув цілий рік. Зачинаємо другий. У вісню осінь очікуємо нової візитації. Вимагаємо точности, контролюємо, чи кожна учениця має перо, олівець, чорнило, бо у візитаторів бистре око. Чекаю на візитацію, як каяна на дощ. Адже почую, що другої такої вчительки треба зі свічкою шукати; так замакітрила мені голову одна-одиноська похвала.

*

Ранок. Приходжу до школи. Мої товариші приблідли. Настрашилася; думала, що хтось перенісся туди, де нема вже болю, ані журби, ані візитації. Та нікому не сниться вмирати.

У директорській канцелярії сидять він візитатор, директор із радости дістав румянці й відмолодів на яких десять літ. О, мої пташки, боїтеся, а я таки нікого не боюся. Ціле пополудне приготовлялася до Шевченкової „Наймички". Перечитала все, що хто написав, тож я певнісенька, що візитатор заніміє з подиву, як почує мою інтерпретацію.

Та Господь тяжко покарав мою гордість. На мене нещасну прийшла черга. Я забула подумати, яким робом Марко дістав виноград із самого Цареграду. Саме візитатор звернув на це увагу. Мене відразу втуманило. Така фільософія не могла поміститися в моїй голові. Не знала, чи Марко їздив мажею в Царгород, щоб турки на неї подивилися, чи купив виноград на Криму. Як було, так було, але моя карієра пропала. Мені стало темніти в очах, мої ученниці постепенно маліли, вкінці видалися мені такі малесенькі, як ліскові горішки. Щастя, що такий стан скоро минув. З тяжкою бідою година скінчилася.

Пан візитатор був вирозумілий, сказав щиру правду в чотири очі, але не пошкодив мені, бо вчу досі, але... але замкнув ворота до карієри.

Не знаю, чия тут вина, відай хтось мене зрік. Не скинула в пору вугілля, тепер мушу покутувати. Аж тепер нагадала собі научку старенької няні. Вона вічно картала мою горду вдачу. Оповідала, що в одному селі жив шляхтич, який їздив тільки чвіркою, а бідний мужик погаиив одну кобилу. Шляхтич збіднів і став їздити парою, а мужик дальше тягнув одною кобилою. Шляхтич збанкротував до решти, а мужик дальше їздив своєю кобилою... Нема що казати, гордих Бог карає! Від тої візитації пішло, як з Петрового дня.

По літах не шкода мені за карієрою, але жаль, що не можу мужчинам дати доброї школи, може би прецінь трохи присмиріли.

Не домагаюсь від мужчин, щоб прали, або шили, самі полюбила жіночу роботу, нехай вони сидять за актами, нехай стягають на себе ворожнечу: їм а тим добре, а мені до лиця моє учительювання й моя хатня робота.

Часами тільки присниться, що драпаюся під гору, а якийсь мужчина з гори скидає мене. І тоді відізветься туга за владою, але це скоро минає.

Нині скажу правду. На годинах педагоґіки вчу між іншим свої ученниці, як мають поводитись, щоб їх майбутні мужі сиділи тихесенько під їх маленьким пантофлем. Іншої помсти не вспіли я видумати за те, що не маю влади над ними.

—o—

те порядно обгороджені, тому худоба дріб, а навіть діти роблять сусідам шкоду, що дає притоку до сварки, бійки і довгих процесів, на яких жидівські адвокати заробляють (вчші таких справ звичайно не беруть) грубі гроші та сміються з дурного „гоя".

А чейже на огорожу не треба багато грошей — трохи прутя і є пліт. Або ще краще замісць штахет чи плота розвести гарний живопліт, який є і дешевий і довготревалий та що найважніше, прилично виглядає. На квадратовий метер живоплоту треба 20—30 деревець. Ціни деревець і кущів, залежно від роду, досить дешеві — за 1000 деревець треба заплатити коло 20—60 зол. Із 1000 деревець можна розвести до 120 метрів живоплоту. (Ширше про те знайдете в календарі „Сільський Господар" за 1935 р., стаття інж. Ю. Мудрака). А як приємно глянути на порядно огороджене господарство, а при тім яка велика користь матеріяльна, а навіть моральна для господаря.

Перед кожною селянською хатою є кусник площі. Чи не добре булоб розвести малий цвітник, посадити один кущ бозу, чи черемхи для прикраси. А решта площі, т. зв. огороду, з якого дуже мало користи, засадити овочевими деревами, а кого не стати на щепи, то дичками (опісля самому нащепити їх якимись шляхотними відмінами). За кілька літ можна мати гарний прихід. Все те завдання Кружків „Сільського Господаря", які повинні тим спеціяльно занятись. А при так упорядкуванім господарстві приємніше, ну й здоровше буде селянинові в літню пору, пізним вечором чи у свято відпочати, вдихуючи замісць затроєного гноївкою і іншою гниллю повітря, чисте та запашне.

Таких і подібних справ із життя нашого селянина можна наводити безліч, до яких він привик, а на які ми чомусь так мало звертаємо уваги. Не забуваймо, що тою справою інтересуються вже урядові кола, які зі своєї сторони починають „вчити" нашого селянина ріжними розпорядками й обіжниками, але вони наразі не дають ніяких додатніх успіхів. Наш селянин не любить, як йому хтось приказує, чи накидує свою волю — він це послухає, покиває головою, але робитиме далі по свойому. І це слід тямити. Він хоче, щоб йому радити, показувати, його треба переконати і навчити, не приказувати. І святим обовязком нас усіх, що бачимо і знаємо, де є корінь лиха, навчити нашого селянина інакше жити, інакше господарити. Бо того, що наш селянин бідний, а господарство занедбане, не можна виправдати ні браком грошей, ні ніяким іншим викрутом, тільки недбальством, своєрідним лінивством, несвідомістю і малою господарською орґанізованістю.

Бо на те, щоб побілити хату чи викопати яму на гній чи гноївку, держати чисто кринницю, вирвати зпід хати хобазяя, а посадити цвіти і розвести садок, а навіть посіяв, на те не треба грошей, а як треба, то дуже мало, але перш за все треба трохи доброї волі, охоти до праці і свідомости. Знаю, що наш селянин праці не боїться. **Його треба тільки навчити розумно працювати. І це можуть і мусять зробити поодинокі місцеві проводи, коли хочуть ними бути.**

Андрій Качор.

Коли самоврядування стане дійсно самоврядуванням?

Промова сен. Володимира Децикевича, виголошена на пленумі сенату дня 12. березня при буджеті міністерства внутрішніх справ.

У нинішній своїй промові п. міністер внутрішніх справ ствердив, що теперішній адміністраційний устрій хибний та заповів деякі реформи устрою. П. міністер, здається, привязує до цих змін велику вагу і надіється, що коли ті реформи увійдуть у життя, тоді не буде вже жалоб на деякі недостачі адміністрації. Справді подробиці, що їх п. міністер навів як зміст намічених реформ, дають право надіятися, що вони може дійсно причиняться до усправнення адміністрації. Одначе сам міністер в іншому уступі своєї промови згадав про вагу людського збору, а п. премієр в одній зі своїх промов виразно підкреслив, що в кожному устрою найважнішим елементом є саме людина. Тому хоч без сумніву до проєктів реформ слід поставитися ввічливо, то всеж таки думаю, що більшу вагу требаб покласти на зусилля в напрямі направи відносин державних службовиків до громадян. Про це питання міністер внутрішніх справ не говорив сьогодні, але в попередніх своїх промовах виразно підчеркнув, що уряд хоче також у цьому напрямі перевести направу. За часів попередніх урядів говорили багато про потребу створити новий тип польського службовика. Такого типу до цієї пори не створили. А коли один зі сенаторів вказав тут, як характеристичну рису у багатьох службовиків, на їх перед відповідальністю, то здається мені, що це може однобічне спостереження, бо я радше сказав би, що теперішні службовики відзначаються часто за великою енерґією та ініціятивою може в невідповідному напрямі.

Мою враження, що в теперішній бюрократії містяться деякі первні давньої бюрократії усіх трьох дільниць і без сумніву первні додатні та відємні. Не хочу рішати, які з тих первнів, додатні чи відємні, мають перевагу, але так то вже є в людських відносинах, що відємні первні виступають більш яскраво. Деякими з тих первнів хотів би я нині занятись.

ДИВНИЙ КУЛЬТ НЕКОМПЕТЕНЦІЇ.

Перш за все ще поширений у нас дивний культ некомпетенції. У перших роках польської державности, коли уряд мав до розпорядимости лише російських, пруських та австрійських урядовців, було це зовсім природне, що треба було покликувати до співпраці некваліфіковані сили. Ті некваліфіковані урядовці, треба це признати, ввели в адміністрацію багато розмаху і може бути, що без їх енерґії та ініціятиви державне будівництво годі було би так швидко перевести, як це сталося. Але сьогодні, коли маємо тисячі кандидатів з польськими дипльомами, з практичною підготовою, не розумію, пощо все ще користуватися силами без повних кваліфікацій. До війни говорили жартом, що пруський поручник все потрапить, може навіть стати професором боткінки. А вже в післявоєнних часах еспанський диктатор Прімо де Рівера на свій спосіб уняв цю проблему. Оповідають, що одного дня явився у диктатора міністер прилюдної освіти та подав йому до відома, що поміж учителями є багато бурителів і революціонерів. Не подумуючись довго, диктатор відразу звільнив кілька соток підозрілих учителів та іменував на їх місце стільки ж підстаршин. Коли іменування були вже довершені, явився у диктатора знову міністер і з великим заклопотанням подав йому до відома, що ті вчителі не вміють ні писати ні читати. Диктатора не вивело це з рівноваги, він сказав спокійно — навчаться. Згідно з тою засадою і в нас, на жаль, обсаджують деякі становища. Одначе це не в порядку. Навчитися можна всього. Але відносини у нас такі складні, що час був би вже понехати експерименти з людьми без повних кваліфікацій. Колиж іде напр. про інжинірські справи, то й сьогодні нікому не прийде на думку передавати такі справи людям, що не мають технічних студій. Кожний боявся би, що міст або дім завалиться. Та коли йде про функції, до котрих потрібні правничі студії, поширилося переконання, що кожний це потрапить. Це очевидно велика омана, та багато фальшивих і хибних потягнень адміністрації походить саме з повної правничої ігнорації. У львівських правничих колах кілька літ тому оповідали про одного старосту, що обнявши урядування в повіті, хотів виявити багато енерґії. Прийшло йому на думку попереносити всіх війтів з одної громади до другої. Наміру цього не дійснив тому, що заступник старости, правник, переконав його, що це недопускальне. Та кілька таких заломань на деякому порядку. Ціле щастя, що у прилюдній адміністрації навіть глупота — це не катастрофа, вона губиться в актах, розходиться по бюрах, назовні не виступає, а коли винятково виступить, то прилюдна думка бачить тільки акт самоволі, зловживання викликане політичними мотивами. Тимчасом це часто лише плід умової неспосібности.

Те, що я казав про домагання фахівости і кваліфікацій, очевидно не торкається начальних становищ. Льойд Джордж сказав, що західні держави виграли велику війну тому, що в них правили дилетанти, коли міжтим у центральних державах стояли на чолі фахівці. В цьому афоризмі без сумніву багато правди, бо дійсно людина, необтяжена балястом звички і досвіду, підходить до справи з більшою енерґією та ініціятивою і часом побачить те, чого рутиніст не бачить. Але при обсаджуванні виконавчих становищ треба безумовно дивитись на кваліфікації.

ПРО ДЕЯКІ ПОГАНІ ОБИЧАЇ

В бюрократії можна замітити деякі погані обичаї, що громадянам спричинюють багато прикростей. Перетомлені навалом праць і занять міністри, воєводи й інші високі достойники з конечности мусіли обмежити час приняття сторін, а за їх прикладом пішли також багато менші достойники, чи то для престіжу, чи може для особистої вигоди; і тепер вже дійшло до того, що важко в Польщі найти урядовця, що не мав би своїх годин принять. Наслідок цього такий, що громадянин, який має діло в якомусь урядмусить перш за все інформуватися, коли даний урядовець приймає. Відтак мусить іти до цього бюра, зголоситися у возьного, далі у секретаря, далі мусить виповнити інформаційну карточку, а відтак чекати терпеливо без кінця, бо часто ті пани саме в часі, призначеному на приняття сторін, відбувають ріжні конференції і засідання. Особисто припускаю, що це звичайні гутірки при папіросці або цигарі. Міністри не здають собі справи з цього, скільки злої крови та обурення таке легковаження урядовців викликує у громадян. Так само невідповідні на мою думку приняття і збірні авдієнції у старости. Високий сенат напевно знає, як це відбувається. Сторони стоять підряд, а староста підходить по черзі і запитує кожного громадянина за справу, з якою приходить. Для громадянина така поведінка понижуюча. Важніше те, що староста мало коли довідається про стан справи, бо сторона не все має змогу в приявности інших сторін говорити про свої справи. Всі ті погані обичаї можна би ще знести, якби урядовці поводилися ввічливо і чемно, але багато є випадків нечемної поведінки. Це очевидно річ такту та кращого або гіршого виховання.

СУМНИЙ ДОСВІД УКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ.

Зокрема українське населення має під цим оглядом сумні досвіди. До цієї пори під впливом преси і прилюдної думки, а також під впливом деяких фактів, що мали місце по українському і польському боці, український громадянин стрічався в урядовців якщо не з недостачею ввічливости, то в кожному разі з деякою резервою. Чи це тепер змінилося? Знаємо з історії, що як король франків приняв святе хрещення, єпископ, що його хрестив, сказав: „Поважай те, що палив, пали те, що обожав". Такої радикальної переміни ментальности навіть у добі нормалізації польсько-українських відносин п. премієр і п. міністер внутрішніх справ не будуть домагатися від своїх урядовців, але й та дрібниця, якої мусять домагатися, є понад сили тих урядовців, бо так призвичаїлися до свого способу думання, що відвернутись буде їм тяжко. І сьогодні не кожний українець зважується внести подання в українській мові, хоч закон дає на це право. Коли внесе таке подання, то мусить побоюватися, що подання буде зле приняте, та що це відбється на змісті, або бодай на темпі його полагодження. Тому вже хотів би я бачити такого сміливого, що прийде до бюра і зважиться предложити урядовцеві свою справу в українській мові. Що його стріне, показує те, що сталося недавно в одному місті терену, що його я маю за шану заступати. Представник одної української установи вніс відзнак до воєвідського уряду, очевидно в українській мові, а тому, що не міг діждатися предложення справи воєвідству, пішов на авдієнцію до урядовця, від якого та справа залежала та просив в українській мові, щоб зволив вислати справу до воєвідського уряду. На це урядовець відповів, що не розуміє по китайськи. Другий урядовець, що з тою справою урядово не мав до діла, тільки говорив приватно про цей інцидент, висловився так: „Люблю русинів, але чому вони

Нині грають оба театри:
У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій:
Виступи Ів. Кульчицької і Каз. Дембовського
Міські Театри у Львові, субота 14. березня.
„БАЛЬ У САВОЮ".
В ТЕАТРІ РІЖНОРОДНОСТЕЙ в год. 8-мій:
„Трафіка пані ґенералової".

ВОВНИ, ШОВКИ, ПОЛОТНА,
БІЛИЗНЯНІ АРТИКУЛИ
з першорядних краєвих фабрик і закордонних
ЛЄОН РАПС
Львів, Пасаж Феллерів 4
— Спеціяльно поручаюсь кооперативам. —

такі шовіністи, що говорять і пишуть по руськи?" Щоб такі можи перемінити, на це потрібна вся енергія міністра внутрішніх справ. Нинішня заява п. міністра, хоч арештою можна бути супроти таких фактів скептично настроєним, мене успокоїла. П. міністер сказав, що пошанування мовних прав уважає за річ доконче потрібну. Якщо п. міністер внутрішніх справ і уряд далі будуть стояти на цьому становищі, яке сьогодні у устами п. міністра було представлено, то також і це державне сполучення, що його п. міністер назвав побажаним, швидко піде наперед.

КОЛИ САМОВРЯДУВАННЯ БУДЕ ДІЙСНО САМОВРЯДУВАННЯМ?

Хотів би я ще згадати кількома словами про самоврядування. П. міністер присвятив самоврядуванню велику частину своєї промови та висловився про нього з великою симпатією і ввічливістю. Одначе про найважнішу сторінку цієї справи, про фінансову справу, п. міністер не згадав. Це може безпосередньо і не належить до ресорту п. міністра, радше до ресорту міністра скарбу, але це справді найважніша болячка. Як довго питання самоврядних фінансів не буде вияснене, так довго взагалі самоврядування і вся його діяльність будуть під знаком запиту. Але хотів би я згадати про що інше. Мушу підчеркнути, що особисто стою цілком на становищі принципів, що найшли вислів у самоврядному законі з 1933 р. Я прихильник тих принципів і на мою думку навіть так обмежене самоврядування може стати основою суспільної праці. Одначе до уяви населення таке самоврядування ніколи не промовить. Населення буде все почувати себе зражене тим, що надзірні органи влади навіть у дрібничках накидають населенню свою волю. Тут бажана деяка денка здержливість надзірних органів влади. Важко давати тут якісь вказівки, але здається, що п. міністер, не зважаючи на найкращі наміри, не буде всилі запобігти деяким потягненням надзірних органів влади, що йдуть за далеко. До того, щоб населення більше зацікавилося самоврядуванням, необхідна інша річ, а саме інше управильнення виборчих прав. Маю тут на думці українське населення, що в його заступаю. П. міністрові відомо, що українське населення при виборах, що були переведені на основі нових виборчих приписів, не дістало ані частини тої кількости мандатів до репрезентації самоврядування, що йому належалася з огляду на його кількість, з огляду на господарські, культурні і національні інтереси. Якщо уряд приклаує вагу до того, щоб самоврядування сповнило свої завдання, то, крім деякого злагіднення державного нагляду, необхідно так уладити виборче право, щоб населення бачило в самоврядуванні дійсно свою репрезентацію.

Комісарі вдостатках.

НЮ ЙОРК, 25-го лютого. (Вл. кор.) В четвертому розділі свого звіту із побуту в Совітах, написаному в „Ню Йорк Америкен", представляє побіжно Дзєлінський життя комісарів і урядовців, у яких побував у Києві, і каже, що вони живуть виставно, а пояснюють це тим, що колись і робітники будуть так жити, але тепер мусять зробити із себе жертву для будуччини.

Пише теж про способи агітації між робітниками на життя в чужі. Щоб робітники нічого не знали, як живеться людям в інших краях, совітський уряд винаходить все нові байки про війну проти робітників в Америці, як зразковій державі капіталізму. Совіти голосять майже щоденно, що в Америці стріляють робітників на вулицях як птахів, а це причиняється до усокоєння робітників у Совітах. Спочатку американські туристи заперечували ті вісти, але пізніше уряд знайшов спосіб заткати рот і тим туристам і давав їм за мовчанку великі вигоди і дешевий переїзд. Але не зважаючи на таке затаювання правди, — каже Дзєлінський — три четвертині совітського населення зараз утекло би із краю, якби так отворити границі.

Ширіть наш часопис!

Протижидівські заворушення у Пшитику.

В невеличкому містечку Пшитику пов. Радом дійшло в понеділок 9. березня ц. р. до протижидівських заворушень, які закінчилися смертю трьох осіб і ранениям 22-ох осіб, з того 5 тяжко. До заворушень дійшло внаслідок неперебірчивої, протижидівської агітації членів Стронництва Народового між дооколичним польським селянством. З промови жидівського сенатора проф. д-ра Шора, яку він виголосив у сенаті в четвер 12. березня підчас дискусії над буджетом міністерства внутрішніх справ, виходить, що трьох агітаторів Корчак, Влязло і Козловський явно накликували дооколичне селянство до активного виступу проти жидів.

Жидівське населення містечка Пшитику, побоюючись заворушень, вислало делеґацію до старости з проханням, щоб влада зміцнила станиці поліції. Староство запевнило делеґацію, що нема ніякої небезпеки, бо арештою ще нема вбитих. Таку саму відповідь дав делеґації начальник виділу безпеки келецького воєвідства Лютомський. Делеґація ходила інтервеніювати теж до повітового команданта поліції, але довідалася, що командант поліції на відпустці. Тимчасом атмосфера ставала щораз то більше наелектризована. Деякі поляки остерігали жидів, що в понеділок дійде до заворушень. Тому ще в пятницю союз купців вислав телеграму до Кельц до воєвідства остерігаючи перед небезпекою. Делеґації, яка вдруге інтервеніювала у воєвідстві, начальник Лютомський заявив, що у Пшитику спокійно і порадив, щоб внесла меморіял.

ТРАГІЧНИЙ ПОНЕДІЛОК.

Дооколичні селяни зїхалися на торговицю. Внаслідок нової агітації агітаторів, юрба селян з палицями, обвиненими дротом, закінченими залізними кульками, з ворчиками та люшнями впадає до жидівських крамниць і помешкань та нищить цілу обстанову, ломить двері, вибиває вікна, нищить одіння і бє жидів. Напасники знищили около сто домів. Підбехтана юрба не звертає уваги на те, чи це діти, жінки чи немічні старці. Не щадить нікого. І так вбивають сокирою бідного шевця Мінковського, його жінку Хаю тяжко ранять і вона другого дня від ран умирає у шпиталі в Радомі. Залишилося вісім сиріт, з яких двоє дітей теж були свідками страшного злочину. Вони теж потерпіли від озвірілих напасників.

22 ОСОБИ АРЕШТОВАНІ.

У звязку з цими подіями на приказ прокуратора окружного суду в Радомі поліція арештувала 22 особи за активну участь у нападі. В середу в Пшитику відбувся похорон убитого підчас заворушень Станислава Весьняка. Одночасно в Радомі поховали Хаю Мінковську, день раніше у Пшитику поховали 11 вбитого чоловіка Йоська Мінковського. Похорони відбулися спокійно.

ПОКЛИК ДО ЄПИСКОПАТУ.

Тому не диво, що в сенаті підчас дискусії над буджетом міністерства внутрішніх справ найгостріше осудив ці заворушення жидівський сенатор проф. д-р Шор. Заворушення та акцію ендеків осудили теж польські сенатори: кн. Радивил і проф. Розтворовський. Цей останній звернувся з покликом до польських епископів, щоб вони виступили до боротьби з проявами розшалілого фанатизму і темноти. Сен. Розтворовський вірить, що польське духовенство сповнить своє післанництво.

БОРОТЬБА ЗА ВЛАДУ.

Польські ендеки їдуть на протижидівськім коні і підбехтують польські маси до виступів проти жидів з гаслом „виселити з Польщі жидів", „геть з жидами", бо міркують, що таким чином швидше вдасться їм здобути повноту влади в Польщі.

Німеччина осудила франко-совітський пакт
та оправдує свої пропозиції.

БЕРЛІН, 13. 3. ПАТ. Німецький уряд оголосив крізь Нім. Інформаційне Бюро комунікат, де стверджує, що:

1) Перед льокарнєнським пактом Франція забезпечилася перед німецьким наїздом військовими союзами з Бельгією, Чехословаччиною та Польщею.

2) Після заключення миру Франція зібрала на німецькій границі великі війська та побудувала великі укріплення.

3) Франція заключила з СССР, що змагає до всесвітньої революції, військовий союз, якого ділання не залежить від рішень Ліги Націй. Зробила це, хоча до цього часу її безпеку гарантували: а) її власне 100-міліонове населення метрополії та кольоній; б) Велика Британія; в) Бельгія, г) Польща, ґ) Чехословаччина, а після Льокарна ще й д) Італія.

4) До тих нечуваних в історії ґарантій Франція чомусь уважала за необхідне долучити ще й нову — совітського союзу з його 175-міліоновим населенням, хоча німецька політика не давала ніяких основ до остраху. Що більше — Франція заключила цей союз, не повідомивши про це заздалегідь сигнатарів Льокарна, які булиб може влучили ці нові забезпеки до льокарнєнського пакту або узгіднили їх з цим пактом. Франко-совітський союз передбачує означення напасника без огляду на думку Ради Ліги Націй та сигнатарів Льокарна.

З огляду на це німецький уряд заявляє таке: Німецький уряд обсадив Надренію малими силами, щоб не стрінутися із замітом, що хоче робити натиск на Францію, щоб вона приняла великодушні німецькі пропозиції. Йде про великий загально европейський договір, перший після версайського. На час переговорів може нім. уряд зобовязатися не вводити ніяких змін, як що таке зобовязання візьмуть на себе Бельгія та Франція; через це нім. уряд не вирікається ніяких суверенних прав. Якщо інші уряди відкинуть нім. пропозиції, нім. уряд волітиме почесне відокремлення, ніж упокорюючу позицію між іншими народами.

ПРОМОВА ГІТЛЄРА.

БЕРЛІН, 13. 3. ПАТ. Вчора вечором виголосив Гітлер у Карльсруге велику промову, де оправдував свою закордонну політику, яка прямує до повного замирення зі сусідами. Він бажав би довести до таких приязних взаємин з Францією, як з Польщею. Німеччина обсадила Надренію щойно тоді, коли зависла над нею загроза франко-большевицького союзу; тепер Німеччина не дозволить обмежити свою суверенність. Промову закінчив закликом до світу запевнити мир, приймаючи німецькі пропозиції.

МОТИВИ.

БЕРЛІН, 13. 3. ПАТ. Німецькі компетентні круги заявляють, що оголосили згаданий комунікат з хвилиною, коли ствердили, що на заході не вірять у мирні інтенції Німеччини. Вони сподіються, що комунікат матиме вплив на рішення сигнатарів Льокарна та Ради Ліги Націй. Вістку про виїзд амб. фон Рібентропа до Льондону заперечують.

НІМЕЦЬКИЙ УРЯД ДЕМЕНТУЄ.

ПРАГА, 13. 3. ПАТ. Як подає преса, німецький уряд заявив, що не думає нарушувати міжнародного характеру ріки Ельби та Одри, про що вчора були розвеселися чутки.

Становище Італії.

РИМ, 13. 3. ПАТ. Півурядові круги знову стверджують, що з **огляду на ділання санкцій Італія мусить зберегти в Льондоні повну резерву.**

РИМ, 13. 3. ПАТ. В декларації італійських неофіційних кругів, мовляв: італ. суспільність противна протинімецьким санкціям, добачують тутешні французькі кола неґативне становище Італії до санкцій взагалі, а не солідарність зі становищем Німеччини. Зусилля німецької дипльомації наклонити італ. уряд прихильно до виповідження Льокарна, не пощастили.

РИМ, 13. 3. ПАТ. Віцеміністер закорд. справ Суїч відбув учора нараду з амбасадором де Шамбреном.

Українська пісня лине в світ!

Шевченківський концерт Українського Національного Хору ім. М. Лисенка в Польському Радіо.

(г. ктв.) Українські радіослухачі, що домагаються від Польського Радія введення постійної української частини радієвих авдицій очікували з приводу цьогорічних Шевченківських роковин значно ширшої авдиції, ніж та, яку ми чули в минулу середу. Чейже большевицька радіофонія заповіла цілу „декаду" українських шевченківських слуховищ.

Скромна авдиція Польського Радія виразно ділилася на дві частини. Перша, хіба призначена для польських слухачів, складалася з гарного, хоч і короткого вступного слова польського письменника Яр. Івашкевича та рецитацій Шевченкових поезій у нових польських перекладах. Хоч приємно було українському радіослухачеві ствердити зацікавлення великим генієм України у польських письменників, однак хотілось почути декламацію поезій Шевченка і в українській мові, а не лише в одній польській. Здається, що і багатьом з польських радіослухачів як не приємно, то бодай цікаво було би почути в оригіналі ту, мову, в якій писав Шевченко.

Приємною несподіванкою зате була для нас, українців, друга (якжеж коротка!!) частина радіопередачі.

Виступив перед мікрофоном Український Національний Хор ім. Лисенка під батутою свого диригента *П. С. Сологуба.* Хор відспівав лише чотири пісні до слів Поета.

Крім щирої подяки належиться співакам Національного Хору кілька скромних слів ближчої уваги.

Перенесімся на кілька хвилин до великої салі проб Польського Радія у Варшаві.

Виступ перед мікрофоном має розпочатись щойно в год. 9.45, але вже в 8½ йде генеральна проба. Щораз прибуває на салю хтось з хористів, деякі просто від праці, з лекцій, а навіть з двірця.

Енергійний адміністратор хору П. Новицький — пружина хорової організації, вписує новоприбулих на листу. Коли починаємо з ним розмову, число їх сягає 45. Підчас коли хор все вправно запитуємо старосту який настрій в хорі?

Якнайкращий; співаки в горді, що в роковини Великого Тараса, хоча так скромно, відтворять українському громадянству чар нашої національної пісні. — Ваші пляни на будуче? — Широкі, але мусимо мати на увазі наші скромні матеріяльні можливости. Не перебільшу, кажучи, що від пяти років виповнюємо всі концертові програми наших установ. Готовимось до належного вшанування 5-ти річча своєї діяльности. Нашою найближчою мрією: роздобути власні національні строї, які дуже допомогли би пропаганді нашої культури.

Розмова переривається, бо хор кличуть в студіо. Хвилина уваги, блиск червоної лямпочки, широкий жест диригента і українська пісня полинула в світ.

Не будемо тут обговорювати докладніше виконання поодиноких точок.

Загально можна сказати, що цілий концерт перейшов під знаком 2 любимців тутешньої публики — *П. Пухальського* — (сольо бас в „Заповіті") і п. *Любанського.*

Акомпаніював проф. Урштаєн.

Телефони з міста від українського громадянства з ґратуляціями для диригента виразно свідчили про те, що хор і диригент добре виконали своє завдання.

Очевидно, українець-радіослухач, слухаючи рідну пісню в Польськім Радію, міг згадати і за те, що колись істнувала капеля Кошиця, що так надзвичайно репрезентувала українську співочу культуру. Але й цей хор, що його чули українці по ріжних закутинах своєї землі, радував душу. Адже Польське Радіо все не може знайти у своїй програмі місця для української пісні, бо колиж буде співати „цяла Польска".

Американські жиди на фармах.

НЮ ЙОРК, 25, лютого. (Вл. кор.) Гаврило Давідсон, управитель Жидівського Рільничого Товариства, оголошує звіт із діяльности за минулий рік. Це товариство істнує 36 літ. Воно має на цілі поселювати жидів на фармах. В часі оснування товариства в цілій Америці було лише 216 жидівських родин на рільних господарствах. Тепер жиди мають уже свої фарми по всіх стейтах. В 1900 році жиди були власниками 12.000 акрів землі. Тепер вони мають вже півтора міліона акрів. Від покінчення війни поселилося на фармах 1,381 жидівських родин. Давідсон є того погляду, що жиди це штучні господарі, тому вони не беруться до чистого рільного господарства, а до промислового, і тому купують поля недалеко великих міст, щоб мати готовий збут на свої продукти.

Епільоґ марсейського атентату.

РИМ, 13. 3. ПАТ. Стефані повідомляє з Сао Павльо (Бразилія): Після довгого слідства бразилійської федеральної держави поліція Сао Павльо ствердила, що атентат на югословянського короля Олександра був приготований у Сао Павльо. Заговірники під проводом Івана Рачіча (засудженого пізніше на смерть) і Марка Пелева покинули Сао Павльо у травні 1933 року.

Італійсько-абісинські переговори.

ПАРИЖ, 13. 3. ПАТ. Римські кореспонденти тутешніх часописів подають цікаві вістки, про півофіційні італійсько-абісинські переговори; мабуть не це вказувати недавня подорож б. абісинського посла у Римі Афеворка до Джібуті.

ПРИЧИНА ОСЛАБЛЕННЯ ОПЕРАЦІЙ.

РИМ, 13. 3. ПАТ. Військові круги пояснюють, що припинення операцій на північному фронті не має політичного характеру, лише стратегічний. Перерву вихіснюють для будови шляхів та реорґанізацію етапів для підготови нової офензивної акції.

Низька заробітна плата в Совітах.

НЮ ЙОРК, 25. лютого. (Вл. кор.) На зібранні Ротарі Клюб у Ню Йорку промовляв Клеренс Овкс, що подорожував кілька літ по совітській території без нагляду уряду. Він дуже гостро противиться совітським експериментам. Каже, що совітський робітник, на американські відносини, дістає 8 дол. тижнево. Алеж його видатки далеко більші, ніж видатки американського робітника. Коли перемінити ціну совітських продуктів на американську, то за хліб платять у Совітах 25 ц. за боханець (в Америці 10 ц.), масло по 2 дол. за фунт, цукор 38 ц. за фунт, за пару мужеського взуття 26 дол, жіночого 30 дол. Отже совітський робітник живе так, якби жив американський за цей дол. тижнево. Крім того совітська система це не комуністична, каже Овкс, а червоно-фашистівська, отже найстрашніша, яку лише можна собі уявити. На кінці остеріг Овкс слухачів перед зростаючою аґітацією большевиків в Америці, пригадуючи на слова Лінкольна: „Щоб наш уряд з волі народу через нарід і для народу не щез із лиця землі".

Перед збільшенням континґенту в Бельгії.

БРІССЕЛЬ, 13. 3. ПАТ. Міністер національної оборони Девез зголосив поправки до проекту військового закону; м. ін. передбачує континґент рекрутів на цей рік на 67.000 людей.

ПОДЯКА.

Оцим почуваюся до обовязку зложити подяку Товариству взаїмних обезпечень на життя „КАРПАТІЯ" у Львові за скоре і без зайвих труднощів виплачення повної обезпеченевої суми по мойому мужеві бл. п. о. Евгенові Копистянському.

Скоре й акуратне виплачення обезпеченої суми уповажнює мене поручити це одиноке українське Товариство обезпечень на життя „КАРПАТІЯ" у Львові найширшим кругам української суспільности.

1684 Вікторія Копистянська.

З відчитової салі.

Д-р Яр. Пастернак: „Археольогічні розкопи у 1935 р.".

Дня 12. ц. м. відбувся у львівському університеті, на засіданні „Львівського Товариства Археольогічного", відчит д-ра Ярослава Пастернака, директора Музею Н.Т.Ш., п. н.: „Археольогічні розкопи у 1935. р.". З огляду на велику кількість матеріялу прелеґент поділив його на дві частини і тепер говорив лише про свої розкопи у Крилосі, переводжені там на терені княжого Галича коштом Ексц. Митрополита А. Шептицького.

Ревеляцією сезону було розкопання двох старо-мадярських могил у лісі „Дуброва" із золотими, срібними, бронзовими та залізними прикрасами. Це перша досі находка того роду у нас по північній стороні Карпат, єдиний покищо слід переходу мадярської орди під кінець IX. ст. з Київщини через Поділля, горішне Подністрове та Верецький провал до своєї теперішньої вітчини. При обох небіжчиках були звичаєм номадів поховані кінські голови та лежали останки сагайдаків із стрілами.

Інші вісім могил, що їх розкопав прелеґент мин. року у Крилосі, походили з доісторичних часів. В одній з них небіжчик був посипаний червоною охрою, що належить у нас до великих рідкостей та є наддніпрянського походження. Зокрема ця могила важна тим, що вказує на шлях приходу цієї культури здовж Дністра під сам кінець камяної доби.

В іншій могилі, з початку бронзової доби, були спалені кістки чоловіка на трьох купках, а біля них малий горщик культури шнурової кераміки, кремяний ножик та перстень з бронзового дроту.

Третя могила походила з початку залізної доби і була трацького походження. Кістяк був уже зовсім розіджений гумусовими квасами, а крім характеристично чорнених черепків та кремяного ножика найшлася у ній половина жовтого коралика із циклянної пасти з синіми очками, безсумнівно египетського походження, який дістався до нас разом з трояками із дунайської кітловини.

Знову в іншій могилі найшлися несподівано дві житні ями (на збіжжя) зі стінами випаленими на цеглу, а в одній із них порозкидані людські кости. В дальших могилах не було нічого цінніщого і вартість їх лиш чисто наукова.

Вкінці згадав прелеґент про срібний скарб із шістьох ковтків київського типу, найдений у культурній верстві мабуть XIV. ст. під Золотим Током.

Відчит був багато ілюстрований знимками прелеґента з розкопів та з відчищених вже предметів. Речинець дальшої його частини буде оголошений у пресі.

НОВА КНИЖКА!

Із жіночої психольоґії

Химерне серце

Ірини Вільде.

Ціна 1.50 зол.

Порто 30 сот., висилає Адміністрація „Діла", Львів, Ринок 10.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Румунський парлямент продовжив стан облоги на пів року.

Відомий італійський письменник Ґабріеле Д'Анунчіо захорував на інфлюенцу; бояться комплікацій.

Австрійський премієр виїхав сьогодні рано з міністром закорд. справ до Будапешту, щоб обговорити політичні та господарські справи.

Новий грецький уряд створив Демерціс, задержуючи собі теку закорд. справ. Міністром війни є Метаксас, внутр. справ Льогометіс, морської Зоіпульос, рільництва Деказас, справедливости Колівас, сусп. опіки Теотокрас. Новоіменований уряд зложить завтра присягу королеві.

Нова загадка УНО.

Лист епископа Хомишина до сен. о. Р. Лободича і посла д-ра І. Волянського.

У „Новій Зорі" з 15. ц. м. на першому місці поміщена така „Заява Преосвященного Григорія Хомишина, Епископа Станиславівського":

Сим подаю до прилюдного відома, що дня 1. березня ц.р. я прочитав Впреподобному о. Сенаторови Романови Лободичу на письмі уложену, мою заяву слідуючого змісту: „Для ухилення всяких непорозумінь і прикростей, які дотепер виринули і які ще можуть виринути, я раджу так Вам як і п. д-ру Іванови Волянському, щоби так Ви як і п. д-р Іван Волянський вступили як формальні і дійсні члени до Української Парляментарної Репрезентації в Соймі УНДА так, що відтепер будете репрезентантами в Соймі партії УНДА а не організації УНА. Прошу се подати до відома п. посла І. Волянського".

† *Григорій Хомишин*
Станиславівський Епископ.

Під тією заявою читаємо такий коментар:

Від Редакції „Нової Зорі": Ся заява найліпше розвязує тяжку ситуацію, в котрій опинилися оба парляментарні представники УНО і з ними вся наша організація. У. Н. Обєднання рішилася поставити своїх кандидатів до Сойму й Сенату по довгім вагацію та з деякими застереженнями. Вагання рішучих людей в організації показалися оправдані. Іменами наших парляментарних представників спробовано послужитися, щоб захитати нашою організацією, а наші представники сеймі не протиставлялися відразу рішуче тій спробі. З того виникли прикрости як для них самих так і для всеї групи, а не виключені й дальші наслідки. На думку Редакції, поява Ексцеленції Преосв. Григорія Хомишина приходить дуже в пору і напевно причиниться до очищення атмосфери внутрі нашої організації. Думаємо, що УПР (Українська Парляментарна Репрезентація) повинна оцінити сей благородний жест Владики, котрим не позбавлено її двох членів і що таксамо оцінять сей жест о. сенатор Лободич і пан посол д-р Волянський, котрих не вязано до зложення мандатів. Становище, котре заняв Ексцеленція Преосвящ. Григорій, свідчить зовсім виразно й недвозначно, що вищій організації, спертій на католицькім світогляді, не залежало й не залежить на мандатах. Вона може дозволити собі на зречення з парляментарного представництва — і в тім власне її моральна сила.

— Як бачимо, то і лист станиславівського владики і коментар „Нової Зорі" дуже цікавий. Тільки, здається, що вони взаємно не дуже з собою гармонізують. Що правда, годі відразу знати докладно у чому річ, бо і лист еп. Хомишина і заявка редактора „Н. З." є рефлексами внутрішніх перипетій у партії УНО. Всеж, кожний, хто уважно перечитає заяву Преосв. еп. Хомишина, зрозуміє, що вона далеко відбігає від резолюції та заяв із останніх нарад Управи УНО, які друкувала „Н. Зоря" (та які ми своєчасно арферували): там підкреслювано гозвно здогадні розбіжности поміж парляментарними представниками УНО й УПР та спутувано їх свободу рухів, — тут „для ухилення всяких непорозумінь і прикростей" маємо пораду вступити до УПР „як формальні і дійсні члени". Не знаємо тільки, як розуміти зворот: „...так, що відтепер будете репрезентантами в Соймі партії УНДА, а не організації УНА". Чи це значить, що д-р І. Волянський, доведавши голова УНО, і о. д-р Р. Лободич, чільний член УНО, покидають ряди УНО і переходять до УНДО? Бодай не дуже відрадна подія.

Освіта найкращою обороною.

ПРОМОВА СЕН. ЛОБОДИЧА.

В пятницю сенат радив над буджетом міністерства освіти. Референт сен. Бечкович зголосив резолюцію, щоб уряд усунув усі формальности, які стоять на перешкоді будови шкіл і спиняють акцію будови шкіл. Крім того домагався, щоб управа державних лісів давала дерево на будову шкіл на основі найдогіднішого безпроцентового кредиту. В дискусії промовляло кільканацять сенаторів. Сен. Серошевський виступив в обороні реформи шкільництва. **Найкращою обороною крім мілітарної сили є освіта та любов до власної культури.** Виступив в теж в обороні мистецтва.

Сен. о. Лободич ствердив, що кріза народнього шкільництва загрожує передовсім українським селам. Богато болячок можна було усунути без спеціяльних грошевих видатків. **Висловив надію, що міністер освіти візьме під увагу слушні вимоги українського шкільництва** і таким чином витвориться атмосфера довіря до праці уряду.

В суботу в год. 5.45 пополудні міністер освіти Свентославський виголосить промову до радіо для студентів.

В 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського.

ПОКЛИК

Щоб усім прихильникам громадянської і душпастирської праці Шановного Ювілята, Впр. о. Крилошанина Данила Лопатинського, дати нагоду висловити йому признання не лиш фразами, підписаний пропонує оголосити збірку на уфундування одного вітража в Успенській церкві у Львові і надсилає від себе на ту ціль кноту 20 (двадцять) золотих.

Даних прошу надсилати на адресу: Адміністрація „Діла", Львів, Ринок 10/II., під гаслом: „Вітраж для Успенської церкви".

У Львові, 13. III. 1936.

о. Омелян Горчинський.

•

На поклик о. Горчинського перший відгукнувся дир. Олександер Костик, що зложив у нас на ту ціль 10 зол.

Видавництво шкільних книжок вертається до Львова.

Ат. Всхуд довідується, що міністер освіти Свентославський підчас побуту у Львові заявив репортаторам, що згодно розпорядок у справі звороту центральної адміністрації видавництва шкільних книжок до Львова.

Центральна адміністрація видавництва шкільних книжок має почати урядування у Львові 1. квітня 1936. р. Технічні переносини видавництва шкільних книжок, головнож матеріялу й інвентаря, потребують кілька тижнів. Здогадуються, що дотеперішній керманич видавництва шкільних книжок буде, віцеміністер Перацький уступить зі свого становища, а кандидата на це становище устійнить пізніше.

„Положення вимагає незвичайної чуйности".

ВАШИНГТОН, 13. 3. ПАТ. Міністерство закордонних справ заборонило дипломатам — без винятків по важних мотивів — відпустки службовцям дипломатичних та консулярних станиць Злучених Держав в Европі, при чому зазначує, що такі адміністрації повдаються лише тоді, коли положення вимагає спеціяльної чуйности.

600,000,000 ДОЛЯРІВ НА АМЕРИКАНСЬКУ АРМІЮ.

ВАШИНГТОН, 13. 3. ПАТ. Сенатська комісія схвалила кредит у висоті 600 міліонів долярів на потреби міністерства війни, а саме на утримання 165-тисячної армії; первісно задумували мати лише 150.000 вояків.

Арештували диктатора Югославії.

Слідство у справі атентату на премієра Югославії Стоядіновича виявило, що міністер війни і колишній диктатор Югославії ген. Жівкович замішаний до заговору. На прикмету вали міністерія вислала інтернувала ген. Жівковича в місцевости Пірот, якої диктаторові не вільно покидати. Здогадуються, що опозиція під проводом Євтича хотіла оголосити Жівковича диктатором.

ВЕЛИКА ПОВІНЬ У ЗЛ. ДЕРЖАВАХ

Дванацять міст під водою.

НЮ ЙОРК, 13. 3. ПАТ. Несподівана відлига спричинила повінь у 8 північно-східних стейтах, м. и. у нюйоркському. Такої повені люди не пам'ятають від 1920 року. Сотки родин остало без даху. Два поїзди вискочили зі шин. Повінь спричинила величезні матеріяльні шкоди. У стейті Нова Англія багато місцевостей під водою, затоплені теж залізничі шляхи, мости, доми.

НЮ ЙОРК. 13. 3. ПАТ. Згідно з останніми вістками жертв у людях більше, ніж спочатку думали. Досі ствердили смерть 9 осіб. Дванацять міст є під водою, багато гребель і мостів вода зірвала. Моторові човни врятували 38 подорожніх поїзду, що пять годин був окружений розбурханими водами.

НОВИНКИ.

— **Найкращі лиси, пелерини** виконує і поручає **Ю. Глушевський**, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46. Приймає футра на переховання літом.

— **Посмертна вистава малярських творів Олекси Новаківського** в Музеї Н. Т. Ш. вул. Чарнецького 24/I. продовжена до 1. квітня.

— **Міністер освіти Свентославський** підчас свого побуту у Львові відвідав теж філію української гімназії та Наук. Т-во ім. Шевченка. У Наук. Т-ві ім. Шевченка, куди міністер зайшов полудне в год. пів до 5-ої, застав пять членів президії. У товаристві куратора ЛШО та свого ад'юданта оглянув міністер бібліотеку, музей і зайшов теж на виставу образів О. Новаківського. В розмові міністер інформувався про потреби нашої наукової установи.

— **Нове число журналу „Назустріч".** З нинішнім числом „Діла" розсилаємо всім нашим передплатникам безплатно нове (6.) число журналу „Назустріч" з таким змістом: Володимир Ласовський: Шевченкові погрудця. — Ярослав Рудницький: Про одне слово в поемі „Неофіти". — Леся Українка: Легенда. — Денис Лукіянович: Шевченко — поет учорашньої й завтрішньої України. — Вячеслав Єзерський: Шевченко й діти. — Марія Деркач: Нездійснена мрія. — М. Рудницький: Кохання та ненависть Гайного. — Стефан Цвайг: Великий гуманіст. — Софія Русова — з приводу 80-ліття. — Абісинська драма. — Рятунок для безробітного інтелігента. — Українська хроніка. — Літературний Бім-Бам. — Розподіл премій. Летіло 40 сорок. — У числі кільканацять знимок.

— **Марія Сокіл і Антін Рудницький в радіо.** У четвер 17. ц. м. відбудеться черговий виступ Марії Сокіл і Антона Рудницького в польському радіо. Концерт, який передаватимуть усі польські радіостанції, тріватиме від год. 18.00 (6-та пополудні) до 18.30. В програмі: музика сербська і словінсько-хорватська (пісні і фортепіянові твори). 23. ц. м. Антін Рудницький диригуватиме у Варшаві симфонічним концертом, який передаватимуть на всі польські стації. Програму подамо пізніше.

— **Український Науковий Інститут у Варшаві** уладжує в неділю 15. ц. м. святочну академію для вшанування памяти Т. Шевченка в авлі варшавського університету. Початок у год. 12-ій впол.

— **Загальні збори членів Т-ва охорони льокаторів** і субльокаторів на львівське воєвідство відбудуться в суботу, 21. ц. м. в салі дрібних купців у Львові, вул. Руська ч. 18. Початок год. 18.

— **Новий український часопис у Луцьку.** Від 15. ц. м. має виходити в Луцьку український політичний часопис п. н. „Нова Доба" під редакцією п. В. Островського.

— **Фабрикація емеритів.** Громада м. Львова є перетяжена емеритами. В 1927/8 р. призначено в міському буджеті 384.000 зол. на емеритури. В цьому році, отже вісім літ пізніше ця позиція зросла до 1.480.000 зол. Управа м. Львова заздивилась на державну центральну господарку і своєю персональною політикою фабрикує масово міських емеритів.

— **Заведення для умовнедужих у Кульпаркові** під Львовом є від кількох літ переповнене. На 1.100 місць перебувало в ньому 2.100, отже вдвоє стільки недужих. Тимчасом на Поморі є заціональньо розбудовані заведення, яким загрожує ліквідація з браку пацієнтів. В останньому часі вивезено туди з Кульпаркова 300 хорих, мужчин і жінок, і то спеціяльним потягом, зложеним із 14 вагонів під опікою лікарів і доглядачок.

— **До відома Дирекції залізниць у Львові.** Пишуть нам: Дня 24 лютого ц. р. виїхав по-

їздом зі Самбора до Кульчиць, першої стації за Самбором, студент Остап Кривенко, який терпить на епілепсію. В дорозі Кривенко дістав напад недуги і з цієї причини не висів з поїзду в Кульчицях. Кондуктор п. Роман Желязни спровадив хорого і майже непритомного студента до уряду руху на стації Дублянн, щоб списати з ним протокол. Коли хорий ще не отямився і не вияснив, чому їхав далі без білету, розлючений кондуктор побив його до крови так, що лікар признав побитого студента нездібним до праці понад 20 день. За таке побиття карний закон передбачує кару вязниці до 5 літ. Тому в імені пошкодованого вніс адв. др Ю. Рабій повідомлення до прокуратури при окружнім суді в Самборі. Питаємо: Чи це має бути культурна поведінка службовика П.К.П. з подорожніми? І чи такі службовики можуть дальше сповняти свої обовязки?

— **На 184 роки вязниці.** Перед коломийським судом відбувся великий процес 20 молодих людей під закидом комуністичної діяльности. Присуд запав дуже строгий, бо на його основі одержали (після застосування амнестії): Гарматюк і Томюк по 12 літ вязниці, Бебяк, Томюк і Файгер по 11, Естера Штайнберг 10, Гордійчук 8, Феньчук і Щепаник по 6, Марчук 5 літ і 4 міс., Борук, Божак, Козак і Олена Сенюк по 5, Мицюк і Сливка по 4 і пів, Томюк 4, Козловський і Миронюк по 3 роки 8 міс. і Чобан 2 і пів року вязниці. Всі засуджені втратили громадянські права на 10 літ. Разом дістали засуджені 184 роки вязниці. Є це найвищий вимір кари, який видав досі коломийський суд.

— **Львівська хроніка.** На личаківському двірці напилася денатурату 16-літня Софія Целінська, покинувши мешкання після суперечки зі сестрою. — Служницю Людвику Шкрабаляк, що забрала з каси на щадничу книжочку 1.195 зол., обікрала якась жінка, що обіцюючи виробити в директора „премію", вложила їй до коперти папір замісць грошей. В крадежі помагав їй якийсь мужчина. — До торговлі залізом Карла Пашенди при вул. Пілсудського добулися в ночі крізь канал злодії і вкрали сталеві знаряди вартости 1000 зол. Коли на Погулянці вилазили з каналу, сполошили їх прохожі, наслідком чого злодії кинули добичу і втікли.

— **Краєва хроніка.** З мешкання Леї Авербах у Золочеві вкрали вломники 1.600 долярів, 24 золоті монети і біжутерію. — Окружний суд у Перемишлі засудив на дім поправи 16-літнього Івана Прокурата з Дитятич пов. Яворів, що посварившись зі своїм ровесником Стефаном Дураком за голуби, так побив його колом по голові, що він помер у львівському шпиталі.

— **Бомби вибухають.** Як повідомляють із Велюня, в селі Топорів у мешканні Петра Масляного вибухла петарда, яку знайшов 7-літній хлопчина. Раненого відставили до шпиталю, де ампутували йому руку. В Познані вибухла петарда в мешканні 22-літнього студента Стан. Жихецького і тяжко його покалічила. Він каже, що петарду дістав від якогось прохожого на вулиці.

— **Кожна десята дитина неправесна.** На основі чехословацької статистики на 1000 новонароджених дітей у Чехословаччині припадає пересічно сто дітей неправесних. Найменше неправесних дітей є у жидів, де серед тисячки новонароджених дітей буває пересічно 14 нешлюбних. У словаків є їх 80, мадярів 92, українців 100, моравян 106, чехів 115, німців 220, поляків 240.

— **Большевицька господарка.** Комуністична „Правда" повідомляє про велику аферу в московському будівельному промислі. Спілка бариші́вників при помочі працівників московських будівельних організацій крала від довшого часу цілі вагони алябастру, цементу, олїв, цвяхів, заліза і т. п. До судової відповідальности потягнено 80 осіб, з яких 25 арештовано.

— **Російський жид зробив міліони після війни.** Нюйорська поліція відкрила банковий схорон Зеліка Йозифовича із 338.000 долярами в золоті. Тому, що приватним особам заборонено в Америці передержувати золоті гроші, Йозифовича придержали у вязниці. Із допитів на поліції виявилося, що Йозифович утік з Росії перед революцією, був у Швайцарії, опісля приїхав до Америки. Навчився спекулювати на совітських банкнотах, закуповував їх за безцін і аимінював за золото в тих фірмах, що мали виплати в Росії. Кажуть, що крім золота має Йозифович ще 2 міліони готівки. Тому що Зелік жив у приязних відносинах із совітськими урядовцями, здогадуються, що золото було призначене для совітського уряду.

— **Клопоти абісинського вожда.** Рас Сеюм, що програв недавно бій з італійцями в Темб-ен, має немеший клопіт зі своєю жінкою. Один з адютантів негуса, приділений до штабу раса Сеюма, користаючи з переполоху після боєвої невдачі, втік з молодою жінкою свого вожда. Рас Сеюм вислав за ними погоню, що мала приказ привести назад обох, живих або мертвих. Одначе звідник перекупив вояків і вони придучилися до втікачів. Тоді рас Сеюм вислав до цісаря телеграму з проханням, щоби наказав зловити конче жінку та її звідника, інакше він уступить зі свого становища.

— **Вискочив із 60-го поверху.** Страйк віндарів у Ню Йорку причинився до смерти міліонера Гусерле, що мешкав на 60-му поверсі хмародера. З початком страйку працівники його бюра не приходили до праці, бо щоби вилізти сходами на 60-ий поверх, вимагало багато труду й часу. Тимчасом наслідком непозгодженої кореспонденції міліонер потерпів кількасот тисяч долярів страти. Аж вкінці явилася в бюрі секретарка і розмова з нею так зденервувала Гусерля, що у приступі божевілля він застрілив її та секретаря, а потому вискочив на вулицю і згинув. Падучи з великої висоти, він упав на прохожу дівчину з такою силою, що вона теж згинула.

— **Парохія з міліоном миль простору.** До парохії св. Николая в Палісейдс Парк під Ню Йорком приїхав із Канади монах-священик, о. Прайм Жірард. Він має парохію в Заливі Понд, положену 500 миль на північ від підбігунового колеса. Обслугує ескімосів на просторі 1.000.000 квадратових миль. Працює там вже 21 літ, але через безупинну подорож по білому снігу набавився недуги очей і тому вернувся в цивілізацію, щоб подужати. Він приготовляється виїхати знову до своєї парохії, тим разом ще з іншим священником і бере із собою деякі прилади, щоб дальше розбудовувати громаду. Там живе 1.100 ескімосів, із котрих 108 далися охрестити. Місійна праця поступає дуже повільно, бо ескімоси думають повільно і треба з ними обережно поступати, коли хто хоче осягнути успіх. Місіонар каже, що туди доходить почта лише раз у рік.

— **Край довголітних.** Югославянський уряд видав офіційну статистику за минулий рік, з якої виходить, що Югославія має коло 15 міліонів мешканців. Дальше довідуємося, що в Югославії живе поверх 4.000 осіб, що переступили сто літ життя, та 65 людей, що живуть вже понад 105 літ. У Югославії родиться більше мужчин, ніж жінок, але що багато мужчин згинуло на війні, покищо переважають чисельно жінки.

— **Ріжні вістки.** Англійський король Едвард хоче оженитися, як зачувати, з 26-літньою донькою грецького короля, Евгенією. — На грецькому кораблі „Хіос Спірідонон", що виїхав з Марселю, вибухла пожежа й знищила його. Załога врятувалася.

З кіна.

КІНО „КАСІНО": *„ДЯ АБО НІЯКА"*.

Німецька оперетка із сценарієм таким пустим, що не варт навіть дивитись на екран. Артистка, в якій закохується князь якогось ідилічного малого царства — співає і це головна атракція цілого царства та інтриги. Коли в цьому царстві та інтрізі щось псується, Джіта Альвар вилізає на стіл або вежу і починає виводити. Із двох її звеличників-суперників, один має бути комічний своїм безпорадним старечим кокетством, другий зворушливий своєю молодістю і гумором. Від біди можна кілька разів сміятись при сценах, які знаємо вже з фільм давно бачених.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

ГАРНИЙ ВІК.

Директор американського музею природничих наук д-р Ґеорґ Гейльонд знайшов підчас розкопів у Патаґонії закаменілі кістяки досі невідомих звірів. На підставі його приблизного підрахунку ці кістяки походять з доби більш-менше... 30 міліонів літ тому. Ці живини померли від якихось убивчих ґазів, бо всі мають відкриті роти так, якби хотіли втягнути у себе повітря.

24 ДЕТЕКТИВІВ ДЛЯ ОДНОЇ ДИТИНИ.

Іде з Америки нова пошесть. Багаті батьки лякаються, що ґанґстери можуть украсти їм діти, щоб домагатись викупу. Цими днями до Гайдерабаду виїхало 12 англійських і 12 французьких детективів, щоб охороняти внука володаря. Мати цього князя вибирається на Рівієру і хоч хоче там перебути інкогніто, лякається за життя свого синка. Синок її, що має дістати спадщину свого діда, буде розпоряджати 30 міліонами фунт. шт.

КОНТРОЛЯ УВАГИ.

В одному американському університеті ввели новий апарат, що стверджує, як сильно читач занятий лектурою книжки. Апарат висилає проміння і спричиняє шум, що перериває підчас лектура. Хто дуже занятий книжкою, перериває лектуру щойно при дуже високім ступні, зазначенім на апараті.

† Посмертні згадки.

† о. ДМИТРО ГОРДИНСЬКИЙ.

Дня 29. лютого 1936 р. помер **о. Дмитро Гординський Антонович** — постать дуже замітна, наче з легенди тої селянської шляхти, з якої походив. У часах давнього галицького князівства, за Данила й Льва, жили вже ті вільні селяни, чи може сільські бояри, а коли в XVI. ст. соймова комісія хотіла їм накинути панщину, вони — за малими виїмками — не піддались їй, а то ще й побили її. Оце й є та шляхотська легенда. Рід Гординських переходить у традиції — не тільки тому, що його гніздо, Гординю коло Самбора, оспівав у своїх повістях Андрій Чайковський. Антоновичі, Федьковичі, Александровичі, Юхновичі — всі гербу Сас.

Уродився у простій шляхотській хаті, 11-літнім хлопчиком утратив батька, народню школу й гімназію кінчив у Самборі. Після скінчення гімназії опинився у Відні, як вояк 41-го полку. Рівночасно записався й на богословський та фільософічний виділ у віденському університеті. У 1878 р. пішов на війну до Боснії. Виклади у Відні знаменитого славіста Мікльошича та ректора Юліяна Пелеша, залишили любов на ціле життя непереможний нахід до книжки. Далі прийшов Львів з Омеляном Огоновським і Перемишль. 1881 р. висвятився і став сотрудником у Склі, яворівського повіту, при о. Ігнатію Кучинськім, колишньому капелані еп. Івана Снігурського, людини строгого й чистого характеру. У Склі став о. Дмитро парохом у 1885. р. Почалась взірцева господарка, що дозволила утримати у школах 5 дітей. Помічницею була йому невтомна дружина Олена з Голодинських із Молошкович. Дім Голодинських належав до відомих в околиці: бували там священики, молодь, польські дідичі. На переломі 90-их рр. XIX. ст. стояв він на пограниччі між польськими й українськими впливами. Олена й Дмитро Гординські були вже свідомими українцями — в їх домі розмовляли тільки по українськи. Убоге, деколи аж до крайнього голоду, село Скло навчилось від свого пароха кращої господарки, повстала читальня, склався хор.

о. Дмитро перенісся до рідних Кульчиць, де прожив 37 літ аж до кінця життя. За той час село змінилось, що й ніхто не пізнав би його. Замість 18 коршом стануди в селі: 2 нові церкви, читальня „Просвіти", кооператива, кружок „Сокола", Захоронка й ін., повстала й 7-клясова школа. Усе те передусім повстало заходами й діяльною участю о. Дмитра Гординського й частинно його коштом. Традиція веліла парохові любити землю, отворити свій дім для місцевого середнього й вищого студентства, що годинами пересиджувало у свого пароха, заслухане в його оповідання про українську шляхту, про її минуле. У свого пароха стрічались інтелігенти із селянами і всі розходились під могутню мельодію української традиції.

—пй.

Дописи.

СТРИЙ.

Невідрадні відносини на передмісті Лани. В стрийськім пресовім органі „Думка" появився допис з повним підписом міщанина з Лана, де він пише, що на передмісті Лани в братськім церковнім домі відбувалися цілі місяці забави часто навіть з алькоголем, а в сиропусту суботу перейшли всякі межі, хоч у тім самім домі за стіною мешкають СС. Служебниці, які ведуть захорону. Заінтриговані тим дописом, зацікавилися ми тою справою і найшли, що відносини на тім передмісті вимагають дійсно сенації. Громадянство там поділилось і є розбите, інтригує проти себе і взаємно поборюється, словом: нема добрих гороскопів на конструктивну працю, бо нема проводу, що вміє би розбурхані пристрасти успокоїти і всіх до творчої праці запрягти. Може новий стрийський парох, знаний суспільний діяч, своєю повагою і тактом причиниться до налагодження відносин між громадянами на Ланах? А покищо там сумно...

РОГАТИН.

Як працює зорганізоване жіноцтво Рогатинщини в господарській ділянці. Рухлива філія „Союзу Українок" у Рогатині зі своїми 36 сільськими кружками повела плянову господарську працю в повіті, що дало дуже великі успіхи. Плян праці устійнено при співучасті агронома Філії „Сільського Господаря". Відбуто два довші курси

в Рогатині для підготовлення інструкторок для сіл. Відтак відбуто двоє і тритижневі районові курси в таких селах: Колоколин, Потік, Чесники, Підгородя, Дібринів, Залипе, Григорів, Помонята, Воскресінці, Черче, Дегова, Пукіїв, Ваючин і Коростовичі. В програму курсів входили господарські справи (збут с.-г. продуктів), тримогарство, кушнерство й ін. Курси по селах вели: пп. Дорка Шеремета, Оксана Кудрик, Оля Мацгідір, Геня Білецька, Марія Кечор, Славка Бужка, Катря Паньків, Варвара Білоус, Маріяка Панчишин і Оля Каммін. Скінчило курси 365 учасниць. На закінчення зимового сезону відбулася в дні 8. березня повітова господарсько-кооперативна нарада в Рогатині, на яку зїхалося з 32 сіл коло 400 жінок. До участи в нараді запрошено відпоручників ОСК і Філії „С. Г.". Над виголошеними рефератами інж. агронома А. Орла, інсп. РСУК М. Мельничука і др. Хоптинка розвинулася дуже оживлена дискусія, в якій забирали голос представниці сільських кружків: Пана Стек (Черче), Дорка Пазій (Пукіїв), Анна Кузик (Загіре), Марія Довга (Коростовичі), п. Косовичева (Помонята) й ін. Відповідали референти та голова Філії п. Марія Хоптинка. Ухвалено відповідні резолюції. Жіноцтво Рогатинщини направду може бути горде, що веде перед у праці вже не тільки організаційній, але й у господарській.

Спорт.

ПРОГРАМА ОЛИМПІЙСЬКОГО ПЕРЕМОЖЦЯ

Англія — Злучені Держави 6:7.

В Льондоні відбулися гакінкові змагання, які закінчилися програною англійської дружини, що здобула мистецтво на IV. Олимпійських Зимових Іграшках у Гармішпартенкірхен.

Нові книжки й журнали.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО, ілюстрований місячник. Львів. 1. березня 1936. Р. XI. Ч. 3.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Добромиль:

14. III. Отаман Пісня.

15. III. Гори говорять.

Театр виконує уривок з життя УГА „Інвалиди". — Від 16. III. гратиме театр у Перемишлі.

Великий Міський Театр.

Субота, 14. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Неділя, 15. III. год. 3.30 попол. Аб. 8. Ціни найнижчі. Виступ І. Сольської „Вільце дені Віндермір; год. 8. веч. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Понеділок, 16. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Театр Різнородностей.

Субота, 14. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Неділя, 15. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Кіно.

АПОЛЛО: „Циганський барон" (на основі оперетки Ів. Штраусса).

АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевсленд і Ерроль Флінн).

ВАНДА: „Петрусь", „Імітація життя".

ГРАЖИНА: „Дівча з Будапешту" з Мартою Егерт.

КАСІНО: „Ця або ніяка" (Лжіта Альпар).

КОЛИСЕЙ: „Ліцитуємо світ", „Каранга".

КОПЕРНИК: „Пені", гротеска „Водні збиточники".

МАРУСЕНЬКА: „Шір-Гамірім" і додатки „Співайно всі разом".

МІРАЖ: „Пошлюбна ніч" з Анною Стен.

МУЗА: „Його Ексцеленція шофер".

ПАН: „Анна Каренина" з Гретою Гарбо.

ПАКС: „Я збігець" (Пауло Муні).

ПАЛЯС: „Давид Коперфільд" на осн. Чарлза Діккенса.

РЕКС: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт.

СВІТ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт.

СТИЛЕВЕ: „Метрополітен" і ревія.

ТОН: „Бенгалі".

УТІХА: „Під гарячим небом Аргентини" та ревія.

ХІМЕРА: „Золотоволосий шибеник" (Шірлі Темпль).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Італія.

Закордонне радіо.

Субота, 14. березня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.15 Концерт, 19.45 „Зачарований замок" нов. опера Міснера, 22.10 Форт. рецеталь, **Брно** (325,4) 17.40 Твори німецьких композиторів із Чехії, 20.40 Серенади, вок. квартет, **Кошиці** (259,1) 16.00 Для Закарпаття (у муз. частині шкільний хор), **Прага** (370,2) 18.10 Оп. арії, 22.30 Танкова музика, **Париж** (1648) 16.00 Програма для дітей, 21.30 „Лермер" оп. Маснара (III. акт), „Ле" оп. Гонарца (фраг.), **Білгород** (437,3) 19.15 Популярні пісні, 17.00 Сп. рецеталь, 20.50 Нар. вечір, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, 15.30 Музика для молоді, 20.10 „Гаспароне" оп. Міллекера, **Кенігсвустергавзен** (1571) 8.10, 14.10 Музика, 15.10 Дівчата співають, 18.00 Нар. пісні й танки, 19.00 Концерт дутої орхестри, **Лейпціг** (382,2) 18.15 Нар. пісні, 20.10 „Ді Гросе Зиндерін" оп. Кінзе, **Мюнхен** (405,4) 12.00, 19.15 Популярна музика, 15.40 Пісні, пезер сопран, 19.00 Камер. музика, **Москва** (749) 18.00 „Бокачіо" оп. Суппе, 18.30 Симф. концерт **Ленінград** (1224) 20.00 „Голландець-скиталець" оп. Вагнера, фраг., **Будапешт** (549,9) 12.40 Сп., 15.20 Сальон. музика, 17.40 Хор, 19.25 Циг. музика, 20.45 Фрагменти з оперетов, **Мілано** (368,6) 11.30 13.10, 17.15 Музика, 20.35 „Ла Донна Сперіньоза" оп. Г. Штраусса, **Рим** (420,8) 17.15 Квартет цитристів, 20.35 Орх. концерт.

Неділя, 15. березня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Орх. концерт, 13.00 Популярна музика, 17.45 Нар. музика, 22.20 Форт. музика, 23.15 Віденська муз., **Кошиці** (259,1) 10.25 Словацькі нар. пісні, 18.00 Для Закарпаття, 22.10 Пісні амер. словаків, **Прага** (470,2) 9.05 Давня англійська музика, 9.55 Сальон. квартет, 11.30 Камер. музика, 19.00 „Евген Онєгін" оп. Чайковського, 22.35 Сальон. музика, **Париж** (1648) 12.00 Легка музика, 14.00 Концерт камер. музики, 20.30 нар. пісні, співає Льонтя Барріос, 21.45 „Романс" комедія Флера й Кроасета, **Білгород** (437,3) 18.30 пісні, 22.20 Легка музика, **Берлін** (356,7) 10.30 Сонати, 13.00 Військ. орхестра, 14.15 Розр. концерт, 18.00 Два фортепіяни, 20.00 Орх. концерт, спів Мановарда, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.15 Нар. музика, 17.00 Мельодія і ритм, **Кельн** (455,9) 16.00 Концерт, 18.35 Форт. рецеталь, **Лейпціг** (382,2) 11.20 Симфонічний концерт, 14.40 Скандинавські пісні, **Мінхен** (405,4) 10.30 Нар. музика, 14.45 Пісні й дуети, 15.00 Орх. концерт, **Москва** (1107) 16.45 Українські пісні, **Москва** Відділ (749) 16.30 „Троянда Стамбулу" оп. Фаль (фраг.), **Будапешт** (549,1) 12.30 Концерт оп. орхестри, 17.45, 23.15 Легка і циг. музика, **Мілано** (368,6) 13.10 Весела вид., 22.15 Танк. музика, **Рим** (420,8) 17.00 „Цар Едип" Стравінського, „Мізерере" Пастіна, 21.15 Концерт військ. орхестри.

Львівське радіо.

Субота, 14. березня 1936.

6.30 Ранішня зарядка, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Сигнал перетвоїння, 12.20 Музика 12.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань із гр. пл., 14.30 Ант. Вівальді: Скрипковий концерт г-мол, 15.00 „Під Мосажем" вим. із пов. ст. Гембека, 15.15 Польська пісня торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Мистецький джез, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Перші проліски — весела вид. для дітей, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Не, ні польські мандрівники в Абісинії, 17.45 Новини з гр. пл., 17.45 Азалія поетійська, 17.50 Говорім про провінцію, 18.00 Концерт орх., 18.40 Сільва рерум, 18.45 Бр. Губерман із гр. пл., 19.05 Катастрофи у світі зір, 19.10 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вісти, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Зі спогадів кіномана, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Гей гори, наші гори, 21.30 „Згода мусить бути" вид., 22.00 Концерт симф. орх. (Бендер бас), 23.05 Сальонова й танк. музика.

Неділя, 15. березня 1936.

9.00 Ранішня зарядка, 10.05 Богослуження, опісля „З флетом навзаводи" гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Нові духові нап.ямки у французькому театрі, 12.15 Музичний поранок; у перерві ок. 13.00 год. Театр Уяви „У голубинку" фраг. із комедії Ігн. Мікоровича, 14.00 День із життя Льва Толстого (фраг. із книжки Ст. Цвайга), 14.20 Легка музика з гр. пл., 15.00 Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Гутірка про конституцію, 15.25 Концерт орхестри гармоністів із гр. пл., 15.45 Пім, пес і та хлібороби, 16.00 Новинки для дітей, 16.15 Музична мозаїка (спів, музика), 16.55 Актуальна господарська гутірка, 17.05 Гисича танцтів музики, концерт, 17.40 Лісеська зарядка, 18.00 Камеральний концерт, 18.30 „Цар Едип" траг. Софокла у радіофонізації, 19.10 Спортові вісти, 19.15 Реклам. концерт, 19.30 Пагаїні в гр. пл., 19.45 Літературні новини, 20.00 Концерт солістів (спів Міхаловської Ол., скр., форт.), 20.45 Вибори з творів Ів. Пасуського, 20.50 Вечірній дениик, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 У мурнинському гето Ріо де Жанейро, 21.45 Висад конкурсу: „Олімпіяда теноріз", 22.05 Концерт із нагоди дня мадярського свята, 22.35 Сальонова музика.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

НАСІННЯ ГОРОДОВИННЕ, КВІТОВЕ і ГОСПОДАРСЬКЕ

З першорядних красних і закордонних плянтацій, найновіше скла кільчення, поручає

ЕДМУНД РІДЛЬ СКЛАД НАСІННЯ

ЛЬВІВ, ул. Рутовського 3. — Подрібні цінники висилаю на бажання.

1 06 2-5

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27.

Нім. марка 1.40—1.45, фр. франки 34.85 35.10, шв. франки 172.75—173.50, фунти стерлінги 26.15—26.30, австр. шілінги 98.50—100.00, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 28.00—30.00, італ. ліри 32.00—34.50.

Золото: Долари 9.03—9.07, Рублі 47.10—48.50, Фр. франки 34.50—35.00, Корони 36.40—37.00, Дукати 83.00—83.70; 1 грам золота 5.93.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З. 38—40, 5% дол. Б. Г. 49—51, 4% Зв. Б. Г. 41—43, 4½% Зв. Б. Г. 44—46, 4½% Кон. 48—50, 4% пом. 44—46, 4% Б. Г. К. 61—63, 4½% Б. Г. К. 61—63.

Долярівка 53.00—54.00.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Мука пш. ґат. І. витяг.	32.50	33.00
Мука пш. ґат. І А	31.50	32.00
Мука пш. ґат. І Б	30.50	31.00
Мука пш. ґат. І Ц	28.50	29.50
Мука пш. ґат. І Д	27.00	27.50
Мука пш. ґат. ІІ А	26.50	27.00
Мука пш. ґат. ІІ Б	26.00	26.50
Мука пш. ґат. ІІ. Ц	25.75	26.25
Мука пш. ґат. ІІ Д	24.50	25.00
Мука пш. ґат. ІІ Е	23.50	24.00
Мука пш. ґат. ІІ Ф	22.00	22.50
Мука пш. ґат. ІІ Г	19.50	20.00
Мука пш. ґат. ІІІ А	15.00	15.50
Мука пш. ґат ІІІ. Б	14.00	14.50
Мука пш. паст.	12.00	12.50
Мука пш. разова до 0—25 прц.	22.00	22.50
Мука жит. вит. 0—30 прц.	22.00	22.50
Мука жит. ґат. І 0—50 прц.	21.25	21.50
Мука жит. ґат. І 0—65 прц.	19.00	19.25
Мука жит. ґат. ІІ 50—65 прц.	13.75	14.00
Мука жит. раз. до 0—95 прц.	15.00	15.50
Мука житня посл. понад 65%	10.50	11.00
Ячмінь одн.	13.75	14.00
Ячмінь на мливо	13.25	13.50
Ячмінь паст.	12.25	12.50

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 13-го березня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2.70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74.50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням два зачет по	2.75	„
1 л. молока від 11. I. 1936	0.15	„
1 к. яєць	2.80	„

Тенденція на масло і на молоко слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 13. III. ц. р. платить свої доставщики за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Деке, та ч. 4):

Курки мол. товсті без острігу І. кл.	1.00	зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	0.90	„
Гусаки товсті І. кл.	1.10	„
Індички товсті І. кл.	1.20	„
Пантарки товсті І. кл.	1.25	„
Качки товщені І. кл.	1.15	„

Приймає курн, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достаців.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ЗДІБНА КРАВЧИНЯ шиє по домах, як також на провінції. Зголошення до Адм. „Діла" під „Дешево". 1646

НАУКА

КУРСИ КРОЮ МОДЕЛЮВАННЯ, ранні і пополудневі почнемо М. КОЗЛОВСЬКА, Львів, Академічна 22, І. п. 41/42 5—3

РІЖНІ

ЩОБ тобі зникнути капелюх дай відновити за 1 зол. до „КАПЕЛЛЬО" Кентшинського 18. 1078 7-12

ЛЯМПИ електричні і бронзівничі виробу поручає зарібня „ЕЛЕКТРОМЕТАЛЬ", Львів, Вірменська 16. 1640 4—

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна вживані на ріжні ціни дешево продає, міняє, Ганак, Пілсудського 21, перший поверх. 1675 2-10

НОВООТВЕРТЕ українське заведення „ЕЛЕКТРИЧНІСТЬ". Направа електричних апаратів і радієвих по приступних цінах. Львів, Сапіги 67, Тел. 111-86. 1136 0-2

30 СОТИКІВ переробляє кравати робітня абажурів Пілсудського 6, тел. 255-33. 1644 2—2

ВИРІБНЯ КАПЕЛЮХІВ Горн. Львів, Домініканська 2, переробляє, чистить, відновляє капелюхи фахово, скоро, елегантно й дешево. 1686 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ СЕРЦЯ І ЛЕГКИХ

Д-р КОНСТАНТІН

ЛЬВІВ, КРАКІВСЬКА 4.

Пересвітлювання Рентґеном — Діятермія Кварцова лямпа. 1-6

Від 10 зол. місячно

обува для цілої родини

разом з реперацією в першорядній фірмі **„Ар-Ка"** Львів Зіморовича 17

Роман Ґорґолевський

давніше фірма АНТІН ГАЛЬСЬКИЙ відчинив з днем 14-го березня ц. р.

ТОРГОВЛЮ ЗАЛІЗНИХ ТОВАРІВ

і поручує в найбільшім виборі по найнижчих цінах всілякі артикули з цієї галузі. 1670 2-2

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Товариства „Українська Бесіда" у Львові

вул. Рутовського ч. 22/I відбудуться у второк дня 31. березня 1936 в годині 18 (6) вечором зі звичайним денним порядком.

Якщо в означеній часі не явилось би достаточне число членів передбачених статутом, тоді Збори відбудуться годину пізніше без огляду на скількість членів (§ 24 ст.) з важністю рішень.

Від Виділу Товариства „Українська Бесіда" у Львові.

1683

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 59 (14.307). Львів, нед'ля 15. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 141.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях до 7·50 зол.

Телеф Редакції: 229-41.
„ Адміністрації: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Англія відкинула Гітлерові пропозиції.

ЛЬОНДОН, 14. 3. ПАТ. Простують чутки, немовби британський уряд вдруге звернувся до німецького у справі полагодження справи Льокарна. На ділі мін. Іден приняв учора нім. амб. фон Геша, що подав йому відповідь Гітлера. Іден заявив, що ці вияснення його не вдоволяють і що уступки, які Гітлер пропонує, є надто малі: англ. уряд чекає більших.

У БЕРЛІНІ РАДЯТЬ.

БЕРЛІН, 14. 3. ПАТ. Кружляють чутки з приватних джерел, що після повороту з Карльсруге Гітлер відбув нараду з прем. Герінгом, мін. фон Нойратом та амбас. фон Рібентропом.

Предмет льондонських нарад.

РИМ, 14. 3. ПАТ. Як подає Стефані з Льондону, темою нарад льокарненських держав була: 1) **безпосередня акція**, яку мали запропонувати Раді Ліги Націй; 2) **можливість переговорів з Німеччиною над новим пактом** на місце льокарненського; 3) справа **автоматичних гарантій** для Франції та Бельгії, які слід булоб передбачити у тому пакті.

Галицька Каса Ощадности
у Львові
видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.
ВКЛАДКИ
ощадностеві зложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.
ФОНД 6/45
резервовий понад 4,000.000 золотих

ПАРИЖ, 14. 3. ПАТ. Звертає увагу обставина, що **льондонські наради окружені великою тайною**. Франц. преса вдоволена англо-французьким зближенням, що зачеркнулося передучора в Льондоні. Припускають, що це діється під впливом фінансових кругів, які щоразто більше ангажуються за акцією в обороні ненарушности договорів. Авас стверджує, що на думку англійського уряду має місце „казус федеріс". Та проте слід сподіватися з англійської сторони дальших заходів для поєднання.

ІТАЛІЯ НЕ ПОСУНЕТЬСЯ ПОЗА МОРАЛЬНИЙ ОСУД НІМЕЧЧИНИ.

РИМ, 14. 3. ПАТ. Півурядові круги коментують повне резерви становище амб. Грандія у Льондоні. Італія шанує свій підпис, зложений на льокарненському пакті, тому дала Англії та Франції **моральну** підтримку, осуджуючи у Льондоні ремілітаризацію Надренії — як нарушення Версаю та Льокарна. Зате Італія рішуче відмовляє якоїнебудь **матеріяльної** співпраці — себто в евентуальних протинімецьких санкціях. На них не погодиться вона за ніякі уступки у протиіталійських санкціях, не допускає ніяких торгів. До протинімецьких санкцій Італія не дасться зєднати раз через своє принципове протисанкційне становище, по друге — з огляду на німецько-італійські відносини. Припускають, що Італія заключила з Німеччиною порозуміння, у якому обі держави зобовязалися взаємно заняти негативне становище до санкцій. Це не впливає на осудження самого зломання Версаю та Льокарна.

Що є на ділі між Італією та Абісинією?

ЧУТКИ ПРО РОЛЮ АНГЛІЇ ТА ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 14. 3. ПАТ. Тутешня преса дальше ширить поголоски, що Італія почала мирові переговори з Абісинією з огляду на те, що **Франція й Англія обіцяла — як кажуть — італійському урядові з одної сторони не загострювати санкцій, а навіть злагіднити їх, з другої — лишити Мусолініеві вільну руку у переговорах з негусом**; Ліга Націй малаб лише затвердити їхні вислідн. Подробиці деталів сповиті покищо тайною, дарма, що — як твердить „Ле Жур" — **вони вже далеко посунені і вдоволяють італійські домагання.**

ЗАПЕРЕЧЕННЯ.

АДДІС-АБЕБА, 14. 3. ПАТ. Абісинський уряд **рішуче заперечує чутки про переговори з Італією**

РИМ, 14. 3. ПАТ. Стефані називає чутки про переговори з Абісинією **зовсім безосновними.**

Чи Льокарно ще обовязує?

ПАРИЖ, 14. 3. ПАТ. Французька теза є дальше та сама: виповідження Німеччиною Льокарна зовсім не звільнює Англії та Італії від льокарненських зобовязань на випадок нарушення Німеччиною згаданого договору. **Тому Франція й Бельгія мають право домагатися від Англії негайної помочі, передбаченої льокарненським трактатом.**

РОЗБІЖНІСТЬ ДУМОК.

ПАРИЖ, 14. 3. ПАТ. Французькі кореспонденти з Льондону, обговорюючи висліди першого дня льондонських нарад, признають, що хоч льокарненські сигнатарі заняли одноагідне становище щодо осудження Німеччини, всеж таки й далі панує розбіжність думок щодо консекенцій, які слід витягнути з німецької акції. Відкинення Німеччиною пропозицій Ідена уважають тут доказом безоглядної німецької неуступчивости. Французькі круги числять на зміну англійських поглядів. У Парижі думають, що з приводу розбіжности думок істнує можливість продовження переговорів. Кореспондент Аваса подає з Льондону: Рада Ліги Народів не зможе ухвалити ніяких остаточних рішень. **Дискусія вимагатиме ще довгого часу, заки узгіднять французьке й англійське становище.**

В Парижі передбачують, що від сьогодні наради льокарненських сигнатарів і Ради Ліги Націй відбуватимуться рівнобіжно.

Стрілянина на манджурсько-совітському кордоні.

МОСКВА, 14. 3. ПАТ. ТАСС подає з Хабаровська, що до робітників, які працювали у віддалі 250 метрів від кордону, японсько-манджурський відділ віддав коло 30 стрілів. Робітники втікли. Після того 5 манджурських вояків перейшло по леді ріку Амур та оглянули місця, де робітники працювали. ТАСС кваліфікує цей інцидент як дуже велику провокацію.

ЯПОНСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКІ НАРАДИ.

ТОКІО, 14. 3. ПАТ. Домеі подає, що совітський амбасадор Юреніев відбув конференцію з японським премієром і міністром закордонних справ Гіротою. Змісту нарад не подали до відома.

Ширіть наш часопис!

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третого Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив всіх видів уділяє кредити на піднесення господарства і промислу.

Хто спекулює --
може переспекулювати,
а той осягне спокій і користь,
хто заощаджену готівку
вложить на опроцентовану книжочку в
„НАРОДНІЙ ТОРГОВЛІ",
Львів, Ринок 36. I. п.

15. III. 1923.

Львів, 14. березня 1936.

Коли 13 літ тому телеграфічні дроти принесли з Парижа коротку звістку — український нарід Галицької Землі пережив один із моментів найглибшого психічного потрясення за весь час своєї тисячолітньої історії. Не є правдою, що ніхто такого вирішення справи державної приналежности Східної Галичини не сподівався. Навпаки, і на політичній еміграції в рр. 1920/23, особливо від березня 1921. року, себто моменту підписання риського мира, — і в краю було чимало діячів, які рахувалися саме з таким оборотом справи, які здавали собі справу з тактичних помилок тодішнього нашого закордонно-політичного проводу та з обставин, яка від ніякої політичної тактики вже не залежна: сьогодні вже нема мабуть великих розбіжностей думок ані щодо тодішніх помилок, ані щодо незалежних обставин. Здається, що найбільшою тактично-політичною помилкою еміграційного уряду Диктатури було конвульсійно триматися одної статті Сенжерменського договору, як формальної притоки до процесу за правно-державний характер Східної Галичини, і через те відпекатись від усякого звязку з наддніпрянськими землями та їх заступництвом, — дарма, що слід цю справу розглядати всесторонньо та брати під увагу й тактичні помилки уряду УНР. І здається, що другим моментом, який найважче затяжіла на рішенні Ради Амбасадорів з 15. III. 1923., це те, що міжнародні аренди рахуються завжди з доконаними фактами і їх затверджують, що рахуються з елементом сили та що всі інші елементи, хоч як високопарно прославлювані, не мають у міжнародній політиці практичної вартости. І коли сьогодні, у чергові роковини історичного паризького рішення, присвячуємо кілька уваг нашому недавньому минулому та шукаємо його звязку з сучасним не у формі сучасних практичних наслідків колишніх актів, а у формі духового звязку того, що було і є, — то мимохіть на думку насуваються ті найяскравіші моменти: і національного роздору, що проявлявся у жалюгідному сепаратизмі двох політичних думок двох частин всеукраїнської землі і двох частин одної нації, — і сили, що тоді затріюмфувала над українською слабістю, — і шаленого психольогічного потрясення, що його тоді пережив український нарід Галицької Землі.

Було чимало одиниць, які не піддавались суґестії ані свого закордонного проводу, ані масових надій та рахувалися саме з таким кінцем наших дипльоматичних заходів. Не хотіли теж піддатися духовій депресії, що запанувала тоді у громадянстві, та намагалися негайно пристосовувати національну політику до нової ситуації. Однак навіть такому світлому умові і такій чільній індивідуальності, як пок. Володимир Охримович, не вдалося опанувати розхитаних нервів громадянства, не вдалося накинути громадянству кри-

ЕЛЕКТРИЧНІ ІНСТАЛЯЦІЇ виконує скоро, дешево і на догідні сплати
УКРАЇНСЬКЕ КОНЦЕСІОНОВАНЕ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ
ЛЕВ НАДРАҐА
ЛЬВІВ, вул. ВАЛОВА 23. Тел. 259-49.
Направки світла, ламп і дзвінків числимо 50 сотиків. Ощадностеві жарівки по зол. 0.80. Лямпи, батерії, акумулятори, радіо-апарати найдешевше у Львові.

ґеріїв чистого розуму. Прийшов період поверх політичної внутрішньо-політичної анархії, поки новостворене УНДО кинуло гасло: „віри у власні сили", гасло, яке скермувало національну енергію на рейки творчої конструктивної праці, — вперто, еволюційно, незалежної від політичних успіхів і невдач.

Та проте період хитань політичної думки не закінчився. Як риба об лід кидалась українська політична думка шукати щораз нових шляхів, — найкращих для шляху національних ідеалів, що їх не перекреслили програна на полі боїв то у дипльоматичних кабінетах.

Сьогодні згадуємо, як кошмар, ту жалюгідну ситуацію, коли існували два українські уряди, обидва на чужинецькій території, один у Тарнові, другий у Відні, і перами чільних своїх представників у своїх офіціяльних часописях вводили з собою паперові бої. Сьогодні згадуємо, як кошмар ту ситуацію, коли через сварки між галицькими й наддніпрянськими делегатами не могла втриматись спільна делеґація за паризький мировій конференції, — ба, не могла втриматись і галицька делеґація через внутрішні розбіжности її найважніших членів! Треба було перейти не тільки крізь чотирокутник смерти, але й крізь риський мир, і постанову Ради Амбасадорів, і смерть Симона Петлюри, і літо 1930 року, — щоб дійти до соборництва українського духа.

І треба було стільки жертв, стільки національних втрат, стільки змарнованої енергії, щоб позбутися міражів віри у міжнародню справедливість, у вартість симпатій світа для покривджених, у практичне значіння пропаганди, за якою не йде — сила. Та ще й по нинішній день поняття сили викликує у нас роздвоєння: є все ще такі, які національну силу утотожнюють з ефектовними демонстраціями сили, з голосними вибухами — розпуки. Славити Господа, є щораз більше тих, які саме у таких актах розпуки добачують прояв не сили, а слабости, та які проповідують геройство тихого, сірого, щоденного труду.

Серед сірої нашої і незавидної буденщини згадуємо рік-річно дату 15. березня 1923. р. як мементо, — не тільки як притоку до спогадів, що паралїжують енергію, але й джерело нової творчої енергії. Бо коли зі спогаду про невдачу вдасться викресати іскри, які проложують шлях народу, то й найсумніші спомини можуть підтримати духа. А треба нам цього духа, треба нам тих інекцій творчої енергії, — тепер у 13-ті роковини постанови Ради Амбасадорів, не менше, як тому 13 літ.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Для координації оборони Анґлії.

ЛЬОНДОН, 14. 3. ПАТ. Ґенерального прокурятора сера Томаса Інскіпа заіменували міністром координації оборони. Його завданням буде: координувати ріжні роди зброї та утримувати рівновагу між ними. Він буде правою рукою премієра у справах оборони, а на випадок його неприсутности, буде його заступати як предсідник комітету імперіяльної оборони.

Ґен. Жівковича не арештували.

БІЛГОРОД, 14. 3. ПАТ. Анкара уповажнила заперечити категорично французькі чутки, немов би колишнього диктатора ґен. Жівковича арештували.

„Мир вам, братя, всім приносим..."

Перед ліквідацією мовного хаосу?

Прага, березень 1936.

„Лідове Новіни" в 10. ц. м. принесли допис свого ужгородського кореспондента про те, як то „підкарпатські русини й українці прямують до згоди". В дописі читаємо дослівно таке:

„Промова президента республики д-ра Бенеша, яку він виголосив до послів і сенаторів коаліційних партій з Підкарпатської Руси, має вже свій успіх. Президент звернув увагу парляментарним заступникам на значіння й необхідність згоди між культурними і мовними напрямами російським та українським, бо щойно тоді можна буде ввести в життя повну автономію. Президент повторив лише те, що говорив підчас своєї подорожі по Підкарпатській Руси 1934 р. як міністер закордонних справ. Але цим разом слова д-ра Бенеша мали більший успіх тому, що й самі підкарпатські русини переконуються, що їх дотеперішня культурна боротьба могла б дуже поважно загрозити навіть найкраще побудовану автономію. Першою ознакою реального успіху поклику президента слід уважати наради представників українського і російського напрямку, які почалися в суботу 7. ц. м. з метою найти шлях до згоди обох цих напрямків. Покищо рішили скликати на 28. і 29. ц. м. до Мукачева ширшу конференцію культурних, педагогічних і наукових працівників обох напрямків. Програми цих нарад покищо це не устійнили, але з деяких даних можна вже нині вносити, що в першу чергу радитимуть над найбільш пекучою справою, а саме про мову навчання та шкільні підручники для шкіл всіх типів на Підкарпатській Руси. Нині ще дуже тяжко передбачити, чим скінчиться ця конференція, і то тимбільше, коли взяти під увагу, що для вирішення цього питання вже чимало анкет — між ними на перше місце виявляється відома анкета, яку скликало було міністерство шкільництва, але всі вони розбилися з приводу неуступчивости котрогось з таборів. Але нині, здається, вже відносини настільки змінилися, що можна мати більше надії на згоду обох таборів, як передше, на згоду, яка може зліквідує мовний хаос і припинить боротьбу, яка досі забирала стільки народніх сил, таких дуже потрібних для праці над всебічним розвитком країни."

Цікаво, що ужгородський кореспондент „Л. Н." не згадує у своїм дописі ні словечком про свого любимця, про „тунайший" напрямок та про те, що думає він зробити разом з владикою Стойкою та з його „Недѣлею". Чи він теж приступить до цієї згоди, чи буде триматися свого природного союзника: мадярів? А може кореспондент „Л. Н." вже остаточно переконався, що цей напрямок настільки штучний, що він взагалі при вирішуванні мовного питання на Підкарпатській Руси не може входити в рахунок?

А ще у справі самої „згоди". Якаж тут може бути згода? Тільки погодитися з дійсним станом і дати можливість природного розвитку народній стихії, — а вонаж українська. Всяка інша розвязка не буде ніякою розвязкою, а лише новою формою давнього хаосу. Такі „розвязка" не усуне основної причини низького освітнього рівня наших закарпатських братів і цілої їх батьківщини.

М—н.

ОСТАННІ ВЕСНЯНІ НОВИНИ В ШОВКАХ І ВОВНАХ
вже надійшли до фірми
АДОЛЬФ АВЕРБАХ
Львів, Ринок 20, тел. 207—54,
Ціни безконкуренційні. — — — Великий вибір

З українського життя на Буковині.

ЕКОНОМІЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ БУКОВИНИ.

Букарештенський економічний щоденник „Призинтуя" (Теперішність) описав у кількох статтях жалюгідний стан Буковини. Румунський журналіст Крістурану признає тим, що ще перед 5 роками Буковина була передовим чинником в економії Румунії. В порівнанні до інших провінцій (Бесарабії, Молдави, Мунтенії, Добруджі), Буковина мала тоді на 1 км² найбільші технічні заведення, населення міста Чернівці зростало більше, як по інших, старших промислових осередках.

Нині все те змінилось. Сільське населення бідніє, високий податок спинює торговлю, а змінливі розпорядки міністра торговлі та промислу довели до замкнення багатьох фабрик і таким чином збільшили число безробітних на Буковині.

Щоб запобігти дальшому зубожінню цієї колись такої багатої провінції, відбулася нарада промисловців та представників фінансових кол Буковини (здебільша жидів), на якій рішили звернутися з проханням до уряду, щоб увекшив розвиток торговлі і промислу на Буковині.

Одначе ця інтервенція не поправить матеріяльного стану українського селянства. Так само, як і в Бесарабії, і на Буковині, збіже подешевіло, хоч у деяких околицях (полудневa Бесарабія та підгірські околиці Буковини, замешкалі гуцулами) лютує голод.

Подивугідним фактом є те, що не зважаючи на матеріяльне зубожіння, українське сільське населення не підпадає під вплив комуністичної пропаганди, яка в останнім часі дуже підсилилась, особливо відколи большевики стали союзниками Румунії.

З другого боку цю матеріяльну скруту використовують праві румунські політичні партії, і тут широке поле до праці для Української Національної Партії та нашого студентства. Чи візьмуться вони до тої праці?

З Т-ВА „УКРАЇНСЬКА ШКОЛА".

Товариство „Українська Школа" в Чернівцях рішило видати читанку в українській мові і звернулося до громадянства із зазивом піддержати це діло. Ця збірка тягнеться вже роками. Дивно, що українське громадянство, яке радо жертвує для своїх голодних братів у Бесарабії, жертвує теж на Музей Визвольної Боротьби у Празі і т. д. — не дає грошевих датків на свої власні конечні потреби.

Щоб заохотити громадянство до мінімальних жертв на читанку, „Українська Школа" задумує перевести збірку марок. В поклику до громадянства читаємо: ...„Якщо ми не всилі грішми піддержати рідну школу, то бодай збутом зібраних марок покажімо, що доля нашої молоді лежить нам на серці".

Цікаво, які успіки принесе ця філятелістична кампанія „Української Школи"? Ми в неї не дуже віримо.

оч.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

МІСТ ЗАЛІЩИКИ—ДЗВИНЯЧЕ.

Минулого тижня відбулися в Чернівцях наради румунсько-польської прикордонної комісії, на яких обговорювали направу мосту, що лучить Заліщики із буковинською місцевістю Дзвиняче. Ремонт цього мосту коштуватиме 4 міліони левів. Міст довгий на 240 м., широкий на 8 м. Такожмо як і залізничий міст, що лучить Заліщики із Хрещатиком, цей міст знищили підчас великої війни. До 1. травня ц. р. мають закінчити його направу. Цей міст увекшить прикордонний рух, бо є багато селян, що по обох боках Дністра мають поля

Нині в неділю грають оба Театри.
У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ дві вистави: год. 3.30: Останній виступ [illegible] Сольської як Леді Ерлен у
„ВІЯЛЬЦІ ЛЕДІ ВІНДЕ[illegible] Ціни найнижчі.
8-ма веч.: І. Кульчицька і К. Дембовський **„БАЛЬ У СА[illegible]**
оперетка Абрагама в багатій виставі.

Чи прийде поправа для нас у суді та в нотаріяті?

Промова сенатора д-ра Горбачевського, виголошена 10 березня ц. р. на пленарному засіданні сенату при буджеті міністерства справедливости.

Високий Сенате! Справа, яка під теперішню хвилину є темою нарад Високого Сенату, нагадує один історичний факт. Римський цісар німецької нації Франц зрікся цього престолу, рівночасно проклямував оснування австрійського цісарства, а уладжуючи свій замок, наказав на мурах цього замку помістити напис: „Юстіція фундаментум регнорум". Гасло, що міститься у цьому написі перейшло до історії, а потому політики, держ. мужі, реформатори суспільних і державних устроїв послугувалися нерсв цим гаслом, щоби узасадити, чи може й заслонити свої пляни і політичні наміри. Одначе не підлягає сумніву, що гасло оперти владу на справедливости має поважне, велике значіння не лише у монархістичнім режимі, але може й тимбільше у системі влади в демократичних республиках.

КОШТОВНИЙ ВИМІР СПРАВЕДЛИВОСТИ.

Одначе, щоби вимір справедливости дійсно **сповнював це своє високе суспільне завдання,** він мусить стати власністю всього громадянства, мусить рахуватися із життевими потребами кожного громадянина, а передовсім мусить бути для нього доступний. Обсервуючи кодифікаційні акти останніх років мушу ствердити, що ті акти не зовсім відповідають тій засаді, навпаки унаглядюють тенденції, які зривають з тією засадою. Тепер щораз то менше громадян користає з виміру справедливости, бо вимір справедливости став може внаслідок останніх кодифікаційних рішень доменою осіб заможних і вивінуваних у матеріяльні засоби. Пророчистим приміром цього є історія арт. 11. к. п. ц., який говорить про право вбогих у цивільному процесі. Первісний зміст цього артикулу передбачував признання права убогих особам, які не посідають достаточних матеріяльних засобів на кошти процесу. Новеля з 19. грудня 1932 р. змінює цей припис у той спосіб, що з права вбогих у цивільному процесі користають лише ті особи, які викажуть цілковите вбожество. Обіжник Міністерства Справедливости, виданий у цій справі, а який доручає стислу інтерпретацію поняття цілковитого вбожества, спричинив те, що в переважній кількості судів в окрузі львівської апеляції інституція права вбогих не істнує. Зовсім вбогими вважають тільки ті особи, які засоби свого утримання черпають з публичної добродійности, натомість той, хто посідає мешкальну хату, хоч була небезпека, що ось-ось завалиться, або хто має пів морга поля, того вважають як „поссесіонатус", який не може користати з добродійства процесового права вбогих. Мотивом такої новелізації права вбогих був мабуть намір відтяжити суди, може скарбово-фіскальні огляди, чи може боротьба з таксиною по судах, одначе вислід такого підходу до справи нагадує приповідку, яка каже, що разом із купілю вилили теж дитину. Дальшим дуже важним утрудненням у користанні зі судової помочі є надмірно високі оплати, які той, хто шукає права, мусить згори заплатити за цілий процес, хоч у теперішніх кризових обставинах чи радше серед загальної нужди нема ніяких виглядів, щоб зреалізувати заскаржену претенсію. Якщо йде про виконання добутого з великим матеріяльним трудом судового присуду, заінтересований громадянин іде до коморника, який знову рахує високі екзекуційні оплати, хоч стягнути доходжену претенсію це дуже проблематична справа.

ТРУДНОЩІ ПРОЦЕДУРИ У НАЙВИЩОМУ СУДІ.

Інституція коморників, введена законом з 29. листопада 1930 р. на терені полуднево-східних воєвідств є настільки несимпатичною чининою, що екзекуційні чинности є получені тепер на цьому терені з коштами, часто вищими в порівнанні з тим станом, який істнував перед тим, заки настановили коморників. Наслідком такого стану речі є те, що громадянин доходить своїх прав поминаючи судову владу дорогою самопомочі знехтовуючи процедуру, передбачену судовим законом, а в багатьох випадках із нарушенням законів, загроженим кримінальними санкціями. Здається мені, що із становища правного порядку таке явище не можна вважати пожаданим. Неслушність новелізації унаглядюється теж у кодексі карної процедури. Хочу звернути увагу на припис, що нормує процедуру у касаційній інструкції, а саме про справу повідомлювання про речинець розправи, яка має відбутися перед Найвищим Судом. Нема сумніву, що коли справа найшлася у Найвищому Суді, вона виказує дуже часто великий питомий тягар і кожний із заінтересованих сторін мусить дуже залежати за тому, яке западе рішення на цьому найвищому судовому форумі. Тут важиться доля життєвих інтересів, тут западе рішення про життя і смерть заінтересованої одиниці то річ ясна, що вона прагне взяти участь у процесовому акті, який має для неї таке велике значіння. Первісний текст дотичного припису, який зазований в арт. 508 розпорядку Президента Річипосполитої, з дня 19. березня 1928 р. обіймав постанову, що Найвищий Суд повідомлював сторони про речинець розправи лише тоді, коли сторона цього зажадала. З невияснених леґіслятивних причин цей припис змінено з наглядною шкодою для процесового права сторони, яка не є державною владою, коли арт. 525 § 1. кодексу карної процедури у редакції оповіщення Міністерства Справедливости з дня 30. вересня 1932 р., що регулює дану справу постановляє, що Найвищий Суд не повідомляє сторін про речинець розправи, з винятком державної влади. Отже заходить питання в який спосіб інтересована сторона має довідатись про визначену розправу? В практиці інформація у тій справі відбувається, або на підставі розвідів у секретаріяті Найвищого Суду, або листування з тим секретаріятом, — на всякий випадок ця процедура наводить дуже багато труднощів і недогідних, які хіба не всилі викликати спеціяльного захоплення для цієї новелізаційної праці. Кодекс карної процедури з одного боку санкціонує право касації, одначе з другого

Ревматизм суспільною язвою.

Особи, діткнені ревматизмом часто і хронічно терплять, а часом стають інвалідами передусім у випадках у пору незауважених і нелікованих. В нашім вогкім і малосонячнім кліматі, прояви ревматизму легко спостерегти і коли в пору почнемо його правильно лікувати, можемо запобігти дальшому розвоєві недуги. При ревматизмі треба заживати 2—3 таблетки Тогалю 3 до 4 рази денно. Тогаль вживаємо також в часі розвиненої вже недуги: а ревматизмі, артритизмі, подаґрі, нервоболях, болях голови, грипі і простуді. — Тогаль є добрим засобом проти болю і проти горячки. 1—2

Л. ФЕДОРОВИЧ МАЛИЦЬКА.

ПОСМЕРТНА ВИСТАВА О. НОВАКІВСЬКОГО.

Це не одна з чергових вистав. Це перегляд життєвої творчости великого мистця, суто українського мистця, найсильнішої індивідуальности мистецького життя Галичини за останніх 30 літ.

З усіх попередніх вистав Новаківського ми винесли глибоке зацікавлення, якою дорогою піде дальший розвій його могутнього таланту. Цим разом, факт посмертної вистави каже нам дивитись на його творчість як на замкнену цілість. Цілість творчости Новаківського — це перенесена з життя в обсяг малярства розбурхана, пасмучена трівогою, але свідома конечности суворої власної форми сучасна українська душа.

Поминаючи початкові та академічні праці, в яких ще не пробивається індивідуальність мистця, малюнки його поривають динамічною силою внутрішньої напруги та пристрасної туги за твердим законом, але своїм, власним, що тримав би в карбах незорґанізовану ще малярську буйність та накинув би власний творчости ясно означене обличчя.

Яскравим прикладом цієї — що так скажу — демонічної динаміки з одночасною твердою основою форми є два горіючі вони церкви св. Юра з „поми світової війни". В них віти дерев на першому плані перемінились у зелені та жовті, трі можно витягнені полумені. Синє небо, не прозорий простір, а збунтовані у шаленому крутожному русі етеричні хвилі. Рожева хмара лихоманно клубиться. Темна маса дерев по боках, — непроглядна гущавина таємних істотей, а яких виростає холодний камінь божого храму, червоним відблиском світової пожежі.

Домінантний акорд у шаленому ритмі подій. Допроваджена до крайности кінетика виражена мовою ліній ще наглядніш, аніж мовою розпаленоцвітних барв, в яких (може це було в інтенції мистця) нема — з погляду чисто кольористичного — одноцілого задуму.

Виразом динамічного неспокою є також велика мертва натура „Багацтво України" зі соняшником і тацею з овочами. Статична зображених предметів щасливо й небуденно сполучена з кінетичним характером тла. Кольористична тема тут також дуже широка, мало тонована, так що годі говорити про неї як про гармонійний акорд. Це радше наскрізь життєрадісна бурна поліфонія.

Драматичному оповіданню змістом „Визволення" (Мистець з дружиною над домовиною) недостає композиційної суцільности через порожню діру тла над лапідарно зображеними постатями.

Всі ці чотири малюнки сильні. Бачимо в них виразно означену малярську думку і вміння перевести її. Всеж мистець не дійшов у них ще до тої досконалости, що робить твір мистецький подібним до орґанічно виросло́ї цілости, де твору не рук людських, а твору — природи.

Ту досконалість Новаківський осягнув у кількох малюнках, повсталих дещо пізніше.

Но одному з них, чудовій опічною величчю, сильно зорієнтованій „глибині" — голова мужчини і жінки формально і кольористично поєднані з тлом так, що забуваємо за образ; здається, перед нами відламок дорогоцінної, горіючи жовтими барвами емалі.

Інший — портрет Ексц. Митрополита — мистецький „Мойсей" — побажує вповні вже означеною формою гідність та велич провідника. Барви тут зрівноважені, майже невтральні. Камінна непохитність провідника не дозволила розпаленоцвітитись ані розцвістись барвам, які тут підпорядковані твердій конструкції, формі. Могутня голова, широкі, спокійні площини одягу, побіч заломаних ліній хвилястої бороди пластично виступають на тлі скелястої гори, проте зведені в нею. Характер образу точно достроєний до сюжету — монументальний.

Великий малюнок „Ґреґіт" (гора біля Космача) виявляє піднесену до великої потуги магію барв. У хвилястих лініях помітно рух, ритм, притаєну динаміку, але: мужчину, не хаотичну. У барвах маємо яскравість без брутальности. Видобуті тут пластичні вальори виключно барвою. Це один з тих нечисленних малюнків Новаківського, де не видно слідів муки, тяжкого змагання артиста. Неначе виллята, орґанічно повстала вражає тут гармонійно цілість різнобарвних площин.

Не солодкава ця гармонія. Солодкавість — навіть і лірична митність — далека від Новаківського. Це наглядно виявляють його жіночі, тверді портрети. Ні, навіть там — як у „Ґреґіті", де панує гармонія душевна, підклад грішний, драматичний. До „гармонійних", на мою думку, (у значінні одноцільности) малюнків належить також буйна „Революціонерка", дівчина у бурвій сукні на тлі замкового подвіря. Своєрідне барокове багацтво форми того образу дуже приваблює. Здоровий мужчинний ритм сильнає вдвоє розпущеного темного волосся дівчини, зєднуючись в цілістю форми. Румянці молодого гордого лиця і брутальна червона плямі сукні вражають, немов сміливий вибух із „Хлопського весілля" Стрепінського.

того боку, касуючи повідомлення Найвищим Судом про речинець розправи, створює стан справи, якого звичайний смертник не всилі зрозуміти. Наскільки обмеження у користанні з виміру справедливости в цивільних справах, про які я вже згадав, можна би подекуди оправдати деякими оглядами, як прим. відтяженням Суду, настільки введення приписів, які заборонюють Найвищому Судові повідомлювати сторони про речинець розправи, не має навіть такого оправдання. Бо коли внаслідок внесеної касації розправа має безоглядно відбутися, то на хід процедури може вплинути справа присутности чи неприсутности заінтересованої сторони. Зрештою повідомлення про розправу є чинністю чисто канцелярійною, яка не тангує становища судді ані судді в нічому не обтяжує.

НЕХТУВАННЯ МОВНОГО ЗАКОНУ.

З виміром справедливости тісно звязана мовна справа сторін у судовій процедурі. Цю справу управильнює мовний закон з 31. липня 1924 р., який між іншим говорить, що сторони можуть жадати, а суд обовязаний признати виготовлення виданих оречень і постанов у рідній мові. Одначе цієї постанови ніхто не перестерігає, наслідком чого припис закону залишається на папері, без практичних наслідків. Але не лише те: на просторі трьох полудневосхідних воєвідств, що входять у склад округи львівського апеляційного суду, сторони мають право в свому відношенні до суду, а передовсім підчас розправи вживати рідної української мови. Однак в дійсності практика записує випадки, що судді не тільки нехтують згадане право сторін української національности, а навіть присягу від сторін і від свідків відбирають у польській мові. Урочистий акт присяги в рідній мові заінтересованої особи має дуже поважне психольогічне значіння і з огляду на розпізнання критичної справи мусить мати значний вплив, а поминення цього психольогічного чинника може відємно впливати теж і на вислід судового допиту.

Мені відомий один випадок перед окружним судом Львівської Апеляції, де один суддя, який вів розправу по ствердженні, що переслухана особа є римо-католицького ісповідання, домагався від неї у настирливий спосіб, який не лицює з повагою судді, щоб ця особа зізнавала по польськи, хоча з її розмови видко було без сумніву, що ця особа не вміє якслід висловлюватися в польській мові. Причиною таких виступів є у багатьох випадках незнання мови населення, серед якого суддя повнить свої обовязки, це звязане із справою обсаджування суд. посад на просторі земель, які замешкує українське населення. Відомі редукції суддів української національности з часів урядування б. предсідника апеляційного суду Зелінського усунули дуже поважний відсоток судейського персоналу з чинної служби, а на їх місце не введено до судівництва осіб, які побіч загальних кваліфікацій мали би достаточне знання мови й психольогії населення, серед якого виконують судейський уряд. Брак згаданих кваліфікацій ділає теж відємно на мериторичну сторону виміру справедливости, бо коли суддя не знає достаточно мови й психіки процесових сторін, він не може станути на висоті свого завдання, щоб як слід прослідити факти і їх справедливо оцінити.

УКРАЇНЦІ НЕ МАЮТЬ ДОСТУПУ ДО НОТАРІЯТУ.

Дозволю собі присвятити кілька слів теж інституції нотаріяту. Нотаріят як професія скупчує у своїх рямцях крім осіб, які мають титул і характер нотаря також цілий ряд молодших адептів т. зв. аплікантів та їх старших товаришів, асесорів, які посвятившися цьому званню повинні мати вигляди авансу й осягнення самостійного становища. Теперішня дійсність просто заперечує тим слушним аспірраціям нотаріяльних асистентів. Я знаю багатьох, які від двацяти кількох літ безперервно працюють у нотаріяті і при всіх додатніх кваліфікаціях не можуть дійти до наміреної цілі.

На жаль, мушу зазначити, що й у тому званню переважна кількість упослідженних долею осіб належить до українського народу, а їх національна приналежність у багатьох випадках була чи не одинокою причиною поминення їх в авансі. В нотаріяті таксамо як і у судівництві переведено під проводом предсідника Зелінського в 1930 р. основну чистку, якої жертвою впала майже половина нотарів української національности, тоді коли нові номінації поминули багато кандидатів згаданої національности, хоча працюють у тій професії від зарання молодого віку без ніякого заміту. Тепер у нотаріяті немає вільних місць, а ті нечислені, які останніми часами опорожнилися, заняли емерити судейського й прокураторського звання, які перед відходом на емеритуру займали навіть вищі щаблі урядничої ерархії, як віцепрезиденти окружних судів, віцепрезидент апеляційного суду, а навіть воєвода, яких емеритура запевнювала відповідні засоби до заспокоювання життєвих потреб, не входячи в колізію зі слушними аспіраціями асесорів, які від цього ряду літ вичікують даремне самостійного звання.

НОВІ КАРТЕЛІ.

З входом у життя нового нотаріяльного закону замічаємо на терені Апеляційного Суду у Львові серед нотарів цікаве явище картелізації. Живемо в часі загальної господарської кризи, а радше в часі її наслідків, що унаглядняються загальним зубожінням цілої суспільности. Ми є свідками, що уряд в інтересі господарського відпруження підняв поважні заходи, які мають за мету скасувати промислові картелі. У тому часі повстають нові картелі і то в ділянці, в якій їх найменше можна було сподіватись і де вони найменше побажані. Безпосереднім наслідком переводженої у нотаріяті картелізації є позбавлення праці багатьох одиниць — умових працівників. Передовсім нотаріяльних асесорів, які в теперішніх умовинах, хоч і не мають великих виглядів, щоб осягнути у короткому часі самостійне становище в нотаріяті, одначе ще перед картелізацією на підставі заключеної з нотарями умови, мали бодай запевнені скромні умовини істнування. З болем стверджую, що між особами, які внаслідок картелізації втратили посади в нотаріяті, найвищий відсоток виказують асесори й канцелярійний персонал української національности.

Хвиля новелізації законодавства, що є в звязку з устроєм судівництва і інших професій, звязаних із судовою інституцією, досягнула також адвокатуру, яку через ампутацію її управнень в ділянці т. зв. неспірної практики разом зі загальною кризою зіхнули до рівня боротьби за нужденне істнування.

Здається мені, що зі становища суспільних інтересів не є побажане здеклясування адвокатського звання, яке чималі заслуги поклало у теоретичний розвиток знання права, а в життєвій практиці було його поборником. Відємні сторони невідповідної — на мою думку — новелізації судових законів кличуть самі про відповідну інтервенцію у напрямі санації. З признанням стверджую, що п. міністер справедливости в останньому часі виявив багато зрозуміння для постулятів, які поставила Українська Парляментарна Репрезентація, щоб усунути прикрі наслідки для осіб судейського стану та в нотаріяті, яких заторкнули попередні розпорядження і маю надію, що Міністерство Справедливости піде далі по лінії направи теперішніх відносин і усуне наслідки неправильних і неслушних розпорядків.

ВОВНИ, ШОВКИ, ПОЛОТНА,
БІЛИЗНЯНІ АРТИКУЛИ
з першорядних краєвих фабрик і закордонних
ЛЕОН РАЙС
Львів, Пасаж Феллерів 4.
— Спеціяльно поручаюсь кооперативам. —

Що діється з расом Дестою?

РИМ, 14. 3. ПАТ. Стефані ширить чутку, немовби раса Десту (негусового зятя, що його армію недавно розбили під Негелі) увязнили біля цісарської палати: закидують йому, що був недбалий, не слухав рад бельгійських старшин і т. п. Негус буцімто уневажнив його подружа зі своєю донькою.

АДДІС-АБЕБА, 14. 3. ПАТ. Абісинський уряд заперечує ці чутки та твердить, що рас Деста дальше командує армією Сідамо, випосаженою м. ін. у нові протилетунські зенітні гармати.

НА ПОЛІ БОЮ.

РИМ, 14. 3. ПАТ. Маршал Бадоліо повідомляє, що на еритрейськім фронті панує рух. На західній низині цього фронту італійські відділи дійшли до району Алькандра. Один відділ третього корпусу зайняв Фенароа. Летуни бомбардують більші ворожі скуплення в околиці Енсеткаб і на півдні від Кворам. На сомалійському фронті триває діяльність летунів між Негелі і Аддіс-Абеба, в районі озер. Збройні відділи племени Галля-Борама, що піддались італійській владі, ведуть побідну партизантку. Племена прикордонних провінцій гуртуються довкола Негелі та шукають опіки від італійської влади. В повнім ході переводиться організація занятих теренів. Для племени Дігодія створили королівську делегатуру в Дзерса.

На південному фронті, у провінції Балі, акція летунів проти ворожих осередків армії Дедзака—Беене—Мерід триває.

Навіть у Португалії.

ЛІЗБОНА, 14. 3. ПАТ. Після засідання кабінету оголошено у комунікаті, що предметом нарад було виключно міжнародне положення, викликане окупацією Нейтренії.

Зпоміж великих, самостійних квітів головно одна з них (з бузом та каштановим листям) має чарівний музичний ритм. Навколо барвної домінанти у формі цеглясто-червоної квітки, групуються гармонійно інші барвні вальори. Свобідність та багацтво (роскішна гірлянда квітів) нерівномірно зєднуються з дисциплінованою стилізацією (струнка біла ваза і тло) — ніби спогад духа готицького з ренесансом. Образ цей майстерно повязаний, має дещо декоративний характер.

Під кожним оглядом чудова, навіяна незвичайною свіжістю більша частина малих, живцем вирваних природі, пейсажних етюдів. У малому форматі виявляють вони великого мистця.

З пізніших творів мені видатними видаються мені різні варіянти „Леди", тематикою цілком підкремлені від решти творчости Новаківського.

Могутнім виявом артистичної індивідуальности мистця є малюнки з гуцульською тематикою. Великого розміру „Довбуш" має самопевну буту кольорів та форми. Він монументальний, але в ньому мистець мабуть не досяг досконалости інших своїх творів. Кращим під оглядом малярським видається мені Довбуш меншого формату, т. зв. „Володар гір". Суть мистецького задуму тут: сильні, спротив. Оця духова суть, а не „театральність оповідного змісту" є дійсним змістом мистецького твору. Але не байдуже, який оповідний зміст вибирає мистець, щоб зобразити свій той глибший задум. Новаківський про те добре знав і неохибним інстинктом вибрав тут національну тематику.

Великого формату „Дівчинка" сильна в композиції та рисунку, але чогось прикра, не жива кольоритом.

„Повінь" на Гуцульщині, на мою думку, також більш суґестивна у меншому форматі, аніж у більшому. Не освітлені бенгальським вогнем, а грізні, чорні хвилі напливають до мами з дітьми. Червона хустка на голові жінки горить полумям розпуки. Стрівожені діти туляться до мами. Незважаючи на велику небезпеку розпливности форми наслідком розпливности барв — „Повінь" сильна, звязка, грізна, як дійсність.

Олівний автопортрет мистця з 1933. р. (?), портрет О. Барвінського (цей на теперішній виставі) і портрет Д. Левицького (теж з вистави) представляють собою новий етап мистецького розвою Новаківського. На перший погляд вражає своєрідний, небуденний підхід мистця до проблеми форми. Можна навіть говорити про деяку деформацію у значінні свідомого підкреслення характеристичних рис у некористь інших, більш підрядних. Портрети ці заєдно відпихують і притягають — головно згаданий автопортрет, несамовитою вітальністю споріднений із творами Кокошки. Це експресіонізм незвичайно складної якости, далекий від ідеалістичного ідеалу „клясичної" мистецької краси.

Драматична поема „Півонії перед бурею" та жагучі „Рожі" зовсім інші, здорові, свіжі, радують очі.

Між рисунками вуглем, суто „по-Новаківському" — є портрет старшого сина Славка, майже різьблений на казковому тлі. Це не так портрет сина, як портрет молодого українського княжича. З кількох автопортретів (рисунки вуглем) притягли мене два. Перший, зі самопевно закинеченою взад головою ніби Зевес-Заратустра... (з 1917. року). Другий, недавній (з року 1934.) без героїчного патосу, без особливої стилізації, простий, глибокий якоюсь чисто людською правдою, зображує мистця в селянській одежі з квіткою в руках — Мистця, сина свого народу...

(Докінчення буде.)

Затирають сліди віри...

В „Народній Справі" читаємо:

З *Оріхівця*, кого Підволочиськ пишуть нам: „Бачимо, як за Збручем у селі *Голохвости* розбирають большевики гарну муровану церкву з золоченим іконостасом. Вже зняли дах, критий зеленомальованою бляхою. В місті *Тернорудо* за Збручем ще в осени поздіймали хрести з церкви й костела, а завісили свої червоні прапори. Дзвони вже давно передтим замовкли".

Отак затирають большевики сліди віри, — але не затруть їх у душах поневолених людей.

Орґанізація дитячих садків.

Весняні місяці — це найдогідніша пора для підготови дитячих садків. Підготову мають перевести місцеві кружки Р. Ш. До співпраці слід запросити доконче всі місцеві товариства.

Не зважаючи на виховне значіння дитячих садків, вони є суспільною установою, основаною на розпорядку Президента Р. П. з 22. IV. 1927. (Д. З. Р. П. з 30. IV. 1927. ч. 40. пов: 354): Це розкиває також дотичним урядовим органам Кураторія ЛШО. У своєму обіжнику з 2. I. 1935. ч. 35006/34 називаючи садки „опікунчими заведеннями". Тому прохання на дозвіл треба вносити не до шкільного інспекторату, але до приналежного староства як надзірної влади, найкраще за посередництвом Повітового Союзу Р. Ш. Зразок прохання подаяний у книжочці „Дитячий садок, мета і спосіб оснування", що вийшла цими днями з друку (по 20 сот.). Є тут також вказівки, як братися за орґанізацію дитячого садка, а теж реферат, який можна використати в цілости чи як основу для власного реферату орґанізатора садків у повіті.

Щоб пояснити батькам значіння дитячого садка, слід відбути нараду (можна й без окремого повідомлення староства на основі ст. 18. закону про збори з 11. III. 1932. Д. З. Д. ч. 48. пов. 450, якщо предсідник наради зове особисто всіх призваних. Слід заздалегідь обміркувати *спосіб харчування* дітей у відку, підшукати чисту, ясну *хату*, конечно з садом чи городом, або з площею (майданом). Слід також *списати батьків*, що рішаються віддати свої діти до садку і зладити *спис дітей*. Дітей, що належать до прилюдної школи, не брати до садка. Заздалегідь слід підшукати провідницю (садівничку), бо деколи старости вже наперед вимагають, щоб подати, хто буде садівничкою.

Шкільна влада вимагає, щоби Головна Управа Р. Ш. взяла виключний нагляд над усіми садками. Тому всі кандидатки на провідниці дитячих садків мусять зареєструватися (писемно чи устно) в Головній Управі Р. Ш. безумовно за посередництвом Повітових Союзів Кружків Р. Ш. При зголошенні подати: 1) імя і прізвище, 2) імя батька й матері, 3) дату народження, 4) місце теперішнього мешкання, 5) яку школу має покінчену (іспити), 6) чи відбула курс для провідниць (де, коли), 7) чи вже вела садок (де й коли), 8) які (приблизно) матеріяльні вимоги ставить, 9) хто може дати про неї інформації (громадяни, товариство). — Повітовий Союз (Кружок) Рідної Школи перешле ці дані зі своєю опінією про кожну кандидатку до Головної Управи Р. Ш.

Незалежно від цього — кожна громада, що хоче оснувати в себе садок, має про це повідомити або безпосередньо або за посередництвом Повітового Союзу Кружків (Кружка) Головну Управу Р. Ш., подаючи: 1) назву громади (повіт, почта), 2) в якому речинці має бути садок, 3) хто буде нею піклуватися (інституція та яка?), 3) яку платню може дістати провідниця.

Ті Повітові Союзи (Кружки) Р. Ш., що орґанізували минулими роками дитячі садки і мають зареєстровані в них до праці місцеві садівнички, можуть їх і на цей рік ангажувати самостійно, повідомляючи про це негайно та не дальше як до 3 днів після призначення, Головну Управу Р. Ш., бо вона відповідає за садівничку.

Головна Управа Рідної Школи.

Ковно під водою.

БЕРЛІН, 14. 3. ПАТ. Із Ковна повідомляють про катастрофу повені, що навістила місто. Вісімсот мешкальних домів залила вода. Нині рано рівень води виносив 7 м. понад нормальний стан та постійно зростав. У нововибудованій дільниці Ковна залила вода пивниці, так, що поживна міста не має центрального огрівання. Як день так ніч працює поліція, військо та спеціяльно утворені ратункові відділи. Шкоди, заподіяні повінню, величезні.

Дай дитині в руки сірники...

Відгуки „ревеляцій" п. Д. Паліїва у польській пресі.

Коли ми звертали увагу на невідповідальний характер „ревеляцій" п. Д. Паліїва у „Батьківщині", — він обурився і хоч після того в останньому числі „Батьківщини" відкликав свої денунціяції, проте „ревеляціонує" далі. Який відгук має на його писанина, бачимо по сьогоднішньому „Веку Н.". Для більшої лікантерії, хоч ця лікантерія дуже сумна і прикра, передаємо замітку „Веку Н." в оригіналі, без перекладу: як польська преса використовує такі „ревеляції" для атак на українську пресу, на найвищих церковних достойників, на найповажніші українські установи, на найчесніших українських діячів!

„Oddałem — mówi dalej p. Palijew — „Nowyj Czas" nowo wyznaczonemu redaktorowi p. Michałowi Matczakowi. Pozatem wszystko zostało po staremu. I redakcja i p. Iwan Tyktor i w administracji".

Ta cała historja miała najfatalniejsze skutki dla partji „Narodowej Pracy", która pozostała bez własnego organu, bo „Nowyj Czas" z miejsca ustosunkował się do niej w sposób wręcz wrogi. Jeszcze po kilku wysiłkach była ona zniewoloną zaznaczyć swoje istnienie tylko już... na papierze.

Dziś, malutki ten organ „Nowyj Czas", który pojawiał się dwa razy w tygodniu za pieniądze organizacji podziemnych terorystów ukraińskich, rozrósł się do rozmiarów prasowego koncernu, obejmującego szereg wydawnictw („Nowyj Czas", „Narodna Sprawa"; „Nasz Prapor", „Komar", „Dzwinoczok", „Ukraińska Bibljoteka", „Wełyka historja Ukrainy", „Historja ukraińskoho wijska") i przedstawia największe i najkorzystniejsze przedsiębiorstwo wydawnicze, a właścicielem (już dziś wyłącznym) jest p. Iwan Tyktor, który umiał sprytnie balansować wśród konjunktur i orjentacyj i jest dziś jednym z najzamożniejszych ludzi wśród — podoficerów b. ukraińskiej armji.

Nieskończona spowiedź p. Dmytra Palijewa (pojawiło się już dziewięć artykułów, a zapowiedziane są dalsze) notowała też fakty, kiedy p. Palijew wraz z obecnym sekretarzem UND'a p. posłem Celewiczem należeli razem do „pewnej tajnej terorystycznej organizacji". Nie trudno domyśleć się, „Działała wtedy — pisze p. Palijew — na naszym terenie jeszcze jedna siła UWO".

Jakkolwiek proces warszawski przeciw zabójcom śp. ministra Pierackiego ujawnił wiele tajemnic z poza kulis ukraińskich terorystycznych organizacyj, p. Palijew ma nieocenioną zasługę, że z równą miarą naiwności jak i cynizmu naświetla i oświetla fakty i zdarzenia z niedawnej przeszłości, dopomagając odtworzyć historję ciężkich lat istnienia odrodzonej Polski.

Najciekawszą w świetle tych rewelacyj jest rola obecnego posła Kuźmowicza, który z partji „Narodowej Pracy", zazębionej o UWO, zrobił sobie odskocznię do organizacji „Akcji Katolickiej", stał się politycznym doradcą ks. metropolity Szeptyckiego, redaktorem ultrakatolickiej „Mety" i inspektorem tow. „Ridna Szkoła", innemi słowy, wysłużonym pułkownikiem z trzema niezasłużonemi pensjami.

A czy zmyli ci „zazębieni" panowie z rąk swoich krew śp. Twerdochliba, Baczyńskiego, Babija i tylu, tylu ofiar, poległych po jednej i po drugiej stronie frontu — od zdradzieckich strzałów, wymierzanych przeważnie z tyłu?...

—o—

Перед замкненням буджетової сесії.

ДАЛЬШІ НАРАДИ СЕНАТУ.

В пятницю по промові сен. Міхаловича міністер освіти Свентославський обговорив справу оплат студентів. Заявив, що 7 відсотків студентів користає зі стипендій, 63 відсотки студентів дістали полекші у сплаті оплат. Згадав, що наукові і суспільні товариства та приватні видавці підручників зобовязались передати студентам 22.000 підручників на суму 250.000 зол. так, що їх можна буде продавати по 1.50 зол.

Опісля сен. Біспінг зреферував буджет державних довгів. Польща має 2.140 міліонів заграничних довгів, себто 64 зол. на одного громадянина, 3.275 міліонів зол. внутрішніх довгів, себто 98 зол. на одного мешканця.

Сен. Павелец зреферував буджет емеритур. Пригадав, що уряд задумує покликати комісію, яка розгляне справу обнижки емеритур. Вкінці сен. Ліпінський зреферував буджет інвалідських рент. Згадав, що в 1931-32 в буджеті призначено 160 міліонів зол. на ренти інвалідам, в 1936-37 вже лише 100 міліонів.

У вівторок 17. березня ц. р. відбудеться пленарне засідання сойму. Кружляють поголоски, що уряд домагатиметься нових повноваствей і після їх ухвалення замкне буджетову сесію.

СПРАВА РИТУАЛЬНОГО ЗАРІЗУ.

На вівторковому засіданні сойму є м. і. перше читання урядових проектів, як закону про позички на залізниці, почтові та водні інвестиції.

Не виключене, що на цьомуж засіданні знайдеться теж внесення пос. Присторової про скасування ритуального зарізу. Проект цей вже готов для пленуму тому, що його ухвалили на адміністраційній комісії.

Міські Театри у Львові, понеділок 16. березня,

БАЛЬ У САВОЮ з Кульчицькою і Дембовським.

Бонові знижки важні.

СУКНА Рудольф Світальський - Тадей Ґаєр Львів, вул. Баторія ч. 20 готель Сасьний.
МАТЕРІЯЛИ ЖІНОЧІ, НАЙМОДНІШІ у великому виборі
Низькі ціни. Догідні умовини сплати. Кооперативам відповідний рабат.

Методи провідники проводу Союзу Українок.

У звіті з прес-ової конференції Союзу Українок „Українські Вісті" з 14. ц. м. подають такий уступ промови п-і Мілени Рудницької:

С. У. має право вимагати від української преси єдиної лінії перед не лише нападами на С. У. ворогів. А трапляється вийшло випадки:

Місяцями С. У. мавши до справами до „Діла". Тим її звертались орган а редакторів „Діла", що [illegible] в „Ділі" статтю, за яку „Союз Українок" [illegible] відповідати.

На наших нарадах, коли хтось мав статтю, яка може мати злі наслідки для т-ва, редактор відповідав, що вони дістали статтю до поміщення від чинника, від яких вони залежать і мусять її виконати. І виконали.

В тій справі Гол. Виділ С. У. інтервенював в Нада. Раді „Діла" і дістав відповідь, що ніяких подібних доручень Нада. Раді Редакції „Діла" не давала.

Тому, що по справі дотичить приватних розмов, які я мав з виступницею голови Союзу Українок п-ею Ш. та з головою С. У. п-ею Мілевою Рудницькою і що ті приватні розмови п-і Мілена Рудницька вилила тепер на пресовій конференції повірно й тенденційно та у своєму виконанню можу назвати неправе спільно і на мене і на „Діло", я примушений з прикрістю представити дійсний стан справи:

У домівці „Діла" відбулись сходини у справі Балю Преси, у яких у приватному характері брала участь п-і Ш. Я звернув їй увагу, що зараз принесуть свіже число „Діла" із статтею, яка може її особисто зацікавити, бо торкається діяльности Союзу Українок. Сущою видумкою є, що я казав, що за ту статтю С. У. „розаймуть"; п-і Ш. налякалася, що Союзові У. можуть пошкодити статті, які кажуть про політичний характер діяльности тої організації, а я звертав їй увагу, що ніде у світі не бувало, щоб політична партія, яку якась організація чи лишень громадський діяч гостро атакує, не мала права а то й обовязку відповідати і проти таких атак боронитися. Розмова, яка велася у присутності ще двох осіб, учасників згаданих сходин, мала якнайприхильнішу тенденцію для Союзу Українок, є саме ту, щоб остерегти одну з його керманичь, щоби деякі наші не вийшли на демаґоґію і не втягувалися у кампанії проти УНДО ані „Діла" за становище виборів, бо всім відомо, що чейже вихідною точкою тієї жіночої кампанії була справа — одного кандидата, справа заведеної надії на мандат! Ту саму пересторогу я повторив того самого вечора п-і Мілені Рудницькій в її хаті: я мав право остерегти свою сестру, щоб не робила нетактів у своїй громадській праці, і я не винуватий, коли моя сестра витягнула з тих доброзичливих порад таку науку, що — мене заденунціювала до Надзірної Ради Спілки „Діла", відгрожуючись, що за евентуальні репресії скине відповідальність на „Діло" (!!) та що її не задовольнилась чеканим висновком Управи Спілки, тільки всю історію виволікла ще на пресовій конференції. *І. Кедрин.*

Наради Ради Ліґи Націй у Льондоні.

ЛЬОНДОН, 14. 3. ПАТ. Рада Ліги Націй зійшлася нині у зовсім інших від женевських умовинах. Члени ради засіли при столі, що має форму підкови в горній салі, званій сальоном королеви Анни. Перед офіціяльним засіданням Рада відбула довірочну нараду в сусідній кімнаті короля Карла. Кімната королеви Анни це елегантно гарна кімната. На стінах, обитих червоним адамашком, висять дорогоцінні образи королів, королевих, князів і княгинь, зокрема Рейнольдса, Гейнсборо та Ван Дайка. Посередині салі висить прегарний, позолочений жирандоль. Вікна кімнати виходять до парку св. Якова. На салі крім членів Ради і міжнародних урядовців секретаріяту та членів делеґацій є 50 журналістів. Решта 300 журналістів прислухується нарадам у сусідніх кімнатах, де поставлено мегафони.

ПОЧАТОК ЗАСІДАННЯ.

Точно в год. 11.45 передполуднем делеґат Австралії Брюс, предсідник Ради Ліги, відкрив 91 надзвичайне засідання Ради. Брюс подякував королеві Едварду VIII. за те, що віддав на засідання Ліги Націй стару залоту св. Якова. На внесок Брюса Рада висловила подяку королеві під адресою британського уряду, який приготовив технічно сесію Ради. Опісля предсідник Ради заявив, що за чергі нарад є справа льокарненських договорів і відчитав телеґрами уряду Франції та Бельгії, які домагаються скликання Ради Ліги.

ПРОМОВА МІН. ІДЕНА.

Перший промовляв міністер Іден, заявляючи, що передасть королеві подяку Ради і привітав Раду Ліги іменем британського уряду. Пригадав, що 14 років тому в цій самій салі відбулося дуже важне засідання Ради Ліги. Одначе нинішнє засідання своєю можливістю перевищує значіння засідання Ради перед 14 років. Запевнив уряд Франції та Бельгії про вірність В. Британії льокарненському договорові, осудив поведінку Німеччини як явне і неприкрите нарушення договорів. Вкінці заявив, що спільне торкається не цієї справи. В імени французького уряду промовляв міністер Фланден, а імени бельгійського уряду прем. Ван Зеєланд, який засідає при столі Ради як зацікавлена сторона у цьому спорі.

ЗАЯВА МІН. ФЛЯНДЕНА.

ЛЬОНДОН, 14. 3. ПАТ. Міністер Фланден заявив, що німецьке військо, яке вийшло до Нагорної, не мало „символічного значіння, бо було його більше як 30 тисяч людей. Льокарненський договір уповажнював Францію і Бельгію вживати гострі та безпосередні репресії, коли французький уряд вирішився і тим самим утворив, що своєї нашої міжнародне право, яке є основою умовини вдержання миру. Франція вчасно звернулася до Ліги Націй, вірячи в її безсторонність, щоб вона ствердила нарушення договору і видала відповідні рішення. Франція годиться віддати до диспозиції Ліги Націй всі свої моральні та матеріяльні сили, щоб допомогти опанувати одну з найтрагічніших кріз в історії миру та його збірної організації.

На своє оправдання Німеччина покликувалася на ратифікацію французько-большевицького пакту, підписаного під року тому. У травні і в червні м. р. у справі французько-большевицького договору обмінялися нотами Франція, Німеччина і держави, які підписали льокарненський договір. На правні аргументи Німеччина не дала відповіді. Якщо ці аргументи не були переконливі, то згідно з арбітражною конвенцією, яку підписали Франція і Німеччина одночасно з льокарненським договором, німецький уряд повинен був передати справу арбітражному судові. Одначе Німеччина не зробила цього.

Похорон о. д-ра В. Масцюха.

Справа наслідника апостольського адміністратора для Лемківщини.

Аг. Всхуд у комунікаті з 14. березня ц. р. повідомляє: „Похоронні обряди помершого о. д-ра Василя Масцюха, апостольського адміністратора для Лемківщини, почнуться завтра в неділю в Рімнові. Похорон відбудеться з почестями, належними епископові. Труну з тілом о. Масцюха перевезуть автом з Риманова до новосанчівського повіту та похоронять на цвинтарі його родинного села Нова Весь. Похорон у цьому селі буде в понеділок.

Рівночасно Аг. Всхуд виясняє, що справу наслідника о. д-ра Масцюха полагодять безпосередньо на основі постанови Ватикану в порозумінні з польським урядом. Треба сподіватися, що вже в найближчому часі іменують тимчасового керманича апостольської адміністрації для Лемківщини, а ця провізорія потреває аж до остаточного іменування. У звичайних дієцезіях капітула вибирає по смерти ординарія капітульного вікарія, одначе апостольський адміністратор для Лемківщини не має капітули й тому в справі провізорії та остаточного іменування рішає безпосередньо Ватикан".

ПЕРЕД ДЕВАЛЮАЦІЄЮ НІМЕЦЬКОЇ МАРКИ?

„Нає Шріхер Цайтунґ" пише, що дійде до девалюації німецької марки. Ця справа вже рішена і девалюація доходила би до 33 відсотків теперішньої вартости девізи. Дотепер німецькі урядові кола заперечували поголоски про девалюацію. Одначе після успіхів при виборах німецький уряд переведе девалюацію марки.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Страйк віндарів закінчився в 600 будинках. До праці вернулося 6 тисяч страйкуючих.

Визнали новий уряд Парагваю. Представники держав, що беруть участь у болівійсько-парагвайській мировій конференції, вирішили признати новий парагвайський уряд.

Еспанський міністер внутрішніх справ заперечив чутки про оголошення стану облоги у Мадриді, зате потвердив факт, що згоріли дві церкви; тепер поліція та цивільна ґвардія береже монастирів та церков. На вулицях Мадриду військові та поліційні стежі, зрештою панує спокій.

Австрійська поліція арештувала кількох націонал-соціялістів; говорять, що німецьке посольство пробувало інтервенювати у їхню користь, але безуспішно.

Збори „Товариства Вакаційних Осель".

Дня 13. ц. м. відбулися у Львові в домівці Марійського Т-ва Пань при вул. Руській ч. 10. загальні збори „Т-ва Вакаційних Осель" при участи коло 40 членів. Збори відкрила в год. 5.35 голова Т-ва п. *О. Бачинська*, згадуючи померших членів: д-р Дорію Чубатову, п. О. Паньківську, п. Скоробогатого і дир. М. Морова. Приявні повстанням з місць вшанували їх память. Голова підчеркнула далі, що жертви для Т-ва складали: Ексц. Митрополит, Митрополичий Ординаріят, Зем. Банк, Центросоюз, Дністер, РСУК, Т-во опіки над молоддю, Мар. Т-во Пань, Карпатія, Керос, Маслосоюз, Нар. Торговля, Сільський Господар та інші, за що зложила їм подяку.

На голову зборів вибрано дир. *К. Малицьку*, на секретарку п. *Пілюсіну*. Протокол з останніх загальних зборів, що відбулися 27. IV. 1934. р., підчитала п. *От. Панкевичева*. Звіт з діяльности складала секретарка Т-ва *п. Ліщинська*. В 1934. і 1935. рр. Т-во уладило по 3 оселі: 2 дівочі в Милованні та в Коршеві, і по 1 хлопячій у Милованні. В 1934. р. було в Милованні 47 дівчат, 4 помічниці, 1 управителька та 50 хлопців, 4 пом., 1 управитель; в Коршеві 35 дівчат, 4 пом., 1 упр., разом 127 дітей, 12 помічників і 3 управителі. В 1935. р. було в Милованні 42 дівчат, 4 пом., 1 управ. та 50 хлопців, 4 пом. 1 управ.; у Коршеві 41 дівчат, разом 142 дітей, 12 пом. і 3 управ. Кошти удержання від особи 40 зол. У 1934. р. удержання дівчат у Милованні коштувало 1.764 зол., хлопців 1.807 зол., у Коршеві — дівчат 1274 зол., разом 5.180 зол. Недобір був 861 зол. У 1935. р. кошти удержання в Милованні дівчат — 1.659 зол., хлопців 1.343 зол., у Коршеві дівчат 2.159 зол. — разом 5.611 зол. Недобір — 1981. зол. Збірки принесли в 1934 р. 525 зол., у 1935. р. 634 зол. У 1935. р. діти святкували в Милованні ювилей Ексц. Митрополита, у грудні 1935 р. ювилей 30 ліття істнування Т-ва у Львові. В 1935. р. було 135 членів, тепер є 331. На заклик Т-ва вписалося 57 нових членів службовців з РСУК, 12 з Нар. Торговлі та 11 із Земельного Банку. Річна членська вкладка 3 зол.

Касовий звіт здавав касієр Т-ва інж. *Б. Паньківський*. В імені Контр. Комісії п. *І. Бонковський* поставив внесення признати абсолюторію уступаючому виділові.

В дискусії забирали голос: п. дир. К. Малицька (зріст числа членів); о. Новосад (підвищення числа дітей в оселях). Радн. Стевчак промовляв за зєднуванням нових членів. Одна пані піддала думку, щоб переводити збірку одягу й взуття, бо деякі найбідніші діти не мають у чому їхати до осель. Д-р Цимбалістий піддав думку заложити оселю для недужих дітей, що по дискусії прийнято. Він заявив, що бере на себе удержання одної дитини в тій оселі. О. дир. В. Лициняк звернув увагу, що найкраще надавався би на лічничу оселю Підбуж біля Дрогобича, бо там є відповідний дім. Д-р Біланюк підкреслив, що треба передовсім виплати до осель діти з сутерин та офіцин. П. Филиповичева підчеркнула, що родичі за мало дбають про своїх дітей, тому треба відповідно освідомити родичів. Відтак промовляли ще пп.: І. Ільниковська, К. Малицька та О. Бачинська відповідаючи на запити. Абсолюторію уступаючому

му виділові ухвалено через аклямацію. До нового виділу вибрані: голова — п. О. Бачинська (через аклямацію), о. Новосад, о. Ждан, пп.: Ліщинська, Зарчківська, д-р Надрагова, Шубертівна, Маланюківна, д-р Біланюк і проф. Зелений. До Контрольної Комісії увійшли пп.: Ір. Бонковська, Евг. Макарушкова та Ір. Павликовська.

При кінці ухвалено внесення п. Филиповичевої: скликати анкету для опування лічничої оселі, і внесення п. Федорчакової, щоби батьківські кружки вступили в члени „Т-ва Вакаційних Осель". П. Олексівна зголосилася сама бути курсоркою Т-ва.

Збори закінчено в год. 7.50 веч.

НОВИНКИ.

— **На уфундування вітражу в Успенській церкві** з приводу 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили дальше: о. Василь Лончина Львів 5 зол., др Тит Бурачинський Львів 10 зол., Стефан Левинський Львів 5 зол., Михайлина Коссач Львів 5 зол., Іван Бедрило Львів 2 зол.

— **Машини до писання і до шиття всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 21-115

— **Овочеві щепи та кущі:** яблуні, груші, сливи, черешні, вишні, бросквині, морелі, виноград, порічки, агрест, малини, здорові гарантовані сорти по дуже низьких цінах зараз замовляйте в найбільшій українській фірмі А. Терпиляк — в Залукві п. Галич (p. Halicz). На бажання висилаємо цінники й оферти. 1633 4—5

— **Подяка.** Управа Н. Лічниці складає отсим подяку Хв. Дирекції „Маслосоюзу" за щедрий дар 2.000 зол. на будову шпиталя, зложених на памяткове ліжко Маслосоюзу з нагоди ювилею Митрополита Андрея. 1693

— **До громадян Личаківської дільниці!** Виділ читальні „Просвіти" на Личакові скликує на неділю 15. ц. м. год. 17. ширші сходини членів читальні в справі оживлення освітньої праці та в справі придбання фондів на розбудову читальняної домівки. Організаційно-освітній реферат виголосить мгр Кабарівський Богдан. Громадян Личаківської дільниці усіх станів і звань просить Виділ до найчисленнішої участи.

— **Роковини Шевченка** відсвяткує Жовківська дільниця у Львові музично-вокальним концертом в неділю 15. ц. м. в 7 год. веч. в домівці читальні „Просвіти" при вул. св. Мартина ч. 9. На програму свята складаються: промова ред. Курдидика, декламації п-н М. Карачик, п. Ев. Лазора і п. Ст. Голдана. Музичну частину виповнять мішані та мужеські хори під проводом радн. Купчинського.

— **Збірна вистава образів Стан. Крамарчика** відкрита щодень в год. 10—15 в домівці львівського професійного Союзу плястиків (вул. Дідушицьких ч. 1, II). Вистава обіймає фігуральні композиції, мертву природу, портрети і пейзажі з Кремянця.

— **Нові образи Шевченка.** Галерія образів Шевченка в Харкові збогатилася в останніх часах 25 незнаними досі портретами кисти Шевченка, знайденими в провінціональних музеях. Знайшли теж портрет кріпака із села Ворожба Лебединського району та портрет селянки. Оба портрети виконав Шевченко підчас свого побуту на хуторі Лихвино, маєтку Хрущова.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні держ. клас. льотерії впали виграні м. ін. на такі числа: 5.000 зол. на ч. 30220. 2.000 зол. на ч. 147185. 1.000 зол. на ч. 7044 120002 128139. 500 зол. на ч. 268 40004 90961 109391 113184 169551 191911. 400 зол. на ч. 35748 701123 83511 99262 149548 182980 177538 183559.

— **Торгували відзнакою за оборону Львова.** У Львові викрито скандальну аферу, що торкається капітули „Орльонт", польської відзнаки за участь у боях за Львів. Про зловживання в цій капітулі кружляли вже кілька літ поголоски по Львові. Говорено, що цю відзнаку може купити собі кожний за ціну найвище 20 зол., без огляду на те, чи брав участь в обороні Львова чи ні. Аж в останніх днях у звязку з тими зловживаннями арештовано дра фільософії Ігната Фаса, молодого історика, занятого у промисловому музею. Капітулу відзнаки „Орльонт" створив ген. Розвадовський, а після його смерти вів її проф. львівського університету др Каз. Гартлеб, що є директором промислового музею. Капітула мала окреме бюро з кількома урядовцями. Доходи з надавання відзнаки „Орльонт" були великі, бо багато було людей, що для ріжних цілей потребували цієї відзнаки чи документу з підписом ген. Розвадовського. Коли наплив клієнтів меншав організатори імпрези впали на думку виміни старої відзнаки на нову, емальовану, за яку знову брали оплату. Тоді у справу вмішалася військова влада і зробила конець спекуляції. Рішено видати книгу відзначених, але вписи до неї був теж получений з оплатою. Нарешті справою занялася прокуратура і першим її ділом було арештування дра Фаса. У звязку з тим надіються ще великих сензацій, бо загально відомо, що число живучих ще „оборонців Львова" далеко більше від тих, що справді брали участь в польсько-українських боях.

— **Петарди.** На подвіря божниці в Сосновці підкинув хтось петарду. Жертв у людях не було, вилетіли лише дві шиби. — У хаті Козловських у Варшаві при вул. Огородовій 58. вибухла петарда, що знищила зовсім мешкання. Зпід завваленої стіни добули ранену Козловську та її 17-літнього сина. Забрали їх до шпиталю.

— **Горільняна спекуляція.** В останньому звіті державної контролі находиться уступ, що в районі скарбового уряду в Н. Санчі викрито впродовж трьох місяців 138 тайних горілень. Слідство, яке перевела державна контроля в цій справі, дало сензаційний вислід. Показалося, що тайні горільні повставали у звязку з нагородою 70 зол. для конфідентів за викриття горільні незалежно від скількости її продукції. Отже конфіденти входили в порозуміння з тайними горільнями і ділилися нагородою за викриття. Значить, тайні горільні повставали тільки задля цього, щоби їх викрили і щоби скарб виплатив нагороду. Справою занялася судова влада.

— **Пожежі.** На фільварку Гупало гром. Петликівці пов. Бучач повстала від іскри з молотільні пожежа і знищила стодолу, господарські машини, збіже і т. п., загальної вартости 12.000 зол. — В Косові на Поліссі згоріло 29 хат і 44 господарські будинки. Вогонь повстав від іскри з комина місцевого тартаку. Шкоду обчисляють на 100 тисяч зол.

— **Село не відчуло обнижки цін.** Рільнича палата на Волині розпислала анкету, оскільки обнижка цін промислових товарів відбилася на волинському селі. З відповідей, які надійшли від рільників і сільських крамниць, виходить, що закупно промислових товарів стоїть пересічно на тому самому рівні, що передтим, а в деяких місцевостях навіть зменшилося. Походить це звідси, що ці товари не подешевіли, або подешевіли дуже незначно, а зате населення дальше збідніло. Зросла декуди тільки консумція цукру та їдальної соли і запотребування нафти, бо ці товари справді подешевіли. Зате анкета стверджує, що залишилися без змін ціни всякого залізо, боднарської й цинкової бляхи, сірників, дріджджей, селедців, машинового смаровила, оліїв, вугля і т. п. Назагал обнижка цін не дійшла до волинського села, подібно як і до галицького.

— **Краєва хроніка.** В Конюхові пов. Стрий злодії розібрали підвалини хати Дмитра Андрусьова і добувшись до середини, винесли всю одіж. — На дорозі в селі Піддубцях пов. Рава Руська до 25-літнього Івана Радзевича впали вечором три револьверові стріли і положили його трупом. Справою занялася поліція. — У Клівчанах пов. Рава Руська невідомі напасники добулися до мешкання Райзлі Фішер і побивши її, забрали річи вартости 130 зол. — До церкви в Новому Селі пов. Жовква добулися злодії і забрали дрібну готіку. Опісля обікрали місцеву кооперативу, забираючи ріжні товари. — До мешкання Анни Рожанської в Н. Санчи вломилися злодії і забрали гроші та біжутерію вартости 2.000 зол. Слідство викрило, що вломиками були б. купець Евг. Мілер і ученик 8-ої кляси гімн. З. К. — В селі Субіші пов. Дубно згорів паровий млин вартости 100 тисяч зол. — У Вороняках пов. Золочів 22-літній Михайло Вісневський убив свого батька, ударивши його підчас молочення ціпом по голові. — На залізничому двірці в Тернополі вкрадено з вагону значну скількість тютюну вартости 3.500 зол. Тікаючи перед поліцією, злодії кинули тютюн по дорозі. — Власника ресторану „Польонія" в Тернополі, де отроївся рибою один офіцир, Г. Шварцвальда засуджено за нехлюйство на місяць арешту і 100 зол. гривни.

— **Поворот із 20-літної неволі.** До села Рогізна в Познанщині вернувся колишній його мешканець Дзябас, що як німецький вояк дістався в часі світової війни в російський полон і провів 20 літ на Сибірі. Його признали урядово помершим і жінка його вийшла вдруге замуж.

— **Перетомлені люди поводяться як звірята.** Психольог з кольомбійського університету, д-р Григорій Разран, робив досліди на студентах цілі два роки в напрямку, як вони поводяться, коли є перетомлені. Він прийшов до висновку, що їх поведінка така, як у псів та інших звірят. Коли вони були втомлені, професор давонив дзвінком і показував їм прецлі. Тоді студентам приходила слинка до рота. Коли за якийсь час професор лише задзвонив, а не показував прецлів, то слинка йшла теж. Це діялося лише тоді, як студенти були помучені. Таке саме явище заввважав був свого часу Павлов на псах, отже д-р Разран приходить до висновку, що перемучена молодь має такі самі нахили, як звірята.

— **Торговля і Промисл,** ч. 6 (36) з 15. березня ц. р. Показ виробів українського промислу у Львові (вступна, святочне отворення, розмова з комітетом вистави, тощо), д-р Іван Іванець: Краса і раціональність (заввати члена жюрі), Після великої господарської наради у Варшаві (інтерв'ю з д-ром Храпливим), Вирізки з преси: одно з найбільших культурних діл, Селяни мусять учитись торгувати (Та чи помагає їм у цьому наша масова преса), Ріжні вісти, Проти алярмів і обмежень, З життя філій СУКУП, д-р І. Грицай: Податкові актуалії, Ринок і ціни. — В цьому числі поміщений обширний репортаж з вистави в Нар. Домі.

— **Мотоциклевий ринок в сезоні 1936.** Біжучий рік починається під гаслом збільшеної моторизації. Завдяки низьким цінам купна і мінімальним коштам експльоатації, вибивається на чоло механічних засобів льокомоції мотоцикль. Першенство мають чотироактові мотоцикли, між ними великою популярністю тішаться мотоцикли Нортон, високої кляси, позатим мотоцикли малолітражові і Royal Enfield найдешевші на польськім ринку.

Гемороїди

є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути ті дошкульні терпіння. При гемороїдах вживаємо

Anusol
„Goedecke"

МОЖНА ДІСТАТИ В АПТИКАХ
12 чопків 5 зол. - 6 чопків 3 зол.

OLEUM PETRAE
„Glimar"

До гигієни волосся

Очищена нафта, зовсім без запаху, скоро висихає.
Усуває радикально парші, зміцнює волосся, має всі прикмети знаменитого косметичного засобу.
Заступників шукаємо.

„Glimar"
С-ка з обм. відп.
Львів, ул. Баторія 26.

VIM **ЧИСТИТЬ УСЕ**

Дрібечку Віму на вогку шматинку — тільки алюмінійом чиститься на сухо — а рондлі, вилки, ложки і ножі будуть висніти своєю чистотою.

Україніка.

В найновішій книжці (ч. 30) німецького познанського наукового періодичного видавництва „Deutsche Wissenschaftliche Zeitschrift für Polen" є кілька рецензій на праці, що більше чи менше торкаються українознавства. Редактор цього видавництва д-р Альфред Латерман (Lattermann) зрецензував між іншими такі цікаві для українського читача книжки: Карла Тімдера: Das Erwachen Osteuropas: Die Nationalitätenbewegung in Russland und der Weltkrieg. Erinnerungen und Ausblicke (Пробудження Східної Европи: Національні рухи в Росії і світова війна. Спомини й вигляди). Відень—Тайпінґ 1934; Йоганнеса Алерса (Johannes Ahlers): Polen (Польща). Берлін 1935; кс. д-ра Стефана Ґрелевського: Wyznanie protestanckie w Polsce współczesnej (торкається також евангелицької пропаганди серед українців). Сандомир 1935; д-ра Людв. Шнайдера: Die evang. Kirchengemeinde in Lemberg. Львів 1935; Skizzenbuch aus Polen. Gezeichnet v. Th. Frhr. Tucher von Simmelsdorf. Познань 1935. (Збірка нарисів з Польщі Т. Тухера фон Зіммельсдорф; згадано між іншими містами Луцьк). Слід відмітити таку заввагу рецензента при обговорюванні згадуваної праці Алерса: „Поляки не є другий (а через) найбільший славянський нарід, бо українці є далеко численніші". Д-р В. Маас (Maas) обговорив подорожні описи Маріяна Гепкого з Поділля й Гуцульщини (Marian Hepke: Durch Podolien ins Huzulenland. Reisebilder aus den Tälern des Dniestr, Sereth und Prut). Бромберґ 1934. Д-р Микола Андрусяк зрецензував дві статті д-ра Домета Олянчина з історії українсько-німецьких торговельних звязків, а саме: „Торговельні зносини України з Бреславлем у XVIII. ст." (друк. у варшавській „Нашій Культурі", кн. 4. з 1937 р.) і „До історії торговлі Руси-України з Балтиком, окремо з Стародубом з Кенігсбергом наприкінці XVII. й поч. XVIII. ст." (що появився як окрема відбитка з VI. т. „Записок Ч.С.В.В." у Жовкві 1932); при тому додає референт копію листа польського короля Августа II. до гетьмана Івана Мазепи з 1706 р. в справі українських купців у Данціґу. Врешті Василь Пущо зрецензував працю д-ра Евгена Юрія Пеленського: „Райнер Марія Рільке й Україна", що друкувалися у 1935 р. в „Ділі" і появилася окремою відбиткою. Для повноти згадки про ті праці, що обговорені в цьому видавництві та відносяться до української національної території, слід ще додати замітки А. Г. про нариси: д-ра Пол. Пйотровського „Zamek w Łańcucie" (Львів 1933) і М. Рівіна Осінського „Zamek w Zbarażu" (Львів 1933).

З концертової салі.

КОНЦЕРТ МАРІЇ СОКІЛ У ЯВОРОВІ.

Наші провінціональні міста, позбавлені майже цілковито мистецких імпрез правдивої вартости (а найбільшому рідкі мають їх кількостово за мало), вносять цього роду концерти, як концерт великої оперної співачки Марії Сокіл, на погодилися на запрошення „Рідної Школи" відвідати Яворів, дуже радісно і являються на концерті численно (Яворів, 1. н. м.).

Хто мав нагоду чути артистку на тлі великої орхестри в опері чи симфонічному концерті, або й на концертах у великих салях, бачив, що великі співацькі вальори, якими диспонує артистка, не можуть вповні заблестіти в малій, акустично не-першорядній салі „Народнього Дому" в Яворові. Та проте артистка захопила всіх прегарним голосом і мистецьким виведенням програми. Вже з першою хвилиною позискує співачка симпатію слухачів умілою і невимушеною поведінкою на естраді, питомою тільки великим артистам.

Твори, які складалися на програму, у великій більшості українських композиторів: Лисенка, Вахнянина, Стеценка, Ревуцького, Барвінського, Колесси і Лиська та чужих: Римського-Корсакова, Василенка, Муссоргського, Чайковського, Черепніна і Пучінія. Хоча Марія Сокіл є передовсім співачкою оперного жанру, то фразує таксамо дбайливо кожну малу пісню, як і велику оперну арію.

Мистецький супровід Антона Рудницького стає (Колесси: „Лемківська колядка", Лиська: „Весільна пісня", Василенка: „Женці") вповні рівнорядним чинником концерту.

На моргінесі концерту приходить думка: Чи прийдеться знову довго чекати на подібну імпрезу? Чи може Союз українських професійних музик підійме (як тільки це буде в його змозі) ініціятиву улаштовувати правдиво мистецькі музичні імпрези у краю?

Белев.

З кіна.

Кіно „Коперник": „Пепі".

Відома оперетка, коли не помиляємось під заголовком „Гостинниця під білим конем", перероблена тут на веселу комедію із співами та танцями. Хоч співів і танців тут чимало, а проте головна основа фільми комічні „кві про кво", як у фарсі. Німці не пожаліли коштів, щоб вивести великий балет і дати добрий хор. Приємні для ока тирольські краєвиди, легкий, безжурний гумор, характеристичні типи. Дуже добре завязана й розвязана інтрига кельнера з власницею гостинниці. Головну ролю грає першорядний артист Тіміг, відомий партнер Франціски Ґаваль з „Чіві".

ДИВОГЛЯДИ.

ПРЕМІОВАНА ЧЕСНОТА.

У франц. місті Сент-Етієн трапилась страшна трагедія. Шахтяр Альбер Верді прийшов до хати пяний. Він попав у таку лють, що вибив у хаті всі вікна і посудину, а потім ухопив сокиру щоб вирізати свою рідню. Син його Альфред пробував спочатку вспокоїти батька, а коли той накинувся на нього з сокирою, син ударив батька ножем, а потім задушив його мотузом. Після цього син пішов на поліцію і казав себе арештувати. Найцікавіша в усій цій кримінальній історії одна подробиця: пяниця вбитий дістав у 1929 р. премію „чесноти", призначену державою і доньку його тримав до хресту президент Думерґ.

ПРИ СХОРІННЯХ СЕЧОВИХ ДОРІГ І КРОКОВОГО ЗАЛОЗУ вживаючи щодня випробовану природну гірку воду **FRANCISZKA-JÓZEFA** маємо достатнє, легке випорожнення і добре травлення. Поручають лікарі.

ЯК ВИГЛЯДАЄ НАУКОВИЙ МУЗЕЙ.

У совітській „Правді" находимо опис одного з рухомих, мандрівних музеїв, що мають на меті нести освіту широким масам населення СССР.

„Директором музею є „науковий співробітник" Гомеця, доктор анатомії, маґістер етнографічних наук. Музей їдучи з міста в місто, розташовується переважно на базарній площі. Козир музею це „Мадам Матльо, париська красуня". Це воскова фігура. Поруч неї Дон Педро Краватті, діяч з племени Фанґ, гіндус, троє близнят, що зрослись з собою, бушмен, узбек і циклоп. Вхід до музею — 30 коп. Пояснює маґістер етнографічних наук: — Бушмен. Мешкає по лісах. Їдає ящірки, щурі, жаби. Гей, громадянинетоваришу, пальцями мацати його не вільно!

Місцеві совітські часописи вважають своїм обовязком поручати музей і нав'ть пишуть оцінки прочитного. Співробітника омської газети „Молодий большевик" захопила фігура циклопа і він написав: „Як не знаємо з гомерівської епохи, циклоп описаний у великій поемі Одисея, як чолов'к фантастичної сили і якого переміг Одисей".

Дописи.

КАЛУШ.

Змагання читальняних хорів. Як минулого, так і цього року філія „Просвіти" в Калуші улаштовує районові змагання читальняних хорів. Дотепер відбулися такі змагання в Хотині 1. березня і в Завою 8. березня ц. р. В змаганнях у Хотині брали участь мішані хори з Підгорок і Хотина та мужеський хор з Підгорок. Комісія, яку вислала філія, вправила мішаний хор з Хотина і мужеський з Підгорок. У Завою змагалися хори з Бережниці, Новиці, Завою і Рипянки. Перше місце заняв мішаний хор із Завою і мужеський з Рипянки. В неділю 15. березня ц. р. відбудуться змагання хорів з району Голинки. Всі вправлені хори візьмуть участь у змаганнях цілої філіяльної округи, що відбудуться у травні ц. р. в Калуші.

САМБІР.

Українська демографічна вистава. Заходом Наукового Тва ім. Шевченка у Львові і Кружка „Рідної Школи" ім. Т. Шевченка в Самборі відбулася в салях „Української Бесіди" в днях від 29. лютого до 7. березня ц. р. демографічна вистава карт і діяграм. Д-р В. Кубійович, доцент краківського університету, опрацював у цих картах і діяграмах образ заселення і культури українських земель, рух населення і господарське життя українського народу в останніх роках. Карти й діяграми мають тим більшу вартість, що охоплюють цілість українських земель, приналежних тепер до 4-х держав. Гарним доповненням цієї вистави були два реферати д-ра В. Кубійовича в часі вистави, а саме: „Населення етнографічних українських земель" і „Господарство на етнографічно-українських землях". Наше громадянство мало нагоду пізнати свій рідний край на основі найновіших наукових дослідів. На жаль, зацікавлення громадянства Самбора й повіту цією виставою було мале, бо виставу відвідало лише 270 осіб. Зате ті, що були на виставі, вдячні д-рові В. Кубійовичеві за його наукову працю, а комітетові за те, що цю виставу улаштував. Чергова демографічна вистава відбудеться у Станиславові.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Гостина театру ім. Тобілевича. В перших днях березня ц. р. гостив пять днів у Самборі український театр ім. Тобілевича. Для громадянства несподіванкою був новий репертуар, дбайливе виведення пес, оригінальні строї і декорації, а для театру — щерть виповнена публікою саля. Це в Самборі нечувана річ, бо звичайно всі українські театри виїзджали зі Самбора з дефіцитом. Театр виставив дві веселі оперетки: „Дівча з Маслосоюзу" і „Лев з Абісинії", дві патріотичні пєси: „Отаман Пісня" і „Гори говорять" та одну комедію, премієру „Нова теща". Підчас вистави пес багато осіб плакало, згадуючи недавнє минуле. Це доказ високої моральної вартости і виховного значіння таких пес. Побажатиб, щоб пєсу „Отаман Пісня" відіграли всі аматорські гуртки по наших селах. Грою вибивалися між іншими: пп. Бенцалева, Кемпова, Посацька та п. Бенцаль, Теплий, Тимчук, Рубчак і Яковліч. Слід додати, що адміністрація театру обнизила значно ціни вступів і тому до театру прийшло багато осіб.

Спорт.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ У. С. К. „СЯН" У ПЕРЕМИШЛІ.

В неділю 8. березня ц. р. відбулися шості з черги загальні збори У. С. К. „Сян" у великій салі „Бесіди" в Перемишлі і тревали від год. 5. до 10. вечором, при участі 134-х членів та гостей.

Збори відкрив голова дир. Шах Степан довшою промовою, в якій вказав на стихійну силу спортового руху серед молоді та на обовязок і конечність з виховної точки погляду оформлювати і спрямовувати цю стихію у належне русло. Це завдання тяжить у великій мірі на старших громадянах, приятелях молоді і спортового руху. Далі згадав, що той шлях, яким ішов „Сян" до здобуття для себе як спортової організації права громадянства не лише в Перемишлі, але в цілому краю. У. С. К. „Сян", як один з рідких у нас творів з прикметами суто міської і підміської організації, сповняв і сповняє безпосередньо й посередньо велику, хоч покищо непопулярну у нас мішю урбанізації психіки нашої суспільности. Опісля привитав гостей і членів та запросив до президії ради Романа Дмоховського, який обіймав провід.

Після того члени Виділу відчитали звіти з діяльности. Перший звіт склав секретар ред. Зибликевич Евген, зазначивши, що цьогорічні збори відбуваються в ювілейному році клюбу. Тому секретарський звіт був не лише підсумком діяльности Виділу за діловий рік, але одночасно й історією клюбу за час його пятилітнього істнування. Референт згадав, що думка основати „Сян" зродилася у ремісничому взрості на Вокзалі — передмісті Перемишля. Головною підставою розвитку та розгорнення сили У. С. К. „Сян" є незвичайна жертвенність його

то членів та великих приятелів і протекторів з кругів перемиського міщанства, головним чином ремісництва й робітництва. В травні ц. р. відбудеться посвячення власної площі „Сяну" і тоді відбудуться ювилейні свята клюбу.

Звіт провідника секції кованого мяча **д-ра Мирослава Кунника** був дуже добре обробленою історією змагань і, дружини й одночасно глибокою студією технічних вартостей, фізичної справности і психічних процесів у змагунів. На 13 розіграних змагань за мистецтво вирішив „Сян" у свою користь 9, зремісував 2, програв 2, з відношенням воріт 33:11 у свою користь.

Великою розрадою „Сяну" є його секція легкоатлетична; звіт з її діяльности та успіхів здав **проф. Романець Михайло.** В двох конкуренціях (біг 50 м. і стусан кулею) вирізнали змагуни „Сяну" осяги, що впали на цьогорічних загальнодержавних польських зимових легкоатлетичних змаганнях у перемиській спортовій галі.

З черги слідували звіти провідника секції спортових гор п. **Степана Романця** і пінг-понгу **м-ра Гнатика Романа.**

Скарбник клюбу **дир. Колцьо Григорій** представив касовий білянс, грошеву господарку клюбу і буджетовий прелімінар на рік 1936-37. Касовий оборот у діловому році дійшов до 10.900.18 зол., не вчислюючи сюди нереалізованої ще субвенції для клюбу від „Міщанської Каси" в Перемишлі у висоті 700 зол. Сальдо на рік 1936 зол. 117.20. Майно клюбу 8.400. зол.

Звіт з діяльности „комісії площі" зреферував ред. **Зиблікевич Евген** у заступстві неприсутнього в Перемишлі інж. Вол. Корженьовського. Референт дав перегляд усіх заходів до війни і після війни, що йшли в напрямі придбання української спортової площі в Перемишлі. Зпоміж передвоєнних піонірів українського спортового руху, що намагалися придбати спортову площу, згадав референт проф. Евгена Любовича та лікаря д-ра М. Долинського, з післявоєнних п. Степана Волинця, м-ра Олександра Лавецького та інж. Фільца. Довголітні залуги-невні бажання Перемишля в цьому напрямку здійснив щойно У. С. К. „Сян", що в 1934 році законтрактував 10-літню аренду площі і викупив її частину на власність, а в 1935 р. обгородив, довічнив нівеляцію і приладив готове до вжитку грище кованого мяча. В 1936 р. клюб зверне увагу на будову степениці та мурованої огороженки. Видатки клюбу звязані з площею та вартість зокованих робіт за останні два роки — 7.285.00 зол.

Звіт контрольної комісії здав дир. Михайло Зубрей.

Самі звіти і дискусія над ними були дуже рішені та доказували гармонійну працю членів Виділу і клюбу і поважний підхід до української спортової проблеми.

На предложення комісії-матки вибрано головою клюбу вдруге дир. **Степана Шаха** при голосних оплесках присутніх. У такий сам спосіб вибрали дальших заслужених, а саме: проф. Богдана Шеховича, о. проф. Петра Голинського, ред. Евгена Зиблікевича, проф. Антона Маршовича, інж. Волод. Корженьовського, д-ра Мирослава Кунника, д-ра Михайла Старуха, дир. Михайла Зубрея, м-ра Романа Грицінка, будівничого Антона Дяка, купця Павла Ганкевича, майстра столярського Івана Доротика, майстра шлюсарського Івана Скірку, купця Миколи Тараса і дир. Колця Григорія.

На внесенни дир. Шаха збори затвердили проєкт відзнаки (емблеми) У. С. К. „Сян", що представляє р ку Сян під баштою колишньої книжої столиці. На внесок проф. Шеховича збори рішили змінити статут У. С. К. „Сян". Голова подякував учасникам зборів за терпеливість, підкреслив ще раз заслуги інж. Корженьовського біля уладження та обгороження площі, згадав память померлого в 1935 р. члена клюбу перемиського купця бл. п. Григорія Баньківського і замкнув збори в год. 9.50 веч.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Легким коштом.

Скільки то люди намучаться, намозоляться, а слава — як вода з каменя. Тяжко її видобути хоч дрібку, хоч кілька краплин. Кожному приявічує приклад Мойсея: станув, ударив палицею і вода бризнула. Ходить бідний чоловік нишпає, ударяє в житейську скалу, пробує тут і там, а води ні на лік. Не можна сказати — і сильно вдаряє і солідно пишає — щож, коли нема щастя! Врешті змучений, знеохочений стане, зіпреться на палицю і враз — несподівано, неждано бризне стовп води, що на цілі милі видно.

Така вже то житейська сила і така вже людська доля.

Була собі посолка, ніхто про неї ні чичирк. Може неодин раз пробувала і цього і того, може й неодно добре зробила — прогуло, ніхто й неоглянувся.

Аж прийшов час, коли рев недорізаних коров дійшов до її вуха, а вона, слухаючи, сперлася на палицю. І враз бризнув стовп слави, аж заздрість бере.

Кого не здибаєте, з ким не заговорите: Присторова! Присторова!

А всьому винен ритуальний заріз.

Поставила внесок, щоби знести ритуальний заріз і стала славна за один день.

Направду людина не знає, що саме принесе їй славу, гроші чи щастя.

Та чи тільки сама одна посолка Присторова трафила на жилу слави?

Купую тому кілька днів тютюн у жида (вибачте українські трафіканти — по дорозі!) і бачу: жид усміхається до мене мов до рідного. А який тютюн вибрав! Три пачки відчиняв, щоби дати найліпший.

— Той ваш доктор Баран фанний чоловік. І мудрий, мц! мц!..

— Я це давно знав. Політик і добре пише.

— О, то голова. Файно постояв за нами.

— Де? В „Ділі"?!

— Ні, в сойні. За той „убуй ритуальни". Я сам їм кожне мясо, але хто має нам право зачіпати релігію!?.. Вчора в нас у кагалі то хвалили українців що аж страх, а найбільше того доктора Барана.

Знаючи прикмети вибраного народу вірю, що не забудуть вони того ні п. Присторовій, ні д-рові Баранові до десятого покоління. А як не забудуть, то й слава буде лунати, бо вони народ „лукавий". Додадуть ще може на третього псьонда Тшецяка і запакують їх у свою історію.

Аж досада мене бере! Таким легким коштом — таки популярність!

Мушу й собі придумати щось, бо ні віршами, ні фейлетонами не видобуду слави з житейської скали. Требаб також щось ритуального!...

Заріз уже мені вихопився... Може щось іншого?...

Поміркую!...

Галакціон Чіпка.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Антін Лотоцький: РОКСОЛЯНА. Історичне оповідання з XVI. століття. Образки Михайла Фортуна. Львів 1936. Накладом В-ва „Світ Дитини". Стор. 120, ф. 16°.

Лев Ясінчук: ДИТЯЧИЙ САДОК. Мета і спосіб оснування. Львів 1936. Накл. Т-ва „Рідна Школа". Стор. 31, 16°.

ЖУРНАЛИ:

ПЛАСТОВІ ВІСТИ, орган українських пластунів еміґрантів СУПЕ. Прага, 25. лютого 1936. Р. XXV. Ч. 2а.

БЮЛЕТЕНЬ управи Т-ва Прихильників Української Господарської Академії. Прага, січень 1936.

Листування Редакції.

Чорний Крук. Легітимація потрібна нам на середу 18-го ц. м.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Добромиль:
15. III. Горя говорять.

Перемишль:
17. III. Дівча з Маслосоюзу.
18. III. Отаман Пісня.
19. III. Лев в Абісинії.
20. III. Ніна теща.
22. III. Премієра, уривок з життя У. Г. А. Мерім Лужницького „Інвалиди".

Ярослав:
21. III. Дівча з Маслосоюзу".

Великий Міський Театр.

Неділя, 15. III. год. 3.30 попол. Аб. 8. Ціни найнижчі. Виступ І. Сольської „Віяльце леді Віндермір; год. 8. веч. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Понеділок, 16. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Вівторок, 17. III. год. 8. веч. Аб. 10 „Пер Ґінт".

Середа, 18. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Четвер, 19. III. год. 8. веч. Аб. 13. Премієра „Панотець Марко".

Пятниця, 20. III. год. 8. веч. Аб. 13. „Панотець Марко".

Театр Різнородностей.

Неділя, 15. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Вівторок, 17. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Середа, 20. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Кіно.

АПОЛЬО: „Циганський барон" (на основі оперетки Ін. Штраусса).
АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевіленд і Ерроль Флинн).
ВАНДА: „Петрусь", „Імітація життя".
ГРАЖИНА: „Дівча з Будапешту" з Мартою Егерт.
АКАСІНО: „Ця або ніяка" (Джіта Льнаві).
КОЛІСЕЙ: „Каранта", „Ліцитуємо світ".
КОПЕРНИК: „Пепі", ґротеска „Водні збиточники".
МАРУСЕНЬКА: „Шір-Гашірім" і додаток „Співаймо всі разом".
МІРАЖ: „Пошлюбни ніч" з Анною Стен.
МУЗА: „Його Ексцеленція шофер".
ПАН: „Анна Кареніна" з Ґретою Ґарбо.
ПАКС: „Я вбігленць" (Пандо Муні).
ПАЛЯС: „Давид Коперфільд" на осн. Чарлза Діккенса.
РАЙ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт.
СВІТ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт.
СТИЛЕВЕ: „Метрополітен" і ревія.
ТОН: „Бенгалі".
УТІХА: „Під гарячим небом Арґентини" та ревія.
ХИМЕРА: „Золотоволосий шибеник" (Шерлі Темпль).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Новий Єрусалим у 1936 р.

Закордонне радіо.

Неділя, 15. березня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Орк. концерт, 13.00 Популярна музика, 17.45 Нар. музика, 22.20 Форт. музика, 23.15 Віденська муз., **Кошиці** (259,1) 10.25 Словацькі нар. пісні, 18.00 Для Закарпаття, 20.10 Пісні анер. словаків, **Прага** (470,2) 9.05 Давня англійська музика, 9.55 Сальон. квартет, 11.30 Камер. музика, 19.00 „Евген Онєгін" оп. Чайковського, 21.35 Сальон. музика, **Париж** (1648) 12.00 Легка музика, 14.00 Концерт камер. музики, 20.30 Нар. пісні, співає Льолітта Баріос, 31.45 „Романс" комедія Флера й Кроасета, **Білгород** (437,3) 18.30 Пісні, 22.20 Легка музика, **Берлин** (356,7) 10.30 Сольсти, 13.00 Військ. оркестра, 14.15 Розр. концерт, 18.00 Два фортепіяни, 20.00 Орк. концерт, співа Манольда, **Кенігсаустергаззен** (1571) 15.15 Нар. музика, 17.00 Мельодія і ритм. **Кельн** (455,9) 16.00 Концерт, 18.35 Форт. сесіталь, **Ляйпціг** (382,2) 14.00 Симфонічний концерт, 14.40 Скандинавські пісні, **Мінхен** (405,4) 10.30 Нар. музика, 14.45 Пісні й дуети, 15.00 Орк. концерт, **Москва** (1107) 18.45 Українські пісні, **Москва ВЦСПС** (748) 16.30 „Гренада Стамбулу" оп. Фаля (фраг.), **Будапешт** (549,1) 12.30 Концерт оп. орхестри, 17.45, 23.15 Легка й циг. музика, **Мілянно** (368,6) 13.10 Весела авд, 22.15 Танк. музика, **Рим** (420,8) 17.00 „Цар Едип" Стравінського, „Мізерере" Паїзіє, 21.15 Концерт військ. орхестри.

Понеділок, 16. березня 1936.

Відень (506,8) 16.05 Скрипка, альт, сопран, 20.00 Хор, 21.00 Шубертова церковна музика, 22.10 Популярна музика, **Братислава** (298,8) 17.15 Спів, **Кошиці** (259,1) 15.00 Концерт, 17.15 Вок. концерт, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. музика, 17.40 Шубертові пісні, 19.30 Концерт лотиського хору, 21.15 Суїта Пізи на скр. і форт., **Париж** (1648) 15.30 Пісні, 18.00, 19.30 Симф. концерт, Болрі, спів, 21.00 Сп. ресіталь, 21.45 Камер. концерт, **Білгород** (437,3) 11.30, 16.30 Концерт, 13.15 Пісоньки, **Берлін** (356,7) 8.30 Розр. концерт, 17.00 Клявесін, 18.00 Оперова й оперетково музика, **Кенігсаустергаззен** (1571) 12.00, 14.00, 16.00 20.10 Музика, 18.00 Шуманові пісні до слів Айхендорфа (Фішер альт), **Ляйпціг** (382,2) 16.20 Концерт солістів — музика, спів, **Мінхен** (405,4) 12.00, 13.15 Концерт, 18.00 Веселий концерт, **Будапешт** (549,5) 13.40 Форт. ресіталь, 17.30 Спів, 18.30 Циг. музика, 20.10 Симф. концерт, **Мілянно** (368,6) 11.30, 13.20, 17.15 Музика, 22.00 Спів, **Рим** (420,8) 17.15 Танк. музика, 20.35 „Іль маєстро ді музіка" ком. опера Перголезія, 22.00 Орг. музика.

Вівторок, 17. березня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 20.00 Зов батьківщини — муз., спів, 22.10 Арії та пісні — Дітмер баритон, **Брно** (325,4) 17.20 Естонські нар. пісні, 19.45 Словацтчина співає, орх., хор, солісти, **Кошиці** (259,1) 12.35 Концерт, 17.35 Словацькі нар. пісні, **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Шубертові пісні, 21.15 „Ля сеова валдоне" ком. опера Перголезія, **Прага** (470,2) 18.20 Солісти, муз., спів, 19.10 Концерт військ. музики, 20.15 Форт. концерт б-дур Брамса, **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Концерт, 17.00 Камер. концерт, пісні й сольові твори, 21.45 „Алярмовий дзвінок" ком. Генекена й Коліса, **Білгород** (437.3) 11.00 Концерт 12.00, 20.30 Пісоньки, 16.20 Камер. музика, 18.00 Танк. музика, 19.50 Форт. ресіталь, **Берлін** (356.7) 14.15 Мельодії зі звукованки, 16.00 Дрібнички в музиці та слові, 19.20 Російська пісня 19. століття (Кар юг мецосопр.), 20.10 Російські мельодії і танки Серг. Бортнєвича (для форт.), 20.20 „Легенда про сліпу Німфу" з р. оп. Чайковського, **Кенігсаустергаззен** (1571) 14.00, 16.00, 20.10 Музика, **Ляйпціг** (382.2) 12.00 Вок.-муз. концерт, 19.00 Сп найти та скійтеся з нами (для молоді), **Мінхен** (405,4) 16.50 Концерт, 20.10 Фраґм. з оп. Верді, **Будапешт** (549,5) 13.30 Популярні мельодії в супр. циг. орх., 19.25 Форт. ресіталь, 20.35 „Сумерк богів" оп. Вагнера, II. і III. дія, **Мілянно** (368.6) 17.15 Танк. музика, 20.35 „Циганське кохання" оп. Легара, **Рим** (420.8) 20.35 Вечір опер Пучіні.

Львівське радіо.

Неділя, 15. березня 1936.

9.00 Ранішня авдиція, 10.05 Богослуження, опісля „З флетом навзаводи" гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Нові духові напрямки у французькому театрі, 12.15 Музичний поранок; у перерві оп. 13.00 год. Театр Уяви „У голубинку" фраґм. із комедії Ігн. Нікоровича, 14.00 День із життя Льва Толстого (фраґм. із книжки С. Цвайґа), 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.20 Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Гутірка про конституцію, 15.25 Концерт орхестри гармоністів із гр. пл., 15.45 Пім, весна та хлібороби", 16.00 Ломигодинки для дітей, 16.15 Музичне мозаїка (спів, музика), 16.55 Актуальна господарська гутірка, 17.05 Тисяча тактів музики, концерт, 17.50 Шлеська авдиція, 18.00 Камеральний концерт, 18.30 „Цар Едип" траґ. Софокля у радіофонізації, 19.10 Спортові вістки, 19.15 Реклама

концерт, 19.30 Паганіні з гр. пл., 19.45 Літературні новини, 20.00 Концерт солістів імени Міхаловської Од. екр., форт.), 20.45 Вісники з творів П. Пасудського, 20.50 Лемовіні денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 У мурашському гето Ріо де Дженейро, 21.45 Висід конкурсу: „Сьомінда теноров", 22.05 Концерт із нагоди дня ж. надірського свята, 22.35. Сальонова музика.

Понеділок, 16. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Вказівки праці із конференції у Спалі, 12.25 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Для відпочинку — гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Хвилина Реґіна, гр. пл., 16.00 Лекція німецької мови, 16.15 Пісоньки в вик. Софії Терне з супр. форт., 16.40 „Кожух" скеч Вал. Катаєва, 17.00 Світ у дзеркальці (Заведення для сухітничих дітей у Закопаному), 17.15 Рецитація поезій Вол. Оркана, **17.20 Іван Василенко: Квартет op. 65 на дуті інструменти (на туркменські теми)**, 17.50 Гутірка: Новини про воду, 18.00 Форт. реціталь, 18.30 Скринька для дітей, 18.40 Фантастичний танок, гр. пл., 18.55 Актуальна господарська гутірка, 19.05 Сільва ерум, 19.20 Рекламовий концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Концерт орхестри, спів, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Китиця фільмових і реґіевих мельодій, 21.30 Літер. вечір: Значіння Каспровича, 22.00 Симфонічний концерт, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 17. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для мол. дітей: „На ярмарці", 12.30 Сучасна опера з гр. пл., 13.25 Хвилина домашнього господарства, 13.30 З ринку праці, 13.35 Концерт божань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Оперетк. музика, 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Веселі пісоньки та дільки з гр. пл., 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Краса краєвидів у Польщі, 17.15 Краєвиди в музиці (вик. камеральна орхестра), 17.50 Говорена енциклопедія, **18.00 Концерт югославинської музики у виконанні Марії Сокіл і Антона Рудвицького**, 18.30 Літер. нарис: Ексцеленція письменник (гр. Войтіх Дзедушицький), 18.50 Актуальний фейлетон, 19.00 Збірна вокальна авдиція, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Гумор Льва Слезака — монольоґ, 20.10 „Чар однострою" оперетка Мих. Свєжинського; у перерві: Вечірній денник, Із сучасної Польщі, 22.15 Спортові вістки, 22.25 Реклямовий концерт, 22.40 Людомир Рунецький: „Райський птах" із гр. пл., 22.45 Рецитація творів Ілі Венеаської, 23.05 На добраніч — гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27.

Нім. марка 1.40—1.45, фр. франки 34.85 35.10, шв. франки 172.75—173.50, фунти стерлінґи 26.15—26.30, австр. шілінґи 98.50—100.00, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 28.00—30.00, італ. ліри 32.00—34.50.

Золото: Долари 9.03—9.07, Рублі 47.50—48.50, Фр. франки 34.30—35.05, Корони 36.40—37.00, Дукати 83.00—83.70; 1 грам золота 5.93.

Ц.р.бло: Корони 0.27, Рублі 1.20, Фльорени 0.65—0.70.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З. 38—40, 5% дол. Б. Г. 49—51, 4% Зл. Б. Г. 41—43, 4½% Зл. Б. Г. 44—46, 4½% Кон. 48—50, 4% Кон. 44—46, 4% Б. Г. К. 61—63, 4½% Б. Г. К. 61—63.

Доларівка 53.00—54.00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 14-го березня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2.70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74.50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз в експортовім опакуванням дає зачет по . . .	2.75	„
1 к. молока від 11. I. 1935	0.15	„
1 к. вець	2.80	„

Тенденція на масло і на молоко слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 16. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Денер та ч. 4):

Курки нол. товсті без остріг I. кл.	1.05	зол.
Курки товсті з остругами I. кл.	0.95	„
Індики товсті I. кл.	1.10	„
Індички товсті I. кл.	1.25	„
Пантарки товсті I. кл.	1.25	„
Качки товщені I. кл.	1.15	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ФРЕКВЕНТАНТ Вищ. Муз. Інституту, дип. інтелігентний, безженний, вправний диригент хору і дутої орхестри обійме посаду від вересня. Зголошення слати до Адм. „Діла" під „Співак". 1619 2—3

КУПЛЮ - ПРОДАЖА

ЛІЖКИ дитячі найновіших типів поручає фірма Кік, Жовківська 17, ріг Божничої. Приймає всілякі реперації та відновляє. 1529 2—6

ФОРТЕПІЯН короткий, крижовий „Вірта" оказійно дешево на продаж, Пекарська 15, І. п. Бартошевський. 1658 4—5

РІЖНІ

НАПРАВА ВІЧНИХ ПЕР „Прецизія", Руського 12, Ринок 29. 1567 3—10

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові черевні, вирков, проти усування матиці під ґарантією виконує відомо **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1611 3—6

ВИРІБНЯ дитячих візків, заміна і направа. Найнижчі ціни. Ліндес, Ринок 28. 1657 3—5

ВИРІБНЯ КАПЕЛЮХІВ Горн, Львів, Домініканська 2, переробляє, чистить, відновляє капелюхи фахово, скоро, елеґантно й дешево. 1686 2—2

НА ПІСТ! 5 кг. селедці в молоку зол. 5.40, 5 кг. селедці заливані — рольмопси зол. 4.90, 5 кг. балтійських москаликів — зол. 3.80, 3 ктр. коробка матіясів-філетів в ол. зол. 5.60 висилає **„Anglusco ltd"** Gdynia, Port yhach. Домагайтеся безплатного цінника рибних консерв. 1-2

РОЛЬКИ крепові — **БІБУЛКИ** на серветки або готові, **ЗУБОЧИСТКИ** та всякі **КАНЦЕЛЯРИЧНЕ ПРИЛАДДЯ** поручає найдешевше фірма **„ОКАЗІЄ ПАПЕРНИЧЕ"** Львів, Казимирівська 33, тел. 245-31. 1690 1—5

ОГОЛОШЕННЯ.

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ СЕРЦЯ І ЛЕГКИХ

Д-р КОНСТАНТІН

ЛЬВІВ, КРАКІВСЬКА 4.

Пересвітлювання Рентґеном — Діятермія Кварцова лямпа. 2-6

Д-р Ігнатій Левенгек

в недугах міхура і сечового органу

ЛЬВІВ, ТРИБУНАЛЬСЬКА 4, Тел. 248-11.

1565 4—10

С. КРЕБС

упов. дентист

ЛЬВІВ, УЛ. КРАКІВСЬКА 20, II.

Роботи для пацієнтів з провінції полагоджуємо в найкоротшому часі, для урядників і питомців догідні сплати. 1628 4-5

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ТОВАРИСТВА „ВЗАЄМНА ДОПОМОГА"

непринятих до служби службовників колишньої австрійської і російської держави і емеритів, відбудуться при вул. Короля Ладислава ч. 23 — 19. квітня 1936 р., год. 10 передпол., а в разі браку потрібної кількости членів год. 11 без огляду на число членів. На порядку дня: 1) Відкриття Загальних Зборів. 2) Відчитання протоколу. 3) Звіт: з діяльности, касовий і Контрольної Комісії. 4) Вибір Виділу і Контр. Комісії. 5) Біжучі справи. 6) Внески і запити.

ЗА ВИДІЛ

Данило Павлюк, голова. Гаврилюк секр.

Берта Кіндлер

кравчиня

ВЕРНУЛАСЬ ІЗ ПАРИЖА

1692 ЛЬВІВ, ФРЕДРА 8. 1—2

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕН ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА.

НОВЕ ПОНЕВОЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ МОСКВОЮ

за найновішими джерелами представляє праця Р. Смаль-Стоцького

„УКРАЇНСЬКА МОВА В СОВЄТСЬКИЙ УКРАЇНІ"

Ціна 5 зол. Замовляти у всіх українських книгарнях 1650 2—3

Останні новини

весняні і літні по цінах небувало низьких як також

дальша знижка цін білих товарів у фірмі

ГАЛИЦЬКИЙ МАГАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу:

Вовна гладка	1.50	Полотно на сорочки	1.10
Вовна шкоцька	1.50	Сирий шовк	1.10
Вовна лагора	2.—	Перкаліна колір.	0.85
Марокен вовняний	3.90	Полотно шир. 70 цм.	0.53
Вовна на спідничкі	4.—	Сирий зефір	0.55
Вовна на комплети	5.50	Диванка на підштинки	0.65
Вовна на плащі	5.—	Зефір „Прима"	0.80
Шовк на блюзки	2.—	Вовна рожевий	1.05
Марокен шовк. колір.	1.80	Атлас постел.	1.30
Монголь шовк. колір.	1.80	Пошевки мережков.	1.80
Креп сатен	4.60	Полотно на простир.	1.25
Кльоке шовк.	5.90	Простирала на колиро	4.50
Марокен на шлафроки	1.—	Капи й обруси	2.50
Сатина шовк. на шлафроки	1.—	Обруси з метра	1.90
Крепони	0.85	Ручники вафлеві	0.28
Перкалі	0.55	Стирки до мачання	0.45
Кора десенева	1.30		

При закупні товару від 5 зол. задурно білети до першорядних кін. Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

БЕЗПЛАТНА ПОДОРОЖ ДО ВАРШАВИ ПО КУПНО МОТОЦИКЛЯ

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО:

ZOREL „AnSZAWA Królewska 23

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР У ПОЛЬЩІ МОТОЦИКЛІВ НОВИХ І ВЖИВАНИХ НИЗЬКІ ЦІНИ. ДОГІДНІ УМОВИНИ. ХТО КУПУЄ МОТОЦИКЛЬ, ТОМУ ЗВЕРТАЄМО КОШТИ ПЕРЕЇЗДУ ДО ВАРШАВИ.

Дротяні сітки

до огорожі та інших цілей у всій густоті постачає НАЙДЕШЕВШЕ фабрика „СІТКОЦЕНТР", Львів, Красіцьких 18. Тел. 246-75. 1694 1—6

Кооператива „БАЗАР"

У ЛЬВОВІ, РУСЬКА 3

поручає СВІЖІ ВЕСНЯНІ НОВИНИ З ОБСЯГУ МУЖЕСЬКОЇ, ДИТЯЧОЇ І ЖІНОЧОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ. 1678 1—2

ПОВІДОМЛЯЄМО П. Т. ПУБЛИКУ, ЩО НАША ФІРМА

ПЕРША ВІДЕНСЬКА ХІМІЧНА ПРАЛЬНЯ І ШТУЧНА ФАРБЯРНЯ

перенесена з вул. Лелевеля

на вул. ПІЛСУДСЬКОГО 10

Телефон ч. 270-58.

Роботу виконуємо прецизійно, дешево і пунктуально.

Відбір і достава даром.

„ВАРШАВЯНКА"

робітня жіночих костюмів і суконь

виконує солідно найновіші фасони.

ФУДЕМАН, Коральницька 6. Тел. 256-57.

Чахотка леґенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають ліки

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який улекшує видіювання плюнотиння та усуває кашель. 13/III 28—

ЯСНОВИДЕЦЬ, проф. таємних наук ГУТЕМП, дає поради в найбільш скомплікованих справах особисто і писемно. — Площа БЕНЕДИКТИНСЬКА 5, двері 4, побіч Стрілецького. 1653 4—5

Від 10 зол. місячно

обува для цілої родини

разом з реперацією в першорядній фірмі **„Ар-Ка"** Львів Зіморовича 17

МЕХАНІЧНА ВИРІБНЯ

ПАПЕРОВИХ МІШОЧКІВ

та інших виробів з паперу

МАРІЯ ЛИСАКОВСЬКА і СКА

Львів, Ліндого 2, тел. 108-73.

1691 Солідне виконання, ціни низькі.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 60 (1[illegible].303). Львів, вівторок 17. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щад.: 504.060, 145.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Адміністрації: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Замкнення „Показу виробів українського промислу".

В неділю 15. ц. м. замкнено виставу, яка сповнила велику службу пропаганди виробів нашого молодого промислу і здобула собі симпатії та популярність серед львівського громадянства. Через 10 саль „Нар. Дому" перейшло коло *15 тисяч осіб*, між ними теж трохи селян з підміських сіл. Серед відвідувачів було також чимало неукраїнців, які з великим признанням висловлювалися про наш промисл, зокрема про гарне зміранжування вистави.

Фреквенція в останню неділю була дуже сильна, а коли зближалась година офіціяльного замкнення (17-а), тоді всі салі були битком заповнені нашими громадянами, з яких деякі вже вдруге, а то й утретє прийшли, щоб полюбуватись експонатами рідного виробу. Замкнув виставу коротко промовою студ. *Білинський* іменем організатора „Показу", кооперативи студентів вис. торг. шкіл „Торговельник".

Властиве замкнення з роздачею *„Почесних Грамот"* у числі 10 і *„Грамот Участи"* (дістали всі учасники) відбулось підчас комерсу в салях Союзу Українських Купців і Промисловців. Комерс відбувся вечором і затягнувся до пізної ночі. За столом у численних промовах висказано багато цінних і цінних думок про наш промисл, про органічну працю нашої молоді, про кооперацію та приватників і взагалі про наше господарське життя, його вимоги й вигляди.

Присуд у стрийському процесі.

Вночі зі суботи на неділю, в год. 12-ій запав присуд на 26 підсудних у приналежності до ОУН та за вернинські події.

Трибуналові проводив д-р Рибіцький; вотували судді: Видра і Давидович. Обвинувачував прок. Ліс-Ольшевський.

Боронили: *д-р В. Старосольський, д-р Герасимів, д-р Лужецький, д-р Калуський і м-р Я. Падох.* Оборонці, яким проводив *д-р Старосольський* зі Львова, відомий оборонець з інших політичних українських процесів, вивязалися якслід зі свого завдання. Промова д-ра Старосольського і своїм змістом і формою зробила незатерте враження. Це була крім промови д-ра Калуського найдовша оборонна промова в цьому процесі, бо тревала 4 і пів год. Промови д-ра Герасимова д-ра Калуського й д-ра Лужецького, глибокі думками, зробили дуже гарне та корисне враження.

Зачисливши усім підсудним амнестію трибунал виміряв такі кари:

Паньків Іван на 8 літ вязниці, Томицький Микола 8 літ і 6 міс., Проців Степан 8 літ, Проців Гриць 8 літ, Корда Іван 8 літ і 6 міс., Угера Михайло 9 літ, Гринів Роман 7 літ, Саварин Іван 6 літ, Галецький Микола 5 літ, Табинський Микола 5 літ, Пришляк Евген 4 роки, Горак Михайло 4 роки, Максимів Федь 4 роки, Гриць Андрій 4 роки, Шух Михайло 2 роки і 6 міс., Николишин Олекса 2 роки, Круць Онуфрій 3 місяці з прининенням на 2 роки. Засуджені приняли присуд спокійно.

10 підсудних, яким не доказали вини, вийшло на волю, а саме: *Стасів Федір, Ярослав Пришляк, Рудка Григорій, Береза Евген, Гриця Іван, Проців Гнат, Демко Іван, Горак Сень, Гірник Марія.*

НІМЕЦЬКІ УМОВИНИ ПЕРЕГОВОРІВ.

ЗАПРОШЕННЯ ДО ЛЬОНДОНУ.

ЛЬОНДОН, 16. 3. ПАТ. Після суботнього явного засідання почала Рада Ліги негайно друге — тайне, де вирішила **запросити телеграфічно німецький уряд взяти участь у засіданні, в якому Рада Ліги розглядатиме декларації французького та бельгійського уряду.**

ВІДПОВІДЬ.

БЕРЛІН, 16. 3. ПАТ. Як подає вчора вечором оголошений комунікат, **німецький уряд дав таку відповідь на запрошення Ради Ліги Націй до участи у льондонських нарадах:**

„Німецький уряд у принципі готов приняти запрошення. Припускаємо, що підчас нарад та рішення буде німецький представник мати рівні права з іншими членами Ради і просимо це потвердити. Потягнення нім. уряду, що викликало обвинувачення зі сторони Бельгії та Франції, не зводиться до самого привернення суверенних прав над Реном, але обнимає також конкретні пропозиції, як забезпечити мир в Европі. Нім. уряд уважає, що годі розділювати поодинокі частини його політ. акції, тому **візьме участь у льондонських нарадах лише під умовиною, що заінтересовані держави готові у найближчому часі почати переговори над нім. пропозиціями.** В тій цілі нім. уряд скомунікується з британським, під проводом якого відбуваються наради льокарненських держав". Підписаний мін. Нойрат.

ВРАЖІННЯ ЗАКОРДОНОМ.

ФРАНЦУЗИ ОБУРЕНІ.

ЛЬОНДОН, 16. 3. ПАТ. **Міністер Флянден заявив представникам преси, що радше покине Льондон і Раду Ліги, ніж прийме переговори на базі Гітлерових пропозицій.**

АНГЛІЙЦІ РОЗЧАРОВАНІ.

ЛЬОНДОН, 16. 3. ПАТ. Представник англ. міністерства закорд. справ висловив пресі думку свого уряду про німецькі домагання. **Німеччині слід дати рівноправність у Раді Ліги Націй, зрештою про це має рішити сама таки Рада, подібно як і про те, чи німецькі пропозиції мають служити як основа переговорів.** Цю другу німецьку умовину годі погодити з франко-бельгійськими домаганнями евакуації нім. військ з Надренії. **Тому англійський уряд розчарований німецькою відповіддю,** тимбільше, що він робив у Берліні спеціяльні кроки, підтримуючи запрошення Ради і не сподівався, що Німеччина ускладнюватиме ситуацію.

Британський уряд заанґажувався досить далеко: брит. амбасадор Філіпс відвідав у суботу вечором мін. фон Нойрата, а вчора передполуднем Гітлера і передав цьому останньому особисте прохання Ідена, що закликав Гітлера приняти запрошення. Гітлер, здається, дав позитивну відповідь. Відкинення Іденової просьби **уважають дезавуванням британської інтервенції.**

ІТАЛІЙЦІ ВДОВОЛЕНІ.

РИМ, 16. 3. ПАТ. **Німецька відповідь не викликала занепокоєння. Італійська публ. опінія боялася лише англо-французького порозуміння без участи Німеччини,** бо воно моглоб зблизити обі держави, приняти форму військового аліянсу, спаралізувати франко-італійську співпрацю та зробити актуальною загрозу англо-французького співділання на випадок протиналійського нападу Італії. Зате італійці вдоволені тим, що **питання протиіталійських санкцій лучаться зі справою Надренії, яку годі розвязати без участи Італії.**

ХИТРО-МУДРО

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „прозірних бльочків Р. Ш.

Сотик не завадить, а в біді порадить!
каже наша прислівка, тому складайте свої ощадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Що буде далі з Німеччиною й Европою?

Прага, березень 1936.

Коли спокійно аналізуємо останній вчинок Гітлера — порушення льокарненського пакту і військову обсаду здемілітаризованої смуги по обох берегах Рену, мусимо льогічно прийняти таку альтернативу: або европейське здивування з приводу цього вчинку є нещире, або европейські державні мужі не вміли дивитися в майбутнє і передбачати. Бо кожний, хто вдумувався в душу Німеччини, мусів передбачати, що це скорше чи пізніше станеться. Після привернення загально-обовязкової військової служби мусіла прийти і військова обсада здемілітаризованої смуги. Надренії, бо одно і друге — це ніщо інше, як лише льогічні і конечні факти, які ведуть до ступневого, але остаточного здійснення німецької рівноправности. І якщо з мирових договорів залишилася ще якась така постанова, яка ставить Німеччину в менш вартісне становище і цим стоїть на перешкоді до цілковитої рівноправности, то будьмо певні, що одного гарного дня Гітлер і цю постанову зломить.

Так роздумує над останнім вчинком Німеччини відомий чехословацький журналіст Перутка у статті „А що тепер?" у празькій „Пржітомності". Це той самий журналіст, який так спокійно і критично роздумував і над всіми попередніми подібними вчинками Німеччини, які мали на меті довести Німеччину до повної рівноправности, і який тоді вже обвинувачував европейських політиків у короткозорості та перестерігав їх перед всякими „можливими несподіванками". Як ті попередні цікаві статті Перутка, так і цю ми дозволимо собі зреферувати нашим читачам — подаючи від себе лише деякі коротенькі коментарі, бо вважаємо, що вона настільки цікава і серед голосів цілої чехословацької преси така оригінальна та, можна сказати, одинока своїм підходом, що вповні на це заслуговує.

Світ — пише Перутка — давно вже повинен був бути приготований на те, що сталося тепер у Берліні. Кожний повинен був рахуватися з тим, що мусить колись прийти день, коли Німеччина — без огляду на її режім — захоче бути суверенним паном цілої своєї території, всіх своїх інституцій і своїх вчинків так, як це є у всіх інших державах. Ніякий сильний нарід не дасть себе держати приниженим лише при допомозі якогось мирового договору. Европа після світової війни привикла мати до діла зі слабою Німеччиною, а тому й не диво, що вона ворушиться, коли нині мусить привикати до сильної Німеччини. Французький премієр заявив, що Франція не стерпить, щоб Штрасбурґ стояв на досяг німецьких гармат, а Німеччина йому на це відповіла: А Фрайбурґ, Карльсруге, Манґейм, Саарбрікен і т. д. можуть лежати в досягу французьких гармат? Ось де лежить суть складного питання рівноправности, складного тому, що від 1918 р. ми привикли дивитись на нерівноправну Німеччину.

Але істотний зміст цілої німецької проблеми міститься нині не лише в здійснюванні німецької рівноправности, але головно в тому, що її остаточно здійснює не попередня демократична Німеччина, але теперішня, гітлерівська Европа

сама могла вибирати, кому дозволити на неминучу рівноправність і вина за цей погиний вибір спадає тепер лише на цю Европу, на її політичну короткозорість. Не хотіли дати рівноправности демократичній Німеччині, то мусять нині погодитися з тим, що бере її собі тепер крок за кроком гітлерівська Німеччина сама. Бере та ще й кулаком об стіл бє. Штреземан „елегійно нарікав", остерігав, просив, а Гітлер нікого не питається, ще й погрожує. Ще перед десятьома роками булаб виплітилася розумна політика, а якож виплатиться нині?

Европа нині не має вибору, як його мала колись. Вона мусить нині до діла з такою Німеччиною, яку сама собі витворила своїми власними помильками. Але таке ствердження дійсности мало помагає. Треба щось робити. Але що?

Треба передусім добре знати: чого хочемо? І так треба в першу чергу ясно здати собі справу з того, що **Гітлер не відкличе свого вчинку.** Тільки переможна війна моглаб його до цього примусити. Але хто відважиться на такий крок?

Санкції? Смішно подумати, щоб і вони примусили Німеччину до відступу. Европа вже має досить санкцій супроти Італії, а як тут ще тепер вести санкції відразу аж проти двох великодержав? Уже за дуже короткий час тяжко булоб вішити, хто проти кого веде санкції: чи Англія, Франція, Чехословаччина, Югославія і т. д. проти Німеччини й Італії, чи Італія та Німеччина проти них. Краще булоб, колиб европейські політики заздалегідь покинули ілюзії, що господарськими санкціями зможуть Німеччину до чогонебудь змусити. Санкції проти Німеччини — це був би меч, який тримають не за рукоять, а за вістря і так ним вимахують. Такі санкції знищилиб остаточно все те, що ще лишилося з господарського співжиття Европи. Не видержалиб їх ані ті, ані тамті, а пестуване напруження мусілоб у кінцевому своєму висліді довести до війни.

Отже здається, що Гітлер поставив Европу перед доконаний факт, з яким треба погодитися. Але Гітлерівський вчинок складається з двох частин: з зломання льокарненського договору і з нових мирових пропозицій. Коли брати пропозиції Гітлера самі по собі, то вони такі далекосягні, що світ, прийнявши їх, міг би злохідно відітхнути. Нема ніщо інше, як лише виправдане надія на прихід ліпших часів. Але є в них одна велика законна **брак довіри в гітлерівську Німеччину,** що ставить Европу перед нову тяжку проблему, а саме, що в такому випадку робити з цими гітлерівськими пропозиціями?

Французький премієр відповів на них покищо коротко: Не переговорюємо! Треба сподіватися, що це ще не остаточне становище Франції. Світ є в такій тяжкій ситуації, що не може собі дозволити на рішуче: „ні", дарма, що суть цих гітлерівських пропозицій викликує оправдані побоювання і сумніви. Це булоб навіть легкодушністю казати без розваги: „ні". Ще перед двома тижнями Европа булоб безмежно зітшилася, якби Німеччина була виявила свій намір вернутись до Женеви; а чи ж нині, після остаточного досягнення військової рівноправности, поворот Німеччини до Ліги Націй вже справді нічого не варт? Коли мав він свою вартість перед чотирьацяти днями, то має її й нині, і тому не можна цієї справи вирішувати тепер лише пустими фразами.

Кожний знає, як всіко тяжко пускатися на політичні пророцтва, але нинішня загально-політична ситуація дозволяє на одно безсумнівне пророцтво: з **Німеччиною будуть переговорювати.** Вже хоробо тому, що так хоче Англія, а далі й тому, що поза переговорами лишається лише одно: **війна.** Треба зробити все, щоб війна мусіла прийти аж після вичерпання всіх можливостей. „Правда — каже Перутка — не треба переціновати мирових пропозицій Німеччини. Ми знаємо, що є це голуб на даху, і тому булоб глупо через це пускати воробця з руки; але треба поглянути, чи не можна, тримаючи кріпко цього воробця в руці, здобути й цього голуба на даху. Ось яка мусить бути европейська тактика супроти Німеччини. **Голуб на даху — це можливість порозуміння з Німеччиною, а воробець у руці — це істнуючі оборонні союзи".** Европа мусить бути приготована на кожний випадок. Не можна нічого занедбати — без огляду на те, чи Гітлер приходить з мировими пропозиціями, чи ні; але з другого боку булоб великим гріхом, колиб не звертати ніякої уваги на можливість порозуміння. Не треба забувати, що обсада німецьким військом здемілітаризованої смуги над Реном — це ще не кінець дипльоматичної гри Німеччини, і тому Европа мусить на дальші її етапи бути приготована. Треба сподіватися, що вже недалекий той час, коли Німеччина зажадає звороту бодай деяких кольоній, і це буде останній ступінь на дробині, по якій Німеччина послідовно підноситься до повної рівноправности.

На нашу думку — кінчить свою статтю Перутка — ніхто й ніщо не спинить уже Німеччини перед досягненням повної рівноправности. Завданням Европи бути на це все заздалегідь приготовленою, а не аж опісля стояти безрадно перед доконаним фактом. З Німеччиною треба переговорювати і таким чином стератися привертати її до системи забезпеки европейського миру.

Коли пишемо отсі рядки, в Льондоні йдуть наради над тим, як і що робити з Німеччиною. Але які тим не булоб рішення цих нарад, ареферована нами стаття має так багато цікавих і реальних думок, що вона має безумовно свою конкретну вартість. Зрештою думки Перутки вповні покриваються з тими основними думками, що їх у цій справі висловив наш часопис у статті „Кінець европейського миру" з 10. ц. м.

М—н.

Рільництво як підстава нормального розвитку держави.

Із промови сен. Юліяна Павликовського, виголошеної 11. березня ц. р. на пленарному засіданні сенату при дебаті над буджетом міністерства рільництва і рільних реформ.

Висока Палато! Забираючи слово в імені сенаторської групи Української Парляментарної Репрезентації при обговорюванні ресорту підставової вітки нашого суспільного господарства — рільництва, не можу збути мовчанкою деяких змін, що останніми часами зарисувалися на овиді сучасної господарської думки. Новий підхід до розвязки господарських ускладнень у державі, себто згідно з цією новою господарською думкою можуть довести до засадничих змін на фронті сільського господарства, а в висліді причинитися до направи цілости суспільного господарства. Маючи на оці цю нову господарську думку, що зродилась серед суспільности і в уряді, хочу вірити, що час безплідних дискусій на тему боротьби з кризою потоне у минувшині, що в недалекій майбутньости згине безповоротно егоїзм тих господарських верств, які розпоряджають кращою, справнішою і більше впливовою організацією, яка так часто працює для чужого капіталу, визискуючи слабші й менше впливові господарські верстви, а серед них і рільництво. Хочу вірити, що уряд і ціла суспільність стане до гармонійного змагання при здійснюванні нової органічної програми господарської праці, що саме зарисовується.

СТАРІ ГОСПОДАРСЬКІ ПРАВДИ.

Сучасна господарська думка здійснена новим відкриттям старих господарських правд.

Щож це за старі правди?

Перша з них, це зрозуміння, що суспільне господарство в своїй цілості, це не конґльомерат незалежних від себе господарських процесів поодиноких віток цього господарства, а випадкова органічного звязку господарських процесів. Належне функціонування суспільного господарства як цілости вимагає співмірного розвитку всіх його складників, подібно як організм залежний від співмірного розвитку всіх органів.

Законам взаємної співзалежности складників підлягає теж господарський організм.

Захитання рівноваги в господарських процесах — це сумна сьогоднішна дійсність браку хліба і праці для загрозливо великої маси населення, це не лише хронічний, але й гострий голод напів спролетаризованого села, на якому що третій дорослий чоловік є непотрібний до праці на ріллі. Село помножує кадри безробітних по містах, в готівковий дохід сільських господарств на українській території для 70 прц. холупничих і карлових господарств до 2 гектарів поверхні вже від літ упав на рік і на голову тої категорії рільничого населення до суми нижче 20 зол.

З упадком рільництва паде не лише матеріяльна, але й духова культура села. Сумна дійсність сьогоднішнього дня це просто наслідок потурання господарській політиці, якої режисерами є ті, що на егоїзмі власної вітки господарства, на привілею одностороннього підтримування саме лише їх господарської діяльности будуючи власний добробут, вливали в уряд і в суспільність переконання, що працюють корисно для направи цілости суспільного господарства.

ТЯГАР, ЩО ПАДЕ НА РІЛЬНИЦТВО.

Кошти хибної політики платило й платить готівкою рільництво, аж до цілковитого вимороження своїх грошевих засобів, що з року на рік маліють, зменшувані не лише спадком цін на рільничі плоди, але й зростаючими, всупереч дефляційній політиці, прилюдними тягарами, яких дотепер не обнижено. Останній час зірвати радикально з такою господарською політикою, яка несе загладу підставовій вітці суспільного господарства — рільництву в державі у 70 прц. рільничій.

Хай новий курс господарської політики, одертий на органічній програмі забезпечить рільництву не привілеї, але належне місце у цілости господарських процесів, тимсамим і в суспільному доході. Нехай цей курс поступово приверне поплатність рільної продукції, а привертаючи цю поплатність, нехай видатно посилить розвиток промислу й ремесла, запевнюючи тією дорогою хліб і працю для всіх.

Остання велика господарська нарада, що її загрожував уряд, нарада під проводом п. премієра і п. віцепремієра задивила всі галузи суспільного господарства у спільному шуканні синтетичної програми господарської праці.

Другою скріпляючою правдою це зрозуміння, яке значіння у промислово-аграрній державі має село, не лише як продуцент рільничих плодів, але й як консумент промислових виробів.

Нерільнича суспільність спостерегла врешті село. Чиж в часі кризи не було спроб авторекламами села супроти міста? Навпаки були. Була не лише авторекламе, але й виразні пересторогн уряду, які звертали містам увагу на дійсні причини внутрішньої кризи

МІСТО І СЕЛО.

Вже в першому році розшалілої господарської кризи тодішній премієр Пристор, промовляючи до представників преси дня 17. І. 1931. р. виразно зазначив: „Джерело загальної кризи є безсумнівно в господарській кризі, яка проявляється у катастрофальному спадку цін на рільничі продукти, при неспівмірному обнижуванні цін промислових виробів".

Про співзалежність розвитку міст і промислу від розвитку рільництва говорили рільники від ряду літ. Голоси рільників проходили без відгомону в промислових колах! Ці сфери не лише не хотіли поробити висновків із вчасної пересторги уряду, але що більше, мали переконати уряд про потребу преференції для промислу, про потребу його концентрації, яка на жаль довела до нездорової у львиній частині його картелізації, до господарських змов з характером заговорів хапчивости, яких жертвою падали інші господарські верстви, в першій мірі рільництво, як природний і масовий відборець промислових виробів.

Тому теж не вважаючи на словну боротьбу з ославленими ножицями цін, рамена ножиць не лише не замикалися, але вигострені на твердому камені хапчивости, задавали тим глибші рани рільництву, залежному щодо цін рільничих плодів від світової конюнктури.

На підставі даних Інституту досліджування конюнктур і цін отворення ножиць і тепер є таке, що в порівнанні до цін з 1928 р. рільник за свої продукти дістає лише 37 прц., а за набувані платить майже 71 прц.

Мимо літа від перших пересторог нерільничого світа за відповідну міру в його відношенні

то село. Деяке отверезіння бодай платонічної натури прийшло в 1934 р., коли промислові кола через обезсилення села дійсно втратили більшість рільничої клієнтелі — цього масового клієнта, що дотепер солідно платив. І це, коли побачили, що при замовленнях у промислі бракує села, не спонукало промислу — а в тому часі промисл був дуже скартелізований — перегляну ти самотужки калькуляцію цін, до їх відповідної обнижки, щоб оживити обороти із селом та утримати, а може й поширити промислову продукцію, а що за тим іде — поборювати безробіття міст.

У контролю калькуляції цін мусів вмішатися уряд п. премієра Косцялковського при кінці минулого року. Переведена дотепер акція ревізії цін і розвязання селекціонованих, найвищ і господарсько неоправданих картелів, видається незадовільна. Така загальна опінія рільничого світа.

Також сам п. премієр, отвираючи Велику Господарську Нараду 28. лютого ц. р., отже після закінчення праць т. зв. Картелевої Комісії, зважив конечним зазначити, що тепер положення рільництва є „гальмою, яка утруднює господарські процеси". Звідти теж і надія, що усування всіх причин, які спричинюють гальмування нормальних господарських процесів з боку рільництва, отже й неправильне відношення промислу до рільництва можемо вважати і на відтинку цін і картелів не як завінчене.

ПОТРЕБА ПОПРАВИ РІЛЬНИЦТВА.

Поправа рільництва в промислово-аграрній державі, це точка виходу, це основна проблема, від якої залежить оздоровлення суспільного господарства як органічної цілости.

Привернення господарської рівноваги рільних варстатів, забезпечення поплатности рільної продукції, це зусилля на користь не лише самого рільництва. Плоди з направи господарських відносин у рільництві збиратиме не лиш рільник, але й промисловець і міський консумент. В інтересі самого міста лежить, щоби воно добачило село. Отже дивно, що на цьому відтинку не зуміла Господарська Нарада звязати згідної опінії рільничого і промислового світа.

Отже тимбільше пекучою справою по великій господарській нараді є, щоб господарські кола, які мають широку господарську думку та уряд поважно ставились до здійснення органічної програми праці.

Від відбудови повоєнних згарищ українське рільництво дало докази, що визнає засади праці, оперті на підставах власних моральних і матеріяльних сил.

Українське громадянство домагається, щоб несвоєчасними розпорядками урядових чинників не гільотинувати й не паралізувати наших суспільних починів, що будять приспані сили народу.

Акція Краєвого Господарського Товариства „Сільський Господар" і української кооперації, яка спирається на традиції праці трьох поколінь українського народу, акція, що сьогодні гуртує поверх 400.000 рільних господарств, не заслуговує на те, щоб передучасно її підривали т. зв. „суспільною діяльністю" старости чи повітові виділи або бюрократи Рільничих Палат.

Ці плянові почини, як нпр. відома акція урядової молочарської організації є досить сильні, щоб викликати непотрібну метушню у краю, але за слабі, щоб поставити, а що гірше вести господарські організації, які без суспільного чинника, без віри населення у власні сили і без взаємного довіря мусять марно пропасти. Український господарський світ представив свої засадничі постуляти в меморіялі, який вручено шефові уряду. У цьому меморіялі є представлені і постуляти українського рільництва і його суспільних організацій, а в тому і кооперації.

ДЛЯ НОРМАЛІЗАЦІЇ ВІДНОСИН.

В імені Української Парляментарної Репрезентації маю честь заявити, що не спічнемо в наших змаганнях так довго, доки провідні організації українського рільництва: Українське Господарське Товариство „Сільський Господар" і Ревізійний Союз Українських кооператив не зревіндикують своїх добре заслужених і природних прав, щоб стати знову ідейним і господарським осередком українського народу в межах Річипосполитої.

На цьому місці хай мені вільно буде зайняти становище до промови пана сенатора Домашевича з генеральної дебати над буджетом 9. березня ц. р.

Пан сенатор, обговорюючи справу нормалізації польсько-українських відносин вважав вказаним розгорнути перед нами образ практичного переведення нормалізації, між іншим й на господарському відтинку. На думку пана сенатора дорога до нормалізації відносин між українським і польським народом веде одиноко через зречення українського народу права розвивати власне культурне й господарське життя українського народу у власних культурних і господарських організаціях.

На думку пана сенатора нормалізація відносин вимагає лише спільних польсько-українських організацій.

Нехай мені вільно буде з цілою повагою, гідною тієї справи, зазначити, що так зрозуміла нормалізація відносин польського й українського народу, як одиниць збірних, окремих і самостійних, як рівнорядних підметів, не була би нормалізацією, але ліквідацією народнього життя, польського і українського.

До такої розвязки справи не може допустити гідність ані польського ані українського народу. Нормалізація польсько-українських відносин вимагає співпраці обох народів на прилюдному форумі в інституціях державних, самоуправних, у територіяльній і господарській самоуправі на засадах рівнорядности підметів співпраці, як це ласкаво зауважив п. сен. Голуховський. Зате природним підложам нормалізації буде фактичне забезпечення конституційних і що більше природних прав українського народу на свобідний розвиток народнього життя в культурній, господарській і релігійній ділянці згідно з арт. 109—111 Конституції, в чому також годиться з нами п. сен. Голуховський. Відібрати нам природні права, переорювати дорібок української духової і матеріяльної культури концепціями якихось національних спільнот в організаціях, які творить і може творити лише самостійне національне життя, це суперечне із засадами нормалізації, поминаючи нежиттєздатність, а навіть абсурдальність такої ідеї.

В обороні такої нормалізації можуть станути лише прихильники того руху, який знаємо під назвою анархонаціоналізму, що з засади нівелює національне життя інших народів, що стикаються з державним народом.

Саме в Східній Галичині не бракує прихильників такої ідеї. Отже звідси не брак нам противників ідеї совісної нормалізації відносин українського і польського народу як окремих самостійних спільнот, що живуть власним життям. Отже тому влучив у своїй промові в почуття чести та силу культурних і господарських цінностей українського народу своєрідною концепцією нормалізації польсько-українських відносин, п. сен. Домашевич, який ствердив, що в Сх. Галичині нема шовіністичних елементів проти нормалізації польсько-українських відносин, при чому фактично проповідуваною своєю концепцією сам заперечив свої запевнення.

ГОЛОД ЗЕМЛІ.

Мав я вже честь говорити ширше про потреби українського рільництва в присутності пана віцепремієра і пана міністра рільництва і рільних реформ на інвестиційній підкомісії великої Госп. дарської Ради 29. II. 1936 р. Тоді я розглянув подрібно питання аграрного перенаселення і видатности наших земель та конечність підставових меліорацій, доріг і т. п. публичних робіт на нашому терені. Нашим бажанням є, щоб цілий предложений матеріял прихильно потрактували члени Сойму й Сенату при реалізації інвестиційних робіт і при реалізації обмеженої господарської програми в державі, беручи під увагу розмір і питомий тягар українського рільництва та моральні сили українського рільництва.

В соймовій і сенатській дискусії порушено питання голоду землі і парцеляції. Тепер економічне положення у краю згори пересуджує еволютивний характер парцеляційної акції.

Рушення з місця комасаційної акції на полудневому сході активізує сильніше справу упорядкування, отже й парцеляції, а припаси землі на полудневому сході є вже дуже малі. Маємо її яких 200.000 гектарів, до цього доходить земля на північному сході у розмірах 300.000 гектарів на Волині й Поліссі. Взявши разом для місцевого населення наших земель його упоморядкування забракло би ще яких 2.000.000 гектарів. Тому розкидати запасом землі на північно східній і полудново східній території треба обережно. Далеко краще стоять у ділянці запасу землі центральні й західні воєвідства, які разом мають приблизно понад 570.000 гектарів землі. З цього яких 300.000 гектарів припадає на воєвідства віршавське і люблинське, що сусідують із краківським і келецьким воєвідством, які то два воєвідства майже вичерпали свій припас землі.

Експерименти кольонізації дали під господарським оглядом виділи перезажно відомі і для кольоністів і для автохтонів, позбавлених заробітків і що гірше надії на упоморядкування. Фінансово ці експерименти були й є до сьогодні дуже коштовні.

При вичерпанні скарбу держави, якого засоби вживалися тепер за скупі для потреб освіти й оборони краю, кольонізація була би невчасна не до розвязання і що гірше — погубна.

ВОВНИ, ШОВКИ, ПОЛОТНА,
БІЛИЗНЯНІ АРТИКУЛИ
з першорядних краєвих фабрик і закордонних
ЛЄОН РАЙС
Львів Пасаж Феллерів 4.
— Спеціяльно поручаюсь кооперативам. —

ЦУКРОВАРНЯ В ТЕРНОПІЛЬЩИНІ.

Справа будови цукроварні на Поділлі в стадії реалізації. „Вістник Економів" повідомив, що уряд признав тернопільському цукроварному рільничому „Поділля" 40 тисяч квінталів цукру. Згодом повстала спілка з тою самою назвою з капіталом 10.000 зол., на пайї вложились: львівська Рільнича Палата (4.000 зол.), „Сільський Господар" (2.000 зол.), „Малопольске Товариство Рольніче" (2.000 зол.) і „Звйонзек Земян" (2.000 зол.).

До дальшої реалізації справи ставили в характері дирекції пос. Ст. Трембецький, віцепрез. Мирон Луцький і дир. Тадей Капко. Крім того до управи спілки як представники організацій належать: д-р Каз. Пашара (хліборобська палата), гр. Ст. Баденї, дир. Агопсович („Звйонзек Земян"), інж. Евг. Храплевич („Сільський Господар") і дир. Свут (М. Т. Р.).

Цукроварня стане в самому Тернополі або на терені тернопільського повіту, а кошти будови передбачують на 4 і пів міліона зол. Уділова спілка буде спиратися на уділовому ключі: 23 прц. „Сільський Господар", 23 прц. малоземельні, 34 прц. велика власність і 20 прц. осадники (Сх. Галичина і Кремянець). Покищо контингент 40 тисяч квінталів цукру буде відступлений двом східно-галицьким цукроварням, а саме в Ходорові і Городенці. За відступлення цього контингенту обі цукроварні будуть платити відповідну боніфікату, яка дійде до суми 200—250.000 зол. і стане підвалиною основного капіталу.

Дальший капітал мають здобути уньокуванням акцій по 600 зол. серед майбутніх плянтаторів буряків на терені Тернопільщини. Як передбачують, буряки займуть простір коло 3.000 морґів. Отже з кожного морґа плянтатор буде тратити в користь уділової спілки в перших роках 95 гр., в третьому і четвертому році по 1 зол. 05 сот. З тієї суми буде заплачена вартість акції, а це дасть приблизно 1.800.000 зол. річно. Таким чином спілка, спираючись на малоземельних силах, підвисе їх продукцію та причиниться до зменшення безробіття в Тернопільщині.

Абісинське золото.

(Р. Мтий.) Підчас коли на фронтах в Абісинії йдуть тяжкі бої, зїжджаються до столичного міста Аддіс Абеби ріжні таємничі фінансієри за спеціяльними інтересами. В останнім часі вони навязали переговори з Кельсоном фінансовим дорадником цісаря, в справі виміни абісинського золота за муніцію. В цісарськім скарбі в Аддіс-Абебі є великі засоби золота. А що — внаслідок сильного відпливу золота з Европи до Америки — Европа відчуває болюче недостачу того металю, то деякі европейські фінансові агенти задумали перевезти до Европи золото з Абісинії. Але чи не їм пощастить і чи не за пізна тепер оферта муніції для Абісинії?

—o—

Німецькі сили над Реном.

ЛЬОНДОН, 16. 3. ПАТ. Як подав Райтер британська амбасада заявила, що на всій колись демілітаризованій смузі від голандської до швайцарської границі є всього 36.500 вояків, разом з поліцією.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

З української преси.

Геніяльний комерсант, або: як можна стати співвласником ґазети?

У своїх чергових „ревеляціях“ у „Батьківщині“ з 15. ц. м., п. Дм. Паліїв описує історію, як він став співвласником „Нового Часу“. Це тим цікавіше, що чейже всі ті „ревеляції“, які тягнуться вже у 10 числах того часопису і є найбільшим політично-часописним скандалом мабуть від часу, як існує українська преса, — викликані віби бажанням очиститись з закидів, що вирнули проти п. Дм. Паліева м. і. на судовому процесі за власництво „Нового Часу“. Щоб не нарвитися на закид, що реферуємо вигоди п. Паліева не зовсім точно чи вірно, передруковуємо ту частину його останньої статті буквально:

Осінню 1925. р. п. Іван Тиктор повідомив мене, що „Новий Час“ є його власністю і разом з тим спитав мене, чи я не приступив би до нього до спілки і чи не перейняв би Редакції „Нов. Часу“.

Хіба не треба доказувати, що у мене залишився сентимент до „Нового Часу“. Я його оснував і вивів в люди. Боляче було з ним розставатися, тож пропозиція п. Тиктора були для мене під кожним оглядом приємлива. Але одно „але“. Я не мав грошей. А п. Тиктор ставив справу зовсім ясно: Лише спілка і гроші.

Тою вісткою поділився я з моїм тодішнім дуже близьким особистим приятелем і політичним однодумцем Вол. Кузьмовичем. Рада в раду і пішов я сам чи може в двійку з Кузьмовичем до голови УНДА д-ра Дм. Левицького. Я поставив справу так: „Нового Часу“ шкода. Трапляється нагода його купити, я можу його купити, але не маю грошей. Якщо — говорив я до д-ра Дм. Левицького — Ви вважаєте, що варто прийти в посідання „Нов. Часу“, тоді поможіть мені в цьому.

Д-р Дм. Левицький був за тим, щоб „Новий Час“ конче брати. Кілько на те треба грошей — спитав він. Я не міг дати відповіди, бо Тиктор те очеркнув ціни „Нового Часу“. Д-р Лев. сказав: В моїй диспозиції є 200 долярів, що залишились з одної акції (тут д-р Д. Лев. назвав ту акцію). Це є все, що Вам можу дати. А Ви старайтесь якось конче увійти у співвласництво „Нов. Часу“. При цьому д-р Лев. застеріг за тих 200 дол. для УНДА 20 прц. власности „Нов. Часу“. Ми списали відповідну умову. Підписали ту умову я і д-р Д. Левицький та В. Кузьмович, як свідок.

Умову списано в одному примірнику і зложено її в сховку в Центробанку, чи як він тоді називався — Краєвім Союзі Кредитовім. При цьому застережено, що умову з банку мають право підняти д-р Дм. Левицький як представник УНДА і В. Кузьмович як мій муж довіря.

Маючи гроші в кишені, пішов я до Тиктора переговорювати в справі спілки. Сказав я йому, що можу дати за половину власности „Нов. Часу“ *ок. 200 долярів*. Тиктор погодився. Я виплатив йому *190 долярів*, він сховав гроші до кишені, а *я став співвласником „Нов. Часу“ і редактором*. Умови при тій трансакції ми не списали, назначилося — колись при нагоді. Я кілька разів згадував пізніше Тикторові, що годилось би списати умову і завжди чув я одно й те саме: „Ти мені не віриш?“ Я вірив, аж одного гарного дня, за рік чи два, п. Тиктор заявив мені, що я не є ніяким співвласником.

Д. Паліїв.

Коли хто хоче навчитися, як стати ґеніяльним комерсантом, то просимо прочитати те оповідання п. Паліева уважно ще раз. Бо, переклавши на просту мову, з того оповідання виходить таке: *за гроші д-ра Дмитра Левицького*, за які сам д-р Левицький застеріг собі чи так УНДО тільки *20 прц. уділу в ґазеті*, п. Дм. Паліїв став власником *цілих 50 прц.* Очевидно, п. Паліїв не згадує, чи він п. Тикторові казав, звідки ті гроші і на яких умовинах отримані. Не згадує теж, чи і в який спосіб він, п. Паліїв, як довжник д-ра Дмитра Левицького, або передав д-рові Дм. Левицькому обіцяних 20 прц. ґазети, або гроші. Забув, сердега... Зате ми перша чували й тепер читаємо, що п. Дм. Паліїв вважав себе співвласником „Нового Часу“ на 50 відсотків! Мало того: всім нам відомо, що п. Дм. Паліїв, ставши „співвласником“ і головним редактором „Нового Часу“ за гроші голови УНДО д-ра Дмитра Левицького, використав своє становище на те, щоби повести тому найбільш неперебірливу кампанію проти УНДО та й навіть персонально *проти свого вірителя, якому завдячував карієру*, що вкінці треба було п. Дм. Паліева викинути з УНДО...

Чи п. Дм. Паліїв має право ще ґніватись і процесуватись? Що найвище має право жалітись, що коса трапила на камінь. Бо коли п. Паліїв ремствує і процесується, то що має казати д-р Дмитро Левицький: втратив гроші, не побачив ані навіть 1 відсотка власности „Нового Часу“ і найшов гідну „подяку“ від довжника! Нема то, як робити інтереси з ґеніяльними комерсантами!

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Сенат ухвалив буджет.

В суботу радив сенат над буджетом скарбу і приняв проект скарбового закону на 1936-37 р. Буджет міністерства скарбу зреферував сен. Фудаковський, який боронив теж діяльности Стронництва Народового. Тому маршал Пристор перервав його промову. Буджет підприємств і заведень зреферував сен. Карпо-Седлевський. По промові віцеміністра скарбу Т. Ґродзицького довшу промову виголосив ґенеральний референт сен. Козловський. З референтом гостро полемізував мін. Квятковський. Опісля сен. Бобровський полемізував зі сен. Козловським і сен. Фудаковським, якому вичислив ріжні гріхи ендеків супроти Польщі. Вкінці сенат приняв скарбовий закон з невеличкою зміною ст. 6. цього закону і 10 резолюцій.

Процес „Аксіон Франсез“.

ПАРИЖ, 16. 3. ПАТ. Чимале зацікавлення зосереджує на собі процес проти начального редактора щоденника „Аксіон Франсез“ Шарля Морра та відповідального редактора Делеста, яких обвинувачують у намові до вбивства. У вересні минулого року опублікував Морра статтю з погрозами смерти для 140 лівих послів, що голосували за санкціями проти Італії. Першого дня процесу виголосив Морра промову, у якій боронив свою статтю тим, що обстоював державний інтерес. Присуд западе за тиждень.

Л. ФЕДОРОВИЧ МАЛИЦЬКА.

ПОСМЕРТНА ВИСТАВА О. НОВАКІВСЬКОГО.

(Докінчення.)

З усіх малюнків Новаківського бє первісна сила, сила родючої української землі і життєрадість тої землі з принагідною домішкою брутальности.

Ця брутальність виявляється в кольориті, нераз у сирих, ніби просто з туби накладених фарбах або в дещо сирих барвних контрастах. Це іноді вражає око, привикле до малярської культури деяких французьких малярів.

Але саме оте „сире“, нераз прикре, агресивне і незрівноважене в кольориті Новаківського є характеристичне для нього. Коли закидають йому деякі корифеї нашого мистецького парнасу, що він, мовляв, не вспів визволитись зпід впливу польських (з краківських часів) мистців, не треба і звертати уваги на такий несуттєвий підхід до нашкрізь оригінальної творчости, якою є життєвий дорібок Олекси Новаківського.

Та коли закидають йому саме ту загальність, що була його силою, або брак суто малярської культури, що її мають деякі (далеко не всі!) визначні мистці чужих країн зі старою, неперервною малярською культурою, тоді треба виразно підкреслити, що саме деякі на око „неґативні“ прикмети його були в дійсності — позитивні.

Новаківський зосереджував у собі неспокій, шукання форми, вперту боротьбу за визволення зпід чужих впливів, шалене змагання до самоозначення власного „я“, що є основною рисою української сучасности. Серед того змагання, серед запеклої боротьби за сутонаціональну мистецьку форму, смерть вирвала йому кисть із творчих рук. Тимто цілість цієї творчости розбуджує враження чогось недокінченого, деколи негармонійного, але гріяного та величавого, як і наша сучасність. У ніякому з інших сучасних українських малярів дійсність наша не знайшла тої яскравої вражаючої відбитки, як у повних творчої муки композиціях Новаківського. Падають з ріжних сторін слова критики з неґативною тенденцією про „конвульсійно покорчені лінії“ його постатей. Недобачує оця поверхована критика головного моменту своєрідної ґеніяльности мистця, якому судилося виражати у своїй творчості національну стихію, яка щойно находиться у стадії кристалізації в напрямі гармонійно орґанізованої цілости.

Одначе саме буйність, саме динаміка, саме шукання і творчі муки не вистали на те, щоб називати Новаківського великим мистцем. Він великий завдяки строгій дисципліні знаменитого рисунку, завдяки великому дарові композиції, що дозволив йому, — майже архітектовічно, будувати монументальні малюнки. Ця монументальність ставлю у сполуці із стихійним відчуванням барви ставить його в ряди великих малярів.

Недокінчена, вуглем виконана Св. Юрська Мадонна є наглядним зразком монументальности, що нагадує надлюдські постаті Мікельанджеля зі стелі Сикстинської каплиці. Це не „скорбна мати“ більшости творів знаних нам малярів, не етерична істота в роді Богородиць Ботічеллія або навіть поважних та спокійних мадон Беллінія. Ні. Це надлюдського зросту сильна, горда, войовнича Богоматір, що несе в дарі світові свого сина — Христа. Від неї віє повагою римської матрони, що виховували синів своїх на твердих громадян римської імперії, віє силою та величю.

У звязку з виставою творів О. Новаківського появився у нашій львівській пресі ряд статтей на тему вистави і — творчости мистця. Треба ствердити, що вистава зразково уладжена. Експонати розвішані у хронольоґічному порядку (єдиний доцільний спосіб у випадку ретроспективної вистави) значно влекшують перегляд праць. За головний труд при уладженні вистави, ми вдячні проф. Залозецькому. Його широка фахова освіта у справах мистецтва, особливо кваліфікує його до того роду імпрез і всякі закиди проти нього з того приводу — невиправдані.

М. Голубець намагається доказати, що творчість Новаківського не заслуговує на те захоплення, яким досі цінували її: намагається також знайти „те тверде слово“, щоб „сьогодні найти для Новаківського належне місце в історії українського мистецтва“.

Тимчасом сьогодні ще не можемо найти для Новаківського „належного місця в історії українського мистецтва“. На те ще за вчасно, не кажучи вже про те, що всякі клясифікації та оцінки — річ релятивна. Це пророчисто доказують розбіжні погляди визначних критиків на творчість новіших і давніших мистців. Це пророчисто потверджують також відомі „моди“ у малярстві, що залежно від „духу часу“ виднигають та хвалять одних, то нехтують іншими мистцями. Моди ті виднигають, нераз із глибокої давнини, знехтованого попередніми поколіннями мистця, реґабілітують спльовані слави, то знов обезцінюють мистців, що були богами або божками даної доби. Маємо приклад таких мод у відношенні великої чистини польського мистецького світа до недавнього короля польського малярства — Матейка. Маємо другий у ділянці літератури — під цю пору у розгорілій у Франції полеміці на тему досі звеличаного пєта Віктора Гіґо, вартість якого підлягають у сумнів.

Оцінки — релятивні. Хай нікого не хвилює неґативне відношення деяких представників нашого мистецького світа до нашого померлого мистця: не важне, чи сьогодні хтось хвалить або обезцінює Новаківського, а важний величавий життєвий дорібок його, що маємо нагоду (не в цілості, з огляду на обмежене місце) оглядати в салях на вул. Чарнецького.

Анекдотичні додатки про приватне життя Новаківського в статтях п. Голубця — байдуже, чи правдиві вони, чи ні — належить до тої „цікавости кавердинера“, яка не так цікавиться творчістю мистця та його духовим обличчям, як малими слабостями великих людей.

Творчість Новаківського неподібна до творчости ніякого іншого нашого мистця. В ній пробиваються не тільки суто українські прикмети, але й своєрідний траґізм нашої доби. Ніхто так, як він, був і буде малярем нашої сучасности, стурбованої, тривожної, немов напередодні великих подій — малярем українського відродження.

На могилу бл. п. Андрія Ґели.

Ню Йорк, 24-го лютого 1936.

Тихо й незамітно відійшов від нас у пятницю 21-го лютого 1936. року Андрій Ґела в 57. році життя. Але колись був це знаний народній робітник і тому варт присвятити кілька хвилин для перечитання хоч коротких споминів із його життя.

Ми знали його останніми роками як справжнього артиста-диригента хорів та одного з основників злучених хорів із околиці Ню Йорку, що то під його управою співав на посвяченні Української Католицької Вищої Школи в Стемфорді 4-го вересня 1933. року, а під управою проф. Ол. Кошиця в концерті в честь Шевченка в Таунс Голл у Ню Йорку 7. квітня 1935. року. Помер серед приготувань до великого концерту релігійної музики на день 31. травня 1936. р. в Юрнеґі Голл у Ню Йорку. Мав диригувати в етноґрафічних картинах „Весілля", укладу д-ра Цегельського саме в пятницю ввечір, отже в день своєї смерти, але не довелося.

Списуючи історію церкви св. Петра й Павла в Джерзи Сити, стрінув я бл. п. Андрія Ґелу та спитав про деякі дати з його життя. Отже на основі власних даних небіжчика його життєпис і діяльність такі:

Уродився в Сторонибабах коло Буська в 1879. р., як син селянина. Покінчив сільську школу і поїхав до Львова до підготовної кляси при українській академічній ґімназії. Після скінчення цієї кляси пішов до дяківської бурси при Ставропигійськім Інституті. Там учили церковного співу і всього, що звязане з церковним обрядом. Церковного обряду учив там знаний духовник львівської духовної семинарії, о. Ізидор Дольницький, загально званий „дядзьом". По 8 роках пішов на дяка до Стрілиськ Нових у повіті Бібрка і там зорґанізував мішаний хор.

В 1898. р. поїхав до Америки, на підставі оголошення в „Ділі", поміщеного о. Теофаном Обушкевичем. Став дяковчителем у Мейфілд, Пенсильвенія, і там працював 4 роки. Коли громада перейшла на російське православія, Андрій Ґела перейшов до Трентон у 1903. р. на угроруську парохію. Там навчився угро-руського напіву і мовного наріччя. Опісля тодішній апостольський візитатор о. Андрій Годобай запросив Ґелу до Скрентону, бо там плянував зложити духовну семинарію, а Ґелу хотів іменувати професором музики. Навіть і дім на ту ціль був уже купленний в 1904. році. В Скрентоні перебув Ґела до 1908. року, отже рік по приїзді еп. Ортинського. Із Скрентону їздив Ґела в делеґації від дяковчителів на привитання епископа Сотера в 1907. р. Тому, що Ґела знав угро-руський говір, о. Михайло Яцкович постарався примістити Андрія Ґелу як співробітника при „Американско-Русскім Вістніку" в Гомстед, Пенсильвенія. Тоді редактором був Юрій Жаткович і він радо згодився на це. „Вістнік" виходив в двох мовах: „угро-руській" і „словацькій", отже частина була писана латинкою, хоч мова була та сама. На конвенції „Соединенія Русских Греко-Кафтолических Братств", що видавало „Вістнік", вибрано в 1908. р. головним редактором Ґелу. Ця конвенція була в Скрентові. Але Жаткович просив Ґелу, щоб він зрезиґнував і лишив йому ту позицію. Ґела так зробив, а затримав собі посаду дяковчителя в Брадок біля Гомстеду. Це була угро-руська парохія з о. Петрасовичем Ол. як парохом. Звідтам перейшов Ґела заходом о. Ол. Улицького до Джерзи в 1908. р. на дяковчителя. Тоді головний уряд Українського Народнього Союзу приняв теж Андрія Ґелу на редактора „Свободи" для тих званого „словенського відділу". Це був додаток до „Свободи", друкований латинкою із словацькими значками.

В 1911. р. перейшов Ґела на угроруську парохію до Пасейку, звідтам до Філядельфії на становище катедрального дяка й диригента (в 1913. р.) і там зорґанізував славний хор. У тому часі закладали взаїмопомогову орґанізацію „Провидіння" і Ґела був одним із перших її орґанізаторів та став першим секретарем при центральнім уряді в Філядельфії. Після нього прийшов Григорій Заячківський. У Філядельфії перебув Ґела до 1919. р., потім перенісся до Йонґстаун, а в р. 1923. перенісся до Джерзі Сити. Там працював до смерти. Після смерти своєї жінки в липні 1935. р. чувся дуже осамотнений і так заскочила його смерть. Лишив по собі трьох синів і три доньки, всі музикальні. Син Василь знає дяківство та обіймає становище дяка при церкві св. Петра й Павла в Джерзі Сити по батькові.

Ось коротка історія життя заслуженого українського громадянина в Америці.

С. Демидчук.

СССР. і Далекий Схід.

Руїна та невдоволення у Зовнішній Монголії.

КАІРО, 16. 3. ПАТ. Музулмани з китайського Туркестану та Афганістану, що відбувають прощу до Мекки, оповідають, що кипіння серед населення Зовн. Монголії росте. Влада з помічю червоної армії ледви опановує ситуацію, вибухи невдоволення переслідує суворо. Торговля і жотоводство зовсім підупали, населення масово утікає через кордон Внутр. Монголії та Манджурії.

ПОРОЗУМІННЯ З МАНДЖУРІЄЮ.

МОСКВА, 16. 3. ПАТ. Уряд Манджурії погодився на пропозицію Зовн. Монголії створити спільну комісію для розглянення причин збройної сутички з дня 12-го лютого ц. р.

МАНДЖУРСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВЗАЄМИНИ НАЛАДНУЮТЬСЯ.

ХАРБІН, 16. 3. ПАТ. Большевицький ген. консуль поінформував манджурського дипльоматичного агента, що його уряд годиться на створення манджурського ген. консуляту в Хавіровську. Манджурія бажалаб осадити ще 2 консуляти на совітському Дал. Сході, тому що большевики мають на її території 5 консулярних станиць.

КИТАЙ ЗАГРОЖЕНИЙ.

ТОКІО, 16. 3. ПАТ. Не зважаючи на вістки про перемогу військ нанкінського уряду над комуністами Домеї довідується, що ці останні перейшли Жовту ріку і зближуються до осередку провінції Шансі. Японські військові круги рахуються з можливістю, що комуністичні війська почнуть похід на Внутрішню Монголію, загрожуючи автономії провінцій Гопей і Чагар та що пробуватимуть наладнати звязок зі зовнішньою Монголією.

Ревматизм суспільною язвою.

Особи, дітковані ревматизмом часто і хронічно терплять, а часом стають інвалідами передусім у випадках у пору незауважених і неліковаиих. В нашім вогкім і малосонячнім кліматі, прояви ревматизму легко спостерегти і коли в пору почнемо його правильно лікувати, можемо запобігти дальшому розвоєві недуги. При ревматизмі треба заживати 2—3 таблетки Тогалю 3 до 4 рази денно. Тогаль вживаємо також в часі розвиненої вже недуги: в ревматизмі, артретизмі, подагрі, нервоболях, болях голови, грипі і простуді. — Тогаль є добрим засобом проти болю і проти горячки. 1—2

Вечір 40-ліття кіна у Львові.

Львівський фільмовий клюб „Авангарда" влаштував 13-го ц. м. у великій університетській салі „Колеґіюм Максімум" вечір з ріжноманітною програмою з нагоди 40-ліття істнування кіна. На вечір запросили представників ріжних ділянок знання і мистецтва, щоб вони поділились коротко своїми враженнями про кіно, а наконець публика мала побачити зразки перших давніх фільм, які ми мали час уже забути і ті, які звуть нині „авангардовими".

Промовляли журналіст, директор кіна, педаґоґ, поет, інжинір, актор і відчитали відповіди — психольоґа, музикознавця та постійного співробітника радія.

Цікаво вийшли тільки ті промови, які були гроки підготовлені, а саме Т. Голяндра, молодого поета і арт. театру Й. Страхоцького; всі інші обмежувались до загально відомих помічень, забуваючи здебільшо ж головну свою тему. Постійно чули ми фразу, що фільма має щойно 40 літ і тому вона за молода, щоб щонебудь сказати про її дотеперішній розвиток — фразу мало виправдану, а ще менше чули ми про те, що й як досі кіно зробило.

Із фахових інформацій цікаво було почути, що річна продукція кіна давно вже перейшла пів мілярда метрів, що добою найбільшого матеріяльного успіху кіна були роки 1912—26 і що в Польщі від 1926. р. число кін не зростає, а зменшується (є їх тепер приблизно 650). Найбільше фільм (це ми теж знаємо) спроваджує Польща з Америки, чому цей привілей має Америка, фаховий підприємець кіновий, не міг пояснити. На купно деяких чужих фільм іде 45 прц. з касового брутта.

Велика маса слухачів, що прийшла на згаданий вечір і виповнила всю салю, була досить розчарована. Із заповіджених прелеґентів деякі не явились і відчили два найцікавіші з них проф. Інґарден та О. Ортвін. Т. зв. авангардові фільми не мали в собі нічого з того, що можна було уявляти собі, як завдатки майбутнього фільмового мистецтва; були це т. зв. репортажі, майже пересічні. Один із них з гуцульського побуту, який ми вже оглядали в додатках „Ілта" характеристичний тим, що в ньому гуцули німі, щоб не було чути їх мови.

Дуже гарна ідея вечора була практично зовсім непідготовлена.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Міністер закордонних справ Афганістану приїхав до Москви. Його прийняв Калінін, а голова Раднарком-у, Молотов, видав сніданок. Приняні були члени сов. уряду з комісаром війни, Ворошиловом.

Німецька армія святкувала нині першу річницю привернення загальної військової служби. З цієї нагоди Гітлер дав військ. частинам нові прапори та оголосив відозву до війська.

Новий уряд Параґваю визнали вже Злучені Держави Півн. Америки, Бразилія, Арґентина, Уруґвай та Перу; през. Рузвельт запросив його на панамериканську конференцію.

Ліга Націй тратить свій престіж в Абісинії тому, що не вводить нафтових санкцій, а головний натиск кладе на помирну акцію.

З відчитової салі.

АКАДЕМІЧНІ ВЕЧОРІ У ЛЬВОВІ: Д-р Ярослав Пастернак: „Розв'й похоронного обряду на українських землях" Сала „Української Бесіди" 15. ц. м.

Зміст відчиту такий:

В цілому комплексі явищ, з яких складається людське життя, найсильніше враження викликає його кінець — смерть. Із журби тілом померлого та із страху перед ним самим зродились перші похоронні звичаї й обряди, а водночас і перші поняття про позагробове життя, які стрічаємо вже з першою появою культурної людини на землі. Тому історія похоронного обряду — це водночас історія розвою релігійних понять, яких перші сліди находяться вже у найстарших доісторичних гробах.

Після цього прелеґент подав огляд розвитку похоронного обряду на підставі археольоґічних находів, починаючи доісторичними часами.

У камяній добі та на початку бронзової ховали небіжчиків у сильно скорченій позиції; це робили зі страху перед ними і це зродило поволі віру у „живих мерців". У половині бронзової доби прийшов із заходу із праслов'янською (?) лужицькою культурою обряд тілопальний, в основі якого був також страх перед небіжчиком. Обявляється це між іншим у згинанні зброї на початку римської доби. Одначе тілопальний похорон виступає врядигоди вже від середущої камяної доби і навпаки: в часі загального тілопалення деякі культури виказують шкелетовий обряд.

Добре знаний є наш похоронний обряд щойно від княжої доби, бо про нього згадують нераз вже літописи. Тоді він уже досить скомплікований та попри засадничі форми, спільні всім індоевропейцям, виказує вже ріжні чужі впливи. Щойно з прийняттям християнства Церква упрощує його та заводить загальнo первісний звичай шкелетових похоронів на спільних церковних цвинтарях.

Передтим слов'яни все палили своїх небіжчиків та присипували попелища могилами. На костирі горіло рівночасно нераз багато ріжних дарів, про що інформує добре інвентар „Чорної Могили" з Чернигова; одначе далеко більше є бідних могил. З небіжчиком палили нераз і його жінку або невільницю. До цікавіших похоронних звичаїв княжої доби належало гребання мерців у човнах, при чому їм вкладали гроші в рот і везли їх до гробу навіть літом на санях та робили тризни у масках над гробом. Деякі з цих звичаїв задержались місцями до наших часів, що виказував прелеґент при описі сучасних похоронних обрядів. З ними вяжеться й віра в упирів та жорстокий звичай пробивати їм цвяхом голову.

У висліді виказав прелеґент у нашому похоронному обряді сліди дуже глибокої давнини й докази незвичайно сильно закорненої народньої традиції, яку етнольоґ може добре зрозуміти тільки після докладного обзнайомлення із висліддами археольоґічних праць. На цьому полі находять обі ці науки свою спільну мову, а кори-

стає з цього релігія, яка відшукує у дослідженому в цей спосіб матеріялі свої перші початки, перші сліди поглядів людини на справи есхатологічні, на душу та на Бога.

Цікава тема відчиту, ілюстрованого численними (к. 30) світлинами, стягнула дуже багато слухачів, між якими бачили ми головно молодь. Після відчиту відбулася довша дискусія.

З еспанської Аркадії.

ПАЛЯТЬ ЦЕРКВИ

МАДРИД, 16. 3. ПАТ. У Льогроно виконали таємні комуністично-синдикалістичні елементи низку саботажів: підпалили кіно, домівку монархістів, народньої партії та республиканців і 6 церков та монастирів: убили поліційного старшину. Невідомо ще, кілько осіб ранили у перестрілці.

УБИВАЮТЬ ЖІНОК.

МАДРИД, 16. 3. ПАТ. До довгої низки терористичних актів та сутичок, які потрясають Еспанією, від коли вона найшлася у руках лівого уряду, слід додати ще такі: Підчас сутички між прихильниками лівиці та провиці у Саламанці вбили кинжалами 1 членку правицевої організації, а одну дівчину вбили з револьверу. У перестрілці між фашистівською та комуністичною молоддю ніхто не згинув. У Мадриді стріляв хтось з самоходу на дім соціялістичного лідера Лярго Кабаллера. Провідників фашистівської організації „Фалянга Еспаньа" замкнули у вязниці.

АНАРХІЗУЮТЬ КОЛЬОНІЇ.

МАДРИД, 16. 3. ПАТ. З Орану подають, що в місцевости Маскара підчас соціялістичних зборів дійшло до бійки між правими та лівими крайніми елементами. Жандарми та африканські стрільці привернули лад, арештуючи багато осіб.

НОВИНКИ.

— **На уфундовання вітражу** в Успенській церкві з приводу 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили дальше: (15. III. в захристії Усп. Церкви): Евдокія Сойка 2 зол., Михайло Кінаш 10 зол., Юлія Федушко 5 зол., Туся Л. 5 зол. Н. Н. 5 зол., Ева Шавель 3 зол., Анна Гресько 5 зол., Анна Хомин 3 зол., Юлія Цвіркевич 2 зол. — В Адміністрації „Діла": Володимир Онуфрик, Львів 5 зол. — Учительський збір дівочої школи ім. Шевченка складає 15 зол. з приводу ювилею о. Дамяна Лопатинського, колишнього катехита школи.

— **Найкращі лиси, пелерини** виконує і поручає Ю-Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46. Приймає футра на переховання літом.

— **Станиці нашого промислу** просимо прислати до 25. ц. м. на заподану адресу свої емблеми або охоронні знаки у форматі листівки (до епідіяскопу) в цій познайомлення з ними наших учениць. Гімназія СС. Василіянок у Станиславові, вул. Петра Скарги ч. 17. 1696

— **Пригадуємо, що Загальний Збір „Народньої Гостинниці"**, кооперативи з обмеженою відповідальністю у Львові, відбудеться дня 24. березня 1936 (вівторок) год. 17-а в салі Кооперативи при вул. Косцюшка ч. 1а. Тогосамого дня год. 8-а рано відбудеться Поминальне Богослуження в храмі св. Юра за померлих Членів Кооперативи. — **Налзірна Рада.** 1695

— **Відчит** про плекання кімнатних рослин п. проф. Олени Бережницької-Будзової відбудеться в середу 18. березня 1936. в год. 18. в Кружку Р. Ш. ім. Ганни Барвінок, вул. Мохнацького 12. Окремих запрошень не розсилаємо. Гостям рада. 1699

— **Театр ім. Тобілевича у Перемишлі.** Пишуть нам: В'д 17-го ц. м. приїжджає наш відомий театр на ряд гостинних виступів до Перемишля, де дасть кілька нових пєс, яких місцеве громадянство не мало ще нагоди бачити. У репертуар входить популярна оперета „Дівча з Маслосоюзу", оперета Чирського „Лев з Абісинії" з музикою Арнеса, драма „Інваліди" Меріяма-Лужницького, картина з життя б. старшин У. Г. А. У цій пєсі в головній ролі виступить дебютантка Ж. Шведівна, абсольвентка драматичної й фільмової школи у Варшаві.

— **Засідання Комісії Літературознавства** при фільольог. секції Наук. Тов. ім. Шевч. відбудеться в п'ятницю 20-го ц. м. в год. 6. веч. з рефератом Е. Ю. Пелінського.

— **Вечір духовної пісні.** В суботу 21. березня ц. р. в год. 7. веч. відспіває катедральний хор під дир. п. І. Охримовича в церкві св. Юра низку духовних творів, а саме: Яшневича: а) „Слава Богові", б) „З молодости моєї" і в) „Велике славословіє"; Козицького: „З Всенощної" і Стеценка: „Вірую". Згадані твори виписані за української влади в 1918 р. в українській мові, у нас будуть виконані вперше. Також новинною буде пісня „Под Твою милость", співана свого часу бл. п. о. Федусевичем, катехитом у Стрию, аранжерована на хор Філяретом Колессою. Знаний прекрасний концерт Бортнянського „Господи Боже Ізраїлев" закінчить цей вечір. Дохід призначений на украшення катедри.

— **Шевченківський концерт в Люблині** відбудеться в неділю, 29. березня ц. р. Українці з Люблина й околиці повинні громадно явитися.

— **Хто виграв?** В нинішнім дн тягненні держ. клясової льотерії впали такі виграні: 10.000 зол. на ч. 62031 140568 165980, 2.000 зол. на ч. 90523, 184134, 1.000 зол. на ч. 36424 138332 168960 183748, 500 зол. на ч. 24518 24537 34589 37561 77410 118552 131515 143015 184835, 400 зол. на ч. 392 32848 40841 77030 106450 111888 146266 181527 190775.

— **Залізничі полекші для матуристів** рішило признати міністерство шляхів підчас сьогорічних шкільних ферій. Абсольвенти середніх шкіл дістають право користуватися легітимаціями, які дають їм 50-процентову знижку на залізницях. Знижка буде важна від скінчення школи до початку нового шкільного року.

— **Приспішена матура.** Шкільні кураторії рішили приспішити цього року речинець іспитів зрілости в середніх школах. Перший речинець письменних іспитів для матуристів проектують на 4. травня, а другий на 18. травня. Таким чином іспит скінчиться до червня.

— **Україніка.** В останньому подвійному числі загребського журналу „Цірільометодскі Веснік" помістив доцент університету в Празі д-р Хведір Стешко фахову статтю „Ізворі за повест почетака прквеног певања на Україні" (Джерела до історії початків церковного співу на Україні). Про цюж статтю помістив великий фейлетон загребський щоденник „Обзор" із 12. березня.

— **Смерть проф. Ст. Закшевського.** В ночі на неділю, 15. ц. м. помер нагло у 62 р. життя д-р Станислав Закшевський, професор історії Польщі у львівському університеті. Покійний був головою польського Історичного товариства та головою Т-ва для дослідів історії оборони Львова. В 1930 р. одержав наукову нагороду м. Львова, а в роках 1928—35 був членом польського сенату. В післявоєнних часах, коли не стало на львівському університеті катедри укра-

Яке майно в банках залишив о. д-р В. Масцюх.

З достовірних джерел ми дістали такі вістки: о. д-р В. Масцюх, який помер у четвер 12. березня ц. р. рано, не залишив ніякого завіщання. Зате між його паперами найшли одну щадничу книжечку на 150.000 зол., зложені в Земельнім Банку Гіпотечнім, одну щадничу книжечку на 100.00 зол., зложені у польськім банку в Новім Санчі, одну щадничу книжечку на 30.000 зол. і декілька щадничих книжечок на дрібніші квоти. Всі щадничі книжечки на загальну суму коло 300.000 зол. виставлені на імя о. д-ра В. Масцюха. Ці книжечки забрав до перехову найближчий співробітник бл. п. о. д-ра В. Масцюха, капелян о. І. Полянський. Чи це власні ощадности покійного, не знаємо. Зате знаємо, що в одному з варшавських банків лежало у депозиті 250.000 зол., зложених за примусово викуплене парохіяльне поле у Криниці під будову лікувальних купелень. Ці гроші мав дістати наш Єпископський Ординаріят у Перемишлі. Одначе на заходи адв. Ординаріятові у Перемишлі, але переслали на руки о. д-ра В. Масцюха апостольського адміністратора.

Нині у вівторок 17. березня
у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій веч.:
комедія Буш-Фекете **Трафіка пані ґенералової.**

Загальні Збори кооперативи „Суспільний Промисл".

(н.) В суботу 14. ц. м. відбулись у помішканні Ревіз. Союзу У. К. Збори кооперативи „Суспільний Промисл", яка веде фабрику відомих артикулів (Луна, Пражінь). Присутніх було 70 членів. Збори отворив мец. *Корчинський* невеличкою промовою і запросив до секретарування п. *Боробця*, який відчитав звіт із попередніх Заг. Зборів. Звідомлення з останнього рахункового року здав член дирекції *інж. Раковський*.

Справоздавець підкреслив, що і рік 1935. ствердив ще раз, якою щасливою думкою було заложення кооперативи. Завдання її: нести користь суспільности, даючи їй добрий артикул, а безробітним працю, є дійсно реалізоване. Вироби *„Луна"* і *„Пражінь"* зустрічають щодо якости повне признання, і то не тільки у своїх, але й сусідів; також число працівників постійно росте, бо від 1933. р. побільшилося з 11 осіб на 44 (15 мужчин і 29 жінок, а крім того ще інжинір-аґроном у Жовкві).

Від нашого громадянства залежить, у якому темпі ростиме дальше число зґрудненних осіб у підприємстві, що його веде „Суспільний Промисл". Коли продукційна лінія (тут дир. Раковський вказав на один із ґрафіконів, розвішених на стіні) підноситься — тоді анґажуємо нових працівників, коли вона паде — тоді є конечність звільняти декого з персоналу. Продукція фабрики артикулів „Луна" і „Пражінь" зросла від 1933. р. на 150 відсотків. „Сусп. Промисл", хоч почав з малих фондів, що їх дало наше приватне службовництво, вирів уже на велике підприємство.

Збут артикулів „С. П." йде в 54.8 прц. через кооперативи, обєднані в Ц. С., у 14.1 прц. через Нар. Торговлю, у 8.6 прц. через міські кооперативи; решта йде через приватників. Збут через приватників збільшився від 1933. р. на 119 прц.

Сирівці вже у значній частині дістає фабрика від своїх плянтаторів (Жовква, Чижиків). З плянтаторів 54 є членами. Загалом кооператива має 297 членів, з того 186 приватних службовців. Зі зростом оборотів зросли також оборотові фонди, загалом на 30 прц. Власні фонди зросли на 51 прц., чужі на 20 прц.

Після того здав звіт з ревізії *інсп. Ольховий*. По вислуханні його, розвинулась широка дискусія, в якій забирало голос багато присутніх членів.

З чистого доходу рішено дати членам також у цьому році 7 *прц. дивіденди*, призначено на добродійні цілі 1.200 зол., решту приділено до запасового фонду. Переведено незначні зміни у статуті. На пропозицію комісії-матки вибрано до Надзірної Ради мец. Корчинського, рев. Грабаря (обі вони були) і рев. Кульчицького. Заступником вибрано п. Воробця.

Дискусія увесь час була річева, місцями гаряча. Збори закінчились пізним вечором.

Підготовляли комуністичну революцію в Австрії.

ВІДЕНЬ, 16. 3. ПАТ. Нині почався у Відні один з найбільших по війні процесів за державну зраду. На лаві підсудних засіло 30 соціялістів, які намагалися відновити діяльність розвязаних партійних організацій і підготовляли — як каже акт обвинувачення — державний переворот, щоб скинути теперішній уряд і проголосити диктатуру пролетаріяту. Головними підсудними є: колишній редактор віденської „Арбайтерцайтунґ" Карло Ґанс Зайлер і відома соціялістична діячка Марія Ембарт. Інші підсудні це адвокати, письменники, партійні секретарі, студенти та робітники. Багато змовників утікло за кордон.

Адвокат стріляє до трибуналу.

СТОКГОЛЬМ, 16. 3. ПАТ. У місцевості Нівепінґ біля Стокгольму, дійшло в місцевому суді до кривавої події. Один з адвокатів, якому відмовили права виступити в суді, вдерся до судової салі і з револьверів в обох руках, вистрілив 12 разів до членів трибуналу. Прокурор і свідок-робітник згинули, кількох членів трибуналу ранені. Адвокат, який стріляв, скінчив самогубством.

ської історії та українського університету у Львові, деякі студенти-українці могли в семінарі проф. Закшевського опрацьовувати теми з історії України; дехто з них виробився на дослідника української історії.

— **Вислід „протитуберкульозних днів“** у львівському воєвідстві, які зорганізував воєвідський комітет у часі від 1. грудня м. р. до 10. січня ц. р., дав загалом із продажі протитуберкульозних значків на терені львівського воєвідства 41.500 зол. Найбільше зібрано у Львові (19.098 зол.), опісля у львівському повіті (2.130 зол.), Дрогобичі (1.595 зол.) і т. д. Із загальної суми переслало воєвідське протитуберкульозне т-во 8.300 зол. Протитуберкульозному Союзові у Варшаві, 8.300 зол. управі лічниці в Голоску під Львовом на лікування безробітних хорих з цілого воєвідства, 22.825 зол. призначено на цілі повітових протитуберкульозних організацій і 2.075 зол. на адміністрацію.

— **Виділ Т-ва „Українська Студентська Громада“ в Кракові** у звязку з вісткою („Діло“ з 23. м. м.) поясняє, що це т-во припинено не тому, що його управа не проявляла ніякої діяльности в останніх двох роках. На ділі університетська влада припинила управу т-ва в урядуванні ще в черні 1934 р., а функції управи виконував в тому часі встановлений університетською владою комісар в особі Т. Стасика, студента філ.

— **Мінімальна освіта польських поліцистів.** Головний командант державної поліції в Польщі видав розпорядок у справі мінімального цензу освіти, вимаганої від поліційної служби. У звязку з реорганізацією вселюдного шкільництва від кандидатів на поліцистів вимагається відтепер бодай 7 або 6-ої кляси вселюдної школи, а не, як досі, чотирьох відділів.

— **Самогубство студента.** В понеділок 16. березня ц. р. кинувся під поїзд 24-літній Карло Гергардт, студент математично-природничого факультету у Львові. Причиною самогубства були знущання його товаришів студентів, які зі зависти нищили всі його наукові досліди. Батько Карла, міщанин, замешкалий на Кульпаркові, дуже любив свого сина і не жалував грошей на його студії. Коли довідався про смерть свого сина, негайно прийшов на Вульку, де двічі зімлів зі жалю за сином. Тіло К. Гергардта перевезли до інституту судової медицини.

— **За зловживання влади.** В Тернополі відбулася судова розправа проти З. Копистянського, б. референдаря тернопільського воєвідського уряду, за зловживання влади та інші урядничі перестуцтва. Копистянського засуджено на кару 5 літ вязниці, обнижену на основі амнестії до 4 літ. Засуджений зголосив апеляцію.

— **Помер князь Мдівані.** У місцевості Делрей Біч на Фльориді підчас гри в польо згинув трагічною смерю кн. Сергій Мдівані. Підчас гри з польо впав Мдівані з коня, а кінь ударив його копитом у голову. Десять хвилин опісля Мдівані помер. Кн. Сергій Мдівані в 1927 р. оженився був із фільмовою артисткою Полею Негрі, та в 1931 р. розвівся з нею, а оженився із співачкою Мек Кормік. Із Мек Кормік розвівся 1933 року та 5. лютого 1935 р. оженився із вдовою по своєму братові Олексієві, Люізою ван Ален.

ДИВОГЛЯДИ.

КРОКОДИЛІ З НЕБА.

На бразилійському побережжі мешканці міста Пара були сильно здивовані, коли вийшли на вулиці після одного хмаролому. На землі лежали малі крокодилі, що впали із хмар. Учені пояснили це явище сильним вітром, який пірвав десь із далеких мочарищ новонароджених крокодилів і перекинув із дощем на інше місце.

ЧОМУ У МІСТІ ГАСНЕ СВІТЛО.

Трапляється раз чи два на рік, що у великому місті, навіть такому як наше, гасне нараз світло. Нарікаємо тоді звичайно на погану дирекцію освітлення чи техніків, хоч причина такої темряви може бути складніша. Ось що трапилось цими днями у Відні. В одному авті їхав пес із своєю панею. Пес, відповідно до почувань своєї пані, заняв місце поруч неї. У подушці авта, на якусів була голка. Пес стрибнув із болю так сильно, що вискочив на керму. Шофер не міг дати собі ради з кермою і авто вїхало у розгоні на ліхтарню. Ліхтарня впала на будку з електричними проводами. Наслідком короткої лучби згасли в місті всі світла, зупинились трамваї, авто розбилось і шофер сильно покалічився. Все те через одну голку в невідповідним місці.

✝ Посмертні згадки.

О. АТАНАСІЙ ЛЕВИНСЬКИЙ.

Дня 8. березня ц. р. помер по довгій недузі о. Атанасій Левинський, парох Болехова, у 75. р. життя. Покійний походив із давньої священичої сімї, якої члени займали визначні становища у нашій суспільности, як напр. луцький епископ Степан Левинський († 1807), проф. техн. Іван Левинський († 1918) та близький свояк митрополит Спиридон Литвинович († 1869). Богословські науки покінчив у Відні. По висвяченні душпастирював у Гусятині і Вовківцях, борщівського повіту, опісля став гімназійним катехитом у Чернівцях.

На тому становищі перебув 35 літ і займався дуже ревно українською молодю гр.кат. обряду; для неї заснував запомогове товариство „Шкільна Поміч“ і був довголітнім головою його. Заходами його повстала була в Чернівцях перед війною бурса для гр.кат. молоді, в якій виховалося багато визначних українських громадян. По закінченні всесвітньої війни відлучено Буковину від гр.-кат. станиславівської дієцезії та утворено з Буковини й Мармарощини окрему гр.-кат. адміністратуру. Тоді вища церковна влада звернула увагу на о. А. Левинського й іменувала його капітульним крилошанином нової дієцезії.

В осени 1924. р. переселився о. Л. до Болехова. Там застав велику руїну: величава церква була крайно занедбана, мури і черепяний дах сильно ушкоджені, гриб зїв був значну частину підлоги та проповідницю. Також ерекціональні будинки були сильно знищені. За десять літ привів о. Л. церкву до ладу: знищив гриб, виправив зовні, вкрив цинковою бляхою, упорядкував у середині, доповнив церковне уладження, що було дуже бідне та поставив гарну залізно-бетонову огорожу навколо церковного цвинтаря. Також привів до ладу ерекціональні будинки. Кошти цього великого ремонту покрив з добровільних датків, не накладаючи на парохіян ніяких конкуренційних тягарів. Був ревним священником, добрим проповідником та визначався гарним голосом.

Болехівські громадяни відчули сильно смерть Покійного На похоронах, що відбулися дня 12. березня ц. р. під проводом о. дек. Сухого при співучасти 12-ох священиків, зібралися великі маси народу. Вдячні парохіяни несли на своїх раменах домовину на місце вічного супочинку і всі болехівські українські установи вислали делеґації з вінцями.

о. А. Левинський осиротив дружину Богдану з Кисілевських, три доньки: Мелянію, дружину д-ра Р. Цегельського, Зиновію, дружину дир. д-ра Т. Буранишського та Ольгу, дружину о. д-ра Гната Цегельського, і двох синів: інж. Степана в Букарешті і Богдана, абс. торгов. курсу абітурієнтів.

В. Й. П!

Ірина Волошинова родж. Петрик, дружина відомого закарпатського діяча о. дир. Августина Волошина, померла, принявши Св. Тайни, в 59. році життя і 40. подружжя дня 13. березня 1936 в Ужгороді. Похорони відбулися 15. ц. м. В. Їй П.!

Дописи.

ТЕРЕБОВЛЯ.

Заснування районової молочарні. В Теребовлі Маслосоюз урухомив районову молочарню, яка веде вже свою важну господарську працю. Дооколичне селянство радо доставляє молоко до районової молочарні, яка швидко управильнить незадорові відносини з набігом у м. Теребовлі. Бажаємо новій нашій станиці якнайкращих успіхів у праці над піднесенням рідного молочарського промислу і господарського добробуту нашого села.

КАЛУШ.

В 75-ліття смерти Шевченка. Роковини смерти Шевченка рішила філія „Просвіти“ відсвяткувати в дещо відмінний спосіб, як це бувало минулими роками. А саме замість традиційного концерту відіграє Т-во „Калуський Боян“ оперу Аркаса „Катерина“, яку попередить „Заповіт“. Своєю якнайчисленнішою участю у вечорі має громадянство повинно вшанувати память Генія України

ДУБНО.

До чого доводить московський шовінізм. Українське громадянство м. Дубна дістало від епископа Олексія дозвіл на відправу панахиди в українській мові в дубенськім соборі за душу Т. Шевченка. Росіяни м. Дубна, довідавшися про це, вислали негайно до епископа Олексія делеґацію у складі Петрова і вірменина Хорандзіянка з протестом проти цього дозволу. Епископ Олексій станув на становищі, що не бачить причини, чому за душу Шевченка не можна було молитися в українській мові, як подібні богослуження відправляють по соборах усіх великих міст Волині.

КРЕМЯНЕЦЬ.

Шевченкові роковини. В понеділок 10. березня ц. р. Шевченкові роковини почалися жалібним богослуженням в українській церкві Воздвиження Св. Хреста. Опісля в домівці Українського Добродійного Т-ва відбулися товариські сходини, на яких вступне слово виголосив проф. М. Кобрин. З черги п. Б. Козубський виголосив реферат „Шевченко — учитель народу“ і п. Т. Сагайдаківська „Шевченко як малар“. На дальшу програму склалися співи і декламації поезій Шевченка

Спорт.

ЗМАГАННЯ ВІДБИВАНКИ В САЛІ.

В салі Сокола-Батька почалися змагання за першенство Львівщини у відбиванці. В мин. суботу і в неділю грали лише жіночі дружини. Це дійсно добра думка уладжувати окремі жіночі змагання. Організація змагань була справна, гра жінок цікава.

Зпоміж усіх жіночих дружин найкраще представляється **Плай**, що виграв усі стрічі: з Соколом IV 2:0, з Дніпром (Вінники) 2:1, зі Стрілою 2:1 і зі Соколом-Батьком 2:1. Гра змагунок Плаю була спокійна і плянова. Інші дружини (С.-Б., Стріла, Дніпро) виказують злебільша недостачу вирівнання: поруч дуже добрих змагунок грають слабі. Численно зібрані видці живо цікавилися змаганнями, головно дуже завзятою грою Сокіл-Батько — Стріла — 2:1, що мабуть рішить про друге місце. До кінця змагань лишилося ще до розіграння три стрічі, що відбудуться в найближчу суботу, безпосередньо перед змаганнями мужеських дружин.

Покищо в табелі змагань за першенство Львівщини веде Плай — 8 точок, 2) Сокіл-Батько 6 т., 3) Стріла 6 т., 4) Дніпро 4 т., 5) УССК 2 т., 6) Сокіл IV.

ПЛИВАКАМ ПІД УВАГУ.

У четвер 19. березня ц. р. відбудеться чергова година пливацьких тренінгів у критій пливальні при вул. Яблоновських ч. 5. Початок тренінгу в год. 18.45. Білети по 50 сот. можна купити в „ЕКО“ при вул. Сикстуській 29, у кооп. „Пласт“, вул. Руська ч. 3 і в харчівні Т-ва „Основа“.

МЯЧЕВІ ЗМАГАННЯ.

В мин. неділю відбулися у Львові такі товариські змагання:

Погонь — Сокіл II. 14:0 (4:0). Погонь виграла легко і без зусиль. Увесь час грачі Погоні пересиджували біля воротами II. Сокола.

Гасмонея — Т. С. Л. 4:2 (2:1).

Світязь — Лехія 1:0 (1:0).

КРАКІВ. **Краковія — О. VI. Катовиці 4:0 (3:0).**

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ

БУДАПЕШТ. **Мадярщина — Німеччина 3:2 (1:1).** Міждержавні мячеві змагання в Будапешті між репрезентаційними дружинами Мадярщини і Німеччини закінчились перемогою мадярів.

ЛЬОНДОН. **Шотляндія — Англія 1:0.** Змагунами аматорів Шотляндії перемогли аматорську репрезентацію Англії.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬОНДОН. **Ірляндія — Валія 4:1. Англія — Шотляндія 2:0**

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

НОВА ХАТА, двотижневий журнал для плекання домашньої культури. Львів, 15. березня 1936. Р. XII, Ч. 6. Зміст: І. Пеленська: Погляди Шевченка на жінку та її формування. — Із листів Шевченка до Марії Максимовичевої. — Володимир Січинський: Кераміка княжих часів. — Натали Сас: Бабочки перша туалета. — Прятання. — Із наших літниць. — Спрі салати. — Із проблем доброго тону. — Ручні роботи. — Приписи. — Софія Русова: Мої спогади.

ШЛЯХ МОЛАДЗІ. Вільня, люти 1936 г. Год. VII. Нр. 2.

Чи справді для оборони?

ТОКІО, 16. 3. ПАТ. Як подають офіційні джерела, плян уряду передбачує повне скріплення усіх оборонних сил; у травні обговорюватимуть програму дозброєння. Військові круги домагаються: 1) основної модернізації воєнного матеріялу, 2) поважного збільшення зн. військ у Манджурії та у Півн. Китаю, 3) створення нового міністерства, яке координувало би керму сухопутними, морськими та повітряними силами, 4) спільної розбудови протилетунської оборони, 5) контролі над промислом, що потрібний для нац. оборони.

Листування Редакції.

Чорний Крук. Лекторинція [illegible] 18-го ц. м.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Український Нар. Театр ім І. Тобілевича.

Перемишль:
17. III. Дівча з Маслосоюзу.
18. III. Отаман Сокіл.
19. III. Лев з Лоісині.
20. III. Нова теща.
22. III. Прем'єра, уривок з життя У. Г. А. Моцарта „Лужинського Інвалідів".

Ярослав:
21. III. „Дівча з Маслосоюзу".
22. III. Лев з Лоісині.

Український Молодий Театр „Заграва".

Єзупіль:
17. III. — Голгота.

Калуш
18. III. —Голгота.
19. III. — Голгота.
20. III Дума про Нечая.

Бовехів:
21. III. 3. пол. Голгота.
22. III. 3. пол. Голгота.
22. III. 8. веч Дума про Нечая.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 17. III. год. 8. веч. Аб. 11 „Графіня пані генерлової".

Середа, 18. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Бань у Ганою" виступ І. Кузьницької та І. Дембовського.

Четвер, 19. III. год. 8. веч. Аб. 13. Премієра „Панотець Марко".

Пятниця, 20. III. год. 8. веч. Аб. 13. „Панотець Марко".

Театр Різнородностей.

Середа, 18. III год. 8. веч. Аб. 11. „Графіня пані генерлової".

Кіно.

АПОЛЛО: „Циганський барон" (на основі оперети Ів. Штраса).
АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевленд і Ерол Флин).
ВАНДА: „Гунель", „Цісарські пани".
ГРАЖИНА: „Дівча з Будапешту" з Мартою Егерт.
АКАДЕМІЯ: „Ця або ніяка" (Джіта Ванар).
КОЛИСЕЙ: „Каранта", „Ліпитуємо світ".
КОПЕРНИК: „Пені", гротеска „Водні збиточники".
МАРУСЕНЬКА: „Шір-Гамірім" і додаток „Співайно всі разом".
МІРАЖ: „Пошлюбна ніч" з Анною Стен.
МУЗА: „Епізод" із Павлою Веселі.
ПАН: „Анна Каренина" з Гретою Гарбо.
ПАКС: „Я збігець" (Пандо Муні).
ПАЛЯС: „Давид Коперфільд" на осн. Чарлза Діккенса.
РАДЕ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт.
СВІТ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт.
СТИЛЕВЕ: „Метрополітен" і ревія.
ТОН: „Все місто говорить про те".
УТАА: „Під гарячим небом Аргентини" та ревія.
ХИЖЕРА: „Золотоволосий шибеник" (Шерлі Темпль).

ФОТОПЛЯСТИКОН.
(пл. Марійська 5.)
Новий Єрусалим у 1936 р

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 17. березня 1936.

Відень (506,5) 12.00, 13.10 Концерт, 20.00 Зов Батьківщини — муз., спів, 22.10 Арії та пісні — Шгмер баритон. Брно (325,4) 17.20 Естонські нар. пісні, 19.45 Словацькі пісні, орк., хор, солісти, Кошиці (249,1) 12.35 Концерт, 17.35 Словацькі нар. пісні, Мор. Остравa (269,5) 17.35 Шубертові пісні, 21.15 „Ля серва падроне" ком. опера Перголезі. Прага (470,2) 18.20 Солісти, муз., спів, 19.10 Концерт військ. музики, 20.15 Форт. концерт б-дур Брамса, Париж (1648) 12.00, 13.15 Концерт, 17.00 Камер. концерт, пісні й сольові твори, 21.45 „Алярмовий дзвінок" ком. Генекена й Коліса. Білгород (437.3) 11.00 Концерт, 12.00, 20.35 Пісеньки, 16.20 Камер. музика, 18.00 Танц. музика, 19.50 Форт. реціталь, Берлін (356.7) 14.15 Мельодії зі звукових ін, 16.00 Дрібнички в музиці та слові, 19.20 Російська пісня 19. століття (Кар'єр женосопр.), 20.10 Російські мельодії і танки Серг. Боткевича (для форт.) 20.25 „Легенда про сліпу Ярославну" з р. оп. Чайковського. Кенігсвустергаузен (1571) 14.00, 16.00, 20.10 Музика. Ляйпціг (382.2) 12.00 Вок.-муз. концерт, 19.00 Сонати та етюдеси з піяно (для віолончелі). Мюнхен (405,4) 16.30 Концерт, 20.15 Фрагм. з оп. Берлін. Будапешт (549.5) 13.10 Угорські мельодії в супр. цит. орк., 19.25 Форт. реціталь, 20.35 „Сумерк богів" оп. Вагнера, II. і III. дія, Мілано (368.6) 17.15 Танц. музика, 20.35 „Циганське кохання" оп. Легара, Рим (420.8) 20.35 Вечір опер Пучіні.

Середа 18. березня 1936

Відень (506.8) 12.00, 13.10, 20.40, 22.10 Концерт, 17.15 Сучасні австр. композитори, Братислава (298.8) 19.30 „Летовен" опера Орно (329.4) 21.30 Заміняє ся т концерт. Прага (470.2) 16.10 Танц. музика, 19.30 „Мадам Бетерфлай" оп. Пучіні, Париж (6.8) 18.30 Симф. концерт, 21.15 „Гроньяр" ком. Гр. Бернара, Білгород (437.3) 11.30 Концерт, 13.15, 19.50 Пісеньки, Берлін (356.7) 16.45 Камер. музика та нар. пісеньки, 19.00 Форт. твори Р. Гесе а, 20.10 Концерт. Кенігсвустергаузен (1571) 14.00 Музика, 18.00 Ballade, Ляйпціг (382.2) 16.20 Андерсенові казки в музиці, 18.00 Концерт, Мюнхен (405,4) 13.15 Популярна музика барока, 19.00 Варіації та фуга Гендля на тему Моцарта, Ленінград (12.4) 18.00 „Князь Ігор" оп. Бородіна, Будапешт (549,1) 18.20 Скрипка, 19.30 Концерт, Мілано (368,6) 11.30, 19.45 Легка музика, 20.35 „Ла Валлі" оп. Каталані, Рим (420,8) 15.10 Легка музика, 20.35 Лор.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 17. березня 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дзвінок, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дзвінок, 12.15 Для мол. дітей: „На ярмарці", 12.30 Сучасна опера з гр. пл., 13.25 Жаклина домашнього господарства, 13.30 З ринку праці, 13.35 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Оперетк. музика, 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Веселі пісоньки та діяльгти з гр. пл., 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Краса краєвида у Польщі, 17.15 Краєвиди в музиці (вик. камеральна орхестра), 17.50 Говорена енциклопедія, **18.00 Концерт югославянської музики у виконанні Марії Сокіл і Антона Рудницького,** 18.50 Літер. нарис: Ексцеленція письменник (гр. Войтіх Дзедушицький), 18.50 Актуальний фейлетон, 19.00 Збірна воєнська гімнастика, 19.30 Актуальна гутірка, 20.00 Гумор Льва Слезака — монольог, 20.10 „Чар однострою" оперетка Мих. Свежинського; у перерві: Вечірній дзвінок, Із сучасної Польщі, 22.15 Спортові вістки, 22.25 Рекламовий концерт, 22.40 Людомир Рудницький: „Райський птах" із гр. пл., 22.45 Рецитація творів Ізи Веневської, 23.05 Надобраніч — гр. пл.

Середа, 18. березня 1935.

6.30 Ранішня гімнастика, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дзвінок, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дзвінок, 12.15 Дитина в передшкільному віці: Фізичний розвиток дитини, 12.30 Концерт орк., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань із гр. пл., 16.40 Гутірка Майстеркевича з Ліпиглянною: „Буде нам потрібний барометер" (для ст. дітей), 16.20 Вільновчельний реціталь, 16.45 Гутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Дискутуємо: Про межі толеранції, 18.00 Літер. нарис: „Психольогічний епос Керненція", 18.15 Рекламовий концерт, 18.35 Гутірка: „Его те фацієм, мосіє пане", 18.35 Саксофонове трио, 19.00 Промова пред. Мосціцького, присвячена марш. Пілсудському, 19.15 Воєнські пісні, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Польські композитори в гр. пл., 20.45 Вечірній дзвінок, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Анд: Творчість Фр. Шопена (вик. Леоп. Міннер), 21.40 У польськ. х лаврентів 1935/6 р., 21.35 Актуальна господарська гутірка 22.05 Військові марші, 22.30 Концерт оркестри, 23.30 Льокальне закінчення вдиці.

Радіокутик.

ВИСЛІДИ КОНКУРСУ „ПОЛЬСЬКОГО Р. ДІЯ".

В помешканні „Польського Радія" в Варшаві відбулося зібрання конкурсового суду в справі великого конкурсу на абонента ч. 500.000. Після розгляду відповідей показалося, що серед надісланих 4217 листів — влучних було 80. Ці ні особи вгадали, що „Польське Радіо" зареєструє у своїх картотеках півмільйонового абонента 15. січня 1936 р.

ЮГОСЛОВЯНСЬКА МУЗИКА.

Концерт 17. березня в год. 18.00 буде присвячений усім напрямам югославянської музики починаючи від старших аж до сучасних. Пісні кількох югославянських композиторів почують радіослухачі в виконанні досконалої сопраністки М. Сокіл у супроводі піяніста А. Рудницького, який крім того виконає кілька фортепянових творів.

ШИРІТЬ НАШ ЧАСОПИС!

БІРЖА.

ГРОШІ.

Дрібні у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27.

Нім марка 1.40—1.45, фр. франки 34.85 35.10, шв. франки 172.75—173.50, фунти стерлінги 16.15—16.40, австр. шілінги 98.50—100.00 чеські кор 19.00—20.00, рум. лей 28.00—30.00, італ. ліри 32.00—34.50.

Золото. Долари 9.03—9.07, Рубл 47.00—48.00, Фр франки 34.50—35.00, Корони 36.40—37.00 Дукати 83.00—83.70; 1 грам золота 5.43.

Срібло: Корони 0.27, Рубл 1.20, Фльорени 0.6 —0.70.

Долярівка 34.00—34.00.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Гречка на мливо	15.00	—15.25
Гречка пас.	14.00	—14.25
Лен	37.00	—39.00
Крупи гречані	24.00	—25.50
Кліп	90.00	—100.00
Висівки житні	9.25	—9.50
Висівки пш. грубі	10.50	—11.00

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 16-го березня н. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2.70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74.50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2.75	„
1 л. молока від 11. I. 1936	0.15	„
1 к. яєць	2.80	„

Тенденція на масло і на молоко слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 16. III. н. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живо ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг I. кл.	1.05	зол.
Курки товсті з острогами I. кл.	0.95	„
Індички товсті I. кл.	1.10	„
Індички товсті I. кл.	1.25	„
Півтарки товсті I. кл.	1.25	„
Качки товщені I. кл.	1.15	„

Приймає кури, качки, індики й півтарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ІНТЕЛІГЕНТНА жінка займеться господарством у священика на селі. Зголошення для „Рутинованої" у п. Сусоловської, Тарновського 14, партер. 1679

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ІНТЕЛІГЕНТНА особа потрібна негайно для догляду хорої в повітовому місті. Зголошення з рекомендаціями до Адміністрації під „Лагідна". 1698 1—1

КУПНО - ПРОДАЖА

ФОРТЕПІЯНИ, піяніно вживані на ріжні ціни дешево продає, міняє, Ганак, Пілсудського 21, перший поверх. 1675 3-10

МЕШКАННЯ

ЗАМІНЮ 3 покої комфортові, чинш передвоєнний за 2 такі самі, або винайму гарну кімнату від господаря, з неолами або без. солідній особі. Гоцвальдська 8, м. 2 1697

РІЖНІ

Н. Т. СТОЛЯРІ! На весняний сезон великий транспорт найновіших фарбів, продаю їх по цінах точно пристосованих до теперішних часів. Дикти, Філюнки у великім виборі. Альтбах, Шпитальна 10. 1613 3—1

ЛЯМПИ електричні і бронзіяничі вироби поручає виробіня „ЕЛЕКТРОМЕТАЛЬ", Львів, Вірменська 16, 1640 5—5

НАПРАВА ВІЧНИХ ПЕР „Прецизія", Рутовського 12, Ринок 29. 1567 6—10

ФОРТЕПІЯН короткий, крижовий „Вірта" оказійно дешево на продаж, Пекарська 15, I. п. Бартошевський. 1656 5—5

БОЗИ ЩЕПЛЕНІ в гарних відмінах по .20—1.50 зол., овочеві дерева, продає Малопольське Рільниче Товариство, вул. Коперника 20, тел. 200-88. 1701 1—5

будині і тіста
— це знамениті лакоминки і справжня пожива:
Заступництво: Вольфрам і Розенкранц — Львів, Пілсудського 11.

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ СЕРЦЯ І ЛЕГКИХ
Д-р КОНСТАНТІН
ЛЬВІВ, КРАКІВСЬКА 4.
Пересвітлювання Рентгеном — Діятермія
Кварцова лямпа. 3-6

Чахотка легенів
є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають лікарі
„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",
який улекшує виділювання плюютиння та усуває кашель 29—56 13/III

ЯСНОВИДЕЦЬ, проф. таємних наук ГУТЕМП, дає поради в найбільш скомплікованих справах особисто і письмово. — Площа БЕНЕДИКТИНСЬКА 5, двері 4, побіч Стрілецького. 1653 5—5

МЕХАНІЧНА ВИРІБНЯ
ПАПЕРОВИХ МІШОЧКІВ
та інших виробів з паперу
МАРІЯ ЛИСАКОВСЬКА І СКА
Львів, Ліндого 2, тел. 108-73.
691 Солідне виконання, ціни низькі. 2-9
1

Кооператива „БАЗАР"
У ЛЬВОВІ, РУСЬКА 3
поручає СВІЖІ ВЕСНЯНІ НОВИНИ З ОБСЯГУ МУЖЕСЬКОЇ, ДИТЯЧОЇ І ЖІНОЧОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ. 1678 2—9

ОДИНОКА ХРИСТІЯНСЬКА ВИРІБНЯ
сіток до огорожі і сіток до ліжок та всілякі шлюсарські роботи
М. ВЕНЦЕК, Личаківська 24 (тел. 215-18).
1702 1-10

Меблеві покриття
хідники, серати, капи і накидки у найбільшім виборі поручає
ФРЕНКЕЛЬ І ЛІДЕР, Львів, Леґіонів 25, в подвірю. Тел. 286-38. 1700 1—10

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 61 (14.307). Львів, середа 18. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 145.322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Півріччю 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Адміністрації: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Становище Ліґи Націй до німецької відповіди.

ЛЬОНДОН, 17. 3. ПАТ. Після півторагодинного тайного засідання Рада Ліги Націй рішила: 1) приняти Німеччину до участи у нарадах Ради Ліги **на тих самих правах, що й інших сигнатарів Льокарна, себто без права голосування;** 2) відповісти Німеччині, що **питання німецьких пропозицій належить до сигнатарів Льокарна, не до Ради Ліги.**

ФРАНКО-БЕЛЬҐІЙСЬКИЙ ВНЕСОК.

ЛЬОНДОН, 17. 3. ПАТ. На вечірньому, явному засіданні Ради Ліги перший промовляв мін. Фляйден, що в імені урядів французького і бельгійського (від якого дістав повновласть) предложив Раді Ліги до ухвалення заяву такого змісту: **„Рада Ліги стверджує, що нім. уряд нарушив 43. статтю версайського миру,** обсаджуючи здемілітаризовану смугу, очеркнену у 42. і слідуючих статтях версайського миру та у льокарненському договорі; Рада взиває генерального секретаря Ліги, щоб згідно з 4. і 2. статтею повідомив про це рішення Ради сигнатарів льокарненського договору. Опісля на внесок предсідника Ради засідання відложили до нині, год. 15.30.

ІТАЛІЙСЬКИЙ СФІНКС.

РИМ, 17. 3. ПАТ. Відповідь Гітлера на запрошення Ради Ліги не викликала ніякої реакції італійських офіційних кругів. Вони уважають, що перше домагання Німеччини (рівноправности у нарадах) оправдане; до другого домагання (розгляду нім. пропозицій) ставляться з резервою, зазначують лише, що у цій справі німецьке становище зовсім розходиться з франко-бельгійським.

Франція загрозила мобілізацією.

ПАРИЖ, 17. 3. ПАТ. Французи навстал вдоволені ходом вчорашнього засідання Ради Ліги, хоча розчаровані поставою інших членів Ради, зокрема представників Данії, Чілі та Туреччини. Підчас нарад дійшло до такого великого загострення, що мін. Фляйден загрозив, що франц. уряд оголосить мобілізацію. Часописи підкреслюють, що лише завдяки інтервенції кількох союзних держав зуміла французька делеґація переформувати свої тези.

ФРАНЦУСЬКИЙ УРЯД БОЇТЬСЯ ДИСКУСІЇ.

ПАРИЖ, 17. 3. ПАТ. Нині збереться палата послів, щоб радити до пятниці; на цю сесію вплинуло чимало інтерпеляцій, м. ін. 6 на тему закордонної політики. Як заповідає „Тан“, уряд проситиме парлямент, щоб у часі таких важких переговорів як льондонські не наставав на публичну дискусію над закорд. політикою.

Німеччина здається прийме запрошення до Льондону.

ЛЬОНДОН, 17. 3. ПАТ. **Райтер повідомляє з Берліна, що там тепер радять, яку відповідь дати на запрошення Ради Ліги. Загально припускають, що Німеччина прийме запрошення і нім. делеґація виїде до Льондону сьогодні вечором, або завтра.**

ЛЬОНДОН, 17. 3. ПАТ. Берлінський кореспондент часопису „Дейлі Експрес“ подає опінію добре поінформованих кругів, що Німеччина прийме запрошення Ради Ліги. Відкидаючи друге німецьке домагання, Рада не замкнула перед нім. урядом дверей, лише порадила переговорювати з заінтересованими державами.

НІМЕЧЧИНА НЕ ДОМАГАЄТЬСЯ НЕГАЙНИХ ПЕРЕГОВОРІВ НАД СВОЇМИ ПРОПОЗИЦІЯМИ.

ЛЬОНДОН, 17. 3. ПАТ. У телеграмі міністра Нойрата, висланій як відповідь на запрошення взяти участь у нарадах Ради Ліги Націй, був м. ін. такий уступ: „Німецький уряд може взяти участь у нарадах Ліги лише тоді, коли отримає запоруку, що держави є готові незабаром зачати переговори в справі пропозицій канцлера Гітлера.

Слово „незабаром“ у німецькому тексті звучить як „альсбальд“; у текстах французькому й англійському переклали як „негайно“. Сьогодні німецький уряд офіційно повідомив англійський, що переклад слова „альсбальд“ помилковий; значить „в слушний час“.

Офіційні британські круги не привязують ваги до того німецького вияснення. Заступник британського уряду зазначив, що суттєвим є не питання речиця евентуальних переговорів, але звязання участи в нарадах Ліги з переговорами. Британський заступник признав всеж таки, що німецький уряд своїм офіційним вияснешям спричинив у деякій мірі психольоґічне злагіднення ситуації.

Бельґія готується до оборони.

НАМЮР, 17. 3. ПАТ. Промовляючи на зборах молодих правників міністер національної оборони заявив м. ін., що після ремілітаризації Надренії Бельгія не матиме часу зорґанізувати оборону на випадок нападу, тому мусить побудувати на кордоні сильні фортифікації та обсадити їх добрим військом.

Анґлія хоче ждати німецьких виборів?

ЛЬОНДОН, 17. 3. ПАТ. Як подає „Таймс“, британський уряд на вчорашньому засіданні ствердив, що теперішнє положення Гітлера складне з огляду на недалекі вибори, тому уважає, що добре булоб відложити наради Ради Ліги до кінця місяця, а тимчасом дати змогу делеґаціям скомунікуватися зі своїми урядами.

СТАНОВИЩЕ УРЯДІВ ДО РЕНСЬКОЇ СПРАВИ.

ПАРИЖ, 17. 3. ПАТ. „Ле Пті Журналь“ осьтак коротенько окреслює опінію французьких кругів: **Франція не буде переговорювати з Німеччиною, доки Німеччина не забере війська з Надренії.** Коли не приверне попереднього стану, **тоді Франція буде домагатися англійської й італійської забезпеки** для ренського кордону і зорґанізування збірної безпеки. Коли Німеччина не сповнить французьких домагань, тоді **Фляйден покине льондонську конференцію, а згодом Франція покине Лігу Націй.**

Бельгія предложить обмежити німецькі збройні сили в Надренії та заборонити німцям будувати там укріплення. Далі домагатиметься негайних переговорів із Німеччиною й закинення санкцій.

Анґлія буде проти санкцій, а за участю Німеччини в нарадах, щоб так **наклонити Німеччину вернутись до Ліги Націй.** Крім того Анґлія готова зреванґувати з Льокарна в користь нового ренського й летунського пакту.

Польща не зацікавлена Льокарном і не бачить потреби пристосовувати санкції. Колиб Францію заатакували, польсько-французький союз ввійшов би в силу.

„ҐМІНД“

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків трівожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай прочитає книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ҐМІНД“

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол., з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла“, Львів, Ринок 10.

18. III. 1921.

Львів, 17. березня 1936.

„...Після промов голов обох делеґацій прийшла на чергу дня справа признання повновластей. Річ ішла головно про справу, чи польський уряд признає уповноваження представників Української Совітської Республики і чи дає право своїм делеґатам рівнорядно переговорювати з представниками Совітської України. Ту справу кількакратно порушував ще у Мінську давній голова російської делеґації Данішевський. Відповіди на це не було у Мінську через те, що обидві делеґації виїхали. Отже вона прийшла на чергу дня у Ризі.

Польська мирова делеґація дістала інструкцію, щоби признати уповноваження Совітської Української Республики і в тому дусі вредаґовано теж уповноваження польської делеґації. При такому стані речей повновласти обох делеґацій були на першому засіданні у Ризі після кільканацятихвилинних нарад взаємно признані. В той спосіб стала пересудженою — бодай у періоді заключування мира між Совітами й Польщею — доля України. вона залишилась в обсягу російських впливів.

У справі України російська делеґація однаково у Мінську як також у Ризі була абсолютно неуступчива. Заявив мені це зовсім отверто Йоффе в часі довірочної розмови у Ризі. Упиратись польській делеґації при українській справі — грозило це (не аважаючи на ослаблення Росії) дальшою війною, невідомо якою довгою. Тієї війни Польща не моглаб на довшу мету витримати, тимбільше, що польські впливи на Україні — як виказала київська виправа — були дуже маленькі, а союзний з Польщею уряд Петлюри не зумів викликати ентузіязму українського населення, без чого зорґанізування нової держави — неможливе. Більш уступчивими були російські большевики у справі віддачі під польські впливи Білої Руси, але спроби поставити цю справу у Ризі стрінулись з рішучим спротивом польської сторони. В той спосіб т. зв. „буфери“ держави (Україна і Білорусь) залишились у Совітському Союзі, себто фактично при Росії. Федераційний плян був перекреслений розвитком подій...“*)

Стільки й усього: всього тих кільканацять рядків Яна Домбського, той самий, що підписав і варшавську конвенцію з урядом УНР і риський мир з Совітами, — присвячує справі недопущення українських делеґатів до участи у риських мирових переговорах, справі признання ро-

*) Jan Dabski: „Pokój ryski“, Warszawa 1931., стор. 77/78.

сійських большевиків „уповноваженими" переговорювати про державну приналежність українських і білоруських етнічних земель, справді вирішення цілої концепції Східної Европи згідно з теорією польської народової демократії про „сферу впливів" — польську й російську — на землях українських і білоруських.

Перемога тієї ендецької теорії у Ризі була наслідком тодішньо-внутрішньо-польської ситуації: за війною з Росією була лише горстка одиниць Йосифа Пілсудського, — проти неї були русофільські ендеки, „принципіяльно-пацифістичні" пепеесівці та Пікт, який завжди хитався між ендецькою правицею і радикально-селянською лівицею. Української проблеми у міжнародній площині польське громадянство, ані навіть чільні польські політичні діячі не знали, не розуміли, — до проблеми української самостійности ставились з найбільшою нехіттю, а то й виразною ворожістю, слухаючи суґестій східно-галицьких поляків, які свою ненависть до місцевих українців переносили на все українство та в москалях бачили „природного" свого протиукраїнського союзника.

І перемогли у Варшаві по Ризі ендецькі впливи через те, що не можна було їм протиставити — української сили. Ян Домбський, який із таким легким серцем висловлюється про те, як він і його земляки відвернулись — після блискучої воєнної перемоги — від „союзного з Польщею уряду Петлюри", той п. Домбський має в одному правду: без всенародного ентузіязму дійсно будувати нової держави не можна і дійсного ентузіязму українські маси у рр. 1917/20 не мали. Було безліч геройських порывів, була кривава кількалітня боротьба, була розпука горстки патріотів, були навіть масові зриви, але всенаціонального ентузіязму не було, не було його у тих пресумних часах „нейтралітету" цілих полків, у часах дикої „демобілізації" (читай: втечі з армії до дому зі свіжо отриманою зброєю і одягом), у часах всяких Шинкарів і Григоріївих і Юрків Коцюбинських...

І тому руський мир є для нас дагою пресумною з кожного погляду, з якого тільки на нього не глянути. Так, як постанова Ради Амбасадорів, про яку писали ми два дні тому та яка була формальним затвердженням руських територіяльних кордонів, так само руський мир — це безсловна українська програна. Бо можуть бути програні й повні слави; такими програними були битва під Полтавою і геройський молодечий порив під Крутами і кривава українська лазня у Базарі. У Ризі й Парижі не було ніякого українського геройства: було українське безсилля і була невдача, посередньо підготована українськими таки руками: адже у Ризі польські делеґати встановляли східну границю Польщі, виразно покликуючись на лінію, встановлену у варшавській конвенції з 22 квітня 1920, і в Парижі Рада Амбасадорів „вирішувала" справу Східної Галичини, покликуючись на своє право цю справу вирішувати, право суверенів, яке й самі галичани признали.

Однак розвитку української нації руський мир уже стримати не був усилі. І згадуючи зі смутком ті історичні роковини — можемо проте одночасно з почуттям радости ствердити: нині, після 15-ти літ, українці — як нація — є багато сильніші, ніж були тоді, тому літ 15!

Неґус заступає дорогу італійцям.

ДЖІБУТІ, 17. 3. ПАТ. Як подають з Десіє, реорґанізацію армії раса Мулюґета поручили б. губернаторові Десіє расові Ебаді. Цісар обняв особисто провід над великими силами, щоб здержати італійський наступ.

СМЕРТЬ ЛЕТУНІВ.

РИМ, 17. 3. ПАТ. Італійський воєнний комунікат ч. 156 стверджує, що на еритрейському та сомалійському фронті не діється нічого, гідного уваги. Бомбовий літак, що вертався з райду, упав по італійському боці. Залога 5 осіб згинула.

РІКЕТ ДОЇЗДЖАЄ ДО АБІСИНІЇ.

ХАРТУМ, 17. 3. ПАТ. Англійський фінансіст Рікет покинув Хартум і полетів італійським літаком до Асмари.

ЗОЛОТО ДЛЯ БАТЬКІВЩИНИ.

КАІРО, 17. 3. ПАТ. На зразок італійських організацій товариство „Відродження жінки" під проводом молодшої цісарівни почало збирати золото і дорогоцінности на воєнні потреби. Зложили чимало старинних родинних дорогоцінностей.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Шевченківська академія у Варшаві.

(ВУ) В залі варшавського університету відбулася 15. ц. м. врочиста академія в пам'ять Шевченка, влаштована Українським Науковим Інститутом у Варшаві. На академії були присутні: маршал сенату Олександер Престор, заступник маршала цемаршал Тадей Шецель, міністер віроісповідань і освіти проф. Войтіх Свєнтославський, в імені міністерства внутрішніх справ державний підсекретар Генрих Кавецький, підсекретар у міністерстві внутрішніх справ Вл. Корсак, державний підсекретар у міністерстві справедливости Стефан Сачковський, державний підсекретар у президії ради міністрів Ґжибовський, православний митрополит Денис, делеґація УПР у складі сенаторів Децикевича, Горбачевського і Павликовського, державний комісар для Варшави Вл. Ярошевич і інші. Крім того були: проректор університету проф. Чубальський, д-р Януш Волінський, начальник виділу президії ради міністрів Станислав Папроцький, проф. Тадей Зелінський, проф. Маркиль Газдельсман, проф. Д. Дорошенко, архимандрит проф. Іларіон Василеко, архимандрит проф. Григ. Перадзе і представники літературного й наукового світа, української та грузинської колонії у Варшаві.

Академію розпочав Український Національний Хор ім. Лисенка під управою С. Сологуба піснею „Думи мої", опісля проф. А. Лотоцький виголосив український відчит на тему „Наукові досліди над творчістю Шевченка". Після кількох хорових продукцій забрав голос проф. Роман Смаль-Стоцький, який у відчиті у польській мові на тему „Шевченко і поляки" зясував історію звязків, що лучили Шевченка з польською культурою. Вкінці польський артист М. Виржиковський рецитував поезії Шевченка в польських перекладах.

Нині оба театри грають.

У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-ій виступи Ів. Кульчицької і К. Дембовського в оперетці П. Абрагама

БАЛЬ У САВОЮ.

В ТЕАТРІ РІЖНОРОДНОСТЕЙ в год. 8-мій: Востаннє

ТРАФІКА ПАНІ ҐЕНЕРАЛОВОЇ.

ЕДВАРД САС.

ВІНО.

Ольга — гарна бльондинка, донька банкоцця Кадара, мала 25 літ, коли молодий адвокат, який познайомився з нею в одної товаришки, освідчився їй. Він не мав іще доброї практики, але рахував на знайомости. Наречений Ольги не був дуже гарний мужчина, але його поважні манери були важніші. Ольга не відкинула його, тим більше, що він кохав її щиро.

Одного дня мусів він виїхати у ділових справах. Коли він вернувся вечором, поїхав просто до нареченої. Вже по служниці зміркував він, що дома щось сталось. Ольга і мама сиділи заплакані.

Ольга зустріла свого нареченого із сильним усміхом. Не могла опанувати себе і хляпаючи, кинулась йому на шию.

— Що сталось? — спитав наречений збентежений.

— Тато... бідний тато.

— Що з ним?

Мовчанка.

— Його взяли вранці на поліцію і досі не вернувся.

Адвокат зараз зрозумів ситуацію: його звідти не пустили до хати.

Ольга ламала руки.

— Карле! благаю тебе, зроби, що можеш, щоб його звільнити... Він напевне невинний.

Наречений не мав такої певности щодо невинности, але взяв капелюх і вийшов. Молодий адвокат не забув ужити всіх заходів, щоб добути свого майбутнього тестя з вязниці, але на жаль задаремне. Пан Кадар перерахувався у своїх інтересах і мав на багато довгів. Якби був мав більший капітал, то міг би був це непорозуміння з законом якось вирівнити. Але суд не хотів його звільнити.

Тоді Ольга сказала до свого нареченого із жалем, мало серце їй не трісло:

— Карле! я звільняю тебе із слова. Я не можу жадати від тебе, щоб ти женився з дівчиною, якої батько...

Але він не дав їй докінчити.

— Моя кохана! Твоє нещастя не зміняє з нічим моєї постанови. У чому ти можеш бути винна, що твому батькові трапилося нещастя?

— Але, коли його засудять? — хлипала Ольга. — Чи світ і тебе тоді не осудить. Ти знаєш, які люди злобні!

Наречений узяв дівчину за руку.

— Розумний чоловік не може зробити мені докору з того, що я оженюсь з тобою. Може мною почали би погорджувати саме тому, що я тебе покинув.

Ці слова змінили негайно духовий настрій Ольги. Вона кинулась йому на шию і найрадніше поцілувалаб його в руку...

Вони почали робити пляни на майбутнє.

Ольга говорила:

— Ми мусимо, річ ясна, зріктись 4-кімнатного мешкання, яке хотів нам винаняти батько. Найрозумніше булоб, якби ми залишились на цьому старому мешканні. Ти мусиш мати тільки порядний кабінет для клієнтів. Служниці теж не будемо тримати. Я з мамою будемо самі вести господарство. Я вмію навіть писати на машині і таким робом заощадимо собі секретарку.

Карло всміхнувся таємничо.

— Навіщо все те?

Вона глянула на нього здивована:

— Якто? то ти не розумієш, що я тепер не дістану вже свого віна?

Наречений усміхався далі:

— Бачиш, моя кохана — сказав він тихо — я гадаю навпаки: ми наймемо собі мешкання з чотирьох кімнат і так його обставимо і так будемо жити, як цього вимагає мій інтерес, моя будучина і моє суспільне становище.

Ольга була здивована.

— Чотири кімнати... і меблі? Мій Боже! звідки візьмемо на це фонди?

Її наречений нахилився до неї:

— Виявлю тобі один секрет. Ти розумна дівчина. І твій батько теж дуже розумний. Я розмовляв з ним зараз після того, як трапилось з ним нещастя і він повідомив мене, що твоє віно зовсім забезпечене. Він умів його забезпечити в останній хвилині... і ми дістанемо все до останнього сотика.

Карло дивився весь час розсяяними очима, яке враження зробила на Ользі ця ревеляція. Ольга аж підскочила:

— Мої гроші забезпечені!!

Наречений притакнув.

— Якто? То цими грішми міг би батько посплатити свої довги, а волів сидіти у вязниці для мене? І ти можеш приняти від нього таку жертву?

Ольга впала на крісло і плакала.

Адвокат був пригноблений і не міг найти слів.

— Ольго! Я завсіди вважав тебе за розумну дівчину.

Ольга глянула йому в очі. Вона вже не плакала. Хоч серце рвалось їй з болю, вона стягнула з пальця заручинову обручку і поклала перед нареченим:

— Прошу. Зверніть мені теж свою обручку. І прошу вас зробіть мені одну чемність: зийдіть з цього дому.

Адвокат дивився на дівчину, хотів щось сказати, але врешті стягнув непевним рухом обручку і подивився ще раз на свою наречену. Її погляд сказав йому все. Це не був уже погляд, а удар ботога.

Коли наречений її вийшов, вона глянула ще раз на обі обручки, що лежали на столі і кинулась на всю ширину на софу. Аж тоді захлипала кинутими грудьми.

Перекл. *а. б.*

НА ДНІ.

На маргінесі найновіших подвигів паліївщини.

Дмитро Паліїв, провідник т. зв. „Фронту Національної Єдности“, видавець і потрібний редактор, а саме „Українських Вістей“, „Батьківщини“, і „Перемоги“, справді мав підстави бути — по свому — вдоволений: *знову про нього заговорив цілий край!* Знову людина поставила себе в центр загальної уваги! Одначе цим разом сталося це завдяки політичним *денунціяціям*, спрямованим проти своїх давніх товаришів та співробітників. Ця справа, про яку ми вже частинно інформували наших читачів у попередніх числах „Діла“, хоч яка вона прикра й болюча, всеж вимагає докладної аналізи й висвітлення. Знову перед нами відкривається один із найтрагічніших відтинків нашої політичної дійсности: *українська політична отаманія*...

Кожному нашому тімнавстові знана історія Герострата з Ефезу, який, щоб добути славу, спалив чудову святиню Артеміди в Ефезі в 356. р. перед Христом. Історія оповідає, що первісно Герострат був — як воно в нас говориться — „скрізь порядною людиною“, але сам по собі фігурою досить підрядною, без талянтів, без ніяких особливих чеснот. От, сіра собі середнячність. Проте конечно хотів вибитися, блиснути, бути славним, конечно хотів вести та приказувати. Жадоба слави опанувала вкінці цілу людину, всі її думки, всю душу. І коли не вдавалося добути славу по доброму — то хай це буде і по злому! Аби тільки люди говорили, аби тільки не спочинися на низи, туди, де животіє сіра, безменна, безформна людська маса.

Історія Герострата — це на свій лад і — на жаль! — також історія останніх діл і потягнень п. Дмитра Паліїва. Це історія політичного *маніяка*, який для жадоби розголосу та для заспокоєння помсти підпалює оце рідну хату. Ніколи такий амбітник не може успокоїтися, затихнути. Нагінка на УНДО, постійно практикована в концерні Ф. Н. Є., така досі в моді і врешті єдина дотепер рація існування Ф. Н. Є., перестала бути козирем. Треба було якихось *нових* сензацій, треба було нової *скандалістики*, щоб п. Паліїв міг далі зберігати позори „найважнішої“ в краю фігури.

І осьтак, — аби тільки далі пливати на поверхні, аби тільки не зійти зі сцени, аби тільки далі „втриматися при столику“ — п. Паліїв почав завфуєвати своїми *останніми* козирями. І покищо „виграє“. Т. зн. „виграє“ остільки, що справді люди про нього знову говорять. Говорять навіть більше, ніж колинебудь попередньо! Але нині все тільки так — як перед трьома роками говорили про сумної слави героя самбірського процесу. *Ціна*, що її „при столику“ платить нині п. Паліїв за оту свою теперішню „славу“ й „розголос“, справді — жахлива. Тією ціною є нині, коли нагінка на УНДО більше не виплачується і популярности не приносить — уже тепер *скоєння річей наскрізь прокураторського, поліційного характеру*. Своїми найновішими „писаннями“ п. Паліїв — як то казалося за австрійських часів — „форрікував“ на найбільш передове місце поміж всіма дотеперішніми українськими т. зв. „синачами“.

П. Паліїв оправдується тим, що про все те, про що він „ревеляціонує“ в останніх часах у „Батьківщині“, „поліція і так знає вже віддавна“... Та чи річ тільки в *поліції*? Чи нема більше нічого в політичній грі, що *поза* всякою поліцією може мати рішальне *політичне* значіння? Проте не будемо тут входити в розбір того, що п. Паліїв уважає за слушне з нашого минулого „демаскувати“ і не будемо говорити про все те, що йому подобається називати „фактами“. О так! Можнаб про ті речі справді сказати дуже багато цікавого! Одначе дійсна дійсність була грубо інакша, як її ревеляціонує п. Паліїв! Та чи можемо про ті речі з п. Паліївом провадити суперечки? Ні! Методи сипання й деконспірації залишаємо краще вже йому самому. Важніше є щось інше.

Не зважаючи на свою особисту політичну ідейну яловість, всеж п. Паліїв має досить спритну та примітивної інтеліґенції політичного „махера“, щоб не знати, які його „ревеляції“ принесуть безпосередні наслідки! Адже п. Паліїв — це не молодик, який, буває, в розгарі боротьби, вискочить поза межі дозволеного і наплює з дуру багато дечого такого, чого потім мусить гірко сплатися. Перед нами вже старий політичний грач, який *знає*, які його затравання і блефи *можуть* і навіть *мусять* принести психольоґічні й конкретні політичні ефекти. То тепер нині мусимо вияснити: *чого хотів властиво п. Паліїв? Що задумав* викликати тими своїми ревеляціями?

Не треба зрештою багато морочити над розвязкою цього питання. Ситуація безначайно ясна. Йшло тільки про щось одне, зрештою завжди і незмінно те саме, про що п. Паліїву йде від багатьох літ, отже про те, щоб усунути — не так уже політику, яку наш провід робить, бо і п. Паліїв пороху не видумав — але щоб усунути *людей*, які оту політику *реалізують*. „Боротьба“ п. Паліїва йде не за якісь *засади*, але в нього все тільки за „перше місце“, за „право старшування“, за „диктатуру“. П. Паліїв пробував довгі роки валити наших провідних людей тим, що їх денунціював систематично перед *власним* громадянством, характеризуючи тих чи інших осіб як хрунів, угодовців, опортуністів та „битих псів“. Коли це не помагало і зненавиджені ним люди таки „трималися“, коли система денунціяцій перед власним громадянством — спочатку досить обіцююча, а далі щораз менше вдячна — почала остаточно крахувати, п. Паліїв почав справу з *іншої* бочки!

Так, що правда: ваше громадянство, дезорієнтоване і збите спантелику нашою програною визвольною війною, довгий час не хотіло і *не могло* погодитися з нашою новою суворою дійсністю. Воно довгий час блукало на політичних манівцях, пробувало *ріжних* доріг, але завжди в абсолютно *добрій* вірі і завжди з переконанням, що так, як саме в даному часі служить, воно найкраще служить своїй національній справі. Одначе історія наших кільканацятилітніх повоєнних політичних хитань та зигзаків, історія наших політичних досвідів, словом — історія нашого політичного *дозрівання* занадто складна і трагічна, щоб був тут час і місце над нею довкладно спинятися. Бо нами нині справжня політична хресна дорога нас усіх, однаково страшного покоління, що й молоді, повна жертв наших і чужих, повна крови, сліз, боротьби і траґедій. Може і але наші люди вірили й думали в минулих періодах; може, ба, *напевно* робили важкі політичні помилки. Те, що ми переживали після зломання нашої воєнної кампанії, було продовжуванням давного нашого чотирокутника смерти, цим разом у *політичній* площині між Москвою, Польщею, Німеччиною і Чехословаччиною. Ми й по програній нашій мілітарній розгривці були в стані дальшої війни з поляками. Але так само *чесно*, як учора ми їм супротивлялися, нині не тільки вони, але також і *ми* витягаємо зі свого боку до них руку і пробуємо зговоритися: так є, *ті самі* люди, які ще вчора звертали зброю проти поляків! Так — як це *буває* на війнах!... І так, як це пристало двом воюючим сторонам, які у спільнім інтересі рішаються скласти зброю і заключити мир.

А далі сталося те, що *повинно* було статися: наші провідні люди, Мудрий, Кузьмович, Целевич та інші — зайво тут вичислювати *всі* дотичні імена — найшли бажаний контакт і послух у Варшаві. Поляки показалися досить розумними і досить політично виробленими, щоб піти на політику замирення. І ті наші люди почали *рости* у Варшаві. Особливо Василь Мудрий почав бути фігурою, тим провідником, про якого йшло, кимось, хто має *право* ручити своїм словом за поставу цілої суспільности і має право *вимагати* від тієї суспільности, щоб цього даного слова дотримувала. В наслідку почали являтися перші ластівки відруження: деякі позитивні для нас можливости. І осьтак п. Паліїв станув нараз перед перспективою, що політика Василя Мудрого й УПР, тільки раніш висміювана на сторінках „фронтової“ преси, може виявитися справді успішною і, виключися з історичної перспективи — для нашої національної справи найбільш позитивною. Але у висліді це означало неминучу ліквідацію демаґоґії п. Паліїва, це означало його політичне небуття. Отже ціль виринула перед ним ясна: щоб тим і не було — *зірвати* цю політику, ні, не так може оту *політику*, як знищити передовсім людей, підірвати й за всяку ціну дискредитувати вирішні *особи*. Коли не міг „дискіцувати“ цих людей, постійно на них цькуючи та їх денунціюючи перед *власним* громадянством, то тепер це п. Паліїв почав робити і перед *чужими*. Так зродилися сумної нині слави „демаскуючі“ ревеляції п. Паліїва, саме *тепер*, саме в часі, коли Василь Мудрий та УПР роблять бодай що справді *останню* спробу компромісу, грають велику гру, бодай що за життя, за історичну реінтеґрацію нас усіх, *цілого* нашого народу, по цей бік і той бік Збруча! Саме в такому моменті п. Паліїв уважав за слушне пригадати польській львівській вулиці, що мр. посол В. Целевич був разом з ним в одній конспір. організації, що посол В. Кузьмович теж „щось мав з УВО“ і що преса концерну Івана Тиктора, яка займає нині до політики УНДО наскрізь прихильну і доброзичливу позицію — що й ота преса зродилася з УВО!

Рахунок п. Паліїва виявився правильний. Польська львівська шовіністична вулиця якстій підхопила акорд, поданий їй п. Паліївом! І ще як заграла!... Вчора ми подали чергові польські голоси про ці паліївські ревеляції. І нині йде крик й Львовд в сторону Варшави: „Ради Бога! Поляки! Земляки! Спамятайтеся! З ким ви говорите?! Цеж „збіри“ з УВО! На руках цих людей кров пок. міп. Перацького!“ Так відбувається паліївсько-ендецько-брукове мобілізування протиукраїнських настроїв; по дорозі через Львів намагається підірвати у Варшаві позицію наших людей, так приготовлюється ліху кров на терені сойму, так послаблюється наші шанси перевести в законодатних палатах ті чи інші зміни в нашу користь. У висліді все це є нічим іншим, як вирахованим і цинічним убиванням політиці Василя Мудрого й УПР ножа у спину.

Одначе п. Паліїв перечислився. Провокація *не вдається*. *Не може* вдатися попросту тому, що позиція Василя Мудрого й УПР є сильна передовсім солідарною підтримкою українського громадянства. Та що хтось буде денунціювати послів Целевича й Кузьмовича за їхні давні спосвідні зв'язки з УВО — особистої і політичної позиції цих людей не захитає. Ця позиція не тільки тим сильна, що опирається на підтримці цілого нашого громадянства, але вона тим більше сильна ще й тим, що ті, про кого йде, знають і *добре* знають, що Василь Мудрий і його товариші грають *чесну* гру, без каміня за пазухою і без ножа за халявою. Союз п. Паліїва з польською протиукраїнською опінією і львівською вулицею очевидно ніколи не може бути реальний, бож він сам себе і перед ними цією „політикою“ здискваліфікував.

Але тепер наша суспільність має прегарну нагоду, таку, як ще може ніколи передтим, побачити гарну душу п. Паліїва у всій її безмежній нужденности. Ось рука, яка підпалює хату рідного брата: гори — мовляв — до чорта! Мудрий, Целевич, Кузьмович мають вплив? Мають успіхи? Отже *задемунціювати*! І те, що було в поліційних зізнаннях рікних співців з УВО-ОУН здебільша суспозицією, гіпотезою, але у всякому разі *не доказаним* дотепер припущенням — оце набирає прокураторської доказової сили завдяки ревеляціям п. Паліїва. Окрім того вже нині вся україножерна преса кинулася з прямістю на ревеляції п. Паліїва і цькує ці українців, мовляв: злочинці, душегуби, гайдамаки! *Кому* було потрібно того, щоб пустити польську вулицю на наш політичний провід? Кому найбільше залежить на тому, щоб ми *не* дійшли до нормалізації відносин? Які темні сили є укриті за роботою п. Паліїва? Адже не дурни п. Паліїв при помочі ендеків і львівської вулиці, за якими напевно потягнуться й комуністи й інші подібні, хоче валити УНДО й нормалізацію!

Є направду щось траґічне в давній і теперішній нашій історії. Є якась лиха доля, щось лабе прокляття завішене над нашою кровю. Що трапиться між нами якась енерґічніша і здібніша людина — то майже кожна передовсім до безмежности закохана сама в собі, розривна і спалювана всередині амбітництвом, позбавлена всяких моральних гальм, і завжди сповнена передовсім ненависти. І то майже наша ненависть *зовні* до *своїх*, до власного пня і крови. На прикладі денунціяцій п. Паліїва маємо просто клясичну нагоду прослідкувати ділання одної з найсильніших політично-суспільних емоцій: *ненависти!* Така є людина, яка ще донедавна заявляла претенсії на те, щоб бути *єдиним* провідником нашої суспільности, диктатором, українським Гітлером. Тільки зроджена зі самолюбности якась справді окаянна ненависть і ще ненависть до *своїх*, зіпхнула цього чоловіка з дороги політичного діяча на шлях денунціяцій і провокації.

Кров ллється у Еспанії.

МАДРИД, 17. 3. ПАТ. *Нічне* бійки між фашистами і членами людового фронту в Хуміллі вбили одного члена люд. фронту та двох фашистів. У Мадриді біля Пуерта дель Соль підчас бійки 3 особи ранили, 27 арештували. У Вільянуєва де Костельон *нічне* демонстрації 2 особи вбили, 3 ранили.

ПРОТИФАШИСТІВСЬКІ РЕПРЕСІЇ.

МАДРИД, 17. 3. ПАТ. *Уряд внесе до кортезів проект закону про розвязання фашистської міліції.*

СТРАЙК.

МАДРИД, 17. 3. ПАТ. *Страйк будівельних робітників у Овіедо обняв 4000 осіб: можливо, що розвинеться у генеральний страйк на всю Астурію.*

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скоплення освітних змагань

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ

Збори Т-ва українських студентів католиків „Обнова".

Дня 15. ц. м. відбулися V-ті загальні збори Т-ва українських студентів католиків „Обнова" у Львові в авлі Богословської Академії. Збори відкрив урядуючий голова Т-ва І. Паук, витаючи гостей і членів. До президії вибрано м-ра Б. Ластовецького, К. Мотейківну і В. Шикулу. Протокол з останніх заг. зборів, що відбулися 19. V. 1935, відчитала секретарка М. Білинська. Звіт з діяльности здавав І. Паук. По довгих заходах і рекурсах до міністерства львівський ректорат затвердив статут Т-ва з терміном „український". Що тижня в скад. році уладжувано сходини з рефератами або з „живою газетою". „Обнова" належить до міжнародніх студентських катол. організацій „Pax Romana" і „Slavia Catholica" як рівнорядний член та бере участь у їхніх зїздах. В серпні 1935 р. відбувся конгрес „Pax Romana" у Празі, на котрому „Обнову" заступив доц. празького унів. д-р Борковський, бо делегати „Обнови" не дістали пашпортів. Крім звичайних сходин члени „Обнови" відсвяткували національні роковини: 1. листопада, 22. і 29. січня. Заходом „Обнови" уладжено ювілейну академію в честь Ексц. Митрополита 15. XII. м. р. Дня 8. II. ц. р. уладжено спільну просфору для членів і запрошених гостей. Крім ідеольогічної праці ведено також допомогову, котрою займалася харитативна секція. Зібрано 449.70 зол., з чого роздано 21 позичок на суму 392 зол. Т-во „Обнова", заступаючи синтезу католицизму й націоналізму, здобуває собі чимраз більше симпатиків і членів. — Зі звіту секретарки М. Білинської довідуємося, що „Обнова" має 60 членів, у бібліотеці Т-ва є 173 книжок, у читальні є вся українська католицька преса і деякі закордонні журнали. Дальше складали звіти скарбник Данилевич. Приходу було 654 зол., розходу 415 зол., сальдо 254 зол. Ексц. Митрополит жертвував 400 зол., Дем. Банк 100 зол. — М. Борисюк здавав звіт як референт міжнародніх звязків і домінікан. Відчувається брак відповідної домінки. — Іменем Контр. Комісії м-р П. Чума поставив внесок признати абсолюторію уступаючому Виділові. — В дискусії забирали голос: Софія Гомза, Паук, Борисюк і Капустій. Абсолюторію ухвалено одноголосно. До нового Виділу вибрані: голова І. Паук, члени: М. Білинська, Ю. Кней, Ю. Тершаковець, О. Дачкевич, Ол. Бережницький, Ірина Яким; як заступники: В. Кордюк, М. Слободянівна і Б. Данилевич. Провірна Комісія: Яр. Чума, М. Лисіївна і В. Островський. Мировий Суд: Ол. Кізлик, Н. Крукеницький, Е. Полянська і М. Дідурівна як заступниця. Новообраний голова візвав членів до праці. Збори закінчено відспіванням католицького гимну.

Шевченківський концерт у Великому Театрі.

Цього року ініціятиву й організацію репрезентаційного Шевченківського концерту взяли у свої руки музичні товариства: „Муз. Т-во ім. Лисенка", „Боян", „Бандурист" і „Сурма". (Чомусь бракувало поміж фірмантами „Супрому").

Концерт почався точно в год. 12.15 — за це належиться організаторам окрема похвала. Саля Великого Театру цілком виповнилася нашою інтелігентською елітою. Після промови, яку виголосив проф. *П. Карманський*, почалася концертова частина: хори в супроводі орхестри і Михайло Голинський — чомусь у супроводі фортепіяну. Крім цілкова музичних точок, одна тільки виголошена: *Геник-Березовський*, який декламував „Гамалію", з Лисенківськими хорами за кулісами. Він відомий як наш найкращий рецитатор; цим разом його інтерпретація менше подобалась, як ті, що їх ми чули досі. З інсценізацій, які у нас від якогось часу в моді, остання була чи не найліпша: тому, що обмежилась тільки до примітивної гри світел, реагуючи з всяких декорацій, костюмів і т. п. на сцені, як це надто часто буває тепер при подібних нагодах.

Зпоміж музичних творів найцікавішою точкою було перше виконання „*Заповіту*" *Людкевича*, під орудою автора. Могутній, небуденний твір; твір, який показує Людкевича в повній арілости його таланту, твір який вповні заслуговує на назву найліпшого хорово-орхестрового твору в нашій літературі від часів „Кавказу" цьогож Людкевича. І на мою особисту думку — „Заповіт" може не в одному перевищає „Кавказ" — передусім у формальній суцільности і в розміщенні кульмінаційних мельодійних та динамічних точок. Після дворазового вислухання „Заповіту" — враховуючи в це генеральну пробу, твір цей можу поділити на пять уступів: перший від повільного, настроєного орхестрового вступу до імітованого хору „Як умру..." — (прегарний супровід дерев'яних мідьончелів і контрабасів) — до слів „Як реве ревучий". Уступ другий починається в басах (потім фугато: тенори і жін. хор); він „ритмічного" характеру, що щасливо контрастує з попереднім уступом. Дальше після деякого заспокоєння і повороту до первісного темпа починається теноровe solo („Оттоді я і лани і гори..."), підсилене ріжком; повна шляхотного виразу мельодія в трьох-частинним ритмі, яка опісля лучується в унісоні з жіночим голосом і при словах „до самого Бога..." осягає свій вершок. Кільканцять перехідних тактів, у яких чуємо багато гармоній ямешних септ-акордів, вяже цей уступ з третовим — скорим, дуже ритмічним Allegro con fuoco (в партитурі може написано інше означення темпа — я не стверджую, що я, на жаль, її не бачив і запевняю тільки враження, які залишилися в голові й вухах) хору („Поховайте та уставайте"): після Luftpaus-и в широких соковитих півнотах могутньо лунить „І вражою злою кровю..." Знаменито розбиває під цього попільного, спільного місця маршове і бальоре „Вставайте, кайдани порвіте..." Врешті фінал: „І мене в сімї великій...". Починає мужеський хор; повільне маєстатичне Largo, повне цьогож глибокого, щирого надхнення, що й на початку твору.

Справжній мистецький твір! Орхестрований він краще і цікавіше, як інші відомі мені твори Людкевича, хоча й у питомій йому манері: „вагнерівська" мідяна група і багато, багато орхестри Чайковського. Така сполука гарантує повнозвучність; у згаданому творі орхестра ніде не виступає при хорових місцях на перший плян і все піддержує хор. А це дуже важливе.

У публики „Заповіт" справжнього (і належного йому!) успіху не мав. А це — найкращий доказ його високої мистецької вартости. Бо широкій публиці подобається по першому вислуханні: „зрозуміле", банальне, оклеєне. А справді добре: по роках. Часом щойно по десятках літ!

Людкевич має драматичний перо — себто якраз те, чого бракує усім без винятку нашим „старшим" композиторам. Це ми бачили і в другім його виконуванім творі: *„Ой, вигострю товариша"*. І тут нема зайвих повторювань, нема такого улюбленого у нас ліричного сосу, або патетичних, крокодилевих сліз, — нема переливання з пустого в порожнє. Кожна музична думка має свій ясно окреслений вираз; а „світле й тіні" в партитурі, згадані вже вище кульмінаційні точки і опади, розміщені розумом і творчою інтуїцією композитора, що відчуває силу драматичних ефектів і їх потребу.

Як жаль, що творчість Людкевича не пішла дальше — по лінії драматично-оперовій!

Михайло Голинський співав три пісні *Печеніги-Углицького*, невідомого у нас досі ближче композитора, який проживає в Півн. Америці. „Он одна я, одна" та „Утоптала стежечку" — типово „жіночі" пісні, яких співакові-мужчині краще не співати, щоб мимохіть не викликати деяких рефлексій у авдиторії. Подумайте: чуєте „Он одна я, одна, як билиночка в полі..." — а бачите перед собою постать (півроку!) Михайла Голинського і ця „билиночка в полі" співає голосом, який буквально стрясає стінами Великого Театру! На мою думку, це таксамо, якби співачка співала пісню зі словами напр. „Підкручу я чорні вуси..."

Углицький у цих піснях не представився ні надто оригінальним, ні надто талановитим композитором; але всетаки композитором з деяким знанням і хистом. В кожному разі — знаю його інші речі, ніж ті, які ми почули тепер. Мих. Голинський був цим разом цілком у своїй „формі": його голос, повний шляхотного „металю", повний сили й експресії справжнього героїчного тенора, блестів всією красою свого на рідкість гарного тембру. Але прогріхом організаторів концерту було те, що Голинський не співав бодай одної точки — з орхестрою. Чому?! Коли орхестра і так була — і коли до того в програмі найшлася „Арія зі симфонічної поеми".

Слухаючи акомпаніяменту партнера Голинського в цьому концерті, д-ра Б. Кудрика, мимохіть треба було застановитись, якими ріжними шляхами йдуть таланти і здібности. Признаючи вповні музичне знання і глибоку освіту д-ра Кудрика, мушу, на жаль, ствердити, що його акомпаніямент був зразком блідого, анемічного і незгармонізованого зі співаком супроводу. Запрошення до співучасти в концерті такого співака, як Голинський — одного з наших найкращих — зобовязує дати йому гідного і спорядного партнера. А д-ра Н. Нижанківського чомусь ми бачили — між слухачами...

Для обговорення залишаються: хори і диригенти. *„Боян"*, що виконав *Лисенка „Бють пороги"* в барвистій інструментації *Барвінського*, — *„Сурма"* і *„Бандурист"* (два останні у цій „злученій" формі, як вони виступали) — це хори, які розпоряджають прегарним голосовим матеріялом здебільша музикальних співаків, хори, які *могли би і повинні би* (головно „Боян" і „Сурма") стати не тільки найкращими в краю, але й одними з найліпших у Польщі. Але це можливе тільки тоді, коли нарешті почнеться у цих хорах праця по фаховому. Що таке можливе — і які хосенні наслідки воно має — це ми бачили наглядно на вислідах розмірно короткої праці з „Бояном" п. Миколи Колесси. І дивлячись учора напр. на виступ диригента муж. хору, на його безпомічність перед орхестрою, на незнання елементарних правил тактування, не кажучи про диригування, — не міг я вийти з дива...

Чому заборонено без лікарського диплому і т. і. вести лікарську практику? Чому непокликаним не вільно відчинити адвокатської канцелярії? А чому одночасно можна комусь знущатись над орхестрою?!

І не можемо вийти з дива, що п. Микола Колесса, зовсім відсунений від праці з нашими найбільшими хорами. (Знаю, знаю! „Супром", винагорода за працю і т.і.) Та чи при добрій волі і справжньому бажанні не далося би все якслід улаштувати? На жаль, наші хори нічого не роблять у тому напрямі, щоби з теоретично-репрезентативних стати ними фактично.

При кінці ще одна заввага: Чому солісти в хорах стояли сховані в останніх рядах хору? Місце солістів — на переді!

ар.

Знову замкнули районову молочарню у Чортківщині.

Пишуть нам:

Дня 6. лютого ц. р. управа Районової Молочарні в **Улашківцях** внесла до старости в Чорткові подання з плянами централі і шістьох сметанкових стацій у Сосулівці, Росохачі, Заболотівці, Милівцях, Капустинцях та Мукавці з технічними описами повідомляючи, що згідно з § 7. промислового закону підприємство починає працювати в лютому ц. р. Дня 6. березня ц. р. почала управа працю в молочарні відбираючи молоко з Улашківців, Сосулівці, Заболотівці і Милівцях. Вечором 6. березня поліцай Гелінський з Улашковець опечатав кружлівку у Милівцях. Дня 7. березня ц. р. підчас відбирання молока прийшов комендант поліції Кобилярик Казимир і опечатав кружлівку та масницю. Доставці, які ще молока не перепустили на кружлівці, розійшлися до дому. Справник Богайчук Данило попросив команданта, щоб виказався письменною забороною вести далі підприємство або наказом опечатати машини. Одначе комендант відповів, що саме опечатання означає заборону. Книговод Ганьовський запитав команданта поліції, що буде зі сметаною, коли масниця запльомбована. Цей відповів: „шукайте собі права, хтось за це відповість". Сметанкову стацію в Сосулівці замкнула поліція 7. березня, в Заболотівці 8., в Капустинцях і Росохачі ще не були урухомлені. Сметанкова стація в Мукавці чинна від 7. березня. Сметану довозили до Улашковець, а від 8. березня відставляють до Р. М. в Базарі. На прохання управи Р. М. комендант поліції розпечатав масницю 8. березня і по виробленні масла зі сметани, яку відібрали 6. і 7. березня, вдруге її опечатав і так вона стоїть до нині. В понеділок 9. березня справник Д. Богайчук виїхав з кількома членами кооперативи з Улашковець, Заболотівки, Миловець, Мукавки і Сосулівки до старости в Чорткові. Староста Мушинський заявив делеґації, що про замкнення молочарні в Улашківцях довідався ще в суботу 8. березня і що в середу або в четвер 11. або 12. березня вийде ка-

нітарну комісію. Староста заявив Богайчукові, щоб пішов до промислового референта Кеслера Маркуса і запитав його, кілько грошей треба зложити на кошти комісії. Референт Кеслер відповів, що не знає про ніякі оплати. Колиж довідався, що Богайчука післав до нього староста, був уже ввічливіший, але не подав висоти коштів комісії, бо, мовляв, пізна пора, казав прийти чергового дня.

Опечатуючи кружлівки поліцаї заявляли устно, що роблять це тому, бо не було ще санітарної комісії зі староства. Тимчасом стаття 7. промислового закону каже буквально таке: „Хто зачинає вести промисл з постійним осідком, який не підпадає під поняття концесіонованого промислу, повинен **одночасно** подати це до відома промисловій владі 1. інстанції (староство), яка **безпроволочно потвердить відбір зголошення,** якщо видачі цього потвердження не противляться постанови цього розпорядку, щодо обмежень в започаткуванні ведення промислу".

Нам теж відомо, що ручних молочарень не зачислюють до так зв. концесіонованого промислу, до якого потрібне перед урухомленням затвердження проекту уладження, бо ручні молочарні не вживають механічної сили, ані теж не мають машин, які загрожують публичній безпеці, або життю людей, як про це каже закон про концесіоновані підприємства. З цих причин нам зовсім незрозуміле, чому саме влада опечатала районову молочарню в Улашківцях мовляв тому, що санітарна комісія не видала свого рішення. Від кооперативи не залежить, коли староство вишле таку санітарну комісію. Перед урухомленням молочарні управа згідно з законом повідомила староство, що починає свою діяльність.

При вплаті грошей на кошти комісії референт Кеслер заявив, що комісія приїде 17. березня.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Страйк обслуги нюйорських вінд, зліквідований у середмісті, обнимає ще 372 доми, яких власники не хотіли приняти до праці страйкарів.

Загадковий влом. Нічю з суботи на неділю до будинку англ. адміралїції вдерлися злодії; правдоподібно намагалися вони викрасти таємні документи. Ствердили, що не пропав ніодин документ.

Ліквідація комуністичних організацій. Румунський уряд рішив розвязати всі явно комуністичні і т. зв. антифашистівські організації на терені Румунії, бо їхня діяльність загрожувала румунській державі. З уваги на те, що в Румунії тепер воєнний стан, розвязання цих організацій доручено військовій владі.

Дата французьких виборів. Сьогодні проголосять у „Журналь Оффісієль" декрет про визначення виборів до палати послів на 26. квітня.

Паста до зубів

відсвіжує і прохолоджує

ЖІНОЧІ СПРАВИ.

ОДНО ВИЯСНЕННЯ

Після появи статтей: „Наше становище" (у квартальнику „Католицька Акція" ч. 6 з ц. р.) й „Головному Виділові С. У. і п. М. Рудницькій до відома" (в „Ділі" з 7. III. ц. р.) мав я нагоду переконатися, що частина читачів, а навіть деякі з вичислених у статтях жінок винесли враження, немов би всі жінки, що давніше працювали в С. У., а нині стоять осторонь цього Товариства, відсунулися від праці у згаданому Т-ві тільки з причини нехтування засад християнського світогляду в житті централі С. У. Тому почуваюся до обовязку пояснити, що така інтерпретація не може відповідати дійсности, бо в „Католицькій Акції" та в „Ділі" поміщено тільки причини, що є **частиною** загальних мотивів відсутности великої групи жіноцтва в С. У. Крім цього є ще багато інших мотивів, що спонукали кожну з жінок ясно очеркнути своє становище до метод, які запанували в інших ділянках життя і праці С. У. Ті мотиви подали жінки до відома Г. Д. Виділові С. У.

Рямці короткої часописної статті не позволили мені розписуватися подрібно над мотивами, що кермували кожною з жінок і я вдоволився подати до прилюдного відома тільки причини, що обхоплюють одну ділянку розходжень поміж сучасним проводом С. У. та відсутними нині в ньому жінками.

Д-р М. Дзерович

Новий проєкт мін. Ідена.

ЛЬОНДОН, 17. 3. ПАТ. Довірочна нарада представників льокарненських держав у міністерстві закордонних справ закінчилася в год. 13.30. На нинішній нараді мін. Іден передав учасникам наради проект у справі пристосування постанов льокарненського договору в теперішніх умовинах. Французька делегація розглядає цей документ. Представники льокарненських держав зійдуться нині вдруге в год. 11-ій вечір.

Нині велика премієра у кіні „КАСІНО" **ВОЛЛЄС БЕРІ**

у найновішім архитворі прод. „Метро" п. н. **Забута людина** при співучасти Джекі Купера.

Найновіший тріюмф знаменитого режисера Ришарда Болеславського.

З організаційного руху.

Політична нарада УНДО в Миклашові.

Громада Миклашів, львівського повіту, має свої дуже гарні часи розвитку громадського життя, але має і дні занепаду, які прийшли на повні часи. Тепер Миклашів знову повертає до своїх горних часів. Громадянське життя помітно ожило, особливо впадає в очі розвиток лугової організації та громадської організації УНДО. Саме за почином місцевої громадської управи УНДО мала відбутися у Миклашові дня 15. III. ц. р. нарада з виключною участю членів УНДО. На цю нараду приїхав зі Львова голова ПНК *Гриць Гладкий*, щоб закріпити дотеперішню та намітити напрямні дальшої діяльности місцевої управи. Довідалося про нараду ширше громадянство і в зацікавленні останніми політичними подіями в краю й у світі заповнило велику салю читальні. Поневолі треба було закинути думку про вужчу партійну та відбути ширшу довірочну нараду. Приємно було дивитися на живі обличчя зібраних громадян, що з незвичайною увагою слухали довшого реферату про політичне положення українського народу та про теперішню політику УНДО. По рефераті місцевий парох *о. Іванець* у теплих словах подякував рефератові, а громадяни тутже вписувалися в члени УНДО, вплачуючи теж партійний податок.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 229-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цнах !

Зміна законопроєкту про ритуальний заріз.

У вівторок пополудні сойм розглядав проєкт закону пос. Присторової про ритуальний заріз. Вполудне посли дістали поправки, які урад зголосив до згаданого законопроєкту пос. Присторової, що його приняла адміністраційна комісія. Найважніші поправки торкаються 5 статті проєкту, яка матиме такий зміст: Міністер хліборобства у порозумінні з міністром освіти та міністром внутрішніх справ устійнює інший спосіб та умовини зарізу тварин для консумційних цілей тих частин населення, яких віроісповідання вимагає при зарізі спеціяльних заходів. Розпорядок обмежить число зарізу на вищезгадані цілі до дійсних потреб вище згаданих груп населення так, щоб ціла кількість мяса з цього зарізу відповідала потребам консумції дотичних груп населення. Торговлю мясом і мясними виробами з вище згаданого зарізу унормує розпорядок міністра промислу в порозумінні з міністром хліборобства і торговлі. Мясо з ритуального зарізу буде мати спеціяльне опакування і можна буде його купити лише в спеціяльних концесіонованих фірмах. Закон про ритуальний заріз буде обовязувати від 1. січня 1937.

НАЙЦІКАВІША КНИЖКА НАШОГО ЦЬОГОРІЧНОГО СЕЗОНУ

Ірини Вільде

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

208 сторінок.

Замовляти в Адміністрації „Діла". Порто 30 сот.

Ціна 1.50 сот.

Венізельос тяжко хорий.

ПАРИЖ, 17. 3. ПАТ. Як показується, стан здоровля Венізельоса доволі поважний. Він недужає на запалення легенів, а з огляду на поважний вік, може загрожувати небезпека.

ПАРИЖ, 17. 3. ПАТ. Лікарі д-р Женне та проф. Абрагамі оголосили такий бюлетин про стан здоровля Венізельоса: Наслідком сильної грипи здоровля Венізельоса значно погіршилося. Стан хорого дуже тяжкий.

Нове повстання в Абісинії ?

РИМ, 17. 3. ПАТ. Аґ. Стефані повідомляє з Джібуті, що згідно з вістками, які наспіли з Адіс Абеби, в провінції Годзам вибухло нове повстання проти центральної влади. Як повідомляли, бунт у Годзам здавило цісарське військо, та, як показується, спокій привернули лише поверховно.

Завзятий бій коло Амба-Аляджі.

ПАРИЖ, 17. 3. ПАТ. Авас повідомляє з Адіс-Абеби: Коло Амба-Аляджі йде завзятий бій. Абісинським військом командує негус. Втрати по обох боках дуже великі.

Приємна та цікава лектура

це збірка оповідань

ВАСИЛЯ СОФРОНОВА

ЛИПНЕВА ОТРУТА

Ціна: 1·40 зол., з пересилкою 1·70 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла" Ринок 10.

Конкурс на драматичний твір.

Комунікат Товариства Письменників і Журналістів ім. Ів. Франка.

Товариство Письменників і Журналістів ім. Ів. Франка має ще у своїм розпорядженні решту фонду, зложеного українським громадянством у 1935 р. на літературні нагороди за той рік. Ці гроші рішила Рада Товариства зужити на збогачення української драматичної літератури, яка з від довшого часу в занепаді. З тою метою Рада Товариства розписує отсим

КОНКУРС

на драматичний твір (трагедія, драма, комедія, фарса).

Умовини конкурсу: 1) Тема твору з українського життя, довільної верстви суспільности і довільних часів. 2) Сценічність твору і його технічне пристосування до наших теперішніх театральних обставин. 3) Твір обемом має бути обчислений на виставу в часі 2—3 годин. 4) Твір має бути досі не друкований і ніде не виставлюваний.

Окреме жюрі, визначене Радою ТОПІЖ-у, вибере зпоміж надісланих на конкурс драматичних творів 3 найліпші твори, які Товариство постарається виставити один по одним у Львові. Після вистави жюрі призначить нагороду за твір, найкращий з літературного і сценічного боку.

Висота нагороди 300 зол.

Два інші виріжнені твори будуть гоноровані за право конкурсової вистави по 100 зол.

Твори на конкурс у 3 примірниках, писаних на машині, надсилати до дня 1. жовтня ц. р. на адресу: Василь Софронів Левицький, Львів, вул. Міцкевича 12. Тільки у виняткових випадках жюрі прийме під розгляд твір, писаний дуже читко рукою. Надісланих на конкурс творів Т-во не зобовязується звертати.

ЗА РАДУ ТОВАРИСТВА:
Роман Купчинський, голова
Василь Софронів Левицький,
референт літературних нагород.

Большевицькі школи без.. учителів, зшитків та олівців.

Недостача учителів у провінціональних школах викликує нову дезорганізацію шкільного життя. „За коммуністіческое Просвещеніе" з 12. березня помістило допис з Шиловського району, недалеко Москви. В тамошній середній школі в грудні і в січні ц. р. не було лекцій російської мови та літератури. Німецької мови не вчать у 5. клясах цієї школи. Нема учителів співу і рисунків, тому на годинах цих предметів... студіюють рільну господарку. До того у школі нелад, брудно і т. д. У школі немає ніодного каламаря. В неопітній клясі замерзає вода. В куті стоїть зерзавіле відро з водою до пиття. „Совєцкая Торговля" пише, що в 68 районах Свердловського району продає зшитки ледви 15. Одначе і в цих районах Туринський район дістав у січні на 8.524 учеників — 2.240 зшитків, Єгоршинський район дістав на 3.773 учеників — 2.240 зшитків. У цілім обході Ніна сільська школа не дістала ніодного олівця, ніодного пера.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— **Тисяча книжок і нот** по знижених цінах в Книгарні Шевченка, Львів, Ринок 10. Повні катальоги та інформації висилає даром оплачено. 1579

— **Митрополичий Ординаріят** просить нас оголосити: До всіх парохіяльних урядів Львівської АЕпархії. На прохання міністерства В. Р. і О. П. зарядже Митрополичий Ординаріят відправу св. Літургії 19. березня, в день іменин бл. п. маршала Йосифа Пілсудського в годині згідно з проханням місцевої шкільної, чи адміністраційної влади, в красках літургічних риз дня (червоних або фіолетових), без проповіди. Від ст.-жит. Митрополичого Ординаріяту. У Львові, дня 15. березня 1936. **Никита, Єп. Патар., Ген. Вік.**

— **Поезії Шевченка по польськи.** Український Науковий Інститут у Варшаві видав том 101 Шевченкових творів у польському перекладі. Перекладів підняли Марія Бєньковська, Конст. Думінський, Тадей Голендер, Ярослав Івашкевич, Чеслав Ястшембец - Козловський, Богдан Лепкий, Йосиф Лободовський, Володимир Свободник і Казимир Вержинський. Крім того поміщено давні польські переклади (Л. Сокінського, А. Горжалчинського, Софії Войнаровської та Богдана Зиранко). До тексту додано коментарі і замітки, що улекшують зрозуміння поодиноких творів польському читачеві. Крім цього книжка містить статтю Зайцева про переклади Шевченка на польську мову. Книжку прикрашено акварелею, що представляє Шевченка, кисти Карла Шрабинера, та 9 ілюстрацій, що репродукують мистецькі твори поета (переважно автопортрети).

— **Скандал з відзнаками за оборону Львова** приймає щораз більші розміри. Показалося, що за відзнаки „Орльоанг" побрало безправно коло 100 тисяч зол., причому сотки осіб пишаються відзнакою і титулом „оборонця Львова", хочі участи в тій обороні не брали. Слідство в цій афері веде судя д-р Добровольський.

— **Садіть деревину!** Держите заведення взаїмних обезпечень розпочало оригінальну акцію, що має на меті запобігти масовим пожежам по селах і містечках. Стверджено, що великі пожежі знищують місцевости з густим забудуванням і рідкими деревами. В одному селі, що вигоріло майже до тла, були тільки три дерева. А відомо, що густі дерева, особливо ряди дерев, які розмежовують будинки на партії, можуть здержати похід вогню й оборонити решту села від знищення. У звязку з тим краківський відділ державної асекурації приступив при допомозі сільсько-господарських організацій та адміністраційної влади до масового обсаджування сіл деревами. Рахуючись з домаганням місцевого населення садять переважно дерева медодайні, отже липи, акації, клени та ясені, а також волоські горіхи, що їх овочі можуть дати селянам додаткове джерело доходу. Крім охорони перед пожежами густі дерева забезпечують місцевости над ріками перед повінями і взагал перед шкодами від буревіїв. Сільські громади не повинні чекати аж на допомогу урядових чинників і власними силами обсаджувати села деревами.

— **Ще один дурисвіт.** В Заболотові арештовано Івана Стефурака, родом із Печеніжина, коломийського повіту. Він вештався по селах снятинського повіту і подавав себе за лікаря суспільної опіки з Коломиї, причому носив великі рогові окуляри, лікарський термометер і кільканацять фляшинок з якимись течами. Дня 10. ц. м. він прийшов на фільварок у Хлібичині Пільнім, скликав двірську службу і зведів їй вимитися, бо мусить піддатися лікарським оглядинам. Коли вся служба, роздягнена до нага, станула перед ним, один із форналів пізнав у ньому Стефурака, з яким сидів разом у коломийській вязниці. Повідомлена поліція арештувала ошукання, що встиг натягнути на ріжні суми кільканадесять осіб.

— **Хто виграв?** В нинішнім дні тягнення держ. клас. льотерії впали такі виграні: 50.000 зол. на ч. 127017, 20.000 зол. на ч. 144924, 10.000 зол. на ч. 83788 140683 165980 192562, 5.000 зол. на ч. 39940 103121 103590 122100, 2.000 зол. на ч. 1034 110572 1000 156071 161133 175427, 500 зол. на ч. 1902 341 121255 122914 123310 125524 153504 163522 177373 181575, 400 зол. на ч. 58658 168019.

— **За вбивство брата.** У львівському суді скінчився минулої суботи процес б. студента фільософії Сімона Зальца, що вбив свого брата, лікаря д-ра Адольфа Зальца. З розправи виявилося, що оба брати любилися і тільки припадок вложив у його руки знаряд злочину. Сімона Зальца засуджено на 8 місяців вязниці з обниженням половини кари шляхом амнестії, а решту полишено із слідчої вязниці.

— **Син застрілив батька-алькоголіка.** В окружному суді у Львові відбувається розправа проти 22-літнього Казимира Гославського, б. студента політехніки, тепер піхорунжого, обвинуваченого у вбивстві свого батька, комісаря маґістрату. Трагедія розігралася в ночі на 1. листопада 1934 р. в мешканні Гославських при вул. Стрийській, коли пяний батько, вернувшись з нічної пятірки, став лаяти і поневіряти свою жінку. Коли дійшло до того, що Гославський хотів жінку застрілити, в обороні матери став син Казимир. Підчас взаїмного термошення впав стріл, від якого Гославський згинув. Вину на себе взяла спершу жінка, опісля син, який признався, що стрілив, але не хотів убити батька. Розправа виказала, що Гославський пропивав зароблені гроші, поводився з жінкою брутально, мав любовниці і занедбував дім. Останнього дня з пенсії кільканаст зол. приніс до дому тільки кільканадесять і це було причиною сварки з жінкою. Розправа потреває кілька днів.

— **Львівська хроніка.** На учительку Софію Плісовську, що вертала зі Львова до свого мешкання в Кульпаркові, напав по дорозі якийсь молодий грабіжник і вирвав їй з рук торбинку з грішми. — До мешкання скарбового емеріта Левицького при вул. Міцкевича добувся якийсь бандит і заставши тільки його 60-літню жінку, вдарив її залізною штабою по голові. На крик ранені бандит утік, не забравши нічого. Вівторок поліція арештувала на вул. Коперника 26-літнього Ст. Заброварного, який спішився на поїзд. Арештованого відставили до суду, бо його розпізнали як того, що напав на Левицьку.

— **Смертний присуд у Коломиї.** В Коломиї відбувся заводений судовий процес убивника своєї жінки та дитини, Івана Кейвана та В. Савчука. Кейван оженився задля зиску з 20 літ старшою від себе вдовою і вже пять місяців пізніше убив її разом з дитиною, думаючи, що увеслідить по їй маєтне господарство. Боронячись, душогуб обтяжив Савчука. Присяжні судді душогуб обтяжив винну Кейвана в напрямі подвійного душогубства і таким самим числом голосів уневинили Савчука. На тій основі Кейвана засуджено на кару смерти, перемінюючи її шляхом амнестії на досмертну вязницю.

— **Арештували таксаторів.** Обертинська поліція арештувала з дорученням слідчого судді таксаторів городського суду в Обертині пов. Городенка Івана Калина і Івана Жуковського. Оба стоять під закидом, що задля зиску брали від мешканців громади Чортовець під Обертином завелікі оплати в часі судових таксацій.

— **Краєва хроніка.** До мешкання Стеф. Криська в присілку Грушавка пов. Рава Руська добувся чотири озброєні бандити і зажадали грошей. Криськ грошей не мав, а тоді бандити побили його тяжко, забрали з комори одіж і втікли. — В Станиславові при вул. Вовчинецькій згинув електромонтер М. Зейф, поражений електрикою при закладанні антени на даху. — До мешкання Берліна Фрідмана в Янові коло Львова вломились крізь дах бандити і заколовши його та його жінку ножами, ограбили цілий дім. Поліція вжила до слідства поліційного пса. — На залізничому шляху з Тернополя до Копичинець згинув 50-літній Фелікс Буховецький, кинувшись під потяг. — В Надорожній пов. Надвірна повісився 38-літній Федір Бабій з причини матеріяльних клопотів. — В Перегинську пов. Долина Андрій Голушко і Микола Бубнюк напали на Павла Бонка, нафтового робітника з Рибного і зрабували йому 60 зол., годинник та інші річи. Обох арештовано. — До львівського шпиталю привезли Йосифа Лаврова з Роздолу пов. Жидачів, що їдучи потягом на стовпчиках, дістався під колеса, які відтяли йому обі ноги.

— **Відкопав горнець з грішми.** Господар Іван Голопка в Підгірках пов. Бібрка, копаючи город, знайшов горнець зі срібними монетами, що походять з 1618 р. і 1690 р. Справою занялося місцеве староство.

— **Зреґабілітовані.** В днях від 9. до 12. ц. м., після доходжень, які тревали чотири роки, відбувся перед луцьким окружним судом процес проти б. міського інж. Пилипа Пилипчука та його заступника інж. Ярослава Фартуха і дванацятьох інших обвинувачених мешканців м. Луцька. Процес виказав безпідставність усіх закидів і обвинувачених увільнено від вини і кари. Кошти процесу присуджено в користь державного скарбу.

— **Продав скарб, якого не мав.** Наслідком стежних листів у Чорткові арештовано спритного ошукання, що продав одному ювилерові у Вильні викопаний нібито скарб, що складався із золотих 10-рублевих монет. Ошукунець, на прізвище Терпецький, вмів так підійти ювилера, що той заплатив йому 20 тисяч зол. Ошукання спроваджено до Вильна.

— **Підземні багацтва на Волині.** Із 158 скель з Волині, підданих хемічній аналізі, в 16 скелях і то базальтових скелях і в їх спатах знайшли

мідь. Ці скелі походять із Шубнова, Олександрії, Іванової Долини, Гутаника, Стидиня, Рудзьки і Войниці. Йдуть досліди петрографів, які мають означити характер зв'язків, щоби рішити методи експльоатації. Магнетні досліди у справі місць верчення, зроблені на терені 200 кв. км., викрили біля Горинь-города і в околиці Костополя—Антонівки два місця великих магнетичних аномалій.

— **Зловживання** в **Грубешові** на Холмщині розглядав 14. березня ц. р. окружний суд в Замісті на виїзді в Грубешові. Зловживання допустився П. Макаревич, б. бурмістр м. Грубешова, що за свого урядування потягнув кількадесять тисяч зол. міських грошей. Покликали кількадесять свідків.

— **Що це відкрили?** У Кремянецькому повіті (на Волині) 4 км. від с. Бережець на збочі Лисої Гори є громадські каменоломи, де при добуванні каміння знайшли кости двох людей. Дальші глядання викрили кости ще 8 людей, з того двох дітей. Також знайшли неолітичний молоток з кристалічної скандинавської скелі і черепки з урни. Кости і предмети були в печері (хідинку), широкій та високій 1 м. до 1½ м., а 6 м. довгій. Повідомили археольогічний музей в Варшаві. Говорять, що щось подібного було на збочі гори Вовчої і Г. Сокіл біля Кремінця.

— **Страйк у Лодзі скінчився.** В міністерстві суспільної опіки відбулися минулої суботи наради представників лодзьких текстильних промисловців з представниками робітників, що перевели загальний страйк. Конференція скінчилася порозумінням, на основі якого задержано збірну умову з 1933 р. з додатковою умовою, що є вислідом останніх нарад. Устійнено теж, що у всіх фабриках будуть вивішені цінники плат, потверджені інспекторатом праці. Окрема комісія, зложена з представників робітництва і промисловців, має устійнити плати для тих категорій робітників, що необняті досі тарифою плат. Наслідком того страйк скінчився і в понеділок робітники вернулись до праці.

— **З Польщі.** У Варшаві наїхав самохід на відділ війська і ранив кількох вояків. Шофер зі самоходом утік. — В Горлицях застрілився віцебурмістр Карло Крисековський, що був директором місцевої каси ощадности. Причина покищо невідома.

— **Румунський чудотворець.** В румунській місцевости Маглавіт живе, як відомо, чудотворний пустух Петракс Лупу, про якого писали багато не тільки румунська, але й закордонна преса. Цієї зими перебував у нього 25-літній молодець, спаралізований на обі ноги і, як кажуть, відійшов зовсім здоров. Синод румунської православної церкви рішив тепер побудувати з Маглавіті монастир.

— **Використав жіночий сентимент.** У Відні арештували 29-літнього шлюсарського челядника, Альойза Гльоса за многоженство і недодержання подружя в 65 випадках. Великий, в червону шкіру оправлений записник улекшив поліції доходження. Бо маючи три жінки і 65 наречених, він не міг обійтися без записок, коли і де має сходитися зі своїми жертвами. У книжечці були списані по азбуці імена всіх жінок і дівчат, а біля кожного імени находилися дата і місце сходин. Його любощі не були зрештою безінтересовні, бо всі ті наречені, переважно з робітничих кол, зваблені обіцянками женячки, давали йому свої ощадности. Афера викликала в місті велике зацікавлення, тим більше, що слідча влада переслухує багато свідків.

— **Катастрофи на морях.** Ва Білому морі заскочила буря совітський корабель „Кавасакі", який втратив керму і кільканацять днів блукав по морю. Капітан скінчив самогубством, а залога 5 днів була без харчів. Аж вкінці совітський корабель „Северянін" уратував їх. — На Червоному морі згорів грецький транспортовий корабель „Стиліяні" разом з вантажем нафти. Залога врятувалася. На томуж морі склалася експльозія кітла на італійському кораблі „Марціджіяно", при чому згинула залога з капітаном.

— **Бандити непокоять Ліндберга.** Пл. Ліндберг, що втік, як відомо, перед бандитами з Америки і живе тепер біля села Льонг Барн в Англії, дістає знову листи від бандитів з погрозами, що вхоплять йому другого сина. Тому англійська поліція загострила нагляд над домом Ліндберга й арештувала двох американців, що не вміли пояснити, чого прийшли. Знайшли при них фальшиві пашпорти.

— **Легунські катастрофи.** Біля Горицї підчас вправ впав літак з бомбами. Пільот згинув. — Недалеко Овале в Чіле впав пасажирський літак, при чому згинули пільот і чотири подорожні.

— **Ріжні вістки.** На західному побережжі Данії викинули морські хвилі 66 гренляндських китів. Найбільші штуки мали 6 метрів довжини і важили до 200 к. — На ріці Тигрі біля місцевости Омаран згорів корабель, на чому находилося 30 пасажирів, переважно бедунів. Згоріли 23 особи, а 28 втопилось у ріці. — В румунських Карпатах біля Сінаї лавіна засипала 9 туристів, з яких тільки чотири вратувалося. — До Атлянтійського океану вліс берегів північної Америки впав у ночі величезний метеор, що освітлив цілу околицю як у день.

Зі судової сали.

ВІДГОМІН ВИБОРІВ ПЕРЕД АПЕЛЯЦІЙНИМ СУДОМ У ЛЬВОВІ.

Було це підчас виборів. Слідчий виділ у Бережанах дістав конфіденціональні вістки про плянковану противиборчу акцію в селі **Кривім**, бережанського повіту. Тому комендант стациї поліції у Кривім Дудзік і солтис Теодор Федоришин відбували нічні дижури, щоб переловити авторів противиборчих написів на стінах хат та інших будинках. У ночі 5. вересня 1935 р. Теодор Федоришин, який переходив коло будинків місцевого парха, побачив, як хтось писав на стіні будинку. Засвітив електричну лямпку і по зрості, рухах та убранні пізнав селянина **Петра Федорова**, який негайно почав утікати. За ним пустилися в погоню Теодор Грицишин і комендант Дудзік і найшли Федорова в стодолі його батька на конюшині. Комендант поліції зробив донесення до прокуратури зі закидами, що Петро Федорів, визначний член ОУН, веде противиборчу агітацію, промовляв на вічу у Вимислівцях проти виборів і крім того побив підчас свого арештування постерункових: Островського, Віновського і солтиса Грицишина. Одначе прокуратура в Бережанах не виготовила акту обвинувачення за злочин державної зради, лише за промову у Вимислівцях, за малювання написів у Кривім і за побиття поліціянтів зі ст. 118, 120 і 133 кз.

Окружний суд у Бережанах, де боронили Федорова д-р Бемко і д-р Західний, уневинив його зі ст. 118 кз., бо не доказали йому, щоб він промовляв на вічу у Вимислівцях, зате засудив Федорова за провини зі ст. 120 і 133 кз. на 2 роки вязниці.

В понеділок 16. березня ц. р. відбулася у Львові апеляційна розправа, на якій апеляційний трибунал відхилив присуд щодо провини зі ст. 120, а затвердив за провину 130 кз. та обнизив Федорову кару на половину. Предсідником трибуналу був радник Ланевський, вотували радники Хмелевський і Джевський, обвинувачував прокуратор Соболевський, боронив адв. д-р Лев Ганкевич

Зі сцени й естради.

ВЕЧІР ПЛЯСТИЧНИХ ТАНКІВ БЕЛІ КАЦОВОЇ.

Школа мистецького танку Белі Кацової належить до кращих цього типу шкіл у Польщі. Кацова, б. довголітня учениця віденської школи Гертруди Боденвізер, зберегла тільки напрям і стиль своєї вчительки, але самостійно його продовжує. Танки її укладу, чисті у будуванні груп із прозірною плетінкою танкового рисунку, мають у собі щораз більше експресії вислову, хоча беруть надхнення радше від музичної, ніж танкової теми.

Багату програму вчорашнього вечора започаткували діти від 6—10 літ. У дрібних танчиках почували себе свобідно, видно, що вони входили в обсяг їх розуміння, і тому інтерпретували їх природно, а навіть із щирим дитячим гумором.

У виступах учениць вищого курсу слідне було тверде приготування, а в простірних широких рухах вальсів знамениту техніку тіла, головно ніг, щось ніби далекий відгомін клясичного балету. У наскрізь новочасних гуморесках і гротесках коміка й сатира виходило справді із танкової форми, підсиченої ритмом, а не із шабльонового гримасу. Стилізовані народні танки перемінив танковий гумор у зовсім удатну пародію.

Та найповажнішою і найоригінальнішою танковою темою цього вечора були Баха „Вітражі" (триптик), у яких брала участь також сама учителька. Одначе вивести двовимірний рисунок у трьох вимірах і надати йому плястичний вислів — це зусилля, яке не вдається нераз найдокладнішим студіям. Всеж танечниці проявили велику силу вислову, прегарну гру рук та удуховлення рухів дійшли навіть до містичного настрою; одначе не переконували нас, не витворили релігійного настрою. Бракувало чомусь навіть світляних ефектів, таких у цьому місці питомих і майже необхідних.

Костюми проекту Л. Лілле багаті і влучно підкреслювали танковий вислів. Фортепіяновий акомпаніямент мала у своїх руках не тільки добра піяністка, але й добрий знавець танку п. І. Левіцька.

М. Пастернакова.

З кіна.

Кіно „Химера": „Золотоволосий шибеник".

Дві сестрички маленька Єлисавета та гарна Мері опинилися по смерти батьків у захисті для сиріт, де панують строгі касарняні звичаї. Золотоволоса Єлисавета зі своїм коником зворушує до сліз своїми вигадками не лише своїх товаришок-однолиток, але захоплює теж багатого адвоката Моргана, який приїхав з інспекційною комісією до захисту. А далі все йде як по маслі. Золотоволосий шибеник викликує ввесь час сальви сміху своїми вигадками опинившись з Мері у віллі Моргана, яка вкінці по своїй пригоді віддає свою руку Морганові. Грою малої Шерлі Темпль захоплені головно мами, бо кіно переповнене дітьми з матерями.

ДИВОГЛЯДИ.

АВТОМАТИЧНІ СУКНІ.

Одна велика париська фірма рішила вибудувати в ріжних частинах міста автомати з... жіночими сукнями. У кожному такому автоматі буде пять ріжних суконь, модних і дешевих, ріжної величини. Зразки тих суконь можна оглядати на образках. Кожна жінка, яка не має часу вступити до крамниці і пробувати сукню, може по дорозі зістати її легко з автомату, вкинувши 30 франків, трьома монетами по 10. Що має зробити вона тоді, коли сукня за тісна або їй не подобається. На це автомат не дає ніякої відповіди.

ПУДЕРНИЦІ З ТЕЛЕФОНОМ.

Одна фабрика в Шікаго випустила на ринок мініятурні телефонічні апарати, бездротні, які можна носити в кишені і які дають змогу телефонувати з кожного місця. До такого апарату додана пудерниця тому, що винахід обрахований головно на жіночу клієнтелю. Телефонічна бездротна пудерниця коштує 3500 долярів.

СЛОН У ПОВІТРІ.

У Бомбаю, славній індійській пристані, трапилась недавно сцена, про яку мусіли писати аж газети. Героєм був слон. Треба було його вивантажити з корабля на беріг. Перевязали його поясом і причіпили до великого журавля, що мав його перенести. Коли слон був уже в дорозі, щось зіпсувалось у журавлі, слон повис у повітрі — і не можна було його взяти ні сюди ні туди. Ніколи ще слон не плавав у просторі, почав з остраху ревіти та вимахувати ногами так, що корабель тремтів. Ось-ось був би впав у воду, якби вчас не направили підойми. Але його опікун ствердив, що нерви слона сильно подражнені небувалою подією і треба його чимось успокоїти. Слони у таких випадках дістають рум. Пів ведра. Хто пє рум тільки малими чарками, знає кілько це коштує.

✝ Посмертні згадки.

о. Йоан Коцюба, пресвитер-ювилят, парох м. Тисьмениця, комісар Орд. в справах шкільних, б. совітник Єп. Консисторії у Львові і Станиславові, по довгій і тяжкій недузі, приняши Св. Тайни помер дня 28. лютого 1936. в 90 році життя, в 67 році священства. Похорони Його тлінних останків відбулися 2. березня 1936. р. в Тисьмениці. В. Й. П. 1704

Александер Горуцький, член Матірнього Т-ва „Просвіта", Читальні „Просвіти" на Личакові, Читальні „Просвіти" в Середмістю, Кружка Рідної Школи на Личакові, почесний член Голов. Управи Рідної Школи, упокоївся у Львові 17. ц. м. у 84 році життя. Похорон в четвер з каплиці при вул. Пекарській. В. Й. П. 1705

Нові книжки й журнали.

ERO-FOTO. Kwartalnik ilustrowany, poświęcony fotografji amatorskiej. Organ Wytwórni Fotochemicznej „Ero" w Poznaniu. Ч. 3 (1) 1936. (Цей журнал можна дістати безплатно у всіх складах фотографічного приладдя).

Дописи.

ГОРОДОК.

Вдатні реколекції. В днях від 1. до 6. ц. м. відбулися великопостні реколекції в місцевій церкві. Проповідав о. Соколовський ЧСВВ. Рано від год. 6 до 10. і вечором від год. 5. до 7. церква була переповнена; затови підчас проповідей був такий великий, як ще нікого року. І не дивниця, бо досвідчений проповідник виголошував такі глибоко продумані проповіди, овіяні таким сильним релігійним духом, що вони переймали кожного до глибини душі. Тож і успіх був надзвичайний. Тому дехто здивувався, виклику у нас допис у 53 ч. „Діла", відписаний „Неофітом". Чіпаючись того, що о. Соколовський, який довгі літа працював на Закарпатті, примовляє ужив кілька разів слів: руський, Русь, Русь-Україна, попри слово „український" — дописувач інсинуює, що це зроблено мабуть в цілі кріплення упадаючого москвофільства... Очевидно, що це помилковий погляд. Тому в імені всього городецького громадянства, до котрого зачисляються й ті тисячі моїх парохіян, що слухали і скористали з реколекцій о. Соколовського, перепрошую його і заразом складаю сердечну подяку за його великий труд. — **о. Епіфаній Роздольський.**

СТАНИСЛАВІВ.

Гостина „Заграви". Мин. тижня гостив у нас театр „Заграва", який виставив потори рази „Голготу", уклад М. Лужницького, релігійну містерію на 8 картин на взірець релігійних вистав в Обераммергав. Фахову оцінку самого твору залишитиб хіба теольогам. Нам здається, що автор зробив кілька промахів у цитатах зі св. Письма. Театр „Заграва" виставив „Голготу" величаво. З виконавців ролі на перше місце вибився Блаважський у ролі Христа, який створив постать маєстатичну, повну натхнення, беззмежної любови і простоти. Сміло можна сказати, що колиб хтось з наших малярів божав намалювати Христа, то Блаважський у цій ролі є вимріяним моделем. Дуже добрий був Рудакевич (Юда), ще кращою маскою вибивався Пазарій (Сатана). Незл. типи створили Яремко (Каяфа) і Марушенко (Фарисей). Всі апостоли творили дуже гарну цілість. Строї прекрасні і вірні. Декорації Л. Боровика є доказом, що Боровик — це наш чи не найкращий декоратор сцен. Слід при кінці згадати, що строї і декорації коштували понад 3.000 зол. Публики довол: багато.

Демографічна вистава. Заходом Повітового Союзу „Р. Ш." відбудеться у нас демографічна вистава „Український нарід" від 22. до 29. березня ц. р. На відкритті промовлятиме проф. др Кубійович

Спорт.

СТАНИСЛАВІВ. **Пролом — Ревера 0:3 (0:1).** Сезон копаного мяча почався у нас змаганнями Пролому з Реверою. Пролом виступив у такому складі: Андрейшин І. та ІІ., Багриновський ІІ., Куліба, Зубик, Чаплинський (Менів), Демянчук ІІ., Коровайчук І., Керенкевич, Урсакий ІІ. і Яліочук І. В Пролому найкраще грав Андрейшин ІІ. на обороні та Куліба на правому крилі позиції. Андрейшин І. на воротах не був ще в добрій формі і двоє воротарів мігли легко оборонити. Багриновський буде добрим тартаром Андрейшина ІІ. В позиції Менів кращий від Чаплинського. Напад грав дуже слабо, в якому ще найкраще грав Урсакий. Сама гра мало цікава, з легкою перевагою Ревери, мала виразний тренінговий характер. Коли Пролом хоче здобути І. місце в Б-клясі, то мусить ще багато-багато працювати, передовсім над стартом і стрілами до воріт. **Б. Л.**

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА. В неділю 15. березня ц. р. відбулися мячеві змагання за мистецтво Ліги таких других: ДФЦ — Вікторія (Пільзно) 1:1; Славія — Теплітцер Ф. К. 4:3; Спарта — Моравська Славія 3:1.

АВСТРІЯ. Ф. Ц. Відень — Гакоет 2:1; Відень — ВАЦ 1:0; Спортклюб — Рапід 1:0; Фаворитнер АЦ — Лібертас 3:2; Австрія Фльорідсдорф 5:1.

МАДЯРЩИНА. Сегед — Атіля 2:1.

НАЙДОВШИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ СКОК.

На великій лещетарській скочні у Плянці відбулися лещетарські змагання, на яких австрійський лещетар Брандль устійнив новий лещетарський світовий рекорд у скоках 101 м. Давніший рекорд 98 м.

Ширіть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Перемишль:
18. III. Отаман Пісня.
19. III. Лев з Абісинії.
20. III. Німа теща.
22. III. Премієра, уривок з життя У. Г. А. Мерім Лужницького „Інваліди".

Ярослав:
21. III. Дівча з Маслосоюзу".
22. III. Лев з Абісинії.

Український Молодий Театр „Заграва".

Калуш.
18. III. — Голгота.
19. III. — Голгота.
20. III. Дума про Нечая.

Болехів:
21. III. 3. пол. Голгота.
22. III. 3. пол. Голгота.
22. III. 8. веч. Дума про Нечая.

Великий Міський Театр.

Середа, 18. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Бал у Савою" вступ. І. Кульчицької та Кал. Дембовського.

Четвер, 19. III. год. 8. веч. Аб. 13. Премієра „Панотець Марко".

Пятниця, 20. III. год. 8. веч. Аб. 13. „Панотець Марко".

Театр Рівнорядностей.

Середа, 18. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані Генералової".

Кіно.

АПОЛЛО: „Циганський барон" (на основі оперетки Ів. Штраусса).

АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевіленд і Ерол Флин).

ВАНДА: „Гунель", „Цісарські доми".

ГРАЖИНА: „Дівча з Будапешту" з Мартою Егерт.

КАСІНО: „Ця або вінна" (Джіта Альпар).

КОЛИСЕЙ: „Каранга", „Ліквідуємо світ".

КОПЕРНИК: „Пені", гротеска „Водні мисливці".

МАРУСЕНЬКА: „Шір-Гаширім" і доватов „Співаймо всі разом".

МІРАЖ: „Пошлюбна ніч" з Анною Стен.

МУЗА: „Епізод" із Пандею Веселі.

ПАРС: „Я вбігаєш" (Павло Муні).

ПАЛЯС: „Давид Коперфільд" на осн. Чарлза Діккенса.

ПАН: „Його велике кохання" (Ст. Ярч).

РЕКС: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт.

СВІТ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт.

СТИЛЕНЕ: „Буря над світом", ревія „Терентетте".

ТОН: „Все місто говорить про те".

УЛЯХА: „Гра за жінку", ревія „Це не нічого".

ХИЛЕРА: „Золотоволосий шибеник" (Шерлі Темпль).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(ул. Марійська 5.)

Новий Єрусалим у 1936 р.

Закордонне радіо.

Середа 18. березня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10, 20.40, 21.10 Концерт, 17.15 Сучасні австр. композитори, **Братислава** (298,8) 19.30 „Бетовен" опера, **Брно** (325,4) 21.20 Звіринний світ, концерт, **Прага** (470.2) 16.10 Танк. музика, 19.30 „Мадам Батерфляй" оп. Пуччіні, **Париж** (458) 18.30 Симф. концерт, 21.45. „Тріпальат" ком. Гр. Бернара, **Білгород** (437,3) 11.50 Концерт, 13.15, 19.50 Пісеньки, **Берлін** (356,7) 16.45 Камер музика та нар. пісеньки, 19.00 Форт. твори Р. Реслера, 20.10 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.03 Музика, 18.00 Бальди, **Лейпціг** (382,2) 16.20 Андерсенові казки в музиці, 18.00 Концерт, **Мінхен** (405,4) 13.15 Популярна музика барока, 19.00 Варіяції та фуга Регера на тему Моцарта, **Ленінград** (1224) 18.00 „Князь Ігор" оп. Бородіна, **Будапешт** (549,1) 18.20 Скрипка, 19.30 Концерт, **Мілано** (368,0) 11.20, 19.45 Легка музика, 20.35 „Ла Валлі" оп. Каталяні, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 20.35 Опер.

Четвер, 19. березня 1935.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 16.30 Лотиські пісні, 17.35 Форт. рецітель, 19.40 Симфонія Сальолючія, 20.10 „Ельмонт" траг. Гетого, 22.20 Мельодії Ів. і Йос Штраусів, **Кошиці** (259,1) 16.00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 11.05 Сальон. музика, 19.50 Літер.-муз. варіяції на тему пісенної пісні, Мендельсона, 21.00 Фільг. орхестра, **Париж** (1010) 11.45 Класична академія, 21.00, 21.45 Концерт, **Білгород** (437,3) 17.00, 21.30 Пісеньки, 20.00 Гендель твори, **Берлін** (300,7) 8.30, 14.15 Концерт, 17.30 Нові пісні молоді, 19.00 Фламандські пісні й танки, 20.10 Берлін танцює, капеля, **Гамбурґ** (331,9) 19.00 Нар. музика, 22.25 Сучасні опери: 1) „Як нам подобається" (на осн. Шекспіра. 1) „Чародійна скрипка" в. Кіка, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18.00 Концерт дущих інструментів, 21.20 Бетовен, симф. концерт, **Кельн** (455,9) 22.10 Твори І. Маша під дир. композитора, 21.20 Скрипковий концерт д-ра Чайковського, 22.30 Твори Баха, **Лейпціг** (382,2) 16.20 Пісні Вольфа до слів Гетого, 21.00 „Валькірія" оп. Вагнера, **Мінхен** (405,4) 17.00 Лесерові твори, 20.10 Концерт шв. хора, 21.00 Нар музика, **Москва** (749) 17.00 Твори Глінки, 18.15, 18.45 Спів, **Будапешт** (549,1) 12.05, 22.00 Циг. музика, 15.20 Спів, **Мілано** (368,6) 17.15 Бок. концерт, 21.00 Розр. концерт, **Рим** (420,8) 17.15 Інструм. концерт, 20.35 „Льогенгрін" оп. Вагнера.

Московське радіо.

Середа, 18. березня 1936.

6.30 Ранішня зарядка, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Дитина в передвільному віці: Фізичний розвиток дитини, 12.35 Концерт орк., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань із гр. пл., 16.00 Гутірка Майстер-Левенка з Ліпиганцем: „Буде нам потрібний барометр" (для ст. дітей), 16.20 Вільночленний рецітель, 16.45 Гутірка музики з слухачем радія, 17.00 Дискусійно: про межі толеранції, 18.00 Літер. варіяс: „Шекспіровський епос Керменда", 18.15 Рекламовий концерт, 18.45 Гутірка: „Ето те фашизм", 18.55 Пісні пані, 18.35 Сальонове трио, 19.00 Промова през. Мосцицького, присвячена марш. Пілсудському, 19.15 Вовцькі пісні, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Польські композитори з гр. пл., 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Авд: Творчість Фр. Шопена (вик. Леон. Мінцер), 21.40 У польських лавреатів 1935/6 р., 21.35 Актуальна господарська гутірка 22.05 Військові марші, 22.30 Концерт оркестри, 23.30 Льокальне закінчення авдиції.

Четвер, 19. березня 1935.

6.30 Ранішня зарядка, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Муз. поранок для молоді середніх шкіл, 13.00 Польська симфонія з гр. пл. 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Моньюшківська опера з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 біржа, 15.30 Легка музика з гр. пл., 16.00 Спогади дітей про марш. Пілсудського, 16.15 Концерт орк., 16.45 Концерт муж. хору, 17.00 Пісні та дрібні винаходи: Сонце світло, 17.50 Актуальна госп гутірка, 18.00 Музика, спів із гр. пл., 18.35 Про фізичну культуру жінок, 18.40 Туристичний інформатор, 19.45 Легка муз. з гр. пл., 19.00 На розстайних дорогах сучасної культури, 19.20 Сюїтн. концерт, 19.35, 18.35 Спортові вістки, 19.40 Промова през. Мосцицького присвячена марш. Пілсудському, 20.00 Скрипковий рецітель Ірени Дубицької, 20.20 Вечірній дениик, 20.20 Протилетунсько-газова обор на, 21.00 Іменини маршала — літер.-муз. академія, 21.40 Моньюшко-пісеньяр, 22.10 Музична мозаїка, спів, музика, 22.50 Легка и танк. музика.

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.27 і пів.

У Варшаві були такі курси: Копенгаґа 117.03, 117.54, 116.76, Голландія 360.80, 361.52, 360.08, Льондон 26.22, 26.29, 26.15, Ню Йорк 5.26 і 3/8, 5.27 і 3/8, 5.25 і 1/8, Ню Йорк тел. 5.26 і 5/8, 5.27 і 7/8, 5.25 і 5/8. Осльо 131.05, 131.98, 131.34, Париж 35.01, 35.08, 34.94, Прага 21.93, 21.99, 21.91, Стокгольм 135.13, 135.43, 134.84, Швайцарія 172.22, 172.56, 172.08.

Папери: 3-прц. конверсійна поз. 60.25, 3-прц. залізнича поз. 57.00, 6-прц. долярова поз. 74.00, 4-прц. долярова поз. 51.60, 7-прц. стабілізаційна 62.50, дрібні 62.75—63.08, сотки 63.50.

Акції: Банк Польський 96.50, Ліквідацийні 90.00.

Золото: Долари 9.03—9.07, Рублі 47.50—48.50, Фр. франки 34.50—35.50, Корони 36.40—37.00, Дукати 65.00—65.70; 1 грам золота 3.03.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 17-го березня ц. р. кооперативна платня за:

	льоко Львів.
1 кг. масла десерового	2.55 зол.
1 кг. масла десерового бочкового враз з бочковим опакуванням . . .	2.50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням два сачет по . .	2.60 „
1 д. молока від 11. I. 1936	0.15 „
1 кг. сиць	2.40—2.50 „

Тенденція на масло і на яйця знижнова, на молоко слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 17. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без острігу І. кл.	1.05 зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	0.95 „
Індики товсті І. кл.	1.10 „
Індички товсті І. кл.	1.25 „
Пантарки товсті І. кл.	1.25 „
Качки товщові І. кл.	1.15 „

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

РІЖНІ

...ОЧЕВІ ДЕРЕВЦЯ і до окраси, добірної якости, по низьких цінах продає Малопольське Рільниче Товариство, вул. Коперника 20, Тел. 200-88. 1701 1—5

ДЕНТИСТИЧНЕ заведення Львів середмістя, добре відоме, на продаж. „Діло" під „Уряджене". 1706 1—1

ПЕРШОРЯДНА зарібня мужеських капелюхів, переробляє на найновіші фасони, чистить і виконує солідно по цінах дуже приступних. Рубін Клайн, Леґіонів 43 (в подвірю). 1707 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

ЛІКАР

Д-р Ірина Сімович

ординує

ЛЬВІВ-БОГДАНІВКА, ВУЛ. ЛУЧНИКОВА

коло радієвих вже від год. 15—18. 1-2

ПОВІДОМЛЯЄМО П. Т. ПУБЛИКУ, ЩО НАША ФІРМА

ПЕРША ВІДЕНСЬКА ХЕМІЧНА ПРАЛЬНЯ І ШТУЧНА ФАРБЯРНЯ

перенесена з вул. Лелевеля

на вул. ПІЛСУДСЬКОГО 10

Телефон ч. 270-58.

Роботу виконуємо прецизійно, дешево і пунктуально.

Відбір і достава даром.

„ВАРШАВЯНКА"

робітня жіночих костюмів і суконь

виконує солідно найновіші фасони.

ФУДЕМАН, Корольницька 6. Тел. 236-57.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 62 (14.310). Львів, четвер 19. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 145.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 219-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Смерть Венізельоса.

ПАРИЖ, 18. 3. ПАТ. **Венізельос помер сьогодні рано в год. 8.50.**

Елевтеріос Венізельос уродився 23. серпня 1864. р. у Мурніес (на Креті); в Атенах покінчив правничі студії. В 1887. р. почав політичну карієру, беручи участь у сепаратистичному русі грецького населення Крети проти Туреччини; був учасником повстань 1897—98 р. В 1910 р. вибирають його послом; після димісії Драгуміса стає перший раз премієром і кермує Грецією ввесь час балканської війни. Підчас світової війни творить антантофільський уряд у Солуні та проганяє короля, що з огляду на своє походження підлягав німецьким впливам. На повоєнних мирових конференціях виступає як представник Греції. В 1920 р. король Константин вертається вдруге; Венізельос виїздить до Франції, відкіля вертається 1923. року, щоб обняти провід Національного Зібрання й опісля сформувати четвертий кабінет. Пятий раз стає шефом уряду 1928 р. і заключує пакт приязни з Італією, а в 1930 р. — з Туреччиною. Цьогож року формує свій 7-мий кабінет, після двох років — 8-мий. У 1934 р. вертається на Крету, кидається у вир активної опозиційної боротьби і саме перед роком обіймає провід повстанням на Креті та у Тракії; після невдачі утїкає — його позаочно засуджують на смерть.

Двічі вийшов Венізельос живий з атентатів: 1920. і 1933. р.; підчас останнього ранили його жінку.

Завдяки Венізельосові Греція сильно поширила свої кордони підчас воєн балканських і світової, обєднуючи майже всю етнографічну територію. Венізельоса зачисляють до найбільших сучасних державних мужів.

Німеччина приняла запрошення до Женеви.

БЕРЛІН, 18. 3. ПАТ. Як подає Німецьке Інформаційне Бюро, **німецький міністер закорд. справ повідомив учора ґен. секретаря Ліґи Націй телеграфічно про те, що вислав амбасадора Рібентропа як відпоручника німецького уряду на льондонські наради. Завтра вранці буде він уже в Льондоні.**

ЛЬОНДОН, 18. 3. ПАТ. Постанову Німеччини вислати делеґації до Льондону привитала з великим вдоволенням вся англійська преса.

На початку вчорашнього прилюдного засідання Ради предсідник Брас заявив, що просив нім. амбасадора Геша, тимчасово, доки не приїде офіційна німецька делеґація, взяти участь у нарадах, в ролі глядача. Брас заявив, що в тій справі Геш порозумівається з Берліном, щоб дістати згоду.

Розмова Геша з Берліном довго тревала і амбасадор учора не був приязний на нарадах. На засіданні промовляли: турецький делеґат Русту Арас, Літвінов і делеґат Чіле, Едвардос.

Турецький представник заявився за виключним посередництвом Ліґи Націй.

ЛЬОНДОН, 18. 3. ПАТ. Райтер подає з Берліна, що амб. Рібентроп з іншими членами нім. делеґації виїде літаком сьогодні вполудне і прилетить в год. 17 в Англії.

Англія арбітром.

ФРАНЦІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД АНҐЛІЇ ҐАРАНТІЙ.

ЛЬОНДОН, 18. 3. ПАТ. На вчорашньому передполудневому засіданні займалися представники льокарненських держав справою збільшення англійських ґарантій для Франції та Бельгії; для зрівноваження німецької окупації Надренії, Флянден домагався: **1) щоб німецькі війська на час переговорів відступили від кордону; не фортифікували здемілітаризованої смуги та не робили у ній маневрів; 2) щоб Англія збільшила ґарантії безпеки, заключуючи з Францією та Бельгією пакт взаїмної безпеки** (подібного пакту не вдалося заключити 1919 р. між Францією, Англією та Америкою наслідком зміни фронту цієї останньої, що не хотіла більше вступати в европейські справи. Про становище Англії, яке Іден зясував у окремому меморіялі, нема покищо ближчих вісток. Опісля Іден відбув нараду з Фляндeном, пополудні відбулася тайна конференція Ради Ліґи, а в год. 23. нарада льокарненських держав.

НІМЕЧЧИНА ШУКАЄ ДИПЛЬОМАТИЧНОЇ ПІДДЕРЖКИ АНҐЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 18. 3. ПАТ. Вчора передполуднем доручив міністер Нойрат амбасадорові Вел. Британії в Берліні ноту такого змісту: „Сподіємося, що британський уряд доложить усіх можливих зусиль, щоб у відповідний час довести до дискусії з зацікавленими державами в справі німецьких пропозицій". Мін. Іден приняв пополудні амбасадора Німеччини Геша та доручив йому таку ноту:

„Британський уряд робить і робитиме далі все, що в його силі, щоб найти способи для мирної полагоди теперішніх труднощів. Брит. уряд уважає, що і пропозиції канцлера Німеччини і всі інші пропозиції зацікавлених держав треба у відповідну пору передискувати. Німецький уряд повинен зрозуміти, що брит. урядові годі дати в теперішній стадії якінебудь виразні зобовязання".

Засідання Ради Ліґи Націй відбудеться сьогодні в год. 17. Голосування над французько-бельгійським внеском не відбудеться, доки не вислухають заявт німецького делегата.

Міжнародня поліція на франко-німецькому кордоні.

НІЧНІ НАРАДИ У ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, 18. 3. ПАТ. Вчора вічо в год. 11. почалася нарада представників льокарненських держав, що покінчилася нині досвіта в 1. годині. Мін. Іден зясував становище Англії у широкому меморіялі, де пропонує: 1) на 5 років створити вздовж західного кордону Німеччини невтральну смугу, що обіймалаб пояс широкий на яких 30 кільометрів на німецькій території і стільки само на французькій та бельгійській. Адмініструвалаб нею — як колись сарською областю — міжнародня поліція під контролею Ліґи Націй; 2) спрямувати до гаського трибуналу запит, чи франко-совітський пакт колідує з льокарненським; 3) на час переговорів утримати в силі британські ґарантії для Франції та Бельгії, передбачені у Льокарні. Про частинне відкликання нім. військ з Надренії брит. меморіял не згадує, тому не дуже дратує французів, які не хотять починати переговорів з Німеччиною, доки Рада Ліґи її не осудить за зломання договору. Англійська сторона не уважає своїх пропозицій дефінітивними; вже підчас нічного засідання відпали вони досить великим змінам. Бельгійському премієрові Ван Зеляндові поручили спрецювати компроміс між французьким та англійським становищем. Здається, Ван Зелянд відкине ідею невтральної смуги по обох сторонах кордону.

Рахуй гроші з тиха — не зазнаєш лиха!

навчає стара українська приповідка, тому складайте свої ощадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

що зберігає вкладки у строгій тайні.

За скасування лемківської адміністратури.

Львів, 18. березня 1936.

Зі смертю апостольського адміністратора Лемківщини о. д-ра В. Масцюха стала актуальна справа дальшого істнування окремої адміністраційно-церковної округи на Лемківщині. Для правильного вирішення цього питання слід приняти під увагу дотеперішній досвід у цій справі.

Отже треба тут з усією рішучістю ствердити, що за час виділення Лемківщини в окрему церковно-адміністраційну округу знову сильно зросли тим психольоґічні настрої в користь православія. Якщо ці настрої і не приймають конкретних форм, то причини цього треба шукати передовсім у недостачі матеріяльних засобів: лемки бідні, а варшавська митрополія також не має грошей. Тому з чисто церковного погляду створення окремої адміністраційно-церковної округи з 9-ти деканатів на Лемківщині не дало сподіваних наслідків. Зрештою інакше й бути не могло, бо чей же лемківська церковно-адміністраційна одиниця повстала далеко не з чисто церковних мотивів. Адже у церковній організації, що її силою є власне консервативний дух та подув вічности — не можна вважати нормальною річю того роду поділ одної історичної церковної спільноти! Так саме штучний розрив з національною спільнотою ніколи ще не приносив церкві користи.

Загально відомо, що в цій справі не виступав, як одинока активна сторона, Апостольська Столиця. У дійсності це й інші чинники рішали про створення окремої церковно-адміністраційної округи на Лемківщині. Тут виступали як союзники москвофіли й деякі польські круги.

Москвофіли, хоч самі нічого не рішали, психольоґічно були дуже активним чинником. Вони просто рятували себе від загибелі, бо цей неприродний рух все більше тратить між народом ґрунт під ногами. Коли ще кілька літ тому „русинів" і „русских" нараховували на Лемківщині приблизно 30 відсотків на 70 відсотків більше чи менше свідомих українців, то тепер ще більше зросла українська сила, бо час працює безперечно для українців. І спасаючись від загладу, москвофіли хотіли використати для себе ті настрої, що їх може продукувати сама геополітична ситуація Лемківщини. Для лемків, що вузьким клином врізались у польське море, одинокою надією на самозбереження могла видатись надія на могутнього „білого царя". Москвофільські симпатії старі у лемків. А тими симпатіями можна пояснити і симпатії до православія, бо часто в очах лемків тільки православія є, мовляв, „правдиво руська віра". Інстинктовно відчувають лемки, що істнує більша прірва між православною церквою і римським костелом, ніж між греко-католицьким і римо-католицьким обрядом. І тому не є це випадок, що москвофіли аґітують за православієм. Москвофільські аґітатори на свої москвофільські свята все просять православне духовенство, а в читальнях Качковського на Лемківщині поруч москвофільської преси все стрінете „Воскресное Чтеніе" та „Слово", що їх видає варшавська православна митрополія. Талергофські свята стали вже начеб суто православними святами, а мучеників Талергофу, хоч серед них було багато українців, — а майже всі вони були греко-католики! — православні москвофільські круги хочуть представити як мучеників, що згинули за

православ'ю віру з вини українців. Сам акт церковного відділення Лемківщини від Перемиської Єпархії використовують православні, як доказ, що Апостольська Столиця не вспіла протиставитись акції та волі уряду. У цей спосіб силкуються вони зменшити ту устрою перевагу над православним греко-католицької церкви, що їй дає опора в Римі. Отже однаково москвофіли, як і православні були заінтересовані в тому, щоб заістнувало церковне відділення Лемківщини від матірнього церковно-національного пня. Очевидно, що й нині москвофіли будуть побиватись за дальшим удержанням лемківської церковно-адміністраційної округи. Знову підуть всякі підшепти з їх сторони...

Колись ці підшепти й намови зробили своє у процесі створення лемківської адміністраційно-церковної округи. Відограло тут ролю й те, що деякі дуже впливові полики були в близьких зв'язках з москвофільськими провідниками на Лемківщині. Але, очевидно, рішальним моментом було те, що москвофільська акція збіглась з тією концепцією, що її тоді видвигнули та сильно форсували в урядових колах. А ця концепція зводилась до того, щоб не третитувати українців, як одноцілий національний організм. Тому, створюючи ріжні кордони між українськими землями, намагались вони відокремити й Лемківщину від матірнього українського пня. І ось тоді зявляється лемківський буквар, що зложив його москвофіл Трохановський, буквар, який побудовано на тезі про окремішність лемківського племени. Зі шкіл усувають учителів-українців. Розривають організаційний звязок української лемківської кооперації з львівською централею, хоч думали задержати звязок зі Львовом для москвофільських кооператив. Усі інші загально-українські товариства натрапляють на майже непоборні труднощі у своїй діяльности на Лемківщині, хоч у цьомуж часі нечисленні зрештою москвофільські установи дістають підтримку. Судову округу в Сяноці відривають від львівської апеляції та прилучують до краківської. І врешті виходить церковно-адміністраційний розрив із Перемиською Єпархією. Тільки в світлі тих усіх явищ виявляються справжні причини і тенденції, що лягли в основу створення окремої церковно-адміністраційної округи на Лемківщині.

Цього роду політика супроти Лемківщини не дала ніяких позитивних вислідів, навпаки — тільки сильно дразнила і дразнить українців. І тому, коли прийшов виборчий компроміс із його обіцянками про зміну всієї політики супроти українців, здавалося, що зміниться і політичний курс на Лемківщині. На листі кандидатів при соймових виборах не було москвофілів, зате фігурував на ній бодай в одній окрузі український кандидат. Одначе при самих виборах, як відомо, зробило відповідну коректуру начеб само польсько-жидівське громадянство, і з Лемківщини не вийшов послом українець. Але через це не тільки не зменшилось, а ще більше зросло на силі зобовязання урядових чинників супроти українського контрагента. Тепер саме прийшов момент, коли уряд має змогу задокументувати свою добру волю в справі зміни дотеперішньої політики на Лемківщині. Це є тим лекше, що скасування ніхому, крім москвофілів, непотрібної церковно-адміністраційної округи на Лемківщині є однаково в інтересі і українського народу і греко-католицької церкви і самої держави.

(ж.)

НАШЕ СЕЛО ЗБЛИЗЬКА.

IV. ЙОГО БАЛАКУЧІСТЬ І ЛЕГКОВІРНІСТЬ.

В цій статті хочу звернути увагу на дві питомі „прикмети" наших селян: їхню балакучість і легковірність. Тема, на мою думку, ще й тим цікава, що цими двома „прикметами" грішать не тільки наші селяни, але також наша інтеліґенція, і взагалі ціла наша нація. Ми маємо вже щось таке в крові, що любимо „вибалакатися", „розкрити" перед другими своє серце, не дивлячись на те, чи це нам поможе. Така вже наша сентиментальна славянська вдача. І її треба нам доконче позбутися і за всяку ціну викорінити її з нашого села, яке є головною основою нашої нації.

Як наші селяни широко оповідають про свої справи, це дуже добре підхопив автор комедії „Свідки". Замість оповісти справу коротко, ясно, чи відповісти на питання — так, або ні, селяни оповідають цілі „історії" від діда й прадіда починаючи, а на своїх домашніх клопотах кінчаючи і таким чином замотують нераз зовсім ясну справу.

Легковірність і балакучість, це наші питомі дідичні недуги, що від віків точать український нарід, розбивають його на ріжні дрібні гурти (читайте нашу історію про кількадесять дрібних князівств, про двох-трьох гетьманів нараз, а в недавньому минулому про два окремі уряди і безліч „отаманчиків" і т. д.), роблять дрібничковим, сварливим, застрашеним, — не дозволяють сконсолідуватися в одну сильну національну спільноту. Ось вам кілька прикладів:

Поїхав наш селянин до Америки на заробітки, складав сотик до сотика, щоб поправити собі господарство. Вертаючись до краю, з надмірної щирости розбалакався з якимсь незнайомим подорожним—і до дому вертається без грошей, бо під час балакання його обікрали. Або їде селянин до міста, заведе „балачку" з якимсь „панком", а тимчасом другий такий „панок" тягне з воза останню „мізерію", остовпю кожушину. Приїде наш селянин до суду, розбалакається на коридорі з якимсь панком або жидком і... справу програв, бо його в міжчасі кликали до суду, але він не чув. Приїде на село якийсь агент-дурисвіт, розбалакається з легковірними селянами, наговорить їм всяких дурниць, обіцюючи „золоті" гори, вимантить від них останній гріш, а лишить в селі „штунду", або якусь іншу секту, яких тепер так багато по наших селах. Бо наш селянин чомусь більше вірить якомусь „проглисвітові", як своєму священикові, чи іншому інтеліґентові. А вже просто до своєрідного „мистецтва" доходять в обманюванню та видурюванню грошей від наших селян ріжні обманці на торговицях, чи відпустах. Нераз селянин продасть останню корову, щоб купити дітям чоботи, чи заплатити податок, але через свою легковірність дасть себе намовити на купно бляшаного перстеня, або старого знищеного годинника з залізним ланцюшком — купуючи його як „правдиве золото". Ще гірше, коли просто „програє" останній гріш у „три карти", бо повірить обманцям, що за 5 зол. виграє 10. І треба бачити такого селянина, як він вернеться до дому, сварка і бійка, проклони в цілій родині і... чорна біда, бо нема що продати, щоб „залатати діри", які повстали через легковірність батька. Таких і подібних прикладів можна наводити дуже багато.

А заглянімо до внутрішнього життя села. Що роблять жінки? Чи вони кращі від мужчин? Кожний знає, як швидко „курсує" жіноча „пошта", але на селі вона доходить до мистецтва.

Зійдуться дві-три жінки і цілими годинами будуть оповідати „новини". Замість занятися якоюсь корисною працею, будуть „молотити" язиками, що хто робив, що говорив, що варив, де ходив, як збирається і т. д. і т. д. Але це ще дурниця, така „пошта" уважає своїм обовязком подати ці „новини" далі, розуміється, підливаючи їх відповідним „сосом". І те, що скаже Марина Катерині, Катерина Стефанисі, ця вістка лискавкою облетить з одного кінця села на другий. По дорозі дехто не дочує, дехто перекрутить, додасть або „поперчить" і з маленької мухи виходить великий віл. Буває часом ще гірше, бо так собі із пальця виссуть якусь сплетню і зі злоби, або з зависти до когось, пускають її по селі, відповідно розвалковуючи і тим самим приводять добрій славі і Богу духа винній людині. При цьому тратять дорогий час на дурниці тоді, коли хата брудна, а діти світять голими і брудними колінами.

Такі сплетні, непровірені вістки доводять по наших селах до незгоди, сварні та ріжних непорозумінь, які є найбільше нездоровим і загрозливим явищем, бо в культурно освітніх і громадянських установах підривають позитивну працю. Подібні історії бувають майже по всіх наших низових, а навіть в окружних товариствах. Забігаючи говоримо, ще більше ухвалюємо і річ вона про ці ухвали знають негайно всі непокликані особи і вкінці ці ухвали найменше виконуємо.

Ми є нарід, який не вміє панувати над своїм язиком, над своїми почуваннями. *Говоримо часто тоді, коли треба мовчати і мовчимо, мов заворожені, коли треба говорити.*

Коли дошукуватися причин цієї балакливости, то дійдемо до висновку, що тут входить в гру перш за все наша несвідомість, а далі своєрідна життєва фаївність, недостача практичного змислу і за велика віра в доброту та справедливість інших людей. Забуваємо про те, що в практичному житті „людина людині є вовком". Тому не можна перед кожною стрічною людиною розкривати своє серця. Слід тямити, що чим людина інтеліґентніша, розумніша, тим менше балакуча і навпаки. Чим менше людина працює над собою, менше читає, а більше лінюхує, тим більшу відчуває потребу „вибалакатися".

Ось це все слід мати на увазі і взятися енерґійно до соборювання тих пустих балачок на селі, а всю енерґію селян звернути на позитивну, творчу працю над його двигненням. Селянинові слід на кожному кроці звертати увагу на ці його „прикмети", на його помилки, наводити йому добрі приклади з життя і т. і. Щойно тоді по якомусь часі таки вдасться переломати цю „сваду" і замісць сплетень, легковірности та балакунства здоровий розум візьме верх, систематичне праця запанує в усіх ділянках господарсько-громадянського життя. Тоді наше село заживе краще, культурніше.

Андрій Качор.

Перепони в нормалізації.

Із промови сен. д-ра Антона Горбачевського, виголошеної 12. ц. м. при дебаті над буджетом міністерства внутрішніх справ.

Високий Сенате! Парляментарна Репрезентація українського народу в польських законодатних установах від хвилини своєї першої зустрічі з польським політичним світом на парляментарній арені підносила постуляти свобідного розвитку національного життя у його всіх проявах, підкреслюючи при цьому характер народу як суспільного організму.

ПЕРШЕ ЗРОЗУМІННЯ НАШИХ ДОМАГАНЬ.

Ці домагання і змагання українського народу до свобідного розвитку довго не находили зрозуміння у чинників, які правлять політичним життям у польській державі, а навіть бувало, чули ми аргументи, які заперечували особовість українського народу і вважали цей національний організм за суму одиниць, які лише індивідуально можуть користати з прав, що прислуговують громадянам. Не потрібую додавати, що таке становище не могло вдоволити керманичів життя українського народу. Між чинниками, що входили в гру, було засадниче непорозуміння, яке стало на перешкоді полагоди українських постулятів. Зворот у відношенні українського народу до держави й польської суспільности зарисувався з хвилиною, коли п. премієр Косцялковський як міністер внутрішніх справ зацікавився змаганнями українського народу, коли зустрівся ближче з провідними колами політичного, культурного, суспільного й господарського руху на теренах земель, що входять у склад трьох полуднево-східних воєвідств. Навязані при цій нагоді розмови довели до вияснення ситуації та згодом витворили плятформу порозуміння, на якій повстав плян нормалізації польсько-українських відносин. Перший етап у напрямі нормалізації становили вибори до польських законодатних установ, яких хід і вислід відповідали засадам заключеного компромісу.

ВОРОЖІ НАСТРОЇ „У ТЕРЕНІ".

А всеж при незаперечений добрій волі з боку українського громадянства і з боку верховної польської влади, справа нормалізації не йде вперед у такому темпі, якби цього може бажали заінтересовані чинники, а це головно тому, що деякі польські чинники в терені заняли негативне становище, залишаючись під впливом преси, яка не доцінює порозуміння, а почасти яка може жирує тим, щоби порозуміння зовсім не було. Неприхильно настроєна преса не лише, що піддає у сумнів обосторонні користи, які виплинають із порозуміння, але намагається вложити в польське громадянство, що намірена нормалізація має буцімто принести шкоду й втрату прав польської суспільности на теренах, що входять у гру. Під впливом неприхильних голосів преси й устної аґітації осіб, для яких порозуміння і нормалізація є невигідні, улаштовують зібрання і наради, яких метою винести протест проти буцімто загрозливого зменшування польського стану посідання, а в дійсності ці зібрання є звернені проти нормалізації. Зібрана більша скількість осіб, засуґерованих відповідно прикроєними рефератами й резолюціями має враження, що стан посідання є дійсно загрожений, а це тим-

більше, що з такого зібрання згори є виключені всі, яких можна підозрівати у відмінних поглядах. У цей спосіб творить ся у терені т. зв. прилюдна опінія, яка накидає свою думку загалові громадянства. Я знаю випадки, що в таких зібраннях брали участь урядові особи, як старости, віцестарости, які самою своєю присутністю леґалізують постанови й резолюції представлювані й ухвалювані на тих нарадах. Енунціації таких зібрань є обраховані на те, щоби акцію відповідальних урядових чинників звязану з нормалізацією, зробити серед польського громадянства непопулярною і неможливою.

НЕРІВНОРЯДНІ ГРОМАДЯНИ.

Дальшою перешкодою в укладі нормальних відносин між польським й українським населенням є впоюване в польське населення переконання, що воно уявляє собою якийсь вищий тип громадянина покликаного до володіння і приказування тоді, коли громадянина української народности на цьому самому суспільному становищі, тої самої інтелігенції і в таких самих господарських умовинах представляють як одиницю, яка не може заняти рівнорядного з першим становища. Ця думка лежить і в мотиві, який ріжним одиницям, які займають вищі або нижчі становища в державній адміністрації, диктував і диктує за кожну ціну фаворитувати перед українцями польських кандидатів на війтів, солтисів, волосних радних і лавників, хоч у даних волостях і громадах український елемент є численніший і під оглядом особистих кваліфікацій не уступає польському. Штучно створені амбіції беруть верх над дійсними цінностями і становлять тепер негативну перепону в справі нормалізації.

Дуже визначну ролю в протинормалізаційній акції відограє теж настрій бюрократії нижчих категорій і органів влади в ріжних дикастеріях, що працюють на терені намірено нормалізації. Вже вище я згадав про участь державних урядовців у протестаційних зібраннях, які є хибного переконання, що намірена нормалізація позбавить їх може посад, протинормалізаційну акцію вважає засобом охорони своїх особистих інтересів.

У тих умовинах нормалізація не може робити поступу, а успішність акції вимагала би обєктивних авторитативних вияснень.

РОЗПОРЯДКИ І ПРИКЛАДИ САМОВОЛІ.

Переходжу до завдань державної адміністрації у практиці. Пан міністер внутрішних справ, коли перебирав владу свого ресорту, видав був до підвладної собі влади, урядів і органів обіжник про завдання адміністрації, де представив свій погляд на відношення адміністрації до громадянина. Одначе маємо враження, що тези й накази подиктованого інтересом державної служби обіжника ще не дійшли до деяких кол і органів адміністрації, які діють на теренах, що їх замешкує українське населення. Деякі звички й методи з давніх часів так глибоко застрягли в ментальности даних кругів й одиниць, що їх санація вимагає відповідних розпорядків. Був час, коли провід адміністрації вважав за відповідне сягнути до посла збірної відповідальности при застосуванні драстичних метод, щоби завести спокій і лад, який нарушили деякі одиниці на теренах полудневих воєвідств. Ці методи віджили тепер, хоч не є сумнівне, що теперішня начальна влада адміністрації вважає ці методи хибними. У деяких повітах тернопільського воєвідства бувають випадки, що органи влади, передовсім нижчих ступнів, у виконуванні службових обовязків не шанують доручень п. міністра щодо способу поведінки з громадянами. Прим. в одній місцевості копичинецького повіту трапилося, що при поліційній ревізії, яку переводжено, щоб викрити буцімто переховувану господарем зброю, викинули із стодоли ріжні роди збіжжа, змішали їх зі соломою і кинули в болото. При цій нагоді казали власникові дому відбивати футрину при дверях, розвалили кухонне огнище, а це все спричинило згаданому громадянинові матеріяльну шкоду, не говорячи вже про те, що всі ці акти робили враження, що їх роблено з наміром допекти йому. Із волинського терену нотує знову щоденна преса факт, що новопризначений комендант поліції в селі Березне, щоб зазначити свою виняткову енергію, зібрав у волості всіх солтисів і прочитав їм лекцію про їх обовязки, та доручив їм слідити й доносити йому, хто із хлопців замість кроваток носить жовто-блакитні стяжки, вишивану сорочку, говорячи, що можна носити лише червоно-білі кравати. Той самий комендант запитувався теж дуже способом відправи богослуження в селах Поліці і Руда, церковному хорові заборонив співати українські пісні та зажадав, щоби співали лише по славянськи. Тих випадків я не генералізую, але наводжу їх лише тому, щоби ствердити, що політична лінія, яку намічує п. міністер є ще далека від повної реалізації.

САМОУПРАВНІ ОРҐАНИ У ПРАКТИЦІ.

У тісному звязку з державною адміністрацією у теперішньому устрою держави є справа самоуправи. Українська Парляментарна Репрезентація реклямувала право українського народу на самоозначення у територіяльній самоуправі, одначе наші очікування у цьому напрямі зовсім не виправдались. Рік 1933 приніс нам закон про частинну зміну устрою територіяльної самоуправи, який перекреслив дотеперішні устроєві форми, означені в б. Галичині законом 1866 р., а який утворив першу практичну школу самоуправи й громадянської відповідальности.

У новому самоуправчому устрою український нарід втратив у своїй масі безпосередній вплив на управу громадськими справами, які перейшли до збірної громади, а реґуляміни, які окреслюють виборче право, згори пересудили вибір самоуправчих органів на некористь українського населення. Створення надрядного тіла т. зв. збірних громад збільшило лише тягарі, наложені на населення, а не принесло йому ніякої користи. Адміністрація волосних управ і повітових виділів є дуже коштовна і на цю тему чути щораз частіше голоси не лише в українській пресі, але й у польській, яка стверджує незвичайний зріст коштів адміністрації.

Війти збірних громад, не знаю чи з власного почину, чи наслідком інструкцій переходять обсяг своєї діяльности, видаючи доручення у справах, які зовсім до них не належать. І так один війт звернувся до місцевого пароха і доручив йому, щоби відправу намаченого згори богослуження відложив на інший речинець, бо він бажав би, щоби в цьому дні відправити богослуження на іншу інтенцію. Може бути, що тут теж тим війтом кермувала спеціяльна ревність, одначе така інґеренція зовсім непокликаного органу може причинитися лише до витворення хаосу, до непорозумінь і непотрібних інцидентів.

Але праця війтів проявляється теж і в іншому напрямі та вказує на не зовсім нормальні тенденції. Маю тут під рукою недавнє візвання управи волости в Рохіню станиславівського воєвідства пов. Долина до відроблення дорогових чинитьб у натурі, на адресу греко-католицького пароха в Солукові. Не буду входити в те, чи те візвання було обосноване, чи ні, це зовсім інша справа. Хочу лише звернути увагу на форму. А саме тут є такий уступ, написаний чорнилом: „До відроблення дорогових чинитьб у натурі слід зголоситися з лопатою і джаґаном дня 1. квітня 1936 р. в год. 7 рано на збірному пункті коло громадської управи в Рахіню". Мені здається, що ця форма може не зовсім відповідає інтенціям, які висловив п. міністер, передовсім коли йде тут про одну одиницю, яку хочби з огляду на свій уряд слід би шанувати, як це їй належиться. Цікава річ, що таке саме візвання — показується, що це не був унікат — доручено всім парохам, що виконують душпастирські функції в цілому долинському повіті.

П. міністер ласкаво згадав у своїй промові про совісні наміри проводу державної адміністрації у напрямі переведення нормалізації та висловив переконання, що лише співділання заінтересованих чинників може довести до позитивного висліду. Вповні поділяю цю думку і можу лише зазначити, що упорядкування національних відносин на теренах етнічно мішаних лежить не лише в інтересі українців, але є також вимогою державного інтересу. Дозволюю собі висловити переконання, що лише гармонійним співділанням усіх заінтересованих чинників осягнемо бажаний вислід і створимо стан совісного й справедливого життя.

Зол. 100.000

головну виграну II-ої кляси

на льос ч. 112.077

добули клієнти славної зі щастя колектури

„РУНО" Равіч і Ска

Львів, пл. Марійська 4.

Льос „РУНА" це заповідь багатства і добробуту!

Міжнароднє довіря та скріплення армії.

ПРОГРАМА ЯПОНСЬКОГО УРЯДУ

ТОКІО, 18. 3. ПАТ. Премієр Гірота проголосив сьогодні програмову заяву, що її ухвалив кабінет, а одобрив цісар. Супроти великих труднощів, кабінет рішився шляхом реформ відновити всі ділянки державної адміністрації. Першим обовязок уряду це незмінність державної політики. Політика японського уряду — каже заява — змагатиме до **втримання добрих взаємин з усіми державами** на підставі міжнародного довіря та справедливости. Метою є загальний добробут. У відношенні до Далекого Сходу, а особливо до **Манджурії** місія Японії полягає на стабілізації сил Східної Азії.

Змагання до загального мира і **добрих взаємин з Нанкіном** — ось і мета закордонної японської політики. **Збройні японські сили повинні бути зіграні з японською закордонною політикою.** У теперішньому міжнародньому положенні вестиме уряд позитивну закордонну політику, дбаючи рівночасно про **забезпеку належного стану збройних сил держави.** Дальше заповідає заява працю над **розвитком господарських сил краю, реформу податкової і фінансової системи, реформу адміністрації та скріплення дисципліни.**

Економічний огляд.

Українська хроніка.

ЗЇЗД ДЕЛЕҐАТІВ „РЕВ. СОЮЗА РУССКИХ КООПЕРАТИВОВ"

Як читаємо в час. „Русскій Голос", в. ц. м. відбув москвофільський „Ревіз. Союз" свій зїзд. Присутніх було 63 делеґатів, 154 членів надзірних рад, 42 льоаних і 40 слухачів кооперативного курсу, що саме тепер відбувається у Львові. Зїзд отворив М. Цебринський, до президії увійшли: інж. М. Винницький (предсідник), канцлер о Лемківщини о. І. Полянський і селянин Степанів з Лишкова (Радехівщина). Реферат про діяльність Союзу виголосив дир. К. Ґінасевич. З нього довідались присутні, що Р. Союз істнує 29 років. У звітовому році приняв він 32 нових і виключив 16 кооператив. Тепер належить до нього на території 3 воєвідств 201 кооператив, а саме у львівському воєвідстві — 125, тернопільському — 46, станиславівському — 30. У 96 прц. — це кооперативи селянські. Згідно з білянсами (прийшло 178) кооперативи мали на 31. грудня 1935 р. 31.782 членів, між ними 28.604 селян. Коли взяти по 4 особи на 1 члена, то „русская кооперація" — мовляв — обєднує 127.128 осіб. Під цим оглядом — заявив п. Ґінасевич — репрезентує вона поважну силу. Затруднювала вона 676 осіб, з того 26 з вищою освітою, 43 зі середньою, 515 з початковою і 93 з „домашньою". Загальне число співробітників (Надз. Ради і дирекції) — 2168 осіб.

Очевидно не обійшлось на зїзді без нарікань на українців, про що виразніше пише заприязнений з москвофілами орган ендеції „Льв. Дзєнік Народови" (ч. 75). За браком річевих арґументів наші „русскі" забавились у „фантазьорів". Мовляв — хби знищити „русску кооперацію" українські Окр. Союзи Кооп. „основують і фінансують приватні крамниці" по дотичних селах та ведуть боротьбу. Була згадка і про большевицьких 40 тис. долярів, про підтримку уряду, тощо. Під адресою уряду зокрема скеровано чимало докорів: за те, що відобрав їм Лемківщину, що не дає акцептан. кредиту і веде до руїни кредитову „русску кооперацію", за втрату молочарень (52), за симпатії з українцями, за незапрошування „русских" на госп. конференції і таке інше.

Польська хроніка.

КОМІСІЯ ДЛЯ ДОСЛІДЖУВАННЯ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ПОЧАЛА СВОЮ ПРАЦЮ.

На днях (14. ц. м.) почала працювати комісія, яку покликано до життя для розглядання проблеми етатизму шляхом дослідів над рентовністю державних підприємств і їх ролі в економіці Польщі. З цього приводу заявив „Ц. Ґазета Гандльова", що буде це переломова дата в історії нац. господарства Польщі, якщо комісія сповнить своє завдання. Все господарство очікує, що на підставі праць комісії виданні будуть зарядження, які скоротять і доведуть до властивих розмірів державну підприємчість і господарську діяльність державних організацій.

ИДЕ ДО КРАЩОГО, ХОЧ ДУЖЕ ПОВІЛЬНО.

Статистичні цифри, які появляються в пресі, вказують, що господарська конюнктура виказує повільну тенденцію до кращення. Ось так напр. індекси гуртових цін (січень ц. р. у порівнанні до січня за мин. рік) вказували на частинне примикання ножиць. Сільсько-госп. продукти, продавані хліборобами зросли в індексі цін з 33.3 на 35.6, а артикули, що їх купує селянин упали з 67.8 на 65.3. Особливо поважна ріжниця є в індексі цін скартелізованих виробів (з 83.4 на 76.3). Також остаточні підсумки деяких господарських проявів позволяють на оптимізм. І так напр. банкротства впали в 1935 р. до ненотованої від літ цифри 153 (у 1930 р. було 836, а в 1934 — 268). Також кількість незпротестованих векслів у 1935 р. упала в порівнанні до р. 1934, а вимоги на вартости протестованих до заплачених векслів обнижилося з 6.9 прц. в 1934 р. до 5.8 прц. у мин. році. Січень виявив дальше аналогічну тенденцію. Обявом поправи ситуації може бути теж кількість викуплених пітентів. А вона в цьому році зросла з 498.662 на 527.080.

При цій нагоді зазначимо, що преса обговорює зріст в р. 1935 світової торговлі також у вартости, а не тільки в тонажу. Це перший зріст від початку світової кризи.

ЕМІҐРАЦІЙНО-ІМІҐРАЦІЙНИЙ БІЛЯНС ПОЛЬЩІ.

Оголошені тепер цифри еміґрації з Польщі в р. 1935 і порівнюючи еміґрації у тому році виявляють суму правду, що рух населення поза державні межі в відосередньому і в досередньому напрямі майже вирівнюється. Цифрі 53.812 еміґрантів протиставиться цифра 53.438 іміґрантів. „Кляпа безпеченства" для надмірного природного приросту населення, якою все була можливість еміґрації, тепер фактично не істнує. Це скриває в собі поважні соціяльні небезпеки на близьке майбутнє і то не тільки для Польщі (близько пів міліона річного приросту!), але теж для багатьох інших европейських держав. Треба зазначити, що міґраційний білянс Польщі на европейському континенті є високоцифрово пасивний (Франція!), бо виказує 19.189 у виїзді і аж 51.682 у приїзді. Ситуацію ратує рух заморський (34.623 еміґрація, 1.756 іміґрація), в чому дуже поважну ролю грає виїзд жидів до Палестини (24.758 супроти 12.685 в році 1934).

Світова хроніка.

НА ВАЛЮТОВОМУ ФРОНТІ. — ЗРІСТ ПРЕСТІЖУ ДОЛЯРА.

Акція Гітлера над Реном викликала негайну реакцію на біржах. Французький франк послабшав у відношенні до інших валют англосаських. Песимістична оцінка політичних подій не тревала довго на терені бірж. Дуже швидко появилось обниження валют і девіз, які занижували. Та проте ню-йоркська девіза весь час виявляла тенденцію маліну, а доляр найшовся знову в ролі ратункового гроша, що заслуговує на довіря. Американський ринок осягнув величезну атракційність для закордонних капіталів. Французькі біржеві кола твердять, що після виступу Гітлера відплило до Америки багато капіталів з Франції, також золото з еміс. банку.

РЕКОРДОВИЙ ВИСЛІД ДЕРЖАВНОЇ ПОЗИЧКИ.

У Зл. Д. П. Америки останні дні принесли яскравий прояв величезного довіря населення до фінансово-господарської діяльности уряду. Замісць 1.250 міліонів долярів, які рішив американський скарб добути в громадян, дістав він шляхом субскрипції 8.500 міліонів. При такому наставленні широких мас до господарського експериментування, през. Рузвельт могтиме з спокійною совістю продовжувати своє велике реформаторське діло.

ДЕРЖАВИ—ПОСІДАЧІ і ДЕРЖАВИ—ПРОДУЦЕНТИ ЗОЛОТА.

Незвичайно цікаві цифри принесло тепер річне звідомлення найбільшої торг. фірми в бранжі шляхотних металів Samuel Montagu et Co. у Льондоні. Золоті запаси (в міл. золотих фунтів) розміщені були при кінці 1935. р. ось так:

	1935	супр. 1934
Зл. Д. П. Америки	1227.5	+227.7
Франція	533.7	—127.4
Англія	200.1	+ 7.8
Еспанія	89.4	— 0.5
Бельгія	71.1	— 0.4
Швайцарія	55.1	— 20.7
Голяндія	53.1	— 16.4
Японія	51.6	+ 3.9
Арґентина	49.—	— —
Італія	42.6	— 20.3
Швеція	22.5	+ 3.1
Ч.С.Р.	13.7	+ 0.05
Польща	10.2	— 1.4
Німеччина	4.—	+ 0.2

Як бачимо з того — Зл. Д. П. Америки і Франція є дальше найбагатшими в золото, та проте Франція як і інші держави зол. бльоку (Голяндія і Швайцарія) потерпіли в мин. році величезні втрати.

Продукція золота представлялась ось-так (в міл. унцій чистого золота):

	1929	1934	1935
Півд.-афр. Унія	10.412	10.479	10.774
СССР	1.085	4.263	5.650
Канада	1.928	2.972	3.290
Зл. Д. П. Америки	2.057	2.742	3.115
Австралія	0.427	0.887	0.895
Півд. Родезія	0.561	0.691	0.726
Мексик	0.655	0.661	0.620
інші	2.461	2.643	5.430
заг. продукція	19.586	25.338	30.500

Як виходить із повищої таблиці — СССР вибилась у продукції на друге місце в світі, побільшаючи її від 1930 р. чотирократно.

В. Н—вич.

ПРИ БРАКУ АПЕТИТУ, квасним відбиванні, запсованім шлунку, хибнім травленні, обструкції, здутті кишок, забурених переміни матерії, кропивці і свербінню шкіри природна гірка вода FRANCISZKA-JÓZEFA усуває з організму гнильні субстанції, що затроюють організм.

Обурення червоного Тартюфа.

ЛЬОНДОН, 18. 3. ПАТ. Літвінов заявив, що Совіти якнайрішучіше заманіфестують своє глибоке обурення з приводу нарушення міжнародніх зобовязань і триматимуть лиш з тими, що те нарушення також осуджують. СССР піддержуватиме всі доцільні засоби, що моглиб на майбутнє унеможливити таке нарушення міжнародніх зобовязань.

СТАНОВИЩЕ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

ПРАҐА, 18. 3. ПАТ. Міністер закордонних справ Крофта зясував у закордонних комісіях сенату та парляменту положення після зірвання Льокарна. Він опрокинув німецькі заміти під адресою франко-совітського та чесько-совітського пакту. Уважає, що льокарнський договір обовязує дальше; Чехословаччина його не підписувала, тому не виступатиме з ніякою ініціятивою. Німецьких пропозицій до Чехословаччини не розглядатимуть у Празі, доки не буде полагоджена справа зломання Версаю та Льокарна. Чехословаччина заключує двосторонні договори лише, якщо вони входять у рами збірної безпеки.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА СКРІПЛЯЄ КОРДОННУ СТОРОЖУ.

ПРАҐА, 18. 3. ПАТ. З огляду на те, що німецькі стежі кілька разів перейшли чеський кордон, уряд рішив скріпити прикордонну сторожу та додати їй легко пересувні частини.

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій

ОТЕЦЬ МАРЕК

в режисерії Едмунда Верцінського і

Премієра — архитвір польської літератури Юлія Словацького

в декораціях Андрія Пронашка.

Італійці не стрічають опору.

АСМАРА, 18. 3. ПАТ. Італійські війська на північному фронті посуваються на південь на всій ширині фронту, навіть на тих відтинках, де досі не було ще боїв. Італійці посуваються вперед скоро, тому ще не стрічають ніякого опору.

АДІС АБЕБА, 18. 3. ПАТ. На обох фронтах помітна скріплена активність італ. летунів; останніми днями летунські бомби убили 3 людей а 6 ранили.

ІТАЛІЙЦІ УЖИВАЮТЬ ТРІЙЛИВИХ ҐАЗІВ.

ЖЕНЕВА, 18. 3. ПАТ. Абісинський уряд протестує телеграфічно перед ген. секретарем Ліґи Націй проти того, що італійці уживають трійливих газів та бомбардують міста у глибокому запіллі, що не мають залог.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Ідея панамериканської конференції здійснена.

ВАШИНҐТОН, 18. 3. ПАТ. През. Рузвельт заявив учора, що **всі південно-американські держави приняли запрошення на панамериканську конференцію.** Вона відбудеться в серпні або на початку вересня у Буенос Айрес.

Нині в АПОЛЬО

ЛІЛІЯНА ГАРВЕЙ

в своїй найкращій фільмі

„ЧОРНІ РОЖІ“

Тема кохання, танку і музики! Фасцинуючий зміст! Надзвичайна гра!

Ліквідують верфи у Ґдині.

ҐДИНЯ, 18. 3. ПАТ. Надзірна рада спілки „Сточня Ґданьска“, що її головним співвласником є „Данціґер Верфт“, вирішила приступити до ліквідації підприємства. Ця ліквідація є добровільна, а наступила через брак замовлень і зростаючі рікрічно втрати. Як відомо, ґдиньскі корабельні заростати існували майже 7 літ і затруднювали 130 до 300 робітників.

Німецька делеґація відлетіла до Льондону.

БЕРЛІН, 18. 3. ПАТ. Німецька делеґація на льондонську сесію Ради Ліґи Націй під проводом Рібентропа відлетіла двома літаками нині в годині 14. з летовища Темпельгоф до Кройдону.

Законопроект про ритуальний заріз відослали до комісії.

У вівторок сойм радив над законопроектом пос. Присторової про ритуальний заріз, до якого уряд зголосив поправки, які ми подали вже вчора. Референт пос. Дудзінський заявився за відкиненням поправок. Опісля виголосив довшу промову мін. Понятовський кажучи, що розуміє мотиви внеску пос. Присторової і референта пос. Дудзінського. Погоджується, що справа ритуального зарізу вимагає упорядкування. Одначе постанови конституції і традиції накладають деякий обовязок супроти жидівського населення. До того в обороні ритуального зарізу виступають теж магомедани і караїми. На випадок ухвалення цього законопроекту без змін жиди могли би спровадкувати мясо закордону і Польща вразилась би на втрати. На внесок пос. Валевського сойм відослав законопроект до адміністраційної комісії. Його розглядатиме сойм мабуть у пятницю. Крім того сойм приняв у 2. і 3. читанні законопроект нового векслевого і чекового закону.

ГОСТРА ПОЛЕМІКА В КОМІСІЇ У СПРАВІ РИТУАЛЬНОГО ЗАРІЗУ.

В середу передполуднем адміністраційно-самоуправна комісія сойму радила над проектом закону про ритуальний заріз. На вступі мін. Свєнтославський згадав, що віцеміністер освіти кс. Жонголович не міг відповісти предсідникові цієї комісії пос. Духові, чи уряд зголосить поправки до цього законопроекту, бо ці поправки не були ще зясовані. Томуто на минулому засіданні комісії віцемін. кс. Жонголович обмежився до заяви, що уряд зголосить відповідні зміни. Референт пос. Дудзінський запевняв, що законопроект згідний з конституцією. Боронився перед замітами, що цей закон є колодою під ногами уряду, бо компетентні чинники погодилися на цей законопроект. Заявив, що не буде реферувати цього законопроекту, бо стрічається з жидами, що виступає проти уряду. Предсідник пос. Дух заявив, що комісія подрібно обговорить поправки до поодиноких статтей. Якщо тоді референт не буде згоджуватися зі змістом поодиноких статтей або буде в меншости, тоді може зректися реферату. Пос. Дудзінський згодився на прохання предсідника затримати свій реферат.

Пос. Присторова боронила теж свого законопроекту. Заявляє, що зголосила його з господарсько-гуманітарних оглядів. Його вістря не звертається ні проти уряду ні проти жидів. Цей законопроект піддержала ціла польська суспільність. Закидає, що уряд зголосив свої поправки щойно тоді, коли створено вже доконані факти. З поправками уряду до 4-х перших статтей може згодитися, але поправки до 5. статті змінюють основно цілий законопроект, бо залишають далі ритуальний заріз. Мін. Понятовський заявив, що уряд обовязують його офіційні комунікати. Поправки уряду не санкціонують законно ритуального зарізу, бо його вперше унормував розпорядок президента з 1927 р. Згідно з дотеперішньою практикою уряд може зголосити поправки або в комісії або на пленарному засіданні сойму. Опісля відбулася подрібна дискусія над поправками до поодиноких статтей законопроекту, в якій промовляло кілька послів, між ними **пос. К. Троян**, як представник Української Парляментарної Репрезентації. Всі поправки уряду перейшли невеличкою більшістю голосів.

ЩАВНИЦЬКА МАГДАЛЕНА

лікує недуги жовчевих доріг.

Вибагливий КРАВЕЦЬКИЙ САЛЬОН для Пань і Панів

СЛОВАК

Львів, Леґіонів 5. І. тел. 247-83

(над кіно Касіно)

поручає багато засобленний склад краєвих матеріялів і анґлійських по найприступніших цінах.

1708 1—10

„ҐМІНД“

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків трівожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай прочитає книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ҐМІНД“

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол. з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла“, Львів, Ринок 10.

ПРИПИНЕННЯ ВИКЛАДІВ У ДУБЛЯНАХ.

У понеділок ендецькі студенти не припустили 12 студентів-жидів на виклади у рільничо-лісовому виділі львівської політехніки в Дублянах. Тих жидів обкидали камінням. Поліція, яка приїхала зі Львова, привернула порядок і згадані жидівські студенти вернулися до Львова.

Наслідком тих подій відбулося у вівторок засідання сенату політехніки. Делеґований політехнічним сенатом проректор проф. Цехановський приїхав до Дублян і відчитав усім студентам, що колиб інциденти повторилися, припинять виклади на цьому виділі. Коли згаданих 12 жидівських студентів приїхало в середу до Дублян інциденти повторилися, тому ректорат оголосив розпорядок, що припиняються виклади.

Д-Р ЕВГЕН ГРИЦАК.

Польська праця про Кирило-Методіївське Братство.

Недавно вийшла друком у Варшаві велика праця польського вченого доцента д-ра Йосифа Ґоломбка п. н. „Братство св. Кирила і Методія в Київе“. У вступі пояснює автор, чому вибрав собі дану тему і заявляє, що як у половині XIX. століття парікав Л. Совінський (польський поет, перекладач Шевченка) на позну байдужість польських учених до української літератури, так і тепер скрізь видно цю саму байдужість. І тому саме автор хоче дати почин до того, аби познайомити польську суспільність з українським письменством і життям і для цієї мети вибирає добу діяльности Т. Шевченка. Тому теж призначує свій твір не для спеціялістів, але для загалу, й дбає про популярність викладу. У першому розділі зображає важніші події з історії України від половини XVII. століття, а докладніше розглядає українське національно-літературне відродження від виступу І. Котляревського аж до 1840-их років. Переходячи в другому розділі до теми Кирило-Методіївського Братства, автор завважує, що воно не було ніякою надзвичайною появою, але одною з усіяних таємних і політичних організацій, товариств, що виникали й розвивалися в Росії при кінці 18. й у 19. столітті. Насамперед говорить про польські масонські льожі, що з них доносили ширювали вже гасло зближення поодиноких слов'янських народів. Більшу увагу присвячує опісля „Товариства Патріотичного“ з чисто політичними цілями, що мало теж своїх діячів на Україні, де істнували теж інші польські льожі й працювали конспіративні польські організації. Далі основуються товариства молоді, спершу університетської, а потім і ґімназійної, що ставали собі виразно політичні цілі, а саме: вибороти незалежність Польщі. Поміж ними дуже вславилось Т-во Фільоматів у Вильні, що його вплив і моральна сила були дуже великі. В Росії масонський рух почався коло 1815. р. й перенісся теж на Україну. В масонських льожах і таємних політичних товариствах ведено аґітацію проти царського абсолютизму, при чому на Україні висовувано ще й національну справу. Між 1816—1825. рр. повстають у Росії таємні товариства з програмою політично-суспільних реформ, що їх підтягають завтрашнім під спільну платформу декабризму, або руху декабристів. Оснований у 1817. р. „Союз Благоденствія“ ставив за програму своєї діяльности гуманітарну й освітню акцію й перебудову Росії з політично-суспільного боку, між іншим скасування кріпацтва. Видатними його членами були Рилеєв, кн. Волконський, Пестель і Муравйов. Згодом товариство поділилося на частини: північну й південну, що мала осідок у місті Тульчині під проводом полковника Пестеля. Декабристи домагувалися на незалежність Польщі і підтримували зв'язки з польськими діячами, зате Україні не признавали окремих прав. Академик Д. Багалій у своїй праці „Т. Г. Шевченко і Кирило-Методіївці“ (ДВУ, 1925, стр. 77.) обмірковуючи зв'язок декабристів із ідеями Кирило-Метод. Братства, каже, що декабристи так само, як пізніше Кирило-Методіївці, з політичного боку висовували боротьбу з царським абсолютизмом і замісць того ставляли федерацію, а з суспільного боку вимогали скасування станових привілеїв і заступалися за рівність усіх верстов населення. Пестель на перше місце своєї акції ставив боротьбу проти аристократичних привілеїв, а щоб притягти на свій бік селян, пропонував скасувати кріпацтво й дати землю селянам.

На Україні працювали масонські льожі під польськими й російськими впливами, а було їх багато, бо приблизно аж сотня. Хоч зразу служили вони неукраїнським цілям, але згодом пробилася в них українська тенденція в політично-суспільному відношенні. Найвиразніше показалося це в полтавській льожі „Любов к истинѣ“, що її членом був Іван Котляревський, автор Енеїди. Інше товариство, що мало назву „Малороссійское Общество“ заснував український поміщик В. Лукашевич, що про його революційну діяльність збереглось багато звісток. Це товариство поклало собі за мету вибороти автономію, а далі й незалежність України, й мало зв'язки з київським відділом згаданої вище варшавської організації під назвою „Товариство Патріотичне“. Велику роль у формуванні політично-ідейного світогляду на Україні відограло теж і перше славянофільство, зовсім далеке від пізнішого офіційного славянофільства Каткова й Аксакова, що виродилося в російський казьонний панславізм. Українські славянофіли вважали свій нарід за окремішний від московського й обстоювали право України до власного розвитку мови й культури. Славянський характер мала заснована в Києві льожа „Объединаних Славян“, а далі „Т-во Зєдинаних Славян“, що істнувало в рр. 1823—1825 й вкладало у своїй програмі скасування кріпацтва, релігійну толеранцію, демократичну форму правління й ширення освіти, а далі обєднання всіх славянських племен на основі федерації, при чому кожен славянський нарід мав зберегти незалежність. Його члени задумували відірвати Україну від Росії й зєднати її з Польщею на федеративну державу. Це Т-во сорозмілося й обєдналося із

НОВИНКИ.

— **На уфондовання вітражу** в Успенській церкві з приводу 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили дальше: в захристії Успенської церкви: п. Емілія Стернюкова 5 зол.; в Адміністрації „Діла": п. Сольомея Матієва 5 зол., о. Евзевій Бачинський, Бережани 10 зол. і кличе Всч. оо. архимандрит Б. Томочка, А. Ковальського і д-ра В. Лабу. — Урядовці Земельного Банку Гіпотечного Сп. Акц. у Львові складають зол. 50.— на вітраж в Успенській церкві з приводу ювилею о. кан. Дамяна Лопатинського як свого бувшого високо цінимого Віцепрезидента і Члена Контрольної Комісії. — Разом зложено дотепер 187.— зол.

— **Найкращі лисиці, пелеринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46.** Приймає футра на переховання літом. 10—?

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломаґа — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 22-115

— **Косметичний Інститут „ЕВА", Львів, ул. Листопада ч. 32, II. п.** Відмолоджує і поправляє найбільше знищені цери та виконує всі косметичні заходи для Пань і Панів. Ціни поміркованi. Значні знижки в абонаментах і для П. Т. Студенток і Студентів. На складі пудри і креми. 10—10

— **Овочеві щепи та кущі:** яблуні, груші, сливи, черешні, вишні, бросквині, морелі, виноград, порічки, агрест, малини, здорові ґарантовані сорти по дуже низьких цінах зараз замовляйте в найбільшій українській фірмі А. Терпиляк — в Залужі п. Галич (p. Halicz). На бажання висилаємо цінники й оферти. 1633 5—5

— **Несовісна конкуренція.** Якісь люди поширюють вістку в пов. тернопільському, ліському й самбірському, що д-р Володимир Кобільник, лікар у Самборі, помер. Довідуємось із достовірних джерел, що д-р В. Кобільник тішиться найкращим здоровлям та ніколи не хорував.

— **Ювилей С. Русової.** В понеділок 16. ц. м. під проводом п. О. Цілановської відбулося засідання ширшого комітету для вшанування 80-ліття відомої української діячки Софії Русової. Свято, призначене на 2 квітня ц. р., складатиметься з академії в Театрі Ріжнородностей з цікавою програмою (м. і. буде виведена інсценізація життя ювилятки) та комерсу. Сподіваний приїзд Ювилятки. Привіти на академію треба слати раніше на адресу Комітету: Львів. Сикстуська ч. 44, партер праворуч.

— **Додатковий будівельний кредит для Львова.** До Варшави їздила делеґація комітету розбудови міста Львова під проводом президента Дрояновського і домагалася для Львова додаткового кредиту у висоті 2 міл. 300 тисяч зол. Заходи делеґації повелися остільки, що Банк Крайового Господарства признав додатковий кредит 500 тисяч зол.

— **Туристичні потяги до Львова.** Найближчої неділі організує залізниче дирекція і ліґа для підтримки туристики популярні потяги до Львова. Потяги вийдуть досвіта із стацій Станиславів, Тернопіль, Золочів, Перемишль, Стрий, Борислав і Дрогобич і забавлять у Львові цілий день. Ціни білетів геть і назад обнижені.

— **Два бурси ім. Ів. Франка в Яворові** внесло до городського суду в Чесанові до ч. С. 223/35 позов проти о. М. Степишина, гр.-кат. пароха в Горині за заплату 206.45 зол. за утримання його двох синів у бурсі. Д-р Пантелеймон Бабяк, адвокат у Чесанові, вніс у цій справі приготоване письмо на апеляційну скаргу в польській мові.

— **Чому?** П. Марія Янішевська, член Виділу філії Союзу Українок і повітова організаторка Кружків С. У. в Винниках внесла позов по польськи проти Леонарда Донзафта до сиґн. І С 131/36. Позов вніс і заступав на розправі д-р Беґліктер, адвокат у Винниках, не зважаючи на те, що в Винниках є аж трьох українських адвокатів.

— **Україніка.** „Хвиля" з дня 14. ц. м. помістила майже в цілости у перекладі фейлетон Василя Софронова „Бал божевільних", який недавно містили в „Ділі". „Прагер-Пресе" з 11 ц. м. приносить коротку статтю з нагоди 75-ліття Т. Шевченка.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні держ. кляс. льотерії впали м. ін. такі більші виграні: 100.000 зол. на ч.: 85215 112077. 5.000 зол. на ч. 119136 186743. 2.000 зол. на ч. 20788 40856. 1.000 зол. на ч. 19982 21870 73020 106461 122388 172743 189241. 500 зол. на ч. 75061 114234 120416 123163 136264 169405. 400 зол. на ч. 8757 10315 11342 46324 95393 119689 127613 143013 143478 145386 147316 165628.

— **Реґуляція ріки Опір.** Фонд праці призначив громаді міста Сколього дотацію на дорогові роботи і на будову муру вздовж ріки Опір по 15 тисяч зол. річно на три роки. З тої суми призначено річно 10 тисяч зол. на будову муру і 5 тисяч зол. на дорогові роботи.

— **Львівська хроніка.** Від служниці Ольги Матаїв, занятої у Маяр. Борака при вул. Красіцьких, вимантила якась циганка при вороженні гардеробу вартости 72 зол. — До пробівного уряду при вул. Гротґера вломилися злодії і розпоровши огнетревалу касу, вкрали готівку 700 зол. та дорогоцінности вартости 1.300 зол. — На вул. Жерельній 13-літній Ілля Вінтер дістався під спедиційний віз і наслідком потовчення помер.

— **Краєва хроніка.** У Тернополі 6-літній Чеслав Сиихер упав до відпливового каналу віддалі кухні та втонув. — У Вишенці біля Яворова під Львовом срештовано Саву Хавалку і Миколу Мисака, що зарізали в Янові Беніха Фрідмана і його жінку задля грабунку. — У Бартневі пов. Луцьк розярений бугай убив селянина Юрка Оземка. — До маґістрату в Коломиї дістались в ночі злоумники і вкрали з підручної каси 360 зол. — Особовий потяг, що їхав з Стрия до Катуша, переїхав біля Брошнева молоду урядничку фірми Ґлезінгер Фанні Ґольдштайн, що кинулася під колеса з причини нещасливої любови і родинних непорозумінь. — На дім Яцова Бриля в Ногуєвичах пов. Дрогобич напали в ночі три незнані люди і тяжко його побили. На крик Бриля втікли, відстрілюючись з револьвера. — На стації Рожнітів—Креховичі дістався під колеса вагону зворотний Йосиф Лабазевич і втратив праву ногу.

— **Бальон осів біля Жовкви.** У середу в год. 8.05 у Турянці біля Жовкви осів наслідком вичерпаня баласту бальон, що вівторок в год. 16.45 вилетів із Торуня. Бальон не ушкодився. Забрало його вантажне авто. Залога бальона, підпоручник пільот і підпоручник обсерватор відїдуть зелізницею до Торуня.

— **Бомба в жидівському товаристві.** В домі вул. т-ва охорони здоровля жидівського населення в Горуні вибухла бомба, вириваючи частину муру. Бомба була зладжена з черепа артилерійського стрільна, який наповнено вибуховим матеріялом і опоряджено годинниковим механізмом. Хтось вложив її до вентиляційного отвору. Випадку з людьми не було.

— **Витроїв власну родину.** У Соснівці розпочався судовий процес інж. Павла Гжешольського, урядовця металевої фабрики, обвинуваченого у витроєнні своєї родини. Акт обвинувачення закидує йому, що він отроїв жінку і двоє своїх дітей, сина та доньку, 16-літні близнята, та пробував отроїти служницю Марію Цабій при помочі якоїсь хемічної мішанини. Він цілі літа досипав систематично її до страв, які вони їли, а наслідок був такий, що ціла родина поволі марніла, упадала на силах, аж врешті померла. До розправи покликали 150 свідків, між ними визначних хеміків і лікарів.

— **Плямистий тиф.** В селі Дихтинці на Буковині та в інших селах на румунсько-польському пограниччі шириться пошесть плямистого тифу. На думку румунської влади пошесть перенеслася з Польщі. Вислано спеціяльну лікарську комісію до боротьби з небезпечною недугою.

— **Нагорода за большевицьку пропаґанду.** Як повідомляє большевицька преса, московський екзекутивний комітет дав на досмертне вживання генеральному секретареві Комінтерну, Дімітрові, віллю біля Москви з чималим шматом землі. Колись вона належала до князя Ґоліцина. Є це нагорода за успішну комуністичну пропаґанду в світі.

— **Недуга Ґоркого.** Як відомо, російський письменник недужає від довшого часу на туберкульозу. Цього року большевицька влада з політичних оглядів не позволила йому виїхати, як звичайно, на остров Капрі біля Неаполя, наслідком чого стан його здоровля значно погіршився. Ґоркого перевезли до санаторії на Криму, де лікарі стосують кисень.

— **Село під намулом.** Маду французьку громаду Батік де Фонд (в повіті Високі Альпи) покрив намул, нанесений водами потоків. Мешканці покинули село, тільки два старики не хотіли залишити родинного місця й остались у рідному селі на певну загибіль.

— **Розладдя у травленні,** Поважні інтерністи потверджують добродійне діяння природної гіркої води FRANCISZKA JÓZEFA для шлунка переладованого їдженням і питтям

Зі судової салі.

ВІДГОМІН БОРОТЬБИ ЗА УКРАЇНІЗАЦІЮ БОГОСЛУЖЕНЬ.

28. лютого ц. р. відбулася в городськім суді в Рівнім розправа проти мешканців села Кустини, а саме: Павла Мельника, Никифора Федюра, Василя Козловського та Христофора Блоцького за нарушення ладу підчас богослуження (провина зі ст. 174 к. з.). До розправи дійшло ось чому: 19. грудня м. р. парох у Кустині о. В. Стефанович запросив до участи в богослуженні кількох сусідних священників, між ними о. Наконечного з Козлиня, попереджуючи всіх, що богослуження в Кустині відправляє в українській мові. Тому що о. Наконечний целебрував богослуження, почав Службу Божу церковно-словянською мовою з російською вимо-

вгоданим вище „Південним Товариством" (декабристів) і склало широкі пляни своєї діяльности (вбивство царя), одначе в листопаді 1825. р. змову викрито, а швидко після цього зліквідовано декабристів. І хоч ці перші проби вияву української національно-політичної думки й акції були невдатні, хоч надовго запанувала жахлива реакція, всеж польські впливи, що постійно діяли й пропаґували незалежність, стали одним із найближчих джерел революційної думки на Україні. Велике значіння мали теж у цьому напрямку обидва університети, що істнували на Україні, а саме харківський і заснований у 1834. р. київський, де більшість студентів і професорів творили поляки, що з одного боку дбали про розвій своєї культури, а з другого займалися політичною акцією в таємних товариствах, плекали думки про виборення незалежности для свого народу, притягали до себе українську студентську молодь і впливали на пробудження її національної свідомости. Почалось це з того, що під впливом проф. Максимовича (викладав він російську літературу й був першим ректором київського університету) молодь захоплювалася українською народньою піснею та минулим України, а це приводило до свідомої любови своєї національности й думки про необхідність праці для українського простолюдя. Великий вплив мали теж усякі потайні польські товариства, а поміж них найбільшу ролю відограло товариство, що працювало під проводом студента Ґордона й по думці В. Щурата, було безпосереднім попередником Кирило-Методіївського Братства (стр. 79.).

Це Братство, що мало назву „Украино-Славянское Общество" або теж „Общество Св. Кирилла и Меѳодія", повстало в часі найжахливішої реакції й деспотизму царя Миколи І., а брали в ньому участь найвидатніші тодішні діячі й письменники. Воно спиралося на широкому демократизмі в дусі тодішнього лібералізму й перш усього висунуло з любови до простолюдя справу скасування кріпацтва, щоб таким чином поправити його суспільно-економічне становище. Товариство негочисне й скромне, бо мало перед арештуванням яку сотню членів, з чого 12 арештовано негайно після його викриття, але важне богатство ідей, що їх пропаґувало, і впливом на пізніші покоління. Реальних успіхів безпосередніх не мало майже ніяких, бо істнувало занадто коротко, щоб могло щонебудь здійснити. Невідомо, коли повстало, але мабуть найскоріше з кінцем 1845. р. з почину Костомарова й Гулака, а далі В. Білозерського виринула думка оснувати його. точніше сформульовано проґрам Братства на весну 1846., а щойно при кінці цього року створено орґанізацію. У проґраму її входили в першу чергу національно-політичні й суспільні справи України, а саме розвиток рідного письменства, скасування кріпацтва й поширення освіти поміж народом, а далі справи федерації славянських народів і волі України. Члени К. М. Б-а були радше фантісти й мрійники, люди з ентузіязмом до рідної історії й письменства, ніж реальні діячі й теоретики політичні то революціонери, як це заявив пізно М. Костомарів. Крім названих уже з було ще 9 найблизчих собі членів, між ними Шевченко, Куліш, Опанас Маркович, хоч справа не зовсім ясна, хто був дійсним членом, а хто тільки прихильником і симпатиком цієї праці Т-ва. Т-во названо іменем славянських апостолів св. Кирила й Методія, на печаті його мало бути гасло, взяте із слів евангелії св. Івана: „І зрозумієте правду і правда визволить вас", а на перстенях, що мали бути знаком приналежности до Т-ва, мали бути букви К. М.

(Докінчення буде.)

вою. Хоч о. Стефанович звернув йому увагу, що богослуження слід відправляти в українській мові, о. Наконечний далі целебрував по церковно-словянськи. Тоді один член хору голосно висловив домагання, щоб Службу Божу відправляли в українській мові. У відповідь о. Наконечний не брав дальші участи в богослуженні, яке йшло далі в українській мові. Поліція перевела доходження і так дійшло до розправи проти вищезгаданих підсудних. Всі свідки, а саме: о. В. Стефанович, о. М. Іласевич з Малого Житина, о. Лелакевич з Олександрії, о. Новицький з Заборова зізнали, крім о. Наконечного, що вони знали, що богослуження відправлятимуть в українській мові. Цьому заперечив лише о. Наконечний. Одначе о. Стефанович предложив судові відпис запрошення до сусідних парохій, між ними до о. Наконечного зі заввагою, що богослуження будуть відправляти по українськи. На питання судді до св. о. Наконечного, чому не хотів відправляти по українськи, свідок відповів, що не вміє читати по українськи. Всі священники зізнавали по українськи, лише о. Наконечний зізнавав по польськи. Суд увільнив усіх підсудних від вини і кари з таких мотивів: 1) В селі Кустинь відправляють богослуження вже від 2 років по українськи; 2) кожний нарід має право молитися в рідній мові. Тому якщо навіть дійшло підчас богослуження до хвилевого непорозуміння, годі устійнити винуватців.

ДИВОГЛЯДИ.

НОВА МОДА — ЛЯССО.

З Америки прийшла до Парижа мода, яка намагує ведути з японською забавкою „по-по", що і з наших міст висмоктала неодни ґрейпар. Є це гра в лясо, яким ми так колись захоплювались у ковбойських фільмах. У Парижі повстав клюб „метачів лясо"; має він уже 300 членів, між ними промисловців, письменників, мистців та всяких чудаків. Клюб замовив з Америки кількох ковбоїв, що мають учити паризьких снобів штуки метати лясом. Навіть дресовані дорогі коні привезли з Америки. Між членами клюбу багато жінок. Може деяким із них придасться вчука, як закидувати лясо на шию чоловіків.

КОНҐРЕС БРОДЯГ.

У Льондоні відбудеться цього року світовий конґрес волоцюг-мандрівників. Сам американський союз т. зв. тремпів має 800,000 членів. Між почесними його членами є боксер Демпсей і Чарлі Чаплін, що починали свою карієру... ногами, блукаючи по світі. Королем волоцюг у Зл. Державах є Джеф Дезіс. Не всі члени Союзу можуть дозволити собі на подорож до Льондону... пішки, коли вони віддалені на десятки тисяч миль і відмежовані від Анґлії морем. У зїзді візьмуть участь тільки делеґати; їх теж буде кілько тисяч. Тому, що конґрес призначений на серпень, деякі вже в дорозі.

Дописи.

ЯВОРІВ.

75-літні роковини Шевченка. Всякі роковини мають годі велику виховну вартість, якщо вони відбувзються точно в означеному часі. Тому читальня молоді при гімназії Р. Ш. подбала про те, щоб академія з нагоди 75-літніх роковин смерти Шевченка відбулася 10. березня ц. р. На академію склалася добірна й багата програма, як виступ хорів, орхестри, піяністок, декламаторів і т. д. та інсценізація: „Тарас — кімнатний козачок". Академія відбулася в салі гімназії. Гості з міста виповнили салю щерть, бо гімназія Р. Ш. користується симпатією місцевого громадянства.

М. К.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

КОЛОМИЯ.

Руханковий попис. Заходом гимназії Рідної Школи в Коломиї відбулися в неділю 15. березня ц. р. спортові попси жіночої і мужеської дружини в салі „Каси Ощадности", яку виповнила молодь і старші. На програму склалися руханкові попси, вежі, танки і декламації. Заслуги пні Лушпинській, яка підготовляла обі дружини та проводила вправами, попси випали дуже гарно; не лише, що публіка нагородила виконавців рясними оплесками. Найкраще випали вежі дівчат, які ліпше виконували свої вправи ніж хлопці. Опісля учениця Харчевська декламувала „До сонця", а Дякіна і Стрільбицький виконали по мистецьки танок „Козачок". У весь час приграваля на фортепяні п. Ірина Николишинівна.

Очевидець.

ІЗ СВІТОВОЇ ПАНОРАМИ.

Нас не здивуєш.

Люблю читати новини з широкого світа, якнайменше політичні і звязувати їх з новинами на нашому ґрунті, якнайбільше політичними. Не знаю, чи такі метода — дозволена, або, як кажуть наші спортовці — „фер", але у добі гамаксойки і прилюдних сповідей вона певне нікого не здивує.

За останні дві подобались мені головно три новини.

Дрібний урядовець у фабриці американського місто Сіттль збирає почтові марки. В одній серії своєї збірки бракувала йому до комплету одна дуже рідка марка, канадійська з 1868. р. вартости 500 долярів. Коли найшов він власника такої марки, запропонував йому за неї своє єдине майно — свій дім, вартости 500 дол. Пішли до нотаря і списали при свідках контракт купна-продажі: марка за дім, — оба задоволені.

Жиє в Америці найпопулярніший кльовн: Марк Анджель. Цирк покинув він давно і доживає віку в Бостоні. Тепер видав свої спомини з 25-ліття своєї діяльности. Був це кльовн, що любив писати і щовечора засипував, що грав і як його били... по лиці. Не підставі своїх записок обрахував, що за все життя дістав 150.000 поличників, приблизно 20 на кожний вечір. Коли перерахувати його гонорар на гроші, виходить, що за поличник дістав по 50 центів. Американська публика із захопленням читає його спомини.

Та цей мистецький рекорд побив артист одного еспанського варієте, який виступає щовечора в Мадриді з ученим шимпансом. Артист після ріжних продукцій завляє шимпансові, що він хоче оголитись. Шимпанс підвязує своєму панові під бороду серветку, намилює лице, гострить бритву і голить його так зручно, як ніодин голяр.

Усі ті рекорди, що дивують европейського читача, на нас не роблять найменшого враження. Ми бачили дипльоматів, які почали боротись за нашу державність і були потім щасливі, коли продавали рідну марку не за 500 долярів, а за 5 ґрошських. 50 центів за один поличник! Це дуже дорого заплачене. Адже у нас учорішні партійні приятелі бють себе прилюдно по лиці, зовсім як циркові кльовни, і роблять це дуже часто задурно. А їх спомини про те, хто коли їх бив по лиці та за яку ціну, не можуть у нас найти видавця. Еспанці придивляються з подивом шимпансові, що орудує бритвою, тільки тому, що не читають „Нової Зорі", де головний редактор показує ще не такі штуки: він сам себе намилює і голить себе — пером. З огляду на такі часті у нас операції варто, щоб якийсь учений занявся дослідом, кілько в нас коштує крапля людської крови. „Медична Громада" при варшавськім університеті, що зорґанізувала відділ помочі для недужих малокровних, обрахувала, що за 1 цм. кв. крови платили студентам пересічно 69 сот. В Еспанії, де звикли до крови биків і в нас, де є стільки повнокровних жеребців, кров коштує значно менше. Головно кров тих журналістів, що самі йдуть на заріз у часі дебати над ритуальним зарізом.

Діоген Бочка.

САМБІРЩИНА.

Концерт у честь Шевченка і вистава „Степовий гість" у Ковиничах. На Стрітення відбувся у Ковиничах концерт у честь Шевченка з такою програмою: промова про значіння Шевченка і продукції мішаного, мужеського й жіночого хору, які відспівали кільканадцять пісень бездоганно. Опісля аматорський гурток відограв драму на 5 дій „Степовий гість". Оба ці попси тревали повних 5 годин, від 8. до 1. вночі, але публика була вповні вдоволена. При кінці місцевий парох о. Стефан Макар підкреслив ідейну працю місцевих хорів та кружків аматорських і візвав їх, щоб ідейно вели далі свою роботу.

ТОВМАЧЧИНА.

Годівельно-ветеринарний курс при господарській школі в Милованні. Святочне закінчення годівельно-ветеринарного курсу відбулося 13. березня ц. р. у присутности представників влади та українських установ: інж. Масьора, візитатора львівської кураторії, д-ра Складовського, старости з Товмачи, д-ра Макуха і м-ра Кушніра від „Просвіти", інж. Голода та інж. Луцького від „С. Г.", нач. Трача від „М. С." та інших. Курс зорґанізувала господарська школа в Милованні в порозумінні і з допомогою „Маслосоюзу" та „Сільського Господаря". Районові молочарні „М. С." і філії „С. Г." вислали 46 кандидатів із 27 повітів Галичини та Волині. Ученики — це здебільша свідомий селянський елемент; між ними кільканадцять учеників з середньою освітою. Метою курсу було вишколити зразкових господарів до господарського проводу селя і дати йому фахових асистентів до контролі молочности. На курсі викладали про годівлю худоби, управу пашних рослин, контролю молочности, контролю стаєн, контролю умовин годівлі та про лікування домашніх тварин. Поза теоретичною наукою мали курсанти нагоду придбати практичне знання у взірцево наладнаним господарстві школи та по селянських господарствах найближчих сіл під фаховим проводом своїх учителів. З місцевих іспитів видно було, що учительський збір доложив усіх зусиль, та що ученики вивязалися якнайкраще зі свого завдання. Після іспитів пополудні відбувся концерт у честь Т. Шевченка власними силами абсольвентів під проводом п. Пелеха.

ЖОВКІВЩИНА.

Академія в честь Митрополита Шептицького в Жовтанцях. В неділю 15 ц. м. відбулася в Жовтанцях претерна академія в честь Митрополита Кир Андрея. У величавій, гарно розмальованій мистцем Манастирській церкві відправив урочисту Службу Божу парох і декан о. Кирило Яворський при участи сотр. о. Свиньського. Глибоко обіймаючу проповідь виголосив заст. декана о. Володимир Гонський парох з Колодеєвка. Друга частина свята відбулася в читальні „Просвіти". Вступне слово виголосив адм. катехит м-р Юра Шпочк, яке зробило на присутніх найкраще враження. Опісля заспівали два хори. Хор „Кобзаря" під управою Феди Кука відспівав удатно два псальми і кілька пісень. Мову тестовану зробив слухачам маленький декламатор ученик сільської школи Ігась Петрина зовсім удатною декламацією. Остатню частину свята виповнив мішаний жовтанецький хор під управою Гната Широго, який недавно літ у Жовтанцях постійно співає кожну Службу Божу, бере участь у чит. виставах та відмічається не лиш гарними голосами, але також доброю організацією, завдяки хистові свого диригента. Могутньою піснею „Боже великий, єдиний" закінчилося це гарне свято, що згуртувало багато найкращих жовтанецьких громадян. Зібрану в добровільних датків квоту 30 зол. переслали на Народню Лічницю ім. Митр. Андрея Шептицького у Львові. Щира дяка належиться усім виконавцям за їхній труд.

Учасник.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

РІДНА ШКОЛА. Ілюстрований часопис для всіх. — Львів, 15. березня 1936. Р. V. Ч. 6. Зміст: Я. Ярема: Софія Русова. — З приводу ювілею 80-ліття. — С. Русова: Роля жінки у дошкільному вихованні. — П. Карманський У Херсоні. — У 80-ліття Софії Русової. — Д-р О. Філяс: Літичі садки як засіб гиґієнічного перевиховання молоді. — Ярослав Кузьмів: „Трохи серця — трохи неба". — Орґанізація дитячих садків. — Почав українського промислу. — З життя Р. Ш. — Ріжні вісти.

СЛУЖБОВИК. Львів, березень 1936. Р. XIV. Ч. 3.

OLEUM PETRAE

„Glimar"

До гиґієни волосся

Очищена нафта, зовсім без запаху, скоро висихає. Усуває радикально парші, зміцнює волосся, має всі прикмети знаменитого косметичного засобу.

Заступників шукаємо.

„Glimar"

Сна з обм. відп.

Львів, ул. Баторія 26.

Театри.

Український Нар. Театр ім І. Тобілевича.

Перемишль:
19. III. Лен з Абісинії.
20. III. Ніна теща.
22. III. Премієра, уривок з життя В. Г. А. Мерім Лужницького „Інваліди".
Ярослав:
21. III. Дівча з Маслосоюзу.
22. III. Лен з Абісинії.

Український Молодий Театр „Заграва".

Калуш:
19. III. Голгота.
20. III. Дума про Нечая.
Болехів:
21. III. 3. пон. Голгота.
22. III. 3. пон. Голгота.
22. III. 8. веч. Дума про Нечая.

Великий Міський Театр.

Четвер, 19. III. год. 8. веч. Аб. 13. Премієра „Павотець Марко".
Пятниця, 20. III. год. 8. веч. Аб. 13. „Павотець Марко".
Субота, 21. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.
Неділя, 22. III. год. 3.30 пон. Аб. 6. Ціни найнижчі. „Пригода в Гранд Готелю" виступ І. Кульчицької; год. 8. веч. Аб. 13. „Павотець Марко".

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Кіно.

АПОЛЬО: „Чорні рожі" з Ліліяною Гарвей.
АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевілянд і Ерол Флінн).
ВАНДА: „Гувель", „Цісарські доли".
ГРАЖИНА: „Дівча з Будапешту" з Мартою Егерт.
КАСІНО: „Забута людина".
КОЛІСЕЙ: „Каринга", „Ліцитуємо світ".
КОПЕРНИК: „Пені", гротеска „Водні збиточники".
МАРУСЕНЬКА: „Шір-Гаширім" і додаток „Співаймо всі разом".
МІРАЖ: „Єгипетські ночі" (Еді Кантор).
МУЗА: „Епізод" із Павлею Веселі.
ПАКС: „Я вбиваєць" (Павло Муні).
ПАЛЯС: „Давид Коперфільд" на осн. Чарлза Діккенса.
ПАН: „Його велике кохання" (Ст. Ярач).
РАЙ: „Проданий голос" (Йос. Шмідт).
СВІТ: 42-га вулиця", „Вкрали людину" з Лілі Дамітою.
СТИЛЕНЕ: „Буря над світом", ревія „Теремтете".
ТОН: „Все місто говорить про те".
УТІХА: „Гра за жінку", ревія „Це ще нічого".
ХИМЕРА: „Золотоволосий шибеник" (Шерлі Темпль).

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
Новий Єрусалим у 1936 р.

Закордонне радіо.

Четвер, 19. березня 1935.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 16.30 Лотиські пісні, 17.35 Форт. рецеталь, 19.40 Симфонія Сальолючін, 20.10 „Егмонт" траг. Гетого, 22.20 Мельодії Ів. і Йос. Штраусів, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 11.05 Сальон. музика, 19.50 Літер.-муз. варіяції на тему Весняної Пісні, Мендельсона, 21.00 Фільг. оркестра, **Париж** (1648) 17.15 Класична авдиція, 21.00, 21.45 Концерт, **Білгород** (437,3) 17.00, 21.30 Пісоньки, 20.00 Гендлеві твори, **Берлін** (356,7) 8.30, 13.15 Концерт, 17.30 Нові пісні молоді, 19.00 Фляманські пісні й танки, 20.10 Берлін танцює, капеля, **Гамбурт** (331,9) 19.00 Нар. музика, 22.25 Сучасні опери: 1) „Як вам подобається" (на осн. Шекспіра. 1) „Чародійна скрипка" В. Етка, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18.00 Концерт дутих інструментів, 21.00 Брамс-Бетовен, симф. концерт, **Кельн** (455,9) 20.10 Твори І. Маша під дир. композитора, 21.20 Скрипковий концерт д-дур Чайковського, 22.30 Твори Баха, **Ляйпціг** (382,2) 16.20 Пісні Вольфа до слів Гетого, 21.00 „Валькірія" оп. Вагнера, **Мінхен** (405,4) 17.00 Регерові твори, 20.10 Концерт шк. хорів, 21.00 Нар музика, **Москва** (748) 18.15 Концерт сов. музики, 19.00 Театр, **Москва** ВЦСПС (748) 17.00 Твори Глінки, 18.15, 18.45 Спів, **Будапешт** (549,5) 12.05, 22.00 Циг. музика, 13.30 Спів, **Мілано** (368,6) 17.15 Вок. концерт, 21.00 Розр. концерт, **Рим** (420,8) 17.15 Інстр.-вок. концерт, 20.35 „Льогенґрін" оп. Вагнера.

Пятниця, 20. березня 1936.

Відень (506,8) 12.00 Оперетокові мельодії, 17.40 Соната на скр. і форт. е-дур Баха, 20.00 Пасторальна Симфонія Бетовена, 22.10 Сп. рецеталь Ерніи Рекіти, сопран, **Брно** (325,4) 16.35 Рос. романси, **Кошиці** (259,1) 16.10 Легка музика, 18.00 Сп. рецеталь І. Черкасенко, **Прага** (470,2) 22.35 Концерт, 17.10 Квартет, 20.00 „Пер Гінт" Ібсена з муз. Ґріга, **Париж** (2648) 19.30 Пісні, 21.00 Скрипка, 21.45 „Час кохання" муз. комедія Г. Гана, **Білгород** (437,3) 11.00 Концерт, 16.00, 19.50 Пісоньки, **Ковно** (1935) 19.50 „Шарульник із Багдаду" оп. Корнелюса **Берлін** (356,7) 19.00 Серенади в суїта орх., 20.10 Ланцюжок вальсів, 20.45 Брамс концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.15 Діточі пісні, 16.00 Музика, 18.10 Форт. рецеталь, 20.10 Фляндрійська авдиція, **Мінхен** (405,4) 17.00 Італійські пісні, Вольф, сопран, 17.15 Шекспір у музиці, 19.00 Дівчата співають, 22.35 Романтична Симфонія ч. IV. Брукнера, **Будапешт** (549,1) 13.00 Орх. концерт, 17.30 Циг. музика, 19.00 Спів, форт., 20.40 Симф. концерт, **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 21.00 Комедія, форт. рецеталь, **Рим** (420,8) 17.00 Академія із св. Сесілії, 20.35 „Дон Джіль далас Казьце Верді" оп. Карабелі.

Львівське радіо.

Четвер, 19. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Муз. поранок для молоді середніх шкіл, 13.00 Польська симфонія з гр. пл. 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Монюшківська опера з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 біржа, 15.30 Легка музика з гр. пл., 16.00 Спогади дітей про марш. Пілсудського, 16.15 Концерт орх., 16.45 Концерт муж. хору, 17.00 Недиці та дрібні винаходи; Содове світло, 17.50 Актуальна госп. гутірка, 18.00 Музика, спів із гр. п. 18.35 Про фізичну культуру жіно... 19 Туристична інформатор, 18.45 ... муз. з гр. пл., 19.00 на розстайнім дорогах сучасної культури, 19.20 Гекдав. концерт, 19.35, 18.35 Спортові вістки, 19.45 Промова през. Мостицького присвячена марш. Пілсудському, 20.00 Скрипковий рецеталь Ірмин Дубянської, 20.40 Вечірній дениик, 20.20 Протилетунсько-газова обор на, 21.00 Іменини маршала — літер.-муз. авдиція, 21.40 Монюшко-пісенькар, 22.10 Музична мозаїка, спів, музика, 22.30 Легка и танк. музика.

Пятниця, 20. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Для старших дітей: Про Шопена. 12.40 Модерністи з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 При чорній каві, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа 15.30 Цитра та пісоньки в супроводі форт., 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 „Посів поле" фраґм. із пов. Г. Радлінської для дітей, 17.00 Відчит про море, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Бетовен: Квінтет оп. 16, 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Оперетокові мельодії в супр. форт., 18.30 Програмова скринька, 18.40 Сусп. хвилина, 18.45 Сп. рецеталь Арт. Бічко в супр форт., 19.00 Біб, віраж і фіґа, веселе оповідання, 19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Сніговий комунікат, 19.50 Бюро Студії розмовне зі слухачами, 20.00 Симф. концерт; у перерві ок. 20.50 Вечірній дениик, із сучасної Польщі, 22.30 Техн. скринька, 22.50 Прогульна по Европі — ретрансмісії із закорд. студій.

Радіокутик.

ГРАМОФОНОВИЙ КРУЖОК, ЯКИЙ ВИПРОБОВУЄ ГОЛОСНИК.

На ринку появилися грамофонові кружки, які не тільки до деякої м-ри випробовують радієвий голосник, дозволяючи купуючому справдити, чи той правдиво репродукує музичні тони і людський голос. Існує нпр. кружок з награними музичними інструментами, який дозволяє випробувати вартість голосника кожному навіть необізнайомленому з цим.

Крім того існують спеціяльні кружки, які на тлі Штраусового вальса виказують акустичний вигляд перешкод у радієвому відборі. Завдяки цим кружкам кожен радіослухач може зорієнтуватися, чи перешкоди в радієвому відборі, що виступають у його приймачі, походять напр. від трамваю, віндм, мотора, несправного контакту і т. п.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.27.

У Варшаві були такі курси: Голяндія 360.85, 361.57, 360.13. Льондон 26.22, 26.29, 26.15. Ню Йорк 5.27, 5.28 і 1/4, 5.25 і 3/4, Ню Йорк тел. 5.27 і 1/4, 5.28 і 1/2, 5.26, Париж 35.01, 35.08, 34.94, Прага 21.96, 22.03, 21.92, Швайцарія 173.20, 172.54, 172.86, Мадрид 72.55, 72.70, 72.40.

Папери: 3-прц. конверсійна поз. 60.25, 6-прц. долярова поз. 74.50, 75.00, 74.88, 4-прц. долярова поз. 51.70, 7-прц. стабілізаційна 62.50, дрібні 63.00, сотки 96.50.

Акції: Банк Польський 97.00.

Збіжа.

Ціни льоко Львів	від	до
Вика темна	22.00	22.50
Вика сіра	21.00	21.50

Інші курси без змін.

Останні новини

весняні і літні по цінах небувало низьких як також

дальша знижка цін білих товарів у фірмі

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15

Для прикладу:

Вовна гладка	1.50	Попеліна на сорочки	1.10
Вовна шкоцька	1.30	Сирий шовк	1.10
Вовна ангора	2.—	Перкаліна колір.	0.65
Марокен вовняне	3.90	Полотно шир. 70 см.	0.53
Вовна на спідничкн	4.—	Сирий зефір	0.55
Вовна на комплети	5.50	Дімка на підштанці	0.65
Вовна на плащі	5.—	Зефір „Прима"	0.80
Шовк на блюзки	2.—	Вата рожевий	1.05
Марокен шовк. колір.	1.80	Атлас постел.	1.30
Монголь шовк. колір.	1.80	Пошевки мережкові	1.80
Креп сатен	4.60	Полотно на простир.	1.25
Кльоке шовк.	5.90	Простирала на коліри	4.50
Марокен на шлафроки	1.—	Капи й обруси	2.50
Сатина шовк. на шлафроки	1.—	Обруси з метра	1.90
Крепони	0.85	Ручники вафлеві	0.29
Перкалі	0.65	Стирки до начиння	0.45
Кора десенева	1.30		

При закупні товару від 5 зол. задурно білети до першорядних кін. Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 18-го березня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового	2.55	зол.
1 кг. масла десерового бочкового враз з бочковим опакуванням	2.60	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2.60	„
1 л. молока від 11. I. 1936	0.15	„
1 к. яєць	2.40—2.50	„

Тенденція на масло і на яйця знижкова, на молоко слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 18. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	1.05	зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	0.95	„
Індики товсті І. кл.	1.10	„
Індички товсті І. кл.	1.25	„
Пантарки товсті І. кл.	1.25	„
Качки товщеві І. кл.	1.15	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достацїв.

КУПНО - ПРОДАЖА

ВІЛЛА-ТОРДАН добре розвинений у Львові близько церкви св. Юра, 3 убікації, гарно уряджене, умебльоване з мешканням одна кімната, надається для нефахівця, але християнина, може комірне, з приводу виїзду до Палестини на продаж. Оферти до Адм. „Діла" під 1800. 1709

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПРАКТИКАНТА молодшого з річною практикою до харчевої крамниці прийму. Василь Гуда, Тарновського 85. 1712 1-3

РІЖНІ

ОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, чеські, нарковї, проти усування матриці під ґарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1611 6—06

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна вживані на ріжні ціни дешево продає, міняє, Ґанак, Пілсудського 21, перший поверх. 1675 4-10

БОЗИ ЩЕПЛЕНІ в гарних відмінах по 1.20—1.50 зол. овочеві дерева, продає Маслосоюзне Рільниче Товариство, вул. Коперника 20, тел. 200-88. 1701 2—3

СЕЛЕДЦІ-МАТІЯСИ, королівські, біломясні, цьогорічні свіжі, бочівка 10 кг. зол. 7.— висилає „Anglo-kotl", Gdynia Port Rybacki. Домагайтесь безплатного цінника рибних консерв! 1658 2—2

ОГОЛОШЕННЯ.

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ СЕРЦЯ І ЛЕГКИХ

Д-р КОНСТАНТІН

ЛЬВІВ, КРАКІВСЬКА 4.
Пересвітлювання Рентґеном — Діятермія Кварцова лямпа. 4-6

С. КРЕБС

упов. дентист
ЛЬВІВ, УЛ. КРАКІВСЬКА 20, II.
Роботи для пацієнтів з провінції полагоджуємо в найкоротшому часі, для урядників і питомців догідні сплати. 1628 3-5

РИЗНИЦЯ

кооперативне 1-ше в Самборі

поручає з нагоди близьких Великодних Свят свій багато насоблений склад церковних предметів, як: фелони, хоругви, прапори, стихарі, обруси, шалі до обходу, суковки на дарохранительниці, ручники до чаші, літони. Процесійні образи, стіни, до іконостасів, хоругов і вдашниці. Хрести ручні, престольні, процесійні, патериці, вічні лямпи, павуки, чаші, дарохранительниці, монстранції, підсвічники, ліхтарі, ліхтарні, гармонійні дзвони і кадильниці.

Евангелія і всі парохіяльні книги і друки. Найдіше церковне світло й кадило.

Килими, хідники.

Приймає старі чаші до направи і позолочування й висилає вже посвячені.

Направляє старі фелони по найдешевшій ціні.

Приймає замовлення на іконостаси, престоли, проповідниці, малювання церков, золочення іконостасів по цінах поперкованих за повною ґарантією так для греко-катол. як і православних церков.

Ціни знижені від 25—50%

Цінники даром і оплачені.
1107 4-4 ДИРЕКЦІЯ

Новоотверте українське заведення

„ЕЛЕКТРИЧНІСТЬ"

Направа електричних апаратів і радієвих по приступних цінах.
ЛЬВІВ, САПІГИ 67. ТЕЛ. 111-86. 1136 3-3

Дротяні сітки

до огорожі та інших цілей у всій густоті постачає НАЙДЕШЕВШЕ фабрика „СІТ КОНЦЕНТР", Львів, Красіцьких 18. Тел. 246-75. 1694 2—6

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який улекшує виділювання плюнотиння та усуває машель. 13/III 30—46

Тапіцерські артикули

волосінь на матраци, дротяні пружини до ліжок поручає найдешевше ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР, Львів, Леґіонів 25 В ПОДВІРЮ. Тел. 286-38. 1700 1—5

ТЕХНІЧНО-ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

ОСКАРА ҐЛЯСҐАЛЛЯ

Львів, св. Анни 7 партер. Тел. 291-08. 1711 1-4

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 63 (19.311). Львів, пятниця 20. березня 1936. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щаан. 504·060, 143.522. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Апеляційна розправа
проти Бандери і товаришів.

Окружний суд у Варшаві переслав до апеляційного суду 31 томів актів процесу за вбивство ін. Перацького. Розправа проти Бандери і товаришів перед апеляційним судом відбудеться при кінці травня ц. р.

Засуджені на досмертну вязницю, а саме: Бандера, Лебедь, Карпинець, Климишин і Підгайний, перебувають у вязниці у Св. Хресті. Засуджена на 15 років Гнатківська сидить у вязниці для жінок у Фордоні, Зарицька перебуває у вязниці у Львові. Малюца, Мигель, Качмарський, Чорній і Рак сидять у вязниці в Равічу.

Льондонські наради добігають до кінця.

ДЕЛЕҐАЦІЇ ПРАЦЮЮТЬ ДНЕМ І НІЧЮ.

ЛЬОНДОН, 19. 3. ПАТ. Представники льокарненських держав радили цієї ночі від год. 22. до 2. досвіта; тоді появився комунікат, який стверджує, що у нарадах над проектом загального порозуміння залишилися ще деякі невияснені місця, але назагал помітний далекий поступ. Опісля британська делеґація радилася ще через годину над звітом для свойого уряду, який має сьогодні до полудня зібратися, щоб евентуально заапробувати проект порозуміння. З цією ж самою метою Флянден полетить нині пополудні до Парижа, щоб предложити проект порозуміння раді міністрів, яка завтра збереться. Після наради брит. делеґації, в год. 3. досвіта подали до відома, що **нині передполуднем збереться конференція льокарненських держав — здається остання.**

ПРАВДОПОДІБНИЙ ТЕКСТ ДОГОВОРУ.

ЛЬОНДОН, 19. 3. ПАТ. Урядово не подали ще до відома тексту евентуального порозуміння; згадали лише, що проекти текстів ще не устійнені дефінітивно. Кружляють неофіційні вістки, що **Франція і Бельгія дістала від Англії далекоїдучі уступки.** Порозуміння обнимає буцімто 4 точки: **1) справу Льокарна та франко-совітського пакту передалиб гаському трибуналові; 2) на час переговорів утворилиб здовж західного німецького пограниччя здемілітаризовану смугу, яку обсадилиб міжнародні війська; 3) Велика Британія задержалаб тимчасово зобовязання, яких піднялася у Льокарно — тепер лише супроти Франції та Бельгії; 4) Вел. Британія, Франція та Бельгія заключилиб негайно воєнні конвенції для постійної періодичної взаємної консультації над технічними питаннями безпеки.**

ВАТИКАН НЕ МІШАЄТЬСЯ ДО ЛЬОКАРНЕНСЬКОГО СПОРУ.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, 19. 3. ПАТ. Катеґорично перечать чутку, буцімто папський нунцій у Берліні запропонував німецькому урядові посередництво для розвязки теперішньої ситуації.

Італійський делеґат промовив.

ІДЕН ОСУДЖУЄ НІМЕЧЧИНУ, ОДНАЧЕ НЕ ДОПУСКАЄ ЗБРОЙНИХ ЗАСОБІВ ПРОТИ НЕЇ.

ЛЬОНДОН, 19. 3. ПАТ. На прилюдному засіданні Ради Ліґи Націй, що відбулося вчора, Іден зясував становище Вел. Британії до предмету теперішніх нарад.

„Наступило зовсім виразно — ствердив Іден — нарушення постанови льокарненського договору про здемілітаризовану смугу. Добре булоб, щоб Рада це ствердила й повідомила всіх сигнатарів версайського трактату. Як відбудувати безпеку і довіря? Це питання, що його має вирішити Рада, цікавить всіх, що до ненарушности зобовязань трактатів привязують вагу

ДВА ЧИННИКИ.

В теперішньому стані є два чинники, з яких слід скористати: 1) Хоч нарушення трактату очевидне, **не сміє воно потягнути загрози воєнних кроків і спричинити негайного діяння, що його в деяких обставинах передбачує льокарненський договір, а положення попри всю повагу, дає до того нагоду.**

Найважнішою справою є те, щоб не лиш втримати мир, але щоб раз на завжди прогнати марево війни".

ЗЛОМАННЯ ЛЬОКАРНА І ПРОТИІТАЛІЙСЬКІ САНКЦІЇ.

Опісля забрав голос італійський амбасадор Ґранді. Ствердив, що положення дуже поважне, тому побоювання французів та бельгійців вповні обоснові. Сумно, що льокарненський договір зломила саме поважна великодержава, якої співпраця необхідна, щоб удержати мир. Італія виповнить свої зобовязання, але не прилучиться до постанов, які моглиб вийти на шкоду їй самій. Єдність льокарненських держав слід утримати. Одною з причин, що додала Німеччині відваги на нелеґальний крок, були санкції, які спаралізували Італію як гаранта Льокарна. Мир є неподільний. Італія готова сповнити свої зобовязання в справі европейської безпеки, одначе це діло мусить опиратись на взаїмному зрозумінні потреб наших держав та обовязків супроти цивілізації.

НЕЯСНА ПОСТАВА.

Мін. Бек ствердив факт обсадження Німеччиною здемілітарованої стрефи, але вимінув зручно питання, яке становище займає в цій справі Польща. Зазначив, що Польща ніколи не була з льокарненського пакту вдоволена. 1925 р. заключила Польща союз із Францією і цей союз обовязує досі. Щодо Бельгії, то хоч Польща з нею не заключила ніяких договорів, всеж таки прихильно ставиться до її інтересів. Від січня 1934 істнує між Польщею й Німеччиною поправа взаємин, опертих на взаїмній пошані. Справа зірвання льокарненського договору вяжеться в дискусії з найновішим французько-совітським пактом, де не є Польща учасником. Щодо взаємин з Совітами, то пакт неагресії, заключений між ними й Польщею обовязує далі як вираз волі втримати добрі взаємини зі східним сусідом. Вкінці вказав міністер Бек, що до консолідації міжнародного положення причинитися може засада, що інтереси якогонебудь краю, залежно від його значіння, не можуть бути предметом міжнародніх переговорів без участи та згоди зацікавленої держави. Це є підставою безпеки.

„ГМІНД"

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків трівожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай прочитає книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ГМІНД"

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол., з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10.

Добра показова лекція.

З нагоди замкнення вистави українських промислових виробів у Львові.

Львів, 19. березня.

На днях замкнено у Львові українську промислову виставу, що її влаштувала кооператива студентів „Торговельник" під протекторатом Союзу Українських Купців і Промисловців та Центросоюзу. Ця вистава замітна була основними моментами:

1) До її організації взявся елемент молодий, студентський, що можна вважати меркантним провом повороту нашої молоді до органічної народньої праці; зокрема є це доказом зростаючого серед молоді розуміння ваги матеріяльної культури нації та доцінювання господарських процесів, що ведуть до багацтва з його консеквенціями в духовому житті нації.

2) Розміри наших осягів у виробництві, представлені на виставі (до речі: далеко не повні), були неабиякою ревеляцією для громадянства, в якому все ще покутує погляд, що ми до промислової творчости, чи пак взагалі до господарських функцій, нездатні, — для громадянства, якого господарський патріотизм у щоденному житті залишає ще дуже багато до бажання.

3) Молоді промислові станиці, яких число постійно більшає, не тільки виявили свою фахову зрілість, але теж проявили амбіцію вибитись і перебитись через усі труднощі життя, зокрема через тверду стіну заскорузлої ментальности та недовіря українського громадянства.

4) Внутрішній зміст і зовнішня форма вистави мабуть уперше розбили в пух і прах упокорюючу скромність цього роду рідних імпрез, залишаючи в кожного глядача горду думку, що є вже з чим нам показатись навіть перед чужинцями.

5) Товаровий асортимент рідного походження збагатився в останньому часі досить сильно і мабуть не дуже далекі ми вже від розмірно повної самовистарчальности, себто від такого стану господарської емансипації, коли зможемо бодай найважніші наші потреби покривати виробами українських рук і плодами українського духа. Такі надії можна, що правда, мати тоді, коли темпо нашого виробництва буде зростати так, як зростає тепер і коли втримається змагання до ріжнородности у виробничих концепціях.

6) Вистава була одною з найбільше відвідуваних українських імпрез. Через її салі перейшла течія з 15 тисяч осіб, у цьому 4 тисячі шкільної молоді, що вислухала водночас одної з найважніших лекцій, бо лекції господарського патріотизму.

Нині у ВЕЛИКОМУ ТЕАТРІ в год. 8-ій

ПАНОТЕЦЬ МАРКО

Архитвір польської літератури Юлія Словацького

в режисерії Едмунда Верцінського і в декораціях Андрія Пронашка.

Все, що ми подали в повищих точках, віддзеркалює позитивні сторінки вистави, що була дійсно вдатною спробою синтези нашого виробництва, його підсумків і пропаганди. Та ми не хочемо співати тут самих похвальних гимнів. Бож не тільки сам „Показ" не був ідеальний, себто організатори не використали всіх можливостей, що могли причинитись до його повної велич. Але — що важніше — вистава виказала наглядно (навіть при доповненні в уяві всього того, що найшлось поза її межами з рідного виробництва), скільки ділянок у нас ще залишаються лежить облогом, які величезні можливости для розгортання ініціятиви скриває ще наше життя, наша господарська відсталість!

Наші висновки такі: Як довго буде гасло „свій до свого по своє" здебільша тільки гаслом від свята, як довго не закорінться воно глибоко в серці і в мозку кожного українського громадянина, так довго, не зважаючи на всі зусилля рухливих і патріотичних одиниць, проваляти будемо в господарській ділянці вбогість і відсталість. Бо осяги наші кінець-кінців таки треба міряти повною міркою, вживаючи при цьому абсолютних критеріїв, а не ослеплюваних такими думками, як „у наших обставинах", „при нашій ментальности і звичках до чужого", тощо...

Ставмо справу ясно і рішуче: **все залежить від нашого широкого громадянства, від його господарського патріотизму.** Коли „Показ" здобув зі згаданих 15 тисяч відвідувачів бодай тисячку нових приятелів української господарської емансипації, приятелів справжніх, а не декляматорів, що в практичному житті нехтують гаслами, які самі голосять, — то значіння показової лекції вистави дійсно велике.

В. Несторович.

„СОЮЗНИК".

Саме в часі, коли у французькому парляменті відбувалися досить „жива" дебата (включно з образами й поличниками) над ратифікацією франко-совітського пакту, видав московський Комінтерн звіт з праці поодиноких своїх секцій над реалізацією своїх „ідеалів". У звіті підчеркнено головно активність французької секції.

Зі звіту видно, що французька секція вибилася в останньому часі на перше місце між усіми заграничними секціями. Під спосібними проводирями число її членів за два останні роки збільшилося втроє, головно завдяки тому, що створено „спільний фронт" лівих партій у Франції. Використовуючи цей „спільний фронт", комуністи зуміли перебрати провід у професійних союзах, у яких перетерли іменування своїх людей до постійних секретаріятів. Крім того французька секція зорганізувала 9 спеціяльних та провінціональних партійних шкіл, у яких вже 800 „товаришів" покінчило спеціяльні курси партійної роботи. В майбутньому мають бути ті школи значно поширені та удосконалені. Головними центрами комуністичного руху у Франції є тепер Париж і Марсилія. Великі надії покладають комуністи на загальні вибори, які відбудуться у травні ц. р., до яких підуть радикали, соціялісти і комуністи спільно в т. зв. „народнім фронті".

Між іншим Комінтерн перестерігає французьких большевиків, щоб не допускали до своїх центрів французьких троцькістів, поліційних агентів та... „ляваліста". Не шкодить пригадати, що та пересторога вийшла ще в часі, коли Лаваль був міністром. Автім хто знає, чи таке „союзництво" з одного боку і невдоволення французького селянства з деяких умовин льондонського кредиту з другого боку не приведе знову до влади Ляваля, якому тоді припаде роля „подякувати союзникам" за поміч...

Р. М-ий.

За океаном.

ВІЧЕ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ МОЛОДІ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.

В неділю 9. лютого ц. р. відбулося у великій салі „Товариства Горожан" у Філядельфії окружне віче української католицької молоді. На віче прибуло до 250 молодих українців та українок з Філядельфії, Френкфорду, Кемден, Честер, Бріджпорт, Чесапік Сисі й Вилмингтон, з почину „Ліги Української Католицької Молоді".

Перший промовив о. канцлер Олександер Пик, що передав зібранню привітання від Кир Константина Богачевського. Потім привітав збори від франкфордської парохії о. Роман Крупа. Далі о. Лев Пеленський передав привіт від української католицької молоді у Філядельфії.

З черги о. д-р Степан Тиханський виголосив реферат на тему „Українська молодь та українська Церква". П. Богдан Катамай мав реферат про українську політику й українську американську молодь. Пані Ева Піддубчишин виголосила реферат про завдання української католицької молоді. Після кожного реферату була оживлена дискусія.

Віче великою більшістю голосів заявилось за зміною календаря, себто за Григоріянським календарем, що принятий в Америці від 1752 р.

Після віча вечором відбувся бал, на якім було ще більше учасників.

ВИСТАВА „ВЕСІЛЛЯ" Д-РА ЛЬОНГИНА ЦЕГЕЛЬСЬКОГО.

Ново скомпонована д-ром Л. Цегельським на підставі дійсного етнографічного матеріялу з усіх земель України мельодрама під наг. „Весілля" була виставлена ним самим 21-го лютого в Централ Опері Гавс при 67-й вулиці в Ню Йорку. Саля була переповнена і всі півтори тисячі місць були заняті. Крім українців з цілої околиці, прийшли теж і американці, між ін. професори коломбійського університету, що цікавляться українністикою.

„Весілля" складається з 11 картин. Воно складене вірно з народніх звичаїв, починаючи від сватання аж до самої весільної гостини. Сцени перепліталі хорами, солями й танками. Танки були виконані взірцево будущими учнями школи Авраменка, між ін. гарно виведено аркан. Був теж сольо-тенець Ольшанського, що виступав з ним на американських сценах. Ролі були добре обсаджені, голоси дібрані. В хорах слідно було подекуди недомагання через смерть Андрія Гели, що мав бути диригентом. Через те треба було теж в останній хвилині змінити деякі ролі, бо родина Гелів була тут заангажована. З технічного боку треба підмітити, що довгі перерви між поодинокими сценами нудять людей, бо нема в антрактах буквально нічого. З мистецького боку впадала в очі недостача музики до хорів, бо при звичайній сільській музиці, тобто скрипці, цимбалах, басі і ситку, не можна як слід вивести всіх весільних мельодій. Також варт придумати інше закінчення в цьому напрямку, щоб дати якийсь хоровий кусник, а не сольовий танок, як це було в Централ Опера.

Вистава „Весілля", що в загальному дуже подобалась, буде виведена небавком теж у Філядельфії.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ У НЮ ЙОРКУ.

Цьогорічний концерт у честь Шевченка в Ню Йорку був у неділю 1. березня. Програма була складена переважно з виступів у супроводі смичкової орхестри. Були це: солістка Марія Гелівна, артист-співак Микола Карлаш і дівочий терцет: Марії, Ольги й Віри Гелівних. У другій частині співали солісти в супроводі фортепіяну. Орхестрою проводив проф. Михайло Гайворонський, а в одній точці студент учив. Степан Марусевич, помічник Гайворонського.

На програму зложилися твори Лисенка, Стеценка, Гайворонського, М. Билсона і Беріо. Цього останнього композитора виконала молода скрипачка Олена Рогальська „Сцену з балету". Її супроводив на фортепіяні проф. Роман Придаткевич. Абонаментний у першій частині концерту вели Юлія Геба й Оля Дмитрів, в другій частині Віктор Зібер.

Отворив свято і проголосив устно програму іменем Центрального Комітету Петро Сокальчук, деклямацію виголосила Соня Демидчук, реферат про Шевченка як історика України сказав д-р Семен Демидчук. Програма пройшла гладко, без зайвих перерв і ціле свято покінчилося за півтретя години.

НЕБАРОМ ПОЯВИТЬСЯ ПЕРША УКРАЇНСЬКА ЗВУКОВА ФІЛЬМА „НАТАЛКА ПОЛТАВКА".

Фільмова студія Василя Авраменка в Ню Йорку повідомляє, що вже незабаром, бо всього за кілька місяців, на екранах американських театрів появиться перша звукова фільма в українській мові. Буде це „Наталка Полтавка" Івана Котляревського, над якої виконанням тепер ведеться праця в студії Авраменка.

Ті, що знають „Наталку Полтавку" зі сцени, побачать її на екрані в зовсім іншому виді. Цілий сценарій перероблено, так щоб був придатний до фільмування. Акція буде відбуватись на вільних просторах українського села, українських піль та міста, при участи численних гуртів українського селянства. Будуть змальовані українські обичаї.

Фільму будуть здіймати апаратами американської фірми. Кожний кусень фільми буде технічно виконаний під дирекцією американських фахівців з визначних голівудських фільмових фірм, у супроводі компетентних українських директорів. У загальному фільмою завідує артист Авраменко, що від довшого часу працював над підготовою плянів та перерібкою сценарія.

Справу фінансує спеціяльний громадянський комітет, складений з українців з ріжних сторін Америки, що вложили в це підприємство свій капітал та взяли на себе обовязок громадянської контролі. Тому, що справа має нац. характер, студія Авраменка погодилась на таку контролю. Фільма має коштувати поважні суми гроша.

Фільму замовили американські театральні фірми з тим, що вперед по українських центрах будуть уладжені свята першої української звукової фільми в Америці. На тих святах буде ця фільма висвітлена для української публики перший раз.

До чого призначений т. зв. лемківський буквар.

Пишуть нам:

На всі аргументи проти т. зв. лемківського букваря, в яких спираємося на здобутках педагогіки, дидактики, лінгвістики, на природне право української нації вчити свою дітвору в рідній літературній мові, діставемо постійно дві відповіди: найвища шкільна влада бороніться цілковитим незнанням справи (віцеміністер о. Жонголович), нижча шкільна влада заслонюється нібито бажанням самого населення вчити діти у т. зв. лемківськім діялекті. Свідомо вживаємо вислову „так званий лемківський діялект", бо мова, в якій цей підручник до навчання азбуки склав „педагог" Трухановський, багато спільного з лемківським діялектом не має.

Надзвичайно для нас цікавим і відрадним явищем є боротьба самих селян проти навчання їх дітей з т. зв. лемківського букваря. Ось вам характеристичний випадок з домени сяніцького шкільного інспектора п. Шемельовського.

В літі мин. року зорганізували в селі **Лопінка**, ліського повіту, публичну одноклясову народню школу з українською і польською мовою навчання. На жаль, через непорозуміння селяни не внесли до 14 днів рекурсу проти утраквізму школи, який в цьому випадку не мав ніякого законного оправдання: в селі Лопінка є 64 дітей греко-католиків, 1 жид (німецький підданий) і **ні одної дитини лат. обряду.** В селі буквально нема ніодного поляка, зате є 5 дорослих жидів. З початком 1935/36 шк. року введено науку на основі т. зв. лемківського букваря: учителем призначили молоду людину, що ні словечка не вміє ні не розуміє по українськи.

Кіно „СВІТ" Подвійна програма.
І. 42-га ВУЛИЦЯ в гол. ролі найкращий тенор Америки Rudy Vallee, партнера Alice Faye, спів, музика.
II. ВКРАДЕМО ЛЮДИНУ, муз. комедія, в гол. ролі Henry Garat, Lilli Damita.
В суботу і неділю ранки в год. 12-тій. 113

так, що навіть молитву „Отче наш" мусів йому наш перох написати латинськими буквами, бо не знає навіть нашої азбуки! Ясно, що в таких умовинах з науки вийшло посміховище: учитель, що сам мови не знає, „вчить" якоїсь чудерницької, ніби лемківської мови, якої більшости висловів не розуміють ні діти, ні їх батьки. Затривожені батьки таким станом навчання, внесли при кінці першого півроку прохання до шкільного інспектора в Сяноці, щоб усунув т. зв. лемківський буквар і заступив його **українським** букварем, зрозумілим для дітвори.

Не згадуємо тут про хід завдінції у п. інспектора Шемельовського. Кінець-кінців він постановив „позитивно" до прохання батьків. А дня 5. березня ц. р. доручили місцевій шкільній раді таке рішення: „W załatwieniu tamtejszej prośby z dnia 14. stycznia b. r., wniesionej przez mieszkańców gromady Łopienka, zawiadamiam, że w myśl aktu organizacyjnego w tamtejszej szkole obowiązywać będą w klasie pierwszej i początkowej elementarze polskie i w tym języku dzieci szkolne będą pobierały na tych oddziałach naukę. Wobec powyższego bukwary ruskie nie będą w tamtejszej szkole w tym roku wprowadzone."

З цього скористав учитель з поспіхом так, що навіть заборонив дітям поздоровляти нашого священника словами „Слава Ісусу Христу"!! В селі повстав фермент, який може прибрати невідомі ще форми! Хіба відомий є консерватизм нашого населення і його привязання до свого обряду... Його не можна легковажити.

В селі з чисто українським населенням **навіть в утраквістичній школі повинна наука в першій клясі відбуватися в українській мові.** Тому заступлення т. з. лемківського букваря польським є для населення наглядним доказом, що лемківський буквар завели тому, щоб знеохотити людей до науки в „рускім єзику", який опісля „на власне жонлане" заміняють букварем польським.

Виринає одно питання: Чи це відірваний випадок у школі в Лопінці? Чи може заповідь нової тактики подвижників т. зв. лемківщини в ліськім повіті!?

Побажання ґенеральному інспекторові ґен. Ридз-Сьміґлому.

ВАРШАВА, 19. 3. ПАТ. Голова УНДО пос. В. Мудрий склав учора ґен. Ридз-Сьміґлому побажання з нагоди іменин в імені У. П. Р. та українського громадянства.

Військовий договір між большевиками і китайськими комуністами.

Орган японського штабу „Харбінское Время", яке виходить у Харбіні в російській мові, лише, що уряд СССР підписав тайний договір з урядом провінції Сін-Кіянґ (китайський Туркестан). Цей договір увійшов у життя від 1. січня ц. р. Договір постановляє ось що: Уряд Сін-Кіянґу запрошує 5 большевицьких експертів на дорідників. Сін-Кіянґ буде боронитися перед вплисами третіх держав на своїй території. Уряд СССР і Сін-Кіянґ спільно вдержують лад і спокій на території Сін-Кіянґу. СССР покриє всі видатки на розбудову Сін-Кіянґу. Розбудову виконуватимуть виключно з большевицьких матеріялів і під доглядом большевицьких спеціялістів. На випадок конфліктів СССР обовязується прийти з военною, політичною та економічною допомогою урядові Сін-Кіянґу. Большевицький уряд приступає до будови залізничого шляху Діхва Суян, який по 15 роках перейде на власність Сін-Кіянґу. Якщо уряд Сін-Кіянґу почне боротьбу за незалежність або зміну устрою, большевицький уряд прийде йому з піддержкою. Военна договір списали в окремій умові. „Возрождение" з 16. березня підкреслює, що большевики можуть використати територію Сін-Кіянґу як базу для підвержки китайських комуністів, які тепер загрожують провінції Суюан. (РО.)

Анґлійські та італійські війська — на німецький кордон?

ЛЬОНДОН, 19. 3. ПАТ. Як довідується Райтер, Франція запропонувала Анґлії та Італії — як ґарантам Льокарна — вислати деякі військові контингенти на її східний кордон. Йде про те, щоб — на випадок нападу — Німеччина заатакувала не лише французькі війська, але також анґлійські та італійські, і так видала війну трьом великодержавам нараз. Анґлійці приняли цю пропозицію нерадо, висуваючи ідею обороненої здемілітаризованої смуги. Цей останній проект, як твердить Райтер, не відкинений, лише тимчасово відсунений; тепер і у французьких кругах ставляться до нього прихильно.

НОВІ КРЕДИТИ НА ФРАНЦУСЬКУ АРМІЮ.

ПАРИЖ, 19. 3. ПАТ. У парляментарних кругах сподіються, що небавом уряд домагатиметься нових кредитів на оборону краю; їхня висота покищо невідома.

Ограбили голяндський амбулянс.

ДЖІБУТІ, 19. 3. ПАТ. Банда, що бушує на півночі від Уаль-Діл, розгромила недавно голяндський амбулянс Червоного Хреста. Перекладчика вбили, а одного голяндця ранили. Теж і лікар Тацціос згинув від куль. Вістка про напад на амбулянс викликала велике враження.

ДВА АБІСИНСЬКІ ЛІТАКИ ЗНИЩЕНІ.

РИМ, 19. 3. ПАТ. Военне звідомлення ч. 158. подає, що на півдні від озера Ашіянґі викрили італ. летуни два абісинські літаки типу „Потез", замасковані в долині Чіоля Амадар. Не дивлячись на сильний гарматній вогонь, італ. літаки знизилися на незначну висоту і бомбами знищили обидва ворожі літаки.

ВНУТРІШНІЙ РОЗКЛАД.

РИМ, 19. 3. ПАТ. Кружляють чутки, що повстання у Ґоджамі тревае дальше; абісинський уряд буцімто пробує увійти у переговори з повстанцями за посередництвом духовенства. Зпоміж ріжних провідників, що в останніх часах заявили льояльність італійській владі, слід назвати дедзака Амре, одного зі синів раса Сеюма та дедзака Берге Гагос, сина померлого раса Гагоса, провідника району Амбара.

Д-Р ЕВГЕН ГРИЦАК 2

Польська праця про Кирило-Методіївське Братство.

(Докінчення.)

Автор праці переповідає життєпис членів-братчиків і літературну творчість деяких із них, і далі засовує статут організації з 6 пунктами, що його автором був Костомарів. У статуті підкреслено: федерація славянських народів, що в єдиненій усеславянській державі повинні мати, кожен для себе, самостійність, при чому має бути рівність усіх громадян; уряд і законодавство мають спиратися на Христовій вірі, а діяльність членів має бути згідна з евангельськими основами любови й людяности.

Докладніше засував програму й принципи Б-ва В. Білозерський у своїх записках, що справу українського народу обєднав із християнською й славянською ідеєю, підкреслив, що народи й держави поводяться незгідно з засадами християнської віри („Спаситель відкрив людству: любов, світ і волю, рівність для всіх і братство народів")), а далі зазначив національне українське питання, змальовуючи жахливе гноблення Росією України, що своїми нечуваними стражданнями за правду заслуговує на вічну пошану, вкінці всупереч офіційному московському панслявізмові доводив, що славянофільство має проявлятися не в пануванні одного народу над другим, але на рівних правах і внутрішній свободі. З усіх братчиків тільки Шевченко вважів першою й найважнішою сферою національне відродження і ставив його вище, ніж славянське питання, бо крізь Славянщину шукав шляху до рідної національности.

Із програми і заяв членів К. М. Б. проглядає виразно ідея месіянізму Славянщини; вони вірили, що славяни виконають небувалу місію в історії людства, коли настане нова доба в житті народів, а саме відродяться давні ідеальні основи патріярхального ладу і пошириться у світі найбільш гуманна християнська любов, що завдяки їй повстане зразок вільного життя, яке сперотиметься на евангельській правді. Щоб дійти до цього ідеалу, треба покористуватися осьцими засобами: славяни повинні пізнавати одні одних, ствердити прагнення кожного славянського народу до самостійности, прокидати любов до всіх славян і нищити всякі упередження між поодинокими славянськими народами. Політично-суспільний світогляд братчиків засований теж у „Проклямації до братів-українців".

Дуже довго зупиняється польський дослідник над „Книгами битія українського народу", що їм у часі допиту братчиків у III. відділі царської канцелярії дали жандарми назву „Закон Божий" (Возняк, стр. 110.) Це найцінніший і найцінніший документ Братства, а мали їх поширювати не тільки між членами, але й у Росії й Польщі, також серед славян. На цей твір покладали братчики великі надії, бо тут на тлі біблійної, всесвітньої, славянської й української історії автор „Книг" засував дуже виразно й оригінально свій суспільно-революційний світогляд і безумовно, якщоб „Книги" видано в тодішньому часі, то булиб вони зробили велике враження й малиб дуже великий вплив на формування політичної думки на Україні.

Д-р Ґолембек дуже докладно й глибоко обмірковує невирішену досі справу авторства „Книг" і наводить думки й арґументи поодиноких дослідників, як Арабажіна, Щурата, М. Грушевського, Возняка й М. Марковського. Зпоміж цих думок і здогадів найдокладніше реферує оригінальний і бистрий здогад В. Щурата, а саме, що „Книг" не написав ніхто із братчиків, тільки Костомарів, або хтось інший із близьких йому осіб дістав від когось готовий уже рукопис, що мабуть у дещо іншому вигляді міг повстати в польському середовищі. Свій здогад підтверджує д-р Щурат зізнанням Костомарова на допиті в III. відділі, що він дістав рукопис від когось і то писаний частково по українськи, частинно по польськи і що цю польську частину переклав він на українську мову; це зізнання Костомарова могло бути по думці дослідника правдиве, бо поляки поширювали через своїх висланців та агітаторів багато революційних брошур, писаних по українськи. Як другий доказ на правдивість своєї гіпотези наводить цей самий учений те, що, як зізнав Костомарів на допиті, мали „Книги" первісну назву „Подністрянка", а на основі цього можнаб припустити, що „Кєнгі народу польскего" переробив хтось у Галичині (бо тільки там могли так книжку назвати), а на Україні мусів знов хтось перробити „Книги", можливо один із братчиків, Шевченко міг знати „Подністрянку" раніше, бо приставав із польськими революціонерами.

Всі інші дослідники признавали без застережень авторство „Книг" М. Костомарову. М. Возняк видав їх під його іменем у Львові в 1921. р., тільки у своїй розвідці про К. М. Братство зауважує, що на складення „Книг" мав безсумнівний вплив Т. Шевченко. Проф. М. Марковський із Києва у своїй розвідці про ролю Шевченка в К. М. Братстві висловлює думку, що ідейним автором „Книг" був тільки Шевченко, що надає творові революційний характер; радикальні думки, висловлені в „Книгах", знаходимо в творах Шевченка, написаних перед 1847. р. Автор польської праці про К. М. Б-во погоджується з думкою Марковського, обосновує її й доводить, що виходячись на характер „Книг", треба припустити, що це збірна праця, бо „Книги" роблять враження неузгодненого й негармонійного твору. У способі схоплення теми і в стилі видно неначе двох авторів: у першій частині спокійний, епічний тон історика стриманого, далекого від радикалізму (Костомарів), у другій частині сумбур поетичний, виклад драматичний, а думки радикальні, бо автор підкреслює справу самостійности України, а далі висловлює велику ненависть до Москви й царату (Шевченко).

Далі автор проаналізовує зміст „Книг" і стверджує великий вплив на них твору А. Міцке-

Кіно „РАЙ“ — Премієра **ЮСИФ ШМІДТ** у нелічній музичній фільмі австрійського виробу.

ПРОДАННИЙ ГОЛОС Прекрасна музика — пісні.

Ві суботу і неділю рано о год. 12-тій. 113

ЛІВИЙ КУРС ЕСПАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

МАДРИД, 19. 3. ПАТ. Влада розвязала фашистівську партію „еспанська фаланга“.

Повінь, якої не тямлять від 50 літ.

30 ОСІБ ВТОНУЛО, 30.000 БЕЗ ДАХУ НАД ГОЛОВОЮ.

НЮ ЙОРК, 19 3. ПАТ. Повінь на Атлянтійському побережжі прибрала небувалі розміри. Досі згинуло понад 50 осіб, а 100 ранених. 30 тисяч осіб опинилося без даху. Положення у стейті Нюйорк з години на годину погіршується. Розбурхані води ріки Потомек загрожують Вашингтонові. „Білий Дім“ забезпечують валом міхів із піском. Теж і летунська площа загрожена. Ріка Огайо виступила з берегів і залила місто Вельлінг, в стейті Вірджінія 6 осіб утонуло. Пітобург залитий водою на 6 метрів. Приплив води був такий нагальний, що багато осіб заскочила повінь у торговлях підчас закупна. У стейті Пенсильвенія шириться епідемія лихоманки й арсухи

ВОЄННИЙ СТАН.

НЮ ЙОРК, 19. 3. ПАТ. В Джанстовн, у стейті Пенсильвенія проголосили воєнний стан, щоб стримати паніку спричинену повінню. Народня гвардія та поліція пильнували вулиць загрожених повінню. Вони дістали **приказ стріляти без попередньої перестороги до осіб, що їх зловлять підчас грабежі**

І НА ЛИТВІ.

РИГА, 19. 3. ПАТ. З Ковна подають: У звязку з катастрофальною повінню литовський уряд знасигнував на допомогу 100 тисяч літів. Згідно з тимчасовими обчисленнями, число жертв, що потерпіли внаслідок катастрофи, сягає 8.000 осіб.

Німеччина виробляє щораз більше авт.

Берлін, у березні 1936.

Те, що можна було собачити у виставових залях на Кайзердамі в Берліні підчас міжнародньої виставки самоходів і моторових коліс між 15. лютим і 1. березня ц. р. — давало яскраву картину не тільки здобутків самоходової індустрії Німеччини, але передовсім життєздатности і великих успіхів на економічному полі теперішньої влади.

Самоходові вистави подібних розмірів улаштовували в Німеччині до війни майже рік-річно. Післявоєнна Німеччина теж пробувала відновити цю традицію, однак, з ріжних причин, в які годі тут близче вглядати, вони були анемічні й традиція вистав переривалася через й на кілька літ. Самоходовий промисл Німеччини хилився виразно до занепаду; внутрішній ринок заливали чужі фабрикати.

В 1932. році особових возів у Німеччині було 560.000; щоб утримати цей рівень, потрібна була річна продукція у висоті 80.000 нових возів. Однак число нововипродукованих самоходів було в році 1931. всього 56.000, а в 1932. впало на 41.000. Стан тягарових самоходів представлявся ще гірше.

Від 1933. р. образ міняється: загальна „продукція особових і тягарових возів у 1932. р. — 52.000, в 1933. підноситься на 94.000, у другому на 154.000, вкінці в 1935. р. переступає число 200.000 річно. За три роки чотирократно збільшилась продукція.

Не менш замітну зміну можна ствердити в загранничній торговлі самоходами Німеччини. Тоді як у 1930. р. вивозила Німеччина із заграниці особових самоходів 11.014, і вивозила тільки 3738, то в 1934. р. ввіз упав до числа 5059, а вивіз зріс до 11.000. Тож супроти пасивного сальдо в 1930. р., 7276 штук, стоїть в 1934. р. активне сальдо 5943 штук. В 1935. р. вивіз збільшився ще більше сягаючи крутло 17.000. Це означає активне вивозове сальдо 47 міліонів марок супроти 26,5 міліонів з 1934. р. Це сильне збільшення німецького вивозу пояснюється між іншим успіхами німецької техніки в самоходовім спорті, в якому останніми роками німецькі вози здобули на 14 міжнародних перегонах 13 разів перемогу: 9 разів Мерседес-Бенц, 4 рази „Авто-Уніон“.

У своїй розбудові Німеччина хоче осягнути стан 4 міліонів моторових возів.

З цією метою скасовано зовсім податок від нових самоходів, обнижено значно податок при старих, упрощено, улекшено, а то й зовсім скасовано примус свідоцтв шоферства, змагають до продукції такого дешевого воза, щоб його міг купити навіть робітник. А в парі з тим започатковано мережу доріг для самоходів т. зв. автострад, які тисячами миль обплетуть і злучать міста Третьої Республики. Сьогодні будує вже Німеччина денно 1 кільометер першої взірцевої дороги виключно для самоходів.

На згадуваній виставі у першій салі приміщено музейні недобитки моторових возів від зарання їх появи аж до сучасних днів. Опісля тягнуться одна за одною величезних 8 ґаль, повних прецікавих експонатів заграничних, а передовсім німецьких фабрикатів. Пять і шість годин замало щоби тільки побіжно оглянути виставу.

За останні три роки Німеччина стануле на третьому місці побіч Америки і Великої Британії серед самоходових продуцентів світа.

Вона створила перший модель фірми „Мерцедес“ і „Ганомаг“ особового самоходу з мотором „Дізеля“, поважний конкурент для бензинових моторів, найбільш гідний уваги експонат, якого здійснення натрапляло досі на непереможні труднощі, і якого першенство розвязки вирвала Німеччина іншим народам. Вона здійснила, до вчорашнього дня ще тільки мрію, про синтетичний каучук, штучну ґуму, створену хемічно, вкінці вона осягнула значний успіх при застосуванні домородних рослинних сировців.

З. К.

Американська фльота збільшується

на 18 боєвих одиниць та 12.000 матрозів

ВАШИНГТОН, 19. 3. ПАТ. Департамент маринарки заповів, що до кінця 1937. р. чисельний стан фльоти піднесеться з 88.000 на 100.000 людей, тому що 1937 р. збудують 18 нових морських боєвих одиниць

НОВА КНИЖКА!

Із жіночої психольоґії

Химерне серце

Ірини Вільде.

Ціна 1.50 зол.

Порто 30 сот., висилає Адміністрація „Діла“, Львів, Ринок 10.

вича „Книги народу польського“. Зміст „Книг“ зводиться до трьох найголовніших ідеольогічних моментів, а саме: християнізм як найзагальніша основа, панславістичні тенденції, вкінці ідея національна, набрелена українським месіянізмом. М. Возняк висловлює думку, що літературну форму та схему для розвинення своїх думок узяв автор „Книг“ від твору А. Міцкевича, але на цій лапоничевій схемі дав нам зовсім оригінальний твір, у якому представив свою ідеольогію взаємного панславізму, вказуючи в ньому окрему вічну месіяністичну ролю України. При цьому автор „Книг“, хоч творив самостійний під ідейним оглядом твір, був під сильним впливом поодиноких місць і висловів твору А. Міцкевича. Оригінальні думки про „Книги“ висловив Евген Маланюк у статті „Шевченко і славянофільство“ (Дніпро 1936, стр. 101—110.) Він думає, що вплив замітних польського месіянізму „замітний хочаб на искравім і, як на українців, занадто містичнім релігійнім забарвленні „Книг“, що прибирає пан-месіяністичний (у польському значінні цього слова) характер“, а далі говорить, що елементи „соціяльного“ радикалізму в „Книгах“ підходить радше до „соціяльного“ забарвлення гуситизму й чеського „демократизму“ взагалі, а також містика „Книг“ без сумніву близча до релігійного світовиду чеського.

У пятім розділі свого твору д-р Ґоломбек відмічує схожість і ріжниці обидвох творів і дає їх значіння. Ця частина праці є найоригінальніша, бо досі, як він зважує, дослідники мало й поверхово обмірковували це питання. В двох дальших главах переказує історію слідства проти братчиків, їх покарання та дальше життя засуджених і реферує здебільша загально відомі речі, а саме провокаторську ролю студента Петрова, що подав донос на членів Братства, а далі зазначує, яка була поведінка й постава братчиків на жандармському допиті в Петербурзі, а саме: непохитність, героїчність і благородність Гулака, достойність, характерність і сміливість Шевченка, відважність В. Білозерського, балакучість і боязливість Андрузського й Посяди, ляконізм та гідність Навроцького. Костомарів скидав із себе відповідальність і відпекувався від вини, але не обмежував інших членів, хоч загально його зізнання роблять сумне враження.

В останній главі своєї книжки автор говорить про відношення братчиків до поляків, обмірковує відношення їх до Польщі й Росії, підкреслює великий культурний вплив польський на Україні, а далі згадує про ролю Михайла Ґрабовського у справі польсько-українського зближення, про вплив польської еміґрації на братчиків (політично-революційна література), про зацікавлення поодиноких братчиків, а головно Костомарова й Шевченка польською літературою, вкінці про становище до поляків і польської літератури П. Куліша, при чому опирається на працях переважно українських дослідників, а саме Шурата, що з ним часто полемізує, а далі Гнатюка, Брика, Багалія, Дорошкевича, Міяковського й ін.

Праця проф. Ґоломбка цікава головно тим, що виявляє зацікавлення польських учених українськими темами, українською літературою й культурою, вкінці українсько-польською проблемою. Правда, автор, як видно з його праць, цікавить головним чином вплив польської ідеольогії й літератури на українців. Є це справа зовсім зрозуміла, бо такі впливи справді були великі, як це виявили українські дослідники, а найбільше В. Шурат (нпр. у відношенні до Шевченка). Але крім цього в авторі видно прихильне і справедливе відношення до нашого народу й культури та співчуття з приводу трагічної долі України й українського народу, вкінці підкреслювання невсипущої й повної посвяти й самозаперечення праці наших діячів і письменників над піднесенням із упадку народу й розвитком рідного письменства. Праця не приносить багато нових даних і здобутків наукових, але з цього приводу годі нам докоряти авторові, що сам поставив собі скромне завдання, заявляючи, що призначує свою книжку для загалу й тому лише популярно. Наукову літературу використав автор майже вповні, хоч подекуди (але рідко) цитує менш важні речі, як нпр. Ф. Равіти-Гавронського або шкільний підручник „Історії української літератури“ О. Барвінського. Найбільш оригінальні є дві главы, а саме пята й осьма, в інших автор здебільша реферує, подаючи від себе поодинокі думки й завваги. Більші закиди можна піднести з іншого боку, а саме: неточна й невірна транскрипція українських назв (у російському виголошенні), перекручення поодиноких імен, прізвищ, назв, а навіть переміщання букв нпр. ѣ, ъ = ять, юр), вкінці велика скількість друкарських похибок і то здебільша в українських і російських цитатах і словах. Трапляються теж і річеві похибки, як нпр. називання О. Бодянського росіянином, або вістка, що Куліш написав оповідання „Циганка“ (зам. „Цигая“), що дідич Тарновський жив у Качанові (зам. у Качанівці), що Шевченко задумував видавати „Буквар“, але його не видав, хоч це загально відома річ, що Шевченко видав його у грудні 1860. року і саме тепер перевидано його в VI. томі Повного видання творів Т. Шевченка, заходами Українського Наукового Інституту у Варшаві. Автор не подав у своїй праці такого докладного національно-територіяльного розміщення славянських народів, як це зробив у своїй розвідці М. Возняк. Не вказав теж докладно на вплив ідеольогії К. М. Бращва на пізніших наших діячів, ідеольогів і письменників, нпр. на Драгоманова, а навіть на часи зовсім недавні, а саме події після революції 1917. р. на Україні. Українська національно-політична свідомість М. Драгоманова спиралася на ідеях К. М. Братства, а саме на демократизмі, федералізмі й гуманізмі. Коли брати й гуманности серцем принципи своєї політичної ідеольогії, він усвідомили їх собі розумом, то Драгоманів керувався головним чином розумом і свої політичні ідеї спирав на науково-історичній та соціольогічній основі.

З недолі українських мандрівних театрів.

Наші театри ледви клигають. Всі вони є тепер мандрівні. Деякі з них, головно зложені з артистів еміґрантів з В. України, ледви животіють, мандруючи звичайно по містечках чисто польської території.

В околицях понад Вислою мандрує вже 15 літ український театр з артистами „Київських і Харківських театрів" під проводом Городничого. В літі м. р. хотіла ця трупа дістатись на схід від Буга, на Волинь, але ще скорше мусіла винестися на захід від цієї ріки. Там пильно береже адміністраційна влада монополю польського театру, ну і Певних. Подібне постигло цю трупу в Віському повіті від тамошнього старости, хоча трупа має концесію на цілу Польщу. Всяких заходів уживала трупа, щоб задержатися в заплаченій вже салі; але староста кілька разів викидав трупу „до 24 годин".

Але ще дивніша пригода трапилася цій трупі на Холмщині, яка належить у цілости до люблинського воєвідства. Трупа має виразну концесію на ціле люблинське воєвідство. І що з того? Коли хотіла давати вистави в повітах над Бугом (Холм, Володава), де є українське населення, адміністраційні чинники (себто старости) заборонили їй давати вистави і приказували виїздити з їх повітів. Коли трупа покликувалася на концесію, видану на ціле люблинське воєвідство, староста сказав: „Ну, то можете „грати" там у західних повітах, нпр. у гарволінськім" (де нема українського населення). Старости ще зробили з цього мабуть урядовий ужиток, бо вже на 1936 р. міністерство не видало цій трупі концесії на люблинське воєвідство, а лише на воєвідства на захід від Висли (Кельці).

Гуцули — купці на Поморю.

(ЛИСТ ЗАТОЧЕНЦЯ.)

Час до часу можна побачити по містах Поморя наших гуцулів з Космача, Березова та селян з Яворівщини як продавців своїх виробів: з дерева, вовни, глини і писанок.

Добра річ така, меткість і купецька підприємчивість наших людей, але організація цих гуцульських поїздок на далеке Поморя, здається мені, не найкраща. Дещо в цьому інтересі — з причини незнання відносин — недомагає. Слід би ці поїздки дещо „европеїзувати" і тимсімим подбати за збільшення можливостей їх успіхів на майбутнє. Тому наші гуцули повинні звернути увагу на ось такі речі:

1) Дешеві залізничі білети — окружні на віддаль 1.000 і 2.000 км; або такіж місячні білети. Гуцули нарікають, що подорож дорога, бо в оба боки білет коштує к. 64 зол. Згадані знижкові білети редукують цей видаток до квоти к. 45 зол.

2) Необхідно устійнити ціну товару. А то буває таке, що один і той сам гуцул продає одному покупцеві ту саму річ (нпр. писанку) за 50 сот., другому за 70—80 сот., як удасться. Така торговля викликує тут, на заході, в давній німецькій території, лише враження. Тому ті особи, що товар „переплатили", не будуть купувати товару у гуцулів у майбутньому.

3) Наші купці-гуцули повинні подбати про відповідне опакування продаваного товару. А то буває, висипле гуцул-купець клечків-мініятурок у тайстру, носить днями по тисячах хат і перебираючи в них, як у бараболі, оферує товар надщерблений та оббитий, вмовляючи в покупця, що „це нічого не шкодить". Запримічую, що тут вулична продажа без дозволу влади та оплати не дозволена і непрактикована.

4) На Поморю можна продати деревляні або інші вироби лише бездоганно виконані. Якщо гуцулові вдасться вкінці продати коробку з маркантними хабами в II виконанні, то покупець, якому звернуть в часом увагу на недостачі, вважає, що його обманули і після того десятому відраджує купівлю у гуцула.

5) Вкінці купець-гуцул повинен ходити у своїм правдиво-гуцульськім, дійсно охайнім строю. Бездоганний, мальовничий і чистий стрій звертає увагу людей, зацікавлює і майже примушує купити щонебудь у його власника.

Г.

Варшавські українці --- Шевченкові.

(г. ктв.) Українська кольонія у Варшаві гідно та величаво відсвяткувала 75. роковини смерти Пророка Української Державности, маніфестуючи перед чужинцями *все зростаючу* силу його культу, культу Шевченкового великого заповіту, що сім і пів десятка літ вказує українському народові шлях до соборного відродження, до здійснення поетового міту волі. В орґанізуванні шевченківських свят взяло активну участь старше і молоде громадянство, особливо академічна і високошкільна молодь. Подаємо їх хід:

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ В ОРІЄНТАЛЬНОМУ ІНСТИТУТІ.

Мистецькі запрошення „Української Секції Орієнт. кола молодих при Східному Інституті у Варшаві" зібрали на Шевченківській Академії, що відбулася у згаданому інституті, в минулий четвер вечором, чисельну публику, серед якої крім українців, було заступлене польське, грузинське, азербейджанське, татарське, кавказьке, турецьке та інше громадянство.

Реферат на тему „Шевченко і Схід" виголосив проф. *Зайцев* у польській мові. Тема цікава, підхід референта, на нашу думку, дещо невідповідний для авдиторії. Рецитація „Кавказу", „Гамалії" та „Розритої Могили" виконала виновні добре *п. Наталя Лівицька-Холодна*, хоч її ліричний голос не відповідає такому саме виборові поезій. Академію закінчив „Заповіт" у виконанні мужеського складу Українського Нац. Хору ім. Лисенка під управою П. Березовського. Цікаво було слухати могутню мельодію „Заповіту" серед ріжноманітних прапорів усіх репрезентованих на академії Націй, ближчого і далекого Сходу.

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

уладила своїм заходом окрему святочну академію в суботу 14. ц. м. в 8. год. вечором. Репрезентаційну салю В. Т. В. при вул. Порацького, виповнила чисельно публика, не зважаючи на доволі високу ціну вступу (одинока платна академія). Біля поетового портрету, прикрашеного, на жаль, ще й досі тільки... випиваним рушником, заняла місце студ. чета з прапором товариства. Після короткої промови голови Громади п. Томкова, що привитав куратора організації, проф. Кордубу, проф. Огієнка і всіх дійсних, д-р Ц. Донцов прочитав цікаву святочну промову. Частина, вокально-музична, програми серейшла під знаком високої мистецької інтерпретації. Героями вечора стали п. Оксана Бурбелло (сопран), якій за чудове виконання сольових партій вручили вязанку троянд, п. д-р Тисяк (тенор), що „бісував" кількакратно і п. Д. Колессівна, що обняла фортепіяновий супровід і виконала свою ролю з рідким мистецьким відчуттям. Мішаний хор, змішаний квінтет і квартет, зложені виключно студентськими силами, осягнули вповні своє завдання. П. Юрчинська-Попович, декляматорка поетових творів, може гордитись своїм непересічним рецитаційним талантом. Словом рівень академії дуже високий. Не можна лише поминути занедбання графічної сторони „програми"; — воно впливає на загальне враження, а шкода, що його не використали, бож справді академія варта була кращого декораційно-артистичного оформлення.

Про величаву академію в репрезентаційній залі варшавського університету „Діло" писало вчора.

Четверту й останню, найчисельнішу (поверх 400 осіб) академію, уладив 15. ц. м. Український Центральний Комітет у великій салі міської ради в Варшаві. Як всі попередні, так і ця академія, на якій ми бачили репрезентантів уряду, війська, науки, літератури — нашого (православного і греко-католицького) духовенства, усіх місцевих українських установ і т. д., була ще одним могутнім виявом великого культу Т. Шевченка. Промову виголосив проф. П. Зайцев (початок по українськи, далі по польськи). П. Д. Кочесса зворушила авдиторію високомистецьким виконанням „Марша на смерть Т. Шевченка" М. Безуглого (композ. з 1861 р. знайдено в муз. Є. Врецького). Рясні оплески збирали відомі вже нам п. Бурбелло і д-р Тисяк. Найкраща з сольових продукцій — безумовно Лисенкові „Гетьмани", що їх знаменито виконав М. Ольховий, артист Варшавської Опери. Український Національний Хор під упр. С. Сологуба виступив тут з найширшою програмою. Прегарно виконав Лисенківський „Жалібний марш" з добре зіспіваним тріом: М. Вишневецька, О. Бурбелло, Д. Любанський. Останній виконав ще прекрасне сольо у супроводі хору в „Заповіті", яким закінчили академію і якого авдиторія вислухала стоючи. Акомпаніювала п. Ю. Науменко. Декорація салі добра, хоч шкідлива для акустики. Замість вступу складали вільні датки на „Рідну Школу", при чому жертводавці дістали двомовну „програму" і картонкову відзнаку з поганою відбиткою світлини поета.

Нова книжка!

ВАЛЕРІЯ О'КОННОР ВІЛІНСЬКА:

Лисенки й Старицькі

Наша відома авторка оповідає свої спогади про дві славні українські родини та їх культурне середовище.

Книжка має 82 сторінки і 9 ілюстрацій, та коштує тільки 1 зол. разом з поштовою пересилкою.

Замовляти в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10.

§19.

У Львові, 18. березня 1936.

Львівське Городське Староство. Ч. Подь. Б. 5/IX/75/36.

У звязку з нотаткою, поміщеною в ч. 30. щоденника „Діло" з 8. лютого 1936. під заг. „Все його цікавить", прошу на основі пар. 19. адресового закону помістити в найближчому числі тими самими черенками і на тому самому місці, в якому поміщена була згадана нотатка, отсе спростування:

Неправдою є, начебто командант постерунку П. П. в Березцях пов. Кременець пшод. Костуй казав на зборах солтисів доносити собі про тих осібняків, що носять замість кроватих жосто-сині стяжки або гаптовані сорочки, бо „тут нема ніякої України, а є тільки Польща". Зате правдою, що дня 13. І. ц. р. пшод. Костуй вияснив солтисам розпорядок, який забороняє носити всілякого роду мундури та орґанізаційні відзнаки, що не є затверджені владою.

Неправдою є, начебто пшод. Костуй неприхильно ставився до українізації православної церкви в селах Попівці і Рудці. Зате правдою є, що супроти згіршаючих явищ, що мали місце в селі Рудка на тлі спорів поміж сторонниками і противниками українізації церкви, пшод. Костуй взивав населення, щоб не впроваджувало політичних війн до святині та щоб не стосувало взаємного терору.

Врешті неправдою є, начебто командант Костуй забороняв хорові, що існує при церкві в селі Рудка, учити церковних пісень в українській мові, зате правдою є, що в селі Рудка є два хори церковні, словянський та український, які без ніяких труднощів від адміністраційних властей співають на зміну в церкві.

Львівський Городський Староста **Протассевич.**

Еміґраційні справи.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЕМІГРАНТІВ ДО АРГЕНТИНИ

З Аргентини дуже часто присилають свояки візаж, виставлені виразно для цілої родини, себто для чоловіка, жінки і дітей. Генеральний аргентинський консулят у Варшаві пояснює, що для тої категорії еміґрантів дістати візу, оскільки всі вичислені в афідавіті особи виїдуть рівночасно.

В практиці ця справа представляється ось-як: Як чоловік з якихнебудь причин не могтиме виїхати з жінкою й дітьми, тоді сама жінка з дітьми візи не дістане. Якби знов жінка й одна дитина не могли виїхати, то чоловік з рештою дітей візу дістане.

ВИЇЗД ЕМІГРАНТІВ ДО БРАЗИЛІЇ.

Другий з черги транспорт до Бразилії на кольонію Агуа Бранка виїде з Варшави дня 8. квітня. Інформації можна дістати безплатно в Еміґраційнім Домі, Львів, Вишневецьких 4.

ОБЕРЕЖНО З ВИЇЗДОМ ДО ЕКВАДОРУ!

Деякі денники пишуть про можливість виїзду до Еквадору, де нібито легко дістати працю. Вправді еквадорська влада не робить перепон, лиш вимагає кваліфікації та готівки, але польський еміґраційний уряд справу виїзду осіб, що не мають афідавіту, розглядає індивідуально.

Можливости виїзду до Еквадору, де клімятичні умовини для непривиклих до нього европейців важні, провірює польська еміґраційна влада.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Німеччина домагається кольоній.

БЕРЛІН, 19. 3. ПАТ. У промові, виголошеній вчора на прилюдних зборах промислово-торговельної ґрупи в Гамбурґу, намісник держави Кавфман сказав м. ін.: „З розумової точки погляду конечно є визнати кольоніяльні домагання Німеччини етнорозділями. Без сумніву полагодимо цю справу як найближчу мирно, шляхом добровільних умов з іншими кольоніяльними державами.

ЛЯЙПЦІҐ, 19. 3. ПАТ. На вчорашній великій маніфестації у Ляйпціґу виголосив д-р Ґебельс велику промову, у якій підкреслив здобутки 3-літнього націонал-соціялістичного володіння. Нав'язуючи до біжучих справ, згадав, що Гітлерові пропозиції запевнили Европі мир на 25 років, якщо Німеччина матиме рівні права; 2) *справу кольоній розвяжуть прихильно для Німеччини;* 3) зліквідують версайський мир.

Німеччина відкидає обвинувачення Франції.

ПРОМОВА НІМЕЦЬКОГО АМБАСАДОРА

ЛЬОНДОН, 19. 3. ПАТ. Публичне засідання Ради Ліґи Націй почалося в год. 10.37 передполуднем. Першим промовляв амб. фон Рібентроп за подав правні мотиви, чому німецькі війська заняли Надренську смугу. Стилось не тому, що французько-большевицький договір нарушив льокарненський договір. Опісля широко обговорив мирові пропозиції канц. Гітлера. Від часу свого приїзду до Льондону фон Рібентроп вже кількаратно телефонував до Берліна так, що його нинішня промова має повну апробату канц. Гітлера.

ГОСТРА КРИТИКА ФРАНЦУСЬКОЇ ПРЕСИ.

Французька преса гостро критикує Англію за мін. Едена, який звернув більше уваги на необхідність переговорів з Німеччиною, ніж на осудження Німеччини. Преса запевнює, що мін. Еден вернеться нині до Парижа. Якщо Англія не зазевнить про свою допомогу, краще держатись з рішенням Ради Ліґи Націй і жертвує, але погляди англійського уряду наближуються до французьких.

40-денна жалоба з приводу смерти Венізельоса.

АТЕНИ, 19. 3. ПАТ. На просьбу ліберальної партії, яка у звязку зі смертю Венізельоса проголосила 40-денну жалобу, тіло бувш. премієра вистоїть через два дні в атенській катедрі, після чого перевезуть на Крету. Уряд довкола вдові вмешкати підчас побуту в Атенах у власній палаті, яку були сконфіскували в квітні 1935. р. У політичних колах думають, що смерть Венізельоса матиме не вислідки на внутрішнє положення Греції, які поки що тоді передбачити.

Пленарне засідання сойму.

В пятницю 20. березня ц. р. радитиме сойм над законопроектом про ритуальний зріз і поправками, які зголосив уряд до цього законопроекту.

Адміністраційно-самоуправна комісія радила в середу над цим законопроектом до пізної ночі. Крім мін. Понятовського промовляли ще мін. Гурецький, який полемізував з пос. Присторовою та мін. Свєнтославський. Мін. Понятовський склав протест проти поправок, які зголосили посли до цього законопроекту. Референт пос. Дудзінський зрікся реферату, мовляв тому, що поправки уряду перекреслюють гуманітарні та гігієнічні приписи, в імя яких пос. Присторова зголосила свій внесок. Тому в соймі реферуватиме цей законопроект пос. Пулавський.

НОВИНКИ.

На уфундовання вітражу в Успенській церкві з приводу 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили дальше (в захристії Усп. церкви): Мефодій Влович 10 зол. і Володимира Генсьорська 20 зол.; в Адміністрації „Діла": сен. інж. Юліян Павликовський 10 зол., о. Евген Громницький 5 зол., інж. Володимир Несторович 5 зол. Разом зложено 237 зол.

— **Як кожного тижня** — в суботу 21. ц. м. улаштовує Студентський Кружок „Рідної Школи" в салях „Бесіди" Чайний Вечір (IV.) з програмою: І. Турнір живого слова (низка рецитацій. Найкращі вирішить жюрі). II. Музично-вокальна частина 120 м. „Бандуриста", сольо-спів, смичковий квартет, сольо на бандурі, танкові продукції. Початок год. 19.30.

— **Академічні Вечорі у Львові, Дрогобичі, Стрию і Яворові.** В неділю 22. березня ц. р. в салі „Української Бесіди" у Львові (Рутовського 22) відбудеться о год. 18. виклад на тему: „Матеріяльне і духове життя палеольогічної людини" (з світлицями). Прелегент: д-р Ю. Полянський— Того самого дня і в тій самій годині відбудуться ще виклади: в Дрогобичі на тему: „Т. Шевченко і релігія". Прелегент: д-р М. Гнатишак. В Стрию на тему: „Східні і західні впливи в українській церкві". Прелегент: д-р М. Чубатий. В Яворові год. 14.30 на тему: „Католицизм і націоналізм". Прелегент: о. д-р М. Конрад.

— **Музиколоґічний вечір старогалицької елеґії** З нагоди створення і першого засідання Музиколоґічної Комісії при Науковім Товаристві ім. Шевченка відбудеться дня 22. березня ц. р. в малій салі Музичного Товариства ім. Лисенка „Музиколоґічний Вечір", присвячений старогалицькій елеґії. У програму — крім вступного слова — увійдуть: серія сольоспів (гітарні пісні Вербицького, сольові пісні П. Бажанського й О. Нижанківського) у виконанні п. Ольги Сушко і В. Ваґаровича, а також фортепіянове сольо відомої піяністки п. М. Винницької, яка виконає „Елеґію" Ст. Людкевича (варіяції на тему пісні „Тих де Чорногора") і кілька старогалицьких пісень на змішаний хоровий квартет а капелла та на сольовий квартет з фортепіяном. Початок в год. 8. вечором. Програмки замість вступу.

— **Розбудова ремісничих і промислових бурс.** Справа розбудови ремісничих і промислових бурс у краю й у Львові постійно займає увагу української суспільности. Зокрема тепер, коли ремісничими бурсами зацікавилась наша преса — розбудова ремісничих бурс перестала бути лиш гарним пляном і стала конечною дійсністю. До Ремісничо-Промислової Бурси у Львові вписуються нові члени і співробітники — цікавляться її працею і її важним виховним завданням. Цікавляться не тільки словом. Доказом на це є жертва 1.000 зол., яку дня 18. 3. ц. р. прислав нам Вп. маж. П. Дурбак, власник фабрики свічок „Керос", на розбудову Ремісничо-Промислової Бурси у Львові. Складаючи Вп. Жертводавцеві нашу гарячу подяку за цей справді щедрий дар, кличемо: хто черговий? — **Виділ Ремісничої Бурси: о. А. Бучацький,** голова; **В. Цьонь,** секретар.

— **З листів до Редакції.** Вповажаний Пане Редакторе! Прошу ласкаво не відмовити мені помістити у Вашому шановному часописі отсе: Пане Редакторе Д. Палїв! З огляду на ревеляції, що Ви зволили оголосити у Ваших часописах, головно у „Батьківщині", прошу мене ніяких Ваших видань більше не присилати. Решту грошей, що залишаються по обрахунку мого конта, прошу негайно переслати Рідній Школі. — Рівне, дня 18. березня 1936 р. **Д-р мед. Роман Могильницький.**

— **З радія.** Львівська радіостанція передає в суботу 21. березня відчит ред. Анатоля Курдидика п. з. „Огляд українських видань". Початок авдиції в год. 12.15.

— **З нагоди імянин бл. п. марш. Пілсудського** відбулася у Львові 18. ц. м. вечором військова вправа. Після промови президента Мосціцького, переданої в год. 19 радієм і мегафонами рушили головними вулицями військові відділи з оркестрами, дефілюючи перед корпусною командою. В дні 19. ц. м. відбулися у всіх катедральних церквах і святинях поминальні богослуження. Школи, в яких виголошено відповідні реферати для молоді, були цього дня вільні від науки.

— **У справі зголошень до Суспільної Обезпечальні.** Суспільна обезпечальня у Львові ствердила, що багато незареєстрованих заведень праці не зголосило своїх працівників до обезпечення, хоча закон про суспільне обезпечення обовязує від 28. березня 1933 р. За нехтування цього закону передбачена грошева кара до 3.000 зол., яка на випадок нестягальности переміняється на строгий арешт. Щоб дати змогу добровільного виконання обовязку, суспільна обезпечальня оголосила, що не буде стосувати передбачених законом кар, якщо працедавці зголосять своїх працівників до 31. ц. м. і заплатять всі залеглі належитости з процентами.

— **Рух еміґрантів у лютім ц. р.** За посередництвом Еміґраційного Синдикату виїхали до заморських і континентальних країв в лютім 1.357 осіб. Із цього числа до Південної Америки виїхало 1113 осіб, до Північної 153, до інших заморських країв 21. До Палестини крізь Центральний Палестинський Виділ виїхало 1.100 еміґрантів.

— **Упадок вселюдного шкільництва.** Союз польського вчительства почав акцію за піднесення наукового рівня у всіх вселюдних школах. Учительство каже, що переведена реформа цього шкільництва обнизила рівень навчання на 30 прц.

— **Безплатні ліки.** Департамент служби здоровля в міністерстві суспільної опіки наказав давати безплатні ліки, що стоять у звязку з поборюванням венеричних недуг. Всі противенеричні лічниці й амбулятори мають дістати відповідні запаси ліків, які будуть видавати безплатно від 1. квітня ц. р.

— **Присуд на вбивника.** У четвер закінчився у Львові процес проти Кав. Ґославського, який вбив із револьверу свого батька. Трибунал признав Ґославського винним вбивства в стані високого схвилювання та засудив його на кару шість місяців вязниці, яку відбув він уже слідчим арештом.

— **Львівська хроніка.** При ревізії каналів поліція натрапила на двох злодіїв. Один із них утік, другого, Володимира Бобелю придержали, а при ньому найшли кольоніяльні товари, чеколяду, чай і ін., вкрадені з торговлі Маркевича, Ринок 42. — На поліції здепонували ріжні кольоніяльні товари, чеколяду, чай, гриби, які злодій покинув на сходах в брамі при вул. Краківській ч. 4. — Невідомі злодії обікрали крамницю Ґрудерів при вул. Вірменській ч. 3, заподіюючи шкоду на 11 тисяч зол. — Вітковський Казимир із вул. Мучної 21 повідомив поліцію, що його 11-літній син Станислав, ученик нар. школи, вийшов іще 14. березня з дому й досі не вернувся.

— **Протижидівські ексцеси в Дублянах.** У звязку з подіями, які склалися перед кількома днями на рільничому виділі львівської політехніки в Дублянах, ректорат політехніки припинив виклади на цьому виділі. В понеділок і вівторок студенти поляки не допустили на виклади 12 студентів жидів, обкидаючи їх камінням. З допомогою жидам вислано аж поліцію зі Львова.

— **З Польщі.** Окружний суд у Варшаві займається справою 26 осіб, що стоять під закидом комуністичної пропаганди. — До склепу Натана Мікца при вул. Радній у Варшаві польський народовець Паскульський кинув петарду, що знищила виставу і товари у склепі. — В потягу між Варшавою й Отвоцьком прийшло до бійки між поляками і жидами, з яких 5 тяжко потурбовано. — Бурмістра м. Отвоцька, Буржинського потягнено до судової відповідальности за спроневірення 100 тисяч зол.

— **Трагічна смерть українського співака.** В Ню Йорку впав при праці вендовклінер Андрій Бабенко і убився на місці. Покійний приїхав перед самою війною, як 17-літній неграмотний селянський хлопець з Київщини. Він мав добрий голос і вчився в Ню Йорку співати. З часом добився того, що співав у шикаґівській опері. Але його тягло до Ню Йорку, де старався дістати місце співака в радіо. З успіхом перейшов пробу й готовився до нової карієри. Тимчасом ще працював як вендовклінер. Та не пощастило йому і він передчасно стратив життя, маючи 39 літ.

— **Таємний засіб морського бою.** Підчас дебати над буджетом міністерства консерватист Чер, син адмірала Чера, заявив, що В. Британія має відповідну зброю до боротьби з підводними суднами. Якщо підводне судно наближиться до корабля на звичайну віддаль, щоби випустити торпеду, тоді вона знайдеться у віддалі системи промінів, які знищать її негайно. Крім того адміністрація побудувала новий плян кораблів до оборони портів.

— **Ріжні вістки.** На ріці Янце-кіян згорів китайський корабель, що віз прочан, причому згинуло коло 300 осіб, переважно жінок і дітей. — Найстарший син Ґандія хоче приняти християнську віру, викликуючи протести індійських жреців.

Відозви й комунікати.

До УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА ПІДГАЄЧЧИНИ!

В місяці квітні ц. р. відбудеться **Перший Повітовий Український Ярмарок у Підгайцях** з призначенням чистого доходу на викінчення Повітового Народнього Дому в Підгайцях.

Філія „Просвіти" і Комітет будови Народнього Дому звертається отсим до всього українського громадянства Підгаєччини з проханням, щоб цю акцію піддержало та виконуючи точно зміст розісланих обіжників і заряджень до всіх українських установ повіту, причинилося таким чином до позитивного успіху задуманої імпрези.

За Виділ Філії „Просвіти" в Підгайцях:

Д-р Григорій Стецюк, голова. **О. Мостовий,** секретар.

За Комітет будови Народнього Дому:

Д-р Евген Ловицький, голова. **Степан Кудрик,** секретар.

З кіна.

Кіно „КАСІНО": „ЗАБУТА ЛЮДИНА".

Історія приборкувача диких звірів у цирку, що любить безмежно свого синка і тратить його через непорозуміння із своєю жінкою. Жінку свою теж обожає, але обоє вони мають такі ріжні вдачі, що доходить між ними до різких конфліктів. Із хвилиною, коли жінка забирає із собою хлопця і втікає безслідно, у людини із залізними нервами відбувається повна переміна: той, перед якого появою мусять відступати тигри і слони, стає нещасливою людиною без волі. Які наслідки має така переміна для нього, бачимо з одної трагічної сцени в церку, пізніше з дальшого способу його життя. Вся друга половина фільми дає дуже подрібну, майже сценічну (не кінову) психольогічну боротьбу батька та сина, що починають жити разом. Головну ролю грає незрівняний у таких креаціях Волес Бірі

ДИВОГЛЯДИ.

ЧАСОПИС ДЛЯ 50 ПЕРЕДПЛАТНИКІВ.

Тибет — країна величезних просторів, які перевищають розмірами вдвоє та втроє великі европейські країни, досі не хоче допустити до себе винаходів европейської цивілізації. У цій країні Даляй-Лями нема ще залізниць, тим більше нема телефону, кіна та радія, навіть добрих доріг. Чужинці не можуть там жити. Перший европеєць, що виборов собі там деякі права рівнорядні з тубільцями це англіканський місіонар Вальтер Асбу. Він зважився тепер на одну дуже европейську спробу, а саме на видання газети, де будуть поміщені найцікавіші новини із світа, щоб тим способом розбудити тибетанців із дрімоти. Читачів не може він мати багато, бо більшість тибетанців не вміє читати. Ґазета виходитиме раз на місяць, писана власноручно редактором на гектографі, у 50 примірниках, з яких кожний призначений для іншого монастиря. Ґазету розносять; коли такий вістун віднесе один примірник до монастиря на висоті 4000 метрів і вернеться, а це забирає кілька тижнів часу, появляється нове число місячника. Ґазета має двох постійних передплатників в Европі... Британський Музей у Льондоні та інститут журналістики в Берліні

† Посмертні згадки.

О. МИХАЙЛО ЖАРСЬКИЙ

Дня 1. ц. м. розпрощався із цим світом о. *Михайло Жарський*, парох і декан в Устріках Долішніх, зразковий священик-громадянин і вірний син українського народу, що невтомно працював і все боровся за краще його завтра. Від молодечих літ довелося йому очищувати народню ниву від москвофільського буряну. В 1885. р. став парохом у Сторонятині, пов. Львів, де перебував 21 років. Сторонятин був тоді домеєю москвофільства і всяка народня робота натрапляла на непоборні труднощі. Та бл. п. о. Жарський не зражувався тим, але поволеньки і з тактом приступив до праці. За час свого побуту переродив село і залишив його з чисто українським обличчям. При допомозі деяких парохіян, які горяче його полюбили, оснував у Сторонятині чит. „Просвіти", в якій був головою і духовним провідником. Заснував також Т-во „Сокіл", крамницю, шпихлір та кружок „Сільського Господаря". В тому часі був теж один рік головою філії „Просвіти" у Львові.

По 21-літній успішній праці у Сторонятині обняв о. Ж. парохію в Цикові, де застав ще більшу твердиню москвофільства, як у попередній парохії. І тут не зважаючи на труднощі, витиснув пятно своєї праці. Вправді не вдалося йому так основно змінити села, як у Сторонятині, але і тут бодай молодь згуртував у т-ві „Сокіл", бо бачив, що зі старшими („твердими") нічого не вдіє. Старші парохіяни Цикова, розагітовані висланниками Москви, рішуче домагалися переміни гр.-кат. церкви на православну. О. М. Жарський, як лише міг переконував засліплених москвофілів, а коли це не помагало, він для перестороги висказав неначе пророцтво, що якщо вони далі будуть так шанувати свою церкву, то Господь не дасть їм ніякої. І дійсно сповнилися віщі слова. Підчас світової війни російські війська динамітом висадили величаву церкву...

Тому, що Циків у часі війни збурвли до основ, доля кинула о. Ж. до Устрік Долішніх, малого підгірського містечка. О. М. Жарський обняв цей пост уже як 64-літній. Інші в тому віці оглядаються за відпочинком, але його ждала ще велика і тяжка праця. Бо і в Устріках застав о. Ж. парохію запущену, засмічену кацапським хабазям. І тут треба було починати працю від основ. Містечко Устріки під кожним оглядом було занедбане, навіть частинно зруйноване війною. Не було тут ніяких українських установ, тому о. Ж. з цілою енергією і посвятою приступає до їх оснування. За його почином і при його матеріяльній допомозі основано кооперативу „Народній Дім", у якій увесь час був членом і головою Нзд. Ради та довів до того, що ця кооператива має вже свій гарний мурований дім. Далі при його допомозі основано Український Банк, що підніс економічно устріцький ґрунт. При його активній співучасти засновано чит. „Просвіти" і філію „Просвіти", які вкінці побороли і знищили москвофільського духа в устріцькій окрузі.

Наприкінці свого тяжкого, повного трудів і посвяти життя залишив для українців Устріччини великий дар українську захоронку, яку уфундував і забезпечив власним капіталом. Тому Устріччина з вдячности для свого пароха-ювілята уладила йому величаві похорони, в яких взяли участь тисячі народу з поблизьких і дальших околиць. Вічна память заслуженому священикові і громадянинові.

† **Климентина Нікорак,** вдова по салінарнім урядовці, донька б. пароха Гуминськ пов. Теребовля бл. п. о. Осипа і Осипи з д. Янович Федоровичів, померла приняши Нсв. Тайни у 82. р. життя 14. лютого ц. р. в Трускавці. Покійна визначалася високими прикметами чесної душі. Походила зі знаного старого священично-шляхетського роду Федоровичів, Яновичів, Устіновичів, Генкевичів, Нарольських. В. Їй П.

Марія Ганкевич, донька о. Михайла й Анни, дружина Пов. Союзу Кооператив у Чорткові, померла по короткій, тяжкій недузі дня 19. н. м., проживши 29 літ. В. Їй П.!

ВІДГУКИ ДНЯ.

До живих...

Писав я вже свого часу (на жаль, мушу деякі речі повторювати!), що збочення підсвіня зле впливає на людську психіку. Коли мова про збочення, то маю на думці минулу зиму, а коли мова про людську психіку, то маю на думці українців у Галичині сущих.

Скільки — вибачте за слово — помий і тим подібного вилили на себе наші лиди за короткий час безсніжної зими і заскорої весни! Скільки грязюки полетіло знова плотів, а останніми часами і зперед плотів, на ворогів: хронічних і принагідних, дійсних і здогадних, сильних і хоровитих! Не тільки смалюхи та підварубочі, не тільки сякий-такий жовтий середняк, але старші брття церковні, але громадські ради... А над тим усім істеричний крик жіноти, що аж вуха терпнуть. Мало того. Хтось десь бовкнув, що жіноцтво хоче церкву підпалити. Скочив палімар на дзвіницю і бам! бам! у великий дзвін, мов на пожежу.

Така веремія закрутилась, що світа божого не видно.

О, Братя! Чи справді нам уже нічого більш не достає?! О, Родимці! Чи ми до віку мусимо тащити на собі прокляття історії як Марко свою торбу?!

Нарід — то сорок міліонів, нація — то два. Були в нас ті два міліони і за княжих часів і за гетьманства і отсе за останнє двацятиліття знову.

По кожній добі прийшла — від моря до моря, по гетьманській — єдино неділима... Два міліони віслюзи, мов корова язиком злизала. Остався тільки нарід і вичікував нового населення.

Діждався!

На Великій Україні — кровава теперішність і змерячене майбуття. Півтора міліона з двох — пропало. А тут — пів міліона робить усе можливе, щоб якнайшвидше пропасти. І то не так, як там — від нагана, Соловок, чи голоду. Ні! Самі від себе, з власної охоти і власним промислом.

Переглядаю останнє число „Комаря". Сімдесятьпятиліття смерти Шевченка, то й треба щось з його творів. На вступі: „Обніміться ж брати мої, молю вас, благаю!"... І обнялись наші так кріпко, що не знати, де голова, де ноги. Гасмінять себе представники, пів міліона, куди попало, дерут волосся, рвуть зубами, а на долівці і кров і чорнило і звичайне болото.

Зівидую „Комареві". Має досить тем і може ще сміятися. І я колись міг, нині — простіть, громадяни! — не можу. Бодай з того, що твориться і що ще буде творитися. Бо не вірю, щоб ударений подарував удар, а тут удари раз-у-раз падуть.

„Ти смієшся, а я плачу,
Великий мій друже...
А що буде з того плачу?
Нічого, мій брате!
Не заревуть..."

Заревуть! Але не гармати, а розпрені полемісти, витягаючи на світло денне не тільки бруд, не білля, але й наші старі, полерті, лахи.

О, Братя Родимці! Коли це все через ненормальність підсвіня, то ще є якась надія.

Але коли це третя хвиля історичної совені що вже двічі змивала націю?!...

Галактіон Чінка.

Дописи.

ЛУЦЬК.

Загальні Збори філії „Сільського Господаря" в Луцьку. В неділю 15. л. м. відбулися в Луцьку загальні збори філії „Сільського Господаря", яними проводив голова п. Р. Клос. По звітах членів Ради розвинулася рівна дискусія, після чого присутні признали одноголосно членам Ради абсолюторію і приняли новий буджет філії на 1936 р. До нової Ради одноголосно вибрали таких осіб: п. Р. Клоса — головою; О. Гуденчука — заступником голови; п. Ів. Мацика — секретарем; п. Ів. Личика — скарбником, членами Ради: С. Наїка, І. Федорука та А. Глущука. До провірної комісії вийшли: п. В. Островський, Ф. Куцин і Л. Ліхтанський. Збори закликали всіх провідників сільсько-господарського та кооперативного життя до праці і до допомоги українській гімназії в Луцьку. Ділові збори закінчилися о год. 14.30 відспіванням „Заповіту".

Приємна та цікава лектура

це збірка оповідань

ВАСИЛЯ СОФРОНОВА

ЛИПНЕВА ОТРУТА

Ціна: 1·40 зол., з пересилкою 1·70 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла" Ринок 10.

ХОДОРІВЩИНА,

Як Ходорівщина прощала свого декана. Дня 12. ц. м. прощало духовенство ходорівського деканату свого довголітнього улюбленого декана і народнього діяча Ходорівщини, о. Івана Винницького, який відійшов на становище пароха до Стрия. Вже раненько почали наїжджати до Ходорова, поруч міщан, селяни навіть з найдальших сіл. В год. 10 виповнили вірні величаву ново вибудовану церкву в Ходорові по береги. Звуки дзвонів звістили приїзд о. декана на деканальний собор. Його впровадив з процесією о. парох Долгий у храм, де Службу Божу відправив о. дек. Винницький в асисті всього кондеканального духовенства, яке приїхало попрощати свого настоятеля. Кульмінаційною точкою цілого свята була проповідь одного з кондеканальних отців, який обговорив працю і заслуги о. декана для Ходорівщини. Завдячено мешканцям Стрия — казав проповідник, — що в особі о. дек. Винницького дістає парохи з великими прикметами, повного ще молодечої енергії і сил до праці на новому становищі. Зворушений до сліз відповідав о. дек. Винницький, прощаючись із громадянством Ходорівщини. Зі сльозами в очах прощало громадянство свого улюбленого пароха, декана і народнього провідника. Благальною молитвою до Всевишнього і многолітствієм закінчилося це гарне церковно-народне свято, яке лишило милі спомини у присутніх та жаль, що за будь довго треба буде ждати на другого Винницького, який би його вповні заступив. Опісля в парохіяльнім домі, де відбувся соборчик, щиро прощало ще свого декана за кондеканальне духовенство. **Присутній.**

ГОРОДЕНКА.

З діяльности філії „Просвіти" в Городенці. Філія „Просвіти" в Городенці під проводом п. Регуша набирає щораз більше ролгоду в громадянській праці. При кінці лютого н. р. уладила філія в своїй домівці 4-ленний бібліотекарський курс, який закінчився фотографією присутніх. З курсу користало понад 20 молодих хлопців. Курс вела спеціяльно вишколена делегатка матірного Т-ва „Просвіта" у Львові. За почином городенської філії „Просвіти" повинні піти всі інші філії, бож бібліотеки в нас в опакасному стані. Їх задуть здебільша люди, не підготовані до цієї справи. Щойно такі курси може направлять це лихо в бібліотекарському житті. Шкода тільки, що не всі села городенського повіту поцікавилися цією справою і не вислали своїх делегатів на бібліотекарський курс.

Шевченківські роковини. Дня 8. ц. м. відсвяткувала філія „Просвіти" в Городенці роковини Т. Шевченка концертом. Цим святом започаткувала філія низку таких імпрез у повіті. Гарно прибрана сцена з погруддям Т. Шевченка робила величне враження. „Заповіт" Шевченка" відспівали злучені хори Т-ва „Боян" і села Серафинець. Опісля промовив д-р Р. Комаринський, про заслуги і значіння Т. Шевченка. На дальшу програму складалися декламації і хорові продукції. Дав вірші Шевченка: „Мені тринацятий минав" та „Осії глава XIV". відзначкували з належним чуттям і зрозумінням дар молоді хлопці з поблизького села Глушкова. Хор Т-ва „Боян" відспівав кілька гарних пісень. Далі йшла інсценізація Шевченківської балади „Причинна". Свято закінчилось відспіванням національного гимну і залишило не затерте враження.

Гостина „Заграви" в Городенці. Недавно гостив у Городенці відомий наш театр „Заграва" під мистецьким проводом п. Блиащького. Чотири дні справляв своєю грою нашій публиці справжній мистецький бенкет. Театр виставив у нас такі пєси: „Горю вишитий фрак"; „Шантоне", „З тавром убийника" та „Ой не ходи Грицю" — змодернізовану народню драму та „Ой Морозе, Морозенку". Премієру „Дума про Нечая" не виставляли в Городенці, бо староство не дозволило на дальший побут цього театру в Городенці, мовляв тому, що адміністрація „Заграви" дістала дозвіл лише на чотири дні.

Оса.

Спорт.

МУЖЕСЬКІ ЗМАГАННЯ У ВІДБИВАНЦІ.

Субреферат спортових гор Львівської Округи повідомляє: Мужеські відбивакові змагання за мистецтво Львівської Округи відбудуться в суботу і неділю 21.—22. ц. м. в салі Соколи-Батьки. Початок змагань в год. 3, пополудні в суботу та в год. 6. у неділю.

УЖГОРОДСЬКА „РУСЬ" ДІСТАЄ ДВОХ НОВИХ ГРАЧІВ.

С. К. „Русь", найкраща наша дружина копаного мяча на Закарпатті, придбала двох нових грачів, а саме: Махатого з С. К. Жіденіце, за якого „Русь" заплатила 8.000 кч. і Спевака з Бейкешчаби. Нові змагуни виступлять у барвах „Руси" вже 22. ц. м.

150.000 ДОЛЯРІВ ЗА ГОСТИННІ ВИСТУПИ.

Соня Геніє, яка здобула мистецтво світа на IV. Зимових Олімпійських Іграшках у фігурові їзді на совгах, заявила офіційно, що від чергового тижня стає професійною змагункою. За гостинні виступи в 10-х американських містах Соня Геніє має заплеченних 70.000 долярів. Одначе відома совгарка сподіється, що зі своїх виступів матиме 100—150.000 долярів, бо крім згаданої нагороди має загарантований ще й відсоток від доходів з імпрез, на яких буде виступати. По своїх виступах Соня Геніє поїде до Голівуду, де грагиме як фільмова артистка.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

BULLETIN MENSUEL de Renseignements Economiques et Sociaux. Rome, Fevrier 1936. Anne XXVII. № 2.

MORZE. Warszawa, marzec 1936. R. XII. № 3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Перемишль:
20. III. Нінка тепа.
22. III. Премієра, уривок з життя У. Г. А. Меріки Лужницького „Інвалиди".

Ярослав:
21. III. Дівчи з Маєдосоюзу.
22. III. Лен з Абісинії.

Український Молодий Театр „Заграва".

Калуш:
20. III. Дума про Нечая.

Болехів:
21. III. 3. пов. Голгота.
22. III. 3. пов. Голгота.
22. III. 8. веч. Дума про Нечая.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 20. III. год. 8. веч. Аб. 13. „Панотець Марко".

Субота, 21. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Неділя, 22. III. год. 3.30 пол. Аб. 6. Ціни найнижчі. „Пригода в Гранд Готелю" виступ І. Кульчицької; год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Гінт".

Понеділок, 23. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Вівторок, 24. III. год. 8. веч. Аб. 13. „Панотець Марко".

Середа, 25. III. год. 8. веч. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Театр Різнородностей.

Неділя, 22. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіня пані генералової".

Понеділок, 23. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Графіня пані генералової".

Кіна.

АПОЛЛО: „Чорні розі" з Лідіяною Гарвей.

АРЛЕКІНІК: „Капітан Блад" (Олівія Гевсленд і Ерол Флин).

ВАНДА: „Гунель", „Цісарські доми".

ГРАЖИНА: „Дівча з Будапешту" з Мартою Егерт.

КАСИНО: „Забута людина".

КОЛИСЕЙ: „Каравана", „Пишуємо світ".

КОПЕРНИК: „Пені", гротеска „Водні убиточники".

МАРУСЕНЬКА: „Шір-Гаширік" і додаток „Співаймо всі разом".

МІРАЖ: „Єгипетські ночі" (Еді Кантор).

МУЗА: „Конвой" із Павлею Веселі.

ПАНС: „Мадьонна заслона" з Гретою Гарбо та колорова гротеска.

ПАЛАЦ: „Давід Коперфільд" на осн. Чарлза Діккенса.

ПАН: „Його велике кохання" (Ст. Ярч.).

РАЙ: „Проданий голос" (Іос. Шідт).

СВІТ: 42-га вул. ня", „Вкрали людину" з Ліді Дамітю.

СТАЛІНЕ: „Буря над світом", ревія „Теремтете".

ТОН: „Все місто говорить про те".

УТІХА: „Гра на жінку", ревія „Це не нічого".

ХИМЕРА: „Золотоволосий тибенка" (Шерлі Темпль).

Читайте „Діло"!

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 3.)

Новий Єрусалим у 1936 р.

Закордонне радіо.

Пятниця, 20. березня 1935.

Відень (5.6 8) 12.00 Оперетокові мельодії, 17.40 Соната на скр. і форт. е-дур Баха, 20.00 Пасторальна Симфонія Бетовена, 22.10 Сп. рецеталь Ерики Гольтн, сопран, **Брно** (3.5,4) 16.55 Рос. романси, **Кошиці** (.59,1) 18.10 Легка музика, 18.00 **Сп. рецеталь І. Черкасенко. Прага** (470,2) 20.35 Концерт, 17.10 Квартет, 20.00 „Пер Гінт" Ібсена з муз. Гріга, **Париж** (.6.8) 19.30 Пісні, 21.00 Скрипка, 21.45 „Час кохання" муз. комедія Р. Гана, **Білгород** (437,3) 11.00 Концерт, 16.00 19.50 Пісоньки, **Ковно** (1935) 19.30 „Цирульник із Багдаду" оп. Корнеліюса, **Берлин** (356,7) 19.00 Серенади й суїта, орх., 20.10 Ланцюжок вальсів, 22.45 Брамс концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.15 Дітові пісні, 16.00 Музика, 18.10 Форт. рецеталь, 20.10 Фляндрійська авдиція, **Мінхен** (405,4) 17.00 Італійські пісні, Вольф, сопран, 17.15 Пенсіяр у музиці, 19.00 Дівчата співають, 22.3 Романтична Симфонія ч. IV. Брукнера, **Будапешт** (549,1) 13.00 Орх. концерт, 17.30 Цит. музика, 19.00 Спів, форт., 20.40 Симф. концерт, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 21.00 Комедія, форт. рецеталь, **Рим** (420,8) 17.00 Академія із св. Сесілії, 20.35 „Дон Джіль далає Кальце Верді" оп. Карабеді.

Субота, 21. березня 1936.

Відень (506,8) 15.40 Хор, 19.10 „Вікенд" радіопопурі в укл. Грубого, муз. спів, 22.10 Пісні й арії Гере, сопран, **Братислава** (296,8) 18.00 Мадярські нар. пісні, цит. орх., 20.40 „Весна" оп. Легара, **Кошиці** (259,1) 17.25 Пісні для дітей, 19.35 Легка музика, **Париж** (1648) 12.00 Популярна музика, 16.00 Авд. для дітей, 21.15 Опера, **Білгород** (437,3) 12.00, 16.00, Концерт, 18.25 Скрипка, 20.00 Сербський вечір, **Берлин** (356,7) 15.30 Так проганяємо зиму — кантата Г. Шіпіти, 19.15 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 20.10 Музика, спів, **Лейпціг** (382,2) 18.25 Два фортепіяни, **Мінхен** (405,4) 12.00, 13.15 Концерт, 19.20 Пісні Вольфа, **Будапешт** (549,5) 17.00 Пісоньки, 18.00 Концерт, 19.30 Сальон. музика, **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика 20.35 „Вертер" оп. Масенета, **Рим** (420,8) 19.00 Легка музика, 22.15 Всячина, танкова музика.

Львівське радіо.

Пятниця, 20. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Для старших дітей: Про Шопена, 12.40 Модерністи з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Ціни чорної каві, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа 15.30 Цитра та пісоньки з супроводи форт., 16.00 Гутірка для хорик, 16.15 Концерт орх., 16.45 „Посіяв поле" фільм. із пов. Г. Радлінської для дітей, 17.00 Відчит про море, 17.15 Авдиція поезії, 17.20 Бетовен: Квінтет оп. 16, 17.30 Спорт, порадник, 18.00 Оперетові мельодії в супр форт., 18.30 Шограмова скрипка, 18.40 Сусп. хвилина, 18.45 Сп. рецеталь Арт. Бечко в супр форт., 19.00 Оп. віраж і фіга, веселе оповідання, 19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Сигнальний комунікат, 19.50 Бюро Студій розмовляє зі слухачами, 20.00 Симф. концерт, у перерві ок. 20.50 Вечірній дениик, із сучасної Польщі, 22.30 Техн. скринька, 22.50 Прогульна по Европі — ретрансмісії із закорд. студій.

Субота, 21. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 **Огляд українських видань, виг. Анатоль Курдидик,** 12.25 Концерт кам. орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань із гр. пл., 14.30 Сальонова музика, пісоньки Ганки Ордонівни, 15.00 У конди — фраги. із пов. Ст. Грабінського „Острів Ітомо", 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа. 15.30 Концерт сальон. трио, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Театр Уяви: „Но-Но-Но" Кері Грея (для дітей), 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Про поляка, що оснував державу в Маніжурії, 17.15 Новинки з гр. пл., 17.45 Світ наших рослин: Модрина, 17.50 Говоримо про провінцію: Відповідаємо нашим слухачам, 18.00 Твори на скрипку в супр. фортепіяну, 18.20 Арії та пісні в вик. Іос. Королькевича в супр. форт., 18.40 Сільва рерум, 18.45 Гавайські гітари з гр. пл., 19.00 Антропольогічні дрібнички, 19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Мельодії за мельодією: скрипка, форт., гітара, кларнет, спів, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Польські лавреати Нобля, 21.30 Весела Сирена: Вечідинні чоловік, 22.05 Концерт симф. орх., 23.05 Легка й танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.27.50.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.53, 89.71, 89.53, Голяндія 360.94, 361.62, 360.18, Льондон 26.23, 26.30, 26.16, Ню Йорк 5.27 і 5/8, 5.27 і 7/8, 5.26 і 3/4, Ню Йорк тел. 5.27 і 3/4, 5.29, 5.26 і 1/2, Париж 35.01, 35.06, 34.94, Прага 21.95, 21.99, 21.91, Стокгольм 135.25, 135.52, 134.94, Швайцарія 173.22, 173.56, 172.88.

Папери: 5-прц. конверсійна поз. 60.00, 4-п.ц. долярова поз. 51.75, 7-прц. стабілізаційна 62.50, дрібні 63.00.

Акції: Банк Польський 97.50, Старахович 35.50.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Жито Стандарт І.	11.75	12.00
Жито Стандарт II.	11.50	11.75
Кукурудза кр.	12.50	12.75

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 19-го березня н. р. кооператив м. платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла десерового	2.55 зол.
1 кг. масла десерового бочкового враз з бочковим опакуванням . . .	2.60 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортним опакуванням дає зачет по . . .	2.60 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0.15 „
1 кг. яєць	2.10—2.50 „

Тенденція на масло і на яйця знижкова, на молоко слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 19. III н. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без острігі І. кл.	1.05	зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	0.95	„
Півники товсті І. кл.	1.10	„
Індички товсті І. кл.	1.25	„
Пантарки товсті І. кл.	1.25	„
Качки товщені І. кл.	1.15	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

Подяка.

Подобалося Всевишньому забрати нам Дорогого Тата і Дідуня бл. п. о. Николая Білевича, пароха в Полонинчій.

Усім, що поспішили із словами потіхи сердечна подяка. Передовсім дякуємо у сьому Веч. Духовенству, що під проводом Впр. о. Декана відправило похоронні обряди і відпровадило тлінні останки на місце вічного спочинку. Не менше щиросердечне Спасибі складаємо церковному хорові, братствам Полонинчої і Гута Полонецької, учительському зборові, шкільній літворі та всім парохіянам і прихильникам, що своєю громадною участю в похоронах віддали останню прислугу Покійному та несли поміч прибитій горем Рідні. 1714

Діти і внуки.

ОПОВІСТКИ.

Важне для членів Українського Технічного Т-ва. Пригадуємо, що 22. ц. м. год. 10 рано відбудуться Заг. Збори в новій домівці вул. Гродзіцьких 1, І. В наперед 21-го в год. 7. вечір будуть влаштовані ширші сходини і чайний вечір. Рада Т-ва прохає всіх членів, зокрема членів із провінції взяти участь у чайному вечорі і в Зборах та дати тим доказ про близькість їм справи розвитку Техн. Т-ва. 1616

Пригадуємо, що Загальні Збори Кооп. „Вогні", кооп. з обм. порукою у Львові, відбудуться в неділю дня 22. березня 1936 в год. 10-ій рано в домівці кооп. при вул. Чарнецького 26. — **Надзірна Рада.**

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЄМО кваліфікованої правчині, до самостійного ведення роботи. Письменні зголошення слати до Адміністрації під „Першорядна" до 25. III. 36. 1713

ПРАКТИКАНТА молодшого з річною практикою до споживчого складу приймує Василь Гудз, Тарновського 85. 1712 1-3

РІЖНІ

ОЛОЧЕВІ ДЕРЕВЦЯ і до окраси, добірної якости, по низьких цінах продає Малопольське Рільничє Товариство, вул. Коперника 20. Тел. 200-88. 1701 2—5

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 64 (11.312). Львів. субота 21. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 145.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Сотні — тисяч — курців ствердило, що ПАПЕРЦІ і ТУТКИ — ПОВНОВАТКИ „КАЛИНА" є добрі, здорові і дешеві.

НІМЕЧЧИНУ ОСУДИЛИ.

ПРОТЕСТ РІБЕНТРОПА.

ЛЬОНДОН, 20. 3. ПАТ. Вчора пополудні зібралася Рада Ліги, щоб перевести голосування над французько-бельгійським внеском. Предсідник Брюс пригадав, що **нинішнім голосуванням завдання Ліги не вичерпуються тому, що Льокарно творить складову частину пакту Ліги.** Як делегат Австралії, Брюс заявив, що помимо аргументів Рібентропа уважає Німеччину виновником.

Проти Німеччини голосували представники: Арґентини, Данії, Еспанії, Польщі, Портуґалії, Румунії, Туреччини, СССР, Австралії, В. Британії, Італії, Бельгії та Франції. Представник Чіле здержався від голосування, Еквадор не був репрезентований. Рібентроп очевидно голосував проти. Тому що невіддaний голос та голос заінтересованої Німеччини не рахуються, предсідник ствердив, що резолюція принята одноголосно. Її текст, предложений Фляндеком, має — як відомо — такий зміст: „Рада Ліги стверджує, що німецький уряд нарушив 43. статтю версайського миру через те, що обсадив здемілітаризовану смугу, передбачену згаданим миром та льокарненським пактом. Рада доручує секретарові Ліги повідомити про це рішення сигнатарів Льокарна."

Рібентроп негайно зложив короткий протест: **Німеччина — мовляв — не приймає резолюції, бо не вона нарушила Льокарно, лише Франція. Резолюція Ради не видержить осуду історії:** мін. Фляндер відповів йому. Сьогодні рано, на приватному засіданні, Рада Ліги вирішить дальше поступовання.

РОЗІЗДЖАЮТЬСЯ.

ЛЬОНДОН, 20. 3. ПАТ. Мін. Фляндер відлетів до Парижу, прем. Ван Зеляд — до Брюсселі.

Льокарненські держави вирішили плян дальшої акції.

Перед великою мировою конференцією?

ЛЬОНДОН, 20. 3. ПАТ. Вчора пополудні **льокарненська конференція приняла дефінітивно плян порозуміння.** Після парафування французьким та британським урядом спрямують його у формі доручення льокарненських держав до Ради Ліги, яка розглядатиме його в суботу або пятницю. Правдоподібно Рада Ліги прийме дальше ось яке поступовання: згідно з дорученням льокарненських держав, **спрямує до гаського трибуналу запит, чи франко-совітський пакт годиться з льокарненським** — без огляду на те, чи Німеччина піддасться осудові цього трибуналу. Тимчасом — знову на порученни льокарненських держав — **Рада видасть тимчасові охоронні зарядження: створить нову невтральну смугу, обсаджену міжнародньою армією,** можливо, що навіть уповажнить Англію дати спеціяльні гарантії Франції та Бельгії. Тим способом відложать справу на які 2 місяці; після рішення гаського трибуналу і виборів у Франції та Німеччині дипльомація приступить до **переговорів над безпекою та миром в Европі.** В тій цілі скличуть, здається, в червні нову европейську конференцію до Брюсселі.

Через Рібентропа передали текст порозуміння Гітлерові; його відповіді ждуть до 48 годин.

Льондонські рішення приняли.

ЯК В АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 20. 3. ПАТ. На засіданні, що відбулося цієї ночі, **британський уряд приняв проєкт порозуміння, зредаґований конференцією льокарненських держав.** Сьогодні пополудні прем. Болдуін або мін. Іден зложить у цій справі заяву в палаті громад.

ТАК І У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 20. 3. ПАТ. Рівночасно відбувалося засідання французького уряду; після нього оголосили в урядовому комунікаті, що **рада міністрів вислухала звіту мін. Фляндена про висліди льондонських розмов та апробувала його;** завтра мін. Фляндер виголосить експозе в палаті послів.

З уповноважнення уряду Авас заявив, що франц. рада міністрів приняла льондонське порозуміння.

Нарешті збирається Комітет 13-ьох.

ЛЬОНДОН, 20. 3. ПАТ. Нині пополудні збереться поєднавчий комітет 13-ьох; як відомо, льокарненська справа припинила його засідання. Члени комітету висловлять думку про абіссинську й італійську відповідь на мировий заклик комітету, опісля застановляться над дальшим поступуванням, щоб привернути мир в Африці.

Італьо-альбанський договір.

ТІРАНА, 20. 3. ПАТ. Альбанське пресове бюро повідомляє, що вчора підписали в Тірані нові торговельні та фінансові умови між Італією й Альбанією.

НА КОНФЕРЕНЦІЮ НАДДУНАЙСЬКОГО ПАКТУ

ВІДЕНЬ, 20. 3. ПАТ. Австрійський канцлер та міністер закорд. справ виїхали до Риму; тим самим поїздом їде австрійський премієр з міністром закорд. справ. Наради почнуться завтра.

Розбудова єгипетських залізниць.

КАІРО, 20. 3. ПАТ. Міністер шляхів отворив нову залізничу лінію з Фука Марса до Матрах за західній границі Єгипту (від італійської колонії Киренаїки). Нова лінія має велике стратегічне значіння.

Що в молодості придбаєш — те на ціле життя маєш! — тому від молодих літ складай свої ощадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Ініціятива Німеччини та Льондон.

Сучасна акція Німеччини заслуговує безумовно на найбільшу увагу, бо вона має на меті не лише вдержати мир між великими державами в Европі, а й основно перебудувати міжнародні відносини на нашім суходолі. Введення війська до здемілітаризованої Надренії було тим ударом німецької рішучости, який примусив коли не Париж, то Льондон — таки призадуматись над німецькими мировими пропозиціями.

Перенесення сесії Ради Ліги Націй з женевського оточення, затроєного москво-французькими інтриґами, до Льондону збільшило вигляди льондонських переговорів на якийсь-такий успіх і влекшило німецькому урядові взяти у них участь. Центр ваги тих нарад лежить не в німецько-французьких, але у франко-московських та в німецько-московських відносинах. Що Німеччина не шукає реваншу на своїх західніх кордонах, знають це не лише у Парижі і Льондоні, а навіть і в Москві. Сам пан Радек лякав французький уряд в „Ізвестіях", що Німеччина зверне проти Франції аж після того, як розіб'є СССР та Малу Антанту. Коли паризьку вулицю тримається в страху перед німецьким нападом, то це робиться виключно в інтересах большевицько-соціялістичного фронту та французьких фабрик зброї. Що акцією Фляндена у Льондоні кермує більше Москва ніж Париж, це не підлягає ніякому сумнівові. З нагоди його погрозу виступити з Ліги Націй, пише „Жур. де Жен.", якого безсторонність дуже добре відома: „Ця поведінка остільки незрозуміла, що хочеться запитати, чи п. Фляндер не робить уступки внутрішнім інтересам. Народний фронт зовсім не зацікавлений у тому, щоб справу з Німеччиною полагоджено. І самі Совіти зазначили, що вони прямують до розриву. П. Майський, совітський амбасадор у Льондоні, заявив англ. міністерству закордонних справ, що СССР тверде противиться всяким переговорам з Німеччиною, поки Надренія не буде озброєна: до того він заявив, що Москва готова застосувати санкції".

Промова Літвінова у Льондоні була ще гостріша, ніж заяви його співробітника, й настільки не відходила до обичаїв, пануючих у Лізі Націй, що Іден і Авенол в найбільш патетичних місцях мусіли демонстраційно посміхати. Представники Москви очевидно „перестарались" і зрадили надто ясно московські плани в Европі, які від французьких всяк дуже ріжняться своїми цілями і характером. У Москві зрозуміли мабуть дуже добре, що сучасний франко-німецький конфлікт це може остійно нагода посунути розвиток політичних відносин в Европі в напрямку до війни між самими великими державами, і властиво втратили голову. Небувала брутальність, з якою працює тепер московська дипльоматія в Льондоні, свідчить недвозначно про повіжний характер сучасного політичного моменту. Після промови у

справі санкцій проти Італії, мовляв мати московська поразка в Льондоні дуже прикрі наслідки не лише для московської політики в Европі, а й для самої Москви.

Сучасне значіння німецького виступу полягає в значній мірі у тому, що він розриває димову завісу, за якою ішла підготова франко-московського стратегічного пляну. Поважна більшість, яка зголосилася за ратифікацією франко-московського пакту не лиш у французькій палаті депутатів а й у сенаті, доказує, що коли большевицько-соціялістичний фронт працює однаково в інтересах Москви, як також в інтересах внутрішньої і зовнішньої політики Франції, то й деякі міщанські групи бачать у Москві жандарма, що разом з Малою Антантою не давав би рушитись Німеччині.

Коли в Англії ставились до цієї політики Франції байдуже та зокрема до франко-московського пакту навіть доброзичливо, то це було по перше тому, що Франція була потрібна для акції проти Італії, по друге тому, що оскільки сама Німеччина проти франко-московських комбінацій рішуче не виступала, Англія до них не мішалась, та не мала нічого проти того, щоб Москва стояла на перешкоді японським плянам на Далекім Сході.

Виступ Німеччини ситуацію змінив. Гітлер заявив, ще виразніше ніж у травні минулого року, що політичне співробітництво між Німеччиною та Московщиною неможливе, що московські пляни проти Німеччини дуже добре відомі та що Німеччина буде протиставитись їх переведенню в найбільш рішучий спосіб. Скасування демілітаризації Надренії було виразною ілюстрацією до цього. Фактично поставлено Европу, передовсім Англію, перед вибором провадити боротьбу разом з Німеччиною проти Москви, чи підтримувати Москву проти Німеччини і ризикувати большевизацією Европи.

З останніх звісток знаємо вже, що мабуть справа німецьких арґументів про суперечність франко-совітського пакту з Льокарном — піде до Гаського Трибуналу та що Німеччину признали одноголосно „винуватою" у зломанні Льокарна і версайського мира. Але це перемога Франції дуже сумнівної вартости. Найважніші дві речі: 1) німецькі війська зістаються в Надренії і навіть Франція зреклася вимоги, щоб Гітлер ті війська відкликав і 2) вже нема мови про ніякі протинімецькі санкції. Не лише підхід Англії до Німеччини поважно ріжниться від голасливої москво-французької кампанії, але навіть Чехословаччина і Туреччина відмовляються сліпо йти за Москвою проти Німеччини. Французький уряд демонструє проти Німеччини і п. Фланден виїзджає до Парижа, щоб не стрічатись з Ріббентропом, але одночасно безперечно відбувається в Льондоні деяка мобілізація протимосковських сил Европи.

Цього факту українці байдуже помінути не повинні. Мобілізація моральних сил попереджає чи йде в парі з гуртуванням всяких інших сил, а поневолені нації СССР належать до найвизначніших сил, що провадять боротьбу проти Москви. Маємо враження, що швидко будуть цікавитись голосами представників отих поневолених націй більше, ніж колинебудь.

М. Данько.

З польської преси.

„Будування на невідомій".

„Вік Нови" з 21. ц. м. поміщує під повищим наголовком передову статтю, яку ближче пояснює підтитул: „Нормалізація відносин у Східній Галичині та статистика". Автор виходить від ствердження, що рівнорядно з дискусією про нормалізацію польсько-українських відносин виринула справа польського стану посідання. „Не підлягає ніякому сумнівові, що голоси, особливо ворожі ідеї компромісу й добачуючі в ньому майже зраду національних інтересів пливуть з неспокою та почуття слабости, з остраху, що політичний і господарський поступ українців поглибить і приспішить процес розпливання польських сил і зникну польської активности у Східній Галичині".

Автор запитує, чи може дійсно українські публіцисти кажуть правду, характеризуючи ті польські голоси як прояв істерії і манії переслідування. І тут покликується на статистику національного стану українців і поляків, наведену у варшавськім журналі „Наруд і Паньство" (орган санаційної ґрупи „направячи"). Висновки тої статистики такі: „Впродовж кільканадцяти літ стверджуємо, що римо-католицьке населення у Сх. Галичині постійно росте, збільшує свій відсоток, греко-католицьке постійно — зменшує, мойсеєве віроісповідання виявляє ломану лінію, але від 1890. р. теж іде вділ". На підставі тої статистики поляки знова Галичини (вже автор) мають право казати: „Чого властиво хочете? Чого лякаєтеся? У тій, нібито загроженій Східній Галичині, ваші сили реляативно і безоглядно — ростуть". Однак автора та статистика не вдоволяє. Він вичислює кілька причин, через які дотеперішній процес асиміляції українців уже припинився (відпала еміграція, боротьба українців проти мішаних подруж, не буде великої вольонізації, зріст свідомости повоєнних українців) і тому вважає останню статистику ще не міродайною. Зато автор хотів би знати, як представляється стан посідання у таких царинах: земельна власність, міські нерухомости, ремесло і торговля, врешті свобідні професії. Чи у тих ділянках поляки відсотково тратять, чи теж зискують? Відповіди автор не дає, бо нема відповідної статистики. І ось — наклікує таку статистику творити, бо годі — мовляв — найти синтезу без підставових елементів, а тими підставовими елементами є знання дійсного стану, оперте на безоглядно вірних статистичних цифрах.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
за спокій душі бл. п.
ВОЛОДИМИРА РУСИНА
студента прав
відправиться в понеділок 23. березня 1936. в год. 9-ій рано в церкві Успенія Пр. Богородиці (Волоска) при вул. Руській, на яке запрошують
Родичі.

Кеґус кермує обороною.

ГЕРОЙСЬКА ПОСТАВА ГАЙЛЕ СЕЛЯССІЄ.

ВАРШАВА, 20. 3. ПАТ. На підставі інформацій з ріжних джерел ПАТ оголошує такий комунікат про положення на фронтах 19. ц. м.: Згідно з вістками з французьких та анґлійських джерел між Аоба Аляджі й озером Ашанґі, **йде бій далі. Абісинці твердять, що їхні війська, якими особисто кермує негус, зможуть хоч би хвилево зупинити італійську офензиву на тому відтинку.** На огаденському фронті, італійці приготовляють офензиву. Райтер подає, що негус, який особисто кермує операціями на північному фронті, працює по 20 годин денно. Не зважаючи на безнастанні бомбові атаки італійської артилерії й літаків, він появляється все у найбільш загрожених місцях, кермуючи особисто боєм.

ЛЕТУНСЬКА АКЦІЯ.

В Аддіс Абебі повстав переполох на вістку, що три італійські літаки летять у напрямі столиці. Небавом одержали телефонограму з Аллята, що італійські летуни завернули на південь. Над Гєрраром і Дегабуром появилося 7 італ. літаків. Згідно з італійськими джерелами, на південному фронті дуже жива летунська акція. Мета акції: перешкодити концентрації військ раса Насібу на лінії Дегаговодо—Данан.

ЗАБОРОНИЛИ ВЖИВАТИ РАДІО.

АДІС АБЕБА, 20. 3. ПАТ. Члени уряду виголосили у ріжних сторонах міста промови, у яких взивали населення не вірити вісткам, які ширять італійські аґенти. Рівночасно заборонили уживати радіоапарати.

М. ВОЗНЯК

Чи дійсно „невирішена справа"?

Реферуючи працю д-ра Юзефа Голомбка про Кирило-Методіївське Братство в фейлетонах 62, і 63. чч. „Діла", згадав д-р Евген Грицак в останньому фейлетоні про „невирішену досі справу" авторства „Книг битія українського народу". З уваги, що таке думка повторюється частіше чи то друком, чи в устній формі викладу, вважаю за потрібне дати декілька пояснень до цієї справи.

Сумнів у науці дуже корисна річ, якщо він стає вихідним пунктом для дослідів, що ведуть до нового освітлення, відкриття нових фактів чи інших наукових здобутків, але шкідливо там, де марнує людям час, чорнило й папір. У прикладенні до „Книг битія" сумнів може довести майбутнього їх дослідника до неодного цікавого й цінного спостереження чи ствердження щодо їх ідеольоґії, джерел, позичок, складових частин тощо. Одначе коли хто висуває сумнів, чи дійсно вийшли зпід пера Миколи Костомарова „Книги битія українського народу" в тій формі, в якій вони нам сьогодні відомі, мусить наперед критично збити обидва свідоцтва, на підставі яких уважають сьогодні „Книги битія" за твір Костомарова.

Перше свідоцтво походить від Панька Куліша. Під враженням смерти Костомарова він написав свої спогади про покійника й опублікував їх у четвертому томі двотижневика „Новь" із 1885. р. п. з. „Воспоминания о Николае Ивановиче Костомарове П. Кулиша". В шостому розділі своїх спогадів оповів Куліш про те, як він із початком 1847. р., їдучи за кордон, був у Києві й провів декілька незабутніх годин із Костомаровим, що дуже змінився за час неприявности Куліша в Києві. Далі йде в спогадах Куліша зміст київських розмов Куліша з 1847. р. й після того таке ствердження: „Але Костомарів не признався мені, що в моїй неприявності він написав по українському так звану „Книгу Битія Українського Народу", наслідуючи відомий і так само нестійний твір Міцкевича. Копію з цього невеличкого рукопису зробив для мене хтось із наших спільних приятелів і, разом із нецензурними віршами Шевченка, вручив мені перед моїм відїздом до Варшави при прощанні на пам'ятку" (с. 67.). Те, що Куліш написав тут про „Книгу Битія" замісць про „Книги Битія", не зменшує вартости його свідоцтва, коли взяти під увагу віддаль часу між 1847. і 1885. р.

Тому, коли в якого дослідника зродиться сумнів про авторство Костомарова „Книг битія", мусить поперед усього науково доказати, що Куліш свідомо чи несвідомо написав неправду, роблячи з Костомарова автора „Книг битія" і то у вінку на могилу товариша спільних думок, суперечок і ідейних поривів у молодості.

Та ми маємо власне признання Костомарова щодо свого авторства „Книг". У Москві 1922. р. (отже в рік по моїй публікації про Кирило-Методіївське Братство з 1921. року) вийшла перша повна „Автобіоґрафія Н. И. Костомарова", подиктована дружині. В четвертому розділі подиктував Костомарів між іншим ось-що: „Коло цьогож часу я написав невеличкий твір про славянську федерацію, стараючися присвоїти біблійний тон щодо стилю. Цей твір я прочитав Гулакові; він дуже подобався йому, і він (Гулак) скопіював його собі, а потому, як я довідався пізніше, показав студентові Петрову. Білозерського не було вже в Києві; він виїхав до Полтави на посаду вчителя в кадетському корпусі. У нього була також копія цього твору" (с. 196). До речі, при словах Костомарова про біблійний тон його твору так і виринає думка, чи саме цей біблійний тон і не спричинив назви „Закон Божий", під якою фіґурували „Книги" в часі жандармських допитів.

А що „Закон Божий" і твір, до написання якого признався Костомарів, це одна й та сама річ, доказ цього маємо в четвертому розділі спогадів Костомарова, подиктованих дружині. З приводу того, що царська жандармерія назвала твір Костомарова „Законом Божим", подав автор спогадів таку примітку: „Це був рукопис, який забрав у мене помічник куратора й знайшов крім того в інших копіях у Гулака й Білозерського; але чому він названий „Законом Божим" і хто назвав його таким робом, мені й досі невідомо, бо й про таку назву почув я перший раз у III. відділі" (с. 204).

Згаданий помічник куратора це Юзефович. Оповідаючи про його ганебну ролю в часі трусу у великодню пятницю 1847. р., диктував Костомарів своїй дружині: „За свої папери в кабінеті мені не було чого боятись, та я пригадав собі, що в кишені мого верхнього пальта був чорновик, напівпідертий рукопис того твору про славянську федерацію, який я ще в часі свят дав Гулакові для переписання" (с. 197). Коли ґубернатор звалив донос на Гулака й показав Костомарову рукопис, в якому була мова про майбутню злуку славян, про той час читаємо у спогадах Костомарова ось-що: „Я не знаю цього рукопису, — сказав я. Але чорновий рукопис, який забрав у мене помічник куратора, був переломною, щоб збити мої слова: доказ був напоготові" (с. 198).

Дальші цитати зайві. Сумлінний дослідник не поставить вище зізнань заляканого обвинуваченого від добровільного спокійного оповідання старого історика, що далеко відійшов від молодечих ідеалів.

І знов треба сказати, що дослідник має право сумніватись, чи Костомарів подиктував свідомо чи несвідомо правду, чи ні, але він мусить науковими арґументами збити свідоцтво самого Костомарова. А до того часу — лишиться Микола Костомарів автором „Книг битія українського народу" в тій формі, в якій маємо їх сьогодні.

Всі подивляють ту „дівочу церу Пальмолів“

Багату скільмість шляхотного маслинового олійку вживають до виробу кожного кусника мила Пальмолів, тому якщо його постійно вживаємо зберігаємо молодість, свіжу церу і вроду

Не затрачуй надії здобути гарну церу! Тайною багатьох жінок, в яким завдяки їх чару, є попросту щоденний косметичний засіб Пальмолів.

Одним із найславніших на світі природних прикрашуючих засобів є шляхотний маслинний олійок, який „топнів“ при температурі тіла. Лікарі поручають його для делікатної шкіри немовлят. Вже перед віками Клеопатра знала косметичні вартости цього олійку. Нині 20.000 спеціялістів у ділянці косметики поручає мило Пальмолів, виробляване на маслинним олійку.

Очищуй щодня докладно пори шкіри

Коли миємо лице милом Пальмолів, коли вживаємо його до купелі — відразу спостерігаємо незвичайні прикмети багатої, оксамитної піни цього мила. Лагідно, мягко піна ця проникає пори, очищує їх грунтовно і докладно. А шкіра стає мягка, як пляток квіту, прозоблива...

Вистерігайтеся підрібок.

Моє свідоцтво про чортківську офензиву.

Саме чотири роки тому, я надіслав нашому львівським часописам більшу статтю, в якій я висував правдиво справу чортківської офензиви, те в загальному чорні дні УГА. На жаль, в той час не могла бути ця моя стаття з деяких мотивів опублікована.

В новіших часах появилося на сторінках краєвої та еміграційної преси декілька статтей на цю тему. Після їх прочитання не хотів я покищо висловлювати ще своєї думки та погляду, бо не хотів, щоби хтонебудь міг підсувати мені спеціяльно особистий інтерес „бажання приписати собі щось з цієї історичної події“.

Одначе остання стаття пор. Гр. Микетея, опублікована в „Ділі“ з дня 9. III. ц. р. примушує мене, а саме з огляду на її дух, який може мати тільки ще більший вплив на зріст хаосу в цій справі, подати і своє становище та висвітлення в цій, так поважній справі.

Автор статті „Правдива правда про чортківську офензиву“ наводить, що правді, в цій своїй статті доволі джерел, але висвітлення та висновки перекреслюють до тої міри історичні факти, що вони не відповідають дійсности. Стверджую, що я є далекий від того, щоб робити якінебудь закиди авторові, бо вірю, що він дійсно, як кожний з нас, бажає висвітлення правди. Якщо це йому не повелося, то я особисто вбачаю причину цього між іншим *в необзнайомленні з інтимною оперативною роботою чільних представників Н. К. У. Г. А. і зі звязаністю цієї роботи з вимогами Н. К. У. Г. А.*

Як доказ про своє твердження наведу один тільки факт, на який покликується пор. Микетей, а саме, що в цій справі досі мовчить одинокий ген. Курманович. Видно, що авторові вказуючої статті невідомо, що ген. Курманович сказав у цій-же справі, а саме в статті з паризькому „Українському Слові“ в ч. 90 з м. р. Це значить, що дійсність є інша, ніж як це зачевнає пор. Микетей.

Ось що каже ген. Курманович у своїй згаданій вище статті: „Командант Української Галицької Армії Павленко та я мали, в передбаченні нерівної боротьби, плян відтягнення армії за Дністер, у протиставленні до примусового відвороту на схід; а коли цей плян не був прийнятий, ми подались до димісії. Одначе уряд димісії не прийняв. Не зважаючи на всі зусилля Начальної Команди та найбільші жертвенности військових частин, події приняли згаданий оборот. Ґенер. Павленко заступив ген. Греків, а мене майор Штіннц. *Тут хочу, без входження в дальші подробиці, зовсім рішуче ствердити, що чортківську офензиву треба приписати тільки ініціятиві ген. Павленка*“.

Властиво кажучи, можна булоб всю цю справу на цім і покінчити. Але мені йде про те, щоби раз на завжди справу чортківської офензиви висвітлити та устійнити. Тому пригадаю ось такі факти:

В памятні дні, а саме в днях 5.—8. червня 1919. р. справа представлялася так: внаслідок студії оперативної ситуації з дня 6. V., а з приводу запропонованого мною протинаступу, та з огляду на радикальну зміну цілковитої ситуації на фронті, мав начальник штабу виїхати дня 7. VI. на фронт, з метою, поінформувати вищі штаби про нові наміри Н. К. У. Г. А. Дня 7. VI. коло 12. год. ген. Греків і я чекали в штабі Н. К. на поворот полк. Курмановича. По 12. год. дійсно явився полк. Курманович і подав невідрадний реферат про обставини на фронті, який не відповідав абсолютно офензивним намірам Н. К. На основі цього реферату ген. Греків негайно на місці *передав мені командування Армії з диспозицією перевести армію за Збруч*, а сам, мовляв, поїде до уряду і формально зголосить свою димісію, що і зробив. Щож торкається полк. Курмановича, то з огляду на його стан здоровля та на його прохання, я дав йому відпустку. Згідно з його порадою заступив його місце майор Льобковіц.

Кілька хвилин пізніше був я в оперативному штабі і особисто видав *наказ про загальний протинаступ*, беручи під увагу несподіванку для ворога та перевагу наших артилерійських ресурсів.

В 2. год. пополудні я підписав той наказ, який підписав також виконуючий обовязки начальника штабу майор Льобковіц. Цей документ мусить бути в архівах штабу Армії.

Від самого ранку 8. VI. мене інформували про досягнені успіхи на фронті; в полудне, спільно з моїм адютантом пор. Кочуржуком, що пізніше полягі в зимовому поході на полях В. України, був я на фронті в штабі групи полк. Вольфа, спільно з ним обїхав місця боїв, приняв рапорти і звіти про трофеї, видав дальші директиви і щойно вечором вернувся до місця постою Н. К. Тут щойно я довідався про нове призначення ген. Грекова.

Опускаючи командування У. Г. А. та відїзжаючи на інше місце призначення та чинности, я подав урядові З. О. У. Н. Р. письменний звіт про події з 5—8. VI., який то документ також мусить бути в архіві. З цієї причини та з огляду загальної військової тактики, я мав право видати наказ поляки І. і II. корпусові У. Г. А. за блискучу перемогу. Тому я особисто вдячний пор. Микетеєві, що він цю подяку у своїй статті зацитував. Так в дійсності виглядає моє свідоцтво в справі чортківської офензиви.

Ґен. Курманович був докладно поінформований про подробиці всіх тих подій, тому іншого ствердження, ніж те, яке він дав у своїй статті, дати не міг.

Щодо ріжнородности так званих багатьох проектів, на які натякає пор. Микетей, то і мені добре відомо, що такі були і що зверталися не тільки проти чинних осіб У. Г. А., але також і проти подібних осіб в Армії У. Н. Р. Але це не має ніякого значіння для справи чортківської офензиви.

Тут мушу ствердити, що і ген. Греків вже перед тим проявляв декілька разів свою ініціятиву, на жаль, не своєчасно і з цієї то причини я не міг її акцентувати. Одначе в таких важних стратегічних справах не має значіння тільки один прояв ініціятиви, якщо нема відваги перевести її в життя та взяти за неї повну відповідальність.

А тепер мій запит: Чи була чортківська офензива для мене несподіванкою, як це дозволив собі твердити у своїй статті пор. Микетей. Я переконаний, що після рішучого ствердження ген. Курмановича, його свідоцтво та заяви в цій справі інших солідних авторів, кожному стане ясно, що твердження пор. Микетея не відповідає правді. Подібно мається справа щодо мого мітичного усунення зі становища Начального Вожда У. Г. А. На основі чого пор. Микетей прийшов до подібного висновку, мені, на жаль, тяжко додуматися. У всякому випадку в мене ніколи не було ані думки розвязувати У. Г. А., а ще більше, щоб з неї творити партизанські відділи. Я все стояв на становищі, щоб з нереґулярних частин творити реґулярну армію. Далі дивує мене, що взагалі пор. Микетей міг щось подібного твердити, коли починаючи боєм під Ходоровом на становищі Начального Вожда У. Г. А. був ген. Греків, від якого і залежало би розвязувати, чи не розвязувати У. Г. А.

Щож торкається наведених у статті приказів полк. Курмановича, то вони були на місці, а видати їх міг, згідно з попереднім порозумінням або з ген. Грековим, або зі мною, бо між нами була повна і тісна співпраця. Крім того не треба забувати, що полк. Курманович був в той час не тільки начальником штабу Н. К., але також *виконував обовязки Військового Секретаря, яка то функція надавала йому право видавати подібні накази.*

Дальше заявляю, що даючи це своє свідоцтво, я далекий від того, щоби бодай щось „приписати собі з тієї історичної події“, бо по весь час своєї служби Рідному Народові, я завжди і виключно мав на меті загальне його добро, до осягнення якого я завжди поступав згідно зі своєю совістю та моїм розумінням обставин часу і можливостей. Чортківська офензива що правда належить до світлих моментів історії УГА. Але під моїм політичним командуванням відбулося більше можливих і більше щасливих операцій, з більшими результатами та трофеями, ніж була чортківська перемога.

Підсумовуючи все те, дозвольте ж і мені під адресою тих, що з тих чи інших мотивів, вносять хаос в історію наших визвольних змагань, саме мені, що перебув 10 літ на війні, то до української справи прийшов зі солідною репутацією, відзначений Юрійським хрестом за бій, незагоївши ще своїх ран, зробити на прикладою франц. ґенерала такий запит: „Хто відповідав би, якби чортківська офензива булаб скінчилася катастрофою?“ Я ніколи не можу заперечити, що з полудня 7. VI. до вечора 8. VI. 1919. р. я був знову як командуючим, так і виконуючим обовязки начального вожда У. Г. А.

М. Омелянович-Павленко.

Міські Театри у Львові, субота 21. березня 1936.

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ одна з останніх вистав знаменитої, багато виставленої оперетки

Павла Абрагама **„Баль у Савою“** з Ів. Кульчицькою і Казимиром Дембовським в головних ролях.

З української преси.

З СОВІТАМИ, ЧИ З ПОЛЬШЕЮ?

Перед нами тижневик *„Новий Час“*, що виходить у Дітройті в Америці; число з 27. лютого ц. р. На передовому місці п. Іван Кузь порушує проблему, з ким по дорозі українцям в їх державницьких змаганнях. Автор твердить, що „на наших очах заповідається світовий переворот“, а осередком його буде Україна, бо, на думку автора, і Німеччина і Польща і Совіти однаково думають про Україну. Застановляючись над тим, по якій стороні мають станути українці, автор гостро виступає проти москалів, яких називає монголами, та подає цікаві інформації про московсько-комуністичну пропаганду в Америці.

„Совітські монголи“ — пише він — дали „указ“, щоб за всяку ціну спинити зближення українського і польського народу. Від кількох місяців знамити-кореспонденти пишуть, як то але українцям живеться під Польщею. За хабарем московсько-нюйорських агентів появляються відозви, в яких апелюють до всяких українських організацій, товариств, політичних клюбів, а навіть до церковних громад на американській землі, щоб ті боролись з польським фашизмом, скликали віча, конґреси і протестували проти польської політики. По українських громадах появилися московські наймити, які вмовляють у них, що Польща є найбільшим ворогом українського народу.

Сам автор висловлюється за польсько-українським зближенням. Доповненням його інформацій є ті вістки, що ріжними дорогами доходять до редакції „Діла“ і до УНДО про надзвичайно інтенсивну і спрямовану агітацію комуністів на всіх наших землях. Справді ще ніколи не була така сильна, як саме тепер, комуністична пропаґанда. „Діло“ у свому часі вже алярмувало українське громадянство про зріст комуністичних настроїв. Цей алярм піддержала деяка частина польської поважної преси. Ствердив зріст комуністичної акції і міністер внутрішніх справ Рачкевич у своїй буджетовій промові. Але, на жаль, нічого поза поліційними репресіями не робиться, щоб усунути причини самого зросту комуністичних настроїв. Як бачимо з інформацій американського часопису, агітація московських комуністів серед українців ведеться в широких розмірах по цілому світі, а арґументів для пропаґанди комуністам, на жаль, не бракує.

Нагороди пильности у школах Совітської України.

Наркомос України видав розпорядок про нагородження школярів „похвальними грамотами“ за гарні поступи в науці. Щоб таку „похвальну грамоту“ дістати, мусить учень чи учениця мати ноту „відмінно“ (себто відзначаючо, чи пак дуже добре) з української і російської мови та літератури, з математики і з поведення. З інших предметів може мати ноту „добре“.

За постійні українські авдиції у львівському радіо.

Акція українського громадянства Краківця.

Представники українських культурно-освітніх і господарсько-кооперативних установ та цілі громадяни (не лише українці!) містечка Краківця, яворівського повіту, вислали до дирекції Польського Радія у Варшаві меморіял з домаганням, щоб львівська радіостація надавала теж українські авдиції, 2—3 години денно. Підписані — читаємо в меморіялі — звертаються безпосередньо до дирекції Польського Радія у Варшаві тому, що дирекція львівської радіостації вияснювала відсутність українських авдицій тим, що програми укладає варшавська дирекція і від неї виключно залежить, які авдиції надаватиме радіо. Підписані пригадують, що львівська радіостація надає час до часу у греко-католицькі більші свята Службу Божу з церкви та один раз або двічі на місяць музику чи реферат на українські теми, але реферат тільки в польській мові. Зате львівська радіостація заповнює свою програму мурнинською музикою, трансмісіями закордонних стацій і нецікавими гутірками, щоб лише не було часу на українські авдиції. І виходить такий дивогляд, що українські радіослухачі ловлять радіоапаратами українські авдиції із закордонних радіостацій, очевидно не лише львівських, але також чехословацьких, мадярських, німецьких, бельгійських, голяндських та інших.

Але і ці нечисленні українські авдиції, які надає львівська радіостація, мають такі недомагання: львівська радіостація не надала дотепер ні одного більшого українського музичного або драматичного твору; прелеґенти не знають часто ні культури ні життя українського народу, подають невірно й освітлюють тенденційно життя нашого селянства (нпр. реферати про Гуцульщину); спікери знущаються над українською мовою, бо перекручують не лише наголовки музичних творів, але що більше, дуже часто заповідають, що це не українські музичні твори, а російські.

Підписані стверджують, що нема такої закутини землі, на якій радіостації так легковажили би потреби місцевого населення, як це робить львівська радіостація, не зважаючи на те, що в Сх. Галичині українське населення живе у більшости, а українців радіоабонентів є коло 30 відсотків.

Тому підписані висунули такі домагання до дирекції Польського Радія у Варшаві: Львівська радіостація призначить бодай 2—3 години денно на українські авдиції. Прийме бодай одного спікера українця та український персонал. При укладанні українських авдицій слід засягати порад визначних українських композиторів, культурно-освітніх діячів та представників установ. Українські авдиції причиняться до взаємного пізнання обох народів і до взаємної пошани. Вкінці українські авдиції притягнуть багато нових українських абонентів.

Нововідкритий
РЕСТОРАН І ПОКІЙ ДО СНІДАНЬ
ф-ма „ОАЗА“
ЛЬВІВ, ЯГАЙЛОНСЬКА 24.

ВАЛЬТЕР СИЛЬВЕСТЕР.

Ідеальна жінка.

Шмідель глянув на себе у дзеркалі з похмурою міною і пробурмотів: „Отже завтра я кінчу 50 літ“. Лице мав рожеве, був високий, тільки на скронях його волосся почало сріблитись. „50 літ і все ще самотний!“

Журило його це дуже. Щороку в день уродин мав ту саму журбу. Прийшло йому на думку, що знову минув рік і йому не вдалось найти відповідної жінки. Думав меляхолійно: „Чому ніодна мене не хоче! Досить добре виглядаю, маю добре матеріяльне становище і добрий характер“. Шмідель мав про себе занадто лесну думку! Та думка, що завтра кінчить він 50 літ, довела його до рішучої постанови. Він сказав собі, що досить до ґазети оголошення.

*

Здивувався Шмідель дуже, коли на його подружній анонс дістав він усього три відповіді. Можливе, що вибрав невідповідну ґазету або оголошення склав незручно — всеж уявляв собі, що на нього паде дощ листів із ніжним жіночим почерком. На столі лежало тільки три.

Серце йому билось, коли відкрив першу коверту. Лист був на рожевім папері і мав фіялковий запах. Шмідель втягнув з насолодою ці такощі і почав уважно читати. Фіялкова дама писала:

„ВПане! Ваше оголошення прочитала я з великою втіхою. Я є саме тою, за якою Ви шукаєте...“

Серце Шміделя почало битись ще живіше.

„Я тужу за домашнім огнищем так само сильно, як Ви. Моє серце чекає віддавна на ту хвилину, коли могло би відпочити на сильних мужеських грудях. Я люблю музику та поезію. Мушу Вам теж признатись, що сама трохи пишу поезії, хоч досі ніяке чуже око не бачило це плодів моєї Музи. Чекаю нетерпляче на Вашу відповідь. Мушу Вам іще додати, що маю 32 роки. Маю біляве волосся, але таке, про яке поети кажуть, що воно блищить як дозріле колосся, — я — струнка. Гадаю, що і Вам подобається струнка лінія. Всього кращого! Жду нетерпляче на Вашу відповідь, на посте рестанте X 3.“

Після цього взяв він за другий лист уже без великого зацікавлення. Друга кандидатка писала: „Я — зразкова господиня і вмію знаменито варити. На мою думку, це для кожного мужчини найважніша справа. У хаті, де я веду порядки, нема ні порошинки, ніодної подертої скарпитки“.

Шмідель мимохіть звів свій погляд на стіл, де лежала ціла верства пороху і пригадав собі діри у своїх скарпитках. І подумав: „Тамта не згадувала нічого про те, чи вміє варити. Тяжко вибирати...“

Майже не мав охоти читати третій лист. Листовий папір був елеґантний, письмо велике й енерґійне. Третя кандидатка писала:

„Я — тип спортової жінки, але, річ ясна, не втратила нічого із своєї жіночости. Я вмію насолоджуватись життям і вмію находити в ньому щораз то нові цікаві сторінки. Найважнішою річчю для заміжнього мужчини вважаю добрий гумор і здоровля. Той, хто вибере мене за товаришку свого життя, не пожаліє цього...“

Шмідель уявив собі горну стать у спортовому одязі, з коротким волоссям, поруч якої він іде на прогульку. Його живіт зник і він виглядає на десять літ молодше. Прикмети цієї жінки теж йому дуже подобались і він почав іще раз вагатись.

Після надуми сів до стола і написав три листи, такого самого змісту, запрошуючи всі ці три жінки до цукорні, на ту саму годину. Він знав, що в такій порі у цукорні нема майже нікого. „Тому, що ніодна з них мене не знає, я нічим не рискую. Присяду попросту до тої, яка мені найбільше припаде до вподоби“.

Така розвязка йому дуже подобалась. Він був навіть гордий, що таке подумав. Водночас мусів признатись перед собою, що досі не здав собі ясно справи, який тип найкраще відповідає його характерові.

Точно в означеній годині ввійшов до цукорні. Він убрався дуже дбайливо, щоб його майбутня жінка не могла найти на ньому ніякої недостачі. Здивувався він дуже, коли в цукорні побачив тільки одну даму. Вона так прихильно всміхнулась до нього, що він рішив таки зараз відкрити своє інкогніто. Чемно вклонився і хотів присістись, але аж підскочив, побачивши, хто це. Це-ж була його бюрова секретарка, панна Бранд. Він хотів уже відійти обурений, але Кете Бранд, затримала його:

— Не маєте чого втікати, пане Шмідель, ви не помилились. Ви умовились тут зі мною.

Шмідель почував себе ніяково:

— Це мабуть якась помилка, — почав він пояснювати, — я умовився тут з одною дамою, чи точніше кажучи не з одною.

— Тільки з трьома, — відповіла панна Бранд — ці три дами, не гнівайтесь це — я, в одній особі. На часописі, що лежав у бюрі, ви підкреслили своє оголошення червоним олівцем і я догадалась, що це Ви його дали.

— Так? — відповів Шмідель роздратований — то ви написали ці три листи до мене? Навіщо?

Дівчина відповіла мягким притишеним голосом:

— Пане Шмідель! Я знаю вас уже пять літ і знаю всі ваші слабощі. Знаю теж, що вам бракує і жаль мені було би, якби ви попали в руки якоїсь невідповідної жінки, негідної вас...

Щойно тепер Шмідель запримітив уперше, що його секретарка є справді гарненькою дівчиною.

*

Коли багато пізніше спитали раз Шміделя про його жінку, він відповів гордо: „О, це винятково жінка! вона представляє в собі три ріжні жіночі типи гармонійно в однім, з найкращими їх прикметами!“

Перекл. в. г.

Богослуження за душу Тараса Шевченка на Волині.

В неділю 15. ц. м. архиепископ Олексій відправив у Кремянці жалібне богослуження за душу Т. Шевченка. Одночасно в Луцьку відправив жалібне богослуження за Шевченка епископ Полікарп.

Арештували священника і голову читальні „Просвіти".

ПАТ повідомляє:

У Підмихайлівцях, рогатинського повіту, підчас академії в память Т. Шевченка український священник *о. Степан Баслядинський* з монастиря Василіянок виголошував промову. Промова мала підбурюючий характер, причому промовець обминув цензурований текст. *Поліція перервала академію, а о. Баслядинського арештувала й передала городському судові в Бурштині. Прокуратор потвердив слідчий арешт.*

Ми дістали такий допис у цій справі:

„Дня 10. березня чит. „Просвіти" в Підмихайлівцях уладила велике свято в память Т. Шевченка. В церкві була співана Служба Божа і парастас. Співав підмихайлівський хор під управою п. Евгена Маркова. Народ горнувся до церкви мов на Великдень. В год. 7-ій вечором *о. С. Баслядинський* відправив панахиду перед уставленою могилою по середині церкви. Почесну сторожу держали два молоді хлопці. Підчас проповіди о. Баслядинського народ плакав. По панахиді мала відбутися академія з рефератом і декламаціями, але поліцая заборонив і розігнав людей. Чергового дня поліція перевела основну ревізію та арештувала о. С. Баслядинського і Рудольфа Вульчина, голову чит. „Просвіти".

156 трупів виловили з американських рік.

ВАШИНҐТОН, 20. 3. ПАТ. Столицю Здучених Держав навістила повінь, якої не памятають від 1889 р. Мости між Вашинґтоном і Вірджінією зірвані. Ріка Потомек пливе з незвичайною скорістю, *заголює береги і змітає людські оселі.* Звичайно спокійна ріка робить враження *бурхливого моря.* Всяка плавба неможлива. Влада перевозить акти з нижче положених дільниць до будинків, яким не загрожує повінь. В Пітсбурґу вода залила торговельну дільницю; майже 1000 членів національної ґвардії рятує жертви повені, заводить лад на залитих водою теренах. У Вірджінії ріка Огайо залила ввесь острів, при чому згинуло 25 осіб. Міста Гендлі, Сетерленд евакуовані. Води заливають цілі міста. През. Рузвельт видав відозву, щоби на поміч жертвам повені зложити 3 міліони долярів, *бо 200 тис. осіб опинилося без даху і хліба.*

НЮ ЙОРК, ПАТ. На підставі офіційних обрахунків, число жертв повені виносить понад *300 тисяч осіб.*

Рівень води в Джанстаун і в околиці Пітсбурґу став знижуватися. Зате рівень ріки Огайо дальше зростає. Багато міст, що лежать над берегом Огайо, під водою. Вони не мають ґазу, світла й води до пиття. *Ґеррісбурґ, головне місто в Пенсильванії зовсім залите водою. Втрати обчислюють на 150 міліонів долярів.*

Новий договір у Льондоні.

Співпраця генеральних штабів В. Британії, Франції, Бельгії та Італії.

ПАРИЖ, 20. 3. ПАТ. Авас подає подробиці договору між Францією, В. Британією, Бельгією та Італією. Договір складається з 9 статтей, 2-ох додатків і листа та ділиться на дві частини. В першій частині льокарненські держави приймають до відома рішення ради Ліґи Націй про нарушення Німеччиною версальського і льокарненського договору. Згадані чотири держави стверджують, що їх обовязує далі льокарненський договір. Одночасно висловлюють необхідність, щоб ґенеральні штаби умовилися у справі виконання взаїмної допомоги на випадок нападу. Далі чотири згодні держави устійнюють, що годяться звернутись до Німеччини з пропозицією, щоб гаський трибунал вирішив справу суперечностей французько-большевицького договору з льокарненським договором. Одночасно запитують, чи Німеччина прийме рішення гаського трибуналу. Аж до часу, доки гаський трибунал видасть рішення, 4 держави пропонують такі тимчасові охоронні засоби: вдержати в Надренії теперішній стан збройних сил, який подав німецький уряд; вдержати теперішній стан парамілітарних і летунських сил у Надренії; міжнародні збройні сили, зложені з війська держав, які заґарантували льокарненський договір, обсадять смугу на просторі 20 км. на схід від кордону Франції і Бельгії; створити міжнародну комісію, яка наглядатиме над виконанням цих розпорядків.

Якщо німецький уряд згодиться піддатись рішенню гаського трибуналу і виконати згадані охоронні розпорядки, тоді дійде до переговорів з Німеччиною у справі пропозицій канц. Гитлера з 7. березня ц. р., а саме у справі договору про ненапад на 25 років. Метою цих переговорів довести до зміни правного стану в Надренії і заступити льокарненський договір новим договором взаїмної допомоги.

Друга частина торкається ради Ліґи Націй та обіймає такі пропозиції: рада Ліґи Націй займеться скликанням міжнародньої конференції з метою зорґанізувати збірну безпеку, пристосувати ст. 16. до обмеження збройнь і поширити господарські взаємини. Ця конференція займеться теж справою повороту Німеччини до Ліґи Націй.

Перший додаток обіймає проект резолюції ради Ліґи Націй з осудом односторонного нарушення зобовязань з дорученням, щоб рада опрацювала розпорядки проти такої акції. Другий додаток обіймає лист В. Британії та Італії до представників Франції і Бельгії з запевненням поробити необхідні заходи, щоб на випадок неспровокованого нападу, забезпечити безпеку Франції та Бельгії, якщо Німеччина відмовиться сповнити вище згадані вимоги.

ТАЙНА ПОЛЬСЬКО-НІМЕЦЬКА УМОВА?

БРЮСЕЛЯ, 20. 3. ПАТ. Вістку, що її подав сутенний „Міді Журналь" про заключення тайної польсько-німецької умови, польське посольство рішуче заперечило в брюсельській пресі.

ШУРИН НЕҐУСА ВБИТИЙ.

АДІС АБЕБА, 20. 3. ПАТ. Нині прилетів тут літаком із провінції Сідамо дедзак Бальча на военну нараду. Згідно з вістками із півн. фронту один із командантів Відводед-Маконен згинув в останньому наступі на півночі від Амба Алядже, поцілений бомбою із італійського літака. Маконен був оженений з одною із цісаревих сестер і належав до абісинських командантів, що скінчили европейські військові школи.

14 РОБІТНИКІВ ЗГИНУЛО У ЗАЛІЗНИЧІЙ КАТАСТРОФІ.

КАІРО, 20. 3. ПАТ. Мин. ночі біля села Неклавантажний поїзд зударився з великим автом, що везло робітників, 14 робітників згинуло, 17 було ранених.

Вийшли на волю.

В понеділок 16. березня ц. р. вийшли на волю зі самбірської вязниці такі політичні вязні: Роман Стебельський зі Самбора, Степан Сороківський, Василь Волощак і Володимир Кульчицький — всі три з Луки, Нечипор Петро з Волощі та Василь Артимович з Білиня Вел. Всі вони сиділи в самбірській вязниці від 14. грудня м. р. як підозрілі за приналежність до ОУН. Слідство не виказало ніякої вини і тому пустили їх на волю без розправи.

НОВИНКИ.

— **Найкращі лисн. пелеринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3.** Тел. 254-46. Приймає футра на переховання літом. 10—?

— **На уфундування вітражу в Успенській церкві** з приводу 70-ліття о. ігум. Д. Лопатинського вложили дальше в Адміністрації „Діла": Ольга і Роман Зарицькі, Вікно к. Грималова, зол. 5.—, д-р Івен Німчук, Львів, зол. 5.—. Разом зложено 247.— зол.

— **Пригадка.** XXXVII. Звичайні Загальні Збори членів Центрального Кооперативного Банку „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові відбудуться в дні 25. березня 1936. р. в год. 10-тій передпол., в салі „Української Бесіди" у Львові, вул. Руговського ч. 22. 1728

Вибагливий КРАВЕЦЬКИЙ САЛЬОН для Пань і Панів

СЛОВАК

Львів, Леґіонів 5. І. Тел. 247-87

(над кіном Касіно)

поручає багато засобленний склад краєвих матеріялів і англійських по найприступніших цінах.

1708 1—10

— **Вечір духовної пісні в церкві св. Юра** в суботу 21. ц. м. в год. 7. веч. улаштовує катедральна парохія в храмі св. Юра — вечір духовної пісні. У нас такий вечір є новинкою, бо на заході вже давно водиться цей звичай, щоб релігійні пісні виводити у церкві, а не на концертовій естраді, яка для релігійної пісні не дає відповідної атмосфери й настрою. Ось такий вечір улаштовує знаменитий хор святоюрської катедри під орудою дир. п. І. Охримовича з програмою: Яциневич: а) „Слава Богові", б) „З молодости моєї" і в) „Велике славословіє"; Козицького: „З Всенощної" і Стеценка: „Вірую". Згадані твори написані за української влади в 1918 р. в українській мові, у нас будуть виконані вперше. Також новинною буде пісня „Под Твою милость", співана свого часу бл. п. о. Федусевичем, катехитом у Стрию, зрежисована на хор Філяретом Колессою. Знаний прекрасний концерт Бортнянського „Господи Боже Ізраїлев" закінчить цей вечір. І програма і ціль її — обнова архикатедри, як і низькі вступи-дати, є просто заохотою, щоб послухати релігійної пісні у мистецькому виконанні. Дати за сидячі місця 2 зол., стоячі 1 зол., для молоді 50 сот. Вечір зачнеться точно в год. 7. і тому парохія просить усіх точно прибути. Карти вступу можна набувати від год. 6—10 рано при церкві, від год. 10—12 вполудне і від год. 4—6 пополудні в парох. канцелярії, опісля знову при церкві.

— **Святочний вечір у память О. Новаківського** влаштовує Українське Т-во Прихильників Мистецтва в неділю 22. ц. м. в Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка, Чарнецького 24. Початок в год. 6 веч.

— **Інсценізація життя й діяльности Софії Русової.** Як нас повідомляють, у заповідженій Союзом Українок академії в честь Софії Русової, що відбудеться дня 2. квітня ц. р. в театрі Ріжнородностей, одною з найбільш атракційних точок буде інсценізація життя й діяльности Ювилятки. Ця інсценізація у низці ефектовних, світляних та сценічних картин передасть драматично все життя та невсипущу працю нашої Ювилятки. Цю остаюю точку варто буде побачити! тому слід сподіватися, що українське громадянство масово прибуде на згадану академію.

— **Товариський вечір** для членів У. Технічного Т-ва і їх родин відбудеться на передодні Заг. Зборів, сьогодні в суботу год. 7. вечір, у власній домівці при вул. Ґродзіцьких 1/І.

— **Академічний вечір у Львові відкликаний.** Тому, що референт д-р Ю. Полянський в цю неділю (22. III.) перешкоджений, заповіджений його виклад на тему „Матеріяльне і духове життя палеольогічної людини" не відбудеться.

— **Вистава торговельної реклями.** Вистава це дидактичний перегляд найважніших засобів реклями — пресових оголошень, берних афішів і всяких реклямових друків. Цей показ повинен зацікавити найширші кола купецтва і промислу, молодь, що студіює торговельні науки, графіків, пресу і всіх тих, хто інтересується тією новочасною ділянкою торговельного знання. Подробиці на афішах.

— **Шевченко в будапештенськім радіо.** 21-го ц. м. в год. 20.30 можна буде почути радіову авдицію з Будапешту присвячену Шевченкові з нагоди 75-ліття його смерти. Програма цього свята, зорґанізованого літературним товариством „Ля Фонтена" говорить про „українського Петефія", називаючи Шевченка іменем найбільшого мадярського національного поета. У програму входить промова голови товариства Белі Вікара, відчит проф. університету Александра Бонкола, твори Лисенка на скрипку до слів Шевченка (Аліса Такач), Шевченкові пісні (спів Ірени Надь та Золтана Тібора), декламації — Віктора Дарді і Маргарити Сімонфи. Поезії Шевченка на мадярську мову переклали Валентин Варга, Ґіядор Стриптський, Беля Вікар і Арпад Земплень.

— **Зміна шкільних підручників.** Шкільна влада має в найближчих роках перевести ревізію всіх підручників, уживаних у школах у Польщі. Підручники, що одержали офіціяльну апробату, втратять свій характер, а нові спеці, допущені

до шкільного вжитку, будуть устійнені на основі нових конкурсів. Ревізія потрває чотири роки. Наперед зревідують підручники для I, II і V кл. гімн., що обовязують від осени від 1933 р. і після ферій вийдуть з обігу. На другий рік будуть зревідовані підручники для III. і VI. кл. вселюдних шкіл і II кл. гімн., в 1938 р. VI і VII. кл. вс. шкіл і III кл. гімн., а в 1939 р. найвища (IV) кл. гімн., для якої нові підручники будуть обовязувати в осени п. р. Комісія, яка переводить ревізію, займеться зміною програм навчання і способом їх реалізації у шкільних книжках.

— **Львівська хроніка.** Властительку склепу Аделю Завислянську засуджено на рік вязниці за те, що присвоїла собі 2.100 зол., які заробила собі служниця Нищишин протягом 10-літньої служби у неї. — Тайний агент приловив на гол. залізничому двірці Песю Королє з двома клунками комуністичних летючок в українській мові. — **Влом до церкви.** Невислідженi досі злодії вломились до церкви в Маюшині (Жовківщина), розбили залізну касу та зібрали всю готівку, 450 зол. — **Влом до кооперативи.** Невідомі злодії вломились до кооперативи в Кабарівцях пов. Зборів і вкрали товарів вартости 700 зол. Поліцайний пес пішов слідом до воєнної гробниці за селом, де злодії скрили частину товару.

— **Краєва хроніка.** Злодії, що вийшли на волю на основі амнестії з вязниці, вислали до перемиського старости та маґістрату делеґацію. Делеґація заявила в імені товаришів, що просить праці, щоби стати порядними громадянами. — Прикордонна сторожа підчас ревізії у мельника Л. Брунентраберa в Рудках найшла 2 кг. запальничок, перепачкованих із закордону. — У Самборі в каварні „Брістоль" Іван Міхна покалічив бритвою свого товариша Ст. Стебельського. — У хаті Бронислави Спішинської в Станиславові при ревізії найшли кількадесять кг. закордонного тютюну. Арештували проводиря пачкарів Вол. Шаховського. Викрили теж другу ватагу пачкарів, а проводирів ватаги купців Ісаака Дістенфельда і Ісаака Нейберґера арештували. Сконфіскували 30 кг. сахарини і 1 кг. камінчиків до запальничок. — У Рожневі пов. Товмач згорів моторовий млин Йосифа Михаліцького.

— **Самоходова катастрофа.** Біля Билгощі наїхав самохід на придорожне дерево, наслідком чого шофер Фр. Бурда згинув на місці, нотар Косідовський і слуга тяжко потовклися, а син нотаря, ґімназист, помер по дорозі до шпиталю.

— **Торгують власною кровю.** В домі медиків у Варшаві повстав „академічний осередок кроводавців", що перевів торік 287 трансфузій, переливаючи 50.383 кубічних центиметрів крови. Пересічний кошт одного куб. цм. рівнався 69 сотикам. Крім того було 35 безплатних трансфузій у скількости 5.260 куб. цм. крови. „Осередок кроводавців" функціонує цілу добу і може до 25 мінут доставити кроводавця до трансфузії.

— **Судова скарга за невдалу операцію.** Проти варшавського хірурга д-ра В. Л. ведеться судове слідство під закидом ушкодження тіла й опущенства. Скаргу внесла жінка одного варшавського архитекта, що нездужала на нирки. Відомий хірург д-р Л. рішив, що треба перевести операцію, щоб усунути камінця з нирок. Хора на це згодилася. Після операції хірург заявив, що усунув тільки один камінь з нирок і передав його хорій на памятку. Одначе хора не подужала і мусіла дальше лічитися та шукати поради в інших спеціялістів. Тоді виявилось, що хірург замилив пацієнтку і затаїв перед нею правду. Бо показалось, що д-р Л. зовсім не знайшов у нирках каменя, зате витяв цілу нирку. А що друга нирка теж хора, то наразив пацієнтку на небезпеку, бо на думку знавців не можна було усувати нирки, коли в друга була хора. Проти д-ра Л. лікарська палата почала дисциплінарну справу, а врешті пацієнтка, спираючись на опінії визначних лікарів, зложила донесення до прокуратури, обвинувачуючи д-ра Л. в тяжкому ушкодженні тіла та ошуканстві. Справа викликала велике порушення в лікарському світі. У звязку з доходженням прокуратура звернулася за опінією до лікарського виділу краківського університету.

— **Ограбили реемігранта з Америки.** В селі Грищині пов. Пінчів три замасковані бандити добулися в ночі до дому Ст. Колодійчака, в якого мешкав 50-літній Антін Сіяк з жінкою Софією, що вернувся недавно з Америки. Бандити стероризували стріляниною домівників, звеліли всім клякнути й обернутися лицем до стіни, а потім зрабували 3.050 долярів, кількадесять золотих і біжутерію. В часі грабунку жінка Сіяка втікла на під, звідки впала на землю і вбилася. При ній знайшли опісля більшу суму долярів, якої бандити не забрали.

— **Негиґієнічні гроші.** Чеський бактеріольог Маріц завдав собі труду прослідити й обчислити скількість бактерій, що находяться на ріжних обігових монетах. Він ствердив, що найбільше бактерій находиться на монетах мідяних і бронзових, менше на ніклевих, а ще менше на срібних. У противенстві до нешкідливих переважно для здоровля бактерій, що покривають сталеві монети, бацилі, які осідають на паперових банкнотах, викликують недуги, і є їх дуже багато. Маріц ствердив теж, що на монетах бактерії живуть до 8 днів, а на банкнотах 75 до 100 днів.

— **Ограбили співачку.** Еспанська кольоратурова співачка Мерцедес Капсір, що відбуває тепер турне по совітській Росії, стала жертвою бандитського нападу. Підчас їзди з Одеси до Києва, добулися грабіжники до її спального переділу й оголомшили її та її чоловіка хльороформом. Опісля зібрали їм всі дорогоцінности й гроші. Досі не вдалося поліції попасти на слід бандитів. Співачка Капсір знана з виступів у цілій Европі.

— **20-літна мати 6 дітей.** Жінка одного листоноші в Рейкіявік (Ісляндія), 20-літна Густа Ресльюнд, що вийшла замуж тому три роки, вродила вдруге трійнята. Отже впродовж трьох років стала матірю пятьох хлопців і одної дівчинки. Вона походить із Швайцарії і має близнячку сестру. Управа міста призначила їй нагороду в сумі 500 корон.

— **Большевики бояться правди.** Відомий в Америці Роберт Риплі, що в газетах подає постійну рубрику „Вір або ні" (Білів ит ор нат), подорожує по світі, щоб зібрати цікаві й нечувані речі. Тепер він знову вибирається в подорож довкола світа й хотів теж большевицької візи, щоби переїхати краї в большевицькій неволі. Одначе йому відповіли, що не дістане большевицької візи. За причину подали те, що він торік критикував московський большевизм. Тоді Риплі заявив, що на Україні під московськими большевиками вмерли чотири міліони людей голодовою смертю з вини уряду. Він теж назвав Совітський Союз „велитенським пургавзом".

— **Населення Зл. Держав.** Як повідомляють із Вашингтону, цензусове бюро обчислило, що Злучені Держави мали в 1935 р. 127,521.000 населення. Прибуток в населенні був на 4 пр. за 5 років. Коли прибуток буде такий самий в дальших 5 роках, то в 1940 році число населення Америки буде 132 міліони. В минулому десятилітті від 1920 до 1930 приріст населення в Америці був по 1,665.000 душ річно, одначе в цім десятилітті приріст значно змалів, бо виказує лиш по 904.000 душ річно. За 5 минулих років народилися в Америці 12,420.000 дітей, а померли в тім часі 7,420.000 людей. В тім часі виїхали з Америки 250.000 осіб. Це значить, що осталося прибутку в населенні за 5 років лише 1,740.000 душ. В 1930 році населення було в Америці 122.775.000, тепер 127.521.000. Цензусове Бюро проголосить за кілька місяців теперішній стан населення у стейтах та більших містах.

— **Серце праворуч.** В Яссах інтернували на лінії 24-літнього вояка Г. Заблека. Лікарі ствердили, що серце в нього находиться на правому боці тіла. Його орґанізм позатим зовсім нормальний і він не має ніяких болів через цю одну аномалію. Явищем зацікавилися лікарі.

— **Новий проект „раю на землі".** Французька преса принесла відозву якогось Моріса Аляра, що хоче бути суспільним реформатором і закупив оподалік Таїті острів Вена-Вана, на якому задумує влаштувати „рай". На його думку досить купити на цьому острові визначений терен за 15.000 франків, на якому стане за ті гроші гарна вілля, призначена для одної родини, і де щастя нічого більше не треба. Клімат на острові ідеальний, природа чудова, овочів і звірини повно. На берегах находяться лави устриць і перел. Двічі в місяць курсує корабель між островом Вена-Вана і Гаваї. Право поселюватися на острові мають тільки жонаті та батьки родин. Кавальерам вступ туди заборонений.

— **Перебудова Москви.** Як повідомляє совітська преса, в Москві приступають до будови величезної „палати совітів". Будинок подуманий як підставовий стовп памятника під статую Леніна, якої висота доходить до 70 метрів, отже 17 поверхів, а стовп 50 поверхів. Буде це найвищий будинок світа, що буде мати дві амфітеатральні салі, одну на 20 тисяч осіб, другу меншу на 6 тисяч, приміщення на бібліотеку, читальню, авдиторії і тим под. Перед будинком буде влаштоване форум з поверхнею 100 тисяч кв. метрів. Палата совітів створить нову сильвету Москви і подумана як урбаністичний осередок майбутніх хмародерів. Отже червоні володарі Москви ступають слідами єгипетських фараонів і будують новочасну піраміду, тільки не таку тревалу. Людська праця їх нічого не коштує, бо розпоряджають міліонами невільників.

— **Пошесть грипи.** Половина мешканців Гельсінґфорсу хорує на грипу. Всі школи зачинені, а навіть вуличний рух значно ослаб.

Їж
Яфські
ПОМАРАНЧІ
щодня.

Яфські помаранчі є виїмково великі і соковиті. Приходять до нас у знаменитім стані. Їдж постійно Яфські помаранчі, бо вони піддержують здоровля, очищують орґанізм і додатньо ділають на церу. Можна дістати у всіх крамницях.

купуй **Яфські** ПОМАРАНЧІ і Грейпфрути завжди більше соковиті.

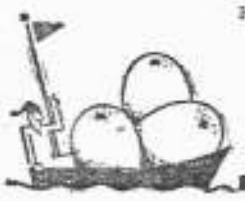

Палестинський овоч

— **Важність вітаміни „Ц".** Помаранчі зменшують недугу шкорбуту. Недужають нею передовсім немовлята штучно відживлювані, як також всі ті особи, які не мають змоги користати із свіжих овочів і городовини. Недавно відкрито, що дієта позбавлена вітаміни „Ц" сприяє творенні шкорбуту. Вітаміна „Ц", названа в хемії на Антішкорбутовий квас, міститься в полудневих овочах а передовсім в Яфських помаранчах. Сік помаранчі є замірні з молоком підставою відживи дитини. Ріжні експерименти довели, що дитина, якої пожива не має вітаміни „Ц" стає фізично ослаблена. Цьому можна запобігти даючи дитині постійно сік з помаранчі. Помаранчі посідають також великі відживні прикмети, про що переконались жінки вживаючи сік із помаранчі як відживку підчас відтовшеневого лікування. Також при гарячці поручають лікарі сік з помаранчі.

— **Кінні перегони у Берліні.** В часописах були вістки, що майор Левицький здобув першу нагороду на кінних змаганнях у Берліні. Виринає питання, хто причинився до успіху, чоловік чи кінь? Якщо беремо на увагу коня, нагадуємо собі, що кінь нормальний вівсом є здібний до такого успіху. Овес має у собі складники, які дають коневі силу і витревалість. У давніх часах людина доцінювала вартість вівса і тоді була сильна і здорова і не знала, що це недуги передовсім нервові. Якщо перемога у великій мірі залежить від витривалости коня, то ще більше від самої людини. Людина не тільки мусить панувати над власними нервами, а це дуже трудно в добі шалбного темпа і погоні за рекордами. Людина зі знищеними нервами ніколи не здобуде осягів. Тому коли хочемо оминути перевтоми і зміцнити нерви, треба памятати про раціональну відживу і в тім випадку найліпші послуги дадуть вівсяні платки КНОРР.

З театру.

Великий Міський Театр: „ОТЕЦЬ МАРЕК“,

драма на 3 дії Ю. Словацького.

Драматична поема на тему барської конфедерації. Герой — священик, що рішив боронити Бару проти москалів, тоді, як шляхта зневірилась безнадійною обороною. Отець Марек робить чуда і то з такою легкістю та наглядністю, як ніодин святий. На його знак тріскає гермета, небо вкривається блискавками, ворожі вояки, коли мають його сікти різками — самі себе січуть, на чуже військо находить пошесть і на його бажання зникає. Поруч нього є в пєсі ще й друга особа з чудотворною силою — донька рабіна Юдита. Вже не в імені Христа, а грізного Єгови, накликає вона на своїх ворогів всяке лихо, і її, так само, як отця Марка, бояться неустрашні вояки.

На сцені бють дзвони та громи, ревуть гармати, осліплюють нас блискавки, військо йде то атаки, трупи падуть, як снопи, а дієві особи страхітливої трагедії деклямують вірші великого поета. Знаємо, що Словацький — великий поет, але більшість його драм, серед яких, зрештою, находимо сцени повні драматичної сили, належать до тих романтичних плодів, які повинні лежати у бібліотеці як матеріял для студій над романтичною добою. „Отець Марек“, хоч має кілька вдатних постатей, зводить усю драматичну акцію до гри надприродних сил, нічим невиправданих. Не помагає тут уява великого поета. Лишається враження як після „Оборони Ченстохови“, написаної гарним віршом.

Вистава тягнеться до год. 11.30. **м. р.**

ДИВОГЛЯДИ.

ЩО МОЖНА ПОЧУТИ В РАДІО.

Цими днями французькі радіослухачі були дуже здивовані, коли підчас авдиції одної пєси з державного театру „Франц. Комедії“ почули вони нараз дуже неприємні звуки. Спочатку думали, що це технічна хиба апарату. Виявилось, що підчас гри акторів, один з них, що чекав на свою чергу в другій дії сів собі поручні крісло і заснув. У сні почав так голосно хропіти, що його хропіння виступало багато сильніше, ніж діяльоґ акторів

ЯК СТАТИ ПОПУЛЯРНИМ.

Кілька тижнів тому щез у Спол. Державах син відомого мілїонера Калеб Мільне. Не було сумніву, що його схопили ґанґстери, щоб дістати викуп. Згодом віднайшли його в околиці Ню Йорку в рові, звязаного. Мільне оповідав про свої пригоди у полоні ґанґстерів і преса мала про що писати. Один з театрів на Бродвею заангажував його відразу за платнею 1000 долярів тижнево, щоб він виступав в якомусь дурному скетчі. Публика хотіла головно подивитись на героя. Тимчасом поліція знюхала нечисту справу. Виявилось, що Мільне хотів віддавна дістатись до театру і шукав якогось претексту, щоб звернути загальну увагу на свою зовсім пересічну особу. Він заараньжував сам цю історію з ґанґстерами, щоб дістати марку героя. Коли правда вийшла наверх, пропала його популярність і умова з театром.

НАЙМОЛОДША МАШИНІСТКА.

Відомо, що у деяких великих містах улаштовують щороку змагання писальних машиністок, щоб призначити нагороду для найшвидших. Французька преса подає звістку, що у Парижі належить до найзручніших машиністок... 7-літня Жаннет Труве і що вона напевне здобуде нагороду при найближчих змаганнях. Цікаве тут те, що важкий правопис, з яким багато французів не може дати собі ради, вивчила дитина, яка ще почала ходити до школи.

✝ Посмертні згадки.

Лукія Темницька, дочка о. Єроніма, пароха Звиняча, пов. Заліщики, померла в Станиславові 24. лютого ц. р. у 65. р. життя. Зразкова громадянка християнського характеру, з незвичайно второпним умом та шляхетним серцем, здобула собі загальну пошану та якнайкраще імя. Зокрема зєднала собі велике признання та симпатію як урядничка кооп. „Злука“, де працювала з повною посвятою до 1927. р. Архибратство Матери Божої Невсипущої Помочі стратило в ній довголітню ревну членкиню. Тлінні останки спочили на станиславівському цвинтарі 26. лютого 1936. р. В. їй П.

Пані знають про те, що фарбування волосся це справа довіря

УЛІПШЕНИЙ РОСЛИННИЙ ШАМПОН

HENNA Iste

фарбує волосся докладно і скоро — не брудить шкіри ані білля.

Можна дістати в 11 відтінках

Ціна за коробку зол 1.50

J. & S. STEMPNIEWICZ · POZNAŃ

о. Александер Сенкевич, парох Сери, Яворівського повіту, помер у Сериях 4. березня 1936. р. по тяжкій і довгій недузі в 69. році життя. Перенесення тлінних останків до родинного гробівця в Черневі відбулося 7. березня 1936. р.

Дописи.

ЛЬВІВЩИНА.

Шевченківське свято в Борщовичах. Заходом кружка „Рідної Школи“ відбувся в неділю 15. ц. м. в Борщовичах концерт у честь Шевченка. На середині сцени виднів портрет Шевченка, прибраний рушниками. „Заповіт“ Шевченка відспівав муж. хор під управою п. Петра Станиславського. Відтак голова кружка п. Тимко Токарівський виголосив промову про життя поета та його заслуги для українського народу. На дальшу програму складалися хорові продукції, переплітані деклямаціями. Концерт закінчився відспіванням національного гимну і залишив по собі гарне враження. При нагоді слід підчеркнути, що борщовицький хор ще дуже молоденький, але треба признати, що працює над собою, бо в короткому часі дає вже другий концерт. Бажаємо хорові витревалости у дальшій праці. **К.**

ПЕРЕМИШЛЬ.

Концерт у честь Шевченка. Заходом Т-ва „Перемиський Боян“ відбувся дня 15. ц. м. в 75-ї роковини смерти Шевченка концерт у салі Народнього Дому. На програму складалися: 1) Т. Шевченко-С. Людкевич: „Заповіт“ — міш. хор „Боян“. 2) Промова посла д-ра Степана Витвицького. 3) Б. Лепкий-В. Барвінський: „Шевченкова хата“ — міш. хор „Боян“. 4) Т. Шевченко: а) „Лічу в неволі дні і ночі“, б) Подражаніє Ісаї глава XXXV — декламація драм. арт. Л. Криницької. 5) Т. Шевченко-М. Лисенко: а) „Н[illegible] коло броду“, б) Т. Шевченко-С. Гр[illegible]: „Полюбилася я“, в) Т. Шевченко-М. Лисенко: „Ой стрічечку до стрічечки“ — сопранове сольо в супроводі фортепіяну п. С. Лужецької. 6) П. Чайковський: „Фортепіянове тріо“ а-моль — проф. І. Негребецька, форт., проф. Козулькевич Є., скрипка і п. О. Красіцький, віольончель. 7) а) В. Косенко „Поема“, б) Е. Зауер: „Шпільдозе“, в) Ф. Ліст „Мазепа“ — форт. сольо проф. В. Божейко. 8) Т. Шевченко-С. Людкевич „Молитва“ („Кавказ“) — міш. хор „Боян“ при супроводі фортепіяну. З наведеної програми видно, що аранжери концерту підійшли до нього поважно і тому цілість стояла на високому музично-культурному рівні. Мішаний хор „Перемиського Бояна“ в усіх трьох точках зарепрезентував себе якнайкраще. Диригентові хору д-рові В. Витвицькому належиться крім признання ще публична подяка, що своєю працею обєднав добрий хор і виповнив ту болючу прогалину в нашій співацькій культурі, а саме недостачу гарного хору, що за неї давнішими літами приходило нам соромитися. Тут належеться прохання до хору, щоб його члени співали без нот у руках, бо шелест паперу підчас співу розсіває увагу слухачів. Відома піяністка проф. Володимира Божейко дуже мило грала мельодійну „Шпільдозу“ свого професора і стихійно виявила свій талант у „Мазепі“ Ліста. Бравурної гри артистки вислухала публика із завертим віддихом. П. Леся Криницька примусила нас своїм драматичним талантом пережити спільно з нею хвилини всіх трьох деклямацій-перлин. П. С. Лужецькій за її щебетливе сопранове сольо належиться щире признання. Пп. І. Негребецька, Козулькевич і О. Красіцький показали себе прекрасними виконавцями тяжкого і складного „Фортепіянового тріо“ а-моль П. Чайковського, виведеного з високою музикальністю та з дуже добрим зжиттєнням. Особливо п. Негребецька в Фортепіяновій тяжкій партії станула на правдивій мистецькій висоті — видно в ній було прегарну інтерпретаторку камеральної музики. На промову пос. д-ра Степана Витвицького звернемо теж особливу увагу, бо так продуманих і зі свідомою експресією переданих промов мало ми чули, хоч зазначимо тут, що не з усіми філософічно-історично-суспільними тезами промовця погоджуємося. Шевченко був альфою й омегою цих історіофільософічних виводів, а змістом від альфи до омеги було наше сіре життя — одиниці і нації — в їх творчих зусиллях і формах від Володимира Великого почерез Романовичів, Хмельницького, Мазепу, Шевченка, Франка. Останній і майбутній крок — через велику, тяжку, затяжну й уперту працю цілої нації і кожної її одиниці, до одної думки, одного прикладу й одного чину! Звернемо наприкінці увагу „Пер. Боянові“ на неластивість символіки на сцені, де намальовано хату Шевченка та проміну зорю над нею, а біля них напис 1861—1936. Краще було виписати дату 1814, бо зоря є символом різдва, а не смерти. Публика прийшла доволі численно від найвищих духовних і світських кругів до селян і робітників та поводилася на святі незвичайно достойно, тому настрій на концерті був дуже святочний. Концерт закінчився відспіванням національного гимну. **М. Нагорецький.**

БІБРКА.

Вистава опери „Катерина“ в Бібрці. Аматорський гурток читальні „Просвіти“ в Бібрці при співучасти бібрецького „Сокола“ зложився на незвичайну театральну імпрезу. Мин. неділі 15. ц. м. виставив він народню оперу М. Аркаса: „Катерину“, відомку до вичедення і під музичним і під акторським оглядом. А проте опера у сильній режисерії п. А. Козьківича пройшла з великим успіхом при битком виповненій салі та була нагладним виявом непересічних виконавчих вальорів, що їх криє у собі наша провінція. П. Ст. Шаманська в ролі Катерини, п. М. Козакевич (мати), п. Р. Колинович (Андрій), п. Яр. Коцюмбас (Іван), п. З. Ігрєчевський (батько) творили дійсно гармонійний ансамбль, якого не постидалася б мати львівська сцена. П. Ярн. Коцюмбас дав доказ, що є першорядний диригент орхестри. Диригував легко, експресивно, достосовуючися з повним відчуттям до плюнсту гри та голосності предиспозиції акторів. Фортепіяновий дострій п. Лесі Буйкевичевої дуже добрий. Є в неї сила і сміливість удару, є повне опанування інструменту. Загальне враження вистави опери, беручи на увагу погану акустику салі, малі розміри сцени і початкову трему акторів, приємне. Треба подивляти ініціятиву, працю та енергію організаторів тої оперової імпрези. Такими людьми росте культура наших міст. Рясні оплески публики були наглядним доказом признання не тільки для вокального мистецтва акторів-аматорів, але й для цієї громадської праці, що у своєму поході вміє поборювати всі труднощі й перешкоди. **Г.**

Спорт.

УКРАЇНА — Р. К. С.

В неділю 22. березня ц. р. відбудуться товариські мачеві змагання між згаданими дружинами на грищі Р. К. С. на Богданівці (кінцева стація трамваю ч. 8). Початок змагань в год. 11-ій передполуднем. Обі дружини виступлять у своїх найкращих складах.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ФІЛІЇ К. Л. К. У ЛЬВОВІ

відбудуться в неділю 29. ц. м. в домівці К. Л. К. при вул. Домінїканській ч. 11 зі звичайним порядком нарад. Початок точно в год. 10-ій без огляду на число прибулих членів.

БІГ НАВПРОСТЕЦЬ.

У Хоросні Старому к. Шпрви соколи влаштували біг навпростець з перешкодами для побратимів і посестер з таким висліком: Біг посестер на 1,5 км.: 1) К. Кульба 2:28 с., 2) Горак, 3) М. Кульба. Біг старших членів: 1) І. Ярбн 4:40 с., 2) Горак, 3) Крадчук. Біг побратимів на 2,5 км.: 1) Потурай 10:53 с., 2) Угрин, 3) Дембіцький, 4) Фуртак. Видів около 100 осіб

ПІНҐ-ПОНҐОВІ ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО СВІТА

У Празі закінчилися пінґ-понґові змагання за мистецтво світа. В подвійній грі мужчин американська пара Блатнер-Клар перемогла чеха Колара-Петрічека 3:0 (21:11, 21:7, 21:9). В подвійній грі жінок пара Кетнерова-Смідова перемогла Ватрубцову-Деметрікову 3:1. Крім того чех Колар переміг по завзятій боротьбі поляка Ерліха у відношенні 3:2. Таким чином Колар здобув мистецтво світа, Ерліх заняв друге місце

Листування Редакції.

Вп. Нагорецький: Оцінки бажані з премієр.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Український Нар. Т. тр ім. І. Тобілевича.

Перемишль:
20. III. Премієра, уривок з життя У. Г. А. Мерім Лужницького „Інвалідн".
Ярослав:
21. III. Дівча з Мадосоюзу.
22. III. Лев з Лоєнні.

Український Молодий Театр „Заграва".

Болехів:
21. III. 3. пон. Голгота.
22. III. 3. пон. Голгота.
22. III. 8. веч. Дуна про Нечая.

Великий Міський Театр.

Субота, 21. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь у Славою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Неділя, 22. III. год. 3.30 пон. Аб. 6. Ціни найнижчі. „Пригода в Гранд Готелю" виступ І. Кульчицької; год. 8. веч. Аб. 10. „Цер Гунт".

Понеділок, 23. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Бадь у Славою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Вівторок, 24. III. год. 8. веч. Аб. 13. „Панотець Марко".

Середа, 25. III. год. 8. веч. „Бадь у Славою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Театр Рівнорозвостей.

Неділя, 22. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Понеділок, 23. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Кіна.

АПОЛЛО: „Чорні рожі" з Ліліаною Гарвей.
АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевіленд і Ероль Флин).
ВАНДА: „Гунель", „Цісарські лови".
ГРАЖИНА: „Дівча з Будапешту" з Мартою Ігерт.
КАСІНО: „Забута людина".
КОДЕЕН „Уланські обіти", ревія „Парада летунів".
КОПЕРНИК: „Пені", гротеска „Водні мінтчники".
МАРУСЕНЬКА: „Шір-Гаширім" і додаток „Співаймо всі разом".
МРАЙ: „Сіннетські ночі" (Еді Кантор).
МУЗА: „Експрес" із Пензею Весені.
ПАЛАС: „Мадьонана заслона" з Гретою Гарбо та волгова гротеска.
ПАЛАС: „Давид Коперфільд" на осн. Чарлза Діккенса.
ПАН: „Його велике покаяння" (Ст. Ярач.)
ГАН: „Проданий голос" (Йос. Шмідт).
СВІТ: „42-га вул. ця", „Вкрали людину" з Лізі Дамітою.
СТИЛЕВЕ: „Буря над світом", ревія „Теремтеле".
ТОН: „Все місто говорить про те".
УЛЯНА: „Гра за жінку", ревія „Це все нічого".
ХИМЕРА: „Золотоволосий шибеник" (Шерлі Темпль).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(вул. Марицька 5.)

Новий Єрусалим у 1936 р.

Закордонне радіо.

Субота, 21. березня 1936.

Відень (306,8) 15.30 Хор, 19.10 „Вікенд" радіопоурі в укл. Грубого, вуал. спів, 22.10 Пісні й арії Ґерс, сопран, **Братислава** (298,8) 18.00 Мадярські нар. пісні, цит. орх., 20.40 „весна" оп. Легара, **Кошиці** (259,1) 17.15 Пісні для дітей, 19.15 Легка музика, **Париж** (1648) 12.00 Популярна музика, 16.00 Авд. для дітей, 21.15 Опера, **Білгород** (437,3) 12.00, 16.20, Концерт, 18.25 Скрипка, 20.00 Сербський вечір, **Берлин** (356,7) 15.30 Так прогоняємо зиму — кантата Г. Шютц, 19.15 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 20.10 Музика, спів, **Ляйпціг** (382,2) 18.25 Два фортепіяни. **Мінхен** (566,4) 12.00, 15.15 Концерт, 19.20 Пісні Вольфа, **Будапешт** (549,5) 17.00 Пісньки, 18.00 Концерт, 19.30 Сальон. музика, **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика 20.35 „Вертер" оп. Масенета, **Рим** (420,8) 19.00 Легка музика, 22.15 Вечірка, танкова музика.

Неділя, 22. березня 1936.

Відень (306,8) 11.45 Симф. концерт, 15.30 Музика на смичк. інструментах, 22.20 Народні пісні — Цілер тенор. **Братислава** (298,8) 11.20 Квартет ємоль Сметани, 18.10 Нар. пісні, 19.55 Українські пісні відсп. Остапчук-Науменкова, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, хор. 19.55 Цит. музика, **Париж** (1648) 15.45 Орх. концерт, 20.00 „Нірнберська лялька" ком. оп. Адама, **Білгород** (437,3) 12.00 Опереткові мельодії, 16.00, 19.50 Пісньки, 20.50 Скрипка, **Берлін** (356,7) 10.45, 12.00, 18.00 Музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Музика, 14.00 Камер. музика, **Ляйпціг** (382.2) 11.30 Кантата Баха, 19.20 Пісньки, 20.00 Мельодія кохання, **Мінхен** (405,4) 13.00 Музика, 15.05 Дві сонати Бетовена на скр. та форт., 16.00 Концерт, **Будапешт** (549,5) 16.50 Листові твори на два форт., 20.15 Казкова країна, орх. концерт, **Мілано** (368,6) 12.30 Скрипка, 13.40 Розривкова програма, **Рим** (420.8) 17.00 Симф. концерт, 22.00 Солісти — Аріго Серато скрипка, А. Сатз форт

Львівське радіо.

Субота, 21. березня 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дзвінок, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дзвінок, **12.15 Огляд українських видань, вит. Анатоль Курдидик**, 12.25 Концерт кам. орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань із гр. пл., 14.30 Сальонова музика, пісньки Ганни Ордонівни, 15.00 У коваля — фрагм. із пов. Ст. Грабінського „Острів Ітонго", 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт сальон. трія, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Театр Уяви: „Но-Но-Но" Кері Грея (для дітей), 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Про поляка, що освував державу в Манджурії, 17.15 Новинки з гр. пл., 17.45 Світ наших рослин: Модрина, 17.50 Говоримо про провінцію! Відповідаємо нашим слухачам, 18.00 Твори на скрипку в супр. фортепіяну, 18.20 Арії та пісні в вик. Йос. Королевича в супр. форт., 18.40 Сільва ворум, 18.45 Гавайські гітари з гр. пл., 19.00 Антропольогічні дрібнички, 19.20 Лекцім. концерт, 19.35, 19.45 Спорт. вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Мельодія за мельодією: скрипка, форт., гітара, кларнет, спів, 20.45 Вечірній дзвінок, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Польські лавреати Нобля, 21.30 Весела Сирена: Вінчаними чоловік, 22.00 Концерт симф. орх., 23.05 Легка й танкова музика.

Неділя, 22. березня 1936.

9.00 Ранішня гімнастика, 10.00 Богослуження, оп. єп. Хакцона Масканія з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театральна вечірка, 12.15 Музичний порянок; у перерві ок. 13.00 Театр Уяви: „Вовки в ночі" Тадеуша Рітнера, 14.00 „Народини сина" Софії Кесяк, 14.20 Веселий музичний куток із гр. пл., 15.00 Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Гутірка про конституцію: Спільне добро, 15.25 Легка музика з гр. пл., 15.45 На присіл — дільог, 16.00 Хвилина питань, 16.15 Рекламовий концерт, 16.40 Легка музика з гр. пл., 16.50 Театр Уяви: „Петро Плюксин" Юл. Тувіма, 17.30 Вдвечірок при мікрофоні, концерт, у перерві музика з гр. пл., 17.40 Спортові вістки, 19.45 Що читати — поет. новини, 20.00 Орх. концерт, 20.45 Вимки з творів Я. Плєсудського, 20.50 Вечірній дзвінок, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Подорожуючі: Гості в Обозері, 21.45, 21.46 Спортові вістки, 22.00 Вільг. Грос: „Африка співає" сюїта на мецосопр., баритон і камер. орх., 22.30 З ріжних країн — з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.28.

У Варшаві були такі курси: Копенгага 117.20, 117.49, 116.91, Голяндія 360.90, 361.62, 360.18 Льондон 26.24, 26.31, 26.17, Ню Йорк тел. 5.28 і 1/2, 5.29 і 3/4, 5.27 і 1/2, Париж 35.01, 35.08, 34.94, Прага 21.95 21.99, 21.91, Швайцарія 173.30, 173.64, 172.96.

Папери: 3-прц. конверсійна поз. 69.75, 5-прц. залізнича поз. 56.50, 6-прц. дол. поз. 75.50, 4-прц. долярова поз. 51.70, 51.80, 7-прц. стабілізаційна 62.75, 63.00, 62.88, дрібні 63.50.

Акції: Банк Польський 97.25, 97.50, 97.00, Стараховичі 34.50, Ліньоп 9.15.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 20-го березня ц. р. кооперативам платив за:

	дьохо Львів,
1 кг. масла десерового	2.55 зол.
1 кг. масла десерового бочкового враз з бочковим опакуванням . . .	2.60 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2.60 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0.15 „
1 кг. сиру	2.40—2.50 „

Тенденція на масло і на яйця знижкова, на молоко слаба.

Працюй, Богатись, Збирай,

а ощадности складай в Повшехнім Банку Зайонзковім на іменні вкладові книжечки або на показчика, що забезпечує безвкладові книжечки або на показчика, що забезпечує безоглядну тайну вкладу. Вклади платні на кожне домагання або за виповідженням у централі і відділах. Опроцентування від 5½ до 6½% річно.

POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE S. A:

Львів, Варшава, Бельсько, Цешин, Дрогобич, Гдиня, Краків, Перемишль, Станиславів, Тарнів. 34/107 1-6

НАСІННЯ ГОРОДОВИННІ КВІТОВІ і ГОСПОДАРСЬКІ

З першорядних краєвих і закордонних плянтацій, найвищ сила кільчення, поручає

ЕДМУНД РІДЛЬ СКЛАД НАСІННЯ

ЛЬВІВ, ул. Рутовського 3.— Подрібні цінники висилаю на бажання. 1 06 4-3

Маслосоюз повідомляє, що від 20. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без острігі І. кл.	1.05	зол
Курки товсті з острогами І. кл.	0.95	„
Індики товсті І. кл.	1.10	„
Індички товсті І. кл.	1.25	„
Гантарки товсті І. кл.	1.25	„
Качки товщені І. кл.	1.15	„

Приймає кури, качки, індики й гантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

З нагоди вінчання, котре відбулося 23. II. ц. р. в каплиці СС. Василіянок зложили на руки Вп. Івана Кліща 20 зол. на найбідніших, 10 зол. на Укр. Інвалідів, 10 зол. на Вакац. Оселю в Остолорі і 10 зол. на домівку читальні на Вульці, Слава Чудо Кобушевська. 1724

На Рідну Школу зложили Вп. Дарка з Гукьовських і Олесь Ноковечні 20 зол. замісць повідомлень про своє вінчання, що відбулося 16. II. ц. р.; Галина з Дуткіх і Володимир Хамула Львів 10 зол. з нагоди вінчання. 1726

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПРИЙМУ здібну експедієнтку до споживної крамниці. Зголошення до Адм. „Діла" під „Крамниця". 1727 1-2

РІЖНІ

АЛЬАЖУРИ целлефонові і пергамінові виконує, Пілсудського 6 — тел. 255-33. 1644 2—2

ЯКЩО тобі знищиться капелюх дай відновити за 1 зол. до „КАПЕЛЛЬО" Кенгшинського 18. 1078 8-12

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна вживані на ріжні ціни дешево продає, міняє, Ганак, Пілсудського 21, перший поверх. 1675 5-10

БОЗИ ЩЕПЛЕНІ в гарних відмінах по 1.20—1.50 зол., овочеві деревця, продає Маполольське Рільничє Товариство, вул. Коперника 20, тел. 200-88. 1701 3—5

ПАРАСОЛЬКИ найновіші найдешевше тільки Виробни парасолів КОРКЕС, Львів, Казимирівська 4, І. пов. 1721 1—6

ВІЛЛЯ З ГОРОДОМ в Гребенові, до винайму на кілька літ або на продаж! Зголошення: Ст. Микитин, Львів, Ольшевського 11. 1720

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна, продаж, наєм, купно, оказії, **МАРЕЦЬКИЙ**, Львів, Баторія 7, 1730 1—13

ОГОЛОШЕННЯ.

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ СЕРЦЯ І ЛЕГКИХ

Д-р КОНСТАНТІН

ЛЬВІВ, КРАКІВСЬКА 4.

Пересвітлювання Рентгеном — Діятермія Кварцова лямпа. 5-6

Від 10 зол. місячно

обува для цілої родини

разом з реперацією в першорядній фірмі **„Ар-Ка"** Львів Зіморовича 17

ОДИНОКА ХРИСТІЯНСЬКА ВИРІБНЯ

сіток до огорожі і сіток до ліжок та всілякі шлюсарські роботи

М. ВЕНЦЕК, Пелчинська 24 (тел. 215-18) 1702 2-10

Роман Ґорґолевський

ЛЬВІВ

давніше АНТІН ГАЛЬСЬКИЙ

вул. Собіського 3. Телефон 239-70.

поручає в найбільшім виборі, по найнижчих цінах:

ПОСУДУ кухонну емальовану, алюмінієву і залізну.

НАКРИТТЯ столове альпакове, сталеві і ножівничі вироби та всілякі артикули з цієї ділянки. 1670

Жіночий фризієр М. ДРУКЕР

повідомляє П. Т. Клієнтелю, що після розвязання Спілки при ВУЛ. МИКОЛАЯ ч. 1 (передше Габерман) отворив власний ФРИЗІЄРСЬКИЙ САЛЬОН для Пань і Панів КОСЦЮШКА ч. 1 (дім Народної Гостинниці).

Ціни дуже приступні. Поручаюсь П. Т. Клієнтелі. 1729

Власний виріб сіток і готових сит

ОХОРОННІ СІТКИ ДО ВІКОН

М. Берґерфройнд

ЛЬВІВ, КАЗИМИРІВСЬКА 4, КОЛОМИЯ, РИНОК 25,

Поручаюсь кооперативам 1719

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 65 (14.313). Львів, неділя 22. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-43.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Переможний наступ абісинців?

ПАРИЖ, 21. 3. ПАТ. Авас подає з Аддіс-Абеби: Кружляє тут — урядово ще не підтверджена — вістка, що рас Касса і Сеюм почали в долині Уаразі протинаступ і відкинули ворога, завдаючи йому тяжкі втрати. З цих самих джерел походить чутка, що деджак Гаєлю заняв Емдат-Сакан в Еритреї.

АБІСИНСЬКЕ СТАНОВИЩЕ ДО НАРАД КОМІТЕТУ 13-ьох.

ЛЬОНДОН, 21. 3. ПАТ. Абісинський посол у Парижі Уальде Хірім приїхав учора до Льондону з правним дорадником, відомим проф. Жеже, щоб слідувати за нарадами комітету 13-ьох, що почнуться в понеділок.

Вчора вечором дістав секретаріят Ліги абісинську ноту, де заявляє, що негус приймає заклик припинити воєнні операції лише під умовиною, що переговори йтимуть у рамцях Ліги та згідно з її основним пактом. Якщо Італія змагає лише до того, щоб оминути нафтові санкції, Абісинія не погодилась на це. **Неправдою є, буцімто Абісинія бажала вести безпосередні переговори та буцімто її армія розбита. Абісинія воюватиме, доки ненарушність її території не буде запевнена.** Після стільки пожертв Абісинія має право домагатися підмоги, якої Ліга відмовляє їй від 6 місяців.

ЛЬОНДОН, 21. 3. ПАТ. **Засідання комітету 13-ьох скликали на понеділок, на год. 10.30.**

Інтернаціонал боронить Версай.

ЛЬОНДОН, 21.3. ПАТ. На конференції робітничого інтернаціоналу ухвалили 18-и голосами проти одного (кілька здержалося від голосування) відозву, де осуджує „націонал-соціялістичну диктатуру" за те, що змагає до своїх цілей, ломлючи слово. Міжнародній світ праці — мовляв — як найгостріше висловлюється проти зломання Версаю та Льокарна. Німеччина приготовляє фортифікацію зремілітаризованої смуги та летунські бази, як випадові позиції проти мирно настроєних держав на сході та заході. Умовиною переговорів між Німеччиною і Лігою Націй повинно бути заключення конвенції збірної безпеки шляхом взаїмної помочі та розброєння. Якщо Німеччина на це не погодиться, інші держави мусітимуть зорганізувати мир без неї. Опісля конференція потвердила давнішу ухвалу, домагаючись, щоби Ліга Націй без вагання боронила незалежности Абісинії.

ПІСЛЯ РІШЕННЯ ЛЬОКАРНЕНСЬКИХ ДЕРЖАВ.

ЗАЯВА МР. ФЛЯНДЕНА

ПАРИЖ, 21. 3. ПАТ. На вчорашньому засіданні парляменту мінФлянден відчитав текст „білої книги" з рішеннями льокарненських держав, а у промові заявив м. ін., що Німеччина мусить приняти встані умовини, які творять нерозривну цілість. Уряд зробив все, що міг, щоб забезпечити Францію перед нападом; на всякий випадок французи мусять перш за все рахувати на себе самих.

ПРОМОВА ІДЕНА В ПАРЛЯМЕНТІ.

ЛЬОНДОН, 21. 3. ПАТ. Мін. Іден закомунікував палаті громад вид переговорів льокарненських держав та подальший хід. Як головне завдання, до якого змагає британський уряд було привернення довіря і міжнародного права на створення догідних умовин до стабілізації Европи. На час переговорів Франція та Бельгія зобовязалися не висилати нових військ на границю, зате Німеччина повинна фортифікувати надренської смуги. Розмови представників ген. булав обертаються лише довкруги запобіжних засобів проти спровокованої напасти. Уряд осягнув великий поступ і дальше працюватиме у тому напрямі; подіється, що палата послів погоджується з його діяльністю. На запит посла Етлі, яке становище Німеччини до льокарненських пропозиц, Іден відмовив відповісти.

БЕЛЬГІЯ ТАКОЖ ПРИНЯЛА ЛОНДОНСЬКІ ПОСТАНОВИ.

БРЮССЕЛЯ, 21. 3. ПАТ. Урядовий комунікат стверджує, що вчора передполуднем рада міністрів приняла звіт прем. Ван Зеляндa з женевських нарад та договір між державами. Пополудні прем. Ван Зеляндa зложив на цю тему заяву в палаті послів. Він обговорив льондонські наради — доволі здержливо. Приступаючи до дальшої акції Ліги Націй, сказав він: „Якщо Німеччина прийме предложення, це усуне всі труднощі; коли ні — само собі буде противорічити, кине лихе світло на власні предложення". Теперішне положення оцінив Ван Зеляндa оптимістично: „Небезпека війни — мовляв — зникла з обрію. Ніколи не скористає той, хто ломить право. Чи Німеччина прийме чи відкине предложення, все одно право народів сконсолідується".

ТАКОЖ ЗАІНТЕРЕСОВАНА ДЕРЖАВА...

БРЮССЕЛЯ, 21. 3. ПАТ. Тутешній щоденник „Ендепендане Бельж" повідомляє, що бельгійський премієр приняв учора люксембурського премієра та поінформував його про висліди льондонських нарад. Заходить питання, чи це порозуміння принесе хосен Люксембургові.

(Ред.: Люксембурське велике князівство лежить між Німеччиною та Бельгією, тому постійно боїться, щоб — на випадок війни з Францією — не повторилися події 1914. року, коли німецька армія нарушила невтральність Люксембурга так само як Бельгії).

„СИМВОЛІЧНА" МІЖНАРОДНЯ ПОЛІЦІЯ.

ЛЬОНДОН, 21. 3. ПАТ. Райтер довідується з міродатних джерел, що відділи міжнародньої поліції, які мають висилати до німецької пограничної смуги будуть лише символічні.

ІТАЛІЯ НЕ ВИЙШЛА З РЕЗЕРВИ.

ЛЬОНДОН, 21. 3. ПАТ. На вчорашньому приватному засіданні відчитали текст порозуміння; при тій нагоді Іден підмітив, що італійський делегат дав свій підпис зі застереженням апробати римського уряду.

Галицька Каса Ощадности
у Львові
видає ощадностеві книжки на показчика або іменні, золотові або в зл. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.
ВКЛАДКИ
ощадностеві зложені в Львівській Касі Ощадности у Львові користають поруки Держави.
ФОНД 6/45
резервовий понад 000.000 золотих.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 229-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третого Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив всіх видів уділяє кредити на піднесення господарства і промислу.

Хто спекулює —
може переспекулювати,
а той осягне спокій і користь
хто заощаджену готівку
вложить на опроцентовану книжочку в
„НАРОДНІЙ ТОРГОВЛІ",
Львів, Ринок 36. I. п.

З малої хмари — великий дощ.

Львів, 21. березня 1936.

Справа ритуального зарізу худоби робила спершу враження справи мало поважної, дрібної і — серед цілої маси міжнародніх і внутрішніх справ першорядної ваги — навіть трохи смішної. А проте показалося, що годі писати сьогодні про неї під наголовком „багато галасу ввечерва". Справа, через яку уряд мобілізує на соймову комісію аж трьох міністрів, з яких кожний виступає з заявою і полемікою, — це видно не така вже дрібниця. А проте не має вона сьогодні значіння, так мовити безпосередньо, своїм змістом, своїм звязком з моїсеєвим віроісповіданням та взагалі жидівським світом; нас цікавлять ті речі, які виявилися в приводу внеску п-і Присторової, нас цікавлять *політичні* науки історії, що впродовж останніх тижнів займали чи не всю увагу польської публиці і завдали стільки клопотів урядовим чинникам.

Отже ніколи ще так яскраво, як при цій нагоді, не показалося, що остання виборча ординація і її послідовний вплив в обовязуючому соймовому регуляміні, чи радше в існуючій структурі цього сойму, — не витримує життєвої проби. Адже автори виборчої ординації мали безумовно на увазі те, щоби парляментарні партії не могли вступити на шлях, відомий з тих літ, коли держава переживала найважчу кризу через вічні гострі суперечки між законодатною та виконавчою владою і коли ці парляментарні клюби робили з парляментарного терену підбиву для партійної боротьби не то за устрій держави, як радше — за владу. Та інтенція була зрозуміла, а проте у практичній реалізації реформи парляментарних установ у Польщі попала у протилежну крайність, яка саме тепер дає себе найболючіше в знаки — урядові. Скасувавши засаду голосування на „нумери" і встановивши засаду посереднього переведення кандидатур та голосування на особи, — реорганізація парляментарного устрою пішла послідовно так далеко, що скасувала навіть усякий поділ послів на якінебудь політично-однозгучні групи. Показалося, що спроба регіональних і т. зв. фахових парляментарних груп не має найважнішого практичного значіння: не усуває можливости, що сойм стає причиною найважчих клопотів уряду і що навіть може внести замішання в урядові кола, спричинюючи непотрібні частинні кризи.

Скасувавши поділ на ідеологічно диференційовані парляментарні клюби, яких речники виступали б в імені колективу, соймовий регулямін дав змогу всім послам заголошувати внески, при чому (у 33. ст. т. 1.) виразно підкреслює, що кожний внесколавець має виступати тільки „у влас-

АНТИМАҐНЕТНИЙ

ному імені". Очевидно, це торкається так само всіх промов. Досі бачили ми тільки повінь промовців, з якою дерлемо борються маршали сойму і сенату. Тепер, при внеску про заборону ритуального зарізу худоби, побачили ми, що у практиці може трапитись таке, що виступають посли, які зголошують внески, що заскакують уряд і накидають урядові не тільки тягар праці, але й безліч турбот, — та один за одним посли у ході дискусії вносять фермент, провалюють урядові поправки, зголошують небажані для уряду поправки до закону та переводять їх всупереч виразному спротивові заінтересованих міністрів, словом — роблять саме те, проти чого боролися автори виборчої ординації і нового реґуляміну!

При цій останній справі показалося теж, що на рахунок уряду окремі посли можуть скидати речі, за якими уряд зовсім не розпинався. Сьогодні вже кожний знає, що внесок п-і Присторової був дійсно внеском особистим, зголошеним без порозуміння з урядом. А проте фактом є, що первісне враження і в краю і за кордоном витворилось таке, що за тим внеском стоять саме урядові чинники, які нібито починають перейматися прикладом нірнберських законів чи гадають вихопити вулицю ніпід валиву ендеції — переліцитувавши ендецію в антисемітизмі і т. п. Нічого й казати, що така опінія не могла бути ані приємна ані корисна для уряду і держави і що прийшлось урядові вжити чимало енергії на те, щоби представити річ у правдивому світлі та спростувати всі ті непорозуміння. Колиж пригадаємо такі інциденти, як здезавування віцеміністра освіти Жонґолловича готовою армії, комісії б. воєводою послом Духом, що в наслідку дало димісію кс. Жонґолловича та з черги відворот п. Духа, епізод з заявою мін. Поплятовського проти делких вивозів референта справи посла Дудзінського, потім — переголосування у комісії таких поправок, які вводили на нівець урядову коректуру закону, зкінці палку боротьбу на вчорашньому пленарному засіданні сойму, поки врешті урядові вдалося провалити надто поквапні внески, що булиб внесли новий хаос у господарське життя і нове загострення національних відносин, коли пригадаємо всі ті перипетії, то зрозуміємо, що законодавча техніка і бажана тривка гармонія між соймом та урядом далеко не виглядають так, як цього собі дехто бажав.

У справі внеску п-і Присторової було заінтересованих аж 5 міністерств: освіти й віроісповідань (евент. суперечність з віроісповідною свободою), торгу і промислу (торговля мясом), хліборобства (плекання рогатої худоби), внутрішніх справ (національна політика) і закордонних справ (відгуки на чужині й кампанія всіх жидів у світі). Не дивниця, що в останньому часі найважнішою справою стала справа того внеску. Нічого казати, що через те мусіли бути затальмовані справи — життєво багато важніші й багато настирливіші. Можна радіти, що врешті після вчорашнього голосування ця справа сходить з черги дня. Якщо сенат хотів би вносити ще й свої поправки та знову справу актуалізувати і на терені парляментарному і поза ним, — то це булоб явище жалюгідне: бо з тієї малої хмари вже достаточно великий дощ, після якого залишились ще залябані, що мабуть довго ще будуть сохнути і затроювати атмосферу нездоровими випарами.

Чергова фікція.

Проєкт нової шкільної самоуправи.

Англія, що має найбільше право на титул володаря світу, це одночасно країна, в якій найбільше ашановане права і самого громадянства й окремої людини. Зокрема великі права і громадянства і одиниці в ділянці шкільництва. Виховання молоді в Англії спочатку було зосереджене в приватних школах: згодом місцева самоуправа прийшла на поміч приватній ініціятиві, а врешті й уряд. Але англійський уряд ніколи не виявляв тенденцій до монополізування шкільної освіти в своїх руках. Так і далі згідно і гармонійно кооперують між собою на полі освіти уряд, громадські організації і приватні підприємства.

На континенті Европи освіту стала доменою головно держави; а чим дальше на схід, тим сильніший та більший монополь держави у шкільництві. У Польщі приватне шкільництво, як відомо, надзвичайно сильно підпорядковане загальній і шкільній адміністрації. Дійшло до того, що в практиці майже заборонено було і домашнє, хатнє навчання. Так ревно оберігала свої монопольні права в шкільництві польська держава. Загально відомо, чому саме так сталось. Ідеольг і творець польської шкільної політики проф. Ст. Ґрабський навіть не крився зі своїми плянами польонізаційної шкільної політики. А хоч пізніше прийшов правневий переворот, то всеж у шкільній політиці далі всевладно панує дух Ст. Ґрабського. Акцію проф. Ст. Ґрабського навіть скріпив і поглибив міністер освіти Чернінський, маючи шкільний плебісцит та вводячи т. зв. державне виховання до шкільництва.

При такому напрямі шкільної політики не було ніяким дивом, що про громадянської самоуправи у шкільництві просто не брали під увагу. Хоч істнували нпр. в терені б. австрійської займанщини окружні повітові і місцеві шкільні ради з досить значою компетенцією та хоча спочатку закон передбачував зорґанізування таких самих шкільних рад на цілому просторі Польщі, одначе в практиці ніде не зорґані-

ОСТАННІ ВЕСНЯНІ НОВИНИ
жіночих і мужеських матеріялів
поручає
ДІМ МОДИ
ЛЬВІВ. ПЛОЩА МАРІЙСЬКА 4.
Українська обслуга.

ЕЛЕҐАНТНІ ПАНІ вбираються тільки у відомім першорядним маґазині ЯКІВ ІОСАМЕНТ Львів, вул. АКАДЕМІЧНА ч. 2. (Готель Жоржа).
1739 Найновіші креації плащів, костюмів і суконь постійно на склад.

КУРТ КЛЯЙН

Нова краватка.

— Що за неможлива краватка — подумав Андре, зупинившись перед виставою одної елеґантної крамниці з чоловічою ґалянтерією на вулиці Рея.

Про смак можна суперечатись, але Андре не був звичайним смертником і з його поглядом треба рахуватись. Він належав до найталановитіших мистців модерного напрямку і його останній образ „Поворот Сузанни" звернув загальну увагу паризької публики. Знали його теж як такого, що вміє одягатись. У гурті його товаришів розмовляли часто про його гарні краватки. Мав він їх дуже багато і аміняв їх майже щодня. У кавярнях на Монпарнасі, де він заходив постійно побавлятись нераз об заклад, чи Андре прийде сьогодні в новій краватці.

Коли так стояв Андре перед крамницею і вже рішив відвернутись від виставової шиби, нараз побачив усередині дуже гарненьку продавницю. Відомо, що малярі є дуже вражливі на красу молодих дівчат і та молода дівчина у крамниці дуже йому сподобалась. Андре довго не надумувався. Він уже віддавна хотів задивувати своїх приятелів новою краваткою. Поява дівчини у вікні видалась йому знаком Провидіння і він уже бачив у своїй уяві закриті перед оком прохожих найгарніші краватки у цій крамниці.

Продавницею звалась Івонна. Вона побачила мистця у вікні і відразу зміркувала, що це може бути добрий покупець. Коли вона показалася у вікні, то саме з тою думкою, щоб його заманути до середини.

Івонна почала дуже обайливо ходити коло нового клієнта. На його бажання розложила перед ним цілу серію краваток. Андре не міг рішитись, бо замісць придивлятись спокійно краваткам, споглядав що-хвилини на талановиту продавницю. Він почав [illegible] з якусь вигадану історію, щоб виправдатись в її очах, чому так довго надумується. Він — студент і мусить зложити візиту одній високій особі, з дуже естетичним смаком. Від такої дрібниці як краватка залежить перед кар'єра людини. Врешті прохав її, щоб вона сама йому порадила. „Якийсь внутрішній голос каже мені, що ви принесете мені щастя".

Нема нічого дивного в тому, що Івонна вибрала йому саме ту краватку, в яку він так вдивлявся і яка йому так дуже неподобалась. Природно теж, що вона навіть не питалась його, чи йому ця краватка подобається. Найважніше було те, що він спитав її, чи не міг би де з нею зустрітись.

Андре вийшов із крамниці з почуванням, що зробив добрий інтерес. Сумніви почали в ньому виринути щойно тоді, коли подумав він про те, що скаже своїй жінці. Спочатку хотів краватку сховати, але згодом прийшов до висновку, що це тільки справа смаку, чи вона комусь подобається чи ні. Він може назвати її оригінальною і в кожному разі подати арґумент, що вона припала до вподоби йому, а цеж найважніше.

Його жінка Берта запримітила новину ще перед обідом і сказала:

— Що за неможлива краватка, мій дорогенький. Мусиш її віміняти. А коли не хочеш сам, то я можу це зробити.

Андре не згодився. Він уявив, що краватка чудова і дивувався, як вона може комусь не подобатись. Берта завсіди має якісь застереження, коли він сам щось собі купує, зате все, що вона купує — добре! Дійшло до такої виміни думок, що він пригадав свою повнолітність і згадав про те, що не може підлягатись — тиранії. Наслідок був такий, що два дні обоє не розмовляли із собою.

Була нагода, щоб зустрітись з Івонною. Андре аміняв свою краватку на ту вибрану щойно на сходах, щоб жінка не бачила. Івонні дуже подобалось те, що він ходить в „її" краватці. Пішли разом повечеряти і потанцювати. Андре мусів оповідати про те, яке щастя принесла йому її краватка у тої високої особи, до якої він ходив представлятись. Вертаючись о хати Андре забув, що має на собі не ту краватку, в якій вийшов з дому. Зрештою жінка і так спа.

На другий день Андре був сильно здивований. Берта поводилась ним незвичайно любо та симпатично. На початку заявила йому, що дуже жалів свого вчорашнього поверхового осуду, бо бачить, що його нова краватка справді гарна своєю оригінальністю. На доказ свого щирого серця оповіла йому, щоє вранці зійшла вона до одної крамниці на вулці Рея, щоб купити йому ще один примірник тої чудової краватки.

Андре глянув на жінку з недовірям, але побачивши її щирий, винний погляд, був зворушений. Поцілував Єву, завязав собі одну з тих нових краваток і пішов до кавярні, на Італійському Бульварі, де мав на нього чекати Івонна. Якжеж він здивувався, коли там замісць Івонни зустрів його сам власник крамниці і передав йому пакет. У пакеті була краватка — третя така сама, а поруч неї біл: „Тому, що Ваша жінка так дуже захоплена їм добрим смаком, що зараз купила собі другий примірник вибраної мною краватки, пересилаю ам іще останній зразок, який маємо на складі. Більше можете не трудитись. Івонна".

Андре був сказний: на жінку, яка так його перехитрила, на Івону, і найбільше на себе. Випив чорну каву, взяв пакет під стіл і пішов до одної кавярні на Монпарнасі, де часто заходив. Уперше від часу, любив жонатий просидів там цілу ніч у зовсім ґвалтовному товаристві. Коли прийшов на другий день до дому аж на обід, жінка не дала по собі навіть пізнати, що гнівається. Та перша річ, яку запримітив він у своїй робітні, був саме той пакет залишений у кавярні.

Видко, що в му льокалі на Італійському Бульварі знали його, коли відослали йому згублену річ. Не знав, чи має сміятись. Мав тепер ті самі нові три краватки, які важко було відріжнити. Аж тепер мусів погодитись із своєю жінкою, що вони були неможливі".

Перекл. *а. б.*

зовано таких шкільних рад, а вже істнуючі постепенно завмирали. Тепер у сеймі зголошений з посольської ініціятиви законопроект, що мав би узгіднити фактичний стан з писаним правом у цій справі. Цей законопроект передбачує створення замісць давніх шкільних рад по повітах повітових комісій загальної освіти, а по волостях — громадських комісій загальної освіти. Отже нові органи шкільної господарки творяться при органах місцевої самоуправи. Мають вони складатися у повіті: з провідника повітового виділу (себто старости), повітового лікаря, двох учителів, що їх покличе міністерство освіти та 5 членів, що їх вибере повітова рада. У волостях ці комісії складатимуться з голови, що його делегує провідник громади, двох учителів з призначення м-ства освіти та 4 членів, що їх вибере волосна рада. До круга ділання повітових комісій освіти належить: а) опінія в справі шкільної сітки, б) вироблення в порозумінні зі шкільною владою пляну реалізації загального навчання в повіті, в) вироблення пляну позашкільної освіти для повітової самоуправи, г) опінія про освітні буджетові прелімінарі повітової ради і волосних громад. Волосні комісії мають подібні права, але очевидно на терені збірної громади; одначе головним завданням їх буде радше надзір над діяльністю шкільної опіки при окремих школах.

Коли хоч побіжно проаналізувати право громадянства в цих запроектованих органах, то впадає в очі побожне бажання, щоб повітова самоуправа зуміла зреалізувати те, чого досі не всилі була доконати держава — зреалізувати загальне навчання в повіті (1,200.000 дітей поза школою). Зате зовсім не вражає те, що роля цих повітових комісій освіти зведена до виділення опінії, коли прийняти під увагу і монопольні тенденції уряду в ділянці освіти і дух теперішньої конституції держави.

При того роду компетенції нових комісій освіти можна було очевидно позволити собі начеб на перевагу громадських чинників в особовому складі цих комісій. Цей склад комісій є дуже характеристичний і догідний для урядових чинників саме в ділянці шкільної політики супроти непольських народів. Завсіди можна сховатись за цей паравен волі громадянства. Істнування такого роду поправки — це звичайна річ. Ми його бачимо в законі про автономію вищих шкіл, де уряд не хотів взяти на себе відповідальности за справу приняття студентів, а волів прикритись автономією вищих шкіл. Обсервуємо це саме явище у виборчому законі, у тих славетних окружних комісіях з їх специфічним під національним оглядом складом. Тепер і в шкільній політиці можна буде багато дечого звалити на польське громадянство, а навіть і на українське. Чейже в якомусь мінімальному числі будуть у цих комісіях і представники українського громадянства. І знов повториться стара історія: у волосній комісії освіти буде більше українців, хоч менше, як поляків, а в повітовій буде українців вже як на лік. Чейже не дурно нові комісії створено при місцевій самоуправі і саме ця самоуправа вибирає членів тих комісій. Дарма, що архитектонічна будова самої територіяльної самоуправи дуже дивна, бо виглядає, як опрокинута піраміда...

Отже в нових освітніх громадських комісіях голос українців не буде відповідати ані нашій чисельности, ані нашій силі. Тому при ознайомленні з новим законопроектом шкільної самоуправи мимохіть по контрасту наче пригадується колишній проект проф. Цолля, що дістав був навіть епроблту марш. Пілсудського. А цей проект передбачав майже справжню автономію для українського шкільництва. Чейже без шкільної автономії не можна створити широкої бази для дійсного польсько-українського порозуміння.

Далеченько від цього всього відбігла наша дійсність і — що важніше — не видно, щоб скоро прийшло до виконання цього безспірного заповіту марш. Пілсудського.

Ревматизм суспільною язвою.

Особи, діткнені ревматизмом часто і хронічно терплять, а часом стають інвалідами передусім у нападах у пору незапримічених і нелікованих. В нашім вогкім і малосонячнім кліматі, прояви ревматизму легко спостерегти і коли в пору пічемо його правильно лікувати, можемо запобігти дальшому розвоєві недуги. При ревматизмі треба заживати 2—3 таблетки Тогалю 3 до 4 рази денно. Тогаль вживаємо також в часі розвиненої вже недуги: в ревматизмі, артретизмі, подагрі, нервоболях, болях голови, грипі і простуді. — Тогаль є добрим засобом проти болю і проти горячки. 35/107 1—1

Спротив членів Ради Ліги Націй

проти постанов льокарненських держав.

ЛЬОНДОН, 21. 3. ПАТ. На приватному засіданні вчора пополудні Рада Ліги розглядала звіт британського уряду про постанови льокарненської конференції. Члени Ради Ліги дістали повний текст постанов всього 2 години перед засіданням; правдоподібно льокарненські держави сподівалися, що інші члени Ради розглянуть предложення побіжно і заапробують їх у понеділок. Тимчасом над ними розвинулася довга і жива дискусія. Більшість членів Ради звернула увагу на те, що у пропозиції надто багато загадкових місць. Компетенції проектованої міжнародньої конференції надто широкі, крім того торкаються держав, що не належать до Ліги; годі їм накидувати постанови Ради, не порозумівшись з ними заздалегідь. Взагалі сигнатарі Льокарна вмішалися до справ, які до них не належать. Того роду критичні завваги висловили представники Польщі, Еспанії, Румунії, Данії, Туреччини та інші. Італійський амбасадор Гранді не висловився про постанову льокарненських держав тому, що римський уряд ще її не затвердив. Коли справа приняла такий некорисний оборот, мін. Іден заявив, що не йде тут про проект формальної резолюції, бо навіть Італія, одна з держав, що пропонують її, не заняла ще дефінітивного становища. Тому пропозиція льокарненських держав мусить перейти регуляміновy процедуру; розглянуть її в понеділок.

Більшість членів Ради здивована, що сигнатарі Льокарна пробували їх здеґковажити, послуговуючися методами, що нагадують пакт чотирьох.

ЛЬОНДОН, 21. 3. ПАТ. Представники т. зв. невтральних членів Ради Ліги: Еспанії, Швеції, Норвеґії, Данії, Голяндії та Швайцарії зібралися нині рано, щоб обговорити пропозиції льокарненських держав.

500 міліонів для фармерів.

Як відомо, верховний суд Злучених Держав у Вашинґтоні визнав закон про ААА (Аґрікалчурел Адджастмент Акт, себто постанову про вирівнування хліборобських цін) — неконституційним. Згідно з традицією той закон перестав бути законом. Тепер Конґрес у Вашинґтоні приняв новий проект закону про поміч фармерам під назвою „бил про консервацію ріллі". На це призначено суму 500 міліонів долярів. Федеральна влада цими грішми має винагороджувати фармерам страти у прибутках.

Секретар хліборобства Генрі Воллес, який назвав рішення верховного суду „управненим злодійством", може, що коли підчас світової війни федеральна влада наказувала фармерам сіяти більше збіжжа і платила вищі ціни, то тепер вона повинна їм помогти вернутись до давньої управи ріллі, себто вилишити багато ріллі облогом і при тім винагородити їх страти

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

За новий федеральний податок в Америці.

Президент Рузвельт звернувся до конгресу з предложенням про новий федеральний податок. Він пропонує основну зміну федерального податку на корпорації, так щоб новий податок приніс федеральному скарбові додатково 620 міліонів долярів прибутку.

Податок на „нерозділені зиски" корпорацій мав би принести річно 614 міліонів долярів, але після скасування ріжних давніх корпораційних податків нового чистого прибутку для федерального скарбу остало би всього 620 міліонів долярів. Цей податок на багацтва і тому багаті корпорації протестують

Ширіть наш часопис!

Під увагу.

Пресова боротьба останніх днів поміж деякими нашими громадянами протилежних таборів дійшла вже до нечуваних розмірів некультурної форми і негідного змісту, — коли загал українського громадянства щиро бажає поважної праці і єдности провідної думки, щоби спільними силами добувати творчі вартости для добра української нації.

Як старший громадянин, що не привик приглядатися боротьбі такими шкідливими і понижуючими нас засобами, — відчуваю з українським громадянством тяжкий біль і згірдження, як також небезпеку занепаду національних чеснот, — і тому підношу цей прилюдний заклин спамятатися, призадуматись і запестати соромну боротьбу своїх проти своїх, — щоб звести ріжниці думок і поглядів на шлях громадянської виміни думок і предметового вияснення спірних справ в інтересі спільних нам ідейних змагань.

20. III. 1936. Д-р Кость Левицький

Справа статтей Дмитра Палієва.

КОМУНІКАТ
РАДИ ТОВАРИСТВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ ІМ. І. ФРАНКА.

Рада Товариства Письменників і Журналістів на своєму засіданні 20. III. 1936. одноголосно рішила:

Справу статтей члена Товариства, ред. Дмитра Палієва, п. н. „Моя відповідь", поміщених у „Батьківщині", передати судові, зложеному з трьох членів і одного заступника, покликаних Радою зпоміж членів Товариства. Самозрозуміло, що у звязку з цим Рада Товариства припиняє ред. Дмитра Палієва в членських правах до часу вирішення справи судом. Рада Товариства постановила просити суд розглянути справу не тільки всесторонньо, але і якнайскорше.

Рада Товариства Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові.

Дешеві білі дні

з 40% знижкою цін улаштовує

Галицький Магазин Новин

Львів, Галицька 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 73 шир.	0·53	Атлас постел. 90 ш.	1·35
Полотно 80 шир.	0·60	Атлас постел. 150 ш.	2·35
Маданолям 80 шир.	0·80	Мережані пошевки	1·80
Маданолям 90 шир.	0·95	Простирала кондр мер.	4·50
Шифон 80 шир.	0·80	Простир. кондр. коров.	5·20
Шифон 90 шир.	0·90	Обрусове біле	1·90
Зефір сирий	0·55	Обрусове колір.	2·16
Зефір на сорочки	0·75	Обруси з френдзл.	2·50
Поплеліна на сорочки	1·20	Столовий гарніт. 6 ос.	6·—
Поплеліна шовкова	1·60	Серветки	0·20
Перкалїна колірова	0·65	Вафлеві ручники	0·25
Дамка на підшванці	0·65	Кухонні ручники	1·50
Полотно на простирал.	1·25	Стирки корчинські	0·45
Простирала віднас.	1·90	Хустинки до носа	0·15
Вовн. рожевий 90 ш.	1·05	Мужеські хустинки	0·35
Вовн. рожевий 150 ш.	2·20	Капт вікові	2·50
Веба червона 90 ш.	2·—	Сінники	3·—
Шифон на постіль 90 ш.	0·95	Ковдри сатинові	9·—
Шифон постел. 150 ш.	1·70		

УВАГА: Вже дістали ми величезний вибір найновіших весняних і літніх матеріялів і продаємо їх по найнижчих цінах. При закупні товару від 5 зол. — задурно білети до першорядних кін.

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою посилкою.

Як Японія готується до війни на Далекому Сході?

Прага, березень 1936.

Отсим нинішнім дописом навязую до статті М. Данька „Як Москва готується до війни на Дал. Сході", що її привело „Діло" з 13. ц. м. У згаданій статті М. Данька читаємо між іншим таке: „Як реагує Москва на все, що діється на Далекому Сході" — грандіозними приготуваннями до війни". А як-же реагує Японія на все те, що діється на Далекому Сході? Теж такими самими приготуваннями.

Щоб доказати правдивість своєї відповіди, наш женевський кореспондент прибув за кореспондентом офіц. німецького „Фелькішер Беобахтер" на Далекому Сході Гансом Требсом — дані з повідомлення інформаційного відділу „Південної Манджурської Залізниці" про гарячкову будову нових совітських залізниць, призначених лише для сконцентрованого наступу на Манджурію та Монголію. Щоб доказати правдивість нашої відповіди, ми приведемо знову декілька даних за офіц. совітською „Правдою", як Японія приготовляє матеріяльні бази для майбутньої війни з Совітами. Гадаємо, що оба ці дописи будуть добре один одного доповнювати й цим дадуть нашим читачам один суцільний образ.

У своїх міркуваннях „Правда" виходить з змісу неожиданого розмаху японського промислу в останніх роках. Тоди цього розмаху треба шукати: 1) у тревані „малої війни" в Китаю і 2) в гарячковій підготові матеріяльних баз для „великої війни" на континенті. В останніх чотирьох роках японці найбільш уваги присвятили саме витворенню отсих баз, без яких булаб неможлива „велика війна".

Вже при кінці 1933. р. японський промисл досягнув рівня з 1929. р., себто рівня перед появою господарської кризи. У 1934. і 1935. рр. інтенсивний розвиток цього промислу тревав далі. Особливо сильний був зріст металюргічного, хемічного і текстильного японського промислу. Для його характеристики досить привести тут декілька дат: продукція лютого заліза в Японії разом з Кореєю і Манджуко виносила у 1928. р. 1.310.000 тон річно, а 1935. р. аж 2.680.000 тон, сталі випродуковано в Японії в 1928. р. 1.906.000 тон, а в 1935. р. аж 3.950.000 тон.

Само собою, що на такий величезний зріст не спливуло ніщо інше, як лише реорганізація армії й фльоти у звязку з приготуваннями до „великої війни."

Не менш цікаве й те, що в останньому часі в Японії особливу увагу звернули на збільшення продукції спеціяльних технічних родів сталі. У звязку з цим ще й нині переводять в Японії широку реконструкцію металюргічних фабрик, ставлять нові високі печі, електрівні й т. п. В тяжкій індустрії всю увагу присвячують знову удосконаленню виробництва всього того, що конче й необхідно потрібне для моторизації армії. Не менше уваги присвячують нині в Японії теж зростові хемічного промислу.

Куди складніша є ситуація Японії, коли йде про т. зв. кольорові метали. Їх мусить Японія довозити і тому за останні роки Японія призбирала у себе великі припаси міди, цинку та олова, особливу увагу звернула на виробництво алюмінія, так дуже потрібного для авіятики.

Найгірше стоїть Японія щодо нафти. Але і під цим оглядом в Японії роблять усе можливе, щоб призбирати якнайбільші її резерви. Японія довозить 85—87 прц. нафти. Японський уряд видав розпорядження, що на випадок війни мусять мати потрібні запаси нафти і споріднених з нею плодів не лише військові склади, але і склади приватних підприємств. В останньому часі вийшов новий розпорядок япон. уряду, що всі фірми, які в Японії торгують нафтою й її деватами, в цьому числі теж і закордонні, мусять мати у своїх магазинах такі припаси нафти, які вистарчилиб найменше на пів року.

„Мала війна" в Китаю і приготування до „великої" війни" привели до великого фінансового напруження в Японії. Особливо бє в очі величезний зріст державного буджету у звязку зі збільшенням військових видатків. Для ілюстрації вистарчить привести таку табельку:

роки:	заг. держ. буджет	мін. війни	мін. фльоти
1930	1.508.639	227.455	227.120
1935	2.215.675	492.958	529.683
1936	2.272.000	503.000	551.000

Японський державний довг з 1935. р. в порівнанні з 1931. р. зріс саме вдвоє і дійшов до висоти 10 міліярдів єн.

Від початку 1933. р. реорганізація й нове озброєння японської армії йшло просто шаленим темпом. Ось вам знову декілька дат для ілюстрації:

Назва виробл. предметів	Зріст виробництва (вир. сили) в штуках	
гармат всіх калібрів	7.000	10.000
ріжних скорострілів	100.000	150.000
крісів	2.500.000	3.000.000
тракторів	не виробляли	1.000
літаків	100	6.000
вантажних авт	300	5.000
танків	не виробляли	1.600
лет. моторів	200	9.000

Інтенсивний розвиток військового промислу в Японії уможливив не лише здійснити модернізацію й технічну реконструкцію японської армії мирного часу, але дав теж змогу створити мобілізаційні припаси, потрібні для розвитку армії та її постачання для моменту вибуху війни й її довшого ведення.

Величезну працю виконала Японія теж на полі ознайомлення армії з усіми новими технічними засобами ведення війни. В рр. 1933-34 вишколено 150.000 вояків постійної армії і резерв, і цей вишкіл коштував Японію понад 20 міліонів єн. Створено великі відділи летунів, танкістів, шоферів, гарматчиків і військових техніків. Створено теж чимало нових спеціяльних технічних відділів.

„Правда" зазначує, що япон. армія змінилася теж значно і під оглядом своєї кількости і під оглядом своєї якости. І так нпр. „Правда" подає такі дати для ілюстрації чисельного стану японської армії в порівнанні з роками 1930. і 1936.:

1. січня 1930. було в яп. армії 283.000 людей, 4.120 скорострілів, 932 гармат, 80 танків, 50 панцерних авт і 500 літаків.

1. січня 1936. вже було в війську 345.000 людей, 6.940 скорострілів, 1.590 гармат, 700 танків, 300 панц. авт і 1.280 літаків.

Якуж армію може — на думку „Правди" — поставити до „великої війни" Японія? Напімовірнішою цифрою вважає „Правда" 1.500.000 аж 2.000.000 людей, озброєних за вимогами найсучаснішої військової техніки.

Оба ці дописи, М. Данька і наш, здається досить ясно показують, яка ситуація панує на Далекому Сході й що вона може, а здається, й мусить таки довести до зудару обох тих сил, які до цього зудару так пильно приготовляються. Далекий Схід це дійсно „ключ до розвязки" цілої сучасної міжнародньої ситуації, а етапи розвитку т. зв. далекосхідної проблеми це одні з головних вирішних чинників основних політичних ходів у европейській політиці. Не треба, здається, ще зайвий раз повторяти, що — ніщо інше, як лише оця далекосхідня проблема примусила Совіти „піти в Европу" і тут натворити те все, що нині так прекрасно помагає „закріпляти" загальний мир.

М—м.

Нова назва Української Академії Наук.

Рада народніх комісарів УССР затвердила 21. лютого новий статут Української Академії Наук, узгіднений із статутом всесоюзної Академії. У звязку з цим змінили назву Академії, яка буде називатися тепер Академією Наук УСРР. Треба пригадати, що це вже друга зміна назви цієї Академії, яка при оснуванні в 1918. р. урядом гетьмана Скоропадського дістала була назву Всеукраїнської Академії Наук.

Німеччина відкине льондонські пропозиції.

ЛЬОНДОН, 21. 3. ПАТ. Дипльоматичний кореспондент „Дейлі Мейль" довідується з кол, зближених до німецької делегації, що уряд Німеччини відкине нині льондонські пропозиції, які обмежують суверенність Німеччини в Надренії. З найбільшим спротивом Німеччини стрінеться пропозиція ввести британське та італійське військо до Надренії і пропозиція передати справу французько-большевицького пакту до вирішення гаському трибуналові. Урядові британські кола приготовані, що Німеччина відкине ці дві пропозиції, але ще вчора вечором мали надію, що дійде до переговорів у цих справах.

Рібентроп вертається до Берліна.

ЛЬОНДОН, 21. 3. ПАТ. Німецький делегат амб. фон Рібентроп відлетів нині пополудні до Берліна, щоб зложити канц. Гітлерові справу переговорів. Не відомо, чи фон Рібентроп вернеться знову до Льондону. Рішення в цій справі залежить від канц. Гітлера. Тутешні кола німецької делегації здогадуються, що фон Рібентроп вернеться до Льондону з новими пропозиціями Німеччини, які змагатимуть до зміни постанов, що їх приняли представники льокарнеських держав.

Текстильний склад **Рудольф Світальський - Тадей Ґаєр** Львів, Баторія 20, готель Саський

Великий вибір першорядних матеріялів: мужеських, жіночих та Всеч. Духовенства

Ціни винятково низькі. Догідні сплати. Кооперативам відповідний рабат.

Спільна акція Китаю і СССР. проти Японії.

Військовий договір СССР з Китаєм.

ТОКІО, 21. 3. ПАТ. Агенція Домеі повідомляє: Преса пише, що СССР і Китай підписали тайний договір проти Японії. Большевики зобовязалися припинити комуністичну пропаганду в Китаю і прийти нанкінському урядові з матеріяльною допомогою. Зате Китай приобіцяв припинити акцію проти китайських комуністів, змінити свої прикордонні відділи проти Японії і співпрацювати з большевицькою армією та китайськими комуністичними військами. Крім того монгольський уряд не буде простягати своєї суверенности у Монголії і буде робити все в порозумінні з урядом СССР.

Нині в неділю оба театри грають!

У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ дві вистави: 3.30 по найнижчих цінах популярна оперетка **ПРИГОДА В ҐРАНД ГОТЕЛЮ** з Ів. Кульчицькою.

8 веч. віддавна очікуваний **ПЕР ҐІНТ.**

В ТЕАТРІ РІЖНОРОДНОСТЕЙ вечором: **ТРАФІКА ПАНІ ҐЕНЕРАЛОВОЇ.**

З організаційного руху.

З життя й діяльности Народньої Організації Українців м. Львова.

Замарстинів.

Замарстинів, чи не найбільш загрожена денаціоналізацією дільниця Львова, дав доказ, що українська культура, традиція, віра батьків і народність мають непереможну силу. Поляки мають на Замарстинові недавно побудований великий костел. Колись місцева громадська рада подарувала цьому костелові 15 моргів луки; українцям, які хотіли побудувати собі церкву рада рішила дати два морги. Львівський маґістрат по довгих перипетіях признав ухвалу громадської ради і мав намір віддати українцям у посідання площу. Але вистало, щоб десять замарстинівських поляків внесло спротив і ухвалу змінили. Тисячі українських голосів були менше важні, як оцих десять польських. І тому вернуться наші громадяни в малій читальняній каплиці, де відбуваються гр.-кат. богослуження ще аперед війни.

Злість, жаль, обурення — все те дратує українців Замарстинова. Одначе вони розуміють, що їх ратунком є не опускати рук та щоденною працею і солідністю набирати ґрунту. Тому вони так численно зібралися в неділю 8. ц. м. в год. 12. вполудне на сходини своєї дільницевої Народньої Організації в читальняній домівці, де голова Н. О. *пос. д-р Степан Білик* у півторагодинному рефераті склав звіт з діяльности УПР, обговорив значіння української справи на міжнародній політичній арені та зясував коротко світові політичні події. Приявні нагородили прелеґента рясними оплесками. Другий з черги говорив п. *Антон Добрянський*. Промовець обговорив відношення польського уряду до українців та наше становище під теперішню пору. Опісля перейшов до організаційних справ і справи фонду. Його поради, як слід дбати про витворення інтелектуальної і збірної сили та зліквідувати безробіття між кваліфікованою молодю викликали велике зацікавлення між слухачами.

Присутні ухвалили після того повне довіря УПР і висловили домагання до уряду, щоб нарешті приступив до реалізації предложених йому нашим проводом постулятів. Як реферати, так і хід дискусій стояли на високому рівні. Сходини скінчились в год. 2.30.

Гемороїди
є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути ті дошкульні терпіння. При гемороїдах вживаємо
Anusol
„Goedecke"
МОЖНА ДІСТАТИ В АПТИКАХ
12 чопків 5 зол. - 6 чопків 3 зол.

ЗМОТОРИЗОВАНА СТОРОЖА БЕЗПЕКИ.

МОРАВСЬКА ОСТРАВА, 21. 3. ПАТ. „Ческе Сльово" повідомляє, що на залізничому відтинку Карвіно—Чеський Тешин—Чадца взяли змоторизовану сторожу безпеки: збудували моторовий віз, який опанцирили, щоб забезпечити машиніста перед обстрілюванням. Віз будуть дочіпляти до поїздів, які курсують на цій лінії а оглядну на побоювання саботажів.

звійки (тутки)
Tornvitan
Станислава Волошинського
повновартісний виріб
„ПЕРЕДКРІЗОВІ"
6.23

Звіт з діяльности Союзу українських журналістів і письменників на чужині.

Звіт обіймає час від 26. березня 1934 р. до 29. жовтня 1935 р. В березні 1934 р. до Союзу належало 54 членів, впродовж звітового року помер проф. В. Біднов, член фундатор Союзу; вступив до Союзу один член. Тому загальна кількість членів на 29. X. 1935 р. залишилася без змін. В числі 54 членів є один почесний член — О. Олесь та 53 дійсні члени. Управа Союзу складалася: з голови С. Сірополка, заступника голови П. Феденка, скарбника І. Мірного, секретаря В. Филоновича та двох членів без спеціяльних функцій — Д. Доошенка та П. Котовича. Після виїзду останнього з Праги заступив його перший кандидат — К. Мацієвич. Управа відбула 9 засідань та декілька нарад президії. Головна діяльність Управи за цей час виявилася в організації прилюдних вечорів, на яких виголошено такі реферати: 1. П. Феденко — „Національна проблема в СССР"; 2. Б. Мартос — „Справа полковника Болбачана в 1919 р."; 3. Г. Романчич — „Враження з подорожі по українських землях на Канади"; 4. М. Славінський — „Життя та діяльність М. Старицького"; 5. Д. Дорошенко — „Бібліографія творів М. Старицького"; 6. Д. Антонович — „М. Старицький, як поет і драматург"; 7. Антончук — „Завдання української пропаґанди за кордоном"; 8. Д. Антонович — „Підземна течія романтизму в українській поезії та його вплив на сучасну еміґраційну поезію"; 9. П. Феденко: — „Українська література в другім пятиріччі"; 10. Д. Дорошенко: — „Спомини про український театр при кінці XIX. та на початку XX. в."; 11. О. Бочковський — „Абісинія і світ".

З інших справ, якими займалася Управа, слід згадати справу переведення, з її ініціятиви, збірки пожертв на надгробний памятник на могилі українського письменника В. Леонтовича. Крім того Управа Союзу відгукнулася на всі важливіші події, так чи інакше звязані з українською справою. І так Управа надіслала телеґраму до Ліґи Націй з протестом проти приняття СССР до Ліґи Націй; вислала привітання міністрові закордонних справ ЧСР д-рові Е. Бенешові з нагоди 50-ліття його народин президентові Чеської Академії Наук і Мистецтва проф. д-рові Ферстерові з нагоди 75-ліття його народин; Зїздові жіноцтва на Підкарпатській Русі; Всеукраїнському Жіноч. Конґресові в Станиславові; делеґатському зїздові Українського Центрального Комітету в Польщі; Комітетові вшанування памяти О. Фельковича в Чернівцях; вислала співчуття родині Б. Берисова з нагоди смерти її матери. Управа брала також участь у влаштуванні спільно з іншими українськими організаціями свята 85-ліття народин президента ЧСР Т. Масарика та концерту-академії памяти Т. Шевченка, а також брала участь, висловивши свого представника, у святі проголошення незалежности Білоруси. Накінець, слід згадати, що Управа Союзу делеґувала свого представника для участи в Міжорганізаційній Комісії Підготовчого Комітету у справі Всеукраїнського Національного Конґресу.

Вкінці слід згадати, що через недостачу матеріяльних засобів Управа не могла перевести в життя деяких намічених плянів, як наприклад, видання бюлетеню Союзу.

Загальні збори одноголосно ухвалили річевий і грошевий звіт управи та признали абсолюторію уступаючій управі.

До нового складу Управи вибрали: головою — С. Сірополка та членами — П. Феденка (заст. голови), І. Мірного (скарбник) та М. Матющенка (секретар). Кандидати: К. Мацієвич і Д. Дорошенко. До складу Ревізійної Комісії вибрали: М. Битинського, Б. Мартоса та І. Кабачкова.

КРІВАВА ДЕМОНСТРАЦІЯ.

БРЮСЕЛЯ, 21. 3. ПАТ. У Люсені відбулася бурлива маніфестація флямандських студентів перед в'їздами осідку організації Народній Леґіон. Вибили шиби будинку, стріляли з револьверів. Ранений один член Нар. Леґіону й один студент-фляманденць. Поліція привернула порядок і перевела ревізію в осідку Нар. Леґіону.

ПЕРЕД СКАСУВАННЯМ ВИЙМКОВОГО СТАНУ В ЯПОНІЇ.

ТОКІО, 21. 3. ПАТ. „Домей" заповідає, що в найближчому часі скасують виїмковий стан. Військові відділи, що їх вівали до Токіо з провінції у звязку з подіями 26. лютого, дістали приказ вернутися до залог.

Нововідкритий
РЕСТОРАН і ПОКОЇ ДО СНІДАНЬ
ф-ма „ОАЗА"
ЛЬВІВ, ЯГАЙЛОНСЬКА 24.

Свято в честь Тараса Шевченка в Торуні.

Українська кольонія в Торуні, на Поморю, відсвяткувала 15. березня ц. р. 75-ліття смерти Т. Шевченка академією, на яку прийшло коло 60 осіб, придніпрянців і галичан. Відрадне явище ще й те, що доволі багато було дітей, теж тутешніх уроженців, у віці від 3 до 12 літ. Деякі навіть у народній ноші.

В салі ресторану, де відбулася академія, висів на головній стіні портрет Тараса. Під ним національний прапор з тризубом у терневому вінку. Настрій поважний. Видно між зібраними зворушення, коли доведося так далеко від своїх пошанувати незабутнього Пророка.

На програму склались, як звичайно буває вступне слово, „Заповіт" відспіваний мужеським хором, реферат: „Шевченко і націоналізм" і коло десять дитячих декламацій. Мило було почути: „Думи мої", „Мені однаково" чи „Обнімітесь", які виголосили уродженці вже на Поморю діти по українськи, хоч і з польським наголосом. Всеж таки булоб бажано, щоб батьки дітей більше уваги звертали на знання своїх дітей і вживали постійно рідного слова в дома.

Свято закінчилось товариською гутіркою і збіркою на Музей Визвольної Боротьби у Празі.

Г.

240 осіб втонуло у Злучених Державах.

ПОШЕСТЬ, ГОЛОД І ГРАБЕЖІ.

НЮ ЙОРК, 21. 3. ПАТ. У шістьох східних стейтах 50 міст **поважно знищених**, у чотирнацятьох стейтах, обнятих повінню **згинуло 240 осіб, а 300.000 осталось без даху.** У Пенсильванії та західній частині Вірджінії вибухла **пошесть тифу та дифтериту.** У стейті Майн проголосили **воєнний стан.** У Пітсбурґу жінки та діти збирають зіпсуті харчі, які викинула вода за беріг. **Виголодніле населення грабує крамниці з харчами** — доходить до зударів з поліцією; у Пітсбурґу **300 підростків напало на товаровий поїзд, що віз харчі.** Юрби виголоднілих дітей шукають родичів. У Менчестері **втонуло 200 звірят у зоольоґічному городі.**

ЛАТВІЇ ГРОЗИТЬ ПОВІНЬ.

РИГА, 21. 3. ПАТ. Дніпр піднеслася 3 і пів метра понад нормальний рівень; пробують розсадити ледову запору біля Динабурґа. По совітському боці леди ще не рушили; як це станеться, положення ще погіршає.

НОВА КНИЖКА!
Із жіночої психольоґії
Химерне серце
Ірини Вільде.
Ціна 1.50 зол.
Порто 30 сот., висилає Адміністрація „Діла", Львів, Ринок 10.

Шевченківський концерт у Кракові.

Краків, 18. березня.

Заходом усіх українських культурно-освітніх товариств у Кракові відбувся в неділю 15. березня ц. р. в „Салі Сеській" при вул. св. Яна ч. 3. концерт у честь Шевченка. „Саля Саська" виповнилася цілком українською кольонією. Хорами проводив інж. Ярослав Менцінський, форт. дострій обняла п. Іза Левицька-Павлякова.

Шевченківські концерти у Кракові все мають гарний успіх. І цьогорічний концерт мав теж необмежений успіх.

Започаткував концерт хор могутнім „Заповітом" композ. М. Вербицького. Після короткого вступного слова, що його виголосив голова Філії Т-ва „Просвіта" в Кракові радн. Володимир Місьнкевич, почалася дальша концертова частина.

Між. хор під вправною рукою інж. Яр. Менцінського виконав бездоганно Лисенка „Туман хвилями лягає" і Шевченка-Вахнянина „Садок вишневий коло хати". Зовсім вдоволяче виконав муж. хор Шевченка-Лисенка „Утоптала стежечку", менше вдатно — Шевченка-Лисенка „Гамалія". Треба тут згадати про одну дуже милу несподіванку, а саме: оба хори — і мішаний і мужеський — виступили в народніх строях, що — річ ясна — викликало тут небуденне враження та захоплення. Ці чудові строї спроваджено зі села Гнилички, збораського повіту.

Атракційною точкою програми було баритонове сольо арт. опери Степана Романовського: Шевченка-Лисенка „Огні горять". Публика була захоплена його співом і на настирливе її домагання виконав арт. Романовський аж три надатки: а) Масляка-Ніжанковського „Ах деж той цвіт?", б) Шевченка-Лисенка „Ой, чогож ти почорніло, зелене поле?" і в) Шевченка-Лисенка „Минають дні". Повний сили голос арт. Романовського, знаменита інтерпретація слів і справжнє мистецтво виконання заблестіли всією красою.

З правдивою насолодою слухали всі декламації п. Іванки Сминківної, що прекрасно декламувала вибір із „Думок" Шевченка. Вроджена артистка, вчуваючись, віддала кожне слово в повним зрозумінням і в цілості дала щось незвичайно гарне — мистецьке. Гарно теж декламувала п. Мартуся Шарівна Шевченкові „Посльми" (пс. 81.).

Сцену з погруддям Шевченка прибрано квітами, килимами та вишиваними рушниками. Вишивки на сцені та хор у народніх строях творили одну гармонійну картину, що робило дуже миле враження. Цілість концерту давала наскрізь поважний настрій, гідний 75-ліття смерти Шевченка.

Т. С—ко.

ТАЙНА РЕВОЛЮЦІЙНА АРМІЯ В СИРІЇ.

Влада викрила організацію арабських націоналістів, які почали організувати революційну армію з 20.000 людей, розкинених в ріжних містах, головно в Дамаску та Алепо.

КАРА СМЕРТИ НА БУНТІВНИКІВ.

АДДІС АБЕБА, 21. 3. ПАТ. Вчора воєнний суд засудив на кару смерти деджаків Габреста, Амата й Амадіялія за намаганий бунт проти наслідника престолу, який є в Десіє.

При болях
Аспірина, тепер
препарат краєвий.
ASPIRINA BAYER
Можна дістати у всіх аптиках.
Ціна за 6 табл. тепер уже тільки
зол. 0.90, за 20 табл. зол. 2.25.

Акція проти районових молочарень „Маслосоюзу".

(ДОПИС З ЖОВКІВЩИНИ).

Читачі „Діла" вже знають про плянову акцію ріжних польських чинників проти наших районових молочарень у Чортківщині, де влада замикає раз-пораз сметанкові стації та самі відбірні сметани — районові молочарні. Міркував би дехто, що це відірвана акція і відбувається лише в тернопільському воєвідстві. Ні! Таку плянову акцію проти наших молочарень ведуть тепер і в Жовківщині.

В Жовкві відбулася ще 26. лютого ц. р. нарада в старостві, на яку староство запросило дідичів, війтів, писарів та інших громадських урядовців, управителів шкіл і т. д. На нараду приїхали теж представники Хліборобської Палати зі Львова. На цій нараді рішили заснувати сметанкові стації в тих наших селах, де вже відкрила сметанкові стації районова молочарня в Боянці, а саме: в Бірові, Стремені, Реклинці та інших сусідніх селах. Війт з Мостів Великих заявив уже селянам зі Стремені, що вони мусять носити молоко до Мостів, а не до Боянця, бо так уже рішили в старостві. Знову дідич Зіболок Білинський, який є теж війтом у волости Зіболки, скликав нетайно, бо 27. II. ц. р. усіх солтисів і доручив їм вести пропаґанду за районовою молочарнею в Зіболках, яку орґанізує колишній „Дністросян" (заохота для „русских") разом зі „звйонзком". Одночасно доручив перевести солтисам спис громадян у свому селі, хто є за українською районовою молочарнею в Ременові, а хто за новою молочарнею в Зіболках. Такий спис перевели вже в селі Вертасові, яке в цілости є зорґанізоване при нашій районовій молочарні в Ременові. І тут на 200 господарів ледви вісім (слуги з двора та громадські урядовці) підписалися за Р. М. у Зіболках. Подібні списи переводять і по інших наших селах.

На цю акцію польських урядових чинників реаґують наші села дуже добре. Доказом цього є поведінка селян темного досі і загуканого села Звертова, яке ще зпочатком січня ц. р. мало що не зневажило орґанізатора нашої районової молочарні в Ременові за те, що посмів сягати на їх молочарню. Нині це село у відповідь на ту польську акцію добровільно потпідписувало заяви, що все молоко доставлятиме до нашої молочарні в Ременові і доставляє вже понад 400 літрів молока денно. Одночасно зажадало, щоб наша молочарня забрала всі їх машини без сотика заплати, бо тоді вже „певно належатимуть до Ременова". Подібну реакцію видно і по інших селах. В Кукизові багато селян прийшло з дикої до нашої молочарні.

Не помагають нічого запевнення п. Білінського, що нові районові молочарні в Зіболках і в Колодні дістануть великі кредити.

Кружляють поголоски, що 25. березня ц. р. відбудеться у старостві або в повітовому виділі в Жовкві нова молочарська конференція. Яка її ціль — легко догадатись.

ЗВИХНЕНІ ЛЮДИ І МОСКВОФІЛИ ОСНОВОЮ АКЦІЇ ПРОТИ НАШИХ МОЛОЧАРЕНЬ У СОКАЛЬЩИНІ.

При кінці лютого ц. р. відбулася ширша нарада польських чинників у молочарській справі в місті Сокалі, куди приїхало аж сімох членів орґанізаційної комісії Хліборобської Палати. Ці панове вели таку балачку в поїзді до Сокаля: Нові районові молочарні будуть зорґанізовані без огляду на кошти. При заснуванні нових молочарень слід спиратися на „звихнених давніх провідниках" по наших селах і на москвофілах. Негайно слід зорґанізувати бодай декілька нових кооперативних молочарень до часу, коли новий молочарський закон не віддасть Хліборобській Палаті права означувати райони нових монополістичних молочарень. Тішилися, що в новому молочарському законі є „лучка" стаття, якої постанови можна буде інтерпретувати все на „свою" користь, себто в користь поляків. Були теж вдоволені, що наші кооперативні провідники не натрапили ще на суть їх роботи.

АКЦІЯ ПОВІТОВОГО ВИДІЛУ В ЯВОРОВІ.

Повітовий виділ в Яворові за підписом старости д-ра Юрія Лося розіслав до всіх волосних і міських управ у повіті до ч. 879/Рол. з дати Яворів, дня 19. лютого ц. р. такий обіжник: У звязку з недалекою районізацією повіту для справ звязаних з молочарством, наказую зладити і предложити до дня 29. лютого ц. р. повітовому виділові докладні викази: 1) всіх молочарських філій з поданням їх централь; 2) всіх покутних і приватних молочарень з поданням фірми, прізвища та імена власника; 3) при кожній молочарні або філії подати число доставців (членів) та кількість молока, яку тепер переробляють і кількість, яку переробляли в літньому сезоні.

Крім того у справі нової акції за монополістичними молочарнями відбулася нарада в салі повітового виділу в Яворові дня 7. березня ц. р.

АНТОНІНА СТРУТИНСЬКА.

Перша українська повість по анґлійськи.

А може це справді не люди, що так судорожно вються з болю в порозі і в леді землі?
— Ні, це людські істоти.
Бо тільки людина так тяжко страждає.
Осип Турянський: „Поза межами болю".

Наслідком якоїсь дивної іронії долі здійснюється оце мрія й останнє побажання в житті автора щойно по його смерти: саме в минулому році появився в Америці анґлійський переклад могутньої поеми в прозі Осипа Турянського „Поза межами болю". (Lost Shadows by Osyp Turiansky. Translated from the Ukrainian by Andrew Mykytiak Publishers New York Copyright, 1935, by Empire Books, ст. 246, 8°).*) Усупереч поширеній містифікації про існування німецького та навіть інших перекладів це перша спроба перекладу повісти Турянського і, хоч як це дивно, одночасно перша українська повість по анґлійськи за океаном.

Чому цей, а не інший твір нашої літератури вибрав А. Микитяк для американської публики, це вже тайна його літературного смаку; певне тут рішала приязнь перекладача із автором. Пускатяк у світ белетристичний твір, що потойбіч людського горя намагається розкрити загадку життя й смерти, в Америці, де знаходить попит тільки легка й безжурна лектура або не менше легка й безжурна, сензаційна фільма, словом, де зверховодить рожевосяйний оптимізм у тих речах, — на всякий випадок справа не дуже то безпечна. Тут треба було не побоятись справжнього риску. А всетаки в видавця було на це доволі снаги, відваги й хисту.

Жахливий епізод світової війни, коротка історія сімох австрійських полонених, між ними й поета, у сербській неволі 1915 р., що з приводу наступу австрійських військ (ген. Мікензена) приневолені були пройти шлях смерти почерез альбанські гори в напрямку Адрійського моря до Італії; тут відлучились від походу й на сніжному цинтарищі дикої природи пережили пекло мук серед голоду, холоду та нечуваного фізичного й духового виснаження; дантейське пекло горя й нужди, що з нього вийшов поет тільки чудом — і сучасна американська дійсність, той земний рай, де навіть безробіття приймає вибагливі форми комфорту й пишноти — це справді яскраві контрасти. Та саме в них мабуть і в тій своєрідній екзотиці сюжету лежить психольоґічна сила привабливости названого твору. Тому й не дивно, що саме ця чоловіколюбна книга переживань Турянського найшла, як запевняють нас, пригожий ґрунт у країні новітніх вавилонських веж, чи хмеродерів; суміла потрясти, коли вже не сумлінням, то бодай нервами американських бізнесменів. За першим накладом, що миттю розійшовся, видавець іще того самого року збірався зладити другий. Тоді як у Галичині мало хто читає „Поза межами болю", а декому воно видається чимось уже перестарілим. Це зрозуміле. Ідея твору для нас не на часі. З жахом теж відвертаємося від тих листків, пройнятих морозом смерти. Досить нам воєнних страхіть і траґедій, хоч би вони були писані направду чиєюсь кровю. З другого боку мимоволі приходять на думку блискучі успіхи Ремарка „На заході без змін" та тріюмфальний хід звукової фільми із воєнними картинами. Доводиться жаліти, що твір Турянського не має тієї святої простоти справжніх архитворів, що вія місцями надприродно патетичний, з формою не надто модерною, недостачею живої дії тощо.

(Далі буде.)

*) Цю книжку привезла до Галичини після своєї мистецтвознавчої поїздки по Америці Впр. м. Северина Паризе ЧССВВ., дякуючи в той спосіб змогу пізнати ближче цей переклад. На її інформаціях полягає теж звістка про видавничі труднощі й враження, що його викликала повість Турянського в Америці та звістка про підготову до другого видання.

Перед пленарним засіданням сойму і сенату.

ВАРШАВА, 21. 3. ПАТ. В понеділок 23. березня ц. р. відбудеться засідання господарсько-скарбової комісії сенату, яка радитиме над проектом закону у справі змін статуту Польського Банку. У вівторок пополудні відбудеться пленарне засідання сойму. Порядку нарід покищо не устійнили. Цього дня адміністраційна комісія сенату розгляне прийнятий соймом законопроект про ритуальний заріз. В середу радитиме адміністраційна комісія сенату над проектом закону у справі продовження надзвичайної тимчасової влади м. Варшави. Крім того буджетова комісія сенату розгляне проект закону у справі затвердження позичок на інвестиційні цілі пошти і залізниці. Буджетова комісія сойму розгляне проект закону про льотерійний монополь і внесок пос. Голинського у справі скасування військового податку, знову правнича комісія сенату розгляне урядовий проект земельного і чекового закону.

При кінці чергового тижня відбудеться пленарне засідання сенату.

Клопіт з ритуальним зарізом.

Сойм приняв законопроект про ритуальний заріз.

ВАРШАВА, 21. 3. ПАТ. Вчора відбулося пленарне засідання сойму, на якому вибрали нову промислово-торговельну комісію, яка розгляне новелю до гірничого закону. Сойм відослав теж до комісії проект закону про збірні договори робітників, два законопроекти, які зміняють закон про академічні школи, проект закону зі зміною декрету президента про спеціяльний податок від винагород. Опісля сойм приняв у третьому читанні новий векслевий законопроект і проект закону, який касує закон з 1850. р. у справі відшкодування за страти підчас вуличних збіговищ. Далі сойм приняв кілька інших законів і приступив до наради над законопроектом про ритуальний заріз.

Референт пос. Пулавський заявив, що самоуправно-адміністраційна комісія приняла проект закону з поправками уряду, які обмежують ритуальний заріз до тісно обмежених консумційних потреб жидівського, мугомеданського і караїмського населення. До проекту закону комісія додала ще поправку з уповажненням самоуправам заборонити ритуальний заріз там, де жидівського населення нема більше ніж 15 відсотків і наложити оплату по 10 сот. від 1 кг. живої ваги від штуки худоби, призначеної на ритуальний заріз. Вкінці комісія приняла поправку, що тварини, призначені до ритуального зарізу можна купувати лише на публичних торговицях та у хліборобських організаціях за попереднім зареєструванням трансакції.

По рефераті пос. Понятовський домагався, щоб сойм відкинув вище згадані поправки комісії та змінити текст 4. статті законопроекту. 10-сотикова оплата була би надто високим оподаткуванням хліборобів. Уряд є проти додаткових оплат, які обтяжуватимуть хліборобство. Якщо сойм залишив би поправку, що громади з жидівським населенням нижче 15 відсотків можуть заборонити ритуальний заріз, у цілому краю розпалась би хвиля агітації та спроби заборонити ритуальний заріз. З уваги на лад у державі і мирні взаємини між громадянами така агітація для уряду не бажана. Зате поправки уряду дадуть йому змогу управильнити справу ритального зарізу.

По промові міністра пос. Рубінштайн заявив в імени жидівського населення, що ритуальний заріз є основним приписом Мойсеєвої релігії. Запротестував проти висловлення, що ритуальний заріз є варварством. В імени жидівського населення промовляли ще жидівські посли: Зомерштайн і Мінцберг. Крім того промовляло кільканацять польських послів, пос. Пристороз та міністер промислу і торговлі Ґурецький.

В голосуванні сойм приняв у другому і третьому читанні більшістю голосів законопроект про ритуальний заріз лише з поправками уряду, а відкинув поправки комісії.

Таким чином цей законопроект перейде тепер до сенату.

5.000

ГАРНИХ БОМБОНЕР
ВИБАГЛИВИХ
ДЕСЕРОВИХ
ЧЕКОЛЯДОК
загальної вартости

Зол. 60.000

приготовила для реклями
фабрика чеколяди

Fuchs

Кожний може дістати в 1936 р. бомбонеру вартости 12 зол. як безплатну премію. Подрібні інформації дають фірмові склади і крамниці і всі більші підприємства із солодощами.

В понеділок 23. березня у Міських Театрах.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: **Баль у Савою** оперетка П. Абрагама з І. Кульчицькою і К. Демоовським.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ: **ТРАФІКА ПАНІ ҐЕНЕРАЛОВОЇ.**

Присуд за побиття пос. Блюма.

ПАРИЖ, 21. 3. ПАТ. Політичного редактора соціялістичного щоденника „Аксіон Франсез" Шарля Морраса засудив суд на 4 місяці вязниці за те, що накликував у статтях до вбивства у зв'язку з замахом на соціялістичного посла Леона Блюма. Відповідального редактора цього щоденника Делеста засудив суд на 100 франків грошевої кари.

Страшні живлові катастрофи.

СТАМБУЛ, 21. 3. ПАТ. Долина ріки Маріці стоїть під водою. Села в околиці Адріянополя відрізані від світа, коло 200 домів під водою. Багато мешканців залишилося без даху. Вода в Маріці піднеслася на 5 метрів понад нормальний рівень.

БУЕНОС АЙРЕС, 21. 3. ПАТ. Вчора над містом лютував буревій, який спричинив багато смертельних випадків і велитенські матеріяльні шкоди. Комунікація в місті у великій мірі сваралізована. Буревій зірвав електричні проводи, що спричинив повінь. Кілька осіб потонуло. Пожежна сторожа і військо прийшло населенню з допомогою.

НОВИНКИ.

— **На уфундування вітражу в Успенській церкві** з приводу 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили дальше в золотих (в захристії): Д-р Стефан Федак 10; о. Вас. Вірчак, кат. з Роздолу 5; о. Ос. Голунько 2; о. крил. Ковальський 5; Союзний Базар 50. В Адміністрації „Діла" п. Ольга Залозецька 10. — Разом зложено 329 зол.

— **Машини до писання і до шиття всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 23-115

— **У 20. річницю смерти першого епископа Америки** бл. п. Кир Сотера Ортинського відправиться 24. березня ц. р. в год. 10. Поминальне Богослуження в парохіяльній церкві в Самборі.

— **Збірка на Український Город.** Подаємо до відома українському громадянству, що підчас публичної збірки до замкнених пушок у неділю 15. березня ц. р. на викупно зконтрактованої частини Українського Городу у Львові зібрано зол. 507. За цей щедрий дар складає всім П. Т. Жертводавцям і ВП. Збірщикам щиру подяку Старшина „Сокола-Батька".

— **Антін Рудницький диригуватиме у Варшаві** симфонічним концертом в понеділок 23-го ц. м. Концерт будуть передавати — від год. 22-ої до 23-ої (10-та до 11-ої веч.) всі польські радіостанції. Програма складається із таких симфонічних творів: Мясковський: Серенада (перше виконання в Польщі); Чайковський: Ромео і Джульєта; Анрі Рабо: „Нічний хоровід"; Моріс Равель: „Альборадан дель граціозо".

— **Міліон на доживлювання дітей.** Міністерство скарбу приймало один міліон зол. на доживлювання дітей в часі передвіпку. Гроші передано в розпорядженні міністерства суспільної опіки, яке поділило її між терени відповідно до числа дітей і льокальних потреб. Міністер суспільної опіки звернувся з закликом до самоврядних установ і громадянства до співучасти в організаційній і фінансовій акції.

— **Вакаційні практики для студентів.** Голова ради міністрів вислав до всіх міністерств обіжник, що поручає давати вакаційні практики студентам в державних урядах, установах і підприємствах. Поодинокі міністерства мають переказати установлені у своїх ресортах вакаційні практики в розпорядженя міністерства освіти, яке поділить їх між школи. У звязку з тим міністер віроісповідань і освіти видав уже розпорядок академічним і вищим школам. Приділ вакаційних практик поодиноким студентам переведуть декани виділів або ректори (директори). Студенти, що хотять дістати кращі вакаційні практики, мають внести подання до 25. квітня. Хто старається за вакаційні практики заграничні, які виробило міністерство заграничних справ у звязку з міжнародньою вітчиною практик, має внести подання до 31. ц. м.

— **Приспішення судових екзекуцій.** Городські суди одержали від міністерства справедливости наказ полагоджувати швидко екзекуційні справи. Якщо вірітель, не знаючи, хто зміг кількох коморників є властивий, надішле до суду внесок розпочати екзекуцію, суд повинен переслати безпосередньо справу приналежному коморникові.

— **Відгомін зловживань відзнакою „Орльонт".** До редакції „Дзенніка Польського" у Львові увійшов Ксавер Прушинський, кореспондент варшавського „Часу", і кинувся на редактора д-ра Клявдія Грабіка, пробуючи його чимно зневажити. Нападений оборонився електричною лямпою, що стояла на бюрку. Опісля напасник вийшов чимскорше на вулицю, згубивши в редакції в поспіху портфель з грішми та документами. Так бодай представив цьгий інцидент у

OLEUM PETRAE

„Glimar"

До гигієни волосся

Очищена нафта, зовсім без запаху, скоро висихає.

Усуває радикально парші, зміцнює волосся, має всі прикмети знаменитого косметичного засобу.

Заступників шукаємо.

„Glimar"

С-ка з обм. відп.
Львів, ул. Баторія 26.

Гуртівня **Вселюдних убрань**
виробів лудзьких і тарнівських
продає по найнижчих цінах фірма
ІЗААК БАРТ
Львів, Казимирівська 5. І. пов.

своїм органі. Нічад стоїть у звязку зі статтею, в якій ред. Грабінь осудив різко відомі ревеляції „Часу" у справі зловживань відзнакою „Орльонт" у Львові.

— **„Оборонці Львова" вимагають.** У звязку з ревеляційною статтею варшавського „Часу" про зловживання з відзнакою „Орльонт" у Львові, Союз оборонців Львова видав прилюдне вимагання, що відзнаку „Орльонт" установив і надавав своїм вояцам ген. Розвадовський, які у властивій обороні Львова не брали участи. З хвилею смерти ген. Розвадовського ніхто більше не був уповажнений надавати цю відзнаку. Особи, що допустилися зловживань у квітуні „Орльонт", не брали участи в обороні Львова і не належали до Союза.

— **Дітям до 6 літ не вільно ходити до кіна.** Незалежно від дотеперішніх обмежень для молоді у випадках, коли фільма має різко еротичний характер, рішено не впускати до салі взагалі дітей нижче 6 літ. Зажадали цього педагоги і лікарі, вказуючи на те, що оглядання фільмових образів є для дітей психічно шкідливе.

— **Від 5. квітня ц. р.,** як у квітну недїлю, всякі крамниці можуть бути відчинені в год. 13—18 і від 6.—10. квітня ц. р. до год. 21.

— **Львівська хроніка.** Б. президент м. Львова Дрянковський попрощався 20. ц. м. з урядовцями маґістрату і виїхав до Варшави. — На залізничому шляху біля Знесіння під Львовом перейшов потяг 60-літн. робітника Л. Новака, перетявши його в половині. — Віцепрокуратор Мінасевич вніс апеляцію проти присуду Казимира Гославського, якого за вбивство батька суд засудив лише на 6 місяців. Апеляційну скаргу вніс теж оборонець. — При вул. Ленартовича 11. арештували Іараеля Бергмана, співвласника млина і дібр у Чортківщині, та його жінку. У Чорткові арештували його брата Ісака та відставили до Львова. — На Високому Замку поліцай зустрів трьох злодіїв, із яких один ніс більший клунок. Коли вони стали втікати, поліцай вистрілив і поцілив одного злодія в ногу, а два втікли, покинувши клунок із краденого матеріялу. Ранений, це касовий злодій Роман Фелик. Його забрали до шпиталю. На другий день арештували ще одного злодія Н. Задорожного. — На вул. Жовківській поліцай арештував мешканевого злодія Тад. Мосаковського. Коли злодій пустився втікати, поліцай постріляв його в спину. Злодія в небезпечному стані відставили до шпиталю.

Повідомлення. Повідомляємо, що впровадили ми на теперішній весняний сезон 1) імпреґнований плащ з ґабардини зол. 17, 2) комгарнове убрання зол. 55, 3) англійська нагортка зол. 50. Фірма А. Віттельс, Львів, Руговського 7. За якість і виконання ручимо.

14/113

— **Краєва хроніка.** В потязі Варшава—Сосновець арештовано Йосифа Чарнецького, третього спільника шайки, що ограбила дім одної жидівки в Тернопільщині на кілька тисяч долярів. — В Микулинцях пов. Теребовля підчас копання ями на тешення вапна знайшли в землі два людські кістяки підозрілого походження. — Залізничник Іван Рубін зі Стрия на стації в Креховичах дістався між стовпчики та згинув на місці. — Казимир Пивовар, писар громади Лошнів (Теребовельщина) застрілився з револьвера. Намовляв теж свою любку, двірську горничну Евгенію Накло, щоб покінчила самогубством, та вона випросилася в нього. — Самбірський суд засудив на рік вязниці за фальшування векслів Мойсея Лейбу Гомерокна.

— **Большевики пригадали собі про значіння матери.** Наперед споневіряли жінку, звели її до ролі самиці, а тепер рішили влаштувати „міжнародній день матері". Це буде щось в роді Дня Матері, принятого тепер в цілому світі. З Харкова на Україні наспіли вісти, що тамошні діти між 6—11 роком життя хочуть дати своїм матерям дарунки своєї власної роботи. Між ними є ручні торбинки, прегарні подушечки, дивани, штучні квіти та рамці до образів. Таких подарунків вже є аж 500. Деякі діти посадили ще вчасно природні квіти, щоб вони розцвили в честь своїх матерей.

— **Поліцаї платять самі за муніцію.** Від 1923 року нюйорські поліцаї мають правильні вправи в стріляні з револьверу що чотири місяці. Коли покажеться, що поліцай не знає свого „ремесла", мусить вправлятися доти, доки не осягне своєї марки, але за свої гроші мусить купувати муніцію. Таксамо і револьвери куплені за гроші поліцаїв. Не зважаючи на те, видатки на муніцію поліції виносять 25.000 дол. річно, бо до „урядового" вжитку, тобто до боротьби з бандитами все таки потрібно мати кулі. Вправи поліцаїв йдуть безупинно, а коли хто відзначиться, дістає нагороду. Багато вправляються в зручности витягнути несподівано револьвер і „накрити" ним бандита. Отакі вісти дійшли до прилюдного відома з нагоди приняття нових поліцаїв у Ню Йорку.

— **Реґабілітація людоїдів.** Австралійський антрополоґ д-р Томсон перебував довший час серед пралісів Австралії, щоб студіювати життя і культуру місцевих мешканців, яких зачислено до людоїдів. Він вивчив швидко їхню мову і здобув собі повне довіря цілого дикого племени. Вивязалася між ними щира дружба, якої не нарушила ніяка лиха пригода. Вчений ствердив, що тубильці, з якими він близько зустрічався, це добродушні люди і зовсім не заслугують на погану славу, яку їм загально приписують. Взагалі вони дуже боязливі і примітивні. Одначе найвизначнішою рисою їхнього характеру це чесність, якої він ніколи не надіявся. Коли Томсон занедужав, вони доглядали його зі сердечною самопосвятою і тішилися щиро його подужанням. А що вони їдять також людське мясо, то буває це дуже рідко і тільки з релігійних мотивів. Вони їдять людину в надії, що переймуть на себе його найідеальніші прикмети.

— **Ріжні вістки.** Румунський уряд рішив знести 8-у ґімназійну клясу, задержуючи 7-клясову ґімназію. — У Швеції мають розділити 20 міліонів долярів між 8.000 вірителів т-ва Крейґер і С-ка, якого банкроцтво наразило їх на втрати.

ДИВОГЛЯДИ.

СУДОВА РОЗПРАВА З МУЗИКОЮ.

На весну 1934 р. мадярський часопис „Міі Нап" повідомив з обуренням, що в нічнім льокалі „Аріасна" у Будапешті грали чехословацький гимн. Власник ресторану Росній потягнув редакцію часопису та автора цієї новинки Кульчара до відповідальности перед судом за образу чести. Рік тому була перша розправа. Росній заявив на суді, що його орхестра грала давню руську мельодію, яка репортерові видавалась чехословацьким гимном. Суд засудив журналіста на 1200 пенго. У другій інстанції цю кару знизили на 100 пенго. Тимчасом завзятий журналіст вніс скаргу до касаційного трибуналу, який наказав перевести нову розправу. Справа вернулась до суду першої інстанції. Покликали композитора Владислава Сянто, щоб спитати його, чи чехословацький гимн має подібну мельодію до тої пісні, яку грали тоді в ресторані. Ані він ані інші свідки не могли дати на це задовільного пояснення. І суд вирішив:

На найближчій розправі судді мають вислухати по черзі ріжні мельодії, а саме чехословацький гимн, словацький марш, руську пісню, марш чехословацьких леґіонів і ще кілька чеських пісень. На салі сидітимуть свідки, що були тоді в ресторані і вони мусять відповісти на питання: чи чули вони тоді чехословацький гимн чи ні? Справа тому першорядної ваги, що в Мадярщині грати чехословацький гимн це — державна зрада. Суд не рішив ще, яка орхестра гратиме на розправі, мужеська чи жіноча і чи будуть на ній розносити чай і пиво.

✝ Посмертні згадки.

19. III. ц. р. помер в селі Сідім самбірського повіту 25-літній абсольвент уч. семинара в Самборі **Василь Кузик.** Покійний був одним з найідейніших молодих культурно-освітніх працівників самбірського повіту. Він вже як ученик працював зі запалом у Пласті і тішився загальною симпатією своїх товаришів, на яких мав непереможний вплив. По матурі працював в „Просвіті" і „Рідній Школі" і інших культ.-освітніх установах в рідному і сусідніх селах. Відомий був теж як добрий співак і диріґент. Одначе тяжкі життєві обставини і затяжна недуга підкосили молоде життя. Похорон відбувся 21. III. ц. р. при великій участи селян і товаришів Покійного в Його рідному селі Сідім. В. Й. П.!

Дописи.

ГОРОДОК.

Господарська нарада. Дня 20. березня ц. р. відбула за заходом Філії Т-ва „Сільський Господар" у Городку господарська нарада, в якій взяло участь 130 представників місцевих кружків „Сільського Господаря" і кооператив з 14 сіл та представник Т-ва „Сільський Господар" у Городку господарська нарада, в якій взяло участь коло 130 представників місцевих кружків „Сільського Господаря" і кооператив з 14 сіл та представник Т-ва „Сільський Господар" інж. І. Лапчук. Нараду відкрив голова Філії радн. В. Сухий, вказуючи на значіння хліборобської організації. Згідно з порядком нарад виголосили реферати: делеґат централі „Сільського Господаря" про значіння праці хліборобів у Т-ві „Сільський Господар" і в кооперації, про завдання Т-ва „С. Г." і кооператив та про співпрацю тих установ; дир. молочарні М. С. п. С. Бучинюк про молочарські справи, звязані з новими проектами молочарських законів і начальник складу „Центросоюзу" п. Писарівський про вагу фахової праці філії у звязку зі збутом с.-г. продів через кооперацію. В дискусії відносили учасники наради справи, звязані з організацією шпихлірів, хліборобського вишколу молоді і сільських господинь. Філія „Сільського Господаря" зорганізувала в ц. році 3 курси домашнього господарства і з весною думає вести конкурси управи промислових ростин та городини під проводом інструкторки господинь, яку рішили заангажувати на постійне після закінчення курсів. Слід відкреслити, що на нараді було поважне число жінок, що є рідкістю в тому повіті. У висліді нарад принято резолюції, в яких присутні висловили повне довіря установам: „Сільському Господареві", „Центросоюзові" та рішили: звернутися до філії, щоб розбудувала агрономічну роботу і подбала за відповідні фонди; звернутися до „Центросоюзу", щоб поширив збут с.-г. продуктів та в звязку з цим матеріяльно поміг філії розбудувати агрономічну роботу; дати відправу всяким затінам на молочарську кооперацію, підтримати масово всі починання Т-ва С. Г., Ц. Ї. і М. С. через приєднання якнайбільшого числа членів до кружків „С. Г.", кооператив і районових молочарень та допильнувати, щоби хлібороби купували і продавали тільки через кооперативи.

КРЕМЯНЕЦЬ.

Відкриття дешевої їдальні у Кремянці. Лише 2-ий рік істнує в Кремянці Українське Добродійне Т-во, одначе за той короткий час розвинуло воно широку громадську діяльність. За 1 рік в повіті повстало 50 філій Т-ва з читальнями по селах. Т-во обіймало 900 членів, переважно селянської молоді, які закладають гуртки для самоосвіти, аматорські, співочі (хори), дають вистави по селах, уладжують академії і концерти. Т-во допомагає матеріяльно бідним і погорільцям. Має в Кремянці безплатне правне бюро. Допомагає теж бідним учням української ґімназії. А 15. березня у Кремянці відбулося урочисте посвячення помешкання відкритої Т-вом дешевої їдальні, де свіжий і смачний обід з 2-х дань (з мясом) коштує лише 40 сот., склянка молока — 5 сот., коли в той саме час у Кремянці поганенький обід коштує 60—70 сот., склянка чаю 20—25 сот., склянка молока — 10—15 сот. Як це не диво, але до цієї пори у Кремянці не було жодної української їдальні, навіть приватної. Помешкання їдальні складається з 2 кімнат для гостей, прикрашених портретами наших письменників та українськими краєвидами і робить симпатичне враження. На столах українські часописи. Можна сподіватися, що їдальня ця буде мати добрий успіх і розвинеться в солідну інституцію, бо потреба такої їдальні у Кремянці давно вже відчувалася.

Два урочисті парастаси по Шевченкові у Кремянці. 15. березня з нагоди дня 75-их роковин смерти Шевченка у великій манастирській церкві волинський архиепископ Олексій в окруженні 6 священиків відправив урочистий парастас. Служба відправлялася українською мовою. Перед парастасом цікаве формою та змістом слово у честь Шевченка виголосив о. Ол. Вітенко на тему „З журбою радість обнялась". Велика церква не могла вмістити усіх вірних і тому багато стояло на дворі. — Одночасно в Соборі, що його вважають тепер цитаделею москвофільства, теж відправив парастас по Т. Шевченкові острізький епископ Симон (здається, перший раз у своєму житті), але не по українськи, а словянською мовою. Перед богослуженням настоятель Собору о. Борисікевич виголосив проповідь, де пояснював, що Шевченко належав до Кирило-Методіївського Братства, яке негативно ставилося до українізації Служби Божої та було прихильником словянської відправи. Тому і парастас по Шевченкові слід справити по словянськи. Цікаво, звідки о. Борисікевич узяв такі відомости? Треба не мати гороху, щоб прилюдно плести такі нісенітниці!

Волинська Духовна Консисторія видала до волинського духовенства обіжник, щоб у день смерти Т. Шевченка у всіх церквах Волині відправлено парастаси за спокій душі незабутнього Кобзаря України.

—XXXXXX—

Спорт.

УЖГОРОД. РУСЬ — У. Ш. Ц. УЖГОРОД 7:1.

На границі „Руси" відбулися мин. неділі товариські мячеві змагання між згаданими дружинами, які „Русь" зарішила високоциферно у свою користь. Для „Руси" здобули ворота: Мінчик 3, Крайняк 2, Крия і Куруц по 1. З цього вкеліду виходилоб, що дружина „Руси" в цьому сезоні відіграє знову дуже поважну ролю в закарпатському спорті.

УРУГВАЙСЬКІ ЗМАГУНИ В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ. Уругвай — Париж 1:1 (0:0). В пятницю 19. березня ц. р. уругвайські змагуни розіграли перші мячеві змагання з репрезентацією Парижа. По завзятій боротьбі змагання закінчилися невирішеним вислідом. Уругвайські змагуни грали дуже гостро і поводились не по спортовому. І так кількох змагунів кинулося на відомого бельгійського суддю Берта тому, що уважали його рішення за несправедливі. Судця покинув негайно границе, його місце зайняв французький суддя. На змаганнях було 30.000 видців.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

БЕРЛІН. Кембрідж — Берлін 1:3. Гаківкова дружина університету в Кембрідж розіграла в Берліні змагання з дружиною берлінського гаківкового клюбу, які програла у відношенні 1:3.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Василь Нагірний: З МОЇХ СПОМИНІВ. Зі вступом д-ра І. Витановича. Бібліотека РСУК ч. 45. Львів 1935, стор. 70, вел. 8°.

Роман Смаль-Стоцький: УКРАЇНСЬКА МОВА В СОВЄТСЬКІЙ УКРАЇНІ. Варшава 1936, стор. 270. „Праці Українського Наукового Інституту".

Степан Гайдучок: ДОЛІВКОВІ ВПРАВИ. Бібліотека „Сокільських Вістей". Львів 1936. Стор. 20, ф. 16°.

Д. Дорошенко: З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ ЗА ЧАСІВ СВІТОВОЇ ВІЙНИ. Прага 1936, Стор. 100, 16°.

ЖУРНАЛИ:

НАШ СВІТ, ілюстрований журнал літератури, мистецтва, науки. Луцьк, березень 1936. Р. VI. Ч. 3. Зміст: Пророк: Т. Шевченко. — В. Павлович: Т. Шевченко — апостол нової правди. — П. Карманський: Привид давнього. — П. Зінченко: Шевченко як маляр. — Максар Лідченко: Тарас Шевченко й Волинь. — Верус: Нові матеріяли про Т. Шевченка. — В. Крутяк: Дух Шевченка в Почаєві. — о. Д. Чирський: Волинь і „Мамаєве побоїще". — Пилип Серпенко: Первоцвіт. — В. Островський: Вогнено око. — А. Д.: Зимно. — Теофан Лебідь: Шлюбні обряди в наших предків. — Смішне в житті славних. — Вистава вишивок у Луцьку. — Про все потроху. — Розвага й гумор.

СОЦІЯЛЬ-ДЕМОКРАТ, орган закордонних організацій УСДРП, Подебради, березень 1936. Ч. 17.

СОНЕЧКО, український двотижневий часопис для дітей. Ріне, 5. березня 1936. Р. І. Ч. 6.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ГОЛОС, орган Т-ва „Учительська Громада" в Ужгороді, Ужгород, березень 1936. Р. VII., Ч. 3.

ТРИЗУБ, тижневик. Париж, 15. березня 1936. Р. XII. Ч. 11.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Духовний клопіт.

В редакцію ввійшов старенький священник, сховав єврейський молитовник до кишені, скинув окуляри і розглянувся по кімнаті. Переходив по порядку одного співробітника за одним, немов чи шукав когось.

Я підійшов до старушки.

— Отець добродій до кого?

— До Галяктіона Чінки!

— То саме я.

— О, дуже мені приємно... Чекайте... Покажіться... Маєте щось із батька, але властиво ви до мами подібні.

— А отець добродій знали?...

— Дуже добре. З вашим татом ми теольогію ходив. І на весіллі ваших родичів був...

— Дуже мені приємно — сказав тим разом я і тим разом направду щиро. Бо перед кажуть: приємно, а думають: коли він уже піде.

— Прошу, отче добродію, до мого столика. Прошу сідати.

— Дякую.

Сів старенький, подивився на столик, на папери, на мене і всміхнувся:

— А ви все свої „Відгуки Дня".

— „Дон Померанов всьо пішет і пішет" — зацитував одинокий знаний мені російський вірш.

Хто-хто, кажете?

— То такий російський вірш:

„Дон Померанов всьо
пішет і пішет
І може бить что-ні
кагда он напішет..."

— Все вас гумор тримається. А в мене — зідхнув тяжко — не дуже то вже з тим гумором.

— Чому? Отець добродій ще не такі старі...

— Та, старий, то я вже півроку є, але не в тім річ. Бачите: клопотів а клопотів!

— Розумію. Священство нині спевперизоване...

— Е! — махнув рукою. — Я там великих видатків не маю. Діти вже на своїм хлібі, а ми з жінкою... Що нам треба?!...

— То певно якісь прикрости?

— Так-так. І то ще які!

— Комуністи в селі?...

— Були, але я собі з ними порадив. Маю практику.

— Радикали...

— Є їх трохи, і то самі багаті господарі. Не можу сказати: до церкви ходять і мені пакостей не роблять...

— Щож такого?!...

— Бачите, тонка це історія. Але ви повинні зрозуміти. Хоч попівська дитина, але цивіль!... Я вже, уважаєте, пів століття священиком. А в Киданцях тридцятьпять літ. Не знаю, як хто думає, але мені здається, що свої душпастирські обовязки сповняю добре: правлю точно і рано проповідую щонеділі, школи пильную, в читальні, в кооперативі — що можу. І люди до мене добре і я до них... Церкву нову поставив, братчина ріжні позакладав і сект ніяких нема — все правдива віра, наша, католицька! Пятьдесять літ проповідую ту віру а тепер... — і знову зідхнув, так тяжко, що мене аж за серце стиснуло.

Старенький священник спустив голову і сумно дивився під ноги.

— Так-так... Тепер вже сам не знаю, чи знаю щось про католицизм, чи ні. Думав, що знаю, а виходить, що треба щойно вчитися. Оті ваші цивільні проповідники геть мене з пантелику збили.

— То так, отче добродію, як у війську: резервові старшини — найбільші „штрамаки".

— Маєте рацію. Ну, але я про одно хотів ще дізнатися... Може часом ті „резервові", як ви кажете, уладжують якісь курси. Я вже старий, але рідо ще чогось навчуся.

Галяктіон Чінка.

МОЛОЧНА ЧОКОЛЯДА

ЦЕ ЗДОРОВЛЯ ДІТЕЙ

НОТИ.

ВІДРОДЖЕНЕЦЬКИЙ ГИМН на мішаний, мужеський і жіночий хор. Слова А. Курдидика, музика П. Кишакевича. Видання Українського Протиалькогольного Т-ва „Відродження" у Львові.

Листування Адміністрації.

Вп. Ст. Соломаний: Гроші за календар переказали

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Перемишль:

22. III. Премієра, уривок з життя У. Г. А. Меріям Лужницького „Інваліди".

Ярослав:

22. III. Лев з Абісинії.

Український Молодий Театр „Зарева".

Болехів:

22. III. 3. пол. Голгота.

22. III. 8. веч. Дума про Нечая.

Великий Міський Театр.

Неділя, 22. III. год. 3.30 пол. Аб. 6. Ціни найнижчі. „Пригода в Гранд Готелю" виступ І. Кульчицької; год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Гінт".

Понеділок, 23. III. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Вівторок, 24. III. год. 8. веч. Аб. 13. „Панотець Марко".

Середа, 25. III. год. 8. веч. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 22. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генерадової".

Понеділок, 23. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генерадової".

Кіна.

АПОЛЬО: „Чорні рожі" з Лілією Гарвей.

АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевіленд і Ерол Флин).

ВАНДА: „Оборонець Ченстохови", „Вовкулак".

ГРАЖИНА: „Діча з Будапешту" з Мартою Егерт.

КАСІНО: „Забута людина".

КОЛИСЕЙ: „Уланські обіти", ревія „Парада летунів".

КОПЕРНИК: „Пені", гротеска „Водні збиточники".

МАРУСЕНЬКА: „Шір-Гаширім" і додаток „Співаймо всі разом".

МІРАЖ: „Єгипетські ночі" (Еді Кантор).

МУЗА: „Епізод" із Павлею Веселі.

ПАКС: „Мальована заслона" з Гретою Ґарбо та колірова гротеска.

ПАЛЯС: „Давид Коперфільд" на осн. Чарлза Дікенса.

ПАН: „Його велике кохання" (Ст. Ярач).

РАЙ: „Проданий голос" (Нос. Шмідт).

СВІТ: „42-га вулиця", „Вкради людину" з Ліні Дамітою.

СТИЛЕНЕ: „Буря над світом", ревія „Теремтете".

ТОН: „Все місто говорить про те".

УТІХА: „Гра на жінку", ревія „Це ще нічого".

ХИМЕРА: „Золотоволосий шибеник" (Шерлі Темпль).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Дольоміти.

Закордонне радіо.

Неділя, 22. березня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 15.30 Музика на смичк. інструментах, 22.20 Невідомі пісні — Шіґлер тенор, **Братислава** (298,8) 11.20 Квартет ґмоль Сметани, 18.10 Нар. пісні, **19.55 Українські пісні відсп. Остапчук-Науменкова, Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, хор, 19.55 Циг. музика, **Париж** (1648) 15.45 Орх. концерт, 20.00 „Нірнберська лялька" ком. оп. Аддама, **Білгород** (437,3) 12.00 Оперетковi мельодії, 16.00, 19.50 Пісоньки, 20.50 Скрипка, **Берлін** (356,7) 10.45, 12.00, 18.00 Музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 0.00 Музика, 14.00 Камер. музика, **Ляйпціг** (382,2) 11.30 Кантата Баха, 19.20 Пісоньки, 20.00 Мельодії кохання, **Мінхен** (405,4) 13.00 Музика, 15.05 Дві сонати Бетовена на скр. та форт., 16.00 Концерт, **Будапешт** (549,5) 16.50 Лістові твори на два форт., 20.15 Казкова країна, орх. концерт, **Мілянo** (368,6) 12.30 Скрипка, 13.40 Розривкова програма, **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт, 22.00 Солісти — Аріґо Серато скрипка, А. Сата форт.

Понеділок, 23. березня 1935.

Відень (506,8) 17.00 Спів, Фуспер баритон, 20.00 Весела стирійська авд., 21.10 Вюльнер. реціталь, **Прага** (470,2) 16.10 Легка музика, 17.40 „Весна" пісні Новака, 20.55 Форт. концерт ч. 3 Бетовена, 21.40 Сучасна музика, **Париж** (1648) 12.00 Розр. концерт, 15.30 Пісні, 21.45 Камер. концерт, **Білгород** (437,3) 13.15, 16.20 Пісоньки, **Берлін** (356,7) 16.00 Вок. авдиція, 19,15 Соната б-дур Шуберта, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.30, 17.00, 20.10 Музика, 15.15 Шлезькі пісні, 18.00 Вок. авдиція, **Ляйпціг** (382,2) 16.20 Пісні Тренкнера, віолін. М. Карові, 17.30 Музика, вес. пісоньки, **Мінхен** (405,4) 12.00 Концерт орх., 16.50 Камер. музика, 18.00 „Велус із Ліда" оперетка Лінгфріда, 19.00 Німецька поезія та пісня з.ор. солісти, музика, 22.30 „Пікчер" форт. твори Німана, **Москва** (748) 16.30 Пісні Дал. Сходу, **Будапешт** (549,5) 11.30 Циг. музика, 17.00 Спів 19.40 Симф. концерт, **Мілянo** (368,5) 13.20 Музика, 20.35 Вок. інстр. концерт, 22.05 Хор, **Рим** (420,8) 12.00 Легка музика, 22.35 Рок.-інстр. концерт.

Вівторок, 24. березня 1936.

Відень (506,8) 15.20 Вок. авдиція для дітей, 17.30 Романтична тріоль в пісні, 20.35 Дарієте, **Братислава** (298,8) 17.55 Спів, **Брно** (325,4) 17.20 Форт. реціталь, 19.30 „Іполит" оп. Крічки, **Париж** (1648) 18.30 19.30 Вок.-муз. концерт, 21.15 Опера, **Білгород** (437,3) 16.20 Концерт, 21.00 Солісти, **Берлін** (356,7) 14.15 Музика зі звукових. 19.15 Соната ґмоль Ґріґа в вик. Гасп. Касаль, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Романтичні пісні, **Ляйпціг** (382,2) 12.00, 19.00 Концерт, муз., спів, 20.20 Фраґм. із оп. Готовіна, **Мінхен** (45,4) 16.50 Солісти, 18.00 Музика, орфа. саксофон, **Ленінград** (1224) 20.00 Концерт української музики, **Будапешт** (549,5) 13.30 Розр. концерт, 17.00 Скрипка, 19.30 „Корабель-примара" оп. Вагнера, 22.75 Циг. музика, **Мілянo** (368,6) 11.30 Тріо, 20.35 „Весна" оп. І. Штраса, **Рим** (420,8) 17.15 Весняний концерт, 21.00 „Вертер" оп. Массенета.

Львівське радіо.

Неділя, 22. березня 1936.

9.00 Ранішня авдиція, 10.00 Богослуження, оп. ся Хвилина Масканія з гр. пл. 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Театральна вистава, 12.15 Музичний поранок; у перерв. ок. 13.00 Театр Уяви: „Вовки в ночі" Тад Рігнера, 14.00 „Народини синиці" Софії Кесаль, 14.20 Веселий музичний куток із гр. пл., 15.00 Огляд ринків рільних продуктів, 16.15 Гутірка про конституцію: Спільне добро, 15.25 Легка музика з гр. пл., 15.45 На присні — діяльог, 16.00 Хвилина питань, 16.15 Рекламовний концерт 16.40 Легка музика з гр. пл., 16.50 Театр Уяви: „Петро Плаксин" Юл. Тунім, 17.35 Гадаєчірок при мікрофоні, концерт, у перерв. музика з гр. пл., 17.40 Спортові вістки, 19.45 Що читати — поет. новини, 20.00 Орх. концерт, 20.45 Виїзки з творів Н. Пасудського, 20.50 Вечірній дневник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Позорогуки: Гості в Обозрі, 21.45, 21.46 Спортові вістки, 22.00 Вільг. Грос: „Африка співає" сюїта на мецосопр., баритон і камер. орх., 22.30 З німецку країн — з гр. пл.

Понеділок, 23. березня 1935.

6.30 Ранішня авдиція, 6.55, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Про невідому країну, що зветься Полісся, 12.20 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Легкі пісеньки з ріжних країн, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Еда. Ляльо, гр. пл., 16.00 Лекція нім. мови, 16.15 Пісні в вик. Ад. Коротко-Чапської в супр. форт., 16.45 Скеч: Я купила плащ, 17.00 Гутірка: Дитина в безробітній родині, 17.15 Хвилина поезії: „Наш рідний краю" Ол. Фредра, 17.20 Скрипка, фортепіян, 17.50 Джазіль — вечірній трубач, 18.00 Концерт орх., 18.30 Листи від дітей, 18.40 Польські думки з гр. пл., 18.55 Актуальна госп. гутірка, 19.05 Сільва рерум, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Концерт пор. капелі, 20.45 Веч. дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Пісня в муз. драмі Р. Вагнера з гр. пл., 21.30 Вільно в сатирі тому сто літ, **22.00 Симфонічний концерт в вик. орхестри під дир. Антона Рудницького**, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Вигорок, 24. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Для мол. дітей: „Приятелі" Ігн. Красіцького в радіофон. Б. Герца, 12.30 Хвилина Бетовена з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 При чорній клаві, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт орх., 16.00 Скринька ПКО., 16.15 Пісні з гр. пл., 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Відчит: Скарби Польщі, 17.15 Попурі з оп. „Жайворонок" і „Царевич" Легара, 17.30 Куток мови, 18.00 Форт. реціталь, 18.30 Техн. скринька, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Арії та пісні в супр. форт., **19.00 „Тарас Шевченко, поет маси та вибранців" вит. д-р Мих. Рудницький**, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 „Гітара" монольог, 20.10 „Тангайзер" оп. Р. Вагнера; у перервах: Веч. дениик, Із сучасної Польщі.

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.29.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.53, 89.71, 89.35, Голяндія 360.90, 361.62, 360.18, Льондон 26.24, 26.31, 26.17, Ню Йорк тел. 5.29 і 1/8, 5.30 і 3/8, 5.27 і 7/8, Ню Йорк тел. 5.29 і 1/4, 5.30 і 1/2, 5.28, Париж 35.01, 35.08, 34.94, Прага 21.95, 21.99, 21.91, Стокгольм 136.30, 135,63, 134.97, Швайцарія 173.30, 173.64, 172.96.

Папери: 5-прц. конверсійна пов. 69.75, 6-прц. дол. пов. 76.00, 4-прц. долярова пов. 51.70, 7-прц. стабілізаційна 62.75—62.88, дрібні 63.38.

Акції: Банк Польський 97.00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 21-го березня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового	2.55 зол.
1 кг. масла десерового бочкового враз з бочковим опакуванням . . .	2.60 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2.60 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0.15 „
1 к. яєць	2.40—2.50 „

Тенденція на масло і на яйця знижкова, на молоко слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 23. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг I. кл.	1.10 зол.
Курки товсті з остроґами I. кл.	1.00 „
Індики товсті I. кл.	1.16 „
Індички товсті I. кл.	1.25 „
Пантарки товсті I. кл.	1.25 „
Качки товщеві I. кл.	1.20 „

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ПОДЯКА.

Отсим складаємо щиру подяку Високоповажаним Панам **Шматерам**, власникам дзвіночкувалевого заведення **„Зеленинка"**, за безкорисний дар більш 1.000 смерічок на заведення живоплота довкола **Українського Городу у Львові** та Високоповажаному Пану **Рудольфові Дікові**, власникові земельної посілости в Воротові під Львовом, за безкористне засадження цих смерічок.

1731 Старшина „Сокола-Батька".

КУПНО - ПРОДАЖА

ГОРТОВЕЛЬНА ФІРМА в центральному положенні у Львові, дуже добре поспе-рująca, з особистих причин до продажи. Вклад кільканацять тисяч. Лише поважні оферти слати до Адміністрації під „Нагода" 1746 1—3

МАШИНИ до писання фабричні нові від зол. 360, уживані з українськими і польськими черенками від 100 зол. Михальський Львів, Фредра сім. 1742 1—5

НА ПРОДАЖ одноповерхова чиншова вілла з повним комфортом у Львові у здоровій околиці: вільна від податків, обтяжена довгоречинцево 2 проц. в Банку Госп. Кр. Вимагана доплата 20.000 зол. Зголошення до Адм. „Діла" під „Вигода". 1741 1—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПАННОЧКА, що вміє грати на ґітарі найде посаду в ресторані, Шептицьких 12. 1740

РІЖНІ

СКЛЯМОВУ КОЛЕКЦІЮ 14 ріжних коробок найлібших рибних консерв з отвирачем коробок зол. 9.30 висилає **„Angloscott"**, Gdynia, Port Rybacki. 1738 2-2

ВІЗКИ дитячі найновіших типів поручає фірма Кін, Жовківська 17, ріг Божничої. Приймає всілякі реперації та відновляє. 1629 4—6

ВИРІБНЯ дитячих візків, заміна і направа. Найнижчі ціни. Ляндес, Ринок 29. 1657 4—5

РОЛЬКИ крепові — **БІБУЛКИ** на серветки або готові, **ЗУБОЧИСТКИ** та всілякі **КАНЦЕЛЯРІЙНЕ ПРИЛАДДЯ** поручає найдешевше фірма **„ОКАЗІЄ ПАПЕРНІЧЕ"** Львів, Казимирівська 33, тел. 246-31. 1690 2—5

НАПРАВА ВІЧНИХ ПЕР „Прецизія", Рутовського 12, Ринок 29. 1567 7—10

ПЕРШОРЯДНА вирібня мужеських капелюхів, переробляє на найновіші фасони, чистить і виконує солідно по цінах дуже приступних. Рубін Кляйн, Легіонів 43 (в подвірю). 1707 2-2

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові черевні, пиркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 16. 1611 7—66

ОВОЧЕВІ ДЕРЕВЦЯ і до окраси, добірної якости, по низьких цінах продає Малопольське Різьбне Товариство, вул. Коперника 20, Тел. 200-88. 1701 3—5

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна, продаж, наєм, купно, оказії. **МАРЕЦЬКИЙ**, Львів, Батория 7. 1730 2—12

ЗГУБИЛА Я БРИЛЯНТ через мою легкодушність і неувагу, — тому що не була наперед в **РОБІТНІ ОПРАВНО-ЮВИЛЕРСЬКІЙ** при **СИКСТУСЬКІЙ 9** (в подвірю) — яка в тій справі дає **БЕЗПЛАТНО РАДИ**. 1732 1—5

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛ. трвала ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесаних пань, **СИКСТУСЬКА 8**, вхід через браму. 1736

ДО ВИНАЙМУ НА ПАНСІОН на весь сезон (від 1. 4. — 30. 10) вілля „Ольга", у здоровій і гірській околиці, в Підбужі, серед шпилькових лісів, над рікою Бистрицею, за приступною ціною. 20 покоїв з повним утриманням. Доїзд з Дрогобича і Самбора автобусом, 27 км., битим шляхом. Зголошення: Українська Захоронка в Дрогобичі, вул. св. Хреста 49. 1737 1—2

ДЕНТИСТИЧНЕ заведення, Львів, середмістя, добре знане, на продаж. Зголошення до „Діла" під „Уряджене". 1744 1—1

ЖІНОЧИМ фризіерам піднаймy жіночий відділ на догідних услівях. Райс, Шайнохи I (ріг Коперника). 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

ЛІКАР

Д-р Ірина Сімович

ординує

Львів-Богданівка,

вул. Лучникова (Łącznikowa) 16.

коло радієвих веж від год. 15—18. 2—2

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ СЕРЦЯ І ЛЕГКИХ

Д-р КОНСТАНТІН

ЛЬВІВ, КРАКІВСЬКА 4.

Пересвітлювання Рентґеном — Діятермія Кварцова лямпа. 6-6

Д-р Ігнатій Левенгек

в недугах міхура і сечового органу

ЛЬВІВ, ТРИБУНАЛЬСЬКА 4. Тел. 248-11.

1565 5—10

ОСОБИ З ПРИТУПЛЕНИМ СЛУХОМ!

Переворот впроваджують наші нові акустичні моделі, які **приверинуть Вам радість життя!** Просимо переконатись. Чи знали Ви вже про це, що можна **чути через кости!** Наш спеціялість заденонструє Вам безплатно і без зобовязань **останню новину!** в днях 23 і 24 березня в часі від год. 10—1 і від год. 3—6 пос. у фірмі

КОПЕРНІЦКИЙ і СИН, у Львові, при вул. Гетманській ч. 10.

Очікуємо Вас у Вашім власнім інтересі.

НОВЕ ПОНЕВОЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ МОСКВОЮ

за найновішими джерелами представляє праця Р. Смаль-Стоцького

„УКРАЇНСЬКА МОВА В СОВЄТСЬКІЙ УКРАЇНІ"

Ціна 5 зол. Замовляти у всіх українських книгарнях. 1650 3—3

Б. секундар держ. заг. шпиталя у Львові

Д-р Едвард Пельцнер

орд. у внутрішніх недугах

ЛЬВІВ, ПЛ. ГОЛУХОВСЬКИХ Ч. 1 (Будинок Скарбка) тел. 269-72. 1735 1—5

ТЕХНІЧНО-ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

ОСКАРА ҐЛЯСҐАЛЛЯ

Львів, св. Анни 7 партер. Тел. 291-08. 1711 2-4

УВАГА!

ДЕШЕВА ХАРЧІВНЯ

А. ПАВЛОВСЬКОЇ

поручає обіди з 3 страв за 65 сот.

1743 ЛЬВІВ, СОБІСЬКОГО 28. 1—5

ПАНІ, ПАНОВЕ і ДІТИ, що терплять на біль ніг, нехай зголосяться з успіхом до ортопедичної робітні обуви

Ф. ПОСАРІНА

Львів, Янівська 16.

Роман Ґорґолевський

ЛЬВІВ

давніше Антін Гальський

вул. Собіського 3. Телефон 239-70.

поручає в найбільшому виборі, по найнижчих цінах

ЗНАРЯДДЯ ремісниче й городниче.

ОКУТТЯ для будівель і меблів та всілякі артикули з цієї ділянки. 1670 1—4

Наймодніші фризури

тревала ондуляція електр. і парова, гарно, дбайливо виконана та мистецьке фарбування волосся поручає новочасно уряджений фризієрський сальон для Пань і Панів

М. ДРУКЕР — ВУЛ. КОСЦЮШКА 1

(Дім Народн. Гостинниці).

1729 Ціни значно знижені. 1—2

Для хорів і аматорських кружків!

Т-во ім. Лисенка, кооп. театральна і „Український Дім" у Львові мають на складі хорові і драматичні видавництва по зниженій ціні, а саме:

Хори:

1) Ф. Колесси: „Вулиця" міш. хор.	зол. 1.—
2) Ф. Колесси: Утоптала стежечку м.х.	1.—
3) М. Колесси: Лемківські пісні м. х.	1.—
4) М. Колесси: Поліські пісні міш. х.	1.—
5) М. Вербицький: Заповіт міш. хор	1.—
6) М. Вербицький: Жовнір муж. хор	0.50

Партитури:

1) Як ковбаса та чарка	зол. 2.—
2) Невольник	зол. 2.50
3) Ой не ходи Грицю	зол. 2.50
4) Святання на Гончарівці	зол. 3.—
5) Бувальщина	зол. 2.50
6) Ніч під Івана Купала	зол. 2.50

Примірники:

1) За двома заяцями	зол. 1.—
2) Ніч під Івана Купала	зол. 1.—

При купні 10 примірників кождого видавництва 10 проц. знижки.

Продається лише за готівкою, яку треба надіслати: МУЗ. Т-ВО ЛИСЕНКА, ЛЬВІВ, ШАШКЕВИЧА 5. 1734 1—3

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

Меблеві покриття

хідники, церати, капи і накидки у найбільшім виборі поручає

ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР, Львів, Легіонів 25, в подвірю, Тел. 286-88. 1700 2—10

Від 10 зол. місячно

обува для цілої родини

разом з реперацією в першорядній фірмі **„Ар-Ка"** Львів Зіморовича 17

Берта Кіндлер

кравчиня

ВЕРНУЛАСЬ ІЗ ПАРИЖА

1692 ЛЬВІВ, ФРЕДРА 8. 2—2

ПОВІДОМЛЯЄМО П. Т. ПУБЛИКУ, ЩО НАША ФІРМА

ПЕРША ВІДЕНСЬКА ХЕМІЧНА ПРАЛЬНЯ І ШТУЧНА ФАРБЯРНЯ

перенесена з вул. Лелевеля

на вул. ПІЛСУДСЬКОГО 10

Телефон ч. 270-58.

Роботу виконуємо прецизійно, дешево і пунктуально.

Відбір і достава даром.

„ВАРШАВЯНКА"

робітня жіночих костюмів і суконь

виконує солідно найновіші фасони.

ФУДЕМАН, Коральницька 6 Тел. 236-57.

Дротяні сітки

до огорожі та інших цілей у всій густоті постачає НАЙДЕШЕВШЕ фабрика „СІТКОЦЕНТР", Львів, Красіцьких 18. Тел. 246-75. 1694 3—6

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці-поду, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АҐЕ",

який улекшує виділювання плюватини та усуває кашель. 13/III 31—46

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 65 (74.314). Львів, вівторок 24. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Франція боїться дискусії у Раді Ліґи Націй.

ПАРИЖ, 23. 3. ПАТ. З огляду на становище, яке заняли „невтральні" держави до льокарненських постанов, французька дипльоматія боїться, що ведена у такому тоні дискусія доведе до повного закинення протинімецьких санкцій та до закинення порозуміння ген. булав: „Фігаро" боїться, що моглоб тоді дійти навіть до негайних переговорів з Німеччиною. Тому французький представник у Лізі Націй Поль Бонкур правдоподібно пропонуватиме, щоб вже нині замкнути сесію Ради Ліги, тому, що вона вже осудила ремілітаризацію Надренії, а держави, які підписали льокарненський пакт, вже самі порозумілися, чим його заступити.

КЛОПІТ З „НЕВТРАЛЬНИМИ".

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Велике враження робить постанова „невтральних" держав, які не хочуть посунутися поза сам теоретичний осуд зломання Льокарна і Версаю та уважають, що Ліга Націй не повинна ангажуватися в евентуальні переговори з Німеччиною. Сподіються, що делеґація представників скандинавських держав, Фінляндії, Голяндії та Еспанії заявить своє становище франц. делеґатові і домагатиметься відложення сесії Ради Ліги негайно після голосування за пошаною для договорів.

АНГЛІКАНСЬКЕ ДУХОВЕНСТВО ПРОТИ ЛЬОНДОНСЬКИХ ПОСТАНОВ.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Рішення льокарненських держав викликали невдоволення у великій частині англійського громадянства, зокрема серед радикальних кругів англіканської церкви.

З проповідниці ліверпульської катедри заявив учора один пастор, що „з точки погляду мира та справедливости льондонські постанови викликують сором і обурення", а нову окупацію Надренії назвав „монструальною та несправедливою"; після того відмовився відправити молитву за британський уряд за те, що він єднається з державою, яка напала на безборонних абісинців. Таке становище найшло широкий відгук в англ. публичній опінії. Старий діяч партії праці Ленсбері підмітив трагікомізм ситуації, якщоб італійці, які самі порушили пакт Ліги, мали висилати війська до Надренії.

З огляду на такі неприхильні настрої прем. Болдуїн намагатиметься відложити дискусію над закордонною політикою, яка має сьогодні відбутися в палаті громад, з огляду на те, що німецька відповідь на льондонські пропозиції ще не наспіла.

На мертвій точці.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Райтер не сподіється, щоб сьогодні льокарненська справа поступила, тому що ані Мусоліні не заапробував ще рішення льокарненських держав, ані Гітлер на нього не відповів. Сподіються, що Мусоліні зволікає, щоб виторгувати якісь уступки в справі санкцій; з факту, що Гітлер також відкладає рішення, інтерпретують оптимістично, сподіючися, що його відповідь не буде брутальна.

ЗУСИЛЛЯ БРИТІЙСЬКОЇ ДИПЛЬОМАТІЇ.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Як подає Райтер, брит. амбасадор відвідав мін. фон Нойрата і намовляв його приняти льондонські предложення.

Абісинія занепокоєна льондонськими нарадами.

ПАРИЖ, 23. 3. ПАТ. Як стверджує Авас, абісинський уряд поручив своєму парисському послові домагатися від французького уряду вияснень дотично відбудування фронту Стрези. Має він також довідатися, що думає париський уряд про перерванння воєнних операцій.

ІТАЛІЙЦІ ХОТЯТЬ ВІДТЯТИ АБІСИНІЮ ВІД ЧЕРВОНОГО МОРЯ.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Згадуючи про бомбардування Джіджіґи, Райтер подає здогади, що тим способом ген. Граціяні підготовлює великий наступ в Огоденї, щоб перетяти сполуку Абісинії з пристанею Бербера в англійськім Сомалі, що тепер дає абісинцям одинокий доступ до Червоного моря.

ЗНОВУ ЗБОМБАРДУВАЛИ АМБУЛЯНС.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Райтер подає з Гарарру, що вчора італ. літаки збомбардували тамошній фінляндський амбулянс Червоного Хреста; 6-ох ранили. Влада евакувала цивільне населення міста.

ПАРИЖ, 23. 3. ПАТ. Авас подає: 19 італ. літаків скинуло вчора на місто Джіджіґу понад 1000 бомб. Потерпів абісинський амбулянс та кілька европейських склепів; жертв багато. Правдоподібно італійці намагалися знищити гол. кватиру раса Несібу, та в місті не було ані його самого ані його булави.

ХАРТУМ, 23. 3. ПАТ. Вчора збомбардували британський амбулянс на північ від озера Тана з на захід від Гондару.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Райтер повідомляє, що Джіджіґу знову бомбардували сьогодні рано.

ЖІНКИ І ДІТИ — ЖЕРТВАМИ ГАЗОВИХ БОМБ.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Райтер повідомляє, що передвчора збомбардували італійці бомбами з трійливими ґазами місцевість Енґа Алем. Норвеський Червоний Хрест заопікувався жертвами, між якими є чимало жінок та дітей. До Ліги Націй вислано протест.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Як подає Райтер, італійські літаки вчора знову бомбардували Енґу Алям.

БРИТІЙСЬКІ ВІЙСЬКА В СУДАНІ.

КАІРО, 23. 3. ПАТ. Британські частини в Судані мають 40.000 вояків, 200 танків та 300 літаків; останніми часами скріпили їх новими транспортами.

КОМІТЕТ 13-ьох.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Нині відбув комітет 13-ьох довірочне засідання у палаці св. Якова.

Д олю здобудеш
Н арід збогатиш
І нтерес зробиш
С тарість забезпечиш
Т ани придбаєш
Е вропу зідеш
Р адости життя зазнаєш
складаючи свої ощадности в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Большевицька дипльоматія у наступі.

Після ремілітаризації Надренії та виповідження Німеччиною Льокарна, Совіти зайняли супроти Німеччини гірше становище не лише від Бельгії — якої преса настроєна навіть дуже компромісово — але навіть старалися переліцитувати у святому обуренні саму Францію: большевики отверто противилися переговорам з Німеччиною, отверто домагалися санкцій проти неї. Настільки ортодоксійне становище дивне зі сторони держави, яка не клала свого підпису ані у Версаї, ані у Льокарні. Тим дивніше, коли взяти під увагу, що ангажуючись на Заході, Німеччина спутує там свої сили, яких мосла б ужити у своїй експансії на Сході, і тому у совітському інтересі булоб рідше — підштовхувати Німеччину проти Франції. Тимчасом Совіти, побачивши — очевидно — безвиглядність такої тактики, вибрали іншу: підштовхувати Францію проти Німеччини...

Несплямірно аґресивний протинімецький напад Совітів у Женеві викликав живі коментарі у пресі тому, що не всі публіцисти вдоволилися прямим виясненням, мовляв: був це звичайний ревінж за відому протибольшевицьку промову Гітлера у Райхстаґу. І так „Журналь де Женев" у передовиці з минулого вівтірка висловлює погляд, що большевики розвели кампанію проти можливого розвороту Німеччини до СССР.

На ще ширшій площині ставить це питання п. Отмар на сторінках „Ґазети Польскої". Цитуючи нацьковуючі голоси совітської преси, він висловлює погляд, що на льондонському терені перевели большевики не лише звичайний собі протинімецький герць, але широко закроєну диверсію з метою: перешкодити можливому відпруженню між Німеччиною й іншими сиґнатарами Льокарна, знищити завязок порозуміння між европейськими великодержавами, що навіть у найнешкідливіших формах носить у большевицькій публіцистичній термінольоґії назву „формування протисовітського фронту".

Що протинімецький напад у Льондоні не мав оборонного характеру, про це свідчить та обставина, що перед кількома місяцями Літвінов з таким самим святим обуренням атакував Італію — дарма, що вона втримувала з Совітами якнайпоправніші зв'язки: тоді Совіти виступили проти Італії за крок, спрямований не — як тепер — проти большевицького союзника, а проти феодальної християнської держави. Безоглядне пристосування міжнародного права, права неопертого на ніякій екзекутиві, грозить часто розбиттям міжнародньої спільноти, яка спирається на такій хиткій основі, як добровільне порозуміння: тому становище СССР в обох цих випадках нагадувало стосування девізи „fiat iustitia pereat mundus". Та щоб вірно віддати справжні інтенції червоної дипльоматії, треба би перевести цю латинську пословицю не дослівно: „нехай буде справедливість, *хоча б* загинув світ", лише „*щоби* загинув світ" — очевидно: капіталістичний.

Первісно висилали большевики в Европу лише емісарів, одягнених у робітничі блюзи, з бомбами і обухом та титулом „товариш". Опісля додали їм до помочі ще другу категорію: у звільо

Присилайте передплату!

Sygn. VI. 1. Pr. 82/36. Wyciąg z protokułu wspólnego posiedzenia niejawnego! Sąd okręgowy Wydział VI. I. karny we Lwowie w składzie: Przewodniczący Wiceprezes S. O. Ł. Malicki, Głosujący: S. O. R. Michale iS. O. D-r J. Locker, w sprawie konfiskaty Nr. 59 czasopisma p. t.: „Diło" z daty, Lwów, dnia 15. marca 1936. do Sygn. VI. 1. Pr. 82/36. na posiedzeniu niejawnem w dniu 19. marca 1936 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie, postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 15. marca 1936. przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t.: „Diło" Nr. 59 z daty Lwów, dnia 15. marca 1936. zawierającego w artykule p. t.: „15 marca 1923 r." w ustępie od słów: „I szcze dowhyj szlach" so słów: „Łysz odna", znamiona występku z art. 93. i art. 134. § 2. k. k. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl §. 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21 ust. druk. z dnia 17. grudnia 1863. Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863. t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów artykułu ma na celu szerzenie ukraińskich haseł separatystycznych. Według §§. 487, 489. 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ustawy prasowej jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: L. Malicki w. r. Protokulant: R. Antonów w. r. Za zgodność: Stanisław Lipanowicz kier. sekret.

—o—

матичних мундурах, з завіреними грамотами в руках та з титулом „ексцеленції". Перші мали розкладати поодинокі европейські громадянства, другі — Европу як цілість, що єдністю християнізму, історії, культури та росли держалася сильніше, ніж штучними правничими рамами Ліги Націй. Одним з головних завдань дипльоматії є: не дозволити ворожим силам получитися в один фронт. Червона дипльоматія здійснює від початку цю програму, не забуваючи, що її ворогом є весь капіталістичний світ.

Щойно від недавна може Літвінов видати зерна інтриги між европейські держави з висоти трибуни Ради Ліги Націй. Заки большевицька дипльоматія дісталася у сімю европейських народів, мусіла її розкладати, вишукуючи собі безвольних сообщників поміж неї.

Спершу послугувалися большевики Німеччиною, яка розбита, зруйнована та поставлена поза правом, уявляла собою ідеальний тип „гнаного і голодного", постійно невдоволеного пролетаря у громоді европейських націй. Та з часом повоєнні рани на европейському організмі засклепляються. Завдяки витревалості німецької нації та гнучкості німецької дипльоматії Німеччина постепенно скидає зі свого чола версальські тавра. Совітська дипльоматія з неспокоєм приглядалося прийняттю Німеччини до Ліги Націй і пактові чотирьох; щоб не допустити до консолідації Европи, вона шукала в її нутрі нової опертинної бази, нового знаряддя розкладу. Франція до цієї ролі з природи підходить: з одної сторони на її вповні демократичний уряд не важко впливати через розагітовану вулицю та через продажну пресу, з другої сторони не важко скапіталізувати її історичний страх перед німецьким реваншем. Комінтерн не завівся у своїх надіях: нині уряд Саррота вповні підпорядковується большевикам, як у внутрішній політиці так і в закордонній.

Обговорюючи поставу Франції підчас останніх нарад в Льондоні, зокремаж войовничі вигуки Фляндена після першої німецької відповіди на запрошення Ради Ліги (після відомого непорозуміння зі словом „альсбальд"), та погрози виступити з Ліги, „Журналь де Женев" закидує германичеві французької закордонної політики недостачу куртуазії та холоднокровности і висловлює — щоправда дуже обережно — підозріння, що Фляндєн діяв під натиском „людового фронту", а то й прямо совітського уряду. „Кидається в очі — пише поважний швайцарський щоденник — обставина, що французький уряд загрозив виступом з Ліги Націй саме тоді, коли Німеччина могла б туди війти. Невже Фляндєн змагає до тієї самої мети, що і Літвінов: щоб не допустити Німеччини до Женеви? Не віримо, щоб Фляндєн міг бути знаряддям у руках ворогів мира; Франція надто мудра, шляхотна і т. д.".

Та ми віримо. Кроєю і слізми щира патріотична й непереконна частина французької преси переконує нас про сумну правду: влада французької республіки попала в неволю комінтерну. Чи на довго?

Рада Ліги Націй приняла таку процедуру, що питання остаточної ліквідації „льокарненського спору" прийде на денний порядок за які два місяці, отже після французьких виборів. Невже англійська дипльоматія, яка мала такий великий вплив на льондонські наради та яка з другої сторони вміє глядіти у майбутнє, сподіється, що тоді Франція вестиме вже *власну, національну* політику? *(гал.)*

До Впов. Передплатників

Складанки П. К. О.

розсилаємо з нинішнім числом, якими просимо надсилати передплату на квітень 1936 р.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

З українського життя в Чехословаччині.

СВЯТО ВІДКРИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ ШКОЛИ В ПОДЄБРАДАХ

23. м. м. відбулося в Подебрадах відкриття української народньої школи, яке було злучене з святкуванням роковин Т. Шевченка. Після вступної промови голови Т-ва Українського Дитячого Притулку, п-ні К. Антонович, промовляв окружний шкільний інспектор п. Й. Виборний, який, згадавши історію культурно-освітньої діяльности української еміграції в ЧСР і підтримку цієї діяльности урядом ЧСР, докладно вясував значіння відкритої школи для українських дітей і висловив надію, що ця школа, крім загальної шкільної освіти, дасть їм необхідні відомості про їхню батьківщину-Україну та плекатиме в їх серцях любов до неї. Далі вислухано привітання представників ріжних організацій та установ і прочитано надіслані численні привіти.

Про значіння Т. Шевченка, як українського національного співця та як поета-словянина, говорив доц. О. І. Бочковський. Цей реферат, виголошений у чеській мові, зробив велике враження на присутніх на святі чехів. По відспіванні Шевченкового „Заповіту" дитячим хором відбулася друга частина свята, в якій взяли участь виключно учні та учениці школи. Дитяча програма складалася зі співів та декламацій переважно творів Шевченка.

Свято пройшло при надзвичайно урочистому настрою і, можна сказати, сердечному відношенню всіх присутніх до започаткованої нової справи. Слід тут ще зазначити, що на цім святі в значній кількости були заступлені місцеві подебрадські урядові установи, всі школи і багато організацій (до 30-ти представників), як також був присутній представник Чсл. Червоного Хреста д-р Шульце, що спеціяльно на свято прибув із Праги. **(У. Т.)**

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ СВЯТА.

Святочні сходини філії Т-ва „Просвіта" у Празі вшанували память Шевченка 19. ц. м. Вступне слово сказав голова філії С. Росоха, реферат прочитав д-р М. Кирпиця.

Союз підкарпатсько-українських студентів у Братиславі зорганізував з нагоди 75. роковин смерти Т. Шевченка академію, що відбулася 21. ц. м. Програма складалася з промови пп. О. Мизикова й Л. Канюги, декламацій п. М. Товта („Кавказ" та ін.), сольоспіву п. Н. Кузьмиць, члена Словацького Нац. Театру, гри на фортепяні п. Л. Бризгунівної та співів хору студентів („Заповіт" та ін.).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В ЙОЗЕФОВІ.

В особовім складі Комітету для вибудування памятника українським стрільцям у Йозефові зайшли зміни. Вибрано комітет у складі: М. Лобаз — голова, М. Корхут — заст. голови, П. Дяченко — секретар, Ф. Дудеба — скарбник, В. Круглий, Г. Чапля, П. Сидір і В. Дикун — члени. Комітет закликає всіх українців надсилати жертви на памятник борцям за Україну. Адреса голови: Josefov n. M., hotel „Vesely".

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ У БРНІ.

Конгресовий Комітет спільно з Українським Т-вом „Єдність" у Брні розпочав підготовну працю до В. Н. Конгресу серед українського громадянства цілою низкою викладів на цю тему. Виклади розпочав п. М. Сиґерич, новообраний голова Т-ва „Єдність", закликом запрошених учасників до активної участи в справі К-гу. Інж. М. Гавриш подав вичерпуючий інформаційний звіт з праських нарад Підготовчого Комітету; Т. Монюк зясував ідеольоґічне становище та програмові завдання Конгресу. Ці всі реферати викликали велике зацікавлення справою В. Н. К-су; бо в дискусіях промовляв цілий гурт промовців, зокрема інж. Марченко, інж. Личак, інж. Дараган, д-р Слюсар і б. ін. Більшість промовців висловилась рішуче за Конгресом. А що дискусії того роду на брненському ґрунті ще ніколи не відбувалися, то присутні на пропозицію д-ра Слюсара постановили продовжувати їх для всебічного зясування і справи Конгресу і всіх інших порушених питань. **(У. Т.)**

СМЕРТЬ ЛЮБОВ ШЕЛУХИНОВОЇ.

У Ржевницях біля Праги померла 12. III. ц. р. в 67. р. життя велика українська патріотка, дружина професора Любов Миколаївна Шелухинова. Походила Покійна по батькові з роду Рігельманів, а по матері з роду Тарновських. Відомий історик України Рігельман був дідом, а вчений чернигівського музею В. В. Тарновський рідним дядьком Покійної. Вийшла заміж за С. П. Шелухина 19-літньою дівчиною і в цьому подружі прожила 47 років. Своїх дітей виховала в найкращих українських традиціях. В. Їй П.!

ЕЛЄІ АНТНІ ПАНІ вбираються тільки у відомім першорядним **маґазині** **ЯКІВ ПОСАМЕНТ** Львів, вул. АКАДЕМІЧНА ч. 2. (Готель Жоржа).

1739 **Найновіші креації плащів, костюмів і суконь постійно на складі.**

Виссані з пальця „інформації".

У звязку з теперішньою політикою Української Парляментарної Репрезентації появляються на нашому терені всякі політичні сплетні, кольпортовані злобними людьми, що приносять багато шкоди не тільки поодиноким політичним діячам, але й українському громадянству. Не так давно, наприклад, львівська „Хвіля" принесла вносані кимсь з пальця „відомости" про те, що посли д-р Ст. Витвицький, д-р Роман Перфецький і д-р Ст. Баран мають бути іменовані віцевоєводами. Українські сплетнярі використали цю сензаційну вістку „Хвілі" для аґітації проти названих у ній українських послів і взагалі проти теперішньої політики УПР. Очевидно, що для аґітаційних цілей надали вони цій видуманій кимсь „інформації" специфічне насвітлення та свідомо злобну тенденцію. Подібну злобну замітку пустив недавно у світ один український часопис про те, що один член редакції „Діла" має нібито стати членом (секретарем) якоїсь спільної українсько-москвофільсько-польської комісії, що малаб перебрати на власність Нар. Дім у Львові, а другий член редакції є нібито кандидатом на катедру української мови у львівському університеті. Очевидно — одно і друге є звичайною собі видумкою, поміщеною в тому органі з досить ясною метою. Тому то перестерігаємо наших читачів і громадян перед такими „інформаціями" підозрілого походження і перед їх поширюванням, бо вони можуть принести тільки шкоду загальній нашій справі.

Кандидати до райхстаґу.

БЕРЛІН, 23. 3. ПАТ. Листа кандидатів націонал-соціялістичної партії на членів райхстаґу обнимає 1033 осіб; на першому місці є канц. Гітлер, міністри Гесс, Фрік, Ґебельс та Ґерінґ, дальше 54 найважніших партійних діячів, 6 членів уряду, що не належать до партії (фон Нойрат, фон Бльомберґ, Шверін-Кроссіґ, Ґіртнер, фон Рібенах і Шахт) не попали в кандидати.

ПРОМОВА ГІТЛЕРА.

БЕРЛІН, 23. 3. ПАТ. Вчора виголосив Гітлер у Бресляві нову виборчу промову. Навязуючи до загально-европейської кризи, канцлер апелював до шлеського населення, щоб воно виконало гідно свій обовязок, бо Шлеськ має за собою великий і тяжкий історичний досвід та є синонімом свободи і чести.

„Ми живемо — говорив Гітлер дальше — в добі перебудови світа. Між народами мусять запанувати інакші відносини як досі, бо життя стало нестерпне. Версайський договір, не може довше бути угольним каменем нового світа; це тільки камінь, що замикає труну минувшини. Одна з держав нарушила підстави того договору і Німеччина мусить витягнути з цього консеквенції. Ми відновили мілітарну суверенність на цілім просторі Німеччини. Я хочу 25 літ мира для Европи і цього хочуть всі народи. Вірю в німецький нарід, в його честь і в його велику будуччину!"

Китай не підписав договору зі СССР.

НАНКІН, 23. 3. ПАТ. Китайська преса твердить, що чутки про китайсько-совітський договір неправдиві.

МІСІОНАРІ ПОПАЛИ В РУКИ КОМУНІСТІВ.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Як подають англійські джерела, у полон комуністичних військ дісталося чимало англійських та американських місіонерів; думають вислати для них підмогу літаками.

Поневолення української мови в Совітській Україні.*)

Цими днями видав Український Науковий інститут у Варшаві нашу працю „Українська мова в Совітській Україні".

На підставі поданого матеріялу та на тлі цілости сучасної мовної політики московських большевиків хочемо дати відповідь на питання: чи українська мова в Совітській Україні є повноправна мова, — нарівні з іншими державними мовами на заході Европи, або хочаб нарівні з московською мовою РСФСР.

Дослідивши всесторонньо становище української мови за останні роки на Совітській Україні, прийшли ми до таких висновків:

1) Українська мова в Совітській Україні не є повновартна мова. Українська мова не тільки не має від державної влади належної опіки, — але вона не користується навіть тими правами щодо свого розвитку, як кожна інша мова, — славянська чи не славянська — за винятком, розуміється, тих мов, інших Москвою поневолених народів, що опинилися в тому самому становищі карельської, інгерманляндської, зирянської, білоруської, татарської, туркестанської, ґрузинської, вірменської, азербейджанської, мов горців Кавказу і т. д.

2) Українська мова в Совітській Україні є московським пролетаріятом поневолена мова (нарівні із вичисленими мовами інших поневолених Москвою народів). Про напрямок розвитку української мови не рішають українці і інтереси українського трудящого народу, — є тільки інтереси московського пролетаріяту і його влада.

Московська влада припинила, від 1930 року, працю українських мовознавців та віддала українську мову на поталу ріжним „партійним мовознавцям", — дилетантам в роді Катановича або просто малограмотним Фінкелеві, Василевському та Хвилі-Мусульбасові.

Ось ці „комуністичні мовознавці" з доручення Москви скасували українське самоврядування в ділянці мови. Вони унеможливили вирішування мовних справ згідно з інтересами українського трудящого народу та насильно впровадили обмеження прав української мови в таких ділянках: а) термінольоґії, б) лексики й складні, в) правопису, — роблячи під гаслом „уніфікації" міродайними в цих ділянках для української літературної мови правило й засади московської мови.

3) Пролетарська Москва проголосила українську мову „невідрубною" та „несамобутньою", себто несамостійною мовою, — вона стала на становищі, у своїй мовній політиці, що українська й білоруська мова не є щодо московської мови відрубними й самостійними мовами. Ось таким чином Москва викреслила ще раз українську й білоруську мову з числа самостійних славянських мов і поробила з них якісь „васальні наріччя мови" московської мови.

Так стара засада чорносотенної царської професури про „единство русскаго языка" відродилася в цій новій формулці московського пролетаріяту, що: українська й білоруська мова не є самобутні й відрубні від московської. Ті мови є відрубні й самобутні від усіх інших славянських мов, але щодо московської мови, то з нею вони творять мовну цілість, в якій панівне місце займає „мова Леніна і Сталіна", так, як колись до революції — мова Николая II.

4) Пролетарська Москва засудила на смерть мову українського трудящого селянства й робітництва та призначила її на „злиття" з московською мовою.

Щоб добре зрозуміти напрямні московської мовної політики, треба мати на увазі, що вся мовна політика московського пролетаріяту настановлена на одну ціль злиття мов взагалі — по перемозі комуністичної революції над світом.

Але тому, що та перемога ще за горами, московський пролетаріят витворив і для сучасности програму для злиття мов у „вужчім розмірі", а саме в Совітськім Союзі, чи то пак, як Хвиля-Мусульбас говорить, — в Совітській Росії, бо це слово (Росія) чимраз частіше зустрічаємо вже в совітських виданнях.

Пролетарська Москва, на підставі науки Марра, здійснює ту програму в двох етапах:

А) Злиття славянських мов у Союзі: знищення відрубности й самобутности української та білоруської мови ось таким шляхом:

а) жаргони обмосковленої частини українського та білоруського робітництва московською владою намагається зробити „урядовими літературними мовами" України та Білоруси;

б) Справжня українська та білоруська літературна мова „уніфікуються" щодо термінольоґії, лексики, складні, словотвору, правопису з московською мовою, щоб затерти ріжниці між ними й тими жаргонами з одного боку і з московською, з другого.

в) Гаслом напрямних для дальшого розвитку української та білоруської мови проголошено якнайбільше зближення під усяким оглядом з московською мовою. „Единство русскаго языка", цю чорносотенну концепцію, як бачимо, і совітська Москва вважає за „вищу мовну форму" і конечний етап на шляху до злиття мов!

г) Щоб „злиття" переводилося скоріше й без перешкод, пролетарська Москва перервала суцільність українського та білоруського мовного обширу, виселивши з прикордонної смуги в ширині около 50 кільометрів українців та білорусинів і скольонізувавши його москалями. Таким чином, Москва спарцелювала нисправді український та білоруський нарід на дві частини, та змагає, обмеженням ввозу і вивозу українських та білоруських книжок, до припинення всякого духового звязку й виміни думок між українцями та білорусинами по обох боках границі, щоб чим чога скоріше „спарцелювати" також і їх мови, витворюючи дві літературні мови українські та білоруські.

Б) Другим етапом — це злиття всіх інших мов у Совітському Союзі з московською. Ця москалізаційна праця вже переводиться і є в повному русі. Обіймає вона, з одного боку, старі літературні мови висококультурних народів тюрко-татарських і грузинського, а з другого боку — молоді літературні мови народів, що почали відроджуватися після останньої революції.

Так, наприклад, стару літературну мову азербейджанську-турецьку проголошено витвором буржуазії й створено кільканадесять „літературних мов" з кожного говору й наріччя азербейджанської мови. А тому, що ті наріччя, розуміється, не мають готової термінольоґії, то Москва прислувала, щоб усю московську термінольоґію без змін прийняли в тих нових літературних мовах! Ця метода „спарцеляції" літературної мови вбиває глибоким клином московську мову і її термінольоґію в живі мови поневолених народів, утрквізує і обмосковлює їх. Так само вся так звана „націоналізація", якою пишається Москва, як розвязкою національного питання — той дозвіл недавно відродженим народам творити власною мовою свою літературу — це насправді є тільки утрквізація — етап до повного обмосковлення, бо їм і накинула Москва обовязкове вживання московської термінольоґії!

При всій цій москалізаційній праці під гаслами: „націоналізації", „уніфікації" обмосковлене царатом робітництво виконує завдання мовних ударників. На цю ціль — „уніфікація з московською мовою" — настановлений увесь апарат комуністичної партії, держави, війська, школи, преси, літератури та науки, передовсім мовознавства, якого єдиним завданням стало: встановити для Москви найдоцільніші й найуспішніші методи техніки злиття мов.

5) Таким чином московський пролетаріят продовжує мовну політику московського царату щодо української мови і щодо всіх інших поневолених мов колишньої царської Росії. А щодо української мови зокрема московський пролетаріят є сумлінним виконавцем царського указу з року 1876 р.

Роман Смаль-Стоцький.

*) В париському „Тризубі" поміщена широка стаття проф. д-ра Р. Смаль Стоцького на подану горі тему. З уваги на вагу справи передруковуємо у нас першу частину тої статті. — Ред.

РИМСЬКІ НАРАДИ.

РИМ, 23. 3. ПАТ. Австрійського канцлера, угорського премієра та міністрів закорд. справ обох держав оваційно витало населення. Рано відвідали вони фашистівські суспільні установи. Урядовий комунікат стверджує, що вчора пополудні відбули вони нараду з Мусолінієм, віцемін. Сувічем та бар. Альойзієм, а завтра підпишуть договори. Цих останніх буде — як припускають у угорських кругах — два: **один політичний, другий господарський.**

ФАШИСТІВСЬКІ РОКОВИНИ.

РИМ, 23. 3. ПАТ. Як подає Стефані, нині святкують італійці 17. роковини основання фашистівської партії.

Вибагливий КРАВЕЦЬКИЙ САЛЬОН
для Пань і Панів

СЛОВАК

Львів, Леґіонів 5. І. Тел. 247-83
(над кіном Касіно)

поручає багато засобленний склад краєвих матеріялів і англійських по найпоступніших цінах.
1708 3—1

ВАЖНА ОРҐАНІЗАЦІЯ.

З ПРИВОДУ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ СУПРУГА.

Дня 22. березня 1936 відбулися у Львові (в залі „Української Бесіди") річні Загальні Збори професійної організації українських народніх (приватних) службовиків, що знана в нас під скороченою назвою СУПРУГА (Союз українських приватних урядників Галичини).

На цих Зборах виявилося, що ця організація не тільки поважно зросла щодо числа членів, щодо організаційних фондів, але й що вона щораз тугіше консолідується. Сьогодні вона обєднує вже безумовно всю еліту тих працівників (около 1.000), що стоять при народній роботі. Свідомість ролі кожного з членів, почуття обовязку своєї праці при дотичному варстаті зростає, а тим самим члени СУПРУГА стають щораз замітнішими в нашому національному житті. СУПРУГА, особливо від кількох років, є для них знаменитою виховною школою. Зв'язковим поміж членами, філіями й секціями є власний орган Союзу „Службовик", що цього року зреорганізував себе технічно та став цікавіше редаґований. Стан рахунків організації виказує по стороні впливів за останній рік 62.007 зол., а цьому самих членських вкладок 10.757 зол. При організації є фонди: безробіття — 6.871 зол., допомоговий — 2.283 зол., посмертний — 3.557 зол., літнісько — 1.048 зол. і декілька менших, на загальну суму 14.604 зол. З тих фондів користало в минулому році 22 члени на суму 1.948.03 зол.

Незвичайно важну роботу робить Союз в економічній ділянці. Створення „Суспільного Промислу", що сьогодні виріс до визначної фабрики й затруднює у Львові 44 людей, не враховуючи сезонових робіт у сушарні в Жовкві та численних селян-плянтаторів, було ділом СУПРУГА. „Український Банк" з доволі поважним оборотовим капіталом, це теж дитина й одна з галузок діяльности. Цього року відкрила службовицька організація власну ткальню на кооперативних основах (кооператива „Комета"), даючи на це частину свого власного капіталу. Відкриття галантерійної торговлі „Бавар" при вул. Руській у Львові, це теж головно діло СУПРУГА в останньому році. Тому не без перебільшення сказав Л. Ясінчук, як голова організації, при відкритті Зборів між іншим, що ці осяги СУПРУГА засвідчують ділом, що український службовик це творчий і підприємчивий чинник, що своєю сильною волею, наскрізь конструктивною думкою й теплим серцем до народу скріплює його економічну силу.

Збори відкрив голова, Лев Ясінчук, бадьорою промовою, що зєднала признання в оплесках. Промова мала на меті підкреслити повагу українського службовика та одночасно вказала на ріжні болячки службовицького життя у звязку з нашими громадськими відносинами. У дискусії над діяльністю і станом організації забирали голос: пп. Черник, мец. Корчинський, інсп. Ольховий, інж. Воробець, Чопик (з Яворова), пос. Пеленський, Плетінка, п-ні Залізнякова, Цмайло-Кульчицький, д-р Коберський, інж. Раковський, д-р Стахів, інж. Сербин, декотрі по кілька разів. Уступаючій Головній Раді і Провірній Комісії признали одноголосно абсолюторію. Найважнішим побажанням Зборів була потреба подбати, щоби приєднати до Союзу службовиків Нар. Торговлі (мають окрему організацію „Самопоміч", що співпрацює у професійних справах зі СУПРУГА) і перебудувати організацію на федеративних основах (децентралізація).

Загальні Збори приняли одноголосно 10 резолюцій, а то: з покликом до загалу службовництва вступати у члени і ще більше скріпити участь у праці в національних установах; з домаганням привернути Український Пенсійний Інститут з перебраними при ліквідації фондами; в одній резолюції виступають проти наміреного урядом творення Палат Праці, що не

тільки наложать на службовиків нові тягарі, але й будуть шкодити добровільному професіональному рухові в національних основах; дальші резолюції вимагають облекшення обезпечеників тягарів і збільшення користей з обезпечення, обнижки літ для осягу старечої ренти (до 60 літ віку), видачі закону про обірні умови й обнижки часу праці. Загальні Збори заявилися за повною рівноправністю жінок у службі, вважаючи, що „мірою вартости службовика є його внутрішня сила, фахове знання і видатність праці". Одна резолюція закликає службовництво творити капітали для урухомлення нових варстатів праці, а то льокатою зайвих службовицьких та особистих капіталів у службовицькому Банку, чи хочби навіть організацією дрібної ощадности.

На внесок Комісії-матки (провідник І. Герасимович) Збори вибрали аклямацією головою Льва Ясінчука, не зважаючи на його відмову (вибраний уже 3-ий раз з черги), а до Гол. Ради: д-р Карло Коберський, пос. Зеновій Пеленський, д-р Дмитро Бречка, Зенон Юричинський, Олена Зелізенкова, Максим Брилинський, Теодор Воробець, Василь Васильків, д-р Матвій Стахів, Олекса Черник, д-р Ігор Федів. Заступники: М. Чопик (Яворів), Осип Бандера (Стрий), інж. Богдан Нижанківський (Львів), Чубатий (Станиславів), Осип Микула (Калуш), інж. І. Скоропада (Перемишль). Провірна Комісія: рев. Іван Грабач, інсп. Петро Петрик, інж. Захар Рудик, інсп. Василь Ольховий, ред. Евген Яворовський.

Українці й совіти.

Події на европейському континенті та в Азії дають большевикам добру нагоду вихісновувати напружене положення для своїх цілей. Боязнь Великої Британії перед японською експанзією в Азії та страх Франції перед Німеччиною в Европі — це дуже пригожий ґрунт для большевицької акції. Був час, коли навіть крайнє консервативна англійська преса дивувала своїх читачів незрозумілою здержаністю, а навіть і прихильністю до Совітів.

Щоб показати, що в Совітах не все в порядку та що українці вінь не погодилися з істнуючими обставинами, Українське Бюро в Льондоні помістило в англійській пресі низку дописів про положення українців під Совітами.

Під наголовком „Українці й Совіти" поміщено допис у „Таймс-і (з дня 9. ц. м.), в якому пишеться:

„Теперішнє міжнародне положення посилило у всіх держав змагання, щоб себе забезпечити. Воно теж є причиною заключування пактів з Совітами. Цей факт був причиною, що англійська преса й інші чинники припинили були всяку критику Совітів. Хочемо вірити, що це не означає, що в Англії забули про терпіння українського народу, в тій Англії, де все можна було підносити голос у справі поневолених народів".

В дописі згадується далі, що положення на Україні під оглядом прохарчування все ще не покращало, хоч офіціяльний голод проминув. „Усе істнує дуже поважна недостача найпотрібніших засобів поживи для дуже великого числа населення, головно для тих, що не служать у червоній армії або не мають щастя мешкати по містах, не говоримо вже про недостачу поживи для тих, що їх виселили на Сибір..."

Україна й українці терплять переслідування, як і терпіли. „Українськими землями під Совітами все ще правлять комісарі з Москви. Українці все ще наповнюють тюрми Сибіру; українці все ще памятають страшну голодову катастрофу 1933. року, спричинену з розмислом Москвою, катастрофою, яка здесяткувала населення України..."

Українці прямують до свободи і вірять, що теперішні політичні події в Европі не спричинять відсунення української справи на друге місце.

„Чи не прийшла саме тепер нагода, коли СССР горячково шукає за помічю в інших европейських держав, щоб високо-гуманітарні держави Заходу зажадали зміни тих відносин, у яких живуть поневолені народи в Совітах?"

Дописи Українського Бюра про українські справи помістили останніми тижнями численні денники і тижневики також і на провінції.

(УКВЮРО ЛЬОНДОН.)

Сен. о. Р. Лободич виступив з У. П. Р.

Сен. о. Роман Лободич вислав до УПР повідомлення, що виступив з її членів. Це письмо, що його відтак опублікувала „Нова Зоря" з 22. ц. м. виглядає так:

До Хвальної Управи УПР на руки бп. Пана Віцемаршалка Василя Мудрого у Варшаві. Прошу приняти до ласкавого відома, що з нинішним днем зголошую виступлення з УПР. З високою пошаною о. Роман Лободич, сенатор. Станиславів, дня 17. березня 1936 р.

До цього повідомлення додала редакція „Нової Зорі" таку примітку:

Пригадуємо, що в „Н. Зорі" ч. 20 з 15. ц. м. поміщена була заява Преосв. Григорія з порадою Впр. о. сен. Лободичеві і Вп. послови д-р Волинському, щоби вступили до УПР. як представники УНДА. Та заява католицького Владики була очевидно сперта на оцінці певних фактів, які в очах Владики представляли в означенім світлі світогляд згаданих панів. З тих причин редакція думає, що виступлення о. сенатора Лободича з УПР зовсім не перечуває справи його приналежности до УНО.

Вечір присвячений памяти О. Новаківського.

Перед закінченням виставки посмертних творів О. Новаківського, продовженої ще до кінця цього місяця „Українське Т-во Прихильників Мистецтва" влаштувало 22-го ц. м. в год. 18. „Святочний вечір, присвячений памяти О. Новаківського", що складався із споминів його учнів та реферату на тему, що зробити з великою спадщиною мистця. Один із мистців, що мав читати свої спомини завідужав Г. Смольський виголосив коротенький реферат на тему „Новаківський у світлі критики". Метою реферату було збити кілька загальних закидів, які, на думку прелегента, роблять критики Новаківському, а саме, що він запізнений імпресіоніст, тоді, як імпресіонізм уже перемився, далі, що його творчість нам чужа, бо не має національних рис. Прелегент висловив погляд, що імпресіонізм має й досі дуже визначних представників у Франції, крім цього вага творів не залежить від їх звязку з якимсь напрямком, тільки від індивідуального хисту мистця. Щодо національного характеру творів Новаківського, то на нього звернули увагу саме критики польські, які могли би скоріше, ніж інші підкреслювати впливи краківської школи на Новаківського і відмовляти йому оригінальности.

В. Луцик прочитав свої короткі спомини про О. Новаківського: як він уперше ще учнем IV. кл. гімн. відвідав разом із цілою клясою робітню мистця, потім, як після матури здавав у нього іспит і як востаннє, безпосередньо перед його смертю, мав нагоду оглядати його величезний шкіц до „Срібної Мадонни", твору, про який мистець мріяв роками.

Оба реферати були в тоні дитирамбічного за-

АНТОНІНА СТРУТИНСЬКА

Перша українська повість по англійськи.

Однак можна в основі погодитися з Петром Карманським, що „Поза межами болю" займає замітну постать серед сучасної Турянському літератури на тлі воєнної катастрофи. Та й справді, чи видатніший напр. такий тенденційний утвір Леопольда Фрояка „Людина — добра" (1919.) або „Червоний сміх" Андреєва (1904.), де війна замальована „абстрактно", як війна „взагалі" — з віддалі замілля; навіть дужий у своєму вияві „Вогонь" Барбюса? Ні. Зате потужна повість Ремарка, отой памятник усім безіменним воякам, міцніший кривці, появився пізніше.

Згаданий англійський переклад і, як цікава, перша цього роду спроба й як засіб української пропаґанди безумовно заслуговує на увагу.

Андрій Микитяк, щирий друг і літературний адент Турянського, відомий теж як помічник праць німецької перекладачки Шевченкових творів, Юлії Віргінії,**) дотого ознайомлений добре з англійською мовою, завдяки постійному побутові в Америці, дає запоруку літературної вартости такого перекладу.

„Загублені тіні" не спираються на текст одиноко українського видання „Поза межами болю" з 1921. р. (Відень—Шікаго). Перекладач іде за іншою, невідомою українській публиці редакцією. Цікаво простежити деякі ріжниці між перекладом і оригіналом. Передовсім вражає довільна зміна заголовку на „Загублені тіні".

В англійському перекладі до поодиноких розділів додано теж окремі заголовки: Прелюдія, І. Танець життя й смерти. II. Розшуки. III. Голод. IV. Видіння. V. Чудо.

Беручи за основу свого перекладу саме тую обширнішу версію українського твору, А. Микитяк іде либонь за інтенцією самого автора, що недовго перед смертю бажав надрукувати „Поза межами болю" в новому, переробленому виданні. Коли в порівнанні з українським твором у перекладі нема мейже ніяких пропусків, то навпаки стрічаємо тут цілу доволі барвисту й ріжноманітну мережку доповнень, пояснень і нових мотивів. І над цим мусимо дещо зупинитися, не входячи в фільольоґічні подробиці.

Чи ці амплїфікації завжди вийшли на користь творові — це інша річ. Іще з більшим почуттям справедливости, як про пяту дію Лесиного „Руфіна і Прісцілли", можнаб сказати тут, що вони — зайві. Принаймні у більшості випадків.

Особливо розрослась в англійському тексті друга частина „Розшуки", де автор дає потрібний відпочинок читачеві після нервового напруження. Ось так на сторінках 94—140 поміщено вставку, зовсім незнану українському творові з 1921. р. Сабо (герой) йде шукати товаришам поживи, щоб опісля, на жаль, вернутись з нічим. У той спосіб твориться дигресія й новий епізод. Поет не веде читача із смільчаком у дебри, але задержує на давньому місці й ввесь час неприявности названого героя виповнює розмовами ідеольоґічного змісту між Добровським і Турянським. (Так скрізь називає поета переклад замісць давнього „Оглядівський"). Перше гасло до дискусії подає ветеринський талісман якогось німецького вояка —найдений у снігу молитовник, що в ньому уламок ґранати поцілив саме сторінку з Декальоґом, мов на злум добі. Захоплений діялектичним плетивом, автор просто забуває, що ті надто довгі діяльоґи шкодять композиції й вносять навіть деяку психольоґічну неправдоподібність; адже поет каже тут смертельно раненим людям вести безконечні дискусії, на які дві години перед смертю!

Зате ідеольоґічні міркування автора в гострій діялектиці Добровського й реліґіка х поета набирають повноти й реляфности: завмо, що годі з ними нераз погодитися. (Своєрідний релігійний індиферентизм, пацифізм і т. п.).

Добровський, як і передше речник рівности й братерства народів, особливо сильно атакує тут зброєю невблаганного сарказму озвіріле людство, що викликало потвору світової війни. Він уявляє собі нпр. воздушне місто, де люди по своїй злій звичці продовжувалиб далі боротьбу на життя й смерть. А високі ідеали? Це маска фарисеїв; молитва за перемогу — святотатство проти релігії. У решті решт усі віроісповідання, на його думку, роблять компроміс із убивчим інстинктом людини. („Не убий, але убивай!" подібно, як у „Думі прерії"). Тут їх слабість; тут починається їхнє завмірання. Але на заввагу Турянського про визвольні змагання народів відповідає Добровський, що бій за мир є завжди й всюди святий. Обурюється на кровожадність і ґльорифікацію війни в усіх державах. Виступає проти старої Европи. Трохи згодом знов називає ідеали кумирами, що вимагають тільки більших як за поганських часів жертв. Ставить перед очі шлях деґенерації патріотизму й національних аспірацій до шовінізму й імперіялізму (як у „Думі прерії"); вказує, як з любови ближнього виродкується національний і клясовий антаґонізм; підкреслює відчуження з сучасних родинах. Расовий і соціяльний фанатизм зводить до первісної форми канібалізму. Питається навіть, який канібалізм страшніший: старий — наївний, чи витончений — сьогочасний? І т. д. А разом із тим вплітає автор чимало дрібного, анекдотичного краму; і так нпр. Добровський оповідає про своє нещасне кохання з Фройляйн Міці, про один цікавий інцидент у чеській довоєнній школі та повний гумору інцидент з одним четарем у хрестах хоробрости.

Усі міркування цього героя можнаб закінчити такою клясичною поезією: „The more people I meet the better I like my dog") („Чим більше зустрічаю людей, тим ліпше люблю свого пса"), але Добровський видає іще деякий завваг.

(Докінчення буде.)

**) Звернула мені на це увагу пані д-р Марія Деркач.

хоплення для майстра-вчителя, якому після смерти складали учні глибокий поклін.

Д-р В. Залозецький говорив про потребу зосікуватись спадщиною О. Новаківського, яка належить тепер до спадкової маси. Зверхні і внутрішні обставини нашого життя склались віддавна так, що ми не маємо змоги збирати памяток свого мистецтва і через те не маємо тривкої мистецької традиції. У інших народів повстають музеї та приватні збірки, завдяки державній опіці та жертвам приватних меценатів. У нас цю ролю мусить перебрати на себе само громадянство. Покищо не можна мати великої надії, щоб ми могли побудувати окремий музей, але треба би подумати про потребу створити резерват для творів залишених Новаківським, які можуть пропасти, коли залишаться довгі роки у спадковій масі. Цю справу найкраще могла би розвязати анкета, складена із представників ріжних наших культурних і фінансових установ.

„Лемківський хор" у Львові.

Заходом концертового бюра Тірка відбувся кілька днів тому у Львові концерт „лемківського хору" під орудою п. О. Роніцького. У реклямі казалося, що це „відгуки свента гур", бо та саме імпреза відбувалась літом мин. року в Закопанім. Але, не вважаючи на величезну рекламу афішами й у польській львівській пресі — у великій салі Польського Музичного Товариства зібралось не більше 50-ти осіб, враховуючи туди всі дарові білети! Українська публика не прийшла, бо той концерт був реклямований, як якась „регіональна" екзотика. Відомо теж було, що у тому хорі багато „лемків" походило зі Львова, зпоміж „русскої" молоді. Як самі автори тієї імпрези підходили до неї, вказує на це найкраще факт, що день пізніше той сам концерт був повторений у салі „Народнього Дому" для „русских", цим разом реклямований уже як „хор читальні о-ва Качковскаво з Криниці"! Примітка, що повторення концерту йде „на оґульне жондане", викликала лише усмішки і фреквенції публики не збільшила.

Співали одну російську пісню і дві польські, решта — це були самі пісні українські. Але назвати їх українськими арранжери концерту, видно, не відважились.

Дивно тільки, що не відважився сказати цього й музичний рецензент „Хвилі" п. Пльов, який виступив у ролі, що йому — старшій і поважній людині — рішуче не лицює: у вступі до своєї рецензії подав такі псевдо-інформаційні дані про „руські люд" на Лемківщині „з зовсім окремою культурою", які його, старого музичного рецензента, тільки дискредитують. Пощо забирати голос у справі, якої хтось не знає?

Виклад про положення на Закарпатті.

В Королівському Інституті Міжнародніх Справ відбувся 27. м. м. дуже цікавий виклад про положення на Підкарпатській Русі. Яке велике зацікавлення викликають українські справи в Льондоні, доказом того була переповнена саля Інституту. Виклад виголосив п. О. А. Макартней, член Анґльо-Українського Комітету, який недавно їздив до Чехословаччини, щоб там перестудіювати положення меншостей. Виклад мав довідочний характер. *(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)*

„Франція могла заняти Надренію".

ПРОМОВА ФЛЯНДЕНА.

ПАРИЖ, 23. 3. ПАТ. „Матен" переповідає головні уступи промови Фляндена, виголошеної вчора через радіо для Америки. „Коли Німеччина — заявив Флянден — висловить згоду, зачнуться переговори, які зможуть довести до устійнення нового стану річей в Надренії і повного поладнання справи ненападу і співпраці з західними державами. Пропозиції Гітлера візьмемо під увагу, та льокарненські держави станули на становищі, що питання европейського мира не обмежується до західних держав. Ось тому вони пропонують Лізі Націй, щоб скликала европейську конференцію, опрацювати широку програму. Франція могла була проголосити мобілізацію й знову заняти Надренію при помочі збройної сили, але вона воліла виявити віру в міжнародне право та справедливість Ліги. Франція нікому не загрожує і бажає мира для всіх. А його можна збудувати лише на основах справедливости."

Похорони Венізельоса.

АТЕНИ, 23. 3. ПАТ. В четвер рано причалить контрторпедовець, що везе тіло Венізельоса. До суботи буде воно виставлене у катедрі, опісля відїде на Крету, де й відбудеться похорон.

МОНАРХІСТИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

АТЕНИ, 23. 3. ПАТ. Як протест проти офіційного похорону Венізельоса уладили праві організації жалібні меніфестації на честь короля Константина, а опісля вирушили походом до королівської палати; поліція розігнала демонстрантів.

„Живемо в часах війни".

Італія не відступить від своїх домагань.

РИМ, 23. 3. ПАТ. На національних зборах корпорацій Мусоліні виголосив довшу промову. „Живемо в часах війни" — говорив Мусоліні. — Італію облягає 50 держав. Цю облогу намагалася накинути одна держава. Цьому протиставилися три держави: Австрія, Мадярщина та Альбанія. Зробили це не лише з приязні до Італії, але також тому, бо були свідомі, що годі ставити Італію, яка є колискою цивілізації, нарівні з Абісинією. Італія не лице не піддалася, але не перестає запевняти, що ніколи не піддасться. Помиляються ті, які міркують, що після закінчення облоги буде привернене положення зперед 17. листопада. Дата 18. листопада 1935. р. отвирає нову добу в історії Італії, яку характеризує вимога, щоб господарське життя народу осягнуло в можливо найкоротшому часі самовистарчальність. Ця самовистарчальність мусить бути зреалізована на відтинку національної оборони, бо в противному разі всяка можливість оборони стоятиме під знаком запиту. Італія має деякі сирівці, але відчуває недостачу ін. сирівців і це є головною спонукою її кольоніяльних вимог. Опісля Мусоліні зясував плян італійського господарства на найближчі роки. Національне господарство мусить бути зорґанізоване рахуючись з можливістю війни і фашистівською доктриною. Фашизм ніколи не думав зоступити національне господарство монополем держави. Робітники у фашистівському устрою мають ті самі права й обовязки та є співробітниками підприємств, як власники капіталів і технічні керманичі. Мусоліні заявив, що палату послів заступлять національні збори корпорацій, яка повстане як палата фашистівських союзів і корпорацій. Вона буде зовсім аполітичне. Ця дата конституційної зміни вже недалеко. Вона звязана з переможним закінченням африканської війни і розвязкою европейських проблем.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 229-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

Припинили виклади на політехніці.

В понеділок 23. березня ц. р. в год. 13.30 пополудні студенти політехніки уладили без дозволу вічо на подвірю і домагались, щоб ректорат дозволив на дальші виклади в хліборобській академії в Дублянах. Як відомо, ректорат припинив у Дублянах виклади тому, що на II. III. році рільничо-лісового виділу політехніки дійшло кількома наворотами до протижидівських ексцесів. Тому, що студенти не розійшлися, ректорат припинив виклади на політехніці в год. 2-ій пополудні на необмежений час. Інцидентів не було ніяких.

Провідниці дитячих садків.

Кандидатки, що хотіли би літом 1936. р. вести дитячі садки, нехай безпроволочно внесуть до Головної Управи РШ, Львів, вул. Сикстуська 46., подання з такими документами: 1) метрика, 2) свідоцтво зрілости, 3) посвідчення курсу провідниць дитячих садків, 4) свідоцтво здоровля і 5) життєпис. У поданні зазначити повіт, чи пак місцевість, у котрій кандидатка хоче працювати.

Головна Управа Рідної Школи.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Латвійська поліція викрила широко розгалужену націонал-соціялістичну організацію. Вона обєднувала багато німецької інтелігенції, відбувала військові вправи та вела протидержавну діяльність.

Повінь в Еспанії. Пристань у Севілі замкнули з огляду на високий рівень води у ріці Ґвадальквівір; бояться повені.

Шпіонажа. У прикордонних французьких департаментах арештували кілька осіб під замітом шпіонажі.

НОВИНКИ.

— **На уфундування вітражу в Успенській церкві** з приводу 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили дальше (в захристії Успенської церкви): пп. Іван Стефанишин 2.—, Конрад Станкевич 2.—, Іван Добрянський 5.—, Іван Тобора 2.— зол.

— **Найкращі лиси, пелеринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3.** Тел. 254-46. Приймає футра на переховання літом. 10—7

— **Посмертна вистава О. Новаківського** продовжена до 1. квітня. 1748

— **З життя ремісничої молоді.** На закінчення реколекцій для ремісничої молоді, які мав о. О. Годунько в Успенській церкві у Львові, в неділю 22. ц. м. Преосв. Іван відправив у тійже церкві архиерейську Службу Божу. До причастя приступило понад 200 осіб. Опісля в домівці Т-ва „Зоря" відбулося приняття, яке звеличав своєю приявністю Преосв. Іван. Гостей вітали: голова Т-ва дир. Ю. Сидорик і секретар Д. Хомяк, потім промовляли: Кир Іван, д-р М. Дзерович, п. Карпяк і п. Чума. Співав хор, грала орхестра „Зорі". Цей день буде справді незабутній для української ремісничої молоді Львова. Приняття для гостей і молоді уладила Жіноча Секція „Зорі".

— **Людові доми у Скалатщині.** Кураторія будови людових домів уложила плян праці на найближчі три роки. Тепер розпочалися приготовні роботи в Глібові, Могилі, Кокошинцях, Полущинцях, Старому Скалаті і т. д. Як бачимо, поляки виконують у приспішеному темпі свій плян, що має на меті польонізацію Сх. Галичини.

Фірма А. Віттельс, Львів, Рутовського 7, напроти катедри, відома є в мужеській гардеробі як найдешевша, а при цьому дуже солідна; для прикладу: правдиво вовняний камгорновий гарнітур до міри за 85 зол., а дворядовий раглан на міру з першорядного бельського матеріялу за 60 зол. Кравецька робота загарантована.
14/113

— **Не фальшувати історії!** Польське міністерство освіти одержало від секретаріяту Ліги Націй проект декларації у справі ревізії підручників історії. Декларація сполучена із зобовязанням, що підручники історії будуть брати на увагу також історію чужих держав і оминути обвинувачення та спори між народами. Крім того декларація постановляє, що про виконання цього дезидерату буде дбати в кожній державі окремий комітет. Заявитися в цій справі мають держави до 1. липня ц. р. Почин до ревізії підручників вийшов від міжнародньої комісії інтелектуальної співпраці. Акція дуже на часі, особливо, коли взяти на увагу трактування української історії деякими чужинцями.

— **Проект памятника марш. Пілсудському.** Дня 21. ц. м. відбулося засідання конкурсового суду комітету будови памятника марш. Пілсудському у Львові. Рішею признати першу нагороду в сумі 4.000 зол. праці ч. 5, другу нагороду в сумі 2.000 зол. праці ч. 12, дві треті нагороди по 1.250 зол. працям ч. 11 і 8 та врешті три нагороди по 500 зол. працям ч. 9, 10 і 19. В найближчому часі будуть оголошені прізвища авторів.

— В Суспільній Обезпечальні не розуміють по українськи. М-р Б. Галайчук звернувся до начальника евіденційного бюра Суспільної Обезпечальні (при вул. Браєрівській 16) п. Гета за інформацією і дістав відповідь, що він не розуміє по українськи, лише по польськи. Дивно, що до самоуправної установи, яка обезпечує сотки українських службовиків, приймають людей, які не знають української мови. Що на це дирекція Суспільної Обезпечальні?

— Державна рада охорони природи. Міністер освіти проф. Свєнтославський приняв на довшій конференції таких провідників комітетів охорони природи: проф. д-ра Б. Гриневецького з Варшави, проф. д-ра А. Водзічка з Познаня, проф. д-ра М. Лєнковського з Вильна та проф. д-ра Ш. Вердака зі Львова і членів державної ради охорони природи проф. д-ра М. Седлецького та проф. д-ра Смоленського з Кракова і проф. д-ра Ст. Кульчинського зі Львова. Члени ради склали міністрові звіт з діяльности і звернули увагу на втрати, в охороні природи тому, що дотепер ще нема виконних розпоряджів до закону про охорону природи. Міністер заповів, що появиться незадовго виконний розпорядок у справі державної ради і комітетів охорони природи та згадав, що покличе організаційну комісію національного парку в Татрах. Віцеміністер підкреслив заслуги членів ради і довголітнього голови проф. д-ра В. Шаферо.

— Маніфестаційний протест львівських таксівок. У понеділок 23. березня відбулося заповіджена маніфестація власників таксівок і автомобільних робітників проти надмірних податків, чинитьб, оплат на дороговий фонд і т. п. У салі реміснячої палати відбулося віче, на якому зясували незавидний стан автомобілізму в Польщі, чого доказом є постійне зменшення скількости авт. За останній піврік зменшення це виносить 2.6 прц. У тернопільському воєвідстві це зменшення доходило до 15.6 проц., у станиславівському 15 проц., а в новгородському 15.9 прц. Ухвалили резолюції, що вказують, як рятувати загибаючий у Польщі автомобілізм. Після зборів демонстраційно виїхало на місто около 300 авт, усі обвішані афішками з домаганням зменшення і відписання залягаючих податків. Під Великим Театром на даний знак відізвалися рівночасно сирени всіх авт, а шофери позасвічували автомобільні ліхтарні. На цьому скінчилася ця оригінальна демонстрація.

— Фальшиві скарбові поборці. На терені Львова увихаються людці, що подаючи себе за скарбових поборців, беруть від мешканців гроші, при чому дають поквітування на звичайному папері. У звязку з тим скарбова палата подає до відома, що посвідки за вплачені скарбові належитости мусять бути виставлені на картках з квітаря. Крім того платники повинні домагатися від поборців службової леґітимації з фотографією.

— Трансгумація поляглих вояків. В турчанському повіті переводиться акція трансгумації тлінних останків вояків, що полягли в часі великої війни. Це переважно спільні гроби австрійських і мадярських вояків. В останньому часі ліквідують воєнний цвинтар, побіч гімназії. Тлінні останки коло 500 вояків перевезуть із цього цвинтаря на спільне кладовище біля головного цвинтаря.

— Львівська хроніка. При вул. Голувка ч. 11. відобрала собі життя, вдушившись шнуром, 51-літня властителька цієї реальности Ірина Гаєвська, з причини невиліччної недуги. — Із складу сукна Маєра Діра при вул. Голуховських украдено товари вартости 15.000 зол., готівку 1.500 зол. і срібло вартости 200 зол. Ще того самого дня знайдено частину добичі в одному злодійському домі на Клепарові.

— Під закидом зловживань арештовано в Ярославі комірника городського суду Миколу Давинську. Перед кількома місяцями судова влада зажадала від комірника звітів і рахунків. Давинський отягався із звітами і зробив це аж після урґенсів, причому зажадав від судової влади заплати за цю працю в сумі 5.000 зол. Очевидно суд такого гонорару комірникові не дав, а зате перевів докладну ревізію його діяльности, на яку і так нарікала публика. Ревізія ствердила в канцелярії Давинського непорядки і ріжні зловживання.

— Краєва хроніка. В Гурку пов. Перемишль згоріли дві господарські загороди наслідком підпалу. — У млинівці в Городенці знайшли тіло дитини зі слідами повалічення. — В Білоберізці пов. Косів граничний сторож Іван Німчук пострілив румунського пачкаря Михайла Михайлюка, якого відставлено до косівського шпиталю. — В Бартатові коло Львова жовтіли із дзвіниці лат. каплиці дзвін вартости 1000 зол. — В Сихові пов. Львів вибухла в руках Антона Мадея капсля від ґранати і тяжко його покалічила. — Бурмістром м. Микулинець вибрано Гедеона Гедройця, дотеперішнього війта збірної громади Кізлів тернопільського повіту. — У звязку із зловживаннями в державному тартаку в Делятині арештовано Юду Ґлятштайна, урядовця цього тартаку, деревного промисловця Михайла Михайлюка і братів Льва і Юрія Менделюків, рільників із Делятина.

— Сконфіскована повість. Варшавська цензура сконфіскувала повість адвоката Гофмокля-Острівського „Отруйник", що спирається на сензаційному процесі, який відбувається в Сосновці. Автор повісти є оборонцем інж. Ґешешовського, героя цього скандального процесу.

— З годинникарського ринку. Повідомляють нас, що генеральне представництво на Польщу швайцарської фабрики годинників „Зеніт" в Ле Льокль дістало телеграму про сензаційні вислідн цьогорічної конкуренції астрономічної обсерваторії в Найшатель. Телеграма повідомляє, що годинники „Зеніт" одержали першу нагороду в клясифікації між фабрикантами за найліпших 6 пароплавних хронометрів і кишеневих хронометрів, крім цього чотири перші з перших нагород за пароплавний хронометер повище 60 м/м, та чотири перші з перших нагород за кишеневі хронометра повище 45 м/м, а всі дотеперішні рекорди Зеніту, які добули в Найшатель, задержали, як також найліпшу клясифікацію наручного годинника Зеніт. Фабрика „Зеніт" висилає до Польщі в найближчому часі новий транспорт годинників, які щодо цін та новітніх моделів, будуть ревеляцією на тутешньому ринку. Назва цього світової слави годинника, це прецизний символ найвищого осягу техніки, прецизії і виконання.

— Що це таке „передкрізова" якість. Коли в перших повоєнних літах наслідком дезорієнтації спричиненої війною і з причини браку сирівців, якість товарів значно впала, консумент шукав старих запасів, які називав „передвоєнним" товаром. Під таким „передвоєнним товаром" розуміли тоді солідний продукт, вироблений із чистих сирівців, який не лише для ока був милий, але дійсно був високовартісним. І тоді шукаючи такого „передвоєнного товару" не думали ми, що і без війни виступуть подібні часи, що відомі нам так добре з часів війни „підрібки" побачать знову денне світло і то у формі сильно реклямованих ніби „дешевих" виробів. — Зробила це очевидно криза, а партацтво розпаношилося передовсім в ділянці продукції зайвок (туток). Однак памятаючи літа війни і страту здоровля наслідком лихих виробів, навчені досвідом не повинні ми купувати ріжнородної тандити, але домагатись всюди знаменитих зайвок (туток) як Морвітан, Бонґ-Тон, Коркові, Маїс і т. д. (Герлічка, Белдовський, Волошинський), яких „передкрізова" якість дає запоруку солідности товару так, як колись в часі війни давали її товари т. зв. „передвоєнні". *

Нині, у вівторок, 24. березня в Міських Театрах.

У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-ій веч.:

„Пахотець Марек" Юлія Словацького в монументальній пластичній оправі.

Великий концерт акторської гри. — Чолова обсада найповажніших артистичних сил.

ВИМІНА ПОЗИЧОК.

ВАРШАВА, 23. 3. ПАТ. В понеділок почали субскрипційні станиці вимінювати тимчасові свідоцтва на облігації 3-відсоткової премійної інвестиційної позички. При цій нагоді заступник делеґата позичкових справ д-р Адам Мінтет виголосив в радіо відчит з подробицями для субскрибентів позички. Прелеґент вияснив, що субскрибенти, які заплатили вже цілу позичку, дістануть у відповідних станицях за зворотом тимчасових свідоцтв облігації позички цієї самої емісії з цими самими числами та серією, що тимчасові свідоцтва. Особи, які підписали позичку в поодиноких установах на збірну листу, дістануть облігації від платників у своїх установах. Облігації видаватимуть до 20. квітня і тоді допустять облігації до трансакцій на біржі. За викуплену облігацію інвестиційної позички іменної вартости 100 зол. її власник дістане в перших 10 роках 120 зол., в чергових роках 125 або 130 зол. Кожний посідач облігації дістане відсотки що 4 місяці (3 прц. річно), робере участь у льосуванні виграних тричі до року в кожній емісії, на випадок викуплення облігацій дістане капітал з надплатою. Облігації позички, відсотки, виграні і надплати вільні від всяких податків, державних і самоуправних данин. Облігації позички можна складати як кавції і вадії на ліцитації, як кавції на забезпечення ріжноманітних договорів або зачетів, на забезпеку митних, акцизних і транспортових кредитів, які дає державний скарб. Міністер скарбу обіжником з 18. ц. м. устійнив кавційний курс на 65 зол. від облігації.

Канц. Шушніґ на авдієнції в папи.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, 23. 3. ПАТ. Нині рано канц. Шушніґ і мін. Берґер Вальдеег прибули до Ватикану, де австрійський канцлер склав візиту державному секретареві кардиналові Пачеллі, опісля папа приняв його на авдієнції у приватній бібліотеці. Нині вечором канц. Шушніґ гоститиме обідом в австрійськім посольстві кард. Пачеллія.

Страшна автобусова катастрофа.

БУЕНОС АЙРЕС, 23. 3. ПАТ. На шосі з Мардель Плятта до Буенос Айрес, 110 км. від містечка Маґдалена дійшло до страшної автобусової катастрофи. Автобус з 14 подорожніми перекинувся до придорожнього рова. Дійшло до вибуху збірника з бензиною. З 14 пасажерів 8-ох врятувалося, 6-ох з шофером згоріло.

✝ Посмертні згадки.

ПОЛК. АНТІН ВАРИВОДА.

У четвер 12. ц. м. помер у Відні по короткій, але важкій недузі Антін Варивода, колишній підполковник австрійської армії, опісля полковник УГА. Похорони відбулися 16. ц. м. скромно тому, що родина Покійного нікого не повідомляла. Всеж таки на похорони прийшов гурт знайомих родини Покійника і численний гурток колишніх військових старшин УГА. Покійного команданта УСС. попрощав востаннє студентський хор „Січи" стрілецькою піснею „Чуєш брате мій". Між кільканацяти вінцями було кілька від українських старшин УГА та наших орґанізацій. Покійник осиротив дружину і троє дітей. В. Й. П!

Зі судової салі.

БАГАТИЙ АДВОКАТ Д-Р ЛЯКС НА ЛАВІ ПІДСУДНИХ.

У понеділок, 23. березня ц. р. почався в окружному суді в Станиславові процес проти станиславівського адвоката, промисловця та власника багатьох реальностей, правного заступника епископа Хомишина, д-ра Ігнатія Ляксa (якого д-р Назарук в останньому числі „Н. Зорі" так завзято вибілював, називаючи його жидом із походження).

Підсудний відповідає з вільної стопи, бо після того, як зложив 50.000 зол. кавції звільнили його із слідчого арешту. Підсудного обвинувачує прокуратор Ґерц і віцепрокуратор Маткоєський.

Акт обвинувачення закидає м. і. д-рові Ляксові, що з розмислом допустився ошукаїства на шкоду власників фабрики чеколяди Вол. Кровіцького і Т. Олесницького. Обом згаданим власникам фабрики д-р Лякс обіцяв підшукати до спілки фінансістів з Відня під умовиною, що спілка перемінеться на акційну. Пп. Кровіцький та Олесницький згодилися, а д-р Лякс за посередництво дістав акції вартости 9.000 зол. На загальних зборах акціонарів д-р Лякс предложив повновласти 15-ти здогадних акціонарів з Відня, яких інтереси мав заступати. Одначе польський консуль у Відні устійнив, що зпоміж 15 здогадних акціонарів, яких повновласти предложив д-р Лякс, ледви пять мешкало у Відні. До того ці акціонарі зізнали на поліції, що д-ра Ляксa не знають і не давали прошей фірмі Кровіцький і С-ка.

Підсудний не признається до вини і заявляє, що австрійські фінансісти відмовилися своєї участи у спілці зі страху перед репресією влади тому, що в Австрії є девізові обмеження. Заперечує теж, будьто би брав від власника млина у Назавізові лихварські відсотки, бо 80 долярів місячно від позички 2.500 долярів. Заперечує теж будьто би вимусив під жидівського т-ва народної і середньої школи 2.000 зол.

Нововідкритий
РЕСТОРАН і ПОКІЙ ДО СНІДАНЬ
ф-ма „ОАЗА"
ЛЬВІВ, ЯГАЙЛОНСЬКА 24.

Дописи.

ЛЬВІВ.

Шевченківський концерт у Союзі Купців і Промисловців у Львові. В неділю 22. ц. м. під вечір відбувся концерт у честь Шевченка, що його влаштувала секція торговельної молоді СУКП у Львові. Програма почалась „Заповітом" (хор), після чого п. Стецик виголосив гарно опрацьовану промову про значіння творчости Шевченка. Дальше були ось-такі точки: хор — Воробкевича: „Думи мої" і Ф. Колесси: „На музиці", Ст. Голдзи рецитація „В Чигирині", баритонове сольо Придаткевича: „Ой Дніпре", гітарове тріо (дві пісні) пп. Тютьки, Тихоліса і Коцюби і хор — Воробкевича „Огні горять" і Нішинського „Закувала". Провід хору і фортепіновий супровід був у руках п. Вол. Помасюка. Авдиторія, що битком заповнила салю домівки Союзу Українських Купців і Промисловців, була вповні вдоволена програмою і її молодими виконавцями, ба, навіть приємно розчарована, бо не сподівалася, що концерт буде такий удатний. Треба підкреслити особливо виступ абсольвента торговельної школи п. Придаткевича, якого баритонове сольо виявило небуденний голосовий матеріял. Також хор був добре зіспіваний і виконавці вокальних точок гарно підготовані. Союзові У. К. І П. належиться признання за дбайливість, з якою він працює над торговельною молоддю, що наражена на стільки небезпек у Львові. Зокрема це признання треба спрямувати під адресою голови секції торг. молоді дир. Ол. Левицького, заст. голови п. Говиковича і секретаря п. Василя Денисе. Останній поклав чимало труду, щоб зреферований вище концерт вдоволив навіть вибагливих слухачів. **н.**

ЛЬВІВЩИНА.

Ювилейне свято в честь Митрополита в Ременові. Незвичайно гарне свято уладили в неділю 22. ц. м. всі культурно-освітні та сільсько-господарські товариства Ременова за почином і проводом старшини кружка Р. Ш. в честь Митрополита Кир Андрея. Вже від 8. год. ранку збиралися біля величавої церкви запрошені гості зі сусідніх сіл, а саме: зі Сулимова, Жовтанець, Звертова, Колоденця, Рудянець, Вислобоків і Сторонятина. Селяни спішили до церкви та приступали до св. сповіди, користаючи з того, що на свято приїхали священики також і з інших сіл. В 10. год. почалася Соборна Служба Божа, що її співав старенький, але ще жвавий і бодрий духом о. декан Кипріян Ясеницький з Жовтанець з діяконами: місцевим парохом о. крил. Круцьком і парохом Сторонятина о. Михайлом Ходачеком. Прегарно співав місцевий хор під управою п. С. Перепелиці. Дійсно гарну, релігійно-патріотичну проповідь виголосив о. заст. декана Гоцький з Колоденця, який накликував вірних до любови свого народу і своєї церкви. По Службі Божій відспівано многоліття Достойному Ювилятові. Так скінчилася перша частина свята, в часі якого зібрали на Народню Лічницю ім. Митрополита Андрея 17.60 зол. Друга частина, а саме академія в честь Митрополита, відбулася в просторій салі місцевої читальні „Просвіти", відповідно прибраній і відноленій. На сцені пишався портрет Ювилята, прибраний вишиваними ручниками. Академію почав місцевий хор відспіванням привіту Ювилятові. Опісля делегат Ради Повіт. Союзу Кружків „Р. Ш." проф. Микола Ластовецький виголосив привіт та представив заслуги для народу князя Церкви Митрополита Шептицького. З черги п. С. Убинська виголосила декламацію „В Суздальській тюрмі" В. Шурата, хор відспівав „З плачем і стоном", декламацію вірша Б. Лепкого „В храмі св. Юра" виголосив п. С. Перепелиця; знову виступив хор, що відспівав „Всесильний Боже". Х. частину Франкового „Мойсея" віддекламував В. Вень. Поетичний привіт Ювилятові від дітвори виголосив смілива маленький Василько Ковальчин. Потім хор відспівав „Понад полем іде" і вкінці п. Іван Фур подякував усім замісцевим і місцевим гостям та виконавцям програми свята від усіх установ Ременова. Побажавши многих літ і хрілкого здоровля Ювилятові та відспіванням національного гимну скінчилося це дуже гарне свято, яке згуртувало кілька соток учасників. **Гість-духовник.**

САМБІР.

Курс крою і шиття та сільсько-господарського вишколу. Філія „Сільського Господаря" в Самборі уладила в часі від 18. XII. м. р. до 18. III. ц. р. 3-міс. курс крою і шиття та сільсько-господ. вишколу для жіночої молоді самбірського повіту. Ініціяторкою, організаторкою і головною інструкторкою курсу була п. Марія Чижович-Хоминова. Зі зголошених 100 кандидаток приняли на курс з недостачі місця лише 57. У програму курсу входили: 1) як головний предмет — наука крою і шиття: як побічні: 2) кооперація, 3) гігієна, 4) молочарство, 5) шовківництво і плекання морви. Крою і шиття вчила п. Чижович-Хоминова (7 год. денно), кооперацію викладала п. Білевичева, гігієну лікар М. Хомин, про молочарство інж. Райнерович від М. С., шовківництво і плекання морви п. Д. Филипчаківна і п. Ст. Сілецький від кооп. „Шовк". Перші два і пів місяця присвятили теоретичній підготові учениць, в останніх 2 тижнях виконували учениці роботу на основі придбаного знання. Найкращим показчиком праці та успіхів провідниці і курсанток були: 1) улаштована день перед закінченням курсу виставка праць учениць (народні строї, жіночі одяги, рисунки); 2) іспит з крою і шиття та кооперації, який відбувся в присутності цілої ради філії „С. Г.". І виставлені праці курсанток і знання, яке вони виявили при іспиті, були подивугідні. На виставі виріжнялися три гарно вичонані народні полтавські строї (дівчинки, дорослої дівчини і молодиці). Учителька п. Хоминова звертала підчас курсу спеціяльно увагу на шиття зразкових народніх строїв і заохочувала учениці справляти собі народні строї і носити їх замісць теперішніх дорогих і дрантивих шматок як святочну одіж. І це вповні їй удалося, бо 7 курсанток таки ще на курсі вшили і вишили собі народні полтавські строї, а інші приобіцяли викінчити собі такі строї дома.

Концерт курсанток. Управа курсу дбала не лише про практичне знання учениць, але також про їх національне освідомлення. Доказом цього був уладжений курсом 18. ц. м. в салі „Бесіди" концерт з дуже обширною і цікавою програмою. На програму склалися такі точки: Вступне слово учениці курсу абс. сем. Дарії Саєвич, яка була одночасно подякою від усіх учениць управі курсу за її труд коло його уладження. Пісні: 1) Ой бурлака молоденький, 2) Кладочка, 3) Менчик, 4) За Україну, 5) Ой посіяв мужик, 6) Пішов милий лужком і 7) Засяло сонце — у виконанні хору учениць під проводом відомого в Самбірщині диригента п. М. Магурського. Декламація: „Гей вали" Ст. Руданського і сольоспів „Ох деж той цвіт", що його відспівала учениця Запанська з Місткович, яка своїм гарним сопраном здобула собі симпатії всієї публики. (Шкода, що такий талант марнується на селі!). Декламація: „Козачий кістяк" В. Мови-Лиманського, що її виголосила уч. абс. сем. Осипа Ощипок. Народні танки: „Катерина", „Гопак" та інші, виведені і при співучасти улюбленого танцюриста Самбора, балетмайстра Івана Менцінського. Дві сценічні картини з життя курсанток, що їх написав і вивів д-р А. Княжинський. Концерт закінчив промовою голова філії „С. Г." проф. І. Филипчак, у якій попрощав курсантоК і подякував п. Чижович-Хоминовій за її великий труд коло уладження курсу та концерту. Цей концерт робив дуже гарне враження. Хор виступав зі своїм диригентом у національних строях і творив гарну цілість. Колиж взяти під увагу добре виконання пісень, то дійсно треба подивляти успіхи 3-місячної праці. Велика частина публики — це були батьки і товаришки учениць, які приїхали чи прийшли навіть з далеких сіл до Самбора, щоб натішитись успіхами своїх доньок, сестер і товаришок. Це був один з найкращих вечорів у Самборі.

Святочна роздача свідоцтв. Дня 18. ц. м. відбулася в присутности представників усіх українських товариств і установ святочна роздача свідоцтв учениця курсу. По палких промовах представників вручила п. Чижович-Хоминова ученицям свідоцтва. Спільною фотографією покінчився курс. При цій нагоді слід звернути увагу, що в останніх двох роках філія „С. Г." в Самборі проявляє живу діяльність завдяки голові проф. І. Филипчакові та енергійному секретареві й урядовцові п. Іллі Стебельському.

Спорт.

УКРАЇНА — Р. К. С. 5:1 (2:0).

Чергові товариські змагання розіграла Україна вчора з Р. К. С-ом, мистцем А-класи, який увійшов до Окружної Ліги, і легко вирішила ці змагання у свою користь. Україна виступила до цих змагань в ослабленому складі, бо без Магоцького і Мікльоша, які перестудились на змаганнях з Погонею. Склад України був такий: воротар — Босий; оборона — Воробець, Олійник (Скоцень I); поміч: Пазужик, Гошовський, Підлісецький; напад: Краєвський (Сиротюк), Петрів, Лисик, Скоцень II. і Цимбала.

Хід змагань: Вже в перших хвилинах гри Україна здобуває перевагу над противником, але ворота перестрілює. Амбітний противник береться до роботи, загрожує навіть поважно воротам України, але теж не використовує своїх добрих позицій. Всеж Україна має більше з гри, а добре віграний напад виявив незгіршу комбінаційну техніку. Перша половина кінчиться двома голами для України, що їх з прегарного перебою здобув Петрів, який виказав учора разом з Краєвським знамениту форму і блиснув знову своєю знаменитою технікою. В другій половині дружина Р. К. С. зі стрілу Новака здобуває єдині почесні ворота. Після того Україна вже весь час пересиджує під воротами Р. К. С. і має сильну перевагу. Серію стрілів до воріт Р. К. С. розпочав Скоцень, який заповідається добре і при совісним тренінгу має вигляди вибитися на передового змагуна. Чергового гола стрілив Краєвський, який мав теж свій добрий день. Останнього гола, давно невидану бомбу, стрілив Лисик.

Вчорашні змагання виявили, що Україна вертається до доброї форми. Її трачі випадають амбіцію вибитись і здобути знову свою добру позицію, яку ця перша дружина мала в 1930 і 1931 р.

Судлював поправно п. Зеєман.

ДОКІНЧЕННЯ ЗМАГАНЬ ВІДБИВАНКИ В САЛІ ЗА ПЕРШЕНСТВО ЛЬВІВЩИНИ.

Мин. суботи й неділі відбулося в салі Соколи-Батьки продовження змагань за зимове першенство Львівщини у відбивонці в салі. Розіграно останні жіночі змагання та всі змагання мужчин.

Жіноча дружина Плаю після перемоги над УССК 2:1 взяла перше місце, 10 точок. 2) Сокіл-Батько 8 т., що виграв без гри з Дніпром (Винники). 3) Стріла. 4) Дніпро. 5) УССК. 6) Сокіл IV.

Змагання мужчин відбувалися між пятьма найкращими дружинами, що творять т. зв. А-клясу відбиванки. Першенство Львівщини добув Сокіл-Батько 8 т., що стратив тільки одного сета (з Черником), 2) Сокіл IV. 6 т., програв змагання з С.-Б. і одного сета з УССК. 3) Плай, 4 т. 4) Черник, 2 т. 5) УССК.

Безперечно порядок у табельці відповідає відношенню сил поодиноких дружин. Обидві сокільські дружини, головно мистець С.-Б., мали перевагу над іншими, що виказали переважно недостаточну заправу. Всеж таки дуже поважно загрозила Соколові-Б. у його поході до першенства дружина Черника, а також небагато бракувало, щоб УССК виграв із Соколом IV. Це свідчить, що клясна відбиванки дальше сильно вирівнина.

КОПАНИЙ МЯЧ У ЛЬВОВІ І В КРАЮ.

ЛЬВІВ. **Погонь — Гасмонея 6:0 (2:0).** Погонь мала сильну перевагу головно в другій половині і тому легко вирішила товариські змагання у свою користь. Гра взагалі брутальна, багато „фавлів".

ЛЬВІВ. **Погонь I Б. — Світязь 4:3 (3:2).**

ЛЬВІВ. **Чорні — Б. Ожел 1:0 (1:0).**

ЛЬВІВ. **Лехія — Львовянка 3:0 (2:0).**

ЛЬВІВ. **Т. С. Л. — II. Сокіл 3:1 (2:0).**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Чуваї 1:3 (0:2).** Минулої неділі відбулися товариські мячеві змагання між згаданими дружинами, що обі виступили з резервовими грачами. Для Сяну ворота здобув Турко в другій половині. В Сяні вибилися на перше місце Турко і Романець.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Електрівня — Огнісько 1:1 (1:0).**

РЯШІВ. **Ольша — Ресовія 4:0 (1:0).**

КРАКІВ. **Краковія — Гарбарня 2:0 (1:0).**

ВЕЛИКІ ГАЙДУКИ І. **Катовиці — Хожів 5:1 (3:1).**

МІЖДЕРЖАВНІ ЗМАГАННЯ.

БЕЛЕНЬ. **Австрія — Чехословаччина 1:1.**

ГАКІЕКОВІ ЗМАГАННЯ.

БЕРЛІН. **Кембрідж — Ганновер 1:4.**

УКРАЇНА — ГАСМОНЕЯ.

Треті з черги томенські змагання розіграє Україна в найближчу неділю, 29. березня ц. р. з відомою жидівською дружиною Гасмонеєю.

ЧЕРНІВЦІ. **ДОВБУШ — МАКАБІ 1:1.**

Перші мячеві змагання розіграла наша відома дружина Довбуш із сильною дружиною Макабі. Хоч Довбуш мав перевагу, гра скінчилась ремісовим наслідом.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

WSCHOD — ORIENT, kwartalnik poświęcony sprawom Wschodu, Warszawa, grudzień 1935 — styczeń—marzec 1936. R. VII. № 4 (r. 1935) — 1 (1936).

WIADOMOSCI ROLNICZE. Lwów, 22. marzec 1936. R. III. № 4

Листування Адміністрації.

Вп. інж. Дзималик Б.: По конець березня ще зол. 5.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва".

Медина:
24. III. Дівча з Маслосоюзу.
25. III. Отаман Пісня.
26. III. Лев з Абісинії.
27. III. Інвалїди.
З Медини іде театр до Судової Вишні.

Великий Міський Театр.

Історія, 24. III год. 8. веч. Аб. 13. „Панотець Марко".
Середа, 25. III. год. 8. веч. „Баль у Сасоні" виступ І. Кульчицької та Каз. Деньовського.

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЛО: „Чорні рожі" з Лілянною Гарвей.
АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевленд і Ерроль Флінн).
ВАНДА: „Оборонець Ченстохови", „Вокулак".
ГРАЖИНА: „Дівча з Будапешту" з Мартою Егерт.
КАСІНО: „Забута людина".
КОЛИСЕЙ: „Уланські обіти", ревія Пані зда летунів".
КОПЕРНИК: „Пепі", гротеска „Водні забаточини".
МАРУСЕНЬКА: „Шір-Гаміріи" і додаток „Співаймо всі разом".
МІРАЖ: „Єгипетські ночі" (Еді Кантор).
МУЗА: „Епізод" із Пандею Веселі.
ПАКС: „Мальована заслона" з Ґретою Гарбо та комірова гротеска.
ПАЛАЦ: „Давид Коперфільд" на осн. Чараза Дікенса.
ПАН: „Його велике кохання" (Ст. Ярач).
РАЙ: „Їх Експеденція шофер".
СВІТ: „12-та година", „Вкрали людину" з Ліні Дамітою.
СТИЛЕВЕ: „Граф Монте Хрісто" й ревія.
ТОН: „Збігець із Яви".
УТІХА: „Рокамболь" і ревія „не нічого".
ХИМЕРА: „Золотоволосий шибеник"

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)

Дольоміти.

Закордонне радіо.

Вивторок. 24. березня 1936.

Відень (506,8) 15.30 Нов. авдиція для дітей. 17.30 Романтика і ходу в пісні, 20.35 Варіяте, **Братислава** (298.8) 17.55 Сяйн, **Брно** (325.4) 17.20 Форт. реціталь, 19.30 „Іполит" оп. Крічки, **Париж** (1648) 18.30 19.30 Вок.-муз. концерт, 21.15 Опера, **Білгород** (437.3) 16.20 Концерт, 21.00 Солісти, **Берлін** (356.7) 14.15 Музика зі звукоприсв. 19.15 Соната а-моль Ґріґа в вик. Гасп. Касала, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Романтичні пісні, **Лейпціґ** (382.2) 12.00, 19.00 Концерт, муз., спів. 20.20 Фраґм. із оп. Готованц, **Мінхен** (405.4) 16.30 Солісти, 18.00 Музика, арфа, саксофон, **Ленінград** (1224) 20.00 Концерт української музики, **Будапешт** (549.5) 13.30 Розр. концерт, 17.00 Скрипка, 19.30 „Корабель-примара" оп. Вагнера, 22.75 Циг. музика, **Мілано** (368.6) 11.30 Тріо, 20.35 „Весна" оп. І. Штраса, **Рим** (420.8) 17.15 Весняний концерт, 21.00 „Вертер" оп. Масенета.

Середа, 25. березня 1936.

Відень (506,8) 16.35 Грецькі пісні, Н. Галанос сопран, 17.25 Сучасна австр. музика, 1935 „Пинцп" оп. Леонкавалля, „Діканні Скікі" оп. Пучіні, **Братислава** (298.8) 19.25 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470,2) 19.35, 19.25 Музика, 20.35 Квартет в-дур Дворжака, 21.20 Фібіхові творн. **Париж** (2648) 13.15 Легка музика, 21.00 Арфа, 21.35 Ґестр. авд., **Білгород** (437,3) 13.15, 19.30 Лекц. 11.30, 20.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 16.15 З усього світа — концерт, 16.45 Співаємо та граємо, нар. хор, солісти, 20.10 Грецько-нім. вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Музика, 18.30 Соната г-моль Респіґія, 20.10 Барвний світ оперети, **Мінхен** (405,4) 17.00 Концерт, баритон, два форт., **Будапешт** (549,5) 15.30 Сальон. музика, 17.00 Лістів фестіваль, 17.30 Циг. музика, 21.30 Орх. концерт, **Мілано** (368,6) 16.10 Оп. мельоді, 20.35 „Парсіфаль" оп. Вагнера, **Рим** (420,8) 13.10 Оп. мельодії, 17.15 Симф. концерт, 22.10 Концерт хору, Танк. музика.

Львівське радіо.

Вивторок, 24. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Для мол. дітей: „Приятелі" Ігн. Красіцького в радіофон. Б. Герца, 12.30 Хвилина Бетовена з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 При чорній каві, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт орх., 16.00 Скринька ПКО., 16.15 Пісні з гр. пл., 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Відчит: Скарби Польщі, 17.15 Попурі з оп. „Жайворонок" і „Царевич" Легара, 17.50 Куток мови, 18.00 Форт. реціталь, 18.30 Техн. скринька, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Арії та пісні в супр. форт., **19.00 „Тарас Шевченко, поет маси та вибранців" вик. д-р Мих. Рудницький.** 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 „Ґітара" монольог, 20.10 „Тангайзер" оп. Р. Вагнера; у перервах: Веч. дениик, Із сучасної Польщі.

Середа, 25. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Для мол. дітей: „Приятелі" Ігн. Красіцького в радіофон. Б. Герца, 12.30 Хвилина Бетовена з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 При чорній каві, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт орх., 16.00 Скринька ПКО., 16.15 Пісні з гр. пл., 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Відчит: Скарби Польщі, 17.15 Попурі з оп. „Жайворонок" і „Царевич" Легара, 17.50 Куток мови, 18.00 Форт. реціталь, 18.30 Техн. скринька, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Арії та пісні в супр. форт., **19.00 „Тарас Шевченко, поет маси та вибранців" вик. д-р Мих. Рудницький.** 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 „Ґітара" монольог, 20.10 „Тангайзер" оп. Р. Вагнера; у перервах: Веч. дениик, Із сучасної Польщі.

Радіокутик.

ОПЕРА ВАҐНЕРА „ТАНГАЙЗЕР" У РАДІЮ.

З усіх опер Вагнера найбільшою хіба популярністю користується „Тангайзер" — велика романтична опера, як її назвав сам композитор. Таємниця цієї популярности знаходиться вже в самому підзаголовку „Велика романтична опера". Як один із вчасніших творів Вагнера „Тангайзер" не має ще в собі прикмет пізнішої музичної драми і є дійсно почасти тою романтичною оперою. Він має мельодійні арії, що приємно вражають ухо, порвачний гимн на честь богині кохання — Венери, зворушливу партію Лисавети, святочний хор мандрівників, пісню до вечірньої зорі.

Як звичайно в Вагнера, провідною думкою опери є протиставлення двох світів, — світа чистого кохання, що виростає над звичайні земні перемі, і кохання тільки змислове, гріхове, що втягає людину у безодню зла.

Тангайзер проводить довгі літа в країні богині кохання, але без огляду на спокуси, без огляду на обіцянки безсмертности, відчуваючи, що не знайде свого спасення тут в країні богині Венери, Тангайзер вертається до рідного краю.

У змаганні співаків, — опертому арештою на правдивій історичній події, — збіраються найшляхотніші лицарі, щоб здобути руку Лисавети, сестрінниці тюрінгського ландграфа. Тангайзер, повний пристрасти і молодечого запалу, співає гимн на честь богині Венери, зраджує себе, де саме він перебував так довго і стягає на себе проклони всіх. Не помагає щире каяття, не помагає мандрівка до Риму. Тангайзер не дістає розгрішення. Лише чисте кохання Лисавети та її смерть змогли відкупити провини грішника. Тангайзер вмирає розгрішений. Тільки правдиве кохання, кохання чисте змогло врятувати душу лицаря, кохання, яке своє сповнення могло знайти лише... в смерті.

Цей твір „Польське Радіо" трансмітує з Варшавської Опери 24. березня в год. 20.10.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.29.

Нім. марка 1·40—1·45, фр. франки 34.85 35·10, шв. франки 172.75—173·50, фунти стерлінги 26·15—26·30, австр. шілінги 98·50—100.00, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 25.00—30.00, італ. ліри 32.00—3.4.50

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Овес Станд. І.	14.50	15.00
Овес Станд. І а	14.00	14.50
Овес Станд. II	14.00	14.50
Овес Станд. II а	13.50	13.75
Висівки житні	9.75	10.00

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 23-го березня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового	2.55 зол.
1 кг. масла десерового бочкового враз з бочковим опакуванням . . .	2·60 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15 „
1 к. яєць	2.40—2.30 „

Тенденція на масло і на яйця знижкова, на молоко слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 23. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	1.10 зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	1.00 „
Індики товсті І. кл.	1.16 „
Індички товсті І. кл.	1.25 „
Пантарки товсті І. кл.	1.25 „
Качки товщені І. кл.	1.20 „

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

Українська гімназія „Рідної Школи" в Чорткові святкуватиме з кінцем шк. р. 1935/36 25-ліття свого істнування. Прохаємо б. учителів та учнів тут. гімназії негайно подавати свої зголошення на передбачений товариський зїзд і надсилати матеріяли в цїли виготовлення історії й альбому гімназії. — **Управа.** 1751

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПРИЙМУ здібну експедієнтку до споживної крамниці. Зголошення до Адм. „Діла" під „Крамниця". 1727 2-2

ПРАКТИКАНТА молодшого з річною практикою до споживчого склепу приймуть. Василь Гуда, Тарновського 86. 1712 2-3

ЖІНКА ПРАЦЬОВИТА й ощадна потрібна зараз до хатнього заняття з варенням включно. Винагорода по умові. Зголошення: „Укр. Родина", 135. Корчин, почта: Синевідсько Вижне. 1750 1—3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ШУКАЮ праці в друкарні чи іншій українській установі більшого міста за скромною винагородою або навіть за утримання. Маю скінчену 7-миклясову школу. Адреса: Кремянець, Українська книгарня, Козловському. 1—3

КУПНО - ПРОДАЖА

ТОРГОВЕЛЬНА ФІРМА в центральному положенні у Львові, дуже добре просперуюча, з особистих причин до продання. Вклад кільканацять тисяч. Лише поважні оферти слати до Адміністрації під „Нагода". 1746 2—3

МЕШКАННЯ

ЗАМІНЮ 3 покої комфортові, чинш передвоєнний за 2 такі самі, або винайму гарну кімнату від господаря з меблями або без, солідній особі. Грунвальдська 8, м. 2. 1697 2-2

ТАРНОВСЬКОГО 35, 6-кімнатне мешкання, кухня, новітній комфорт, оглядати між год. 11—2. Інформації: д-р Маргулес.

РІЖНІ

РОБІТНЯ Й ШВАЛЬНЯ С. Мощібовичевої переноситься з днем 26. березня ц. р. на вул. Личаківську ч. 14, І. пов. 1747 1-2

ЗАПЕВНЕНА ЕКЗИСТЕНЦІЯ. Вивчу артистичною одну особу жіночого фризієрства. Новочасно уладжений фризієрський салон Косцюшка 1 (дім Народньої Гостинниці). 1754 1—1

П. Т. СТОЛЯРІ! На весняний сезон великий транспорт найновіших форварів, продаю їх по цінах точно пристосованих до теперішних часів. Дикти, фільовки у великім виборі. Альтбах, Шпитальна 10. 1613 4—4

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна вживані на ріжні ціни дешево продає, міняє, Ганак, Пілсудського 21, перший поверх. 1675 6-10

БОЗИ ЩЕПЛЕНІ в гарних відмінах по 1.20—1.50 зол., овочеві деревця, продає Малопольське Рільниче Товариство, вул. Коперника 20, тел. 200-83. 1701 4—5

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна, продаж, наєм, купно, оказії. **МАРЕЦЬКИЙ.** Львів, Батория 7. 1730 3—17

НАПРАВА ВІЧНИХ ПЕР „Прецизія", Рутовського 12. Ринок 29. 1567 8—16

ОГОЛОШЕННЯ.

ОДИНОКА ХРИСТІЯНСЬКА ВИРІБНЯ

сіток до огорожі і сіток до ліжок та всілякі шлюсарські роботи

М. ВЕНЦЕК, Вальчинська 24 (тел. 215-18) 1702 2-10

Чахотка легенів

є небезпечна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетоплює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АҐЕ",

який улекшує видіювання плювотиння та усуває кашель. 13/III 32—36

Тапіцерські артикули

волосінь на матраци, дротяні вклади до ліжок поручає найдешевше ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР, Львів, Леґіонів 25 В ПОДВІРЮ. Тел. 286-38. 1700 2—2

Дешево! Сітки до огорожі І. КОНРАД ЛЬВІВ, ГЕТЬМАНСЬКА 22. 1-5

Кухонна посуда

і всілякі ЗАЛІЗНІ ТОВАРИ поручає по конкуренційних цінах християнська фірма

Мечислав Шпінетер

Львів, Ринок 41. 1751 1-1

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Nawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 480 уривків, оправлена зол. 2.50 на 960 уривків оправлена зол. 5.—

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 67 (14.315). Львів, середа 25. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Громадянству під увагу.

ПОМОЖІТЬ ХОРИМ!

Зближається Великдень. Це радісне свято для всіх, свято весни і віднови душ людських.

Та щоб гідно і вповні весело провести це свято, мусимо подбати і за тих, що зложені тяжкою недугою, чи старечою немічю, у крайній нужді стрічатимуть Великдень.

Їм належиться від нас поміч, щоб хоча на часочок забули про своє горе і важкий хрест, що Господь вложив на їх рамена. Нехай бачать, що ми з ними співчуваємо і стараємося по спроможности наших сил і фондів облекшити їх долю!

Нехай воскресна пісня відібється радісним відгомоном у їх зболілих душах і скріпить їх на силах у дальших терпіннях!

Тому „Український Комітет Допомоги Хорим", що постійно опікується хорими і по шпиталях і по приватних домах (а має їх у своїй евіденції вже коло 40 осіб), звертається з горячим проханням: Поможіть нам хоч найдрібнішими дрібницями, щоб ми могли своє завдання як слід сповнити! Комітет не має ніяких постійних фондів ні підмог, а спирається виключно на жертвенности кількох милосердних одиниць, що щомісячними постійними жертвами підпомагають працю Комітету. Найбільші зусилля, найгарніші заміри мусять розбитися через недостачу фондів.

Тому ще раз апелюємо до милосердних сердець: В імя любови ближнього поможіть нам, а Господь сторицею Вам це нагородить!

Ласкаві жертви просимо слати на адресу: „Достава", Львів, вул. Руська ч. 20 для „Комітету Допомоги Хорим".

За Комітет:
А. Конрадова, голова, М. Біленька, секр.

27. квітня відбудеться апеляційна розправа проти Бандери і товаришів.

Апеляційну розправу за вбивство міп. Перацького визначили покищо на 27. квітня ц. р. „Ґазета Польска" пише, що це не є ще остаточне рішення і що може ще перелесуть розправу з технічних оглядів, але найбільше на кілька днів.

Нема ще рішення чи Бандера і товариші будуть присутні на апеляційній розправі. Мабуть їх не спровадять на розправу й апеляційна розправа відбудеться без них. *Апеляційна розправа тревтиме 6—8 днів.*

Яку відповідь везе фон Рібентроп?

ЛЬОНДОН, 24. 3. ПАТ. Рейтер подає: Фон Рібентроп приїде сьогодні, не скоріше як в год. 17. і привезе відповідь нім. уряду. Кажуть, що цей останній висуває контрпропозиції, з якими познайомить міп. Ідена, заки їх оголосить.

АНГЛІЙСЬКІ ЗУСИЛЛЯ.

ЛЬОНДОН, 24. 3. ПАТ. Урядово подають: Британський амбасадор передав Гітлерові прохання свойого уряду, **як найскоріше відповісти на предложення льокарненських держав та евент. впровадити до тих предложень зміни, якщо Німеччина не може їх приняти в цілости.**

ЩЕ НЕ РІШИЛИСЯ.

РИМ, 24. 3. ПАТ. Міродатні круги твердять, що італ. уряд ще не вирішив, яку відповідь дає дати на льондонські пропозиції.

Комітет 13-ох береться до діла.

ЛЬОНДОН, 24. 3. ПАТ. Комітет 13-ьох приняв до відома відповідь Італії й Абісинії та поручив свому предсідникові Мадаріязі і ген. секретареві Ліґи Авеноліві навязати контакт з обома державами, щоби довести до скорого припинення воєнних дій та заключення миру в рамах Ліґи і в дусі її пакту. Комітет обговорював також бомбардування амбулянсів Червоного Хреста і отвертих міст та зажадав у цій справі доповнюючих інформацій від урядів обох воюючих сторін. Про санкції не згадували.

БОМБАРДУВАННЯ ДЖІДЖІГИ.

ҐОРАГЕІ, 24. 3. ПАТ. 27 італ. літаків збомбардувало місто Джіджіґу, яке абісинці уфортифікували та обсадили великими військами, щоби спинити італійців.

ПАРИЖ, 24. 3. ПАТ. Авас подає з Аддіс-Абеби: Згідно з офіційними даними підчас бомбардування Джіджіґи згинуло 15 осіб, 83 було ранених. Припускають, що це вступ до офензиви на південному фронті, тому евакуували населення Гаррару.

Вислід римських нарад.

РИМ, 24. 3. ПАТ. Урядовий комунікат стверджує, що у висліді розмов, переведених у атмосфері великої щирости та взаїмного зрозуміння, шефи урядів Італії, Австрії та Мадярщини підписали вчора додатковий акт до римського протоколу з 17. березня 1934

РИМ. 24. 3. ПАТ. В німецьких пресових колах говорять, немов би підчас останніх римських переговорів Італія, Австрія та Мадярщина погодилися не брати участи у евентуальних протинімецьких санкціях.

Войовнича промова Ґебельса.

ФРАНКФУРТ, 24 3. ПАТ. У Франкфурті над Меном виголосив мін. Ґебельс передвиборчу промову. Він сказав м. і.: „Нам закинули, що ми зломили версайський і льокарненський договір. *На ділі від 1919. р. до 1933. р. противники Німеччини без перерви ломлять договори. Цю ганьбу ми, нац.-соціялісти прибрали.* Якщо льокарненські держави сподіються вдержати міжнародні війська на 20-кільометровій полосі по німецькій стороні франц.-бельгійського кордону, думають ще категоріями 1919-го р., а не 1936-го р. Французький уряд каже, що французькі гармати на німецькому кордоні стережуть миру. Гаразд, але й ми поставимо там наші гармати, щоб їм у тому помагати, бо не годиться з нашою честю, щоб хтось інший беріг нашої безпеки. Світ мусить заняти становище до предложень Гітлера: чи хоче, чи не хоче, бо канцлер Гітлер виступає як представник 67-міліонового народу".

Завтра підпишуть морський договір.

ЛЬОНДОН, 24. 3. ПАТ. У відповіді на запит у палаті громад заявив прем. Болдуїн, що морський договір підпишуть в середу; його текст оголосять того самого дня у „Білій книзі".

Нова книжка!

ВАЛЄРІЯ О'КОННОР ВІЛІНСЬКА:

Лисенки й Старицькі

Наша відома авторка оповідає свої спогади про дві славні українські родини та їх культурне середовище.

Книжка має 82 сторінки і 9 ілюстрацій, та коштує тільки 1 зол. разом з поштовою пересилкою.

Замовляти в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10.

Стріли у Кракові.

Львів, 24. березня.

Краків — відомий із свого спокою, своєї тишини, свого майже маломісточкового руху. Це місто музеїв і старовинних пам'яток архітектури, місто великої історичної традиції, місто „пляців", які запрошують прохожих до відпочинку, — вкінці місто прекрасної ріки, найбільшої (поруч із Вавелем та Маріянським костелом) гордости мешканців і терену живого водного спорту. Крім того Краків — місто старої культури, осідок одного з найстаріших в Европі університетів, — місто, з яким звязані імена чільних польських письменників і мистців; у тому місті кувалась теж у переломових хвилинах польська політична думка, відтіль теж вимаширувала перша польська боєва частина, що таким робом започаткувала історію польського державно-політичного відродження.

Усе це обєктивні факти, які кожний чужинець мусить признати. І ось наче на глум те місто стало осідком якихось дивних суперечностей. Столиця найвищої наукової установи, що давно вже станула була на становищі признання самостійности української мови, одночасно столиця польського політичного реалізму, відомого навіть під назвою „краківської школи", — стала осередком, з якого від довгих літ проміняє на всю Польщу найбільш націоналістичний обскурантизм і ексклюзивізм. [illegible]: але Краків є місцем появи „ІКЦ", у Кракові виходив „Поляк-Католік", саме у Кракові відбувся недавно зїзд студентських „братиків", на якому запротестовано проти творення українського університету не то у Львові, а взагалі у Польщі! І той ультра-моральний Краків, в якому в 10 год. вечора царить мертвецька тишина, є доставцем такої морально-деправуючої масової літератури, як „Тайни Детектив"!... І той спокійний, тихенький Краків стає наче вперте у відродженій Польщі тереном подій, в яких головними виконавцями є: юрба і пальна зброя. За часів Хіено-Пяста, коли міністром внутрішніх справ був п. Кернік, відбулись у Кракові вуличні заворушення, що закінчились були розброєнням відділу уланів. З весною 1930 року у Кракові був конгрес центролівих партій, який спонукав уряд до таких репресій, як Берестя. Вкінці останні телеграми повідомляють про те, що вчора юрба робітників, опанована комуністичними елементами, поводилась на вулицях Кракова так агресивно, що довело до сутичок і перестрілки з поліцією. У наслідку — як читаємо у ПАТ-і — впало впосеред демонстрантів 6 трупів, крім кільканадцяти контузіонованих і ранених по обох сторонах.

В останній парляментарній дебаті сам міністер внутрішніх справ стверджував арест комуністичних впливів у Польщі, при чому вказував на спеціяльну, зрештою вже віддавна стосовану большевицьку тактику — втискатись до легальних організацій та опановувати їх своїми людьми під чужим плащиком. Нема сумніву, що податливим ґрунтом для зросту комуністичних впливів є господарська криза, безробіття, брак широко закроєних публичних робіт, повна пауперизація села і

ПАЛЯС Фільма, про яку мріє... до якої тужить спрагнена вражінь публика! Найновіша фільма з прегарної серії віденських фільм!
Любимці нашої Публики Магда Шнайдер, Ліцці Гольшу, Аделе Сандрок, Тібор фон Гальмай, Лео Слезак, Жорж Александер в чарівній музичній комедії, повній пікантних пригод в. ч.
Відень!.. Місто моїх мрій...

небувале досі [illegible] життєвої стопи навіть працюючих і розмірно „добре" заробляючих робітників та інтелігентів. А проте також нема сумніву, що ані половини, ані третини тих впливів комуністи не мали б, коли б річ ішла лише про поширення комуністичної ідеї силою її переконливого змісту, та коли б тих впливів штучно не підживлювала акція Комінтерну засобі. Ніде правди діти, водою на млин тій акції були ті помилки режіму, які полягали на розколюючій польського робітничого руху й професійних організацій; правдою є, що через те нпр. ППС втратила своє попереднє значіння, але правдою є теж, що в осмаленій ППС щораз більше людей іде за п. Чапінським і йому подібними звеличниками „совітських здобутків" і щораз більше людей тієї партії прихильюється до зручно лянсованої комуністами думки „спільного фронту". Як доказують останні краківські події — цей „спільний фронт" вже існує: тільки він не писаний, не санкціонований формальним порозумінням, а фактичний і тим сумніший для польського робітничого руху й польських леґальних партій та організацій, що той „фронт" полягає на відпольній диктатурі комуністів.

Нас цікавлять ті події з огляду на метушливу роботу комуністів на нашому українському терені. Замісць великих і дорогих журналів, колишніх розсадників радинофільства серед українського громадянства в Галичині, появляються тепер то тут то там ріжні одноднівки, пресові ефемериди. Замісць явної комуністичної пропаґанди з прославлюванням Леніна й Сталіна, йде тепер пропаґанда, що використовує безпосередні болячки селя. Знаємо випадки, що збаламучені селяни-комуністи виступають проти леґальних українських партій під гаслами... автономії у Польщі! Вказує це пророчисто, як далеко посуваються аґенти Комінтерну у стосуванні старої своєї засади „ціль освячує засоби", коли річ іде про сіяння серед українців заколоту та анархізацію українського громадського життя.

Діяльність Комінтерну серед українців поза границями Совітів (ба навіть подекуди й унутрі СССР) постільки трудніша і складніша, що стрічає на своєму шляху найбільшу перешкоду: силу національної ідеї. Та національна ідея паралізує не тільки ідею інтернаціонального комунізму, але й каже кожному свідомому українському патріотові з крайнім недовірям ставитись до всього, що не має апроби відповідальних українських чинників, до всього, що не походить і не виходить безпосередньо від відомих народнім низам громадських діячів. Боротись нам з комуністичними впливами постільки лекше, що у нас нема „професійних політиків", відокремлених від рядів народніх діячів, які безпосередньо працюють серед селянських низів та робітничої верстви, але політик і народній діяч — це у нас синоніми. На цьому саме базується авторитет національних партій і національної преси серед мас, на цьому саме полягає сила української національної ідеї, яка для мас не є відірваним від життя міражем, лише поняттям, нерозривно звязаним з особами провідників та їх творчо-позитивною роботою.

Тому єдиним заборолом проти комуністичних впливів серед українського народу у Польщі є та національно-творча праця. Тому всі, кому тільки залежить, щоб ті впливи не ширились, повинні дбати, щоб українська національно-творча праця не стрічала ніяких перепон, щоб кріпшала сила української національної ідеї.

Совітська пропаґанда в Анґлії.

Показ маневрів большевицької армії на екрані.

Приїзд совітської делеґації до Льондону на похорони короля Юрія, довший побут в Анґлії нового маршала Тухачевського, його відвідини всяких військових інституцій, мали на меті започаткувати дуже бажане Совітами зближення між СССР і Великою Британією. Воно малоб евентуально довести до заключення потрійного союзу між Совітами, Францією та Великою Британією, себто відновлення давної традиції, тільки що при змінених фіґурах.

Щоб прихилити на свій бік також і більш консервативні військові круги, привезено до Льондону фільму, зняту підчас маневрів большевицької армії у вересні м. р. біля Києва. Цю фільму висвітлювано тільки перед запрошеними гістьми, опершу в совітській амбасаді, опісля дістало її міністерство війни і закордонних справ для запрошених експертів та гостей.

Як зачувати, анґлійські військові круги не дуже то переконані у боєздатність совітського жовніра і воєнні методи совітської армії. Непрактичним видається для анґлійців скидання жовнірів на леґкопадах з літаків поза ворожими лініями, бо це ледви чи буде коли можна зробити непостережено. Літаки для транспорту є найбільшого типу, з чотирьома машинами, які можна почути на кілька миль віддалі. Жовніри, які поволі спадають з леґкопадами на землю, становлять знамениту ціль для кулеметів.

Фільма знимана в Києві та в селах біля Києва. Населення сіл, яке вислано витати армію, співає українські пісні („Ой летіла горлиця"). Натомість відділи військ вигукують всякі „частушки". Пояснення до фільми подаються в російській мові. Київ, як видно з фільми, трохи підбілений, але в центрі міста слідно мало нових будівель. Більшість вулиць все ще брукована камінням. Населення одягнене бідно, зовсім не видно між ним стрійних, европейських жіночих уборів. Переважає біла полотняна блюзка, часом вишивана, дівчата без капелюхів. Написи на крамницях („казьонних") по українськи, але є в инших мовах.

Сама фільма представляє оборону Києва. Червона армія боронить його, синя наступає. Синя армія має вдвоє стільки піхоти, що червона, пять разів стільки артилерії, а танків усемеро стільки. Завдання червоної армії — здержати наступ синіх аж до хвилини, коли наспіє резерва червоної армії для оборони міста.

Наступ на Київ почався 13. вересня поорванням лінії червоних танками синьої армії. На фільмі представлений увесь хід маневрів, наступ танків, оборона протитанкових і т. д. Червона армія розміщена на полях, через котрі наступали танки, десятки „гнізд" машинових кріса. Вони поховані в чистому полі в той спосіб, що зверху їх зовсім не видно. І залоги і машинові кріси, а навіть полеві гармати, сховані в ямах, прикритих дверми і замаскованих зверху наче стернею. Двері нагло відчиняються, показується скоростріл, обстрілює ворожого танка, а коли танк уже дуже близько, скоростріл ховається, двері зачиняються і танк переїздить понад ним... Це дуже гарно виглядає, але чи цей спосіб практичний, то інша справа.

Цікава теж переправа через річку Ірпень. Малі танки-амфібії перепливають річку вплав, таксамо й кавалерія. Для артилерії та піхоти поставлено понтоновий міст. Кавалерія відіграє в тих маневрах велику ролю. Кілька разів видно атакуючі кольони їздців з голими шаблями. Наступають чистим полем!

Другого дня маневрів синя армія виконала воздушний напад на Київ. Загуділи сирени і все населення Києва зникло з вулиць. Кондуктори трамваїв, які станули серед дороги, натягають ґазові маски, таксамо й міліція, що поховалася під деревами. Літаки кружляють понад містом і „пускають ґаз". По якомусь часі їх „вдалося відігнати", на вулицях міста показується пожежна сторожа з хемікаліями і невтралізує убийчий ґаз, що заляг над містом.

Рівночасно, коли переводиться ґазовий напад на Київ, поза лінією оборони червоної армії сині скидають відділи піхоти із скорострілами. Майже тисяча леґкопадів паде на землю. Біля них великі літаки осідають на полі та виладовують легкі танки, легку артилерію й авта. Все поза боєвою лінією червоних. Дуже ефектовно все виглядає, але рівночасно аж надто театрально і нереально.

На третій день маневрів надходить механізована резерва червоної армії, відкидає синіх, маневри кінчаються промовою Ворошилова і гопаком при гармошці.

При генеральному штабі видно багато чужинецьких представників, французів, чехів та кількох італійців.

Чи фільма викликала в Льондоні бажаний результат — можна сумніватися. Хіба може перестерігла...

(Укобюро Льондон).

Славні німецькі поети

відомі письменники беруть участь у розривковій частині „GARTENLAUBE". Вони оповідають у своїх творах про німецький нарід і німецьку країну та передають свої прецікаві оповідання і захопливі романи в цьому родинному журналі. — — „DIE GARTENLAUBE" дістанете у кожного торговця книжками й часописами.

Ціна 1 прим. тільки 25 фенігів.

Закарпаття.

ПІДКАРПАТСЬКА РУСЬ БЕЗ ЗАСТУПНИКА ПРЕЗИДЕНТА.

Заступник президента Підкарпатської Руси д-р Мезник не урядує вже від 15. вересня 1935 р., бо від того часу є він на відпустці то щоб порятувати здоровля, то щоб студіювати. Кружляють поголоски, що за цією справою криються політичні мотиви

ЗМЕНШЕННЯ УЧНІВ У СЕРЕДНІХ ШКОЛАХ.

До першої кляси середніх шкіл у ЧСР приняли у шкільному році 1935/36 23.356 учнів, а саме: до чеських шкіл 18.086 (77.5 прц.), до німецьких 4.221 (18.02 прц.), до мадярських 578 (2.27 прц.), до українських 402 (1.7 прц.), до польських 68 (0.29 прц.). Це в порівнанні з попереднім роком означає поважне зменшення. Зокрема коли мова про українських учнів, то їх повинноб бути втроє більше, бо українське населення в ЧСР творить 5 прц. загалу мешканців держави

ПОВІСТЬ „МИКОЛА ШУГАЙ" НЕ БУЛА СКОНФІСКОВАНА.

З відповіди міністра справедливости д-ра Дерера пос. Ю. Ревереві виходить, що повість „Микола Шугай" Івана Ольбрехта в українськім перекладі не була сконфіскована. Тому то погоня за цим перекладом по приватних особах не має ніякої законної основи. З цієї відповіди виходить теж, що всі особи, від яких цю книжку забрали, мають право домагатись її звороту.

ЦЕНТРАЛЯ МОСКВОФІЛЬСЬКИХ СТУДЕНТІВ РОЗПАДАЄТЬСЯ.

Т-во „карпаторусских" студентів „Добрянскій" у Братиславі повело гостру кампанію проти управи Ц.С.П.С. (центр. союзу підкарпаторусских студентів) тому, що управа Ц. С. П. С. у Празі ввела політику до цієї професійної організації. Дійшло до того, що Виділ Т-ва „Добрянскій" виступив з Ц.С.П.С., подаючи за причину те, що Ц.С.П.С. не вислав привітної телеграми губернаторові П. Руси К. Грабареві, хоч минулого року вислав був таку телеграму д-рові Ст. Фенцикові аж до Америки, а тепер з нагоди своїх зборів післав таку телеграму президентові Бенешові, міністрові освіти Франке та шкільному інспекторові Добошеві. Якщо висилається телеграму урядовцям чехам, як мін. Франке — зголошують провідники з Т-ва „Добрянскій" — то слід було вислати телеграму з привітом губернаторові К. Грабареві, який є представником П. Руси. Тому то 13. березня Т-во „Добрянскій" у Братиславі рішило одноголосно виступити з Ц.С.П.С. із заявою, що згаданий союз не має права репрезентувати студентів Підк. Руси, бо обєднує лише одиноке т-во „Возрожденіе" у Празі. Три інші члени Ц.С.П.С., а саме „Родина", „Восход" і „Стой" (всі три на Підк. Руси) в дійсности не істнують, бо ще досі не відбули своїх загальних зборів. Зрештою ці три товариства обєднують крім студентів ще й учителів та учеників середніх і горожанських шкіл, тому в дійсности не є організаціями студентів вищих шкіл

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Кріваві події у Кракові.

6 ОСІБ УБИТИХ, 45 РАНЕНИХ.

КРАКІВ, 24. 3. ПАТ. На день 23. ц. м. Окружний Комітет ППС і професійні союзи проголосили у Кракові загальний страйк. До акції прилучилася частина робітників в деяких фабриках. Робітники заведень публичної вжиточности працювали нормально. Окружний Комітет ППС звернувся до городського старости в справі дозволу на віче в домі професійного союзу залізничників. Староста дав дозвіл під умовиною, що провідники Окружного Комітету після віча візвуть зібраних присутніх покинути дім професійного союзу залізничників і що не буде ніякого походу. Коли по закінченні віча юрба виходила зі салі, **невідповідальні чинники, вивинувшись зпід команди Окр. Комітету, заатакували камінням і револьверовими стрілами відділ поліції, що стояв на перехресті вул. Баштової і Плянтів. Коли кількох поліцаїв ранили, відділ поліції був змушений покористуватися зброєю. Юрба хвилево розсіялася, але розагітована невідповідальними елементами почала збиратися в інших місцях.**

На вулицях Фльоріянській, Славковській і Длугій **більші гурти демонстрантів повибивали шиби в крамницях, грабуючи одночасно деякі предмети. Більша група демонстрантів зібралася на вул. Славковській і тут поставила перешкоди з лавок, щоб не допустити поліцію на цю вулицю. Одначе коли відділ поліції хотів розігнати демонстрантів, посипалися каміння і впали револьверові стріли. Заатакована поліція мусіла покористуватися зброєю. Після цього юрба розбіглася. На основі дотеперішніх даних загалом зпоміж демонстрантів є ранених понад двацять осіб, а 6 з них померли від ран. Зпоміж поліцаїв кільканацять ранених або потовчених.**

Кількадесять найбільш агресивних провідників юрби негайно арештували. Тепер у Кракові вже спокій.

„ГАЗЕТА ПОЛЬСКА" ПРО ПОДІЇ В КРАКОВІ.

„Газета Польска" з 24. ц. м. помістила таку телефонограму про події в Кракові:

„Нині вполудне після віча у справі страйку у фабриці „Семперіт", на якому комуністичні агітатори взивали до протидержавних виступів, групи комуністів та елементи колишнього О. В. Р. дісталися під палату воєвідського уряду. Тут зійшлася більша юрба демонстрантів, що підносили протидержавні оклики. А що юрба прибирала щораз більше агресивну поставу, поліція почала розганяти її. На поліцію посипалося каміння. Кількох поліцаїв ранили. Поліція віддала остерігаючу сальву у повітря. Коли це не помогло і по другій остерігаючій сальві кількадесять демонстрантів кинулося на каритку поготівля, що приїхала по ранених поліцаїв та заатакували д-ра Яворського, який давав першу допомогу раненим, поліція віддала сальву до демонстрантів. На основі перших вісток виходить, що по сальві знало 4-х убитих і коло 30 ранених. Демонстранти розбіглися по місті. На вулицях Фльоріянській, Шпитальній, Томи й св. Івана групи ендецьких боївкарів повибивали виставові шиби у багатьох крамницях і в будинку щоденника „І. К. Ц.". Купці негайно замкнули крамниці. На вул. Длугій демонстранти перекинули автобус і трамвай, розбили вуличні електричні лямпи в ріжних частинах міста. Поліція гумовими палицями розганяла демонстрантів. Трамваї не виїхали до міста.

В год. 16-ій демонстранти знову пробували дістатися під будинок воєвідства. По місті кружляють поліційні стежі, зокрема сильніші в дільниці Казімеж. Державних будинків стереже поліція.

В год. 6-ій прийшло до зудару демонстрантів з поліційними стежами на вул. Піярській, на розі вул. Баштової і Клепарського ринку. До год. 6-ої число ранених зросло до 45.

В год. 6-ій поліція опанувала положення і в місті запанував спокій.

УСУНУЛИ РОБІТНИКІВ З ФАБРИКИ.

КРАКІВ, 24. 3. ПАТ. Від якогось часу на просторі краківського воєвідства почалися страйки, що не вичерпавши мирних спроб, переходили до найгостріших форм, себто до окупаційних страйків. Зогляду на небезпеку актів саботажів краківський воєвода видав розпорядок опорожнити фабрику „Семперіт". Підчас виконування цього доручення деякі елементи, головно робітниці, робили перепони поліції в її акції. Тому поліція підчас опорожнювання фабрики мусіла покористуватися примусовими засобами. Вістки, немов би підчас цієї акції були якісь жертви в людях, є неправдиві.

СТРАЙК РОБІТНИКІВ СКІНЧИВСЯ.

КРАКІВ, 24. 3. ПАТ. Страйк робітників фабрики „Семперіт", який тягнувся у Кракові кілька днів і був причиною подій у Кракові, полагоджали мирними засобами. По довших переговорах управи фабрики з представниками робітників обі сторони погодилися на мирне полагодження справи інспекторатом, який, розглянувши домагання робітників, видав рішення про підвишку платні за працю. Це рішення приняли обі сторони і підписали договір.

Нині в ТЕАТРІ РІЖНОРОДНОСТЕЙ в год. 8-ій
СЕНЗАЦІЙНИЙ ВІДЧИТ Казимира Чаховського
„За літературою минулого року".

Перед французькими виборами.

ДОСІ 825 КАНДИДАТІВ.

ПАРИЖ, 24. 3. ПАТ. Міністерство внутрішніх справ зареєструвало вчора 200 нових виборчих кандидатур, так що досі зголошено 825 кандидатів. Рівночасно преса почала виборчу кампанію. Перші виборчі гасла яско оформлені появилися в пресі правиці. Поширюють летючку з написом: „Народній Фронт це війна". Часопис „Ле Жур" пише, що ліванія готовить інфляцію й девалюацію.

АНТОНІНА СТРУТИНСЬКА. 2)

Перша українська повість по анґлійськи.

(Докінчення.)

Цьому крайньому песимізмові й мізантропії товариша протиставляє поет з другого боку свій власний оптимізм і віру в людину, визнавши необхідним для людства створити на зразок релігії принципи, що стояли б дороговказом між грубою дійсністю й найвищим ідеалізмом, між землею й небом, людиною й Богом. „Назад до гуманізму!" — Очевидно в розумінні найкращих людських нахилів. Школа повинна виховувати молодь на гаслах культуризму й доброї волі супроти всіх народів. У боготворенні життя наближується Турянський до пантеїзму. Зіпсована людська вдача тільки пробує змінити приписи й закони, що їх установив Бог і природа. (Пригадуємо собі мимохіть Руссо та Толстого). Мріє про чудо чудес: толеранцію й приязнь усіх народів і верств.

В тій самій II-ій частині найдете ще неодну нову подробицю. Вертається тут нпр. Сабо. Його яса будить острах. Його розповідь про трьох коваючих у снігу, що просили смерти, пояснює недавні загадкові стріли в часі неприязни цього героя. Від слів Саба, його намаганого самогубства, як від марева сніговії — велетня невдалого полювання Добровського вів безнадійність дантейського виклику „Лишіяте ові сперанца" серед холодної, гірської пустелі.

Або на іншому місці кровавим спогадом врізується незабутня картина жорстокої смерти улюбленого брата Добровського (Танець життя й смерти, оп. цит. 48). Довша і подрібніша є відважна сцена із людожерним замислом Саба.

Передостанню картину „Вінвілля" від мук, що його приносить громаді страдників смерть, перетвав поет кількома новими релігійними мотивами, як ось: молитва Ніколіча перед хуртовиною і в годині смерти, його видіння Мадонни з Дитятком Ісус у сніжному кущі, що змінюється знову в очах поета по давньому в дружину з малим синком на руках, молитва Турянського за смерть.

Іще одно питання: коли повстали ці доповнення, ота друга редакція „Поза межами болю"? На це годі ясно відповісти, не маючи потрібного матеріялу перед собою: рукопису та інших даних. Турянський версію твору з 1921. р. просто поширив (мебуть у пізніших роках, хоч це не виключає теж і протилежної думки, особливо, коли йде про деякі місця; автор міг їх скоротити перед 1921. р.). На схилі життя поет боявся, що вже не скаже останнього слова. Дарма, що після 1921. р. видав ще свою „Думу пралісу", „Боротьбу за великість" (1926), „Раби" (1927) і приготовляв повість „Сина землі". Та все це слабші, або зовсім невдалі речі. І Турянський напевно знав ціну „Поза межами болю"; до того думав, що вже нічого кращого не напише (гл. цит. Передмову Голубця). Звідсіль у цій новій версії слідне оте бажання доповнити твір.

Перед анґлійським перекладачем стояло завдання чималої ваги, що зясовує він сам у передньому слові. Поминувши вже ідіомічні ріжниці між двома мовами, перекладач натрапляв на великі труднощі тому, що „Поза межами болю" дає замісць зверхньої дії, радше психольоґічну реакцію. Теж поезія в прозі. — Не здивує нас нпр. обставина, що найслабше вийшли в перекладі віршові партії. Вони ж найслабші й не дуже то виправдані взагалі. Зовсім незрозумілим нпр. залишається факт, як може взагалі людина (сліпий Штранціятер) імпровізувати віршем цілу послідовну, тріскучу програму? Це манило, видно, Турянського — фільософа, може видавалось поетові ефектовним акордом з усією непотрібною хутою й наївною мрією про рай людини на землі, але поправді психольоґічно воно невірне і... літературний фальш. Таксамо прометейський патос Титана тут ніяк не годиться в коротким, примітивним розміром вірша. Такий дисонанс вражає.

Бажаючи задержати силу експресії Турянського, перекладач буквально передав нпр. приповідки, фрази й говірки, звороти у даній мові: українській, італійській, німецькій, сербській, мадярській (нема тільки чеської). Це надає колоритности тому цікавому образові спільного братання перед смертю представників ріжних народів, що протратившим останній гріш, стали, по словам героя Добровського, щойно справжніми людьми.

Сам А. Микитин здає собі добре справу із свого завдання: щоб нпр. підкреслити тонкість ситуації чи почуття, перекладач іде за автором, вводячи для коротких, уривчастих партій теперішній час. Зате в оповіданні вживає минувшини. Так старається підійти під смак американського читача. Своєрідні українські вигуки і т. ін. заміняє анґлійськими рівнозначниками. У врочистому стилі молитов надибуємо архаїзацію. Переклад читається із естетичним задовіллям. Відчуваємо вправну, вражливу руку літератора.

Передаючи українську книжку в анґлійській мові американській публиці, А. Микитин звернув увагу на ріжниці вдач двох славянських народів, що їх іще сьогодні нераз чужинці, на жаль, змішують: росіян та українців. Коли перші — „агресивні, голосні, ексцентричні", — пише він — останні чулі („сентиментальні"), здумливі („контемпятивні"), „стримані". Не входимо в те, чи ця характеристика українців на сто відсотків вірна, але лишається важливим сам факт такого розмежування перед чужинцями.

Наприкінці годиться згадати іще тут надзвичайно дбайливе зверхнє видання книжки: чіткий друк на прегарному, тривкому папері, ніжнокольорову окладинку й роскішну обгортку, видержану в стилі живої, американської реклями.

Справді відрадним явищем у нашому літературному й культурно-національному житті є поява такої книжки за океаном. І коли щиро вітаємо цю спробу перекладача, нехай буде вільно нам висловити йому побажання дальшої праці над взаєминами української літератури із світом поза океаном, де так багато наших земляків читає вже тільки по анґлійськи.

Друк. похибки. У І-ому фейлетоні 3-ій шпальті 3-ий рядок знизу має бути „неприродно" зам. надприродно патетичний; у II-му фейлетоні з 24. ц. м. 2-ій шпальті 6-ий рядок знизу має бути „неспілевим" зам. вменним.

Акція проти районових молочарень Маслосоюзу.

(Допис з Гайворонки, пов. Підгайці).

Сподіючись „благодатей" з нового молочарського закону ріжні урядові чинники повели оживлену акцію в районі Р. М. в Гайворонці, пов. Підгайці. На „осаді" біля Гайворонки є патронатська молочарня. Ця осада колись належала до Гайворонки, тепер це самостійна громада зі солтисом, звана Воля Польська. Вирібня цієї патронатської молочарні находиться у звичайному хлівці Кіселевича і не має ніякого вивчування, що його вимагає санітарний закон від нас. Зрештою є це мале підприємство з одною збірнею у Вишнівчику і коло 200 л. молока денно найпуще. Щойно з початком ц. р. поляки почали з поспіхом викінчувати „Людови Дом", а головно його сутерини, призначені на вирібню. Одночасно з оживленою роботою в день і в ночі появилися перші погрози сусідів під адресою нашої молочарні. Вийшли вони в першій мірі від дирекції патронацької молочарні, головно від справника і кружлівкаря в одній особі Яська Бучка с. Антона. Заповідають, що „руської молочарні вже не буде, бо вийде такий закон, що може бути одна молочарня і нею буде лише польська" на цілу околицю. Заявляють, що тепер від молочарень вимагатимуть електрики і такої машини за 5.000 золотих. Цього „руска" молочарня не всилі собі справити, бо вона не має фондів. Польській такі фонди дасть влада, а саме: гроші дасть уряд, електрику дідич з Вишнівчика пос. Жиборський. Запевняли, що вже мають грошеву допомогу на викінчення людового дому та коло 10 сотнарів цементу від самоуправи на бетонування сутерин під молочарню.

Подібні поголоски поширюють поляки у Вишнівчику, де з початком ц. р. наша Р. М. відчинила свою збірню. Заступник війта Стась Свіршко з Вишнівчика говорив Анні Демчук таке: „Шкода заходу, ви запізно беретеся до роботи, наша молочарня лише до травня, опісля її зліквідують". Войтко Дорчак з Гайворонки заявив Миките Яєчникові у розмові таке: Ви „русини" не будете мати право мати такої молочарні, як вимагає закон. Але навіть якби ваша молочарня була золота, її зліквідують. Не робіть заходів, бо вашій молочарні прийде кінець. Францішек Тисьончик говорив Олені Бочан ж. Філька, що українці не повинні про ніщо для молочарні старатися, не повинні вгинятися в кошти, бо їх молочарню все одно зліквідують. Так уже рішили там на горі. Кольоніст Ліпут довідавшись, що Р. М. копає криницю перед Омеляном Гусаком між іншим заявив: „на яком холерен оні бійон студнен і так ніц з їх млечарні не бендзе".

Подемо лише деякі характеристичні вислови на доказ, як дивляться поляки на нову нового молочарського закону і чого вони сподіються від цього закону.

Одночасно з будовою своєї централі почали наші сусіди організацію району. При цьому поширюють поголоски про ліквідацію нашої молочарні в Гайворонці та розбудову польської „млечарні". Заявляють, що на основі нового закону наші молочарні зліквідують. Дотепер поляки відкрили дві збірні в Бурканові-Куті у звичайних мешкальних кімнатах та повели пропаганду за ношенням молока туди, а не до „русинів", бо вони — мовляв — дуже обдирають. Навіть у школі в Бурканові учительський персонал повів пропаганду між дітьми за ношенням молока до польської збірні.

В селі Бурканові повели агітацію, що уділ до „рускої" молочарні годі заплатити, бо він дуже великий; навпаки уділ до польської буде дуже маленький, коло 2 зол., а завдяки субвенціям викуплять легко всі машини і будуть могти дорожче платити за молоко.

Таку пропаганду ведуть поляки в цілому золочівському районі, але з дуже малим успіхом, бо там ще дотепер ліквідують районівку і тому населення вороже ставиться до молочарства. Цю пропаганду повів кольоніст з Волі Польської солтис і книговод польської молочарні Стах Кудла і згаданий вже Ясько Бучок. За їх то почином влада зліквідувала чи пак припинила в діяльности збірню Р. М. з Денисова у Беневій і поробили заходи коло оснування польської збірні, яку опісля мають перемінити теж у районівку.

Вказівки до цієї акції проти наших молочарень вийшли з Підгаєць, де відбулася окрема нарада у повітовому виділі і на якій закликували до енергійної акції у справі заснувування нових молочарських осередків, що були би виключно в руках польського населення. Початковий розгін десь у половині лютого припинили і тоді говорили, що будуть теж наші молочарні зі своїми окремими районами, лише деякі збірні наші молочарні прилучать до польської. Тепер знову ведуть завзяту і неперебірчиву акцію проти наших молочарень. Чим воно скінчиться?

Поминальне Богослуження

З ПАНАХИДОЮ

за померших членів Дирекції Центробанку та всіх Покійних його Членів, — відбудеться в дні Загальних Зборів в середу 25. березня 1936. р. в год. 8-ій рано в Архикатедральній Церкві св. Юра у Львові.

Дирекція
Центрального Кооп. Банку
„Краєвий Союз Кредитовий"
у Львові.

Загальні Збори
Українського Технічного Товариства.

(н.) Одно із найрухливіших під цю пору наших товариств, Українське Технічне Т-во, відбуло в неділю 22. ц. м. свої річні Загальні Збори при дуже численній участи членів (поверх 80). В навечеря відбулись **ширші товариські сходини** в просторій новій домівці Т-ва (разом зі Союзом У. К. і П.). Сходини затягнулись до пізньої ночі, бо товариські забави не дозволили нікому нудьгувати.

Загальні Збори відкрив голова Т-ва **інж. Р. Рижевський**, який висказав кілька засадничих думок про працю і положення Т-ва.

Після відчитання протоколу з поп. Заг. Зборів секретар інж. А. Адамчук здав звіт із діяльности Т-ва в р. 1935. Обмежуючись тут до найважніших інформацій із згаданого звідомлення, подаємо ось таке: На 31. грудня 1935 р. У.Т.Т. обєднувало **524 членів**. Принято 11 нових і виключено за неплачення вкладок 13 членів. Крім того виступило 3 і померло 3 членів. У результаті стан членів зменшився на 8 членів (0.4 прц.). Рада, до якої входили інжиніри: В. Рижевський (голова), В. Дутка, І. Федів, А. Адамчук, В. Лукошевський, А. Ліськевич, Ю. Величко, Т. В. Телеп, В. Воробкевич, В. Несторович, С. Пастернак, В. Маркусь і Я. Стебновський, відбула 14 засідань, а президія 4. При Т-ві працює **Комісія розбудови українського промислу (КРУП)** з підкомісіями а) промисловою, б) Пром. Банку. Промислова підкомісія давала інформації у справі організації пром. підприємств, зарібкових можливостей, винаходів і патентів. Вона також слідкувала за пром. можливостями, звертаючи у звітовому році в першу чергу увагу на текстильну ділянку. Практичне пристосування дослідів підкомісії — це урухомлення ткальні „Комета" і скуп прядива кооперацією, а дальшим розширенням теоретичних дослідів є „Секція для опіки над домашнім промислом" з підкомісією для льнарства при „С. Господарі". Крім того у звіт. році присвятила пром. підкомісія КРУП-у чимало уваги організації збуту і перерібці лічничих та промислових ростин. Банкова підкомісія (окремо реферував **інж. Мілянич**) зібрала 2.980 зол. на уділи до банку при 5.220 декларованих. Вона чи пак Н. Рада основаного нею Нар.-Пром. Банку ввійшла в порозуміння з Торг.-Пром. Банком при С.У.К. і П. та підготовила обєднання обох банкових установ з уваги на труднощі самостійного істнування. Є всі дані для того, що нова чи пак обновлена кредитова установа працюватиме з користю для нашого промислу і торговлі та взагалі для нашої господарської розбудови.

У.Т.Т-во мало дальше **дві фахові секції** (хемиків і торговельників) та **1 територіяльну** (Станиславів). Живу діяльність проявляла **Секція торг.-економічна** (окремий звіт здавав **інж. В. Несторович**). Кожного понеділка відбувались (також дальше відбуваються) сходини з рефератами та дискусіями. Секція мала 51 членів, з того 30 у Львові. Головою був і дальше є **п. З. Рудик**. Станиславівською секцією проводив **інж. І. Попович**. З діяльности її треба підкреслити заходи над ремонтом Скиту Манявського і переговори в тій справі з Консисторією.

У. Тех. Т-во мало своїх відпоручників (звязкових) в організації студентів техніки, в Гол.

Американський сенат ухвалив воєнні кредити,

більші ніж палата репрезентантів.

ВАШИНГТОН, 24. 3. ПАТ. Сенат ухвалив вчора 53 голосами проти 12 кредити для департаменту війни у висоті 611 міліонів долярів. Тому, що вони на 66 міліонів перевищують кредити, ухвалені палатою репрезентантів, проект вернеться до цієї останньої. Проект передбачує чисельний стан армії на 165 тисяч вояків.

ПОЛОЖЕННЯ В ЕВРОПІ ОПРАВДУЄ ЗБРОЄННЯ.

ВАШИНГТОН, 24. 3. ПАТ. Предсідник сенатської комісії закорд. справ Пайпмен виголосив учора крізь радіо промову, у якій м. ін. сказав: **„Европа чекає стрілу, який розбурхає найстрашнішу в історії світу війну. Тому в обороні европейського миру американський закон про невтральність мусить бути підтриманий морськими та летунськими силами,** що могли би протиставитись якимнебудь морським і летунським силам у світі. Ліга Націй не має ніякої змоги переводити свої рішення всупереч волі великодержав".

Бійка в румунському парляменті.

На засіданні камери 19. ц. м. прийшло до великої бучі. Підчас промови націонал-царанистичного посла П. Андрея, який відповідав Гогові на закиди, буцім то він веде комуністичну пропаганду, перервав йому Робу. В дебату вмішалися націонал-царанистичні і кузістичні посли. Серед бучі кузіст Адам вдарив націонал-цараніста Соломона. Цей вдарив знову Адама. Прискочили інші посли і зачалася загальна бійка, при чому знищено перші ряди лавок. Засідання перервано і передано справу дисциплінарній комісії, яка ухвалила предложити камері, щоби виключила Робу на 30 днів, Соломона на 15 днів, а Адама на десять днів із засідань камери.

Доля місіонарів у комуністичному полоні.

ПЕКІН, 24. 3. ПАТ. Комуністи сховали 10 англійських і американських місіонарів і 2 дітей; вони є у Гунь-Тун (пров. Шансі). Невідомо, що сталося з 8 іншими місіонарями та 4 дітьми, яких сховали до Шінгіанфу. Британська амбасада просить нанкінський уряд та губернатора провінції помогти місіонарям. Положення у пров. Шансі поважне, вислали туди 5 дивізій урядових військ.

ПЕКІН, 24. 3. ПАТ. Брит. військ. аташе виїхав до Тайтуан, щоб зорганізувати поміч для полонених місіонерів.

НАЦІКАВІША КНИЖКА
НАШОГО ЦЬОГОРІЧНОГО СЕЗОНУ

Ірини Вільде

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

208 сторінок.

Замовляти в Адміністрації „Діла". Порто 30 сот.

Ціна 1.50 сот.

Раді Р. Ш. і в комісії фах. шкільництва, в „С. Господарі", в Комітеті Доп. У.Г.А., у Психотехн. Порадні Р. Ш. і в Союзі У. К. і Пр. Товариство видавало свій орган („Технічні Вісти", 3 числа в накладі 700 примірників). В обмін діставало 55 журналів і часописів. У звітовому році придбано багато цінних книжок до своєї бібліотеки (між іншим книжки бл. п. Барвіньського і Трача). Касове звідомлення дав скарбник **інж. В. Лукашевський**, ілюструючи цифри білянсу відповідними графіконами.

Після звіту Контр. Комісії (інж. П. Дурбак) і вибору комісії-матки для устійнення кандидатів на опорожнені в цьому році місця в Раді (5) отворено дискусію над звітами. Голос забирали інж. П. Дурбак і сен. інж. Павликовський. Присутні одноголосно приняли абсолюторію Раді. Відтак інж. Мілянич представив **плян праці в новому році** (головно: уфундування банку, лифтова секція і справа видавництва), а інж. Лукашевський представив прелімінар буджету.

На пропозицію комісії-матки вибрано вдруге до Ради: **інж. В. Рижевського** — головою, а членами інжинірів: В. Дутка, В. Несторовича, В. Маркуся і Бориса Дурбака (останнього вперше); заступником: інж. Нмасси. До Контр. Комісії ввійшли пп.: Барвіньський, П. Дурбак, Палій, Г. Рижевський і М. Капустяк.

У внесках і запитах виринула справа видавання масового технічно-господарського місячника та популярних книжочок на актуальні технічні й господарські теми. Думки були подібні з уваги на кошти і ризико, особливо звязане з видаванням періодика. Крім того обговорено ще кілька інших дрібних справ. На цьому в год. 14. Збори закінчились.

Ювилей о. крил. Дамяна Лопатинського.

Видавнича Спілка „Діло" вшанувала ювилей 70-их роковин життя довголітнього першого директора Спілки, о. крилошанина Дамяна Лопатинського, скромним святом внутрішнього характеру: спільними сходинами своїх членів та членів Редакції й Адміністрації „Діла" Сходини відбулись у новій домівці Союзу Купців і Промисловців при вул. Ґродзіцьких 1. За спільним столом, заставленим скромними закусками, засіло к. 40 осіб. Як перший привитав Шановного Ювилята виконуючий обовязки голови Надзірної Ради „Діла" *д-р Дмитро Левицький*, висловлюючи о. Дамянові Лопатинському найглибше признання та найбільшу пошану від Надзірної Ради за заслуги, які о. Дамян Лопатинський поклав для Видавничої Спілки як її довголітній І-ий директор. Потім витав о. Д. Лопатинського *пос. Василь Мудрий*, як голова УПР і директор Спілки, згадуючи літа спільної праці з о. Д. Лопатинським у Дирекції Спілки „Діла". З черги промовляв голова „Просвіти" *д-р Ів. Брик*, як господар дому по свого довголітнього солідного льокатора („Діла"). Від Редакції „Діла" дякував о. Дамянові Лопатинському за його дружнє становище до членів Редакції і всіх редакційних справ *ред. Іван Кедрин. Пос. д-р Степан Баран* казав про заслуги о. Дамяна Лопатинського для священичого стану, згадуючи ріжні важкі моменти, що їх прийшлось тому станові переживати. *През. д-р Кость Левицький* пригадав деякі події, які свідчили про велику особисту та громадську відвагу о. Дамяна Лопатинського, що брав на себе ті обовязки, до яких не квапились інші. *Д-р Тит Бурачинський* підкреслював діяльність о. Дамяна Лопатинського у Міській Раді у користь установ та організацій суспільної опіки, зокрема для Народньої Лічниці. *Дир. Барилик* звернув увагу, що о. Дамян Лопатинський від літ працює з цілою посвятою у Надзірній Раді „Народньої Торговлі". *Д-р Михайло Волошин* казав про звязки о. Дамяна Лопатинського з українською палестрою. Вкінці *ред. Роман Купчинський* промовляв як голова Товариства Письменників і Журналістів та молодий фейлетоніст „Діла", зручно розділюючи промову на частину поважну й веселу, а п-і *Михайлина Коцюбинська* сказала кілька теплих слів від службовників „Діла".

Всім присутнім та зокрема всім промовцям дякував зворушений *Ювилят*, всі свої заслуги зводячи у своїй скромності до своєї метушливої вдачі.

Серед милої гутірки перевели кілька годин діячі, які найтісніше звязані між собою любовю тої самої справи: привязанням до найстаршої української пресової установи „Діло".

Шевченківські свята та українська молодь.

Прага, 20. березня.

Як і кожного року, під проводом „Української Жіночої Нац. Ради" (голова п. проф. С. Русова) наймолодша генерація, *кружок української молоді „Пу-гу", (від 4. до 16. року життя)*, влаштувала свято памяти Т. Шевченка. Ялинка Білецька прочитала дуже гарно і змістовно складений реферат про життя, головно дитинство, Шевченка. Борківська, Камінська, Москалюківна, Майстренко та інші під режисерством п. Кирищі, дуже гарно, з почуттям справжнього розуміння, деклямували твори Шевченка, Роман Русов заграв на скрипці під акомпаніямент п. Гаєвського, провідника мистецьких вистав кружка „Пу-гу". Опісля члени „У. Ж. Н. Ради" почастили дітей і вечір закінчився дитячими забавами під проводом постійної своєї прихильниці п-ни Сіроволківної. Діти бавилися, співали своїх пісень і чути було тільки милу дитячу українську мову.

Друге Шевченківське свято влаштував *„Курінь старших пластунів і пластунок імени полковника Богуна"*. Свято відбулося в домівці „Просвіти", де гуртується молодь з Підкарпаття. В курені полк. Богуна гуртуються студентки і студенти та взагалі молодь, так би мовити, „старшої генерації". Слід додати, що пластуни ведуть дуже добру пропаґенду (як і соколи) між чужинцями. Домівка „Просвіти" була прикрашена портретом Шевченка, а під ним вистава найновіших видань творів Шевченка, його портретів та „Шевченко в українському друці р. 1936". Свято відчинив голова куріня, а головний командант пластунів, проф. Роберт Лісовський, виголосив добре обдуманий реферат: „Шевченко-маляр". П. Богацький ілюстрував реферат малюнками з видень Шевченка. Численна авдиторія з захопленням вислухала цікавих вісток про Шевченка як маляра. Якби Шевченко жив в інших умовинах, то і його маляреські праці були би ще досконаліші, булоб їх ще більше. Опісля пластуни та їх гості (між ними були: представник чеських скавтів п. М. Зімаченок, п-і Марія Омельченкова, хресна мати куріня, ґен. Петрів та інші поважні члени старшого провадиства) відспівали „Заповіт" Шевченка, а пластунки і пластунки гарно деклямували вірші Шевченка. По академії відбувся пластунський чай. Товариська гутірка і пластунська „ватра" в домівці „Просвіти" за співами наших пісень затягнулися до пізньої ночі.

Такі сходини дуже корисні тут на еміґрації, де діти живуть під впливом чужої культури, бо навіть і ті, що вчаться в українській ґімназії, бувають у чужому окруженні, а інші діти, що вчаться у французькій, німецькій та чеській або анґлійській школі більше як пів дня проводять у цілком чужому окруженні. Отже ті українські товариства, що опікуються нашою молоддю, повинні часто збирати ту молодь, гуртувати її і привчаювати плекати практично любов до свого рідного, національного. На таких сходинах молодь зв'язує тісніші приятельські взаємини, добре пізнає сама себе, навчається організованости, навчається приглушувати свої особисті амбіції і більше працювати для загальної справи. Її успіхи в такій, хоч і невеликій, громадській роботі підбадьорюють її. Наочно бачимо, як вони виявляють більше охоти до спільної праці. А постійні розмови про свою батьківщину, про її культуру, додають їй віри у краще майбутнє, яке мусить *сама власними силами здобути наша молодша ґенерація*. Тому також необхідно, щоб старша генерація бодай відвідувала ці дитячі свята (не лише їх батьки...) і так проявляла зацікавлення до громадської роботи молоді та й матеріяльно підтримала цю роботу. Мені навіть від чужинців нераз приходилося почути: „Яка талановита ваша молодь! Шкода лише, що не маєте, на видке, матеріяльного успіху з ваших таких гарних вистав". А якби це знали ці чужинці, що наші діти, живучи в еміґрантських злиднях, самі відмовляють собі часто необхідних річей, щоб улаштовувати такі свята, чи вечірки, що вони не досипляють і т. д! І в таких умовинах справді наші діти проявляють свої великі здібности. Мене завжди зворушують такі виступи молоді і тоді думаю собі: „А чогоб досягли ваші діти у кращих умовинах життя?"

М. О.

Приємна та цікава лектура

це збірка оповідань

ВАСИЛЯ СОФРОНОВА

ЛИПНЕВА ОТРУТА

Ціна: 1·40 зол., з пересилкою 1·70 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла" Ринок 10.

Анґльо-французькі дисонанси.

ЛЬОНДОН, 24. 3. ПАТ. Анґлійська публ. опінія домагається, щоб уряд почав переговори над Гітлеровими пропозиціями. На запит у палаті громад відповів вчора мін. Іден, що **рішення льокарненських держав не мають дефінітивного характеру, а є лише пропозиціями.**

Опозиція лейбуристів, ліберали та деякі інші посли домагалися, щоб парляментарна дискусія над пропозиціями льокарн. держав відбулася в четвер.

ОБУРЕННЯ ФРАНЦУЗІВ.

ПАРИЖ, 24. 3. ПАТ. Тутешні міродатні круги сильно зареаґували на вчорашню Іденову заяву тому, що на їхню думку рішення льокарн. держав мають дефінітивний характер. Вони не годяться на ніякі переговори над нім. контрпропозиціями — принаймення тепер, у Льондоні.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ВИПРАВДУЄТЬСЯ.

ЛЬОНДОН, 24. 3. ПАТ. Як подає Райтер, на сьогорічних зборах крева рада евангелицьких церков льорд Геліфекс заявив у промові, що **пропозиції льокарн. держав для Німеччини не були спрямовані в ультимативній формі.** Анґл. уряд — мовляв — не хоче облоги Німеччини, лише европейського союзу, до якого Німеччина моглаб свобідно прилучитися. **Ждемо від Німеччини важкої уступки** та всіх необхідна для миру, для якого Бельгія і Франція зробили чимало. Німці мабуть заявляють, що не можуть приняти ніякого з льондонських предложень, стверджую **що брит. уряд розгляне якнайстаранніше всі контрпропозиції, які дістане.**

ЗА КУЛІСАМИ ФРАНЦУЗЬКОЇ ДИПЛЬОМАТІЇ.

ЛЬОНДОН, 24. 3. ПАТ. Констернацію викликала у тутешніх кругах заява Фляндена, що він виїзджає і взагалі не верне до Льондону, бо **не бачить змоги дискутувати з Німеччиною над рішенням льокарненської конференції.** Тому, що і Ван Зеляндне думає вертатися, так що Іден лишається сам, правдоподібно сьогодні або завтра відложать сесію Ради Ліґи, а **британський уряд посередничитиме** у переговорах між Німеччиною і Францією та Бельгією.

Поінформовані круги вияснюють, що таку ситуацію витворило непорозуміння між мін. Фляндеиом і франц. представником у Лізі Націй Поль Бонкуром. Перший не хоче, щоб у теперішньому положенні лучили його прізвище з якимнебудь взаєминами з Німеччиною, тому втік з Льондону, залишаючи Поль Бонкура. Цей останній не хоче брати на себе відповідальности за навязання дискусії на тему німецьких контрпропозицій, які все одно правдоподібно у Парижі відкинуть.

Нині кіно КАСІНО Небувала подвійна програма!

І. ФЛІП і ФЛЯП як поліціянти в архикапітальній, найновішій комедії п. з.

НІЧНА СТЕЖА.

II. Жан ПАРКЕР, Роберт Тейльор у великій сензаційно-сальоновій драмі, яка держить видця в безперервному напруженні **Тайни воєнної маринарки.**

Комісія сенату приняла законопроєкт про ритуальний заріз.

У вівторок 24. березня ц. р. передполуднем адміністраційна комісія сенату радила над законопроєктом про ритуальний заріз. Законопроєкт реферував сен. Добачевський з Вильна. В нарадах брав участь міністер хліборобства Понятовський, який промовляв після референта. В дискусії промовляло кільканацять сенаторів. Сен. Яґнім Малишевський гостро виступив проти всіх поправок, які приняв сойм і поставив внесок, щоб комісія скреслила 5-ту статтю з усіми поправками уряду. Його піддержали сен. Домбковський та хс. Пухаля з Теребовлі.

Сен. Дерикевич зайнявся за законопроєктом у такій формі, як його приняв сойм.

По 4-годинних нарадах сенатська комісія приняла проєкт закону про ритуальний заріз без змін.

Повновласти для уряду.

ВАРШАВА, 24. 3. ПАТ. Нині відбулося засідання ради міністрів під проводом прем. Косцялковського. Рада міністрів приняла проєкт закону, на основі якого президент видаватиме декрети в часі до отворення найближчої надзвичайної сесії сойму, але не дальше ніж до дня 1. червня ц. р. у господарських і фінансових справах. Законопроєкт виключає зміну розпорядку президента з 13. жовтня 1927. р. про стабілізацію золотого і законопроєкти, що їх зголосив уряд до сойму підчас звичайної сесії 1935-36 р., яких ще сойм не приняв. Законопроєкт про повновласти запевнює урядові негайно видавати закони на випадок потреби підчас перерви в парляментарних працях. Повновласти для уряду в новому проєкті є більше обмежені, ніж попередні повновласти. Крім того рада міністрів полагоджала низку актуальних справ і рішила передати полагодження конфлікту у будівельному промислі у Варшаві надзвичайній розємній комісії.

ВАРШАВА, 24. 3. ПАТ. На вищішім засіданні соймова буджетова комісія приняла проєкт закону, на основі якого державний скарб переберe деякі фінансові зобовязання м. Ґдині. Крім того приняла проєкт закону про льотерію, до якого ввела багато змін. І так виграні на льотерії поза звичайною оплатою 20 відс. на державний скарб будуть вільні від всяких державних та самоуправних податків та оплат.

СССР. прийде з допомогою Франції.

Большевики за співпрацею з Польщею.

МОСКВА, 24. 3. ПАТ. Предсідник ради комісарів Молотов дав інтерею редакторові паризького „Тан-у" Шотенові на тему актуальних політичних подій. На питання редактора чи ремілітаризація Надренії не має в першу чергу улекшити Німеччині свободи рухів на Сході, Молотов відповів, що цей крок Німеччини є грізний головно для західних держав. Молотов обговорив зітальниково можливість евентуальної большевицької допомоги для Франції, згідно з французько-большевицьким пактом і цілісто політичного положення. — Якщо йде про взаємини СССР з Польщею, то Молотов уважає поправу большевицько-польських взаємин побажаною і можливою та підкреслив, що між Польщею і СССР є багато спільних інтересів.

— На питання, які є взаємини СССР до Німеччини, Молотов відповів, що частина большевицького громадянства непримирливо настроєна до Німеччини та її теперішнього уряду, але вважає поправу взаємин між Німеччиною та СССР за можливу. Поворот Німеччини до Ліґи веде до такого зближення. Знаємо змагання Франції — говорив Молотов — вдержати мир. Якщо німецький уряд доказав би ділами, що бажає мира і шануватиме договори, головно що торкають ся Ліґи Націй, тоді на цій основі оборони інтересів мира побажане було би зближення між Францією і Німеччиною.

— На питання як уявляє собі французько-большевицьку співпрацю у ділянці воєнних приготувань, Молотов відповів, що ця справа вимагає спеціяльних студій і нею повинні зайнятися військові спеціялісти.

— Вкінці Молотов обговорив цілу низку господарських та устроєвих справ СССР.

ВОЄННИЙ СТАН У БРАЗИЛІЇ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 24. 3. ПАТ. Президент республіки в порозумінні з міністром війни і справедливости та шефом поліції рішив оголосити воєнний стан на 90 днів від 23. березня ц. р. Воєнний стан оголосили тому, що протидержавні елементи повели оживлену акцію.

„Тарас Бульба" у Парижі.

Мають французи оперу на підставі славної повісти Гоголя. Самого „Тарасу Бульбу" читають вони віддавна в ріжних дешевих і роскішних виданнях, з ілюстраціями славних мистців. Щож дивного, що прийшла черга на „Бульбу" і в кіні? Сценарій написав відомий письменник Пер Бенуа, автор „Атлантиди" і „Кенігсмарк", двох повістей, що теж мали великий успіх на екрані. Пер Бенуа має велику фантазію і коли дістав таке замовлення, не міг задовольнитися готовим текстом Гоголя, тільки хотів його трохи переіначити. Остапа у кіні не карають смертю, тільки батькові, Тарасові, вдається його визволити з полону. І старий Бульба теж не вмирає серед ворогів, є вільним козаком, під розлогим дубом, промовляючи востаннє до своїх боєвих приятелів.

Французи рахуються в театрі з психольоґією своїх глядачів. Франц. письменник не помилявся, коли підобрав інакші ефекти: фільма „Тарас Бульба" мала і на премієрі і пізніше величезний успіх. Публика в паризьких кінах так само голосно бє браво, як у театрі. Режисер фільми А. Ґрановський, що знає добре український побут, поробив свої знимки серед мадярської пушти, вибравши такі краєвиди, що передають зовсім вірно наші степи. Головну ролю грає незрівнаний артист Гаррі Бор, з вигляду живий козак.

„Тарас Бульба" йде водночас у більших европейських містах.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Грецький уряд повідомляє, що тлінні останки Венізельоса перевезуть з Бріндізі просто на острів Крету, бо цього бажає собі родина помершого.

Австрійський суд покарав 19 націонал-соціялістів вязницею 6 тижнів до 20 місяців, а 11 увільнив.

У французькому Мароку, в місті Рабат, 30 осіб ранили у бійці між членами націоналістів з „Кроа де Фе" та членами „людового фронту".

Арґентинський президент проголосив воєнний стан у всій державі на 90 днів, в огляду на скріплену активність протидержавних організацій.

Альбанія заперечує поголоски про мобілізацію 9 річників.

НОВИНКИ.

— **„Жінка в парохії в нинішніх часах".** Заходом Центр. Жіноч. Кружка У. К. С. відбудеться в пятницю 27. березня ц. р. в год. 5.30 у домівці Марійського Тва Пань при вул. Руській ч. 10 дискусійний реферат Преосв. Кир Никити на тему: „Жінка в парохії в нинішніх часах". До численної участи членів і гостей запрошує Управа Централь. Жіноч. Кружка У. К. С.

— **Оперигказки для дітей у Львові.** Заходом Тва „Рідна Школа" відбудеться в найближчих днях у Львові в салі театру Ріжнородностей вперше у нас вистава дитячих опер: „Червона шапочка" — в 2 відслонах, відомого композитора Цезаря Кюї та „Лисичка, котик і півник" українського композитора Кирила Стеценка — теж у 2 відслонах. Лібретта обох опер узяті з відомих загально казок. Мистецька сторінка цієї незвичайно цікавої і корисної для молоді та дітей імпрези в руках диригента Антона Рудницького і п. Лесі Кривицької. Виконавцями головних співочих партій будуть найздібніші наші адепти вокального мистецтва, учениці кляси співу Муз. Інституту ім. Лисенка: пп. Рена Яросевич, Рома Гумінілович, Ольга Антонович і Оля Сушко. Вистави відбудуться в днях: 1., 2., 3., 4. і 5. квітня ц. р. в год. 3.30 пополудні. Тому, що на всі вистави білети вступу розбирають між себе — для своїх учнів і дітей — дирекції всіх наших вселюдних і середніх шкіл та всі захоронки, бажано було би, щоб скочі побачили цю нашу першу музичну імпрезу для дітей. Хто не має звязку зі школою — всі родичі, що мають дітей у передшкільному віці — можуть завчасу зголошувати ся до редакції „Світа Дитини", Львів, Зіморозича 3 (число телефону 257-87) за білетами вступу. Увесь дохід з цієї імпрези призначений на „Рідну Школу".

— **Нові великодні листівки** з барвистими малюнками у народньому стилі, виконані С. Гордиським, видав „Союзний Базар". Листівки на гарному папері, надаються на святочні побажання.

— **Нова залізнича тарифа.** З днем 15. ц. м. увійшла на польських залізницях в життя нова товарова тарифа, що вводить значні знижки за перевіз ріжних сирівців і підставових продуктів. Крім того введено ріжні полекші у приписах тарифи.

— **Почтові урядовці мають бути ввічливі.** Міністер почт і телеґрафів видав інструкцію у справі поведення почтових урядовців з публикою. Інструкція зазначує, що почтові урядовці мусять дбати про вічливий та прихильний настрій в урядах. Всякі непорозуміння й конфлікти слід полагоджувати спокійно і з тактом, а тільки у випадках, коли клієнт допустився справді якогось переступства, можна кликати поліцію.

— **Українська радієва вистава** буде відкрита в Києві у квітні ц. р. Вистава буде складатися з двох відділів: історичнополітичного й історично-технічного.

— **„Стшельци" будують костели.** Повітовий союз делеґатів „стшелецького звязку" в Золочеві рішив піддержувати будову костелів у Гутиську, Олеському, Пітричах, Митулині і Бортковi. Задля цього вони орґанізують збірки і працю членів стрілецького союзу при будові.

— **Сплав дерева на Черемоші** зачинається в найближчому часі. Переговори польсько-румунсько річної комісії скінчилися, одначе румунські експортери нарікають на високі сплавові такси і домагаються, щоби сплавову тарифу змінити.

— **Віз із трупом на вул. Леґіонів.** У вівторок рано з вул. Леґіонів віхав дуже скоро на пл. Голуховських селянський віз, якого візник лежав навзнак і держав віжки в руці, що звисала безвладно. Прохожі здержали віз і переконалися, що селянин непритомний. Візвали рятункову стацію, та заки вона приїхала селянин помер. Виявилося, що то був господар Микола Беран із Черлян, який привіз до Львова свої дві тяжко хорі корови. Перед пл. Голуховських Беран побачив нараз, як напроти його воза надїхав мотоцикль. Мабуть наслідком переляку помер на удар серця.

— **Львівська хроніка.** На Персенківці під Львовом відкриють з днем 1. квітня ц. р. почтову аґенцію для найближчих місцевостей і присілків. — На залізничому шляху біля Клепарова знайшли тіло молодого мужчини з відтятою головою. Є це умово недужий молодик, що видалився недавно з дому своєї матери.

— **Краєва хроніка.** В мешканні Андрія Трячаї у Волі Мазовецькій пов. Тернопіль вибухло знайдене артилерійське стрільно, ранячи двоє дітей, що принесли його до хати. — В Суховичах пов. Мостиська злодії, що закрадалися до загороди одного господаря, застрілили громадського вартівника, який на крик господаря біг на поміч. — Біля Глинної під Львовом згоріла в лісі на просторі 20 моргів трава, що займилася від іскри паровозу. — На шосі Львів—Винники перевернувся до рова з причини дефекту мотору автобус з чотирма пасажирами, з яких одна жінка скалічилася в голову.

— **Автобусова катастрофа** склалася 23. ц. м. на шосі між Ягольницею і Чортковом. Автобус, що їхав із Заліщик до Чорткова, зустрів

цілий ряд фір, що їхали до міста на торг. По обох боках гостинця находилися купи шутру. Шофер давав сигнали і один віз виїхав з ряду на бік і хотів оминути автобус. Не передбачуючи цього руху, шофер скрутив у противний бік і вдарив на телеграфічний стовп. Сила удару була така велика, що стовп зломився, причому знищило перед самоходу. Наслідки зудару були фатальні: три пасажири, між ними жінка адвоката Скалнера із Товстого, зазнали тяжких ран. Інші пасажири потовклися легко. Ранених перевезли до чортківського шпиталю.

Гімназійні студенти зберуть голос, бо фірма Віттельс, Львів, Рутовського 7, напроти катедри ввела абонамент на студентські однострої та літні студентські плащі, стисло приписові, місячно 10 зол. Йдемо назустріч засадам: добрий товар, і низькі ціни. 14/113

— **Найшли бомби.** Поліція в Отвоцьку знайшла дві годинникові бомби. Одна була підложена під деревляною хатою Хани Мавер, а її годинниковий механізм був наставлений на 10 год. веч. Друга бомба була під хатою братів Лермерів, наставлена на год. 1.10. Комендант поліції не міг унешкідливити вже першої бомби, тому вкинув її в бочку й вона там вибухла, не заподіявши шкоди. Другу бомбу розібрали.

— **Смерть від бальоника.** В Челядзі біля Сосновця помер серед незвичайних обставин 11-літній учень вселюдної школи, Йосиф Суфайда. Він бавився гумовим бальоником, що його купив від вуличного продавця. Хлопець мав на горішній губі прищ. Коли надув бальоник, йому почало пухнути лице і в короткому часі він незабаром помер. Покликаний лікар не міг нічого порадити, бо хлопець дістав зараження крови.

— **Бичування в абісинському війську.** У звязку з бунтом в абісинській провінції Гойдам місцева влада забичувала багатьох бунтівників на смерть. Бичування належить до частих тілесних кар у війську негуса. Виконують її при помочі бичів із шкіри гіпопотама і тільки губильці, що визначаються виїмковою будовою тіла, можуть видержати більше ніж 50 ударів. Вища скількість рівнається карі смерти. Бандитам і злодіям відрубують в Абісинії руки, одначе цю кару вважають лагіднішою від бичування.

— **Горівка з моря.** Не береги Нової Фундляндії викинули морські хвилі кількадесять скринь. Коли їх отворено, знайдено в них самі фляшки з анґлійською горівкою. Доходження викрили, що скрині не походять із затопленого корабля, тільки кинули їх у море якісь контрабандисти з часів американської прогібіції. Тоді кораблі, що займалися контрабандою, затоплювали нераз алькогольний вантаж, щоби ратуватися перед американською контролею та високими карами. Багато цього „добра" пішло на дно моря, але от дещо дісталося тепер у руки рибаків, які передали його місцевій владі.

— **Зріст безробіття в Америці.** Як повідомляють із Ню Йорку, безробіття у Зл. Державах поширилося в січні ц. р. більше, ніж колинебудь в останніх пятьох роках. Американська федерація праці оголошує, що в січні втратило роботу 1.230.000 людей в цілій Америці. Всіх безробітних є тепер 12 міліонів 620.000 людей.

— **Катастрофальна пожежа в театрі.** В китайському місті Тулію недалеко Тієнцину вибухла в театрі підчас вистави катастрофальна пожежа. Повстав жахливий переполох, причому у вогні та під ногами юрби згинуло поверх 200 осіб, між ними 14 з акторського персоналу. Населення, обурене недостачею протипожежного обезпечення, знищило маґістрат і поліційний будинок.

— **Приготовляють телевізію.** Підприємство „Америкен Телеграф енд Телефон Компані" почало закладати дроти із Ню Йорку до Філядельфії для введення телевізії. Надіються, що за шість місяців можна буде розмовляти з Ню Йорку до Філядельфії і бачити один одного, начеб то було в одній кімнаті. Труднощі із заведенням нового винаходу полягають у цьому, що не можна вживати до нього звичайних дротів, а скомбінованих. Кажуть, що в одному дроті буде ще другий. Такий дріт виробляє тепер фабрика Вестерн Електрік Ко. в Бальтімор. Тому, що кошти будови телевізійних винаходів є великі, праця поступатиме поволі. Наперед заведуть лінію з Філядельфії до Ню Йорку, а потім будуть чекати на удосконалення. Щойно, коли винахід буде поправлений, а з тим і дешевший, можна буде поширити сітку на інші стейти.

Найбільший тріюмф техніки! Фільма великих емоцій! Ідеї і сцени, яких дотепер не було!

Невидний промінь.

Премієра!

В гол. ролях: КАРЛЬОФ, БЕЛЯ ЛУГОСІ, ФРАНЦІС ДРЕЙК.

КОПЕРНИК — МАРУСЕНЬКА

— **Модерні авта загрозою життя.** В Ню Йорку відбулася конференція знавців над безпеченством на вулицях міста й околиці. Декан А. Фейлс, професор автомотивної інжинерії в технольоґічнім інституті в Масачусетс, виказав, що авта теперішнього типу, отже так звані „стрім лайн", дуже небезпечні для життя людини. Вони женуть з такою скорістю, що шофер не може їх спинити і тому так багато нещасливих випадків. Так непр. в 1934 р. статистика виказує в Америці 500.000 невияснених випадків.

— **Зустріча літака з метеором.** В пасажирський літак, що вилетів зі стейту Каролайна, ударив метеор і ушкодив антену радіостанції. При нода скінчилася досить щасливо, бо вісьмох пасажирів тільки попарило, а літак удержався дальше в повітрі. Спершу думали, що в літак попала якась заблукана куля.

— **Німеччина побільшує свою територію.** Як відомо, діється це від довшого часу шляхом відвоювання землі від моря, головно на західному шлезвіґ-гольштинському побережі. В останньому часі рішено побудувати від острова Сильт греблю, що замкне залив біля Рентум. Таким чином одержиться озеро завбільшки 20 квадратових кільометрів. Випомпувавши воду з цього озера, здобудеться 2.000 гектарів урожайної землі.

— **Ескімоси вимирають.** Американські лікарі, які переводили досліди над населенням ескімосів, ствердили, що цей нарід паде жертвою туберкульози, страшної недуги, якої ескімоси давніше не знали. Їхня недоля почалась від часу, як вони зустрілись з білою цивілізацією. Професор медичного факультету в Крейтоні, д-р В. Левін ствердив, що ескімоси на Алясці наслідком пошести туберкульози осягають пересічний вік найвище 24 літ. Він перевів теж досліди над подяренними ескімосами і прийшов до висновку, що як не переведеться далекосяглих санітарних протимір, ескімоська раса вигибне впродовж одної ґенерації.

— **Ріжні вістки.** На основі податкової статистики в Мадярщині є 363 міліонери, з того 197 в Будапешті. — В потязі між Берліном і Амстердамом знайшла залізнича прислуга в рурі до огрівання 40.000 марок, які хтось сховав, переїзджаючи границю. Гроші сконфісковано. — Біля Франкфурту впав у ріку Мен винтовий самохід і розбився, причому згинули три особи. — В Камені біля Черновець вимордовано цілу родину селянина В. Туркана, зложену з пятьох осіб. У звязку з тим арештовано недалеко польської границі двох людців, що мали сліди крови на одягах. — На пограничі Туреччини й Іраку поліція вбила 18 бандитів а 15 зловила живцем. Вотажок бандитської шайки згинув, його жінка дісталась в руки поліції. — Комуністичні ватаги в Китаю напали на оселі анґлійських та американських місіонарів, яких дальша доля невідома. Вислано їм літаки з допомогою. — Недалеко Буенос Айрес упав до рова автобус з 14 пасажирами, з яких шість осіб згоріло наслідком експльозії бензини.

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО": *„ЧОРНІ РОЖІ"*.

Тема заповчена з доби боротьби Фінляндії за незалежність під царською владою. На фінляндській землі урядує у великому місті російський ґубернатор і грає російський театр. У балеріні цього театру закохані водночас молодий ґубернатор і молодий фінляндський різьбар, що бере живу участь у протидержавній організації. Молода російська балеріна стає причиною мимовільної інтриґи, що доводить до дуже прикрих конфліктів. На окрасу фільми складається гарний класичний балет і драматичні сцени в театрі, дуже добре вирежисоровані. Головні ролі грають Лілліяна Гарвей та Віллі Фрітч. Пера комедійних артистів вибрала собі цим разом драму, тим то і не можуть вони проявити люлід свого таланту.

ДИВОГЛЯДИ.

ЮВЕЛІРИ ПРОТИ ДЕРЖАВИ.

Нюйоркські ювеліри внесли скаргу проти державного скарбу за незаплачені досі кошти виготовлених ними золотих відзнак і плянет для ріжних відзначених людей. Головно йде тут про незаплачений рахунок за відзнаку для летунської подружої пари Молісон, що перелетіла в 1933. р. Атлянтійський Океан. Мешалі замовив почесний комітет, який рахунку на 150 дол. не заплатив. Державний скарб не хоче заплатити тої дрібної суми з принципіяльних мотивів.

АНІ ЦИТРИНА, АНІ ПОМАРАНЧА.

Каліфорнійський фармер Джеймс Атер, відомий ботанік, зумів виплекати новий тип овочу посереднього між цитриною і помаранчею. Повстав той овоч із перехрещення тамтих двох. Свій винахід він оцитентував, називши його „лемором". Лемора має смак червоної помаранчі з легким квасковатим смаком цитрини. Важне те, що лемора може стояти 15 місяців і не псуватись. Назву „лемори" складено теж напоповину з помаранчі та цитрини.

Дописи.

ТОВСТЕЧЧИНА.

Закінчення сільсько-господарських курсів. Дня 18. ц. м. відбулося святочне закінчення сільсько-господарського курсу, що тягнувся від 4. ц. м. На курсі було 24-ох молодих хлопців з доколичних сіл. Викладали: інж. Кушей, Роман Коцик, П. Скалецький, о. Навольський, д-р П. С. К, Гомотюк, Р. Зазулик і д-р Семчишин. Курс пройшов з повним успіхом. Учасників цікавило головно господарювання у скрутних обставинах, передовсім садівництво та городництво. Практичні вправи в саді переводив з курсантами п. Р. Коцик з Хмелевої.

Вчасна і суха весна. Цього року весна є дуже вчасна і суха. Полеві роботи в повнім ході. Селяни зацікавлять ся пашними ростинами з огляду на молочну господарку. Сильно зріс попит на насіння кормових ростин. На жаль їх продукція не в наших руках.

СТАНИСЛАВІВ.

Відкриття демографічної вистави. Мин. неділі відбулось у нас відкриття демографічної вистави „Український нарід". На відкритті промовляв проф. д-р Кубійович, який у півторагодинній прелекції вказав на ціль і завдання такої вистави. Вистава буде тревати до 29. ц. м. і її повинно відвідати все станиславівське громадянство, бо вистава дуже цікава та надзвичайно повчальна. З порозвішуваних карт і діяграм кожний може довідатися про всякі ділянки нашого життя на всіх етнографічних українських землях. Виставу направду мусить оглянути кожний, хто бодай трохи цікавиться українським життям.

Ревія. Мин. неділі вистава гуртка „Сфінкс" ревію яка стягнула до салі „Сокола" надсходівано багато публики. З поодиноких точок найкращий був скетч „Плотці", який був знаменитою сатирою на відносини по наших інституціях. Добрий був теж скетч „Байчин", що ілюстрував, в який то спосіб зуміє вміл добувати гроші. Голосні оплески збирали ревелерси „Льоци", які мусіли кількаразово свої пісні повторяти. Слід згадати, що ревелерси „Льоци" значно поправились і є тепер зовсім добрим хором ревелерсів. З танців найбільше подобався „Білий вальс" (Каритницька та Лукасевич), зате „чардаш" не мав мадярського темпа. Незлою булаб інсценізація „Іван козак за Дунай", якби Лукасевич у ролі дівчини не був уживав деяких надто вульгарних рухів, що неприємно вражали. Треба з прикростю зазначити, що саме з цієї інсценізації публика найбільше реготалась не розуміючи т. зв. „поважних" і добрих дотепів конферансієрки Т. Лісьмевича. З конферансієрки подобався публиці більше Андрухович, який скоріше навязав контакт з публикою. Назагал ревія була добра, хоч при повторюванні сцени доконче вкинути з репертуару деякі не смачні звороти, як напр.: „Век Нови" і „Діло" — це одно і те саме", бо це і нетактовне і некультурне. З цього не виходить, що ми є проти критики й сатири. Ні! Лише сатира має бути правдива і всесторонна та не може спиратись на особистих симпатіях чи антипатіях. Організатори мусять числитися з тим, що на салі сидять люди з ріжними переконаннями і їх зражувати собі не можна. Добра сатира кожному подобається! При кінці мусимо висловитися з найбільшим признанням для М. Зорія за його першорядні декорації, які вказують, що М. Зорій вибивається на одного з найкращих наших сценічних декораторів.

Б. Л.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

УКРАЇНСЬКИЙ СОКІЛ, часопис Союзу українського сокільства за кордоном. Р. III., ч. 3 (18). Прага, березень 1936.

ТРИЗУБ, тижневик. Р. XII., ч. 12 (516). Париж, 22. березня 1936.

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Р. XV., ч. 12. з 22. III. 1936.

СПОРТ. Р. I. ч. 3. з 20. III. 1936.

Спорт.

СТАНИСЛАВІВ. **Пролом — Гірка 2:1 (1:1).** Другі з черги товариські мичеві змагання покінчились виграною Пролому, який виступив у такому складі: Андрийшин І. і II., Багриновський II., Куліба, Менів, Чаплинський, Демичук II., Демичук І., Керникевич, Уренкий II., Перейма (Якібчук І.), Ворота добув Керникевич. В Пролоні найкраще грало оборонне трію з Андрийшином II., який був дуже добрий на грищі. Добре грала поміч, хоч за мало офензивно, де на перше місце вибився Куліба, а Менів був дуже пропьовитий. Напад грав найслабше, хоч значно краще, як минулої неділі з Ревером; головно права сторона була добра, де Демичук І., колишній грач Ревери, показав гарну гру. Напад мав кілька моментів напереду дуже гарних, головно в другій половині, зате стрілив до воріт Гірки дуже мало (може 8—10), коли напад Гірки стріляв до воріт Пролому бодай 40—50 разів. Напад Пролому мусить зрозуміти, що завданням нападу є стріляти до воріт, а не лише гарно комбінувати. Сама гра доволі цікава, при легкій перевазі Гірки, яка теж програла незаслужено. Судив п. Серафіні дуже добрий.

Біг навпростець на трасі коло 2.500 м. виграв Соколовський (УССК., Львів) у дуже слабому часі 10.9. Всіх стартувало 8, біг скінчило 6.

Ревера — Маккабі 8:0. Товариські змагання виграла Ревера легко у свою користь. Б. Л.

ШАХИ В СТАНИСЛАВОВІ

Новораснована, в дійсности відновлена шахова секція при У. С. Т. „Пролом" розіграла в неділю 22. ц. м. змагання зі Соколом (Бельведер), які скінчились виграною Пролому 8:2. (Змагання 15. ц. м. закінчились теж виграною Пролому 8:2). Пролом виступив оба рази в такому складі: Менів, Мартинюк, Маланюк, Фунт і Голинський. Слід згадати, що цей склад не є найсильнійший, бо не грали два м'ри Крушельницькі й Керникевич, які перевищають вичислену пятку. Б. Л

Листування Редакції.

Чорний Крук: Леґітимацію пришліть на суботу 28. ц.м.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" Стрий, сала „Німецького Дому".
25. III. Голгота.
26. III. Дума про Нечая.

Український Молодий Театр „Заграва".
Медина:
25. III. Отаман Пісня.
26. III. Лев з Абісинії.
27. III. Інваліди.
З Медини їде театр до Судової Вишні.

Великий Міський Театр.
Середа, 25. III. год. 8. веч. „Бал у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав. Дембовського.

Театр Різнородностей.
Середа, 25. III. год. 8. веч. відчит Кав Іванівського „За літературою минулого року".

Кіна.

АПОЛЬО: „Чорні рожі" з Лізіною Гарвей.
АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевіленд і Ерол Флин).
ВАНДА: „Оборонець Ченстохови", „Вонкулак".
ГРАЖИНА: „Шалений поручник" (Густав Фреліх).
КАСІНО: „Фдін і Фдин як подвоє", „Тайни воєнної наривки".
КОЛІСЕЙ: „Уланські обіти", ревія „Парада дегунів".
КОПЕРНИК: „Невидний промінь" (Борис Карлов) і подірова гротеска: „Шибеник Петрусь".
МАРУСЕНЬКА: „Невидний промінь" Борис Карлов) і подірова гротеска: „Шибеник Петрусь".
МІРАЖ: „Єгипетські ночі" (Еді Кантор).
МУЗА: „Епізод" із Павлею Веселі.
ПАКС: „Мальована заслона" з Ґретою Ґарбо та подірова гротеска.
ПАЛЯС: „Відень, місто моїх мрій".
ПАН: „Його велике кохання" (Ст. Ярач).
РАЙ: „Їх Експеленція шофер".
СВІТ: „42-га вулиця", „Вкрали людину" з Лізі Дамітою.
СТИЛЕВЕ: „Граф Монте Хрісто" й ревія.
ТОН: „Збігець із Яви".
УТІХА: „Рокамболь" і ревія.
ХИМЕРА: „Золотоволосий шибеник"

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
Дозьоміти.

Закордонне радіо.

Середа, 25. березня 1936.

Відень (506,8) 16.35 Грецькі пісні, Н. Ґаланос сопран, 17.25 Сучасна австр. музика, 1935 „Панци" оп. Леонкавалля, „Джанні Скікі" оп. Пучінія, **Братислава** (298,8) 19.25 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470,2) 19.35, 19.25 Музика, 20.35 Квартет а-дур Дворжака, 21.20 Фібіхові твори, **Париж** (2648) 13.15 Легка музика, 21.00 Арфа, 21.45 Театр. авд., **Білгород** (437,3) 13.15, 19.50 Пісні, 11.30, 20.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 14,15 З усього світа — концерт, 16.45 Співаємо та граємо, нарком. солісти, 20.10 Грецько-нім. вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Музика, 18.30 Соната г-моль Респіґі, 20.10 Барвний світ оперетки, **Мінхен** (405,4) 17.00 Концерт, баритон, два форт., **Будапешт** (549,5) 15.50 Сальон. музика, 17.00 Лістів фестіваль, 17.50 Циг. музика, 21.50 Орх. концерт, **Мілано** (368,6) 16.10 Оп. мельодії, 20.35 „Парсіфаль" оп. Ваґнера, **Рим** (420,8) 13.10 Оп. мельодії, 17.15 Симф. концерт, 22.10 Концерт хору, Танк. музика.

Четвер, 26. березня 1936.

Відень (506,8) 16.05 Концерт орг., 17.30 Скрипка, 19.25 Музика, **Прага** (470,2) 17.15 „Матері" пісні Біліна, 20.05 Концерт, **Париж** (1648) 17.15 „Дон Хуан" ком. Моліера, 22.45 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 12.00 Концерт, 17.00 Пісеньки, 20.00 Ґрієгові твори. **Берлін** (356,7) 16.15 Нар. пісні, 17.00 Мельодії рококо, 19.00 На спогад Бетовена, концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.15, 19.00 Нар. пісні, 14.00 Музика на давніх інструментах, 18.15 Серенади й танки, **Ляйпціґ** (382,2) 16.30 Солісти, музика, пісні, **Мінхен** (405,4) 17.00 Солісти, пісні Шумана на баритон, 18.30 З нім. опер, **Будапешт** (549,5) 12.05, 18.50 Вок. концерт, 17.30 Циг. музика, 20.30 Скрипка. **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 20.45 Концерт орх., 22.15 Концерт хору, **Рим** (420,8) 17.15 Вок.-інстр. концерт, 20.35 „Манон Леско" оп. Пучінія.

Львівське радіо.

Середа, 25. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Дитина в передшкільному віці: Боротьба з хоровитістю, 12.30 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, гр. пл., 13.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Відомі пісоньки в гр. пл., 16.00 Півник на дзвіниці, авд., 16.10 Сп. ресіталь Евг. Мая, 16.45 Ґутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Місце для молодих 17.20 Ігн. Добрянський: Квінтет, 17.50 Про книжку Вілієма Браґа: „Світло", 18.00 Пів години в Еспанії, камер. орх., 18.30 Про так звані літер. крадежі, 18.45 Пісоньки з гр. пл., 19.00 Вокс ситий і коза ціла, 19.20 Ґеґлям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Актуальний поранок, 20.00 Сальон. квінтет, пісоньки, 10.46 Вечірній дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Творчість Фр. Шопена, 21.40 Серед молодих поетів, 21.55 Актуальна господарська ґутірка, 22.05 Авдиція з нагоди нац. свята Греції (грецький гимн., промова в новогрецькій мові, музика), 22.25 Концерт орх.

Четвер, 26. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Шк. поранок, муз., спів, 13.00 Кавсини з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Оп. Фраґменти, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Сальон. музика, 16.05 Поезійки для дітей, 16.20 Легка музика з гр. пл., 16.50 Концерт міш. хору, 17.05 Краківське міщанство, 17.20 Найгарніші Моцартові сонати, 17.55 Актуальна ґутірка, 18.05 Сп. ресіталь Франки Морні (кольор сопран) у супр. форт., 18.30 Елементи телевізії, 18.40 Туристичний Інформатор, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Золотий скарб із Михалкова, вит. д-р Т. Сулімірський, 19.35, 19.40 Спорт, вістки, 19.45 Актуальна ґутірка, 20.00 Легка музика, 20.45 Веч. дениик, 20.55 Протилет.-газ. оборона, 21.00 Теар Уяви: „Історія про вожка" К. Ф. Радюза з муз. Іґ. Стравінського. 21.45 Пісні — Шаннінська сопран, Лучай бас, у супр. форт., 22.10 Скр. ресіталь Жака Тібо з супр. форт., 22.50 Танкова музика з гр. пл.

Радіокутик.

ПОЛІТИКА В РАДІО.

Французький радієвий тижневик висловлюється досить неприхильно про ухвалу надавати радіом у часі майбутніх виборів, політичні промови представників ріжних партій. „Настануть приємні дні для радіослухачів. Тому, що нинове політики не схотять бути голосом вопіючого в пустині, хочаб їх слова були найбільш беззмістовні, не схотять задовольнятися ранішніми годинами, але будуть нам прикрашувати своїми символами віри другий сніданок — на зміну з курсом біржі і іншими чарівними темами...

ТРАСМІСІЯ З КРАТЕРУ ВЕЗУВІЯ.

Італійське радіо надавало трансмісію проміня Везувія, який пробуджується, з коментарями в чотирьох мовах.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27.

Нім. марка 1·40—1·45, фр. франки 34.85 35·10, шв. франки 172.75—173·50, фунти стерлінґи 26·15—26·30, австр. шілінґи 98·50—100.00, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 28.00—30.00, італ. ліри 32.00—3.4.50.

Золото: Долярн 9.03—9.07, Рублі 47.50—48·50, Фр. франки 34.50—35·00, Корони 36·40—37·00, Дукати 83.00—83.70; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.27, Рублі 1.20, Фльорени 0.65—0.70.

Долярівка 53.00—54.00.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З. 38—40, 5% дол. Б. Г. 49—51, 4% Зл. Б. Г. 41—43, 4½% Зл. Б. Г. 44—46, 4½% Ком. 48—50, 4% Ком. 44—46, 4% Б. Г. К. 61—63, 4½% Б. І. К. 61—63.

Папери: 5-прц. конверсійна поз. 59.50, 6-прц. дол. поз. 75.50, 4-прц. долярова, поз. 51.55, 7-прц. стабілізаційна 62.83 дрібні 63.38.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 24-го березня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів,
1 кг. масла десерового	2.55 зол.
1 кг. масла десерового бочкового враз з бочковим опакуванням . . .	2·60 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15 „
1 к. вець	2.40—2.50 „

Тенденція на масло і на яйця знижкова, на молоко слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 24. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	1.10	зол
Курки товсті з острогами І. кл.	1.00	„
Індики товсті І. кл.	1.16	„
Індички товсті І. кл.	1.25	„
Пантарки товсті І. кл.	1.25	„
Качки товщеві І. кл.	1.20	„

Приймає курн, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достаціїв.

КУПНО - ПРОДАЖА

НА ПРОДАЖ одноповерхова чиншова вілла з повним комфортом у Львові у здоровій околиці: вільна від податків, обтяжена довгоречинцево 2 проц. в Банку Госп. Кр. Вимагана доплата 20.000 зол. Зголошення до Адм. „Діла" під „Вигода". 1741 2—2

ТОРГОВЕЛЬНА ФІРМА в центральному положенні у Львові, дуже добре проспеpуюча, з особистих причин до продання. Вклад кільканацять тисяч. Лише поважні оферти слати до Адміністрації під „Нагода". 1746 3—5

ПАНСІОН у Гребенові 14 кімнат комплетно уряджених з цілим інвентарем, великий город, сад, ріка, оказійно дешево на продаж. Відомість Пярів 64 а двері 1. 1755 1—1

ДІМ на продаж з городом, електрикою і водою. Відомість Цетнерівська 26, години 11—4. 1756 1—1

МАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПРАКТИКАНТА молодшого з річною практикою до споживчого склепу прийму. Василь Гуда, Тарновського 85. 1712 3-3

ЖІНКА ПРАЦЬОВИТА й ощадна потрібна зараз до хатнього заняття з взренням включно. Винагорода по умові. Зголошення: „Укр. Родина", 135. Корчин, почта: Синевідсько Вижне. 1750 2—3

ПОВАЖНА УКРАЇНСЬКА ФІРМА приймає підприємчивого, рухливого, працьовитого, витревалого, солідного, наскрізь чесного торговельника із середньою освітою до організаційно-торговельної праці в краю на дуже добрих умовинах. Оферти з описом життя і поданням референцій до Адміністрації „Діла" під „Визначний". 40/93 1—2

МЕШКАННЯ

ПЯТЬ і чотири кімнат, комфорт, центр, на мешкання або бюра до винайму. Д-р Альтшіллер, Сикстуська 14. 2/57

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ШУКАЮ праці в друкарні чи іншій українській установі більшого міста за скромною винагородою або навіть за утримання. Маю скінчену 7-миклясову школу. Адреса: Кремянець, Українська книгарня Козловському. 2—3

РІЖНІ

ЗГУБИЛА Я БРИЛЯНТ через мою легкодушність і неувагу, — тому що не була наперед в **РОБІТНІ ОПРАВНО-ЮВИЛЕРСЬКІЙ** при **СИКСТУСЬКІЙ 9** (в подвірю) — яка в тій справі дає **БЕЗПЛАТНО РАДИ.** 1732 2—3

ОВОЧЕВІ ДЕРЕВЦЯ і до окраси, добірної якости, по низьких цінах продає Малопольське Рільниче Товариство, вул. Коперника 20, Тел. 200-88. 1701 4—5

КОТРА З ВП. ПАНЬ пожертвувалаб трохи вільного часу на милосерний вчинок: переписати дещо для сліпих письмом для сліпих. Коштів ніяких. Матеріял передамо і покажемо. Зголошення до Адм. „Діла" під: „Милосерний вчинок". 1—3

ПОЧЕСНІ ГРАМОТИ, альбоми, провізитні книги — артистичне переплетня Криницького Львів, 3. Мая 4. тел. 254-62. 1757 1—3

ПОВІДОМЛЯЄМО П. Т. ПУБЛИКУ, ЩО НАША ФІРМА

ПЕРША ВІДЕНСЬКА ХЕМІЧНА ПРАЛЬНЯ і ШТУЧНА ФАРБЯРНЯ

перенесена з вул. Лелевеля

на вул. ПІЛСУДСЬКОГО 10

Телефон ч. 270-58.

Роботу виконуємо працнзійно, дешево і пунктуально.

Відбір і достава даром.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50 на 960 урядів оправлена зол. 5.–

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 68 (14.315). Львів, четвер 26. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
Адміністрації: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Французький протест і британське вияснення.

ЛЬОНДОН, 25. 3. ПАТ. Франц. амбасадор Корбен зложив вчора мін. Іденові в імені свого уряду офіційний протест проти інтерпретації, яку дає порозумінню між льокарненськими державами льондонський уряд та парлямент. Він домагається зокрема вияснення у справі понеділкової заяви Ідена у парляменті, мовляв: порозуміння творить низку пропозицій, спрямованих лише до Німеччини. Французький уряд тим дуже прикро вражений, заявив амб. Корбен, бо на його думку льондонське порозуміння обіймає деякі постанови, які дефінітивно обовязують сигнатарів Льокарна: консультацію ген. булав, договір взаїмної помочі та поступовання на випадок, якщоб угодова акція не пощастила.

Іден відповів — як повідомляють міродатні круги — що британський уряд зовсім не квестіонує своїх зобовязань, а його інтерпретація порозуміння як пропозиції торкається лише її частини порозуміння, яка спрямована до Німеччини, зокрема дотично гаського трибуналу та нової ідемілітаризованої смуги. Зате брит. уряд, так само як і французький, уважає порозуміння дотично взаїмних ґарантій дефінітивним і не думає про нього дискутувати з Німеччиною.

Німеччина відкидає льондонські пропозиції, одначе подає нові.

БЕРЛІН, 25. 3. ПАТ. Вчора над вечір амб. фон Рібентроп доручив мін. Іденові тимчасову відповідь на пропозиції сигнатарів Льокарна такого змісту:

1) Трівке порозуміння між европейськими народами можна осягнути лише в атмосфері взаїмного довіря та визнання рівних політичних прав усіх контрагентів. Лише тоді держава придержується договору, коли приймає його як добровільне зобовязання, а не як насильний диктат. Такими мотивами руководилася Німеччина, коли привертала свої суверенні права над Надренією, окупуючи її, тому годі відділити цю справу від нім. пропозицій 25-літнього мира.

2) Проект льокарненських держав стоїть на становищі нерівних прав Німеччини; якщоб вона його приймила, приймила би на себе вину, погодилася би з упокорюючим станом залежности, який силоміць накинули Німеччині у Версаю. Німеччина цього не зробить. Вона уважає, що мир можливий лише при рівних правах, тому відкидає всі постанови проекту льокарненських держав.

3) Після привернення незалежности хоче нім. уряд та нарід співділати при усталенні трівкого европейського мира, без якого неможлива господарська розбудова европ. націй. Тому нім. уряд приймає ініціятиву британського уряду та висуне свої пропозиції у тому напрямі; до них назвязує свою відмовну відповідь. З огляду на передвиборчу підготову зредаґує свої пропозиції опісля, а покищо передає через амб. фон Рібентропа устні пояснення. В четвер предложить нім. уряд британському позитивні пропозиції.

ЛЬОНДОН, 25. 3. ПАТ. Амб. фон Рібентроп має нині знову спрінутися з мін. Іденом. Після 2- чи 3-денного побуту в Льондоні виїде він до Берліна, відкіля вернеться — як здогадується Авас — 31. березня, себто тоді, як нім. уряд сформулує свої пропозиції.

АНГЛІЙСЬКИЙ ОПТИМІЗМ.

ЛЬОНДОН, 25. 3. ПАТ. Райтер не добачує у нім. відповіді чисто неґативного характеру; він підмічує, що Німеччина висуває контрпропозиції, висловлює готовість дальше переговорювати, отже не відбирає надії. Нім. уряд не вичислює точок льондонських пропозицій, яких не хоче приймити. Зокрема тішиться Райтер тим, що Німеччина заповідає позитивні пропозиції. Добре, що будуть вони зредаговані щойно після німецьких виборів, — завдяки цій обставині будуть вони більше поміркованні. Вел. Британії слід ще деякий час посередничити між Німеччиною та Бельгією і Францією.

„Дейлі Геральд" вдоволений відповідю Німеччини; інші часописи, зокрема найповажніші, не коментують тимчасової відповіди і затримують резерву, доки Німеччина не оголосить зповіджених контрпропозицій.

ФРАНЦУСЬКА НЕУСТУПЧИВІСТЬ.

ЛЬОНДОН, 25. 3. ПАТ. Райтер подає з Парижа, що — на думку віродостойних французьких кругів — французький уряд відмовиться брати участь у дискусії над контрпропозиціями, що їх може видвигнути Німеччина підчас розмов з Англією, всеодно чи це буде в Льондоні чи в Берліні.

НОВІ РИМСЬКІ ПРОТОКОЛИ.

Постійний орґан обєднає політику Італії, Австрії та Мадярщини.

РИМ, 25. 3. ПАТ. Стефані подає: Дня 23-го ц. м. Мусоліні, Ґембеш і Шушніг підписали три додаткові протоколи до римських протоколів з дня 17-го березня 1934 р.

1. протокол висказує вдоволення з успішних вислідів постійної співпраці Італії, Австрії та Мадярщини в користь миру і господарської відбудови Европи; потверджує намір придержуватися політичних, економічних і культурних засад протоколів із дня 17-го березня 1934 р.; у цьому самому протоколі стверджують сигнатарі, що в їхньому інтересі є узгіднювати дальше їхню акцію в усіх ділянках відповідно до розвитку подій в Европі. Вони рішають створити постійне угрупування і покликати в тій цілі постійний орган взаїмних нарад.

В 2. протоколі сигнатарі потверджують знову зобовязання не вести ніяких політичних переговорів з іншими державами в справах, що дотичать наддунайських питань, без попереднього нав'язання звязку з учасниками римських протоколів. Вправді, всі три держави — говорить протокол ч. 2 — гідно признають корисність розвитку господарських взаємин із іншими наддунайськими державами, одначе думають, що в теперішний час посилення тієї виміни може відбуватися лише шляхом двосторонніх договорів.

В 3. протоколі заявляють сигнатарі, що міністерства закордонних справ Італії, Австрії та Мадярщини покличуть до життя постійний орган. Цей орган збиратиметься періодично, коли три уряди признають це відповідним.

Поприлайте передплату!

Хто добре ґаздує, той гараздує!
Кажуть старі люди, а господарюєте добре, складаючи свої ощадности в ПРЕМІЙНУ КНИЖЕЧКУ

Кооперативного Банку „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

на яку крім звичайних відсотків можете дістати ще й нагороду за ощадність 25—100 зол.

Перед важливими подіями у Польщі?

З приводу недалекого зачинення сесії сойму та сенату.

Варшава, 24. березня 1936.

Буджетова сесія польських законодатних установ доживає вже свого віку. Після нинішнього засідання сойму відбудеться ще пленарне засідання сенату в четвер 26. ц. м. і в пятницю 27. ц. м. і сойму в четвер 26. ц. м. та можливо ще в суботу 28. ц. м. для вирішення справ, що їх змінено в сенаті. В суботу 28. ц. м. або в найближчих днях, у кожному разі ще перед першим квітня ц. р., прийде формальне зачинення біжучої буджетової сесії згідно з постановами обовязуючої конституції.

Добігаюча свого кінця сесія ріжниться засадничо від буджетових сесій другої і третьої каденції (1928/30 і 1930/35) тим, що ведено її вже на підставі зміненої конституції з квітня 1935 р. і нових реґуляміні, котрі обмежили значно компетенцію сойму законодатних установ і посольську ініціятиву щодо мерітум; під формальним оглядом новий реґуляміні поширив свободу рухів чи пак законодатної ініціятиви кожного посла зокрема незмінною давніше постановою, що касує посольські клюби і кожному з послів надає право індивідуально вносити інтерпеляції до уряду та зголошувати законодатні внески. Була в „Ділі" недавно мова про обосічне вістря такої реформи, як також було ствердження факту, що не вдалися спроби створити сурогати давніх посольських політичних клюбів у формі господарських, станових чи реґіональних асоціяцій („кола"). Клюби (з офіціяльною назвою „кола") хліборобів правників і т. д. чи реґіональні асоціяції, як пр. східно-галицьке, волинське, поляньске, поморське і т. д., показалися на ділі мертвороджеными творами, що на парляментарній арені не відіграли буквально ніякої ролі, а ціла їх діяльність обмежилася здебільша до скликання одного чи двох засідань, своїм змістом зовсім не цікавих. Тут показалося наглядно, що така суто політична установа, що нею без сумніву є парлямент в демократичних державах, якою формально є Польща, не може обійтися без політичної внутрішньої структури з політичними клюбами, що надають йому розгін і життя.

Виїмок на тлі сучасного парляментаризму у Польщі творить Українська Парляментарна Репрезентація. Непризнана реґуляміново, бо — як сказано — соймовий і сенатський реґуляміни не признає ніяких політичних клюбів — виступала вона назовні одноцільно й солідарно та всі її члени діяли не у власному імені, але в імені УПР. З тим фактом рахувався й уряд, який вів переговори не з поодинокими нашими послами чи сенаторами, але виключно з Президією УПР або її відпоручниками. Цієї солідарности ніхто з членів УПР не зломив і це було великою морально-політичною силою наших виступів на парляментарній арені. На жаль, в останніх днях зайшов одинокий виїмок у дотеперішній одноцільній й солідарній орґанізації УПР: маю на думці факт виступу з УПР сена-

НАЙЦІКАВІША КНИЖКА
НАШОГО ЦЬОГОРІЧНОГО СЕЗОНУ

Ірини Вільде

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

208 сторінок.

Замовляти в Адміністрації „Діла". Порто 30 сот.

Ціна 1.50 сот.

тора о. Романа Лободича, як відгук подій внутрі невеличкої й льокальної групки УНО (Українська Народня Обнова).

Не буду тут аналізувати тактики, успіхів і невдач УПР. На це буде час після замкнення сесії, коли цією справою займуться наші політичні чинники, у першу чергу внутрі самого УНДО. Тактика сучасної УПР була зовсім інакша, як у попередніх польських законодатних установах, і очевидно повинна мати відповідне обжнивне насвітлення. Слід перевести річеву спокійну критику, бо тільки вона може дати дороговказ на майбутнє.

Поза буджетом ініціятива уряду у законодатній ділянці була доволі широка, та ще ширша посольська. Тому, що польське законодавство від 1926 р. спиралося головно на декретуванні, видано безліч декретів, що потребують новелізації. Появилася повінь новелізаційних проектів і нових законопроектів, у чому не було технічної перепони, коли кожний посол міг сам вносити новелю чи новий законопроект. Так було нпр. з внеском посолки Присторової про заборону ритуального зарізу, що стільки наробив шуму у Польщі й поза її кордонами. Зголошено й наш внесок зі сутополітичним характером, а саме про скасування декрету президента з 17 червня 1934 р. про вольнійні табори (Береза Картуська). Не підлягає сумнівові, що дискусія над ним у правничій комісії і на пленумі сойму булаб дуже оживлена й горяча, а для уряду некочне бажана. Це мабуть було причиною, що згаданий наш внесок відложено ad calendas graecas і він може прийти під нараду щойно у надзвичайній сесії сойму, яка буде скликана прибужно у половині травня ц. р. Тоді вирішать і цю безліч посольських проектів та проектів уряду, що їх досі не вирішено.

У біжучій сесії знавелізовано в цілості два дуже важні для господарського життя закони — векслевий й чековий та ухвалено новий закон про організацію молочарства з уведенням засади концесіонування молочарських підприємств. Молочарський закон має рамовий характер: подрібні постанови вийдуть щойно у міністерському розпорядку й матимуть рішальне значіння для дальшої організації нашого молочарського промислу, одного з найважніших для нашого хліборобства. Тут, очевидно, слід прильнувати, щоб розпорядок міністерства хліборобства не був гальмою на шляху розвою нашого хліборобського життя. Обовязані це зробити поруч з УПР ще й самі заінтересовані круги з Маслосоюзу, Сільського Господаря, як теж і наші рахники Хліборобської Палати у Львові, і ми не сумніваємось, що вони той свій обовязок якнайкраще виконають.

Як треба було сподіватися, уряд виступив сьогодні перед соймом з домаганням повновластей для президента у тих границях, які обхоплювали повновласти з жовтня 1935 р., себто в усіх господарських і фінансових справах за винятком розпорядку президента з 13. жовтня 1927 р. про стабілізацію золотого й тих справ, що були предметом законодавчої ініціятиви уряду у цій буджетовій сесії та яких у соймі не полагоджено. Час декретування обмежено по день 1. червня ц. р. Це дає запоруку, що в травні ц. р. буде скликана надзвичайна літня сесія законодавчих установ. Творить воно вилім у дотеперішній практиці, бо в часі потрасового режіму не було досі у Польщі літніх сесій сойму і сенату.

Під кінець цієї сесії трапилась у Польщі подія, яка найшла відгук і в соймі. Наприкінці нинішнього засідання сойму міністер внутр. справ Рачкевич відповів обширно на зголошену інтерпеляцію послів Похмарського і Ґдулі про кріваві події у Кракові в дні 23. ц. м., де впало 6 трупів й було багато ранених, про що читачі „Діла" вже поінформовані. Ця краківська подія ще дужче підкреслює загальний образ відносин.

На внутрішньому фронті у Польщі нема спокою. Помимо протижидівські ексцеси, організовані ендецькими боєвками центральних і західних воєвідств, нерз з кривавим вислідом і трупами як нпр. у Пшитику. Очевидно, уряд занепокоєний також сильним ферментом крайнього невдоволення у польському селі. Викликали його не тільки затяжна господарська криза і нужда на селі, але не менше й чисто політичні мотиви — невдоволення з сучасного політичного режіму. Польське село щораз більше схиляється під вплив польських опозиційних партій, на заході ендеції, деінде людових партій. Польща переживає сьогодні політичну кризу, що багато нагадує недавню історію в Югославії. Мабуть і вислід буде подібний, а ним у першу чергу булаб зміна державного устрою (конституції) та нові виборчі ординації до законодатних установ, що малиб на меті допустити польську опозицію. З черги слідуватиме розвязання сойму і сенату та розписання нових виборів, що знову малоб рішальний вплив й на нашу політичну тактику у Польщі. Це все справи, що лежать не за далекими горами й широкими ріками.

У звязку з теперішньою внутрішньою ситуацією у Польщі говориться вже про уступлення премієра Косцялковського й міністра Рачкевича. Як керманича найближчого уряду вичисляють мін. Понятовського, що з усіх членів теперішнього уряду як колишній „визволенець" має ще найбільше авторитету у польському селі.

Д-р Степан Баран.

ЕЛЄҐАНТНІ ПАНІ вбирають тільки у відомім першорядним маґазині ЯКІВ ПОСАМЕНТ Львів, вул. АКАДЕМІЧНА ч. 2. (Готель Жоржа).
1739 Найновіші креації плащів, костюмів і суконь постійно на склад.

З чужої преси.

Жидівська проблєма.

Для кождого ясно, що тепер у великій части світу гостро стоїть жидівська проблєма. Зокрема так є у Польщі. Тому справі жидівства попри демаґоґічно-крикливі статті ендецької преси присвячують свою увагу і поважні органи польської преси. Наше громадянство з конечности мусить цікавитись жидівською справою, бо на наших землях істнують хіба найбільші скупчення жидівства по містах і містечках. А вже безперечно роля жидівства в торговельному та взагалі економічному житті нашого народу є більша, ніж навіть у польському. Цікаво буде тому познайомитись зі змістом одної статті про жидівство, що її помістив „Букт Млодих" (з 10. ц. м.).

Автор оперує головно статистичними даними. Цифри, які він наводить, правдоподібно мало кому знані, а дають вони дуже яскравий і плястичний образ, що багато говорить.

І так перше питання, що його освітлюють цифрово-статистичні факти — це *зміни в числі жидів у світі* за останні 2.000 років. Коло Різдва Христового було жидів: у Палестині — 700.000; в Єгипті — 1,000.000; у Сирії — 1,000.000; у сумежних краях — 1,500.000; у краях дальшої діяспори — 80.000, що дає разом 5,000.000 голов.

Населення Европи в цьому самому часі творило цифру 40 міліонів душ. Від того часу населення Европи зросло до 500 міліонів, отже збільшилось 12 разів. А число жидів зросло лише втроє, бо тепер їх є у світі 16 міліонів. Очевидно, не можна припускати, щоб жиди вимирали або їх менше родилось, як це є в інших народів. Розвязка цієї загадки криється у тому, що жидівство дуже сильно денаціоналізувалось. Між іншим великий відсоток серед жидів творять мішані подружа. Нпр. у часі між 1911—1924. р. у Німеччині мішаних нім.-жидівських подруж було 20.260 на всіх 72.691 жидівських, що дає 27.9 відсотків. Процес денаціоналізації не всюди відбувався з однаковою силою. Самозрозуміло, що жиди найбільше денаціоналізувались у тих краях, де їх було найменше. У Східній Европі, себто у Польщі, б. Росії і Румунії, нині живе 7 міліонів жидів, з числа зденаціоналізованих жидів у тих самих краях є 14 міліонів; у Середущій Европі на 2 міліони жидів, що зберегли свою національність, припадає 8 міліонів зденаціоналізованих жидів; а в решті Европи є тепер 1 міліон жидів і 8 міліонів таких, що зденаціоналізувались.

Як бачимо, де більше жидів, там менше вони денаціоналізувались, хоч взагалі треба признати революційними розміри денаціоналізаційного процесу серед жидів. Кожний з нас радше схилявся до думки, що хто як хто, а жиди майже не денаціоналізуються, хоч назовні дуже швидко пристосовуються до оточення. Можливо, що в останніх роках затамувався цей процес денаціоналізації зі зростом сіоністичного руху та взагалі з пробудженням націоналізму. Якби воно не було, то на наших землях не бачимо денаціоналізації жидів, а якщо нпр. у Совітах цей процес у звязку з комуністичним світоглядом і перебудовою цілого життя й відбувається, то зовсім певно жиди там не українізуються, а тільки обмосковлюються.

Другий процес, що відбувався між жидівством, лекше можна було запримітити. Це — *зміни місця замешкання*. Під цим оглядом в історії жидівства зайшли величезні зміни. Порівнайте місця скупчення жидівства в часах Різдва Христового з теперішніми місцями їх осідку. Покажеться, що навіть у сучасній Палестині є жидівства неполовину менше, як у тих часах. А нпр. у Сирії число жидів з 1,000.000 упало до 35.000! У цілій Азії є тепер всього 9.00.000, в Африці — 475 тисяч жидів, а чейже Палестина, Сирія, Єгипет і сумежні краї у часах Христа скупчували майже всіх жидів у числі поверх 4,200.000. Як сильно і далеко вітри історії позносили жидівське листя, коли вони втратили свою батьківщину, коли висохло їх матірне-національне дерево! Нині жиди живуть головно в Европі — 10,000.000 (найбільше на Сході) і в Америці — 4,600.000, головно в Злучених Державах (4,200.000). Таблиця, що її нижче наводимо, показує найчисленніші скупчення жидів в Европі: Польща 3,400.000; Росія й Україна 2,860.000; Румунія 829.000; Німеччина 500.000; Мадярщина 444.500; В. Британія й Ірляндія 397.000; Чехословаччина 357.000; Франція 200.000; Австрія 191.500; Литва 170.000; Голяндія 112.000; Латвія 100.000. Очевидно, ті цифри самі по собі ще не дають вичерпуючого образу ваги жидівської проблєми для поодиноких народів і держав. Адже нпр. хоч у Німеччині жидів є 500.000, то всеж на 66,8 міліонів населення вони творять лише 0,75 відсотків. Це саме торкається й Англії. Тому цікавіша інша таблиця, що показує який відсоток творять жиди в населенні окремих держав. А виглядає вона так: Польща 10.37 прц. жидів; Литва 7.39; Латвія 5,26; Мадярщина 5.11; Румунія 4.61; Австрія 2,82; Чехословаччина 2.43; Росія й Україна 2.42.

Поза Европою найбільше жидів є в Злучених Державах Америки — 4.200.000, де вони творять 2,29 відсотків населення. Щодо Америки, то слід відмітити ще одно явище. Коли порівняти число жидів в Америці в 1897. р. — 986.000 голов, а числом жидів у 1925. р. — 4,351.000 голов, то побачимо дуже великий зріст; отже в 1897. р. 9.53 відсотки світового жидівства жили в Америці, а в 1925. р. американські жиди творили вже 29.35 відсотки у всій масі жидівства. З того виходить, що жиди переселювались у великих розмірах з Европи до Америки; в Европі в 1897. р. жили 84 відсотки жидів, а в 1925 р. цей відсоток зменшився до 63. Нині цей процес, здається припинився.

Зате повстав інший осередок жид. еміґрації — це Палестина. Нині в Палестині живе 365.000 жидів, або 2.28 відсотків жидівства, але жиди творять у Палестині вже тепер 30.42 відсотки населення та — що важніше — створення у Палестині жидівської держави вважають не тільки самі жиди за найкращу розвязку жидівської проблєми. Бо жидівська справа все більше набирає актуальности. Жидівство, що було опанувало не тільки у Польщі торговлю та у великій мірі і промисл, мусить у цій ділянці всюди уступити місце іншим. І цей процес випирання жидів з економічного життя йде досить сильно, як бачимо хочби з отсих цифр: жиди творили у торговлі в 1921. р. у Варшаві 73 відсотки, на Волині 92, на Поліссі 94.8. А в 12 літ пізніше, в 1933. р., вже: у Варшаві тільки 53.9 прц.; на Волині 73.9; на Поліссі 75.9 прц.

Якби цей процес далі відбувався з такою самою силою, то в 1945. р., отже за 9 літ, було би жидів у торговлі: у Варшаві 35 відсотків, на Волині і Поліссі 55 відс. Найсильніше самі жиди відчувають те, що ґрунт утікає їм зпід ніг.

І тому саме жиди все частіше підчеркують нині необхідність розвязки жидівської проблєми в міжнародньому розмірі. І все більше їх очі звертаються на Палестину. Для людини з релігійно-християнським світоглядом все виразніше стає, що в холі історії відбувається зовсім відмінний від дотеперішнього процес — жидівського листя, що було рознесене по цілому світі, починає звертатись до Палестини, де, хоч і з трудом, зростає деревцо жидівської національної тяжіння.

Відгомін крівавих подій у Кракові.

МІН. РАЧКЕВИЧ ВІДПОВІДАЄ НА ІНТЕРПЕЛЯЦІЇ ПОСЛІВ.

У вівторок 24. березня ц. р. на засіданні сойму пос. Похмарський зголосив інтерпеляцію у справі понеділкових крівавих подій у Кракові. Йому негайно відповів міністер внутрішних справ Рачкевич. Міністер зазначив, що покищо не може дати основної відповіди на окремі точки інтерпеляції і що зробить це познайомившись з цілою справою. Щож торкається самих подій міністер ствердив, що в останньому часі Краків і деякі сусідні повіти стали тереном богатьох незвичайно гострих страйків. Після ліквідації конфлікту в фабриці „Сішер" дійшло до страйку шевців. В звязку з цим арештували коло 40 осіб під замітом страйкового терору. 11. березня по зборах, в яких взяло участь кількасот осіб, страйкарі пробували уладити нелеґальний похід. Поліція похід розігнала, при чому юрба обкидала поліцію камінням. 17. березня в фабриці гумових виробів „Семперіт" у Кракові коло 400 робітників заняли фабрику, домагаючись підвишки. 21. березня застрайкували робітники в салінах у Величці і заняли теж копальні. В краківському басейні вибух страйк в копальні „Собеський" і копальні „Яніна". У звязку з цими страйками професійна рада соціялістичних союзів у Кракові скликала на 20. ц. м. віче, на якім рішили уладити демонстрацію та оголосити страйк в інших фабриках. По вічу візвали робітників піти під фабрику „Семперіт", але поліція їх не допустила. На основі інформацій влади страйк в цій фабриці хотіли використати для своїх цілей протидержавні елементи, стараючись зорганізувати похід і демонстрацію.

Вночі з пятниці на суботу поліція усунула робітників з фабрики. Те саме сталося у Величці. У відповідь на цей розпорядок Окружний Комітет і Професійна Рада Соціялістичних Союзів заповіли на 23. ц. м. в Кракові та у краківському повіті 24-годинний демонстраційний страйк.

На зборах 23. ц. м. накликували до відплати за усунення робітників з фабрик і до уладження походу під воєвідство. Коли поліція не допустила до цього, обкидали її камінням. Опісля демонстранти віддали три револьверові стріли. В звязку з проклямованим страйком відбулося у Професійнім Союзі Залізничників віче страйкарів, в якому взяло участь коло 4.000 осіб. Староство дозволило на віче під умовиною, що хід віча буде спокійний та що після віча не буде ніяких демонстрацій в місті. Не дивлячись на зобовязання орґанізаторів віча, учасники віча пішли юрбою в напрямі ринку. Щоб не допустити до інцидентів під воєвідством, поліційні відділи замкнули дорогу до нього.

Юрба задержалася під Барбаканом і підбурена протидержавними елементами заатакувала поліцію градом каміння та цегол, а крім цього впали револьверові стріли. Вкінці юрба пішла приступом на поліцію і поліція мусіла у власній обороні покористуватися пальною зброєю. Нападники подалися дещо взад, обкидаючи поліцію далі камінням.

Одночасно юрба почала демолювати крамниці та обкидувати камінням трамваї. В год. 13.25 делеґація робітників явилася у воєвідстві, де запевнила, що негайно поробить заходи, щоб успокоїти юрбу. Одначе ця інтервенція делеґації була безуспішна. Тому в год. 14-ій поліція почала усувати демонстрантів з вулиць. Всеж розсіяно юрба зібралася вдруге і знову почала нападати поліцію. А що вона стріляла до поліції, поліція мусіла покористуватися вдруге зброєю.

У вечірних годинах запанував спокій. На основі дотеперішніх даних 1 особа вбита на місці, ранених 26 осіб, зпоміж яких 5 вмерло у шпиталі. Між поліцаями є ранених 11 рядовиків та 1 старшина.

Щоб всесторонньо висвітлити підложжя цих подій, уряд вислав до Кракова головного інспектора праці Кльота і директора політичного департаменту у міністерстві внутрішніх справ Пацьорковського.

По промові міністра пос. Похмарський звернувся ще раз до міністра, щоб перед замкненням сесії поінформував сойм про вислід слідства у справі краківських подій.

ПОХОРОН 8-Х УБИТИХ У КРАКОВІ.

Тому що страйк робітників у фабриці „Семперіт", який посередньо довів до крівавих подій у понеділок, мирним шляхом полагоджували, орґанізатори відкликали генеральний страйк і робітники вернулися до праці. У вівторок трамваї у Кракові ще не курсували, бо підчас подій демонстранти ушкодили трамваї і вчора їх ще направляли. Офіційний комунікат подає, що підчас понеділкових подій було 8 осіб убитих і померших від ран. Похорон цих жертв відбувся в середу в год. 10-ій рано. В шпиталі лежить 17 ранених осіб, між якими 6 тяжко ранених. 9 легко ранених відіслали до дому, між ними є 5 жінок.

ЖАЛІБНА АКАДЕМІЯ У ЛЬВОВІ

В середу 25. березня ц. р. перед полуднем професійні союзи у Львові уладили жалібні академії для своїх членів, щоб вшанувати память жертв понеділкових подій у Кракові з нагоди похорону. На знак жалоби трамваєвики спинили в год. 10-ій передполуднем трамваї на дві хвилини. В багатьох заведеннях робітники фабрик вшанували теж двохвилинною мовчанкою память краківських жертв. На Гетьманських валах неорґанізовані і невідповідальні особи намагалися уладити демонстрацію з безробітними будівельними робітниками, але поліція розігнала демонстрантів. Провідників демонстрації поліція арештувала.

ОДНОГОДИННИЙ СТРАЙК У БОРИСЛАВІ.

БОРИСЛАВ, 25. 3. ПАТ. У звязку з останніми подіями у Кракові робітнича рада ППС у Бориславі проголосила на нині одногодинний протестаційний страйк у нафтовім басейні. Страйк має відбутися між год. 10 і 11-ою. Спеціяльні ґінці на роверах обїздили нині від ранку всі копальні повідомляючи про страйк.

Вибагливий
Кравецький Сальон для Пань і Панів
СЛОВАК Львів, Леґіонів 5. І. (над кіном Касіно), тел. 247-89
поручає багато засобленний склад красних матеріялів і анґлійських по найприступніших цінах.
1708 1-10

Приємна та цікава лектура
це збірка оповідань
ВАСИЛЯ СОФРОНОВА
ЛИПНЕВА ОТРУТА
Ціна: 1·40 зол., з пересилкою 1·70 зол.
Замовляти в Адміністрації „Діла" Ринок 10.

РАЙМОНД РУШЕНТ.

МОГУТНЯ СИМФОНІЯ.

Андреа Белльоні був звеверений, розбитий. Ще раз переживав він ту траґедію, що інші з меншим талянтом, з меншою силою мистецького вислову, йшли від одного успіху до другого, тоді, як його композиції лежали забуті. Він підійшов до своєї шуфляди і сіпнув нею. З неї вилетіли рукописи. Взяв кілька з них, сів на ліжко і перегортав листки.

Ось „Аркадійське літо" — мужка повна сріблистого місяця, пачкої мельодії сонця та шепоту закоханих. Раз вивели її і забули. Ось його „Діявольський концерт", який він помпонував безсонними ночами, добував із темних глибин душі — його архитвір! А його „Ода до Хльої", хоч уже пожовк вотчий папір, повна життя. Чи не було в ній ніжної принади?

Белльоні відсунув рукописи, аж упали на підлогу. Як міг такий нездара як Жіль Леконт мірятись з його чистим мистецтвом?

Жіль Леконт студіював разом із ним і спільно з ним голодував. Тепер Леконт став улюбленцем концертової публики, а він для нужденного прожитку мусів працювати у театральній симфонічній орхестрі і сидіти при чинелях — прозаїчних мідяних тарілках, яких звук пронизував його до кісток.

Сьогодні вечір має Жіль Леконт сам диригувати симфонічною орхестрою на премієрі своєї „Персефони". І він, Андреа Белльоні, буде мусіти на звук Леконта бити в ці дурні чинелі. Чотири удари — ціла його праця! Чотири удари для нього, доктора з історії музики!

*

Концертова саля була повна. У повітрі чути було сподівання. Вся орхестра сиділа на своєму місці і строїла свої інструменти.

Нараз стало тихо. За мить чути було оплески і малий рожевий панок з мистецькою чуприною підійшов до пульту. Це був Леконт. Уклонився дополовини, направо і наліво, повів поглядом по орхестрі і підніс свою палочку... Від салі ішов таємний шепіт, голови похилились, наче колосся від вітру. Притишені скрипки злили свої голоси з шумом вітру і мельодія окріпла. Здалось, що так повіває своєю сукнею йдучи Персефона, прямуючи підземеллям до своєї мами Церери. Музика стала голосніша. Дуті інструменти помагали, Леконт вимахував щораз більше своєю палочкою. З глибини орхестри вийшов звук чинелів. „Чин! чин! чин!" Цей звук означив, що камяний гріб у підземеллі йде вверх. Персефона виходила із могили, ставала вільна і рідна в обіймах своєї мами.

Це була саме партія Белльонія. Коли він ударив чотири рази в чинелі, не мав уже більше нічого до роботи. Музика грала далі, але він мусів сидіти безділно. Чути було, як весна йде здалека серед квітів, як усміхаються теплі, сонячні дні, як бренять бджоли і журчать при місячному сяйві струмочки...

Але цього всього Белльоні не чув. Його душею заволоділа тільки одна думка. Він мусить показати тому Леконтові, що він теж тут є!... Він мусить якось його провчити!

Узяв назад свої чинелі. Грали ніжну мельодію, що віддихала тихомерям; оксамитні флети віхали мягко. Нараз серед цього настрою вірвався могутній звук чинелів, — вибухний, настирливий, що вдирався до самих кісток своїм пронизливим тоном.

Леконт поблід. Палочка затремтіла в його пальцях. Орхестра замовкла. Мягка, солодка мельодія обірвалась і останні тони перейшли у сурмовий дзвін чинелів.

Леконт покинув своє місце скаження, пробіжний невлачею. Він не чув навіть оплесків, що вірвались аж тоді, коли минула перша хвиля збентеження.

Кінець Симфонії „Персефони".

Леконт не міг спати тої ночі. Ходив усю ніч по кімнаті недалекий від розладдя нервів. Його мистецький твір „Персефону" знищив якийсь дурень, що вдарив у невідповідним місці чинелями! Завтра напевне цілий Париж буде сміятись з його композиції.

Андреа Белльоні прокинувся на другий день уранці від соняшного світла. Згадував учорашний вечір. Ще й досі шуміли йому в маку чинелі. І думав: „Нехай буде, що хоче, але бодай раз мав я нагоду доперти тому Леконтові!..."

Вняв із скриньки ранню ґазету і почав поквапно шукати критики. „Ага! ось вона!"

По мірі того, як читав, з уст його щезала щораз більше глумлива усмішка і його чоло темніло...

„Вчора виконали симфонію „Персефона" — найкращий твір Леконта. Хто досі сумнівався в ґенії Леконта, той утратив ці сумніви, слухаючи вчора цього твору під орудою самого композитора, виконаного симфонічною орхестрою вперш. Прелюдія із флетами та смичковими інструментами була знаменита. Друга частина, що зображувала прехід природи із німого сну, голоси німф і фавнів, та працю сівачів, мали надхнений настрій. Та хто думів словами передати вершок цього твору, повинен пристрасти, коли у спокійний настрій мягкої днини вриється нараз звук чинелів, що віщує нам прихід незалежного холоду і повідомляє, що Персефона, розпрощавшись із землею, знову вертається до царства темних тіней Плютоса! Це місце в композиції мало в собі ґеніяльний проблиск! Хочби інші твори Леконта колись упали жертвою забуття, ми можемо вже сьогодні висловити повну надію, що завдяки тим кількома останнім ударам чинелів його імя перейде до історії музики..."

Белльоні відкинув ґазету.

Перекл. *а. с.*

З польської преси.

Обітована земля для польських емеритів.

Часопис „Вехуд", що виходить що 10 днів, як орган півофіціяльної львівської щоденної агенції тієї самої назви, проголошує статтю, якої зміст переданий уже в самому заголовку: „Місце для емеритів — на Східних Землях". — „Великі можливости суспільної праці та дешевої екзистенції". Невідомий автор тієї статті, якого ідею „Вехуд" бере на свій рахунок, виступає проти відлиму емеритів, які переносяться до Варшави чи інших корінно-польських земель, та — навпаки — провагує своєрідну міграцію до Східної Галичини і взагалі на „східні креси", бо тут, мовляв, можна за невеликі гроші найти змогу працювати по великих суспільних організаціях і в той спосіб доробляти собі дещо до своєї емеритальної платні та одночасно підтримувати громадське життя.

„Досі — читаємо там — не звернено в поважний спосіб уваги емеритів на величезні можливости, які дають східні „креси". Легкість і дешевість істнування повинна бути заохотою для емеритів і осіб, які живуть з ренти, та які у дуже добрих здорових і мешканевих умовинах можуть присвятити свій час громадським і господарським організаціям, що пошукують відповідно приготованих і вироблених людей".

Цікава річ: польська інтеліґенція у Східній Галичині творить величезний відсоток усього польського населення у цьому краї; вся польська адміністрація і все учительство є від літ „усуспільнюване", — просто зі службового обовязку мусить займатись громадськими організаціями і всякими суспільними справами; але цього видно ще мало і польські суспільні організації відчувають, як чуємо, брак робочих рук! Не дуже це добре свідчить про відносини у місцевому польському громадянстві, що треба аж імпортовати емеритів, щоби оживлювати істнуючі суспільні організації...

Страшак „українсько-жидівського союзу".

Львівський доносчик „Варшавского (Львовского) Дневника Народового", якийсь п. Обсерватор, хворіє видно на переслідовчу манію: для нього „не підлягає ніякому сумнівові", що „починають зарисовуватись обриси ундійсько-жидівського союзу". У довгій статті п. н. „Українсько-жидівський союз" („Варш. Дзен. Нар." з 23. ц. м.) (цей союз він вже докомпонував!) він представляє „залицянки УНДО до жидів" (ці „залицянки — це становище УПР до внеску п-і Присторової), — з другого боку автор відносить як якусь історичну подію — преферовану у нас своєчасно статтю „Гавета" про потребу спільного фронту національних меншин у Польщі. І переляканий ендецький журналіст страшить тим уроєним „союзом" і українські маси і польське громадянство:

„Побачимо (читаємо там), чи українцям спілка з жидами вийде на здоровля. Побачимо, чи українські маси будуть добре почуватись у ролі політичних шабесгоїв. Польське народове громадянство мусить з свого боку на всякий випадок цієї справи пильнувати і подумати про засоби протиділання".

Коли п. Ст. Ґрабський підписував з жидами офіціяльну й формальну угоду та врочисто проголошував її з цілим церемоніялом, то це було в порядку. Коли істнує навіть окрема організація комбатантів-жидів у Польщі, яка втішається протекторатом найвищих військових чинників і коли поляки признають деяких жидів, поляглих у польських рядах, як героїв спільної справи, то це в порядку. Коли у найчільнішому і неначе репрезентативному польському літературному журналі чільними постатями є письменники-жиди, як Тувім чи Слонімський, то це річ для поляків зрозуміла. Але коли посол Баран посмілився згадати про жидівську сотню в українській формі, то це називається „квіткою", про яку ендецький журналіст пише з найбільшим обуренням, — і коли українська і жидівська сторона находять такі спільні точки, як *засада* оборони своїх релігійних обичаїв перед націоналістичним польським наступом, — то це вже зветься „союзом", проти якого треба мобілізувати польське громадянство! Бо „то що іншого".

Відгук „джентельменської" полеміки у польській пресі.

Кс. Франціщек Блотніцький у „Варш. (Льв.) Дзєнніку Народовім" з 22. ц. м. розглядає у статтейці „УНО та УНДО" взаємини тих двох ґруп то зупиняється на статтях „Нової Зорі". Автор цитує з „Н. З." уступ про те, що українці потребують „купелі" і для тої цілі мусять „роздягнутись" і стверджує:

„Це прилюдне роздягання виявляє нам характер воюючих сторін. Мене, як духовника, вражає передовсім форма боротьби кітолицького органу. Як публіциста вражає мене взаємне закидування собі підлоти там, де можна тільки казати про помилки, що виринали з неясної і змінуватої ситуації"

Після того автор цитує знову „Нову Зорю" та покликується на неї при характеризації УНДО: УНДО — мовляв — це „ґрупа політиків, які хотять за всяку ціну втриматись при посольських мандатах (так писала „Н. З."). УНДО це міраж..."

І з цієї характеристики польський публіцист доходить до такого практичного висновку: „І з такою оманою польський уряд хоче творити нові умовини польсько-українського співжиття!" Очевидно, що той висновок не звертається лише проти УНДО, лише проти всіх українців, як політичного партнера.

Берестє — Риґа — Париж.

В останньому числі „Бюлетину П.-У." з 22. ц. м. маємо під повищим заголовком велику статтю І. Кедрина, присвячену аналізі берестейського і риського мира та постанови Ради Амбасадорів. Стаття переводить передовсім головну тезу, що в усіх тих трьох історичних актах була здійснена засада „про нас без нас" і що в усіх тих трьох актах рішала не тільки сила, як чинник тривкий і творчий, але й насильство, як чинник минаючий та хиткий. Друге головне порівнання, це брак політичного пляну німців у Бересті і поляків у Ризі. Стаття орудує даними з джерельних матеріялів та ілюстрована кількома знимками, що появились були у „Берестейському Мирі" (вид. „Червоної Калини") і „Риському Мирі" Яна Домбського.

Німецькі літаки над Реном.

ПАРИЖ, 25. 3. ПАТ. Як подає Аеас, від 1. квітня буде стаціонувати у Дортмунді (Надренія) ескадра з 27 ґнеляських літаків, яку Гітлер дістав 20. квітня мин. року і яку назвав „ескадрою Ґерстґ Веселя".

Жертви італійських бомб.

АДІС АБЕБА, 25. 3. ПАТ. Місто Джіджіґу бомбардували вже втретє. 20 італійських літаків обкидало місто бомбами; бомбардування тревало 2 години. В перших двох нальотах (неділя та понеділок) було 33 убитих і 140 ранених; вчора згинуло знову кільканацять осіб з цивільного населення.

Панарабський рух змагається.

БЕЙРУТ, 25. 3. ПАТ. Панарабський рух, що намагається обєднати політично всі країні арабської мови, без огляду на віроісповідні ріжниці, щораз то кріпшає. Неясне лише становище Ливану, якого християнське населення, мароніти, вагається між обєднанням з іншими арабськими країнами та повною незалежністю. З огляду на те провідники панарабського руху вказують собі, що здійснення їхньої ідеї можливе хіба після довгих років.

Памяти С. Петлюри.

Для відсвяткування десятих роковин смерти Голови Директорії і Головного Отамана Війська УНР С. Петлюри, яка припадає на день 25. травня 1936. р., зіснувався у Львові спеціяльний Комітет, зложений з представників українських еміґраційних організацій, при співучасті місцевих українських організацій. Програма свята буде незабаром оголошено у пресі. В справах свята звертатися до голови Комітету полк. Олександра Доценка, Львів, Виспянського 10, або площа Бернардинська 2, Клюб Українських Еміґрантів.

Зі сойму.

ЗМІНА ВЕКСЛЕВОГО ЗАКОНУ.

На засіданні сойму дня 20. III. 1936 р. принято внесок меншости, щоб підписи неграмотних на векселях могли бути леґалізовані виключно у нотаря. Цей припис дуже тяжко б на наших селян. При другому читанні зголошено поправку до цього закону в тому напрямі, щоб векселі могли бути леґалізовані у волоснім уряді війтом. У дискусії над цією справою іменем УПР забрав голос пос. **З. Пеленський і вказав,** на які великі витрати булиб ображені наші селяни, колиб неграмотні мусіли леґалізувати свої векселі, що дуже часто не перевищають суми 50 зол., у нотаря, котрого осідок дуже часто віддалений від села 20 або й більше кільометрів. У додатку цей неграмотний селянин мусів би вести з собою ще і свідків, які малиб перед нотарем стверджувати тотожність підписуючого. Громадський уряд напевно вистарчає до леґалізації і не буде це звязане з такими великими коштами селянина, який у теперішньому моменті напевно не має з чого оплачувати пакіз нотарів.

Сойм великою більшістю голосів приняв внесок, **щоб векселі неграмотних у майбутньому можна було леґалізувати у волоснім уряді.** Ця ухвала безперечно корисна для хліборобів у порівнанні з попередньою, що давала монополь у руки нотарів.

Дешеві білі дні

з 40% знижкою цін улаштовує

Галицький Магазин Новин

Львів, Галицька 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0·53	Атлас постел. 90 ш.	1·35
Полотно 80 шир.	0·60	Атлас постел. 150 ш.	2·35
Мадаполям 80 шир.	0·80	Мережані пошевки	1·80
Мадаполям 90 шир.	0·95	Простирала ковдр мер.	4·50
Шифон 80 шир.	0·80	Простир. ковдр. корон.	5·20
Шифон 90 шир.	0·90	Обрусове біле	1·90
Зефір сирий	0·55	Обрусове колір.	2·16
Зефір на сорочки	0·75	Обруси з френдзл.	2·50
Попеліна на сорочки	1·20	Столовий гарніт. 6 ос.	6·—
Попеліна шовкова	1·60	Серветки	0·20
Перкалїна колірова	0·65	Вафлеві ручники	0·28
Димка на підштанці	0·65	Кухонні ручники	0·50
Полотно на простирал.	1·25	Стирки корчинські	0·45
Простирала віднас.	1·90	Хустинки до носа	0·15
Всип рожевий 90 ш.	1·05	Мужеські хустинки	0·35
Всип рожевий 150 ш.	2·20	Капт пікові	2·50
Веба червона 90 ш.	2·—	Сінники	3·—
Шифон на постіль 90 ш.	0·95	Ковдри сатинові	9·—
Шифон постел. 150 ш.	1·70		

УВАГА: Вже дістали ми величезний вибір найновіших весняних і літніх матеріялів і продаємо їх по найнижчих цінах. При закупні товару від 5 зол. — задурмо білети до першорядних кін.

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою посліплатою.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Президент Ірляндії виїхав до Швайцарії лікуватися тому, що йому грозить сліпота.

Аргентинська поліція, користуючися тим, що з огляду на проголошення воєнного стану припинили посольську незайманість, арештувала кількох послів, що брали участь у комуністичному русі.

В Туреччині арештували одного чужинця, який подається за литовського лікаря, під замітом шпіонажі; вязень відмовив зізнань і почав голодівку.

Китайські комуністичні війська здобули два дальші міста, крім того вдерлися були на короткий час до провінції Суйюан у Внутрішній Монголії.

Японський амбасадор при нанкінському уряді відбув нараду з підчиненими йому консулями.

Ширіть наш часопис!

Перше свято в честь Софії Русової.

Дня 24. ц. м. відбулися заходом товариства „Українська Захоронка“ у Львові ширші святочні сходини членів Виділу, запрошених гостей та представників преси, присвячені нашій великій народній діячці і вченій проф. Софії Русовій. Програму цього вечора започаткувала голова Т-ва п. *Софія Ракова*, пояснюючи короткими словами його ціль. Відтак присутні вислухали реферату про життя й наукову діяльність С. Русової, що його виголосила педагогічна референтка п. *Марія Пастернакова*. Прелегентка підчеркнула в ньому головно великі заслуги С. Русової на педагогічному полі, зокрема в ділянці дошкільного виховання.

З черги п. *Ірина Павликовська* у щирих, зворушливих словах оповіла свої спомини з останнього побуту С. Русової у Львові, її відвідини в українських установах, передовсім у львівських захоронках-дошкіллях, де була присутня на лекціях. По відбутім перегляді скликано тоді конференцію учительського збору, на якій С. Русова давала цінні педагогічні вказівки й ради.

Вкінці голова п. *С. Ракова* роздала всім присутнім захоронковим учителькам побільшені фотографії С. Русової і поручила їм, щоб прикрашуючи ними кімнати дошкіль, відбули з дітьми гутірку про славу бабусю Русову, очевидно, у спосіб маленьким дітям приступний і зрозумілий. А далі за чаєм і перекускою йшла до пізного вечора товариська гутірка, споминалися спомини про ріжні моменти у житті великої українки, у яких найживішу участь брала особиста її приятелька, п. дир. Константина Малицька.

Достойній Ювілятці вислано з нагоди її 80-ліття від Т-ва „Українська Захоронка у Львові“ привіт і побажання ще довгі літа у силі та здоровлі працювати для української справи.

Це гарне і щире свято, хоча скромне у своїй зовнішній формі, закінчилося спільною фотографією учасників.

Японський уряд бореться з комунізмом.

Заборона свята 1-го травня.

ТОКІО, 25. 3. ПАТ. На основі приписів стану облоги японський уряд заборонив у всьому краю святкувати 1-травневе свято. Преса, що повідомляє про те, зазначує, що між арештованими за участь у лютневих заворушеннях є 150 комуністів і радикалів, які підшивалися під військових патріотів. На одному японському кораблі в Осаці арештували моряків, що розкидали комуністичні летючки.

Вбили британського віцеадмірала.

Нічю на середу вбито 72-літнього британського віцеадмірала Генриха Бойл Самервіля в його резиденції в графстві Корк в Ірляндії. Віддали до віцеадмірала багато стрілів і він згинув на місці. Здогадуються, що причиною вбивства було те, що Самервіль піддержував вербунок до британської армії. У кімнаті, в якій згинув Самервіль, найшли на долівці кілька примірників відозв, що взивали молодих людей вступати до британської маринарки.

Заява сен. В. Децикевича у справі ритуального зарізу.

На засіданні адміністраційної сенатської комісії 24. березня ц. р. підчас нарад над проектом закону про ритуальний заріз сен. Децикевич склав таку заяву:

Тому, що гуманітарні погляди вяжуться з господарськими, чисто матеріяльними, віроісповідні і конституційні сумніви кажуть ставитись до цієї справи зі спеціяльною обережністю. Справді поправки, які вніс сойм на домагання уряду до проекту закону, злагіднили дещо гостроту первісного проекту, але згідно зі становищем, яке заняли українські посли в соймі міркую, що слід би з огляду на добро держави та на публичний інтерес піти по змозі якнайдалі, щоб усунути віроісповідні сумніви. Тому, хоч приймаю в засаді проект закону, що його приняв сойм, заявляю, що якби жиди зголосили поправку, буду голосувати за цією поправкою.

Згідно з цією заявою сен. Децикевич, єдиний зпоміж членів комісії, голосував за внеском сен. Шорр, щоб скреслити 3. уступ з 5. статті, який постановляє, що постанови цього закону не торкаються тих воєвідств, де населення віроісповідань, які вимагають при зарізі спеціяльних заходів, не доходить навіть до 3 відсотків.

ШАВНИЦЬКА ЮЗЕФІНА
лікує недуги відлякових доріг.

Сесію Ради Ліґи Націй відложили.

ЛЬОНДОН, 25. 3. ПАТ. На вчорашньому приватному засіданні Ради Ліґи Націй на внесок предсідника *рішили одноголосно відложити сесію без назначення нової дати*. Предсідника уповажнили скликати нове засідання теперішньої сесії, як буде потреба, *до Женеви*. Резолюція, яку ухвалили, не дає ніякого рішення у справі ренського договору. Предсідник ради приняти резолюції та зложений їй проект до відома, але з огляду на спротив Літвінова, резолюція містить тільки подяку для Ідена за зложений їй проект. Поправка Літвінова здобула більшість членів Ради, в тому й Польщі. Цим робом Рада застерігає собі повну свободу до постанов сигнатарів ренського договору.

З нових видань.

Франц Коковський: НАШІ СОКОЛЯТА. Оповідання з недавно минулих днів. Образки Якова Гніздовського. Львів, 1936. Накладом Видавництва „Світ Дитини“. Стор. 68. 8°. Ціна 60 сот.

Це нова збірка оповідань Франца Коковського з наших визвольних змагань, що в них головними героями діти. Ця збірка — це немов дальша частина таких самих оповідань Ф. Коковського, що вийшли теж у В-ві „Світ Дитини“ п. н. „За Україну“, тільки, що тут усі герої виходять переможно з найбільших небезпек, що дітям буде приємніше. Навіть коли в оповіданні „Вірлятко“ малого Степанка ведуть уже червоноармійці на розстріл і копають уже заздалегідь йому могилу, йому вдається втекти. А в оповіданні „Наступ“ пятнацятилітній Олесь боронить у лютому бою свого четаря та своєю очайдушністю ратує його від смерти. Дуже симпатичне оповідання п. н. „На лісничівці“. Братчик і сестричка по відступі наших військ знаходять ріжевого стрільця та скривають його ввесь час, поки вороже військо не уступило та знову не прийшли наші. Гарні й інші оповідання. Всі навіяні теплом, повні патріотизму, виховне значіння їх чимале, а при цьому читаються легко. Гарні образки Я. Гніздовського й дешева ціна заохотить кожного батька й неньку збогатити цією збіркою оповідань Франца Коковського бібліотеку своїх дітей.

А. Логоцький.

Перший шкільний концерт.

(З циклю: „Розвиток української музики“)

Реалізуючи міністеріяльні програми шкільних музичних авдицій, управа філії держ. гімназії з українською мовою навчання у Львові заініціювала цикль музичних авдицій для української молоді I—III. кл. середніх шкіл п. н. „Розвиток української музики“. В цілі переведення цих авдицій в життя управа вище згаданого заведення в порозумінні зі Шкільною Кураторією звернулася до відомого організатора музичних імпрез п. Антона Рудницького, який радо згодився взяти на себе обовязок реалізації наміченого циклю музичних авдицій для молоді.

Цикль передбачених шкільних музичних авдицій у цьому шкільному півроці розложено на 4 окремі концерти, щомісячно по одному, які мають дати молоді в загальних рисах образ розвитку української музики в її найхарактерніших проявах, від народньої пісні починаючи, на сучасній українській музиці кінчаючи.

Перший концерт з того циклю, а саме: „Микола Лисенко, його творчість і значіння“, відбувся 18. березня ц. р. в салі театру Ріжнородностей у приявності поверх тисячки учениць та учнів і пройшов з повним успіхом. На виконавців цього першого концерту побіч п. А. Рудницького вдалося позискати першорядні мистецькі сили, а саме: п. Марію Сокіл і п. проф. Галю Левицьку, відому піяністку, які виконали багату й надзвичайно цікаву програму, зложену в цілости й виключно з Лисенкових творів.

Прелекція п. А. Рудницького про Лисенка, про стан української музики до часу створення Лисенком тревалих підстав для неї; дальше: про вплив народньої творчости й Шевченкових поезій на Лисенка — було зразкова та подана зібраній молоді в незвичайно приступній формі, що теж з признанням підчеркнули присутні на тій авдиції представники Шк. Кураторії, візитатори п. Шедівн і п. Войтонь. Прелегент п. А. Рудницький пояснював теж кожну точку концерту зокрема, звертаючи зібраній молоді увагу на найпримітніші місця як у формальній, так і в технічній та змістовій структурі даного твору. Отже молодь пізнала деякі форми музичних творів, як: пісню в ріжних її відмінах, елегію, гавот, сарабанду, рапсодію, тощо — все те в Лисенковій інтерпретації.

Присутня молодь була захоплена мистецьким виведенням програми цього першого в нас шкільного концерту і з запертим віддихом слухала як прелекції та пояснень, так і музично-вокальних точок, а довготревалі оплески, що ними наділяли виконавців, були наглядними доказами того її захоплення. Заступлена на цьому шкільному концерті була українська молодь майже з усіх державних і приватних середніх та фахових шкіл у Львові. Були також вищі кляси всеволодної школи ім. М. Шашкевича.

Авдицій було дві — перша від год. 12.15 до 13-ої для дівочих заведень, друга від год. 13.15 до 14-ої для мужеських шкіл. Технічне переведення цих авдицій було в руках проф. Козаят і ред. Мих. Таранька, звязкового „клясових патронатів“ філії, що оба вивязались зі свого завдання як слід. Порядок, у якому молодь входила і відтак виходила із салі, свідчив про велику її здисциплінованість та гарне поведення.

Черговий концерт з цього циклю п. н. „Українська народня музика“ відбудеться дня 17. квітня ц. р.

Зорян Вільшаненький.

Гуртівня **Вселюдних убрань**
виробів лудзьких і тарнівських
продає по найнижчих цінах фірма
ІЗААК БАРТ
Львів, Казимирівська 5. І. пов.
1738

OLEUM PETRAE
„Glimar“
До гигієни волосся
Очищена нафта, зовсім без запаху, скоро висихає.
Усуває радикально перхоть, зміцнює волосся, має всі прикмети знаменитого косметичного засобу.
Заступників шукаємо.
„Glimar“
С-ка з обм. відп.
Львів, ул. Баторія 26.

Як відбувся похорон убитих робітників.

До Дому Гірників у Кракові, де зложили вісім домовин з убитими підчас робітничих демонстрацій, в середу від самого ранку стали сходитися ріжні делегації. Домовини вбитих зложили на катафальках, оббитих чорною матерією. Зідентифікували восьмого вбитого, яким є 20-літній будівельний робітник із Тарнова Петро Врона. Він приїхав до Кракова тому два тижні шукати праці. Деякі вбиті лежали на катафальках у святочних чорних одягах, інші у полинялих штоках і подертих робітничих блюзах. Між убитими є теж 22-літня Красіцька, яку куля поцілила в груди. Тіла убитих засипані китицями фіялок. В цій селі зложили багато червоних прапорів і вінців. До Кракова зїхало багато делегацій із краківської округи. Фабрики нечинні, трамваї не курсують.

Місце на цвинтарі під могили відгороджене, а похоронили їх не в спільній могилі, лише кожного окремо. Духовенство не взяло участи в похоронах тому, що на похоронах несли червоні прапори.

Похорон почався в год. 11.30 передполуднем. Домовини несли на плечах робітники. За кожною домовиною йшла родина вбитого. Похоронний похід супроводжали орхестри. За домовинами несли вінці, опісля йшли робітничі організації з прапорами. Похоронний похід був довгий на 5 і пів км., а дорогу з Гірничого Дому перейшов за 5 квадрансів. У похоронах взяло участь 50.000 осіб, не вчисляючи тих, які стояли на хідниках. Прохожі кидали радо з власної волі грошеві пожертви до замкнених пушок для родин убитих.

Соймова комісія приняла повновласти для уряду.

ВАРШАВА, 25. 3. ПАТ. Нині вполудне відбулася нарада спеціяльної комісії сойму над проектом закону про повновласти. Референт проекту пос. Сікорський підкреслив, що внесок признати повновласти для уряду вплинув до сойму невадійно. Тому звернувся до уряду, щоб ширше умотивував законопроект. Прем. Косцялковський у довшій промові мотивував необхідність признати урядові такі повновласти. Пригадав, що уряд рік-річно домагався повновластей на час 7—8 місяців аж до скликання звичайної сесії і такі повновласти діставав від законодатних палат. Між звичайною сесією і надзвичайною, яка відбудеться вже в травні, уряд не може залишитися без можливости видавати декрети зі силою закону в необхідних випадках. Якщо поглянути на те, що діється довкола нас на цілому світі, ствердимо, що нема тепер уряду, який би не мав таких повновластей. Рішення одної держави спонукують інші держави до негайної реакції. В таких умовинах польський уряд не може залишитися без цієї можливости.

По оживленій дискусії, в якій забирало голос багато послів, комісія приняла законопроект уряду про повновласти з поправками; уряд видаватиме повновласти на випадок надзвичайних конечностей; не може накладати нових тягарів. З повновластей уряд може користати після замкнення звичайної і буджетової сесії закордонних палат.

Миролюбність Японії.

ПАРИЖ, 25. 3. ПАТ. Авас повідомляє з Токіо: Премієр японського уряду і міністер закордонних справ Гіроте склав таку заяву на пресовій нараді: Коли я був міністром закордонних справ, тоді заявив, що не буде війни, як довго буду міністром. Ця обіцянка обовязує тепер, коли я став премієром. Закордонна політика не зміниться. Постараємося приспішити поладнання всіх внутрішніх і закордонних справ, пристосовуючись до приспішеного ритму життя. Я вдоволений заявою голови ради народніх комісарів Молотова, що большевицько-японські взаємини покращали. Міркую, що саме тепер, як я став на чолі уряду, надійшла хвилина поладнати спірні справи між нашим обома краями.

Катастрофа італійського літака.

РІМ, 25. 3. ПАТ. Італійський воєнний комунікат ч. 163.: Маршал Бадоліо телеграфує: Положення на еритрейському та сомалійському фронті без змін. Один із наших літаків підчас старту упав на землю та розбився. Чотирьох людей залоги згинуло.

Смертні присуди в Болгарії.

СОФІЯ, 25. 3. ПАТ. Найвищий Суд затвердив смертний присуд на полковника Велчева та майора Станчева, хоч прокурятор заявився за новим розглядненням справи. У політичних колах думають, що король помилує обох засуджених.

НОВИНКИ.

— **На уфундування вітражу в Успенській церкві** з приводу 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили дальше в Адмін. „Діла": Похор. заведення „Харіс" 20 зол.

— **Найкращі лиси пелеринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3.** Тел. 254-46. Приймає футра на перехования літом. 10—?

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 24-115

— **Попис елевів Музичного Інституту.** В суботу дня 28. березня відбудеться в год. 7-мій веч. в малій салі Муз. Тов-а ім. Лисенка перший попис учнів кляси декламації, що її веде при Вищому Музичному Інституті ім. Лисенка відома наша артистка Леся Кривицька. У програмі твори Шевченка, Франка, Олеся, Лесі Українки, Стефаника, Гординського, Кравцева й Антоняча. Вечір цей повинен зацікавити широкі кола нашого громадянства, зокрема нашої шкільної молоді. Вступ вільний, програмка 50 сот. 1764

— **В Українському Лікарському Товаристві** відбудуться 27. ц. м. в год. 7. веч. сходини членів в домівці вул. Підвалля 7, І. п. Д-р Нестор Воронич виголосить реферат „Виворіт горішних повік".

— **Сьогорічні Шевченківські шкільні свята** започатковує молодь дівочої гімназії „Рідної Школи" ім. І. й І. Кокорудзів у Львові концертом, що відбудеться сьогодня в четвер 26. березня в год. 8.15 вечором у великій салі Т-ва ім. М. Лисенка.

— **Великопістні реколекції** в архиєп. храмі Св. Юрія у Львові під проводом о. Редемпториста відбудуться від 28. березня до 5. квітня ц. р. Порядок: Початок реколекцій в суботу, 28. ц. м. в год. 5.30 Вечірня, перша реколекційна проповідь і благословення Найсв. Таїнами. Неділя 29. ц. м. в год. 6-ій рано Служба Божа і друга реколекційна проповідь; в год. 4-ій вечором Вечірня, Акафист, Благальна пісня і третя реколекційна проповідь. Від понеділка, 30. ц. м. до суботи 4. квітня включно щодень: в год. 6-ій рано Служба Божа і проповідь, в год. 5.30 вечора Вечірня і реколекційна проповідь. В неділю, 5. квітня (Квітну) закінчення реколекцій: в год. 6-ій рано Служба Божа й проповідь, а також проповіді в год. 9-ій, 10-ій і 12-ій. Сповідь щодень підчас богослужень, головна в суботу 4. квітня ц. р.

— **VII. Зїзд Пасічників „Сільського Господаря"** відбудеться дня 31. березня ц. р. в год. 12. в салі Т-ва „Зоря" Львів, Вірменська 25. Порядок нарад: 1) Відчитання протоколу з VI. Зїзду пасічників „Сіл. Господаря". 2) Звіт з діяльности Управи Головної Пасічн. Секції „С. Г." за р. 1935. 3) Вибір нової Управи Секції. 4) Реферати пасічницькі. 5) Біжучі справи. 6) Содження пропамятної лиди П. Проколовича в городі Нац. Музею у Львові. Просимо всі Пасіч. Секції заслати на Зїзд своїх делегатів з відповідними уповажненнями. Рівнож просимо пасічників численно прибути на Зїзд. Зазначуємо, що в тійже салі, в тойже день в год. 10. відбудуться Загальні Збори Пасічн. Кооп. „Рій" у Львові.

— **Новий часопис для молоді.** З днем 1. квітня ц. р., почне виходити у Львові двотижневий часопис „Шлях Молоді". Цей часопис буде призначений для сільської і міської молоді після шкільного віку (14—18 літ) т. зв. доросту. Перш усього всі кружки Рідної Школи і гуртки доросту повинні запренумерувати собі цей часопис і поширити на найширші круги нашої молоді. Річна передплата 2 зол., поодиноке число коштує 10 сот. Зі зголошеннями на пренумерату звертатися на адресу: „Шлях Молоді", Львів, ул. Сикстуська 46 (Рідна Школа).

— **Помер яворівський староста гр. Лось.** У львівському шпиталі помер після тяжкої операції повітовий староста д-р Юрій Лось. (Народився 1891 р. Похорон у пятницю у Львові. (Art. Всхуд).

— **Знижка цін гардероби в міських театрах.** Дирекція міських театрів у Львові обнизила ціни гардероби III. балькону з 30 сот. на 20 сот. на вечірні вистави, а 15 сот. на пополудневі вистави.

— **Страйк різників.** У міській різні застрайкувало понад 100 робітників, занятих при зарізі свиней. Страйкарі домагаються підвишки заробків.

— **Електрифікація Скільщини.** З почину воєвідського уряду в Станиславові мають перевести електрифікацію долини Опору, а саме місцевостей: Славсько, Тухля, Грибенів, Дубина, Корчин і т. д. Електричний струм буде постачати фірма Ґредель або міська електрівня в Сколім.

— **Хабарництво у старостві.** В окружному суді в Перемишлі розпочався процес у справі зловживань у старостві в Мостиськах. На лаві обвинувачених засіли б. урядовці староства Летньовський і Галінський, б. війт з Рудник Курек, ресторатор Ст. Стахурський і купець Ім. Шварц. Акт обвинувачення закидує першим двом обвинуваченим, що брали хабарі за полагоджування військових рекламацій. Дальші три обвинувачені відповідають за посередництво між сторонами й урядовцями. До розправи, що потреває тиждень, покликано коло 100 свідків.

— **Польське Радіо заплатить 60.000 зол.** звільненим членам орхестри. Суд праці у Варшаві проголосив присуд проти спілки Польське Радіо, на основі якого спілка ця має заплатити 60.000 зол. відшкодування членам орхестри, тому що звільнила їх із поминенням законних умовин виповідження.

— **Краєва хроніка.** В Жидачеві арештовано під закидом ошуканства Бронислава Сікорського, секретаря союзу інвалідів. — У Красічині пов. Перемишль арештовано управительку почтової агенції, п-ну Возьняк під замітом грошевих зловживань. — На Сяні біля Курилівки пов. Ланцут віддано до ужитку нововибудований міст. — В почтовій агенції у Спасові повіт Долина, введено телеграфічну і телефонічну службу. — У Волошинці пов. Турка згоріло кілька господарських загород. — У Мацьковичах пов. Перемишль згорів від іскри з молотільні фільварок.

— **Процес білоруської „Малої Громади".** В окружному суді у Вильні розпочався процес проти членів білоруської „Малої Громади", обвинувачених у комуністичній агітації, веденої друком. Головним обвинуваченим є інж. Олександер Корпович, що редагував нелегальну газетку „Белоруську Гвезду". Обвинувачені ділали головно на терені Вильна і повітів білостоцького, слонімського, дзісненського, косівського і пинського. На розправі обвинувачені говорять тільки по білоруськи.

— **Смерть композитора Глазунова.** В Парижі помер 21. ц. м. голосний російський композитор Александер Глазунов у 70-му році життя. Перед російською революцією він був директором петербурської консерваторії й на цьому становищі він залишився під совітською владою, яка надала йому титул національного мистця. Кілька літ тому Глазунов виїхав із Совітів на границю на концертове турне і більше до Росії не вернувся. Коли російські еміґрантські часописи присвячують йому широкі некрольоги, совітська преса обмежилася тільки до короткої згадки про його смерть і то дрібним друком.

— **За красу сіл.** В Німеччині йде тепер енерґійна пропаґанда за покращання німецького села значить, за введення в ньому всіх можливих культурних уладжень так, щоби воно робило і на мешканцях і на чужинцях якнайкраще враження. Задля цього самоврядна влада розписала конкурси, визначуючи премії до тисячі марок. Старатися за ті премії можуть села, які між 1. квітня і 15. червня відзначаться порядним і гарним удержанням вулиць, площ, домів і по-

двір, дальше ставів, городів, парканів і цвітних прикрас у вікнах та на бальконах. Спеціяльну увагу звертається на села літниськові і купілеві, з огляду на фреквенцію заграничних туристів. Коли про подібну акцію подумають у нас?

— **Подорож довкола землі.** Італія рішила створити нову італійську мореплавну лінію довкола землі. Лінія зачнеться в Генуї й поведе крізь Середземне море, Суез, Червоне море, Індійський океан (порти Цейльон і Сінгапоре), Китайське море (Гон-Кон), Тихий океан (С. Франціско), Панамський канал, Карибське море (Колюмбія), Атлянтійський океан, Гібральтар і знову Генуя. Найбільші італійські кораблі „Рекс" і „Конте ді Савоя" будуть обвозити туристів і звичайних пасажирів, причому ціни білетів на тих островах будуть нижчі, ніж на кораблях, що належать до інших корабельних ліній.

Фірма Віттельс, Львів, Рутовського ч. 7. напроти катедри дістала вже найновіші матеріяли на убрання, шкарпетки і плащі. Із знижених і дуже принадливих цін треба власне тепер скористати, бо ж сезон буде вповні.

14/113

— **Ріжні вістки.** Шведський пароплав „Торгні Лінгман", що їхав з Англії до Колодінг, затонув біля Ебеле з вантажем вугля. Залога врятувалася на човнах. — В Букорешті відобрав собі життя разом з жінкою Деметер Гальмен, тенор місцевої опери, звний румунським Карузо.

— **Друк. похибки у статті А. Струтинської „Перша українська повість по анґлійськи".** У II. фейлетоні з 24. ц. м. у II-ій шпальті 4-ий рядок з гори м. б. видання*) зам. видання й в звязку із тим під текстом м. б. відсилач: **) Гл. М. Голубець: Передмова до „Сина Землі" О. Турянського. Льв., 1933 р., Укр. Бібліотека, ч. 7.: у 3-ій шпальті, 4-ий рядок знизу м. б. more зам. most; у фейлетоні з 25 ц. м. у I-шій шпальті 15 рядок згори м. б. Русса зам. Руссо; 14 рядок знизу м. б. безнадійністю зам. безнадійність; у II-ій шпальті, 8 рядок згори м. б. Версію твору з 1921 р. Турянський зам. Турянський версію твору з 1921 р.; 11 рядок згори м. б. іще перед зам. перед; 15 рядок згори м. б. „Раб'в" зам. „Раби"; у 3-ій шпальті, 16 рядок знизу м. б. щодо українців зам. українців

З кіна.

КІНО „ПАЛЯС": *„ВІДЕНЬ, МІСТО МОЇХ МРІЙ"*.

Ця нова чергова віденська комедія „зі співами і танцями" не відбігає від шаблону подібних попередніх фільм. Вона погідна, весела, має першорядних артистів, зокрема незрівняного старого Слезака, словом, дає змогу приємно перевести одну годинку. Однак це не є фільми, які залишають глибоке враження та вносять собою щось нового оригінального.

ДИВОГЛЯДИ.

ДУРНИЙ МАЄ ЩАСТЯ.

Приповідка ця ніколи не справдилась так виразно, як на прикладі американця Тимотея Декстера, що із звичайного обмеженого купця та скупаря, став міліярдером та льордом. Історія це не нинішня, але коли американська преса нині пригадує її з якоїсь там нагоди, то варт її повторити, наче якусь неймовірну пригоду. У 1747 р. уродився у стейті Массачузетс синок бідних батьків, які віддали його змалку до кушніра. Вивчивши цього ремесла, відкрив він крамницю у Нюберіпорт, де продавав пристаневим робітникам штани та фартушки із шкіри. Працював совісно, складав сотики і не мріяв навіть доробитись майна.

Нараз почалась американська громадянська війна. Америка виборола собі незалежність, але фінансово збанкротувала. Її банкноти стратили всяку вартість. Декстер із глупоти почав купувати паперові гроші, що не мали ніякого „курсу". Платив за них золотими дукатами, срібними шилінґами і люйдорами. Саме тоді у Ню Йорку та Філядельфії працював справді геніяльний фінансіст Александер Гамільтон, який довів фінансові справи держави до рівноваги. І стелось диве диво, що всі ті безвартні банкноти, що зійшли до ролі звичайних паперців, нараз вернулись до своєї повної вартости. А Декстер мав їх на міліони. Розбагатівши почав він займатись великими інтересами, на яких зовсім не розумівся.

Були тоді в Америці в моді передірявлені бляшанки, подібні до пляшок, куди люди вкладали горюче вугілля, щоб ними огрівати хати. Декстерові прийшло в голову вислати транспорт таких бляшанок до Східної Індії, країни тропічної спеки. Він і не подумав про те, що там гріє людей сонце. Ідея була зовсім така, якби хтось хотів висилати на північний бігун штучний сніг. Коли транспорт огрівачок приїхав до Східної Індії, тубильці рішили, що це геніяльний винохід, бо почали вживати їх як ситу до цукрової трощі. Декстер заробив великі гроші. Вибудував власний корабель і почав висилати нові огрівачки. Але на кораблі було за багато місця і капітан корабля казав, що потрібує ще якогось „вантажу". Декстер не зрозумів його, бо анґлійське слово „вантаж" означає теж „шнурівки". Він гадав, що капітан потребує шнурівок і почав скуповувати до них рогівки з китів. Попросту викупив увесь цей матеріял потрібний до шнурівок від Бостону до Ню Йорку. Ніхто і не сподівався тоді — а найменше сам Декстер — що шнурівки прийдуть швидко до моди і що саме Декстер матиме потрібний до них матеріял.

Його дальші купецькі ідеї були подібні. Він почав висилати за море котів, біблії та дрібні рукавиці з одним пальцем. Виявилось, що прийшла мода на котів, бо щурі та миші не давали людям жити. У британській Східній Індії наслідком пропаґанди міліонерів місцеве населення почало читати біблію, а один данський капітан був захоплений теплими рукавицями, дуже добрими для північних моряків. Усе це розкупили і Декстер дістав нові міліони.

Декстер назвав себе льордом і купив величезне майно з цілим містом. Саме тоді стратили у Парижі Людовика XVI. Він мав сильні монархістичні симпатії та видав великі гроші на те, щоб на всьому франц. побережжі дзвонили дзвони в память нещасливого короля. Що більше: подав до відома у Франції всім аристократам, які хотять утікати перед республикою, можуть найти в нього захист. Сподіваючись, що до нього приїдуть тисячі, зібрав він усяких ласощів, сила-силенна. Мав цілі склади припасів, але ніхто не приїхав. Тоді Декстер продав це все американським торговцям і ще раз заробив. Останній рекорд його купецької глупоти проявився тоді, коли він навантажив корабель вугіллям і вислав його до центру вугляного промислу: до Ньюкасля. Саме тоді, коли корабель прибував туди, там зибух страйк вуглекопів і коли приїхало вугілля, всі його купували. Повстала навіть глумлива приповідка „Висилати вугілля до Ньюкасля", але Декстер зробив і на цій помилці гроші. Так і вмер він — з вічними дурницями та велитенським майном, яке придбав ними.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Гін до санації.

Скільки то вже і я сам і інші чули нарікань:

— Та там, пане мій, нічого не роблять. Товариство цілий рік спить, а на загальні збори ніхто не приходить.

Або:

— З тією справою треба конче щось зробити. Директор, що хоче то робить, а надзірна рада лише головою покиває:

Або:

— Так далі бути не може! Доки властиво будемо терпіти того роду відносини. Є-ж якась тричленна дирекція, є надзірна рада, а врешті і загальні збори!...

Правда, що кожний з нас таке вже чув!?..

Наслухався я останніми часами і про одну нашу установу... Про те, що треба вже раз змінити все до основ, що треба трохи свіжого воздуху до неї впустити, що — і так далі і так далі.

Признаю — сам я був тієї самої думки, але, як нечлен, не мав змоги впливати на поліпшення.

Але й на те є способи.

Перший: критика в пресі.

Давним давно, коли полеміки, критики, чи тим подібні напасти траплялися рідко — можна було собі позволити. Але тепер?! Раз, що читачі і так мають повні вуха полемічного гармідеру, а два, що зараз пішлаб така баталія, що аж Галичина тремтілаб. Сьогодня народ дуже нервовий стов і за щонебудь сварку заводить. З установи і її хиб зїхалиб полемісти на директорів, їхні жінки, діти, свояків, село з якого походять, ґімназію, в якій училися і тим подібне. Це захопилоб такі широкі круги, що ліпше дати тому спокій.

Другий спосіб: підготова до зміни — пропаґандою між людьми.

Можна-ж намовити знайомих членів даної кооперативи чи спілки, щоб вони повели справу на загальних зборах.

Тамбільше, коли ті члени при кожній нагоді: а це, і те, а тамте, а так далі бути не може, а треба вже раз...

І я почав:

— Вибачте, ви є членом „Рідного Загуменка"?

— Так... Зараз... Ні, напевно: так!

— Як думаєте, там усе в порядку?

— В порядку? Ви кепкуєте хіба?!

— В такому разі йдіть завтра на збори.

— То завтра збори?

— Я ще знайду кількох і буде ціла зачка.

— Знаменито! Тільки, щоб прийшли.

Стрічав я ще і ще, кожний нарікав і кожний обіцяв бути на зборах.

Ну — думаю — тепер діло піде як по маслі. Ті, що за старим ладом ні в гадці не мають, що на них готується.

Другої днини я як на шпильках. Жду на кінець загальних зборів і цікавий на дискусію, а ще більше на вислід.

Вечором стрічаю одного з опозиційних членів...

— Якже-ж там було?

— Де?

— На зборах!

— Вибачте, про які ви збори?...

— Про нинішні!

— Ах! — ударився по голові. — На смерть забув... То це нині!... Дивіть, дивіть!

Питаю другого, третього — так само (з малими змінами у голосі, чи в рухах!).

Загальні збори відбулися як щороку — від ряду літ і так, як від ряду літ, знову цілий божий рік будуть члени нарікати:

— Бійтеся Бога! Так далі бути не може. Треба конче... і т. д. і т. д.

Хто каже, що нема в нас непереможного гону до санації?!..

Галактіон Чінка.

Спорт.

БЕРЕГІВ. С. К. РУСЬ (УЖГОРОД) — Б. Ф. Т. Ц. (БЕРЕГІВ) 5:2.

Перші змагання за мистецтво східньо-словацько-підкарпатської дивізії розіграла ужгородська „Русь" на чужому грищі в Берегові і вирішила їх певно у свою користь. Дружина „Руси" вже тепер у добрій формі, тому є надія, що в цьому році вибється знову на перше місце в табелі.

Інші висліди в цій дивізії такі:

АЦ Спішська Нова Весь — Тереквеш Кошиці 6:0,

ЧСК Ужгород — КАЦ Кошиці 2:2.

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА. ДФЦ — Наход 3:2

В Чехословаччині відбулися лиш одні змагання за мистецтво державної ліги між згаданими дружинами. Виграли праські німці, які тимсамим вибовтлися (з небезпечного місця в табелі.

МАДЯРЩИНА. Уйпешт — Ференцварош 4:1; Гунгарія — Фебуг 6:2; Кішпешт — Атіля 3:1; Будафок — III Округа 4:3; Шороншар — Шальготарян 5:1; Шеґед — Будай XI. 0:3 і Бочкай — Тереквеш 8:0.

УКРАЇНА — ГАСМОНЕЯ

Товариські змагання між повищими дружинами відбудуться у неділю 29. березня в год. 11,30 на грищі Цитаделі. До цього місцевого „дерби" обі дружини приготовляються дуже дбайливо і виступлять у своїх найсильніших складах. Одинацятка України, яка вже на змаганнях з Р. К. С. виказала дуже добру форму — особливо напад, який гарно комбінувала і віддала безліч небезпечних стрілів на ворота противника — скріплена ще Мікльошом і Матоцьким, для запоруку, що вийде з цих змагань з почесним для себе вислідом. Попередять змагання молодших дружин в год. 10.

КРАЄВІ ПІНГ-ПОНГОВІ ЗМАГАННЯ.

Спортова Рада У. С. С. повідомляє, що краєві пінг-понгові змагання відбудуться у Львові в днях 28. і 29. ц. м. В програмі поодинока гра жінок, мужчин, подвійна і мішана гра. Зголошення враз із вписовим (поод. гра 30 сот., подвійна 40) слати до У. С. С.

Нові книжки й журнали.

SPRAWOZDANIE Wydziału Izby Inżynierskiej we Lwowie za 1935 rok. Lwów 1936. Стор. 32, ф. 8°

Листування Редакції.

Чорний Крук. Легітимація потрібна на суботу 28. ц. м. Прийдіть і Ви самі.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри

Український Театр ім. Тобілевича.
Медика:
26. III. Лев з Абісинії.
27. III. Інвазіди.
З Медини їде театр до Судової Вишні.

Український Мол. Театр „Заграва".
Стрий, саля „Німецького Дому".
26. III. Дума про Печаю.

Великий Міський Театр.
Четвер, 26. III. год. 7. веч. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського. Купони „Або" неважні.
Пятниця, 27. III. год. 8. веч. Аб. 11. Бонові знижки важні „Графіня пані генералової".
Субота, 28. III. год. 8. веч. Аб. 6. Ціни найнижчі „Пригода в Гранд Готелю" виступ І. Кульчицької.
Неділя, 29. III. год. 3.30 пол. Аб. 12. Ціни найнижчі „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз Дембовського; год. 8. веч. Аб. 11. „Графіня пані генералової".

Театр Ріжнородностей.
Четвер, 26. III. год. 8. веч. „Графіня пані генералової".

Кіна.

АПОЛЬО: „Чорні рожі" з Лізіяною Гарвей.
АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевіленд і Ерол Флин).
ВАНДА: „Оборонець Честохови", „Вовкулак".
ГРАЖИНА: „Шалений поручник" (Густав Фреліх).
КАСІНО: „Фліп і Флап як поліцаї", „Тайни воєнної маринарки".
КОЛІСЕЙ: „Сногади детектива", ревія „По нашому..."
КОПЕРНИК: „Невидний промінь" (Борис Карлов) і колірова гротеска: „Шибеник Петрусь".
МАРУСЕНЬКА: „Невидний промінь" (Борис Карлов) і колірова гротеска: „Шибеник Петрусь".
МІРАЖ: „Єгипетські ночі" (Еді Кантор).
МУЗА: „Епізод" із Павлею Веселі.
ПАКС: „Мальована заслона" з Гретою Гарбо та колірова гротеска.
ПАЛЯС: „Відень, місто моїх мрій".
ПАН: „Марія Башкірцев" із Секе Сакалем.
РАЙ: „Їх Ексцеленція шофер".
СВІТ: 42-га вулиця", „Вкради людину" з Ліаі Дамітою.
СТИЛЕВЕ: „Граф Монте Хрісто" й ревія.
ТОН: „Збігець із Яви".
УТІХА: „Рокамболь" і ревія.
ХИМЕРА: „Золотоволосий шибеник"

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Дольоміти.

Закордонне радіо.

Четвер, 26. березня 1936.

Відень (506,8) 16.05 Концерт орг., 17.30 Скрипка, 19.25 Музика, **Прага** (470,2) 17.15 „Матері" пісні Біліна, 20.05 Концерт, **Париж** (1648) 17.15 „Дон Хуан" кон. Моліера, 22.45 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 12.00 Концерт, 17.00 Пісоньки, 20.00 Грігові твори, **Берлін** (356,7) 16.15 Нар. пісні, 17.00 Мельодії рококо, 19.00 На спогад Бетовена, концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.15, 19.00 Нар. пісні, 14.00 Музика на давніх інструментах, 18.15 Серенада й танки, **Ляйпціг** (382,2) 16.30 Солісти, музика, пісні, **Мінхен** (405,4) 17.00 Солісти, пісні Шумана на баритон, 18.30 З нім. опер, **Будапешт** (549,5) 12.05, 18.50 Вок. концерт, 17.30 Циг. музика, 20.30 Скрипка. **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 20.45 Концерт орх., 22.15 Концерт хору, **Рим** (420,8) 17.15 Вок.-інстр. концерт, 20.35 „Манон Леско" оп. Пучінія.

Пятниця, 27. березня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Форт. твори, 17.30 Солісти — сопр., скрипка, баритон, 22.10 Октет Шуберта ф-хур. **Прага** (470,2) 17.10 Дутий квінтет, **Париж** (1648) 13.15 Легка музика, 18.30 Симф. концерт, муз., спів, 21.45 Вечір комбатантів: пісні, музика, одноактівка, **Білгород** (437,3) 11.00, 16.00 Концерт, 18.00 Танк. музика, 19.50 Солісти, спів, кларнет, **Ковно** (1935) 19.30 „Борис Годунов" оп. Мусоргського, **Берлін** (356,7) 14.15 У танковому ритмі, 19.00 Моцартові твори, 20.10 Весняні мельодії, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.30, 14.00, 16.00, 17.00 Музика. 15.15 Діточі пісоньки, 17.50 Вагнерові твори, 21.00 Концерт, **Ляйпціг** (382,2) 17.30 „Крайзеріяна" Шумана, 20.15 Вел. популярний концерт, **Мінхен** (405,4) 17.00 Вок.-муз. концерт, 20.10 Вечір нар. музики, **Будапешт** (549,5) 13.30 Циг. музика, 17.00 Солье на тарогато, 19.30 „Тенор" оп. Доганя, „Святе полумя" балет Доганя, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 13.35 Оперетові мельодії, 21.15 Камер. концерт, **Рим** (420,8) 15.35 Оперетові мельодії, 17.00 Акад із св. Сесілії, скрипковий ресіталь, 20.45 „Віденки" оп. Лікара.

Львівське радіо.

Четвер, 26. березня 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дневник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Шк порадник, муз., спів, 13.00 Пісенки з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство 13.30 Оп. фрагменти, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Сальон. музика, 16.05 Поезійки для дітей 16.20 Легка музика з гр. пл., 16.50 Концерт міш. хору, 17.05 Краківське міщанство, 17.20 Найгарніші Моцартові сонати, 17.55 Актуальна гутірка, 18.05 Сп. ресіталь Франци Морі (кольор сопран) у супр. форт., 18.30 Елементи телевізії, 18.40 Туристичний інформатор, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Золотий скарб із Михалкова, вигот. д-р Т. Сулімірський, 19.35, 19.40 Спорт, вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Легка музика, 20.45 Веч. дневник, 20.55 Протилет.-газ. оборона, 21.00 Теар Уніи: „Історія про вовка" К. Ф. Радюка з муз. Ігр. Стравінського. 21.45 Пісні — Шлемінська сопран, Лучай бас, у супр. форт., 22.10 Скр. ресіталь Жана Тібо в супр. форт., 22.50 Танкова музика з гр. пл.

Пятниця, 27. березня 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дневник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Авд. для ст. дітей: „Кують коси" Вол. Анчиця, 12.40 Хвилина Фр. Ліста з гр. пл., 13.25 Хвилина спочинку, гр. пл., 13.30 З ринку праці, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт орх., 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Оповідання Гад. Нітнана для ст. дітей. 17.00 Підгалани, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Концерт дитячого міш. хору, 17.15 Спортовий порадник, 18.05 Легка музика з гр. пл., 18.30 Програмова скринька, 18.50 Сільва реруи, 18.45 Форт. ресіталь, 19.00 Про чванькуватість, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.45 Світовий комунікат, 19.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.00 Симф. концерт, у прогр. „Осудження Фавста" Г. Берліоза; перед концертом гутірка; у перерві: Вечірній дневник, Із сучасної Польщі, 22.30 Техн. скринька, 22.50 Сальонова музика з гр. пл.

Радіокутик.

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ЩО Є РАДІОАБОНЕНТАМИ.

В нашій Редакції можна дістати т. зв. анкетовий листок радія, що його видала варшавська централя П. Р. В анкетнім листку є рубрики, в яких кожний радіоабонент може вписати свої завваги щодо програми радія і на основі їх Дирекція П. Р. устійнюватиме в новім буджетовім році свої авдиції. Очевидно, українці повинні вписати в рубрику „Уваги" на цьому листку, що домагаються українських радіоавдиций. Анкетні листки можна в нас дістати даром, а виповнені треба переслати до П. Р., Львів. Баторого 6, або передати туди, найпізніше до 1. квітня. На провінцію можемо вислати анкетний листок за надісланням значка на 5 сот. З анкети повинні українці якнайбільш користати

ТЕЛЕВІЗІЙНИЙ ТЕЛЕФОН.

У часі Ляйпціґських Торгів у березні ц. р. німецький почтовий уряд у Ляйпціґу урухомлює першу телефонічно-телевізійну комунікацію між Ляйпціґом і Берліном. Співбесідники, сидючи в спеціяльних кабінах, зможуть виразно бачити один одного.

Також англійська адміністрація почт має за кілька тижнів урухомити першу телефонічно-телевізійну лінію між Льондоном і Вірмінґгемом. Телефони матимуть не тільки телевізори, які дозволяють бачити особу, з якою ведемо розмову, але й голосники, що заступлять дотихчасові слухальця.

ЗОЛОТІ РИБКИ В БАСЕЙНІ РАДІОСТАЦІЇ.

Кожна з великих висильних радіостацій має великий басейн, звідки допроваджують воду для охолоди висильних ламп. В цьому басейні вода по деякому часі занечищується і треба би її тоді спеціяльно фільтрувати. Щоб заощадити собі цеї праці, застосовано в Дронтаїч (Анґлія) такий спосіб, що впущено до басейну 144 золоті рибки, які очищують басейн від дрібних сотворінь і всякої нечисти.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27.

Нім. марка 1·40—1·45, фр. франки 34.85 35·10, шв. франки 172.75—173·50, фунти стерлінги 26·15—26·40, австр. шілінґи 98·50—100.00, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 28.00—30.00, італ. ліри 32.00—34.50.

Золото: Доляри 9.03—9.07, Рублі 47.50—48·50, Фр. франки 34.50—35·00, Корони 36·40—37·00, Дукати 83.00—83.70; 1 грам золота 3.93.

Папери:

6-прц. дол. поз. 75.50, 4-прц. долярова поз. 51.55, 7-прц. стабілізаційна 62·85, дрібні 63.58.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 25-го березня ц. р. кооперативам платити за:

	льоко Львів.
1 кг. масла десерового	2.55 зол.
1 кг. масла десерового бочкового враз з бочковим опакуванням . . .	2·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15 „
1 к. яєць	2.30 „

Тенденція на масло удержана, на яйця знижкова, на молоко слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 25. III. ц. р. платить своїм достанцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без острігів 1. кл.	1.10 зол.
Курки товсті з острогами 1. кл.	1.00 „
Індики товсті 1. кл.	1.16 „
Індички товсті 1. кл.	1.25 „
Пантарки товсті 1. кл.	1.25 „
Качки товщеві 1. кл.	1.20 „

Приймає курп, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достанців.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ЖІНКА ПРАЦЬОВИТА й ощадна потрібна зараз до хатнього занятя з варенням включно. Винагорода по умові. Зголошення: „Укр. Родина", 135. Корчин, почта: Синевідсько Вижне. 1750 3—3

ПОВАЖНА УКРАЇНСЬКА ФІРМА прийме підприємчивого, рухливого, працьовитого, витревалого, солідного, наскрізь чесного торговельника із середньою освітою до організаційно-торговельної праці в краю на дуже добрих умовинах. Оферти з описом життя і поданням референцій до Адміністрації „Діла" під „Визначний". 40/93 2—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ШУКАЮ праці в друкарні чи іншій українській установі більшого міста за скромною винагородою або навіть за утримання. Маю скінчену 7-мікласову школу. Адреса: Кремянець, Українська книгарня, Колоновському. 1—3

НАУКА

ЛЕКЦІЇ за малою винагородою приймуть зараз. Листи „Діло" „Солідний". 1761

МЕШКАННЯ

6 КІМНАТ, комфорт, на мешкання або бюро дешево. Баторія 32. 1760 1—3

БРАЄРІВСЬКА 3. Величезні фронтові льокалі (давніше почтовий уряд) разом або частинно до винайму. Телефон 231·69. 1765

КУПНО - ПРОДАЖА

РАДІОАПАРАТИ краєві, закордонні першорядні „Дім Шопена" Львів, Сикстуська 11.

ФОРТЕПІЯН Петрофа майже новий оказійно продає „Дім Шопена" Львів, Сикстуська 11. 1763 1—4

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

МУЖЧИНА на становищі з вищою освітою знайде добру дружину, панну приємну, інтелігентну, з доброго дому з приданим. Неанонімні листи до „Діла" під „Пчілка". 1762

РІЖНІ

КАРНІШ нормальної [illegible] зол. 2.95 виконує **ШПІННЕР, ПІ[illegible]ЬКА 8.** 1759 1—11

НА ПІСТ! 5 кг. селеди [illegible] оселедця зол. 5.40, 5 кг. селедці [illegible] - рольмопси зол. 4.90, 5 кг. балтійськ[illegible] оскалників — зол. 3.80, 3 ктр. коробок [illegible] сів-філетів в зол. зол. 5.60 висилає „gloscott" Gdynia, Port Rybacki. Д[illegible]йтеся безплатного цінника рибних [illegible]рв. 2—2

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові черевні, пружні, проти усування матиці під гарантією виконує відомо **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1611 8—66

ЖІНОЧИМ фризієрам піднайму жіночий відділ на догідних услівях. Райс, Шайнохи 1 (ріг Коперника). 2—2

ФОРТЕПІЯНИ, піяніни вживані на ріжні ціни дешево продає, міняє, Ганак, Пілсудського 21, перший поверх. 1678 7-10

БОЗИ ЩЕПЛЕНІ в гарних відмінах по 1.20—1.50 зол., овочеві дерева, продає Малопольське Рільничє Товариство, вул. Коперника 20, тел. 200-88. 1701 5—5

ФОРТЕПІЯНИ, піяніни, продаж, наєм, купно, оказії, **МАРЕЦЬКИЙ**, Львів, Баторія 7. 1730 4—12

КОТРА З ВП. ПАНЬ пожертвувала б трохи вільного часу на милосерний вчинок: переписати дещо для сліпих письмом для сліпих, Кошти ніяких. Матеріял передамо і покажемо. Зголошення до Адм. „Діла" під: „Милосерний вчинок". 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

Б. секундар держ. заг. шпиталя у Львові

Д-р Едвард Пельцнер

орд. у внутрішніх недугах

ЛЬВІВ, ПЛ. ГОЛУХОВСЬКИХ Ч. 1 (Бурдинок Скарбка) тел. 269-72. 1735 2—5

ТЕХНІЧНО-ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

ОСКАРА ҐЛЯСҐАЛЛЯ

Львів, св. Анни 7 партер. Тел. 291-08 1711 3-4

Дротяні сітки

до огорожі та інших цілей у всій густоті постачає НАЙДЕШЕВШЕ фабрика „СІТКОЦЕНТР", Львів, Красіцьких 18. Тел. 246-75. 1694 4—6

УВАГА!

ДЕШЕВА ХАРЧІВНЯ

А. ПАВЛОВСЬКОЇ

поручає обіди з 3 страв за 65 сот.

1743 ЛЬВІВ, СОБІСЬКОГО 28. 2—5

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АҐЕ",

який уменшує виділювання плюовотиння та усуває кашель. 13/III 33—46

Кухонна посуда

і всілякі ЗАЛІЗНІ ТОВАРИ поручає по конкуренційних цінах християнська фірма

Мечислав Шпінетер

Львів, Ринок 41. 1751 2-3

Меблеві покриття

хідники, перати, капи і накидки у найбільшім виборі поручає

ФРЕНКЕЛЬ І ЛІДЕР, Львів, Леґіонів 25, в подвірю. Тел. 286-38. 1700 3—10

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". Друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 69 (14.317). Львів, пятниця 27. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Поможіть
українським воєнним вдовам та сиротам!

Тільки раз у році звертається Управа Т-ва „Український Фонд Воєнних Вдів та Сиріт" з проханням про жертви на воєнних вдів та сиріт по поляглих членах УГА!

У холоді та голоді й у важкій нужді проживають тихо вдови та сироти по поляглих наших борцях. Могили їх батьків вінчаються в Зелені Свята квіттям та вінками, а вони самі всіми забуті кусока хліба прохають. Невелику поміч (залежну від стану фондів нашого Т-ва) дістають вони від Т-ва „Український Фонд Воєнних Вдовиць та Сиріт". На 330 зголошених у Т-ві родин 220 найбідніших вдів та сиріт дістає по 5—10 зол. підмоги три-чотири рази в році. В 1935. р. Т-во виплатило 4.813.58 зол. на підмоги, тобто *21.87 зол. пересічно на одну вдову річно!* Це дуже мало, але й ті підмоги вичерпали вже майже в цілости наші фонди, зібрані в минулім році. Крім цього наше Т-во оплачує науку та дає повне удержання кільком сиротам, виховуючи їх на корисних громадян.

Вдови та сироти інших народів дістають щомісяця державні ренти, багато вищі від наших підмог. *Наші вдови та сироти до державної ренти не мають права*, а й наші скромненькі підмоги залежать тільки від жертвенности громадянства.

Користуючи з дозволу Воєвідських Урядів, наше Т-во *переводить прилюдну збірку жертв у хосен воєнних вдів та сиріт по поляглих членах УГА в днях 22.—28. березня 1936. р. та в днях 19.—25. IV. ц. р. у тернопільському воєвідстві.* Цю одиноку в році нагоду просимо використати для того, щоб зложити жертву по своїй спромозі і тим чином, віддавши пошану поляглим, обтерти неодну гірку вдовину та сирітську сльозу! Народня честь та християнська любов ближнього вимагають того від нас!

Жертвуйте всі на паску та підмоги для воєнних вдів і сиріт!

Нехай ніхто не відмовить ленти на вдови та сироти!

Вступайте в члени Товариства (членська вкладка 6 зол. річно, або 50 сот. місячно).

Жертви та вкладки просимо пересилати нашими почтовими складанками, розісланими з нинішнім числом „Діла", або просто на адресу Товариства.

Львів, у березні 1936. р.

УПРАВА Т-ВА „УКРАЇНСЬКИЙ ФОНД ВОЄННИХ ВДОВИЦЬ ТА СИРІТ".
Львів, вул. Потоцького 48.

Японсько-совітська битва.

ХТО ЗААТАКУВАВ?

ТОКІО, 26. 3. ПАТ. Як повідомляє тутешнє міністерство війни, совітський відділ заатакував японських вояків на старшина коло Хунчун; ці останні відступили на 1 кільометер від кордону серед перестрілки. Того самого дня пополудні червоноармійці знову заатакували японців, які відповіли вогнями.

МОСКВА, 26. 3. ПАТ. ТАСС повідомляє: 25-го ц. м. в год. 10-тій рано озброєний японський відділ з сімох людей увійшов на совітську територію від сторони Манджурії в районі Хунчун, недалеко від місця, де сходяться кордони СССР, Манджурії та Кореї, перейшов простір около 250 м. від границі і став стріляти на совітську сторожу з пятьох прикордонних сторожів, що стояли 300 м. від кордону.

Стрілянина тревала пів години. Японці мусіли завернути за кордон у напрямі Хунчун, залишаючи на сов. території вбитих одного офіцера й одного вояка.

В год. 15.50 японський відділ з 50—60 людей, з легкими й тяжкими скорострілами, перейшов кордон в тім самім районі, і посунувшись вглиб 250 м., заняв горбок та став стріляти з крісів на сов. сторожів та на подальшу прикордонну станицю. Вечором японців прогнали на манджурську територію. По обох сторонах були вбиті й ранені.

ТОКІО, 26. 3. ПАТ. Японське міністерство війни стверджує, що прикордонна перестрілка покінчилася як лише смерклося; обі сторони відступили. З японців згинуло 2 старшини, 1 підстаршина та 5 вояків, з манджурців — 1 старшина та 2 вояків.

ЯПОНЦІ ПРО ФРАНКО-СОВІТСЬКИЙ ПАКТ.

ТОКІО, 26. 3. ПАТ. Як подає „Асагі Шімбун", прем. Гіротa звернув франц. амбасадорові увагу на те, що **завдяки франко-совітському пактові СССР має змогу помітно збільшити свої війська на Дал. Сході.** Він сподіється, що цій справі присвятить Франція окремий договір.

Морський договір підписаний.

ЛЬОНДОН, 26. 3. ПАТ. Новий морський договір, що його вчора підписали, обовязує на 6 років і заступить два попередні: вашінґтонський і льондонський, які означували відношення морських збройних сил Анґлії, Злучених Держав та Японії на осн. пропорції 5 : 5 : 3; Японія виповіла його в грудні 1934. р. Новий договір з одної сторони *обмежує дещо зброєння*, з другої — *зобов'язує сигнатарів згори інформувати себе взаїмно про пляни дальшої розбудови фльоти;* сподіються, що та явність припинить перегони у зброєнях та відтяжить буджети маринарки, подібно як і друга постанова договору, що продовжує вік панцирників з 20 на 26 років та заборонює будову кружляків обему 10.000 тон. Якщо всі сигнатарі зратифікують договір, *обовязуватиме він від 1. січня 1937. до 31. грудня 1942.* У 1940. р. можуть сигнатарі нарадитися над підготовою нової морської конференції на 1941. рік. Новий льондонський договір підписали представники Франції, Злучених Держав, Анґлії та її доминій: Канади, Півд. Америки, Австралії і Нової Зеляндії; Ірляндія відмовилась тому, що взагалі не має фльоти.

Нема надії на порозуміння з Німеччиною.

ЛЬОНДОН, 26. 3. ПАТ. Як стверджує вся анґл. преса, дотеперішні розмови мін. Ідена з амб. Рібентропом *не дають міцних надій на порозуміння.* Ідена мабуть зовсім навіть Рібентропові, що нові Гітлерові пропозиції, які не обнимали би ніяких ґарантій пошани для договорів, утруднили лише дальші переговори.

Нова книжка!
ВАЛЄРІЯ О'КОННОР ВІЛІНСЬКА:
Лисенки й Старицькі
Наша відома авторка оповідає свої спогади про дві славні українські родини та їх культурне середовище.
Книжка має 82 сторінки і 9 ілюстрацій, та коштує тільки 1 зол. разом з поштовою пересилкою.
Замовляти в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10.

Дунайська проблема
та її розвязка.

(Від нашого кореспондента).

Відень, 23. березня 1936.

Характеристичним недомаганням версайського та тріянонського мирового договору є дальше істнування т. зв. „дунайської проблеми". Про неї призабули дещо після вибуху італійсько-абісинського конфлікту і вмаршу німецьких військ до Надренії, але найновіший зїзд австрійських і мадярських міністрів у Римі заактуалізував на нову цю проблему.

Всі оцінки положення в повоєнній Австрії та політичних відносин у нинішній центральній Европі зводяться до одного: вони вимагають ревізії. Державні мужі і дипльомати не можуть погодитися, як переводити „ревізію". Дотеперішні „розвязки" дунайської проблеми можна поділити на три категорії:

Перша, так сказатиб, природна розвязка полягала би в обєднанні двох німецьких держав середньої Европи, Німеччини та Австрії, себто т. зв. „анщлюс". Від постанови першого повоєнного республиканського австрійського парляменту з листопада 1918, уважати Австрію як частину Німеччини та добровільного голосування в Тироли і Зальцбурзі за злукою з Німеччиною аж до політики „нічого без Німеччини" канцлера Зайпеля і спроби митної унії канцлера Шобера йдуть зусилля обєднатися з Німеччиною аж до „путчу" в липні 1934 та збройного виступу національних соціялістів проти уряду Дольфуса.

Інша розвязка — можнаб її назвати „історичною",— хоче перемінити склад теперішньої центральної Европи створенням політичного концепту двох стародавніх дунайських осередків, Австрії та Мадярщини. За такими тенденціями стоїть, як відомо, фашистівська Італія, яка зачислює німецький полудневий Тироль волить мати на півночі іншого сусіда, ніж сильну Німеччину. Крім того потребує Австрії для своїх політичних та господарських аспірацій в Наддунайщині. Прихильниками цієї розвязки є і всі монархістичні кола Австрії, Мадярщини та Хорватії, які бажають реставрації Габсбурґів у Відні та в Будапешті і мріють про відродження австрійсько-мадярської монархії. Ці, не дуже то численні, кола боронять також відому історичну місію Австрії ширити німецьку культуру в краях східної та полудневосхідної Европи.

„Господарська злука" є гаслом прихильників третьої розвязки. За нею виступають у першій мірі кола Ліги Націй, отже Франція та Мала Антанта. Позичка, яку дістала Австрія через Лігу Націй, санація австрійської валюти західно-европейським капіталом і ціла низка господарських договорів з останніх років характеризують цю політику.

Збільшена активність від кількох місяців середньо-европейських політиків, недавні, опісля здементовані сходини австрійського віцеканцлера

Міські Театри у Львові, пятниця 27. березня 1936
У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій веч.
капітальна комедія Буш Фекете.
Бонова вистава!
Трафіка Пані Ґенералової
Вже шість тижнів без перерви при повнім успіху!

ра кн. Штаремберга з цісаревичем Отоном, відвідини міністрів у Будапешті, Відні та Празі й тепер у Римі безперечно мали та мають тісний звязок з дунайською проблемою. А що розвязка у всенімецькому дусі, себто у формі злуки Австрії з Німеччиною, при теперішніх міжнародніх відносинах неможлива і під протигітлерівським настроєм уряду Шушніга виключена, можна сподіватись лише якогось компромісу між історичною та господарською розвязкою, чи пак між італійськими та французько-малоантантськими інтересами.

Як відомо, вістка про евентуальний поворот Отона до Австрії, вокище в характері „герцога", зелектризувала в першу чергу Малу Антанту. Прага, Білгород та Букарешт гостро запротестували і, як заявив румунський міністер заокордонних справ Тітулеску, армії згаданих трьох держав готові до вимаршу проти Габсбургів. При цьому політики міркували, що Італія підчас східно-африканської війни не зможе піддержувати з відповідним натиском своїх наддунайських плянів. В колах Ліги Націй перестали рахуватися з Італією настільки, що під впливом чехословацько-совітського та французько-совітського воєнного договору тов. Літвінов насмілився оферувати СССР, як нового гаранта австрійської незалежности, на місце Італії. Це вже навіть такому вірному Лізі австрійському урядові було за багато. „Хто гарантує за гаранта?" — питалася офіційна „Райхспост" і вінець-кінців залишилося все по старому. Австрійський кабінет далі тримається як союзник Італії габсбурго-фільською політикою і тому Австрія не бере участи в протиіталійських санкціях. Зате в Римі можливо потрібна асекурація в Наддунайщині з огляду на абісинську війну та на приязнь Франції і Малої Антанти, щоб дійти до скорішого кінця зі санкціями.

Тому ясно, що внаслідом римських переговорів буде компроміс у проблемі Наддунайщини. Про рішення в Римі наші читачі вже знають з „Діла". Але чи переважати буде італійсько-габсбурське, чи французько-малоантантське становище, німецька преса підкреслює одно і те саме: *розвязка дунайської проблеми без Німеччини є неможлива.* Всі шість держав над Дунаєм: Австрія, Мадярщина, Чехословаччина, Югославія, Румунія та Болгарія мають найтісніші торговельні звязки з Німеччиною. Отже звернений проти цієї держави політичний комплекс Наддунайщини принів би своїм учасникам тільки господарську шкоду і майже ніякої користи. В білянсі заокордонної торговлі всіх згаданих держав фігурує Німеччина чи у вивозі чи у ввозі на першому або другому місці. І тому якщо має повстати новий господарський фактор у Наддунайщині, чи нова злука держав, подиктована дійсно господарськими вимогами, якщо це має бути конфедерація держав, чи лише митна унія, то це може статися лише в порозумінні з Німеччиною. В протилежному випадку кожна розвязка буде нетрівка.

Можна симпатизувати з пануванням національного соціялізму в Німеччині або й ні, можна вірити і не вірити в історичну місію Австрії в Европі, фактом є, що протинімецька політика австрійського уряду вже тепер відвернула три і пів міліонів раніш австрійських, а тепер чехословацьких судетських німців від впливу віденської культури до берлінської. Та сумніватися можна, чи мала Австрія, чи то з Габсбургами чи без них, чи то в спілці з Мадярщиною чи без неї зможе вирівняти гострий антагонізм між поодинокими державами Наддунайщини. А хто вже може повірити, що всі ці свободолюбні та національно свідомі нації, як чехи, югославяни, румуни або болгари, зречуться добровільно хоч би найменшої частини своєї суверенности, хай це навіть булоб під господарським оглядом тисячу разів корисніше? Політики та дипльомати можуть собі над розвязкою дунайської проблеми ломити голови, як ось тепер знову в Римі. Не вийде з цього нічого корисного, поки не дадуть всім народам Наддунайщини, отже й німецькому, змоги виявити свою вільну волю, куди вони мають належати: до пережитої австро-угорської монархії, чи до незалежних від нікого національних держав.

Віденець.

ДО ВСЕЧ. УРЯДІВ ПАРОХІЯЛЬНИХ

і КОМІТЕТІВ ЦЕРКОВНИХ.

Наша фірма дістала останніми часами багато запитів про наше відношення до новоповсталої в Станиславові ліярні дзвонів під фірмою Вільчинські й Фельчинські, що їздять від села до села розпихаючи де тільки вдається свої вироби.

Отже заявляємо, що з названими людьми нас нічого не лучило, і не лучить.

Дивним дивом фірма ця повстала на тому самому місці, де недавно була фірма **Маґас і Ска** здемаскована в часописах, а за якою скривалися два жиди **Ізраель і Ляйб Бергери.**

Врешті подаємо до ласкавого відома, що поза нашими осідками Калушем і Перемишлем більше ніде не маємо ніяких робітень ані складів і запалом з іншими ліярнями дзвонів ніякі звязки нас не лучать.

З належною пошаною

БРАТЯ ФЕЛЬЧИНСЬКІ
Ліярня дзвонів
КАЛУШ або ПЕРЕМИШЛЬ.

1—3 1768

УБРАННЯ І ПАЛЬТА

продає просто консументам фабрика одягів

РОТ І РУДЕРФЕР **Львів, Леґіонів 3. І. п.** **(над кіном „Палас")**

НАШЕ СЕЛО ЗБЛИЗЬКА.

V. ЙОГО РОДИННЕ Й СУСІДСЬКЕ ЖИТТЯ.

Часто читаємо по часописах, а то й щодня почуєте на селі, що Ілько посварився з Тимком, Микола побив Івана за межу, син підніс руку на батька, доня проклинає свою рідну маму, або знов теща прогнала невістку з хати, жінка покинула мужа і т. д. і т. д. Що це все значить?

Щоб на те питання дати конкретну відповідь, мусимо приглянутись нашому селові збливька. Поглянути на це сіре, щоденне життя селянської рідні.

Селянська родина складається звичайно з 3—8 осіб; муж і жінка, кількоро дітей та батьки жінки або мужа. Саме життя українського селянина під теперішню пору безумовно дуже прикре. Недостаток, безробіття, податки, великі довги, а до того ріжні фамілійні спори нарушують майже щоденно спокій селянської рідні. Вистарчить будьяка дрібничка, щоб у хаті повстала сварка, а від колотнечі один крок до бійки. Ось вам кілька картин, що їх я мав нагоду нераз бачити по наших селах.

В хаті біда. Поля мало, бо батьки замість дітей посилати до школи, чи віддати до науки ремесла, тримають всіх біля себе, мовляв, „хай привикають до біди, а як виростуть, то якось дадуть собі раду". Опісля доходить до того, що батько мав ще 5 моргів землі, а син має вже тільки один морг, — далі треба буде ділити землю на грядочки. Далі муж не заробляє, бо й нема де заробити, а тут треба купити соли, нафти, сірників (про товщ чи цукор вже й не згадую). Але клопіт у тому, що муж забирає останнє яйце з хати та несе до жида на тютюн (маю на думці широкі маси нашого селянства, бо є вже багато свідомих одиниць, що так не роблять, але на жаль це тільки ще ...одиниці). Жінка не дає, врештою зовсім слушно, і доходить як стій до сварки. Корінь лиха лежить у повній несвідомості голови родини, бо якби він здавав собі справу з того, який обовязок він має супроти жінки та родини, він не тільки що не виносив би останнього яйця на тютюн, але шукав би способів, як поправити те нестерпне життя своєї рідні. Але дуже часто причиною сварки буває жінка. Буває таке, що муж працює в читальні, кружку „Рідної Школи", або в кооперативі. Тоді жінка накидається мокрим рядном на мужа, мовляв, „тобі читальні, ані кооперативи не треба, вони тобі їсти не дадуть" і знов пекло. Колиб жінка розуміла вагу і значіння організацій, то не тільки не сварилаб на мужа, але ще й сама записалася би у члени. І найсумніше, що така жінка „виховує" свої діти... Чи може вона їх чогось навчити? Чи виховає вона їх на добрих і розумних громадян? Напевно ні. — „З порожнього не наллєш". Під оглядом охайности і господарности є ще гірше, про що я вже зрештою згадував у своїх попередніх статтях. Родичі не звертають найменшої уваги на доцільне виховання своїх дітей, тому й нема чого дивуватися, що опісля діти сваряться, а то й бються з родичами, вони наслідують вірно своїх батьків.

Що більше. Недостача відповідного виховання деморалізує більшу частину молоді. І коли така молодь піде до міста на заробітки, легко винародовлюється. Не згадую про те, що молодь село ще й нині не може позбутися поганих і дуже некультурних звичок, як сварки, бійки, а то й різні між собою! І знов „вилазить" мов шило з мішка недостача виховання. А про те, щоб хлопець пішов на сусіднє село забавитися, то й мови нема, без бійки ніяк не обійшлосяб.

А вже майже всю нашу сільську молодь охопила якась манія „панськости", пхатися в „пани"... І то не тільки молоді підміських, але і подальших сіл, подобається все, тільки не своє, все, що тхне „панським" духом, що пахне „модою". На жаль доходить і то дуже часто до того, що син забирає з комори останню мірку збіжа і несе до жида за „модну" краватку, або за інший фаталашок, або тому, щоб дістати ¼ л. горівки. Жаль і сором стає, коли бачимо, як дівчина волів затягнути на себе найпідліші жидівські шмаття, замість гарного і рідного народнього строю. А вже досада огортає, коли глянете, як сільська молодь починає танцювати фокстроти, танга або співає найновіші шлягери як „зімни дрань", „камень на каменю" та інші, а одночасно, як сумно, що та сама молодь забуває про наші чудові козацькі, стрілецькі чи побутові пісні, що їх впродовж століть витворила українська поетична душа. Та манія „панськости" доводить молодь до злочинів. Бо зовсім ясно, що коли парубок хоче „по панськи" вбратися, купити собі жовті мешти, чорне убрання та якусь зелену краватку, а ніяк не може сьогодні на ті „лахи" заробити, мусить ошукувати, обкрадати своїх батьків, або таки просто розбивати чужу сусідську комору... Хто хоч трохи орієнтується у відносинах нашого села, той зовсім зрозуміє таке явище, як масові крадежі по наших селах включно з мешками по кооперативах. Це є дуже нездорові явища і з ними треба вести безпощадну боротьбу.

Також сусідські взаємини не є кращі; дуже рідко стрінете, щоб сусіди жили з собою по людськи, чи пак по сусідськи. Кожний сусід, це ворог і шукає лише нагоди, щоб зробити якусь пакість другому. З весною то село не втихає від сварок; там сваряться за курку, за межу, там знову хтось пліт розібрав, або діти побилися і т. п. Таких і подібних „прикладів" можна наводити безліч зі щоденного життя нашого села, яке ми звикли досі бачити лише в „святочній шаті".

Все те свідчить, що наше село все ще не має сильних основ культурного життя, **не має належного виховання.** Те, що ми часто бачимо у „святочні дні" і на концертах чи на анкетах, є дуже поверховне, часом навіть штучне.

Проводи поодиноких товариств і взагалі ціла „еліта" села повинні всю свою енергію скерувати на виховання чи пак перевиховання мас. Замість „музик і гульків" (це в деяких селах ціла „діяльність" товариства!...), що тільки де моралізують і так вже морально підупалу молодь, слід кинути гасло: **Виховуймо маси,** влаштовуючи ріжні масові курси, які далиб учасникам основу до розумної праці. Дівчат треба вчити муховарства, городництва, вишивання та дуже корисного трикотерства, при тім слід звернути особлившу увагу на їх особисте виховання. Для хлопців слід уладити курс рільничо-годівельний, садівничий, пасічничий і т.п. Де важко зорганізувати такі масові курси, там треба творити малі самоосвітні гуртки, що при солідній кількалітній праці дадуть селові примірних і розумних громадян, які певно влаштують собі краще життя і будуть прикладом для меншого незрячого брата.

Великий німецький фільософ Г. В. Ляйбніц, що жив на переломі XVII. і XVIII. століття висловив таку глибоку думку: **„Дайте мені в руки виховання, а я перетворю світ!"** Тільки нам треба тямити, що нам як народові ніхто виховання не дасть. **Нам треба самим виховувати,** коли хочемо жити як нарід і осягнути мету, до якої прямуємо. Тож до праці!

Андрій Качор.

Союз Українок і УНДО.

Перед недалекими Загальними Зборами Союзу Українок.

Політичні відносини внутрі українського громадянства в останніх місяцях помітно загострилися. Запанували досить гарячкові „боєві" настрої. Вони висловлюються передовсім у низці незвичайно гострих суперечок та неперебірливих полемік між ріжними українськими політичними групами чи поодинокими діячами. Гострота того роду виступів переходить здебільш розумну міру. Ріжні є причини цього заогнення. Завелоб воно нас за далеко, колиб ми хотіли вияснювати всі джерела такого стану річей. Це зовсім окрема справа. В основі цієї внутрішньо-української кризи лежать так само політичні, як і соціяльні елементи, особисті анімозії і т. п. Але залишаючи на боці причини, всі погодимось, що фактом є, що одним із спорів, який найбільш в останньому році затроює нашу внутрішньоукраїнську атмосферу, є спір довкола Союзу Українок.

Довкола цієї справи накипіло в нашому громадянстві вже стільки лихої крови, стільки взаємного озлоблення, образ, квасів і товариських дисонансів, що вже справді найвищий час, щоб на цьому відтинку нашого організованого життя оздоровити відносини.

Трапляється для цього незабаром добра нагода. В найближчому часі (в днях 2. й 3. квітня ц. р.) мають відбутись у Львові Загальні Збори „Союзу Українок"". Це й є той природний терен, на якому слід перевести справді основну дискусію над нинішньою ситуацією Союзу У. та відомими ходами його Головної Управи. Треба щиро бажати недалеким Загальним Зборам, щоб їм пощастило прочистити затроєну атмосферу і внести в життя Союзу Українок та посередньо через нього і взагалі в наше ширше організоване життя стан ладу і можливости дальшої позитивної співпраці всіх творчих національних чинників. У звязку з цим, кермовані справді найкращими почуваннями й бажаннями супроти „Союзу Українок" як загальнонаціональної організації українського жіноцтва, вважаємо конечним докинути і зі свого боку кілька уваг, щоб вияснити справу, яка викликує найбільше непорозуміння, яка є суттю всього спору та мусить творити основну тему дискусії на Загальних Зборах Союзу Українок: це питання взаємин між Союзом Українок, як краєвою організацією жінок та УНДО й УПР., як вирішними чинниками української національної політики в Польщі.

Саме перед недалекими Загальними Зборами Союзу Українок прибрала на гостроті й натузі неперебірчива пропаґандивна кампанія, звернена своїм вістрям проти УНДО, яка має на меті витворити в цілому нашому громадянстві та зокрема поміж нашим жіноцтвом переконання, незачеб УНДО і його теперішній провід ставився до С. У. неприхильно, ба навіть вороже, і начеб оте УНДО вживало всіх дозволених і недозволених засобів, щоби С. У. як організацію підірвати! Того роду агітація йде в нашому громадянстві вже майже цілий рік, точніше: від часу минулорічних виборів. Поодинокі особи й пресові органи, які ведуть ту агітацію, зясовують справу перед українським жіноцтвом так, незачеб УНДО виявляло супроти Союзу Українок своє якесь специфічне вузькопартійне відношення, отже за всяку ціну прямувало до того, щоби зробити зі С. У. свою партійну експозитуру. А що — мовляв — Союз Українок це організація понадпартійна й аполітична, то теперішня Управа Союзу робить усе можливе, щоб оту понадпартійність і аполітичність організації всупереч „зазіханням" УНДА зберегти. Звідси ніби й походить уся „ундівська злість" і з неї зроджуване бажання УНДО — цей „невигідний собі" провід С. У. завалити, навіть якби ціною того мало бути взагалі знищення С. У. як організації!

Найбільш клясичний вислів дав цій агітації звязаний від якогось часу близько з теперішнім проводом С. У. орган Палієва — „Батьківщина". В 11 (70) числі того часопису з дня 22. березня ц. р. у статті п. з. **„В обороні жіночої організації"** читаємо таке:

„Останніми часами довкруги Союзу Українок счинився величезний шум, мовляв С. У. дуже розполітикувався. Цей шум робить **УНДО, яке дуже невдоволене тим, що С. У. не хоче йти в хвості такої політики, яку сьогодні веде УНДО.** Воно у своїй боротьбі проти С. У. настільки не перебирає в засобах, що ундівський орган „Діло" зовсім свідомо поміщує статті, що можуть пошкодити Союзові Українок. Врешті УНДО робить натиск на організації, на які має вплив та які досі помагали в праці Союзові Українок (як от Сіль. Господар), щоб ці організації цю допомогу зірвали. Так само на поодиноких людей, що в якийнебудь спосіб залежні від УНДА, робить воно натиск, щоб вони не дозволяли своїм жінкам працювати в С. У., бо інакше грозить їм втрата посади. — Сьогодні, коли на С. У. йде така гостра **ундівська атака, що має на меті або підчинити його собі беззастережно, або, якщо це не вдасться, знищити Союз Українок** (Підкреслення наше — Ред.) — обовязком незалежної частини української суспільности є виступити в його обороні".

Виходить з цього, що це УНДО нападає на Союз Українок, що це УНДО хоче з аполітичної організації зробити свою політичну та ще вузькопартійну експозитуру, що це УНДО накликує на С. У. всякі репресії, що це УНДО створює свідомо факти, які можуть пошкодити товариству і довести навіть до його знищення! Ті самі речі, тільки у багато більш неперебірчивій формі, торочить устна агітація, та, яка не пише нічого чорним по білому, але несе з уст до уст найбільш неймовірні татарські вістки: якто УНДО напосілося на бідний Союз Українок та які воно вживає само й викликує на С. У. ще й чужі репресії.

Мета такої кампанії цілком ясна і цю правду відчуває і щораз виразніше починає розуміти ввесь край: йде про те, щоби на терені Союзу Українок зробити УНДО „неможливим", іде про те, щоби його тими штучно витворюваними закидами очорненнями **скомпромітувати** і осьтак **позбавити УНДО симпатії та політичної підтримки серед загалу українського жіноцтва.**

Правда: важко збагнути, яку користь мав би загал нашого національного жіноцтва з такого підривання УНДО? Яку користь може мати українське жіноцтво з ослаблення найбільшої української політичної організації? Яку користь може мати українське жіноцтво з поменшування авторитету політичної репрезентації українського народу, того авторитету, який мусить бути завжди і при всіх обставинах якнайвищий, — саме в інтересі всіх організованих клітин громадянства, в інтересі всього народу! Чи можна тут підносити взагалі питання політичної тактики УПР?! Така чи інша тактика — принцип залишається той самий: взаємний інтерес у взаємній силі, — спільний інтерес одної нації!.

Коли від теперішнього проводу Союзу Українок виходять чутки, начеб УНДО „нищило" жіночу організацію, бо вона — мовляв — не хоче стояти на виключно партійнім ундівськім становищі, то треба з цього приводу сказати, що УНДО як політична організація **ніколи** не розуміло своїх завдань в якийнебудь вузькопартійний спосіб. На свої завдання УНДО завжди дивилося ширше, а не з перспективи якихось своїх **партійних** інтересів! Взагалім, в організаційному укладі цілости нашого національного життя УНДО, як організація, завжди було — і програмово і практично — чимось більше як тільки політичною партією у звичайному розумінні цього слова. У своїх основах воно було від самого початку задумане радше як політична надбудова всіх організаційних клітин: суспільних, культурних, господарських, станових. З усією ясністю висловлює це підставова ідеольоґічна точка програми УНДО:

„Українське Національно - Демократичне Обєднання гуртує в своїх рядах усі верстви українського народу. Як національна партія підпорядковує воно інтересам нації інтереси поодиноких верств, станів й окремих земель".

Ця програмова точка ніколи не була для УНДО лише оттакою собі шабльоново-агітаційною фразою, що їх завжди так багато буває у ріжних партійних програмах. Цю точку УНДО розуміло й намагалося здійснювати справді дослівно. І коли правдивою амбіцією УНДО було завжди те, щоб виповнювати собою цілість нашої національної організованости, а звідси, у дальшім висновку, якнайінтенсивніше допомагати розвиткові **всіх** творчих сил українського народу на найбільш ріжноманітних ділянках його життя, то одною із таких найважливіших ділянок саме й була справа **організованости нашого національного жіноцтва.** З тією самою мірою сил і спроможностей, з якою УНДО намагалося допомагати розвиткові наших господарських, культурних, освітніх, станових, професійних та всяких інших діяльнощів загальнонаціональних організацій, з такою самою мірою якнайбільшої прихильности й доброї волі приходило УНДО в допомогу й розвиткові Союзу Українок. Що ця допомога не була маловажна й що УНДО у **великій** мірі причинилося до того, що Союз Українок став тим, чим він став у своїм гарнім розвитку, це незаперечна правда.

І так, всупереч ріжним тенденціям, які вже в принципу ставилися неприхильно до ідей жіночої організованости, УНДО від початку стояло й послідовно стояло на становищі, що в системі наших національних організованих сил не може і не повинно бракувати також і українського жіноцтва. Звідси й зроблено практичний висновок, що в Центральному Комітеті УНДО повинно мати своїх представників у відповідній пропорції також українське жіноцтво. Цю засаду поширено послідовно й на Українську Парляментарну Репрезентацію. І коли хто твердить, що жінки-члени Ц. К. УНДО й УПР у двох попередніх каденціях входили туди з персонального принципу, як активні та заслужені члени партії, то проте ні одна людина не заперечить, що УНДО у виборі жінок-членів своєї партійної управи та парляментарної репрезентації вирмувалось критерієм, щоб ті жінки були одночасно чільними представницями організованого жіноцтва, щоб були активними організаторками і провідницями жіноцтва. Будьмо справедливі: тоді, коли п. Мілена Рудницька мала бути посолкою, якось не було мови про те, незачеб УНДО хотіло підчинити С. У. під свій „беззастережний вплив" і неначеб хотіло вести отой С. У. у „хвості своєї політики". І хоча відношення УНДО до С.У., яке було в 1928. р. залишилось незмінним і в 1935 р., то проте ці аргументи про „підчинювання собі С. У." зявилися щойно в моменті, коли склалося так, що п. Мілені Рудницькій не довелося залишитись посолкою!

Ціни від 0.40 — 2.60

Але ці особисті мотиви по суті — для УНДО — менше важні. Правдою залишається те, що УНДО послідовно підтримувало принцип жіночого заступництва у усіх виявах нашого національного організаційного життя. І УНДО зробило зі свого боку все можливе, щоб дотримати цей принцип і підчас виборів у 1935 р. Факт залишиться фактом: українське жіноцтво **могло** нині мати на терені законодатних установ свою заступницю, якби не станули цьому на перешкоді **особисті** мотиви.

І коли нинішня голова С. У. сухої ниточки не залишає на УНДО, то проте ми не будемо наслідувати тієї методи у підході до С. У. та його проводу. Далеко не заперечуємо, що п. Мілена Рудницька, відколи стала — у 1928 р. — головою Союзу Українок, внесла до тієї організації багато енергії, руху й праці. Але чи п-і М. Рудницька може заперечити тому, що саме її становище в УНДО й УПР допомогло їй поглибити свої впливи й авторитет у Союзі Українок?! Чи колиб не УНДО й ундівський мандат та зрозуміння УНДО для ваги жіночої організації, то п-і Мілена Рудницька мала би змогу навязати безпосередньо такі тісні звязки з чужинецькими жіночими організаціями та взагалі у своїх поїздках лучити — з відома й спробети проводу — політичні й жіночо-організаційні справи?! Уможливлюючи п. Мілені Рудницькій стати посолкою та п. Кисілевській сенаторкою, УНДО створювало для обидвох тих жінок можливо **найкращі** особисті передумови для того, щоб вони могли всеціло віддатися організаційній праці серед українського жіноцтва. Бо УНДО-ві залежало на тому, щоб українське жіноцтво було зорганізоване, так само, як залежало йому на тому, щоби було зорганізоване наше селянство, наше міщанство, наша кооперація, Просвіта, Рідна Школа й ін. І так само, як **ніколи** УНДО не робило якихось особливих виходів, щоб оті ріжні ділянки нашого організованого національного життя були пло-

тійно-ундівськими, так теж не виявило УНДО ніколи таких тенденцій і супроти Союзу Українок. Чи колись вимагало УНДО того, щоби Союз Українок вів хоч би мінімальну прихильну для УНДО пропаганду? Чи колись примушувало когонебудь зі Союзу Українок йти „у хвості ундівської політики"? І якщо можна говорити про якийсь прогріх партії, то дивлючись з такого вузькопартійного становища можна радше сказати, що гріхом партії можна назвати радше те, що партія ніколи не старалася, щоби цей Союз до партії тривко привязати то своїм впливам підчинити!

Давний засадничий підхід УНДО до Союзу Українок ані на крихітку не змінився і ніякий крик, ніяка агітація, ніяке цькування цієї правди не заперечить. Колиж нинішній провід Союзу Українок силоміць намагається відірвати українське організоване жіноцтво від усякої чуттєвої і політичної спільноти з УНДО, то — річ ясна — УНДО примушене цьому протидіяти. Цієї боротьби УНДО собі не бажає, воно вважає, що та боротьба зайва, шкідлива. І перед Загальними Зборами Союзу Українок УНДО з притиском підкреслює потребу зліквідувати ту жалюгідну боротьбу. Можна висловити надію, що загал українського жіноцтва, свідомого спільности національних інтересів, стане на тому самому становищі: усунути зайвий внутрішній фронт боротьби між С. У. та УНДО.

Розчарування і погрози.

ПАРИЖ, 26. 3. ПАТ. Як наслід щораз більших розчарувань Франції до Англії та до висліддів дотеперішньої політики, на сторінках французької преси появляються голоси, що домагаються основної ревізії дотеперішніх метод французької закордонної політики. Такі відсумки м-ін. робить публіцист Сорвен у „Парі Суар". Він стверджує, що для втримання співпраці з Англією, Франція наразила собі низку европейських держав. Совіти зачинають виявляти своє негодування, а Молотов заявив в одній своїй промові, що *СССР бажає миру з Німеччиною.*

Таксамо й деякі держави Малої Антанти не криють свого негодування. Італія сподівалася, що Франція на власну руку закине санкції і тому *Італія не лише не приєдналася до льондонських постанов, але навіть виграла втути в середущій Европі.* Італія, на думку Сорвена, довела до скріплення свого впливу в Австрії і на Мадярщині. Не треба забувати, що через привязання до англійської політики, *Франція не приступила до переговорів з Німеччиною.* Виявляється, що англійська карта завела надії Франції.

На сторінках щоденника „Журналь" пише публіцист Ельзей отвертого листа до відомого редактора англ. щоденника „Дейлі Мейл", Уорда Прайса, де вказує, що політиці уступок, до якої Англія силувала Францію, Франція може протиставити політику *безпосереднього порозуміння з Німеччиною.* Публіцист остерігає Англію перед штовхчанням Франції в бік Німеччини, бо коли Франція теж піде тим шляхом, то важко буде її стримати. Треба буде йти до кінця, себто до франко-німецького союзу. Однак тоді треба памятати, що Німеччина не забула ще гасла „Ґот штрафе Енґлянд".

Акція проти районових молочарень „Маслосоюзу".

(ДОПИС З БЕРЕЖАН.)

Акція місцевих польських чинників, яку вони ведуть уже від грудня м. р., щоб зорганізувати польські молочарні в нашому повіті, виглядає так: Поляки уложили анкети в отсих селах, (де міркують зорганізувати польські молочарні і де вибрали вже контрольні комітети): 1) Біще зі збірнями у Вербові, Рекшині, Стриганцях, Поручині, Шумлянах, Дрищеві та Урмані. Крім Шумлян, всюди вже є наші збірні; 2) Деяня зі збірнями у с. Підвисоке, Гутиско, Мечищів, Зелена. В цих селах наших збірень нема. Мають апетит теж на Курани, Вульку і Рогачин, де є наші збірні; 3) Куропатники зі збірнями: Барвічівка, Сеньків, Шибалин. Наша збірня є в Шибалині; 4) Потутори-Кольонія коло стації зі збірнями: Саранчуки, Котів, Рибники, Жонівка, Потутори-Село. Всюди наші збірні; 5) Нараїв-Місто. Нараїв-Село і кольонія. В Нараєві-Селі і Місті працюють кружлівки.

Незалежно від згаданих анкет поляки говорять про молочарство при кожній нагоді, нпр. на засіданнях громадських рад, учителі дітям по школах і т. д. В агітації вживають таких аргументів: Українську Районову Молочарню в Лісниках уряд а весною обкроїть до проміру 10 км. тому, що далі як 10 км. сметани, мовляв, возити не можна; уділ у польських молочарнях буде не 25 зол. і 5 зол. вписового, але 10 зол. та 1 зол.; держава дасть допомогу на розбудову польської молочарні; виплата за молоко буде вища, як тепер платить наша Р. М. у Лісниках.

Ця акція поляків не знаходить між нашими селянами прихильників. Вони дуже добре розуміють, яка мета тої акції і знають, що мотиви її більше політичної, як господарської натури.

НОВА КНИЖКА!
Із жіночої психольоґії
Химерне серце
Ірини Вільде.
Ціна 1.50 зол.
Порто 30 сот., висилає Адміністрація „Діла", Львів, Ринок 10.

З організаційного руху.

ПОЛІТИЧНА НАРАДА В НЕМИРОВІ.

Дня 12. ц. м. відбулося в Немирові в салі читальні „Просвіти" велике справоздавче посольське віче. Хоч загал населення, головно з доколичних сіл, не був як слід повідомлений про віче, лави селянства вмить виповнила простору салю читальні.

Предсідником віча вибрано одноголосно о. *Романа Трешневського*, парохо в Немирові, секретарював м-р *Іван Оверко.*

В довгій промові посол *д-р Р. Перфецький* представив присутнім ті домагання, що їх УПР предложила урядові в економічних, політичних, шкільних і культурних справах.

Після реферату вивязалася довга й річева дискусія, в часі якої зібрані зверталися до референта з ріжними запитами в актуальних справах. Між іншими забирали голос: Гринь Мухо з Ворблячина, Василь Баран зі Смолина, Михайло Захаревич зі Завадова, Гринько Дешевський зі Щеплот та інші. У дискусії, крім політичного положення українського народу, порушено й потребу помочі бідному населенню.

По замкненні дискусії присутні одноголосно ухвалили резолюцію, в якій одобрюючи діяльність Української Парляментарної Репрезентації, солідаризуються з тими постулятами, що їх представила УПР урядовим чинникам.

Н. ЗІҐФРІД.

НАД БЕЗОДНЕЮ.

Сидів я і вдивлявся у лінію далеких гір, що зливались із синявою неба, думав...

Вічно те саме питання. Чому я досі не оженився, хоч маю становище і майно, — те, чого загал людей так собі бажає? Немає сумніву, що міг би був стати ідеальним чоловіком у подружжі, а так залишаюсь у гіркій самоті. Усе було би інакше пішло, якби я не був зустрів на дорозі свого життя Ґвенду...

Ґвенда... Вона була струнка, білява, мала чудові руки і від її сміху ставало лекше на душі. Можна було слухати його і не наслухатись. Було це в альпейському селі, де я проводив вакації. Вона приїхала з великоміського шуму, щоб тут відпочити на лоні тихої природи. Я їздив довго по світі і був вдоволений, що можу нарешті знайти відпочинок. Ґвенда приїхала з великого міста. 11 місяців працювала вона в душному кутку якогось бюра, маючи ввесь час перед очима тільки той єдиний вакаційний місяць. Місяць сонця, тиші і прогульок по лісах аж поза ледяні гори, що виблискують у сонці. Це додає сили на нових одинацять місяців праці, тяжких, страшних місяців.

У малій тихій містині зросли ми знайомість. До нашого товариства пристав теж поважний інжинір Павль, що був увесь заглиблений у собі. Був тут теж один письменник Ґ. з Відня, що писав книжку і американський міліонер Нокс з Пітсбурґа, що приїхав шукати сюди ліку на свій сплін. Ми склали собі свій гурток, проводили цілі дні спільно і зовсім зрозуміле, що в короткому часі всі ми були захоплені Ґвендою. Вона поводилась з усіма природно, приймала від усіх поклони рідко та з гумором і бавила нас усіх своїм радісним сміхом.

Небавком прийшла зміна. Ми мусіли признати, що вона присвячує найбільше уваги мені та Павльові. Хоч і бачили ми її вряди-годи з американцем, але на проходи ходила вона тільки у нашому спільному товаристві. Що з цього вийшло, не треба пояснювати. Я і Павль, оба мали ми намір оженитись із Ґвендою і брали цю справу поважно. Вона бачила це суперництво і хоч воно було для неї лесне, почувала себе трохи ніяково. Чи була це її духова боротьба, кого вибрати? Ми приглядались цій тихій боротьбі з великою цікавістю. Письменник рішив змалювати цей поєдинок у повісті, а міліонер придивлявся цим змаганням, як спортовому видовищу.

Та рішення прийшло раніше, ніж ми сподівались. З долини прийшло до нас у відвідини кількох приятелів і ми рішили вибратись у гори на довшу прогульку. Павль, як досвідчений альпініст, рішив піти з нами. Це було для мене тим приємніше, що я не залишав його із Ґвендою самого.

На верхи йшли ми легко, але коли відійшли вище, побачили важкі хмари, що збились у темну стіну. Була це для нас велика небезпека і ми без надуми рішили вертатись. Склалось так, що я і Павль ішли останні. На одній вузькій стежці найшла нас буря; у нашій ситуації було це небезпечно. Стало зовсім темно і ми мусіли обмацьовувати довкола себе руками. При одній скелі мусіли ми зупинитись. Прийшли блискавки та громи, справжній хаос; треба було цупко триматись, щоб не впасти. Ми згубили звязок із передньою ґрупою; вона певне мусіла вже зійти вниз. Я і Павль були привязані до спільного мотуза. Коли трохи втихомирилось, ми рішили йти вперед. Сходили дуже обережно. Нараз на одним виступі, хованім від дощу, почув я крик і мене погнало вперед. Я зрозумів негайно, що треба вдержатись, бо інакше пропадемо обидва. Павль упав у безодню, схованувшись по облазі.

— Зачіпіться до чогось руками! — кричу до нього.

— Не можу — відповідає він мені з глибини — я згубив свою жердку і повис над безоднею.

Я затиснув губи. Не знаю, чи зможу ще довго витримати. Мотуз витирається на гранї скелі. Чи не порветься? Витримую з усіх сил, але відчуваю, що Павль тягне мене своїм тягарем уперед. Починаю кричати за підмогою. Може частина нашого гурта ще недалеко і почує. Надслухуємо. Нема відповіди. А шнур щораз більше тягне мене вниз.

— Відріжте шнур! пустіть мене! — кричить Павль — бодай урятуєте себе!

І за хвилину кричить знову.

Рятуйте себе для Ґвенди!

Ґвенда! Тепер починаю думати про неї. Коли я вернусь сам, тоді Ґвенда стане моєю жінкою. Тоді мусить признати, що я зробив усе, що було в моїй силі, щоб вирятувати Павля. Коли я тепер... І не докінчивши цієї думки, заперся я сильно, щоб утримати шнур. Ні! ні! за ціну життя Павля не можу згодитись узяти її за жінку. Тримаюсь скельної стіни і кричу. Не чую вже, що до мене гукає Павль. Може знову радить мені, щоб себе відрізати від нього...

Сили мої слабнуть. Не памятаю, що було далі. Чув я якісь оклики знайомих і втратив память. Коли очуняв, побачив усіх довкола себе і Павля навколішках при мені. Він сказав:

— Я вже не вертаюсь до села, а перейду на другий бік. Не хочу навіть нікого бачити. Мої речі з готелю пришлють за мною.

Я зрозумів. Він хотів віддячитись мені за те, що я врятував йому життя і залишив мене на полі бою самого, без битви. Ми подали руку один одному. Не могли сказати ні слова. Ще одна хвилина і бачу, як він щезає за горами.

Можете уявити собі, з якими думками вертався я в долину. Почування щастя перемішувалось із сумом, що все це так мусіло скінчитись. Я стояв перед своїм альпейським готеликом. Чомусь мав я таке прочуття, що не доведеться мені в житті ніколи оженитись. І справді тоді впав я у безодню ще глибше, ніж у горах. Була це безодня недвоєко щастя.

Чому? Бо Ґвенди не було дома. Вона виїхала ще того самого дня перед нашим поворотом з багатим американцем.

І більше я не чув про неї ніколи.

Переклад. *а. б.*

Нова важна суспільницька установа „Народня Опіка“.

Кооперетива „Народня Опіка“ повстала в патріотичних кругах св. Юра під протекторатом Преосв. Кир Івана Бучка в р. 1934. В склад її основників і перших членів Надзірної Ради входили між іншими о. кан. д-р Василь Лабо, о. Блозовський, пп. дир. Герасимович, м-р Рудницький та інші поважні громадяни. Метою цієї кооперетиви було початково давати членам за малою оплатою допомоги на випадок смерти члена чи його рідні.

Перенесення декого з управи зі Львова та недостача часу в інших спричинили, що зареєстрована ще в р. 1934. установа з початку не могла розвинутись, а нові люди не достроїлись і, заняті в інших товариствах, відтягнулись від праці. Та поволі набрала „Народня Опіка“ через ті думки чи тертя іншого вигляду, бо порішено поширити діяльність кооперативи і запевнити членам лікарську, адвокатську, а їх живому інвентареві ветеринарну пораду й поміч, далі запевнити членам допомогу на купівлю впавшої рогатої худоби або коня, врешті давати допомогу на кошти похорону члена чи його рідні. Всі ті управнення прислуговуватимуть членам, якщо член зложить уділ у висоті одного золотого та 20 сот. вписового. Крім цього місячно по 50 сот. за себе та по 20 сот. за жінку і по 10 сот. за кожну дитину, оскільки ті особи є на виключному удержанні члена і є з ним на спільному домовому господарстві, за лікарську й адвокатську пораду й поміч та за ветеринарну поміч для їхнього живого інвентара. За допомогу на купівлю впавшої рогатої худоби чи коня платить член річно від 2.50 до 10 зол., залежно від кількости худоби, яку має. Щоб дістати кошти похорону, доплачує кожна особа без огляду на вік 1 (один) зол. річно.

Саме 29. лютого ц. р. відбулися Загальні Збори „Нар. Опіки“, на яких вибрано нову Надзірну Раду в складі: д-р Маріян Панчишин, д-р Володимир Старосольський, д-р Яків Нагляк з Винник, о. д-р Йосиф Застирець, д-р Михайло Терлецький і дир. Михайло Сухий. На тих зборах, на яких явилося кількадесять визначних зацікавлених справою членів, переведено дуже річеву дискусію, в якій вказано на напрямні для управи й Надзірної Ради для їхньої діяльности та намічено засоби, яких треба вживати для розвою і поширення кооперативи. Дискутанти, що промовляли понад 5 хвилин, платили на Музей визволення України у Празі по 50 сот. З переведеної дискусії вийшло, що ця кооператива може принести велику користь своїм членам. Іде тепер про те, щоб наші люди від найнижчого урядовця чи багача до найбіднішого селянина, ремісника чи робітника масово вписалися в члени кооперативи з одним уділом (1 зол.), бо за зобовязання кооперативи відповідають члени лише тим одним золотим, а за мінімальною доплатою будуть користати з такої великої і різнородної суспільницької підмоги.

Всіх членів вписалось дотепер 90. Зборам проводив дуже енергійно д-р Яків Нагляк.

В найближчих днях кооператива матиме власну домівку. Покищо всі запити слати за адресу члена управи, п. Володимира Давидовича у Львові, вул. Цлова ч. 6. Чеки Почтової Щадниці ч. 504.525. на домагання висилають.

Учасник Загальних Зборів.

Джерело надхнення „Нової Зорі“.

(З листів до Редакції).

Варшава, 24. березня 1936.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Від довшого часу появляються в „Новій Зорі“, що називає себе католицьким органом і має за собою авторитет Преосвященного Владики Хомишина, переклади статтей із журналу „Die Neue Weltbühne“.

В ч. 19 „Нової Зорі“ з 12. III. ц. р. (стор. 5) находимо також переклад статтейки з 10 ч. „Die Neue Weltbühne“ під наголовком: „Коли Гітлер розпічне війну? Що сказав визначний журналіст“ (Люї Фішер).

Кожному читачеві католицької преси, що не обізнаний із теперішніми пресовими відносинами на Заході Европи, і на думку впасти не може, що ці статті взяті із комуністичного органу і що Люї Фішер, якого наш католицький орган називає „визначним журналістом“, є також знаним працівником комуністичної пропаганди.

На доказ, що це так справді є, хочу тут навести пересторогу Католицької Пресової Агенції, оголошену в „Курері Варшавскому“ з 11. березня, ч. 70, де між іншим пишеться в покликанні на швайцарський католицький дневник „Courrier de Géneve“: „В пресі комуністична діяльність розвивається чимраз більше. Великі прислуги Комінтернові віддає тижневик „Die Neue Weltbühne“, що є ніби продовженням видаваного колись у Німеччині „Die Weltbühne“.

Від себе Католицька Пресова Агенція додає: „Ціла ця, на релігійський обсяг закроєна, праця Комінтерну дуже добре зорганізована. Апарат її працює бездоганно завдяки густій сітці агентів і більше чи менше законспірованих станиць, що підтримують постійний звязок між собою при допомозі спеціяльних висланників, які рекрутуються зпоміж людей енергійних і готових кожної хвилини навіть умерти для добра комуністичної справи“.

Отже мусимо публично ствердити, що „Нова Зоря“ містить статті, поблагословлені Комінтерном, який працює в першу чергу для розвалу Католицької Церкви й цілого культурного світу.

Тому дозвольте мені, Високоповажаний Пане Редакторе, подати за посередництвом Вашого шановного часопису цю пересторогу Католицької Пресової Агенції до відома широких мас католицьких читачів.

Прийміть, Високоповажаний Пане Редакторе, вислови повної моєї до Вас пошани.

М. Куницький.

Анґлія занепокоєна італійсько-австро-мадярським зближенням.

ПАРИЖ, 26. 3. ПАТ. Як подає італ. преса, **вчорашній договір між Італією, Мадярщиною та Австрією викликав чималий неспокій у Форін Офісі. Ствердив це м. ін. Іден у розмові з Поль Бонкуром.**

ШУШНІГ УСПОКОЮЄ.

РИМ, 26. 3. ПАТ. Австрійський канцлер Шушніг приняв учора в Римі представників австрійської преси, яким м. ін. сказав, що два роки, які минули від хвилини підписання договорів, ствердили їхню живучість. **Римський договір не звертається проти ніякої іншої держави або бльоку держав.** Він мав завдання зберегти мир та не допустити до конфліктів у наддунайській полосі. Оголошений протокол містить висліди переговорів, що їх вели останніми днями. Нічого не залишилося невирішеним. Переговори йшли виключно про справи трьох зацікавлених держав. Кожна з них дальше може заключувати з іншими державами договори, розуміється, без шкоди для політичних і господерських інтересів учасників римського договору. Підписані в Римі протоколи це тільки поглиблення давніх протоколів.

У серії німецьких передвиборчих промов.

ВИСТУП МІН. ҐЕРІНҐА.

БЕРЛІН, 26. 3. ПАТ. У вчорашній промові у Штутґарті премієр Ґерінґ заявив м. ін.: „Як представник могутньої Німеччини канцлер Гітлер міг вести свою геніяльну і велику закордонну політику, що має два гасла: мир і поєднання народів. Канцлер мав право кинути слово „мир“ до інших народів, бо сам нарід настроїв мирово, — мав право висказати слово „поєднання“, бо поєднав німецький нарід. Домагаємося свого права, хочемо панувати в себе — нічого більше. В остаточній відповіді канцлер ще раз докаже, що висунув світові єдино добру і слушну мирову пропозицію. Хоч любимо мир і боронимо його, ніхто не сміє нам його заграбити“.

Присилайте передплату!

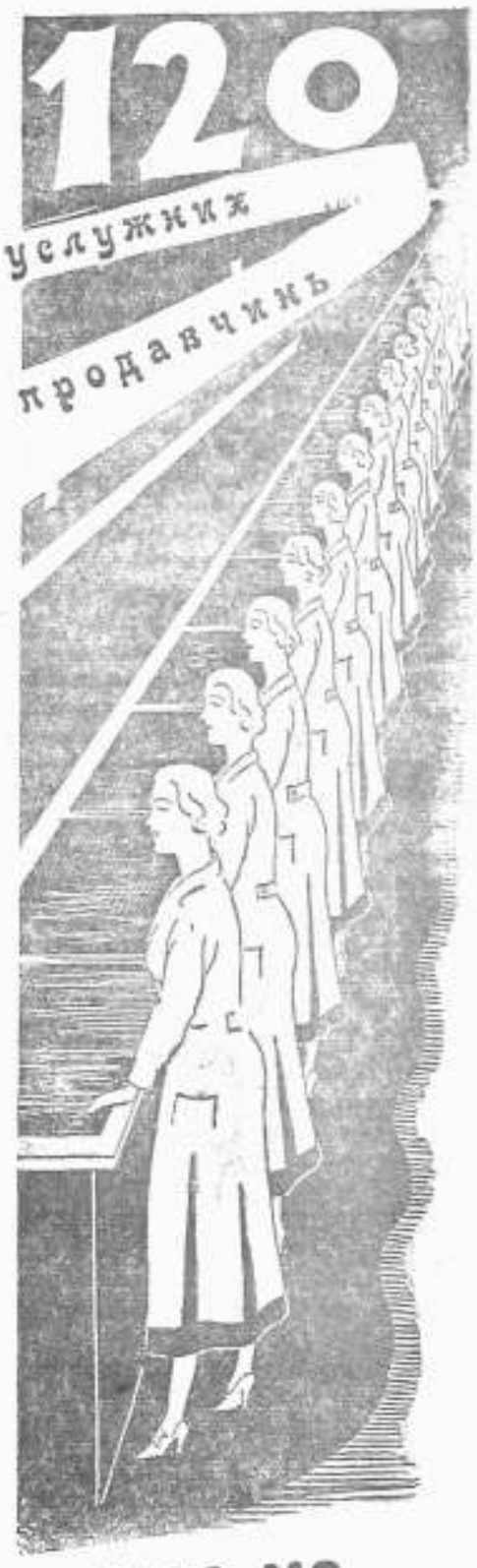

жде на Вас

в нововідкритім величезнім

ТОВАРОВІМ ДОМІ

в Ринку 32

(ріг Трибунальської)

На абісинських фронтах.

РИМ, 26. 3. ПАТ. У воєнному звіті ч. 164. маршал Бадоліо повідомляє, що на еритрейському фронті одна італ. кольона здобула місцевість Кафту, не зустрічаючи ніде ворога. Населення з радістю витало італійські війська. Летуни перевели розвідчу акцію на цілому фронті й атакували систематично ворога. Вчора рано відділ з 30 літаків зі сомалійської групи знову збомбардував місто Джіджіґа і знищив військовий автопарк, ґанґар, де було чимало мотоциклів і воєнного матеріялу, митні склади і чимало магазинів муніції, що належали до армії раса Насібу, крім того деякі приватні та військові будинки.

При кожному черговому бомбардуванні італійські заграти виконали 6-ти годинний лет на віддалі 400 км. від бази і вкинули понад 12 тон вибухових матеріялів. По італійському боці не було ніяких втрат, хоч ворожа артилерія привітала літаки сильним вогнем протилетунським гармат.

ЖІНКА ІТАЛІЙСЬКОГО НАСЛІДНИКА ПРЕСТОЛУ ІДЕ ДО АФРИКИ.

НЕАПОЛЬ, 26. 3. ПАТ. Княгиня Піємонту відпливає нині в год. 18. з Неаполю до Східної Африки; прощатиме її королева.

Сойм признав повновласти для уряду.

Полеміка прем. Коспяльковського з ґен. Желіґовським.

В четвер 26. березня ц. р. сойм радив над повновластями для уряду. Референт пос. Сікорський підкреслив, що ускладнене положення в Европі вправді не є грізне для Польщі, але вимагає в деяких випадках негайного рішення. Воно необхідне ще й тому, що в богатьох державах обєднані законодатні і виконавчі функції, в інших державах уряди мають повновласти, які уможливлюють видавати негайні рішення. Тому і Польща не може зелишитись без повновластей. Від комісії запропонував признати урядові повновласти, які обовязуватимуть від чергового дня після замкнення сесії. З повновластей комісія скреслила урядові право накладати тягарі на населення. Пос. Гутен-Чапський зголосив теж поправку, щоб уряд не міг затягати позичок на основі повновластей.

Опісля довшу промову виголосив прем. Коспяльковський, мотивуючи необхідність признати повновласти урядові. Запевняв, що уряд не буде накладати нових тягарів на населення. Повновласти потрібні урядові тому, щоб приспішити сокращання господарського положення, підержати приватну ініціятиву і перевести в життя інвестиційні пляни.

Пос. Бирка виступив проти поправки пос. Гутен-Чапського кажучи, що не слід урядові робити труднощів у затягненні закордонної позички, якщо він міг би її затягнути. З цього приводу дійшло між обома послами до гострої перепалки. Пос. Щепанський і ґен. Желіґовський заявили, що будуть голосувати проти повновластей. Одночасно ґен. Желіґовський подав мотиви, чому буде голосувати проти повновластей. Прем. Коспяльковський заявив, що уряд не відкине евентуальної закордонної позички і гостро полемізував з ґен. Желіґовським, будьто би його уряд не вірив в силу народу. Натякнув, що коли ґенерал перед війною служив у займанницькій армії, премієр та його товариші не тільки вірили в силу народу, але і в незалежність.

По промовах ще кількох послів сойм приняв законопроєкт про повновласти для уряду, відкидаючи поправку пос. Гутен-Чапського. Проти повновластей голосувало коло 20 послів з ґен. Желіґовським. Чергове засідання сойму відбудеться в суботу.

НОВИНКИ.

— **На уфундування вітражу в Успенській церкві** з приводу 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили дальше в Адміністрації „Діла": Дністер 50 зол., Орищук Осип 3 зол. і о. Хавалка Іван, Хмільно, читач і передплатник „Діла" від його появи, 5 зол. зі щирим побажанням, щоби Вельмишановний і люблений Ювилят прожив ще в кріпкім здоровлю многі в многі літа. Разом зложено зол. 407.—.

— **Академічні Вечорі в Дрогобичі і Яворові.** В неділю 29. березня ц. р. відбудеться в **Дрогобичі** в год. 18. виклад заходом Богосл. Наук. Товариства у Львові на тему: „Ідеольоґія Мих. Драгоманова". Прелеґент: д-р Конст. Чехович. — Того самого дня в год. 14.30 відбудеться ще виклад у **Яворові** на тему: „Тарас Шевченко і релігія". Прелеґент: д-р М. Гнатишак.

— **Черговий виклад у Т-ві „Зоря" у Львові** виголосить д-р Роман Осінчук під наголовком „За здоровля майбутніх поколінь" у неділю 29. березня ц. р. **в год. 6-ій вечором** у салі Т-ва, вул. Вірменська 25, І. пов.

— **Львівська філія Т-ва Прихильників Астрономії** повідомляє, що в суботу 28. ц. м. в салі Ґеоґльоґічного Інституту при вул. Длуґоша ч. 8 відбудеться дискусійне зібрання, на якому проф. д-р Евген Рибка виголосить реферат п. з. „Ґенезис подвійних зір" зі світлинами. Вступ вільний. Гостям раді.

Управа Львівських Телефонів подає до відома П. Т. Публиці, що приступила до виміни телефонічних автоматів з ручною обслугою на автоматичні і набором II закінчить. 1769

— **Новий український часопис.** У Луцьку став виходити тижневик „Нова Доба" під редакцією В. Островського. „Нова Доба" — читаємо в редакційній статті — тісно звязана з українськими хліборобськими масами, є виразником їхніх змінених настроїв, очікувань і змагань. „Нова Доба" має на увазі моральне оздоровлення українського суспільства на Волині, головно молоді". — Від себе бажаємо якнайкращих успіхів редакції нового тижневика в його тяжких змаганнях за права українського населення на Волині.

— **Апеляційна розправа у процесі за вбивство мін. Перацького.** Варшавський апеляційний суд почне 27. квітня ц. р. розглядати відклик Лебедя і тов., засуджених на кари від 8 літ до досмертної вязниці. Проводити розправі буде віцепрезидент ап. с. Гацек, обвинувачення піддержуватимуть подібно як у першій інстанції прокуратор варш. апеляції Рудніцький і віцепрок. Желенський. Розправа потреває коло 10 днів, сам реферат займе три дні.

— **Будова доріг у чортківському повіті.** Повітовий виділ у Чорткові приступає до дальшої направи державної дороги на відтинку Чортків-Глусте, Чортків-Бучач і на воєвідських дорогах Чортків, Скала, Колиндяни-Борщів. Загалом проєктовано реновацію 18 км. і відбудову мосту на дорозі Чортків-Скала. Роботи коштуватимуть коло 1 міл. зол. Крім того повітовий виділ розпічне праці над реновацією повітових доріг на простові 20 км. коштом 90.000 зол.

— **Нова гімназія без матури.** В міністерстві освіти запали рішення в справі четвертої кляси нової зреформованої гімназії. Між іншим рішено, що скінчення цієї кляси а тимсамим гімназії не буде получене з ніяким іспитом. Первісний проєкт введення т. зв. малої матури занехано. Зате ученики й учениці, що переходять до ліцею, який заступатиме теперішню сему й восьму клясу, мають здавати вступні іспити.

— **Українїка.** Про „Українську Загальну Енциклопедію" находимо у варшавському „Курієрі Порранному" в дня 25. березня більшу статтю Кирла Курилюка, що оповідає історію, як вона повстала та яке має значіння як джерело інформацій для всіх, що хотять мати точні дані з українознавства.

— **Звинення почтової аґенції.** Почтова дирекція звиває з днем 31. березня ц. р. почтово-телеграфічну аґенцію в Ясениці Замковій пов. Турка а її поштовий обсяг приділить до почтової аґенції в Роздучі. На місце звиненої аґенції вводиться почтове посередництво.

— **Стан доріг на Поділлі.** В Тернополі радив дводневний зїзд управителів повітових дорожних управ під проводом воєводи Дзєвалтовського, що зясував теперішній стан доріг на Поділлі. Цей стан сильно змінився в останніх двох роках на краще. В цьому році ведуться дальше праці над дальшою направою доріг. Міністерство признало на консервацію доріг і мостів на 1936 р. 1.185.000 зол., на будову деревляних мостів 50 зол., на будову граничного мосту в Заліщиках 450 тисяч зол., і 180 тисяч на горішню конструкцію сталевого мосту в Чорткові, де торік виконано бетонові причілки. На студії й проєкти призначено 10 тисяч зол. Тернопільське самоврядування одержало 25 тисяч зол. запомоги, а саме на перебудову деревляного мосту над Серетом на передмісті Петриківці. Слід зазначити, що Поділля має пересічну скількість доріг більшу від середньої державної, але відношення ґрунтових доріг до битих є 1:3.

— **Півтора міліона обезпечених.** На основі останніх обчислень, які перевело заведення суспільних обезпечень, число обезпечених у всіх суспільних обезпечальнях на терені Польщі, з виїмком Горішнього Шлеска, дійшло 1. січня ц. р. до 1.616.607 осіб, занятих у 402.155 заведеннях праці.

— **Страйк різників** у львівській різні скінчився. До 80 робітників, що застрайкували у вепровій галі, прилучився теж персонал у воловій і телячій галі, так що разом страйкувало 250 різницьких робітників. Страйкарі домагалися, щоби вепрове мясо, продаване у Львові, походило тільки з міської різні, з виключенням фабрики беконів Рукера, яка мясо, що не надається на експорт за границю, випускає на міський ринок і фабрична міські робітники тратили роботу. Страйк скінчився порозумінням, на основі якого фабрика Рукера обмежила завіз свиней у власному обсязі.

— **Орухомлення фабрики у Вигоді.** Фірма „Заведення деревного промислу" у Вигоді орухомила свою фабрику, яку закрила м. р. У фірмі є занятих 93 робітників.

— **Арештування коморника.** З доручення львівської прокуратури арештовано в Перемишлі коморника перемиського городського суду, Яна Габаку. Арештування стоїть у звязку з аферою львівського адвоката д-ра Рабінера та пожежою млина Френкля в Перемишлі. Коморник Габака оцінив цей млин з користю для сторони, яку зоступав адв. Рабінер. У справу замішаний ще один архітект, що брав участь в оцінці.

— **Загадочна пригода гімназистки.** Слідча влада у Львові і Стрию веде доходження у справі загадочної пригоди 18-літної учениці 7 кл. гімн., Зенони Філіпек, що мешкає при вул. Гіпсовій у Львові. Вона оповідає, що вертаючись зі школи, зімліла на Бернадинській площі. Коли прочуняла, побачила себе в самоході з товаристві якоїсь пані та двох панів. Опісля вона знову зімліла і прийшла до себе в залізничому потязі, що завіз її до Стрия. Тут удалось їй вискочити з потягу і зголоситись на поліцію. Повідомлено телефонічно батька, який приїхав до Стрия і забрав доньку назад до Львова. Поліція старається тепер провірити, чи дівчина говорить правду.

— **Жахливий злочин** викрили в Курниках недалеко Бидгощі. Селянка Софія Стефаняк рішила позбутися своєї 12-літньої доньки і придумала на це діявольський спосіб. Вона згорнула в лісі кілька муравельних гнізд до купи і завела туди нещасливу дитину, яку приспала якимсь наркотиком, і знявши з неї одежину, положила у випорпане муравельне гніздо. Опісля присипала дитину землею і пішла спокійно додому. Тимчасом муравлі обсіли нещасну дитину цілою масою закусали на смерть. Щойно кілька днів пізніше знайшов один селянин тіло дитини і повідомив про це поліцію. За звірською матірю розписано стежні листи і недавно арештовано Софію Стефаняк у Познані. Вона сказала, що не мала звідки удержувати дитину, і щоби і не збивати, закопала в гніздо муравлів.

— **Краєва хроніка.** В Рівному засуджено на 3 і пів року вязниці б. начальника скарбового виділу, Тадея Калиновського за хабарництво, зменшування виміру податків і за розкладання на рати. — В сінях жидівської віроісповідної громади в Н. Санчі вибухла петарда, яку підкинув діяч польської народової партії, якого й арештовано.

— **Російські пісні заборонені.** Адміністраційна влада у Варшаві заборонила виконувати російські пісні і циганські романси в російській мові в публичних місцях. У звязку з тим припинено виступи російських і циганських хорів по кавярнях і ресторанах.

Небувала нагода у Фірми А. Віттельс, Львів, Рутовського 7. Просимо вступити й оглянути студентські приписові плащі, дитячі плащики і хлопячі одяги за безцін. Продаємо за готівку, зате ціни фактично низькі. 14/113

— **З Польщі.** Окружний суд у Замості засудив адміністраційного секретаря, Яна Кордиса, за крадіж касетки з 2.500 зол. зі скарбового відділу на два роки, а ґн. Пазура за переховування цієї касетки на 4 роки вязниці — У Варшаві відбудеться судовий процес братів Рафаля і Самійла Шмуркіс і Ц. Гурвіча, що здефравдували на шкоду швайцарської фабрики шовку „Братя Насф" грубі гроші. — У Прондніку Червоному біля Кракова 36-літня жінка залізничого службовця, Аґнешка Ваврова, повісила свої доньки, 9- і 12-літну, після чого сама повісилася. — В евангелицькій каплиці у Варшаві відбулося вінчання б. премієра Л. Козловського з Ядвигою з Богуцьких, що була спершу жінкою краківського артиста Р. Неровського, опісля гр. Залєського, співвласника Івоніча.

— **Ріжні вістки.** Як повідомляють з Куритиби, в бразилійській кольонії „Нова Вода" тубільці вбили підступним способом двох польських поселенців, Рудольфа Паплю і Стефана Вольського (тестя і зятя). — В Тультенанго (Мексик) експльодував вагон з динамітом, причому згинуло 20 осіб, а 50 є ранених.

— **Дрібні домашні клопоти зникнуть,** якщо запобіглива пані дому засобиться в буліонові кістки КНОРР. Передовсім зимовою порою віддають вони добрі послуги, бо коли тільки вкинемо кістку до кипячої води маємо з мінуті знаменитий і непересолений буліон. Крім того знаменито надається буліонова кістка КНОРР до поліпшення смаку всіякого роду зуп, сосів і ярин. Також сатки, риби, макарони, кашки і ін. дістають значно кращий смак, коли додамо буліонові кістки КНОРР. Тому кожна добра господиня, яка дбає за добрі і смачні страви, буде мати постійно запас буліонових кісток КНОРР. — Ціна в зручнім опакуванні по 3 штуки тільки 30 сотиків.

НЕМА ЖІНОК З СИВИМ ВОЛОССЯМ.

Сивина, яка в платинової бльондинки при молодій цері може видатись симпатичною, для старшої жінки є вона доказом її віку, до якого неохоче признається. З цих оглядів трудно виректися такого приємного способу, як фарбування волосся. З одної сторони відгриває ту ролю порожнечи, бо є жінки, що радо зміняють барву свого волосся, щоб застосуватись до моди, а інші роблять це тому, що мусять. Скількість цих останніх є значно більша; сивина постарює, надає лицю змучений і сумний вираз, пропадає веселість з очей, якою променює молодість, сивина відбирає світовій жінці певність у своїх починах, а працюючим жінкам вибиває з рук найважніший козир — тревалість у праці. На жаль, хоч яке це прикре, але правдиве, і тому, коли хочемо оминути невдач у житті, треба боронитись, і в тім випадку ми боронимось мистецтвом. Естетичне і невидне притемнення волосся при помочі улїпшеного рослинного шампуну Henna „Iste" Стемпневича, у всіх відтінках залежно від барви волосся, забезпечує довшу молодість і впливає на ліпше самопочування богатьох осіб. Правдивий тільки з охоронним знаком „Iste". Ціна зол. 1.50, можна дістати у всіх дрогеріях і аптиках. 19/31

З кіна.

КІНО „КОПЕРНИК" і „МАРУСЕНЬКА":
„НЕВИДНИЙ ПРОМІНЬ".

Це одна з тих „несамовитих" фільм, які основані на тенденції, що її пояснює короткий писаний вступ: справді, поступ науки такий величезний, що сьогодні невідомо, що буде завтра, і те, що сьогодні видається нісенітницею, видумкою хворого ума, — завтра може стати цілком реальним винаходом. У даному випадку річ іде про добуття з одного метеору такої субстанції („невидний промінь"), яка має страхітливу силу руйнувати та одночасно цілющу силу лікувати. Сценарій цікавий постільки, що переносить глядача від холодної атмосфери астрономічної вежі та хемічної лябораторії — до тропікальної атмосфери Африки, у фільму вплетена теж зручно любовна інтриґа. Виконавець гол. ролі, Б. Карлов — це артист, якого природні дані предиспонують до ролі траґічної постаті вченого, який находиться на межі ґеніяльности і божевілля та переживає найглибші конфлікти, зроджені з обовязків і любови супроти своїх найближчих і супроти науки. Фільма робить сильне враження і є одною з кращих фільм останнього сезону.

З концертової салі.

ВЕЧІР СТАРОГАЛИЦЬКОЇ ЕЛЕГІЇ.

„Вечір старогалицької елегії" влаштований з нагоди створення й першого засідання Музикознавчої Комісії при Науковім Товаристві ім. Т. Шевченка дня 22. ц. м. в малій салі Музичного Тва ім. М. Лисенка у Львові, був одним із тих симпатичних, безпретенсійних, але культурних музичних вечорів, які надовго залишаться в памяті численних слухачів. Ціллю його було оживити нашу музичну старовину в Галичині, яка вповні на це заслуговує тим виявляється не така вже бідна й незначна і виказує й поза народніми піснями цікаві та розвинені пісенні форми.

Започаткував цей вечір д-р Ст. Людкевич, що в дуже цікавому і звязкому рефераті пояснив і схарактеризував основи старогалицької пісенної творчости та її головні теми й мотиви. Між продукціями почули ми 2 пісні з ґітарового списка М. Вербицького, а саме: Й. Вайґеля-М. Вербицького „З далеких меж іду сюди" й М. Вербицького „Оддайте мн спокій душі" у виконанні справді талановитої учениці Муз. Інституту — молодої сопраністки О. Сушківної. І дуже милий голос і добра інтерпретація пісень і власний фортепіяновий супровід відразу створили симпатичний звязок між солістою і слухачами та витворили „затишну, милу атмосферу" на салі, що панувала вже до кінця. Не менше щиро витали слухачі і п. В. Балтаровича, що вельми культурно відспівав П. Бажанського: „Плач на гробі" й О. Нижанківського: „Прощай подруго" в супроводі фортепіяну, при якому засів д-р Б. Кудрик. Із хорових творів почули ми дві пісні до слів М. Устіяновича, а саме невідомого автора „Гей, гей милий Боже" та І. Лаврівського „Сумно, марно" (цей останній аранжований з музикою на мішаний хор) у виконанні вісімки членів „Львівського Бояна" а капелля під проводом О. Плешкевича та пісню невідомого автора „Як ніч мя покрие", опрацьовану на мішаний квартет з фортепіяном у виконанні сольового вокального квартету (О. Сушківна, Сушкова, В. Балтарович і М. Лозинський).

Виконання тих ансамблів стояло також на належній висоті й гарно достроювалося до справді культурного виведення творів.

Найбільша обемом точка програми — фортепіянова „Елегія" Ст. Людкевича, твір широко закроєний у формі свобідних варіяцій на тему пісні „Там, де Чорногора", виходила своїм характером поза популярно-пісенну форму та вхо дила вже у складні проблеми сучасної фортепіянової літератури, що насувають виконавцеві багато технічних труднощів та вимагають від нього і піяністичної рутини і таланту. І з признанням треба ствердити, що наша молода, талановита піяністка п. М. Вишницька вивязалася із свого нелегкого завдання якнайкраще та дала себе пізнати як артистка із значними засобами, що вдумчиво слідкує за інтенцією автора.

На кінці слід згадати, що майже всі виконувані вокальні твори „обновив", себто пристосував до сучасного виконання, організатор того вечора д-р С. Людкевич, якому слухачі щиро дякували за той гарно проведений вечір.

І. Гр.

ДИВОГЛЯДИ.

ГОРА ІЗ РУХОМИМИ СХОДАМИ.

У Пенсильванії, яка пригадала себе світові недавньою повінню, є гора на 1600 м. Моннард. З її вершка маємо чудовий вид на околицю, але дістатись наверх дуже важко, бо вона стрімка. Практичні американці обрахували, що туристів буде так багато, що варт туди вибудувати вигідні сходи. Але що і по сходах треба би довго йти, то будуть вони рухомі. Усю дорогу поділять на 10 частин по 100 метрів; після кожних 100 метрів буде маленька зупинка, щоб перейти на нову платформу, де подорожники знов потягнуть сходи на поверх 100 метрів.

ОРГАНІЗАЦІЯ З ЖАРТУ.

Студенти американського прінстанського університету придумали собі у приступі доброго гумору організацію, що прибрала веселу назву „Ветерани майбутньої війни". Є між цими членами теж студентки, що носять почесну назву „матерей ветеранів майбутньої війни". Товариство це підготовляє спеціяльні курси, щоб навчити майбутніх воєнних кореспондентів, як описувати жорстокости ворога і підносити воєнного духа земляків. Товариство розписало вже конкурс на найкраще гасло, що дало би притоку до війни, на зразок тих гасел, за якими народи бились за взято в останній війні. Дотепна вигадка мала великий успіх і наслідують її вже в інших американських університетах. Багато студентів не знає вже, де починається поважна організація і де кінчиться дотеп.

✝ Посмертні згадки.

Константин Білецький, емерит. проф. учит. семинарії, помер у Ряшеві 15. ц. м. в 78. році життя. Покійний, син священика, по скінченні рільничої академії в Дублянах був спершу учителем у рільничій школі в Коберніцах біля Білої, відтак в учительській семинарії у Ряшеві, де вже лишився й по переході на емеритуру. Довгий час був головою тамошньої читальні „Просвіти", яка містилася таки в його хаті. Хоча цілий свій вік провів на заточенні, виховав усі свої діти на свідомих членів свого народу. Похоронив його наш священик з сусіднього села Залісся при участи 5 священиків лат. обряду й великого здвигу ряшівських громадян, між якими тішився Покійний великою симпатією.

В. Й. П.!

Дописи.

ПОЧАЇВ.

75-ті роковини смерти Т. Шевченка відсвяткував Почаїв 15. ц. м. величавою академією. Після панахиди у українською мовою відбулася святочна академія з рефератом про значіння Т. Шевченка; декламацією і виступом бандуриста п. Місевича. Опісля аматорський гурток відограв виставу історичної пєси „Зрада". На святі було понад 2 тисячі людей.

РОГАТИН.

З діяльности філії „Сільського Господаря" в Рогатині. Рогатинська філія „Сільського Господаря" є одним з найбільше рухливих товариств у повіті і може похвалитися великими успіхами праці під кожним оглядом. Філія обєднює в 62-ох кружках 3.933 членів (у цьому числі 168 жінок), крім того 925 молоді. Філія має 4-х службовиків, а саме: двох агрономів, одного інструктора для хліборобського вишколу молоді та одну інструкторку. При філії працює 10 секцій: шпихлірова, машинова, годівлі і плекання безрог, пасічника, годівлі і плекання дробу, свідівника, годівлі рогатої худоби, господинь та Хліборобський Вишкіл Молоді, який має 36 гуртків з 318-ти членами, в тому 59 дівчат. Всі секції є діяльні. В ділоному році філія уладила два повітові курси: однотижневий для вишколу передовників, учасників 115 (у цьому 28 дівчат) з 45 сіл та тритижневий годівельно ветеринарійний — учасників 26. По районах відбулося 6 курсів тридневних, учасників 540 і 26 курсів по селах для молоді з 360 учасниками. Уладила теж філія 41 нарад по селах, в яких взяло участь 3,590 господарів і господинь. Відпоручники філії були на 44-ох загальних зборах по кружках, щоб виконати повищу працю, службовики філії об'їхали 6.316 км. дороги, з того ровером 5.016 фірою 900 км. і пішаком 500 км. Загальні збори філії при участи численно заступлених (понад 100) делеґатів з повіту відбулися 24. березня і р. ц. на яких вибрали нову раду з дотеперішнім головою пор. І. Подгорком.

Спорт.

ПІНГ-ПОНГ У СУКІП.

Секція молоді при Союзі Українських Купців і Промисловців закінчила змагання за мистецтво у пінґ-понґу на рік 1936. Мистецтво здобув утретє Гр. Терлецький, який здобув усі можливі пункти (26); друге місце заняв Вержбінський (20 п.), трете Лукавський (19), четверте Лісікевич (18), пяте Говикович (17) і т. д. Змагання відбувалися у власній домівці при вул. Гродзіцьких 1 під проводом провідника пінґ-понґової секції В. Денниса.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

УКРАЇНСЬКИЙ САМОСТІЙНИК. Р. II., ч. 3 (13). Ліберець, березень 1936.

САМОСТІЙНА ДУМКА, літературно-науковий і суспільно-політичний місячник. Чернівці, січень-лютий 1936. Р. VI., ч. 1—2.

МОЛОДА УКРАЇНА, місячник незалежної думки. Париж, січень-березень 1936 р. Р. II., ч. 1—3.

ТЕХНІЧНІ ВІСТИ, орган Українського Технічного Товариства. Львів, січень-березень 1936. Р. XII, Ч. 1. — Зміст: Інж. Ю. Яців: Карпати і Підгіря у світлі новіших геольоґічних досліджень. Реферати. Огляд. Звідомлення Українського Технічного Товариства.

Листування Редакції.

Чорний Крук. Леґітимація потрібна на суботу 28. ц. м. Прийдьте і Ви самі.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Український Театр ім. Тобілевича.
Медина:
27. III. Інвалїди.
З Медини іде театр до Судової Вишні.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 27. III. год. 8 веч. Аб. 11. Вонові знижки важні „Трафіка пані генералової".

Субота, 28. III. год. 8. веч. Аб. 6. Ціни найнижчі „Пригода в Гранд Готелю" виступ І. Кульчицької.

Неділя, 29. III. год. 3.30 поп. Аб. 12. Ціни найнижчі „Бал у Савою" виступ І. Кульчицької та Кн. Дембовського; год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Театр Ріжнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Чорні рожі" з Лілиною Гарвей.
АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевіленд і Ероль Флин).
ВАНДА: „Кохання Фрайляйн Доктор", „Я маю темперамент".
ГРАЖИНА: „Шалений поручник" (Густав Фреліх).
КАСІНО: „Фліп і Флап на поліції", „Гайни воєнної каривари".
КОЛІСЕЙ: „Спогади детектива", ревія „По нашому...".
КОПЕРНИК: „Невидимий промінь" (Борис Карлов) і колірова гротеска: „Шибеник Петрусь".
МАРУСЕНЬКА: „Невидимий промінь" (Борис Карлов) і колірова гротеска: „Шибеник Петрусь".
МІРАЖ: „Чортова спокуса" з Джоз Мохікою, „Зміна сердець" з Джанетою Гейнор і Чарлзом Фарелем.
МУЗА: „Епізод" із Павлею Веселі.
ПАКС: „Голгота".
ПАЛЯС: „Відень, місто моїх мрій".
ПАН: „Марія Башкірцев" із Секе Савлен.
РАЙ: „Їх Ексцеленція шофер".
СВІТ: „Бал у Савою" та гротеска з Мікі Мавс.
СТИЛЕВЕ: „Граф Монте Хрісто" й ревія.
ТОН: „Збігець із Яви".
УТІХА: „Рокамболь" і ревія.
ХИМЕРА: „Золотоволосий шибеник"

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Дольсвіта.

Закордонне радіо.

Пятниця, 27. березня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Форт. твори, 17.30 Солісти — сопр., скрипка, баритон, 22.10 Октет Шуберта ф-дур. **Прага** (470,2) 17.10 Дучний квінтет, **Париж** (2648) 13.15 Легка музика, 18.30 Симф. концерт, муз., спів, 21.45 Вечір кондатантів: пісні, музика, одноактівка, **Білгород** (437,3) 11.00, 16.00 Концерт, 18.00 Танк. музика, 19.50 Солісти, спів, кларнет, **Ковно** (1935) 19.30 „Борис Годунов" оп. Мусоргського, **Берлін** (356,7) 14.15 У танковому ритмі, 19.00 Моцартові твори, 20.10 Весняні мельодії, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.30, 14.00, 16.00, 17.00 Музика. 15.15 Діточі пісоньки, 17.30 Вагнерові твори, 21.00 Концерт, **Ляйпціг** (382,2) 17.30 „Крайзеріяна" Шумана, 20.15 Вел. популярний концерт, **Мінхен** (405,4) 17.00 Вок.-муз. концерт, 20.10 Вечір нар. музики, **Будапешт** (549,5) 13.30 Циг. музика, 17.00 Сольо на тарогато, 19.30 „Тенор" оп. Доганія, „Святе полумя" балет Доганія, **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 13.35 Оперетькові мельодії, 21.15 Камер. концерт, **Рим** (420,8) 13.35 Оперетькові мельодії, 17.00 Акад. із св. Сесилії, скрипковий рецеталь, 20.45 „Віденки" оп. Лігара.

Субота, 28. березня 1936.

Відень (506,8) 19.10 „Одна одинока ніч" оп. Р. Штольца, 22.10 Шопенівський концерт, **Братислава** (298,8) 19.15 Шотляндські нар. пісні, **Брно** (325,4) 17.40 „До далекої коханої". Бетовенові пісні, 19.30 „Король Парижа" оп. Офенбаха, **Кошиці** (255,9) 17.25 Бенделі пісні, 21.10 Концерт, **Прага** (470,2) 12.35 Сальоновий квартет, 15.00 Чеська музика, 16.05 „Зазуля" оп. Янковеца, 19.15 Веселі пісоньки, 22.30 Танкова музика, **Париж** (1648) 16.00 Для дітей, 21.00 Форт. рецеталь, 21.45 „Ля фор бле" музики Обер, **Білгород** (437,3) 12.00, 18.15 Концерт, 13.15, 16.30 Пісні, 17.00 Смичк. квартет, 19.50 Народний вечір, **Берлін** (356,7) 15.30 Дівчата співають, 19.00 Тріо, 20.10 Берлін танцює, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.30, 14.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, 20.10 Веселі мельодії, **Мінхен** (405,4) 15.15 Лісові пісні, 19.20 Соната на віоль. і форт. в-дур Бокерінія. **Будапешт** (549,5) 12.35 Форт. рецеталь, 16.15 Хор, 17.35 Циг. музика, **Мілано** (368,6) 11.30 Популярна музика, 13.10 Вок. концерт, 20.35 „Трістан і Ізольда" оп. Вагнера, **Рим** (420,8) 13.10 Пісоньки, 19.00 Легка музика.

Львівське радіо.

Пятниця, 27. березня 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дневник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Анд. для ст. дітей: „Кують коси" Нол. Анчина, 12.40 Хвилина Фр. Ліста з гр. пл., 13.25 Хвилина слочинку, гр. пл., 13.30 З ринку праці, 15.15 Експорт. 15.20 Біржа. 15.30 Концерт орх., 16.00 Гутірка для хорих. 16.15 Концерт орх., 16.45 Оповідання Тад. Вітмана для ст. дітей. 17.00 Підгаяни, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Концерт лотиського міш. хору, 17.15 Спортовий порядник, 18.05 Легка музика з гр. пл., 18.30 Програмова скринька, 18.50 Сільна реформ, 18.45 Форт. рецеталь, 19.00 Про чванькуватість, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.45 Сніговий комунікат, 19.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.00 Симф. концерт, у прогр. „Осудження Фавста" Г. Берліоза; перед концертом гутірка; у перерві: Вечірній дневник, Із сучасної Польщі, 22.30 Теха скринька, 22.50 Сальонова музика з гр плят.

Субота, 28. березня 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дневник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Огляд видань, 12.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 14.30 Популярна музика з гр. пл., 15.00 „Середець" випуск із повісти Ідалії Бадовської п. з. „Дзвони в Ленінграді", 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Камер. музика, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Для мол. дітей „2+2=4", 16.45 Вся Польща співає. 17.00 Про Павла Стшелецького в Австралії, 17.15 Новини з гр. пл., 17.45 Світ наших ростин: Ялиця, 17.50 Завнирання провінції, 18.00 Вок.-муз. концерт, 18.40 Сільна реформ, 18.45 „Вільгельм Тель" Росінія з гр. пл., 19.00 Кілька нових наукових книжок львів. авторів, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 „Конік Джез. Ревю" легка авдиція, орх., солісти 20.45 Вечірній дневник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Образці з історії міщанства, 21.30 Весела Сирена: Давній знайомий, 22.00 Концерт симф. орхестри, Сергій Бенові, спів, 23.05 Танкова музика.

Радіокутик.

ПРОБЛЕМА ТЕЛЕВІЗІЇ В ПООДИНОКИХ КРАЇНАХ.

Перше місце припадає в цьому французам, які, як самі твердять, „не роблячи шуму" зайнялися жваво цією справою і за кілька місяців закінчили будову першої у світі офіційної висильної стації на вежі Айфеля, Таким чином, Англія і Німеччина залишилися позаду.

Західним державам дотримує кроку Совітська Росія, де в січні урухомлено досвідну телевізійну стацію.

Совіти опрацювали програму в 10 точок, яка містить наміри совітського уряду для поширення телевізії. Цю програму вже в найближчому часі виконають або змінять.

В Скандинавії роблять все потихо. В Швеції в половині січня ц. р. відкрили телевізійну висильну стацію на передмісті Стокгольму. Ця стація дає образи високої якости на 240 лінії.

В Норвегії невдовзі збудують стацію в Осльо, при чому ініціятиву перейняли тут приватні спілки, числячи у звязку з довгими зимами в цій країні, на велике поширення телевізії.

Зате у Сполучених Державах ще не виявили телевізії за інтратний інтерес. Тому передбачують, що там ініціятиву і кошти будови першої стації перебере уряд.

ПРОТЕСТ КІНА.

До молоденького, але повного надій новородка фільмовий промисл починає ставитися неприхильно. Тут входить розуміється в гру момент конкуренції. Провідники фільмового промислу рішуче протиставляться телевізуванню фільм. Це становище настільки неслушне, що фільмові образи засадничо не надаються для цілей телевізії з огляду на свою довжину. Англійська радіофонія має намір витворювати власні телевізійні фільми. Таким чином є небезпека, що конкурент всеж виросте

Гарні й дешеві книжки
Видавничої Спілки „Діло"

	ціна	почтова пересилка
Д-р Василь Маковський: **Ґмінд**	2.00 зол.	2.50
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2·80 „	0·50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·90 „	0·30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина I. II. III.**	4·50 „	0·50
Окрема частина по зол 1·50		
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·50 „	0·30
Василь Софронів: **Липкева отрута**	1·40 „	0·30
Ст. Левинський: **З японського дому**	1·50 „	0·30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·50 „	0·30
Е. Бронте: **Буреверхи,** переклав М. Рудницький	(в нечерпане)	
Проспер Меріме: **Блакитна кімната та інші оповідання,** переклав Василь Софронів	0·95 „	0·25
	1·50 „	0·30
Альфонс Доде: **Маціцький,** із французької мови переклав М. Рудницький	1·00 „	0·30
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·30 „	0·15
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·50 „	0·15
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0·50 „	0·15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0·80 „	0·15
Михайло Возняк: **Белей і Кониськи**	0·50 „	0·15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·80 „	0·15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло", Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

БОЙКОТ РУДИХ.

Для рудих прибуває новий клопіт. Електромагнетичні хвилі виразно бойкотує цей колір волосся.

Руда людина на екрані виходить як сива або якби мала білу пудровану перуку. Це — поважна недостача телевізії, коли вживати її для матримоніяльних цілей.

Як бачимо, телевізія створює ряд нових цікавих проблем. Головне, як кажуть техніки і конструктори, що в найближчому часі можна буде самому збудувати телевізійний відбірник, кошт якого не перебільшить 500 зол.

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27.

Нім. марка 1·40—1·45, фр. франки 34.85 35·10, шв. франки 172.75—173·50, фунти стерлінги 26·15—26·30, австр. шілінги 98·50—100.00, чеські кор. 19.00—20.00, рум. лей 28.00—30.00, італ. ліри 32.00—33.50.

Золото: Долари 9.03—9.07, Рублі 47.50—48·50, Фр. франки 34.50—35·00, Корони 36·40—37·00, Дукати 83.00—83.70; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.27, Рублі 1.20, Фльорени 0.60—0.70.

Долярівка 53.00—54.00.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З. 38—40, 5% дол. Б. Г. 49—51, 4% Зх. Б. Г. 41—43, 4½% Зх. Б. Г. 44—46, 4½% Ком. 48—50, 4% Ком. 44—46, 4% Б. Г. К. 61—63, 4½% Б. Г. К. 61—63.

Папери: 3-прц. конверсійна поз. 59.63, 6-прц. дол. поз. 75.00, 4-прц. долярова поз. 51.30, 7-прц. стабілізаційна 62.75, 62.25, дрібні 62.75.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Вика темна	21.00—	21.50
Вика сіра	20.00—	20.50
Ріпак літній	38.50—	39.00

Інші курси без змін.

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 26-го березня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла десерового	2.35 зол.
1 кг. масла десерового бочкового враз з бочковим опакуванням . . .	2·60 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15 „
1 к. яєць	2.30 „

Тенденція на масло удержана, на яйця знижкова, на молоко слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 26. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря пташомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг I. кл.	1.10	зол
Курки товсті з острогами I. кл.	1.00	„
Гусики товсті I. кл.	1.16	„
Індички товсті I. кл.	1.25	„
Пантарки товсті I. кл.	1.25	„
Качки товщеві I. кл.	1.20	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достаців.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

Подяка.

У глибокій покорі клонимо голови перед Волею Всемишнього, що перед свій престіл покликав нашого найдорожчого Тата і Дідуня, бл. п. **Олександра Горуньского.**

На цьому місці складаємо щиру подяку Високопреподобним Отцям: о. канонікові Кишакевичеві за провід у похороні, о. парохові Дуткевичеві, о. катехитові Василеві, о. катехитові Каштановові й о. катехитові Новосадові за ласкаву участь у похоронному обряді. З глибини серця дякуємо Високопреподобному о. Петрові Погорецькому, парохові в Білині за відправу Служби Божої.

Щиро дякуємо Сеніорові наших товариств, Високоповажаному д-рові Федакові за участь у похороні та всім Товариствам, що через своїх представників узяли ласкаву участь в цьому сумному обряді.

Зокрема дякуємо Головній Управі Рідної Школи та Старшині Кружка Рідної Школи Львів-Личаків за видання посмертних клепсидр, а читальні „Просвіти" Львів-Середмістя за улаштування Поминального Богослуження.

Щиро дякуємо теж Високоповажаному радникові Купчинському й хорові за звеличання похорону співом.

Рівночасно складаємо щиру подяку всім Знайомим і Громадянам, що своєю участю в похороні нашого Тата і Дідуня звеличали цей сумний обряд, а також усім Громадянам, що в тяжкому горі зложили нам вислови свого співчуття.

Син, доньки, невістка, зяті і внуки.

МЕШКАННЯ

6 КІМНАТ, комфорт, на мешкання або бюра дешево. Баторія 32. 1760 2—3

РІЖНІ

ОВОЧЕВІ ДЕРЕВЦЯ і до окраси, добірної якости, по низьких цінах продає Малопольське Рільничє Товариство, вул. Коперника 20, Тел. 200-88. 1701 5—5

ПОЧЕСНІ ГРАМОТИ, альбоми, пропамятні книги — артистична переплетня Кривецького Львів, 3. Мая 4, тел. 254-62. 1757 2—3

КОТРА З ВП. ПАНЬ пожертвувалаб трохи вільного часу на милосерний вчинок: переписати дещо для сліпих письмом для сліпих. Коштів ніяких. Матеріял передамо і покажемо. Зголошення до Адм. „Діла" під: „Милосерний вчинок". 3—3

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 70 (19.318). Львів. субота 28. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих країв по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Адміністрації: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Великодна поїздка по вязницях.

Заінтересованим до відома.

В часі Великодних Свят буду обїзджати вязниці (якщо міністерство справедливости нічого не змінить у предложеному мною плані) в такому порядку: Тарнів — 10., 11. 12. IV., Вісніч — 13. і 14., Ясло — 15. і 16., Сандомір — 17., Св. Хрест — 18., 19. і 20., Цешин — 21. і 22., Катовиці — 23. і 24., Равіч — 25., 26. і 27., Вронки — 28. і 29., Короново — 30. IV. і 1. V., Фордон — 2. і 3. V., Грудзьонда — 4. і 5., Серада — 6. і 7., Ломжа — 8. і 9., Седльце — 10. і 11., Володимир — 13. і 14. V.

Прошу своїх парохіян, щоб якнайчастіше, ще до мого приїзду, робили проби хору та якнайпильніше вчилися співати Сл. Божу. Де нема диригентів, прошу, щоб училися співати Сл. Боку т. зв. самоїлкою. Де є дяки, прошу, щоб вони всіх вчили співати Воскресну Утреню.

Якщо в даних околицях буде більше українців-заточенців і вони зберуться разом, то буду правити для них Сл. Божу в костелах, або каплицях даної місцевости.

В цій справі вони можуть зі мною порозумітися письменно до 9. IV. (Львів, вул. Новий Світ 22/2), або в поданих днях у канцеляріях даних вязниць.

Львів, 27. III. 1936 р.

о. Д-р Осип Кладочний, капелян.

Коли відбудеться апеляційна розправа проти Бандери і товаришів.

Нові свідки і приявність засуджених на розправі.

Всі дотеперішні вістки, які ми подавали за польською пресою про недалеку апеляційну розправу проти Бандери і товаришів, виявились неправдивими. Саме нині в пятницю 27. III. оборонці дістали повідомлення з Апеляційного Суду у Варшаві, що дня 25. березня ц. р. апеляційний трибунал на своєму засіданні в складі: предсідника віцепрезидента Гацка і суддів: Рикачевського та Кромера й апеляційного прокуратора Рудніцького розглядав апеляцію оборонців і рішив: **допустити на внесок обор. д-ра Льва Ганкевича нових свідків: Степана Кусьпіся і Степана Долинського.** Цих свідків переслухає городський суд, в окрузі якого оба вони мешкають. Крім того рішив звернутись до слідчого уряду у Варшаві за летючками, що появилися у Варшаві негайно по атентаті на мін. Перацького. Інші внески д-ра Ганкевича та інших оборонців суд відкинув. Щойно по переслуханні обох згаданих свідків буде мабуть визначена апеляційна розправа. Про переслухання свідків Кусьпіся і Долинського має городський суд повідомити прокуратора й обор. д-ра Ганкевича. Одночасно Апеляційний Суд рішив **спровадити всіх обвинувачених на розправу.**

Арештування в Зборівщині.

Дня 24. березня ц. р. арештувала поліція підчас подавання агрономічних порад у селі Кабарівцях, пов. Зборів, агронома Філії „Сільського Господаря" інж. **Філінського** та відставила його до судових арештів у Зборові. Дня 25. березня арештовано в Зборові інструктора Хліборобського Вишколу Молоді „Сіл. Господаря" **Ореста Пригоду.** Тогож дня арештовано молочарського техніка Районової Молочарні в Зборові **Кордубу.** Причина тих арештувань невідома.

Бльок еспанських соціялістів та комуністів.

МАДРИД, 27. 3. ПАТ. Організації соціялістичної та комуністичної молоді рішили получити у нову групу під назвою: федерації еспан. соціялістичної молоді, що обєднуватиме понад 100.000 членів.

БЕЛЯ КУН В ЕСПАНІЇ?

БЕРЛІН, 27. 3. ПАТ. Як подає Нім. Інформаційне Бюро з Барсельони, у тамошніх лівих колах кружляє поголоска, нібито відомий провідник мадярських комуністів Бела Кун є в Барсельоні, удержуючи контакт з місцевою комуністичною верхівкою.

ВЖЕ НЕ УЗНАЮТЬ ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТИ.

МАДРИД, 27. 3. ПАТ. Директор публ. безпеки вислав поважні поліційні резерви до провінції Бахадоз, де тисячі рільничих робітників заволоділи маєтками, що є власністю приватних осіб.

ПОВІНЬ.

СЕВІЛЛЯ, 27. 3. ПАТ. Рівень ріки Ґвадальквівір піднявся на 9 метрів понад нормальний стан. Нижче положені дільниці міста під водою; поодинокі просять негайної підмоги уряду для жертв повені. Загрожена також провінція Саламанка; у Сіюда Реаль завалилося 7 домів.

КАТАЛЬОНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ.

МАДРИД, 27. 3. ПАТ. Перше засідання катальонського парляменту відбулося серед великого одушевлення; Компаніс виголосив бальору промову.

Тридневна сутичка на кордоні Манджурії та Монголії.

МОСКВА, 27. 3. ПАТ. Як подає ТАСС, 24. ц. м. пополудні японсько-манджурський відділ на сімох вантажних автах заатакував станицю монгольської лісової сторожі в околиці Монгольджігас, недалеко озера Буїр-нор; монгольська лісова сторожа відбила атаку. Найближчого дня над вечір 2-тисячний манджурський відділ почав пальбу у цій самій околиці; відстрілюючися монгольська лісова сторожа відступила. Коли манджурці це помітили, вчора досвіта перейшли граничну річку та заняли опущену станицю, а відійшли щойно, коли появився монгольський літак. Манджурсько-японські війська дальше зосереджуються у тих сторонах.

ЯПОНІЯ ПРОТЕСТУЄ.

ТОКІО, 27. 3. ПАТ. Мін. закорд. справ поручив амбасадорові у Москві зложити протест з приводу передвчорашньої сутички на манджурсько-совітському кордоні, а сам зробив відповідний демарш у большевицького амбасадора.

БОЛЬШЕВИКИ ТАКОЖ.

ТОКІО, 27. 3. ПАТ. У міжчасі совітський амбасадор відвідав прем. Гіроту та зложив протест з нагоди того самого інциденту. Гірота заперечив немовби то японці перейшли кордон, жидаючи всю відповідальність на большевиків. При цій нагоді підмітив, що необхідно визначити кордон, щоб на майбутнє оминути граничних сутичок.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провіонних бльочків Р. Ш.

Без грошей, як без очей!

каже українська приказка. Тому складайте свої гроші на вкладкову книжечку ощадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

МІНЛИВА ПРИЯЗНЬ.

(ВІД НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.)

Букарешт, 24. березня 1936.

Ми вже раз згадували в „Ділі" про уставе запевнення польсько-румунської приязни, яку проте дійсність ставить під знак запиту.

У минулих роках бачили ми заходи, щоб бодай закрити ті суперечности. Наприклад: прибували до Румунії цілі потяги польських туристів, властунів, „стшельців" та маніфестували приязнь. Вони розтаборювались на побережі Чорного Моря, десь у сусідстві таборів румунського власту та студентів (в Ефорії та Кармен Сільва) та вели у ломаній французькій мові „інформаційну роботу". Бували там навіть наївні розмови про „будучий державний союз Румунії із Польщею" — та про „дво-морську Велику Державу".

В останню зиму продовжено розпочату роботу. У Букарешті відбулася вистава польської архітектури, — а у Варшаві вистава румунського народнього мистецтва. До Варшави виїхалися румунські професори (Ж. Братіяну) — а до Букарешту польські історики (проф. Ґурка). Навіть у Чернівцях визначилась акція згаданої співпраці. В останньому часі засновано польсько-румунське Т-во та відкрито у черновецькім університеті лекторат польської мови (у тім самім університеті 16 літ тому скасували катедру української мови!). Ще перед відкриттям цього лекторату відвідав Чернівці польський посол в Румунії Арцішевський, щоби в університетській залі промовити „про минуле столітньої румунсько-польської приязни". При цій нагоді підчеркнув п. посол, що молдавське князівство було все під впливом польської культури і доказав це подіями, які вибрав — дивовижно — якраз із нашої історії! Згадав торговельні шляхи Львів-Ясси, молдавські купецькі оселі над Прутом, Новий Галич — тепер Ґалац і т. д. Після того реферату попукав я розмови з одним професором румунської історії. Його трохи збентежили виводи про згадану „культурну опіку над румунським князівством", бо румунський професор добачив у тих виводах рефлекс плянів експансії до „другого моря".

На такі натяки румунські історики страшенно вразливі і їх не терплять учені зі школи відомого академіка проф. Н. Йорги. Вони кажуть: „за часів князя Стефана Великого — Покуття належало до Молдавії. А в р. 1918. наша переможна(!!) армія повторила минуле й зайняла Покуття".

Навів я ці приміри, щоби показати, що засадничі розбіжности обох сторін існують і на терпеливім полі теорій.

В останньому часі відбулись ще дальше йдучі зміни. Польща порозуміється безпосередньо з Німеччиною. Румунія осталася „вірною союзницею" Франції. Титулеску постійно робить старання скріпити „версальську систему" у Східній Европі. Він є головним речником Малої Антанти і за його ініціятивою повстав Балканський Союз. Йому згадічує Літвінов, що здобув нове „віконце до Европи" для раптом миролюбної Москви. Відомо, що у відповідь за це Польща зблизилась до ревізіоністичних держав: Мадярщини та Болгарії.

У Варні, підчас болгарського національного свята, відпоручник Польщі, зложив заяву, що своїм ревізіоністичним змістом обчарувала ру-

мунський загал. Ледви заспокоїлась румунська преса — аж ось новий доказ „приязни": У Варшаві відкрито Мадярський Науковий Інститут. Але румуни впевнюють, що ця установа веде більше ревізіоністичну пропаґанду, як наукову діяльність. Такий сам погляд існує тут і про мадярсько-польське Т-во „Ал. Петефі" у Варшаві. Цього місяця відсвяткувало це Т-во роковини мадярської незалежности і при тій нагоді промовив польський проф. Пажевський про спільне історичне покликання польського та мадярського народу.

Про це братання повідомила румунська телеграфічна аґенція (Радор), а обурена букарештенська преса помістила витяги із „Польскі Збройної" та ріжних „Курієрів". У відповідь на цю паперову тривогу видало польське посольство комунікат, в якому м. ін. твердить, що „згадане свято відбулося тільки в приватних кругах то не нарушує в нічім румунсько-польської приязни".

Однак така заява не вдоволила румунської преси, навіть і тої, що прихильно ставилась до нового режіму в Польщі (нпр. щоденник „Мішкаря" орган проф. Ж. Братіяну): „Поляки мабуть забули — тоже пишуть румунські газети, — що свою незалежність і теперішні границі завдячують передовсім заходам та жертвенности колишньої Великої Антанти". А права преса питає: „Пощо Польща підтримує мадярський ревізіонізм? Чи поляки проти засади національностей? Забули вони, як у Варшаві господарювали москалі — а в нашім Семигороді мадяри?! Польська преса „Курієр Поранни", „Курієр Польскі" й ін. противорічать офіціяльним заявам. Ми їй не віримо!"

Новий румунський посол у Варшаві К. Вішоану має нелегке завдання затерти „ці малі практичні противенства" і він переконаний, що „вони не вспілі змінити традиційної сусідської приязни"...

А проте є ще ін. причини не стільки сусідської приязни, що сусідського розладдя. Як відомо, живе в Румунії 80.000 поляків; розкинені вони по малих містечках (головно Буковини). Хоч небагато їх, то проте у Чернівцях мають вони приватну школу, польські народні доми на провінції, читальні, окремий пласт, — а це все дразнить господарів, які привикли одним махом ліквідувати чуже шкільництво (як це сталось із 220 українськими школами на Буковині).

Перед роком заборонено процесію з греко-катол. церкви, бо на церковних хоругвах були жовто-блакитні ленти. Тепер прийшла черга на римо-католиків. Міністерство освіти видало розпорядження, в якому заборонює в державних школах навчати релігію в чужій мові. Цю вістку переповіло Польське Радіо, визиваючи цей акт „явним ломанням прав меншостей, застережених у румунському основному державному законі". Але цей повітряний протест — не зворушив тут нікого з офіціяльних чинників.

Іншим полем, де сусіди постійно ведуть скриту війну, — це торговельні зносини.

Не вважаючи на спільні границі, добру взаїмну лучбу та можливости взаємно доповняти собі власні браки (польський промисл — румунські сирівці), минуло 17 літ, а польсько-румунські торговельні звязки ще не поглибились. Їх тимчасовий та поверховний характер видний яскраво у тих „торговельних договорах", які звичайно тревають тільки... три місяці! Остання така умова передбачувала істнування в Букарешті „Польського Компензаційного Т-ва", якого завданням було м. ін. влекшити ввіз румунського товару до Польщі. Заступник цього пів-офіціяльного інституту провірював ціни румунського вивозового товару й домагався потім дозволу від румунського уряду на ввіз польського товару. Цей сусідський товарообмін ішов досить гладко, аж довів до того, що румунський торговельний білянс виказав за перших 8 місяців 1935. р. 79.200.000 левів — втрати. Румуни підняли крик і внаслідку румунське міністерство торговлі виповіло торговельний договір з Польщею. Тепер ідуть у Букарешті наради, щоб устійнити нові правила для торговельних зносин із Польщею. Як довідуємося, предметом тих нарад має бути ліквідація „Польського Компензаційного Т-ва" та введення різних вивозових контингентів для обидвох держав.

Крім цих загально-торговельних клопотів є ще низка інших „міжсусідських справ". Маємо на увазі нпр. Ґдиню. Ґдиня притягає не тільки німецький та мадярський, але вже й совітський та чеський транзит. Ця конкуренція пошкодила румунським пристаням, (Констанца, Браїла й Галац) і румуни ремствують на Ґдиню, якою так хваляться Польщі.

Подібне суперництво відбувається і на Чорному Морю, де польські кораблі відібрали румунським транспорти до Середземного Моря та жидівську еміґрацію до Палестини.

В той спосіб усе разом і кожне по-трохи: і політика і культура і господарство зводить у практиці польсько-румунську приязнь на нівець.

Д-р О. П.

ДО ВСЕЧ. УРЯДІВ ПАРОХІЯЛЬНИХ

і КОМІТЕТІВ ЦЕРКОВНИХ

Наша фірма дістала останніми часами багато запитів про наше відношення до новоповсталої в Станиславові ліярні дзвонів під фірмою Вільчинські й Фельчинські, що їздять від села до села розпихаючи де тільки вдається свої вироби.

Отже заявляємо, що з названими людьми нас нічого не лучило, і не лучить.

Дивним дивом фірма ця повстала на тому самому місці, де недавно була фірма **Маґас і С-ка** здемаскована в часописах, а за якою скривалися два жиди **Ізраель і Ляйб Берґери.**

Врешті подаємо до ласкавого відома, що поза нашими осідками Калушем і Перемишлем більше ніде не маємо ніяких робітень ані складів і загалом з іншими ліярнями дзвонів ніякі звязки нас не лучать.

З належною пошаною

БРАТЯ ФЕЛЬЧИНСЬКІ

Ліярня дзвонів

КАЛУШ або ПЕРЕМИШЛЬ

2—3 1768

Стріли у Ченстохові.

КРІВАВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ БЕЗРОБІТНИХ.

ВАРШАВА, 27. 3. ПАТ. Секція безробітних, що істнує при профес. союзах у Ченстохові, підпала в останніх місяцях протидержавним впливам і в звязку з цим пляново змагала до постійного підбурювання безробітних і викликування вуличних заворушень.

Вчора в год. 13-тій група безробітних, до якої долучилося вуличне шумовиння, зібралася перед льокалями фонду праці і бюра місцевого комітету допомоги безробітним при вул. Ясногурській, демолюючи і грабуючи льокаль, при чому юрба віддала кілька стрілів. Чотири поліцаї, що були недалеко льокалю, віддали низку стрілів на пострах, закликаючи юрбу, щоб перестала грабити і розійшлася. Одначе напасники не послухали закликів, але обкидали поліцаїв камінням і цеглами, ранячи їх.

Поліцаї у власній обороні мусіли покористуватися вогнепальною зброєю і ранили 6 осіб зпоміж напасників. Коли надійшов більший відділ поліції, юрба без ужитку зброї розійшлася. Між раненими є відомий на місцевому терені комуніст Лука Петрас, караний за протидержавну діяльність 2-літньою вязницею.

Ранених перевезли до шпиталю, де їх відвідав ченстоховський староста. Влада веде енерґійне слідство в цій справі.

Г. І. МАҐОҐ.

ОБОВЯЗОК.

Зовсім проти своєї звички Павло Бураш забув вложити на голову свою шапочку, якою закривав свою голову з невеличкою скількістю волосся від простуди. Він, Бураш, дуже совісний книговод, забув того дня ще щось більше. Сидів над столом задуманий, гриз своє перо і не виписував чисел до книги. Дивився на мухи на шибках і мріяв так, якби мав літ двацять. А проте йому було вже за сорок. Закохався бідолаха.

Скромний боязкий та недовірливий, щойно тепер усвідомив собі свій вік. Не робив собі ніяких ілюзій щодо своєї особи та скромного становища. Він ніколи не був би зважився на перший крок — це вона дала почин до всього. А почин був не нахабний — скромний. Інакше він був би почував себе ображеним. Коли припадок звів їх докупи, почали вони спершу дивитись крадькома одне на одного, потім усміхатись і врешті вона мусіла звернутись до несміливого мужчини з першим словом.

Розмовляли мало, тільки про те, що треба. Бураш аж перелякався, коли спостеріг одного дня, як щораз більше затісняється його знайомість. Ще й досі чує у своїх вухах: „Ви мені дуже симпатичні і перше враження, яке робите, є завжди". Такі слова запалили непорочне серце книговода. Він робив собі великі надії на майбутнє. Одного дня він умовився із своєю знайомою на цілий вечір — по вечеру і після цього до каварні.

— Так починається справжня любов! — сказав він собі з насолодою.

Він був захоплений. Ось зустрів першу жінку в житті, що його любить.

— Пане Бураш!

Він аж підскочив на кріслі. Обиті шкірою двері, за якими сидів директор, відчинились.

Як учень, що його зловив учитель на безділлі, підбіг Бураш.

— Чим можу служити панові директорові?

— Ходіть-но сюди, я мушу вам щось сказати.

Бураш увійшов до директорського кабінету з деяким острахом. Уперше переступив поріг цієї кімнати. Вже передбачував якусь догану.

Директор сів вигідно у кріслі за широким столом і вдивлявся уважно у свого книговода.

— Пане Бураш! Ви наш старий урядовець і ми маємо до вас якнайбільше довіря. Ми дістали нині дуже важні папери в заляковаїм пакеті. Вони мають таку велику вартість, що я не маю навіть відваги зложити їх до сейфу на одну ніч. Іще небезпечніше було би їх носити при собі. Їх могли би легко вкрасти і там і тут, бо дуже можливе, що вже хтось знає про те, що вони в нас. Чи ви розумієте?

Павло Бураш кивнув головою, хоч усе ще не розумів, чого від нього домагаються.

— Обережність наказує мені, щоб цих паперів не тримати при собі — говорив директор. А що не знаю ніякого певного сховища, то хотів би я ці папери дати переховати вам. Ви чесна, поважна людина і ніхто не буде підозрівати, що ці папери у вас. Вложіть цю коперту до кишені і завтра принесіть мені її назад.

Коли Бураш стояв у своїй кімнаті і тримав у руці коперту, ледве міг заволодіти своїм хвилюванням. Він був гордий, що директор має до нього таке довіря, але відповідальність тяжіла йому дуже. „А що було би, якби мені хтось це вкрав! А певне не зможу цілу ніч спати!"

Чи його шеф не сказав йому, що вже хтось може знати про ці документи. Запечатана коперта сказує найкраще, що там мусить бути щось дуже небезпечне.

Ці думки хвилювали його так дуже, що він не міг заволодіти собою. Рішив, що лишиться дома, зачинить двері і до ранку не вийде за поріг хати. Але нараз пригадав собі, що має нині зустріч. Коли не піде туди, то напевне втратить цю жінку, бо вона не вибачить йому, що мусіла чекати на нього так довго. Ані її імени ані адреси він не знає.

Зустрітись з нею, вислати до неї лист, було неможливе. А знов думка, що тоді як він піде геть, до його хати можуть увійти вломники, буде для нього нестерпна. Коли візьме гроші із собою, на нього можуть напасти по дорозі.

Єдиний вихід був таки зректись свого щастя і лишитись дома. Тепер почали приходити до нього всякі думки про кримінальні історії, які вичитував із часописів. Прийшло йому навіть до голови, чи саме ота незнайома, з якою познайомився, не має якогось відношення до таємних паперів і чи той злодій, що чекає на них, уже не вивідав, де вони опинились? Можливе, що сама ця гарна жінка є у змові з бандитами і все це так зручно заарранжоване...

— Ні! цей епізод з нею занадто гарний, щоб міг бути правдивий — зідхав він пожвавлено. — Усе мусить мати якусь свою причину і тепер я вже розумію, чому вона зі мною перша познайомилась.

Він здушив своє почування і залишився дома.

На другий день уранці директор приняв його у своїй робітні із привітною усмішкою:

— Ано добре, що вас бачу! Ви точний, совісний і чесний урядовець. Від нині будете в нас інспектором! Ця історія з паперами заарранжована мною тільки для проби. Можете цю коперту кинути до коша, бо там є старі ґазети.

Проба... тільки проба?... І тільки для того мусів я...?

Перед його очима блиснула постать ясної гарної блондинки, як вона нервово споглядає на годинник і відходить швидко так, щоб її не можна навіть пізнати.

Перекл. *а. б.*

Представники української кооперації у міністра Понятовського.

Дня 25. ц. м. відбулася конференція представників української кооперації у міністра рільництва п. Понятовського в приявности дир. департаменту Я. Рудницького. Від української кооперації взяли участь у цій конференції голова РСУК інж. Павликовський, дир. РСУК сен. Луцький і дир. „Маслосоюзу" інж. Палій.

Делеґати представили недомагання і наші постуляти в справі орґанізації і збуту сільсько-господарських артикулів через кооперацію, зокрема в ділянках: 1) виконування нового закону про молочарство, 2) проекту закону про стандаризацію експорту масла, 3) в справі незгідних з промисловим законом зимог, ставлених до ручних молочарень, 4) високих комісійних оплат за оглядини молочарень і сметанкових збірень та 5) Молочарства на Волині, 6) Крім цього у справах збуту інших рільничих артикулів.

Конференція тревала півтора години.

Політичне значіння гостинности виступів українського театру в Москві.

Дня 21. березня скінчилися 10-денні гостинні виступи українського державного театру з Києва в Москві. Крім опер українських композиторів театр виставив теж оперу Римського-Корсакова „Снєжка", основану на тлі відомої комедії Островського. Большевицька преса багато місця присвячує виступам українських театрів, підкреслюючи успіхи цілих вистав і поодиноких артистів. Сталін і народні комісарі ходили часто на вистави українського театру. Після закінчення гостинних виступів „Ізвестія" з 23. ц. м. у вступній статті відслонюють політичне значіння, яке надає тим виступам большевицький уряд і комуністична партія. „Ізвестія" оцінюють успіхи українського театру як доказ „великої єдности і нерозривної цілости соціялістичної культури".

Осуджуючи давні методи царського уряду у відношенні до України, „Ізвестія" виступають зі ще більшою лютю проти українських націоналістів, яких вплива, як виходить зі статті, були дуже сильні до останнього часу. Націоналісти намагалися, мовляв, відірвати українську культуру від родинного ґрунту: „Політикуючи, зраджуючи український нарід, перемінювали вони боротьбу за українське мистецтво, за українську культуру у злобне, тупе і шкідливе обмеження рім її розвитку. Вони пробували протиставити все, що українське російському, сподіючись розбити великий союз народів СССР. Хто не знає шкідливих „вправ" українських буржуазних націоналістів у ділянці мови, музики та українського театру!"

Долі згадуючи про долю безсмертного Т. Шевченка, „Ізвестія" запевняють, що „давня історія переслідування українського народу повторюється і тепер на наших очах майже щодня у безпросвітному та жалюгідному існуванні українських поневолених мас за большевицьким корлоном". „Тепер — читаємо далі — український театр складав політичний іспит перед краєм, перед урядом, перед комуністичною партією, перед тов. Сталіном..."

Ось які висновки робить большевицький орґан з приводу гостинних виступів українського театру в Москві.

„Велика Британія виповнить свої зобовязання".

Промова мін. Ідена.

ЛЬОНДОН. Вчора, в год. 16-тій виголосив міністер Іден у Палаті Громад заяву на тему льокарненських зобовязань. Він зробив перегляд історичних випадків, які довели до створення й втримання здемілітаризованої смуги в Надренії, пригадуючи, що саме **Німеччина запроєктувала включити справу здемілітаризованої смуги до льокарненського договору,** бо справа належала спершу до версайського договору. Іден заявив, що Німеччина ніколи не робила закиду, буцім то льокарненський договір підписала вона під примусом, як Версай. Закид, мовляв, французько-совітський пакт перечить духові льокарненського договору — сказав Іден — не витримує критики тому, що в гру входять інтереси Бельгії, яка з Совітами не заключила ніякого пакту, хоч більше ніж половина здемілітаризованої стрефи межує саме з Бельгією. Іден з натиском підкреслив, що **Англія не виступить** в тому спорі як суддя, лише як ручитель і тому має точно означені зобовязання, що про них говорить 4. статти ренського пакту. Міністер твердо станув на становищі, що для Британії мають ці зобовязання силу до сьогодні і що британський уряд не виречеться їх. „Не маю наміру бути першим міністром закордонних справ, який взяв би назад підпис поставлений Вел. Британією" — заявив Іден, а палата громад приняла ці слова бурхливими оплесками.

Наради генеральних штабів сигнатарів ренського пакту мають чисто технічний характер. Їхній засяг відповідатиме засягові запорук ренського пакту і зовсім не поширює політичних зобовязань Вел. Британії. Вони льогічно випливають з льокарненських запорук. Вел. Британія все стояла на становищі неподільности Франції й Бельгії. Брит. політика має оборонні цілі, а зобовязання Вел. Британії передбачуються лише на випадок неспровокованої напасти. Вел. Британія не може встрявати в реґіональні конфлікти, що сягають поза терен, обнятий постановами ренського пакту. Положення, у якому відбувались льокарненські наради, було дуже замотане і грозило можливістю війни. Супроти загрози війни варта було навіть погодитися на постанови, включені в „Білу Книгу". **Та всі дотеперішні зусилля нічого не дали.** Єдине, що ми від Гітлера дістали, це його згода не побільшувати стану військ у Надренії. Це, очевидно, дуже мало; якби Гітлер згодився не укріплювати Надренії, то це вже було щось конкретного.

Свою промову закінчив Іден підкресленням, що „тепер найшлись ми в фазі найкритичніших міжнародніх переговорів".

Брит. уряд знає свої зобовязання. Він змагатиме до порозуміння і не піддасться впливам того чи іншого крою. **Брит. уряд бажає бути безсторонним; Франція повинна зрозуміти британське становище й обєктивно підійти до німецьких пропозицій, зате Німеччина повинна кермуватись думкою про мир і згоду в Европі.** Краще булоб, якби в усьому світі більше спиралися на право та лад, менше — на мечі.

Британська політика знімається понад інтереси партій. Вел. Британія змагає до миру, до поруки святости трактатів і міжнародніх зобовязань, до запевнення майбутности без страху, який в теперішню пору є в народах".

Слово Ідена приняли бурхливими, довготревалими оплесками.

ПАЛАТА ГРОМАД СОЛІДАРИЗУЄТЬСЯ З ІДЕНОМ.

ЛЬОНДОН, 27. 3. ПАТ. Дискусія після іденової промови виявила, що його політика має повну піддержку палати послів і що недавні атаки, головно з анґліканських клерикальних кругів, не відповідають громадській думці. Крім Льойда Джорджа всі промовці погоджуються зі закордонною політикою уряду.

Виявилося, що Німеччина не найде в Анґлії ніякої піддержки, тому в німецькій делеґації запанував песимізм.

ПОХВАЛИ ПРЕСИ.

ЛЬОНДОН, 27. 3. ПАТ. Найповажніші орґани ріжних політ. напрямків: „Таймс", „Дейлі Телеграф" та „Морнінг Пост" називають вчорашню промову мін. Ідена найкращим виступом у його дотеперішній парляментарній карієрі. Йому особисто приписують скріплення позиції уряду.

ДАЛЬШІ АНГЛЬО-НІМЕЦЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

ЛЬОНДОН 27. 3. ПАТ. Подробиці розмови прем. Болдуїна з амбасадором Рібентропом держать у строгій тайні. У німецьких колах говорять, що мала вона щирий характер. Правдоподібно Болдуін, подібно як Іден, настоював, щоб Гітлер поставив поміркованi контрпропозиції.

Ширіть наш часопис!

Вибагливий
Кравецький Сальон для Пань і Панів
СЛОВАК Львів, Леґіонів 5. І. (над кіном Касіно), тел. 247-89
поручає багато засобленний склад красних матеріялів і англійських по найприступніших цінах.
1705 3-1f

ВИЖГОРОДОК.

ІСТОРІЯ ВСІЄЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В ІСТОРІЇ ОДНОЇ ЦЕРКВИ.

I

Недавно у Кремянці відбувся незвичайний судовий процес. На лаві обвинувачених засіло 7 жінок і 13 мужчин, мешканців Вижгородка, кремянецького повіту. З них троє вже у старшому віці: Олена Рудницька — 68 літ, Соломон Пилипець — 63 літ, Никифор Рудницький — 40 літ; решта в середньому віці і тільки один Драганчук молодий хлопець 19-ти літ. Всі покарані, статочні господарі й господині. Судили їх за дивний злочин, що силувались недопустити до розбірки іконостасу у своїй церкві, яку мали передати латинникам. Акт обвинувачення так намалював хід подій у Вижгородку 10. і 11. червня 1935. р.:

Дня 9. червня поліція повідомила місцевого священика о. Шимонова, що на другий день він має забрати з церкви предмети культу та бути присутнім при розбірці престолу. Священик відповів, що такого наказу від своєї влади не має і тому поїде за вказівками до декана. Так він і зробив. Не зважаючи на це, 10. червня о год. 7-ій рано місцевий командант поліційної станиці Огроднік відчинив церкву (вона 3 місяці передтим була зачинена адміністраційною владою) і впровадив туди кількох робітників із Кремянця, між іншим штундистів. Вони мали розібрати престіл та іконостас, гордощі вижгородчан. А щоб люди не перешкодили їм у розбірці, командант зачинив робітників у церкві. Одначе вижгородчани, що знали цю загрозу, яка зависла над їх церквою, запримітили підозрілий рух коло церкви та вдарили в дзвін на трівогу. Збіглась юрба людей, появилась поліція. До команданта поліції звернулись люди за інформаціями та просили показати їм „бумагу" від влади, себто наказ на письмі про розбірку іконостасу. „Дура лекс, сед лекс". Додали навіть при тому, що як побачать таку „бумагу", то самі поможуть розбирати коштовний іконостас, щоб бодай його оберегти перед поломанням при розбірці наосліп. Але „бумаги" не було. Все робилось згідно з волинською системою: телефонічно йшли накази з воєвідства до старости і звідтам до місцевих поліційних чинників. Лише значно пізніше, вже в початках липня, появився на письмі відповідний розпорядок воєвідства. Чи правно обоснований, про це нижче. Тут підкреслюю, що поліція не могла показати селянам „бумаги", і це в очах селян ґрунтовно змінювало ситуацію. Адже вже двічі передтим вижгородчани відбивали збройний напад на свою церкву. Перший раз у 1928. р., коли поляки з околиць — бо в самому Вижгородку їх нема поза урядовцями — на чолі з ксьондзом аж зі Сіняви з Галичини зробили спробу силою забрати церкву. А другий раз це повторилося в 1928. р. При тому був ранений кулею Никифор Рудницький, один із теперішніх обвинувачених. Вижгородчани відбили оба напади, й нікого за це не покарано, крім священика о. Закидальського, що не хотів у 1928. р. віддати напасникам ключів від церкви. Видно, ремінісценції були занадто живі, бо коли поліція почала розганяти юрбу, на поліцію посипалось каміння. Поліція відійшла. Розійшлись і селяни. Під вечір знову зібралась юрба 600—700 осіб, переважно жінок, і знову дійшло до сутички з поліцією, що була вже зміцнена зі сусідніх поліційних станиць. На другий день, 11. червня, в год. 5-ій рано прибув на автах карний відділ поліції з Кремянця під командою п. Лісовського. Почали стріляти в юрбу з гумового бомбомету, але сліпні бомби не зробили відповідного враження на юрбу. Тоді кинули дві справжні ґранати, які ранили кількох селян. Юрба розбіглась, а в церкві кінчили розбірку іконостасу. Поліція арештувала тоді багато людей і з них 20 осіб досьле подавне засіло на лаві обвинувачених. Суд засудив усіх, визначуючи поодиноким обвинуваченим міру від 6 місяців до 2 і пів років. Але до всіх засуджених застосували амнестійний закон, тому ніхто до вязниці не пішов, крім одного наймолодшого: 19-літнього Драганчука. Отже є одна жертва політичних подій з вижгородською церквою.

(Далі буде.)

Економічний огляд.

Українська хроніка.

ОДИН ІЗ ПІОНІРІВ.

Сьогодні, коли ми в господарському напрямі як не як поважно заавансовані, коли центральні економічні установи представляють велику матеріяльну і моральну вартість, з цікавістю читаємо про ті часи, коли клались щойно перші фундаменти під будову господарської організації. Зокрема цінна і подвійно цікава така лектура, коли авторами не є історики-архиварі, а самі піонери, ті, що разом з іншими виконували важку початкову працю. Таким піонером був **інж. Василь Нагірний.** Хто зачне читати його спогади („З моїх споминів", Львів, 1935, стор. 70), видані РСУК-ом як відбитку з „Кооп. Республики", цей не скорше їх відложить, поки не найдеться на останній сторінці. Писав їх автор уже дрожачою рукою, як заявляє в передмові д-р І. Витанович, „в останніх днях трудящого життя". Архітект із професії став одним із нечисленних будівничих нашого господарського життя. „Народня Торговля", т-во ремісників „Зоря", „Дністер", організація пожарних товариств (якої тоді ще не вдалось розбудувати), „Сокіл", „Ремісничо-Промислова Бурса", „Жін. пром. С-ка „Труд", „Народня Гостинниця" та ще дещо, — ось установи, які завдячують Василеві Нагірному якщо не те, що взагалі існують, то бодай те, що швидко виросли і станули на твердій матеріяльній базі. В книжці представлені труднощі, які зустрічали основоположники екон. організації, брак віри в богатьох у свої сили, інтриги, зависть і інші пороки, так добре відомі теж у теперішности. Більшість фактів та подій, подана мемуаристом, відтворює теж політичну атмосферу в Галичині під кінець XIX і з початком XX. століття. РСУК-ові як теж дрові Витановичеві належиться подяка за видання цієї книжки

Польська хроніка.

ДЕФЛЯЦІЯ ГАЛЬМУЄ АКТИВІЗАЦІЮ ГОСПОДАРСЬКОГО ЖИТТЯ.

Струї і напрямні в господарській політиці Польщі є постійною темою міркувань теоретиків і практиків. Офіціяльно реалізована від літ політика дефляції викликає постійно гостру критику. Цікаві міркування помістив **А. Фальк** в останньому зшитку журналу **„Господарка Народова".** Порівнюючи продукцію деяких засадничих артикулів у Польщі, Німеччині та СССР, (цифри для Польщі упокорюючі!), автор виступає рішуче проти „стягання пояса", проти сьогоднішної нужди задля нібито кращого завтра. Він вказує на ріжні сумніви, що огортають громадянина Польщі. „Обиватель — читаємо у статті — думає собі: „рівання в долину" триває вже 7 років, а кінця не видно. Кажуть мені вирікатись того і тамтого. Добре, але в імя яких конкретних вартостей? В імя стабілізації валюти? Чейже ця стабілізація є засобом, а не метою. В імя буджетової рівноваги? Та від 7 років держава не може звязати кінців і це діється теж майже в цілій Европі. В імя торговельного і платничого білянсу? Чейже наша робітизна є нечувано низька, а видайність праці робітника вишруб'ована понад західно-европейську норму. Чи може в імя гасла Envichissez — vous? Але це гасло (задля завтра, а не сьогодні) не має нічого з суґестивної суспільної динаміки. Воно вже прогомоніло..."

Цікавий був теж виступ на днях **проф. Е. Ліпінського.** Він у своєму відчиті протиставився помилковим заложенням дефляційної політики, що по суті хоче обнизити продукційні кошти, щоби поправити оплатність господарських процесів. Обниження всіх цін до рівня сільгосп. продуктів могло дати добрі наслідки тільки тоді, колиб можна до цього рівня спровадити всі кошти, себто податки, платні, тощо. А це є утопія. Тому не знижування цін промислових продуктів, а підвищення цін сільгосп. продуктів і піднесення покупної сили міських мас може нам дати поліпшення сучасного стану. Заміне ще те, що проф. Ліпінський визнав найважнішою проблемою в обговорюванні напрямів господарської політики Польщі **справу воєнного поготівля.**

ПОЛЬСЬКА ПРЕСА ПРО НАФТОВІ ТЕРЕНИ.

В останньому часі все більше статтей зустрічаємо в польській пресі про „устрицький нафтовий басейн". Деякі газети вислали власних кореспондентів на терен Липи і докладно обширні репортажі про експльоатаційні і розшукові роботи, що там ведуться, про надії населення, рухливість спекулянтів, тощо. Деякі газети скептично дивляться на видайність і експльоатаційні можливости нового „басейну" і називають „наївними" тих, що шукають там щастя.

ЦІНИ І КОНКУРЕНЦІЯ НА ЗАКОРДОННИХ РИНКАХ. — КОРИСНІ ПРОЯВИ.

Не вважаючи на засаду компензат, яка тепер грає першорядну ролю в міжнародньому товаровому обміні, конкуренційність цін усе ще має свою велику вартість. Ця конкуренційність особливо важка для держав золотого бльоку, які зустрічають на чужих ринках „валютовий демпінг" держав, що кинули валютовий паритет. Не тільки Франція стоїть перед важливим питанням, яким способом повернути французькому промислові конкуренційність на заграничних ринках. Також Польща, якій спеціяльно залежати мусить на активности торг. білянсу, з трівогою дивиться на труднощі конкуренції, що їх спричинюють ножиці польських цін і цін світових. Ця трівога щоправда в останньому часі меншає. В ділянці цін іде замітна еволюція: в Польщі ціни падуть, а закордоном ростуть у гору. Якщо згадана еволюція йтиме дальше, то ситуація польського експорту значно покращає.

ЦІНИ ЗБІЖЖА ПІДНЕСЛИСЬ

Ціни збіжжа проявляють сильнішу тенденцію. Знавці вяжуть цей обяв з Великодними Святами, а також зі звишковою тенденцією на закордонних збіжевих ринках

Світова хроніка.

ГОСПОДАРСТВО ПІД ЗНАКОМ МОБІЛІЗАЦІЇ.

Розпалена до червоности горячка загального зброєння викликає таке господарське явище, як високовідсотковий аріст промислової продукції при тій самій або і меншаючій покупній силі мас. Зброяться всі, навіть мала Швайцарія проголосила, що для оборони своїх кордонів змушена вкласти повжні капітали в розбудову воєнної сили. Не тільки в Німеччині, але теж у Франції, в Англії, в Японії і в менших державах замовлення мобілізаційного характеру є головною складовою частю теперішньої конюнктури. Підкреслити треба те, що акції фабрик зброї, амуніції, моторів, дерепланів і галузей промислу, що тісно звязані з воєнними замовленнями, тримаються високих курсів. На всіх біржах за ними шукають, при чому не підпадають вони тим різким хитанням у курсі, що інші акції та процентові папери. Заслуговує теж на увагу створення спільного англійського фронту англійського уряду і федерації британських промисловців у справі переведення плану зброєння Вел. Британії.

ГОСПОДАРСЬКІ РЕФОРМИ В ЯПОНІЇ.

Новий токійський уряд — хоч і оформив уже свою програму — то проте чимало зі своїх плянів чи пак детайлів заховав перед широкою публикою. Японська газета „Нічі-нічі" заповідає, що заповіджені в загальних зарисах реформи мають своїм змістом дуже міцну контролю урядом цілого господарського життя, особливо „ключових" промислів і банковости, зокрема злагіднення соціяльних відносин. Останнє мало б проявитись у широко закроєній помічній акції в користь робітників, хліборобів і рибаків.

Як видно з того, революційний виступ частини японського війська, готов мати далекойдучі господарські і соціяльні наслідки.

В. Н—вич.

„Проти нашої волі".

АДІС АБЕБА, 27. 3. ПАТ. Вчора рано італійці розкидали в околиці Гаррару летючки такого змісту: „Народи Тіґре і Ґоджаму! Коли святині у вашій країні збомбардовані, це сталося проти нашої волі. Як переможемо, відбудуємо кращі від них"

Ще відгук марсейського атентату.

БІЛГОРОД, 27. 3. ПАТ. Югославський трибунал оборони держави судить адвоката Андрія Артуковича, якому закидають, що керував він школом хорватських терористів в одному із закордонних таборів. Прокуратор домагається для підсудного смертної кари, уважаючи його одним з моральних виновників смерти короля Олександра.

Проти наступу на українську молочарську кооперацію.

(Допис з Базару, пов. Чортків).

Загальні Збори Районової Молочарні в Базарі, які відбулися з початком березня ц. р. при участи 70 представників, що заступали 681 членів Р. М., приняли звіт з діяльности управи Р. М. З уваги на перепони, що їх ставлять ріжні чинники в істнуванні й розвитку Районової Молочарні та з уваги на акцію з метою оснувати нові польські молочарні проти волі й на шкоду українського населення, зібрані стверджують, що лише кооперативні молочарні, створені і ведені на основі обовязуючих законів і на кооперативних основах під проводом наших центральних кооперативних установ: Ревізійного Союзу Українських Кооператив і Маслосоюзу, відповідають вимогам і потребам українського населення і лише такі кооперативні молочарні приносять селянському населенню користь і допомогу в сучасному, тяжкому господарському положенню. Тому, що в останніх часах польські чинники почали знову наступ на нашу молочарську кооперацію і при тому поширюють неправдиві вісти про районізацію молочарень то про дальше істнування наших кооперативних молочарень; тому, що ті чинники організують нові молочарні виключно в районах, в яких істнують і ведуть правильну господарку корисні для населення наші кооперативні молочарні; тому, що ті чинники лякають людей, що наші кооперативні молочарні будуть зліквідовані і населення мусітиме доставляти молоко до цих нових молочарень, загальні збори запротестували проти такої поведінки польських чинників. Одночасно збори ствердили, що в районі Р. М. Базар, яка добре розвивається, не треба іншої молочарні, яку намагаються накинути нашому населенню всупереч його волі. При тому загальні збори Р. М. Базар постановили далі вести корисну працю для всього хліборобського населення без ріжниці національности — під проводом наших централь, РСУК і Маслосоюзу, строго придержуючись усіх припоручень, виданих нашими центральними кооперативними установами.

Міські Театри у Львові, субота 28. березня 1936.

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій: Дуже популярна серед львівської публики

„Пригода в Ґранд Готелю" оперетка П. Абрагама з Ів. Кульчицькою в ролі Великої княжни.

Франко-італійське зближення.

РИМ, 27. 3. ПАТ. Підчас вчорашніх розмов Мусолінія з амб. де Шамбреном оба державні мужі розглянули біжучі політ. питання, зокрема: недавні римські доповнюючі пакти і поставу Італії до морського пакту та до ренського питання. Як запевняють франц. круги, амб. де Шамбрен оптимістично гляди́ть на франко-італійську співпрацю, яка знову нападнається, як покінчиться справа санкцій.

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ ЩЕ НЕ ПОЧАЛИСЯ.

РИМ, 27. 3. ПАТ. Заперечують чутки, немовби предсідник комітету 13-ьох Мадаріяга почав переговори з амб. Ґрандієм, бо цей останній не має до того ніяких повновластей

Присилайте передплату!

ПРЕМІЙНІ ФОНДИ В ОБЕЗПЕЧЕНЕВІМ Т-ВІ „ФЕНІКС" НЕ МАЮТЬ ПОКРИТТЯ.

Обнижка платень урядовців і провізій аґентів.

ВІДЕНЬ, 27. 3. ПАТ. В найбільшім обезпеченевім товаристві в Австрії „Фенікс" виявилися ріжнородні недокладности. Ствердили нарушення постанов про завідування резервовим фондом обезпеченевих премій. Щоб охоронити обезпечених перед втратами, австрійська рада міністрів видала 4 нові закони, які передбачують: організацію реєстру для резервового фонду премій; 2) створення спеціяльного фонду всіма австрійськими обезпеченевими установами на покриття недоборів премій в однім з приватних обезпеченевих заведень; 3) обнижку провізій обезпеченевих агентів, платень урядовцям та коштів адміністрації цих товариств, і нікці розвязання спеціяльних службових договорів і підписання нових збірних договорів. Спеціяльний урядовий комісар і надзірна влада контролюватиме реєстр резервового фонду премій.

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО

В ДІВОЧІЙ ГІМНАЗІЇ.

Гідно відсвяткувала молодь дівочої гімназії „Рідної Школи" у Львові память Т. Шевченка, влаштовуючи 26. ц. м. два концерти: передполуднем для самої школи, вечором для запрошеної публики. Оба концерти з тою самою програмою відбулися у великій салі Музичного Т-ва ім. Лисенка, другий пізним вечором після припинення кінових сеансів. Головним збірним концертантом був сильний дівочий хор, зложений із 60 учениць, що під проводом проф. І. Гриневецького виконав шість точок. Співали композиції Лисенка, Людкевича і Кудрика, пристосовані на жіночий хор „а капелля". Проф. Гриневецький вложив у своє діло багато праці і вивязався зі свого завдання по мистецьки. З молодого голосового матеріялу добув прекрасний металічний тон, що мінився золотом серед гармонійних звуків. До піднесення естетичного враження причинились мальовничі народні строї, в яких виступили всі хористки. Музичну частину концерту доповнили зовсім удатне скрипкове сольо учениці Лесі Михайлівської та фортепіянова продукція уч. М. Кравців, що з бравурою відограла хорал В. Баранського та рапсодію М. Лисенка. Позне признання належиться трьом декляматоркам: О. Сеньків, Христі Терлецькій та Миросі Дрогомирецькій. Особливо остання виявила у Шевченкових „Псальмах Давидових" великий декляматорський хист, імпонуючи знаменитою дикцією і бадьорим голосом.

Загальне враження концерту над сподівання додатне і симпатичне. Виконання цілої програми стояло на справді артистичному рівні і приносить честь не тільки концертантам, але й цілій школі, що під дирекцією п. В. Винаря розвивається дуже гарно.

О. К.

КНИЖКА ВІДЗНАЧЕНА ЦЬОГОРІЧНОЮ НАГОРОДОЮ „Т-ВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ"

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

ІРИНИ ВІЛЬДЕ —

що тільки одна дістала цього року літературну нагороду.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Литва заявляє, що веде з Німеччиною виключно переговори на господарські теми, не торкаючися політичних справ.

Постійна Рада Малої Антанти відбуде найближчого тижня надзвичайну конференцію, щоб розглянути положення після ремілітаризації Надренії.

До чехословацького сенату вплинув проект спеціяльного режиму у прикордонних повітах; чужинці не моглиб там мати нерухомостей ані виконувати ніякого звання; держава малаб великі права викуповувати нерухомости. Інший внесок передбачує відібрання громадянства особам, що у закордоні ведуть протидержавну діяльність.

Французькі комуністи збільшать правдоподібно 4- або 5-кратно скількість своїх мандатів, коштом соціялістів.

Тимчасовий керманич апостольської адміністрації для Лемківщини.

Аґ. Вехуд повідомляє, що до часу полагоди іменування нового апостольського адміністратора для Лемківщини після смерти о. Масцюха, справи апостольської адміністрації для Лемківщини веде дотеперішній канцлер адміністрації о. парох Полянський.

Розбудова українського промислу.

Оснування спілки „Український Нафтовий Промисл", сп. з обм. відпов. у Львові.

В останніх днях січня та в лютому ц. р. появилися в нашій пресі нотатки про відкриття нових нафтових теренів у Липю та в сусідніх селах турчанського повіту на Бойківщині. В цих нотатках наша преса звертала увагу українського громадянства на це відкриття, яке зробив, мимоходом кажучи, наш земляк інж. Трешневський, та накликувала наші господарські круги зацікавитись цією справою і створити відповідну громадську установу для організації українського нафтового промислу та не допустити до того, щоб, як колись у Бориславі та околиці, і нафтові терени і весь нафтовий промисл перейшли всеціло в чужі руки. Місцеве свідоме селянство, головно села Михновець, бажало причинитись до розбудови українського нафтового промислу та вислало до Львова свого делеґата з особі селянина Василя Смолія з дорученням відвідати наші центральні установи та деякі редакції нашої преси і переказати їм побажання місцевих свідомих селян, щоб наші централі занялися організацією нафтового промислу. Тоді за ініціятивою директора Зем. Банку Гіпотечного д-ра Павла Кривуцького зійшлися представники наших центральних фінансових і господарських установ, а саме Земельного Банку Гіпотечного, Центробанку, Дністра, Центросоюзу, Маслосоюзу, Народньої Торговлі та Ревіз. Союзу Українських Кооператив, на нараду і вибрали Організаційний Комітет в цілі підготовлення справи, зібрання потрібного інформаційного матеріялу та оснування нафтової спілки. В склад цього Організаційного Комітету увійшли: през. д-р Кость Левицький як голова і д-р Павло Кривуцький, дир. З. Б. Г., Іван Мартюк, дир. Центросоюзу, радн. Юліян Мудрак, дир. „Дністра" та Роман Левицький, дир. РСУК — як члени. В працях Комітету від самого початку брав живу участь також п. С. Кузик, дир. Центробанку, хоч формально членом Комітету не був, а відтак і д-р Володимир Лициняк, синдик Зем. Банку Гіпот. Організаційний Комітет наших централь відразу приступив енерґійно до діла, зібрав потрібний інформаційний матеріял, завязав безпосередній зв'язок із селянами в Михнівці й сусідніх селах, згуртував відповідну скількість наших установ та українських купців і промисловців, перевів у короткому часі всі потрібні організаційні праці, словом — зробив усе, щоб уможливити і прискорити оснування української нафтової спілки. З кругів українських купців і промисловців дуже багато причинився до успішного закінчення цього діла п. Евген Чучман, промисловець у Львові.

Дня 14. березня ц. р. покінчив Організаційний Комітет свої праці. Тогож дня відбулися в Центробанку під проводом през. д-ра Костя Левицького установчі збори, де по короткім рефераті д-ра П. Кривуцького приступлено до відчитання статуту, виготовленого д-ром Лициняком. Після того Збори приняли статут і вибрали першу Надзірну Раду спілки. Підписанням статуту спілки у приявності публичного нотаря довершено приписаних законних формальностей про оснування спілок з обм. відповідальністю та основано першу українську нафтову спілку під назвою „Український Нафтовий Промисл", спілка з обм. відпов. у Львові, з основним капіталом зол. 100.000, який тогож дня сплачено в цілости готівкою.

До Надзірної Ради нової спілки вибрано Юліяна Шепаровича, нач. дир. Центросоюзу як голову і С. Кузика, дир. Центробанку, інж. Андрія Палія, нач. дир. Маслосоюзу, радн. Ярослава Скопляка, промисловця і голову Союзу Українських Купців і Промисловців та інж. Івана Марковського, промисловця, як членів. Негайно по Загальних Зборах зійшлася Надзірна Рада на перше засідання та заіменувала першу Дирекцію нової спілки в особах д-ра Павла Кривуцького, дир. Зем. Банку Гіпот. й Евгена Чучмана, промисловця у Львові. Після того д-р Кривуцький іменем нової управи спілки подякував Організаційному Комітетові за його успішні підготовні праці, зокрема зложив іменем управи подяку голові цього Комітету през. д-рові Костеві Левицькому, який, не зважаючи на свій високий вік, з молодечою енерґією працював у Комітеті та йому проводив, не щадячи ні часу ні праці ні свого великого досвіду.

Як зачуваємо, нова спілка „Український Нафтовий Промисл" вже зареєстрована в тут. Окружнім Суді та приступила до праці. Між іншим задаткувала вже відповідну скількість нафтових теренів у Михнівці, які місцеві свідомі селяни зарезервували для спілки, та робить підготову до контрактів і праці на закуплених теренах. Зокрема поставила собі спілка за завдання дати почин і поміч до створення організації власників теренів та окремо бруттовців і буде в тому напрямі співпрацювати з Українським Технічним Товариством у Львові.

Новій нашій промисловій станиці бажаємо якнайкращих успіхів: „Боже помагай!"

Управа основаної спілки просить нас зазначити, що у всіх нафтових справах слід звертатися просто на адресу: „Український Нафтовий Промисл", спілка з обм. відп. у Львові, вул. Словацького 14, на руки дир. д-ра Павла Кривуцького.

Сенат приняв новий молочарський закон.

ВНЕСКИ СЕН. Ю. ПАВЛИКОВСЬКОГО.

В четвер 26. березня ц. р. сенат приняв 12 проектів законів, які ухвалив уже сойм. Проект закону реферував сен. Семйонтковський. Згадав, що це рамовий закон, який має бути основою виконних розпорядків. Комісія сенату приняла кілька поправок. Найважніші торкаються 4. статті, яка віддає Хліборобським Палатам право видавати опінію про доцільність оснування нової молочарні.

Від Української Парляментарної Репрезентації промовляв сен. *Ю. Павликовський* підкреслюючи, що зорґанізоване молочарство не потребує додаткової контролі, яка лише збільшує кошти адміністрації. Звернув увагу, що українські молочарні стрічаються в останнім часі з шиканами старостів, які орґанізують з поспіхом польські „монополістичні молочарні". Вкінці зголосив поправку до 10. статті того змісту, що опінія ревізійних союзів кооператив обовязує Хліборобські Палати вписати молочарню до реєстру. Сен. Трокенгайм звернув увагу, що новий закон є суперечний з інтересами селя і міста.

По промові мін. Поплатовського, який виступив проти поправок сен. Павликовського і Трокенгайма, сенат приняв новий молочарський закон з поправками комісії і сен. Олівінського.

Перед нарадами британського і французького штабу.

ЛЬОНДОН, 27. 3. ПТ. Райтер повідомляє: Нині впозудне фон Рібентроп відвідав мін. Ідена, щоб дістати деякі вияснення вчорашньої промови. Мін. Іден поінформував Рібентропа, що наради британського і французького штабу пічнуться мабуть до 10 днів. Рібентроп мав звернути увагу, що якщо В. Британія вважає, що її обовязує льокарненський договір, то має обовязок не лише оборони ненарушности кордону Бельгії і Франції на випадок нападу Німеччини, але також німецького кордону на випадок нападу Франції. Іден мав відповісти, що з хвилиною, коли Німеччина виповіла льокарненський договір, гарантії В. Британії торкаються лише Франції і Бельгії. Одночасно повідомляють, що Іден і Рібентроп рішили не дискутувати у справі контрпропозиції Гітлера аж до половини травня, сподіючись, що до цього часу дійде до злагіднення суперечностей між Францією та Німеччиною.

Большевицько-японський збройний конфлікт неминучий.

ПЕКІН, 27. 3. ПАТ. Представник японської військової влади у Тієн-Тсіні заявив представникам преси: „Якщо комуністи з Шансі вийдуть до Гопеї, це доведе до неминучого збройного зудару з японськими військами. Ця заява викликала в Нанкіні і Пекіні побоювання, що японська військова влада хоче під притокою боротьби з акцією китайської комуністичної армії заняти Північний Китай. Ці побоювання зростають ще й тому, що комуністи зі Шансі приєднують щораз то більше прихильників, видаючи гасло проганяння японців з Го-пеї.

НОВИНКИ.

— **Найкращі лиси, пелеринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46.** Приймає футра на переховання літом. 10—?

— **Заг. Збори Т-ва українських наукових викладів ім. Петра Могили у Львові** відбудуться в суботу 28. ц. м. в год. 16.30 у науковій робітні Національного Музею, вул. Мохнацького 42.

— **Засідання Мат.-Прир.-Лік. Секції Н. Т. Ш.** буде дня 30. березня (понеділок) у Природничому Музею Т-ва зі звичайним порядком нарад.

— **Реколекції для мужчин** відбудуться в семинарській церкві у Львові (вул. Коперника) у днях від понеділка, 30. ц. м. щодень в год. 6 веч. Сповідь у пятницю 3. квітня, причастя в суботу, 4 квітня ц. р.

— **Шевченківське свято у Міщанському Братстві** відбудеться в неділю 29. ц. м. в год. 12-ій вполудне в домівці Т-ва, Руська 3, І. пов., з рефератом проф. К. Студинського „Шевченко в Галичині у 60-их роках".

— **Наші майбутні артисти.** У суботу 28. ц. м. в год. 7. веч. відбудеться попис учнів декламаційного курсу в Музичному Інституті ім. Лисенка, веденого Л. Кривіцькою (мала саля). Хто цікавиться розвитком наших молодих талантів, з яких може вирости неодин артист, як теж і мистецькою декламацією, повинен зайти на цей вечір.

— **Вистава еспанської графіки.** У салях польського Т-ва прихильників мистецтва у Львові (Промисловий Музей, вул. Дідушицьких) відкрито виставу еспанської графіки, влаштовану при допомозі еспанського консуля. В неділю, 29. ц. м. в год. 12 проф. Махневич буде опроводити і пояснювати гостям, після чого виголосить короткий виклад про еспанську графіку. Вистава отворена щодень від год. 10. до 15.

— **Тисяч літ України та Сх. Европи.** На таку тему виголосить д-р Павло Рорбах в четвер, 2. квітня ц. р. з нагоди пятнацятьліття Спілки Українців у Німеччині реферат у домівці Німецької Преси в Берліні, Тіргартенштрасе 16. Початок у год. 20.30.

— **Ювилей С. Русової.** Довідуємося, що п. С. Русова приїздить до Львова 31. III. Білети на академію в честь Ювилятки вже можна набувати в Союзному Базарі. З огляду на те, що з краю прибуває 200 делегаток, кількість продаваних білетів обмежена. Академія відбудеться 2. IV. в Театрі Ріжнородностей.

— **Дозвіл на переписку з ріднею і читання українських книжок.** Дарія Гнатківська, засуджена в варшавському процесі за вбивство мін. Перацького на 15 літ вязниці, перебуває тепер у вязниці для жінок у Фордоні. Недавно вона дістала дозвіл від вязничної влади вести переписку з ріднею та читати українські книжки і часописи.

— **Кожний може переглядати „Денник Законів".** Міністр внутрішніх справ Рачкевич видав розпорядок підчиненим властям і урядам, на основі якого кожний матиме змогу зазнайомлюватися зі змістом „Денника Законів". Дотепер лише передплатники або ті, що купували поодинокі числа „Денника Законів" могли зазнайомитися з текстом законів, декретів і розпорядків, які оголошують у „Деннику". „Денник Законів" мають виставляти у воєвідських урядах і старостствах у легко доступних для інтересентів місцях (ждальні, інформаційні бюра і т. п.) для безплатного переглядання заінтересованими особами. Міністер у розпорядку підкреслює, що „Денник Законів" має бути доступний для населення з поминенням бюрократичних формальностей і зайвих утруднень, як вижидання, зголошування, гардероби і т. п. Рівночасно з „Денником Законів" виставлятимуть і воєвідські денники.

— **Хто має право лікуватися санаторійно коштом суспільних обезпечалень.** Згідно з пляном санаторійного лікування, який виладило заведення суспільних обезпечалень, право до такого лічення прислугує: 1) обезпеченим у Фонді обезпечення на випадок недуги і членам їхніх родин; 2) обезпеченим у Фонді емеритального обезпечення робітників; 3) особам, яких лікування мало би розпочатися в часі не довшім як 18 місяців у відношенні до умових працівників або 12 місяців у відношенні до робітників — від устійнення емеритального обезпечення або від часу використання чинитьб на випадок браку праці.

— **Відобрали докторат.** Рада правничого виділу львівського університету рішила відобрати ступінь доктора прав Соломонові Кранцові зі Львова наслідком того, що віденський суд засудив його за ошуканство.

— **Померли.** У Львові помер у 68. р. життя б. власник Сидорова і посол до галицького сойму з консервативної групи, директор Банку Гіпотечного, віцепрезидент Економічного Т-ва і т. д. **д-р Корнель Пайгерт.** З покійним зійшов у могилу визначний економічний публіцист, людина високої культури і благородної вдачі. Як політик визначався великою толеранцією супроти поглядів противника і працював завжди для наближення й порозуміння між поляками й українцями. М. ін. у його помешканні у Львові відбувалися зустрічі політичних діячів найріжнородніших світоглядів, українців і поляків, для обміну поглядів (т. зв. дискусійні вечорі). Похорони д-ра К. Пайгерта почалися 26. ц. м. у Львові, звідки перевезено його тлінні останки до Сидорова біля Гусятина, де властиві похорони відбулися 27. ц. м.

— **Напад на плебанію.** На плебанію в Кримках пов. Опатів напало пізним вечором шістьох озброєних бандитів і під загрозою револьверів зрабували у кс. Ремішевського 600 зол. готівкою та щадничі книжочки на суму 3.020 зол.

— **Ошуканець лікарем.** До коломийської вязниці привели Карла Шкредка, що вештався по цілому Покутті і вдавав лікаря, натягаючи людей на гроші. Його лікарська практика була фатальна, бо багато його пацієнтів померло. В самій Коломиї зійшло зі світа через нього пятеро осіб. По селах число його жертв було значно більше.

— **Краєва хроніка.** В Перемишлі розпочався курс для громадських дорожників і наглядачів шарварокових робіт на громадських дорогах. — В почтовій агенції в Лещкові пов. Сокаль заведено цілоденну телеграфічну і телефонічну службу. — До шпиталю в Косові привезли Василя Луканя, якого граничний сторож Яптош пострілив у груди, приловивши його на контрабанді. — В державному лісі Старих Кутах згоріло 7 га. лісної культури. Вогонь повстав від недокуреної папіроски. — Із Станиславова видалилися два учні І. кл. гімн., Альфр. Станкевич і Влад. Кернер, родом із Долини

З театру.

Перемишль.

ПРЕМІЄРА „*ІНВАЛІДІВ*" МЕРІЯМА-ЛУЖНИЦЬКОГО.

Український Народний Театр ім. Тобілевича виставив у нас дня 22. березня ц. р. премієру Меріям-Лужницького „Інваліди" — уривок з життя УГА на 4 картини.

Добре, що автор назвав свою пєсу „Уривком з життя", бо вона нічим іншим не є; ця безпретенсійність у назві дозволяє слухачам ставитись до автора вибачливо.

Кол. сотник УГА, архитект, жениться з молодою дівчиною, стає на визвольній війні каліко́ю, а в химерної дружини з причини каліцтва чоловіка будиться життєвий протест — інстинктовний гін до повного життя, назріває драматичний конфлікт. Але, хто хоче знати зміст пєси, той піде на виставу.

Будова пєси фрагментарна — лучать її в цілість тільки спомини з недавнього великого часу. Тема цікава для молодого і старшого глядача. Типи у творі Лужницького? Ні! Їх не найдете. Бачите тільки уривки і то не типів, а людей, шматки їх душі, частіше їх слабощі, рідше — силу пориву і змагання. Проєда, є дотепні місця, часами влучні та їдкі завваги; безперечно виховні речі, але вкінці все це виглядає зліплене — часом удатно і правдиво, часом токи звичайним „синдетіконом" — як сказав би о. ігумен. „Інваліди" вимагають значнішої перерібки в композиції, дії та характерах осіб, щоб можна зрозуміти психічні переміни Ромчика, Ліди, Ширського та й мотиви їх дій.

Найповніший у характері й найсимпатичніший є о. ігумен. Відограв ролю ігумена п. Р. Тимчук гарно, продумано, місцями навіть з мистецькою фінезією. Цей артист зробив за останні роки такий великий крок у розвитку свого таланту, що годі цього не підкреслити.

П. М. Бенцаль як сотник-каліка був зовсім добрий, на свому місці й відограв тяжку ролю каліки сильно і щиро, але не знав, що робити з переживаннями зрадженого й покиненого жінкою чоловіка, бо тих переживань автор не вложив у твір. Сцена, коли каліка паде з крісла, йдучи до кімнати померлого Юрця, не заступить переживань, тільки публику розжалює.

Учень — Ромчик п. І. Кудла був бідний у цілій дії, бо... поза бунтом дитячої душі, не знав, що має робити. П. І. Рубчак був би відограв слугу Михайла дуже добре, якщо був би не пішов на дешеві ефекти і не пересолив. П. Н. Левицька була вянею в кожному русі й коли в неї буде більше здивованої радости при повороті Ліди, дасть прекрасну креацію. Секретаря намагався грати п. Рідванський демонічно.

Вкінці кілька слів про дебютантку п. В. Шведівну. З першої її появи видно, що це артистка з перейденою школою і з початковою тремою. Грає свою ролю п. Шведівна в созначенім собою стилі, головно мімікою, як для екрану. З позбавленої трагізму ролі п. Шведівної тяжко було добути трагізм, при всіх найкращих її зусиллях. Маємо враження, що до пєс і драм з психічними переживаннями п. Шведівна дуже добре надається і вона є безперечно гарним надбанням театру Тобілевича.

Згадаємо мимоходом, що стрій о. ігумена не був „приписовий" і це слід би справити.

Публика по третій картині бурливими оплесками викликала й вітала на сцені автора п. Меріям-Лужницького.

М. Нагорецький.

— **Фальшиві стозолотівки.** Поліція арештувала кольпортерів фальшивих стозолотових банкнотів Ізр. Вольфінгера з Почаєва пов. Дрогобич, Естера Корніла, Генр. Геберштока з Дрогобича та братів Мехеля і Генр. Бравера з Гая пов. Дрогобич. Стверджено, що арештовані були на послугах Менделя Цукерберга, різника з Дрогобича, який вдержував безпосередні звязки з фальшівниками. Цукерберг утік. За ним розіслано стежні листи.

— **Велика залізнича катастрофа** склалася біля стації Лозаваїв на південній Україні. Розбилося трицять вагонів, причому знищило залізничий шлях на просторі 150 метрів. 12 осіб утратило життя. На місце катастрофи вислано слідчу комісію.

— **Незвичайна музична память.** Російський композитор Глазунов, що помер недавно в Парижі, визначався незвичайною музичною памяттю. Він відтворив з памяти цілу увертуру до опери „Князь Ігор" Бородіна, коли згубився десь рукопис цього твору. Глазуновові було досить раз почути якийсь орхестральний твір, щоб опісля відограти його в цілости вірно на фор

тепіяні. Як сказано, ця феноменальна память у Глєзунова була виключно музична. У щоденному житті він забував постійно ріжні річи і сам признавав, що треба було цілого року, щоби затямив собі число дому, де мешкав.

— **Метеор упав у море.** Залога англійського корабля „Дугляс" була очевидцем незвичайного явища. Коли корабель находився на висоті Сешельських островів на Індійському океані, настала нагло темнота неначе підчас тайфуну. За кільканацять секунд величезна блискавиця прорізала овид, причому роздався жахливий свист. В цьому самому менті з темного неба впала в море вогняна брила, зазначуючи свою дорогу снопами іскор і диму. За кілька мінут небо знову протерлося і показалося сонце. Тільки оподалік корабля булькотіло море, з якого добувалися хмари водної пари, якби у глибині щось вварилося. Ціле те явище зробило на пасажирах корабля „Дугляс" великеже враження. Ще довго над місцем, де впав метеор, збиралися клуби пари і диму. На великому просторі довкола плавали поражені риби, деякі немов зварені. Поміри температури в місці, де впав метеор, ще пів години пізніше ствердили вищу температуру води, ніж деінде.

Подивляй сензаційно низькі ціни бельських суконних матеріялів у фірмі А. Віттельса, Львів, Рутовського 7. також імпреговані пальта, мужеська гардероба до міри, казково дешево: Тренчкот для реклями зол. 17.—. Йдемо з духом часу і постійно обнижуємо ціни на наші вироби. 14/113

ДИВОГЛЯДИ.

ТИГРИЦЯ НА ПРОХОДІ В МІСТІ.

Льондонці мають таку сензацію. Щодня вулицями міста проходить велика тигриця із своїм паном, що йде на прохід. Це приємвник хижаків Рудольф Маттіес. Веде він тигрицю на ланцюгу. Прохожі не наближаються занадто до звірюки, хоч її володар упевнює, що вона не кидається на нікого, без його дозволу. Англійці люблять спорт і небезпеку і дозволяють містерові Маттіесові на таку продукцію своєї сили

ЗАКОН І МИСТЕЦТВО.

Йде тепер у Льондоні одна кримінальна пєса. У цій пєсі одна з дієвих осіб палить на сцені 5-фунтовий банкнот. Само собою, що на сцені вживали підробленого банкноту, який приготовили спеціяльно для пєси. Одного дня до директорки театру задзвонили з поліції і пригадали їй, що не вільно підробляти англійських банкнотів для будьякої цілі і що вона відповідатиме за це перед судом. Директорка вислала на поліцію протест і пєса йшла далі, як на перших вистевах. Цими днями прийшов до театру інспектор поліції і прочитав директорці текст закону, з якого виходить, що не тільки вона, але й артист підлягає карі, коли вживає фальшивих банкнотів. Кара — каторжні роботи. Тоді директорка рішила зарисикувати що вечора 5 фунтів і дає палити на сцені правдивий банкнот. Але банкнот спалюють так, щоб залишилось його число. Тоді йдуть з цим клаптиком паперу до державного банку, який мусить викупити його за 5 фунтів. Чому дирекція не запропонувала авторові змінити у пєсі дотичне місце на якусь меншу суму в дешевшій валюті? невідомо. Публика хоче бачити, як горять правдиві гроші.

Дописи.

ЛЬВІВЩИНА.

Шевченківський концерт у Миклашові. 75-ліття смерти Шевченка вшанувала Миклашів концертом, що відбувся в неділю 22. ц. м. заходом чит. „Просвіти". На сцені, гарно прибраній килимами і вишиваними ручниками, виднів портрет поета. Концерт почався „Заповітом" (Людкевича), що його відспівав мішаний хор. Добре обдумману промову про Шевченка як творця нової української нації виголосив п. Василь Попович. На дальшу програму склалися хорові продукції мішаного і мужеського хору, переплітані декламаціями. Концерт закінчився відспіванням національного гимну. Провід хорами обняв диригент п. Данило Бурак. Багато праці в підготову жіночого хору вложила п-на Стефанія Романовська. Концерт залишив гарне враження.

БРОДИ.

Шевченківський ювилейний концерт у Бродах. Дня 15. ц. м. уладила філія Т-ва „Просвіта" при співучасти Муз. Т-ва „Боян з нагоди 75. роковин смерти Т. Шевченка святочний концерт. Програма складалась з „Заповіту", реферату, декламацій, продукцій хору і дуетів орхестри та скрипкового соля з супроводі фортепіяну. Серед зелені виднів бюст Шевченка прибраний стилево рушниками та народними вишивками. Свято почалось точно в год. 19. „Заповітом" (муз. укладу Стеценка) з супроводі фортепіяну. Приявні вислухали його стоячи. З черги виголосив реферат про Шевченка о. Л. Кусий. Глибоко обдумана патріотична промова викликала симпатичне враження у приявних. Дуета орхестра „Боян" під проводом відомого диригента о. проф. М. Е. Осадци відіграла дуже ніжно та дискретно: марш молоді, Чайковського романсу, Роздольського Захід сонця та Недільського Засяло сонце. Поява цієї орхестри на естраді була дуже милою несподіванкою для приявних. Дотепер постійно виступала симфонічна орхестра, яка здобула собі належну славу і признання. Безперечно вона стоїть вище під мистецьким оглядом від дуетів та з чисто технічних причин не можна було її тепер скласти тому, що важніші члени виїхали. О. проф. Осадца дуже добре порадив собі, беручи дуту орхестру, яка істнує вже 7 літ. Її заснував о. проф. Осадца і ми мали нагоду чути її часто лише на фестинах, народніх забавах та церковних святах. Перший раз почули ми її на естраді. Свою дискретну гру завдячує фаховому диригентові о. Осадці, який і з цій ділянці виявзався незвичайно дбайливо і поправно. Ця орхестра, що тепер є найкращою у Брідщині повинна взяти участь у змаганнях орхестр. Опісля відспівав по мистецьки міш. хор „Боян" в супроводі фортепіяну Стеценка — Прометея та Людкевича — Широкий Луг. Оба ці твори виведені у нас перший раз в уладі міш. хору залишили бадьорий спомин. Менше вдатною була декламація. З черги інж. Ст. Казмінський відіграв на скрипці в супроводі фортепіяну Данкля Резигнацію та Бежоровайного Українську рапсодію. В першій точці слідно було у скрипака трему, зате Рапсодія вийшла дуже добре. Певний тон, прецизність і чутливість у виконанні, це добрі прикмети молодого скрипака. Публика заслужено нагородила дебютанта рясними оплесками. Найкраще подобалася остання точка: Хустина, поема Шевченка в музичному уладі Топольницького. Цей поважний твір зложений з трьох частин, характеризують соля, мішані та мужеські хори в супр. орхестри або фортепіяну. На перше місце вибився тенором сольом адв. д-р І. Сірко. Д-р Сірко орудує своїм легким ліричним тенором певно, вправно та вміло. Чумацьку пісню віддав зі зрозумінням та відповідною інтерпретацією. Симпатичне було басове сольо п. Луканця, героїчного баса-барітона. Металевий звук голосу дозволяє повати голосовій партії. Менше диспонованою була сопраністка п-на Андрішишина. Ми чули її нераз кращою, головно в сольових партіях псальмів; все таки витримала сміло у тембрі. Хорові партії в Хустині вийшли імпозантно і якраз тут заслугує хор „Боян" на особливу увагу і повне признання. Хор „Боян" начислює коло 50 осіб, має чисті дібрані голоси, зіспіваний, правильні віддихи, у виконанню прецизійний особливо в „крещендах", піяніссімах і фортіссімах прямо ідеальний. Видно залізну руку доброго диригента о. проф. Осадци. Фортепіяновий дострій спочивав у певних руках молоденької, дуже талановитої і симпатичної піяністки п-ни Стефи Осадцівної. Як все, так і цим разом з повним замилуванням і мужеською вервою вивязалась піяністка із свого завдання. Сподіємось, що п-на Осадцівна, яка робить великі поступи у своїх музичних студіях незабаром збільшить ряди наших піяністок-віртуозів, що їй щиро бажаємо. Відспіванням національного гимну закінчився концерт. І. С.

БЕРЕЖАНЩИНА.

Загальні збори Районової Молочарні. Дня 23. ц. м. відбулися загальні збори Районової Молочарні в Лісниках коло Бережан при участи делегата „Маслосоюзу" п. інж. М. Хроновита. Молочарня основана в лютім 1933 р. розвивається дуже гарно. Зі звіту управи присутні (180 делегатів) довідалися, що Р. М. має 24 збірні з 3.560 членами. Продукція масла в 1935 р. дійшла до 49.324 кг. Минулого року Р. М. переробила 1.155.428 л. молока, себто денно пересічно 3.200 л. Торги молочарні в минулому білянсовому році дійшли до 121.604 зол. 44 сот., з чого на виплату доставцям пішло 101.867 зол. 09 сот. Молочарня веде свою крамницю в Бережанах, яка також дуже гарно розвивається, торги крамниці минулого року дійшли до 22.781 зол. Бізнес виказує зиск 2.509 зол. 09 сот. З цієї суми загальні збори прилучили до запасного фонду 1.964 зол. 09 сот., 620 зол. на добродійні цілі. Заслуга гарного розвитку молочарні в першій мірі управи, в склад якої входять п. М. Прийдун, п. М. Суходольський і проф. А. Мидляк. Головою Надзірної Ради від основування молочарні є о. декан Е. Бачинський. Наради були ділові, хоч деякі члени авантурники в особистих мотивів хотіли збори розбити. Але шкідників кооперації усунули зі салі, а збори одноголосно висловили домагання до управи і надзірної ради, щоб членів авантурників усунути з кооперативи. Це слушне домагання управа вже виконала. **Учасник.**

Спорт.

КРАЄВІ ПІНГ-ПОНГОВІ ЗМАГАННЯ.

Незвичайно цікаво заповідаються краєві пінг-понгові змагання. Зголосилося до них поверх 30 змагунів всіх сильніших наших клюбів. Ці атракційні змагання почнуться вже в суботу 28. III. в год. 4-ій (16) в домівці У. Т. К. Т. „Плай", вул. Рутовського 22 (Народній Дім). III. пов. Продовження в неділю 29. ц. м. в год. 15-ій (3 попол.).

Нові книжки й журнали.

Омелян Терлецький: ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, козацька доба з 32 образками та 5 мапами. Львів 1936. Накладом Т-ва „Просвіта". Стор. 84. ц. 3.

ВІДГУКИ ДНЯ.

В парні.

Парня — добрий винахід. Зайде чоловік і — тільки має прикрости, що при плаченні, бо потім — сама радість. Сяде собі денебудь у затишку, а пара чи сухий воздух своє робить: навіть думки прочищує. Так легко тоді на душі, немов за теплою стіною немо ні ваших сварів, ні походу проти ваших молочарень, ні гризі за завтрішній день.

Сидів я собі отак недавно в парні і свою думу думав. Про цікаву річ. Про ще один зайвий доказ, що ми і москалі — два ріжні народи. А той ще один доказ, це — парня.

Ми себе маємо за ідеалів чистоти... „Моя бабуня — казав мені раз один українець — ніколи не купалася, а як умерла, то таке було тіло біле, білюсіньке..."

А москалів маємо за ідеал бруду... „Га там у них такий бруд, що Господи!..."

Всеж таки кожний московський мужик має „баню", а українець і не думає про неї.

Я люблю парню і що кілька місяців обовязково йду туди.

Зайшов і тому кілька днів.

Раз, що по карнавалі, а друге — перед Великоднем. Відрізу два гриби в борщ, то й виплачується.

Сиджу я там, думу думаю, а дехто з сусідом розмовляє.

Тепер мода на нормалізацію, то й не диво, що розмова про неї йде.

Балакають дві поляки.

— З тими українцями — вже грубий, пацаловатий пан — то вже возиться, як кіт з оселедцем. І заяви і приречення і інструкції. Чи не забагато, пане того.

— Не можу сказати. Я, прошу пана, з Конгресівки і в тих справах не дуже орієнтуюся. Але мені здається, що їм дещо належиться.

— Не перечу, пане того. Одначе все має якісь границі! Я з діда прадіда малополянин і знаю дуже добре тутешні стосунки, пане того...

Був би я може ще щось цікавішого довідався, але в кімнату ввійшли два нові гості і розмова вірвалася.

Нові гості оглянули нас, ми їх, трохи помовчали і щойно по добрій хвилині почали між собою балачку. По українськи...

— Ви де кінчали гімназію?

— В Бережанах.

— Що ви кажете? Я також! В котрім році?

— В 1900.

— Тоді вже мене давно не було.

Грубий малополянин, почувши слово Бережани, нащулив вуха.

— А які за вас професори там були?

— Шамбелян Соневицький... Бачинський... — і почав вичисляти одного за одним.

Потім розмова зійшла на околицю, гімназійні історії, бережанські звичаї...

Малополянин весь час вертівся неспокійно, врешті не втерпів і підійшов до них.

— Не можу видержати. Панове — бережанці, я також! Як ви почали за професорів, пане того, то я не можу мовчати. Чи памятаєте, панове... — і почав приводувати гімназійні історії.

— Признаюся панам, що я сам наполовину українець. Моя мама з Теремецьких.

— Чи інжинір Теремецький, то ваша родина?

— Так! І інжинір і жінка учителя Яблуневича і парох Винханець... Усе те родина по мамі... Але й по батькові маю щось там, пане того...

Після того два українці вийшли, а малополянин вернувся до свого товариша і продовжав далі про нормалізацію.

— Кажу вам, що воно направду трохи забагато... Заяви, приречення, кажуть навіть про якісь інструкції... *Галактіон Чінка.*

Театри.

Український Мол. Театр. „Заграва"
Жидачів: 27. і 28. III. Голгота.
Миколаїв: 29. і 30. III. Голгота.
Розділ: 31. III. Голгота.

Великий Міський Театр.
Субота, 28. III. год. 8. веч. Аб. 6. Ціни найнижчі „Пригода в Гранд Готелю" виступ І. Кульчицької.
Неділя, 29. III. год. 3.30 пол. Аб. 12. Ціни найнижчі „Бал у Савою" виступ І. Кульчицької та Кав Дембовського год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Театр Різнородностей.
Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Чорні рожі" з Ліліяною Гарвей.
АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевіленд і Ерол Флин).
ВАНДА: „Кохання Фрайдайн Доктор", „Я маю темперамент".
ГРАЖИНА: „Шалений поручник" (Густав Фрелїх).
КАСІНО: „Флін і Флин як поліцаї", „Тайни воєнної маринарки".
КОЛІСЕЙ: „Спогади детектива", реля „По нашому..."
КОПЕРНИК: „Невидимий промінь" (Борис Карлов) і комірова гротеска: „Шибеник Петрусь".
МАРУСЕНЬКА: „Невидимий промінь" (Борис Карлов) і комірова гротеска: „Шибеник Петрусь".
МІРАЖ: „Чортова спокуса" з Джозе Мохікою, „Зміна сердець" з Джанетою Гейнор і Чарлзом Фарелем.
МУЗА: „Епізод" із Павлею Веселі.
ПАКС: „Голгота".
ПАЛЯС: „Відень, місто моїх мрій".
ПАН: „Марія Башкірцев" із Секе Сакаллі.
РАЙ: „Їх Експеленція шофер".
СВІТ: „Бал у Савою" та гротеска з Міхі Мавс.
СТИЛЕВЕ: „Граф Монте Хрісто" й ревія.
ТОН: „Збігець із Яви".
УТІХА: „Рокамболь" і ревія.
ХИМЕРА: „Золотоволосий шибеник"

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 5.)
Нюйорк.

Закордонне радіо.

Субота, 28. березня 1936.

Відень (506,8) 19.10 „Одна одинока ніч" оп. Р. Штольца, 22.10 Шопенівський концерт, **Братислава** (298,8) 19.15 Шотландські нар. пісні, **Брно** (325,4) 17.40 „До далекої коханої". Бетовенові пісні, 19.30 „Король Парижа" оп. Офенбаха, **Кошиці** (255,9) 17.25 Бенделеві пісні, 21.10 Концерт, **Прага** (470,2) 12.35 Сальонний квартет, 15.00 Чеська музика, 16.05 „Зазуля" оп. Янковена, 19.15 Веселі пісоньки, 22.30 Танкова музика, **Париж** (1648) 16.00 Для дітей, 21.00 Форт. реціталь, 21.45 „Ля фор бле" муз. казки Обера, **Білгород** (437,3) 12.00, 18.15 Концерт, 13.15, 16.50 Пісні, 17.00 Симф. квартет, 19.50 Народний вечір, **Берлін** (356,7) 15.30 Дівчата співають, 19.00 Тріо, 20.10 Берлін танцює, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.30, 14.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, 20.10 Веселі мельодії, **Мінхен** (405,4) 15.15 Лісові пісні, 19.20 Соната на віоль. і форт. в-дур Боккеріні. **Будапешт** (549,5) 12.35 Форт. реціталь, 16.15 Хор, 17.35 Циг. музика, **Мілано** (368,6) 11.30 Популярна музика, 13.10 Вок. концерт, 20.35 „Трістан і Ізольда" оп. Вагнера, **Рим** (420,8) 13.10 Пісоньки, 19.00 Легка музика.

Неділя, 29. березня 1936.

Відень (506,8) 11.40, 12.55 Концерт, 15.40 Квартет, 17.45 „З міста моїх мрій" концерт орх., солісти, 20.20 Дівчина музика, **Братислава** (298,8) 18.15 Мадярська камер. музика, 20.00 „Колиб я був королем" ком. оп. Адама, **Кошиці** (259,1) 18.00 Словно-муз. авд. для Закарпаття, **Прага** (470,2) 9.25 Сальон. квартет, 10.45 Жін. хор. 12.29 Концерт оп. орх., 19.10 Військ. орх., **Париж** (2648) 13.00 Орг. музика, 14.00, 15.45 Концерт, 20.30 Спів, 11.00 Літ. авдиція, 21.45 „Ле баляд ді монд оксіденталь, ірл. пєса, **Білгород** (437,3) 12.00 Хор, 20.00 Нар. сербський вечір, **Берлін** (356,7) 11.30 Балади відсп. Гавшільд, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Безжурний поранок, капела, 15.00 Любовна вязка в нар. пісоньці, **Ляйпціґ** (382,2) 11.00 Година нар. пісні, 15.00 Нар. пісні й танки, **Мінхен** (405,4) 9.30 Скрипка, 10.30 Нар. музика, 15.05 Солісти, пісні й форт., **Будапешт** (549,5) 12.25 Оп. орх., 17.00 Сальон. музика, 20.10 Оперетковi мельодії, 22.00 Циг. музика, **Мілано** (368,6) 12.30, 22.15 Скрипка, 13.10, Вес. муз. авд., **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт, 20.35 „Шімі Верд" оперетка Валентіні та Таліафієрія.

Львівське радіо.

Субота, 28. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Огляд видань, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 14.30 Популярна музика з гр. пл., 15.00 „Селедець" уривок із повісти Ізолії Бадовської п. з. „Дзвони в Ленінграді", 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Камер. музика, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Для мол. дітей „2+2=4", 16.45 Вся Польща співає 17.00 Про Павла Сушеницького в Австралії, 17.15 Новини з гр. пл., 17.45 Світ наших ростин: Ялина, 17.50 Завжирання провінції, 18.00 Вок.-муз. концерт, 19.00 Сільва реруи, 18.45 „Вільгельм Тел" Госінін з гр. пл., 19.00 Відкриття нових наукових книжок львів. автора, 19.20 Спортові вісти, 19.35 Сим. концерт, 19.40 Спортові вісти, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 „Мік Джез Ревю" легка авдиція, орк. солісти, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Сучасної Польщі, 21.00 Обрані в історії мистецтва, 21.30 Весела Сирена: Давній знайомий, 22.00 Концерт симф. орхестри, Сергій Бенои, спів, 23.05 Танкова музика.

Неділя, 29. березня 1936.

9.00 Ранішня авд., 10.00 Молитва в опері, гр. пл. 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театральна всячина, 12.15 Музичний поранок, орхестра, спів; у перерві ок. 13.00 год. „Гранина" епізод із пов. Сефі Надоньської, 14.00 Літ. авд.: Невідомі Сенкевичові рукописи, 14.25 Щось для кожного, гр. пл., 15.00 Огляд ринків різних продуктів, 15.15 Справа ювелірства, 15.25 Легка музика, 15.35 Вперше перед радіем — сільська авд., 16.00 „Як я розповідаю з моїм псом", оповідання для дітей, 16.15 Хор Юранда співає пісоньки, 16.40 Гутірка, 17.10 Сто тактів музики, 18.15 Театр Уми: „Саванарола" Н. Мафна, 19.10 Спортові вісти, 19.15 Реклям. концерт. 19.30 Марія Ченді — гр. пл., 19.45 Що читати — збірне видання творів Ст. Ожоговського, 20.00 Симф. концерт, орх., спів, 20.45 Вимки з творів Н. Підсудського, 20.50 Вечірній дениик, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30, 21.46 Спортові вісти, 22.00 Трансм. з Берлина: Розрикова музика, 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Радіокутик.

КРАЙСЛЕР, РАХМАНІНОВ І ПАДЕРЕВСЬКИЙ НЕ ХОТЯТЬ ВИСТУПАТИ ПЕРЕД МІКРОФОНОМ.

Американський кореспондент повідомляє, що тільки три великі музики ніколи не згодилися грати перед мікрофоном, а саме: Крайслер, Рахманінов і Падеревський.

Крайслерові пропоновано колись мілїон долярів за радієві концерти підчас 13 тижнів. Крім того він мав ще багато інших оферт, але ніколи жадної з них не прийняв. Так само зробив і Рахманінов, якому також пропоновано суму коло мілїона долярів. Американський кореспондент так мотивує їх відмову: їх не цікавить радіо, вони відчувають, що мікрофон не задовольнить їх штуки, не хотять продавати своєї штуки без гарантії, врешті вони досить заможні і гроші для них нічого не значать.

Однак, правдоподібно найголовнішою причиною ворожого відношення їх до радія є факт, що слухаючи гру інших виконавців, вони запримітили, що голосник деформує їх гру і не дає правдивої репродукції. Таким чином гра їх не залежить вже від них самих, але віддається на ласку техніків, які незавжди є досить компетентні.

БІЙКА З ПРИВОДУ ПЕРЕРВАНОЇ АВДИЦІЇ У СУСІДІВ.

Досі траплялися сусідські непорозуміння з приводу надто голосного діяння радія. Але тепер довідуємося про зовсім незвичайний випадок бійки між двома родинами, що мешкали побіч себе через стіну, з приводу замкнення голосника в половині концерту.

Це трапилось у Римі, де родина Марії купила собі на Новий Рік гарний радієвий приймач і поставила у вітальні, переділеній лише тонкою стінкою від помешкання сусідів. Відтоді родина Марії щодня слухала радіо, а тому що сусідня родина Сантоні складалася також з прихильників музики, вони не тільки не мали нічого проти цього, але навпаки, збиралися при тонкій стінці, що відділяла їх помешкання від сусідів, слухаючи задурно добрі концерти і опери надавані італійським радієм.

Коли одного дня п. Сантоні вигідно сів у фотелі, щоб послухати великий, заповіджений програмами, радієвий концерт, трапилося, що власник приймача перервав авдицію в половині, попросту замикаючи голосник. На другий день це повторилося при надаванні гарної опери. Цього п. Сантоні було вже забагато. Він скочив на сходи, подвоєнно до помешкання сусідів, а коли йому відчинила адвокатова пані дому, надіяна II порядним поличником. Коли на поміч жінці вибіг п. Марії, до сварки вмішалася також і пані Сантоні та всі банжчі і дальші сусіди. З цього приводу виникла загальна бійка, закінчена судовою справою.

Що дивно — симпатії в часі цього процесу були скоріш по стороні панства Сантоні, які доказували, що це прояв браку культури переривати посередний гарний радієвий концерт.

Ці естетичні аргументи не трапили до переконання судові і п. Сантоні є змушений в вязниці гірко думати над людською злосливістю, яка унеможливлює сусідам безплатно слухати радія

НАСІННЯ

ГОРОДОВИННІ КВІТОВІ І ГОСПОДАРСЬКІ

з першорядних красовиків і закордонних плянтацій, найвища сила пільчення, поручає

ЕДМУНД РІДЛЬ СКЛАД НАСІННЯ

ЛЬВІВ, ул. Рутовського 3. — Подрібні цінники висилаю на бажання.

1 06 5-5

3

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27.

Нім. марка 1·40—1·45, фр. франки 34.85 35·10, шв. франки 172.75—173·50, фунти стерлінги 26·15—26·30, австр. шілінги 98·50—100.00, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 28.00—30.00, італ. ліри 32.00—34.50.

Папери: 3-прц. конверсійна поз. 59.65, 6-прц. дол. поз. 74.00, 4-прц. долярова поз. 51.25, 49.50, 7-прц. стабілізаційна 62.25, 62.00, дрібні 62.65.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 27-го березня ц. р. кооперативами платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового	2.55 зол.
1 кг. масла десерового бочкового враз з бочковим опакуванням . . .	2·60 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15 „
1 к. жиць	2.30 „

Тенденція на масло удержана, на яйця знижкова, на молоко слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 27. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декер та ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг I. кл.	1.10 зол
Курки товсті з острогами I. кл.	1.00 „
Гиски товсті I. кл.	1.15 „
Індички товсті I. кл.	1.25 „
Пантарки товсті I. кл.	1.25 „
Качки товщені I. кл.	1.20 „

Приймає курп, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

НАУКА

ЗАПИСИ на 3-місячний КУРС КРОЮ шиття починаються 15. квітня. Наука індивідуальна, новітньою легко системою. Для провінції догідні умовини. „АННА", — Львів, Галицька 20. 1772 1—2

МЕШКАННЯ

ПОМЕШКАННЯ 2 покої з кухнею при вул. Жовківській 82 до винайму від 1-го квітня. Відомість у сторожа. 1771 1—2

6 КІМНАТ, комфорт, на мешкання або бюра дешево. Баторія 32. 1760 3—3

РІЖНІ

КАРНІШІ нормальної величини зол. 2,95 виконує ШПІННЕР, ПЕКАРСЬКА 8. 1759 2—11

НОВООТВЕРТЕ українське заведення „ЕЛЕКТРИЧНІСТЬ". Направа електричних апаратів і радієвих по приступних цінах. Львів, Сапіги 67, Тел. 111-86. 1136 3-3

ЯКЩО тобі знищиться капелюх дай відновити за 1 зол. до „КАПЕЛЛЬО" Кентшинського 18. 1078 9-12

ПАРАСОЛЬКИ найновіші найдешевше тільки Вирібна парасолів КОРКЕС, Львів, Казимирівська 4. I. пов. 1721 2—5

МАШИНИ до писання фабричні нові від зол. 300, уживані з українськими і польськими черенками від 100 зол. Михальський Львів, Фредри сім. 1742 2—5

ФОРТЕПІЯНИ, піяніно вживані на ріжні ціни дешево продає, міняє, Ганак, Пілсудського 21, перший поверх. 1675 8-10

ФОРТЕПІЯНИ, піяніно, продаж, наєм, купно, оказії, МАРЕЦЬКИЙ, Львів, Баторія 7. 1730 5—13

ЛЕКЦІЇ за малою винагородою приймуть зараз. Листи „Діло" „Солідний". 1761

ПОЧЕСНІ ГРАМОТИ, альбоми, пропамятні книги — артистична переплетня Кривецького Львів, 3. Мая 4. тел. 254-62. 1757 3—3

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

ОГОЛОШЕННЯ.

Від 10 зол. м сячно
обува для цілої родини
разом з реперацією в першорядній фірмі „Ар-Ка" Львів Зіморовича 17

ОДИНОКА ХРИСТІЯНСЬКА ВИРІБНЯ
сіток до огорожі і сіток до ліжок та всілякі шлюсарські роботи
М. ВЕНЦЕК, Пекарська 24 (тел. 215-18) 1702 4-10

Кухонна посуда
і всілякі ЗАЛІЗНІ ТОВАРИ поручає по конкуренційних цінах християнська фірма
Мечислав Шпінетер
Львів, Ринок 41. 1751 3-3

Найдешевша ВИРІБНЯ СІТОК до огорож
„СЯТКОДРУТ"
Львів, Замарстинівська 33. 1749 1-5

Читайте „Діло"!

I. Оголошення.

ХХІІ. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ АКЦІОНАРІВ ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО, Спілки Акційної у Львові, відбудуться в пятницю, дня 24. квітня 1936 в льокалі Банку у Львові при вул. Словацького 14/I, год. 12-та.

Порядок нарад:

1) Отворення і вибір предсідника Загальних Зборів.

2) Звіт Надзірної Ради з діяльности й стану Банку, затвердження білянсу, на також рахунку страт і зисків за р. 1935 та уділення абсолюторії Дирекції і Надзірній Раді Банку.

3) Розділ зиску.

4) Вибір 4 членів Надзірної Ради на місце тих, що уступають.

5) Внесення згідно з § 67 статуту.

До участи в Загальних Зборах є управнені ті акціонарі, які згідно з § 60 статуту найпізніше 7 днів перед Загальними Зборами зложать в касі Банку свої акції або посвідки передбачені законом. Управнені до участи в Загальних Зборах дістануть легітимації.

Акціонарі, які заступають принаймеше 1/10 частину акційного капіталу, можуть не пізніше як 14 день перед Загальними Зборами зголосити додаткові справи по порядку нарад.

Львів, дня 19. березня 1936

ДИРЕКЦІЯ
Земельного Банку Гіпотечного
Спілки Акційної у Львові.

Роман Горголевський
ЛЬВІВ
давніше АНТІН ГАЛЬСЬКИЙ
вул. Собіського 3. Телефон 239-70
поручає в найбільшім виборі, по найнижчих цінах:
ПОСУДУ кухонну емальовану, алюмінієву і залізну.
НАКРИТТЯ столове альпакове, сталеві і ножівничі вироби та всілякі артикули з цієї ділянки. 1670

Шукаєте праці? —
Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів. Ринок 10.

Ч. 71 (19.319). Львів. неділя 29. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Півріччо 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
Друкарні: 227-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Остаточний речинець апеляційної розправи проти Бандери і товаришів.

В суботу 28. березня ц. р. оборонці дістали друге з черги повідомлення з Апеляційного Суду у Варшаві того змісту, що апеляційна розправа проти Бандери і товаришів відбудеться невідклично 27. квітня ц. р. На розправі будуть присутні всі засуджені.

Підготовляють совітсько-японську війну на осінь.

Ґордон Ендерс, американський дорадник лями в Тибеті, пише в „Ню Йорк Амерікен" про можливість війни між Совітами та Японією безпосередньо після добрих жнив у Совітах. Такий плян має Росія. Він вилядженний дуже дбайливо і про це знає тибетанський міністер війни Деншен Гсія. Тибет інтересований в тій війні тому, що його можуть займити так, як заняли Бельгію в часі світової війни. Війна між Совітами й Японією неминуча — таке має переконання ляма з Тибету та його міністри. Коли є між ними яка ріжниця в поглядах, то хіба така, що не знають часу, коли війна вибухне. Ляма думає, що Японія не зможе приготовитись ще через кілька літ, а Совіти вже готові і ждуть лише на добрі жнива. Тому японські генерали зроблять усе можливе, щоби відволікти війну.

Коли Ендерс відїздив із Тибету, тамошній уряд приготовлявся поважно на вибух ворожих кроків між обома суперниками. Ендерс чув, як члени кабінету обговорювали такі справи при обіднім столі в однім ресторані. Це незвичайне для американця, але звичайне для азіята.

Комісія оборони держави в Бельгії.

БРІССЕЛЬ, 28. 3. ПАТ. Уконституувалася міжпарляментарна комісія оборони держави, зложена з 20-и послів і сенаторів та 11 вищих старшин. Її завданням буде: пізнати теперішній стан армії та потреби оборони; запроектувати реорґанізацію; праця потреває кілька місяців, не зійшли ще зовсім з версайської платформи, щоб шукати іншого виходу з теперішнього положення. Домагання, щоб Німеччині не фортифікувати, не мають сенсу, бо Німеччина все одно ніколи на них не погодиться. Бельгія мусить глядіти реально на ситуацію, не боронити правного стану річей, що вже не істнує. У противному разі Бельгія може втратити симпатії Англії та незтральних держав, які здобула саме завдяки дотеперішній поміркованій політиці

ПРИСПІШУЮТЬ ВИБОРИ.

БРІССЕЛЬ, 28. 3. ПАТ. Як подає сьогоднішній „Ле Суар", у парляментарних кругах домагаються приспішення виборів (які мали відбутися щойно 21. червня), бо уважають, що уряд покликаний новими законодатними палатами, матиме більше поваги, щоб вести закордонну політику у теперішніх важких часах.

НІМЕЦЬКІ ЛІТАКИ НАД ГОЛЯНДІЄЮ?

АМСТЕРДАМ, 28. 3. ПАТ. Як подає щоденник „Телеграф", один старшина ґарнізону у Венльо помітив вчора пополудні німецький воєнний літак, що перелітав понад касарнями; здається, робили з нього знимки.

Галицька Каса Ощадности
у Львові
видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.
ВКЛАДКИ
ощадностеві зложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.
ФОНД 6/45
резервовий понад 4,000.000 золотих.

КРИТИКА ЛЬОКАРНЕНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

БРІССЕЛЬ, 28. 3. ПАТ. Орґан проурядової католицької партії „Ле вентієм сієкль" стверджує, що останньою відповіддю нім. уряд зручно викликав замішання серед льокарненських держав. Ці останні зробили поважну хибу, бо

Реакція на Іденову промову.

У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 28. 3. ПАТ. Тутешні політ. круги з вдоволенням приняли заяву мін. Ідена, який потвердив, що Англія уважає Льокарно важним і дальше його ґарантує. Все таки Іденова інтерпретація постанов про варяди ген. булав не вдоволяє французів. Деякі часописи зовсім вдоволені промовою Ідена; інші його атакують.

ТА В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 28. 3. ПАТ. Нім. преса, правдоподібно під впливом уряду, не критикує Іденової промови, щоб не вразити англійців, але протиставиться англ. домаганням. „Фелькішер Беобахтер" хвалить Ідена за те, що вияснив непорозуміння дотично становища Англії і порадив затримати темпо переговорів. Після його виступу вертаються надії на міжнародне порозуміння. Навіть про Францію висловлюється нім. офіціоз дуже тепло. Цього — зрештою не зовсім оправданого — оптимізму не слідно у „Берлінер Таґеблятті", що висловлює Іденові признання за примирливу акцію, зате атакує його за підпержку для наряд ген. булав.

Анґльо - єгипетські переговори не поступають.

ЛЬОНДОН, 28. 3. ПАТ. Як подає „Дейлі Телеґраф", каїрські переговори над новим анґльо-єгипетським договором станули на мертвій точці. Пленарне засідання, що мало відбутися на початку найближчого тижня, відложили.

Перед комуністичною революцією в Еспанії.

ПАРИЖ, 28. 3. ПАТ. Тутешня преса від кількох днів звертає увагу на скріплену діяльність Комінтерну, що намагається збольшевизувати Еспанію. Як пише „Матен", крім Белі Куна, приїхало туди ще 5-ох інших емісарів, щоб покермувати військовою підготовою революції. Чималий натиск кладуть також на пропаґанду в армії, відкіля намагаються усунути старшин, яким закидають фашистівські симпатії.

Словаки і дальше в опозиції.

ПРАГА, 28. 3. ПАТ. Як стверджує комунікат словацької народньої партії (під проводом о. Глінки), переговори в справі співділання цієї партії з праським урядом перервані та відложені на необмежений час. В урядових кругах говорять, що обі сторони не могли дійти до порозуміння від питанням утворення окремого міністерства для Словаччини.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третого Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив всіх видів уділяє кредити на піднесення господарства і промислу.

Хто спекулює --
може переспекулювати,
а той осягне спокій і користь
хто заощаджену готівку
вложить на опроцентовану книжочку в
„НАРОДНІЙ ТОРГОВЛІ",
Львів, Ринок 36. I. п.

Реґіональний Шевченко.

Львів, 28. березня 1936.

Цього місяця, як у традиційному місяці Шевченкових свят, та ще й з приводу особливих цьогорічних 75-их роковин смерти Т. Шевченка, — відбувся на честь Тараса Шевченка поранок також в одній вселюдній школі у Львові, — єдиній міській школі з українською мовою навчання. Серед зелені і лент пишалось на естраді погруддя Поета, але — мабуть через тонке розуміння естетики — не було там сліду жовто-блакитних колірів. Були співи й декламації, але тексти так штудерно дібрані, що ні разу не треба було вжити слова „Україна" (мабуть через тонке почуття рецитаційної милозвучности)! Була й промова учня, — очевидно: перевірена раніш і докладно виправлена вчителями. Милий хлопчина палко заявляв: „підемо за Твоїми заповітами..." „Нарешті відітхнули слухачі-батьки, — нарешті повів духом справжнього Шевченка", — і жадібно настороживши вухо. „...Будемо любити всіх людей, будемо любити тата, маму, будемо добре вчитися...", продовжував малий промовець. Про рідний край ні згадки, бо про нього у заповітах Шевченка не було ніяко мови... Хіба для повноти образу, як виглядав той поранок, присвячений памяті українського Генія, можна зазначити, що в той день безпосередньо перед „святочним" поранком, нормально відбувалась шкільна наука, — що школярі не дістали ніякої вказівки прийти у святочних одягах, — та що два шкільні терціяни — поляки, батькам, які прийшли на той поранок, остентаційно пояснювали дорогу по польськи: вважають це звичайною річчю, бож прецінь директор-українець, вчителі-українці та школярі-українці теж говорять до них по польськи. І в тих школярів понад 600 душ і нема між ними ні одного не українця.

Справа ніби дрібна, — остільки дрібна, що горкнеться відносин одної школи. Можемо стрінутись з закидом, що це тема найвище до замітки про той одинокий випадок, якого не слід ґенералізувати. Не жаль, ми взяли цей приклад з останніх днів саме як *ілюстрацію* системи, і то системи, стосованої і з польського боку і українського. З польського боку істнує незмінна система покладена в основу шкільної меншиневої політики: все українське обчімхувати з найменших ознак якоїсь окремої національної особовости: нічого не вчити з української історії, що давалоб дітям свідомість тисячелітнього звязку історичної традиції; нічого з української літератури, що казалоб про сущільність національної культури; нічого такого, що давалоб дітям той здоровий духовий корм, який зветься патріотичним вихованням, оперетим на знанні рідної історії та рідної

ВЕРШОК ТЕХНІКИ

культури; українську школу зводити лише до української мови (якою, зрештою, вчать тільки частину предметів), як до механічного засобу защіплювання т. зв. державного виховання, при чому автори теорії того державного патріотизму не передбачили в ній місця для одночасного виховання національного, — для тих дітей і тої середношкільної молоді, для якої держава і рідний край не є поняттями тотожними.

З другого боку маємо керманичів школи і вчителів, які виявляють таку ревність не тільки у виконуванні законів і розпорядків, до чого вони обовязані, — але й у відгадуванні бажань шкільних зверхників, — що дуже часто „перестараються". Маємо враження, що в той спосіб і керманич згаданої школи перестарався у „регіоналізуванні" Шевченка та в обдиранні Шевченкового святочного поранку з усіх зовнішніх святочних познак. Ясна річ, що Шевченкові це не пошкодить: чим він уже не був і кого з нього вже не робили?! Адже був уже Шевченко найпобожнішим поетом і найбільшим атеїстом, мало не творцем українського націоналізму та речником інтернаціональної соціяльної революції, співцем „різунів" та аристократом духа, — милий Боже: чого вже про Шевченка не писали, куди вже його не ангажували і як його не переробляли?! Не зашкодить йому, повторяємо, і „регіональна" маска: маска поета етнографічної маси, автора лиричних віршиків, які тільки мовою ріжняться від подібних віршиків на другій півкулі світа.

Але, очевидно, користи з такого представлення Шевченка як із цілої *системи* розбиття велику українську проблему на цілу низку дрібоньких і другорядних регіональних питань, — нема і не може бути так само і для польської сторони. І з тим ментом, як тільки прийшло взагалі до розмови про наладнання польсько-українських відносин, та система автоматично мусіла відпасти: адже суттю виборчого компромісу не була скількість мандатів, лише признання актом компромісу характеру політичної особовости української сторони та наскрізь політичного характеру української проблеми. І це ціла концесія для українців: *бо саме тільки як політична проблема — українство може мати значіння для польської політичної думки.* Це така аксіомна правда, як те, що *українського „політикум" не можна відділювати від української культури та від системи шкільного виховання:* не можуть бути національні безхребетники, люди без почуття виразного національного патріотизму, одночасно свідомими громадянами держави, бо тільки між скристалізованою українською та польською політичними думками можуть бути спільні точки.

Не входимо у подробиці згаданої системи шкільного виховання, — у шкільні програми, у тексти підручників і т. д. Це річ фахівців. Пригадуємо тільки, що наші шкільні фахівці віддавна поставили тезу: польська освітня політика мусить перевести ревізію своєї теорії державного виховання у тому напрямку, щоб молодь у шкільному віці могла винести зі шкільних лавок любов рідного краю і привязання до рідної культури. Та поки це прийде — на всіх батьках української дітвори і молоді лежить святий обовязок: доповнити своїм дітям недостачі офіціяльної шкільної освіти, не дозволити, щоб українська молодь виростала у жахливому незнанні рідної бувальщини, у повному незнанні справжніх скарбів рідної культури. Діти, які були присутні на тому псевдо-святочному шкільному поранку, не можуть залишитись з тим „знеціненим" вартости Шевченка на ціле своє життя: їх треба виховати на *правдивих* заповітах Тараса Шевченка.

ОСТАННІ ВЕСНЯНІ НОВИНИ
жіночих і мужеських матеріялів
поручає
ДІМ МОДИ
ЛЬВІВ, ПЛОЩА МАРІЙСЬКА 4.
Українська обслуга.

ОБУВА найліпшої марки Кілінський ВИКЛЮЧНА ПРОДАЖА МІКАДО ЛЬВІВ, пл. Марійська 5 (Галерія Марійська) 1786

Німці оглядають свої літаки.

Штакен, 23. березня

В неділю, 22. березня пополудні відбулися на летовищі в Штакені, передмісті Берліна, вправи військових літаків. Цілий дохід із цього першого в своїм роді урядження в Німеччині призначили на зимову поміч населенню. Дохід мабуть був дуже великий, не зважаючи на те, що вступ на летовище був лише 50 фен. Поїзди міської залізниці і всі інші засоби комунікації сорямовані до Штакена були виповнені вщерть. До воріт летовища тяглася з усіх сторін через зелене вже поле темна маса глядачів. Самий вигляд штакенського осередку німецької повітряної фльоти свідчить про її сучасний розвиток і значіння. Цепелінова галя підноситься як грандіозна червона скеля. Глядачі на її даху виглядають як купа ріжнобарвних комах. Поруч з нею кантина для летунів, лікарня та інші будівлі виглядають значно менші, ніж вони є справді.

Теплий сонячний день дає змогу розтаборитися кожному по вподобі. Сам майдан облягає грубе верстви глядачів, інші можуть бачити лише те, що діється в повітрі, зрештою головне. Ті, що хочуть бачити, як літаки розгоняються підносячись, уживають дуже простого приладу, подібного до перископу на підводних човнах: він складається із двох кусників дзеркала, поміщених скісно на відстані якогось метра на патичку; їх продають сотнями торговці як бенгани, помаранчі та ковбаски. Торговцям могли б позаздрити купці з марсельського порту. Менш цікаві посідачі, а деякі, головно жінки, навіть полягали на загорках, постелених послужними чоловіками на молодій траві; в такій позі, очевидно, дуже вигідно слідити за літунами, прислонивши очі рукою від надміру сонячного блиску. В такій позі стріляють зрештою й абісинці до італійських літаків. Увесь гулас заглушує великий голосник, що заповідає кожну вправу, дає фахові пояснення, подає до відома, які числа карт вступу дадуть триста відвідувачам зробити прогульку в літаку над Берліном. У часі коротких пауз грає.

В однім гумористичнім німецькім часописі представили Бога, який побачивши під собою вперше літак, питається: записало своє сальте маска; маска поета етнографічної маси, автора лиричних віршиків, які тільки мовою ріжняться від подібних віршиків на другій півкулі світа.

Але, очевидно, користи з такого представлення Шевченка як із цілої *системи* розбиття велику українську проблему на цілу низку дрібоньких і другорядних регіональних питань, — нема і не може бути так само і для польської сторони. І з тим ментом, як тільки прийшло взагалі до розмови про наладнання польсько-українських відносин, та система автоматично мусіла відпасти: адже суттю виборчого компромісу не була скількість мандатів, лише признання актом компромісу характеру політичної особовости української сторони та наскрізь політичного характеру української проблеми. І це ціла концесія для українців: *бо саме тільки як політична проблема — українство може мати значіння для польської політичної думки.* Це така аксіомна правда, як те, що *українського „політикум" не можна відділювати від української культури та від системи шкільного виховання:* не можуть бути національні безхребетники, люди без почуття виразного національного патріотизму, одночасно свідомими громадянами держави, бо тільки між скристалізованою українською та польською політичними думками можуть бути спільні точки.

Не входимо у подробиці згаданої системи шкільного виховання, — у шкільні програми, у тексти підручників і т. д. Це річ фахівців. Пригадуємо тільки, що наші шкільні фахівці віддавна поставили тезу: польська освітня політика мусить перевести ревізію своєї теорії державного виховання у тому напрямку, щоб молодь у шкільному віці могла винести зі шкільних лавок любов рідного краю і привязання до рідної культури. Та поки це прийде — на всіх батьках української дітвори і молоді лежить святий обовязок: доповнити своїм дітям недостачі офіціяльної шкільної освіти, не дозволити, щоб українська молодь виростала у жахливому незнанні рідної бувальщини, у повному незнанні справжніх скарбів рідної культури. Діти, які були присутні на тому псевдо-святочному шкільному поранку, не можуть залишитись з тим „знеціненим" вартости Шевченка на ціле своє життя: їх треба виховати на *правдивих* заповітах Тараса Шевченка.

одною тяжкою і одною легкою батерією. Протилітакова гармата дає 60 стрілів на мінуту, та рахкотить як скоростріл.

Одночасно з початком летунських пописів скінчилась велика вистава водного та повітряного спорту, що мала пропагандивний та комерційний успіх, але й на самім летовищі мали відвідувачі змогу оглядати десять ріжних родів спортових літаків. Все це свідчить про величке зацікавлення німецьких глядачів повітряним спортом у часі, коли Німеччина готується до виборів вже найближчої неділі. М. О.

ДО ВСЕЧ. УРЯДІВ ПАРОХІЯЛЬНИХ
і КОМІТЕТІВ ЦЕРКОВНИХ

Наша фірма дістала останніми часами багато запитів про наше відношення до новоповсталої в Станиславові ліярні дзвонів під фірмою Вільчинські й Фельчинські, що їздять від села до села розпихаючи де тільки вдається свої вироби.

Отже заявляємо, що з названими людьми нас нічого не лучило, і не лучить.

Дивним дивом фірма ця повстала на тому самому місці, де недавно була фірма Маґас і С-ка здемаскована в часописах, а за якою скривилися два жиди Ізраель і Ляйб Берґери.

Врешті подаємо до ласкавого відома, що поза нашими осідками Калушем і Перемишлем більше ніде не маємо ніяких робітень ані складів і загалом з іншими ліярнями дзвонів ніякі звязки нас не лучать.

З поважною пошаною
БРАТЯ ФЕЛЬЧИНСЬКІ
Ліярня дзвонів
КАЛУШ або ПЕРЕМИШЛЬ.
3—3 1768

Закарпаття.

РАДА МІНІСТРІВ ЗАТВЕРДИЛА ГИМН ПІДКАРПАТСЬКОЇ РУСИ.

Підкарпатська Русь 17 років не могла діждатись затвердження свого гимну. Дотепер уряди признавали і не признавали карпаторуського гимну, тому часто доходило до того, що інтеліґенція покидала демонстративно державні свята, якщо військова чи інша орхестра не грала також гимну Підкарпатської Руси. В цій справі посли з Підкарпатської Руси зголосили були інтерпеляцію і рада міністрів у Празі на своєму засіданні 21. ц. м. рішила признати гимн Підкарпатської Руси („Підкарпатскії русини, оставте глубокий сон...") державним гимном

ГОСТИННІ ВИСТУПИ ПІДКАРПАТСЬКОГО ТЕАТРУ У ПРАЗІ.

До Праги приїзджає театр Підкарпатської Руси з Ужгороду на гостинні виступи на три дні. Протекторат обняли міністер освіти др Еміль Франке і президент м. Праги др Бакса. Театр виставить у міськім театрі на Виноградах 1. квітня ц. р. драму братів Мрштіків: „Маруся"; 2. квітня пєсу „Нині фуріяти" Стровпежницького і 3. квітня драму Карпенка Карого: „Нещастна". Дві перші пєси грає театр у „підкарпаторуському" перекладі, третю — в чистій українській мові. Перед першою виставою губернатор Підкарпатської Руси Константин Грабар виголосить інавгураційну промову.

ЗМІНИ В УЖГОРОДСЬКОМУ ШПИТАЛІ.

Директор ужгородського шпиталю д-р Мергаут під натиском прилюдної опінії подався до димісії. Управу шпиталю перебрав тимчасово лікар-українець др Долинай. Місце примара хірурґічного відділу, яке займав досі др Мергаут, переняв відомий український хірург др Фединець з Мукачева.

ЯКИХ ЗАСТУПНИКІВ МАТИМЕ ПІДКАРПАТТЯ В ЗАЛІЗНИЧИХ ДИРЕКЦІЯХ.

Нарешті по довголітніх заходах Підкарпатська Русь добилася заступництва в залізничій

раді у Празі. Дотепер Підкарпатська Русь мала свого заступника лише в районовій залізничій раді в Кошицях, яким був теперішній губернатор Константин Грабар. Тепер Підкарпаття матиме двох заступників у кошицькій дирекції й одного у Празі. На жаль, заступниками Підкарпатської Руси в обох залізничих радах будуть не українці, не наші люди, але чехи, а саме: д-р Бенда і д-р Дрбал, оба чеські адвокати та посол Заїць. Проти цього виступає вся закарпатська преса.

ЗА ОКЕАНОМ.

СВЯТО В ЧЕСТЬ ШЕВЧЕНКА У БЕЙОН, Н. ДЖ.

У неділю 15. березня пополудні в галі української католицької церкви заходами всіх товариств, що гуртуються при цій церкві, відбулося традиційне свято в честь Тараса. Програма була багата й ріжнородна. Виступав мішаний хор під орудою учит. Василя Мельничука й дитячий шкільний хор. Точки, особливо продукції мішаного хору, вказували на добре вишколення хору. Народні пісні випали найкраще. Дітвора під умілою рукою п. Мельничука відограла теж два дитячі образки в честь Тараса: крім того був прегарний діяльог: „До стовпів, що підпирають небо". Хлопчик володів прегарною українською мовою, а до нього достроїлась і дівчинка. Майстерно випала деклямація „Тополі" старшої дівчинки.

Свято отворив о. Ол. Павлях, місцевий душпастир, святочну промову сказав д-р С. Демидчук із Ню Йорку. Людей моглоб було бути більше, але ті, що прийшли, виказали щире признання для праці хору й дітей.

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ У ЧЕСТЬ С. РУСОВОЇ В НЮ ЙОРКУ.

Заходами жіночих товариств міста Ню Йорку відбулася в Народньому Домі в неділю 15. березня пополудні святочна академія в честь Софії Русової, з нагоди 80-ліття її народин. Галя була добре виповнена, прихід був призначений на дар Ювилятці.

Програма була дуже багата числом точок і змістом. Було 3 промови (Яремова, Залевська, Чиж) по українськи, одна (М. Гамбаль) по англійськи. Сольові продукції Марії Гребенецької, Безручкової, Дяковича, Ординського та Чижової виповнили вокальну частину, а скрипкове сольо Е. Ревюкової, фортепіянове М. Вакулінської та українського ансамблю сестер Єдинаків склалися на музичну частину. Були теж дві деклямації, які доповнили програму.

ПОЖЕЖА СИРОТИНЦЯ ЗАКАРПАТСЬКИХ РУСИНІВ КОЛО СКРЕНТОНУ.

„Новое Русское Слово" подає новинку про пожежу в сиротинці закарпатських русинів в Елмгурст коло Скрентону. Пожежа спричинила 50.000 дол. шкоди. Розпочалася з хліва, де було 40 штук рогатої худоби. В огні згинула половина коров, бо пожежа скоро поширилася. Другу половину треба було постріляти, бо була попечена й шаліла з болю. Згоріли разом два фармерські будинки, а головний будинок, де приміщені 300 сиріт і школа, вирятувався. Сиротинцем опікується „Соединеніе Русско-Католических Братств", що має свій осідок у Гомстед, Пенсильвенія.

Бомбардують.

АДІС АБЕБА, 28. 3. ПАТ. Італійські літаки скинули вчора 20 бомб на Ґонд'р.

АДІС АБЕБА, 28. 3. ПАТ. Італійські літаки бомбардували вчора місцевість Ґобба у пров. Балі; серед тубільчого населення чимало жертв. Персонал шведського амбулянсу урятував життя лише тому, що сховався до ліса. Абісинський Червоний Хрест протестує проти бомбардування цивільного населення.

ВЕСНЯНІ УБРАННЯ
виконані першорядно з чисто вовняного матеріялу зол. 86
ВЕСНЯНІ РАГЛЯНИ зол. 58
поручає
„ПОВШЕХНИ СКЛАД ОДЗЕЖИ"
ЛЬВІВ, ПАСАЖ МІКОЛЯША.

Потреба часопису для шкільної молоді.

З хвилиною, коли заговорили про реформу шкільництва, про зближення школи до життя, що кипить довкола школи, коли висунули бажання, щоб школа приготовляла молодь до дійсного життя, коли звернули увагу на потребу громадянсько-державного виховання, з цією хвилиною допущення до школи часопису стало невідхильним наказом. Бо й справді, якщо молодь по скінченю школи має вступати в нове життя вже до цього життя приготована та освідомлена, то мусить вона вже в школі до цього нового життя приготовитися, мусить покидати школу вже готовим молодим громадянином, що здав іспит на члена цього громадянства. Якщо тільки на виховних конференціях зійде балачка на потребу читання часописів у школі, ніхто з виховників не виступає проти допущення часопису до школи. Всі виховники в основі погоджуються з цією думкою. Але якщо дискусія зійде на тему, які саме часописи допустити до школи, тоді тут уже виступає ріжниця думок, тут уже виринає стільки проектів, що справа допущення часописів до школи сходить манівці. Наслідок такий, що допускається такі часописи, які до вподоби вчителеві, що опікується читальнею учнів або читають якісь вирізки або, що дуже часто діється, урядово не допускають до школи ніякого політичного часопису, що на одне виходить, і тоді молодь читає всі часописи, які їй тільки попадуть під руки та вичитує з них усе, тільки не те, що може їй принести моральну й матеріяльну користь.

Тому, що справа допущення часописів до школи ще й досі не вирішена так, щоб ця справа могла всіх вихованників і молодь задоволити, сама молодь радить собі ріжно, бо вона відчуває, що треба їй якогось посередника, щоб лучив її з живим життям. Ріжні школи ріжно собі радять. Багато шкіл видає для себе т. зв. шкільні часописи, а деякі школи навіть друкують їх. Знову інші школи радять собі в цей спосіб, що видають т. зв. стінні часописи або т. зв. живий часопис. Голодові за часописом стараються запобігти й люди зпоза школи, видають часописи нібито для молоді й стараються при помочі учнів ці часописи поширювати між молодю.

Застановимося коротенько над поданими способами зарадити потребі дати часопис молоді до рук. У такому випадку, якщо кожна школа видає для себе свій часопис, не може він бути вистарчаючий, бо не тільки нема досвідних людей до цієї праці, а принагідні редактори і співробітники не мають витревалости, до цього приходить ще багацько клопоту з друкуванням і поширюванням такого часопису, вкінці школа енергії, що її витрачається на видавання шкільних часописів по всіх школах. Зі стінним часописом ця сама морока, а якщо ще додамо, що стінний часопис появляється тільки в 1 примірникові, то ясно, що не всі учні можуть з нього користати, бо він висить тільки короткий час на коридорі, опісля зникає й цей 1 примірник мають тільки редактори, якщо хтось з учнів не зірве його собі на памятку. Живий часопис теж не осягає своєї цілі, бо хоча — як казали наші предки: ліпше живе слово, як здохла телятина (пергаміни), але живе слово скоро пролітає, а письмо лишається й до нього ми вертаємось, якщо нам цього тільки потрібно. А зрештою при редагуванні живого часопису діяльні тільки одиниці, загал молоді — мало діяльний.

Про редагування часописів для школи людьми до цієї праці непокликаними не приходиться багато говорити. Не можна сказати, щоб у нас не було часописів, що під деяким оглядом надавалися би для школи. Біда тільки в тому, що ніякого з них не можна в цілости поручити молоді. Зрештою требаб перечитати кілька часописів, щоб мати поняття про всі ділянки многогранного живого життя. На читання тих усіх часописів молодь у школі не має ані часу, ані грошей, щоб їх собі купити. Лихо ще в тому, що багато з тих часописів довго не виходить, бо по кількох числах або забороняє їх шкільна влада або перестають виходити. Опісля починають шукати за новим часописом і т. д. А до того ще люди зпоза круга вихованників не розуміють або й не хочуть розуміти цілі шкільних часописів. Тому згодом витворюється нестерпна ситуація, бо виховники не допускають деяких часописів до школи, які з деяких оглядів безумовно заслуговувалиб на те, щоб їх дати в руки молоді.

Всі ми думаємо, що шкільна молодь не може й не сміє вдоволитися тільки шкільною наукою, але мусить свої відомости доповняти й актуалізувати читанням часописів. Але одночасно бачимо, що тепер не маємо ані одного часопису, що його вповні можнаб допустити до школи й обовязково дати до рук молоді, як освітній засіб, тому не лишається нічого іншого як такий часопис спеціяльно видавати для молоді. Міркую, що покищо міг би це бути тижневик, який вчасом міг би доходити бодай до 2000 примірників, числячи тільки 20 середніх шкіл. Ця калькуляція цілком реальна, бо цей часопис ще можна ширити й між молодю вищих кляс вселюдних шкіл і між доростом Р.Ш. і С. Г. Ціна його не повинна бути вища як 5 сот. Розуміється, що дозвіл шкільної влади конечний. Часопис мав би чисто інформативний характер без ніякого насвітлення, щоб вилучити впливи ріжних ідеольогій. Зміст часопису повинен бути найріжнородніший, щоб можна було ним користуватися підчас шкільного навчання всіх шкільних предметів. Редакція мусілаб складатися з людей з пе-

Франко-совітський пакт вже обовязує.

ПАРИЖ, 28. 3. ПАТ. Вчора Фінляндія та Літвінов обмінялися ратифікаційними документами, тому франко-совітський пакт увійшов у життя.

Міські Театри в неділю 29. березня 1936.
пополудне в 3.30 по найнижчих цінах оперетка Абрагама
Баль у Савою
Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ дві вистави: з І. Кульчицькою і К. Дембовським.
Вечором комедія, яка тішиться постійним успіхом Буш Фекете. Трафіка Пані Ґенералової.

дагогічною освітою, що про них нині не так трудно. Це мусілиб бути люди, що відчувалиб велику вагу своєї праці перед майбутністю української нації, що булиб свідомі, що за міліони молодечих, ще незаписаних душ мусілиб відповідати перед судом історії.

Д-р Іван Велигорський.

Комісія для вшанування памяти 10-ліття смерти св. памяти Головного Отамана Симона Петлюри подає до загального відома, що:

1. Уряд У.Н.Р. видав у Швайцарії серію трьох памяткових марок (синя — 10 шагів, червона — 20 шагів, жовта — 50 шагів), яка в розпродажі коштує один золотий.

2. На замовлення Комісії виготовив маляр артист В. Масютин портрет-дереворит Небіжчика Головного Отамана (ціна 6 зол. без пересилки).

3. Незабаром появиться праця проф. Олександра Лотоцького: Симон Петлюра (ціна один золотий без пересилки).

З інформаціями і замовленнями звертатися на адресу: Inż. Ławro Panasenko, Warszawa, Aleje Jerozolimskie 7. m. 11.

178: 1-3

ТІЛО ВЕНІЗЕЛЬОСА НА РОДИННОМУ ОСТРОВІ.

АТЕНИ, 28. 3. ПАТ. В Канеі, головному місті острова Крети відбулися вчора величаві похорони Венізельоса. Домовину б. премієра уставили на гарматній лафеті, вози з 1500 вінками відкривали похоронний похід. В імені уряду промовив міністр рільництва Бенакіс; він заявив у промові над домовиною: **„Венізельос був найбільшим державним мужем нової Греції, правдивим героєм гелленізму“.**

Труну перевезли до церкви, де вона буде виставлена 3 дні. Похорони відбудуться в понеділок.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

ОУН підготовляє нову акцію.

Краківський „Ілюстрований Курер Цодзенни“ з неділі 29. березня (ч. 89) помістив статейку п. н. „За кулісами конспірації ОУН“. Як пояснює примітка редакції „І. К. Ц.“, це надіслана стаття з кол, які „добре поінформовані“ про організаційні зміни в українському підпіллі. Подаємо нижче дослівний переклад цієї статейки з журналістичного обовязку:

З уваги на дотеперішні невдачі конспіраційної акції ОУН, окруження Коновальця вплинуло на нього, щоб основно змінив дотеперішні методи акції. Звернули в першу чергу увагу на те, що теперішня організаційна система обєднання УВО з ОУН в одну політичну і боєву організацію, довела до завеликої розбудови апарату і тому організація стала тяжка і, як на конспіраційну, замало рухлива. В таких організаційних рамцях декспірація стала загальним явищем, бо збереження тайни сталось неможливе при розбудові апарату і поділі на багато секцій та підсекцій, які зазублювались своєю організацією. Також майже неможливе диспонувати „боевим елементом“, зложеним виключно з людей, які далися пізнати владі своєю ворожою діяльністю проти Польщі на всіх відтинках „небоєвої“ роботи.

ХТО НАДАЄТЬСЯ НА БОЄВИКА?

„Боєві відділи“ повинні обєднувати в своїх рядах людей, які не звертають на себе уваги, відомих лише своїм провідникам і рішених на все. Практика виявила, що таким елементом не є люди з пролетаріяту, з сільського населення, ні теж т. зв. „півінтеліґенти“. В рядах боєвиків повинні залишитися лише люди, певні на 100 відсотків, з походження виключно інтеліґенти.

У проводі поодиноких організаційних гуртів повинні стояти добре законспіровані люди, які мають за собою добру школу і відповідні проби.

ЯК СЛІД ВЕСТИ ПРОПАҐАНДОВУ АКЦІЮ?

Якщо йде про пропаґандову акцію, слід оминати за всяку ціну в першу чергу нелеґальної акції, яка непотрібно лобільшує число жертв. Зате цю акцію слід пристосувати до леґально істнуючих станиць і так поширювати сепаратистичні та конспіративні гасла. Інструкції у справі пропаґандової акції в леґальних станицях обовязують ті самі, які обовязували дотепер. У першу чергу слід використати становище в кооперативах, читальнях, пожежних сторожах, леґальних спортових організаціях і т. д. Слід звернути увагу на школи і на позашкільну освіту. Крім того слід використати весілля, забави, фестини, відпусти, церковні свята, сходини людей перед церквою, реґіональні обряди і т. д.

Користування конспіраційною літературою слід обмежити до найменших розмірів, бо вона уможливлює владі деконспірувати акцію. Слід оминати всякої зайвої кореспонденції і писати лише в найконечніших випадках і до того згідно з умовленими гаслами.

Пропаґанду друком слід вести вміло при допомозі леґальних видавництв, як часописів, брошур, календарів, белетристичних і фахових книжок і т. д.

Головну вагу слід звернути на живе слово, яке поперше краще промовляє до людей ніж друковане слово і по друге не виставляє аґітаторів на небезпеку леґкої деконспірації. Живого слова можна швидше викрутитися, ніж писаного. До пропагандової акції слід вживати ріжного елементу, залежно від потреб.

Гуртівня **Вселюдних убрань**
виробів лудзьких і тарнівських
продає по найнижчих цінах фірма
ІЗААК БАРТ
Львів, Казимирівська 5. І. пов.
1738 3-6

ВІДНОВЛЕННЯ УВО.

Щоб успішніше перевести пропаґандово-терористичну і саботажну акцію, рішили відновити УВО, зреорганізувати його комірки й оживити акцію. В першу чергу рішили відмежувати УВО зовсім від політично-пропаґандової акції. Боєвиків не можна буде заставляти до ніякої праці, лише до терористичної акції. Видали спеціяльні точні вказівки, щоб законспірувати організацію. Методи акції і поділ боєвої організації залишаються ті самі. Збільшили лише організаційний послух і екзекутива УВО буде диспонувати трьома рефератами, а саме: експропріяційним, саботажним і терористичним. Саботажний реферат матиме також обовязок вести розвідку.

Видали вже відповідні прикази та інструкції, кладучи натиск, щоб у найближчому часі повести живу акцію в обох напоямках, а саме боєвім і пропаґандовім

ФЕЛІКС Ґ. БУДА.

ТУЗ БЄ КОРОЛЯ.

За кожним разом, коли наш старий учитель летунства був у доброму настрою, ми прохали його оповісти нам дещо із своїх „подвигів“. Наш „старий“, що брав участь у війні Шако і мав у животі шрапнелеву кулю з болівійських боїв, одного дня дивно довго мовчав. Нараз пішов до своєї кімнати і вернувся звідти з піковим тузом, який кинув на землю. Ми здивувалися дуже і тоді він почав сам оповідати.

„Було це раз, десь у 20-их роках цього століття у Голівуді. Накручували ми летунську фільму. Була це супер-фільма: кілька тисяч статистів, кілька міліонів долярів, трьох убитих підчас проб, 42 ранених.

Зїхались усякі летуни з усіх кінців світа. А скільки публики приїхало автами, щоб приглядатись акробатичним штукам. Багато летунів зреклось участи у змаганнях, бачучи небезпеку. Залишились тільки такі зайдиголови як я. Товариство було добірне; ми мали між собою учасників великої війни — всіх приятелів. Менше любили ми професійних акробатів, „льовців у повітрі“, як ми їх називали. Ми дивились на них як на неповажних чваньків. Вони діставали подвійну платню і де була яка дівчина, зараз забирали її нам з-перед носа.

Поміж усіми — героями та акробатами, мали ми дві слави. Нашою славою був Лякруа, канадієць, якого звали „підхмарним тузом“, тихий велитень, з непохитно-добрим серцем, для всіх приязний. Хоч які він мав лаври за собою, був незвичайно скромний... Королем акробатів був москаль Єгоров. Усе, що він робив, це був насміх над небом. Він мав власну машину. Платили йому страшні гроші. І гордий був як чорт, і завсіди любив комусь наробити якоїсь пакости. Ще і в жінок мав щастя. Це вже закрутило йому зовсім голову. Він поводився з ними нахабно, покидав їх грубо, як просто.

Не міг він вибачити нашому тузові. Але Лякруа тільки злобно всміхався, коли Єгоров пробував його дразнити. Він мав свій зворот, який страшенно дратував росіянина: „Туз завсіди бє короля“.

Та чорт не спить. І наш „туз“ закохався в одній артистці. Артистка не артистка, грала вона ролі покоївок. Але була гарненька кокетка і дурненька. Для короля акробатів була це добра нагода, щоб зробити збитка нашому тузові. Його Величність заворучує дівчині голову. Не дуже йому на ній залежало, але хотів показати Лякруа, що він може. Вдалось йому це легко. Дівчина покидає канадійця і починає ходити з москалем, страшенно щаслива. Лякруа дивиться на це все, гризе пальці і не знає, що робити. Врешті починає розмову з „королем“. Король сміється; щож він може зробити, коли дівчина сама не дає йому спокою.

Лякруа починає працювати нервово. Понижується перед Єгоровим до того, що прохає його добровільно відступити йому „його“ дівчину. Той повторяє ще раз те саме, що сам він тут нічого не може зробити. Але москаль любить грати в карти і грає дуже добре, за добре. І коли він запропонував канадійцеві заграти партію поставивши як ставку „їх“ дівчину, це була сензація.

Я намовляю „туза“ згодитись. Інші, що люблять сензацію, помагають мені. Я обіцюю роздобути карти. Зоки кинув я карти на стіл, вибираю з них потайки чотири тузи. Лякруа мішає, Єгоров роздає. Я сиджу поруч Лякруа. Він має у картах кілька фіґур, але річ ясна, без тузів. „Король“ починає легко клясти. Він теж не дістає жодного туза, бо я тримаю всі під столом. Козирем — пік. В останній хвилині, коли Єгоров має кинути короля пік, я підсуваю нишком своєму приятелеві туза пік. Він бере його незамітно. Перебиває короля — виграв. І чую голос Лякруа, зрештою сильно схвильований, „Туз завсіди бє короля“. Єгоров аж підстрибнув і кричить: „Но, добре, ти виграв, можеш собі взяти назад ту...“

Тепер усе йде так хутко, що не вспіли зорієнтуватись. Наш туз має під рукою залізний дрючок і бабахкає ним по голові Єгорова. Єгоров паде мертвий. Лякруа дає себе сам арештувати.

Підчас слідчого допиту, він зовсім не при собі і повторює ввесь час бездумчиво: „Туз завсіди бє короля“. Згодом успокоюється і на нього находить повна апатія. Суд присяжних бере на увагу всякі злагідливі обставини, але посилає його на кілька літ до вязниці.

За той час ми кінчимо фільму і я виїджаю з Голівуду на південь. Мексик, Бразилія, Параґвай. Коли вибухає війна в Шако, я дістаю відділ війська. У Ріо Пількомайо приходить до нас новий відділ. Ним командує якийсь сивий велитень. Цей він, наш „туз“. Не пізнає мене. Я теж мовчу. Граємо покера. Він сидить, дивиться, але карт не тикає. На фронті шукає нагоди, щоб умерти і перевертається на літаку, як навіжений. У велику спеку сидимо у своїм шатрі і граємо в карти. Нараз знімається буря і вітер пориває із стола одну карту. Не можемо її найти і беремо другу талію. Саме тоді чуємо, як надворі шумить мотор. При такій погоді! Ми вибігаємо з шатра. Перед нами стоїть сержант Браво і виправдується:

— Я благав капітана, щоб не їхав, але він мене не послухав. Говорив щось про якогось короля і казав мені зладити машину, попереджуючи, що мене застрілить, коли не послухаю.

Туз полетів під хмари. А за ним велитенська орел. Бачимо, як наш летун здогняє птаха, щоб спрямувати на нього свій стріл. Нараз сильний поворот і літак паде вниз. Чуємо страшний шум. Я заплющив очі. Коли глянув я, побачив тільки стовп диму.

Цим разом надхмарний король — орел, побив туза.

Перекл. д. ж.

Сенат приняв закон про ритуальний заріз і повновласти для уряду.

У пятницю 27. березня ц. р. сенат приняв новий вексельний і чековий закон з поправками комісій і кілька інших законів. Законопроект про ритуальний заріз реферував сен. Добжевський. Згадав, що християни в Польщі мусять проти своєї волі їсти мясо з ритуального зарізу тому, що в Польщі відбувається ритуальний заріз майже всіх звірят. Цей заріз не відповідає ні вимогам гігієни ні гуманітарности. До того християнське населення платить деякі оплати в користь жидівської громади і різаків. Як довго буде ритуальний заріз, не можна управильнити мясного ринку у Польщі. Картель ритуалістів слід доконче розвязати. Одначе жиди можуть далі ритуально різати звірята для своїх потреб.

В дискусії сен. Малешевський домагався взагалі заборонити ритуальний заріз у Польщі. Сен. Трекенгайм і Шор виступали в обороні ритуального зарізу і зголосили поправки, але сенат їх відкинув і приняв закон про ритуальний заріз без змін.

Сен. В. Децикевич зреферував проект закону, який змінює декрет про спеціяльний податок від винагород. Опісля сенат приняв згаданий проект закону і проект закону про повновласти для уряду. Вкінці маршал сенату Пристор виголосив довшу промову про обовязки сенаторів і замкнув засідання сенату.

—o—

З ЖИТТЯ НАШИХ УСТАНОВ.

Загальні Збори Центробанку.

XXXVII. Звичайні Загальні Збори Центрального Кооперативного Банку у Львові відбулися дня 25. ц. м. в салі „Української Бесіди" у Львові. Збори відкрив голова Надзірної Ради *д-р Михайло Волошин* та покликав на секретарів Зборів: дир. Івана Охримовича і заст. дир. Маркіяна Кисілевського. На вступі згадав голова про зміну в Дирекції Центробанку наслідком переходу довголітнього директора Омеляна Саєвича на його бажання в стан емеритальний та заіменування на його місце директором п. Стефана Кузика, б. директора Окружного Союзу Кооператив у Рогатині. Відтак згадав про смерть двох визначних членів Центробанку: бл. п. о. Северина Матковського, б. пароха в Боярах і бл. п. д-ра Івана Кунцева, б. адвоката в Раві Руській і довголітнього члена Надз. Ради Центробанку, котрих память ушанували повстанням з місць.

На внесок дир. Андрія Мудрика не відчитувано протоколу попередніх Загальних Зборів, тільки передано цей протокол до верифікації ревізії Зборів.

Після того зобрав голос директор Центробанку д-р *Кость Левицький* до звідомлення із замкнення рахунків і білянсу Центробанку за 1935. рік. Своє звідомлення розпочав дир. д-р Кость Левицький зазначенням, що діяльність Центробанку в 1935. р. визначилась головно у трьох справах: конверсії рільничих довгів, розподілі збіжевого кредиту у висоті 200.000 зол., як також організації установи як центральної каси української кооперації всіх видів. Зокрема підніс, що обороти в діловому році збільшились до суми 10,736.673 зол. запасні фонди піднеслись до суми 307.740 зол. Членські уділи, дійсно вплачені піднеслись до суми 206.100 зол. Число членів дійшло до 989 членів Центробанку, а саме: 872 кооперативи, 20 правних осіб некооператив і 97 фізичних осіб. Разом власне майно Центробанку піднеслось до суми 513.840 зол., а стан білянсовий до суми 2,052.037 зол. Вкладки ощадности з кінцем 1935. р. збільшились до суми: 1,193.835 зол. на 2312 вкладках. Банкові кредити в тому часі збільшились: нормальні кредити до квоти: 150.015 зол., а збіжевий кредит з кінцем року був 174.942 зол. Стан уділених кредитів Центробанком піднісся в діловому році до суми 1,169.153 зол. Нерухомість Центробанку у первісній висоті подана на 510.091 зол. Льокації в банках, уділи в інших установах і вартні папери дійшли до висоти 139.872 зол. Зате кошти адміністрації з кінцем 1935. р. зменшились до квоти 35.529 зол.; також позичкові залеглости зменшились до 21.82 прц. В 1936. р. обнижено відсотки від кредитів, признаваних кредитовим установам, на 5 прц. При кінці д-р К. Левицький предложив, щоб білянсову надвижку за рік 1935. з рахунку зисків і страт приділити до запасних фондів.

Дальше звідомлення з прелімінарем буджету на 1936. р. і з поясненням акції організаційної до співділання зі всіми видами нашої кооперації предложив Загальним Зборам дир. *Степан Кузик.*

По цих звідомленнях відчитав *о. крил. Дамян Лопатинський* звіт Контрольної Комісії з внесенням, щоб предложений білянс і рахунок страт та зисків з виказаним зиском затвердити та признати Надзірній Раді і Дирекції абсолюторію. Загальні Збори ухвалили це одноголосно, як також приняли одноголосно приділення білянсової надвижки за 1935. рік до запасних фондів і предложений прелімінар буджету на 1936. рік.

РЕВМАТИЗМ
артретизм, подаґра, грипа і простуда є пошестю людства. Проти цих терпінь уживаємо таблеток Тогаль. Тогаль приносить полекшу тим, що терплять.
Ціна зол. 1.50

По вирішенні границі найвищого кредиту, який можна признати одному членові, й означенні найвищої суми зобовязань Центробанку приступили Загальні Збори до вибору 4-ох членів Надзірної Ради на місце уступивших членів Надз. Ради та вибрали членами Надз. Ради: д-ра *Івана Блажкевича, дир. Яр. Колтунюка, дир. Дениса Коренця, дир. Юліяна Шепаровича.* Заст. членів: Надз. Ради вибрано: д-ра Степана Біяна, Володимира Целевича, проф. Ілярія Бриковича, дир. Костя Вишневського, дир. Івана Мартюка і дир. Івана Кузіва. До Комісії Контрольної вибрано одноголосно: о. крил. Дамяна Лопатинського, д-ра Степана Федака і д-ра Юлія Савчака.

Замкнув Загальні Збори провідник нарад д-р Михайло Волошин, подякувавши прихильним за участь у нарадах та висказавши побажання дальшого розвою нашій централі.

СУКНА
РУДОЛЬФ СВІТАЛЬСЬКИЙ — ТАДЕЙ ГАЄР
Львів, Баторія 20. — готель Саський.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ПЕРШОРЯДНИХ МАТЕРІЯЛІВ МУЖЕСЬКИХ.
Ціни низькі. — Догідні умовини сплат. — Кооперативам відповідний рабат.

Насіння „Народньої Торговлі".

Знову замаяли по наших містах і селах гарні кольорові насінні плякати „Народньої Торговлі". Головно притягає очі прохожих нового видання прекрасний плякат насіння городини і квіток.

Ці плякати є найкращою рекламою для наших кооператив.

Тисячами розійшлися по краю також цінники (катальоги) насіння „Народньої Торговлі".

Підчеркуємо з приємністю, що цінники „Народньої Торговлі" в нічім не уступають чужим цінникам. Завдяки докладним поученням про культуру ростин ці цінники є добрими і необхідними підручниками для городників і для селян.

На першій сторінці цінника „Народньої Торговлі" видрукована заява Дирекції, що „Народня Торговля" піддає праці в насінному відділі контролі представника хліборобства, себто Краєвого Господарського Товариства „Сільський Господар" у Львові і контролі Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові. Відпоручники тих двох установ ствердили, що „Народня Торговля" має насіння тільки найдобірніше, що вона дуже точно перевірює ужиткову вартість продаваного насіння, та що **„насіння „Народньої Торговлі" є свіже і гарантує хліборобам при вмілій, добрій управі повний успіх з плекання польових, городних і квіткових ростин."**

Тому і Редакція нашого часопису щиро поручає нашим Шановним Читачам **насіння „Народньої Торговлі".**

ВИЖГОРОДОК.

Історія всієї Православної Церкви в історії одної церкви

II.

Історія церкви у Вижгородку давня і сягає у глибину віків. Цікава вона сама по собі та необхідна її знати для того, щоб до дна зрозуміти події з 10. і 11. червня 1935 р.

Беремо до рук твір Тадея Яна Стецького „Волинь", що написаний по польськи у 1861 р. Автор описує, що у Вижгородку, де він був особисто, з давніх памяток „збереглись лише незелик стародавній мурований костелик та ледви замітні останки давнього замку. Костел у Вижгородку, невеликий своїми розмірами, без ніякої вежі й копул, має чар стародавности. Фундатором його мав бути (1760 р.) Войцех Ржищевський. Але судячи по стилю будови, слід припускати, що він сягає значно давніших часів. Ржищевський мабуть лише реставрував його та відновив". Далі автор згадує, що „в тій скромній сільській святині" він бачив переважно ріжні портрети й малюнки, звязані з генеальоґією пів Ржищевських. Стецький ще раз підчеркує малі розміри костелика, згадуючи, що „щойно перед кількома роками здвигнена у Вижгородку обширна мурована церква". Вона стоїть за містом на цвинтарі. З інших джерел знаємо, що ця обширна церква побудована в 1843 р.

Звідкиж взявся у Вижгородку костелик, коли там ніколи не було латинників, а перед Ржищевським ніхто з попередніх власників Вижгородка, кн. Збаражських, там не жив? Коли навіть Стецький твердить, що костелик „без вежі і копул" — стародавньої будови і що його лише „відреставрував" ген. Ржищевський в 1760 р., то ясно, що це була колись православна церковця, яку забрали від православних та переробили на костел. Хіба таке припущення не відповідає також історичній мартирольоґії наших святинь? Зрештою, чи не бачимо, як на наших очах повторюється стара історія? Та ось хочби на Холмщині в 1918-19 р. повстало кругло 150 костелів з колишніх греко-католицьких, пізніше православних церков. Що більше, перемінено там на костели поверх 20 церков таких, що їх збудовано як православні святині вже після скасування унії в 1875 р. Для прикладу наведемо хочби такі місцевости: Біща, Красноброд, Поточок, Тарноватка, Ходивані, Горишів Руський, Комарів, Переспа, Сагринь, Теребінь і турковицький монастир — всі у південній частині Холмщини.

Але лишім давні часи і приглянімось історії вижгородської святині, що значно ближча до наших часів. У кілька літ після перебування Стецького у Вижгородку Ржищевські продали Вижгородок. Нові його власники, що мешкали в іншому селі та не були католиками, забули за фамілійний костелик Ржищевських. Він стояв пустою і почав підпадати руїні. І ось напівзруйновані мури костелика купили православні. Православна Митрополія подає, що купно й перерібка старовинної будівлі „без вежі й копул" коштували 40.000 рублів. Але зате повстав величезний храм, у порівнанні з яким малою видається ця друга церква, що її назвав „обширною" п. Стецький. Не пізнав би він тепер у цьому величезному храмі колишньої старовинної будівлі, „відремонтованої" Ржищевським на малий фамілійний костелик.

Але інші, як видно, пізнали. Бо ось у 1926 р. натиснули деякі польсько-латинські круги на волинське воєводство і воєвода видав був наказ відібрати від православних цю святиню та передати її латинському костелові. Але делеґація

вижгородчане приїхали до Варшави й міністерства віроісповідань змінило рішення воєвідства. Здавалося, що вже будуть мати спокій вижгородчани. Але ось прийшов 1935 рік, коли то православним таки відібрали їх святиню.

(Далі буде).

Ощадно і не рисуючи чистить Вім порцеляну і шкло, але шкло вимагає спеціяльно вогкої шматки. —

Німеччина домагається ґарантій від Англії.

НАРАДА ГЕН. БУЛАВ ВІДБУДЕТЬСЯ НЕБАРОМ.

ЛЬОНДОН, 28. 3. ПАТ. Як подає Райтер, підчас ранішної розмови Іден поінформував Рібентропа, що наради британської та французької ген. булав зачнуться мабуть до 10-ти днів.

Рібентроп звернув — як кажуть — увагу, що коли британський уряд дотепер чується зв'язаний локарненським договором, то він має обовязок боронити не лише ненарушности бельгійських і французьких кордонів на випадок німецького нападу, але теж німецьких кордонів на випадок французького нападу.

На це Іден буцімто відповів, що Німеччина виповіла локарненський договір і тому британська запорука дотичить лише Франції й Бельгії. Одночасно подають, що Іден і Рібентроп вирішили не дискутувати над контрпропозиціями Гітлера аж до половини травня. До того часу надіються злагіднення розбіжности між Францією й Німеччиною.

ПЕРЕД ЛІКВІДАЦІЄЮ ГРАНИЧНИХ КОНФЛІКТІВ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

ТОКІО, 28. 3. ПАТ. Як подає агенція Д. мередипльоматичні кола переконані, що вночорні випадки під Чанг Ліґ Тсо вдасться зліквідувати дипльоматичним шляхом. Згідно з вістками, що їх отримало японське міністерство закордонних справ із Тсинг Кіанг нема загрози, щоб ситуація погіршала.

Перед страченням Гавптмана.

Ґубернатор Гофман одержав від жінки Гавптмана письмо, в якому вона просить, щоби помилував її чоловіка, інакше вона вбє свою дитину і відбере собі життя. Ґубернатор відкинув це прохання і велів Гавптманову замкнути до превенційного арешту. Одначе поліція не може її знайти.

Тимчасом у місті Трентон готові вже до страчення. Кат Ґрайт приїхав уже на місце. Екзекуція відбудеться не як звичайно в салі смерти, але у вязничній салі, щоб уможливити доступ більшій скількости людей. На екзекуцію допустять коло 80 журналістів, хоч зголосилось 500. Одно фільмове підприємство запропонувало 100.000 долярів за виключне право сфільмувати страчення Гавптмана.

З далеких сторін прибувають до Трентону масові юрби людей. А що в місцевих готелях може поміститись найбільше 300 осіб, побудовано довкола міста величезні шатра. Купці із Трентону звернулися до ґубернатора з прохачним відложити страчення, але із чисто торговельних причин, бо хотять довше робити інтереси.

Ширіть наш часопис!

З відчитової салі.

СЕЛО І МІСТО.

На „Молодій Громаді" для її членів відбувся дискусійний вечір на тему „Село і місто". Реферат виголосив **ред. Лев Лепкий:** реферат був цікавий змістом та виголошений плавко, живо, з темпераментом. Ілюстрований численними прикладами з буденного життя. Автор доказував головну тезу, що ми, українці, є народом сільським і що через брак сильного українського міського елементу, з міською вдачею і міськими звичками, ми зазнали і далі зазнаємо найгірших невдач. Незнання міста, острах перед містом, як якоюсь потворою, від якої відусіль грозять небезпеки, були головною причиною втрати Львова у 1918 році; у вуличних боях найкращий вояк ставав незаряджений, не вмів теж використати міського терену так, як уміли це польські вояки, що рекрутувались з міського елементу. Навпаки у відкритому полі чи в лісі — українські вояки все провадили вищість. З села ми привезли до міста теж лише кепські сторінки. Позбулися добрих прикмет селянської культури (напр. фразеольоґія, головно при привитаннях та прощаннях, при столі і т. д.), зате нахапались чужих обичаїв, чужих висловів, та ще й викривили їх. Зависть до земляків, які збагачуються, лін до сварки з питомим для села критерієм, що „виграв" той, за ким було „останнє слово", — дрібничковість, повільність, — все це навички села, які покутують у нас у місті. Навіть до каварень ми ходимо, як селяни до корчми: щоби подивитися, хто там є, щоби самому показатись та щоб голосним оповіданням своїх справ звертати на себе увагу. І неділю ми переводимо здебільша так, як селяни: щоб якнайдовше виспатись, найкраще попоїсти та не виходити з хат на світ Божий. Не витворили ми традиції першої інтеліґентської ґенерації — священичих домів, що взорувались дещо на польських дворках, — і не витворили ніякої традиції українського міста. Місто у нас не є звязане з селом так нероздільно, як напр. у мадярів, в яких і селяни і багачі-аристократи спільно привязані до рідного фольклору та до скарбів рідної землі. Через те сільський елемент розпливається у чужому міському середовищі, а наші письменники й мистці залюбки беруть тематику до своїх творів з зажордонних міст, поминаючи галицьке місто.

Ввесь реферат був навіяний песимізмом, але мав чимало переконливих аргументів. У дискусії брали участь: **ред. Р. Купчинський, ред. І. Кедрин, інж. Ганасси, д-р Б. Гнатевич, д-р Карпинець, п. Мельничук, дир. Мартюк, інж. Сіцінський** та ін. Дискусія обертала довкола двох справ: яка є ріжниця між „селюхами" та „міщухами" і в чому вона проявляється, — та які причини склались і далі складаються на формування української вдачі.

КНИЖКА ВІДЗНАЧЕНА ЦЬОГОРІЧНОЮ НАГОРОДОЮ „Т-ВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ"

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

ІРИНИ ВІЛЬДЕ —

що тільки одна дістала цього року літературну нагороду.

Подяка.

Одним почитаюся до обовязку зложити подяку Товариству взаїмних обезпечень на життя „КАРПАТІЯ" у Львові за скоре й без зайвих труднощів виплачення повної обезпеченої суми по майному бл. п. мужеві з. Миколи Пиндзиці, тамтешнім в Іленні п. Велдіж.

Скоре й акуратне виплачення обезпеченої суми уповажнює мене поручити це одиноке українське Товариство обезпечень на життя „КАРПАТІЯ" у Львові найширшим колам української суспільности.

Анна Пиндзиця.

1774

ЖІНОЦТВО ЛЬВІВЩИНИ ОРГАНІЗУЄТЬСЯ.

Товариство „Сільський Господар" і „Центросоюз" у Львові почали планову працю над організацією жіноцтва в своєму районі. Львівщина — повіт дуже занедбаний. Просто аж дивно, що у великому Львові так мало охочих до праці над селом. А тут цеї праці треба більше, ніж деінде. Всеж таки праця вложена в організацію приносить успіхи.

В часі останніх трьох місяців відпоручниці „Сільського Господаря" уладили 21 жіночих анкет у селах: Черепині, Старому Селі, Водниках, Будькові, Лопушній, Селиськах, Толщеві, Васкові, Кугаєві, Жиравці, Городині Великій, Пустомитах, Зашкові, Підсадках, Поршні, Лісневичах, Сторокятині, Ременові, Вислобоках, Сороках. Переведено люстрацію курсів у Зашкові, Запитові і Борщовичах. Налагоджено працю в районі філії „С. Г." в Городку і Керниці. При 11 кружках „Сільського Господаря" основано секції сільських господинь. Переведено підготову до конкурсів секції жінок при кружках „Сільського Господаря". При 6 кружках „С. Г." уладжено господинські курси: В Борщовичах курс трикотарський та крою й шиття, Зашкові курс трикотарський і куховарський, Сороках курс вишивок і мережання, Поршні курс куховарський, Селиськах курс трикотарський, Запитові курс трикотарський і куховарський. Учили пані Орист й Іванка Михайлівні, Олена Черніївна, Слава Сайовська і Дарія Коритківна. Ученниці на всіх цих курсах навчилися д. багато. З жалем прощали вони своїх учительок, які працювали для них справді з великою посвятою.

Дня 20. ц. м. відбулася заходом львівської Філії „Сільського Господаря" перша жіноча господарська анкета у Львові. Були заступлені 22 села з 54 представницями. Провадила Настя Гуцало, господиня з Старого Села. Центросоюз заступив дир. Творидло, Централю „Сільського Господаря" д-р Кононенко. Були теж представники кооперації з околиці. Реферат організаційний і кооперативний виголосила пані Домбчевська Ірина, фахово господарський інжинер-агроном Оксана Дучимінська. По рефератах відбулася дискусія, в якій забирало голос багато представниць сіл та о. Ковалюк, голова філії „Сільського Господаря" Львів, дир. Творидло і пані д-р Кононенко. Видно було велике зацікавлення господарськими справами, курсами, конкурсами і жіночою пресою. Тогож дня створено повітову секцію сільських господинь при філії „Сільського Господаря" у Львові. Варто зазначити, що секція господинь з Водник привезла зібрані від членів гроші і закупила комплет господарської бібліотеки. Поодинокі господині закупили теж господарські книжки для себе. Це вже вказує на зрозуміння ваги книжки і преси у жіноцтва.

Треба надіятися, що ця фахова господинська організація при філії „Сільського Господаря" на повіт Львів скоро розвинеться і стане одною з кращих господинських організацій у краю.

Наслідки „ревеляцій" п. Палієва.

Пишуть нам з Копичинець:

П. Дм. Паліїв перечислився, коли думав, що своїми „ревеляціями" збільшить число своїх однодумців. Напевно не знав ще п. Паліїв смаку читачів української преси, пускаючи на сторінках „Батьківщини" жалюгідні „ревеляції". Українські читачі на провінції люблять пресу, яка містить на своїх сторінках статті виховні, підбадьоруючі, такі, що вливають гарт у приноблену щоденними злиднями душу. Взаємної грызні, підюджування, оклеветування, цьку вважна провінція не тільки не любить, але все те просто ненавидить.

Про це можна переконатися в краю на кожному кроці. А про правдивість цих тверджень найкраще засвідчить ухвала Виділу Спортового Т-ва „Стріла" в Копичинцях, яке то товариство удержує гарно уладжену домівку для своїх членів, для яких передплачує поважне число газет та журналів. Отож **Виділ „Стріли" на своїм засіданні дня 22. березня ц. р. одноголосно рішив усунути з домівки часопис „Батьківщину"** за поміщування на її сторінках статтей, які своїм змістом приносять велику шкоду українській справі.

Ця постанова Виділу „Стріли" свідчить гарно про почуття його відповідальности за виховання душі молодих спортовців, котра повинна бути все здорова у здоровому тілі.

Протижидівські заворушення

коло Кракова.

В Лішках коло Кракова дійшло в ночі з понеділка на вівторок до протижидівських заворушень. Вибили кілька шиб і здемолювали одну крамницю. Крім того невідомі люди поперетинали телефонічні дроти. Поліція арештувала кілька свідків.

ВИЙШЛИ НА ВОЛЮ З БЕРЕЗИ.

В останній хвилині довідуємося, що з Берези Картуської вийшли на волю: проф. Малої Семинарії у Львові мґр Тесля, Масляк та інші.

АБІСИНЦІ ЗІСТРІЛИЛИ ДВА ІТАЛ. ЛІТАКИ.

АДІС АБЕБА, 28. 3. ПАТ. Із офіціяльних джерел повідомляють, що підчас останнього бомбардування Кворому й Ульдії абісинці зістріли два італійські літаки.

ІТАЛІЙЦІ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ.

РИМ, 28. 3. ПАТ. Півурядові кола заперечують вістки, начеб італійці бомбардували Гондар і шведський амбулянс біля Гов. Заперечують теж начеб абісинська ватага, яка напала на голяндський амбулянс і при цьому збила 17 людей, була на італійській службі.

НОВИЙ СТАВЛЕНИК МОСКВИ В МОНГОЛІЇ.

МОСКВА, 28. 3. ПАТ. ТАСС повідомляє з Улан-Батор: Виконавчий комітет совітської Монголії на прохання премієра Гуендуна дав йому відпустку на необмежений час з огляду на поганий стан здоровля. Новим премієром вибрали одноголосно предсідника виконавчого комітету Амбра, його заступником Доксова.

Повідомлення. Повідомляємо, що впровадили ми на теперішній весняний сезон 1) імпреґнований плащ з ґабардини зол. 17, 2) камгарнове убрання зол. 55, 3) англійська нагортка зол. 50. Фірма А. Віттельс, Львів, Рутовського 7. За якість і виконання ручимо.

14/113

СТРІЛЯНИНА В КІНІ.

В однім з найбільших кін в Каїрі дійшло в пятницю до великої авантюри. В кіні висвітлювали вперше фільму з картинами з Мекки і Медини. Коли магометани побачили памятки по Магометі на екрані витягнули револьвери і почали стріляти до екрану. Висвітлювання фільми перервали, кіновий оператор помер у шпиталі, дві особи і трьох кінових службовиків умирає.

2.000 ЛЮДЕЙ ПОМЕРЛО З ГОЛОДУ.

ШАНҐГАЙ, 28. 3. ПАТ. В окрузі Ган-Кіянг на північ від Кейчен померло з голоду коло 2.000 осіб.

Дешеві білі дні

з 40% знижкою цін улаштовує

Галицький Магазин Новин

Львів, Галицька 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0·33	Атлас постел. 90 ш.	1·35
Полотно 80 шир.	0·60	Атлас постел. 150 ш.	2·35
Мадаполям 80 шир.	0·80	Мережані пошевки	1·80
Мадаполям 90 шир.	0·95	Простирала ковдр мер.	4·50
Шифон 80 шир.	0·80	Простир. ковдр. корон.	5·20
Шифон 90 шир.	0·90	Обрусове біле	1·90
Зефір сірий	0·55	Обрусове колір.	2·10
Зефір на сорочки	0·75	Обруси з френдзл.	2·50
Поплеліна на сорочки	1·20	Столовий гарніт. 6 ос.	6·—
Поплеліна шовкова	1·60	Серветки	0·20
Перкаліна колірова	0·65	Вафлеві ручники	0·28
Димка на підшванці	0·65	Кухонні ручники	0·50
Полотно на простирал.	1·25	Стирки корчинські	0·45
Простирала відпас.	1·90	Хустинки до носа	0·15
Всип рожевий 90 ш.	1·05	Мужеські хустинки	0·35
Всип рожевий 150 ш.	2·20	Канґ пінові	2·50
Веба червона 90 ш.	2·—	Сінники	3·—
Шифон на постіль 90 ш.	0·95	Ковдри сатинові	9·—
Шифон постел. 150 ш.	1·70		

УВАГА: Вже дістали ми величезний вибір найновіших весняних і літніх матеріялів і продаємо їх по найнижчих цінах. При закупні товару від 5 зол. — задурмо білети до першорядних кін.

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою посліплатою.

Засудили адв. д-ра Лякса.

У суботу вполудне в станиславівському суді закінчилася карна розправа проти адв. д-ра Ігн. Лякса, обвинуваченого в ріжних ошуканствах. Суд признав підсудного винуватим ошуканства на шкоду Кровіцького й Олесницького, Тіґера, Бурія та Важинського, увільнив його лише від зарзиів на шкоду жидівського тва народніх і середніх шкіл і вимірив йому загальну кару пять літ вязниці враховуючи вже сюди злагіднення кари на основі амнестії, на втрату громадянських прав на пять років і на втрату права виконувати адвокатські обовязки.

У мотивах присуду приняли як обтяжуючу обставину більшу кількість злочинів і те, що підсудний як адвокат не повинен був допуститися таких великих провин.

НОВИНКИ.

— **На уфундування вітражу в Успенській церкві** з приводу 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили дальше в Адмін. „Діла": Стефан Шах, директор ґімназії з Перемишля, 6 зол., Стефан Янішевський, машиніст друкарні „Діла", 5 зол. Разом зложено зол. 429.—.

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломаґа — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 25-115

— **„Про плекання квітів і прикрашування бальконів"** говоритиме п. Олена з Бережницьких Будзова на Ширших Сходинах Кружка ім. Ганни Барвінок, Львів, вул. Мохнацького 12, в середу, 1. квітня в 6. год. попол. Гостям раді. — **Старшина Кружка.**

— **Засідання Комісії нової історії України при Історичній Секції НТШ** відбудеться в четвер, дня 2. квітня в год. 6-тій вечором у Бібліотеці НТШ.

— **Свято в честь Софії Русової.** Товариство „Українська Захоронка" і „Рідна Школа" у Львові повідомляють українське громадянство, зокрема всіх приятелів молоді, що дня 7. квітня ц. р. відбудеться у салі театру Ріжнородностей велике свято в честь Софії Русової. Подробиці подадуть афіші.

— **З музичного життя.** В рямцях свята для вшанування 80-ліття уродин Софії Русової відбудеться у пятницю 3. IV. ц. р. в год. 7.15 веч. у салі Театру Ріжнородностей концерт учениць проф. Ґалі Левицької. Участь беруть піяністки: Лідія Дудко, Надія Калинович, Марта Колтунюк, Марта Кравців, Ірина Селезінка і скрипачка Леся Деркач, уч. проф. Москвичева.

— **Молодь української державної ґімназії в Перемишлі** відсвяткує память Т. Шевченка концертом, що відбудеться 30. ц. м. у власній салі. Поч. 18. год.

— **Сокільський вечір** уладжує рухаюкове Т-во „Сокіл III" у Львові в неділю, 29. ц. м. в салі Захоронки при вул. Городецькій ч. 95. Початок год. 18.

— **Традиційний „Солодкий Базар".** Кружок Р. Ш. ім. Ганни Барвінок у Львові влаштовує традиційний „Солодкий Базар" у Велику Пятницю, 10. квітня ц. р., від 9. год. рано до год. 19. До Вас, дорогі громадянки, й до Вас, бувші учениці дівочої школи ім. Т. Шевченка у Львові, а також до всіх симпатиків Кружка звертаємося з гарячим проханням: підпомогти наш базар, як щороку, Вашими дарами. Памятайте, що весь дохід призначений на вдержання найдавнішої української школи Р. Ш., а також і на допомогу для бідних учениць Вашими жертвами даєте підтримку важній національній установі, а двом соткам дітей даєте спромогу покінчити науку в Рідній Школі. Дітки в натураліях, або грошеві прохаємо слати на адресу: Кружок ім. Ганни Барвінок, Львів, Мохнацького 12. Побажані: мясиво, дріб, паски, печиво, бабки, торти, солодощі. — **За Старшину Кружка: О. Ціпановська,** голова, **Д. Вергановська,** писарка.

— **Перші у нас представлення діточих опер** відбудуться в днях 3., 4. і 5. квітня (пятниця, субота, неділя) пополудні в год. 3.30 в салі Театру Ріжнородностей. Заповіджені вистави в днях 1-го і 2-го квітня не можуть відбутися з огляду на приготування до ювилею С. Русової 2-го квітня. „Діточі опери", а саме: „Червона Шапочка" Кюї (написана, до речі, для останнього російського царевича і йому присвячена) і „Лисичка, Котик та Півник" нашого Стеценка будуть першою того роду імпрезою у нас. Велике зацікавлення нею не тільки поміж шкільною молоддю, але й серед старшого громадянства вказує на те, що ідея влаштування діточих опер, піднята „Рідною Школою", була дуже на часі і що всі намічені вистави будуть мати велику фреквенцію. За білетами вступу зголошуватися до Редакції „Світа Дитини", вул. Зіморовича (ріг Коральницької), телефон 257-87. При вступі перед самою виставою білетів не буде можна дістати.

— **Реґіональний музей** має повстати в Дубні. Збирати до нього мають памятки з дубенського повіту, з часів козацьких воєн та повстань Косцюшка, листопадового та січневого.

— **Для конкуренції з Маслосоюзом.** Як повідомляє „Всхід", в підгаєцькому повіті замітний в останньому часі оживлений молочарський рух. У Польській Волі (гром. Винниківчик) відкрито польську районову молочарню, що міститься в людвому домі, займаючи пять простових убікацій. Відкрив молочарню підгаєцький староста Вл. Сардецький в асисті пос. Жиборського, польського духовенства і вчительства.

ПРИ БОЛІ ГОЛОВИ

Аспірина, тепер препарат краєвий.

ASPIRINA (BAYER)

Можна дістати у всіх аптиках. Ціна за 6 табл. тепер уже тільки зол. 0.90, за 20 табл. зол. 2.25.

— **Менші доходи, більші пенсії.** Міська рада у Львові підвищила пенсії президента міста із 1.251 зол. до 2.100 зол., а віцепрезидентів із 700 до 1.500 зол. місячно. Вправді доходи міста в останніх роках значно зменшились, одначе міська рада уважає становища президента і віцепрезидентів такими важними, що рішили за них ліпше ніж досі заплатити.

— **„Товариство школи людової"** проявляє дальше плянову діяльність у Сх. Галичині. Золочівський повіт поділено на такі організаційні осередки: Білий Камінь, Гологори, Красне, Куткір, Олесько, Сасів, Соколівка, Скварява і Золочів. Крім того мають повстати дальші осередки в Підгірцях, Колтові, Ляцькім і Новосілках. У Станиславівщині створено станицю Т. Шк. Л. у Журиках. Оживилася теж філія цього тва в Чорткові, що розпоряджає маєтком вартости 140.000 зол.

— **Наука в ліцеях.** Міністерство освіти виладило вже програму навчання для ліцеїв, що мають заступити дотеперішні 6 і 7-му клясу середніх шкіл. У ліцеях наука буде значно поширена. Замісць дотеперішніх двох чужих мов буде введена мова третя. У ліцеях клясичного типу крім латини буде обовязкова наука грецької мови.

— **Новий „польський дім"** побудовано в Тисьмениці пов. Товмач. Дім є поверховий і має кімнати та простору салю на 500 осіб.

— **Напад на адвоката.** У пятницю вечором на адвоката д-ра Степана Булика в Сколім, як він із жінкою вертався до своєї хати при вул. Пілсудського, напало двох людей та вдарили двічі в голову. Д-р Булак здогадується, що то були особи, проти яких він веде судові справи. Поліція веде слідство.

OLEUM PETRAE

„Glimar"

До гиґієни волосся

Очищена нафта, зовсім без запаху, скоро висихає. Усуває радикально парші, зміцнює волосся, має всі прикмети знаменитого косметичного засобу.

Заступників шукаємо.

„Glimar"

С-ка з обм. відп.

Львів, ул. Баторія 26.

Понеділок, 30. березня 1936.
У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ бонова вистава
Ціни найнижчі! Бонові знижки важні.

„Пригода в Ґранд Готелю“
оперетка Абрагама з І. Кульчицькою

— **Хмаролім у березні.** Над Самбірщиною перетягла 27. ц. м. велика буря з хмароломом і громовицею. Хуртовина лютилася найсильніше над Старим Самбором, де грім убив два коні і поразив двоє людей, що працювали в полі. Місцями падав град. Злива ушкодила дороги та мости, а буря знищила на значному просторі телеграфічні дроти. Перед бурею було на самбірському Підкарпатті літнє тепло, після бурі сильно похолодніло.

— **Краєва хроніка.** В будинку окружного суду в Перемишлі вибухла пожежа і знищила одну кімнату президіяльного бюра. Причиною вогню була лиха будова комина. — У Воді Якубовій пов. Дрогобич Андрієві Кулинякові хтось украв із скрині 7.000 долярів, які він привіз з Америки, щоби купити собі землю. — Біля Печеніжина пов. Коломия згоріло 7 гектарів державного ліса. — Крізь границю біля Снятина переїхав з Польщі до Палестини транспорт жидівських еміґрантів. — Касієра суспільної обезпечальні в Дубні, Германа Каненберга засуджено на 2 роки вязниці за спроневірення 1.700 зол. — В Нов. Іванчичах пов. Луцьк згинув у млині трагічною смертю Олександер Макаревич, кинений трансмісійним поясом між колеса.

— **Комуністичний гурток** зліквідувала поліція в Станиславові. Арештовано Саломона Листа, торговельного помічника, Ефроіма Фішля, годинникаря, та сестри Сару, Ірину й Іну Райхман, абсольвентки торговельної школи. Всі займ'лися комуністичною аґітацією.

— **Число медведів у Польщі.** На основі останніх обчислень, які перевели ловецькі кола, на терені Польщі живе тепер 275 медведів. З того на східні Карпати припадає 256 штук, на Полісся 15, а на Татри 4 штуки, які часто переходять на чехословацьку сторону.

— **Асекураційні ошуканства.** Перед окружним судом у Тернополі відбувся процес Владислава Кшечковського, б. асекураційного урядовця в Золочеві, що побрав асекураційне відшкодування в сумі 3.770 зол. і 2.460 зол. за фікційні пожежі в Красносільцях і Чишках. Разом з ним засіли на лаві обвинувачених Ольга Пештакова, приятелька Кшечковського, що помагала йому в ошуканстві, та Ян Поляк, б. асекураційний урядовець з Тернополя, що хотів побрати асекураційне відшкодування за фікційну пожежу у Весолівці, одначе цього наміру не виконав. Кшечковського засуджено на 3 і пів року вязниці, Пештакову на 2 роки, а Поляка на 6 місяців, усіх з утратою громадянських прав.

— **Поліція вимушувала зізнання.** Окружний суд у Пинську на виїздовій сесії в Косові розглядав справу поліцистів Боровського, Чесека і Богданського, обвинувачених у вимушуванні зізнань. Розправа виказала вину поліцистів і тому першого з них засуджено на 2 роки, а двох других по року вязниці з пристосуванням амнестії.

— **Траґічний скок двох летунок.** На летовищі під Москвою пописувалися дві комсомолки, Люба Берлін і Тамара Іванова, скачучи з літаків на висоті 2.000 метрів. Їхні скоки були дуже ризиковні, бо 1.800 метрів летіли стрімголов із замкненими легкопадами, які отвиралися щойно на 200 метрів понад землею. Хотячи побити рекорд, обі летунки за пізно отворили легкопади і попадали як кулі на землю, вбиваючись на місці. Вони належали до найвідважніших совітських пільотів. Любі Берлін виконала при помочі легкопаду 49 скоків, її товаришка 46.

— **Катастрофальна зустріча двох кораблів.** На Атлянтійському океані недалеко північно-західного побережа Анґлії затонув французький корабель „Боре“, зударившись серед мряки з еспанським кораблем. Із 22 людей залоги 20 кинулося у воду і півтретя години розпучливо пробували держатись на поверхні води. Капітан корабля з двома моряками дістались до Уельсу у графстві Норфольк. Французький корабель „Кадуцеус“ урятував двох моряків. Доля інших покищо невідома.

— **Летунські катастрофи.** Біля Ліндгерсту у графстві Гемпшір розбився літак, що пробував осісти на лісній поляні, причому згинуло 5 осіб. — Поблизу вулькану Попокатепетль у Мексику згорів пасажирський літак, причому згинуло 12 осіб. Між пасажирами були князь Адольф і княжна Єлисавета Шавмбурґ-Ліппе. — Над летунським майданом у Якцїцах під Бидгощем військовий літак дістався у коркотяг і впав на землю, розбиваючись на дрізки. Пільот капраль Шульц і обсерватор ппор. Корсак згинули на місці.

— **Вулиця негуса.** Мешканці одного з передмість Білгороду, що зветься Нові Београд, без дозволу міської ради надали головній вулиці тієї дільниці назву абісинського цісаря Гайле Селясіє.

— **Досліджують тайну довговічности.** Мадярське статистичне бюро переводить анкету, щоби прослідити тайну довговічности. До всіх мадярських громадян, що переступили 90-ий рік життя, статистична влада вислала відповідні квестіонарі, що складаються із 63 запитів. На кожний запит всі довговічні мешканці мають дати докладну відповідь. На основі одержаних відповідей бюро хоче устійнити бодай загальні умовини, що сприяють довголітному життю.

— **Літературні нагороди в Болгарії.** Літературна секція мініства освіти в Софії признала за 1935 р. літературну нагороду, 10.000 левів, Тодорові Влайкову за його спогади „Моє життя“. Влайков, почесний голова т-ва письменників, минулого року святкував 70-ліття уродин. Спогади його дуже цікаві, як літературні, політичні та культурні причинки духового розвитку Болгарії. Театральну нагороду одержали Добрі Неміров, Дим. Ґімджінський та Іван Балканов. Крім того одержали нагороду за літературу для молоді Дора Ґабе, Добрі Неміров, Асен Разцветніков і Светозар Димітров.

— **Торговля йорданською водою.** При обряді хрещення наймолодшого анґлійського принца, сина князя Кенту, вжито води з ріки Йордану. Одначе також звичайні смертельники в Анґлії мають змогу дістати правдиву йорданську воду. Одна льондонська фірма, що торгує церковними річами, продає теж йорданську воду, яку спроваджує у запечатаних фляшках із Палестини. Окремий документ гарантує її оригінальність. Торговля йорданською водою приносить неабиякий зиск, коли зважити, що одна її фляшка коштує в Льондоні пів фунта штерлінґів (коло 13 зол.), хочі наповнення із самої ріки не коштує майже нічого і її імпорт вільний від мита. Одинокі кошти імпорту зводяться до ціни фляшки і коштів транспорту.

— **Сензаційне відкриття проф. Штайнаха.** Як повідомляє „Наєс Вінер Журналь“, відомому віденському вченому проф. Штайнахові удалось зладити гормон, що усуває сексуальні забурення у мужчини. Після інекції цього гормону вислід лікування виступає вже в другому тижні. При повторюванні інекції успіх тревае півтора року. Цей сензаційний успіх є завершенням експериментів, які від довшого часу ведено у фізіольоґічному відділі біольоґічного заведення віденської академії наук. Проф. Штайнах відомий досі із своїх лікувальних метод, що мають на меті відмолодити людський організм. Нове його відкриття має неменше далекосягле значіння в науці медицини.

— **Відмолодили міліонера.** Нюйорська преса повідомляє, що 99-літній міліонер Рокефелер підвався операції задля відмолодження. Операція, до якої вжито залози із двох малп, удалася. Не зробила очевидно з нього молодика, але позволила Рокефелерові проходжуватися і займатися дальше інтересами.

— **Ріжні вістки.** В Палестині мають відкрити на днях палестинську радіостацію. — На стації Калінін (Росія) наїхав паровіз на групу робітників, причому згинуло кільканацять осіб. — У Красноярську засуджено за шпигунство в користь Японії начальників залізничих магазинів, Брайдзова і Вічурма, на розстріл, а кілька інших осіб на довголітну вязницю.

ДРУКАРНЯ „ДІЛА“
Львів, Ринок 10. Тел. 229-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

ДИВОГЛЯДИ.

ДИТИНА ІЗ ЗРОСЛИМИ УСТАМИ.

У Стокгольмі у шпиталі прийшло на світ нормальна дитина, яка мала зрослі уста так, що не могла відчинити губи. Губи були засклеплені болоною. Треба було зробити операцію, розрізуючи уста.

НАВІЖЕНИЙ ТАНЦЮРИСТ НАШОВ СВОЮ ПУБЛИКУ.

До Капштадту приїхав світовий рекордист танцю Альфредо Фернандо. Там танцював він 12 днів без перерви, але майже без овдиторії. Тамошні мешканці зовсім не цікавляться такими осягами мешканці зовсім не цікавляться такими осягами і бідний Фернандо згадував свої успіхи в Нюйорку. У велитенській залі на Мадісон Сквер, де він протанцював 21 днів і 21 ночей зібралось за той час півтретя міліона глядачів, що платили за вступ на це видовище від 5 центів до 5 долярів. Міліонери, що сиділи найближче, пили шампана та курили дорогі цигари. 40—50 жінок стояло весь час у черзі, щоб перетанцювати кілька тур з невтомним Дон Альфредо. Він переробив ногами 8500 танців з 5000 ріжними жінками. Між іншими були там славні фільмові зірки як Мері Пікфорд і Лілліна Гервей. В останніх днях ішла заклади від 25 до 50 дол. чи Дон Альфредо зможе ще похвалитись бадьорим вальсом. У 18-ім дні „король краваток“ Оберлєндер запропонував йому 150 дол. за відповідне темпо і Альфредо виграв заклад при оплесках 20.000 розревілих глядачів. Танцюрист їв і пив, танцюючи, зливав себе сельтерською водою та намазував саліцилевою вазеліною; викурював 300 папіросів денно і що дві години змінив білизну, яку діставав від ріжних фірм задурно. Від жінок дістав 5000 листів, здебільша з пропозиціями подружжя. Але всі ці листи... відкривала і читала його жінка. Після виграного реборду його засипали квітами, лаврами і дарунками. Сім днів підписував автограми своїм звеличницям і за кожний підпис діставав гонорар. Цього року хоче він похвалитись своєю видержливістю у Йоганесбурґу, де приготовляють на осінь виставу. Але здається, що у Південій Африці люди мають більше тверезого розуму, ніж у Нюйорку.

„ҐМІНД“

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків трівожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай прочитає книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ГМІНД“

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол., з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла“, **Львів, Ринок 10.**

Дописи.

КОПИЧИНЕЧЧИНА.

Шевченківські концерти. На поклик виділу філії Т-ва „Просвіта“ улаштували читальні у цілому ряді сіл концерти у 75-літні роковини смерти Т. Шевченка. В програму концертів входили реферати про життя і творчість Т. Шевченка, декламації творів поета і виступи читальняних хорів, які в останньому часі зростають. На закінчення тих обходів у честь Т. Шевченка улаштує філія Т-ва „Просвіти“ при співучасти читалень з Копичинець-Баворівщина, зі Сухоставу, з Гадинковець, Т-ва „Боян“ з Копичинець і Т-ва „Сільський Господар“ з Яблонова, де читальню перед кількома роками розвязали, повітовий концерт, який відбудеться дня 5. квітня ц. р. в год. 3-ій попол. в салі Народнього Дому в Копичинцях. В програму концерту ввійдуть збірні виступи кількох хорів, інсценізації творів Т. Шевченка, збірна декламація 10 осіб та продукції поодиноких хорів і орхестри. Громадянство повіту і Копичинець повинно масовою участю дати доказ своєї глибокої пошани памяти генія України.

ТЕРЕБОВЛЯ.

Концерт у 75-ті роковини смерти Т. Шевченка. Дня 8. ц. м. місцева чит. „Просвіти“ улаштила свято з нагоди 75-их роковин смерти Т. Шевченка, на яке зложились: вступне слово д-ра А. Заплітного, дві пісні на бандурі о. Нагаєвського з Залаєв, хорові і музичні точки та декламації, які виконали добре. Цей концерт з деякими дорученнями повторили при вільних вступах 15. ц. м. Місцеве громадянство і селянство з сусідніх сіл взяло з обох святах численну участь.

о.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Антін Лотоцький: БУЛО КОЛИСЬ НА УКРАЇНІ. Історичні оповідання. III. Ростиславичі. Вінету й ілюстрації зладив Петро Андрусів. Бібліотека „Нашого Приятеля", ч. 7. Львів 1936, стор. 79, 8°.

Л. Отаманець: „СВІТАНОК", поезії. Львів, 1936, Вид. „Краса і Сила", ст. 48.

Юрій Липа: НОТАТНИК. Новелі. Львів 1936. Вид. „Народній Стяг", ст. 144.

ЖУРНАЛИ:

ВІСТИ З ЛУГУ, письмо присвячене луговим справам, просвіті і науці. Р. XI., ч. III. за березень 1936. Зміст: Любімо Шевченка і слухаймо його творчих слів! — Приїзджайте на луговий рукамково-спортово-організаційний курс. — Н. Порай: Зміна теперішнього міжнародного положення. — Чому Лугове Свято 24. травня 1936 повинно бути величаве? — З життя Луговоі Організації.

ЖИВАЯ МЫСЛЬ, карпаторусскій журнал политики і культуры. Прага, ч. 14-15 за січень-лютий 1936. Журнал друкує статті в мові російській та українській.

ЖИТТЯ І ПРАВО, вістник теорії і практики. Львів, березень 1936. Р. IX. ч. 1. Зміст: М-р Ярослав Падох: Ґрунтовий процес Гетьманщини XVIII в. — М-р М. Лушпинський: Допустимість знов'лення по постановах ч. ц. п. (арт. 442). — XIII. Загальні Збори С. У. А. — Др Л. Гонкевич: На маргінесі варшавського процесу. — Трагедія адвокатури. — К. Л.: Кутик мови. — Л. Г.: Нова конституція і суди присяжних. — В. Лициник: Нові закони і розпорядки. — З діяльности С. У. А. в Тернополі — Бібліографія. — Посмертні згадки. — Всячина.

МІСІОНАР Пресвятого Ісусового Серця. Жовква, квітень 1936. Р. XXXIX. Ч. 4.

НАШ СВІТОГЛЯД, науково-виховний журнал. Стрий, 22. березня 1936. Р. I. Ч. 7-8.

ДОБРЕ НАСІННЯ ЛИШЕ З ДОБРИХ ВИСАДКІВ. Провідник Степана Циба в городі й полі, на рік 1936. Стрий-Марцинівка. Стор. 32, ф. 8°

Присилайте передплату!

ІЗ СВІТОВОЇ ПАНОРАМИ.

Анкета про Льокарно та війну.

Французький ілюстрований тижневик „Маріян" зробив анкету між пересічними громадянами на актуальну тему Льокарна. Він звернувся до ріжних читачів щоденної преси з такими питаннями: 1) Що таке Льокарно? 2) Що ви думаєте про Бріяна, Гітлера й Англію? 3) Чи віриге, що Ліґа Націй може зміцнити мир?

Головний доставець булок міністра Паґанопа (сини його члени боєвої організації „Круа де Фе") відповів:

— „Льокарно — договір заключений з Італією проти Німеччини. Жиль, що Бріян і Поанкаре вже не живуть. Їх нема ким заступити. Гітлерові вірити не можна. Анґлійці думають тільки за свої інтереси".

Трамваєвий кондуктор сказав:

— Бріян — єдиний чоловік, непідкуплений фабрикантами гармат. Гітлер потребує війни, щоб утриматись при владі. Всі мої товариші думають так само.

Молода красуня зацебетала:

— Льокарно — це італійський юрист, що написав велику студію. Він помер давно. Бріян мав чудовий голос, але він таки був пів-божевільний. Гітлер дуже небезпечний. На народи, які нарушують договори, треба накладати грошеву кару.

Власник кіоску з ґазетами:

— Льокарно — договір, підписаний у тому місці, де Наполеон виграв битву. Бріян хотів за багато доброго і тому його знищили. Гітлер не їсть мяса і неосримальний. Навіть, коли він щирий, не можна вірити його дорадникам. Я вірив у Ліґу Націй до війни з абіссінцями. Тепер ніщо не стримає Німеччини від війни.

За прикладом французького журналу, зробив я собі теж анкету між пересічними громадянами. Мене цікавили такі три питання: 1) Чи буде весна і коли? 2) Чи буде війна і коли? Чи віриге, що буде нам ліпше?

Гемороїди

є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути ті дошкульні терпіння. При гемороїдах вживаємо

Anusol
„Goedecke"

МОЖНА ДІСТАТИ В АПТИКАХ
12 чопків 5 зол. - 6 чопків 3 зол.

Сторож з моєї камениці сказав:

— Я читав, що все, що діється на землі, залежить від плям на сонці. Як буде весна з плямами, то і війна буде скоро і скінчиться, як остання. Чи нам буде ліпше, то ви повинні знати, бо читаєте ґазети, а хоч ґазети...

Пригадав собі, що я працюю в ґазеті, зацукався і каже: „О, спитайте ліпше пана радника..."

Радник зі сусідньої камениці сказав:

— Мій пане! Я за старий, щоб цікавитись такими дурницями, як весною. А до війська теж мене не візьмуть. Ми воюємо все з усіма на всі фронти. І за кожним разом нам гірше.

Моя гарна знайома, що живо цікавиться всіма нашими громадськими справами і закордонною політикою, сказала:

— Щодо весни, то мусите мені дати карту до кіна, бо я мушу... Це врешті вас не обходить. Війна? Ага, я вчора посварилась із своїм нареченим і мушу йому на злість піти з кимсь іншим до кіна. Чи буде нам ліпше, чи гірше? Певно, що ліпше мати одного наречене, а другого в резерві.

Я зібрав таких 100 відповідей, зложив до коперти і вислав до редакції „Нової Зорі" з проханням використати це до чергової статті про гамаксойку, або переслати матеріял просто до Станиславова.

Діоген Бочка.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича

СУДОВА ВИШНЯ:
30. III. Лев з Абіссінії.
31. III. Отаман Пісня.
1. IV. Дівча з Маслосоюзу.
2. IV. Гори говорять.
3. IV. Інвеліди.

В цім році Великдень святкуватиме Театр у Яворові.

Молодий Український Театр „Заграва".
29. III. Лисятичі — Голгота.
30. III. Дрогобич — Голгота.
31. III. Дрогобич — дві вистави Голготи: год. 3. і год. 8.
1. IV. Тустановичі — Голгота.
2. IV. Тустановичі — Голгота.
Від 3. V. пілуть вистави в Самборі.

Великий Міський Театр.

Неділя, 29. III. год. 3.30 пол. Аб. 12. Ціни найнижчі „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Кая Денбовського год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Понеділок, 30. III. год. 8. веч. Аб. 6. Ціни найнижчі „Пригода в Гранд Готелю" виступ І. Кульчицької.

Вівторок, 31. III. год. 8. веч. Аб. 14. Премієра „Ваш кореспондент повідомляє".

Середа, 1. IV. год. 8. веч. Аб. 14. „Ваш кореспондент повідомляє".

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Чорні рожі" з Лілянною Гарвей.
АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевіленд і Ероль Флин).
ВАНДА: „Кохання Фрайлайн Доктор", „Я маю темперамент".
ГРАЖИНА: „Шалений поручник" (Густав Фреліх).
КАСІНО: „Фліп і Флап як поліцаї", „Тайни воєнної маринарки".
КОЛІСЕЙ: „Спогади детектива", ревія „По нашому..."
КОПЕРНИК: „Невидимий промінь" (Борис Карлов) і колірова ґротеска: „Шибеник Петрусь".
МАГУСЕНЬКА: „Невидимий промінь" (Борис Карлов) і колірова ґротеска: „Шибеник Петрусь".
МІРАЖ: „Чортова спокуса" з Джозе Мохікою, „Зміна сердець" з Джанетою Гейнор і Чарлзом Фаренем.
МУЗА: „Епізод" із Павлею Веселі.
ПАКС: „Голгота".
ПАЛЯС: „Відень, місто моїх мрій".
ПАН: „Марія Башкірцев" із Секе Саваєм.
РАЙ: „Їх Експеленція шофер".
СВІТ: „Баль у Савою" та ґротеска з Мікі Мавс.
СТИЛЕВЕ: „Граф Монте Хрісто" й ревія.
ТОН: „Збігець із Яви".
УТІХА: „Рокиболь" і ревія.
ХИМЕРА: „Золотоволосий шибеник"

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
Нюйорк.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Закордонне радіо.

Неділя, 29. березня 1936.

Відень (506,8) 11.15, 12.55 Концерт, 15.40 Квартет, 17.45 „З міста моїх мрій" концерт орх., солісти, 20.30 Давня музика. **Братислава** (298,3) 18.15 Мадярська камер. музика, 20.00 „Колиб я був королем" ком. оп. Адами. **Кошиці** (259,1) 18.00 Словно-муз. авд. для Закарпаття. **Прага** (470.2) 9.15 Сальон. квартет, 10.45 Жін. хор. 12.29 Концерт оп. орх., 19.10 Військ. орх., **Париж** (2618) 13.00 Орг. музика, 14.00, 15.45 Концерт, 20.30 Спів, 11.00 Літ. авдиція, 21.45 „Ле балєд ді монд оксиденталь, ірл. пєса. **Білгород** (437,3) 12.00 Хор, 20.00 Нар. сербський вечір, **Берлін** (356,7) 11.30 Балади відеп. Ґаншільд **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Безжурний поранок, капела, 15.00 Любовна казка в нар. пісоньці, **Ляйпціг** (382,2) 11.00 Година нар. пісні, 15.00 нар. пісні й танки, **Мінхен** (405,4) 9.30 Скрипка, 10.30 Нар. музика, 15.05 Солісти, пісні й форт., **Будапешт** (549,5) 12.25 Оп. орх., 17.00 Сальон. музика, 20.10 Оперетькові мельодії, 21.00 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 1..30, 22.15 Скрипка, 13.10, Вес. муз. авд., **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт, 20.35 „Шімі Верд" оперетка Вазентія та Таліяфієрія.

Понеділок, 30. березня 1936.

Відень (506,8) 16.05 Солісти (муз., спів), 20.00 Симф. концерт, М. Ґрубер сопран, 23.10 Сучасна австр. музика. **Братислава** (298,8) 17.15 Скрипка, 19.30 Нар. пісні, **Прага** (470.2) 12.35 Легка музика, спів, 17.40 Сп. ресіталь, 18.25 Романтична фантазія, Пфайфера — форт., 20.55 Літня казка, симф. поема Сука. **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 18.30 Концерт, 15.30, 21.00 Спів, 21.45 Камер. музика, пісні, поезії. **Білгород** (437,3) 16,20, 16.40, 20.20 Пісоньки, пісні, 22.20 Скрипкова музика, рецитації, **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, 18.00 Містці оперетки, 19.15 Концерт. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Улюблені увертюри. **Ляйпціг** (382,2) 16.30 Музика на давніх інструментах, пісні, 19.00 Симфонія Бетовена ч. VII., **Мінхен** (405,4) 14.00 Квартет на скр., альтівку, віольончелю та гітару Паґаніні, 19.15 Камер. концерт, **Будапешт** (549,5) 12.05 Форт. ресіталь, 13.00, 21.00 Циг. музика, 17.00 Клясичні танки, орх., 18.25 Віольонч. ресіталь Попова, **Міляно** (368), 11,30, 13.20 Легка музика, 17.15 Скрипка, 20.45 „Граф Люксембурґ" оп. Леґаро, **Рим** (420.8) 12.30 Легка музика, 20.35 Арфа, 21.45 Концерт.

Вівторок, 31. березня 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.00 Концерт, 15,20 Концерт для дітей, 17.25 Релігійна музика, 20.00 Історичні австр. військ. марші, орх., 22.10 Форт. ресіталь. **Братислава** (298,8) 17.50 Мадярські нар. пісні. **Брно** (325.4) 18.30 Оп. арії вик. Коляроа, **Кошиці** (259,1) 18.10 Концерт, 18.00 Сп. ресіталь **Остапчук-Науменкової**, 19.10 Військ. марші, пісоньки, **Прага** (470,2) 12.55 Сальон. музика, 17.20 Концерт (у програмі Тріо фідур Дворжака), 20.00 „Дурник" оп. Ферстера, **Париж** (1648) 18.30 Концерт, 21.45 „Ле Ґазет де Монмарт", **Білгород** (437,3) 16.50 Хор, 21.15 Веселий концерт, **Берлін** (356.7) 19.15 Соната на скр. і форт. Бусоні, 20.10 Вок.-муз. концерт, 22.15 Концерт скандинавської музики, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 22.50 Музика, 18.00 Хор, **Кельн** (455,9) 19.00 Пісні Пфіцнера в супр. форт., **Ляйпціг** (382,2) 16.30 Форт. варіяції трьох століть, 22.20 „Перетень Нібелюнґів" оп. Вагнера на стілі, **Мінхен** (405.4) 16.50 Сучасна музика, 20.10 „Герр Дандільо" оп. Р. Зіґеля. **Будапешт** (549.5) 17.00 Сальонова музика, 18.30 Циг. музика, 20.00 Концерт шведської музики, 22.50 Сп. ресіталь, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 21.25 Хор, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 20.35 „Парсіфаль" оп. Р. Вагнера.

Львівське радіо.

Неділя, 29. березня 1936.

9.00 Ранкова авд., 10.00 Молитва в опері, гр. пл. 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Театральна всячина, 12.15 Музичний поранок, орхестра, спів; у перерві ок. 13.00 год. „Границя" епізод із пов. Софії Надковської, 14.00 Літ. авд.: Невідомі Стефаничені рукописи, 14.25 Щось для кожного, гр. пл., 15.00 Огляд ринків різних продуктів, 15.15 Справа хмелярства, 15.25 Легка музика, 15.35 Вперше перед радієм — сільська авд., 16.00 „Як я розповідаю в моїм селі", оповідання для дітей, 16.15 Хор Кранда співає пісоньки, 16.40 Ґутірка, 17.10 Сто тактів музики, 18.15 Театр Уяви: „Саванарола" Н. Маєна, 19.10 Спортові вістки, 19.15 Реклям. концерт, 19.40 Марю Чеплі — гр. пл., 19.45 Що читати — збірне видання творів Ст. Баковського, 20.00 Симф. концерт, орх., спів, 20.45 Витяги з творів М. Підсудського, 20.50 Вечірній дневник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30, 21.46 Спортові вістки, 22.00 Транс. з Берлина: Розривкова музика, 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Понеділок, 30. березня 1936.

6.30 Ранкова авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дневник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Фейл.: Аматорський театр на провінції 12.25 Хвилина Рих. Вагнера з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 При чорній каві, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Тріо, 16.00 Лекція німецької мови, 16.15 Хвилина Фр. Шуберта з гр. пл., 16.40 Хвилина поезії, 16.45 Ґутірка: Моральні наслідки безробіття молоді, 17.00 Основи відродження на Шлеську, 17.10 Легка музика з гр. пл., 17.20 Театр Уяви: „Саванарола"

Щоби дати змогу кожному купити ориґ. обуву „Салямандра", обнизили ми значно всі ціни.

ЛЬВІВ. ЛЄҐІОНІВ 11.

доли" Й. Мзена. ч. II., 18.00 Форт. реціталь, 18.30 Для дітей: Наші птахи та звірі, 18.40 Сонати з гр. пл., 18.55 Актуальна госп. гутірка, 1.00 Сільва рерум, 19.20 Реклямовий концерт, 19.35. 19.39 Спортові вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Легка й сальон музика, орх., 20.30 Фр. Шрекер: „Лебідь", муж. хор, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Малий концерт, спів, музика, 21.30 Мельодії звукомна, гр. пл., 22.00 Симф. концерт 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 31. березня 1936.

6.30 Радійна гімнастика, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Для дітей: Шлеські казульки: Виоперек Шлеська, 12.40 Година у Франції — концерт, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Година відпочинку, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 „В Еспанії" гр. пл., 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Концерт, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Хащуби, 17.15 Плити для знающих: Серг. Рахманінов: II. форт. концерт ц-моль оп. 18, 18.10 Французькі пісоньки у вик. Ст. Мілерової з супр. форт., 18.30 Технічна скринька, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Форт. реціталь, 19.00 Перед мячевим сезоном Львова, 19.20 Реклямовий концерт, 19.35, 19.39 Спортові вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Скеч: Ланцюг нещастя, 20.10 Концерт легкої музики, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Історичний концерт польської музики, 22.00 Легка музика, 22.45 Літер. хвилина: Гості з Вильна, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27.

Нім. марка 1·40—1·45, фр. франки 34.85 35·10, шв. франки 172.75—173·50, фунти стерлінги 26·15—26·30, австр. шілінги 98·50—100.00, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 28.00—30.00, італ. ліри 32.00—3.4.50.

Золото: Долари 9.03—9.07, Рублі 47.50—48·50, Фр. франки 34.50—35·03, Корони 36·50—37·00, Дукати 83.00—83.70; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.27, Рублі 1.20, Фльорени 0.60—0.70.

Долярівка 53.00—54.00.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З. 38—40, 5% дол. Б. Г. 49—51, 4% Зл. Б. Г. 41—43, 4½% Зл. Б. Г. 44—46, 4½% Ком. 48—50, 4% пом. 44—46, 4% Ш. Г. К. 61—63 4½% Б. Г. К. 61—63.

Папери: 5-прц. конверсійна пок. 59.75, 5-прц. зал. пок. 56.00, 6-прц. долярова, пок. 73.50, 7-прц. стабілізаційна 61.88 62.00, дрібні 62.25.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 28-го березня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла десерового	2.55 зол.
1 кг. масла десерового бочкового враз бочковим опакуванням . . .	2·60 »
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60 »
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15 »
1 к. яєць	2.30 »

Тенденція на масло удержана, на яйця знижкова, на молоко слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 28. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг I. кл.	1.10 зол
Курки товсті з остругами I. кл.	1.00 »
Індики товсті I. кл.	1.15 »
Індички товсті I. кл.	1.25 »
Пантарки товсті I. кл.	1.25 »
Качки товщені I. кл.	1.20 »

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достаців.

МЕШКАННЯ

МЕШКАННЯ 2 покої з кухнею ціна вул. Жовківська 82 до винайму від 1-го квітня. Відомість у сторожа. 1771 2—2

НАУКА

ВПИСИ на 3-місячний КУРС КРОЮ шиття починаються 15. квітня. Наука індивідуальна, новітньою легко системою. Для провінції догідні умовини. „АННА", — Львів, Галицька 20. 1772 2—2

РІЖНІ

КАРНІШІ нормальної величини зол. 2.95 виконує ШПИНЕР, ПЕКАРСЬКА 8. 1759 3—11

УВАГА! Християнська жіноча конфекція поручає плащі від 35 зол. Львів, Ринок 26, Ендерс. 797 1—15

БЕЗПЛАТНЕ преміове зьосування в Паризькім Косметичнім Кабінеті „Kéva" неділя 29. III. год. 1-ша, яке виконує всіляні забіги новочасною методою. Реклямовий маськір 30 сот. Площа Марійська 8, мезанін, будинок Шпрехера, тел. 116-53. 1790 1—1

ДО ВИНАЙМУ НА ПАНСІОН на весь сезон (від 1. 4. — 30. 10) вілла „Ольга", у здоровій і гірській околиці, в Підбужі, серед шпилькових лісів, над рікою Бистрицею, за приступною ціною. 20 покоїв з повним утриманням. Доїзд з Дрогобича і Самбора автобусом, 27 км., битим шляхом. Зголошення: Українська Захоронка в Дрогобичі, вул. св. Хреста 49. 1737 2—2

ВІЗКИ дитячі найновіших типів поручає фірма Кік, Жовківська 17, ріг Божничої. Приймає всіляні реперації та відновлює. 1629 4—6

ВИРІБНЯ дитячих візків, заміна і направа. Найнижчі ціни. Ляндес, Ринок 29. 1657 5—5

РОЛЬКИ крепові — БІБУЛКИ на серветки або готові, ЗУБОЧИСТКИ та всіляні КАНЦЕЛЯРИЧНЕ ПРИЛАДДЯ поручає найдешевше фірма „ОКАЗІЄ ПАПЕРНИЧЕ" Львів, Казимирівська 33, тел. 246-31. 1690 3—5

НАПРАВА ВІЧНИХ ПЕР „Прецизія", Рутовського 12, Ринок 29. 1567 9—10

РОБІТНЯ Й ШВАЛЬНЯ С. Монцібовичевої переноситься з днем 26. березня ц. р. на вул. Личаківську ч. 14, I. пов. 1747 2-2

ЗГУБИЛА Я БРИЛЯНТ через мою легкодушність і неувагу, — тому що не була наперед в РОБІТНІ ОПРАВНО-ЮВИЛЕРСЬКІЙ при СИКСТУСЬКІЙ 9 (в подвірю) — яка в тій справі дає БЕЗПЛАТНО РАДИ. 1732 3—5

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1611 9—66

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна, продаж, наєм, купно, оказії, МАРЕЦЬКИЙ, Львів, Баторія 7. 1730 6—13

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ Адольфа Рота Львів, Городецька 5 виконує зуби на догідні сплати. 1626 2—5

АРТ. БРОНЗІВНИЧА РОБІТНЯ Фединського Степана, Львів, Ринок ч. 9 (в подвірю) виконує всякі церковні знаряди, чаші, хрести і т. п. 1784 1—3

ОЩАДЖУЄ, хто купує в „ЕЛЕКТРОРАДІО" Львів, Личаківська 43. Найдешевше джерело закупу радієвих приладів, голосників, ощадностевих жарівок, ламп, ламок і електротехнічних матеріялів. 1782 1—5

ДИТЯЧІ ВІЗКИ поручає, направляє солідно, заміняє на спортові. Вирібня візків Пасаж Міколяша. 1781 1-2

ПОВІДОМЛЯЮ, що привезла я з Відня моделі проходових і купелевих костюмів та джемперки. Трикотарня, Сикстуська 31, Купфербергова. 1779 1—6

МУЖЕСЬКІ СОРОЧКИ наймодніші по найнижчих цінах продає „Познанська Швальня", Львів, Казимирівська 21. 1778 1—6

РАДІОАПАРАТИ краєві, закордонні першорядні „Дім Шопена" Львів, Сикстуська 1.

ФОРТЕПІЯН Петрофа майже новий оказійно продає „Дім Шопена" Львів, Сикстуська 11. 1763 2—4

ОГОЛОШЕННЯ.

Б. секундар держ. заг. шпиталя у Львові

Д-р Едвард Пельцнер

орд. у внутрішніх недугах

ЛЬВІВ, ПЛ. ГОЛУХОВСЬКИХ Ч. 1 (Будинок Скарбка) тел. 269-72. 1735 3—5

Д-р Ігнатій Левенгек

в недугах міхура і сечового органу

ЛЬВІВ, ТРИБУНАЛЬСЬКА 4. Тел. 248-11. 1565 6—10

ТЕХНІЧНО-ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

ОСКАРА ҐЛЯСҐАЛЛЯ

Львів, св. Анни 7 партер. Тел. 291-68. 1711 4-4

Для хорів і аматорських кружків!

Т-во ім. Лисенка, кооп. театральна і „Український Дім" у Львові мають на складі хорові і драматичні видавництва по зниженій ціні, а саме:

Хори:
1) Ф.Колесси: „Вулиця" міш. хор. зол. 1.—
2) Ф.Колесси: Утоптала стежечку м.х. 1.—
3) М. Колесси: Лемківські пісні м. х. 1.—
4) М. Колесси: Поліські пісні міш. х. 1.—
5) М. Вербицький: Заповіт міш. хор 1.—
6) М. Вербицький: Жовнір муж. хор 0.50

Партитури:
1) Як ковбаса та чарка зол. 2.—
2) Невольник зол. 2.50
3) Ой не ходи Грицю зол. 2.50
4) Святиня на Ганчарівці зол. 3.—
5) Бувальщина зол. 2.50
6) Ніч під Івана Купала зол. 2.50

Примірники:
1) За двома заяцями зол. 1.—
2) Ніч під Івана Купала зол. 1.—

При купні 10 примірників кождого видавництва 10 проц. знижки.

Продається лише за готівкою, яку треба надіслати: МУЗ. Т-ВО ЛИСЕНКА, ЛЬВІВ, ШАШКЕВИЧА 5. 1734 2—

ПАНІ, ПАНОВЕ і ДІТИ, що терплять на біль ніг, нехай зголосяться з успіхом до ортопедичної робітні обуви

Ф. ПОСАРІНА

Львів, Янівська 16.

Наймодніші фризури

тревала ондуляція електр. і парова, гарно, дбайливо виконана та мистецьке фарбування волосся поручає новочасно уряжений фризієрський сальон для Пань і Панів

М. ДРУКЕР — ВУЛ. КОСЦЮШКА 1 (Дім Народн. Гостинниці).

1729 Ціни значно знижені, 2—2

Сальон мужеського кравецтва

М. Горбачинський і Син

ЛЬВІВ, УЛ. АКАДЕМІЧНА 3, I. ПОВ.

Тел. 215-91

пригадує П. Т. Клієнтам, що вже настав сезон. На складі найбільший вибір матеріялів. Ціни приступні. Услуга як завсіди. 1789 1—6

На свята!

НАЙКРАЩІ ВУДЖЕНИНИ ПО НАЙНИЖЧИХ ЦІНАХ

поручає:

Адам Павловський

1783 ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 7. 1—3

Хочете зїсти смачний обід

ярський, мучний на десеровім маслі — вступи до нововідчиненої МОЛОЧАРНІ, Вірменська 8 (ріг Краківської). 1785 1-3

Власного виробу. — Ціни фабричні.

КОВДРИ, МАТРАЦИ, ПОДУШКИ

готові простирала, пошевки, білля, полотна, коци, капи, дивани, обруси, ручники

А. ПЕТРУШЕВСЬКИЙ

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 20.

Цінники даром. 1—4

СВЯЧЕНЕ СМАКУВАТИМЕ

ЯКЩО ВСЕ ПОТРІБНЕ НА СВЯТА ЗАКУПИТЕ У КРАМНИЦЯХ

Народної Торговлі.

ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ!

Кімната до снідань

поручає сніданки, обіди і вечері дуже смачні і здорові по цінах низьких. ОБІД ІЗ ТРЬОХ СТРАВ 1 ЗОЛ.

ЛЕВ РУБІНФЕЛЬД

ЛЬВІВ, СЛОВАЦЬКОГО 14. 1—2

Чахотка легенів

є небезпечна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, гриппу, дошкульного кашлю, що перетоплює і т. ін. вживають лікарство

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АҐЕ",

який усекшує виділювання плюватиння та усуває кашель. 34—38
13/III

Від 10 зол. місячно

обува для цілої родини

разом з реперацією в першорядній фірмі „Ар-Ка" Львів Зіморовича 17

Тапіцерські артикули

волосінь на матраци, дротяні вклади до ліжок поручає найдешевше ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР, Львів, Легіонів 25 В ПОДВІРЮ. Тел. 286-38. 1700 3—5

Роман Горґолевський

ЛЬВІВ

давніше Антін Гальський

вул. Собіського 3. Телефон 239-70.

поручає в найбільшому виборі, по найнижчих цінах

ЗНАРЯДДЯ ремісниче й городниче.

ОКУТТЯ для будівель і меблів та всіляні артикули з цієї ділянки. 1670 3—5

УВАГА!

ДЕШЕВА ХАРЧІВНЯ

А. ПАВЛОВСЬКОЇ

поручає обіди з 3 страв за 65 сот.

1743 ЛЬВІВ, СОБІСЬКОГО 28. 3—5

Дротяні сітки

до огорожі та інших цілей у всій густоті постачає НАЙДЕШЕВШЕ фабрика „СІТКОЦЕНТР", Львів, Красіцьких 18. Тел. 246-75. 1694 5—6

ПОВІДОМЛЯЄМО П. Т. ПУБЛИКУ, ЩО НАША ФІРМА

ПЕРША ВІДЕНСЬКА ХЕМІЧНА ПРАЛЬНЯ І ШТУЧНА ФАРБЯРНЯ

перенесена з вул. Лелевеля

на вул. ПІЛСУДСЬКОГО 10

Телефон ч. 276-58.

Роботу виконуємо прецизійно, дешево і пунктуально.

Відбір і достава даром.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 72 (14.320). Львів, вівторок 31. березня 1936. Pocztowa opłata uiszczona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих країн по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Велика перемога Гітлера у вчорашніх виборах.

БЕРЛІН, 30. 3. ПАТ. **Як виказують тимчасові урядові обчислення, у вчорашніх виборах взяло участь 44,932.038 осіб себто 98.95 проц. управнених до голосування. З того за листою Гітлера заявилося 98·79 проц. голосуючих, проти 1·21 проц.**

ХІД ГОЛОСУВАННЯ.

БЕРЛІН, 30. 3. ПАТ. Вчора відбулись в Німеччині вибори з метою — як подає „Дойтше Альґемайне Цайтунґ": 1) апробувати політику привернення суверенности, що увінчалася реміліта-ризацією Надренії, 2) подякувати Гітлерові за відбудову Німеччини, 3) ствердити, що змагання Гітлера до миру находять піддержку всієї нації, 4) висловити Гітлерові вотум довіря.

Хід голосування був спокійний. При дуже інтенсивній аґітації у виборах взяли участь майже всі, що до того мали право, участь у виборах доходила подекуди до 100 проц. До виборчих урн приступив м. ін. Гітлер з міністрами та католицький епископ зі своєю курією. Вечором, як дійшли до відома позитивні висліди виборів, міністри зложили Гітлерові ґратуляції.

СТАНОВИЩЕ КАТОЛИКІВ.

БЕРЛІН, 30. 3. ПАТ. Католицький епископ Берліна видав відозву, у якій ствердив, що католик беручи участь у виборах, не апробує через те протикатолицької політики Гітлера, лише висловлюється за внутрішнім миром і через те причинюється до підйому свого народу.

НАЙБІЛЬША У СВІТІ ПЕРЕМОГА — ЧИ ФАРСА?

БЕРЛІН, 30. 3. ПАТ. У статті п.н. **„Найбільша у світі перемога"** „Анґріф" стверджує, що історія не знає настільки однодумного плебісциту. На сторінках „Фелькішер Беобахтер" стверджує мін. Ґебельс, що після вчорашніх виборів переконали світ, наскільки безуспішна тактика залякування Німеччини.

ЛЬОНДОН, 30. 3. ПАТ. Висліди нім. виборів не приняла англ. преса як несподіванку. „Таймс" називає **фарсою** голосування під контролею уряду, в умовинах, де годі було зложити голос проти канцлера, а спеціяльної відваги треба було, щоб здержатися від голосування. На думку „Таймса" **Гітлер повинен тепер доказати, що є справжнім державним мужем і вихіснувати престіж, який дали йому вибори для міжнародного замиреня.** Та берлінський кореспондент „Таймса" сподіється, що **становище Німеччини буде тепер ще більше неуступчиве.**

ПАРИЖ, 30. 3. ПАТ. Хоча висліди нім. виборів і тут не був несподіванкою, все таки зробив враження. Пертінакс в „Екр де Парі" дивується, що гітлерівський режім не стрічає у нім. народі ніякого опору, подібні рефлексії висловлює „Амі цю Пепль". Взагалі франц. преса сподіється, що тепер Гітлер буде ще більше безкомпромісовий.

ГРОЗИТЬ АНШЛЮС?

ПАРИЖ, 30. 3. ПАТ. Як подає „Евр", **у берлінських дипльоматичних кругах думають, що Гітлер мусить підтримати теперішній настрій серед нім. населення, тому у недалекому часі слід сподіватися якогось акту в напрямі аншлюсу.**

У безконечній черзі.

НОВИЙ ПРИКОРДОННИЙ ІНЦИДЕНТ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

МОСКВА, 30. 3. ПАТ. ТАСС подає з Улан Батор Хото (столиця Зовн. Монголії): На монгольську пригранична станицю у Адіксдольон — що лежить 45 кільометрів від манджурського кордону — напало два манджурсько-японські відділи, один на 8 грузових автах, другий на двох. Монгольська прикордонна сторожа дістала поміч і відкинула напасників.

ВЗАЇМНІ ОБВИНУВАЧЕННЯ.

МОСКВА, 30. 3. ПАТ. Аґенція Тасс подає з Улан Батора, що монгольський уряд вислав знову протест на руки міністра закоорд. справ Манджурії в справі перестрілки на кордоні в днях 24. і 26. березня.

Монгольський уряд дивується, що новий напад манджурських відділів на територію Монголії відбувається саме тоді, коли між монгольським і манджурським урядом ідуть переговори над поладнанням конфліктів. Монг. уряд підозріває, що такі напади мають на меті ударемнити переговори.

Монгольський уряд домагається негайного розпорядку, що на майбутнє виключив би нарушення кордонів. Всю вину за напади манджурсько-японських відділів складає монгольський уряд всеціло на уряд Манджурії.

ТОКІО ПАТ. Як подає аґенція Домеі, команда кореанської армії видала комунікат про інцидент на кореансько-совітському кордоні, біля Чанґ-Лінґ-Тсе. Згідно з тим комунікатом, слідство, ведене в тій справі японською військовою владою виявило, що це совітські війська викликали сутичку.

Місто Гаррар у згарищах.

ВАРШАВА, 20. 3. ПАТ. Вчора бомбардували італійські літаки знову Гаррар і Джіджіґу. Бомбардування Гаррару тривало 2 години, 30 літаків, скидало запальні бомби. Гаррар горить; французька лічниця, католицька місія і коптійські святині, а також почта та радіостація зовсім знищені. Італійські літаки появилися зовсім несподівано, тому викликали паніку серед населення. Великі шкоди заподіяли бомби теж і в европейській частині міста. В 4 години після бомбардування Гаррар дальше горів. Сполука з Аддіс-Абебою утруднена. Абісинська влада здогадується, що втрати і людські жертви дуже великі, та покищо не мають про це ніяких точних вісток.

ІТАЛІЙЦІ ПОСУВАЮТЬСЯ В ГЛИБИНУ АБІСИНІЇ.

ВАРШАВА, 30. 3. ПАТ ось як описує положення на абісинських фронтах:

Італійська офензива на півночі поступає незвичайно скоро, італійці ніде не стрічають поважнішого спротиву. Третій корпус зайняв місцевість Сокота, другий корпус — Дебарех, а відділи, що оперують на західній високорівні, закінчили окупацію цілої области Біркута. Дебарех лежить в половині дороги між лінією ріки Такіссе і Ґондаром. Сокота — столиця провінції Ляста — віддалена 110 км. на півд. захід від Мжале і 70 км. на захід від озера Ашінанджі. Вона лежить на висоті 2.665 метрів у широкій кітловині, окруженій стрімкими горами та провалами. Сокота для італійців дуже підхожа на летунську базу. Хоч положена високо, Сокота є важним торговельним осередком провінції Ляста і Ґоджам.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Достатнє життя
Надійну пошану
Ідеальні відносини
Суспільне становище
Торговельні зв'язки
Економічну незалежність
Реальні користи

запевняте собі, складаючи свої ощадності в Кооперативному Банку „ДНІСТЕР", Львів, вул. Руська ч. 20.

За спільний польсько-мадярський кордон.

Мадярські зазіхання на Підкарпатську Русь.

До держав, розторощених повоєнними мировими трактатами, належить Мадярщина і вона теж веде віддавна незвичайно сильну пропаґанду за ревізією тріянонського трактату, що обкроїв дві третини її довоєнної території в користь Чехословаччини, Румунії, Югославії і Австрії і з 21 міліонів населення залишив їй всього 8. Треба признати, що мадярські ревізіоністи мали значний успіх передовсім у деяких політичних колах в Анґлії, де нераз поодинокі прихильні мадярам посли ставили запити й промовляли в палаті громад за ревізією мадярських кордонів, а за ними стояла й значна частина впливової анґлійської преси. Ще більші успіхи мала мадярська ревізіоністична пропаґанда в Німеччині перед гітлерівським переворотом, коли дійшло навіть до доволі близького політичного зближення обох держав. Та найбільшого протектора зєднала собі Мадярщина в останніх роках в Італії, зокрема від хвилини, коли разом з Австрією стали її сателітами. Офіційних представників мадярського уряду Мусоліні антав демонстраційно, підкреслюючи тим, що йому не чужі сучасні задушевні мадярські бажання.

Неприхильно до Мадярщини ставилася Франція, що свого часу в Тріяноні причинилась головно до того, що обкроїли колишню могутню мадярську державу. Але й там мадярська ревізіоністична пропаґанда зуміла здобути собі деякий гурток приятелів серед французьких політиків і публіцистів, з яких один Ф. де Жерандо оголосив у 1930 р. пропаґандивну книжку в користь Мадярщини „Червона змова на Підкарпатській Руси", про яку свого часу була обширніша згадка в „Ділі". Читаємо там про зріст комуністичних впливів на Закарпатті, про нужду і визиск чехами місцевого українського населення, про історію прилучення Підкарпатської України до Чехословаччини та про неминучу конечність звороту цієї країни Мадярщині. Цілий репортаж написаний тенденційно й часто невірно представляє наші закарпатські відносини. До чехів ставиться автор з великою ненавистю. Очевидно, мадяри маючи особисті зв'язки в Парижі, перепачковують від часу до часу на сторінках деяких паризьких часописів корисні для себе статті, хоч офіційна французька політика і далі ворожа до всяких мадярських ревізіоністичних спроб.

Сусідні держави, що поділилися Мадярщиною, Чехословаччина, Румунія й Югославія, не хотять й чути про ревізію своїх кордонів на користь Мадярщини. Для взаємної забезпеки завдяки зручности теперішнього чехословацького президента д-ра Бенеша створено Малу Антанту, що мала би берегти у середущій й південно-східній Европі політичних інтересів Франції і паралізувати ревізіоністичні намагання, головно у власному життєвому інтересі

Найдешевше джерело святочних закупів
муки, виробів українського промислу і споживчих товарів
тільки у крамниці
„ПРОМИСЛОВОГО МЛИНА“
Львів, пл. Унії Берестейської 4. Тел. 117-92
1792 1-3

Окрему групу творить Польща. Тут появився цілий ряд публікацій, що навязуючи до історичних польсько-мадярських традицій у звязку із сучасним станом в Европі та використовуючи теперішні напружені польсько-чехословацькі взаємини, бере в оборону мадярські зазіхання на Словаччину і Підкарпатську Русь. Між тими, що писали в останніх роках на таку тему, слід згадати передовсім знаного польського публіциста Владислава Студніцького — відомого прихильника зближення Польщі до Німеччини — з його цікавою публікацією „System polityczny Europy“, проф. М. Здзеховського „Węgry i dookoła Węgier“ та дра Яка Домбровського „Węgry“, не враховуючи чимало поменших брошур. Ворожо до Чехословаччини поставився передовсім Студніцький, що отверто пропагує поділ Чехословаччини та зворот Мадярщині Словаччини і Підкарпатської Русі, при чому й решта тешинського Шлеська малаб припасти Польщі.

З оголошених польських публікацій довідуємося, що словацькі сепаратисти звертались особисто теж до покійного марш. Пілсудського й мали з ним розмови на тему майбутности Словаччини. Словацькі мадярофільські емігранти знаходили захист у Польщі, а провідник словацьких сепаратистів мадярофілів, що стоять на ґрунті державної єдности з Мадярщиною за ціну автономії Словаччини — о. д-р Франц Єглічка, теперішній голова еміграційної Словацької Ради, був навіть професором варшавського університету.

До ряду польських промадярських а протичеських публікацій прибула на днях нова обширна брошура, в дусі мадярського ревізіонізму й без сумніву в порозумінні з його жерманичами, яку доручено послам і сенаторам у Варшаві. Її заголовок: Włodzimierz hr. Bem de Cosban: „Polsko-węgierska wspólna granica“. Zagadnienia dotyczące Słowaczyzny i Rusi Podkarpackiej. (Z mapą etnograficzną Czechosłowacji). Cieszyn 1936. Стор. 66 великої вісімки.

Автор пр. Бем де Кобан, навязуючи до вище згаданої публікації проф. виленського університету М. Здзеховського, обговорює польсько-чеський антагонізм та його причини. У дальшому розділі під наголовком „Ruś Podkarpacka powinna być zwrócona Węgrom“, невірно й тенденційно представляє він відносини на Підкарпатській Руси. Підкреслюючи, що є вона тільки тимчасовим чеським депозитом, — як мав це сказати през. Масарик, — що має вернутись до її правного власника: Великої України чи Росії і покищо має творити поміст до цих держав. У тій цілі — як пише автор — видали чехи міліони чеських корон на піддержку української ірреденти на Підкарпатській Руси, щоб звідси шахувати Польщу у Східній Галичині. Мета цього: відірвати Східну Галичину від Польщі, бо щойно у цей спосіб Чехословаччина матиме спільний кордон з Великою Україною чи так Росією.

Для здійснення цієї мети чехословацький уряд за словами пана ґрафа веде й свою політику на Підкарпатській Руси. Не йде це йому легко. Селянське населення відлучене від Мадярщини опинилось у краю, що став чеською кольонією, живе у крайній нужді, а це зродило там небувале поширення комунізму. З огляду на недавній військовий договір Чехословаччини зі Совітами комунізм на Підкарпатській Руси буде дальше зростати, особливо в хвилиною, коли вона стане воєнною совітською базою. Одинокий вихід з цього, признати Підкарпатську Русь (як теж і Словаччину) Мадярщині та створити спільний польсько-мадярський кордон. Щойно спільний кордон між Польщею і Мадярщиною здовж карпатського хребта та тісний союз тих держав — а можливе ще і з Італією, Румунією і Болгарією при „аншлюсі“ Австрії до Німеччини та полишення чехів тільки на їх чесько-моравській кітловині без судетських німців, буде порукою трівкого миру в Европі і зможе не допустити туди Совітів.

Поминаю тут внутрішні словацькі відносини, яким автор присвячує багато місця. Поминаю на боці справу тешинського Шлеська, що сьогодні став безпосередньою причиною дуже напружених польсько-чеських відносин. Згадки про це автора нагадують живцем статті з краківського „Курієрка“ про ті польські кривди — передовсім на полі шкільництва — які терплять поляки від чехів. А я бажав би тільки одного, щоб українське народне, середнє й фахове шкільництво було у Польщі поставлене у відношенні до числа нашого населення до загалу населення у польській державі так, як стоїть сьогодні польське шкільництво у Чехословаччині.

Взагалі автор у відношенні до нас проявляє всюди „курієркову“ ментальність, а на мапі означив нас у Польщі як „Czerwonorusini“ у відріжненні від „Karpaccy Rusini“. Зайва річ говорити про його повне незнання наших відносин — особливо на Закарпатті. Саме там тільки українська стихія, що розуміла власні інтереси і боялась загрози повороту мадярщини, яка перед світовою війною і в часі війни проголосила цілковиту смерть цій дуже для нас цінній вітці українського народу, — всюди опирається мадярській ревізіоністичній агітації. Прихильниками ревізіонізму є там саме москвофіли, яких підтримує останніми часами на диво чеський уряд. І наче на глум, саме ті москвофіли дістають підмогу від чеських урядовців проти української національної стихії. А тільки українська стихія визнає виразно у відворотному розумінні засаду „Nem, nem, soha!“ — „Ні, ні, ніколи“, Підкарпатська Русь не буде в Мадярщиною!

Д-р Степан Баран.

З нашої кооперації.

КООПЕРАЦІЯ ОРГАНІЗУЄ ПОМІЧ ДЛЯ ПОЛІССЯ.

Дирекція Ревізійного Союзу Українських Кооператив видала заклик до всіх кооператив, щоб прийшли з матеріяльною допомогою голодуючому Поліссю. У вівторок, 17. березня ц. р., відбулася в Ревізійнім Союзі нарада всіх кооперативних централь, присвячена допомозі голодуючим на Поліссі. В нараді взяли участь представники Народньої Торговлі, Центробанку і Маслосоюзу. Всі одностайно заявилися за внеском Ревізійного Союзу, що ціла обєднана при нім українська кооперація має чимскорше приступити до плянової допомоги голодуючим на Поліссі, — у першу чергу через поліські українські кооперативи. Ревізійний Союз і всі централі зараз задеклярували більші датки. Вирішено, що всі гроші зібрані на допомогу голодуючим поліщукам нашими кооперативами усіх видів та ступнів, треба чимскорше висилати до Центробанку (Львів, вул. 3-го Мая ч. 15) на окремий рахунок „Полісся“.

Скорім грошевої допомоги РСУК бажає зорганізувати кооперативну поміч збіжем, борошном і товщем (масло, солонина, вудженина), одначе зазив збирати цю допомогу видасть щойно по одержанні дозволу на безплатний залізничий перевіз.

ГУЛЬЄЛЬМО НУЦЦО.

ЗАМОК.

Я зачинив за собою двері, засвітив світло і подався взад. Передімною стояв молодий мужчина, а чорною маскою на лиці спрямував на мене револьвер:

— Руки вверх! — сказав тихо, але сильно.

Я, річ ясна, послухав. Я думав уже нераз про те, як я повівся б в такому випадку, читаючи кримінальні романи. Мій голос тремтів, але я був спокійний: „У такій позиції довго стояти ми не можемо“.

— Будь ласка дати мені свій портфель — сказав злочинник чемно.

— Чи можу знизити руки?

— Так, але нижче як до кишені у близці ні.

— А коли я маю портфель у штанах?

— Тоді дозволите, що я витягну його сам. Так. Дякую. А тепер будьте ласка показати мені, де лежать у вас дорогоцінности.

— Дуже радо, пане злочинцу, але ви забули за одну дрібничку, заки ви ввійшли до мого мешкання: ви повинні були взяти кілька інформацій про того, хто тут мешкає. Мушу вас розчарувати звісткою, що в цілому місті не могли ви зробити гіршого вибору. Я, на жаль, поет, і ви не найдете в мене ніяких дорогоцінностей, навіть у рукопись.

Мій противник глянув на мене підозрливо, але я помилився щодо його намірів, бо він вложив револьвер до задньої кишені.

— Бачу, що мені вірите? — відповів я і спустив руки на знак, що ми заключили перемиря.

— Вірю вам. Ваш спокій це не відвага, а доказ, що я не можу позбавити вас ніякого добра.

— Дякую, бо ще перед хвилиною ви погрожували мені револьвером.

— Револьвер був незаряджений. Злодій не має ніякого інтересу закликати вистрілом сусідів. Якби люди були кращі психольоги, то не лякались би злодійського револьвера. Головно в таких домах, з такими тонкими стінами.

— Бачу, що ви не тільки великодушні, але й інтеліґентні. Сідайте. Мені цікаво, як ви дійшли до своєї професії. Ви розумієте, що письменники завсіди цікавляться психольоґічними мотивами людських учинків. Сідайте, бо я теж утомлений.

Я вказав йому фотель і він відповів:

— Дякую. Я міг би був стати так само добре книговодом або касовим посильним, але я люблю свободу і волію її, ніж постійні бурові години і постійну місячну платню. Я відчуваю розмах. Покищо я ще попався ніразу до вязниці і завсіди добився того, чого хотів.

— Я справді не винен, що мушу вас перший розчарувати, бо не маю нічого в хаті.

— То ще не можна знати. Дозвольте, що я закурю.

— Прошу, але моя папіросниця не з правдивого срібла. Дозвольте на одно недискретне питання: як ви сюди дістались?

— Ви були такі добрі і відчинили передімною двері.

— Виключене. Двері були зачинені.

— Ви помиляєтесь, пане поете. Ваші двері стоять настіж перед кожним, хто схоче ними ввійти. Ваш замок, якому ви повірили опіку свого мешкання і власної особи зовсім невдійний сторож. Занадто простий, перестарілий і кожний учень, що має витрих може нарушить ваше домашнє право.

Я мимохіть глянув на свій замок, що так вірно і довго служив мені, як найкращий товариш.

— Алеж... — почав я слабо боронитись.

— Так, пане поете. Ви ніколи не почуваєте себе безпечним і кожний, хто переходить мимо ваших дверей, може ввійти до середини, щоб познайомитись із вашими приватними тайнами.

Я знизав нервово плечима, а злочинник говорив далі:

— Я сам є живим доказом цього, бо з мене зовсім незручний злочинник. Дозвольте, що я зверну ваш портфель і представлюсь. Моє прізвище Кінг Сміт, представник американської фірми „Універсаль“, що має патент на спеціяльні замки. Для вас, скромного комірника, вистарчить зовсім маленький замок „Міньон“. З ним можете спати спокійно — при цьому виняв з кишені катальоґ — прошу поглянути, який він зграбненький. За кожним разом, коли входжу як злочинник до чужого мешкання, переконуюсь, як люди легкодушно залишають у хаті все своє майно на поталу. Люди дякують мені і я продаю за кожним разом бодай один замок. Нераз мушу зібрати на столі всі дорогоцінности такого добродія і промовити до нього: „Бачите, ось тут лежить добро цілого вашого життя, придбане тяжкою працею, а ви не хочете для його охорони спромогтись на малий видаток, щоб його забезпечити. Наш винахід „Універсаль“ це чудо техніки. Я зараз його вам задемонструю...

Я стояв безрадний, мовчки перед містером Кінгом Смітом і щойно після хвилини перебив йому:

— А чи не мали ви ніколи ніяких неприємних сцен?

— Єдиний раз — сказав представник з усміхом — Я ввійшов до кімнати якоїсь гарної молодої жінки. Коли вона за якусь хвилину почула від мене, що я не маю наміру забрати її ковтків, перел і перстенів, була така щаслива, що почала мене обіймати і склала на моїх устах сильний поцілунок вдячности... І тепер, бачите, я від шести місяців жонатий. З нею. Кожна професія має свої небезпеки.

Я заплатив якусь малу ціну за патент замку „Міньон“ і дав містерові Смітові кілька адрес своїх знайомих, яким я перестав від довшого часу кланятись.

Передкл. с. 6

Рафіновані інтриґи і страхітливі злочини німецьких князів, опанованих невгамовною жаждою влади, становлять цікаву тему величавої, з небувалим розмахом і багатством вистави фільми

КЕНІҐСМАРК

Вже небаром у кіні АТЛЯНТІК.

СТАТУТ Р. С. У. К. ЗАТВЕРДЖЕНИЙ.

На днях дістав Р.С.У.К. з львівського воєвідства новий статут, уже затверджений усіми інстанціями. У найближчих днях відбудеться засідання Ради Р.С.У.К., на якому буде вирішений речинець Загальних Зборів Т-ва.

ТАКОЖ СТАТУТ „Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТОРІВ" НАРЕШТІ ЗАТВЕРДЖЕНИЙ.

Більше як два роки чекали члени-основники „Т-ва Українських Кооператорів" на затвердження статуту Т-ва. Після кількакратної відмови дістав врешті на днях перший член-основник Т-ва, дир. Остап Луцький, повідомлення з львівського воєвідства, що статут уже затверджений і Т-во по виповненні кількох формальностей може бути зареєстроване.

НАДПЛАТИ ЦЕНТРОСОЮЗУ ЗА ЗБУТ НИТОК.

Центросоюз веде від 1931 року свою навивальню ниток. За рік 1935 розділив Центросоюз надплати за побраний товар і то в розмірі від 5—10 проц., а саме при річному обороті даного району від 500 зол. виплачено товарові надплати починаючи від 5 проц., а при обороті понад 3.000 зол. у р/к — виплачено 10 проц.

Найбільшу надплату дістали П. С. К. Рогатин (понад 500 зол.) і Сокаль (440 зол.).

ЯК ПРАЦЮЄ КООПЕРАТИВНА ПЕКАРНЯ „ЗОЛОТИЙ КОЛОС" У ЛЬВОВІ.

У Львові було в 1935 р. на 172 пекарні всього 30 християнських, а серед них „Золотий Колос" була одинокою українською кооперативною пекарнею. Українських приватних пекарень маємо у Львові ще кілька. На цілу Східну Галичину можна начислити яких 35 українських пекарень, з того 7 кооперативних.

Рік 1935 для „Золотого Колосу" був переходовим роком, бо пекарня з ручної перейшла на механічну. Механізація пекарні коштувала коло 6 тисяч зол. Завдяки механізації печиво якостево поліпшало, а вслід за цим продукція в порівнанні з попереднім роком зросла на 17 проц. У 1935 р. випекла пекарня „Золотий Колос" з 41 і пів вагонів муки — 550 тис. кг. печива. В пекарні працювало 9 пекарів, 2 канцел. сили, а при розвізці печива працювало 14 людей. Разом 25 осіб. Пекарня збуває печиво у місті Львові і в підльвівських селах. Найбільшими відборцями печива є наші кооперативні централі зі своїми відділами і крамницями та підміські кооперативи. Добре було би, щоб і приватні українські купці у Львові більше цікавилися своїми продуктами та пропагували їх поміж покупцями. В 1935 р. приступила кооператива до млива збіжа у власній управі.

РУХ ЧЛЕНІВ В Р.С.У.К.

Дирекція Р.С.У.К. приняла на засіданні дня 13. березня ц. р. 6 нових кооператив у члени Р.С.У.К. На засіданні 5., 7. і 13. березня рішено дати згоду на судову реєстрацію для 7 новозаснованих кооператив.

В. Л.

Сойм і сенат закінчили свої наради.

В суботу відбулося пленарне засідання сойму, який приняв поправки сенату до векслевого і чекового закону та до молочарського закону, приняв у другому і третьому читанні льотерійний закон, закон про кінні перегони і паспортовий закон.

Опісля сен. Сікорський зреферував проєкт закону про повновласти для уряду з поправкою сенату, щоб скреслити слова, що президент Польщі має видавати декрети „на випадок державної конечности". В дискусії пос. Мруз заявив, що буде голосувати проти повновластей. Перші повновласти перекинули цілий тягар на широкі верстви населення, себто на робітників, селян і ремісників. Промовець побоюється, щоб нові повновласти не лягли тягарем на робітників. Марш. Цар двічі напоминав промовця, щоб говорив до теми. В голосуванні сойм приняв поправку сенату. Далі пос. Сляський засував звіт про замкнення державних рахунків за час від 1. квітня 1933. до 31. березня 1934. р. і відчитав внесок Найвищої Контрольної Палати признати урядові абсолюторію з фінансової господарки за згаданий час. По короткій дискусії сойм приняв внески референта.

Після полеміки пос. Гутен-Чапського з пос. Биркою, пос. Медзінський зреферував зміну сенату, яку він увів до буджету. Сенат станув на становищі, що уряд може побільшувати видатки на поліцію в міру здобування надвишок понад квоти, передбачені в доходах буджету. Сойм приняв цю зміну сенату.

На закінчення сесії марш. Цар виголосив промову, в якій подав підсумки праці сойму і вказав на значіння нової конституції в нових законодатних шляхах.

Вкінці прем. Косцялковський відчитав розпорядок президента про замкнення звичайної сесії сойму. Такий самий розпорядок передав премієр маршалові сенату Присторові.

Американка родом із Закарпаття про Совіти.

НЮ ЙОРК. (Вл. кор.). — В „Інінг Джерналі" містить статті **Софія Горняк** про положення жінок у Совітах. Вона, як сказано в ґазеті, уроджена на Угорщині, прибула до Америки дитиною, вийшла там замуж, осіла в Ню Брансвик і стала комуністкою. Обоє з чоловіком поїхали в Совіти, де як і інші, перейшли ціле пекло. Але чоловік покинув її і пішов з іншою, а жінка вернулася в Америку. Займається тепер жіночою проблемою в Совітах.

Жінки — як пише Софія Горняк — емансиповані в Совітах. Молоде покоління вже „вільне". Але внаслідок оцієї „волі" і як заплату за неї жінки опинилися масово в шпиталях, хорі на недуги, про які не пишеться.

Високі совітські урядовці живуть як пани. Але „емансиповані" жінки виглядають вихудлі як пявки. Тому, що жінка може колинебудь розвестися, а ще гірше тому, що чоловік може взяти колинебудь розвід, жінки опинилися в цілковитій неволі. Софія Горняк подає приклад з одного мужчини. Він женився десять разів одного року, кожний раз з іншою. Розвід діставав легко, але кожна жінка лишилася з дитиною. Цей мужчина, на імя Захаров, був комуністом, значить: був у ласці комісарів. Отже не мав обовязку давати утримання своїм дітям. Зате полишені жінки мусіли годувати його діти. Щоб на них заробити, треба було братися за найгіршу працю.

В Москві показують „дитяче село". Там полишають матері свої діти, коли йдуть до роботи. Так кажуть провідники чужинним туристам. Та правда така, що за одну дитину треба платити два рублі денно, отже 120 р. місячно. Знижують цю квоту до половини. Але як може жінка платити хочби 50 рублів, коли вона заробляє сама лише 120 рублів у місяць — цього ніхто не пояснює. Відповідь на це така: Це не діти пролетарів-робітників, а туристам кажуть, що це діти робітниць.

Після 45 місяців Софія Горняк вернулася в Америку. Тепер вона розвіює комуністичні мрії про „рай". Каже, що не треба їм робити революції в Америці, зате треба приготовити революцію в Совітах. Хай американські комуністи їдуть до СССР і там працюють для повалення режіму Сталіна, а тоді принесуть добро працюючому народові — кінчить Софія Горняк.

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ в год. 8-мій веч.:

Премієра сензаційної репортажі з війни абісинсько-італійської

Ваш кореспондент повідомляє пера двох львовян Р. Невяровича і П. Отоцького

Промова Фляндена.

ПАРИЖ, 30. 3. ПАТ. На зборах у Везеле виголосив мін. Флянден більшу промову, де м. ін. торкнувся теперішньої міжнародньої ситуації. Він полемізував з Гітлером, який договорам протиставить „вічне життєве право нім. народу"; в таких умовинах — думає Флянден — годі мати довіря до майбутнього договору, що мав би забезпечити мир на 25 років. Флянден висловив підозріння, чи Гітлер веде підготовки до нових доконаних фактів, чи прим. не думає поставити під знак питання теперішній стан Данцігу або Клайпеди.

Поважна частина франц. преси закидує Флянденові, що цією гострою промовою він лише непотрібно дав Гітлерові аргументи на оправдання його політики перед німецьким населенням.

ВИЖГОРОДОК.

ІСТОРІЯ ВСІЄЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В ІСТОРІЇ ОДНОЇ ЦЕРКВИ.

III.

Подія з вижгородською церквою викликала широкий відгомін в українському громадянстві і в цілій Православній Церкві. Та не дивно, бож і сам факт „ревіндикації" і її час та спосіб переведення витворили якийсь дивний, хаотичний стан. Передовсім у релігійно-державній площині. Як виглядає тяглість державного права і правопорядку, коли ні з того ні з цього, наче грім в ясну погоду, відбирають у православних те, що вже 15 літ передтим держава признала власністю православних? Що є теж зі засадою ієрархічности державного устрою, коли воєвідство анулює рішення міністерства? Чи може заістнували якісь нові правні й фактичні моменти, що змусили переглянути попереднє рішення? Нічого подібного. А що цікавіше, адміністраційна влада ніколи не була у своєму рішенні такою вільною, такою незалежною від всяких сторонніх чинників, як саме тепер, після рішення Найвищого Суду в зв'язку з т. зв. ревіндикаційним процесом щодо всіх (кількохсот) православних святинь, що колись були греко-католицькими церквами. Як відомо, Найвищий Суд постановив, що всі ті спірні між православною церквою і римо-католицьким костелом справи має рішати не суд, а уряд. Деяким православним крутам здавалося, що в цей спосіб раз на завжди буде погребена справа т. зв. ревіндикації. Що більше, самі юрісконсульти Православної церкви видвигнули і перефорсували цю тезу. Але ось приходить історія вижгородської церкви, і тепер вона, як змора, як меч Дамокля, зависла над всім майном цілої православної церкви.

Тут слід підкреслити той стан провізорії, що його витворює для всіх православних церков історія вижгородської церкви. Адже на таких самих „правних" підставах, як церкву у Вижгородку, можна відібрати від православних якубудь церкву зі всіх тих кругло 800 церков, на ревіндикацію яких залишив свої претенсії польський епископат. Чейже всі вони були колись греко-католицькими церквами, себто були з погляду Риму його власністю. Чейже в розумінні канонічного права римо-католицького костела не робить ніякої різниці, чи якась теперішня православна церква була колись латинським костелом, чи греко-католицькою церквою.

Колиж взяти під увагу національно-політичний момент у вижгородській справі, то треба пам'ятати, що ніколи чейже не було у Вижгородку, як і тепер нема, поляків-латинників. Отже костелик у Вижгородку не був ніякою суспільною польською власністю. Стара православна церква перетворилася лише на вузько фамільний поміщицький костел, та й це внаслідок „ремонту" п. Ржищевського В. А хіба того роду „ремонт" не може бути джерелом ніяких прав. Навпаки — справедливість вимагала привернути давній правний стан вижгородської церкви ще перед її „ремонтом". Коли ще прийняти під увагу, що православні купили та перебудували за великі гроші цей костелик, то стане ясно, що православні на сотки своїх церков мають менше прав, ніж саме на вижгородську церкву. Ось чому історія вижгородської церкви перестає бути льокальною болячкою, а має загальне значіння, бо вона витворює специфічний стан повної безправности для всього маєтку православної церкви.

Не менш величезне значіння має для життя православної церкви і сама процедура, у якій відбулась передача вижгородської церкви латинникам. Ця процедура — надзвичайно упрощена та своєрідна. Формально-правною підставою для відібрання вижгородської церкви було рішення Найвищого Суду про компетенцію уряду рішати спори про святині між православною церквою і римо-католицьким костелом. Але чомусь із цим

випадку пристосували розпорядок генерального комісаря східних земель, себто виїмковий закон, створений підчас війни і передбачений лише на цей воєнний період до часу, коли почнеться нормальне життя на занятих теренах. Тимчасом у даному випадку треба було пристосувати інші, конституційні норми права. Але й цей виїмковий воєнний розпорядок не був точно додержаний, бо він передбачав, що ревіндикація церковного будинку може відбутися тільки після віддачі предметів культу. А цього у Вижгородку не було. Що важніше: в кожному окремому випадку ревіндикації має бути виданий владою окремий декрет. І цього припису теж не додержано. Ніякого декрету в менті відбирання церкви не було.

Слід ствердити, що взагалі воєвідство не мало права своєю владою остаточно вирішувати справу вижгородської церкви, ось хоч би з огляду на можливість заскарження цього рішення перед Найвищим Адміністраційним Трибуналом. Але тут в гру входив ще один дуже важний момент, а саме те, що уряд, виступаючи на підставі рішення Найвищого Суду в ролі арбітра супроти заквестіонованих православних церков, має заступати собою судові чинники. Очевидно, що виконуючи функції суду, уряд не може нарушувати тих норм права, які обовязували би й суд. Іншими словами: уряд мусить обертатись у тих самих рямцях закону, що й суд. Тому треба було перевести доказове поступовання, вислухавши обі сторони. Далі своє рішення уряд повинен був документально обоснувати. А тому, що по суті йшло як не як про вилосовення церкви з даного обєкту її майна, яке їй признано обовязуючим законодавством, то евентуальне рішення уряду про відібрання від православних церкви і передачу її римо-католицькому костелові повинно було мати форму спеціяльного закону, ухваленого соймом і сенатом. Чейже таку процедуру вивласнення передбачує конституція взагалі для всякого права власности. А тимбільше хіба треба її пристосувати до майна суто церковного, де в гру входить ще додатковий момент релігійних святощів.

Такої процедуральної методи повинна була принаймнше вимагати православна церква. А тому, що історія вижгородської церкви може мати небезпечний характер прецеденсу, вища церковна влада повинна була заскаржити рішення волинського воєвідства і з того мотиву, не згадуючи вже про те, що її обовязком було це зробити в обороні самих прав православної церкви на вижгородську святиню. *(Докінчення буде.)*

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Фінляндія заключила з Латвією торговельний договір.

У Мексику вибухла бомба у державному театрі підчас сценічної вистави п. н. „Приятелі СССР". Поліція арештувала 40 осіб.

СССР заключив пакт взаїмної помочі з Зовнішньою Монголією.

Китайські комуністи утворили — після заключення франко-совєтського пакту — оперативну базу у французькій концесії в Шангаю.

Туреччина виповіла льозанський договір з постановами про демілітаризацію Босфору та Дарданелів; помимо того не думає укріплювати тих проливів.

Афганістан продовжив пакт неатральности і ненападу з СССР, заключений 1931 р., на 10 років.

Папа приняв на авдієнції провідників фашистівської федерації та її провінціяльних розгалужень.

Французька валюта захитана; найперше обнизився курс рент, опісля вартісних паперів, накінець самого франка. Щоби протидіяти спекуляції, яка ввела це захитання рівноваги на біржі, франц. банк підніс дисконтову стопу з 3.5 на 5 проц.

Воєв. Стажинський у львівських архиєпископів.

Аґ. Всхід повідомляє: Станиславівський воєвода Мечислав Стажинський відвідав архиєпископів Твардовського й Теодоровича та митрополита Шептицького.

Науковий Збір Богословського Наукового Товариства у Львові.

20. березня ц. р. відбувся в конференційній салі Богосл. Академії у Львові V. Науковий Збір усіх секцій Б. Н. Т-ва для вислухання звіту з наукової праці Т-ва і вибору нових дійсних членів.

Богосл. Наукове Товариство, що перше по довгій-довгій перерві започаткувало у нас систематичну богословську наукову працю і так стало кравгольним каменем у будові нашої високої богословської школи, Богословської Академії у Львові, веде свою працю з успіхом дальше, не зважаючи на важку матеріяльну скруту сучасної доби, та притягає до наукової роботи щораз-то свіжих робітників. На тлі досягнень у науковій праці серед інших, навіть державних народів, які внаслідок нинішніх матеріяльних труднощів обмежили свою наукову й видавничу діяльність до мінімум, науковий дорібок Б. Н. Т-ва не менший, як у попередніх роках. Його праця, завдяки матеріяльній підтримці Впреосв. Митрополита й організаційному хистові голови, не слабне, а радше зміцняється, і квантитативно і квалітативно. Це доказ, що таке Т-во потрібне, бо поле нашої богословської науки лежало досі облогом. Створенням наукових осередків, Б. Н. Т-ва і Богосл. Академії, Українська Католицька Церква навязала перервану нитку своєї славної наукової традиції і зачинає дальше снувати мережу богословської наукової праці на славу собі й народові.

Зібрання відкрив голова Т-ва, о. ректор Сліпий, який на вступі згадав теплими словами померших у часі від останнього Наукового Збору дійсних членів Т-ва, а саме: о. мітр. Ол. Бачинського, о. Север. Матковського й о. д-ра Василя Масцюха. Прибулі вшанували їх мовчанням з місць. Головою збору вибрано о. проф. Минковського, секретарював д-р Конст. Чехович.

По відчитанні протоколу з посереднього Наукового Збору голова о. д-р Сліпий зложив основний звіт з наукової праці й досягнень Т-ва. Праця Т-ва заєдно змагається, престіж богосл. науки вдалося досі вдержати на висоті, а це дає найкращу леґітимацію Т-ву.

З чотирьох секцій Т-ва найкраще працювала секція історично-правнича. Т-во видає дальше свій науковий журнал „Богословію", свої праці, з яких в останнім періоді вийшли такі цінні твори, як: „Архитектура катедри св. Юра" д-ра Вол. Січинського (як VI. том) та історія СС. Василіянок С. Саломії Цьорох ЧСВВ (як VII. і VIII. томи); як IX. том виходить велика й джерельна праця Мих. Возняка про Шашкевича і ціле те середовище, з якого вийшло літературне й національне відродження Галичини. Від 1933. року видало Т-во 9 томиків т. зв. Видань „Богословії". В тому часі (від 1933. р.) Т-во перебрало від Впреосв. Митрополита „Ниву". Товариство висилало своїх представників на ріжні наукові чи унійні зїзди. В останніх двох роках Т-во влаштовує прилюдні виклади з ріжних ділянок науки, т. зв. „Академічні Вечорі" у Львові та в інших більших містах Галичини, які стягають багато інтеліґентних слухачів.

Вкінці о. голова вказав на недостачу молодого наукового нарибку, що його мусимо підшукати і дати йому змогу науково працювати, бо нація яка не має своєї науки, не остоїться і не збудує своєї держави.

З черги проф. д-р Волод. Залозецький відчитав свій науковий реферат п. н. „Відгомін хрестоносних походів у мистецтві Сходу", в якому на тлі зустрічі двох культур — вищої византійської з нижчою західною — змалював взаємні впливи обох культур на себе, які позначилися в малярстві, архитектурі й письменстві.

В дискусії брали участь о. ректор Сліпий та о. проф. Іщак.

Вкінці на внесення поодиноких секцій Т-ва Науковий Збір іменував новими дійсними членами: о. Глїба Кінаха ЧСВВ, о. Пант. Божика, проф. Івана Крипякевича, д-ра Мик. Андрусяка, проф. Івана Шпитковського і С. Саломію Цьорох ЧСВВ (в істор.-правн. секції); о. проф. Мик. Конрада і м-ра Петра Ісаїва (фільос.-догм. секція) і Преосв. Діонисія Нярадія, о. д-ра Ник. Руснака, о. Юрія Кміта й о. Мих. Кравчука (практ.-богосл. секція).

В Наук. Зборі взяло участь 15 дійсних членів Т-ва.

ОБУВА найліпшої марки Кілінський ВИКЛЮЧНА ПРОДАЖА МІКАДО ЛЬВІВ, пл. Марійська 5 (Галерія Марійська) 1786

Панове терціяни і пан секретар.

Редакція „Діла" дістала листа з батьківських кол з великим признанням за нашу статтю п. н. „Регіональний Шевченко" впереді двох днів та з увагами, які близько торкаються тієї самої теми:

„...Історія з двома терціянами-поляками в українській вселюдній міській школі у Львові не є виняткова. Такі самі несамовиті відносини є і по інших українських школах. Несамовиті вони не тому, що в українській державній школі на становищі урядовця чи нижчого функціонаря перебуває поляк, бо — остаточно — коли ми боронимо засади, щоб затруднювати українських безробітних громадян у всіх державних і самоуправних установах, то не можна протестувати проти затруднювання поляків на службовицьких посадах у державних школах з українською мовою навчання. Річ тільки в тім, щоб ті функціонарі і службовики, так само як поляки-учителі, поводились в українському середовищі настільки льояльно, коректно і тактовно, щоб не викликували ніяких дисонансів і конфліктів. Словом — щоб поляки в українських школах поводились так, як цього вимагають від українців у школах польських. І тут бачимо знову дві мірки, знову стосується засаду „то що іншого". Де хто видів у світі, щоб людина, яка прийшла до товариства, в якому господарі й усі гості говорять одною мовою, — говорила остентаційно мовою іншою?! Коли такий гість мови домівників не знає, перепрошує і запевняє, що буде старатися якнайскорше ту мову опанувати. І так справді робить. Це річ просто *доброго виховання*, і коли хтось, примушений перебувати у чужому національному середовищі, не хоче навчитись тієї чужої мови чи, вивчивши її, не хоче її вживати, то робить не тільки політичну демонстрацію, але й проявляє дуже погані товариські маніри.

Я (пише автор того листа) знаю добре відносини і в школі, про яку вже ш. Редакція писала, і в державній академічній гімназії (філії) у Львові. Панове терціяни у тій вселюдній школі не тільки говорять остентаційно по польськи до всіх учнів, учителів, директорів і батьків, які приходять на батьківські конференції, але й поводяться інколи в той спосіб супроти учнів, що та їх поведінка мусить викликувати найбільші застереження. Казав нпр. мені мій син, що до дітей, які звертаються по українськи за чимнебудь до тих своїх терціянів, ті останні кричать: „Ти як сей називаш, ти з ктурей клясы?", — погрожуючи ніби в той спосіб доносом на українську мову. Не можу не вірити своїй дитині, бо звідки воно таке придумалаб? І чи це не страшна річ, щоб нижчий функціонар школи в той спосіб поводився?!

Але подібні відносини панують і у згаданій академічній гімназії, на філії, яка є в дійсності вищою гімназією у Львові. Є там секретар-поляк, від якого ніхто слова українського не почує. Просимо перевірити: хай хтонебудь зателефонує до тої гімназії, а почує або „прошен", або „ту гімназіюм паньствове з рускім языкем навчаня". Всі ми, батьки, обурені на того пана, так само почуваються ніяково тамошні професори українці, але пан секретар уважає, що все в порядку. Дивне ще одно: до нього і директор-українець і деякі таки поважні українські педагоги-громадяни — теж говорять по польськи! Як це назвати? Коли вже не можна навчити такого пана секретаря, що його поведінка невідповідна, то чи не можнаб самому показати більше власної і національної гідности?..."

Дальше автор бідкає, що минули ті часи, коли в українських школах працювали педагоги-поляки з таким високим почуттям такту, як Біґеляйзен, Ціммерман, Висоцький та ін., які зі своїми товаришами вчителями та з батьками все говорили по українськи і зискували саме такою своєю поведінкою пошану до себе і польської культури.

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ СВЯТА.

КОНЦРЕТ 7-КЛ. ДІВОЧОЇ ВСЕНАРОДНЬОЇ ШКОЛИ ІМ. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ.

Відбувся цей концерт у салі ґімназії Василіянок 27. березня ц. р. На програму концерту склались хори, декламації, скрипкове сольо, драматична інсценізація. „Слово про Шевченка" було виголошене живо, цікаво, коротко; хори під проводом проф. І Гриневецького — зразкові. Дуже приємне враження робила ціла організація вечора; слухачі не відчували нічого примусового, накиненого, штучного або занадто офіціяльного. Діти були дуже добре підготовлені. Справжньою несподіванкою були декламації учениць з курсу Л. Кривіцької, повні бадьорої сили, свіжости та запалу. Жаль, що у програмі не записали імен молодих виконавців. Майже всі точки програми були звязані з особою Шевченка та його творчістю.

Один з батьків.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР У ПРАЗІ — В ЧЕСТЬ ШЕВЧЕНКА.

Побіч святочних засідань у всіх українських наукових і культурних установах з рефератами про Шевченка, відбулося ще, крім описаних в „Ділі", дуже гарне свято в честь Шевченка, що його влаштував Український Хор у Празі, член чел. Співацької Громади (ПОЧ). Концерт відбувся 21. березня під диригентурою *чеха з України п. Ступки* у великій салі „Унітарія". Гості українці і чехи, числом коло 300 осіб, зійшлися з пору, тому й початок був точно в 20. годині.

По гарній промові письменника *У. Самчука* виступив двома наворотами хор, який співав дуже поправно. Якби сильніше обсадити тенори і II. баси, то осяги були б незвичайні. У вивченні точок видно було уміння і вправну руку диригента.

П-і *Шурдова-Сасовичева* в концерті Баха показала свою знамениту техніку володіння над фортепіяном. Знаний декляматор студ. з Підкарпаття *Небесник* за „Холодний яр" зібрав також заслужені оплески.

Слід ще згадати милий голос соліста чеха з України *Гокена*, якому бракувало тільки трошки живучости. Супровід на фортепіяні знаменито зв'в п. *Р. Сімович*.

Майже всі хорові точки були з творів Шевченка. Милою несподіванкою був *„Заповіт" гармонізації п. Ступки*, де слова „Поховайте і вставайте" віддані з такою силою і могутністю, що їх акорди надовго будуть у памяті слухачів.

Трохи дивно, що це свято влаштував сам хор — без співучасти інших громадських організацій, як це все досі бувало.

Того самого вечора відбулося також свято в Йозефові з рефератами інж. Гальки і д-ра Дальницького в Проти.

Яр. Олексенко.

„БУКОВИНСЬКИЙ КОБЗАР" — ШЕВЧЕНКОВІ.

Шевченківський концерт, що його уладило Товариство „Буковинський Кобзар" дня 25. ц. м. у великій салі Музичного Товариства в Чернівцях, мав, як щороку, святочний характер. Цей концерт не стояв вправді на тій висоті, що подібні імпрези цього товариства в попередніх роках, одначе припускаємо, що з причин незалежних від проводу товариства. Найкраща точка концерту — це гра на скрипці п. Стратичука, що дав доказ не лише знаменитого вишколу, але й глибокого відчуття композиторської творчости. Саме щось протилежне дав нам цього разу п. Угурян, що не розуміє Шевченка, забув по інтерпункцію і робив з Шевченкових гайдамаків якихсь романтичних фантастів і плаксіїв. Хорові під орудою п. Бойченка закинемо хіба те, що він за слабий. За причиною не питаємо. Соли пп. Мігайчука й Меґаська добрі, одначе треба замітити, що сольово-ніжний голос Меґаська за слабий, щоб він мав більше ефекту в пісні „Гей Дніпре, мій Дніпре". — На концерті було своєрне число інтеліґенції і селян, хоча всетаки цим разом саля не була виродана.

(„Час".)

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО В ЮГОСЛАВІЇ.

„Українська Матиця" в Югославії (Баня Луга) урочисто відсвяткувала 8. ц. м. Шевченківське свято. Реферат про працю й заслуги поета-борця прочитав М. Каґан. Великий успіх мав хор „Української Матиці" під управою п. Миколи Шаповаленка, що дуже добре проспівав „Заповіт" та ін. Декламації та сольоспіви викликали бурхливі оплески присутніх, серед яких було чимало чужинців. Багато з них уперше почули українську пісню. — Поважна праця хору т-ва зробила великий вплив на тих „наших не своїх", що всюди балакають по чужому. На цім святі і вони кричали „Живела Україна" („хай живе Україна"). Місцева преса відмітила українське свято. Шевченківське свято наші земляки в Баня Луці влаштували вперше, дарма, що живуть там від 1880. р. Але тепер прийшла і на них черга згадати: „Хто вони та чиї діти". Щиро бажаємо нашим братам в Югославії найбільшого успіху в культурній праці, що її так гарно започаткувала „Українська Матиця" під проводом М. Часа (голова) та М. Юґана (секретаря).

ШЕВЧЕНКОВЕ СВЯТО В БОЛГАРІЇ.

Як сповіщає софійський часопис „Ля Пароле Бульґаре" з 9. III. ц. р., 75-ті роковини смерти Т. Шевченка відсвятковано урочисто та в поважній атмосфері. Після служби Божої на академії згадано життя поета та його заслуги для відродження нації.

(У. Т.)

Звідомлення Комісії Мови при НТШ у Львові.

1. Комісія покінчила наради над термінольоґією звучні за проєктом мґра Я. Рудницького. Визнано за найвідповідніші терміни, що будуть обовязувати після затвердження Фільольоґ. Секцією: чиста, носова, передня, середуща, задня, висока, середня, низька голосівка; дзвінкий, глухий, дзвінкість, подзвінчення, подзвінчується, віддзвінчення, віддзвінчується; глухість, поглушення, глухне, віглушення; складотворча, нескладотворча; широка, вузька, звужена, підвищена, знижена, напружена, ясна, темна голосівка; тверда, мяка поруч палятальна, змякшена поруч палятальзована; губна, губно-зубна, двогубна, передноязикова, середньоязикова, задньоязикова, зубна, міжзубна, язубна, ясна, піднебінна, гортанна, шелестові: свистоп, шипуча, плавка, хвилинна, тривка, проривна, протискута приголосівка; артикуляційна база (в ширшому значінні), настанова (в вужчому), лябіялізація, велярізація, лябіовелярізація; тембр; змякшення: старше, молодше; ствердження, змякшення; придих: слабий, сильний; видих; придиховий, видиховий; наязук, середоязук, низязук; звукозміни: живі, мертві, історичні; чергування, чергівний; змякшення, правдоподібнення: назадне, напередне; відподібнення; середослівна фонетика; подовження, подовжені; подовження надолужне, подвоєння; склад: відкритий, закритий; наголос, наголошений, ненаголошений; притиск; тон: спадний, підносний; наголос: хвилястий поруч циркумфлексний, гострий поруч акутний, легкий поруч баритонний; свобідний, постійний, рухомий, нерухомий; наголос слова, н. речення; підхід, вершок, вихід (артикулованого звука); довга, коротка, часокількість; півголосівки: йор, їр; викладник; заник півголосівок, випад, відпад, випадний, відпадний, вставка, приставка, звук вставний, приставний; е — рухоме; двозвук, однозвук, пересув, перезвук іканя, перезвук словотворний; перестанки, вязвук (рефлекс); відповідня (корреляцію), відповідник.

У квітні і травні прийдуть на чергу марад такі терміни: наука про значення слів, значінні категорії; самостійні слова; слово; іменники: іменні, уміні, рідові (ґатункові) живі, неживі; імена власні, збірні; одиння, множина; одиничні, множинні; прикметники; ступенковання: умовне, безумовне (просте — описове); рівний ступінь, вищий, найвищий; дієслова: перехідні, неперехідні; займенники: іменні, прикметні, прислівні, відповідникові, особові, присвійні, вказівні (чи: указові), відносні, питальні, неозначені; числівники: порядкові, кількісні; головні, дробові, збірні, розділові, множні, визначені, неозначені; прийменники, прислівники, вигуки (виклики), частиці: звукопідроблені; словотвір, корінь, пень (чи: основа), змінливий приросток, вросток, живий, неживий (замерлий), словотворний; флексійний наросток; прості вложені (чи: складені) слова; зіставлення, зрікт; відміння; відміна чоловіча, жіноча, середня, мішана, голосівкова, приголосівкова; відмінок, число; називник (-ний), родовик, давальник, знахідник, кличник, орудник, місцевик; одинний, двоїнний, множинний; дієйменник; дієприслівник, дієприкметник, спосіб: дійсний, можливий, наказовий, стан: дієльний, страждальний (переємний); прояв дійство (чинність) вид: одноразовий, многоразовий, доконаний, протяжний, кавротний, час теперішній, минулий, передминулий, майбутній; дієприкметник дієльний, страждальний.

Прохаємо українїстів подати листовно свої завваги.

2. З ініціятиви „Рідної Школи" Комісія постановила зайнятися спільно з іншими комісіями устійненням термінольоґії для поодиноких предметів шкільного навчання. Тому прохаємо присилати проєкти.

3. Комісія збирає говіркові слова для збереження мовного багатства. За надіслані досі збірки складаємо подяку пп.: **Володимирі Думіновій** з Літині дрогобицького повіту, **Кіндратові Вергунові** з Хмелеви заліщицького повіту і **Романові Завадовичеві** з Ремезовець золочівського повіту. Адреса: Львів, Чарнецького 26, — **Виділ**

Жидівський комуніст на університетській катедрі.

Словаки протестують проти совітофільства праського уряду.

БРАТИСЛАВА, 30. 3. ПАТ. На катедру етнографії на братиславському університеті покликують жида Богатирева, який недавно приїхав до Чехословаччини зі совітською місією і належить до найрухливіших діячів комуністичної партії.

Подаючи цю вістку, часопис „Словак" протестує і заявляє, що словаки мусять рішучо спротивитися створенню нової большевицької станиці у своїй батьківщині, тимбільше, що мають досить своїх наукових сил.

Бомби з іпритом на абісинців.

Абісинці зістрілили італійський літак.

РИМ, 30. 3. ПАТ. Вчора 33 літаки з сомалійської ескадри бомбардували з успіхом Гаррар. Хоч абісинці обстрілювали сильно літаки з протилетунських гармат, не ушкодили ніодного літака.

АДДІС-АБЕБА, 30. 3. ПАТ. З абісинських офіційних кол повідомляють: Місцевість Енда Магоні недалеко гори Азба Аляджі бомбардують від двох днів італійські літаки, які скидають бомби з іпритом. Вчорашній газовий наступ потягнув велике число жертв. Протилетунські гармати зістрілили один з італійських літаків, який упав за італійськими лініями і згорів. Головна абісинська кватира вважає ситуацію за корисну для себе.

Міністер закордонних справ Абісинії вислав до Ліґи Націй нову телеграму з протестом проти бомбардування Гаррару, що нарушує ст. 25. гаської конвенції з 1907 р.

Сензаційне арештування судді у Львові.

В суботу 28. березня ц. р. вполудне прок. Прахтель-Моравянський приказав арештувати суддю окружного суду М. Гонсьоровського. Проти арештованого висунули закиди, які не відповідають судейському званню. Тиждень тому суддю Гонсьоровського припинили в урядуванні і від тоді суддя не приходив до окружного суду, де він один з важних відділів. В суботу 28. ц. м. суддя Гонсьоровський прийшов вполудне до бюра віцепрокуратора Прахтля-Моравянського, який його там арештував. Прок. Прахтль-Моравянський візвав телефонічно заступника керманича слідчого виділу підком. м-ра Тарновського і приказав йому відвезти арештованого до слідчого арешту. Підком. Гарнавський відвіз арештованого таксівкою до Бриґідок. Ще в суботу пополудні судию Гонсьоровського довго переслухували і залишили у вязниці.

Арештований суддя вніс жалобу на постанову слідного судді, який наказав його замкнути. Цю жалобу розглядає господарський виділ окружного суду. Арештований суддя має 57 років, суддею був 29 років. До Львова прийшов з Чорткова в літі 1934 р. Тут брав живу участь у польському суспільному житті. Арештований суддя був часто предсідником трибуналу в українських політичних процесах. Два тижні тому суддя Гонсьоровський проводив трибуналові, який розглядав справу вбивства маґістратського урядовця Ґославського. Минулого тижня влада перевела в його помешканні при вул. св. Софії 59 основну ревізію. Оборонцем арештованого є адв. д-р Мацелінський.

НОВИНКИ.

— **ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.**

— **ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА** що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — **Адміністрація „Діла“.**

— **Найкращі лисиці пелеринки** виконує і поручає Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46. Приймає футра на переховання літом. 10—?

— **На уфундування вітражу в Успенській церкві** з приводу 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили дальше в захристії Усп. церкви: Родина Ігнатів 5, Родина Г. 10, п. Ст. К. 10, Василь Ткачук 1, Варвара Процайло 5, Юрко Стецій 2 зол.

— **Великодні листівки** виконані артистично в деревориті мгра Гебус Степаній можна набути у всіх українських книгарнях у Львові та їхніх філіях у краю.

— **Традиційну шутку українських інвалідів** будуть продавати Вп. пані під усіми львівськими церквами, як що року, у Квітну неділю, 5. квітня ц. р.

— **Радіостація в Кошицях** надасть у вівторок 31. ц. м. між іншим концерт Анни Остапчук-Науменкової. Передачі тієї стації зачинаються щодень в год. 18.

— **Курс для кандидатів на дорожників** при збірних громадах відбувся у Скалаті. Курс скінчило 35 учасників.

— **Перебудова вулиць і площ.** Львівський маґістрат призначив у буджеті на майбутній рік на перебудову вулиць і площ суму 1.400.184 зол. Плянують перебудову поверхні вулиць Романовича, Зибликевича і св. Миколая. Цю останню вже „перебудовувано“ минулого року.

Фірма А. Віттельс, Львів, Рутовського 7, напроти катедри, відома є в мужеській гардеробі як найдешевша, а при цьому дуже солідна; для прикладу: правдиво вовняний камгарновий гарнітур до міри за 85 зол., а дворядовий реглян на міру з першорядного бельського матеріялу за 60 зол. Кравецька робота заґарантована.
14/113

— **Ремісники не приймають учнів.** З причини обовязку оплачувати учнів ремісники на терені львівського і тернопільського воєвідства працюють переважно самі. У львівському воєвідстві 97 проц. майстрів хоронить ся тим способом перед видатком на плату ученикам, а в тернопільському 85 проц. Тому що цей стан анормальний і для самого ремесла шкідливий, покликані чинники рішили розвести відповідну репресійну акцію.

— **За раціональне плекання овець на Гуцульщині.** Як повідомляє ПАТ, львівська рільнича палата розпочала акцію задля господарського піднесення Гуцульщини. Особливо дбає про піднесення плекання овець. Щоби поправити місцеву расу, спроваджено кількасот румунських овець, які роздано між чільніших господарів годівельників. В часі зими рільнича палата влаштувала низку курсів про плекання овець. Крім того призначила для Гуцульщини спеціяльного інструктора задля раціонального загосподарювання полонин.

— **Нова українська співачка.** У Празі перебувала кілька тижнів славна українська співачка А. Мамонько, виступаючи в Чеській Національній Опері в ролях Тетяни з „Евгена Онеґіна“, Маргарети з „Фавста“ і ін. Своїм співом і грою чарувала наша землячка навіть найбільш вибагливого слухача, а після останнього її виступу 17. ц. м. в опері „Фавст і Маргарета“ захоплена публика передала їй лавровий вінок. А. Мамонько походить з Наддніпрянської України. Як еміґрантка вона пройшла школу співу на музичному відділі Українського Високого Педаґоґічного Інституту ім. М. Драгоманова в Празі у п. Л. Ліндфорс, доньки Софії Русової. Тепер постійно перебуває в Ковні, де під іменем Александри Сташкевічіутє заангажована до Литовської Національної Опери.

— **Окупаційний страйк** вибух у фабриці рільничих машин „Польна“ з причини конфлікту за зарібки. 170 робітників заняло фабричні будинки і не покидають їх, при чому харчі приносять їм члени родин. На 31. ц. м. скликано конференцію у справі ліквідації страйку в окружному інспекторяті праці.

— **Ексгумація 3.500 небіжчиків.** Дня 1. квітня відбудеться ексгумація тлінних останків 3.500 російських вояків, поляглих у роках 1914 і 1915 під Львовом і похованих на горбі біля личаківського парку. Тому що поховано їх на приватному терені, після переведення довголітнього процесу рішено цілий цвинтар перенести на властивий личаківський цвинтар, біля могил вояків австрійської армії. Справою занялися російські еміґранти, що живуть у Львові.

— **Загадочне самогубство у Львові.** При вул. Ленартовича 17 кинувся з ґалерії другого поверху на подвіря 25-літний маґістер прав Мирон Слоневський (зам. при вул. Кентшинського) і поломив собі ноги та руки. Причина самогубства невідома.

— **Краєва хроніка.** На полі біля Олієва пов. Зборів згоріла велика стирта збіжа, власність місцевого фільварку, вартости коло 4.000 зол. Вогонь правдоподібно підложили. — В Порицку пов. Дрогобич застрілено 26-літнього Зигм. Бадуха, друкарського машиніста в Дрогобичі. Арештовано Якова Филипа і Мечислава Дуцька, з якими Бадух був у конфлікті. — На дім Петра Паньківа у Містках пов. Рудки напали чотири озброєні бандити і почали грабити. Почув це сусід Григір Паньків і вибігши на подвіря, почав кликати інших сусідів. Тоді один з бандитів, що стояв на сторожі, стрілив до нього і положив його трупом. — В державному лісі біля Ланчина пов. Надвірна згоріло 15 гектарів молодого ліса.

— **В господарці громадського уряду в Щирці** викрито ріжні зловживання. У звязку з тим припинено в урядуванні бурмістра, аптикаря Ґельбарта і секретаря маґістрату Альтштедтера. Слідство веде слідчий суддя зі Львова.

— **Ліквідують пекарні.** З початком цього року було у Варшаві 617 зареєстрованих пекарень. Після санітарно-адміністраційної люстрації зліквідовано 156 пекарень а 116 зкваліфіковано до ліквідації, так що залишилась майже тільки половина первісної скількости. Зліквідовано пекарні переважно жидівські.

— **Самогубство у скарбовому уряді.** Заможний колись купець з Монтви під Інووроцлавом, Солінський, завинив скарбовій владі більшу суму залеглих податків. Тому кілька днів він приїхав до скарбового уряду в Познані і просив, щоби йому признали якісь полекші, бо вже мали пустити його рухомости на ліцитацію. Зустрівшись з відмовою, Солінський вийшов на коридор і вистрілом з револьвера положив себе трупом.

— **Лет у тропосферу.** З Варшави вилетіли минулої неділі бальоном капітан пільот Буржинський і проф. Йодко-Наркевич, щоб осягнути границі тропосфери і прослідити ділання космічних промінів. Бальон підніся до висоти 10 тисяч метрів і по 7 годинах осіли на полях села Стрикова Ґура недалеко Ломжі. Проф. Йодко-Наркевич виконав при помочі спеціяльного приладу ріжні наукові поміри, причому ствердженно бездоганну справність кисневих інгаляторів.

— **Збожеволів з любови.** До шпиталю у Варшаві привезли якогось Евгена Огажа з Ломянок, який залюбився в одній сільській дівчині, знаній з уроди, і під впливом свого щастя зісунувся з глуздів. По дорозі до Варшави кинувся на людей, що його ескортували і побив їх.

— **Перед страченням Гавптмана.** Як повідомляють із Ню Йорку, у звязку із заповідженим на 31. ц. м. страченням Гавптмана, в Трентоні панує бурхливий настрій. В одній з місцевих гостинниць прийшло до завзятої бійки між прихильниками і противниками Гавптмана. Цілу домівку зруйновано, а коли прийшла поліція, застала вже три трупи. Ґубернатор Гофман дістає безнастанно листи з погрозами на випадок страчення Гавптмана. В одному листі з підписом „всеамериканський союз ґанґстерів“ сказано: „Коли у вівторок вечором кат у Трентоні натисне ґузик задля страчення Гавптмана, в тій самій хвилині почнеться наша акція. Всі, хто брав участь у процесі Гавптмана та в його страченні, не пожиють довше над 24 годин. Також і ви, пане ґубернаторе Гофман, можете тоді попрощатися на віки зі своєю рідною“. Поліція в цілій північній Америці, особливо у стейті Ню Джерзі, стоїть на поготівлі. Гавптман, що знаходиться в стані повної апатії, молиться цілими днями навколішках у келії смерти. Редакція одного американського часопису звернулася до Ліндберґа, що перебуває тепер в Анґлії, із телеграфічним запитом, що він думає про Гавптмана. Ліндберґ відповів: „Не маю в цій справі вже нічого до говорення. Хто вбив, мусить відпокутувати. Я певний, що Гавптман убив мого сина“. Як відомо, що ґубернатор стейту Ню Джерзі Гофман заявив, що не відложить страчення Гавптмана, хоч його оборонці вживають всяких способів, щоб це осягнути. Між ін. зголосився до ґубернатора якийсь чоловік і заявив, що то він ухопив Ліндберґового сина, а Гавптман не має з цілою справою нічого спільного. Одначе судова влада не привязує до цієї заяви ніякої ваги. Цю людину держали свого часу лікарі під обсервацією.

— **Шибениці на ріці.** З Асмари повідомляють, що на ріці Такаце в Абісинії появилося багато дараб з шибеницями, на яких висіли трупи збісинців. Так карають війська негуса збунтоване населення з околиць горішньої течії ріки. Щоби відстрашити решту населення, вони ставлять шибениці на дарабах і з висільниками пускають долів.

— **Ріжні вістки.** Везувій оживився значно, викидаючи хмари пари і ляви. — В північно-американському стейті Індіяна поліція арештувала молоду гарну панну Вік, яка обіцювала поцілувати кожного мужчину, що голосуватиме за її кандидатурою. — Підчас виходу на Ельбрус у Кавказі згинуло чотирьох туристів а чотирьох тяжко потовклося. — Біля Кастіліоне дель Ляго впав військовий літак, причому згинули чотири члени залоги. — Над летовищем у Біо зударилися два літаки, наслідком чого один летун згинув, а чотири тяжко потовклися.

Зі сцени й естради.

ПОПИС КУРСУ ДЕКЛЯМАЦІЇ В МУЗ. ІНСТИТУТІ ІМ. ЛИСЕНКА У ЛЬВОВІ.

Мала саля Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові. Професори Інституту, молодь, батьки і свояки тих, що за хвилину мають виступити. Це І-ий попис учнів кляси декламації, яку веде Л. Кривіцька. Маємо трему: і за учнів і за професорку. Курс триває всього кілька місяців; знаємо, як виглядає декламація нашої шкільної молоді, що мусить починати вчитись поезії від наголосів. На саму згадку про деякі концертові декламації стає трохи моторошно. Л. Кривіцьку знаємо як драматичну артистку. А артист і вчитель це дві дуже далекі професії.

Від перших двох виступів стає лекше на душі — учні не мають треми; виголошують свій текст свобідно, знають його добре напамять. Програма велика; кожний мусить виступити і певне, що в неодному випадку вибирали собі декляматори те, що їм ближче, що їм більше подобалось. Програма була така: 1. Шевченко: „Перебендя“ — деклямує Степан Костик; 2. С. Гординський: „Слово о полку Ігоря“ — Рута Темницька; 3. Ю. К.: „Україно“; Антонич: „Ранок юнаків“ — Юліян Савицький; 4. Кравців: „Пісня пісень“ (виняткі) — Ганна Голобродська; 5. Стефаник: „Моє слово“ — Петро Бубела; 6. Леся Українка: „Contra spem spero“; Олесь: „Лебідь“ — Леся Пеленська; 7. Шевченко: „Подражаніє Ісаї“ — Володимир Любянецький; 8. Олесь: „Відродження країни“ — Лев Єдинорог; 9. Л. Українка: „Зимовий вечір на чужині“ — Рута Темницька і Галя Голобродська; 10. Шевченко: „До живих і мертвих“ — Лена Ріппель; 11. Л. Українка: „Епільоґ“ — збірна деклямація; 12. Франко: Прольоґ до „Мойсея“; Шевченко: „Чернець“ — Льонгин Герман.

Загальне враження приємне тим, що нема в учнів штучного патосу, не виступують вони рядка за рядком, щоб надати йому мельодійности, що дуже хутко переходить в одноманітну розспіваність. Приємно вражає нас зусилля передавати поезію так, щоб добути з неї провідну думку, підкреслювати тільки важні слова, виголошувати її яко мога природно. Важне те, що не відчуваємо ніякої спільної манери, як це буває часто в учителів, що накидають учням свій спосіб деклямації; тут кожний передає свою річ інакше.

Головну увагу звертають на себе Лена Ріппель, Леся Пеленська та Льонгин Герман. „До живих і мертвих“ це чи не найважчий для деклямації Шевченковий твір; в устах Лени Ріппель він стає зрозумілий і промовляє до чуття своєю силою; сила пориву, іронії та смутку міняються уступ за уступом. Такі місця, які чули ми так багато разів „В своїй хаті — своя правда і сила і воля“ та „Схаменіться, будьте люди...“ вийшли в неї так свіжо, що ми дивувались силі слів та їх змістові. Л. Пеленська має приємний тембр голосу і багато запалу; ліриці Л. Українки та Олеся виходять у неї безпосередньо, так і пливуть від серця. Л. Герман, студент техніки, вже дорослий мужчина, з усіма

зверхніми даними на артиста. „Чернець", що має так багато переходів у тонах, вийшов дуже пластично в його інтерпретації; прольог до „Мойсея" відбігав зовсім від шабльонового патосу, в який попадають декляматори при цьому творі. Враження було в обох випадках якнайкраще.

Дуже добрий голосовий орган має Р. Темницька; „Слово о полку Ігоря" вийшло в неї свобідно, сміло і сильно. Г. Голобродська — предиспонована до лірики, вміла добути багато ніжности та чуття. Ю. Савицький, що має приємний голос і зверхні дані на декляматора, дістав речі, що вимагають більше сили в експресії та ширшого віддиху. Про інших молодих важко покищо щось позитивного сказати; вони мусять перебороти деякі технічні труднощі і далі вчитись; не всі можуть за короткий час запанувати над своїм голосом і над текстом; деякі видко переходять мутацію. Добра воля і праця була помітна у всіх.

Цікавою спробою на пописі була збірна декламація та діяльог до слів Л. Українки.

Учні та учениці зробили своїй учительці овацію. Присутні мусіли бути щиро здивовані, що Л. Кривішка виявила такий великий педагогічний хист і так гарно вміла підготовити першу клясу своїх учнів. У кожній декламації слідно було велику працю, щирий запал і справжнє розуміння передаваних творів. Можна сподіватись, що цей перший прилюдний виступ Курсу декламації заохотить неодного нового учня, щоб пробувати своїх сил у цьому мистецтві. Наш театр та естрада потребують підготовлених акторських сил і треба радіти, що Л. Кривішка зуміла із своєї кільканацятьлітньої акторської практики добути знання та досвід, яким хоче ділитись і вміє його передати охочим.

м. р.

ДИВОГЛЯДИ.

КАРА ДЛЯ ШОФЕРІВ.

Управа міста Тунісу придумала нову кару на легкодушних автомобілістів. Коли поліцай побачить керманича авта з сусідкою, яка сперла голову на його рамя — платить 5 фр. кари. Коли автомобіліст повторить таку штуку платить 10 фр. А хто кермуючи автом цілує свою сусідку платить 20 фр. Зараз на місці. Ці кари введені внаслідком надто частих нещасливих випадків, де винною є жінки-сусідки. За Тунісом пішли інші міста... Північної Африки.

ЩО МОЖНА ЗАБУТИ В КІНІ.

В англійському місті Гемпшір трапилась дивовижна історія. Годину після останньої фільмової вистави, прийшла додому до власника кіна одна молода пара заявляючи, що вони забули в кіні дуже важну річ. Власник кіна вже спав і не мав охоти йти відчиняти вночі кіна. Сказав, що можуть прийти вранці, бо коли ця річ там лежить, то ніхто вночі її не візьме. Тоді молода пара признавлась, що забула там тримісячну дитину. Справді, між лавками в одній торбині спала дитина. Але власник кіна вніс скаргу до „Т-ва опіки молодю" на легкодушну молоду пару, що забуває в кіні такі дуже важні речі.

Дописи.

ЛЬВІВ.

Вечір Сокола III. Т-во „Сокіл" III. на городецькому передмісті у Львові влаштувало дня 29. березня ц. р. сокільський вечір, присвячений памяти незабутнього сокільського організатора перед війною, відтак отамана У. С. С. Сени Горука. Вечір пройшов з повним успіхом у переповненій салі захоронки. Програму започаткували руховики відспіванням сокільського маршу. Відтак начальник гнізда побр. В. Тихоліз взав зайт заст. голови Сокола-Батька побр. О. Карпінському, який у короткій промові навязав працю гнізда до світлої передвоєнної традиції, візвав руховиків до витревалої й інтенсивної праці, а зібраних гостей до підтримки сокільської ідеї. Мішаний хор відспівав з черги: М. Гайворонського „Ми йдем вперед" і В. Тихоліза „Гей-же браття українці". На сцену виступили учасниці до вільноручних вправ п. н. „Як квітки". Виконання вправ стрінулося із прихильним прийняттям публики, головно четверта вправа, яка своїм укладом і виразністю рухів була найцікавіша. Далі на сцені явився великий гурт маленьких хлопчиків у козацьких строях зі шаблями і прапором. Збиралися у похід на татар. Малий отаман грізно давав прикази, які мале братство серед великого захоплення публики як стій виконувало. Підготова цієї милої точки — це заслуга п. А. Кульбівної. Відтак посестри відтанцювали „Гречаники". По цій точці голова гнізда побр. О. Верхола виголосив реферат про життя і значіння С. Горука для сокільської організації. Цікавим урізнородненням програми були вправи побратимів на коні, одначе у деяких побратимів було видно, що вони в цій ділянці роблять щойно перші кроки. Гарно представлявся відділ посестер у приписаних руханкових одностроях у вільноручних вправах п. н. „Весняні мрії". Хоча уклад вправ був може за тяжкий і не давав змоги виказати цілої принади ніжних жіночих рухів, то проте посестри виказалися з них добре. Давався відчувати брак гуртових вправ вільноруч побратимів, які імпонували би своїм тверлим тактом і силою. Вечір закінчено відспіванням Ф. Колесси „Грають труби над Дністром" і Я. Ярославенка „За Україну". — Сокіл III. по деякому ослабленні в минулих роках ставив на шлях інтенсивної сокільської праці. Малий гурт здисциплінованих одиниць поставив собі за мету розбудувати сокільську організацію своєї ділянці до передвоєнного рівня та передовсім вибудувати сокільню з модерно улаштованою рухівнею, у якій сокільське життя плило би скоршим темпом. У цьому змаганні увесь український загал городецької ділянці мусить прийти їм з помічю і заохотою.

М. Тріль.

Нова книжка!

ВАЛЄРІЯ О'КОННОР ВІЛІНСЬКА:

Лисенки й Старицькі

Наша відома авторка оповідає свої спогади про дві славні українські родини та їх культурне середовище.

Книжка має 82 сторінки і 9 ілюстрацій, та коштує тільки 1 зол. разом з поштовою пересилкою.

Замовляти в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10.

ЛЬВІВ-ЗАМАРСТИНІВ.

Концерт у честь Шевченка уладила читальня „Просвіти" в Замарстинові 29. березня ц. р. Концерт почався „Заповітом", що його відспівав міш. хор радн. Т. Купчинського. Вступне слово про життя і значіння Т. Шевченка виголосив О. Когут. З черги міш. хор відспівав „Сонце заходить" Роздольського, муж. хор „Три шляхи" Топольницького з теноровим і басовим сольом. З чуттям і повним зрозумінням віддекламувала „Наймичку" Я. Демцюхівна, яка має безумовно драматичний талант і при дальшій праці над собою може вибитися на добру рецитаторку. Після пісні „Огні горять" п. Е. Лазор віддекламував з чуттям поему Шевченка „Гамалія" в супроводі хору. З черги міш. хор відспівав „Якби мені мамо намисто", а п. Е. Лазор виголосив палко рецитацію „Бо Ти нас обновив". По коротенькій перерві відбулася інсценізація уривка з „Гайдамаків" „Прощай Оксано" у виконанні режисера О. Когута, студ. техніки, п. Я. Демцюхівної і п. Верхратського. Інсценізація залишила незатерте враження. Дуже добре виявилися зі своїх роль п. Демцюхівна і п. Когут. Концерт залишив миле враження й організатор концерту п. Е. Лазор може мати повне моральне вдоволення. Окрема тепла згадка належиться хорові радн. Т. Купчинського, який безпосередньо по концерті у т-ві „Воля" прибув зі своїм хором на Замарстинів, щоб звеличати свято. Одна лише заввага: концерт не може починатися у Львові з одногодинним опізненням.

КАЛУШ.

Гостина „Заграви". Минулого тижня гостив у Калуші український театр „Заграва", що відіграв 3 вистави: двічі „Голготу" і „Думу про Нечая". Всі три імпрези пройшли з великим моральним і касовим успіхом, стягнувши багато публики з міста й повіту.

Вистава опери „Катерина" в Калуші. Дня 22. ц. м. відіграв „Калуський Боян" оперу Аркаса „Катерина". Цією імпрезою вшанувало калуське громадянство Шевченківські роковини (опера є, як відомо, вільною інсценізацією поеми Шевченка „Катерина"). Слід ствердити, що думка в цей дещо оригінальний спосіб вшанувати память Генія, відмінний від шорічних стереотипових академій, є доволі щаслива. До того причинилося ще й поправне виведення опери майже під кожним оглядом. Зокрема виведення голосових партій поодиноких діючих осіб як і хори гуртів, не постилалисяб, без переборщення, й великоміської сцени і публики. Ролю Катерини відіграла п. Дубрівна, яка і грою і голосово була на своєму місці й виправдала вповні покладені в ній надії. Якнайкращими її партнерами весь час були Андрій (інж. Чолій), мати (п. Аронцева), батько (адв. Аронець) та москаль (п. Мацюк — поза незначною голосовою недиспозицією у першій дії). Гурти й танцюристи (під проводом п. О. Кочана) вповні гармонізували з цілістю. Окрема згадка належиться орхестрі, яка виступила в переповненій обсаді). Диригент п. Ст. Бартко дав собі раду з орхестрою, хорами і поодинокими сольовими партіями так, що зовсім не можна було візнати його дебюту у цій ділянці. Фортепіяновий супровід був у певних, досвідчених руках п. проф. Решетиловичевої. Всеж таки на цій, так і сказатиб, офіціяльній українській імпрезі були деякі недотягнення, які можна було легко оминути. В першій мірі характеризація і строї. Інсценізація твору Шевченка повинна показати видцеві стилеві, під кожним оглядом вірні і поважні (якщо очевидно роля поважна) типи. Цього не можна сказати при критичному розгляді вигляду деяких діючих осіб. Позатим немало вражав зовнішній вигляд занедбаної салі. Публика своя і чужа явилась численно. Зато її поведінка (голосне входження на салю, шукання місця і т. п.) лишала немало до бажання. Та це тільки незначні недотягнення, бо, як згадаю, імпреза ця, попереджена „Заповітом", вийшла поважно і з повним успіхом, а її виконавцям можна тільки погратулювати.

ПЛАЩІ, ЖІНОЧІ КОСТЮМИ, УБРАННЯ, РАГЛЯНИ

поручає найдешевше

І. ШАПІРА

Львів, Личаківська 1. 1791 1-2

Спорт.

УКРАЇНА — ГАСМОНЕЯ 2:0 (1:0).

Треті з черги товариські мячеві змагання, що їх Україна розіграла в цьому сезоні, а саме з Гасмонеєю, вирішила українська дружина у свою користь. Україна виступила до цих змагань у такому складі: воротар: Босий; оборона: Воробець, Олійник; поміч: Підлісецький, Цимбала (Гавришко), Гошовський; напад: Краєвський, Петрів, Скоцень, Міклош і Магоцький. Гра почалася під переватою Гасмонеї, якої напад поважно загрожував воротам України. Коли Гасмонея не здобула тоді воріт, то це слід завдячувати обороні, головнож Воробцеві і воротареві Босому, які мали в неділю свій добрий день. Напад України все ще за довго передержував мяч і не вели за малий гін до воріт. Гра оживилась щойно при кінці першої половини, коли то Петрів (найліпший грач на грищі) у 33-ій хвилині здобув перші ворота для України. По перерві гра почалася з місця в жвавому темпі. Щойно тоді напад України виявив добру техніку, ще кращу комбінаційну гру і тому вже в 15-ій хвилині Краєвський міг добути другі ворота. Від цього моменту гра прибрала дещо на гостроті, але намагання Гасмонеї здобути бодай один почесний голь не вдалися. Напад України міг ще підвищити цифрово свою виграну, але, видно, вдоволився двома голями. Ця перемога повинна заохотити змагунів України до дальшої інтенсивної праці над собою, щоб передова українська одинацятка йшла цього року від одної перемоги до другої і не завела сподівань ні свого проводу ні своїх численних прихильників між українською публикою, яка тепер знову дуже численно ходить на змагання тої дружини. Доказом недільні змагання з Гасмонеєю, де було коло 2.000 видців. Судиював поправно п. Пшибильський.

ЛЬВІВ. **Погонь — Кошарава 4:1 (1:0).**

ЛЬВІВ. **Гасмонея — Кошарава 1:2.**

Шлеська дружина виграла з Гасмонеєю в суботу, програла з Погонею в неділю.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Польонія 3:3 (2:1).**

СТАНИСЛАВІВ. **Чорні — Раз-Два-Три 4:3.**

КРАКІВ. **Висла — Ф. Ц. Пройсен 4:1.**

ВАРШАВА. **Польонія — Легія 4:1.** Польонія, що доходила з Ліги перемогла несподівано Легію.

ЛОДЗЬ. **Л. К. С. — Напшуд (Ліпіни) 3:1.**

ПОЗНАНЬ. **Варта — Уніон Турін 7:2**

ШЛЕСЬК. **Рух — А. К. С. 2:2.**

КРАЄВІ ПІНГ-ПОНГОВІ ЗМАГАННЯ.

В мин. суботу й неділю відбулися в домівці УТКТ „Плай" змагання за першенство краю в пінг-понгу. Взяли в них участь — крім численних львівських змагунів — також два грачі зі Станиславова.

Найкраще обсадженою і найцікавішою була поодинока гра мужчин. Після цілої низки цікавих елімінацій у фіналі виграв **Романовський (УСК, Стан.)** із Сомком (С. IV) 2:0. В півфіналі відпали Чорний (С. IV) і Павлик (Богун). У фіналі гри жінок **Коберська (Плай)** перемогла Семчужіну (С. IV) у двох сетах. Несподіванкою був вислід подвійної гри, де **Сокіл IV** (Муць, Сомко) зумів відібрати першенство станиславівській парі: Романовський, Остапович.

Змагання стояли на доволі високім рівні та не виявили вже такої великої переваги станиславівських змагунів, як минулими роками.

БІГ НАВПРОСТЕЦЬ.

Перший у цьому році весняний біг навпростець уладив УСК „Буревій" на Левандівці в неділю 29. ц. м. Траса була коло 3 км. Стануло до нього 7 членів Буревію у шраді до копаного мяча, а також кількох змагунів з Плаю й УССК-у, що заняли передові місця: 1) Варцаба (Плай), 2) околовський (УССК), 3) Сітницький (Плай). Перший з Буревію, Мандзьороваський, на 7. місці, дальше Петришин, Сидор і т. д. Організація бігу справна.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Михайло Тріль: „ВПРАВИ НА ДРУЧНИКУ“. „Сокільська Бібліотека“ ч. 9., вид. Сокіл-Батько. Львів 1936. Стор. 68.

Приладівка, себто вправи на приладах, мають уже широке пристосування в наших тіловиховних організаціях та входять у постійну програму їхньої діяльности. Щораз частіше стрічаємо на всяких приладових тіловправних виступах ефектовні вправи на коні, поручах, дручнику. Не дивниця, бо вони дають руховикам повне вдоволяння, виставляючи на пробу їхню силу, відвагу, витревалість і зручність, тому молодь до них горнеться. Щоби працю у приладовій ділянці вправ усистематизувати, видав Сокіл-Батько спершу підручник вправ на коні, а тепер виступив черговий підручник: „Вправи на дручнику“. (Дручник — це руханковий прилад, що його дотепер називали у нас з німецька „реком“). Підручник „Вправи на дручнику“ подає на 68 сторінках богатий матеріял та обіймає крім вступних уваг 53 складанки вправ. Кожна складанка зложена з 5 вправ. Елементи вправ зображені рисунками, що улекшує зрозуміння рухамкового назовництва

ЖУРНАЛИ:

GŁOS LASU, jednodniówka, poświęcona lasom Rzeczypospolitej Polskiej, ze szczególnem uwzględnieniem lasów ziemi Jaworowskiej. Jaworów, 1936. R. II.

GŁOS GMINY WIEJSKIEJ, dwutygodnik. Warszawa, 15. marca 1936. R. XII. № 5.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ, gminy król. stoł. miasta Lwowa. Lwów, 15. marca 1936. R. V. № 6.

SLOVANSKY PREHLED, sbornik pro poznavani politickeho, socialniho a kulturniho života slovanskych států a narodů. Praha, březen 1936. R. XXVIII. Čís. 3

WIADOMOŚCI ROLNICZE. Rok III. № 12.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича

СУДОВА ВИШНЯ:
31. III. Отаман Пісня.
1. IV. Дівча з Маслосоюзу.
2. IV. Горя говорить.
3. IV. Інваліди.

В цім році Великдень святкуватиме Театр у Яворові.

Молодий Український Театр „Заграва“.
31. III. Дрогобич — дві вистави Голготи: год. 3. і год. 8.
1. IV. Тустановичі — Голгота.
2. IV. Тустановичі — Голгота.
Від 3. V. підуть вистави в Самборі.

Великий Міський Театр.
Вівторок, 31. III. год. 8. веч. Аб. 14. Премієра „Ваш кореспондент повідомляє“.
Середа, 1. IV. год. 8. веч. Аб. 14. „Ваш кореспондент повідомляє“.
Четвер, 2. IV. год. 8. веч. Віденська танкова група проф. Гертруди Боденвізер.

Театр Різнородностей.
Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Чорні рожі“ з Ліяною Гарвей.
АТЛЯНТИК: „Капітан Блад“ (Олівія Гевіленд і Ероль Флин).
ВАНДА: „Нана“, „Погоня за місяцем“.
ГРАЖИНА: „Шалений поручник“ (Густав Фреліх).
КАСІНО: „Фліп і Флап як поліцаї“ „Тайни воєнної маринарки“.
КОЛІСЕЙ: „Спогади детектива“, ревія „Що нашому...“
КОПЕРНИК: „Невидний промінь“ (Борис Карлов) і колірова гротеска: „Шибеник Петрусь“.
МАРУСЕНЬКА: „Невидний промінь“ (Борис Карлов) і колірова гротеска: „Шибеник Петрусь“.
МІРАЖ: „Чортова спокуса“ з Джозе Мохікою, „Зміна сердець“ з Джанетою Гейнор і Чарлзом Фарелем.
МУЗА: „Етюд“ із Павлею Веселі.
ПАКС: „Голгота“.
ПАЛЯС: „Відень, місто моїх мрій“.
ПАН: „Марія Башкірцев“ із Секе Сакалем.
РАЙ: „Їх Ексцеленція шофер“.
СВІТ: „Баль у Савою“ та гротеска з Мікі Мавс.
СТИЛЕВЕ: „Граф Монте Хрісто“ й ревія.
ТОН: „Збігець із Яви“.
УТІХА: „Полуня“ з Дольорес дель Ріо та ревія.
ХИМЕРА: „Золотоволосий шибеник“

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Нюйорк.

Закордонне радіо.

Вівторок, 31. березня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.00 Концерт, 15,20 Концерт для дітей, 17.25 Релігійна музика, 20.00 Історичні австр. військ. марші, арх., 22.10 Форт. ресіталь, **Братислава** (298.8) 17.50 Мадярські нар. пісні, **Брно** (325,4) 18.30 Оп. арії вик. Колярова, **Кошиці** (259,1) 16.10 Концерт, **18.00 Сп. ресіталь Останчук-Науменкової**, 19.10 Військ. марші, пісоньки, **Прага** (470,2) 12.55 Сальон. музика, 17.20 Концерт (у програмі Тріо ф-дур Двожака), 20.00 „Дурник“ оп. Ферстера, **Париж** (1648) 18.30 Концерт, 21,45 „Ля Газет де Монмарт“, **Білгород** (437,3) 16.50 Хор, 21.15 Веселий концерт, **Берлін** (356.7) 19.15 Соната на скр. і форт. Бусонія, 20.10 Вок.-муз. концерт, 22.15 Концерт скандинавської музики, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 22.50 Музика, 18,00 Хор, **Кельн** (455.9) 19.00 Пісні Пфіцнера в супр. форт., **Ляйпціґ** (382.2) 16.30 Форт. варіяції трьох століть, 22.20 „Перстень Нібелюнґів“ оп. Вагнера на стілі, **Міхен** (405,4) 16.50 Сучасна музика, 20.10 „Герр Даннольо“ оп. Р. Зігеля, **Будапешт** (549,5) 17.00 Сальонова музика, 18.30 Циг. музика, 20.00 Концерт шведської музики, 22.50 Сп. ресіталь, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 21.25 Хор, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 20.35 „Парсіфаль“ оп. Р. Вагнера,

Середа, 1. квітня 1936.

Відень (506,8) 17.00 Твори Ег. Корнавта у вик. соль., 19.10 Звукови для всіх, весела авд., 20.15 Симф. концерт, 22.10 Танк. музика, спів, **Братислава** (298,3) 19.30 Нар. пісні (гармонія) 20.40 Вальси, спів, **Прага** (470,2) 19.20 Автобіографія пласти Буриана, виг. автор, **Париж** (2648) 18.30 Концерт орх., спів, 91.00 Сп. ресіталь, **Білгород** (437,3) 13.15, 19.50 Пісні, пісоньки, 21.20 Танк. музика, **Берлін** (356,7) 14.15 Вес. Танк. мельодії, 16.45 Солісти, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00, 16.45 Музика, 18.00 Соната е-дур Бетовена, **Кельн** (455,9) 20.45 „Квітень, квітень“ вес. муз.-вок. вечір, **Мінхен** (405,4) 15.40 Молодь співає, 17.00, 18.00 Концерт, 19.00 Солісти, **Будапешт** (549,5) 13.30 Циг. музика, 17.30 Сальон. орх., 19.00 Орх. концерт, **Міляно** (368,6) 11.30, 19.00 Легка музика, **Рим** (420,8) 13,10 Оперетові мельодії, 22.15 Танкова музика.

Львівське радіо.

Вівторок, 31. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Для дітей: Шлеські зазульки: Впоперек Шлеська, 12.40 Година у Франції — концерт, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Година відпочинку, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 „В Еспанії“ гр. пл., 16.00 Скриньки ПКО, 16.15 Концерт, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Кашуби, 17.15 Плити для знавців: Серг. Рахманінов: II. форт. концерт ц-моль оп. 18, 18.10 Французькі пісоньки у вик. Ст. Мілерової в супр. форт., 18.30 Технічна скриньки, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Форт. ресіталь, 19.00 Перед мячевим сезоном Львова, 19.20 Рекламовий концерт, 19.35, 19.39 Спортові вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Скеч: Ланцюг нещастя, 20.10 Концерт легкої музики, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Історичний концерт польської музики, 22.00 Легка музика, 22.45 Літер. хвилини: Гості з Вильна, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Середа, 1. квітня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній дениик, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Дитина в передшкільному віці: Боротьба з хоровитістю, 12.30 Концерт орх., 16.00 Для ст. дітей, 16.20 Дуети (Марвідівна сопран, Чеховичівна контральт) у супр. форт., 16.45 Гутірка музика із слухачем радія, 17.00 Дискутуймо: Що думаємо про сусп. обезпечальні, 17.30 Як це любо в квітні було, авдиція з музикою, 17.50 Про книжку Стан. Вінценца: „На високій полонині“ (Гуцульщина), 18.00 Камер. концерт, 18.30 Жіноча історична повість, 18.45 Нове Рогачевський: гр. пл., 19.00 У новому скоровищі під Костарицею, 19.10 Рекламовий концерт, 19.35 Спортові вістки, 19.35 Спортова загадка з нагородами, 19.50 Актуальний репортаж, 20.00 Ціріна Апріліс — кабарет 90.45 Вечірній дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Авдиція: Творчість Фр. Шопена, 21.40 Літературний Ціріна Апріліс, 21.55 Актуальна господарська гутірка, 22.05 Міжнародний концерт, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.80, 89.98, 89.52, Берлін 213, 213, 212, Копенгага 117.58, 117.74, 117.21, Голландія 359.75, 360.47, 359.03, Льондон 26.31, 26.38, 26.24, Ню Йорк кабель 5.31 і 5/8, 5.32 і 7/8, 5.30 і 3/8, Париж 35.01, 35.08, 34.99, Прага 21.96, 22.00, 21.92, Стокгольм 135.65, 135.98, 135.32, Швайцарія 173.10, 173.44, 172.76.

Акції: Баїх Польський 96.95.

Папери:

6-прц. дол. поз. 73.00, 4-прц. долярова, поз. 47.25, 45.50, 7-прц. стабілізаційна 64.25, 61.50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 30-го березня ц. р. кооперативам платити за: льоно Львів.

1 кг. масла десерового	2.55 зол.
1 кг. масла десерового бочкового враз з бочковим опакуванням . . .	2.60 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2.60 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0.15 „
1 к. яєць	2.30 „

Тенденція на масло удержана, на яйця знижкова, на молоко слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 30. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоно подвіря птахомасарні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг I. кл.	1.10 зол
Курки товсті з острогами I. кл.	1.00 „
Індики товсті I. кл.	1.15 „
Індички товсті I. кл.	1.25 „
Пантарки товсті I. кл.	1.25 „
Качки товщеві I. кл.	1.20 „

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достаців.

НАУКА

...ИСИ на 3-місячний КУРС КРОЮ ш... ія починаються 15. квітня. Наука індивідуальна, новітньою легко системою. Для провінції догідні умовини. „АННА“, — Львів, Галицька 20 1772 3—3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ГОСПОДИНІ-СЛУГИ бездітної, у середнім віці, з поручеммями, треба до самостійного ведення господарства у самітного священника. Зголошення „Діло“ — „Бук“. 1793 1—2

КУПНО - ПРОДАЖА

МАШИНУ писарську, українське письмо, новий тип, дешево продає Патицький, Чернецького 10. 1796 1—2

РІЖНІ

КАРНІШІ нормальної величини зол. 2.50 виконує ШПІННЕР, ПЕКАРСЬКА 8. 1759 4—11

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна вживані на ріжні ціни дешево продає, міняє, Ганак, Пілсудського 21. перший поверх. 1675 9-10

НАПРАВА ВІЧНИХ ПЕР „Прецизія“, Рутовського 12. Ринок 29. 1567 10-10

АРТ. БРОНЗІВНИЧА РОБІТНЯ Феликського Степана, Львів, Ринок ч. 9 (в подвірю) виконує всякі церковні знаряди, чаші, хрести і т. п. 1784 2—3

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ Адольфа Рота Львів, Городецька 5 виконує зуби на догідні сплати. 1626 2—5

УВАГА! Християнська жіноча конфекція поручає плащі від 35 зол. Львів, Ринок 26, Ендерс. 797 2—15

ГОСТРЕННЯ НОЖІВ, ножичок, бритв та ніклювання і мілювання, направу всіляких предметів, полагоджує фахово і дешево ГЕНРИК ПРОКОПЕК, Пілсудського 12, вхід з вул. Лозінського. 1796 1—4

ОГОЛОШЕННЯ.

Дешево! Сітки до огорожі І. КОНРАД ЛЬВІВ, ГЕТЬМАНСЬКА 22. 2-5

ОДИНОКА ХРИСТІЯНСЬКА ВИРІБНЯ сіток до огорожі і сіток до ліжок та всіляні шлюсарські роботи М. ВЕНЦЕК, Полчинська 24 (тел. 215-18) 1702 5-10

Чахотка легенів є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають лікарі „БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ“, який улекшує видіювання плюротиння та усуває кашель. 13/III 35—36

Меблеві покриття хідники, перати, капи і накидки у найбільшім виборі поручає ФРЕНКЕЛЬ І ЛІДЕР, Львів, Легіонів 25, в подвірю, Тел. 286-38. 1700 3—10

НОВОВІДЧИНЕНА УКРАЇНСЬКА ФІРМА СТРІЙ ПРИ ВУЛ. СИКСТУСЬКІЙ 30 робітня жіночих і дитячих суконь поручає журналі, форми, обтягання ґудзиків, паски і т. п. 1795 1—3

Друге оголошення.

АКЦІЙНА СПІЛКА ДЛЯ БУДІВЕЛЬНОГО ПРОМИСЛУ перше Іван Левинський У ЛЬВОВІ

подає до відома акціонарів, що

XIV. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

акціонарів відбудуться дня 16-го квітня 1936 року в год. 17-ій в конференційній салі Кооперативного Банку „Дністер“, вул. Руська ч. 20 з таким денним порядком:

1. Звідомлення Управи і предложення рахункового замкнення за 1935 р.
2. Звідомлення Надзірної Ради з висліду перевірки звідомлення, білянсу та рахунку зисків і втрат.
3. Розглянення і затвердження звідомлення, білянсу і рахунку зисків і втрат та ухвалення Управі і Надзірній Раді абсолюторії.
4. Ухвала щодо розділу чистого зиску.
5. Вибір 3-х членів Надзірної Ради.
6. Вільні внесення.

Хто має 10 акцій, має право одного голосу на Загальних Зборах. В цім виконання права голосування треба акції, що доказують право голосування, вложити найпізніше на 8 днів перед Загальними Зборами в ліквідатурі Кооперативного Банку „Дністер“ у Львові, вул. Руська 20.

Львів, дня 30. березня 1936 року.

УПРАВА:
Інж. Павло Дурбак.
пп. Інж. Роман Колтунюк.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів. Ринок 10.